TURUZ

SÖZLÜGÜ

30-5-2013

64 700 Başlıq

Bey Hadi

Təbriz

http://www.turuz.com/

TURUZ SÖZLÜGÜ

(K-G-Ğ-X) İlə Başlayan Sözlər Üçün Baxın **-Q-**ya.

(D) İlə Başlayan Sözlər Üçün Baxın **-T-**ya.

a <> **o**. -**a**lar: **an**lar: **o**lar. **on**lar.

ab **av tav:ab tav** (**avma**: tutma). **ab.** (**abmaq**: **qabmaq**: tutmaq.).
-**av tav:** durum tutum. durum qoşum.
-**av tavası** necədir: durum qoşumu nasıldır.
-**ab tav**: yol yöndəm. sap qılığ. uğur. yağday. şərayit. təhər.
-**av tavın bilmək**: nərsənin durumun, işləmək yolun bilmək.
-**av tavın** bilməyən güclük duyar, çəkər.

aba **1**. (sayqı olaraq) ana. **1**. ayı. **1**. bir dişi böyüyə çağırma sözü. **1**. böyük ana. **(#** **abu**: böyük ata**)**.**1**.**əbə**. ana. nənə. maman.**1.əba.** (< **qapa**) yelək. **1.** abral. azman. böyük. saltanat.

ababa **abla+baba**. **aba+baba**. ananın babası.

abac oldu əcəb oldı.

abac əcəb. şaşrıdıcı. təəccübləndirici. -**abac** deyil.

abacı opaçi. hopaçi. **(**hop edən. utan**)**. cin. xortlaq. öcü. uşaqları, cocuqları qorxutma sözü. umacı. xuxan. qoxur.

abaçı **1**.**abarçı** < **aparçı < albarçı (alıb baran)**. alıb aparan. aparıcı.**1.əbəci** (divan). firiştə.

abadanlaşmaq **abadanlaşmaq. abadlaşmaq.** (**b <> v) avadanlaşmaq. avadlaşmaq. 1.** barha (ged gedə) gəlişmək. 2. mücəhhəzləşmək.

abaq **1**.arısu. arsu. ağartmış. ağbatur. ağbaş. ağbəy. ağalı. ayaq. ağaq. aybanaq. aybınaq. damarlı. təbərli. təpərli. çağlı. acar. çağal. çağqal. sağlı. sağal. sağqal. qanlı. qınlı. qınıq. ağbaş. qeyrətli. qeyrətmənd. şərəfli.**1.avaq** (< **av**). qamaq. türmə. zindan.

abaqa **abağa**. **1.**atanın qardaşına söylənən ad. əmi.**1.**cədd abad. -**abaqa** yönündən kimlərdəndir.

abaqam **abağam.** tuşatamda. əmim. -mənim tuşatamda belə deyərdi.

abaqay **abağay**. **1**. mələkə. **1**. sayın, böyük olan bəy. **(**həzrət. cənab. mehtər. ərşəd. sinyor**)**. -**qayratu yoğan abağam**: çox sayın bəyim. **1**. cənab.

abaqu **abağu**. mətərsət.

abal **qabal**(< **qabmaq. qapmaq**). nərsənin bulunduğu şərayit, vəziiyyət. dururm. -**calpa abal**: umumi durum. -**uruş abalı**: döğüş vaziyeti. -**abalı yaman**: o, fena vəziyəttədir.

abalı evli.

abalıq **qapalıq**. miniş. (uzun qollu ətəkli, gənə bol üst geyim, cübbə, üstənək).

abamaq **1. apamaq. apatmaq. apıtmaq. yapamaq**. **yapatmaq**. **yapıtmaq**. gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.**1. avamaq**. muzayiqə edmək.

aban **abanğ. 1.**əgər. -gəlsəz aban tez gəlin. -**aban** sən barsan: əgər sən gedsən. -**aban çaban** (əgər məgər) iş olmaz, su gəlməsə nol dolmaz.**1.**abıtqan. abid. qıraqlardan uzaq, özlüyünə, öz içinə qapanan adam.**1.aman**. (# **yaman**: kötü. pis. yoz). (istənilməzdən, gözlənilməzdən, yamandan yan, qıraqlıq).(yapın. ortülü. qorulu. duraqlı. dinc.). qoruq. himayə. -allah **amanında**: -allah **abanında**. -**aman vermək**: dinc (macal) vermək.

aban -**aban ol:** take care. özün gözlə.

aban! **1.**diqqət!.**1.** sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!. -(evrən bir tor durur) **aban** düşmə toruna, oyun var çulqamış toyuna. -**abanmadan** girmə heç yerə, düşərsən birdən çıxılmaz yerə.

abana (örtünsün. qorunsun. yarqansın). uluğ, qutsal, böyük kişilər anılanda, adlananda (adı çəkiləndə), adlarına artırılan sayqı yarqı sözü. əleyhissəlam (səlam olsun). -yalvac **abana**. -uluğ əli **abana**. -məsih **abana**.

abanışmaq əğlişib durmaq: əğilib durmaq. üzərinə əğilmək. -eşidən gəlib başına **abanışdılar.**

abanq **abanğ. aban**. əgər. -gəlsəz aban tez gəlin. -**aban** sən barsan: əgər sən gedsən. -**aban çaban** (əgər məgər) iş olmaz, su gəlməsə nol dolmaz.

abanqıl **abın**. **gizlən**. **qaçın**. -yağmır gəlsə **(**yağsa**)** qapınqıl, yavuz gəlsə **abanqıl (qapınqıl**: örtün**)**. **(**yağmırdan qapın, yavuzdan abın**)**.

abanma! əğilmə!**.** gəzələnmə!. -üstümə **abanma**!**.**

abanmaq **1. (< qabanmaq. yapanmaq).1.** səyasət edmək. tənbih edmək. **1.** üstünə gəlmək. qəhər edmək. tənbih edmək. siyasət edmək. **1**.(bir nərsədən). tisginmək. şaşmaq. təəccüblənmək. -heç **abanmadım**.**1**.**üzərinə qabanmaq**. nərsənin üzərinə əğilmək, düşmək, sallanmaq. -dedim da bu dala **abanma**, sınar. -işə abanmadan üstün.

abantım **abandım**. qorxdum. -elə demə **abandım** ha.

abantırı **abandırı**. **1**. qorxutu. **1**. oyarı. ixdar. -**abandırı** göndərmişlər.

abantırmaq **abandırmaq**. **1**. qorxutmaq. **1**. oyarıtmaq. ixdar edmək.

abar **a**man. -**abar istəmək**: **abarınmaq**. **a**man istəmək.

abarı şaşrı. təəccüb.

abarın! ələman!.

abarınmaq **abar istəmək** **a**man istəmək.

abarmaq < **aparmaq < albarmaq (alıb barmaq)**. **1**. alıb gedmək. **1**. uyqulamaq. işə tutmaq. tətbiq edmək. -keçmiş yasalar indi **aparılamaz**.

abartma **qabartma.** böyütmə. şişirtmə. aşğırtma. aşığa vurma.

abat **abad**. **1.avad**. bayşad. mə'mur.**1.abad**. yuvurt. yurd. yüvürt. abadanlıq.**1.avadan** (**v <> b) abadan (< av**). (**avmaq**: yığmaq. toplamaq). yığılı. yığcam. dağınıq, qırıq tökük olmayan. toparlı, tutumlu olan. dərli toplu. yerbə yer. hər nəyi yerində. -**abadan qala**: dərli toplu şəhər. -**abadan** gövdəli: canlı durumlu. ətə dolu bədən. heykəlli olan. -abadan ev: döşənəkli ev. -**əli avadan** (olsun): əlinə sağlıq. əlinə bolluq. -**könlüz abadan**: könlüz şad. -**avadan** üzlü: gözəl. -**avadan** yazı: dolu, barqın, zəngin, qəni yazı. -**avadan** yaşam: ferax, bol, dinc yaşam. -**avad** olsun: bol olsun.**1.avad**. bayşad. bayındır. mə'mur.

abatan **abadan. 1.bax > avadan** (**b <> v) abat**. **(< av**). (**avmaq**: yığmaq. toplamaq.). **1.avadan** (**v <> b) abadan (< av**). **abat**. (**avmaq**: yığmaq. toplamaq). yığılı. yığcam. dağınıq, qırıq tökük olmayan. toparlı, tutumlu olan. dərli toplu. yerbə yer. hər nəyi yerində. -**abadan qala**: dərli toplu şəhər. -**abadan** gövdəli: canlı durumlu. ətə dolu bədən. heykəlli olan. -abadan ev: döşənəkli ev. -**əli avadan** (olsun): əlinə sağlıq. əlinə bolluq. -**könlüz abadan**: könlüz şad. -**avadan** üzlü: gözəl. -**avadan** yazı: dolu, barqın, zəngin, qəni yazı. -**avadan** yaşam: ferax, bol, dinc yaşam. -**avad** olsun: bol olsun.

abatanlıq **abadanlıq**. **obadanlıq**. **avadanlıq**. **ovadanlıq**. bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan qoşu qoşullar (abzal. vəsayil. mühit).

abatanlıq **abadanlıq**. yazlıq. oturaqlıq.

abatanlıq **abadanlıq**. yuvurt. yurd. yüvürt. abad.

abatay **atabay. atabəy**. böyük. müəzzəm.

abatlaşmaq **abadlaşmaq. abadanlaşmaq.** (**b <> v) avadanlaşmaq. avadlaşmaq. 1.** barha (ged gedə) gəlişmək. 2. mücəhhəzləşmək.

abatlıq **abadlıq**. **avadlıq**. bayşadlıq. bayındırlıq. ümran.

abav aman. pənah. -**abav** tanrım: aman tanrım. -**abav** istəmək: -**abav** vermək.

abay **1**. (nərsəni doğrutmaq, onarmaq üçün görünən iş.). tədbir. siyasət. **1**. hədə qorxu. -**abay gəlir**. -**abay gəlib**, vr yoxun əlindən alımışlar. **1**. **qabay.** qəhr. qəzəb. -onun **qabayına** tutuldu: onun **qabayına** tuş gəldi. **1**. **qabay.** səyasət. tənbih. **1**. **abi**. **(< ağa bay)**. **1**. **avay**. **(**< **av)**. quşaq. mahasirə. **1**. diqqət. ixtar. **1**. fateh.**1**. **avay**. **abay!**. **avay!**. sakın!. çəkin!. həzər!. **1**. **avay**. **(**nərsədən çəkinib, yığılma üçün deyilən söz**)**. ixdar. -birinci **abay**.**1.**ehtiyat. bəsirət. -**abay gözlü** : bəsirət gözlü.

abayıq acayıb. urkəc.

abayla diqqət ed. -**abaylab oyla**: özənlə düşün.

abaylama **avaylama**. **avalama**. **(**< **av)**. quşaqlama. mahasirə edmə.

abaylamaq **avaylamaq**. ixdar vermək. -**abaylamazdan**: ixdar vermədən.

abaylanmaq **avaylanmaq**. ixdar almaq. ixdar olunmaq.

abaylı **qabaylı**. **1**.qəhirli. qəzəbli. -**qabaylı** baxış. -**qabaylı** sözlər. **1.**diqqətli.**1.**ehtiyatlı. möhtat.

abaymaq **avaymaq**. **avalmaq**. çəkinmək. yığınmaq. -avalmadan söyləyən, ağrımadan ölər.

abaymaq **qabaymaq**. **1**. qəhr edmək. qəzəb edmək. -göy **qabaymş. -**tanrı **qabayar,** bolluq aparar. **1**. səyasətə, tənbihə qalxmaq. **1.apaymaq. yapaymaq**. yaşarmaq. bağaytmaq. bağdurmaq. gizlətmək. qorumaq.

abca (**b** <> **m**) **amca**.

abermək **əbermək.** alıb bermək.

abeşxor (fars**)** **abreuvoir (**fırans**)**. axır.

abhava ab o həva. suvut..
-**xoş abı havalı olan:** yoğsar. aran**.**

abi **abay**. **(< ağa bay)**.

abıca əmi.

abidə tikmə. yadbud. andaş. (anıt daş). -**tikmədaş**: abidə daşı.

abımaq abramaq. apramaq. gizlətmək. -yılqıda (heyvanda) yox aparmağa nərsəsin, yalqunundu (insanındı) **apramağa** hər nəsi. (yılıq alı üzündə, yalqu alı içində)**.**

abın **abanqıl**. **gizlən**. **qaçın**. -yağmır gəlsə **(**yağsa**)** qapınqıl, yavuz gəlsə **abanqıl (qapınqıl**: örtün**)**. **(**yağmırdan qapın, yavuzdan abın**)**.

abına -**abına axına**: avına axına. yıxıla qalxa. düşə qalxa.

abır **1.yapır.** ağray. ağrın. heysiyyət. şərəf. albay. -**ağrına dəğmək: ağrına gedmək**: **yaprına girmək**: abrına, heysiyyətinə toxunmaq. -**albay adaq**: ad san. san şöhrət. **1**. utruq.**1**.yosut. həya. (# **qosut**).

abırlamaq yıpırlamaq. yıpratmaq. tıncıtmaq. qıncıtmaq. qınamaq. danlamaq. dansatmaq. danlayıb dansamaq. pisləmək. (təqsirləndirmək). qınaq, qınaş, danlaq, dansaq, məzəmmət, təqbih, intiqad, sərzəniş, tə'nə, şəmatət edmək.

abırlı **1**.sayman. sıylı. -**ulusıylı** işlər: çox abırlı işlər.**1**.yostax. həyalı. (**# qostax**).

abırlıbaşlı abırlı başlı. sayqıdəğər.

abışqa qoca. yaşlı.

abit **abid.** abıt. abıtğan (< **yapamaq**: gizlətmmək).

abıt abid. abıtğan (< **yapamaq**: gizlətmmək).

abıtqan **abıtğan**. (< **yapamaq**: gizlətmmək). **1**. abıt. abid. **1**. gizləngən. **1**. üzlət qozin.

ablaq **ablağ.1.** çal. xallı.**1.. əbləğ.** alığ.

aboo şaşma, təəccüb ünləmi.

abraq **abrı.** (< **yapraq**: örtük). utanc. həya. nəzakət.

abral aba. azman. böyük. saltanat.

abramaq **apramaq**. abımaq. gizlətmək. -yılqıda (heyvanda) yox aparmağa nərsəsin, yalqunundu (insanındı) **apramağa** hər nəsi. (yılıq alı üzündə, yalqu alı içində).

abray -**ad abray**: ad şöhrət.

abrı **abraq** (< **yapraq**: örtük). utanc. həya. nəzakət.

abtal **abdal.** başqafa. başıboş. axmaq.

abtalıntan -**aldadırsan birin, sanma abdalından**, güvənmiş biridir o lap artığınıdan (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**

abtuq **ab duğ ($_{fars}$) < oğduğ**. atlama. açlama. susun.

abu böyük ata. **(# aba**: böyük ana**)**.

abunə olma alış. alışma.

abzal abadanlıq. obadanlıq. avadanlıq. ovadanlıq. {bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan qoşu qoşullar (abzal. vəsayil. mühit)}.

abzal **əbzar**. qoral.**.**
-əbzar qutusu: büktəri(**< bük**).

abzal qural. əbzar.

abzal **əbzar**. avadanlıq. ovadanlıq. əsbab.

ac toq ac tox.

ac **-**görməz yarın, **baş işləməz ac qarın**. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz).

-ac olub sürünən, bayram günü ac qalır.

-ac olub sürünən, **bayram günü ac qalır**.

-ac izini tox tutmaz, tox izini **ac tutar**.

-yatan öküz **ac qaldı**.

ac **1.** əşi. -**ac** bura gəl. **1**.pis. (bəd). -**acöz**: bağırqurd. nəfsi əmmarə. -tanrım **acözdən**, **acüzdən** qoru: tanrım nəfsi əmmarədən, pis üzdən saxla**..1.** arıq.**-arıq saxla,** yağu olmasun. (ac saxla qudurmasın).
-tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**
-ac çapılar, bay tapılar. (parasız dağlı, paralı yağlı).
-çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).
-tox, ac **bağırın duymaz**. (**bağırın**: bağırtısın. çığırtısın. fəryadın).
-ağzı açıq **ac qalmaz**.
-ağzı açıq **ac ölməz**. (acında ölməz).
-**ac ağız** gəm götürməz. (**gəm**: noxda. cilov).
-**ac bıraxma tox gəzdir**, az söyləyib, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**)**.**
-tox çalxanmaz, **ac doymaz**. (**tox**: dolu).
-ac əsnəyər, **tox gəğirər**..
-ac çolaq, tox dolaq. (dolaq: üzlü. qudurqan**)..**
-ac ivək (iti. yeyin), tox tölək (üzü yola). (**tölək:** asudə. aram. mütməin)..
-**yarı ac:** alac. ala qarın. çala qarın..
-**ac səfil**: ac yalanğac ac lüt. ac çılpaq. qarnı ac. üstü yalın..
-**ac yalanğac**: ac lüt. ac çılpaq. qarnı ac. üstü yalın. ac səfil. -**ac quş** yiyəsin alar(yer /yeyər).
-ac evində qatıq uyumaz (tutmaz)**..**
-ac toxunan oynamaz..
-ac əlini közə soxar**..**
-toprağın aldıran (itirən) **ac qalar**..
-bağlı ağız **ac qalar**..
-sığırlı el **ac qalmaz**..

-ac toxdan nə gözləməz, tox toxdan nə söyləməz.(**söyləməz**: tə'rifləməz)..
-**acla ac dalaşar**, toxla tox yalaşar..
-**ac aca gün verməz**, günü günüyə nə verməz.(**günü**: məhbub)..
-**ac acı dalayar**, tox toxu yalayar..
-ac it, ocaq sökər. (ac it fırın yıxar)..
-**acla ac dalaşar**, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq)..
-acla ac poxlu, toxla tox toxlu..
-gözü ac, qarnısa tox, xan belə yoxsulluq edər..
-olmasaydı sarsaqlar, ac qalardı, yaltaqlar!.
-acı görüş: qınıclı görüş.
-yaşam güdə, sayılmaz kaçı, günlərivə, **qatma acı**!. (**kaçı**: neçəsi)..
-**ac** qalıb alçalmayan (bu söz kişini könül yelinə verərək, başın alçaqlıqa soxmaqdan oyatı (oyarı) verir..
-qarnı ac gözü acdan tez doyar.
-lüt içrə, **ac dışra**. (ac dışra qaçar doymağa, lüt içrə qaçar qızmağa)..
-**ac qalanın**, çörək açar dilini..
-ac, arrıq itin götün yalar..
-**bayramda ac ölənlər.**.
-əl tox olar, göz ac.

aca **-aca carçı gərəkməz**, götə falçı.

aca **acar.** işlənməmiş, aşınmamımış (solmamış), yeni, iti, güclü..
-ac aca gün verməz, günü günüyə nə verməz.(**günü**: məhbub).

acaq **acağ.** azağ**.** (**acı**). ağrı.

acaqlamaq **acağlamaq**. azağımaq. azağlamaq. (**acı**). ağrınmaq.

acalaq acı ağrıdan çıxarılan bağırtı. (şivən. zari).

acamaq **acımaq**. küflənmək. -kişi dilin dansa, su çox yatsa acar. (**acar**: küflənər)

acan **1.**(**acğan**) (**acırmaq**: nərsiyə qarşı acılıq, ititlik göstərmək). acıqlı. hirsli. əsəbi. -**acanlığa** qapılmaq. -onu **acanlığa** itmiş. -**acanısan** göz qızarar, **aranısan** üz qızarar.**1.acığan**. öfkəli. qəzəbli. fəna. əsəbi. bədrəftar. -**acanın** biridir. -acala alver qolay keçməz..
-orucunan neylisiz. -vallah elə azannan azana yiyirik, **acandan**-**acana**!. -bəh-bəh nə gözəl.

acan **acıyan.** ayağan. **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**qaralı**: yaslı).

-yağıya acan , yaralqın. (düşmana acıyan kəndisi yaralanır).

acanta **-kimisi acanda**, kimisi tapanda. (bəy. yoxsul).

acar **1**. deşən. **1**. çözən. **1**. gəlişdirən. **1**. canlı. qımıldaq. iti. -**acar** batur: **acar alp**: **acar** alpər: çox iti, başarıqlı iğid. **1**. orijinal. -**acar** yol. -**acar** iş. -**acar** yaratış. -**acar** sözlər. **1**. qıtlıqda olamalıq. fəqir. yoxa. misgin. müstəmənd. **1**.(< **açar**). taza. bədii. -**acar** ruman. **1**.atılqan. yılmaz. əsəbi. iti.**1**.əsəbi.**1**.önəl. taza.**1**.**aca.** işlənməmiş, aşınmamımış (solmamış), yeni, iti, güclü..

-acar aşar: taza köhnə. yeni əsgi. yeni yeyik.

-kişi dilin dansa, **su çox yatsa acar.** (**acar**: küflənər).

acarıq **1**.göyərik. körpə. yeniyetmə.**1**.qıtlıq. qəhətlik. -**acarlıq** illəri.

acarmaq əsəbilənmək.

acatıq -**acatıq cocuq hırsız**, döğülən cocuq, arsız olur.

acavat **acovat**. içdən, dibdən ac. heç doymaz. bəd nəfs.

acayıb abayıq. acayıb. urkəc.

a̲caytmaq **1**. **a̲cıqdırmaq**. hirsləndirmək. **1**. **a̲çıqdırmaq**. rəhmə gətirmək. **1**. a̲çaytmaq. açıqdırmaq. yeməyə ititmək. gltirtmək. istətmək.

acaz **1**.**ayaz**. **açaz**.

acca təmmah. həris.

accar acqır. acqar.zalim.

acı (**acuv**). qızqınlıq. hiddət. -onun **acısına** dözmək kolay olmuyacaq. -bu **acı** nə üçün?.

-acı bilmərsən, dadı bilmərsən. (**acı**: yeməli olmayan) (**dadı**: süycü. yeməli olan).

-acı çəkən dev olmaz.

-ayrılıq acı, **ölümdə acı**.

acı **1.**tünd . -**acı qızıl**. qıp qızıl. ala qızıl. lala qızıl. **1**. **qazı**. **azı**. (**azıdişi**. **qazıdişi. acıdişi)1.** qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. güclük. zorluq. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu.

qızqı. **1**. acmuq**.** (**ajmuq).** iğnələyici. **1**. çalıq**.** iti. (**dalığ > təlx**). **1**. qınaq. qıynaq. əzab. **1**. qıncıq. əzab. zəhmət. **1**. **öcü**. **1**. yaman. -**acı** söz. -**acı** üz. **1**. qussəli. -**acı** yaşam. -**acı ağrı**: (dərdi ələm). **1**.dikan. (acıdan). -**dikan** deyib, **dikan** dinlə. -**dikan** sözlər**..**

-acı, **yoğun söz**: sümüklü dil..

-**acı sevən**: acıqsıq..

-**acı ağrı**: dərd o rənc..

-diş **acısı**: diş ağrısı..

-**öc acısı**: kindən duyulan ağrı**..**

-duz kimi acı, bal kimi dadlı**..**

-acı su: acus.araq**..**

-acı yağın çıxartmaq: son damlasına dək sıxıb sıxışdırmaq**..**

-ac acı dalayar, tox toxu yalayar**..**

-ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin**.**

-acını acı kəsər, dadlını dadlı bəsər. (**bəsər**: bəslər). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz)..

-**dos söyləyirsə acı**, uzaq durmaz tapaçı, yov söyləyirsə sücü, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi)..

-acı çayın suyu getdi, acısı qaldı..

-**acı gəplətmə**, toxu təprətmə..

-yetməz çörəyi, **acı qoxar ürəyi**. (**yetməz**: namərd)..

-**acı acı**: iti iti. bağır bağır mağıl mağıl. -**iti iti, acı acı** baxmaq: bağır bağır baxmaq. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq..

-**acı, sancan nərsə**: çaxur**.** cağur: (çaxır. araq)..

-**acı sorağ verib**, süycü yanıt qarşama. (**sorağ**: sual). (**süycü**: gözləmə)..

-otalağı çor vurmaz, **acı badamı don vurmaz**..

-sən, dadlı bir uyal, **acı bir anısın**. (**uyal**: xiyal)**..**

-dözüm acı ot durur, canı yaxar, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder)**..**

-kim tapdı **acı dildən** aman. (**aman**: qoraq. həfazət).

-acı yardan ayrılan, sürər yaşam dad ilə. (**dad ilə**: ləzzətlə)**.**

-hər acı, gülüş gözləmir, hər gülüş, acı.

-varlılıq süt gölündə yüzdürər, **yoxsulluq, acı sudan üzdürər**. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

-**acı danışır. {bizə gələn öc ötür}.**

-su çanın küydürən il acı, dəğirman çanın küydürən gün acı. (**çanın**: novbətin) (**küydürən**: yandıran).

-ilan dışı yumuş, **içi acı**.

-ayrılıq var yaşam ağacı, **ayrılıq var ölümdən acı**.

acı dildi dildir paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, **ağqulardan çox acı,** baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)
-**qocanın ən acı sözü**. -oturduq, boşa ötürdük.(qocanın ən acı ötü. -oturduq, boşa ötürdük).
-**uldağan acı utur**, utulan acı qutulur. (**uldağan**: yüksələn) (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)
-uldağan acı utur, **utulan acı qutulur**. (**uldağan**: yüksələn) (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)**.**
-işlədənlər istədiyin acıdır, **işləyənlər tapdığın acı**.

acidən (fars) < **açmaq**.

acıq **acığ**. 1.qaqır. qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. hirs. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.**1.** qın. qınc. qının. qınınc. yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. **1**. tuş. turş. **1**. dərd. **1**. fişar. **1**. **acığ**. inad. -**acığlı** uşaq. -**acığ** atına minmək. **1**.iti (# **açıq**: idi. igi. iyi).
-acıq sözlər: qınlı sözlər..
-**acıq öcüq:** hirs tos..
-**acığlıq küb:** içindəkin acıdan küp. sucuq, şərab küpü.

acıq -kin imandan, acığ başdan edər. (**başdan**: ağıldan).

acıqa -qurda acıyan, **acığa qalar**. (**acığa qalar**: pis günə qalar)

acıqan **acığan**. **acan.** öfkəli. qəzəbli. fəna.

acıqar -İki qoç toslaşlaşar, **qurdun qarnı acığar**. (**toslaşlaşmaq**: tutuşmaq. çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (**qayın ölkələr**: rəqib ölkələr. yad ölkələr).

acıqatmaq **acıtqamaq**. mayalamaq.

acıqın **acığın**. acğın. əsəbi.

acıqın **acığın**. **acırın**. **-acığın utan küyməmiş**. (**küyməmiş**: yanmamış).

acıqırsa **-özününkünün bir yanı acıdırsa**, bir yanı tatlıdır.

acıqızıl **acı qızıl** (**acı**: tünd). qıp qızıl. ala qızıl. lala qızıl.

acıqladan acurtğan**.** tərsidən. hirsləndirən.

acıqlamaq acımaq. qıjqırmaq.

acıqlanmaq **1**.**acıqnmaq**. (ürəyinə) yava almaq. incimək.**1**.acırmaq (nərsiyə qarşı acılıq, ititlik göstərmək). hirslənmək. qəzəblənmək**..**
-qızıb acıqlanmaq: qarılıb darılmaq. arılıb sarılmaq.

acıqlı **1**. qınınclı. qınlı. qınıclı. yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər. **1.**hirsli. dilxor. -**dilxor olmaq**: acıqnmaq. acıqlanmaq. incimək. (ürəyinə) yava almaq.

acıqlı **acığlı**. qaqran. hirsli. qəzəbli. **-qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.
-dartışla yar seçilməz, **acıqlı su içilməz**. (**acıqlı**: çox şor).

acıqlıq **acığlıq. acılıq**. **1**. qayışlıq. qatığlıq. çətinlik. çitginlik. çitiklik. sərtlik. **1**. qayuğluq. mərarət. dərd.

acıqmaq aşıqmaq. itikmək. -dilin bilə aşıqma, işin bilə **acıq..**
-ürək sıyrılmaq. ürək gedmək.
-çox acıqmaq: içi gorulmaq. çi govrulmaq. içi qazılmaq.

acıqmaz **-yalanışan acıqmaz**, söykənişən yıxılmaz.

acıqnmaq **acıqlanmaq**. (ürəyinə) yava almaq. incimək.

acıqöz **acıgöz**. bədnəzər. -**acıgözdən**, yaman dildən, sapıq başdan ıraq.

acıqsıq acı sevən.

acıqtıran **acığdıran**. acıdan. açar. yeyidən. yedirən. iştah açan.

acil < **aşıl**. **1**. **(**neçə nərsədən aşılanıb düzəlmiş olan**)**. çərəz. **1**. aşıq. tələsən. səbirsiz.

acıl dərdli. -**acıl** ürək.

acıların **-acıların ucuz satan**, süycülərin yerə basan dünya.(**süycülərin**: dadlıların)

acılı hirsli. əsəbi.

acılı sökəl **(**açılı**)**. sağsız. çalıq. xəsdə. naxoş**..**
-yaşam iştə, **acılı dadlı utunur**.

acılıq **acığlıq**. **1**. qayışlıq. qatığlıq. çətinlik. çitginlik. çitiklik. sərtlik. **1**. qayuğluq. mərarət. dərd.

acılıq -**şadlıq acılıq**: söğüş çöğüş. xoşluq bədlik.

acılmaq hirslənmək. əsəbilənmək.

acıma göğüt. göyüt..
-**sıxı acıma:** şur o iztirab.

acıma küymə. yanma.

acımaq **1**. **acınmaq**. kövrəlmək. rəhm edmək. **1**. **acınmaq**. üzülmək. könüklənmək. könüksünəmək. heyifsinmək. özləm, əsəf, təəssüf, əsəf duymaq. **1**. **acırmaq**. **azırmaq**. azarınmaq. incinmək. **1**. dadıxmaq. iylənmək. qoxuşmaq. turşamaq. pozulmaq. **1**. acıqlamaq. qıjqırmaq. **1**. ağrımaq. **1**. turşamaq.**1. acırmaq**. azırmaq. azırmaq. (> **azır. azar**). -bu səsdən qulağım **azıdı..1**. **acamaq**. küflənmək. -kişi dilin dansa, su çox yatsa acar. (**acar**: küflənər)**.1.** yanmaq. küymək. -yaşamına (durmşuna), durumuna acımaq: gününə küymək. gününə yanmaq.

acımaqı **acımağı.** qıymamağı. **-dosda qıymamağı**, yağuya qıymağı öğrəş!. (**yağuya**: düşmana) (**qıymağı**: acımamağı).

acımamaqı **acımamağı.** qıymağı.-dosda qıymamağı, **yağuya qıymağı** öğrəş!. (**qıymamağı**: acımağı). (**yağuya**: düşmana).

acımayan qıyın.ürəksiz. zalim. **-**könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi daş altda gərək**. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).

acımaz **1**. rəhmi gəlməz. **1**. don ürək. yavuz. rəhmsiz. kərsin. **1**. qıymaz. qəddar. zalim. **1**. yanmaz. rəhmsiz. şəfqətsiz. -bilməyənləri qınıyan, qanmazdır, **bildiklərin öğrətməyən, yanmaz**!. (**öğrətməyən:** gizləyən).

acımaz **1**. ötüksüz. mərhətsiz. rəhmsiz. güzəşsiz. keçişsiz. **1.** yanmaz. rəhm edməz**. -** azma oğul düşmanındır erməni, **düşman yanmaz düşmana**.

acın **1.** öcün. qənim. düşman. düşgün. -canıma malıma **acın** kəsildi. -ilan **acını**. -para **acını**. **1**. şor su. şarov. şərov. -pənir **acını**. **1**.çapın. ürjan. -**acın** işlər. -**acın** sav: ürjan xəbər. -**acın** bir işim yox. **1**.acıq. hirs. qəzəb. xəşm.**1**.vəhşi. -**acın** kişi. vəhşi kişi. -**acın** quş: vəhşi quş.**.**
-acın yuxusu, çörək xurcunu.**1**.qussəli. kədərli. (qəmgin. məhzun). -**acın** gözlər. -görməyəsin. -**acın** günlər. -**acın** üzlü. -**acın** ürək.

-acın başı bəlalı olur, toxun başı bəla doğurur..
-toxun acdan alası yox, **acın toxa verəsi yox**..
-toxun acdan alası yok, **acın toxa verəsi yok**.
-toxun başına bol yağar, **acın başına dol**. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).

acınat acı salı (xəbər).

acınc əsəf. təəssüf. əfsus.

acından -**acından qarnı gurlar**, başında nələr oylar. (**oylar**: düşunər).

acını -**acını acı kəsər**, dadlını dadlı bəsər. (**bəsər**: bəslər). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz).
-acını dindirmək: təskin vermək.

acının **-**hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, **hər acının min açısı var**. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**

acının -keçmişin yadı, **acının dadı yaman**.
-yaşamın quralı budur, **acının utdurur**, dadlını utuzdurur !**.**

acınış **1**.mütəəssif olma. ağrı çəkmə.**1.**tədricən (axırın) dadı, olduğu durumu pozuluş. pozuğluğa (fəsada) üz tutuş. (fəsadi tədrici).

acınmadan **acımadan**. turşamadan. -**acınmadan**, sücü (boza. şərab) olmaz, utanmadan kişi olmaz. (utanmaq, həyalı olmaq kişiyə gərəklidir).

acınmaq əsirgəmək. tumarlamaq. rəhm, şəfəqət edmək. -tanrı **acınmamışsa**, sənə nə gəlmiş **acınmaq**.

acınmaz qasıq. daşürək. daşbağır.

acınsınmaq acsınmaq. içsənmək. içəlsənmək. ürəksinmək. ürəksənmək. könülsinmək. könülsənmək. qaqıtsınmaq. qaqınsınmaq. qaqışsınmaq. qaqınsınmaq. qaqaşsınmaq. qadaşsınmaq. qayığsınmaq. qayqısınmaq. üzünsənmək. üzüşsənmək. dərdsənmək. dədsənmək. kədərsinmək. qəhərsənmək. qəhirsinmək. mələllanmaq. (acısın, üzüntüsün söyləmək, anlatmaq).

acıntan -**acından ölən:** aclay ölgən.

acıntan **acından**.-yonca bitsə dizimdən, **ölməz eşşək acından,** yaz gəldidə bitmədi, **eşək öldü acından.**

acıntan **-**bolluqda toxalmayan, **qıtlıqda acından ölər**.

acıntay kürügəy. itcik. aqresiv.

acıntı dərd. əzab. ələm.

acır **1**.**acur**. rəhmsiz. zalim. qəddar.**1.**rəhm. -**acır öcür** : şəfqət ədavət.

acır yırtıcı. vəhşi.

acırın **acığın**. **-acığın utan küyməmiş**. (**küyməmiş**: yanmamış).

acırınmaq **1**. **acrınmaq**. qussələnmək. mükəddər olmaq. -hammını **acıran** sözlər söylədi. **1**. rəhm edmək.

acırqa **< aşırqa**. **1**.(üstünə aşan) (< **aşmaq**). ərkək.**1**. damızlıq, tuxumluq heyvan. **1**. **asırqa**. damızlıq, tuxumluq at. **1**.acıdan. aşqar müxəmir. təxmir edici. pekinpudr.

acırqama asırqama. yasırqama. əsirgəmə. barındırma. qoruma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. himayət.

acırqar yırtıcılaşar. vəhşiləşər. saldırqan olur. -qurd sürüsü acırqar.

acırqın **acırğın**. qəddarlıqca. rəhmsizcə. zalimyana.

acırlamaq azarlamaq. soxlamaq.

acırlıq yırtıcılıq. yırtıclıq. vəhşilik.

acırmaq **1**.nərsiyə qarşı acılıq, ititlik göstərmək. acıqlanmaq. hirslənmək. qəzəblənmək.**1.**qıymaq. muzayiqə edməmək. -su **acırmaza**, süt içir.**1. acımaq.** azırmaq. azırmaq. (> **azır. azar**). -bu səsdən qulağım **azıdı**.

acırtlamaq **acırtmaq.** azırtmaq. azarlamaq. {> azordən (fars) }. -bu səs qulağımı **azırtdı**.

acırtmaq **acırtlamaq.** azırtmaq. azarlamaq. {> azordən (fars) }. -bu səs qulağımı **azırtdı**.

acırtmaq azarlamaq azordən. incitmək.

acısı **-**acı çayın suyu getdi, **acısı qaldı**.

-acısı süycüsü sənin.**.**

-acısı yoxun, süycüsü yox. (**süycüsü**: dadlısı).

-dadlı dada dadanma, **acısı olmaz, inanma**!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin)

bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.).

-gerçək acısı keçinər, yalan yarası eşinər. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

-hər bir dərdin acısı, tapılmalı açısı. (**açısı**: dərmanı. ilacı)

-hər kəsin bir dərdi, **hər dərdin bir acısı**, hər acının min açısı var. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**

acısı acışması. -qızığı düşmüş ağrısı yok, şişi gedmiş, **acısı yok**. (sorun savılıb, işlər yolunda).

acısın **-çoğun, acısın ucuz satar**, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

-dos acısın balla ut, yağu süycün, daşla tut. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla)..

-**yaşam dadın, duzun, acısın**, birin dad, birin çək, birin at**.**

acısın -yaratıq varki **verməkdən acısın** almaqdan dadlısın bilməz.

acısu **acı su**. şor su. varlılıq süt gölündə yüzdürər, yoxsulluq, acı sudan üzdürər. (**üzdürər**: nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

acışıq acıya çalar. -tütünün **acışıq** iyi. -yaş odunun **acışıq** tüstü.

acışması acısı. -qızığı düşmüş ağrısı yok, şişi gedmiş, **acısı yok**. (sorun savılıb, işlər yolunda).

acıt **acus**. **(**< **acı** su. **acı** dadlı**)**. **1**. sirkə. **1**. əsid.
(akus. acer $_{(latin)}$**)**. **(**eqre. aigre. edge**)** $_{ingilis}$**)**. **(**akuite$_{fıras}$**)**.

acıt qınçılıq. qıyınc. məşəqqət. kar o zəhmət.

acıtan **acıdan**. **1**. acığdıran. açar. yeyidən. yedirən. iştah açan. **1**. **acıtğan**. yügürtgən. sibqətə qoyağan. (şitab dəhəndə). **1**. incidən. -**acıdan ol**, **azıdan yox**: incitmək başqa, yozdurmaq, sapıtmaq **(**münhərif edmək**)** başqa. **1**.acırqa. aşqar müxəmir. təxmir edici. **1**. **acıdtan**. **acutan**. incidən. əzab verən. narahat edən. baisi təəssüf olan. mütəssif. qussələndirən. kədərlədən. sıxıcı. zalim. cair. qıran. qıyan. sitəmgər. sitəmpişə. **1**.üşüdən. depresiv.

acıtan **acıdan**. **acutan**. təəssüflü.

acıtan **acıdan.** ürək qıyan.

acıtar **acıdar**. dehşətnak.

acıtaş **acı daş**. qaradaş çeşiti. ən sərt daşlar qaradaş adlanır.

acıtır -**söküb acıdır.**

acıtır -**işlədənlər istədiyin acıdır**, işləyənlər tapdığın acı.

acıtiş **acı diş**. azıbaş. qazıbaş.

acıtişi **acıdişi**. (**azıdişi**. **qazıdişi**)**. (qazı**. **azı**. acı).

acıtqamaq **acıqatmaq**. mayalamaq.

acıtqan **acıtğan. acıdan**. yügürtgən. sibqətə qoyağan. (şitab dəhəndə)..
-**acıtğan küp:** sırsız (şirsiz) küp.

acıtqı **(**nərsənin gəlişməsi üçün artırılan nərsə**)**. maya.

acıtlamaq : qınamaq.

acıtmaq **1**. bərkitmək. -**açılmadan acınmaz**: sınanmadan bərkiməz, pişməz. **1**. ağrıtmaq.

acıtmaq **1**. yandırmaq. yaxmaq. -can **acıdan** sözlər. -**acıtırca**: yaxdırırca. **1**. hirsləndirmək. -bu söz onu **acıtdı**. **1**. inada gətirmək. -yağını acıtma: düşmənivi inada mindirmə.

acıtmaq **-incidib acıtmaq**: bulğayıb dalqamaq.

acıyan **acan.** ayağan. **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**qaralı**: yaslı).

acıyan **1**. rəhman.**1.** yuka ürək: incə ürək. dözümsüz. kövrək. mulayim. rəhimli..
-**qurda acıyan**, acığa qalar. (**acığa qalar**: pis günə qalar)
-olsun bir güzgü yetər, **bir acıyan görməyə**!!. (duyduğun çox nərsələri dışarda, özgədə gəzmək gərəkməz)**.**

acıyar **-**alışdığın dadlı bal, **keçsə günü acıyar**.
-sirkə qalsa acıyar, bilək qalsa çürüyər, bilik qalsa yeyilər (**yeyilər**: azalar).

aciz çıbın. çıvın. -**çıvın** canına qıymadı.

acq **acığ. azığ.** iti. it dişi.

acqa **-**dəvə yükü aş olsa, **acğa azğanır**. (dəvə yükü ac olana az gəlir) (**azğanır:** az gəlir).

acqan **acğan**. acıqlı. hğrsli. əsəbi.

acqar **acqır**.**accar**. zalim.

acqarın **-acqarın başı** dinc almaz.

acqıl **acğıl**. (# **açğıl**: xoş əxlaq). dartıq**.** dartqıl. bədəxlaq.

acqın öcqün hirsli toslu.

acqın **acğın**. **1**.**acığın**. əsəbi. **1**. məzlum. -**acqırla acqın** işi tutmaz.

acqır **1**. zalim. **1**. qənim. amansız düşman. **1**.vəhşi. xunxar. xunaşam. accar. acqar.zalim.

acqır acqurd. acqursaq. dadnıq. görməmiş. tamahkar.

acqır **-ölüm acqır olur**, aldığın vermir geri. (**acqır**: acımaz. rəhmsiz).

acqış **acğış**. aclıq.

acqöz **ac göz**. qarınpa. aşqaraq. gözü doymaz. doymaz dolmaz.
-acgöz doyamaz dünyanı versən, toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz.
-acgöz olmamaq: tox durmaq.
-**acgöz**, maldan **bükməz**. (**bükmək**: doymaq).
-**bu yol, acgöz çinislər yolu,** kişilər girməz olu. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.

acqöz actəpər.

acqözlü **acgöz**. **ağgöz**. tamahkar.

acqözlügü **acgözlügü**. umsulluğu. umsulğu. **-**alçaq könül sevgini gizli tut, **umsulğu unut**.

acqözlünün -**acgözlünün cicikilinin**, gündən günə dərdi artıb baradur. (**artıb baradur**: artıb gedər)

acqursaq **acqurd**. **acqır**. dadnıq. görməmiş. tamahkar.

acqurt **acqurd**. acqır. acqursaq. dadnıq. görməmiş. tamahkar.

acla -**acla ac dalaşar**, toxla tox yalaşar..
-**acla ac dalaşar**, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar.

(**yalançı**: yaltaq)..
-acla ac poxlu, toxla tox toxlu.

aclanmaq ac olmaq.

aclay -**aclay ölgən**: acından ölən.

aclıq **1**.acğış.**1**.**acluq**. ağnağaz. taxıl ürünlərinin hamısı tam olqunlaşmasın güdərək, günlük tökətimi (məsrəfi**)** üçün dərilən ürün. -beş on günlük **aclıq** üyüddüm **(**dəğirmanladım**)**..
-**aclığdan çıxmaq: 1**. doyunca yemək. qanığmaq. doymaq. -onun qonaqlıqlarında yoxsullar **aclığdan çıxardılar. 1**. (aclıqdan qurtulub bolluğa duşmək). görməmişlik edmək. -**aclığdan çıxmış** kimi düşdü üstünə..
-ağrıq yamanın sağ, **aclıq yamanın** tox bilməz.

aclıq -**gözü aclıq** kor edərmiş yiyəsin..
-toxluq nə dedirtməz, **aclıq nə edirtməz.**

aclıq -**aclıq toxluq**.

aclıqtan **-aclıqdan qarınları** kövük.

acluq **aclıq**. ağnağaz. taxıl ürünlərinin hamısı tam olqunlaşmasın güdərək, günlük tökətimi (məsrəfi**)** üçün dərilən ürün. -beş on günlük **aclıq** üyüddüm **(**dəğirmanladım**)**.

acman acıman. acımayan. zalim. rəhmsiz.

acmazlıq qəsavət. rəhmsizlik. naümidlik. bədbəxlik. bəxsizlik.

acmış **-qarnı acmış**, gücü qaçmış.

acmuq (**ajmuq). 1**. acı. iğnələyici. **1**. duz kimi ağ, iti dadlı olan ağ öznə. zəy. zac. ağ zac..
-**acmuq daz**: ağ kəl. ağ keçəl.

acnacaqlı köyzün. təəssüflü. kədərli.

acnış rəhm. -**acnış** dilərim.

acovat **acavat**. içdən, dibdən ac. heç doymaz.

acra öz. maya.

acraşıq **ayraşıq. ayaşıq**. fərqli. -**ayaşıq** işlər çıxdı.

acraşmaq sui istifadə edmək.

acratıb -taylarından **acratıb duradığan** nədən. (oxşarlarından **ayırıb saxlayan** nədən).

acratmaq **ayratmaq**.

acrı (qussə. ənduh. matəm). -**acrı** günləri.

acrıq çəyrik. çayrıq. çayır. (çeğnəmək) (çeğnəməlik).

acrılı qussəli. matəmli. -**acrılı** analar: matəmli analar. -**acrılı** ertəki: qussəli nağıl.

acrılmaq (ayrılmaq). ölmək. -aramızdan **acrılalı**: öləli. -tanrım bizdən acrıtmasın. ayrıtmasın, almasın.

acrınmaq **acırınmaq**. qussələnmək. mükəddər olmaq. -hammını **acıran** sözlər söylədi.

acta **-acda alqın**, bəyə vergin olmasın. (**alqın**: alacağın). (**vergin**: verəcağın).

actan **acdan** .-**toxun acdan alası yok**, acın toxa verəsi yok..
-**toxun acdan alası** yox, acın toxa verəsi yox.

actan -qarnı ac gözü acdan tez doyar.

actəpər acgöz.

actı -**acdı gözü**, qolu dolu. (**qolu**: əli) (tapmaca) (**saranğ**: nərsəsinə sarınan.çimri. qıtmır. manağ. xəsis)

actıqa **ac dığa**. əjdəha. əlinə gələni höpürtən.

acuc **aşuc. aşuğ**. çox. -**aşuğ ayuğ**: çox yaxcı. -**aşuğ yavuz**: çox pis.

acuqlamaq **acuğlamaq. ucuğlamaq**. **1**. süngüləmək. neyzələmək. **1**. bizləmək. ucu iti nərsəylə dürtmək. **1**. doğuz it dişləri ilə buynuzlamaq.

acuqu -**acuğu gəlmək**: aşusu gəlmək ayranı qabarmaq.

acun **1.** yağun. düşman. -**acun eldən dosd olmaz**, öcü qalsa, dinc almaz. **1.aşun**. dünya.-**aşun çöndü**, göz gözə yağu oldu. **1.açun** (açıqlıq). (< **açmaq**). aləm. dünya..
-acun acunta: aşun aşunta: ta dünya durur. aləm aləmində..
-acundan qayıdanlar: **dünyadan** gedənlər..
-avınmadan **dəğişən** acun.

acun -tanrı **durutdu**.(**durutmaq**: yaratmaq. yasatmaq).

acunta -**acun acunta:** aşun aşunta: ta dünya durur. aləm aləmində.

acur **acır**. rəhmsiz. zalim. qəddar.

acurtqan **acurtğan.** acıqladan. tərsidən. hirsləndirən.

acus acı su. araq. vodka.

acus **acıt**. **(**< **acı** su. **acı** dadlı**)**. **1**. sirkə. **1**. əsid.
(akus. acer $_{(latin)}$**)**. **(**eqre. aigre. edge**)** $_{ingilis}$**)**. **(**akuite$_{fıras}$**)**.

acutan **acıdan**. təəssüflü.

acutan incidən. əzab verən. narahat edən. baisi təəssüf olan. mütəssif. qussələndirən. kədərlədən. sıxıcı. zalim. cair. qıran. qıyan. sitəmgər. sitəmpişə.

aç (**aç**: pay. böl). (# **yap:** qapa) -(**yapda**: qapad) (# **payda**:). -(**yapın**: yığıl) (**# payın**: açın. bölün)..
-yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).
-sevəndə, cibin, gözlərin qapat, **qulaqların aç!.**
-sırrın aç!: içgəsin dışar!. **1**.şəfa..
-ağzun açmadan, **gözün aç..**
-ağzuvu uğra aç: ağzuvu xeyrə aç.
-ağız aç gülə, uğur gülə. (aç ağız gülə, uğur gülə). (ağzın xeyrə aç) (ağzın uğra aç).
-gözün yumub ağız açma, **qulağ aç!.** (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).
-ağuz açıb duşunmə, ilkin düşün, aç ağuz.

aç -göz, durmadan baxsan, koralar, **yum birdə aç**. kəndivə gəl, kəndivə güvən.

açа **açan**. **1**. qələmrov. **1**. dövrə. **1**. nahiyə. orun. bölgə. **1**. **aran**. möhlət. macal. fürsət.

açа (**açmaq**). biçək. beçəkk**.** (< **biçmək**). hica. hicə. heca.

açа **1**. fərq. -**açası nə**: fərqi nə.**1. haça**. -**açа dırqanlar**: iki parça dırnaqlılar**.**. **-açа ayra:** bir bir. -**açа ayra** demişlər.

açacaq **1**.tədbir. rahi həll. **1**. götürək. nəcat yolu. **1**. midad qəttirən.

açacaq **açcaq**. çapacaq. çapcaq. (opınır).

açacaq **açcaq**. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

açaçan açıqca. lap açıq. ap aşqar. -ortada eygilik olmazsa, **açaçan** qonuşmaq olmaz.

açaçıtlamaq incəlikləri ilə açıqlamaq.

açaq **açağ**. **1**. açış. fərəc. azadlıq. (rəhayi). **1**. sevinc. fərəh. -**açağ** bulmaq. **1**. abdəst. vizu'. dəsdəmaz.

açaq **açar**. **açaq**. **1**. yeni. yeni açılmış. işlənməmiş. taza. **1**. körpə. biçindən son bitən göy. çağacıq.

açaq nəcat. -burdan **açaq** güdülməz. bu daxmadan **açaq** görünür. -**açaq** yolu. -açaq dilərim.

açaqıq **açağlıq**. fərxundəlik.

açaqılmaq **açqılatmaq**. izahat, tovzih vermək.

açaqış **açağış**. **açaxış**. **açağız**. bir işin ən ilk başlanğıcı. (dibaçə. pişqoftar. sərağaz).

açaqış **açağış.** çığarış**.** ifşa edmə.

açaqız **açağız**. **açağış**. **açaxış**. bir işin ən ilk başlanğıcı.

açal boşluq. **1**.xələ'. **1**. qutluq. müjdə. boşluq**.**

açalamaq çözələmək. həllaclıq edmək.

açalanmaq fərqlənmək.

açalay hər nəyin açığı, bolu. -**açalay** kişi: əli bol, ürəyi açıq kişi.

açalı fərqli. -**açalıdır**: fərqlidir.

açalıq **aralıq**. məsahət. suva. sıva. səth.

açalqa ərgən. azad. müstəqill.

açamaq **1**. çıxartmaq. ortaya qoymaq. doğmaq. -toyuq iki yumurta **açadı**.**1** açatmaq. gengətmək. tovsiə, rüşd vermək. -görgü oxu kişi oy görün **açadı**.**1**.**yazamaq.** -əllə **yazalmayan** düğün, dişlə açalır. -dillə vurulan düğün, dişlə **yazalmaz (**açalmaz). {dilin düğmüşün (düğünün), dişin yazamaz: dilin çıxardığı sorunu, diş (zor) çözəməz. dişin qatılığına baxmıyaraq, yumuşaq dillə bacaramaz}.
düğünlər yazalaşdı: tam çətinliklər açışdı.

açamaq (**açmaq**). biçəkmək. beçəkmək. (< **biçmək**). hicalamaq. hicələmək. hecalamaq.

açamaz fərq edəməz. -**açamaz**, özün bilirsin. fərq edəməz, özün bilirsin.

açamı (nərsədən, bir yerdən) açıq olan. yad. əcəmi.

açan **1**. **açar**. açurğan. iştah, meyl gətirən. **1**. **açar**. açıcı. çözən. başatan. miftah. **1**. **açar**. qurtaran. götürən. rəhabəxş.**1.** boşutan**.** yola, işə salan. ötürən. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan. **1.** fatih. -qalalar **açan**: şehirlər fatihi. -yurd **açan**: kişvər qoşa.
-bağı **açan**: bəndi qıran. -könül **açan**: ürəyi dincəldən. -qulaq **açan**: oyaq salan. -yol **açan**: qılavuz. -**açan** gün: doğan gün. -iş **açan**: tədbir görən. -iz **açan**: yol qoyan. -iv **açan**: cığır qoyan. -qıv **açan**: könül, düğün, bükük açan.
-göz gəzdirən, **qulağ açan**, ağız yuman itirməz.
-**ara açan**. **araçan**. uzaqlaşan.
-beyni qapayan tiryakdur, **gözləri açan tiraktur**!.
-ösüşüşgə yol açan. (ilərləyişə yol açan).
-**işdah açan:** boğaz qızıdan. -açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar).
-**könül dincəldən, açan:** ürək genədən..
-**hacattdan açan**: eytiyacın gidərən.

açan **1**. **açğan**. fəttah. **1**. yazan. -könül **yazan** sözlər. **1**. yazan. həll edən. həllal. -işləri **yazan** tanrı. **1**. aləm. kayinat. **1**. yartan. **1**. yonan. -qələm **açan**: qələm **yonan**: midadtiraş.

açan **açа**. **1**. qələmrov. **1**. dövrə. **1**. nahiyə. orun. bölgə. **1**. **aran**. möhlət. macal. fürsət.

açan çözən. sökən. (# **çotan**: tikən).

açanmaz -baxıcı öz **baxtını açanmaz**.(**baxıcı** : falçı).

açans nərsiyə öncədən verilən para. əni.

açar **1**. **açan.** açurğan. iştah, meyl gətirən. **1**. leysan. -**ağız açar**: ifdar çağı. **1**. biləyən. itidən. **1**. açqı. açıcı. miftah. **1**. qılavuz. **(**rahnəma**)**. **1**. qılavuz. arac. əbzar. əfzar. alət. vəsilə. vasitə. **1**. rəmz. simgə. simbol. imək. işarət. nişan. bəlirti. iz. **1**. məzə. **1**. acıdan. acığdıran. yeyidən. yedirən. iştah açan. **1**. piş ğəza. **1**. nəmad. **1**. önüt. öndə. başlığ. ərəfə. nərsənin açılşına, başlamasına yaxın çağ, yaxud başlamasının ilkin atdımları. **1**. girintili çıxıntılı yer. **1**. çatal. iştah gətirən. **1**. çaşni. müxəlləfat. **1**. dadlıq. əduvacat. **1**. dövədən. döğəci. təhrik edən. **1**. qələm. həkkaklıq, hər çeşit oyma, yazma, cızma açarı, aracı, sümbəsi, qələmi. **1**. açaq. yeni. yeni açılmış. işlənməmiş. taza. **1**. açaq. körpə. biçindən son bitən göy. çağacıq. **1**. naşı. yontuq. yonluğ. **1**. şayırd. uşaq. çırağ. **1**. rəmz. simgə. simbol. imək. işarət. nişan. bəlirti. iz. **1**. açval. arac. əbzar. tools. **1**. çıraq. düğün, çətinlik, zorunluqdan çıxma araçı, yolu. **1**. gənəlliklə hər çeşit tutuq, bükülü (bağlı. kirli) nərsəni açan, qaba, tünd, iti nərsəni yumuşadan araclara verilən ad. əbzar. **1**. pinc, lülə kimi xırlı (ivli) nərsəni açan arac. (pinc + **açar**) **1**. qulpuq (qoluqlanmış. kilitli) nərsəni açma ayqıtı. **1**. tədbir. **1**. açquc. açqı. **1**. gülər üz. şux. **1**.turşu. -duzda qoyulan **açar**, **turşu**: şorağ. (< **çorağ**). **1**. rüşvət. **1**.məzə**..**

-yardım açar: yardac. əl tutan. qol tutan. xeyrxah**..**

-söz söz **açar**, söz göz **açar**.**.**

-tək kişi yerisə, **iz açar**, iki olsa yol.**.**

-açar açmaz: açaan kimi.

-açar fəransə: ingilis haçarı. çöğüç. (< **çöğ. döv.çev**)..

-bərk qapını **berim açar**. (**berim**: verim) **..**

-gül açar, bülbül sayrır.**.**

-mən gedəli, güllər qalar**, yazda açar, qışda solar**, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan)..

-altun haçar, **qapılar açar**.**.**

-ac qalanın, **çörək açar dilini**..

-**yol açar**, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıb, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan).

-altun haçar, **açmaz açar**..

-ulu qayğı keçərsə, **kiçiklərə yol açar**.

-bilik, yol açar ilikə. (bilim, ilim başarcağa yol açar)..

-ağıl xəznə, könül yozaq, **dil açar**. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar)..

-aşırtçılıq sapıqlığa yol açar. (**aşırtçılıq** : ifratkarlıq. panlıq. artıq gedmə)..

-**umud, yarınlar açar**. (hər günün sonu var, günlərin sürümü).

-qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. **qara topraq gül açar**, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

-osduraq göt **açar**, ösgürək göğüs.

-kişi için, **söz açar**. (**için**: **1**. içində olanı. **1**. ruhun). (kişi kimliyin söz açar). {söz kişinin baylığı. (**baylığı**: varı yoxu. devləti)}.

-açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar)**.**

-yol açar, dərd qaldırır düşünən, yollar qapıp, dərdə salar üşünən.

açar 1. teylər. (**teyləmək: tiyələmək**. qələmləmək. çalmaq. yontmaq). -bağrım başı **təklik teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı). **1**. açğa. **-**ağça demə **açğa de**.

açar -**yolaçar**: yolgər.

açarçı tədbirçi.

açarı -bilik, birlik, biləkdir, **açmazların açarı**!. (**açmaz** : keçməz. qapçal. çarasızlıq).

açarı -toxlu **yolun açarı**. (**toxlu** : doğru. haklı. mühiqq).

açarış boşuğ. boşut. ötürüş. bıraxış. boşatma, tərxis çağı. -mal davarın **boşuğu** çatdı: çölə bıraxma çağı.

açarları **-**tanınmamış qapıları, **yonulmamış açarları**, bu dünyanın, bu dünyanın.

açarlı tədbirli.

açarmış -**umata, yelkən açarmış**: uğra, şansa yol açarmış.

açarsa **-pişirib sözün açarsa ağız**, qızmaz qulağı, çəkməz ağız. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.

açasın -**açasın gördün**: fərqin bildin.

açasız fərqsiz.

açaşlanmaq azıışlanmaq. açılıb uzaqlaşmaq. ara almaq.

açat **1**. hicabsız.**1.** nəcat. -bu yoldan **açat** güdmə.

açatay **çatal**. iki, neçə uclu, qollu.

açatırmaq **açadırmaq**. **açayırmaq.** içayırmaq. içaçlamaq. düşünütmək. tanımlatmaq. açıqlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

açatış ifşa.

açatlamaq ifşa edmək.

açatmaq **1**. bilətmək. iştahlandırmaq.**1.** fərq qoymaq.

açatöq **açatök**. faş ed. ifşa ed.

açavaz ağcəvəz, solğun, rəngi qaçmiş, zayıf.

açay şarih. şareh. -evimiz **açaydadı**. -bala dalda gizlənmə, çıx **açaya** görüm.

açayana açığca**.** -lap **açayana** dedim.

açayır içayır. içaç. düşünləmə. tanımlama. açıqlama. tə'lil. tozih. şərh. izah.

açayırmaq **açadırmaq**. içayırmaq. içaçlamaq. düşünütmək. tanımlatmaq. açıqlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

açayna bütöv (kamilən) açıq aydın. -**açayna** danışıq. -**açayna** hava.

açaz **1**.**ayaz**. **acaz**.**1.**deşgil**.** eşgil haçarı. həllol məsail.

açaz **açquç**. **1**. kiçik oyuq, dəlik. **1**. **qaçaz**. pənçər. **(açazmaq**: pənçər olmaq**)**. **1**. pəncərə. **1**. mühüm nuxdə. **(**çiyistan**)**. **1**. qılavuz. **1**. kilid. **(key$_{ingilis}$)**. miftah. **1**. əndeks.

açaz sorusür. sorarış. sorarıc **(**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**. həllil məsail.

açazmaq pənçər olmaq.

açcaq **açacaq**. çapacaq. çapcaq. (opınır).

açcaq **açacaq**. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

açı **1**. baxış açısı. qaraş. z. **1**. göz. -**qoşaç (**< **qoşa + açı**: göz**)**. iki gözlü dürbün. **1**.təhlil. -sizin **açıza** görə.**1**. həlli . -onun **açı** bizdədir: onun **həlli** bizdədir.**1.** kül. açul. saçul. yanıqan, oddan açılan, qalan tortu, torut, çöküt. -**kül tökən**: (ərə görə) əş. arvad. qarı. qadın.

açıb **ağzın.** -**ağzın açıb söyləyən**, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin..
-çox anlayan, çox yol bilər. **çiğlər açıb, qutluq dilər**. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).
-ağuz açıb duşunmə, ilkin düşün, aç ağuz.

açıcı **1**. açan. çözən. başatan. miftah. **1**. açar. açqı. miftah.

açıç **1**. fərəc. **1**. göt kimi nərsənin arasında yerləşən yarıq. bu yarığa oturan bölümə **'ağ'** deyilir. **1.** izah. -**izahı** olmalıdır: **açıç** olmalıdır. -**izah** verin: açıç verin. -**izahısız**: açıçsız. -**izahlı**: açıçlı.

açıq aşqar açınıq. sərahətən.

açıq **1.** ayas. ayaz. yayas. yayaz. saf. -**ayas** göy: açıq hava. **1.** çalığ**.** -**çalığ qapı**: iki tayı açıq qapı. -**çalığ** duvar, dam: deşikli, yarıqlı dam duvar. -**çalığ** zip. -**çalığ** düğmə. -**çalığ** ağız. **1**. ağçıl. yaşın. rovşən. -**ağçıl** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar. **1.**gizlənməmiş. **-açıq baş**, daşa tuş .(**tuş**: yem)**. 1**. boş. bekar. subay. əşsiz. -**açıqlar**: subaylar. işsizlər. bekarlar. -**açıqda qalmaq**, **yaşamaq**: subaylıq keçirmək. -**açıq tutuq**: evli evsiz. **1**. işlətməyə, kullanmağa enik olan. əl çatan nərsə. movcud. -**açıq** tükan. -**açıq** değil. **1.** çılqı. çılğa. çılpaq. örtüksüz. **1.**boz. -**bozqır**: dibdiz, böyük açıqlıq. (dəşt. istep)**..1**. yayıq. yaçıq. yarçıq. gənitgən. genitgən. gənitin. genitin. geniş.**1**. sal. sala. say. xalis. nab. pak. **1**. rəhsiz. -qoyu çay, **açıq çay**: rəhli çay, **rəhsiz çay**.
-**alağız**. **alavız**. **alağuz**. -ikitlərə yol vermə, **alağuza** söz vermə. (**ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə).
-**açıq aşgar:** aygün. ayın sayın. ayın şayın. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün.
-**əli açıq**: əli yazıq.
-**baxtı açıq:** açığ baxlıq. qutaylı. **(# kütaylı**: baxtı qapıq. korbax). -**açığ baxlıq:** baxtı açıq. qutaylı. **(# kütaylı**: baxtı qapıq. korbax).
-**ağzı açıq** ac qalmaz.
-**ağzı açıq** ac ölməz. (acında ölməz).
-könül qalmasa qapalı, **bağlı yollar açıq durar**.
-qoran gözə çöp düşər, **açıq ağza pox**. (**qoran**: qorunan).
-açıq aydına: çayna. -**açayna** danışıq. -**açayna** hava..
-**əlaçıq eşigin açıq qoyar**, oğru girməkdən utmaz. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla)..
-**kölnü açıq yolnu açıq**. (arxayınlı, güvənc işlərin oluşuna, ilərşinə yol açar)..
-**əlaçıq:** yiğit. əlibol. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**:

qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).
açıq qabağ: ısnışıq. davranışlı. xoşxuy. xoşrəftar..
-**açıq yollar!:** uğurlar**!**. açıqbaxlıq!. -**uğurlar** sevib sevilənlərə..
-**açıq açıq**: bər bər. bəl bəl. bağır bağır mağıl mağıl. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq..
-**ağzın açıq yaşamda gərək**, düşsə payın qapasan.(**qapasan**: yığasan. tutasan)**..**
-yoluz **açıq olsun**..
-açıq gizli: taxca buxca . -**taxcası buxcasına** bələd**..**
-gizli nərsəni açığa vurmaq: çönün çıxartmaq**.** tərs üzün, için açmaq.

açıq **açığ. 1**. **(# yapıq)**. -**açıq yapıq**: bağlı açıq. **1**. imkan. mümkün. **1**. xoş əxlaq. **(# tutuq**: ciddi. bəd əxlaq**). 1**. sayxaş. dinc. **1**. seyrəm. sığ. sıx olmayan. **1**. yarsın. -**yarsın** üzlü. **1**. ışıq. (# **yaşıq**. məhrəmanə. bəstə). **1**. vəsi'. qustərdə. **1**. sınğıl. sınıl. tutşı. tutşu. tuştu. səmimi. **1**. yuçut. sərbəst. salma. salman. səlman. saltabaş. salabaş. başaçıq. salmata. azad. **1**. rəhsiz. soluq. **1**. önərisiz. sandırışsız. dəğişsiz. təkişsiz. təkəllüfsüz. taarüfsüz. **1**. kovaş. boş. xali. **1**. savıcsız. difasız. **1**. lüt. çılpaq. **1**. çal. təmiz. **1**. duvağsız. sıvasız. aylayın. pərdəsiz. ələni. hüveyda. **1**. fərağət. **1**. rəsa. **1**. əngəlsiz. kitsiz. mane'siz. **1**. boş. fürsət. **1**. atıq. ələni. **(# ötük**. **örtük**. gizli. məhrəmanə. məxfi**). 1**. boyut. böyüt. burax. gen. geniş. gərən. **1**. sayrab. yazın. yazıq. aydın. sadə. -**sayrab** sanı. **1**. ərgən. geniş. fərax. -**ərgən** baxış: vüsəti nəzər. **1**. sərik. **(**sərilmiş**)**. sərih. **1.** yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). -**yalsıq** hava. **1**.duru. **1**.yantı. -**yantı** boya. **1**. bayıq. cıf. (zənəndə). -**bayıq** boya: gözə çarpan, iti boya. **1**. geniş. -**bayıq bayır**: gen ova. **1**. azad. -**açığ** giriş. **1**. boş. **1**. açğın. aşqar. ayğın. ayın. aylın. aydın. ayan. bəlgin. mə'lum. **1**. (# **qapıq**). **1**. ara. **1**. uzaq. ıraq. **1**. fasilə. **1**. məsafə. **1**. tənəffüs. **1**. çarə. **1**. boş, quru yer. **1**. azad. sərbəs. **1**. aynaq. roşən. şəffaf. **1**.ayğın. geniş. fərax.**1**.çarpıcı mübərhən. -bir **çarpıcı** örnək. -**çarpıcı** simgə.**1**.seyrək. seyik. (# sıx). **1**.tənik. -**tənik** boya. -**tənik tünük**: açıq tünd. **1**.yoş. (**#** toş. qaranlıq. tutuq. tünd).**1**. rəhsiz. -**açığ** çay: rəhsiz çay. **1**. ayraz. ayaz. saf. **1**. cıf. -**açıq gülmək**: ağzın gen açıb, ucadan gülmək. **1**. aya. -**aya** günlər: açıq günlər. -**aya** oy: açıq fikir. **ayan**. aydın. roşənfikr. -**aya** oylular: **ayanlar**. açıq fikirlər. aydınlar. roşənfikr. **1**.idi. iyi. (# **acıq**: iti). **1**. yaz. uzun. **1.** boz. -**bozqır**: (dəşt. istep). **1**.gəvşək. -**sus** boya. -**sus sarı**: açıq sarı. **1.** ağ. -**yolun ağ,** damağın çağ. **1.** anıq. anğıq. ayıq. aydın. **1.** aynaq. aydın. arın. duru. təmiz. pakizə. -**aynaq** işlər. -**aynaq** kişi: qəlbi təmiz..
-ödü varsa düşmanın, **alan açıq yasığız**, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız)..
-**sözündə açıq düşman**, yeğ durur, kitoz dosdan. (**kitoz**: iki üzlü)..
-alnın **açıq olsun** (yarqış sözü)..
-**açıq yarıya**, qurd düşməz..

-**qabağı** açıq. (üzü)..

-**açıq gözlü**, kor olmaz, aslaq qulaq kar olmaz..

-açıq göz, ışıqsız, açıq ağız, paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı)..

-**açıq topraqda gəzən**: elat. -o **elatdı**. -**elat** yaşamı..

-**açıq yetik**..

-açıq yaşıl: yoşaq. -yeni açmış **yoşaq** yapraq -**yerniz açıq**: yerniz bəlli. yerniz mə'lum..

-açığ gün: ışıq gün..

-açığ uçuq: çölli bərri biyaban..

-acığ ağrıqdan uzaq..

-açıq, **yumşaq hava**: yax..

-başı açıq: yalınbaş..

-qapız **açıq** olsun, **uçuq** olmasın..

-**açığa qoymaq**: saytamaq. saytmaq..

-açıq oda: qonağ otağı..

-**açıq açıq**: genə bol. -qapılar **açıq açıq** açılmışlar..

-düz, **açıq olmayan**: dolağu. düz, açıq olmayan. ğeyri səmimi..

-**açıq saçıq**: bayağı. amiyanə. vülqer. banal. -**bayağı sözlər**: arqo..

-**açıq gizli**: yarıq qarıq. ələni məxfi..

-**açıq qara**: yarıq qarıq. tusi..

-**ayrım açıq**: **açıq ayrım**: ap ayrı..

-**açıq aydın**: çar çap. saf sərih..

-**açıq saçıq**: çalıq çapıq. qəbeh. cıf..

-**açıq qəhveyi**: ağçıl kürən, qonğur..

-**açığ ağız**: qaba. ağız. ağzı pozuq..

-**açığ açığına**: çəkinmədən. utanmadan. tutunmadan..

-**açıq qapı:** ellər qonuşması. qoftquye təməddünha..

-**açıq qara**: yaxal. çalağ..

-**açıq qızılsı**: alsu..

-**yarı açıq göz**: çalagöz. -**çalagöz yatmaq**: mürgüləmək. çortlamaq..

-**yarım açıq**: ötgürük. arçal..

-**açıq örtülü**: açqara içqərə. sərih o ğeyri sərih..

-**gizli açıq:** yaşru daşru**.** pünhan aşqar..

-**açıq qaldırmaq**: salxaq tutmaq. aspatlamaq. tə'viqə salmaq..

-açıq uçuq: sınığ salxaq. güclü, yığcam, kəsərli olmayan. zəif. avara. -**açıq uçuq** kişi. -**açıq uçuq** quram. -**açıq uçuq** ölkə..

-**açıq yarığ**: açıq aydın..

-beti açıq: sırtıq. utanmaz. namussuz. -**açıq betli**: üzü yuxarı namuslu. {-**beti** açıq olma, açıq **betli** ol}..

-ürəyi açıq: ürəyi səfali. bağırgen..
-**açıq olmayan**: bozuq. tutuq.

açıq çənik. çanıq. çalıq. -**çanıq** hava. -**çanıq** ürək.

-yağla dügü olmasa, açıq saçaq boş qalar. (**saçaq**: süfrə).

-**gözü açıq:** qaraşlı. -**qaraşlı** durun: gözüz açıq olsun.

-**açıq qəhveyi at donu, boyası**: kəsdənə doru.

-ağzı açıq tikəsin qapar, təndiri sıcaq, çörəyin yapar.

açıq 1.ağşıl. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti. 1.çözük. şol. boş. -oxu atıq, yayı **çözük**. (işin görmüş oturmuş). **1.**arpıcı. çapıcı. çıpıcı. saçıq. cıf. zənəndə.

açıq -**açıq ışıq**: gün ışığına çalar, oxşar iti, qızımtıl ışıq. qızıq ışıq. -**açıq** ışıq, **ayıq** ışıq.

açıqa -**açığa düşmək**: dalayınmaq. zahir olmaq.

açıqar **açığar**. sərigər. yayığar. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapan).

açıqbaxlıq! uğurlar**!**. açıq yollar!. -**uğurlar** sevib sevilənlərə.

açıqca **1. açığca.** açayana. -lap **açayana** dedim. **1.** açıyın. sərih. -**açıyın** dedim.**. 1**. anığ. -bu söylər **anığ** sizə, günüz doğulan basılıb gecə. -**anığ** söylə görüm hardadır işin, çox yolağ gərək çiğ ola pişim. **1**. bayırca. bariz şəkildə..**1.** açaçan. lap açıq. ap aşqar. -ortada eygilik olmazsa, **açaçan** qonuşmaq olmaz.
-**açıqca düşünün**: anıq sezin.

açıqcasına açqıla > aşgara. çəkinmədən. sərahətən.

açıqdan **1**.aşgara. -üzümə baxar, **açıqdan** yalan söylər. **1**. boşundan. havasına. işləməzdən. çalışmadan.

açıqəlli **açıq əlli**. (cəvanmərdanə). -göydə açıq əlli saçıb duradur.

açıqı **açığı**. aşgarı. gizlətməzin. rokuna. pərdəsiz.

açıqış **açığış**. mə'zuniyyət.

açıqla! **açımla. aç**!. arat. (ayğat). bəlir. aydınlat. (yor). yayva. çözüt. şərh ed. tovzih ver.

açıqlama **1**. anlatım. duyduruş. **1**. yartağal. şərh edmə.**1.**açıqlama açayır. içayır. içaç. düşünləmə. tanımlama. tə'lil. tozih. şərh. izah.**1.** açma. aytma. sərim. aydalama. əritmə. həll edmə.**1**. aynağ. tovzih. şərh. -**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağı** nə: açıqlaması nə. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı.**1.** yazıqlama. -hər yetməzə **yazıqlama sözünü**. (**yetməz**: namərd).

açıqlamaq **1**. **açmaq**. yarıtmaq. aydınlatmaq. **1**. bildürmək. -için açıb **açıqlamadı**. **1**. tökdürmək. sökdürmək. -pambıq **tökdürmək**. **1**. düşündürmək. -manın (dərdin), sözün **açıqlayamadı**. **1**. izah vermək. **1**. çıtatmaq. çışqatmaq (dışqatmaq).**1.**düşünütmək. tanımlatmaq. açayırmaq. açadırmaq. içayırmaq. içaçlamaq. tozih, şərh, izah edmək.**1.** anıqlamaq. anğıqlamaq. ayıqlamaq. anığına yetmək. aydınlamaq. kəsgitləmək.

açıqlamalı açmalı. yarıtmal. yartamal. aydınlamalı.

açıqlanmaq sevinmək. şadlanmaq.

açıqlanmatıqı **açıqlanmadığı.** -**açıqlanmadığı sürəcə**: faş edilmədiyi müddətcə.

açıqlanmayan bəlirməyən.

açıqlat **açıt.** ışıt. çırat (çırağlat). ayıt. şərh ed. tovzih ver. izahla.

açıqlatmaq aydınıtmaq. ışığa qoymaq.

açıqlayış açılama. açımlama. bəlirmə. xırdalama. yorum. təşrih tovzih.

açıqlı **1**.ixtiyari. -**açıqlısa**, gəlmək istəməm. -**açıqlı** qoy. -**açıqlı** değil ki gəlib gəlməyəsin. **1**. ixtiyarlı. ixtiyar sahibi. -**açıqlısan**, istər alsana, istər bıraxsana. **1**. self servis.-**açıqlı** yeməevi. **1.açığlı** imkanlı. -**açığlı aşığlı**: imkanlı varlı. -açığlı ər çabıq qarımaz.

açıqlıq **açığlıq. 1.** düzlük**.** düzəy.**1**.boşluq. **1**.boşluq. subaylıq. əşsizlik. mücərrədlik. **1**.ıraqlıq. uzaqlıq. ayrılıq. **1**.aralıq. meydan. **1**.arınlıq. təmizlik. **1**. **açğınlıq**. **aşqarlıq**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. bəlginlik. mə'lumluq. **1**. açra. bayır. **2**. bayır. bağır. dağ bağrı. dağ ətəyi. düzlük.**1.**bolluq. firavanlıq. **1**.ayat. **1**.azadlıq. -**açıqlıq** suyun acısı, batası dusdağ sucuğu. **1**.sərsət. çöl.**1**.köklük < görklük. -geniş **görklük**.. **1.**kam. bolluq.-gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.** -**açığlıq görnüşləri**: ap aydın görünə bilənlər..

-**açıqlıq**, **rəhmət gətirən**: bayğan (> **mehriban**). bayat., verən. rahim..
-böylə dar tutma, boğursan sözüvü, **açılıq, söz yaradır**, hər gözələ söz yaraşır.

açıqmaq **açığmaq**. **1.açğımaq**. sərgimək. sərikmək. yayğımaq. yayığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).**1.**təslim olmaq. -yağı gözlənilmədən **açığdı**. -**açığmaz**: təslim olmaz.

açıqöy **açığöy**. **açıq göy**. ağgöy. ağgök.

açıqraq **açığraq**. uzaqraq. dışraq.

açıqtır **açıqdır.** ayındır..
-**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı**..**
-mut qapısı çalınmadan açılmır, **küt qapısı çalınmadan açıqdır**. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).
-yaltaq hürməsədə, **ağzı açıqdır, dolar**.
-açıqdır ağzı, söyləyir elim, mindirəm gərək kürsüyə dilim.
-bazara çıxan görür **baxtı açıqdır qapalı**. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa).

açıquc **açığuc**. təşrihi.

açıl bəri. uzaq. qıraq. -bizdən **açıl** olsun.

açıl borcun ödəyəməyən. əli boş. (# **aşıl**:. dolu. güclü).

açıl! ayrıl!. aralan!. qırıl!. çatla!. qop!. qopun!. dalqıc!.

açıla çaytar (**çay <> yay <> yaz**). heyran. -**çaytar** qaldım..
-**çaytar yatmaq**: qıçların sağa sola açıb yatmaq..
-**çaytar durmaq**: qıçların açıq durmaq.

açıla çatıq. avara.

açılama açıqlayış. açımlama. bəlirmə. xırdalama. yorum. təşrih tovzih.

açılamaq **1.** aralamaq. ayrılatmaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin. **1**. yazılamaq **(**yaza, çölə, dışa salmaq**)**. ifşa' edmək. -güntay onun keçmişin **yazılamış**. **(güntay**: qəzetə**)**.

açılan **açan**. sökən. üzümüzə gələn. doğan. (# **atılan**: **atan. ötən**. keçilən keçən). -**atılan** ildən **açılan** ilədək. -**açılan** il: gələn il. -**açılan ay**: gələn ay. -**açılan** gəl: yarın, sabah gəl..
-**açılan atılan**: **açan atan. sökən. ötən**. gələn keçən).
-**açılan** ay: doğan ay.
-açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).
-yetməzə **açılan əl dolar** topraqıla. (**yetməz**: namərd).
-açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).

açılan bitən. qurtulan. -**bitən** günüm yoxdur.

açılandan son açılğac. açılınca.

açılar **-axşam açılar**, erti yığılar. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək)**.**
-ışın ışınar, yamır yağar, **göy açılar**. **(ışın:** ıldırım). (**ışınar:** şaxar). (**yamır:** yağmır)**.**
-dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **qapılar açılar**. (**kit**: bağlı).
-beyin tanıdıqca **açılar**.
-dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)
-duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, **göy açılar danlayu**, uğur oynar dan atar.
-yoğrulan açılar. (işlənən açılar).

açılartımı **-**gəlməseydin sən, **açılardımı dançağım mənim**. (**dançağım:** səhərim).

açılasi -o, hec ağız **açılasi** adam deyil. xeyrə-şərrə yaramaz, darda olana komək edməz.

açılatmaq uzaqlatmaq. qırağıtmaq. bəri edmək. bəraət qazandırmaq.

açılay parlaq, ışıqlı olan.

açılı **1**.sərili. gənəli.**1**.tusalsız (**< tut**). **tusalğusuz**. qussəsiz.

açılı -**yığılı açılı:** dərik darıq. dərnik dağnıq.

açılıb atılma gəlib gedmə. -günün **açılıb atılmasın** belə bilmədim.

açılıq aran. uzay. fəza.

açılınca **açılğac**. açılandan son.

açılır **-kişi içi sözü ilə açılır**, işi ilə kimgətilir. (kimliyi tanqatılır, təsbit olur).

açılış **1**. açuz. ağuz. ağız. başlanqıc. giriş. **1**. **açım**. (iftitah. quşayiş). **1**. xidmətə düşüş. istifadəyə qoyuluş. **1**. açğış. açılma. **1**.gözə. uvertür**..**
-açılış törəni: açqutuş.

açılış açış. aylaş. ayaş. yeşniş. bir yükdən, tutqudan, girifdarlıqdan qurtuluş.

açılış -**açılış apılış** (qapılış).

açılışmaq **1**. **açışmaq**. ürəyin açıb dərdləşmək. **1**. **açışmaq**. şəffaflanmaq.**1. açlışmaq.** dərdləşmək. səmimiləşmək.**1.** şəffaflanmaq.

açılqac **açılğac**. **açılınca**. açılandan son.

açılqalıq ərgənlik. azadlıq. istiqlal.

açılqanmaq **açılğanmaq.** könülsərmək. fərəhlənmək. rahatlanmaq.

açılma **1**.açğış. açılış.**1.** boşanma. qurtulma.

açılmaq **1**. açlanmaq. **1**. arbaymaq. arbanmaq. aralanmaq. saçılmaq. **1**. sayılanmaq. saylanmaq. aqah olmaq. aydınlanmaq. roşən olmaq. **1**. boşalmaq. ötürülmək. (rəha olmaq). -**tutqun** (girov. əsir) açılmamış hələ. **1**. içərdən dışarı keçilmək. bağlıdan bağlıdan eşiyə çıxmaq (# **içilmək**: dışardan içəri keçilmək. eşikdən bağlıya girmək). **1**. ərimək. **1**. boşalmaq. azad olmaq. -**boşalmadan** dolunmaz, pozalmadan durulmaz, yıxılmadan durğulmaz. -oğruların ikisi tutqadan **boşalmışlar**. -otaqların hamısı **boşalıbda**, süprülüb silinibdə. -**qadadan boşalmaq**: bənddən azad olmaq. **1**. yorğunmaq. yoğrunmaq. **1**. ayanmaq (< **aya**). **1**. aylınmaq. mə'lum olmaq. əyan olmaq. **1**. eylənmək. aylanmaq. **1**. yaxşılaşmaq. -işlərimiz gedin **açılır**: ged gedə iyiləşir. **1**. ərkənişmək. gəlişmək. -kişi görə gördükcə oy açılması üzləşir. -**gözü açılmaq**: gördükcə, sınavınar: yaxcı görər. **1**. ırqaşmaq. ıraqlaşmaq. uzaqlaşmaq. -olduğumuz yerdən açıldıqca, keçmişin qurqusu qabarırdı. -birbirizdən **açılmayın**: ayrılmayın. -**açılan** günlər unudujlmasın. **1**. işə başlamaq. -tükanlar **açılmadan**.**1**.dalbarmaq. **1**. ayınmaq. -**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı. **1**. aynalmaq. durulmaq. ışğılmaq. **1**. ayrılmaq. açrılmaq. yuçunmaq. çözünmək. dalqınamaq. sərbəs qalmaq. **1**. bəlsikmək. -onun yaşıt işi **bəlsikdi**: açıldı. (**yaşıt**: gizli). **1.** bilənmək. bilgənmək. faş olmaq. -bu yazığa **bilənmədi**.**1**. döğülmək.(# **düvülmək**:düğülmək. qapanmaq)**..**
-dili açılmaq: dili gəpə gəlmək. danışmağa başlamaq.
-**bir yükdən açılmaq:** aylaşmaq. əyləşmək. yeşinmək.
-könlügü açılmaq: kövənmək. ləzzət almaq. kökəlmək. kef aparmaq.

açılmaq **1.** çalmaq**.** ağarmaq. parıldamaq. -**gün çalan**: gün çıxan. gün atan. gün doğan. **1.** dışıqmaq. faş olmaq.

açılmamış **1**. ağ. ak. işlənməmiş. qız. bakirə. dəsd əvvəl. **1.** dəj (< **dənğ**: **dəh**.bütün) bütöv. əldəğməz. bikr. akbənd. -**dəj qalmaq**: bütöv qalmaq. əldəğməz durmaq.
-sırlı, gizli, açılmamış, qarışıq nərsəsi olan. bök. (< **bük**). -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**böklü** işə girişmə, son başında kirişmə. (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq).

açılmasın -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).

açılmatı -darıldı könül, **açılmadı gün**, dedi gələr yarın, dedim açmaz yarın (səhər).

açılmayan -**açılmayan, bağlı qalan sorular**, darıxdırar günləri.

açılmaz çıxmaz. **-**itdən gəmik, **ondan para açılmaz**. (qıtmır, qısmır konusu).

açılmaz qayınmaz. çözülməz. həll olmaz. -qayınmaz **qara boğuş**: çözülməz böyük savaş..
-**açılmaz tün** yox, yenilməz güc.
-yetməzlərə uman gözlər, **açılmaz**.(**yetməz**: namərd).
-barınmasa çatılmaz, **yağınmasa açılmaz**. (gedilməsə yetinməz, su düşməsə göğənməz).
-itgəməsən açılmaz, güc verməsən, dartılmaz.

açılmır **-mut qapısı çalınmadan açılmır,** küt qapısı çalınmadan açıqdır. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).

açılmış -**partlamış**, **açılmış qurşun**, **güllə**, **mərmi**, **fişək**: dandıq.

açılsa **-söz açılsa aydınır**, sevgi sözsüz yartınır. (**yartınır**: ışıqlanır). (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).

açıltı çıxış yolu. tədbir. -toplanıban gəngəşib **açıltı** qıldılar.

açıltı **açıldı.** (boya). bozardı. -**dan bozardı**: dan atası oldu.

açım **1**. nəfəs. -**açım almaq**: nəfəs almaq. **1**. **açılış.** (iftitah. quşayiş).

açımlama **1**. açıqlayış. açılama. bəlirmə. xırdalama. yorum. təşrih tovzih. **1**. **açımlayış**. bəyanat.

açımlamaq bəyan edmək.

açımlayıcı aytamçı. aydağuci. tölümütçü. bəyanatçı. izah verici. şərh edici.

açımlayış **açımlama**. bəyanat.

açın **1**.(həll. cəvab). -tapmacanın **açını**. -onlardan bir **açın** çıxmadı: cəvab çıxmadı. **1**. açıla (açığ durumda) olan. -**açın tuxum**: ağzı çırtdağ tuxum. -**açın açıla**: lap belə açığ, sərih. **1**. azadə. cəvanmərd. **1**. yumşaq. -**açın gülüş** təbəssüm. **1**.başlanış. -toy **açını** saat beş, **ucunu** yeddidir. (**açın**: beş-**ucunu**: yeddi).**1**.gözəl. (xoşnuma). -**açın** yapılar: gözəl binalar. -**açın** üzlüm. **1**.xoşal. şad. -**açın** günlər. -**açın** üzlü. -**açın** ürək. -təki, könlüz **açın** olsun. **1**. sərbəs. -**açın** gəzmək. **1**. yumşaq..
-**açın açın**: **azın azın**. yavaş yavaş. xımır xımır..
-**açın oçun**: **aşın oşun**: (**avçın ovçun < av**). aşiq mə'şuq.

açınıq sərahətən. açıq aşqar.

açınışmaq səmimi ilgi göstərmək.

açınqül **açıngül**. qonçada yeni açmış gül.

açınlamaq təhlil qılmaq. analiz edmək.

açınlıq azadəgi.

açınlıq şadlıq. xoşallıq.

açınmaq **1**. rahat olmaq. rahatlaşmaq. -sonundaki **açındıq**. -sıxılmayın **açının**. -öz eviz kimi **açının**. -niyə **açınmısız**, burda ki qaçınmalı bir şey yox. **1**. səmimiləşmək. -yeni yörəyə öğrəşib **açınmaq**. **1**. çözmək. həll edmək. **1**. **açqanmaq**. ərgənmək. azad, müstəqill olmaq. **1**. rivac, vüsə't tapmaq. -gündən günə **açınan** oy duqular.**1**.gözəlləşmək. -gündən günə **açınan** ürək.**1**.ixtira' olmaq.

açınsamaq təfəhhüs edmək.

açıntı **1**.nəcat yolu. -bu işlərdən **açıntı** yoxdur. **1**. təhlil. **1**. analiz.

açınyara açılmış, baş vermiş yara.

açır **-**bağışlamaq, **başarlığa yol açır**.

açır yarıtır. çarıtır. -siz olduğuz baş **yarıtır**, ağrıtmır, iş çarıtır: açır.

açır -elağzı ala olsa, **öz başına bəla açır.** (elin gücü ağız birliyindədir) (**ala**: ixtilaflı)

açıralqısız ayrılmaz. qoparılmaz. qırılmaz.

açıramaq saçılmaq. -gözəl iyilər **açıradı**.

açıraş ayrılış. xudafizlik. əlvida'. -açıraş ayaq: köçən kimsənin kömədən ön verilən qonaqlıq.

açıraşmaq boşanmaq. -o qadınından **açıraşdı**.

açıratmaq məhrum qılmaq. -tam toxlarından, huquqlarından **açıranmış** ellər.

açırqılmaq ayırqılmaq**.** mütəməyyiz edmək. -yağlaq yavlaq (yaxcı pisi) **ayırqıl**.

açırsa **-gen açırsa gilimin kişi** , təkinə yığmaq deyil işi.

açısı -**baxış açısı**: nuqtə nəzər.

açısı ilacı. dərmanı.-hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, **hər acının min açısı var**.

açısın **-açısın aydamaq**: görşün aydamaq. nəzərin izhar edmək, demək.

açısın -**nərsənin açısın**, çatağın, rəmzin **bilən:** oxur. deşifrör.

açısıntan -havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar).

açış **1**. fərəc. açağ. **1**. imkan. fürsət. fürcə. **1**.açım. kəşf. **1**.başlanqıc. giriş. açılış**..** **-əriş açış**: rahi həll.

açış açılış. aylaş. ayaş. yeşniş. bir yükdən, tutqudan, girifdarlıqdan qurtuluş.

açışıtmaq **açşıtmaq**. şəffaflatmaq. (şəffaf sazlıq edmək).

açışmaq **1**. yola düşmək. başlamaq. **1**. rahatlaşmaq. -bu yükudə savıb **açışdıq**. **1**. rahat olmaq. -ağrısı qoysa **açışırsın**. -bu uzun ömürdə büküdən (qussədən) açışanmadım. **1**. həll olmaq.**1**.təsgin tapmaq. dincəlmək.

açışmaq **açılışmaq**. **1**. ürəyin açıb dərdləşmək. **1**. şəffaflanmaq.

açıştırmaq **açışdırmaq**. imkan yaratmaq.

açıştırmaq **açışdırmaq**. rahat bıraxmaq. -uşağı birbelə sıxıb tıncıtma, biraz **açışdır**.

açıt **1**. azad. -**açıt** kişi. -**açıtlıq**: azadlıq. -**açıtlıq** acınmadan olmur. -hər **açıtlığın** öz acınması var. **1**. bolluq. rahatlıq. rifah. -**açıt** bir yaşam. **1**. mane'siz. -**açıt** yollar. **1**. ərit. həll. -bu düğünün **əriti**: açma yolu, açması. **1**.fasilə. -**açıtlı**: fasiləli. **1**.fürcə. fürsət. -**açıt** vermə. **1**. xilal. əsna'. -bu açıtda.**1. açıqlat.** ışıt. çırat (çırağlat). ayıt. şərh ed. tovzih ver. izahla.

açıt fərq. təfavüt. -onların arasında **açıt** yox. -**açıt** qoy. -**açıt** qoyma. -**açıtları** qaldırmaq.

açıtan **aşıtan**. həll edən. həllac. -suyu çox olsa **açılar**, az olsa **acılar**: suyu çox olsa boşlar, az olsa bərkiyər.

açıtçı ifşa edən. mübəyyin.

açıtmaq **1**. (iş) ixrac etmək. -ikidən birin **açıtmışlar**. **1**. boşatmaq.

açıtmaq **1**. azad etmək. -**açıtlanan** dusdaqlar**. -**uşağı çox sıxma, biraz **açıt**: azad bırax. **1**. ifşa etmək. rüsva etmək. **1**. biçitmək**.** ayırmaq. təfgik etmək.

açıtmaq **1**. aynatmaq. durutmaq. ışğıtmaq.**1.** ixtira' etmək. ibtikar etmək.

açıyın açıqca. sərih. -**açıyın** dedim.

açız **1**. rifah. fərah. **1**. macal. imkan. fürsət. -**açız** vermə.

açqa **açğa**. açar. **-**ağça demə **açğa de**.

açqa **açğa**. para. pul. -altın **açğa**. -kağız **açğa**. -**açğa** xurcun: para kisəsi. balış. -**açğa bölmek**: para pozmaq. -bölük **açğa**: pozuq para. -yol **açğa**: yol parası. -öngüc **açğa**: ödünc, borc para. -ovaq **açğa**: ufağ para. -**açğa çalışdırış**: para dəğişdirmə.
açğa. -**buxca**: var dövlət. açğa. -buxcalı igid..
-**açğa**. -**maçğa**: para. -mara.

açqaç **1**. satqac. parıldatan. pərdaxlayan. **1**. satqaçı. (cəlaçı. pərdazişgər).

açqal pərkar.

açqalay açğalay. para. akça olaraq.

açqamaq satqamaq.

açqan **açğan**. **açan**. fəttah.

açqanmaq **açınmaq**. ərgənmək. azad, müstəqill olmaq.

açqar **aşcar**. aygün. **-**oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**quzular:** balalar. doğar).

açqara -**açqara içqərə**: açıq örtülü. sərih o ğeyri sərih. -**aşqara** gəp aytmayın: açıqca söz söyləməyin.

açqaraq gözüaçıq. aydın. bəsirətli. mübəssir.

açqarıtmaq aşkar etmək. kəşf etmək. lüt edib ortaya qoymaq, çıxartmaq.

açqarma aşqarma. aşqarlama. tanıtma. faş etmək. ifşa'.

açqatmaq qatlı (qətlək) nərsəni açmaq.

açqı **1**. açar. açıcı. miftah. **1**. rəmz. açquc. haçar.

açqıç kilit.

açqıl **1**. izah. tovzih. **1**. yalınbaş. (laubali). məsuliyyət qəbul eləməyən.**1**.bir nərsədə başlanqıc sorqu, bilgi, nişan.

açqıl **açğıl**. xoşəxlaq. (# **acğıl**: bədəxlaq. dartıq**.** dartqıl).

açqıla > **aşgara**. açıqcasına. çəkinmədən. sərahətən.

açqılamaq sərgiləmək. numayiş etmək. -varsa hünər qolunda, bursa (burası) alan, **açqıla**. -olan bilgisin bu işinddə **açqılamış**.

açqılan izahat verən. tovzih verən.

açqılat **açqılıq**. izahat. tovzihat.

açqılatmaq **açaqılmaq**. izahat, tovzih vermək.

açqılıq **açqılat**. izahat. tovzihat.

açqılış içdiriş. bildiriş. düşdürüş. izahat.

açqımaq **açğımaq**. **açığmaq**. sərgimək. sərikmək. yayğımaq. yayığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).

açqın **açğın**. **1**. sonsuz. -**açğın** çöllər. **1**.şikofdə. məftuh. **1**. yoşal. xoşal. **1**.müfərrəh. fərağlı. fərəhli. rahat. bəsit. **1**. dürüst. **1**. sərbəst. **1**. geniş.**1**. açığ. aşqar. ayğın. ayın. aylın. aydın. ayan. bəlgin. mə'lum.

açqınlıq **açğınlıq**. **açığlıq**. **aşqarlıq**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

açqır **1**.çırağ. **1**.yolaçan.

açqır **açğır**. açağan, açmağa ökdə, açmağa uqubu var olan.

açqış **açğış**. 1.açılış. açılma. (quşayiş).**1.**çığrış**.** ifşa.

açquc **açğuc**. **1**.çarğan. yarğan. həllal. həllac. çarəsaz. **1**. midad qəddiyən. midad tiraş. **1**.açqı haçar. **1**. (piruzluq rəmzi). **1**. haçar. qılağuz. önəmli, həssas nuxdə. püf. rəmz. kilid. əndeks. fərəc.

açquç **açaz**. **1**. kiçik oyuq, dəlik. **1**. **qaçaz**. pənçər. **(açazmaq**: pənçər olmaq**)**. **1**. pəncərə. **1**. mühüm nuxdə. **(**çiyistan**)**. **1**. qılavuz. **1**. kilid. **(key$_{ingilis}$)**. miftah. **1**. əndeks.

açquçi (rahbordi).

açqutmaq iftitah edmək.

açqutuş açılış törəni.

açlama **atlama**. **susun**. **1**. oğduğ. **1**. su ilə açılmış yoğurt. ayran. eyran.

açlamaq -**cik açlamaq**: nərsənin ən buruşuq, gizil yerin aratırmaq, açqalamaq.

açlanmaq açılmaq.

açlav **aşlav.** iki dalqa arasında qalan çuxur.

açlayan şərh verən. təşrih edən.

açlayın ayatın. bəlirtin. arsatın. sərihən. pərdəsiz. qateiyyətlə. (rok o rast).

açlayış tovzih. təşrih.

açlıq **1**. fərağət. **1**. təmizlik. **1**. təmizləyici nərsə. deterjan.
-araaçlıq: ilişgi qurma, açma, ilişgiləri onarma üçün qurulan nərsə. (aştikonan).

açlımaqa -hər gizin, **gəzi var açlımağa**. (**gəzi**: novbəti). (gecə boylu düşən, irtə doğur). (dalıda alar, burunda doğar).

açlınmaq hər yanından açılmaq. izah, tovzih olunmaq.

açlışmaq **açılışmaq**. dərdləşmək. səmimiləşmək.

açma **1**. bəst. **1**. durutma. safatma. **1**. açıqlama. aytma. sərim. aydalama. əritmə. həll edmə. **1**. təcziyə. **1**. bir tapmacanın cəvabi, həlli. həll. -bunun **açmasın** kim bilir. **1**. məşvərət. -bir **açma** verin. **1**. tədbir. -bəylərin yığışıb açmalayıb, açmalar qıldılar. -heç kimdən açma bəkləmədən. -bəkləmədi **açmasını** bəylərin, yığdı başın götdü getdi ərlərin. **1**.sərmə.**1.** çıxal. çıxış yol. tədbir. -bizim bu işə bir **açma** qılın. **1**. rəmz. -bu işin **açması** var. **1**. rahi həll. nəcat. -bu işin **açması** kimdədir. **1**. cəvab. -soruların **açması**..
-açmat açması.
-aldanma könül, açma için hər yetənə.
-gözün yumub ağız açma, qulağ aç!. (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).
-**oruc açma**: ağız açma. tutaç. ifdar.

açmadan -**səhər açmadan:** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir.

açmaq **1**. atmaq. -döşək **atıb** yatdı: döşək açıb yatdı. **1**. yazmaq. həll edmək. -bu düğünü **yazmadan** qaçır başqasına. **1**. çıxarmaq. -dil **çıxarmaq**: dil **açmaq**. -ayaq **çıxarmaq**: ayaq açmaq. **1**. əritmək. **1**. açıqlamaq. yarıtmaq. yartamaq. aydınlatmaq. **1**. balığlamaq. -balığ balığmaq: şəhər açmaq, fəth edmək. **1**. fəth edmək. **1**. yırmaq. yarmaq. ırmaq. çözmək. -qayğı **ırmaq**: soru çözmək. **1**. yaymaq. {**laying (**ingilis**)**}. -saçaq **yaymaq**: süfrə açmaq. **1**. **yarçmaq**. **yarmaq**. cərrahlıq edmək. -qarnın **açıb** çıxartdılar. **1**. yazmaq. yazıtmaq. uzatmaq. gərmək. -qıçıvı (bacaqlarıvı. buduvu) **aç**, açın: qıçlarıvı uzat dincəl, rahat ol. **1**. xoşhal edmək. şad edmək. **1**. başlamaq. **1**. (bir əngəli, kiti)bər tərəf edmək. **1**. yonmaq. tiraşlamaq. -qələm **açan**: qələm **yonan**: midadtiraş. **1.** ayarmaq. ayırmaq. atmaq**.** atamaq. eləmək. sovmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq. atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur. **1.** fəth edmək. işqal edmək. bir yerin üzünə çıxmaq. **1.** yazmaq. yozmaq. **1**.**a̲tmaq.** -güllə **açdı**: güllə **atdı**. -yün **atmaq**: yün **açmaq**.**1.** boşumaq**.** -bizim bu düğünü **boşaya** bilsəydin. -küzənin ipi əlimdən **boşudu** düşdü.

-baş açmaq: baş edmək. düşünmək..
-**dartaraq açmaq**: gərmək..
-**tərs üzün açmaq**: çulxasın çevirmək.
-çala açmaq: bir çıqqılı açmaq. -göz qapağın **çala açdı. -**qapını çala **açıq qoydu**.
-tərs üzün, için açmaq: çönün çıxartmaq**.** gizli nərsəni açığa vurmaq..
-könül **yazan** sözlər..
-**avıc açmaq**: fala baxmaq: avıca baxmaq. **1**. yasaqurmaq. -qarlıqdan yol **yasaqurmaq**..
-**açıb göstərmək**: dəritmək. -bu sözlə öfkəsin, kinin **dəritdi**: açığa vurdu**..**
-açıb görsətmək: saytamaq. saytmaq**..**
-ağız açmaq: xahiş edmək. -mən ona yardım üçün **ağız açdım**: mən ondan kömək eləməyi xahiş etdim.
-bağın açmaq: boşlamaq. bıraxmaq. ötürmək. açnıtmaq. (rəha, azad edmək). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma.
-**arantay ağzın açmaq:** doymaq bilməyən. (nəhəng kimi ağzın açmaq).
-**pırosə (prosə) qoymaq, açmaq**: olayazmaq. bolayazmaq.
-**qoz açmaq**: **qoz qırmaq**: fal açmaq, yormaq.

açmaq 1. çözmək. sökmək. (# **çotmaq**: tikmək). **1.** yarmaq. faşlamaq.

açmaq 1.(saç yarıqı, fərqi). yarmaq. -saçı sola, sağa, önə **yarmaq**. saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq. **1.**yarmaq.
-əlin kəsib **ayaq açmaq**: qapıdan qoğub pəncərəden almaq.

açmaqa **açmağa.** -içimin nisgilini, tökməyə dildir, könülün sırlarını **açmağa dildir**.

açmalamaq **1**. tədbir, məşvərət qılmaq. **1**. təcziyə, təhlil edmək.

açmalı təşrih, tovzih olmalı, edməli.

açmasa **-**kişi qılğı zor düşər, **açmasa söz ağızdan**. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli)**.**

açmasan -**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar.

açmat müəmma. -**açmat açması**.

açmatan **açmadan.** -**ağzun açmadan**, gözün aç.

açmaz **1**. şahmatda **"kiş"** durumu. **1**. ağzı bütün. çəkağız. ağzə çək. söz saxlayan**..**
-ağız açmaz: ünü çıxmaz. dinməz. susuq.
-açar açmaz: açaan kimi.

-dara çıxmaq, yol açmaz. dar yıxılsa, asılmaz!.
-darıldı könül, açılmadı gün, dedi gələr yarın, **dedim açmaz yarın** (səhər).
-altun haçar, **açmaz açar**..
-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.
-yaxcı pisi saylayan, **açmaz ağız əksiklərin qatında**. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**

açmaz **-**eygin, **el manın açmaz**. (**eygin**: eyi olan. yaxcı olan). (yaxcı kişi el aybın (yada) açmaz).
-yeddisindən yetmişinə qanmamış, **səksənində gül açmaz**.

açmazların -**bilik, birlik, biləkdir**, açmazların açarı!. (**açmaz** : keçməz. qapçal. çarasızlıq).

açmazlıq **1**. qıynaslıq. çox pis vəziyyət. -bu **qıynaslıq** çıxmalı. **1**. çarəsizlik. əlacsızlıq.

açmır **-**ağlamaq, anlamağa yol açmır.

açmış **-susmaq danışığa yol açmış**, danışmağa yok.(danışığa: barışa).

açmış -ağız burnun tutmuş **göz qulağın açmış**.
-**umatın yelkənin açmış**: uğra, şansa qucağın açmış.
-**umatın, yelkənin açmış**: şansın qucağın açmış. uğrun, şansın gətirmiş.

açmıya -qapı yox açmıya altundan haçar.

açnaq ərgən. azad. müstəqill.

açnalmaq ışnalmaq. yaxtanmaq. -könlüm arar, görər səni ışnalar. -**işnalmadı** günüm mənim.

açnamaq sərnəmək. yaynamaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş vermək).

açnıtmaq boşlamaq. bıraxmaq. ötürmək. bağın açmaq. (rəha, azad edmək). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma.

açov **əçov**. **haça**. iki qollu nərsə.

açpal **açdal**. **qaşdal**. hər nəyin başlanqıc bölümü.

açra bayır. açıqlıq. boş, əkinsiz, əkilməmiş yer.

açraş **açraş**!: ayraş!. ayrıl!.

açraşma ayraşmaq.

açraşmaq uzaqlaşmaq. ıraqlaşmaq.

açrılıq ayrılıq.

açrılmaq **ayrılmaq**. açılmaq. yuçunmaq. çözünmək. dalqınamaq. sərbəs qalmaq.

açrım yalım. yekə. müstəqill.

açrış ayrış. -**barış ayrış**: vəsli fəsl. vəsli hicran.

açrış ayrış. hicran.

açrışma ayrışmaq.

açrışmaq çarışmaq. (yarışmaq). tədbir quruşmaq.

açsa -**açsa ağız kişi sözə**, kim olduğu çıxar üzə!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!).

açsa -**açsa yaşıq** carıq sarar üzünü. (**carıq** : yarıq. ışıq).

açsa -gündük işi görüb qoy, **yarın açsa öz işi**. (yarına var öz işi)

açsan -ağzıva afdafa götürəllər, **açsan ağzıva çezəllər**. (bayqal).

açsan -biligin olsada çox, **açsan ağız az** söylə. (**biligin**: ağlın)
-ürək açsan yağuya, gərəg qalmaz ağuya. (**yağuya**: **dığıya. düşmana).** (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz).

açsarmaq sərmək. yaymaq. (müntəşir, pəxş, edmək. bəst o tovsiə vermək).

açsatlamaq uçusutlamaq. (qustəriş vermək).

açşıtmaq **açışıtmaq**. şəffaflatmaq. (şəffaf sazlıq edmək).

açtana **açyana**. **astana**. ərəfə. nərsənin giriş, açılan yeri, çağı, orunu, movqei'.

açtaruş **açdaruş**. təşrih. şərh.

açtaşlamaq **açdaşlamaq**. daşlamaq (dışlamaq). ifşa edmək.

açtay salon. talar. amfitiatr.

açtı -**qıllı ağzını açtı**, çıplaq içine qaçtı (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq).

açtıqı **-xışın açdığı yarıq:** çapr. çarp. çıp**.** (> **şip**). şırıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

açtırmaq **açdırmaq. aşdırmaq**. (# **eşdirmək**)..
-**avıc açdırmaq**: fala baxdırmaq.

açuç **açış.** nəcat yolu. çarə.

açuq **açuğ. ayuq. 1**. aydın. roşən fikr. **1**. huşqar. huşyar. huşlu. -**əsrük açuğ**: ayuq kefli. **1**. tərxan. hər bir görəvdən açıq olan. -**açuq aşuq**: **açıt aşıt**: azad bəndə. **1**. fərxəndə. mubarək..
-**açuğ könüllü**: könlü açığ. (bidar dil)..
-**ayığ kişi**: zirək, qıvraq kişi**..**
-açuğ içik: zahir batin.

açul kül. açı. saçul. yanıqan, oddan açılan, qalan tortu, torut, çöküt. -**kül tökən**: (ərə görə) əş. arvad. qarı. qadın.

açun **1**.**acun** (açıqlıq). (< **açmaq**). aləm. dünya. **1.**soyunmalıq. geyimlərdən soyunma yeri.

açur örən. ağıl. tövlə.

açurqan **açurğan**. açan. açar. iştah, meyl gətirən.

açutan ayutan.

açuz **ağuz**. **ağız**. **1**. başlanqıc. giriş. açılış. **1**. dəhanə.

açva (**açıvmaq**). **1**.möhlət. -iki ay **açva** istəmiş.**1**.macal. -**açvam** yoxdur.**1**.müddət. -uzun **açvalı**. -neçə **açvalıq**.

açval arac. açar. əbzar. tools.

açyana **açtana**. **astana**. ərəfə. nərsənin giriş, açılan yeri, çağı, orunu, movqei'.

afal (açıq). şaşıq. heyran.

afallamaq (**afal**: açıq). açıla qalmaq. şaşmaq. yorqun düşmək.

aftafa **afdafa**. **1**. (**< ağtağay**). (axıdan qab). **1**. kumğan. qumğan.**1**. qolba {su, suyu nərsə süzürmək, axırtmaq üçün, iri, bir qollu (qulplu), lülüşlü qab}.

aftafa -**ağzıva afdafa götürəllər**, açsan ağzıva çezəllər. (bayqal).

ah soluş. solış. -"tanrım" deyə **solasan**, dar **soluşun** genələr..
-**ah çəkmək**: ökük çəkmək.
-ah çəkmə: içivi çəkmə: təəssüflənmə. **-içivi çəkmə**, içindən çəkinmə, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).

ahahdaşı kirəçdaşı. köfgədaşı.

ahanq **ahang**. **ahar**. ağşar. kirəc.

ahar **ahang**. ağşar. kirəc.

aharlamaq ağşarlamaq. kirəçləmək. duğablamaq.

ahən (fars**)** **ayrın** (ingilis).

ahəngin **çalısın**.

ahənq **ahəng**. küy. -şarkı **küyləri**. -kılask **küylər**.

ahənq **ahəng**. sınç. uyumlu səs.

ahənq **ahəng**. düzün. dizin.

ahənqli **ahəngli**. tənün.

ahixtən (fars) {**1**. (< **açğıtmaq. açığıtmaq**) 2. (< **acğıtmaq. acığıtmaq**)}.

ahıl yaşanqan.

ahıllıqla **-kahıllığın çoxluğu** ahıllıqla qaynaşa bilməz. (**kahıllıq**: qarağuluq. cahıllıq) (**ahıllıq**: çaxulluq. usluq. aydınlıq. ağıllılıq).

ahımtan **ahımdan**. -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. **çoğunlar yandı ahımdan**, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

ahmıq -**ahmığ çəkmək:** sincinmək. qınsınmaq. incinmək. qınalmaq. öykünmək.

ahvay ökük.

axan **gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

axar barınar**.** (gedər). -bal **barınar**. -yağ **barınar**. -çoxlu qan **barınar**. -çağ **barınar** durmadan, ölüm qapar sormadan.

axar -**iti axar:** kürən.iti cərəyan.

axara baxan **axara baxan**: tolqunala üzən. ərksiz. ixtiyarsız. iradəsiz. ibnülvəxt.

axatırırsan -nə itirmisən, **nə axatırırsan**, ölülər yurdu bu yer.

axi -dünya dönür **tərsinə axi**.

axım -**axımlı axın**: iti hucum.

axım **axım**. gərdiş. çərxiş. -**axımda**: gərdişdə. çərxişdə.

axın hucum -**axımlı axın**: iti hucum.

axınca **axınca.** barınca. gedincə.

axır dəvam. -bu **axırın** sonu nərdir.

axir son. daban. -**il dabanı**: il sonu. il axiri. -**dabanda**: sonda.

axirdə axirdə ucun. sonunda. -**ucun**, qonan köçər.

axirə -**əvvəldən axirə**: boydan başa.

axiri -**əvvəli axiri**: boydan başı. başı götü.

axırı -oğru oğurlab, yola düşər, **axırı bir gün** ələ düşər.

axırlı dəvamlı. -**axırlı** gəlir: dəvamlı gəlir.

axırmaq dəvam tapmaq. -hələ ki **axır**.

axırsız dəvamsız.

axızmaq -**suya axızmaq**: **suya tökmək**: **suya savmaq**: boşuna itirmək, satmaq.

axmaxlamaq sərgəkləmək. səfehləmək.

axmaq **1**. aymaz. seçməz. fərq edməz. **1**. çala beyin. güdə beyin. **1**. düdük. -sevmək sevilmədən, **düdüklərin işidir**!. **1**. səfeh. kalah**. 1**. kövən > kovdən. **1**. sandağ. ağlı çalınmış. abdal**.** başqafa. başıboş. **1**.bunaq. kala keh. **1**.çalıq. ağlı qıt. xol. **1**.kalva. səfeh.**1**.kötür. **1**.kotalan: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.** -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .**1.**havan **-**aşın duzun ölçülə, **havan, sözün bil çilə**. (**havan** : axmaq) (axmaq sözün bil danış).**1.** gicov.

-eyilik dadlı oli, onu yeyən dadanmasa, **axmaq oli.**

-kişi yapdığından tutulur, dəli sözündən, **axmaq duyduğundan**. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).

axmaq **1**. papağ. (**qabağ**. **qapaq**). başın qabı. başsız qab. səfeh. -**papağdı,** baş?: -səfehdi, bilən?. -**papağ** sanma hər **papağlını**, **papağsızı**. -papağ satıb baş alınmaz. **1.** barınmaq**.** yürünmək. gedmək. -o balığdan (yaralıdan) çox qan **barındı**.**1.** kütlü. küttü: beyinsiz. küt olan. kort olan. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.**1.** kütov**.** kütlü. köhnə beyin. qanmaz.**-**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).

axmaqın **axmağın**. -**axmağın** (sadə kişinin) **toruna düşmək**. düzün toruna düşmək.

-**axmağın işi** torsuz, qadasız olmaz.

axmaqlamaq kalvalamaq. səfehləmək. avalamaq.

axmaqlar hovalar **.-evrəni hovalara sürür**, başlılar kəlləbaş yürür.

axmaqlıq kalvalıq. səfehlik.

axmaqyana kütdək. axmaqyana.

axmış -**ürəyi axmış**: ürəyi keçmiş.

axranmaq davranmaq. qılınmaq. hərəkət edmək. -**ürəyicə axranmaq**: istəyi kimi davranmaq.

axsaqlıq **axsaqlıq**. toxur. ilişiklik. qusur. -**toxura** baxmayın. -bizim işin **toxuru** hardadır.

axsaqsız -**axsağsız sürü**, tapılmaz. (sürü axsaqsız olmaz).

axşaq -qotur keçi, **axşaq elçi** buruna düşər. (**buruna:** qabağa).

axşam **1.** batar**. (**ğurub). **-**səhər axşam: atar batar. sübh o ğurub**.-**kişinin sözü baldı bal. **atar batar** bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)**.1.** gecə başı. -**axşamınız xeyir**: tüşuğra.

axşamlıqın **-**axşamlığın tapan, ertirliyin qayğırmaz. (**ertirliyin**: sbahlığın. səhərliyin) (köçəbə yaşam).

axşamu -**duman durar axşamu**, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar.

axşic (fars**)** < **aşıc**. **(**< **aşmaq)**. **1**. qarışıq. saltav. salçav. **1**. qaynaş. alaşım. qoşma. biləşim. **1**. ərşik. xilt. **1**. bitit. tərkib. **1**. amiziş. imtizac. amixtə. ixtilat. amizə. ixtilati. məxlut. əmələqəm **(**əl mulqəm**)**.

axtaçı (< **əkdəçi**: öğrətici. öğrətmən. eğitici. tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim.). özəlliklə at üçün işlənib.

axtaran -**axdaran tapmış**:dərəkləyən, dəğinmiş: dərəkən, dəğmiş.

axtarılan -**axdarılan nərsə**: bulazın.

axurdaşlar bir covqadan (dəsdədən) olanlar.

axurtaş **axurdaş**. bir axırdan yeyənlər. -**axurdaşlar**, bir covqadan (dəsdədən) olanlar.

ailə **1.** ailə (sumercə). oğuş {< "**oğ.ok.og**". (boy. ana)}. başqala. ocaq. fəmil. famil. xanəvadə.**1. ayilə < ayla.**

ailəli ayiləli < aylalı maşqalalı. başqalalı.
-ailəli, ayiləli olmaq: aylanmaq. evlənmək.

ajar (ingilis) < açraq < açıq.

ajiğ (fars) < **azığ**. bic. bij. ağacın kökündən çıxan pürçük, sürgün.

ajırqat **aşırqat** (**aşırqa at**). damızat. damızlıq at.

aq **1.** yarıq**.** iki qıçın qovşağı. 1. mitqal.

-**ağ tənəsi** qış qarını uyatdı. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).

aq **ağ. ak**. **1**. balaq. şalvarın, qoltuğun ağına vurulan ağlıq, qıstaq, xiştək. **1. ax!.** barın!**.** ged!. **1**. yuvağ. arıt. təmiz. pakizə. -**yuvağ kağız**: boş, yazılmamış yapraq. -

yuvağ ürək.**1**. gül. məni. **1.** çatalqa. iki qolunun qovşağı. -qıçın **çatalqası**: qıçın ağı. **1**.açıq**. -yolun ağ,** damağın çağ. **1.ak.** işlənməmiş. açılmamış. qız. bakirə. **1**. quzey. quyt. quyta. yumar **(**moğol**)**. qazan. şumal. nord. -**ağ dəniz**: meditəranə: meridyən. {. -**qara** dəniz süd: qara. güney}. **1**. bikr. -**ağ duyu**: fikri bikr. **1**. boş. -**ağ** yalan. **1**. yazılmamış. -**ağ** kağaz. -**ağ alın**: yazılmamış başyazı. **1**. işlənməmiş. xam. -**ağ** mal. **1**. şəbəkə. **1**. pərdə. **1**. arıng. arın. -**ap arın:** ağapbağ**. 1**. çal. -**çal** saç: ağ saç. -**çal** papağ: ağ papağ. -**çal baş**: ağ saçlı. -**çal** quyruq: ağ quyruq. ağdal: yetivar. yetvar. tutuvar. tutulu. xoşbəxt. **1**. həqq. haq. həx. -**ağ** söz dadımaz: həx söz dadlı, şirin olmaz. **1**. rukeş. **1**. **anğ**. **av**. heyvan. **1**. da. -gəl da: gəl ak. -ye **ak**: ye **da**. -gəlmir **ak**: gəlmir **da**. **1**. çiltir. internet. **1**. ağar. ağcan. ayıtqu. aytuq. ayız. arız. ağız. arca. arıl. arın. arı. arıq. argün. arınar. arınaz. arınıq. aruv. duru. süzük **(**parlaq**)**. yoğuz. yuğuz. yasıq. yasıt. açıq. saya. nab. sav. saf. xalis. şəffaf. çal. açıq. say. təmiz. pak. **(# qatut**). **1**. açıq. roşən. **(**çiğ: > **kir**. kirli. bulanıq. kitər. kədər. çiğ sarı. -çiğ al. -çiğ qara. -**çiğ söz**: bulandırıcı söz). -**ağ** sarı: açıq. -**ağ** al: açıq qırmızı. -**ağ** qara: açıq qara. bol. tusi. tozsu. kül boya. -**ağ** söz: açıq söz. sakınc, sərik, sayığ, azığ, qəbih söz. -**ağ** kişi: açıq adam. cıf olan. -**ağ** boya: açıq rəng. -ağ çəki: ağ filim: açıq, cıf, porno film. **1**. çiçək, bitgi kəsəli. **1**. boş. yazısız. açıq. ağ çək: açıq çək. **1**. anlamsız. -**ağ yalan**: açığa yalan. **1**. tor. örəkə. çilə. **1**.sadə. bəlli. -ağ söz: sadə söz. -ağ yol: sadə yol. -ağ duvar: sadə duvar.**1**. qurd. -ağ düşmək: (mağaşara kiçik ağ qurd düşmək). qurd düşmək. **1**. çor. -**ağ düşmüş**. -**ağ vurmuş**: çor vurmuş.**1**. sadə. -**ağyağ**: sadəyağ.**1**. yaxcı. -**ağ yol**: yaxcı yol..

-**gözün ağı**: qarağı (**qaraq+ağı**)**..**

-sütdən ağ, sudan tınığ. (sütdən arığ, sudan duruğ). (tınığ: duru)..

-**ağa çalan**. ağçalar. -**ağ**bəniz: üzüağ..

-**dəmir ağ**: **dəmir tor**: türmə..

-**dəmir ağ**: dəmir qəfəs..

-**ağa qoymaq**: avulqamaq **(**< **av)**. torlamaq. **ağ qələmə**: ağ qavağ. (sipidar)..

-**ağ qovaq: gümüş qovaq.** qələmə..

-**ağ**, boya altda yatar, **qara** boya gözə çapar..

-**ağa çalan**: ağrağı**..**

-ağ bənəkli qara: qara alağ. qara ala..

-**qar kim ağ, arın:** qarız..

-qara toyuğda **ağ yumurtlar**..

-**ağgöz**: **acgöz**: tamahkar..

-**ağ dəvə çökmək**: qışın ilkin qarı düşmək**..**

-ağ altun: pambıq..

-**istəkənin ağ olsun**, iç, damağın çağ olsun..

-**ağ ürəkdən** : təmiz ürəkdən. ağkönüdən..

-**ağ eləmək**: üzə durmaq..

-**ağ sular** çöndü qara suya, basdı veyranı..
-çox qaraşma, göz qarava **ağ düşər**.
-qara gecə ağ olmaz, yalançıdan dosd olmaz..
-**qara gecə ağ olmaz**, eski düşman dosd olmaz..
-**ağ kullanan**: torçu..
-qara keçə, ağ bolmaz, yalançıdan dos bolmaz..
-könlüz çağ, **üzüz ağ.** (**çağ**:şad).
-**ağ ağız qılmaq**: söz ağı qurmaq. söz avlamaq. kələklə söz almaq.
-tənbir tinbir olanlar, **ağ qarasın bulanlar**, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).
-incə ələnib sıx toxunub, **ağ geydirən ölüm oxunub**. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).
-yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)}**.**
-gözləyən gözə, **düşərmiş ağ demişlər**. (nə gözləməyi. yaşam sürür, quruya yürür, çağun, çatun əldən gedir). (**çatun**: fürsətin) (kəndivə güvən, buyur işən). (**işən**: işivə)**.**

aq -**ağ yaprağlı çay**: çağan çay.
-gözə düşən **ağ**, ləkə, səkə: çaxaq.
-**sütağ: süytağ**.
-**ağ akca** qara işlər işlər, qara işlər içlər. (kötü, pis işlər var para üçün görülür, gizli işlər para ilə çözülü)
-boza bilməz **ağ bozunu** nə bilir. (boza bilməz yaxcı pisi tanımaz).

aqa **ağa**. **1.**böyük. sayqı dəğər. buyruqlu.**1**. **ağa (**< **ağmaq**. ucalmaq, uçmaq, qalxmaq**)**. qağa. qala. uca. hündür. böyük. **1**. **yağa**. **qağa**. əkə. yekə. **1**. (# **çağa**: balaca). **1**. böyük qardaş. -**ağa oğa**: böyük kiçik qardaş. **1**. yiyə. sahib. malik. -iş **ağaları**. -yer **ağaları**. -mal **ağaları**. **1**. ali. ulu. yüksək. -**ağa** qılıqlı. -**ağa** ürəkli. **1**. centilmən. -**ağa kişi**: cəvanmərd..**1**. **əkə**. **-özünü əkə edmək**, keçisin təkə. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq). **1**. qoca. yiyə. sahab. **1**. igə. iyə. tarı. malik. -ev **igəsi.**
-ağa çıxartmaq: arnalatmaq. bəraət qazandırmaq.
-**tanrı ağa**: tanğa. böyük tanrı.
-arvad ağa: həzrəti arvad. cənabi arvad..
-**ağa çıxartmaq**: yuvutmaq. bəraət edmək.-onun tüm büklərin (poxların) **yuvutdu**. -**yuvutulan** suç deyil.

aqa **ağa**. **əkə**. qağa. kaka. ata.

-**altı ağa yığnaşar**, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**:

erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

aqa -**seçilmiş ağa:** seçağan. deptat. vəkil. numayəndə. -sayın **seçağanlar**.
-**törağa:** (**törə ağa)** bəyqaravçı. mütəsəddi.

aqabay **ağabay**. ağadadaş. böyük qardaş.

aqabəy **ağabəy**. batur.

aqac **-ağac olursa gərək**, olur ağacan.
-kişi yoxsa, **ağac börklə gəngəş bir**. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma, evlənmə)**.**
-çəlik ağac: çəlik çomaq. pil dəsdə.

aqac **ağac**. (**1**. < **yaxac. yaxıc**. yanacağa yarar öznə). (**yaxac**: **< yaxmaq**). **1**. < **arac**. (< **ara**: fasilə). bəlli bir aralıq (yol) ölçüsü. fərsəng..
-**alaçala, az yaxılmış ağac:** yaxal**..**
-qayın ağacı: **(**qızıl ağac. qırmızımtıl təxdəli ağac. fıstıq **(**boyalı**)** ağacı). alış. ağkürən..
-**ağac əkmək**: tikmə basırmaq. kökərtmək. tikmə basırmaq. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac)**.**
-ilan öldürənə ağac vermirlər..
-ağac qatısı soxu, kişi qatısı çomuq olur. (**soxu**: six. şiş. biz). (**çomuq**: çomaq)**.**
-barlı ağac çırpılır.
-**bir ağac kölgəsin danan**, minində danar.
-**kiçik ağac**: ağaşcıq..
-**sallağ** (sallağ) **ağac**: asağac..
-**yeni yetmə ağac**: çətil. qələmə**..**
-quru ağac əğilməz.
-çığar çağa gec qanar, **çığar ağac, gec yanar**. (**çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər).
-ağac aymaz kölgəsini baltadan. (**aymaz**: qısmaz. əsir gəməz)**.**
-yaşlı ağac: qaranqaz..
-**ağ ürəkdən**: çin ürəkdən: səmimi qəlbdən. xilusi qəlbdən. təmiz qəlblə. tüm ruhuyla. -**ağ ürək** bilən çalışan..
-**ağ, yumşaq ağac çeşiti**: tosqa..
-**böyük daş, ağac içində oluşan boşluq:** qırın. sovağ. savağ. kovuq. boşluq..
-**körpə ağac:** tingə..

-bir yerin üstünə gələn **kiriş, tir, ağac**: gərtil: xətil. kitəl. kətil. kərtil. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik.
-hər ağac kökündən qurur! (bir topluluğun dayandığı təməl pozulursa o topluluq yıxılır)..
-ağac yemişindən, kişi qılmışından..
-**yetişsə yerə ağac budağı**, demək ki yetirmiş bollu barı..
-kök axmadan, **ağac axmaz**..
-**ağac dibindən su içər**..
-**ağac yıxılsa**, kölgəsi qalmaz.
-ulu ağac, boş toprağı, **ulu amac**, boş ürəyi bəğənməz. (boş urək: ölü ürək). (**ulu ağac**, **uca ağac**, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar)..
-**quru ağac əğrilməz**, qoca öküz öğrəşməz.

aqaca -daş atılmamış, **yemişsiz ağaca**.

aqacan **ağacan**. **-**ağac olursa gərək, **olur ağacan**.

aqacan **ağacan**. beycan. bəycan. əziz bəy.

aqacanabad **ağacanabad** .-ağacanabad qəhbəsi. (yaman).

aqacdələn **ağacdələn**. ağacqaqan. **"qaqan**. **dələn"** də deyilir. ağac qurdların yeyib yaşayan quş.

aqacı **ağacı.**-**ağacı qurd çürüdür**, kişini dürt. (**dürt**: tıkıt. sıxta. basnağaş. zor)**.**
-anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan).
-dözümün ağacı yox, gülü var.
-ağacı yalınqu pozar, yalınqu yalan. (**yalınqu**: **yalığ.** kişi. adam).
-ayrılıq var yaşam ağacı, ayrılıq var ölümdən acı.
-ağacı yaran bir pay, higgəsin deyən iki pay. (**yaran**: ayıran).
-yaşam öğrətdi ki, **ağacı yemişi, yararı ilən tanı,** sonra kökü ilən..
-**gəz ağacı**: yılğın ağacı..
-**paltar ağacı:** yaba. (çapa). neçə qollu (şanalı) asqılı duvar, yada dayalı (qıçlı), uzun, yada girdə asqısı. -**yabada** ildir: asqıdan as. -**yaba** ağır yüklənib düşü verdi.

aqacıq **axacıq. arxacıq.** qıf.

aqacın -**çıxa bilməz başına bir ağacın**, tırmadırsan bir ömürsə balığı. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

aqacına -**çiti bağlamışdır ağacına**, yetəyin yurd başına. (**çiti**: diləniş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq) (**yurd**: mənzil).

aqacqaqan **ağacqaqan**. ağacdələn. **"qaqan**. **dələn"** də deyilir. ağac qurdların yeyib yaşayan quş.

aqacla **-**itlə yoldaş, **ağacla ulaş**. (it ilə yoldaş ol, ağacı əlindən qoyma).

aqacsız -**ağacsız**, orman olmaz.

aqactan -**ağacdan yapılan** ev, duvar: çapda.

aqactan -anası çıxar yamacdan, **qızı dırmaşar ağacdan**. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!).

aqactan **gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

aqactır **-ağacdır gətrən yemişi**, paradır görən hər işi.

aqactırsa -**dil ağacdırsa**, yıxılmadan dayan.

aqaçqa **ağaçqa.** ağappağ. dümağ. sinağ.

aqah **< oyğaq.** bilgin. bilən.

aqalar **ağalar**. bayın.

aqalar -**toplanın ağalar:** yığnalın əkələr.

aqalarım -**enağalarım**: (**eni: ini**: balaca) (balalı böyüklü) qardaşlarım.

aqaların -**sən bil ağaların canı**: inandıqlarıva and verirəm.

aqalı **ağalı**. şəxsiyyətli.

aqalıq **ağalıq**. **1**. şəxsiyyət. **1**. kimsənin özəl, şəxsi alanı, sahəsi. şəxsi hərim.

aqalıq **ağalıq**. qocalıq. yiyəlik. mülk. malikanə. təsərrüfat.

aqalta **ağalta**. ağqızıl. pilatin.

aqaltın **ağaltın**. pilatin.

aqam **ağam**. əfəm. -qurda sordular. -**əfəm**, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -öz işimi, özüm görrəm.

aqaman **ağaman**. **ağman**. cəvanmərd. böyüklüyə yiyə olan.

aqamənіş **ağamənіş**. ağaman.

aqamşı **ağamşı**. sayıl. nəcib. müəddəb. tərbiyətli.

aqamşıq **ağamşıq**. sayışıq. nəcibanə. müəddəbanə.

aqan **1**. **ağan.** burunda danışan. -**ağan** ulubəy. **1**. **axan.** cari. **1**. **ağan**. axma ulduz. şəhab.**1. ağan**. keçmiş. aşmış. -əlli yaşından **ağan**. **1. axan.** çaxır**.** yandıran. aydınladan.**1. akan. yakan** (**yak**: yan). vəkil.
-axan, arxa gedər..
-bayraqları ağdıran, **düşüklərdən axan qan**. (**ağdıran**: qalxılzan). (**düşük**: şəhid).
-**şəpəli, coşqun axan:** çağqın > ceyhun. coşqun.

aqan **-küzədən axan içindəndir**.

aqapbaq **ağapbağ**. çinağ. sinağ. dümağ.

aqappaq **ağappağ**. ağaçqa**.** dümağ. sinağ.

aqar **ağar** (**ağdar**). duş**..**
-ağır sular, **lam axar**.**.**
-axar suda, kir qalmaz.**.**
-dərin sular, dinc axar.

aqar **axar**. **1**. arx. qənov. -**arxa** düşsə **axar** durmadan. **1**. cari. **1**. yolaş. yolaş. rayic. **1**. arx**. -arxa** düşsə **axar** durmadan. **1**. hava. -**axar bağdalı**: hava şərayiti. **1.**tuvalet. dəsşuyi. abdarxana.
-**su axar yolun tapar**, külbaş gəzər çulun tapar. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}..
-**var axar**, **yox baxar**.**.**
-su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli)..
-**axar çaylar qurudu**, kəsən çayı, əlin qurusun..
-**axar sular durar olsa ısqanar**. (**ısqanar**: iylənər).
-axar su, yerin tapar**.**.
-axar su, yerin tapar..

-**çox, çoxa axar**. (toxlu toxu toxdadar).

-su axar, daş qalar.

aqar **axar**. barınar**.** (gedər). -bal **barınar**. -yağ **barınar**. -çoxlu qan **barınar**. -çağ **barınar** durmadan, ölüm qapar sormadan.
-türkcə bilsən, yağ kimi bala qarışar, özü axar.

aqar -qızıqlını uşütmə basar, **soyuq tər axar.** (**qızığ**: sıtma). (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər).
-yol doğrusa, **yük ağır,** min ömürlük çəkməyə nə var.

aqaramadı **ağarmdı**.-hançı bir qapqara saç, **sonunda ağarmdı**.

aqaran **ağaran**. çalaran. -**çalaran** buğ saqqal.

aqarca **ağarca**. cuş. irinli cuş.

aqardan **ağardan**. ağşarçı.

aqarı **axarı.** -yaman günlər ayağı, **qara yaşlar axarı**, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.
-hər iş gedəcək çaylar axarı!.(sən yapdığın yap, yapın yapılacaq). (sən qıldın qıl, olan olacaq). (yaşamda tələsib darıxmaq gərəkməz. könlü dinlə, başla qılın. (**başla**: ağılla). (evrəni sürən çalqın, çılqın yazqıdır: dünyanı çevirən dinamik fatalismdir).
-su axarı ölən balığda gedir, diri balığda. (yaşamda hər üz var).
-gedir evrən durmaq bilməz axarı. (**aşır acun** durmaq bilməz axarı).

aqarı **-göyçək duyqular axarı**, söz bulağı, qopuşan suyun calağı. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

aqarıb -**ağarıb bozarmaq**: üzü kül kəsilmək.
-ağarıb önə düşmə, qaralıb sona düşmə, ortalığa nə gəlib.

aqarlamaq **ağarlamaq**. **aharlamaq**. arınlamaq. saylamaq. paklamaq.

aqarmaq **ağarmaq**. ağ boyanmaq. -gün **ağardı**..
-**sümüyü ağarmaq**: **(**qarqış**)** ölmək. gəbərmək. -yamanın **sümüyü ağarsın**. -**sümüyü ağarmış**.

aqarmaq **ağarmaq**. çalarmaq. bozarmaq. -**çalası** bez: rəngi qaçarı parça. -saçda **çaları**: saçda ağarı.

aqarmaq **ağarmaq**. çalmaq**.** açılmaq. parıldamaq. -**gün çalan**: gün çıxan. gün atan. gün doğan.

aqarmaq: **ağarmaq**. -qıçqılı ağarmaq: qıçqılı qıç: yaşalmaq. qocalmaq. kövəlmək. çökəlmək.

aqarmaz -**kökü qara ağarmaz**.

aqarsın **ağarsın**. **-**ulduzlar yansın, ay parlasın, **tanyeri ağarsın**, günəş saçsın.

aqarsu **axarsu**. **axımsu**. çay. ırmaq.

aqartan **ağardan**. **ağadan**. parıdan.

aqartı **ağartı.** yağ, pendir, süd, qatıq kimi yeyəcəqlər.

aqartır -**bir ağrıdır ağardır baş**, əridir daş!.

aqartmaq **ağartmaq. 1.** çallatmaq -**saqqalı çallatmaq**: saqqalı ağartmaq. **1**. çaltamaq. -**duvarı çaltamaq**: duvarı, duvağ (ağ) boyamaq. kiräçləmək**.1**. gizli, tutuğ, nərsəni, gizli saxlanmalı nərsəni açıqlamaq, açmaq. -soruları **ağartma**, örtülü üst, qoy qalsın. **1**. abartmaq. qabartmaq. obartmaq. opartmaq. qopartmaq. qasırtmaq. yoğşurtmaq. köpürtmək. köptürmək. çoğaltmaq. şişirmək. abartmaq. obartmaq. opartmaq. yopartmaq. abşatmaq. abşartmaq. opşatmaq. opşartmaq. **1**. **ağşarlamaq**. ağa çıxartmaq. bəraətə gətirmək.
-dişlərin ağartmaq. (gülərək): sırıtmaq.

aqartmaq **ağartmaq**. cıranlamaq.

aqası -**çalşı ağası**: bazar ağası: **çarağa**. **çalağa**. bazar düzənin güdən güdücü, qaravul.

-onağası: onbaşı.

-**önağası:**. önbaşı. baştutan. unbaşı. sərkərdə.

-**beşağası:**. beşbaşı.

aqası -**dos özünün ağası**, dostunun qulluğunda olur.
-köy ağası: **koxa. kovxa. köyxa. kovxa**. ərbab. kədxuda.
-**qılım ağası**: qılım igəsi. qılım sahibi. iş, əməl sahabı.
-**qələm ağası:** qələm igəsi. qələm sahibi.qələm sahabı.
-qılım ağası: qılım igəsi. qılım sahibi. iş, əməl sahabı.

aqasız -**ağasız yeri**, domuz sürər.

aqaş **ağaş**. ağılı. zəhərli. -ilanın dışı yağaş, içi **ağaş**..
-**kiçik ağac**: ağaşcıq.

aqaşcıq **ağaşcıq**. kiçik ağac.

aqaşçı **ağaşçı**. ağac usda. dülgər. nəccar.

aqaştı **ağaşdı**. iri gövdəli. göpdəli. göpülü. göplü. iri boylu. iri sümüklü. oldaşlı. boldaşlı.

aqat **axat.** qıf.

aqatabay **ağatabay**. **ağatabəy**. böyük ata, dədə.

aqatan **1**.**ağadan**. **ağardan**. parıdan. **1**. **ağatan**. **(**ağı atan**)**. **atağı**. **(ata ağı**). ağı atan. ağı qaytarğıc. ziddi zəhr. ziddi səmm. pad zəhr.

aqatataş -**ağadadaş**: ağabay. böyük qardaş.

aqatlı **ağadlı**. ağsoylu. arın soylu, təkli, köklü. nəcib zada. təbarlı.

aqavaq **ağavaq. ağ qavağ**. ağ qələmə. (sipidar).

aqay **ağay**. sır. lord. aristokrat. əşraf. -ölkə **ağayınları**. -**ağayınlar** qatı.

aqayan **ağayan**. (ağlar yanın saxlayan). aristokrasi, əşrafiyyət yançısı, tərəfdarı olan.

aqayçıınlıq **ağayınçılıq**. əşrafiyyətçilik. aristokratçılıq.

aqayın **1**. **ağa ini**. xudumani **(**xodumani**)**.**1**.**ağayın** (**ağa ini**). kiçik ağa. özündən kiçiyə söylənmə sözü.

aqayınlıq **ağayınlıq**. **1**. **ağayınçılıq**. əşrafiyyətçilik. aristokratçılıq. **1**. əşrafiyyətlik. aristokratlıq.

aqaz **ağaz**. **1**. başlama. girişiv. **1**. ilkə. **1**. ən böyük (# **eniz**: ən kiçik). -uşaqların **ağazı**: uşaqların ən böyügü. -tikənin **ağazı** mənə düşdü. -evin **ağazı enizi**.

aqazbir **ağazbir**. **ağızbir**. **-**altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, **iki olub**, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

aqbaxtım **ağbaxtım.-ağbaxtım qarabaxtım**: ağgünüm qaragünüm. xoşbəxligim qarabaxlığım.

aqbaqır **ağbaqır**. ağciyər. ötgən. ötgə. öpgə. öfgə. övkə. şüş. şoş. -içi yanıq, küyük **öpgəli**.

aqbal **ağbal**. ağbar. abırlı. arın, sayraq, duru, təmiz, saf olan.

aqbalaq **ağ balağ**. qutluq tikəsi. xoşbəxlik bəlləsi.

aqban **ağban**. **ağbanı**. geniş, uca, böyük olan. -**ağban ev**.

aqbaş **ağbaş. 1**. **ağ başlı.** ağ birçək**. 1**. ağsarıq. seyid olmayıb, əmmaməsi ağ olan malla, xoca. **1**. ağbirçək.

aqbayaqlı **ağbayaqlı**. barışçı. dinəşçi. tinəşçi. tinlikçi. sülh tələb.

aqbənək **ağbənək**. ağsu. mirvarid suyu.

aqbəniz **ağbəniz**. şərəfli. üzü ağ.

aqbirçəksiz -**ağbirçəksiz ev**, karvansız yol olmasın.

aqbirçəq -**elin güvənli ağbirçəyi**: arpal.

aqbor **ağbor**. ağboran. ağyel.

aqboran **ağboran**. ağbor. ağyel.

aqbudaq **ağ budağ**.: düğü.

aqbur **ağbur**. **1**. duğab.

aqburlanmaq **ağburlanmaq** kirəclənmək.

aqbutun **ağbudun**. el azlığı. əqəlliyyət.

aqca -**axca buxca**: mal dövlət. var dövlət.

aqca -**axca soxmaq**: para basmaq..
-**axca qaytarmaq**: geri ödəmək..
-**axcağa aylandırmaq**: paraya çevirmək.

aqca -**ağ akca** qara işlər işlər, qara işlər içlər. (kötü, pis işlər var para üçün görülür, gizli işlər para ilə çözülü)

aqcaqanat **ağcaqanat**. bit dili. diddili. gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşiti.

aqcalatmaq **ağcalatmaq**. paralatmaq. pullatmaq. paraya ağdarmaq, çevirmək.

aqcatmaq **ağcatmaq**. bəraət edmək.

aqcıl **ağcıl**. pakizə. təmiz.

aqciyər **ağciyər.** ökpən. öggə. ağciyər.
-**ağciyər xəsdəliyi**: ökpənsızı. öggə kəsəli.

aqciyərin **ağciyərin** -**ağciyərin (ökün) arıtlamaq**: öksürmək. ösgürmək.

aqça **-ağça gücü qara gündə bəlgürür**, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-ağça, qananın qulu, qanmazın çulu.

aqça -**ağul dolu ağça quzu**, qapını yapsam, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

-ağça demə açğa de. (**açğa**: açar).

aqça -**götürü akça kanca:** töləyi neçə. xərci kanca.

aqçalandırmaq **ağçalandırmaq**. paralandırmaq. pullandırmaq.

aqçalar **akçalar**. -şakşakalar nalçalar, **iş bitirər akçalar** (şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır).

aqçalmaz **ağçalmaz.** əsmər.

aqçanın **-**ərginliyin dəğəri əldə ikən, **ağçanın dəğəri cibdə ikən bəllənsin**. (**ərginliyin:** azadlığın).

aqçasıçan **ağçasıçan**. **əxdəsıçan**.

aqçatır **akçadır**. -şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır (şakşakalar nalçalar, iş bitirər akçalar).

aqçaya **ağçaya. -ağçaya inan**, gücün varsa, gücə inan, inamın varsa..
-**ağçaya inan, gücün varsa**, gücə inan, inamın varsa.

aqçəq **ağ çək**. alnı açıq.

aqçı **ağçı** (kəfələyən) ölü yuğan. mirdəşir.

aqçıl **ağçıl**. açıq. yaşın. rovşən. -**ağçıl** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar. -**ağçıl kürən**, **qoyan**, **qonğur**: açıq qəhveyi.

aqçınmaq **ağçınmaq**. **ağarmaq**. boy bənizi atmaq. -əllərim suda qalıb **ağçındı**.

aqçiyər **ağçiyər.** öpkən.

aqev **ağev. ağöy.** gəlin evi. gəlin gedilən, köçrülən ev.

aqəhi **agəhi < ayğıq** <. ayğaq (ayğıqlatı. aydınlatı). uyarı. duyarı. xəbərdarlıq.

aqı **ağı**. **1**. acı. **(**amertume**). 1**. otalaq. zəhər. səmm. **1**.çorum: zəhər (**# çarım**: darı.dava).**1**. **ağu**. **ağqu**: zəhər. -yağudan damsa uğur, **ağqu kimi alqularam**. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). ((alqularam: qəbul edərəm).**1.**mərsiyə. -köçənlərə bir **ağı**..
-**ağı qaytarğıc**: atağı **(ata ağı**). ağatan **(**ağı atan**)**. ziddi zəhr. ziddi səmm. pad zəhr..
-**ağılı dava**: ağutan, zəhərləyən dava**..**
-yamanın dilindən, ilanın dişindən **ağı damar**..
-ağı salış: çalış. -ilan demiş, mənim işim **çalış**, **ağı salış**..
-gözün ağı: ağqor..
-öldürücü ağı: köçələ. -**köçələ** içmiş.
-ağı dərmandan qaçar, dərman ağrını qapar.
-**söz ağı qurmaq:** ağ ağız qılmaq. kələklə söz almaq.

aqı **axı**. nırx. məzəndə. -ası **axısı**: bəhrə nırxı.

aqıc **axıc**. məni.

aqıcı **axıcı.** ərgin. maye.

aqıçalıq **ağıçalıq**. ağıdar.

aqiçə **ağiçə** (**ağ+əçə**). mələkə. -**tarıca** odun olmaz, ağiçə (mələkə) qadın olmaz.

aqıçı **ağıçı.** pərdəçi. pərdədar.

aqıq **ağıq**. (**axığ**). uçuğ.

aqıqınmaq **ağıqınmaq**. ağılanmaq. çoruqlanmaq. zəhərlənmək.

aqıqıtmaq **ağıqıtmaq**. ağılamaq. çorğutmaq. zəhərləmək.

aqıqmaq **ağıqmaq. ağuqmaq**. zəhərlənmək. məsmum olmaq.

aqıl **1**. **axıl**. (qığ). pehin. **1**. **ağıl.** avıl. avlaq. evlək. ayın çevrəsindəki ışıq təğrəsi, girdəsi. halə. tamay. bədr. **1**. **ağıl**. avıl. **(**< **av)**. **1**. arxac **<** avrac. dam. mal davar salma üçün yer. **1**. ev. **1.**beyn. beyin. **1**. əql. ərdə irdə. -**ağıllı**: irdəli: ərdəli. -**ağılsız**: irdəsiz. ərdəsiz. -**ağılsız** irdəsiz. ərdəsiz. -**əğli ilum**: irdə ilim. irdəlim. **1. ağıl.** örən. açur. tövlə. **1**. **avıl**. yandan çevrəli yer.**1. ağıl< avıl**.**1.** baş: -kişi, yaşamaqla dəğişir, baş, çəkə çəkə ərişir..
-ağla sığmaz: başdanaşa. aşabaşı. atabaşı. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş..
-**ay avlandı, avıldı, evləndi**..
-**ağıla gəlmək**: usqa düşmək. isgə düşmək..
-**ağlı çalınmış**: sandağ. axmaq..
-**ağlı başında**: anlı. tantıl.
-ağıl xəznə, könül yozaq, dil açar. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar).

aqıl **əğil. 1. əğl.** bilik**.** xirəd. huş. -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz ({(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. **1**. usum. us.

aqılamaq **ağılamaq. 1.ağımaq. ağlamaq**.**1.**otalatmaq. otalamaq. məsmumlamaq. zəhərləmək.

aqılanıv **ağılanıv**. məsmumiyyət.

aqılanmaq **ağılanmaq**.məsmum olmaq. -**ağılanar** ha gözlə: məsmum olar ha gözlə.

aqılayan **ağılayan**. ağutan. zəhərləyici. zəhərləyən. məsmum edici. ağılı dava. toxicant **(**toksik**)**. toxicant **(**toksikan**)**.

aqılı **ağılı**. **ağaş**. çorlu. çorun. çorğun. zəhərli. -ilanın dışı yağaş, içi **ağaş**..
-ağılı alağ, **ot**: koralağ.

aqılın **ağılın**. **çorğun**. **çorun**. **1**. çorlı. ağılı. zəhərli. **1**. məsmum.

aqıllı **ağıllı**. **1**. **öğlü**. **öklü**. zəki. **1.** bilkəv. bilkəğ. bilkəz. aqil.**1**. seçən çeçen. dahi. zəki. **1**. **avıllı**. evli. **1**. sanağul. **1**. təpəli başlı. **1**. usər. **1**. usçu. us, ağıl qoyan. aqil. **1**. bilgəli. -**bilgəli baş**, yük olmamış ayağa.**1.**beyinli. beyinli. anğlı. düşünlü. **1.**usuq. uslu. huşlu. düşüncəli.
-başlı olan, tovanları dindirməz. (**tovanları**: ahmaqları).
-çətinlik qarşısında, duruşub üstələyən güclüdür, **qaça bilən ağıllı**.

aqılsız **ağılsız**. dəlicə. dəlcə. başsız.

aqılsız **ağılsız**. kağıl (içi boş). cahil. səfeh.

aqıltan **ağıldan**. **-**gəpləmədən oturğan, **ağıldan kəm gətirməz**.

aqıltan **ağıldan** başdan. -kin imandan, acığ başdan edər.

aqım **ağım. 1**. **ağdım. atğım**. -**bir ağım yer**: bir atımda çıxılan ucalıq. **1**. ucalıq. irtifa'. -bu **ağımdan** düşən qalxmaz geyin. -**ağımlı**: uca. irtifalı. **1**. dalqa. hərəkət. cünbüş. -düşüncə **axımları**. -**axım** onğayına: hərəkət uyumuna. **1**. mod. -axımlı: modalı. -**axımda** olan: modada olan. **axıma** uyqun: moda tutar. -qarşı **axım**: muxalif. -yeni yağday əsgi **axım**: mütəcəddid şərayitdə, köhnə moda. **1**. barıntı. -iliktirik **barıntısı**: axımı, cərəyanı. **1**. **ağım. ağmağım**. boya işlərində oluşa bilən kiçik şəpələr, daqalar. **1**. **ağım.** kiçik təpəcik. (mahur). **1**. (**qaqım**: mıxca). əl ayağ biləyinin önündə olan kiçik tümsüt. **1**. **axmağım**. axıb sürülən nərsədən geriyə qalan iz. **-**duyanda adın, könül daralır, **gələndə səsin ağım ucalır**, səssizcə gülüm könül ağlayır.

aqım **axım**. dalqa. hərəkət. cünbüş. -düşüncə **axımları**.
-axım uğra üzmək. (gücə sarı sarmaq).

aqımaq **ağımaq. ağılamaq. ağlamaq**.

aqımlı **akımlı**.axsun.

aqımsu **axımsu**. **axarsu**. çay. ırmaq.

aqımtaki **axımdaki**. güncəl. cari. modadaki.

aqımtaki **axımdaki**. güncəl. cari. modadaki.

aqımtıl **ağımtıl. -ağımtıl sarı**: günür. -**günür** ərik.

aqın **ağın. 1**. burun səsləri. burnundan dışaran səslər. **1**. ğunnə nunu. **1**. həlal. -işin ağına yox, kişinin bağına qalıb.

aqın **axın**. **1**. birdən işə düşən, axan, başlayan güclü nərsə. -ışıq **axını**. -su **axını**. -ağrı **axını**. **1**. əngiziş. **1.**sürün. hucum**..**
-axın axıtıb sel carıtmaq: yağmalayıb çapğalamaq.
-arının ağın dartan, balna dəğər biçsin.

aqına -əninə boyuna, **ağına bozuna** baxmamaq.

aqına -**olayların ağına taxılmaq**. (cərəyanların toruna düşmək).

aqınamaq **ağınamaq**. **ağnamaq**. dəbələnmək.

aqınçı **axınçı.** çapınçı. çapğınçı. mütəcaviz.

aqınçı **axınçı**. təpinçi. çapılçı > çəpavul gər.

aqını -**gözün ağını köpətmək**: gözün ağını bərətmək (yekətmək).

aqını **-lti su axını:** sal**. sel**.

aqınlamaq **ağınlamaq**. **ağırlamaq.**

aqınmak **ağınmak**. bolluq içrə din (rahat) yaşamaq.

aqınmaq **axınmaq. 1**. uçunmaq. uçğunmaq. bayınmaq. huşdan gedmək. **1**. vellənmək. çalxanmaq. **1**. at salmaq. hucum edmək**..**
-abına axına: avına axına. yıxıla qalxa. düşə qalxa.

aqıntay **ağıntay.** itcik. təcavuzkar.

aqıntı **axıntı**. yaxantı. pəsab.

aqır yaqır **ağır yağır.** ikram o təkrim.

aqır **1**. **axır.** barınır. gedir.**1**.zəhmətli.**-**yaşam güzəl, **ağır olsa belə**. (yaşam gözəl, ağırsa belə).**1**. samballı. saldamlı. -**saldamlı** kişi: mətin. -**saldamlı** yük: ağır. **1**. mətin. saldamlı. -**saldamlı** kişi: mətin. -**saldamlı** yük: ağır. **sansallı**.
-ölümdən ağır, ölümdən uzaq sanılmaz.
-ağır hava: çalım.
-çalmacın (cəlladın) **qırıcı ağır qılıncı**: çalım.
-**ağır köklü**: saldamlı. ağır adlı. -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə.
-yolu doğrunun, **yükü ağır olsada**, dosdu dağdırsa, kolay çəkilir.
-**ağır otur**, yüngül dur. (**dur**: qalx). (ağır otur, yüngül qop. (**qop**: qalx).
-**ağır yük** barha batar. (**barha**: barır. gəlir. bir gün).
-**ağır köklü:** ağır adlı. samballı. -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə.
-tənbəl olan oyğul olar, **ağır işin çəmin tapar**. (**oyğul**: fikirli).

aqır **ağır**. **1**. artıq. -**artıq** yükdən, qatı qayğıdan, çiğnin dalıb, bel büküləndə sən. **1**. qıyın. çətin. -qıyın sorun: çətin görəv, məsuliyyət. **1**. bahalı. **1**. yoğuşmaz. xoşa gəlməz. **1**. gücər. güctəy. güccüy. **1**. qatıq. -bükük bellu analar, **qatıq** yaşlı qarılar **(**ağır yaşlı qocalar**)**. **1**. mətin. təkiş. **(**< **dənğ)**. **1**. ağrın. yavaş. **1**. dartıq. (dartlı). çəkgin (çəkili). gərin. (**gərmək**: dartmaq. çəkilmək). qəliz. **1**. sıy. şərəf. əsil. nəcib. ciddi. müəqqər. **1**. tuğay (< **tuq**). quvvətli. **1**. qara. -**qara** qatal: **ağır** böhran. **1**.qəliz. **girman**.**1**. (quraşıq (tərkibi) sözlərdə).yük. (**ağırlıq edmək**: yük gəlmək, sanılmaq)-**ağır** gəlmək-**ağır** saymaq-**ağır** görmək. pulun çoxluğu **ağır gəlməz**. **1**. qın. -**qın** durum: çətin, ağır vəziyyət. -**qın** uşaq: çətin uşaq. **1**. qıyın. qın. -**qın dura**: qıyın,

ağır duruma. -çox kötüyə, **qın dura düşmək**. gününə it ağlamaq. **1**. yüklü. baha..
-baldan dadlı, **baltadan ağır** (**tapmaca**). (yuxu).**1**.dartıq. -**dartıq** günlər. **1**. qın. güc. zor. -işim düşdü **qına**. -**qın** iş. -**qın** soru: ağır məsələ. -bir **qın** iş deyir. -**qın** görmək: gücləşmək. çətin görmək**. 1.** basruq**.** giran. səngin. -yer **basrığı** dağ, bodun (el) **basrığı** bağ (bəğ. bəy). -el uykusu, dağ yuxusu **ağır olur,** çağır ha çağır..
-**iki ekiz**, ağır engil (tapmaca) (**tərazı**)..
-**el qaldırar ağır daş**, yel qoparar yenni daş. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar)..
-uzaq yol atı sınlar, **ağır gün əri**. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..
-**ağır ayaq:** hamilə..
-**ağır kəsələnmək:** yataqlanmaq. yatağa, döşəyə düşmək..
-qan sudan ağır basar. (qanla su ölçüştürüləməz)**..**
-ağır ayaq: yümnsüz. uğursuz..
-baldan dadlı, **baltadan ağır** (tapmaca). (yuxu)..
-**ayağı ağır**: ağır ayaq. qara ayaq. yümnüsüz**..**
-ağır əğin, kovğa topraq, iz basar..
-yol uzaq, **kütəl ağır**. (**kütəl. gütəl. (bax > qütəl)**. tuşə. {yanda götrülən nərsə (yük. ağraq)}**..**
-ağır axsaq: yavaş yavaş**..**
-ağır sular, lam axar**..**
-bilgəsiz baş, **ağır yükmüş ayağa**..
-**ağır olan**, **altda qalır**..
-**ağır olsun!**: daş bassın!..
-**ağır sanmaq:** ağrıqlanmaq**.** ağrına (ağırına) gəlmək..
-**ağır durum**: qarabataq. ağır məxməsə..
-**əli ağır**: qoltur.

aqır **ağır**. aran. arğan. güclüklə. arınaraq. -**aran** getdi. -vermirdi, **aran** verdi.
-qocalığın adı ağır özü yüngül. (tez gəlir). (tez qonar qapıya**).**
-öz sözüvü batman tut, yüngül otur, **ağır uç**. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

aqır **axır**.**1**.(cari).**1.** otluq. tövlə. **1**. cərəyan.

aqır -**ağır günlər** başdan keçirmək.
-**hançı borc** ən ağır borcluluq?.
-**ən kötü, ağır yaşamı** gizlisi çoxlar yaşarmış. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).
-**ağır ağramlı**: **ağır** salqımlı: ağır cüssəli. ağır vəznli.

-**ağır öndürüş bakanlığı**: sənayei səngin vəzirliyi
-salmıqı yengil, tutarı ağır.

aqıra **axıra**. -danam gedər naxıra, **axşam gələr axıra**. (**danam**: dan çağı. səhər). (yılxı yaşamı). (**yılxı**: heyvan).

aqırayaq **ağırayaq.** qaradaban. qaraquyruq. ayağı yümsüz. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın.

aqıraytmaq **ağıraytmaq**. ağırlaşdırmaq.

aqırbaşın **-ağırbaşın ağrımaz başı!.** (**ağırbaşın**: mətin olanın)**.**

aqırbaşlı **ağırbaşlı** sınğın. mətin. vüqarlı. başqat.

aqırca -**ağırca çalışmaq, dirçəşmək**: can edmək: can çəkmək**.** -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

aqırçı **axırçı**. **axurçu**. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. yüyənçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< çiğ: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi. noxdaçı. çalvaçı.

aqırxana **ağırxana**. xəsdəxana.

aqırı **-yük ağırı çəkilir**, söz ağırı çəkilməz.

aqırıq **ağırıq**. yaylıya dönəcək üzrə köçərkən arxada qoyulan ev eşik gərəçləri, saçaları, qoşquları, yaracları, yaraqları, çapdığları yapdığları, vəsayili..
-**ağırıq yatağı**: xəsdə yatağı.

aqırıqçı **ağırıqçı**. **ağırrıqçı**. köçənlərin araxada qoyduqları ev eşiyin, gərəçlərin, saçaların, qoşquların, yaracların, yaraqların, vəsayilin baxıcısı, bəkcisi.

aqırın **ağırın**. yavaş. sakin. -**ağırın** hava. -**ağırın ağırın** danışıq gedir.

aqırın **axırın**. gedgedə. tədricən.

aqırısıy **ağırısıy**. **(**ağırlama, sıylama**)**. sayqı. ehtiram.

aqırıtmaq **ağırıtmaq**. ağrıtmaq.

aqırıvcan **ağırıvcan**. sıx, qolay xəsdələnən.

aqırqamaq **ağırqamaq.** ağırsamaq. asırqamaq. asığ görmək. şakir olmaq. şükr edmək.

aqırqan **ağırğan**.ağırsayan. asırğan. asır görən. şakir. şükr edən. şükranlı. -**asırğanlıq** edmək.

aqırqanmaq **ağırğanmaq**. **ağrığanmaq**. **1**. ağrıyıb inləmək. **1**. şikayətlənmək.

aqırlama **ağırlama. 1.** sayınlama. sayqılama. büzürgdaşt. **1**. sıylama. sayqılama. ehtiram ediş.**1**.ərkitiş. əzizləyiş.

aqırlama uluğayış. (təkrim. büzürgdaş).

aqı<u>r</u>lamaq **ağı<u>r</u>lamaq. ağı<u>n</u>lamaq**. sayınlamaq. sayqılamaq.

aqırlamaq **ağırlamaq.** bəlləmək. tutmaq. bolqarmaq. teclil edmək.

aqırlamaq **ağırlamaq**. dərcələmək. (bir yer ayırmaq). sılağmaq. saymaq. sayqı göstərmək. gözdə almaq. -**dərcələyib** qarşaladı: sayqı ilə alqadı.

aqırlanmaq **ağırlanmaq. 1**. **lırlanmaq. lığlanmaq.** gövdə ət salmış kimi yüngüllüyun itirmək. **1**. **ağrınmaq**. na xoşlamaq.

aqırlar **-**hovan qonağ **ev yiyəsin ağırlar**. (**hovan**: axmaq).

aqırlara dərdlərə. -**ağırlara ağrılara:** zəhmətlərə dərdlərə.

aqırlaşan **ağırlaşan**. gərilgən. -ged gedə ağırlaşan, ğamizləşən durum.

aqırlaşmaq **ağırlaşmaq**. **1**.(durum) gərilgənmək. ğamizləşmək. **1**. ağrınaymaq. yavaşlamaq.

aqırlaşmaq **ağırlaşmaq.** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

aqırlaştırmaq **ağırlaşdırmaq**. ağrına aytmaq. yavaşlatmaq. **(aytmaq**: çevirmək**)**.

aqırlat **ağırlat.** yükünlət**.** yüklə. -**dan yeməyin yükünlət**, şam yeməyin yüngüllət.

aqırlatmaq **ağırlatmaq** ağraltmaq.

aqırlatmaq yükün, ağramın artırmaq.

aqırlı **ağırlı. 1.ağraq**. möhtərəm. mükərrəm.**1.ağırlığ**. dəğərli. sayqın.

aqırlıq **ağırlıq. 1**. ağrıq. bac. xirac. **1**. vergi. **1**. ağrıq. təkrim. sayqı. hörmət. sitayiş. pərəstiş. ehtiram. **1**. minnət. mingit **(**< **minmək)**. yük. -bunun bizə **mingiti** yox. -bunun **mingitindən** necə çıxa bilirim. **1**. **yatırlıq**. bir işin, olayın ağır gedməsi, yatması, uzanması. süründürməçilik. sürnüşlük. -belədə **yatırlıq** olar. **1**. astlıq. vüqar. mətanət. **1.** tanğ. dəng.**1**.**ağırlı.**dəğərli. sayqın.
-ağırlıq edmək. ürəyə düşmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.
-ağırlıq edmək: şəllənmək..
-tarı məni **ağırladı**: (saydı). allah mənə baxdı, lütf elədi.

aqırlıq zor. güc. -**işdən gücdən** qaçmaq.
-ağırlıq edsə qatı, çökər damı. (**qat**: dam). (**damı**: evi).

aqırmaq **ağırmaq**. **1**. ağrımaq. xəsdə olmaq. **1.** atğırmaq. atmaq. açılmaq. -gündə parça **ağarır**: rəngi atar. **1**. xəsdələnmək. xəsdə olmaq. ağrımaq.

aqırmaq **ağırmaq**. zəhmət çəkmək. əziyət çəkmək.

aqırraq **-ağırraq olan:** ağrağı**.**

aqırsaq **ağırsaq**. teşinin üst kəsimində çəngəlli olan yuvarlaq hissə.

aqırsama -**ağırsama diləki**: şükr edmə zikri.

aqırsamaq **ağırsamaq**. sayqılamaq. ehtiram qoymaq.

aqırsamaq **ağısamaq. ağırqamaq**. asırqamaq. asığ görmək. şakir olmaq. şükr edmək.

aqırsayan **ağırsayan.** ağırğan.asırğan. asır görən. şakir. şükr edən. şükranlı. -**asırğanlıq** edmək. (# **azırğan**: azırsayan. az görən. naşükür).

aqırşaq **ağırşaq**. **1**. araba, uçaqda silkinmənin, təprəşməyi qaldıran, azaldan arac. **1**. cəhrədə iğdədən sallanan ağırlıq.

aqırşalamaq **ağırşatmaq**. **1**. dəhlətmək. mütəadil edmək. **1**. ustuvar edmək. təsbit edmək.

aqırşanmaq **ağırşanmaq**. **1**. dəhləşmək. mütəadilləşmək. **1**. ustuvarlaşmaq.

aqırtaqtalı **ağırtaxdalı**. qusqa. qozqa. qoyac. qoytac. quyac. quytac. udarlı. salğar. sığlım. mətin. vüqarlı. vuqarlı.

aqırtan -üşüc ağırdan tutar(**üşüc**: təmbəl). (təmbəl, üşəgənliyindən işi tez qurtarmaq üçün, yükün ağırından yapışar)**.**

aqırtdırmaq **ağırtdırmaq**. ağrıtmaq. acıtmaq.

aqırtı **ağırtı**. ağrı. acı.

aqıru **ağıru**. xəsdə.

aqısı **-oğul ağısı**, sində dinər.

aqısın **ağısın.** -**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz**. (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).

aqısınmaq **ağısınmaq.** ağlamağı gəlmək.

aqış **ağış**. **1**. eğim. meyil. **1.** qalxış. ucalıq (# **axış**: eniş. alçaqlıq). **1**. uruc.

aqış **axış**. (**axıntı**. **axma).** (< **ardış < art**). (ardı arda, dalı ba dal gələn, düşən, oluşan nərsə). **1**. axar. cərəyan. **1**. **axım**. əğim. əğilim. cəhət. meyl. **1**. süzüş. tərəşşüh. təravüş. **1**. axıntı. süzüş. nəşt. **1**. eniş. alçaqlıq (# **ağış:** qalxış. ucalıq). **1**. sızıntı. qaçaq.

aqışdırmaq **ağışdırmaq**. eğriltmək.

aqışqa **ağışqa.** qarışqa. pəziralıq.

aqışlı **ağışlı**. **1**.eğik. italik. yana yatık.**1**. övrük. devik. yatıq. sapıq. qıys. qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

aqışlı **ağışlı**. eğik. italik. yana yatık.

aqışlıq **ağışlıq.** pərişanlıq. aşüfdəlik.

aqışmaq **ağışmaq. ağlaşmaq**.

aqışmaq **axışmaq.** başlanmaq**.** üz tutmaq. -gəlirsə yaz yaşranarc qoyun dağa **başlanar.**

aqıştırmaq **axışdırmaq**. əğib, töküb yığmaq, toplamaq. -gün batarkən qoyunları dərəyə **axışdırdılar**.

aqıt **ağıt**. **1**. **(**ağlayış**)**. yas. matəm. -yamana **(**kötüye**)** ağıt gözdən edər, üzsüzə **(**sırtığa**)** öğüt, sözden edər. **(**pis üçün ağlamaq kor edər, utanmaza öğütişləməz**)**. **1**. **ağıt!.**

(yuxarı) çıxart!. **1**. (**axıt**). uçut. **1**. ilənış. sağı. sağınc. sağıc. sağış. əzgi. mərsiyə. novhə. **1**. mərsiyə. **1**. yoxlav. nərsənin yoxluğunda deyilən acınaqlı savlar. mərsiyə.**1**. mərsiyə.

aqıt **axıt**. **1**.abdəst -**yuğut axıt**: qusul abdəst. **1.**dəsdəmaz.

aqıtıq **ağıdıq**. **ağtığ**. zəqqum. dərd vərəm. zəhrmar.

aqıtma **axıtma**. **axtarış**. tökmə. boşaltma. endərmə.

aqıtmaq **ağıtmaq**. **1**. **ağlatmaq**. **1**. **ağdartmaq.** (atqarmaq). çəkmək. sovq vermək.

aqıtmaq **axıtmaq**. **1**.**axızmaq**. **1**.dartmaq. -göz yaşların **dartdı**..
-**su axıtmaq**: su süzmək. yuğmaq.
-daşıyıb axıtmaq: daşıyıb tökmək. daşanmaq.

aqıtursa **ağıdursa .-səni sevəni ağıdursa ut**, sevməyən səni baldursa unut!.

aqız **1**.**{ağız ağzıq**. **ağızlıq**. **>** (**azıq**. **azuq**. **azuqə**)**}**. yem. yem gəvək. -**bir ağız**: bir udum. balğu (**< bal**. **böl**). -yekin **balğu** su istyəim: bir udumluq. **1**. **ağuz**. **açuz**. başlanqıc. giriş. açılış. **1**. **ağuz**. **açuz**. dəhanə.**1**. dəfə. kərə. -bir **ağız** suya çək. -bir **ağız** dedim eşitmədi. -**neçağız** (neçə ağız**)** gəlməliyəm. **1**. < **azır**. **ayır**. haça. qol. -iki **ağızlı** qamçı. -**azırlı** yol: **ağızlı** yol: yan qollara ayrılan yol. -**azırlı** yol: **ağızsız** yol: yan qollara ayrılmayan yol. **1**. bir qurumun, toplumun danışanı, söz daşıyanı. soxənqu. portparol. **1**. hər nəyin başlanqıcı. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. **1**. (virudi). -**ağız ayağ**: > **ağzayağ**: virudi xiruci. **1**. (dəhanə. mədxəl). **1**.**ağda > ada**. qəliz. -**ağda** şirə.-**ağız süt**: qəliz süt..
-**bağlı ağız** ac qalar.**.**
-tap tap ayaq, **şap şap ağız** (işlə, dişlə)**..**
-ağız tutamağı: sus payı.**.**
-ağzı havalı: ağzı zilli. kəndin bəğənmiş**..**
-ağzı yaman: ağzı yavan. ağzı yelli**..**
-ağzını yaymaq: çox danışmaq. gərəksiz qonuşmaq. ağzına gələni söyləmək**..**
-sözü kök, **ağzı boş**: gəvəzə. çəvəngi. çərəngi. çavça..
-**ağız açmaq**. oruç açmaq. iftar edmək..
-**bir ağız**: monoton. təkdüzə. yeksan..
-**ağızda qoz sayır:** açıq aydın söylür..
-**ağız qılmaq.** dil tökmək. yalvarmaq..
-**ağız diləmək**: söz, qaraş almaq. nəzər sənclik edmək. nəzər sormaq..
-**açığ ağız**: qaba ağız. ağzı pozuq..

-**ağzı cırıq**: çatalaq. -izləməzdən iş çıxdı, **çatalaqdan** söz..
-**ağzı yırtıq**: alağız. söz saxlayamayan. -**alağıza** söz vermə, yalançıya üz..
-**ağzını silmək**: birinin dediklərin, ağlı qaralı savunmaq, qəbul edmək. -bildiyivi danış, hər kəsin **ağzını silmə**..
-**qapı ağzında**: qapı dibində..
-**yap ağzın**: qıfıllan. xəfə!..
-**ağız açamamaq**: nə dediyin çaşmaq. deməyə söz tapamamaq..
-**ağız açar**: ifdar çağı..
-**ağzı baxış kişi**: sözü ilə baxışı, nəzəri üst üsdə düşən. çıxarlı, içli söyləyən kişi..
-**ağız basdırmaq**: **(**doyurmaqla, qanıtıb razı salmaqla, yaxud zor güc ilə**)** ağzın yumdurmaq..
-**ağzı basdırıq**: ağzı yumulu. söz söyləməyən. sözün verməyən..
-**ağız bəkitmək**: oruc tutmaq..
-**ağzı basılmaz**: doyunmaz. tətmi' olunmaz..
-**ağız basıq**: **1**. doyulmuş. tətmi' olunmuş. **1**. ağzı duvağlı. ağzı bütün..
-**basıq ağız**: sözün gizlədən..
-**ağız yaman**: **1**. xeyir söyləməz. **1**. pis ağız.
sözün söyləməmək. sözün gizlətmək..
-ağızlıya söz verən, ayaqlıya yol verən: işinin ustası olan. iş keçərin bilən. -**ağızlıya söz ver**, **ayaqlıya yol**: işivin yolun bil..
-**ağız iki söyləş**: üz üzə danışıq..
-**ağız varmaq**: başarıb, cürət edib ağız açmaq..
-**ağzı düşük**: söz saxlayamayan..
-**(**birinin**) ağzın qıctıtmaq**: **(**birini**)** ağzının duvağın **(**bağın**)** açmaq. **(**birinin**)** ağzın açdırmaq. **(**birini**)** sözləməyə qızışdırmaq, quşqurtmaq..
-**ağzımı dustayıb qaldım**: deməyə söz tapamadım..
-**ağzın bassan götü söylər**: heç türə **(**heç nəcür**)** dindirəməmək..
-**ağzına ağ it girib**, **qara çıxmaq**: ağzına gələni otlamaq **(**çegnəmək**)**. nə dediyin bilməmək..
-ağzına gələni sanğıramaq **(**saymaq, oxumaq, söyləmək**)**. ağzına gələni söyləmək..
-**ağzına almamaq**: heç dadmamaq..
-**ağzına qaramaq (**baxmaq**)**: sözünə baxmaq..
-**ağzına yalın (od) alıb durmaq**: çox acı danışmaq..
-**ağzı yelli**: boş söz atan, aytan. qurra..
-**bir ağız söz**: bir kəlmə söz..
-**neçə ağız söz**: çoxlu söz..
-**iki ağız sözün başın qoşamamaq (yığamamaq)**: iki sözü bir araya gətirəməmək..
-yalanı ağzında: çox yalançı..
-**göy ağız**: **1**. ağzı hərzə. ağzı çalapərtovsuz. **1**. savaşçıl..
-**sözü ağzında**: danışığa anıq, hazır..
-**qapı ağzı**: qapı gözü..

-dildir **ağzın** qalası, dildir başın qadası **(**bəlası**)**..
-**ağzın**, **bir şırığın iki bucağı**: çapıq. **çəvçi**..
-**ağza** girən, boğazda qalan tikə..
-**ağzında** quş olsa danışma, özgə işə qarışma..
-**ağzı yanmaq:** xit olmaq..
-**ağzın açmaq**: başın boşaltmaq, şollatmaq..
-**ağzın yelə vermək: ağzını sala salmaq** ağzın açıb gözün yummaq..
-**ağzına dək dolu:** ağnağız. ağnağaz..
-**başı ağzında**: ağnağız. ağnağaz. həvərə. -**ağnağız** öğütmək: **ağnağız** basmaq: ağzına gələni söyləmək. çaxanlamaq. qozalamaq. koplamaq. laflamaq. boşuna danışmaq. gəzafə (< qozalağ) danışmaq. iğraq edmək..
-**əldən ağıza yaşam**: qısqat keçiniş. qıt yaşayış..
-**hər nəyin ağzı, girişi**: alış**.** virudi. (dəhanə)..
-**qapı ağzı:** alığ. astana..
-**ağız sulandırmaq**: imrəndirmək..
-**ağzı bütün**: **ağzə çək**. çəkağız. açmaz. söz saxlayan..
-topraq ağzına: öləsi..
-**ağız açmaz**: ünü çıxmaz. dinməz. susuq..
-**ağzından çıxan yaxavı tutsun**: qarqışın özüvü tutsun.
-açsa ağız kişi sözə, kim olduğu çıxar üzə!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!).
-ağız açmaq: xahiş edmək. -mən ona yardım üçün **ağız açdım**: mən ondan kömək eləməyi xahiş etdim.
-ağız aytı: (**aytı**: sözü). (birinin) dilinə düşmüş. təkər təkər çox deyilən söz. dilinin virdi**.**
-yolun tutan, çata çatdı, **ağız güdən**, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..
-yolun tutan, çatın almış, **ağız güdən**, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.)..
-yolun tutan, çata yetdi, **ağız güdən**, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi)..
-yolun tutan, barqınar, ağız güdən, aldınar (barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınar: mə'təl, avara qalar)..
-yolun tutan, bardınqar, **ağız güdən**, aldınqar. (bardınqar: əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınqar: əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar)..
-açıq göz, ışıqsız, **açıq ağız,** paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı)..
-əl işlər, **ağız dişlər**, qarın çevirər, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk)**.**
-ağız almaq.1. yad tutmaq. yadlamaq.görügə salmaq. **1**. ağızalmaq. qəhvaltı yapmaq. sübhanə yemək..
-**ağız savıdı**: ağızdan ağıza keçib yayılan söz. köksüz qaynaqsız söz..
-**ağız suyu:** şoğurt. silik. tüpürcək..
-**dil, ağız** yaraşığı, söz, dil yaraşığı, sözilə dil, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə

var!!!!!?????. {{-oyan.}}).

-dilin danmış, **torba ağız** el olarmış!..

-biligin olsada çox, **açsan ağız az** söylə. (**biligin**: ağlın).

-bal deməklə **ağız süycümməz**.(**süycüməz**: dadlanmaz. şirin olmaz)..

-iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, **altı ağız algəlsə**, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

aqız **ağız**. **ağuz**. **1**. ayvarış. başlayış. -qara gecə **ayvarışından** bəllənir. **1**. yeni başlamış. naşı. xam. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi. -**ağuzsan** çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var). (**ağuzsan**. naşısan. xamsan. əcəmisin). **1**. (kiçildici söz). gay. gij. **1. ağza. ağzaq.** >**azuqə.** boğaz. aşurqa. aşlıq. yeməli. xurək. **1**. **avız**. (> **avaz**). (< **ağız**). səs. ötüş. -onun **avızın** düşürdü yada. -**avız vermək**: səs vermək. -**avızlı**: səsli. -**avızsız**: səssiz. -sizin **avzıza** gəldim: sizin səsizə gəldim. -**avzına** çatan olmaz: səsüvə gələn olmaz. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib. -**avızdan** düşüncə mən: səsdən düşüncə mən. -**avıza** gəlmək: **ağza** gəlmək: səslənmək.
-**ağız açma**. oruc açma. tutaç. ifdar.
-**ala ağız: alağız**. **alavız**. altı ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan. **-ağ ağız qılmaq**: söz ağı qurmaq. söz avlamaq. kələklə söz almaq.
-**ağız deyər**, qulaq duyar, göz görər.
-ağız qulaqdan söz alır. (ağız dinlənən sözü təkərlər).
-**ağız ağızdan** yel alar. (**yel alar**: güc alar). (ağız ağıza güc verər).
-**ac ağız** gəm götürməz. (**gəm**: noxda. cilov).
-**ağız dadın bal olsa**, alışdınsa yad olar.
-**ağuz!**. gəl bura.
-**ağuz ağuza**: üz üzə.
-**ağzı basıq**: sır qoran. söz qoruyan.
-**ağız baylığı**: söz azadlığı.
-**ağız yetməz**. söz çatmaz. -onu övməyə ağız yetməz. (**övməyə**: tə'rifləməyə).
-ağız aç gülə, uğur gülə. (aç ağız gülə, uğur gülə). (ağzın xeyrə aç) (ağzın uğra aç).
-göz gəzdirən, qulağ açan, **ağız yuman itirməz**.
-gözün yumub ağız açma, qulağ aç!. (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).
-pişirib sözün **açarsa ağız**, qızmaz qulağı, **çəkməz ağız**. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.
-el birikib, **ağız birləşsin**, elizə dosluq yerləşsin.
-yaxcı pisi saylayan, **açmaz ağız əksiklərin qatında**. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**

aqız **-**cibi yırtıq, pul durmaz, **ağız yırtıq söz durmaz**.

-göt öppək, **ağız buldarmaz**, ürək bulandırır. (**buldarmaz**: mundar olmaz).

-iki ağız bir olcaq, bir ağız küt gəlir. (**küt gəlir:**bacaracaqsız olur. qısa gəlir).

-keçmişdən kişmiş çıxarsa, **alsa ağız dad olar**. (ağız alsa xoş olar).

-ağız yandıran aşı qaşıq tanar. (qaşıq bilər isti soyuqdursa aş).

-qavurqa ver dişliyə, **ağız əngi işliyə**.

aqız -**ağız burnun tutmuş** göz qulağın açmış.

-**ağız yeyər,** göz utanar.

aqız -**ağız yeyər**, qarın çəkməz bulğanar. (hər iş iki başlıdır)

aqıza **ağıza**. **avıza**. səsə. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib. -**ağızdan ağıza** daranıb bizə çatmış. **(daranıb**. uzanıb).

aqızaçma **ağızaçma**. ifdar.

aqızaçma **ağızaçma**. ifdar. (**ağızalma**: sübhanə).

aqızaçma **ağızaçma**. iftar.

aqızala **ağızala**. **ağzala**. birik olmayan. (**biriq**: müttəhid). **-**altı olub, **ağızala, ağzındakın aldırar**, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər.

aqızalalıq **-ağız alalıq** pozar dağıdar, pozar yoxadar. (**ağız alalıq**: birgəşməzlik. qeyri müttəhidlik).

aqızalma **ağızalma**. ağızaltı. ağnağız. ağnağaz. qəhvəaltı. subhanə.

aqızalma **ağızalma**. sübhanə. (**ağızaçma**: ifdar).

aqızalmaq **ağızalmaq.** ağız almaq. qəhvaltı yapmaq. sübhanə yemək.

aqızaltı **ağızalma**. qəhvəaltı. ağızalma. subhanə.

aqızbaq **ağızbağ**. **ağızqap**. bir nərsənin ağzın bağlama ayqıtı.

aqızbir **ağızbir**. **ağazbir**. **-**altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, **iki olub**, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

aqızbir **-**qurd görən itlər ağızbirolar.

aqızbirlik **ağızbirlik**. **birağızlıq**. yekdillik.

aqızbirliklə **birağızlıqla**. **birağızlıqdan**. yekdilliklə.

aqızca **ağızca**. şifahən.

aqızəmməz **ağızəmməz**. könülsüz, yavaş yavaş yeyən.

aqızın **azığın**: qismətin. -**azığın olsa** tanrı yetgər hər yerdə.

aqızqap **ağızyap**. **ağızbağ**. bir nərsənin ağzın bağlama ayqıtı.

aqızlamaq **ağızlamaq**. uca səslə oxumaq. gəpləmək. sözləmək. söyləmək. danışmaq. **1**. ağzında çırpmaq. -onu yaman **ağızladı**. **1**. ağız qoymaq. -tobra tikdin **ağızla**, **ağızladın** bağızla.

aqızlar -əl götürmə götürəllikdən, **ağızlar dadıdır**, kişiyə bircə qalan, yaxşılığın soy adıdır.

aqızlatmaq **ağızlatmaq**. **avızlatmaq.** səsləndirmək.

aqızlı **ağızlı** -qırx qulağlı, **iki ağızlı** (tapmaca) (xurcun).

aqızlıq **ağızlıq** > azıq.

aqızlıq **ağızlıq**. **1**. quşluq. ağızalma. ağızlıq. açma. qaşıtıq. qaşılığ. sübhanə. **1**. dopdolu çuvalın ağzını bağlayan örtük. **1**. sözçü. **1**. gəm. -**ağızlığın (**gəmin**) çeğnəmək**: dişi dişin kəsmək. özü kəndini yemək, tükətmək. **1**.**ağzıq**. **ağız >** (**azıq**. **azuq**. **azuqə**). yem. yem gəvək.**1**. yeməlik..
-**ağızlıq** almaq ağzanmaq > azığlanmaq. azuqə almaq. yemək yemək.

aqızlıq -azəri deyilən ağızlıq, türkcənin bir qoludur.

aqızmaq **axızmaq axıtmaq**.

aqızta -**ağızda it boğuşdurmaq**: tatdırışmaq. anlaşılmaz dildə qonuşmaq.

aqızta **ağızda**. **-ağızda söz,** ayada yol verməz: sözdə işdə çox iti, aparıcı olan.
-**ölüm ağızda**: ölüm qaşla göz arasında. ölüm kimsədən uzaq deyil.

aqızta **-**yoxiydi qadası başın, **olmasaydı ağızda dili**.

aqızta -**ağızda dilin olsun**, əlində yaraq.
-**ağızda savın**, qolunda sazın.

aqıztaqı **ağızdakı**. -əldəki, **ağızdakı**, gözdəki, qulağdakına verilməz!.

aqıztan **ağızdan .-**qulaqdan girəni, **ağızdan çıxanı** başıva tapşır.

aqıztan **ağızdan**.**-ağızdan çıxan başa qada**, ağızdan girən içə qada.
-söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).
-ağızdan çıxan başa qada, **ağızdan girən içə qada**.
-kişi qılğı zor düşər, **açmasa söz ağızdan**. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli).
-**ağızdan ağıza** daranıb bizə çatmış. **(daranıb**. uzanıb).
-**ağız ağızdan** yel alar. (**yel alar**: güc alar). (ağız ağıza güc verər).

aqıztan -ovadlığı könüldən, **doğruluğu ağızdan gör**. (**ovadlığı** : gözəlliyi).

aqıztaş **ağızdaş**. **avızdaş**. həm ahəng.

aqqavaq **ağ qavağ**. ağ qələmə. (sipidar).

aqqcatmaq **axcatmaq. axqatmaq. axsatmaq**. xəşləmək. xərcləmək.

aqqıl **ağqıl!**. (yuxarı) çıx!.

aqqın **axqın**. daşqın. basqın. (təcavüz).

aqqor **1**.ağqor gözün ağı. **1**. (göz). hirsli. **1**. domba göz.**1**.gözləri dışarı şarlanmış kimsə.

aqqönüdən **ağkönüdən.** ürəkdən. ağ ürəkdə. təmiz ürəkdən.

aqqöşə **ağköşə**. (bir yığvada) özəl yer. ayrılmış bucaq. məclis sədri.

aqqöy **ağgöy**. **ağgök**. açığöy (açıq göy).

aqqu **ağqu**. **1.quğu**. -kişi eldə, quğu göldə (yaxşıdır).**1.**siud.**1.ağu**. **ağı**. zəhər. -yağudan damsa uğur, **ağqu kimi alqularam**. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). ((**alqularam**: qəbul edərəm).

aqqulardan dildi dildir paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, **ağqulardan çox acı**, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

aqqur **ağqur**. ağma uğru. siud çağı. -**ağqur imәs:** indi dağ **ağası** değil: çıxma çağı değil.. -**ağır, böyük saymaq**: sayqıtamaq.

aqquş **ağquş**. aranquş.

aqqün **ağgün**. **1**.yoğşuq. yağşıq. günük. xoşbəx.**1.**xoşbax.xoşbəx**. -ağgünüm qaragünüm:** ağbaxtım qara baxtım. xoşbəxligim qarabaxlığım.

aqqün amanlıq. dinclik. -dığalara yamanlıq, **ana yurda amanlıq**. (**yamanlıq:** qaragün)

aqqünə **ağgünə.1.**xoşbxliyə**.1.**xoşbxliyə**. -ağgünə** çıxmış.

aqqünlü **ağgünlü.**xoşbax**.**

aqqürən **ağkürən**. alış. qayın ağacı. **(**qızıl ağac. qırmızımtıl təxdəli ağac. fıstıq **(**boyalı**)** ağacı).

aqla -**ağla qara ilədi evrən qılışı**, böylədir ta ki durur evrənimiz. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz)..
-yazının **ağla nə dəxli**.

aqla **ağla. 1.**başa **-**dos var aşa, **dos var başa**.(aşados var, başados var).
-ağlayacaqsan, **sağlığımda ağla sən.**

aqlaq **ağlaq**. **1**. **ağlağan**. -yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq. **1**. aylaq. ıssız, boş yer. bayır.

aqlaqan **ağlağan**. **ağlaq**. -yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq.

aqlaqlamaq **ağlaqlamaq**. çalkalanmaq **(**gemi vb).

aqlama -**ağlama gülüm** qoy düşmanın ağlasun, alalvan geyin, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

aqlama cılama. yılama. yığlama. -**cılama** bala **cılama**.

aqlamaq **-**ağlamaq, anlamağa yol açmır.
-için için, hünkür hünkür **ağlamaq**.: boğzamaq. -kim üçün belə **boğsursan.**

aqlamaq **ağlamaq**. **1**.(**yağmaq**). yaşıytmaq. yaş tökmək. -günük tünük **yaşıytıb** durur: gecə gündüz ağlayır, yağır, yaş tökür.**1.ağımaq. ağılamaq.** sığdamaq. zıqqıldamaq. zırıldamaq. **1.**sığıtmaq. sığtınmaq. < sağtamaq. göz yaşı tökmək..
-sızlarıq ağlamaq: inrənmək. inğrənmək. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**. -**inrəyən** könül.
-**gününə it ağlamaq:** çox kötüyə, qın dura düşmək. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma).
-cığan edip ağlamaq.
-ürək ağlamaq: sızlamaq. -bulut ağlar el ağlar, bilin ağlar yad ağlar, dili gedmiş əlindən, yaşlı ağlar, yaş ağlar. (**yaş** : uşaq.genc)..
-yas tutub oxşarıb ağlamaq: sağruq sağmaq..
-**ağlayıb uğlayıb**, (uğuldayıb)..
-**ağlamaq türləri**.-{sızlamaq . zırlamaq . sızıldamaq . inləmək . zarımaq . hökürtmək . hünkürtmək. için çalmaq . vıyldamaq}.

aqlamaq **-səslə** (çığırıb bağırıb) **ağlamaq**: cırıldamaq. zırıldamaq.

aqlamalı **ağlamalı**. sağınaq (**> suqnak**(fars)).

aqlamam -**ağlamam, toplayaram yaşlarımı**, toxlataram damarıma, qan edərəm. (**toxlataram:** doldoraram).

aqlaması **ağlaması**. -yaşacıq, körpəcik çağanın **ağlaması, ağlayan səsi**: cığıltı.

aqlamasın -**ağlamasın gözlərim**: **yaşıkmasın gözlərim**. yaşınmasın gözlərim.

aqlamazlar -bir ölümə, **min ağlamazlar**. (yaşam çaydır bir suyunda ikin kərəm üzülməz, doğub boğan dünyadır, ölümlərlə bitinməz).

aqlamazmı -söyənci **sınan ağlamazmı**. (söyənci: e'tibarı)(**söyənci:**söykənci**).**

aqlan **ağlan.** -**ağlan gəlməz**: **ağlına** gəlməz. oyuna gəlməz

aqlanacaq **ağlanacaq**. **ağlamalı**. sağınaq (**> suqnak**(fars)).

aqlap -**ağlap ağlap**: ağlaya ağlaya.

aqlar -**ağlar inlər** yas tutdular.

aqlar **ağlar**. -nə yaşın var, **belə ağlar ötüsən**!?.
-**harda ağlar ana var**, öcü, boynumun borcu!.

aqlar -keçmiş, yaşın sevdası, ağlar gözüm yaş gəlməz. (yaşın sevdası: yaşam, həyat alası, həvəsi.)

aqlar -qarabağrı **qan ağlar**. (**qarabağrı** :qaraciyəri).

-könül sızlar səsi çıxmaz, **könül ağlar, yaşı çıxmaz**.

aqlar -**ağlaram ağlar kimi**, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu töküldüm, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

aqlaram -**ağlaram ağlar kimi**, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu töküldüm, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

aqlarım -görün çoğunun oyunun, üzər çoxunun boyunun, **nə ərənlər yer qoyunun, qucdu deyib ağlarım**. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

aqlarıtun -**gələli ağlarıdun, hammı gülər**, ele gedki, gedeli ağlayalar.

aqlasa -**bir göz ağlasa**, beyləki göz gülməz. (**beyləki**. bu biri. o biri).

aqlasun **ağlasun**.-ağlama gülüm **qoy düşmanın ağlasun**, alalvan geyin, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

aqlaşmaq **ağlaşmaq. ağışmaq**.

aqlatmaq **ağlatmaq.**

aqlavçı **ağlavçı.** avokat. advokat.

aqlaya -**ağlaya ağlaya**: ağlap ağlap.

aqlayacaqsan **-ağlayacaqsan**, sağlığımda ağla sən.

aqlayalar -gələli ağlarıdun, hammı gülər, **ele gedki, gedeli ağlayalar**.

aqlayıb **ağlayıb.** -**ağlayıb ağlayıb**, gözü tökülmək (gözü kor olmaq).

aqlayır **ağlayır.** -bir var qan içmədə, varda biri qan ağlayır.

aqlayır **ağlayır. -**duyanda adın, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, **səssizcə gülüm könül ağlayır**.

aqlı -bu evrən **ağlı qara sıçovul yalı, k**ökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-**evrən ağlı qara sıçovul** yalı qırar baradur. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

aqlı -**bu evrən ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).

aqlıq **ağlıq**. **yağlıq**. dəsmal. -**əl ağlığı**: əl dəsmalı. -**qab ağlığı**: qab dəsmalı.

aqlıq -**üzağlığ**. qızlıq yağlığı (parçası). evlənən qızın, qızlığının götürülməsindən axan qana bələnmiş ağ parça. bəkarərt simgəsi.

aqlıqı -**parça parça ağlığı olan nərsə, bulut**: qazgöğsü. qazgösü. qazkösü.

aqlıqı **-**saçın ağlığı yaşlıq göstərir, başlıq yox.

aqlıma ağlıma. başıma**.-**böylə yaşam. **başıma belə sığmır**!

aqlıman **ağlıman**. **avlıman**. ziyarətgah. dəxil düşülən yer.

aqlın. **ağlın**. biligin. -biligin olsada çox, açsan ağız az söylə.

aqlına **ağlına.** -**ağlına gəlməz**: ağlan gəlməz. oyuna gəlməz

aqlının **ağlının**. başının. **-**başının çörəgin yeməkr(biri tovanlıq edib, itirirsə böylə deyilir). (**tovanlıq**: axmaqlıq).

aqlov **axlov**. **1**. çevrəğüc. çəvrəğüc. **1**. **ağlov**. **avlov**. sap. tutam. ovcar. avcar. nərsənin qulpı, sapı.

aqlovuc **ağlovuc**. **ağlavuc**. **avlovuc**. **avlavuc**. yağlavuc. yağlavıc. yağlav. saplı, qulpılı, tutacaqlı qab, tava.

aqma -**ağma uğru:** ağqur. siud çağı. -**ağqur imәs:** indi dağ **ağası** değil: çıxma çağı değil.. -**axma ulduz**: ağan. şəhab.

aqma -**qan axma:** qanbar.

aqma! **axma!.** barınma!. gedmə!.

aqmaca **axmaca**. tutuq yerdə hava dəğişmə üçün açılan yarıq, qoyulan baca. havaköş. havakeş. hava çəkən.

aqmacı **ağmacı**. **ağdırımcı.**çöndürümçü. yıxmaçı. dağmacı.

aqmaq **ağmaq**. (# **axmaq**). **1**. daşmaq. coşmaq. **1**. qaxmaq. yukmaq (yüksəlmək). uçmaq. -**ürək ağış**: ürəyi qaxma. **1**. götürülmək. şığırmaq. -birdən üstünə **ağdı**. **1**.

aqmaq **ağmaq. ağımaq**. **1**. uc vermək. çıxmaq. qalxmaq. -bulut **ağar**, yağış **yağar**. **1**. **ağıqmaq**. (**axmaq. axımaq. axığmaq).** uçmaq. uçumaq. uçuğmaq. -gözləri **ağdı**. -**ağdı** getdi. -könül quşu **ağıb geddi**: öldü. **1**. ilərmək. önərmək. aldarmaq. artmaq. -yaşı **axmış** gözün: qoca, yaşlı çağında. **1**. dalqalanmaq. -**ağdı** qızıl bayraq, doğdu qızıl topraq, qurduq gözəl çağlaq, gülüb gəzib keçinərik. **1**. **ağmaq**. qalxmaq. qaxmaq. çıxmaq. -sürü dağa **ağdı**. **1**. **axmaq**. ağnaq olmaq. ağnamaq. bir yana əğilmək. **1**. **axmaq**. **axmıq**. küt, yavaş olan. **1**. **axmaq.** çıxıb gedmək. batmaq. yaşmaq. -gün **axdı**, bir iş görənmədim. **1**. **çağmaq**. qalxmaq. (# **yağmaq**: düşmək). **1**. qalxmaq. **(#** axmaq: düşmək. aşmaq)..
-**axmasa da damar**: yağmasa da gurlar.

aqmaq **ağmaq**. **ağımaq**. **ağıymaq**. **1**. qalxmaq. siud edmək. -düşüb ağıri: düşüb qalxır. **1**. qopmaq. götürülmək. çıxmaq. tilu' edmək. -gün **ağıyandan** son hava qızışdı. **1**. daşmaq. -qaynayıb **ağıdı** çanağım **(**hövsələm**)**.

aqmaq **axmaq**. **1**. barınmaq. **1**. süzmək. gəlmək. **1.** yürünmək. gedmək. -o balığdan (yaralıdan) çox qan **barındı**. **1**. papağ. (**qabağ**. **qapaq**). başın qabı. başsız qab. səfeh. -**papağdı,** baş?: -səfehdi, bilən?. -**papağ** sanma hər **papağlını**, **papağsızı**. -papağ satıb baş alınmaz.**1.**kütlü. küttü: beyinsiz. küt olan. kort olan. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.**1.**çalamal **(çala mal)**. çalanğ. koramal. yonulmamış kimsə. qaba. budala.

aqmaq **axmaq. 1.**baykal. bayağı beyinli.**1**. qovuq**.1**.kotalan: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.** -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .**1.**baş bilməz. baş bilməyən. səfeh..

-**axmaq kişi:** boş kişi. hovanaq. hovanaq. səfeh..

-süzərək axmaq: sarğızmaq**.** -gözdən yaş, buzdan su **sarğızar**.

aqmaqa -ata arxadan, öküzə öndən, **axmağa heç yöndən**, yoxunma. (**yoxunma**: yaxınlaşma).

aqmaqan **ağmağan**. ağ gün. yoğşuq. yağşıq. xoş gün. -**ağmağana çıxmaq**.

aqmaqay **ağmaqay**. saf. herşeye inanan. axmaq ahmaq. alık.

aqmaqlar -evrəni dəğişən dəlilərdilər, **dünyanı çevirən axmaqlar**!.

aqman **ağman**. **1**. **ağaman**. cəvanmərd. böyüklüyə yiyə olan. ağamənіş. **1**. eyb. ayıb. -ağmansız gözəl olmaz.

aqmanın -**qan axmanın:** qanbarın.

aqması -**çağın, zamanın axması, aşması, keçməsi:** çağaxın.

aqmatan **ağmatan**. **ağmayan**. **ağmaçan**. **yağmatan**. **yağmayan**. **yağmaçan**. dolu, canlı, gəlişgən, gözəl qız. olqamır. onqamır. -geddi alsın ağmatan.

aqmatan -**kök axmadan**, ağac axmaz.

aqmaz **axmaz**. **1**. durqun. suyu duruq göl. rakid. **1**. dəryaçə. **1**.durqun. hərəkətsiz. ğeyri cari. ista. rakid.

-kök axmadan, **ağac axmaz**.

aqmış **axmış.** barınmış**.** gedmiş.

aqnaq **ağnaq**. **1**. **ağnağan**. qayağan. sərişgən. sürüşgən. **1**. **ağnağan**. tökülgən.**1**. **alnağ.** oysuk. oysak. xiyal. vəhm.

aqnaqan **ağnağan**. **ağnaq. 1**. sürüşgən. qayağan. sərişgən. **1**. tökülgən.

aqnaqaz **ağnağaz**. **acluq**. **aclıq**. taxıl ürünlərinin hamması tam olqunlaşmasın güdərək, günlük tökətimi (məsrəfi**)** üçün dərilən ürün. -beş on günlük **aclıq** üyüddüm **(**dəğirmanladım**)**. **1**. **axnağız.** bax **> ağnağız**.
-ağnağaz üyütmək: boşboğazlıq edmək. boş yerə danışmaq.

aqnaqız **ağnağız**. (**axnağız)**. **ağnağaz**. **1**. başlanqıc. (ərəfə). -bayram **ağnağızında**. -işlərin tutma **ağnağızında** (tuta tutmasında), buda gəldi bizi tapdı. **ağnağızında**. **1**. sütül. təbərzə. bir ürünün ilkin götrülən barı. **1**. əlbəhilm. tərtələsik. **1**. hələlik. əcalətən. **1**. ağızalma. sübhanə. **1**. gərəkli nərsələrin yoxluğunda, əldə olanlardan yapılan yemək. -**ağnağız** kükü. -**ağnağız** bozbaş. **1**. gün çörəyinə çalışan. **1**. ağzına dək dolu. **1**. ayağ üsdə yeyilən yemək. fəst fut. -tələsirsin yeməyə yaylanma, **ağnağız** ye ged. **1**. savsov. savsovut. mahəsəl. -eybələ qaç quç, sonunda. **savsovut** budu ki var, genə əli boşuq. **1**. bir gedişin sona ərməsinin, ağmasının başlanqıcı, imləri, əlamətləri. xəbərçi. -bu kəsəl onun ölümün **ağnağızıydı. -**bu gediş aylığın **ağnağızıydı**. **1**. şaydana. bir işçiyə verilən çay pulu. **1**. muştuluğ. müjdə. bəşarət. -bol yağış əkin bolluğuna **ağnağız**. **1**. həvərə. başı ağzında. -**ağnağız** öğütmək: **ağnağız** basmaq: ağzına gələni söyləmək. çaxanlamaq. qozalamaq. koplamaq. laflamaq. boşuna danışmaq. gəzafə (< qozalağ) danışmaq. iğraq edmək.

aqnat **ağnat!. ağnıt!**. (ağnut. ağsut). axnıt. **1**. tök. **1**. əvədət. **1**. yenit. yendir. **1**. sürüt. sürəsit. (yanğıt. ləğzit). **1**. yönət. hidayət ed..
-ipi bərk çək, yük **ağnamasın**..
-biraz mənə sarı **ağnat**.

aqnavaz **ağnavaz.** ağyağız. atığ boyalı. kəmrəh.

aqnayıb -**ağnayıb eşinib**, **.**

aqöy **ağöy:ağev.** gəlin evi. gəlin gedilən, köçrülən ev.

aqpamıq **ağpamıq**. göyçəklikdə, arınlıqda, saçıqlıqda taysız. qız adı.

aqrağı **ağrağı.** **1**. ağırraq olan. **1**. dəğərli. bahalı. qiymətli. **1**. ağa çalan.

aqraq **ağraq**. **ağırlı.** möhtərəm. mükərrəm.

aqraqın **ağrağın.** dərdmənd.

aqraltmaq **ağraltmaq** ağırlatmaq.

aqram **ağram. 1.**bulğu. vəzn. ərziş. ərciş. önəm. -bu işin **bulğusu** nə: önəmi nə. -sözü bulğudan düşmüş: sözü ərzişdən düşmüş. -**ər bulğusu sözündə**!: kişinin önəmi, dəğəri sözündədir. **1.**salva. siql..
-**ağramı** az olan. uçatğı yüngül. mətin olmayan**..**
-ağramı az olan: uçatğı. yüngül.

aqramı. **-**gərəkli daşın, yox ağramı.

aqramın **ağramın.** əzabın.-aş dadın yeyən bilər, **yol ağramın**, **gedən**..
-aldışın tulladın, **ağramın tuşla**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**ağramın tuşla**: əzabın rasla, qarşıla)..
-günün göylər keçirsin, **ağramın yer götürsün**. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}.

aqramlı **ağramlı**. bulğulu. vəznli. vəzin. önəmli.

aqramlı -**ağır ağramlı**: ağır salqımlı: ağır cüssəli. ağır vəznli.

aqran **axran** (**< axranmaq**) əxlaq. yürş.

aqranaq **ağranaq** (**ağrığanaq** < **ağrıqonaq**).xəstəxana. hopital.

aqray **ağray. ağrın**. yapır. abır. heysiyyət. -**ağrına dəğmək: ağrına gedmək**: **yaprına girmək**: abrına, heysiyyətinə toxunmaq.

aqraz **ağraz**. azığ. naxoş. məriz. ağrılı. ağrıq. dərdli.

aqrazmaq **ağrazmaq**. azığmaq. naxoşlamaq. mərizləmək.

aqrı **ağrı. 1.** azağ**.** (**acı**). acağ.
-doğum qabağı **çəkilən ağrı**: azağımaq. azağlamaq. (**acı**).

aqrı **-**soluk kəsən, ciğər sökən, **can yaxan ağrı.**

aqrı sızdağ. dərd.
-**belağr:** belsızı.

aqrıq **ağrıq**. **1**. ağırlıq. təkrim. sayqı. hörmət. sitayiş. pərəstiş. ehtiram. **1**. salvat. səqil. səngin. **1**.ağrılı. ağraz. dərdli**.1**.**ağrın**. fəlakət. -**ağrın** alım (**ağrığın** alım). dərdin alım. -**acı ağrın** mənə gəlsin: **qadan** alım.**1**. çilə. dərd. **2**. oğuntu. -ürək **oğuntusu**: ürək ağrısı. **1**. sayrı. dərd. **1**. sızlam. inci. dərd. **1**. sızlağ. -bel **sızlağı**: bel ağrısı. **1**. qasıv (sıxıv). (**qasığ** < qasmaq: büzmək). illət. mərəz. **1**. (iti). avuş. çiğ**.** dərd. ağrı. -

nədir bu **avuş. -**bu **avuş**, öldürər məni. -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş. -**avuş** çarpmış. **1**. inci. əzab. dərd. -**inciyə** dözmək: ağrıya qatlaşmaq -**incim sevincim**: ağrım bəğəncim. -inci verir: əzab verir. -incidən qaçır: ağrıdan qaçır -**inci inciyə** gəldi, ağrı ağrıya mindi. -bu incidən hara qaçım. **1.**əsəb yorqunluğu.

-inci inciyə gəldi, **ağrı ağrıya** mindi..

-**acı ağrı**: (dərdi ələm)..

-**acı ağrı**: dərd o rənc**..**

-baş ağrısı: başavur**..**

-doğuş ağrısı: çatağır.güc dözülən ağrı. -**ağrı çəkmə**: acınış**..**

-ağrı qozağı: ağrı böhran.

xəstə**..**

-ağrıq yamanın sağ, aclıq yamanın tox bilməz**..**

-acığ ağrıqdan uzaq.

aqrıq **ağrıq**. **dərd**. **mərəz**. **1**. sökəllik. açıllıq. acılğaq. xəsdə. sağsızlıq. naxoşluq. -baş **ağrığı**. -qıç **ağrığı**. **1**. qaşınma. xurquş. xurduş. -**ağrı** qoyub, **ağrığı** yox..
-**ağrıq**! dərd!. mərəz!. zəhər!.

aqrıq **ağrıq**. xəsdə.

aqrıqanmaq **ağrığanmaq**. **ağırğanmaq**. **1**. ağrıyıb inləmək. **1**. şikayətlənmək.

aqrıqlanmaq **ağrıqlanmaq. 1**. əriklənmək. ərinmək. təmbəlləşmək. **1**. ağrına (ağırına) gəlmək. ağır sanmaq.

aqrıqları -**ağrıqları daşırmaq**: zəhmətləri çəkmək. -bu **ağrıqları daşırmazdan** çoxlu **tansayım** (minnətdarım).

aqrıqlı ağrıqlı xəsdə.

aqrıqmaq **ağrıqmaq**. sayrığmaq. xəsdələnmək.

aqrıl **axrıl**(**< axranmaq**) əxlaqi. yürşül.

aqrılara dərdlərə. -**ağırlara ağrılara:** zəhmətlərə dərdlərə.

aqrıları -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -**çağında ağrıları kölgəlirdi o,** indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

aqrılı **ağrılı**.ağrıq. ağraz. dərdli**..**
-ağrılı, yaxıcı durum: **küyləz**.

aqrılmaq **ağrılmaq** kötəlmək. naxoşlamaq.

aqrım -**ağrım bəğəncim**: incim sevincim.

aqrıma **ağrıma**. ağrış.

aqrımaq **ağrımaq**. **1**. acımaq. incimək. irğəncmək. **1**. dartımaq dərd edmək. **1**. oğunmaq..
-**içi ağrımaq**: qıyınmaq. -**qarnı qıyınmaq**: ürəyi gedmək. içi yeyilmək. -çox çay içsən ürəyin **qıyınar**..
-**ağrıyıb inləmək**: ağırğanmaq. ağrığanmaq.
-içi ağrımaq:qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

aqrımasın -**əlləriz ağrımasın**: əllər var.

aqrımasıntan **ağrımasından** .-canı ağrımazın yanında, **başın ağrımasından demə**.

aqrımaz **ağrımaz**. -öz əlin, öz daşın, **ağrımaz başın**.
-dil bilən orağ ursan, **belin ağrımaz**. (biligin sal işə, biləgin yox)
-sanlayıban söyləsən, **ağrımaz başın yarılmaz**. (**sanlayıban söyləsən**: düşünüb danışsan.danışdığın düşünsən).
-ağırbaşın ağrımaz başı!. (**ağırbaşın**: mətin olanın)**.**
-gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, sözü bildin danış, **başın ağrımaz**!.

aqrımazın **ağrımazın** .-**canı ağrımazın yanında**, başın ağrımasından demə.

aqrımlanmaq **ağrımlanmaq.** qalxmaq. coşmaq.

aqrımnaz -gücün çatdı yapış, **qolun ağrımaz**, sözü bildin danış, başın ağrımaz!.

aqrın **ağrın. 1**. azraq. -**ağrın** gəl ged üz saxlar. -**ağrın** vara sevingil, ərdəm qazan yükşəli. **1**. heysiyyət. **1**. **ağray.** yapır. abır. heysiyyət. -**ağrına dəğmək: ağrına gedmək**: **yaprına girmək**: abrına, heysiyyətinə toxunmaq. **1**. heysiyyətli. **1**. **ağrın**. adım adım. yavaş yavaş. **1**. yavaş. ağır. asda. **1.**dartğın. gərgin. böhranlı. -**dartğın** durum. **1.**qadan. dərdin. -sene yanan, **ağrın alan**.**1.**zəhmət. -**ağrın çəkib** göndərin: zəhmət çəkib göndərin. -ay **ağrın** alım!. -bu iş **ağrın** (zəhmət) deyil mənə..
-**ağrına** (ağırına) **gəlmək.** ağrıqlanmaq**.** ağır sanmaq**..**
-ağrın alım (**ağrığın** alım). dərdin alım. -**acı ağrın** mənə gəlsin: **qadan** alım.

aqrın -səni yaradanıvın **ağrın alım mən**. (alqış).

aqrına -**ağrına gəlmək:** qocrunmaq. güycünmək. qayranmaq. qeyrətə gəlmək. coşmaq.

aqrınaymaq **ağrınaymaq**. ağırlaşmaq. yavaşlamaq.

aqrınaytmaq **ağrına aytmaq (aytmaq**: çevirmək**)**. yavaşlatmaq. ağırlaşdırmaq.

aqrınlab **ağrınlab**. yavaşlayaraq.

aqrınmaq **ağrınmaq**. **1**. ərinmək. **1**. oğrunmaq.**1.**dərd çəkmək.

aqrınmaq **ağrınmaq.** azağımaq. azağlamaq. (**acı**). acağlamaq.

aqrır **ağrır.-köksüm ağrır**, titirir, dalqalanır, hey bulanır.

aqrırmaq **ağrırmaq.** ağırlaşmaq. girənişmək. basğınmaq. giranlaşmaq. -yaşı keçər, ağrıları **ağrırar**. -bu durum gedin gedin (ged gedə) **ağrıyır**. -iğli (iğil. sökəl. na xoş) **ağrıdı**: xəsdəlik ağırlaşdı.

aqrısa -**tən ağrısa**, can sızar.(**sızar**: sızlar).

aqrısı **ağrısı**. avısı.

aqrısı **-**bir ulcağın dincliyi, min alçağın **baş ağrısı**. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).
-**itginin ağrısı başqasın** tapınca sürər.
-**qarın ağrısı:** qarın dolğar. qarın burma. {**dolğar**: bulğar. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq)}.

aqrısı **-el ağrısı az gəlməz**, gengəşli don dar gəlməz. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).

aqrısı **-iç ağrısı boğazdan**.

aqrısı -**ürək ağrısı:** ürək qıncı.

aqrısı -**qızığı düşmüş ağrısı yok**, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). (sorun savılıb, işlər yolunda).

aqrısı -**sinə ağrısı**: sinə dərdi. sinəsızı. gövtünsızı.gövüşsızı. gövüş ağrısı.

aqrısın **-ağrısın deməz qulunc olar**, deyər gülünc olar. (**qulunc**: sancı).

aqrısın **-**ağzı dişsiz, **diş ağrısın** it qapanda bilər.

aqrısna -**baş ağrısna arnalğan** darı. (**arnalğan**: məxsus). -sizə **arnalğan** sərgə (miz). (**arnalğan**: məxsus).

aqrış **ağrış**. ağrıma. dərd.

aqrışmaq **ağrışmaq. 1**. zəhmət çəkmək. əziyyət görmək. (# ardışmaq. ərişmək. ərinmək. təmbəlləşmək). **1**. incimək. acımaq. mütəəssif olmaq. -bu olaydan çox **ağrışdıq**. -balığ ağrınır: yaralı çox incir.

aqrışmaz **ağrışmaz**. çətinlik çəkməz. **-saynaq doslar ağrışmaz**, saynaqsızlar barışmaz. (**saynaq**: hesab kitab bilən)). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

aqrıtar **ağrıdar**.-dəğirman bildiyin edər, **çax çax başı ağrıdar**.

aqrıtar **-yaman ağrıdar**: avşudar.

aqrıtaşı **ağrıdaşı.** dərddaşı.**-**elin dərdin çırpda daşa, **elində! ol ağrıdaşı**.

aqrıtıcı **ağrıdıcı**. yaxıcı. oğutucu.

aqrıtır **-bir ağrıdır ağardır baş**, əridir daş!.

aqrıtmaq **ağrıtmaq**. **1.**acıtmaq.**1.**ağırltmaq.**1**. ağundurmaq. avundurmaq.**1.**avrıtmaq. avuşatmaq. mütəəssif edmək. **1.**urəgin şişirmək.

aqrıtmaqıl incitmə. -**ağrıtmaqıl** ata ananı birlə. (ata ananın heç birin).

aqrıtmaz -**duyduğun baş ağrıtmaz**. (artıq eşitmən, itgi (zərər) verməz).
-eşidən qulağ, baş ağrıtmaz. (bu kişini, qulağı işə tutmağı, qulaqdan iş çəkməyi öğrədir.).

aqrıtmaz **-gərəkli yük ağrıtmaz**.

aqrıya **ağrıya**. zəhmətə qına. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**tavınmasa:** dözməsə). (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (**qına ha qına**: danla ha danla). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).
-**ağrıya qatlaşmaq:** inciyə dözmə.

aqrıya -ağrıyı kölgələyən, **özü ağrıya dönür**. (siqar. tüstü).

aqrıya -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, **indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.**

aqrıyan (iti) **ağrıyan**. avuşan. -**avuşan könül..**
-qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**. (dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz).
-başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur. (**qadasın bulur**: bəlasın tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

aqrıyınca -**alma yeyib ağrıyınca**, ərik yedə öl.

aqru **ağru.** yavaş. -**ağru ağru:** yavaş yavaş.
-axşamın uğrundansa, ertirin ağru yeğ. (**uğrundansar**: xeyrindənsə). (**ertirin**: səhərin). (**ağru**: şərri) .
-ağru ağru: səssizcə. yavaşcacıq. xəfifcə.

aqruluq **ağruluq**. bimaristan.

aqsa **ağsa**. ölüm qabağı gözə gələn, sayılıb sayılmaz görüntü. uyuq. şəbəh**..**
-qolay axsa: zəhmət olmasa. bizəhmət.
-sızsa axsa. -sızladar sazı əgər, **söz sızsa axsa tellərə**, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə..
-**ağsa qızıl bayraq**, doğar qara topraq.(**qızıl bayraq**: günəş).

aqsaq **axsaq. 1**. saxsal. (< **saxlamaq**). topal. -bu **saxsal** işçini hardan tapdın. **1**. əlil. -**axsaq tuxsaq**: axsaq. sakat. **1**. topal (yığıq. bir yanı, bir qolu yığıq, qısqa olan). -**topal** masa: bir qıçı qıssa olan masa**..**
-ağır axsaq: yavaş yavaş..
-**axsaq boxsaq:** çolaq çulaq..
-**axsaq toxsaq**: axsaya axsaya. ləng ləngan.
-beteri vear:-əldən çolaq, qoldan sınıq, **axsaq ayaq**, başdan sapaq, quşqun ürək..
-**axsaq uxsaq:** kor topal .

aqsaqan -**axsağan yak**: axsayan yön. əksik yön. əksik tərəf.

aqsaqqal **ağsaqqal.** yaşul. yaşlı.

aqsar **axsar**. düşə qalxa. zor. zorluqla. çətiinliklə. -**qolqatan** yoxdur, işlər axsar gedir. -işləriz **axsara** düşməsin. -yeyin edən axsar: iti davranan, qılınan çoxun güclüyə düşər.

aqsarı -**ağsarı dümən**, könül cızlağım (qalxan duman, könül yanma tüstüsüdür).

aqsarıq **ağsarıq**. kirem boyas.

aqsatmaq **axsatmaq. laxsatmaq**. lənsitmək. ləngitmək.

aqsıçan **ağsıçan**. -ağsıçan, qarasıçan, qapıda durub başa sıçan.

aqsıl **ağsıl**. ağçıl. ağsı. açıq.

aqsımaq **axsımaq**. **axsınmaq**. **yaxsımaq**. **yaxsınmaq**. **1**. vellənmək. **1**. **axsımlanmaq**. **yıxsımaq**. **yıxsınmaq**. **yaxsımlanmaq**. **yıxsımlanmaq**. əsə əsə, təpərcənə təpərcənə **(**dəbərcənə dəbərcənə**)** yerimək. əsrinmək. keflənmək. **1**. **yıxsımaq**. **yıxsınmaq**. yıxılmağa, pozulmağa, üzülməyə, iflasa üz tutmaq.

aqsınış **ağsınış**. arsınış. təbrəə'.

aqsınmaq **ağsınmaq**. arsınmaq. təbrəə' olmaq.

aqsıtmaq **ağsıtmaq**. yekətmək. şişidərək danışmaq.

aqsoy **ağsoy**. **1.**alqan. alxan.əşraf.**1.soyğa. soyağ.** əşraf. adlım, bəlli soydan olan. xan quşaqından olan. xanzada. şahzada.

aqsoyluq **ağsoyluq**. alxanlıq. alqanlıq.nəcibzadəlik. əşraflıq.

aqsum **ağsum** (< **ağı**). zəhrmar.

aqsum **axsum**. **1**. (axmaq. sallanmaq). içgidən başı axıb, özün tutamayan. kefli. **1**. alasum. alasuq. kefli. məst.

aqsun **axsun**. **1**.akımlı. **1**. yaxımlı. cana yatan.

aqşam **axşam < aşqan**. **(aşmaq**: **yaşmaq**. batmaq**)**. **1**. günün aşan, batan çağı. gecə başı. **1**. gecqurun. qaraqaptur. qaraqur. **1**. gec. gecqurun. yatun. -**yaxun yatun**: səhər axşam. **1**.gecə başı**. 1.**batar**. (**ğurub). **-**səhər axşam: atar batar. sübh o ğurub**.-**kişinin sözü baldı bal. **atar batar** bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)**.**

-saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, **düşər axşam gecə qalırsın**..

-səhər axşam: ertin geytin..

-**səhər axşam**: ertəli gec..

-**axşama doğru**: gecqurun. gecqırın..

-**axşamız xeyir**: gec uğur..

-gün **aşqanında** gəldi: axşam gəldi..

-**axşam ulduzu**: zöhrə. venus. nahid..

-**axşam yeməyi:** aşqam. şam..

-**önaxşam**. **önyaşıq**. əvvəl axşam..

-**əvvəl axşam**: öntün**..**

-hər **axşamın** öz şamı var**..**

-axşam **öynü**: axşam gözü..

-**axşam yeməyi**: gecaş. şam. {**tanaş** qəhvaltı. -**tüşaş**: tüş yeməyi}.

-axşam düşmək: qaranlıq qavuşmaq. gün uçmaq. tünərmək..

-**səhər nahar axşam**: ertörüt < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** tamam gün.

aqşam **-axşam açılar**, erti yığılar. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək)**.**
-axşam düşdü **qor** qarşıdı.
-**axşam çağı:** ayvarış. günbatıb ay çıxan, görünən çağ.
-danam gedər naxıra, **axşam gələr axıra**. (**danam**: dan çağı. səhər). (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).

aqşam -**axşam keçni:** axşam düşəndən son. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).

aqşam **axşam**. utan-**doğan oran utan:** səhər nahar axşam.

aqşam **axşam**. **aşğam.** yatağ.gecə. **(çatağ.** sabah. sübh). (**qatağ**: günorta. tüş. nahar.).

aqşama **-**ertirdən günortaya dək, **öğlədən axşama dək aralıq**: salqın. altı saatlıq ara. gündüzün ikidən biri. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

aqşamara **axşamara.** axşam çağı.

aqşamın **-axşamın uğrundan**, ertirin oğru yeğ. (**uğrundan**: xeyrindən). (**ertirin**: sabahın). (**oğru**: şərri).

aqşamın -axşamın uğrundansa, ertirin ağru yeğ. (**uğrundansar**: xeyrindənsə). (**ertirin**: səhərin). (**ağru**: şərri) .

aqşamtı **-genə axşamdı düşür**, al qarışır sarşınımın saçlarına.

aqşar **ağşar**. **1**. boya. **1**. ahar. ahang. kirəc. **1**. gəc.

aqşarçı ağşarçı. boyacı. ağardan.

aqşarlamaq **ağşarlamaq 1**. ağartmaq. **1**. boyamaq. **1**. kirəçləmək. aharlamaq. duğablamaq. **1**. ağartmaq. masmallamaq. örtbaslamaq. girdələmək. ağa çıxartmaq. bəraətə gətirmək. **1**. ağ boyamaq.

aqşarlı **ağşarlı**. şığallı. aşırı süslənmiş **(**qadın**)**. boyalı.

aqşıl **ağşıl**. açıq. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti.

aqşım **ağşım**. çortaş. kortaş. zəqqum). **-dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş.

aqşırış **ağşırış**. əfzayiş. artış. tovsiə.

aqşul **ağşul**. bəraət olmuş.

aqşullamaq **ağşullamaq**. bəraət edmək.

aqta **1**.**ağda > ada**. ağız. qəliz. -**ağda** şirə.**1**.**axda**. **əxdə**. biçəl. dənəsiz. tuxumsuz. uruğsuz..
-**axdazoğal**: **əxdəzoğal**: dənəsi çıxarılmış zoğal.
-bir anadan ağda doğar, qarada.

aqtaçı **axtaçı** (< **əkdəçi**: öğrətici. öğrətmən. əkidiçi. eğitici. tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim). özəlliklə at üçün işlənib

aqtalanmaq **ağdalanmaq**. **ağdanmaq**. dığırlanmaq. yuvarlanmaq.

aqtan **ağdan** ağ ipək parça çeşiti.

aqtanmaq **ağdanmaq**. **ağdalanmaq**. dığırlanmaq. yuvarlanmaq.

aqtar -**ağdar döndər**: altüst ed.
-**ağdar ağdara:** anğdap anğdap: araya araya.

aqtaran **-axdaran tapar**, qayrağan yapar. (**qayrağan**: güclənən: qeyrətə gələn)**.**

aqtaran **axdaran**. **1**.izləyən -dosd **izləyən**.**1.**tapan. baxan.
-çox axdaran: çəkələn. **-çox axdaran**, küllüyə düşər: qurdcalıyan, küllüyə düşər. **çəkələn** kişi seşmiyə düşər. **(çəkələn:**çox axdaran).

aqtarana **axdarana.** gəzənə**.** qovana: -qınanc, onu çəkənə gəlir, qıvanc, onu gəzənə. (**qınanc**: dərd) (**qıvanc**: şadlıq. -sevinc).

aqtarar **-**atdan düşən **eşşək axdarar**.

aqtarıq **aktarık. ağdarıq. atqarıq.** edgərik. icraiyyə. -ortalıq **ağtarıq** komitəsi. (mərkəzi icra komitəsi)

aqtarılmaq **axdarılmaq. 1.**artılmaq.**1.**izrəlmək. -**izrəlmədən** tapılan uğur.

aqtarılmaz **axdarılmaz.-tapış keçmişdə axdarılmaz**, axdarılsada tapılmaz. (**tapış**: şans) . (yaşamda irəli, önə bax!)

aqtarılmış **axdarılmış**. sorğutulmuş. tə'qibə verilmiş.

aqtarılsata **axdarılsada .-**tapış keçmişdə axdarılmaz, **axdarılsada tapılmaz**. (**tapış**: şans) . (yaşamda irəli, önə bax!)

aqtarın **ağtarın**. köçürün.

aqtarınmaq -öylə böylə, oyan buyan **aranmaq, axdarınmaq**: eylək beylək urunmaq.

aqtarış {**aktarış**. **ağdarış**. **axtarış}**. **1**. axıtma. tökmə. boşaltma. endərmə. **1**. aşılama. sezdirmə. ilhamlama. **1**. yerbə yer edmə. dal qabağ edmə. **1**. tə'dil. cürləmə. uyarma. uyutma. adaptasyon. **1**. dəğişim. dəğişmə. döndərmə. təğyir. **1**. pozdurma. **1**. ihalə. həvalə edmə. irçəl. irvat. təhvil. nəql. rivayət. **1**. daşıma. devir. dolaşdırma. intiqal edmə. **1**. qeyd edmə. yazma. **1**. təsrih. **1**. anma. **1**. təzriq, risux, nifuz vermə. **1**. çəkmə. çağırma. cəlb edmə. ehzar. **1**. keçirtmə. vermə. **1**. tapşırma. təslim edmə. **1**. **axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. arayış. ardayış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş. **1**. **avdarış**. çeviriş. yıxılış. **(**şikəst. inhitat**)**. **1**. bədən tərbiyəti.**1.**ızğın (< **iz**). tə'qib.**1.**arayış. izəriş. izəğ sorağ. izəğ soraş. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq. **1**. izəriş. tə'qib. custcu. təfəhhüs.
-**axdarış sorayış:** arayış sorayış. araş soraş.
-axdarış cərəyanında aşgarlandı ki: arama boyunca bəlləndi ki.

aqtarış **axdarış**. soruğ. tə'qib.

aqtarış **ağdarış. aktarış. atqarış.** edgəriş. icra.

aqtarış **ağtarış. aktarış.** ötgəziş. quzariş. raport.

aqtarıt **ağdarıt** (**ağdayıt**). ağdarılmış ayıt (söz). nəqli qovl.

aqtarıv **ağdarıv.** sinaryo.

aqtarmaq **ağdarmaq**. **1**. aparıb yetirmək. **1**. ardalamaq. arçalamaq. **1**. **atqarmaq**. icra edmək. **1**. çevirmək. **1**. **ağdarmaq**. qarışdırmaq. **1**. arşamaq**.** irtəmək. -hər yanı **arşadım**. **1**. daşqarmaq. **1**. **ağdarmaq**. yıxmaq. -bu kəsəl bir gün məni **ağdırar**. **1**. **ağdarmaq**. təp çevir edmək. -ev eşiyi tamam axdarıb **ağdardılar**. **1**. **ağdarmaq**. təxrib edmək. -damcı ilə damımız **ağdarıldı**. **1**. qaldırmaq. **(**# **əğrətmək**: **əğdərmək**: **əxtərmək**: endirmək**)**. **1**. **ağdarmaq**. sürümək. daşımaq. -araba ilə **ağdarmaq**..

-**paraya ağdarmaq**, **çevirmək**. ağcalatmaq. paralatmaq. pullatmaq..
-**ağdarıb döngərmək:** ağırıb tağırmaq. evirib çevirmək. alt üst edmək. asdın üstünə aydarmaq. astın üstün edmək. vurub çevirmək.

aqtarmaq **axdarmaq**. {**axdarmaq** < **ardaxmaq (**< **ard)**. **(axdarışmaq** < **ardaxışmaq)** nərsə ardıca gəzişmək}. **1**. **axdarmaq**. çıxartmaq. **(**> **axtən**. **əxtə**. **əxdə)**. **1**. **axdarmaq**. araşdırmaq. **1**. ardılamaq**.** irtələmək. ardın, arxını, izin tutmaq. -günü batmış, günü, ayı itmiş, tünü **ardılar**.**1**.izrənmək. izində, dalında olmaq. istərmək. -nə **izrənirsən**. -bu **izrəndiyin** tapılmaz. **1.axdarmaq**. altüst edmək. eşələmək. -**köhnə saman aktarmaq**: (köhnə saman altüst edmək, eşələmək). köhnə boşları yadına düşmək**..**
-düşünüb axdarmaq: oylanıb oyalanmaq. fikro təfəhhüs edmək**..**
-qazıb arıb axdarmaq: kəngələmək. təfəhhüs edmək.

aqtarmaq **axtarmaq.** çalınmaq**.** aranmaq. -çoxdandı itiyin **çalınır** (aranır).

aqtarmaq **ağdarmaq. aktarmaq**. **atqarmaq**. edgərmək. icra edmək.

aqtartmaq **ağdartmaq**. axdarmaq. arğatmaq. yarğatmaq. -siz burda nə **arğatırsız**.

aqtaruş **ağdaruş**. toxlatı. köçəriş. alınıb çatdırılan nərsə. (yazılı arayış)
bir olayın, işin oluşunun keçişindən, çevrəsində oluşanlardan söz edən açıqlama (danışıq, yazışıq). (bir olayın əkləntiləri). quzariş.

aqtaşşaq **ağdaşşaq. 1**. ağ günlü. yoğşuq. günük. xoşbəx. allaçıq. alnaçıq. alnağ. alnı ağ. səadətmənd. iqballı. ulduzlü. yarduzlu. bəxli. şanslı. **1**. ərkək uşağı olmayan kişi.

aqtay **axtay**. rəvan. səlis.

aqtıq **ağdıq. ardıq.** dışarı**.** çəkaşa. -**dışarı** qonuşma: artıq danışma. -**dışarı** getdi: çəkin (həddin) aşdı.

aqtıq **ağtıq**. (< **ağtınmaq**: təp çevir olmaq). **1**.dəğişik. əvəzi. **1**.olduğuna üz çevirmiş. kökünə xain. manqut. **1**. **ağıdıq**. zəqqum. dərd vərəm. zəhrmar.

aqtıq **ağtıq.** iz. (bazmandəqan).

aqtım **ağdım. atğım**. **ağım. -bir ağım yer**: bir atımda çıxılan ucalıq.

aqtın **ağdın**. bir yana ağmış yük. əğri. qayşıq. münhərif. -**ağdın** yükün, barınmayar barınqa. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz).

aqtıran **ağdıran.** qalxılzan. -**bayraqları ağdıran**, düşüklərdən axan qan. (:). (**düşük**: şəhid).

aqtırımcı **ağdırımcı.ağmacı**. çöndürümçü. yıxmaçı. dağmacı.

aqtlamaq **ağdlamaq**. arıslamak. təbrəə' etmək.

aqton **ağdon**. iç don. işton. iç geyim.

aqtuc **ağtuc**. **artuc**. arıdan, təmizləyən nərsə, arac.

aqtuq **ağtuq**. (**çağtuq**). torun. nəvə.

aqturmaq **ağdurmaq**. **1**. yerə, aşağ uçurtmaq. **1**. göyə uçurtmaq.

aqu **ağu. 1.**acı (# **ayu. iyi**: dadlı. yaxcı). -dildən çıxsın **ayqu** (iyi) söz. **1**. **ağı. ağa.** böyük. (sərvər). -**ağum** nə dər: ağam nə buyurur. **1**. **ağı. ağa.** tanrı. -**ağamızın yarlığı**: tanrımızın buyruğu.**1.ağqu**: **ağı**. zəhər. -yağudan damsa uğur, **ağqu kimi alqularam**. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). ((**alqularam**: qəbul edərəm).

aqu **axu**. bel suyu. məni.

aquc **ağuc**. **ağunc**. **avınc**. **(**< **avmaq**: **tutmaq)**. adayu **(**seçilmiş. ad almış**)**. gözdə. məhbub. mə'şuq.

aqucan **axucan**. axışqan. axıcı.

aqucu **ağucu**. zəhərçi. zəhər tökən.

aqucul **ağucul** (ağılayan). zəhərləyən.

aquqmaq **ağuqmaq**. **ağıqmaq.** zəhərlənmək. məsmum olmaq.

aqul -**ağul dolu ağça quzu**, qapını yapsam, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

aqulamaq **ağulamaq.** zəhərlləmək. məsmum edmək.

aqulayıcı **ağulayıcı**. **1**. toxunaclı. zərərli. -**ağulayıcı** işlər, sözlər. **1**. zəhərli. məsmum edici. -**ağulayıcı** otlar.

aqulqa **ağulqa**. yasxana. yaskana. yas yeri.

aqulu **-dadlu ağulu sözlər.**

aqun **ağun**. **arun. arunğ.** ağ. hər nəyin ağı.

aqunc **ağunc**. **ağuc**. **avınc**. **(**< **avmaq**: **tutmaq)**. adayu **(**seçilmiş. ad almış**)**. gözdə. məhbub. mə'şuq.

aqunturmaq **ağundurmaq**. avundurmaq. ağrıtmaq.

aqur **-ilan içi ağur**, üzü yağur.
-**ağuz açıb duşunmə**, ilkin düşün, aç ağuz.

aqurçu **axurçu**. **axırçı**. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. yüyənçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi. noxdaçı. çalvaçı.

aqusun **ağusun**!. zəhrmar!.

aquş çaquş **ağuş çağuş.** hay küy.

aquş **ağuş**. çor!. zəhrmar !.

aquş **ağuş**. tormıq. toruş. şəbəkə. reseau. net. network.

aquşlamaq **aquşlamaq**. zəhrmar edmək.

aquşlır **ağuşlır**. zəhrmar edir.

aqutan **ağudan.** zəhərlədən. məsmum edən.

aqutan **ağutan**. ağılayan. zəhərləyici. zəhərləyən. məsmum edici. ağılı dava. toxicant **(**toksik**)**. toxicant **(**toksikan**)**.

aquvan **ağuvan**. zavallı.

aquya -ürək açsan yağuya, **gərəg qalmaz ağuya**. (**yağuya**: **dığıya.** düşmana**).** (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz).

aquz **ağuz**. **ağız**. **açuz**. **1**. başlanqıc. giriş. açılış. **1**. dəhanə..
-**ağuz oğlan**: süt əmər cocuq.

aquz **ağuz**. bax > **ağız**. **1**. ilk süt. **1**. yeni başlamış. naşı. xam. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi. ağuzsan çox ayaq çalmaq gərək. (ağuzdu çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var). **1**. (kiçildici söz). gay. gij. -**ağuz!**. gəl bura.
-**ağuz bala**: yeni dil açmış cocuq.
-**ağuz ağuza**: üz üzə.
-**ağzı basıq**: sır qoran. söz qoruyan.
-**ağız baylığı**: söz azadlığı.
-**sala ğuz:** yekə ağuz. (**sal**: böyük. yekə).

aqyaqız **ağyağız. ağnavaz.** atığ boyalı. kəmrəh.

aqyar **ağ yar.** ağ yarqan. sərt, dərin uçurum.

aqyel **ağ yel.** güney yeli. (isti yel). ağbor. ağboran. güneydən əsən yel.

aqyol **ağ yol**. yaxcı yol. yaxcı qalın. xoş səfər. səfər xoş. səfər bexeyr.

aqza **ağız**. **ağzaq.** >**azuqə.** boğaz. aşurqa. aşlıq. yeməli. xurək.
-qoran gözə çöp düşər, **açıq ağza pox**. (**qoran**: qorunan).
-**ağza sal** duyquların dillənsin! (**dillənsin**: səslənsin)**.**

aqzaq **ağzaq. ağza. ağız**. >**azuqə.** boğaz. aşurqa. aşlıq. yeməli. xurək.

aqzaqlıq **ağzağlıq**. **ağzalıq**. ağızlıq. boğazlıq. xuraki.

aqzala **ağzala**. **ağızala**. birik olmayan. (**biriq**: müttəhid). **-**altı olub, **ağızala, ağzındakın aldırar**, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər.

aqzala **ağzala**. sözbir omayan. **-**altı olub ağzıbir, göy üzdəkin endirər, **altmış olub ağzala** ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan).

aqzalalıq **ağzalalıq**. **1**. çəkiş bəkiş. söz söhbət. -**ağzalalığı yığışdırın**: söz söhbəti yığışdırın. **1**. nifaq. ixtilaf. -el içrə **ağzalalıq** salmaq, doslar ara **ağzalalıq** salmaq.

aqzalalıq **ağzalalıq**. ixtilaf. nifaq. -gəp gəzdirib, **ağzalalıq** salmaq.

aqzalamaq **ağzalamaq**.

aqzalatılmaq **ağzalatılmaq**. dilə salınmaq. -bu söz haçandan **ağzalatılmış.**

aqzalmaq **ağzalmaq**. **ağzamaq.**

aqzamaq **ağzamaq**. **1**. ağıza gətirmək. -öylə sözləri **ağzamasan** iyi olur.

aqzamaq **ağzamaq. ağzalamaq**. **1**. ağzına götürmək. dİlə gətirmək. -bir daha o sözü **ağzama**. -oğul bu söz qaba söz, söğüşdür, artıq görmürüm **ağzayasan**. -mənim

yanımda onun adın **ağzama**. **1**. sözün tutmaq. anmaq. yadlamaq. -söz ara bu konunuda **ağzalayın**. -yadından çıxmasın ha, **ağzala**. -keçmişləri **ağzalama.**

aqzamaq **ağzamaq. ağzalmaq**.

aqzan **ağzal**. zikr. -gecə gündüz ağzanı düşüklərdir. (şəhidlər). -gündə iki kərə bu ağzanı **ağzanın**. zikr edmək.

aqzanlamaq **ağzanlamaq**. **oğzanlamaq**. **ozanlamaq**. çançanlamaq. çox danışmaq.

aqzanmaq **ağzanmaq > azığlanmaq**. azuqə almaq. ağızlıq almaq. yemək yemək.

aqzanmaq **ağzanmaq**. zikr olunmaq. -gecə gündüz tanrı adı **ağzanar**.

aqzasan **ağzasan**. ağza götürsən. **-qurd ağzasan**, **qurd gələr**. {ağız uğra açıb, uğur dilə, oğur yatmış qapında. (**oğur:** şər)}.

aqzasan **-qurd ağzasan**, qurd gələr. (**ağzasan**: ağza götürsən). {ağız uğra açıb, uğur dilə, oğur yatmış qapında. (**oğur:** şər)}.

aqzaşmaq **ağzaşmaq**. ağız ağıza vermək. diləşmək. iticə bəhs edmək. -onlar nə üzrə **ağzaşırlar**.

aqzatmaq **ağzatmaq**. zikr edmək. -gecə gündüz tanrısını **ağzatır**.

aqzayaq **ağzayağ < ağız ayağ**. **1**. (virudi xiruci). **1**. başgöt.

aqzı **-açıqdır ağzı**, söyləyir elim, mindirəm gərək kürsüyə dilim..
-**ağzı pişib süytdə**, üfləp içər suyudə.

aqzı **-ağzı əğri**, dili düz. (**dili** : sözü).

-beyni dolu çox dinləyib az söylər, **ağzı dolu çox söyləyər az dinlər**.

-ağzı açıq tikəsin qapar, təndiri sıcaq, çörəyin yapar.

-ağzı dişsiz, diş ağrısın it qapanda bilər.

aqzı -**ağzı qara**: qaraçı. töhmətçi. iftiraçı.
-hinə girsən **ağzı var**. (**hinə**: ninə)**.**
-ağzı açıq. **alağız**. **alavız**. **alağuz**. -ikitlərə yol vermə, **alağuza** söz vermə. (**ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə).
-ağzı yumulu qalmaq.
-**ağzı açıq** ac qalmaz.
-**ağzı açıq** ac ölməz. (acında ölməz).
-ağzı ütük aş bitirir, əli ütük iş.
-**elin ağzı yığılmaz**, çəlik ağzı boğulmaz. (**çəlik**: dol. dolça).

aqzı **-ağzı yığcam:** ağzı bütün.
-yaltaq hürməsədə, **ağzı açıqdır**, **dolar**.

aqzı -sözü sözə oxşamaz, **ağzı sözdən boşalmaz..**
-ağzı yox, dişi çox (tapmaca) (ərə).

aqzıbir **ağzıbir**: sözbir olan. **-altı olub ağzıbir**, göy üzdəkin endirər, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar. (**ağzala:** sözbir olmayan).

aqzıq **ağzıq**. **1**.**ağızlıq**. **ağız >** (**azıq**. **azuq**. **azuqə**). yem. yem gəvək.**1**.uduq. luqmə.

aqzımı **ağzımı**. **-**tatlarqu dili **olsada bal, ağzımı sancar**, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

aqzın -**ağzın açıb söyləyən**, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin.

aqzın **-ağzın açıq yaşamda gərək**, düşsə payın qapasan.(**qapasan**: yığasan. tutasan)**..**
-ağzın şirin olsun**..**
-ağzın deyəni, qulağın eşidər.

aqzın -**ağzın aralamaq**: çəkağızlamaq. ağzından söz almaq.

aqzın **-arantay ağzın açmaq:** doymaq bilməyən. (nəhəng kimi ağzın açmaq).

aqzın **-hər ağzın** öz avızı.

aqzına -**adın ağzına almaq:** adın çəkmək. anmaq. yad edmək.
-özgələr ağzına baxan, avara qalar.

aqzına -**ağzına götürmək:**dİlə gətirmək. ağzamaq. aqzalmaq. -bir daha o sözü **ağzama**. -oğul bu söz qaba söz, söğüşdür, artıq görmürüm **ağzayasan**. -mənim yanımda onun adın **ağzama**.

aqzına **-ağzına hoy ver**, əlinə bel ver.

aqzına **-**əli ağzına çatsa, yeyəcək. (imkanı, gücü çatsa)**.**
-özgələr ağzına baxan, avara qalar**..**
-kəndivin it dartanının **ağzına it işəsin**. (yaman).

aqzına -**ürəyi ağzına gəlmək**: çox qorxmaq.

aqzına -**qaravqul ol ağzına**, dil durur canın qadası, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

aqzında **-sığırın sütü ağzında**.

aqzını -**çuval ağzını boğub** bolsa, el ağzını tutub bolmaz..
-say sana bilən yerində durar, isə qapılan uslu kişi, **ağzını yumar**, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı).
-çuval ağzını boğub bolsa, **el ağzını** tutub bolmaz.

aqzını -**qıllı ağzını açtı**, çıplaq içine qaçtı (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq).

aqzınta **ağzında. -ağzında bircə dişi yox**, yaşamda görcək işi yox.

aqzınta -**ölüm ağzında yatmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölməkdə olmaq. öldü öləcək olmaq.
-**ölüm ağzında**: can verəndə. canbəsər.
-**ölümü ağzında**: öləcək. ölməyi çox yaxın.

aqzınta **-**umatlı suya düşdü, **ağzında balıq çıxdı**. (**umatlı**: şanslı)

aqzınta -at iyidin altında, **söz bilgənin ağzında**.

aqzıntaqın **-**altı olub ağzıbir, göy üzdəkin endirər, altmış olub ağzala **ağzındakın aldırar**.

aqzıntaqın **-**altı olub, **ağızala, ağzındakın aldırar**, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

aqzıntan **-ağzından çıxan söz**, səndə qanac sərgəni. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

aqzıntan -**ağzından söz almaq**: çəkağızlamaq. ağzın aralamaq.

aqzıntan -ölüm ağzından almaq: ölümdən qurtarmaq. ölümdən döndürmək. ölümdən qaytarmaq.

aqzıntan. **ağzından**.-sığırın sütü, **yılxının gücü ağzından**. (**yılxının**: heyvanın).

aqzıntayqən -**ağzındaykən sənindi**, çıxdı isə özgənin. (söz)

aqzıva **-ağzıva çatmır**, dişi suçlama.
-**ağzıva afdafa götürəllər**, açsan ağzıva çezəllər. (bayqal).

aqzıvı -ağzıva afdafa götürəllər, **açsan ağzıva çezəllər**. (bayqal).

aqzıvın **-**ölç aşıvın duzunu, **bil ağzıvın sözünü**.

aqzız **ağzız. -**əliz işli, **ağzız dişli**, baxtız güclü.

aqzun **ağzun.** -**ağzun açmadan**, gözün aç.

aqzunta **-sözün ağzunda: '**sözüzü unutmayın'. birinin sözün kəsərək bu anlamı verir.

aqzuva **ağzuva**. **əğzuva.** -nə fab qaldı nə rika, **əğzuva soxum əmrika**!.

aqzuvu **ağzuvu.**-**ağzuvu uğra aç**: ağzuvu xeyrə aç.

al (< **alov**. **yalov)**. qızıl. qırmız. -**qoyu qızıl**.
-elin çoxluğuna güvənmə, **birliyindən al güvən**.
-gəlir al, gedir sal. (**sal**: ötür).
-**al gördün**, qan demə. (işin için bil danış).
-odun aldın, **tüsdüsündə al**.
-yerdən tapsan **sanap al**.
-qara ilə al arası boya: qoyuq. doruq. toğur. gürən. kürən.
-uca tut düşüncəni, **ələ al təcrübəni**, yansıma, heç kimsəni.
-kömək al: yararlan. məsləhət al. -güc işlərdə ağ saqqaldan **yararlan.**

al (**yal. yalav. yalov. alav. alov)** (> **lala. ala).**
-verəndən al, vurandan qaç..
-**al, dad**: dadın çıxart. yiyənib dadın al. -evrənidə aldat, al, dad. (**evrənidə**: dünyanıda) (**aldat**: tovla)..
-gərəkli nəyi, **gərəksiz günü al**.

al **1**. **ald**. yan. qat. qulluq. xidmət. -**aldına** barğanı əzizlə: qulluğuva varanı, gələni sayınla. **1**. amma. -dedi **al** gəlmədi. **1**. ön. -arslan ov ötməz, **allarında** böyük dağ olsa, iyid kişi xor olmaz, varı **(**malı**)** başı sağ olsa. **1**. alğan. alağan. {> **ərğəvan (**fars**)**}. qırmızı. **1**. **aln**. **alın**. ön. qabağ. -**yaz alın**: yaz qabağı. -**qış alın**: qış qabağı. -**güz alın**: payız qabağı. -**düş alın**: günorta qabağı. **1. alal**. qızmır. qızmırı. qırmız. qırmızı. qızıl. qanas. qanaz. **1**. hoqqa**..**
-al sarı: qırmızı sarı. qızıl sarı. turunc.
al ver: alış ötüş. təbadül..
-**ala bula:** ara bura. tara tora..
-**al dal:** tərs uvad. üz asdar..
-**alı dalı.** dalı qabaq..
-**al qara quşum**: uşaqların birbiri üstündən atılan oyun..
-**ala hörtləmək: ala hortlamaq**. tərtələsik yemə, aşırmaq..
-**içi dışı, alı arxası**: içi eşiyi, önü arxası..
-**al başı**: lap əvvəli. -al başı gözəl gəldi, bıraq **(**amma. fəqət**)** izi yaman oldu..
-**qaramtıl al:** qara qızıl..
-**ala çalan**, **qoyu sarı**: kökür. köhər(< **kök**).

al **1.** əksit. -az qoyursun **'sal'** deyir, çox qoyursun **'al'** deyir (tapmaca) (**tərazı**). **1.** tor. -bir gözəlin **alına** düşdüm..
-qara topraq, ayna bulaq, yaşıl yapraq, **al çiçək.**

al -**al boya, toz**: enlik. -**enlik kirşan.**

al **-**genə axşamdı düşür, **al qarışır sarşınımın saçlarına**.
-aldatmasan aldanarsan, aldatılmadan , aldat!, **al, dad!**.

al gül. gülük. qırmızı..
-göydü qurusu, **yaşı al** (tapmaca) (həna)..
-**al vurmuş:** alada. başın itirmiş. pərişan.

al **al**!. (səs). qıs!. sıx!. azalt.

al -altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.(**iməsmi**: değilmi)

al -**düşün al:** (dər yab. fəra gir).

ala (**yala**. **çala. çağa**). **1**. yarı. -**ala**bulud. -**ala**çiğ: **çala**çiğ. yarı pişmiş. **ala** pörtü. **ala**dərik. **ala**qorsuq: **ala**qarsaq. **ala**ütül. **ala**ütük. (kalası. çalakal. -**ala**boş: **ala**dolu: yarımçıq. -**ala**çıq: **ala** açıq. yarı gizli. -**ala**tar: **ala**tor. -**ala**can: can üsdə. -**ala**yaş: ortyaş. -**ala**sıq: **ala**suq: yarımçıq. -**ala**duru. -**ala**tav: ılıq. **1**. alaca, xəddi, çal, alvan, ala bula. (**ala** + **ca**: -**'ca'** əki vurğunu (tə'kidi**)** yetirir**)**. qatılı..
-**ala**süt: **1**. sütül. yeni yetmə. **ala**yeti. **ala**yütül. (nov rəs). **1**. su qarışıq süt..
-adağı: **ala**şı: nimdaş. -**ala**türk: türkə qarışmış. qarşıqlı türk. -**ala**şıq: **ala**ışıq: (nim roşən. sayə roşən). -**ala**c: yarı ac. **ala** qarın. çala qarın. -**ala**ğ: çalağ: bir az. -**ala**gün: bulutlu gün..
-**qara ala**: **qara alağ.** ağ bənəkli qara..
-**ala almaq**: geri almaq..
-**ala qola**: alaca bulaca..
-**ala sarma**: ələsərimə. dolandırma..
-**ala ülə:** hələ hülə. aracıq balacıq..
-**ala vermək**: -ağlayıb kefimi **ala vermə**: qaçırma.

ala -**ala sığırçın**: burazquşu.

ala artırılan sözə yarımçılıq, azlıq, qarışıqlıq kipi artırır. -**alayeğdir** : pis deyil. -**alayeğ**: orta babat. nə yaxşı nə pis. -**alaxoş**. -**alagur**.
-**ala gözüm**! : gör inanmamışdı!. heç kim inanar!?.

-qança verə **qança ala,** kimi qala, kimi görə. (uzundu quyruğu dünyanın).

-**ala yanaq**: yanıq yanaq. alyanaq.

ala **lala < al** (< **yal. yalav. alav. alov).**
-ala buraq: **1**. göyə çalan. **1**. çala çoraq. çala pərtov**.** çala burtav. hədən vədəni, çəki bəri bəllənməyən. **1**. ala, qırmızı çalan, meyilli..
-ölüm, **ala deməz** ələ girməz, aldığın verməz .

ala ixtilaflı. -**elağzı ala olsa**, öz başına bəla açır. (elin gücü ağız birliyindədir)

alab çalab yarım yamalaq.

alabacağ baldır bacağ. yarı lüt.

alabaxda boynu qara tuğlu (həlqəli) göyərçin çeşiti.

alabaş iki, neçə boyalı saçlı.

alabayraq ərazil ovbaş. el gələnəklərinə qarşı, kişilikdən uzaq çalışan kimsə. rüsva. rusva. **1**. açıq. ələni.

alabəy **çalabəy**. **1**. xurdə burjuva. **1**. bəy sayağı.

alabimək iləbilmək. edəbilmək.

alabota qazayağı (bitgi).

alaboy **alboy. albos**. nim tənə. təndis.

alaboz **1**. tam oluşmamış (yarım yapılmış, pişmiş) nərsə.**1**.pörtük.

alabula arabura. qarışıq. -**arabura** boyalı.

alabulan **arabulan**. **alaburan**. **araburan**. yarı qarışıq.

alabulutlu alabur. alabürk. alaburutlu.

alabur **1**. neçə boyalı. rənqarəng. alağan. əlvan. **1**. alağan. tərtibsiz. na mürəttəb. **1**. alabürk. alabulutlu. alaburutlu.

alaburan **araburan**. **alabulan. arabulan**. yarı qarışıq.

alaburutlu alabur. alabürk. alabulutlu.

alabürq **alabürk.** alabur. alabulutlu. alaburutlu.

alac **1**. bulac. **1**. iki boyalı. **1**. yarı ac. ala qarın. çala qarın. **1**.müjdə.

alaca **1**. **alaşa**. alçaq. pisik. pısıq. **1**. **aralca**. -**alaca qaranlıq**: burunğuy. burunğay.

alaca -**alaca qaranlıq**: qaş qaralın.

alacaq -**alacaq verəcək**: alqu verqu.

alacaq -daş bağlamş ürəyinə, **dil öcünü alacaq**, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

alacaqarqa kəsdənə qarqa.

alacaqın. **alacağın.** alqın **.-acda alqın**, bəyə vergin olmasın. (**vergin**: verəcağın).

alacaqlı **alacağlı**. alımlı. alığlı. alıclı. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(# verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)**.

alacaqlı borc verən. **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**vergili**: verəcəkli. borclu).

alacıq məzə. çaşnı.

alacun < **ala acun**: alağı (başqa) açun. obür dünya. axirət.

alaç (nərsənin gedən yolundan, olduğu durumdan sapmasın önləyən nərsə). zamin. -**qapı alaçı**: qapı sürgüsü, mandalı. cəfdə.

alaçaq **alaçağ**. çalta. çatal. açı. ağ **(**< **av**. **avuc)**. **(**qıç, qeyçi kimi**)** bir bütünün iki qola çatlanan, ayrılan yeri. inşiab nuxdəsi.

alaçal aralıq qəhbəsi, ruspusu.

alaçala -**alaçala, az yaxılmış ağac:** yaxal**.**

alaçalmaq aşağaymaq. pisəkütmək. pəsəkütmək. soysuzlaşmaq.

alaçanq **alaçanğ**. **alçanğ**. **1**. arası çox açıq. -**alçanğ** atdımla yerimək. **1**. qıçların ağı çox açıq olan.

alaçar naçar.

alaçat bir qat, yassı yapalaq çatı, ev.

alaçı **1**.mahir. peşəkar. peşəvər. **1**.zamin. zəmanət edən.

alaçıq **1**. **alaçiq**. **alaçuq**. **(**< **ala**: ara + **çiq**: **çuq**: **tuğ**: tutuq**)**. aralıqda qurulan otaq. **1**. **alaçı.** (< **almaq**). sığıncaq türü. **1**. **(ala**: orta**)**. qırağlarından heç bir yana dayanmadan, ortasında bir dirək üzrə qurulan bayağı **(**sadə**)** dam, çadır. **1.** nərsəni içinə alan özəl qutu, sandıq.

alaçiq **alaçiğ**. pişçiğ. alapört. yarmaca pişmiş.

alaçıq çatma.

alaçiq **alaçiğ.** alaçığ. çardağ. çığat. qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda.

alaçılamaq alaçıq qurmaq.

alaçortlamaq mürgüləmək. bürgüləmək. gözlərin yumub huşlanmaq.

alaçuq **1**. **alaçiq**. **alaçıq**. **(**< **ala**: ara + **çiq**: **çuq**: **tuğ**: tutuq**)**. aralıqda qurulan otaq. **1**. **alaçı.** (< **almaq**). sığıncaq türü. **1**.**alaçuğ**. çox alçağ.

alah iştə. -**alah** gəldi çıxdı.

alahı **1**. allaq. sallaq. qalan. başqa. arada, yerdə qalan, duran nərsə. -**allaq** bir iş qalmayıb, daha gedə birlirsiz. -**allaq** sözüm yox**. 1**. alqa. başqa. -**alqa** söz: başqa söz. -**alqa** gələn varmi.

alahı **1.**ayrağı**.** başqa.**1.**istisnai.

alahı -**tam alahı**: bambaşqa.

alahıclamaq **alağışlamaq**. yan tutmaq. ayrım, təbi'z, fərq, tamayüz qoymaq.

alahılaşmaq **alaşmaq**. dəğişmək. təhəvvül tapmaq. mütəhəvvil olmaq.

alaisti **ala isti**. çalaisti. ala soyuq.

alakef çalakef. çalaçaxır. çalasır. alasıryarı əsrik, kefli.

alakeş (bəd onoq. bəd əxlaq).

alaq **alağ. 1**. çalağ. bir az. **1**. iftizah. **1**. ot. **1**. əsrar. həşiş. **1**. işlətməyə yaramaz nərsə. **1**. pürüz, artıq olan. istəkli olmayan. ğeyri mətlub. -bu alağları çevrən at. **1**. boraz. bozağ. çiğ. pişməmiş. təcrübəsiz. xam. -**boraz** yemiş. -**boraz** kişi. **1**. lak. dırnağlara sürülən ala boya..
-qara alağ: qara ala. ağ bənəkli qara..
-**alaq dolaq**: aldolağ. avara sərgərdan..
-ağılı alağ, **ot**: koralağ.

alaq **-ot alağ: ot ələf**: aşbar**.** -mal **aşbarı**.

alaq alağ.başqa. -**alağ** boyalı: başqa boyalı. -bu **alağ**: bu.başqa. -**alağı** söz: başqa söz. -**alağ** istəkə baxılmıyacaq. başqa istəkə

alaqa **alağa**. **1**. iləri. qabağa. **1**. alınmış. qapılmış. heyran. mütəəccib. **1**. necə alınabilir. necə olabilir. əcəba. **1**. alma aracı. əl.

alaqa -**alağa qarşı**: ziddi ələf. otqa qarşı: ota qarşı.

alaqan **alağan. 1**. alabur. neçə boyalı. rənqarəng. əlvan. **1**. alabur. tərtibsiz. na mürəttəb. **1**. **alğan**. {> **ərğəvan (**fars**)**}. al. qırmızı. **1**. avuc. ovuc. -**alağanda güdüb böyütmək (götürüb ösütmək)**: göz giləsi kimi qoruyub bəsləmək. **1.** qisas**.**

alaqan **alağan.** alağun. alğavan > ərğəvan.

alaqaptı **alaqapdı**. giz, söz saxlayanmayan. **1**. dediqodu. **1**. qiybət.

alaqaptılıq **alaqapdılıq**. **1**. giz, söz saxlamazlıq. ifşa edcilik. ifşagərlik. -**ala qapdılıq** yapmaq. **1**. qiybətçlik.

alaqar **alağar**. **1**. **alğar**. başarıqlı. **1**. **çalaqar**. sulu qar.

alaqar **alağar**.(özünə alan). dəymə düşər.

alaqara **1**. **alaca**. **çalaca**. nərsənin az, yarı bucuk olma durumu. -gün batmadan **alaqara** ışıq. -**alaca yuxu**: sınca. mürgü. -**alaca yoxa**: ağrıları yüngülcə azaltma anestezi. -**alaca** ışıq. **1**. **(**boya. ışıq. hava**)**. borqara. bozqara. qaranquy. taran. toran. **(**bəlli bəlirsiz. quşqulu. **1**. şəmər. çəmərə. uçqumur. yanız. alğan. alağan. şəfəq. **1**. az bilikli, oxulu, savadlı. -**alaqara** malla. -**alaqara** bilici. **1**. çalağ. alaşavağ. alasavağ.

alaqara -sözlər var çox çılqın, dəlirdici, **alaqara sevi sevdadan danışır**.

alaqaranlıqı **-danertə alaqaranlığı:** dantoran **(dan toran).** dansaçaq.

alaqarın **ala qarın**. yarı ac. alac. çala qarın.

alaqçı alqaçı. uğurçu. oğurçu. uğur, oğur, xeyir dua verən.

alaqəl **alagəl**. alapört. az pişmiş.

alaqı **alağı**. **1**. çox çətin olmayan. **1**. bayağı. **1**. orta. mütəvəssit. **1**. ılıq. mö'tədil. **1**. alaqoy. alaquy. yarı quru. şeh. alaçiğ. **1**. bər bəzək. zib zinət.

alaqıc **alağıc**. təbi'zçi.

alaqıl yönü yöndəmi bəlirməyən. oportunist.

alaqıllıq oportunistlik.

alaqımaq **alağımaq**. **calağmaq**. birbirinə çalmaq, qoşmaq, qovşutmaq.

alaqın **alağın**. **1**. alğın. alıq. qayğın. tədirgin. burğun. burnuğ. çaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**. **1**. müztərib. müşəvvəş. dəspaça. **1**. arınmamış nərsə. çirknevis..
-**alağın öləğin**: ölgün. çox mərizül əhval.

alaqız **alağız** . səsbir olmayan. ixtilaflı**. -alağız itlər birikər**, qənşər çıxanda qurda. (**qənşər**: üzbəüz).

alaqız **alağız**. **1**. ağzı yırtıq. söz saxlayamayan. -**alağıza** söz vermə, yalançıya üz. -**alağızda** söz pişməz, pəxlə islanmaz. **1**. söz götürən. qoğucu. ara pozan. -**alağıza** söz verənə carçı gərəkməz.

alaqız **alağız**. **alavız**. **1**. **ala ağız**. altı ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan. **1**. ağzı açıq. -ikitlərə yol vermə, **alağuz**. söz vermə.

alaqız **alağız**. hərəsi bir dambıl çalan toplum-birağız, göydəkini endirər, **alağız**, əlindəkin aldırar(verdirər). (**birağız**: sözü bir olan toplum).

alaqızıl **ala qızıl**. **lala qızıl**. qıp qızıl. acı qızıl (**acı**: tünd).

alaqlamaq **alağlamaq.** qəbul edmək. -**alağdırın**: qəbul editin. -**alağdılar**: qəbul etdilər. -**alağmadı**: qəbul edmədi.

alaqların **alağların**: tüstüklərin (siqar. tiryək. uyuşdurucu nəsnələr) -alağların **aldışmağı** çox çəkmir, ayrışmağı üzücü) (üzücü: uzun sürüb bıqdıran).

alaqmaq **alağmaq.** alqamaq. alqışlamaq. uğur oğur, xeyir dua vermək. alqa alqa: alaq alaq: alay alay: uğur oğurla. xeyir duayla.

alaqolan zebr. qurxər.

alaqolay **çalaqolay**. tör yörük. tör törük.

alaqot **alaxot.** qarabasma. qaraltı.

alaqoy **alagöy**. **1**. alağuy. alğavani. zirişgi. **1**. **algöy**. mor. bənəfşə.

alaqoymaq (**ala**: ön). göz önünə almaq. gözdə tutmaq.

alaqöz **alagöz.** xumar. (gözləri yarı açıq).

alaqşılamaq **alağışlamaq**. **alahıclamaq**. yan tutmaq. ayrım, təbi'z, fərq, tamayüz qoymaq.

alaqu **alağu**. orta babat. nəpis, nə yaxcı. -necəsin?: -alağu.

alaqul alamut. ovsunlu. sehirli.

alaqul **alağul**. almalı. almağa uyqun. məğqul. mə'qul.

alaqulaq alaq qulaq onun bunun sözü ilə oturub duran.

alaqun **alağun**. alağın > ərğəvan..
-**alağun çaxır:** al şərab.

alaqun **əlvan**. (< **ala**). rəhbərəh..
-**alağun!**: (< **ala qalmaq**). dehşət. çox əcibdir!.

alaqun **alağun**. alğavan. alağan > ərğəvan.

alaquy **alağuy**. alaqoy. alğavani. zirişgi.

alaquz **alağuz**. **alağız**. **alavız**. **1**. **ala ağız**. altı ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan. **1**. ağzı açıq. -ikitlərə yol vermə, **alağuz**. söz vermə.

alaqün **alagün**. bulutlu gün.

alaqün **alagün**. xoşbəxt. yoşbax.

alal **al**. qızmır. qızmırı. qırmız. qırmızı. qızıl. qanas. qanaz.

alala **1**. burça. **1**. hay küy, hoy. -savaş hay küyü.

alalamaq gizlətmək. örtbaslamaq.

alalı **1**. ala almaz. **1**. aralı. yarı açıq. yarı bağlı. alıq salıq (düşə qalxa. çökə çökə). **1**. allı. kələkli. hiləli. rəhbərəh. **1**. bəri. başlayaraq. e'tibarən. -ordan **alalı**. -dündən **alalı**.

alalıq **1**. bulalıq. buralıq. şəggilik. qarışıqlıq. toranlıq. taranlıq. **1**. burçalıq**.** lalazar.

alalıq ixtilaf. nifaq. **-ölkəni alalıq pozar**, aranı kölgəlik. (**kölgəlik**: quşquluq. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə)**.**

alalqış **al alqış**. yeğdua. (# **azalqış**: bəddua).

alalvan -ağlama gülüm qoy düşmanın ağlasun, **alalvan geyin**, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

alam -**alam salam**: əsgi püsgü. pılı pırtı. çapıl çapıt.

alam **-bir alam:** xeylək.

alamaq **1**. biləmək. -gedə **alamaq**: **biləmək**. -qoya **alamaq**: **biləmək**. -bu işi görə **alasınmı**: bu işi görə **bilirsinmi**. **1**. üstələmək. -sən onu **alamazsın.**

alamaq **aramaq**. **1**. ara vermək. **1**. yavaşlamaq. astamaq. astalamaq. dözəmək. dözələmək. -**ara ara!: ala ala**!: yavaş yavaş. asta asta. -**araqıl!: alaqıl**!: yavaş ol.

alamaq **iləmək.** çatıb almaq. çatmaq. -yatan öz bəxdinə **iləməz**: yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir.

alaman **alamançı**. **çalaman. çalamançı. 1**. oğru. **1**. **salaman. salamançı**. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

alamançı **alaman. çalaman. çalamançı. 1**. oğru. **1**. **salaman. salamançı**. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

alamantı **alamandı** . taraclandı. -dili bala mandı, **başı alamandı (manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

alamaymaq bacarmamaq.

alamaz -anılmağa umut olamaz, sevilməyə güman qalamaz. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

alamız **almız**. qırmızı. qırmızı badımcan. bamador. pamedor.

alamut **1**. **aramut.** türk ellərindən biri. **1**. **alaqul**. ovsunlu. sehirli.

alan salan firistəndə girəndə.

alan **1**. çevrə. -**çevrə** uzmanları. **çevrə** böyüklüyü. **1.** sahə. çevrə. -bilim **çevrəsi** uzmanı. -ailə **çevrəsi** arayışlar..
-**çərçivəli, bəlli bir alan:** gəzik. sahə.

alan **1**. döşlək. döşək. zəminə. -dekor **alanı**. -**alana** görə boyalar dəğişir. **1**. nahiyə. **1**. məntəqə. **1**. topraq vergisi. **1**. alıcı. **(# yolatan**: göndərən**)**. **1**. alığ. meydan. ərsə. -bu **alığda** işlmiz yoxdur. **1**. boylan. meydan. **1**. avucu. alıcı. qəbul edən. **1**. düzəngə. düzəngah. düz yer..
-**böyük alan**: böyük meydan. guralan. kürələn. gulan. gülan. (qur alan. gur alan)..
-**göz alanı**: görgülük..
-**alan qalan**: fateh o məğlub**..**
-döğüş alanı: batalan.

alan **1**.**olun.** məkan..
-**alan uçdu**, qalan cumdü. (**uçdu**: qurtuldu)**..**
-bu dünyanı alan oldu, doyan yox..
-**tozalan:** tozağıc.

alan alcaq.

alan -**can alan, canda verir**, bilməzimiş.

alan -ödü varsa düşmanın, **alan açıq yasığız**, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız)..
-sene yanan, **ağrın alan**.

alan -**tez yol alan**, gec yorular. (bu söz, kişiyə, hər nərsəni, erkindən (tez, gənclikdən) başlayıb, işləməyə qalxışmağı sürüclür (sezdirir).

alan **-**yaşın boyu versən, **alan çox olar**, bir kərəm dilənsən, çevrən boş olar.

alan -yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

-**alan ölür, satan köçür**, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

-alcağlardan baş alan dursun, ulcağlardan daş alan. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).

alan ortalıq. meydan.
-**könül yapan**: könül.
-**oynalan**: oyun uçun ayrəlan alan. oyun yeri.

alana **-güclü söz alana qalıb**, söz gücü gəmik qırır.

alanbay alba (devlət), qoşun məqam adlarından.

alanc (al: ön). **1**. birinc. buruc. əvvəlin. pirimer. birinci kərə görülən, olunan, bulunan nərsə. **1**. əcib. görünməmiş.

alançıq **(**içinə alan yer**)**. meydan. govdal.

alanğ (üzbək**)** **yalağ**. **yalım**. **alov**. şö'lə. yanan odun şö'ləsi, dili. od dili.

alanğ atanğ **alağ atağ**. aşağı yuxarı. çağa çuxur. nəşib o fəraz.

alanğlanaq **(**üzbək**)**. alovlanıb yanmaq.

alanı -**bu qapı könül alanı**, çağrılıb, döğülmədən girilir..
-**döğüş alanı**: gəringə.

alanı -**etgiləniş alanı, meydanı:** zolağ. mədar hitəsi.

alanı **-əl alanı**, göz danar..
-**qar alanı**: qar meydanı. qaralıq **(qar+alıq**).

alanına **-**cocuq könlüm aldanır, **alanına bəğinir**, verəninə qınanır. (**bəğinir**: sevinir). (**qınanır**: döğünür. üzülür).

alanqu **alanğu. 1**. ərsiz boylu düşən qadın. **1**. həzrəti məryəm ki ərsiz boylu düşdü.

alanqu **alanğu**. **bağu**. **1**. hər çeşit həlqə. **(**üzük. dəsbənd. bilərzik. buxov. zəncir bəndi**). 1**. bilərzik. **1**. quşat. mahasirə həlqəsi.

alanmasan **-**sevdiyin alsan kar olur, **alanmasan kor olur** (**kar**: yaxcı). (**kor**: pis).

alanmır **-**nə soxub çıxardanmır, **nə verib alanmır**.

alanta **-**satanda kor **alanda kor** kim apardı.

alantopu tenis.

alap (< **al**: ön).hər nəyin baş girişi. bir başlanqıcın giriş bölümü. (sərağaz. bərdaşt).

alapört **1**.alagəl. az pişmiş. **1**.pişçiğ. alaçiğ. yarmaca pişmiş**..**

-alapört pişmiş: çalay.

alar -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin). (barınca varın: hər nəyin varın. dünya varın.

-könül lç alır, göz donda qalır. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül göräni, göz görməz). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

alar çalar. basar. qələbə qazanar. şikəs verər. -arxalı it, qurd **alar**.
-ağız ağızdan **yel alar**. (**yel alar**: güc alar). (ağız ağıza güc verər).
-min kişi gələr, **biri alar**.

alar **-**dərdli ilə dərdləşsən, **dərd üstündən dərd alar**, dərdsiz ilə dərdləşsən, dərd üstünə dərd qoyar.

-son çağan gələr, **əzreyil öz canın alar**. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

alar **-**düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.
-gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar).

alar hasıl. məhsul. ürün.

alar -**oğru biçib alar**, doğru paysız qalar (oğru yeri bolcar, doğru göyü). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək)..
-**yatan, düş alar**. (yatan yuxu görər). (bu söz kişini, göz açıqlığına çağırır).

alar -**oturan orun alar**, yürən izin salar. (**orun** : yerin)**..**
-əl ilə gözün yarışı: -**biri alar**, biri salar, biri qalar, biri dalar..
-verəndə almadıq, **diləb alar**. (verəndə almayan, yalvarıb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən)..
-bilməz otac, can alar. (**otac:** həkim)**.**
-dil var quyuya salar, **dil var quyudan alar**.

alar **-oturan orun alar**, yürən yolun. (**orun** : yerin).

alar -**dalıda alar**, burunda doğar. (gecə boylu düşən, irtə doğur) (hər gizin, gəzi var açlımağa)

alaram **-gələr alaram**, gedər salaram. (**salaram**: ötürrəm).

alaran lap ara. -işin **alaranında** gəlib çıxdı.

alarıq **1**. alara. avara. sərgərdan. vel. -**aralığın** biridir. **1**. alağ. pis. qəbih. qəbeh. sapqın. hərzə. -alarıq sözdən çəkin.

alarıq **-**sınmayıb qalarıq, **dirçəlib alarıq**.

alarqa uzaq. qıraq.

alarqan -**alarğan göz**: bərəlmiş göz. iri açılmış, dik baxışlı göz.

alarlar çalarlar**.-**qaş üsdə göz yaparlar, **əlindəkin alarlar**. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin **çalarlar**) (**qaş üsdə göz yaparlar**: başıvı şer başına oxşadarlar).

alarlar! **-**demə varımdır, alarlar!.

alarmaq **1**. qızarmaq. -əğnim **alarmış**: gövdəm qızarmış. **1**. xiyrə qalmaq.

alartmaq **1**. qızartmaq. közərtmək. **1**. **kalartmaq. qarartmaq**. **korartmaq**. qamaşdırtmaq. **1**. (gözlərin) bərəltmək. bələrtmək. dalatmaq. hirsli hirsli baxmaq. **1**. **çalartmaq.** dişlərin qıcırtmaq. **1**. xirə edmək..
-**göz alartmaq:** göz bərətmək.

alartmaq çaxratmaq**.** qızartmaq. -ışıqları **çaxradı**.

alasan havalı. havayi. xiyalpərəst.

alasara fikrə düşgünlük. melankolik. malixulyalı.

alasaran fikrə salan. fikrə düşürən.

alasarı ur**.** bur.

alasarma fikrə düşmə.

alasarmaq **alasramaq** > ələ sərimək. ələ sərmək. ələ salmaq. əlikləmək. alıqlamaq. şuxluq edmək. istihza' edmək.

alasarmış fikrə düşmüş.

alasarsa fikrə düşsə.

alasartıurmaq fikrə saldırmaq.

alasavağ **alaşavağ**. çalağ. alaqara.

alasayvan altoran.

alası **1**. **(**< **alasımaq**: oxşamaq**)**. məcazi. -sözlərin **onası alası** anlamları. **1**. borc. -**verəsi alası**: bedehkar bestankar. **1**. alısı. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

alası **-alası olsa içində**, göz yahalar seçimdə.

alası sevdası. həvəsi. -**keçmiş**, **yaşın sevdası**, ağlar gözüm yaş gəlməz. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.).
-**toxun acdan alası** yox, acın toxa verəsi yox..
-**toxun acdan alası yok**, acın toxa verəsi yok.

alası **-**üzü gözəl, **qoyn alası**, içi gözəli, **kövn alası**. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl).

alasılamaq istisna edmək.

alasilik **1**. pis olmayan. keçinməli. -**alasilik** bir yaşamı var. **1**. çox arın, təmiz olmayan. **1**. ğeyri mə'sum.

alasımaq **1**. oxşamaq. **1**. müştəbeh düşmək **(**olmaq**)**. oxşadıb yanılmaq, yahalmaq.

alasın müstəna.

alasır çalasır. çalaçaxır. çalakef. alakef. yarı əsrik, kefli.

alasıraq alısı. alası. alsıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

alasıtlamaq korsulamaq. kiçisiləmək. pis, mühəqqər görmək.

alasıtlayu korsulayu. mühəqqər yana. (mühəqqər amiz).

alasoyuq **ala soyuq**. çalasoyuq.

alasuq **alasum**. axsum. kefli. məst.

alasum **alasuq**. axsum. kefli. məst.

alasüt **ala süt. 1**. sütül. yeni yetmə. alayeti. alayütül. (nov rəs). **1**. su qarışıq süt.

alaş **(**hər çeşit**)** yaxacaq. yanacaq.

alaş dəğişim. təhəvvül.

alaşa **1**. (**al aşa**). alqarğaş**.** hayküylü. **1**. **alaca.** alçaq. pisik. pısıq.

alaşavağ **alasavağ**. çalağ. alaqara.

alaşı adağı. nimdaş.

alaşıq (**ala ışıq**). (sayəroşən).

alaşıq **1**. ala ışıq. (nim roşən. sayə roşən). **1**. iştibah. -gözlə **alaşıq** salma: gözlə iştibah salma. -**alaşıq** düşdü:iştibah düşdü. **1**. kölgəzik. -**alaşıq**, **kas kölgə**: kölgəz.

alaşıl **albaşıl** (**almaq. albamaq + aşmaq**). altuş. servis. qulluq.

alaşım aşıc **(**< **aşmaq)**. qaynaş. qoşma. biləşim.

alaşın mö'tad. aludə.

alaşınmaq (**alaşqanmaq**). müştəbeh düşmək.

alaşmaq alahılaşmaq. dəğişmək. təhəvvül tapmaq. mütəhəvvil olmaq.

alaşmaq alahılaşmaq. dəğişmək. təhəvvül tapmaq. mütəhəvvil olmaq.

alaşuluq çox şuluq.

alat **alad.** adı yaman. adı pis. (bəd nam).

alata **alada**. al vurmuş. başın itirmiş. pərişan..
-**alada ulada:** çalbağ**.** pox püsür. çoruq çürük.

alata **alada**. alınmış. **1**. vurqun. məftun. **1**. alışıq. öğrəşmiş. adət kərdə.

alataq **aladağ**. **altağ**. uluğdağ. uludağ. uca dağ.

alatil **aladil**. **çaladil**. qarışıq dillərdən oluşan dil.

alatınmaq **aladınmaq**. **aldınmaq**. etgilənmək. etgisinə tutulmaq. təhti tə'sir qərar tapmaq. mütəəssir olmaq.

alatıtmaq **aladıtmaq. aldıtmaq.** etgilətmək. etgisinə bıraxmaq. mütəəssir edmək.

alatlıq **aladlıq.** adı yamanlıq.

alatoran **ala toran**. bor qara. bor baray.

alattan **aladdan bəri**. obaldan. qabaldan. ötədənbəri. ən əsgidən bəri.

alatun **altun**. qızılı. qızılın. tələyi.

alatur **aladur.** köçər durar.

alatürka **alatürka**. türkəcər. türk sayağı.

alatürq **alatürk**. türkə qarışmış. qarşıqlı türk.

alatürlü **ala dürlü.** rəhbərəh.

alaüstün **ala üstün.** yeğrək. eyrək. iyrək. daha iyi.

alav -**alav alav** yanmaq: **alov alov** yanmaq: **yalav yalav** yanmaq.
-**alav alav alavlamaq: yalav yalav yalavlamaq**. ışıl ışıl ışıldamaq. pırıl pırıl pırıldamaq.

alav **lav**. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək. (fışqırmaq).

alav **yal. yalav. yalov. alov.** (> **al** > **lala. ala)**

alav **yalav**. **çalav**. **1**. bayraq. pərçəm **1**. od. yalar. çalar. gün. **(**çoxlu başqa dillərdə də bənzəri anlam var**)**.

alav **yalva. yalav.** şö'lə. -parlaq günəş kimi o, **yalva** saça: parlaq günəş kimi o, **şö'lə** saça.

alavan əlvan. sürül. sürlü.

alaver ticarət. bizniş.

alaverə **1**.alaver, alış satış, davər, arbat, araçı. **1**.alışveriş..

-**alverçi**, alıb satan, qatıb qatnaşdıran, dəllal, araçı.

alavı **-**gerçəyə gərək ayıtmaqdır, **yalanın alavı içində durur**. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**

alavız **alağız**. **ala ağız**. altı ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan.

alavlamaq -**alav alav alavlamaq: yalav yalav yalavlamaq**. ışıl ışıl ışıldamaq. pırıl pırıl pırıldamaq.

alavuz **alavız**. **alağuz**. **alağız**. **1**. **ala ağız**. altı ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan. **1**. ağzı açıq. -ikitlərə yol vermə, **alağuza** söz vermə. (**ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə).

alay bolay öylə böylə.

alay bolsa alaysa. öyləysə.

alay bulsa öyləysə.

alay **1**. gülüt. məsxərə. **1**. öylə. -sərinliyi **alay** gur değil: soyuqlu **öylə** çox değil. -**alay** çox olar: **öylə** çox olar. -**alay** demədimki: **öylə** söyləmədimki. **1**.çalğaş. kampany. təbliğat. -**seçgi alayı**: intixabat təbliğatı. **1**.yad. xarici. **1**. qərib. **1**. nərsədən uzaq, dış olan. -**qala alayı**: qala dışı. şəhər eşiyi.

alay -**alay bolqaç**: böylədirsə. madamki.

alay ora. -**alay** gedmə: ora gedmə.

-**alay qolayına baxmaq**: işin gedişinə baxmaq.

alaya oraya.

alaybəy albay. sərhəng.

alayeq **alayeğ**. orta babat. nə yaxşı nə pis.

alayeqtir **alayeğdir**. pis deyil.

alayeti alayütül. alasüt. sütül. yeni yetmə. nov rəs.

alayı havayı. müfdə. -**alayı** gəlir: əməksiz gəlir. -yaman alayı girər, alayı çıxmaz.

alayı surəti. çöhreyi. (boya).

alayın heç birin. -qonaq qonağı sevməz, ev yiyəsi **alayın (**bir təkin belə. birisində**)**.

alayqançılıqtır **alayqançılıqdır .-yaşam alayqançılıqdır** (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax.

alaylamaq **1**. alıqlamaq. alqılamaq. alaylamaq. ələ salmaq. nərsiyə gülmək. rişqand, məsxərə edmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə. **1**. rişqand, məsxərə edmək alıqlamaq. alqılamaq. ələ salmaq. nərsiyə gülmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə.

alaylar oralar.

alaylı **1**.**almalı**. -**alaylı** değil. -**alaylı** olursa, al. **1**. sərfəli. -**alaylı** değil.

alaylı oralı.

alaysa **1**. alay bolsa öyləysə. **1**. **öyləysə**. **öylə isə**.

alaysın allah qəbul edsin.

alayta -**alayda, dəbəklikdə qalmayan:** göybez.

alaytan **alaydan**. oradan.

alayütül alayeti. alasüt. sütül. yeni yetmə. nov rəs.

alazıq mərzül hal.

alba **1**. vergi. maliyat. **1**. yüküm. görəv. vəzifə. mə'muriyyət. **1**. əcr. ücrət. müzd. padaş. cizyə. mükafat. qənimət..
-**albalı**: vergili. yükümlü. müvəzzəf. -**albasız**: vergisiz. yükümsüz. mə'muriyyətsiz.

albac **alğac**. **1**. avlac. avsac. ovsuc. **1**. aldac. korac. kor edən.

albaki qablaki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki çağlarda.

albaq **albağ**. **1**. ibarət. **1**. **albağut**. konu. movzu'. **1**. böyük. yekə. **1**. əngəl. mən'. mane'.

albaq **albağ**. **alpağan**. **1**. pəhləvan. batur. **1**. aladağ. uluğdağ. uludağ. uca dağ. **1**. ulğat. alğat. uca. yüksək.

albaqi **albaki**. qablaki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki çağlarda.

albaqır **albağır**. əziz girami.

albaqıt **albağıt. albağut. alpağut. yalbağut. yalbağıt.** yalına, təkinə döğüş apara iğid.

albaqut **albağut**. **1**. **albağ**. konu. movzu'. **1**. **albağıt. alpağut. yalbağut. yalbağıt.** yalına, təkinə döğüş apara iğid.

albalı vergili. yükümlü. müvəzzəf. -**albasız**: vergisiz. yükümsüz.

albamaq **alğamaq**. **1**. avlamaq. avsamaq. ovsunlamaq. **1**. aldatmaq. koratmaq.

alban imumi. rəsmi. dövləti. formel..
-**alban gərək**: rəsmi, dövlət görəvləri..
-**alban yasun**: rəsmi, dövlət qanunları..
-**alban umaları**: dövlət ümənaları.

albarmaq **1**. **abarmaq**. **(alıb barmaq)** > aparmaq. alıb gedmək. **1**. (alıb barmaq) aparmaq. - bunu bizə **albar**. **1**. alıb barmaq. aparmaq. daşımaq.

albas **(**basıb alınan nərsə**)**. bac. xirac.

albas iblis.

albasçı işğalçı.

albastamaq **albasdamaq**. işğal edmək.

albastı ifritə.

albasuq **albatuq**. müstə'mərə. koloni.

albaşçı aldarqa. alyorqa. baş qamandır. fəmandehi kull.

albaşıl **alaşıl**. (**almaq. albamaq + aşmaq**). altuş. servis. qulluq.

albat **(**alınıb basılan**)**. **1**. bağlı olan. tabe'. müti'. **1**. qul. qulam. kölə. bərdə. **1**. ayağaltı, aralıq hər çeşit, işləri görən işçi. padov. şayırd.

albat rəhn. girov. qarov.

albatal **albadal**. qoğala qaşdı. qarışıqlıq.

albatuq **1**. əsir. **1**. **albasuq**. müstə'mərə. koloni.

albatun devlət ocağı. devlət heyəti. kabinə.

albatunmaq rəhn edmək. rəhnə almaq.

albatutmaq rəhinə qoymaq, vermək.

albay **1**. abır. şərəf. -**albay adaq**: ad san. san şöhrət. **1**. alaybəy. sərhəng. **1**. **ulbay**. böyük bəy.

albıs **albas**. **(**< **al)**. alvas. cin. kötü ruh. şeytan. al, kötü ruhlarla avsalayan.

albos **alboy. alaboy**. nim tənə. təndis.

albur xoşbur. xoşbu.

albusuq çarpıq. cinli. ala **(**yaman ruhlara**)** aldınmış, qapınmış. pisik. ruhu xəsdə. malixulyalı.

alcaq alan.

alcaq **ancaq. qancaq**. qanacaqlı. bilgin.

alcaqın **-**alcağın olsada, vercəğın qalmasın.

alcaqların **-**ulcağların daşı, **alcağların başına**, ulcağların qadası, dığaların başına.

alcaqlartan **-alcağlardan baş alan dursun**, ulcağlardan daş alan. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).

alcaş qabiliyyət. zərfiyyət. -**öğrənmə alcaşı**, **qabiliyyəti**: qaspır (< **qabsamaq**).

alcaymaq **alaçağmaq**. haçalanmaq. **(**iki qıç kimi**)** ortasından **(**arasından**)** açılmaq. **1**. -**alcayın oturmaq**: dizləri aralı oturmaq aralı. -**alcayın durmaq**: qıçların aralı qoyub durmaq. **1**. şəqqələnmək. -təprəmdə yer **alcaymış**.

alcı alğur. ovçu..
-**aşığı alcı oturmaq**: işi onat olmaq. bəxdi gətirmək.

alcoşmaq birdənbirə alovlanmaq, alışmaq, tutuşmaq. mültəhib olmaq. iltihaba düşmək. müştəil olmaq.

alça **1.** nərsə qarşılığı alınan nərsə. qazanc. müzd. **1. alımça (**qazaqca**)..**
-alça demə, balça de.

alçacıq -**alçacıq qapıq**, evrəni çapır (tapmaca) (başmaq).

alçaq

alçaqlığı göstərən sözlərdən örnəklər.
{tapaqansız. tapaqsız. tapanaqsız. tapsız. basanıq. basqaban. basqanıq. azqın. açıq saçıq. çalağan. çalğan. çalıq. çaşqın. alçaq. alşaq. alçanaq. alçanıq. aldırışsız. aldırmaz. arınmaz. arlanmaz. armaz. arsız. hırsız. ırsız. həyasız. atılqan. ayağaltı. dabanaltı. ayıblı. əğbil. əğibli. quduruq. quduzuq. bərli. çevrimsiz. çevrişsiz. çəkinməz. çığırtqan. çiğnək. çeğnək. çılpaq. donanıqsız. donansız. donsuz. donuyırtıq. dönək. qoytan. qaytan. düşgün. düşük. düşmüş. düşünük. əkiçik. sinik. əsginik. əzik. geçimsiz. kovşur. kovuş (< **kav**. **kov)**. qansız. qapqansız. qarabet. götlək. kötübet. qaraçı. qaralı. qaraoğlan. qarqagöz. gözübək. çorgöz. şorgöz. ağgöz. gözüağ. qaraüz. üzü bərk. üzqara. üzlü. üzsüz. üzük. üzüqara. üzünüq. qaşqa. sırtıq. sırnış. üzə girən. qaravaş. qaypaq. qılıqsız. qıyqımsız. qırbal. qırban. qırçın. qıpıq. qıypıq. qaypıq. kürgənə. kürəgən. ürəgən. ürkən. ürkük. quş ürək. ödlək. öttək. ötürük. ötürgü. götü boş. qaçağan**)**. qorxaq. qorxmaz. qaçmaz. qotaq. qustağ. güstax. güctax. qoçtax. qurtax. gürtax. salaqlı. çalaqlı. ləkəli. paslı. pasaqlı. çıpıtlı. olunmaz. ödlək. örtünsüz. örtüsüz. durqunmaz. sakınmaz. salınıq. sıxılmaz. qısılmaz. qıyılmaz. qapıdan. şarlatan. tərs. usanmaz. utancsız. utanması qıt. qırtıpıl. utanmaz. süpütük. sırımşıq. sarnıc. sırtıq. sırtar. üzü yaman. gönü qalın. çəkinməz. utmaz. utsuz. uyancsız. uymaz. uysuz. uyumsuz. yalın. yarçın. yarşın. yastaban. yıpranaq. törəsiz. yolsuz. onuruz. onarsız. onursuz. gonğursuz. gonursuz. onursuz. gəmsiz. köndələn. çöndələn. döndələn. yöndələn. yandalan. körnük. kornuq. koraza. koryat. hoyrat. qoyrat. quyrat. kötük. qursuz. görsüz. qırpadaq. kösnük. qıldıqsız. qursaqsız. qorsaqsız. dəğərsiz. dəğrənsiz. dənəksiz. dənğsiz. dənsiz. törəsiz. öğsüz. öksüz. əksiz. saçma. çapqın. çalaba. yalabıq. çalabıq. əxlaqsız. ədəbsiz. bəd əxlaq. rəzil. çalçı. çalaba. çalıq. çinəsiz. xuysuz. iffətsiz. onğatsız. oğatsız. onatsız. qopuq. namussuz. e'tibarsız. abırsız. şərəfsiz. gəmsiz. dəğərsiz. heysiyyətsiz. şərəfsiz. qeyrətsiz. pərvasız}.

alçaq **1**. alaca. alaşa. pisik. pısıq. **1**. alığ. aşaq. -**uluğ alığ**: kiçik böyük. **1**. altın. aşağ. **1**. ast. astuş. rəzil. **1**. endik. yendik. **(**> əndək**)**. **1**. kəm xor. mühəqqər. təhqir olmuş. -**kəm xor** olduq. **1**. enə. külə. **1**. kəmiş. **1**. yapıs. yapsı. yastı. yatsı. -**yapsı** dağlar. -bu qalanın **yapsı** duraqları: bu şəhərin yastı evləri. **1**. kəmin..
-**yüksək alçaq**: dolqun çovqun. **(**fəraz o nəşib**)**..
-**alçaq könül:** aran..
-**aşağ, alçaq, rəzil olan:** altın. əclaf. namussuz. pozuq. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf..
-**alçaq könül**: kəmişgin. modest. firutən..

-**alçaq uca**: yen yaxa. **(**pəst o büləndə**)**. -yaşam yolları **yen yaxa** burulğan..

-**alçaq ulçaq**: aşağ yuxar.

alçaq **1**.?{**1**. < **balçaq**: **baltaq**: bölünmüş. xırdac) (**1**. **aşaq < asaq**. **astaq**)}.**1**.astuq (# **ostuq**: böyük). aşağ. həqir.

alçaq **1**.cıbbış. çapbış. yapbış. kiçik. xırda.**1.əksik.-başda dursa bir alçaq**, dağar gedər, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).
-alçaq adam: yaratıq.
-alçaq könül. ərin**.**ərinmiş**.** sınaq görmüş.**-**kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-**alçaq könül:** qanığan könül. çox göydən gedməyən. qane' olan. **-**çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**.
-**alçaq qısta**: səfeh kopoyoğlu.

alçaq **1**.küdük. basıq. **1.**kötü. köçə. (< **güdə**). pis..

-bilgindən bilgini var, **alçağdan alçağı**!!

alçaq **-alçaq ulçaq**: kiçik böyük.

alçaq -**alçaq, kiçik**, **bir qat ev**: kütev. götev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

alçaq alçaq. kəməl. həqir.

alçaq **endik**. **1**. düşük. **1**. (**balçaq**. **dalçaq**) (# **qalçaq**).**1**. gədə < güdə. **1**. yoşaq. -**yoşaq** səs. **1**.aşağ. -**əli endik**: əli aşağı. **1**.ürzəsiz. **1**.töbən (< töb. dib). şərəfsiz. **1**.yeriz. həqir. əsgik. mühəqqər**..**

-alçaq səggi: kütrüm. (götrüm: uca səggi).

alçaq -**ötükdən alçaq**: çox bayağı, dəğərsiz.

alçaq -uyğun düşüncəli, **alçaq könüllü biri**..

-**alçaq görüb daşlanma**, yüksək görüb, alçalma..

-**alçaq könül**: yuturqan.(# **quturqan**). firutən. mütəvaze'. təvazü'kar.

alçaq yerik. **-alçaq aşa**, kişi işə gəlir. (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (**yerik**: alçaq. namət).

(**yeğik**: mət).

-alçaq damdan qar yağar (tapmaca) (**ələk-un**).

alçaq könül sevgini gizli tut, umsulğu unut. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).

-alçaq könül: firutən. ərik.

-**alçaq ulçaq**: mət namət.

-keçmə alçaq köprüsündən, vur yıxılsın köprüsü.

-alçaq ulçağı köprü üsdə yaxalar. (namət mərdi köprü üsdə yaxalar).

-alçaq ulçağa borc vermiş köprü üsdə istəmiş. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

-alçaq, yoxa səs: cıq**.** cınqır. -**cıq** ed görəyim: **cınqırın** çıxmasın.

-**çox alçağ olan birinin:** bir alçağun. bir əsgiyin. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**barlığının**: tamının. hamısının).

alçaq **alşaq**. əsgik. -**eşək tanımaz alçaq**, at bilməz.

alçaq qolay. pis. -baylıq qazan elivə, bilməm demək çox qolay. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)

alçaq pəs. pes. pis. dalı. dar. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)

alçaqa -**bergil olma alçağa,** pəsgit yerdə yaxalar. (**pəsgit**: pis yerlə). (**bergil**: borclu)

alçaqar **alçağar**. {**(alçaq)**. **(çağ)**}. **(**alçaşaq. alçayaq. çarşanaq**)**. güdə, enli, sağlam, çağ gövdəli. bodur.

alçaqın **-alçağın biri**, kölgəsi burut. (**burut**: mundar). (yaman).

alçaqın **alçağın**. **-**bir ulcağın dincliyi, min alçağın **baş ağrısı**. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).

alçaqın -kül olsun odu, **alçağın yandıran odu**. (**alçaq**: şərəfsizin).

alçaqlara **-**alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.

alçaqlara **-qara toprağa batda**, alçaqlara alçalma. (**alçaqlara**: iğrənclərə. namətlərə).

alçaqlarda **kitozlarda**. namətlərdə. **-**kitozlarda and yasa bəllənməz. (**and yasa**: söz sana).

alçaqları **-**uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

alçaqların -**alçaqların cərgesi** (məhfili).

alçaqların **-**inancını alçadan, kəndi əşin küçüldən, **alçaqların alçağı**.

alçaqlartan **-alçaqlardan yapışma,** qalxmaq könlündə varsa. (**alçaqlardan**: əclaflardan).

alçaqlartan **alçaqlardan**. şərəfsizlərdən.**-alçaqlardan yapışsan**, ucalmağa boy verməz. (**boy verməz**: imkan verməz)**.**

alçaqlartan -ucalmaq üçün, **alçaqlardan uzaq dur**!.

alçaqlıq **1**. axış. eniş. (# **ağış:** qalxış. ucalıq). **1**. gədəlik < güdəlik.

alçaqlıq oyluq. (oy, oğ, oyuq, oğuq yer). çökətlik. çuxutluq. çuxurluq. oyçaqlıq. pəslik.

alçaqlıqı **alçaqlığı .-**nədərək **alçaqlığı** göz önünə gəlir. (**nədərək**:nəqədər. nəqqədir) .

alçaqlıqı **alçaqlığı**: əsgigliyi. -onun alçaqlığı qoysaydı, ulçaqlıqda bir pox olardı. (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

alçaqtan -**könlü alçaqdan**: **könlünalım**. **könalım**. **göylalım**. **göyalım**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

alçaqtan -**könlü alçaqdan**: **könlünalım**. **könalım**. **göylalım**. **göyalım**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

alçaqun -**bir alçağun**. çox alçağ olan birinin. bir əsgiyin. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**barlığının**: tamının. hamısının).

alçalan -göndəçisi, elçişi **alçalan el batar**, yüksələməz!.(**göndəçi**: xəbərçi. qazetəçi. jurnalist).

alçalcamaq **(alçanğ**: arası açıq**)**. qıçların aralayıb yerimək.

alçalır **-**gecə gündüz çavçalır, **günü gündən alçalır**. (tapmaca) (yaş. ömür). (**çavçalır:** çalğaşır. əlləşir).

alçalır **-**qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.

alçalma -alçaq görüb daşlanma, **yüksək görüb, alçalma**.

alçalma **-qara toprağa batda**, alçaqlara alçalma. (**alçaqlara**: iğrənclərə. namətlərə).

alçalmaq **1**. aşağlamaq. pəsəlmək. pəsə, aşağ düşmək. həqirləşmək. mühəqqər olmaq. **1**. aşağlanmaq. təməllüq edmək. **1**. əğsilmək > əksilmək. əsgilmək. təhqir olunmaq. **1**. kəmişmək.**1**.engizəmək (< **enmək**).

alçalmaq ətəgə düşmək.

alçalmayan -ac qalıb alçalmayan (bu söz kişini könül yelinə verərək, başın alçaqlıqa soxmaqdan oyatı (oyarı) verir.

alçalmış **-kimliyi alçalmış:** külsıra. külbaşlı. **-**eldən atılmış, **külsıra qalmışlara**. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun.

alçanq **alçanğ**. **alaçanğ**. **1**. arası çox açıq. -**alçanğ** atdımla yerimək. **1**. qıçların ağı çox açıq olan.

alçanmaq aşağılmaq. mühəqqərləşmək.

alçaşaq **(alçayaq**. **çarşanaq)**. alçağar. güdə, enli, sağlam, çağ gövdəli. bodur.

alçatan **1**. **alçadan**. kəmilətən. təhqir edən. **1**. əzici. (xar, təhqir edən).

alçatan **-inancını alçadan**, kəndi əşin küçüldən, alçaqların alçağı.

alçatar **alçadar.** altar. alta endirər. dəğişər. -aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət).

alçatı **-**inancını alçadan, kəndi əşin küçüldən, **alçaqların alçağı**.

alçatma **-**öz istəyivə olan sevigi **kimsəyə alçatma**. (**sevigi**: eşqi).

alçatmaq **1**. aşağlatmaq. pəsələtmək. pəsə, aşağ düşürmək. həqir edmək. təhqir edmək. **1**. çükütmək. kiçitmək. yergitəmək. külcətmək. pəsdələmək. boğmalamaq. yerləmək. **(# yeğləmək**: ucaltmaq**)**. -biri **yerləydi**, biri **yeğlədi**: biri təhqir etdi, biri təhsin etdi. biri alçatdı, biri ucaltdı. **1**. əzmək. (xar, təhqir edmək).

alçatmaq **1**. **sınğıtmaq**. təhqir edmək. **1**. əzitləmək. xar edmək.

alçatmaq altarmaq. alta endirmək. pisə dəğişmək, çevirmək.

alçatmaq yengətmək.

alçatmamaq kəmsitməmək**. -**uluya saygı gərək, **kiçiyi kəmsitməmək**. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

alçayaq **(alçaşaq**. **çarşana)**. alçağar. güdə, enli, sağlam gövdəli. bodur.

alçı (qasid. pişrov. xəbərçi. müjdəçi. munadi…bəşarətçi).

alçıq **(**alınmış**)**. satqın. dönük. xain. -el içrə **alçıq**, başmaqda palçıq.

alçınmaq aludə olmaq.

alçıvmaq gücdən düşmək. zayıflamaq.

alçov aldağ. kələk. -arslanıda **alçov** bilə yeydilər (**yendilər**: məğlub etdilər).

alçu topuq yanındaki çuxurluq.

alçuq **alçuğ**. güdaz. duzağ. tor. fənd. kələk.

alçur atqı. çalqı. şal < çal. sal. aşırma. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl).

aldanmaq **aldanmaq.** əzilmək. qapılmaq. -onun dadlı sözlərinə **əzildim**: aldandım. mək.

aldışın **aldışın.** -**aldışın yansın evi**, verdi kefi, yıxdı devi.

aləm **1**. burqac. **1**. obuq-bir **obuq**: bir aləm.

aləmaşgara **alışqara**. hamının gözü qabağında.

alğıtış -**saç alğıtış: saç alğızış**: saç aldırma. saç islah etdiriş.

alxan **alqan**. **1**.ağsoy.əşraf.

alxanlıq **alqanlıq**. ağsoyluq.əşraflıq.

alı **1**. qabağa. -**alı** deyirəm, dalı deyir. **1**. genədə. dubarə. -**alı alı**: genədə genədə. -gedib **alı** gəldim: gedib **dubarə** gəldim **1**. daha. -**alı** demə. -**alı** nə istirsin. **1**. əlavə. -**alı** artırmalı heç nə yox. **1**. abunə. -**alı** sürəsi bir illikdir.

ali **1.** qura. **1**. toxqına. toxuna. toxana. nibuğ ilə. dahiyanə. -öz elin **toxquna** öndərlik edmiş. -**toxqına** iş. **1**. barğal. **(**< **barmaq**: çatmaq**)**. hər nəyin son dərəcəsi. **1**. başaq. yaxcı. -çox başaq. -nə **başaq** mallar satan. **1**. **(**<> **ulu)**. ağa. yüksək. -**ağa** qılıqlı. -**ağa** ürəkli. **1**. **(**<> **ulu)**. ucan. ulan. süper**..**
-çox ali: aşabaşı. atabaşı..
-**ən ali**: yaxtuq. ən yaxcı.

ali -**şahım əli durur gəlir**, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.

alıb barmaq götürmək. götürüb gedmək. **aparmaq**.

alıb gəlmək gətirmək.

alıb -**alıb asğun oluncaq**, verib ökdə ol. (**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı)

alıb **-**alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) .

alıb -**alıb atmaq:** ilətmək. daşımaq.

alıb -**alıb bermək:** ibermək. göndərmək.

alıb -**alıb durmaq**: dura almaq: dalbadal almaq. bıraxmadan saxlamaq, tutmaq.

alıb **-alıb gedmək:** əkitmək. götürmək.

alıb -**alıb gəlmək:** əkəlmək. gətirmək.

alıb bəri. başlar. e'tibarən. -bugündən **alıb**.

alıb **-**gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə.

alıb -**yaramazları alıb dışlayın. (alıb dışlayın:** tutub atın. batil edin).
-**qarşı alıb qocaqladı:** istiqbal edib qocaqladı.
-tutğun alıb qul satar. (əsir götürüb qulluğa, qul kimi satmaq).

alıb -**alıb baran**: aparan. alıb barıcı: aparıcı. mücri.

alıc **alqıc**. **1**. alan. **(**girəndə**)**. **1**. yapılarda alma, qəbul otağı, bölümü..
-**paltar alıc**: geyim alqıc: asqılıq. rəxtaviz.

alıcı **1**. alan. **(# yolatan**: göndərən**)**. müşdəri. -**istəkli**, **müştaq alıcı**, **müşdəri**: alışçı. almaqçı..
-**alıcı berici: alımçı berimçi**. **alıcı verici.** bestankar bedehkar. -**alımçı** pişik, **verimçi** siçan.

alıcı avcı**.** amator. xəridar.

alıcı **avucu**. **(avğuci**. **alğuci)**. **1**. alan. qəbul edən. **1**. ovçu. şikarçı..
-**satıb alıcı**: **satın alıcı**: satılan nərsəni alan. müşdəri.

alıcı -bitli paxla, **kor alıcı gözləyər**.

alıcı **-göz alıcı gözəllik**, gözəllərdə özəllik. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı) (hər gözəlin kəndi özəlliyi var)**.**
-göz alıcı: göz çəkici. yaxımlı. alımlı. -göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (hər gözəlin

kəndi özəlliyi var).
-kor satıcı, **kor alıcı**.
-**satıcı kor**, alıcı kor.

alıclı **alımlı**. **alığlı**. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(# verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)**.

alıq **alığ. 1**. > **halu**. gic. **1**. alğın. alağın. qayğın. tədirgin. burğun. burnuğ. çaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**. **1**. alçaq. aşaq. -uluğ alığ: kiçik böyük. **1**. alma. qəbul. -**alığ oğur**: qəbul çağı. **1**. qonağ. mihman. **1**. əbləğ. ablağ. **1**. əlik. enik. oluq. hazir. mühəyya. **1**. qapı ağzı. astana. **1**. qabağ. muqabil. -buda sənin eddiyin yaxcılığın **alığı**. -bunun **alığında**. **1**. ərəfə. -bayram **alığı**. **1**. həşdi. **1**. alan. meydan. ərsə. -bu **alığda** işlmiz yoxdur. **1**. yalıq. misal. örnək. -bir **alıq** çəkəlim. -**alıqsız** keçin sözün özünə. **1**. məəttəl. -**alıq** qaldıq. -niyə **alıq** durmusan. **1**. gic. -**alıq alıq**: gic gic. **1**. mat. heyran. mütəhəyyir.

alıq **alığ**. **aldığ**. **1**. barmaqlıq. nərdə. mə'cər. mərcər. **1**. dam qırağlarına düzülən önlük. herə. **1**. dam qırağlarına yapılan sınğır, konqirə. **1**. dodağ. -**aldığı** yarığ. **1**. qasnağ. ələk, qəlbir, qaval, təpsi, sini, boşqabın qoğzaq qırağı. -bu boşqabları hammısının **aldığı** atıb. -**aldığı** çatlağ bardaqan su içmə.

alıq **alığ.** barış. varış. sanğ. idrak.
-bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, **qaldı alığ**, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

alıqılmaq aldırmaq. -saç **alıqılmaq**: saç aldırmaq, kəsdirmək.

alıqınmaq **alığınmaq**. **1**.alğınarmaq. almaşıqmaq. talbırarmaq. talbalanmaq. aldırarmaqna rahat, müztərib, qərarsız olmaq.**1**.qəbul edmək. -**bir məsuliyyəti alığınmaq** yükünmək., bir məsuliyyəti qəbul edmək.

alıqlamaq **1.alqılamaq**. alaylamaq. ələ salmaq. nərsiyə gülmək. rişqand, məsxərə edmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə.**1**.nərsənin üzündən almaq. nərsənin ucundan almaq, qırmaq. -qoyun **alıqlamaq**: qoyun (yünün) biçmək. -saçların çox uzanmış, **alıqla**.

alıqlantı **alıqlandı.** müşahidə olundu.

alıqlı **alığlı**. **alımlı**. **alıclı**. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(# verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli**.

alıqlıq **1**. müəttəlçilik. -bu **alığlıq** nəyə gərəkdir. -bu iş olacaqdır, ama biraz **alıqlığı** var. **1**.havalıq. dəlilik.

alıqoymaq **1.** ayrı qoymaq. istisna edmək. -məni gördüklərindən **alıqoy**. **1**. ayırmaq. -bu buxcanı öbürlərdən **alıqoy**. **1**. yana qoymaq. -bunu **alıqoy** sonra baxarıq. **1**. məhrum edmək. -tanrım bizi yarçalından (lütfündən) **alıqoyma**. **1**. geri, dalı qoymaq. -məni işlərimdən **alıqoyanlardan** biridə çox içgi içməkdir. -**alıqoyulmuş** ölkələr. **1**. **alqoymaq**. əngəlləmək. mən' edmək. mane' olmaq.

alıqoymaq **1**. əlindən qaçırmamaq. **1**.unutmamaq.**1**.parayla tutmaq. **1**. tutub saxlamaq. bazdaşt edmək.

alıqoymaq götürüb, tutub, ayırıb saxlamaq. -bunlari sizə **alıqoymuşam**. -o gec gəlcək, yeməyin alıqoyun: alıb qırağa qoyun.

alım **1**. **altay**. zərfiyyət. **1**. qəbul. pəzirayi. **1**. cəlb. **1**. hövsələ.**1**. yordam. tədbir. **1**. yordam. ruval. rutin. **1**. qabiliyyət. **1**. zərfiyyət. **1**. yöntəm. tutulan yol, metod, usul. **1**. yol. metod. -işlər bu **alımla** alınmaz). **1**. rutin. **1**. tutulan yol. təriqət. silk. **1**. **alığ**. **alıc**. alacaq. **(**qərz. vam**). (borc**. **boş**. **ödünc)**. **(# verim**. **veric**. **berim**. **beric)**. -birindən **alımlı olmaq**: birindən alacağı **(**alacağlı**)** olmaq. -**alımın**: alacağın. -**alımım**: alacağım. -beşində **alımım**, altısında verəcəyim yox. -**alımın danmaz**: alacağın danmaz. -**alım verim**: **alıc veric**: alacağ verəcək. alcağ vercək. **(**borc**)** alma, **(**borc**)** vermə. -onlar birbirinə **alımlıdırla**: borcludurlar. -borcunu dandı, **alımın (**borcun**)** yox. -birindən **alımlı olmaq**: birindən alacağı olmaq. -**alımçı** arslan, **verimçi** sıçğan olur..
-**alım bilmək:** alınmalı, verilməli, qılınmalı, iddia olunmalı..
-**alım verim:** (be deh kari, be stan kari). -**alım verimlə satğaşmaq**: payapay dəğiş töküşmək, maamilə edmək.

alim baştay (başlı**)**. bilgə. danişmənd. alim.

alım **-qadalarıvı alım sənin.**

alım -**nə dörddə alım var, nə beşdə verim**, nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim.

alım -səni yaradanıvın **ağrın alım mən**. (alqış).

alımanmaq hövsələ edmək.

alımça **(**qazaqca**). alça.**

alımçı verimçi boşçu boşlu. bedehkar bestankar. -**alımçı** arslan, **verimçi** sıçğan. -**alımçı verimçi** sağlığın istər: **boşçu boşlu** istər.

alımçı (bestankar). -**alımçı verimçi**: boşçu boşlu. bedehkar bestankar. -**alımçı** arslan, **verimçi** sıçğan. -**alımçı verimçi** sağlığın istər: **boşçu boşlu** istər**..**

-alımçı verimçi: alımçı berimçi: **alıcı verici. alıcı berici**. bestankar bedehkar. -**alımçı** pişik, **verimçi** siçan.

alımı -yarqıcda onun üzə bu alımı bitirdik: dadqahda onun boşlu olduğun tanıtlatdıq. (**tanıtlatmaq**: sənədlə isbatlamaq).

alımımı -sən savıvı bitirdin (aldıra, qəbullada bildin), **mən alımımı bitirəmədim**. (**bitirmək:** sabit edmək).

alımın **-alımın alan:** borcun, tələbin alan. -**alımın** bilməyən, savrular gedər: nə istədiyin qanmazan puk olar gedər.

alımlı **1**. **alğımlı**. butumlu. bütümlü. heybətli. **1**. **alığlı**. **alıclı**. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**)**. **(borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(# verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)**. **1**. calib. **1**. cəzzab. **1**. qızıq. isti. -**alımlı** üz. (# **alımsız**: soğuq). **1**. hövsələli. **1**. altaylı. zərfiyyət.

alımlı **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı** söyləv. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).

alımlı göz çəkici. göz alıcı. yaxımlı. -göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (hər gözəlin kəndi özəlliyi var).
-doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).

alımlıq caliblik.

alımsıraq **alımtıraq**. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

alımsız **1**. soğuq (**# alımlı** qızıq. isti). -**alımsız** üz. **1**. hövsələsiz.

alımtıraq **alımsıraq** alısı. alası. alsıraq. alasıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

alın **1**. **alınğ**. çəkin. buyurun. sərf edin. **1**. tandağ. mandağ. bəxt. **1**. cibhə. **1**. öndə olan geniş görüntü, mənzərə. **1**. dağ. -**alın töpü**: dağ kəlləsi. **1**. **alna**. rişdə. -oxu **alınları**: təhsil rişdələri. **1**. cibhə..

-**alın topun:** hər yan. yer göy. -qışın keçdi, yazın gəldi, **alın topun** yaşarar..

-**alnı dönmüş**: alnıbağlı. bəxti, iqbalı, şansı bağlı**..**

-alnın ortası: qabaq. amac. hədəf. -düz **qabağından** vurdu. -**qabağa**!: hədəfə!..
-məni alın(: məni tutun: mənə baxın), görün nə gündəyəm.

alın 1. manğlaq. manla. -**manğlayı** çapıq: alnı yarıq. -**manğlayı** qırşıq. alnı qırşıq. **1.** buyurun. -çay **alın**.

alın **-alın yazısın**, yazılar pozmur, cinlər yozmur, **alın yazısı** seçim qoludur, seçimlərin quludur.

alın **-**sürüdən qalın, **qurda alın. (qalın**: ayrı düş. geri qal)**.**

alın -bağ salan, bağvan olur, **tovlayanın tovun alın**, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

alına -bir gözəlin **alına düşdüm**.

alına **-**eşq mal deyir satıla, mallara qatıla, **bir "maldan" alına**, "öküzə" satıla.

alınacaq avqaş. alqaş..
-**alqaş alıcı**: alvağac. təhsildar.

alınamaz -**geriyə alınamaz:** qayra alınatın. qaytarılamaz. qeytəriləməz.

alınan -**alınan alınandı**: almaq dedin al qutar.

alınan ilətilən. çatdırılan. götürülən. gətirilən. -**ilətilən** savlara görə.
-oyğa alınan: gözlənilən.

alınan -verilən pay, **alınan pay**, yığılan pay, dağılan pay. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

alınantı -**alınan alınandı**: almaq dedin al qutar.

alınar **-**qut güdülməz, **qut alınar**. (**alınar**: qazanılar).

alınatın -**qayra alınatın:** geriyə alınamaz. qaytarılamaz. qeytəriləməz.

alını ilət. çatdırı. götürü. gətiri.

alınıq **alınığ**. **1**. indilik. hali hazirdə. -**alınığ** bir işim yoxdur. **1**. öncədən hazırlanmış olan. -**alınığ** yeməklər.

alınır -sevgiyə olma qul könül, **çox sevdiyin alınır**, külü başan savılır.

alınır -**qutluq nə alınır** nə satınır, yalnız yaranır. (qutluq payı bacarıqcadır).
-ara ayrı olsa, **aradakı alınır**. (ara pozuq olursa, aradaki əldən gedər).

alınq **alınğ**. **alın**. çəkin. buyurun. sərf edin.

alınqamaq e'tiraf etmək.

alınqan **1**. incik. qıncıq. həssas. **1.** incik. darqın. qırqın. nazik. həssas.

alınqanlıq inciklik. qıncıqlıq. həssaslıq.

alınqıl **-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl**, uyuq savlar edilsə, yoğşar yumşar can könül.

alınma!. aldışma!. yahalma!. qapılma! **.-aldışma dözümə**, dözümlə çalış, dözüb yatan, yerə batmış.

alınmaq **alunmaq**. avunmaq**.** öğrəşmək. avunc, üns, ülfət, xuy tutmaq.

alınmaq **avtalmaq**. **1**. tutulmaq. yaxlanmaq. -qaçaqlardan üçü **avtalmış**. **1**. qavranmaq. anlanmaq. öğrəşilmək. -birin **avtalmadan** ikincinə keçmə. **1**. götürülümək. -buyruqlarız **avtaldı**. **1**. **(**içinə alıb**)** oğunmaq: incinmək: acı çəkmək. -hər nədən **avtalan** qız. **1**. etgilənmək. mütəəssir olmaq. -onun ölümü bizi **avtaladı**. **1**. istixrac olunmaq..
-**alınıb ilindik:** qapılıb ilişdik.

alınmaq edinmək. **1**. əldə edmək. ələ gətirmək. kəsb edmək. -çaxmağa kov qoyub çaxmasan, od **alınmaz**. -ilim bilim **alınmaq**. **1**. müvəffəq olmaq. çox çalışdı **alınmadı**.

alınmayan çıxmaz. çitik. -**çıxmaz** işə düşdüm, bilməm necə oldu. -çıxmaz oldu işlərim. -**çıxmaz** yollar: dibi qapalı. -**çıxmaz** önərilər: keçməz.

alınmaz **alnamaz.** tutulanmaz. -tərs tüs ilə doğru **yolağ** . (**yolağ** : təriqət. məzhəb).

alınmaz əl çatmaz. -**piçağa alınmaz**: çox az. dəğməz.

alınmaz **-**kişi dəlik daşla, **dişi qələm qaşla alınmaz**. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi).

alınmaz oyulmaz. yıxılmaz. -qala, itib batıb **dumanda**. (**duman**. tuban).

alınmaz **-**pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz, **dosluğuda alınmaz**.
-bir qoyundan **iki dəri alınmaz**.

alınmaz -sevgi daşı, təkin başda daşınmaz, **iki könül çırpınmasa alınmaz**. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır.

alınmır **-**qonşu üçün ev satılır, ev alınmır.

alınmış alada. vurqun. məftun.

alınmış alnuğ. toğlun. iğfal olmuş.

alınmış işqal olmuş.

alıntı **1**. nəql qovl. **1**. üzüntü. nəqli qovl. -**alıntı** söz. -**alıntı** mal. iqtibas.

alıntıqca **-**o nədir alındıqca yayılır. (**tapmaca**) (**öc**). (yaşam sürür. "öc almaq" təkcə yol durmur).

alıpsatar alverçi.

alır **-gerçəkdə alır dad**, sözdən. (**sözdən**: didən).
-yaşadların tavçasın, **yelli qulaq güc alır**.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).
-əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-ölüm min kərə gəlir, **bir kərəm alır**!.
-**üz gözəlliyi, başlar alır**, iç gözəlliyi, könlə yatır.
-ağız qulaqdan **söz alır**. (ağız dinlənən sözü təkərlər).

alır -işin dadın kürəkən alır, **sağduşa gözləmək qalır**. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)**.**
-sormaz adın, sormaz yaşın **alır canın**, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya**..**
-sıçan yuvasıda **ışığın gündən alır..**
-qulaq hər səsdən **payın alır**, ulu sözdən qayın **alır**. (**qayın**: gözəllik) .

alır -tamrıq duran kişidə, **damızlarda güc alır,** başlı olan kişidə **damızlardan, tüv alır**. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).

alırqa **almaq**. -**alırqa** gərək: **almaq** gərək.

alıs **1**. **alus**. **ulus. uluğ**. (< **al. ul**). uca. uzaq. -siz çox **ulus** geddiniz. **1**. (< **al**: qabaq). ileri. uzaq. -**alısqa**: uzağa. ilərıyə. **1**. uzaq. -**alıs** yaxdan gələnlər: **uzaq** yerdən gələnlər.

alıs uzun. -**alıs gəzgə**. uzun səyahət.

alıs -kəltəgöz, **alısgöz**: nəzdikbin durbin.
-**yaxın alıs**: yaxın uzaq.
7777. -**qaşalış:** qaş alma. qaşı islah edmə.
-**saçalış**: saç islahı.
-**saç alış**: saç islahı.

alısı alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam..
-bu işin **alısı** yox: bu işin gizisi (kələyi) yox.

alısına başarısına. təvanayisinə qədər. -**alısına** yemək: başara bildiyə yemək.

alış veriş -**alış veriş edmək:**çalnışmaq. dəğiş töküşmək. muavizə edmək.

alış **1**. alı sürəsi. abunənin süräci, müddəti. **1**. abunə olma. **1**. həyəcan. **1**. ağkürən. qayın ağacı. **(**qızıl ağac. qırmızımtıl təxdəli ağac. fıstıq **(**boyalı**)** ağacı). **1**. hər nəyin ağzı, girişi. virudi. (dəhanə). **1**. **almaq**. xərid. **1**. aşıt. adət. **1**.(pəziriş)..
-alış ötüş: al ver. təbadül..
-**alış satış**: alqı vergi.

alış **1**. coşqu. ehtiras. -coşqu qığılcımı: ehtiras qığılcımı. alış qovu, alış uçğunu. **1.** adət. -el **alışları**.

alış **1**. tovuş. pasyon. tutqu. iştiyaq. odlu ısıq. qızıqlıq. coşqu. coğuş. **1.**mö'tad.

alış adət. -**alış səssiz girər, dinməz öldürər**. {adət bala bala özünə yer elər, sonucunda bildirmədən edigər (**edigər**: qılar. e'mal edər)}. (alşın kəndi alışın önəmsəməz, nə olduğun biləməz. yan yörədən deyilən sözlərə uyarlı olmalıyıq. (**alşın**: alışqan. mö'tad).

alış -**bilim alış**: bilim öğrənmə. kəsbi daniş.

alış -**dərək alış veriş**. (**dərək**: nəğd).

alışan -**tez alışan**: küyrək. odlu. aşqın.

alışanmadı yurtanmadı. öğrəşənmədi.

alışar -**göz alışar**, könül yaxışar. (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül görəni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

alışar -könül anladıqca alışar.

alışçalış alışveriş.

alışçı **almaqçı**. istəkli, müştaq alıcı, müşdəri, xəridar.

alışıq alada. (alınmış). öğrəşmiş. adət kərdə.

alışıq çalşır. maamilə. mubadilə.

alışıq -**yalanlara alışıq**, boşuboşuna danışıq, küsüb küsməz barışıq, ara yaman qarışıq.

alışıqlıq könüklük. e'tiyad. mö'tadlıq.

alışılan **-alışılan, öğrəşilən nərsə**: tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. avunc. avıncığ. avuncuğ. avınc.

alışılmış **1**. basmaqalıb. **1**. saya. baya. normal. **1**. enik (**< enmək**). bayağı. adi. gündəlik ki. -**enik** yaşam.

alışqan **1**. qoratar. çaxmaq. fəndək. od qapızdıran. qapızdırac. **1**. qapızğıc. çaxmaq. kibrit. fəndək. **1**. aştıl. mö'tad.

alışqanlıq alışılan, öğrəşilən nərsə. tutuğ (> **düdük**). məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. avunc. avıncığ. avuncuğ. avınc.

alışqanlıq **almaşqanlıq**. yomraş. yapraş. adət. yayalıq **(**yayılı, gənəlləşib öğrəşilmiş nərsə**)**.

alışqara hamının gözü qabağında. aləmaşgara.

alışlamaq **avuşlamaq**. təsvib edmək. qəbul edmək.

alışmadı -bilən danışmadı!, **bilməyən alışmadı**!.

alışmaq **1**. alış veriş edmək. təbadül edmək. -qardaşı ilə oy **alışmağa** geddi: qərdəşi ilə təbadüli əfgara geddi. **1**. almaşmaq. yamdaşmaq. **yaplaşmaq**. yaydaşmaq. **1**. **alnışmaq**. öğrənmək. əzbərləmək. **1**. qızmaq. tutuşmaq. düşmək. -mala **qızıb** qız satan. **1**. **aşılmaq.** öğrəşmək. adət edmək. -**aşılmasa** əlin işivə, çətin gələ çörək dişivə. **1**. könükmək. könmək. könüp qalmaq. könlünə yerləşmək. adət edmək.. -**oy alışmaq**: gəngəşmək. sanğışmaq. fikirləşmək.

alışmaq çaxranmaq. çaxlanmaq. -onun odu **çaxranır**.

alışmaq ıssılıq duymaq. ısğaşmaq. -kişi soraşıb tanar, **ısğaşıb** qalar.

alıştıqın **-alışdığın dadlı bal**, keçsə günü acıyar.

alıştıqın **-**dadıqsıyar **alışdığın bal olsa belə**. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).

alıştılar -söz danışıb, **oy alışdılar**: söhbət edib fikir rəddi bədəl elədilər.

alıştınsa **-**ağız dadın bal olsa, **alışdınsa yad olar**.

alıştırma **alışdırma.** tapşırıq. təmrin.

alıştırmaq **alışdırmaq. 1**. aldırmaq**.** tutuşdurmaq. -bu kitnəni (fitnəni) **aldırma**. **1**. od qoymaq. yandırmaq. öğrətmək. adət vermək. -**aşıldırırıb alışdırmaq**: işlədib öğrətmək. **1**. köndürmək. könülə yerlətmək. adətlətmək. -haçarı qulupa **köndürmək**: haçarı kilidə **alışdırmaq**.

alışveriş **1**.alaverə.**1**.almaş çalmaş. dəğiş toxuş.

alışveriş alışçalış.

alıt **1**. (< **alt**. altıtmaq. azaltmaq). mənfi. **(# arıt.** (< **artırmaq**). müsbət). -**arıt alıt**: müsbət mənfi. -**arıt** sayı: müsbət ədəd. **1**. alıtma abunə edmə.

alıtınmaq aludə olmaq. burtınmaq. mö'tad olmaq.

alıtma alıt. abunə edmə.

alıtmaq -**saç alıtmaq**: saç qırxdırmaq.

alıvatmaq **alıb atmaq**. **düşürmək**. **saldırmaq**. **1**. kurtajlamaq. uşaq salmaq, aldırmaq. **1**. çıxarıb qoğmaq, salmaq. -onu işdən **alıvatdılar**.

alıymaz əl vurmaz. götürməz. -**artı olsa alıymaz**, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**artı**: artıq. izafə. ziyadə).

alız aciz. na təvan. -gücü gedsin **alızsın**..
-**alız**, **zayıf ışıq**: çalagöz.

alız **sozğun**. **1**. halsız. **1**.zəi'f. **1**. sönməyə uz qoymuş.

alqa **1**. (fəriba). **1**. irəli. forward. **1**. ucqar. uzaq. -**alqa** ölkələr. **1**. alahı. başqa. -**alqa** söz: başqa söz. -**alqa** gələn varmi. **1**. sabiqə. -**alqasından** de: sabiqəsindən danış. **1**. sabiq. -**alqa** bu sözlər qolaylıqla keçməzdi. **1**. indi. indilikdə. hali hazirdə. -**alqa** işləyən yoxdur. **1**. qabağki. -**alqa** başkan: **ex**. -ministre. -**alqa** başkan dövründə. -**alqaş**: alqa əş. qabağki qoşuq **(**yoldaş. həmsər**)**. **(**. -**alqaşından** necə oldu ayrıldın**)**. **1**. **alağa**. ileri. qabağa. **1**. **alğa**. ileri. **1**. quta. alqayış. oxuyuntu. üzərlik. duva. xeyir dua'. -**kor alqası**: **kor duvası**: inanılmadan yapılan alqa, duva. **1**.ən yuxarı. ən baş. -**alqa duran** tanrım. **1**.irəli.**1**.haq. həqq. -**alqalı**: həqli. -**alqasız**: həqsiz.**.**
-böyük alqa: **böyük həlqə**: girdəl.**.**
-bir adım **alğa**, ikisi arxa.

alqa **alğa. alda.**

alqa **alğa**. (al. alınğ. qabağ. ön). -bir sayıl **alğa** gedir: irəlilir. -**alğa** qoy: önə qoy. -**alğa** soxma: qabağa soxma. -**alğa** nə qoyacaqsan: önə nə qoyacaqsan. -**alğadan** götür, göz görməsin. qabağdan. -**alğa** buyur: qabağa keçin. -keç **alğa**: keç önə. -**alğası** bəzək, dalğası təzək. (**alğası**: üzü. qabağı). (**dalğası**: dalısı). -**alğa** iyi irisin, dalğa kirlisin. (**dalğa**: dalıya). -sürüdə qotur **alğa** qaçar. (sürünün önündə, sürüdən ayrı gedər). -sürüdə qotur **alğa qaçar**. (sürünün önündə, sürüdən ayrı gedər).

alqabarmaq **alğabarmaq**. **alğabarlamaq**. **(**< **al**: ön**)**. ilərləmək.

alqabaru **alğabaru**. **alğarış**. ilərləmə. ilərləyiş.

alqac **alğac**. **1**. ileric. mütərəqqi. **1**. öndə gələn. öndə gedən. **1**. **(**alın çağ**)**. ilk kəz. -**alğaç** ona vuruldum. **1**. arqarış. altut. vurtut. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

alqaçan **alqaçağan**. alda, öndə qaçan. tələsən. əcələçi.

alqaçı **1**. alaqçı. uğurçu. oğurçu. uğur, oğur, xeyir dua verən. **1**. alğaçı. alaqçı. uğurçu. oğurçu. uğur, oğur, xeyir dua verən.

alqalı -**alqalı alqasız**: qəbul edə edməz.

alqamaq **(**< **al**: ön**)**. öndə tutmaq. -hançı yolu **alqalı** bilməm.

alqamaq (**alqovmaq**). yılqamaq. yılqovmaq. selgəmək. iticə çapmaq.

alqamaq **alğamaq**. **albamaq. 1**. avlamaq. avsamaq. ovsunlamaq. **1**. aldatmaq. koratmaq.

alqamaq e'tiraf etmək. -öz suçunu **alqadı**.

alqamaz qəbul edməz.

alqamən qəbul edirəm.

alqamış bəxdəvər. dua olunmuş.

alqan kəzində elə həmən daqqa.

alqan **alğan**. **1**. **alağan**. {> **ərğəvan (**fars**)**}. al. qırmızı. **1**. alpan. alpac. qəhrəman. şampiyon. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə). **1**. **alyan.** alvan. əlvan. rəhbərəh. **1**. avuc. ovuc. **1**. set. -bir **alağan** boşqab..
-qaplab **alğan**: qaplamış. -yeyib **alğan**: yemiş.

alqan **alğan.** qan boyas. qan rəngi.

alqan **alxan**. əşraf.

alqanlıq **alxanlıq**. aşraflıq. ağsoyluq.

alqanmaq **alğanmaq. aldanmaq.**

alqanmaq **alğanmaq. allanmaq**. **1**. ayağına gedmək. hizuruna gedmək. xahiş edmək. **1**. əllənmək. əl qoğzamaq. **1**. əllənmək. əl uzunluğ edmək. **1**. **aldanmaq**. (ala qapılmaq). torğanmaq. toğlanmaq. (tora, tuğa qapılmaq). iğfal olmaq. məğbun olmaq.

alqansın -**tapızlarız alqansın**: ibadətləriz qabul olsun.

alqantan **alğandan.** birincidən. əvvəldən.

alqar **1**. qustağ. cəsur. **1**. oyundan birinci sırada oynayan oyunçu. **1**. (piştaz). **1**. **alğar**. **alağar**. başarıqlı.

alqar **aldar**. **1**. qabaqca keçən olan. bir olaydan bir nərsədən öncə olan. -**alqar** işləriz indikilərlə oxumur, tutmur. **1**. öncəl. sələf. ma qəbl. əsbəq. sabiq. pişin.

alqar batur. cəsur.

alqar mütərəqqi.

alqara batura. cəsura. -ayaq, qorxaqa, qaçqu yaraq, **alqara** durqu yaraq. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar, qormaza durmaq üçün yarar).

alqarçı tərəqqipərvər.

alqarış **alğarış**. **alğabaru**. ilərləmə. ilərləyiş.

alqarış **alğarış.** ilərişş. aldarış. önəriş. önürüş. gəlişiş. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.

alqarqaş **alqarğaş.** alaşa (**al aşa**). hayküylü.

alqarmaq **alğarmaq. yalğarmaq**. duva edmək. -bizidə **alqar**. -**alqarmadın** nədən **qarqısan**.

alqasanq **alğasanğ**. sanğ, zehn qarışıqlığı.

alqası -**alğası bəzək**, dalğası təzək. (**alğası**: üzü. qabağı). (**dalğası**: dalısı)

alqasın qəbul edsin: təqəbbələllah**. -**kişinin sözü baldı bal. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam)

alqasız -**alqalı alqasız**: qəbul edə edməz.

alqaş **alğaş. 1**. (**alğayış**). irləyiş. pişrəft. -**alğaş** dərəkləri: irlləyiş dərcələri. **1**. tapğac. ibadət. **1**. duva. dua. -**alğalıq: alğaş biçik**. duva kitabı. **1**. **alqa əş**. qabağki qoşuq **(**yoldaş. həmsər**)**. -**alqaşından** necə oldu ayrıldın**)**. **1**. qarışıq. muxtəlif cinsli. **1**. müttəhid. -**alqaş** devlətlər: müttəhid devlətlər. **1**. şarkı (melodi) ilə yanaşı, arxada gedən çalqı, səslər**..**
-əl alqaş: manüel. əl ovzari. əl əsbabı.

alqaş **avqaş**. **1**. ilişgi. rabitə. **1**. yılım. yapışqan. çəsb. **1**. qabiliyyət. **1**. qanma, düşünmə, dərk, fəhm, cəzb gücü. **1**. istək. **1**. iddia. **1**. alınacaq..
-**alqaş alıcı**: təhsildar.

alqaş neçə qaç. neçə tel.

alqaşa fitnə.

alqaşlamaq alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

alqaşmaq **avqaşmaq**. **1**. **(**birbirinə**)** tutuşmaq, dolaşmaq. pırtlaşmaq. **1**. yaxalaşmaq. dalaşmaq. **1**. **(**birbirinə**)** yapışmaq, qapışmaq. **1**. birləşmək. müttəhid olmaq.

alqaştırmaq **alqaşdırmaq.** alqaşlamaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

alqat **alğat**. **1**. ulğat. uca. yüksək. **1**. bet alğat. bet alat. üz göz. görünüş. zahir. -onun **bet alğatına** baxıb neçə yaş verirsin. **1**. kələk. hoqqa. alqat. **1**. həddiəksər. müntəhaəleyh. extreme. radikal. -**alqati**: həddiəksəri. müntəhaəleyhi.

alqataq **alqadaq**. {**alqa (**əl**) qadaq**. **(qadamaq**: döğmək**)**}. əllə döğmək, vurmaq. silli. tokat **(döğmək)**. şamar **(**< **çapmaq)**. şapalaq. çapalaq.

alqatamaq **alqadamaq**. {**alqa (**əl**) qadaq**. **(qadamaq**: döğmək**)**}. silli yumruqla döğmək.

alqatan **alqatçı**. extremist. ifratçı**.**

alqatan **alğadan**. qabağdan. -**alğadan** götür, göz görməsin. qabağdan.

alqataşlıq **alqadaşlıq**. birbiri aldında, üzündə durmaq. -**alqadaşlıq arxadaşlıq**: dosluq düşlük. dostluq düşmənlik.

alqatçı **alqatan**. extremist. ifratçı**.**

alqatçılıq ifratçılıq.

alqatki **aldaqki**. **(al**: ön**)**. keçmişdəki. öncəki. öncədəki.

alqatmaq zorla e'tiraf almaq. birinin boynuna qoydurmaq. -qılmadıq suçları ona **alqatdılar**: yüklədilər.

alqavan **alğavan.** alağun. alağan > ərğəvan.

alqavani **alğavani**. alaqoy. alağuy. zirişgi.

alqayar **(alıb qayıran**: alıb qoruyan, saxlayan**)**. əmanətdar.

alqayın alqadan. öncədən. əvvəlcədən. aldınala.

alqayır **(alıb qayırmaq**: alıb qorumaq, saxlamaq**)**. əmanətxana. əmanət otağı, dəfdəri.

alqayış alqa. quta. oxuyuntu. üzərlik. duva. xeyir dua'. -**kor alqası**: **kor duvası**: inanılmadan yapılan alqa, duva.

alqayış **alğayış**. irəliləyiş. pıroqres. pişrəft.

alqaymaz qəbul edərməz.

alqaymən qəbul edərəm.

alqəlsə **algəlsə**. ixtilaflı olsa. **-**iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, **altı ağız algəlsə**, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa).

alqı {**alğı** (< **al**: ön)}.**1**.dibaçə. **1**.biriş. başda. giriş. müqəddimə. **1**. alacaq. borc. -acda alqın **(**alacağın**)**, bəyə vergin olmasın. **1**. **alğı**. duyu. duyur. sezi. tav. tavış. tov. tovuş. hiss. **1**. anğı. fəhm. tutu. duyu. dərk..
-**alqı vergi**: alış satış. **1**. qabaq. -**alqılar**: qabaqlar. **1**. üz. nəma. front. **1**. dərk. idrak. dərk gücü.

alqı **1**. şans. -onların köçənlərinə yarqı (rəhmət), qalanlarına alqı dilərim. **1.** idrak.

alqı bərdaşt. -yalnış **alqız** var.

alqıc **alğıc**. **alıc**. **1**. duyma, duyur, tovuş, hiss ayqıtı, üzvü. **1**. tutac. girəndə. **1**. alan. girəndə. **1**. yapılarda alma, qəbul otağı, bölümü..
-**geyim alqıc**: paltar alıc. asqılıq. rəxtaviz.

alqıçı **alqışan**. **alqışçı**. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

alqıq **alğıq**. çatı. çatıntı. nailiyyət.

alqılama yoğuşlama. yoğşulama. xoş üzlə qarşılama. iyimsər, uğurlu, mütəbərrək görmə. **(# qarqılama**: asıq üzlə qarşılama. pis, kötü görmə).

alqılamaq **1**. **alıqlamaq.** alaylamaq. ələ salmaq. nərsiyə gülmək. rişqand, məsxərə edmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə. **1**. oyulqamaq. təsəvvür edmək. dəryaft edmək.

alqılamaq dərk etmək.

alqılamaq düşünmək. dərk edmək. idrak edmək.

alqılanmaq düşünülmək. dərk edilmək. idrak edilmək.

alqılar -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

alqılatmaq qələmdad edmək. təsəvvür oyatmaq.

alqılayış -**yanlış alqılayış:**yanılsım. yansım. həzyan. ilüzyon.

alqılı **alğılı**. duyumlu. idraklı. şuurlu.

alqım **alğım**. butum. bütüm. heybət.

alqımlı **alğımlı**. **alımlı**. butumlu. bütümlü. heybətli.

alqın alacağın. **-acda alqın**, bəyə vergin olmasın. (**vergin**: verəcağın).

alqın **alğın. 1**. alağın. alıq. qayğın. tədirgin. burğun. burnuğ. çaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**. **1**. çaşqın. ürkün. burtun. bunağ. mat. məbhut. heyran. müztərib. pərişan. pıraqo (latin). **1**. tab. təvan. -bitmiş dözüm **alqını**. **1**. çalğın. mə'yub. şikəs. **1**. şaşqın. mütəhəyyir.

alqın aşiq. **-sevilməyə alqın**, sevilməməkdən dalqın olan, kəndin ucuz satar. (**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

alqınan **alğınan. dalğınan**. huzuru pozulan. sinsiyən.

alqınanmaq **alğınanmaq. dalğınanmaq**. huzuru pozulmaq.

alqınarmaq **alğınarmaq**. alığınmaq. almaşıqmaq. talbırarmaq. talbalanmaq. aldırarmaqna rahat, müztərib, qərarsız olmaq.

alqınmaq **1**. mənimsənmək. öğrənmək. yadalınmaq. **1**. qəbul olunmaq.

alqınmaq **alğınmaq**. **aldınmaq**. dəğişmək. -rəngi (çırayı) birdən **aldındı**.

alqınmaq üzləşmək. muvaceh olmaq.

alqır altunsı. qızarıq. qırmızımtıl. -alqır sarı: qızıl sarı. altun sarı.

alqısız **alğı.** duyum. idrak. şuur. -**alğısız, söz yaranmamış**, dilsiz, söz dayanmamış. (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş.

alqış : {**alqış** -yeri boşdu boş olsun, geddiyi yer **XOŞ** olsun. (# Qarğış. -yeri boşdu boş olsun, geddiyi yer **GOR** olsun)}..
-**sanasız alqış.**

alqış **alğış**. **1**. çəpin. (dəst). **1**. dua. -sana **alqışla** yola saldılar. -çalış qazan ata ana **alqışın**, əmgəsizin bolağ olsun yay qışın. **1**. dua. duğa. **1**. sitayiş. səna. **1**. sələvat. **1**. yarasın. afərin. **1**. təqdir**..**
-yaman alqış: azalqış. bəddua. yaman alqış. (# **alalqış**: yeğdua)..
-**alalqış**: yeğdua. (# **azalqış**: bəddua)**..**
-alqış aman, **qarqış** yaman.

alqış **-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər).
-tanrım, iykular yaz başımıza, uğurlar çək qarşımıza. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

alqış xeyir dua.

alqış təşəkkür. -**sıy alqışla**: ehtiram təşəkkürlə.

alqış **-**yağmur bilən yer gögər, **alqış bilən ər kökər**. (**gögər**: göyərər). (**kökər**: bəsirir. becərir).

alqış **-**yağmur bilən, yer gögər, **alqış bilən, ər gögər**. (**gögər**: göğərər). (**alqış bilən**: dəğərləməklə, ərgişləməklə).

alqış -altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.(**iməsmi**: değilmi)
-**alqış qaldırar**, qarqış öldürməz.

alqışan alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

alqışar şukurlu. şukr edən. -**alqışar**, ərdəmli ərləri.

alqışarmaq səlalamaq. -{düşüklər çağırır. -bayrağı alqışarkən, **sanğurlayın** bizləri, görün bayraq üzündə, bizdən qalan izləri}. (**alqışarkən**: səlamlarkən). (**sanğurayın**: **sanğurlayın**. xatırlayın).

alqışçı **alqışan**. **alqıçı**. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

alqışı -**oğulluq alqışı**.

alqışın -**alqışın qazanmaq**: təqdirin qazanmaq.

alqışlamaq **1**. alqa **(al**. **əl)** çatıtlamaq. çəpikləmək. təşviqləmək. **1**. alqışlamaq. alğışlamaq. alqış alqılamaq.

alqışlamaq **alğışlamaq**. **alqış alqılamaq**. **1**. dua edmək. **1**. sitayiş, səna edmək. **1**. sələvat göndərmək. **1**. yarğalamaq. afərin demək.

alqışlar -yaz bayramız qutlu, türk bayrağız yaşar olsun.

alqışlar dualar. -yaratışqa bağışdan **alqışlar**. (yaradana candan dualar).

alqışlıq **1**. dua törəni. **1**. dua ilə bağlı olan.

alqışmaq **alğışmaq**. qızarığmaq. köz düşmək. közə düşmək. yetişməyə başlamaq. -üzümə **köz düşən** çağı.

alqışmaq **-tanqışıb alqışmaq:** minnətdarlıq, təşəkkür edmək.

alqışmaq **-tanqışıb alqışmaq:** minnətdarlıq, təşəkkür edmək.

alqıtınmaq **(**< **al**: ön**)**. saxsalınmaq. qarşıtınmaq. önü tutulmaq. **(**pişgirlik olmaq**)**. -**alqıtınmasaydi** dünyanı uşaq bürürdü.

alqıtmaq saxsalamaq. önləmək. qarışıtmaq. **(**pişgirlik edmək**)**. -nərsənin yayılmasın **saxılqatma** yolları.

alqıy zərfiyyət. qabiiyyət.

alqıya **-göz alqıya** ışıq tapar, kişi qanıya yolun tapar. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə)

alqıyamaq qəbul edmə qabiliyyətində olmaq. zərfiyyəti, qabiiyyəti çatmaq.

alqıyış qəbul gücü. qabiliyyət. mütəhərrik güc. təhərrük gücü.

alqızıl -**alqızıl sarı:** sarığan. zəfran.

alqızış saç alğızış: saç islahı.
-**saç alğızış**: saç alğıtış: saç aldırma. saç islah etdiriş.

alqovan alov, od qovan. ıldırım tək şaxan.

alqovmaq alov, od qovmaq. alqamaq. yılqovmaq. yılqamaq. yelgəmək. selgəmək. iticə çapmaq.

alqoymaq **alıqoymaq**. əngəlləmək. mən' edmək. mane' olmaq.

alqöy **algöy**. **alagöy**. mor. bənəfşə.

alqu -**alqu verqu**: alacaq verəcək.

alquci **alğuci**. **avğuci**. **avucu**. **alıcı**. **1**. alan. qəbul edən. **1**. ovçu. şikarçı. **1**. yerbasar. canişin. xələf. xəlifə. **1**. resiver. girəndə. **1**. **(**tilfun**)**. dəsdək. quşi.

alquq **alğuq.** mütəbərrək. mubarək. qutlu. müqəddəs. muqəddəs.

alqulanmaq ələ keçmək.

alqularam -yağudan damsa uğur, **ağqu kimi alqularam**. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). (**ağqu**: **ağu**. **ağı**. zəhər) (**alqularam**: qəbul edərəm).

alqur **alğur. 1**. alcı. ovçu. **1**. **çalğut**. bac. xirac. **1**. yalğut. vergi. maliyat. **1.** yalğut. vergi. maliyat. **1**. gülgün. güldük. güldək. çöhreyi. çehreyi. **1**. qeyd ed. səbt edmə.

alqurmaq **alğurmaq**. qeyd edmək. yazmaq. səbt edmək. -alası verəsivi **avala**. -arxıl tapılarında **avılanmış** yer adları.

alqurtmaq **alğutmaq**. **alğutmaq**. qeydə keçirtmək. yazdırtmaq. səbt editmək..
-alğut!: **alğurt**. qeyd etdir!.

alquruş **alğuruş**. qeyd edmə. səbt edmə. səbt edmə.

alquşmaq **alğuşmaq. alruşmaq. aldaşmaq**. birbirin toğlamaq. -niyə birbirizi **alğuşursuz.**

alqut **alğut**. **1**. **anğut.** al qırmızı, ördəksi (ördəyə oxşar) quş. **1**. qeyd dəfdəri. səbt dəfdəri.

alqutmaq **alğutmaq**. qeydə keçirtmək. yazdırtmaq. səbt editmək..
-alğut!: qeyd ed!.

alqutuş **alğutuş**. **1**. səbt nam edmə. **1**. qeyd ediş. qeyd etdiriş.

alqutuşmaq **alğutuşmaq**. yazılışmaq. adanışmaq. səbt nam edmək.

alqzış **alğızış**.saqqal islahı.

allah -**allah göstərməsin:** nəuzibillah.

allah **-**allah qonağı allah evində olar.

allah görən. tanrı. -**görən bilir**. tanrı bilir -**görən** nə oldu: allah bilir nə oldu.

allahsız tanrıtanımaz. -**tanrıtanımazı**, tanrı tanımaz.

allahsız tansız. inamsız. imansız. kafir.

allaq bullaq : allaq burlaq. mat gic. gic heyran.

allaq burlaq allaq bullaq: mat gic. gic heyran.

allaq **sallaq. 1**. müəlləq. tə'liq olunmuş. -işlərimiz **allaq** qaldı. **1**. məəttəl. -siz **allaq** qalmayın, işizdə olun. -bu gündə allaq qoydu bizi. **1**. avara. -əşi nə **allaq sallaq** gəzirsin. **1**. alahı. qalan. başqa. arada, yerdə qalan, duran nərsə. -**allaq** bir iş qalmayıb, daha gedə birlirsiz. -**allaq** sözüm yox**..**
-allaq bullaq: təpətaxlaq. kəlləmallaq. altüst**..**
-allaq pullaq: qıvır zıvır. şar şaqqatar.

allamaq bəzəmək-**allayıb pullamaq**: bər bəzək, qıvır zıvır qoşmaq.

allanar **-**sallancağı sallanar, **çoxlar görürür allanar**. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi).
{bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

allanmaq **alğanmaq**. **1**. ayağına gedmək. hizuruna gedmək. xahiş edmək. **1**. əllənmək. əl qoğzamaq. **1**. əllənmək. əl uzunluğ edmək. **1**. **aldanmaq**. (ala qapılmaq). torğanmaq. toğlanmaq. (tora, tuğa qapılmaq). iğfal olmaq. məğbun olmaq.

alları -**avçı bilir alları**, ayı bilir yolları. (avçı bilir alların, ayıda bilir yolların)..
-**avçı bilər alları**, ayı bilər yolları!.

alların -**avçı bilir alların**, ayıda bilir yolların.

allaşmaq qanazışmaq. qızarmaq. qızmırlaşmaq. qızmırlaşmaq. qırmızlaşmaq. qırmızılaşmaq. qızıllaşmaq.

allı artlı allı önlü. arxalı önlü.

allı -**allı telli durna**.

allı -dili ballı, **işi allı** yaramaz. (**işi allı**: edni pozuq. kirdarı yaman)**.**

allıq məkiyaj.

alma **1**. gəlmə. **1**. alnacaq. gəlcək. **1**. yad. biqanə. qərib. dəxil. **1**. alığ. qəbul. -**alığ oğur**: qəbul çağı. **1**. girdə. -**üz alması**: üz girdəsi..
-**alma gücü**: avqaş. alqaş..
-**alma aracı**: əl. alaqa..
-**kökalma**. **göyalma**: iri, yaşıl alma..
-**alma gücü**: altay. alım**..**
-ağızalma: ağızaltı. qəhvəaltı. subhanə.

alma -**alma yeyib ağrıyınca**, ərik yedə öl.

alma -keçmiş günün yadına dalma, **gələcək günün dadını alma**. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

alma -**özüvə alma:** özüvə yorma. özüvə götümə.

alma **-sən alma qələmi**, yazma yazını, içində olan, necə yazılı.

alma -altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.(**iməsmi**: değilmi)

almac sərraf. sərf edici. sandıqçı. təhvildar.

almaç qatır.

almaq **1**. aşırmaq. yemək. -sən məndən **aşıramazsın**. -dil dildən söz **aşırar**. **1**. **alırqa**. -**almaq** gərək: **alırqa** gərək. **1**. avlamaq. -könül **almaq**: könül **avlamaq**. **1**. bilmək. -deyə **almaq**: deyə bilmək. -aşa **almad**: {**1**. keçə **bilmək**. **1**. yeyə **bilmək}**. **1**. istixrac edmək. -göy gövərəntidən **alınan** yağ. istixrac olunan. **1**. buyurmaq. -**alın**: buyurun. götürün. **1**. qazanmaq. tutunmaq. edinmək. əldə edmək. ələ keçirmək. sonradan qazanmaq. götürmək. varmaq. uğramaq. **1**. ələ gətirmək. -yolunda hər nə düşdü **(**tuşladı**) aldı**. **(**# aldırmaq: əldən vermək. qapdırmaq. -hər nə varın **aldırdı**). **1**. götürmək. -**götürürsən götürmüsən. 1**. **ilmək. bilmək**. (təvanüstən). -yetə **alamazsın**: yetəməzsin. -**alamadım**: biləmədim. -çata **aldım**: çata bildim. -sana **almaz**: ğeyri qabili təsəvvür. -ala **almaz**: ala bilməz. ala ilməz. **1**. **olmaq**. **1**. **(**para**)** çəkmək. -bangdan para **almaq (**çəkmək**)**. **1**. avmaq. -**sanal avmaq**: nəzər toplamaq. **1**. **alış**. xərid. **1**. dartmaq. çəkmək. **(**eşiyə çəkmək**)**. -bangdan pul **dartmaq**. -postadan

taplığı **(**əmanəti**) dartmaq**. **1**. qəbul edmək. -bu gün qonaq **almıram**. **1**. işqal edmək. **1**. çalmaq. oğurlamaq. -yançuğumdan paramı **almışlar**. **1**. qəbul edmək. -içgi, dava, çay **almaq**. **1**. qazanmaq. -**ad almaq**: ad qazanmaq. **1**. **bilmək** -**düşə almaq**: **düşə bilmək**: tüş**əlmək.** **1**.avlamaq. -ac quş yiyəsin **alar**(yer /yeyər)**..**

-gözünün qurdunu almaq: gözünün qurdunu qırmaq: göz dağı vermək, qorxutmaq..

-**alıb gedmək**: **alıb barmaq**: götürmək. aparmaq. -onu yeməkçanıya **alıb bardı**: götürdü..

-**kən alıb** kəm verən dünya..

-**güclə almaq**: balqamaq..

-**ala almaq**: geri almaq..

-**ayrılıq sal, üstünü al:** ayrılıq sal, içinə dal ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək..

-çata **almaq**: çata **bilmək**. -yeyə **almaq**: yeyə **bilmək**. -**könül almaq**: könül soraşmaq.

almaq -**ağız almaq.1**. yad tutmaq. yadlamaq.görügə salmaq. **1**. ağızalmaq. qəhvaltı yapmaq. sübhanə yemək.

almaq -**aranı almaq:** aralaşmaq. araya girmək. soxulmaq.

almaq kipmək. tutmaq.

-durub almaq:. duraqlanmaq. durunmaq. durğunmaq. (baz istadən).

-**dura almaq:** alıb durmaq. dalbadal almaq. bıraxmadan saxlamaq, tutmaq.

-**götüb almaq**: qarşılamaq. -sev bilən **götüb almaq**: sevinc ilə qarşılamaq.

almaq **-sının almaq**: könlün almaq: xətrin almaq.
-**barığ** almaq: ruxsət almaq.
-**çatıb almaq:** çatmaq. iləmək. alamaq. -yatan öz bəxdinə **iləməz**: yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir.
-ləngər **almaq:** dəmir **almaq**. köçmək.
-**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (boşlunqa: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-ölüm ağzından almaq: ölümdən qurtarmaq. ölümdən döndürmək. ölümdən qaytarmaq.
-başa qadanı **satın almaq**. (kəlləsi üsdə bəliya gedmək).
-**kələklə söz almaq:** ağ ağız qılmaq. söz ağı qurmaq.
-**qarşı almaq:** istiqbal edmək. -**qarşı alsan** gələrəm. -**qarşı almaz**. -**qarşı alar** səni dağlar.

almaq 1.islah edmək. -**saçalış**: saç vuruş. -**qaşalış**: qaş alma. qaşı islah edmə. **1.**vurmaq. qırxmaq. -**saqqal almaq**. saqqal vurmaq. saqqal qırxmaq.

-qapıdan qoğub **pəncərəden almaq**: əlin kəsib ayaq açmaq.

-**düşün almaq**: **düşünə bilmək**: düşünəlmək.

almaq: qapmaq-**qulağdan qapmaq, almaq**: dinləyərək öğrənmək..
-**batın almaq:** dözmək. muqavimət edmək.

almaqa **almağa.-**tülkü əfə dadlı dillər söylədi, **qarqa bəydən pəndirini almağa**.

almaqa -**almağa uyqun:** alağul. almalı. məğqul. mə'qul.

almaqac **almağac**. **almağacı**.

almaqçı **alışçı**. istəkli, müştaq alıcı, müşdəri, xəridar.

almaqçımaq almağı, tutmağı gərəkimək. -bir qulluqçu almaqçıyam (almaqçımən).

almaqı **almağı. -**bilməzidim boşlamağı boşanmağı, düşdü duvağ, **öğrənibən boş almağı**. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun).

almaqtan -yaratıq varki verməkdən acısın **almaqdan dadlısın** bilməz.

almalı **1**.**alaylı**. -**alaylı** değil. -**alaylı** olursa, al.**1.**alrağı.

almalı alağul. almağa uyqun. məğqul. mə'qul.

almamısan **-yaşamı satın almamısan**, günü günün ölçürsən. başa gələn çəkilir!**.**

almamış -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, **sürüdən ayrılan, gücü almamış** (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir).

almanağ **almanağ.** çağluq. çağayıl. təqvim. ajanda. kəlandiyer.

almasın **-**dosdunu əkmə, işdən qalmasın, yağuna güləmə, **sirrin almasın**. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

almaş **1**. şift. novbət. -**almaşçı**: novbətçi. **1**. seçim. alternativ. -başqa **almaş** qalmadı. **1**. adıl. zəmir. -**almaş çalmaş**: dəğiş toxuş. alışveriş. **1**. təbadül. **1**. çərxiş. **1**. girəv. novbət. tənavüb. alternasyon. **1**. bədəl. əvəz. **1**. **almaştırış**. dəğişiş. dəğiştiriş. tə'viz. əvəzləmə. **1**. ripleys.

almaş dəğşiş. dalba dallıq. ardavallıq. tənavüb. peydərpeylik.

almaşçı novbətçi.

almaşıq **1**. dəğişik. dönük. əvəzi. **1**. dəğişmə. təbadül. mubadilə. **(***exchange***)**. **1**. bədəli. mübəddəl. əvəzi. -**almaşıq** adam**..**
-özlük almaşığ: **dönüşük zəmir**. (**inikasi**).pronoms refléchis. -mən özüm.

almaşıq səçənək.alternatif.

almaşıqlıq təbadül.

almaşıqmaq alığınmaq. alğınarmaq. talbırarmaq. talbalanmaq. aldırarmaqna rahat, müztərib, qərarsız olmaq.

almaşına yerinə. əvəzinə.

almaşıncan oportünist. fürsət tələb.

almaşınmaq dəğişmək. dönüşmək. kəndi kəndinə dəğişmək.

almaşış dəğişmə.

almaşıtmaq dəğişdirmək.

almaşqanlıq **alışqanlıq**. yomraş. yapraş. adət. yayalıq **(**yayılı, gənəlləşib öğrəşilmiş nərsə**)**.

almaşlamaq keşikləmək. çəkişləmək. girvələmək. girəvləmək. sıralamaq. sırılamaq. sırıqlamaq. novbətləmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək.

almaşlaşmaq keşikləşmək. çəkişləşmək. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. sıraya girmək. sıralaşmaq. girvələşmək. girəvləşmək. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik.

almaşmaq **alışmaq**. yamdaşmaq. **yaplaşmaq**.

almaştır **almaşdır!.** dəğiş!. təbdil ed!. əvəz, bədəl elə!.

almaştır **almaşdır**: çalışdırmaqdır. yerinə başqasın qoymaqdır. tə'vizdir. **-almaşdır tüm aldışların yarağı**. (**aldışların**: adetlerin).(**yarağı**: dərmanı).

almaştırış **almaş**. dəğişiş. dəğiştiriş. tə'viz. əvəzləmə.

almaştırış çalışdırış. təbadül. mubadilə.

almatan -**aldadan, almadan inanmaz.**(toğlayan, torbalamadan, inanmaz).

almatıq almayan.-**verəndə almadıq**, diləb alar. (verəndə, yalvarıb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən).

almay (alabilməz). gücsüz. zayıf. zəi'f. (natəvan). şuursuz.

almayan almadıq.-verəndə almayan, yalvarıb alar. (verəndə almadıq, diləb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən).

almaz bilməz. -deyə **almaz**: deyə bilməz. -aşa **almaz**: **1**. keçə **bilməz**. **1**. yeyə **bilməz**.

almaz -sana bilməz,**sanalı almaz**, sanalı verməz, qaran dünya. (**qaran**: könlü kor).

almazlıq -**yaşay almazlıq**: yaşaya bilməmək. yaşaya bilməzlik.

almır -**doluya qoyam almır**, boşuna qoyam, dolmur. (düşunülən yolların heç biri çözüm, çıxış yolu sağlamamaq, düzəltəməmək).

almır **-könlüm almır:** keşdim çəkmir. könlüm istəmir. meylim çəkmir. isləgim yox.

almış -yolun tutan, **çatın almış**, ağız güdən, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.).

almıştı **-**dağ dabanın **lala almışdı yazın**. (**dabanın**: ətəyin).

almız **alamız**. qırmızı. qırmızı badımcan. bamador. pamedor.

aln **1**. **alın**. tandağ. mandağ. bəxt. **1**. ald. -**aldıda**: alnında.

alna **alın**. rişdə. -oxu **alınları**: təhsil rişdələri.

alnac hər nəyin qarşı, üz, aldı yanı.

alnacaq alma. gəlcək.

alnaç cəbhə.cibhə.

alnaq **alnağ. 1**. **ağnaq**. oysuk. oysak. xiyal. vəhm. **1**. alma gücü. -**göz alnağı**. görmə gücü. görgü.

alnamaz **alınmaz**. tutulanmaz. -tərs tüs ilə doğru **yolağ** . (**yolağ** : təriqət. məzhəb).

alnı açıq ağ çək.

alnı -alnı kəsik: alnı çapıq.

alnıbağlı alnı dönmüş. bəxti, iqbalı, şansı bağlı.

alnıq **alnığ**. **1**. hazir. -**alnığa** hamı şah çıxar. -**alnığa** can qurban.

alnın -**alnın** açıq olsun (yarqış sözü).

alnına **aldına**. -**öz alnına**: **öz aldına**. öz başına. tək başına. təkliginə. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

alnış qəbul. -**alnış** saatı: qəbul saatı.

alnışı təsxiri. fəthi. -**qala alnışı**: şəhər fəthi.

alnışmaq **alışmaq**. öğrənmək. əzbərləmək.

alnuq **alnuğ**. alınmış. toğlun. iğfal olmuş. məğbun.

aloqlu **aloğlu**. qoxulu sarı boyalı üzüm.

alov **1.alav. yal. yalav. yalov.** (> **al** > **lala. ala) 1.**yalım. çoğ. coş. köz. ışıq. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq..
-alov zolağları, dilləri.

alov -**alov alov** yanmaq: **yalav yalav** yanmaq.

alov -dişi kişi, qadın altın, **altın alov** birbiriylə sınanar.

alov -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. **alov düşsə yandırar**, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

alov **yalağ**. **1**. **yalım**. şö'lə. yanan odun şö'ləsi, dili. od dili. **1**. yalqun. od dilimi..
-**alova, oda salmaq:** aldırtmaq. alovlatmaq. odlatmaq. yandırmaq.

alov -yalım, alov çəkmək, tökmək: yalvanmaq. alovlanmaq. -odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz, **otu sal odun içinə**, **yalvanar durmaz..**
-alov, od qovmaq: alqovmaq**.** alqamaq. yılqovmaq. yılqamaq. yelgəmək. selgəmək. iticə çapmaq.

alov **yalov**. **1**. **yalqun**. oddan törəyən yandırıcı, ısıqlı ışıqlı dilim. **1**. incə, işgə bayraq, pərçəm. {qarğı (neyzə), tüfəng başına taxılır)}.

alov **yalov**. **1**. **yalqun**. oddan törəyən yandırıcı, ısıqlı ışıqlı dilim. **1**. incə, işgə bayraq, pərçəm. {qarğı (neyzə), tüfəng başına taxılır)}.

alovlamaq **yalavımaq.** çaxmaq. -külək qalxdı, göy gurladı, şimşək **yalavıdı.**

alovlanır yalabır. -sezikləriz ulam yalabır. (xiyallarız dəvamlı alovlanır).

alovlanmaq **1**. yanqıllanmaq. **1**. qapınmaq. tutuşmaq.

alovlanmaq yalvanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək. -odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz, **otu sal odun içinə**, **yalvanar durmaz.**

alovlatmaq aldırtmaq. alova, oda salmaq. odlatmaq. yandırmaq.

aloyut piş fərz.

alötə **alödə (al ödə)**. nisyə olmayıb, nəğd satış.

alp -**biləyi alp: alp bilək**. güclü. qəvi.
-alp çərikdə, bilgə tirikdə. (biləkli savaşda, bilikli dolanşıqda, yaşamda bəllənir, seçilir).
(**biləkli**: batur, tovğac, pəhləvan) (**savaşda**: qoşunda).

alp yuxar. (# **alt**: aşağ). -**altından** girib **alpından** çıxdı.

alpac alpan. alğan. qəhrəman. şampiyon. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə).

alpaq **alpağ**. alpağan. pəhləvan.

alpaqan **alpağan**. **1**. albağ. pəhləvan. batur. **1**. aladağ. uluğdağ. uludağ. uca dağ. **1**. ulğat. alğat. uca. yüksək.

alpaqan **alpağan**. **alpağ**. pəhləvan.

alpaqut **alpağut. 1**. **albağut. albağıt. yalbağut. yalbağıt.** yalına, təkinə döğüş apara iğid. **1**. canlı iyid. dilir.

alpan **1**.alpac. alğan. qəhrəman. şampiyon. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə). **1**.qab. böyük çuval..
-**alpan talpan**: çarpıq bacaq.

alpar **alpər**. pəhləvan.

alpaş pəhləvan.

alpaşlanmaq pəhləvanlaşmaq.

alpər **alpar**. pəhləvan.

alpıq **(**al yapıqıç**)**. önlük.

alraqı **alrağı.** almalı.

alruşmaq **alğuşmaq. aldaşmaq**. birbirin toğlamaq. -niyə birbirizi **alğuşursuz.**

alsa **-**keçmişdən kişmiş çıxarsa, **alsa ağız dad olar**. (ağız alsa xoş olar).

alsalıq **alıq salıq**. mahasibat.

alsan -**alsan bitər**, satsan itər. (baxsan bitər (cücərər), savsan itər (başı soyuqluqluq edsən əldən gedər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar)**.**

alsan **-sevdiyin alsan kar olur**, alanmasan kor olur (**kar**: yaxcı). (**kor**: pis).

alsanı pişfərz.

alsarıya -nərsənin **alsarıya** çönməsi**:** kozan > xəzan.

alsat ticarət.

alsay **ulsay**. sayqın. yaraşqan. yaraşay.

alsıq şabalıt suvutlu, boyalı. açıq ala qoyuq, qəhveyi.

alsıqmaq **alsığmaq**. **alsınğmaq. alşınğmaq. 1**. qapısınmaq. tutulmaq. aldanmaq. tovlanmaq. **1**. əldən vermək. əlindən alınmaq. əxxazlıq, musadirə olunmaq. -bu işdə o mal davarın **alsığdı**.

alsıqmış **alsığmış. alsınğmış**. aldanmış.

alsılanmaq ifşa olunmaq. xəyanət olunmaq.

alsım **alzım**. > **lazım** (< **alzınmaq**. **alsınmaq**: alınmağı, olunmağı gərəkən, istənilən).

alsın çalsın. dəğmə düşər. həssas.

alsın -**düzgünün dizginin alsın** düzən əllər əlinə. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). (**düzən**: yasan. yaradan).

-aldınsa bəğin, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, **payın alsın**. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

alsın **-könlün dinc alsın** çırpınmadan.

alsınıtmaq təlqin edmək.

alsınqmaq **alsınğmaq. alşınğmaq. alsığmaq**. **1**. qapısınmaq. tutulmaq. aldanmaq. tovlanmaq. **1**. əldən vermək. əlindən alınmaq. əxxazlıq, musadirə olunmaq. -bu işdə o mal davarın **alsığdı**.

alsınqmış **alsınğmış. alsığmış**. aldanmış.

alsınmaz yahalmaz. aldanmaz. **-**güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz. (inanan alsına bilir). (inanan qayrıla bilir). {e'timad edən, dönüklüyə yem ola bilir. (**dönüklüyə:** xəyanətə)} .{inanan kimsə dönüklükdən qornalmaz). (**qornalmaz**: məhfuz qalmaz)}.

alsıraq alısı. alası. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

alsıt çalsıt. həssasiyyət. alerji.

alsıtmaq **1**. xəyanət edmək. ələ, lova vermək. satmaq. ifşa edmək. xudə' edmək. **1**. təklif, tovsiyə edmək.

alsızba : eliyə bilirmisiz: eliyə ilirmisiz.

alsu açıq. qızılsı.

alşaq alçaq. əsgik. -**eşək tanımaz alçaq**, at bilməz.

alşanmaq adiləşmək. -bu olay indi hər yanda alşanıb: ad. -oğurluq o qədər ölkədəd **alşanıb ki:** adiləşib ki. -**alşanmadan:** adiləşmədən.

alşım **1**. zəmir. **1**. iç üz. **1**. zehniyyət. **1**. şuur. **1**. vicdan.

alşınqmaq **alşınğmaq. alsınğmaq. alsığmaq**. **1**. qapısınmaq. tutulmaq. aldanmaq. tovlanmaq. **1**. əldən vermək. əlindən alınmaq. əxxazlıq, musadirə olunmaq. -bu işdə o mal davarın **alsığdı**.

alşınmaq **alşıtmaq**. sui (su'. suyi) istifadə edmək.

alşıtmaq **alşınmaq.** sui (su'. suyi) istifadə edmək.

alt arq **ald arx**. dal qabaq. -onun **aldı arxına** keçməli değil.

alt paltar çaşır. yaxşır.

alt **1**. **ald**. ön. qabaq. **1**. **(#** aşağ. dib**)**. **1**. **ald**. qabaq. ön. -uğur **aldıva** çıxsın. **1**. ast. as. -**assular**: yer altı sular. -su **astı** gəmi. **1**. **ald**. aln. -**aldıda**: alnında. **1**. asra. əsrə. aşaq. **1**. dib. ardal. **(**art dal**)**. **1**. aşağ. -**ayağ alti**: ayağ aşağı. **1**. aşağ.qoy. -**qoy yerlər**: aşağ yerlər. **1**. as. aş (# **baş**: yuxari). **1**. aşağ. (# **alp**: yuxar). -**altından** girib **alpından** çıxdı. **1**. ast. hər nəyin aşağ üzü. -**astın qastı**: **altın qaltı**: göy. **1**.töm (# **tam**: dam: yuxar). aşağ**..**

-alt üst: çiğ çevir. -**çiğ çevir** olub baxtı, çevrilib taxtı**..**

-ald arxadan: dalqabaqdan**..**

-əng aldi bilən: aşnu. ilk..

-**su altı**: **suv asti suvasti**..

-**alt çəkən**: utuzan. (# **üst çəkən**: aparan)..

-**aldından** qucaqlar, **ardından** pıçalar, üzə gəlsə gül tökər, arda keçsə kül tökər. **(**iki üzlü**)**..

-**alt ışıq**: arabanın alta vuran ışığı. (-**düz ışıq**: arabanın ortaya vuran ışığı. -**uz ışıq**: arabanın uzağa vuran ışığı)..

-**yastıq altda**: yastıq asda..

-**ayağ altı**. **1**. (qalı kimi) ayağ alta salınan nərsə. **1**. başmaq çeşiti. üstü neçə bağla tutdurulmuş ayaqqab.

alt -**alt usdə:** aşaq yuxar. pəsqə təpəqə.

alta **1. alda.alğa..**

-quş dilini bilənim, səkir səkə yürənim, **alda başın qıl çara**.

alta **alda**. **(**< **al**: ön**)**. **1**. önəri. pişnəhad. **1**. üzdə. zahirdə. səthdə. **1**.iki əli-qolu açaraq görsətilən böyüklük, çoxluq. birbelə. böylə. -**alda** yeməyi qurtarmaq güc. **1**. moğolcada **'qolaç'a** deyilir. **1**. barədə. -bu **alda**: bu barədə. **1**. **alda!** iləri!. **1**. (əldə. ilərdə). **1**.yaxın. -a**l**da olsa gətirrim. -**alda** deyil. **1**. enik. hazir. (amadə. fərahəm.

movcud). -yeməyə **alda** nəyiz var. -**alda** yeməklər. (dər ixtiyar. dəstrəs)..
-alta düşər. -nərədə göy **alta düşər** (tapmaca) (suda).

alta **-alta baxıb yerin tanı**, üstə baxıb özün tanı. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma).

alta -**alta endirər:** altar. alçadar. dəğişər. -aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət)..
-**alta endirmək:** altarmaq. alçatmaq. pisə dəğişmək, çevirmək.

alta **-atlı olan, altda qalmaz**. (yaraqlı ol, işi apar).

alta -**könlümün alda pökün**, partlamadan.

altac aldac cəzzab. calib. məczub, valeh edici.

altac **aldac**. toğlayan. iğfal edən.

altaçı **aldaçı**. əzrayil. (kötü ruh).

altaçı **altınçı**. qızılçı. zərgər.

altaçılıq **aldaçılıq**. **aldağılıq**. vurqunçuluq. qayğırlıq. qayğıkeşlik. -çəkdiyiz **aldağlıq**: görkəzdiyiz qayğırlıq.

altaq **aldağ. 1**. **andağ. uldağ**. hərnəyin yuxarısı, ən üstü. həddiəksər. **1**. **andaq.** hər nəyin alnı, yuxarısı, üstü. **1**. çalağ. kələk. hilə. nəxşə. yalan. **1**. aldatıcı. basıcı. salıcı. **1.**alçov. kələk. -arslanıda **alçov** bilə yeydilər (**yendilər**: məğlub etdilər).**1**. həqir.

altaq **aldağ. 1**.şərr. şeytan. -**aldağa aldınmaq**: şeytana qapılmaq. **1. toğlağ. torlağ.**

altaq **aldağ.** çöndək. çöndəl. düzən. hilə. kələk.

altaq **altağ**. aladağ. uluğdağ. uludağ. uca dağ.

altaqac **aldağac.** çöndələbçi. çalağay. dolandırıcı. düzənbaz.

altaqac **aldağac.** çöntələk. çöndələk.

altaqan **aldağan. 1. andağan**. qandıran. toğlayan. (firib kar). **1**. yasaburan. müztərib edən.

altaqan **aldağan**. narahat edən.

altaqançılıq **aldağançılıq.** aldalaçılıq. narahatçılıq.

altaqar **aldaqar**. avanqard.

altaqçı **aldağçı**. çalağçı. kələkçi. hiləçi. yalançı.

altaqı **aldağı**. gələcək. -**aldağı** günlər: gələcək günlər.

altaqılıq **aldağılıq**. **aldaçılıq**. vurqunçuluq. qayğırlıq. qayğıkeşlik. -çəkdiyiz **aldağlıq**: görkəzdiyiz qayğırlıq.

altaqın **aldağın**. aldatılan. tovlanan. məğbun.

altaqınmaq **aldağınmaq**. əldən çıxmaq. əldən gedmək. pamal olmaq. tələf olmaq. batmaq. həram olmaq.

altaqki **aldaqki**. **alqatki**. **(al**: ön**)**. keçmiştəki. öncəki. öncədəki.

altaqqi **aldağki**. qabalki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki.

altaquc **aldağuc. atlağuc**. çaplus.

altaqul **aldağul**. **1**.əldən çıxmış. əldən qaçırılmış. tələf olmuş. **1**.itmiş. -**aldağul** yollar.

altaqurmaq **aldaqurmaq**. yasaburmaq. kələkbazlıq edmək.

altalaçı **aldalaçı**. narahatçı.

altalaçılıq **aldalaçılıq**. aldağançılıq. narahatçılıq.

altalamaq **altına almaq.** boylatmaq (boyun altına almaq. boyun aşmaq). üstələmək. müsəllət omaq.

altalatmaq **aldalatmaq.** qıncaltmaq. ıncaltmaq. narahatlamaq. **(# dincətmək: incətmək**. rahatlamaq).

altalayıb alta qoyub. basaqarıb. gizgələdib. **-**kəndivi altalayıb, güzgü baltalama. (**güzgü düzün**: düz olan güzgünü). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

altam **aldam**. **1**. **aldat**. yalan. **1**. alma, ağırlama, pəziralıq yeri, evi.

altamac **aldamac**. düzənbaz. ovçan. mütəqəllib. -sənin dosdun **aldamacın** biridir.

altamaclıq **aldamaclıq**. kələkbazlıq.

altamaq **aldamaq**. **1**. **(**< **al**: ön**)**. önəri vermək. pişnəhad edmək. **1**. yalan demək.

altamaq aldatmaq. üstələmək. qələbə çalmaq.

altamat **aldamat**. tovtiə.

altamçı **aldamçı**. **aldatçı**. yalançı.

altan > **aludə**. burtan. mö'tad.

altan **aldan**. **1**. nisyə. (alınan nərsənin alda, qabaqda, irəldə verilən parası). (# **əldə.** nəğd). **1**. öndən. qabaqcadan. -**aldan** demişdi. **1**. **alton**. **(alt don)**. ayaqqabının alt kəfi. **1**. ayağaltı araclar. **1**. artan. çoxalan. **1**. ilərləyən.

altan çox çuxur. çox dərin. əmiq**..**
-aldan onğa: öndən onğa: sabaqdan sağa.

altanar **-**köpəçi küpəçiyə aldanar. (**köpəçi**: köpə yürən. tamahkar). (**küpəçiyə** : torbaçıya. kələkçiyə).

altanarsan **-aldatmasan aldanarsan**, aldatılmadan , aldat!, al, dad!.

altanılan **aldanılan**.**-sevgiyə aldanılan** birdə inanmaz.

altanıltıqın **-aldanıldığın düşünən** yanmış, üzülmüş, hayıfsınmış.

altanır **aldanır**. -**sadə tez aldanır**: yalın tez yanılır.

altanır **-cocuq könlüm aldanır**, alanına bəğinir, verəninə qınanır. (**bəğinir**: sevinir). (**qınanır**: döğünür. üzülür).

altanlıq çuxurluq. dərinlik. əmiqlik.

altanma **-aldanma könül, açma için hər yetənə.**

altanma **-**umduğun gözəlligə **aldanma könül**!.

altanmaq **aldanmaq**. **1**.**alğanmaq**. **allanmaq**. (ala qapılmaq). torğanmaq. toğlanmaq. (tora, tuğa qapılmaq). iğfal olmaq. məğbun olmaq. **1**.avlanmaq.**1**. əldən vermək.**1.**yalğışmaq. toğlanmaq.**1.**alsığmaq. alsınğmaq. alşınğmaq. qapısınmaq. tutulmaq. tovlanmaq.

altanmaq **alğanmaq. aldanmaq.**

altanmaq **-**ölümü danmaq, vara aldanmaq.

altanmaqsa (aldanmaqsa: kırıxmaqsa). -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

altanmaz **aldanmaz.** alsınmaz. yahalmaz. **-**güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz.

altanmış **aldanmış.** alsınğmış. alsığmış.

altanmış **aldanmış**. yahalmış. caymış.

altar alçadar. alta endirər. dəğişər. -aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət).

altar **aldar.** {< **al**: ön}. **1**. yaşlılar. böyüklər. ümənа. **1**. çalğar. çox kələkçi, yalançı. **1**. kələkbaz. hiləçi. **1**. **alqar**. qabaqca keçən olan. bir olaydan bir nərs **1**. alt bölüm.

altarxadan **aldarxadan**. dalqabaqdan.

altarış **aldarış.** ilərіş. alğarış. önəriş. önürüş. gəlişiş. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.

altarqa **1**.**ald arxa**. dalqabağ.**1**.**aldarqa**. albaşçı. alyorqa. baş qamandır. fəmandehi kull.

altarmaq alçatmaq. alta endirmək. dəğişmək.

altarmaq **aldarmaq.** anğarmaq. gözənmək. diqqət edmək.
anğarmadan: önsəmədən**. -anğarlı: anğarın**: diqqətli.

altaş **aldaş**. iştibah. səhv. -**aldaşa aldınmaq**: səhvə yol vermək.

altaşmaq **aldaşmaq**. **1**. **alruşmaq. alğuşmaq.** birbirin toğlamaq. -niyə birbirizi **alğuşursuz. 1**. yalan söyləmək. -gözün yummuyca aldaşmaq: göz belə qırpmadan yalan söyləmək.

altaşmaq **aldaşmaq**. iştibah, səhv, xəta, qələt edmək. -**aldaşdım**, bağışlayın. -**aldaşıb**, başqa yönə yönəldim.

altat **al, dad**. dadın çıxart. yiyənib dadın al. -evrənidə aldat, al, dad. (**evrənidə**: dünyanıda) (**aldat**: tovla).

altat **aldat**. **aldam**. yalan.

altat **aldat**: tovla. -evrənidə aldat, al, dad. (**evrənidə**: dünyanıda) (**al, dad**: dadın çıxart.yiyənib dadın al).

altat **-**aldatmasan aldanarsan, aldatılmadan , **aldat**!, al, dad!.

altatan -**aldadan, almadan inanmaz.**(toğlayan, torbalamadan, inanmaz).

altatan **aldatan. atladan**.

altatar **altı atar**. altı partlar.

altatar **-yavlaq yalvağı aldatar**. (**yavlaq**: hiləçi). (**yalvağı**:tamahkarı).

altatçı **aldatçı**. **aldamçı**. yalançı. -ellərə inanıb, suya dayanıb, **aldamçı** ümuidlərə bel bağladım.

altatıb **aldadıb**. **-**sevən görünən **aldadıb sevəni**. (sevən görünən aldadar sevəni).

altatıcı -(futbolda) oyun, **aldatıcı davranış**: çalım. buruq.

altatıcı **aldatıcı**. aldaq. basıcı. salıcı.

altatılan **aldatılan.** aldağın. tovlanan. məğbun.

altatılan -**qolayca aldatılan**: yoşaq. türkəsaya. -**qoçaqlıq**, **yoşaqlıq**: qoçaq tez aldanır.

altatılmaq **aldatılmaq**. aldığanmaq. tovlatılmaq.

altatılmaq **aldatılmaq**. qandırılmaq. {börk geymək: börk qoyulmaq}.

altatılmatan **-**aldatmasan aldanarsan, **aldatılmadan** , aldat!, al, dad!.

altatırsan -**aldadırsan birin, sanma abdalından**, güvənmiş biridir o lap artığınıdan (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**

altatış **aldatış**. çaşdırış.

altatmaq **aldatmaq.** albamaq. alğamaq. koratmaq.

altatmaq **aldatmaq**. **arğatmaq**.

altatmaq **aldatmaq**. göz boyamaq.

altatmaq **aldatmaq**. qandırmaq. qalıblamaq. {börk geydirmək. börkünü tərs geydirmək. börk qoymaq}.

altatmaq **aldatmaq.**altamaq.

altatmaq **atlatmaq**. toğlamaq.

altatmasan **-aldatmasan aldanarsan**, aldatılmadan , aldat!, al, dad!.

altav **aldav.** kələk. -**aldav yolu** ilə almaq.

altav -**yalan aldav birləşmiş:** ötrük kələk birləşmiş.

altay **1**. **alday**. qarşal. peşvaz. -**aldayına** kim çıxdı. **1**. alma gücü. alım. zərfiyyət.

altaylı alımlı. zərfiyyət.

altı **aldı**. **1**. **(**alınmış**)**. nəğd. -**aldı** para. -pulun **aldı** ver. **1**. qabağ. öncə. -iki saat **aldı**. iki saat öncə. -**aldıki**: öncəki. **1**. ərəfəsi. -**yaz aldı**: yaz qabağı. yaz ərəfəsi. -bayram **aldı**. **1**. nəticə. əsər. fayda. səmər. -bu sözün aldısı nə. aqibət.
aldıda: nəticətən. -aldısız: önəmsiz. səmərəsiz. -aldısın topla..
-**altı atar**: altı patlar.**.**
-yatan qaldı, **çapan aldı..**
-ağızaltı: **qəhvəaltı**. ağızalma. subhanə.

altı **aldı**. alnı. yüksəyin. ən yüksəyi. başı. **-**ərdəm aldı, altun dil. (ərdəm başı, til).
-altı olub ağzıbir, göy üzdəkin endirər, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan). (**ağzala:** sözbir olmayan).
-altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).
-qatı yüngül, **altı yoğun çox durar**. (**qat**: dam).
-**çənə altı:** çəkiş. çəkic.
-**altı ağa yığnaşar**, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

altı **aldı**. apardı. utdu. -dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı..
-altı dolu, uca danışar. (altı dolu, gumbuldar)**.**
-göt altı qayırmaq: durumun bərkitmək. (altın, dalın bərkitmək).

altı **aldı**. **-atlı olan yolun aldı**, atsız olan, yolda qaldı.
-**altı ağız:** alağız. alavız. ala ağız. sözbir dəl. sözbir olmayan. müttəhid olmayan.

altı **aldı. -qanığan aldı yolun**, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

altı -**altı saatlıq ara:** salqın. gündüzün ikidən biri. ertirdən günortaya dək, öğlədən axşama dək aralıq. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

altı **-**iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa)..
-**oturan orun aldı**, yürən izin saldı. (**orun** : yerin)**..**
-oturan verdi, **duran aldı**.

altı -**siqar altı**: küllük..
-**baş altı edmək.** bastatmaq. başında, içində, ürəyində olanı, işlədiyində, davranışında göstərməmək, gizlətmək. -**baş altı edmədən (**bastatmadan) üzünə dedi..
-**çənə altı:** buxaq..
-yükləsən kimsəyə, işin qaldı, **kəndinə inanır, işin aldı**. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

altı -tin tinindən, tən tənindən **aldı su.**
-**yeraltı**: zerzəmi.

altıc **aldıc**. alda, ala, iləri çəkən. mütərəqqi. qabağa ilətən. (pişrəftə). (**ardıc**: mürtəce').

altıq **aldığ**. **1**.işdən düşmüş. issiz. hissisiz. **1**.gücsüz. çögüt. **1**.şil. çolaq. çökət. iflac. muflic. fələc. əlil.

altıq **aldığ**. **alığ**. **1**. barmaqlıq. nərdə. mə'cər. mərcər. **1**. dam qırağlarına düzülən önlük. herə. **1**. dam qırağlarına yapılan sınğır, konqirə. **1**. dodağ. -**aldığı** yarığ. **1**. qasnağ. ələk, qəlbir, qaval, təpsi, sini, boşqabın qoğzaq qırağı. -bu boşqabları hammısının **aldığı** atıb. -**aldığı** çatlağ bardaqan su içmə.

altıq **-**sınmadıq, qaldıq, dirçəlib aldıq.

altıqanmaq **aldığanmaq**. aldatılmaq. tovlatılmaq.

altıqatmaq **aldığatmaq**. (aldatmaq). məğbun edmək. -**aldığatmadan**: məğbun edmədən.

altıqın **aldığın .-**ölüm, ala deməz ələ girməz, **aldığın verməz** .

altıqın **-**ölüm acqır olur, **aldığın vermir geri**. (**acqır**: acımaz. rəhmsiz).

altıqına **aldığına**. **ildiyinə**. başara bildiyinə. kəsə bildiyinə. -**aldığına** vurdu: **ildiyinə** vurdu. -ayaq **aldığına** ılqamaq: ayaq **ildiyinə** çapmaq. -başı **aldığına**: başı **ildiyinə**: ağlı kəsdiyinə.

altıqmaq **aldığmaq**.müflic, fələc, əlil olmaq. işdən düşmək. issizmək. hissisizləşmək.

altıqraq **aldığraq**. qabaqrağ.

altılamaq **aldılamaq**. qabağın almaq. saxılamaq. -gülməyin **aldılamadı**.

altılamaq **aldılamaq**. önləmək. qabağlamaq. qabağın almaq.

altım **aldım**. tilayə dar. cilov dar. **(# əqəb dar**: ardım. arxadan gələn kömək**)..**
-çiğin saldım, **pişigin aldım** (tapmaca) (your (xəmir)-çörək).

altımdan önümdan. -**aldımdan artın**: gözümdən itil. ged gözüm görməsin. çəkil git önümdən.

altımraq **aldımraq**. qabağraq.

altın {**aldın**. (**< al**. **il**: ön)}. **1**. bəyanə. (beyanə). alınan nərsiyə öndən verilən para. **1**. (< **al**: ön). qabaq. -bir neçə gün **aldın**: bir neçə gün qabaq. **1**.ilkin. əvvəl. -**aldın** özünə bax. -**aldın** sən. -**aldın** kim girdi?.**1**. ön bölüm. (-**ortun**: orta bölüm. -**ardın**. dal bölüm)**..**
-kişini iş bəlirür, **altını od**.

altın **1**. alçaq. aşağ. **1**. təməl. paya. bünyə. **1**. alta, təkə, aşağıya bağlı olan. toplumda. pozuq, yaramaz qatında olan. **1**. aşağ, alçaq, rəzil olan. əclaf. namussuz. pozuq. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf. **1**. qəbih. kötü. pis. -**altın** söz ağzıva gətirmə. **1**. zerzəmi. atqat. qovuq. **1**. şərm avər. **1**. **aldın**. huzur. -sizin **aldınızda** and içərim. -**altın qan: qızıl qan: 1**. al qırmızı qan. **1**. qızıl ilə qan..
-**altına** tut qapınmaz: qızıl pas götürməz..
-**altın başlı**: ərdəmli..
-**altına tut qapınmaz**. **(**qızıl pas götürməz**)**..
-**altun qol**: qızıl əl. çox başarıqlı əl..
-**altın buta**: qızıl qələm..
-**altın tavuq**: dağ toxusu. dağ toyuğu**..**
-altın ələsi: qızıl tozu**..**

-altın qəfəs:ərkinlikdən yoxrun (məhrum) yaşaş durumu..
-**altın tavuq**: dağ toxusu. dağ toyuğu**..**
-altın törük: qızıl işləri.

altın 1. **aldın.** > **əvvəl**. qabaq. -bir il **alvın**: bir il **aldın** bir il **əvvəl:** bir il **qabaq. 1**. **aldın**. ilkin. **-aldın ast**, geyin üst. (ilk alt, son üst).
-**altın çiz**: astına cızığ çək.
-altın atsız, yanın yarsız bolbasın.

altın **aldın**. **-odun aldın**, tüsdüsündə al.

altın **altun**. yeraltı varlıq. gömüc. xəznə. gənc.

altın -dişi kişi, **qadın altın**, **altın alov** birbiriylə sınanar..
-göy yeyib **altın sıçar** (törər) (tapmaca) (**ipək qurdu**)..
-**altın gümüş**, birbirini izləmiş (tapmaca) (**gün. ay**)..
-altın qılıc, çəlik qapı.

altına **aldına**. **alnına**. -**öz aldına**: **öz alnına**. öz başına. tək başına. təkliginə. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

altına **aldına.** -**altına, dəmir azmaz**, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər..
-**eşik aldına**: qapı önünə..
-**üzüm ayağın altına**: yalvarıram.

altına -**köncə altına aparmaq**: kəmitmək. önəmsiz göstərmək.

altına **-quşqun olub quyruq altına keçincə**, yüyən ol, başa keç.

altınala **aldınala**. alqayın. öncədən. əvvəlcədən.

altınan **aldınan**. etgilənən. tə'sirlənən. mütəəssir olan.

altınar **aldınar**: mə'təl, avara qalar. -yolun tutan, barqınar, ağız güdən, aldınar (barqınar: amaca, mənzilə çatar).

altınatmatan **aldınatmadan**. mə'təl edmədən.

altınbaş **altın baş**. çox ərdəmli yordamlı olan.

altıncı -**altıncı sezi** (**hiss**): dal dürtük.

altınçı **aldınçı**. mə'təl edici.

altınçı altaçı. qızılçı. zərgər.

altınçılıq **aldınçılıq**. mə'təlçilik.

altındaki **-**keçənləriz utulsun, **aldındakız tutulsun**. (**utulsun**: unutulsun). (**aldındakız**: qabağızda olan. önüzdə olan).

altındarığ qızılçılıq. qızıl işləmə sənəti. qızıl, qızılçılıq işləri. sənayei təzhibi.

altını -**altını odda** sına, kişini işdə.

altınılmaq **aldınılmaq**. saxınılmaq. çəknilmək. xuddarlıq edmək.

altınızda **aldınızda**. hizurunzda.

altınqar **aldınqar**. əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar. -yolun tutan, barınqar, ağız güdən, aldınqar. (barınqar: əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar).

altınqı alttaki.

altınlamaq **aldınlamaq**. (**< al**. **il**: ön). bəyanə vermək. alınan nərsənin parasının birazını öndən vermək.

altınlı **-**altınlı evdən, can dadlı.

altınmaq **aldınmaq**. **1**.**alğınmaq**. dəğişmək. -rəngi birdən **aldındı**. **1**. əldən vermək. -ipucunu **aldınma**. -var yoxunu **aldındı**. **1**. itirmək. -**tanğusun** aldınmaq: yaddaştın itirmək. **1**. yol, icazə vermək. -**səhvə yol vermək**: aldaşa aldınmaq.

altınmaq **aldınmaq**. **aladınmaq**. etgilənmək. etgisinə tutulmaq. təhti tə'sir qərar tapmaq. mütəəssir olmaq.

altınmaq **aldınmaq**.**1**. şaşırmaq. çaşmaq. -yolun **aldındı**. **1**. qapılmaq. -pula aldınma. -**işə aldınıb, işin itirmək**: bir maamiliyə girişib, işəncin, inamın itirmək.

altınmatan **aldınmadan**. mə'təl olmadan.

altınsa **-aldınsa bəğin**, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

altınsı **altınsıman**. qızılsı. tələyi.

altınsıman **altınsı**. qızılsı. tələyi.

altınta **aldında**. qarşında. muqabilində.

altınta **altında.** astıda. -**su astıda**, islanmadan duranmaz. (tapmaca) (**daş**).

altınta -**yük altında**, ipək çulla gəzilməz.

altınta -**at iyidin altında**, söz bilgənin ağzında.

altıntan **-basqıdakı altından**, asqıdakı salxım yeğ. (**basqıdakı** : dəfinədəki)**.**

altıntan **-**boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, **daş altından od qoyar**, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

altıntan **altından.** aşağından. -borcun **altından** çıxmaq: borcun **aşağından** çıxmaq.

altıntop qızməməsi. qıritfurut.

altırab **aldırab**. **yaltırab**. əlbəhəlim. fori.

altıran **aldıran**. çaldıran. qapdıran. oğruya pay edən, itirən. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**

altıran **aldıran**. itirən -**toprağın aldıran** ac qalar.

altıranmırsa **aldıranmırsa.** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa. -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). **(sındırar**: qırar).

altıranmırsa **aldıranmırsa.** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). **(sındırar**: qırar).

altırar **-**altı olub, **ağızala, ağzındakın aldırar**, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

altırarmaq **aldırarmaq.** talbırarmaq. talbalanmaq. alığınmaq. alğınarmaq. almaşıqmaq. na rahat, müztərib, qərarsız olmaq.

altıratmaq **aldıratmaq**. **aldırtmaq. 1**. istətmək. sevgi, öğüş, məhəbbət yaratmaq. qıytıtmaq. -özün **aldırtmaq**. -hər işi, necədə qılsa **aldıratır. 1**. yerlətmək. qəbullatmaq.

altırım **aldırım**. etgi. təpgi. tə'sir.

altırımaz **aldırımaz.** yaxılmaz.qapılmaz. üstələr. **-**qızdırmayla bacaran, **ölümə yaxılmaz**.

altırır **-**iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, altı ağız algəlsə, **əlindəkin aldırır**. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

altırış **aldırış**. ilgi. təvəccüh. -heç bir **iligidə** göstərmədi. -**ilgisiz** baxıb keçdi.

altırış **aldırış**. təvəccüh.

altırqan **aldırqan**. **1**.nərsənin etgisi, təpgisi, tə'siri altında qalan.**1**.qeyrətli.

altırmaq **aldırmaq. 1**. tutdurmaq. giriftar edmək. **1**. gərəkimək. icab edmək. -bu işi sizə bıraxdım, hər nə **aldırırsa** yapın. -bu iş neçə **aldırır**. **1**. ilgitmək. maraqlatmaq. -onun işi məni **aldırmaz**. **1**. batırmaq. batrınmaq. sınmaq. şikəs yemək. təslim olmaq. -kim kimə **aldıracaq**. **1**. əldən vermək. qapdırmaq. -hər nə varın **aldırdı**. **(# almaq**: ələ gətirmək. -yolunda hər nə düşdü **(**tuşladı**) aldı**). **1**. alıqılmaq. -saç **alıqılmaq**: saç aldırmaq, kəsdirmək. **1**. **saldırmaq**. -uşaq **saldırmaq**: uşaq **aldırmaq**: çocuq düşürmək, daşlamaq. **1**. **usmaq**. nərsənin etgisi, təpgisi, tə'siri altında qalmaq. **1.**alışdırmaq. tutuşdurmaq. -bu kitnəni (fitnəni) **aldırma**. **1**.e'tina, təvəccüh edmək. e'tibar edmək. könül bulmaq. ürəyinə yatmaq.**1**. qoymaq orunlaşdırmaq. yerləşdirmək. -**işə orunlaşdırmaq**: işə qoymaq. **1**. sığdırmaq. -onu özaralarına **aldırdılar**. **1**. oldurmaq. yeinə qoymaq. cürləmək. -bu işi **aldıramazsız**. **1**. oylanmaq.

altırmaq **aldırmaq**.kəsdirmək. qıssatmaq. (islah edmək. düzətmək).

altırmaqtır **aldırmaqdır**: təslim olmaqdır**.** -birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa, **ikinci kərə aldırmaqdır**. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa)

altırmamaq **aldırmamaq. 1.** yılmamaq. qorxmamaq. çəkinməmək. ötük bıraxmamaq. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**. **1**.

altırmır **aldırmır.** -söyləyirəm aldırmır, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır) (**onaymır**: könül dincəlmir. içim dincəlmir). {söyləsəm aldırmaz, söyləməsəm onaymaz}.

altırtmaq **aldırtmaq. aldıratmaq**. **1**. istətmək. sevgi, öğüş, məhəbbət yaratmaq. qıytıtmaq. -özün **aldırtmaq**. -hər işi, necədə qılsa **aldıratır. 1**. yerlətmək. qəbullatmaq.

altış **-aldış qoyan**, qıncıqmasın neyləsin.(**aldış**: alışqanlıq. adət)**..**
-aldış atışı, qınasız olmaz, toyla düğün zırnasız. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) **..**
-aldış tullayan, qınasın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasınsın**: cəzasın).

altış **aldış**. -**aldış olsa yalana**, altar əri çalana. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**altarmaq**: alçatmaq. alta endirmək. dəğişmək).

altış **aldış**. cayış. kiçik saçnış, yanılış. günhahi səğir. error (erör)..
-**aldış ardış**: pişin o pəsin.

altış **aldış1**. adət. -bu bir **aldış** atmağı qın. **1**. e'tiyad. mö'tadlıq. -**aldışrlardan** tez ayrışmaq olmaz. -**aldışın** yansın evi, verdi kefi, yıxdı devi.

altışa **-aldışa tutul**, hər nəyə utul. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (kişi nərsiyə alışandan, öğrəşəndən son, başqaların dəğərləri dəğişər, düşər) (aldışlıq, alışqanlıqçox itgilər uyartır).

altışa -**aldışa tutulan**, qıyın dəğişər(**aldış**: alışqanlıq. adət).(çətin dəğişər, atar.dəğişə bilməz).

altışa -qaytala qaytala döndü aldışa. (**qaytala qaytala**: təkərlənə təkərlənə tikrarlana tikrarlana)

altışçı **aldışçı**. yürüvçü. yolçusuş adətkərdə. -bu durumun **yürüvçüsü**. -keflilik **yürüvçüsü**.

altışı **-aldışı ötür,** yaxısın götür. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**yaxısın götür**: əzabın, mərəzin çək).

altışın **aldışın**. aldışıvı**. -aldışın dəğiş**, özgürlük qazan**..**
-aldışın tulladın, ağramın tuşla. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**ağramın tuşla**: əzabın rasla, qarşıla)..
-**aldışın qoyan**, sancısın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

altışıntan -sinsiyərmiş aldışından ayrılan. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

altışıvı **aldışıvı**. aldışın**. -aldışın dəğiş**, özgürlük qazan.

altışlar -**aldışlar bizlə** doğur bizlə ölür. (**1**.aldışlar bizimlə doğur bizimlə ölür). (2. aldışlar biz ilə doğur biz ilə ölür). (**biz: miz**. yılxı sürmədə işlənən iti uclu kiçik arac) (**biz il**ə: güc ilə. zorla).

altışların **aldışların** . adetlerin. **-**almaşdır **tüm aldışların yarağı**. (**almaşdır**: çalışdırmaqdır. yerinə başqasın qoymaqdır. tə'vizdir). (**yarağı**: dərmanı).

altışların **-aldışların** ayrışmağı tez olmaz.

altışma **aldışma!**. yahalma!. alınma!. qapılma! **.-aldışma dözümə**, dözümlə çalış, dözüb yatan, yerə batmış.

altışmaq **aldışmaq**. **1**. aludə olmaq. vurulmaq. -**aldışma** hər gələn gözələ. **1**. öğrəşmək. adət edmək. -alağların **aldışmağı** çox çəkmir, ayrışmağı üzücü. (**alağların**: tüstüklərin (siqar. tiryək. uyuşdurucu nəsnələr) (üzücü: uzun sürüb bıqdıran). -tez alışıb **aldışdıq**, çox çəkmədən ayrışdıq. -**aldışmışıq** yalana, kimsə qalmır amana. (**amana qalmaq**: qornuqmaq. məhfuz qalmaq). -əli işə **aldışmır** : əli işə öğrəşmir. -bu aldışma, bu ayrışma, götrər səni yaşam sonuna. -aldışma hər gələn gözələ. -bu aldış, bu ayrış.

altışmasan **-aldışmasan**, özgür qalısan.

altışmır **aldışmır**. öğrəşmir. -əli işə **aldışmır** : əli işə öğrəşmir.

altıştıq -tez alışıb **aldışdıq**, çox çəkmədən ayrışdıq.

altıta **aldıda**. qabağında. -göz **aldıda**: göz qabağında.

altıta -**hər elin keçmişi yer altıda,** olduğu əlində üzündədir. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)

altıtmaq **aldıdmaq**. -**törlüyün** aldıdmaq: məşrui'yyət itirmək.

altıtmaq **aldıdmaq**.**1**. tələf edmək. -ömrün heçə **aldıdı**. -canın **aldıdı**: itirdi. öldü. -vaxtı **aldıdmadan. 1**. yanılmaq. sürcmək. -dilim **aldıdı. 1**. (konturolun) itirmək. qaçırmaq. -işləri **aldıdmış**.-üz aşağ düşdü, sürətin **aldıtdı**. -çək sınırın **aldıtdı**. -bilməm nədən bu ara yuxumu aldıdım. -ürək aldıdmaq: cəsarətin itirmək. çox qan **aldığdı**: itirdi. **1**. əldən qoymaq. -özüvü **aldıtma**. -od **aldıtdı**: tutuşdurtdu, alışdırtdı. od saldı. -**dağva aldıtmaq**: bulağay salmaq.**1**. azaltmaq. təzi'f edmək. -**gücü aldıtan**: gücdən salan.

yoran. **1**. korlamaq. yavalamaq.-beynin **aldıdıb qoyub**: tam çaşıb. kötülətmək. -pisdən pisə **aldıtdı**. -rəngin **aldıtdı**: boyasın qaçırtdı. -**tanğısın aldıdmaq**: yəmini pozulmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək.**1**.saxlayanmamaq. tutanmamaq. -göz yaşın **aldıtdı**. -orucun aldıtdı: yedi. -sözün aldıtdı. -sırrın **aldıtdı**: əyan etdi. -bu sırrı **aldıtma**. **1**.təslim edmək. -çox çalışdı **aldıtmasın**.

altıtmaq **aldıtmaq. aladıtmaq.** etgilətmək. etgisinə bıraxmaq. mütəəssir edmək.

altqat **1**. koruq **(kovuq)**. (zerzəmi). **1**.**atqat**. dipqur. dibqur. diqur. zerzəmi.

altqat **atqat**. zerzəmi. bodrum. dalban (< **dal**. **alt**).

altlıq nərsənin oturaq altına qoyulan nərsə. bir nərsənin təki.

altmış **-**altı olub ağzıbir, göy üzdəkin endirər, **altmış olub ağzala** ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan). (**ağzala:** sözbir olmayan).

altmışında **-**otuzunda qaysa ayağ, toparlayıb yığılar, **altmışında qaysa ayağ**, toparlamaq güc olar.

altolaq **aldolağ**. alaq dolaq. avara sərgərdan.

alton **altan**. **(alt don)**. ayaqqabının alt kəfi.

altoran alasayvan.

altrış **aldrış**. xərc. məsrəf. -**aldrışlı**. məsrəfli. -**aldrışsız**. məsrəfsiz. -**aldrışa** görə. məsrəfə görə. -bu qazaşla bu **aldrış** tutulmaz. (**tutulmaz**: öhdə verməz). -qazanc artmırsa, **aldrışın** azalt. -qazanc artımı güc gəlir, **aldrışın** azalt qıl. -**aldrışın** köpəlsə, qazaş ona neyləsin. (**köpəlsə**. çoxalsa).

altrışın -**aldrışın köpəlsə**, qazaş ona neyləsin. (**aldrış**: xərc. məsrəf). (**köpəlsə**. çoxalsa).

altrışlı **aldrışlı**. məsrəfli.

altrışsız **aldrışsız**. məsrəfsiz. (**aldrış**: xərc. məsrəf).

altta **altda**. pasda.-**asda** gedən **pasda** (altda) qalır.

altta **altda.**-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, **papağ altda baş yoxsa**, eşitdiyin keşidər (uzadar)..
-oğrular taxda, **doğrular altda**.

altta **altda**.qoyuda. aşağda. -**qoyuda keçən**: altda keçən.

altta -könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi daş altda gərək**. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan).

alttaki **altdaki**. astınği. tüvənki. -**astınği** qat.

alttaqi **alttaki**.altınqı.

alttal **altdal**.alt sutun.

alttan -**altdan işləyən:** düdsüz od.

alttan -saman altdan od vermək. (çox cıvıldızlıqla, bildirmədən olmasın işlər görmək).

alttı **altdı**. -sevgi bazarında çal ha çaldı, **eşşək dəviyə topanca altdı**.

altuq **altuğ**. **1**.əl altı. (ziridəst).**1**.rağib. meyilli.

altun -**ağ altun**: pambıq..
-xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**.

altun **altın**. yeraltı varlıq. gömüc. xəznə. gənc..
-altunu od sınar, **əri altun**..
-itən pıçağın sapı altun..
-**altun haçar**, açmaz açar..
-**altun haçar**, qapılar açar..
-xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**..
-**teyxa altun tapılmaz**, yanılmaz iş yapılmaz. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).(**teyxa**: yalxı. yılxa.xalis.).

altun **-altun bəlgə:** vergi, maliyə əhkamı..
-**altun özük: artun süzük:** nəfsi, zati təmiz..
-altun **tuş**: qızılımsı sarı.

altun -altunu od sınar, əri altun.

altun -at çapdırıb, **altun qabağ attırıb**. (**attırmaq**. oxlamaq. nişana tutmaq). (şənlik edmək).
-ərdəm aldı, altun dil. (**aldı**: alnı. yüksəyin. ən yüksəyi. başı) (ərdəm başı, til).
-gəpləməklik gümüşsə, **gəpləməzlik süm altun**. (**süm**: şümş).

altun **-**ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə)**.**
-gəpləməzlik **süm altun**. (**süm**: tüm. teyxa. şüms).

altun **-**gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).
-uludar eldə dəyər, **bilik biləklə altun**.

altun -**işin dəğəri altun**, kişi dəğəri yartun. (**yartun**: aydınlıq).

altun **-**söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun. {gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş)}.

altun şəfəq.

altun **alatun**. qızılı. qızılın. tələyi.
-**altun kəmələk**: göy qurşağı. kəmpir qurşağ. (**kəmələk**: qəmələk. **kəmər.** (< **kəm**). qurşaq).
-altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.(**iməsmi**: değilmi)
-**aldun çağdun içində**: əvvəl zaman içində.

altuntan -dəmiri oğraq edər **olsa çəkic altundan**.

altuntan -qapı yox açmıya altundan haçar.

altunu -**altunu od sınar**, əri altun.

altunu -altunu od sınar, əri altun.

altuş alaşıl. albaşıl (**almaq. albamaq + aşmaq**). servis. qulluq.

altut vurtut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

altüst -**alt üst eləmək**: çulxasın çevirmək.

altüst **-alt üst oldu:** astın ustun oldu.

altüst **alt üst.** ast üz. təpətaxlaq. kəlləmallaq. allaq bullaq.

altüst -**altüst edmək**: aktarmaq. axdarmaq. eşələmək. -**köhnə saman aktarmaq**: (köhnə saman altüst edmək, eşələmək). köhnə boşları yadına düşmək.

altüst -**altüst ed:** ağdar döndər.

altyapı altay (< **alt** + **tay**) (**tay**: üz. yaxa).

aludə < **altan**. burtan. mö'tad. tiryaki..
-**aludə olmaq**: alıtınmaq. burtınmaq. mö'tad olmaq.

aludə burtaq bələşik.

aluq **aluğ. 1**. daluğ. boğaz. -**aluğ** qapanar, aldığın buraxar, süzər gözü, canı usanar, qalan sananar, uçan sananar. **1**. gülüt. rişqand. məsxərə..
-**qara aluq:** qara ərik. gavalu.

aluq halu. qanmaz. məftun. şeyda. -çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. sən nə versən **ol geri vermiş aluq**. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir).

alunmaq **alınmaq.** avunmaq**.** öğrəşmək. avunc, üns, ülfət, xuy tutmaq.

alur -dosduvu bəklətmə işdən qalur, **düşmənlə uğraşma, sirrün alur.**

alus **1**. **alıs. ulus. uluğ**. (< **al. ul**). uca. uzaq. -siz çox **ulus** geddiniz. **1**. əğli küll. **1**. **aluz**. çox uzaq.

alut **alut!**. (od alıtma). çaxun!. atəş!.

alutə -**aludə olmaq**: alçınmaq.

alutə -aludə olmaq**: aldışmaq**. vurulmaq. -**aldışma** hər gələn gözələ.

alutqan **alutğan.** istiqbal edən. pəzira.

aluz **alus**. çox uzaq.

alvaqac **alvağac**. alqaş alıcı. təhsildar.

alvamaq <> **avlamaq.**

alvamaq **avlamaq**.

alvan **1**.əl. -**alvan** dola, qol yoxsul (əl dolar, qol yoxsul qalar) (qarın doyar, göz yoxsul).**1.**əlvan. alyan. alğan. rəhbərəh.

alvar **1**.dilmə. dörd bucaq kəsilən uzun təxdə.**1**.**qalvar**. qalın, enli təxdə.

alvas **albıs**. **albas**. **(**< **al)**. al, kötü ruhlarla avsalayan. şeytan.

alver **1**. çalçat. maamilə. ticarət. iş, mal mubadisi. dad o sitəd. **1**. satı bazar. ticarət. **1**. bazar. piyasa. market. **1**. dəğiş. **(**dəğiş töküş**)**. ticarət. -**dəğiş** ocaqları: ticarət mərkəzləri. **1**.sürüm..
-**alver evi**: ticarətxana..
-**payapay alver**: çıpış.

alver -**onuğ alver**. (**onuğ**: nəğd).

alver -**sırtalver bakanlığı**: **dışalver bakanlığı**: xarici alver vəzirliyi.

alverçi **1**. satışğan tavışğan. satışan tovuşan. alıb satan. tacir. **1**. nərsəni el arasında dəğiş toxuş edən. ortac. yortac. qurtac. yürtəc. çalaçı. araçı. dəllal. salaçı. körpü. köprü. dəllal. **1**. qatıb qatnaşdıran. ara pozan. söz aparıb söz gətirən. **1**. alıpsatar..
-**alverçi tabağı**: dərgə.

alverə **-**gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə.

alverişmək ticarət, maamilə edmək.

alverli sürümlü.

alvıq **avlıq**. **1**. qənimət. **1**. rüşvət. **1**. bəhrə. **1**. riba. nuzul. **1**. xirac. **1**. qənimət. **1**. rüşvət.

alvın **aldın** > **əvvəl**. qabaq. -bir il **alvın**: bir il **aldın** bir il **əvvəl:** bir il **qabaq.**

alyan **1.**alğan. alvan. əlvan. rəhbərəh.**1**.cib.

alyanaq ala yanaq. yanıq yanaq.

alyanaq -yanıq yanaq. ala yanaq. alyanaq.

alyapqıc önlük.

alyaşıl **al yaşıl**.

alzım **alsım**. > **lazım** (< **alzınmaq**. **alsınmaq**: alınmağı, olunmağı gərəkən, istənilən).
-**alzım** olan. **almalı** olan. -**lazım** deyir: **alzım** deyir. **almalı** deyir. **alma**.

alzuq aşlıq**.** azuqə. ərzaq.

am amcıq. kipiş.

am **amcıq**. uçub. potuş. dişilərin qıç aralarında totuş (şişik, yumşaq) bölüm. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq.

ama -aş qazanım boş qalırsa quruldar, **ama yazıq quruldamaz boş qafa**, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı)..
-**ama tarix seçim dəyir**, hər devirdə bir kişi sözün deyir. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

ama bıraq. -bir gül bilən yaz olmaz, **bıraq qışı qorxudar**.

ama bıraq.-ciciklə sevgi birgə doğulur, **bıraq birgə boğulmur**.(**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq).
-qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.

ama -yapışır **ama**, yaxışmır.

amac **1**. barcaq. amal. məqsəd. mənzil. -**barcağlar burcuğlar**: istəklər durumlar. amal ilə şərayit. **1**. ərməc. ərik. istək. -**ərməcinə**, **amacına çatmaq**: ərminmək. **1**. yarmac. qamac. sapac. saban. xış. **1**. (yapac). örkə. ərk. xaqanlıq təxdi, ornu, yeri. **1**. yarmac. bir ağacın (bir ağac aralığın) igirmi dörddən biri. **1**. **amıc**. buta. tuta. hədəf. məqsəd. -**butavı** çaşma. -gəlmək **amıcız** nədir. **1**. barağ. **1**.çatın. məqsəd. -**çatın** nədir: məqsəd nədir. -çatın hara, çatağ ora: məqsəd hara, mənzil ora.**1**.qabaq (alnın ortası). hədəf. -düz **qabağından** vurdu. -**qabağa**!: hədəfə!..
-**son amac**: barağ. nəhayi məqsəd..
-**amacı**: barası.

amac atırqal. atqal. zirvə. tiriz. qullə. -**amaca** çatmaq üçün, **yamac** keçməli.

amac dalqav..
-ulu ağac, boş toprağı, **ulu amac**, boş ürəyi bəğənməz. (boş urək: ölü ürək). (ulu ağac, uca ağac, dayanmağa bərk topraq arar, **böyük sevinc**, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar)..
-**böyük amac**: uca dilek..
-sapıq yol, **doğru amac qazanmaz**.(.sapıq yol, **doğru amaca** varmaz.). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.).

amac izək. niyyət. -ulu **izək**: böyük amac. -dürlü **izəklər** : rəhbərəh istəklər, niyyətlər. -**izək izəyə tüş gəlsə**, evrən yerindən oynar. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər). -**izək izgəyə** tuş gəlmiş: niyyət mənzilə çatmış. -**izək** hara, **izgə** ora: niyyət hara mənzil ora. -**izək tutun**: niyyət tut. amac qılın..
-**amac, hədəf seçin**: uğur seçin.

amac qayə..
-son amac: çatval(< **çatmaq**). son məqsəd..
-arac amacı, **amac aracı yasutlamaz** (tovcih edmz).

amac ox. aksən. -bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək: devrinmək.

amaca -**amaca çatmaq üçün**, yamac keçməli.

amaca -**amaca, mənzilə çatar**: barqınar. -yolun tutan, barqınar, ağız güdən, aldınar. (aldınar: mə'təl, avara qalar)..
-sapıq yol, **doğru amaca varmaz**. (sapıq yol, **doğru amac** qazanmaz). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.).

amacın **-qapıyan düşən**, **amacın tapsın**, bilgələrin, bildiyin yapsın. (**qapıyan**: qapına)

amacıntan -**amacından çönmək:** qısırmaq. -yarı yolda **qısırdı**.

amaclanmaq tusqatınmaq. tusqatmaq. tusqat, amac edinmək. məqsəd edmək. qəsd edmək.

amaclıq **ataçlıq. 1**. hədəfməndlik. -bu işlər ataclığın itirmiş. **1**. nişan tutulmuş nərsə, yer. nişanqah. -tam atdığımız **ataclığa** tutuşmuş.

aman ya aman tanrım. aman allahım.

aman **1**.**aban**. (# **yaman**: kötü. pis. yoz). (istənilməzdən, gözlənilməzdən, yamandan yan, qıraqlıq).(yapın. ortülü. qorulu. duraqlı. dinc.). qoruq. himayə. -allah **amanında**: -allah **abanında**. -**aman vermək**: dinc (macal) vermək. **1**. abav. pənah. -**abav** tanrım: aman tanrım. -**abav** istəmək: -**abav** vermək. **1**. sağlıq. tə'min. -baş **amanın** oylanmaq: öz sağlığın düşünmək. **1**.car. möhlət. macal. -**car** vermədi. -**carı** bitmiş: bitmiş..
-aman yaman dildən.
sağ. -**amanda qal**: sağ qal. tanrı qorusun..
-alqış **aman**, qarqış **yaman**..
-aman istəmək: abarınmaq. abar istəmək.

aman **-aman tanrım**: allahü əkbər.

aman -**xoş aman bol**: sağlıca qal.

aman salım. -**salımsız** ölüm gəldi. amansız ölüm gəldi. -**salım istədi**: aman istədi. -**salım** verməz: aman verməz.

aman **uğra aman**: sağ salamat.

-ana yurdun aman olsa, üzün öngü saman olmaz. (**öngü**: rəngi).

-iyilərim igitlərim **aman qalsın yamandan**.

-**aman çağan vermədən:**pasır pusur. birdəngə. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən. (pasır pusur. birdəngə).

aman yarqa.

aman macal. yol. çara. -**aman yox**: macal yox. yol yox.məcburam.
-**sağ aman**: sağ salım.

aman. qoraq. həfazət. **-kim tapdı** acı dildən **aman**.

amana -**amana qalsın**:. sağ dursun. salamat qalsın.

amana amanqa. sağlıqla. sağolaş. xudafiz. amanqal yamandan. amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan..
-**aldışmışıq** yalana, kimsə qalmır amana. (**amana qalmaq**: qornuqmaq. məhfuz qalmaq).

amandakən sağikən.

amanı eyini.-yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

amanın -**amanın yamandan:** amanqal yamandan. məhfuz qalın bəladan. amanqa. amana. sağlıqla. sağolaş. xudafiz.

amanqa amana. sağlıqla. sağolaş. xudafiz. amanqal yamandan. amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan.

amanqal -**amanqal yamandan:** amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan. amanqa. amana. sağlıqla. sağolaş. xudafiz.

amanlıq güvət.

amanlıq ağgün. dinclik. -dığalara yamanlıq, **ana yurda amanlıq**. (**yamanlıq:** qaragün) .
-**sağamanlıq:** sağlıq iyilik. sağlıq əsənlik. -**sağamanlıq** diləyiz.

amanlıq sağduruş. güvənlik. təhlükəsizlik. əmniyyət.

amanlıqa **-amanlığa gəpirməz**, yaman olursa kişi.

amansız müdhiş.

amansız yaman. yavuz. qəddar. -**yavuzların** covqası: qəddarların dəsdəsi..
-**amansız yol**: xətərli yol.

amantaşmaq **amandaşmaq**. sağollaşmaq. əsənləşmək.

amantır **-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır, **atıb birbirizi ayrılmayın amandır**.

amantırmaq **amandırmaq.** əmniyyət vermək. tə'min edmək. əmin edmək.

amaraq **aymaq**. **1**. ayı andıran gözəllik. **1**. sevgili.

ambar **1**. yükan. ardal. arxal. qapo. barak. avqal. depo. **1**.gömürgə. **1**.qalta.-bizimki **qaltada**, sinzinki ortada.**1**.sarpın.**.**
-yer altı ambar: gövüz..
-**tenqer (**macar**)**. -**tank (**ingilis**)**.

ambar qaro . qorundurma yeri.

ambara -quyruqlu kombara, **yemək çəkər ambara**.(tapmaca). (qaşıq).

ambarcıq **kitək**. **kətək**. (**kərtək**). avluda yarıca duvar hörülmüş, kiçik dam. (odunluq. kömürlük).

amca (**m** <> **b**) **abca**.

amcıq am. kipiş.

amcıq **am**. uçub. **amcığ**. çalığ. çaluğ. dıllağ. potuş. dişilərin qıç aralarında totuş (şişik, yumşaq) bölüm. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq.

amcıq -qancıq çox amcıq yox.

amənna doğra.

amıc **amac**. məqsəd. -bu **amıcla**.

amıl **yamıl**. **1**. (lamıl. ram). əmik. yumşaq. yavıl. ılım. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava. **1**. dadıl. həlim. **1**. səssiz. sakit..

-**amıl amıl**: **yamıl yamıl**: apıl apıl. azın azın. bala bala. az az. azar azar. az az. yapca yapca. yavaş yavaş. yasda yasda. arqın arqın.

amır **yamır** (yapır). huzur. dinc. rahat. aram.

amırqal aramqah.

amırmaq **yamıramaq** (yapır). aramlamaq. huzur tapmaq. dinlənmək. rahatlanmaq.

amıtərə **amıdərə**. **amıdərik. amıdərya**. (**çağqun** > ceyhun. coşqun)**.** ceyhun çayı.

amıtəriq **amıdərik. amıdərə. amıdərya**. (**çağqun** > ceyhun. coşqun)**.** ceyhun çayı.

amıtərya **amıdərya**. **amıdərə. amıdərik.** (**çağqun** > ceyhun. coşqun)**.** ceyhun çayı.

amıtmaq **umatmaq. umutmaq**. **1**. umut, amac tutmaq. amaclamaq. **1**. bir amaca, umaca yügürmək. -öz qolların **qamıtıb**, yağu üzrə **umutub**. -**qamıtıb yumutub umutdı**: yığıb toplayıb yügürdü.

amma **1**. al. -dedi **al** gəlmədi. **1**. bıraq. fəqət. -al başı gözəl gəldi, **bıraq** izi yaman oldu..
-**bıraq** söyləmədə qıynaldı: bıraq söyləmədə çətinlik çəkdi..
-**bıraq elə**: amma ki. -**bıraq elə** öz işinin yetik usdası iməs: amma ki öz işinin kamil usdası değil. -**bıraq elə**, olmadı: amma ki olmadı.

amraqı **amrağı.** dadlı. ləzzətli. ləziz. dad almalı nərsə.

amral uysal. yumşaq.

amsaq **amsax**. arvad baz. -**amsaxla** qurumsaq birbirin tapar.

amuziş < **əmsiriş**.

an heyn. dəm. durbal. qınıs. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı..
-**bir an**: berçalım.

an! anqar. yad ed!.

ana qol **ana qol**. çökəl. mehvər.

ana (# **bala**. az. kiçi.) -**bala bala**: az az. parça parça. -ana **başlıq,** bala başlıq: böyük titr, kiçik titr. -**bala dəğin**: ən azından..
-**ana dilin danan** "öksüz" olar. (ata anasın itirən soysuz)..

-**topraq ana, topraq çörək**..

-**ata ana qayqusudur**, ev eşik, uşaqların qayquşudur oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir)..

-**umay ana**: umana. mama. əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran). qındıq ana. (göbək ana).

ana **< enə**. (< **enmək**). enirən. (doğuran).

-ana dansa anadilin, uşaq necə qana dilin?.

-ana **dili**: kala dili. süt dili.

-ana yol nə ölməkdir nə öldürmək. (igidlik nə ölməkdir nə öldürmək) **(**qozavada işlənən yasa)**.** (qozovada, daldurumda: ıssız, ucqar, bəllənməz yerdə, çağda).

-**böyükana**: kətənə (kətəana. kəttəana. yekə ana). əkəçi. ən əkə enə.

-ana yurdun aman olsa, üzün öngü saman olmaz. (**öngü**: rəngi)**.**

ana **1**. < **enə (**< **enğəmək**: doğmaq**). {ata (**< **atan**: əkən**)}**. **1**. əçə çəçə. **(**# **əkə**: **kəkə**: ata**)**..

-dişi. -**ana** qaz: dişi qaz. -**ana** qoyun: dişi qoyun..

-**ana dil**: ilkə dil. əkə dil. doğma dil..

-**ata ana**: atana. əkəc. əkəç. **(**< əkə çəçə:). valideyn..

-**ana bala**: **nənə bala**. ilkə dilkə. ilək dilək..

-**böyük ana**: aba. **(**# **böyük ata**: abu**)**..

-**aşnıki ana:** aşana. başana. həvva**..**

-ana xət: yolağ**..**

-böyük ana, nənə: anağ (**ana ağa**)**..**

-qoca ana: qocuna. qoca nənə.

ana **-ana dilin itirən qarabaş**, ad tapanmaz olar külbaş.

ana -**ana duyğurluğu**: ana duyarlığı. məsuliyyət hissi, .

ana əçə. -**əçəsiz**: anasız. -**əçəli** böyümüş: analı böyümüş. -**əçəsi** ölmüş. anası ölmüş. -**əçəsiz əkəsiz**: anasız atasız.
-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən, **ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən**. (**usanmaz**: yorulmaz. sarsılmaz. bezməz.)
-ana dilin qorumazsa ana, nə deyim ona!.
-**ana dili, süt dili**.
-gic ana olmasaydı, öz dilini (anadilin) atmazdı.
-**ana oy, fikir:** başlıq.
-anadilin danmamış belə, **danadan hələ süt yeyən ana**.

ana ğına. hana. (ba!). -**budur<u>ana</u>**: budur ba!. -**odur<u>ana</u>**: odur ba! -**budur<u>ana</u>**: budur ba!.

ana -**harda ağlar ana var**, öcü, boynumun borcu!.

ana -ana dilin dananlar, özgə dilə yananlar.
-**ana hörgə:** tarım.çərçivə. çarçuva. isqilet. -çadır **tarımları** durnuqlu (möhkəm) dallardan olmalıdır.
-dığalara yamanlıq, **ana yurda amanlıq**. (**yamanlıq:** qaragün) (**amanlıq**: ağgün)

anabəy madərsalar.

anabəylik madərsalarlıq.

anac **:** anıya çəkən. {**atac.** atıya çəkən. -ata oğlu **atac** doğar}.

anacan bir dişi böyüyə çağırma sözü.

anaçı (uşaq doğuran). əbə. mama. umana (umay ana). qındıq ana. (göbək ana).

anaerqil **anaerkil. anaərkil**.matriyarkal.

anaərqil **anaerkil. anaərkil**.matriyarkal.

anaq **1**. tanğış. tanış. aşna. -**anaq** deyil. **1**. yaddaş. bəllək. zehn. hafizə. -**anağı** silinmiş. -**anaq** olsun hamıza : bəllək olsun hamıza.

anaq **1**.**anağ** (**ana ağa**). böyük ana, nənə.**1**.bəllək. hafizə. memori.

anaqa **anağa**. (< **ana + ağa**). ananın atası. böyük ata.

anaqladan **anağladan**. xatırladan.

anaqlamaq **anağlamaq**. yadağlamaq. xatırlamaq. -**anağla** məni. -**anağla qıl**: xatırla ki.

anaqol düşqol. qoşunun ən güclü, yayqın, genuş qolu. əsli niru.

anal ana yönündən soylu soplu olan kimsə.

analar -**analar kimi:** analarca. -analarca **sev bilən** yanaş.

analarca analar kimi. -analarca **sev bilən** yanaş.

analarca -**analarca** sevi güdmək. qılmaq. göstərmək.

analı -**atalı analı böyüsün** (uşağa yarqış sözü).

analı **-atalı analı:** əsil nəcabətli.

analıq ügey ana. əçəlik.

analıq -yetər ki min qanan qalsın, **analıq dilin ansın**. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**

anamal **1**.başdamal. başdağar. kapital. **1**.durmad. durmal. duran mal. sərmaya. kapital.**1**.başlıq. qalın. kapital. sərmaya.

anamalçi kapitalist

anan 1. **annan**. andan son. sonra. **1**. isgərən. xatırlayan.

anan -atan soğan, **anan sarımsaq**, hardan oldun gülbəşəkər?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu, eyi qoxulu).

anan -dosd edinməyə bax, **düşmanını anan belə** doğurur. (**edinməyə:** qazanmağa).

ananı -ağrıtmaqıl **ata ananı birlə**. (incitmə ata ananın heç birin).

ananın **-**atalarsözü, atanın qanı, ananın canı.

anar **-göz görər, könül anar!.**

anar **-**sol göz görəni, **sağ göz anar**.

anarmazdan anğamazdan. anlamadan. bilmədən.

anarşiçılıq **anarşism**. burğalıq. özbaşnalıq. özbaşalıq.

anasaqun **anasağun**. xnım döktür. döktür bəyim.

anası -**anası çıxan ağacı**, qızı budaq-budaq gəzər!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan)..
-**anası çıxar yamacdan**, qızı dırmaşar ağacdan. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!)..
-**anası tökəni**, balası yığar..
-**anası tökər**, balası yığar. (bu söz ana ilə balanın tzm əməkdaşlığın bildirir.) (bu söz iki kişini birbirinə uymağı bəlgitir). (ananın qılığın, ülgüsün, qızı yiyələnər)..
-**anası tökəni**, balası yığar (qız anasından öyrənər).

anası **-**at qılığına iyəsi, **cocuğunkuna anası yetik**. (**qılığına**: xəsiyətinə). (**yetik**: varid).

anası **-**dığıya qız verənin, **anası batsın**, ər verənin, atası batsın. (**dığıya**: erməniyə).

anası əçəsi. -bezin çətəsi, **qızın əçəsi**. (**çətəsi**: qırağı). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

anası **-**kimisə dilindən dönür, **anası üzünə tüpürür**!.

anası **-**quş dilin quş düşər, **lal dilin anası**. **(düşər**: düşünər).

anasıdır **-düşünmək, öğrənmənin anasıdır.**

anasıdır -**yoxsulluq, baımlığın anasıdır.**

anasın anasına çəkmiş..
-**anasız oğulsuz**: əkəsiz tökəsiz.

anasın -**atasın anasın itirmiş:** qıran. qırın. öksüz. yetim.

anasın -bozağu danasın, **cocuq anasın bulur**. (**bulur**: arayıb tapır). (bu söz, kişini, kəndində olan ilkin, doğru, güclü istəkləri, başqa istəklərdən tanıyıb, önsərməyə çağırır.).

anasız -**anasız atasız**: çetim. (**çet**< yad. qırağ). yadanmış, yadlanmış, uşaq. yetim.

anastı anğastı. bilincaltı. na xod aqah.

anaş **1**. sevişdə yoğuşda (məhəbbətdə, utufətdə) ananı andıran qız, qadın. -bu xanım uşağlara nənlik, analığ yox, **anaşdır**. -uşaq analıq yox, **anaş** axddarar. **1**. ana kimi davranan qız uşağı.

anat (moğol**)** **(**metatez**) dana**.

anat ilham. -**anat** qaynağı. -**anat çanağı** qurumuş.

anata ananın atası, dədəsi.

anataları valdeynləri.

anatam **ana atam**. -**yaxlı** ana atam: əziz ana atam.

anatam valdeynm.

anatamız valdeynimiz.

anatan **-bir anadan ağda doğar**, qarada.

anatan -**çocuq anadan yetim qalar**! (yetim: pişmiş. yetik. (< yetmək). yetli. yetil. kamil. olqun. varqın. dəymiş.) (yetim qalar: yetim durar. yetik olar. kamilləşər). (öğrəşdiyimiz toplum durumuna görə, cocuğun əkdisi (tərbiyəti), eğitimi, ilkin anasından asılıdır).

anatan valdeynin.

anatası valdeyni.

anataz valdeyniz.

anatili **anadili** (kimsəyə) doğma dil.

anatilin **-ana dansa anadilin**, uşaq necə qana dilin?.

anatilin **-anadilin danmamış belə**, danadan hələ süt yeyən ana.

anatilin -gic ana olmasaydı, **öz dilini** (**anadilin**) atmazdı.
-anadilin bilməyən, öksüzoğlu öküzdür. (**öksüz**: soysuz)**.**

anatur **anadur**. (başda duran ana). (yer üzündə birinci olan dişi kişi) həvva.

anavətən (atayut).

anavətən doğanut. anayurd.

anay sevik, əziz ana.

anaya -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, **bir anaya yetəməz**. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

anayaq **anayak**. ana doğan. ananın yaxınları, qohumları.

anayol yolqa. yekə, enli yol.

anayurd evyurd.

anayurt **anayurd**. doğanut.

anca oqqədər. oqədər. öylə. -anca gözəlki. -anca iyi sözlər dediki. -anca dedim, sonun inandı. -anca. **1**. -**anca** uzaq değil: **çoxda** uzaq değil.

ancaq **ancağ**. **1**. tərcihən. -gedməsəmdə olar, **ancağ** gedirəm. **1**. daha doğrusu. -dedim, **ancağ** deməyəcəyidim. **1**. -ə qalırsa. **1**.di gəl ki. -borcun danmır, **ancağ** vermək istəmir. **1**. çətinliklə. -bu ev bizi **ancağ** yetirər: görər. kafi gələr. **1**. amma. yalnız. -neylisən elə, **ancağ** bunu eləmə. **1**. barı yalnızca. tək. fəqət.

ancaq **-**susduğumda içimdəsən, qonuşursam dilimdəsən, sən ki mənim hər yerimdəsən, **arır əllər boş qalır ancaq**.

ancaqu **-**tapmaq öğrənməmişik, **ancağu itrmək bilirik**!. (**tapmaq**: qazanmaq. mənimsəmək. yığmaq).

ancarmaq **anğcarmaq.** təvəccüh edmək. -**ancarın**: təvəccüh edin. -olan ötənə **ancarın**. -**ancarmadan**: təvəccüh edmən. -**ancarınmadan**: mütəvəccih olmadan.

ançalı **ançoğ**. **1**.yaddaştı, zehn güclü olan. **1**.huşlu.

ançoq **ançoğ**. **ançalı**. **1**.yaddaştı, zehn güclü olan. **1**.huşlu.

ançul yaddaşt. zehn.

ançulamaq yaddaşt edmək. zehninə tapşırmaq.

ançut yazılı yaddaşt. not.

anıc hafizə.

anıq **anğıq. ayıq**. aydın. açıq.

anıq **anığ**. **{# yanıq}**. **1**. müşəxxəs. konkiret. -anıq **sorular**. **1**. səmimi. -çox **anıq** bir davranış. **1**. doğru. -**anıq** söz. **1**. açıqca. -bunu **anıq** bil. -**anıq** söylə duyan anlasın. -**anıq** söylə **anıq** duy. **1**. hətmi. hətmən. qəti'. -mənim gəlişim **anıq**. -**anıq** qanıtlar **(**dəlillər**)**. -sana **anıqlığı** ilə: dəqiqliyi ilə. **1**. açıq. -sözün **anığı**: sözün açığı. **1**. bəlli. aşkar. -bu soruların yanıtı **anığ**. **1**. yəqin. mütməin. **1**. anlağlı. anlayışlı. -**anığ** birlə daş daşı, **anığsızla** yemə aşı. **1**. açıqca. -bu söylər **anığ** sizə, günüz doğulan basılıb gecə. **1**. həmən. elə həmən. elə o saat. -onun kim olduğun **anığ** gördüm. -işin harda olduğun **anığ** seçəmədim. **1**. hazır. mühəyya. -mən **anığ**. **1**. dəqiq. təmiz. -**anıqla** bax: dəqiq bax. təmiz bax. **1**. anlaq. dərk. fəhm. **1**. aynıq. açıq açıq. aşqara. -**anıq** üzümə durdu. **1**. bəlli. **1**. duru. tinik. şəffaf. saf. **1**. nəğd. pişin **(**> peşin**)**. -**anıq** para: nəğd pul. -**anıqdan**: nəğdən. -**anığa**: nəğdə satma..
-**anıq sezin**: açıqca düşünün..
-**anığa tanığ**: hazirə qulluq. hazirə ağa. qula qulçu.

anıq **anığ**. **1.** taxıq. bilik. əgəh. aqah. -**taxıq dur**: bilik dur. bil ki. əgəh ol. ilə və açıq olsun. **1**. səbəb. dəlil. -**anığı** nə. -**anığlı**: müdəllәl. -**anığsız**: dəlilsiz. **1**. açıq. bəlli. mə'lum. -hamıya **anıq**: açıq, bəlli. -**anıq** soru: açıq soru. -yeriz **anıq** : yeriniz mə'lum, bəlli. -**anaq** olsun hamıza : bəlli olsun hamıza. -**anaq** deyil: bəlli deyil.

anıq istedadlı. iste'dadlı.

anıq yadavıt. yad avəri. təzəkkür.

anıqca açığca. bəlirli.

anıqına -**anığına yetmək:** anıqlamaq. anğıqlamaq. ayıqlamaq. aydınlamaq. açıqlamaq. kəsgitləmək.

anıqlamaq **anğamaq**. düşünmək. sağınmaq. sağanmaq. qavramaq.

anıqlamaq **anğıqlamaq. ayıqlamaq**. anığına yetmək. aydınlamaq. açıqlamaq. kəsgitləmək.

anıqlamaq **anığlamaq**. hazırlamaq. əzbərləmək.

anıqlamaq bəlirləmək.

anıqlantı **anıqlandı**.bəllədi. müşəxxəs elədi.

anıqlar **anılar.** keçinlər. keçiklər. yaşantılar. yazıntılar. xatirələr. xatirat.

anıqlatır **anlatır**. aykınlatır. aydınlatır.

anıqlatmaq **anığlatmaq**. amadələtmək. hazırlatmaq.

anıqlatmaq **anığlatmaq**. anığ gətirmək. müdəllәl edmək. səbəb gətirmək.

anıqlıq **anığlıq**. **1**. doğruluq. düzlük. **1**. e'timad. itminan. mütməinlik. -bu **anıqlığı** siz necə tapdınız. -**anıqlığla** deyə bilirim. **1**. aydınlıq. əyanlıq. açıqlıq. rovşənlik. -bu konuya **anıqlıq** gətirəmədi. **1**. müşəxxəslik. konkiretlik.

anıqlıq istedad. iste'dad.

anıqsız **anığsız.** fürsət, möhlət, macal vermədən. dər hal.

anılamış **anğılamış**. yadlamış. yada salmış. xatırlamış.

anılar -unutulur **anılar**.

anılar -yıllar ötür, əsgilir doslar, **anılar itir**, **"itik"** anılar.

anılı **anğılı. anılmış**. **1**. məzkur. zikr olunmuş. **1**. yadlanmış. xatılanmış. **1**. düşunmüş. qanılı. qanılmış.

anılır **-**sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır.

anılmaq **1**. adı çəkilmək. çağrılmaq. oxunmaq. **1**. **yanılmaq**. **anğılmaq**. **1**. təsəvvür olmaq. **1**. yadlanmaq.

anılmaqa -**anılmağa umut olamaz**, sevilməyə güman qalamaz. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

anılmış **anğılı. anılı**. **1**. məzkur. zikr olunmuş. **1**. yadlanmış. xatılanmış. **1**. düşunmüş. qanılı. qanılmış.

anım yadgar.

anımlıq yadgarlıq.

anımsamaq xatırlamaq.

anımsayamamaq gətirəməmək.

anımsı xatirə. -bu qoşa şəkillər **anımsılardır**.

anımsılardır xatirələrdir. -bu qoşa şəkillər **anımsılardır**.

anın -için diləm yardım olmuş özgüyə, **qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü**!. (**için diləm**: doğru inanc)

anın ona görə. -doymuşdum **anın** yemədim. -gec oldu **anın** gəlmədim.

anırıq -**kintisin ışıqla anırıq:** ruhun rəhmətlə yad edirik.

anırmaq **yanırmaq**. **anmaq**. **1**. təsəvvür etmək. **1**. yadlamaq.

anırsamır yadına gətirmir. -adız tanış ürəkdə, **anırsamır baş məndə**.

anısın yadgarsın.-pişan! **barsların anısın**, kişilərə balasın. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir)..
-sən, dadlı bir uyal, **acı bir anısın**. (**uyal**: xiyal).

anış -**anış sanış**: fikri məfkurə.

anışlı bilişli. qanışlı. tanışlı.

anışmaq bəlişmək. bilişmək. qanışmaq.

anıt unut anıc unuc. yadda saxlama, yaddan çıxartma.

anıtan **anıdan. anutğan. 1**. yada salan. **1**. yada saldıran. **1**. amadə, hazir olan.

anıtaş **anıdaş**. **anıtdaşı**. abidə. heykəl.

anıtaşmaq **anıdaşmaq**. abidəyə çönmək.

anitən **anidən**. görbədək. birdən.

anıtlaşmaq sındaşmaq. boylaşmaq. boyqaşmaq. heykəlləşmək. abidələşmək.

anıtmaq **1**. **çanıtmaq**. xəbərdar edmək. ixtar vermək. aqah edmək. **1**. **tanıtmaq**. aqah edmək. xəbərdar edmək. müttəle' edmək. mültəfit edmək. vaqif edmək.

anıttaş **anıtdaş**. antaş. abidə.

anıttaşı **anıtdaşı**. **anıdaş**. abidə. heykəl.

anıya -**qarı anıya** qanday qılıb qarasın. (qoca nəniyə necə edib baxsın).

anız **anğız**. **(**< **anmaq**. **anıtmaq)**. nağıl. hikayə.

anq **anğ**. **ağ**. **av**.

anq -**anğ bilim**: öğrətim.
-**anğ düşüncə**: görüş.

anqa -**anğa yatğın:** anğsay > hansat. hasat. anlaması qolay.

anqamaq **anğamaq**. **anıqlamaq**. düşünmək. sağınmaq. sağanmaq. qavramaq.

anqamazdan **anğamazdan**. anarmazdan. anlamadan. bilmədən.

anqar **1**. **anğar!** an!. yad ed!.**1.anğar.** onun üçün. -ağır g!tdüm, **anğar** əlim ağrırur. -çox istədin, anğar azın itirdin. -**anğar** gələn, **anğar** gedər.

anqarmaq **anğarmaq. 1. andğarmaq. adğarmaq. adğurmaq.** and vermək. -kimə inanırsan kimə **anğarım. 1.** gözənmək. aldarmaq. diqqət edmək. **1. yanğarmaq.** sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür. **anğarmadan:** önsəmədən**. -anğarlı: anğarın**: diqqətli.

anqastı **anğastı**. **anastı**. bilincaltı. na xod aqah.

anqaşınmaq **anğaşınmaq. əndişələnmək.** oyçunmaq. talğaşınmaq. talaşlanmaq. həyəcanlanmaq. -bu salığı **oyçunmadan** dinlədilər.

anqaşınmaq **anğaşınmaq**. **əndişələnmək**. sanğırmaq. qayğırmaq.

anqaşmaq **anğaşmaq.** ürəgi yellənmək. quruntalmaq. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. əndişələnmək. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

anqbilim **anğbilim**. şuurbilim.

anqcarmaq **anğcarmaq. ancarmaq**. təvəccüh edmək. -**ancarın**: təvəccüh edin. -olan ötənə **ancarın**. -**ancarmadan**: təvəccüh edmən. -**ancarınmadan**: mütəvəccih olmadan.

anqçılıq **anğçılıq**. ağçılıq. avçılıq. -**anğçılıq** qumarı: ovçuluq həvəsi.

anqı **anğı**. alqı. tutu. duyu. fəhm. dərk.

anqıb **anğıb**. anlayıb.

anqıq **anğıq. anıq**. **ayıq**. aydın. açıq.

anqıqlamaq **anğıqlamaq. anıqlamaq. ayıqlamaq**. anığına yetmək. aydınlamaq. açıqlamaq. kəsgitləmək.

anqıl **anğıl**. bəllək. oylaq. dağarcıq. hafizə. memori.

anqıl anlaşılan. aydın. düşünülür. qabili fəhm. sadə. -**anqıl** danış: sadə danış. -**anqıl** sözlər: sadə sözlər. -anqıl işlər: aydın işlər. -**anqıl** söylə anlayım.

anqılamış **anğılamış**. **anılamış.** yadlamış. yada salmış. xatırlamış.

anqılatmaq aydınlatmaq. düşündürmək. qabili fəhm edmək. sadələşdirmək.

anqılı **anğılı. anılmış**. **1**. məzkur. zikr olunmuş. **1**. yadlanmış. xatılanmış. **1**. düşunmüş. qanılı. qanılmış.

anqılış -**dib anğılış**: nəhayi hədəf. nəhayi məqsəd.

anqılmaq **anğılmaq**. **anılmaq. yanılmaq**. **1**. təsəvvür olmaq. **1**. yadlanmaq.

anqın **anğın**. düşüncəli. əndişəli. fikirli.

anqıran -**anqıran eşək** az yemlər.

anqıran **-**anqıran tayın tapar. (anqıran tayın tapçış)**.**

anqıran **-**çox gəzən başmaqını, çox işliyən gərəcini, geyəcini, **çox anqıran torbasını tez** yırtar.

anqırtmaq vəngitmək.

anqış **anğış**. anlama. dərk.

anqışmaq **anğışmaq**. nərsənin için anlamak.

anqıt anğıt xatirə. bəllək. hafizə. zehn. memory.

anqıtı -**dünün anğıtı**, yarın sanğıtı, gün gülünü, kül edər. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər).

anqıvmaq **anğıvmaq**. çox qorxmaq. ürkmək. vəhşət eləmək.

anqız **anğız**. **anız**. **(**< **anmaq**. **anıtmaq)**. nağıl. hikayə.

anqız **anğız**. **enğiz**. **eniz.** dərimdən, biçindən son yerdə səğə, kök, kündə. biçindən arda qalan kötük. yonma, biçmədən yerə tökülən xırım xırda.

anqlamış **anğlamış**. qanmış. düşünmüş.

anqlayan **anğlayan. anğlıyan. anlıyan**. qanan.

anqlı **anğlı.** beyinli. beynli. düşünlü. ağıllı.

anqlıyan **anğlıyan. anğlayan. anlıyan**. qanan.

anqrı anğrı -**anğrı bəriiyə** çala göz yetirmək: ötə bəriyə göz salmaq. (**çala:)**.

anqsanq **anğsanğ**. fikir zikir.

anqsay **anğsay** > **hansat. hasat**. anğa yatğın. anlaması qolay.

anqsız **anğsız**. **ansız**. qanmaz.

anqşar **anğşar. sanğşar**. duyqur. əndişmənd. dışar olaylayları sezib özləşdirib düşünən.

anqşıra **anğşıra. anşıra. -anğşıra bilmək**: düşünə bilmək.

anqtan **anğdan.** etgən. itgən. əngizanəndə.

anqtap -**anğdap anğdap**: ağdar ağdara: araya araya.

anquşalı **anğuşalı. əndişləli.** tədirgin. huzursuz. müztərib. narahat. rahatsız.

anqut andı doğur. xoşməram. (**# manqut:** andı pozuq).

anqut **anğut. 1. alğut**. al qırmızı, ördəksi (ördəyə oxşar) quş. **1**. **(anğı qutlu)** gələcəyi, gələni xoş görən. xoşbin. **1**. ustuxanbəndi. iskilet. -acından **anqutu** çıxmış. **1**.adama oxşamaz. **1**.**qonğut**. gövdəni onğudan (doğruldan, dirsəldən) sümüklərin tümü. ustuxan bəndi. **1**.iskilet. -**anqutu** çıxmaq. arığı çıxmaq. çıxmaq iskileti. çox arığlamaq.

anla ayır**.** ayrıtla. düşün. qavra. fərq ed. -başda, pisi **ayır** yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl).

anlaq dışı bilinçdışı.

anlaq **1**.anığ. dərk. fəhm.**1**.qanma açıqlığı, gücü.

anlaq zəka.

anlaqlı **anlağlı**. anığ. anlayışlı. -**anığ** birlə daş daşı, **anığsızla** yemə aşı.

anlam ayna. mə'ni. -**aynalı**: anlamlı. -**aynasız**: anlamsız. -aynası: anlamı. -yanlış **ayna**: qələt anlam.

anlam çağ. -**ikiçağlı söz**: iki anlamlı. **1**. çəkit. -**çətiki** gözəl, **çəkiti** (anlam) yava**..**
-dolayı anlam: **dolayı çəkit**: çəkdi. məcazi anlam**..**
-iki anlamlı: ikiçağlı söz**..**
-avın anlam: məcazi anlam.

anlam -**iç anlam**: yut çağ.

anlam için. məfhum. -**içinsiz**.

anlam -**köçmə anlam**: məcazi mə'ni. (**köçmə**:məcazi).

anlama anğış. dərk.

anlamadan anarmazdan. anğamazdan. bilmədən.

anlamaq **1**. (yaxcı pisi) huşlamaq. huş edmək. uslamaq. **1**. okramaq. **1**. sezmək. -**sezmədiz** bunu heç.

anlamaq **1**. ayırdamaq. ayırtlamaq. fərq edmək. dərk edmək. **1**. sayqamaq. seçmək. sezmək. fərqinə varmaq. fərq edmək. -yoxsulluğun bıraxan izlərini **sayqadıq**. -**sayqamadan**: anlamadan. seçmədən. fərqinə varmadan. -**sayqaran**: anlalayan. seçən. fərqinə varan. -yaxcı pisi **sayqaran**: anlayan. seçən. fərq edən. -**sayqamaz**: anlamaz. seçəməz. fərqinə varmıyan. -bu işin izin **sayqamışdım**: bu işin sonun sezmişdim.

anlamaq duymaq**.**

anlamaq **-türkü anlamaq üçün** kişidən dinləmək gərək.!

anlamaqa **-**ağlamaq, anlamağa yol açmır.

anlaması -**anlaması qolay:** anğsay > hansat. hasat. anğa yatğın.

anlamayıb **-**ları xoruz banlamayıb banlamaz, **göy köynəkli anlamayıb anlamaz**.

anlamaz -**anlamazla** yemə aşı, anlayanla daşı, daşı.

anlamaz **-**ları xoruz banlamayıb banlamaz, **göy köynəkli anlamayıb anlamaz**.

anlamaza -anlayana sıvri sinək, saz gəlir, anlamaza döhül zırna az gəlir. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

anlamazlıqıntan **anlamazlığından**. kütlügündən**.** (yamanlığından. kötülügündən). **-**kürd ha belə dəğişsədə, **kütlügündən əl çəkməz**.

anlambilim semantika.

anlamı -**nə anlamı var:**tançuda?!. nə demək ki. yanı nə.

anlamış **anğlamış**. qanmış. düşünmüş.

anlamlı **1**.çəkili. **1**.özlü. içli. -**özlü buğda**: bol un verən buğda.**.**
-iki anlamlı: çatqal. -**çatqal** sözlər: iki anlamlı səzlər.

anlamlı dərəkli. değerli. önəmli. uğurlu. qabili təvəccüh. -bu gün **dərəkli** salıq yox.

anlamsız **1**.bihudə. savaq. **1**.qovuq. məfhumsuz. məzmunsuz.**1**.koval.

anlamsız içinsiz. məfhumsuz.

anlanan sınavul. qabili dərk.

anlanır -necə gülərsin əkin, nəyə gülərsin **usun anlanır**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).

anlar bilər.-ərgin olan **qaşdan anlar** (**bilər**) işini (arif olan işarədən söz qanar).

anlar **-düşman anlar gizim**, dosda desəm sözüm.

anlasın -qıza, qız, **gəlin anlasın**.

anlasın -**ölümdə güc yox ansın anlasın**, yerə çırp başın, kökü patlasın. (**kökü**: götü).

anlaş kəş. sanaş. sanğaş. sağaş. sayaş. ayraş. barğaş.

anlaşılan anqıl. aydın. düşünülür. qabili fəhm. sadə. -**anqıl** danış: sadə danış. -**anqıl** sözlər: sadə sözlər. -anqıl işlər: aydın işlər. -**anqıl** söylə anlayım.

anlaşılır yələ. yala. sadə. seyik. çətin, burşuq olmayan. -**seyik pitik**: sadə kitab. -**yala** söz: sadə söz.

anlaşılmaz -**anlaşılmaz dildə qonuşmaq**: tatdırışmaq. ağızda it boğuşdurmaq.

anlaşılmaz bural. ağıl ərməz. qapalı.

anlaşım gəlişim. -**gəlişim** olmayınca ürəklərdə, gələn iş əldən az olar.

anlaşma **1**. gəlişik. **1**. çəkti. pakt. muqavilə. **1**.şərtnamə. -**toxtaruş anlaşması**: atəşkəs şərtnaməsi.

anlaşmaq **1**. gəlişmək. -**gəlişəməmək**: anlaşamaq. -bu **gəlişmə** çox duracaq. **1**. gəlişmək. barışmaq. uzlaşmaq.

anlaştıq **anlaşdıq**. gəlişdik. oldu. olur. tamam. qəbul. **(**əqrid. dəkor**)**.

anlaştırmaq **anlaşdırmaq**. gəlişdirmək. barışdırmaq. uzlaşdırmaq. buluşdurmaq.

anlat -**börküvə anlat**: **börküvü dinlət**: ged başqasın qandır. boşuna danışma.

anlat ifadə ed.

anlatan ayutan. ravi. rivayətçi. nəğl edən. nağıl deyən.

anlatı təşrih. tovsif.

anlatıqca **-**könül anladıqca alışar.

anlatım açıqlama. duyduruş. təfhim. ifadə.

anlatım ifadə.

anlatır **anıqlatır**. aykınlatır. aydınlatır.

anlatmaq **1**. açıqlatmaq. düşünütmək. duydurmaq. təfhim, ifadə edmək. **1**. okratmaq.

anlatmaq öğrətmək.

anlatmaq sözləmək. aytmaq. danışmaq. hikayət edmək.

anlatmaq qandırtmaq. ukutmaq. okutmaq. -o çalışır, abanğ (ama) sözünü **ukutanmır**.

anlayan -**anlamazla** yemə aşı, **anlayanla** daşı, daşı.

anlayan -**çox anlayan, çox bilər**. çoxlu görən, yol bilər..
-**çox anlayan, çox yol bilər**. çiğlər açıb, qutluq dilər. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).

anlayana -**anlayana sıvri sinək**, saz gəlir, anlamaza döhül zırna az gəlir. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

anlayıb anğıb.

anlayım -**anqıl söylə anlayım**.

anlayınca -ərşid olan bir im ilə söz qanar, **ərişməyən anlayınca söz yanar**. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan).

anlayış aqahlıq.

anlayış qapsam. qavrayış.

anlayışı -**anlayışı qolay**: türkana. türkyana. türksayaq. türkəsayaq. sadə.

anlayışlı **1**. anığ. anlağlı. -**anığ** birlə daş daşı, **anığsızla** yemə aşı. **1**. bilgir.

anlı **tantıl**. aqah. xəbərdar. müttəle'. mültəfit. vaqif. bəsir. arif. şuurlu. huşyar. bilincli. ağlı başında. fərqində. -**anlı** odur bir imiylə söz qana: arif odur bir işarə ilə mətləbi ala. -öz işinin **anlısı**. -**anlı** kişi yanqı odun tez enər: işlərin necəliyin bilən adam, şəhvət **(**həvəs**)** odun tez qalib gələr. -**anlı** başa ayaq ol, **qanlı** başda papağ yox.

anlıq -**bir anlıq hirsin** basan, yüz il dincin yatar.

anlıq **-bir anlıq** təbəssüm bəxş elə mənə: Bir anlıq gülüşün bağışla mənə

anlıq rizayət. razılıq. -onun **anlığı** gücün alınır.

anlıqçılıq entelektüalizm.

anlıyan **anğlıyan. anğlayan.** qanan.

anma ağdarış. axtarış.

anma -**keçmişi anma**, gəlcəyi sanma, olduğu danma. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir).

anmaq **1**. adalmaq. **1**. adın çəkmək. çağırmaq. oxumaq. **1**. anırmaq. yanırmaq. **1**. təsəvvür edmək. **1**. yadlamaq. **1**. imləmək. ima edmək.

anmaq **1**. adın ağzına almaq. adın çəkmək. yad edmək.

anmaq isgərmək. xatırlamaq.

anmaz -elini sayan, dilini danmaz, **dilini danan, atasın anmaz**! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz).

anmış -gördüyün danan, kimliyin satan, **yadları anmış**, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

annan **anan**. andan son. sonra.

annan annarı. ondan. sonra. daha sonra.

annarı daha da. üstəlik.

anra oyan. qırağ. -**anrada**: oyanda. qırağda. -**anralıq dur**: oyanlıq, qırağlıq dur.

ansaqın **ansağın**. bəklənən. güdülən.

ansamaq (anmış, qanmış kimi saymaq). ilsəmək (ilənmiş, ulanmış, olmuş kimi sanmaq). elə bilmək. xiyal etdmək. (**enqaştən < anğaşmaq**). -**ansadım**: **ilsədim**. elə bildim. xiyal etdim.

ansamaq xatırlamaq. -**ansadım**: xatırladım. çoğun hər nəvermiş, **ansa** almış dündən nələr qalmış. (çoğun: fələk. dünya. cahan).

ansarmaq mütəvəccih olmaq. -çox bağışlayın **ansarmadım.**

ansat qolay.

ansayın yadaçlayın. yadəş bexeyr. iyiyə yadlama, anma sözü. -keçən günləri ansayın.

ansıq yaddaşt.

ansılatmaq ifadə edmək. dalalət edmək.

ansın -**ölümdə güc yox ansın anlasın**, yerə çırp başın, kökü patlasın. (**kökü**: götü).

ansın -yetər ki min qanan qalsın, **analıq dilin ansın**. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!).

ansınaq ağla gələr. təsəvvür olunar. qabili təsəvvür.

ansınaz **ansınmaz**. ağla gəlməz.

ansınıtmaq ağla gətirmək.

ansınmaz **ansınaz**. ağla gəlməz.

ansıtmaq **1**. təzəkkür vermək. **1**. yada salmaq. **1**. anlatmaq, demək istəmək. -bu cümlə nəyi **ansıtır**..
-**ansıt**!: **1**. təzəkkür ver. **1**. yada sal. -ansıtmadan: təzəkkür vermədən. -iki kərə ansıtdım.

ansıyamaq xatırlaya bilmək. -**ansıyamadım**: xatırlayamadım. -**ansıyamadım**: xatırlayamadım. -**ansıyamam**: xatırlayamam.

ansız anğsız. qanmaz.

anşıra **anğşıra. -anğşıra bilmək**: düşünə bilmək.

ant **-and içmək:** andıçmaq.
-**and vermək**: andıtmaq.
-sevgi, and sevməz!.
-sevirəm demək, **and içməklə yarışmaz.** (**yarışmaz** : tutmaz. doğrulmaz).

ant **and.** tanğ. -**tanğısın aldıdmaq**: yəmini pozulmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq).

ant ant. **(**āth. **oath (**ingilis**))**. yemin..
-**and qardaşı**: siğə qardaş. adaş..
-**and içmək**: saxılqamaq. andamaq..
-**andlı və'dəli** gündə: movud gündə.

ant **-inandıqlarıva and verirəm:** sən bil ağaların canı ..
-kölügüvü gördünsə, **günəşə and iç**. (kölgəvi gördünsə ışığa inan).

ant **-**sik **and götürməz**.
-**and içmək:**. andaşmaq.
-kitozlarda and yasa bəllənməz. (**kitozlarda**: alçaqlarda. namətlərdə). (**and yasa**: söz sana).

anta -**anda yetmək**: sözündə durmaq.

anta **anda**. **1**. birləşmiş. müttəhid. -**anda uluz**: birləşmiş millətlər. **1**. siğə. **1**. orda. -**anda** kimsə qalmasın. **1**. yad. hafizə.

anta **anda**. **-bir anda** can tapan, **bir anda** son bulur, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).

antac **andac**. bəlik. (yadbud. xatirə).

antaq **andağ. 1**. **aldağ. uldağ**. hərnəyin yuxarısı, ən üstü. həddiəksər. **1**. ondağ. oncağ. ocür. (həmən cür). **1**. **aldaq**. hər nəyin alnı, yuxarısı, üstü.**1**.**andaq**. **ondaq**. (**an\on**+**daq**). oqədər. oqqədər. -**andaq** söylədim, dinləmədi.

antaq **andaq**. əzbər. əzbərdən. -kitabın hamısın **andaq** oxudu. -**andaq** bilir.

antaqan **andağan. 1**. **aldağan**. qandıran. toğlayan. (firib kar). **1**. yadda saxlayan (# unutğan: yaddan çıxaran).

antaqı **andağı.** ondağı. oncağı. ocürü.

antaqın **andağın.** ondağın. oncağın. ocürün.

antaqurmaq **andağurmaq.** anda vermək. -o mənim sözümə **andağurmadan** inandı.

antaqurtmaq **andağurtmaq.** anda verdirtmək. -o məni **andağurtmadan** sözümə inanmaz.

antalaq **andalaq**. andalanı (and alanı). döğüş maydanı.

antalanı **and alanı**. andalaq.

antalatmaq **andalatmaq**. yada salmaq. birinin yadına salmaq. xatırlatmaq. təzəkkür vermək.

antamaq **andamaq**. saxılqamaq. andamaq. and içmək.

antan -**andan son:** anan. annan. sonra.

antan **andan**. sonra. -o desin **andan** sən de.

antar yadigar. bələk.

antarıq yadigarlıq. bəllik.

antaruş **andaruş**. təfsir.

antaş **andaş**. **1**. (anıt daş). abidə. **1**. (həm peyman. həm əhd).**1**.həmməram. həmməslək.**1**.anıtdaş. abidə.

antaş **andaş**. **antdaş**. andı bir olan. məsləkdaş.

antaşmaq **andaşmaq**. and içmək.

antay **1**. **anday**. onatay. onun kimi. -**anday** belə yapılmaz. **1**. qutsal. qutay. sayqut. muqəddəs. **1**. yaddaşt. hafizə. -çox iti **antay**.

antı -**andı pozuq:** manqut.

antıçmaq **andıçmaq**. and içmək.

antıq **-andıq olmadan son**, sandıq nədir, sağlıq nə. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).

antıq **andıq**. **1**. **anduq**. məfkurə. **1. andıq!.** and iç!. **1**. yadbud.

antıqçı **andığçı**. andıraçı. qomaçı. qalmaçı. qalıtçı. sovğaçı. soyqaçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

antım -**dünü andım günüm keçdi**, yarın gələr, yaşım keçdi. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).

antın -sevdiyini, gedməz kimi sandın, **gedənləri, dönər kimi andın**.

antır **andır!. 1**. qandır!. düşündür!. **1**. yadlat!. yada saldır!. xatırlat.

antır **andır**. sahabsız.

antıraçı **andıraçı**. andığçı. qomaçı. qalmaçı. qalıtçı. sovğaçı. soyqaçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

antıran -pişanlar, **barslanları andıran**, kişiləri baydıran. (**barslanları**: arslan pələhləri). (baydıran: ləzzət verən, sevindirən).

antıran -sözdür **gözəlligi andıran**, iyiligi qandıran, yamanlığı danlıyan.

antırar -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, **keçənləri andırar**, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

antışlı and içmiş.

antıt **andıt!.** and içdir!. and verdir!. at verdir!.

antıtmaq **andıtmaq**. and vermək.

antıy **andıy**. böylə. -**andıy** kişi: böylə adam.

antqarmaq **andğarmaq. anğarmaq. adğarmaq. adğurmaq.** and vermək. -kimə inanırsan kimə **anğarım.**

antlaşıq **antlaşlıq**. toxtanım. sazişnamə.

antlaşma **andlaşma**. muahidə.maahidə.

antlı **andlı.** mütəəhhid.

anttaş **antdaş**. **andaş**. andı bir olan. məsləkdaş.

antuq **anduq**. **andıq**. məfkurə.

antur **andur**. yadigar.

antura **andura**. yadigarlıq.

anutan **1**. yada salan. **1**. **yadiqar**.

anutqan **anutğan. anıdan. 1**. yada salan. **1**. yada saldıran. **1**. amadə, hazir olan.

anya cam.

ap arqun lap arın, təmiz, duru, xalis. lap mə'sum.

apaq çapaq cicibacı. çox yaxın. -**apaq çapaq olub yaşamaq**: qocu qucu yaşamaq. -**apaq çapaq doslar**.

apaq (**ağabbağ**). arğın. tərtəmiz..
-apağ quş: dövlət quşu.

apaq **apağ**. 1. çılağ. çinağ. somağ. 1. çılxa. xalis. 1. əziz. şəkər. qənd. -**apağım**: əzizim. şəkərim. -**apağ** balam. -sevgilim. -**apağ** atam. 1. müfdə. boşuna. (gedməyim boşuna oldu) (heçnə dəğişmədi, fərq eləmədi).

apal **(ap al)**. apalğan. apalağan. qıpqırmızı. -**apalğan** dəmir: qıpqırmızı qızqın dəmir.

apalaqan **apalağan**. **apalğan**. apal. **(ap al)**. qıpqırmızı. -**apalğan** dəmir: qıpqırmızı qızqın dəmir.

apalqan **apalğan**. **apalağan**. apal. **(ap al)**. qıpqırmızı. -**apalğan** dəmir: qıpqırmızı qızqın dəmir.

apamaq **abamaq. apatmaq. apıtmaq. yapamaq**. **yapatmaq**. **yapıtmaq**. gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.

apar bardur**.** çatdır. yetir.

apar -birlik qazan, **bəylik apar**.

apar **-yaraqlı ol, işi apar** (atlı olan, altda qalmaz).

apara nol.

aparac (**aparmaq**). maşın. dəsqah. təşgilat. idarə. cihaz. ləvazim. orqan. sindirim aparacı.

aparan but. bərəndə. **but çıxmaq**: aparmaq.

aparan -dünyaya gələn, söz, qalan, söz, **aparan söz**. (ərdəm başı dil.).

aparan -**söz aparan**: kələçi. sözçü.

aparan üst çəkən. (# **utuzan**: alt çəkən).

aparan -alıb baran. **aparan**. alıb barıcı: aparıcı. mücri.

aparanmasan but olanmasan.

aparas təp təmiz.

aparcı hidayətgər.

aparıcı -**alıb barıcı**: aparıcı. alıb baran. aparan. mücri.

aparış -**aparış ödülü**: utma cayizəsi.

aparqətir **apar gətir**. **1**. **götür qoy**. üzücü, qırıcı çalışma, işləmə. -bu **apar gətirdən, götür qoydan** nə çıxacaq. **1**. boşuna baş dolandırma. ələ salma. -bizim işimiz **apar gətirə** çıxdı.

aparmaq < **abarmaq < albarmaq (alıb barmaq)**. **1**. alıb gedmək. albarmaq (alıb barmaq). -bunu bizə **albar**. **1**. uyqulamaq. işə tutmaq. tətbiq edmək. -keçmiş yasalar indi **aparılamaz**..
-**alıb aparmaq**: alıb yapmaq. alıb yuparmaq. alıb gedmək.

aparmaq **1**. albarmaq. alıb barmaq. daşımaq. **1**. yürgüzmək. -**qarşı gürəş yürgüzmək**: mucadilə aparmaq.

aparmaq **1**. aşırmaq. (keçirmək). götürmək. idarə edmək. (bər quzar edmək). -yığvanı kimi **aşırır**. **1**. dartmaq. sürümək. -sonsuzluğa **dartan** yollar..
-**yarışda aparmaq**: ütmək. utmaq. **1**. yürütmək.

aparmaq azıtmaq**. -qulaq azıtmaq:** qulaq aparmaq. -az danış qulağımı **azıtdın**.

aparmaq ilətmək. -hər nəməsin **ilətdi**.

aparmaq -**keçib aparmaq, sındırmaq:** basqatmaq. basqıtmaq. basmaq. şikəst vermək.

aparmaq -**kef aparmaq: kökəlmək.könlügü açılmaq**kövənmək. ləzzət almaq.

aparmaq -**köncə altına aparmaq**: kəmitmək. önəmsiz göstərmək..
-**könlün ürəyin aparmaq**. özündən için keçirmək. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

aparmaq -**ürək aparmaq:** könül götürmək.

aparmaz -**dala aparmaz**:ardırmaz**.** -donun geni oprulmaz, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) .

aparmış **-dünyanı aparmış** çığıran gur.

apartı **apardı**. -bilməzin soran, **bildiyin edən, apardı**. (kişi bilmədiklərin sormasac, gaydan gicə dönür, bildiklərin edməsə, gordan gora girir).

apartı **apardı**.-su gəldi çörəgi apardı.

apartı **-**satanda kor alanda kor **kim apardı**.
-qadanın içinə qaçan itirdi, **dışına basan apardı**.

apatmaq **apıtmaq. apamaq. abamaq. yapamaq**. **yapatmaq**. **yapıtmaq**. gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.

apaydın tapbəlli.

apaymaq **abaymaq. yapaymaq**. yaşarmaq. bağaytmaq. bağdurmaq. gizlətmək. qorumaq.

apıl -**apıl apıl**: **apul apul**: **amıl amıl**. **yamıl yamıl**. azın azın. bala bala. az az. azar azar. az az. yapca yapca. yavaş yavaş. yasda yasda. arqın arqın.

apılış -**açılış apılış** (qapılış).

apıtmaq **apatmaq. apamaq. abamaq. yapamaq**. **yapatmaq**. **yapıtmaq**. gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.

aplaq **aplağ**. (< **yaplağ**). üzü, görnüşü geniş olan.

appaq -**appaq olan görsünə** qurban.

apra **arpa**.

apramaq **abramaq.** abımaq. gizlətmək. -yılqıda (heyvanda) yox aparmağa nərsəsin, yalqunundu (insanındı) **apramağa** hər nəsi. (yılıq alı üzündə, yalqu alı içində).

apsıq **apsığ**. dışarı verilən soluğ, nəfəs. (# **hopsığ**: içəri alınan soluğ).

aptıraqanmaq **qaptıraqanmaq**. şaşmaq. -adam görməmisin, nədən **aptıraqanırsın**.

apul bax > **apıl**.

apulqa **avulqa**. qolun avulqası. **(**avulqa: saxlanan, tutulan yer**)**. çiğin.

apulqa **avulqa**. qolun avulqası. **(**avulqa: saxlanan, tutulan yer**)**. çiğin.

ar **1**. arığ. uyut. utanc. həya. -**arığın utmuş,** suyun içmiş: utanmağ bilməyən kimsə. **1**. arunğ. ağ. ağunq. -dırnaq **ağunqu**. **1**. namus. -kimsənin arın **ardalamaq**: namusun qorumaq. **1**. uy.ut. **1**. dum. orta. **1**. lay. -**layına** girmək: arasına girmək. -onların **layına** girmə: onların arasına girmə. -savaş **layında**: savaş arasında. -qışlarının **layından** keçdi. **1**. çat. fasilə. **1**. əsr. qərn. **1**. çağ. sürə. zaman. -bu **arada**: bu **sürədə**. -o **aradan** çox keçmiş. **1**. meydan. -**aradan çıxmaq**: (**1**. meydandan qaçmaq. **1**. canın qurtarmaq. -bu **arada, aradan** çıxdıq. **1**. **aran**. **açа**. fasilə. **1**. arlağ. mabeyn**.** **-**iki nərsənin **arası, arlağı:** arğu. yarğu. **1**. çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**. boş çağ. **1**. çatıq. çat. daşuq. fasilə. **1**.ıra. uza. **1**.mərkəz. -**qalara**: qala ara. şəhər mərkəzi. **1**. çağım. müddət. -bir **çağım**: bir müddət. -çox **çağımdır** görməmişəm: çox müddətdir görməmişəm. **1**. ıraq. açıq. -dəmir yol bizdən **açıq** durur..

-**ara qızışdırmaq**: tov tovlamaq.**.**

-ara sıra: ara tirə. yer yer. bə'zən..

-**ara dura**: **ara sıra**.

ara sıra: dura sala. -iki bala ayaqlaşıb yatır, dura sala dayaqlaşıb atır. **(dura sala**: ara sıra**) (**bilməcə**)**. **(kirpik)**..

-**ara vermə**: çatış **(**< **çat)**. fasilə vermə..

-**ara vermədən**: arman. həmən. -**arman** gəldim..

-**bir ara**: bir kəz. bir zaman..

-**ara çaqmaq:** ara çalmaq, vurmaq. -sizin arazı kim çağdı..

-**lap ara:** alaran. -işin **alaranında** gəlib çıxdı..

-**araya qatışan**: arqatışçı. engirən. mudaxiləçi..

-**araya qatışmaq**: arqatışmaq. engirmək. mudaxilə edmək..

-**ara pozmaq**: qalqatmaq. -**qolqatanda** var, **qalqatanda**..

-**ara pozan**: qalqatan. (# **qolqatan**: ara düzən). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**..

-**ara düzən**: qolqatan. (# **qalqatan**: ara pozan). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

ar man. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza).

ara aralı qonsuq. qonsaq. kiplənməmiş.

ara -**ara pozmaq, vurmaq:** çaxdurmaq. -iki sevgili **çaxdırıb** qoydu.
-ara cızıq > aracıq. aramcıq. ayrac. (xətti fasil).
-yaxışa dartıq ara. (yaxşılıq edməyə layiqin axdar) (yaxşılıq etdiyivə layiqin ara).
-boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü. (**boldaçı**: olcası. dolcası. gəlişən).
-**ara yolda malın qalmasın**, orta yolda atın ölməsin.
-əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-bilik **kişi ara** bölünmüş.

ara -**başlı ara**, söz dinlə, dibsiz bulsan, söy dinlə! (**söy**: söyüş)..
-yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, küsüb küsməz barışıq, **ara yaman qarışıq**.

ara -**boşara:**. **boşalan**. boş ərsə.

ara gərən. müddət. -**bir gərən**: bir müddət**..**
-ara duvarı: çatı. duvağ**..**
-aradan gedmək: yoxanmaq. tələf olmaq.

ara gəz!. -**gəz bul**: ara tap..
-**ara qızışdırmaq:** qaynadanlıq eləmək.
-göz bir yaşqa durur, **başla könül ara**. (**yaşqa**: tutu. pərdə)..
-bu gizək gedir hara, **buruqlu çöllər ara**, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

ara salım. macal. -**salımsız**: arasız. -**salım vermədi**: macal vermədi. -tutdu, **salım vermədən** çaldı: macal.
-**axşamara:** axşam çağı.
-**keşara**: neçə keşi, arxı suvarmaq üçün, başabaş əninə çəkiən (**keşilən**) ana keş, baş arx. **{keş (< çəkmək).** əkin ara çəkilən (**keşilən**) uzun uzanan, incə dar su yolu. yuv. (bax > **yuvcağız**)}.

ara -sırlar haçarı söz durur, bilmək için **dil ara**. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum).

ara -**ara ayrı olsa**, aradakı alınır. (ara pozuq olursa, aradaki əldən gedər).
-**ara bəkitmək**: ortanı, ilişgiləri gücləndirmək.
-**qısa ara**: qısara. qısa çağ. qısa müddət.
-**uzun ara:** uzara. uzun çağ. uzun müddət.
-**ara vermək**: kovuzlamaq. kovuz yapmaq.

araaçlıq ilişgi qurma, açma, ilişgiləri onarma üçün qurulan nərsə. (aştikonan).

araaş el içrə yağır (rəmət), bayatlıq, açıqlıq, ayaslıq (mehribanlıq) yayma üçün, pulsuz verilən yemək, nərsə. ehsan.

araba **1**. qaruğ. quru qayığı. maşın. otomobil. **1**. qoşqa. **(**qoşqa təkər**)**. maşın. otomobil..
-**daşqa**, **araba** üzərinə gələn, açılıb qapanan parça örtük: körük. qapuç..
-**yük arabası**: ulqa**..**
-arabanın önündə ışıqla şüşə arasında qalan bölüm: döş.

araba döngül**.** təyər üsdə təprəşən hər nə.-**daşqa, araba oxunun** ucların qapayan tikə: burğu. boğqu.
-**kötük araba:** qağnı.

araba -**araba örtüyü**: köymən.

arabaçı qayaçı (< **qaymaq**: sürüşmək). sürücü. maşınçı.

arabası -**yük arabası:** . kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**. (taksıbar).

arabir gahdan. hərdən. ayım sayım. -**ayımda sayımda** eşidilən söz.

arabulan **alabulan. alaburan**. **araburan**. yarı qarışıq.

arabulucu **1**. arayçı. aralayan. araçı **(**təvəssüt**)**. aratapan. **1**. tamata **(tam ata**: hammıya atalıq edən**)**. davər.

arabulucu araçı. gəlişdirici. yarışdırıcı. yaraşdırıcı.

arabulucu aradaşçı. araçı. mediator.

arabura **alabula**. qarışıq. -**arabura** boyalı.

araburan **alaburan**. **alabulan. arabulan**. yarı qarışıq.

arac **1**. açar. əbzar. əfzar. alət. qılavuz. vəsilə. vasitə. **1**. açval. açar. əbzar. tools. **1**. aşıl. əbzar..

-**arac**, əbzar çantası: **bağdac**.**.**

-yol aracları: yolavız. yolavız. nəqliyyə vəsayili.**.**

-arac amacı, **amac aracı yasutlamaz** (tovcih edmz).

arac asac. sadac. iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu.

arac uyqun arac: **gərəc. -**hər nəyin öz gərəci var.

arac **yarac**. -əlimin **yaracı**.

aracı **-basqı aracı**: çomağı. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**qolçağı**: oyunçağı.).

aracıq < **ara cızıq**. aramcıq. ayrac. (xətti fasil).

araça **-**araça dayaq dəgir. **(araça :** davər)

araçaq **araçağ**. **1**. ortaçağ. ortaəsir. ortaəsr. quruni vusta. midıl euc.

araçan **ara açan**. uzaqlaşan.

araçat **1**. ortalama. miyangin. -tutmaq. -**1**. neçə nərsə arasında olan ortaqlıq. müştərək olan nərsə. müştərək nuqdə. -mənlə onun **araçatımız** yoxdur. -ortaqlıqda **araçatları** tapmaq gərək. **1**. istiqra' (istiqra). neçə nərsənin, tutuşdururaraq, ortaqlığın tapmaq.

araçatlamaq istiqra' edmək.

araçatlar (müştərəkat).

araçatlı **-araçatlı uzun saçlı**: dolaylı (kinayəli) sözlə qadın, dişi.

araçəq **araçək**. iki, neçə nərsənin arasında qoyulan çək, xət, bölüm. sərhədd.

araçı **1**. **(**təvəssüt**)**. arayçı. aralayan. arabulucu. aratapan. **1**. arabulucu. gəlişdirici. yarışdırıcı. yaraşdırıcı. **1**. aradaşçı. arabulucu. mediator.

araçı **1**. barışdıran. sülh verən. ayıran. yarğac. daver. **1**. ötükçü. ötünçü. ötünüşçü. ötünükçü. ötünüş qılığçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

arakəs **arakes**. **arakis**. **araqıs**. **1**. kəsəyol. düzəyol. **1**. arakəsdi. arakəsmə. bir üzü, oyumu (fəzanı), yeri bölüklərə bölən çapıq, cızıq, duvarlar.

araq **1**. acus. acı su. **1**. **arıq**. nərsənin damıtla **(**təqtirlə**)** alınan sıx suyu, üsarəsi.. -**araq araq**: **1**. hər yönlü. həmə canibə. -**araq araq** sorqular verildi. **1**. incədən incəyə.

araq çaxur**.** (**cağur**: acı, sancan nərsə). çaxır.

araqala başkənd. başkət. paytəxt.

araqarışdıran çalası**.** çalxaçı. aravuran.

araqat **arağat. arğat.** iki, neçə nərsə arasında olan qatnaş. irtibat. əlaqə. muravidə. gedgəl.

araqçın alkolik. içgiçi. içgini çox sevən.

araqəs **arakəs**. **arakis.** kət. kit. qıt. qısır.

araqəs **arakəs.** iki, neçə nərsənin arasın kəsmə. qəti' rabitə.

araqəsmə **arakəsmə**. ayaq çəkmə. dəm alma. pavz. pause. tənəffüs. təvqqüf. vəqfə.

araqəsmək **arakəsmək**. qəti rabitə edmək.

araqəsti **arakəsdi**. hörlük.

araqılamaq **arağılamaq.** aralamaq. -boğuşanları **arağıladı.**

araqın **arağın** -arağın necə olduğun içən bilər, nə olduğun çəkən.

araqis **arakis. arakəs**. kət. kit. qıt. qısır.

araqısmaq ilişgilərin azatmaq.

araqlıq ıraqlıq. uzaqlıq.

araqutmaq **arağutmaq**. neçə nərsiə ara, ortaq qurmaq.

araqutmaq **arğutmaq**. yormaq. -onu çox **arağurma**. -çox danışıb **arağurma.**

aral **1**. ada. atağ. **(**< **atılmış**. **ayrılmış)**. qaradan, topraqdan ayrı düşmüş, su çevrəli toprağ bölümü. **1**. atağ. **(**< **atılmış**. **ayrılmış)**. küçədə yolda, alanda çivi, cızığ ilə

ayrılmış yer. **1**. yolağ cızığları aralarında qalan bölüm. band. -iki **adağlı** yol: iki bandlı yol.

aral **ada**. **1**. cəzirə. **1**. qaldurum. yol arasında olan səggi, duraq. -qaçıb **adaya** sığındı. -**adada** qoyulmuş yolışıqları. -**adaya**, **arala oturtmaq**: **adalatmaq**. adaya oturtmaq. **1**. **adal**. (ortada durma). insaf.

aralamaq **1**. ayrılatmaq. açılamaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin. **1**. araçılıq edmək. araya girmək. qarışmaq. mudaxilə, dəxalət edmək.

aralamaq -**ağzın aralamaq**: çəkağızlamaq. ağzından söz almaq.

aralan! ayrıl!. açıl!. qırıl!. çatla!. qop!. qopun!. dalqıc!.

aralanmaq arbaymaq. arbanmaq. açılmaq. saçılmaq.

aralarıntan -**aralarından su sızmaz**, qıl ötməz. (birbirinə çox yaxın olanlar)

aralaşdır qatrışdır. qatışdır.

aralaşdırmaq bir araya gətirmək. qarışdırmaq. -yumurta ilə un **aralaşdırmaq**.

aralaşma tərkib. mə'cun. -bu **aralaşmanı** dırnaqlarıza sürün. -darıların çoxu aralaşmaldırlar. -**aralaşmaları** hava yoğuşundan uzaq tutun. (**hava yoğuşundan**: hava cərəyanından. hava dəğmədən).

aralaşma qatışma.

aralaşmaq (**ara açmaq**) (**# aradaşmaq**: ortalaşmaq. girişmək. qatılmaq).

aralaşmaq aranı almaq. araya girmək. soxulmaq.

aralaşmaq soxulmaq.

aralaşmal tərkibi. -darıların çoxu aralaşmaldırlar.

aralaştır **aralaşdır**. qat. -ikisin birbirinə **aralaşdır**.

aralatmaq **adalatmaq**. adaya, arala oturtmaq. hər nədən ayırıb, yana qoymaq. münfəil edmək. münzəvi edmək.

aralayan arayçı. araçı **(**təvəssüt**)**. arabulucu. aratapan.

aralayıcı arçaçı. ortaçı. iki savaşan yanı ayıran.

aralca **alaca**. -**aralca qaranlıq**: burunğuy. burunğay.

aralı **1**. uzaq. **1**. fasiləli. **1**. yarı açıq, yarı örtük olan. ortuq. **1**. başqa. ayrı. cüda. -siyasətdən **aralı** heç nə danışmaz. **1**. çalabağ. yarı örtük. -qapını **çalabağ** qoy. **1**. yolğa. uzaq. ıraq. ucqar. pərt. -**yolğa** ölkəlr. **1**. uzaq. aya. -pis işlərdən **aya dur**. uzaq dur. -**aya dur!**. uzaq dur!. çəkil!. xətər. **1**. sərili.

aralı -**aralı olan qıçlı**: ayır budlu. ayır bacaq. iki qıçı birbirindən.

aralı -tini tindən, təni təndən, canı candan aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

aralıq **1**. **adalıq**. insaflılıq. münsiflik. **1**. boşluq. **1**. mihit. şərayit. fəza. -bu qarışıq **aralıqda** çalışmaq olmaz. -**aralıq** qaraldı. **1**. el içində gəzən, oluşan nərsə. -**aralıq** sözü: eşitmə. qırqov. şayiə. -**aralıq** sözü, çıxarar gözü. -**aralıq** sözü, yandırar közü. **1**. **açalıq**. məsahət. suva. sıva. səth. **1**. bayağı. mə'mul. -qoy **aralıq** işlərimi görüm gəldim. -**aralıq** işlərindən baş açır ki. -**aralıq** gedirim (xərcim) çoxdur. **1**. məsafə. fasilə. **1**. çatıq. çat. fəza. atmosfer. **1**. çatlaq **(**< **çat)**. **1**. ıralıq. uzalıq. **1**.fasilə.imumi. -**aralıq** tuvalet. -**aralıq** oya görə. -**aralıq** yunaq: imumi hamam. -**aralıqda**: əvam içində.

aralıq məsafə. -salmasın **ayrılıq**, ellərə **aralıq!.**
-salmasın ayrılıq, ellərə aralıq!.

aralıq uzaqlıq. qırıqlq. qıraqlq. məsafə.

aralıq 1.çatılıq. orta yer. **1.**mihit. fəza. -**bu aralıqda**: bu mihitdə. bu fəzada. -yaxın **aralıqda** ösüşənlər: oxşar mühitdə böyüyənlər.
-**iki bölüm arasındaki** yarıq, **aralıq**: çat.

aralıqsız birtutaşda.

aralış **(**ara alma**)**. tınalış **(**tın alış**)**. tinalış. nəfəs alma. tənəffüs.

arallamaq **araldamaq**. **aranmaq**. araşdırmaq. sorağlamaq **(**soruşdurmaq**)**. tapağlamaq.

aralmaq gənəlmək. (# **daralmaq:** qısılmaq).

araltamaq **araldamaq**. **arallamaq**. **aranmaq**. araşdırmaq. sorağlamaq **(**soruşdurmaq**)**. tapağlamaq.

aralus adasuq. şibhcəzirə.

aram **1**. dincək**. 1.** amır. yamır (yapır). huzur. dinc. rahat.

aram **1**. dinic. tınıc. sakit. **1**. sayxaş. sakit. **1**. yomır. yapır. **1**. durqun. pəsifik. -**durqun engin**: pəsifik engin. **1**.dinik. dinc. **1**. (**# gərgin**: həssas). **1**.yumğun. yamğın. (yumulu, durqun, qımıldamayan). dinc. sakin. -**yumğun dalay**: durqun dəniz. **1**. dənik. sakin. **1**. unsun. xuylu..

-**aram almaq:** dicəlmək..

-**aram aram**: astasta.**.**

-aram olmaq: dinişmək..

-**aram!**: basın!. tiniş!. sakit!. sərin!.

aram -**aram aram**. dinc dinc. dinənişlə. -dinənişlə. dinc dinc. **dinənişlə uğraşmaq**: dinc dinc məşqul olmaq.

aram **-aram olmaq:** durqunlanmaq**.**

aram yatın. mulayim.

aram! basın!. tiniş!. sakit!. sərin!. durqıl!. sakit ol!.

aram! sərin!. basın!. sakit!. tiniş!.

arama -**arama boyunca bəlləndi ki**: axdarış cərəyanında aşgarlandı ki.

arama izləmə. -pul **izləmə savaşı**: para arama mubarizəsi.

arama -hər dərdə dərmandı qara, **bu dərdə dərman arama**. (**qara**:tiryək)

aramaq **1**. ardamaq. ardında olmaq. **1**. nərsənin arasın, ortasın, için eşələmək. **1**. izləmək. -işsiz özünə iş **izlənməli**: aramalı..

-su **izlədik** bulmadıq. **1**. **arğamaq**. tə'qib edmək. -bu yolu **arğayın**.

aramaq izərləmək.

aramaq -**kin aramaq:** ödəşmək. öc almaq. intiqam almaq. kinətuzluq edmək.

aramal ortaqmal. milli mal. milli sərvət.

aramaz gəzməz -könüldəşlər **elçi aramaz**. (aramaz: gəzməz). (könüldəşə elçi gərəkməz). (**elçi**: arxan. vasitə). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

aramaz izləməz.-dərədi bolmadıq, **dərmən izləməz**..
-oğru, **tanıq aramaz**. (**tanıq** : şahid).

aramaz -dəli **dəlil aramaz**!.

aramcıq ayrac. aracıq < **ara cızıq**. (xətti fasil).

aramiş bəsilik**.** dinclik. dincəklik. ruhi dinclik.

aramiş saytış. təniş (**< dənğ**).

aramqah toxdal.

aramlama tınıq. tınış. tiniş. dinək. toxdaş. istirahət. durma. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı.

aramlamaq sərinmək. sakitləşmək. sakinləşmək.

aramlaşmaq dinəlmək.

aramut **alamut**. türk ellərindən biri.

aran **1**. abı hava. (ab o həva). iqlim. **1**. yoğsar. xoş abı havalı olan. **1**. açılıq. uzay. fəza. **1**. **açan**. möhlət. macal. fürsət. **1**. orta. vəsət. bayağı. -**aran** mal. **1**. av, düşman yolu üzərində yerləşdirilən şiş, min, xumpara. **1**. bir çevrə, avlu arasında olan tikinti. **1**. vila biçimli ev. **1**. arada, ortalıqda qoyulan nərsə. -pəncərənin **aran** camlarından sınıb. **1**. namuslu. iffətli. **1**. mö'tədil.**1**. alçaq könül. **1**. mö'tədil. -**aran** hava. -**aran** qılıq. **1**. **aram**. sakit. -**acanısan** göz qızarar, **aranısan** üz qızarar.**1**sürülmüş topraq.

aran **arğan**. ağır. güclüklə. arınaraq. -**aran** getdi. -vermirdi, **aran** verdi.
-yamanda yeğ aran, baş verib börk almış. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə bulur).

aran bıkan**.** yorulan.**-din soludan aran**, başna qadasın arar. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

aranan .- -**aranan nərsə:** arman. arza. arzu. -dözüm qılan, arza yetmədi.

aranan armanaq. armanlı.maraqlı. qızıq. -**qızıq günlər**: armanaq günlər. maraqlı, aranan, armanlı günlər.

arançı yarançı. yançı. yarçı.

arançı yarançı. yançı. yarçı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı.

aranı -**aranı tut**, yanlar yerin tez tapar**.**
-aranı almaq: aralaşmaq. araya girmək. soxulmaq.

aranı **-**ölkəni alalıq pozar, **aranı kölgəlik**. (**alalıq:** ixtilaf. nifaq). (**kölgəlik**: quşquluq. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə)**.**

aranıztan **aranızdan**. -**düşənləri aranızdan**, çıxartmayın yadınızdan!. (**düşənləri**: şəhidləri).

aranq **aranğ**. **1**. **arınaraq**. **ağrınaraq**. **ərinərək**. ağrılıqla. ağırcana. güclüklə. könülsüzcə. ağırdan olaraq. **(**reluctantly**)**. **1**. düzlük. fəlat.

aranquş ağquş.

aranmaq **arallamaq**. **araldamaq**. araşdırmaq. sorağlamaq **(**soruşdurmaq**)**. tapağlamaq.

aranmaq çalınmaq**.** axtarmaq. -çoxdandı itiyin **çalınır** (aranır).

aranmaq -öylə böylə, oyan buyan **aranmaq, axdarınmaq**: eylək beylək urunmaq.

arantay **-arantay ağzın açmaq:** doymaq bilməyən. (nəhəng kimi ağzın açmaq).

arapozan **ara pozan**. alağız. söz götürən. qoğucu. -**alağıza** söz verənə carçı gərəkməz.

arar -**əkən arar**, qılan tapar.

arar -əsrük keçi, **qurd evin arar**!. (əsrük keçi, qurd evin **sorar**!). (əsrük: kefli. sərxoş) (kefli keçi, qurda boy deyər).

arar **-**kababçı köz, deyingəl söz arar.
-din soludan aran, **başna qadasın arar**. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

arar -kimin **beşik arar**, kimin saltuq. (**saltuq**: qapırcaq: tabut. qaput. ölünü sinə dək daşıtan qutu).

arar -keçi yürtüb barar, **qoyun izin arar**. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

ararkən gəzərkən.

aras {< ara ərk yasa}. demoqrası.

aras salim. təmiz. -**aras** sözlər.

arasan **-istəlinmək arasan**, istənən kimi ol. istəklivi arasan, istəyin kimi ol.

arasçılıq ciciyenik. təmizçilik. təmizkarlıq.

arasında qatarında. -kitablar **qatarında**: kitablar **arasında**.

arasınta **arasında**. -otuz iki qalalı dil var olsun. **iki qulaq arasında oturan** yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

arasıntatır -özgürlürlük, ərginlik iki, neçə seçim arasındadır.

arasıra aradura.

arasıra **ara sıra.** çatğat. çatrat.

arasıta **arasıda. arasında**.-**qonu qoşnu arasıda** kəttəginə sılağa igə. (qonşular arasında çox böyük sayqıya yiyə).

araslıq arıslıq. raslıq. düzlük.

arassa təmiz. (pakizə. pak).

arastalıq **arasdalıq. arsalıq**. təmizçilik.

araş -**araş soraş:** arayış sorayış. axdarış sorayış.

araşıq fərq. təfavüt. dəğşik. təfazül. muğayirət. təbayün.

araşmaq ayrışmaq. mütəmayiz, təfkik olmaq. savalanmaq. fərqlənmək. -bu iki boya birbirindən **araşmır**. -ağ qaradan iyicə **araşır**. -**alaşmadan** araşmaz, bulaşmadan duraşmaz.

araştırdım **araşdırdım.** irdədim. **-biligin irdədim**, bükünü ayırdım. (**bükün:** içli. dolqun). (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

araştırıcı **araşdırıcı**. sorağçı. mühəqqiq.

araştırış **ardaştırış**. sondalama. sondayış. sorayış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (< ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. mayna. təftiş.

araştırma **araşdırma.** idək soraq.

araştırmaq **araşdırmaq**. arallamaq. araldamaq. aranmaq. sorağlamaq **(**soruşdurmaq**)**. tapağlamaq.

arat (**ara atmaq**). tə'til.

arat **-**eyilərdən ol, **kəndini arat**! (**eyilərdən**: iyilərdən: yaxcılardan. onatlardan). (**kəndini arat**: özüvü istət).

arata **-arada gəzən nərsələraza**: aza. -**aza** təzək: çöldən yığılmış quru təzək.

arataqı -ara ayrı olsa, **aradakı alınır**. (ara pozuq olursa, aradaki əldən gedər).

aratan -**aradan çıxmış**: ölmüş. batil.

aratan **aradan**. birdən. -**aradan** qapı döğüldü.

aratapan arayçı. aralayan. araçı **(**təvəssüt**)**. arabulucu.

arataşçı **aradaşçı**. araçı. arabulucu. mediator dəllal. miyançı. səfir. vasitə.

arataşmaq **aradaşmaq**. ortalaşmaq. girişmək. qatılmaq. (**# aralaşmaq**).

aratat **arat darat. 1**. baz rəsi. **1**. nəzm o nəsq.

aratıqın -**göydə aradığın**, yerdə tapmaq: göydəki diləğinə, yerdə qovuşmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

aratıqına -**aradığına çatmaq, yiyələnmək**: bayçamaq.

aratır istədir. -kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, **eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).**

aratış **örtüş. örütüş**. **1**. bir evin ara, böyük otağı. tənəbi. qoğuş. **1**. pəzirayi.

aratış təfəhhüs.

aratlamaq (**ara atmaq**). tə'tilə çıxmaq.

aratmaq **1**. izdətmək. **1**. çalışdırmaq. çalaşdırmaq. talaşdırmaq. işə salmaq. işə qoymaq.

aratmaq təmizləmək. dincəltmək. -**oy başın aratıb**, baş atıb yatıb. (**oy başın aratıb**: fikir xiyalın təmizləyib, dincəldib).

aratura **aradura**. arasıra.

aravuran çalası**.** çalxaçı. araqarışdıran.

aray **1. ara ay. aray.** şəvval. **1**. movu'd. -**aray** gün. -**aray** topraq.

araya -**araya girmək:** aralaşmaq. aranı almaq. soxulmaq.

araya -**araya araya**: anğdap anğdap: ağdar ağdara.

arayan -**arayan çatar**, ölülər yatar.(çalışmaq, dirilik bəlgəsidir, yatmaq, ölülük imgəsidir).

arayaş ortayaş.

arayçı **1**. aralayan. araçı **(**təvəssüt**)**. arabulucu. aratapan. **1**. ortaçı. çaqçı. ilcər. ilgər. miyançi. dəllal. komisyonçu. **(**simsar**)**.

arayıb -**arayıb yoxlayan**, toxun bulmuş. (**toxun** : gerçəyin.həqiqətin). {hər amaca çatmaq üçün, nə dərək kiçikdə olsa, çalış dalış gərəkki. (**dərək**: qədər). (**çalış dalış**: sə'y kuşiş. (**dalış**: > **tələş**)}.

arayış **1**. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. **1**. araştırış. ardaştırış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş. **1**. izləyiş. təhqiq. **1**. düzəş. düzətiş. -**arayış darayış**: bəzəş düzəş. **1**. arxış. **(**təmizlik**)**. ədəmi sui sabiqə.

arayış axdarış. izəriş. izəğ sorağ. izəğ soraş. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq.

arayış -**arayış sorayış:** axdarış sorayış. araş soraş.

arbaq **arbağ**. **arpağ < avbağ**. əfsun < ovsun. torbağ.

arbaqçı **arbağçı**. **arpağçı < avbağçı**. ovsunçu. torbağçı.

arbaqlamaq **arbağlamaq**. **arpağlamaq**. **< avbağlamaq**. torbağlamaq. ovsunlamaq.

arbanmaq **arbaymaq**. **1**. aralanmaq. açılmaq. saçılmaq. **1**. burtlaşmaq. pırtlaşmaq. qarışmaq. **1**. yıpranmaq. **1**. arınmaq. yorulmaq.

arbaymaq **arbanmaq**. **1**. aralanmaq. açılmaq. saçılmaq. **1**. burtlaşmaq. pırtlaşmaq. qarışmaq. **1**. yıpranmaq. **1**. arınmaq. yorulmaq.

arcı arif. -tüm **arcılara** bəlli sorular.

arcıq **arcığ**. silcik. süpcük. silən, arıdan, saylayan, paklayan, təmizləyən dava duva, bunların düzələn yeri, satılan tükanı. savay. deterjan. dıroqri. behdaşti malları.

arcın ıraq dur. məbada. -**arçış** ora gedəsən.

arç (qaç. çən. çəm). metr.

arç **arçağ. arçığ**. (**aracağ**). fərq. -**başın arçı**: başın fərqi, ikiyə ayrılan yeri, sınırı, xətti. -bunların **arçı nə**: fərqi nə. -bu dünənkindən çox arçadı: -bu **arçalığı** qaldırmaq gərək: fərqligi. -**arçı** nədir: arçası nədir: fərqi nədir. -**arçalı barçalı**: nəqədər fərqli, çeşitli olursa, onca barlı, zəngin olur. -**arçamaz**: fərq edməz. -yox olmasın **arçağlar**, var qalmasın alçağlar: fərqlər aradan qalxmasın, əsgiklər uzun sürməsin. -nə **arçı** var ki: nə fərqi var ki.

arça **1**. qıssa sürə. **1**. **arçan**. reklam sürəsi. **1**. ardıc. köknar. göknar. sənubər. sapən.

arça saf. təmiz**.** -arzım sizə**.** -**arça dilək**, güclü bilək.

arçaçı aralayıcı. ortaçı. iki savaşan yanı ayıran.

arçaq **arçağ. arçığ**. **arç**. (**aracağ**). fərq. -**başın arçı**: başın fərqi, ikiyə ayrılan yeri, sınırı, xətti. -bunların **arçı nə**: fərqi nə. -bu dünənkindən çox arçadı: -bu **arçalığı** qaldırmaq gərək: fərqligi. -**arçı** nədir: arçası nədir: fərqi nədir. -**arçalı barçalı**: nəqədər fərqli, çeşitli olursa, onca barlı, zəngin olur. -**arçamaz**: fərq edməz. -yox olmasın **arçağlar**, var qalmasın alçağlar: fərqlər aradan qalxmasın, əsgiklər uzun sürməsin. -nə **arçı** var ki: nə fərqi var ki.

arçaqlı **arçağlı. arçalı**. fərqli.

arçal dəsmal. -əl üz**arçalı**. burun **arçalı**.

arçal yarım açıq. ötgürük.

arçalamaq **arçalamaq**. **arçılamaq**. fərq qoymaq.

arçalamaq ardalamaq. ağdarmaq.

arçalı -**arçalı, barçalı**: nəqədər fərqli, çeşitli olursa, onca barlı, zəngin olur.

arçalı **arçalı**. **arçağlı.** fərqli.

arçalıq **arçalığ.** fərqlilik -bu **arçalığı** qaldırmaq gərək: fərqligi.

arçamaq pahlamaq.

arçamaq soymaq. (qabığ).

arçamaz fərq edməz.

arçamq fərq edmək. fərqində olmaq. ayırmaq. qanmaq. düşünmək.

arçan **arça**. reklam sürəsi. tənəffüs.

arçan **arlan**. **1**. arın, duru bulaq suyu. **1**. dərman.

arçanmq fərqlənmək.

arçası **arçı**. fərqi. -**arçı** nədir: arçası nədir: fərqi nədir.

arçat müttəsil.

arçatı **arçadı**. fərqlidi. -bu dünənkindən çox arçadı: çox fərqlidi.

arçatın nəticətən. -yatdıq yatdıq, **arçatın** gec qaldıq.

arçı **arçası**. fərqi. -**arçı** nədir: arçası nədir: fərqi nədir.

arçıq **arçığ**. **arçağ. arç**. (**aracağ)**. fərq. -**başın arçı**: başın fərqi, ikiyə ayrılan yeri, sınırı, xətti. -bunların **arçı nə**: fərqi nə. -bu dünənkindən çox arçadı: -bu **arçalığı** qaldırmaq gərək: fərqligi. -**arçı** nədir: arçası nədir: fərqi nədir. -**arçalı barçalı**: nəqədər fərqli, çeşitli olursa, onca barlı, zəngin olur. -**arçamaz**: fərq edməz. -yox olmasın **arçağlar**, var qalmasın alçağlar: fərqlər aradan qalxmasın, əsgiklər uzun sürməsin. -nə **arçı** var ki: nə fərqi var ki.

arçıl təmizçil. -**arçıl** bala..
-onun üstünə arçılıqda çatan olmaz.

arçın **arşın {> arənc** (fars)}.

arçına **-arçına varmaq**: **arçınmq**. fərqində olmaq.

arçınmaq **1**.tovbə edmək. **1**.təmizlənmək.

arçınmaq 1. uzaq durmaq. pərhiz edmək. 1.tovbə eləmək. -tüm oğur yavur işlərdən **arçınıb** uzaq durmaq.

arçınmq arçına varmaq. fərqində olmaq.

arçış tovbə. nədamət.

arçıtmaq təmizləmək.

arçıvmaq arıtmaq. ayığlamaq. təmizləmək.

arçlamadan **arçlamadan**. fərq qoymadan.

arçllıq : **1**. tər təmizlik. təmizkarlıq. pakizəgi. **1**.

ardaq 1. **ardaq**. qəyyum. 1. çox sayqılı. cənab. müəzziz. -**ardaqlar**: cənablar. -el ardaqları:el ümənaları.

ardısıra **ardı sıra**. -**ardı sıra** keçir günlər birbiri dalısıcan keçir günlər.

arənc (fars) (< **arçın**. **arşın**).

arənc < **dircənğ < dirsənğ. dirsək**.

arxaarxadan **arxa arxadan**. dalbadal. durmadan. üzülmədən.

arxata **-**günə baxanın kölgəsi **arxada yatır** (durur).

arı baltan **-arı baldan olmaz**, türk dilindən. (**olmaz**: ayrılmaz)**.**

arı **1**. ayrı. uzaq. -mən yarımdan **arı** düşdüm. **1**. bikr. -**arı qız**: oğlanqız..
-**bizdən arı**: bizdən yaxcı. bizdən yeğ. -**bizdən arılar**: bizdən yaxcılar. bizdən yeğlər.
(əz ma behtəran**)**. -**eldən arı (gündən duru)**: özün eldən yaxcı, üstün görən. **1**. sonra.
-ondan **arı**: ondan sonra**..**
-arı yan: **1**.o yan. ötə yan. **1**.hər yan..
-**arı** basmaq: **eri** basmaq. **geri** basmaq. uzaq durmaq**..**
-sarıcarı: (**saric arı**). yabanı eşək arısı.

arı -**arı görməmiş bal olmaz**, nazdan əksik yar olmaz.

arı **arıv**. 1. saf. təmiz. ıraq. -kirdən **arıv**: kirdən ıraq, təmiz. 1. qusursuz.

-**burdan arı**: burdan buyana: burdan e'tibarən.

arı -**çapan arı**: eşək arısı.

ari {**ari** (fars)}. yarıy. evet.

arıb -**qazıb arıb axdarmaq**: kəngələmək. təfəhhüs edmək.

arıc davər..

-**sorarıc**. **sorarış (**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**: açaz. sorusür. həllil məsail.

arıçılıq -**bir yerdə arıçılıq**, **təmizçilik**, **tuvalet bölümü**: dalın **(dalı**: arxa**)**.

arıq sayıq tər təmiz.

arıq **1.**ac.-**arıq saxla,** yağu olmasun. (ac saxla qudurmasın).**1.**qıncov.
-**it arıq olduğnu** börgüyə bildirməzimiş. (**börgüyə**: börüyə. qurdda).

arıq -arığ diləklə olursa hər iş xoşdur. (**arığ diləklə**: xilusi niyyətlə).

arıq **arığ**. **{arığ.** # **qarığ}**. **1**. yorqun. (dər mandə). **1**. ar. uyut. utanc. həya. -**arığın utmuş,** suyun içmiş: utanmağ bilməyən kimsə. **1**. **arığ.** təmiz. nəzif. **1**. **arığ**. zə'f. -börü **arığın** iə bildirməz. **1**. **arıx**. **arx**. **ərik**. **ərx**. qənov. bir yerdə su, nərsə axıtmaq üçün açılan yoluq. **1**. məzhəb. məslək. -**arığı** nədir. -qərdəşin nə **arığda** adamdır. **1**. müqəddəs. **1**. mə'sum. pak. **1**. müqəttər. təqtir olunmuş. **1**. **araq**. nərsənin damıtla **(**təqtirlə**)** alınan sıx suyu, üsarəsi. **1**. **arığ**. **(# yağır**: ətli**)**. -bir çağ oldu ki **arığlar** yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. ucuz. **1**. nab. xalis. **1**. həqq..
-**arıq artıq:** təmiz çox..
-**arıq su**: tə'mid suyu..
-**arığı çıxmaq**: anqutu çıxmaq. **çıxmaq** iskileti. çox arığlamaq**..**
-arığ uruğ: çəkik çökük.

arıq -sırqavın üzü sarıq, ərir gövrə, **təni arıq**.

-çox arığ: çürçöpüz. cırçıpız. sürsümük. əti tökülüb sümüyə dönmüş olan. -bu uşaq nəqqdə yeyir genə **cırçıpız** qalır.

arıqan **arığan**. yorgun.

arıqaymaq **arığaymaq**. zayıflamaq.

arıqca **arıxca**. **arxca**. **arca**. **axca**. **(**< **yarıq)**. **1**. kiçik arx. qənovuc. qənovca. **(**cuy bar**)**. **1**. işgə, incə iv, oyuq.

arıqız **arı qız.** oğlanqız.

arıqqıl **arığqıl**. nuxdeyi zə'f.

arıqqın **arığqın əringən**. **arınğay**. yorulqan. tez yorulan.

arıqlama -**az** verisən **arığlır**, **çox** verisən tırıxlır.

arıqlamaq **arığlamaq**. **1**. çökəlmək. **1**. çəkişmək.

arıqlamaq **arığlamaq**. **1**. əriğləmək. kəmirləmək. zayıflamaq. **1**. seçmək. səltəmək. ən iyisin almaq, götürmək. -**doldurma arığlama**. **1**. paklamaq. təmizləmək. -ev **arığlamaq**. -işlərivi **arığla**. -döndöş **arığlamaq**. **1**. təsfiyə edmək. -nəft **arığlamaq**. **1**. **arğılmaq**. silkinmək. əğnin tökmək. **(# yağırlamaq**: **yağlanmaq**: şişinmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. **arqılamaq. (yarıqlamaq).** ara vermək. yorqunluğun almaq. yoxlanmaq. toxlanmaq. istirahət edmək. -uruğ (yaralı) **arığlayır**: toxlanır. istirahət edir. -**arıqlamadan** işin sürdü: dəvam etdi. -biraz **arıqla** sonra görərik. -**arqılamağa** çıxmaq: tə'tilə çıxmaq.

arıqlamaq **arqılamaq**. **arqılmaq**. azımaq. azırmaq. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

arıqlanmaq arx, yol açıb gedmək. -qumluqda su **arıqlanmaz.**

arıqlar azırar. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, **nəçə kərəm azırar**. (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

arıqlayına -**kök arıqlayına**, incə üzülür.

arıqlıq **arığlıq.** arğalıq. arğuluq**.** təmizlik. paklıq. pakizəlk. nəzafət.

arıqlıq **arqınlıq**. yorqunluq. **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), **dinsin ondan**, arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

arıqmaq **arığmaq**. **arıxmaq**. yorulmaq.

arıqonuq **arı qonuğ**. arıxana. kəndu. arı evi.

arıquş **arığuş**. **arığış**.

arıquşu arıçıl quş.

arıl pakizə. təmiz.

arılanma arılaşma. saflaşma.

arılıq yardımsevərlik. xeyrxahlıq. sədəqə. xeyrat. ehsan.

arılmaq **1**. təmizlənmək. (# **qarılmaq:** batmaq. bulaşmaq. qatıqmaq) **1**. arımaq. saylanmaq. paklanmaq..
-**arılıb sarılmaq: qarılıb darılmaq**. qızıb acıqlanmaq.

arımaq **(**açılmaq**). 1**. **armaq**. yoğrulmaq. yorulmaq. yorqunmaq. darılmaq. **1**. arılmaq. saylanmaq. paklanmaq. **1**. sulumlanmaq. səfalanmaq.

arımaz . -**bilik atı arımaz**, donu tozumaz.

arın **1. artın**. arın, təmiz, pak**. -**könlüz aydın, içiz artın (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak). **1.** aynaq. açıq. aydın. duru. təmiz. pakizə. -**aynaq** işlər. -**aynaq** kişi: qəlbi təmiz.

arın **arıng. 1**. asudə**. <** yastaq. yasta. yasut. dinc. dincil. rahat. **1**. **yarın. ərin**. (< **yarmaq**). bir nərsiyə ağız yapmaq üçün açılan yarıq. dodağ. **1**. arıyal. aryal. (pak. müsəffa).**1**. ağ. -**ap arın:** ağapbağ**. 1**. **arğın**. həqiqi..
-**çox arın, təmiz olmayan**: alasilik**..**
-qar kim ağ, arın: qarız..
-**arın arnağ**: pak o pakizə.

arın arınmış**. -ərin arın**: ərinmiş arınmış.**-**kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin**: alçaq könül. sınaq görmüş) (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).

arın ibadət. sitayiş. pərəstiş.

-nə yazıq ki **o arın sevgini** dolu çaldı. (**nə yazıq :** təəssüflə).

arın -**içi arın:** içarıs. pak nəfs. hələl nəfs.

arınaraq aran. arğan. ağır. güclüklə. -**aran** getdi. -vermirdi, **aran** verdi.

arının -**arının ağın dartan**, balna dəğər biçsin.

arınq **arıng.** arın. ağ. -**ap arın:** ağapbağ**.**

arınqaq **arınğaq**. **armaq** < **barmaq**.

arınqay **arınğay**. **əringən**. **arığqın**. yorulqan. tez yorulan.

arınqay **arınğay**. yorulğan. tez yorulan.

arınmaq arbaymaq. arbanmaq. yorulmaq.

arınmaq tapınmaq. ibadət edmək.

arınmaq yavanmaq. yadanmaq. gücdən, haldan düşmək. -yorulub **yavandılar**. -kişi oğlu kişi, **yadanmadan** qutarar işi. -yavandan: yavan çağım yetmədən.

arınmamış **(**na xalis. kirli**)**. ayrılmamış. burtaq. burut. bürüt. safalmamış. qarışığı olan.

arınmış **1**. arıtı. arıdı. təmizlənmiş. -çör çöpdən **arıdı** nərsə. **1**. süzmə. çəkdə. təsfiyə olunmuş. -**süzmə** sözlər: çəkdə sözlər. **1**. tarız (< **dərinmiş**). təmiz.

arınmış arın. **-ərin arın**: ərinmiş arınmış.**-**kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin**: alçaq könül. sınaq görmüş) (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).

arır **-**ol ki güvənc arır, kəsin yasaçıdır. (**yasaçı**: səyasətçi. hüllükçü. kələkçi)..
-düşündə görənmir, **döşündə arır**.

arır **-**susduğumda içimdəsən, qonuşursam dilimdəsən, sən ki mənim hər yerimdəsən, **arır əllər boş qalır ancaq**.
-palan tapıb **eşşək arır,** ovsar taspıb atın arır. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

arıs -**içarıs**: içi arın. pak nəfs. həlal nəfs.

arısı -**eşşəkarısı**: qonquraq..
-**eşək arısı:** çapan arı.

arısı -**bal arısı**: çibin.

arısili tərtəmiz.

arıslamak ağdlamaq. təbrəə' etmək.

arıslıq araslıq**.** raslıq. düzlük.

arısmaz təmiz olmaz. pak olmaz. nəcis. mundar.

arısu **arsu**. **1**. əfif. zərif. ayban. **1**. xoş niyyət.

arış **1**. sırç. search. **1**. palayiş. təhzib. təshih.

arışıq arışlamağa, arıtmağ bağlı.

arışmaq təmizlənmək. paklanmaq.

arıt ərit artarıt. artır ərtir. arayiş pirayiş.

arıt (< **artırmaq**). **1**. müsbət. (# **alıt**: < **alt**. altıtmaq. azaltmaq). mənfi). -**arıt alıt**: müsbət mənfi. -**arıt** sayı: müsbət ədəd. **1**. mə'sum. pak. quru. **1**. xalis. **(# burut**: **bürüt**: **burtaq (**ayrılmamış**)**: na xalis. qarışığı olan). **1**. **ardıl.** nəsl. nəsil..
-**arıt yarıt:** artıq əksik.

arıt -qonaqçı kimi evini, **öləcək kimi, içini arıt**.

arıt yuvağ. təmiz. pakizə. ağ. -**yuvağ kağız**: boş, yazılmamış yapraq. -**yuvağ** ürək.

arıtan -**arıdan, təmizləyən nərsə, arac:** ağtuc. artuc.

arıtı **arıdı**. arınmış. təmizlənmiş. -çör çöpdən **arıdı** nərsə.

arıtıc **arıdıc**. rağib.

arıtın **arıdın**. qibtə yeyilən.

arıtış **artış**. təmizləmə.

arıtqac **arıtqacı**. antiseptik.

arıtqacı **arıtqac.** antiseptik.

arıtlama -**arıtlama pırosəsi**: artalış. duraltış. tədfiyə.

arıtlamaq **1**. yasaqurmaq. -**toxlağın** yasaqurmaq: arıtlamaq. **1**. dartmaq. -qoyun kəsib, **için dartıb** asdılar.

arıtlamaq ardalamaq. ardaqlamaq. irdələmək. təcziyə təhlil edmək. -tüm sorular **ardalandan** son.

arıtlamaq **ayıtlamaq**. **ayırtlamaq**. (**nərsəni nərədən**). təmizləmək. -düğü **ayırtlamaq**.

arıtmaq : yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək.-at arıtmaq yorqat, **yurt arıtmaq gücqat** (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc).

arıtmaq **1**. arçıvmaq. təmizləmək. ayığlamaq. **1**. yormaq.

arıtmaq arçıvmaq. ayığlamaq. təmizləmək.

arıtmaq -**at arıtmaq yorqat**, yurt arıtmaq gücqat. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc).

arıtmaq çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. əritib arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

arıtmaq -**əritib arıtmaq:** çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

arıtmaq teyləmək.(ayırmaq).

arıtta **arıtda**. dalıda. yanda. **-**ortada yeyir, **arıtda gəzir**.

arıttaqi **arıtdaki**: daldaki**. -**ortadaki tutular**, arıtdaki utular**. (**utular:** unudular).

arıv **1**. **arvat**. **arvad**. **(**< **arı**: təmiz. gözəl**)** gözəl. **1**. gözəl. -**arıv** ev. -**arıv** iş. -**arıv** işlər.

arıv **arı**. 1. saf. təmiz. ıraq. -kirdən **arıv**: kirdən ıraq, təmiz. 1. qusursuz.

arıya **-soyuq girsə arıya**, ipək sular qat olur, tam istilər yad olur.

arıyaqı **arı yağı.** bal.

arıyal **aryal**. arın (pak. müsəffa).

arıyan -başı ağrıyan, qadasın bulur, **qavqa arıyan, qavqasın bulur**. (**qadasın bulur**: bəlasın tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

arıyanta -**atı, arıyanda gör**!, eydi, qarıyanda gör!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).(**eydi**: eyidi. iyidi. iğidi. igidi.).

arizə üzük.

arq **arx**. **1**. vəsilə. **1**. axar. -**arxa** düşsə **axar** durmadan. **1**. arnağ. arna. **1**. çuvaq **(< kov)**. kanal. **1**. suvaq. **1**. çalva qənov. cədvəl. **1**. dal.**1**.kənüv. qəno. qənov.

qınav. axar suların qovağı.**1**. suvla. (yağmır, aralıq sularını ağdıran qənov.**.**
-ald arx. dal qabaq. -onun **aldı arxına** keçməli değil.

arq **arx**. **kiçik arx. arxcağız**. yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**).

arq **arx**. **kiçik arx. arxcağız**. yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**).

arq **arx**. qəzgən.

arqa **arğa.** (**ək**). mağa. -**satarğa**: **satamağa**.

arqa **arğa.** təvan. -**arxadan atmaq: arxadan salmaq**: gücdən edmək.

arqa **arxa**. **1**. **ərək**. istitaət. imkan. -**arxalı**: **ərəkli**: istitaətli. müstəid. -**arxalı durum**: müstəid vəziyyət. imkanatlı durum. **1**. **ərək**. ehtimal. -**tüm ərəkə qarşı**: hər ehtimala qarşı **1**. kölgə. -**siz arxalı**: sizin kölgənizdə. sizin sayəzdə. **1**. arac. **1**. **geyin**. -**geyin** qatıt. **1**. ardal. **(**art dal**)**..
-**arxa arxadan**: dividivil. üzlüksüz. dalbadal. toxtamastın**.**.
-arxa qapcığ: sırt çantası. kulə püşti**.**.
-arxaya çəkilmək: arxılmaq. -işi çətin görüb **arxılıb əkildi**..
-**arxa qapı**: art eşik..
-**arxası gedir**: **arxalanır**. **axlanır**. izlənir. izənir. axınır çağınır..
-**içi dışı, alı arxası**: içi eşiyi, önü arxası..
-bir adım alğa, ikisi **arxa**.**.**
-ald arxadan: dalqabaqdan..
-**arxa dirək durmaq**: qorqarmaq.

arqa **arxa. -axan, arxa gedər.**

arqa **arxa. arxac. 1**. təbar. nəsl. **1**. arğac. olca. sığnaq. daldağ. söykü. (sevgimdə sən, söykümdə). məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah.

arqa **arxa**. könəlgə. çönəlgə. dönəlgə. dayaq.

arqa **arxa**. onqura. dalı. -**onqura öngürə**: dalı qabağ.
-**arxa durma**. barındırma. qoruma. tutsama. qoruyuculuq. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

arqa **arxa**. yarqa. özlük. mahiyyət**.**.
-arxa çıxın: hami olun. himayət edin.

arqa **arka**. dəlil.
-**arxa durmaq**: qoldamaq. əldəmək.
-**arxa tutunmaq**: qoldanmaq. himayətdə olmaq. kömək edilmək.

arqab **arqaf**. (< **ard**).iki dalı (səfhəni) birbirinə qoşulu saxlayan qancaq. (qazan qıfıl).

arqab -**qoldab arxab olmaq.**

arqabatı **arxabatı**. quzeybatı.

arqac **arğac**. **1**.**arğaq**. **arxaq**. **arğaş**. **(**< **arxa**: dalı**)**. ərgən. qalı toxusunun arxasından uzanan iplər, ərişlər. {**qalı** < **qalın**: fərş}. **1**. **arğaş**. ərğəş. çəpər. çəyil. çətil. çitil. çit. hisar. hasar. **1**. **arğaş**. hörgəc. hörgəş. örgəc. örgəş. əriş tellərinin üzərinə toxunan sap, iplik..
-**əriş arğac**: **əriş atış**. əriş örüş.

arqac **arğac.** atqı**.** dəzgahda əninə uzanan tellər. sərgəc. pud.

arqac **arxac**. **1**. < avrac. ağıl. avıl. **(**< **av)**. **1**. **arxac**. **arxaş**. kürəyində yük daşıyan. hambal. **1**. **arxataq. artağ.** (**arxayataq)**. otururkən kürəyi dayamağa yarar dallıq, arxalıq. (səndəl, mobl kürəkliyi. duvarla kürək arasına qoyulan umuşaq nərsə. yastıq. balış). **1**. **arxa.** təbar. nəsl. **1**. **arxa.** arğac. olca. sığnaq. daldağ. söykü. (sevgimdə sən, söykümdə). məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah. **1**. rükn. **1**. (himayət. quta. lütf. yümn. bərəkət). -o **qutalı**: onun yümnündən. -siz **qutalı** bizlərə düşdü qutluq. -**quta** göstərib, basdı ayağ evimizə. -**qutalı əl**: bərəkətli əl. yümnülü əl. -tanrım **qutasın** kəsməsin. **1**. güdən. hami. güdən. qutan.

arqacı dəstəyi. püştibanı. -**qorallı güclər qoldavı**: yaraqlı güclər arxacı, müsəlləh güclər.

arqacıq **arxacıq. axacıq**. qıf.

arqaclama **arğaclama.** atqılama**.** dəzgahda əninə uzanan tellər sərmək. sərgəcləmə. pudlama.

arqaclamaq **arğaclamaq. 1**. **arğıclamaq. arğac keçirmək**. işin arasına çöp uzatmaq. pəlləmək. **1**. **arğıclamaq.** əninə uzatmaq. **1**. ölçü biçləmək. yol yönəy aramaq.

arqaclanmaq **arğaclanmaq.** əninə uzanmaq.

arqaf **arqab**. (< **ard**). iki dalı (səfhəni) birbirinə qoşulu saxlayan qancaq. (qazan qıfıl).

arqaq **arğaq**. **1**. **arxaq**. **arğaş**. **arğac**. **(**< **arxa**: dalı**)**. ərgən. qalı toxusunun arxasından uzanan iplər, ərişlər. {**qalı** < **qalın**: fərş}. **1**. əğrəc. ırğaq. ərsin. başı əğri dəmir, ox. balığ ovuna yarar arac.

arqaq **arxaq** (arxası kəsilməyən) (sürgən. uzğan). müzmin. kıronik.

arqaqım **arxaqım**. **arxatın**. mütəvali. -**arxatın** duyulan öğütlər.

arqaqlanmaq **arxaqlanmaq.** dayanıb durmaq. inad edmək.

arqal acenta.

arqal **arxal**. **1**. arxaya bıraxılan. arxadan bıraxılan. pislik **(**pisgil. pox**)**. aşğal. **1**. ardaval. sürval. seryal. seris, sərisi, dalısı olan. birbirini izləyən. dalısı olan. dəvamlı. silsiləvar. müsəlsəl. **1**. qalın. tarix. -**qalalar qalını**: qalaların tarixi. -**qalına** görə: tarixə görə. -**qala qalınlı**: ağır tarixli. -**qalınlar** qalını: tarixlər tarixi. -**qalınçı**: tarixçi. -**qalınçılıq**: tarixşünaslıq.

arqal **arxal**. **ardal**. **1**. artalan **(**art alan**)**. arxa görnüş. arxa pılan. fond. zəminə. **(**background**)**. **1**. biyoqrafi. **1**. keçirilmiş. yaşanmış. sabiqə **(**sabiqdə qalmış**)**. **1**. zəminə. fon. **1**. qoğuluq. pusu. **(**nəhanqah**)**. **1**. püştiban. hami. **1**. zəxirə. ambar. **1** pəsəndaz. **1**. gizli olan nərsə. -burda **ardallıq** bir nərsə yox, hər nədi üzdədi.

arqala **arxala**. yüklə.

arqala **arkala**. subutla. dəlil gətir.

arqalamaq **arxalamaq**. dalısınca olmaq. himayət edmək.

arqalamaq **arxalamaq**.daldurmaq(bir olayın sürməsin, yaşamın). təzmin edmək. zəmanət edmək

arqalan **arxalan**. yüklən. -**arxalanmış** qarqış damqasın.

arqalanmaq **arxalanmaq. 1**. **arxanmaq. arxa vermək**. dalı qalmaq. dalı çönmək. sınıb qaçmaq. **1**. arxa almaq. daldayanmaq. **1**. **ardınmaq.** kürəyinə götürmək. -xurcunu **ardınıb** yola çıxdı. **1**. ummaq. güvənmək.

arqalanmaq **arxalanmaq.** sınmaq. gizlənmək. daldalanmaq.

arqalaşan **arxalaşan**. dayaq duran. -**arxalaşan** ağır çağımda.

arqalaşan **arxalaşan**. müttəfiq, birağız olan. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov qaytarar). (**yov**: **yoğ. yağu**. düşman). **(**birağız olan düşman dəf edər).

arqalaşan **arxalaşan**: köməkli olan**.-**arxalaşan dağ aşar.

arqalaşdırmaq **arğalaşdırmaq. ardalaşdırmaq**. sırayla birbiri dalıca düzmək. rədifə, səfə çəkdirmək.

arqalaşmaq **arxalaşmaq.** müttəfiq olmaq. -**arxalaşan**, yov qaytar. (yov: yoğ. yağu. düşman). (birağız olan düşman dəf edər.).

arqalat **arxalat**. yüklət.

arqalı önlü -**arxalı önlü**: allı önlü. allı artlı.

arqalı -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə.
-**arxalı it,** qurd alar. (**alar**: çalar. basar. qələbə qazanar. şikəs verər).

arqalı **arxalı**. **1**. aşa.-**dağlar** aşa. **1**. təvana. **1**. dəvamlı..
-quyruqlu, arxalı nərsə: ayağlı**.**

arqalı **arxalı**. vasitəsi ilə. -güllərə qulluq olar, **tikən gəli gül arxalı**.

arqalı -yağuya qarşı, **dağ arxalı**, daş ürəkli.

arqalı 1. **arkalı**. dəlillə. sənədlə. -nə **arxalı** bunu söylər. **1.arkalı.** arkın. dəlilli. müdəllәl.

arqalıq **arğalıq**. arığlıq. arğuluq**.** təmizlik. paklıq. pakizəlk. nəzafət.

arqalıq **arxalıq. 1**. palan. **1**. **arxan**. xələt. **1**. ardım. dayaq. **1**. pərdə ardındaki. püşti pərdə. **1**. yerlək. fon. zəminə.

arqaluc **arxaluc**. çul. yük daşıma üçün kürəyə taxılan çul.

arqamaq **1**. **arğamaq**. **aramaq**. tə'qib edmək. -bu yolu **arğayın**. **1**. **arxamıq**. soylu.

arqamlı **arkamlı**. 1.möhkəm. dəlilli. -sözü **arxamlı. 1.**sənədli. müstənəd. -**arxamlı** tutamlı nədən: sənədli, möhkəm dəlil.

arqan **{arxan**. **arğan}. 1**. **arxav**. dayaq. dəsdək. puştiban. -**arxan** olan bütün arzülarıma. **1**. bulaq. **1**. xələt. **1**. **arığ qan**. arın qanlı. soyqan. soylu. qanı təmiz. **1**. **arğan (**< **arxalayan)**. örkən. ürkən. ərkan. bir qurumun arxasın, tümün, kökün, dayağın

oluşduran təməl qurutlar, tikələr. **1**. yorqun. **1**. örgən. ip. **1**. **arxan**. (**< ara**). **1**. davər. **1**. köyxa **(**köy ağa**)**. kədxuda.

arqan 1. **arğan**. **aran**. ağır. güclüklə. arınaraq. -**aran** getdi. -vermirdi, **aran** verdi. **1**. **arxan**. elçi. vasitə. -könüldəşlər **elçi aramaz**. (aramaz: gəzməz). (könüldəşə elçi gərəkməz). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

arqan **1**.**arkan**. (parsa. puştiban. hami).**1**.püştiban. hami.

arqan **arxan**. -arxayın durma arxava, birdən **arxan, yana çəkilər.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər)**.**

arqanaq **arxanaq**. **1**. mütməin. itminanlı. **1**. püştibansız. hamisiz. (**# arxayın**).

arqanc **arxanc**. kömək. dayanc. dəstək. himayə. -kimin **arxancıyla** qalxdın, gəlişdin. -demə ki **arxanc** yoxudu. -qalxıb durmaq güc.

arqanılınmaq **arxanılınmaq.** inanılmaq. güvənilmək. mütməin, əmin olunmaq. e'timad edilmək.

arqanlıq **arğanlıq**. arığanlıq. arğınlıq. yorqunluq.

arqanmaq **arxanmaq** yüklənmək.

arqansıntan **-qurd arxansından** quş doymaz. (yem qalığı güdər)**.**

arqap **arxap.** arxa qapcığ. sırt çantası. sıtçanta. heybə. külə püşti.

arqapılan **arxapılan** art yak.

arqaplan **arxaplan**. ardalan.

arqar **arğar**. ceyran. gəvəzn. -arğar söğün yumuldu: ceyran maral yığışdı.

arqarış alqaç. altut. vurtut. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

arqası -**dağdan arxası olanın**, daşdan bağrı gərək.

arqası -qurd arxası quşsuz olmaz. (ov qalıqlarından yemləmək üçün)

arqasın -**arxasın çalmaq**: arxasın tutmaq. (**çalmaq**: tutmaq)

arqasıntan **arxasından**. üzündən. -qonşumuz saranlığı **(**qıtmırlığı**) arxasından (**üzündən**)** nə başqasına gün verdi, nə özü gün gördü.

arqasıra **arxasıra**. dalıca. dalınca. -qorucuları **arxasıra** gəlirlər.

arqasız **arxasız. 1**. na təvan. **1**. yarqasız. yaramaz. keyfiyyətsiz.

arqasız **arxasız.** köməksiz**. -arxasız kişi**, savaş gəzməz.

arqaş {**arğaş**. **arxaş}**. **1**. **arğac**. ərğəş. çəpər. çəyil. çətil. çitil. çit. hisar. hasar. **1**. **arğaq**. **arxaq**. **arğac**. **(**< **arxa**: dalı**)**. ərgən. qalı toxusunun arxasından uzanan iplər, ərişlər. {**qalı** < **qalın**: fərş}. **1**. **ardaş**. rədif. səf. -**arğaşlı sayğaşlı**: münəzzəm o roşən. **1**. **arxac**. kürəyində yük daşıyan. hambal. **1**. çul. **1**. simitən. -**arğaş** uşaq. **1**. mürtəce'. -**arğaş** düşüncələr. **1**. **arxaş**. sistim. nizam. **1**. **arğaş**. (pud).

arqaş **arğaş. avğaş.** ovsunçu. avsunçu.

arqaş **arxaş**. dəstək.

arqaş -**boyluğa toxunar arqaş**, **arqaşa** toxunmazıq boyluq. (**toxunmazıq**: toxunmaz ki).

arqaşa -boyluğa toxunar arqaş, **arqaşa toxunmazıq boyluq**. (**toxunmazıq**: toxunmaz ki).

arqaşıq **arxaşıq**. ardaşıq. ard arda. arxa arxa gələn.

arqaşıl **arxaşıl**. sistimatik.

arqaşlamaq **arxaşlamaq**. dəstək vermək.

arqaşmaq **{arxaşmaq**. **arğaşmaq}. 1**. kürəkləmək. kürəyinə, çiğninə almaq. **1**. **ardaşmaq.** səf çəkmək. rədiflənmək.

arqat **arğat. arağat.** iki, neçə nərsə arasında olan qatnaş. irtibat. əlaqə. muravidə. gedgəl.

arqat **arxat**. **1**. dayat. püştiban. **1**. sığıncaq. pənahqah. **1**.puştiban. **1**.əmn.

arqat **arkat**. kəfil. zamin.

arqata -**qabaqda arxada:** uvada izdə.

arqataki **arxadaki**. dalıdaki. arxıya ayid.

arqataq **arxataq. artağ.** (**arxayataq)**. arxac. otururkən kürəyi dayamağa yarar dallıq, arxalıq. (səndəl, mobl kürəkliyi. duvarla kürək arasına qoyulan umuşaq nərsə. yastıq. balış).

arqataqi **arxadaki.** izgi. daldaki. sondaki. -**izgi** araba. -onun **izgi** kişi.

arqataqi **arxadaki.** ızqı. izdəki. qabaqki. artdaki. -**ızqı** işlərin hara, indikin hara. -**ızqı** sözlərin. -**ızqı** durum. -**ızqı** sözləşmə. -bu soru, **ızqı** tümlədə açıqlanır.

arqatan -**ata arxadan**, öküzə öndən, axmağa heç yöndən, yoğunma. (**yoğunma**: yaxınlaşma).

arqataş **arxadaş**. ipdəş.

arqataş **-**birgün belindən gəlirsə daş, **yaxın dosdan gəlir arxadaş**.

arqataşı -**ordu arxadaşı:** südəş.

arqataşlıq -**alqadaşlıq arxadaşlıq**: dosluq düşlük. dostluq düşmənlik.

arqataşlıq **arxadaşlıq**(yaxın). ısnışıqlıq. dosluq. könüldaşlıq. ürəkdaşlıq. ürkədaşlıq.

arqataşlıq **arxadaşlıq.**hamilik. poştibani.

arqatın **arxatın**. **arxaqım**. mütəvali. -**arxatın** duyulan öğütlər.

arqatış 1. neçə nərsənin bir nərsiyə girməsi, keçməsi. 1.bir, neçə nərsənin bir söyləvə, tümləyə girməsi, keçməsi. arqotism.

arqatışçı araya qatışan. engirən. mudaxiləçi.

arqatışmaq araya qatışmaq. engirmək. mudaxilə edmək.

arqatmaq **arğatmaq**. **aldatmaq**.

arqatmaq **arğatmaq. yarğatmaq**. **1**. bərəkət, fər xundəlik vermək. **1**. faş edmək. -qarğayıb **arğamaq**: yuğub arıtmaq. açıb pislərin eşiyə tökmək. **1**. ağdartmaq. axdarmaq. -siz burda nə **arğatırsız**.

arqatmaq **arxatmaq.** arxayınlatmaq. güvəndirmək. mütməinlətmək.

arqav **arxav**. **arxan**. dayaq. dəsdək. -**arxan** olan bütün arzülarıma.

arqava **arxava**. -**arxayın durma arxava**, birdən arxan, yana çəkilər**.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər)**.**

arqayın **arxayın**. **1**. ürəyi suvlu. dinc. xoş görkülü. -işində, bolşunda ürəgi suvlu. **1.** inanclı. inamlı. güvənli. mütməin. əmin. e'timadlı. **1.** ürəgi sulu. xoş..
-**arxayın ol**: ürəgin birə bağla. bütün tut..
-**arxayın ol**: dək gəzin.

arqayın **arxayın**. -**arxayın durma arxava**, birdən arxan, yana çəkilər**.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər)**.**

arqayın **arxayın.** aydın. ayın. dinc.

arqayın **arxayın**. mütməin.

arqayın **arxayın**. püştibanlı (# **arqanaq**).

arqayın **arxayın**. özündən razı. -çoxda **otürma**

arqayınlatmaq **arxayınlatmaq.** arxatmaq. güvəndirmək. mütməinlətmək.

arqayınlıqta -**arxayınlıqda duran**: kefi saz. dək gəzir **(dənğ).** -sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

arqaz **arğaz.** nə çox arığ, nə çox çağ olan. orta dolu.

arqcaqız **arxcağız**. **kiçik arx**. yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (> **cov <> cuv <> cub**).

arqcıq -**arxcığ (keş) çəkmək:** arxcıqlamaq. keşləmək.

arqcıqlamaq **arxcıqlamaq**. arxcığ (keş) çəkmək. keşləmək.

arqı **arğı**. **ardal.** (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. təməl. **1**. sutun. dirək. **1**. məhrəmanə. **1**. xisusi. **1**. göt. köpəl. kəfəl. **1**. kök. hər nəyin dalda qalan bölümü. **1**. özül. məğz. **1**. qılıq, karakter gücü. **1**. püştkarlı. **1**. pusu. pusqu. kəmin. tutaq > duzaq. **1**. bastırma. dam. **1**. pənah qah. nəhanqah. məxfiqah. **1**. **arğı**. ötəki. oradaki. **1**. ötə.
-**arqı yaxdan**: ötə yandan.

arqı -qapından **keçən arxı** çöp basar. (əldə olan danğa (ne'mətə) gərəyi dəğər verilməz)

arqıc **1**. **arğıc**. silgic. süpgüc. təmizləyən. pak edən. **1**. **arxıc**. təzkirə. -**arxıc** yazan. **1**. **arxıc**. tərcümeyi hal. **1**. **arxıc**. tarixçə.

arqıclamaq **arğıclamaq. arğaclamaq. 1. arğac keçirmək**. işin arasına çöp uzatmaq. pəlləmək. **1**. əninə uzatmaq.

arqıq **arxıq.** pox. pislik.

arqıl **1. arğıl.** nab. xalis. qatıqsız. **1**. **arxıl**. tarix..

-**arxıl (tarix)** öncəsi çağ: ertənil çağ.**.**

-arxıl oçetiş: tarixi mulahizat.

arqılamaq **arıqlamaq**. **arqılmaq**. azımaq. azırmaq. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

arqılmaq **1**. **arğılmaq**. **arığlamaq**. silkinmək. əğnin tökmək. **(# yağırlamaq**: **yağlanmaq**: şişinmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. **arxılmaq**. arxaya çəkilmək. -işi çətin görüb **arxılıb əkildi**. **1**. **arxılmaq**. geri dönmək. -sözündən **arxılan** kim oldu. **1**. **arxılmaq**. arxıya, keçmişə, tarixə qarışmaq. **1**. **(**gürəş**)** kürəyi yerə dəğmək.

arqılmaq **arıqlamaq**. **arqılamaq**. azımaq. azırmaq. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

arqım **arxım**. tədavül.

arqımıq **arğımıq**. **1**. əsil. -**arğımıq** at yallıda olur, yalsızda, başlı iğid varlıda olur, varsızda. **1**. köhər. əsil.

arqın **arğın**. **1**. **harğın**.yorqun. kəvşəl. kavşal. **1**. yorqun. çərçəb. -**çərçəb** qaldıq. **1**.apaq. tərtəmiz.**1**. **arın**. həqiqi.

arqın yadav.

arqın **arkın**. 1.əsl. usul. 1.**arkun.** dəlil. **arkunuz** nədir. -**arkunsuz** söz, qarama: dəlilsiz söz, töhmək. -nə **arkunna**, nə işə dayanısız. -tutarlı, yığcam hörgün arkun. **1.**arkalı. dəlilli. müdəlləl.

arqınq **arkınq**. əsasi.

arqınli **arkınli**. usullu. -

arqınlıq **arğınlıq**. **harğınlıq**.**yorqunluq**. kəvşəlik. kavşalıq.

arqınlıq **arıqlıq**. yorqunluq. **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), **dinsin ondan arıqlıq,** arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

arqış **arğış**. təmizlik. təsfiyə.

arqış **arxış**. **1**. arayış. **(**təmizlik**)**. ədəmi sui sabiqə. **1**. sabiqə. **1**. arşiv. bayiqani.

arqış **arkış**. **arğış**. **sürüş**. **uzuş**. **sırış**. **1**. yürgüş. sağrış. dəvam. tədavüm. **1**. kərvan.

arqışan **arxışan**. **1**. arxaya çəkilən. **1**. geri dönən.

arqıştaq **arxıştaq. arğuştaq**. **(< arxa).** uşaqların dombalaq durub, biriri üstündən atılma oyunu.

arqıt **arğıt**.həqiqət.

arqıtlamaq **arğıtlamaq. 1**. (< **ard**). ardın, nəslin kəsmək. **1**. **arığlatmaq**. iğdişlətmək. biçələmək. əxdələmək. təxdələmək.

arqıtlamaq **arğıtlamaq**. **arığlatmaq**. iğdişlətmək. biçələmək. əxdələmək. təxdələmək.

arqıtmaq **arğıtmaq.** urğutmaq**.** yorğutmaq. yormaq. -çınqıllı yol, yalın ayaq **yorğudar** (arğıdar). (**çınqıllı**: kiçik daşlı)

arqla -çayla gedən dənizə, **arxla gedən nərə çatar**.

arqtal **arğdal. bax > ardal. arğı**.

arqtan -**arxdan su kəsildi** saçaqdan çörək. **(saçaqdan:** süfrədən)
-**arxdan su kəsilməsə** saçaq çöreksiz qalmaz. **(saçaq:** sü'frə)

arqtan -**birin ötən su arxdan,** mində sonra ötər su. (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)

arqu **arğu. yarğu**. iki nərsənin arası, arlağı.

arquq **arğuq. dartuq**. **1**. **karğuq**. qulağ verməz. söz eşitməz. **1**. saçuq. sərkeş. inad. **1**. iki dirək arasına əninə (uzunasına. yatına) qoyulan ağac.

arquluq **arğuluq.** arğalıq. arığlıq. təmizlik. paklıq. pakizəlk. nəzafət.

arqun **arğun (< ar gün)**. arı gün. yoğuş, xoş, şən, səadətli, fərxündə gün.

arqun **arkun. arkın.** dəlil. -**arkunuz** nədir. -**arkunsuz** söz, qarama: dəlilsiz söz, töhmək. -nə **arkunna**, nə işə dayanısız. -tutarlı, yığcam hörgün arkun.

arqunalı **arkunalı**. çox əsaslı, usyllu olan.

arquri ərquri. əğquri.

arquştaq **arğuştaq**. **arxıştaq. (< arxa).** uşaqların dombalaq durub, biriri üstündən atılma oyunu.

arqut mal, para ilə birin, nərsəni arxalaş, qoldalaş. sponsor.

arquz **arxuz**. ərkan.

arlaq **1**. **arlağ.** ara. mabeyn**. -**iki nərsənin **arası, arlağı:** arğu. yarğu. **1**. **arçan**. arın, duru bulaq suyu. **1**. **arçan**. dərman..
-**avlaq arlaq**. **avlaq ırlaq**. yaxın uzaq.

arlaş fərağət. istirahət. tənəffüs.

arlaşım bir araya gələnlər.

armaq **1**. **arı̲maq**. **(**açılmaq**)**. yoğrulmaq. yorulmaq. yorumaq. yorulmaq. yorqunmaq. darılmaq. **1**. **armıq**. **ərmək**. **ərmik**. ip. **1**. **harmaq**. **arğınmaq**. yorulmaq. yorğulmaq. **1**. bıqmaq. mə'yus olmaq. yorulmaq. -**armanızdan armıyasız**: istəyizdən bıqmıyasız, mə'yus olmayasız, yorulmayasız.

armaqan **armağan**. mukafat. -nobel **armağanı**: nobel mukafatı.

armal **1**. ideal. **1**. könülcə olan. toxsunca. kəmali mətlub. **1**. istənilən. könül sevən. -**armal** bir yaşam.

armalamaq arman tutmaq. ideal etmək.

armalamaq arsığmaq**.** arzılamaq. arzulamaq.

armamış arman. (ərmən). çatmamış. nisgilli. həsrət. həsrətli. -tüm arzularına **arman** qalanlar. -**arman** qalmayasın. -**arman** qadın. -**armanına çatmaq**: nisgilli nərsəsinə yetmək. -indi nədir armanın sənin. -armana gedən yollar. -mən **arman** qaldığım söz dəlisiyəm. itikləri, dərdləri, **armanları**. -**armanın** buraxdığı izlər. -**armanın** iziylə gedən. -ovcunda **armanıar** yuva quracaq. -göy mənə **arman**, mən göyə **arman**.

armamış **-**düzgünə **uyan armamış**. (**düzgünə**: dəsdura. proqrama).

arman amac **-**(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

arman (armazlıq. çatmazlıq). həsrət. -**arman** qalan könlüm. -qalmasın **arman**.

arman (ərmən). armamış. çatmamış. nisgilli. həsrət. həsrətli. -tüm arzularına **arman** qalanlar. -**arman** qalmayasın. -**arman** qadın. -**armanına çatmaq**: nisgilli nərsəsinə yetmək. -indi nədir armanın sənin. -armana gedən yollar. -mən **arman** qaldığım söz dəlisiyəm. itikləri, dərdləri, **armanları**. -**armanın** buraxdığı izlər. -**armanın** iziylə gedən. -ovcunda **armanıar** yuva quracaq. -göy mənə **arman**, mən göyə **arman**.

arman **1**. (**ar + man**). ərilməmiş (çatılmamış) arzu. **1**. (armayan. ərməyən. ərməmiş, üzük qalan). həsrət. **1**. armaq, ərmək istəyi. arzu. **1**. **(ərmən < ərilməz)**. əl çatmaz istək, duyu. **ırman (**ıraq olan istək**)**. uzor. ideal. -**armanlar** əl çatmaz ulduzlar kimidirlər, yalnız qaranlıqda yol açar. **1**. **(**< **armaq**: **arqınmaq**: yorulmaq**)**. yorulmaz **1**. arsıq. arzı. arzu. ardında gəzilən nərsə. **1**. həmən. ara vermədən. -**arman** gəldim. **1**. ümid. -ansağın **arman**: bəklənən ümid. **1**. uzaqraq. o yanlıq. qaraqlıq. -eşitmək istəmirsin arman otur: o yanlıq otur. **1**. ağman. dərd. -sağınış, seviş, **arman**: həsrət, sevinc, dərd. **1**. **yarman**. ümidsiz. naümid. **1**.**arzun** (**< aramaq**). aranan nərsə. ideal. -**armanızdan armıyasız**: istəyizdən bıqmıyasız, mə'yus olmayasız, yorulmayasız. **1**.dilman. **1**. yetgil. məqsəd..
-başında çox durub **armanı**: dərdi..
-**arman qalmasın**: arzın qalmasın. -**armana doymaq**: arzıya doymaq.

arman aranan nərsə.-arza. arzu. dözüm qılan, arza yetmədi.

arman **-**dinməz uymaz, ızını üzməz, **ırman arman**, izigedər çalışqan.

armanaq **armanağ**. **1**. **armanağ** (**ar + man**). ərilməmiş (çatılmamış)arzu. **1**. həsrətli. arzulu. **1**. armanlı. armanalı. müştaq. tələbli. təmənnalı.

armanaq **armanağ.** güdülü. sorğalı. irkək. irkəli. ərköyül. arzulu. istəkli. umuq. təmənnalı.

armanaq aranan. armanlı.maraqlı. qızıq. -**qızıq günlər**: armanaq günlər. maraqlı, aranan, armanlı günlər.

armanaq armanlı. nisgilli.

armanaqsız təmənnasız.

armanday (va mandə). yorqun. üzgün. ümidsiz. -**armanday** qalmayasın. -gedib gəlməkdən **armanda** qaldıq.

armanım -**armanım qaldı**: nisgilim qaldı.

armanlar düşlər. -gənclər içində yürgün **düşlər**.

armanlı könüklü**.** arzulu. həsrəti olan. həsrətli. -su gəlib axar gedər, **könüklünü** yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər.

armanlı aranan. armanaq. maraqlı. qızıq. -**qızıq günlər**: armanaq günlər. maraqlı, aranan, armanlı günlər.

armanlı armanaq**.** nisgilli.

armanmaq **ərmənmək**. **əmrənmək**. dincəlmək. rahatlanmaq.

armas. -**talmas** bıkmaz usanmaz. heç yorulmaz.

armatı **armadı. armaz**: yorulmaz. -**asda qaçan armadı**.

armatılar **armadılar**. yorulmadılar. utanmadılar. -doğrular kor oldular, **oğrular armadılar**.

armaz **armadı.** yorulmaz. -**asda qaçan armadı**.

armaz yadamaz. yorulmaz. -**yuvaş gedən yadamaz**. (yuvaş gedən **armaz**). (yavaş gedən **yorulmaz**).

armaz **-yeyimli at armaz**. (**yeyimli** : yeyəcən). (**armaz**: əldən düşməz).

armaz yorulmaz. -**armaz** yolçu.

armıq **armaq**. **ərmək**. **ərmik**. ip.

armılmaq ərmilmək. ərşilmək. yetrilmək.

armın **aram**. izləy. yavaşca. -**izləy basmaq**: yavaşca izləmək.

armıt -**armıd çeşiti**: xırdaxanı.

-**çox aşıqmadan**, **armıd pişmədən**, sökəl ölmədən. (**aşıqmadan**: tələsmədən). (**sökəl**: xəsdə).

armıt -**gül armıdı**: al boyalı armıd çeşiti.

armıtmaq ərmitmək. ərşitmək. yetirmək. ulatmaq.

armut -ayı çox çelişər, **armud** çağında pişər.

arna **arnağ**. arx.

arnaq **arnağ**. **1**. təsfiyə olunmuş. **1**. nab. -**arın arnağ**: pak o pakizə. **1**. duru. saf. zülal. **1**. **arna**. arx.

arnaq **arnağ**. **barmaq**.

arnaq **ərkən. barmaq**.

arnal xas. məxsus. vijə. -**arnal** siz üçün: xas siz üçün. -**arnal** konular dartışıldı. -**arnal** sözüz varmı. -el içində **arnal** söz olanmaz. -sizə **arnal** yer açılıb. sizə məxsus. -məndə hamıya tay, **arnal** yer istəməz.
-**arnal** konular dartışıldı.
-**arnal** siz üçün: xas siz üçün.

arnalatmaq ağa çıxartmaq. bəraət qazandırmaq.

arnalıq özəllik. xasiyyət. vijəlik. -**arnallıq** qazanmaq. -**arnallığı** artmış.

arnalqan **arnalğan**. (arınmış. ayrılmış). özəl. məxsus. -**arnalğan** odalar.

arnalqan **arnalğan**.özəl. öz. məxsus. xass. -**arnalğan** odalar yapılmış. -baş ağrısna **arnalğan** darı. -sizə **arnalğan** sərgə (miz). -qara saça **arnalğan** şampu.

arnattmaq suvarlatmaq. təhzib etmək.

arnıq münəzzəh.

arnışmaq darnışmaq**.** çürnüşmək. hamam davası, vacibi qoymaq.

arpa **apra**..

-**at arpası:** at yemi. vergi çeşitlərindən..

-at osdurağı, **arpa** gücüdür.

arpa -**arpa əkən,** buğda biçməmiş.

arpa **-**buğda əkən, **arpa dəğmədi**, sapıq gedən barça ərmədi. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).
-gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), **arpa saman yağıtqıl**, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

arpa -göstərir buğda, **arpa sırır**..

-**arpa əkən**, buğda güdməz.

arpaq **arpağ**. **1**. **arbağ < avbağ**. əfsun < ovsun. torbağ. **1**. elin güvənli, ağsaqqalı.

arpaqçı **arpağçı**. **arbağçı**. **< avbağçı**. ovsunçu. torbağçı.

arpaqlamaq **arpağlamaq**. **arbağlamaq**. **< avbağlamaq**. torbağlamaq. ovsunlamaq.

arpal elin güvənli ağbirçəyi.

arpan iffətli. ismətli.

arpatan **arpadan**. -**arpadan kökə**, qırnadan bikə olmaz. (**qırnadan:** kənizdən). (**bikə**: bəycək. gəlincik).

arpıq **arpığ**. əfif.

arrıq **-**ac, arrıq itin götün yalar.

arsaq **ərsək.** kişi sarat. azadə. -**kişi diləyi**, dini, dili, topraği. (**dini**:inamı. inancı).

arsaq mə'sum.

arsal (< **ara**). iki rəgəli, cinsli olan.

arsalıq **arasdalıq.** təmizçilik.

arsan **unsan**. **iysan**. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). könüşük, yaxcı sanıda diləkdə, xoş niyyətli olan.

arsanlıq unsanlıq. iysanlıq. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). yaxcılıq.

arsatın açlayın**.** ayatın. bəlirtin. sərihən. pərdəsiz. qateiyyətlə. (rok o rast).

arsığmaq **arsığmaq.** arzılamaq. arzulamaq. armalamaq.

arsıq arzı. arzu. arman. ardında gəzilən nərsə.

arsıl **1**. təmiz. **1**. qusursuz. **1**. təmiz ürəkli. gözəl niyyətli. **1**. zərərsiz.

arsılamaq **arzılamaq**. **ərsiləcəmək**. **(**< **aramaq)**. ərmək **(**çatmaq**)** istəmək. arayıb ardınca gəzinmək. ummaq. ümid edmək.

arsın **1**. **arsun**. mə'sum. **1**. təmiz. pak.

arsınış ağsınış. təbrəə'.

arsınmaq ağsınmaq. təbrəə' olmaq.

arsınmaq təmizlənmək. paklanmaq.

arsıt **1**. mübərra. **1**. təmizləyən. paklayan.

arsıtmaq sürtəmək. təmizləmək.

arsız -acatıq cocuq hırsız, **döğülən cocuq, arsız olur**.

arsız hər yerdə bitəyən ot.

arslan **-arslan** ovun verməz.

arslan **-**qoymaz avın **qurd yesin arslan**.

arslan **-**özüvü bars bilsən **özgəni arslan bil**.

arslan **-**ulu olsada, **ölü arslan**, kiçik olsunda, diri siçğan!.

arslana **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

arsu **1**. **arısu**. əfif. zərif. ayban. **1**. **arısu**. xoş niyyət. **1**. **arus**. ((arıt, təmizlik suyu). vizu'. dəsdəmaz. **1**. tamağ. istək. dilək.

arşalıq **arışlıq**. palayişqah.

arşamaq ağdarmaq. irtəmək. -hər yanı **arşadım**.

arşıq arınlığı, təmizliyi sevən. təmizkar.

arşın **1**. **arçın**. **{> arənc** (fars)}. **1**. bir atıdımlıq ölçəm. gəz. (altmış səkiz santimetir). -hər kəsin **arşınına** görə qumaş verilməz.

arşınıtmaq qarışıtlamaq. qarşınıt ödəmək. qayırmaq. yasartmaq. ardalamaq (**art. dal**). cübran edmək. tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

arşu sırtlan. kafdar.

art (< **yart**) (< **yarmaq**). dərbəd. dərbənd. dar yol. təngə.

art **ard**. dal. **1**. dal. dalı. {**ort. orta**: ara}. {**ert. ertə**: sonra. yarın. tez}. **1**. ənsə. ensə. peysər. -saç **artdan** yalnız uzamaz: işin hər yönün qorumaq gərək. **1**. < **yart**. gədik. aşın. dağ beli. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir..
-**aldından** qucaqlar, **ardından** pıçalar, üzə gəlsə gül tökər, arda keçsə kül tökər. **(**iki üzlü**)**..
-**ardına qoymaq**: ardından izləmək. dalına düşmək..
-**art eşik**: arxa qapı..
-**gün ardından gün ötdü**: günlər keçdi..
-gün **ardından** gün ötər, tün **ardından** tün yetər..
-**art yak**: fon. zəminə. arxapılan..
-**ard arda**: ardaşıq. arxaşıq. arxa arxa gələn.

art pillə.

art **ard. yart.** urt. yurd. iğnə dəliyi.
-dərədə yel qalxsa, **art başı dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**

arta **arda. ardal**. **1**. vəsilə. əbzar. abzal. -**ardasız** bu dağa çıxılmaz. **1**. yol. metod. -işləri **ardatmaq**: yola qoymaq. -bu **ardalı** yetməsən. **1**. vəsilə. əbzar. abzal. -**ardasız** bu dağa çıxılmaz..
-**arda qalan:** arut**.** köhnə. -**arut ot**: bildirki, köhnə ot.

arta -çağın keçmişi yok, gəlcəyi yok. -hər nə çağında yaranmış, **nə arda qalmış,** nə iləri qaçmış.

artab bəkap.

artab **ardab**. müzzəm. üzma.

artaq **ardağ**. **1**. əsrik. xərabati. **1**. arda, dalı işləmiş durum. yaxcı olmayan. **1**. dəlil. **1**. **artağ. arxataq.** (**arxayataq)**. arxac. otururkən kürəyi dayamağa yarar dallıq, arxalıq. (səndəl, mobl kürəkliyi. duvarla kürək arasına qoyulan umuşaq nərsə. yastıq. balış). **1**.himayət. (püştibanlıq)-ondan **ardağın** əsirgəmə. **1**.dəstək. (püştiban). -ona işlərində **ardağ** tapılmadı. -**ardaq** ver: **ardaq** dur. -**ardağı** qırılmış: **ardağı** kəsilmiş. **1**. daldağ. pusu. gizlənmə yeri. kəminqah. ixtifa yeri. **1**. **artağanlıq**. bərəkət.

artaq **ardağ.** bir işin ardın tutmalıq.

artaq **ardağ**. ciddi. -**ardağ** kişi, gördü işi.

artaq **ardağ**. tutar. qiymət. ərdiş. -yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin).

artaq **arduğ. ardağ** (**ard**: dalı). (işdən dalı çəkilmə çağı). tə'til. istirahət. -**arduğ almaq:** dəm almaq.

artaq ardaq. himayət. muvazibət. muraqibət. mahafizət.

artaqalmaq **ardağalmaq**. himayət olunmaq. -belə durumda **ardağalmaz**: himayət olunmaz.

artaqan **ardağan**. **1**. (hami. püştiban. rispansır). **1**. **artağlı**. bərəkətli.

artaqan **ardağan.** bir işin ardın tutan. işində arxan duran. püştkarlı.

artaqan **ardağan**. çox ciddi.

artaqan **ardağan.** -yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz, **atun ardağlayan, yağuya qalmaz**. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, **atun ardağlayan, yağuya qalmaz**). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, **atun ardağan, yağuya qalmaz**). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

artaqanlıq **artağanlıq**. **artağ**. bərəkət.

artaqanmaq **ardağanmaq**. dayanmaq. -hələ ki ona **ardağanır**.

artaqlab **1**. **ardağlab**. ciddiliklə..
-**ata baxsanğ ardaqlab**, yağqa verməz, dar yerdə!. (ata dəvamlı (izinə, öznək ilə) baxarsan, yağıya verməz səni güclükdə). (**yağqa:** düşmana).

artaqlamaq **ardağlamaq**. ardında olmaq. gözləmək. muvazib olmaq. -**atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz).

artaqlamaq **ardaqlamaq**. **ardalamaq**. **1**. daldalamaq. himayət edmək. -bu işdə bizi **ardaqlayan** olmadı. -kimsənin arın **ardalamaq**: namusun qorumaq. **1**. sayılamaq. sayqılamaq. hörmət edmək. -öz sözüvü **ardala**. **1**. irdələmək. arıtlamaq. təcziyə təhlil edmək. -tüm sorular **ardalandan** son. **1**. hörmətləmək..
-adamların **ardaqla** arın, adam ilə adamdır adam.

artaqlayan -yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz, **atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

artaqlı **ardağlı**. dəğərli**. -**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin).

artaqlı **artağlı**. **artağan**. bərəkətli.

artal (**art dal**. **alt dal**). bəkqırand. zəminə.

artal **arda. ardal**. **1**. vəsilə. əbzar. abzal. -**ardasız** bu dağa çıxılmaz. **1**. yol. metod. -işləri **ardatmaq**: yola qoymaq. -bu **ardalı** yetməsən.

artal **ardal**. **(**art dal**)**. **1**. idamə. geri. dal. arxa. dib. alt. göt. -**ardala irdələ**: dalıya qabağa. **1**. ödəmə sürəsi keçmiş ödəniş **(**borc**)**. **1**. bundan qabaq. **1.** qatar. **1.** tirə. qatar.. -**ardallı çək**: bərgəş yemiş çək. **1**. arğı. pusu. pusqu. kəmin. tutaq > duzaq.

artal **ardal. arğı**. (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. təməl. **1**. sutun. dirək. **1**. məhrəmanə. **1**. xisusi. **1**. göt. köpəl. kəfəl. **1**. kök. hər nəyin dalda qalan bölümü. **1**. özül. məğz. **1**. qılıq, karakter gücü. **1**. püştkarlı. **1**. pusu. pusqu. kəmin. tutaq > duzaq. **1**. bastırma. dam. **1**. pənah qah. nəhanqah. məxfiqah.

artal **ardal**. **arxal**. **1**. artalan **(**art alan**)**. arxa görnüş. arxa pılan. fond. zəminə. **(**background**)**. **1**. biyoqrafi. **1**. keçirilmiş. yaşanmış. sabiqə **(**sabiqdə qalmış**)**. **1**. zəminə. fon. **1**. qoğuluq. pusu. **(**məxfiqah**)**. **1**. püştiban. hami. **1**. zəxirə. ambar. **1** pəsəndaz. **1**. gizli olan nərsə. -burda **ardallıq** bir nərsə yox, hər nədi üzdədi.

artal **artqal**. **1**. aşğal. qoğuq. qovuq. zibil. **1**. baqi mandə.

artal pilləkan. nərdüvan.

artalaq **ardalağ. 1**. vəsayil, əbzar ilə ilgili olan. **1**. əbzar tükanı.

artalamaq **ardalamaq.** (**art. dal**). qayırmaq. yasartmaq. qarışıtlamaq. arşınıtmaq. qarşınıt ödəmək. cübran edmək.tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

artalamaq **ardalamaq**. **(**art dal**)**. **1**. tə'qib edmək. peygirlik edmək. **1**. dəvam edmək. idamə vermək. **1**. nərsənin dalında işləmək.

artalamaq **ardalamaq**. **ardaqlamaq**. **1**. arçalamaq. ağdarmaq. **1**. daldalamaq. himayət edmək. -bu işdə bizi **ardaqlayan** olmadı. **1**. sayılamaq. sayqılamaq. hörmət edmək. -öz sözüvü **ardala**. **1**. irdələmək. arıtlamaq. təcziyə təhlil edmək. -tüm sorular **ardalandan** son.

artalan **(**art alan**)**. ardal. arxal. arxa görnüş. arxa pılan. fond. zəminə.

artalan **ardalan**. background. arxaplan.

artalanmaq **ardalanmaq**. **(**art dal**)**. dalı qalmaq.

artalaşdırmaq **ardalaşdırmaq**. **arğalaşdırmaq.** sırayla birbiri dalıca düzmək. rədifə, səfə çəkdirmək.

artalatmaq **ardalamaq**. **(**art dal**)**. **1**. dalı aparmaq. **1**. arxasına, belinə qoymaq. **1**. dalı salmaq. ertələtmək. yubatmaq. **1**. dala vurmaq. kölgələtmək.

artalatmaq **ardalatmaq**. **ardatmaq**. ardamaq.hami durmaq. himayət edmək. dəstək vermək. -tanrım **ardasın**.

artalıc duraltıc. tədfiyə edən.

artalıq **ardalıq**. **(**art dal**)**. **1**. himayət. **1**. qoltuq. səndəl. **1**. söykənək. təkyəqah. **1**. püşti.

artalın **ardalın**. **(**art dal**)**. **1**. dalıya, arxaya doğru. -gündən günə **artdalın** gedir. **1**. geridə gələn. sonraki. sonrası. sonra gələn. sonra olan. -**artdalında** nə oldu bilmədim. **1**. artavul. **(**pəs qaravul**)**. qoşunun gerisində gələn qol. **1**. xisusi. -**artdalın** gəngəş. **1**. məhrəmanə. -söylə mənə sevgi yolun **artdalın**. **1**. geri qalmış. əqəbmandə. -ilgərin **artdalın** ölkələr. **1**. mürtəce'. -**artdalın** oy sanılar: fikir düşüncələr. **1**. dalı qalmış. əqəbmandə. -**artalın** uşaq. -**artalın** beyinlər. -**artalın** ölkələr. **1**. qabaqcadan. -**ardalın** sənə söyləmədimmi.

artalış duraltış. tədfiyə. arıtlama pırosəsi.

artalmaq **ardalmaq**. **(**art dal**)**. dalına minmək.

artam meziyət. meziyyət. -bu bir **artam** deyil.

artam məziyət

artamaq **ardamaq**. **1**. dalı gedmək. -işlərim günədən günə ardayır. **1**. çürümək. -şeh hər nəyi **ardatır**. **1**. aramaq. ardında olmaq. **1**. izdəmək. istəmək. tələb edmək. -kimi işin **artadı**, kimi yatıb **qartadı**. -ağlab onu **artadım**: dalıcan gəzdib. **1**. köhnəlib pozulmaq. xərab (təbah) olmaq. **1**. dalamaq. dala, geri gedmək. əxlaqı, adamlığı pozulmaq. **1**. dalında durmaq. dəstək vermək. -tanrım **ardasın**..
-**artıb qalmaq**: arda qalmaq.

artaman **1**. qəhrəman. **1**. püştkarlı.

artamaz **ardamaz**. **yadamaz**. **-yavaş gedən yadamaz**.

artan **1**. qalan. **1**. ütrət. ütrək. çoxalan. **1**. altan. çoxalan. **1. atan**. çoxalan. böyüyən.

artaran (ardırıb arıtlamaq). düzütən. yasatan. ridaktor. editor. virastarçı.

artarış (ardırıb arıtlamaq). barlaş. bər rəsi. artarış (ardırıb arıtlamaq). virastarlıq. yoxlayış.

artarıt arıt ərit**.** artır ərtir. arayiş pirayiş.

artarıtmaq (ardırıb arıtlamaq). arayiş pirayiş edmək. virastarlıq edmək. ridakt **(**editorloq**)** edmək.

artarta **ardarda**. sayır sayır birbəbir.

artaş **ardaş**. **1**. **arğaş.** rədif. səf. **1**. qardaş. **1**. silsilə.

artaşıq **ardaşıq**. arxaşıq. ard arda. arxa arxa gələn.

artaşmaq **ardaşmaq**. **1**. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. sürəşmək. suraşmaq. sürsürəşmək. silsiləşmək. dizişmək. düzüşmək. **1**. **arğaşmaq**. **ardaşmaq.** səf çəkmək. rədiflənmək. **1**. > **ərtəşmək**. {> **ərteş. arteş (**fars**)**: qoşun }. birbiri ardıca gəlmək. bir araya gəlmək, qoşulmaq. **1**. **artışmaq**. yığılıb çoxalmaq. **1**. artlamaq. pəsəndaz edmək. (saving).

artaştırış **ardaştırış**. **araştırış**. sondalama. sondayış. sorayış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. mayna. təftiş.

artatmaq **ardatmaq**. **ardalatmaq**. ardamaq.hami durmaq. himayət edmək. dəstək vermək. -tanrım **ardasın**.

artaval **ardaval**. arxal. sürval. seryal. seris, sərisi, dalısı olan. birbirini izləyən. dalısı olan. dəvamlı. silsiləvar. müsəlsəl.

artavallıq **ardavallıq.** dalba dallıq. almaş. dəğşiş. tənavüb. peydərpeylik.

artavul **(**pəs qaravul**)**. qoşunun gerisində gələn qol.

artay pakdamən. münəzzəh.

artayış **ardayış arayış**.

artayış **ardayış**. arayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş.

artaymaq **(**arda qalmaq. arda gedmək**)**. gücdən, tazalıqdan düşmək. əsgimək. zayıflamaq. -sulu nərsə işləməsə **artay**. -**artay** yemiş: arda qalmış, əsgimiş yemiş. -qocaldıqca yaş **(**gənc. güclü**)** canım **artaydı**.

artaymaq bollaymaq. çoxaymaq. selləymək. bərəkət tapmaq. -**bollayan** tanrım. -tanrı **bollaysın**.

artçı davamçı.

artçıları davamçıları.

artçılıq davamçılıq.

arteş **ərteş. (**fars**)**: qoşun. (< **artaşmaq. ərtəşmək**. birbiri ardıca gəlmək. bir araya gəlmək, qoşulmaq).

artı **1**. **artı (ardı)**. artıt. **(ardıt)**. '' + ''. ''be'zafə'' imi. işarəsi. **1**. qoşuş simgəsi. pülüs. be'zafə.

artı 1. artıq. izafə. ziyadə-artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**alıymaz**: əl vurmaz. götürməz)**1**. fayız.

artı **ardı.** keti (< **gey**). dalı. -onun ketidən gedmə.

artı be'zafə.

artı əlavə. -bir **artı** edim:bir **əlavə** edim.

artıb -acgözlünün cicikilinin, gündən günə **dərdi artıb baradur**. (**artıb baradur**: artıb gedər)

artıc **ardıc. 1**. arça. köknar. göknar. sənubər. sapən. **1**. arda, dala, geriyə çəkən. mürtəce'. dalı qalmış. (əqəbmandə). (# **aldıc:** mütərəqqi).

artıca -qaçanın, **ardıca çapmaq**.

artıcan **ardıcan**. dalıcan. -**ardıcan** gedsən, səndən qaçar, ondan qaçsan, dalınca çapar (tapmaca) (kölgə).

artıclar **ardıclar**. sələfilər. sələfiyyun.

artıq **1**. **{1**. böyük. **1**. belə. **-**əringənə **bulut artıq yük** gəlir}. **1.**tışqəri.tışqari. başqa. əlavə.
-**tışqari** sözü yok.
-düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.
-**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (boşlunqa: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-soyuqlamış yanar dağım, **püsgürməyir odun artıq**. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım).

artıq **1. ardıq. ağdıq.** dışarı**.** çəkaşa. -**dışarı** qonuşma: artıq danışma. -**dışarı** getdi: çəkin (həddin) aşdı. **1.** day. daha. **1.** qaytam. qayta. daha. -ağrısı qayta artmış. -**qayta** gəlməyin.
-**ən artıq**: artdıq**.**

artıq **1.** ayru**.** daha. yoxsa. vəgərnə. **1**. yaxınraq. -**yaxınraq tanışlıq**: artıq tanışlıq..
-**artıq gedmə: uzun gedmə.** aşırtçılıq. ifratkarlıq. panlıq. -**aşırtçılıq** sapıqlığa yol açar..
-artıq baylıq, baş carpmaz. (çox sərvət qafa yarmaz, qırmaz. (artıq mal göz çıxarmaz)..
-**artığ əsgik**. **azçoq. az çox**. **1**. uç tut. ifrat təfrit. **1**. əldə olan, bulunan. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək..
-**az çox budu**: **ağ qara budu**: hər nədi budu. olan budu..
-**az çoxuna** baxmadan..
-**az çox** danışma: **artığ əsgik** danışma.

artıq artı. izafə. ziyadə. -artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar).

artıq **artığ**. **1**. ağır. -**artıq** yükdən, qatı qayğıdan, çiğnin dalıb, bel büküləndə sən. **1**. serili. seryal. dəvamlı. **1**. yorqun. **1**. qatab. başqa. -**qatab** sizə nə gərək. **1**. aşqan. daha. -bundan **aşqan** nə istər. -**aşqan** aşıq. **1**. buta. bitə. çox. -**buta** gözəl. **1**. daha. -**artığ gözəl**: daha gözəl. -**artığ çox**: daha çox. **1**. qaldıq. qalıntı. qalğan. qırıntı. **1.** ayru**. 1**. kən. çox. -**kən** danışma. -**kənin** görmə: çox görmə. -tanrım bundan **kənitsin**: allah bundan çox edsin. -**kən** alıb kəm verən dünya. -**kənin** istəmədik, **kəmin** görmədik. **1**. ötək. ötəh. -**ötək** danışma. **1**. geriye kalan. qalan. -parazın **artığı**. -yemək **artığı**. **1**. fazla. -ağzından **artıq** danışma. **1**. əlavə edməli. -**artıq** bir nərsə qaldımı. **1**. qay. gey. -daha **qay** danışma**..**
-artığ, ziyadə qalan: aşratı. -**aşratı** param qalmadı..
-**artığ qalan:** aşratı**. -aşratı** param qalmadı..
-**arıq artıq:** təmiz çox..
-**artıq əksik**: arıt yarıt..
-**birinin artığı**: çaladiş..
-**artıq urtuq**: qaldıq pustuq..
-**artığı ilə**: artını. fazlasıyla.

artıq -**artıq qol**: azuq.-ağacın dibindən çıxan artıq qol. kütəl. kütəl**. (bax > qütəl)**..
-**inac artqısı** ev yıxar. (**artıq inac** ev yıxar). (artıq, aşırı güvənmək eyi değil).

artıq qayra. təkrar. dubarə. -**qayra** diləməm: artıq, təkrar istəməm. -**qayra** diləməm dönməyin geri. -**qayra qayra** təkrar təkrar. **(qayra qayra** deyə durdu)**..**
-yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul..
-**yoxsa artıq**, düşünən yar, yarını, belə getməz, yıxılınca, ayılı!..
-**artıq istəyən**: çoxdançı. ziyadəxah.

artıqçı **1**. dəli. **1**. dilənçi.

artıqın **artığın**.poxun. -kürd **artığın** yeyib.

artıqına -**artığına qorxmaq:** ürəgi yarılmaq. zəhrətərək olmaq.

artıqınıtan -aldadırsan birin, sanma abdalından, **güvənmiş biridir o lap artığınıdan** (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib).

artıqlamaq **artığlamaq.** atalamaq. ötələmək. ifrat edmək. -hirslənib **ötələdi**. -yeməkdə **ötələmə**.

artıqlamasına qaytam. qayta. hələ. -borcun ödəmir, **qaytam** boşluda çıxarır!.

artıqlanmaq **1**. artığmaq. ifrat edmək. **1**. irləmək. irəliləmək.

artıqlatmaq ifrata sürmək.

artıqlıq tutağalıq. fazlalıq.

artıqmaq **artığmaq**. artıqlanmaq. ifrat edmək.

artıl **ardıl**. **1**. ard arda gələn nəsə. qatarına. həmməşə. mudam. dalbadal. pey dər pey. müstəmər olaraq. vəqfəsiz. **1**. **arıt**. nəsl. nəsil.

artılamaq **ardılamaq.** irtələmək. ardın, arxını, izin tutmaq. axdarmaq. -günü batmış, günü, ayı itmiş, tünü **ardılar**.

artılmaq **1**. yamılmaq. qatılmaq. -qayqı **yamır** qayqıya: dərd qatılır dərdə. -yaxcıyla pis **yamılmaz**. **1**. axdarılmaq.

artım **ardım**. **1**. arxalıq. dayaq. **1**. arxadan gələn kömək. əqəb dar. **(# aldım**: tilayə dar. cilov dar**)**.

artım **artış**. köpəyiş.

artım 1. üstəm. pəsəndaz. -artıq **üstəm** gözlənilmir. -ağır **üstəmli** ölkələr burğanları qolay keçər. **1.**artırımı. -**qazanc artımı** güc gəlir, **aldrışın** azalt qıl. (**aldrış**: xərc. məsrəf).

artımlı özlü. bərəkətli. -**özlü buğda**: bol un verən buğda.

artın (**yartın**). **1**. mə'sum. **1**. mübərri. **1**. (**ayırtın**). məsun.

artın **ardın**. **1**. dal bölüm.(-**aldın**: ön bölüm. -**ortun**: orta bölüm)..
-**ardından izləmək**: ardına qoymaq. dalına düşmək..
-**aldımdan artın**: gözümdən itil. ged gözüm görməsin. çəkil git önümdən.

artın arın, təmiz, pak**. -**könlüz aydın, **içiz artın** (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak).

artın lisans.

artına -atına baxan, **ardına baxmaz**.

artınca **ardınca**. dalınca. -ardıcan (dalıcan) gedsən, səndən qaçar, ondan qaçsan, **ardınca** çapar (tapmaca) (kölgə).

artını artığı ilə. fazlasıyla.

artınlıq məsunluq. məsuniyət.

artınmaq **1**. **ardınmaq. arxalanmaq.** kürəyinə götürmək. -xurcunu **ardınıb** yola çıxdı. **1**. açılıb lütlənmək. -ay qız üzüvü **artın** görəlim kimsin. (# **örtünmək**). **1**. dincəlmək. rahatlanmaq.

artınmaq **1**. kənilmək. çoxalmaq. bolalmaq. bərəkət tapmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin. **1**. təmizlənmək.

artınta -**ardında olmaq**: **ardağlamaq**. gözləmək. muvazib olmaq. -**atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz).

artınta **ardında.** -**türkün gözü, türk ardında durarar**, erməni gözü, yad götündə uyar.

artır ərtir arıt ərit**.** artarıt. arayiş pirayiş.

artır **-**işdən artmır, **dişdən artır**. (gəlir çoxalmır, yeyən çoxalır).

artır sal. -az qoyursun **'sal' deyir**, çox qoyursun **'al' deyir** (tapmaca) (**tərazı**).

artırar **artyar**. qoşar. -artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**artı**: artıq. izafə. ziyadə). (**alıymaz**: əl vurmaz. götürməz).

artırar **-**yaxşıya yaxşı desən, **yaxşılığın artırar,** yamana yaxşı desən, yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)

artırar **-**yol açar, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıb, **dərd artırar üşünən**. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)

artırar -**itgi var yetgi artırar**, itgi var varlıq batırar. (**itgi**: zərər. ziyan).

artırılmalı ayrım. atrım. ələhədə. **-ayrım** sözüm yox.

artırılmış zayidə. ziyadə.

artırış aşırış. -**bilimin aşırış**: bilimin artırış.

artırmaq **1**. **ardırmaq.** yormaq. -**ardır!:** yor!. **1**. qoşmaq. əlavə edmək. -iki dənədə **qoşub** dedi. -**qoşmadan** eşitdiyizi, gördüğüzü deyin. **1**. üstün yetirmək. dəvam edmək. **1**.

ardırmaq. yormaq. **1**. aşırmaq. -biri ikiyə **aşırsan** olar üç. **1**. kənitmək. çoxaltmaq. bolatmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin.**1**. üstələtmək.

artırmaq əkləmək. əlavə edmək. -o **əklədi** ki. -nərsə **əkləmədən**. -birin qoyda, **əkləyənlər** var. -əkləntilər əklənmişdə, qaldırılmışda. -mən degim dedim, əkləmi sənə qaldı. o **əklər**, bu **əklər**, sonunda bir qalağ olar.

artırmaq **-könül artırmaq**: həvəsi ititmək.

artırmayan -varlığı artırmayan, yoxluğu azaltmamış.

artırmaz **ardırmaz.** dala aparmaz.-donun geni oprulmaz, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) .

artısıra **ardı sıra**. gəzəkmə gəzək. -**gəzəkmə gəzək** dolub boşaldı.

artış **1**. **arıtış**. təmizləmə. **1**. xələf. **1**. ağşırış. əfzayiş. tovsiə. **1**. **artım**. köpəyiş. **1**. aşa. -unatlar **aşa başladı**: qiymətlər **artışaldı**. -**aşa** yoxdur: artış yoxdur..
-aldış ardış: pişin o pəsin.

artış **artuş.** çoxaş. çoxuş. çoğaş. çoğuş.

artış atış. doğuş. ucalış. yüksəliş. çıxış. diriliş.

artış əfzayiş ösüş ösmə**.**

artış izafi. -**artış gəlir**: izafi gəlir. -**artış asıq**: izafi qazanc.

artışıq **ardışıq**. dalbadal.

artışmaq **1**. **qartışmaq**. **qatlaşmaq**. (çəkdən, həddən ötə) yoğunlaşmaq. -onun öfgəsi ged gedə **artışıb** getdi. **1**. çoxluqdan, tünlükdən birbiri üsdə çıxmaq. aşırışmaq. izdiham edmək. -ucuz nərsəni almaq üçün el **artışdı. 1**. **dartışmaq.** irtişmək. didişmək. **1**. bətərləşmək. pozşunmaq. tərsinmək. (pisləşmək). yoğunlaşmaq. qəlizləşmək. ğamizləşmək. -iş, durum gedgedə **artışır**: çataqlaşır, çətinləşir. -işlərimiz yartışmaqdansa (açılmaqdansa), artışdı. -yavuzlarla qartışan, əlbət işi **artışar**. **1**. bətərləşmək. pozşunmaq. tərsinmək. pisləşmək. **1**. yoğunlaşmaq. qəlizləşmək. ğamizləşmək. -iş, durum gedgedə **artışır**: çataqlaşır, çətinləşir. -işlərimiz yartışmaqdansa (açılmaqdansa), artışdı. -yavuzlarla qartışan, əlbət işi **artışar**. **1**. **artaşmaq.** yığılıb çoxalmaq.

artışmaq **ardışmaq**. (< **ard**). gedmək. dəvam edmək.

artıt **(ardıt)**. **1**. bə'lavə. be'zafə. -birə **artıt** iki, elər üç. **1**. **artı (ardı)**. " +" imi. işarəsi.

artıya **ardıya**. rezerv. xəzirə.

artız aşaz. izafə. ziyadət.

artqal **artal**. **1**. aşğal. qoğuq. qovuq. zibil. **1**. baqi mandə.

artqamaq **artğamaq**. yükləmək. -bunca işi tək birinə **artğadı**.

artqı **-artqı güvənc**, doğru yoldan sapdırar. (**artqı** : çədən aşa. həddən artıq).

artqı **-artqı sözə gərək yok**, bu gün varsın, yarın bir olasın. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**

artqısı **artğısı** .-inac artqısı ev yıxar. (artıq inac ev yıxar). (artıq, aşırı güvənmək eyi değil).

artlaqan **artlağan**. (arda qoyan). teyy edən. həddin aşan.

artlamaq **1**. (arda qoymaq). teyy edmək. həddin aşmaq. **1**. artaşmaq**.** pəsəndaz edmək. (saving).

artlaşmaq **ardlaşmaq**. birbiri ardıca (dalıca) gedmək, keçmək. rədifləşmək. -günlər günə **ardlaşur**.

artlaşturan **ardlaşturan**. rədiflədən.

artlı -**allı artlı**: allı önlü. arxalı önlü.

artlıq yədək. boşuq.

artmada **artışda**. qalxışda. -önəğlər (qiymətlər) durmadan **atışdadır**. -**atışda** olan topluqlar. -bu **atışda** ardışsa (gedsə) nə olacaq. (**ardışmaq**: (< ard). gedmək. dəvam edmək).

artmaq **1**. təmizləmək. -əlivi **art**. -burnuvu **art**. -ağzıvı **art**. **1**. götürülmək. **1**. böyümək. **1**. üstələnmək.

artmaq üstünmək. üstün çıxmaq.

artmıq heybə. çiğindən aşırıb kürəkdə daşınan torba. (küləpüşti).

artmır **-işdən artmır**, dişdən artır. (gəlir çoxalmır, yeyən çoxalır).

artmış **1**. evdə qalan qız. **1**. ərzişi izafi.

artsın -ber, berkitin artsın. (ver, bərəkətin artsın).

artsın **-**əldəkinə **qıvan artsın**. (**qıvan**: bəğin. sevin).

artsın -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (**tükəzi**: məsrəfi. xərci) (**önlə**: qabağın al). (yığılan: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

arttaqi **artdaki**. ızqı. izdəki. qabaqki. arxadaki. -**ızqı** işlərin hara, indikin hara. -**ızqı** sözlərin. -**ızqı** durum. -**ızqı** sözləşmə. -bu soru, **ızqı** tümlədə açıqlanır.

arttıq **artdıq.** ən artıq.

artuc ağtuc. arıdan, təmizləyən nərsə, arac.

artuq **arduğ. ardağ** (**ard**: dalı). (işdən dalı çəkilmə çağı).tə'til. istirahət. -**arduğ almaq:** dəm almaq.

artuq -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, **ötməz artuğ yaş belə**. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güräş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, səninlədir)

artuqmac {bayağı orundan (mə'muli nisbəttən) artıq gələn}. bahalı.

artun **1**. (arın). mirvarid. -**artun üzük**: simin tən. billur tənli. **1**. dartun. amator. həvəskar.. -**artun süzük: altun özük:** nəfsi, zati təmiz.

artun ibadi.

artunq **artunğ**. çox. -**artunğ** istər, **yaltunğ** qalar: çox istəyən, lüt qalar.

artunuğ fovquladə.

artuş (keçmişdə düşmüş, üz vermiş iyilik, yaxcılıqla bağlı). artuş yaxcı sabiqə. **1**. yaxci nameyi ə'mal. -qopuq günü **qartuşlula qartuşlular** sırası bəlgirir. **1**. sınavdan keçmə bəlgəsi.

artuş **artış.** çoxaş. çoxuş. çoğaş. çoğuş.

artut **1**. qazanc. **1**. ərməğan. töhvə. sovğat. hidyə. -görüşüb **artut ötrüşdülər**: birbirinə sovğat sundular.

artuvaz **arduvaz**. qayağandaş.

artyar **artırar**. qoşar. -artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**artı**: artıq. izafə. ziyadə). (**alıymaz**: əl vurmaz. götürməz).

aru. -**talu** arqın yorgun.

arun **arunğ. 1**. **ağun**. ağ. hər nəyin ağı. **1**. yaxcı.

arunq **arunğ. arun. ağun**. ağ. hər nəyin ağı.

arus **arsu** (arıt, təmizlik suyu). vizu'. dəsdəmaz.

arus qutus. qutsanmış. qutluğa, eyliyə tanınmış. (#**qutuz**: **quduz**: kötülüyə tanınmış olan).

arut arda qalan. köhnə. -**arut ot**: bildirki, köhnə ot.

arutasız -**arutasız, gülüşçül**, oysanasız, uyuşçul. (həyasız olan çox gülər, qayqısız olan çox uyur).

aruvlamaq suya çəkmək.

arvaq **arvağ**. **1**.aruvlamadan (suya çəkmədən) arda qalan kirli su. pəsab.**1**.fazilab.

arvaqlı **arvağlı**. aruvlanmamış (suya çəkilməmş) geyim, nərsə. pəsablı.

arvan -kırıx düşmə, **karvan yürür** ömür keçir.

arvat **arvad**. **1. arvad <> avrat. 1.1.orağut** (**ur**-**ür**: **öğ. öğə**.tuxum) doğurqan. (ərəbcə (ovrət), ərəb etimoloqlarını bağlıdır. köklənəndən son ilişgiləri üzündə konuşmaq olur)**.**.
-əziz arvad: xamcan. xanımcan. xanımcığ. qarıcan. (qarcan). qarıcığ. (qarcığ). -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi..
-**qoca ər arvad**: qart qarıcığ. qat qacığ**.**

arvat **arvad**. **arıv**. **(**< **arı**: təmiz. gözəl**)** gözəl..
-**arvad baz:** amsax. -**amsaxla** qurumsaq birbirin tapar..
-**ərarvad**: (cütük)..
-əzan çəkər, namaz qılmaz, **arvad alar** kəbin salmaz. (tapmaca: beçə)..

-**işi**, **əri arvadı olmayan**: əşsiz işsiz. evsiz işsiz.**.**
-gönənin (mulayim) al arvadın, könlə yatsın yarısın.

arvat **-ər arvad savaşı**, batığay yeli, gün düşər yatar. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar).
-daşı aş, **aşı daş edən arvad**.

arvat -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

arvat **-yaman arvad**, yaman qonşu, yaman at, birin boşa, birin boşla, birin sat.

arvata -**arvada toy**, kişiyə tor.

arvataqa **arvad ağa**. həzrəti arvad. cənabi arvad.

arvataqız **arvadağız** (kişi). gülcici (hər nə xanım buyursa, sözü ilə qarşılayan kişi).

arvatlıq **-ər arvadlıq qarıdar**, yaman olsa ərarvad.

arvatlıq -**ər arvadlıq**: əşlik. -**əşlik yaşam**: ər arvad yaşamı.

arvatlının **-**eşək minənin ayağı, **iki arvadlının qulağı dinməz**.

arvuq **arvuğ**. təxmin.

aryal **arıyal**. arın (pak. müsəffa). atılı tutulu, dərə təpəli yer.

aryırmaq **-**dəridən üzüb gəmikdən aryırmaq.

arza **arzu**. arman. aranan nərsə.-dözüm qılan, arza yetmədi.

arzanatmaq ucuzlatmaq.

arzı -arzı dilək, könüldə bitir (**bitir**: gücərir).

arzı -**arzı dilək**. (qovuşub bir olmaq **arzı diləkdir**).

arzı **arzu**. **1**. arsıq. arman. ardında gəzilən nərsə. **1**. sevgi. **1**. keşən. keşə. həvəs. -mənim **keşəm**. -**keşəsi** nədir. -**keşəsi** keçmiş..
-**arzın qalmasın**: arman qalmasın. -**arzıya doymaq**: armana doymaq.

arzı burat. murad. içi buran. dilək.

arzıqıb arzılayıb. -illər **arzığıb güdüb** qaldıq. (durduq).

arzılamaq **arsılamaq**. **ərsiləcəmək**. **(**< **aramaq)**. ərmək **(**çatmaq**)** istəmək. arayıb ardınca gəzinmək. ummaq. ümid edmək.

arzılamaq **arzulamaq.** arsığmaq**.** armalamaq.

arzılamaq könəmək. ürəyində sızdırmaq.

arzılamaq könsəmək. könüksəmək. istəmək. can atmaq. -onu görməyə **könüksədi.**

arzılar **-arzılar sarı** qoyulan atımlar. (**atımlar**: qədəmlər)**.**

arzılara -**çoxlağan arzılara** irişdik. (nə çox armanlara yetişdik).

arzılarıza -**arzılarıza** çırağ tutmaq.

arzılayıb arzıqıb.-illər **arzığıb güdüb** qaldıq. (arzılayıb gözlək durduq).

arzım -**arzım sizə**. -arça dilək, güclü bilək. (**arça**: saf. təmiz.).

arzıman (**arzı + man**) naümid.

arzımay **(arzımaq**: istəmək**)**. **1**. xoşa gəlim. **1**. xoş gəldin..
-**arzımaysız**: xoşa gəldiz.

arzımaydi you' re welcome.

arzımaz **1**. **(arzımaq**: istəmək**)**. xoşa gəlməz. **1**. **{arzımaq**: **ərzimək**: dəğmək. tutamaq **(**ərmək: çatmaq**)}**. dəğməz. bir şey dəğil.

arzıv sevgili. -**arzıv** yar.

arzu **1**.**arza.** arman. aranan nərsə.-dözüm qılan, arza yetmədi. **1.**burat. murad. içi buran. dilək.

arzu arzı. **1**. arsıq. arman. ardında gəzilən nərsə. **1**. armaq, ərmək istəyi. arman.**1**. amac. ərməc. ərik. istək. -**istəyinə çatmaq**: ərminmək. **1**. dilgə.

arzu **-arzu qanatlı**.

arzu irkə. əriş. diləş. istək. umu. güdü. sorğa. təmənna..
-**arzı yolları** neçədir neçə..
-arzu yolların **basarmış kol**.

arzu ürək qılı. ürək tarı.

arzulamaq **arzılamaq.** arsığmaq**.** armalamaq.

arzular -**arzular qanadında**.

arzular -**kiçik arzular tut**, çeğnəyib ut!.

arzulu **1**. arzulu umulu. arzu olunan. -**umulu** işlər. **1**. istəkli. arzuman. qayruq. qayrulu. **1**. oxucu. -bu işin **oxucuları** çoxdur.

arzulu armanaq həsrətli.

arzulu güdülü. sorğalı. irkək. irkəli. ərköyül. armanağ. istəkli. umuq. təmənnalı.

arzulu könüklü**.** armanlı. həsrəti olan. həsrətli. -su gəlib axar gedər, **könüklünü** yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər.

arzum -**umurlu yaşam** arzum mənim.

arzuman istəkli. arzuman. arzulu. qayruq. qayrulu.

arzun **arman**(**< aramaq**). aranan nərsə. ideal.

as **1**. **aş** (# **baş**: yuxari). alt. **1**. (# **baş**: yuxari) alt. tövən. **1**. dal. dəvam.

as **ast**. **1**. gizli. -**ast baylığ**: gizli gənc, mə'dən. -**astı** işlər. -**asyol**: gizli yol. **1**. alt. -**assular**: yer altı sular. -su **astı** gəmi.

as **-**düşmanı bas, **itgi varsa as**. (itgi varsa: ziyan yetirirsə).
-qulaq as: dinləb dur.

asac arac. sadac. iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu.

asaq **asağ**. **1**. istək. dilək. tələb. **1**. nəf'. -**asağ** güdmək. -**asağın** nədir. **1**. asqı. atağ. nərsəni asıb sallamaq üçün işlənən tutağlıq.

asaqac **asağac**. asalağ (sallağ) ağac.

asaqanmaq **asağanmaq**. **1**. dırmanmaq. -duvara, ağaca **asağanmaq**. **1**. sırnaşmaq. durmadan istəmək. israrla tələb edmək.

asaqay **asağay**. **asağlı**. **1**. istəkli. diləkli. talib. **1**. nəf'li.

asaqı **asağı**. dalı. dəvamı. -**asağısı**: dalısı. dəvamı. -**asağında**: dalında. dəvamında.

asaqoy müəlləq qoyulmuş. işkəncə çeşitlərindən olub.

asalaq **1**. əngəl. parazit. **1**. müəlləq.

asalaq **asalağ**. **1**. **asqalağ**. müəlləq. **1**. yanğşaq. tüfeyli.

asalaq kəndi keçimin (xərcin) başqasndan alan. yük olan.

asalaq parazit.

asalaq tüfeyli.

asalaqbilim parazitoloji.

asan **1**. **{< anğ**. **anğsat (**türkmen**)} asat**. **hasat**. enli. açıq. geniş. onay. onqay. əyri üyrüsü olmayan, düz, əl verişli nerse. qolay. rahat. **1**. dartıyan. dara çəkən. e'dam edən. **1**. on (onğ)**.** onğay. qonğay. qolay. rahat -**on** iş.**.**
-asan olmayan: düğür. düğünlü. çətin. müşgül.

asan asğınçı.

asanaq asqıq. asma. aslanan nərsə. asmalıq. sallama. avizə.

asanc qazanc.qızıq.

asar -biri kəsər, **biri asar**.

asav < **aşav**. **1**. hırçın. qırçın. inad. **1**. asıv. ası. azı. azılı. azığ. salç. **(rəməndə**. **sərkiş)**. qırın. qıray. yubaz. yubac. yavuz. yavuc. koryac. hoyrac. boğuc. bovşıc. boğşıc. qıyaq. yırtıcı. qudura. qudurqan. quba. qoba. qopa. **(**gezik. geyik. gizik. kürgənə. kürəgən. ürəgən. ürkən. ürkək. ürkük. quş ürək. qorxaq. çəkingən. duruğqan. sakınqan. guröyün. gurröyün. gürröyün**)**. kürən. har. vəhşi. -o **azılı (**qudurqan**)**, indi, bir gəpəzə gəmin gəmirib, yaşın çürüdür. **1**. yağı. yağav. yol kəsən.. -**quba qaz**: çöl qazı. **#.**

-vəhşiyana: azuğa. azığca. azığına. azığyana.
{savus **(**latin**)**. **(**yebisu **(**japon**))**.

asavlıq **asılıq**. azılıq. qırınlıq. qudurqanlıq.

asay avizan.

asayiş **< asayış <** yasayış. yasayım. **(< yasınmaq).**

asayiş **asayiş** (fars). < **yasğış**.
-**asayiş bağışlama**: yasqarış.
-**asayiş bağışlamaq**: yasğıtmaq.

asayış <. **yasayış**. -yasayışlı yaşaş: asayışli yaşam.

asaylanmaq asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

asaz yavaş **(# aşaz**: iti**)**.

asbaşqan **as başqan**. ikinci başqan (müdür).

ası **asıq. ası. aşıq. aşı**. süt. baraq. fayda. bərə.

ası **asığ.** düşü. düşüğ. şəfa. çıxış. fayda. mənfəət. sud.ifaqə. -bu işin **düşüğü, çıxışı** nədir. -ged gedə **düşü** azaldı. -bu dərman **düşü** qılmadı.

asıb -**asıb asılma**, asdırıb asdırılma, kişilik değil.

asıb -bir ayağın asıb durar, bir ayağın basıb durar, hər bazara barıb durar (tapmaca) (**tərazı**).

asıcı cəllad.

asıcıl mənfəətpərəs.

asıq **asığ. 1**. (< nərsədən **asılan**). nəf'. -**yatığı** nədir, asığı nə olsun. -onda bir asığ güdmə.**1**. **ası. ası. aşıq. aşı**. süt. baraq. fayda. bərə. -**asığlı**: faydalı. -**asığ qılğan əm edər:** fayda verən, dərdə dəğən, tə'sirli dərman edər. -**asığ qılmaz**: fayda verməz. **1**. rəhn. -kirası çox değil, **asığı** yüksəkdir. **1**. girov. -**asığ** götürmək. **1**. göz altında, kontrolda olan. -asığ tutnmuşlar. **1**. e'dam.

asıq asılı. bağlı. -kölügə, ışığ tanığsız, kölgə, **asıq ışıqdan**. (tanığsız: minnətsiz. qədir verməz) (ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə **asılıdır** ışıqdan). (kölügə: kölgüyə)**..**
-asıq üzün, bulutay, tutqun bir bürüküt.(**bulutay**: bulut kimi).

asıq qazanc. sud. -**artış asıq**: izafi qazanc.

asıq **asığ. ası.** düşü. düşüğ. şəfa. çıxış. fayda. mənfəət. sud.ifaqə. -bu işin **düşüğü, çıxışı** nədir. -ged gedə **düşü** azaldı. -bu dərman **düşü** qılmadı.
-**asığ görən**: **asır görən**: asırğan. ağırğan.ağırsayan. şakir. şükr edən. şükranlı. -**asırğanlıq** edmək. (# **azırğan**: azırsayan. az görən. naşükür).
-**asığ görmək:** asırqamaq. ağırqamaq. ağırsamaq. şakir olmaq. şükr edmək.

asıqat **asığat**. **asqat**. sallaq. müəlləq.

asıqçı **asığçı**. mənfəətpərəst. **-asığçı biri,** adamlarla öz ola bilməz. (mənfəətpərəst adam insanlarla mehriban, səmimi ola bilməz).

asıqlıq **asığlıq**. **1**. rəhnlik. -kirası çox değil, **asığlığı** yüksəkdir. **1**. girov. girovluq. -neçə verməliyik onu **asığlıqdan** qurtaraq. **1**. göz altına, kontrola alınmalı. -bu kitabları asığlığa tut.

asılan -**asılan qulaq**, baş asdırmaz. (qulaq asanın, başı sağ qalar). (**qulaq asmaq**: söz eşitmək.). {eşidən qulağ (eşitdiyin doğruca açıqlamış, qavramış kişi), başın dardan qurtarar, başın dara verməz.}. (qulaq asmaz, asıtdı baş) (asmaz qulaq, asıdar baş).

asılanqu bağılanqu. vabəsdə. fərmanbordar.

asılar **-**balta dişi ilə işlər, **sapından asılar**. (balta dişi ilə işlər, quyruğundan asılar).

asılar -**yaman asılar**, yavaş basılar.

asılı **1**. bağlı. -**asılı qalmaq**: **asılmaq**. könlünə almaq. içinə salmaq. **1**. qaraşlı. tabe'.

asılı -**asılı evdə, danışma ipdən**. (kimsəsi asılmış olanın yanında, ip sözünü işlətmə).

asılı **-**düzü yoxuşu enişi, **kəndi asqından sayqın asılı**. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

asılı -əngəl gülə basılı, **əngəl güldən asılı**, gül olmasa, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum)**.**

asılı -**qadın ilqarı, deyir kişidən asılı**, kişi ilqarı deyir, vardan basılı.

asılıq **asavlıq**. azılıq. qırınlıq. qudurqanlıq.

asılıq **asılığ**. **1**. {asılı (faydalı) olan}. faydalı. mənfəətli. sudməndi. **1**. bağlıq.

asılınca -oğru asılınca, doğru basınca, çox iş olar.

asılır -**aşa yaman asılır**, aşa yuvaş basılır.(**aşa**: artıq. çox**).**

asılma -**asıb asılma**, asdırıb asdırılma, kişilik değil.

asılmaq **1**. müvəssil olmaq. -kimnə **asılım**. -**asılacaq** ümidim, yalnız sənsin. **1**. asılı qalmaq: asılmaq. könlünə almaq. içinə salmaq. **1**. dartılmaq. e'dam olmaq. **1**. sallanmaq. **1**. **sarılmaq**. muzahim olmaq. **1**. taxınmaq. muzahim olmaq.

asılmaq daraşmaq. yapışmaq. -nə **daraşmısız** ona.

asılmaz -dara çıxmaq, yol açmaz. **dar yıxılsa, asılmaz**!.

asılmaz -göz olmasa baxılmaz, **səs olmasa asılmaz**. (tapmaca) (**saat. qulaq).**

asılsın -**istəyən varsa asılsın**, tapacaq kəndirini. (**kəndirini**: ipini). (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (**qadasın bulur**: bəlasın tapır).

asıltın **asıldın**. -qoyun oldun basıldın, **birin sevdin, asıldın**, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

asıma boyun asılan, qol qulağa salınan bər bəzək boyumları.

asımış **asılmış**.

asın -**qulaq asın** : qulaq tutun. -çin ürəkdən **qulaq tutun sözlərə**.

asın -**qulaq asın:** dinləyiz. tınlağız.

asınmaq **aşınmaq.** ası edmək. baratmaq. barınmaq. bargınmaq. baraq edinmək. faydalanmaq.

asır -**asır görən**: **asığ görən**: asırğan. ağırğan.ağırsayan. şakir. şükr edən. şükranlı. -**asırğanlıq** edmək. (# **azırğan**: azırsayan. az görən. naşükür).

asıraq **astraq**. **israğ**. **(< ast**. **alt)** dünən yox qabağki gün. danışıqda **'asrağı gün**. **israğı gün'** biçimində işlənir. {**# aşraq**. **aşıraq**: yarını aşmış gün. danışıqda **'biri gün**. **yarın yox birigün'** biçiminidə keçir}.

asıramaq bəsləmək. böyütmək.

asıratmaq bəsləmək. ərsiyə gətirmək. -bu uşağı çox qıynalqan **asıratdım**: çox korluqla, zəhmətlə bəslədim, böyütdüm. -**asratıb** böyütmək.

asıraymaq bəslənmək. böyümək. ərsiyə gəlmək. -uşaqlar nə tez **asraymış**. -**asrayıb** durmuşa ayaq basdı: böyüyüb camiiyə **(**ictimai həyata**)** girdi.

asırqa **1**. **aşırqa**. **acırqa**. damızlıq, tuxumluq at. **1**. **sırqa**. salqa. qulp. (küzə kimi kimi) nərsədə olan tutma, asma üçün qolluq.

asırqama yasırqama. acırqama. əsirgəmə. barındırma. qoruma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. himayət.

asırqamaq **asığ görmək**. ağırqamaq. ağırsamaq. şakir olmaq. şükr edmək.

asırqan **asırğan**. asır görən. ağırğan.ağırsayan. şakir. şükr edən. şükranlı. -**asırğanlıq** edmək. (# **azırğan**: azırsayan. az görən. naşükür).

asırquc qorucu. -**diş asırquc**: dişlik.

asırmaq **asqırmaq. atsırmaq.**

asırmaq **asrıtmaq**. > **əsir edmək**. müəttəl edmək.

asırtma asqılı geyim.

asıt yasıt -**asıt yasıt yorqalı (**yerişli**)**, ağzı qızıl torbalı. **(**bilməcə**)**. **(**kəklik**)**.

asıt -**asıt asıt, asta asta çağlamaq, qımıldamaq:** çağıldamaq.

asıta asda. yavaş. -**asıta asıta**: yavaş yavaş.

asıtın məğlub. -**asıtın üstün**: ğalib məğlub.

asıtınğ alçalq könül. firutən.

asıtmaq **1**. barğıtmaq. baratıtmaq. fayda vermək. **1**. **astırmaq**. **sallamaq**. **1**. üsdən aşağ uzatmaq. -ipi asıtan. **1**. uzatmaq. geycitmək. yubatmaq. tə'xirə salmaq.

asıtmaq asdırtmaq. sallatmaq.

asıtmaq **asğıtmaq**. müəlləq edmək.

asqa **asda**. yaylan. aylan. yavaş. -**aylan** gəlib, yavaş keçdi.

asqalağ **asalağ**. müəlləq.

asqanmaq **asğanmaq**. **asranmaq**. istənmək. tələb, rica' edmək.

asqar **asdar**. **kitil**. **mitil**. yorqan döşəyin içliyin kitləmək (bərkitmək, yayılıb yığılmasın önləmək) üçün, içliyə tikilən parça. bu qat yunu (içliyi) qoyulduğu kimi saxlar.. **-aşgar edmək**: bulurtmaq.

asqaşmaq salqaşmaq. (> sərkeşlik edmək). asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

asqaşmaq salqaşmaq. > sərkeşlik edmək. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

asqat **asığat**. sallaq. müəlləq.

asqı **1**. ilgəc. çəngək. çəngəl. **1**. qalqa. tə'liq. **1.** asaq. atağ. nərsəni asıb sallamaq üçün işlənən tutağlıq.

asqıq **asğıq**. **1**. **aslıq. asdığ**. **1**. asılan hər nə. **1**. asdıq ışıq. luster. **1**. rəxt aviz. **1**. asma. aslanan nərsə. asmalıq. sallama. asanaq. avizə. **1**. va bəstə. mütəəlliq.

asqıl bağlı.

asqılamaq salamlamaq. salmılamaq. çalamalamaq. çalmalamaq.

asqılı **-asqılı geyim:** asırtma.

asqılıq **1**. geyim alqıc. paltar alıc. rəxtaviz. **1**. asılaraq, sallayaraq saxlanılan, qurutulan nərsə. -**asqılıq** üzüm. -**asqılıq** göy. -**asqılıq** yemiş. **1**. hotel, yeməkxana, kimi birçox kişinin girib çıxdığı yerlərdə, evlerdə börk, paltov, çətir kimi nərsələri bıraxıb qorumaq üçün ayrılmış yer. vestiyer.

asqın (**< ast**. **as**). **1**. düşgün. aciz. **1**. yapalaq. yatır. təmbəl.

asqın **-**alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) .

asqın **asğın**. asmalıq. e'damlıq.

asqın **asğın**. tabe'. müti'.

asqınçı **asğınçı**. asan.

asqınlamaq şişmək. böbürlənmək.

asqıntan **asqından .-**düzü yoxuşu enişi, **kəndi asqından sayqın asılı**. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

asqırmaq **asırmaq. atsırmaq.**

asqış **asğış**. tə'liq. e'dam**..**
-qulaq asğış: tingiş.

asqıta -**asqıda götürülən at**. (rikabi). yədək. kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**.

asqıtaqı **-**basqıdakı altından, **asqıdakı salxım yeğ**. (**basqıdakı** : dəfinədəki)**.**

asqıtmaq **asğıtmaq asıtmaq**. müəlləq edmək.

asqorma altyapı.

asqun -**alıb asğun oluncaq**, verib ökdə ol. (**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı).

aslaq -açıq gözlü, kor olmaz, **aslaq qulaq kar olmaz**.

aslaquc aslauç. kuf uçma. kufuçuş.

aslaquç **aslağuç.** aslauç. kuf uçma. kufuçuş.

aslam faiz. ribh. bəhrə. -**aslama salmaq**: ribhə, faizə yatırmaq.

aslamçı salamçı. sələmçi. təpəçi. ribaxor. tənzilçi. faizci. sərraf.

aslanaq müəlləq.

aslanmaq əngəl, muzahim olmaq.

aslauç **aslağuç**. kuf uçma. kufuçuş.

aslıq **asdığ**. **asğıq**. **1**. asılan hər nə. -**1**. asdıq ışıq. luster. **1**. məfhum.

aslıq **işlək**. **1**. qazanclı. **1**. fonctional.

asma **1**. asqıq. aslanan nərsə. asmalıq. sallama. asanaq. avizə. **1**. orta. -**asma qat**: orta qat: **(1**. yapıda aramıncı qat. **1**. toplumda ortancı qat. xırda bujuva**)**. **1**. darbəs. **1**. möv -**asma** (möv) **buçunu** (sürgünü): sarmu**..**
-asma üzümün bağlanan sapı: **qolas**. milağ..
-**asma saat**: duvar saatı..
-**asma saat**: duvar saatı.

asma -**asma qazan:** qulağlı. iki qılplı qazan.

asma -**çəkib dara asma məni**: çox incidisən.

asmaq **1**. (ocaq üzrə haçağdan qazan asıb yemək pişirmək). **atarmaq**. **atartmaq**. (ocağ üstünə atanağ (çaprazına qoyulan şiş) qurub qazanı qoymaq). -qazan **atarmaq**: qazan **asmaq**, yemək pişirmək. **1**. ildirmək. -börkün duvardakı çividən ildirtdi. **1**. dartamaq. ipə çəkmək. ipə götürmək. e'dam edmək. **1**. dartmaq. -qapı kilitləri asqıdan **dartılmışdır**. **1**. sallamaq..
-**özün asmaq**: asdınmaq.

asmaq -**qulaq asmaq**: dinləmək: dinğləmək. dinğ salmaq. din salmaq.

asmaq -**qulaq asmaq:** qulaq salmaq.

asmaqıl asmalaq. qılas. uçqul. uçqıl. teleferik.

asmalaq asmaqıl. qılas. uçqul. uçqıl. teleferik.

asmalıq asğın. e'damlıq.

asmalıq asqıq. asma. aslanan nərsə. sallama. asanaq. avizə.

asmamış -duyuru vermiş, **asmamış qulaq**, ulağ oğlu ulağ. (**duyuru**: bəşarət. xəbər.

asmarış asparış. sipariş > sifariş. {asmarlamaq (**ismarlamaq**). (**asmaq**). tapşırmaq}.

asmarlamaq ismarlamaq. (**asmaq**). tapşırmaq. {sifariş. < **sipariş**. asparış. asmarış}.

asparış asmarış. sipariş > sifariş. {asmarlamaq (**ismarlamaq**). (**asmaq**). tapşırmaq}.

asra **əsrə**. alt. aşaq.

asraq **asrağ**. **astağ**. alt. aşaq.

asraqı **asrağı**. **1**. **astağı**. altdaki. aşağıki. **1**. aşınmış. keçmiş..
-**asrağıgün:** aşınmış gün. {(**axrağı gün**: bu gün. olduğumuz, axmada olan gün). (**açrağı gün**: yarın. sabah)}.

asramaq **1**.**basramaq**. **baslamaq**. **əsrəmək əsləmək**. **bəsrəmək**. **bəsləmək**. becərtmək.**1.əsrəmək**. gözləmək. güdmək. mahafizət edmək. -kəndi başın **əsrə**.

asrınmaq **> əsir olmaq**. müəttəl olmaq.

asrıtmaq **> əsir edmək**. **asırmaq** müəttəl edmək.

asruq **-asruğ əsrük:** yapış yumuş. nərm o lətif.

assı -kəsilən baş geri bitməz, **son ökünüş assı edməz**. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).

assızıqlamaq altını çizmək. vurgulamaq.

assubay **as subay**. aşağ dərəcəli qoşunçu.

ast **1**. (# **yast**: yumuşaq). **1**. bərk. **1**. hər nəyin alt bölümü. **1**. alt. hər nəyin aşağ üzü.
-**astın qastı**: **altın qaltı**: göy.

ast **-aldın ast**, geyin üst. (ilk alt, son üst).

ast **as**. **1**. gizli. -**ast baylığ**: gizli gənc, mə'dən. -**astı** işlər. -**asyol**: gizli yol. **1**. alt. -**assular**: yer altı sular. -su **astı** gəmi..
-**suv asti**. **suvasti**. **su altı**.

ast **astuş**. **1**. alçaq. rəzil. **1**. sınıb düşmüş. şikəs yemiş. -səni görüm **ast** qalasın. **1**. məlu'n. lə'nətlik. -o **astın** duzağına düşdük..
-**yastıq asda**: yastıq altda.

ast aşağ. dib. -**aşağıya**: dibə. asta.

asta **1**. tələsməz. aşıqmaz. **1**. yavaş. (**# aşta**: iti.). **1**. **asda** (# **aşda**)..
-**asda** gedən **pasda** (altda) qalır..
-**asta** qaçan **namətdi** (< **yarmadı**) asta qaçan qurtulmadı**.**.
-qata asta: bərk yavaş.

asta -**asda danış**, usda ged.

asta -**asda qaçan armadı**. (**armadı: armaz**: yorulmaz)..
-asda danış, usda ged. (**usda ged**: usca, usda, ağıllı, bilgin davranmaq). (yavaş gedib gec qalmandan qayğınma, darıxma. asda ged, düşün, bilənlərdən sor, olursa çatacaqsın)..
-üstözingə dik qarasan, tozasan, sılağ qılsan, **asta asta ozasan**. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

asta **asda**. **yasda**. **yassa**. yasıca. yassıca. yavaşca. (# **bassa**: **basda**. birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

asta -**asıt asıt, asta asta çağlamaq, qımıldamaq:** çağıldamaq.

astaca **-asdaca, usdaca.**

astaca **asdaca**. yaylanab. aylanab. yavaşca.

astaq asta olan. kütək. yavşaq. yavaş olan. təmbəl. -**kütək** araba.

astal **1**. **asdal**. aşdal**.** hər nəyin sonunki bölümü. **1**. ən sonuncu. sonbeşik. -**astal** oğul. -**astalı** kim yapardı, işidə o apardı. **1**. **asdal**. bir nəyin ən kökündə, dibində duran. bir nəyin ondan asılı olduğu nərsə. kök. bünyə. əsas. payə.

astalmaq açıq olmayıb, yasıqsı, işarə ilə bir işi qılsınmaq. xəbər ucu tutdurmaq. -o işdən bir nərsələr mənə **astalmış**: çatılmış. -söz arası ondanda **astaldıq**.

astamal bala bala. yavaş yavaş.

astan **1**. **astana**. < **aştan**. **aştana**. aşırım. aşırılan, keçilən yer. **1**. sutun. dayağ.

astan **-**boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, **saman asdan su qoyar**, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

astan! **yastan!**. yavaşla!. yavaşlan. yavaş!. yoşlan!. yuşlan!.

astana (< **asmaq**). qapının yan dirəkləri. qapının duran, aslandığı dayağları. -dəmir astanaya, təxdə dərəğ (qanac) uyaşmaz (cür gəlməz).

astana **astan**. {**(**< **ast**: alt**)**. **basağ**. **basağa**. **basağu}**. **1**. **astan**. < **aştan**. **aştana**. aşırım. aşırılan, keçilən yer. **1**. ağız. hər nəyin başlanqıcı. **1**. ərəfə. **1**. sərhəd. **1**. dərgah. **1**. giriş. **1**. ən azı. lap azı. həddi əqəll. həddəqəl. -**astanası** diyeydin mənə. -astanası neçolur **(**neçə olur**)**. -bu ki eləmiş **astanasıydı**, allah çoxundan gözləsin. **1**.

heyn. an. dəm. durbal. qınıs. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı. **1**. **bastana**. **basqa**. eşik. giriş çıxış. qapı ayağı. qapı ağzı. qapı arası. -işin **basğasıda**: ərəfəsində. -qocalıq **basğasıda**. -şəhər astanarında heykəllər qoyuldu. -**astanası** qızıldan: çox zəngin. **1**. **açtana**. **açyana**. ərəfə. nərsənin giriş, açılan yeri, çağı, orunu, movqei'. **1**. **yastana**. bir giriş çıxış yerin dabanı, yasta, alt bölümü. **1**. alığ. qapı ağzı. **1**. ərəfə..

-**astanası çox uca**: çox göydən gedən.

astar **asdar** **1**. ağ suvağın (boyanın) astından (altından) qara suvağ. **1**. bəkqırond. **1**. içqol. içüz..

-**astarın çevirmək**: **1**. kəsin tutumlanmaq. salqışdırmaq. salqıtmaq. salşıqmaq. kəsin qərar vermək. **1**. tərsinmək. qısıqlanmaq. qıslanmaq. qısıqçılıq. qısnaşmaq. qıtnaşmaq. girtişmək. kitrişmək. inada minmək.

astar **asdar**. yutur. -**asdarlıq**: yuturluq.

astaraq **asdarağ**. **1**. asma (e'dam) üçün qurulan darağ, dəzgah. **1**. **(**< **as**. **ast**: **alt)**. döşəməni, dabanı oluşduran, quran üz qat. **(**# **üsdaraq**: tavan. savan. çatının, səqfin, damın içər yanı, üzü**)**.

astaratmaq e'dam edmək. dara asmaq.

astarlamaq **asdarlamaq. 1**. asda (alta) qoymaq. gizlətmək. üstünü basırmaq. istitar edmək. **1**. dayaq qurmaq. qoldavlamaq. himayət, püştibanlıq edmək. bərkitmək. möhkəmlətmək. **1**. yastağlamaq. atqurlamaq. bir qurumun, işin, yapının təməl qatın qurmaq.

astarlamaq **asdarlamaq.** yuturlamaq. içləmək.

astarlı **asdarlı**. yuturlu.

astarlı yuturtay. içli.

astarlıq **asdarlıq**. yastaq. atqur. bir qurumun, işin, yapının təməl qatı, bölümü.

astasına -orta yolu **astasına ustasına** tutqınan!.

astasta aram aram. yavaş yavaş. bala bala.

astay tək. dib. -ürək **astayından**: ürəyin dibindən, təkindən.

astayın barasın. tədricən.

astı -**asdı** bulağ içməli, üsdü gür ot biçməli (tapmaca: qoyun).

astı -**astı sarı**, üstü sarı, süycü dadlı, içi darıq (**darıq** : dənə) (tapmaca) (encir).

astıq **astığ**. nərsədə olan alt qat. nərsənin altına dərək, mərbut. **1**. iç. -astığında nər varsa**1**. astığ üstüğ: astığa bax: alta bax. altına bax.
ydstıq: görən yastığında nə var.

astıq **astığ**. zivər alat.

astın **-astın ustun oldu**: alt üst oldu.

astın **-astın ustun oldu**: alt üst oldu.

astın -**astın üstün**: enə yükə: alçaq uca. pəsti boləndi.

astın **astın**: altın. dibin. **-**çırağ üstün yarar **astın korar**. (**yarar**: yartır. ışıqlatır) ((**korar**: kölgələr. ışıqlatmaz).

astında -gün üstündə, at **astında**: günü bacada, suyu küzədə.

astınğınmaq alçalq könüllük edmək. firutənlik edmək. təzlili nəfs edmək.

astınqi **astınği**. tüvənki. altdaki. -**astınği** qat.

astınmaq **asdınmaq**. özün asmaq.

astınta **-**uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

astırıb -asıb asılma, **asdırıb asdırılma**, kişilik değil.

astırılma -asıb asılma, **asdırıb asdırılma**, kişilik değil.

astırmaq **asıtmaq. sallamaq**. **1**. üsdən aşağ uzatmaq. -ipi asıtan. **1**. uzatmaq. geycitmək. gecitmək. yubatmaq. tə'xirə salmaq.

astırmaz **asdırmaz**.-asılan qulaq, **baş asdırmaz**. (qulaq asanın, başı sağ qalar). (**qulaq asmaq**: söz eşitmək.). {eşidən qulağ (eşitdiyin doğruca açıqlamış, qavramış kişi), başın dardan qurtarar, başın dara verməz.}. (qulaq asmaz, asıtdı baş) (asmaz qulaq, asıdar baş).

astırtın iş entrika.

astırtmaq **asdırtmaq**. asıtmaq. sallatmaq.

astıta **astıda**. altında**.** -**su astıda**, islanmadan duranmaz. (tapmaca) (**daş**).

astlıq ağırlıq. vüqar. mətanət.

astna köy. köv. ayvarış. girinti. ərəfə.

astol **(ast yol)**. **dalan**. üstü örtülü yolağ. dalğız. dəhliz. koridor. rahro.

astuq alçaq. aşağ. həqir. (# **ostuq**: böyük).

astuq **astuğ**. məlu'n. lə'nətlik. -**astuğun** biri.

asturuq **yasturuq**. nimkət.

astuş **ast**. **1**. alçaq. rəzil. **1**. sınıb düşmüş. şikəs yemiş. -səni görüm **ast** qalasın. **1**. məlu'n. lə'nətlik. -o **astın** duzağına düşdük.

astüz **ast üz**. alt üst.

asuq **asuğ** (< **yasarmaq**. **yasırmaq**). əsbab. ləvazim. -iş **asuğları**.

asun **< atasağun.** həkim.

asutan alçaltan. əhanət edci. təhqir edici.

asutə **asudə < yastağ**.

asutə **asudə**. **1**. (< **yasut. yasta).** tinik. tingik. sakit. dinc. səssiz semirsiz. sağır. sakin. **1**. **< yastaq**. yasta. yasut. dinc. dincil. rahat. arın.

asutəcə **asudəcə**.dincrikcə. yastarıqca. asudəliklə. -**dinclikdə dincrikcə:** aramişdə asudəcə.

asutəlik **asudəlik**. < **yasayış (< yasınmaq).**

asutəliqlə **asudəliklə**.dincrikcə. yastarıqca. yastaluqca. asudəcə. -**dinclikdə dincrikcə:** aramişdə asudəcə.

asutən **asudən 1. (yasunmaq. yascanmaq:** oturmaq. dincəlmek**). 1. (<** asunmaq < açunmaq < açınmaq).

asval otan (**otlamaq**: boşuna keçinmək). avaraq. atil. -**asval** yaşam.

asyol altgeçit. altyol.

aş olsun aşavunsun. (aş oğunsun: sinsin. həzm olsun). nuş olsun.

aş **1**. (aşırılan, artırılan nərsə). üs. (üsüm). nəf'. fayda. sud. -**üsü nə**: faydası nə. -**nə üsüm**: nə fayda. -bir **üs** gözləmən: bir nəf' gözləmən. **1**. yemək. çörək-**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək (yeməli) yeməyim qalmadı. **1**. **aşarı**. **aşalıq**. **aşlıq**. yeyəcək. -**aşarına** heç nə tapmadı. **1**. yemək. -pişirsə aş (yemək) olur, pişirməsə quş olur. (tapmaca) (yumurta)..

-**aş su**: yeyim içim.

aş olsun!: (< **aşlanmaq**: sinmək). sinsin!. nuş olsun!. afiyət olsun!..

-**aşa gedmək**: yeməyə gedmək..

-**aş aşıtmaq:** qonaqlıq, ziyafət vermək..

-**aş olsun**: nuş olsun. aşqa qaranğ **(**özbək**)**..

-**otaşı**: ispənah yeməyi..

-**sütaş**: şirbiniş..

-anlamazla yemə **aşı**, anlayanla daşığ, daşı..

-**aş salmaq**: əkin əkmək..

-**aş su**: yeyəcək içəcək..

-aşı yox oruc tutur, işi yox, namaz oxur..

-**aş vermək**: yemək vermək. ehsan vermək..

-**hansı aşın qatığısan**: sən kim olsan ki..

-**gömmə aş**: **gömüş**. **gömmə aş**. qarası (xuruşu) içinə gömülmüş aş (düğü), yemək..

-**aş saylamaq**: yerikləmək**..**

-söz gəlsə deyər, **aş gəlsə** yeyər**..**

-daş bilən vurduğuvu, **aş bilən vur**..

-sözə **qulaq as**, oylab yola bas**..**

-aş tərəsi çeşiti: iligiz. ələgəz**..**

-iş, **aş**!: işlə, ye!**..**

-kişi **aşa doyar**, yaşa yox**..**

-kişinin **işi**, **aş**ından da üst, **yaş**ındanda**..**

-qalğançı aş: ölünün il dönümü verilən aş, yemək.

aş -**aş qazanım boş qalırsa** quruldar, ama yazıq quruldamaz boş qafa, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı)..

-**daş qızar, aş pişər**. (bir olaydan doğan sonuclar). (hər nə, yolun tapacaq). su axar, yol düşər (iz qoyar). (keçmişə bağlı yollar, yarına üz tutarlar)..
-**unlu aş. unluaş. -**unumu tükətən, **unlu aş**, yağımı tükətən ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

aş -qaşıq bilər **isti soyuqdursa aş**. (ağız yandıran aşı qaşıq tanar).

-aş suyuqluğu dən azlığındandır. (**aşın suyuqluğu** dənin azlığındandır).

-daşı aş, aşı daş edən arvad.

aş **-qonağa aş qoy**, iki əlin boş qoy. (qonağa iş buyurma).
-ağzı ütük **aş bitirir**, əli ütük iş.
-**dəvə yükü aş olsa**, acğa azğanır. (dəvə yükü ac olana az gəlir) (**azğanır:** az gəlir).
-**ayrandan aş olmaz**, sınanmadan yoldaş.

aş **-suyuq aşdan aş bolmaz**..
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa..
-**qolaq aş**: rişdə aşı. (**qolaq**: bəlgə. ərişdə. rişdə)..
-ulu qayğını iş, **kiçi qayğını aş basar**. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)**.**
-aş atana, **yastanma**, daş atana daşlanma. (**atana**: verənə). {abayla davran. (**abayla:** siyasətlə)}. (qarnıvı toxlatana, qoduğlanma, daşı görcək daşlanma, düşün yanıtla). **(daşlanma:** coşma)..
-**aş dadın yeyən bilər**, yol ağramın, gedən. (**ağramın**: əzabın)..
-**suyuq aşdan aş bolmaz**, qudadan qarındaş. (**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum). (**qarındaş**: doğma. nəsəbi qohum).

aş yemək. -**aş yeməyin bilməyən**, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**uyaldar**: utandırar)**.**

aş -yoldaş var, yol üsdə daş, **yoldaşda var**, **yola aş**..
-**dişə aş,** işə baş gərək. (**baş**: başçı. iş aparan. işbaşçı)..
-tan**aş**: qəhvaltı. -tüş**aş**: tüş yeməyi. -gec**aş**: şam. axşam yeməyi. -yoğ**aş**: ehsan aşı..
-**daş qazanda, aş pişər**. **1**.(dışı daş, içi yaş). **1**.{(yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)}..
-daş qızar, **aş pişər**. (taş qızar, **aş pişər**, hər nə, yoluna düşər). (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (bir olaydan doğan sonuclar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır)..
-**isti aş**, soyuq daş. (içi sıcaq olub, davranışı quru, soyuğ olan). yürt qılığında (əməl rəfdarında, adab maaşirətində) çəkici olmayan.

aş -**ciggin** aş **{ciggin:** cikli. cihli. cirgəli. yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}.

aşa **1**. bətər. ötə. -**aşa** vurdu. -**aşa** yeditdi. -**örən aşa**: çox bətər. **1**. çoxlu. çox. -**aşa** söz nəyə gərəkdir. -**aşa** isti, **aşa** soyuq-**aşa** gözlədim, yox sorağı gələnin. **1**. aşırı. bətər. çox. **(**şiddətli. şədid**)**. -**aşa** pişmiş, **aşa** görmüş. -**aşa** tıxan, **aşa** sıçar. **aşa** ucqar. -**aşa** gur. -**aşa** vurdu **aşa** yıxdı. -onun əlindən **aşa** inciklidi. -**aşa** şaxda. -**aşa** üzlü. **1**. üs. (üsüm). fayiz. bəhrə. ribh. tənzil. nuzul. -**aşa qoymaq**: **aşa vermək**. **1**. arxalı. -**dağlar** aşa. **1**. uzunu. -**illər aşa**: illə uzunu. **1**.bir hən bir yox. -**gün aşa**: bir gün hən bir gün yox. **1**. artış. -unatlar **aşa başladı**: qiymətlər **artışaldı**..
-**çəkdən aşa**: aşar. həddən artıq. müfrit.

aşa **-alçaq aşa**, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik). (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (yeriki aşda, yeğiki işdə gör). (**yerik**: alçaq. namət). (**yeğik**: mət).
-**çağdanaşa**: 1. post medernis. 1. zamzndan ötə.

aşa -**aşa aşa aşındıq**, daşa daşa daşındıq. (bizdə yaşı belə sürdük)..
-bayram günü aşa ne, savaş günü daşa nə..
-**bayram günü aşa ne**, savaş günü daşa nə!.

aşa -**aşa yaman** asılır, **aşa yuvaş** basılır.(**aşa**: artıq. çox**)..**
-dos var aşa, dos var başa.(aşados var, başados var). (**başa**: ağla).

aşa -doğuzu maşa, **gələni aşa öğrətmə**. (**öğrətmə**: dadandırma).
-işə gələndə var, **aşa gələndə**.

aşa **-**qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, **çatdı aşa**. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

aşa -**tamaşa:**(**tam aşa**). pek gözəl. çox ali. xariqa. -o gözəldir, bu biri **tamaşa**.
-**çəndən aşa**: neçə bərabər. -iki **çəndən**: iki bərabər

aşa! **aşan**. ye iç.

aşab -**aşab içəndən son**: yeyib içəndən son.

aşabaşı **atabaşı**. **(**atmanın, aşmanın ən yuxarısı. başdanaşa. ağla sığmaz**)**. **1**. aşırı. son dərəcə. bərk çox. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş. **1**. olağan üstü. fovquladə. ğeyri adi. xariqa. olmasın. **1**. istisnayi olan. müstəsna olan. çox başqa, bambaşqa olan. **1**. çox ali.

aşabol çox çox. -bu il taxıl **aşaboldur**. -**aşaboluna** tökdü başına, yasma üzünə, vəsmə qaşına.

aşaq **aşağ**. **1**. alt. töm (# **tam**: dam: yuxar).**1**. astuq (# **ostuq**: böyük). alçaq. həqir.**1**. batı. batar. günbatar. günbat. ğərb. (baxtər. məğrib).**1**.əğrib zəmin. **1**. dib. ast. -**aşağıya**: dibə. asta. **1**.ətək.**1**. tövən.dib. həqir. **1**. tövən. pəs. süfla. **1**. **endik**. alçaq. -**əli endik**: əli aşağı. **1**. **endik**. ürzəsiz. -**əli endik**: əli aşağı. **1**. alt. -ayağ **aşağı**: ayağ alti. **1**. qoy. -**qoyunki**: aşağıdaki. -**qoya**: aşağıya. -**qoydan**: aşağdan. **1**. alığ. alçaq. -**uluğ alığ**: kiçik böyük. **1**. altın. alçaq. **1**. tömən. -başın **tömən** salmaq. **1**. asra. əsrə. alt. **1**. **(**< **aşmaq**: düşmək**)**. düşük. alt. **1**. bərəkət. -aşaq olsun. **1**. **aşaq!** nuş!. -**aşaq olsun**: nuş olsun. **1**. alt.qoy. -**qoy yerlər**: aşağ yerlər. **1**. ast (# **daşaq**: aşa. yuxar. üst). -nol **aşaq**, nol **daşaq**: sıfır altı, sıfır üstü..
-**iti üzaşağlıq**: uçmar. (# **ucmar**: iti üzyuxarlıq)..
-**aşağ, alçaq, rəzil olan:** altın. əclaf. namussuz. pozuq. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf.

aşaq **aşağ.** enik. **-əli enik**: əliaşağ..
-**aşağ enmək:** ətəgə düşmək..
-**baş aşağı:** enikbaş.

aşaq **aşak**. **aşağ**. enik.

aşaq **-aşaq yukaq**:aşağı yuxarı.

aşaq **başaq**. aşlıq. taxıl.

aşaq tömən. -**qısımı tömən**: fişarı aşaq.
-**aşaq yuxar**: pəsqə təpəqə. alt usdə.

aşaqacta **aşağacda**. yemişkən. yeyəndən sonra.

aşaqan **aşağan**. məsrəfli.

aşaqan -**əməkçi, aşağan olur**, az yeyən, yaşağan. (ağrı, zəhmətə dözən işi aşrır (müvəffəq olur), az yeyən çox yaşıyır).

aşaqaymaq **aşağaymaq.** alaçalmaq. pisəkütmək. pəsəkütmək. soysuzlaşmaq.

aşaqı **-aşağı yuxarı**:aşaq yukaq.

aşaqı **-aşağı, içəri çəkitmək**: qıstırmaq. (**# qusturmaq**: dışarı çəkitmək).

aşaqı **aşağı**. aşağıki. aşağıdaki. aşağıda yerləşən. -**aşağı** cızıq. -**aşağı** yerlər..
-**yuxarıdan aşağıya**: üsdən dönə**..**
-üzü aşağı: aşarcaq. -hər işin **aşarcağı** var.

aşaqı -**yat:** aşağı baş. (**# çat**: köşəbaşı. tör. bir yerdə yuxarı baş). -buyurun **çata**.

aşaqılamaq **aşağılamaq**. kötüləmək. küçümsəmək. hakir görmək.

aşaqılamaq **aşağılamaq**. təhqir edmək.

aşaqılıq **aşağılıq**. pəslik. xorluq. həqirlik.

aşaqılmaq **aşağılmaq**. **1**. alçalmaq. **1**. alçanmaq. mühəqqərləşmək.

aşaqına **aşağına.** uyqdağına. dolağına. doldağına. -bu işin **aşağına** inandılar.

aşaqıntan **aşağından**. altından. -borcun **altından** çıxmaq: borcun **aşağından** çıxmaq.

aşaqıta -**aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri**, yuxarıda, aşağıdan demək gərək.

aşaqıtan -aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri, **yuxarıda, aşağıdan demək gərək**.

aşaqıya -**aşağıya qaymaq:** taymaq. caymaq. enmək. inmək.

aşaqlamaq **aşağlamaq**. alçalmaq. pəsəlmək. pəsə, aşağ düşmək. həqirləşmək. mühəqqər olmaq.

aşaqlanmaq **aşağlanmaq**. alçalmaq. təməllüq edmək.

aşaqlaşmaq **aşağlaşmaq**. alçanmaq. mühəqqərləşmək.

aşaqlatmaq **aşağlatmaq**. alçatmaq. pəsələtmək. pəsə, aşağ düşürmək. həqir edmək. təhqir edmək.

aşaqlıq pəslik. pislik.

aşaqta **aşağda**. altda.qoyuda. -**qoyuda keçən**: altda keçən.

aşaqullanmaq **aşakullanmaq.** su istifadə edmək.

aşalı **1**. sərfəli. bərəkətli. **1**. üslü. (üsümlü). fayizli. bəhrəli. ribhli. tənzilli. nuzullu. -**aşalı** para.

aşalıq **aşarı**. **aşlıq**. **aş**. yeyəcək. -**aşarına** heç nə tapmadı.

aşalmaq > şad olmaq.

aşaltan -**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçiğ. çardağ.

aşaltı **1**.aşaltı. deser. **1**. **aşaldı**.antirə.

aşaltırmaq **aşaldırmaq**. aşındırmaq.

aşam **1**. keçim. məişət. mə'yişət. güzəran. **1**. durum. vəziyyət. **1**. yeyib içmə. **1**. keçim. məişət. güzəran. **1.** maaş (məaş). huquq. aylıq. **1**. çoxlu. neçə. birçox. xeyləh. nəqqədər. -**aşam** kərə söylədimdə, dinləməyib dinmədi. **1**. qat. təbəqə. yeyim içim. əkll o şürb.

aşam basam. qonuq. evrə. mərhələ.

aşama **1**. sinf. sinif. kilas. **1**. qat. təbəqə. **1**. dərəcə. **1**. mərtəbə. basğuc. dərəcə.

aşamaq **1**. yemək. -yaz işlə, qış **aşa**. -birisi **aşab** qurtulur, birisi yalab tutlur. **1**. **aşmaq**. keçirə bilmək. geri qoya bilmək. -bu işi **aşamıram**. -pis düşüncələri **aşa bilseydim**. -bu günlərdə aşar, iti yetişən yeyin qaçar. **1**. **aşılmaq**. **aşırılmaq**. ötülmək. amacına, sonuca, diləyinə çatmaq. nayil olmaq. müvəffəq olmaq..
-**aşayım**: yeyərim..
-**aşa**: ye..
-**aşa** yaşa, yaşa **aşa**..
-aşın **aşadıq**, suyun içdik, yurdun qonaqladıq.

aşamaq **-boyun aşamaq**: boylatarmaq. -bu onu **boylatar**: bu onun boyun aşar.

aşamçı **1**. üsümçü. fayizçı. ribaçı. ribaxor. tənzilçi. nuzulçu. -**aşamçının** daşı su çəkər. **1**. yeyəgən. çox yeyən. -**aşamçıya** iş gərək, işləgənə aş.

aşamlıq **1**. azıq tölük. **(foot stuffs)**. **1**. yəmək. yiyəcək.

aşamsaq obur.

aşamsız üssüz. (**üsümsüz**). fayizsiz. bəhrəsiz. ribhsiz. tənzilsiz. nuzulsuz. -**üssüz** para.

aşan **1**. cumduran. çulqan. -dağları **aşan, cumduran, çulqan** sular **:** dağları boylatan sular.
-ördək uçar qağıldar, **aşan sular çağıldar**. (**qağ:**ördək səsi).

aşan **1**. mütəcaviz. keçən. **1**. gücləyən. zorlayan. **1**. keçən. **1**. **aşan!: aşa!.** ye iç.

aşan **-başdan aşan var olsun**, qada balan daş olsun.

aşan **-su göğüsdən aşan son**, öykünüşdə nə kar var. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda)

aşana **1**. (kimaldı). muzayidə. -**aşanatmaq**: muzayidəyə qoymaq. **1**. **başana**. (**aşnıki ana).** həvva. **1**. iştah.**1**. yemək qonaqlığı. ziyafət.

aşanız sərf ediz. buyuruz.

aşanlı iştahlı.

aşanoq iştahsız.

aşar **1**. **aşar düşər**. axan suyun birdən aşıb tökülən yeri. abşar. **1**. duş. yuğnaqda yuxarıdan aşıb tökülən su. -**düşərdə** çox qalma. -**duşalmaq**: **düşəlmək**: qıssaca suya durmaq. **1**. yeyəcək. yeməli. -**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək (yeməli) yeməyim qalmadı. -**aşar değil**: yeyəcək değil. yeməli değil. -**aşın aşar**: aşını iç. işini bitir. **1**. yeməkdə olan. -**aşar aşım** qaçdı boğazıma: ağzımdaki çörək. -**aşar aşımı** kimsəyə verməm: ağzımdaki çörəyi kimsəyə verməm. **1**. rüşvət. **1**. çəkdən aşa. həddən artıq. müfrit. **1**. keçər**..**
-acar aşar: taza köhnə. yeni əsgi. yeni yeyik.

aşar -kişi başa gəldiyin yaşar, **dirənirsə, bükətlər aşar**!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər).

aşar **-**qımıldayan qır aşar..
-arxalaşan dağ aşar. (**arxalaşan**: köməkli olan)

aşar **-min yaxşılıq aşar başdan**, bir yamanlıq yadınca. (**yadınca**: yaddan çıxınca).

aşaraq geçərək.

aşaraq -**pəsgiləri aşaraq**, çatdı ərək başına. (**pəsgiləri**: mane'ləri).

aşarcaq üzü aşağı. -hər işin **aşarcağı** var.

aşarı **aşalıq**. **aşlıq**. **aş**. yeyəcək. -**aşarına** heç nə tapmadı.

aşarıq **1**. yemək üçün olan. -**aşarıq** yaraşıqlı durur: yeməyi olan çox gözəl görünür, qarşılanır. -**aşarıq** qabları. **1**. yemək. xurək. -**aşarıq** düşmək: yeməkdən düşmək. yeyə bilməmək.

aşarımaq yemək. -**aşarıma** aşım yoxdur: yeməyimə yeməyim yoxdur.

aşarqa yeməyə. -**aşarqa** bir nərsə tapmadıq.

aşarqa yeyəcək. -**aşarqa** birər nərsə bulabildik: bir nərsə tapabildik.

aşarmaq rüşvət almaq.

aşartmaq rüşvət vermək.

aşarun **{aşar orun**. aşma **(**aşama, yemə**)** yeri**}**. nahar xori.

aşası -**aşası var**: bətəri var.

aşat! yedit içit!.

aşata **başata**. adəm.

aşatamaq yedizdirmək.

aşatıb -**aşatıb içitib**: yedirib içdirib.

aşatmaq yedirmək. yedirtmək. besləmək..
-**aşadıb içirt** yedirib içit.

aşatos -**aşados var**, başados var. (dos var aşa, dos var başa). (**başa**: ağla).

aşavar sallana sallana.

aşavermək **aşa vermək**. yemək.

aşavunsun (**aş oğunsun**: sinsin. həzm olsun). aş olsun. nuş olsun.

aşayış azimayiş. təcrübə. tədbir. (əməlkərd).

aşaz {? **daşaz}**. **1**. artız. izafə. ziyadət. (fizun). e'tidalsız. ifrat kar. müfrit. **1**. **daşaz**. daşçatlatan soyuq. şaxda. iti, dəlicə soyuq. sümüyə sızan soyuq. **1**. **asaz**. üsüğ fayız. bəhrə. **1**. dözülməz. -**aşaz** ağrı. **1**. iti. **(**# **asaz**: yavaş**)**.

aşbar ot alağ. ot ələf. -mal **aşbarı**.

aşcan xoşxurəh.

aşcanmaq **aşsınmaq.** özündən keçmək, gedmək, çıxmaq.

aşcar **açqar**. aygün. **-**oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**quzular:** balalar. doğar).

aşçat aşpazxana.

aşçı aşis. (el ara). aşist. yaltaqlara, bir para faşislərə, verilən ad.

aşçı aşqa. aşpaz..
-**aşçıda** var, **işçidə**.

aşçıbaşı **aşçı başı**. aşıqa. aşpaz başı.

aşev **aşöy**. **1**. aşpazxana. **1**. resturan.

aşevi yadlara, qonaqlara, yoxsullara parasız yemək verilən ev.

aşxana aşpəzxana.

aşı **1**. aşılama üçün kəsilən kiçi çubuq. -alça **aşı**. -hər budağına dəğişik **aşılar**
aşılanmış ağac. **1**. vaksən. **1**. **aşıq**. **asıq. asıq. ası.** süt. baraq. fayda. bərə.

aşı -**ağız yandıran aşı** qaşıq tanar. (qaşıq bilər isti soyuqdursa aş).
-daşı aş, **aşı daş edən arvad**.

aşı **-**başı beşə dəğməz**, aşı dişə.** (asasız yarsız (faydasız) kimsə).

aşı **-**qızıq daşı, **soyuq aşı.** (davranışı sıcaq olubda, içi quru, soyuğ olan).

aşı **-**oğul dursa evin daşı, **qızda durur könül aşı**. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).

aşı **-**yükü çəkəndən sor, atı minəndən, oxu atandan, düşü yatandan, **aşı qazandan**.

aşıb -**aşıb içməli**: aşal içəl. yeməli içməli.

aşıc {> **axşic (**fars**)**}. **(**< **aşmaq)**. **1**. qarışıq. saltav. salçav. **1**. qaynaş. alaşım. qoşma. biləşim. **1**. ərşik. xilt. **1**. bitit. tərkib. **1**. amiziş. imtizac. amixtə. ixtilat. amizə. ixtilati. məxlut. əməlqəm **(**əl mulqəm**). 1**. nərsənin ən ucu, sonu. sonuncu,

qurtarıncı, axirinci qatığ, mərhələ. -işlərimiz çox yaxşı gedirdi, gi gəl ki **aşıcında** pozuldu. -buracan yaxcı gəldin, **aşıcında** yorulmayasan. **1**. ilgi. rabitə. iki, neçə nəsəni birbirinə qoğuşduran yer, tikə, qat. **1**. rabit. **1**. ilhaq, ittisal nuqdəsi, qolu, üzvü. **1**. nərsənin üzərindən aşan, gəzən şırıq, nəvar. **1**. vəsl. rəbt. peyvənd. **1**. düğün. boğun. ək. **1**. mərhələ. **1**. yamaq. vəslə. **1**. zəncir həlqəsi. bənd. **1**. qullab. **1**. rikab.

aşıcı **1**. ulağçı. qovuşduran. rabit. **1**. vaksənçi.

aşıç **1**. məxlut. **1**. mə'cun.

aşiq **1**. söygən. söyən. **1**. aval. -**aval avla**: aşiq mə'şuq. **1**. sevirçi öləsi sevən**..**
-aşiq mə'şuq: aşıq uşuq..
-**aşiq olmaq**: könülmək. ürək vermək. vurulmaq..
-**aşiq olmaq**: söyüşmək..
-**aşiq olmamaq**: söyüşməmək**..**
-aşiq olmaq: gönüşmək**..**
-aşiq mə'şuq: aşıqtaş.

aşiq alqın. **-sevilməyə alqın**, sevilməməkdən dalqın olan, kəndin ucuz satar. (**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

aşıq **aşığ. (**< **aşmaq)**. **1**. > **eşik**. bir bəlli çevrədən dış bölüm. **1**. zahir. -**aşığından (eşiyindən**. zahirindən**)** heç nə bəllənmir. **1**. yaman. şədid. -**aşıq** od. **1**. müfrit. **1**. söycü. söyən-**aşıq qışıq**: söyən söyşük. aşiq mə'şuq. **1**. eşq. sevgi. -**aşıq** daşı əridər. **1**. (<> **açmaq**). gədik. **1**. **aşı**. **asıq. asıq. ası.** süt. baraq. fayda. bərə. **1**. **daşıq** (< **aşmaq. daşmaq)**. nərsədə artıq istəyi olan. qap. pan. -**aşı**qtürk: **pan**türk. **1**. saz çalıb, qoşaq toxub, yer yer **aşan** (gəzən) kimsə. **1**. bir kimsəyə, nərsiyə aşqın olan kimsə.**1**. **(**aşırılan, artırılan nərsə**)**. > **yeşik**. yük. bar. məhmulə. **1**. qəza. qıda. azuqə. **1**. acil. tələsən. səbirsiz. **1**. quvatr. tiroid ürəsi. **1**. ösük. ürə. tömər. tumor. tupor. domal **(**> doməl**)**. tumuş. quddə. **1**. nərsə üzərində artıqlıq. zaidə**..**
-aşığı alcı oturmaq: işi onat olmaq. bəxdi gətirmək..
-**aşıq uşuq**: aşiq mə'şuq**..**
-aşıq toyda, xoca gorda**..**
-aşıqn "hayı", xocanın "vayı".

aşiq **-aşiq olmaq:** aşqanmaq. könükmək. vurğunmaq.

aşıq -**aşıq uşuq:** aşıq mə'şuq.

aşiq aşqan. vurğun.

aşıq aşqan. vurğun.
-**aşıq sevdiyinə**, göz gördüyünə inanar.

aşıq **eşik.** tavlı. tavıq. tovlu. tovuq. qızıq.

aşıq tələsik. -**aşıq** gəldi, **aşıq** getdi, aşq nədir, hiç bimədi.
-aşıq uşuq bir damlada birgəşir. (**aşıq uşuq**: aşıq məşuq).

aşıqa **-aşığa vurma: aşğırtma.** qabartma. abartma. böyütmə. şişirtmə.

aşıqa aşpaz başı. aşçı başı.

aşıqan **aşığan**. öhdədar ola bilən. öhdəsindən gələn. layiq.

aşiqanə aşiqanə aşıqlarca.

aşiqar -yaşırqa gedsin yana, **sırlar olsun aşikar**, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

aşıqçı **1**. yükçü. **1**. yükləyən. yükləyici. **1**. daşqaçı. daşırqaçı.

aşıqıc **aşığıc**. **1**. acığıc. acil. -**aşığıc** xəbər: acil xəbər. **1**. tə'cili. foriyyət.

aşıqıclıq **aşığıclıq**. acelecilik.

aşıqıcmaq **aşığıcmaq**. acele edmək.

aşıqılanmaq **aşığılanmaq**. tiziğmək. əsəbiləşmək.

aşıqın **aşığın**. əsəbi. tizik.

aşıqış **aşığış**. acele. ivədi.

aşıqlanmaq **aşılanmaq**. sorlanmaq. faydalanmaq. istifadələnmək. -əlizdəykən **sorlanın**. -yeri düşsə əkilər, ələ düşsə **sorlanar**.

aşıqlarca aşiqanə.

aşıqlı (**aşıqmaq**). iti. tələsik.

aşıqlı **aşılı**. **1**. sütlü. faydalı. bərəli. dərdə dəğən. **1**. tələsik. tirəsik. tə'cili.

aşıqlı gədikli.

aşıqlıq aşığın yerləşdiyi yer. boğun.

aşıqlıq çılqınlıq.

aşıqma -böyl **aşıqma**: tələsmə.

aşıqmaq acıqmaq. itikmək. -dilin bilə aşıqma, işin bilə **acıq**.

aşıqmaq çapuqmaq. tezikmək. tələsmək. əcələ edmək. -aşıqma: -aşıqmadan.

aşıqmaq tələsmək.

aşıqmaq vəslət tapmaq.

aşıqmatan -**çox aşıqmadan**, armıd pişmədən, sökəl ölmədən. (**aşıqmadan**: tələsmədən). (**sökəl**: xəsdə).

aşıqmaz tələsməz. asta.

aşıqoy ağır durum. uçurum. vərtə. məhləkə.

aşıqtaş aşiq mə'şuq.

aşıqtırıcı aceleci. ivəcən.

aşıqtırmaq **aşıqdırmaq.** aşıtmaq. keçişdirmək. keçitmək.

aşıl **1**. **(**neçə nərsədən aşılanıb düzəlmiş olan**)**. > **acil**. çərəz. **1**. məşqul. **1**. maaş. **1**. muqatiə. konturat. hərrac. müsibət. çıxılmaz iş. **1**. iş. şuğl. iştiğal. məşquliyyət. **1**. girifdarlıq. -bu aşılda ayqılalı: bu girifdarlıqdan qurtulı..
-**aşıl daşuq**: **iş daşuq**: atolyə. karqah. workshop. **1**. (nərsə **aşırmağa**, qılmağa yarar arac). əbzar. arac. alət.

aşıla yosal. **(**iş tapşırıla bilən, yük yüklənə bilən nərsə**)**. tabe'. function.

aşılacı aşılayıcı. yararlı. faydalı. müfid. istifadəli. öğrədici. amuzəndə. ibrət verici. dərdə dəğən. köməklik, eanə, ehsan, yardım verən.

aşılama ağdarış. sezdirmə. ilhamlama.

aşılamaq **aşılğamaq**. **aşılatmaq**. **1**. yükləmək. barlatmaq. **1**. nərsəni nərsiyə taxmaq, işlətmək. **1**. birin birinə qatmaq, artırmaq. -soyuğdu, üstüvə yorqan **aşla** yat. **1**. peyvətləmək.

aşılamaq **aşlamaq**. **1**. birin birinə qatmaq, artırmaq. -soyuğdu, üstüvə yorqan **aşla** yat. **1**. peyvətləmək.

aşılamaq yüvütmək. yedirmək. -qulağına nələr **yüvütdü**.

aşılanmaq **1**. **aşıqlanmaq**. sorlanmaq. faydalanmaq. istifadələnmək. -əlizdəykən **sorlanın**. -yeri düşsə əkilər, ələ düşsə **sorlanar**. **1**. **aşlanmaq**. peyvətlənmək. **1**. əşginmək. eşqə gəlmək. coşqanmaq. -çoxda belə **aşılanma**. **1**. qoşnalmaq. sevişmək. cütləşmək.

aşılar -dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)

aşılar **-**dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**kit**: bağlı).

aşılaşmaq **1**. iş öğrəşmək.

aşılatmaq **aşılğamaq**. **aşılamaq**. **1**. yükləmək. barlatmaq. **1**. nərsəni nərsiyə taxmaq, işlətmək.

aşılatmaq iş öğrətmək.

aşılçı şayırd.

aşılçılıq şayırdlıq. iş öğrənciliyi.

aşılı **1**. aşınlı. quşanlı. müsəlləh. **1**. na həmvar.

aşılı **1**.iki üzlü (dəri, parça). **1**.kürk. dəridən yapılmıç iki üzlü geyim.

aşılı **aşıqlı**. **1**. sütlü. faydalı. bərəli. dərdə dəğən. **1**. tələsik. tirəsik. tə'cili.

aşılı təcrübəli. mücərrəb.

aşılıq **1**. ğəramət. xəsarət. cübran. əvəz. cəza'. mukafat. səvab. **1**. ötlük. keşlik. pasport. təzkirə.

aşılqa **{**(**< aşıl**: **iş**). (**aşılqamaq**: iş aparmaq**)}**. **1**. böyük qonaqlıq. **1**. işə aşırtma, uyarlama. karbəst. **1**. peşə. **1**. daşıt. daşırqa. yükləməyə, yük daşımağa özəl

arac. bari. -**aşılqa mal**: **aşıma mal**: yük heyvanı. **1**. daşıtlıq. yükün, nərsənin daşıma xərci. **1**. daşıtlıq. yükün daşıma xərci.

aşılqamaq **aşılğamaq**. **aşılatmaq**. **aşılamaq**. **1**. yükləmək. barlatmaq. **1**. nərsəni nərsiyə taxmaq, işlətmək.

aşılmaq **1**. **alışmaq**. öğrəşmək. adət edmək. -**aşılmasa** əlin işivə, çətin gələ çörək dişivə. **1**. **aşamaq**. **aşırılmaq**. ötülmək. amacına, sonuca, diləyinə çatmaq. nayil olmaq. müvəffəq olmaq.

aşıltırmaq **aşıldırmaq**. çalışdırmaq. işlətmək. -**aşıldırırıb alışdırmaq**: işlədib öğrətmək.

aşım **1. keçim. keçiş.** güzəran. məişət. **1. aşıntı**. **aşırım.** uçurum.

aşım -dossuz başım, duzsuz aşım.(yaşam belə gətirir ki, bir əl suyun tökür, bir əl duzun!. tək qalmaq, kişiyə uymaz).

aşıma -**aşıma mal**: **aşılqa mal**: yük heyvanı.

aşımı keçimi. keçməsi. -çağ **aşımı** göstərəcək. -yaş **aşımı** oğudarda, öğrədərdə.

aşımıq dağarcıq. xurcun. heybə. torba.

aşın **1**. **(< aşınmış**: keçmiş**)**. sələf. cədd. **1**. yart. art. gədik. dağ beli. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir..
-**aşın oşun**: **açın oçun**: (**avçın ovçun < av**). aşiq mə'şuq.

aşın adət. -**qədim adət, aşın**: ötavın. əsgik avın. ənənə. rəsm rusum..
-**aşın yeyib, daşlayan**. (nankor).

aşın **-aşın duzun ölçülə**, havan sözün bil çilə. (**havan** : axmaq) (axmaq sözün bil danış).

aşın **-elə ver aşın** sıylasın başın.

aşın **-qarın doyuran aşın** , yağu yıxan daşın olsun.

-**aşın aşın** törgə çıxar. (aşına aşına başa çıxar).

-alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.

-suyuq aşın, dəni az olar. (**suyuq**: sulu. boş).

-aş suyuqluğu dən azlığındandır. (**aşın suyuqluğu** dənin azlığındandır).

aşın -**süycü aşın yox ikən**, süycü dilən nə gəlmiş. (**süycü**: dadlı).
-**yamana versən aşın**, daşqalar başın.

aşın təcrübə.
-işin düzü, **aşın duzu**.
-**aşın dadı duz**, ərin dadı söz.
-işin düzü, **aşın duzu**.

aşın! tələs!. tavrad!. əcələ ed!.

aşina **1**. < **aşıla (< aşınmaq)**. tanış. **1**. **aşna**. **aşnağ**. (< **aşınmaq**). aşınmış. sindirilmiş. həz olmuş. **1**. tanaq.

aşına anaq. tanğış. tanış. -**anaq** deyil.

aşına -**aşına daş qatmaq**. (dincliyin pozmaq).

aşınaq **aşınağ**. **1**.xoş əxlaq. **1**.əhbab.

aşınal (**aşın**: işlət +**al**). imtahan eləyib al.

aşınalası (nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). işə tutmalı . dərdə dəyən.

aşınan -**bayram aşınan**, savaş daşınan.

aşınatmaq işlətmək öğrətmək.

aşınca aşqandan geyin..
-oğru tün aşınca, börü (qurd) don (**aşınca**).

aşınıq -**aşınıq yırtıq**: aşınmış yırtılmış. sürtük parıq.

aşınır -**çox işlənən, aşınır**, çox ünlənən, deyilir. (çox kullanan yeyilir, çox səslən dillərə düşür).

aşınış **1**. (təhlil. fərsayiş. sayiş.). **1**. işləniş. barğaş (**barağınış**).(gediş. yeyiliş). tükəniş.

aşınıv aşlav**.** bayağı.

aşınlar **(< aşınmış**: keçmiş**)**. əslaf. əcdad.

aşınlı aşılı. quşanlı. müsəlləh.

aşınmaq **1**. ası edmək. baratmaq. barınmaq. bağınmaq. baraq edinmək. faydalanmaq. **1**. qayqılanmaq. üzünmək. üzülmək. **1**. sibqət tutmaq. -**aşınmadan**, bil kiminən **aşınısın**. **1**. yeyilib, sürtülüb köhnəlmək. **1**. yüklənmək. **1. azınmaq.** çaşırmaq. coşdanmaq. qudurmaq. noxdasın qırmaq. **1**.: keçinmək. -**aşın**: keçin. **1**. **yaşınmaq**. gərinmək. gərginmək. bərkinmək. yığınmaq. **1.** keçinmək. ötünmək. mudara edmək. -sən onla **aşınamazsın**. **1**. saziş edmək. **1**. gəzinmək. ötünmək. **1**. gündən günə açılıb, oğunub azalmaq. kəmirmək. təhlil olmaq.

aşınmaq təcrübə edmək.

aşınmaz kövnəlməz. əsginməz. yıpranmaz.

aşınmış asrağı. keçmiş..
-hər nəyin sonu. **əsgimişi**, **aşınmışı**: bitil.

aşınmış -**aşınmış yırtılmış**: sürtük parıq. aşınıq yırtıq.

aşınmış xamlığı çıxmış.
-**aşınmış eşinmiş**: təcrübəli dünya görmuş.

aşınta **aşında**. -aşında yedi, başında.

aşıntı **aşım**. **aşırım.** uçurum.

aşıntıq **aşındıq**.-**aşa aşa aşındıq**, daşa daşa daşındıq. (bizdə yaşı belə sürdük).

aşıntırmaq **aşındırmaq**. barışdırmaq.

aşıntırmaq **aşındırmaq**. yırtın çıxartmaq. çox işlətib köhnətmək.

aşır **aşra**. qumaş. parça. bez.

aşır qızlıq, bakirəlik tutsu, pərdəsi..
-**aşır daşır**: rətq o fətq.

aşır -təpiyə tübəndən aşır. (**tübəndən**: dabandan. ətəkdən. aşağdan).

aşıra mallaq. -**aşıra atmaq**: başı üsdə aşrılmaq. mallağ aşmaq.

aşıraçı qullab duz.

aşıraq **bax** > **aşraq**.

aşırar **-**xanım betin yaşırar, **sözün dağdan aşırar**. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

aşıratmaq **aşıra atmaq**. mallağ aşmaq.

aşırğanmaq utqunmaq.

aşırı **1**. həddən artıq. **1**. uzaqda. ötədə. oyanda. -bizdən bir ev **aşırı**.**1**. ruban. nərsə üzrə keçrilən ənsiz yarıq. **1**. üküş. yüküş. çox. -**yüküş** sevin olsa, qatığ oxlanır: aşırı sevincin sonu, qayğıya, dərdə tuşlanır. **1**. aşa. bətər. çox. **(**şiddətli. şədid**)**. -**aşa** pişmiş, **aşa** görmüş. -**aşa** tıxan, **aşa** sıçar. **aşa** ucqar. -**aşa** gur. -**aşa** vurdu **aşa** yıxdı. -onun əlindən **aşa** inciklidi. -**aşa** şaxda. -**aşa** üzlü..
-**çox aşırı:** ötə gedgən. -ölkə bəyləri **ötə gedgən** qıyın (zalim).

aşırı ifratçılıqla. müfritliklə. -ucuna çıxan, ucadan düşər, **aşırı gedən, aşlığa düşər** (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

aşırı ütgül. istandartdan dış ölçü, hədd. müfrit.

aşırıcı **aşırmaçı**. özgə (başqalar) malın, yazısın, nərsəsin yeyən, özləşdirən. mütəqəllib. təsahüb edən.

aşırıcı qızğıl**.** devrimçi. inqilabi.

aşırılıq müfritlik. panlıq. fanatiklik. -bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz**.**

aşırılmaq **aşamaq**. **aşılmaq**. ötülmək. amacına, sonuca, diləyinə çatmaq. nayil olmaq. müvəffəq olmaq.

aşırılmaq keçirilmək. bir çəkdən (normdan) ötə çıxmaq, dəğşirilmək. bulunduğu yerdən (orun durumdan) çıxmaq.

aşırılmaq yenilmək. yeyilmək. düşürülmək.

aşırım **1**. aşırılan, keçilən yer. astan. astana. < aştan. aştana. **1.** xəttülrə's. üfüq. **1**. sinə keş. **1.** xəttülrə's. üfüq. **1**. sinə keş. **1**. **aşıntı. aşım**. uçurum. (səra ziri)..
-göz **aşırımı**. **1**. nərsənin əğnindən (üzərindən aşırılan şırıq, yarqa (nəvar). qoşunda çiğindən aşırılan bağ. hər nəyin çevrəsinə dlanan şırıq. quşaq. -yəxəsi çapraz **aşırımlı** don. -**aşırımlı** börk.

aşırış artırış. -**bilimin aşırış**: bilimin artırış.

aşırışlı mahir. zəbərdəst.

aşırışmaq artışmaq. çoxluqdan, tünlükdən birbiri üsdə çıxmaq. izdiham edmək. -ucuz nərsəni almaq üçün el **artışdı.**

aşırışmaq qılmaq. əməl edmək.

aşırıt keçirit. e'mal.

aşırqa **> acırqa**. **1**. damızlıq, tuxumluq heyvan. **1**. **asırqa**. damızlıq, tuxumluq at. **1**. (üstünə aşan) (< **aşmaq**). ərkək.

aşırqanmaq **aşırğanmaq**. yemək yemək.

aşırqat **aşırqat**. **ajırqat**. (**aşırqa at**). damızat. damızlıq at.

aşırqınmaq **aşırğınmaq** (**aşırmaq**). **1**. müstəhlək olmaq. **1**. həll olmaq.

aşırqıtmaq kələ düzəklə nərsəni nərsiyə yedirtmək. utuzdurtmaq.

aşırlı -**aşırlı qız**: bakirə qız.

aşırma **1**. **atırma**. **(**> **adrəm (**fars**))**. atın, nərsənin yarağı, zin o bərg. **1**. bər bəzək. şar şaqqatar. **1**. dəğiş təkiş. **1**. təkəllüf. **1**. təklif. **1**. taarüf. **1**. qullab duzluq. -donun aşırmaları sökülüb. **1**. salbağ. çiyindən bağlanan, sallanan yarıq (nəvar)**..** **-**bu **aşırmaları** yığışdırın. -**aşırmalar** olmasaydı, yalançı çörəksiz qalardı.

aşırma **1**. bər bəzək. şar şaqqatar. **1**. dəğiş təkiş. təkəllüf. təklif. taarüf. **1**. qullab duzluq. -donun **aşırmaları** sökülüb.

aşırma çalqı. atqı. şal < çal. sal. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**.

aşırma -kürəyə salınan çantanın, **çiğindən aşırma bağları**: çalbət.

aşırma**.** bər bəzək. şar şaqqatar.

aşırmaçı **(**qullab duz).

aşırmaçı **aşırıcı**. özgə (başqalar) malın, yazısın, nərsəsin yeyən, özləşdirən. mütəqəllib. təsahüb edən.

aşırmaq **1**. bağlamaq. -**işə aşırmaq**: bağlamaq işə. **1**. çalmaq. oğurlamaq. **1.** əğirmək. çevirmək. devirmək. -tufan gəmini **əğirdi**. **1**. qoyurmaq. başarmaq. tətbiq edmək. -**işə aşırmaq**. **1.** yönətmək. -bu işlər sizi pisdən pisə **aşıracaq**. **1**. **yaşırmaq**. keçirib aparmaq. götürüb gözdən itirmək. **1**. çoxaltmaq. -hündürlüyün **aşırma**. -istisin çox **aşırmısın**. **1**. artırmaq. -biri ikiyə **aşırsan** olar üç. **1**. çatdırmaq. yetirmək. -bu yollar bizi hara **aşracaq**. -uşağı evə **aşır** gəl. **1**. keçirmək. -malları qaçaqçılar **aşırdılar**. -əlivi üsdən **aşır**. **1**. yemək. almaq. -sən məndən **aşıramazsın**. -dil dildən söz **aşırar**. **1**. ifa edmək. icra edmək. təkmil edmək. **1**. oğrulamaq. -onun var yoxun **aşırıb,** bir sözdə edmədilər: onun var yoxun yeyib, heç bir sözündə açmadılar (danışmadılar). **1**. qaçırmaq. -göz önündən aşır varıvı. **1**. daşırmaq. köçürmək. -o hər nəyini burdan **aşırmış**. **1**. xətərdən qutarmaq. -batqa çökündən **aşıran** tanrım.

aşırmaq düşürmək. yenmək.yemək.

aşırmaq **keçirmək**. **1**. (yaşırmaq). yaşamaq. **1**. savırtmaq. sipəri edmək. **1**. müntəqil, intiqal edmək. **1**. qurşutmaq. təsvib edmək. **1**. söndürmək. yıxmaq. **1**. aparmaq. götürmək. idarə edmək. (bər quzar edmək). -yığvanı kimi **aşırır**. **1**. yönətmək. -bu işlər sizi pisdən pisə **aşıracaq**. **1**. öhdədarlıq edmək. **1**. ötgüzmək.

aşırmaq keçirmək. -**işə aşırmaq**. edmək. eyləmək.

aşırmaq uyqulamaq. dolandırmaq. doldurmaq. idarə edmək.

aşırmış -qıyınçılıqlar **sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, **işgillər aşırmış** bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş). (**çitgiliklər:** çitinliklər).

aşırsın -**tanrım aşırsın, daşırsın**.

aşırtçı müfrit. ifratçı.

aşırtçılıq -aşırtçılıq sapıqlığa yol açar. (**aşırtçılıq** : ifratkarlıq. panlıq. artıq gedmə).

aşırtçılıq müfritçilik. ifratçılıq.

aşırtı ixtilas.

aşırtma gənə bol olan geyim, örtük. iş paltarı. üslük.

aşırtma **keçirtmə. 1**. toxumaçılıqda nəxşə çeşiti. **1**. düğün çeşiti. **1**. keçmə yeri. mə'bər. -tüm **keçirtmələr** qaravulla doludur. 2. toxumaçılıqda nəxşə çeşiti. **1**. düğün çeşiti. **1**. (**asırtma**. asqılı geyim). gənə bol olan geyim, örtük. iş paltarı. üslük.

aşırtmaq **keçirtmək**. keçəritmək. savırtmaq. (> sipəri edmək). yaşamaq. tey edmək. -günlərin xoş **aşır**.
ibur vermək..
-**aşırdan**: keçirdən.

aşis (el ara). **aşist**. aşçı. yaltaqlara, bir para faşislərə, verilən ad.

aşısı -**göz aşısı**: yapraq aşısı.

aşist **aşis**. (el ara). aşçı. yaltaqlara, bir para faşislərə, verilən ad.

aşıt **1**. (bala bala işlənən nərsə). məsrəf. -bu gəlir sizin **aşıta** yetər. -gəliri, **aşıtın** ödəmir. -yaxut **aşıtı** çox yüksək olan. (**aşıt**: məsrəf). **1**.keçit parası. **1**.viza. rəvadid**..**
-aşıt daşıt: atar tutar. dəğiş töküş. ötüş töküş. gedər edər. rədd o bədəl.

aşıt **keçit. 1.** bir yerdən keçmə yolu. mə'bər. -tüm **keçitər** qaravulla doludur. **1**. **aşıt!.** keçit!. savıt!. rədd ed!. qurtar!. **1.** keçit. (pasaj. ibur. pəriş). **1.** təşəbbüs. **1**. term. -bir**i**nci **aşıt** ikinci **aşıt**. **1. keçit**. bir yerdən keçmə yolu. **1**. keçit. **1**. bel. dağ beli. köprü. özəlliklə böyük köprü. **1**. məşquliyyət. **1**. hünər. bir konuda əldə edilən yüksək bacarıq. **1**. mavərai təbiə. **1**. əcib. inanc gücün, alışqanlığı aşan nərsə. **1**. dəli qanlı. gənc. **1**. dəli. divanə. **1**. alış. adət.

aşıtan **1**. **açıtan**. həll edən. həllac. -suyu çox olsa **açılar**, az olsa **acılar**: suyu çox olsa boşlar, az olsa bərkiyər. **1**. təşəbbüs kar. həllali müşgülat. əncam çəkən. -işləri **aşıtan**: yazıya əncam çəkən.

aşıtay kullanla bilir. işlətilə bilir.

aşıtçı (sərkargər). müdür. məneycır.

aşıtmaq **1.** basıtmaq. örtmək. -qamuğ ıssın **aşıtan**: hammının eybin örtən. (**ıssın**: iysizin. uysuzun). **1**. işə tutmaq. e'mal edmək.

aşıtmaq aşa qoymaq. dərini.

aşıtmaq **aşıtmaq. açırmaq. açıtmaq**. **1**. həll edmək. **1**. boşaltmaq. yumuşatmaq. -düğünü **aşıtanda** var, **acıdanda** (bərkidən)..
-**aşıtan**: **açıtan**: həll edən. həllac..

-suyu çox olsa **açılar**, az olsa **acılar**: suyu çox olsa boşlar, az olsa bərkiyər..
-**aş aşıtmaq:** qonaqlıq, ziyafət vermək.

aşıtmaq təcrübə edmək. imtahan edmək.

aşıv **1**. (**azıv**). təcavüz. təəddi. **1**. keçit.

aşıva **-**qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, **yay gəlirsə ayranı qat aşıva**.

aşıvı -**aşıvı, əşivi, işivi bil**. (yeməyi gözlə, arvadı, arxadaşı yoxla al, işivi bil gör).

aşıvı -**doğru aşıvı**, əğri başıvı yer (yeyər).

aşıvı **-yaxşı aşıvı**, yaman başıvı yeyər.

aşıvın **-ölç aşıvın duzunu**, bil ağzıvın sözünü.

aşıvlanmaq hirslənmək.

aşiyanə (fars) < **yaşnaq**. (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). öy. ev. yuva. oyav.

aşq {**aşq, eşq** sevginin ərmiş halı deyir. **aşq**, sevginin **aşmış**, **aşırı** dərgə, dərcəsidir. köküdə -**aş**-dır}.

aşq aşınma istənilən istək, dilək. arman.

aşq -aşq ışığı çarpmışlar.

aşq **eşq.** küyük. göyük..
-aşq yaşanır, hər kəs bacardığın oynur.

aşqa **1**. (< **aşmaq**). sevgil. mə'şuq. **1**. aşpaz. aşçı. **1**. duvardan dışarı aşıq çıxıntı. rəf. **1**. yeməkxana.

aşqa -hər nədən doyulur aşqdan başqa, könül baş çevrilir **aşqdan aşqa**.

aşqabad **> eşqabad < {(? < aşqova < aşaq + ova**: çuxur ova**)}**.

aşqaq **aşğaq.** daşğaq. aşub. şuruş (şureş). bulaq. bulğaq. burğaq. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş).

aşqal **aşğal. 1**. < **dışqal**. **dışqı**. zibil. qəzil (**< qazul < qazmaq**). **1**. artal. artqal. qoğuq. qovuq. zibil. **1**. dışqa. işiyə atmalı. zibil. **1**. **atqal.** artıq, yartıq qalan. **1**. süpüt. zibil. çöp. dəğərsiz.

aşqal **aşğal.** daşqal (< **dışqal**: qışa atılan). urdas (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ).süpüt. süpürüntü. tullantı. süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

aşqalaq süpgə. süprüntülərin atıldığı yer. küllük. zibilxana.

aşqalçı çöpçü. zibilçi.

aşqalıq yeyim keçim. məişət.

aşqallıq **1**. {açqallıq. qaşqallıq. qaçqallıq. qazavatlıq. atqallıq. poquqluq. poqqluq. poxuqluq. poxluq. qopuqluq. qalıntılıq. qırıqlıq. qırqılıq. qırıslıq. qırıntılıq. qıyıntılıq. girciklik. gizirlik. qırcıqlıq. qırqımlıq. qığqımlıq. qıymıqlıq. qımqılıq. çöpürlük. çöplük. küllük. korsa. koras. kövlük. gövütlük. gümmülük. gömmülük. qazuratlıq. qazıratlıq. qazıranclıq. qazranclıq. qazraclıq. qazraşlıq. sipirlik. süpürlük. zibillik. -bağa **aşqal** tökə tökə **aşqallıq** olur, dağa baxa baxa bağlıq olar}.**1**. aşqal qabı. dulağ **(**< **dal**: yarı. tək**)**. tullağ. küllük. çöplük. zibil qabı.

aşqam **1**. yemək qonaqlığı. **1**. şam. axşam yeməyi.

aşqam **aşğam. axşam**. yatağ.gecə. **(çatağ.** sabah. sübh). (**qatağ**: günorta. tüş. nahar.).

aşqan **aşğan. 1.** qonaqsevər. **1**. daha. artıq. -bundan **aşqan** nə istər. -**aşqan** aşıq. **1**. > **axşam**. **(aşmaq**: **yaşmaq**. batmaq**)**. günün aşan, batan çağı. -gün **aşqanında** gəldi: axşam gəldi. **1**. çox. -**aşqan** acı yemək. **1**. **aşqın**. aşmış. ötgün. ötmüş. keşgin. keçmiş. -altmışın **aşqan** yaşlı. **1**. amator. qızqın. qanisti.

aşqan **aşğan**. öhdədar. -bu işi **aşğan** kim olar.

aşqan aşiq. vurğun.

aşqana **aşxana**. aşpəzxana.

aşqandan -**aşqandan geyin**: aşınca.

aşqanmaq aşiq olmaq. könükmək. vurğunmaq.

aşqanmaq yemək. meyl edmək.

aşqar (**< aşırmaq**). **iyici** (**< yemək**). **1**. istehlak edən. **1**. məsrəf, sərf edən. **1**. təhlil edci. həll edci. mühəllil. **1**. acıdan. acırqa. müxəmir. təxmir edici. **1**. açığ. açğın. ayğın. ayın. aylın. aydın. ayan. bəlgin. mə'lum.

aşqar **aşkar. 1.** görünür. ələni. **1.** bəlgək. bəlgik. açıq. mə'lum. (hüveyda). **1**. mütəcaviz. **1**. çəkin (həddin) aşan. ifratçı. müfrit. **1**. **aşgar**. bəlik. -bu hamıya **bəlikdir**. **1**. bəril. bəlk..

-aşkar edmək: **<** açqarıtmaq..

-aşqara işqərə: **açqara içqərə**: açıq örtülü. sərih o ğeyri sərih. -**aşqara** gəp aytmayın: açıqca söz söyləməyin.

aşqar -**aşqar olmuş**: oxunmuş. mübərhən olmuş.
-**açıq aşgar:** aygün. ayın sayın. ayın şayın. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün.

aşqara **aşgara**. **1**. **<** açqıla. açıqcasına. çəkinmədən. sərahətən. **1**. anıq. aynıq. açıq açıq. -**anıq** üzümə durdu.

aşqara **aşgara.** açıqdan. -üzümə baxar, **açıqdan** yalan söylər.

aşqaraq qarınpa. ac gözlü. gözü doymaz. hevesli.

aşqaratmaq **aşgaratmaq**. bəlləmək. üzə qoymaq.

aşqarlamaq ifratçılıq edmək.

aşqarlamaq təxmir edmək. acıtmaq. acırqatmaq.

aşqarlanmaq dışqarmaq. -ötün (zaman) ötər yaşru qalan **dışqarur** (aşqarlanır). -yaşru işi daşırla (dışarla, açıqla).

aşqarlıq **açığlıq**. **açğınlıq**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

aşqarmaq **1**. bir işdə aşırıca **(**ifratla**)** davranmaq. **1**. ifrat edmək.

aşqatış **aşğatış**. tövətiş. dibətiş. təhqir. təzlil.

aşqatmaq (> **aşketmək**) nuş editmək. yedirtmək. -ona bir yumruq **aşqatdı**.

aşqav **1.** tərsə mallağ. **1**. düzənz.

aşqay dikodur. şaha durmuş durum.

aşqazan yükək. qarın. -**yükəkli**: qarınlı.

aşqı **aşğı**. öhdə. -**aşğısından çıxmaq**: öhdəsindən gəlmək.

aşqı pəncərə.

aşqılanmaq **aşğılanmaq**. öhdəsinə götürmək.

aşqılanmaq **aşlanmaq**. dişə vurmaq. təcrübə edmək. -**aşlana aşlana** yaşlanmış qocalar.

aşqılatmaq **1**. **aşınatmaq**. imtahan edmək. imtahana çəkmək. **1**. mücərrəb (təcrübəli) edmək.

aşqılatmaq **aşğılatmaq**. öhdəsinə qoymaq.

aşqılın **aştal**. (təcrübi. təcrübəkari. əməli. məşq).

aşqılmaq **aşğılmaq**. **1**. (işləyib) təcrübə qazanmaq. mücərrəb olmaq. **1**. təcrübə edmək.

aşqın **aşğın. 1.** (bir yerə aşılanmış, taxılmış, qoyulmuş). karmənd. **1**. aşağ düşən, süzən, axan. -**aşğın** toprağ: sürüşgən toprağ. **1**. uzanan, sürülən yol, nərsə. -**aşğın** yollar: uzun yollar. **1**. iti. sərüsseyr. tiz. tez. tünd. **1**. küyrək. tez alışan. odlu. **1**. sevdalı. məftun. məcnun. **1**. (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. bir işdə mahir. haziq. xibrə. usda. çəpər. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**. **1**. **aşqan**. **aşmış**. ötgün. ötmüş. keşgin. keçmiş. -altmışın **aşqan** yaşlı. **1**. mücərrəb. təcrübəli.

aşqın daşqın. coşqun. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). çırpışıq**.** daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

aşqın həşəri. bulaq. bulğaq. burğaq. qızqın. ürkək. sərkeş.
-**qutsallıq oldu aşqın**, toprağa sevgi.

aşqın -**sıcaq aşqın** dadın dart. (sıcaq aşqın dad dadın).

aşqına (**aşıqmaq**). çapucaq. tezginə. tərtələsik. əcələylə. -**tezginə aşab içəndən son**: tərtələsik yeyib içəndən son.

aşqına **-**dönük, düşman, boğula qanda, **vatan aşqına**.

aşqınaşmaq **aşğınaşmaq**. öhdəsini yerə gətirmək.

aşqınçı **aşğınçı**. iti. sərüsseyr. tiz rov. tünd rov.

aşqınışmaq **aşğınışmaq**. öhdələşmək.

aşqınmaq **aşğınmaq. 1.** sürtünüb yeyilmək, aradan gedmək. **1.** imrari maaş edmək.

aşqınmaq **aşğınmaq**. öhdələnmək. -**aşğın!**. -**aşğınma!**. -**aşğınamaz!**. -**aşğındıda**, edəmədi.

aşqınmaq imtahan edmək. təcrübəli edmək. təcrübə kəsb edmək.

aşqır **aşğır**. nərsəyə aşınan, artırılan baş, quyruq. əlavə. izafə.

aşqırlamaq (**< aşırmaq**). **1**. istehlak edmək. **1**. təhlil edmək. həll edmək.

aşqırtma **aşğırtma. aşığa vurma.** qabartma. abartma. böyütmə. şişirtmə.

aşqısına **aşğısına**. öhdəsinə.

aşqıt təcrübə. təcrübə edmə. imtahan. -**aşqıta buyruq**: imtahani məccanidir. -**aşqıtdan** keçirmək. -aşqıta vur.

aşqıtlamaq **aşğıtlamaq**. imtahan keçirmək.

aşqıtlamaq təcrübə edmək.

aşqol **1**.**(açqol**: yoxlama, dənək, çözüş, çek (çək), azimayiş yeri). (**aç**: açıqlama + **qol**: bölüm. bölmə). azimayişqah. labratuar. **1***.* koridor. **1***.* kömək qol. təqviyəti güc, niru.

aşqolluq azimayişqahlıq. labratuarlıq.

aşqtan **aşqdan** .-hər nədən doyulur aşqdan başqa, könül baş çevrilir **aşqdan aşqa**.. -hər nədən doyulur **aşqdan başqa**, könül baş çevrilir aşqdan aşqa.

aşqu **aşğu**. aşlıq. yem. -**aşlıq** atı yürütür, yalan baş çürütür.

aşquc işquc. qılqaş. görgəv. çalqaş. fonction. karkərd. əməlkərd. fəaliyyət.

aşqut **aşğut**. muxatirə.

aşqutaymaq **aşutaymaq**. **aşutlamaq**. təşəggür edmək. minnətdarlıq edmək. qədirdanlıq edmək. sipasquzarlıq edmək. sağuclamaq. sağutaymaq. şükr edmək. (# **daşutlamaq**: **daşutaymaq**. nasipaslıq edmək. naşükrülük edmək. küfran edmək). -**aşutayım**: minnətdaram. təşəggürlər. -**aşa aşutayım** çox təşəggürlər. -**aşutaym**: təşəggür edərim. mütəşəggirəm.

aşqutluq təşəggür edməli nərsə.

aşla -kişi vardır **aşla başı barışmır**.

aşlaqçı **1**. qaynaqçı. cuşkar. **1**. pişçi. püşçü. **1**. tə'mirkar.

aşlama gübrə.

aşlamadan girmə, qutulmadan çıx.

aşlamaq **aşılamaq**. **1**. birin birinə qatmaq, artırmaq. -soyuğdu, üstüvə yorqan **aşla** yat. **1**. peyvətləmək. **1**. birin birinə qatmaq, artırmaq. -soyuğdu, üstüvə yorqan **aşla** yat. **1**. peyvətləmək. **1**. gübrələmək.

aşlanmaq **aşılanmaq**. **1**. dişə vurmaq. təcrübə edmək. -**aşlana aşlana** yaşlanmış qocalar. **1**. peyvətlənmək.

aşlanmaq bitirəmək**.** buturmaq. qazanmaq. -**işləyən bitirərdə, batırarda.**

aşlav **1**. böyük qab. **1**. tağar. təknə. **1**. abeş xor. **1**. açlav. iki dalqa arasında qalan çuxur. **1**. ağır ilişdiri, tənqid. **1**. taxıl törətilən, saxlanılan yer. (sənayei ğəzayi. təsərrüfat). **1**. aşınıv. bayağı. **1**. fəllə.

aşlı qaşıqlı imkanatlı.

aşlı -**əl aşlı**, göz yaşlı.

aşlı üslü. (üsümlü). nəf'li. faydalı. sudlu. -**üslü nərsə**: faydalı nə. -**üslü** darı: faydalı dava. -bir **üslü** söz danış: bir faydalı söz danış.

aşlıq **1**. başlıq (**başaqlıq**). mağaşar. taxıl. ğəllə. hibubat. ziraət. **1**. əkin. **1**. zəxirə.. -**aşlıq darığ**: əkin biçin. **1**. işlik. (kar bord). **1**. dəgirman dişləri. -aşlığımdan ikisi **qurdlanıb**. **1**. qəza xori. **1**. alzuq. azuqə. ərzaq. **1**. **aşarı**. **aşalıq**. **aş**. yeyəcək. -**aşarına** heç nə tapmadı. **1**. aşğu. yem. -**aşlıq** atı yürütür, yalan baş çürütür. **1**. qəllə. xarbar.

aşlıq **1.**aşurqa. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. boğaz. yeməli. xurək.**1.başaq**. **aşaq**. taxıl.

aşlıq taxıl.

aşlıqa qarışıqlığa. bəlaya. -ucuna çıxan, ucadan düşər, **aşırı gedən, aşlığa düşər**. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

aşlıqçı zəxirəçi.

aşlıtaş **aşlı daş**. çətin olubda, yağlı olan. zəhmətinə dəğər. zəhmətinə görə dəğər verən. -tutduğun **aşlıdaş** deyil: bu güc olduğuna, yağlı deyi. -yaşdaşı ıraq qıl, **aşlıdaşı** atqala.

aşma -**ayağ aşma**: barış gəlişə, ged gələ başlama.

aşmaq **1**. düşmək. axmaq. **(**# ağmaqr. qalxmaq**)**. **1**. **yaşmaq**. batmaq. -gün **aşdı**, tün düşdü. **1**. keçmək. qəbul olmaq. -dərsində keçən il düşmüşdü, bu ili **aşdı**. **1**. çatmaq. nayil olmaq. -istədiklərinə **aşamaz**. -sizə böyük **aşıc çatışlar** dilərəm. **1**. düşmək. -bu hardan **aşdı** bizə. **1**. uçmaq. -köhnə yapılar tez **aşar**. -heç bilmədim günlərimin **aşmağın**. **1**. çatmaq. yetmək. yetişmək. ərmək. ərişmək. irəşmək. -sıra bizədə **aşar**. **1**. olmaq. -belə **aşmaz**: belə olmaz. **1**. vasil olmaq. -oda tamuya **aşdı**. **1**. **aşamaq**. keçirə bilmək. geri qoya bilmək. -bu işi **aşamıram**. -pis düşüncələri **aşa bilseydim**. -bu günlərdə aşar, iti yetişən yeyin qaçar. **1**. daşmaq. qiyam edmək. **1**. çıxmaq. ötmək. keçmək 2. cütləşmək. atılmaq. üstəmək. uşmaq. **1**. geçmək. -**açıq** yoldan **aşan** çox olar. **1**. teyy edmək..
-**qımıldayan qır aşar**..
-yurd<u>a</u> aşmaq: bir yerə təcavüz edmək..
-**yurd<u>u</u> aşmaq**: bir yeri ötüb keçmək.
yağı çapar, yurda aşar: yağı durmadan yügrüb, ölkəyə girər..
-**aşıb saçmaq:** atılıb düşmək.

aşmaq -**çəkinaşmaq:** həddin aşmaq. çəndən çıxmaq. qatı gedmək.

aşmaq -**dala qomaq, aşmaq, keçmək:** izə qomaq**.** üstəmək. qələbə çalmaq.

aşmaq -**dombalaq aşmaq:** ombalamaq. dombalamaq. mallaq aşmaq. götü üstə qalxıb fırlanmaq.

aşmaq -**qulaq aşmaq**: **qulaq asmaq**: dinləmək: dinğləmək. dinğ salmaq. din salmaq.

aşmaq **yaşmaq**. **1**. keçib gedmək. gedib gözdən itmək. batmaq. **1**. nərsənin üzərinə düşmək.

aşmaqtır **aşmaqdır**. ölməkdir. -hər yaşın sonu aşmaqdır. (**yaşın**: dirinin) (ölüm əkilib ucunda başın).

aşmamış -işləmiyən çaşmamış, **eşinmiyən, aşmamış**.

aşması -**çağın, zamanın axması, aşması, keçməsi:** çağaxın.

aşması -**işə aşması**: uyqulanması. -**işə aşması** uğrunda: uyqulanması yolunda.

aşmış ağan. keçmiş. -əlli yaşından **ağan**.

aşmış **aşqın**. **aşqan**. ötgün. ötmüş. keşgin. keçmiş. -altmışın **aşqan** yaşlı.

aşmış -**otuzun aşmış:** orta yaşlı. ərişgin.

aşna anaq. tanğış. tanış. -**anaq** deyil.

aşna **aşnağ**. (< **aşınmaq**). **1**. aşınmış. sindirilmiş. həz olmuş. **1**. tanşağ. tanış. **1**. biliş. -**tanış biliş**: dost aşna. qohum əqrəba.

aşnaq **aşnağ**. **aşna**. (< **aşınmaq**). **1**. aşınmış. sindirilmiş. həz olmuş. **1**. tanşağ. tanış.

aşnalıq bilişlik. tanışlıq.

aşnallıq (< **aşınmaq**). tanışlıq.

aşnalmaq (< **aşınmaq**). tanışmaq.

aşnaşmaq bilişmək. tanışmaq.

aşnı **1**. **başnı**. öncə. daha öncə. **1**. əsgidən, qədimdən qalma. bastani. qədimki.

aşnıki **başnıki**. öncəki. ilkin. əvvəlki..
-**aşnıki ana:** aşana. başana. həvva.

aşnıq (aşınmış). (< **aşmaq**) (**aşa**: çox. çəkdən, həddən arta, aşa). düzgüdən, çəkdən, həddən arta, aşa, aşmış durum. çox qarışıq.

aşnıq **1**. dolu. dopdolu. -**aşnıq** tuluq. -bu gün başım işdən çox **aşnıqdır**. -vitaminlə **aşnıq**. **1**. baliğ. yetgin. -**aşnıq** kişi. -**aşnıq** iyid. -**aşnıq** yemiş. **1**. bitöv. tamam. kamil. -**aşnıq** yemək. **1**. came'. -bu konuda **aşnıq** pitik. **1**. müqəvvi. kalorik. -**aşnıq** yemək. **1**. mahir. zübdə. -öz işində **aşnıqlar**.

aşnılmaq imtahan keçirmək.

aşnu **1**. süfdə. (sifdə) **1**. birinci. əvvəl. nəxost. -**aşnu** oğul ilkidər (ilki deyilər), sonku oğul yenğidər (yeniğ deyilər), **1**. birinci. əvvəl. nəxost. -**aşnu** oğul ilkidər (ilki deyilər), sonku oğul yenğidər (yeniğ deyilər), .

aşnuq başlanqıc.

aşöy **aşev**. aşpazxana.

aşpaz aşıqa. aşçı. pişikçi.

aşpaz aşpazçı.

aşpazbaşı aşçıbaşı.

aşpazbaşı **aşpaz başı**. aşıqa. aşçı başı.

aşpazçı aşpaz.

aşpazxana aşçat. aşev. aşöy. aştağ**..**
-aşpazxana işçisi: ayağçı..
-**pişir düşür** (aşpazxana) **gərəcləri**: pişdəcər.

aşpazxana aşsalıq.

aşpazxana pişdam.

aşpazxana pişтox.

aşpazxana küymük.

aşpazqana **aşpazxana**. küymük.

aşpazlıq pişrik.

aşpəzxana aşxana.

aşra **aşır**. qumaş. parça. bez.

aşraçılıq ifratkarlıq.

aşraq **aşıraq**. yarını aşmış gün. sabah. danışıqda **'biri gün**. **yarın yox birigün**. **yox biri gün'** biçiminidə keçir. **{# asıraq**: **astraq**. **israğ**. **(< ast**. **alt)** dünən yox qabağki gün. danışıqda **'asrağı gün**. **israğı gün'** biçimində işlənir}.

aşral yeməli. xurəh.

aşratı artığ, ziyadə qalan. -**aşratı** param qalmadı.

aşrıq (**< aşmaq**). **1**. nərsiyə sarı ağır axımı, əğimi olan. amator. **1**. ləbriz. **1**. bir təyər çevrəsinə keçrilən təsmə. **1**. muzayidə. **1**. fazlalıq. **1**. zaidə. zaidlik. **1**. ifrat. ifratkarlıq. **1**. iti üz aşağlıq. -arabanı **aşrıqa** salma. -**aşrığa** düşdü özün yığanmadı **(**tutamadı**)**. -dağ **aşrığı**. **1**. kefli. məst. sərməst. mütəkəbbir.

aşrılmalı azuqə. aşurqa. aşlıq. yeməli.

aşrım **1**. **qatrım**. neçə qatlı yapı. **1**. mərhələ. vəhlə. novbət. -birinci **aşrımda** düşdü. -birinci aşrımda: birinci novbətdə. **1**. dövr. -sonuncu **aşrım**. **1**. numayiş səhnəsi. **1**. mənzil. iki duracaq arasındakı aralıq **(**məsafə**)**. -iki **aşrımlıq** yol.

aşrım **atrım.** nərsənin üstündən salınıb, iki yanından sallanan nərsə. (həmayil). -**at aşrımı**: atın üstünə salınan örtük. -qılıncın **aşırım** salmış: qılıncın sapın boyunla çiğin aşırmış.

aşrımçı numayiş səhnəsi ilə uğraşan.

aşrımlamaq **atrımlamaq**. yəhərləmək. zin yaraqlamaq.

aşrınmaq **yaşınmaq**. gərinmək. gərginmək. bərkinmək. yığınmaq.

aşrıt keçrit.

aşru **aştuq**. artıq. fazla.

aşruq çalta. ürjan. fovri. tə'cili. -**aşruq** işim yox. -**aşruq** işlərə tez yetişilsin.

aşsınmaq **aşcanmaq.** özündən keçmək, gedmək, çıxmaq.

aşsız **-**aşsız baş dolanmaz.

aşsız **-aşsız yurda** girən yox.

aşsız üssüz. (**üsümsüz**). nəf'siz. faydasız. sudsuz. -üssüz üssüz danışma. -vəkil boş (üssüz) danışar, boşuna (parasız) danışmaz. -üssüz darı.

aşsuluq **(aş suluq)**. resturan.

aşta **1**. **aşda**. (# **asda**). **1**. iti. (# **asta**: yavaş).

aşta **-yeriki aşda**, yeğiki işdə gör. **{**yerik aşa, yeğik işə gəlir. (**yerik**: alçaq. namət)}. (**yeğik**: mət). **{**alçaq aşa, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik)}.

aştaçı **aşdaçı**. işdəçi. (karbər). yuzır.

aştaq **aştağ.** aşpazxana.

aştal **1**. **aşqılın**. təcrübi. **1**. (təcrübəkari. əməli. məşq). **1**. yeyimcil. iştahlı.

aştal **aşdal. 1**. **asdal**. hər nəyin sonunki bölümü. **1**. tağar dibi. sonbeşik. **1**. **qaşdal**. tağar dibi. bir yeməkdən arda qalan, qabda qalan qalıntı.

aştalıq böyük yeməkxana.

aştamaq **aşdamaq.** taxmaq. -çəkişə sap **aşda**, sapı qırılıb.

aştan **aştana**. > **astan**. **astana**. aşırım. aşırılan, keçilən yer.

aştan -**suyuq aşdan aş bolmaz**, qudadan qarındaş. (**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum). (**qarındaş**: doğma qohum. nəsəbi qohum).

aştan **-suyuq aşdan aş bolmaz**.

aştaruq (**aşıtan darı**). afrodizyak. qoşnalıq (cinsəl) istəyi aşdıran, aşurduğan darı, ilaç. **{işlar** (asuryan) }.

aştaşını -**aşdaşını görmədik**. (yaxcı yamanın görmədik). (yaxcı yamanın: pis yaxcısın).

aştay aşpazxana.

aştı -**danışan, dağı aşdı**, danışmayan, yolu çaşdı. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

aştı macəra. -**aştılar**: macəralar. -**aştı aşırmaq**: macəra keçirmək. -gecə **aştıları**.

aştı -od ilə su, əldə ikən yaradır, **əldən aşdı**, biri yaxar, biri boğar. (**yaradır**: faydadı).

aştıq təməl yemək. (**aşaldı**: antirə. -aşaltı: deser).

aştıl alışqan. mö'tad.

aştın **1**. üstün. dalğan. -bu ondan **aştındır**. -aşq odunan, **aştın** küyən (yandıran) od bulmadım. **1**. çox. bətər. -**aştın** aşqa düşəli. -**aştın** sevənlər.

aştır **aşdır**.-**harada aşdır**, orada başdır.

aştır **-**başdı, daşdı, **aşdır**. (kişiyə ilkin baş, qoraq topraq, var yemək gərəkdir). (başda baş).

aştıra(fars) (< **aşqarmaq**).

aştırı qırra. iticə. yeyin.

aştırmaq **aşdırmaq**. **açdırmaq.** (# **eşdirmək**).

aştoq **aşdoğ**. **aşdov**. işlənən nərsədən artığ qalan bölümü.

aştoqlıq **aşdoğlıq**. **aşdovlıq**. işlənib artığ qalan nərsələrin toplanıb yığılan yeri.

aştov **aşdov**. **aşdoğ**. işlənən nərsədən artığ qalan bölümü.

aştovlıq **aşdovlıq**. **aşdoğlıq**. işlənib artığ qalan nərsələrin toplanıb yığılan yeri.

aştu -**aştu yalmasına** düşmək: vəsl təmnasinə düşmək.

aştuc məxlut edən.

aştuq aşru. artıq. fazla.

aştuq **aştuğ**. qatılan, məxlut olunan nərsələr. (ünsürlər).

aştul məxlut.

aştutmaq məxlut edmək.

aşu tor tikmə, toxuma iğnəsi.

aşub **1.**bulğaş. bulaş. burğaş. afət. fitnə.**1.**daşğaq. aşğaq. şuruş (şureş). bulaq. bulğaq. burğaq. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş).

aşub kürüş. dolğuş. tüpüş. üsyan. iğtişaş.

aşuc **1.** qullab. **1**. uyuq. təbib xatir. **1**. **acuc. aşuğ**. çox. -**aşuğ ayuğ**: çox yaxcı. -**aşuğ yavuz**: çox pis.

aşuq **aşuğ**. **acuc. aşuc.** çox. -**aşuğ ayuğ**: çox yaxcı. -**aşuğ yavuz**: çox pis.

aşulmaq uzlaşmaq. barışmaq. bağdaşmaq. uyğuşmaq.

aşulmaq. uzlaşmaq. barışmaq. bağdaşmaq. uyğuşmaq.

aşulmaz **1**. uzlaşmaz. barışmaz. bağdaşmaz. uyğuşmaz. **1**. mütənaqiz. **1**. mütəzadd **1**. inad edən. ənid.

aşun **(aşmaq**: sürmək. yaşamaq**)**. **yaşun**. yaş. çağ. çağun. acun. ud **(**< **öt)**. zaman. ömür**..**
-aşun aşunta: acun acunta. ta dünya durur. aləm aləmində.

aşun **acun**. dünya.-**aşun çöndü**, göz gözə yağu oldu.

aşunta -**aşun aşunta**: acun acunta. ta dünya durur. aləm aləmində.

aşur iti. kəsici.

aşuraq mağaşar (buğada qatarlı dənələr) la quru yemiş **aşılanaraq** (qatılaraq) yasanan dadlı aş, yemək.

aşuran təcavüz edən. mütəcaviz.

aşurqa > azuqə. aşrılmalı. aşlıq. yeməli.

aşurqa aşlıq. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. boğaz. yeməli. xurək.

aşurmaq nərsənin üstünə salmaq, sərmək. -üşüsən üstüvə qalın yorqa **aşır**.

aşusu -**aşusu gəlmək**: acuğu gəlmək. ayranı qabarmaq.

aşut daşut **aşut daşut**. təbadüli əfkar.

aşut **1**. peyvənd. (zəncir) həlqə. pəxlə. cəfdə. **1**. macəra. **1**. sərquzət. əhvalart. **1**. hadisə. -gün **aşutları**. **1**. (peyman. musalihə. qərar. təvafüq. muvafiqət. həmahəngi. təlfiq).

aşut yengiş**.** utuş. fəth. qələbə. zəfər. piruzluq.

aşutan **yaşadan**. çörək verən. covmərd. cəvanmərd.

aşutay **1**. qədir bilən. qədirşinas. -**aşutay** kişi. **1**. təşəggür. -**aşutay!**: təşəggür!. sipas!.

aşutaylıq qədir bilənlik. qədirşinaslıq. -**aşutay** kişi.

aşutaymaq **aşutlamaq**. **aşqutaymaq**. təşəggür edmək. minnətdarlıq edmək. qədirdanlıq edmək. sipasquzarlıq edmək. sağuclamaq. sağutaymaq. şükr edmək. (# **daşutlamaq**: **daşutaymaq**. nasipaslıq edmək. naşükrülük edmək. küfran edmək). -**aşutayım**: minnətdaram. təşəggürlər. -**aşa aşutayım** çox təşəggürlər. -**aşutay!**: təşəggür!.

aşutçu barışçı. ortançı. boyunçu. boyançı. beyinçi > miyançı. sülh vərən.

aşutçul barışçıl. sülhsevər. sülhpərvər.

aşutlamaq **aşutaymaq**. **aşqutaymaq**. təşəggür edmək. minnətdarlıq edmək. qədirdanlıq edmək. sipasquzarlıq edmək. sağuclamaq. sağutaymaq. şükr edmək. (# **daşutlamaq**: **daşutaymaq**. nasipaslıq edmək. naşükrülük edmək. küfran edmək). -**aşutayım**: minnətdaram. təşəggürlər. -**aşa aşutayım** çox təşəggürlər. -**aşutay!**: təşəggür!.

aşutluq **1**. dosluq. **1**. sülh. **1**. tərki muxasimə. xəli silah.

aşutuş təşəggür edmə. minnətdarlıq. qədirdanlıq. sipasquzarlıq. şükrquzarlıq şükr edmə.

aşyağlıq masa örtüsü.

at (**at qulağı**). -**qayçı qulaq** qamış qulaq**:** ucu çovlu, dik qulaq.
-**at gözündən yaşqanı**, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri gəlcək günə yordav qıl. (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.).
-**atın dal qıçının iç üzü**: qandız. yamız.

at -**açıq qəhveyi at donu, boyası**: kəsdənə doru.

-**atların ayağında çıxan, buynuzsu bez**: kəsdənəcik.

-ad taxmaq: ad qoymaq.

atdan salıb ad yaxarlar. kəndivə güvən.

-yaxşıdan ad qalınca, yaman pozar dadını. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

at **ad**. başlıq.
-it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügüréni, atın yürüyəni. vəhşi). (

qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi).
-at yalı: atın ənsəsində uzanan sıra qıl.
-at eşşək poxu: qomuq. -at **qomuqladı**.
-quş qanadından, **at dırağından uçutlamaz**. (**uçutlamaz**: uçut almaz. kira almaz).
-**atı at yanında bağlasanğ**, soydaşmazsa, suvdaşar. (**suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər). (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy)**.**
-çivi çalı, çal atı, **at atlını** yürüdür. (**çalı**: nalı).
-gör eşit iylə, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, **birdin at oxun**.
-yaman arvad, yaman qonşu, **yaman at**, birin boşa, birin boşla, birin sat.
-urcağın bilsən, **at**. (**urcağ**: hədəf tutulmuş. nişana).
-**ad yazdıran**: bitilən**.** yazılan. -bu yarışa **bitilən** olmadı.
-**onqat at**, kövnə çul. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**onqat**: bacarıqlı. güclü). (**kövnə: >** köhnə).
-yaman arvad, yaman qonşu, **yaman at,** birin boşa, birin boşla, birin sat.
-**boş at**. özbaş at.

at **ad.** sav şöhrət. -qıs kişi savı (**adı. şöhrəti**), yörüklü olmaz: qıs kişi **say yoruqlu** olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (**nifuzlu, e'tibarlı**) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir)..
-**ad qoşqamaq**: ad qoymaq. -**ad qoşqa**: ad qoyqa. ad qoyma..
-xoca deyir.-dedigimi yap, **yapdığımı at**. (sözümə bax, işimə yox)..
-**at takanır**, eşək butun qaldırır. (at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).

at **-at qılığına iyəsi**, cocuğunkuna anası yetik. (**qılığına**: xəsiyətinə). (**yetik**: varid)..
-**at ılxısı**, köpək yığnası**..**
-at sürmə öğrəşən uşaqları, ata bağlama biçimi: çalbət..
-işi başa düşüncə, **at suyu gəməli içmiş**, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)**.**
-yeyimli at armaz. (**yeyimli** : yeyəcən). (**armaz**: əldən düşməz)**..**
-at mürəbbisi: axtaçı **axtaçı** (< **əkdəçi**: öğrətici. mürəbbi)..
-it quyruğundan, **at yalından qarır..**
-ana dilin itirən qarabaş, **ad tapanmaz olar külbaş**..
-**asqıda götürülən at**. (rikabi). yədək. kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**..
-**at arıtmaq yorqat**, yurt arıtmaq gücqat. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc)**..**
-kişi vardır **kişiliyə ad qoyar**. (kişiliyə yeni yön, açı gəliştirər)**..**
-düşmanından sovğat, **üzünə baxma at**!..
-xoca deyər.-degimi yap, **yapdığım at**. (sözümə bax, işimə yox)..
-**at yürüşdə**, qurd yırtışda, ər güreşdə, batır savaşda.

at yan. tərəf. -kimin **atına**: kimin tərəfinə..
-**at atalı**: kamilən bir, eyni..
-**ad qoymaq**: ad qoşmaq..
-**qazanat**. **qazan at**. güclü, daynaqlı at..
-**ad tutmaq: 1**. adın çəkmək. **1**. doğum günü, ad günü tutmaq..

-**adı çavı çıxmaq**: adı çıxmaq..
-**adı çəkilmək**: anılmaq. çağrılmaq. oxunmaq..
-**adı qurusun**: adı batsın!..
-**adı yaman**: alad**.** adı pis. (bəd nam)..
-**adın çəkmək**: anmaq. çağırmaq. oxumaq..
-**adın tutmaq: adın çəkmək**: adıtmaq..
-**at qoşdu**: at qoşğusu: at yarışı..
-**at** osdurağı, arpa gücüdür..
-at at olsa yəhəri buraxar, yiyəni yox..
-at üzək olsun, qonağ uzaq olsun..
-**at milçəyi:** at sinəyi. xər məgəs.
atın satıb çuluna güvənir..
-**damızlıq**, **tuxumluq at**: asırqa. aşırqa. acırqa..
-**adın çəkmək**: adalıtmaq. yada salmaq..
-**at yələsində:** ayağ üsdə. tər tələsik. çarçapıq. -**at** yələsində gəlib getdi. -**at yələsində** çapmaq: iti çapmaq..
-**at yələsində:** ayağ üsdə. tər tələsik. çarçapıq. -**at yələsində** gəlib getdi. -**at yələsində** çapmaq: iti çapmaq..
-**at**!: daşla. unud. -keçmişi **daşla**..
-**adı olsun**: deyilsin..
-**at salmaq axınmaq**. hucum edmək..
-ayaqlı at: çapağan at..
-**onğat ad**: fəxri ad..
-**yelatı**: **yel atı**: yaltı. bisiklet. doçərxə..
-**adı çəkilən**: adıqlı**..**
-adlanan **at**lıda olar, **at**sızda, **at**lanan **ad**lıda olar, **ad**sızda..
-**at sürüsü**: atun. (**atlun**. **atğun**)..
-**at yəhəri üzərinə salınan örtük**: örüdük..
-**təmsilli ad**: deyis. istilah**..**
-çapqır at, ötgür pıçaq**..**
-eytinməz at, yügənməsə**..**
-adı batmış!:gözdən uzaq!. nəuzi billah. lə'nətlik**..**
-damızlıq at: damızat. ajırqat. aşırqat (**aşırqa at**).

at **yüyənli at**, yəhərsiz, **yəhərli at**, iyənsiz qalmaz. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz)..
-**tayı bəslərsən at olur**, qurdu bəslərsən yad olur. (**tay**: at balası)..
-**at bulunca, ayaqla**. (**bulunca**: **bulğunça**: tapınca). (iş var bəkləməz. kişi varıyla, olduğuyla, əldəkiylə çalışmalıdır). (ayaqla çap, ata çatınca). {ayaq çalan, at çapar: çalışmaqla, atda tapılar). (qurçaçılıq, mahanaçılıq kişini, eli batırar)..
-ad kimindir, göt kimin. (işi kim görür, ad kimin olur)..
-**at kəlləli:** qorxmaz**. -at kəlləli batırlar**, səngərlərdə yatırlar..

-yaşam dadın, duzun, acısın, **birin dad, birin çək, birin at**.

-**at kəlləli**: at ürəklər: batır..

-**qızıl gül ad değişməklə**, isin dəğişməz. (**isin**: iyin).

at san. şöhrət. -elə **sanı** sən gətir.

-**ad abray**: ad şöhrət.

-**at iyidin altında**, söz bilgənin ağzında.

-at aylanıb qazığın tapar. (**aylanıb**: gəzib. dolanıb) (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).

-eşək tanımaz alşaq, **at bilməz**. (**alşaq**: alçaq. əsgik).

-hər işə könül gərək, **igid xoşu at yaraq**. (**könül**: maraq. əlaqə)

-xərə xor baxan **at bilməz.** (**xərə**: eşəkə).

-**ad yazma:** yazıluqa. yazılma. -bu kitabevinə necə (qalay) yazıluqa olar.

-ilkin eşək sürən **at minsə**, özün bilməz, hovalanıb, göt atar.

-**at düyə,** oğlaq quzu. (**düyə**: dəvə).

ata **1**. **(**< **atan**: əkən**)**. {**ana**: < enə **(**< **enğəmək**: doğmaq**)**}. **1**. əkə. kəkə. **(**# **əçə**: **çəçə**: ana**)**..

-**ata ana**: atana. əkəc. əkəç. **(**< əkə çəçə:). valideyn..

-**böyük ata**: abu. **(**# **böyük ana**: aba**)**.

ata **1**.**"atalar** sönüdəki **"ata"'** sözü" burda erkəklik gözdə deyil. uyqarlıq, edəmənlik, ağamanlıq könudur.**1**.böyük. ulu.**1**.əkə. -**əkəsiz**: atasız. -**əkəli** böyümüş: atalı böyümüş. -**əkəsi** ölmüş. atası ölmüş
-it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügürəni, atın yürüyəni). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi).

ata **ada** < **ağda**. ağız. qəliz. -**ağda** şirə**..**

-ata düşmanı, dosd olmaz**..**

-yolata: rəhbər.

ata **ada**. **(adlı**. ad çıxarmış. ad qazanmış**)**. **1**. mə'bud. **1**. adayu **(**seçilmiş. ad almış**)**. əziz. sevimli. **1**. şik. gözəl. -**ada xatun**: sevimli, mütəşəxxis qardın. -**ada bala**: əziz balam. -ada sevgili: seçilmiş, bəğənilmoş mə'şuq. **1**. adlım. məşhur. -məhləmizin **ada gülüzü**, **ada yosması**: gözəli, idolu. rə'na qızı. **1**. rəsmi. -**ada gün**: böyük, özəl gün. **1**. **ada**. **atağ**. **(**< **atılmış**. **ayrılmış)**. aral. qaradan, topraqdan ayrı düşmüş, su çevrəli toprağ bölümü. cəzirə..

-**dalada**: yarımada..

-**ada qız**: gözəl qız..

-**ada gül**: çox sevimli olan..

-**ada qıyaq**: modada olanların lap gözəli. çox şik. çox modalı. canqıran gözəllik..

-birgə **ata**, yeddi oğul saxlayar, bir **atanı** yeddi oğul saxlamaz.

ata **ada**. **aral**. **1**. cəzirə. **1**. qaldurum. yol arasında olan səggi, duraq. -qaçıb **adaya** sığındı. -**adada** qoyulmuş yolışıqları. -**adaya**, **arala oturtmaq**: **adalatmaq**. adaya oturtmaq.

ata **ada**. **atağ**. bir yüzəydən uca (atalı) qalan üz. cəzirə. sulağ ara quraqlıq..
-**böyük ata, dədə**: atağ (**ata ağa**).

ata ağa. əkə. qağa. kaka.

-yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).

-ağrıtmaqıl **ata ananı birlə**. (incitmə ata ananın heç birin).

-ata maldan kar çıxmaz, başda baxtın olmasa!.

ata -**ata baxsan barlı bax,** yağu qarşa yar olsun. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (qarşa qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun)..
-**ata baxsanğ ardaqlab**, yağqa verməz, dar yerdə!. (ata dəvamlı (izinə, öznək ilə) baxarsan, yağıya verməz səni güclükdə). (**yağqa:** düşmana)..
-iki yoldaş dos qalmış, **biri ata çatınca**..
-**ata arxadan**, öküzə öndən, axmağa heç yöndən, yoğunma. (**yoğunma**: yaxınlaşma).

ata **görgütata:** tədbirli ata. dədəqurqud.

ata -**socuq ata** (sucuq ata): dadlı, şirin, könlük, sevimli ata, dədə..
-**ata ana qayqusudur**, ev eşik, uşaqların qayquşudur oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

ata **-**sürütmə itə gəmlənər **ata yox**..
-**şaxta ata: şaxta baba.** ayaz ata. sazaq ata. kəsici soyuq tanrısı.

ata -eşşəgə min ata çatınca**, ata min** baxta çatınca, baxtıvı tut sinə yatınca. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

ataban **(**< **atmaq**. **aytmaq**: söyləmək**)**. küyətən. büləndqu. -dinamik **ataban**.

atabaşı **aşabaşı**. **(**atmanın, aşmanın ən yuxarısı. başdanaşa**)**. **1**. aşırı. son dərəcə. bərk çox.
-**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş. **1**. olağan üstü. fovquladə. ğeyri adi. xariqa. olmasın.

atabay **atabəy**. **1**. **abatay**. böyük. müəzzəm. (> **ətabək**). **1**. baş müdür. **1**. *(*pedərsalar). **1**. mürşid.

atabəylik pedərsalarlıq.

atac **1**. ərkək. nər. **1**. xoruz. **1**. işarə. **1**. işarə barmağı. **1**. atıya çəkən. -ata oğlu **atac** doğar. {**anac**: anıya çəkən}.

atacan **1**. **atağan**. **(< atağmaq)**. həvəsli. həva vü həvəsli. kaprisli. bülhəvəs kimsə. **1**. bir ərkək böyüyə çağırma sözü.

ataç **1**. iləti. mesaj. peyam. payamək. **1**. zəmir. -**sin ataç**: sifət zəmiri. **1**. atalardan qalan sovğa. miras.

ataç tapnağ. adres.

ataçlıq **amaclıq**. **1**. hədəfməndlik. -bu işlər ataclığın itirmiş. **1**. nişan tutulmuş nərsə, yer. nişanqah. -tam atdığımız **ataclığa** tutuşmuş.

ataerqi **ataerki. ataərki.**pedərşahi.

ataxan (bir yerdə, işdə böyüklük, yönətçilik edən). müdür. baş mürəbbi.

ataq **1**. atış. qəşş. **1.** ünvan. adres..
-yaltaqlar, dalqavaqlar, **ataq üçün yol varanlar**, hər gələnə yalvaranlar, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər).

ataq **1**.**adağ**. bəlgə. nişan.**1**.**adağ**. söykə. nişan. -**söykə salmaq**: nişan taxmaq.**1**.**atağ**. toxun. qasım (yoğun). təhlükə.

ataq **atağ**. **1**. adağ. (xandə. namzəd). **1**. yan, qırağ düşmüş (yer, nərsə). **1**. ağacdan yapılmış at. uşaq atı. **1**. bir yüzəydən **atalı** (uca) qalan üz. ada. cəzirə. sulağ ara quraqlıq. təpə. kötəl. **1**. (**ata ağa**). böyük ata, dədə. **1**. şöhrət. -**atdan** düşüb **ataqdan** yox. **1**. ünvan. -**ataq** qazanmaq: ünvan qazanmaq. **1**. **adağ**. künyə. **1**. nişan. **1**. (həsr olunmuş). **1**. ixtisasi. **1**. ehsan.

ataq **atağ**. **adağ**. **{**< **atılmış**. **ayrılmış}**. **1**. buyurğan. burğan. bayğaş. bağış. ötünc. ötüş. xeyrat. ehsan. **1**. **ada**. **aral**. qaradan, topraqdan ayrı düşmüş, su çevrəli toprağ bölümü. **1**. **aral**. küçədə yolda, alanda çivi, cızığ ilə ayrılmış yer. **1**. apartman. **1**. uçut. birdən üz verən olay. ittifaq. təsadüf. qəza. hadisə. pişaməd. **1**. **(< atağmaq)**. keçici istək. gəlməsi keçməsi bəllənməz istək. kapris. həvəs. həva vü həvəs. **1**. yügürək. uşaqları ayaqda durub, yeriməyə alışdırmaq üçün üç təkərli sürəc. **1**. uşağın yeriməyə qalxdığında işlənən yügrək çeşiti. **1**. nərsəni dikətmək, qaldırmaq üçün işlənən dayaq. **1**. nərsəni asıb sallamaq üçün

işlənən tutağlıq. asaq. asqı. **1**. buyruq. fərman. **1**. ehda. **1**. vəqf. **1**. təxsis. ixtisas. **1**. tutçu. fədayi. canbaz. **1**. mütəssib. **1**. mütəəhhid. **1**. tansuq. ilahi. **1**. dinsəl. **1**. atışan alan, yer. cəng meydanı. **1**. qapının üst dirəyi. -dönsən dönər, bir atağın üstünə minər. **(**bilməcə**)**. **(**qapı**)**..

-**qarşı ataq**. qarşı saldırı. qarşı hicum. ziddi həmlə.

ataq **ayaq**. **1**. hər nəyin son incəliyi, yoğunluğ. **1**. nərsənin ən alçaq bölümü, bitişi. **1**. dəhanə. məsəbb. -**çay atağı**: nəhrin ağzı, məsəbbi. **1**. ucqar. ən uzaqda yerləşən **(**sınır, mərz, hədd, bölgə**)**. ən son. ən son nuxdə. -**ataq** köylər, ölkələr. **1**. ən alçaq, kötü, pis, düşük **(**keyfiyyətsiz**)**. -**ataq** mallar. **ataq** kişi. **1**. mədxəl.

ataqa **atağa**. lələ. bürəbbi.

ataqal **atağal**. **atağam**. tər tələsik. çar çabıq. hızlı.

ataqalmaq **atağalmaq**. **atğanmaq**. tələsmək. əcələ edmək. -çatasan istəyivə, çox **atağalma** gözəlim. -**atağal!**. tez ol!. tələs!. -**atağalın!**. tez olun!. tələsin!.

ataqam **atağam**. **atağal**. tər tələsik. çar çabıq. hızlı.

ataqan **atağan**. **1**. **atacan**. **(< atağmaq)**. kaprisli. həvəsli. həva vü həvəsli. bülhəvəs kimsə. **1**. duraqısız. tutarsız. dəvamsız.

ataqan **ataxan**. elxan. xaqan. başdaq > padşah. paşa. kıral. impiratur.

ataqanlıq **ataxanlıq**. elxanlıq. xaqanlıq. başdaqlıq > padşahlıq. paşalıq. kırallıq. impiraturluq.

ataqanmaq **atağanmaq**. **atğalmaq**. dağanmaq. dalqanmaq. talaşlanmaq. çalağaşmaq. çalışmaq. çabalamaq. uğraşmaq.

ataqanmaq **atğanmaq**. **atağalmaq**. tələsmək. əcələ edmək. -çatasan istəyivə, çox **atağalma** gözəlim. -**atağal!**. tez ol!. tələs!. -**atağalın!**. tez olun!. tələsin!.

ataqay **ataqlı**. odlu. qızqın. həyəcanlı.

ataqı **1**. **adağı.** alaşı. nimdaş. **1**. **atağı (ata ağı)**. **ağatan**. **(**ağı atan**)**. ağı qaytarğıc. ziddi zəhr. ziddi səmm. pad zəhr.

ataqız **atağız**. **1**. **atağız**. kəlfətin. **1**. atasın. atasına çəkmiş qız uşağı.

ataqlamaq **adağlamaq**. **1**. bəlgətmək. bəlgələmək. nişanlamaq. **1**. söykəmək. nişanlamaq. **1**. həsr edmək. ixtisas vermək. **1**. ehsan edmək.

ataqlamaq **adağlamaq.** bəlikitmək. bəllik edmək. nişanlamaq.

ataqlamaq **adaxlamaq.** aytdırmaq. aytadmaq. namzədləmək.

ataqlanmaq **atağlanmaq**. **1**. həvəslənmək. **1**. iti, acı nərsə ilə üzlənib incinmək, mütəəssir olmaq.

ataqlaşmaq **adağlaşmaq**. birbiri ilə namzəd olmaq.

ataqlatmaq **adağlatmaq**. namzəd edmək.

ataqlatmaq **atağlatmaq. atağutmaq**. öldürtmək.

ataqlı **1**. **adaxlı**. nişanlı. oxulu. **1**. **atağlı**. bilgəli. bəlirli. bəlli. **1**. **ataqay**. odlu. qızqın. həyəcanlı. **1**. **adaxlı**. kandid. oxunmuş. **1**. nişanlı. **1**. **adağlı**. söykəli. nişanlı.

ataqutmaq **atağutmaq. atağlatmaq**. öldürtmək.

atal **adal 1**. **aral**. (ortada durma). insaf. **1**. təmsilçi. **1**. vəkil. numayəndə.

atal **adal**. haman. həmən. -**adal** gün: həmən. gün.

atal insaf. -adal bilməz, inam gəzməz. (insafı yok, inamı yok).

atalalarca : atalar kimi.

atalamaq **adalamaq**. adaya oturmaq.

atalamaq **ötələmək**. **1**. artığlamaq. ifrat edmək. -hirslənib **ötələdi**. -yeməkdə **ötələmə**. **1**. rədd edmək. qaytarmaq. -hər gələni **ötələmə.**

atalamaq ötələmək. qaytarmaq. rədd edmək.

atalanmaq döllənmək.

atalar **1**.böyüklər. ulular. (kişili dişili). **1**.**"atalar** sönüdəki **"ata"'** sözü" burda erkəklik gözdə deyil. uyqarlıq, edəmənlik, ağamanlıq könudur.
-**bu topraqda dəmir salmış atalar**, igid qalmaz, qanı durmaz bizi burdan atalar. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).
-atalar sayağı: ataman.

atalar ertiz.

atalarca atalara dəğər, layiq.

ataların -**ataların söziylə**, Türkün tatlı diliylə, yol yürüyən yorulmaz.

atalarsözü **-**atalarsözü, atanın qanı, ananın canı.

atalarsözü -**atalarsözü**, dosları, dosda eşir, düşmanın bağrın deşir.

atalarsözü keçmişlərin sözü.

atalatmaq **adalatmaq**. **aralatmaq**. adaya, arala oturtmaq. hər nədən ayırıb, yana qoymaq. münfəil edmək. münzəvi edmək.

atalay **atlay**. müdür.

ataldaşmaq birbirin öldürmək. dalaşmaq.

atalı analı əsil nəcabətli.

atalı **adalı**. **1**. (**adal**: **aral**: ortada duran). münsif. insaflı. adil. -**adalı** tanrım. **1**. **ad almış**. namizəd.

atalı -**atalı analı böyüsün** (uşağa yarqış sözü).

atalıq evi **törgün**. **(törətmək)**. törətlik. doğulub böyüyən yer, ocaq.

atalıq **adalıq**. **1**. **aralıq**. insaflılıq. münsiflik. **1**. məcməülcəzayir.

atalıq **adalıq**. **adalqa**. ünvan. -**adalıq** seçin. -**adalıqaz** nə. -bu **adalıqda** kimsə yaşamır.

atalıq ata borcu, görəvi. -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

atalın **adalın**. örnəyin. məsələn. -**adalın** bu. -**adalın** nə dəmək istəyirsin.

atalış **adalış**. adın çəkməklə ölülərin ruhun bulundurma törəni. ehzari ərvah.

atalışmaq **adalışmaq** **1**. dənğləşmək. dəhləşmək. bərabərləşmək. musavi olmaq. **1**. oxşaşmaq. bənzəşmək. muşabeh olmaq.

atalqa **adalqa**. **adalıq**. ünvan. -**adalıq** seçin. -**adalıqaz** nə. -bu **adalıqda** kimsə yaşamır.

atalqı **atalğı**. matkap.

atallamaq **adallamaq**. **1**. təmsil edmək. **1**. vəkalət, numayəndəlik edmək.

atalmaq **adalmaq**. **1**. ad almaq.**1**. **aytalmaq**. adlanmaq. adı olmaq. -tükdə bu necə **aytaladı**: bunun adı nəmədir. **1**. zikr demək. zikr edmək. yad edmək. anmaq.

atalmaz **adalmaz**. muqayisə olunmaz.

atalmı **adalmı.** insafmı.-**adalmı qaraş**, eşə könlümü? (insafmı intizar, eşə qəlbimi?).

atalsıq **adalsıq**. çox oxşar. çoç bənzər. dəng kimi.

atalsız **adalsız**. taysız. əşsiz. misilsiz. tayı. -bərabəri olmayan.

atalşıtmaq **adalşıtmaq**. salışdırmaq. tutuşdurmaq. qarşılaşdırmaq. muqayisə edmək. tətbiq edmək.

atam **-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz)**.**.
-adam başı, daşla daşı.

atam **adam.**-**baxma adam oğlunun uyruğuna**, tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

atam **-atam oğlu dura dur**, börüngə bax, ula dur! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın).

atam **atım**. sürət..
-**adam kimi** öldürmək**.**

atam -**daşdan adam olmaz**, adamdan, daş olarmış!.

atam -**kişiliksiz adam**: şəxsiyətsiz yaratıq.(**yaratıq**: alçaq adam).

atama **1**. adlandırma. **1**. term. istilah. **1**. **adama**. təsmiyə. **1**. huquqi term.

atama **adama.** başa . kəsə. -**dilsiz başa**, necə deyim kişi mən!.

atama intisab. tə'yin.

atamaq **1**. **adamaq**. adlandırmaq. ad vermək. -bunu necə **adaysız**. -**adama günü**: ad günü. ad qoyma günü. **1**. tə'yin edmək. **1**. bağışlamaq. **1**. öldürmək. **1**. bəlgiləmək. tə'yin edmək.

atamaq **1**. adamaq. atlamaq. adlamaq. atalamaq. adalamaq. atağlamaq. adağlamaq. **1**. adalmaq. andalmaq. andlamaq. andaqlamaq. anda vermək. andaq vermək. (ad vermək). and içmək. **1**. tuturqamaq. tutqamaq. əhd, şərt, peyman edmək. söz, qovl vermək. **1**. nişanlamaq. namzəd edmək. **1**. nəzr edmək.

atamaq atmaq**.** eləmək. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. sovmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

atamaq tə'yin edmək. intisab edmək. müntəsəb edmək.

ataman **{**atıcı. qoşunçu, hərbi başçılar}. **1**. başlıq. başbuğ. fərmandeh. **1**. **aytaman**. **(**< **atmaq**. **aytmaq**: söyləmək**)**. sözçü. savçı. bir qurumun, ölkənin sözçüsü. **(**soxən pəran. soxən qu**).**

ataman **1**.böyüklər toparı. **1**. atalar sayağı.

atamanlıq başaylıq. paşaylıq. başbuğluq. fərmandehlik.

atamaz tərk edəməz.

atamcaqız **adamcağız.** yazıq adam**.**

atamcıl **adamcıl** -**adamcıl qurd**: söyləncə görə (əfsanə) gecələr qurd donu geyən qadın.

atamçılıqta **adamçılıqda**. ərdəmçilikdə. adamkarçılıqda. **-**çəkini bilmək **ərdəmçilikdə baş söz**. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

atamı **adamı**. əkli.əhli. -hər bir yazı **əkli**. -yeyib içmə **əkli**. -qumar **əkli**. -din əkli. -yalançılıq **əkli**.

atamı -**iş adamı:** işərən. işgüzar. bizinismən.

atamqarçılıqta **adamkarçılıqda**. ərdəmçilikdə. adamçılıqda. **-**çəkini bilmək **ərdəmçilikdə baş söz**. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

atamlarta **-**adamlıq, adamlarda toplanıb, (birində yok).

atamlıq **-**adamlıq, adamlarda toplanıb, (birində yok).

atamlıqın -**adamlığın ərkəyi yox**, dişisi yox.

atamta **adamda.** -hər yanda pox tapılsa, **adamda tapılar**.

atamtan -daşdan adam olmaz, **adamdan, daş olarmış**!.

atan **1**. **adan**. həvəsli. dovtələb. kandid. **1**. **bıraxan**. qoyqaran. qoyqaran. tərk edən. **1**. erkək dəvə. **(# engən**: dişi dəvə**)**. **1**. enənmiş dəvə. **1**. yağı. düşmən..
-**tor atan**: **torumca**. hörümcək. örümcək. -**ağılı hörümcək çeşiti**: böğ. büvə. **1**. **artan**. çoxalan. böyüyən. (tərəqqi, siud edən). **1**. çıxan. doğan. yüksələn. zihur, tilu' edən. tale' olan. **1**. **adan**. rəhn. **1.** öldürən. cani. qatil. **1**. atçı. pis, kötü, hərzə işlərə baxan..
-topatan: **top atan**. sarığ, uzunsov (uzuncaq) doğşan (qoğun) türü..
-göy üzünə **atan daşın**, qaytıb gələr, yarar başın..
-atan satan yerimək: uzun atdımlarla, qopa qopa (lotu yana) yerimək atanmaq. satanmaq.

atan -**atan soğan**, anan sarımsaq, hardan oldun gülbəşəkər?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu, eyi qoxulu).

atan -**gürəşçin atan olursada**, yıx. (**gürəşçin**: meydanda olan rəqibin).
-atın varkən yol tanı, **atan varkən dos tanı**.
-**koruna atan bir vursa**, izləyən vursa min vurar.

atan -**tor atan**: qarınənə. hörümcək..
-**elin atan**, başı, daşdı, dilin satan, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

atan vuran. uran. çalan. salan. -**quşatan**: çəkuzat. əl oxu.
-**quşatan**: rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

atana -**aş atana**, **yastanma**, **daş atana** daşlanma. (**atana**: verənə). {abayla davran. (**abayla:** siyasətlə)}. (qarnıvı toxlatana, qoduğlanma, daşı görcək daşlanma, düşün yanıtla). **(daşlanma:** coşma).

atana **ata ana**. **(**< **əkə çəçə)**. valideyn.

atana **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

atana **-**iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, **atana qoucağı**, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

atanadan **-**asil yetməzlər **atanadan olanlar yox**, bilim əkimdən olanlardır. (**yetməzlər**:yoxsunlar. məhrumlar) (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən)**.**

atanaq **atanağ**. **1**. birbirin ('**x**' biçimində) kəsən iki cızıq. mütəqate'. **1**. çalmığ. çarmıx. **1**. iki çarpaşıq (iki dənə çapraz. zərbdər) cızıq. **1**. batillik xətti. bütlan xətti. -**atanağ çəkmək**: -sən öz keçmişivə **atanağ çəkdin**. -atanağ qurmaq: bağdaş qurub oturmaq. **1**. **çalbağ**. körpü. **1**. birbirin kəsişmiş. mütəqate'. -**atanağ** ağaclar.

atanaq xaç. səlib. iki nərsə birbirin **dik** kəsişən durum. (iki nərsə birbirin yan kəsişən durumuna **"çarpaz"** deyilir).

atanalmaq özün öldürmək. -niyə **atanalmadım**?: nədən özümü öldürmədim

atanar **adanar**. **adanur**. unutulmaz. -**adanur** kişilər, olaylar.

atançaqtan **atançağdan**. keçən vaxdan.

atanılmaq öldürülmək.

atanın **-**atalarsözü, atanın qanı, ananın canı.

atanın **-**çatırsa ərkin, **unutma atanın**. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}. -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək). (**əkə**: əçə. dişi).

atanış **1**. **adanış**. yazılış. nam nevisi. səbt nam. **1**. atanma. tə'yinləniş. bəlgiləniş.

atanışlar tə'yinat.

atanışmaq **adanışmaq**. yazılışmaq. alğutuşmaq. səbt nam edmək.

atanıtmaq **adanıtmaq**. rəhnə vermək. **(adan**: rəhn**)**.

atanma **atanış**. tə'yinləniş. bəlgiləniş.

atanmaq **1. adanmaq.** məşhur olmaq. -**adansa dadanar**. **1**. **adanmaq**. qurban olmaq. fəda olmaq. **1**. **satanmaq**. lotulanmaq. foslanmaq. ifadə satmaq. **1**. ad verilmək. **1**. kandid olmaq. **1**. bəlgilənmək. tə'yin olunmaq.

atanmaq qoyulmaq. mənsub olmaq. -başçı **atanmış**. -qazetə başçılığına **atandı**.

atanmaz -**calağ adanmaz:** calanmış sütdən nəzir deyilməz.

atanmıyan **-**keçənlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

atanmıyan **-**keçmiş yükün **atanmıyan daşıyar**.

atanmıyan **-**keçmişlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

atanta -atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

atantan **atandan**. -yükü çəkəndən sor, atı minəndən, **oxu atandan**, düşü yatandan, aşı qazandan.

atantan **-göt atandan**, küt tutandan uzaq. (uca gedib başarıq bəsləyəmən).

atantırmaq **atandırmaq**. şişirtmək. mubaliğə edmək.

atanur **adanur**. **1**. **adınan**. məzkur. zikr olunan. -adanur işlərə yasaq oxunmuş: məzkur, adı çəkilən işlərə qadağa qoyulmuş. **1**. **adanar**. unutulmaz. -**adanur** kişilər, olaylar.

ata-öbök cəddabad.

atar budur **atar büdür**. atar tutar. eniş yoxuş.

atar tutar **1**.dəğiş töküş. ötüş töküş. aşıt daşıt. gedər edər. rədd o bədəl. **1**. top təşər. qapış sapış. tə'ni zərb.

atar **1**. **"mars"** ayı. **1**. gün. günüz. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz. ***1***. adlama, ad alan. ***1***. yer qabarığı. köstəbək. -**atar tutar**: çaxırçuqur. alçaq uca. **1**.yönələn. yan tutan. **1**.fileş. **1**. **adar**. soyad. şöhrət. sicill. -**ad adar**: ad soyad.**.**
-altı atar: altı patlar.

atar **-atar batar**: səhər axşam: sübh o ğurub**.-**kişinin sözü baldı bal. **atar batar** bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)**.**
-yalanı qapar, **doğrunu atar**..
-çoğun, acısın ucuz satar, **bu gün tutar yarın atar**, sevinci harda tapar, yasa

qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) ..
-könül batır, **atar durmaz**. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur). (həvəsə, bəsdi yoxdur) (başsız könül, durmadan yürür).

atar -el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq)..
-duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, **uğur oynar dan atar.**

atar **-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**
-(**oğlan**: evlənməmiş, sevgisi olan). (**havlığar**: tələsər).

atar -müslüman türk, dinin dəğişmiş bacısın satar, **qardaşın atar**.

atar **-**olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -**bir gün atar** , bir varlığı danar dan.
-altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, **yeddi əkə can atar**, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.
-dörd oxçu, **bir güdüyə ox atar**. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).
-qılış qında **pas atar**.

atar -ilkin eşək sürən at minsə, özün bilməz, **hovalanıb, göt atar**.

ataraq kəlləbaş. kalabaş. dik qafa. inad. sərkeş.

ataraqmaq kəlləbasmaq. dik qafalıq edmək. inad edmək. sərkeşlik edmək.

atarı -gedər evrən **durmaq bilməz axarı**. (**aşar acun** durmaq bilməz axarı).

atarılmaq başarılmaq. istart vurulmaq. yola salınmaq.

atarqaçar **atar qaçar.** arda qoyub uzaqlaşan. keçər gedər. başdan savar. e'tibarsız. bəfasız.

atarlamaq ayıblamaq. ləkəmək. yazğılamaq. suçlamaq.

atarlar -doğru olsam ox kimi, **yabana atarlar məni**, əğri olsam yay kimi, əldə tutarlar məni. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).

atarlı budurlu **atarlı büdürlü**. atarlı tutarlı. enişli yoxuşlu.

atarmaq **1**. (yola atmaq) yola salmaq. uğratmaq. -qonağı **atar**, başıvı qutar. **1**. **atartmaq**. başarmaq. istart vurmaq. **1**. **atarmaq**. **atartmaq**. (ocağ üstünə atanağ (çaprazına qoyulan şiş) qurub qazanı qoymaq). asmaq. (ocaq üzrə haçağdan qazan asıb yemək pişirmək). -qazan **atarmaq**: qazan **asmaq**, yemək pişirmək.

atarpası **at arpası.** at yemi vergi çeşitlərindən.

atartmaq **atarmaq**. başarmaq. istart vurmaq.

atartutar -**atar tutar**: opqur topqur. yumur yuvur. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı.

atartutar **atar tutar.** -durmuşu boş tutmayın, **atar tutar saymayın**, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

atasaqun **atasağun. > asun**. həkim.

atasaqun **atasağun**. döktür. döktür bəy.

atası **1**. bollu boluna. -**atası** sovğat gəlmiş. **1**. çox dərin, qızqın olan. -**atası** istək: dərin istək. **1.** işarə barmağı. (güllə atmada çaxmağı çəkən barmaq). **1**. **adası**. şibhi cəzirə.

atası -**atası kəsir**, bala baltalır (birbirindən kopoyğludurlar).

atası **-**dığıya qız verənin, anası batsın, ər verənin, **atası batsın**. (**dığıya**: ermənіyə).

atası dan bozardı: dan atası oldu.

atasın atasına çəkmiş.

atasın -**balasın gördün, atasın sorma** (balanı tanıdınsa, atasın tanımışsın) (bu söz, kişini, oğul, uşaq eğitiminə çağırır).

atasın -elini sayan, dilini danmaz, **dilini danan, atasın anmaz**! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz)..
-**atasın anasın itirmiş:** qıran. qırın. öksüz. yetim..
-doğru olursa qadın, **doğul tanır atasın**. (**doğru**: düz). (**doğul:** oğul). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır).

atasız -**anasız atasız**: çetim. (**çet**< yad. qırağ). yadanmış, yadlanmış, uşaq. yetim.

atasuq **adasuq**. aralus. şibhcəzirə.

atasun uçtun. bir olayın birdən üz verməsin bəlirir. ittifaqi. təsadüfi. nagəhani.

ataş **adaş**. ad qoyma, taxma.

ataş **adaş**. **qadaş**. **1**. dos. yoldaş. **1**. and qardaşı. siğə qardaş.

ataşa otaşa. çalaşa. savaşçıl. döğüş, vuruş istəklisi, dəlisi. (cəng əfruz).

ataşıq **adaşıq. 1**. ayaşıq. aydaşıq. mütəmayiz. təmyizli. müşəxxəs. **1**. birbirindən savalanmış, ayrılmış, təfkik olunmuş. **1**. ayrım. fərq. təfavüt. dəğşik. təfazül. muğayirət. təbayün.

ataşlamaq **adaşlamaq**. **adlamaq**. **adatmaq**. **adlandırmaq**. **adamaq**. ad qoymaq, taxmaq.

ataşma **adaşma. azaşma.** çaşma.

ataşmaq **adaşmaq**. azaşmaq. çaşmaq. sapmaq. kırıxmaq. iştibah edmək. -yolunda **adaşıb** qalmayasın.

atatan **adatan**. **adayan**. **1**.həsr edən. **1**.nəzr edən.

atatan **atadan. atladan.** quşqudan. mühərrik.

atatan **-**azcaq olursa oğul uşağın, **dosdan atadan baydan gör**. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).

atatmaq **1**. **adatmaq**. qurban vermək. fəda edmək. 2. itiyinə, zərərinə satmaq. **1**. **adatmaq**. həsr edmək. ixtisas vermək.

atatmaq **adatmaq**. ad vermək.

atatmaq **adatmaq**. kandid edmək.

atatur **atadur**. (başda duran ata). (yer üzündə birinci olan ərkək kişi) həzrəti adəm.

atavlı **adavlı**. atanmış.

atavutmaq çalğatmaq. təhrik edmək.

atay **1**. **aday**. kandid. **1**. sevik, əziz ata.

atay **aday.** aytuv. aytul. kandid. namzəd.

atay **aday**. kandida. -adaylıq dərgəsi. kandidalıq rütbəsi.

atayaq **1**. **atayak**. ata doğan. atanın yaxınları, qohumları. **1. at ayağ.** çapraq. çalat. çox çalaq, iti. **1**. **atayak**. **(**< **ata**. **ataq** + yak: yaxa**)**. yolu atlamaq üçün yayalara özəl izlənən **(**nişanlanan**)** keçit. xətkeşlik.

atayan **adayan**. **adatan**. **1**.həsr edən. **1**.nəzr edən.

ataylıq **adaylıq**. kandidalıq. -adaylıq dərgəsi. kandidalıq rütbəsi.

atayu **adayu**. **(**seçilmiş. ad almış**)**. ada. **(adlı**. ad çıxarmış. ad qazanmış**)**. sevimli. əziz. -**ada xatun**: sevimli, mütəşəxxis qardın. -**ada bala**: əziz balam. -**ada sevgili**: seçilmiş, bəğənilmoş mə'şuq. **1**. avınc. ağuc. ağunc. **(**< **avmaq**: **tutmaq)**. gözdə. məhbub. mə'şuq.

atayut (anavətən).

atba at **adma ad**. **adba ad**. birə bir. birin birin.

atba salba. şillik. -top **salbası** gurladı.

atbaxar **atbaxar** at baxıcısı. mehtər.

atbaş **1**.qurra. məğrur. **1**. ürəyi kövrək olan. incik ürəkli. **1**.inancağ.

atbaş qonğur**.** (özünü beyenmiş). mağrur.

atbaşçı önatçı. öndə gedən atçı.

atbaşı çiğin çiğinə, yan yana oluşanlara, gəlişənlərə, duruşanlara söylənir. -**atbaşı** sana durdular. -**atbaşı** duran ağaclar. -**atbaşı** gəlib, **atbaşı** qayıtdılar.

atca tə'nə.

atcalı tə'nəli. -**atcalı sözlər**: tə'nəli sözlər.

atcan **1**. müntəhir. intiharçı. **1**. öldürən. cani. qatil.

atcanmaq intihar edmək.

atcuq **atcuğ**. günün, nərsənin çıxan çağı.

atçamaq tale' olmaq.

atçanmaq **atcanmaq**. intihar edmək.

atçı -**çəpər atçı**: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

ateyləm **adeyləm**. infinitiv. məsdər.

atəş **1**. küy. küyük. qor. od. -söz **küyünə** tutmaq: durmadan söyləmək. -bu **küyə** düşəli. -eşq **küyü küydürər**. **1**. yanqın. **1**. **otaş**. qızığ. **1**. otaş! (otaç).
-**atəş!**: -**yak!**. çaxun!. alut!. (od alıtma).

atəşbəs atəşkəs. uruş toxtaş. toxtaruş. -**toxtaruş anlaşması**: atəşkəs şərtnaməsi.

atəşfişanlıq çaxınlıq. çanlıq.

atəşfişanlıq çalçarığ. çalyarığ.

atəşxana odac (**odçatı**) odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar.

atəşin < otaşın.

atəşin qoruldaq. odlu. atəşli.

atəşin **odşun**. odlun. istin.

atəşin otun.

atəşqəs **atəşkəs**. **atəşbəs**. uruş toxtaş. toxtaruş.

atəşli qoruldaq. odlu. atəşin.

atəşli yanğan.

atı **1**. **atığ**. **atuğ**. tir. güllə.

atı **-adı tutulmayır meşədə**, küsmüş ayı meşədən!.
-**qız adı**: ağpamıq. göyçəklikdə, arınlıqda, saçıqlıqda taysız.
-yükü çəkəndən sor, **atı minəndən**, oxu atandan, düşü yatandan, aşı qazandan.

atı -**atı çabıq**, əti çapıq. (**əti çapıq**: əti hazır. əti kəsik, doğraq). (atı çabıq, çapıq, yüyrək, hızlı olanın, yaşamda gücülü yetərli olur).
-baxtı yürük, **atı yürükdən iləri**.
-**atı at yanında bağlasanğ**, soydaşmazsa, suvdaşar. (**suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər). (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy)**.**
-atı saxlayan, oğlu əkləyən tanır. (**əkləyən:** əkidən. eğitən. becərən. tərbiyət verən).
-oğlu lələsi, **atı əkdısi tanır**. (**əkdısi**: mürəbbisi).
-gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, **bulsun atı yarıqlıq** (rahatlıq. iltaf. asayiş).
-çivi çalı, **çal atı**, at atlını yürüdür. (**çalı**: nalı).
-**yad varlının adı tanış gələr**, tanış yoxsulun **adı yad**.

atı -**günlərin adı var**, yemişlərin dadı var..
-**sevdiğim çiçek**, **adı gerçek**.(gerçek: gerçək. doğtur. həqiqət.). (çoxlarına, tikanlıqda bitən, qoxusuz boyasız gülün adıdır)..
-**atı, arıyanda gör**!, eydi, qarıyanda gör!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: göztlə. bax. baxmaçılıq ed.).(**eydi**: eyidi. iyidi. iğidi. igidi.).

atı **-**qınsız **yerin adı yox.** (**qınsız: qıyınsız** . əzabsız. zəhmətsiz)..
-biri var özü yaman, **biri var adı yaman**..
-**dəmirçi atı, taxovsuz olur**. (**taxov. nal)**..
-**bilik atı arımaz**, donu tozumaz.

atı **-qocalığın adı ağır** özü yüngül. (tez gəlir). (tez qonar qapıya). (başı topla işin bitirə).
-qocalığın adı uzaq özü yaxın. (ölməyə nə qaldı ki).

atı -**uzaq yol atı sınlar**, ağır gün əri. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..
-**orta yolda atı ölmüş**, orta yaşda qadını..
-adı çıxmışların, bağlı qapısı..
-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır**, atıb birbirizi ayrılmayın amandır.

atı -**adı qalsın**, yadı dursun.
-**atı yorğana** kimsə çatmamış.(**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz). (işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar).

atıb -**atıb dala vurmaq**: tipəkləmək.

atıb -**atıb gedincə**, əkib ged**.**.
-dan<u>atıb</u>. səhər açmış**..**
-yatıb ölüncə, **atıb öl**: oturub ölüncə, yarışda, çalışda, döğüşdə öl.

atıb **-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır, **atıb birbirizi ayrılmayın amandır**.

atıb **-çulxasın atıb** çılxasın qoru. (**çulxasın**: geyimin). (**çılxasın**: için. ruhun).

atıb daşlab. tərk edib. -**daşlab qaçdı**: ötürüb qaçdı. -**daşlab getdi**: ötürüb getdi. -**daşlab qoyub**: atıb bıraxıb.

atıb daşlayıb. -sındırıb **daşlayıb**. -öldürüb **daşlayıb.**

atıban -**neredeyse atıban dan**, doğacaq gün, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik.

atıcı **1**. atqır. atuğçı. **1**. sütəçi. inad. **1.** ötücü. müfrit. ziyadə ro. **1**. atığçı. atuğçı. ox, tir, güllə atan. **1**. ətacı. bədəxlaq..
-ata ata **atıcı**, baxa baxa baxıcı olar.

atıcı **1**. ovçu. şikarçı. tirəndaz. **1**. çox danışan. **1**. aytıcı. sözçü. suxənran. **1**. xəbər quzari. **1**. söz saxlamayan. **1.** qoğucu.

atıcı **1.ətacı.** yumuşaq söyləməyən. **1**.uydurucu. yalançı.

atıcı -**çəpər atıcı**: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil).

atıq **1**. açıq. ələni. **(# ötük**. **örtük**. gizli. məhrəmanə. məxfi**)**. **1**. **atuq**. qaruq. qarqaduq. məlu'n. atılmış. lə'nətli. **1**. **adıq**. əhd. peyman. **1**. qozuq. bər cəstə. 2. **salma**. layihə. tərh. **1**. dik. yoxuş. **1**. mənşə. başlanğıc. **1.** yalağ. ləb pər. **1**. qozuq. **1**. bər cəstə. **1**. dik. yoxuş. **1**. mənşə. başlanğıc. **1**. **(atmaq**: işləmək**)**. əktiv. fəal. **1**. **atuğ**. atı. tir. güllə. **1**. yalağ. ləb pər. **1**. iti. tez. -**atıq** ol: tələs. tez ol. **1**. tələsik. sürətlə. -**atıq** gəlib keçdi çağım. **1**. **atığ**. (**çatığ**). yoğurd, süt kimiləri çalıb qarışdırma üçün neçə çatılı (qollu) arac. **1**. tanınmaz. na mə'lum. na müşəxxəs. **1**. **atğıq.** na xalis**..**
-atığ boyalı: ağnavaz. ağyağız. kəmrəh.

atıq atılmış. -**atıqlar**: atılmışlar.

atıqar **adığar**. **(**ad çıxarmış**)**. adlı. məşhur.

atıqiz **adı giz**. adı saxlı. adı gizli, sırlı, məxfi.

atıqlamaq **adıqlamaq**. saxılqamaq. əhd bağlamaq. peyman bağlamaq.

atıqlamaq **atığlamaq**. **1**.**atuğlamaq**. **atılamaq**. tirgələmək. güllələmək. **1.**cəzalamaq.

atıqlaşmaq **atılaşmaq**. **atuğlaşmaq**. tirgələşmək. güllələşmək.

atıqlaşmaq itinmək. itikləşmək. tezinmək. tezgişmək. tosunmaq. canlaşmaq.

atıqlatmaq **atığlatmaq**. **atuğlatmaq**. **atılatmaq**. tirgələtmək. güllələtmək.

atıqlı **adıqlı**. adı çəkilən. namlı. namburdə. məzkur. məşhur. tanılqan.

atıqlıq **adıqlıq**. **1**. ad verməyə, almağa dəğər. **1**. adı çəkilə bilən. -bu ölkənin **adıqlıqlarından** biridə sizsiz.

atıqlıq itiklik. itizlik. çapdaçlıq. çaqqanlıq.

atıqmaq **adığmaq**. adlanmaq. ünlənmək. tanıqmaq. tanqalmaq.

atıl **adıl**. **1**. almaş. zəmir. **1**. əşil. mütəşabeh. muşabeh. qabili muqayisə. -adıl **adlar**. -**adıl** davalar. -bu ki onla **adıl** değir. **1**. əşil. analoq..
-**adıl əşil**: tay bərabər.

atıl -yavaş atıl, o yandan düşərsən.

atıla **-atıla atıla**: bökə bökə. səkə səkə. -təpilənmiş top, **bökə bökə** getdi: çırpalanmış top, **səkə səkə, atıla atıla** uzaqlaşdı.

atılamaq **atığlamaq**. **atuğlamaq**. tirgələmək. güllələmək.

atılan -**atılan ox**, aydılan söz qaytmamış. (**aydılan**: deyilən).

atılan **-atılan oxsa**, saxlanmaz, aytılan sözsə, tutulmaz. (**aytılan**: deyilən).

atılan dışlanan.

atılar -dəğişməyən toplum, **atılar**!

atılaşmaq **atığlaşmaq**. **atuğlaşmaq**. tirgələşmək. güllələşmək.

atılatmaq **atığlatmaq**. **atuğlatmaq**. tirgələtmək. güllələtmək.

atılı **-**satılı mal, **atılı ox**. (satılmış mal, atılmış ox).

atılıb -**atılıb düşmə**: atlağuş.**.**
-atılıb düşmə: səkləş.

atılıb -**atılıb düşmək,** səyirmək < səğirmək. səkirmək. hopbanıb düşmək. oynamaq.

atılıq yarlıq. fərmanlı. buyruqlu.

atılqan sayılqan çalışqan, bacarıqlı keçərli.

atılqan **atılğan**. **1**. tüpün. **1**. acar**..**
-atılğan yoldız: göktaşı. akanyıldız.

atılqı buyruq. fərman. dəstur. əmr. -**atılğız** olsun. -**atılqı** düşmək: fərman çıxmaq.

atılma atlış. səkriş..
-**atılma səggisi**: uçda.

atılmaq **1**. **səkrimək**. **səkmək**. **səkirmək**. **sikirmək**. **saçrımaq**. **sikrimək**. sıçramaq. -**səkrib düşmək** atılıb düşmək. -başına **sikirmə**. **1**. çıplamaq. zıplamaq. -qar topu **çıplamaz**. **1**. səpçimək. səçrəmək. saçramaq. **1**. tüpünmək. fışqırmaq.**1**. dışlanmaq. **1**. başqa birisi ilə öldürülmek. **1**. səkləmək. sıçramaq. **1**. təpsinmək. -eşitcək yerindən **təpsindi**. **1**. tosunmaq. (# **tusunmaq**:tutunmaq)..
-gen çayları səkib, dənizlərdən üzüb, uca dağları aşıb gəıldim**..**
-atılıb düşmək: çönbükmək**..**
-atılıb düşüşmə: çönbük.

atılmaq bökmək.

atılmaq çaxmaq. -**çaxıb** oynağdan yorulmaz uşaq.

atılmaq pökmək. bökmək. daşlanmaq. sıçramaq. -**ürəyi pökdi**: ürəyi atdı. -**pökə pökə**: atıla atıla. -**pöküb düşdü**: atılıb düşdü.

atılmalı atılmalı atrağ**.** atrağı.

atılmamış -**daş atılmamış**, yemişsiz ağaca.

atılmazsa **-**inandığın daş olsa belə, **atılmazsa mənə, keçinməliyəm**!.

atılmış atıq. -**atıqlar**: atılmışlar.

atılmış atıq. atuq. qaruq. qarqaduq. məlu'n. lə'nətli.

atılmış **-eldən atılmış**, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

atılmışlar dışlanmışlar.

atım **1**. atılan nərsənin gedə bilən aralığı. məsafət. **1**. bir yola (hər kərədə) işlənən ölçüm. -iki **atımlıq** çay. -bir **atımlıq** barıt. **1**. **atam**. sürət. **1.** az. (# **qatım**: təlim. çox miqdar). -**bir atım:** bir az (az miqdar.). (# **qatım**: təlim. çox miqdar). **1**. və'də. -gündə iki **atım**. **1.**ox atma. oxçuluq. tirəndazlıq. -**atım ər**: **atımlı ər**: **atımlıq ər**: ox atmada, işində başarıqlı, mahir olan..
-**adım adım**: ağrın ağrın. yavaş yavaş**..**
-atım atım: 1. bala bala. **1**. yer bə yer. dağınaq. səpili. **1**. tikə tikə..
-**bir adım** alğa, ikisi arxa..
-**adım daşlamaq**: qədəm atmaq**..**
-yazmaz atım olmaz, yanığmaz bilgə (çaşmaz (yahalmaz) ox, yanılmaz bilən (bilgin).

atımçı həllac.

atımçı həllac. pambıq atan.

atımlamaq **adımlamaq.** qədəm vurmaq.

atımlar qədəmlər. -arzılar sarı qoyulan atımlar.

atımölçər **adımölçər.** padometrə.

atın **1**.tələsik. **1**.**atış.** təpiş. **1**. tələsik.

atın -adın çəkmə, özün gətir..
-daşqanın təkəri, atın yəhəri..
-yaranmasa kimi kimdən, adın çəkməz dibdibindən..
-adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz)**..**
-orta yolda ölməsün atün, orta yaşda itməsün xatun**..**
-sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya.

atın **adın**.-**adın çək**, qulağın bur**..**
-orta yolda atını qoru, **orta yaşda**, xatını.

atın azman. **1**. xariqüladə. ə'la. **1**. qırdan. iğdiş. kəsik. biçmə. əxdə.
-**adın ağzına almaq:** adın çəkmək. anmaq. yad edmək.
-ara yolda malın qalmasın, **orta yolda atın ölməsin**.
-**atın varsa**, nəyin yoxdur, atın yoxsa, nəyin vardı.
-**atın varkən yol tanı**, atan varkən dos tanı.
-**duyanda adın**, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, səssizcə gülüm könül ağlayır.
-itin yügürəni, **atın yürüyəni**.
-**tutub atın**: batil edin. alıb dışlayın**.** -**yaramazları alıb dışlayın. (alıb dışlayın:** tutub atın. batil edin).

atın -çox deyən yanılar, **adın bilənçi qoyar**.

atın -palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb **atın arır**. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

-yamanın adın çəkmə, **adın çəkdin**, üzün görmə, üzün gördün, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan)**.**

-atın yorqa, uzaq yolu yaxın gör!.

atın! : **1**. zuhur ed. gözün. başlan. peyda ol. **1**. artın!. çoxal!. ilerle!. isyan ed!. **1**.açıl!. fərəhlən!. iyilən!. **1**.dirin!. canlan!.**1**.döğüş!.

atına **-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz).

atına -**türk sözü yaraşır türkün adına**, tez düşər, kim minər özgə atına..
-türk sözü yaraşır türkün adına, tez düşər, **kim minər özgə atına**.

atına -**atına baxan**, ardına baxmaz.

atınan **adınan**. adanur. zikr olunan. məzkur. -adanur işlərə yasaq oxunmuş: məzkur, adı çəkilən işlərə qadağa qoyulmuş.

atını -özünü bilməsəndə, **adını bil**.

atınqıtmaq özün öldürməyə itmək.

atınqmaq **adınğmaq**. **adınmaq**. adlanmaq. adı çıxmaq. tanınmaq. məşhur olmaq.

atınmaq **1**. **adınmaq**. **adınğmaq**. adlanmaq. adı çıxmaq. tanınmaq. məşhur olmaq. **1**. **atqınmaq**. ələnmək. rədd olmaq. mərdud olmaq. **1**. kəndi istəyi ilə ölmək. **1**. özün öldürmək. xodkoşluq edmək. **1.**tə'nə vurmaq. **1**. rədd olmaq. -bu il sınavda on kişi **atınmış**. -keçən il **atınan** olmadı. **1**. aydınmaq. oyanmaq. -**atınmış** ölkələr. **1**. ösüşmək. gəlişmək. tərəqqi edmək. -**atınma** yolları. **1**. azınmaq. avınmaq. öğünmək. şişinmək.-nəyivə görə belə **atınırsın**. **1**. su istifadə edmək. **1**. məğbun olmaq. -biz genədə **atındıq**. **1**. mənfur olmaq. -**atınmışın** biridir. -**atınmışlar.**.
-toğan atınmaq: kuf uçmaq.

atınmaq **1**. adınmaq. azınmaq. çaşmaq. -qabağbaş **atınmaz**: qanmaza hər yol düzdür. **1**. ilşinmək. ilişdirmək. intiqad, tənqid edmək. -yetər yetməzə **atınma**.

atınmaq özün öldürmək.

atıntan **-**adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!

atıntı **-verdin adındı**, yedün dadındı, sandıkdakı yadındı.

atır **adır**. təpə. tüpə. -**çöl adır**: çöl təpə.

atırqal **atqal. 1**. təpə. toma. bükdə. püşdə. **1**. nərsənin ən yüksək, uca yeri. atırqal. atqal. uca. -dağın **atqalı**, **yatqalı**: dağın n uca, ən alçaq yeriə. **1**. zirvə. tiriz. qullə. amac.

atırqan **adırğan**. (< **atmaq**). atılı tutulu, dərə təpəli yer. təll poştə.

atırma **aşırma**. **(**> **adrəm (**fars**))**. atın, nərsənin yarağı, zin o bərg.

atırsa **-**gecə boylu **dan atırsa** doğular.

atırt **adırt**. **ayırt**. fərq. -**adırt** qoymaq.

atırtmaq ayırtmaq **(**iki şeyi birbirindən**)**.

atısaç saçma sapan. həzyan.

atısaqlı **adı saxlı**. adı giz. adı gizli, sırlı, məxfi.

atış **1**. cəng. **1**. uc. haçar. rəmz. -**ucu** nədir: rəmzi nədir. **1**. kinayə. -onun sözləri **atışsız** olmaz. **1**. **atuş**. tələş. dalaş. təpiş. təpilti. sırsıntı. qoşuşma. çırpınma. çarpınma. təkapu. cəst o xiz. **1**. təpiş. **1**. **atın.** təpiş. **1.(**tir əndazlıq). **1**.cücəriş. pöhəriş. pöhrə vermə. **1**.tərəqqi**..**
-atış yasış: səza cəza..
-**əriş atış**: **əriş arğac**. əriş örüş.

atış **1**. doğuş. ucalış. yüksəliş. çıxış. diriliş. artış. **1**. saltav. soval. sovalğa. gəzək. mahana. **1**. nədən. illət. **1**. qatış. sapış. **1**. əkiş. saçış. **1**. ataq. qəşş. **1.** əkiş.

atış **1**. oduş. od açma. **1**. **aytış**. değiş. munazirə. **1**. (dərgirlik. bərxurd.).

atışı **-aldış atışı**, qınasız olmaz, toyla düğün zırnasız. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) .

atışıq dərgirlik.

atışınmaq **1**. **atığlaşmaq**. **atuğlaşmaq**. birbirin tirləmək, güllələmək. 2. tələşlanmaq. dalaşlanmaq. savaşmaq. təpişinmək. təpildənmək. sırsınmaq. qoşuşmaq. çırpınmaq. çarpınmaq. təkapu, cəst o xiz edmək.

atışıtmaq **1**. **atığlatmaq**. **atuğlatmaq**. savaşdırtmaq. tirlətmək, güllələtmək. 2. tələşlatmaq. dalaşdırtmaq. təpişitmək. təpiləşdirtmək. sırsışdırtmaq. sırsıtıtmaq. qoşututmaq. çırpışıtmaq. çarpışdırmaq.

atışlamaq **1**. ad edmək. adlamaq. adaqlamaq. qaralamaq. nişanlamaq. namzəd edmək. **1**. simgələmək. imgələmək. damqalamaq. dağlamaq. izləmək. izlətmək. markalamaq. nişanlamaq.

atışlıq amacqah. nişanqah. baxıncaq.

atışmaq **1**. atəş, od açmaq. odaşmaq. **1**. döğüşmək. savaşmaq. çalşınmaq. salşınmaq. salışmaq. salqışmaq. səlgişmək. (değişmək. bəhs edmək).

atışmaq **adışmaq**. **azışmaq**. sapmaq.

atışsız kinayəsiz. -onun sözləri **atışsız** olmaz.

atışta **artışda**. artmada. qalxışda. -önəğlər (qiymətlər) durmadan **atışdadır**. -**atışda** olan topluqlar. -bu **atışda** ardışsa (gedsə) nə olacaq. (**ardışmaq**: (< ard). gedmək. dəvam edmək).

atıştırmaq **atışdırmaq**. hapır hupur yemək.

atıta **atıda** .-daşqaçı gözlü olsa, **kor atıda yönətər**.

atıtır -əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, **yaxşılığın soy adıdır**.

atıtmaq **adıtmaq.** adın tutmaq. adın çəkmək.

atıtmaq ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

atıvalmaq dövlətin, bir yiyəliyə (mülkü), tapısız, parasız yiyə durması. musadirə edmək.

atıya -**uşaq atıya qaytarsa sözü**, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.

atız {tuxum} **(**atılan yer**)**. tarla **(**dərilən, düzülən yer**)**. əkin **(**əkilən yer**)**.

atız **1.** köprü. -çay **atızı** yıxılmış. **1**. iki qol, yaxa arasında qurulan bağ, rabitə. bağıc. **1**. kinayə.
-**atız atızlamaq.** atızlamaq. **atızmaq**. (**atız:** kinayə). kinayə edmək, vurmaq.

atız **adız**. -**adız tanış ürəkdə**, anırsamır baş məndə. (**anırsamır**: yadına gətirmir).

atızlamaq sədd, bənd çəkmək. **1**. təfkik edmək

atızmaq (**atız:** kinayə). **atız atızlamaq. atızlamaq**. kinayə edmək, vurmaq.

atızmaq bir müzik aləti çalmaq.

atqa qara. ittiham.

atqal **aşqal**. artıq, yartıq qalan.

atqal atğal. həddiəksər. -atğala yetdi. -atğal.

atqalı **atğalı**. həddiəksəri. ən çoxu. ən sonu. nəhayəti. -**atğalı** neçə olur. -**atğalı** beş. -**atğalı yatğalı**: həddiəksəri həddiəqəll.

atqalmaq **atğalmaq**. (<> **ayağınmaq**). bitmək. qurtulmaq. sonərmək.

atqalmaq **atğalmaq**. **atağanmaq**. dağanmaq. dalqanmaq. talaşlanmaq. çalağaşmaq. çalışmaq. çabalamaq. uğraşmaq.

atqaranıb -qat qat döşək döşüb uçub üstünə, yuvarlarıb, **ağdaranıb** yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

atqarıq **ağdarıq. aktarık.** edgərik. icraiyyə. -ortalıq **ağtarıq** komitəsi. (mərkəzi icra komitəsi)

atqarış **ağdarış. aktarış.** edgəriş. icra.

atqarmaq **adğarmaq. adğurmaq. andğarmaq. anğarmaq.** and vermək. -kimə inanırsan kimə **anğarım.**

atqarmaq **ağdarmaq.** icra edmək.

atqarmaq **ağdarmaq. aktarmaq**. edgərmək. icra edmək.

atqat **1.** altın. zerzəmi. qovuq. **1**. **altqat**. zerzəmi. bodrum. dalban (< **dal**. **alt**). **1**.**altqat**. dipqur. dibqur. diqur. zerzəmi.

atqay babacığım.

atqaytarım at çapım aralıq. (yarışda bəlli aralıq, məsafə).

atqazlamaq < **ötgəzləmək**. başdan edmək. özgəyə salğıtmaq. (**salğıtmaq:** həvalə edmək).

atqı (**aşqı. ötgü**). {> **uçqu. uşqu**}. **1**. hər nəyin üstünə, üstündən yatırılan, (dirək, örtgü kimi olan) nərsə. (qapı başlığı. əğin üslüyü. baş örtüyü. dirəklə çatı arasında qoyulan tikə. körpü) **1**. nərsəni quran bölüklərdən hər biri. cüz'. -bunun ondan iki **atqısı** bitmiş. -bir atqı: hər kərədə işlənən qədər. **1**. artqı. arda qalan, bıraxılan nərsə. **1**. itgi. ziyan.

atqı (çiyindən, boyundan salınan uzun parça). çalğı. salğı. şalğı. şal.

atqı **1**. çalqı. şal < çal. sal. aşırma. alçur. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl). **1**. məkik sapı..
-**atqı təpgi**: sorqu təpgi. (bir yığvada, toplumda) verilən sorqu, atılan konu (lara) göstərilən təpgi, reaksiya.

atqı arğac. dəzgahda əninə uzanan tellər. sərgəc. pud.

atqıç məncənaq.

atqıq **atğıq.** atıq**.** na xalis.

atqil **atgil**. altı bucaq.

atqılama arğaclama. dəzgahda əninə uzanan tellər sərmək. sərgəcləmə. pudlama.

atqılamaq **adqılamaq**. yad edmək. ad çəkmək. zikr edmək.

atqım **atğım**. **ağdım. ağım. -bir ağım yer**: bir atımda çıxılan ucalıq.

atqınış həyəcan.

atqınışmaq həyəcanlanmaq.

atqınmaq **atınmaq**. ələnmək. rədd olmaq. mərdud olmaq.

atqır **1**. kəsət. qırçıt. sansor. **1**. nişançı. tüfəkçi. atıcı. atuğçı. tirəndaz. -elin oğlu, qulluq qılar yurduna, kəsgir qılıc, atqır yaraq, at bilən.

atqır **atğır**. nişançı..
-atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

atqırıtmaq qırıb tökmək. qırqıtmaq. kəsətləmək. qətl o qital edmək.

atqış **atğış**. atma.

atqıtmaq kəsətləmək. qırçıtmaq. sansor edmək.

atqulaş **atğulaş**. (munaziə, muşacirə edmək).

atqulaşmaq **atğulaşmaq**. **atışmaq**. (munaziə, muşacirə edmək).

atqur yastaq. asdarlıq. bir qurumun, işin, yapının təməl qatı, bölümü.

atqurlamaq yastağlamaq. asdarlamaq. bir qurumun, işin, yapının təməl qatın qurmaq.

atqurmaq **adğurmaq. adğarmaq. andğarmaq. anğarmaq.** and vermək. -kimə inanırsan kimə **anğarım.**

atla **-atla iyid,** biri ürkər, biri qorxar.

atla -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

atlağan sayın her adımda.

atlaq **atlağ**. **bilgə**. **1**. bəlirti. **1**. işarət. **1**. iz. **1**. tə'rif. tovsif.

atlaqan **atlağan**. savaşçıl.

atlaqı **atlağı. 1**. atlama**.** yolağı. xət keşlik. yolu atlama üçün xət keşlik olmuş yer. **1**. bir hən bir yox. -**atlağı sayış**: bir hən bir yox sayma.

atlaquc **atlağuc**. **aldağuc.** çaplus.

atlaquş **atlağuş**. atılıb düşmə. (təkapu. cəst o xiz).

atlama **1**. **atlayış**. cəhiş. **1**. **atlayış.** (səvar kari). **1**. oğduğ. abdığ. ayran. su atılmış (qatılmış) yoğurt. yüngül, yumşaq, xəfif olan. **1**. qənov daşı. **1**. atlağı. yolağı. xət keşlik. yolu atlama üçün xət keşlik olmuş yer.

atlama **1**. çətirçilərin uçaqdan özünü atma işi. səkriş. (pəriş).

atlama **açlama**. **susun**. **1**. oğduğ. **1**. su ilə açılmış yoğurt. ayran. eyran.

atlama **adlama.** aytığ. aytış. aytılış. nişanlama. namzədləmə.

atlamaq **1**. (dəğmədən) ötüb keçmək. -sayıları, bir hən bir yox **atladıq**. **1**. üstündən keçmək. göz yumub keçmək. -onun suçlarının tümün **atladı**. **1**. atdım basmaq. ayaq basmaq. **1**. keçmək. **1**. önəmsiz saymaq. **1**. unudub əldən vermək, itirmək. unudaraq qoyu vermək. -haçarlarımı bilməm harda **atladım**. **1**. unutmaq. -dediklərimi **atlama**. **1**. unutmaq. yadatmaq. yaddan çıxartmaq. düşürmək. salmaq. -acıları **atla**, yaxcıları **yadla**. -sizin öğütləri çoxdan **atlamış**. -nə dediz heç biri yadımda değil, hamısın **atladım**. -onun **atacın** (adresin) atladım. -dediklərimi **atlama** ha!. **1**. keçmək. salmaq. ötürmək. qaçırmaq. rədd eləmək. -bu səfənin iki xəddin **atladız**. -bir hən bir yox **atlamış**.

atlamaq qaylamaq. hobbanmaq.

atlamamaq adlamaq. yadlamaq. unutmamaq. salmamaq. yaddan çıxartmamaq.

atlanacaq atlanıb ötülən. -**atlanacaq yer**: atlanıb ötülən yer. -bir **atlanacaq** yer tapa bilməyib suya basdılar.

atlanan **adlanan**. adlı. degən. -**təbriz degən** yurdum var. (təbriz adlı vətənim var).

atlanar **adlanar**. **-**igid qoyun **qoç adlanar**.

atlanar **-danıq dönük adlanar**, kəndi yurdun qoyan, özgə yurdun qoruyan **(danıq dönük:** gavur xain**). (**deyə bilmərəm kişi buna**).**

atlandıran **adlandıran.** ad verən. ad taxan.

atlandırış **adlandırış.** ad çəkmə.

atlandırmaq **adlandırmaq.** ad çəkmək. ad aparmaq.

atlanmaq **1**. **(**yuxarı). çıxmaq. siud edmək. -boranda dağa atlanmaq güc. -dağa **atlanalım**: dağa çıxalım. **1**. **adlanmaq.** adığmaq. ünlənmək. tanıqmaq. tanqalmaq. **1**. birdən, bir duruma çıxmaq, düşmək. üz verilmək. biruz edmək. -bilməm necə **atlandı**.

atlanmaq **1**. **adlanmaq.** adınğmaq. adınmaq. adı çıxmaq. tanınmaq. məşhur olmaq. **1**. şığırmaq. -yavın **(**düşman**)**üzrə **atlandı**..
-**atlanıb durmaq**: çox istəkli, hevəsli olmaq.

atlanmaq **1**.minmək.**1.**qaçınmaq. ehtiraz, pərhiz edmək.

atlanmış **adlanmış**. adı alınmış. adı çəkilmiş. **(**nambordə**)**. -**adlanmış** kitablar.

atlantırış **adlandırış**. ad vermə. ad qoyma. **(**namqozari**)**. -**adlandırış törəni**: ad vermə mərasimi.

atlantırma **adlandırma**. **atama**.

atlantırmaq **adlandırmaq**.yaxa çalmaq. mənsub edmək.

atlantırmaq **atlandırmaq.** yubandırmaq. salsarmaq.

atlar tə'til. -**atlar** günüm yoxdur. -ayın on beşin **yatar**, qalanın atlar: tə'til eylər.

atları -**yer adları**: toponim.

atlarıntan **-tanrı adlarından:** tanğur. bilgir. (tanağur. alim.).

atlaşan quşqunan. təhrik olan.

atlaşmaq **əprəşmək**. pozuşmaq. xərablanmaq. -yemişlər yumşaqdılar, **atlaşmadan** yeyin bitsin.

atlaştırmaq **atlaşdırmaq. əprəşdirmək**. pozğutmaq. xərablatmaq. -bu uşağı sən, **atlaşdırdın**.

atlat (skip. jump).

atlatan **1**. **atladan. aldatan**. **1**. hərrac edən.

atlatan **atladan. atadan.** quşqudan. mühərrik.

atlatmaq **1**. başdan savmaq. -bu ağır toxanıda atlatdıq. (**toxan**: təsadüf. qəza). **1**. dolayıb inandırmaq. -yarın gəlirim diyə, **atlatıb** getdi. **1.**hərraclamaq.**1.**rədd edmək. bir yerdən keçirtmək. diksitmək. disgindirmək.**1.**səbəb olmaq. bais olmaq.**1**.bir atağı (təhlükəni) başdan sovub qurtulmaq. **1**. **aldatmaq**. toğlamaq. **1**. üsürtmək.

atlatmaq **1**. qaçıtmaq. ehtiraz, pərhiz editmək. **1**. ixrac edmək. rədd edmək.

atlay **atalay.** müdür.

atlayış atlama. (səvar kari).

atlı **-adlı keçərli:** say yoruqlu. -qıs kişi **say yoruqlu** olmaz. qıs kişi savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

atlı **adlı**. **1**. adığar **(**ad çıxarmış**)**. məşhur. **1**. deyilən. değən. -böylə **deyilən (**bu adlı**)** bir iş yox. **1**. degən. deyilən. -acı **degən** sözüm yox, düşmən **degən** kimsəm yox. -əli **deqən** biri sizi sorağdı. **1**. sanal. məşhur. **1**. məşhur. şöhrətli.

atlı **adlı**. adlanan. degən. -**təbriz degən** yurdum var. (təbriz adlı vətənim var).

atlı **adlı.** yaxalı. yəxəli. mənsub..
-**ölüm adlı gül bitməz**!. (ölüm hər hançı bir üzdə olursa olsun, ürək açan deyil, gülü oxşar deyil!).

atlı **-atlı olan, altda qalmaz**. (yaraqlı ol, işi apar).

atlı çapar. (səvarkar).

atlı qazaq. gəzək..
-**adlı sanlı:**dərəkli. -keçmişin **dərəkli** kişilərindən..
-**yaman atlı el yıxar**, yavan oğru ev.

atlı **-**tüm nisgillər hamısı, çox əkilən, az cücərən, sevi adlı tuxumdandır. (**sevi**: məhəbbət).
-**atlı olan ətsiz qalmaz**. (atlı oldun, yol yaxın).
-**atlı olan yolun aldı**, atsız olan, yolda qaldı.
-oğlu olan güclü varlı, **atlı olan hər nə varlı**. (keçmişdə).
-**ağır adlı**. samballı.
-**ağır adlı.** ağır köklü. samballı. -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə.
-**atlı oldun**, yol yaxın.

atlıq **adlığ**. sicill. şöhrət. -**adı adlığı** bəllənməz.

atlıq **adlıq**. ünvan.

atlıq **atlığ.** gəlib keçən istəklər, könüllər. həva vü həvəs. həvəs. -atdan düşdü, yox **atlığdan**.

atlıq **adlıq.** zəmir. -**bəlgisizlik adlıq**: ibham zəmiri.

atlılıq **atlılığ.** qazaqlıq. gəzəklik.

atlım **adlım .-adlım qəhbə:** qaşqaküvən qəhbə (yaman) **(qaşqaküvən.** kürəyində iri ləkə olan yılxı, heyvan. qaşqası kürəyində olan)..
-adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!

atlım **adlım. 1**. sayat. tanınmış. -**sayat** yazıçılar. **1**. bəlik. məşhur. -arxılın **bəlik** dalları: tarixin adlım səyfələri. **1**. sunğur (**sunmaq**). ünlü.

atlım **adlım**. **1**. şar. car. uzaqlardan ad eşidilən. -**şarqala**: adlım qala. -**şar** dağlar. **1.** tanımal. tanınmış.

atlım **adlım.** tanlıq. tanınmış. məşhur. -tüm ölkələrə **tanlıq** ənənə.

atlımlmaq **atdımlamaq**. **1**. **atdımlamaq**. qədəmləmək. **1**. qaçmaq. -çağan (zaman) durmadan **attılayır**. **1**. yeyinləmək. -işlərin yürüşü ged gedə **attımlayır**. **1**.

atlın **1**. **adlın**. ünlün. çağrın. **1**. yazğın. müttəhim.

atlını -çivi çalı, çal atı, **at atlını** yürüdür. (**çalı**: nalı).

atlış atılma. səkriş.

atlqulaş **atğulaş**. (munaziə, muşacirə).

atma at **adma ad**. **adba ad**. birə bir. birin birin.

atma atğış.

atma azma. qayma. qırma. iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan.
-döncək yerivə daş atma. (varcaq yerivə daş atma).

atma **-**kötüsün görcək, **iyisin atma**.

atmaq **1**. < **aytmaq**. -**atdın**, qatma: (aytdın, qaytma). (**aytdın** sözü, qaytma üzü). (dediyin sözdən, üz çevirmə). **1**. ovlamaq. -bu gün nə **atdız**: ovladız. **1**. soxmaq. döğünmək. -**soxur** ürəyim. **1**. bırakmaq. geçmək. vazkeçmək. boşamaq. qoyaşmaq. qoymaq. qomaq. ötürmək. qoymaq. salmaq. tərk edmək. qoyqarmaq. qoymaq. atılmış. atmaq. **1**. işləmək. -ürək **atır**, göz yatır. **1**. salmaq. daşlamaq. -türməyə **daşlamaq**. **1**. göndərmək. -oxuş **atmaq**: kağaz göndərmək. -salıq **atmaq**: xəbər göndərmək. **1**. öldürmək. **1**. açmaq. -döşək **atıb** yatdı: döşək açıb yatdı. **1**. tüpənləmək. öldürmək. **1**. təpsimək. döğmək. -canı, damarı təpsiməyə düşdü. **1**. tullamaq. -aylayıb, tovlayıb, **tulladı**. **1**.düşürmək. -**uşağ atmaq**: uşağ düşürmək. **1.açmaq**. -güllə **açdı**: güllə **atdı**. -yün **atmaq**: yün **açmaq**.**1.**qabarmaq. şişmək.-qalan yoğur, islanmış düğü, buğda **atar**. -çoxda belə **atma** bala.**1**.**qatmaq**. -buları birbirinə **atma**. -iki sorunu birbirinə

atmadan araşdırın**..**

-boy atmaq: böyümək. ösmək. osmaq..

-**söz atmaq**: uçurtmaq. uçutmaq..

-**qoparıb atmaq**: ısırıb daşlamaq. -bu yükü boynundan **ısırıb daşla**..

-**qoparıb atmaq**: üzüb daşlamaq**..**

-adım daşlamaq: qədəm **atmaq..**

-boy atmaq: boy çözmək. (rüşd edmək)..

-**südük atmaq**: sıdırmaq. işəmək.

atmaq **1**. çıxmaq. qalxmaq. doğmaq. (tale' olmaq). **1**. ayırmaq. üzmək. uzaqlatmaq. dəf' edmək. -onu özündən **atma**. -siqarı **üzəndən** (atandan) bəri çox sinsirəm. **1**. tullamaq. tolazlamaq. tulazlamaq. **1**. qoyvatmaq. (qoymaq üçün atmaq. atıb qoymaq). -başıvı **at** yat. **1**. yerləşdirmək. işə keçmək. iqadam edmək. salmaq. qatmaq. artırmaq. bağlamaq. -biri ikiy**ə atsan** olan üç. -daşqanı ata **at**. **1.**çıpıtmaq. sıpıtmaq. sapıtmaq.**1.** atamaq. eləmək. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. sovmaq. çözmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -**başdan atmaq**: münsərif olmaq.
-**qıç atmaq**: **1**. şıllaqlamaq. **1**. bir görəvdən, işdən qaçınmaq.
-**ləngər atmaq:** ləngər salmaq. dəmir atmaq. dəmir salmaq. yerləşmək. (# **ləngər** salmaq: ləngər atmaq. dəmir atmaq. dəmir salmaq. yerləşmək).
-**zil atmaq:** çığırmaq. səsin incəsindən tutmaq. -**zil at**: çığır.
-**qıçına təkmə atmaq**: götündən təpikləmək. qoğmaq. dəf edmək. (**qıçına: d**alına. götünə).
-çalım atmaq: 1. buruq vermək. burqunmaq. 2. çaplamaq. çapalamaq. kələk işləmək. 3. qınayın, qıvırla, kölgətlə, kinayəylə davranmaq.
-itib, sürütləyib atmaq: sütrəmək. bərtərəf edmək. -**sütrə** gedsin.
-atdım atmaq:atdamaq. keçmək. -indiyədək qapısından **atdamamış**.

atmaq **1.** sovmaq. tullamaq. -başın sağa sola **sovdu..**

-alıb atmaq: ilətmək. daşımaq.

-göz atmaq: ışqalamaq. -qapıdan **ışqala**. -tərəzədən **ışqalayan** var.

atmaq -**bıraxıb atmaq**: pozqırmaq**.** bozqırmaq.

atmaq **-can atmaq:** könsəmək. könüksəmək. istəmək. arzılamaq. -onu görməyə **könüksədi..**

-baş atmaq: onaymaq. təsdiq edmək.

atmaq daşaşmaq. -özün dənizə **daşadı**.

atmaq -**söz atmaq:** taxılmaq. bənd olmaq. sataşmaq ..

-**can atmaq:** maraqlanmaq. meyillənmək.

atmaq -**təpəl atmaq**: **təpəlləmək**. **təpircəkləmək**. şıllaq atmaq. şıllaqlamaq. təkmələmək.

-qov atmaq: (**qov:**ciriqqə. cırıqqa**).** çaxmaq. -hər daşı çalsan **çaxmaz**.

atması bükgüldüsü**.** -**ürək bükgüldüsü**: atması.

atması bükgüldüsü. -**ürək bükgüldüsü**:atması.

atmatan -**dan atmadan:** dan yarmadan: ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

atmaz **1.** qırmaz. -**atmaz** ilqarın sevən kəslər. **1**.bəfalı.

atmaz bəfalı. tərk edməz.

atmaz -dün keçmədən, gün gəlmədən, **dan atmaz**, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

atmaztı -gic ana olmasaydı, öz dilini (anadilin) **atmazdı**.

atmı -**miniyin atmı eşək**, aydınlanar bəllənər. (**minik**: mərkəb) (**aydınlanar**: ışıqlanar).

atmış -**boyası atmış**: boyası küsmüş.

atmış **-tüm qayğı kitin söküb atmış**, mutluğa, sevincə ultanmış. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

atmış -**atmış, bozarmış boya:** üzürün. üzrün.

atmıştı -**arxasınca əllərin su atmışdı**.

atna atnağ. hafta.
atnağa ber tapqır haftada bir kəz.

atnaqi **adnaki**. başqası. özgəsi. ötgəsi. savrası. alahısı. digəri.

atnalıq haftalık.

atnıq **atnığ.** at yiyəsi.

atnılmaq dəf' olmaq.

atonğ! qurqol!. tamul!. cəhənnəm ol!.

atrablamaq pərtablamaq. bıraxmaq. (vaquzarlamaq).

atraq **atrağ. 1**. **atrağı**. atılmalı. **1**. nərsənin keçmişi. sabiqə. **1**. biyoqrafi.

atraq iddia. də'vi.

atraqı **atrağ. atrağ**. atılmalı.

atraqlanmaq iddia etmək. də'vidə bulunmaq.

atrəm {**adrəm (**fars**)}** < **aşırma**. **atırma**. atın, nərsənin yarağı, zin o bərg.

atrıq **atrığ**. sürülüb əkilməz bayır, yan yer.

atrım **aşrım**. nərsənin üstündən salınıb, iki yanından sallanan nərsə. (həmayil). -**at aşrımı**: atın üstünə salınan örtük. -qılıncın **aşırım** salmış: qılıncın sapın boyunla çiğin aşırmış.

atrım **ayrım**. **1**. **adrım**. **azrım**. sayrım. payrım. bir para. bərxi. bə'zi. **1.** artırılmalı. əlahədə. **-ayrım** sözüm yox.

atrımlamaq **aşrımlamaq**. yəhərləmək. zin yaraqlamaq.

atrış **ayrış**.

atrış **ayrış**.

atrun ayun. ayrun. yabun. yabrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

atsala atıb tulla. -kin yolun bıraq, çin yola yolun, yaşamın yasa, **atsala donun**. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə).
{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}.

atsan **adsan**. çəkit. şöhrət.

atsanı **adsanı**. şöhrəti.

atsın **-ürəyin atsın:** ürəyin çırpınsın.

atsinəyi atsinəyi köküyün. gögüyün.

atsırmaq **asqırmaq. asırmaq.**

atsız -adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!

atsız -**adsız sansız:** dərəksiz. adsız sansız.

atsız **adsız**. -adlanan atlıda olar, atsızda, atlanan **adlıda** olar, **adsızda..**
-adsız yadsız: tanınmış olmayanın düşmanıda olmaz.

atsız **-altın atsız**, yanın yarsız bolbasın.

atsız **-**atlı olan yolun aldı, **atsız olan, yolda qaldı**.

atsoy **altsoy**. kökən. təməl kök. əcdad. cəddabad.

atşınılmaq izlənmək. izdənilmək. iztənilmək. izərnilmək. simgələnilmək. imlənilmək. imgələnilmək. umlanılmaq. çizinilmək. cızınılmaq. işarə qoyunulmaq. damqalanılmaq. dağlanılmaq. nişanlanılmaq. markalanılmaq.

atta **atda**. **-**kişidə bəzək düz buyruq, **atda bəzək yal quyruq**.

attaban **atdaban**. atdöşəmə. zer zəmin.

attaq **1**.bağışlanmış. əff olunmuş. **1**.əta' olunmuş. **1**. mə'tuf.

attamaq **atdamaq**. atdım atmaq. keçmək. -indiyədək qapısından **atdamamış**.

attan **addan. -ölü addan doymaz**, diri daddan. (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar).
ölü aytdan doymaz, diri daddan. (aytdan: söz sav. danışıq). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

attan **-atdan düşən** eşşək axdarar.

attan -**atdan salıb ad yaxarlar**. kəndivə güvən.

attan **-**ayrılmasın quş qanatdan **ər atdan**.

attanılmaq **atdanılmaq**. öldünülmək. özün öldürməyə gücləmək **(**məcbur edmək**)**. xudkoşluq etdirilmək.

attanmaq **atdanmaq**. **öldünmək**. özün öldürmək. xudkoşluq edmək.

attaşıt **atdaşıt** (**altdaşıt**). metro.

attım -**atdım atdım yerimək**: gigətmək. (**gedgedmək**).

attım -**atdım atdım**: **irmik irmik**: **irim irim**. -**atdım atdım**, **irim irim gedmək**: irməkləmək. iməkləmək**..**

-atdım basmaq: atlamaq..

-kiçik **atdımlarla**, iti yeriş: tıpıştıpış**..**

-yekə atdımlarla yerimək: qaça qaça gedmək. təyəlləmək. dəğəlləmək. (**< dəğmək**).

attım **atdım.** bağna. bağan. qədəm.
-atdım atmaq:atdamaq. keçmək. -indiyədək qapısından **atdamamış**.

attım **-inam bilən ursa atdım hər kişi**, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

attım **-**qılıncın güdəysə, **bir atdım öngrək ol**.

attımlamaq **atdımlamaq**. qıdamlamaq. pillə pillə yerinmək.

attımlamaq **atlımlmaq**. **1**. **atdımlamaq**. qədəmləmək. **1**. qaçmaq. -çağan (zaman) durmadan **attılayır**. **1**. yeyinləmək. -işlərin yürüşü ged gedə **attımlayır**. **1**.

attımtut **atdımtut**. uçtumtut. birdən birə. nagəhani.

attır **atdır**. **-salcış ilə atdır daşı**, atdığını uzaq daşı. (**salcış**: məsləhət) (**uzaq daşı**: uzağa apar).

attıran **atdıran**. arabir pis iş yapan.

attırmaq **atdırmaq**. **1**. vurdurmaq. -boynun **atdırmaq**. **1**. **şattırmaq**. kəfləmə çəkmək. **1**. şişirtmək. mubaliğə edmək.

attırmaq -**qıç attırmaq**: geridə bıraxmaq. üstələmək.

attırmaq oxlamaq. nişana tutmaq. -at çapdırıb, altun qabağ attırıb. (şənlik edmək).

attırmaz **atdırmaz**. -xoruz banı, **atdırmaz danı**.

attıtını **atdığını**. **-**salcış ilə atdır daşı, **atdığını uzaq daşı**. (**salcış**: məsləhət) (**uzaq daşı**: uzağa apar).

atton **atdon**. at paltar. -**atdon üsdon**: at paltar, üs paltar.

attöşəmə **atdöşəmə**. atdaban. zer zəmin.

atuc nişan tutan.

atuq **1**. **atuğ**. **atığ**. atı. tir. güllə. **1**. bəklənilməz bəla. nagəhani bəla. **1**. şeytan. **1**. məlu'n. **1**. mətrud. **1**. **atıq**. qaruq. qarqaduq. məlu'n. atılmış. lə'nətli.

atuqçı **atuğçı**. atqır. atıcı.

atuqlamaq **atuğlamaq**. **atığlamaq**. **atılamaq**. tirgələmək. güllələmək.

atuqlaşmaq **atuğlaşmaq**. **atılaşmaq**. tirgələşmək. güllələşmək.

atuqlatmaq **atuğlatmaq**. **atığlatmaq**. **atılatmaq**. tirgələtmək. güllələtmək.

atuqur -**atuğur:** atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən. çəpər atçı. (səvarkar).

atun (**at + un**. **"un"** əki (qoy. qoy**un**da olduğu kimi) çoğluğu göstərə bilir). ılxı. at sürüsü.

atun **1**. dərək. -**atuna**: be dərək. **1**. münzəvi. **1**. **adun.** ayrı. başqa. -**adun** sözün varsa buyur. **1**. (**atlun**. **atğun**). at sürüsü.

atun **adun. adrun.** ayun. ayrun. yabun. yabrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

atun -yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz, **atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

atunçu (**atlun**. **atğun**). at sürü bəkçisi. at çobanı.

atur -**çağ atur:** vax keçir**.** -yeyib gedirlər, üstündən bir **çağ atur.**

atuş **atış**. tələş. dalaş. təpiş. təpilti. sırsıntı. qoşuşma. çırpınma. çarpınma. təkapu. cəst o xiz.

atut atut!. güllələ. vur.

atutmaq **atuvlamaq**. güllələmək. tirbaran edmək. -**atut**!: güllələ. vur.

atuv tirbaran.

atuvlamaq **atutmaq**. güllələmək. tirbaran edmək. -**atut**!: güllələ. vur.

atuz **atur**. utur (# **uçur**). **1**. uca, hündür yer. **1**. təpə. qalağ. -çöldə yer yer daş qum **aturları** görünürdü..
-**atuz dağ:** ulu dağ.

atüstü cəld. tez. fori. iti. -**atüstü** ged gəl.

atyataq at saxlanılan yer.

atyemi **at yemi.** at arpası. vergi çeşitlərindən.

av suv **avır sufur**. soluq alıb vermə səsi. fısıltı. -**avır sufur** qonuşmaq: pıçıldamaq.

av **ağ**. **anğ**. -**av** (**ov**) **iti**: zağar < şağar.**.**
-av iti: qopay köpək.

av **av tav:ab tav** (**avma**: tutma). **ab.** (**abmaq**: **qabmaq**: tutmaq.).
-**av tav:** durum tutum. durum qoşum.
-**av tavası** necədir: durum qoşumu nasıldır.
-**ab tav**: yol yöndəm. sap qılığ. uğur. yağday. şərayit. təhər.
-**av tavın bilmək**: nərsənin durumun, işləmək yolun bilmək.
-**av tavın** bilməyən güclük duyar, çəkər.
-av olmaq. 1. tutulmaq. -oğrunun tezi var, geci var, gəldiyi gün, qaraqola **av olar. 1**. ölmək. tələf olmaq. -neçə davar soyuğa **av oldular**. istiyə **av olmaq**: istidən. ölmək. **1**. yem olmaq. -sıçan pişiyə **av oldu.**

av **avanğ**. (< **avanmaq**: tutulmaq). təəccüb. heyrət. -sənin bu işin məni **av** qıldı**.** -o belə davransada **av** qılmaram..
-**av olmaq**: qurbanlıq olmaq.

avac **avlac**. girəndə.

avadan **avadan**. **ovadan**. hər nəyi yerində. dinc. asudə. aram. -**ovadan**. yatsın. -**ovadan**. qalsın. -**ovadan**. yaşam. -döğüş geri, hüeç **ovadanlıq** qalmamış: heç nə yerində qalmamış. hər nə dağılmış.

avaq **abaq** (< **av**). qamaq. türmə. zindan.

avaq **avağ (**< **avmaq**: tutmaq**). 1. (**roxdad. ruydad. pişaməd. viqu'. vaqiə. ittifaq. təsadüf. macəra. sərquzəşt). -**avağa** tutlmaq. -**avağdan** qurtulmaq. -**avağa** düşmək. **1. ayaq.** ışıq pirizi. **1**. hal. halət. -hər **avağda**: hər halətdə. -söz **avağları**: söz halətləri. **1**. ayaq. qeyd. zərf. -**yerlik avağ**: məkan qeydi. -**ad avağı**: ad qeydi. **1**. qayğı. fikri məşquliyyət. girifdarlıq. **1**. avuc. əlin çuxurluğu. əl dolusu. -bir **avağ düğürün**: bir avuc. bir yumaq. **1**. macəra. -yaxcı **avaqlardan** biridə belədir. -bu **avaqı** siz necə adlandırırsız. -gözlənilməz **avaqlar**.

avaq **avağ (avmaq)**. dam. daxma. bazdaştqah. türmə.

aval **1**. (< **av**). ilərni öğrəşmə işi. fal. **1**. aşiq. -**aval avla**: aşiq mə'şuq. **1.** qeyd. -**avalsız**: qeydsiz. -**avalsızlıq**: qeydsizlik. **1.** tələ. -**aval qurub avlamaq**: tələ qurub tutmaq. **1**. müsibət. -bu **aval** dərin **aval. -**olmasın **avala** tutulduq.

avalac **avdan**. **novdan**. (< **av**. **ov**). çatı, dam, axarlı bir yerin axan suyun dərib axıtmağ üçün çəkilən kiçik arx.

avalama **avaylama**. **abaylama**. **(**< **av)**. quşaqlama. mahasirə edmə.

avalamaq **1**. **avmaq**. **oğmaq**. avuca tutub sıxışdırmaq. masaj vermək. ovcunda saxlamaq, tutmaq. **1**. axmaqlamaq. səfehləmək..
-**aval qurub avlamaq**: tələ qurub tutmaq.

avalamaq yığalamaq. yığmaq. toplamaq. -el barı bir yerə **avaladı**.

avalanmaq **(1**. > **oyalanmaq**. tutulub qalmaq. avara qalmaq. məşqul olmaq. başın qatmaq. **1**. bir nərsiyə qapılmaq. bir nərsiyə girifdar olmaq. **1**. gümanlı, quşqulu olmaq. **1**. mütəssib olmaq. təəssübə tutulmaq. **1**. hərislənmək. tamahkarlığa düşmək. **1**. qəzaya, avariya düşmək.

avalatmaq **oyalatmaq**. **(**birinin**)** başın qatmaq: məşqul edmək.

avalmaq **avaymaq**. **abaymaq**. çəkinmək. yığınmaq. -avalmadan söyləyən, ağrımadan ölər.

avamaq **abamaq**. muzayiqə edmək.

avan **ovan**. **avur. ovur**. **ovanğ**. **avanğ**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

avanq **avanğ**. **av.** (< **avanmaq**: tutulmaq). təəccüb. heyrət. -sənin bu işin məni **av** qıldı**.** -o belə davransada **av** qılmaram.

avanq **ovanğ**. **avanğ**. **avur**. **ovur**. **ovan**. **avan**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

avanmaq (bir nərsiyə) tutlmaq. qapılmaq.

avans öndəlik.

avar **1**. (**< av**). kürək. **1**. kor kin, öc. **1**. cin. avarı tutmaq: cini tutmaq. **1**. qəza. -**qəzaya**, **avariya (**avara**)** düşmək: avalanmaq. -bu **avara avlanan**, zor ki qurtula bilə. **1**. həyət. -**avarlı** ev. -**dalavar**: dal həyət.

avar birbiri üsdə yığılmış, tökülmüş. qalvar. topar. yığın. -təprəmdə **avar** altda qalmışlar. -bir **avar** kitab. -kərpiç **avarı**. -bu topraq **avarın** kim qaldıracaq.

avara gor avır tavır.

avara **1**. aylaq. **1.** başın itirmiş. çalamçaş. **1.** sərgəz**. {sərgəzən (sərik gəzik)}.** tutanaq, duraq yeri olmayan. sərgərdan.

avara **1**. aylaq. boş gezen. -**aylaqlar** qoşunu. -**aylaq aylaq dolaşmaq**. **1**. sərsən. -iki üç **sərsən** quş göydə gəzirdilər. **1**. salana. sallana. -**salana** yaşam sürmək. **1**. qayqın. **1**. allaq. sallaq. -əşi nə **allaq sallaq** gəzirsin. **1**. sərgəz (sərilib gəzinən). > sərgərdan. **1**. qaçara. dərdəcər. dartqacar. dardacar. (**dartılmaq**+**qacar**: yer). **1**. çalvalağ. əlayağsız. başarsız.**.**
-avara dolanmaq: devikmək.**.**
-avara sərgərdan: alaq dolaq. aldolağ..
-**avara qalmaq**: avalanmaq. tutulub qalmaq.

avara **1**.aylaq. bekar. işsiz. **1.** gay. qay. -özgəyə tutulan**, gay (qay) qalır.** (qayra uyan, **qaya qalar)**.

avara **-**özgələr ağzına baxan, **avara qalar**.

avara **-**özgələr ağzına baxan, avara qalar.

avara çatıq. açıla.

avara haval. -**havallıq** yaşam. (boşluq, kəvəlik yaşam. puçluq)

avaraq otan (**otlamaq**: boşuna keçinmək). asval. atil. -**asval** yaşam.

avarmaq (bir nərsəni) tutmaq. qaplamaq.

avat **avad**. **abad**. bayşad. bayındır. mə'mur.

avat **avad. ovad**. bol. bərəkətli. -eliz eviz **ovad**. elizə evizə ovadalıq.

avatan **abadan** (**b <> v) avadan (< av**). **abat**. (**avmaq**: yığmaq. toplamaq). yığılı. yığcam. dağınıq, qırıq tökük olmayan. toparlı, tutumlu olan. dərli toplu. yerbə yer. hər nəyi yerində. -**abadan qala**: dərli toplu şəhər. -**abadan** gövdəli: canlı durumlu. ətə dolu bədən. heykəlli olan. -abadan ev: döşənəkli ev. -**əli avadan** (olsun): əlinə sağlıq. əlinə bolluq. -**könlüz abadan**: könlüz şad. -**avadan** üzlü: gözəl. -**avadan** yazı: dolu, barqın, zəngin, qəni yazı. -**avadan** yaşam: ferax, bol, dinc yaşam. -**avad** olsun: bol olsun.

avatanlaşmaq **avadanlaşmaq. avadaşmaq** (**v <> b) abadanlaşmaq. abadlaşmaq. 1.** barha (ged gedə) gəlişmək. 2. mücəhhəzləşmək.

avatanlıq **avadanlıq**. **ovadanlıq**. **abadanlıq**. **obadanlıq**. bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan qoşu qoşullar (abzal. vəsayil. mühit).

avatanlıq **avadanlıq. ovadanlıq**. 1.bolluq. bərəkətlilik. 1. əsbab. əbzar. abzal. təchizat.

avatı **ovatı**. təcəssüm. təmsil. canlandırma. **(**incarnation**)**.

avatlaşmaq **avadlaşmaq avadanlaşmaq.** (**v <> b) abadanlaşmaq. abadlaşmaq. 1.** barha (ged gedə) gəlişmək. 2. mücəhhəz olmaq.

avatlıq **avadlıq**. **abadlıq**. bayşadlıq. bayındırlıq. ümran.

avay **abay**. **(**< **av)**. **1**. quşaq. mahasirə. **1**. **abay!**. **avay!**. sakın!. çəkin!. **1**. **(**nərsədən çəkinib, yığılma üçün deyilən söz**)**. ixdar. -birinci **abay**.

avaylama **avalama**. **abaylama**. **(**< **av)**. quşaqlama. mahasirə edmə.

avaylamaq **abaylamaq**. ixdar vermək. -**abaylamazdan**: ixdar vermədən.

avaylanmaq **abaylanmaq**. ixdar almaq. ixdar olunmaq.

avaymaq **avalmaq**. **abaymaq**. çəkinmək. yığınmaq. -avalmadan söyləyən, ağrımadan ölər.

avaz (birinci baxışda ağız sözü ilə üstüstə düşməyi, marağ çəkir). çavanğ. çavuş. çağuş. çağız. çağuz. sayut. ötül.
{opa-(ova) (yunan)}
{-vox (voxs)-vocar (vokar) (latin)}
{vois (voys) (fırans)}.

avaz < **avız**. **ağız**. səs. ötüş. -onun **avızın** düşürdü yada.

avaz **1**. (< **avmaq**. **avlamaq**). qapsayan. bürüyən. bələyən. **1**. < **çavaz**. bang. **1**. çavanğ. **1**. **avuz**. **çavuz**. **çağuz**. ucadan oxunan səs. **1**. çağız. **1**. çavuş. çağuş.

avaz **avız**. ötüç.

avazə san. sava.

avazəxan sayran. saytan. ötən. oxuyan.

avazəli sayat**.** tanınmış. -**sayat** yazıçılar.

avazı **-**hər ağzın öz **avızı.**

avbaq **1**. **av bağ**. **(av**: yabanı heyvan**)**. bağ bağı vəhş. **1**. **avbağ > arbağ**. **arpağ**. əfsun < ovsun. torbağ.

avbaqçı **avbağçı > arbağçı**. **arpağçı**. ovsunçu. torbağçı.

avbaqlamaq **avbağlamaq**. > **arbağlamaq**. **arpağlamaq**. torbağlamaq. ovsunlamaq.

avcar çatcar.ulcar. bulşar. qavşar. neçə nərsənin birləşdiyi, çatışdığı, avlaşdığı (birbirinə tutulduğu) yer. birləşik yer. -üç qolun **ulçatı**. -tuman **ulcatı**: tuman ağı. -dəmir yol **avcarı**. -yol avcarı: dört yol ağzı, birşimi.

avcı alıcı**.** amator. xəridar.

avcısı bir avı bilən. avlama bilən.

avçalaq həris.

avçalamaq zəbt, qəbz edmək.

avçalıq hərislik. -**avçalıqla** öpdüm şəkillərini., yadıma saldıqca o illərimi.

avçanmaq hərislənmək. -unutmuşdu, silik bəlləyi, görmək istəmədi, bir kərəm belə.

avçı -**avçı bilir alların**, ayıda bilir yolların..
-avçı bilər alları, ayı bilər yolları!..
-**avçılara deyilən söz**: -**avğanlı olsun**..
-**avçı bilir alları**, ayı bilir yolları. (avçı bilir alların, ayıda bilir yolların).

avçı avucu alıcı. şikarçı. geyikçi.

avdanmaq **avdanmaq. evdinmək. edinmək (< av. ov. ev**). dərmək. yığmaq. -böylə paranı nə üçün **avdanırsın**.

avənd (fars**)** **avqal (< av)**. qab.

avı -ovçuya ovlaq imlənmiş, **avı özü izləmiş**. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah) (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

avıcı mütəsəlli. təsəlli verən. -könüllərə **avıcı**.

avıl **1**.hisar. **1**. **ağıl**. yandan çevrəli yer. **1**. **avul**. mülk.**.**
-avıl kavıl: gorbagor. -**avıl kavıl olmaq**: gorbagor olmaq. **1**. bol. ailə. -**ev bol**: ev bark.

avıl **ağıl**. **(**< **av)**. **1**. arxac < avrac. **1**. ev. **1**. avlaq. evlək. ayın çevrəsindəki ışıq təğrəsi, girdəsi. halə. -**ay avlandı, avıldı, evləndi**.

avılamaq **1**. **(**yazmaq. qeyd edmək**)**. təscil edmək. -alası verəsivi **avala**. -arxıl tapılarında **avılanmış** yer adları. **1**. yaddaşt edmək. -eşiddiyivi **avıla** yadından çıxmasın. **1**. təscil edmək. yazmaq. -alası verəsivi **avala**. -alası verəsivi **avala**. -arxıl tapılarında **avılanmış** yer adları.

avılçı **1**. qənimətçi. **1**. rüşvətçi. **1**. bəhrəçi. ribaçı. sərraf.

avılqamaq **avlıqmaq**. qənimət, fürsət görmək, tapmaq. -**avılqar**: yarça (qənimət) bilər.

avılqar yarça (qənimət) bilər.

avıllı **ağıllı**. **(av**. **ev)**. evli.

avılmaq **alıvmaq**. **alınmaq**. toxunmaq. tutmaq. isabət edmək. -on atılmış oxdan biridə **avılmadı**.

avın (< **av. ov. avlamaq**: tutmaq). xulq. xuy. -**xoşavın, kütavın**: xoş əxlaq, bəd əxlaq.

avın **1.oğun**. dənə. tuxum.**1**.qapsamlı. məcazi. -**arın avın**: həqiqi məcazi. -**avın** anlam: məcazi anlam.

avın **-qoymaz avın** qurd yesin arslan.

avına axına **abına axına**. yıxıla qalxa. düşə qalxa.

avınc **1**. **ağuc**. **ağunc**. **(**< **avmaq**: **tutmaq)**. adayu **(**seçilmiş. ad almış**)**. gözdə. məhbub. mə'şuq. **1**. ünsiyyət. yaxınlıq. səmimilik.

avınc **avunc. avıncığ**. **avuncuğ. 1**. alışılan, öğrəşilən nərsə. tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. **1**. kəniz. külfət. cariyə.

avıncıq **avıncığ. avunc. avuncuğ. avınc. 1**. alışılan, öğrəşilən nərsə. tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. **1**. kəniz. külfət. cariyə.

avınışmaq qınanışmaq. əzab çəkişmək.

avınlamaq **avnalamaq**. tor qurub, kələkləyib tutmaq.

avınmaq **1**. oyunmaq. oğunmaq. **1.** qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

avınmaq xuy tutmaq. öğrəşmək. adət edmək. -ona **avınma** çox sürər. -**avınmadan** dəğişən acun. -**əsgik avın**: **ötavın**: ənənə. rəsm rusum. qədim adət, aşın.

avınmaq öğünmək. azınmaq. şişinmək. atınmaq.-nəyivə görə belə **atınırsın**.

avınta **-balıq avında işlənən**, üç uclu cıda, neyzə: qadalqa. qazalqa.

avır sufur **av suv**. soluq alıb vermə səsi. fısıltı. -**avır sufur** qonuşmaq: pıçıldamaq.

avır tavır avara gor.

avısı ağrısı.

avış **qavış**. {**avmaq** (< iki çəlşik anlam>) **qavmaq** }. iki nərsənin çatış, ayrış yeri. -**avış qavış**: vəsli hicran. -hər qavış, bir avış sonu, hər avış, bir qavış donu.

avit (**av it**). faşist.

avıtar **avıdar**. təsəlli verici.

avız **ağız**. (> **avaz**). səs. ötüş. -onun **avızın** düşürdü yada. -**avız vermək**: səs vermək. -**avızlı**: səsli. -**avızsız**: səssiz. -sizin **avzıza** gəldim: sizin səsizə gəldim. -**avzına** çatan olmaz: səsüvə gələn olmaz. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib. -**avızdan** düşüncə mən: səsdən düşüncə mən. -**avıza** gəlmək: **ağza** gəlmək: səslənmək.

avız **avaz**. ötüç.

avıza **ağıza**. səsə. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib. -**avıza** gəlmək: **ağza** gəlmək: **səsə** gəlmək. səslənmək.

avızlatmaq **ağızlatmaq**. səsləndirmək.

avızlı (< **ağız**). səsli.

avızsız səssiz.

avıztan **avızdan**. səsdən. -**avızdan** düşüncə mən: səsdən düşüncə mən.

avqaç ilərdə gedən. avanqard.

avqal **(**< **avmaq**. **almaq)**. **qılavuz**. **1**. **(**kitab. yazı**)**. jurnal. rahnəma. -tikiş **alqavı**. -aşçılıq **alqavı**. **1**. **(**tilfun**)**. bültən. dəfdərçə. -yeni il tilfun **alqavı**. **(**kitab. yazı**)**.

avqal **1**. içalat. nərsənin içi bölümlərin içərən qabqa, zərflər. əma' vo əhşa'. **1**. nərsənin toplanma yeri. ambar. depo. mənbə'. **1**. tutma, avlama durumu. şikar şərayiti.

avqalamaq **avğalamaq**. təsxir edmək. musadirə edmək.

avqan **avğan**. **1**. **(< av)**. saravuc. sarvıc. sayaban. qaçanaq. bükək. pənahqah. pənah. hefaz. **1**. **ovqan**. ovçı. şikarçı.

avqanlı **avğanlı.**-**avğanlı olsun** (avçılara deyilən söz).

avqarın -dil bilməz nökər, **avqarın sökər**. (**avqarın** : evin sözün işin, iç dünyavı eşiyə açar).

avqarol avanpost.

avqaş **alqaş**. **1**. ilişgi. rabitə. **1**. yılım. yapışqan. çəsb. **1**. qabiliyyət. **1**. qanma, düşünmə, dərk, fəhm, cəzb gücü. **1**. istək. **1**. iddia. **1**. alınacaq..
-**alqaş alıcı**: alvağac. təhsildar.

avqaş **avğaş. arğaş**. ovsunçu. avsunçu.

avqaşmaq **alqaşmaq**. **1**. **(**birbirinə**)** tutuşmaq, dolaşmaq. pırtlaşmaq. **1**. yaxalaşmaq. dalaşmaq. **1**. **(**birbirinə**)** yapışmaq, qapışmaq. **1**. birləşmək. müttəhid olmaq.

avqat qurqat. baykot. təhrim.

avqın **avğın**. **ovğun**. **1**. ovlu. ovu bol olan yer. **1**. gəlirli. bərəkətli. **1**. məmnun. tətmin. xoşnud. razi. qane'. **1**. su yolu.

avqıramaq (< **avmaq**: tutmaq). təəccüb, . heyrət edmək. -belə yoldaşlıq məni **avğırdı.** -**avğırma** əğrilik görsən eldən. -**avır tavır (avıra tanğıra)** qaldım.

avqor ilərni görən. kahin.

avquci **avğuci**. **alğuçi**. **avucu**. **alıcı**. **1**. alan. qəbul edən. **1**. ovçu. şikarçı.

avqurun çuxurun. dibsiz, dərin oyuq, boşluq, yer. uçurum. muğak.

avla mə'şuq. -**aval avla**: aşiq mə'şuq.

avlac **avac**. girəndə.

avlaq **(avlamaq**: tutmaq**)**. **1**. tutuq. bəri. uzaq. pərhiz. -yaşaya bilsən yazıqdan **(**günahdan**)** **avlaq**. **1**. **evlək.** ağıl. avıl. ayın çevrəsindəki ışıq təğrəsi, girdəsi. halə. -**ay avlandı, avıldı, evləndi**. **1**. məhəvvətə. **1**. **ovlaq**. şikarqah. **1**. **ovlaq**. ov meydanı**..** **-avlaq arlaq**: **avlaq ırlaq**: yaxın uzaq. -**avlaq** gəlin: yaxın gəlin.

avlaq -**az avlaq:** bir az. -**az avlaq** əkrənçilik iləri görmüş. (**əkrənçilik**: əkinçilik).

avlaq ov yeri. şikarqah.**-ovçuya ovlaq imlənmiş**, avı özü izləmiş. (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

avlaq **ovlaq.** ov yeri. basma. şikarqah.

avlaq **oylaq.** istirahətqah. başqah.

avlaqan **-**susuq pişik, avlağan olur. (**susuq** : səssiz. sakit).

avlamaq <> **alvamaq.**

avlamaq **1.**yığmaq.**1**.**avurmaq**. **avmaq**. qapurmaq. tutmaq. (# **savmaq**. **savurmaq**. **savlamaq**: qoğmaq).

avlamaq **alvamaq**. **1**. **almaq**. -könül **avlamaq**: könül **almaq. 1**. avsamaq. ovsunlamaq. albamaq. alğamaq. **1**. avulqamaq **(**< **av)**. tutmaq. **1**. içəri almaq. (**# kavlamaq**: dışarı qoymaq).

avlamaq **-kəməndə avlamaq**. çalmalamaq. çəlmələmək.

avlan yığılma, yatma üçün yer. yığılqa. yatılqa.

avlanar -**tülkü qolay avlanar**, tazı çıxsa yutdaşı. (oğru dosduyla, tanışıyla qolay tutulur).

avlanmaq aldanmaq.

avlaş şikar.

avlıq **alvıq**. **1**. qənimət. **1**. rüşvət. **1**. bəhrə. **1**. riba. nuzul.

avlıqmaq **avılqamaq**. **1**. qənimət, fürsət görmək, tapmaq. -**avılqar**: yarça (qənimət) bilər. **1**. rüşvət almaq. **1**. para salatmaq, bəhriyə, nuzula vermək.

avlıman **ağlıman**. ziyarətgah. dəxil düşülən yer.

avlu -**qamışdan qurulmuş avlu, baxça qapısı**: basma.

avlu **ovlu.** həyət. -**ovluya** qoy: həyətə. -**ovludan** keçdi: həyətdən. -kiçi **ovlu**: kiçik həyət. -**ovlulu**: həyətli.

avluqarları rüşvəxorları**.-**qırın sapları baltadan yoğunları, **avluqarları**.

avmaq **1**. tutmaq**)**. **1**. almaq. -**sanal avmaq**: nəzər toplamaq. **1**. **avalamaq**. **oğmaq**. avuca tutub sıxışdırmaq. masaj vermək. **1**. **avurmaq**. **avlamaq**. qapurmaq. tutmaq. (# **savmaq**. **savurmaq**. **savlamaq**: qoğmaq).

avnış ürək yandırıb yumşaqlıq edmə, əl tutma.

avnuq **oğnuq**. dəğəri olmayan, az olan. önəmsiz. əhmiyətsiz. -**avnuq** qonuşma.

avordən (fars**)** **apporter (**ingilis**)**. aparmaq. gətirmək.

avrac **> arxac**. ağıl. avıl. **(**< **av)**.

avrağ **avrağ. oğraq**. xırım xırda.

avralmaq **avuralmaq (**< **av)**. **1**. **avlanmaq**. tutulmaq. **1**. torlanmaq. ağa, tor, qəfəsə qoyulmaq. **1**. qavranmaq. dərk edilmək. **1**. qapınmaq. **1**. öğrənilmək. əzbərlənmək.

avran **evrən**. (**< av**). **savran**. savğan. çanqalaq. çulğaq. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos.

avrat **<> arvad.**

avratmaq yığtamaq. saxlatmaq. toplatmaq. pəsəndaz edmək.

avrınmaq özünü yığmaq, toplamaq.

avrış iki nərsənin qovuşan yeri, nuxdəsi. (# **ayrış:** iki nərsənin ayrılan yeri, nuxdəsi).

avrıtmaq **ağrıtmaq**. avuşatmaq. mütəəssif edmək.

avruq **avruğ**. (pişbinlik).

avruq **ovruq. (< av. ov).** kəmənd. hörgən. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.

avruqlamaq yığıb bağlamaq. ayağcaq. nərdüvan.

avsa **avsaq (**< **av)**. tabut. qapqat. qapırcaq.

avsaq **avsa (**< **av)**. tabut. qapqat. qapırcaq.

avsaqlamaq **avsalamaq (**< **av)**. qapırcağa, tabuta qoymaq. qapqatlamaq.

avsal **(**< **av)**. ilişgi. ilgi. rabitə.

avsalanmasa cilovlanmasa. **-avsalanmasa**, avsalar könül. (könlüvü (həvəsivi) cilovlamasan, osəni cilovlayacaq).

avsalar cilovlar. **-**avsalanmasa, **avsalar könül**. (könlüvü (həvəsivi) cilovlamasan, osəni cilovlayacaq).

avsalmaq **(**< **av)**. ilişgi, ilgi, rabitə qurmaq.

avsamaq avlamaq. ovsunlamaq. albamaq. alğamaq.

avsar (gözün avlaya bildiyi). mənzər. prospect.

avsum **əbsəm**. (< **avsunlanmış**). duraş. durqun. sakit.

avsunçu **ovsunçu.** avğaş**.** arğaş.

avsunlamaq **ovsunlamaq**. **(**avuca almaq**)**. uşaq edib dediklərinə inandırmaq. avcına baxdırmaq. avcına qaraqdırmaq.

avşatmaq **avutmaq**. yuvatmaq. yuşatmaq. yumşatmaq. təskin vermək.

avşutar **avşudar.** yaman ağrıdar.

avtal **avdal**. qolu omuza bağlayan **(**avutan, tutduran**)** dal. qol.

avtalaq **avdalaq**. qoltax. avdala **(**qolun yuxarı bölümü. bazu**)** taxılan nərsə. bazubəd.

avtalmaq **alınmaq**. **1**. tutulmaq. yaxlanmaq. -qaçaqlardan üçü **avtalmış**. **1**. qavranmaq. anlanmaq. öğrəşilmək. -birin **avtalmadan** ikincinə keçmə. **1**. götürülümək. -buyruqlarız **avtaldı**. **1**. **(**içinə alıb**)** oğunmaq: incinmək: acı çəkmək. -hər nədən **avtalan** qız. **1**. etgilənmək. mütəəssir olmaq. -onun ölümü bizi **avtaladı**..
-bu qala çox gücün **avtaldı**: çox çətin, güclə alındı, fəth oldu..
-**suyna avtalmaq**: selə qapılmaq.

avtamaq **avdamaq**. tutumaq. ovqif edmək.

avtan **avdan**. **avalac**. **novdan**. (< **av**. **ov**). çatı, dam, axarlı bir yerin axan suyun dərib axıtmağ üçün çəkilən kiçik arx.

avtanmaq **avdanmaq**. tutulmaq. tovqif olunmaq.

avtarış **avdarış**. **ağdarış**. çeviriş. yıxılış. **(**şikəst. inhitat**)**.

avtarıtmaq **avdarıtmaq**. tutdurmaq. tovqif editmək.

avtaruş **avdaruş**. alınan xəbər.

avtay ovsunçu. avlama, büyüləmə biliyi, gücü olan.

avuc -**avıca baxmaq**: fala baxmaq..
-**avıc açmaq**: fala baxmaq..
-**avıc açdırmaq**: fala baxdırmaq..
-**avcına baxdırmaq**: **avcına qaraqdırmaq**: ovsunlamaq **(**avuca almaq**)**. uşaq edib dediklərinə inandırmaq. -
-**avcına qara**: avcına bax falına bax.

avuc **avut**. -bir **avut** un.

avuc -**bir avuc: birovuc**. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). ovucluq. avucluq. qıtlama. qırtlama. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

avuclamaq avuqmaq. tutmaq. yiyələnmək. təsahüb edmək. -ölkə bəyliyin **avuqmaq**. -birinin **sidqin avuqmaq**: birinin güvənin qazanmaq.

avuclamaq qamçalamaq pəncələmək.

avucluq **ovucluq**. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). bir ovuc. bir avuc. qıtlama. qırtlama. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

avucu **alıcı**. **(avğuci**. **alğuçi)**. **1**. alan. qəbul edən. **1**. ovçu. şikarçı. **1**. yerbasar. canişin. xələf. xəlifə. **1**. resiver. girəndə. **1**. **(**tilfun**)**. dəsdək. quşi.

avuq **avuğ.** mübtəla. girifdar.

avuqmaq **(**avuclamaq**)**. tutmaq. yiyələnmək. təsahüb edmək. -ölkə bəyliyin **avuqmaq**. -birinin **sidqin avuqmaq**: birinin güvənin qazanmaq.

avul **avıl**. mülk.

avulqa **(**< **av)**. **1**. saxlanan, tutulan yer. -qolun **avulqası**: çiğin. **1**. avuc dolusu. avucun tutduğu ölçək. -bir **avulqa** qavud. **1**. qavrayış. tutuş. **1**. bağlaq. tutlaq. türmə. zindan. **1**. ağ. tor. qəfəs. **1**. qavrayış. dərk. **1**. evrənin hər bir yönün avlayan, qasayan arac. qutbnəma.

avulqa möhtəviyyat. mündəricat. mofadd.

avulqa toyxana. toykona. toy yeri.

avulqamaq **(**< **av)**. **1**. **avlamaq**. tutmaq. **1**. torlamaq. ağa, tor, qəfəsə qoymaq. **1**. qavramaq. dərk edmək. **1**. qapmaq. **1**. yadda saxlamaq. öğrənmək. əzbərləmək.

avulqatmaq tovqif edmək. zəbt edmək. bazdaşt edmək. təsərrüf edmək.

avunc **avuncuğ. avınc. avıncığ**. **1**. alışılan, öğrəşilən nərsə. tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. **1**. kəniz. külfət. cariyə..
-avunc tutmaq: üns tutmaq. ülfət tutmaq. xuy tutmaq. avunmaq**.** alunmaq. alınmaq. öğrəşmək.

avunc **avuntu**. təsəlli. -**avunc vermək**: avundurmaq. avutmaq. təsəlli vermək.

avuncuğ **avuncuğ. avunc. avınc. avıncığ**. **1**. alışılan, öğrəşilən nərsə. tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. **1**. kəniz. külfət. cariyə.

avunmaq alunmaq. alınmaq. öğrəşmək. avunc, üns, ülfət, xuy tutmaq.

avunmaq məmnun olmaq. tətmin olmaq. xoşnud olmaq.

avuntu **avunc**. təsəlli. -**avunc vermək**: avundurmaq. avutmaq. təsəlli vermək.

avunturmaq **avundurmaq**. ağundurmaq. ağrıtmaq.

avunturmaq **avundurmaq**. **avutmaq**. avunc vermək. təsəlli.

avur **avur**. **ovur**. **ovan**. **ovanğ**. **avanğ**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

avuralmaq **avralmaq (**< **av)**. **1**. **avlanmaq**. tutulmaq. **1**. torlanmaq. ağa, tor, qəfəsə qoyulmaq. **1**. qavranmaq. dərk edilmək. **1**. qapınmaq. **1**. öğrənilmək. əzbərlənmək.

avurmaq **avmaq**. **avlamaq**. qapurmaq. tutmaq. (# **savmaq**. **savurmaq**. **savlamaq**: qoğmaq).

avurt **avut. ovut**. taya. daya. -uşağa **avut** tutundu.

avurtmaq **yavurtmaq**. **yağurtmaq**. oxşamaq. **(# ağurtmaq**. ağrıtmaq**)**.

avus ovus avus ovus fut o fənn.

avus **{av** + **us (**su**)**}. > **hovuz**. su yığılan yer.

avuş (**ağu**). **1**. təəssüf. -**üzüş avuş**:təəssüf həsrət. **1**. çiğ. dərd. (iti) ağrı. -nədir bu **avuş. -** bu **avuş**, öldürər məni. -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş. -**avuş** çarpmış.

avuş **alış**. (< **av**maq: **al**maq). **1**. alma yolu. qəbul. pəziriş. -**avuş** günləri. -**1**. alma. dəryaft. -**avuş** bölümü. **1**. tutuş. rəftar. bərxurd. -o bu iti **avuşun** dəğişəmədi. **1**. təsvib. müsəvvəb. -**avuşlı** yasalar: müsəvvəb qanunlar. **1**. qabiliyyət. -**avış əllər**: başaracaqlı əllər. -**əli avış**: başaracaqlı.

avuşa mütəəssif edmək.

avuşan (iti) ağrıyan. -**avuşan könül.**

avuşatmaq **ağrıtmaq**. mütəəssif edmək.

avuşlamaq (**uşlamaq. ovuşlamaq**)**.** (**tuşmaq. tupmaq. tutmaq**)**.** ələ almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq.

avuşlamaq **alışlamaq**. təsvib edmək. qəbul edmək.

avuşmaq **1**. (iti) ağrımaq. -sonsuz sanasız **avuşduq. -avuşan könül. 1.** təəssüf duymaq. mütəssif olmaq.

avuşturub -**əl avuşdurub,** qol qavuşdurub. (**qol qavuşdurub**: qolların büküb). (yolsuz çarasız durmaq).

avuşuq dərdli. dardmənd. -**acılı avuşlu** günlər. -avuş: -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş., öldürər məni.

avut **avuc**. -bir **avut** un.

avut **avurt. ovut**. taya. daya. -uşağa **avut** tutundu.

avutan **(**< **av)**. **1**. bağlayan. tutduran. **1**. müsəggin. rahim. mehriban. dincədən.

avutan sakinlədən. -bu derdi uyudan, **könlü avutan**.

avutan təskin verən. sakinləşdirən. -könlüm **avutan** yox.

avutmaq **avşatmaq**. yuvatmaq. yuşatmaq. yumşatmaq. təskin vermək.

avutmaq **avundurmaq**. avunc vermək. təsəlli vermək.

avutmaq məmnun edmək. tətmin edmək. xoşnud edmək.

avuz **avaz**. **çavuz**. **çağuz**. ucadan oxunan səs.

avzal **(av < avma, tutma**). əl aracı. -**avzal** qutusu**.**

avzal **afzal**. qab. -pay**afzal**: ayaq**qab**.

avzar ev eşik.

avzıza səsizə -sizin **avzıza** gəldim: sizin **səsizə** gəldim.

ay qanat çox uca uçan.

ay {**1**. < **aylanmaq**: dolanmaq. 2. < **ağ**. ağ yağıt **(**ışıq**)** parlayan}. -**ay üz**: ağ üz..
-**ay yarığı**: ay ışığı. -ay **yarığında** ulduz seçilməz..
-**yümlü**, **yümnlü ay**: mutay. butay. qutay..
-**"mars" ayı**: atar..
-**ayın ayında**: her ay..
-**dalay** (**dal**: yarım **+ay**): yarım ay..
-ay çıxalı **ayan** (ışıq) oli..
-**bir ay tam**: dutal..
-**ara ay**: aray. şəvval.

ay **-ay günü gözlər**, gün ayı gözləməz..
-gün olan yerdə **ay sayılmaz**..

-**ay kimi:**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan..

-**ay üzlü**: gözəl. ayas. ayaz. yayas. yayaz..

-günü **qoyub ay yaşrına** sığnılmaz..

-biz çuvalda, **ay ətəklə**, gizlənməz..

-**gün keçir, ay dönür**, güz yeli əsir, illər irəlir, sonuma tələsir.

ay **-ay yazan yazı**, belə yazı yaz, mutlu bayram, qutlu yaz..

-hər kiminki özünə, **ay görünər özünə.**.

-olmasaydı gecə, **tanınmaziydı ay ulduz,** itginiydi danda, görməziydi heç gün üz..

-ulduzlu gecə, **ay ışığı** bir sən olaydın daha bir mən..

-ay olub günə, günü (rəqib), bulut gizlədir günü, günü günə satma, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib)..

-**ay günüdür**: . doğan çağlarıdır.

ay -darıxmadan baxınca, tünlükdə, **ay görünər**. (**tünlükdə**: damda olan tüstülük, baca)

-günüm qaçar, **ay qovalar**, il yazar (əldən çıxar).

-**tünlüyüzdən ay göründü**, könlümüzə, car göründü. (**car** : ışıq).

ay **-**gün kölgəsi, **ay görkəsi**. (**görkəsi**: gözəlliyi)**.**
-ay ışğına düşmək: aynaşılmaq**.** ışıqlanmaq. faş olunmaq.
-**ay aylanar il olar**, don dəğişər, don olar. (**aylanar**: dolanar). (**don**: **1**. fəsil. fəsl. -**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür).
-ulduzlar yansın, **ay parlasın**, tanyeri ağarsın, günəş saçsın.
-**ay çevrəyə oyunçaq**, könüldə baş doluncaq. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).
-**dolun ay barmaq ilə imlənməz**. (aydın nərsədən danışanda deyilir).

ay -illər dönər, **ay aylanar**, gün keçər..

-**ay bürük**: xusuf..

-**ay kişi**: ərə!. ey insan..

-**yut ay**: bir ay tamam. tamam bir ay.

ay **-**qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, **ay gün tutulur**, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

-təbrizdən demiş, üç ay qış, **doqquz ay qəmiş**. (**qəmiş:** imalə).

-ay doğsa hammı görər.

-**ay ışığı:** ayğın.

-**ay ışığın yansıdan:** ayğın. ay ışığı.

-biçin**ay** (biçin ayı). oraq**ay** (**oraq ayı**). təmmuz.

-demirsən bir təkdə var, **ay qoş yatan bəxtəvər**?!. (**qoş**: cüt).

aya (əl). əlin içi, düzlüyü. aytım(açıqlıq).

aya (qarqış). -oğurluğu **yağtı aya** tuş gəlmiş. (**yağtı aya**: ay ışığına).

aya **1**. açıq. -**aya** günlər: açıq günlər. -**aya** oy: açıq fikir. **ayan**. aydın. roşənfikr. -**aya** oylular: **ayanlar**. açıq fikirlər. aydınlar. roşənfikr. **1**. ova. düz, uzanan, açıq yer. **1**. uzaq. aralı. -pis işlərdən **aya dur**. uzaq dur. -**aya dur!**. uzaq dur!. çəkil!. xətər. **1**. iki nərsə arasında qala aralıq. fasilə. -iri **ayalı** qıvrıq. -bunları birbirində **ayalı** qoy. **1**. bağlı nərsənin açıq durumu. özəlliklə əlin içinə deyilir. -**əlin ayası**: ovuc, yumruğun içi. -**əlin ayasında** saxlamaq: oğcunda tutmaq. yaxcı qorumaq. -**əlin ayası** yalı (kimi) düz.

aya ləqəb. imgəl, işarəli, markalı ad.

aya naz.

aya -sanmam sana **bir kimsə aya**. (**aya:** qeydinə qala. saya).

ayabaxar ayçiçəyi.

ayağaltı **ayağaltı.** aralıqda qulluq edən, işləyən işçi. padov.

ayaq -könül üçünə güvən.-baş, əl, **ayaq** ..
-mən bu yola baş qoyaram, **ayaq yox**.**.**
-gəzəyən ayaq təzəyə batar..
-**ayaq yetmədik yerlərə** yet könül. (ayaq çatmadıq yerlərə çat könül)**.**
-bir ayaq zivsə, o biri titrər..
-**iki ayaq sığmaz**, bir başmağa təpincə. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına)..
-**beteri vear:-**əldən çolaq, qoldan sınıq, **axsaq ayaq**, başdan sapaq, quşqun ürək.

ayaq yolu deşgə (deşik. dışıq). tuvalet. müstərah.

ayaq **ayağ**. < **avaq (< av**). **1**. qab. çanaq. zərf. (puşiş. ləfaf. paket. məhfəzə). **1. (**içqi**)** bardaq. qədəh. -**ayağ içmək**. and içmək. **1**. xatimə. -yığvanın **ayağında**. **1**. axirət. **1**. son. sonuç. bitim. **1**. alçaq. çürük. rəzil. -**kişinin ayağı**: insanların ən alçağı. **1**. kök. -**ayağdan yıxmaq**: kökündən yıxmaq. **1**. kanalizasya. fazilab. (abriz). **1**. nərsənin çıxan yeri. (xiruci). -**ağız ayağ**: virudi xiruci. **1**. nərsənin çıxan yeri. **1**. ışığın çıxan yeri. piriz. **1**. dəvam. idamə. -**ayağ ver**. **1**. tuvalet. müstərah. **1**. qol. -çay **ayağlar**: çay qolları..
-**ayağın qırmaq**: **ayağın sındırmaq**: andın pozmaq. -**ayağında durmaq**: andında

durmaq. **1**. aynaq. şüşə bardaq. gilas..

-**at ayağ:** çapraq. çox çalaq, iti..

-**ayağına yazmaq:** ayağına sərmək..

-**ayaq üsdə qırxıda çıxmaq**: arıqlığdan çöpə dönmək..

-**ayağım sınsın**: **(**bir nərsəni edməmək üçün and içmək**)**. andım pozulsun. üzümə tüpür. üzümə tüpürsünlər. -**ayağım sınsın** birdə sənin üzü**və** baxsam..

-**ayağa dəğirən:** işi bitirən..

-**ayağa dəğirmək:** ayağa vurmaq. qurtarmaq. bitirmək..

-**ayağıdan**: azından. -ən **ayağı**. ən azı. **ayağa təkin**: sonuna dək. -**ayağa təkin**: **1***.* sonuna dəğin. sonunacan. **1***.* sonuncuna, axirincinə təkin..

-**ayağdayın**: ən sonda..

-**ayağın**: nərsənin sonu. nərsənin sonuncusu.

ilki ayağı (ilk ayağı**) olmayan**: başsız sonsuz. önsüz sonsuz. əzəli əbədi..

-**ensiz ayağsız**: ucsuz bucaqsız. ucsuz çəksiz. həddi həsirsiz. qarışıq. dolaşıq..

-**qolun ayağı**: **(**yol. ırmaq**)** uzanan nərsənin sonu..

-**ayaq** üsdə: **ayaq** örə.

ayağ almaq: **ayağ çəkmək**. çəkilmək. vaz keçmək..

-**ayağki tapqır**: son kəz. son dəfə..

-**ayaq çalmaq**: çəlmə takmaq. ildikləmək..

-**ayaq geyim**: ayakkabı..

-**ayaq tartma**: ayakları geri geri gedmək..

-**ayaq yalı**: ayak kirası..

-**yelli ayaq**: **ayağı** yelli. **ayağı** yeyin..

-**ayaq** astı: -**ayaq** altı: **1***.* dəğərsiz olan nərsə. **1***.* bayağı, mə'mul nərs..

-**ayaq astı (altı) edmək**: xorlamaq. dəğər verməmək..

-**ayaqlı söz**: köklü söz. əsli, həqiqəti olan söz..

-**ayağ altı olmaq**: dəğər verilməmək. aldıralmamaq. -**sözü ayağ altı oldu**: yerə düşdü..

-**ayaq soxmaq**: imalə edmək..

-**ayağına su tökmək**: sayqarmaq. əzizləmək..

-ayağının tozuyla: yoldan gəlir gəlməz, dinlənmədən..

-**qoyaç** ayaq: qoyma, məsnovi ayaq..

-**saçayağı**: çatalca..

-**həmayağ**: həmrah. baraş. bardaş. barğaş. yoldaş..

-**ayqala çalxana**: sallana sallana. sallanarak..

-**birinə ayaq olmaq**: birinin yükün, diləyin yüklənmək. birinə qarşı əğilmək. -anlı başa ayaq ol, qanlı başda papağ yox. **(anlı**: arif**)..**

-ayağı gəldi: sonu gəldi. -**ayağı** çatdı: sonu çatdı. -hər nəyin bir **ayağı** var..

-**ayağ altı**. **1**. (qalı kimi) ayağ alta salınan nərsə. **1**. başmaq çeşiti. üstü neçə bağla tutdurulmuş ayaqqab..

-**ayağ aşma**: barış gəlişə, ged gələ başlama

ayağ kəsmə: barış gəlişi, ged gəli kəsmə, qırma..

-**ayağ vermək**: dalısın tutmaq. -**ayağ verən**: dalısın tutan. xələf..

-**il ayağı**: il sonu..

-**ayağa** yıxılmaq: **ayağa** düşmək: yalvarmaq..

-**ayağ yazmaq**: **ayağ uzatmaq**. bir yerə girmək..

-**ayaq bitirmək**: yeriməyə başlamaq..

-**ayağ qılmaq**: yer eləmək. iqamət edmək..

-**əl ayağı barmaqsız olan**: kötəc..

-**ayaz soyuq**: quru soyuq. qoruz (< **qor**: od). şaxda..

-**ayağın tomar yumar** (girdə) **olan arxa bölümü**: taban. daban < toban.**.**

-ayaq basmaq: atlamaq..

-**başayağ**: **1**. birinci ayağ. birinci yol. başlanqıc olaraq. **1**. götbaş.**.**

-tap tap ayaq, şap şap ağız (işlə, dişlə)**.**.

-ayaq çəkmə: arakəsmə**.**.

-ayaqdan düşmüş (adam): qalıq. ayaqdan düşmüş.

ayaq **ayağ**. **1.** son. tamam.**1.**çat. (pa).**1**. **ayğaq**. **aylıq. ayal.** (neçə ayın birliyinə deyilir). fəsl. movsim. -yay **aylığı**. -bir il dörd **aylığa** bölünür. **1**. ayar. ayrıc. dalqıc. sayı. əyar. dənğ. **1**. nərsənin dənglik, danğlıq. dəklik, doğruluq, düzənlik, durumu, dərcəsi, qatı, təbəqəsi. -igirmi dörd **ayağ**. -həp bir **ayağda** kişilər toplumu. **1**. nərsənin işləmə yolu, biçəmi, tərzi, miyzanı. -dəğirman **ayağı**.
-könül hara baş ora. baş hara, **ayaq ora**. göz hara, qulaq ora.
-ağuzsan çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var). (**ağuzsan**. naşısan. xamsan. əcəmisin).
-baş düz olursa, **qoymaz ayaq caymağa**.
-düğürdən uzaq, **qırx min ayaq,** səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).
-əldən çıxıb **ayağa düşmək**. (ölçünü qoru, alçalma).
-**başdan ayağa**: başdan başa. başdan sona: boya boy. başa baş. əvvəldən axıra. (**baş:** axır).
-bir ayaq qalın, bir ayaq yalın yürünməz. (**qalın**: mücəhhəz).(bir ayağın başmaqlı, biri başmaqsız yol gedilməz) {yol aracı, ayras özən dilərimiş. (fərqli, mütəsna baxım, diqqət, səviyyə istər)**}.**
-keçmişə ayaq diriyən, çağına uymaz.
-qazan ayağ: qab qacaq.

ayaq -**bir ayağ**: birdən. -**bitil** durub getdi.

-göz göräni, baş sezsə, könül çırpar, **ayağ çapar**, qol çalar.

-üreyin hər döyüntüsü, **yenişin ayaq səsidir**. (**yenişin**: zəfərin).

ayaq -gedəndə, çörək götür, gələndə, ayaq götür. (yola çıxdın, yol gərəclərin unutma, gəlirsənsə, gəlişivi yubatma (gəl qutar). (işlərivi uslu, qeyim yap). (yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı). (**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli)..

-**əllə ayaq tez doyar**, gözlə damağ, heç doymaz (**doyar**: toxlanar. yorular) (**damağ**: boğaz)**..**

-ağırayaq: qaradaban. qaraquyruq. ayağı yümsüz. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın..

-**ayaq**, qorxaqa, qaçqu yaraq, alqara durqu yaraq. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar,

qormaza durmaq üçün yarar)..
-**tənin yükün ayaq**, tin yükün, ürək. (daşır).).(**tən**: gövdə).(**tin**: ruh)**..**
-ağır ayaq: ayağı ağır. qara ayaq. yümnüsüz**..**
-ağır ayaq: yümnsüz. uğursuz.

ayaq qab. (qayaq. dadaq. çanaq)..
-könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, **ayağ gedməz**, baş gedməz. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın)..
-yumurtalar bir səbətə yığılmaz, **iki ayağ bir quyuya sallanmaz**..
-baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa**, ayağ dayağa**, qayrat kanı, türk qadını!..
-**bu ayaq**: bayaq. bu qabağ. -**bayaq** geddi..
-başdan yağar, **ayağ islanar..**
-ayağ vermə:ayalğu**.** uzatma. mədd..
-**ağır ayaq:** hamilə..
-yar yara durmasa dayaq, **yadda əzib, basar ayaq**.

ayaq **-**qarın yükü qata düşər, **ayaq gedər**, qab üzülər. (**qata**: dama).
-papağa baş tap, **çarığa ayaq**. (hər dəğərə, görəvə, işə, yerə, məqama, uyqun uyqarın tap)**.**
-**ayaq basan**: 1. ged gəl eliyən. 1. qədəm qoyan.
-könül tutursa qanad, **uçudar başı ayağ salı**. (**könül**: həvəs)**.**
-otuzunda **qaysa ayağ**, toparlayıb yığılar, altmışında **qaysa ayağ**, toparlamaq güc olar.

ayaq -**ayaq çəkmək:** yeriməkdən çəkilmək. toxdamaq. durmaq. saxlanmaq.
-əlin kəsib **ayaq açmaq**: qapıdan qoğub pəncərəden almaq.
-**əl ayaq** göstərmək. -**əl ayaq** edmək. -**əl ayaqdan** düşmək. -**əlin** kəsib **ayaq** açmaq: qapıdan qoğub pəncərəden almaq.
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).
-**itiayaq**: getgir. gitgir.

ayaqa **-başdan ayağa bütün geyim, bir gedən** : tutşu. (sərhəm).

ayaqa -bilgəli baş, **yük olmamış ayağa**(**bilgəli** :ağıllı).

ayaqa -dos başa, **düşman ayağa** baxar. (baş ucalığın dosd istər, ayağ qaymasın düşman).

ayaqa -yetməzə çatarsa əlin, **başın qoyub salma ayağa daşı**. (**yetməz**: namərd)..
-başa qada, **ayağa duzağ**.(**duzağ**: köstək. bənd)

ayaqa -yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

-**ayağa düşmək**: gücə yenilmək, gücə boyun olmaq, qoyun olmaq. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).

-**ayağa qalx** : örgə qop.

-tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, qışın günü ayran dolar çanağa. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

ayaqaca **ayağaca**. sonunaca. sonuna kadar.

ayaqaltı -**ayağaltı araclar**: altan.

ayaqaltı **-ayağaltı ayaqqabı:** çapağ**.**

ayaqaltı **-ayaqaltı başmağı:** şapaq. çapaq.

ayaqan **ayağan**. acan. acıyan. **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**qaralı**: yaslı).

ayaqcaq **ayağcaq**. nərdüvan.

ayaqçı **ayağçı. 1**. qabqaşığçı. **1**. qabqaşığ yuvan. aşpazxana işçisi. **1**. qabqaşığ yuvan maşın. yıxaçı. **1**. saqi. -xan **ayağçıları** qonaqları qarşıladılar. -arağın az iç, bir **ayağçı** tut. **1**. qarson. -qəhvə, yeməkxana **ayağçısı**. **1**. pişxidmət. -ev **ayağçıları**: ev qulluqçuları. -okul **ayağçısı**. **1**. başmaqçı. başmaq güdücüsü. başmaq cütləyən. **1**. qapıçı. (odaçı. eşikbaxar. dalançı. səraydar. dərban. fəraşş. xədəmə). -əsgi qapı, yeni **ayağçı**. -tanrının qapısıda yox, **ayağçısıda**. -**ayağçılar** qurumu. **1**. bir gənəl topluq evrədə, qurumda əyab o zəhab görəvlisi. **1**. qabqaşıq yuğan maşın.

ayaqçı **ayağçı**. ayarçı. alverçilərin işlədilən ölçülərin yoxlayan görəvli.

ayaqçı **ayağçı.** dəvmçı. -onun yolunun **ayağçısı**: dəvmçısı.

ayaqçı qulluqçu. tapıçı. tapuğçu.

ayaqçul **ayağçul**. corab.

ayaqda -boş başın **yükü**, **ayaqda**.

ayaqı **ayağı** .-**çobanın ayağı yetməsə**, dayağı yetər.

ayaqı -**ayağı yümsüz**: qaradaban. ağırayaq. qaraquyruq. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın..
-**ayağı ağır**: ağır ayaq. qara ayaq. yümnüsüz.**.**
-ayağı yümlü olmayan: kütayaq.pisayaq. qutsuz. baxsız.

ayaqı **ayağı.** -**yaman günlər ayağı**, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.

ayaqı **-bayağı boşuyub**: ayağı şollaşıb. isala düşüb.

ayaqı **-gəlin ayağı**, çoban dayağı yer eləsin, gör bir sənə nə eləsin.
-**ayağı qırıq: qıçqırıq**. dəğərsiz. qırtıpıl. önəmsiz.

ayaqı -**qazayağı**: alabota (bitgi).

ayaqın **ayağın** .-**yügürmək üçün əl ayağın yığmaq**: qısırmaq. (quş). cummağa, yügürməyə toplanmaq (təyərlənmək. hazırlanmaq). -qartal **qısırıb** şığırdı..
-**ayağın bas yerə bərk**, qaldır izin..
-**yetməyən yerə ayağın**, soxulmasın qadalı başın.

ayaqın **ayağın**. -bir ayağın asıb durar, bir ayağın basıb durar, hər bazara barıb durar (tapmaca) (**tərazı**)..
-**üzüm ayağın altına**: yalvarıram.

ayaqında **ayağında**. sonunda. sonucda. qutara qurtardar.

ayaqki **ayağki**. sonuncu.

ayaqqab **ayağqab**. qonça. başmaq. çapaq. çapur. çapay.-etuk. etük. **(**< **ötük < ötmək**: keçmək. yerimək**)**. iki ayağın bir **qonçaya** soxmaq.

ayaqqab -**qara batmamaq üçün geyilən ayaqqab**: çökətə**.**

ayaqqab ötük. edik.

ayaqqab ayaq geyim. başmaq.

ayaqqabı -**qondara, gön ayaqqabı altına**, **dabanına** çalınan üç başlı, enli çivi: qadalqa. qazalqa.

ayaqqeyim **ayaq geyim**. ayaqqab. başmaq.

ayaqqı **-eşək minənin ayağı**, iki arvadlının qulağı dinməz.

ayaqla **-at bulunca, ayaqla**. (**bulunca**: **bulğunça**: tapınca). (iş var bəkləməz. kişi varıyla, olduğuyla, əldəkiylə çalışmalıdır)). (ayaqla çap, ata çatınca). {ayaq çalan, at çapar: çalışmaqla, atda tapılar). (qurçaçılıq, mahanaçılıq kişini, eli batırar).

ayaqlamaq **ayağlamaq**. **1**. sona ərmək. məhv olmaq. -bu ağrıyla **ayağlanmışlar**. **1**. təpsəmək. təpikləmək.

ayaqlamaq **ayağlamaq**. ayarlamaq. əyarlamaq. ayrıclamaq. ayırlamaq. sayırlamaq. ölçü doğruluğun sağlamaq. qurtlamaq. gürtləmək. danğlamaq. dalqıclamaq. dəngləmək. dəkləmək. doğrutmaq. çəkcələmək. çəkgələmək. çərgələmək. cərgələmək. düzənləmək. bağdalamaq.

ayaqlan qalx!: qax!. dur. dirsəl. diril. doğrul. dikəl. düzəl.

ayaqlanan yeni başlayan.

ayaqlanma üsyan. usyan.

ayaqlanmaq **ayağlanmaq**. **1**. qurtarıb bağlamaq. sona ərmək. məhv olmaq. -bu ağrıyla **ayağlanmışlar**. **1**. quyruğu uzanmaq. quyruğ vermək. -alım gec qalsa, ayağlanır. borc çağında ödənilməsə, quyruğu uzanar.

ayaqlaş **-çağınla ayaqlaş**, olma keçmişə yoldaş.

ayaqlaşdırmaq **1**. uc uca gətirmək. bitirmək. -çalçağırı **ayaqlaşdırmaq** gecdir. səri saman vermək. -işləri **ayaqlaşdır** gedəlim. **1**. başa çatdırmaq. bitirmək. sərəncam vermək. -bizim bu işi kim **ayaqlaşdıracaq**.

ayaqlaşmaq **ayağlaşmaq**. **1**. yaxqalaşmaq. uzanan nərsənin qırağından tutub gedmək. nərsə uzunu sürmək. -çağınla **yaxqalaş**. -ırmaq **yaxqalaşı** bağ bağat salınmış bölgə. -yaşamla **yaxqalaş**. **1**. yorğanmaq. yor yor, sallana sallana, rahat rahat yerimək.

ayaqlı **ayağlı.** **1**. quyruqlu, arxalı nərsə. -**başlı ayağlı** sorular: dərin, uzun olan məslə. **1**. payalı. işqaf. -**ayağlı** çaydan. -**ayağlı ev**: ayağlar üstə dayanan ev. **1**. çapağan. -**ayaqlı at**: çapağan at. **1**. iti. çaput. səri'. -**ayaqlı** at. -**ayaqlı** maşın. -**ayaqlı** ged **ayaqlı** gəl. **1**. qıçlı. -iki ayaqlı (qıçlı) nərdüvan: baçat (**bağçat**)..
-**əlli ayaqlı**: başarıqlı. **1**. dəvamlı. idaməli..
-ağızlıya söz verən, **ayaqlıya yol verən**: işinin ustası olan. iş keçərin bilən. -**ağızlıya söz ver**, **ayaqlıya yol**: işivin yolun bil.

ayaqlı yeyin. iti. əzmli. -yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, **ayaqlı**.

ayaqlıq **1**. ab dəstxanə. meyxana. **1.** dayaqlıq. nərsiyə ayaq, dayaq olaraq vurulan qol. dəsdək.

ayaqlıq **ayağlıq**. **1**. abdarxana. -**ayağlığı** bir yaşlı **ayağçıya** (ayağlığı silib süpürən) tapşırmışdılar. **1.** ayağlı olan nərsələr**.** miz səndəl. -arağın az iç, bir **ayağçı** tut. **1**. əşlik. həmrahlıq. -işlərdə **əşlik** olsa qolay keçər.

ayaqlıq **ayağlıq**. çatı. bağdalaq. paya.

ayaqlıq çatqı. daraca. sepaya. -not **çatqısı**. -rəssamlıq **çatqısı**. -**çatqı** ocaq.

ayaqsız **1**. iti olmayan. -**ayaqsız at**: yorqa olmayan at. **1**. sonsuz.

ayaqsız -**əl ayaqsız**: əfəl. aciz.

ayaqta **ayaqda**. payidar.

-evrən budur, bir gün yolda, bir gün gorda, **bir gün ayağda**, bir gün yastığda.

ayaqta **ayaqda**. yayaq. piyada.
-ağızda söz, **ayada yol verməz**: sözdə işdə çox iti, aparıcı olan.

ayaqta -könül hara, baş ora, könül qara, baş qara. **baş haradır, ayaqda!**, göz haradır, qulaqda!.

ayaqtan -**ayaqdan düş**, ayağa düşmə. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək). (**ayağa düşmək**: gücə yenilmək, boyun olmaq, təslim olmaq).

ayaqtan sonunda. ən son.

ayaqtaş **ayaqdaş**. **1**. rəfiq. **1**. birbirindən dal qabağa keçməyən.

ayaqtaş -yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

ayaqtaşın **-**yorğa minən, **ayaqdaşın itirər**. (**yorğa minən**: durmadan, yorulmadan, yüyrək, iti gedən). (**ayaqdaşın**: yol yoldaşın).

ayaqtaşlıq **ayaqdaşlıq**. rəfaqət.

ayaqtopu futbol.

ayaqu **ayağu.** qayağ. əğsi. kürsi. küsri. qabırqa sümükləri, dəndələri.

ayaquc (**ayağ uc**). ayağ tərəf.

ayaqun -**ayağun çarığı deyil**: dərdivə dəğməz.

ayaqun -**ayağun görən**, yolun görən başmağun.

ayaqun **-**yorqan güdə **qıs ayağun**, için çəkmir, qıs boğazun.

ayaqyolu -**ayaqyolu kasası** (oturacağı).: kətil.

ayal **aylıq. ayaq. ayğaq**. (neçə ayın birliyinə deyilir). fəsl. movsim. -yay **aylığı**. -bir il dörd **aylığa** bölünür.

ayal ehtiyat.

ayalamaq safaltmaq. -parçanın qıvırların **ayala**: safalt.

ayalamaq **yayalamaq**. **yaylamaq**. çəpikləmək. -**yaylayıb hayladılar güldülər**: çəpik çalıb, qışqırıq çəkib, güldülər.

ayalı **ayanan**. qeydinə qalan. -**ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox. (qeydinə qalan kimsəsi yox).

ayalı ayın. yazlı. nazlı. -**ayın** balam. -**ayın** qız.

ayalıq açıqlıq.

ayalqu **ayalğu.** ayağ vermə. uzatma. mədd.

ayallı ehtiyatlı.

ayalmaq (< **aya**). (ayıqlıqla, aydınlıqla nərsədən uzaq gəzmək, qıraq durmaq). ehtiyat edmək. -**ayalmadan**: ehtiyat edmədən.

ayam ləqəb.

ayamaq **1**. **ayalamaq**. acımaq. qayırmaq. əsirgəmək. **1**. əsirgəmək. muzayiqə edməmək. -bilgəvi eldən **ayama**, əlivi qoyub özgə götün yalama.

ayamaq -ağac aymaz kölgəsini baltadan. (**aymaz**: qısmaz. əsir gəməz).

ayaman əsir gəməz. qıyan. -yurdu üçün dadlı cana **ayaman**.

ayan **1**. ajir. -**ayan** çalındı. **1**. pəri. -dəniz **ayanı**. **1**. qaranlıq yerdə, gözə çarpan güclü, oyuq uyuq, tozanaq bəlirti, ışıq. ışıq çevrisi. nur haləsi. -baş çevrəsində **ayanı** var. -ay **ayanı**. **1**. ayğın. ayın. aylın. aydın. açığ. açğın. aşqar. bəlgin. mə'lum.

ayan **aydın**. **1**. ışıq. -ay çıxalı **ayan** oli. **1**. roşənfikr. aya oy. açıq fikir. ayan. aydın. roşənfikr. -**aya** oylular: **ayanlar**. açıq fikirlər. aydınlar. roşənfikr.

ayan! özüvü qoru. özündən muğayat ol.

ayanan **ayalı**. qeydinə qalan. -**ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox. (qeydinə qalan kimsəsi yox).

ayanlıq **ayğanlıq**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

ayanmaq (< **aya**). (ayıqlıqla, aydınlıqla nərsədən özünü çəkmək (açmaq), qorumaq). **1**. açılmaq. **1**. çəkinmək. -**ayan!**: özüvü qoru. özündən muğəayat ol.

ayanmaq 1. əsirgəmək. **1**. aymaq. qeydinə qalmaq. -sanmam sana bir kimsə **aya**. (**aya:** qeydinə qala. saya). **ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox: qeydinə qalan kimsəsi yox.

ayanmaq **əsrənmək**. **1**. qusur edmək. **1**. əsirgəmək. əba edmək. **1**. əfsus yemək. -elə iş görmə sonun **ayanasın**.

ayanmaq özün gözləmək. özündən muğayat olmaq. özü özün qorumaq.

ayarqın **ay yarqın**. ay ışığı.

ayarlamaq çağlamaq. -radyo dalqasın hara **çağlayıb.**

ayarlaşmaq dəngişmək.

ayarmaq ayırmaq. atmaq**.** atamaq. eləmək. açmaq. sovmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

ayaruq ayır ayruq. və ğeyreh.

ayaruq -**ayır ayruq**: : və ğeyreh.

ayas **ayaz**. **yayas**. **yayaz**. **1**. ay üzlü. gözəl. **1**. üzü ışıq, nurani. **1**. açıq. saf. -**ayas** göy: açıq hava.

ayas covmət. əlaçıq. boşuqlayan. bağışlayan. (rəuf. mehriban. xeyrxah. xoşa gəlim. lətif. mətbu'. rəhim. kərim).

ayas. covmət. əlaçıq.

ayasluq yasuxluq. törüklük. qayurluq. yoşaqlıq. lətafət. -bu şirinlik, **bu yasuxluq ki** sənin var, gözəlim!, sənə güldən də mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**ulqa**: ə'la).

ayaş ay ışığın andıran. ay ışığına oxşayan ışıq.

ayaş **aylaş. yeşniş**. **1**. açılış. açış. bir yükdən, tutqudan, girifdarlıqdan qurtuluş. **1**. soyunub dincəliş. istirahət.

ayaşıq adaşıq**.** aydaşıq. mütəmayiz. təmyizli. müşəxxəs.

ayaşıq **ayraşıq. acraşıq**. fərqli. -**ayaşıq** işlər çıxdı.

ayat **1**. açıqlıq. **1**. sahə. meydan.

ayatın açlayın**.** bəlirtin. arsatın. sərihən. pərdəsiz. qateiyyətlə. (rok o rast).

ayatıyla **-qurd ayağıyla** yem tapar. (qurd azığı yolda).

ayatmaq **1**. nərsəni gözlətmək, saxlatmaq, qorumaq. **1**. mən' edmək.

ayatur **{ayadur**. **aya** (açıq) **durmaq}** təzəkkür. ixtar.

ayav (**ayavmaq**: çəkilmək. açılmaq). diqqət. -**ayav**!: diqqət!.

ayav **1**. özən. diqqət. **1**. ayıq. -ayavol: ayıqol. **1**. ayavış. gözləş. muvazibət. muraqibət. -**ayav** işlər. -**ayavın** kimə tapşırdın. -**ayavsız** qalan canım.

ayavçı muvazib olan. güdücü.

ayavçılıq **ayvalçılıq**. muvazibətçilik.

ayavış ayav. gözləş. muvazibət. muraqibət. -**ayav** işlər. -**ayavın** kimə tapşırdın. -**ayavsız** qalan canım.

ayavıt **ayavla.** gözlə. muvazib ol.

ayavıtmaq ayavmaq. gözləmək. muvazib olmaq.

ayavla **ayavıt**. gözlə. muvazib ol.

ayavla diqqət ed. gözlə. muğayat ol. take carre.

ayavlamaq incədən incəyə yoxlamaq.

ayavlı ayavlanıb (qurşanıb, içə alınıb, tutulub) saxlanılan. qornuqlu. diqqətli. başına ötürülməmiş. -kitabları **ayavlı** saxla. -özüvə **ayavlı** bax.

ayavmadan **ayvalmadan**. gözləmədən. muvazib olmadan.

ayavmaq **1**. {(< **aya**: ovuc içi). avuc içində saxlamaq, tutmaq}. diqqətli olmaq. -bir az artıq ayav. -**ayav**!: diqqətli ol!. -**ayavma**!: diqqət edmə!. sayma!. -**ayav**!: diqqət!. **1**. (**aya**: ovuc içi). avuc içində saxlamaq, tutmaq. diqqətli saxlamaq. **1**. (**aya**: açıq). çəkilmək. açılmaq.

ayavmaq **ayavıtmaq**. gözləmək. muvazib olmaq.

ayaydın tünaydın. gecəz xeyrə. şəb be xeyr. məh tab. səlamət xoş. salim xoş.

ayaysu əgərçi. -**ayaysu** çox yaxcı değil.

ayaytınlıq **ayaydınlıq.** səlamətlik. xoşlluq.

ayaytınlıq **ayaydınlıq**. səlamətlik. xoşluq.

ayaz **1**. **acaz**. **açaz**. **1. ayazlıq.** soğuq dəğmə.

ayaz **1**. açıq, acı, iti. yumşaq olmayan. -belə **ayaz** danışma. **1**. sərin. soğuq. -**ayaz** su. **1**. **ayraz**. açıq. saf. ayraz. **1**. esintili soğuk rüzgar.

ayaz **ayas. yayas**. **yayaz**. **1**. ay üzlü. gözəl. **1**. üzü ışıq, nurani. **1**. açıq. saf. -**ayas** göy: açıq hava.

ayaz şaxta. sazaq. kəsici soyuq.

ayazata **ayaz ata**. şaxta ata. şaxta baba. sazaq ata. kəsici soyuq tanrısı.

ayazbaba şaxdababa.

ayazı -**izinin ayazı**: dılısının şaxdası. -qış gəlir deb sevinmə, izinin ayazı var.**(teb:** deyib.).

ayazıq (**ayazlıq**). balkon. eyvan.

ayazımaq **ayazlamaq. ayazlanmaq**. soğuq dəğmək.

ayazımaq sərinləmək. soğumaq.

ayazınmaq aram olmaq. sakit olmaq.

ayazıtmaq **ayazlatmaq.** soyuğa vermək.

ayazlamaq **ayazlanmaq**. **ayazımaq**. soğuq dəğmək.

ayazlamaq soğuqlamaq. soyuğ dəğmək.

ayazlanmaq **ayazlamaq. ayazımaq**. soğuq dəğmək.

ayazlatmaq **ayazıtmaq**. soyuğa vermək.

ayazlatmaq soğuqlatmaq. soyuğ dəğdirmək, qaqdırmaq.

ayazlıq açıqlıq, acılıq, itilik. yumşaqlığı kökdən olmayan. -bu **ayazlıqla** dos bulmağın qiyamətə qalmış.

ayazlıq **ayaz.** soğuq dəğmə.

ayb **ayıb**. uyat. quy. -bu iş **uyat** değil -**uyat** olsun: (həya ed)**..**
-hər gözəlin bir **quyu** var..
-ayb eləmək: qınamaq.

ayban arısu. arsu. əfif. zərif.

aybaşı belçik (beli açıq). peryod. qaidə.

aybat dişilərin ayda bir kərə qan itirmələri. aybaşı. aybaşı. reql. peryod.

aybat. aybaşı. dişilərin ayda bir kərə qan itirmələri. reql. peryod.

aybın qeyrət. şərəf. damar. təbər. təpər.

aybırçı (< **aytmaq**). çox danışan. boş qonuşan. qonuşqan. gəvəzə. çənəçi.

aybırlamaq (< **aytmaq**). çox danışmaq. boş qonuşmaq. qonuşqan. saçmalamaq. çənəçləmək.

ayça (< **ayçağ** (**ay** + **çağ. ça. (çoğ.** qor. köz. ışıq.). ayışığı.

ayça hilal.

ayçaq **ayçağ. ayça**. (**ay** + **çağ. ça. (çoğ.** qor. köz. ışıq.). **1**.ayışığı. **1**.gecə işçisi.

ayçaqlamaq **ayçaqlamaq.** gecə işçisi olmaq. gecələr işləmək.

ayçala **çalay**. **(çal ay)**. **1**. aypara. məh parə. **1**. yartay. hilal. **1**. yarımay. -**çalay** gözlədim gəlmədi.

ayçalamaq **ayçalamaq. 1.**gecə ışığında çalışmaq.

ayçiçəyi ayabaxar.

ayçınmaq ayrınmaq. bölünmək. (# **bolunmaq**: botunmaq. bütünmək. bitinmək bütünlənmək).

ayı < **azı < azığ (:** vəhşi). türklərə ən yekə, hündür, yırtıcı, qaba heyvan olaraq bu adı almış..
-**ayı** çox çelişər, armud çağında pişər.

ayı **-**adı tutulmayır meşədə, **küsmüş ayı meşədən**!.

ayı -avçı bilir alları, **ayı bilir yolları**. (avçı bilir alların, ayıda bilir yolların)..
-avçı bilər alları, **ayı bilər yolları!.**

ayı **-ayı yemiş ayrılsan**, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem) {birlikdədir dirlik gizi, tarix boyu, salnar izi). (**gizi**: sirri)}. (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirindən ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).
-ay günü gözlər, **gün ayı gözləməz**..
-**ayı ətəklə**, aynı sözlə, dili yasaqla tutmaq olmaz. (**aynı**: ayını).

ayı balaban. oynağan ayı.
-**qaro** (latin).

ayıb **ayb**. eyb. uyat. ağman.-bu iş **uyat** değil -**uyat** olsun: (həya ed).

ayıblamaq atarlamaq. ləkəmək. yazğılamaq. suçlamaq.

ayıblara manlara. pisiliklərə. qəbahətlərə. -manılmadan manlara, kimsə qalmaz danlağa. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə).

ayıbtır **ayıbdır!** sakın!. çəkin!. -**sakın**!, bu işə qol qoyma: **ayıbdır**!. bu işə qol çəkmə.

ayıbtır **ayıbdır**.mandır

ayıbtırmaq **ayıbdırmaq**. sakındırmaq. çəkindirmək. -onu bu işdən **ayıbdıran** yox ki.

ayıq **1**. **anıq**. **anğıq.** aydın. açıq. **1**. fərq.

ayıq ayav. -**ayav** ol: ayıq ol.

ayıq **ayığ**. **1**. ayrıq. ayrılmış. ayid. **1**. rovşən. -**ayıq** kişi. **1**. dorqa. huşlu..

-ayıq sayıq: seyrək. endər. nadir.

ayıq **ayığ**. **1.**(**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).**-**kişi olar, **ayıq oyaq**, ərin arın. (**ərin**: azadə. alçaq könül. sınaq görmüş) (**ərin arın**: ərinmiş arınmış).**1.**(< **aytmaq**: demək). aytılmış nərsə. verilmiş söz. və'də. söz. qovl. **-ayıq aymaq:** qovl vermək. -ayıq aytdın tutqınan. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin). -**ayığ** verdin qılmadın, tutmadın. (və'də verdin əməl edmədin).
-ayıq, oyaq düşən: quşqu düşən. quşaq. yaraq. **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

ayıq sezgir.

-**ayıq ol**: bilgil!.

-**ayığ ol**: muğayat ol.

-**ayıq ışıq:** gümüş ışıq. ay ışığına oxşar, mat, tüstülü, sütül ışıq. -açıq ışıq, ayıq ışıq.

ayıqlamaq **anıqlamaq. anğıqlamaq.** anığına yetmək. aydınlamaq. açıqlamaq. kəsgitləmək.

ayıqlamaq **ayığlamaq**. arçıvmaq. arıtmaq. təmizləmək.

ayıqlamaq **ayırtlamaq**. seçmək. təmyiz edmək. -yaxcı pisi **ayırtlamaq**.

ayıqlanış seleksiyon.

ayıqlanmaq **ayqılanmaq**. fərqlənmək. -dədə bala birbirindən **ayqılanmır**.

ayıqlı ayqın. fərqli.

ayıqlıq aydınlıq. oyqalıq. oyqınlıq. usucluq. usuğluq. ağıllılıq. huşyarlıq.

ayıqmaq fərqinə varmaq.

ayıqmaq fərqlənmək.

ayıqsız fərqsiz.

ayıqtırmaq **ayıqdırmaq**. ayıtmaq. oyandırmaq.

ayıl çevrilən. dönən.

ayılçı **(**aylanan. dönən**)**. qonaq.

ayilə **ailə** < **ayla.** maşqala. başqala.

ayiləli ailəli < aylalı . maşqalalı. başqalalı.

ayiləli -**ailəli, ayiləli olmaq:** aylanmaq. evlənmək.

ayılı! -yoxsa artıq, düşünən yar, yarını, belə getməz, **yıxılınca, ayılı**!.

ayılqanc **ayılğanc**.eyməns. qorxunc. xovfulu. pis. kötü. qara. -**ayılğanc** (qara) oylar başımda aylansa, qalın duman dağları alınsa.

ayılmaq **ayğınmaq**. oyanmaq. oyurtmaq. oyrunmaq.

ayılmaq aynımaq. oyanmaq.

ayılmaq içində, içdən açılmaq. saçınmaq. çiçəklənmək. (# **yayılmaq**: dışarda, dışarya açılmaq. saçmaq).

ayılmaq -**ösgürüb, ayılmaq**, osdurub bayılmaq.

ayılsayıl **ayıl sayıl.** ayrı seçgilik. **-ayıl sayıl qoyulmadan**, boy soy sorulmadan**.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

ayıltaq **ayıldağ.** fırıldağ.

ayım **-**elim günüm gülməsə, **ayım günüm doğmasın**.

ayım **-**elim günüm olmasa, **ayım günüm doğmasın**.

ayım **-**ölürsə gün, **ayım öksüz**, gecən yiyəsiz qalar.

ayım -elim günüm olmasa, **ayım günüm doğmasın**. (birinin elinə yurduna bağlılığın ötgəzir). (**ötgəzir**: yetirir. müntəqil elir)

ayımanaq **1**. ayı kimi. **1**.heybətli. səhimli.

ayımanaq ayı kimi. heybətli. əzim.

ayın **1**. aydın. arxayın. dinc. **1**. əyləc. əyyaş.

ayın **1**. ayğın. aylın. aydın. ayan. açığ. açğın. aşqar. bəlgin. mə'lum. **1**. aynı. qəməri. aya bağlı **(**ayid**)**. aylıq.

ayın **1**. **oyan.** -**ayın**, olmadan gec.
-**ayın sayın.** aygün. ayın şayın. açıq aşgar. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün.

ayın **ayalı.** yazlı. nazlı. -**ayın** balam. -**ayın** qız.

ayin keyiş (> **kiş**).

ayına -**doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq**: bicələk **(biçələk)**.

ayını **aynı**. -ayı ətəklə, **aynı sözlə**, dili yasaqla tutmaq olmaz.

ayınış **aydınlanış**. ışınış. ışıqlanış.

ayınqan aqil. -**ayınqan oyunqan**: aqil müdrik.

ayınlıq **ayğınlıq. 1**. oyaqlıq. sayıqlıq. huşyarlıq. **1**. aylınlıq. aydınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

ayınmaq **1. aylanmaq**. oyanmaq. ışıqlanmaq. özünə gəlmək. -**ayın**, olmadan gec. **1**. **aylınmaq**. çönmək. dəğişmək. **1**. **aylınmaq**. gicəlmək. çaşmaq. **1.** dönmək. dəğişmək. yön dəğişmək. mütəhəvvil olmaq.

ayınmaq açılmaq. -**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı.

ayınmaz seçilməz. **-**gözəl görkün, **göydə gündən ayınmaz**.

ayınsın yansın. ışıqlansın. aqah olsun.

ayıntır **ayındır**. açıqdır. -**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı.

ayır **1. {?ay <>**. **at}. 1.** ayrıtla. anla. düşün. qavra. fərq ed. -başda, pisi **ayır** yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl). **1. ayır!.** aydır. izah ed. degil. deynən. -**ayır** kişi nəyindi. **1.** açır. yarba. yaba. şana. şənə (< **çana**). iki haçalı, iki qolu birbirindən aralı olan nərsə, araç. xərmən sovurma çəngəli. -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

ayır -**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh.

ayır azır > **ağız.** haça. qol. -iki **ağızlı** qamçı. -**azırlı** yol: **ağızlı** yol: yan qollara ayrılan yol. -**azırlı** yol: **ağızsız** yol: yyan qollara ayrılmayan yol..
-**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh..
-**ayır qayırt edmək**: ayırseçmək ayırseçgilik edmək. ayırseç edmək. fərq qoymaq. təmayuz qoymaq.

ayıran araçı.

ayıran yaran. **-ağacı yaran bir pay**, higgəsin deyən iki pay.
-sənin köyün mənim köydən, **bir yaşqadır ayıran**, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

ayırar burar**.** qırar. **-**ölüm gəlsə buyur deməz, **burar gedər**.

ayırbaşdalamaq **ayırbaşdalamaq**. çalışdırmaq. tə'viz edmək.

ayırbaşlamaq çalışdırmaq. dəğişmək. paya paylamaq. əvəz bədəl, mubadilə edmək. -ölkədən ölkəyə keçəndə paralarımızı **ayırbaşlamaq** gərəkir. -bunu onla **ayırbaşlamam**.

ayırbuyur **ayır buyur**. bölyönət. ayrılıq sal, içinə dal. ayrılıq sal, üstünü al. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək.

ayırça fərq.

ayırçalamaq nifaqa salmaq. təfkik edmək. mütəmayiz edmək. fərq qoymaq.

ayırçanmaq nifaqa uğramaq. dəğişmək.

ayırçatmaq nifaqa düşmək.

ayırçın mümtaz.

ayırıb -**ayırıb seçmək**: çəkələmək.

ayırıb soğurub -aramızdan **soğurub** alıb geddi.

ayırım bə'zi.

ayırımlar bə'zilər. birazlar. -**birazlar** qanarsa məni, gedməz hırım sevgi yanından. -**birazlar** qınar, **birazlar** sınar, kimsə yolun dəğişməz.

ayırıv təklik.

ayırqaşmaq **ayrı baş çəkmək**. topluluqdan ayrılıb kəndi başına iş yapmaq.

ayırqıç **ayırğıç**. ayırıcı.

ayırqıl seçgilə**. -yağlaq yavlaq ayırqıl**!. (yaxcı pisi seçgilə).

ayırqılmaq açırqılmaq. mütəməyyiz edmək. -yağlaq yavlaq (yaxcı pisi) **ayırqıl**.

ayırqısız **ayırğısız**. ayrılmaz.

ayırlanmaq ayrılmaq.

ayırlıq **ayrılıq.** iftiraq. nifaq. -**el içinə düşsə ayrılıq**, yol salıb, qol atar yağrılıq (**yağrılıq**: düşmançılıq).

ayırlıq iftiraq. nifaq.

ayırlıq müstəqillilik.

ayırma balçama. parçama. ayrı, başqa görmə. **-**bilək birsə, **barmaqları balçama**.

ayırma fərq. ayrım.

ayırma **kəsmə**. -**ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma**: qət. qıt.

ayırmaq **1.** ayarmaq. açmaq. atmaq**.** atamaq. eləmək. sovmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur. **1.** başdamaq. başqadamaq. (> baz (fars). baz kərdən (fars))..
-topraq bağlıdır dağına, **dağı topraqdan ayırmaq olmaz,** dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

ayırmaq **1**. daldamaq. **1**. ilgəmək. seçmək. **1**. sanamaq. **1**. savamaq. **1**. alıqoymaq**. -**bu buxcanı öbürlərdən **alıqoy**. **1**. kəsmək. -məni səndən, səni məndən **kəsəni**, **kəsilsin**. **1**. biçitmək**.** açıtmaq. təfgik edmək. **1**. böləkləmək. **1**. dərkətmək. dərəkitmək. fərq qoymaq**..**
-birbirindən ayırmaq: öğütmək. oğmaq**..**
-seçib ayırmaq: başaqlamaq.

ayırmaq çəkələmək.

ayırmaq -**kəsib ayırmaq**. kəsr edmək.çəkirmək. kəsirmək (nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma).

ayırmaq saylamaq. seçmək. -yaxcı pisi **saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında.
-**olan nərsədən ayırmaq**: burmaq**.** (?> **boridən**). -ölüm gəlsə **buyur** deməz, **burar** gedər.

ayırmaq teyləmək. arıtmaq.

ayırmalı fərqli. ayrı.

ayırmasın bağışlasın **(< bağlamaq).** əsirgəməsin. qorusun. **-**tanrı atazı yarqasın, anazı **bağlasın** .

ayırmasız ayrımsız. fərqsiz.

ayırseçmək ayırseçgilik edmək. ayırseç edmək. ayır qayırt edmək. fərq qoymaq. təmayuz qoymaq.

ayırt **adırt**. fərq. -**adırt** qoymaq.

ayırt -**ayırd edmək:** çökdürmək. çökərmək. çökərtmək. tanğıtmaq. təsfiyə edmək.

ayırt **ayırd**. (**ayıt**). **1**. sınır cızığı, xətti. -qaçdı aşdı **ayırdı**, gedməz güman qayırtı: qaçıb çək çükü aşmış, qayıtmağı umulmaz. **1**. təşxis. -sizin **ayırdız** doğru değil: sizin təşxisiz düz değil. -sizin ayırdınız nədir: təşxisiz. -**oğur ayırdı bakanlığı**: təşxisi məsləhət vizarəti. **1**. təmyiz. təşxis**..**
-ayırd edmək: **ayırtlamaq** (düşünmək). təşxis edmək. fərq edmək. -**ayırtlamadan** ağı qaradan, ayırmışlar onu anadan, indi gəzər özgə əllərdə, bilinməz soyu sopu haradan..
-**ayırd edmək**: aytmaq. ayırd edmək.

ayırtamaq **ayırdamaq. ayırtlamaq**. fərq edmək. dərk edmək. anlamaq.

ayırtı inşiab. -görüşlərin **ayırtı**. -**ayırtılar**: inşiablar-**ayırtısız**: inşiabsız.

ayırtım **ayırdım**. qırağ. -yol **ayırdımı**. -şəhrin **ayırdımından** keçdik.

ayırtım **-**biligin irdədim, **bükünü ayırdım**. (**bükün:** içli. dolqun). (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

ayırtım yalıtım. {ayiqlətiş. təcrid. izolasyon}.

ayırtla təmyiz ed. fərq qoy.

ayırtlamaq **ayırd edmək**. (düşünmək). təşxis edmək. fərq edmək. -**ayırtlamadan** ağı qaradan, ayırmışlar onu anadan, indi gəzər özgə əllərdə, bilinməz soyu sopu haradan.

ayırtlamaq **ayırdamaq.** fərq edmək. dərk edmək. anlamaq.

ayırtlamaq **ayıtlamaq**. **1**. **arıtlamaq**. (**nərsəni nərədən**). təmizləmək. -düğü **ayırtlamaq**. **1**. **ayıqlamaq**. seçmək. təmyiz edmək. -yaxcı pisi **ayırtlamaq**.

ayırtlar **ayırdlar**. bizdən yeğlər. bizdən yerlilər. bizdən yaxcılar. (bəlli olmazlar, gözə görünməzlər. cinlər). -qulaq kəsən **ayırdlara** yem olduq.

ayırtlaşmaq , təmyiz edişmək. fərq qoyulmaq.

ayırtmaq **ayırdmaq**. təmyiz edmək. təşxis edmək. müşəxxəs edmək.

ayırtmaq **ayırdmaq**.-**yaxcı pisi, kiçik böyüyü ayırdmaq**: darağlamaq.

ayış **-ayış soruş: aytış saytış. ayış soğuş**. kef əhval. əhval porsluq.

ayiş **ayış**. yetriş. nərsəni yetişmə, pişmə üçün dincə bıraxmaq. -**dəmə bıraxmaq**.

ayış **ayiş**. yetriş. nərsəni yetişmə, pişmə üçün dincə bıraxmaq. -**dəmə bıraxmaq**.

ayış **aytış**. **ötüş**. **1**. əzgi. nəğmə. şarkı. mahnı. təranə. **1**. tərənnüm. güzəl, alçaq səslə oxuma, şarkı söyləmə. **1**. **ayış!: aytış!:** oxu. söylə..
-**sayış ayış: 1**. sayıntı. hesab kitab. **1**. məhəl qoyma. **1**. ehtiram. önəm. muraat. **1**. pendar. əngizə. **1**. **sanı**. fərz.

ayışçı **aytışçı**. **aytışqan**. **ayışqan**. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

ayışıq aymışıq. dəğişik. dəğişmiş. mütəğəyyər. mütəğəyyər. təğyir tapmış.

ayışqan **aytışqan**. **ayışçı. aytışçı**. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

ayışma **aytışma**. tərənnüm. güzəl, alçaq səslə oxuma, şarkı söyləmə.

ayışmaq **1. ayğışmaq**. **ayrışmaq**. **1. dəğişmək.** devrişmək. çevrişmək. ibdal olmaq. **1.** gəlişmək. çönüşmək. dönüşmək. **1**. bir yerə, işə yığışmaq. (> **həm ayeş** (fars).

ayışmaq **aytışmaq**. əzgi, nəğmə, şarkı, mahnı, təranə oxumaq..
-**ayış: aytış**: oxu. söylə.

ayışmaq 1. dəğişmək. mütəğəyyər olmaq. təğyir tapmaq. 1. dəğişmək. 1.ayrışmaq. fərqlənmək.

ayışmal dəğişgən. mütəğəyyər.

ayıştırmaq **ayışdırmaq**. 1. dəğişdirmək. 1.ayrışdırmaq. fərq qoymaq. 1.tə'viz edmək. əvəz edmək

ayıt **ayıd**.fərq. -**ayıdlı**: fərqli. -**ayıdsız**: fərqsiz.-**ayıdalı**: fərq qoyalı.-**ayıdın**: fərqli. -**ayıdı** nədir: fərqi nədir.-**ayıdmadan**: fərq qoymadan.

ayıt ışıt. çırat (çırağlat). açıt. açıqlat. şərh ed. tovzih ver. izahla.

ayıt söz. -**ağdarılmış ayıt**: ağdayıt (**ağdayıt**). nəqli qovl.

ayıta -avçı bilir alların, **ayıda bilir yolların**.

ayıtılmaq deyilmək.

ayıtış tərənnüm.

ayıtışmaq tərənnüm edmək.

ayıtlamaq **ayırtlamaq**. **1**. **arıtlamaq**. (**nərsəni nərədən**). təmizləmək. -düğü **ayırtlamaq**. **1**. **ayıqlamaq**. seçmək. təmyiz edmək. -yaxcı pisi **ayırtlamaq**.

ayıtmaq **aytatmaq**. demək.

ayıtmaq **oyqatmaq**. oyatmaq. -**oyqatıb uyqatmaq**: oyadıb öğrətmək.

ayıtmaqtır **-gerçəyə gərək ayıtmaqdır**, yalanın alavı içində durur. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**

ayqa **ayğa** (**ayağ**). pillə. -on **ayğalı** qolduvan.

ayqa **ayğa**. aylı. məhtab.

ayqac **ayğac**. **ayqaş**. hilal.

ayqac **ayğac**. soxtuğ. məxfi mə'mur. suxən çin. nəmmam.

ayqac **ayğac**. **ayğaqçı**. {**çaşıt**. **çaşut**. **casut**. **casus**. (< **çaşdıran).** (**şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**)}. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

ayqaq **ayğaq** (ayğıqlatı. aydınlatı). ayğıq > agəhi. uyarı. duyarı. xəbərdarlıq.

ayqaq **ayğaq**. **ayaq. aylıq. ayal.** (neçə ayın birliyinə deyilir). fəsl. movsim. -yay **aylığı**. -bir il dörd **aylığa** bölünür.

ayqaqçı **ayğaqçı**. **ayğac**. {**çaşıt**. **çaşut**. **casut**. **casus**. (< **çaşdıran). (şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**)}. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

ayqaqlamaq **ayğaqlamaq**. aydınlatmaq. uyarıtmaq. duyarıtmaq. xəbərdar etmək.

ayqal **ayğal**. (gəzib dolnşığında olan). başı soyuq. səhlənkar.

ayqaldırmaq sallamaq. sallandırmaq. salındırmaq.

ayqalmaq sallanmaq. salınmaq.

ayqan -**ayğan dək:** deyilmiş kimi.

ayqanlıq **ayğanlıq**. **ayanlıq**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

ayqara ayqərə. aysız gecə. qara gecə.

ayqaş **ayğac**. **ayqaş**. hilal.

ayqaş **ayğaş**. (**aylan**: meydan). meydan dolandıran. meydandar.

ayqat **ayğat**. izhar. bəyan.

ayqat **ayğat**. izhar. bəyan. (dadxahi).

ayqatlamaq **ayqatmaq**. **aytaqmaq**. **yaytaqmaq**. **yayqatlamaq**. quzariş vermək, edmək.

ayqatmaq **aytaqmaq**. **ayqatlamaq**. **yaytaqmaq**. **yayqatlamaq**. quzariş vermək, edmək.

ayqərə ayqara**.** aysız gecə. qara gecə.

ayqıq **ayğıq** > **agəhi**. ayğaq (ayğıqlatı. aydınlatı). uyarı. duyarı. xəbərdarlıq.

ayqıl! **ayğıl!**. **ayt**!. danış!. qonuş!.

ayqılaqın -**ayqılaqın gəl**, qarqılağın gəlmə. (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

ayqılanmaq **ayıqlanmaq**. fərqlənmək. -dədə bala birbirindən **ayqılanmır**.

ayqılanmaq iste'faya gedmək.

ayqılmaq qurtulmaq. -bu aşılda ayqılalı: bu girifdarlıqdan qurtulı.

ayqın **ayğın**. **1**. açıq. geniş. fərax. (# **qayğın**). **1**. ayın. aylın. aydın. ayan. açığ. açğın. aşqar. bəlgin. mə'lum.

ayqın **ayğın**. ay ışığı. ay ışığın yansıdan. (məhtabi).

ayqın ayıqlı. fərqli.

ayqınc **ayğınc**. dadxahlıq.

ayqınlatır **aykınlatır**. **aydınlatır**. anıqlatır. anlatır.

ayqınlıq **ayğınlıq**. **1**. **aylınlıq**. **aydınlıq**. ayınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq. **1**. **ayınlıq.** oyaqlıq. sayıqlıq. huşyarlıq.

ayqınmaq **ayğınmaq**. **ayılmaq**. oyanmaq. oyurtmaq. oyrunmaq.

ayqınmaq fərq edmək.

ayqır enənmiş at.

ayqır **-**qolan quyuya düşsə, **qurbağa ayqır olar**.

ayqıra **-**əsrüyə sayıqlamaq, **ayqıra çul yırtma** man deyil. (**ayqır**: güclü ərkək at).

ayqıratmaq fərq qoymaq.

ayqırı eyqiri əyri büyrü.

ayqırı əlahədə**..**
-ayqırı əyqiri: əyri büyrü.

ayqırmaq **hayqırmaq**. çığırmaq.

ayqırmaq **hayqırmaq**. çığırmaq.
(əqirət$_{ərəb}$).

ayqısım **ayğısım**. əzizim. mehribanım. -tanrıdan son, **ilki sənsin ayğısım**.

ayqışmaq **ayğışmaq**. **ayrışmaq**.

ayqıt cihaz.

ayqıt təşxis.

ayqıtın müşəxxəsən.

ayqıtmaq **1**. müşəxxəs edmək. -kim olduğun **ayqıtamadım**. **1**. tə'rif' edmək. tovsif edmək. -**ayqıtdığın** uşaq hansıdır.

ayqıtmaq **aynıtmaq**. (**ayngıtmaq**). roşən edmək. -yaxın daşlığın **ayqıtmaq**.

ayqıtmaq bəllətmək. bilgətmək. sayratamaq. tanatmaq. vəsf edmək. tə'rif edmək.

ayqıtmaq fərq qoymaq.

ayqız **1**. **ayğız**. **(**< **aymaq)**. salxım söğüt. **1**. gözəl qız.

ayqız **ayğız**. (< **aymaq**). salxım söğüt.

ayqutın **ayğutın**. ayratınğ**.** gözətin. seçgin.

ayqutmaq **ayğutmaq.** ayramaq**.** gözrəmək. seçmək.

ayqün **aygün**. **1**. ayın sayın. ayın şayın. açıq aşgar. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün. 2. boylunun doğum çağı. -**aygünlü**: boylunun doğumuna yaxın çağ.**1**. açqar. aşcar. -oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**quzular:** balalar. doğar).

ayqün **aygün**. **1**. ayın sayın. ayın şayın. açıq aşqar. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün. 2. boylunun doğum çağı. -**aygünlü**: boylunun doğumuna yaxın çağ.

ayla (< **ağ**). halə.

ayla **1**. sonra. giri. geri. -indi tələsirəm, **ayla** gəl. **1**. **ək**. < **birlə**. -**mən**. -bir qarğ**ayla** (bir qarğa **birlə.** bir qarğa **bilən.** bir qarğa**mən**), qış gəlməz. **1**. **ayla!:** de!. söylə!.

ayla **1**.dövr bər. **1**. > ayilə. ailə. maşqala. başqala..
-gecə olmasaydı **ayla ulduz** itgin qalardılar.

ayla **ayla!.** de!. söylə!.

ayla **ayna**. **(**< **aylanmaq**: dolanmaq**)**. **1**. nərsənin yerləşən çevrəsi, mihiti. çevrə. aylan. ətraf. -bu aynada çox dolanmayın. -**aynala** çıxmaq. -**aynalı**: **1**. ətraflı. **1**. yerli **(**məhəlli**)** olmayan. **1**. qırağ. yan. haşiyə. -qızıl aynalı şəkil. -qaş **aynalı** daşlar: çevrəsi qaşlı, bəzəkli daşlar.

ayla dövrə. mühit. -bu **ayılda** işləmək güc : bu **mühitdə** işləmək güc -ayıl dəğişikliyi mühit dəğişikliyi : -doğma ayıl: doğma mühit.

ayla sonra. geri. -indi tələsirəm, **ayla** gəl.
-**ayla bala ayla:** çevir bala çevir.

aylac aylatan. yoruc. müfəssir. təhlilçi.

aylaq **1**.işsiz. bekar. **1**.avara.

aylaq **aylağ. 1**. avara. **1**. işsiz. bekar. **1**. öylə. öcür. **1.** sahə. meydan.

aylaq **aylağ. 1**. avara. **1.** işsiz. bekar. **1**. öylə. öcür. **1**. səhə (sahə). meydan. **1**. dönən. dolaşan. dəvvar. çönbəl. müdəvvər. **1**. boş gezen. avara. **1**. yaya. piyada. -**aylağın** qarnı tez acır. **1**. avara. -**aylaqlar** qoşunu. -**aylaq aylaq dolaşmaq**. **1**. yiyəsiz. -**aylaq mal**: yiyəsiz, yol üsdə olan nərsə. **1**. havayi. pulsuz. parasız. müfdə. -**aylaq** sirkə baldan dadlı. **1**. **ağlaq.** ıssız, boş yer. bayır. **1**. boş gəzən..
-**aylaq yaylaq**: sərbəst bol. sərbəst şən. şən rahat.

aylaq **aylağ**. dolağ. kilkə. kələk. hilə.

aylaq **aylağ**. gic. -**aylağın biri aylağ**: gicin biri gic.

aylaq **aylağ**. həvəs.

aylaqın -**aylağın biri aylağ**: gicin biri gic.

aylaqıtmaq **aylağıtmaq**. həvəsləndirmək. həvəsə salmaq.

aylaqlı **aylağlı**. həvəsli.

aylaqmaq **aylağmaq**. həvəslənmək. həvəsə düşmək.

aylalı **1**.dövr bərli. **1**. > ayiləli. ailəli. maşqalalı. başqalalı.

aylamadan çevirmədən. -sözü aylamadan ayta qoyun.

aylamaq **aytamaq**. demək. -bunu ona **ayla**.

aylamaq -baş aylamaq:baş dolandırmaq. aldatmaq. baş yozdurmaq. baş çaşdırmaq.

aylamaq dolamaq. -**aylayıb**, tovlayıb, tulladı.

aylamaq **-göz aylamaq**: göz dolandırmaq.

aylan **1**. dayrə. **1**. **yaylan**. yavaş. asda. -**aylan** gəlib, yavaş keçdi. **1**. dolanbac. -**aylan kabab**: dönər kibab. **1**. yörgəl. mihit. müht. -**aylanından** qopub yeggə başına

yaşamaq..

-**aylan!**: **aynal!.** çevrən!. evrən!. çön!.

aylan **1**. gəzi. gəzinti. təfrih. **1**. təfərrüc. gərdiş. **1**. məşquliyyət. **1.** dön. döngəl. qayıt. qaytın. ricu'ed. muraciət ed.

aylana -**aylana aylana:** gəzə gəzə. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qaladı).

aylana -**aylana olmaz:** aylanamaz. fırlanamaz. dönəməz. dolanamaz.

aylana dolana. yatmıya. işliyə. -**yetərki, dönə aylana beyin**, bağçıya dönə, poxluqda pehin.

aylanab **yaylanab**. yavaşca. asdaca. -**aylanab** gələn yel kimi, dinmədən keçdi.

aylanamaz aylana olmaz. fırlanamaz. dönəməz. dolanamaz.

aylanan **1**.dolanan. fırlanan.-çox aylanan yıxılar. **1.**dönən. gicələn. **-aylanan baş** yönün bilməz. (**bilməz**: tanımaz).

aylanar **1**. dolanar. **-ay aylanar il olar**, don dəğişər, don olar. (**don**: **1**. fəsil. fəsl. -**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür). **1**. fırlanar. **-**tənbir tinbir olanlar, ağ qarasın bulanlar, **aylın aylın aylanar**. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

aylanar -illər dönər, ay aylanar, gün keçər.

aylanar -**yaman ilan aylanar**, dəğirmanın başında. (**yaman**: xain).

aylandırqıc dönüşdürücü.

aylandırmaq dönüşdürmək.

aylanıb dolanıb. dönüb. gəzib. -şirinlik versən qurda, **aylanıb gələr yurda**. (yamanı dadandırma).

aylanıb əylənib. dolanıb. -**əylənib gəlib**: dolanıb gəlib.

aylanıb -**aylanıb dolğanmaq**: evlənib (çevlənib) dolğanmaq**:** çönüb fırlanmaq.

aylanıb gəzib. dolanıb. -at aylanıb qazığın tapar. (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).

aylanıq -**aylanıq göz**. fırlaq göz. çönmüş göz.

aylanıq dolquruq**.** dolğanıq. bulanıq. buranıq. boranıq.

aylanış **1**. dolanış. çevgiş. çərxiş. gərdiş. **1**. dönüş. çönüş. dolanış.

aylanış cərəyan, dolanş. -qan aylanışı: qan cərəyanı, dolanşı.

aylanmaq **1.ayınmaq.** oyanmaq. ışıqlanmaq. özünə gəlmək. -**ayın**, olmadan gec.**1.**fırlanmaq. dönmək. dönənmək. dolanmaq.**1.**meyillənmək**.** -**aylan** bizə: bizə çön,. -ötün güzə **aylanır**: çağ payıza üz tutur.

aylanmaq ailəli, ayiləli olmaq. evlənmək.

aylanmaq **aynalmaq**. **1**. bulanmaq. götürülmək. -ürəyi **aynalmaq**, **götürülmək**. **1**. dönmək. çönmək. təbdil olmaq. **1**. qayrılmaq. fırlanmaq. dönmək. -**qayrılıb** uçan quşlar. -**qayrıla** dönə gedən yar. **1**. əylənmək. əğlənmək. **1**. çöğülmək. burulmaq. (çərxiş, gərdiş edmək). **1**. dönmək. dəğişmək. təğyir tapmaq..

-ay **alanıb** yerin başına, qurban olum toprağına daşına..

-bir **aylan** gəl: bir az dolan gəl..

-**aylan** gəl: dönüb gəl..

-**aylanıb** gəldi: dönüb gəldi..

-**aylanarım**: dolanarım..

-**aylanım**: dolanım..

-**aylana aylana**: dolana dolana. dönə dönə..

-bura bağlıdı **aylanıb** o yandan ged.

aylanac yul: dolambaclı yol..

-**güzə aylandı:** güzükdü. payız oldu..

-yaşam qısnaqlarından **aylanıb** ötmək..

-**başım aylanmaq**: başı dönmək başı gedmək. başı qaymaq. başı fırlanmaq.

aylanmaq dönmək. fırlanmaq. -**aylanmasın. -aylana aylana. -aylanar ilim günüm. -aylansada dönməz. -aylanmasın** neyləsin**. -aylanıbda gəl.**

-dışına aylanmaq: başına dolanmaq. birinə qulluq üçün, çevrəsində, qatında, yanında durmaq.

aylanmaq **eylənmək**. **1**. açılmaq. **1**. sərilmək. uzanmaq. **1**. yayılmaq. **1**. bıraxılmaq. ötürülmək. **1**. istirahət edmək. **1**. qırağa çəkilmək. **1**. təqaüdə çıxmaq.

aylanmaz -ol ayladı, mən aylandım, mən aylatsam ol aylanmaz. (**aylatmaq:** fırlatmaq**).** (**ol ayladı**: ol aylatdı) (o çevirdi, mən çevrildim, mən çevirsəm, o çevrilməz).

aylantım -ol ayladı, mən aylandım, mən aylatsam ol aylanmaz. (**aylatmaq:** fırlatmaq**).** (**ol ayladı**: ol aylatdı) (o çevirdi, mən çevrildim, mən çevirsəm, o çevrilməz).

aylantırın **aylandırın**. **əyləndirin**. fırlandırın.

aylantırmaq **aylandırmaq**. çevirmək. -**axcağa aylandırmaq**: paraya çevirmək..
-**aytışı aylandırmaq**: sözü dolandırmaq.

aylap bütün bir ay. -bir **aylap** kətdə gəzdi: qaldı, dolandı.

aylar -**aylar keçir, illər ötür** yol yarı, kimsə görməz bu uzanan yolları.

ayları -**yay ayları**: qazanc.

aylaryın **aylaryın.** aysayın: hər ay.

aylası -**oyun aylası:** uçqur. kəmər. çuxurun, kəvərin çevrəsi.

aylaş **1**. **ayaş**. **yeşniş**. açılış. açış. bir yükdən, tutqudan, girifdarlıqdan qurtuluş. **1**. **ayaş**. **yeşniş**. soyunub dincəliş. istirahət.**1.**gəzəgən.

aylaş gərdiş. çərxiş.

aylaşmaq **1**. **əyləşmək**. **yeşinmək**. bir yükdən açılmaq. **1**. **əyləşmək**. **yeşinmək**. soyunub dincəlmək, istirahət edmək.**1.**fırlaşmaq. dönəşmək.

aylat fırlat. tovla. -**aylatıb** yerə vurdu.

aylatan **1.**aylac**.** yoruc. müfəssir. təhlilçi.**1.ayladan.** fırlatan. döndərən.

aylatı **ayladı**. aylatdı.-ol ayladı, mən aylandım, mən aylatsam ol aylanmaz. (**aylatmaq:** fırlatmaq**).** (o çevirdi, mən çevrildim, mən çevirsəm, o çevrilməz).

aylatış təlləffüz. səslətim.

aylatmadan fırlatmadan. -**aylatmadan** keç sözə.

aylatmaq **aydarmaq**. **1**. dolandırmaq. -at minməyən at minsəc **aydar aydar** öldürər. **1**. çöndərmək. təbdil edmək. **1**. devirtmək. çevirtmək. dolatmaq **(**dolğatmaq**)**. gəzitmək.

aylatmaq fırlatmaq. çevirmək.

aylatmaq fırlatmaq. dönərtmək. dolatmaq.

aylatsam -ol ayladı, mən aylandım, mən aylatsam ol aylanmaz. (**aylatmaq:** fırlatmaq**).** (**ol ayladı**: ol aylatdı) (o çevirdi, mən çevrildim, mən çevirsəm, o çevrilməz).

aylayın açıq. duvağsız. sıvasız. pərdəsiz. ələni. hüveyda.

aylaz dolanış. dolan gərdiş. -ayın günün **aylazına** baxır. -işlərin **aylazı** necədir.

aylı ayğa. məhtab.

aylı **aynıq**. məhtabi. -**aynığ** gecə.

aylıq aşam**.** maaş (məaş). huquq.

aylıq **ayal. ayaq. ayğaq**. (neçə ayın birliyinə deyilir). fəsl. movsim. -yay **aylığı**. -bir il dörd **aylığa** bölünür.

aylıq maaş.

aylıqçı maaşçı.

aylıqlap aylık olarak.

aylın **1**. **aydın**. ayğın. ayın. ayan. açığ. açğın. aşqar. bəlgin. mə'lum. **1**. məhtab.

aylın səma'. -tənbir tinbir olanlar, ağ qarasın bulanlar, **aylın aylın aylanar**. (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

aylınlıq **aydınlıq**. **ayğınlıq**. ayınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

aylınmaq açılmaq. mə'lum olmaq. əyan olmaq.

aylınmaq **ayınmaq. 1**. çönmək. dəğişmək. **1**. gicəlmək. çaşmaq.

aylıtmaq **aynıtmaq. 1**. çöndərmək. dəğişitmək. **1**. gicəltmək. çaşıtmaq.

aymaq **(**demək)**. -ayıq aymaq:** qovl vermək. -ayıq aytdın tutqınan. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin).

aymaq **1**. qəbilə. əşirə. **1**. **oymaq**. əşirə. tayfa.

aymaq **amaraq**. **1**. ayı andıran gözəllik. **1**. sevgili.

aymaq ayanmaq. qeydinə qalmaq. -sanmam sana bir kimsə **aya**. -**ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox: qeydinə qalan kimsəsi yox.

aymaqay dönək.

aymal mütəhərrik. mütəğəyyir.

aymal mənqul.

aymalmaq dönmək.

aymaz **1**. aydın olmamaq. mübhəm. qanmaq. **1.** qafil. aymaz odur, ağ qaranı, yaxcı pisi seçmiyə, yol uzunu, gədik görə, tağar diyəkeçmiyə.

aymaz **1**. huş eləməz. çevrəsində olub bitənləri qanmayan. qafil. **1**. oymaz.

aymaz 1. sovsur. başıboş. diqqətsiz. **1**. oymaz. mulahizəsiz. **1**. saymaz. qeydinə qalmaz.

aymaz qısmaz. əsir gəməz. -ağac **aymaz** kölgəsini baltadan. (**aymaz**: qısmaz. əsir gəməz)**.**

aymaz **oymaz**.

aymaz seçməz. fərq edməz. axmaq.

aymazlıq qafillik.

aymazlıq oymazlıq. mulahizəsizlik.

aymılışmaq raslaşamamaq. buluşamamaq. görüşəməmək.

aymışıq ayışıq. dəğişik. dəğişmiş. mütəğəyyər. mütəğəyyər. təğyir tapmış.

ayna **1**. anlam. mə'ni. -**aynalı**: anlamlı. -**aynasız**: anlamsız. -aynası: anlamı. -yanlış **ayna**: qələt anlam. **1**. **aynı.** yanı. yə'ni. açıqlayış. -**aynı** nə: yanı nə. -**aynı** bu: yanı bu. -**aynı** gedmisin da?: yanı gedmisin da?: -**aynı** ver: yanı ver. -**aynı** demə: yanı demə.

ayna **1.aynağ**. (< **ay).** ayna kimi yuvar. girdə. dayrə. (keçmişdə aynaların girdə olduğudan bu adı almış).**1.**gözüngü. güzgü.

ayna **ayla**. **(**< **aylanmaq**: dolanmaq**)**. **1**. nərsənin yerləşən çevrəsi, mihiti. çevrə. ətraf. -bu aynada çox dolanmayın. -**aynala** çıxmaq. -**aynalı**: **1**. ətraflı. **1**. yerli **(**məhəlli**)** olmayan. **1**. qırağ. yan. haşiyə. -qızıl aynalı şəkil. -qaş **aynalı** daşlar: çevrəsi qaşlı, bəzəkli daşlar. **1**. güzgü. gözgü. -dil könül **güzgüsü**..
-**aynalar gözəli**: güzgülər görkü. qəhbə.

ayna görü çərçivəsi. gözün dolanma meydanı. pəncərə.

ayna -qara topraq, **ayna bulaq**, yaşıl yapraq, al çiçək.

aynabədlik güzgülük.

aynaq **1**. şüşə. **1**. duru parlaq. **1**. şəffaf. ışıqlı. **1**. üz üzə. çəkinmədən. **1**. ayaq. şüşə bardaq. gilas. **1**.şəffaf. parlaq. **1**. sılığ. luab. **1**. açıq. roşən. şəffaf. **1**. ışıqlı. (tabnak. nurani. taban. münəvvər. dirəxşan).

aynaq açıq. aydın. arın. duru. təmiz. pakizə. -**aynaq** işlər. -**aynaq** kişi: qəlbi təmiz.

aynaq **aynağ**. açıqlama. tovzih. şərh. -**aynağ istəməz**, **ayındır**: açıqlamağa gərək yox açıqdır. -**aynağı** nə: açıqlaması nə. -**aynağ** verilsədə, **ayınmadı**: açıqlama verilsədə açıqlanmadı.

aynaq **aynağ. ayna**. (< **ay).** ayna kimi yuvar. girdə. dayrə. (keçmişdə aynaların girdə olduğudan bu adı almış).

aynal! **aylan!.** çevrən!. evrən!. çön!.

aynalı **1**. ətraflı. **1**. yerli **(**məhəlli**)** olmayan..
-qaş **aynalı** daşlar: çevrəsi qaşlı, bəzəkli daşlar.

aynalmaq **aylanmaq**. **1**. bulanmaq. -ürəyi **aynalmaq**, **götürülmək**. **1**. çönmək. -pisdən pisə aynaldı. -yoxsulun ləpəsi dəvəyə **aynalar**, bayulun dəvəsi ləpəyə.

aynalmaq bulğanmaq. burğanmaq.

aynalmaq durulmaq. ışğılmaq. açılmaq. -**aynala**: açığla. -**aynalmaz**: açığla.

aynamaq **qaynamaq**. dəğişmək. -birdən durumu **qaynadı.** -durum **qaynadan:** şərayit dəğişmədən.

aynaşılmaq ay ışğına düşmək. ışıqlanmaq. faş olunmaq.

aynat saf. şəffaf. ləhcəsiz. -türkcəni, bir dili **aynat** danışmaq.

aynatmaq **1**. oynatmaq. burçamaq. -dilivi **aynatma**, düz danış. **1**. qırcanmaq. nazlanmaq. naz edmək.

aynatmaq durutmaq. ışğıtmaq. açıtmaq.

aynı **1**. **ayını**. -ayı ətəklə, **aynı sözlə**, dili yasaqla tutmaq olmaz. **1. ayna.** yanı. yə'ni. açıqlayış. -**aynı** nə: yanı nə. -**aynı** bu: yanı bu. -**aynı** gedmisin da?: yanı gedmisin da?: -**aynı** ver: yanı ver. -**aynı** demə: yanı demə.

aynı eyni. tüys (düz. çin. lap).

aynı qəməri. hilali. **(**ay biçimli**)**. -**aynı** qaş: hilali qaş.

aynıq **1**. anıq. açıq açıq. aşqara. -**anıq** üzümə durdu. **1**. ayıq. **1**. məhtabi. aylı. -**aynığ** gecə.

aynıqmaq ayıkmaq. ayılmaq.

aynımaq ayılmaq. oyanmaq.

aynıtmaq ayıltmaq.

aynıtmaq **ayqıtmaq**. (**aynğıtmaq**). roşən edmək. -yaxın daşlığın **ayqıtmaq**.

aynıtmaq **aylıtmaq**. **1**. çöndərmək. dəğişitmək. **1**. gicəltmək. çaşıtmaq.

aynıvmaq ayılmaq.

ayov fürsət. macal. -**ayov** vermədən. -**ayov** tapmaq.

aypara çalay. **(çal ay)**. ayçala. məh parə.

ayra -**açа ayra:** bir bir. -**açа ayra** demişlər.

ayrab təmayüz.

ayrac **1**. müməyyiz. təmyiz edən. **1**. xətti fasil. **1**. şaxis.

ayrac aramcıq. aracıq < **ara cızıq**. (xətti fasil).

ayrac üzgər . tanac . şaxis.

ayraçılıq firqət. hicran.

ayraqı **ayrağı.** alahı. başqa.

ayral təfrəqə.

ayram mütəmayiz.

ayramaq ayğutmaq. gözrəmək. seçmək.

ayran **1**. ay ışığı. -çöllərə ayran tökdüm. **(**bilməcə**)**. **(**ay ışığı**)**. **1**. **eyran**. susun. atlama. açlama.

ayran -**ayran! ayran! ayrandan için**, somusuz, çörəksiz doyuran.

ayran çalğama..
-ayran kimi tökülmək, kül kimi saçılmaq.

ayran **-**tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, **qışın günü ayran dolar çanağa**.
(**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).
-qışda ayran, yayda yorqan **verilməz**.
-**qışda ayran**, yayda yorqan gəzilməz.

ayrana **-ayrana gələn** qabın yaşırmaz. (**yaşırmaz**: gizləməz)**.**

ayrana **-**qışın uzat yorqana, **yayın çəkdir ayrana**. (**çəkdir**: əğil. könül ver. meyil sal).

ayranı -**ayranı qabarmaq**: acuğu gəlmək. aşusu gəlmək.

ayranı **-**qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, **yay gəlirsə ayranı qat aşıva**.
-qışın yorqanı, yayın ayranı.
-qışın ayranı, yayın yorqanı görülməz.

ayranlı **-**qışın yorqanlı, yayın ayranlı.

ayrantan **-ayrandan aş olmaz**, sınanmadan yoldaş.

ayraş **ayraş**!: açraş!. ayrıl!.

ayraş kəş. anlaş. sanaş. sanğaş. sağaş. sayaş. barğaş.

ayraşçı xudmuxdarçı.

ayraşıq **ayaşıq. acraşıq**. fərqli. -**ayaşıq** işlər çıxdı.

ayraşlıq federalism.

ayraşmaq açraşma.

ayrat **1**. calib. **1**. öz başına. **1**. məxsus. vijə. **1**. əlahədə. **1**. xudmuxdar. **1**. yad. biqanə. -ayrat düşən kimsələr.

ayratın **1**. seçgin. **1**. xisusi.

ayratın ılayta. xisusən. ələlxusus.

ayratın başqalam. istisnayi. -**başqalam** dünya çevrir başı, qayğı kitdən qutlmayıq daşı ha daşı.

ayratınq **ayratınğ.** ayğutın. gözətin. seçgin.

ayratınmaq xudmuxdar olmaq.

ayratıtmaq xudmuxdarlıq vermək.

ayratlıq **ayratlığ**. vijəgi.

ayratlıq xudmuxdarlıq.

ayratmaq **acratmaq**.

ayrav təfgik.

ayraz **1**. **ayaz**. açıq. saf. **1**. xalis. mümtaz.

ayrı **1**. arı. uzaq. -mən yarımdan **arı** düşdüm. **1**. bölək. başqa. -**bölək bölək** qoyulmuş: ayrı ayrı dərilmiş. -**bölək** sandım: ayrı düşündüm. -**bölək** sanma: ayrı görmə. **1**. adun**.** başqa. -**adun** sözün varsa buyur. **1**. aralı**.** başqa. cüda. -siyasətdən **aralı** heç nə danışmaz. **1**. böləki. (**bölünmuş**). müstəqill. başqa. digər. -bu ikisi **böləki** nərsələr. -hər birinə **böləki** mallar verdilər. -**böləki** gəldlər. -**böləki** böləki: ayrı ayrı. -böləki durmaq: ayrı durmaq.**.**
-ayrı baş çəkmək: **ayırqaşmaq**: topluluqdan ayrılıb kəndi başına iş yapmaq.

ayrı başqa. qayrım. digər. ğeyreh.
-**ayrı düş**: qalın.

ayrı -çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, **ayrı düşən ev, eldən**, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu).

ayrı **dirgə**. digər. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət)..
-**ayrı seçgilik**: ayrıcalıq.

ayrı qaça. haça.
-ayrı dur. qaça dur. sova dur. (sova **>** səva). dış dur. çəkin. həzər ed. ictinab ed.

ayrı -**ara ayrı olsa**, aradakı alınır. (ara pozuq olursa, aradaki əldən gedər).

ayrıc **1**. **ayıc**. filter. **1**. imtiyaz. təfavüt. fərq qoyma.

ayrıca buna əlavə olaraq.

ayrıca savıq. əlahədə.

ayrıca üstəlik. birdə. bundan başqa.

ayrıcalıq ayrı seçgilik.

ayrıcı **-**sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, **bu ayrıcı qayıran**!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

ayrıcı -**yol ayrıcı, dalqıcı:** basma.

ayrıç fərq. təfavüt.

ayrıq **1**. müstəsna. istisna. **1.**hicran. -yandırar ayrıq odu ortcağı. (**ortcağı**: **ocağı**.otun oturduğu yer).

ayrıq **1**. tək başına. -**ayrıq** qaldı başım, daşıyan yoxdu, yoxdu daşım. **1**. fərdi.

ayrıq **ayrığ**. **1**. firaq. hicran. **1**.məxsus. -**ayrıq** oda. **1**. xisusi. -sizə **ayrıq** sözüm vardır. **1**. başqa. -**ayrıq yikən**: başqa biri. **1**. ayığ. ayrılmış. ayid. **1**. dərk. (< **dərkətmək**). fərq.

ayrıq ayrılıq. hicran. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın **yara**. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**salın**: xəbər verin).

ayrıqca başqaca. çox. -ayrıqca **oylandıran**: çox düşündürən.

ayrıqda **1**.ələlxusus. bilxassə. -o biri **ayrıqda**: ələlxusus o biri.**1**. xisusi olaraq. -sizə **ayrıqda** deyiləsi sözüm yoxdur.

ayrıqışlıq firqəgiralıq. təfrəqə.

ayrıqışmaq mütəfərriq olmaq. pərakəndə olmaq.

ayrıqıtmaq **ayrığıtmaq**. **1**. ayrılıq salmaq. münfəsil edmək. **1**. nifaq salmaq.

ayrıqlı **ayruqlu.** müstəsna**. -öylə ayruqlu gözəlsin kim** sana yokdur dərək. (**dərək**: bədəl).

ayrıqlı istisnai.

ayrıl **ayrıl**!: açraş!. ayraş!.

ayrıl! aralan!. açıl!. qırıl!. çatla!. qop!. qopun!. dalqıc!.

ayrılan **-**acı yardan ayrılan, sürər yaşam dad ilə. (**dad ilə**: ləzzətlə)**.**

ayrılan **-**ayrılan, yolda, bölünən, dalda qalmış.

ayrılan -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, **sürüdən ayrılan, gücü almamış** (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

ayrılan -**dən ayrilan**: dən qalan. -**bizdən qalan**: bizdən ayrılan.

ayrılan **-iki nərsənin ayrılan yeri, nuxdəsi**: ayrış**.** (# **avrış:** iki nərsənin qovuşan yeri, nuxdəsi).

ayrılan -sinsiyərmiş aldışından ayrılan. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

ayrılar -uruşda qandan qorxan, **candan ayrılar.**

ayrılatmaq aralamaq. açılamaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

ayrılıq **1**. ayrış. firaq. **1**. qopuş. firaq. hicran.**1.**açrılıq.**1.ayırlıq.** iftiraq. nifaq. -**el içinə düşsə ayrılıq**, yol salıb, qol atar yağrılıq (**yağrılıq**: düşmançılıq).**1.**ayrıq. hicran. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın **yara**. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**salın**: xəbər verin)**..**
-ayrılıq sal, içinə dal: ayrılıq sal, üstünü al. ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək..
-**ayrılıq salmaq**: ayrığıtmaq. münfəsil edmək.
-ayrılıq çoğu: ayrılıq dərdi.
-salmasın ayrılıq, ellərə aralıq!..
-sənsiz, **ayrılıq buludları varkən**, sənin, kölgən olan varlıq yox olur.

ayrılıq **-**ayrılıq var yaşam ağacı, **ayrılıq var ölümdən acı**.
-ayrılıq var yaşam ağacı, ayrılıq var ölümdən acı.

ayrılıq söküş. firaq.

ayrılıq yarış. yarıq. infiraq. -**ayrılıq birilik:**yarış yoruş. yarıq yoruq. infiraq ittihad.

-ayrılıq acı, ölümdə acı.

-ayrılıq odun görməyən pişməz.

ayrılıqçı təcziyə tələb.

ayrılıqlartan **ayrılıqlardan. -ayrılıqlardan canım! söz edmiyək**, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

ayrılıqlartan **ayrılıqlardan**. -**ayrılıqlardan, canım**, söz edmiyək, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

ayrılır **-**buğda biçilir, xırman savrılır, **saman ayrılır**, dənə yığılır.

ayrılır **-**yorqa minən **yoldaşından ayrılır**, çox yaşayan **yaşdaşından ayrılır**. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

ayrılırsa -topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, **dağ ayrılırsa topraqdan**, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

ayrılış açıraş. xudafizlik. əlvida'. -açıraş ayaq: köçən kimsənin kömədən ön verilən qonaqlıq.

ayrılış salavuq. əlvida'.

ayrılışacaqmaq boşayacaqmaq.

ayrılışmaq boşanmaq.

ayrılşmaq boşanmaq.

ayrılqan **ayrılğan**. ayrılmış.

ayrılma **-qopub ayrılma:** qopuş. yoluş. qazruş. azruş. azrış. azuş. ayrış. vida'. əlvida'.

ayrılmaq -{+**dən ayrılmaq**: +dan olmaq: -ət dırnaqdan **olur**, sümük ətdən (**olur**: ayrılır).

ayrılmaq **açrılmaq**. **1**. açılmaq. yuçunmaq. çözünmək. dalqınamaq. sərbəs qalmaq. **1**. ayırlanmaq..
-**ayrılmayın**: azıqmayın.

ayrılmaq **açrılmaq**. açılmaq. yuçunmaq. çözünmək. dalqınamaq. sərbəs qalmaq.

ayrılmaq doğranmaq**.** doğraşmaq**.** parçalanmaq. -**doğranmış** elim.

ayrılmamış **(**na xalis. kirli**)**. arınmamış. burtaq. burut. bürüt. safalmamış. qarışığı olan.

ayrılmasın **-ayrılmasın quş qanatdan** ər atdan.

ayrılmasın **-**ayrılmasın parayla güc, inamdan!. (yoğuş:munacat).

ayrılmayın **-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır, **atıb birbirizi ayrılmayın amandır**.

ayrılmaz **1.**daşınılmaz. -**daşınılmaz** qonşu: ayrılmaz qonşu.**1.**olmaz. **-arı baldan olmaz**, türk dilindən.
-unutma gülü sən, **tikən güldən ayrılmaz**.

ayrılmaz açıralqısız. qoparılmaz. qırılmaz..
-**ayrılmaz, canbir yoldaş**: qoşar. qoşər. qoşutçu. qoşulçu. qoşunçu. qoşunqan. qoşulqan.

ayrılmaz -**sıkı ayrılmaz** (nəzdik o cuda nəşodəni).

ayrılmış **1**. ayrılğan. **1**. ayrıq. ayığ. ayid..
-birbirindən savalanmış**, ayrılmış,** təfkik olunmuş**:** adaşıq**.**

ayrılmış -**ərənləri ayrılmış**, ıssız yerində qalmış. (**ərənləri**: adamları) (**yerində**: yurdunda).
-**ikiyə ayrılmış:** çatal.

ayrılmış ixtisas verilmiş. -**ayrılmış pay**. payğat. qismət.

ayrılmış **-ikiyə ayrılmış:** çatqın. yarqın.

ayrılsan **-ayı yemiş ayrılsan**, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem) {birlikdədir dirlik gizi, tarix boyu, salnar izi). (**gizi**: sirri)}. (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirindən ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

ayrım **1**. adaşıq**.** fərq. təfavüt. dəğşik. təfazül. muğayirət. təbayün. **1**. fərq. **1**. bə'zi. -**ayrım** sorular. -**ayrım** şəhərlər. -**ayrım** gənclər. -**ayrım** vaxlar..
-**ayrım açıq**: **açıq ayrım**: ap ayrı..
-**kiçik ayrım:** çalar..
-**ayrım**. -**açıq**: ap ayrı.

ayrım **atrım**. **adrım**. **1**. **azrım**. sayrım. payrım. bir para. bərxi. bə'zi. **1.** artırılmalı. ələhədə. **-ayrım** sözüm yox. **1.** başqa. mümtaz.

ayrımaq **-ayrı qoymaq**: alıqoymaq**.** istisna edmək. -məni gördüklərindən **alıqoy**.

ayrın **1**. xass. məxsus. -**ayrın baş**: məxsus şey. məxsus nərsə. **1**. vida'. **1**. müstəqil.

ayrınmaq ayçınmaq. bölünmək. (# **bolunmaq**: botunmaq. bütünmək. bitinmək bütünlənmək).

ayrıntılı təfərüatlı.

ayrıs **1**. uzaqlıq. firqət. firqət. firaq. mufariqət. hicran. -aşıq illər **ayrısı**, şana tellər **ayrısı**, bir gününə dözməzdim, oldum illər **ayrısı**. **1**. açrış. hicran.
-**iki nərsənin çatış, ayrış yeri**: avış. qavış. {**avmaq** (< iki çəlşik anlam>) **qavmaq** }. -**avış qavış**: vəsli hicran. -hər qavış, bir avış sonu, hər avış, bir qavış donu.

ayrısına başıqa. başqsına. özgəsinə. -**başıqa dəğişli**: başqasına mərbut olan.

ayrış **1**. açrış. -**barış ayrış**: vəsli fəsl. vəsli hicran.

ayrış **1. atrış**. **1.** firaq. -**ayrış** günü yetişdi, başlı (yarlı) ürək didişdi. -**ayrış** günü gəlmədən, seviş söğüş bəlləsin. -gəlsə **ayrış**, yırtsa yaryış, könlüm yarıq, əlim boş. **1.** iki nərsənin ayrılan yeri, nuxdəsi. (# **avrış:** iki nərsənin qovuşan yeri, nuxdəsi).

ayrış **1**. ayrılıq. firaq. **1**. **atrış**.

ayrış **azruş. azrış. azuş**. qazruş. qopuş. yoluş. qopub ayrılma. vida'. əlvida'.

ayrışma açrışma.

ayrışmaq araşmaq**.** mütəmayiz, təfkik olmaq. savalanmaq. fərqlənmək. -bu iki boya birbirindən **araşmır**. -ağ qaradan iyicə **araşır**. -**alaşmadan** araşmaz, bulaşmadan duraşmaz.

ayrışmaq **ayğışmaq**. **ayşmaq**.

ayrışmaq -**birbirindən ayrışmaq**: budaşmaq. dalaşmaq. -**budaşıq qıç**: birbirində aralı duran qıç.

ayrışmaq ayışmaq. fərqlənmək.

ayrışmaqı **-aldışların** ayrışmağı tez olmaz.

ayrıştırmaq **ayrışdırmaq.** ayışdırmaq. fərq qoymaq.

ayrıtla ayır**.** anla. düşün. qavra. fərq ed. -başda, pisi **ayır** yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl).

ayrıtmaq xaric olmaq. -**yel ayrıltır**: əldən bıraxır. -**yel ayırtma**: əldən qoyma.

ayru daha. artıq. yoxsa. vəgərnə.

ayru daha. artıq. yoxsa. vəgərnə.

ayruq başqa. digər..
-**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh.

ayruq başqa. digər..
-**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh.

ayruq **yantuğu** -yandırdı səni, **yantuğu ayruq**, abac oldu: yandırdı səni mehnət həcran əcəb oldı !.

ayruqlu **ayrıqlı**. müstəsna**. -öylə ayruqlu gözəlsin kim** sana yokdur dərək. (**dərək**: bədəl).

ayrun **ayun.** adrun. adun. yabun. yabrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

aysan ayşən**.** ayşan. aysin. ay kimi.

aysin ayşən**.** ayşan. aysan. ay kimi.

aysın! aydın olsun!.

aysız -**aysız doğmuş**: yaşamda yarım yamalaq qalan. işləri gətirib gətirməyən kimsə.

aysız **-aysız gecə**. qara gecə. ayqara**.** ayqərə.

aysu əgər. isə. olsa. -**aysu** olmadı: **əgər** olmadı. olmadı **isə**.

ayşan ayşən**.** aysin. aysan. ay kimi.

ayşən ayşan. aysin. aysan. ay kimi.

ayşıq **ayşığ**. ay ışığı.

ayt nıtq. -**aytın** itirmək.

ayt söylə. -**bilən sözüvü ayt** (söylə), bilməz sözdən qayt (qayıd)**..**
-söz aytanda, **oylab ayt**. (**düşünmədən söz demə**).

ayt vırd.

ayt! **ayqıl!**. **ayğıl!**. danış!. qonuş!.

ayta -**ayda topu**: ayda cəmi.

ayta **ayda**. **1**. söz. peyam. -**ayta** yox. -**aytalıya** oxşur. -**ayta** ver. -**aytan** nə: (# qayta: deyilən, göndərilən sözə, ilətiyə, ayta (aytıya) yanıt, cəvab)..
-gün keçdi, kölgələndik kölgəmizdə, gün batdı, **ayda yatdı**, ölülər ölkəmizdə.

ayta **ayda**. **1**. tikrar. təkrar. yenidən. dubarə. **1**. bəyaniyyə. **1**. iddia..
-birməbir ayta ver: birbir denə.

aytaq **aydağ**. bəyan. rivayət. nağıl.

aytaq **aydaq**. (**aydın**). müşəxxəsən. -**aydaq** kimidən söz gedir.

aytaq **aytağ**. **aytaş**. (< **aytmaq**). **yaytağ**. **yaytaş**. əxbar. quzariş. bəyan. təsrih. mənşur.

aytaqı **aytağı**. məzkur.

aytaqıl **aydaqıl.** söyəqıl. deyəqıl.

aytaqmaq **ayqatmaq**. **ayqatlamaq**. **yaytaqmaq**. **yayqatlamaq**. quzariş vermək, edmək.

aytaqoymaq buyurmaq. -**ayta qoyun:** buyurun. -**sözü aylamadan** ayta qoyun. (**aylamadan**: çevirmədən)

aytaquc **aydağuc.** bəldəçi. nişanəgər.

aytaquci **aydağuci.** aytamçı. açımlayıcı. tölümütçü. bəyanatçı. izah verici. şərh edici.

aytal iddialı.

aytalama **aydalama**. aytma. açıqlama. açma. sərim. əritmə. həll edmə.

aytalıq iddianamə.

aytam tamay. bütün ay. bədr.

aytamaq **aydamaq** -**ündəb aydamaq**: çağırıb demək.
-**görşün aydamaq**: açısın aydamaq. nəzərin izhar edmək, demək.

aytamaq **aydamaq**. **1**. sürmək. -iti **aydan**: iti **sür**. -biraz yavaş **aydat** biraz yavaş **sür**. **1**. **aylamaq**. demək. -bunu ona **ayla**.

aytaman **ataman**. **(**< **atmaq**. **aytmaq**: söyləmək**)**. sözçü. savçı. bir qurumun, ölkənin sözçüsü. **(**soxən pəran. soxən qu**)**.

aytamçı aydağuci. açımlayıcı. tölümütçü. bəyanatçı. izah verici. şərh edici.

aytan **aydan**. uzaqdan hoy hoy **aydan** səs gəlir. (hoy hoy deyən) -**aydan** deyil: deyən deyil. -aydanız nə: deməliz nə. sözüz nə. -aydan sözüm yox. deməli sözüm. -**aydan** varmı: deyən varmı. -**aydan** yokdu gecənin bu çağı burda nə gəzir.

aytan müddəi.

aytana deməyə. --**aytana söz bulmadı:** deməyə söz tapmadı.

aytanda -**söz aytanda**, oylab ayt, irtəsini boylab ayt. (**düşünmədən söz demə**).

aytanı deməli. -**aytanı sözü yox:** deməli sözü yox. -**aytanı** söz bulmadı**:** deməli söz tapmadı.

aytanınq -**aydanınq olsun**: (< **aytmaq**: demək). duan qəbul.

aytanmaq iddia edmək.

aytar **aydar**. buyuyar.**-it itə aydar**, itdə quyruğuna.

aytar **aydar.-dosman üzündə aydar**, düşman izində. (**dosman:** dosd olan) (**aydar**: söylər) (**izində**: dalında. arxanda).

aytaran **aydaran**. bəyanatçı. ravi. nağil. nəğl edən. nağıl edən.

aytaran **aydaran**. çevirən. tərcüməçi. mütərcim.

aytarın **aydarın**. çevirin. tərcümə edin.

aytarışların **aydarışların.** tərcümələrin. -aydarışların toplapmı: tərcümələrin məcmuəsi.

aytarıv **aydarıv**. çevriv. tərcümə

aytarma **aydarma**. çevri. tərcümə. -**aydarmıya** oxşur

aytarmaq **aydarmaq**. **aylatmaq**. dolandırmaq. -at minməyən at minsəc **aydar aydar** öldürər.

aytarmaq **aydarmaq.**çevirmək. tərcümə edmək.

aytaru -**dos küydürü aytaru**, yov güldürü aytaru. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər).

aytaru -dos küydürü aytaru, **yov güldürü aytaru**. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər).

aytaruş **aydaruş**. bəyannamə. rivayət namə.

aytaş **1**. **aydaş**. **(< ayıtmaq**: səsləndirmək). deyilməsi, eşidilməsi bənzər olub, başqa anlam verən söz. cəzirə. **1. aytağ**. (< **aytmaq**). **yaytağ**. **yaytaş**. əxbar. quzariş. bəyan. təsrih. mənşur.

aytaşıq **aydaşıq**. **ayaşıq**. adaşıq**.** mütəmayiz. təmyizli. müşəxxəs.

aytaşmaq **aytışmaq**. (**ataşmaq**). **1**. ötüşmək. söysüzmək. söysüşmək. tərənnüm edmək. oxumaq. **1**. munacat edmək.

aytaşmaq ötüşmək. tərənnüm edmək. -**aytaşa aytaşa**: ötüşə ötüşə.

aytatmaq **aydatmaq**. dolandırmaq. -aydağanı iki keçi, ısırığı **(**fışqası, səsi**)** yer yaran: işinə görə hay küyü çox olan.

aytatmaq **ayıtmaq.** demək.

aytatmaq **aytadmaq**. **aytdırmaq.** adaxlamaq. namzədləmək.

aytcı **aytıcı. atıcı**. sözçü. (suxənran).

aytçı buyur. -**sən aytçı**: sən buyur.

aytçı danışan. -**çəpər aytçı**: çalap danışan.

aytdıqan -onun dili ilə **aytdıqan olsam**: onun dili ilə **demiş olsam**. onun dili ilə **desəm**.

aytı -**ağız aytı**: (**aytı**: sözü). (birinin) dilinə düşmüş. təkər təkər çox deyilən söz. dilinin virdi.

aytıb **-aytıb duyur:** deyib qandır.

aytıb -**aydıb aytmaz**: söylər söyləməz.

aytıcı **aytcı. atıcı**. sözçü. (suxənran).

aytıq **aytığ**. **aytış**. **aytılış**. **1**. deyim. istilah. **1**. tələffüz. **1**. hikayət. **1**. sürüt. sirud. **1**. istək. istəş. **1**. çağrış. də'vət. fəraxan. **1**. adlama. nişanlama. namzədləmə.

aytıq **aytığ**. danışıq.

aytıqta **aytığda**. danışıqda.

aytıla **aydıla**. deyilən. **-aydıla söz**, aydılacaq sözün qaynansı. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).

aytılacaq **aydılacaq**. deyiləcək. **-**aydıla söz, **aydılacaq sözün qaynansı**. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).

aytılan **-**atılan oxsa, saxlanmaz, **aytılan sözsə**, tutulmaz. (**aytılan**: deyilən).

aytılan **aydılan**. deyilən. -atılan ox, **aydılan söz** qaytmamış.

aytılan deyilən. -söz **aytılan** (deyilən) yerdə, ox atılmamış.

aytılış **aytığ**. **aytış**. **1**. deyim. istilah. **1**. tələffüz. **1**. hikayət. **1**. sürüt. sirud. **1**. istək. istəş. **1**. çağrış. də'vət. fəraxan. **1**. adlama. nişanlama. namzədləmə.

aytım (açıqlıq). **1**. (əl) aya. əlin içi, düzlüyü. **1**. meydan. sahə. -sərgi **aytımı**: -bu **aytımda** uzman: -hançı **aytım**: hançı sahə.

aytım **1**. ibarət. **1**. deyiş..
-**aydım saz**: söz saz.

aytım nəğmə. təranə.
-aytım saz: ötüş çalğış. nəğmə musiqi.
-**aytım sazız** duyulsun.

aytımçı Aydımçı. müğənni. nəğməçi. təranəçi.

aytımlarına nəğmələrinə. -şəhriyarın qoşuları el aytımlarına örülüb gedyər. (**hörülüb**: eşilib. toxunub).

aytın -**açıq aydına**: çayna. -**açayna** danışıq. -**açayna** hava.

aytın **aydın. 1**. açuq. ayuq. roşən fikr. **1**. sayrab. yazın. yazıq. açıq. sadə. -**sayrab** sanı. **1**. çaxış. ışıq. yarıq. **1**. çaxşın. ışıqlı. ışğın. yarqın. **1**. ayan. roşənfikr. aya oy. açıq fikir. ayan. aydın. roşənfikr. -**aya** oylular: **ayanlar**. açıq fikirlər. aydınlar. roşənfikr. **1**. **aylın**. ayğın. ayın. ayan. açığ. açğın. aşqar. bəlgin. mə'lum. **1**. tanuq **{danuq** (**< dan**.**tan**)}. aqah..

-**açıq aydın**: çar çap. saf sərih..

-açıq aydın: açıq yarığ..

-**oytun aytın**: mütəfəggiri roşənfikr..

-aydın olsun!: aysın!.

aytın **aydın. 1**. **anıq**. **anğıq. ayıq**. açıq. **1**. anqıl. anlaşılan. düşünülür. qabili fəhm. sadə. -**anqıl** danış: sadə danış. -**anqıl** sözlər: sadə sözlər. -anqıl işlər: aydın işlər. -**anqıl** söylə anlayım. **1**. ışıqlı. **-könlüz aydın**, içiz artın (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak). **1**. aynaq. açıq. arın. duru. təmiz. pakizə. -**aynaq** işlər. -**aynaq** kişi: qəlbi təmiz.

-**gec yağşı:** gec aydın. geciz uğra. gecəz xeyir.

aytın **aydın.** ayın. arxayın. dinc..

-çox **aydın,** duru: yaltun..

-**aydın günüm,** qara gecəm.

aytın deyin. -**aytın** bakalım: deyin görüm.

aytın **-günüz aydın**: tanqut. səhəriz xeyir.

aytın **-**kitabsız, göz **aydın görməmiş**.

aytına **aydına**. -yanan olsaq səndə mən, **düşünmədən, çıxmaq olmur aydına**.

aytına **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (**quşaq**: yaraq. quşqu düşən). (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

aytınca **aytunca.** deyincə.

aytınçı! buyurun görüm!. de görüm!.

aytınır **aydınır**. **-söz açılsa aydınır**, sevgi sözsüz yartınır. (**yartınır**: ışıqlanır). (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).

aytınıtmaq **aydınıtmaq**. açıqlatmaq. ışığa qoymaq.

aytınız -**aytınız nə**: degiz nə. sözüz nə.

aytınızçı buyurunuzçu. buyurunuz. lütfən buyurun. -**aytınızçı** neçə kilo olsun. -**aytınızçı** nəmə istərsiz.

aytınladan **aydınladan**. çağarçı. (**çaxmaq**: ışıtmaq).

aytınlamaq **aydınlamaq.** anıqlamaq. anğıqlamaq. ayıqlamaq. anığına yetmək. açıqlamaq. kəsgitləmək.

aytınlamalı **aydınlamalı**. yarıtmal. yartamal. açmalı. açıqlamalı.

aytınlanar -miniyin atmı eşək, **aydınlanar bəllənər**. (**minik**: mərkəb) (**aydınlanar**: ışıqlanar).

aytınlanış **aydınlanış**. **ayınış**. ışınış. ışıqlanış.

aytınlanmaq **aydınlanmaq. 1**. sayılanmaq. saylanmaq. aqah olmaq. açılmaq. roşən olmaq. **1**. çaxışmaq. çaxnışmaq. ışıqlanmaq. **1**. yarımaq ışıqlanmaq. -gün **yarıdı**. -qaranlıq işləri **yarıdı**.

aytınlatan **aydınladan.** çaxır**.** yandıran. axan.

aytınlatır **aydınlatır**. **aykınlatır**. anıqlatır. anlatır.

aytınlatmaq **aydınlatmaq**. **1**. yarıtmaq. yartamaq. açıqlamaq. açmaq. **1**. yarıtmaq. ışıqlandırmaq. -ay, gecəni **yarıtmışdır**.

aytınlatmaq **aydınlatmaq.** anqılatmaq. düşündürmək. qabili fəhm edmək. sadələşdirmək.

aytınlatmaq **aydınlatmaq**. ayğaqlamaq. uyarıtmaq. duyarıtmaq. xəbərdar edmək.

aytınlatmaq **aydınlatmaq**. yarıtmaq. başı bili yarıtar, tünü ışıq.

aytınlıq **aydınlıq. 1**. ayıqlıq. oyqalıq. oyqınlıq. usucluq. usuğluq. ağıllılıq. huşyarlıq. **1**. yaxtılıq. ışıqlıq. yaşınlıq. **1**. **ayğınlıq**. **aylınlıq**. ayınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. bəlginlik. mə'lumluq.

aytınlıq **aydınlıq. 1**. ışlıq. **1**. yartun. -işin dəğəri altun, **kişi dəğəri yartun**.

aytınlıq **aydınlıq**. yartılıq. münəvvərlik.

aytınlıq **aydınlıq**. yartılıq. yarıtlıq. çoğ. coş. köz. ışıq. yalım. alov. od.

aytınlıq **aydınlıq**. yartılıq. yarıtlıq. ışıq.

aytınlıqtan **aydınlıqdan**.-**qaranlıq aydınlıqdan**, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

aytınmaq **aydınmaq**. oyanmaq. atınmaq. -**atınmış** ölkələr.

aytınsı ayta bilərsiz. aytmaq istərsiz. deyə bilərsiz. demək istərsiz.

aytır söz deyəcək söz.

aytır **aydır.** ayır!. izah ed. degil. deynən. -**ayır** kişi nəyindi.

aytır sözlü mahnı. surud.

aytış **1**. **ayış**. əzgi. nəğmə. şarkı. mahnı. təranə. **1**. danışıq. söz. -**aytışa** baxıb, **aytqan** ölçülür. **1**. gəpiş. ləhcə. quyiş. **1**. tələffüz..

-aytışı aylandırmaq: sözü dolandırmaq..

-**aytış dartış:** bəhs o munaziə. dalaş dəriş. cərri bəhs.

aytış **1**. değiş. munaziə. muşacirə.**1.**əhval pursluq. -**aytış saytış**: kef əhval edmə.
-**aytış saytış: ayış soruş**. **ayış soğuş**. kef əhval. əhval porsluq.

aytış **aytığ**. **aytılış**. **1**. deyim. istilah. **1**. tələffüz. **1**. hikayət. **1**. sürüt. sirud. **1**. istək. istəş. **1**. çağrış. də'vət. fəraxan. **1**. adlama. nişanlama. namzədləmə.

aytış -dərəkli aytış. (**dərəkli**: bətər).

aytış **eytiş**. değiş. diyaloq. qarşılıqlı qonuşma.

aytışçı **ayışçı. aytışqan**. **ayışqan**. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

aytışıv aytışma. dartışma. dartışıv. bəhs. mubahisə.

aytışıyla sözü. -**aytışıyla** eytişi tutmur: tutmur.

aytışqan **ayışqan**. **ayışçı. aytışçı**. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

aytışma **ayışma**. tərənnüm. güzəl, alçaq səslə oxuma, şarkı söyləmə.

aytışma aytışıv. dartışma. dartışıv. bəhs. mubahisə.

aytışmaq **ayışmaq**. əzgi, nəğmə, şarkı, mahnı, təranə oxumaq..
-**ayış: aytış**: oxu.

aytışmaq **aytaşmaq**. (**ataşmaq**). **1**. ötüşmək. söysüzmək. söysüşmək. tərənnüm edmək. oxumaq. **1**. munacat edmək.

aytışmaq danışmaq**.** işarə edmək. -ondan **danışmadan** keçdilər. -hər söz başı ondan **danışır.** **-**orda belə sözlərdən **danışma. -**

aytqa demək. -**aytqa səndən**, dingə məndən. (demək səndən, dinləmək məndən).

aytqan danışan. -**aytışa** baxıb, **aytqan** ölçülür.

aytqanı **1.**xulasəsi. -**aytqanı** budu ki. -**aytqanı,** ikisi tutmadı. -**aytqanı,** nə istisiz?. **1**.beləki. -**aytqanı** gəlmədi.

aytqanın -**aytqanın etgən:** sözündə duran.

aytqantay **aytqantək**. deyilmiş kimi. öylə ki deyildi.

aytqantək **aytqantay**. deyilmiş kimi. öylə ki deyildi.

aytqələ **aytgələ**. söylə.

aytqələ **-**ilkin özgələri dingələ, **sonğ öz sözün aytgələ**. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə).

aytqənin -**aytkənin bolsun:** dediyin olsun.

aytma aydalama. açıqlama. açma. sərim. əritmə. həll edmə.

aytma **-aytma gizin dosduva**, verər anı düşmana.

aytmak -**yalan söz aytmak:** çıpdırmaq. yalan sözləmək, sözləmək.

aytmaq **1**. demək. bəyan edmək. **1**. hikayət edmək. **1**. (sirudən). **1**. istəmək. -**keçir aymaq**: üzr istəmək. **1**. də'vət, fəraxan edmək. **1**. tələffüz edmək.

aytmaq **1**. **eytmək**. demək. danışmaq. **1**. bildirmək. demək. -sürücüyə aytın bizi gözləsin. **1**. demək. bəyan edmək. **1**. sözləmək. anlatmaq. danışmaq. hikayət edmək. **1**. ötmək. **(**sirudən**)**. **1**. istəmək. -**keçir aymaq**: üzr istəmək. **1**. də'vət, fəraxan edmək. **1**. tələffüz edmək. **1**. buyurmaq. əmr etmək. göstəriş vermək. **1**. xəbər vermək. mə'lum etmək. -sizə **aytmışdım**. -sizə **aytım** ki: sizi əmin edirəm ki. **1**. ayırd edmək. fərqləndirmək. fərq qoymaq. təfavüt qoymaq..

-aşqara **gəp aytmayın**: açıqca söz söyləməyin..

-**ayta desən aytayım**: söylə desən söyləyim..

-sözündən aydanda o, aydından qaydan o. -aytma, aytsan qaytma..

-**aytdın** sözü, qaytma üzü (dediyin sözdən, üz çevirmə). (atdın, qatma). (aytdın, qaytma)..

-kimi **aytar**, kimi **dartar**..

-sözün bilə ayt: (sözüvü itit söylə). sözüvü pişir söylə.

aytmaq -**dilək aytmaq:**. dilək demək. dilək sözmək. diləkləmək. dua edmək.

aytmaqçı söyləvçi. -**söyləvçi** olmaq **aytmaqçı** olmaq: danışmaq istəmək. -o birəsə özündən, birəsə ondan söyləvçi oldu: o bə'zən özündən, gahdan ondan danışıqlı oldu.

aytmaqçılıq söyləvçilik. danışmaq istəşlik.

aytman danışman. diləvər.

aytmançı demənçi. deməlidir ki.

aytmaşıq söyləşik. (qoftqu).

aytmaşıv söyləşiv. (qoftman).

aytmatan **-aytmadan oylan**. (danışmadan düşün).

aytmatı **aytmadı.** -berdi can, **aytmadı sır.**

aytmatım **-**dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, **söz aytmadım dosduma**, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)

aytmaz -**aydıb aytmaz**: söylər söyləməz.

aytmış deyilmiş.

aytmışlayın **1**. demişkən. -atalar **aytmışlayın**: atalar demişkən. **1**. rə görə. -ajans **aytmışlayın**: ajansın verdiyi xəbərə görə.

ayttan **aytdan**. duadan. virddən. **-**diri daddan doymaz, **ölü aytdan**.

ayttan **aytdan.** söz sav. danışıq. -**ölü aytdan doymaz**, diri daddan. (ölü addan doymaz, diri daddan). (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

ayttıqan **aytdığan.**-**aytdığan olsam**: aytdigən olsam: degən olsam: demiş olsam: söyləsəm.

ayttiqən **aytdigən.**-**aytdigən olsam**: aytdığan olsam: degən olsam: demiş olsam: söyləsəm.

ayttım **aytdım**: dedim **.-dosda aytdım sözümü**, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi.

ayttım **aytdım:** dedim**. -qıza aytdım**, gəlin düşsün. (**düşsün**: düşünsün).

ayttın **aytdın.** -**ayıq aytdın tutqınan**. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin).

ayttırmaq **aytdırmaq. aytadmaq**. adaxlamaq. namzədləmək.

aytu söz. hərf. -**aytu** işləv: hərf əməl.

aytuqçı **aytuğçı**. demişkən. e'tibarən.

aytul **aytuv**. **1**. sözləm. ibarət. **1**. xandə. **1**. aday. kandid. namzəd. **1**. numayəndə. mənsub. tə'yin olunmuş.

aytunca **aytınca.** deyincə.

aytuv **aytul. 1**. sözləm. ibarət. **1**. xandə. **1**. aday. kandid. namzəd. **1**. numayəndə. mənsub. tə'yin olunmuş.

aytuvçı danışam. (süxənran).

ayuq **açuğ. açuq. 1**. aydın. roşən fikr. **1**. huşqar. huşyar. huşlu. -**əsrük açuğ**: ayuq kefli. **1**. tərxan. hər bir görəvdən açıq olan. -**açuq aşuq**: **açıt aşıt**: azad bəndə. **1**. fərxəndə. mubarək..

-**açuğ könüllü**: könlü açığ. (bidar dil)..

-**ayığ kişi**: zirək, qıvraq kişi.

ayun **ayrun.** adrun. adun. yabun. yabrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

ayur ayuğ. ayğur. uğur. xeyirli. -iğlin tutğu, ayur bolur. (**iğlin**: xəsdə) (**tutuğ:** vəsiyyət).

ayutan **1**. açutan. **1**. anlatan. ravi. rivayətçi. nəğl edən. nağıl deyən. qissəqu. dastansəra. nəqqal. öykücü. hikâyəçi. masalcı. danışan. quyəndə.

ayval ayvanın altı.

ayvalçılıq **ayavçılıq.** muvazibətçilik.

ayvalmadan **ayavmadan**. gözləmədən. muvazib olmadan.

ayvalmasa baxılmasa. muvazibət olunmasa**. -ayvalmasa gül olmaz**, baxılmasa bağ olmaz.

ayvan < **yayvan**. bir qatdan dışarı yayılan, uzanan aralıq.

ayvan -**ayvanın altı**: ayval.

ayvanilən ısqınilən. diqqətilən.

ayvarış **1**. başlayış. ağız. -qara gecə **ayvarışından** bəllənir. **1**. axşam çağı. günbatıb ay çıxan, görünən çağ. **1**. köy. köv. girinti. astna. ərəfə. **1**. əzvarış. əzvariş. görnüş. üstbaş. üsbaş. **1**. əzvarış. əzvariş. tür. oturma. davranış.

ayyarqın **ay yarqın**. **ayarqın**. ay ışığı.

az **1**. (azalmış). pəs (pəsəymiş. alçalmış). qaçqın. çəkilmiş. -isti düşüb, sular **qaçqınıb (**çəkilib). -**qaçqın** sular: başdan azlmış, çəkilmiş sular.

-çox danışan, **az eşidər**.

-**kəm** az: çox az.

az **1**. kəm. əksik. naqis. -genə **az** gəldi. -əni **az** gəlir. **1**.qıta. kəm. (**# quta**: çox). **1**.xırda. balaca. kəm. dəğməz. önəmsiz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. **1**. kəm. yüngül. (# **kan**: bol. bay mə'dən)**..**

-az verisən arığlır, **çox** verisən tırıxlır..

-**bir az:** alağ. çalağ..

-**ən azı**: **lap azı**: həddi əqəll. həddəqəl. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. -**astanası** diyeydin mənə. -astanası neçolur **(**neçə olur**)**. -bu ki eləmiş **astanasıydı**, allah çoxundan gözləsin..

-**az çox**: azay uzay..

-az yeyir **küsür**, çox yeyir **qusur**..

-**çoxun** vermədin, azı, **azın** qısma..

-**azlığına** baxıb rədd elədi **kəminə** baxıb istəmədi..

-**çox az**: kəmin. nadir. -**kəmin** hallarda: çox az hallarda. -onun işlərində **kəmin** pozuqluq tapılır: çox az pozuqluq. -onun sözlərində yalanlar **kəmin** değil: çox azda değil. -**kəmində** olsa hərdən tapılır: çox azda olsa**..**

-bir az: bir atım (az miqdar.)..

-**çox az**: bircıqqlı bitəgənə**..**

-ən azı: əsgiri. -gəlməyinə **əsgiri** üç gün qalır. -**əsgiri** üç gün ara ver.

az -anqıran eşək **az yemlər**..

-**az qalmışdı qovuşmağa**, qoymadı çoğun, üzüldü ip, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)**.**

-söz deyən az olur, çeynəyən çox.(çox kişi özgələrdən öğrəşiklərin (tez, teori kimi

bildiklərin) yansılır, bildiyin, düşündüyün demir)..

-yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə, dünyanın ən yaşlılarındanır! **.-**az danış, qıs danış..

-**az yaşa, ya çox yaşa**, sonunda gəlgir başa..

-biligin olsada çox, **açsan ağız az** söylə. (**biligin**: ağlın).

-çox sözün azı yaxşı, **az sözün uzu**.

az bala (# **ana**). kiçi. -**bala bala**: az az. parça parça. -ana **başlıq,** bala başlıq: böyük titr, kiçik titr. -**bala dəğin**: ən azından..

-**az qoyursun 'sal'** deyir, çox qoyursun **'al'** deyir (tapmaca) (**tərazı**)..

-**az olsunda**, yaz olsun.

az endik. ender. endir. (< **enmək**). {> **əndək**(fars)}.
-az oxulu, savadlı: çaloxur **(çal oxur)**. çalabiç.
-bu küddə ki yoxdur beyin, **ötür otlasun az deyin**. (**küddə**: axmaqda).
-ac bıraxma tox gəzdir, **az söyləyib**, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).
-**az gəpləyib**, kop dinlə. (kop gəpləmə, kop dinlə).
-**az görünmək:** azğanırmaq**.** -dəvə yükü aş olsa, acğa **azğanır.** (dəvə yükü ac olana az gəlir)**.**
-el ağrısı az gəlməz, gengəşli don dar gəlməz. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).
-xoruz çox olan yerdə, **yuxuya qalan az olur**.
-**az olsun**, saz olsun. **(saz**: yaxcı).
-yatar qarına **az ye!**.

az sonuna əkləndiyi sozə "zidd" lik anlamın artırır. -türk**az**: **ziddi** türk. -islam**az**: **ziddi** islam..

-**əməkçi, aşağan olur**, az yeyən, yaşağan. (ağrı, zəhmətə dözən işi aşrır (müvəffəq olur), az yeyən çox yaşıyır)..

-anlayana sıvri sinək, saz gəlir, **anlamaza döhül zırna az gəlir**. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

az **-**suyuq aşın, **dəni az olar**. (**suyuq**: sulu. boş).

-**az az**. endik endik. bala bala.

-beyni dolu çox dinləyib **az söylər**, ağzı dolu çox söyləyər **az dinlər**.

-çox dinləyib **az söylə**. (on dinləyib bir söylə).

-**az yaşda:** gödəkli yaşda. qoduq yaşda.

-bir az olar: "elə indi" anlamında deyim. dəğmin. dəmin. -**dəmin** yedim.

-**bir az:** az avlaq. -**az avlaq** əkrənçilik iləri görmüş. (**əkrənçilik**: əkinçilik).

az -**az kan**: az çox.

az! çəkil!. itil!.

aza **1**. qıvırzıvır. xırt pırt. **1**. arada gəzən nərsələr. -**aza** təzək: çöldən yığılmış quru təzək. **1**. qarmaqarışıq. -**aza** yuxular: qarmaqarışıq yuxular, düşlər. **1**. ehtilam. **-**çoxa öğrəşən, **aza dayanmaz**. (qazanı görən, boşqaba qanmaz.)**.**

aza kötü ruh. -**azıya** qapılası.

aza **qaza**. çılqı. cin. çapıt. çıpıt. kötü qoş, sür, ruh.

azacıq **kəməkin**. -bir **kəməkin** gəlir gediri vardır. -dədəsinin **kəməkin** puluna göz tikmiş.

azacıq -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -bolluca kotalan, **azacıq danqalan**. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) . (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

azacıqca **azğılına**.

azad açıt**. -açıt** kişi. -**açıtlıq**: azadlıq. -**açıtlıq** acınmadan olmur. -hər **açıtlığın** öz acınması var.

azadə tarxan. istəyi kimi davranan. -el **tarxanı**.

azaq **azağ.** (**acı**). **1**. yeni doğmuş qadın. zahı. **1**. acağ. ağrı.

azaq **azağ. azğa.** səhv. -**azağım** nə.

azaq **azığ**. yanlış..
-gözdən **uzağ**, içdən **azağ**.

azaqımaq **azağımaq. azağlamaq**. (**acı**). **1**. doğum qabağı çəkilən ağrı. **1**. acağlamaq. ağrınmaq.

azaqlamaq **azağlamaq**. **azağımaq.** (**acı**). **1**. doğum qabağı çəkilən ağrı. **1**. acağlamaq. ağrınmaq.

azaqlı **azağlı.** (**acı**). doğmadan qabaq ağrısı olan qadın. doğum ağzında olan.

azaqmaq **azağmaq. azğamaq.** səhv edmək.

azaldan engirən. təxfif verən. tənzil edən.

azalır **-**düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.

azalır **-**güdəldikcə yol, **döngə azalır**, uzandıqda, döngə çoxalır. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

azalış ərimə. azalma.

azalış kəməliş. düşüş. -**kəməliş** görünür.

azalqış bəddua. yaman alqış. (# **alalqış**: yeğdua).

azalma ərimə. azalış.

azalmaq **1**. əğsəmək. əksilmək. əsgilmək. kəməlmək. **1**. yapcılmaq.

azalmaq kəminmək.

azalt (səs). qıs!. sıx!. al!.

azaltar **azaldar. azdırar**. **-**yaxşıya yaxşı desən, yaxşılığın artırar, yamana yaxşı desən, **yamanalığın azdırar**.

azaltmaq aldıdmaq. təzi'f edmək. -**gücü aldıtan**: gücdən salan. yoran.

azaltmaq əğsətmək. > əksitmək. əsgitmək. kəməltmək.

azaltmaq kəmətmək.

azaltmaq qırtmaq. qıtmaq.

azaltmamış -varlığı artırmayan, yoxluğu azaltmamış.

azalttıq **-biz yeyib azaltdıq**, özü uğurlasun. (**uğurlasun**: bərəkət versin).

azan azğan. azığmış. münhərif. qum rah. -**azanları** düzlüyə götürən.

azan -orucunan neylisiz. -vallah elə **azannan azana yiyirik**, acandan-acana!. -bəh-bəh nə gözəl.

azanları -qaynat qara qazanları, **yöndəri ver azanları**, çarxı qırıb pozanları (yöndəri ver: hidayet et).

azar -**azar azar**: qıtım qıtım.

azar **-**doğru uzar, **əğri azar.**

azar -doğru uzar, **əğri azar**.

azar **-əğri azar**, doğru uzar demişlər.

azar qırçov.

azar qoxar. pozar. -balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

azar -**yolsuz azar**, elsiz batar.

azarçı nadinc. iləşik.

azarış inciş. incimə.

azarıtmaq **1**. azırcasına, dəlircəsinə incitmək. **1**. əziyyət vermək.

azarkeş çiləkeş. çiləçi. dərdmənd.

azarqeşi **azarkeşi.** izəri. talibi. həvadarı. -hançı taxımın **izərisiz.**

azarlamaq **acırlamaq**. soxlamaq.

azarlamaq **azırtmaq.** acırtmaq. acırtlamaq. {> azordən (fars) }. -bu səs qulağımı **azırtdı**.

azarlamaq azordən. acırtmaq. incitmək.

azarlamaq gərgitmək. əziyət vermək.

azarlamaq qıynamaq. (qıyınçılıq edmək). çox incitmək. canını yaxmaq.

azarlanmaq gərginmək.

azaşantansa **azaşandansa**. -**çoxluğunan azaşandansa**, yekə yolun tapsan yeğ. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).

azaşğan azaşğan münhərif. -**azaşğana yamaşğan**! (azqına yanaşma). (ökdən münhərif olan bir kərəlik daşla (tərkin qıl).

azaşma **adaşma.** çaşma.

azaşmaq **adaşmaq**. **1**. kırıxmaq. iştibah edmək. -**azaşmadız**?: kırıxmadız?. **1**. yolun itrmək. münhərif olmaq.

azaşmaq **azığmaq**. qəbahət işləmək.

azat **azad**. **1**. burax. boş. **1**. qara. bayıq. -**bayıq** bazar. -**bayıq** iş bazarı. **1**. **sərbəs** < **salbaş** {(< **salmaq**: ötürmək + **baş**). başıboş}. -**azad edmək**: salmaq. bıraxmaq. ötürmək. **1**. açıq. sərbəs. sərbəst < **salvat**. **salıq**. (**salınmış**. bıraxılmış).

azat **azad**. başlaq. boşlaq. başıboş. ötrük. -**başlaq** el. -**başlaq** heyvan. -**başlaq** ılxı.

azat **azad.** boşna**.** müstəqill. -azad edmək:**boşnatmaq.**
-**azad edən:** boşutan**.** yola, işə salan. ötürən. açan. -ayağ **boşutan**: isala salan.

azat **azad**.ərgin.ergin. sahibi ixtiyar. -**ərgin qadın**: azad qadın.

azat erkin.boş. -**erkin** çağız varmı.

azatlıq **azadlıq**. **1**. açağ. **1**. irək. ərik. -**irək alan**: azadlıq meydanı. **1**. qutuzuş. qurtuluş. **1**. açalqalıq. ərgənlik. **1**. açıqlıq. -**açıqlıq** suyun acısı, batası dusdağ sucuğu.

azatlıq **azadlıq**. boşluğ**.** uçralıq. -**boşluğ olsun, yoşluq (xoşluğ) tapılar.**

azatlıq **azadlıq**. ərginlik. -**ərginliyin** dəğəri əldə ikən, ağçanın dəğəri cibdə ikən bəllənsin.

azatlıq **azadlıq**. sərbəslik. < sərsəplik. ərginlik. erginlik. yuçunluq. yuçutluq.

azatlıqı **-düşüncə azadlığı.** oy ərkəsi.

azatlıqı -**söz azadlığı:** ağzı baylığı.

azatlıqı -söz **azadlığı**: söz özgürlügü. söz ərginliyi.

azatmaq əğsətmək. > əksitmək. əsgitmək. kəməltmək.

azatmaq -**ilişgilərin azatmaq**: araqısmaq.

azavlaq **az avlaq**. bir az. -**az avlaq** əkrənçilik iləri görmüş. (**əkrənçilik**: əkinçilik).

azavlaq biraz.

azay uzay az çox.

azay **1**. nəhif. **1**. qəlil.

azayış kəməyiş. nüqsan.

azca **az.** endik. ender. endir. (< **enmək**). {> **əndək**(fars)}.
-özləm nisgildir qoğzayır başın, **desin, sevgiyə azca dolaşın**.

azca çalağu. kəməsov.

azcaq azmış. pozuq. **-azcaq olursa oğul uşağın**, dosdan atadan baydan gör. (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).

azçoq **az çox**. **artığ əsgik**. **1**. uç tut. ifrat təfrit. **1**. əldə olan, bulunan. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək..
-**az çox budu**: **ağ qara budu**: hər nədi budu. olan budu..
-**az çoxuna** baxmadan..
-**az çox** danışma: **artığ əsgik** danışma.

azçoq **azçox**. çalaçox. çalakop.

azçoq **az çox**. az kan

azərbaycan hazarbayxan. -türkmənlər bizləri **hazarbaykan** söyləmişlər.

azərbaycanlıllar -**biz azərbaycanlıllar**, türk özünün, bir üzüyük.

azəri -azəri deyilən ağızlıq, türkcənin bir qoludur.

azı **1. yağı**. **qırın**. öcür. düşman. -**kitrət güdmək, qoğmaq**: kin, öc bəsləmək, kökləmək. **1.** heç olmasa. həddəqəll (həddiəqəl. həddə'qəl). -**azı** bir tikə götürün. -**azı** bir zəng açardın, anğıra qalmayardıq. (anğıra: > niyaran. **1**. **qazı**. acı. (**azıdişi**. **qazıdişi. acıdişi). 1. qazı**. yoğun, iri çivi..
-çoxun vermədin, azı, azın **qısma**.

azı **azığ (:** vəhşi) > **ayı**. ən yekə, hündür, yırtıcı, qaba heyvan.

azı -**çox sözün azı yaxşı**, az sözün uzu..
-**nərsənin ən azı**: həddəqəll.

azı **-sözün azı**, sözə duz gətirir, sözün düzü, sözə üz gətirir. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).

azıbaş **qazıbaş**. acı diş.

azıçıl qırınçıl. yağıçıl. öccül. öcürçil. düşmançıl.

azıçıl **qırınçıl**. yağıçıl. öccül. öcürçil. düşmançıl.

azıq < **ağızlıq**.

azıq **azığ**. **1** > **ajiğ (**$_{fars}$**)**. ağacın kökündən çıxan pürçük, sürgün. **1**. **bic**. **bij**. aşısız ağac. **1**. **bic**. **bij**. hər nəyin kiçiyi, əğri büğrüsü, kökünə oxşamayan. **1**. **bic**. **bij**. dırnağın dibində çıxan sərt dəri. **1**. **bic**. **bij**. **bijqo**. qırıq. qırqan **(qırıqqan < qırıq**: qopuq. bütün olmayan. **+ qan)**. çapanoğlu. > köpeyoğlu. köpəyoğlu. kəsəoğlu. eloğlu. küçəoğlu. göbəl. qabal. soysuz. zina cocuğu. atasız. cümertəsi cocuğu. sındıra. səndərə **(**< sınıq**)**. basqaç. haramzada. zinazada. zinazadə. **1**. qarışıq durum. umulmadıq sonuclar verəcək qarışıq iş. **1**. xəta. səhv. -**azıq** oy: fikir. -**azıq** iş. -**azıq** yol: səhv yol. **1**. azığan. xətakar. səhvkar. günahkar. -**azıqlara** özün yardam: günahkarla özün yardım ol. **1**. **(**vəhşi) > **ayı.** ən yekə, hündür, yırtıcı, qaba heyvan. **1**. **azığ**. **azğın. azmış.** na şükür. na sipas. **1**. yanlış. qələt. səhv. **1**. suç. günah. **1**.ağraz. naxoş. məriz. ağrılı. ağrıq. dərdli.**1**.fasid. münhərif**..**
-azıq tölük: aşamlıq. **(foot stuffs)**. **1**. **azuq**. **azuqə**. **< ağzıq**. **ağızlıq**. **ağız**. yem. yem gəvək..
-**altından çapanoğlu çıxdı**: gözlənilməz sonuclar verildi..
-yolazığ: yolda yenən yemək.

azıq **azığ. 1**. acığ. iti. it dişi. **1.** (su, topraq kimi üzəylərdə) təpə. tüpə. -**azığlı yollar**. -**azığ qazığ**: **1**. eniş yoxuş. engəbə. **1**. cəzr mədd.

azıq kəmik: kəmlik. qusur .-danılmaz ki **kəmik məndəndir**. (yəqin ki qusur məndən).

azıq **qazıq**. yeyəcək. ərzaq.

azıq bəsi. yeycək. qıda. -**bəsi** ürünləri: azıq önümləri.
-**azıq ovqat (oğqat):** xurd xurək. -**azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: yeyim içim bakanlığı:** xarbar vəzirliyi.

azıqı -**börü azığı, yoldan**. (qurdun çörəyi yoldan. qurdu, bacaqları bəslər). (hər işin qaçınılmaz işi işgili var).

azıqı -eyku söz **can azığı**.

azıqlanmaq **azığlanmaq**. **1**. < **ağzanmaq**. azuqə almaq. ağızlıq almaq. yemək yemək. **1**. **azıraymaq**. yeyib doymaq.

azıqmaq **azığmaq**. **1**. ağrazmaq. naxoşlamaq. mərizləmək. **1**. münhərif, iğfal olmaq**..**
-azıqmayın: **1**. ayrılmayın. **1**. çaşmayın.

azıqmaq **azığmaq**. **azaşmaq**. qəbahət işləmək.

azıqmış **azığmış. azan. azğan**. münhərif. qum rah. -**azanları** düzlüyə götürən.

azıqmış **azığmış.** olduğu yoldan, durumdan uzaqlaşmış.
-**azığmış acığmış**.

azılı **1**. **qırınlı**. yağılı. öcürlü. öclü. düşmanlı. **1**. irinli -**azılı yara:** irinli yara.

azılıq **qırınlıq**. **1**. qudurqanlıq. asavlıq. asılıq. **1**. yağılıq. öclük. öcürlük. düşmanlıq.

azım **qazım**. çimdik. fısqı. -**bir qazım**: **bir azım**: bir çıpıt. bir çimdik.

azımaq **azımaq**. acımaq. acırmaq. (> **azır. azar**). -bu səsdən qulağım **azıdı**.

azımaq **azırmaq**. arıqlamaq. arqılamaq. arqılmaq. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

azın -**azın azın**: **açın açın**. yavaş yavaş. xımır xımır.

azın -**azın çoxun:** azın kanın.
-**azın kanın:** azın çoxun.
-**bir soluq azın**: lap azı bir nəfəs. {ölüm döhülü duyulmaz. -ölüm tutdu boğazın, **bıraxmadı bir soluq azın**}
-**azın kəmin bilməyən**, çoxun görsə şıllaqlar. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

azını **-azını gör**, çoxunu bil. (azına şükr ed, çoxuna qədrdanlıq ed).

azınlıq əqəlliyət.

azınmaq **1**. **aşınmaq.** çaşırmaq. coşdanmaq. qudurmaq. noxdasın qırmaq. **1**. **aşınmaq.** çaşırmaq. coşdanmaq. qudurmaq. noxdasın qırmaq. **1**. başqa yönə çevrilmək. münhərif olmaq. **1**. avınmaq. öğünmək. şişinmək. atınmaq.-nəyivə görə belə **atınırsın**.

azınmaq adınmaq. atınmaq. çaşmaq. -qabağbaş **atınmaz**: qanmaza hər yol düzdür.

azıntan -**ən azından**: bala dəğin.

azıntı **azqıntı**. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. yavma. yavış. cayma. cayış. çaşma. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

azıntıya -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

azır **ayır > ağız.** haça. qol. -iki **ağızlı** qamçı. -**azırlı** yol: **ağızlı** yol: yan qollara ayrılan yol. -**azırlı** yol: **ağızsız** yol: yyan qollara ayrılmayan yol.

azır fəri'.

azırar arıqlar. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, **nəçə kərəm azırar**. (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

azıraymaq **azığlanmaq**. yeyib doymaq.

azırqan **azırğan**. azırsayan. az görən. naşükür. -**azırğanlıq** edmə. (# ağırğan.ağırsayan. asırğan. asır görən. şakir).

azırmaq **azımaq**. arıqlamaq. arqılamaq. arqılmaq. -bir dərinin içində, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

azırmaq başqa yönə çevirmək. münhərif edmək.

azırsamaq azrığaymaq. naşükürlük edmək.

azırsayan azırğan. az görən. naşükür. -**azırğanlıq** edmə. (# ağırğan.ağırsayan. asırğan. asır görən. şakir).

azırtmaq **azarlamaq.** acırtmaq. acırtlamaq. {> azordən (fars) }. -bu səs qulağımı **azırtdı**.

azış fəsad.

azışlıq **azğınlıq.** na şükürlük. na sipaslıq.

azışmaq **adışmaq**. sapmaq.

azışmaq fəsad törənmək. fasid olmaq.

azıtan **azıdan**. yozduran. sapıtan. münhərif edən. -**acıdan ol**, **azıdan yox**: incitmək başqa, yozdurmaq, sapıtmaq **(**münhərif edmək**)** başqa.

azıtı -**cin azıdı cinlikdə**, biridə çıxdı küllükdən.

azıtişi **azıdişi**. (. **qazıdişi acıdişi). (qazı**. **azı**. acı).

azıtişi **azıdişi**. kökdiş. öğütücü diş.

azıtmaq **{**-kim səni bura **izitdi** (azdırdı). -səni bura **izitənin** (azdıranın) nəkivarı belə belə). < **izitmək:** izitdirmək. yolatmaq. götürmək. qılavuzluq edmək. yol görkəzmək.

azıtmaq daşıtmaq**.** -onun qursağın **azıtma**: onun hövsələsin (səbrin) daşıtma. **1**. aparmaq. **- qulaq azıtmaq:** qulaq aparmaq. -az danış qulağımı **azıtdın**.

azıv (**aşıv**). təcavüz. təəddi.

azqa **azğa. azağ.** səhv. -**azağım** nə.

azqala **az qala.** yaxqa. -**yaqqa** düşmüşdm.

azqamaq **azğamaq. azağmaq.** səhv edmək.

azqana **azğana**. azacıq. -**azğana** çağım qaldı, yollar uzun gözüm qaldı.

azqanır **azğanır.** az gəlir. **-**dəvə yükü aş olsa, **acğa azğanır**. (dəvə yükü ac olana az gəlir).

azqanırmaq **azğanırmaq.** az görünmək. -dəvə yükü aş olsa, acğa **azğanır.** (dəvə yükü ac olana az gəlir).

azqatmaq **azğatmaq.** səhvə salmaq.

azqəlləm **azgəlləm.** -**azgəlləm, nazgəlləm.**

azqılına **azğılına**. **azacıqca**.

azqılış toxuluş. qıdalaş. bəsləş. təğziyə.

azqın **azğın. 1**. azca. -**azqın**a düşünür. -**azqın**a bildim. -**azqın**a duydum. **1**. azrağı**. 1**. aşüfdə. **1**. **azığ**. **azmış.** na şükür. na sipas. **1**. aşüfdə. **1**. sərkeş. xud sər**.**

azqınlıq **azğınlıq. 1**. **azışlıq**. na şükürlük. na sipaslıq. **1**. aznağ. sapnağ. gümrahlıq.

azqınmaq **azğınmaq**. özündən çıxmaq.

azqıntı **azıntı**. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. yavma. yavış. cayma. cayış. çaşma. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

azqış **azğış**. gümrahlıq.

azqörən **az görən**. azırğan. azırsayan. naşükür. -**azırğanlıq** edmə. (**#** ağırğan.ağırsayan. asırğan. asır görən. şakir).

azqun **azğun**. **1**. az tapılan. nadir. **1**. sapqun. gümrah. münhərif.

azqur **azğur**. qumrag. münhərif. -azıb azğurlara qoşulanda var, azğurlara qoşulub azanda var.

azquran **azğuran**. **azğurucu**. inhirafa çəkən, yönən. iğfa edən.

azqurası **azğurası**. yahaldıcı. iğfal edici. -**azğurası** sözlər, işlər.

azqurmaq **azğurmaq**. iğfal edmək.

azqurucu **azğuran**. inhirafa çəkən, yönən. iğfa edən. iğfa edən.

azquruş **azğuruş**. izlal. gümrahlıq.

azquy bözəhkar.

azlıqıntan **-**qurur güvencin **azlığından törür**.

azlıqıntantır **-**aş suyuqluğu **dən azlığındandır**. (aşın suyuqluğu **dənin azlığındandır**).

azlmaq kəmişmək.

azma atma. qayma. qırma. iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan.

azma **-azma oğul düşmanındır erməni**, düşman yanmaz düşmana. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)

azma sapma. toğlanma. vəsvəsə olma.

azmaq çönmək. -altına, dəmir **azmaz**, ölülər diril verməz, yaşlılar gəncə dönməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

azmaq -**gəgik azmaq**: **gəgrik azmaq**: **kəhliyi azmaq**: çox yeməkdən qarnı şişmək.

azmaq **yazmaq**. suçmaq. günah işləmək.

azmaq -**yuxusun azmaq:** düş düşəmək.

azman {azarı uzarı, aşırı daşırı, aşırı dışırı, aşarı daşarı durumda olan}. sapaq. sapıq. saptıq. sapa. anormal. normal dışı.

azman **1**. atın. xariqüladə. ə'la. **1**. qırdan. atın. iğdiş. kəsik. biçmə. əxdə. **1**. qırma. qırıq. qırna. qırçıl. qırçal. qırqıl. qopuq. mələz. **1**. aba. abral. böyük. saltanat.

azman **1**. qırxılmış üç yaşar qoyun. **1**. sarman. iri. toppu. şişik. saytal. qocaman. gözəl. aba. abral. böyük. saltanat.

azmaz -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

azmaz -köçlə gedən, yol azmaz. (çağına uyqun olan).

azmaz -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz. {(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş). -başına düşər, başarmaz, **yol yeriməz yol azmaz**.

azmazdan birazdan. -**azmazdan** geyin: birazdan sonra.

azmıqlamaq bətərləşmək. pisəlmək.

azmış azcaq. pozuq. **-azcaq olursa oğul uşağın**, dosdan atadan baydan gör. (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).

azmış **azığ**. **azğın.** na şükür. na sipas.

azmış -elin danmış, **'yolun azmış'** demişlər.

azmışlar -köçdən qalan, azmışlar.

aznaq **aznağ**. azqınlıq. sapnağ. gümrahlıq.

azortən {**azordən** (fars) }. < **azırtmaq. azarlamaq. acırtmaq**. acırtlamaq. -bu səs qulağımı **azırtdı**.

azortən **{azordən** (fars)**}.** < **azıtmaq. acıtmaq**. {dəlmək. didmək. (# dindirmək). incitmək. -ürək **dələn**: ürək **didən}**.

azraq ağrın. -**ağrın** gəl ged üz saxlar. -**ağrın** vara sevingil, ərdəm qazan yüksəli.

azraqı **azrağı.** azqın.

azrığaymaq **azrığaymaq**. azırsamaq. naşükürlük edmək.

azrım **ayrım**. **atrım**. **adrım**. sayrım. payrım. bir para. bərxi. bə'zi.

azrış **azruş. azuş**. **ayrış**. qazruş. qopuş. yoluş. qopub ayrılma. vida'. əlvida'.

azruş **azrış. azuş**. **ayrış**. qazruş. qopuş. yoluş. qopub ayrılma. vida'. əlvida'.

azsa -**girdəc azsa** çıxacın qıs. (gəlirin azsa, gedərin sıx). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

azsınmaq az görmək.

aztan **azdan.** kəmdən**.** -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, **kimsəyə kəmdən** kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

aztan **-**köpə yürən **azdan qalar**. (**köpə yürən**: **köpəçi**. tamahkar).

aztıra **-azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz.**-səndən ey can azdıra bilməz** məni illa əcəl.

aztırar **azdırar**. azaldar**. -**yaxşıya yaxşı desən, yaxşılığın artırar, yamana yaxşı desən, **yamanalığın azdırar**.

aztırar. **azdırar.** -yad edər. -doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar)**..**
-doğrunu, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar).

aztırmaq **azdırmaq**. sapdırmaq. yozdurmaq.

azu ya. -**azu** az, **azu** çox, yaşın yaşa, günün gəlir başa.

azuq **1**. itgin. **1**. tanınmamış. **1**. suçlu. **1**. **azıq**. **azuqə**. **< ağzıq**. **ağızlıq**. **ağız**. yem. yem gəvək.

azuq ağacın dibindən çıxan artıq qol. kütəl. kütəl**. (bax > qütəl)**.

azuqə < **ağzaq. ağza**. ağız. boğaz. aşurqa. aşlıq. yeməli. xurək.

azuqə < **aşurqa**. aşrılmalı. aşalıq. aşlıq. aş. aşlıq. yeməli. **aşarı**. yeyəcək. -**aşarına** heç nə tapmadı. **1**. qəza. qıda. aşığ. **1**. aşlıq**.** alzuq. ərzaq.

azuqə **azıq**. **azuq**. **< ağzıq**. **ağızlıq**. **ağız**. yem. yem gəvək..
-**azuqə almaq**: < **azığlanmaq**. < **ağzanmaq**. ağızlıq almaq. yemək yemək.

azuqə öğün.

azuqlanmaq tə'mini maaş olmaq.

azuqlatmaq tə'mini maaş edmək.

azuş **azruş. azrış. ayrış**. qazruş. qopuş. yoluş. qopub ayrılma. vida'. əlvida'.

azutan çorqut. şeytan. ovçan. aldamac. -sənin dosdun **aldamacın** biridir.

azı -**azı yetik**, çoxu itik, yeyənlər! (**yetik**: fayda). (**itik**: zərər) (azı karar, çoxu zarar, yeyənlər!).

ba **(ək). bə.** -ay ba ay. il **bə** il. -gün **ba** gün. -gor **ba** gor. -yer **bə** yer. -sin **bə** sin. -tay **ba** tay. -cür **bə** cür. -üs **bə** üs. -alt **ba** alt. -adam **ba** adam. -ev **bə** ev. -kət **bə** kət. -şəhər **bə** şəhər..
-ayvalmasa gül olmaz, **baxılmasa bağ olmaz**. (**ayvalmasa**: baxılmasa. muvazibət olunmasa).

ba **mə**. **bə**. **1**. bay. boy. şaşma ünləmi. **1**. işdə. -**odu ba**: işdə odu.

ba! ğına. hana. ana. -**budur<u>ana</u>**: budur ba!. -**odur<u>ana</u>**: odur ba! -**budur<u>ana</u>**: budur ba!.

bab tayşıt. -**tayşıtın**: babın. müsaidin.

baba -ayaz**baba**: şaxda**baba**.

baba -**şaxta baba. şaxta ata:** ayaz ata. sazaq ata. kəsici soyuq tanrısı.

baba -**ulubaba**: cədd.

babacaya -**babacaya qalxmaq**: iki at, iki kişi əlin göyə qoğzayıb təpərək dalaşmaq.

babasıntan **-qoduq ulu babasından** pox yeməyi öğrəşər.

babat -**orta babat**: alağu. nəpis, nə yaxcı. -necəsin?: -alağu.

babat -**orta babat**: alayeğ. nə yaxşı nə pis.

babın tayşıtın. müsaidin.

babınla tuşunla. **-öz tuşunla düş gilən**, quş oldunsa quşlarınan uç gilən.

bablamaq miyzanlamaq.

bac **1**. ağırlıq. ağrıq. xirac. **1**. çalğut. alğur. xirac. **1**. albas **(**basıb alınan nərsə**)**. albıq. xirac.

bac tölüt**.** salqıt.

baca (ocaq). hovcuq. düdkeş.

baca **1**. çanıt. **1**. çav **(< kav)**. dəlik. deşik. -**çatçav**: çatıda olan baca. tünlük. **1**. sürək (> **surax**)**..**
-yarımçılıq açılmış göz, **baca**: çalagöz..
-**dar baca**, **deşik**: işgəf.

baca dəmkeş. dəmçək. havakeş. düdkeş.

bacaq -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

bacaq -**boğbacaq**: ayaqları (bacaqları) boğun boğun olan böcək..
-**çarpıq bacaq**: alpan talpan**..**
-iki bacağın (**qıçın**) **arası** (arasında olan qazıq): qasıq. çat ara. çatraq (çat ara).

bacalan **bacavul.** tölütçü. salqıtçı.

bacan içəridən işləyən. gizli görəvli. yaşut. casut.

bacar güc.

bacaran **-qızdırmayla bacaran**, ölümə yaxılmaz. (**yaxılmaz**: aldırımaz. qapılmaz. üstələr)

bacaran -**üzmək bacaran, tolquna girməz**, tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

bacaranmırsa aldıranmırsa**.** nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). **(sındırar**: qırar).

bacaranmırsa aldıranmırsa**.** nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa. -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). **(sındırar**: qırar).

bacarıbta -bacarmayıb edmək, üzücüdür, **bacarıbda edməmək**, yaxıcı!**.**

bacarıq bacarıq**.**ilim.**-**bilim, **ilim**, ilik**:** elm, bacarıq, mə'nəviyyat. **(**elm, bacarıq, mə'nəviyyat). (**bilim:** elm)**. (ilim:**bacarıq)**. (ilik**. mə'nəviyyat)**.**

bacarıq **başarıq.** ilmik**. -ilmikdən düşmüş:** bacarığın itirmiş. -biliklidə, ilik gücərər: ilimlidə, başarıq budaqlanar. -bilik, yol açar **ilikə**. -**ilik** yürüşər, bilik olan yerdə.

bacarıq edin. ərdəm. çıxar. -**edin** qazan keçir yaş, bu gün yarın axar baş. ərdəm qazan yaş keçmədən, baş axıb ölmədən).

bacarıq -**əl ilən görülən çəpərlik, bacarıq**: qolğat. sənət. sanat.

bacarıq ilik. ilmək. tovan. ləyaqət. -**ilik gücü, bilikdən**. (bilik: bilim. ilim).

bacarıqcatır -**qutluq payı bacarıqcadır**. (qutluq nə alınır nə satınır, yalnız yaranır).

bacarıqlı -**bacarıqlı olsun:** edgili olsun. müəssir olsun. bəhrəli olsun. müvəffəqiyyli olsun.

bacarıqlı -**bacarıqlı yeriş**: türgən yürüş.

bacarıqlı **başarıqlı.** ilmikli. ilikli.

bacarıqlı edinli. ərdəmli. çıxarlı.

bacarıqlı əzbər. usda. çəpər. mahir.

bacarıqlı ilin. edin. idin. elin.

bacarıqlı onğ. onatlı.onğatlı. yonğatlı. yonatlı. hünərli.

bacarıqlı onqat. güclü. **-onqat at**, kövnə çul. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**kövnə: >** köhnə).

bacarıqlı uz.

bacarıqsız **başarıqsız.** ilmikiz. ilikiz. ilküt. qudrətsiz.

bacarıqsız **başarıqsız**. yarıtmaz. törgəsiz. töreksiz.

bacarıqsız edinsiz. ərdəmsiz. çıxarsız.

bacarıqsız əlküt. -görünsəmdə **əlküt**, yazıq, saldım dağ daşa yağır.

bacarıqsız kül pişiyi. yoxsun.

bacarıqsız uzsuz.

bacarılıq **başarılıq**. üstünlük. güclülük. bacarılıq. fovqluq. (# **düştünlük**: **düştüğlük.** gücsüzlük. acizlik).

bacarışqlı edibil.

bacarlı güclü.

bacarmaq **başarmaq**. keçirmək. -qulluğun harda **başardın**: əsgərliyivi harda keçirdin.

bacarmaq ilmək. idmək. edmək. (təvanistən. təvan daştən).

bacarmamaq alamaymaq.

bacarmayıb -**bacarmayıb edmək**, üzücüdür, bacarıbda edməmək, yaxıcı!**.**

bacarmıyanı -yaşam öz sözün boğaza soxur, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

bacarsız aciz. endik. gücsüz.

bacartıqın **-**aşq yaşanır, hər kəs bacardığın oynur.

bacatan -haçadan huçadan **biridə çıxdı bacadan**.

bacatan -**bacadan baxmaq:** ışıqlamaq. çıralamaq.

bacavul **bacalan.** tölütçü. salqıtçı.

bacı **-kiçik bacı:** sınqıl. çingil. əkəm.**.**
-qardaş bacı: doğma. bir evdə, bir atanadan doğulanlar. soyca lap yaxın olan kişilər.

bacı **-**qayından qardaş, **gəlindən bacı olmaz**. (**olmaz**: çıxmaz).

bacı sinğil.

bacıq **bağacıq**. (**qurbağacıq**. **qurbacıq**. (/qurub bağlayan). **1**.bilgisayar (kampiyuter) movsu (mavsı). 2. iki tikəni birbirinə quran, bağlayan çəngəl, oyuz, həlqə.

bacıqız **bacı qız**. sinğir. can ciyər. -**sinğirlərimiz**: can ciyərlərimiz. bacı qızlarımız. zənənlərimiz.

bacılar -**xanım, qadın** bacılar!.heç olmasa noyabrın igirmi beşində yumşaq danışın.

bacım -(ağı). **bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə**, saçın yolub, sinə sökə, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

bacım sinlim. sinğlim.

bacım -**yaxlı** bacım: əziz bacım.

bacısın -müslüman türk, dinin dəğişmiş **bacısın satar**, qardaşın atar.

bacoqlu **bacoğlu** yeğən**.**

baçat (**bağçat**). iki ayaqlı (qıçlı) nərdüvan.

baçqa **1**. (**bukca**. **buxca**.**bükcə**). paket. bağlı. **1**. < **bağça**. paket.1. bəstə. bəsdə.

bad(fars**)** **vind** (ingilis) < **vat** (sanskirit). yel.

baftamaq **bafdamaq. bağlamaq. bağdamaq.**

bague (frans) (həlqə. üzük) **< bağ**.

bağırar -**var**, **bağırar**, yox, çağırar.

bağlanmaq **bağlanmaq.** ilənmək. ulanmaq. yapışmaq. çatınmaq. müttəsil olmaq.

baha **1**. çox baha. dartıq. **1**. qalaq. **1**. bayla. (< **bay**). qiymətli. giran. ərik. -**ərikdir**. bahadır. **ərik deyil**. baha deyil. -**ərik arığ**: bahalı ucuz. **1**. unat (**onat**: dik. düz. uca). dəğər. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha. -**unatlar** aşa başladı: qiymətlər artışaldı.

baha **1**. unat.-**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha. (**tançu**. çox çox). **1.**edər.tutar. -yüksək **edər** verdilər. -**edər** kəsilmədi. -bu **edəri** ödəyən kim olur. -edər. **1.**yüklü. ağır.

baha -**baha başa gələr**: çoxa baxar.

baha **-baha satan:** bahaçıl.

baha uçaz. **-ucuz uçaz:** baha ucuz. **-ucuz uçazına baxmadan**.

baha' bağa. nırx. qiymət

bahaçı gəpirçi.

bahaçıl baha satan.

bahalı **1**. qarzan. qatran. **(# yarzan**: ucuzlu**)**. gəpik. -çox **gəpik**. -**gəpiklik** illər: bahalıq illəri. -**gəpik**, qaravsız qala: bahalı, baxımsız şəhər. **1**. ərkin. -çox **ərkindir**. **1**. artuqmac {bayağı orundan (mə'muli nisbəttən) artıq gələn}.**1**. untay (**onat**: dik. düz. uca). dəğərli.

bahalı edərli.tutarlı.

bahalı bağalı. qiymətli.

bahalıq qalalıq. -**qalalıq** yenər, alan yoxsa, iş düzələr, yaman yoxsa.

bahalısı **yadımaz**. yaddan çıxmaz. -ucuzlu mal dadımaz, **bahalısı yadımaz**. (**yadımaz**: yaddan çıxmaz) (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).

bahana < **bağanağ**. qurulan, iddia olunan bağlılıq, ilgilik.

bahana **bağana**. **mahana**. **1**. pusqa. uçur. üzr. **1**. qaprız. bir kəsikliyi, əksikliyi örtmə üçün qondarlan nədən.

baharat əduva. darçın (< **dartmaq**). neçə dadlı otun dartılıb, qarşılaraq təyirlənən qarım.

bahasız edərsiz.tutarsız.

bahatur **1**. < **boğadur**. **bağadur**. (< **boğuşmaq**: savaşmaq). döğüşçü. mubariz. **1**. **bahadur** **< batqay** (**bat+qay**). **batur**. cəsur.

baxar -dos başa, düşman ayağa **baxar**. (baş ucalığın dosd istər, ayağ qaymasın düşman).

baxça -**qamışdan qurulmuş avlu, baxça qapısı**: basma.

baxıcı -**utanmayan**, **baxıcı** olur, ərinməyən, qapıçı.

baxın bir qarayın bir.

baxlı onuğlu onuğun.

baxsan -**yetimə baxsan**, betinə durar. (**betinə**: üzünə).

baxsısızlıq uğursuzluq. şanssızlıq.

baxt **1**.qut. xoşbaxlıq. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir). **1.**ülkə. ülək..
-**baxt qorucusu**: qaraçuxa. -**baxtı yatmış.** qaraçuxası yatmış: çulxası dönmüş..
-**baxt üzüvə gülə**: uğrola**.**

baxt **bəxt**. **1**. çuğa. çuxa. **1**. şans. biçik. bəxt. bağın. taleh. -işin ağına yox, kişinin bağına qalıb.

baxt um. uma. ümüt. şans. -**umam köməyim**: umacağım yardımım. : -**uması yatmış**: şansı qurumuş.
-əriməz qaldı beyində buzumuz, **göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz**.

baxtaçarlıq **-**kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

baxtı **uğru.** -yaşı uzasun, **uğru uzsun** (uşağın olum günü)..
-**baxtı gülsün**: uğru gülsün. (yarqış sözü)..
-**baxtı ucalsın**: uğru ucalsın. (yarqış sözü)..
-**baxtı yatmış**: baxt qorucusu: qaraçuxa. -qaraçuxası yatmış: çulxası dönmüş.

baxtın -**baxtın taxdı** satılmaz.

baxtını -**baxtın vermək**: uğrun vermək -tarı baxtını versin (uğrun versin) (qıza yarqış sözü).

baxtlı ülkəli. üləkçi. nəsibli. qismətli.

baxtsız şorluq. korluq. çorluq. -**çorluq** yaşam sürmək.

baq **bağ**. (küsdürüb, qısdıran bağ). **küsdə**. zəncir. -**küsdəli** qollar. bu öpüşdə işləməz dodaq, əli bağlı, **qolu küsdə**, ürəkdi düşər, ayaq, üsdə!.

baq **bağ**. **1**.**vağ**. -**yovağ** (**yoğ bağı**). bağvəhş. zoo. **1**.**bağ**. kişən bənd. -əl ayağı **kişənli** qullar. -qolları **kişənli**. **1**. kişən. -ayağı **kişənli**: ayağı bağlı. -**kişən** salmaq: **kişənləmək**: buxovlamaq. **1**. **bax**!. qara!. -mənə **bax**. **1**. **bağ**. duvağ. -ağzının **duvağı** saxla. **1**. sal. **(salınmış)**. -albağ üzüm **salları**: yekə üzüm bağları. **1**. bağım. **1**. dəsdə. **1**. bəsdə. **1**. paket. qapıt. **1**. dəsdə. **1**. buxca. bəsdə. **1**. salxım. **1**. taxım. quruh. zümrə. **1**. firqə. **1**. tutu. dəsdə. **1**. hədd. sınır. çevrə. qasnaq. çəvçirə. çevçirə. **1**. qoşuqu quran bağların hər biri. bənd..

-**boyun bağı**: bağul..

-**göz bağı**: bural..

-**bağı vəhş**: avbağ..

-baltasız, **bağ** meşəyə dönər..

-**sınığ bağı**: **(**sınığı bağlayan bağ kimi**)** sıx bağlanan sarıq, ip..

-**boyun bağı**: boğdal. yuğ. qulladə..

-**boyun bağı**: çalbağ. gərdənbənd.**.**

-köşgülü, **evli bağ**: köçəbağ çarbağ.**.**

-bağ bukağ: bənd o zəncir.

baq **bağ**. **bağıt**. **1**. bənd. qeyd. **1**. (yazı. qanun. huquq) bənd. maddə. **1**. qoştuğ. şərti olan. məşrut. -**bağıt** cümlə. **1**. ibarət. cümlə. **1**. bar. kala. mal. -öz bağımın **bağıtı**. **1**. düşüt. muqavilə. qərardad.

baq **bağ**. bət. bənd. -**saat bağ**: saat bənd.

-balığ başsız, **bağ bildəsiz salınmaz**. (**balığ**: şəhər. ölkə). (**bildəsiz: bələtsiz**: bilgisiz. mə'lumatsız).

-gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, **olcağa yeni gözlə bax**, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

-güzgüyə**,düz bax!**.

baq **bağ**. çevreli yer < metatez > qab=qapalı, çevreli yer..

-**bağ çiçəyi**, bostan tağı..

-**qarıvmasa bağ olmaz**, sağılmasa yağ olmaz. (qarıvmasa: baxılmasa).

baq **bağ.** kitəl**.** (**kitməkləmək** üçün) bənd..
-qavını ye, qarnıva **bax**, qarpuzu ye, bənzivə **bax**, üzümü ye, qolsuva **bax**.
(**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

baq **bağ**. -yer basrığı dağ, **bodun basrığı bağ**. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

baq **-bax dona, qal dona**. (baxda dona, qalma dona). (baxar dona, qalar dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.

baq **bax**. **1**. özən göstər. -**dosd edinməyə bax**, düşmanını anan belə doğurur. (**edinməyə:** qazanmağa).
-sevgilivə sevdigi gözlə yox, **sevdigin gözlə bax**.

baq **bax**. **-balta düşsə, sapına bax** (baltaya tutuldunsa, sapı gör kimdədir)..
-**pulun gücün bax**, elin suçuna! (**suç**:saçmalıq. sayalıq. sadəlik).
-**ata baxsan barlı bax**, yağu qarşa yar olsun. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun).

baq **bağ**. konu. movzu'. -**bağdan** çıxma. -**bağa** gir. -**bağdan** uzaqlaşdıq.
-**kəndivə bax**, kəndivə güvən! (burnuvu soxma oyan buyana)
-**yaxşıdan bağ qalar**, yamandan dağ. {yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar)}
-**bağ salan**, bağvan olur, tovlayanın tovun alın, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

baqa **bağa** > **bara**. **barə**. konu. movzu'. məhdudə. -bu **bağa** kimin**: bu** məhdudə kimin**. -** bu **bağada** söz yox **:** bu konuda söz yox**. -bağanı** dəğişdilər **:** konunu dəğişdilər**. -**bu **bağada** söz gedə bilməz **:** bu konuda**.**

baqa **bağa.** < metatez > qaba..
-uysuz çıxsa dağa, **uylu qaçar bağa** (**uysuz**: həyasız) (**uylu**: həyalı).

baqa **bağa**. **1**. bara. **(vara**. hər **barlığın** dəğəri. hər **varlığın** üzərinə qoyulan, sanılan dəğər**)**. ediv. dəğər. qiymət. -**edivli** topraq. **1**. **vağa**. kiltə. kültə. yekə biçin bağları**1**. gal. xıl. sürü. -inək **galı**. bir **gal** durna. -bir **gal** sərçə..
-**sarbağa**: sarıkök.

baqa **bağa**. **bağu**. **1**. peşxan. 2. bar. yemək evlərində ayaq üstü qulluqlanan uzun, ensiz masa.

baqa -dağı yox, qarına qala, **bağı yox barına baxa**. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

baqa **-**hər görəndə səni **ürək dönür bağa bostana**, qoy korluq qalsın tatlara könül.

baqa **bağa**. 1.baha'. nırx. qiymət**.1.**sahə. barə.

baqac **bağac. 1**. rabit**..**
-sel gəlib **bağacları** yıxmış.

baqacıq **bağacıq**. **bacıq**. (**qurbağacıq**. **qurbacıq**. (/qurub bağlayan). **1**.bilgisayar (kampiyuter) movsu (mavsı). 2. iki tikəni birbirinə quran, bağlayan çəngəl, oyuz, həlqə.

baqaclamaq **bağaclamaq**. bağlamaq. -yollar **bağaclanmış**.

baqacuq **bağacuq.** qoltuq əti.

baqaj -**su bağajı**: dalba.

baqal **bağal**. **1**. **bağqal**. sistim. düzən. gərvə (telləri, öğələri, bölümlər, birbiri ara dartılı, dəğili (mərbut) nərsə). dəsqah. nizam. **1**. bəsdə. **1**. duzağ. -**bağal art**: qorxulu gədik. **1**. reyl. dəmir yol.

baqalamaq **bağalamaq**. **bağalamaq**. yaranın bitişməsi.

baqalı **bağalı**.1. bahalı. qiymətli. **1.**bəfalı.

baqalmaq **bağalmaq**. **bağalamaq**. yaranın bitişməsi.

baqam -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən)**.**

baqan **bağan**. **1**. bağlı olan. mərbut olan. -mənə **baxan** cumuş: mənə bağlı olan, mənə mərbut olan iş. **1**. **bağan > pağan**. qapağ. **1**. **bağnat**. bəylərdən, əğniyadan olan. əşraf. aristokrat. **1**. örtük. sarıq. sarmıq. dolaq. paket. torba. pətu. -miz **bağanı**: miz örtüyü. **1**. əşrəf. -yaratıqların bağanı: əşrəfi məxluqat. **1.** sinə riz..
-**sözə baxan**: yulay.

baqan **bağan**. bağır. cığ bağ. (fəryad. nə'rə. bang. fəğan. zəccə).
-özgələr ağzına baxan, avara qalar.
-**dörd gözə baxan**, yırtıq göz. (utsuz. hayasız). {bir sevgili, çağında. (çağında: novbətiylə)(iki gözə dörd gözə gərəkməz)}**.**

baqan **bağan**. **bağna. 1**. evrə. mərhələ. **1**. pillə. **1**. nərdüban pilləsi **1**. nərdə. **1**. atdım. qədəm.

baqan -**qatdan baxan** dərin görür. (**qatdan**: damdan. ucadan). (**qat**: dam).

-gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).

-gözə baxan gözdən göz çəkinər. (gözə baxan gözü, göz bəğənməz).

-günə dik baxan kor olur gözdən.

-günə dik baxan, kor olur gözdən. (böyügün üzünə duran, alçaq durur).

baqan -**üzünə baxan irgənir**, içinə qoyan dincəlir.**.**
-yamana xoş baxan, yaxcını itirər. (yamanları, pis kötüləri oxşayan, onların üzünə gülən, yaxcıları əldən, çevrəsindən verər).

baqan -**xərə xor baxan** at bilməz. (**xərə**: eşəkə).
-**atına baxan**, ardına baxmaz.

baqana **bağana**. **1**. sütun. dirək. kolon. -**bağana** kimi qatıb qalmaq dirək kimi dikilmək. odun kimi durmaq. **1**. tikintidə işlənən uzun, doğru dirək. **1.** əsli. əsasi. **1**. **mahana**. pusqa.

baqanaq **bağanağ** (qurulan, iddia olunan bağlılıq, ilgilik). > bahana.

baqanı **-baxanı qaranı yox.**

baqanın **1. baxanın. -günə baxanın kölgəsi** arxada yatır (durur). **1. bağanın.** -bağanın özü çöldə, qözü göldə. (çöldə: çöldəsə). {igid, çin (könül) danmaz} (qurbağanın kəndisi çöldə olsa belə, dahi gözi göldədir). (igid ürəkli harda olursada, könlü, kəndi özün (dilin inamın, elin toprağın) yadırqamaz (tüpürməz. satmaz). (aşıq gördüyün, könül sevdiyin).

baqanq **bağanğ**. **bağnağ.** nərdüvan.

baqanlamaq **bağanlamaq**. örtmək. sarmaq. sarmalamaq. dolamaq. paketləmək. torbalamaq. bəsdəbətlik eləmək. örtbasırlamaq. gizinləmək.

baqanlıq **baxanlıq**. **1**. qaravlıq. vizarət. **1**. vəzirlik. ministerlik. -eğitim **baxanlığı**: bilimləndiriş vəzirliyi: amuziş ministerliyi.

baqanlıqı **bakanlığı**. vəzirliyi. vizarəti. -**azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: yeyim içim bakanlığı:** xarbar vəzirliyi.
-**sağlıq bakanlığı**: səlamətlik vəzirliyi. behdarı vəzirliyi.
-**sırtişlər bakanlığı: bakanlığı dışişlər bakanlığı:** xarici işlər vəzirliyi.
-**içişlər bakanlığı**: **içqiişlər bakanlığı**: daxili işlər vəzirliyi.

-**sırtalver bakanlığı**: **dışalver bakanlığı**: xarici alver vəzirliyi

-**yaşaq bakanlığı**: **tovca bakanlığı**: bərq vəzirliyi. enerji vəzirliyi. niru vəzirliyi.

-**qorğanış qoşun bakanlığı**: difa' güclər vəzirliyi. mudafiə' güclər vəzirliyi

-**kömək yardam bakanlığı**: təavüni vəzirliyi.

-**islama bağıtlama bakanlığı**: irşadi islami vəzirliyi.

-**yasıt bakanlığı**: ədalət divanı. dadqustəri vəzirliyi.

-**boylanış bakanlığı**: irtibatat vəzirliyi. komunikasyon ministiri.

-**qonuçar bakanlığı**: ittilaat vəzirliyi. təhlükəsizlik ministiri.

-**kan dəmirgil bakanlığı**: məadin və filizzat vəzirliyi. mə'dənlər metalurji ministiri.

-**yol yoluq bakanlığı**: **yol daşıt bakanlığı**: rah o tərabəri vəzirliyi. transport ministiri.

-**əmək bakanlığı**: **iş bakanlığı**.

-**ağır öndürüş bakanlığı**: sənayei səngin vəzirliyi

-**yengil öndürüş bakanlığı**: sənayei səbük vəzirliyi.

baqanmaq **1**. **baxanmaq**. muvazib olmaq. muğayat olmaq. **1**. **bağanmaq**. **bağlanmaq**. vəsl, müttəsil olmaq.

baqansız -çobansız sürü baş tutmaz, **bakansız ölkə**.

baqar **bağar**. **1**. kərpiç. tuğla. **1**. qabıq. cild. **1**. çatı. səqf.

baqar **-baxar dona**, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.

baqar **baxar**. güdər. -kölükdə yatar, **min qoy baxar**.

baqar **baxar.** qarar.**-qartal qarar** bu yerlərdən..

-**özgələr ağzına baxan**, avara qalar.**.**

-gözün **biri könlə**, **biri başa baxar**, onda iki ürəkli qalar, beləliklə göz qorxaq olar.

baqar -**çoxa baxar:** baha başa gələr.

baqar -içindeki hırs, dağları yıxar, gözler, önə, **səngərə baxar**.

baqar -su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli).

baqar -**çaxar baxar**: **çaxar qaçar**. **çıxar batar**. yarar yatay. yağar yatay. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

baqarki **baxarki**. **baxarsaki**. qaraşsaki. görərki. görərsəki. -**qaraşsaki** heç nə qalmayıb.

baqarsaki **baxarsaki**. **baxarki**. qaraşsaki. görərki. görərsəki. -**qaraşsaki** heç nə qalmayıb.

baqası -**çatı bağası**: çatıl. çatıya düzülən kirişlər. çatını quran saplantı.

baqasınta bağasında > barəsində. sahəsində. -ilim bağasında sorğaş keçirmək: ilim sahəsində,barəsində dərs keçirmək, görmək.

baqaş **bağaş**. (< **bağlı**. buxca.). kado.

baqat **bağat** (**boğat**). (boğalan). pəhləvan.

baqat **bağat**. büküt. saxsal. (< **saxlamaq**). sədd. -sel basıb **saxsal** yıxdı.

baqatur **bağadur**. **boğadur**. **> bahadur**. (< **boğuşmaq**: savaşmaq). döğüşçü. mubariz.

baqavul **bağavul.** bağ qulluqçusu. bağban.

baqavulçu **bağavulçu.** bağbanbaşı.

baqaytmaq **bağaytmaq. bağdurmaq.** abaymaq. apaymaq. yapaymaq. yaşarmaq. gizlətmək. qorumaq.

baqbaclamaq **bağbaclamaq**. qabalıtmaq. qablaşdırmaq. qabdaçlamaq. bəsdəbədlik eləmək.

baqban **bağban**. bağavul. bağ qulluqçusu.

baqban baxban. baxqan. baxıcı. güdücü. nigəhban.

baqbanbaşı **bağbanbaşı**. **bağavulçu**.

baqbanlıq -**bağbanlıq pıçağı**: çıpkəsən. çıtkəsən.

baqbasaq **bağ basaq**. **bağ barsaq < bağır bağırsaq**. içalat.

baqbucaq **bağbucağ**. tutşı. tutşu. tuştu. yanaşı. birbirinə yaxın. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

baqca **1**. **bağca**. əl kifi. əl çantası. çanta. sumka. **1**. **baxca**. (bağca). göğərə. avlularda tər tərəvəz göğərdilən yer. **1**. **bağça > baçqa**. paket.

baqcalar **baxcalar.**-**baxcalar barı**, heyvası narı, hamı dinsədə, dinmə sən barı.

baqcalıq **baxcalıq**: bağça**zar**.

baqç **bağç**. **barç**. **parç**. lülüşü uzun, incə qıl boyunlu, işgə ağızlı, uca boylu, əl suyu axıtmağ üçün su qabı. tüng. altı geniş, üstü dar, qulplu su qabı. orbuk. orbük. urbük. vurbük. tüng. tünük. güğüm. gümbirik. gümbürüq. gümbü. gül. güvül. güvüc. gürnü. su qabı. qanata. qıldıq. qıltuq. qıvrıq. ovrıq. avrıq. ivrik. ibriq. qolpıl. qılpıl. sağır. qırmacay. qıvratma.

baqçalamaq **bağçalamaq**. qərarlaşdırmaq. qərar vermək. höküm vermək.

baqçazar **bağçazar**. -**baxcalıq**.

baqçı **baxçı** (< **baxmaq**). mürəbbi.

baqçı **göz bağçı:** göz boyaçı. iməlçi. iməlic. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

baqçın **bağçın**. **biçgin**. budanmış bağdan (asmadan, mövdən**)**, ağacdan tökülən qol budaq.

baqçıya -yetərki, dönə aylana beyin, **bağçıya dönə, poxluqda pehin**. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

baqı **-**bağı **açan**: bəndi qıran.

baqı -dağı yox, qarına qala, **bağı yox barına baxa**. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

baqı -**dilbağı**: danışıq, söz alma üçün verilən para, nərsə. -yağlı **dilbağı** vermişlər, söz almışlar.

baqı -**göz bağı**: göz alıcı olan. çəkici olan.

baqı -**tuman, torba bağı, keşi:** içqur. içqurşaq.

baqıb itim **baxıb idim**. baxmışıdım.

baqıb **-alta baxıb yerin tanı**, üstə baxıb özün tanı. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma).

baqıb **baxıb .-sən maya qoy baxıb zad eləmə**, gəlib burda yeri dar eləmə.

baqıb -**qarayıb, baxıb çəkləmək:** qararlamaq.

baqıb -**göz gözə baxıb** yalan deyir, qazan qazana qara deyir.

baqıc **bağıc**. kitmən. pul kifi. cib kifi.

baqıc **bağıc.** rəbt.

baqıcı **1**. **baxıcı**. görücü. qaraçı. qarağçı. falçı. **1**. **bağıçı**. bədçi. falçı..
-ata ata atıcı, baxa baxa **baxıcı** olar. **1.** görcü. tamaşaçı. tamaşagər. binəndə. seyirçi. seyr edən. **1**. **bağşı.** qaraçı. (nazir). **1**. **baxıcı**. görücü. tamaşaçı. tamaşagər. müşahidəçi. binəndə. seyirçi. seyr edən.

baqıcı -**baxıcı öz baxtını** açanmaz.(**baxıcı** : falçı).

baqıcı **baxıcı**. 1. olcaçı. bolcaçı. falçı. **1**. sağçı. **-kordan sağçı**, laldan carçı olmaz.

baqıcı **baxıcı**. olcum. bolcum. bulcum. falçı.
-**bağın açmaq:** boşlamaq. bıraxmaq. ötürmək. açnıtmaq. (rəha, azad edmək). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma.
-üzümün yeyər, bağın sormaz. (işin nasıl olduğu nəyinə!).
-üzümün yedə, **bağın sorma**. (işin nasıl olduğu nəyüvə?!).

baqıq **1**. **baxıq.** nigəriş. **1**. **bağıq**. sınrıq. məhdud.

baqılacaq **baxılacaq. baxılcaq.** qaralcaq. bərrəsi olcaq. (**olcaq: olacaq**).

baqılamaq **bağılamaq**. bağlı yapmaq. sarcamaq. burcamaq. bəstəbədlik edmək.

baqılcaq **baxılcaq. baxılacaq.** qaralcaq. bərrəsi olcaq. (**olcaq: olacaq**).

baqılıq **bağlılıq**. vabəsdəlik.

baqılmasa -ayvalmasa gül olmaz, **baxılmasa bağ olmaz**. (**ayvalmasa**: baxılmasa. muvazibət olunmasa).

baqılmasa **baxılmasa.** ayvalmasa. muvazibət olunmasa**. -ayvalmasa gül olmaz**, baxılmasa bağ olmaz.

baqılmaz -**göz olmasa baxılmaz**, səs olmasa asılmaz. (tapmaca) (**saat. qulaq).**

baqım **1**. **bağım**. bağ. **1**. **baxım**. iltifat. **1**. **baxım**. nəzər. ilgi. **1**. **baxım**. qaraş.

baqım **-baxım bucağı:** nuqteyi nəzəri.

baqım **baxım.** qaraş. muvazibət. muraqibət. -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**peyin:** pisgil).

baqımcan **bağımcan**. **badımcan**. bağlacan. patlıcan.

baqımev **baxımev**. yetimxana.

baqımlıqın -**yoxsulluq, baımlığın anasıdır**.

baqımsız **1**. **bağımsız**. bağsız. müstəqil. **1**. **baxımsız**. qaravsız. -**gəpik**, qaravsız qala: bahalı, baxımsız şəhər. -**baxımsız qalanlar**: qaravsız qalanlar. **1.** koruz. -**koruz** qalmış ölkələr.

baqımsız **bağımsız.** bət bəsirsiz.

baqımsızlıq **bağımsızlıq**. bağsızlıq. istiqlal.

baqın **bağın 1**. asılı. qeyri müstəqill. -**bağın** devlətlər.

baqın **bağın**. **1**. bəxt. baxt. taleh. -işin ağına yox, kişinin bağına qalıb. **1**. hər nəyin düz ortası. **1**. gecə yarısı. **1.** iki bağdan (bənddən) oluşan qoşuq. misrə'. **1**. mərbut. -o mənə **bağın** değil. **1**.bağlı. uydu. vabəsdə. tabe'. müti'. movkul. -buda sizə **bağındi**. -bu **bağınlıqdan** qurtara bilsən.**.**
-mənə baxın (: məni alın: məni tutun), görün nə gündəyəm.

baqın **baxın**. qarın. -mənim gözümlə **qarın.**

baqınca -darıxmadan baxınca, tünlükdə, ay görünər. (**tünlükdə**: damda olan tüstülük, baca)**.**

baqını **bağını**. -bənizin bəzəsin **sevgi bağını**. (camalın bəzəsin sevgi bağını).

baqınqıl **baxınqıl.** baxqın. güdqıl. güdünqıl.

baqınmaq **bağınmaq**. bağlanmaq. banmaq**.** -ayağı **bandı**.

baqıntırmaq **bağındırmaq**. tabe' edmək.

baqır -**bağır öpək:** ürək ciyər.

baqır **bağır**. (çevrəli nərsə). qab. zərf.

baqır **bağır**. **1**. paxır. kəşgül. dilənçi çanağı. **1**. ürək. qeyrət. cürət. cəsarət. iğitlik. dilirlik (< **diləmək**). şücalıq. şücaət. **1**. **bayır**. dağ bağrı. dağ ətəyi. açıqlıq. düzlük. **1**. ciyər. -**bağır böğür**: ciyər qarın. **1**. ciyər. qara ciyər. **1**. cürət. cəsarət. **1**. sinə..
-**qarabağır:** qaramsər. pesimist..
-**yerbağır**: yerin altı. yerin qə'ri. -**yerbağırda**: yerin altında**.**
-çığbağır: bancar(**bang carğa**). dadi fəryad**.**

-bağır böğür: əsl o fər'..

-**bağır!.** vağır!. çağır!..

-**bağır bağır**: **bayır bayır**: bağırasına. çox iti, acı. -bibərlər ağzımı **bağır bağır** yaxıdı: yaxdı. -acılı, yergili sözlər kövrək bağrın, **bağır bağır** yandırdı..

-**bağrı qat**: ürəyi daş..

-**bağrı dəlinmiş:** ciyəri dəlinmiş..

-**bağrına basmaq**: göğsünə yaslayıb sarmaq..

-**bağır bağırsaq (**> bağ barsaq**)**: içalat.

baqır **bağır**. bağan. cığ bağ. (fəryad. nə'rə. bang. fəğan. zəccə).

baqır **bağır.** məzac. -**bağrı isti**: isti məzac. -**bağrı soyuq**: soyuq məzac..

-**bağır bağır mağıl mağıl**. açıq açıq. bər bər. bəl bəl. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq..

-**çığır bağır:** çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

baqır **baxır**. -**doğrasına baxır**: munasibətinə baxır.

-**bağır tübən:**üzüquylu.

baqır **baxır**. -**öynünə baxır**. (**öyün**: imkanat)**.**

-evrən çevrənə baxır boyanır, evrəndən gözləmə değişə boyanı. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

baqır **baxır.**mərbutdur.-evin **başlığı** kimə baxır. (evin müdürlüyü kimə mərbutdur).

baqır **-**qalan geriyə batır, **yaşam yarına baxır**.

baqır -**ürək bağır** bağlanar.

baqıraq **bağıraq**. **bağırqan**.-yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq.

baqıram -**yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram**, tapdanıb oyanmayıb baxdıma yanıram.

baqıramaz **-kişi düşünürsə bağıramaz**, bağırırsa düşüneməz.

baqırar **bağırar**. -kal kişi **bildiyin bağırar**. (yava it gündüzün hürər).

baqırcaq **bağırcağ**. palan.

baqırdaq **bağırdaq**. korset. lifcik. məməlik.

baqırın **bağırın**: bağırtısın çığırtısın. fəryadın. **-**tox, **ac bağırın duymaz**.

baqırınmaq **bağırınmaq**. **boğqunmaq**. ləxdələnmək. dolmalanmaq. tüqmələnmək. -**boğqun** qan üzündə dururdu.

baqırırsa -kişi düşünürsə bağıramaz, **bağırırsa düşünəməz**.

baqırqan **bağırqan**.-**bağıraq**. yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq.

baqırqara **bağırqara**. pis niyyətli kişi.

baqırqara **bağırqara** . pis niyyətli kişi.

baqırqen **bağırgen**. ürəyi açıq. ürəyi səfali. qonaqsevər.

baqırqura **bağırqura**. daş ürək.

baqırqurd **bağırqurd**. **1**.acöz. nəfsi əmmarə.**1**. bağır (ciyər) qurdu.

baqırqüd **bağırqüd**. vicdan.

baqırqüdlü **bağırqüdlü**. vicdanlı.

baqırlamaq **bağırlamaq**. **1**. qucaqlamaq. -duquların **bağırlayıb** düşünmək. -**bağırlamadan** qara topraq. **1**. ürəyi başından, sinəsindən, döşündən, ciyərindən vurmaq.

baqırlamaq **bağırlamaq**. bağramaq. özbərləmək. əzbərləmək. hifz edmək.

baqırlanmaq **bağırlanmaq. bağrılanmaq**. (tutmaq. bərkimək. donğaşmaq. pıxdalaşmaq. ləxdələnmək. -**bağırlanmış** qan ləkələri.

baqırlanmaq **bağırlanmaq**. kövrəlib hınçqırmaq. ökgələnib, ürəklənib çığırmaq.

baqırlanmaq **bağırlanmaq**. üzüquylu olmaq.

baqırlı **bağırlı. 1**. **bağrıq.** başın (bağrın. köksün) dik tutan. baş əğməz. sər əfraz. **1**. **bağut**. qeyrətli. cürətli. **1**. bağralı. cürətli. cəsur.

baqırma **bağırma.** car. çağ. çoğ. küy. yüksək səslə səslənmə, dinlənmə.

baqırmaq **bağırmaq**. **1**. bağrına basmaq. çox sevmək. sevcirmək **(# çevirmək**. **devirmək)**. **1**. **bögürmək** vağırmaq.

baqırmaq **bağırmaq. qıqırmaq. qıyqırmaq**. iti səs çıxartmaq. qışqırmaq. ışqırmaq.

baqırmaq -**osdurub bağırmaq**.

baqırsaq **bağırsağ**. içəy. -**kor bağırsağ** soğur içəy. korunc. apandis. **1**. burda. burat. **(**< **bur)**..
-**bağır bağırsaq (**> bağ barsaq**)**: içalat.**.**
-bağırsaq, **göndən yapılan ip** : sırım. sirim.

baqırsaq -**incə bağırsaq:** darsuq.

baqırsan -qorxun yoxsa pişikdən, **nə baxırsan deşikdən**?.

baqırtaq **bağırdaq**. sinəlik. korset.

baqırtaş **bağırdaş** sin daşı (yatay qoyulan qəbir daş) üstünə, dikə qoyulan daş.

baqırtısın **bağırtısın**. **bağırın**. çığırtısın. fəryadın. **-**tox, **ac bağırın duymaz**.

baqırtlaq **-qara bağırtlaq:** qara boğaz**.**

baqırtmaq **baxırtmaq.** qaratmaq. qaratquzmaq. görsətmək. baxış mə'rəzində qoymaq. -dökdürə **baxırtmadan** dava yemə.

baqış **bağış 1**. (< **bağlı**. buxca.). hidyə. **1**. ötüv. güzəşt. -**ötüvə getdi**: güzəştə getdi. -**ötünədi**: güzəşt etdi. **1**. yarğa. yağra. **yağır**. -bizlərədə **yağır** (aman) buyur. -yalvarıb **yağır** (rəhmət) diləndik. **1**. **boğış**. bənd. məfsəl. **1**. payış. payğaş. töhvə. **1**. qaraş. nəzər. **1**. **boşuğ**. **bağış > bəxşiş**. geçək. əff. güzəşt. **1**.(**barış**. **barğış**). (**bəxşiş** < **barşış**).qüzəşt. keçiş. əff. **1**. bəxşiş. əta. sövürgə. söyürgə. sevirgə. sevərək verilən nərsə. **1**. payış. ehsan. (**# qağış**: lə'nət. qəzəb). **1**. **bağış**. iltifat**..**
-bağış boğuş: cəng o sülh..
-**baxış açısı**: nuqtə nəzər..
-barmaq **bağışları**. -**bağ** bağış: rəbt o irtibat.

baqış **bağış**. **1**.ehsan. töhvə. vergi. -tanrı **bağşı**. **1**. ötünc. güzəşt. əffv.

baqış **bağış. 1.**yas. kövlət. əff.**1**. keçik. sovğat. yoğu. yoğuş. yoğa. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik).

baqış **bağış**. yarqa.
-**didəcər baxış**: iti, yırtcı baxış.

baqış **baxış**. göz qaraş. -**baxışların** mənə yöntürdi: göz qaraşın mənə yönətdi.

baqış **baxış**. gözyetim. nəzər. -bu gəzintilər **gözyetimin** gərəyincə genişlətmiş.

baqış **baxış.** qaryış. nəzər. -**qarşıt qaryış:** muxalif baxış. muxalif nəzər.**.**
-qıncıl baxış: üzgün baxış..
-**qabaylı baxış:** qəhirli baxış.

baqış -**qırqın baxış**: üzük baxış.

baqış -**yavız** baxış: bəd niyyət baxış..
-**yoğuş bağış**: lütf o iltifat. lütf o mərhəmət.

baqış görəç. nəzər. -qapalı **görəç**:
-açıq **görəç**. -**görəç** alışmışdırmaq: ilğa' edmək. -**bağış diləmək**: üzür istəmək.

baqışılqan **bağışılğan**. **bağışlanan**. ətf olunan. -əmgəkçilərə **bağışılğan** qoşuqlar.

baqışla **bağışla!.** keçir!. əfv ed!. -yazıqdır **keçir**.

baqışla **bağışla**. əfv eylə. **-**əfv eylə təqsirimi xəcalətim var. (bağışla günahım utancım var).

baqışla -eşitmədim, **bağışla qıl**. bağışlayın.

baqışlab **bağışlab.** həsr edmiş. -tüm gücün varın işinə **bağışlab.**

baqışlamaq **-bağışlamaq**, başarlığa yol açır.

baqışlamaq **bağışlamaq**. **1**. atamaq. **1**. barığmaq. keçirmək. əff edmək. **1**. keçirmək. keçrərmək. -onun qıldıqların tam **keçirdilərrin** məni. -**keçirəsiz**: bağışlayın. -**keçrəməm**: bağışlayamam. -gecikməəmi **keçirin**. **1**. < **payğaşlamaq** > bəxş edmək. **1**. yarğamaq. əff edmək. -onu mənə **yarqa**: mənə bağışla. **1**. keçirmək. əff edmək..
-**bağışlayın**. keçirəsiz. keçirəsiz..
-**məni bağışlayın**: məni keçirin. keçirəsiz. üzr istirəm.

baqışlamaq **bağışlamaq**.**1**. boşuqlamaq. **1**. çox görməmək. əsgitməmək. hifz eləmək. -onu mənə **bağışla**!. -tarı bağışlasın!. -**bağışlasın**!: hifz eləsin. **1**. ehsan edmək. -**bağışladı**: ehsan etdi.

baqışlamamaq **-**bağışlamamaq, çalvalığdan doğur!. (**çalvalığdan**: başarcansızlıqdan. acizlikdəm).

baqışlanan **bağışlanan bağışılğan**. ətf olunan. -əmgəkçilərə **bağışılğan** qoşuqlar.

baqışlanış **bağışlanış.** -bağışlanış istəmə, barışlığa yol açar, uğur (xeyr) gəlsə salınsa (yer alsa), yalva, tündən qaçar.

baqışlanmaq **bağışlanmaq.** ötülmək. keçilmək.

baqışlanmaz **bağışlanmaz.** ötülməz. keçilməz.

baqışlanmış **bağışlanmış.** attaq. əff olunmuş.

baqışlar **can bağışlar.** -sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, **can bağışlar ellərə**.

baqışlar **-hovanlar nə bağışlar**, nə unudar. (**hovan**: axmaq).

baqışlar -qılıcsı **ötgür baxışlar**.

baqışlar **-umurlu baxışlar**. (ümüdlü.umutlu**).**

baqışlasın **bağışlasın (< bağlamaq).** əsirgəməsin. ayırmasın. qorusun. **-**tanrı atazı yarqasın, anazı **bağlasın** .

baqışlasın **bağışlasın**. yarqasın -özü bağışlasın: özü yarqasın: tanrı rəhmət eləsin. tanrı bağışlasın.

baqışlayan **bağışlayan** (< **boşuqlayan**). **1**. ayas. **1**. qutan. qurtan. qurtaran. **1**. keçirin. -**keçirin** burda nə olub: **bağışlayın** burda nə olub. **1**. keçirin. keçirəsiz. **1**. günaha göz örtən. yazığ keçirən. **1**. yasıyan. göz yuman.

baqışlayan **bağışlayan**. **1**. keçürən. əff edən. qəfur. **1**. yoğşan. (yovşan. yoşan). yoğman rəhman. rəhim.

baqışlayan **bağışlayan.** ötgülü.

baqışlayan **bağışlayan.** yarçal.

baqışlayın **bağışlayın. bağışla qıl.** -eşitmədim, **bağışla qıl**.

baqışlayın! **bağışlayın!**. keçirin. ötünüz. üzr istirəm. ötçülərin. üzürlər. -**keçərin** məni.

baqışlı -**bağışlı ürək, tin durur**. (**tin durar**: huzur bulur). (**bağışlı**: rəuf. mehriban. rəhimli). (bağışlı könül, dinclik bulur).

baqışlı **baxışlı.** gözəl. yoğuşlu. xoş mənzər.

baqışlıq **baxışlıq**. nuqteyi nəzər.

baqıştan candan. -yaratışqa **bağışdan** alqışlar. (yaradana candan dualar).

baqıt **bağıt**. **1**.dolağ. bükət. bənd. -**dolağa**, **əngələ**, **batığa** (**bağıta**, **bükətə**) **salmaq**: saxtutmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək). **1**.şərt. -**bağıtlı**: şərtli. **1**. məqalə. -**baş bağıt**: sər məqalə.

baqıt **bağıt**. **bağ**. **1**. bənd. qeyd. **1**. (yazı. qanun. huquq) bənd. maddə. **1**. qoştuğ. şərti olan. məşrut. -**bağıt** cümlə. **1**. ibarət. cümlə. **1**. bar. kala. mal. -öz bağımın **bağıtı**. **1**. düşüt. muqavilə. qərardad.

baqıtlama **bağıtlama.** irşad. -**islam bağıtlama bakanlığı**: irşadi islami vəzirliyi.

baqıtmaq **baxıtmaq.** görgütmək. görsətmək. baz did editmək.

baqqal **bağqal**. **bağal**. **1**.sistim. düzən. gərvə (telləri, öğələri, bölümlər, birbiri ara dartılı, dəğili (mərbut) nərsə). dəsqah. nizam. donal **(**pərdə**)**. tutu. çitəl. əngəl. kit.

baqqal xırdağatçı satıcı.

baqqaş **bağqaş**.(həmbəsdə. həm peyvənd).

baqqıl **boğqıl**. **bükgül**. **bağın**. **boğun**. **bügən**. sınc. sinc. həlqə. **(***beygl*. *böugel*. *bouc*. *bēag*$_{inglis}$*)*. -**sınclardan** burmuş gözəl saçları. -yoğun zəncir, **sıncıdan** sınar.

baqla -**birə bağla:** bütün tut. -ürəgin **birə bağla**. arxayın ol.

baqla **-cibivi bağla**, sonra ürək bağla.

baqlac **bağlac**. **1**. (**bağlağucu)**. hərfi rəbt. rəbt ədatı. **1**. bənd. (peyvənd).

baqlacan **bağlacan**. **bağımcan**. **badımcan**. patlıcan.

baqlacı -**saç toqqacı, bağlacı**: qıstırsaç.

baqlacın **bağlacın.** qabın.-**yüklə, bağlacın, qabın** (zərflə məzrufun) birgə çəkisi**: .** kürdə. kürüt.

baqlaq **bağlaq.** quşaq. mahasirə.

baqlaqılan -**bağlaqılan gün yeşin**, ertələmə gün işin. (**yeşin**: **yeşigin**. yükün). (ertələmə gün işin, işi bitirdə şişin). (**ertələmə**: yarına qoyma).

baqlam **bağlam**. **1.** dəmət. tutam. dəstəm. **1.** kotam. tutam. top. **1**. neçə bağdan (bənddən) oluşan top, bütün.

baqlama -gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan.

baqlamaq **bağlamaq. 1**. **bağdamaq. bafdamaq. 1**. (axan, açıq nərsəni) bükmək.**1**. aşırmaq. -**işə aşırmaq**: bağlamaq işə. **1**. fehristi mündəricat. möhtəviyyat.**1**. kişənləmək. -əl ayağı **kişənli** qullar. -qolları **kişənli**..
-**bağıb tüğmək:** bağlayıb düğünləmək. -öz yüküvü özün **bağıb**, özün **tüğ**..
-**yığıb bağlamaq**: avruqlamaq..
-əl qolu bağlamaq: çalqıçlamaq.

baqlamaq **bağlamaq**. **1**.kitləmək. kilitləmək. çitləmək. qaplamaq.**1.** eşmək. üşmək. yeşmək. yaşmaq. toxumaq**.**

baqlamaq **bağlamaq**. **bağdamaq.** badamaq. bətəmək. bətləmək. -**badanmış** qolum, açılmaz yolum, axıdar gözüm, qanlı yaşın durmadan.

baqlamaq **bağlamaq.** petikləmək. bətləmək. qapamaq. -ürəyi **petiklənmiş**, tıxılmış..
-**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq). -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa).

baqlamaq çuğlamaq**. (çulqamaq).** tuğlamaq. düğləmək. bəsdəbətlik eləmək.

baqlamaq -**göz bağlamaq**: **1**. hipnotizmləmək. **1**. kələkçilik edmək.

baqlamaq -**qanat bağlamaq**: **1**. (sevincdən). coşmaq. çırpınmaq. **1**. qanat çıxarıb uçarı olmaq.

baqlamaq -**yığıb bağlamaq:** cuklamaq.

baqlamaq -**çatı, ip ilə bağlamaq:** çatılamaq. çatı, ip ilə bağlamaq. -heyvanı **çatıla**.

baqlamanı **bağlamanı.** dəngi. yükü. -köçmək yaxınlaşır doslar, **dəngi bağlayın**, pozulmadan yollar. (**pozulmadan**: çökmədən. qırılmadan. xərab olmadan). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər arasında deyilir)}.

baqlamar **bağlamar!**: bağlama!. bağlac qılma!.**-dünü günə bağlamar**!, günü tünə, tün ertinlə yarınar!. (**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar).

baqlamıştır -**çiti bağlamışdır ağacına**, yetəyin yurd başına. (**çiti**: dilənіş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq) (**yurd**: mənzil).

baqlan **bağlan.** pitin. bitin. qapan. qurtul.

baqlanan -**çarpaz bağlanan ip:** çalbət.

baqlanar -**ürək bağır bağlanar**.

baqlanıb **-**torba tikilib, **qapı bağlanıb**. (artıq hər nəyə gec).

baqlanış **bağlanış**. bağlantı.

baqlanış -**bağlanış bilgəyurdu**: muxabirat danişgədəsi.

baqlanış **bağlanış. bağdanış**. irtibat. -bu **bağdanış** bizə çox baxacaq. -pozuq **bağdanışdar**.

baqlanışlı **bağlanışlı**. **1**. ilgili. ilişgili. mərbut. **(**barəli**)**. -soruya **bağlanışlı** konular. **1**. bağlantılı.

baqlanıştırmaq **bağlanışdırmaq**. birləşdirmək.

baqlanqaz **bağlanqaz**. paxlan. flaminqo.

baqlanma **-**dosda bağlanma, dossuzda qalma. (dosda bağlan qapılma, dossuzda qalma).

baqlanmaq **bağlanmaq**. **1**. **büklənmək**. tutuxlanmaq. yaxalanmaq. (baz daşt olmaq). -iki gün qabaq **bağlanmışlar** bu gün bıraxıldılar. **1**. bükünmək. boğunmaq. -belivi **boğun**. -başıvı **boğun** soyuğdur. **1**. **bağanmaq**. vəsl, müttəsil olmaq. **1**. iltənmək. **1**. bağınmaq. banmaq**.** -ayağı **bandı**.

baqlanmaq **bağlanmaq.** pitikmək. bitikmək. bitmək. qapanmaq. -yaşa pitiyi **bitinmədən**, qıl yarağuvi. -qaçaq yollar **bitinmədən**.

baqlanmış -**bərkinmiş, bağlanmış nərsə:** kitüv (< **kit**).

baqlanşıq **bağlanşıq**. cəhət. -**qarışıq bağlanşıq**: dəğişik cəhət. -**bağlanşığa** baxır: cəhətə baxır. -işlərin bağlanşığı doğru yola sürülməmişdir.

baqlanşıqlı -**bağlanşıqlı danışıq**: cəhətli söhbət.

baqlanşıqlı **bağlanşıqlı**. irtibatda olan. mürtəbit. mərbut. -ona bağlanşıqlı işləri kim yoxlur.

baqlantı **bağlantı**. **1**. bağlanış. **1**. ilimti. ilgi. ilətişim. rabitə. təmass. **1**. iltiş. irtibat. konekt. -**bağlantı qurulmaq**: iltişmək. -**bağlantı qurmaq**: iltətmək. irtibat vermək.

baqlantılı **bağlantılı**. bağlanışlı.

baqlar -**işə bağlar:** əməl edər .

baqlar -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu töküldüm, urğana **bağlar kimi**. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

baqları **bağları**.-kürəyə salınan çantanın, **çiğindən aşırma bağları**: çalbət.

baqlasanq **-atı at yanında bağlasanğ**, soydaşmazsa, suvdaşar. (**suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər). (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy**).**

baqlasun -ağlama gülüm qoy düşmanın ağlasun, alalvan geyin, **yağun qara bağlasun**. (**yağun**: düşmanın).

baqlaş **bağlaş**. qumar. çəkiş. gərviş.

baqlaşmaq **bağlaşmaq**. **1**. **barğaşmaq**. **barlaşmaq**. **barğalaşmaq**. yarğaşmaq. yarışmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək. **1**. çəkişmək. gərvişmək. qumar oynamaq. şərtləşmək.

baqlat **bağlat**. pitit. bitit. qapat. qurtar.

baqlatmaq **bağlatmaq. büklətmək**. baz daşt edmək. -onları kim **bağlatmış**.

baqlav **baxlav**. yoxlav. mayna.

baqlavıc **bağlavıc**. sarğı.

baqlayan **bağlayan**. avutan **(< av)**. tutduran. olan, mənə mərbut olan iş.

baqlayın **bağlayın**. -köçmək yaxınlaşır doslar, **dəngi bağlayın**, pozulmadan yollar.

baqlı **1**. bavul. bavlu. dağarcıq. çanta. çəntə. -**bavulunda** nə var. **1**. dərəkli. dəğişli. mərbut. munasib. -bu sizə **dərəklidir**..
-adı çıxmışların, bağlı qapısı..
-**bağlı olan:** dərəkər. mərbut. -sizə **dərəkər** nərsə yok. -konuya **dərəkər** yazılar. -pişir düşürə **dərəkər** qoşular (vəsayil)..
-**gözü bağlı:** koruna. -**koruna yansıtmaq:** uymallıq. koramallıq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

baqlı **-açılmayan, bağlı qalan sorular**, darıxdırar günləri.

baqlı **bağlı**. **1**. qapalı. kitli. kilitli. çitli. **1**. balça**.** paket. parcel (latin). **1**. kit. **-**dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. **1.**çatqılı.
-**qozu** bağlı: falı bağlı.
-**el dilə bağlı**, yurd elə.

-**bağlı olmayan**. boş**.** mütəəhhil olmayan. mücərrəd. -**boş** əşlər, **boş** ərlər.
-könül qalmasa qapalı, **bağlı yollar açıq durar**.

baqlı **bağlı. 1**. yapıq**.** bəsdə. məsdud. **1**. bürək. bələş. bəllə. töhvə. **1**. bağın. uydu. vabəsdə. tabe'. müti'. movkul. -buda sizə **bağındi**. -bu **bağınlıqdan** qurtara bilsən. **1**. asılı. -**asılı qalmaq**: **asılmaq**. könlünə almaq. içinə salmaq. **1**. kit.qapalı. **1**. tükünük. qapalı..
-başı bağlı: başaq. **1**. tapın tabe'. -**tapın** ellər. -**tapın** cümlə..
-**bağlı olan**: baxan. mərbut olan. -mənə baxan cumuş: mənə bağlı.

baqlı **bağlı**. sadiq.
-biri doğan, biri duran, biri doyan **yerinə bağlı**. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

baqlı **bağlı**. sarbağ.çarşab. çulağay. çulğayı. böyük örtük..
-gözü bağlı, düşdən (xiyal) ayrılmaz.

baqlı **bağlı.1.** kit: kitli. qapıq .-dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. (**dözüş**: səbr).
-**el dilə bağlı**, yurd elə.

baqlı **bağlı.** çatılı. əl qolu bağlı, bəndə.

baqlıq -**açığ baxlıq:** baxtı açıq. qutaylı. **(# kütaylı**: baxtı qapıq. korbax).

baqlıq **bağlıq**. **asılıq**.

baqlıq **bağlıq. bağlı.** -bizdə bir kölügə **ışığa bağlıq**, ölürsə ışıq, ölürdə varlıq.

baqlılıq **bağlılıq**. **1.** bağnalıq. tabe'lik. **1.** bağnaş. tabeiyyət.

baqlılıq **bağlılıq**. -qurulan, iddia olunan **bağlılıq, ilgilik**: bağanağ > bahana.

baqlılıq **-elə bağlılıq**, kişioğluna güc verirdə, qut verir

baqlımaztan -əl götürdüm bağlımazdan. (**bağlımazdan**: bəfasızdan).

baqlısı **bağlısı** .rəbti. -bunları ona **bağlısı** nədir.

baqlıtır -**topraq bağlıdır dağına**, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

baqma **bağma. boğma**. mane'. maniə.

baqma **baxma** . qarma**.-**əkənə baxma, ək bitir, **biçənə qarma, biç bitir**, tutduğun yolu, ged kitir!. (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula)..
-düşmanından sovğat, **üzünə baxma at**!..
-**əkənə baxma, ək bitir**, biçənə qarma, biç bitir, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

baqma **-**baxma buzun sətliyinə, oda sudan olmuş.

baqma **baxma.**-**baxma eloğlunun uyruğuna**, bilinməz, basmadan quyruğuna(uyruğna: üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə)..
-**mala, mal kimi baxma**!. (mal: var dövlət) (mal: qanmaz) heyvan). (kişioğlu, pula, mala, vara nə qapılsın, nə önsərməsin. parasız, varasız, yer üzündə dirçəlib gəlişmək olamaz.) (qapılsın: çox önəm vermək). (önsərməsin: önəm verməsin). (**varasız**: imkansız. imkanatsız)..
-**baxma adam oğlunun uyruğuna**, tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

baqmaq **baxmaq**. **1**. güdmək. -xəsdə **baxmaq**. **1**. gözdə, nəzərdə tutmaq. -kimin sözü olmasına baxmıyaraq. -tanrıya baxası onun **suçundan** keçin..
-**avıca baxmaq**: fala baxmaq..
-**avcına bax**: avcına qara. falına bax..
-**dolanıb baxmaq**: sərgənmək. sərginmək. sərmənmək. aranmaq. -bütün yerləri **sərgəndim** tapanmadım..
-**durub baxmaq**: qarıb qaramaq..
-neçiyə **baxır**: neçiyə **durur**. neçiyə **çıxır**..
-**dadına baxmaq**: keşinmək.

baqmaq **baxmaq**. izləmək. -**izlə**: bax. -o nəyi **izləyir**: nəyə **baxır**. -sayın telə **izləyiciləri**: sayın teləyə baxanlar.
-**deşikdən baxmaq:** (oğrun) ışqalamaq. göz atmaq. -qapıdan **ışqala**. -tərəzədən **ışqalayan** var.

baqmaq **baxmaq.** qaramaq. seyr edmək. -**qarayıb** zamanın yürüyüşünü. (**qarayıb**: seyr edib).

baqmaq **baxmaq**. sez itmək. sez etmək. -bir salım dinmədən onun üzünə **sezetdi**.

baqmaq -**dadına baxmaq**: dadnalmaq. dadızmaq.

baqmaq **-dartaru baxmaq: didrü baxmaq:.** gözün zilləyib baxmaq.

baqmaq -**ışıq salıb baxmaq:** ışlamaq.

baqmaq -**mağıl mağıl baxmaq**: **mayıl mayıl baxmaq**: **bayıl bayıl, bayqın bayqın,** süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq. 2. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq..
-**dadına baxmaq:** dadmaq. çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq.

baqmaq -**bacadan baxmaq:** ışıqlamaq. çıralamaq.

baqmalı **baxmalı**. görəcəli.

baqmamaq -əninə boyuna, **ağına bozuna baxmamaq**.

baqman **bağman**. **bağçı**. toxuçu.

baqmanlıq **bağmanlıq**. **bağçılıq**. toxuçuluq.

baqmatan **baxmadan**. qaraqlamadan. görmədən.

baqmatan **baxmadan.** qaramazdan. rağmən. rəğmən. -buna **qaramazdan**: buna **baxmadan**: buna **rağmən**: **ələrağmi bu**.

baqmaz -atına baxan, **ardına baxmaz**.

baqmışıdım **baxmışıdım** baxıb idim.

baqna **bağna. bağan**. **1**. evrə. mərhələ. **1**. pillə. **1**. nərdüban pilləsi **1**. nərdə. **1**. atdım. qədəm.

baqna **bağna**. mahana. -gündə bir **bağna** çıxarır.

baqna **bağna**. rabitə.

baqnaq **bağnağ. bağanğ**. nərdüban.

baqnalıq **bağnalıq**. **1**. bağna, pilləkən altında qalan boşluqpilləkən altı. **1**. dam yolun yerləşən alçaq çatılı yer, otaq. balaxana. qıronyə.

baqnalıq **bağnalıq**. bağlılıq. tabe'lik.

baqnaş **bağnaş**. bağlılıq. tabeiyyət.

baqnat **bağnat**. **1**. **bağan.** bəylərdən, əğniyadan olan. əşraf. aristokrat. **1**. tabe'. -**bağnat** yurdlar: tabe' ölkələr.

baqnaz **bağnaz**. fanatik. pan.

baqnazlıq **bağnazlıq**. panlıq. fanatizm.

baqol **bağol (bağqul**. **bağqol)**. ön qol. dirsəklə biləyin orta bölümü.

baqra **bağra**. hafizə.

baqrac **bağrac.** carçı. çağçı. çoğçu. küyçü. yüksək səslə səsləyən, səslənən. münadi.

baqralı **bağralı. bağırlı.** cürətli. cəsur.

baqramaq **bağramaq**. bağırlamaq. özbərləmək. əzbərləmək. hifz edmək.

baqramaq **bağramaq**. sınlamaq. sinləmək. içəri vermək.

baqraşıq **bağraşıq**. birbirin çox sevən. birbirinə bağlı.

baqrı -dağdan arxası olanın, **daşdan bağrı gərək**..
-**bağrı soyuq**: soyuq məzac..
-**bağrı isti**: isti məzac.

baqrı **bağrı**. -**bağrı daşla** dolu topraq.

baqrıq **bağrıq**. **1**. əlaqəli. əlaqəmənd. **1**. səmimi. **1**. **bağırlı.** başın (bağrın. köksün) dik tutan. baş əğməz. sər əfraz.

baqrıq **bağrıq.** çığlıq. çığ basış. fəryad.

baqrıqmaq **bağrıqmaq.** ciyərə dayanmaq. bıqmaq.

baqrım -**bağrım başı** təklik teylər. (**bağrım başı** : könül yaramı). (**teylər:** açar).

baqrın -atalarsözü, dosları, dosda eşir, **düşmanın bağrın deşir**.

baqrın -**bağrın dəlinsin**: ürəyin dəlinsin.

baqrın -dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat(**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**

baqrıntan -**bağrından üzülmək**: durmuşundan, yaşamında çəkilmək, qırılmaq, uzaqlaşmaq. -minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

baqrışmaq **bağrışmaq**. bağırda yer almaq. səmimiləşmək. üns tutmaq. öğrəşmək. barışmaq.

baqrışmaq **bağrışmaq.** birbirinə bağır, könül vermək. aşiq mə'şuq olmaq. bağır verib bağır almaq (dil verib dil almaq).

baqsan -**ata baxsan barlı bax**, yağu qarşa yar olsun. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun).

baqsan **-baxsan bitər**, savsan itər. (**bitər**: cücərər) (**savsan**: başı soyuqluqluq edsən) (**itər**: əldən gedər). (alsan bitər, satsan itər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar).

baqsan -göz, durmadan baxsan, koralar, yum birdə aç. kəndivə gəl, kəndivə güvən.

baqsın **baxsın.** qarasın.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə necə baxsın).

baqsısız **baxsısız.** uğursuz. şanssız.

baqsısızlıq **baxsısızlıq.** uğursuzluq. şanssızlıq. -gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (uğursuzluq).

baqsız **1**. **bağsız**. **bağımsız**. müstəqil. **1**. **baxsız**. şorluq. korluq. çorluq. -**çorluq** yaşam sürmək. **1**. qutuq. bədsiz. -**qutuq çarıq**: bağsız çarıq.

baqsızın -biri damdan yıxılar **baxsızın boynu qırılar**. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

baqsızlıq **bağsızlıq**. bağımsızlıq. istiqlal.

baqşa **baxşa**. mürşüd.

baqşı **bağşı**. **1**. (**bağırçı**). ruhani qılavuz, yolçu, tutucu, məəllim. **1**. baxıcı. qaraçı. (nazir). **1**. hələl.

baqşı **bağşı**. sevindirici. sevincik. sevinc gətirən. qutlu. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.

baqşı **bağuc**. **bağuş**. **bağşı**. **bağşu**. **1**. göz bağçı. göz boyaçı. imələçi. imələc. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. **1**. falçı. **1**. yoruc. yorucu. yozuc. yozucu. yuxu axan, tə'bir edən.

baqşi **baxşi**. nazir.

baqşılaşmaq **bağşılaşmaq**.hələllaşmaq.

baqşılıq **bağşılıq.** muştuluq.

baqşış **bağşış**. **1**. salma. savrın. sovrun. sədəqə. ötüş. **1**. əlavə. sarğıq. əlahədə. **1**. şabaş. tapaş. ənam. **1**. ərməğan. irməgin. **1**. hidyə. ikramiyyəyağıt. **1**. əmik. ətiyyə. rüşvə. **1**. uğur. **1**. cayizə. pirim.

baqşıtan **bağşıtan**. həmahəng edən.

baqşu **bağşu**. **bağuc**. **bağuş**. **bağşı**. **1**. göz bağçı. göz boyaçı. iməlçi. iməlic. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. **1**. falçı. **1**. yoruc. yorucu. yozuc. yozucu. yuxu axan, tə'bir edən.

baqta **bağda**. **1**. kisə. çuval. xucun. çəntə. çanta. qanta. torba. poşet. şişik. gizli. sirr. dəsbət. qandal. tuğ. həlqə. sak. meşok. sumka. **1**. zon. bəxş. **1**. qabda. masqa. **1**. nərsəni bağlamaqda işlənən ip. **1**. qurbat. sekt. firqə. bir qovram, qolağ (məqulə) içində olan bölüklərin hər biri.

baqta **bağda**. -**bağda gülün bülbülü**, ev bəyinin sünbülü.

baqta **bağda**.-**əkin bağda**, quş yılxı qorxuzan kişicik, qaraltı: quyğun : qaracığ.

baqta **-baxda dona**, qalma dona. (bax dona, qal dona). (baxar dona, qalar dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.

baqta **-pisə baxda yozlanma**. (**yozlanma**: naşükürlük edmə. şükür ed).

baqta -eşşəgə min ata çatınca**, ata min baxta çatınca**, baxtıvı tut sinə yatınca. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

baqtac **1**. **bağdac**. **bağlac**. (**bağlağucu)**. hərfi rəbt. rəbt ədatı. **1**. **bağdac**. arac, əbzar çantası. **1**. **bağtac**. aqid.

baqtaçı **bağdaçı**. **butuqçi**. **quruqçi**. **1**. kompozitor. **1**. bəstəkar. ahəngsaz. **1**. muntajçı. **1**. rabit.

baqtaçı **bağdaçı.** pərdəçi. eşikçi.

baqtaq **bağdaq**. **baldaq**. həlqə.

baqtal **bağdal**. **1**. payqah. payiqah. mənzilət. mərtəbət. **1**. istətü. istatu. **1**. qat. təbəqə. sinf. sınıf. -işçi **bağdalı**. **1**. ərit. irit. irət. rütbə. paya. məqam. dərəcə. mərtəbət. mənzilət.

baqtal **bağdal**. **1**. pənah. **1**. puştiban. **1**. qətifə. **1**. **bağday**. **yavdal**. **yağday**. vəziyyət. şərayit. movqeiyyət. -hava **yağdayı**: hava şərayiti. -**yor yavday necədir**: **yol yağday**

necədir: vəziyyət zad necədi. halız, durumuz necədir. **1**. yağday. şərayit. iqlim. -**axar bağdalı**: hava şərayiti. **1**. məşrut.

baqtal **bağdal.** e'tibar. geçər. keçər. dəğər. salta. salıt. -sözündə **keçər** qalmayıbdır.

baqtal **bağdal.** işlik. yer. məqam. -indiki söz bu **işliyə** çatdı.

baqtalaq **bağdalaq**. çatı. ayağlıq. paya.

baqtalamaq **bağdalamaq**. qabdalamaq. masqalamaq.

baqtalaşmaq **bağdalaşmaq.** vəğdələşmək. və'dələşmək. əhd edmək. qərarlaşmaq. -**bağdalaşıb**, **bağdasını** sıyanlar (qıranlar).

baqtalı **-bağdalı dos**, illər ötər, üzün görməz, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı).

baqtalı **bağdalı.** e'tibarlı. salıtlı. saltalı. geçərli. geçgin. keçərli. dəğərli.

baqtalsız **bağdalsız**. pənahsız.

baqtamaq **bağdamaq. bağlamaq**. badamaq. bətəmək. bətləmək. -**badanmış** qolum, açılmaz yolum, axıdar gözüm, qanlı yaşın durmadan.

baqtamaq **bağdamaq. bağlamaq. bafdamaq.**

baqtana **bağdana** gümrük.

baqtanış **bağlanış. bağdanış**. irtibat. -bu **bağdanış** bizə çox baxacaq. -pozuq **bağdanışdar**.

baqtanışlar **bağlanışlar. bağdanışdar**. irtibatat.

baqtanıştar **bağdanışdar**. **bağlanışlar.** irtibatat.

baqtasız **bağtasız**. dartasız. şərtsiz.

baqtaş **bağdaş**. **1**. qaracqı. darbəst. **1**. iskilet. **1**. çatanağ. qıçların çarpaz qoyub oturmaq. -**bağdaş qurmaq**: çatanağ qurmaq. **1**. sırbağ. birbirinə bağlı. silsilə.**1**. (bəxdəş). həmsər. yoldaş..
-**bağdaş qurub oturmaq**: atanağ qurmaq.

baqtaş **bağdaş**. çardaq. quraq. -**çardaq qurmaq**.

baqtaşan **bağdaşan**. keçimli. bir araya sığa bilən.

baqtaşmaz **bağdaşmaz**. aşulmaz. barışmaz. uzlaşmaz. uyğuşmaz.

baqtat **bağdat**. çatı. dam.

baqtatı **bağdatı**. səqf.

baqtay **bağday**. **bağdal**. **yavdal**. **yağday**. vəziyyət. şərayit. movqeiyyət. -hava **yağdayı**: hava şərayiti. -**yor yavday necədir**: **yol yağday necədir**: vəziyyət zad necədi. halız, durumuz necədir.

baqtı **bağtı**. qabalı. masqalı.

baqtı **baxtı .-**əli işli olunca, **baxtı güclü olsun**.

baqtı **baxtı**. **-**bazara çıxan görür **baxtı açıqdır qapalı**. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa).
-**baxtı qapıq:** kütaylı. korbax. şorbax. **(# qutaylı**: baxtı açıq).
-**baxtı yürük**, atı yürükdən iləri.
-**baxtı açıq:** açığ baxlıq. qutaylı. **(# kütaylı**: baxtı qapıq. korbax).

baqtı -özü duzlu, **baxdı buzlu**. (baxdı yatıq, qaşı çatıq).

baqtıc **badıc. badış. bağdıc**. dar bəst.

baqtım **baxtım.** düşüm**.** payım. qismətim. -**düşüm** bu.

baqtıma -yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram, tapdanıb oyanmayıb **baxdıma yanıram**.

baqtın **-**qızıl taxtın, **qara baxtın olmasın**.

baqtını -**baxıcı öz baxtını** açanmaz.(**baxıcı** : falçı).

baqtırmaq **baxdırmaq**. -**avcına baxdırmaq**: **avcına qaraqdırmaq**: ovsunlamaq **(**avuca almaq**)**. uşaq edib dediklərinə inandırmaq.

baqtırmaq -**dadına baxdırmaq**: dadnıtmaq. dadızdırmaq.

baqtıvı -eşşəgə min ata çatınca, ata min baxta çatınca, **baxtıvı tut sinə yatınca**. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

baqtız **-**əliz işli, ağzız dişli, **baxtız güclü**.

baqtlar **-tərs çönəndə baxtlar**, gülcərədə tikən batar ayağa, qışın günü ayran dolar çanağa. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

baqtum **bağtum**. bir işin, sözün çevrəsi ilə tümü. kontekst.

baqturan **bağduran**. **bağurtqan.** sir saxlayan. sır tutan.

baqturmaq **bağdurmaq. bağaytmaq.** abaymaq. apaymaq. yapaymaq. yaşarmaq. gizlətmək. qorumaq.

baqturmaq **baxdurmaq**. yanqılatmaq. yönəltmək. meyilləndirmək. mütəvəccih edmək.

baqturmuş **baxdurmuş**. yönətilmiş. yanqılatış. meyilləndirilmiş. mütəvəccih edilmiş.

baqu **bağa**. **bağu**. **1**. peşxan. 2. bar. yemək evlərində ayaq üstü qulluqlanan uzun, ensiz masa.

baqu **bağu**. **1. boyu**. > barə. -bu **boyuda** çox bilgilər əldə etdik. -bu **bağuda** danışmasaq yaxcıdır. **1.** təpə. topa.

baqu **bağu**. **alanğu**. **1**. hər çeşit həlqə. **(**üzük. dəsbənd. bilərzik. buxov. zəncir bəndi**)**. **1**. bilərzik. **1**. quşat. mahasirə həlqəsi.

baqul **bağul**. **1**. **bavul**. çəmədan. **1**. boyun bağı.

baqulçu **bağulçu**. **bavulçu**. çəmədançı.

baqurtqan **bağurtqan. bağduran**. sir saxlayan. sır tutan.

baquş **bağuc**. **bağuş**. **bağşı**. **bağşu**. **1**. göz bağçı. göz boyaçı. iməlçi. iməlic. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. **1**. falçı. **1**. yoruc. yorucu. yozuc. yozucu. yuxu axan, tə'bir edən.

baquş **bağuş**. əhd namə. -**bağuş qılmaq**: əhd namə bağlamaq.

baqut **bağut. 1**. bəfa. məhəbbət əlaqəsi. **1**. biləklik. kələpcə. dəsbənd. **1.** hudud. sınut. **1**.bağırlı. ürəkli. qeyrətli. cürətli.

baquv **bağuv <> buxov**.

baquz **bağuz**. üzük.

baqvan -bağ salan, **bağvan olur**, tovlayanın tovun alın, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

bal **-alışdığın dadlı bal**, keçsə günü acıyar.
-**bal kimi süzmə şəkər dil**.
-**ağız dadın bal olsa**, alışdınsa yad olar.

-dadıqsıyar **alışdığın bal olsa belə**. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).
-**tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar**, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

bal -**bal çəkəti**: bal süzməsi.

-gül çiçəklər, **bal biçəklər** (dadlı balalar).

bal -bal olsa, sinək tapılar..

-**arı görməmiş bal olmaz**, nazdan əksik yar olmaz..

-**bal deməklə** ağız süycüməz. (**süycüməz**: dadlanmaz. şirin olmaz)**..**

-barı bal bolsun**..**

-bal tutan barmağın yalar**..**

-kişinin sözü baldı bal. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (alqasın: qəbul edsin: təqəbbələllah)

bal bala. balağ..

-**balın qayına vermək**: ətasın ləqasına vermək. uyğundan (xeyrindən) keçmək**..**

-duz kimi acı, **bal kimi dadlı**..

-hər dadlıya **bal demə**.

bal **balqa.** (**< bal. böl**)**. 1.** bölüm. qismət. -üç **ballı** oyun. -yedi **ballı** bir bütün. -on bal: on qismət. **1**. öğün. kərə. -iki **balım** gəldim. **1**.qətə. dəsdə.

bal -**damıt bal**: süzük bal. mumsuz bal. (**damıt**: süzük)**.**

-**qın sınamaz, bal olmaz**. (çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz). (**qın sınamaq**: zəhmət çəkmək).

bal -**bal arısı**: çibin.

bala bala astasta. səkin səkin. ortaca. yavaş yavaş. astamal. bardala. gedgedə. kəməkəm. -**kəməkəm** sularımız gəlir. -**kəməkəm** işlərimiz uzlaşıb üzə düşdü.

bala (# **ana**) az. kiçi. -**bala bala**: az az. parça parça. -ana **başlıq,** bala başlıq: böyük titr, kiçik titr. -**bala dəğin**: ən azından..
-durmuşu **bala batsın**. (yarqış sözü)..
-atası kəsir, **bala baltalır** (birbirindən kopoyğludurlar).

bala **-ayla bala ayla:** çevir bala çevir.
-**bala bala**: böcü böcü. bici bici. mıcı mıcı. yavaş yavaş. -**mıcı mıcı.** işləyir.
-türkcə bilsən, **yağ kimi bala qarışar**, özü axar.
-**ağuz bala**: yeni dil açmış cocuq.

bala -**bala bala**: sızavar -**sızavar** yaşamaq: bala bala keçinmək.
-dadlı bala: şirin **bala**. əziz bala. çağacıq. -**çağacıqlarım!**.

bala **balğa**. **bağa**. **1**. kiçik. mini. -**bala balğa**: **bala çala**: damla damla. -bağa çağa: uşaq muşuaq. -**balğa çalğa**: kiçik miçik. -bala çalağu: səggiz on səggiz arasında olan gənc. tineycır. -**bala çağayun**: **bala çağ**: uşaqlıq çağı, dönəmi. -**bala saya**: ağırca. yavaşca. **1**. təkin. qul. bəndə. -tanrı **balası**. **1**. hər hançı bir oğlanı çağırma sözü. **1**. bal. balağ. **1**. inanc, dini baxışdan "arın. təmiz. pak. mə'sum. mütəhhər" anlam verir.
-**bala**ğa. -**bala**zadə..
-**yaş bala**: altı yeddi yaşlı uşaq..
-**ana bala**: **nənə bala**. ilkə dilkə. ilək dilək..
-**duzbala**: əziz bala. sevik bala..
-**bala bala**: kəm kəmdən. -uçaq **kəm kəmdən** aşağladı: bala bala aşağ düşdü..
-**bala bala**: **bara bara**: ged gedə..
-**bala bala:** atım atım**..**
-yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq**..**
-körpə bala: tifil. **hevərə**. **ləvərə**. (**kəvərə**)**..**
-oğul bala: ərkək uşaq (bala)..
-**qız bala**: qız uşağı.

bala **-**dada dada, **bala bala** yemək: mıcmınmaq.
-**bala bala**: endik endik.
-tox bala, eçtəməni oylabayt. (**oylabayt**: oylamaz: düşünməz). (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).
-**bala bala**. endik endik. az az.

bala -**dili bala mandı**, başı alamandı **(manmq. banmq**: nərsənin <u>içinə</u> qoşulmaq, batılmaq). (**alamandı** : taraclandı).

bala -**bara bara**: bala bala.

balabala **bala bala.** nəm nəm.zəm zəm. -**nəm nəm** axaır göz yaşları.

balaban **1**. böyük. yekə. pota. (> barban (rus): böyük davıl). 2. dövülün çubuğu. 3. ayı. oynağan ayı.

balaban uşaq. -**balabanlı** ev**..**
-balabanda qandırmaq: dolayısı (qeyri müstəqim) qandırmaq.

balabanda -**balabanda qandırmaq**: ima işarəylə söz qandırmaq.

balaca **1**. çala. kiçik. -bir **çala** kişi gördüzmü. **1**. yeni. ini. **1**. xırda. az. kəm. dəğməz. önəmsiz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. **1**.maydacıq. xırdaca. (naçizane).**1**.qıs. qısıq. kiçik..

-oğtun quyruq: balaca quyruq.

balaca **-**balığsan balıq. **balaca ballıca balıq**. (körpə uşağa deyilir).

balaca -**bir balaca əğrisi var**, isgənovçu düzəldər. (deyim).(**isgənovçu**: tiraşkar).

balaca -**bir balaca**: bir qolayım. yoxacıq. -**yoxacıq** isti. -**yoxacıq** iyiləşmiş. -**yoxacıq** toxunmuş ürəyinə. -**yoxacıq** duman qonmuş.

balaca **eni**. **ini**.

balacaca bir balaca. cıqqışca. endikce. -gövnü sınmş **endikce**. (**endikce:**).

balaçağ çocuğluq dönəmi.

balaçillə **bala çillə. (**igirmi gün sürən bala çillə). qışboranı. qışboran. qışın ən soğuq çağı.

balaxana tapqur. tabqur. taqur. üsqat. üstqat.

balaq **1**. yamaq. hördək. oyluq. **1**. ağ. şalvarın, qoltuğun ağına vurulan ağlıq, qıstaq, xiştək. **1**. balaqca. çağacıq. körpə.

balaq **balağ**. **1**. (< **balmaq**). **1**. tikə. **1**. qayıq kürəyi.**1**. bala. bal. **1**. **balğaq**. sap. tutam. qapsa. qəbzə. dəsdə. -qılıc **balqağı**. **1**. cədvəl..

-**ağ balağ**: qutluq tikəsi. xoşbəxlik bəlləsi.

balaqan **balağan**. kiçikdə gözəl.

balaqana **balaxana.** bağnalıq. dam yolun yerləşən alçaq çatılı yer, otaq. qıronyə.

balaqay **balağay**. küçücük.

balaqaydan **balağaydan**. çocuğluqdan.

balaqca balaq. çağacıq. körpə.

balaqman **balağman** {< **balmaq** (baltalamaq): bölmək. yarmaq}. sapan. saban. xış.

balaquş qartal balası. quş balası.

balaqut **balağut**. kişi balası. bəni adəm.

balaquz **balağuz**. dadlı sözlü.

balalar -**dadlı balalar**: bal biçəklər. -gül çiçəklər, bal biçəklər.

balalar quzular. doğar. **-**oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**aygün**: açqar).

balalı **-balalı evdə sır yatmaz**, oğurluq yerdə, mal qalmaz. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).

balalı çağalı. -gecə çağılı, **günüz çağalı**. (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə basılan, günüz doğar).

balam -**çənçəkin olmasa bir işdə balam**, qırılar incə belin, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

balam inim. oğlum. -**inim,** sən ged topa (pöggüyə) bax.
-ayın balam: ayalı, nazlı balam.

balam təmizçil. -**arçıl** balam..
-onun üstünə arçılıqda çatan olmaz.

balan **-**başdan aşan var olsun, **qada balan daş olsun**.

balanı **-**tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit!**. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed). (**yaşdan**: yaşkən. uşaqkən.).

balasaqun **balasağun**. arif.

balasaqun **balasağun.** balğas**.** qala.

balası -anası tökəni, **balası yığar**..
-anası tökər, **balası yığar**. (bu söz ana ilə balanın tzm əməkdaşlığın bildirir.) (bu söz iki kişini birbirinə uymağı bəlgitir). (ananın qılığın, ülgüsün, qızı yiyələnər)..
-anası tökəni, **balası yığar** (qız anasından öyrənər).

balası çağası. -**qurd çağası əklənməz**. (**əklənməz**: əkdilənməz. tərbiyət götürməz. əhlilənməz. ram olmaz).

balası -**qartal balası:** quş balası. balaquş.

balası **-qurd balası it olmaz**, qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar).
-otuz iki qapısı var, **bir balası**, min bəlası. (dilivə yiyə dur).

balasıda -ilan sürünsün, **balasıda** dalıncan. (qoy rədd olsun.).

balasın -**balasın gördün, atasın sorma** (balanı tanıdınsa, atasın tanımışsın) (bu söz, kişini, oğul, uşaq eğitiminə çağırır).

balasın -pişan! barsların anısın, **kişilərə balasın**. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

balay çala. yüngül. yuvaş. xəfif. -**çala** qanamaq: yüngül qanamaq. -**çala** yemək:yüngül yemək. -**çala** səslə: yuvaş səslə. -**çala çala** oyandı: balay balay oyandı -bir çala çağ keçdi: bir ça**l**a salım, qısa zaman keçdi. -**çala** yuxulu: yuxusu yüngül olan. -**çala** yorqan: incə yorqan. -**çala** beyin: güdə beyin. axmaq. -**çalaca** : yüngülcə. xəfifcə. -**çala** çor: yüngül kəsəl. yüngül xəsdə**. -çalaçiğ**: yarım pişmiş. -**çala**göz : göz ucu.

balbal (< **balmaq**: bölmək). bölü bölük kəsilmiş nərsə, özəlliklə daş.

balbalamaq **parçalamaq**. oğmaq. yarmaq.

balburam əngəbin. yağlı ballı. şəhd.

balcaq **balcağ**. **baldağ**. **balcağ**. balçıq. palçıq. palça. çalpa. çamır. zığ. ləcən.

balça -alça demə, **balça de**.

balça bağlı. paket. parcel (latin).

balça **balta**. kəsər.

balça **malça. mahiçə**. qonğ.

balçal **bölçal**. kiçik parça.

balçama parçama. ayırma. ayrı, başqa görmə. **-**bilək birsə, **barmaqları balçama**.

balçıq palçıx. çalçamır. çalamır.

balçıqlıq **palçıqlıq**. **baltıqlıq**. bataqlıq.

balçutmaq **balutmaq. palçıqlatmaq.**

balığın canı sudadır.

balıq **balığ. 1**. bələk. töhvə. -barca **balığ** yağdıralı ağırladı. **1**. yara. -ürək **balığı**. -**balığ** yaxı (yaxığ): yarıya sürülən yağ, yaxşır (çaxşır) mərhəm. -**balığ** onar, izi qala, iyi gedər

(yaxcı ölər) sözü qalar. -**balığlı** baş: yaralı baş. -**balığın əmləmək:** yarasına yaxşır (çaxşır) mərhəm qoymaq. **1**. **baluq**. çarıq. çalıq. göndən biçilmiş ayaqqabı. **1**. qala. şəhər..

-balıq **sada**..

-**xan balıq**: pekən. **(**keçmiş yazıcılar **"kambalu"** yazmışlar..

-**naqqa balığ**: qadırğa. balen..

-**kiçik balıq çeşiti**: kilkə. qınqa..

-**yoğun balıq çeşiti**: altı qolluq. altı barmaq..

-balığ toru çeşiti: kəpbastı..

-balıq çeşiti: qırt. qırc..

-küt, **enli**, **yassı böyük balıq türü**: kəpəl..

-suda **balığ** iz qoymaz.

balıq **balığ**. ölkə. **-**başçı köp bolsa **balığ iğlənər**.

-balığ başsız, bağ bildəsiz salınmaz. (**balığ**: şəhər. ölkə). (**bildəsiz: bələtsiz**: bilgisiz. mə'lumatsız).

-sap balıq: çoluq cocuğ.

balıq **balığ**. ölkə.
-**balığsan balıq**. balaca ballıca balıq. (körpə uşağa deyilir).
-**balıq küsürsə sudan**, yaşam köçər ondan.

balıq -**balıq avında işlənən**, üç uclu cıda, neyzə: qadalqa. qazalqa.

-balıq başdan şişər, yox quyruğundan, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

balıq -**balıq kimi**: tombul. səmiz.

balıq ölkə. şəhər..

-balıq başdan qoxar. (**balıq**: > bəlx. ölkə. şəhər). (toplumun alt orta qatlarında nə var ki). (ölkə başdan pozular)..

-umatlı suya düşdü, **ağzında balıq çıxdı**. (**umatlı**: şanslı).

-**balıq** tutulduqda yenidir.

balıq -**yekə balığ:** başğan.

balıq -çalğa sudan balığ tutmaq. (**çalğa** > **çamra.** bullanığ. lil).

-**çanbalıq:** çənlibel. çənli kənd, şəhər. dağ belində yerləşmiş kənd.

balıqa **balığa.** -**su görür balığa**, pişik görür, sıçana (çönür).

balıqçın **balığçin**. balığ avlayan quş.

balıqı -çıxa bilməz başına bir ağacın, **tırmadırsan bir ömürsə balığı**. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

balıqı **-**toruvu sal suya ki, **var balığı**.

balıqı **-toruvu sal suya ki, var balığı**. (qaranquluqda yeriş yaramaz). (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

balıqın **balığın.** -**balığın canı sudadır, ylığun canı dildə**. (**yalığun**: insanın) **(**kişi, içsəl, ruhsal yaşamın, dil ilə, söz ilə yaşadır. dil, söz, kişi üçün, balığa su yerindədir**).**

balıqın **balığın**. yaralı. -**balığın** ov düşdü qaldı, balası qalıb baxdı yandı.

balıqın **-**canı kişinin hovadan, **balığın canı sudan**.

balıqlamaq **balığlamaq**. **1**. yaralamaq. -pıçaq düşdü əlim **balığladı**. **1**. açmaq. -balığ balığmaq: şəhər açmaq, fəth edmək. **1**. qala düzəltmək. **1**. palçıqlamaq.

balıqlıq **balığlıq**. üzüçülük.

balıqmaq **balığmaq.** yaralanmaq. -yıxılıb **balıqmaq**.

balıqsan **-balığsan balıq**. balaca ballıca balıq. (körpə uşağa deyilir).

balıqta -su axarı ölən **balığda gedir, diri balığda**. (yaşamda hər üz var).

balıqtan **balığdan**. yaralıdan. -**o balığdan** çox qan barındı. (**balığdan**: yaralıdan). (**barındı**: axdı).

balıncaq **balıncağ.** (< **balmaq**: çalmaq). çalıntı. oğurluq mal.

balini **baleşi**. mütəkkayi.

balınmaq batmaq. -gül şehinə **balınıb**.

balırqac **balırğac.** qate'.

balış burs..

-**torba**, **balış** para birimləri olmuş.

balıvı **-**dişin varcan malıvı ye, **canın varcan balıvı**!. (**varcan**: ta varındı)

balqa **bal.** (**< bal. böl**)**. 1.** bölüm. qismət. -üç **ballı** oyun. -yedi **ballı** bir bütün. -on bal: on qismət. **1**. öğün. kərə. -iki **balım** gəldim. **1**.qətə. dəsdə.

balqa dadlı. şirni. çox dadlı, yeməli.

balqac **balğac**. **balğaş.** (< **balmaq**: bölmək). **1**. **balğılıc**. qəti'. fiks. **1**. tutulu. əzmli. təsmimli. müsəmməm.

balqaq **balğaq**. **balağ**. sap. tutam. qapsa. qəbzə. dəsdə. -qılıc **balqağı**.

balqalamaq **parğalamaq**. **parçalamaq**. bölәkləmək.

balqamaq çırpıb qoparmaq. güclə almaq.

balqan **balğan**. **balkan**. qalğan. uca. yüksək. -**balqan** dağlar.

balqas **balğas. 1**. balasağun. qala. **1**. **balğac**. (< **balmaq**: bölmək). **1**. **balğılıc**. qəti'. fiks. **1**. tutulu. əzmli. təsmimli. müsəmməm.

balqaş uca, ucalı hər nəyin təpəsi, baş qaşı.

balqaşıq bal qaşığı. dadlı qaşığı.

balqı **balğı.** palçıq. çamır.

balqılamaq **balğılamaq.** palçıqlamaq. çamırlamaq.

balqılanmaq **balğılanmaq. 1**. palçıqlanmaq. çamırlanmaq. **1**. ləcənlənmək. **1**. burqanmaq. bulanmaq. -ürəyim **balqılanır**. -göl **balqılandı**. -**balqılı** sudan **balıq** tutmaq: aranı qarışdırıb işin görmək.

balqılıc **balğılıc**. balğac. balğaş. qəti'. fiks.

balqılışlıq **balğılışlıq.** qətiyyət. qəti'lik. determination.

balqınışmaq **balğınışmaq. balğınmaq**. qətiləşmək. təsmim tutmaq. -tez olun **balqının**. -onun **balqınmağı** çox çəkər.

balqınmaq **balğınmaq**. **1**. **balğınışmaq.** qətiləşmək. təsmim tutmaq. -tez olun **balqının**. -onun **balqınmağı** çox çəkər. **1**. **baltınmaq**. (< **balmaq**: bölmək). **1**. tutunmaq. tutqunmaq. qəti' əzm edmək. müsəmməm olmaq. **1**. hükm, qərar çıxartmaq. **1**. işi bitirmək. bitirləmək. bitirəmək. tamlamaq.

balqırğan **baldırğan**. mələk out.

balqu **balğu** (**< bal**. **böl**). bir udum. bir ağız. -yekin **balğu** su istyəim: bir udumluq.

balqurmaq **balğurmaq** (**< bal**. **böl**). tikə tikə utmaq. utqunmaq.

balla -**dos acısın balla ut**, yağu süycün, daşla tut. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla).

ballanmamış **-**yurt dərəki, köçən yurtda bəlgürür, qın sınamaz, **ballanmamış demişlər**. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).

ballı dadlı. şirin. baltay**..**
-yağlı ballı: balburam.

ballı -**dili ballı**, işi allı yaramaz. (**işi allı**: edni pozuq. kirdarı yaman)**.**

ballı -ballı dadlı.

ballıca **-**balığsan balıq. **balaca ballıca balıq**. (körpə uşağa deyilir).

balna -arının ağın dartan, **balna dəğər biçsin**.

balotlamaq ayırmaq. təfkik edmək. dəsdələmək. tikələrə bölmək.

balsaqunluq **balasağunluq**. ariflik.

balsı bal dadlı.

balt **bart. parç**. kil. peymanə.

balt bət. bərk. sərt.

balta **1. balça**. kəsər. **1.** təpər > təbər (< **təpmək**). təpmə, döğmə, kəsmə aracı. **1**. boşluq. qapqı. açıq. açığlıq. fürcə. fürsət. -bir **balta** tapınca işi bitirir..
-işləyən **balta** tot **(**pas**)** tutmaz.

balta **-balta dişi ilə işlər**, sapından asılar. (balta dişi ilə işlər, quyruğundan asılar).
-**balta sapın tanımır**, ona qulluq edir. (balta sapın tanımır, dediyin elir).
-saplı balta yerdə qalmaz.
-**balta yönün** sapından sor. **(yönün:** tuşun. səmtin).

balta **-balta düşsə, sapına bax** (baltaya tutuldunsa, sapı gör kimdədir)..
-sapsız balta, nə edər, balta baltalıq, sapınla edər..
-**balta görməmiş,** orman yox. (orman: meşə) (sıxıntısız, inciksiz iş, kimisə yoxdur). (igit

deyingən, dəymədüşər, ərgil (ərgçil), ərköyül olmamalıdır. (**ərgil**: ərgçil. ərköyül: kəmaltələb).
-balta gücü sapından..
-sapsız balta, dərəkməz (**dərəkməz**: dərdə dəğməz**.**

balta -sudan dönmüş, buz olmuşlar, **buz balta kəsik, daş olmuşlar.**(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.).

baltaçı balta ustası. dülgər.

baltaçı yarmaçı.

baltadan -ağac **aymaz kölgəsini baltadan**. (**aymaz**: qısmaz. əsir gəməz).

baltaj **baltac.** üzülkəs. qəti'. kəsgin. -**baltac yanıt**: qəti'cəvab.

baltaq **1**. **baldağ**.(balığ kimi) (**< balığ**). (qılınc, çəkiş, piçağ da) sap. tutacaq. dəsdə.**1.baltağ.** çalım. dəğər. tutar. e'tibar. qiymət.

baltaq **baldağ**. (: balığ kimi) (**< balığ**)**. 1**. dizlə topuq arası. {(**but**: körpə (qalça. göt) ilə diz arası. (**pültə**: gürpə (qalça. göt) dən yuxarı bölüm. büst). (qurp: cəsəd. korp.)}. **1**. (qılınc, çəkiş. piçağ) sapı, tutacağıq, dəsdəsi.

baltaq **baldağ**. **1**. **<> batlaq**. çamırlıq. **1**. **balcağ**. balçıq. palçıq. palça. çalpa. çamı. zığ. ləcən. **1**. **bağdaq**. həlqə. **1**. üzük. həlqə.

baltaq **baldağ**. **1**.səğə. -**baldağı** qırıq : səğəsi qırıq. -**baldağlı** : səğəli. -iki **baldağlı** : iki səğəli. -**baldağından** tut : **səğəsiindən** tut. **1.**buta. tənədən ayrılan budaq, qol qanatları, yapraqları ilə birlikdə quran topar. **1.** sap. qılp. qulp. dəsgirə.

baltaq **baldaq**. səğə. -**baldaqlı baldaqsız**. -**ovnuq yapraq, incə baldaq:** kiçik yarpaq, nazik səğə.

baltaqlı **baltağlı. baltağ. baltalı**. çalımlı**.** (şayistə. e'tibarlı. mö'təbər).

baltalama **-**kəndivi altalayıb, güzgü düzün baltalama. (**altalayıb**: alta qoyub. basaqarıb. gizgələdib). (**güzgü düzün**: düz olan güzgünü). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

baltalanmaz **-**baltanın boğazına sap soxulmasa baltalanmaz. (baltanın götünə) (**baltalanmaz**: baltalıq edəməz).

baltalı **baltağlı.** çalımlı**.** (şayistə. e'tibarlı. mö'təbər).

baltalıq -**baltalıq buz**, ürək gördüm. (**baltalıq buz**: sərtlikdən baltaya gərək olan buz).

baltalıq **-**sapsız balta, nə edər, balta baltalıq, sapınla edər.

baltalır -atası kəsir, **bala baltalır** (birbirindən kopoyğludurlar).

baltan -**baldan dadlı**, baltadan ağır (**tapmaca**). (yuxu).

baltan -**baldan dadlı**, baltadan ağır (tapmaca). (yuxu).

baltan -**baldan dadlı**, duzdan çor (iti).

baltan **-**tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

baltan dildi dildir paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, ağqulardan çox acı, **baldan belə süycü durur**.(**paxtadan**: pambıqdan)

baltanın **-**baltanın boğazına sap soxulmasa baltalanmaz. (baltanın götünə) (**baltalanmaz**: baltalıq edəməz)**.**
-**baltanın sapın tanı**, qulluq ed.

baltanma **-baltanma belə**, sapıva bax kimdədir. (**baltanma** baltalıq edmə).

baltanmaq bölünmək. sökünmək. təfkik olunmaq.

baltasar balta istər. -qatı dal, **iti baltasar**.

baltasız -**baltasız**, bağ meşəyə dönər.

baltasız çalımsız.

baltatan -baldan dadlı, **baltadan ağır** (**tapmaca**). (yuxu).

baltatan -baldan dadlı, **baltadan ağır** (tapmaca). (yuxu).

baltatan **-qırın sapları baltadan** yoğunları, avluqarları (**avluqarları**:rüşvəxorları)**.**

baltay ballı. **1**.dadlı. şirin.**1**. bal daşıyan. bal verən.

baltaya **-yad baltaya sap olma**.

baltı **-kişinin sözü baldı bal**. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (alqasın: qəbul edsin: təqəbbələllah)

baltıqlı **palçıqlı**. bulanıq.

baltıqlıq **palçıqlıq**. **balçıqlıq**. bataqlıq.

baltınmaq **balğınmaq.** (< **balmaq**: bölmək). **1**. tutunmaq. tutqunmaq. qəti' əzm edmək. müsəmməm olmaq. **1**. hükm, qərar çıxartmaq. **1**. işi bitirmək. bitirləmək. bitirəmək. tamlamaq.

baltır **baldır.** incik mincik.

baltırbacağ **baldırbacağ**. çalabacağ. yarı çılpaq.

baltırta -**baldırda bit, başa çıxar**. (baldırdaki bit başa da çıxar). (içi pis, işi kötüdən iyilik gözlənilməz). domuzu süfrəyə oturtsan, ayaqlarını süfrəyə qoyar).

baltız **baldız**. **1**. (< **bal**: tikə. kəsik). bölüm. tikə. parça. çapa. -on **baldızlı** ev. -ulusun böyük **çapası** gəlmişdi. 2. görün. görümcə. görüncə.

baltız **baldız**. gəlindaş. elti.

balto (**< bal**. **böl**). parti. partiya. hizb.

baltursa **baldursa .-**səni sevəni ağıdursa ut, **sevməyən səni baldursa unut**!.

balu ziyil. sigil. səgil. qopuq. gövdədə çıxan ağrısız, bərk bez.

baluc **1**. yara. **1**. zədə. **1**. im. **1**. mark.

baluq **balıq**. çarıq. çalıq. göndən biçilmiş ayaqqabı.

baluşmaq aludə, gil alud olmaq.

balutmaq **1**. **balçutmaq. palçıqlatmaq. 1**. **bulatmaq.** bələtmək. **1**. **(**> **aludə edmək**). gil alud edmək.

bam vurqu sözcüğü. -**bambaşqa**: tam alahı.

bambac sərkuft. tusəri.

bambaça qapaz. açıq əl ilə təpədən vurulur.

bambaşqa **1**. çox başqa olan. aşabaşı. atabaşı. **1**. qopuq.

bambaşqa tam alahı.

bamdı **bamdı**. batdı. -gölə **bamdı** kələlər, üzə damdı ləkələr.

ban ban almaq. əzan vermək.

ban əzan..
-tülkünün türküsü, **xoruz banı**.

banalan əzan verən. əzançı.

banamaq **banğmaq. banmaq**. **manğmaq. manmaq**. cummaq. çuxlamaq. batmaq. batınmaq. -yarlı yaraqa **banmış**, doslar qanına anmış (and içmiş), keçələri bıraxmış, gələcəyə adanmış. **1**. **banğımaq. manğımaq.** batınmaq. çulqanmaq. -yaraqa **banmaq**: quşanmaq. -içindən keçən qarasavsuqlara **banmış**. (**savsuq**: sevda).

bancar (**banğ carğa**). **1**. çığbağır. dadi fəryad. **1**. hay. səsküy. -**bancar** salma.

bançı əzançı.

banı -**xoruz banı**, atdırmaz danı.

baniyan banuvan.

banq **bang**. **avaz < çavaz**.

banq **banğ. manğ**. **vanğ. van**. **1**. cumuq. çuxur. **1**. göl. gölcə.

banqımaq bax > **banğmaq.**

banqu **banğu**. durğa. tura. ölümsüz. ölməz. əbədi. dayimi. cavidan. cavid.

banlamaq çağırmaq. **-**türklərə başqa dil ilə tarını **banlamaq olmaz**.

banlamayıb **-ları xoruz banlamayıb banlamaz**, göy köynəkli anlamayıb anlamaz.

banlamaz **-ları xoruz banlamayıb banlamaz**, göy köynəkli anlamayıb anlamaz.

banmaq **1**. (**banımaq. banğamaq. bağnamaq)**. bağınmaq. bağlanmaq. -ayağı **bandı**. **1**. dalmaq. çökmək. cummaq.

banmq **manmq.** nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq. -suya **manıb** boğuldu. -su olub yerə **mandı**: yox oldu. -**manılmadan** manlara, kimsə qalmaz danlağa. {(**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə)}. -yağa **manılsa** çörək, bir tikəsi tutar ürək. -dili bala **mandı**, başı alamandı (**alamandı** : taraclandı). {**minmək**: nərsənin üzərinə qoşulmaq, artılmaq}.

bant **band**. bənd. sarqı. hörgü. sarc. sarığ. toxsa.

bar bolmaq ar olmaq.

bar **1**. baştın. başlın. yemiş. mivə. meyvə. **1**. bağ. bağıt. kala. mal. -öz bağımın **bağıtı**. **1**. bağa. bağu. yemək evlərində ayaq üstü qulluqlanan uzun, ensiz masa.
-**barığ bar:** durmadan ged.
-oynun sonu **uruşa bar**. (**oyun**: şaka. şuxluq).

bar **1**. ged. -**barma:** gedmə. **1**. önüm. hasıl. nəticə.

bar **1**. **hər**. -**bar** yana: **hər** yana -yanqın qopdu, qara kölgə **çökdü** bar yana. **1.var**. iri. -**bar iğdə:** iri iydə.

bar -**bar bolsa**. (barsa).varsa. var olsa. -yumurta **varsa** al: yumurta **var olsa** al. yumurta **bar bolsa** al.
-bar ikəni: varıdı. -**bar ikəni** aldım: varıdı aldım.

bar olan. -çağa **bar** yerdə: uşaq **olan** yerdə.

bar **var**. **1**. nəsnə. maddə. cism. şey. zad. obje. -**bar baraq**. **bal baruq**: şey şüy. **1**. movcud. **1.** incə cızıq. sırma. **1**. tamam. tam. -bar diləyim: tam arzum. **1**. dəvam. idamə. -uzun sürə **varmaz**: çox zaman dəvam edməz. -**barlı**: dəvamlı. -**varın**: dəvam edin. -**varı** kəsildi: dəvamı qırıldı. **1**. bolan. movcud. **1**.(çağ)-**bar**: var: qalır. -ona iki **bar**..
-**bar** olsun: **var** olsun. bol olsun. yaşasın. dəvam tapsın. dəvam edsin.

bar -yeni**bar** > no**bar**. təzə**bar**. yeni yetişmiş yemiş..
-**bolca bar gətirmək.**

bara bara gedə gedə. yüryərək.

bara **1**. bağa. **(vara**. hər **barlığın** dəğəri. hər **varlığın** üzərinə qoyulan, sanılan dəğər**)**. ediv. dəğər. qiymət. -**edivli** topraq. **1**. kimi. -qurd ac olsada, tox **bara** görünər..
-**bara bara**: **bala bala**: ged gedə.

bara **-bara bara:** ged gedə. **-bara bara yaşırdı, uca** dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

bara **bara**. **barə**. < **bağa**. konu. movzu'. məhdudə. -bu **bağa** kimin**: bu** məhdudə kimin**. -** bu **bağada** söz yox **:** bu konuda söz yox**. -bağanı** dəğişdilər **:** konunu dəğişdilər**. -**bu **bağada** söz gedə bilməz **:** bu konuda**.**
-**bar bara:** ged gedə.

bara -**bara bara**: bala bala. -qalıb qalıb, **bara bara** qönükər. (ürək verər. sevər).

baracaq -sayın sıra **hər kəs köçüb baracaq**. (**sayın sıra**: novbət novbət) (hamı köçməlidir).

barağan göz önündə varlıq **(**barlıq**)** tapan. görünən. bəlirgin. bilətin.

baraq olmaq barmalı, gedəsiolmaq.

baraq **barağ**. **(**< **barmaq**: çatmaq**)**. **1**. hər nəyin tükəni, doruğu, ucü, ovcu, son nuxdəsi. **1**. qapo. ambar. **1**. **(**ölü**)** xətm. **1**. bərə. aşıq. aşı. asıq. ası. süt. fayda. **1**. quyruq **(**paltar. quş. ulduz**)**. arxa. geri. **1**. tirən. dizi. qatar. sıra. **1**. qafilə. kərvan. **1**. ruval. rəviyyə. **1**. dəvamlı. müsəlsəl. **1**. apatman. **1**. ekib. mültəzimin. **1**. sonuc. nəticə. **1**. birbirinə bağlı olan, ardarda gələn nərsələr, tikələr. mürtəbitə. **1**. bir nərsəni oluşduran tikələrin tümü. servis. əl. set. **1**. son. nəhayət. ğayət. amac. hədəf. -**barağsız**: sonsuz. **1**. təqribən. yaxlaşıq. **1**.inqiza tarixi. tarixi məsrəf. **1**. son amac. nəhayi məqsəd. **1**.konu. mətlə'. movzu'. **1**.dağar. el baraq. mal məta'. kala. cins. bəzaət. **1**. marağ. barlaşa, yoxlaşa dəğər. ilginc..
-**el baraq**: mal məta'.

baraq **marağ. barağ**. **sarağ**.

baraq **barağ > barə**. turağ. dörəğ. sarağ. murid. -bu **törəğdə** nə bilirsiz. bu **dörəğdə** nə bilirsiz. bu **barağda** nə bilirsiz. bu nə bilirsiz. bu **sarağda** nə bilirsiz. bu nə **muriddə** bilirsiz.

baraqalğamaq görüş, qulluq şərəfinə nayil olmaq. böyük, qudsal birinin qulluğuna, hizuruna çatmaq. ziyarət edmək.

baraqçaq keçmək. sönmək.

baraqçı **(**nərsənin yanında, dalında gedən nərsə ilə gedən**)**. **1**. qulluqçu. baxıcı. mahafiz. **1**. operator. **1**. dolandıran. gərdanəndə. **1**. mütəsəddi. **1**. aparan. mücri. **1**. tilfunçu. **1**. həmrah.

baraqımaz **barağımaz**. **barağdal**. tükənməz.

baraqmaq müşərrəf olmaq. təşrif buyurmaq. şərəfyab olmaq. hizur tapmaq.

baraqtal **barağdal (dal**: yox**)**. barağımaz. tükənməz.

baraqur **barağur**. gedişat.

baral **1**. durmadan. **1**.ibarə. ibarət. cümlə.

baralamaq **barılıtmaq**. verəlitmək. göndərmək. -yardım **verəlitmədilər**.

baralış pərvəriş. əkdə**.** tərbiyət.

baralma gedmə (ora). gedəlmə.

barama -**barama böcəyi**: **tırtıl böcəyi.** qıvır. qıfır.

baran (< **barmaq**): bolluca gələn, düşən. bərəkətli anlamındadır. farscada ki baran sözüdə barmaqdandı.

baran {> **baran** (fars)}. < **barınmaq.**

baran çatan.yetişən. -baran kim: çatan kim. yetişən kim.
-qalay **barar:** necə gedər. -**barar barar:** gedər gedər. -**barar barar** çatışmaz. gedər gedər yetişməz.
-**alıb baran**: aparan. alıb barıcı: aparıcı. mücri.

barançul **(**moğol**)** > **barani**. yağışlıq. yağmurluq. cübbə. çəpək.

barani **< barançul (**moğol**)**. yağışlıq. yağmurluq. cübbə. çəpək.

baranta baranda. yetişəndə. çatanda. -**baranda** geç olmuşdur artıq, baş altına yasyıq, üstünə daşlıq.

barantay bərabər. əş. dəng. musavi. çəkdəş.

barar -canalqıca yalvarma, **tutar yaxan darta barar**. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. -yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)
-**keçi yürtüb barar**, qoyun izin arar. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

barası amacı. sonu. qurtulma. -**barası değil**: qurtulan değil. -**barası** bilinməz: sonu bilinməz. -hər nəyin bir **barası**, dəğən oxun **bərəsi (**yarası**)** var. -**barasısız ulan**: sonsuz böyüklük.

barasın **1**. {(müvəffəq olasın. nail olasın). kimsəni işinə soxlamaq, qızışdırmaq ötəri deyilən söz}. afərin. bıravo. **1**. təqdirnamə. -üç **barasın** qazanmış oxucu.

barasın astayın. tədricən.

barasın bıravo.

barasın maladez. bıravo. afərin.

baraş bardaş. **barğaş**. yoldaş. həmayağ. həmrah.

baraşınmaq pərvəriş tapmaq. əkdəlmək. əkdənmək. öğrənmək. tərbiyət olmaq, almaq. -çalış bilik **əkdən**.

baraşıtmaq pərvəriş vermək. əkdətmək. əklətmək. tərbiyət edmək.

barat bolluq. bərəkət. -**barat** olsun.

barat kərə. dəfə. -üç **barat**.

baratala **baradala**. **(< barmaq**: gedmək**)**. gedərək. -yelib yelib **baradala**: qaça qaça gedərək.

baratanğ amin. tanrı edəsin. deyən olsun.

baratlı -**başlı baratlı**: yerli dibli.

baratmaq barınmaq. barğınmaq. baraq edinmək. asınmaq. aşınmaq. ası edmək. faydalanmaq.

baratur -acgözlünün cicikilinin, gündən günə **dərdi artıb baradur**. (**artıb baradur**: artıb gedər)

baratur **baradur.** -bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, kökümüzdən **birbir qırar baradur**. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-evrən ağlı qara sıçovul yalı **qırar baradur**. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).
-bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, **kökümüzdən birbir qırar baradur**. (**qırar baradur**: qırıb gedər). (**ağlı qara sıçovul yalı**: gecə gündüz kimi)

baraturğac **baradurğac**. yol üsdə. -**baradurğac** bir nə görmədim.

baravan > **fıravan**. balıq, varlıq, bolluq, çoxluğu bildirən degi, söz.

baray -**bor baray**: ala toran. bor qara.

barbaca -**barbacanı tutmaq**: (gəmi). tukasutmaq.

barbalı sırmalı parça, nərsə. özəlliklə sırmalı geyimlər. -**barbalı** kürk.

barbara **bar bara**. ged gedə.

barbaraq **bar baraq**. qoşu döşə. ev eşik. ev gərəcləri (əsasları). moblman.

barc **(**< **barmaq)**. link.

barcaq amac. amal. məqsəd. mənzil. -**barcağlar burcuğlar**: istəklər durumlar. amal ilə şərayit.

barcaq məqsəd.

barç **parç**. **bağç**. lülüşü uzun, incə qıl boyunlu, işgə ağızlı, uca boylu, əl suyu axıtmağ üçün su qabı. tüng. altı geniş, üstü dar, qulplu su qabı. orbuk. orbük. urbük. vurbük. tüng. tünük. güğüm. gümbirik. gümbürüq. gümbü. gül. güvül. güvüc. gürnü. su qabı. qanata. qıldıq. qıltuq. qıvrıq. ovrıq. avrıq. ivrik. ibriq. qolpıl. qılpıl. sağır. qırmacay. qıvratma.

barça **barçqa**. məqsədə. mənzilə. **-**buğda əkən, arpa dəğmədi, **sapıq gedən barça ərmədi**.

barça həp.

barça həpsi.

barçağa hammıya. -**barçağa** yetdi: hammıya yetdi.

barçaqa **barçağa**: mənzilə**. -**minik enik birgə çatar bayrama, **birgə çatmaz barçağa**.

barçalı -**arçalı, barçalı**: nəqədər fərqli, çeşitli olursa, onca barlı, zəngin olur.

barçalı imumi.

barçalıq imumiyyət.

barçalıqla imumiyətlə.

barçamaq **parçamaq. pərçəmək**. nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.

barçanın hər nəyin. **-**hər nəyin yenğisi, yaxşısı. (barçanın yenğisi, yaxşısı).

barçasıyla tamamıyla.

barçaya **-barçaya yenğiliq yeğ**. (**barçaya** : hər nəyə).

barçıxtmaq barqatmaq. göndərmək.

barçıtmaq **parçıtmaq. pərçitmək**. {> **pərçin edmək**) (fars)} nərsənin qırağına cırıq, yarıq, kəsik salmaq.

barçqa **barça**. məqsədə. mənzilə. **-**buğda əkən, arpa dəğmədi, **sapıq gedən barça ərmədi**.

bardala böyləliklə. sürəsincə. aynı zamanda.

barə **< boyu**. **bağu**. doğra. -bu **boyuda** çox bilgilər əldə etdik. -bu **bağuda** danışmasaq yaxcıdır..
-**bu barədə**: bu doğrada. -**bu doğralı**: bu barədə.

barə **bara**. < **bağa**. konu. movzu'. məhdudə. -bu **bağa** kimin**: bu** məhdudə kimin**. -**bu **bağada** söz yox **:** bu konuda söz yox**. -bağanı** dəğişdilər **:** konunu dəğişdilər**. -**bu **bağada** söz gedə bilməz **:** bu konuda**.**

barə 1.<. barağ. turağ. dörəğ. sarağ. murid. -bu **törəğdə** nə bilirsiz. bu **dörəğdə** nə bilirsiz. bu **barağda** nə bilirsiz. bu nə bilirsiz. bu **sarağda** nə bilirsiz. bu nə **muriddə** bilirsiz. **1.**bağa. sahə.

barəli bağlanışlı. ilgili. ilişgili. mərbut. -soruya **bağlanışlı** konular.

barəsində < **bağasında**. sahəsində. -ilim bağasında sorğaş keçirmək: ilim sahəsində,barəsində dərs keçirmək, görmək.

barha **-barha (ged gedə) gəlişmək:** abadlaşmaq. abadanlaşmaq. (**b <> v)** avadanlaşmaq. avadlaşmaq**.**

barha barır. gəlir. bir gün. **-**ağır yük **barha** batar.

barhama **berhemə**. həmməşə. dayima. durmadan. -bel vurub berhama əkən əkinci. -**berhemə** gəl gedli yer.

barı **1**. her. -**barı** kişi bilməlidir. **1**. hər nə. -səndə **barı** yetgili: səndə **hər nə** kamildir..
-**barı tək**: sadəcə..
-**barı yalnızca**: tək. fəqət. ancaq.

barı -**baxcalar barı**, heyvası narı, hamı dinsədə, dinmə sən barı..
-baxcalar barı, heyvası narı, hamı dinsədə, **dinmə sən barı**.

barı -barı bal bolsun**..**
-yetişsə yerə ağac budağı, **demək ki yetirmiş bollu barı.**

barı **varı**.1.movcudu. -**varı yox**: movcud olmayan. -**varı** nədirki, yoxluğu nə olsun. 1.sərvəti. dövləti. malı. -**varı** çox. -yaşı yetmiş, **varı** gedmiş, çəlik düşmüş əlindən. -**varına** baxıb dəğər biçilir, gora soxulub aşın içilir. (puldu görər hər iş). -**varı gedən**: ziyan görən. -**varına** güvənmək. -**varı qarnında**: (qazandığın, işlədiyin yeyən).

barıbir **1**. **bəribir**. büsbütün. -siz dediklərizə **barıbir** içəndik **(**işəndik. inandıq**)**. **1**. heçbir. -**barıbir** tikə: **heçbir** tikə. **1**. **barı bir**. həpsi bir. həpsi həmən.

barıbir **barı bir (barı:** hərnə). hərnədən son. hər halda. biləxərə. -**barı bir** verməlisin. -**barı bir** gələcəksin.

barıcı -**öndə barıcı:** qapaçı(qabaqçı). sərkərdə.

barıcı -**alıb barıcı**: aparıcı. alıb baran. aparan. mücri.

baridən(fars**)** < **baranmaq**: axmaq. axınmaq.

barıq **1**. ev. saxtıman. **1**. **barq**. **(**< **barmaq)**. rəqəm. ədəd. -bir **barıqlı**: bir rəqəmli.

barıq **barığ. 1**. e'tina. təvəccüh. -**barığ** göstərmək. **1**. inayət. lütf. -**barığ** buyursaz. -sizin **barığızla** çatışdığ. **1.** ev. (kaşanə). **1**. icazə. ruxsət. -**barığ** almaq: ruxsət almaq. -**barığ** vermək: ruxsət vermək. -**barığlı**: ruxsətli. icazəli. -**barığsız**: ruxsətsiz.
-**barığ barmaq**: gedər gedmək. saymadan, dönmədən gedmək.
-**ev barıq:** ev eşik.
-**barığ bar:** durmadan ged.
-**barığ orta tutulsa**, yoxdan yeğ. (olan nərsə olmuyandan yeğ). (nəğdin azı, nisyənin çoxundan yeğ.

barıqalmaq nərsənin dalıca olmaq. nərsənin dalıca düşmək.

barıqın **-ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın. **-ev barığın ötürmüş**, başın qoymuş çöllərə.

barıqlamaq **barığlamaq**. **barlamaq**. yoxlamaq. -il başı **barlaşı**.

barıqlı **barığlı.** istəkli (istəkli olan). meyilli. -mən sənə **barığlıyım**, sən mənə. -birbirinə **barığlılar: (barığlılar:** istəklilər).

barıqlı **barığlı**: ruxsətli. icazəli.

barıqsız **barığsız**. ruxsətsiz.

barılamaq gedə bilmək. gedə ilmək. gedilmək. gedilirmək. -ora necə **barıladı**: ora necə gedilir.

barılıtmaq baralamaq. verəlitmək. göndərmək. -yardım **verəlitmədilər**.

barılmaq barıla bilmək. gedimək. gedilə bilmək.

barım -düğürdən uzaq, qırx min ayaq, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, **tanrı barım, tanrı barım**. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

barım sərvət. mülk.

barımız **barınğmız.** tümmüz. tümümüz. hamımız.

barımız həpimiz.

barın **1**. sikdir. süz. ged. **1.** ged!. ax!.

barın **-barın qalı**, bir qalıta qapqarma. **(barın:** tamam). (**qalı**: malı). (**qalıta**: çuvala). (**qapqarma**: doldurma). (yumurtanıı bir səbətə, yığmazlar).

barın sakin. yerləşik. movcud. sərvət. devlət. **1**. tüm. -bu sözü **barın (**tüm**)** ölkəyə bəritlədilər**.**.
-barın saxla: həpsin qoru.

barın ziyarət

barına -dağı yox, qarına qala, **bağı yox barına baxa**. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

barınaq qorqa. qoruğqa. asayişqah.

barınar axar. (gedər). -bal **barınar**. -yağ **barınar**. -çoxlu qan **barınar**. -çağ **barınar** durmadan, ölüm qapar sormadan.
-**çağ barınar durmadan**, ölüm qapar sormadan. (**barınar**: axar).

barınca barqaç. yetişincə. -ora **barqaç**.

barınca -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın.

barınca gedincə. axınca.

barınca -beş yaşa **barınca**, təbrizə **bardılar**: beş yaşa **çatanda**, təbrizə **gıldilər**.

barınır gedir. axır.

barınıza **barınğıza**. həpinğizğə. həpinizə. təkbə təkizə.

barınızı **barınğızı**. təkbə təkizi. həpinğizi. -sizinğ **barınğızı** yetib qutlayarıs.

barınq **barınğ**. topar. bütün. tamam. külli. -**topar** kişilər: tamam kişilər. -**topar** üyələr: tamam üyələr. -**topar** dünya: tamam dünya. -**topar** varım: tamam varım. -**topar**

yazılarım, işlərim: tamam. -yaşamın **toparı** altmış, əllisin yatmış: ayı, pişik kimi yaşamış kişi üçün deyilir. -**toparın** almaq: tamamın almaq.

barınqa mənzil.

barınqa -**yükün ağdığı, barınmayar barınqa**. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz). (**ağdıq**: əğri).

barınqamaq mənzil edmək.

barınqası dərgəsi**.** otrağı. -**şahım ali dərgəsi**, ululaların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

barınqıza **barınğıza**. **barınıza**. həpinğizğə. həpinizə. təkbə təkizə.

barınqızı **barınğızı**. təkbə təkizi. həpinğizi. -sizinğ **barınğızı** yetib qutlayarıs.

barınqmız **barınğmız. barımız.** tümmüz. tümümüz. hamımız.

barınma! gedmə!. axma!.

barınmaq **1.** yürünmək. gedmək. axmaq. -o balığdan (yaralıdan) çox qan **barındı**. **1.** {> **baran** (fars)}. **1**. axmaq. süzmək. gəlmək. **1**. yollanmaq.

barınmaq **1**.içərinmək. yerləşmək. möhtəvi olmaq. -bu kitabda **barınan** konular. **1**. mətrəh olmaq. -yığvada **barınan** sorular. **1**. **barğınmaq.** baratmaq. baraq edinmək. asınmaq. aşınmaq. ası edmək. faydalanmaq.

barınmaq ziyarət edmək.

barınmasa **-barınmasa çatılmaz**, yağınmasa açılmaz. (gedilməsə yetinməz, su düşməsə göğənməz).

barınmayar -**yükün ağdığı, barınmayar barınqa**. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz). (**ağdıq**: əğri).

barınmış gedmiş. axmış.

barıntaq **barındağ**. nərsənin barınan yeri. bəndər. liman. ləngərqah. port. dərgah. dalındağ. mə'mən.

barıntan **barından**. **barındağdan**. limandan. bəndərdən. -artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan, boşlunqa gedən **bir gəmi qalxar bu barından**. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**boşlunqa**: qozovaya. məçhulluqa. fənaya).

barıntan **barından**. hammısından. -bu **barından** gözəl oldu.

barıntı **1**. axım. cərəyanı. -iliktirik **barıntısı**: axımı, cərəyanı. **1**. xət. -tilfun **barıntısı**: tilfun xətdi.

barıntı **barındı**: axdı. -o balığdan **çox qan barındı**. (**balığdan**: yaralıdan).

barıntıq barnama. yollanan yükün pitiyi, kağazı.

barıntıran **barındıran**. yetirən. yığan. -bir arada **barındıran**.

barıntırma **barındırma**. qoruma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

barıntırmaq **barındırmaq**. məşmul edmək. -bu barını bizə **barındıran**: bu ziyarəti bizə məşmul edən.

barıntırmaq **barındırmaq**. mətrəh edmək.

barıntırtmaq **barındırtmaq**. içərditmək. yerləşditmək. möhtəvi editmək.

barıntırtmaq **barındırtmaq**. ziyarətə nail edmək.

barır barha. gəlir. bir gün. **-**ağır yük **barha** batar.

barırqa **barmağa. gedməyə**. -**barırqa** arac istər.

barısı həpsi.

barısı külləni. -**barısı** yıxılmış. külləni yıxılmış.
-soraş, **sözün yarısı**, yanaş, **sözün barısı**. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

barısın dinc yatsın. dinc otursun.

barısının hamısının. -barısının başı, sağlıq.

barış **barğış. 1**. ged gəl. -çoxdandı onlar ara **barğış** kəsilmiş. **1**. görüş. (did o baz did). -bayram barışı. **1**. baz rəslik. -**barışa** çıxmış. **1**. çatalıq. əl çatma imkanı. dəstrəslik **(**dəstrəs**)**. -ona **barışım** olmadı. -**barışız** olsa verin. -o gərəkli aracların **barışında** saxlar. -ora necə **barışlıq**: ora necə gedmək olar. **1**. yomır. yapır. huzur. rahat. sakin. uysal..
-**barış çığlığı**: sülh şuari..
-**barış yarış**: sülh o səfa.

barış -**barış ayrış**: vəsli fəsl. vəsli hicran..
-**barış savaşdan doğar!..**
-barış sevən, savaşa yaraqlı gərək. (**yaraqlı**: hazir. mücəhhəz).

barış -**barış dəğəri**, savaşda biçilər.

barış **-gerçəklə barış, yalandan küsmə!!.**

barış ünsiyyət. -**barış uyarı**: ünsiyyət mədəniyyəti.

barış **varış**. alıq. sanğ. idrak.
-**barış buruş. barış bürüş**. **1**. dosluq düşmanlıq. **1**. cəng ü cidal.

barış yaraşıv**.** sülh. (aşti).

barışa danışığa.**-susmaq danışığa yol açmış**, danışmağa yok.

barışan barışçı. gəlişgən.

barışan -gerçəyi danan, **yalanla barışan**.

barışar -iki it başına boğuşar, **qurd görcək barışar**. (**başına:**təbii halətdə).

barışçı **1**. lətif. mehriban. **1**. sülhsevər. **1**. barışan. gəlişgən. **1**. aşutçu. ortançı. boyunçu. boyançı. beyinçi > miyançı. sülh vərən. **1**. barşu. sülhpərvər.

barışçıl aşutçul. sülhsevər. sülhpərvər.

barışçılıq ılaşıqçılıq. sülhtələbanəlik.

barışıq -yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, **küsüb küsməz barışıq**, ara yaman qarışıq.

barışqul sülhpərvər.

barışlı **varışlı**. alıqlı. idraklı.

barışmaq **1**. yomraşmaq. **yapraşmaq**. dincəşmək. huzur tapmaq, rahatlaşmaq. **1**. gəlişmək. anlaşmaq. uzlaşmaq.

barışmaq **bağrışmaq**. səmimiləşmək.

barışmaq yomuşmaq. yoğuşmaq. qoyuşmaq. yarşınmaq. yarşanmaq.

barışman sülhpərvər.

barışmaz aşulmaz. bağdaşmaz. uzlaşmaz. uyğuşmaz.

barışmaz dincəlməz. **-**saynaq doslar ağrışmaz, **saynaqsızlar barışmaz**. (**saynaq**: hesab kitab bilən). (**ağrışmaz**: çətinlik çəkməz). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

barışmır **-**kişi vardır **aşla başı barışmır**.

barışmış **-**kəndisiylə dalaşğan, **topraq içrə barışmış**.

barıştıran **barışdıran.** araçı. sülh verən.

barıştırmaq **barışdırmaq**. aşındırmaq.

barıştırmaq **barışdırmaq**. gəlişdirmək. anlaşdırmaq. uzlaşdırmaq. buluşdurmaq.

barıt -**barıt var, qığılcım ara**!.

barıt toz.**.**

-barıt qabı: (uzunsov).

barıtın -**barıtın qurusun**!. (işlərin yolnda olsun). (iyi diləkdə bulunan deyilir).

barıtmaq qurmaq. tikmək. -ev **barıtmaq**.

barq **1**. **barıq**. **(**< **barmaq)**. rəqəm. ədəd. -bir **barıqlı**: bir rəqəmli. **1**. **bark**. çatma. dam. külbə.

barq **barıq**. ev. (kaşanə).

barqa **barğa**. dayim. dayima. -dilək **barğa** sizlər ilə doslarım.

barqa fayda. mənfəət. -yağmur yağsa əkinə barqa.

barqa həmməşə. həmişə. dayim. -**barqa** dursun.

barqaç barınca. yetişincə. -ora **barqaç**.

barqah orqa (**hörgə < hörmək**).

barqal **baral**. həmməşə. həmişə. dayimi.

barqal **barğal**. **(**< **barmaq**: çatmaq**)**. hər nəyin son dərəcəsi. ali. yarasın. afərin.

barqal -kəndivə inan, **güvənli barqal**!. (**güvənli barqal**: güvənli ol, hər qaçan, həmişə). (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!). (yükləsən kimsəyə, işin qaldı, kəndinə inanır, işin aldı).

barqalanmaq > **bərhələnmək**. **bəhrələnmək**.

barqalaşmaq **barğalaşmaq**. **barğaşmaq**. **barlaşmaq**. **bağlaşmaq**. yarğaşmaq. yarışmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək.

barqama **barğama**. dayima. durmadan. -**barğama** axan. -**barğama** gedən. -**barğama** yürən. -**barğama** deyən.

barqansıra **barğansıra**. gettikcə.

barqar **pərkar**. (< **barmaq**). üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. həfdəlik bazar. gümə. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**.

barqası faydası. -**yağmur yağsa barqası**, yağmur yağmaz qurqası yetər. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).

barqaş **barğaş**. **1**. (**barağınış**).(gediş. yeyiliş). işləniş. aşınış. tükəniş. **1**. (bənd o bar). **1**. **bardaş**. **baraş**. yoldaş. həmayağ. həmrah.

barqaş barğaş. kəş. anlaş. sanaş. sanğaş. sağaş. sayaş. ayraş.

barqaşmaq **barğaşmaq**. **barlaşmaq**. **barğalaşmaq**. **bağlaşmaq**. yarğaşmaq. yarışmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək.

barqatmaq **1**. bər pa edmaq. **1**. götürmək. **1**. **barçıxtmaq**. göndərmək.

barqəl **bargəl**. ged qayıt. (rəft bərgəşt)-**bargəl** bilit.

barqı **barğı.** varğı. barlıq. varlıq. {həsti. zindəgi}. -ev **barığın** ötürmüş, başın qoymuş çöllərə.

barqıldaq ardıc quşu.

barqın **barğın.** tutduğundan, gedişindən, işindən, sözündən dönməyən. müsəmməm. -**barğın** kişi.

barqınar amaca, mənzilə çatar. -yolun tutan, barqınar, ağız güdən, aldınar. (aldınar: mə'təl, avara qalar).

barqınmaq **barğınmaq. barınmaq.** baratmaq. baraq edinmək. asınmaq. aşınmaq. ası edmək. faydalanmaq.

barqış **barğış. barış**. **1**. ged gəl. -çoxdandı onlar ara **barğış** kəsilmiş. **1**. görüş. (did o baz did). -bayram barışı. **1**. baz rəslik. -**barışa** çıxmış.

barqış **barğış.** ılaşıq. saziş.

barqışlı **barğışlı.** ılaşıqlı. sazişli.

barqışlıq **barğışlıq.** ılaşıqlıq. sazqarlıq.

barqışmaq **barğışmaq. barğışıb yarışmaq.** yetişmək**.**

barqışmaq **barğışmaq.** ılaşıqmaq. ılalaşmaq. saziş edmək.

barqıtmaq **barğıtmaq**. bağışlamaq. keçirmək. əff edmək.

barqsamaq **barığsamaq. barsamaq**. gedmək istəmək.

barqsız **barksız**. evsiz.

barlac yoxlayıb seçmə. (quziniş. élection).

barlaq ziyarətqah.

barlamaq **barığlamaq**. **1**. yoxlamaq. -il başı **barlaşı**. **1**. yapmaq. edmək. əməli edmək.

barlamaq **varlamaq**. piş binlik edmək.

barlamaq yoxlamaq.

barlamaq çəkləmək. yoxlamaq. bazrəslik edmək.

barlamaq yoklamaq. varyolamaq. var yox edmək. hazır qayib edmək. -oxuvcuları yokla. (şayırdlari. hazır qayib elə).

barlanmaq **1**. **varlanmaq.** bayırmaq. bayurmaq. dövlətlənmək. sərvətlənmək. **1**. **barranmaq**. yetişmək. olğunmaq. pişmək.

barlaş **1**. (hesabrəslik). **1**. yoxlaş. bər rəsi. **1**. işləm. e'mal. **1**. işləm. pırosə. pərdaziş. -törüt **işləmi**: tolid pırosəsi.

barlaşmaq **barğaşmaq**. **barğalaşmaq**. **bağlaşmaq**. yarğaşmaq. yarışmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək.

barlatmaq **1**. aşılğamaq. aşılatmaq. aşılamaq. yükləmək. **1**. **barramaq**. yetişdirmək. oluğdurtmaq. pişdirtmək.

barlayış **varlayış**. piş binlik.

barlı (sağollaşma sözü). -**günüz barlı**, təniz sağlı olsun.

barlı **1**. **varlı.** bayır. bayur. dövlətli. sərvətli. **1**. törüz. karlı. **1**. **baylı**. **varlı**. bayan. bayğan. bayğat. zəngin. dövlətli. müreffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil. **1**. önümlü.

barlı **-**barlı ağac çırpılır.

barlı -dadlı duzdur verən dada duz, **barlı sözdür verən dilə duz**..
-**ata baxsan barlı bax**, yağu qarşa yar olsun. {**barlı**: süreli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun).

barlı önümlü. hasıllı. nəticəli.

barlığı **barlığı**. bütünü. həpsi. tümü. tamamı.

barlıq **barlığ**. **1**. bütünü. həpsi. tümü. tamamı. **1**. **varlıq**. baraq. movcudiyyət. **1**. tamam. bütün. -**barlıq** param. tamam param. -**barlıq** könlüm: bütün könlüm. -**barlıq** varım: bütün varım.

barlıq bərəkət -**əlizə barlıq**, elizə varlıq.

barlıq tamam. hamı. -işlərim gecikmiş. -parası tükənmişidi. -vermə, bir az saxla.

barlıq **varlıq**. **1**. **bardıq**. **vardıq**. mocudluq. movcudluq. movcudiyyət. **1.** barğı**.** varğı. {həsti. zindəgi}. -ev **barığın** ötürmüş, başın qoymuş çöllərə.
-**barlığı bütünü**: həpsi. tümü. tamamı.

barlıqının **barlığının**. tamının. hamısının. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**bir alçağun**: çox alçağ olan birinin. bir əsgiyin).

barlış bolluq. -**barlış barşıq**: bolluq sülh.

barmaç **barmaz**. çıxmaz. bünbəst.

barmağıynan **barmağıynan**. -**barmağıynan öpüşdü**: ləms etdi.

barmaq **1**. ərnək. -beş **ərnək** düz ərməz: barmaqların beşidə əş değil. **1**. gedmək. **(# burmaq**: dönmək**)**. **1**. yürümək. yerimək. gedmək. -**barıq**: yeri. ged. -**barma**: yerimə. gedmə.
1. **arnağ..**
-bara yatğan: gedməyə dəvam edən**..**
-barmaq izindən, kimikənliyini (**kim olduğunu**) **biliş yolu**: daktiloskopi**..**
-baş **barmaq**: qol **barmaq**..
-altı barmaq: altı qolluq. yoğun balıq çeşiti..
-**gözəti barmaq**: işarə barmağı..
-**işarə barmağı:** atac..
-**baranına** yerim yox: **gedəcəyinə (gedəcək)** yerim yox..
-**barmaq ölçüsü**: hica ölçüsü..
-**şəhadət barmağı**: tancıq..
-**yaxşı barın**: xoş gəldin. xoş gedin..
-**baracam**: gedəcəm..
-**baran**: gələn. -**barmaz**: gedməz. -**barın**: gedin. -**barnaz**: gedərkən. -**baruz**: gedin. -**baraylı**: gedməli..
-**işarə barmağı:** atası**.** (güllə atmada çaxmağı çəkən barmaq)..
-**alıb barmaq**: **aparmaq**..
-beş olsada barmağı, yox bir dənə dırnağı (tapmaca) (əlcək).

barmaq -**bara dura: vara dura:** get gedə. gedərək.
-**barığ barmaq**: gedər gedmək. saymadan, dönmədən gedmək.

barmaq **-**barmaq **pökləri**: barmaq boğunları.

barmaq **-**beş barmaq bir olmaz.

barmaq -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.

barmaq **ərkən. arnaq.**

barmaq -**ikinci barmağın** ucun, **baş barmağa** ilişdirərək vurulan vurqu: çirtmə vurmaq: çırtma vurmaq.

barmaq -qalay **barmaq** olur: necə barurqa olur. necə ulmaq olur. necə gedmək olur. **/.** -**barmaq başqa demə**, biləyi birsə.
-bir biləyi qoruyar, **dəng olmayan beş barmaq**.

barmaqa **barmağa. barırqa**. gedməyə. -**barırqa** arac istər.

barmaqca əlcək barmaqlığı.

barmaqçı olmaq gedməli olmaq. gedmək istəmək. -siz hara **barmaqçısız**: siz hara gedməlisiz **(**gedmək istərsiz**)**. -**barmaqçıyam**: gedməliyəm. -qayerə **barmaqçısız**: hara gedməlisz.

barmaqı **-barmağı başqa demə**, biləyi birdir. (bir yerdən su içir).

barmaqım **-mart, gözünə barmağım**, yaza çıxdı oylağım.

barmaqın **-**bal tutan **barmağın yalar**.

barmaqla **-dolun ay barmaq ilə imlənməz**. (aydın nərsədən danışanda deyilir).

barmaqları **-barmaqları titrədən könül** (həvəs) sağlığına.

barmaqları **-**bilək birsə, **barmaqları balçama**. (**balçama**: parçama: ayırma. ayrı, başqa görmə).

barmaqlıq **1**. aldığ. alığ. nərdə. mə'cər. mərcər. **1**. dərəbə (dərilmiş). (eyvan önündə, pillə qırağında) ara ara dərilmiş çubuqlar. nərdə.

barmaqsız -**əl ayağı barmaqsız olan**: kötəc.

barmaqtansa **-**tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**

barman mübəlliğ. muxbir. xəbərçi. jurnalist.

barmanla -**baydın, işi barmanla**, **yoxdun, işi yalmanla**. (**barman**: para, mülk) (**yalman**:əmək. zəhmət) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).

barmarqın **-**bilən bilənin işlər, **bilməyən barmarğın dişlər**.

barmasa **-sağlığında əl barmasa berməyə**, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

barmaz **barmaç**. çıxmaz. bünbəst.

barnaq sığnaq. pənahqah.

barnama barıntıq. yollanan yükün pitiyi, kağazı.

barramaq **barlatmaq**. yetişdirmək. oluğdurtmaq. pişdirtmək.

barranmaq **barlanmaq**. yetişmək. olğunmaq. pişmək.

bars **burs.** (< **burmaq**). şiş. amas.
-**özüvü bars bilsən** özgəni arslan bil.

bars pələng.-pişan! **barsların anısın**, kişilərə balasın. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

barsamaq **barığsamaq.** gedmək istəmək.

barsamaq **basramaq**. **barsamaq**. əsrəmək. kökətmək.

barsanı hərkəsi. -kiçgənə qurd, yediyi tut, barsanı geyindirir, geyənləri sevindirir. **(**bilməcə**)**. **(yemiş)**.

barsın -**yas barsın**: allah rəhmət eləsin.

barsız önməs.

barsız önümsüz. hasılsız. nəticəsiz.

barslanları -pişanlar, **barslanları andıran**, kişiləri baydıran. (**barslanları**: arslan pələhləri). (baydıran: ləzzət verən, sevindirən).

barşıq sülh. -**barlış barşıq**: bolluq sülh.

barşqan ılaşqan. sülhtələb.

barşqlı mərdümdar. mərdümi.

barşu barışçı. sülhpərvər.

bart **1**. **balt. parç**. kil. peymanə. **1**. bırt. pırt. birdən. -**bart** dedi düşdü.
-**bart bart**: dalbadal. padar. durmadan. -**bart bart** nə deyinirsin.
-tüstü göz qıpımında **bart burt** tutdu.

barta **barda. 1.** pillə. -**barda barda**: pillə pillə -bir **barda**, iki **barda**. -**bardalı.** pilləli. **1**. dərcə. -hündür **bardalı**: ulu dərcəli.

bartaq **bardaq. 1**. **burdaq**. girdə, uzunsov bağac, qab, zərf çeşidi. **1**. küpə. livan. -**küpə salmaq**: **küpə çəkmək**: bardaq ile sırt ağrılarına uyqulanan otaçılıq. **1**. üzlük. çanaq. içtəkən. -küp **(**küzə**)** qırılınca, çox üzlüklər qırılar**..**
-içgi bardağı: sağır. gilas.

bartaqar **bardağar**. **1**. yüklü. dolu. -**bardağar** söz: yüklü, anlamlı söz. **bardağar** fikir. **1**. qalın. ətli. -**bardağar** parça.

bartala **bardala**. balabala. gedgedə.

bartalanmaq **bardalanmaq**. bərdələnmək. paydalanmaq. maydalanmaq. (bir pay götermək). işdələnmək. -keçdi ömur bardalanmadan, barın bərdələnin. ılindəkindən işdələnmədi. -**maydalı** işlər.

bartan **bardan**. -**ertə bardan**: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

bartaş **bardaş**. **barğaş**. **baraş**. yoldaş. həmayağ. həmrah.

bartı **bardı.** fayda.
-**bardı ərən**, qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

bartıq **bardıq**. **vardıq**. **barlıq**. **varlıq**. mocudluq. movcudluq. movcudiyyət.

bartıqca **bardıqca**. gedgedə. bala bala.

bartılar **bardılar.** -beş yaşa **barınca**, təbrizə **bardılar**: beş yaşa **çatanda**, təbrizə **gıldilər**.

bartın hər nəyin bar olan, bulunduğu, üstündə oturduğu kökü, yeri, təməli. (zirsaxt).

bartın -keçi izlədin, dağa **bardın**, yadı izlədin, gora **bardın**, dili izlədın, elə **bardın**!.

bartın -**bartın sağası sağlıq**. (hər nəyin dəvamı, durmusu sağlıqdır).

bartınqar **bardınqar.** əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar. -yolun tutan, **bardınqar**, ağız güdən, **aldınqar**. (**aldınqar**: əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar).

bartır **bardır**. -yetişdi qız, **ərə bardır**, yetişsə ər, **qıza bardır**.

bartırmaq **bardırmaq.** yetirmək. yetgizmək. ibarmaq. aparmaq. yubarmaq. götürmək.

bartısız **bardısız.** faydasız.

bartuq var dövlət.

bartur **bardur.** apar. çatdır. yetir.

bartuvan **barduvan**. yaduğan. nərdüvan. basqıc. çatu. çatuq.

baru **buruc. burc.** (< **burmaq**). hörülüb, burulub göyə uzanan nərsə. minarə.

baruq şərəf yablıq.

baruq -**baruq yaruq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

baruqluq təşrifati. şərəf yablıq işləri, törəni.

barur cərəyan.

barurqa -**qalay barurqa olur**: necə barmaq olur. necə ulmaq olur. necə gedmək olur.

baruti çalma. kiçik boylu çay çeşiti.

baryar gedir.

baryoq **baryox. varyox.** həst nist.

bas **-ayağın bas yerə bərk**, qaldır izin..
-erməni başın, bas poxa..
-tütənlərə: -mator ol! **düdü bas dışarı**, yox içəri, boğar səni!.(**tütənlərə**: tüstüçülərə).

bas -**bas keçmək**: **> vaz keçmək**. basıb (örtüb) keçmək. göz yummaq**..**
-dəmiri, **tavında bas**.**.**
-sözə qulaq as, oylab **yola bas**.

bas **-**doğuzu bataqda bas. (**bataqda: batlaqda**).
-düşmanı bas, itgi varsa as. (itgi varsa: ziyan yetirirsə).

bas **-**odu özünə bas, ötməzsə ötgəsinə**. (ötgəsinə:** özgəsinə)**.**

bas saxla. -özünü **bas**: özüvü saxla.

basa **1**. pillə. -on **basalı basma**: on pilləli pilləkan. **1**. sora. sonra. -məndən **basa**. -sizdən **basa**. -hançından **basa. -**bundan **basa.**

basabar! cum!. həmlə!.

basabas **1**.basırığ. basığ.**1.**sıdırqasığa. sıtrasığa.

basabas təpətəp. tünətün. (çox şuluğ).

basacaqı -**nərdüvan basacağı, pilləsi:**çıt. çıp.

basaq **1**. **(**< **basmaq**: ağzına dək dolu**)**. tox. **1**. **(**< **basmaq**: ağzın qapatmaq**)**. oruc **(**< **avuc**: tutuq**)**. **1**. **(tutuq)**. pərhiz. -yemək **basağı**. **1**. məhfuz. mübərra. -suçdan **basaq**. **1**. tə'yid, təsdiq olunmuş. **1**. mütəbərrək. mubarək. muqəddəs. **1**. nərdüvan. **1**. **bazaq**. ayağ basılan yer. pillə. **1**. **basağ**. təzyiq. **1**.**basaq**. tədfin.**1**.quylaq. gömlük. qəbistan.

basaq **basağ**. **basağa**. **basağu**. **astana**. **astan**. **(**< **ast**: alt**)**. **1**. ağız. hər nəyin başlanqıcı. **1**. ərəfə. **1**. sərhəd. **1**. dərgah. **1**. giriş. **1**. ən azı. lap azı. həddi əqəll. həddəqəl. -**astanası** diyeydin mənə. -astanası neçolur **(**neçə olur**)**. -bu ki eləmiş **astanasıydı**, allah çoxundan gözləsin. **1**. heyn. an. dəm. durbal. qınıs. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı.. -**astanası çox uca**: çox göydən gedən.

basaq **başaq.** başmaq. basmaq. ötük.

basaqa **basağa**. **basağ**. **basağu**. **astana**. **astan**. **(**< **ast**: alt**)**. **1**. ağız. hər nəyin başlanqıcı. **1**. ərəfə. **1**. sərhəd. **1**. dərgah. **1**. giriş. **1**. ən azı. lap azı. həddi əqəll. həddəqəl. -**astanası** diyeydin mənə. -astanası neçolur **(**neçə olur**)**. -bu ki eləmiş **astanasıydı**, allah çoxundan gözləsin. **1**. heyn. an. dəm. durbal. qınıs. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı.. -**astanası çox uca**: çox göydən gedən.

basaqarıb altalayıb. alta qoyub. gizgələdib. **-**kəndivi altalayıb, güzgü baltalama. (**güzgü düzün**: düz olan güzgünü). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

basaqlamaq **basağlamaq. basalamaq.** döğüb əzmək. döğüb leh edmək.

basaqlamaq oruc tutmaq. rejim tutmaq.

basaqu **basağu**. **basağ**. **basağa**. **astana**. **astan**. **(**< **ast**: alt**)**. **1**. ağız. hər nəyin başlanqıcı. **1**. ərəfə. **1**. sərhəd. **1**. dərgah. **1**. giriş. **1**. ən azı. lap azı. həddi əqəll. həddəqəl. -**astanası** diyeydin mənə. -astanası neçolur **(**neçə olur**)**. -bu ki eləmiş **astanasıydı**, allah çoxundan gözləsin. **1**. heyn. an. dəm. durbal. qınıs. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı.. -**astanası çox uca**: çox göydən gedən.

basalamaq **basağlamaq.** döğüb əzmək. döğüb leh edmək.

basalqa təzyiq.

basam aşam. qonuq. evrə. mərhələ.

basama dərəcə. dərcə. pillə. -bir **basama** yuxarı bir **basama** aşağı.

basamaq **basamıq**. **basmıq**. pillə. nərdüvan, pilləkan pilləsi.

basamıq **1**. səki. səkgi. **1**. **basamaq**. **basmıq**. pillə. nərdüvan, pilləkan pilləsi.

basan **1**. üstən. üsləyən. üstələyən. qalib. fateh. piruz. **1**. yoğa. ölünü basdırandan sonra verilən yemək. **1**. paçan. sıxan, basan, çırpan, atan aracın qolu. -qısqacın **paçan** qırılmış. -yoğun **basanlı** çəkiş..
-**seyrək basan**: **seyrək basağlı (**bacağlı**)**: uzun qıçlı.

basan **-**acıların ucuz satan, **süycülərin yerə basan dünya**.(**süycülərin**: dadlıların)

basan -**ayaq basan**: 1. ged gəl eliyən. 1. qədəm qoyan.

basan -**bir anlıq hirsin basan**, yüz il dincin yatar.

basan qıran.**-**yav**basan**: cav**basan**. düşmən**qıran:** yov**qıran.**
-qadanın içinə qaçan itirdi, **dışına basan apardı**.

basancaq **basğancaq**. nərdüvan.

basar **1**.alar. çalar. qələbə qazanar. şikəs verər. -arxalı it, qurd **alar**.**1.**sındırar. **-**gəldi çağı sıxılmış, **ölüm basar qurtarar**.
-qundaqçı gücü, **taxt yiyəsinkin basar**. {yaşkən əkit, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun. (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ)}.

basar **-**ağır əğin, kovğa topraq, **iz basar**.
-iz basar: iz qoyar.
-**izə basar**: dala gedər.

basar -**elbasar**: işgalçı. basqınçı.

basar **-**ev yoldaşın yamansa, **tütün basar qır qutar**.
-köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar). (**küpçü: küpəçi**. torbaçı. kələkçi).
-irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

basar **-**qan sudan ağır basar. (qanla su ölçüştürüləməz)..
-enik küçük qurd basar. (enik küçük qurd təpər). (tula qurda atılar. tula, qodukluğuna görə (kudəkliyinə görə) qurdu enmək istər. niyə çünkü qoduğdur (kudəkdir), qanmır ki, qurddan əmi çıxmaz)..
-yar yara durmasa dayaq, **yadda əzib, basar ayaq**.

basar **-**ulu qayğını iş, **kiçi qayğını aş basar**. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)

basar töhmət. -yalançılq **basarı**: (töhməti).
-**qızıqlını uşütmə basar**, soyuq tər axar. (**qızığ**: sıtma). (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər).
-qapından keçən arxı **çöp basar**. (əldə olan danğa (ne'mətə) gərəyi dəğər verilməz)

basarmış -arzu yolların **basarmış kol**.

basaşımaq dışaşmaq (dışaşışmaq). sapaşmaq (sapaşışmaq). düşgürüşmək. dışdalışmaq. su' istfadə edmək (suyi istfadə edmək).

basatı icbari. məcburi.

basatlamaq bəllətmək. müəyyənlətmək. -toprağı ayırıb **basatladılar**.

basavlıq zoruğluq demə. təzyiq.

basaylamaq basaraq sürtmək.

basba (**basbağ)**.çapxana. mətbəə.

bası çap.

bası hilə. kələk. yalan. təzvir. təsənnü'. oyun. zahir sazlıq. abartıq olan **(**iğraq amiz**)**. {qeyri səmimi taarüf, tə'rif, övgü **(**mədh**))**. basma qalıb. kilişə. **bası bükə**: yalan dolan..
-**bası sözlər**: tematik, simbolik sözlər. müstələh sözlər. -onun **basılı sözlərinə** inanma. -onun bu **basılı** sözləri səni eşşək eləmək üçündür..
-**bası qaratmaq**: iddia edmək. yapmaçılıq yapmaq. şişirtmək. təzahür, va nəmud edmək.

basıb durmaq ayaq üsdə durmaq.

basıb **-basıb götürüb aparmaq:** ilətmək. -su geçidi (köprünü) **ilətdi**.

basıb -bir ayağın asıb durar, bir ayağın basıb durar, hər bazara barıb durar (tapmaca) (**tərazı**).

basıb -**basıb vermək:** dümdüz düzəltmək. -buğların **basıb vermiş.**

basıc **1**. düzəy. səviyyə. dərəcə. yer. hədd. səth. -bu **basıc** yamanlıq. -bu **basıca**: bu **səthə**. -onun **basıcın**: onun **dərəcəsin**. **1**. **basğıc**. nərdüvan.

basıcı **salıcı**. **1**. yalançı. ötrükçü. kəzzab. **1**. aldaq. aldatıcı. **1**. mütəqəllib. dəğəl.

basıq **1**. **basırığ.** basabas. **1**. **basırığ.** tıxac. tırafik. **1**. yasıq. yansıq. qıysım. qıysar. qıysır. əğri. əyri. **1**. yerə, toprağa tikilmiş çubuq, dirək, mil.
-**ağzı basıq**: sır qoran. söz qoruyan.

basıq **basığ** **1**. təzyiq. **1**. zülm. -**basıq basmaq**: **1**. döğmək. **1**. təzyiq, zülm edmək. **1**. dar. -**basıq** ətək. **1**. qıssa. güdə. -boydan **basıq**. **1**. çapa. boğaz. təngə. dar keçid. -bu bir **basıqdan** ayağa keçmək olmaz. **1**. dərd. hüzn. -**basıq** tozu qonmuş üzünə. **1**. iztirab. -**basıq** çəkmək. **1**. boğnaq. tıxıq. xəfə. -**basıq** hava. **1**. sönük. -**basıq** köz. **1**. ixtinaq. -siyasi **basıq**. **1**. qaxınc. sərkub. -qaxınc olar başıva. **1**. müsirr. ləcuc. mübrəm. -sözündə, işində **basıq**. **1**. fişar. -qan **basığı**. **1**. izdiham. cəmiyyət. -bu **basıqda** kim kimədir. **1**. kilişə. -bu necə **basığdır**. **1**. kopi. -kitab **basığı**. **1**. müztər. iztirablı. -**basıq** ürək. **1**. buyruq. əmr. -**basıq** gəldi ki. **1**. çətin. güc. -**basıq** yağday: çətin şərayit. **1**. **baslığ**. amacqah. cumma, ilqar, həmlə yeri. -**basığlara** basqına keçdi..
-**basığ pusuğ**: **1**. gizli örtülü olan. **1**. bur bucaq.

basıq küdük. alçaq .

basıq qəhr. qəzəb.

basıq fişar. -qan basıq: qan.

basıqın **basqın.** təcavüz.

basıqmaq **basığmaq**.pusuğmaq. şişmək. yoğunmaq.yoğunlamaq.

basıl fişar. təzyiq. -qan **basılım** oral (normal).

basılaq **baslaq**. **(**< **basmaq)**. basma pənir. küp pəniri. oğma pənir. oğulub küpdə saxlanılan pənir.

basılan **baslan**. **(**puslan. pusulan**)**. həzimət, şikəs görmüş. -**baslan** ellər: sınan ölkələr, məmləkətlər. **(basğan**: qalib**)**.

basılan yüklənən. çağlanan. çağılan. taxılan. soxulan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

basılar -yaman asılar, **yavaş basılar**.

basılı -**əngəl gülə basılı**, əngəl güldən asılı, gül olmasa, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).

basılı -qadın ilqarı, deyir kişidən asılı, **kişi ilqarı deyir, vardan basılı**.

basılıb zorlanıb. -**pəsə** qaldıq. (zoranıb dalı qaldıq)

basılır -aşa yaman asılır, **aşa yuvaş basılır.**(**aşa**: artıq. çox**).**

basılmaq fişar çəkmək. təzyiq görmək.

basılmaq qoymaq. bərtərəf olmaq. -susınım **basılmadı**: yanqım qoymadı. -ağrısı **basıldı**: ağrısı qoydu.

basılmış basılmış olan. bastıq**.** məqhur. -tanrı **bastıqları**.

basıltın **basıldın**. -**qoyun oldun basıldın**, birin sevdin, asıldın, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

basım fişar. təzyiq.

basım icbar. təzyiq.

basımçı çapçı. çapgər. mətbəəçi.

basımlıq yeğinlik.

basın mətbuat.

basın saxlaş.
-**''**doğru''nun **başın vursan**, 'oğru' qalar.
-işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

basın! aram!. tiniş!. sakit!. sərin!.

basın! sərin!. aram!. sakit!. tiniş!.

basın! tiniş!. sakit!. aram!. sərin!.

basına -oğru asılınca, **doğru basınca**, çox iş olar.

basınc fişar.

basınılmaq **basğınılmaq**. keçrilib aparılmaq, sındırılmaq. şikəst verilmək. -arxa ola elinə, **basğınılmayar** yağıya**. -**çalış ağlı qoyub, arzulara **basınılma** (**basğınılma**). -hirsə, qızqınlığa, tamaha onu **basğınıldı** (qapıldı).

basınqa **basınğa** > **paşna > {paşne** (fars)}. daban. nərsənin yerə basılan, təpilən alt bölümü.

basınmaq **1. basğınmaq.** güc görsətmək. yügürmək. zorlamaq. -o harda dilsiz əlsiz görsə **basınar**. -özündən düşgünə (acizə. zəifə) **basınma**. **1.** güc, zor göstərmək. -hər gələylə danışma, əlsizlərə **basınma**. (**əlsizlərə:** acizlərə).

basınmaq bükünmək. xəfələnmək.

basıp tutulmaz bastırılmaz. zəpt olunmaz.

basır -**biri basır**, biri yasır..

-**biri** kəsər, **biri** asar.

basırıb -günü ətək bilə **basırıb olmaz**.

basırıq **basırığ. basığ. 1**. basabas. **1**. tıxac. tırafik.

basırıq dəfinə. quylanıb, örtülmüş yer, nərsə.

basırıq **tıxac**. sıx tırafik.

basırqanmaq **basırğanmaq**. fişarda, zorda olmaq.

basırqanmaq **basırğanmaq**. sərsəm tutmaq. qara basmaq.

basırlamaq **1**. **(**inandırmaq üçün, içində olmadığını gözə basma, soxmaq**)**. şəbeh çıxartmaq. oxşalatmaq. bənzəlitmək. bənizətmək. bənzətim yapmaq. yansılamaq. ədasın çıxartmaq. öyküləmək. təqlid edmək. **1**. **(**nərsəni olduğundan artıq şişirtmək, böyütmaq**)** qabartmaq. mubaliğə edmək. **1**. **(**aldatmaq üçün**)** içində olduğun basıb, örtüb gizlətmək. qayırlamaq. **1**. təzahür edmək. **1**. iddia edmək. **1**. mahana gətirmək. üzr gətirmək. **1**. haşiyəduzluq edmək. -bu köynəvin yenlərin (qollarının

ətəyin) **basırla** tez yırtılmasın..
-**ört basırlamaq**: gizlətmək. yascalamaq örtmək.

basırmaq **basqurmaq. basuqtmaq**. **basdırmaq**. **1**.bərkitmək. möhkəmlətmək. istehkam vermək. **1**. üzərinə ağır nəsə qoyub təprəşməzin bərkitmək. -tanrı dağ ilə yeri **basırdı**.

basırmaq korramaq. korlamaq. quylamaq. örtmək.

basırmaq kökləmək. dəğəlləmək. təyəlləmək. (**< dəğmək**). aralı aralı tikmək. **1**. **bəsirmək**. **bəsləmək**. yedirmək..
-**kök basırmaq**: kökərtmək..
-**tikmə basırmaq**: kökərtmək. tikmə basırmaq. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac). ağac əkmək.

basırtı **basırdı**. gizlətdi. kor mollaya kitab verdilər, **basırdı tapanmadı**. {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.

basış **basqı**. həmlə. fişar. məziqə. məşəqqət.

basış -**çığ bası: şçığlıq**. bağrıq. fəryad.

basıtmaq aşıtmaq**.** örtmək. -qamuğ ıssın **aşıtan**: hammının eybin örtən. (**ıssın**: iysizin. uysuzun).

basıv **basuv**. zor. zülm. -bu **basuva** kim dözər.

basqac **basğac**. **1**. **basğıc**. nərdüvan. **1**. nərdüvan. dil bilimin açarı, ağlın basğacı.

basqaç azığ. bic. bij. bijqo. qırıq. qırqan **(qırıqqan < qırıq**: qopuq. bütün olmayan. **+ qan)**. çapanoğlu. > köpeyoğlu. köpəyoğlu. kəsəoğlu. eloğlu. küçəoğlu. göbəl¸ qabal. soysuz. zina cocuğu. atasız. cümertəsi cocuğu. sındıra. səndərə **(**< sınıq**)**. haramzada. zinazada. zinazadə.

basqal **paçqal**. (sıxan, qıran, basan, çırpan, atan) aracın qolun basan, sıxan.

basqamaq təzyiq edmək.

basqamal (**bas** + **qamal**: örtük). butal (bud, qıç bölümünə geyilən bürgə) > fitə. fota.
pagne (**fırans**): butluq. qalça dan dizə dək olan bürgə.

basqamıt saxta. **1**. (buncul).

basqan **basğan**. **1**. qalib. **1**. saldıran. **1**. zalim.

basqancaq **basğancaq**. **basancaq**. nərdüvan.

basqarılış başarma. başarı.

basqatınmaq **basğatınmaq**. məcbur edilmək.

basqı **basış**. həmlə. fişar. məziqə. məşəqqət.

basqı **-basqı aracı**: çomağı. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**qolçağı**: oyunçağı.).

basqıc **basğıc**. **1**. **basğac**. **basıc**. nərdüvan. **1**. hər çeşit bəsləyən, gücədən, doyuran nərsə, qıda, qəza. təqviyəti. **1**. basıb, çalan, sıxan güc.

basqıc etgi. təpgi. tə'sir.

basqıc nərdüvan. yaduğan. barduvan. çatu. çatuq.

basqıl təzyiq. təhdid. məhdudiyyət.

basqıl mətbuat, nəşriyyat idarəsi.

basqılamaq xorlamaq. təpgiləmək. zülm, sitəm edmək.

basqılamaq təzyiq edmək.

basqılıq **basquluq**. əsasnamə.

basqın **1**.**basıqın.** təcavüz.**1.**üstün. güclü. -**basqın çıxmaq**: üstün çıxmaq. güclü çıxmaq.

basqın axqın. daşqın. (təcavüz).

basqınçı elbasar. işgalçı.

basqınılmaq **basğınılmaq**. **basınılmaq.** keçrilib aparılmaq, sındırılmaq. şikəst verilmək. -arxa ola elinə, **basğınılmayar** yağıya**. -**çalış ağlı qoyub, arzulara **basınılma** (**basğınılma**). -hirsə, qızqınlığa, tamaha onu **basğınıldı** (qapıldı).

basqınmaq **basğınmaq. basınmaq. 1.** güc görsətmək. yügürmək. zorlamaq. -o harda dilsiz əlsiz görsə **basınar**. -özündən düşgünə (acizə. zəifə) **basınma**.

basqış təqəlla. -nə üçün böylə **basqış**.

basqıt baykut.

basqıtaqı **basqıdakı**. dəfinədəki**. -basqıdakı altından**, asqıdakı salxım yeğ.

basqof (gizli yapılan nərsə).rüşvət.

basqol bir yerdə, nərsədə ana dirək, sutun.

basqu **basqu**. qala. istehkam.

basqu həmlə. hicum.

basqul zerzəmi. padval.

basquluq **basqılıq**. əsasnamə.

basqur **basğur**. bağ, avlu kimi yerin çevrəsinə çəkilən çəpər, alçaq duvar, hisar. -yel baxca **basqurun** yıxmış. -gecə çağı nəisə içəri atlandı. -**basqur** hörmək.

basqur iskilet.

basqurmaq **basuqtmaq**. **basdırmaq**. **basırmaq**. **1**.bərkitmək. möhkəmlətmək. istehkam vermək. **1**. üzərinə ağır nəsə qoyub təpreşməzin bərkitmək. -tanrı dağ ilə yeri **basırdı**.

basqut əsas. baza.

baslaq **basılaq**. **(**< **basmaq)**. basma pənir. küp pəniri. oğma pənir. oğulub küpdə saxlanılan pənir.

baslamaq **basramaq**. **asramaq**. **əsrəmək əsləmək**. **bəsrəmək**. **bəsləmək**. becərtmək.

baslan **basılan**. **(**puslan. pusulan**)**. həzimət, şikəs görmüş. -**baslan** ellər: sınan ölkələr, məmləkətlər. **(basğan**: qalib**)**.

baslı **-boslu baslı:** əriz o təvil.

baslıtmaq fişara qoymaq. təzyiq edmək.

basma **1**. qamışdan qurulmuş avlu, baxça qapısı. **1**. yalan. qoşdurum. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gop. **1**. kərmə. yapba. **1**. qopça. çalkeçit. ərkək dişili olub, biribirinin içinə keçməklə bağlanan düğmə. -**qopçalamaq**: qopça ilə tutturmaq. **1**. qalağ. koma. **1**. arx, kiçik gədik üzərində, bütün dirəklə salınan kiçik körpü, keçit. **1**. suvat. suçal. çaydan, axardan su götürmək üçün düzədilən yer. -

suvatda malqara suvarılar, paltar yuğular. **1**. suvatda, dayaqlıq olaraq taxılan dəğənək. **1**. yol ayrıcı, dalqıcı. **1**. ovlaq. avlaq. ov yeri. şikarqah. **1**. yüklənən odun, tayların şəllənib (əğrilib ağırlıq edib) aşmamağın sağlamaq üçün üstünə qoyulub bağlanan dirək, ağac. **1**. bir yaba, şənə ağzı qədər. bir bağ, dəsdə. **1**.basma. bir yaba, şənə ağzı qədər. bir bağ, dəsdə.

basma **1**. pilləkan. -on **basalı basma**: on pilləli pilləkan. **1**. möhür. **1**. çap. qullabi. təqəllübi. **1**. yapışdırılmış. çap. doğal, doğma olmayan**..**
-qara basma: qara qapış (> kabus**)**.

basma -**basma düğmə:**qırıp. girip. xırda parçadan basılaraq yapılan düğmə, giltə.

basma mətbuat. nəşriyyat.

basma nəşr. -**bersimli basma**: müsəlsəl nəşr.

basmaçı naşir.

basmadan -**basmadan yuxu**, yerivi sal.

basmaxana basımevi.

basmaq **1**. yerimək. qədəm götürmək. -**izləy basmaq**: yavaşca izləmək. **1**. çapaq. (nəqşə) qalıb..
-**daş bassın!**: ağır olsun!..
-**qara basmaq**: qara çalmaq..
-**orun basmaq**. yerin basmaq. yerin almaq. yerləşmək. məqbul düşmək. -yaxcı olsa qayata, **orun basar** tez gəlin..
-**bas!**: qaz ver!..
-**yan basmaq**: yanlamaq. dallamaq. qollamaq. tərəfdardıq edmək.

basmaq çalmaq. çapmaq. vurmaq. **1.** döğmək. -uşağı yaman **basdı**. **1**. toxumaq. quraşdırmaq. **1. basqatmaq**. **basqıtmaq**. keçib aparmaq, sındırmaq. şikəst vermək. **1.** təcavuz edmək. saldırıb yıxmaq. (sikmək). -güclü gücsüzü **basarda** yaxarda. -iki kişi bir qızı **basmış**. **1. başmaq.** başaq. basaq. ötük.

basmaq çalmaq**.** yıxmaq. düşürmək. sırdırmaq. şikəst vermək.

basmaq -**gop basmaq:** qaslamaq.

basmaq -**qara basmaq:** basırğanmaq. sərsəm tutmaq.

basmaq -**qaranlıq basmaq**: hava iyicə qararmaq, tünərmək..
-**tük basmaq**. tükcərmək..
-**toz basmaq:** tozaşmaq. əsgişmək.

basmaq qələbə çalmaq. -qıcığın **basmaq**: hirsin yenmək. -bir anlıq hirsin basan, yüz il dincin yatar. **1**. şikəst vermək. -kim kimi **basdı**.

basmaq qığmaq. tıxmaq. çapamaq.

basmaq çapamaq. əzmək.

basmaqalıb alışılmış.

basmatan **-**baxma eloğlunun uyruğuna, **bilinməz, basmadan quyruğuna**(uyruğna: üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə).

basmatıqca **basmadıqca.**-baxma adam oğlunun uyruğuna, **tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna**. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

basmatlamaq pəsmətləmək. pismətləmək. danlamaq. qıycırtmaq. məzəmmət edmək.

basmıq **basamaq**. **basamıq**. pillə. nərdüvan, pilləkan pilləsi.

basmıq mətbuat. nəşriyyat. -**baylıq basmıq**: devlət nəşriyyatı.

basmış **-güclü bilək birin basmış**, güclü bilik minin.

basnağaş icbar. məcbuluq.

basnağut fişar maşını. pires dəsqahı.

basnaq **basnağ**. fişar. zor.

basnaq **basnağ.** zülm.

basnamaq itnəmək. zor, fişar vermək.

basnatmaq fişara, zora qoymaq. məcbur edmək.

basnıq **basnığ**. **1**. sakin. dingin. **1**. soyuğqanlı. sərinqanlı.

basnıq **basnığ**.sərinqanlı soyuğqanlı.

basnılmaq **1.** itnilmək. təcavüzlə qarşılanmaq.

basramaq **baslamaq**. **asramaq**. **əsrəmək əsləmək**. **bəsrəmək**. **bəsləmək**. becərtmək.

basramaq **basramaq**. **barsamaq**. əsrəmək. kökətmək.

basrıqı **basrığı.** ağırlığı. -**yer basrığı dağ**, bodun basrığı bağ. (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

basruq ağır. giran. səngin. -yer **basrığı** dağ, bodun (el) **basrığı** bağ (bəğ. bəy).

bassa **basda**. birdən. iti. yeyin. tüt. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

bassa **-**sılağ təkin yüz **bassa**, sılağ gəlsə əllidir. (sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir). (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).

bassın -qanmazları, qanandaki, tov bassın! (**tov**: güc).

basta busda yavaş gizli. -**basta busda** gəlib çıxdı ocağ başına.

basta **-basda yürü, yetirsin**, əkdə suvar, dərirsin.

bastac zorba. müstəbidd.

bastaçı təcavüzçü. təcavüzkar.

bastağı keçmiş. -**bastağı tay**: əsgisi kimi. -**bastağı tay** görməz gözüm.

bastaq **basdağ**. **1**.qayət zor. **1**. müfdəsinə çətin, güc işlər gördürülmə. biqarlıq. **1**. > **bəstə**. **1**. təcavüz. həmlə. hucum. -**bastağa** keçmək.

bastaqa bastağa. zorakılığa. şiddətə. -**bastağa** son.

bastaqa -**keçirsə bastağa qurd**, çobanın olduğun unut. (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba).

bastaqan **bastağan**. mütəcaviz.

bastaqlamaq **bastağlamaq**. **1**. döğsələyiib əzmək. **1**. bastağ (bastağ) düzəltmək. **1**. bəstəbətlik eləmək.

bastalamaq məcbur edmək.

bastalamaq təcavüz edmək.

bastalanmaq təcavüzə mə'ruz qalmaq.

bastalatmaq təcavüzə mə'ruz qoymaq.

bastalatmaq zorlaşdırmaq.

bastalı zoraki.

bastamaq **basdamaq**. zülm edmək. zor demək. zülm edmək. -bəsdi **basdadın**.

bastanaq məcburiyyət. icbar.

bastanmaq məcbur olmaq.

bastaş **basdaş**. **bəsdəş**. qınac. qınac. qıynıc. qıyac. qıyıc. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

bastatmaq kökdəmək. (bünyan qoymaq).

bastav **basdav**. zor demə. zülm edmə. -**basdava** son qoymaq.

bastı **basdı**. icbar..
-ağ sular çöndü qara suya, **basdı veyranı**.

bastı **basdı**. **yağbasdı**: yağda qızartılmış. **külbasdı**: küldə qızartılmış. -**közbasdı**: közdə qızartılmış. -**odbasdı**: odda qızartılmış.

bastıq basılmış olan. məqhur. -tanrı **bastıqları**.

bastılmaq zorlaşmaq.

bastında **zorunda**.

bastınmaq zorda qalmaq.

bastırılmış (basdırılmış).təpəngi. çörəyi yumşaq saxlamaq üçün qapaqlı örtülü çörək qabı.

bastırın nəhayi. konkuluzif (conclusive).

bastırma **1**. dam. ardal. arğı. **1**. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). dam. **1**. **basdırma**. təhçin.

bastırmaq **basdırmaq**. **1**. **posdurmaq**. dalı vurmaq. **1**. söndürmək. **1**. kökətmək. (altın üstün) yağlamaq. -yeməkləri **kökətib** sundular. **1**. bəzəyib düzəmək. -**dəvə basdırmaq**: ərkək dəvəni qoşanışa şirnətmək üçün, dişi dəviyə qırmız, ala bula parçalar geyindirmək.

bastırmaq **basdırmaq**. **basqurmaq. basuqtmaq**. **basırmaq**. **1**.bərkitmək. möhkəmlətmək. istehkam vermək. **1**. üzərinə ağır nəsə qoyub təprəşməzin bərkitmək. -tanrı dağ ilə yeri **basırdı**.

bastırmaq **basdırmaq.** qımıldamağa, təprəşməyə qoymazın, kipcə bağlayıb, örtüb qoymaq.

bastırmaq **basdırmaq**. pusdurmaq. busdurmaq. gizlətmək. örtmək. -**basdır pusdur**.

bastuq yapı. bina. saxtman. bətiman. imöbl.

basu **pazu. bazu.** dirsəkdən çiğinə dək qolun ən yoğun bölümü. əğin (**. əkin**: yoğun. əkili).

basuq **1. basqu**. qala. istehkam. **1. basuğ. basur**. güp. gürüz. dəmir toxmaq.

basuq basuğ. məziqə. sıxıltı. darlıq.

basuqtmaq **basqurmaq. basdırmaq**. **basırmaq**. **1**.bərkitmək. möhkəmlətmək. istehkam vermək. **1**. üzərinə ağır nəsə qoyub təprəşməzin bərkitmək. -tanrı dağ ilə yeri **basırdı**.

basun sanğ (sərvət. kan).

basun topluluq. cəmaat. xalq.

basur **basuğ**. güp. gürüz. dəmir toxmaq.

basurmaq təəddi edmək.

basut duruğ. pənahqah.

basut himayət. hamilik. püştibanlıq.

basuv **basıv**. zor. zülm. -bu **basuva** kim dözər.

baş bilik **. -bilik bilikdən üstün**. (baş başdan üstün). **-**dağ görkü daş, **baş görkü saç**, göz görkü qaş. (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)**.**

-əldəkinə ürək onsa, **baş bildiyin edər**. (**onsa**: razı olsa)**.**

-hər nəyin ortası, **baş yanı**: sinə**..**

-mən bu yola **baş qoyaram**, ayaq yox**..**

-aylanan baş yönün bilməz. (**aylanan**: dönən. gicələn) (**bilməz**: tanımaz)**..**

-baş başdan üstün. (bilik bilikdən üstün)..

-**baş boşludur daşa**, birdə üstəlik..

-başa gələni, göz görsün, **baş duysun**.**.**

-daş başı unutmuş, baş daşı yox..

-diləgizə **baş əyirəm**..

-**duyduğun baş ağrıtmaz**. (artıq eşitmən, itgi (zərər) verməz)**..**

-duyduğuva **baş qoşma**..

-hər nədən doyulur aşqdan başqa, **könül baş çevrilir** aşqdan aşqa..

-**açıq baş**, daşa tuş .(**açıq**: gizlənməmiş). (**tuş**: yem)**.**

-baş bilməz: baş bilməyən. səfeh. axmaq..

-baş daş ilə dənənməsin, **daş baş ilə** dənənsin!..

-**baş pozuq**, başçı pozuq**..**

-baş tanımırsa daşı, daş neyləsin..

-bir başa bir göz yetər, **baş olmasa**, min göz belə nə edər..

-çobansız sürü **baş tutmaz**, bakansız ölkə**..**

-durursa baş qınında, çıxmaz qılıc qınından..

-**durursa baş qınında**, götdə bilər neyləsin. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)**.**

-könül üçünə güvən.-**baş**, əl, ayaq ..

-dağ görkü daş, **baş görkü saç**.

baş yumalı **baş yuğalı**. quslulu.

baş **1.** baş sözü bir sözə əkləndikdə ona çoxluq, böyüklük, üstünlük anlamı yüklür. **1**. saç. -**başın** yağlamış. -**başını** yağlamış: birini toğlamış. -**başın** dara. 2. ovsar. -**başın yığ**: ovsarın çək. **1**. axır. -**başdan**: axırdan. **1**. başaq. uc. **1**. şəxs. -bu **başı** tanırmısın: bu **şəxsi** tanırmısın. -bu **başdan** kişi çıxmaz. -bu **başlar**: bu **şəxslər**. -**başlar** gəlib gedib, genə dünya yerindədir. (**başlar:** çoxlar. çox şəxslər**)** (umud qırma evrəndən, köçürsəndə, əkdiyin yerindədir, yaşam sürür, kişi çağiylə yürür).
-baş sancağı: çalqıl.
-işsiz baş, başına daş. (açıq başı qada diş qoymaz)
-üst baş: çaqçur. taqtur. saqqur. saqtur.
-coğabaş: çavuş**.** sərdəsdə.
-bilikli dos **baş ulatır**. (**ulatır**: ucatır)
-birlik tapan baş olur.
-kitabsız baş daşı neylir!.
-könül yaşın unutsa, **baş qalmaz**.
-**özbaş**: boş**.** -**boş** at.
-**baş sağ** olsa təlpək tapılar. (**təlpək**: papaq)**.**
-baş düz olursa, qoymaz ayaq caymağa.
-**börklülərdə baş yox**, başlılarda börk.
-**dilsiz baş**, başsız gövdə.
-ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə)**.**

-qorumaq üçün topraqla daş, **güclü istək, güvənli baş**.
-**başağırlıq**: **başçəki**: bir nərsədə ağrığın, vəznin ən yüksək dərcəsi. -başusda: usdaların ən bilgini.
-**başoda**: **başqonağ**: bir yerin ən önəmli, böyük olan otağı.
-**könül hara baş ora**. **baş hara**, ayaq ora. göz hara, qulaq ora.
-otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan **yalançı baş yox olsun**. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-**baş almaq:** başlanmaq**.** üz tutmaq. bettəlmək. bet almaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.
-ay çevrəyə oyunçaq, **könüldə baş doluncaq**. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).

baş **1.** başçı. iş aparan. işbaşçı**.** -dişə aş, **işə baş gərək**. **1.** pay. -on **paylıq**: on başlıq. -**pay pay:** baş baş**..**

-baş göz olmaq: göz qulaq olmaq**..**

-bilikli baş, biləksiz qalmaz. (**bilik**: bilim. ilim). (**bilək**: güc). (işləyirsə baş, gərəyin tapar, bildiyin yapar)..

-**bir baş əlində** qalmasın iki əl..

-**baş var** düşür dara, **başda var** çəkilir dara..

-**işləyirsə baş**, gərəyin tapar, bildiyin yapar..

-**baş məəllim**: **məəllim başı**: sorata..

-**baş qaçırmaq**. başdan eləmək. burcutmaq..

-**ikinci barmağın** ucun, **baş barmağa** ilişdirərək vurulan vurqu: çirtmə vurmaq: çırtma vurmaq..

-könül istəyincə, **baş dönməməli**, duyub, düşünməlidir..

-**qarşında baş əyirəm**, əllərindən öpürəm..

-**baş qaçırmaq**: başdan eləmək. burcutmaq -**burcutmadan** işə qol çəkdi. -**burcutmağın** nə anlamı var, diyeydin bir başa, istəməm artıq..

-**oy baş**: fikir xiyal. -**oy başın aratıb**, baş atıb yatıb. (**oy başın aratıb**: fikir xiyalın təmizləyib, dincəldib)..

-könül çəksə, **baş durmaz**!, könül çəksin, **baş duysun**! (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz)..

-adız tanış ürəkdə, **anırsamır baş məndə**. (**anırsamır**: yadına gətirmir)..

-könül çəkər, **baş ölçər**. (könül istər, baş hesab verər)..

-**könül hara, baş ora**, könül qara, **baş** qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!..

-könül tovğac, **baş duyğac** (olmalı). (**tovğac**. batur. cəsarətli). **(duyğac**. ehtiyatlı. düşüncəli). bu söz kişini könül sevər xoş olurluğa çağırıb, ardındanda, başı untmamağa yönəldir. könül saysana (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz**.**

-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, **papağ altda baş yoxsa**, eşitdiyin keşidər (uzadar)..

-asılan qulaq, **baş asdırmaz**. (qulaq asanın, başı sağ qalar). (**qulaq asmaq**: söz eşitmək.). {eşidən qulağ (eşitdiyin doğruca açıqlamış, qavramış kişi), başın dardan qurtarar, başın dara verməz.}. (qulaq asmaz, asıtdı baş) (asmaz qulaq, asıdar baş)..

-**baş düşünər, könül inanar.** (kişini iki yol ayratır. (ayrıdır, ayrı, aralı salır, fərqləndirir).

düşünüb inanma, inanıb düşünmə.(**1**. düşünürsən, inanma, inandınsa, düşünmə). (**1**.düşünüb inanma, inanıb düşünmə). (düşünürsə inanmır, inanırsa, düşünmür). (düşüncənin sonu, inancdır!. (**sonu**: ölümü). (**inancdır**: inanmaqdır). (düşünəndə inanc qalmaz, inanmışsa, düşünc almaz.(düşünc almaz: oylanmaz. fikirləşməz). düşünən inanc almaz. (**inanc almaz**: inanmaz). düşünən kişi, inanmamış, inanclar, düşüncəyə qalmamış. (inanmağa (inanmaq üçün) düşünməyə gərək deyir.)..

-eşidən qulağ, baş ağrıtmaz. (bu kişini, qulağı işə tutmağı, qulaqdan iş çəkməyi öğrədir.).

-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir**. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}..

-qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**.(dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz)..

-**ürək durur, baş unudur**. (**ürək durur**: könül saxlır). (**baş**: ağıl). (**ürək, könül**: anılar ambarı). (acıq dadıq, könüldə yer salır, başda yox) (**acıq dadıq**: acılar dadlılar). (başa gələnləri baş unudurda, könül arar, unutmaz).

baş **1.** doluğ**.** -kişi **doluğa** on tümən: adam başına on tümən. 1. yara. -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).

-başda baş. (başdı, daşdı, aşdır). (kişiyə ilkin baş, qoraq topraq, var yemək gərəkdir)**.**

-**başa baş doldurmaq:** dolşqurmaq. doşqurmaq.

-bir ulcağın dincliyi, min alçağın **baş ağrısı**. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).

-çəkini bilmək **ərdəmçilikdə baş söz**. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

-kəsilən baş geri bitməz, son ökünüş assı edməz. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).

-papağa baş tap, çarığa ayaq. (hər dəğərə, görəvə, işə, yerə, məqama, uyqun uyqarın tap).

-yaz olmasa, yağ olmaz, **dil olmasa, baş olmaz**. (**baş olmaz**: düşünmək olmaz).

-aşsız baş dolanmaz.

-baş dildən, qoy boğazdan **səmrər**. (**qoy** : qoyun). (**səmrər**: becərər).

-daş qatı, **baş qatı**, **baş** daşdan qatı.

-könül başdan, **baş könüldən su içsin**. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq).

-görməz yarın, **baş işləməz ac qarın**. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz).

-bizlərdə soru **'baş' deyil**, 'papaq'dır.

-yamanda yeğ aran, **baş verib börk almış**. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə bulur).

-sorulsa söz baş şişər, sorulsa su, iç şişər.

-baş dartmaq:. danmaq.

-alcağlardan baş alan dursun, ulcağlardan daş alan. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).

baş **1**.(# **bat**: dib). -**başından** girib **batından** çıxdı. **1**.mənbə'. sərçeşmə. **1**. dolqu **(**baş kimi girdə biçimli nərsə**). 1**. tərəf. **1**. ağıl. -**baş yetməz**: baş ərməz. ağıl çatmaz. **1**. uc. kəllə. -ucu **əğri** çivi. **1**. dolqa. **1**. təpə. **1**. (# **aş**. **as**: alt). yuxari..

-**qoşunun, səfin başı**: öngə. başsıra..

-**təpiyə, başa çırpma**: təpətiş. (sərzəniş. sərkuft)..

-**uçurum başı**: yar yaxa..

-**baş mürəbbi** :ataxan. (bir yerdə, işdə böyüklük, yönətçilik edən). müdür**..**

-baş bağıt: sər məqalə**..**

-baş şalı: baş üsdə salınan geyim. **çalma**.**.**

-qarabaş: {**1**. evlənməyib yaşam dura subay qalan kimsə. məsih din qulluqçularıda böylə yaparlar. **1**. (başlıqı qara olan). papas. keşiş. (qara başlıqlı kəpəngli (ləbbadəli) olanməsih din qulluqçuları)}**..**

-başı açıq: yalınbaş**..**

-baş ağrısı: başavur..

-**başı soyuq**: ayğal. (gəzib dolnşığında olan). səhlənkar**..**

-iki baş: ikit.qoşqa**..**

-başı ağzında: ağnağız. ağnağaz. həvərə. -**ağnağız** öğütmək: **ağnağız** basmaq: ağzına gələni söyləmək. çaxanlamaq. qozalamaq. koplamaq. laflamaq. boşuna danışmaq. gəzafə (< qozalağ) danışmaq. iğraq edmək..

-**başı bağlı**: başaq..

-**baş olsun**: şükr olsun..

-**adam başı:** sayca. sayalı. sayılı..

-**altın baş**. çox ərdəmli yordamlı olan..

-**atbaşı:** çiğin çiğinə, yan yana oluşanlara, gəlişənlərə, duruşanlara söylənir. (. -**atbaşı** sana durdular. -**atbaşı** duran ağaclar. -**atbaşı** gəlib, **atbaşı** qayıtdılar)..

-dərələr çatışarsada, **iki dağ başı** birbirinə çatmaz,.

-**topbaş:** iyi buğda çeşiti..

-baş hardadır, göt də orda. **(baş**: ağıl**)**..

-**başa girmək**: **başa düşmək**. anlamaq..

-**başı boş olmaq**: **boynu boş olmaq**: boş çağı olmaq..

-dildir ağzın qalası, dildir **başın** qadası **(**bəlası**)**..

-**ağlı başında**: anlı. tantıl..

-**başı dumanlı**: əsrik..

-**başı yuvar**, **girdə olan**: turmac. burnac..

-**başınla düşün**, börkünlə qonuş..

-**başdan sona**: əkin tökün. ilkin tükün..

-**başın qatmaq**: **(**öz başın qatmaq**)**. oyalanmaq. avalanmaq. məşqul olmaq..

-**(**birinin**) başın qatmaq**: oyalatmaq. avalatmaq. məşqul edmək..

-**başı soyuq**: savaq..

-**başı soyuq**: uçurt..

-**irəklə başla**: kəndi istəğiylə. canla başla..

-**baş açmaq**: baş yarmaq. böyük istəklə bir işə, nəyə qaçmaq..

-**baş götürmək**: baş kəsilmək..

-**gecə başı**: axşam..

-**baş sancağı**: saç qısqıç..

-bu **başa** gəl. -o **başdan** tut..

-**baş qamandır**: aldarqa. albaşçı. alyorqa. fəmandehi kull..

-**baş qatmaq**: toxlaşmaq. məşqul olmaq..

-**baş müdür:** atabay. atabəy..

-**başa salmaq**: anığlatmaq..

-qana qan, dişə diş, qola qol, **başa baş** demişlər?, deməmişlər?!..

-qan qana, diş dişə, qol qola, **baş başa** çalmaq **(**canla könüldən birləşdilər**)**..

-başdan eləmək: sovsalamaq..

-**sapbaş**: başı, ucu sapıq, əğri..

-**tək başına**: salıq..

-**ayrı baş çəkmək**: **ayırqaşmaq**: topluluqdan ayrılıb kəndi başına iş yapmaq..

-**baş konu**: çağıt. -başqa konuları bırax keç **çağıta**..

-**öz başına**: ayrat**..**

-ən baş: ən yuxarı. alqa. -**alqa duran** tanrım..

-**başı qaymaq**: başı dönmək başı gedmək. başı aylanmaq. başı fırlanmaq**..**

-subaşı: subay. subəyi. mirab**..**

-bilgəli baş, yük olmamış ayağa(**bilgəli** :ağıllı). -**bilgəsiz baş**, ağır yükmüş ayağa**..**

-atbaş: qurra. məğrur**..**

-baş kəsmək: kəllə uçurmaq**..**

-baş rəhbər: başqurğan. başöndər. böyük lider**..**

-başı kovlu: başı bəlalı**..**

-bibaşa: **bir başa**. bidilim. bidilimə**..**

-hər nəyin başı baştın. başda olan.

baş birinci. aldal. əvvəl. -**başay**: birinci ay.

-**boydan baş:** hamısı. -**boydan baş** birdir. altı üstü yoxdur.

-**göz görəni, baş sezsə**, könül çırpar, ayağ çapar, qol çalar.

-göz görəni, baş sezsin.

-göz görər, ürək əsər, **baş tələsər**!..

-**baş çanağı boş qalmasın beyindən**, qaraş olsa, güldə bitər peyindən. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil).

-**baş edmək**: baş açmaq. düşünmək.

-**baş qoymaq**: uğraşmaq. məşqul olmaq.

-**baş verməmək**: saymamaq.

-**bir ağrıdır ağardır baş**, əridir daş!.

-**ilk baş:** ilk kərə.

-**ilki baş**. başlanqıc.

baş kəllə.-**yetənə, bir baş**, yetməzə, bir daş.

baş -könül susmaz, **baş durmaz..**

-çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır, atıb birbirizi ayrılmayın amandır..

-könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, **ayağ gedməz, baş gedməz**. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın)..

-**baş aşağı:** enikbaş..

-**baş çıxartmaq:** üz vermək. ariz olmaq. zahir olmaq..

-**baş götürmək:** baş qaldırmaü..

-**salıq başı**: xəbər başlıqları (sər xətləri) -**sözbaşı**: yazı, danışıq başlığı, titri..

-**başqa**. şəxsi. xisusi. -**başev**: **başqav: başqa ev:** apartman olmayıb, şəxsi ev. -başyaraq: xisusi vəsayil. -başqab: bir kişiyə özəl, məxsus qab. -başoda: şəxsi otaq. -**başqa** soru: xisusi məsələ. -**başqa sikorta**: şəxsi bimə. -**başqa** işlər: xisusi, şəxsi işlər..

-**baş altı edmək.** bastatmaq. başında, içində, ürəyində olanı, işlədiyində, davranışında göstərməmək, gizlətmək. -**baş altı edmədən (**bastatmadan) üzünə dedi..

-**qazıbaş. azıbaş**: acı diş..

-**baş qaldırıb**, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!..

-**qara baş:** qaravı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. arançı. yarançı. yançı. yarçı..

-**baş sərkərdə:** bökəbuğ..

-**bəlalıbaş**: qınbaş..

-artıq baylıq, baş carpmaz. (çox sərvət qafa yarmaz, qırmaz. (artıq mal göz çıxarmaz)..

-**baş atmaq:** onaymaq. təsdiq edmək..

-baş aylamaq:baş dolandırmaq. aldatmaq. baş yozdurmaq. baş çaşdırmaq..

-**pisik kişi baş yumaz**, bitdən görər. (**pisik**: kəsif. kifir). (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır)..

-göz görəni, **baş sezsin**!. (**sezsin**: anlasın).

baş böyük. -baş **biçi:** böyük hərf.

-**baş ağrısna arnalğan** darı. (**arnalğan**: məxsus). -sizə **arnalğan** sərgə (miz).

(**arnalğan**: məxsus).

-**qızılbaş:** şiə'.

-**baş yıkama:** baş yuyğuş. baş yuma. baş yuğuş.

-**danabaş:** koramal. heçnə qanmayan. qanmaz.

-**üst baş**: **üstbaş.** geysi. qiyafət.

-gözlə qulaq **qorsa baş**, **baş qoruyar** hər kisin. (**kisin**: **ikisin)**

-birlik sözdə isə baş kitirir, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

-**üst baş**: əğin eşik.

-başa yazı yazılmır, qazılır.

-bir yerdə yuxarı baş: çat. köşəbaşı. tör. (# **yat:** aşağı baş.). -buyurun **çata**.

-**salbaş**: ucabaş.

-**yat:** aşağı baş. (**# çat**: köşəbaşı. tör. bir yerdə yuxarı baş). -buyurun **çata**.

baş.

başa (başı cığalı, taclı.). **1**.**paşa**. tajlı. tacdar. başdaq. padşah. **1**. qartal türlü quş.

başa **1**. bir kərəlik. bir dəfəlik. -gəlirsiz **başa** gəlin. **1**. sonuncu. -bu mənim **başa** evliliyim olmayacaq.
-**başa gürəşmək:** birinclik yarışda olmaq. -o çox yarışlara qatıldı, ama **başala** (başa gürəşə) heç çağun çatmadı.
-**başa baş.** başdan başa. başdan sona. başdan ayağa. boya boy. əvvəldən axıra. (**baş:** axır).
-**başa qadanı** satın almaq. (kəlləsi üsdə bəliya gedmək).
-toxun başına bol yağar, **acın başına dol**. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).
-**toxun başına bol yağar**, acın başına dol. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).
-**başdan başa**: (**baş:** axır). başdan sona: başdan ayağa: boya boy. başa baş. əvvəldən axıra.
-**başdan başa**: başdan sona: başdan ayağa: boya boy. başa baş. əvvəldən axıra. (**baş:** axır).
-başa düşməyən, başarmaz.
-**başa, üzə çırpanın:** tanozlunun. minnətlinin. minnət qoyanın. **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin (**tosun: pozun**. fosun).
-ağızdan çıxan başa qada, ağızdan girən içə qada.
-başa düşən işi başarmaq gərək, başarmadın daşarcaq **(**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)
-yaşamı satın almamısan, günü günün ölçürsən. **başa gələn çəkilir**!
-bilən başa qalxdı, bilməyən yerdə qaldı (**qalxdı**: çatdı).
-bilməyib yerdə qalma, **bildinsə başa qalxma**.
-baha başa gələr: çoxa baxar.
-başa gürəş: başal. yarışın, yarışların sonuncu bölümü. birinclik yarış. final. -**başala qatılmaq**: baş gürəşə qatılmaq. finalda iştirak edmək.
-quşqun olub quyruq altına keçincə, **yüyən ol, başa keç**.

başa **1.**ağla.**-**dos var aşa, **dos var başa**.(aşados var, başados var). **1.**adama. kəsə. -**dilsiz başa**, necə deyim kişi mən!..

-**bizdə, başa gələnləri** göz görmədi..

-başa düşən iş başardı, **başa düşməyən** işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək)**.**

-başa gələn, mala gəlsin..
-başa gələni, göz görsün, baş duysun..
-başa qada, ayağa duzağ.(**duzağ**: köstək. bənd).
-bilən başa bir göz yetər. (**yetir** : bəs edir). {görən olsa, bir başa bir göz yetir (**yetir** : bəs edir)}..
-gözün **biri könlə**, **biri başa baxar**, onda iki ürəkli qalar, beləliklə göz qorxaq olar..
-**sözün başa salanmayan:** kütağız. kütağuz. küt ağız..
-az yaşa, ya çox yaşa, **sonunda gəlgir başa**..
-başa düşən iş başardı, başa düşməyən işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək).
-daşa dedim əridi, **başa dedim səridi**. (batsın belə bir baş ki ağızda dili yoxdu)..
-əğik başa, daş ilişməz.
-görən olsa, **bir başa bir göz yetir** (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) ..
-**işi başa düşüncə**, at suyu gəməli içmiş, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)

başa -**boydan başa:** əvvəldən axirə.
-qanığan aldı yolun, **vurdu daşa, çıxdı başa**, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).
-**üç başa:** üçləb. üçləşib. üç baş olub. üç nəfərə. -**üçləb** olub çıx yola.

başa qata. qayta. bada. -bir **qata**. bir bada. bir başa. -bir **qata** içdi: bir bada içdi. bir **başa** içdi: bir **qata** içdi: -bir **qata** evə ged: bir başa ged..
-**baldırda bit, başa çıxar**. (baldırdaki bit başa da çıxar). (içi pis, işi kötüdən iyilik gözlənilməz). domuzu süfrəyə oturtsan, ayaqlarını süfrəyə qoyar)..
-**kişi başa gəldiyin yaşar**, dirənirsə, bükətlər aşar!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər)..
-**dos başa**, düşman ayağa baxar. (baş ucalığın dosd istər, ayağ qaymasın düşman).

başa **paşa**. başər. baş > şah..
-**boya başa çatsın** (uşağa yarqış sözü)..
-könlə yatan, **başa çatar** (ürək tapanı, baş köklər) (ürək xoşlasa, ağıl köklər (dəlil tapar, müstədəll edər.) (könül sevən göyçək oli)..
-**başdan keçməz**, başa gəlməsin!.(**başdan keçməz**: xiyala gəlməz. ağla sığmaz)..
-**başa gəlməz**, başa gəlməsin!.(**başa gəlməz**: ağla gəlməz).

başa törgə. -**törgə çıxar**.

-**başa baş doldurmaq:** dolşqurmaq. doşqurmaq.

-biləqəy başa çatdı, bilməqəy yolda batdı.

-başa gələn çəkilir, başa düşmədən qaçılsın.

-başa gələn çəkilir, **başa düşmədən qaçılsın**.

-**boydanbaşa**:1. hammısı. -**boydanbaşa** kötülər. 1. tam vicudu. -**boydanbaşa** qın günaq içində.

-tanrı iki əllə **bir başa çırpmaz**.

başacan axıracan. (**baş:** axır).

başaç obaşdan. yasdan. yasdın.

başaçar bilən. başarlı. danişmənd.

başaçıq salmata. açıq. yuçut. sərbəst. salma. salman. səlman. saltabaş. salabaş. azad.

başada -işlək beyin, **dəğər vermiş başada**.

başaq **1**. **aşaq**. aşlıq. taxıl. **1.** basaq. başmaq. basmaq. ötük. **1.** baş. uc. **1**. şəxsi. -**başaq** işlərimə kimsə qarışmasın. **(**şəxsi işlərimə). -**başaq** qoşaqları: şəxsi vəsayilləri. -**başaq** evim: şəxsi evim. -**başaq ev**: şəxsi ev. -**başaq** qoşaqları: şəxsi vəsayilləri.

başaq **1**. hasıl. **1**. **(**başı bağlı**)**. **1**. bikr. bikiz **(**< **bük)**. əl dəğilməmiş. **1**. sümbül. **1**. bədii'. orijinal. -**başaq** əsər. **başaq** yol. **1**. yeni. taza. -**başaq** xəbər. **1**. yaxcı. ali. -çox başaq. -nə **başaq** mallar satan. **1**. hər nəyin ucu. **1**. yumurta. tuxum. -on **başaq**: on yumurta. **1**. (xuşə). **1**. kəllə..

-saman çox, **başağın az olduğu il**: samanili. -**samanilinə** düşdük.

başaqa **başağa**. **başuğ**. öndər.(pişəva. lider. sərdəstə. qaid. fərmandeh. rahnəma rəhbər).

başaqa və hakəza.

başaqçı **1**. xasaxor. hər nəyin yenisin, yaxcısı arayan. **1**. yeni cücərmiş başaq. boğurdaq.

başaqətirən başasalan. -qınc çoğunun **başasalan qınçılıqları**. (kəc fələk **başagətirən dərdsərləri**).

başaqırlıq **başağırlıq**. **başçəki**. bir nərsədə ağrığın, vəznin ən yüksək dərcəsi. -başusda: usdaların ən bilgini.

başaqız **başağız**. sərağaz. dibaçə. muqəddimə.

başaqlamaq **1**.başaqları ayırmaq. (biçində yerə tökülən dənələri toplamaq).**1**.seçib ayırmaq.

başaqlamaq təmrənləmək. ağac oxun başına dəmir taxmaq. burqu, kəsici yaraqların ağızlarına nərsə artırmaq, yaraqlamaq.

başaqlanmaq başlanmaq**.**

başaqlanmaq tutmaq. -əkin **tutmadi**: başaqlanmadı.

başaquc **başağuc**. ilkin nədən, səbəb, dəlil.

başal başa gürəş. yarışın, yarışların sonuncu bölümü. birinclik yarış. final. -**başala qatılmaq**: baş gürəşə qatılmaq. finalda iştirak edmək.

başalatmaq boyun vurmaq.

başalış nərsiyə baş alma. başalış.

başam **1**. duvağ. sıva. pərdə. 2. səra pərdə.

başama başlıq. yaşama. yaşmaq. başörtüyü. çərqət. çatrağ.

başamaq **başarmaq**. qalib gəlmək.

başan -sevgiyə olma qul könül, çox sevdiyin alınır, **külü başan savılır**.

başana **aşana.** (**aşnıki ana).** həvva.

başarana -yaşam **başarana** yoldaş.

başaranı usdası. biləkisi. biləgisi. biləngisi. biləni. -bu işin **biləkisi** deyiləm. -bu işə varid deyiləm. bu işi başarmıram.

başarcaq **başarcanğ. 1**. qılma, edmə, işləmə tovu, gücü. -**başarcaqdan** düşmüş. -**başarcağlı**. **1.** qucur. qeyrət. -öndə yöryən kişi inamlı, **qucurlu**.

başarcaqsız başarcaqsız(şikəstə bəstə). -**başarcaqsız** dilmaşlıq: şikəstə bəstə tərcümə.

başarcaqsız usuz. (ussuz). səfeh.

başarcan **başarcanğ.** uqublu. çıxarlı. layiq. şayistə. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

başarcan edənli. iş bilən. ürəkli. cəsur.

başarcanq **başarcanğ. başarcan.** uqublu. çıxarlı. layiq. şayistə. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

başarı **(**başa çatdırma**)**. qutaşlıq. qutalıq. onaşlıq. onatlıq. yetiniş. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

başarı uqup. çıxar. ləyaqət. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

başarıq **bacarıq.** ilmik**. -ilmikdən düşmüş:** bacarığın itirmiş. -biliklidə, ilik gücərər: ilimlidə, başarıq budaqlanar. -bilik, yol açar **ilikə**. -**ilik** yürüşər, bilik olan yerdə.

başarıq biləlik. varidçilik. -**biləlik qazanmaq**. başarıq edinmək. varidçilik. -saza **biləlikli** kişi.

başarıq irdəm. ərdəm. təvanayi.

başarıq qabiliyet. çıxarıq. -**çıxarıqsız olda** iyissiz qalma. (**qabiliyetsiz olda** karaktersiz qalma). (**qabiliyet**: çıxarıq. başarıq). (**karakter**: iyis. qılıq. xəsiyət). (əlayaqsız olsanda, yararsız olma)

başarıqlı **1**. alğar. alağar. -onğan. mahir. **1**. **başarılı**. diribaş. aldamac. ovçan.

başarıqlı **bacarıqlı.** ilmikli. ilikli.

başarıqlı -**bir işin başarıqlısı, əhli**: aşqın (aşılınmış). bir işdə mahir. haziq. xibrə. usda. çəpər. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**.

başarıqlıq yapsaylıq. yetənəklik. müstəidlik.

başarıqsız **1**.**bacarıqsız**. yarıtmaz. törgəsiz. törəksiz.**1.**sovruq. **-**yaşlıqda iş başlamıyan, **yaşlılıqda sovruq olar**. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq).

başarıqsız **bacarıqsız.** ilmikiz. ilikiz. ilküt. qudrətsiz.

başarıqsız meşəl < biçəl. **(**əli biçik**)**. əlindən iş gəlməyən. əli iş tutmaz.

başarılı **başarıqlı**. diribaş. aldamac. ovçan.

başarılıq **bacarılıq**. üstünlük. güclülük. bacarılıq. fovqluq. (# **düştünlük**: **düştüğlük.** gücsüzlük. acizlik).

başarılmaq atarılmaq. istart vurulmaq. yola salınmaq.

başarımaq becərimək. işdələşmək. məşqul olmaq. -on il bu görvdə **başarıdı**.

başarısına alısına. təvanayisinə qədər. -**alısına** yemək: başara bildiyə yemək.

başarqan **başarğan.** kardan.

başarlı başaçar.bilən.

başarlı **-bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan:** çəpər **(< çapar**). çalpan. çalap. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi:

çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

başarlıqa -bağışlamaq, **başarlığa yol açır**.

başarmaq **1**. aşırmaq. qoyurmaq. tətbiq edmək. -**işə aşırmaq**. **1**. atarmaq. atartmaq. istart vurmaq.

başarmaq **bacarmaq**. keçirmək. -qulluğun harda **başardın**: əsgərliyivi harda keçirdin.
-başa düşən **işi başarmaq gərək**, başarmadın daşarcaq **(**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)**.**

başarmaq **başamaq**. qalib gəlmək.

başarmaq **-iş başarmaq**:işi bitirmək.

başarmaq -**olmayacaq bir işi başarmaq**: yoxdan yonqa qoparmaq.

başarmaq pişirünmək. öğrənmək.kəmalə ərmək.

başarmamaq alamaymaq.

başarmatın **-**başa düşən işi başarmaq gərək, **başarmadın daşarcaq (**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)**.**

başarmaz **-başına düşər**, **başarmaz**, yol yeriməz yol azmaz.
-başa düşməyən, başarmaz.

başarsız çalvalağ. əlayağsız. avara.

başartı -**başa düşən iş başardı**, başa düşməyən işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək)

başartıqın -**başardığın əsirgəməmək:** canı dildən çalışmaq: qayırdanmaq. qursdanmaq. möhkəmlənmək. qeyrətə gəlmək.

başasalan başagətirən. -qınc çoğunun **başasalan qınçılıqları**. (kəc fələk **başagətirən dərdsərləri**).

başaşa ağıl çatmaz. -**başaşa** olaylar.

başaşab **başaşaq**. **başaşıb**. (sər niqun. səra zir. sər aşib. vajiqun).

başaşağ gömri. gömüri. uzu quylu.

başaşaq **başaşab**. **başaşıb**. (sər niqun. səra zir. sər aşib. vajiqun).

başaşıb **başaşaq**. **başaşab**. (sər niqun. səra zir. sər aşib. vajiqun).

başata **aşata.** adəm.

başatan açıcı. açan. çözən. miftah.

başatı **başlatı**. **1.**ilkəl. pirimitiv.**1**. birinci. ilkin. girşic. başlac. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə). **1**. birincik. biricik. ibtidaən. əvvəla. əvvələn. -**başatı** söyləyəlim ki. -**başatı**, siz deyən mən değiliəm. -**başlatı**, siz niyə geddiz ora. **1**. ilkəl. ilksəl. ilkin. birincil. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.

başatın nərsənin gənəl durumuna görə qısa bildiri. külli tərh. ana xətt. şəkli icmali. taslaq.

başatıta **başatıda**. başda. əvvəldə. -**başatıda** demişkən.

başatlar **başatın**. təməl konular. riusi mətalib.

başatos -**aşados var**, başados var. (dos var aşa, dos var başa). (**başa**: ağla).

başatur **başadur**. inadçı.

başatüşməklik **başadüşməklik.** -**birbirin başadüşməklik:** ılaşıq. uytuşluq.

başavur baş ağrısı.

başayaq baş ayaq. töbtüb. -**töb**ündən **tüb**ünnə.

başayaq **başayağ**. **1**. götbaş. **1**. birinci ayağ. birinci yol. başlanqıc olaraq.

başaylıq paşaylıq. başbuğluq. atamanlıq. fərmandehlik.

başbaqlıq **başbağlıq**. müstə'mərəlik. (# **başdağlıq**. müstəqillik).

başbarmaq qolbarmaq.

başbaş (**baş baş**: **baş başa**: nərsə çoxluğun, bolluğun göstərən deyim). maşallah, ma'şallah.

başbaşa içdışıl. içli dışlı. məhrəmanə..

-**başbaşa bıraxmaq:** iki nərsəni, kimsəni yalnız bıraxmaq.

başbaşa töbtöbə. -**başbaşa**, üzüzə, gözgözə, qaşqaşa.

başbaşa üzüzə. -qalanında itirmə daşutuyla **başbaşadır**: qalanında itirmə xətəriylə **üzüzədir**.

başbaştaq başına əstiği kimi davranan. burnunun dikinə gedən.

başbaştaqlanmaq başına əstiği kimi davranamaq. burnunun dikinə gedmək.

başbayan first lady.

başbet **baş bet.** baş səfə.

başbilən **baş bilən.** aqil. dana. -**başbilən başbolan**: bilici başçı. bilən hakim -**başbilənlər başbolanlar** toplamı: bilicilər başçılar heyəti. -**başbilənlər başbolanlığı**: bilicilər başçılığı. bilənlər hakimliyi. bilgələr xaqanlığı. bilgələr hikuməti.

başbolan -**başbilən başbolan**: bilici başçı. bilən hakim. -**başbilənlər başbolanlar** toplamı: bilicilər başçılar heyəti. -**başbilənlər başbolanlığı**: bilicilər başçılığı. bilənlər hakimliyi. bilgələr xaqanlığı. bilgələr hikuməti.

başbuq **başbuğ**. başlıq. ataman. fərmandeh.

başbuqluq **başbuğluq**. başaylıq. paşaylıq. atamanlıq. fərmandehlik.

başburan sərkeş.

başça sərkərdə.

başçağ başlıq.

başçat dam. qalma, durma üçün yer.

başçatı **1**. həddəksəri. **1**. başağrısı. dərdisər. -bu **başçatıdan** qurtaran hani!.

başçəqi **başçəki**. **başağırlıq**. bir nərsədə ağrığın, vəznin ən yüksək dərcəsi. -başusda: usdaların ən bilgini.

başçı -baş pozuq, **başçı pozuq..**

-başla **başçı** olursa pozuq.

başçı baş. iş aparan. işbaşçı. -dişə aş, **işə baş gərək**..

-**işbaşçı**: qılavar.

başçı **-başçı köp bolsa** balığ iğlənər. (**balığ** :ölkə).

başçı -**bilici başçı**: başbilən başbolan. bilən hakim.

başçı -**el, top başçısı**: toqay. sərkərdə.

başçı rəis. mürşüd. kaptan. müdür. ərbab. şef. danişvər.

başçı yorqa. darqa. sərkərdə. komandan. qamandır..
-**oğrular**, **yol kəsənlər başçısı**: çataman. kəsəmən.

başçılar **-başçılar doymaz**, savaş durmaz.

başçılar -**bilicilər başçılar heyə'ti** (heyəti): başbilənlər başbolanlar toplamı.

başçılıq **1**. başlalıq. başdalıq. -**başlalıq** edən: qılavuzluq edən. **1**. baştutanlıq.

başçılıq **-daşçılıqla, başçılıq** olmaz. (**daşçılıqla**: hər gələnə daş atmaqla).

başçılıqı -**bilicilər başçılığı**. başbilənlər başbolanlığı. bilənlər hakimliyi. bilgələr xaqanlığı. bilgələr hikuməti.

başdan başdan edmək: atqazlamaq < ötgəzləmək. özgəyə salğıtmaq. (**salğıtmaq:** həvalə edmək).

başdan öncədən. -**başdan** dedim, çıxmasın sonra sözü..
-dadlı su, daşdan çıxar, **yaxşı söz başdan**.

başər başa. paşa. baş > şah. öndər.

başı açıq **başı açıq**: sayraş. (bekarıq. məşquliyyətsiz).

başı (**ən**). -**ərdəm <u>başı</u> dil**: yaxışuq **<u>başı</u>** dil. **<u>ən</u>** əfzəl olan dildir. -yuxarı **başı**: həddəksəri..
-**çatbaşı**: xətbaşı. sətir başı.

başı **-acqarın başı** dinc almaz.
-ərdəm başı dil, yardam başı il. (**dil:** söz**).** (**il:** el). (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz).
-könül tutursa qanad, **uçudar başı ayağ salı**. (**könül**: həvəs).
-**bağrım başı** təklik teylər. (**bağrım başı** : könül yaramı). (**teylər:** açar).
-dili yüngül tutanın **başı gedər**.

-kişi başı hər nəyindən güclüdür.

-kişi vardır **aşla başı barışmır**.

-**çubuğ, pip başı:** çubul (< **çuğ**. **çiğ**). hoqqa.

başı -**başı ağrıyan, qadasın bulur**, qavqa arıyan, qavqasın bulur. (**qadasın bulur**: bəlasın tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini)..

-**ağırbaşın ağrımaz başı!.** (**ağırbaşın**: mətin olanın)**.**

-başı beşə dəğməz, aşı dişə**.** (asasız yarsız (faydasız) kimsə)..

-**başı qoltuğunda:** canı ovcunda.

başı -**başı boş**: gic. xol. < kəvəl.
-bilək dilək qoğuşsa, **yağı başı oğrular**. (**oğrular**: əzilər).
-barısının başı, sağlıq. (**barısının**: hamısının).
-əngəl gülə basılı, əngəl güldən asılı, gül olmasa, **əngəl başı yazılı**. (**başı yazılı**: məhkum)**.**
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.
-qada düşəndə, **başı qoyub**, daşa düşməz.
-ərdəm başı: ərdəm yiyəsi. kəmal sahibi.

başı -**başı götü**: boydan başı. əvvəli axiri.

-**boydan başı**: əvvəli axiri. başı götü.

-**ilk başı**: ilk kəzi.

-qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, **başı qoyun,** çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

başı -dili bala mandı, **başı alamandı (manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**alamandı** : taraclandı)..

-dəğirman bildiyin edər, **çax çaxı başı ağrıdar**..

-**acın başı bəlalı olur**, toxun başı bəla doğurur..

-daş başı unutmuş, baş daşı yox..

-**başı ölümlü**: ölüm yazılı..

-**əğiq başı**, kəsməz qılıc. (**əğiq başı**: müti' olanı) (qılıc dik duran başlar üçün qalxır)**..**

-adam başı, daşla daşı..

-**daşa dönmüşdü başı**, daşlanamaz söz deyəməz..

-əkin üstə əkilir, **xərmən başı tikilir**. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (**tikilir**: bulunur. hazır olur).(söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}..

-od daşı yarar, **daş başı.**.

-başdaş olanın **dəğər gündə daşqa başı**. (**daşqa:** daşa daşə)..

-od daşı yarar, daş, başı..

-**aybaşı:** belçik (beli açıq). peryod. qaidə.

başı -ətək ucu yanan, **ürək başı yanan var**..
-**başı qutlu**, sonu kütlü: başlanqıcı iyi, sonu kötü..
-çevrilən, **başı olsun**, düşmanın..
-**öykü dolu başı var**, yağu qıran daşı var..
-**başı şişik, topuzlu dəğənək**: toyqa. toxqa. toqqa. zopa. çomaq..
-**gecə başı**: axşam..
-**məəllim başı**: **baş məəllim**: sorata..
-elin atan, **başı, daşdı**, dilin satan, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız)**..**
-görməz olur, başı gora titrəyən, sönməz ışıq, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

başı -**oxun başı**: təmrən (peykan).

başı -dərədə yel qalxsa, **art başı dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**
-**başı olan kəllə gələr**, başlı olan düşünər.
-**başı ölmüş yolsuz qalan karvanın** dəvəsi dağdan, keçisi qayadan uçar.
-**köşəbaşı:** çat. tör. bir yerdə yuxarı baş. (**# yat:** aşağı baş.). -buyurun **çata**.

başıbağlı **başı bağlı**. tikit. sərbəsdə. məhrəmanə. -**tikit** kağaz.

başıboş abdal**.** başqafa. axmaq.

başıboş başına. özbaşına. yələ (< **yelə**). cilovsuz. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. -**yələ** qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca çatamaq üçün, yol salmalıdır).

başıboş başlaq. boşlaq. ötrük. azad. -**başlaq** el. -**başlaq** heyvan. -**başlaq** ılxı.

başıboş sovsur. diqqətsiz.

başıq müstəqill. muxdar. -**başıq** devlətlər qurumu.

başıqa **başqa**. **1**. (**metatez**) **>** padişah. -ölkə **başıqası**. **1**. bir başa. -**başıqa** girdilər. **1**. qılavuz. rəhbər.

başıqlıq (rəhbəriyyət).

başıqlıq **başlıq**. başla bağlı olan nərsə.

başıl saçı alağan (neçə boyalı) olan. meş.

başilə -**biliklərin başilə**, igitlərin gücüylə, cocuqların könlüylə, yol yürüyən yorulmaz.

başım **-başım şüşə**, ona dəğsə çatdurur**..**
-yaşlılar deyər. -o yaşım olaydı, bu başım.

başım **-bir başım,** min işim..
-dossuz başım, duzsuz aşım.(yaşam belə gətirir ki, bir əl suyun tökür, bir əl duzun!. tək qalmaq, kişiyə uymaz).

başım -bir qaşıq aşım, qayqısız başım.

başıma ağlıma. **-**böylə yaşam. **başıma belə sığmır**!

başımıza **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar).

başımıza **-**tanrım, **iykular yaz başımıza**, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

başımta **-**görəndə uçdu əldən hər nə var barım, **us başımda**, qan damarda, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).

başın yarılmaz **-**sanlayıban söyləsən, **ağrımaz başın yarılmaz**. (**sanlayıban söyləsən**: düşünüb danışsan.danışdığın düşünsən).

başın **-**at gözündən yaşqanı, **girdir başın oldağlara**, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)
-**başın itirmiş**: çalamçaş. avara.
-**kəndi başın tutmayan**, öz yağında qavrular!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).
-ölümdə güc yox ansın anlasın, **yerə çırp başın**, kökü patlasın. (**kökü**: götü).
-uyalla dolursa yaşın, könlün əzik, **başın boş qalır**! (**uyalla**:xəyalla).

başın **-başın hər küpə soxan** sonunda boyaqçı olur.

-nə qoymusan 'qar'a **başın**, qara **başın**. (oyan quylama 'qar'a başıvı, daşlı başıvı).

-**başın qatmaq**: evləndirmək.

başın -**başın ver işinə**, düşmə çoğun eşinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..
-**başın arçı**: başın fərqi, ikiyə ayrılan yeri, sınırı, xətti..
-**başın yerə qoyan**, ya uyur, ya ölür.

başın -**boş başın** yükü, ayaqda..

-sevməğənə söykənmə, untun gedər, **min qızıllıq başın bir pul edər**. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin. (**bir pul**: bir qəpik).

başın -canı ağrımazın yanında, **başın ağrımasından demə**.

başın **-**ev barığın ötürmüş, **başın qoymuş çöllərə**. (**ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın).
-qaqran yola çıxmış, **başın itirmiş**. (**qaqran**: acığlı. hirsli. qəzəbli). {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.
-**özləm nisgildir qoğzayır başın**, desin, sevgiyə azca dolaşın.
-**başın, usun (huşun) itirmək:** bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq.
-ölüm əkilib **ucunda başın**. (hər yaşın sonu aşmaqdır). (**yaşın**: dirinin).

başın -öz əlin öz daşın, **ağrımaz başın**..

-**başın geçməz yerə**, burnuvu soxma..

-quş dilini bilənim, səkir səkə yürənim, **alda başın qıl çara**..

-**soxma başın kolluğa**, sanma görən yox səni. {kola soxmuş tülkü başın, gizləndiyin sanmış. (tülkü başını kola (tikanlıqa) soxanda, elə bilir onu heç kim görmür}.

başın -**sənində olmuş bəlalı başın**, demə yüngülmüş çırpınan daşın..

-**başın itirmiş**: alada. al vurmuş. pərişan.

başın **-yoxiydi qadası başın**, olmasaydı ağızda dili..

-erməni başın, bas poxa..

-gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, sözü bildin danış, **başın ağrımaz**!..

-başın itirən, göyə gurlayar. (çarasız düşən, öz özünə deyinər)..

-yetməzə çatarsa əlin, **başın qoyub salma ayağa daşı**. (**yetməz**: namərd)..

-yetməyən yerə ayağın, **soxulmasın qadalı başın**..

-elə ver aşın **sıylasın başın**..

-yamana versən aşın, **daşqalar başın**.

başına başıboş. özbaşına. yələ (< **yelə**). cilovsuz. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. -**yələ** qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca çatamaq üçün, yol salmalıdır).

-**başına dolanmaq**: dışına aylanmaq. birinə qulluq üçün, çevrəsində, qatında, yanında durmaq.

-**çıxa bilməz başına bir ağacın**, tırmadırsan bir ömürsə balığı. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

-pəsgiləri aşaraq, **çatdı ərək başına**. (**pəsgiləri**: mane'ləri).

başına -**başına yaylıq :**. çalmalamaq. çəlmələmək.

-**öz başına: tək başına**. öz aldına. öz alnına. təkliginə. -bu toplum öz aldına bir doluq el

qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

-ulcağların daşı, **alcağların başına**, ulcağların qadası, dığaların başına.

-ulcağların daşı, alcağların başına, ulcağların qadası, **dığaların başına**.

başına **başna**. müstəqill. -**başına** ölkə.
-**başına düşər**, başarmaz, yol yeriməz yol azmaz.
-**başına görə papağın**, götünə görə tumanın olsun.
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.
-qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).
-yekəbaşına: təkbaşına. yalqızqına. yalqızına.

başına -çiti bağlamışdır ağacına, **yetəyin yurd başına**. (**çiti**: dilənіş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq) (**yurd**: mənzil).

başına -**əlin başına dayararaq yaslanmaq**: qayqışmaq. dayqışmaq..
-**tək başına:** ayrıq**.** -**ayrıq** qaldı başım, daşıyan yoxdu, yoxdu daşım.

başına **-**işsiz baş, başına daş. (açıq başı qada diş qoymaz)**.**

başına -**pulluların başına daş düşüb**, yoxsulların cibinə, heç biri pitik alanmırlar..
-**tək başına**: yalquzaq..
-söz bilməyən elbaşı**, el başına**, yov çəkir. (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.)**.**
-başına yağan qarı əritmək. (.**1**. işlərin çözməklə uğraşmaq. **1**.başına gələnləri keçirmək. **1**.qocalıqla keçinmək).

başına sınrına**. -ərənlərə man dəğir, dağ sınrına (başına) yel dəğir:** hər bəlayla yıxılmamalı, necə ki yel əsib dağa toxunur, yel keçir, dağ yerində qalır**..**
-başına buyuran: buyurqan. xudrə'y.

başına təbii halətdə.-**iki it başına boğuşar**, qurd görcək barışar. (**başına:**təbii halətdə). -bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**. (**danaların**: malların. heyvanların. qanmazların).
-yar yoldaşdan bezişən, **kəndi başına sevişən**.

başına -elağzı ala olsa, **öz başına bəla açır**. (elin gücü ağız birliyindədir) (**ala**: ixtilaflı)

başınalıq **başnalıq**. müstəqillilik. istiqlal.

başını **-**sağ yaşıyan, **başını güdür**, könüllə yürür. (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır).

başının ağlının. **-**başının çörəgin yeməkr(biri tovanlıq edib, itirirsə böylə deyilir). (**tovanlıq**: axmaqlıq).

başınta **başında.** -acından qarnı gurlar, **başında nələr oylar**. (**oylar**: düşunər).

başınta **başında**. axırında. (**baş:** axır).

başınta **başında**. -aşında yedi, başında.

başınta **-dosdu iş başında gör**..

-ipək olsa palanı, **törrə başında yeri var**. (**törrə**: törgə. ali, böyük məylis)..

-**qaya başında gəzən**, günündə qayar. (**günündə**: bir gün).

başınta **-**pozulanın nə izində , nə içində olma, **düzülənin başında ol.** (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).

başınta -yaman ilan aylanar, **dəğirmanın başında**. (**yaman**: xain).

başınta -**başında yoxdur huşu**, dürtmə qursaq neyləsin. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)

başıntaqı **başındakı**. töründəki. -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).

başıntan **başından**. -**yaşından**, **başından** böyük (danışmaq).

başıpozuq dərnəksiz.

başısoyuq səhl ənqar.

başısoyuq sovsar. səhləngar.

başiş **baş iş**. güliş. işgül. şahkar.

başıtan **başıdan. başdan.** -**başıdan başlamaq:** başdan başlamaq.

başıva **-**qulaqdan girəni, ağızdan çıxanı **başıva tapşır.**.

-sənin başıva söz yoxdur, hər nə var quyruğundadır.

başıvı -doğru aşıvı, **əğri başıvı yer** (yeyər).

başıvı **-**yaxşı aşıvı, **yaman başıvı yeyər**.

başıvı -yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).

başqa **1.** ayruq**.** digər. **1. baş.** şəxsi. xisusi. **1.** kəsəki. yad. özgə. yabanı. xarici. -**kəsəki biri**: yad biri. -**kəsəki ölkə**: yadölkə. -**kəsəki** dillər: **kəsəki dillər**: yabanı dillər. -söz yalansız, **yaban** yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yançıya alınma)..
-**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh..
-**başqa başqa**: və sair və sair..
-**bundan başqa:** üstəlik. ayrıca. birdə.

başqa **1**. bölək. ayrı. -**bölək bölək** qoyulmuş: ayrı ayrı dərilmiş. -**bölək** sandım: ayrı düşündüm. -**bölək** sanma: ayrı görmə. **1**. qatab. artıq. -**qatab** sizə nə gərək. **1**. adun**.** ayrı. -**adun** sözün varsa buyur. **1**. allaq. sallaq. alahı. qalan. arada, yerdə qalan, duran nərsə. -**allaq** bir iş qalmayıb, daha gedə birlirsiz. -**allaq** sözüm yox**. 1**. aralı**.** ayrı. cüda. -siyasətdən **aralı** heç nə danışmaz. **1**. alqa. alahı. -**alqa** söz: başqa söz. -**alqa** gələn varmi. **1**. ayruq**.** digər. **1**. savayı (**< savamaq**: ayırmaq). istisna olaraq. -**bundan savayı**: bu istisna olaraq. -**savayı** bu, hammısın götür. **1**. ayrıq. -**ayrıq yikən**: başqa biri. **1**. **böləki**. (**bölünmuş**). ayrı. müstəqill. digər. -bu ikisi **böləki** nərsələr. -hər birinə **böləki** mallar verdilər. -**böləki** gəldlər. -**böləki** böləki: ayrı ayrı. -böləki durmaq: ayrı durmaq. **1**. darğa (darnanmış. daranmış). seçgin. sayqın. mümtaz. **1**. say. fərqli. -gəlib gedər hər ildə, hər dördüdə, say qılda (tapmaca) (ilin dörd carnı (fəsli).

başqa **1**. qatrım. ali. fovquladə. **1**. qayrım. ayrı. digər. ğeyreh. **1.** ayrağı**.** alahı. **1**. saylın. seçilmiş. seçmə. seçilib alınan. tanqal. tansal. (sər aməd. bər qozidə). **1**. bikin. bitin. ğeyr əz. -bundan **bikin**. **1.**tışqəri.tışqari. əlavə. artıq. -**tışqari** sözü yok.
-**türklərə başqa dil ilə tarını** banlamaq olmaz. (**banlamaq:** çağırmaq).
-lovğalanıb daşqanma, **başqa gələn çəkilir**. (**lovğalanıb daşqanma**: boy oxuyub inad edmə). (**başqa**: başa).
-**barmağı başqa demə**, biləyi birdir. (bir yerdən su içir).

başqa -hər nədən doyulur **aşqdan başqa**, könül baş çevrilir aşqdan aşqa.

başqa qayra. özgə. digər. -**qayra** yaşam, **qayra** durum, **qayra** oyum. -**qayra** sözün, diləyin. qayralara uyan könlüm. -qayra uyan, qaya qalar. {**1**. özgəyə tutulan (qapılan), bəlaya (qaya) qalır. **1**. özgəyə tutulan, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar)}..
-**özün başqa donda yasatan**: sayğas. sayvas. riyakar. (müqəddəsnəma).

başqa alağ. -**alağ** boyalı: başqa boyalı. -bu **alağ**: bu.başqa. -**alağı** söz: başqa söz. -**alağ** istəkə baxılmıyacaq. başqa istəkə
-**barmaq başqa demə**, biləyi birsə.
-yemə yarmat çörəyin, **günün tapar başqa çalar**. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

başqab bir kişiyə özəl, məxsus qab.

başqaca **1**.ayrıca. -ayrıqca. çox. -ayrıqca **oylandıran**: çox düşündürən. **1**.orijinal. -bu gördüklərizdən değil, **başqaca** bir işdir.

başqah {**başqah** (fars)} < **başlaq**. **başnağ**. sərdə. sərət. saray. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**.

başqaq **başqağa > padşah**.

başqaq vali.

başqaqa **başqağa başqaq**. **> padşah**.

başqala **1**. başkənd. **1**. **maşqala**. **(**baş qalağı**)**. xanəvadə. əhl əyal.

başqala **maşqala.** ayilə. ailə < ayla.

başqala oğuş {< "**oğ.ok.og**". (boy. ana)}. ocaq. ailə (sumercə). fəmil. famil. xanəvadə.

başqalalı kitli. kilfətli. -**kitli** kişi.

başqalalı **maşqalalı.** ailəli. ayiləli < aylalı

başqalam ayratın. istisnayi. -**başqalam** dünya çevrir başı, qayğı kitdən qutlmayıq daşı ha daşı.

başqalamaq (başqa edmək: ayırmaq.). (baş baş edmək. başqalarına vermək. başlara başlıq ayırmaq. başlıq edmək) > pəxş edmək. dağıtmaq.

başqalar **-qurur başqalar üçün şişinməkdir**, güvən kəndi kəndivi yetirməkdir.

başqalara -gözlər özünə, **qulaq başqalara inanar**.

başqaların -ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

başqalarına -**başqalarına sayqı öğrətməkdənsə**, kəndi kəndimizə sayqı duyalım!.

başqalarıntan -**başqalarından keçinən:** sortuğ. otlağçı. tüfeyli. müfdəxor.

başqalaşar **-sevgilər uçurkən başqalaşar**, qonurkən daşqalaşır.

başqalaşım dəğişiklik. dəğişlik. təğyir. təhəvvül.

başqalaşmaq **başqaşımlaşmaq.** dəğişmək. dəğişginmək.

başqalaşmaq dəğişmək. **-**adamda belə **başqalaşarmış**. -çağda **başqalaşdı,** adamlarda.

-çox başqalaşmaq: çox dəğişmək. belə bir cür olmaq. -keçən ildən o **çox dəğişmiş**, başqalaşmış, belə bir cür olmuş.

başqalaşmaq özündən çıxmaq. -kişi keçsə başa başqalaşır.

başqalmaq **1**.**başğalmaq**. zuhur edmək. **1**.təşəbbüs edmək. iqdam edmək.

başqaltıran **başqaldıran**. çalqac (> **sərkeş**(fars)). qafa tutan. itaət edməyən.

başqamal (**baş** + **qamal**: örtük). başötüyü.

başqamat şəhamətli. cürətli. cəsarətli.

başqan **asbaşqan**. ikinci başqan (müdür).

başqan **başğan. 1**. sərdar. -budun **başğanı**. **1**. yekə balığ.

başqan başlığ. rəis. -**başlığın** iki balasından bir yalğav **(**təmbəl**)** çıxır.

başqan **-**bulaq **başdan bulanıq**.

başqanmaq başa başa (hər başa) (başlar ara) ayrılmaq. > bəxş olunmaq.

başqar (başda olan). **1**. müdür. -iş **başqarı**. **1**.hükmran. -yurd **başqarı**: yurd hükmran. **1**. hakim. rəis. müdür. naziri kull. **1**. hər başa (başlar ara) bölən. > bəxş edən. başı tutan. hakim.

başqar **başqarma**. fikri məşquliyyət. -**başqarım** çoxdur.

başqar qılavuz. rahnəma.

başqaraçılıq **başqaralıq**. komandanlıq.

başqaralıq **başqaraçılıq**. komandanlıq.

başqarış qılavuzluq, rahnəmalıq edmə.

başqarlıq hakimlik. hikumət. rəislik. riyasət. müdürlük. müdiriyyət.

başqarlıq qılavuzluq. rahnəmalıq.

başqarma baş şö'bə. mərkəzi şö'bə.

başqarma **başqar.** fikri məşquliyyət. -**başqarım** çoxdur.

başqarma department. bəxş. şö'bə. dayirə. hovzə.

başqarmaq **1**. başçılıq edmək. yürütmək. yeritmək. **1**. hakimlik, rəislik, müdürlük edmək. **1**. hər başa (başlar ara) bölmək. > bəxş edmək. **1**. müdürlük edmək. hükmranlıq edmək.

başqarul **1**. (qoşunda). ön **(**müqəddəm**)** cibhə. avanqard. **1**. baş komandan. rəisi küll. fərmandehi kull.

başqasın **-başqasın itmədən**, kəndivə güvən!.

başqasın -**ged başqasın qandır:** börküvü dinlət. börküvə anlat. boşuna danışma.

başqasın -**itginin ağrısı başqasın** tapınca sürər.

başqasın -itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə **başqasın tapıncaqdır**.

başqasın -öz işimin bir qılın, **dəğişmərəm min qılına başqasın** (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm)..
-**başqasın boşla**, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

başqasına -**güman olmasın başqasına**, kimsə yığmaz yükü daşqasına.

başqasınlanmaq **1**. başqasına oxşayış istəmək. 2. başqalıq, dəğişginlik duyqusu keçirmək.

başqaşımlaşmaq başqalaşmaq. dəğişmək. dəğişginmək.

başqat sınğın. mətin. vüqarlı. ağırbaşlı.

başqata -könül bir olsun, **dil başqada olar**.

başqatamaq **başqadamaq**. **başdamaq**. ayırmaq. (> baz (fars). baz kərdən (fars)).

başqatıc **1**. başqatma. məşquliyyət. **1**. **baştaxıc**. çözümü güc olan nərsə.

başqatma başqatıc. məşquliyyət.

başqatma başotarı. məşquliyyət.

başqənt **başkənd**. başqala.

başqənt **başkənd. başkət.** araqala. paytəxt.

başqət **başkənd.** araqala. paytəxt.

başqı birinci. əvvəlin. -**başqı** söz: birinci söz. -**başqı** iş: birinci iş. -**başqı** qala: birinci şəhər. -**başqı** tapıntı: birinci kəşf. -el **başqıları**: xalq birinciləri. -bir konuda **başqılar:** ən öndə gedənlər. pişkisvətlər.

başqılar ən öndə gedənlər. bir konuda **başqılar:** pişkisvətlər.

başqıları birinciləri. -**el başqıları**: xalq birinciləri.

başqın **başğın**. hər nəyin irisi.

başqirəc **başgirəc. başgirəsi.** tüytutuc. tükgirəc. tükgirəsi.

başqirəsi **başgirəsi. başgirəc.** tüytutuc. tükgirəc. tükgirəsi.

başqırmaq bükmək. qabağın almaq. qabağlamaq. ətəkləmək. önəkləmək. önləmək. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq.

başqol haravul. cilovdar. avanqard.

başqonaq **başqonağ**. **başoda**. bir yerin ən önəmli, böyük olan otağı.

başqöt -**başgöt qalmış**: çalamçaş.

başqöt **başgöt**. ağzayağ (**< ağız ayağ**).

başqsına **başıqa**. ayrısına. özgəsinə. -**başıqa dəğişli**: başqasına mərbut olan.

başqur nərsə ilə tutununmaq. məşquliyyət.

başqurqan **başqurğan**. baş rəhbər. başöndər. böyük lider.

başqurquçu **1**.**başqurğuçu**. müəssis. tə'sis edən.**1.**süpervayzır.

başqurnmaq tutununmmaq. məşqul olmaq. -öz işinlə **başqur**.

başqut şö'bə.

başqün **başgün**. keçən gün. düngün. dünən.

başla **başda.** -**sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..
-yaşam sürər, durar deyil, **gerini daşla, yenidən başla**..
-göz bir yaşqa durur, **başla könül ara**. (**yaşqa**: tutu. pərdə).

başla -**başla** başçı olursa pozuq.

başla -**başla ürək birləşir**, sevincdən, güvən yaradır. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).
-ortalamdan düşəri pay yaşımız, **qolla, başla, içimizlə yaşırız**. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

başla -daşa söykən, **başla öğrən. (öğrən**: **örgən**). (hər işdə bilik, yaraq gərəkir).

başla -**gövrə başla görür**, qarrı yaşla. (gövdə başı güdür, yaşlı gəncdən gözlür). (başın dəğəri, yaşlının sılağı, sayqısı, hörməti danılmaz).

başlabki **başdabki**. ilkin. birinci. -**başlabki** seviş: ilkin eşq.

başlac başlatı. başatı. birinci. ilkin. girşic. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə).

başlağaymaq yendən başlamaq.

başlaq **1**. **başnağ**. > **başqah**(fars). sərdə. sərət. saray. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**. **1. boşlaq**. başıboş. ötrük. azad. -**başlaq** el. -**başlaq** heyvan. -**başlaq** ılxı.

başlalıq **başdalıq**. **1**. > padşahlıq. **1**. başçılıq. -**başlalıq** edən: qılavuzluq edən.

başlam başlangıç. baş qısım. giriş.

başlama -**başdan işi başlama**, başladınsa boşlama.

başlama girişiv.

başlama **-işə başlama çağı:** minik**.** (# **dinik**: işi bıraxma çağı).

başlamaq **1**. (qazma, kərki) saplamaq. sap taxmaq. -**qazma başlamaq**. -qazmanı başlasan qızıldanda, gedib gəvən dibi eşər. (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi). **1.** tutunmaq. (# **bitinmək**). -**tutun!**: başla!. -**tutunmadan**: başlamadan. -**tutunun**: başlayın. -**tutunan**

gedmiş, **tutunmayan** batmış: başlayan gedmiş. başlamayan batmış. -**tutunması bitinməsi** bir oldu.

başlamaq **1**. **(l <> d) başdamaq**. **1**. +**başlamaq**: +vermək. -gülə: **başladı**: gülə **verdi**. **1**. açışmaq yola. düşmək. **1**.giriş yapmaq. -o **qolqoyan işi**, bitirər..
-yönəlməyə başlamaq: sarmaq. sarığmaq. -sayrı (kəsəl) kötüyə sarmış. -gündən günə arda sarır. -günortadan günbatıya **sardı** gün. -hava tutulmağa **sarığdır**..
-**işə başlamaq**: açılmaq. -tükanlar **açılmadan**.

başlamaq **baş alamaq.** tutmaq. (# **boşlamaq**. bıraxmaq. ötürmək).
-işə başlamaq: minikmək**.** (# **dinikmək**: işi bıraxmaq).

başlamaq -**başıdan başlamaq:** başdan başlamaq.

başlamaq -**dincliyə başlamaq:** dinəcmək. ürəgi düşüşmə. ürəgi köşəşmək.

başlamaq duruşmaq**.** durcumaq. -işə **duruşun**.

başlamaq **-tezdən başlamaq:** ertələmək**. -**yubatmayıb tezə salmaq. -uğur işi **ertələsən** yeğ durur: xeyir işi yubatmasan yaxcıdır.

başlamaqamız **başlamağamız. başlaşımız. -**hardan **başlaşımız** gərək. (hardan **başlamağamız** şımız gərək).

başlamaqın **başlamağın!.** başlab verməyin.

başlamış **-yeni başlamış:** ağız. xam. naşı. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi. -**ağız** işçi. -**ağuzsan** çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var).

başlamıyan **-yaşlıqda iş başlamıyan**, yaşlılıqda sovruq olar. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).

başlanqıc **başlanğıc. 1**. mənşə. atıq. **1**. atıq**. -**gün **atığından** tüşə dək. **1**. açuz. ağuz. ağız. giriş. açılış. **1**. ağnağız. ağnağaz. (ərəfə). -bayram **ağnağızında**. -işlərin tutma **ağnağızında** (tuta tutmasında), buda gəldi bizi tapdı. **ağnağızında**. **1**. oluş. buluş. ilkiş. qaynaq. **1**. aşnuq. **1**. açış. giriş. **1**. başlaş..
-**hər nəyin başlanqıc bölümü:** qaşdal. açdal..
-bir başlanqıcın giriş bölümü: alap (< **al**: ön).

başlanqıc -**hər nəyin ilkəni, başlanqıcı:** irtə. ertə.

başlanqıc ilki baş.

başlanqıcıdır -özündən qaçmaq, 'öz' dəğişmənin **başlanqıcıdır**.

başlanmaq **1**. üz tutmaq. axışmaq. -gəlirsə yaz yaşranarc qoyun dağa **başlanar. 1.** başaqlanmaq.

başlanmaq baş almaq. üz tutmaq. bettəlmək. bet almaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.

başlanmaq oluşmaq. buluşmaq. ilkəşmək.

başlar **1**. alıb. bəri. e'tibarən. -bugündən **alıb**. **1**. **başla**. **(l <> d) başdar**. **başda**. **(< başlamaq)**. başlayan. başçılıq edən. qılavuz. rəhbər. -el **başdası**. -iş **başdası**: iş yönətən.

başlar çoxlar. çox şəxslər. -**başlar** gəlib gedib, genə dünya yerindədir. (umud qırma evrəndən, köçürsəndə, əkdiyin yerindədir, yaşam sürür, kişi çağiylə yürür).
-tüm qüllərdən yaz olmaz, **bir gül ilə yaz başlar**. (**başlar**: gəlir).
-sevdaların çoxu **güllə başlar**, tikana bitər.
-təki sev, **yaşam başlar**.
-**çoxlu başlar yuvardı**, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.
-**üz gözəlliyi, başlar alır**, iç gözəlliyi, könlə yatır.
-yaşam **soluqla başlar**, soluqla solar.

başlar -tırpanlar pıçaqlar, sopalar taşlar, **hücuma başlar**.

başlar -**ulu başlar**, kiçi işlər.

başlarıntan -**ilki başlarından**: lap uşaqlığından.

başlasan -**qazmanı başlasan qızıldanda**, gedib gəvən dibi eşər (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

başlaş başlanqıc. çıxış. əvvəl. ibtida. ağaz. nəxust.

başlaşımız **başlamağamız. -**hardan **başlaşımız** gərək. (hardan **başlamağamız** şımız gərək).

başlatı **başatı**. **1**. birinci. ilkin. girşic. başlac. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə). **1**. birincik. biricik. ibtidaən. əvvəla. əvvələn. -**başatı** söyləyəlim ki. -**başatı**, siz deyən mən değiliəm. -**başlatı**, siz niyə geddiz ora. **1**. ilkəl. ilksəl. ilkin. birincil. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.

başlatın **başladın.**-yola çıxdın, yaraqlı, **iş başladın, ayaqlı**.(**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

başlatınsa -başdan işi başlama, **başladınsa boşlama**.

başlayan **{**başda oturan**.** iş, nərsəni aparan, qılavuzluq edən}. hakim. hükmran. fərmandeh. -ölkə **başlayanı**. -qoşun **başlayan**.

başlayan tutunan. əzmkar. təşəbbüskar. müsəmməm. -**başlayan almış**, başlamıyan qalmış (**tutunan** gedmiş, tutunmayan batmış).

başlayan -**yeni başlayan**: ayaqlanan yeni başlayan.

başlayın -kim olduğuzu, olduğuz yerdən başlayın.

başlayış ayvarış. ağız. -qara gecə **ayvarışından** bəllənir.

başlı **1**.ən önəmli. -**başlı** sözün nə. **1**. təpəli. ağıllı**..**
-başlı çivi, **mıx**: büklü..
-**iki başlı**: çatqal. -**çatqal** işlər..
-**yumşaq başlı**: yoşaq**..**
-başlı baratlı: yerli dibli**..**
-yaşlı başlı: bilikli qoca.

başlı ağıllı. -**başlı ara**, söz dinlə, dibsiz bulsan, söy dinlə! (**söy**: söyüş)..
-tamrıq duran kişidə, damızlarda güc alır, **başlı olan kişidə damızlardan**, tüv alır. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət)..
-tanrım sana bir dilək, toprağımı yaşlı qıl, **yaşlılarım başlı qıl**. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

başlı -**başlı igid elə yetirir**, başsız igid, elin itirir.

başlı -**baylı başlı**: saylı sağlı kişi..
-dənək, iki daşlı, **sevgi, iki başlı**. (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır. (sevgi daşı, təkcə başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz).

başlı -qondara, gön ayaqqabı altına, dabanına **çalınan üç başlı, enli çivi**: qadalqa. qazalqa.

başlı muxtar.

başlı -başı olan kəllə gələr, **başlı olan düşünər**.

başlıq 1. boyunadək enən börkə başlıq deyirdik. **1.** səranə.

başlıq **1**.titr. **1**. ünvan. -öylə işə böylə **başlıq** yaraşmaz. **1**. haqq. həqq. -buda sizin **başlığız**. **1**. ad. **1**. ləqəb. **1**. sər lövhə. **1**. bir iş, görəv, tutuğ, vəzifə dərcəsi, rütbəsi adı. -siz nə **başlıqla** qoşunda çalışırdız. **1**. giriş. ərəfə. **1**. mənşə'. **1**. ana oy, fikir. **1**. qonu. **1**. başama. yaşama. yaşmaq. başörtüyü. çərqət. çatrağ. **1. başıqlıq.** başla bağlı olan nərsə. **1.** komandan. rəis.**1**.müdürlük. müdiriyyət. riyasət. -**başlıq boş**: müdürlük boşdur. müdiriyyət boşdur. -evin **başlığı** kimə baxır. evin müdürlüyü kimə mərbutdur.
-saçın ağlığı yaşlıq göstərir, başlıq yox.
-**boşluğa başlıq edmək**.

başlıq **başlığ**. **1**. **qalın**. anamal. kapital. sərmaya.**1**. **qalın**. oğlanın qız evinə verdiyi para, mal.**1**.rəis. **1**.xisusi. -sizə **başlıq** sözüm var. **1**. şəxsi. -**başlıq** ev. **1**. ağalıq. məsul məqamlar. -**başlığa** yaz. **1**. ünvan. titr. **1**. baş. patron. -**1**. başçağ. **1**. açar. önüt. öndə. ərəfə. nərsənin açılşına, başlamasına yaxın çağ, yaxud başlamasının ilkin atdımları. **1**. **başlığ**. başqan. sədr. sədir. rəis. -**başlığın** iki balasından bir yalğav **(**təmbəl**)** çıxır. **1**. börk. şapqa. **1**. qapuç. bir geyimə tikili olan üst örtüyü. -**qapuç** manto. **1**. qılavuz. rəhbər. **1**. rəhbər. **1**. şəxsi. -**başlıq** sorular el içrə açılmaz. **1**. başdaki. ən əsasi. -bu günün **başlıq** sorusu. **1**. süt parası.**1**. bir kəsə öz (məxsus) olan nərsə. özlük. şəxsi.**.**
-boru kimi nərsələrin qorucu başlığı: qapuç. kulahək..
-**başlıq** ilgilər üzrə: şəxsi munasibətlər zəminində..
-**başlıq ev**: özev. özlük ev. şəxsi ev.

başlıq titr.-ana **başlıq,** bala **başlıq**: böyük, kiçik titr.

başlıqı **başlığı**.müdürlüyü. -evin **başlığı** kimə baxır. (evin müdürlüyü kimə mərbutdur).

başlıqları -salıq başı: xəbər **başlıqları** (sər xətləri): salıq başı.

başlılar **-**evrəni hovalara sürür, **başlılar kəlləbaş yürür**. (**hovalar**: axmaqlar).

başlılar -ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

başlılarta **-**börklülərdə baş yox, **başlılarda börk**.

başlın **baştın**. yemiş. bar. mivə. meyvə.

başlır -kimlillik, **olduğuz yerdən başlır**.

başlıyalım -ilkin özümüzdən, evimizdən, dosdumuzdan başlıyalım.

başma baş başa baş.

başmaq **1**. eduk. yertuq. (yerimədə işlənən arca, vəsilə). **1**. qonça. ayağqab. -iki ayağın bir **qonçaya** soxmaq.

başmaq **basmaq.** başaq. basaq. ötük.
-**başmaq** tayları kimi, birbirinə tutuzlular. (**tutuzlular**: bəfalılar).
-**çalxoy başmaq**. **çalxanan.** loş. şol.

başmaq ayaq geyim. ayaqqab.

başmaqa **-**iki ayaq sığmaz, **bir başmağa təpincə**. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına).

başmaqçı ayağçı. (başmaq güdücüsü. başmaq cütləyən).

başmaqçı edikçi. ötükçu. kövüşçü. kəffaş.

başmaqı **-ayağaltı başmağı :** çapağ**.**
-**ayaqaltı başmağı:** şapaq. çapaq.
-**yunaq başmağı**: hamam başmağı: çapağ**.** (ağacdan olmuş).

başmaqını -çox gəzən başmaqını, çox işliyən gərəcini, geyəcini, çox anqıran torbasını tez yırtar.

başmaqun -ayağun görən, yolun görən **başmağun**.

başmal sərmaya.

başmatan **-**biri başdan ucalır, biri başmadan!.

başna **başına**. müstəqill. -**başına** ölkə.

başna **başun**. **1**. qullə. -bu dağın neçə **başunu** var. -uca **başunlar**: hündür qullələr. **1**. nəhayət. -**başunda** gəlib çıxdı. -**başuna** dək. -**başunı**: nəhayəti. **başuni** böyük: nəhayət yekə. -işlərin **başuna** bax, qələm qaşın yaşın. **1**. həddəksər. -**başunı**: həddəksəri. -bu mal **başuni** neçiyə çıxar: -o hər nəyin **başnasın** istir: həddəksərin.

başna **-**din soludan aran, **başna qadasın arar**. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

başnaq **başnağ**. (xodrə'y).

başnaq **başnağ**. **başlaq**. > **başqah**(fars). sərdə. sərət. saray. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**.

başnaq qeyri müsəlləh. əli yalın.

başnaqlıq **başnağlıq**. (xodrə'ylik).

başnalıq **başınalıq**. müstəqillilik.

başnı **aşnı**. öncə. daha öncə.

başnıki **aşnıki.** öncəki. ilkin. əvvəlki.

başota **başoda**. **başqonağ**. bir yerin ən önəmli, böyük olan otağı.

başota **başoda**. tənəbi. qonağ otağı.

başotarı başqatma. məşquliyyət.

başölqə **başölkə**. müstəmləkəçi devlət.

başöntər **başöndər**. baş rəhbər. başqurğan. böyük lider.

başörtüsü kalağayı. çalayağı.

başörtüsü peştəmal. baştamal. çəktən. çəktin. çəkin. keştən. keştin. keşin. qaprı.

başörtüyü başama. başlıq. yaşama. yaşmaq. çərqət. çatrağ.

başsaqı **başsağı**. təsəlli. tə'ziyə.

başsalıv **baş salıv**. **1**. özətlər. xəbərlərin qıssası. xulaseyi əxbar. **1**. baş titr. əsl titr.

başsalmaq **baş salmaq**. baş kəsmək. zibh etmək.

başsarıq burxan. molla. malla.

başsıra öngə. qoşunun, səfin başı.

başsız (başlanqıc). soysuz.-**soysuz sonsuz:** başsız dibsiz.**.**
-başsız gövdə boş qalar.

başsız -başlı igid elə yetirir, **başsız igid, elin itirir**..
-**başsız könül**, durmadan yürür.{könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur)}. (həvəsə, bəsdi yoxdur)

başsız dəlicə. dəlcə. ağılsız.
-balığ başsız, bağ bildəsiz salınmaz. (**balığ**: şəhər. ölkə). (**bildəsiz: bələtsiz**: bilgisiz. mə'lumatsız).

başsız **-**dilsiz baş, **başsız gövdə**.

başsız -sonsuz olan yol batsın, **başsız duran el batsın**. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın).

başsız -**başsız** elin karvançısı çox olar.

başsızlıq **-**kimsəni küçümsəmək, **başsızlıq**, büyütsəmək qorxaqlıqdır.

başta **-**ata maldan kar çıxmaz, **başda baxtın olmasa**!.

-başda baş. (başdı, daşdı, aşdır). (kişiyə ilkin baş, qoraq topraq, var yemək gərəkdir)**.**

-yukar başda: törüdə. töridə.

başta -**baş var** düşür dara, **başda var** çəkilir dara.

başta **başda**. **1**. axırda. (**baş:** axır). **1**. başatıda. əvvəldə. -**başatıda** demişkən. **1.** ilkin. əvvəl. -**başda**, pisi ayır yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).**1.bassa**. birdən. iti. yeyin. tüt. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.
-başda dursa bir alçaq, dağar gedər, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).
-gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz **başda huş**, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).
-bilən başda , bilməyən gorda.
-ilk başda:qədim əyyamda.

başta **başda**. **1**. alğı (< **al**: ön). biriş. giriş. müqəddimə. **1**. aşnu.

başta **başda. 1**. **başla. -sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..
-dinclik, **başda yaransın**, könlə insin!..
-**sevgisiz başda**, düşüncə yurd salmaz!.

başta **başda**. -könül saysana (hesab kitab) bilməz, **başda tutduğun verməz**.

başta -**izingə qoymasın başda olan kişi**, əlindən gəlirsə, kəndi qılsın işi. (mirasa qoymasın, ağlı başında olan kişi, .). (izingi yeyər izingəni, qoymaz qala izingiyə: varis mirası yeyərdə, öz varisinə, nərsə qoymaz).

başta -qocalıq yaşda olsun, başda olmasın

baştabki **başdabki**. **başlabki**. ilkin. birinci. -**başlabki** seviş: ilkin eşq.

baştaq **başdağ**. xudmuxtar.

baştaq **başdak**. **1**. tacdar. -**başdak** atalarımızdan. **1**. ödül qazanmış kimsə. -**başdaklar** sırası. -**başdak qoşucu**: məliküşşüəra. **1**. **baştağ**. rəhbər. müdür. -yol **baştağ**. -iş **baştağ**.

baştaq **başdaq** > **padşah**.

baştaqar **başdağar**. başdamal. anamal. kapital.

baştaqi **başdaki**. başlıq. əsasi. -bu günün **başlıq** sorusu.

baştaqi **baştaki.** baştınğı. ilk. birinci.

baştaqıc **baştaxıc**. **başqatıc**. çözümü güc olan nərsə.

baştaqlıq **başdağlıq**. müstəqillik. (# **başbağlıq**. müstə'mərəlik). -**başdağlıq** uğrunda savaş.

baştaqlıq **-**can sağlıq, başdaqlıq.

baştal **başdal**.baş sutun.

baştalıq **başdalıq**. **başlalıq**. **1**. > padşahlıq. **1**. başçılıq. -**başlalıq** edən: qılavuzluq edən.

baştalıq **başdalıq**. hakimiyyət. hikumət.

baştalıq **baştağlıq**. rəhbərlik. müdürlük.

baştamaq **başdamaq (d <> l) başlamaq**.

baştamaq **başdamaq**. **başqadamaq**. ayırmaq. (> baz (fars). baz kərdən (fars)).

baştamal **başdamal**. başdağar. anamal. kapital.

baştan **-baş başdan üstün**. (bilik bilikdən üstün)..
-**beteri vear:-**əldən çolaq, qoldan sınıq, axsaq ayaq, **başdan sapaq**, quşqun ürək..
-balıq başdan qoxar. (**balıq**: > bəlx. ölkə. şəhər). (toplumun alt orta qatlarında nə var ki). (ölkə başdan pozular)..
-biri başdan ucalır, biri başmadan!.

baştan **başdan. 1**. tazaşdan. yeni başdan. yenidən. genədən. du barə. mücəddədən. **1**. yuxardan. üsdən..
-**taştan başdan tüstü çıxar**, daşdan yox..
-**başdan yağar**, ayağ islanar..
-**başdan aşan var olsun**, qada balan daş olsun..
-**korqa maldan olsun, başdan yok**. (**korqa**: zərər)..
-**başdan işi başlama**, başladınsa boşlama..
-**başdan eləmək:** rədd edmək. sovsalamaq..
-**yeni başdan**: yenidən. başdan**.** tazaşdan. genədən. du barə. mücəddədən.

baştan **başdan.** -**balıq başdan şişər**, yox quyruğundan, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).
-**başdan ayağa bütün geyim, bir gedən** : tutşu. (sərhəm).
-**başdan savar:** atar qaçar.
-**ilk başdan**: lap başdan.

baştan **başdan.** -**başdan eləmək**: baş qaçırmaq. burcutmaq -**burcutmadan** işə qol çəkdi. -**burcutmağın** nə anlamı var, diyeydin bir başa, istəməm artıq..
-**başdan keçməz**, başa gəlməsin!.(**başdan keçməz**: xiyala gəlməz. ağla sığmaz).

baştan **başdan. başıdan.** -**başdan başlamaq:** başıdan başlamaq.

baştan **başdan**: axırdan. (**baş:** axır).
-**su başdan ötmüş**: iş işdən keçmiş.
-**başdan** başa: (**baş:** axır). **başdan sona**: **başdan** ayağa: boya boy. başa baş. əvvəldən axıra.

baştan **-bizdə soru 'başdan'** köçüb, börkə çöküb.

-könül başdan, baş könüldən su içsin. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq).

baştan **-min yaxşılıq aşar başdan**, bir yamanlıq yadınca. (**yadınca**: yaddan çıxınca).

baştan **başdan**. ağıldan. -kin imandan, acığ başdan edər.

baştanaşa **başdanaşa**. ağla sığmaz. aşabaşı. atabaşı. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş.

baştar **biştər**. **biçdər**. oraq. orqaq$_{ka}$.

baştaş **-başdaş olanın** dəğər gündə daşqa başı. (**daşqa:** daşa. daşə).

baştaşı **baş daşı**. baş daşı. sal.

baştaşında **başdaşında**. sindaşında. qəbirdaşında. **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə).

baştata **başdada**.-bilik yaşdada var, **başdada**. (yaşın az çoxluğu biliyi etgiliyə bilər)

baştavac hava parası. sərqıfl.

baştay (başlı**)**. bilgin. danişmənd.

baştı **-başdı**, daşdı, aşdır. (kişiyə ilkin baş, qoraq topraq, var yemək gərəkdir). (başda baş).

baştıq sərlövhə.

baştıq **başdıq. paşdıq**. rəis. müdür.

baştın **1**. özgün. bikr. bədii. əsil. orijinal. **1**.mütəşəxxis. **1**. hər nəyin başı. başda olan. **1**.(ağazin. tühaf. qərib). **1**.ilkin. əsli. -**baştın yasma**: əsli nusxə.**1**.

baştın **başlın**. yemiş. bar. mivə. meyvə.

baştınqı **baştınğı**. baştaki. ilk. birinci.

baştır **başdır.**-harada aşdır, **orada başdır**.

baştır -dil daş deyil, **başdır**, dilin **daşıda başdır**. (**daşıda**: təməlidə)

baştutan önbaşı. unbaşı. sərkərdə.

baştutan sər pərəst.

baştutanlıq başçılıq.

baştutanlıq önbaşılıq. unbaşılıq. sərkərdəlik.

baştübən təpə taxlaq. kəlləmallaq. təpəsi üstə.

başuc **1**. (**baş uc**). baş tərəf. **1**. (**baş ucu**). yatıb otururkənkən yanında saxlanan, yatağ qolayında tutlan nərsə. -**başuc** kitabı. -**başuc** saatı. -gördüyün yuxuları **başucluğuna** yaz.

başuq **başuğ**. **başağa**. öndər.(pişəva. lider. sərdəstə. qaid. fərmandeh. rahnəma rəhbər).

başun **başna**. **1**. qullə. -bu dağın neçə **başunu** var. -uca **başunlar**: hündür qullələr. **1**. nəhayət. -**başunda** gəlib çıxdı. -**başuna** dək. -**başunı**: nəhayəti. **başuni** böyük: nəhayət yekə. -işlərin **başuna** bax, qələm qaşın yaşın. **1**. həddəksər. -**başunı**: həddəksəri. -bu mal **başuni** neçiyə çıxar: -o hər nəyin **başnasın** istir: həddəksərin.

başuva -gülgün qonşuva, **gəlsün başuva**.

başüstə **başüsdə**. **baş üsdə**. (yantı: -başız dursun gül üsdə).

başvuran muraciət edən.

başvurma dəğmə. yolux. öncədən qərarlaşmamış görüş, yolux.

başvurma yoruq.

başyaraq xisusi vəsayil.

başyazı düşük. (dəğişilməsinə güman edilməyən, inanılmayan).

başyazı salım.

başyazı yazqı. sərnivişt.

başyazısı -**başyazısı** yazılmır, qazılır.

başyazıvı **-**baş yazıvı kövün yazınla dəğiş. (**kövün**: könül) ('baş yazı' deyilən nə varsa tulla, könlündəkilər uyqulamağa, sağlamağa edin, çalış).

başyazman başkatib.

başyuqa **başyuğa**. **yuğça**. **yuça**. **yuğa**. qusl.

başyuqanmaq **başyuğanmaq**. **yuğanmaq**. qusl edmək.

başyumalı **baş yumalı**. **yuğası**. boynuna qusl düşmüş. qusl edməli. quslulu.

bat **1**. alət. **1**. dib (# **baş**:). -**başından** girib **batından** çıxdı.

bat **batu**. ürjan.

bat **bət**. iti.

bata **bada.** qayta. qata. başa. -bir **qata**. bir bada. bir başa. -bir **qata** içdi: bir bada içdi. bir **başa** içdi: bir **qata** içdi: -bir **qata** evə ged: bir başa ged.

batacaqdır -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

bataçıxmaq (batıb əli açığ (boş) qalmaq). boşaçıxmaq. vərşikəst, bankrot olmaq.

bataq **badaq**. (bacaq). ildik.

bataq **batağ**. **1**. **(batan**, sancan nərsə). qamış. saz. **1**. xətər. -**bataq!**: xətər!. -**bataqsız** yol yox, ağasız ev yox. -ağır **bataqlar** savmış. **1**. dehşət. -onun adın eşidib **batağa** düşdü. -**bataqlı** bir olay. **1**. qara, böhdan, iftira bazarı. -bu **bataqdan** kim ağ qurtaracaq. **1**. sıvaq. sıvar. palçıq. -**batağ** yer: palçıq yer. **1**. batılan, yenilən yer. şikəst meydanı. **1**. çıxmaz. -**ağır bataq**: çıxılması çox güc olan. **1**. (gəndab)..
-**bataq yer**: iş gücün axımı olmayan yer.

bataq **batağ**. palçıq.-**batağdada** qalarlar.

bataqalmaq bataqa, çıxmaza oturmaq.

bataqçı aldığı paranı töliyəməydiğan. bədxərc. velxəş. israfkar.

bataqınmaq **batağınmaq** vərşikəst olmaq.

bataqlamaq (**batdırmaq**). döğmək.

bataqlamaq **badaqlamaq**. ildikləmək.

bataqlıq **1**. **(batan**, sancan nərsənin olan yeri**)**. qamışlıq. sazlıq. **1**. zibillik. **1**. balçıqlıq. palçıqlıq.

bataqlıq **1**. kormalıq. çormalıq. korlan. çorlan. çökək. çökəlgə. **1**. cumuq. məxməsə. **1**. cumuqluq. çökütlük. vərşikəslik.**1.**qarqınmış. çıpıtınmış. çapıtınmış. lə'nətlənmiş.

bataqta **bataqda**. **batlaqda**. **-**doğuzu bataqda bas.

batalan **1**. döğüş alanı. qətlqah. **1**. döğüşçü. şampiyon. qəhrəman.

batamaq **badamaq**. bətəmək. bətləmək. bağdamaq. bağlamaq. -**badanmış** qolum, açılmaz yolum, axıdar gözüm, qanlı yaşın durmadan.

bataman batur. qəhrəman.

batamı **-**otalağı çor vurmaz, **acı badamı don vurmaz**.

ba̲tan **ba̲yan**.

batan -hərdən tapılıb, **gündə batan yar**.

batan qərq olan. sınan. şikəs yeyən. -**batan** yox. -**batan** gəmilərin çürük gövrələri.
-**gün batan**: gün yaşan.

batana **-batana yürmə**, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

batanaq dulbar (**dal**). məğriq.

batanq **batanğ**. dulban (**dal**). ğərb.

batar **1**. (batırmaq, yenmək gücü olan). qəhrəman. pəhləvan. **1**. batı. aşağ. günbatar. günbat. ğərb. baxtər. məğrib.

batar **-**ağır yük **barha** batar. (**barha**: barır. gəlir. bir gün).

batar günbatar. ğərb. məğrib.

batar itər**.-**uzansa söz, us batar, uzansa yol, **dos batar**. (**us**: ağıl). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..
-uzansa söz, us batar, **uzansa yol**, dos batar. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..
-gəzəyən ayaq təzəyə batar.

batar **-**kişinin sözü baldı bal. **atar batar** bir bənd oxuyun. tarım alqasın (atar batar: səhər axşam) (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)

batar **-**tərs çönəndə baxtlar, **gülcərədə tikən batar ayağa**, qışın günü ayran dolar çanağa. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

batar -yolsuz azar, **elsiz batar.**.
-yamanla oturan, yalana batar.

batar -**çıxar batar: çaxar baxar**. **çaxar qaçar**. yarar yatay. yağar yatay. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.
-göndəçisi, elçişi **alçalan el batar**, yüksələməz!.(**göndəçi**: xəbərçi. qazetəçi. jurnalist).

bataruq əzəmətli.

batası -**batası** dünya alar, biri yatar biri qalxar.

batası **-batası qonağ**, girir çıxmır. (batsın o qonağ ki, girir çıxmır).

batası **-**yaxşılığın gələsi, **yamanlığın batası**. (eyilik gələrisə, kötülü qaça düşər).

batası! quyğulası. quruyası.

batayatar **-**döndü oxu yolundan, **geddi qutu batayatar**. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).

batbax bədbəx.qutsuz. uğursuz.

batbaqlıq **bədbaxlıq**. **korbaxlıq**. kütaylıq.

batı -arxa**batı**: quzey**batı**.

batı batar. aşağ. günbatar. günbat. ğərb. baxtər. məğrib**..**

-güney batı yeli: bozyel. qızılyel.

batı ziyanı**. -**yaxı mənim, yağı sənin, batı mənim, butu sənin. (**yaxı**: əzabı) (**batı**:). (**butu:** bəhrəsi). -**batı** nə **butu** nə: zərəri nə, nəfi nə.

batıb **-batıb gedmək: batayatmaq**. -döndü oxu yolundan, geddi qutu **batayatar**: işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar. (**qutu**: baxtı).

batıc **badıc. badış. bağdıc**. dar bəst.

batıq **1**. cumuq. vərşikəst. **1**. cumuq. -**1**. **bəlik**. bulaşıq. **1**. mundar. **1**. kifir. **1**. kəsif. **1**. vərşikəstə. vərşikəs. bankırot. **1**. quytu. qaranlıq. qə'r. **1**. məğruq. qərq olmuş.

batıq **1**. qərq olmuş. -**batıq** yox: qərq olan yox. -**batıqlar**: qərq olmuşlar. **1.** bulanğır. bulay. mundar. kəsif. -**bulayus**: **bulay su**. -**bulay** kişi. kəsif kişi. **1.** gömük. gömülmüş. quylanmış.

batıq buldar. mundar.

batıqay **-**ər arvad savaşı, **batığay yeli**, gün düşər yatar. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar)**.**

batıqçı batıqların qulluğunda olan. batıqları qurtaran. qərq olamuş.

batıqraq **batığraq**. aşağıraq.

batımcan **badımcan**. **bağımcan**. bağlacan. patlıcan.

batımcana **badımcana .-**nəməniyə bəncir: -çor vurmuş **qara badımcana** .

batın -**batın almaq:** dözmək. muqavimət edmək.

batin **-zahir batin:** yaşıq daşıq. -**yaşıq daşığı** bu.

batınçı cumunçu. qəvvas. dalançı.

batınqı **batınkı**. cumunkı. batmış. cummuş. ğəriq. qərq olmuş.

batır **-**at yürüşdə, qurd yırtışda, ər gürəşdə, **batır savaşda.**.
-könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur). (həvəsə, bəsdi yoxdur) (başsız könül, durmadan yürür).

batır -**batır yavasız**, yara çarasız olmaz. (**batır yavasız**: igid çatmıyan yönsüz, eybsiz).

batır **baytur**. **batır**. dəlir. dilir. qoxmaz.

batır cesur. batur..
-tülkü **batır**: tülkü bəy.

batır çökür. dərinləşir. -ucalırsa dağ, **çökür** dərələr.

batır **-qalan geriyə batır**, yaşam yarına baxır.
-qaqırın utmaq, batır yaraşı. (**qaqır**: qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. acığ).

batır -qorxağı qovsan, **batır olar**.

batıran -gül kimi görünüb, **tikən batıran**, dos kimi görünüb, yılanca soxan.

batırar -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**

batırar **-**sevgidən qorun, sevdiyin sevgi batırar səni.
-**qayğı qalxsa kişi batırar**, su qalxsa qayığ.

batırar -itgi var yetgi artırar, **itgi var varlıq batırar**. (**itgi**: zərər. ziyan).

batırarta **-**işləyən bitirərdə, batırarda. (**bitirərdə**: qazanarda. aşlanarda).

batırı -**əmək batırı**. əmək qəhrəmanı. iş, zəhmət batırı.

batırır **-eşq kimin batırır**, kiminə yatır, kimin bulatır.

batırqa qəhrəman. şampiyon.

batırqay pəhləvan yalı.

batırlar **-at kəlləli batırlar**, səngərlərdə yatırlar. (**at kəlləli**: qorxmaz).

batırlarca qəhrəmanca. cəsurca.

batırlıq cəsarət.

batırlıq qəhrəmanlıq.

batırmaq **1**. **batrınmaq**. aldırmaq. sınmaq. şikəs yemək. təslim olmaq. -kim kimə **aldıracaq**. **1**. tübləmək. dibləmək. **1**. cumqurmaq. qərq edmək.

batırmaq **1**. təpirmək. yaşırmaq. yoşurmaq. gizlətmək. 2. ıslatmaq. -bunu kim boyuya **batırdı**.

batırmaq -qanına dişin batırmaq.

batırtı **batırdı.** sapdı: caydı. -işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

batırtmaq cumurtmaq. şikəs vermək.

batış **badıc. badış. bağdıc**. dar bəst.

batış cumuş. yaşış. -gün **cumuş**..
-**çıxış batış**: zihur iful.

batışlayan **bağışlayan**. payğaşan.

batqaq **batğaq**. bataq.

batqan **batğan**. mığmığa. ağcaqanad. ditdili. hünü. çivin. sivir. sivrisinek, tatarcıq. pəşə. -**qızıl batğan**. qurd sinəyi.

batqay (**bat+qay**) > **bahadur**. **batur**. cəsur.

batqı itgi. qoğuc. toxunc. çapa. şəpə. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. üzük. ziyan. zərər.

batqınlıq çonğqurluq. çökgünlük. qalığlıq. viranlıq.

batqur icraiyyə güc. yasaları uyqulayan hörgüt.

batlaq **<> baltaq**. **1**. çamırlıq. **1**. çuxurlan. uçurlan. **1**. cumaq. -**1**. ləm yəzrə' **(**daşlıq**)**.

batlaqta **batlaqda**. **bataqda**. **-**doğuzu bataqda bas.

batlaqtan -**batlaqdan gül** əsgik olmasın. {bu, bir çox anlamlı sözdür. biri -bataqlıqda sapıqlara yolağuz olan güllər. (**bataqlıqda:** gümrahlıqda) (sapıqlara: gümrahlara) (**yolağuz**: yol açan. yol göstərən)}

batlaqtır **batlaqdır**. yardı (<**yar**: uçurum). uçurumdur. **-**o sənə yar deyil**, yardı sənə**. (**yar**: dos. kömək).

batlı **badlı**. tovuq. yelli.

batlı **bətli**. iticə.

batma pox. təzək. -öküzün yemin dana **(**inək**)** batmasına yatır, bəylik düşündə görür.

batmaq **1**. aşmaq. yaşmaq. -gün **aşdı**, tün düşdü. **1**. **baymaq**. -günəş **baydı**: batdı. **1**. opınmaq. hopınmaq. dalmaq. -öz içinə **opınmaq**. **1**. bayumaq **(**günəş**)**. **1**. qarılmaq. bulaşmaq. qatıqmaq. **(# arılmaq:** təmizlənmək). **1**. cummaq. qərq olmaq. **1**. aşmaq. yaşmaq. keçib gedmək. gedib gözdən itmək. **1**. aldağınmaq. tələf olmaq. **1**. cummaq. boğulmaq. qərq olmaq. borca batmaq: boğulmaq. çökmək. münqəriz olmaq. **1**. çökmək. qərq olmaq. -duyqulara **çökmək**. -suya **çökmək**. **1**. sancılmaq. -iğnə **batmaq**: iğnə sancılmaq.

batmaq 1. balınmaq. -gül şehinə **balınıb**. **1**. bulaymaq. buldarmaq. mundar olmaq. **1.** cumlamaq. şumlamaq. çökmək.

batmaq **1.** girmək. cummaq. -hər nə **batılar**. (# **tapmaq**: üzə çıxmaq. basırılqanı, yasırılqanı, qapalanğanı, xafalanğanı üzə çıxarmaq -hər nə **tapılar**). **1**. **batmaq.** nərsənin içinə, cumuna girmək. (**tapmaq**: **təpmək**. nərsənin üzərinə, yönünə, üstünə düşmək, çarpmaq).
-**qıçına batmaq**: dinc yerdə duramamaq.

batmaq **baymaq**. -gün **baymışdı**..
-iştə kitosların işi bu, **tikən kimi gülə batmaq**, yılan kimi dosdu soxmaq..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

batmaq əzilmək. tutulmaq. -yağmura **əzilmək**: cimcilaq olmaq. -qıtlığa əzilmək: aclığa tutulmaq.

batmaq **-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. ölsərmək. ölmək. **batmaq**. yoxolmaq.

batmaq -**suya batıb gedmək**: **suya vurub gedmək**: yox olmaq.

batmaq tozmaq. toza gedmək. məhv olmaq. dağılmaq. nabud olmaq. -tüm varım **tozmuş.** uçmuş. çökmüş.

batmaqa -boş verərnlər, üz verərnlər, **batmağa yol sürənlər**. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.)**.**

batmama -**suya batmama üçün, boğulmamaq üçün geyilən geyim**: çökətə**.**

batmamaq **-**güvənci qorumaq üçün, yalan demə, **yalana batmamaq üçün**, güvən.

batman batur. güclü. pəhləvan. -**batur savaşda**, yürük yarışda.
-**batman otur**, yüngül dur. (bulut olsan yoldaş olar yel sənə). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təpräşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi)**.**

batman **-öz sözüvü batman tut**, yüngül otur, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

batmanı böyük ağramlı çəki birimi.-**evində batmanı görməz**, qonşuda oqqanı çəkməz. (**oqqa**: kiçi ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)**.**

batmasın **-**ayağına şiş, **dilinə tikən batmasın**.

batmasın **-**gözlə giləm, **gülə tikən batmasın**. (**giləm**: gözümün bəbəyi).

batmasın **-kim desə tikanı batmasın ələ**, koldan qızıl gülü qopara bilməz!.

batmatan -göy çökmədən, **yer batmadan**.

batmayaqdır -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

batmaz **-**gün doğmasa, **gün batmaz**, qoşun yatar, yov yatmaz. (**yov** : düşman)**.**

batmaz **-**pox yeməzin **çəmçəsi batmaz.**(pox eşmiyən dimdik niyə bələnir).

batmış **-**aldışma dözümə, dözümlə çalış, dözüb yatan, **yerə batmış**. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)**.**
-yıxılan qalxmış, **oturan batmış**.

batmış -**batmış elə yas tutulmaz**. gömük elik, yas görməz. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).

batmış cumunkı. batınkı. cummuş. ğəriq. qərq olmuş..

-adı batmış!:gözdən uzaq!. lə'nətlik.

batmış vərşikəstə.

-**çuxura batmış:** çuxanaq. çuxur. oytuq. -onun **çuxanaq** gözləri.

batmış -yıxılan qalxmış, **oturan batmış**.

batmışlar vərşikəstələr.

batnağın dulbarın (**dal**). gün batan çağı.

batnalı dulbalı (**dal**). ğərbi.

batov sınıb, yıxılıb, əzilən yer, qacar, orun, məqam. -burası bizim **batova** çöndü.

batraq **bayraq**. ucuna parça şırıqı, şırıqları, yaxud parça, saç, gön tikəsi kimi başqa nərsə taxılan sırıq. döğüşdə hançı qoldan olduğun bəlirdən tanıq, əlamət.

batrı -**oxuc batrı**: qələmi batrı.

batrınmaq **batırmaq**. aldırmaq. sınmaq. şikəs yemək. təslim olmaq. -kim kimə **aldıracaq**.

batruş **1**. sıvağ. suvağ. **1**. zığlı palçıqlı su. çalpanaq. ləcən. **1**. quytuş. qəliz. quyuq. bərk. (# **boş**). -**batruş aş**: suyun çəkib bərkimiş qoyuq aş.

batsın -dığıya qız verənin, anası **batsın**, ər verənin, atası **batsın**. (**dığıya**: ermənіyə)..

-bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı **devriləsi evrənim batsın**. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

batsın -durmuşu **bala batsın**. (yarqış sözü)..

-**sonsuz olan yol batsın**, başsız duran **el batsın**. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın).

batta **-qara toprağa batda**, alçaqlara alçalma. (**alçaqlara**: iğrənclərə. namətlərə).

battı **batdı**. -gün keçdi, kölgələndik kölgəmizdə, **gün batdı**, ayda yatdı, ölülər ölkəmizdə.

battı **batdı**. **-**ölkədə yalan yatdı, **kişi batdı**. (**yalan yatdı**: yalan var oldu).

battı **batdı.-kəşür olub yerə batdı**: yerkökü kimi yerə taxılmış.

battı **-**biləqəy başa çatdı, **bilməqəy yolda batdı**.

battı -**dözən batdı**, çalan qapdı. (dözmək ölümə soxar, çalıb işləmək düz yola qoyar)..
-başa düşən iş başardı, **başa düşməyən işdə batdı.** (**iş başarmaq**:işi bitirmək)

battın -ata maldan kar çıxmaz, **başda baxtın olmasa**!.

batu **bat**. ürjan.

batunmaq məftun olmaq

batur (yerə batıb düz duran). çadır dirəyi. əmud. sutun.

batur **1**. ağabəy. böyük qərdəş. dadaş. **1**. bataman. qəhrəman. **1**. pəhləvan. alpağan. albağ. **1**. **batqay** (**bat+qay**) > **bahadur**. cəsur. **1**. əzim.

batur **batır**. **baytur**. dəlir. dilir. qoxmaz.

batur batman. güclü. pəhləvan. -**batur savaşda**, yürük yarışda.

batur tovğac. cəsarətli.

batur -**elbatur**: milli qəhrəman.

baturluq yürək. cəsarət.

batursaq cəsarətli. qeyrətli.

batyatmaq **batayatmaq**. batıb gedmək. -döndü oxu yolundan, geddi qutu **batayatar**: işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar.

bavlu **bavul**. bağlı. dağarcıq. çanta. çəntə. -**bavulunda** nə var.

bavul **bağul**. çəmədan.

bavul **bavlu**. bağlı. dağarcıq. çanta. çəntə. -**bavulunda** nə var.

bavulçu **bağulçu**. çəmədançı.

bay -ac çapılar, **bay tapılar**. (parasız dağlı, paralı yağlı).

bay bol. kan. mə'dən. (# **kəm**: az. yüngül)..
-yemişi **bay** yerlər..
-**subay**: subəyi. subaşı. mirab.

bay **boy.** mə. bə. ba. şaşma ünləmi.

bay zəngin. dövlətli. varsıl.

bay dövlətli. -**bay cığay:** kasıb dövlətli. müstəmənd qəni. (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb). -könlü kimin olsa qali yox cığay**,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

baya **-**ölüm bir düşmür **yoxsula, baya**, birin yatağda tutur, birin dirir darağa.

baya saya. normal. **(**alışılmış**)**.

bayac sevindirici. şad edici.

bayaq bu ayaq. bu qabağ. -**bayaq** geddi.

bayaq öncək. əvvəlcə.

bayaqı -bayağı, sadə sözlər.

bayaqı **bayağı**. (**bayır**: açıqlıq. bolluq). nərsənin bollanmış, çoxalmış, yayılmışlıq durumu. çölə düşmüş. ələ ayağa düşmüş. -bu iş o dənli (o qədər) görüldü ki, artığ **bayağılaşdı**.

bayaqı **bayağı. 1**. aralıq**.** mə'mul. -qoy **aralıq** işlərimi görüm gəldim. -**aralıq** işlərindən baş açır ki. -**aralıq** gedirim (xərcim) çoxdur. **1**. geçən. -**bayağı** gün dedim. **1**. aran. orta. vəsət. -**aran** mal. **1**. çeğnəlmiş. **1**. bayıq. -**bayıq** davranış.**.**
-bayağı, **sıradan biri**, **kimsə**, **nərsə**: seşmə. saçıllı. **1**. **yayağı**. **sayağı**. **1**. aşlav**.** aşınıv. **1**. enik (**< enmək**). adi. alışılmış. gündəlik ki. -**enik** yaşam.**1**.ruhsuz. dadsız. məzəsiz. -**bayağı** yaşam. -**bayağı** durum.**1**.moddan düşmüş. əsgi. qədimi. öğrəşilmiş. -**bayağı** geyim.**1**.bədihi. bədiyi, yeni olmayan. -**bayağı** yazılar, qoşular. **1**. önəm daşı mayan. (naçiz). -**bayağı** bilgili. **1**.açıq saçıq. amiyanə. **1**.ruhsuz. dadsız. məzəsiz. -**bayağı** yaşam. -**bayağı** durum. -bayağı danışıq: bayağı dil. bayqa. arqo. **1**. sadə. tənik (qalın, buruşuq olmayan).

bayaqı **bayağı**. -**çox bayağı, dəğərsiz olan:** ötükdən alçaq.

bayaqıca **bayağuca**. bilinən, tanınan nərsədən, durumdan sözləşirkən deyilən bağlayıcı söz. olağu **(**olunan**)** kimi. **(**mə'muli**)**. -**bayağuca** danışma. -bu gün söz danışmadı, özüvü yığ, **bayağıca** danışma. -bizim toyumuzda **bayağıca (**hammı necə**)** keçdi. -axşam. -oda yaşamın sürüb gedmiş. -bizim kişi yaşamın sürməmiş.

bayaqılaşmaq bayağılaşmaq**. bayqurmaq.**

bayaqımaq **bayağımaq**.yavamaq. səfehləmək.

bayaqu -**bayağu il**: bildir. ötən il. keçən il.

bayal xoşal. şən. xurrəm. razi.

bayan **1**. bax > **bayvan**. **1**. **bayun**. **buyan**. **1**. iyi. burlağı **(**rəfdarı**)** işi, davranışı bəyliyə yarar, kişiliyə uyar olan. xeyri xah. **1**. mərhəmət. şəfəqət. **1**. səvab. -**buyan** işlərdən geri qalma. **1**. xan. varlı. **1**.**bayğan**. **bayğat**. baylı. barlı. varlı. zəngin. dövlətli. mürəffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil. **1**.şad. -**bayan üzlü**: şad. -bayan yırlar. -bayan günü. bayar günü. bayram günü. **1**. mehriban. lətif.**.**
-bayan günü: bayar günü. bayram günü.

bayan -**başbayan**: first lady.

bayan **batan**. -**günbayan**: günbatan.

bayar **1**. **boyar**. **(boy ər)**. soylu. əsilzadə. nəcibzadə. **1**. qutlu. -**bayar iş**: qutlu iş**.**.
-bayar günü: bayan günü. bayram günü.

bayarlar qutlular. qutqular.

bayarlatmaq bayarşatmaq. bəğənitmək. bəyənitmək.

bayarlı **bəğərli**. şad.

bayarlıq **bəğərlik**. şadlıq.

bayartay ağultay. görüşədək. xoşca qalın.

bayas **1**. köhnə. **1**.əntiqə. **1**.(> **bastani**). **1**. şad. (xursənd. məsrur. xoşal. müfərrəh. mübtəhəc).

bayasul məmnun qalmış.

bayat (**boyat**). **1**. qaqsıq. köhnə. köhən. **1**. işlətmə sürəsi **(**tarixi**)** keçmiş. **1**. bayğan (> **mehriban**). açıqlıq, rəhmət gətirən, verən. rahim. **1**. **boyat**. ilahi. qutsal. muqəddəs. tansuq. yəzdani. xudayi.

bayat yiprin. əsgi. -**yiprin çağda**: əsgi zamanda.

bayatı (**boyatı**). **1**. **(**işlətmə sürəsi **(**tarixi**)** keçmiş**)**. tarixi inqiza. -**1**. ertəki. əsgi. -**hər nəyin bayatı**, **köhnəlmişi**: ertəyin.

bayatı rəbbani.

bayatımaq köhnəmək. köhənmək. qursımaq.

bayatın bastani.

baybaq **baybağ**. toxun. qayın. mütməin. itminanlı. **1**. razi. məmnun.

bayçamaq istəyinə, aradığına çatmaq, yiyələnmək. kamyab olmaq.

bayı -**baylar bayı**: **bəylər bəyi**: bayman.

bayıbmaq varlanmaq. dövlətlənmək.

bayıq **1**. duzsuz. -**bayıq** qız. -**bayıq bayıq** danışma. **1**. dadsız duzsuz, məzəsiz yemək. -subaylığın **bayıq** yeməkləri. tohi. **1**. ruhsuz. **1**. bəsit. sadə. onqay. qolay. buruşuq olmayan. -bu çox **bayıq** sorudur. **1**. naşı. piyada. -işində **bayıq** kişilər. **1**. inanılır. işgilsiz. doğru. səmimi. -sevgisində **bayıq** qalmaq. -**bayıqca** söylədi üzünə. **1**. bayağı. -**bayıq** davranış. **1**. açıq. cıf. (zənəndə). -**bayıq** boya: gözə çarpan, iti boya. **1**. açıq. geniş. -**bayıq bayır**: gen ova. **1**. qara. azad. -**bayıq** bazar. -**bayıq** iş bazarı. **1**. riyasız. muxlis. sadiq. **1**. **baylan**. sırtıq. ədəbsiz. tərbiyətsiz. -**baylanın** biri **baylan**. **1.** layiq..
-**bayıq sayıq**: saçma sapan. hədərən pədərən.

bayıq **bayığ**. savab. səvab.

bayıqlanmaq bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. qırcanmaq. qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq.

bayıl -**bayıl bayıl: bayqın bayqın. mağıl mağıl**. **mayıl mayıl .** süzgün süzgün. -**mağıl mağıl baxmaq**: süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq.

bayılmaq **mayılmaq**. huşazmaq. huşdan gedmək.

bayılmaq -ösgürüb, ayılmaq, **osdurub bayılmaq**.

bayın **1**. bəylər. ağalar. ərkəklər. -**bayın** bölümü: ağalar özəl bölüm. **1**. sayqı olaraq bəylərə üzlənəndə söylənir. -**bayın bayan**: ağa xanım. **1**. heyran. **1**. xoş.

gülümsər. mütəbəssim. xoşhal. -**bayın baxış**: xoş baxış. -**bayın buraq**: xoş qoxu. **1**. xumar. neşəli.

bayınacaq şaşılacaq. -**bayınacaq** nərsə: şaşılacaq nərsə.

bayınlamaq **bayqınlamaq**. yeğniləmək. yengiləmək. yenikləmək. yüngülləmək. yüngülləmək. açılsamaq.

bayınlanmaq **bayqınlanmaq**. **bayışmaq**. **1**. **bağınlanmaq**. (əsən, axan nərsə). durqunlanmaq. durmaq. 2. başın, usun (huşun) itirmək. **1**. **bayıqlanmaq**. qırcanmaq. qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq.

bayınlanmaq bayqınlanmaq. bayışmaq. **bayıqlanmaq**. qırcanmaq. qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq.

bayınlıq xoşluq. gülümsərlik. mütəbəssimlik. xoşhallıq.

bayınmaq **1**. (< **bay**. **bəy**. **biq**). böyümək. **1**. axınmaq. uçunmaq. uçğunmaq. huşdan gedmək. **1**. itinişmək. özündən gedmək. huşun itirmək. -istidən **itinişdi**. **1**. bəyinmək. neşə, həzz almaq. sevinmək. keflənmək. bayram, cəşn tutmaq. qutlamaq. **1**. mat qalmaq. heyran qalmaq. -**bayınası** gözəl qız. **1**. ürəyi keçmək. özündən gedmək. -istidən **bayındı**. **1**. xoşlanmaq. kef eləmək. ləzzət aparmaq.

bayıntır **bayındır**. bayşad. avad. abad. mə'mur.

bayıntırlıq **bayındırlıq**. bayşadlıq. avadlıq. abadlıq. ümran.

bayır **1**. **bağır**. dağ bağrı. dağ ətəyi. açıqlıq. düzlük. **1**. boraz. bozağ. sökülməmiş, əkilməmiş topraq. **1**. **bayur**. varlı. barlı. dövlətli. sərvətli. **1**. say. çöl. **1**. ağlaq**.** aylaq. ıssız, boş yer. **1**. **(**bayvan. bayıran > biyaban**)**. çöl. dalay..
-**sayır bayır:** xəzə'bülat. çərənd pərənd. sərsəm. rəbtsiz, məntiqsiz nərsələr..
-**bayır bayır**: **bağır bağır**: bağırasına. çox iti, acı. -bibərlər ağzımı **bağır bağır** yaxıdı: yaxdı. -acılı, yergili sözlər kövrək bağrın, **bağır bağır** yandırdı..
-**orun bayır**: ev eşik. **1**. açra. açıqlıq.

bayır çal.çalan. çalanğ.

bayırca açıqca. bariz şəkildə.

bayırqaçıt darqaşayırd. ovbaş.

bayırlıq bayran. > biyaban.

bayırmaq **1**. (**bəy olmaq**). güclənmək. qudrətlənmək. **1**. **bayurmaq**. varlanmaq. barlanmaq. dövlətlənmək. sərvətlənmək.

bayırvan biyaban (< **bayır**). dəşt (< **dış**). çöl.

bayış **1**. **bağış**. **bayğaş**. buyurğan. burğan. adaq. ötünc. ötüş. xeyrat. ehsan. **1**. zənginləyiş. -**bayışqa** yardımçı qoşul.

bayış bayşanlıq. bayşatlıq. sevinc. sevinclik. şadlıq.

bayışmaq **bayınlanmaq**. **bayqınlanmaq**. **1**. **bağınlanmaq**. (əsən, axan nərsə). durqunlanmaq. durmaq. 2. başın, usun (huşun) itirmək. **1**. **bayıqlanmaq**. qırcanmaq. qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq.

bayışmaq sevinmək: şadllanmaq.

bayıtar **bayıdar**. huşdan aparan. bihuş edən.

bayıtmaq varlatmaq. varlandırmaq**. -böyüdüb bayıtmaq:** yekədib varlatmaq.

bayqa **1**. kiçik əğləncə topluğu. **1**.bayağı dil. bayağı danışıq. arqo.

bayqaç (**bayığa**, açığa vuran) bayqaş (bayığ qoyan. açığa qoyan). dedektiv. müfəttiş.

bayqal **1**. arasıra şəhirlər, ölkələr arası qurulan böyük bazarlıq. palanqu. panayır. **1**. baysal. şad. xoşnud. **1**.xoşbəxt. (# **qayqal**: bədbəxt).

bayqal **baykal.** axmaq. bayağı beyinli.

bayqalamaq bəygələtmək. zənginlətmək.

bayqalaşmaq **bayğalaşmaq**. tə'sirdən düşmək. etgiləməmək.

bayqalmaq **baysalmaq**. şadlanmaq. sevinmək. xoşnud olmaq.

bayqan **bayğan**. hakim. ərbab.

bayqan **bayğan**.**1**. **bayan**. **bayğat**. baylı. barlı. varlı. zəngin. dövlətli. müreffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil. **1**. şad. -yeddi gecə **bayğanlıq** toy qurdular. **1**. (> **mehriban**). bayat. açıqlıq, rəhmət gətirən, verən. rahim. **1**. valeh edici. **1**. dövlət. güc çoğası (çoğvası, mərkəzi).

bayqanlıq **bayğanlıq**. şadlıq. şadyanalıq. -yeddi gecə **bayğanlıq** toy qurdular.

bayqanmaq **bayğanmaq**. **bayğışmaq**. varlanmaq.

bayqaş **1.** (bayığ qoyan. açığa qoyan). bayqaç (**bayığa**, açığa vuran) dedektiv. müfəttiş. **1. bayğaş**. **bağış**. buyurğan. burğan. adaq. ötünc. ötüş. xeyrat. ehsan.

bayqat **bayğat**. **bayan**. **bayğan**. baylı. barlı. varlı. zəngin. dövlətli. müreffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil.

bayqəlmək **baygəlmək**. böygülmək. böyükmək. böykülmək. böyümək. yukalmaq.

bayqın -**bayqın bayqın. bayıl bayıl.mağıl mağıl**. **mayıl mayıl .** süzgün süzgün. -**mağıl mağıl baxmaq**: süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq.

bayqın **bayğın**. zənginin**. -**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**ardağlı**: dəğərli)**.**

bayqın -**bayqın bayqın: bayıl bayıl.mağıl mağıl**. **mayıl mayıl .** süzgün süzgün. -**mağıl mağıl baxmaq**: süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq.

bayqınlanmaq **bayınlanmaq**. **bayışmaq**. **1**. **bağınlanmaq**. (əsən, axan nərsə). durqunlanmaq. durmaq. 2. başın, usun (huşun) itirmək. **1**. **bayıqlanmaq**. qırcanmaq. qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq.

bayqışmaq **bayğışmaq**. **bayğanmaq**. varlanmaq.

bayqu -bayqu yürüncə, bayqu işlə. (**bayqu**: boşuna. havayı. müfdə) (işsiz dolaşmaqtansa, müfdə çalış).

bayqul bayğul varlı. -**toplumun bayğul (**varlı**) qatı**: yuxarı təbəqə. götrüm.

bayqurmaq **bayağılaşmaq.**

bayqurur **bayağılaşır.** -**bilik tükənməyən bayluqdur, sınanmasa bayqurur. (bayqurmaq**: bayağılaşmaq**).**

bayquş **vayquş**. **sayquş**. puhuquşu. xaraba quşu. ügi. ühi. uhu. pühü. {"üühü. püühüü" səsi çıxardığından bu adı almış}. korquş. korbağa quş. çökəv. çökov. çökəv. çökov. koruv. korav. koryapalaq. koruğu. koruvu. yapaqulaq. quqqumay. kələmama.

bayla (< **bay**). baha. qiymətli. giran.

baylaq **baylağ**. varkan. varlıq, dövlət yeri. kan. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən.

baylaq **baynaq**. **baymıq**. **1**. bayqoş. bayoş. maymaq. maynaq. baydalaq. bayınmış. bihuş. **1**. kənidini yığanmayan. kənidinə yiyələnəmiyən.

baylaqı **-**dil elitin, bayrağı, yurd elitin, **baylağı**. **{**hər elin (millətin) varlığını bəllətən(var olduğun tanıtan özəl, özgür bəlgə) sözü, savı, dilidir}. {hər elin (millətin) balyağı (balı yağı), kan dağarı, nəni devləti, yurdu, torprqıdır}.

baylan bayıq. sırtıq. ədəbsiz. tərbiyətsiz. -**baylanın** biri **baylan**.

baylanmaq **1**.şişinmək. **1**.neşələnmək. ləzzət almaq.

baylanmaq köklənmək >keflənmək. ləzzət almaq. -düşəli baylananlar var. (**düşəli**: havayi). -bu dünyada baylananlar var.

baylar -**baylar bayı**: **bəylər bəyi**: bayman.

baylatmaq zəngitmək. varlatmaq.

baylı **barlı**. **varlı**. bayan. bayğan. bayğat. zəngin. dövlətli. mürəffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil.

baylı -**baylı başlı**: saylı sağlı kişi.

baylıq **1**. xoşluq. kef. -puluz paraz xoşluğa, **baylığa** gedsin!..
-**baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi**: bayraq. baydaq. baytuğ.

baylıq -artıq baylıq, baş carpmaz. (çox sərvət qafa yarmaz, qırmaz. (artıq mal göz çıxarmaz).

baylıq **baylığ**. **1**. gənc. mə'dən. -**ast baylığ**: gizli gənc, mə'dən. **1**. sərvət. dövlət. **1**. **bəylik**. gənc. xəzinə. -dil **baylıq**. **1. bəylik**. muxdarlıq. azadlıq. -**dil baylığı**: dil azadlığı.

baylıq **baylığ**. -**çolaq baylığ, kor elgə**. (çolaq baylığın, devlətin, korda elgəsi olar).

baylıq baylıq. bəylik. **1**. devlətçilik. **-baylıq** qorqasız olmaz. (**baylıq:** devlətçilik**)**. (**qorqasız**: silahsız). **1.** devlət. **-yoxsula baylıq**, can sağlıq.
-**baylığ deyib güvənməqıl varıva**, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

baylıq hükmranlıq.

baylıq -**baylıq qazan elivə**, bilməm demək çox qolay. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)

baylıq -hər elin çıxarı **seçdiyi baylıq**. (**baylıq**: devlət)

baylıqı **baylığı**. varı yoxu. devləti. -söz kişinin baylığı.
-**ağız baylığı**: söz azadlığı.

baylıqı -**dil baylığı:** dil: söz xəzinəsi, varlığı.

baylıqı -dil bir elin, keçmişi, **baylığı** varlığı, ulamıdır. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır)**.**

bayluq mə'dən. sərvət.

bayluqdur -**bilik tükənməyən bayluqdur, sınanmasa bayqurur.**

baymaq **batmaq**. -gün **baymışdı**.

baymaq **batmaq**. -günəş **baydı**: batdı.

bayman baylar bayı. bəylər bəyi.

baymıq **baylaq**. **baynaq**. **1**. bayqoş. bayoş. maymaq. maynaq. baydalaq. bayınmış. bihuş. **1**. kənidini yığanmayan. kənidinə yiyələnəmiyən.

baynaq **baylaq**. **baymıq**. **1**. bayqoş. bayoş. maymaq. maynaq. baydalaq. bayınmış. bihuş. **1**. kənidini yığanmayan. kənidinə yiyələnəmiyən.

baynatmaq qənilətmək. varlatmaq. zəngitmək.

bayraq **batraq**. **1**. **(1**. < **bay**. **bəy**. **1**. < **bat**. **(**< **batmaq)**. **bas**. **(**< **basmaq))**. pərçəm. bürçəm. birçəm. bir baylığın, bəyliyin imi, simgəsi, göstərisi, nişanı. **(**dırapo**)**. **1**. sancaq. təmrən. nərsənin ucluğu, ucuna taxılan tikə. 3. sancaq. yönətlik. abratlıq. başqanlığ. paşalıq. şahlığ. padişahlığ. başdağlıq. başatlıq. salmalığ. qələm rov. **1**. **(**dik duran. istandard**)**. nimunə. nimunəvi. **1**. biçili. salımlı. salıqlı. rəsmi. **1**. sancaq. dalba. simbol. **1**. sancaq. pərçəm. ələm. **1**.yalaq. pərçəm. **1**. simbol. bulqa. **1**. yolağuz. rəhbər.

bayraq **batraq.** ucuna parça şırıqı, şırıqları, yaxud parça, saç, gön tikəsi kimi başqa nərsə taxılan sırıq. döğüşdə hançı qoldan olduğun bəlirdən tanıq, əlamət.
-**dilim bayraq**, topraq duraq.
-**{**aşmaz, uçmaz, yerə düşsə, beli sınmaz (tapmca) (bayraq)}.

bayraq **baydaq**. **baytuğ**. baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi.

bayraq -**bayraq kimi görkəmli**.

bayraq -əllər dursa sağ əldə, **bayraq qalar yerində**..
-**bayraqları bayraq edən**, düşüklərin qanıdır. (**düşüklərin**: şəhidlərin)..
-**türkün yoluna türkcəsi bayraq**, dilçi çalışa, işçiyə qayrağ. (**qayrağ**: qayrat).

bayraq -əlləri yellənsə **bayraq kimi**..
-**ağsa qızıl bayraq**, doğar qara topraq.(**qızıl bayraq**: günəş).

bayraqçı **1.** pişkisvət. **1**. bələdçi. **1**. (rahnəma. rəhbər). **1**. yayqaraçı. carçı.**1.**tuğçu. ələmçi. ələmdar.

bayraqı **-**dil elitin, **bayrağı**, yurd elitin, baylağı. **{**hər elin (millətin) varlığını bəllətən(var olduğun tanıtan özəl, özgür bəlgə) sözü, savı, dilidir}. {hər elin (millətin) balyağı (balı yağı), kan dağarı, nəni devləti, yurdu, torprqıdır}.

bayraqı -ərkdən düşməz, **yıxılmaz bayrağı**. (**ərk:** qudrət).

bayraqız **-**yaz bayramız qutlu, **türk bayrağız yaşar olsun**.

bayraqları -**bayraqları ağdıran**, düşüklərdən axan qan. (**ağdıran**: qalxılzan). (**düşük**: şəhid).

bayraqları -**bayraqları bayraq edən**, düşüklərin qanıdır. (**düşüklərin**: şəhidlərin).

bayram **-ac olub sürünən**, bayram günü ac qalır.
-**bayram doğrasıyla**: bayram munasibətiylə.

bayram **-**ay yazan yazı, belə yazı yaz, **mutlu bayram**, qutlu yaz..
-**kiminə bayram**, kiminə qarqam. (**qarqam: qaqram**: qısınca. işkəncə).

bayram **-bayram gəlir**, ev eşiyi çalatın**.** (**çalatın**:bəzəyin. donatın).
-milli bayram: milli şənlik, cəşn. bodun toy. boyun toy.

bayram cəşn. festival..
-**bayram günü**: bayar günü. bayan günü.

bayram -**dəliyə savaş, bayram**, iğidə savaş, qayrağ. (**qayrağ:** qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü). (dəli üçün savaş dalaş toy gəlir. dəlinin işi qavqa savaşdır, ama igid, ərkişi üçün savaş, kimliyin, qeyrətin qorumaqdır).

bayram eygün..
-**bayram aşınan**, savaş daşınan..
-bayram günü aşa ne, savaş günü daşa nə..

-**el bayramı**: **il bayramı.** novruz..

-**bayram günü aşa ne**, savaş günü daşa nə!.

bayram -toy bayram **düzdülər**. -şanlı bayram **düzmək**.(**düzmək:** tərtib vermək).
-**bayram önü** xına yok, ondan **keçni** xına çok. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).
-ökdəyə günündə, **dələ gündə bayram**. (**ökdəyə**: ağıllı) (**dələ**: dəliyə).

bayrama **-**minik enik **birgə çatar bayrama**, birgə çatmaz barçağa. (**barçağa**: mənzilə).

bayramca bayramlıq.

bayramı -bilik odu sönürsə, **bilməzlərin bayramı**. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

bayramın **-**eldən atılmış, külsıra qalmışlara. **elinlə olsun toyun bayramın**, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

bayramınız **(qulama). -**bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin. (**qutulsun**: qutlu olsun) (**tenqir**: tanrı).

bayramız **-yaz bayramız qutlu**, türk bayrağız yaşar olsun.

bayramızı **-**durmadan gülüb durun, bayramızı qutluyun.

bayramlamaq **bayram tutmaq**. **1**. qutamaq. toyğamaq. cəşn tutmaq. **1**. bəyinmək. qutlamaq.

bayramlıq bayramca.

bayramta -**bayramda ac ölənlər.**

bayran **1**.**bəğrən**. **1**. ışıqlı. -**bayar** görük.

bayran bayırlıq. > biyaban.

bayranmaq tətmin olmaq.

bayrat (müfərrəh. mütəməvvil).

bayrıq **bayrığ**. kef. ləzzət.

bayrın kef içində. kefli.

bayrınmaq kef aparmaq. ləzzət almaq. toy busat qurmaq.

baysal **bayqal**. sevik. şad. xoşnud.

baysat {> **bayest** (fars). **basdağ: (< basmaq:** girikdirmək**).** gərəkir**.** gərəkən. zərur}. -**baysat** olsa gəlirim. -**baysat** dəğil.
baysatlıq: zərurət.
bayəd(fars). {(**y** <> **s**). < **basıt (< basmaq:** girikdirmək**)**: gərək}.

baysat **bayşat**. bol. (sərşar. fəravan. vafir. sərsəbz. pərvar. kamyab.kamkar. sərvətmənd).

baysın -**yer baysın**: yer yurd. yer mülk.

baysul! məmnun!.

baysutmaq bayşatmaq. sevindirmək. məmnun edmək.

bayşan bəyəncli. şad.

bayşanlıq bayşatlıq. bayış. sevinc. sevinclik. şadlıq.

bayşat **bayşad**. **1**. bayındır. avad. abad. mə'mur. **1**. boluq. firavan. **1**. bol. (sərşar. fəravan. vafir. sərsəbz. pərvar. kamyab.kamkar. sərvətmənd).

bayşatlıq **bayşadlıq**. **1**. bayındırlıq. avadlıq. abadlıq. ümran. **1**. bolluq. firavanlıq. nazi ne'mət.

bayşatlıq bayşanlıq. bayış. sevinc. sevinclik. şadlıq.

baytaq **baydaq**. **bayraq. baytuğ**. baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi.

baytaq **baytağ**. **1.** bayata əğimli, meyilli olan. mürtəce'. **1.** bir çox. olduqca. bir xeyləh. əpəy. əpəycə. **1. > payitəxt**.

baytaqı **baytağı**. bay, bəy kimi. baylıq. bəylik. bəyə dəğər, layiq biçimdə. -**baytağı** toplantı quruldu.

baytal **baydal**. hikumət. hökmranlıq. sultanlıq. səltənət.

baytalıq **baydalıq.baydallıq.** hakimiyyət.

baytallıq **baydallıq. baydalıq.**hakimiyyət.

baytan (bayıdan). sərməst edən. huşdan aparan. bihuş edən.

baytan -azcaq olursa oğul uşağın, **dosdan atadan baydan gör**. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).

baytay **bəğtiy**. sevincli.

baytın **baydın.** -**baydın işi barmanla**, yoxdun, işi yalmanla. (barman: para, mülk) (yalman:əmək. zəhmət) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).

baytıran -pişanlar, barslanları andıran, **kişiləri baydıran**. (**barslanları**: arslan pələhləri). (baydıran: ləzzət verən, sevindirən).

baytu **baydu**. dövlətli. zəngin.

baytuq **baytuğ**. **bayraq. baydaq**. baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi.

baytur **batur**. **batır**. dəlir. dilir. qoxmaz.

bayuq oğan. eygin. xariqa. şahanə. süper. mö'cüzə. çox iyi.

bayul nobl. alicənab. əsil. şərif. nəcib.

bayumaq batmaq **(**günəş**)**.

bayunmaq zənginləşmək.

bayur **bağur**. **qapur**. **kəbir**. **1**. qotan. kotan. böyük. kökərək. kökələk. ulu. -**qapur sapur**: kəbirə qısır. kəbirə günah. **1**. yaşlı. qoca. qarı. kavaltaz.

bayur **bayır**. varlı. barlı. dövlətli. sərvətli.

bayurmaq **bayırmaq**. varlanmaq. barlanmaq. dövlətlənmək. sərvətlənmək.

bayuvmaq bəylənmək. zənginləşmək. dövlərlənmək.

bayvan **bayan**. **1**. qabal. qabla. kavla. kaval. çiğ. qora. qoraq. qoruq. koraq. koruq. körpə. göyüt. göysüt. göysüq. göycək. gövcək. gövcə. göycə. gövərik. göğərik. göyərik. gövələk. göyələk. çağacıq. xam. göyəl. gövəl. gövlə. yaşıl. göğüş. gövəl. gövəy. gövəc. göyəv. göyəl. göyəc. kal. çağala. bozu. bozuq. naşıl. naşı. **1**. biqanə. çölük. yad. yaban. **1**. gürə. azıq. azqın. quduruq. quduzuq. **(**ürkük. ürkək) geyik. yeyik. qayıq. yaban. yabanı. yabanıl. qopa. qopaq. qopuq. qovaq. qovuq. koryat. hoyrat. quba. qoba. qopa. azığ. vəhşi. -yoxsul doğma yerindədə **bayvan** qalır. -**qopa** cocuq. -**qopa** heyvan. -**qopa** pişik. -**qopalıq** dövrü. -**qopa** ellər. -**qopa** quş. **1**. **(bayıran > biyaban)**. **bayır**. çöl. dalay.

bayvançı çölçü. dalayçı.

baz gəz. -quş**gəz**: quş**baz**. -arvad**gəz**: arvad**baz**. -dəli**gəz**: dəli**baz**. -ləc**gəz**: ləc**baz**. -həmcins**gəz**: həmcins**baz**.

bazaq **basaq**. ayağ basılan yer. pillə.

bazaq bizov. buzağu.

bazalı **basalı**. **bəsili**. iyicə. gözəlcə. gəlişcə. oytunca. uytunca. onğatıq. onğatca. onatıq. onatca. oğatca. oğatıq. onatca. düzəməlli. -onda **bazalı** anladım ki, yaşam illə yox, günlə ölçülərmiş.

bazar < **basar**. **basaq**. **1**. nərsnin basıq, çox, bol olduğu yer. -ət **bazarı**: ət satılan yer. -**quş bazarı**: quşların oturağı. -**qızıl bazarı**: satılan yer. -**bit bazarı**: əsgi üsgü satılan yer. -hər nəyin ucuzu, axtar tap bazarı. **1**. alışveriş. alışsavış. alısav **(**ticarət**)**. alver. savsatığ. sovsatığ. çaqqa çuq. -**bazar olsun**: alışverişin iyi olsun. -**bazar yoxdu**: alver kasaddı. **1**. çalçılıq çarşılıq. **1**. alver. piyasa. market..
-**arasıra şəhirlər**, **ölkələr arası qurulan böyük bazarlıq**: bayqal. palanqu. panayır..
-**satı bazar**: alver. ticarət..
-**həfdəlik bazar**: pərkar. barqar. (< **barmaq**). gümə. cümə bazarı. üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**..
-**həfdə bazar**: carlıq (carçılıq bazarı. həfdəlik bazarı)**.**.
-bazardan qalan, bir gün qalar, əkişdən qalan bir il.

bazar -**bazar ağası**: çalşı ağası. **çarağa**. **çalağa**. bazar düzənin güdən güdücü, qaravul.

bazar -**bazar gözü**: bazarın qızığında. bazarın şirin çağı.
-**qapalı bazar**, dosluğu pozar.

bazar **-**evdəki sayap, çarşıya çıxmaz, **bazar sayabı**, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).

bazara **-bazara çıxan görür** baxtı açıqdır qapalı. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa).

bazara -bir ayağın asıb durar, bir ayağın basıb durar, hər bazara barıb durar (tapmaca) (**tərazı**).

bazari çalçıl. çarşıl. çarşıya, bazara **(**alverə**)** bağlı olan nərsə.

bazarında **bazarında**. **-sevgi bazarında çal ha çaldı**, eşşək dəviyə topanca altdı.

bazcu müfəttiş dərgəvçi.

bazu **basu. pazu.** dirsəkdən çiğinə dək qolun ən yoğun bölümü. əğin (**. əkin**: yoğun. əkili).

bazu qarca.

bazu qolqat .qolun güclü olan yukar bölümü. **-**qonağa qoyaram sıylavım olar, **özüm yeyərəm qolqatım olar**.

bazubənd qolsar. qolsarıq. qolçaq.

bebeq **bebek**. **bəbək**. bəbə. bebe. səs bənzətməsi ilə taxılmş ad. -başqa dillərdən latincədə (-babu. -pupus, pupa, pupe).

-**gözbəbək:**. bəbənək. bəbəcik. qaraq. qaracıq.

becərən əkləyən. əkidən. eğitən. tərbiyət verən. **-**atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**.

becərən -**yel becərən**, boran biçər. {yel ösdürən, boran osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən)}. (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

becərər kökər. gögər. gögərər. bəsər.**-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə).

becəri **1**. **becəti. pərvəri**. əkiti. əkdi. əkizi. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su. -**1**. pərvəri. **1**. ədəbli. müəddəb. **1**. əkiri. pərvəri. tərbiyət olunmuş. **1**. çağarı. (**çağatmaq**: kökətmək). bəsəri (bəsləmək). pərvəri. kəsim üçün çağatılmış, becərilmiş, kökətilmiş heyvan.

becərib **-**yeri işləyib tuxumla, **sözü becərib yorumla**.

becəriqli **becərikli**. buldıqlı. yetənəkli.

becəriqsiz **becəriksiz**. yetənəksiz. yetersiz. bulduqsuz.

becərilir səmirir **.-**umud könlüdə doğur, **işdə səmirir** .

becərilmək bəslənmək. işlənmək. -**keşdə ilə becərilmək**. keşdələnmək keşdə salınmaq.

becərimək başarımaq. işdələşmək. məşqul olmaq. -on il bu görvdə **başarıdı**.

becərir bəsirir. kökər. **-**yağmur bilən yer gögər, **alqış bilən ər kökər**. (**gögər**: göyərər).

becəriş **{**(nərsəni artırmaqla düzəltmək). (nərsənin olduğun işləyib yoğurmaq, yordamaq, güclətmək). (# **biçəriş**: nərsəni biçib, kəsib, bir bölüm ayırmaıda düzəltmək) } düzəriş. islah. -**becəriş** yolları.

becəriş **1**. becətiş. pərvəriş. əkitiş. əkdiş. əkiziş. **1**. düzəriş. **1**. öğrətmək. eyitiş. əritiş. tərbiyət. -səni **becərən** atan batsın. **1**. əkiriş. əkriş. pərvəriş.

becərişmək ustarışmaq. mahirləşmək.

becərit əkirit.

becərmək **1**. düzəltmək. -bu işləri işləyib **becərən**. **1**. öğrətmək. eyitmək. əritmək. tərbiyət vermək. -səni **becərən** atan batsın. **1**. əkişmək.

becərt **əkit.** tərbiyət ed. -tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit**!. (**yaşdan**: yaşkən. uşaqkən. uşaqkən).

becərtmək **1**. əsrəmək. əsləmək. bəsrəmək. bəsləmək. **asramaq**. **basramaq**. **baslamaq**. **1**. **pərvərtmək**. əkitmək. əkdətmək. əkzətmək. **1**. göğərtmək. göyərtmək. pərvəriş vermək. **1**. kökərtmək. göğərtmək. (pərvəriş vermək). **1**. yasdırmaq. öğrətmək. eyitmək.

becərtmək yüsdürmək. rüşd vermək.

becəti **becəri. pərvəri**. əkiti. əkdi. əkizi. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su.

becətir **becədir. -**topraq, **içindəkin gücədir** (becədir).

becətiş becəriş. pərvəriş. əkitiş. əkdiş. əkiziş.

becit (biçilmiş). naçar. məcbur. laəlac.

beçara çulunbur. culumcur. çorumcur. yoxsun. məfluk.

beçə -{. **böcək. beçə. biçik**} (< **biçmək. çapmaq**).

beçə **biçik.** kiçik. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!)**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə). (**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

beçə sürgün. yeni sürmüş dal.

beçəq **beçək. biçək**. (< **biçmək**). açа (**açmaq**). hica. hicə. heca.

beçəqmək **beçəkmək. biçəkmək.** (< **biçmək**). açamaq (**açmaq**). hicalamaq. hicələmək. hecalamaq.

beçəriş beçə (**biçə**: uşaq) becərmə, tərbiyət vermə. uşaq tərbiyəti. nərsəni çağalığından eğitmək.

beçəyə -**beçəyə qaza dadanmaq.**

beçit fehrist. list. siyahi. surət. -pitiklərin (kitanları) **beçiti**. -alınmalıları **beçiti**.

behtər **< beğrək**. **beğrət**.

bekar **1**. ərkən (ərlikdə (ərliyə) olan.). subay. qadınsız kişi. **1**. **təkər < tək ər**. subay. mücərrəd. -buydaq. subay.

beko (rus**)** **(1**. **buxov**. **1**. < **qapo**. **qovuq**. < **qab)**. göz qapağı.

beq **bek. bük. bət**. > **pök**. (< **bükük**). boğun. düğün. -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.

beqar **bekar**. **1**. boşağ. **1**. boytaq. subay. mücərrəd.

beqar **bekar**. **1**.boş.**1**. ərgən. ergin. subay.

beqar **bekar**. açıq. boş. subay. əşsiz. -**açıqlar**: subaylar. işsizlər. bekarlar. -**açıqda qalmaq**, **yaşamaq**: subaylıq keçirmək. -**açıq tutuq**: evli evsiz.

beqet **beket**. duraq. isqah. -dəmir yol **beketi**.

beqrəq **beğrək**. **beğrət > behtər**.

beqrət **beğrət**. **beğrək**. > **behtər**.

bel (**< bal**. **böl**). **1**.məhəllə. sahə. bəxş. sektör. **1**. məni. ispirm.**1**. aşıt. dağ beli..
-**beli bükük**. qatlı, qəddağ. iki qat. bomgür. bomcür. çöngür. domgür. domcür. dönbelək. güngür. günbelək. < çönbelək. kambır. kövgül. kövgün. bağrabel. qopbel. qapabel. qatbel. qatqal. xoxabel. qopgür. qozı. qozu. qozzuq. qozuq. qozıq. qozbel. qozlu. qayaq. qayıq. qayqın. qayqun. kujpoşt..
-**beli quru**: **əqim**. **1**. qurubaş. sonsuz < soysuz. soybur. ocağıkor. korocağlı. **1**. sonsuz. oğulsaq. oğulsuz. doğmaz. qısır. kor ocağ. korocağ. ocağıkor. korocağlı. uşağı

olmayan, doğamayan. döllənməyən. varissiz. bilavaris..

-**dağ beli**, **kəməri**: yamac. qaymac. qayıs.

dağ beli: yart. art. gədik. aşın. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir..

-**incə bel**: yelvə.**.**

-bel bükmək: belinmək. riku' edmək.

bel **1.**{**bel çeşitləri**: çəkəl. çəpin. kəcilə. kərtüvar. kərki. körtüz. kərtiz. kitmən}.
-qorxu gücü bel bükər , qoymaz tovan uçmağa. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen).
-**qozbel:** qozağu.

bel -bel külük bizdən, **bel büküş sizdən**. (bel külük bizdən, tər töküb işləmək sizdən).

-**bel külük bizdən**, bel büküş sizdən. (**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən).

-ağzına hoy ver, **əlinə bel ver**.

bel -**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən.

bel nərsənin uzunluğuna ortası, yarsı, orta bölümü. -**qabbel (qab bel)**. qabın uzunluğuna orta bölümü. qayarısı. -bir **qabbel**: yarım qab. qabın yarısınacan. -**qabbeli** aşmış. -vanna **qabbel** dodur..
-gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan..
-**bükük bel:** çalaqoz. yarı qozlanmış.

bel çat. gövdədə gücün çatıldığı, toplandığı yer. bel. -**çatın** qırılsın.

belaqrı **belağrı.** belsızı.

belbaq **belbağ**. buta. kəmər.

belbaq -**boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ**: kəşik. çəkik.

belbirmək **bel vermək**. çıxıntı yapmaq. qabarmaq.

belcə ikiqaşın ortası.

belçiq **belçik** (beli açıq). aybaşı. peryod. qaidə.

belə **-anadilin danmamış belə**, danadan hələ süt yeyən ana.
-belə deyirdi: şunday deydi.
-gün **qısa, yol uzaq görünsə belə**. (**gün**: yaş. ömür).
-dosd edinməyə bax, düşmanını anan belə doğurur. (**edinməyə:** qazanmağa).
-hər uzunda belə sonunda unudulur.

-**üzündə topla belə**, sovğan olursa yumruq. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).
-dadıqsıyar **alışdığın bal olsa belə**. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).
-yaşam güzəl, **ağır olsa belə**. (**ağır**: zəhmətli).yaşam gözəl, ağırsa belə).

belə **-**ay yazan yazı, **belə yazı yaz**, mutlu bayram, qutlu yaz..

-demə gizin dosduna, **dosdun belə dosdu var**..

-bir başa bir göz yetər, baş olmasa, **min göz belə nə edər**..

-**gəncini belə qarıdar**, yaman olsa ər, qadına!!!**..**

-hövlük belə hövülgər, tut öğündə pişər. (**hövlük**: tələsən) . (**öğündə** : çağında)**.**

-böylə yaşam. **başıma belə sığmır**!. (**başıma:** ağlıma)**..**

-oğru oğrudur, **dosd olursa belə**.

belə **-belə bir cür olmaq:** çox başqalaşmaq. çox dəğişmək. -keçən ildən o çox dəğişmiş, başqalaşmış, **belə bir cür olmuş**.

belə hətta. -hammısın yemiş, **belə** səninkində..
-bir gün **belə**: bir ğana gün.

belə -yoxsa artıq, düşünən yar, yarını, **belə** getməz, yıxılınca, ayılı!.

belə -könlü kimin olsa qali yox cığay**, qılsan gücün olmaz belə** dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.
-yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, **ötməz artuğ yaş belə**. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, səninlədir)

beləq **belək**. **belkə**. məhəllə. -**beləkli**: məhəlləli. -hər kim kəndi beləkəsi qorur.

beləqə **belək**. **belkə**. məhəllə. -**beləkli**: məhəlləli. -hər kim kəndi beləkəsi qorur.

beləqi **beləki**. aytqanı. -**aytqanı** gəlmədi.

beləliqlə **-**gözün biri könlə, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, **beləliklə göz qorxaq olar**.

beli **-**çoxlu başlar yuvardı, **yağı beli yavaldı**, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.

beli -yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, **sınmaz beli, el dursun**.

beliq **belik**. hörük.

belin (bel kimi). yayın (yay kimi). çıxırlı çuxurlu (kopuq kovuq, qazıq qozuq) olan. -**belin** yazı.

belin **-**boynu üzük, beyni pük, **belin əğdə**, yükün yük. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

belin -çənçəkin olmasa bir işdə balam, **qırılar incə belin**, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

belin -dil bilən orağ ursan, **belin ağrımaz**. (biligin sal işə, biləgin yox)

belində -**dağ belində yerləşmiş kənd:** çənli kənd. çənli şəhər. çanbalıq**.** çənlibel.

belinən -elçi dililən, düğün əlinən, xarman yelinən, **topraq belinən** (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac)..
-**topraq belinən**, kişi bilinən. (topraq belnən, kişi bilnən). (topraq belinən işlənir, kişi bilinən). (toprağa bel gərək, kişiyə bil gərək). (toprağa bel gərəkir, kişiyə bil).

belinmək bel bükmək. riku' edmək.

belinmək boynalmaq. boynamaq. tanımaq. iqrar, e'tiraf edmək.

belintə **-**ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, **pox yiyənin qaşığı belində**. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

belintən **-birgün belindən gəlirsə daş**, yaxın dosdan gəlir arxadaş.

belit **1**. bellik. qurşağ. kəmər. **1**. siqorta, itminan kəməri.

bellənmək yüklənmək.

belləri -qınçıların əlləri, **yerə döğər belləri**. qara topraq gül açar, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

bellətmək yüklətmək.

belli e'tibarlı.

bellik belit. qurşağ. kəmər.

bellir -**izin bellir, önün şəllir**: izin itirir, önünə daş salır.

belsızı belağrı.

beltən -**oğul beldən**, söz didən, iş əldən.

ber -ber, berkitin artsın. (ver, bərəkətin artsın).

berçalım bir an.

berərən **verərən**. **iverən**. **iberən**. **berici**. **verici**. göndərən.

berərmək **verərmək**. **ibermək**. **ivermək**. göndərmək.

berhemə **barhama**. həmməşə. dayima. durmadan. -bel vurub berhama əkən əkinci. -**berhemə** gəl gedli yer.

berici **verici**. **berərən**. **verərən**. **iverən**. **iberən**. göndərən..
-**alıcı berici: alımçı berimçi**. **alıcı verici.** bestankar bedehkar. -**alımçı** pişik, **verimçi** siçan.

bericli **berimli**. verimli. vericli. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(# alımlı**. **alığlı**. **alıclı**. **alacağlı)**.

berilə soğula dəbərcələnə dəbərcələnə. sağa sola sallanaraq. -əsrik **berilə soğula** yola çıxdı. -yuxulu yuxulu, **berilə soğula** eşiyə çıxdı.

berim **1**.bərəkət.-dədivin tiltə tutan əlin sikim.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın). **1.**verim.-bərk qapını **berim açar**.

berimçi **-alımçı berimçi**: **alıcı verici: alıcı berici**. bestankar bedehkar. -**alımçı** pişik, **verimçi** siçan.

berimli **bericli**. verimli. vericli. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü)**. **(#** **alımlı**. **alığlı**. **alıclı**. **alacağlı)**.

beririm verəcin. **-**görüyün görgünçü, **beririm berginçi**. (görəvin görməli, verəcin verməli).

berq **berk**. qalın. quyqar. çətin. > pek: bərk. çox. güclü. güctük. güjtük. güjtüc. qusqa. qozqa. qoyac. qoytac. quyac. quytac. acar. çağal. çağqal. sağlı. sağal. sağqal. > bərku$_{ərəb.}$ {(bu söün güclənmiş biçimi**)** > **bərrak**: dayaqlı. qıvraq adam}.

berqətmək **bergətmək**. təqdim edmək.

berqil -**bergil olma alçağa**, pəsgit yerdə yaxalar. (**pəsgit**: pis yerlə). (**bergil**: borclu)

berqinçi **berginçi**. verməli. **-**görüyün görgünçü, **beririm berginçi**. (görəvin görməli, verəcin verməli).

berqitin **berkitin** .-ber, berkitin artsın. (ver, bərəkətin artsın).

bermək -**alıb bermək:** ibermək. göndərmək.

berməyə **-sağlığında əl barmasa berməyə**, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

bersil **bersimli**. müsəlsəl. -**bersimli basma**: müsəlsəl nəşr.

bersimli **bersil.** müsəlsəl. -**bersimli basma**: müsəlsəl nəşr.

bertəm **berdəm**. birlikdə. həp birlikdə.

bertəmləşmək **berdəmləşmək**. birləşmək. birlik oluşturmaq.

bertəmlik **berdəmlik**. birlik.

berti **berdi.** -**berdi can**, aytmadı sır.

bertiq **berdik**. ne'mət.

beş pulluq ucuz. dəğərsiz. üzsüz. gözdən düşmüş. -**beş pulluq edmək**: ucuzlatmaq. gözdən düşürmək.

beş **1**. (penta).
-yaşam beş gün durur. seçimdə sənin, keçimdə, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.

beş **-**beş barmaq bir olmaz.

beş -**beş olsada barmağı**, yox bir dənə dırnağı (tapmaca) (əlcək).

beş -bir biləyi qoruyar, **dəng olmayan beş barmaq**.

beşağası **beşağası**. beşbaşı.

beşbaşı beşağası.

beşbüq **beşbük**. beşgən.

beşə **-başı beşə dəğməz,** aşı dişə**.** (asasız yarsız (faydasız) kimsə).

beşə -kimsə yedi diyəməz, **beşə indirəməz**.

beşət beşdən bir.

beşiq -**beşik bələk**.

beşiq -**beşik çatı**: dağ biçili dam..
-**eşikdə beşikdə**: böyüklükdə xırdalıqda. -**eşikdəkin beşikdəkin** qılıcdan keçirdilər: xırdalı böyüklü öldürdülər**..**
-beşikdən deşiyə: beşikdən gora.

beşiq -**ev beşik**: ev yeşik (yük. var. devlət). ev eşik. ev oturaq. ev otaq. ev yataq.

beşiq -**kimin beşik arar**, kimin saltuq. (**saltuq**: qapırcaq: tabut. qaput. ölünü sinə dək daşıtan qutu).

beşiqi **beşigi**. sallancağı:. **-sallancağı sallanar**, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). {bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

beşiqin -**beşigin topraq**, göy bələyin.

beşinci beşlin. xamisən.

beşiyizə -tanrım sizi qorusun, evizə eşiyizə, **yurduza beşiyizə** çox görməsin.

beşqən **beşgən**. beşbük.

beşqil **beşgil**. beş bucaq.

beşləmə beşlik.

beşliq **beşlik**. beşləmə.

beşlin beşinci. xamisən.

beştaş -**beşdaş oyunu:** qırıçov. qıtım. qırım.

beştə -**nə dörddə alım var, nə beşdə verim**, nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim.

beştə -**tanqi beşdə**. (**tanqi**: düz. doğru).

beşül **beşil**. **beşəl**. **beşgül**. **beşgil**. **beşgəl**. beş ocağlı, otaqlı, yerli pətək, apartman, ev.

bet alat **bet alğat**. alğat. üz göz. görünüş. zahir. -onun **bet alğatına** baxıb neçə yaş verirsin.

bet **1**. **{**(# **ket < gey**: **key**: dal)}. -**ket betinə** keçmək olmur: dal qabağına keçmək olmur. **1**. **bit**. bax > **büt**. **1**. səfə. səfhə. -on **bet**. **1**. üz. **1**. üz. yan. -**betgə**: üzə. yana. -**bu betg**ə: bu üzə. bu yana..
-özbet: özyasma. əsli nusxə**.**.
-beti açıq: sırtıq. utanmaz. namussuz. -**açıq betli**: üzü yuxarı namuslu. {-**beti** açıq olma, açıq **betli** ol}.

bet -**baş bet**: baş səfə.

bet 1.sayfa. səhifə. sahifa. -on **bet** igirmi **bet**. -**bet bet** yoxladım. -birinci beti doldurdum ikinci **beti** qalır. 1.üz. -bet betə oturdular

betava **bedava.** ələki.havayi. müfdə.

beteri **bətəri. -**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

beterin **bətərin. -**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!..
-duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, **duyular, görülər, çevirər onun beterin**. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

betəçi surətgər.

betiq **betik**. surət.

betim **bitim**. (**t <> ç**) **biçim**. fiqur.

betimləmək üz, surat çəkmək, cızmaq. təsvir edmək. rəsm edmək. **1**. ifadə edmək.

betimli **biçimli.** (**ç < > t**) **bitimli**. yoğşarlı. fiqurlu. əndamlı. xoş əndam. tərkibli.

betin **-xanım betin yaşırar**, sözün dağdan aşırar. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

betinə üzünə. -**betinə** durmaq: üzünə durmaq. -**betinə** vur: üzünə vur.

betinə üzünə.-yetimə baxsan, betinə durar.

betqoluq (**bet**: üz + **qol**: əl).). lavabo. dəsşuyi.

betlək peçə. örtük.

betsiz üzsüz. arsız.

bettəlmək **bet almaq**. başlanmaq**.** baş almaq. üz tutmaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.

betzəmək **bətzəmək**. **bəzəmək** (: qapatmaq. örtmək).

bevax gecik. -**bevaxda** qalmayın : gecikəməyin. -**bevax** gəldi : gecik gəldi. -**bevax** olsada: gecik olsada. -**bevaxlıq** : geciklik.

bevax gecin. -**gecin** qaldıq.

beycan **bəycan**. ağacan. əziz bəy.

beyin işləsə, baş yolun bulur.

beyin **-beyin** tanıdıqca açılar.

beyin **beyn. 1.** ağıl. **1**. məğz.

-beyin boşluğu, könül xoşluğu. (beyni boş, könlü xoş).

-çala beyin. **güdə beyin**. axmaq.

-qarın, cib yoşluğu, **beyin boşluğu**. (**yoşluğu**: xoşluğu).

-yetərki, dönə aylana beyin, bağçıya dönə, poxluqda pehin. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

beyin **beyn. 1.**çəki. məğz. həsdə.**1.**öz**.** məğz.
-köhnə beyin: kütlü. kütov. qanmaz. axmaq**. -**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).
-**güdülü**. nigəran. şəggili. məşkuk. **-güdülü beyin** qurdluğa düşər, gün bəgün şişər. **-güdülü beyin**, boklu pehin. (**boklu**: poxlu) -**güdülü beyin**, qorqasız qalar. (**qorqasız**: yaraqsız. silahsız. difasız). -**güdülü beyin**, kəndini yeyir.
-**bu küddə ki yoxdur beyin**, ötür otlasun az deyin. (**küddə**: axmaqda).
-bir sağlam dil, **sağlam beyin istər**!.
-**işləməzsə beyin**, kor qalası gözlərim, dörd olası gözlərim!.

beyin -**beyni puç**: uçuq..

-dil, din. birini elim qoymaz, **birində beyin**. (**qoymaz**: tərk edməz)..

-**beyni qapayan tiryakdur**, gözləri açan tiraktur!.

beyin özə. məğz..

-**kora beyin**: samuq**.**.

-işlək beyin, dəğər vermiş başada..

-yazda beyin, qışda qazan qaynasın.

beyinçi **> miyançı** boyunçu. boyançı. barışçı. aşutçu. ortançı. sülh vərən.

beyinləri -**beyinləri sulanmış**, qafaları kütləşmiş, içərləri hislənmiş.

beyinli **beynli. 1.** anğlı. düşünlü. ağıllı. **1**. məğzli.

beyinsiz kütlü. küttü. küt olan. kort olan. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.

beyinsiz qovuq. axmaq.

beyintə **beyində.** -**əriməz qaldı beyində buzumuz**, göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz.

beyintən **beyindən**. -**baş çanağı boş qalmasın beyindən**, qaraş olsa, güldə bitər peyindən. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil).

beylə **şeylə**. böylə. şöylə.

beyləki bubirsi. bubiri. -**biri** belə dedi, **beyləki** belə.

beyləq -**eylək beylək urunmaq**: öylə böylə, oyan buyan aranmaq, axdarınmaq.

beyləq -**eylək beylək**: ora bura. sağa sola.

beyləqi **beyləki**. bu biri. o biri. -bir göz ağlasa, **beyləki** göz gülməz.

beyləqi **beyləki**. buna tay. bu cür. -**beyləki** söz uymur ağız yaşıva.

beyləqi **beyləki**. tayı. -**beyləkisi ilən**: tayı ilən.

beyn **beyin. 1.** ağıl. **1**. məğz.

beyn . **beyin.** çəki. məğz. həsdə.

beyni **-beyni boş, könlü xoş.** (beyin boşluğu, könül xoşluğu).

-boynu üzük, **beyni pük**, belin əğdə, yükün yük. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

beyni **-beyni dolu çox dinləyib az söylər**, ağzı dolu çox söyləyər az dinlər.

beyni **-**qarnı tox, **beyni yox.**

beyni -qıçı qırıq yolda, **beyni qırıq gorda qaldı**. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}.

beyni -saqqalı var **beyni yox**. (tapmaca)(**keçi**).

beyniqüttə **beynikütdə**. **kütbeynidə**. **-beynikütdə** ut olmaz. (kütbeynidə utanc olmaz).

beynli **beyinli. 1.** anğlı. düşünlü. ağıllı. **1**. məğzli.

bez aşır. aşra. qumaş. parça..
-toxu toxusan, **bez olar**, cəhrələsən, ip olar.

bez boğuq. boğuz. tumur. tumor. quddə.

bez **-**dişlənir daş öpülməz, **tikinməz bez, sökülməz.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

bez -**göybez**: sözdə, alayda, dəbəklikdə qalmayan..
-**qırlı, kirişli, parlaq bez:** kətəl.

bez! usan.

bezarat mərdümazar..
-**bezaratlıq:** mərdümazarlıq.

bezarıtım **bezarıdım**. zarıdım. təpginişdim.

bezarıtmaq canqıtmaq cana doydurmaq.

bezarmaq canıqmaq.

bezartmaq **bezitmək**. irizmək. izirmək. izirtmək. yadatmaq. yormaq. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

bezə topaq. kündə. -əkməyin böyüyü bezədən olur.

bezətmək tirtətmək. sarsıtmaq. (lərzandən).

bezəyiş irgəniş. nifrətçilik.

beziqmək **bezikmək**. **1**. kovuğmaq. kovlanmaq. **1**.(**büzükmək**. yığılmaq). darıxmaq.

beziqmək **bezikmək**. darılmaq. boğulmaq. təngimək. tingimək.

beziqtirmək **bezikdirmək**. kovatırmaq.

beziqtirtmək **bezikdirtmək**. kovadırtmaq.

bezilmək **bezikmək. büksünmək. bükzülmək. büzünmək**. gizilmək. gizlənmək. çəkinmək. çəklənmək. dartınmaq. baş dartmaq. tümtünmək. tıxınmaq. -öz işindən nədən **gizilisin**. -**bezilməsin** kimsə öz görəvindən.

bezin -**bezin çətəsi**, qızın əçəsi. (**əçəsi**: anası). (**çətəsi**: qırağı). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

bezin -qız olmadan gəlin yox, **toxunmadan bezin yox**.(hər nəyə ortam (mihit), iş gərəkir).

bezişən -**yar yoldaşdan bezişən**, kəndi başına sevişən.

bezişmək **bezgişmək**. **buruşmaq. qısışmaq**. **qıncışmaq**. **1**. yığışmaq. qursuşmaq. **1**. (soyuqdan, hirsdən bezişmək, üşümək). **qıstaşmaq**. kizişmək. titrəmək. tırtıramaq. -soyuq düşdü qaldı **yalqı yılqı** qıslayır.

bezitmək **bezartmaq**. irizmək. izirmək. izirtmək. yadatmaq. yormaq. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

bezqəq **bezgək. 1**. tirtəş. titrəş. sarsış. lərziş. lərzə. (irtiaş). **1**. malarya qızdırması.

bezqin **bezgin**. bıqqın. çiggin. çiğgin **(< çiğ).** dığacar. dığlı (**tıq. tik**). zarımış. zara gəlmiş.

bezqin **bezgin**. sirsik. sırsıq.

bezmək **bezimək**. **1**. büzümək. üşümək. (usanmaq. yorulmaq). -bu donda **bezib** soyuq alacaqsın. **1**. bezikmək. bıqmaq. bıqsımaq. tıxsımaq. **1**. bıqmaq. darıqmaq. sıxılmaq. buşğunmaq. buşuğmaq. buşmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar.

bezmək kovmaq.

bezməz usanmaz. yorulmaz. sarsılmaz. **-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən**, ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən.

beztirəntə **-**sevdirəndə dil, bezdirəndə dil.

bə **(ək). ba.** -ay ba ay. il **bə** il. -gün **ba** gün. -gor **ba** gor. -yer **bə** yer. -sin **bə** sin. -tay **ba** tay. -cür **bə** cür. -üs **bə** üs. -alt **ba** alt. -adam **ba** adam. -ev **bə** ev. -kət **bə** kət. -şəhər **bə** şəhər.

bə **mə**. **ba**. **1**. bay. boy. şaşma ünləmi. **1**. işdə. -**odu ba**: işdə odu.

bəbə **bebe**. bəbək. bebek. səs bənzətməsi ilə taxılmş ad. -başqa dillərdən latincədə (-babu. -pupus, pupa, pupe).

bəbə çəpi. sapı. körpə. -**sap balıq**: çoluq cocuğ.

bəbəciq **bəbəcik**. bəbənək. qaraq. qaracıq. gözbəbək.

bəbəq **bəbək**. **1**. **(**göz**)**. qaraq. -**qaraqlarım**: **(**göz**)** bəbəklərim. **1**. qaraşıq. **(**mərdümək**)**. -gözdə **qaraşıqtay** qoru dilivi.**.**
-gözbəbəyi: qarağod (**qarağ+od**).

bəbəq **bəbək**. **bebek**. bəbə. bebe. səs bənzətməsi ilə taxılmş ad. -başqa dillərdən latincədə (-babu. -pupus, pupa, pupe).

bəbənəq **bəbənək**. bəbəcik. qaraq. qaracıq. gözbəbək.

bəbənmək bəbə kimi davranmaq. uşaqlanmaq. qoduğlanmaq.

bəbəyi -**göz bəbəyi:** qarayağ. qarağ: ışıltı.

bəbəyim (sevgi sözü) qarağım.gözüm. əzizim.

bəbəyimiz -**göz** bəbəyimiz: göz qaracığımız. göz qaramız.

bəbəyinin -**göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat:** çaxıldağ çiçək.

bəd (fars**)** **bad (**ingilis**)**..
-**bəd güman:** qarasan qarasanaq. qara ürəkli.

bədava **1**. aylaq. havayi. pulsuz. parasız. müfdə. -**aylaq** sirkə baldan dadlı. **1**. boşlay. müfdə. **1**. təkin. boş. müfdə. havayı. yelin.-**təkinə** öldü. -**təkinə** aldı.

bədbəxlik oğur-**xoşbəxlik bədbəxlik** uğur oğur **{**(**uğramaq**: çamaq) (**oğramaq**: **öğrəmək**: oğulmaq. döğülmək.əzilmək)**}**.

bədbəxt **1**. **qınıq**. **1**.qayqal. (# **bayqal**: xoşbəxt).

bədbəxtlik qınığlıq.

bədəxlaq bədəxlaq boz.

bəfa edər **vəfa edər**. ılğaşar.

bəfa edməz vəfa edməz. ılğaşmaz.

bəfa **bağut.** məhəbbət əlaqəsi.

bəfadarlıq -**bəfadarlıq edmək**: ılğaşmaq. bəfasın yerinə gətirmək. əhdin yerinə gətirmək.

bəfalı atmaz. tərk edməz.

bəfalı **bəfadar**. ılğarlı.

bəfalı qayrılmaz. ilqarın pozmaz. ilqarlı.

bəfasın -**bəfasın yerinə gətirmək**: ılğaşmaq. əhdin yerinə gətirmək. bəfadarlıq edmək.

bəfasız atar qaçar. e'tibarsız.

bəfasız qayrıq -**bəfasız çıxmaq**: qayrılmaq**.** ilqarın qırmaq. xəyanət edmək.

bəfasız qayrılan. ilqarın pozan.

bəfasızlıq qayrılıq. -**bu qayrılığın** nədəni. -**qayrılıq** görməmisiz, olmuş ola yarızdan, qayrılıqdır çönənin, gerçək üzü yazıtdan. (**çönənin**: fələyin) (**yazıtdan**: əzəldən).

bəğənmək **bəğənmək**. qutrumaq. sevinmək. quvanmaq. qıvanmaq.

bəğənsəndə **bəğənsəndə**. **-**yaşam beş gün durur. seçimdə sənin, keçimdə, üzülsəndə budur, **bəğənsəndə**. r.

bəhər hər bir.

bəhləmək bəğənmək.

bəhləvan (ərəb**)** **pəhləvan**. dəli. dəlxək.

bəhrə aşaz. asaz. üsüğ (# **üzüğ**: zərər). fayız.

bəhrələnmək **bərhələnmək**. < **barqalanmaq**.

bəhrəli -**bəhrəli olsun:** edgili olsun. bacarıqlı olsun. müəssir olsun. müvəffəqiyyli olsun.

bəhsləşmək bağlaşmaq. barğaşmaq. barlaşmaq. barğalaşmaq. yarğaşmaq. yarışmaq. dartaşmaq. dartışmaq. rəqabət edmək.

bəxli **bəxtli**. onuğlu onuğun. qutulğan**.** xoxşbəxliyə ərişgən. şanslı.

bəxsiz isiz. ısız. bədbəxt.

bəxsizlik acmazlıq.

bəxş -**bəxş edmək**: < **bağışlamaq < payğaşlamaq**.

bəxş **-bəxş elə:** bağışla **.-**bir anlıq təbəssüm bəxş elə mənə: Bir anlıq gülüşün bağışla mənə

bəxşayəndə < **bağışlayan**. ötgülü.

bəxşiş -**bəxşiş edmək**: < **bağışlamaq < payğaşlamaq**.

bəxt **1**. **baxt**. çuğa. çuxa. onuğ. dövlət. **1**. tapış. -**tapışnı** ələ al: şansıvı ələ al. -**tapışlı**: şanslı**..**
-bəxt eniştəsi: doğaç **(**açılış**)**. umay. bəx quşu. qaraçuxa..
-**bədbəxlik**: acmazlıq.

bəxt -**bəxti çönmüş**: çulxası dönmüş..
-**bəxtin çevirmək**: çulxasın çevirmək.

bəxtəvər **-**demirsən bir təkdə var, **ay qoş yatan bəxtəvər**?!. (**qoş**: cüt).

bəxtinə -yatan **öz bəxdinə** ileməz. (yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir). (**ileməz:** çatmaz).

bəxtli **bəxtli**. onuğlu onuğun.

bəxyə **sırıt**. **sütür**. (**sütrümək**. **sırıtmaq**). iki tikənin birbirinə tikilən yeri.

bəq biy. bay > böyük. alp. ulu. yuxar. {**"bəy"** sayqı taxmalarındandı (ünvanlarındandı)}. -**ağa beq**: böyük qardaş. dadaş. -**boy bəyi**: elbaşçı. -**bəy biçə**: böyük xanım. -**bay quş**:

böyük quş.
(pe$_{çin}$: pirəns. əmi**)**.

bəq -yer basrığı dağ, bodun basrığı bağ. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

bəqavul **bəkavul.bəkoğul. bəyoğul.** toy büsatı dolandıran.

bəqçi **bəkçi**. qaraqol. qaraqul. qarakol. qaravul. saxçı.

bəqçiləri -qoşunun çevrəsi qaravulları, . bəkçiləri: çetavul. (< **çet**: yan).

bəqdiriş **bəğdiriş**. **bəğəndiriş**. təbliğ.

bəqəc **bəğəc. 1**. sevimli. mehriban. **1**. göyçək, süyüc xanım. **1**. sevgili. əziz. -sevimli **bəğəcim**. **1**. lütf. qıyıc. məhəbbət. iltifat. -onun bəğəcin **qazanmış**. **1**. bəğənməli. xoşa gəlim. -bu sözüz **bəğəc** değildir.

bəqəc **bəğəc**. **bəyəc**. taza gəlin. yeni gəlin.

bəqən **bəğən. bəyən**. **1**. seç. **1**. kef elə.

bəqənc **bəğənc**. **bəğənmə**. tərcih. -**bəğəncizə**: tərcihizə.

bəqənc **bəğənc. bəyənc. 1**. eşq. -**bəyənc olsun**: eşq olsun. -**bəyəncli**. eşqli. **bəyəncsiz:** eşqsiz. **1**. bəyənc. xoşluq. şadlıq. **1**. seçim. **1**. şadlıq. xoşluq. yoşluq.

bəqənc **bəğənc.** tərcih. (fəzilət. rüchan. fizuni). -olsun ki siz bunu bəğənirsiz (sevirsiz), ama mən üçün **bəğənc** deyil. (bəğənci yoxdur**).**

bəqəncim **-ağrım bəğəncim**: incim sevincim.

bəqəncli -**bəyəncli güvəncli.**
-bəyəncli qınanclı: xoşa gələr xoşa gəlməz.

bəqənclitir **bəğənclidir**. ə'ladır. təcih olunmalıdır. -sizin gözəl barlı tikə yazılar seçimiz çox **bəğənclidir**.

bəqəndirmək **bəğəndirmək**. təbliğ edmək.

bəqənəq **bəğənək**. tərcih. -bunlar içrə **bəğənəyiz** yox. bunlar içrə **bəğənədiyiz** yox. bunlar içrə **tərcih etdiyiz** yox.

bəqənən **bəğənən**. **bəyənən.** seçən. xoşu gələn. xoşlanan. yoşlanan.

bəqənən **-kəndini bəğənən**, kəndinə yəhər yapar. (çox nələr qatlanar)**.**

bəqənən -**kəndini bəğənən:** qazdağlı. qazavan. qasılaraq yeriyən.

bəqənər **bəğənər.** -**əl bəğənər**, göz dirənər. (dirənər: bəğənəkdən çəkinər).

bəqənər **bəğənər.-əl bəğənər**, göz dirənər. (**dirənər**: bəğənəkdən çəkinər)

bəqəni **bəğəni**. **1**.gönü. könlə oturmuş. könlə yatqın. **1**.tərcih. -**bəğəniz nədir**: tərcihiz nədir. **1**. **bəğni**. **bəyni**. **beyni**. olduğu kimi yaxcı. **(**muridi pəsənd**)**. yoğşal. xoş hal.

bəqəni **bəğəni**. **bəyəni**. **bəğin**. **bəyin**. **1**. təşəkkür. -**bəğənlər**: təşəkkürlər. -bu işlərə **bəğəni** gərəkməz. **1**. məmnun. **1**. layiq. şayistə. səzavar. -**bəğəni** ulu kişi. **1**. səvab. -**bəyəni** işlər.

bəqənilən **bəğənilən**. bələn. yaxşı.

bəqənilən **bəğənilən.** bəymin. bəğmin. uyğun. münasib.

bəqənilməz **bəğənilməz**. yaramaz. xoşa gəlməz. sulumsuz. -**yaramaz qılıq**: xoşa gəlməz rəfdar.

bəqənir **bəğənir. bəyənir. 1**. seçir. **1**. sevir. **1**. kef elir. yoşlanır. xoşu gəlir.

bəqəniş **bəğəniş. bəyəniş**. seçim yapma.

bəqəniş **bəğəniş**. seçiniş. tərcih.

bəqəniz **bəğəniz**. tercihiz. -buda sizin **bəğəniz**: buda sizin **tercihiz**.

bəqənmədim **bəğənmədim.** unamadım\ xoşum gəlmədi

bəqənmək **bəğənmək**. **1**. onatmaq. unatmaq. -ikisindən birin **onatmalısın**. -hançını **unatdız**. -**unatılan** nərsə. -heç nəsə **unatmadılar**. -**unatıb** gözünə qoymaq. **1**. yeğitmək. yeğitləmək. yeğtələmək. yeğ tutmaq. üstün tutmaq. tərcih edmək. -kimisi gecə çalışmasın **yeğitir**, kimisi günüzün. -kim bəğliyi **yeğitməz**. -hançın **yeğitsəz** götürün. -sizin **yeğitizə** görə. -**yeğitmirəm**: bəğənmirəm. -**yeğitmədilər**: bəğənmədilər. **1**. yaxtırmaq. yaxşı görmək. yaxşı saymaq. **1**. yaxtırmaq. xoşlamaq.

bəqənmək **bəğənmək**. **bəyənmək. 1**. seçmək. **1**. sevmək. **1**. kef eləmək. **1**. şad olmaq.

bəqənmək **bəğənmək. bəyənmək**. **1**.sevinmək. -çoxda **bəğənmə**: çoxda sevinmə. -çox **bəğəndim**: çox şad oldum. çox sevindim. **1.**güvənmək.könəvmək. qıvanmaq. xoş olmaq.

bəqənməmək **bəğənməmək.** qınamaq. eyb qoymaq. işqal çıxartmaq. -o hər nəyi **qınır**.

bəqənməmiş -kəsdənə qabığından çıxmışda, **qabığın bəğənməmiş**, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

bəqənməz **bəğənməz**. -ulu ağac, boş toprağı, ulu amac, boş ürəyi **bəğənməz**. (boş urək: ölü ürək). (ulu ağac, uca ağac, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar).

bəqənməz **-gözə baxan gözü, göz bəğənməz**. (gözə baxan gözdən göz çəkinər).

bəqənmişsən **bəğənmişsən**. -**bəğənmişsən**?, bəğəndir!.

bəqəntir **bəğəndir**. -bəğənmişsən?, !.

bəqəntiriş **bəğəndiriş**. **bəyəndiriş. 1**. təbliğ. təbliğat. **1**. sevindiriş. sevindirmə. **1**. yoşlatma. xoşlatma. xoş edmə.

bəqəntirmək **bəğəndirmək.** şad edmək.

bəqərli **bəğərli**. bayarlı. şad.

bəqərliq **bəğərlik**. bayarlıq şadlıq.

bəqim **bəkim**. istihkam**..**
-bəy bəgim: gəlin kürəkən.

bəqin **bəğin**. 1. seviş. **-aldınsa bəğin**, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**qınaş**: korluq) **1**. **bəğin!**. qıvan. sevin. **-**əldəkinə **qıvan artsın**.

bəqin **bəğin**. **bəyin**. **bəğəni**. **bəyəni**. **1**. təşəkkür. -**bəğənlər**: məmnun təşəkkürlər. -bu işlərə **bəğəni** gərəkməz. **1**. məmnun. **1**. layiq. şayistə. səzavar. -**bəğəni** ulu kişi. **1**. səvab. -**bəyəni** işlər.

bəqinir **bəğinir**. sevinir. **-**cocuq könlüm aldanır, **alanına bəğinir**, verəninə qınanır. (**qınanır**: döğünür. üzülür).

bəqinmək **bəğinmək**. 1. razı olmaq. -alanına **bəğinmədi**. 1. şükr edmək.

bəqinmək **bəkinmək**. **1**. **bərkinmək**. sincinmək. **1**. üzə düşmək. kök tutmaq. sağmanmaq. (> saman tapmaq).

bəqinti **bəkinti**. qoşumçu. köməkçi. dəstəkləyici. müin.

bəqiş **bəkiş.** bikman. peyman. misaq. əhd..
-**çəkiş bəkiş**: yaxış çaxış. tutuş otuş.

bəqiş **bəkiş**. -**çəkiş bəkiş**: çalqış yarqış. çalqış dalqış. çəliş çatış. tətümmə ixtilaf.

bəqişmək **bəkişmək.** (yığışaraq) çigişmək. çiğişmək. çiyişmək. simitişmək. siyitişmək. -əti asdım pişmədi ki heş çiğişdidə.

bəqit **bəkit.** çigit**.** ustuvar. müstəhkəm.

bəqitmək **bəkitmək. 1**. düğünləmək. **1**. saman, həncar vermək.

bəqitmək **bəkitmək**. **bərkitmək**. kipləmək. qurlamaq. qorlamaq.

bəqitmək -**ara bəkitmək**: ortanı, ilişgiləri gücləndirmək.

bəqitsiz **bəkitsiz**. pənahsız.

bəqiyər -**dəmir, tovla bəkiyər**.

bəqqəm **bəkkəm**. **bərkim**. möhkəm.

bəqləmə **-**dosdun yaman? **bəkləmə uğur**, yoğur ha yoğur . (**uğur**: xeyir) (**yoğur** !: yasa. yağla)

bəqləmək **bəkləmək**. **1.** (**baxlamaq**). gözləmək. güdmək. **1.** keşikləmək. çəkişləmək. gözləmək. -siz kimi **keşikləyirsiz**. **1**. bikləmək. kipləmək. -qapını örtmə, **biklə. 1**. saxlamaq. hifz, mahafizət edmək. -sən onu yanında **bəkin**.

bəqləmək güdə yatmaq. güdə durmaq. gözləmək.

bəqləmək dözüb durmaq. dözüb qalmaq. gözləmək.

bəqləməz **bəkləməz.** -küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz). (küçə iti: çarşı iti-sokaq iti)**.**

bəqlən **bəklən**. bəklənən. yolu bəklənən. qonağ.

bəqlənən **bəklənən**. ansağın. güdülən.

bəqləni **bəkləni**. (bərkidilmiş). dusdaq. -ev **bəkləni**: ev dusdağı.

bəqlənilməz -**bəklənilməz bəla**: bəlayi nagəhani. atuq.

bəqlənilməz **bəklənilməz.** qaraşılmaz**.** gözlənilməz.

bəqlənir **-**götdən iy bəklənir iyilik yok. (bayqal).

bəqlənmətiq **bəklənmədik.** bolay. hadisə .

bəqləş **bəkləş**. güdüş. intizar. -**güdüş qoğuş**: intizar salonu.

bəqləşmək **bəkləşmək. 1**. **bərkləşmək**. sıxlaşmaq. -gündən günə, yağluqları **bəkləşdi**: ged gedə düşmənlikləri qatılaşıdı, çoxaldı. **1**. saxlaşmaq. gözləşmək. birbirin muraat edmək. -öz arazı **bəkləşin**. -barış qılıb, banağızı **bəkləşin**: barışıb, əhdizi qoruyun. -yavqa sanı (pis düşüncələri) qoğlaşun, dosluğları **bəkləşin**. **1**. əhd bağlamaq.

bəqlətmə **-dosduvu bəklətmə işdən qalur**, düşmənlə uğraşma, sirrün alur.

bəqlətməzin **-**alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.

bəqləyiş **bəkləyiş**. gütgəniş. gözləyiş. intizar.

bəqli **bəxli.** umurlu.

bəqmin **bəğmin**. **bəymin**. bəğənilən. uyğun. münasib.

bəqnirsin **bəğnirsin**?undaymı?.

bəqoqul **bəkoğul. bəyoğul. bəkavul.** toy büsatı dolandıran.

bəqrək **bəyrək**. **biğrək**. **biyrək**. çox. -**biğrək** ağır çöndü: yaman kötü oldu.

bəqrən **bəğrən**. bayran.

bəqsiq **bəğsik.** bəy qılıqlı. bəy tavsıq. -bəylikdən düşsədə **bəğsikliyindən** düşməmiş: əl çəkməmiş.

bəqş **bəxş.**evlək. göz.

bəqşiş **bəxşiş < bağış**. **boşuğ**. geçək. əff. güzəşt.

bəqt **baxt**. **1**. bağın. taleh. -işin ağına yox, kişinin bağına qalıb. **1**. qut. uğur. -**qut** bulmaq: **uğur** bulmaq: **bəxt** tapmaq. xoşbəxt olmaq. **1**. tandağ. mandağ. alın. **1**. umat. umət. **(> amәd)**. **(< ummaq)**. şans. **1**. ülək **(ülmək**: **bölmək)**. bulaq. pay. bəxt. -kimsə **üləkindən** artığın ummuşda, alamamış..
-**bəxti**, **iqbalı**, **şansı bağlı**: alnıbağlı. alnı dönmüş.

bəqtə **bəkdə > ləxdə**. donuq.

bəqtələşmək **bəkdələşmək** > **ləqtələşmək**.donuşmaq.

bəqtəş **bəxdəş**. **bağdaş**. həmsər. yoldaş.

bəqtəvər **bəxdəvər.** alqamış. dua olunmuş.

bəqtiri **bəğdiri**. (nərsəni bəğənməyə, qəbul edməyə, nərsiyə inandırmağa çalışma). təbliğat.

bəqtiy **bəğtiy**. baytay sevincli.

bəqtiyar **bəxtiyar**. uğurlu. uğruq.

bəqtli **bəxtli**. onuğlu onuğun.

bəqtur **bək dur**. dayan. dirən.

bəl bəl **bər bər**. -**bəl bəl baxmaq**: ağzı açıq qalmaq. şaşmaq.

bəl işarət.

bəla **1**. bulay. katastırof. -ağır bulay üz vermiş. **1**. iş. -acı sözlə, yamanl ilə başa çıxmaz **işlər**, baş açılmaz **işdən**!.

bəla bürk.

bəla -**dərdi bəla**: çorqadadan**.**-boşboğazla, pisboğaz, **çorqadadan qurtulmaz**. (**çorqadadan**:).

bəla **-dil bəla, diş qala**, dildən gəlir hər bəla..
-dil bəla, diş qala, **dildən gəlir hər bəla**.

bəla qay. qapçıt. qamşıq. qayı çilə. müsibət. qazıq. -gözəl söz can azığı **(**yemi**)**, yaman söz baş **qazığı**..
-**bəklənilməz bəla**: bəlayi nagəhani. atuq.

bəla urduq.

bəla -elağzı ala olsa, **öz başına bəla açır**. (elin gücü ağız birliyindədir) (**ala**: ixtilaflı)

bəlaçə qınça

bəlalı **-acın başı bəlalı olur**, toxun başı bəla doğurur.

bəlalı bulanğır. katastıroflu. -ağır **bulay** üz vermiş.

bəlalı -**sənində olmuş bəlalı başın**, demə yüngülmüş çırpınan daşın.

bəlalıbaş bəlalıbaş. qınbaş.

bəlası -otuz iki qapısı var, bir balası, **min bəlası**. (dilivə yiyə dur).

bəlasın qadasın. -**başı ağrıyan, qadasın bulur**, qavqa arıyan, qavqasın bulur. (**qadasın bulur**: tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

bəlaya aşlığa**.** qarışıqlığa. -ucuna çıxan, ucadan düşər, **aşırı gedən, aşlığa düşər**. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

bəlaya -**bəlaya qalır**: qaya qalır.

bəlbəl -**bəl bəl:** bər bər. açıq açıq. bağır bağır mağıl mağıl. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq.

bəlbəşur **bəlbəşuy < bulğayuş. burğayış**. çovanğ. şuriş. bulbaşım. bulam. qarışıntı. toğan. qarışıqlıq.

bəlbəşuy < **bulğaşay**. bulağay. qarşışıqlıq. dağva dalaş. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

bələ böyürd -**bələ böyürd eləmək**: oyan buyanına baxmaq.
bələ bürtləmək: ört baslamaq.

bələdan **bələcan**. ox, axlov kimi uzun, iti nərsələr qoyulan tobra.

bələq **bələk 1**. **(< bağlaq)**. qundaq. bəsdə. **1**. **bulaq**. **(**gizli, bağlı olub açılan, alınan nərsə**)**. **1**. ödül. padaş. **1**. ərməğan. -**bulaqlı** qonaq çöldə qalmaz. **1**. balığ**.** töhvə. -barca **balığ** yağdıralı ağırladı. **1**. qundağ. **1**. yadigar. antar. **1**. **bəlgə**. hidyə**..**
-bələk bükək: qundaq.

bələq **bələk. bülək.** hidyə.

bələq **bələk.bəlik. bəlli**. müşəxxəs ..
-**beşik bələk**.

bələm < **balam**. balaq (< **balamaq)**. qayıq.

bələn **1**.bəğənilən. yaxşı. **1**. səhih. mö'təbər. ərcmənd. şayistə. **1**. yeşik. tay. **1**. malutticarə.

bələr **-**öğülən oğlan **ətəyi bələr**. (öğülən oğlan ətəyə sıçar).

bələrtmək **bərəltmək.** alartmaq**.** (gözlərin) dalatmaq. hirsli hirsli baxmaq.

bələsin məsələn.

bələş **1**. **bulaş**. kəsafət. aludəgi. **1**. dartıq. töhfvə. hidyə.

bələş **bəllə**. **bürək**. **1**. bağlı. töhvə. **1**. tikə. arzımanla, adaqla tutulan, ayrılan tikə.

bələş bulaş. blemish (ingilis).

bələşdirici **bulaşdırıcı**. kəsafətlədən. kəsiflədən.

bələşici **bulaşıcı**. bulaşan. bələşən. bulaşıq. bələşik. suvaşıq. quraşıq. qurışıq. keçən. geçən. ötən. ötəçi. keçmən. keçici. saçıcı. müsri. sari'.

bələşiq **bələşik. 1**. **bulaşıq**. burtaq. kəsif. aludə. **1**. paltar yuğan maşın. paltar maşını.

bələşqən **bələşgən.** bulanğır. yapışqan. sulu. -bu **bulay** sorudur.

bələt **bələd.** -**taxcası buxcasına**

bələtçi **1**. bəlgi. qılavuz. haçar. rahnuma. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir). **1. ələdçi. bildəçi.**

bələtçi **bələdçi**. **1**.bayraqçı.**1.**bildəçi. -qörünən yola **bələtçi nəyə**!.

bələtçi **bələdçi**. görgüd. -**görgüd ata**: bələdçi ata.

bələtçi **bələdçi.** götürəc. götürən.

bələtçi **bələdçi.** izitçi. dalına salan. izçilərin başçısı.

bələtləmək soraq edmək. -qoğurmanı soraq etdi: bələtlədi.

bələtmək balutmaq. bulatmaq.

bələtsiz **bildəsiz**. **bələtsiz**. bilgisiz. **-**balığ başsız, **bağ bildəsiz salınmaz**. (**balığ**: şəhər. ölkə).

bələtsiz **bildəsiz**. bilgisiz. mə'lumatsız**-**balığ başsız, **bağ bildəsiz salınmaz**. (**balığ**: şəhər. ölkə).

bələyən bürüyən. avaz. (< **avmaq**. **avlamaq**). qapsayan.

bələyin -beşigin topraq, **göy bələyin**.

bəlgə. zolaq. incə uzun.

bəli **bə'li < bəlik**. bəlli. (aydındır).

bə'li **bəli**. **< bəlik**. bəlli. (aydındır).

bəli **bəyli. bə'li.** (< **bəğənmək**). doğru.

bə'li **bəyli. bəli**. (< **bəğənmək**). doğru.

bəli gülə!. öylədir.

bəli < **bəlik**. yaka**.** hən. ya. həvə. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.

bəlic yazıc. (kiçik **yazıt**: kətibə). kart {< **kərt**: kəsik. biçik}. nərsəni bilitən, yazılı çıkili kiçik kağaz tərti, tikəsi.

bəlih **bəlik.** piltə. fitil. -**bəliklik köpəz**: fitillik pambığ.

bəliq **bələk.bəlik. bəlli**. müşəxxəs .

bəliq **bəlik** (bəlləmək. ayırmaq). **1**. **bəlli**. müşəxxəs. -bu hamıya **bəlik** bir iş. **1**.çox gözəl. çox yaxşı. bəğənilən. -onun gördüyü işlərinin hamısı **bəlikdirlər**. **1**. ədəbli. tərbiyəli. -**bəlik ocaqları**: tərbiyət qurumları, kanunları. **1**. adlım. məşhur. -arxılın **bəlik** dalları:

tarixin adlım səyfələri. **1**. işarə. əlamət. -bir **bəlik** yetər. **1**. siğnal. -**qorxu bəliyi**: siqnalı: xətər siqnalı. **1**.aşgar. -bu hamıya **bəlikdir**. **1**. qılavuz. -**saymat** bəliyi: riyaziyyat qılavuzu. **1**. ixtar. -**bəlik** verilmiş. **1**.andac. (yadbud. xatirə). **1**. **bəlih**. piltə. fitil. -**bəliklik köpəz**: fitillik pambığ. **1**. **batıq**. bulaşıq. **1**. nişan unuş. -nişan vermək: unşutmaq. **1**. mə'lum. **1**. (**ballıq < bal**). şirli, güdə küzə. **1**. ələni.

bəliq **bəlik** > **bəli**. **bə'li**. bəlli. (aydındır).

bəliq **bəlik**. **bəlli.** alamətdar. nişandar. -bu gün **bəlli** gündür: **bəlik** gündür. alamətdar - bayramlar içrə ən **bəliki** hançıdır.

bəliq **bəlik** > **bəli**. yaka**.** hən. ya. həvə. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.
-**bəlik, bu doğru:** ya, bul çin. bəlik, bu səhihdir.

bəliqçi **bəlikçi**. unuşçu. nişançı.

bəliqdirtmək **bəlikdirtmək**. bir yolla, simgəyələ bildirmək.

bəliqin **bəligin**. çox artıq. artığına.

bəliqləmək **bəlikləmək**. **1**. nişanlamaq unuşlamaq. nişan qoymaq. **1**. **bəlikdirmək**. simgələmək. işarə, əlamət qoymaq.

bəlin **1**.hafizə. -biləkdən bərk, **bəlindən** gur. **1**.əzbər. -**bəlin oxu**: əzbər oxu. **1**. sanıt. nəğd (pul). nisyə olmayan.

bəlin mə'lum. -**bəlin oluşu yalı**: mə'lum olduğu kimi.
-yenicə gəlin, **yerivi bəlin**. (**bəlin**: tanı).

bəlingəmək **bəlingəmək**. hafizəyə tapdamaq. hifz edmək. əzbərləmək. -**bəlin oxu**: əzbər oxu.

bəlinmək **1.** bəlləyinə vermək. əzbərləmək. öğrəşmək. **-**kora beyin çox çətin **bəlinə**: öğrəşə.
1. bilənmək. **bilmək.** öğrənmək. -məndə öz işimi **bəlindim**. -yenicə gəlin, yerivi bəlin. (tanı).

bəlirən **bəllədən**. göstərən.

bəlirqic **bəlirgic**. şaxis.

bəlirqin **bəlirgin**. bariz. **(**yanğan**)**.

bəlirləmək anıqlamaq.

bəlirlənmiş tandıq.

bəlirli bilgəli. bəlli. atağlı.

bəlirmə açıqlayış. açılama. açımlama. xırdalama. yorum. təşrih tovzih.

bəlirmək **bəlgürmək.** bilinmək. görünmək. mə'lum olmaq. -günü gəlir, astın işlər **bəlgürür**. -dünən yeriz **bəlgürürdü**: görünürdü. -yeriz **bəlgürük**: yeriniz mə'lum.

bəlirməmək -**yozdurub bəlirməmək:** qaçalaq sapalaq edmək: qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

bəlirmiş -**bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik:** erit. irit. -siz çox **irit** gəlmisiz.

bəlirsiz bilinməz. namə'lum.

bəlirtən -**nərsə bəlirtən simgə**: bəlirtgə. müşəxxə əlamət.

bəlirti **1**. bilgə. atlağ. **1**. işarət.

bəlirti nişançı.

bəlirtic salqıçı. sorağçı. xəbərçi.

bəlirtin açlayın**.** ayatın. arsatın. sərihən. pərdəsiz. qateiyyətlə. (rok o rast).

bəlirtqə **bəlirtgə.** nərsə. bəlirtən simgə. müşəxxə əlamət.

bəlirtmək bildirmək. duyurmaq.

bəlirtməz **-**cında **yamaq bəlirtməz**.

bəlişitmək tanışıtmaq. tanışdırmaq.

bəlişmək bəlsükmək. tanışmaq.

bəlişmək bilişmək. anışmaq. qanışmaq.

bəlit **1**. (bəlirtmək). etiket. leybıl. bərçəsb. **1**. > **bilit**. **(< bəlirtmək**: **bəllətmək)**. damqalı **(**tanqa. mark**)**, möhürlü tikə. **1**. damqa **(**< **tanqa)**. mark.

bəlit hazır.

bəlititmək **bəlikitmək**. bəllik edmək. adağlamaq. nişanlamaq.

bəlitmək **1**. hazırlamaq. **1**. xəbər vermək.

bəlq **bəlk.** bəril. aşqar.

bəlqə **bəlgə**. **1**.adağ. nişan. -**bəlgə** aparmaq. -**bəlgə** salmaq. **1**. bələk. hidyə. **1**. bir yerin, torağın, bölgənin sınıların bəllədən simgələr, cızığlar. mərz. sərhəd. -ölkə bəlgələri. -**bəlgəni** aşmaq. **1**. (**bölgə**). bölək. tikə. -bir **bəlgə** çörək esiri. **1**. (**bölgə**). cüzvə **1**.risalə. **1**. mətn. tekst. **1**. yazı..
-**altun bəlgə:** vergi, maliyə əhkamı.

bəlqə **bəlgə**. sənəd. mədrək. sınır. mərz.

bəlqə **bəlgə**.**1**. zolaq. incə uzun. **1**. qolaq. ərişdə. rişdə. -**qolaq** aş: rişdə aşı.

bəlqə **bəlkə.** -quyu gördün ip salda keç, bəlkə **düşən oldun**!.

bəlqəq **bəlgək.** bəlgik. mə'lum. açıq. aşqar. (hüveyda).

bəlqəqeçər **bəlgəgeçər**. tayuç. faks (**fax**) facsimile. havayı yolla (uçuqla) göndərilən şəkil.

bəlqələmək **bəlgələmək**. **1**. **bəlgətmək**. adağlamaq. nişanlamaq. **1**. sənəd vermək.

bəlqələtmək **bəlgələtmək**. müstənəd edmək.

bəlqəm **bəlğəm {phlegm (**ingilis**)}**. xilt. qaqrıq.

bəlqənmək **bəlgənmək**. simgənmək. -bir orman, tək ağacla simgənir (bəlgənir).

bəlqətmək **bəlgətmək**. **bəlgələmək**. adağımaq. adağlamaq. nişanlamaq.

bəlqətmək **bəlgətmək**. sənədətmək. sənəd yazdırmaq.

bəlqi **bəlgi**. **1**. əlamət. **1**. məfruz..
-**bəlgi salmaq**: nişan qoymaq. -yol başına **bəlgi saldım** tanınsın.**.**
-bəlgi qılmaq: işarə qoymaq.

bəlqi **bəlgi**. qılavuz. haçar. bələtçi. rahnuma. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir).

bəlqi **bəlki.** bolat. olat. olsunki. şayəd. ihtimalən. ehtimal ki.

bəlqiq **bəlgik. bəlgək**. açıq. mə'lum. (hüveyda).

bəlqiləmək **bəlgiləmək**. **1**. atamaq. tə'yin edmək. **1**. **bəlləmək**. tə'yin edmək.

bəlqiləniş **bəlgiləniş**. tə'yinləniş. atanış. atanma.

bəlqilənmək **bəlgilənmək**. **1**. atanmaq. tə'yin olunmaq. **1**. görünmək. qələmdad olunmaq. -o mənə dənğtay bəlgiləndi: o mənə əşit göründü.

bəlqiliq **bəlgilik**. şəxsiyyət.

bəlqim **bəlgim. bölgüm**. (> **pəlgim**) bölünən nərsənin tikələrindən hər biri. tikə. qətə.. -**bəlgim bəlgim: bölgüm bölgüm**: bələk bələk. bölük bölük. qətə qətə.

bəlqin **bəlgin**. ayğın. ayın. aylın. aydın. ayan. açığ. açğın. aşqar. mə'lum.

bəlqinlik **bəlginlik**. ayğınlıq. ayınlıq. aylınlıq. aydınlıq. ayanlıq. ayğanlıq. açığlıq. açğınlıq. aşqarlıq. mə'lumluq.

bəlqinmiştir **bəlginmişdir**. **bəllənmişdir.** tananmışdır. tanınmışdır. dənənmişdir. dənələnmişdir. -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

bəlqirür -us dəgəri, **uslu işdə bəlgirür**. (ağlın qiyməti ağıllı işdə işlənsə bəllənir).

bəlqisi -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir).

bəlqisiz **bəlgisiz**. mübhəm. -**bəlgisiz** adres: mübhəm adres.

bəlqiş **bəlgiş**. ülgü. me'yar. istandar.

bəlqit **bəlgit**. **1**. agəhi. anons. afiş. **1**. sənəd. **1**. müəyyən. tə'yin olunmuş.

bəlqitər -necə güldüyün əkitin, **nəyə güldüyün usun bəlgilər**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).

bəlqitmək **bəlgitmək**. müstənəd edmək. sənədlə isbat edmək.

bəlqitmək **bəlgitmək**. tanqıtmaq. tə'yin edmək.

bəlqov **bəlgov**. **vəlgov**. **vəl** (< **bəl**. **bil**). əkin suvarışda suyun döndərmə yeri.

bəlqülü -boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü. (**boldaçı**: olcası. dolcası. gəlişən).

bəlqürmək **bəlgürmək. bəlirmək**. bilinmək. görünmək. mə'lum olmaq. -günü gəlir, astın işlər **bəlgürür**. -dünən yeriz **bəlgürürdü**: görünürdü. -yeriz **bəlgürük**: yeriniz mə'lum.

bəlqürür **bəlgürür. bəllənir.-ağça gücü qara gündə bəlgürür**, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik).

bəlqürür -yurt dərəki, **köçən yurtda bəlgürür**, qın sınamaz, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).

bəllə **1**. **bəllək**. dürü. dürmək. bükü. (bürük). (bükülmüş). (buxca). **1**. dümüş (< **dürmüş**). yuvar tikə.

bəllə **bələş**. **bürək**. **1**. bağlı. töhvə. **1**. tikə. arzımanla, adaqla tutulan, ayrılan tikə.. -**xoşbəxlik bəlləsi**: **ağ balağ**. qutluq tikəsi.

bəllə **bəllək**. dürmək.

bəllə bürnəc. dürməc. luqma.

bəllə -gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (**uğursuzluq**: baxsısızlıq. şanssızlıq). (uğursuzluqda deyilir). (**gəzək** :sıra. fürsət).

bəlləq **bəllək**. (adres. qərarqah). **bəlləyi bəlli**. (adres.

bəlləq **bəllək**. **1**. anğıl. anğıt. oylaq. dağarcıq. hafizə. zehn. memori. memory. **1**. **bəllə**. dürü. dürmək. bükü. (bürük). (bükülmüş). (buxca).

bəlləq **bəllək**. **1**. bəllə. dürmək **1**. mənşur. baylıqdan ötürülmüş buyruq. tumar.

bəlləq **bəllək. 1**. tanağ. hafizə. **1**. yutra. əzbər. hifz.

bəlləq **bəllək.** anaq. yaddaş. zehn. hafizə. -**anağı** silinmiş.

bəlləq **bəllək**-**dış bəllək**: external memory .

bəlləqi **bəlləgi**. nişanəsi.

bəlləqinə **-bəlləyinə vermək:** bəlinmək. əzbərləmək. öğrəşmək. **-**kora beyin çox çətin **bəlinə**: öğrəşə.

bəlləqmək **bəlləkmək**. yutramaq. əzbərləmək. hifz edmək.

bəlləmə -**bəlləmə, mənimsəmə gücü**: yutra. hafizə.

bəlləmək **1**. diqqət edmək. -çox deyirəm, **bəlləmir**. **1**. məddi nəzər tutmaq. -o dövürdə, bu olayları **bəlləmək** gərək. **1**. **bəllətmək**. tutmaq. düzgütmək. qeyd edmək. bolqarmaq. ağırlamaq. teclil edmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. adın yazırmaq.

toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**. **1**. qoymaq. mənsub edmək. -tanışların, kişilərin işə **bəllədi**.

bəlləmək **bəlgiləmək**. **1**. kefəhval edmək. hal soruşmaq. yoxlamaq. -haçandır bizi **bəlləmirsiz**. **1**. üzə qoymaq. aşgaratmaq. **1**. tə'yin edmək. **1**. tə'rif edmək. tovsif edmək. -bunu necə **bəllirsiz**.

bəlləmək qeyd edmək.

bəlləmək müşəxxəs edmək.

bəlləmək öğrəşmək. əzbərləmək. -dinləyib **bəlləmək**.

bəlləmək yadavərlik edmək.

bəlləndi **-arama boyunca bəlləndi ki**: axdarış cərəyanında aşgarlandı ki.

bəllənər -başqasın boşla, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, **kim olduğun darıxmadan bəllənər**! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq).

bəllənər -miniyin atmı eşək, **aydınlanar bəllənər**. (**minik**: mərkəb) (**aydınlanar**: ışıqlanar).

bəllənər **-**parayla kişi dəğişməz**, nə olduğu bəllənər**! (para kişini dəğiştirmir, için tökməyə yönətir). (için tökməyə yardımçı olur).

bəllənir **bəlgürür.-ağça gücü qara gündə bəlgürür**, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik).

bəllənir -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. həlalzada. içi üzü bir olan). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.

bəllənir -sorma kişi kimliyin, **söyləşirsə bəllənir!**. (**söyləşirsə**: danışırsa, danşığa gəlisə) (kişi sözündən bəllənir).

bəllənir -yurt dərəki, köçən son, pul dərəki, bitən son, **eyku kişi**, **ölən sonra bəlgirür**. (**eyku**: yaxcı).

bəllənmək **1**. görünmək**.** mə'lum olmaq. **1**. ifşa olmaq. **1**. sınılmaq. -gerçək dosluq, ağır gündə **sınılır**..
-**bəllənir**: görünür. mə'lum olur..

-**bəllənən**: görünən. mə'lum olan..

-**bəlləndi**: göründü. mə'lum oldu.

bəllənmək bilkinmək.mə'lum olmaq. müşəxxəs olmaq.

bəllənmək qeyd olunmaq.

bəllənməz **-bəllənməz yer, çağ:** qozova. qozabad. **-**mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur. -sınanmasa bəllənməz, **yumuşmasa bellənməz**. (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa). (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).
-**sınanmasa bəllənməz**, yumuşmasa bellənməz. (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa). (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).

bəllənməz -ipək donun içində **yaxşı yaman bəllənməz**.

bəllənməz **-izi önü bəllənməz:** dalı qabağı bəllənməz.

bəllənməz **-**kitozlarda and yasa bəllənməz. (**kitozlarda**: alçaqlarda. namətlərdə). (**and yasa**: söz sana).

bəllənməz tə'yin olunmaz. müşəxxəs olunmaz

bəllənməz. **-**bu ellərdə qalxış yatış bəllənməz.

bəllənmir **-**el öz dəlisin tanıyır, **bəllənmir kimə inanır**.

bəllənmiştir **bəllənmişdir. bəlginmişdir**. tananmışdır. tanınmışdır. dənənmişdir. dənələnmişdir. -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

bəllənsin **-**ərginliyin dəğəri **əldə ikən**, ağçanın dəğəri cibdə **ikən bəllənsin**. (**ərginliyin:** azadlığın).

bəllənsin **-**övünməklə sevinc, **işdə bəllənsin**!.

bəllər -**kor, dəğəngi bəllər kimi**. (əsgidən olduğu kimi. heç dəyişmədən. hər vax kimi).

bəlləştirmək **bəlləşdirmək**. tə'yin edmək. -hər nəyin yerin **bəlləşdirin.**

bəllət nişana.

bəllətən **bəllədən**. **bəlirən**. göstərən.

bəlləti -**bəlləti buki:** nişan bu nişana ki.

bəlləti **bəllədi.** anıqlandı. müşəxxəs elədi.

bəllətici kəsgitləyici. müşəxxəs edici. -kimin yanlış, doğru olduğun **kəsgitləyici** yarqac **(**hakim**)**.

bəllətmədən -**bəllətmədən dinləmək:** qulağ qabartmaq, dikətmək. qulağ yatırtmaq.

bəllətmək **1**. ifşa edmək. **1**. kəsgitmək. müşəxxəs edmək. -siz öz payızı **kəsgitin**. -istəyiz nədir **kəsgitin**. **1**. sınıtmaq.

bəllətmək basatlamaq. müəyyənlətmək. -toprağı ayırıb **basatladılar**.

bəllətmək **bəlləmək**.**1**. tutmaq. düzgütmək. qeyd edmək. bolqarmaq. ağırlamaq. teclil edmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. adın yazırmaq. toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**. **1**. səbtə yetirmək. -sözləşməni **bəllətmək. -**qərar **bəllətmək**. **1**. tutmaq. düzgütmək. qeyd edmək. bolqarmaq. ağırlamaq. teclil edmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. adın yazırmaq. toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**.

bəllətmək nişan qoymaq.

bəllətmək tə'yin edmək.

bəllətmək . ayqıtmaq. bilgətmək. sayratamaq. tanatmaq. vəsf edmək. tə'rif edmək.

bəllətmək ukutmaq. okutmaq. oxutmaq. mə'lum edmək. -sorunu **okutun**.

bəlləyi -**bəlləyi bəlli**: adresi mə'lum.

bəlli başlı seçgin. saylı. uslu. önəmli. salmıqlı. qabağ. -ilin **bəlli başlı** olayları.

bəlli **1**. anıq. açıq. mə'lum. -hamıya **anıq**: açıq, bəlli. -**anıq** soru: açıq soru. -yeriz **anıq** : yeriniz mə'lum, bəlli. -**anaq** olsun hamıza : bəlli olsun hamıza. -**anaq** deyil: bəlli deyil. **1**. **bəlik**. alamətdar. nişandar. -bu gün **bəlli** gündür: **bəlik** gündür. alamətdar -bayramlar içrə ən **bəliki** hançıdır.

bəlli **1**. bilgəli. bəlirli. atağlı. **1**. kəsgitli. müşəxxəs. -yarın verə verməyə **kəsgitli** deyil. -**kəsgitli**, duru düşüncələr. **1.** unuşlu. nişanlı. **1**. **bəlik**. müşəxxəs. -bu hamıya **bəlik** bir iş. **1**. ağ. sadə. -ağ söz: sadə söz. -ağ yol: sadə yol. -ağ duvar: sadə duvar. **1**. enik. mə'lum..
-**yerniz bəlli**: yerniz açıq. yerniz mə'lum.

bəlli 1. qərarlı. **1**. mə'rufə. mə'lum. 1. **bəlik** > **bəli**. **bə'li**. (aydındır).

-**dərəkiz bəlli**. yeriz mə'lum. (dərək : yer. tutar. qiymət).

-**bənli bəlli** sevgilim: seçgin gözəl sevgilim.

-**bəlləyi bəlli**: adresi mə'lum.

bəlli **bələk.bəlik.** müşəxxəs ..

-havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar)**..**

-tuturu bəlli: qiyməti bəlli.

bəlli bilkin. mə'lum. -bu qalanın **bilkin** yerlərini görmək istədi. (bu şəhərin bəlli yerlərin ziyarət edmək istədi).
-əlli sözdən **bəlli söz**.
-**dolu bəlli**: kamilən mə'lum.
-necə güldün əkin, nəyə güldün usun **bəlli**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).

bəlli -**əki kökü bəlli**: soy sopu bəlli.

bəllik **1**. əlamət. işarə. **1**. antarıq.yadigarlıq.

bəlliq **bəllik**. nişan. -taxarmış **bəlliyin** çatan yerə, paysız qoymaz qoymamış, yaşanı ölüm. -**bəlliyin** görcək tanıdı adın. -**bəllik** taxıb adağlandı. **1**. əlamət.
-**bəllik edmək** : bəlikətmək. nişanlamaq. adağlamaq.

bəlliyin -**taxarmış bəlliyin çatan yerə**, paysız qoymamış, yaşanı ölüm. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

bəlliyin tə'yin edin.

bəlsiqmək açılmaq. -onun yaşıt işi **bəlsikdi**: açıldı.

bəlsiz itgin. namə'lum. namüşəxxəs.

bəlsüqmək **bəlsükmək**. **bəlişmək**. tanışmaq.

bəltəçi **bəldəçi**. aydağuc**.** nişanəgər.

bəltəq bəltək. qoyulan əlamət. nişanə.

bəltələmək **bəldələmək**. (şinasalıq edmək).

bəltəsiz **bəldəsiz**. mübhəm.

bəltirmək **bəldirmək**. öğrətmək. tanıtmaq. tə'lim vermək. aqah edmək. -bu işi sənə kim **bəldirmiş (bəldizmiş).**

bəltisizliq ibham. -**bəlgisizlik adlıq**: ibham zəmiri.

bəlva **(**< **bulağan**. **bulğan**). **(**< **butalış**. **burtalış**. **burğalış**). qarmaşa. qarğaşa.

bəlva -**bəlva qopmaq: <** bulğanmaq. burğanmaq. > qalaylanmaq. -el **burğanmış**.

bəlva < **bulğay**. şürüş. çoğuş. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar.**

bəm -**zil bəminə baxmaq**: döngitmək.

bən **1**. **bənc**. dənə. **1**. nuxdə.

bən -gedi**bən** dedim ona. (gedərək). -ağlayu**bən** kor oldum. (ağlayaraq).

bən xal.

bənayin sinəki. sinəyin. sinək daşı. qəbir daşı. bənayin.

bənc **bunc**. qətrə.

bəncir **-nəməniyə bəncir**: -çor vurmuş qara badımcana

bənd **bənd.** kitəl**.** (**kitməkləmək** üçün) bağ.

bəndə **(**< **band)**. bandlı. bandlanmış. bədlənmiş. bağlı..
-**xoşbəxt bəndə, qul:** qutluğ təkin. qutluğ quluq.

bəndər liman. yaxış.

bəndi zəncir bağ bukağ.

bənəfş göğüt. göyüt.

bənəfşə algöy. alagöy. mor.

bənəq **bənək. bənik. binək. pinək. pinə**. -əli **pinəli**.

bənəq **bənək**. xal. nişan.

bənəqi **bənəki**. xallı. nişanlı.

bənəqləmək **bənəkləmək**. xal qoymaq. nişan qoymaq.

bəniq **bəniğ**. şərəf. namus.

bəniq **bənik. bənək. binək. pinək. pinə**. -əli **pinəli**.

bəniqli bəniğli. şərəfli. namuslu.

bəniqsiz **bəniğsiz**. şərəfsiz. namussuz.

bəniş **bənğiş**. **mənğiş.** üzə bənd salma.

bəniş **bənli**. səpgik. səpgilli.

bənişmək **mənğdəşmək. bənğdəşmək**. qadınların birbiri üzünə bənd salması.

bəniz **bənz**. surət. -bənzin görəli, uçdu başımdan…**.**
-bəniz oxşar: üz bəzər.

bəniz **mənz**. surət..
-**bənzi saman olmuş**: rəngi atmış. düşgün salqınlaşmış. yavınc, möhtac, biçarə, təpirsiz olmuş.

bənizin camalın. -**bənizin bəzəsin** sevgi bağını. (bəzəsin sevgi bağını).

bənizlənmək **mənizlənmək**. gözəlləşmək.

bənizli üzlü. -**qoyu bənizli**: tutqun üzlü.

bənizsəmək **bənzəmək**.: oxşamaq.

bəniztəş **bənizdəş**. (**bəniz**: üz. surət) bənzəş. oxşar. çalımdaş.

bənqiş **bənğiş**. **bəniş**. **mənğiş.** üzə bənd salma.

bənqitmək **bəngitmək**. **məngitmək**. əsritmək. sərxoş edmək. kefləndirmək.

bənqtəşmək **mənğdəşmək. bənğdəşmək**. **bənişmək**. qadınların birbiri üzünə bənd salması.

bənqülüq əbədiyyət. -**bənqülüğə** qoğuşanlar.

bənləmək nuxdələmək.

bənli 1. xallı. -**bənli** məmi. -**bənli** dodaq: dodğı xallı. -bənli bəlli: tam aydın, aşgar olan. -appaq üzlüm **qara bənlim**. 1. bəzəkli. gözəl. -**bənli bəlli** sevgilim: seçgin gözəl sevgilim.

bənli **1**.**bəniş**. səpgik. səpgilli.**1**.nuxdəli.

bənt **bənd. 1**. bök. (< **bük**). pox. əngəl. -**bökə düşmək**: poxa düşmək. bəndə düşmək. giriftar olmaq. -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**bökün çıxarmaq**: pox çıxarmaq. əngəl. -**bökün aşırmaq:** poxun aşırmaq. əngəlin qaldırmaq, açmaq. **1**. bökdə. mane'. -**bökdələri** aşaraq. -**bökdəyə** düşmək. bökdəli: bətli..
-**gərdən bənd:**qonduruq. qoyunduruq. köndürük. sinə riz.

bənt **bənd. 1**. burğa**.** zəncir. **1**. band. sarqı. **1**. qıncı. qeyd. köstək. zəncir. -**qıncıdan daşınmaq**: qeydidən, köstəkdən boşanmaq, qurtulmaq. **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. zəncir həlqəsi. **1**. engil. -**engilin** qırmış dana. **1**.dolağ. bağıt. bükət. -**dolağa**, **əngələ**, **batığa** (**bağıta**, **bükətə**) **salmaq**: saxtutmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək).**1**. pəxlə. -**pəxlə pəxlə**: bənd bənd. -**bənd bənd olmaq**: pəxlələnmək. **1**.kişən bağ. -əl ayağı **kişənli** qullar. -qolları **kişənli**. **1**. güvət. sədd. **1**. **bət**. boğun. -**bət bət**: boğun boğun. **1**. bağlac..
-**bənd olmaq**: ilikmək. -göz gözə düşər, ürəklər **ilikər**..
-**bənd eləmək**: sapatmaq gir vermək. -yetənə **sapatır**, yetməyənə daşatır. -hər şeyə sapatmaq..
-**bəndə saldırmaq**: ildiritmək. girə saldırmaq..
-**bəndə salmaq**: girə salmaq. ilditmək.

bənt **bənd**. **1**.**bağ**. **bağıt**. (yazı. qanun. huquq) maddə. **1.**bövət. çigin.
-**bənd iləmək:** ilişmək. nəqd edmək. tənqid edmək. -**ilişməyi** xoşlamır, ilişmişsə boşlamır.

bənt **bənd**. **bət**. bağ. -**saat bağ**: saat bənd.

bənt **bənd**. bət. incik.

bənt **bənd.** duzağ. köstək. -başa qada, **ayağa duzağ**.**.**
-bənd olmaq:söz atmaq. taxılmaq. sataşmaq ..
-kişinin sözü baldı bal. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (atar batar: səhər axşam) (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbəlallah)

bənt -**havıya bənd olmaq:** çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq: qıl üsdə durmaq.

bənt **-üzə bənd salma**: mənğiş. bənğiş.

bəntə **bəndə**. **kəməl**. həqir.

bəntəlik **bəndəlik**. dərəbəyinə müfdə işləmə. köləlik. bəygirlik. bərdəlik. biqarlıq. qonqur. qondur. qurqa.

bənti **-bəndi qıran:** bağı açan.

bəntləmək **bəndləmək** bətləmək. girləmək. ildirmək.

bəntli **bəndli**. qamalı. mane'li. -**qamalı** yollar: mane'li yollar.

bənz **bəniz**. surət. -bənzin görəli, uçdu başımdan….

bənzəlitmək bənizətmək. bənzətim yapmaq. oxşalatmaq. basırlamaq. şəbeh çıxartmaq. yansılamaq. ədasın çıxartmaq. öyküləmək. təqlid edmək.

bənzəmək **bənizsəmək**: oxşamaq.

bənzəmək usnamaq. uynamaq**.** (**üznəmək**). şəbih olmaq.

bənzər **1**. çalar. -buna **çalar**. **1**. əşik. oxşar. **1**. əş.

bənzərlik oxşaşlıq. oxuşluq. oxdaşlıq.

bənzəş bənizdəş. (**bəniz**: üz. surət) oxşar. çalımdaş.

bənzəş **mənzəş**. oxşar. oxşaş. -buna **bənzəş**: buna oxşar.

bənzəş **mənzəş.** oxşaş. keşim. keşib. (**çəkim**). -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**.

bənzəşmək adalışmaq. oxşaşmaq. muşabeh olmaq.

bənzəşrəq **bənzəşrək**. şəbahətli. mütəşabih.

bənzətmək adalıtmaq. təşbih edmək.

bənzətmək oxşatmaq. yozmaq. -hər kimi kəndinə **yozma**.

bənzivə -qavını ye, qarnıva bax, **qarpuzu ye, bənzivə bax**, üzümü ye, qolsuva bax. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

bənzüz **bənz üz. bəniz üz**. rəh ruf. -**bəniz üzü** sarğamış.

bər bəzək alağı. zib zinət.

bər bəzək aşırma. şar şaqqatar.

bər -**bərli bəzəkli**: saçay. sarıçlı. saraçlı. saçağlı.

bər çalı. bərə. yar. zay. çənit. çöküt. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur.

bərabər **1**. əş. təkiş. təkşi. **(**< **dənğ)**. -**təkişlik**: bərabərlik. əşlik. **1**. tənə tən. paya pay. əşit. musavi. **1**. birəbir. birləbir. **1**. biribir. birlikdə. bahəm. -**biribir** gəlink. **1**. bilək. birlək. bahəm. **1**. barantay. əş. dəng. musavi. çəkdəş. tavqa..
-**bərabər edmək**: təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). əşlətmək..
-**tay bərabər**: adıl əşil..
-**iki bərabər**: ikit.

bərabər **bərəbər.** üzbəüz.

bərabər bilə.birlə. birgə. ilə. (bahəm).-**bilə** gədib, bilə gəlin: **birgə** gədib, **birgə** qayıtmaq.

bərabər birlikdə. biryerdə. birgə. bahəm. -dayanın **birkar** gedək. -hamısı **birkar** çox ağırdı.

bərabər boyaboy. bir boyda. boydaş.

bərabər dərək. dəng. əşit. muqabil. maadil. -bunlar ikisi **dərək** gəlmək. -**dərək dərəkə**: gərək gərəkə. -**dərəkin** bilib, dəğər biçilər. -bunla onu **dərək** tutmam. -**dərəkin** ödə (tölə). -sözü işinə **dən dərək**: tam uyğun.

bərabər -əvəz əvəzə. dərəkdərəkə. musavi.

bərabər tap. əş. musavi.

bərabər təkə tək. dəh dəh. dəh dəkə.

bərabər tən (dənğ). tay. -**gül qörqünə tən gəlməz:** gül gözəlliginə olamaz.

bərabər çəndən. -**çəndən aşa**: neçə bərabər. -iki **çəndən**: iki bərabər.
-**bərabər olmaq:** düzlənmək. müsavi olmaq. yeksan olmaq.
-**buna bərabər**: buna dərək: buna bədəl.

bərabərləmək tənələmək. tənləmək. **(**< **dənğ)**.

bərabərləşdirilməyən **tənləşdirilməyən. (dənğləşdirilməyən).** taylaşdırılmayan.

bərabərləşmək adalışmaq. dənğləşmək. dəhləşmək. musavi olmaq.

bərabərlik dəngləm. maadilə. -**dəngləm yenilişi**: maadilə, bərabərlik sadələşməsi.

bərabərlik ılaşıq. həmanəndlik. -**ılaşıq**, yaraışıq, barışıq.

bərabərlik təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). əşitlik. musavilik.

bərabərtir **bərabərdir**. tapdurur. tapdur. əşdir. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

bərbad batbar. korlanmış.

bərbər -**bər bər**. bəl bəl. açıq açıq. bağır bağır mağıl mağıl. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq.

bərbər darağçı. saçı dərib darayan. səlmani..
-**əş**, **bərbər sanığmaq**: əştəsənmək..
-**əş**, **bərbər edmək**: əştələtmək.

bərbər sıran. sıryan. səlmani.

bərçəsb burğu. burğa.

bərə **1**. (ayrılmış) sahə. meydan. **1**. çalığ. yar. zay. çənt. çöküt. zədə. **1**. baraq. aşıq. aşı. asıq. ası. süt. fayda. **1**. yara. -hər nəyin bir **barası**, dəğən oxun **bərəsi** var. **(barası**: sonu**)**. **(bərəsi**: yarası**)**.

bərə çalı. bər. yar. zay. çənit. çöküt. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur.

bərə -**çöl bərə**: bayır.

bərə -**dağ bərə:** dav dala. dağ dərə.

bərəbər **bərabər.** üzbəüz.

bərəbər bir. **-**beş barmaq bir olmaz.

bərədən -**yaradan bərədən**: ordan burdan. yaxından uzaqdan.

bərəkətin **bərəkətin.-tuxumluğun, bərəkətin gitsin**: damızlığın kəsilsin.

bərəq **bərək**. (nərsəni yığmaq, bərkitmək üçün, belinə bağlanan şırıq). qurşaq. kəmər.

bərəli aşıqlı. aşılı. sütlü. faydalı. dərdə dəğən.

bərəli önümlü. -**önümlü ötşünə**: bərəli keçrməsinə.

bərəltmək **bələrtmək.** alartmaq**.** (gözlərin) dalatmaq. hirsli hirsli baxmaq.

bərənmək -**işi bərənmək:** əməyi qovuşmaq. zəhməti heçə gedməmək. qıncılığı itməmək.

bərənməmək -**işi bərənməmək**: əməyi kövüşmək. əməyi küyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. qıncılığı itmək.

bərəş ötüş. yol ara, dəmir yolunda, yayalar üçün qoyulan keçit **(**xətkeşlik**)**.

bərətmək çaxçaytmaq. -gözlərini **çaxçaytdı**: bərətdi..
-**göz bərətmək**: göz alartmaq.

bərətmək -gözün ağını **bərətmək**: gözün ağını köpətmək(yekətmək).

bərhələnmək **bəhrələnmək**. < **barqalanmaq**.

bəri **1**. alıb. başlar. e'tibarən. -bugündən **alıb**. **1**. hamı. tamam. -bu yürgün kəsəl ölkə **bərin** bürüdü. -**bəriz** gəlin: hammız gəlin. -**bərimiz** gəlmişdilər yoxuduz..
-**əri bəri**: ora bura.

bəri **bərik** < **bu yerik**. bu yerək. bu yerə sarı.

bəri -**çoxdan bəri**: ilin illəri.

bəribir **barıbir**. büsbütün. -siz dediklərizə **barıbir** içəndik **(**işəndik. inandıq**)**.

bəriq **bərik**. **bəri**. < **bu yerik**. bu yerək. bu yerə sarı.

bəriq **bərik**. parıq. yarıq. yıraq. yırtıq. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

bəril bəlk. aşqar.

bəritən -**ötədən bəridən:** ilərdən qayradan.

bəritmək **bəritləmək**. yaymaq. yayımlamaq. -bu sözü barın **(**üm**)** ölkəyə **bəritlədilər**. -bu sözü barın **(**tüm**)** ölkəyə **bəritlədilər**.

bəriyə -**anğrı bəriyə** çala göz yetirmək: ötə bəriyə göz salmaq. (**çala:** ötəri).

bərk çox aşabaşı. atabaşı. aşırı. son dərəcə. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş.

bərq batruş. quytuş. qəliz. quyuq. (# **boş**). -**batruş aş**: suyun çəkib bərkimiş qoyuq aş. -gözəl sözlər, göyçəklərə **bərk yaraşır**, gözəl sözlər, göyçəklərdən **bərk yapışır**.

bərq **bərk** .-**bərk qapını** berim açar. (**berim**: verim) **..**
-ayağın bas **yerə bərk**, qaldır izin..
-**bərk çox:** tançu. çox çox. nəqəddər.

bərq **bərk. 1**. gobut. səxt. qonğ. qonc. qont. qunt. -bu **qont** sözlər bırax. **1.** çit. sit..
-**gəncliyi tutma bərk**, dünya malın tutsan ək. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil)..
-**durmuş orunun bərk**, özgür qalasan ərk. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar).

bərq **bərk**. **1**. qatan. sərt. -**qatan** sümükləri boşaymış. **1**. sərt. qay **(< qaq)**. -**qay qafa**: dik qafa. **1**. qaba. -**cot** yün. -**cot** daş. **1**. kəsir. qate'. -**kəsir** kötü: çox pis. -**kəsir** kişi: işlərində dirənişli, dönməz. **1**.coğ (**toğ**. **tuğ**). -**çox bərk**: coğurt. (cuğ. tuğ).**1**.kit. sift. **1**. ast. (# **yast**: yumuşaq). **1**. çit. **1**. doma. (ləxdə. sift). **1**. qurba. qurva. sərt. -**qurba buğda**: qara, sərt buğda. **1**. qurç > qurs (# **qırç**: qırılqan). möhkəm**..**
-bərk topraq: girt. kitir**..**
-bərk boş: qatıq suyuq..
-**çox bərk**, **sağlam olan**: qayakimi: olqamır. onqamır..
-**quru**, **bərk nərsə**: qasmıq. qasrıq. qurut..
-**bərk yavaş**: qata asta. -qatraq **bərkraq**: qataraq**..**
-bərk topraq: coğur**..**
-daş kimi bərk: kitir.

bərq **bərk**. qatı. qat. -**qat** süng: **qatı** süng: bərk sümük.

bərq çaxılqı. ışıq. sırac. iliktirik. -**çaxılqı danı**: çirağ. ışıq lampası.

bərq -**götü bərk:**. qalaylı göt. götlü.

bərq **-**yaxındakı saxsı, **dışardakı daşdan bərk**. (**dışardakı** : uzaqdakı. ıraqdakı). (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

bərq 1.çat. qat. çətin. sərt. sırt. daltuq. dartuq. **1.**qaq. möhkəm. -**qaq** dur. -**qaq** vur. -sözün **qaqı** qulaq yırtmaz, diş qırmaz.

bərqdən **bərkdən**. qatdan. -yay yağmuru gahdan yağar, **qatdan** yağar. -yaman qatdan vurar yaranı: pis bətər vurar yaxcı. -yaman qatdan vurar yaranı: pis bətər vurar yaxcı.

bərqə **bərgə**$_{\text{fars}}$ < **bəlgə**. tapı. sənəd.

bərqə **bərkə.** boyun. iki kərdi, iki əkin aralığında qalan zolağ. ayaqlanıb, gəzişməyə, bölükdən bölükə keçitlik. -**boyunlar** (bərkələri) hündür götür su yıxmasın.

bərqəl **bərkəl. pərgəl**. > {**pəkmal**) (fars)}. (< **barçamaq. parçamaq. pərçəmək**: nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.). gön üzərində bər, yırıq, cızıq salma aracı.

bərqəm **bərkəm**. **bərKkəm**. möhkəm.

bərqil **bərkil**. **bəkil**. **1**. bərk, dayanıqlı, durumlu saxlanılan yer. qala. istehkam. **1**. qoruq. **1**. dayanıqlı. müstəhkəm. ustuvar.

bərqim **bərkim**. **bəkkəm**. möhkəm.

bərqimək **bərkimək**. dəmcirişmək (dəmirləşmək).

bərqimək qaqımaq. -**qaqıyar**. bərkiyər.

bərqiməmiş **bərkiməmiş.** tosun. naşı. əcəmi. iş görmədik. pişmədik. təcrübəsiz. xam. -**tosun** uşaq. -**tosun** kişi. mən bu işin **tosun.**

bərqimiş -**quruyub bərkimiş**: qaxac quruc.

bərqinmək **bərkinmək**. **bəkinmək**. sincinmək.

bərqinmək **bərkinmək.** quyunmaq**.** sərtinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək. (#.**qoyunmaq**: **qoyulmaq**: yumşanmaq. sərtliyi gedmək).

bərqinmək qaqınmaq.

bərqinmiş -**bərkinmiş, bağlanmış nərsə:** kitüv (< **kit**).

bərqişər **bərkişər**.-bilək işlədikcə **bərkişər**.

bərqişmək **bərkişmək.** çiqlişmək. sıxlaşmaq.

bərqişmək **bərkişmək**. sirəşmək. şirəşmək. -**şirəşib** dona qalan buzlar.

bərqitər **bərkidər.** qoyar bərqərar edər. -sözün ulusu, **qoyar ulusu,** qorar ulusu (ulusu: böyükü) (ulusu: milləti).

bərqitmək **bərkitmək**. **1.** acıtmaq. -**açılmadan acınmaz**: sınanmadan bərkiməz, pişməz. **1.** qaqlatmaq. qaxlatmaq. -biri **qaxladır**, biri **laxladır**: biri bərkidir, biri boşaldır.

bərqitmək **bərkitmək**. **bəkitmək**. kipləmək. qurlamaq. qorlamaq.

bərqitmək **bərkitmək**. dəmirləmək.

bərqitmək **bərkitmək.** qayırmaq. -**qayıranmasan**, qaydırma.

bərqitmək **qaqıtmaq**.

bərqittilər **-**erkəklər boş tutdular, **dişilər bərkitdilər**, evdən xoşluq, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

bərqiyir **bərkiyir.** dursayır. -**duvar vardı dursayır**, duvar da var yuvsayır. (**yuvsayır**: boşalır)

bərqqəm **bərkkəm**. **bərkəm**. (məhkəm). möhkəm.

bərqləmək **bərkləmək. bəkləmək**. nərsənin durumun saxlamaq, mahafizət edmək. -küprüz (çinis) qazandığın xərcləmədən **bərkləyər**. -**bərklə** dəni, tapar səni: malıvı saxla, düşdüyündə (düşsən, yıxılsan) yığar səni.

bərqliq **bərklik**. **1**. qatqaq. çətinlik. sərtlik. **1**. kəsirlik. qate'lik.

bərqtən **bərkdən**. möhkəm-**bərkdən** sevirəm.

bərqut -**bərxud olmaq**: dərinmək. mütəvəccih olmaq. bağışlayın **dərinmədim**.

bərli bəri. bu yana. -o gündən **bərli**.

bərpa edmək qalamaq. tərtib edmək. -yeddi gün toy bayram **qaladılar**.

bərpa: bərpa: bərpa: bərpa edin.

bərraq **1**. çaxılqan. **1**. yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). şəffaf. -**yalsıq** boya: ışıqlı boya..

-**bərraq qızıl**: pırıl qızıl. ışıl qızıl. qıp qızıl. **1**. yax.

bərtələnmək **bərdələnmək**. bardalanmaq. paydalanmaq. maydalanmaq. (bir pay götermək). işdələnmək. -keçdi ömur bardalanmadan, barın bərdələnin. ılindəkindən işdələnmədi. -**maydalı** işlər.

bərti **bərdi**. **pərdi**. çatıya düzülən incə qamış. -döşünün qılları hu bərdisi. (**hu**: ot, bərdidən ev).

bərtinmək **kərtinmək**. **çərtinmək**. zədələnmək. (zəxmlənmək).

bərtüvan **bərdüvan**. uçma. badbadək.

bərü beyri. əsgi. keçmiş. ötgün. ötgən. ötügən. ötsün. ötmüş. ötən. ötə. keçəcək. aşıq. ötər.
pura$_{sans}$: qabaxlar. purana$_{sans}$: əsgi. porro $_{(latin)}$: keçmişdə. buri$_{japon}$: o vaxdan. sonra.

bərzəx qıstaq.

bərzigər < **bəzrigər. bəzirgər**. (**bəzr** < **bəzir**: dənə. tuxum). əkinçi.

bəs nə -bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, **bəs nə deyim**. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

bəs -görən olsa, bir başa bir göz yetir (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) .

bəsat dərik. sərgi.

bəsbəlli istər istəməz. əlbəddə. naçar. la cərəm.

bəsdə **1**. yapıq**.** bağlı. məsdud. **1**. bağ**.**

bəsdəbədlik hörəb. -**hörəb vermək**: bəsdəbədlik edmək.

bəsdəbədlik qablaşdırma.

bəsəbəs çavaçav.

bəsər **bəslər**. -**kəsər bəsər**: yırtıq yamaq..
-acını acı kəsər, **dadlını dadlı bəsər**. (**bəsər**:). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz).

bəsər kökər. gögər. gögərər. becərər.**-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə).

bəsəri (< bəsləmək). becəri. çağarı. pərvəri. kəsim üçün çağatılmış, becərilmiş, kökətilmiş heyvan.

bəsi çəki. həddi. -hər kəsin, kəsi var, **hər nəyin bəsi** (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var).

bəsi yeycək. azıq. qıda. -**bəsi** ürünləri: azıq önümləri.

bəsiliq **bəsilik. 1.** dinclik. dincəklik. ruhi dinclik. aramiş. **1**. toxluq. iğna'.

bəsiliş **biçiliş**. oluş. oluşma. buluş. buluşma. təkvin. təkəvvün. təşəggül.

bəsin təğziyə.

bəsinmək qənaət edmək.

bəsirəmək bəslənmək. kökəlmək. -güclü yeyən bəsirər, araq içən **əsirər**.

bəsirətsiz koral.

bəsirir becərir. kökər:. -yağmur bilən yer gögər, **alqış bilən ər kökər**. (**gögər**: göyərər).

bəsirmək **bəsləmək**. **basırmaq**. yedirmək.

bəsirsiz **-bət bəsirsiz:** bağımsız.

bəsiş təğziyə.

bəsişmək biçişmək. buluşmaq. oluşmaq. şəkillənmək. formlaşmaq. təkvin, təkəvvün, təşəggül tapmaq.

bəsqəmək **bəsgəmək**. qoşmaq. dərgəmək. sırtamaq {> **sirudən (**fars**)}**. təsnif edmək.

bəsqic **bəsgic**. **basqıc**. hər çeşit bəsləyən, gücədən, doyuran nərsə, qıda, qəza. təqviyəti.

bəslə **bəsrə**. toxlat. -onu dinclikdə, dincrikcə **bəsrədilər**.

bəsləqılın -durmuşu boş tutmayın, atar tutar saymayın, özünğüzə sayqılar, **bəslə qılın yatmayın**.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

bəsləmək **1**. asıramaq. böyütmək. **1**. asıramaq. ərsiyə gətirmək. -bu uşağı çox qıynalqan **asıratdım**: çox korluqla, zəhmətlə bəslədim, böyütdüm. **1**. **bəsrəmək**. **əsrəmək**. **əsləmək**. **asramaq**. **basramaq**. **baslamaq**. becərtmək. **1**. **bəsirmək**. **basırmaq**. yedirmək.

bəsləmək yaratmaq. -**dolum** bəsləmək: imkan yaratmaq..
-**uyum bəsləmək:**gəlişmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər..
-**uyum bəsləmək**gəlişmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər.

bəslənmək asıraymaq. böyümək. ərsiyə gəlmək. -uşaqlar nə tez **asraymış**. -**asrayıb** durmuşa ayaq basdı: böyüyüb camiiyə **(**ictimai həyata**)** girdi.

bəslənmək becərilmək. işlənmək. -**keşdə ilə becərilmək**. keşdələnmək keşdə salınmaq.

bəslənmək bəsirəmək. kökəlmək. -güclü yeyən bəsirər, araq içən **əsirər**.

bəslər **bəsər**. -acını acı kəsər, **dadlını dadlı bəsər**. (**bəsər**:). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz).

bəslərsən **yad.** -tayı bəslərsən at olur, **qurdu bəslərsən yad olur**. (**tay**: at balası).

bəsləş toxuluş.azqılış. qıdalaş. təğziyə.

bəsrə **bəslə**. toxlat. -onu dinclikdə, dincrikcə **bəsrədilər**.

bəsrəmək **bəsləmək**. **əsrəmək**. **əsləmək**. **asramaq**. **basramaq**. **baslamaq**. becərtmək.

bəst açma.

bəstə(fars) < **bastağ**. **bəsdə**. qapıl. paket.

bəstəbətlik -**bəstəbətlik eləmək**: bastağlamaq.

bəstəçi **bəsdəçi**. **bəstəkar**. **bəsitçi**. kompozitor. ahəng saz.

bəstəkar bağdaçı. butuqçi. quruqçi. ahəngsaz.

bəstələmək **bəsdələmək**. qoşunmaq. tərkib edmək. -**qoşan qoşunmaq**: mahnı bəsdələmək.

bəstəş **bəsdəş**. **basdaş**. qınac. qınac. qıynıc. qıyac. qıyıc. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

bəsti **bəsdi** .-həvəsə, **bəsdi yoxdur**.{könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur)}. (başsız könül, durmadan yürür).

bət **1**.**bat.** iti.**1.bənd**. bövət. çigin.
-**bet almaq**: bettəlmək. başlanmaq**.** baş almaq. üz tutmaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.

bət **1**.bənd. incik. **1**. **bük. bek.** > **pök**. (< **bükük**). boğun. düğün. -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.
-bət bəsirsiz: bağımsız.

bət **bənd**. bağ. -**saat bağ**: saat bənd.

bət **bənd**. boğun. -**bət bət**: boğun boğun. **1**. boğav.

bətbəx **bədbəx**. uğursuz.

bətbəxlik **bədbəxlik**. uğursuzluq.

bətçi < **pitiçi**. **pitikçi.** oxuyucu. oxucu. dua, pitik yazan.

bətçi **bədçi**. bağıçı. gözgüv. falçı.

bətəmək badamaq. bətləmək. bağdamaq. bağlamaq. -**badanmış** qolum, açılmaz yolum, axıdar gözüm, qanlı yaşın durmadan.

bətən **bədən**. {**bady (**ingilis**)**}. boy. vicud. -dola **boynu** dolmuş yarıya: tamam vicudu yara ilə qapanmış..
-**bədənə vurmaq**: könənmək. nuş edmək.

bətənmək **bəğənmək**. boysunmaq. üstün tutmaq. tərcih vermək, edmək. -bunu ona **boysunuram**.

bətər **1**. daha artıq. **1.** aşa. ötə. -**aşa** vurdu. -**aşa** yeditdi. -**örən aşa**: çox bətər. **1**. ötgən. ötün. -**bətər** yeməli: **ötün** dadlı. -**ötün** gözəl. -**ötün** iti. -**ötün** yaxşı. -üzük qaşından **ötgün**. **1**. aşa. aşırı. çox. **(**şiddətli. şədid**)**. -**aşa** pişmiş, **aşa** görmüş. -**aşa** tıxan, **aşa** sıçar. **aşa** ucqar. -**aşa** gur. -**aşa** vurdu **aşa** yıxdı. -onun əlindən **aşa** inciklidi. -**aşa** şaxda. -**aşa** üzlü. **1**. aştın. -**aştın** aşqa düşəli. -**aştın** sevənlər. **1**. kəsin**..**
-çox bətər: bik qatı.

bətər **1**. dış. bir çəkdən artıqlığı, çoxluğu çatdırır. fövq. fövquladə. -**dış** yaxcı : çox yaxcı. -**dış** güclü : çox güclü. -**dış** yeməli: çox yeməli. -**dış** kötü. **1.** qatrağ**. -**onun **qatrağı** var: onun bətər var.

bətər dərəkli. -**dərəkli** aytış. -**dərəkli** vurdu. -**dərəkli** yanıt: cəvab.

bətəri **beteri. -**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

bətəri -**bətəri var**: aşası var.

bətəri -**yalandan bətəri** yoxdur yaman. (yalan üstə yaman yox)**.**(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman). (yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan). (yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu).

bətərin **beterin**. **-**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

bətərin **bitərin. -bitərin çıxartmaq: bətərin çıxartmaq:** yetigin çıxartmaq. nərsə üzrə, çəkdən aşa işləmək. sanalmayan çəkə dayanmaq.

bətərindən **bətgəsindən**. bolqasundan. kötüsündən. pisəsindən. -tanrı **olqasundan** qorusun.

bətərləşmək azmıqlamaq**.** pisəlmək.

bətəsilləşmək **bədəsilləşmək.** soysuzlaşmaq.

bətgəsindən bolqasundan. kötüsündən. pisəsindən. -tanrı **olqasundan** qorusun.

bətlə iləp:. -üzünə ışığ yansımasın önləmək üçün **bir çetinə** parça iləp.

bətləmək (bəndləmək). girləmək. ildirmək.

bətləmək **1**. petikləmək. bağlamaq. qapamaq. -ürəyi **petiklənmiş**, tıxılmış. **1.** bitikləmək. yapışdırmaq.

bətləmək badamaq. bətəmək. bağdamaq. bağlamaq. -**badanmış** qolum, açılmaz yolum, axıdar gözüm, qanlı yaşın durmadan.

bətləmək iləpmək. -üzünə ışığ yansımasın önləmək üçün bir çetinə parça **iləp**.

bətlər bükətlər< **bük**. mane'lər. -kişi başa gəldiyin yaşar, **dirənirsə, bükətlər aşar**!.

bətli **batlı.** iticə.

bətsiz **bədsiz**. qutuq. bağsız. -**qutuq çarıq**: bağsız çarıq.

bəttəmək **bətdəmək**. sarmaq. yükləmək.-bunuda bizə **sardılar**. bunuda bizə **yüklədilər**. -bir pəxmə tapıb, qızın ona **sardı**.

bəy **-bəy bəyçəlik**: bəy palişahlıq. -kəndi elin donatıb doyurmasa, böylə **bəy bəyçəlik** nəyə dərgər: nəyə dəğər..
-**bəy sayağı**: alabəy. çalabəy..
-yoxsulun **bəyi** olunca, **bəyin** yoxsulu ol. **(**bəylər içrə yoxsul ol**)**..
-**sayqı olaraq bəylərə üzlənəndə söylənən söz**: bayın. -**bayın bayan**: ağa xanım..
-**bəy bəgim**: gəlin kürəkən.**.**
-böyük bəy: ulbay. albay..
-**subəyi**: subay. subaşı. mirab.**.**
-bəyin çantasındaki, yoxsulun ürəyindədir.

bəy -yer basrığı dağ, bodun basrığı bağ. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

bəybəqliklə **bədbəxliklə**. yazıqlıqla. yor çora. çar naçar. -**yor çora** yaşayış sürmək.

bəycan **beycan**. ağacan. əziz bəy.

bəycəq **bəycək**. bikə. gəlincik. -arpadan kökə, **qırnadan bikə** olmaz. (**qırnadan:** kənizdən).

bəyçə {(**böyük, beğ, bey**)**+ əçə**. **əkə**}. böyük xanım.

bəyə **-**acda alqın, **bəyə vergin olmasın**. (**alqın**: alacağın). (**vergin**: verəcağın).

bəyəc **bəğəc**. **bəyəc**. taza gəlin. yeni gəlin.

bəyən **bəğən**. **1**. seç. **1**. kef elə.

bəyənc **bəğənc**. **1**. seçim. **1**. şadlıq. yoşluq. xoşluq. **1.**eşq. -**bəyənc olsun**: eşq olsun. -**bəyəncli**. eşqli. **bəyəncsiz:** eşqsiz. **1.**xoşluq. şadlıq.

bəyənc. bəğənc. seçim.

bəyəncli bayşan. şad.
-bəyəncli güvəncli.
-bəyəncli qınanclı: xoşa gələr xoşa gəlməz.
-ürəyi **bəyəncli** vurar.

bəyənən **bəğənən**. seçən. xoşu gələn. xoşlanan. yoşlanan.

bəyənər -könül duyub **könlü bəyənər**, göz görüb donu (bəyənər).

bəyəni **bəğəni**. **bəğin**. **bəyin**. **1**. təşəkkür. -**bəğənlər**: təşəkkürlər. -bu işlərə **bəğəni** gərəkməz. **1**. məmnun. **1**. iyi, yaxşı olan. layiq. şayistə. səzavar. -**bəğəni** ulu kişi. **1**. səvab. -**bəyəni** işlər.

bəyənin -yorum yapın, **bəyənin,** teşəyin.(**teşəyin**: tənqid edin).

bəyənir **bəğənir. 1**. seçir. **1**. sevir. **1**. kef elir. yoşlanır. xoşu gəlir.

bəyəniş **bəğəniş**. seçim yapma.

bəyənişmək : seçinişmək. sevişmək. birbirin sevib, xoşlamaq. xoşlanışmaq. xoşallanmaq.

bəyənmək **bəyənmək. bəğənmək**. **1**. seçmək. **1**. sevmək. **1**. kef eləmək.

bəyənmək **bəyənmək**. **bəğənmək.** sevinmək. -çoxda **bəğənmə**: çoxda sevinmə. -çox **bəğəndim**: çox şad oldum. çox sevindim.

bəyənməz **-gözə baxan gözü, göz bəğənməz**. (gözə baxan gözdən göz çəkinər).

bəyəntiriş **bəyəndiriş. bəğəndiriş**. **1**. təbliğ. təbliğat. **1**. sevindiriş. sevindirmə. **1**. yoşlatma. xoşlatma. xoş edmə.

bəygirlik bəygirlik. dərəbəyinə müfdə işləmə. köləlik. bəndəlik. bərdəlik. biqarlıq. qonqur. qondur. qurqa.

bəyi -**bəylər bəyi**: **baylar bayı**: bayman.

bəyi **-pisi görüb** daşunma, **bəyi görüb düşünqıl**. **(daşunma:** naşükürlük edmə).

bəyil netəlikli. üstün dəğərli, qanalı. seçgin. üstün. törük. törlü. salmıqlı. arxalı. yarqalı. keyfiyyətli. kalitəli. kilaslı. kisə. -**bəyil** kimsə. -**bəyil** işiçi. -**bəyil** yazıçı.

bəyin **bəğin**. **bəğəni**. **bəyəni**. **1**. təşəkkür. -**bəğənlər**: təşəkkürlər. -bu işlərə **bəğəni** gərəkməz. **1**. məmnun. **1**. layiq. şayistə. səzavar. -**bəğəni** ulu kişi. **1**. səvab. -**bəyəni** işlər.

bəyinmək **bayınmaq**. neşə, həzz almaq. sevinmək. keflənmək. bayram, cəşn tutmaq.

bəyqaravçı törağa (**törə ağa).** mütəsəddi. -kabinə **törağası**: kabinə rəsi

bəyqə **bəygə**. **bikə**. zəngin qadın.

bəyqələtmək **bəygələtmək**. bayqalamaq. zənginlətmək.

bəyqülənmək **bəygülənmək**. opurdanmaq. hopurdanmaq. övgülənmək. qovqalanmaq. qurralanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

bəylənmək bayuvmaq. zənginləşmək. dövlətlənmək.

bəylər bayın.

bəylər -**kəl bəylər**: keçəl bəylər..
-**bəylər bəyi**: **baylar bayı**: bayman.

bəylər -**yürün bəylər döğüşə**, yollar düzün günəşə.

bəyli **bə'li. bəli**. (< **bəğənmək**). doğru.

bəylik **baylıq**. **1**. gənc. xəzinə. -dil **baylıq**. **1**. bayağılıq. açıqlıq. törəklik. yörəklik. bəsitlik. açıqlıq. **1.** muxdarlıq. azadlıq. -**dil baylığı**: dil azadlığı. -dil bəyliyi bəy edər, dil yoxluğu yox edər..
-**bəylik evi**: yurd evi. ort evi. milli yığva. milli məclis. dövlətin oturacağı..
-**bəylik edmək**: topdurmaq. toputmaq. quverner.

bəyliq **-baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi**: bayraq. baydaq. baytuğ.

bəyliq **bəylik**. **baylıq**. devlət. **-yoxsula baylıq**, can sağlıq.

bəyliq -birlik qazan, **bəylik apar**.

bəyliq -birlik, **bəylik deməkdir**.

bəyliq -öz özünə **bəylik edən**, öz özünə qulluq edər.

bəyliyi -yiyəsiz dərə, **tülkü bəyliyi**.

bəymək böyümək. -oğul bəyin bəy oldu.

bəymin **bəğmin**. bəğənilən. uyğun. münasib.

bəyoqul **bəkoğul. bəyoğul. bəkavul.** toy büsatı dolandıran.

bəyrək **bəğrək**. **biğrək**. **biyrək**. çox. -**biğrək** ağır çöndü: yaman kötü oldu.

bəytə **bəydə.** hakimdə. **-doğra bəydə doğan yox,** doğanlıda inam yox. (**doğra:** adil). (**doğan:** qohum). (adil hakimdə qohum tanımaz, qohumlu hakimdə, iman tanımaz). (düz hakim, işində qohumluğu sanatmaq (dəxalət verməz), qohumluğu sanatan (dəxalət verən, hesaba salan) hakimdə inman olmaz).

bəytən **-**tülkü əfə dadlı dillər söylədi, **qarqa bəydən pəndirini almağa**.

bəzə çaşnı. məzək **(< bəzək. bəzgək**).

bəzəq -bəzək pürçük. şarşaqqatar.

bəzəq **bəzək**. **1**. nəqqaşi. **1**. arayiş. -**daraş dəriş**: bəzək düzək. arayiş pirayiş. **1**. süs. çap (doğal, doğma olmayan)..
-**bərli bəzəkli**: saçay. sarıçlı. saraçlı. saçağlı..
-**bəzək süsək:** tuvalet..
-**nərsənin üzərinə yapımış bəzək**, **örtük**, **yonqa**, **nəxşə**: usdara. üstərə.

bəzəq **bəzək**. **bəzgək** >**məzək.** 1. bəzə. çaşnı. 1. bir quş adı.

bəzəq **bəzək**. **-kişidə bəzək düz buyruq**, atda bəzək yal quyruq.

bəzəq -duzağım dil bəzəyin boşlu sözə, **gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə**.

bəzəq -**alğası bəzək**, dalğası təzək. (**alğası**: üzü. qabağı). (**dalğası**: dalısı)

bəzəqindən **bəzəgindən**. üzündən**.** -kişi sözündən tanınar, **üzündən yox**.

bəzəqlə **bəzəklə**. -dəgirman gəzəklə, **toy bəzəklə**. (**gəzəklə**: sırayla)**.**

bəzəqli bənli. gözəl. -**bənli bəlli** sevgilim: seçgin gözəl sevgilim.

bəzəqli **bəzəkli**. yasdaq. süslü**..**
-bəzəkli düzəkli: sırqalı takılı.

bəzəm ləzzət. kef. məzə.

bəzəmək {**bətzəmək**. **betzəmək**. (: qapatmaq. örtmək).}. **1**. yosmalamaq. **1**. yasalamaq. süsləmək**..**
-bəzəyib düzəmək: basdırmaq. -**dəvə basdırmaq**: ərkək dəvəni qoşanışa şirnətmək üçün, dişi dəviyə qırmız, ala bula parçalar geyindirmək.

bəzəmək çalatmaq. donatmaq. -bayram gəlir, ev eşiyi **çalatın.**

bəzəmək -**dərib bəzəmək:** dərcələmək. -gözəl şəkillərlə **dərcələnmiş** odalar.

bəzəmli ləzzətli. kef verici. məzəli.

bəzənmək **-bəzənib gözənmək: bəzənib qəşənmək. bəzənib gəzinmək. bəzənib pədəzmək.** bəzənib yasanmaq.

bəzər -**üz bəzər**: bəniz oxşar.

bəzəsin -**bənizin bəzəsin** sevgi bağını. (camalın bəzəsin sevgi bağını).

bəzəyi **-dan bəzəyi içə yarar**, gün bəzəyi elə yarar, tün bəzəyi ərə yarar. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**

bəzəyi görkü: gözəlliyi. yarğaşı. **-dağ görkü daş**, baş görkü saç, göz görkü qaş)

bəzəyin -**duzağım dil bəzəyin boşlu sözə**, gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə.

bəzi -**bəzi süsləmək**: dərmələmək. arayiş edmək. -kəndi başın **dərməyəz**, gəlin başı **dərmələr**.

bəzir ürə. tuxum.

bəzirlik əkinti**.** bürclük. məzrəə.

bəziş **-bəziş bəzişmək: bəziş gəzişmək**. bəzəmək üçün əl gəzdirmək.

bəzişmək **-bəziş bəzişmək: bəziş gəzişmək**. bəzəmək üçün əl gəzdirmək.

bəzqəq **bəzgək. bəzək**. >**məzək.** 1. bəzə. çaşnı. 1. bir quş adı.

bəzm sür. -**bəzm o ziyafət**: sıy sür.

bəzrə **məzrə. mərzə.**

bibaşa **bir başa**. bidilim. bidilimə.

bibər -**qoza bibər:** çox acı olan toppuz yuvar bibər.

bibləq **diblək** (**dib bilək**) izdəmir. (zərdpey).

bicar **1**. bocar. boğcar. boğca ər. boğac ər. batur. pəhləvan. **1**. (biçmək). biçərən. qəti düşman. qənim. **1**. **biçər**. **biçək (**< **biçmək)**. biçənək. əkin.

bicələk **(biçələk)**. bir cıqqlı. bir az.

bicələq **bicələk (biçələk)**. **1**. bir cıqqlı. bir az. **1**. doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq. **1**. yarımcıq. -işlərin **bicələk** bıraxdı.

bici **-bici bici: böcü böcü. mıcı mıcı.** yavaş yavaş. bala bala. -**mıcı mıcı.** işləyir.

bıcıqlamaq **-ürəyi bıcıqlamaq:** çıpıqlamaq. nərsə edmək üçün canın yemək. hövlükmək.

biç **-**əkənə baxma, ək bitir, **biçənə qarma, biç bitir**, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

biç hərf. alfabet**..**
-çalabiç: yarım kəsik nərsə. -davarı **çalabiç** elədi.

biç -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

biç -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlünün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

biç **-öz dərəkin özün biç**, el biçəni borc olsun. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin)

biç -yamanlığı görübdə, yaxşılığa dəğər biç. (**görübdə**: tanıyıbda. sınayıbda)

biç! **kərt**!.

biçan çəpiş.

biçbiçoq **biç biçoq**. dəfdər qələm. ləvazimi təhrir.

biççə **<u>ək</u>**. -**gələnbiççə**: gələn kimi. -hər gün atam **gələnbiççə**, yeməyə otururuq.

biçə (qoxulu otların kiçicik biçilmişi). ədviyə. baharat.

biçə **1**. > **bidə**. **(**< **biçmək)**. yonca **(**< **yencmək)**. yem. ot. -ata biçə sal: ata yem ver. **1**. **biçən**. biçməyə, qırmağa, qoparmağa yarar, ağız çanağlarında olan ön dişlər. **1**. **biçək.** kirpik. **1**. kipi. kopi. **1**. **böçə**. hica.

biçə **peçə**. rəsid. faktor..
-kimi əkə, **kimi biçə**. (yaşamda durmuşda, heç nə yazılı deyir).

biçəkləmək **biçəkləmək**. qararlamaq. oranlamaq. təxminləmək.

biçəq **biçək**. **1**. **biçğaq**. yarğaq. qutr. -yer **biçəyi**: yer qutru. **1**. piçağ. -toxlu soyub, quyruğunda **biçək** sıma (sındırma). (. -ısıt, qızart, yaxma ama). **1**. **biçə**. kirpik. **1**. **ək**. -**bezbiçəq**: **bezbiçək**. qıraqları dəğişik, şəkilli biçimdə kəsilən, biçilən, toxulan qumaş, parça, bez.

biçəq **biçək**. **beçək.** (< **biçmək**). açа (**açmaq**). hica. hicə. heca.

biçəqlər balalar. -gül çiçəklər, **bal biçəklər** (dadlı balalar).

biçəqmək **biçəkmək. beçəkmək.** (< **biçmək**). açamaq (**açmaq**). hicalamaq. hicələmək. hecalamaq.

biçəl **1**. xətnə. -**biçəl toyu**: sünnət, xətnə toyu, mərasimi. **1**. başçal. başında kakili olan, baş iki, neçə boyalı. **1**. > **meşəl**. **(**əli biçik**)**. əlindən iş gəlməyən. əli iş tutmaz. başarıqsız. **1**. sənət.

biçələmək **1**. böçələmək. böləçləmək. hicalamaq. hüccüləmək. **1**. incələmək. **1**. arğıtlamaq. arığlatmaq. iğdişlətmək. əxdələmək. təxdələmək.

biçəli -**əlin əkəli biçəli olsun**. {kimsəyə diləngi olmayasın. (**diləngi**: möhtac)}. (əli barlı gəlirli, bərəkətli olsun).

biçəmək kərtmək. əlamət qoymaq.

biçənə **-əkənə baxma, ək bitir**, biçənə qarma, **biç bitir**, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

biçənək pırofayl.

biçənəklik **biçənəklik. meymunluq**. uymallıq. koramallıq. koruna yansıtmaq. müqəllidlik. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

biçəni **-**öz dərəkin özün biç, **el biçəni borc olsun**. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin)

biçər -bir əl əkər, iki əl **biçər**.

biçər **orar**. oraqlar. **-əkən orar**, tokan geyər. (**tokan** : toxuyan).

biçər **-**tarlada iz əkən, **xırmanda yüz biçər**. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

biçər -yel becərən, **boran biçər**. {yel ösdürən, osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən)}. (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

biçərim **-**əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt).

biçərsən urarsan. oraqlarsan. dəyərsən. **-əksən urarsan**.

biçərsin **-tiksən biçərsin**, sorsan bilərsin. (**tiksən**: əksən).

biçəz xələt. xələ't.

biçi keçi.

biçi (< **biçmək**). hərf. hərif. -dörd **biçili** söz 'avad'. -'tam' üç **biçili** sözdür. -bu sözün bir **biçi** düşmüş. (bir hərfi). -**biçi biçi**: hərf bə hərf. -**kiçi biçi**: kiçi hərf. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf. -baş **biçi**: böyük hərf.

biçib **-dəri biçib don tikmək**, hər kişiyə iş olmaz.

biçib -**oğru biçib alar**, doğru paysız qalar (oğru yeri bolcar, doğru göyü). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək).

biçiq **biçik**. **1.**-{. **böcək. beçə. biçik**} (< **biçmək. çapmaq**).**1**. baxt. şans. **1**. çatlaq. yarıq. yırtıq. şikaf. -**biçik** qabqacaq. -**biçik** geyim. -**biçik** dodaqlı. **1**.əndam. bəxş. cüz'. alət. orqan. **1**.hərf. letr. **1**. **buçuk**. (bars kopusu).puşuq. pusuq. muşuq. pişik. kədi (kəçük). **1**. yazı.**1**. **beçə.** kiçik. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!)**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə). (**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).
-əkic biçik: rabit hərf**..**
-sorağ biçik: dərslik. dərs kitabı..
-**çetlik biçik**: xətti kitab.

biçiqçi **biçikçi**. münşi. dəbir.

biçil **1**. salım. salıq. rəsm. **1**. form. çapa. saxa. boş yerlərin doldurmaq üçün yazılmış bəlgə. **1**. yün. **1**. saç.

biçil hirufi

biçilər -barış dəğəri, **savaşda biçilər**.

biçili salımlı. salıqlı. bayraq. rəsmi.
-ölçülü biçili. :çənçəkli. ölçülü. ölçəkli. əndazəli..
-hər nəyin sonu var, **yazılı biçili donu var**. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).

biçilir **-buğda biçilir**, xırman savrılır, saman ayrılır, dənə yığılır.

biçiliş **bəsiliş**. oluş. oluşma. buluş. buluşma. təkvin. təkəvvün. təşəggül.

biçilmək doğranmaq**.** yencilmək. -iç içəyin **doğransın**.

biçilməmiş yonulmamış. kota. -**kot** iş. -**kot** yer. -**kot** beyin.

biçilməz -düz əğrilik yaddı sevgiyə, **don biçilməz**, hələ sevgiyə.

biçilsə **-gen biçilsə don** çartamaz, gengəşli bilik, qartamaz. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

biçim **1**. (**ç <> t**) **bitim**. **betim**. fiqur. **1**. çap. -hər bir yapın gerisi var, hər ir **çapın**, geyisi var. **1**. görük. qaparaq. qapra. qavara. **(**> **qəvarə)**. -**bəd qəvarə**: gəlşiksiz. görümüz. görüm tələkə. çəkilsiz. şəkilsiz. **1**. çap. görnüş. zahir. -**çapdan düşmüş**. **1**. çalqı**.** (dırov). **1**. yal. -bu **yalda**: bu biçimdə. -**yallı**: biçimli.

biçiməmiş **-**hər nəyin sonu var, biçiməmiş donu var.

biçimləmək **bitimləmək**. ölçüləmək. ölçü götürmək. fiqur vermək.

biçimlənmə yaranma. olqunuş. formalaşma.

biçimlənmək **bitimlənmək**. ölçülənmək. ölçü götürülmək.

biçimləntirmək **biçimləndirmək**. **1**. formalatmaq. modalatmaq. yapmaq. uydurmaq. çəkilləndirmək. fiqurlandırmaq. **1**. ölçüləndirmək. ölçü götürtdürmək.

biçimli (**ç < > t**) **bitimli**. **betimli**. yoğşarlı. fiqurlu. əndamlı. xoş əndam. tərkibli.

biçimli **dənə biçimli**: dənəsic. -şabalıt dənəsic (**dənə biçimli**) yemişi: kəsdənə. qasdana. (iri dənə).
-**uzunsov biçimli:** sağar. sakar.

biçimli -**incə, nazik biçimli**: çitə. -**çitə göz**.

biçimli **-yastıq biçimli tobra:** dürkək**.** dürbə.

biçimsiz qazov. eybəcər.

biçin **1**. horan. oraq çağı. **1**. qəvarə. rixt. təcəssüm.**1**. dirov..
-**biçin biçmək**: biçin çapmaq.

biçin -**biçin gözü**: biçin qızğınında.

biçin meymun. -**biçin** balası.

biçin əkin oraqı.

biçinay (biçin ayı). oraqay (**oraq ayı**). təmmuz.

biçir mucazat.-**əkir biçir**: mukafat mucazat.

biçiriş formbədlik. arayiş.

biçiş **1.** yarış. cərrahi əməliyyatı. -son yarışdan çıxmayıb öldü. **1.** çapış. kəsiş.

biçişmək **1**. bəsişmək. buluşmaq. oluşmaq. şəkillənmək. formlaşmaq. təkvin, təkəvvün, təşəggül tapmaq. **1**. təcəssüm edmək.

biçişmək kəsişmək. dalaşmaq.

biçit hica.

biçitmək **1**. açıtmaq. ayırmaq. təfgik edmək. **1**. höccüləmək.

biçqaq **biçğaq. yarğaq. 1**. **biçək**. qutr. -yer **biçəyi**: yer qutru. **1**. çarıq, başmaq, nərsə üçün biçilən gön tikəsi.

biçqə **biçgə**. əlifba.

biçqələmək **biçgələmək.** uşalamaq. xırdalamaq. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq.

biçqər **biçəgər**. **biçigər**. törgər. törəkər. **1**. sənətkar. peşəkar. artist. **1**. hünər pişə.

biçqi **biçgi.1. buxcu**. kəstərə. (təstərə). **1.buşqu. buxcu.** muşar. müşar. buçar. ərə..
-biçgi çöpü: biçgi tozu. ərə xırdası. ərə ağzı.
-biçgi diş: ərə dişin andıran çəki, rəsm, nəxşə.

biçqin **biçgin**. **bağçın**. budanmış bağdan (asmadan, mövdən**)**, ağacdan tökülən qol budaq.

biçmə azman. qırdan. atın. iğdiş. kəsik. əxdə.

biçmə **1**. **bişmə**. kələğayı.**1.** qət. qıt. kəsmə.

-ölçüb biçməyə: əoranlamağa.

biçmək **1**. (**biç <> çıp**). **çıpmaq**. **1**. **(biçəmək**. **biçgəmək).** oraqlamaq oramaq. -əkdiyin **ora**: əkdiyin **biç**..

-**biç**!: qır!. qopar..

-**biçaqla**: biçaqla vur..

-**ölçü biçmək**: dəngərləmək. dəngəcləmək..

-yazın əkər, güzün **biçər**, yayın tökər, qışın içər..

-**ölçü biçmək**: tədbir görmək..

-**qırıb biçmək**: oraqlamaq orqalamaq..

-**don biçmək**: tədbir görmək.

-biçin biçmək: biçin çapmaq..

-**əktiyin biçmək.**

biçmək **-biçmək istəməz:** orasımaz. **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

biçməmiş -arpa əkən, **buğda biçməmiş**.

biçoq -**biç biçoq**: dəfdər qələm.

biçrəş salxım saçaq.

biçriq **biçrik** > **buçuq.** yarı.

biçsin -arının ağın dartan, **balna dəğər biçsin**.

biçtər **biçdər**. **baştar**$_{ka}$. **biştər**. oraq. orqaq$_{ka}$.

biçtiq **biçtik. biştik**. piltə. fitil.

biçtilər -dərək verdilər, **dəğər biçdilər**.

biəni -**qarı biəni** gəlin bilməz.

bij çox bilmiş anlamında gedir.

bij kökü, əsli bəlli olmayan. -**bij ürün**: nədən törənmişi, düzəlmişi bəlli olunmayan hasıl.

biq **bik**. böyük. pek. çox. -**bik** yaxşı: **pek** yahşı: çox gözəl..
-**bik qatı**: çox bətər.

bıq -**lopa bığ**: yoğun, kündə buğ.

bıqan **bıkan.** aran. yorulan.**-din soludan aran**, başna qadasın arar. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

biqarlıq basdağ. (müfdəsinə çətin, güc işlər gördürülmə).

biqarlıq çırpat**.**

bıqaş **bıkaş**. inzicar.

bıqca **bıxca. bükcə.** bunğuz**.** bunğuzaq. döğnək. döğənək. pinə.

biqə **bikə**. bəycək. gəlincik. -arpadan kökə, **qırnadan bikə** olmaz. (**qırnadan:** kənizdən).

biqə **bikə**. **bəygə**. zəngin qadın.

biqələb **bigələb**. birləşərək. birlikdə. bir arada.

biqərətitə **bikərədidə <**bir kərədidə. bir dəfədidə > bidəfədidə. biyolduda < biryolduda.

biqəs **bikəs**. (**bir kəs**). fərd.

biqəsik **bikəsik**. (**bir kəs**). fərdi. şəxsi.

biqəslik **bikəslik**. fərdiyyət. şəxsiyyət.

biqəymək **bigəymək**. böyümək. yüksəlmək. yücəlmək.

biqəytmək **bigəytmək**. böyütmək. yüksəltmək. yücəltmək.

biqılıq **bir qılıq**. bitəhər. birtəhər. -**biqılıq olmaq**.

biqin **bikin**. **bitin**. **(büt)1**. səhih. məksur (kəsirli) olmayan sanı, ədəd. **1**. eybsiz. **1**. bikr. bakirə. **1**. başqa. ğeyr əz. -bundan **bikin**.

biqirmək **bikirmək**. bükürmək. təngikmək.

biqiz **bikiz**. **bakirə (**< **bük)**. başaq. əl dəğilməmiş.

bıqqın bezgin. çiggin. çiğgin **(< çiğ).** dığacar. dığlı (**tıq. tik**). zarımış. zara gəlmiş.

bıqqın süytük. süytüh. (sovqur. soqqur. sükkür). yorqun. düşgün. (> **setuh**(fars)).

bıqqınmaq bıqmaq. usmaq. usamaq. usanmaq. üzənmək. darılmaq. sarsınmaq. yorulmaq.

bıqqınmaq nifrət edmək. -**bıqqınım**: nifrət edirəm.

bıqmaq **1**. **bıkmaq**. çiğrimək. meyildən düşmək. **1**. bezmək. darıqmaq. sıxılmaq. buşğunmaq. buşuğmaq. buşmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar. **1**. bıqqınmaq. usmaq. usamaq. usanmaq. üzənmək. darılmaq. sarsınmaq. yorulmaq. **1**. tınığmaq. **1**. bitənmək. cana gəlmək. -onun əlindən **bitəndik**. **1**. armaq. -**armanızdan armıyasız**: istəyizdən bıqmıyasız, mə'yus olmayasız, yorulmayasız.**1.** yesinmək. ümidini itirmək. hüsrana uğramaq. oyqarağmaq. -yoxsulluqdan yenmişlər. -yaşamdan **yesinmək**.

bıqmaq **bıkmaq**. bükmək. yığınmaq. çəkinmək. -ondan artıq **bıkdıq**.

bıqmaq **-doyub bıqmaq:** bükmək**.** -çox yemə **bükərsin**.

bıqmaq çapılmaq. yapılmaq. yorulmaq.

biqrəq **biğrək**. **1**. **biyrək**. **bəğrək**. çox. -**biğrək** ağır çöndü: yaman kötü oldu. **1**. **bikrək**. daha çox. aşırı.

bıqtınmaq ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. yadanmaq. yavanmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.

bıqtırıtmaq yoğunlatmaq. dolmalatmaq. qatılatmaq. qəlizlətmək. qoyulatmaq.

bıqtrıcı **bıqdrıcı**. ərindiyici.

bil **1. bil!. bilə!**. ("**bil**"in vurqulu biçimi). öğrən. tanış. -bilik **bilə**, sondan dilə. -onun için **bilə**: onun iç üzün öğrən. **1. bil**!. **bül!.** tanış!. **1**. qədrdanlıq ed. **-**azını gör, **çoxunu bil**. (azına şükr ed, çoxuna qədrdanlıq ed).
-özüvü bars bilsən **özgəni arslan bil**.
-kəndivi çaqqal bilsən, **qonşuvu tilki bil**.
-özüvü süt bilsən, **dosdun qaymağ bil**. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).
-ölç aşıvın duzunu, **bil ağzıvın sözünü**.
-sevgini bildir, sayqını qoru, **çəkini bil**. (**çəkini**: həddi.həddini).

bil -**ornaşın bil**: (yerləşdiyin yeri bil). yerin tanı.

-**sana bil**: hesabla düşün. -işivi yoluvu, **sana bil yürü**. { güclü ilən gürəşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti)}.

bil tanı.-özünü bil, özgəni qoy (bırax)**..**

-özünü bilməsəndə, **adını bil**.-**aşıvı, əşivi, işivi bil**. (yeməyi gözlə, arvadı, arxadaşı yoxla al, işivi bil gör)**..**

-aşın duzun ölçülə, **havan, sözün bil çilə**. (**havan** : axmaq). (axmaq sözün bil danış)..

-**sən bil ağaların canı**: inandıqlarıva and verirəm**..**

-ilin olmaz dadşım bil yenisi, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

-dosdun ürəyin, düşmanın dilin bil.

-doslğun dilin bil, düşmanın dilin öğrən.

bil -suya girmədən üzüvü bil. (**üzüvü:** üzməyi).

bilaquc **bilağuc**. ekspərt.

bilbaq **bilbağ**. kəmər.

bilcaq < bili ocağı. danişqah. üniversitə.

bilcək hafizə. yad. -**bilcəyimdə** olanlar bunlar.

bilcəyim -**qutara bilcəyim**: xilas edmə gücüm.

bildir **-sevgini bildir**, sayqını qoru, çəkini bil. (**çəkini**: həddi.həddini)**.**

bilə **1**.birlə. birgə. bərabər. ilə. (bahəm).-**bilə** gədib, bilə gəlin: **birgə** gədib, **birgə** qayıtmaq. **1.**birlə. birgə. birlikdə. bahəm. -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər.**1.** kişiyə özəl göstərici sözcük. bu sözcükdə, bir para anlamlarda (şəxs) sözü saklın duyulur. -**biləsin** görməmişəm: (şəxsi) onu görməmişəm. -**biləsinə** de gilən: (şəxsi) ona de gilən. -**biləsinə** (şəxsi ona özəl) pay saxlamamışlar, oda küsüb. -**biləsin** necə gördün. -**biləmə** deməyib: (şəxsi) mənə deməyib. -**biləzə** (şəxsi sizə) demişdim ha!..

-**günü ətək bilə** basırıb olmaz**..**

-sözün bilə ayt: (sözüvü itit söylə). sözüvü pişir söylə..

-**bilə**!: itit!. -sözün **bilə** ayt.

-tanqa bilə: tanıya bilə.

-tünlə bilə: gecə çağı.

bilə **birlə**. **1**. bahəm. -**bilə** gedsək iyi olur. **1**. bəlli bir kimsədən danışanda **" öz"** sözün vurqulama sözü. -**biləsin** görəmmədim, qardaşına dedim. **biləsin**: şəxsi özün). -**biləvə** dedim ki.**1.ilə**. **ilən**. **bilən**. **birlən -yaxşı ilə** yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə** yolda ol, yürən yolun itirsin. (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan

azdırsın).**1.bilə!**. ("**bil**"in vurqulu biçimi). **bil!.** öğrən. tanış. -bilik **bilə**, sondan dilə. -onun için **bilə**: onun iç üzün öğrən.
-əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt)**.**

bilə **birlə**. bilən. birlən.

bilə -**bilə biləməz**: bilib biləməz. -başqası bilib biləməz.

biləbilsan -**əlindəkin biləbilsan**, istəkmədən qutlusan.

biləbulca declaration. izharnamə.

biləcə birgə. bahəm. -sizlərlə **biləcə**.

biləçi **biləkçi**. sançı. qeybdən deyən. falçı. kahin. **1**. uzağ görən.

biləq **bilək**. **1***.* bir nərsəni yapmada çıxarı, gücü olan. başarıq. **(**təvanayi**)**. **1***.* kömək olan qol, arac, nərsə. -ata dirək, oğul **bilək**. -biləkli dilək nələr yetməz. **1**. **birlək**. bərabər. bahəm. **1***.* boğuş. boğtu. -arzım sizə. -arça dilək, **güclü bilək**. (**arça**: saf. təmiz.)..
-**yerimək bilək**, qaçmaq borcumuz.
-bilək işlədikcə bərkişər. **-**sirkə qalsa acıyar, **bilək qalsa çürüyər**, bilik qalsa yeyilər (**yeyilər**: azalar)..
-**güclü bilək** birin, güclü bilik minin yıxar.

biləq -**gənckən işlət bilək**, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).
-alp bilək: biləyi alp. güclü. qəvi.
-**bilək dilək qoğuşsa**, yağı başı oğrular. (**oğrular**: əzilər).
-**bilək birsə**, barmaqları balçama. (**balçama**: parçama: ayırma. ayrı, başqa görmə).
-bilik bilək yönətsin!.

biləq **-güclü bilək birin basmış**, güclü bilik minin.

biləqçi **biləkçi**. **biləçi**. **1**. sançı. qeybdən deyən. falçı. kahin. **1**. uzağ görən.

biləqəy **-biləqəy başa çatdı**, bilməqəy yolda batdı.

biləqi **biləgi.** əməli bilgi. təcrübə. iş dənəyi.
-**biləgi topla,** havadır su oddu topraq işləgin. (**biləgi** əməli bilgi. təcrübə:). (**işləgin**: işlədiyin maddələr). **-biləgi edin**: təcrübə qazan.
-**biləgi yığmaq**: təcrübə kəsb edmək.
-**biləgi bilimlər**: əməli, təcrübi elimlər.
-**biləgi topla**, havadır sudur oddu topraq işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).

biləqi **biləği .-**düşmanı vurmağa **biləği pişgin igit**

biləqi **biləği**. bilöv.

biləqiq **biləgig**. **bildəlik**. devlətin rəsmi buyruğu, fərmanı bəxşnamə. circular.

biləqisi **biləkisi. biləgisi**. biləngisi. biləni. başaranı. usdası. -bu işin **biləkisi** deyiləm. -bu işə varid deyiləm. bu işi başarmıram.

biləqlə **-**uludar eldə dəyər, **bilik biləklə altun.**

biləqli -**biləkli**, bilikli, ürəkli.

biləqliq **biləklik**. dəsbənd. kələpcə. bağut.

biləqsiz **biləksiz**: gücsüz . **-**iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. (**sofalsız:** ötüksüz. gözsüz. deşiksiz)**.**

biləqsiz -bilikli baş, **biləksiz qalmaz**. (**bilik**: bilim. ilim). (**bilək**: güc). (işləyirsə baş, gərəyin tapar, bildiyin yapar).

biləqsiz **-biliksiz, biləksiz:** anlamaz, gücsüz.

biləqtə **biləkdə.** gücdə. -iş görməyə, **diləkdə gərək, biləkdə**, ilikdə gərək, bilikdə. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

biləqtir -**bilik, birlik, biləkdir**, açmazların açarı!. (**açmaz** : keçməz. qapçal. çarasızlıq).

biləqutmaq **biləğutmaq**. mə'lumat vermək.

biləqüzüq **biləğüzük**. biliyizik. biləğzik. (bilək üzük).

biləqüzüq **biləküzük**. **biləğzik**. **biləyzik**.

biləqziq **biləğzik**. (bilək üzük). biləğüzük. biliyizik.

bilələrinə bilələrinə. onların özlərinə. kəndi özlərinə. şəxsi özlərinə.

biləliq **bilələik**. **1**. usdalıq. -**bilələik** görülər, sorğulmaz. -**usdalıq** işlə bəllənir. **1.** başarıq. varidçilik. -**bilələik qazanmaq**. başarıq edinmək. varidçilik. -saza **bilələikli** kişi. **1.** iş bilmək. şinasi. -**sazbilələik:** saz tanıma. sazşinasi.

biləliq **-birlik bilələik**.

biləliqtə **-bilələikdə bitər qamunun gərəyi**, birləşikdir öngəlməyin dirəyi. (**bilələikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

biləmə **-**xanlar evi gen olsun, **dar görünər biləmə**, kəndi evim dar olsun, **gen yaşanır biləmə**. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın).

biləmə mənim özümə. kəndi özümə. şəxsi özümə. -yazıqlar olsun mənə, deyən olmadı **biləmə.**

biləmək **1**. alamaq. -gedə **alamaq**: **biləmək**. -qoya **alamaq**: **biləmək**. **1**. tanımaq. -**bilədiyim**: tanıdığım.**1.** kəsici alətləri kəsginləşdirmək.**1.** uğur tapmaq. çatmaq. müvəffəq olmaq.

biləmək **-**dərd çəkməyən, **dərd qınqatın biləmək**.(**qınqatın**: əzabın nə olduğun).

biləməz uğur tapmaz. sınanıb sınmış. -**biləməz** yaşam. -**biləməz** yollar.

biləməz -**bilib biləməz**: bilə biləməz. -başqası bilib biləməz.

biləmizə kəndi bizə. bizim özmüzə.

bilən **1**. **birlən**. **ilən**. **ilə**. **bilə**. **-yaxşı ilə** yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə** yolda ol, yürən yolun itirsin. (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın). **1**. biləngi. bilgisi olan. **1.**bilgin. oyğaq > aqah.**1. biliğ. bilin. bilik. bilgə**. dana. danişmənd. **1**. öğrən. tanış. -**bilik bilən**, sondan dilən.
-**iş bilən**: edənli. başarcan. ürəkli. cəsur.
-bilən başda , bilməyən gorda.
-bilən başa qalxdı, **bilməyən yerdə qaldı** (**qalxdı**: çatdı).
-əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt)**.**
-erti bilən: səhər səhər.-**erti bilən** yemək olmur. **səhər səhər** yemək olmur.
-çətinlik qarşısında, duruşub üstələyən güclüdür, **qaça bilən ağıllı**.
-**dadın bilən** yeyib gedər, dadın bulan dadıb gedər. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).
-dərək bilməz qardaşdan, **dərək bilən yad yaxşı**. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).
-**bilən hakim**: başbilən başbolan. bilici başçı.

bilən **1.ilə** .**-**süycü dil bir kan, **vermək bilən tükənməz**. (**süycü**: dadlı) **1.**qədir şinas.-**pul bilənin qulu**, bilməzin xanı!. (**pul**: para). (**bilənin**: qədir tananın) (**bilməzin**: qanmazın).
-**inam bilən ursa atdım hər kişi**, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).**1**. duran. qabil. -görülə **duran**: görülə **bilən**: **qabili** muşahidə. **1**. bülgüc. bilgic. **1**. bolbaş. dana. **1**. iti. çalağ. -**bilən arac**: iti arac. **1**.başaçar. başarlı.**1**.bilən sözüvü ayt (söylə), bilməz sözdən qayt (qayıd)..
-**bilən** tək qalmaz..
-**dil bilən orağ ursan**, belin ağrımaz. (biligin sal işə, biləgin yox)**.**
-bilən bilənin işlər, bilməyən barmarğın dişlər**..**
-deyə bilən: değəçi**.** -mən onu **değəçi** deyiləm: demək istəmirəm..
-**doğan bilən quda oldum**, doğanımdan oldum . (**doğan**: qohum). (**quda**: qohum) (**doğanından olmaq**: qohumundan olmaq. qohumun itirmək)..
-**say sana bilən** yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı).

-**eşidən bilən..**
-bilənə dəliyə varlıya yoxluya, yaşam gözəldi, gözəl!**.**
-bilən başa bir göz yetər . (**yetir** : bəs edir). {görən olsa, bir başa bir göz yetir)
-bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı. (**bilməzin**: qəfilcə)**..**
-yaman yaman bilən, yaxşı **zaman bilən**..
-**çəkin bilən**, könüldə durar..
-**'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. (**'bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**
-iş bilən: qılavar..
-**bilən danışmadı**!, bilməyən alışmadı!.
-bilməz biri od yaxır, **söndürənmir min bilən**(**bilməz**: qanmaz. cahil).
-dərəkin bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərək**: edək. yarar. (**yorar**: işlədər. istifadə edər).
-tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən: türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.

bilən **-bilən öğrətsin**, bilməqən öğrəşsin.

bilən **birlən**. bilə. birlə.

bilən -**sev bilən**: sevinc ilə. mehribanca. meh ilə. -sev bilən götüb almaq: sevinc ilə qarşılamaq. -analarca **sev bilən** yanaş. (**analarca**: analar kimi).

bilən **-**yağmur bilən yer gögər, **alqış bilən ər kökər**. (**gögər**: göyərər). (**kökər**: bəsirir. becərir).

bilənçi -çox deyən yanılar, **adın bilənçi qoyar**.

bilənə **-**gül versənə gülənə, **gül dərəkin bilənə**. (**dərəkin**: qədrin).
-**dərək (qədir) bilənə, verənə**: biləsinə. **-**kitabı, yazını **yiyəsinə, biləsinə** çatdırın. {-kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi)}**.**

bilənə -**min bilənə tor olur**, bilməz biri yaxan od. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

bilənəm bahəm. -bulan **bilənəm** kökdəşlərdilər.

biləni **biləngisi.** biləkisi. biləgisi. başaranı. usdası. -bu işin **biləkisi** deyiləm. -bu işə varid deyiləm. bu işi başarmıram.

bilənim -**quş dilini bilənim**, səkir səkə yürənim, alda başın qıl çara.

bilənin -**bilənin versin**: tarı yarqasın.

bilənin qədir tananın . -pul bilənin qulu, bilməzin xanı!. (**pul**: para). (**bilməzin**: qanmazın) **-bilən bilənin işlər**, bilməyən barmarğın dişlər.
-iş bilənin, qılıc tutanın.

bilənqi **biləngi**. bilən. bilgisi olan.

bilənqi **biləngi**. bilirkişi.eksper.

bilənqisi **biləngisi. biləni**. biləkisi. biləgisi. başaranı. usdası. -bu işin **biləkisi** deyiləm. -bu işə varid deyiləm. bu işi başarmıram.

bilənlər -**bilənlər hakimliyi**: başbilənlər başbolanlığı. bilicilər başçılığı. bilgələr xaqanlığı. bilgələr hikuməti.

bilənləri -çox yaşıyan, çox gəzən, çox görən, **çox bilənləri** qoruyun!.

bilənlərin -**bilənlərin qadası**, danaların başına düşsün. (**danaların**: malların. heyvanların. qanmazların)

bilənlərin -bilməzlərin on daşı, **bilənlərin bir daşı.**(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

bilənmək **1. bəlinmək**. **bilmək.** öğrənmək. -məndə öz işimi **bəlindim**. -yenicə gəlin, yerivi bəlin. (tanı). **1. bilgənmək**. açılmaq. faş olmaq. -bu yazığa **bilənmədi**.

bilənmək dişəlmək. qayralmaq. qatralmaq. itinmək. ötgünmək.

bilər -**çox anlayan, çox bilər**. çoxlu görən, **yol bilər**.
-avçı bilər alları, **ayı bilər yolları**!..
-**içgə savın kim bilər**. (pünhan sırrın kim bilər)..
-**çox anlayan, çox yol bilər**. çiğlər açıb, qutluq dilər. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).
-durursa baş qınında, **götdə bilər neyləsin**. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)**.**
-aş dadın yeyən bilər, yol ağramın, gedən. (**ağramın**: əzabın)..
-**odunu yığan bilər**, inəyi sağan. (**bilər**: tanır)**..**
-yamanı qanmaz, amanı nə bilər!. (**amanı**: eyini. yaxcını)..
-qurdla yaşayan **ulamaq bilər**.

bilər **-**dilin qanmaz yazıqlar, **özgə götün yer bilər.**

bilər **-qaşıq bilər** isti soyuqdursa aş. (ağız yandıran aşı qaşıq tanar).

-ağzı dişsiz, diş ağrısın **it qapanda bilər**.

-danışdığın qanan, **susduğun bilər**.

bilər! -bir gün gələr, güller gülər, ərkin bilməz, **ərkin bilər**.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir).

bilərək **bilərək**. bildən. qəsdən.

bilərək **bilərək**. qəsdən. -sevdiyim meni **bilərək** incidirse ataram!.

bilərəq **bilərək**. biltinə. qəsdən. əmdən. amidanə.

bilərsin **-**tiksən biçərsin, **sorsan bilərsin**. (**tiksən**: əksən).
-əklənin dərəkin, əklənir **biləsin**, sağlığın dərəkin, işlənir **biləsin**!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

bilərziq **bilərzik**. alanğu. bağu.

biləsinə **1.** dərək (qədir) bilənə, verənə. **-kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın**. -kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi)**. 1.** onun özünə. kəndi özünə. şəxsi özünə. -**biləsin** görmədim deyəm. -**biləsinə** nə gəldi. -dünya dağılsın **biləsinə** nərsə olmasın. **biləsin!** nələr dedim **biləsinə**.

biləşiq **biləşik**. **1**. **bitişik**. qoşma. tərkibi. -**qoşma** söz: tərkibi söz. **1**. məcmuə.

biləşim aşıc **(**< **aşmaq)**. qaynaş. alaşım. qoşma.

bilətib itildib. **-dırnaqları bilətib**, salar üzün dırmatar (**dırmatar**: cırmaqlar).

bilətiyin -nə olduğun tanıyan toplum, el olur, **nə bilədiyin tanıyan toplum**, devlət . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın).

bilətmək açatmaq. iştahlandırmaq. rağib edmək. rəğbət qazandırmaq. quşqutmaq. təhrik edmək.

biləvə sənin özüvə. kəndi özüvəşəxsi özüvə. şəxsi sənə. -**biləvə** dedim: -**biləyizə** dedim.

biləyə **-biləyə, topuğa bağlanan sarıq**. (patava): bükənc. bükənci. bürgənc. biləzik. topuqluq.
-söz biliyə yad deyil, **əl biləyə**.

biləyən açar. itidən.

biləyən -**bizə diş biləyən yağunun**, yıxılsın yeri yurdu!. (qarqış).

biləyi -barmağı başqa demə, **biləyi birdir**. (bir yerdən su içir).

biləyi -**biləyi alp: alp bilək**. güclü. qəvi.

biləyi -dil ölkənin dirəyi, **dil qafanın biləyi**, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

biləyi -**bir biləyi qoruyar**, dəng olmayan beş barmaq.
-barmaq başqa demə, **biləyi birsə**.

biləyin **-bilsən, biləyin tov**, bilməsəng, diləyin. (**tov**: tovlu. güclü).

biləzə **biləzə**. sizin özüzə. şəxsi özüzə. -**biləzə** sordum, yanıtmadız.

biləziq **biləzik.** bükənc. bükənci. bürgənc. biləyə, topuğa bağlanan sarıq. (patava).

biləziyinə -ağzın **quyu biləziyinə** (ayaq yolu daşına) çəkmək. pox yedim demək. ağız çəkmək.

bilgic uzman. bilgin.

bili -**bili ocağı > bilicaq**. danişqah. üniversitə.

bili -**bili ocağı: >** bilicaq. danişqah. üniversitə. (**caq**:**''ək''** olaraq yapışan sözə '' yarar'' anlamın yüklür)

bilib **-bilib danışan**, bilməyib susan, qızıla dəğər. (**dəğər**: bədəl).

bilib **-bilik bilib** ulğuluğa ərişgil. (bilik bilsən uluğluğa dəgirsin). (**ulğuluğa: uluğluğa**: böyüklügə).

bilib -**sözünü bilib söyləyən**, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz)**.**
-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, **yerin bilib tükətən**, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

bilib -**bilib biləməz**: bilə biləməz. -başqası bilib biləməz.

bilicaq < **bili ocağı**. danişqah. üniversitə. (**caq**:**''ək''** olaraq yapışan sözə '' yarar'' anlamın yüklür)

bilici **1**.bildəçi. alim, aqah. -**bükün** bildəçi: **bükün** bilici: hər nəyi bilən. hər nəyə alim, aqah.**1.**türgən. tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən. fətçi. fənn bilən. ziyrək.

bilici -**bilici başçı**: başbilən başbolan. bilən hakim.

bilici -**bir bölümdə baş, güclü bilici**: kübrə. xubrə. xibrə. usda. uzman.

bilicilər -**bilicilər başçılar heyə'ti** (heyəti): başbilənlər başbolanlar toplamı.

bilicilər -**bilicilər başçılığı**. başbilənlər başbolanlığı. bilənlər hakimliyi. bilgələr xaqanlığı. bilgələr hikuməti.

bilicilik ökdəlik. türgənlik. ustalıq.

biliciylə **bilinciylə**. tam bilgisi, başarısı, gücüylə.

biliq **bilik. 1.** əğl. əğil. xirəd. huş. -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz ({(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. **1.** əğl. əğil. xirəd. huş. **-bilik kişi ara** bölünmüş. **1. biliğ. bilin. bilən**. **bilgə**. dana. danişmənd.
-**bilik bilən**, sondan dilən. (**bilən**: öğrən. tanış).
-uludar eldə dəyər, **bilik biləklə altun**.
-gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).
-bilik yiyəsi: bilgə. oyqur. aqah.
-oy bilik: fikir düşüncə.
-bilik bilək yönətsin!.
-bilik bilib ulğuluğa ərişgil. (bilik bilsən uluğluğa dəgirsin). (**ulğuluğa: uluğluğa**: böyüklügə).
-**əkdi bilik gözəldir**. (**əkdi:** ədəb). (**bilik**: ilim).
-**bilik yükərmək:** bilim, ilim toplamaq.
-ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz. {(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).
-de dosduva desin dosduna, **bilik gəlsin bilik üstünə**.

biliq **bilik. 1.**baş **. -bilik bilikdən üstün**. (baş başdan üstün).

1. bilgi. bildək. -**bilik bilmək**: elm oğrənmək. **1**.**biliğ**. fikr**. 1**. ustad.**1.ilim. elm. 1.bilgin. bilik.** aqah**.** oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. tanıq. müttələ'. **1.**taxıq. anıq. əgəh. aqah. -**taxıq dur**: bilik dur. bil ki. əgəh ol. iləvə açıq olsun.

-**ilik, bilik yartısı**, dilək, ilik yartısı. (**ilik**: başarıq). (**bilik** : ilim. tanışlıq). (**yartısı**: yarısı). (**dilək**: istəş). (başarıqsız, başarma, iqdam gücü olmadan, bilik yartıcan olur, dilək gücü olmayınca, başarmaq, qılmaq uğru (şansı), yarı kəsir). (bilik dolmayına, ilik olmayınca, dilək gəlməyincə, nə yapayız, yapabiləriz).

-yigid görkü, bilik yaraq. (**görkü**: yaraşığı. gözəlliyi).

-**bilik odu sönürsə**, bilməzlərin bayramı. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

-**bilik umatı**, **ilik**. (umatı:taleyi). (biligin, elmin taleyi, bacarıqdan, gücdən asılıdır)..

-**bilik, birlik, biləkdir**, açmazların açarı!. (**açmaz** : keçməz. qapçal. çarasızlıq)..

-**bilik, işgillərin açarı**, umut, yoxsulların qaçağı..

-**bilik, yol açar ilikə**. (bilim, ilim başacrağa yol açar)..

-ilik yürüşər, **bilik olan yerdə**. (. başarcağ güllənər, bilik var olan yerdə)..

-bilik **tükənməyən bayluqdur, sınanmasa bayqurur. (bayqurmaq**: bayağılaşmaq**)..**

-yol yarağı yemik, **el dayağı bilik.** (**yaraq**: ləvazimat). (**yemik**: yemək. çörək) (**dayaq**: hami. püştiban). (**bilik**: ilim)..

-**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir)**..**

-için bilik: mə'nəvi mə'rifət, elm..

-**qutatqu bilik**: yartıq yolu: xoşbəxlik yolu..

-**bilik yaşdada var**, başdada. (yaşın az çoxluğu biliyi etgiliyə bilər)**.**

-bilik güc verər, güc ürək..

-**gəngəş bilik yoğratır**, birlik bilik toplatır. (**yoğratır**: sıyalır, seyqəl verir)..

-gəngəş bilik yoğratır, birlik bilik toplatır. (**yoğratır**: sıyalır, seyqəl verir)..

-sirkə qalsa acıyar, bilək qalsa çürüyər, **bilik qalsa yeyilər** (**yeyilər**: azalar)..

-güclü bilək birin, **güclü bilik** minin yıxar..

-**bilik atı arımaz**, donu tozumaz..

-iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. (**sofalsız:** ötüksüz. gözsüz. deşiksiz)**. (biləksiz**: gücsüz) ..

-**bilik küpü**, yol küpü. (**yol**: tədbir).(çox bilən eyi yol seçir)..

-bilik, ilikin yarısı. (**ilikin** bacarığın)..

-**bilik**, qutluq, güc**..**

-donun geni oprulmaz, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) . (**ardırmaz:** dala aparmaz)**..**

-gen biçilsə don çartamaz, **gengəşli bilik, qartamaz**. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

biliq **-**güclü bilək birin basmış, **güclü bilik minin**.

biliqəy **biligəy**. tanış. aqah. xubrə.

biliqin **biligin** .-**biligin olsada** çox, açsan ağız az danış. (**biligin**: ağlın)

biliqin **-biligin irdədim**, bükünü ayırdım. (**bükün:** içli. dolqun). (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

biliqit **bilikit**. (fakultə. danişgədə).

biliqlərin -**biliklərin başilə**, igitlərin gücüylə, cocuqların könlüylə, yol yürüyən yorulmaz.

biliqli **-bilikli dos** baş ulatır. (**ulatır**: ucatır)**.**

biliqli **bilikli**. bilgili. bildəkli**..**

-biləkli, **bilikli**, ürəkli**..**

-bilikli qoca: yaşlı başlı**..**

-bilikli baş, biləksiz qalmaz. (**bilik**: bilim. ilim). (**bilək**: güc). (işləyirsə baş, gərəyin tapar, bildiyin yapar).

biliqli -biliksiz bir yaşar, **bilikli min** yaşar..

-**bilikli kişi**, dar yerə sığar.

biliqliqlə -**bilikliklə**, ululuqluğa dəğirsin!. (bilib, qanmaqla böyüklüyə yetişirsin).

biliqlitə **biliklidə**. -**biliklidə, ilik gücərər**. (ilimlidə, başarıq budaqlanar). (**ilik**: başarıq).

biliqsiz **bilik**siz. bilgi**siz**. bildəksiz..
-**biliksiz bir yaşar**, bilikli min yaşar.

biliqsiz **biliksiz**. bilgisiz. maarifsiz.
-**biliksiz, biləksiz:** anlamaz, gücsüz.

biliqtə **bilikdə.** bilimdə. -iş görməyə, diləkdə gərək, biləkdə, **ilikdə gərək, bilikdə. (işi** qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

biliqtən **bilikdən .-bilik bilikdən üstün**. (baş başdan üstün).
-ilik gücü, bilikdən. (**ilik**: **ilmək.** bacarıq. tovan). (**ilmək** < bacarmaq. tovanmaq). (**bilik**: bilim. ilim).

bilim **1.**elm**. -bilim**, ilim, ilik**.** elm, bacarıq, mə'nəviyyat.**1.**ışıq. elim. -**bilim** saçan sözlər.
-**bilim, ilim toplamaq:** bilik yükərmək.
-qazaş üçün bilim gücü, yaşam üçün, sözün gücü.
-asil yetməzlər atanadan olanlar yox, **bilim əkimdən olanlardır**. (**yetməzlər**:yoxsunlar. məhrumlar) (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən)**.**
-bilim alış: bilim öğrənmə. kəsbi daniş.

bilim **-**bilim üsdə gəl ərdəm. (**ərdəm**: bacarıq). (inanılmazca gözəllik yaradar).

-**anğbilim:** şuurbilim.

-ərəkbilim: ğayət şinasi.

-ilim bilim, dil tanımaz, el bilməz.

bilim -**dolab bilim:** iqtisad elmi..
-dil, **bilim qolu**, dil, **bilim qulu**. (**qulu**: qulluqçusu)**..**
-edik bilim: **yapay bilim**: əməli, təcrübi bilim..
-**incətik bilim**: saymat riyaziyyat.

bilim -**anğ bilim**: öğrətim.

bilimdilik **bilimdilik.** çaplaşlıq (> **çəpdəslik**). qapdaşlıq. mahirlik.

bilimləndiriş eğitim. öğrətim. amuziş. -**eğitim baxanlığı**: bilimləndiriş vəzirliyi: amuziş ministerliyi.

bilimlər **-biləgi bilimlər**: əməli, təcrübi elimlər.

bilimlər **-oysana bilimlər**: təxəyyüli elimlər.

bilimli **-bilimli ölməz**, bilimsiz gülməz.

bilimli -**oxulu bilimli**: savadlı elimli.

bilimsənmək **bilgələnmək**. özün bilir kimi görsətmək.

bilimsiz **-**bilimli ölməz, **bilimsiz gülməz**.

bilin **bilinğ. bilik. bilən**. **bilgə**. dana. danişmənd.

bilin sanığ. zehn. zehin. memori. -**pozuq bilin**: pozuq zehin.

bilin **bilin**!. oytul!. aqah olun!.

bilinc şuur.

bilincaltı **bilinc altı**. anğastı. anastı. na xod aqah.

bilinciylə **biliciylə**. tam bilgisi, başarısı, gücüylə.

bilincli **bilişli**. anlı. tantıl.

bilincsizcə yarığsızın. tanığsızın. oyuğsuzun. na aqahanə.

bilinən -topraq belinən, **kişi bilinən**. (topraq belnən, kişi bilnən). (topraq belinən işlənir, kişi bilinən). (toprağa bel gərək, kişiyə bil gərək). (toprağa bel gərəkir, kişiyə bil).

bilinər **-**çox nəyin dərki **ölər bilinər**, gedər bilinər. (**dərki**: qədri).

bilinib **-bilinib qalmaq:** mə'lum olmaq.

bilinq **bilinğ. bilin. bilik. bilən**. **bilgə**. dana. danişmənd.

bilinləmək sanığlamaq. könülləmək. zehnə tapşırmaq. əzbərləmək.

bilinli sanığlı. zehnli. zehinli.

bilinmək bəlirmək.

bilinməyən yadağ.

bilinməz **1**.bəlirsiz. namə'lum.**1.**na mə'lum.**.**
-baxma eloğlunun uyruğuna, **bilinməz**, **basmadan quyruğuna**(uyruğna: üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə).

bilinməz **-**yerir izi bilinməz. (tapmaca) (qayıq).

bilinür -**çaxsa tütünür, çalsa bilinür**: çaxmaq çalınsa (nərsə yansa) tüstülər, söz eşidilsə, dilək, istək bəllənər, anlaşar. (çaxmaq çalınsa od çıxar, söz deyilsə oy çıxar. (fikir, dilək bəllənər).

bilir -**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar..
-avçı bilir alların, ayıda bilir yolların..
-kişi heç yanılmaz, **bilir isə, deyən sözün**, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)..
-**avçı bilir alları**, ayı **bilir yolları**. (avçı bilir alların, ayıda bilir yolların)..
-avçı bilir alların, **ayıda bilir yolların**.
-nərsənin varlığında karlığın bilməyən, **yoxluğunda korluğun nə bilir**. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).

bilir **-kim bilir** əkən dərəcək.
-**quş dilin quş bilir dedilər**, doğma dilim yedilər. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).

bilir -boza bilməz ağ bozunu **nə bilir**. (boza bilməz yaxcı pisi tanımaz).

biliriq **-**tapmaq öğrənməmişik, **ancağu itrmək bilirik**!. (**tapmaq**: qazanmaq. mənimsəmək. yığmaq).

bilirqişi **bilirkişi.**biləngi. eksper.

bilirmisiz **bilirmisiz**. -**eliyə bilirmisiz**: eliyə ilirmisiz. alsızba.iləsizbə.

bilisinmək öğrənməyə çalışmaq.

biliş **1**. mə'rifət. şinaxt. **1**. tanış. -**tanış biliş**: tör törük. **1**. aşna. -**tanış biliş**: dost aşna.

biliş -**tanış biliş**: qohum əqrəba. dos qardaş.

biliş tanış. -yad **biliş**: yad tanış.

biliş -**tanış biliş**: tanıdıq bildik.

bilişim ənformatik.

bilişli **1**. anışlı. qanışlı. tanışlı. **1**. qədir şinas.

bilişli **bilincli**. anlı. tantıl.

bilişliq **bilişlik**. aşnalıq. tanışlıq.

bilişmək **1**. **bəlişmək**. anışmaq. qanışmaq. **1**. sınaşmaq. qədir şinaslıq edmək.

bilişmək **bilgişmək**. tanışmaq. aşnaşmaq. -buluşub bilişdilər: tapışıb tanışdılar.

bilit (< **bildirmək**). **1**. **< bəlit**. **(< bəlirtmək**: **bəllətmək)**. damqalı **(**tanqa. mark**)**, möhürlü tikə. **1**.tiket. **1**. hər çeşit kart (kartpostal. vizit kartı, üyəlik). **1**. təsdiq. **1**.icazə kağazı. pərvanə. **1**. təzkirə. fiş. yaddaş kağazı.

bilitinmək **bilgitinmək. bilgətinmək**. öğrətinmək.

bilitmək **bilgitmək. bilgətmək**. öğrətmək.

biliyə **-söz biliyə** yad deyil, əl biləyə.

biliyiziq **biliyizik**. biləğüzük. biləğzik. (bilək üzük).

biliyurt **biliyurd**. **biliyut**. (danişqah. üniversitə).

biliyut **biliyut**. **biliyurd**. (danişqah. üniversitə).

bilq **bilgi**. mə'lumat. -**toluq bilgi**: mükəmməl mə'lumat.

bilqə **bilgə**. **1**. **atlağ**. bəlirti. **1**. **atlağ**. işarət. **1**. **atlağ**. iz. **1**. **atlağ**. tə'rif. tovsif.**1**. baştay (başlı**)**. danişmənd. alim**..**

-yazmaz atım olmaz, **yanığmaz bilgə** (çaşmaz (yahalmaz) ox, yanılmaz bilən (bilgin).

bilqə **bilgə**. **1**.**biliğ. bilin. bilik. bilən**. dana. danişmənd. **1.**bilik yiyəsi. oyqur. aqah.
-alp çərikdə, bilgə tirikdə. (biləkli savaşda, bilikli dolanşıqda, yaşamda bəllənir, seçilir). (**biləkli**: batur, tovğac, pəhləvan) (**savaşda**: qoşunda).

bilqəc **bilgəc**. göstərici. simgə. işarə. -yol **bilgəcləri**: yol işarələri. -**soru (sorağ) simgəsi**, **bilgəci**. sorğac. sorac. əlaməti sual..

-**şaşma**, **nida'**, **təəccüb** simgəsi, bilgəci: ünğəc.

bilqəq **bilkəğ. bilkəv. bilkəz**. aqil. ağıllı.

bilqələmək **bilgələmək**. atalamaq. tovsifləmək. tə'rifləmək.

bilqələnmək **bilgələnmək**. **bilimsənmək.** özün bilir kimi görsətmək.

bilqələr -**bilgələr hikuməti**: başbilənlər başbolanlığı. bilicilər başçılığı. bilənlər hakimliyi. bilgələr xaqanlığı.

bilqələrin **-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl**, uyuq savlar edilsə, yoğşar yumşar can könül.

bilqələrin **bilgələrin, .-**qapıyan düşən, amacın tapsın, **bilgələrin, bildiyin yapsın**. (**qapıyan**: qapına)

bilqəli **bilgəli**. **1**. ağıllı. -**bilgəli baş**, yük olmamış ayağa. **1**. bəlirli. bəlli. atağlı.

bilqənin -at iyidin altında, **söz bilgənin ağzında**.

bilqənmək **bilgənmək. 1. bilənmək**. açılmaq. faş olmaq. -bu yazığa **bilənmədi**. **1.** aqah olmaq.

bilqəsiz -**bilgəsiz baş**, ağır yükmüş ayağa.

bilqətinmək **bilgətinmək**. **bilgitinmək. bilitinmək.** öğrətinmək.

bilqətmək **bilgətmək. bilgəzmək**. aqah edmək. itiila vermək. müttəle' edmək.

bilqətmək **bilgətmək**. **bilgitmək. bilitmək.** öğrətmək.

bilqətmək **bilgətmək.**bəllətmək. ayqıtmaq. sayratamaq. tanatmaq. vəsf edmək. tə'rif edmək.

bilqəv **bilkəv. bilkəğ. bilkəz**. aqil. ağıllı.

bilqəyurtu -**bağlanış bilgəyurdu**: muxabirat danişgədəsi.

bilqəz **bilkəz**. **bilkəv. bilkəğ.** aqil. ağıllı.

bilqəzmək **bilgəzmək**. **bilgətmək.** itiila vermək. müttəle' edmək. aqah edmək.

bilqi **bilgi**. **1**. bilik. bildək. -**bilik bilmək**: elm oğrənmək. **1**. tanuq. veri. mə'lumat. data. **1.**dərək. uğur. xəbər. -**dərək** əldə edmək. -**dərəkin** kimdən sorayım. -**dərək** soramaq: bilgi toplamaq. -köçənlərdən nə bir **dərək**, nə bir **salıt..**
-bilgi çağında saklanır, yerində kullanır. (**saklanır**: yığılır. öğrənilir). (çağunda, fürsətində öğrənilən bilim ilim, yeri gəldikdə işlənilir)..
-**bilgin törəgin** (hünərin), yöryörəvin varsa buyur gəl önə.
-saydıqlarımın sayqınıda, **bilki sən oldun**.

bilqi **bilgi**. mə'lumat.

bilqil bilgil!. ayıq ol

bilqilən **bilgilən.** -**işin eşin bilgilən**! (**bilgilən**: öğrən). **(eş**: püf. yol. fənn).

bilqili **bilgili**. **1**. bəllənir. -av quşu bürnündən (qılığından) bilgili (bəllənir), başlı (ağılı) kişi dilindən. **1**. bilikli. bildəkli.**1. bilgin.** duyuq.aqah. əgəh. -**duyuq** düşüb qaçdı. -**duyuq** salın: bildirin. -**duyuq** düşməz: əgəh olmaz. -**duyuq** düşdüm: əgəh oldüm.

bilqimiz -söz tanrımız, **söz bilgimiz**.

bilqin **1.bilgin**. bilən. oyğaq > aqah.**1**.**bilkin**. yəqin. -**bilkin** deyilim. -**bilkin** olsan bizədə de. -**bilkin** deyilsin nədən carlısan. **1**. **bilkin**. bəlli. mə'lum. müşəxxəs. -bu qalanın **bilkin** yerlərini görmək istədi. (bu şəhərin bəlli yerlərin ziyarət edmək istədi).

bilqin **-bilgin olan imcimilə söz qanar**. (bilgin olan bir himilə söz qanar). (**imcim: himcim**. ima işarə).

bilqin **bilgin**. **1**. **bilən**. bülgüc. bilgic. **1**. bilici. -**bilginin** işi yönətməkdir, yükləmək yox.**1.bilik.** aqah**.** oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. tanıq. müttəle'.**1.**sağsan. sağbilən. böyük bilik, sanı, fikir yiyəsi. alim. danişmənd.**1.bilgili.** duyuq.aqah. əgəh. -**duyuq** düşüb qaçdı. -**duyuq** salın: bildirin. -**duyuq** düşməz: əgəh olmaz. -**duyuq** düşdüm: əgəh oldüm..
-**bilgindən bilgini var,** alçağdan alçağı!!**.**
-bilgin öğrənər, hovan öğrədər. (**hovan**: axmaq) ..
-**bilgin işi ilə**, hovar sözü ilə. (**hovar** : axmaq).
-bilgin yanar, bilməzlərin odunda. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

bilqiniş **bilginiş. (**xod aqahlıq).

bilqinmək **bilkinmək**.**1**.yəqin edmək. -**bilkin** gələr götrən kişi: yəqin gələr -**bilkinin**: yəqin edin. -**bilkinsiz**: yəqin edilməz. -**bilkinənlər**: yəqin edənlər. -tarım sizi **bilkinənlərdən** edsin: yəqin edənlərdən. -**bilkinər**: yəqin edər. -**bilkinsizəm**: mütməin deyiləm.-**bilkin**: yəqin ed. **1**.bəllənmək mə'lum olmaq. müşəxxəs olmaq.

bilqir **bilgir**. **1**. qanacaqlı. fəhim. fəhmli. -oba **bilgirləri. 1**. tanağur. tanğur. alim. tanışman. danişmənd.**1**. anlayışlı.

bilqisayar **bilgisayar**. sayqat. kampioter. -**bilgisayara** (kampioterə) **qoymaq**: sayqatmaq.

bilqisi -**bilgisi olan:** biləngi. bilən.

bilqisiz **bildəsiz**. **bələtsiz**. mə'lumatsız. **-**balığ başsız, **bağ bildəsiz salınmaz**. (**balığ**: şəhər. ölkə).

bilqisiz **bilgisiz**. biliksiz. bildəksiz.

bilqisiz **bilgisiz**. biliksiz. maarifsiz.

bilqisiz **bilgisiz.** oxusuz. savadsız. -**oxusuz duyusuz**.

bilqiş **bilgiş**. ittila'. müttəle' olma.

bilqişmək **bilgişmək. bilişmək**. tanışmaq. -buluşub bilişdilər: tapışıb tanışdılar.

bilqişmək **bilgişmək**. sorağmaq. dərs almaq. öğrəşmək.

bilqitinmək **bilgitinmək. bilgətinmək**. **bilitinmək.** öğrətinmək.

bilqitmək **bilgitmək. bilgətmək**. **bilitmək.** öğrətmək.

billqitmək **billgitmək.** xəbər vermək.

billur **bullur**. silit.

bilmə tanıma. şinaxt.

bilməcə tapışqa. tapmaca. tapzıq. tapızğı. yumbağ. tapmaca.

bilmək **1**. **ilmək**. -yeyə **bilmək**: **yemilmək**. -hamısın **yemiləmədi**: hamısın yeyə bilmədi. **1**. **ilmək. almaq**. (təvanüstən). -yetə **alamazsın**: yetəməzsin. -**alamadım**: biləmədim. -çata **aldım**: çata bildim. -sana **almaz**: ğeyri qabili təsəvvür. -ala **almaz**: ala bilməz. ala ilməz. **1**. almaq. -deyə **almaq**: deyə bilmək. -aşa **almad**: **1**. keçə **bilmək**. **1**. yeyə **bilmək**. **1**. **almaq** -**düşə almaq**: **düşə bilmək**: tüş**əlmək.**.
-hammı bilədi: hammı bilir..
-**bildiyin oxumaq**: heç nəyi saymadan öz başına işləmək. -sən yazdığın yaz, fələk **bildiyin oxur**..
-ya **bilmirsiz**, ya **bildirmirsiz**.
-anğşıra bilmək: düşünə bilmək.
-böyüklüyü kəndindən bilmək: qatımı olmayaraq, olmuş nərsəni kəndisi yapmış kimi öğünmək.
-sırlar haçarı söz durur, **bilmək için** dil ara. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum).

bilmək **bilənmək**. bəlinmək. öğrənmək. -məndə öz işimi **bəlindim**. -yenicə gəlin, yerivi bəlin. (tanı).
-**iş bilmək:** bilələk.

bilmək **-çəkini bilmək** ərdəmçilikdə baş söz. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

bilmək -**düşünə bilmək: düşün almaq**. düşünəlmək.

bilməqən **-**bilən öğrətsin, **bilməqən öğrəşsin**.

bilməqəy **-**biləqəy başa çatdı, **bilməqəy yolda batdı**.

bilməqtən **bilməkdən** .-göz görməkdən, **kişi bilməkdən** doymaz.

bilməm -baylıq qazan elivə, **bilməm demək çox qolay**. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)

bilməmək -**yaşaya bilməmək:** yaşay almazlıq. yaşaya bilməzlik.

bilmərsən **-acı bilmərsən**, **dadı bilmərsən**. (**acı**: yeməli olmayan) (**dadı**: süycü. yeməli olan).

bilməsəndə -**özünü bilməsəndə**, adını bil.

bilməsənq **-**bilsən, biləyin tov, **bilməsənğ, diləyin**. (**tov**: tovlu. güclü).

bilməsin **-**əl verəni, **göz bilməsin**.

bilmətən **bilmədən**.anarmazdan anğamazdan. anlamadan.

bilmətiqlərimiz **bilmədiklərimiz** .-qayğı, quyğu **bilmədiklərimiz** qarpızda qaldı.

bilmətim **bilmədim**.səhv elədim. iştibah elədim.

bilmətin -**ilə bilmədin, ilənmə**. (bacaranmadın, qarğanma, küfr demə)..
-**bilmədin evrənin çevirdiyini**, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

bilmətiyin -**bilmədiyin nərsəni** danmağa navar. (**na var: nə var**)

bilməy **1**. bilmədən. -**bilməy** danışma: **bilmədən** danışma. -onu **bilməy**: onu **tanımamış**. **1**. kırıxıb. iştibahən. -onu **bilməy** aldım: onu iştibahən aldım. **1**. kırıxıb. -çox bağışlayın, onu **bilməy** dedim.

bilməyən -**anadilin bilməyən**, öksüzoğlu öküzdür. (**öksüz**: soysuz).
-**doymaq bilməyən**: arantay ağzın açmaq. (nəhəng kimi ağzın açmaq).

bilməyən -**aş yeməyin bilməyən**, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək). (**uyaldar**: utandırar)**..**
-bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı. (**bilməzin**: qəfilcə)**..**
-'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. ('bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**
-bilən danışmadı!, **bilməyən alışmadı**!..
-**söz bilməyən elbaşı**, el başına, yov çəkir. (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.)**.**
-işin bilməyən danqaz, sözün qanmayan qanmaz**..**
-baş bilməyən: baş bilməz. səfeh. axmaq..
-bilən bilənin işlər, **bilməyən barmarğınd işlər**..
-iş bilməyən:torlax. naşı**..**

-nərsənin varlığında karlığın bilməyən, yoxluğunda korluğun nə bilir. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).

bilməyən **-**bilən başda , bilməyən gorda.
-bilən başa qalxdı, **bilməyən yerdə qaldı** (**qalxdı**: çatdı).

bilməyən -iş bilməyən xınanı götnə sürər. (hər ayağın qabı var).

bilməyən -**azın kəmin bilməyən**, çoxun görsə şıllaqlar. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

bilməyənləri -**bilməyənləri qınıyan, qanmazdır,** bildiklərin gizləyən, yanmaz!. (**öğrətməyən:** gizləyən). (**yanmaz**: acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz).

bilməyib **-**bilib danışan, **bilməyib susan**, qızıla dəğər. (**dəğər**: bədəl).

bilməyib **-bilməyib yerdə qalma**, bildinsə başa qalxma.

bilməz **1.**almaz. -deyə **almaz**: deyə bilməz. -aşa **almaz**: **1**. keçə **bilməz**. **1**. yeyə **bilməz**. qanmaz. cahil. -**bilməz** dosdan yar olmaz, gəngəşli don dar olmaz. (qanmazdan, dos çıxmaz). -**bilgin** yanar, **bilməzlərin** oduna. -**bilik** odu sönürsə, **bilməzlərin** bayramı. -bilməz biri od yaxır, söndürənmir min bilən. (min bilənə tor olur, bilməz biri yaxan od)..
-**bilməz dosdan yar olmaz**, gəngəşli don dar olmaz. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).
-**cansız, yara bilməz**, ölüm, çara bilməz.
-**çıxa bilməz başına bir ağacın**, tırmadırsan bir ömürsə balığı. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar)..
-bilən sözüvü ayt (söylə), **bilməz sözdən qayt** (qayıd)**..**
-keçi ovsar bilməz. (keçi ovsar götürməz)..
-könül saysana (hesab kitab) **bilməz**, başda tutduğun verməz..
-qanmaz yoldaş, **sıy bilməz** (nadan yoldaş, qədir bilməz!)..
-bir gün gələr, güller gülər, **ərkin bilməz**, ərkin bilər.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir)..
-**könül qanıt bilməz**. könül ya dinər, ya sevər, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, ya istər, ya nifrət edər)..
-gəzəyən **dura bilməz**, gəzməsə, **dözə bilməz**. (aşıt danılır, sonucu qalır.).(aşıt: adət). (aşıtların, adətlərin, qaçınılmaz, iyili-kötülü sonucları bəklənməlidi). (aşıtların tanımaq, yaşamın tanımaq deməkdir)..
-**ola bilməz**: düşüşünməli.uykuda görməli. inanılmaz. tanrım!. rəbbim!**..**
-ura bilməz ulu dayağ götürür..
-üzmək bacaran, tolquna girməz, tolqunla üzən, **çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**. şəpə. movc)..
-üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc)..

-**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz**. (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).

-baş bilməz: baş bilməyən. səfeh. axmaq..

-**dil bilməz nökər**, avqarın sökər. (**avqarın** : evin sözün işin, iç dünyavı eşiyə açar)..

-bilməz otac, can alar..

-**gəpləyiş bilməz tat**: söz, dil başa düşməz dil qanmaz..

-aylanan baş **yönün bilməz**. (**aylanan**: dönən. gicələn) (**bilməz**: tanımaz)**..**

-acgöz doyamaz dünyanı versən, **toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz**..

-it gözü **tütün bilməz..**

-qorxunu enən, **sınır bilməz**.(**enən**: üstələyən).

bilməz **-**səndən ey can **azdıra bilməz məni illa əcəl**. (**azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz)**.**
-gedir evrən durmaq bilməz axarı. (**aşır acun** durmaq bilməz axarı).
-**dərək bilməz qardaşdan**, dərək bilən yad yaxşı. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).
-ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, **bilməz dərək evrən**!. (**dərək**: qədir).

bilməz **-**yaşam bilməz təkiz, onsuzda təkiz. (**təkiz**: 1. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc). 1. yalnızız. yalınquyuz).

-**sana bilməz**,sanalı almaz, sanalı verməz, qaran dünya. (**qaran**: könlü kor).

-kahıllığın çoxluğu **ahıllıqla qaynaşa bilməz**. (**kahıllıq**: qarağuluq. cahıllıq) (**ahıllıq**: çaxulluq. usluq. aydınlıq. ağıllılıq).

-doymaq bilməz: hopur. opur. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doyumduymaz.

-gedər evrən **durmaq bilməz axarı**. (**aşar acun** durmaq bilməz axarı).

-eşşək sığalanmaz, **sığır silkəniş bilməz**.

-ilim bilim, dil tanımaz**, el bilməz**.

bilməz -**boza bilməz** ağ bozunu nə bilir. (boza bilməz yaxcı pisi tanımaz).

bilməz -eşək tanımaz alşaq, **at bilməz**. (**alşaq**: alçaq. əsgik).
-ilkin eşək sürən at minsə, **özün bilməz**, hovalanıb, göt atar.
-xərə xor baxan **at bilməz**. (**xərə**: eşəkə).
-adal bilməz, inam gəzməz. (insafı yok, inamı yok).
-qarı biəni **gəlin bilməz**.
-yaratıq varki verməkdən acısın **almaqdan dadlısın** bilməz.

bilməzimiş -can alan, canda verir, **bilməzimiş**.

bilməzin **1.** cahilanə. -danışma. -ağzın açsan, **bilməzin**, sözün tutar yaxavı. **1.**qəfilcə.-bildiyin dandı, bilməyən, **bilməzin** yandı. **1**.qanmazın .-pul bilənin qulu, **bilməzin xanı**!.

(**pul**: para). (**bilənin**: qədir tananın)

-bilməzin soran, bildiyin edən, apardı. (kişi bilmədiklərin sormasac, gaydan gicə dönür, bildiklərin edməsə, gordan gora girir).

bilməzitim **bilməzidim. -bilməzidim boşlamağı boşanmağı**, düşdü duvağ, öğrənibən boş almağı. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**

bilməzlə -**yüz bilməzlə, çox demə**, bir bilənlə, bir danış. (bilməzlərin on daşı, bilənlərin bir daşı).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

bilməzlərin -bilgin yanar, **bilməzlərin odunda**. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

-bilik odu sönürsə, **bilməzlərin bayramı**. (**bilməz**: qanmaz. cahil)..

-**bilməzlərin on daşı**, bilənlərin bir daşı.(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

bilməzlik -**yaşaya bilməzlik :** yaşaya bilməmək. yaşay almazlıq.

bilməzlik **1**. kotanlıq. na aqahlıq.**1.** qanmazlıq. cahillik. cəhalət. -**bilməzligə** yox çara, seçilməsə ağ qara. -bilməzliyə tutulmuş, hər gələnə utulmuş. -**bilməzligin** odunu, bilənlərlə daşınar. (bir elin cahilliyi, aydın düşmanları əli ilə artınar). -**bilməzligin** sonu yox: cahilligin sonu yox.

bilmir -yüklənib kürək, sindirib ürək, **qopmaq bilmir dil sevgisi**.

bilmiyə **-**bir el ki dosluğun (dosların) **dərəkin bilmiyə**, pis günə qalar.

bilöv biləği**..**

-bilöv daşı: çərx daşı. qaypıq.

-bilöv daş. çalqı daş. çaxmaq daş. nərsəni itiməkdə, üzərinə sürtülən daş.

bilövəmək qaypıymaq. qaypıqlamaq. çərxləmək.

bilövlük bəsirət. kiyasət.

bilövük bəsirətli. kiyasətli.

bilseytim **bilseydim**. -**düşən yerin bilseydim**, döşək döşərdim öndən.
-**yıxılcağın yerim bilsəydim**, döşərdim saman yerinə.
-**düşcəğim bilsəydim**, döşərdim saman yerimə. (**düşcəğim**: düşən çağımı. yıxılançağımı).

bilsə **-**dəvə boynun əğriliyin **bilsə yaxşı**.(el üçün hər çağun oldağı, vaqeiyyəti danışmaq yeğdir)**..**

-dəvə boynun əğriliyin bilsə yaxşı.

-yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin).

bilsə **-**düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, **dosdun bilsə dərdivi**, dədin alar azaldar.

bilsən **-bilsən, biləyin tov,** bilməsənğ, diləyin. (**tov**: tovlu. güclü).

bilsən -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini).

bilsən **-özüvü bars bilsən** özgəni arslan bil.
-**kəndivi çaqqal bilsən**, qonşuvu tilki bil.
-**urcağın bilsən**, at. (**urcağ**: hədəf tutulmuş. nişana).
-bilik bilsən uluğluğa dəgirsin. (bilik bilib ulğuluğa ərişgil). (**ulğuluğa: uluğluğa**: böyüklügə).
-**özüvü süt bilsən**, dosdun qaymağ bil. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).

bilsəntə -**istədiyin devləti qura bilsəndə**, saxlamağa kəllə gərək.

bilsi -**hamı bilsi gərək olan**: hammı bilməli olan. hammıya bəlli olan. -heç **(**hər**)** kim bilisi gərək olan soru: kimsə biləməz olan.

bilsin -**öz dilin bilsin**, elgünüm gülsün.

bilsin -ərigidi ər tanır, **qayər yaxşı pisi nə bilsin**. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)

bilsıra bilik ölçüsü ilə.

biltə **bildə**. şuur. -**bildə** dışı: şuur dışı.

biltəçi **bildəçi. 1.bələdçi.1.** bilici. alim, aqah. -**bükün** bildəçi: **bükün** bilici: hər nəyi bilən. hər nəyə alim, aqah.

biltəçi **bildəçi**. bələtçi. -qörünən yola **bələtçi nəyə**!.

biltəq **bildək**. bilgi. bilik.

biltəqli **bildəkli**. bilikli. bilgili.

biltəqsiz **bildəksiz**. biliksiz. bilgisiz.

biltəliq **bildəlik**. **biləgig**. devlətin rəsmi buyruğu, fərmanı bəxşnamə. circular.

biltən **bildən**. bilərək. qəsdən.

biltər **bildər**. müşəxxsə. karakter.

bilti **-**dosda aytdım sözümü, **düşman bildi sirrimi**, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)

biltiq -**tanıdıq bildik:**tanış biliş.

biltiqəriz bildikəriz**. -gözəl olur! -**bildikəriz yazılsa**, yazıldıqlar oxunsa.**

biltiqin -**bildiğin yaşayan**, istəyi kimi ölür. (**bildiğin yaşayan**: bildiyi yolunda olan)

biltiqləri **bildikləri. -bildiləri qovşaran**: infarmasyanı çatdıran.

biltiqlərin -bilməyənləri qınıyan, qanmazdır, **bildiklərin öğrətməyən, yanmaz**!. (**öğrətməyən:** gizləyən). (**yanmaz**: acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz).

biltin -gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, **sözü bildin danış**, başın ağrımaz!.

biltinə **bildinə**. bilərək. qəsdən. əmdən. amidanə.

biltinsə **-**bilməyib yerdə qalma, **bildinsə başa qalxma**.

biltir **bildir**. (**? < bir ildir**).

biltir **bildir**. **1**. **< burun il**. qabaq il. keçən il. **1**. (**bitil**. < **bitən il**). genil. geyn il. keçən il.

biltir **bildir.** bayağu il. keçən il. ötən il.

biltirçin **bildirçin**. **1**. bödənə. bıtbıldıq. **1**. bökən. ertin.

biltirən **bildirən**. öğrədən. -bu işin **bildirəni** kimdir: öğrətməni kimdir.

biltiri **bildiri**. **1**. ulağ. **1**. oxuş. çağrış. **1**. agəhi. **1**. e'lan. **1**. çapa. çapda. duyuru. duyru.

biltiri **bildiri. 1.**çalığ**.** car. aqahlıq. -xan gəlmədən **çalığ** göndərilmiş.**1**. duyru. e'lan**..** **-yazılı bildiri**: bitgə. (bəyaniyyə).

biltiriq **bildirik**. carşaq bəyaniyyə. manifest.

biltiriş **bildiriş.** içdiriş. düşdürüş. açqılış. izahat.

biltiriş **bildiriş**.**1**. ittilaiyyə. **1.** ixtar. tovsiyə. məsləhət. rahnəmalıq. ittla'. **1.** e'lan. afiş.

biltirivçi **bildirivçi**. salıqçı. xəbərçi. xəbər verən.

biltirmək **bildirmək**. **1**. aytmaq. demək. -sürücüyə aytın bizi gözləsin. **1**. bəlirtmək. duyurmaq.**1.**qandırıb iç eləyər.-eşitmək, öğrətir, görmək, biltirir!.

biltirmək **bildirmək**. öğrətmək. -bu işi kim **bildirə** bilir. -sən bildiyivi mənə **bildir**, mən bildiyimi sənə. -bu dərsləri öğrəncilərə tək bə tək **bildirdim**.

biltirməsən -**bildirməsən sevdiyivi**, sevilməyə umar yaşama.

biltirməz **bildirməz.** -içgə işi var çoğunun, **dön dolanın bildirməz**. (**içgə**: gizli). **(çoğunun**: fələkin).

biltirməzimiş **bildirməzimiş**. **-**it arıq olduğnu **börgüyə bildirməzimiş**. (**börgüyə**: börüyə. qurdda)**.**

biltiyin **bildiyin . -**hər xoca öz **bildiyin** oxur..
-oxuduğun demə, **bildiyn** de..
-qapıyan düşən, amacın tapsın, **bilgələrin, bildiyin yapsın**. (**qapıyan**: qapına).
-əldəkinə ürək onsa, **baş bildiyin edər**. (**onsa**: razı olsa)**.**
-dəğirman bildiyin edər, çax çaxı başı ağrıdar.

biltiyin **bildiyin.** -bilməzin soran, **bildiyin edən, apardı**. (kişi bilmədiklərin sormasac, gaydan gicə dönür, bildiklərin edməsə, gordan gora girir)..
-bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı. (**bilməzin**: qəfilcə)**..**
-bildiyin yapmaq: eşib işləmək. kələkli iş aparmaq. saman altindan su yeritmək..
-**'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. (**'bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**
-kal kişi **bildiyin bağırar**. (yava it gündüzün hürər)..
-işləyirsə baş, gərəyin tapar, **bildiyin yapar**.

biltiyin **-**dəğirman dinləmədən **bildiyin edmiş**.

biltiyin **-**yalan kök alıb gedir, **hər gələn bildiyin edir**, qolçamaq istəyin yeyir.

biltürmək **bildürmək**. açıqlamaq. -için açıb **açıqlamadı**.

binciq **bincik**. ardarda sapa mindirilmiş (düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh. -**bincik** durar **sap üsdə,** kişi **qalar** söz üsdə..

-**bincik durar sap üsdə**, kişi qalar söz üsdə(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). **təsbeh**). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)**.**

binciqləmək **bincikləmək.** diqqətlə davranmaq. bolqutmaq.

binə çuğundur. top, turp kimi girdə biçim.

binəq **binək**. **1**.mingə.**1**.**bənək. bənik. pinək. pinə**. -əli **pinəli**.

bininin birgənin. bir nəfərin. **-bininin** sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə). (**sindaşında**: qəbirdaşında. başdaşında).

binöv -**tikintinin daban, binöv daşı**: but.

bir **1**. (pirima). **1**. (# **bar**: hamı). -biri (# **barı**: hamısı).
-**gülü bir gün,** səni hər gün, gülü solunca, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.
-itlərin qardaşlığı, **bir gəmiyi görüncə**, kişilərin qardaşlığı, ortaqlığı bitincə!.
-**koruna atan bir vursa**, izləyən vursa min vurar.
-qoş qılıc **bir qın**. (qoşa qılıc təkə qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).
-**ölüm bir düşmür** yoxsula, baya, birin yatağda tutur, birin dirir darağa.
-sevgi otdur düşdüyündə **yandırar dörd bir yanı**. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).
-**bir ovuc: bir avuc:** (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). ovucluq. avucluq. qıtlama. qırtlama. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.
-bir gün doğan **bir gün boğan** dünya.
-edim qılım **bir günə ki dəğişməz**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət. xulq xuy)**.**
-tülkünü min bir sapalağı var, ən güclüsü görünməzlik. (**sapalaq**: buruq. oyun. kələk).
-tüm qüllərdən yaz olmaz, **bir gül ilə yaz başlar**. (**başlar**: gəlir).
-**bir suçsuzu tutmaqdansa**, bir suçlunu bırxmaq yeğdir. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).
-**bir sarı**: keşki. kaşki. ey kaş.
-**bir dənəsi**: yaxlısı. əzizi.
-**bu küddə ki yoxdur beyin**, ötür otlasun az deyin. (**küddə**: axmaqda).
-**ağacı yaran bir pay**, higgəsin deyən iki pay. (**yaran**: ayıran).
-**bir ağac kölgəsin danan**, minində danar.
-**bir alam:** xeylək.
-**bir kitozdan söz qopuşdu**, elim eldən pozuşdu. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq).
-**bir qarğa ilə** qış gəlməz. (bir qarğayla qış gəlməz). (bir qarğa birlə qış gəlməz). (bir qarğa bilən, qış gəlməz). (bir qarğamən, qış gəlməz).
-**bir sağlam dil**, sağlam beyin istər!.
-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, **yetir bir gün**.
-**iki ev bir evə** sığmaz.
-iki qılıc, **bir qına sığmaz**.
-**bir birin ölütür:** birin biri öldürrr.
-**bir sözdə**: bir degidə: bir mə'nada.
-**bir** çəkədə: **bir** yanda. **bir** qırada. **bir** qıraqda.
-bir el ki dosluğun (dosların) dərəkin bilmiyə, pis günə qalar.
-gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.

-kar iki gülər, **bir sənin gülməyivə**, birdə kəndi düşündüyünə.
-bir qoyundan iki dəri alınmaz.
-dingə bir: tınqa bir. dınqa bir. təkcə bir. -beş kişiyə **dınqa bir** çörək.
-yaşam bir sınağ, sınan utuzur, sındıran utur, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

bir **1**. say. ədəd. **1**. yikən. -**yikən** kişidə görmədim. **yikən** kəs belə görmədim, heç bir nəfər də görmədim. **1**. tək. yək. yek **(< dəng)**. **1**. heç. -**bir** kimsə yoxudu: **heç** kimsə yoxudu. **1**.bərəbər. **-**beş barmaq bir olmaz..

-kamilən **bir**, **eyni**: at atalı..

-**bir tutmaq**: dəngətmək. oxşatmaq. -bunların ikisin **dənğətmə**..

-**ikidən bir:** yarım..

-**bir başına**: tək başına..

-**ber kiçək**: bir parça..

-**birə beşin qoşmaq**: bire min qatmaq. abartmaq..

-**həpsi bir**: barıbir. həpsi həmən..

-**heç bir**: heç qanday..

-**bir neçə olmaq**: bir neçə nəfər olmaq. üç dört kişi olmaq. -**bir neçə olduq**: bir neçə kişi yola çıxdıq..

-**bir** çox: **bir** topar. xeyləh. (külli). -ona **bir topar** sual verdilər: ona külli sual verdilər..

-**bir tikə**: bitgə. bütün..

-**hər bir**: bəhər**..**

-bir illik camış: yivərə**..**

-bir bir: aça ayra**.** -**aça ayra** demişlər**..**

-bir saruğ yaprağ, dərvişlük payı..

-**bir bir:** gəzəginə. sırayla. novbətlə. -bir boşqab, bir istəkən varlarıydı, **gəzəyinə** işlədirdilər. bir bir işlədirdilər. -dalçatımız ağırıdı, **gəzəyinə** çəkirdik. dalçatımız (dalçantamız) -**gəzəyinə** paylaşmaq: sırayla paylaşmaq. bir kərə sizin çörəyizdən yedik, bir kərədə mənimkindən, böyləcə **gəzəyinə paylaşmış** oluruq..

-**edgiligin bir yola**, yamanlığın min yola. (edgiligin: **eyiligin. iyiligin. yaxşılığın).** (**bir yola**: bir yönə. bir tərəfə). (iyiliq eddin, qarşılıq gözləmə, kötülüq etdinsə, min kərə qaşılıq gözlə). (iyiligin yolu bir tərəfədir, qaşılıq gözlənilməz, getdi gəlməz, ama kötülügün yolu, min təfəflidir. bir kötülük yaparsansa, olsun ki min kərə sənə qarşılıq verilsin)..

-yumurtalar **bir səbətə yığılmaz**, iki ayağ **bir quyuya sallanmaz**..

-igitligin yolu bir, **yavuzluğa min yol var**!. **(Igitligin**: doğruluğun)..

-**öz işimin bir qılın**, dəğişmərəm min qılına başqasın (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm)**..**

-bir baş əlində qalmasın iki əl..

-**qurulmağa min bir güc**, yıxılmağa, birin güc. (**birin**: təkcə bir)**.**

-bilməzlərin on daşı, **bilənlərin bir daşı.**(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.)**..**

-bir boyda: boyaboy. bərabər. boydaş..

-**bir qılıq: biqılıq**. bitəhər. birtəhər. -**biqılıq olmaq**.
-barıbir: (barı bir) (barı: hərnə). hərnədən son. hər halda. biləxərə. -**barı bir** verməlisin. -**barı bir** gələcəksin..
-**bir dəyqə**. toxdab!. toxdab dur!. toxdab durun!.**.**
-birlikdə. qoşa. bir yerdə. ba həm. -mənlə **qoşa**.
-bir ayağ: birdən. -**bitil** durub getdi.
-bir kərəlik: bitil. -**bitil getdi**: bir kərəlik, yerli dibli getdi.
-bir qolayım: bir balaca. yoxacıq. -**yoxacıq** isti. -**yoxacıq** iyiləşmiş. -**yoxacıq** toxunmuş ürəyinə. -**yoxacıq** duman qonmuş.
-min qapıda gəzən, **bir qapıda durmaz**, min qapıdan uman**, bir qapıdan doymaz**..
-**üçbir**: üçüç. üçü birgə. -**ikibir**: iki iki. ikisi birgə. ikisi bahəm. -**dörtbir**: dört dört.
-iki ayaq sığmaz, **bir başmağa təpincə**. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına)..
-**biliksiz bir yaşar**, bilikli min yaşar..
-bir oxla iki ov**.**.
-çox quduran, **bir büdrər**..
-eşq mal deyir satıla, mallara qatıla**, bir "maldan" alına**, "öküzə" satıla..
-**iki sırtlan bir sırtlanın** sırtın sökər!**.**
-bir səmt: yönəbir. yöndaş. həmsəmt..
-inam bilən ursa atdım hər kişi, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq)..
-**bir ayaq zivsə**, o biri titrər..
-otuz iki qapısı var, **bir balası**, min bəlası. (dilivə yiyə dur)..
-**bir başım,** min işim..
-bilən başa **bir göz yetər**. (**yetir** : bəs edir). {görən olsa, bir başa bir göz yetir).
-**bir anadan ağda doğar**, qarada..
-**bir çağda, bir qarından doğmuş:** toxulu doğulmuş**.** əkiztay.ekiztay..
-**bir dil bir tən bir tin**: dilbir tinbir tənbir : dildaş təndaş tindaş..
-**bir nəyin qulpun tutdunsa**, güycüm yox demə.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar)..
-görən olsa, **bir başa bir göz yetir** (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) ..
-itin gövnü **bir sümük**. (**sümük**: gəmik)**.**
-qarqa min qaqırar yaz çıxmaz, **qaz bir qığırar, çıxar**..
-özününkünün **bir yanı acıdırsa**, **bir yanı tatlıdır**..
-**süycü dil bir kan**, vermək bilən tükənməz. (**süycü**: dadlı) (**bilən**: ilə) **..**
-ulduzlu gecə, ay ışığı bir sən olaydın **daha bir mən**.

bir bə'zi. -**bir kişilər**: insanlar.

-kişi yoxsa, **ağac börklə gəngəş bir**. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma,

evlənmə).

-tamu qapısı bir, uçuq qapısı min. (**uçuq**: uçmaq).

-tanrı iki əllə **bir başa çırpmaz**.

-aşıq uşuq bir damlada birgəşir. (**aşıq uşuq**: aşıq məşuq).

-bir ulcağın dincliyi, min alçağın baş ağrısı. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).

-**bir daha:** qayra. təkrar. -**qayra** dönüb gəlirim. -**qayra** görsə inanmar. -**qayra qayra** desəndə. -**qayra** dedim.

-**bir alçağun**. çox alçağ olan birinin. bir əsgiyin. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**barlığının**: tamının. hamısının).

-iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

-**bir gül bilən yaz olmaz**, bıraq qışı qorxudar. (**bıraq**: ama).

-on dinləyib **bir söylə**. (çox dinləyib az söylə).

-**iki könül bir olsa**, kimin ona sözü var. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}. (könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).

-bir itin dosluğu, bir dosdun itiligindən min yaxşı. (**itiligindən**:itligindən).

-belə bir cür olmaq: çox başqalaşmaq. çox dəğişmək. -keçən ildən o çox dəğişmiş, başqalaşmış, **belə bir cür olmuş**.

-bir nəyin qulpun tutdunsa, gücüm yox demə. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

bir

-**bir iddəsi**: birəyləri. bə'ziləri. -**birəyləri** düşdü sola, **birəyləri** düşdü sağa.
-**bir** nəfər.**bir** çəxs. birəy. -**birəy** məni sormuş. (bir nəfər məni açtarmış).
-**bir** nəfəri: birəyin. -**birəyin** gördüm, oxşarı çoxşurdur sənə.
-**bir biləyi qoruyar**, dəng olmayan beş barmaq.
-**bir damla durar bir tona ülgü**. (**ülgü**: nimunə).
-**könül bir olsun**, dil başqada olar.
-**qaysıbir**: hanğısıbir. haysıbir. hansıbir. keybir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır.

bırax

-içivi düzəlt, qalanı bırax.(**içivi**: zehnivi). (içivi, düşüncəvi yola versən, qalan nərsələr yolun tapar).

bıraxasın

bıraxasın. salasan. qoyasan. -elə edmə özüvü, eygili gözdən salasan.

bıraxıb

-**bıraxıb atmaq**: pozqırmaq**.** bozqırmaq.

bıraxıt tərəkə.

bıraxmaq -bir suçsuzu tutmaqdansa, **bir suçlunu bıraxmaq yeğdir**. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).

bıraxmaq **bıraxmaq.** boşlamaq. ötürmək. açnıtmaq. bağın açmaq. (rəha, azad edmək). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma.

bıraxmaq **bıraxmaq**. salğaşmaq. əl çəkmək.

bıraq ama. -bir gül bilən yaz olmaz, **bıraq qışı qorxudar**.

-keçəni bıraq, olanla keçin.

bıraq ama.-ciciklə sevgi birgə doğulur, **bıraq birgə boğulmur**.(**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq). -**sili bıraq** sini tut: zahiri bıraq batini tut. (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.
-qapını bıraq, qarına keç. (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.
-yamanı bırax yaxşını tut, dünəni bırax, günüvü tut.

bıraq **bırax**. **1**. qaldır. qoy. **1**. fəqət. -**aynamam** al istədiyin nəyimi, qaldır bırax dilli mənliyimi. **1**. amma. fəqət. -al başı gözəl gəldi, **bıraq** izi yaman oldu. **1**. və lakin. -**bıraq** söyləmədə qıynaldı: bıraq söyləmədə çətinlik çəkdi. **1**. qoy. -özünü bil (tanı), özgəni qoy.**1**. sal. -**sal qutar**: bıraq gedsin..
-**məni bırax.** məni əldən qoy. məni ötür..
-**bıraq elə**: amma ki. -**bıraq elə** öz işinin yetik usdası iməs: amma ki öz işinin kamil usdası değil. -**bıraq elə**, olmadı: amma ki olmadı.
-keçmişi bırax, hər nədən irəli yaşa!.
-kin yolun bıraq, çin yola yolun, yaşamın yasa, atsala donun. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə).
{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}..
-**kölgəni bıraq** ışığı tut, gözdəkin ötür, əldəkin ut..
-**yor bırak**: əldən sal ötür.

bıraqanmır **bıraxanmır**. -o ki tutduğun **bıraxanmır**, kordur! (**kordur**: çevrəni, günü yaşamı qananmır).

bıraqıb ötgəzib. -**etgisin ötgəzib**: etgisin bıraxıb.
-istək dolular, **bıraxıb getdi**, edməzəm dedin, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

bıraqıcı **bıraxıcı. 1.**bıraxmalı olan. gedici. gedməli olan. terk edici.**1.**qaldırıcı. -etgi **qaldırıcı**: etgi bıraxıcı.

bıraqılış **bıraxılış**. 1. salınış. salıt. 1. mürəxəslik.

bıraqılmaq bıraxılmaq. ötürülmək. eylənmək. aylanmaq.

bıraqış **bıraxış**. **buraxış**. lisans.

bıraqıtmaq **bıraxıtmaq**. verəgitmək. (verib gedmək, əl götürmək.).

biraqız **birağız**. yekdil.

biraqız **birağız**: sözü bir olan toplum. -**birağız**, göydəkini endirər, alağız, əlindəkin aldırar(verdirər). (alağız: hərəsi bir dambıl çalan toplum).

biraqızlıq **birağızlıq**. ağızbirlik. yekdillik.

biraqıztan **birağızlıqdan**. **ağızbirliklə**. yekdilliklə.

bıraqma **bıraxma**. **-ac bıraxma tox gəzdir**, az söyləyib, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

bıraqma **-işi bıraxma çağı:** dinik. (# **işə başlama çağı:** minik).

bıraqmaq **bıraxmaq**. **1**. dışlamaq **(**ı <> a**)** daşlamaq. **1**. tulaşatmaq. daşlavatmaq. tərk edmək. **1**. boşatmaq. -hammısın yerə **boşatdı**. **1**. qaldırmaq. -bu oyunlarıvı **qaldır** qutar. **1.** salı vermək salıvatmaq. əl çəkmək. **1.** salmaq. ötürmək. azad edmək. **1**. **buraqmaq**. burağa (qırağa, yana) qoymaq.**1.** atrablamaq**.** pərtablamaq. (vaquzarlamaq).**1.** salmaq. -**sal qutar**: bıraq gedsin. -**sal**: bıraq.
-başbaşa bıraxmaq: iki nərsəni, kimsəni yalnız bıraxmaq.

bıraqmaq **-işi bıraxmaq:** dinikmək. (# **minikmək.** işə başlamaq).

bıraqmaq **bıraxmaq.** qaldırmaq. qoymaq. -ağır etgi **qaldırdı**. -o yolçuluq oysanımda, sanağımda qaba izlər qaldırdı. (**oysanımda**: fikir xiyalımda). (**sanağımda**: zehnyyətimdə)

bıraqmalı **-bıraxmalı olan:** bıraxıcı. gedici. gedməli olan. terk edici.

bıraqmamaq -**ötük bıraxmamaq**: yılmamaq. aldırmamaq. qorxmamaq. çəkinməmək. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

bıraqmaz -kar eşitdiyin, kor gördüyün **bıraxmaz**.
-kor uşlağun bıraxmaz: kor tutduğun bıraxmaz.

bıraqtın **bırakdın**. saldın. -**saldın** məni sanağa: məni **bırakdın** xiyallara.

biraz **bir az**. az avlaq. -**az avlaq** əkrənçilik iləri görmüş. (**əkrənçilik**: əkinçilik).

-bir az olar: "elə indi" anlamında deyim. dəğmin. dəmin. -**dəmin** yedim.

biraz qıtım. qıtımıq. qıntıman. kiməz. kəməz. kiçi parça. -kiməz yaxınlaşıb iyi gördü.

biraz azavlaq.

birazlar ayırımlar. bə'zilər. -**birazlar** qanarsa məni, gedməz hırım sevgi yanından. -**birazlar** qınar, **birazlar** sınar, kimsə yolun dəğişməz.

biraztan **birazdan**.azmazdan. -**azmazdan** geyin: birazdan sonra.

birbalaca **bir balaca**. balacaca. cıqqışca. endikce. -gövnü sınmş **endikce**. (**endikce:**).

birbaşa **1.** tikəbaş. dalayı. müstəqimən.**1.** yiksərə.

birbelə **1**. böylə. alda. iki əli-qolu açaraq görsətilən böyüklük, çoxluq. -**alda** yeməyi qurtarmaq güc. **1**. bu qədər. buncalıq.

birbelə kınadərək.

birbəbir sayır sayır ardarda.

birbir -bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, kökümüzdən **birbir qırar baradur**. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).

birbiri **-birbiri kimi:** kimi kimə. kimik. taybatay. tayıq. birbirinə tay. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.
-birbiri yalı: yalıyala. yalıq. taybatay. birbirinə tay. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. birbirinə oxşar..
-**birbiri dalısıcan** keçir günlər: ardı sıra keçir günlər.

birbiri -**birbiri ilə:** birk birk bilən.

birbirin -**birbirin başadüşməklik:** ılaşıq. uytuşluq.**.**
-birbirin qırmaq: qayçuşmaq.

birbirin **-**qocayla xoca **birbirin götürməz**.

birbirinə **-**başmaq tayları kimi, birbirinə tutuzlular. (**tutuzlular**: bəfalılar).

birbirinə **-birbirinə tay:** taybatay. tayıq. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.

birbiriylə **-birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq:** börkləri dəğişik, qarışıq, çalaşıq düşmək.

birbirizi **-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır, **atıb birbirizi ayrılmayın amandır**.

birbirizlə **-birbirizlə sıxışın dedim**, sikişin ki yox.

bircə **biricik**. təkgə. yekgə. yeqanə.
-ağzında bircə dişi yox, yaşamda görcək işi yox..
-əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, **kişiyə bircə qalan**, yaxşılığın soy adıdır.

bircəq **bircək** (burçağ). türrə. hörük.

bircıqqlı **bitəgənə**. çox az.

birçəq **birçək**. **pürcək**. kakil.

birçoxu **bir çoxu.** -dedilər bitir yaşın, dedim işim qalır, dedilər dosların var, **dedim bir çoxu yatır**.

birdən birə uçtumtut. atdımtut. nagəhani.

birelliqin **-**söz evrənin dayağı, **birelligin yarağı**. (**birelligin** : bir millətliyin).

birə **birinə.** -ürək **birə** bağlamaq.
-iki olub birə dəğməz, gözlü olub kora dəğməz..
-**birə bağla:** bütün tut. -ürəgin **birə bağla**. arxayın ol.

birəbir **birləbir**. bərabər.

birəli **(**< **bir)**. yalnız. yekəli. tək başına.

birəmləb birər birər.

birər -**birər birər**: birəmləb.

birər -**birər birər**: təkər təkər.

birəsə **1.**bə'zən. -**birəsə** acı **birsə** dadlı olur. -**birəsə** yatır **birsə** durur.**1.**geydə. gahdan. -**birəsə** ağlar, **birəsə** gülər. -**birəsə** yatır, **birəsə** durur.

birəsi bə'zi. -**birəsi** kişilər. -**birəsi** yerlərdə.

birəsin bə'zən. -**birəsin** belə olur, **birəsin** elə. -o **birəsə** özündən, **birəsə** ondan söyləvçi oldu.

birəştiriş quraştırış. muntaj. assemblage.

birət birdən bir. birin bütünü.

birəvi **birəvni**. kimsəyi. kimsəni. -heç **birəvi** yol vermədi evinə.

birəvni **birəvi**. kimsəyi. kimsəni. -heç **birəvi** yol vermədi evinə.

birəy bir nəfər.bir çəxs. -**birəy** məni sormuş. (bir nəfər məni açtarmış).

birəyin bir nəfəri. -**birəyin** gördüm, oxşarı çoxşurdur sənə.
-**birəyin** tapıb tapşırdı ona. (bir nəfəri)
-**birəyin** olmadı çıxsın qarşıma. (bir nəfəri)

birəyləri bə'ziləri. bir iddəsi. -**birəyləri** düşdü sola, **birəyləri** düşdü sağa. -**birəyləri** varıdı ki.

birəyləri biridə. -**birəyləri** tapılmadı düz yol tuta, düzdə qala.

birəylərtən **birəylərdən**. şəxslərdən. əşxaslardan. -tarım bizi düz yolda duran **birəylərdən** edəsi.

birəysin birəzin. bə'zən. ba'zən. -**birəysin** olur ki. -**birəzin** gələr, **birəzin** gəlməz.

biri **-**atla iyid, **biri ürkər, biri qorxar**..
-əl ilə gözün yarışı: -**biri** alar, **biri** salar, **biri** qalar, **biri** dalar..
-gözün **biri könlə**, **biri başa baxar**, onda iki ürəkli qalar, beləliklə göz qorxaq olar..
-**alçağın biri**, kölgəsi burut. (**burut**: mundar). (yaman)..
-**biri var özü** yaman, **biri var adı** yaman..
-biri başdan ucalır, biri başmadan!..
-biri izlir, biri bizlir.
-biri varıdı, **biri yoxudu**: var ikən yox ikən**..**
-iki yoldaş dos qalmış, **biri ata çatınca**..
-**biri döğülər**, mini döğünməz, mini döğülər, **biri döğünməz**. (**döğülər**: vurular. kötəklənər) (**döğünməz**: narahat olmaz. inciməz)..
-toxunmasın kimsə dilə, dinimə, **biri varlığımdır, biri inancım**..
-ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar)..
-ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar)**..**
-kişinin biri, gəlinin biri.(monoqami)..
-**biri** basır, **biri** yasır.

biri -**biri damdan yıxılar** baxsızın boynu qırılar. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

-biri doğan, **biri** duran, **biri** doyan yerinə bağlı. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

-olan günün biri yeğ, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

-iki söyək iki sevək. -**biri sığınaq**, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

-**özbiri**:. içdən olan biri. -**özbiriləri** kimi: ozlərindən olan biri kimi.

biri **-biri qantarla**, **biri qan tərlə** yapar dünyasın.
-sana qoşulmaz gözə ilməz **biri**. (sayılmaz, gözə gəlməz, önəm verilməz biri).
-biri qaqılır, **biri qalxılır**. (biri çıapılır, biri qaldırılır).
-**biri qaqılır**, biri qalxılır. (biri çıapılır, biri qaldırılır).
-**biri susatır**, biri su satır. (iş birdirlər).
-biri yaşamaqdadır, biri yaşamaq dadır.
-min kişi gələr, **biri alar**.

biri -**biri qılınar** sana mindirir, **biri yavçalar** sandan endirir. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)
-biri kefi çəkir, biri yaşadır, biri yaradır. (barısına aşk olsun).
-**biri** ocaqda, **biri** qucaqda.

biribir bərabər. birlikdə. bahəm. -**biribir** gəlink.

biriciq **biricik**. **bircə**. təkgə. yekgə. yeqanə.

biriciq **biricik**. **birincik**. başlatı. başatı. ibtidaən. əvvəla. əvvələn. -**başatı** söyləyəlim ki. -**başatı**, siz deyən mən değiliəm. -**başlatı**, siz niyə geddiz ora.

biriq **1**. **biriğ**. quruh. **1**. **birik**. hesab.

biriq **müttəhid**. **-birik olmayan**: ağızala. ağzala. **-**altı olub, **ağızala, ağzındakın aldırar**, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər.

biriqən -**birikən qırxlar**, biriklər yıxar.

biriqən -**birikən uluslar uyumu**: sazimani miləli müttəhid.

biriqər **-alağız itlər birikər**, qənşər çıxanda qurda. (**qənşər**: üzbəüz). (**alağız** : səsbir olmayan. xtilaflı)

biriqib **birikib**.-**iki əl birikib**, üzü yuğar.

biriqib **-el birikib**, ağız birləşsin, elizə dosluq yerləşsin.

biriqit **birigit**. sayıt. hesabi kull. hesabın cəmi. faktor.

biriqitmək **birigitmək**. sayıtmaq. hesablamaq.

biriqqən **biriggən**. birləşgən. müttəhid.

biriqlər -birikən qırxlar, **biriklər yıxar**.

bırıqmaq çıraqlamaq**.** bərq vurmaq. (dirəxşidən).

biriqmə -dağılsa beş, **biriksə** bir. **(**bilməcə**)**. **(yumruq)**.

biriqmək **birikmək** yapışmaq.

biriqməz **-**oğrudan qorxan var birikməz.

biriqşirmək **birikşirmək**. birləşdirmək. qapşırmaq. qovşurmaq. tutşurmaq. kipşirmək. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

biriqtirmək **birikdirmək** yapışdırmaq.

biriqtirmək **birikdirmək**. yapışdırmaq. kənətləmək. pərçinləmək.

biriqün -yarın yox birigün: ertədən geyin.

birilik yoruq. yoruş. ittihad.

birim **1**. **pirim**. dənə. iri. -**pirim pirim** qar gəlir. -**pirim pirim** göz yaşları. **1**. quruh. -**birim təkimlər**: əfrad o quruh**.**

-çəkmə (vəzn edmə) **birimi**: çəksə.

birin -**birin birin** min bolur, dama dama göl bolur.
-yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, **birin** boşa, **birin** boşla, **birin** sat.
-yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, **birin** boşa, **birin** boşla, **birin** sat.
-**birin kəmsidər**, birin kansıdar, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).
-ölüm bir düşmür yoxsula, baya, **birin yatağda** tutur, **birin dirir** darağa.
-**bir birin ölütür:** birin biri öldürrr.

birin -**birin danan**, minində danar.
-yesən qayğının minin, **bitirməz işin birin**.

birin **-güclü bilək birin basmış**, güclü bilik minin.

birin təkcə bir**.** -qurulmağa min bir güc, yıxılmağa, birin güc..
-dil, din. **birini elim qoymaz**, birində beyin. (**qoymaz**: tərk edməz). **-**qoyun oldun basıldın, **birin sevdin, asıldın**, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın)..
-**birin boğub, birin doğmaq**. (etdiyi bir kötülüğü gidərmək, qayırmaq üçün iyilik edmək)**.**
-aldadırsan birin, sanma abdalından, güvənmiş biridir o lap artığınıdan (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**
-yaşam dadın, duzun, acısın, **birin dad, birin çək, birin at.**
-ölüm, olum içində doğub, **birin yorub**, mininsə boğub..
-güclü bilək **birin**, güclü bilik minin **yıxar**.

birin -**birin ötən su arxdan**, mində sonra ötər su. (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)

birinc düğü. ağ budağ. ağ buğda.

birinci **1.**baştınğı. baştaki. ilk. başqı. əvvəlin. -**başqı** söz: birinci söz. -**başqı** iş: birinci iş. -**başqı** qala: birinci şəhər. -**başqı** tapıntı: birinci kəşf. -el **başqıları**: xalq birinciləri. -bir konuda **başqılar:** ən öndə gedənlər. pişkisvətlər. **1**. aşnu**.** əvvəl. nəxost. -**aşnu** oğul ilkidər (ilki deyilər), sonku oğul yenğidər (yeniğ deyilər), **1**. başlabki. başdabki. ilkin. -**başlabki** seviş: ilkin eşq. **1**. bərəndə. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə). **1**. **biriŋği.** burnağı. burunği. əvvəlin. **1**. aşnu. əvvəl. nəxost. -**aşnu** oğul ilkidər (ilki deyilər), sonku oğul yenğidər (yeniğ deyilər). **1.** ilki. -**ilkisi**: birincisi. (bir ev uşaqları içində) ən yekəsi. -**ilki** kişi: birinci adam. -**ilki** kərəm: birinci kərəm. **1**. ilkin. **1**. ilik. -sırada **ilik**: rədifdə birinci. -**iliklər** sırası: birincilər səfi. -yarışların **iliki**: yarışların birinci..
-**birinci gələn nərsə**: aşnu..
-**birinci dərəcəli**: ulcan.

birinci başlatı. başatı. ilkin. girşic. başlac. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə).

birinci **-**iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, **birinci** sığınmalı, ikincisi sevməli.

birinci -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)
-hovanlıq **kişinin birinci düşmanıdır**. (**hovanlıq**: axmaqlıq).

birincidən **birincidən**. alğandan. əvvəldən.

birinciq **birincik**. **biricik**. başlatı. başatı. ibtidaən. əvvəla. əvvələn. -**başatı** söyləyəlim ki. -**başatı**, siz deyən mən değiliəm. -**başlatı**, siz niyə geddiz ora.

birinciqəz **birincikəz**. önkəz.

birincil başlatı. başatı. ilkəl. ilksəl. ilkin. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.

birincil yeğnək. yeğnə. yeğinə. yeganə **(fars)** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. seçgin.

birinciləri başqıları -el **başqıları**: xalq birinciləri.

birincilik aşnuluq.

birincisi -**hər nəyin ilkini, birincisi, ən iyisi:** gül. -pitiklərin **gülü**. -yemişlərin **gülü**..
-**gül qoymaq**: pislikdə əlindən gəldiyin əsir gəməmək. yamanlıqda göz çıartmaq. divan tutmaq. gücmətmək. gücəmək. zülm edmək.

birincliq -**birinclik yarış:** başal.başa gürəş. yarışın, yarışların sonuncu bölümü. final. -**başala qatılmaq**: baş gürəşə qatılmaq. finalda iştirak edmək.

birinə **birə**. -ürək birə bağlamaq. birinə..
-**birinə gülmədən tınqar**, sanada gülənlər olar..
-**olub olmadığı birnə dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** durub durmadığı dəğişməz.

birinin -**birinin ötüklərin çevirmək**: birini dolaylın (bir təhər) qoğmaq. bir yolla üzrün istəmək.
-birinin sevgisin əzizliyin çəkmək, edmək. qılmaq: könül daşımaq.

birinqi **biriŋği. birinci.** burnağı. burunği. əvvəlin.

birintə -dil, din. birini elim qoymaz, **birində beyin**. (**qoymaz**: tərk edməz).

birisi -**birisi gün**: endiŋ. -ertəŋ yox **ending**.

biriş alğı (< **al**: ön). başda. giriş. müqəddimə.

birişdə **bürüşdə**. közəl**.** hər nəyin közəyib yanmışı.

biritə -cin azıdı cinlikdə, **biridə çıxdı küllükdən**.
-haçadan huçadan **biridə çıxdı bacadan**.

biritə **biridə**. birəyləri. -**birəyləri** tapılmadı düz yol tuta, düzdə qala.

biritir **biridir**-aldadırsan birin, sanma abdalından, **güvənmiş biridir o lap artığınıdan** (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**

birq -birk birk bilən: birbiri ilə.

bırqa mark. əlamət. nişan. nümrə.

birqar **birkar**. birlikdə. biryerdə. birgə. bərabər. bahəm. -dayanın **birkar** gedək. -hamısı **birkar** çox ağırdı.

birqatlı bəsit. içi saf.

birqaya heçbir yərə.

birqayçan heçbir zaman.

birqayda heçbir yerdə.

birqetən **bir gedən. -başdan ayağa bütün geyim, bir gedən** : tutşu. (sərhəm).

birqeyin **birgeyin.** birçağun. birzaman.

birqə **birgə. 1.**birlikdə. biryerdə. bərabər. bahəm. -dayanın **birkar** gedək. -hamısı **birkar** çox ağırdı. **1.**qoşulub. bahəm. -**qoşulub** onla gəl. onla **birgə** gəl. onla **bahəm** gəl.**1**. təkcə. tək olaraq. tək canına. -**birgə** ata, yeddi oğul saxlayar, bir atanı yeddi oğul saxlamaz. **1**. birlikdə. bir arada. bahəm.**1.**bilə. birlə. birlikdə. bahəm. -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər. **1.**bilə.birlə. bərabər. ilə. (bahəm).-**bilə** gədib, bilə gəlin: **birgə** gədib, **birgə** qayıtmaq.
-yüklə, bağlacın, qabın (zərflə məzrufun) **birgə çəkisi:** kürdə. kürüt..
-minik enik birgə çatar bayrama, birgə çatmaz barçağa..
-yurda seviş, yovqa söğüş birgə doğur.(**yovqa:** yağuya)**..**
-ikisi birgə: ikibir. iki iki. ikisi bahəm.
-**ikisi birgə:** ikibir. iki iki. ikisi bahəm.
-sevişlə söğüş **birgə doğmuş**.
-üçü birgə: üçbir..

-sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. (dirgə: digər. ayrı). **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət)**..**

-omuz omuza, qoluz qoluza, **birgə qalın**.

birqə **birgə**. biləcə. bahəm. -sizlərlə **biləcə**.

-toxçuluq yoxçuluq **birgə doğur**.

birqə -**ciciklə sevgi birgə doğulur**, bıraq birgə boğulmur.(**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq) (**bıraq**: ama)**.**

birqələr **birkələr**. **birkilər**. qaq suları. birkinti suları.

birqəliq **birgəlik**. **birlik**. vəhdət.

birqəliq **birgəlik.** uğur daşlıq. -**"və, lə" uğur daşlığı** göstərən bağlayıcı, köməkçi sözcüklər.

birqəliqintən **birgəligindən**. birligindən. vəhdətindən.

birqəlsə **birgəlsə.** səsbir olsa. **-iki ağız birgəlsə**, göy üzdəkin endirər, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

birqənin **birgənin**. bininin. bir nəfərin. **-bininin** sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə). (**sindaşında**: qəbirdaşında. başdaşında).

birqəşir **-**aşıq uşuq bir damlada birgəşir. (**aşıq uşuq**: aşıq məşuq).

birqəşir **birgəşir**. -şahım ali dərgəsi, ulların yergəsi, **ellər gəlir birgəşir**, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

birqət **birgət**. biləşdirən nədən (amil). vəhdət rəmzi.

birqil **birkil!.** irkil!. yığıl!. büklün!. bükələn!.

birqilər **birkilər**. **birkələr**. qaq suları. birkinti suları.

birqim **birkim** heç kim.

birqinmək **birkinmək**. **irkinmək. kitrinmək**. toplanmaq. (çoxalmaq. artınmaq).

birqinti -**birkinti suları**: qaq suları. birkilər. birkələr.

birqitin **birgitin**. müttəfiqən.

bırqmaz **-**kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğun qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).

birqoluq müttəhidən.

birqtdan yanı sıra.

birqün **bir gün**. barha. barır. gəlir. **-**ağır yük **barha** batar.

birqün (**bir gün). 1.**günündə.-qaya başında gəzən, günündə qayar. (**günündə**:).
1.haçanlarda. qaçanlarda..
-**birgün belindən gəlirsə daş**, yaxın dosdan gəlir arxadaş.

birlə **1**.bilə. birgə. birlikdə. bahəm. -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər. **1.**bilə. birgə. bərabər. ilə. (bahəm).-**bilə** gədib, bilə gəlin: **birgə** gədib, **birgə** qayıtmaq.

birlə **-**alqış ilə ər kökər, **yağmur birlə yer**. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər).

birlə **bilə**. **1**. bahəm. -**bilə** gedsək iyi olur. **1**. bəlli bir kimsədən danışanda **" öz"** sözün vurqulama sözü. -**biləsin** görəmmədim, qardaşına dedim. **biləsin**: şəxsi özün). -**biləvə** dedim ki.

birlə **bilə**. bilən. birlən.

birlə heç birin. -ağrıtmaqıl **ata ananı birlə**. (incitmə ata ananın).

birlə **ilə. ək**. (-**mən. -mən**) -(bir qarğa **birlə** qış gəlməz). (bir qarğa**mən**, qış gəlməz). (bir qarğ**a <u>ilə</u>** qış gəlməz: bir qarğ**<u>ayla</u>** qış gəlməz). (bir qarğa **bilən,** qış gəlməz.
-**dözün birlə ərişgil**, ortun birlə duruşma. (**ortun**: od). (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).
-dözün birlə ərişgil, **ortun birlə duruşma**. (**ortun**: od). (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).

birlə -**düzün birlə görün**, ütük gördün sürün. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)

birləbir **birəbir**. bərabər.

birləq **birlək**. **bilək**. bərabər. bahəm.

birlən **bilən**. bilə. birlə.

birlən **bilən**. **ilən**. **ilə**. **bilə**. **-yaxşı ilə** yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə** yolda ol, yürən yolun itirsin. (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).

birləşdirmək bağlanışdırmaq.

birləşib **-birləşib bitişmək**.

birləşiq **birləşik. 1.** ulaşıq.**1.**birdik. müttəhid. **1.**qapşırıq. qovşuruq. tutşuruq. kipşirik. yan yana. -iki **qapşırıq** qapı. -**tutşuruq** yığılmış kitablar.

birləşiqtir **-**biləlikdə bitər qamunun gərəyi, **birləşikdir öngəlməyin dirəyi**. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

birləşir -**başla ürək birləşir**, sevincdən, güvən yaradır. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).

birləşqən **birləşgən**. birləşmiş.

birləşqən **birləşgən**. biriggən. müttəhid.

birləşmək **1**. müttəhid olmaq. avqaşmaq. alqaşmaq. **1**. uşlaşmaq (**uş**. **tuş**. **tut**). müttəhid olmaq. yığışmaq. cəmləşmək..
-**uşlaşın!**: birləşin!. müttəhid olun!.

birləşmək ulaşmaq.

birləşmiş **1**. anda. müttəhid. **1**. **birləşgən**.

birləşmiş -**yalan aldav birləşmiş:** ötrük kələk birləşmiş.

birləşsin **-**el birikib, **ağız birləşsin**, elizə dosluq yerləşsin.

birləştik müctəme'.

birləştirmək **birləşdirmək**. birikşirmək. qapşırmaq. qovşurmaq. tutşurmaq. kipşirmək. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

birliq **-**birlik tapan baş olur.

birliq **birlik**. **1**.ittihad. **1. (**qoşun**)**. yeqan. cörgə. vahid. **1.** birdəmlik. həmbəstəlik. solidarity. -işçilərlə **birdəmlik..**
-bilik, birlik, biləkdir, açmazların açarı!. (**açmaz** : keçməz. qapçal. çarasızlıq)..
-qoyun oldun basıldın, birin sevdin, asıldın, **birlik qurdun, yasıldın. (**yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın)..
-**birlik qazan**, bəylik apar.

-gəngəş bilik yoğratır, birlik bilik toplatır. (**yoğratır**: sıyalır, seyqəl verir)..
-**birlik**, bəylik deməkdir.

birliq **birlik**. **birgəlik**. vəhdət.

-birlik bilələk.

birliq -**birlik sözdə isə baş kitirir**, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

birliqintən **birligindən**. birgəligindən. vəhdətindən.

birliqtə **birlikdə**. **1**. bərabər. biribir. qoşa. bir yerdə. ba həm. bahəm. -**biribir** gəlink. -mənlə **qoşa**. **1**. tən. **(tənğ)**. bahəm. -**tən** yaşıyıb **tən** ölmək. -olar ikisi **tən** yedilər.

birliqtə **birlikdə.** bilə. birlə. birgə. bahəm. -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər.

birliqtətir -**birlikdədir dirlik gizi**, tarix boyu, salnar izi. (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

birliyi **-oy birliyi olan:**oytuqlu..
-şahım ali dərgəsi, ululârın yergəsi, ellər gəlir birgəşir, **el birliyi dirgəsi**. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

birliyintən **-**elin çoxluğuna güvənmə, **birliyindən al güvən**.

birməbir -**birməbir ayta ver**: birbir denə.

birmərrə -**birmərrə olub**, **onmərə** ölmək. **(mərrə**: **mərə**. kərə).

birneçə bir iddə. -**birnəçə** qoyun quzu. -**birnəçə** kişidən soraş: öğrşmək. -**birnəçə** belə düşünür. -**birnəçə** kişidən. -**birnəçə** kitab oxumuş.

birnəyin **-**dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

birpara bə'zilər. -**birpara** dedi gedmə, **birpara** dedi ged, hamını dinlə, bildiyin ed.

birpara **bir para.1.** ayrım. atrım. adrım. azrım. sayrım. payrım. bərxi. bə'zi.**1.**bütün. təkiz. qırığı olmayan. -yekə **təkiz** çörək. -**təkiz** bulut. -**təkiz** parça.

birsə **-bilək birsə**, barmaqları balçama. (**balçama**: parçama: ayırma. ayrı, başqa görmə).

birsə birisi. -**birsə birsinə**: birbirinə.

birsə -barmaq başqa demə, **biləyi birsə.**

birsi -**birsi də tügil**: heçbiri dəğil.

birsiqli **birsixli**. **(**bir işi, qılışı uzun uzadıb, izin üzmədən təkərləmək, təkrarlamaq). zol zol. övür övür. qarşı qarşı. qayta qayta. dönə dönə. -**zol zol** bizi güldürdü. -**zol zol** baxdı: bör bör, bər bər baxdı.

birsıra birtakım.

birşey təqil **bir şey dəğil**. arzımaz **{arzımaq**: **ərzimək**: dəğmək. tutamaq **(ərmək**: çatmaq**)}**. dəğməz.

bırt **pırt.** bart. birdən. -**bart** dedi düşdü. -**bart bart**: dalbadal. padar. durmadan. -**bart bart** nə deyinirsin. -tüstü göz qıpımında **bart burt** tutdu.

birtaqım **birtakım**. birsıra.

birtal **birdal** (**bir + dal**: **yarım**). bir yarım.

birtə **birdə**. -çəkmir sanağım, **birdə dönəm sizlərə sarı**. (**sanağım**: xayalım).
-kar iki gülər, bir sənin gülməyivə, **birdə kəndi düşündüyünə**.
-sevgiyə aldanılan **birdə inanmaz**.

birtə **birdə.** üstəlik. ayrıca. bundan başqa.
-baş boşludur daşa, **birdə üstəlik**.

birtə -gəlməz ürəyim, yox diləyim **görməyə birdə**.
-göz, durmadan baxsan, koralar, **yum birdə aç.** kəndivə gəl, kəndivə güvən.

birtəfəm **birdəfəm**. biyolum. biyollayım.

birtəhər **bitəhər.** biqılıq. bir qılıq. -**biqılıq olmaq**.

birtəq **birdək**. **birtək**. təkiş. təkin. yek nəvaxt. yek dəst. -**tək** səs. -**tək** boya.

birtəqitmək **birtəkitmək**. **birtəkiz yasamaq**. **təkiləmək**. **1**. dəngələmək. əşitləmək. **1**. hamarlatmaq. safaltmaq.

birtəqiz **birtəkiz**. təkdüzə. yeknəsək. yeksan. monoton.

birtəmlik **birdəmlik**. birlik. həmbəstəlik. solidarity. -işçilərlə **birdəmlik**.

birtən **birdən**. **1.**bir ayağ. -**bitil** durub getdi. **1.** duyuqsuz. oxçun. qəflətən. **1.** tutşun tutuşdan. müqəddiməsiz. **(**elə oturduğu yerdə**)**. **1.** tezcik. qopac. -**birdən** düşən salıq, xəbər: düşgüd. filəş. **1**. düşətin.**1.**görbədək. anidən.**1**. sınaq..
-**birdən düşmək**: düşədüşmək.

birtən **birdən.** bart. bırt. pırt. -**bart** dedi düşdü. -**bart bart**: dalbadal. padar. durmadan. -**bart bart** nə deyinirsin. -tüstü göz qıpımında **bart burt** tutdu.

birtən **birdən**. bassa. basda. iti. yeyin. tüt. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.
-gör eşit iylə, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, **birdin at oxun**.

birtən çalt. çalıt. çalta. cəld. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan). -yaman **çalıt** girər, **çalta** keçməz.
-**birdən durmaq**durub qalmaq.

birtən **birdən.** aradan. -**aradan** qapı döğüldü.

birtənbirə **birdənbirə**. **1.** birdəngə. -onun səsi **birdəngə** kəsildi. -**birdəngə** düşdü. -**birdəngə** qapını açdı. **1.** qapalımdan. **(**ğəflətən**)**.

birtənbirə **birdənbirə.** birdənikə. elə birdən.

birtənə **birdənə**. dan. yeqanə. -**danım** mənim.

birtəniqə **birdəniğə**. birdən. -**birdəniğə** səsləndilər.

birtəniqə **birdənikə**. birdənbirə. elə birdən.

birtənqə **birdəngə**. birdənbirə. -onun səsi **birdəngə** kəsildi. -**birdəngə** düşdü. -**birdəngə** qapını açdı.

birtənqə **birdəngə**. pasır pusur. aman çağan vermədən. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən.

birtiq **birdik**. birləşik. üttəhid.

birtir **-**barmağı başqa demə, **biləyi birdir**. (bir yerdən su içir).

birtir **birdir**.-**türk dili birdir**, min qollu olsada. (türk dili birdir, türkcəmiz min).
-yol, birdir gedənə, yol, mindir itənə! (bu söz kişini, seçdiyi yolda, onal, doğru, sadiq

durmağa, amacını güdüb, itirməməyə çağırır. yaşamda qaz vurub, qazan doldurmaq olmaz, düşünmək gərəkdir.).

birtoqan **birdoğan**. qardaş.

birtoluq **birdoluq** müttəffiqən.

birtov yeksan. kirtovmaq. çox kirlənmək.

birtörə tək çeşit.

birtös tək rəng.

birtutaşda **1**. aralıqsız. **1**. bir səfərdə.

biryertə **biryerdə.** birlikdə. birgə. bərabər. bahəm. -dayanın **birkar** gedək. -hamısı **birkar** çox ağırdı.

biryol **biyol** .bir dəfə.-işini qutar, **biyol** otur çörək ye.

biryoltuta **biryolduda < biyolduda**. bir kərədidə > bikərədidə. bir dəfədidə > bidəfədidə.

biryönə biyola. bir tərəfə. yektərəfə. -yaşam yolu **biyoladur**, gəlib köçəri yoldur.

bişi yoğur (xəmir) qızartması.

bişqül qoyun poxu. qığ.

bişmə **biçmə**. kələğayı.

bişmək **pişmək**. olmaq.

biştər **biçdər**. **baştar (**kaşqalı**)**. oraq. orqaq$_{ka}$.

biştiq **biştik**. **biçtik.** piltə. fitil.

bit **1**. **bet**. bax > **büt**. **1**. **kit**. qırın, suvağın yapışması üçün, altından salınan parça, tikə.
-baldırda bit, başa çıxar. (baldırdaki bit başa da çıxar). (içi pis, işi kötüdən iyilik gözlənilməz). domuzu süfrəyə oturtsan, ayaqlarını süfrəyə qoyar)..
-yuta bit: əhkam risaləsi.

bit **1**.{**mite (fırans)}**. güvə. cüvə.**1.bit!. bitə!**. (**büt!. bütə**!). **1**. düzəl. **1**. yapış. qaynaş. düşüş. -o yaramazla **bitmə**. **1**. güvən. -sən ona **butma** gözəl. **1**. beyə't ed. **1**. qapan. qutul. **1**. çıx. -üzümdə **bitmə**, **gözümdən** it.**1.bit!. bitin!. büt!. bütün!**. qurtul.**1.**tilif. tufalə.

bitaq -**bitaq bitək:** dəfdər qələm.

bitan çıtan. fidan. yeni çıtdayan, yetişən ağac. tingəc. tingic.

bitar canlandıran, ruh verən güc.

bitbəbit **bitəbit**. **bitbitə**. **1**. olduğu kimi. sapısapına. birdüzəbir. -mənim sözlərimi **bitbəbit** ona çatdır. **1**. **bitdə bitdə**. saysalla. sayıyla. sincik. umursuq. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

bıtbıldıq bıldırcın.

bitbitə **bitəbit**. **bitbəbit**. **1**. olduğu kimi. sapısapına. birdüzəbir. -mənim sözlərimi **bitbəbit** ona çatdır. **1**. **bitdə bitdə**. saysalla. sayıyla. sincik. umursuq. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

bitcəq **bitcək**. **bitəş**. **(bet**: üz**)**. mələfə. hər nəyin üzlüyü, üz örtüyü.

bitə **1**. **buta.** çox. artıq. -**buta** gözəl. **1**. **buta.** son. axir. -**bitəgün**: bir sürənin sonunku günü. ayın, ilin sonku günü. -**bitəiş**: sonku, axirinci iş.**1**. axir. aqibət. -**bitə** ki gəlib çıxdınız. -**bitə**, mən deyənə yetişdin. -allah **bitəsin** gözləsin. **1**. son. qurtuluq. **(**əncam. fərcam**)**. -**bitə çəkmək**: sərəncam çəkmək son qoymaq. **1**. aciz. əldən düşmüş. -yorulmuş **bitə** qalmış. **1**. hər nəyin sonu. -gözdən axan yaş itəsi, duran dövran **bitəsi**: göz yaşlarım heçə gedərmiş, bu durumda bir gün bitərmiş **(**dünya işləridə belə gedməzmiş**)**.

bitə **bitə!**. yaz!.

bitəbit **bitbəbit**. **bitbitə**. **1**. olduğu kimi. sapısapına. birdüzəbir. -mənim sözlərimi **bitbəbit** ona çatdır. **1**. **bitdə bitdə**. saysalla. sayıyla. sincik. umursuq. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

bitəcənə bir cınqış. azacıq. -**bitəcənə** olsa belə istirəm.

bitəhər **birtəhər.** biqılıq. bir qılıq. -**biqılıq olmaq**.

bitəq **bitək**. **büçək**. **buta**. **pota**. **bütə**. **(**< **biçi**: bölük**)**. bala. uşaq. -bir keçi ilə üç **büçəyi**.

bitəq -**bitaq bitək:** dəfdər qələm.

bitəqənə **bitəgənə**. bircıqqlı. çox az.

bitəqi **bitəgi**. sonu. aqibət. axir. -**bitəgi** gəlib çıxdıq.

bitəqi **bitəki**. bükül. bükün. bütün. kamil. kompilet.

bitəli -**bitəli olsa gözəllər**, təki sən, bitməyəsin!.

bitəlmək (bitə almaq). 1.bitirmək. sonalmaq (sona almaq). -oxuvnun **sonaldı**. 1.sərəncam çəkmək.

bitəmək **butamaq**. **1**. yazmaq. -**bitik butamaq**. **1**. qurtarmaq.

bitən -bitirən otu, gurlatın deyil, yağmasa yağış, **ot bitən deyil**. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək)..

-çöldə bitən: qırımsı. yabanı. vəhşi. -**qırımsı** bitggi. -itüzümü **qırımsı** otdur.

bitən **-**bitməz yoxsa, **bitən var**.

-yurt dərəki, köçən son, **pul dərəki, bitən son**, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür. (. (**eyku**: yaxcı).

bitən **-savaş bitən son** boylaşan çox olar. (**boylaşan**: boy oxuyan, boy deyən).

bitən qurtulan. açılan. -**bitən** günüm yoxdur.

bitənmək **bitmək**. **1.** tükənmək. tikənmək. **1.** bıqmaq. cana gəlmək. -onun əlindən **bitəndik**.

bitər -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil)..

-durar olsan tanertən, **bitər işin**, tüşə qalmaz. (**tanertən**: Səhər tezdən). (tüşə: ikindi, gün batana yaxın**..**

-iş bitər çağ ötər.

bitər cücərər**. -baxsan bitər**, savsan itər. (**savsan**: başı soyuqluqluq edsən) (**itər**: əldən gedər). (alsan bitər, satsan itər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar).
-yamanlaşma sonunda **düşmanlığa bitər:** söğüşləşən yağışlar.
-alsan bitər, satsan itər. (baxsan bitər (cücərər), savsan itər (başı soyuqluqluq edsən əldən gedər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar)**.**
-qoz könül edsə, **bitər günbəzdə**. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar). (istəyən izlər).
-sevdaların çoxu güllə başlar, **tikana bitər**.
-biləlikdə bitər qamunun gərəyi, birləşikdir öngəlməyin dirəyi. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

bitər **-ot kök üstə bitər**.

bitərin **bətərin. -bətərin çıxartmaq: bitərin çıxartmaq:** yetigin çıxartmaq. nərsə üzrə, çəkdən aşa işləmək. sanalmayan çəkə dayanmaq.

bitəsi -**qış bitəsi töreni:** qış bittik.

bitəş **bitcək**. **(bet**: üz**)**. mələfə. hər nəyin üzlüyü, üz örtüyü.

biti **-biti incimiş**. (bitinin burnu qanamış).

biti quran.
-**biti incimiş**. (bitinin burnu qanamış). (xətrinə dəğmiş).

bitic yazıçı.

bitiq **bitik. 1**. xətt. yazı. -onun **bitiyi** çoxda açıq deyil. 2. yazılmış dua.
-**bitik çəkmək:** kitab, yazı tədvin edmək.

bitiq **bitik**. **1**.**bitik** <> **kipit <> tikip**.**1**. dəfdər.**1.butuq**. təkmil. mükəmməl. **1.**qazanc. fayda. (# **itik.yitik**: qayıb. zərər). -**itik** yox: qayıb yox.

bitiqçi **bitikçi**. **1**. yazıçı. **1**. katib**..**
-yut bitikçi: zabit, saray katibi, münşisi. dəfdərdar. mütəsəddi.

bitiqçi **bitikçi.** butukçu. yazıcı.

bitiqçi **bitikçi.** dəfdər dar. münşi.

bitiqə **bitigə**. dəfdərxana.

bitiqləmək **bitikləmək**. bətləmək. yapışdırmaq.

bitiqliq **bitiklik.** ölük. hölük. çimənlik.

bitiqmək **bitikmək**. **pitikmək.** bitmək. qapanmaq. bağlanmaq. -yaşa pitiyi **bitinmədən**, qıl yarağuvi. -qaçaq yollar **bitinmədən**.

bitiquc **bitiğuc**. təkmili.

bitil getdi: oxdura getdi.

bitil **1**. bir kərəlik. -**bitil getdi**: bir kərəlik, yerli dibli getdi. **1**. bir ayağ. birdən. -**bitil** durub getdi. **1**. **kitil**. yerə yapışıb duranmayan. təmbəl.**1**. hər nəyin sonu. əsgimişi, aşınmışı. **1**. dərhal. -bundan sonra, **bitil** gedən verdiş. -**bitil** gəl.

bitilən yazılan. ad yazdıran. -bu yarışa **bitilən** olmadı.

bitilim **bidilim**. **bidilimə**. bir başa.

bitilimə **bidilimə**. **bidilim**. bir başa.

bitilqən **bitilgən**. yazılmağa istəkli olan. -onun atası, uğur (xeyr) işlərdə həmməşə ilkin **bitilgən**: başda yazılan.

bitilmək toxdamaq. yetilmək. -yaranın **yetilməsi**.

bitim **betim**. (**t <> ç**) **biçim**. fiqur.

bitimləmək **biçimləmək**. ölçüləmək. ölçü götürmək. fiqur vermək.

bitimlənmək **biçimlənmək**. ölçülənmək. ölçü götürülmək.

bitimli (**t < > ç**) **biçimli. betimli**. yoğşarlı. fiqurlu. əndamlı. xoş əndam. tərkibli.

bitimsiz bitgəsiz. bitməyən. sonsuz.

bitin **1**. fəkt. fact. vaqeiyyət. **1**. sonun. sərəncam. (fərcam. payan).**1. pitin.** bağlan. qapan. qurtul.

bitin **1.bitin!. bit!. büt!. bütün!**. qurtul.**1.**əsil. həqiqi. otantik. -arvad alsan **bitin** al. -**bitin nəyinə** toydu, yas!.

bitin **bikin**. **(büt)1**. səhih. məksur (kəsirli) olmayan sanı, ədəd. **1**. eybsiz. **1**. bikr. bakirə. **(büt).1**. başqa. ğeyr əz. -bundan **bikin**.

bitincə **-**itlərin qardaşlığı, bir gəmiyi görüncə, kişilərin qardaşlığı, **ortaqlığı bitincə**!.

bitinə bitginə. kamilən.

bitinin **-bitinin burnu qanamış. (**biti incimiş).

bitinləmək **bütünləmək.** topanlamaq: tamamlamaq. -**topanırsa**: tamamlanırsa. -**topan**!: tamamla!. -**topat**: tamamlat.

bitinmək **1.(**# **tutunmaq**: başlamaq**)**. qutulmaq. -**tutunması bitinməsi** bir oldu.**1**. gerçəkləşmək. facta çevrilmək. maddiləşmək. maddiyyət tapmaq. vaqeiyyət tapmaq. təcəlli edmək. **1**.sonğunmaq.**1**. qurtulmaq. sönərmək (sona ərmək). **1**. sonurmaq. müncər olmaq. -bu iş onun ölümünə **bitinəcək**.**1.**bolunmaq. botunmaq. bütünmək. (bütünlənmək). (**# bölünmək**: ayçınmaq. ayrınmaq).**1.bütünmək**. kamilləşmək. yetilmək.

bitir -**buyanın işlərini gördə bitir**, oyana qoyma qala görcəyin iş. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.). **1.**fitir. -**bitir bayramı**: orucluğun bitən günün ertəsi.
-yaşam bir yuxudur, **ölüncə bitir,** çalış ölmədən ön, **yuxunu bitir**. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)
-yaşamla yuxu, **ölümlə bitir**..
-arzı dilək, könüldə bitir (**bitir**: gücərir)..
-**dedilər bitir yaşın**, dedim işim qalır, dedilər dosların var, dedim bir çoxu yatır..
-keşgələr sarmasın dilin, **qıl bitir əldəki işin**. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar)..
-**uyku, yaşamla doğur, ölümlə bitir.**
-əkənə baxma, ək bitir, **biçənə qarma, biç bitir**, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

bitir **-**keçmiş mənimlə yaşır, mənlədə itir, **məndədə bitir**.

bitir -yaşaş **ölümlə bitir**, itmir.

bitirəmək **buturmaq**. **1**. qurtarmaq. **1**. qazanmaq. aşlanmaq. -**işləyən bitirərdə, batırarda.**

bitirəmək işi bitirmək. bitirləmək. balğınmaq. baltınmaq. tamlamaq.

bitirən -**bitirən otu, gurlatın deyil**, yağmasa yağış, ot bitən deyil. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək)**..**
-işi bitirən: ayağa dəğirən**..**
-şaq şaq eden nalçadır, iş **btirən** akçadır (şakşakalar nalçalar, iş bitirər akçalar).

bitirər -şakşakalar nalçalar, **iş bitirər** akçalar (şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır).

bitirərtə **-**işləyən bitirərdə, batırarda. (**bitirərdə**: qazanarda. aşlanarda)**.**

bitirin -**töləyin bitirin**: verin qutarın.

bitirir **-**ağzı ütük **aş bitirir**, əli ütük **iş**.

bitirir -**bitirir bitirməz:** sonlab sonlamanqa. sonlandırmadan.
-birlik sözdə isə baş kitirir, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

bitirləmək işi bitirmək. bitirəmək. balğınmaq. baltınmaq. tamlamaq.

bitirmək **1**. (yaranı) qapatmaq. -bu ot başığı(yaranı) **bitirər**. **1**. isbat, sabit edmək. -sən savıvı **bitirdin** (aldıra, qəbullada bildin), mən alımımı **bitirəmədim**. **1**. sonuna gətirmək. **1**. törətmək.

bitirmək **buturmaq**. **bütürmək**. **1.** tikmək. yaraltmaq. yapmaq. düzəltmək. **1.** uc uca gətirmək. ayaqlaşdırmaq. -çalçağırı **ayaqlaşdırmaq** gecdir. səri saman vermək. -işləri **ayaqlaşdır** gedəlim. **1.** ayağa vurmaq. ayağa dəğirmək. qurtarmaq.**1.**sönütmək.**1.** tüktəmək. tükətmək..
-**işi bitirmək: iş başarmaq.**

bitirmək **bütürmək**. **1**. dərman edmək. iltiyam, şəfa tapıtmaq. -yaramı bitrən **gəldi**. -vurduğun yara **bitərmi**. **1**. tanıtlatmaq. sənədlə isbatlamaq. -siz bunu **bitirəməzsiz**. -yarqıcda onun üzə bu alımı **bitirdik**: dadqahda onun boşlu olduğun tanıtlatdıq. **1**. təsviyə hesab edmək. -alsayımız **bitdi**.**1.**yenitmək. bərqərar edmək. əncam çəkmək. qurtarmaq. bir işi yerinə qoymaq, gətirmək. -**yenitə** bilsən. -**yenitəməz**. -on günlük işi iki gündə **yenitdi**. -bu işi **yenitin**.

bitirmək 1. bitəlmək (bitə almaq). sonalmaq (sona almaq). -oxuvnun **sonaldı**. 1.sərəncam çəkmək.

bitirməz -dünya durunca dursa, **işin bitirməz köçər**. (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

bitirməz **-**yesən qayğının minin, **bitirməz işin birin**.

bitirməz -**bitirir bitirməz:** sonlab sonlamanqa. sonlandırmadan.

bitirsin **-**yaxşı ilə yolda ol, **qalan işin bitirsin**, yaman ilə yolda ol, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).

bitirtə -ertələmə gün işin, **işi bitirdə şişin**. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün).

bitirti -**tutan bitirdi**, küsən itirdi!.

bitirtim -söyənmədim evrənə yara mən, **bitirdim işi ölüm yetmədən**. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

bitirüvçülər mə'zunlar. fariğültəhsillər.

bitistəklə tamistəklə. topistəklə. məmnuniyyətlə.

bitiş **1**. sonuş. itmam. **1**. tüküş. itmam. sərəncam. -bu yoxsulluğa **tüküş** gərək.

bitiş **1**. yazı. pitik. kitab. kətibə. **1. bitiş!.** yaz!.
-**bitişdisə:** yazdısa.

bitişən yazıla yazan.

bitişi -günlərin ötüşü var, **sözlərin bitişi yok**.

bitişiq **bitişik**. **1**.(sərhəm). **1.biləşik**. qoşma. tərkibi. -**qoşma** söz: tərkibi söz.

bitişmə **bitişmə!**. yazma!.

bitişmək **(**bir nəsiyə qarşı) iqrar, e'tiraf etmək.

bitişmək **bitmək**. yapışmaq. qaynaşmaq. -kəsilən baş geri **bitməz**, son peşmanlıq assı edməz. (**assı edməz**: fayda verməz).

-birləşib bitişmək.

bitişti **bitişdi**. yazdı.

bitiştirmək **bitişdirmək**. iltiyam vermək.

bitit **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. tərkib.**1. pitit.** bağlat. qapat. qurtar.

bitiz əkin. çalışma sahəsi. fəaliyyət meydanı.

bitqə **bitgə**. **1**. bütün. bir tikə. -**bitgə dırqanlar**: bir parça dırnaqlılar. **1**. yazılı bildiri. (bəyaniyyə).

bitqəsiz **bitgəsiz**. bitməyən. bitimsiz. sonsuz.

bitqi **bitgi**. **1**. göçət. güçət. **1**. osum. ösum. ösüm (**üsüm)**. göy.**1.**ösül. ösgül. göyğal. göygəl. nəbati. -**ösül** yağ: bitgil yağ. nəbatiyağ. -**ösül** ürün: bitgil ürün. nəbati məhsul.

bitqil **bitgil. bütgül**.tamamən.

bitqin **bitgin**. sal. yorqun.

bitli sonlu. -**bitli** acun: sona ərən dünya.**.**
-bitli paxla, kor alıcı gözləyər.

bitmək **1**. engəymək enbəymək. qurtarmaq. -**enbəyməz** bu yollar. **1**.sonğulmaq.**1.**atğalmaq. (<> **ayağınmaq**). qurtulmaq. sonərmək.**1. bitənmək**. tükənmək. tikənmək. **1. bitənmək**. sonuşmaq. qurtulmaq.**1.**pitikmək. bitikmək. qapanmaq. bağlanmaq. -yaşa pitiyi **bitinmədən**, qıl yarağuvi. -qaçaq yollar **bitinmədən**. -qaçaq yollar **bitinmədən**. **1.**sonğarmaq. (bir sürənin sona ərməsi)**.**
-istəyi bitmək: işi tutmaq. onğumaq.

bitmək **bitişmək**. yapışmaq. qaynaşmaq. -kəsilən baş geri **bitməz**, son peşmanlıq assı edməz. (**assı edməz**: fayda verməz).

bitmək sozulmaq. süzülmək. üzülmək. savulmaq. qutarmaq. -iki saata **sozular**.

bitməti **bitmədi.**-günü ötdü, **sözü bitmədi**.
-yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, **yaz gəldidə bitmədi**, eşək öldü acından.

bitməyən **1**.bitgəsiz. bitimsiz. sonsuz.**1.**tükənməyən. -**bilik tükənməyən bayluqdur, sınanmasa bayqurur. (bayqurmaq**: bayağılaşmaq**).**

bitməyəsin -bitəli olsa gözəllər, **təki sən, bitməyəsin**!.

bitməz tükəməz bitməz tükenməz.

bitməz **-bitməz yoxsa**, bitən var.

-evrən bitməz bir yuxu, evrən tükənməz yuxu.

bitməz **-durunmadan iş bitməz**, su yağmadan ot bitməz. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

-kəsilən baş geri bitməz, son ökünüş assı edməz. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).

bitməz -günü ötər, **sözü bitməz**..
-işləyənə yaşda bitsə, iş bitməz. -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz). (qarınpıya, yemək bitsə, yen bitməz) (**yen**: iştah).
-ölüm adlı gül bitməz!. (ölüm hər hançı bir üzdə olursa olsun, ürək açan deyil, gülü oxşar deyil!).

bitməz **-**sevgi sayqız **bitməz olsun**.
-ömür varkən, umur bitməz. (**umur**: ümidçilik).
-od düşən yerdə ot bitməz.

bitmir -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir.

bitmiş **-yaşam ölənə bitmiş**, ölüm qalana qalmış.
-yaş yetmiş,**iş bitmiş**.

bitmiş -onağ işlər **bitmiş ki,** yasaqlarla uğraşaq. (**onağ yasağ:** halal haram). halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).

bitniq **bitnik**. **butnuq.** sərəncam.

bitnişmək **bitgişmək**. **butnuşmaq**. təkmilləşmək. mükəmməlləşmək.

bitrəq **bitrək. butraq**. **1**. oturaq. məfluc. fələc. oturub duranmıyan. **1**. baz nişəstə. təqaüdlü.

bitrən dərman edən. -yaramı bitrən **gəldi**.

bitrətmək soncatmaq. sərəncam vermək.

bitsə -**işləyənə yaşda bitsə**, iş bitməz. -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz). (qarınpıya, yemək bitsə, yen bitməz) (**yen**: iştah)**.**

-yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından.

bitsin -**qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman**, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

bittə -**bitdə bitdə:** bitəbit. bitbəbit. bitbitə. saysalla. sayıyla. sincik. umursuq. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

bittə sontal. tamamən.

bittən **bitdən.** -pisik kişi baş yumaz, **bitdən görər**. (**pisik**: kəsif. kifir). (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır).

bitti **bitdi.** doğdu. xəlq oldu.

bitti **bitdi**. tükədi.

bitti **bitdi.**tükədi. qalmadı..

-bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, **ayrıq bitdi, salın yara**. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin)..

-**yellə gələn bitdi**, yerdən gedən itdi. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).

bittiq **bittik**. -**qışbittik:** 1. qış bitəsi törəni. 1.qış sonra.

bittili **bit dili**. **diddili**. ağcaqanat. gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşiti.

bittirmək **bitdirmək. bitirmək**. əncam çəkmək.

bittirmək **bitdirmək.** əncam çəkmək.

bittiyi -kişi, kəşür değil, **bitdiyi yerdə dura.** (bu söz, kişini, gəzib dolanmağı unutmasından qorçalır (qorunmasın istir).

biyaban **1**. (< **bayır**). bayırvan. dəşt (< **dış**). çöl. **1**. **(< bayvan**. **bayıran)**. **bayır**. çöl. dalay. **1**. sərsət. açıqlıq. çöl..
-biyaban gərd:bayvançı. çölçü. dalayçı.

biyaban < bayran. bayırlıq.

biyiq **biyik**. böyük. yüksək. yücə.

biyol **biryol** .**1**.bir dəfə.-işini qutar, **biyol** otur çörək ye.**1.** qayıtmaz (qeyitməz). tikrar olunmaz. -**biyol** getdi. -**biyol** gəlir **biyol** gedir.

biyola **1**. işligi, işlətilməsi bir kərəlik olan. -**biyola** qab: bir kərə işlənib atılan qab. -tiyatrıda, toyda kağızdan yasanmış **biyola** geyimlər.**1.** biryönə. bir tərəfə. yektərəfə. -yaşam yolu **biyoladur**, gəlib köçəri yoldur..
-**biyola** gedənlər. gedib gəlməzə köçənlər.

biyollayım **biyolum.** birdəfəm.

biyolluq (**biryolluq**). həmməşəlik. bir dəfəlik. dayimilik. -**biryolluq** qeddi.

biyoltur **biyoldur**: bir yoldur. **-**yoldan yoldur, yollar içi biyoldur.

biyoltuta **biyolduda < biryolduda**. bir kərədidə > bikərədidə. bir dəfədidə > bidəfədidə.

biyolum **biyollayım.** birdəfəm.

biyrəq **biyrək**. **biğrək**. **bəğrək**. çox. -**biğrək** ağır çöndü: yaman kötü oldu.

biz **1.**sox**.** iti uclu ağac parçası. dəmrən (dəmir bizli ağac parçası). **1**. çüv. çivi. mix. **1**. (**şeş**. **şuş**. **şüş**. **şiv**. **şüv**. **şəx**). -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq. **1**. dirgən.**1**.sox. iti uclu ağac parçası. dəmrən (dəmir bizli ağac parçası)..
-biz çuvalda, ay ətəklə, gizlənməz..
-**biz biz duran**: ürpük. -**biz durmaq**: ürpəmək. -**biz durutmaq**: ürpətmək. -**biz biz durmaq**: ürpərmək..
-ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, **bu topraqda doğulduq**, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız)..
-iyi ki varız, **biz sözə yarız**..
-**biz yaşamı güdməliyik**, ölümü yox.

biz soxusix. şiş. -ağac qatısı **soxu**.

bizar -**eyləyər bizar**, yuğrulmamış söz, can evin.

bizav **bizov**. cügü.

bizcan **bizlik.** biz, iğnə kimi uzun, iti nərsələr qoyulan tobra.

bizdən -ışıqdan ev, **öğrəniş bizdən**, öğrətiş sizdən. (tapmaca) (oxul. **oxuvçu**. oxutçu).

bizə -**bizə gələn öc ötür:** düşmanlıq edir. acı danışır.
-düğürdən uzaq, qırx min ayaq, **səndən bizə olsun dayaq**, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).
-**kəndi bizə.** biləmizə. bizim özmüzə.
-**bizə diş biləyən yağunun**, yıxılsın yeri yurdu!. (qarqış).
-bu topraqda dəmir salmış atalar, igid qalmaz, **qanı durmaz bizi burdan atalar**. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).

bizi -ölümə ölüm, **yaşadır bizi**, itirməyin güvəncizi!..
-bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!.

bizim -**bizim özmüzə:** biləmizə. kəndi bizə.

bizinismən işməgər. işəgər. iş adamı. işgüzar.

bizlə -aldışlar **bizlə doğur bizlə ölür**. (**1**.aldışlar bizimlə doğur bizimlə ölür). (2. aldışlar biz ilə doğur biz ilə ölür). (**biz: miz**. yılxı sürmədə işlənən iti uclu kiçik arac) (**biz il**ə: güc ilə. zorla).

bizləmək **1**. acuğlamaq. ucuğlamaq. ucu iti nərsəylə dürtmək. **1**. soxmaq.

bizləmək soxlamaq.

bizlənmək **biz biz olmaq**. çüvlənmək **(çüv**. **çiv**: mıx**)**. dikənlənmək. dikən dikən olmaq.

bizlər -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**..**
-bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!.

bizlərtə **-bizlərdə soru** 'baş' deyil, 'papaq'dır.

bizliq **bizlik. bizcan.** biz, iğnə kimi uzun, iti nərsələr qoyulan tobra.

bizlir **-**biri izlir, biri bizlir.

bizni bizi.

bizniçə bizim kimi.

bizov **bizav**. cügü.

bizov buzağu. bazaq.
-boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü. (**boldaçı**: olcası. dolcası. gəlişən).

bizovburnu (abdozdək).

bizovlar -qoyuna (qoyunuva) baxsan, quzular, malıva baxsan, bizovlar.

bizsəmədiz bizi könlüz istəmədi.

bizsəmək bizi görmək istəmək, könlü istəmək. -bu kətdə kimsə yox **bizsəsin**.

biztə **-bizdə soru 'başdan'** köçüb, börkə çöküb.

biztə -**bizdə, başa gələnləri** göz görmədi.

biztə **bizdə.** -**bizdə bir kölügə** ışığa bağlıq, ölürsə ışıq, ölürdə varlıq. (bağlıq: bağlı)**..**
-sən imeyl elə, **bizdə meyl eliyək**.

biztən -**bel külük bizdən**, bel büküş sizdən. (**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən).

biztən **bizdən** .-**bizdən yeğdələr:** bizdən yaxcılar.

biztən **-bizdən ıraqlar: bizdən ırağın.** bizdən uçaqlar (uçaqlar: yerləri bəlli olmayanlar). (əzma behtəran).
-**bizdən bu dərək:** olan budur. (**dərək**: qədər)**.**

biztən **bizdən.** -**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən**..**
-bizdən yeylər: (əz ma behtəran).

biztən **-**keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

blemish **blemish** (ingilis). bələş. bulaş.

bobaş **momaş**. maş. (loba). lobiyə. loba çeşiti.

boç sifr. sıfır. şifrə.

boğramaq **boğramaq.** nərsəni boğum boğum kəsmək. -ağacı yarma, **boğra**.

boq **boğ**. **boy**. **1**. nəsl. -bizim **boyumuz**. **1**. tayfa. -hançı **boydan** olduğu sorulmadan, adı belə sayılmadan, öndə duran əzildi.

boq **boğ**. **pox**. süpüt. süpürüntü.

boq -**boq olan yerdən** sinək uzaq durmaz. (**boq**: pox).
-**qan içində bok tapılsa öldürər**, bok içində qan tapılsa ölümcül elər. (**bok**: pox).

boqa **boğa**. **1**. tıpa. şüşə başı. (dərpuş). **1**. tıpa. qanı durdurmaq üçün kullanılan yumağ, istirlize edilmiş pamıqlı özəl bez.

boqa -yalan doğulmamış boğula, **yalan doğulur doğrunu boğa**.

boqabur **boğabur**. burbağ. durbağ. durumba. qord. ustuvanə. siləndr.

boqac **boğac**. **1**. səsin qarşısın alan arac. susdurucu. **1**. tüstü keşitmə (çəkitmə) üçün dar yol. düdkeş.

boqac **boğac**. **obac**. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

boqac **boğac**.**1**. (> **bocağu**). **1**. əngəl. **1**. bukağu. buxov. **1**. tuğ. toğ. **1**. zincir.**1**. tutu. maya. -pənir, yoğurt, yoğur (xəmir) **boğacı**.

boqaclı **boğaclı**. yoxlanılan. kontrollu. -**boğaclı yollar**: , kontrol olunan yollar.

boqaq **boğaq**. qursaq. mə'də.

boqaq **boğaq**. möhrə.

boqaqmaq **boğaqmaq.** kəlləşmək.

boqal **boğal**. **1**. əsir. **1**. boğavların (bətlərin) birbirinə keçirilməsi ilə yasanan bağ. zəncir. -**incə boğal**: sincir. -**boğallı** dəli. -**boğal buxov**: kündə zəncir. **1**. **buğal**. burcaq. bucaq.

boqalaq **boğalaq**. ilmək.

boqalçaq **boğalçağ**. boğaz. qırtlaq. soluq borusu. piçağın, nərsənin qılpına yaxın bölümü. -hər nəyin **boğalçağı** güclü olur. -**boğalçağ kəsəlləri**: boğaz: soluq boruları kəsəlləri.

boqallamaq **boğallamaq**. **1**. əsir edmək. **1**. zəncirləmək.

boqallıq **boğallıq**. əsirlik. əsarət.

boqama **boğama**. xunaq. diftiri.

boqamaq **boğamaq**. tının (nəfəsin) kəsmək. tınqıtmaq. təngitmək. təngə gətirmək. xəfələmək. xamuş edmək.

boqan **boğan**. girdab.

boqan **boğan**.
-qoyun doğan, **qurdu boğan** (-**qoyun**: üzü yola. -**doğan**: qohum): kişi. insan).
-bir gün doğan bir gün boğan dünya.

boqan -**gəlin boğan**: xıtxıt. xuzruf.
-toğan boğan: toğan boğan**.** dağ dərə. sapıq sapan**:** əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

boqar **boğar .-**tütənlərə: -mator ol! düdü bas dışarı, **yox içəri, boğar səni**!.(**tütənlərə**: tüstüçülərə)**..**
-od ilə su, əldə ikən yaradır, əldən aşdı, **biri yaxar, biri boğar**. (**yaradır**: faydadı).

boqara **boğara**. **bükara**. **1**. yastana. astana. **1**. qapı ilə çarçuvanın aralığı. yanaşı iki nərsənin arasında qalan aralıq, fasilə.

boqaş **boğaş**. ustuvanə.

boqat **boğat**. **1**. həbbə. dənə. **1**. həb. **1**. hər nəyin daralmış bölümü. **1**. nərsədə qıvrıq, qətlək qırağlığı. **1**. dar yer. **1**. e'dam.

boqatmaq **boğatmaq**. e'dam edmək.

boqatu **boğatu**. e'dam olmalı. e'damlıq. e'dami.

boqatur **boğadur**. **bağadur**. **> bahadur**. (< **boğuşmaq**: savaşmaq). döğüşçü. mubariz.

boqav **boğav**. **1**. bət. bənd. **1**. sədd. **1**. mane'. **1**. həlqə.

boqavlatmaq **boğavlatmaq**. boğdurtmaq.

boqaya **-oğrun boğaya gələn**, aygün quzular. (**aygün**: açqar). (**quzular:** balalar. doğar).

boqaz **boğaz**. **1**.damağ**.** -əllə ayaq tez doyar, **gözlə damağ**, heç doymaz (**doyar**: toxlanar. yorular). **1**. aluğ. daluğ. -**aluğ** qapanar, aldığın buraxar, süzər gözü, canı usanar, qalan sananar, uçan sananar. **1**. darmıq < darmıq **(**dar olan yer**). 1**. qısnaq. -yaşam **qısnaqlarından** aylanıb ötmək. **1**. boğalçağ. **1**. çapa. təngə. basıq. dar keçid. -bu bir **basıqdan** ayağa keçmək olmaz. **1**. burtaq. gədik. gərdənə. **1**. toxlağ. -**toxlağın** yasaqurmaq: arıtlamaq. **1**. qırtlaq. kov. güh. damaq. geçit. kanal. məcra. **1**.damaq. -dar **damaq**. **1**. qıstaq. bərzəx. **1**. dalağ (yem içim soxulan dəlik)**..**
-ağza girən, **boğazda** qalan tikə..
-ər sözündən, qoyun **boğazından (**tutulmuş**)**..

-**qara boğaz:** qara bağırtlaq..
-**boğaz kəsəli**: kitov**..**
-ərsin boğaz: qu quşu..
-**kor boğaz**: işdahsız. keçilməz. tıxılı olan keçid, yol, boğaz. -**kor boğaza düşmək**: çıxış yolu qalmamaq..
-qarın doyurmaz, **boğaz isladar**.(qarın doyurmaz, boğaz isladandır). (bu söz, olanı, adıyla, ölçüsüylə tanımağa çağırır.).
-xoş boğaz: tamağ..
-**xoş boğaz:** tamağlı. tamağın. təməkin. dadlı.

boqaz **boğaz**. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. aşurqa. aşlıq. yeməli. xurək.
-**boğaz qızıdan:** işdah açan. -açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar)**.**

boqaza **boğaza.** -**yaşam öz sözün boğaza soxur**, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

boqazcıl **boğazcıl**. qarın qulu.

boqazı **-**düşmanın **sıxıldı qırtlağı boğazı**.

boqazı **-**qısmasan boğazı, dəvəni utar. (könül dolmaz, qarın doymaz). (həvəsdi, bəsdi).

boqazıq **boğazlıq** (**boğazlıq**). yeməğin nərsələr. (xarbar. xurak. taam).

boqazına təq **boğazına dək**. öpcün. (dodağına dək) dolu, yetik. dolu. tıxa. kamil. gərəkliləri yetərik (kafi. kifayət qədər), yerbə yer olan. tıxa basa.

boqazına **-**baltanın boğazına sap soxulmasa baltalanmaz. (baltanın götünə) (**baltalanmaz**: baltalıq edəməz).

boqazlamaq **boğazlamaq**. darmıqlamaq.

boqazlı **boğazlı.** qarınqulu. çox yemək yiyən.

boqaztan **-**baş dildən, **qoy boğazdan səmrər**. (**qoy** : qoyun). (**səmrər**: becərər)**.**

boqaztan -**iç ağrısı boğazdan**.

boqazun **-**yorqan güdə qıs ayağun, için çəkmir, **qıs boğazun**.

boqbacaq **boğbacaq**. ayaqları (bacaqları) boğun boğun olan böcək.

boqbar **boğbar**. fənər.

boqca **boğca**. **1**. bir yerin yel tutmayan bölümü. **1**. bükət. tıpa. tıxacıq. təpəcək.

boqcama **boğcama**. pəkeyc.

boqcum **boğcum**. xəfə.

boqçal **boğçal**. yuvarlaq. kürə.

boqdalıq **boğdalıq**. **1**. qabili təhqir. **1**. oğdalıq. pəsdəlik. xarlıq. zəlalət. xiffət.

boqış **boğış**. **bağış.** bənd. məfsəl.

boqqa **boğqa**. **buğqa**. buğ gücü ilə pişirən qab. düdüklü.

boqqu **boğqu**. **burğu**. daşqa, araba oxunun ucların qapayan tikə.

boqqunmaq **boğqunmaq. 1**. **bağırınmaq**. ləxdələnmək. dolmalanmaq. tüqmələnmək. -**boğqun** qan üzündə dururdu. **1**. boğumlara bölünmək. **boğqun** bulutlar.

boqlaq **boğlaq. 1.boğurtlaq.** gəniz. qırtlaq.**1**. girdab.

boqlamaq **boğlamaq.** buxcalamaq.

boqlan **boğlan**. **bolan**. **1**. çıxmaz. bünbəst. **1**. təngə.

boqlaş **boğlaş**. iti, iyi pişmək üçün, başı boğulan qazan. düdüklü. zudpəz.

boqlu **-**güdülü beyin, boklu pehin. (**boklu**: poxlu).

boqma **boğma. bağma**. mane'. maniə.

boqmacıq **boğmacıq.** hələqəcik. halqacıq**.** -barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən **boğmacıq**, **halqacıq**, **qorcuq**: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

boqmaqa **boğmağa**. -**düşmanı boğmağa** yazılmış yazı.

boqmal **boğmal**. **boğmalıq**. həqarət hissi.

boqmalamaq **boğmalamaq**. pəsdələmək. çükütmək. kiçitmək. alçatmaq. yergitəmək. külcətmək. təhqir edmək.

boqmalıq **boğmalıq**. **boğmal**. həqarət hissi.

boqmalmaq **boğmalmaq**. təhqir olmaq.

boqmanmaq -**çatı boğmanmaq:** tıxa basa yemək, doymaq.

boqmıq **boğmıq. 1**. düğmə. **1**. çalkeçit. **1**. gərdənbət.

boqnaq **boğnaq**. basıq. tıxıq. xəfə. -**basıq** hava.
-tüstülü, **boğnaq qalıq**, **hava**: xıs.

boqnaq **boğnaq.** doğanaq. gədiyə**.** -**güdənlər gədiyə düşər**.

boqnuq **boğnuq**. tıxıq. qıpıq. kitit (kilitli).

boqra **boğra**. boğum boğum kəs. -ağacı **yarma**, boğra. (**yarma**: uzunasına kəsmə).

boqramaq **boğramaq**. (< **boğ)**. **1**. boğum boğum edmək. **1. {doğramaq}**.

boqsaq **-axsaq boxsaq:** çolaq çulaq.

boqsuq **boğsuq.** qol o zəncir.

boqsun **boğsun. boğun. boğuz**. qussə.

boqtal **boğdal**. **1**. təsmə. **1**. şirazə. **1**. boyun bağı. yuğ. qulladə. **1**.müqəyyəd.

boqtalamaq **boğdalamaq**. müqəyyəd edmək.

boqtanmaq **boğdanmaq**. **1**. işba' olmaq. **1**. xamuş olmaq.

boqtarmaq **boğtarmaq**. e'dam editmək.

boqtatmaq **boğdatmaq**. xamuş edmək.

boqtu **boğtu**. bilək. bənd.

boqtum **büktüm**. məhkum.**-**dilsiz ellər, ölməyə büktüm.
-nisgili boğdum, kəndim doğuldum!

boqturmaq **boğdurmaq**. işba' edmək.

boqturtmaq **boğdurtmaq**. boğavlatmaq.

boqturulmaq **boğdurulmaq**. işba' olunmaq.

boqub -**birin boğub,** birin doğmaq. (etdiyi bir kötülüğü gidərmək, qayırmaq üçün iyilik edmək)**.**

boqub -çuval ağzını **boğub bolsa**, el ağzını tutub bolmaz**..**
-ölüm, olum içində doğub, birin yorub, **mininsə boğub**.

boquc **boğuc. 1.** girdab. -**boğuc** alar üzəni. -gəmi düşmüş **boğuca**, yox kimsəsi sovuca (sova. qurtara). **1. büküc. boncuğ**. tomurcuq. qunçə. qonça.

boquca **-**gəmi düşmüş boğuca, yox kiməsi sovuca (**boğuc**: girdab). (**sovuca**: sova. qurtara).

boquq **boğuq**. **1**. xəfə. -**boğuq** səs. **1**. məsdud. -**boğuq** sular. **1**. sıx. -**boğuq** yaxa: sıx kip yaxa. **1**. xəfələyən. -**boğuq** hava. **1**. mükəddər. zəif. **1**. qısıq. -**boğuq** səs: **qısıq** səs: **tutuq** səs: qırtlağuz səs. **1**. moğoy. ışıqsız. mat. **1**. tutuq. xəfə.

boquq **boğuq. boğuz**. **1**. tiroid bezi. **1**. tumur. tumor. quddə. bez.

boquqluq **boğuqluq**. tutağalıq.

boqula **-dönük, düşman, boğula qanda**, vatan aşqına.

boqula **-yalan doğulmamış boğula**, yalan doğulur doğrunu boğa.

boqular **-**dəniz daşsa, **dalay boğular**. (**dalay**: çöl. səhra).

boqular **-**oğru eli pozanmaz, dağı börü. el oğrusu tututlar, **dağ börüsü boğular**.

boqulasınmaq **boğulasınmaq**. -**hirsindən boğulasınmaq**: higginmək.

boqulçaq **boğulçağ**. zatiriyyə.

boqulma -**boğulma durumu**: kitov.

boqulmaq **boğulmaq**. cummaq. batmaq. qərq olmaq**..**
-iç dənizində boğulmaq: özünə əl qatmaq. özün öldürmək.

boqulmaq -dənizi keçib, **çayda boğulmaq**.

boqulmaz **-**elin ağzı yığılmaz, **çəlik ağzı boğulmaz**. (**çəlik**: dol. dolça).

boqulmur -ciciklə sevgi birgə doğulur, **bıraq birgə boğulmur**.(**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq) (**bıraq**: ama).

boqulmuş **boğulmuş.** -**boğulmuş doğrular**, doğrulmuş oğrular indi.

boqultu **boğuldu.** -suya **manıb boğuldu**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

boqulur **-**ümüd gün götürməz, ümüd günündə doğulur, **günüylə boğulur**. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).

boqulur heç nə yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, **qayda boğulur**.

boqum -**boğumlara bölünmək**: boğqunmaq. **boğqun** bulutlar.
-**boğum boğum edmək:** boğramaq. (< **boğ)**. doğramaq.
-**nərsəni boğum boğum kəsmək**: boğramaq. -ağacı yarma, **boğra**.

boqumsızı **boğumsızı**. məfsəl ağrısı.

boqumsuz **boğumsuz**. məfsəlsiz.

boqumtul **boğumtul**. tozuntul. tünərgən. tünrək. tüstünül. -**tünərgən** boya.

boqun **1**. **poxun**. -**pişiyə dedilər boqun dərman**, sıçdı quyladı. **1. boğun. boğsun. boğuz**. qussə.
-**bodun boğun:** el tabar.

boqun **boğun**. **1**. bət. bənd. -**bət bət**: boğun boğun. **1**. düğün. aşıc **(**< **aşmaq)**. ək. **1.** aşıqlıq aşığın yerləşdiyi yer. **1**. nəsl. -**baş boğun**: gənc nəsl. **1**. hica. -tək **boğunlu** söz.**1.**düğün. bek. bük. bət. > pök. (< **bükük**). -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.. -**boğunları püşəymək**: əl ayağı boşalmaq, sustalmaq.

boqunlamaq **boğunlamaq**. hicalamaq.

boqunmaq **boğunmaq**. bükünmək. bağlanmaq. -belivi **boğun**. -başıvı **boğun** soyuğdur.. -**boğunduğum**: bükündüyüm. bağlandığım. **(**. -**boğunduğum** belimə şalıydi**)**.

boquntan **-**güvən güvəndən su içər**, qamış boğundan**.

boqunu -iyiyə uyan, qılığın tutar, kötüdən uman, **bokunu utar**.

boqur **boğur**. (iki nərsə arasında olan darlıq) **1**. dar yol. təngə. **1**. iki hörgüclü dəvə**..**
-boğur toxur: kit küt. dinməz söyləməz. lam kam.

boqur **boğur**. qırtlaq. hulqum.

boqur **boğur.** -yaşam öz sözün boğaza soxur, utmaq bacarmıyanı, **yerində boğur**. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

boqur **-**doğrünu doğur, **yalanı boğur**.

boqur -olum, olandan doğur, **ölüm, olandan boğur**.

boqur! **-**doğulan yarın, **keçəni boğur!.**

boqursaq **boğursaq**. kiçik küfdə. irzə güfdə.

boqursan **boğursan**. -böylə dar tutma, **boğursan sözüvü**, açılıq, söz yaradır, hər gözələ söz yaraşır.

boqurtaq **boğurdaq**. yeni cücərmiş başaq. başaqçı.

boqurtlaq **boğurtlaq. boğlaq.** gəniz. qırtlaq.

boquş **boğuş**. **1**. bilək. boğtu. **1**.axına qarşı olan davranış. **1**. ixtinaq. **1**. savaş. -**qara boğuş**: böyük savaş..
-**bağış boğuş:** cəng o sülh.

boquşar **boğuşar**.-**iki it başına boğuşar**, qurd görcək barışar. (**başına:**təbii halətdə).

boquşmaq **-birbiriylə boğuşmaq,** pozuşmaq**,** dalaşmaq**:** börkləri dəğişik, qarışıq, çalaşıq düşmək.

boquşmaq yaxa **boğuşmaq**: birbirinin yaxasın tutmaq. birbirin suçlamaq.

boquştu **boğuşdu**. **-**su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, **elim elgə boğuşdu**. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

boquşturmaq -**ağızda it boğuşdurmaq**: tatdırışmaq. anlaşılmaz dildə qonuşmaq.

boquz **boğuz**. **1**. **boğuq.** tiroid bezi. **1**. **boğuq.** tumur. tumor. quddə. bez. **1. boğun. boğsun.** qussə.

boquz **boğuz.** xəfəlik.

boquzla **boğuzla.** xəfələ.

boquzmaq **boğuzmaq**. **boğzunmaq**. qussələnmək.

boquzmaq **boğuzmaq.** xəfələnmək.

boqzamaq **boğzamaq**. için için, hünkür hünkür ağlamaq. -kim üçün belə **boğsursan.**

boqzarmaq **boğzarmaq**. kölgələmək. sıxarmaq. qussələndirmək. kədərlətmək. -kölgə düşəndə yada, **kölgələr** məni.

boqzunmaq **boğzunmaq**. **boğuzmaq**. qussələnmək.

bol **1**. güc. quvvə. -**boldan** düşmüş. -**bollu**: güclü. **1**. avıl. ailə. -**ev bol**: ev bark. **1**. səmə. **1**. yaylaq. yaydaq. geniş. -yamanın yolu **yaydaq**. **1**. bay. kan. mə'dən. (# **kəm**: az. yüngül).**1**. bərəkətli. yaxımlı. -**yaxımlı** olsun. **1**. bay. -yemişi **bay** yerlər. **1.** gen (**# qın**: dar). **1**. bayşat. baysat. (sərşar. fəravan. vafir. sərsəbz. pərvar. kamyab.kamkar. sərvətmənd).
bol olsun bar olsun. var olsun..
-**bol bol**: ulba. bolca..
-**bol edsin:** bolasun. çoxalsın!. -kişi qolasun, tarı bolasun. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin).
-keşdəsi bol: keşdəli. iştahlı. həvəsli..
-**bol rahatlıq, uğurluq**: onay. -**onay gəlsin..**
-xoş aman bol: sağlıca qal**..**
-könül sevən, **bol olursa, gen gəlməz**, sıx olursa, dar gəlməz. (könül sevən, yoş (xoş) olar)**.**
-əlibol: yiğit. əlaçıq. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

bol -**bol** bolar: **bol** olar.

bol **-**canın sağ, **çörəyin bol olsun**.
-**toxun başına bol yağar**, acın başına dol. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).
-**bol olmaq**: bolmaq. çoxalmaq.
-**bol tutmaq:** sui istifadə edmək.

bol oran..
-**əli bol:** orançı . səxi. səxavət. bolçuluq **..**
-genə bol: bolan solan.

bol avad. ovad. bərəkətli. -eliz eviz **ovad**. elizə evizə ovadalıq.

bola **bolqa**. olqun kişi**..**
-bola bolsun!: **ola olsun**!. inşallah!.

bolacaq **bolcaq**. **olcaq**. **olacaq**. olanaq. təqdir. -olacağa **sanağ** yox: təqdirə tədbir yox.

bolaq **bolağ**. **boldağ**. **olağ**. **1**. cayiz. mucaz. mubah. rəva. **1**. imkan. **1**. törək. dölək. gölək. olqun. çıxarlı. -aclıq çölək, toxluq **törək**. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət). **1**. hər nəyin bol olan yeri, durumu. kan. mə'dən.**1**. olalı. bolalı. ola bilən. mümkün. imkan. məqdur. miyəssər. mə'qul. -**bolağınca**: imkanınca. -**bolağına** bax: imkanına. -**bolağım** yoxdur: imkanım. **1**. şərayit. -**bolağ** qurmaq: imkan **(**şərayit**)** yaratmaq..
-**bolağın** bilməyən, olanından olar: məqdurun **(**həddin**)** bilməyən, əlindəkində itirər.

bolaqlıq bolluq.

bolaqu **olağu. bolağu**. olası. -olay **olağu** iməs: olay **bolağu** iməs

bolaqün bolagün. günübal. günübol. günüxoş. xoşgün. xoşbəx. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

bolalı **olalı**. **olağ**. **bolağ**. ola bilən. mümkün. imkan. məqdur. miyəssər. mə'qul. -**bolağınca**: imkanınca. -**bolağına** bax: imkanına. -**bolağım** yoxdur: imkanım.

bolalıq yekəlik.

bolalmaq kənilmək. artınmaq. çoxalmaq. bərəkət tapmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin.

bolamaydı olamaydı. yaramaydı. olayazmır. olanmır.

bolamaz **olamaz**. əmposibl.

bolamıq çatvar. çatal. cıdal. qabiliyyət. yetənək. istitaət. sələhiyyət.

bolamilə dolaysilə. munasibəti ilə. munasibətinə görə. -bayram **bolamilə** qurulan toy.

bolan bərəkətli.

bolan bərəkətli. -**düşümlü, bolan bolsun:** meymun, bərəkətli olsun.

bolan **boğlan**. **1**. çıxmaz. bünbəst. **1**. təngə. **1**. **olan**. hazir. -**olan** nəvar gətir. **1**. **olan**. var. bar. movcud.

bolan -**bolan solan**: genə bol.

bolanaq **olanaq**. mümkün deyir.

bolar -**bolar bolmaz:** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

bolar -**boltu bolar:** hətmən olar. hətmən. belədir. -deyirlərsə, **boltu bolar**.

bolar gəvrək. yumşaq. tavlı. -**tavlı** topraq.

bolarsa **bolğasu**. mümkünsə. -**bolarsa** gəlin.

bolasar bolasar!. bollatar!. bərəkət verər!.-kişi **qolasa**, tarı **bolasar!**. (**qolasa**: əlləşsə.çalışsa!.).(**bolasar**: bərəkət verər).

bolası imkanpəzir. mümkün. miyəssər. möhtəməl.

bolasım imkanım. -**bolasım yox**: imkanım yox.

bolasın (bəlkə oldu!). düşəli. şansı. -**düşəli** dənədim, yaxcı oldu.

bolasın imkanın. -**bolasın yarat**: imkanın düzəlt.

bolasun **bolasun!**. **1**. bol olsun!. çoxalsın!. **1**. bol edsin. -kişi qolasun, tarı bolasun. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin)..
-**bolasun** güdüb, **olasun** itirmək**..**
-kişi qolasun, **tarı bolasun**. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin).

bolat **olat**. olsunki. bəlki. şayəd. ihtimalən. ehtimal ki.

bolatır **boladır**. **oladır**. varımış. -**ilik çağlarda bir xan boladır**: əsgi zamanlarda bir padişah varımış.

bolav **bolluq**. bərəkətli. firavan.

bolay **1**.bəklənmədik. hadisə . **1**.macəra.

bolayan -**bolayan tozayan**: olayan solayan.

bolayaz **olayaz.** pırosə. (prosə).

bolayazmaq **olayazmaq**. **1**. bir durumun oluşuna, gərçəkləşməsinə ilərləmək. -o kəl **olayazdı**: dazlaşmaq. **1**. pırosə qoymaq, açmaq.

bolayızmaq **olayızmaq**. pırosə açılmaq.

bolba çağ. kök.

bolbaratmaq təqdir edmək.

bolbarlamaq təşviq edmək.

bolbasın **-**altın atsız, **yanın yarsız bolbasın**.

bolbaş bilən. (dana. fazil. alim. aqil. bəsir. müdrik. müctehid). **1**. sərkərdə. salar.

bolbaymaq şiş yapmaq. şişinmək. qalbaymaq. qabarmaq.

bolca **1**. və'də. qərar. **1**. möhlət. -**bolca** vermədən. **1**. ulba. bol bol.**.**
-bolca bar gətirmək.

bolcacıq **bolluca**. **dolcacıq**. **dolluca**. **olcacıq**. **olluca**. olduqca çox.

bolcaçı **olcaçı**. falçı. baxıcı.

bolcaq **1**. bolaş. şiş. **1**. **bolacaq**. **olcaq**. **olacaq**.

bolcaq **bolcağ**. olcağ. gələcək. -**olcağı** kötü. -**olcağı** iyi görünmür. -**olcağı** görümsüz: gələcəyi mübhəm.

bolcaqın **bolcağın**. olmasın. -**bolcağın** bildirən:. olmasın bildirən.

bolcaqıntan **bolcağından**. olmasından.

bolcar -**oğru yeri bolcar**, doğru göyü (oğru biçib alar, doğru paysız qalar). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək).

bolcarmaq biçib almaq. qənimət götürmək. -oğru yeri bolcar, doğru göyü (oğru biçib alar, doğru paysız qalar).

bolcaymaq bollaşmaq. şişmək. qabarmaq. dartılmaq.

bolcaymaq **olcaymaq**. **ulcaymaq**. **bulcaymaq**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

bolcu **1**. gələcək. -bu evin **bolcu** kürəkəni, gəlini. **1**. novbəti. -**bolcu** işim. -**bolcu** verdiş: novbəti bərnamə. **1**. üz verən. olan. vaqe.

bolcum **olcum**. **bulcum**. **1**. baxıcı. falçı. 2. ulduztanışçı. ulduztanışan. ulduzların yerişindən, duruşundan sonuc çıxaran.

bolcunmaq vaqe olmaq.

bolçuluq **1.**orançı . səxi. səxavət. əli bol. **1**orançılıq. səxilik. səxavət. əli bolluq. -**orançılığa** öğrəşmiş. -**orançılıqla** bolçuluqla .əli bolluqla.

bolçuluq fəraxlıq. toxçuluq.

bolçun imkanatlı.

bolduğan olmaq olan olmaq. üz vermiş olmaq.

bolqa **1**. **bola**. olqun kişi. **1**. imkan. -**bolğamdan** ötə bir nə yapamam.

bolqaç -**alay bolqaç**: böylədirsə. madamki.

bolqalı imkanlı.

bolqan **bolğan**. **1**. yeni olmiş. -**bolağan** çağa: yeni doğulmuş çağa, uşaq. körpə. **1**. hər. -**bolqan** gün: hər gün. -**bolqan** kişi: hər kişi-**bolqan** il: hər il. **1**. faravan.

bolqanmaq **1**. imkan tapılmaq, yaranmaq. **1**. yayranmaq. açılıb şişinmək. fəxr edmək. nazlanmaq. -tovus əğninə baxıb **yayranar**, ayağına yox.

bolqanmaq -**dalqanıb bolqanmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. acğınmaq. acıqlanmaq.

bolqarmaq bəlləmək. tutmaq. ağırlamaq. teclil edmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**.

bolqasız imkansız.

bolqasu **bolğasu**. **bolarsa**. mümkünsə. -**bolarsa** gəlin.

bolqasun kamil. baliğ. yetgin. pişgin. hazırlanmış. və'dəsi yetmiş. mükəmməlləşmiş. mütəkamil.gəlişmiş. fərhəngli. kültürlü. mədəni. mədəniyyətli. mütəməddin. uyqar. tərbiyəli. təcrubəli..
-**bolqasun** gəlin: hazırlıqlı gəlin.

bolqasundan bətgəsindən. kötüsündən. pisəsindən. -tanrı **olqasundan** qorusun.

bolqaşmaq hazırlaşmaq.

bolqatmaq **bolğatmaq**. **1**. oldurmaq. olqunlaşdırmaq. ərgəşitmək. kəmalə, biluğa əritmək. eyitmək. tərbiyə vermək. mədənilətmək. uyqartmaq. **1**. imkan yaratmaq. **1**. lütf edmək. inayət, əta, təffiz, ehsan edmək. ərzani daştən.

bolqav **bolğav**. silsilə.

bolqay təşəkkür. mersi.

bolqayın lütfən. rica edərim.

bolqu **bolğu.1.** (olğudan ötə varlıq). həqiqət.**1.**bərəkət.

bolqu qayrat. qeyrət. (< **qayırmaq**. **qeyirmaq**).

bolqu -gününüz **izqulu bolqu**. (**izqulu:** iyqulu. iyi**)** (çağuz uğur keçinişli, uğranışlı olsun).

bolquçu **bolğuçu**. həqiqətçi.

bolquq bilquvvəlik. -**olğuq bolğuq**: bilfe'illik, bilquvvəlik.

bolqulu bərəkətli.

bolqulu qayratlı. qeyrətli.

bolqumçu təmamiyyət xah.

bolqun **bolğun**. **olğun**. **oluq**. **boluğ**. hazir.

bolqusu **bolğusu**. olasında olduğu. olasıda (ehtimalən, möhtəmilən) ola biləcəyi. bilquvvəliyi.

bolqusuz qayratsız. qeyrətsız.

bolqusuz olub olmadığı dərəkməz. önəmsiz.

bolqut dərman.-ölüm **bolqut sayılmaz**.

bolqutan **bolğutan**. **olğutan**. **olutan**. **bolutan**. hazırlayan.

bolqutmaq **bolğutmaq**.**1**.həqiqətə çevirmək. -olğutub **bolğutmaq**.**1**. yarıtmaq. çarə bulmaq. dərman, tədavi edmək. təmizləmək. oldurmaq. yetişdirmək. borcun yerinə gətirmək. ziyarət edmək. yoxlamaq. əyadət edmək. bincikləmək (diqqətlə davranmaq). işləyib yasatmaq. -**saytur bolqutmaq**: çox diqqətlə incikləmək, düşünmək. **1.** bərəkətləndirmək.

bollaq çoxraq. firavan.

bollanmaq boluğlanmaq. boluğlaşmaq. oluğlanmaq. oluğlaşmaq.

bollanmaq genənmək. bərəkət tapmaq.

bollaşmaq səminmək.

bollatar **bollatar**!. bolasar!. bərəkət verər!.-kişi **qolasa**, tarı **bolasar!**. (**qolasa**: əlləşsə.çalışsa!.).(**bolasar**: bərəkət verər).

bollaymaq çoxaymaq. artaymaq. selləymək. bərəkət tapmaq. -**bollayan** tanrım. -tanrı **bollaysın**.

bollu ovadan. çoxlu. -**ovadan** işlm qalmamış. -**ovadan** gözəl. -**ovadan** yazılar gəlmiş.

bollu -yetişsə yerə ağac budağı, **demək ki yetirmiş bollu barı**.

bolluca **bolcacıq**. **dolcacıq**. **dolluca**. **olcacıq**. **olluca**. olduqca çox.

bolluca səməli. iyicə. -**səmli** gəlişmiş.

bolluca -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz.axmaq.) . (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. **xain**) .

bolluq **1**. barlış. -bolluq sülh: **barlış barşıq**. **1.** ovadanlıq**.** -**ovadanlıq** dilərim. **1**. **bolav**.**1**. açıqlıq. firavanlıq. **1.** çoxqal. çoxal. fərax. **1**. açıt**.** rahatlıq. rifah. -**açıt** bir yaşam. **1**. bayşatlıq. **1**. firavanlıq. bayşadlıq.**1.**barat. bərəkət. -**barat** olsun..
-**bolluq solluq**: qutluğ qıtlığ**..**
-(qulama). bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin. (**qutulsun**: qutlu olsun) (**tenqir**: tanrı).

bolluq **1.**kam. açıqlıq.**-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.1.**bolşıq. sağanaq.
-dinər qalı kişilər, **bolluq olsa ölkədə**. **(dinər qalı**: dinc yaşır).

bolluq -**genlik bolluq**: boluş yardım.

bolluq -qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, **hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər.** (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

bolluq tolut. dolut. varlıq. dövlət. **-gələn tolut**, gedən talut. (**talut**: dalut. yağma. çalma) (gələn gətirir, gedən aparır).

bolluq avadanlıq. ovadanlıq. bərəkətlilik.

bolluqla **bolunca**.

bolluqta **-bolluqda toxalmayan**, qıtlıqda acından ölər.

bolluqu bolşığı. sağnağı.

bolma -qulun bul, **qulun bolma** (qul tap, qul olma).

bolmaçı olmaz. olumsuz. olmayacaq.

bolmaq **1**. ?> **por olmaq**. **1**. bol olmaq. çoxalmaq. 2. dolmaq. -iş sürəmi **bolub** gəldim.

bolmaq -**günü** dolmaq (yetmək. çatmaq. olmaq. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

bolmaqan **bolmağan**. boluşqay. bolmağuy. ola bilməyən. boş. puç.

bolmaquy **bolmağuy**. yersiz. xiyali. -**bolmağuy** danışma.

bolmanta -**heç bolmanda**: heç olmasa.

bolmatıq -**dərədi bolmadıq**, dərmən izləməz. (**izləməz**: aramaz).

bolmaytın **olmaytın**. olmayan.

bolmaz -çuval ağzını boğub bolsa, el ağzını **tutub bolmaz.**.
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa..
-**suyuq aşdan aş bolmaz**, qudadan qarındaş. (**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum). (**qarındaş**: doğmaqohum. nəsəbi qohum)**.**.
-bolar bolmaz: yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

bolmaz **-**qara keçə, **ağ bolmaz**, yalançıdan **dos bolmaz**.

bolmaz **olmaz**. (ğeyri qabili təsəvvür).

bolsa **-başçı köp bolsa** balığ iğlənər. (**balığ** :ölkə).

bolsa -**bolsa bolubdur**: olsa olubdur. olabilir. olabilər.

bolsa **-çırağ uçmaz yağ bolsa**, çırağ durmaz yağ yoxsa. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər) (yağlı çıraq sönməz).

bolsa -çuval ağzını **boğub bolsa**, el ağzını tutub bolmaz.

bolsa mümkün olsa. mümkünsə. imkanı olsa. -**bolsa**, gəlin.

bolsa -**illər bolsa**: illər isə.

bolsaqay **bolsaqay**. ola bilən. üz verə bilən. ariz ola bilən. mümkün olan.

bolsan -**düş bolsan**: tuş olsan.

bolsan huşlu.

bolsatan **boluşduran**. mümkün edən. imkan verən. -kötülüyü **bolsatan**, pis diləklər.

bolsol **bol sol**. boluna soluna. artıqraq. çox. gərəkdən artıq. -boluna verməz, solana istər.
bolan solan: genə bol.

bolsun -**aytkənin bolsun:** dediyin olsun.

bolsun -barı bal bolsun.

bolsun -**bola bolsun**!: **ola olsun**!. inşallah!..
-qandaq bolsun: qandaq qıla bolsun. hər halda.

bolşıq bolluq. sağanaq.

bolşıqı **bolşığı** bolluqu. sağnağı.

bolta təyir. hazır. amadə.

boltaçı **boldaçı**: olcası, dolcası, gəlişən. **-**boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü.

boltaçu **boldaçu**. **oldaçu**. gələcəkli. -**boldaçu** bizov, öküz ara bəlgülü.

boltaq **boldağ**. **bolağ**. **olağ**. **1**. cayiz. mucaz. mubah. rəva. **1**. imkan.

boltaq **boldağ**. böyük.

boltamaq təyirləmək. hazırlamaq. amadə edmək.

boltanmaq təyirlənmək. hazırlanmaq. amadə olmaq.

boltay bərəkət (gücü).

boltaylı bərəkətli.

bolton **boldon**. (bütün, bir parça don). palto.

boltu **boldu**. göz üsdə. hətmən. -**boldu**, gələrim.

boltu -**boltu bolar:** hətmən olar. hətmən. belədir. -deyirlərsə, **boltu bolar**.

bolubarmaq olub qurtarmaq.

bolubtur -**bolsa bolubdur**: olsa olubdur. olabilir. olabilər.

boluq **boluğ**. **1**. **oluq**. **olğun**. **bolğun**. hazir. **1**. bayşad. firavan. **1**. qismət. nəsib. -**boluqdan** artıq yemək olmaz. **1**. müfərrəh. fərax. -**boluq**, **doluq** yaşam.

boluqlanmaq **boluğlanmaq**. bollanmaq. boluğlaşmaq. oluğlanmaq. oluğlaşmaq.

boluqlasın **boluğlasın**. **oluğlasın**. uğurlasın. uğurlasun. sulğasın. sulağsın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

boluqlasın **oluğlasın**. **boluğlasın**. uğurlasın. uğurlasun. sulğasın. sulağsın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

boluqlaşmaq **boluğlaşmaq**. bollanmaq. boluğlanmaq. oluğlanmaq. oluğlaşmaq.

boluqmaq **oluğmaq**. **boluğmaq**. hazır olmaq. -**oluğam**: hazıram. -**oluğsan**: hazırsan. -**oluğmu**: hazırmı. -**oluğsuz**: hazıram. -**oluğdular**: hazırdırlar. -yarına **oluğmaz**: sabaha hazır olmaz.

boluqunmaq **bolğunmaq**. **oluğunmaq**. hazırlanmaq.

boluqutmaq **bolğutmaq**. **oluğutmaq**. hazırlamaq. -**olğut**: hazırla. -**olğutun**: hazırlayın.

bolular olduğlar. olanlar. ma vəqə'lər. -dünki.

bolumsuz olub olmadığı sayılmıyan. xunsa. bitəfavut.

bolunca **bolluqla**.

bolunqu **bolunğu**. olacağı. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi.

bolunmaq bütünmək. botunmaq. bitinmək (bütünlənmək). (# **bölünmək**: ayçınmaq. ayrınmaq).

bolur -**qut bolur!.uluğlansa uluğlar.** {qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər (dəğərlilər)}.{uluğlu uluğlansa qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler)}. (uluğunu uluğlasa, qut bolur!).(qut bolur: qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.). (degerli başlar, dəğərlənsə, elin işləri düzələr). {(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür)}). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın

ucaldır)..
-qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.).

bolur **olur**. bəlki. şayəd. ihtimalən.

boluş **1**. **oluş**. durum. tutam. hal. oran. -balam bu nə **boluşdur**. **1.** tapdığ.

boluş -**boluş yardım**:. genlik bolluq.

boluş kef. -**boluşu** necədir. -**boluşlu**: kefi yaxcı.

boluşqan firavan.

boluşqan firavan.

boluşqançılıq firavançılıq.

boluşqançılıq firavançılıq.

boluşqay bolmağan. bolmağuy. ola bilməyən. boş. puç.

boluşlu tə''yid edici biçim.

boluşluq alokasyon. aliment. -**boluşluq** akca: yardım parası.

boluşmaq **1**. irtibat qurmaq. -**bilməgənlə buluşma**: tanış olmayanla ilişgi qurma. **1**. musalihə, təvafüq edmək. -onlar öz ara **buluşdular**. **1**. (bərqərar olmaq. təsdiq olmaq. dayir olmaq. tə'yin olmaq. mənsub olmaq).

boluşmaq -**buluşub boluşmaq**, bölüşüb ölüşmək. (yığılıb çoxalmaq, ayrılıb öımək).

boluşsuz **1**. imkansız. **1**. nəfy edici biçim.

boluşsuzluq imkansızlıq.

boluşturan **boluşduran**. **bolsatan**. mümkün edən. imkan verən. -kötülüyü **bolsatan**, pis diləklər.

bolutan **bolğutan**. **olğutan**. **olutan**. **bolutan**. hazırlayan.

bolutmaq bərqərar edmək. təsdiq edmək. dayir edmək. tə'sis edmək. tə'yin edmək. mənsub edmək edmək edmək.

boluv **1**. bilquvvə -**oluv boluv**: bilfe'l bilquvvə. **1**. iqamət. -**boluv sürə**: iqamət müddəti. **1**. **oluv**. olma. -yoxsul **boluv**. -xan **boluv**.

boluvçu bilquvvə olan.

boluz gəniz. geniz. eniz. engin. aşa enli, gen.

bolyası **bolyası. olyası. olması.** olma ehtimalı. -qonşuğundan, rus **olyası** gərək.

boncuq **boncuğ**. **büküc. boğuc**. tomurcuq. qunçə. qonça.

bor bor qaynar suyun səsi. -**bor bor** qaynadı.

bor **1**. **boro**. **boru**. **börü**. **(boğuq)**. boz. qıri. kül, topraq boya. gənəlliklə qara ilə ağ ortasında olan hər çeşit boğuq boyaya adlanır. **1**. **boru**. **boğu**. boz. qıri. qır, kül boya. ağla qara ortası olan tutuq boya. **1**. **bur**. gəc..
-**bor üzüm**: açıq qəhveyi keşmiş.

bora **boza. 1.**boz, morumtul içgi. şərab. -**boza** içəyən ağız büzməz. **1**.turş. türş. -**boza gavalı**: turş alı. -**bozaş**: turşulu aş.

boran **burğan**. **buran**. girdbad..
-**boran tozdurmaq**: fırtına qoparmaq..
-**tozlu boran, yel**: tozan (**tozanğ**). -**tozanğ** hava.

boran **-**yel becərən, **boran biçər**. {yel ösdürən, osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən)}. (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).
-yel ösdürən, **boran osdurar** (dərər). (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

boran yelli küləkli, qarışıq alıq, hava. -**börü boran güdər**, çovğuna təpər. (**çovğun**: yelli küləkli, qarlı qalıq, hava). (qurd qar yağışı keşinlər, avılqar)**.**

boran -**qışboran**: qış qiyamət. qarlı, fırtınalı hava.
-**qışboranı**: qışboran: qışın ən soğuq çağı. igirmi gün sürən bala çillə.

boranı -börü sevmiş **boranı**. (dumanlı hava).

boranıq bulanıq. buranıq. dolquruq**.** dolğanıq. aylanıq.

boranıq burlanıq. qatal. böhrani. -**qatal** durum.

boranqu **boranğu**. borusu (alası). şəfəq.

boranlıq -**boranlıq çoğanlıq.**

borarmaq **boruğmaq**. **boğuqmaq**. bozarmaq. qıralmaq.

borarmaq bozarmaq. morarmaq.

boras qolayca yanıq sarı. açıq qəhveyi. qoyun yunun andırır boyas. bej.

boraz **bozağ**. **1**. alağ. çiğ. pişməmiş. təcrübəsiz. xam. -**boraz** yemiş. -**boraz** kişi. boraz topraq: boz topraq: **1**. sökülməmiş, əkilməmiş topraq. bayır. **1**. boza. küf. küflənmiş törəli nərsədə oluşan toztul, boztul, göytül qat.

borbaray **bor baray.** ala toran. bor qara.

borbuşa qarqaşa. qoğqaşa. hərcmərc. kaos.

borc **1**. alqı. alacaq. tələb. **1**. vergi. verəcək. **1**. ötəv. ödəv. ötünc. ödünc. qərz. -**ödəvi** ötün, öləni ötür qurtul. **1**. alası. -**verəsi alası**: bedehkar bestankar. **1**. **burıc**. -**burıclı yak**: boşlu tərəf. **1**. töləş. -**töləşim neçə**: neçə borcum olur. **1**. töləv. ödəş. -**töləv** vermək: borc vermək. -**töləviin** istəmək: borc istəmək. -**töləvdən** çıxarmaq: borcdan çıxarmaq-**töləvim** neçə olar: borcum neçə olar. **1**. gərən (uzun). nisyə..
-acda **alqın (**alacağın**)**, bəyə **vergin** olmasın..
-**borcla** içgi içən, iki kərə əsirir.

borc **1.** töləc. töləğcək. malı alıb, gələcəkdə, sonrası ödənən para. nisyə. **1**. tölək**.** -ödüyün : borcuzu verin. -**töləyim**? : borcum?.

borc -alçaq ulçağa **borc vermiş** köprü üsdə istəmiş. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

borc **boş**. öngüç. öngüş. önüş. ödünc. ödüş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.

borc -öz dərəkin özün biç, **el biçəni borc olsun**. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin)

borc vəzifə.-bu kimin **borcudur**. -**borc** qışlıqda: vəzifə sərbazxanada olar.

borc -yamanlığı dəğməsin**, yaxşılığı borc olsun**. (bir kimsədən ki pislik yetmir, yetər, artığına yaxşılıq gözləmə).

borc tölək. -**töləyim** neçə: borcum kaç. -**borc vermək**: töləmək. -sən ki mənə **töləmədin**. -**hançı borc** ən ağır borcluluq?.

borca **boru**. **1**. durba. **1**. kiçik kərəney.

borclamaq **borc alamaq**. **burıclmaq**.

borclu **boşlu**. **1**. ödünclü. **{**alımlı. alığlı. alıclı. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**)**. **(# verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)}**. **1**. verəsi. -**verəsi alası**: bedehkar bestankar. **1**. **boşlu**. boşman. borcman.

borclu vergili. verəcəkli. **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**alacaqlı**: borc verən).

borclu -yaxşılığa yaxşılıq, **borclu qoymaz kimsəni**, yaxşılığa yamanlıq, dincə verməz ölkəni.

borcluluq -hançı borc **ən ağır borcluluq**?.

borctur **borcdur.** görəvdir. ödəvdir. vəzifədir.

borcu -harda ağlar ana var, **öcü, boynumun borcu**!.

borcumuz -yerimək bilək, **qaçmaq borcumuz**.

borcun -**borcun yerinə gətirmək**: bolqutmaq.

borqalanmaq **borğalanmaq**. boruğlanmaq. burğalanmaq. lülələnmək.

borqalanmaq **borğalanmaq**. **burğalanmaq**. borulanmaq. boruğlanmaq. lülələnmək.

borqallıq **borğallıq**. dönəklik. xainlik.

borqara **bor qara**. bor baray.ala toran.

bornoq içi boş yuvaq. lülə.

boro **bor**. **boru**. **börü**. **(boğuq)**. boz. kül, topraq boya. gənəlliklə qara ilə ağ ortasında olan hər çeşit boğuq boyaya adlanır.

boru < **buru**. (< **burmaq**). ox ucuna qoyulan təmrənin (dəmir başlığın) yerləşdiyi oyuğun çevrəliyi, burqası (həlqəsi); hoqqası.
-**borov** (rus): piş borusu. -**poros**(yunan). -**poros** (latin): lülə. yüyə. yol.

boru **1**. **bor**. **boro**. **börü**. **(boğuq)**. boz. qıri. kül, topraq boya. gənəlliklə qara ilə ağ ortasında olan hər çeşit boğuq boyaya adlanır. **1**. **borca**. durba..
-**soluq borusu**: boğalçağ..
-**boru kimi nərsələrin qorucu başlığı**: qapuç. kulahək.

borucu (böğürmək). carçı.

boruq boya. -küsük **boruq**: soluq boya.

boruqlanmaq **boruğlanmaq**. borğalanmaq. burğalanmaq. lülələnmək.

boruqlanmaq **boruğlanmaq**. borulanmaq. borğalanmaq. burğalanmaq. lülələnmək.

borulanmaq **boruğlanmaq**. borğalanmaq. burğalanmaq. lülələnmək.

borun (orun). mahal.

borunq **borunğ** (boru biçimli çalac). burq (**burnuq < muynuq < buynuz**). qərəney. kərəngi. nəfir.

bos 1.tənə. təndis. 1.erkin. azad. -**erkin** çağız varmı.**1.**şol. çözük. açıq. -oxu atıq, yayı **çözük**. (işin görmüş oturmuş). -**durmuşu boş tutmayın**, atar tutar saymayın, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)
-**içi boş**: kövüz**.** puk. puç. bihudə. -**kövüz** tırp: puh tırp.
-**içiboş:** yox cığay**.** -**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

bosar **1**. (**< boğsar**). altı gen, gedikcə incələn biçim. məxrut. hələzoni. **1**. (**< bursar**). bir ox **(**mehvər**)** üzrə burulub uzanıb gedən. marpiç. məxruti minarə.

boslu **-boslu baslı:** əriz o təvil.

boslu **boylu**. sınlı. tənli. tənəli. gövdəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**.

bosta gövdə. tən.

bostalı gövdəli. tənəli. boybiçimli.

bostan -bağ çiçəyi, **bostan tağı**.

bostana **-bostana girən "porsuq**" yabadan qorxmaz. (**yaba**: şənə)

bostana -hər görəndə səni ürək **dönür bağa bostana**, qoy korluq qalsın tatlara könül.

bosun boş san. sıfr. sıfır.

boş (**# daş**). **1**. dolu; tutuk olmayan. **1**. köväki. köfəki. bihudə. **1**. kov. qazıq. **1**. yeləp. **1**. yox. **1**. açıq. fürsət. **1**. açıq. kovaş. xali. **1**. ağ. -**ağ** yalan. **1**. burax. azad. **1**. şolağ. sulağ. kəvək. **1**. yoxur. tohi. **1**. əllək. ələki. boşuna. puçuna. sava. sova. havayı. **1**. kopaq. pofaq. püfək. yelli. havalı. -**pofaq duyular**: boş xiyallar. **1**. qovuq (**< kov**). puç. **1**. puç. bolmağan. ola bilməyən. **1**. silik. salıq. **1**. tınqır. quruq. **1**. tozan (**tozanğ**). boş. -**tozanğ** topraq. -qum **tozanğ**. **1**. yalığ. sust. **1**. həvərə. hevərə. ləvərə. (**kəvərə**). lax. durasız**..**

-boş danışan: savağ. sarsağ..

-**boş ara**: boş zaman..

-**boş san**: sıfır..

-**boş yatmaq**: işsiz durmaq..

-**boş gəzən**: aylaq..

-**boş zaman**: çağçap. çağçal. fərağət. -**çağçapım** yoxdur..

-**boş çağ**: çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**. ara..

-**boş olan nərsə**: boşlan. çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**..

-**bərk boş**: qatıq suyuq..

-**boş yemək**: şol. **(**# **qoy**: bərk yemək**)**..

-**boynu boş olmaq**: **başı boş olmaq**: boş çağı olmaq..

-**boş yemək**: sup. suyup..

-**içi boş yemiş**: koroğ. (**kovoğ**). çürük..

-sözlə xoş, **qollar boş**. (**qollar**: əllər)..

-**sözü kök**, **ağzı boş**: gəvəzə. çəvəngi. çərəngi. çavça**..**

-**boş yer**: nadar**..**

-başsız gövdə **boş qalar.**.

-boş başın yükü, ayaqda**..**

-boş vermək: savutmaq. əhəmmiyət verməmək. -**savut gedsin..**

-boş yerə: kavıl yerə. boşuna. hədərə**..**

-içi boş yuvaq: bornuq. lülə.

boş **1**. bekar. **1**. təətil. **1**. özbaş. (sərxod). -**boş** at. **1**. bağlı, mütəəhhil olmayan. mücərrəd. -**boş** əşlər, **boş** ərlər. **1**. mütəəhhidsiz. ğeyri mütəəhhid. betərəf. bitərəf. -**boş** dövlətlər.
-**çalışqan əl boş qalmaz**, qanığan könül ac qalmaz. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).
-qonağa aş qoy, **iki əlin boş qoy**. (qonağa iş buyurma).
-**götü boş:** iradəsiz. kəvik. kəvə.

boş **1.**heç **.-**könül sevən xoş olar, **günü keçsə boş olar**. (**boş olar**: heç olar).**1.**lax**.** (< **axmaq**). **1**. açıq. bekar. subay. əşsiz. -**açıqlar**: subaylar. işsizlər. bekarlar. -**açıqda qalmaq**, **yaşamaq**: subaylıq keçirmək. -**açıq tutuq**: evli evsiz..
-**boş kişi:** axmaq kişi. hovanaq. hovanaq. səfeh..
-**boş çuval**, dik durmaz..
-**boş ver**: quma yaz.**.**
-boş ver: vaz keç. quma yaz..
-dözümçünün sandığçası boş qalar.

boş -**aş qazanım boş qalırsa quruldar**, ama yazıq quruldamaz boş qafa, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı)..
-aş qazanım boş qalırsa quruldar, **ama yazıq quruldamaz boş qafa**, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı)..
-ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}..
-**götü boş:** ərinti. ərintik. çəkingən. nərsiyə, yağrıq, yarıq, yanıq, rağib olmayan.

boş -**başı boş**: gic. xol. < kəvəl.

boş **-**bilməzidim boşlamağı boşanmağı, düşdü duvağ, **öğrənibən boş almağı**. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**
-erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).
-yaşın boyu versən, alan çox olar, bir kərəm dilənsən, **çevrən boş olar**.

boş **borc**. öngüç. öngüş. önüş. ödünc. ödüş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.

-yağla dügü olmasa, **açıq saçaq boş qalar**. (**saçaq**: süfrə).

-keçmişin duz dağıysa, **duzğacığaz boş qalar**. (**duzğacığaz:** duzqabcağı).

boş -**dünəni boş ver**, bu günü xoş ver, ertin günə pay saxla (**ertin**: yarın)..
-**boş verərnlər**, üz verərnlər, batmağa yol sürənlər. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.)**.**
-onları boş ver, tutduğun xoş ver..
-ulu ağac, **boş toprağı**, ulu amac, **boş ürəyi** bəğənməz. (boş urək: ölü ürək). (ulu ağac, uca ağac, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar)..

-qısır bulut, **boş boşqatay**, gurlayar!. (belədirki, gənc olaraq, bilgisinə güvənərək bağımaq yaraşıqlı deyil). (**qısır bulut**: barsız bulut. yağmaz bulut)**.**

boş xol. < kəvəl.

boş koz. kovuz. köfük. kövük. kofı. kovı.

boş oyuq. puç. kaos. -**oyuq** oyular: **oyuq** düşlər : **oyuq** fikirlər: -**oyuq** yaşam: boş yaşam.
-**oyuqluğda** yaşamaq, başın boşqa qalamaq. (**boşqa: boşluğa**: puhluğa).
-baş çanağı boş qalmasın beyindən, qaraş olsa, güldə bitər peyindən. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil).
-beyni boş, könlü xoş. (beyin boşluğu, könül xoşluğu).
-boş san: bosun**.** sıfr. sıfır.
-içi boş: pök. poç. puç. (< **köp**). kov. kav. köpük. (cik: dolu).
-pökləri boş: boğunları boş.
-suyuq, boş yemək: çalqı. çalxama.
-uyalla dolursa yaşın, könlün əzik, **başın boş qalır**! (**uyalla**:xəyalla).

boş yünğqazıq.yunğqazıq.yündən qazıq (yekə mıx). həvərə. pəhləvan pənbə.

boşa -keçəni keçdi xoşa, **qalanı keçməsin boşa**. (doğum günü qutlaması).

boşa **-**yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, **birin boşa**, birin boşla, birin sat.

boşa yoxa. -**yoxa** söylənmə: boşuna danışma.

boşa -otursan boşa ötər.
-qocanın ən acı sözü. -**oturduq, boşa ötürdük**.(qocanın ən acı ötü. -oturduq, boşa ötürdük).

boşab təvvab. etdiyindən boşanmış. etdiyindən iğrənmiş.

boşaçıx bataçıxmaq. vərşikəst. bankrot.

boşaçıxmaq (əli boş açığ qalmaq). bataçıxmaq. vərşikəst, bankrot olmaq.

boşaçınmaq ixrac olunmaq.

boşaçıt ixrac.

boşaçıtmaq ixrac etmək.

boşaq **boşağ**. fərağət. boş vax. bekar.

boşalaq paşalaq. qozavan. qurusıxıcı. (pəhləvan pənbə).

boşalan boşara. boş ərsə.

boşalar -**doldurduqca boşalar**. (tapmaca) (**deşik idiş** (**dəlik qab**).

boşalır **yuvsayır**. -duvar vardı dursayır, **duvar da var yuvsayır**. (**dursayır**: bərkiyir)

boşalmaq **1**. **doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. **(# doymaq**. **toxmaq**. **toqmaq**. **tuqmaq**: dolmaq**)**. **1**. qurtulmaq. -işdən beşdə **boşalır**. **1**. açılmaq. azad olmaq. -**boşalmadan** dolunmaz, pozalmadan durulmaz, yıxılmadan durğulmaz. -oğruların ikisi tutqadan **boşalmışlar**. -otaqların hamısı **boşalıbda**, süprülüb silinibdə. -**qadadan boşalmaq**: bənddən azad olmaq. **1**. tökəlmək**.** (xali olmaq)**..**
-dolub boşalan: toxanıb tükənən.

boşalmaz -sözü sözə oxşamaz, **ağzı sözdən boşalmaz**.

boşalsın **-bulunğlar boşalsın**, dutaqları ortalsın. **(bulunğlar:** təşvişlər)**. (dutaqları**: bükdəncləri. kitirləri. kədərləri). (**ortalsın:** yansın)**.**

boşaltma axtarış. axıtma. tökmə. endərmə.

boşaltmaq **1**. aşıtmaq. açıtmaq. yumuşatmaq. -düğünü **aşıtanda** var, **acıdanda** (bərkidən). **1**. laxlatmaq. -biri **qa**, **ladır**, biri **laxladır**: biri bərkidir, biri boşaldır.

boşaltmaq kanğmaq. kənğmək **{> kəndən (fars)}.**

boşalttırmaq **boşaltdırmaq**. qurtarmaq. haçat vermək. nəcat vermək. -bizi bu qıyıtdan **boşaltdırın**: bizi bu zalimdən haçat verin.

boşana -qalıb **kimisi boşana**! kimisi dolana!.

boşanıq mürəxəslik. -**boşanıq** istəmi alqılanmamış. -qıtlıq dönəmində **boşanıq** aşamları seyrəlir.

boşanma qurtulma. açılma.

boşanmaq **1**. ayrılışmaq. **1.** açıraşmaq. -o qadınından **açıraşdı**.

boşanmaq **1**. ayrılışmaq. **1**. doğmaq.

boşanmaq boşumaq**.** qurtulmaq. mürəxəs olmaq. -işdən haçan **boşudun** gəl bizə. -xan elçiləri boşudu.

boşanmaqı **boşanmağı. -bilməzidim boşlamağı boşanmağı**, düşdü duvağ, öğrənibən boş almağı. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**

boşar **-**subaya qarısın **gündə boşar**. (subaya boşamaq bilməz nədir).

boşara boşalan. boş ərsə.

boşarçılıq bekarçılıq.

boşaşmaq sustalmaq. gəvişmək.

boşatılan **boşadılan**. maaf tutulan.

boşatış təxliyə.

boşatma boşuğ. boşut. açarış. ötürüş. bıraxış. tərxis çağı. -mal davarın **boşuğu** çatdı: çölə bıraxma çağı.

boşatmaq açıtmaq.

boşatmaq bıraxmaq. -hammısın yerə **boşatdı**.

boşayacaqmaq ayrılışacaqmaq.

boşaymaq qurtulmaq. çıxmaq. -işdən neçədə **boşayırsın**.

boşaymaq sərf edmək. xərcləmək. -ömrün heçə **boşaymayan.** -tam pulun **boşaydı**: xərclədi. -boşaymaq xərcləmək.

boşbaş **kav qafa**. səfeh. -bu **boşbaşları** neylirdin ilahi.

boşboqazla **boşboğazla**.-**boşboğazla**, **pisboğaz**, çorqadadan qurtulmaz. (**çorqadadan**: dərdi bəla).

boşboqazlıq -**boşboğazlıq edmək**: ağnağaz üyütmək. boş yerə danışmaq.

boşçalamaq önəm verməmək.

boşçalatmaq vaz keçmək.

boşqab -**dərin boşqab**: **sup boşqabı**: dəringə. **(> tarelqa)**..
-**kiçik boşqab**: qolqab.

boşqaba **-**qazanı görən, boşqaba qanmaz. (çoxa öğrəşən, aza dayanmaz).

boşqabta **boşqabda. -boşqabda yeyib, qazana sıçır.**

boşqafa kəlləsi boş.

boşqatay -qısır bulut, **boş boşqatay**, gurlayar!. (belədirki, gənc olaraq, bilgisinə güvənərək bağımaq yaraşıqlı deyil). (**qısır bulut**: barsız bulut. yağmaz bulut)**.**

boşqul **boşğul. 1.(? boş oğul).** səhlənkar. söz saymaz. **1.**iflas.

boşqulluq **boşğulluq.** səhlənkarlıq. söz saymazlıq.

boşqun **boşğun.** müflis.

boşqut yarsun. maaf.

boşqutluq yarsut. maaflıq.

boşla -**başqasın boşla**, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

boşla -**dünü boşla**, günü xoşla!.

boşla **-**yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, birin boşa, **birin boşla**, birin sat.

boşla **-**yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, birin boşa, **birin boşla**, birin sat.

boşlaq **başlaq.** başıboş. ötrük. azad. -**başlaq** el. -**başlaq** heyvan. -**başlaq** ılxı.

boşlama -başdan işi başlama, **başladınsa boşlama**.

boşlamaq **1.** bıraxmaq. ötürmək. açnıtmaq. bağın açmaq. (rəha, azad edmək). **1**. (# **başlamaq**: (**baş alamaq).** tutmaq). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma.

boşlamaqı **boşlamağı. -bilməzidim boşlamağı boşanmağı**, düşdü duvağ, öğrənibən boş almağı. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**

boşlamatan **-tutuqları boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma. (**boşlamaq**: bıraxmaq. ötürmək).

boşlan boş olan nərsə. çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**).**

boşlanmaq silgənmək. salğınmaq. xilas, mürəxəs, azad olmaq.

boşları -**köhnə boşları yadına düşmək**: köhnə saman aktarmaq. köhnə saman altüst edmək, eşələmək.

boşlatmaq silgitmək. salğıtmaq. salıqlamaq. xilas, mürəxəs, azad edmək.

boşlay müfdə. bədava.

boşlu **borclu**. boşman. borcman. ödünclü. **{**alımlı. alığlı. alıclı. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**)**. **(**# **verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)}**.

boşlu -**duzağım dil bəzəyin boşlu sözə**, gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə.

boşluq **açal**. **1**.xələ'. **1**. qutluq. müjdə. boşluq**.**

boşluq aralıq**..**
-dərin boşluq: kovun > çonğ. dərin.

boşluq **boşluğ. 1.**uçralıq. azadlıq. -**boşluğ olsun, yoşluq (xoşluğ) tapılar. 1**. bekarlıq. **1**. tə'til. tə'tilat.

boşluq **kovuq.** qırın. sovağ. savağ. böyük daş, ağac içində oluşan boşluq.

boşluq sınırlıq. çəkə. -iki əkin arasına açılan **sınırlıq, boşluq, çəkə**: dərzə. dərəz. məzrə.

boşluq . koful. xələ'.

boşluq eygilik. fərağət. -**eygilik** bulsam yaparım

boşluqa **-boşluğa başlıq edmək**.

boşluqtur **boşluqdur**. yel əsir. -indi **yel əsir**.

boşluqu **-beyin boşluğu, könül xoşluğu.** (beyni boş, könlü xoş).
-boşluğu, yoxluğu gidərmək: qanıratmaq. doyurmaq.
-qarın, cib yoşluğu, **beyin boşluğu**. (**yoşluğu**: xoşluğu).

boşlunqa qozovaya. məçhulluqa. fənaya. -artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan, **boşlunqa gedən bir gəmi** qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**barından**: limandan).

boşlutur **-baş boşludur daşa**, birdə üstəlik.

boşman **borcman**. boşlu. borclu.

boşna müstəqill. azad.

boşnatmaq müstəqill etmək. azad etmək.

boşta **-**qat qata yolda verər boşda verər. (dövlət dövlətlə ötüşər). (**qat**: hakimiyyət. dövlət).

boştur **boşdur**. çıxmazdır.

boşu -**boşu boşuna**: əvələn kəvələn. həvələn kəvələn. hartan partan. dartan partan. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

boşuboşuna -yalanlara alışıq, **boşuboşuna danışıq**, küsüb küsməz barışıq, ara yaman qarışıq.

boşuq **boşuğ. 1**. (qıyınlardan (daşutlardan, xətərlərdən) boşunma, savınma adına). yola çıxan, yoldan gələn üçün verilən süfrə, şölən, qonağlıq. ehsan. -**boşuğ aşı**. **1**. göndərilən sovğat. ərməğan. töhvə. **1**. **boşut**. açarış. ötürüş. bıraxış. boşatma, tərxis çağı. -mal davarın **boşuğu** çatdı: çölə bıraxma çağı. **1**. işsiz. bekar. -**boşuğ** ölkə, **boşuğ** kişi, **boş** yaşam. -**boşuğlara** don tapılmaz, son yapılmaz. (işsiz, avara gəzənlər, heç biçimə sığmayıb, ona, bir aqibətdə bəklənilməz). (işsizlik heç dona girməz).

boşuq **boşuğ**. **1**. **bağış > bəxşiş**. geçək. əff. güzəşt. yədək. artlıq.

boşuq **boşuğ.** icazə. ruxsət.

boşuqlamaq **1.** xoşxəbər vermək. müjdələmək. **1**. bağışlamaq. **1**. vaz keçmək.

boşuqlayan > **bağışlayan**. ayas.

boşumaq **1**. boşanmaq. qurtulmaq. mürəxəs olmaq. -işdən haçan **boşudun** gəl bizə. -xan elçiləri boşudu. **1**. açmaq. -bizim bu düğünü **boşaya** bilsəydin. -küzənin ipi əlimdən **boşudu** düşdü.
-**ayağı boşuyub**: ayağı şollaşıb. isala düşüb.

boşumaq ölmək.

boşun **-**umud üzüb, **boşun gəzmə**.

boşuna **1**. əllək. ələki. puçuna. sava. sova. boş. havayı. **1**. yazına. yazığa. -yada gəngəş salanın, **yazığa** getdi başı. **1**. **boşuz**. müfdəsinə. -xoca **boş** danışar, **boşuza** yox. -**boşuna** danışma. **1**. kavıl yerə. boş yerə. hədərə. **1**. koval. bihudə. **1**. müfdəsinə. çalışmadan, aramadan əldə edilən nərsə. qafdan (**kaf**. **kav**: boş). -**qafdan** almış gücü var, ellər olmuş ona yar, heç gəlməsin günü dar**..**

-boşu boşuna: əvələn kəvələn. həvələn kəvələn. hartan partan. dartan partan. -**həvələn kəvələn** danışmaq..
-boşuna yatmaq: bətalətlə keçirmək. -işləməz **boşuna yatmış**, işləyən işin tapmış.

boşuna apağ. müfdə. -gedməyim **apaq** oldu. (gedməyim boşuna oldu) (heçnə dəğişmədi, fərq eləmədi).

boşuna -**boşuna danışma**: {börküvü dinlət. börküvə anlat. ged başqasın qandır}.

boşuna -**boşuna gəzmək:** kölgə qoğalamaq. , aramaq.

boşuna **-boşuna saxlama**: əkmə. gözətlətmə, mə'təl eləmə.**-dosdunu əkmə**, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

boşuna -**boşuna yorucu, gərəksiz yük:** qonqur. qondur. qurqa. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax..
-doluya qoyam almır, **boşuna qoyam, dolmur**. (düşunülən yolların heç biri çözüm, çıxış yolu sağlamamaq, düzəltəməmək).

boşuna yersiz yerə: boş yerə.
-durmuş uçan, **boşuna yatan tutanmaz**. {(**durmuş uçan**: yaşam (yaş) tutulmaz)}. (ömür qısqa, yaş qurar)

boşuntan **boşundan**. açıqdan. havasına. işləməzdən. çalışmadan.

boşut **boşuğ**. açarış. ötürüş. bıraxış. boşatma, tərxis çağı. -mal davarın **boşuğu** çatdı: çölə bıraxma çağı.

boşutan yola, işə salan. ötürən. açan. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan.

boşuz **boşuna**. müfdəsinə. -xoca **boş** danışar, **boşuza** yox. -**boşuna** danışma.

boşvax **boş vax**. boşağ. fərağət.

boşver **-**eşqin tərs uvandı olmaz, qırığ qalmaz, üzük durmaz. **gedəni boşver**, qalanı xoş ver.

boşyerə -**boş yerə danışmaq**: ağnağaz üyütmək. boşboğazlıq edmək.

boşyerə **boş yerə.** yersiz yerə: boşuna.

bot **mod (**moğol**)**. -**üzüm botu**: möv.

bota -**alabota**: qazayağ(bitgi).

bota məşgəfə. yunaq tası. yekə, yoğun bardaq biçimdə olur.

botaq **boydaq**. subay. mücərrəd.

botuq **1**. **boduq** (kündə). gövdə. bədən. cism. **1**. qoduq.

botuq qunçə. qonça. dalda cücərən düğmə, cürcük.

botun **1**. **bodun**. el. millət. -**bodun boynu** yoğun olar, ona girən oyun olar. **1**. cəsim. gürbüz. heykəlli. yoğun.

botun **bodun. 1.**boyun**.** (< **boy**: el). millət. mərdüm. **1.butun.** el. millət. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı)..
-**bodun toy**: boyun toy. milli şənlik, cəşn. milli bayram.

botun **bodun.** boyun. xəlq. millət.
-**bodun boğun:** el tabar.

botun el. -yer basrığı dağ, **bodun basrığı bağ**. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

botun **bodun.** el ulus. xalq.

botunmaq bolunmaq. bütünmək. bitinmək (bütünlənmək). (# **bölünmək**: ayçınmaq. ayrınmaq).

botur **bodur**. **1**. gəbəş. enli, sallaq qarın. -**gəbəş** qadın boylu değil, qarınpadır. **1**. yula. yola. lülə. **1**. alçağar. **(**alçaşaq. alçayaq. çarşanaq**)**. güdə, enli, sağlam, çağ gövdəli.

boturlamaq yularmaq. yolarmaq. lülərmək.

botut **bodut**. fiziki. bədəni. cismi.

boy **1.** el**.1.** fəxr. iftixar. -**boy duymaq**: boylanmaq. boy çəkmək. fəxr duymaq. iftixar edmək. -**boylanırıq**: fəxr edirik. **1.** uzunluq. sal. -dalqa **boyu**: dalqa **salı**: movc uzunluğu. **1.** yan. -dörd **boyunda** ölç: dörd **yanında** ölç.

boy **1**. əhd. **1.** öz. kənd. bədən..
-**boyuna uşaq düşmək**: boylu (gəbə) qalmaq..
-**uca boy:** burlaş. buraş.

boy **1**. tuxum. toxum. nütfə. **1**. ucalıq. uzunluq. **1**.oba. obal. **>** lopaq. (**qopal**. kümlə). kılan. qəbilə. **1**.üz. -bunun **boyundan**: bunun **üzündən**. -bu **boydan**: bu **üzdən**. -birinin **boyundan**: birinin **üzündən**. -**boy boya**: **üz üzə**. -**boyuna** durmaq: **üzünə** durmaq. **1**. ərk. irk. izn. icazə. musaidə. -**irk** versəniz. -**irk** almadan girilməz. -bou versəniz. -çay dərindi keçişə boy verməz. **1**. əyar. me'yar. **1**. bədən. tənə. -**boyu** hündür, enli kürək, külək olsa qayalar əsir. -ay **tənəsi** yaltırır: ay kimi **(**ağ**)** boyu yarnılır, parıdır. **1**. zil'. -üç **boylu** biçim: üç zil'li. forma. **1**. halət. -bu **boyda**: bu halətdə. -düz **boyda**: düz halətdə. -bu **boyunda**: bu halətində **1**. kopluq. qəbilə. uruq. **1**. vicud. bədən. -dola **boynu** dolmuş yarıya: tamam vicudu yara ilə qapanmış. **1**.həmasə.**1**.sınır. -**ölkə** boyları. **1**. xətt. -**boylu**: xətli. -**sınıqboy**: şikəstə xətt. **1**. zil'. -**üçboy**: müsəlləs. -**dördboy**: mürəbbə'. **beşboy**.**.**

-boy çözmək: boy atmaq. (rüşd edmək)**.**.

-boy atmaq: böyümək. ösmək. osmaq..

-**eninə boyuna**: enləb boylab..

-**çalaboy**: **çalboy**: yarım boy..

-**qısa, güdə boy:** çutuk. çotuq. çıtıq. çitik.

boy **bay.** mə. bə. ba. şaşma ünləmi.

boy **boğ**. **1**. nəsl. -bizim **boyumuz**. **1**. tayfa. -hançı **boydan** olduğu sorulmadan, adı belə sayılmadan, öndə duran əzildi.

boy **-boy verməz**: imkan verməz**. {-**alçaqlardan yapışsan, **ucalmağa boy verməz**. (**alçaqlardan**: şərəfsizlərdən) }**.**

boy -**boya boy:** başdan başa. başdan sona. başdan ayağa. başa baş. əvvəldən axıra. (**baş:** axır).

boy ötüm.

boy şəmbəllə.

boya **1**. ağşar. **1**. çalma. rəng. **1**. tüs (< **tusmaq**. **tutmaq**). **önğ**. **ön**. rəh. rəng. -yaşıl **önlü** don**.**.

-çox boğuq, boğuqluqdan **qaraya çalan boya**: köküz. (yanıq)**.**.

-ağ, **boya** altda yatar, qara **boya** gözə çapar..

-**alana** görə boyalar dəğişir. **(alan**: zəminə**)**..

-**iki boyalı:** alac**..**

-kökboya göyboya. (> giyahi boya). otdan alınmış boya**.**.

-boya adları. -**çəməngi**: çəmən. yaşıl. -**yaz çəməngi**: açıq, parraq yaşıl.

boya **1.** boruq**.** -küsük **boruq**: soluq boya. **1.** bula**.** bura.

boya -**boya başa çatsın** (uşağa yarqış sözü)..
-**boya çatmaq**: üsboymaq. özün tanımaq. baliğ olmaq..
-**yaşıl göy boya**: çadırıq (< **çadır**: göy üzü).

boya çal**.** rəng. -**çala**!: boya!. rəhlə!. -**çalıya çalıya gəlir**!: boyuya boyuya irəlir!.
-al boya, toz: enlik. -**enlik kirşan.**
-boya!: rəhlə!. **çala**!.

boya -**çatqılı**. tərkibi boya.

boya **-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara'**, qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur.
-**ısık** boya, **soyuğ** boya. (**ısığ:** isti).

boya -**qara ilə al arası boya:** qoyuq. doruq. toğur. gürən. kürən.

boya -**qoyu, tünd toz, boya: qonqur**. qonğur. qonur. qoğur. qoyu qumral..
-**rəng boya:** rəh ruf. ıs tüs. ıs tüys. ıys tüys.

boya -**qızıl boya**: qızılı. qızlın.
-**erin boya:** matik.
-**sütboya**: süytü. süyüt. sütboya. sütə çalan boya.
-**atmış, bozarmış boya:** üzürün. üzrün.

boyaboy **1**.qisas. **1**.bərabər, bir boyda. boydaş.

boyacı ağşarçı.

boyaçı -**göz boyaçı**. göz bağçı. imələçi. imələc. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

boyaqçı **-**başın hər küpə soxan **sonunda boyaqçı olur**.

boyalar -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt. boyalar.

boyalar **-**sevgilər boyası, **boyalar türkuazı** (göydaş boyası. lacvərd. firuzə).

boyalı ağşarlı. şığallı. aşırı süslənmiş **(**qadın**)**..
-**atığ boyalı:** ağnavaz. ağyağız. kəmrəh..
-**neçə boyalı:** alabur. rənqarəng. alağan. əlvan..
-**şabalıt suvutlu, boyalı. açıq ala qoyuq, qəhveyi**: alsıq.

boyalı -**boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ**: kəşik. çəkik.

boyalı -**kül boyalı:** külü. tuvsi. boz.

boyalmaq rəngəlmək. boya, rəng almaq. boya, rəng tutmaq. olduğu boyası itiləşmək, dəğişmək.

boyama kələk. qullabi. təqəllübi. -**boyama** sözlər.

boyamaq **1**. **boyatmaq**. rəngətmək. olduğu boyası (rəngi) dəğişdirmək. **1**. rəhləmək. kələk gəlmək. təqəllüb edmək. **1**. boyurmaq. rəhləmək.

boyamaq çalmaq. rəhləmək.

boyamaq -**göz boyamaq**: aldatmaq.

boyamçı (boyayan: olduğu boyası (boyanı) dəğişdirən). yalğançı. mütəqəllib.

boyançı **boyunçu**. beyinçi > miyançı. barışçı. aşutçu. ortançı. sülh vərən.

boyanı. **-**evrən çevrənə baxır boyanır, **evrəndən gözləmə değişə boyanı**. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

boyanır **-evrən çevrənə baxır boyanır**, evrəndən gözləmə değişə boyanı. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

boyar **bayar**. **(boy ər)**. soylu. əsilzadə. nəcibzadə.

boyas -**qan boyas**: qan rəngi. alğan.

boyas rəng. -**kül boyas**: burğa. bürküt boyas.**.**
-kirem boyas: ağsarıq.

boyas yapas. məkiyaj.

boyası **-boyası küsmüş:** boyası atmış.
-dodağ boyası: dodağ enligi.
-göydaş boyası: türkuaz**.** lacvərd. firuzə**. -**sevgilər boyası, **boyalar türkuazı**.
-sevgilər boyası, boyalar türkuazı (göydaş boyası. lacvərd. firuzə).

boyası **-**kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

-**açıq qəhveyi at donu, boyası**: kəsdənə doru.

boyasın -**göy boyasın**: göygün.

boyaslamaq yapaslamaq. məkiyaj edmək.

boyaş rənhləyiş.

boyaş rəhləmə. (rənrəzi).

boyat **bayat**. ilahi. qutsal. muqəddəs. tansuq. yəzdani. xudayi.

boyatan **-xınası boyadan, suyu kovadan düşmüş.**

boyatı (**bayatı**). soyuz. **(**dinc, yüngül, yumşaq**)** dini, ilahi ötüş, aytış, söyləş. dini şarkı, musiqi.

boyatmaq **boyamaq**. rəngətmək. rəhləmək. olduğu boyası dəğişdirmək.

boyatur **-**kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

boybiçimli bostalı.

boyça novçə.

boyçın uzun boylu. boylu.

boyçul (burçul). yapsal. yapdal. vər vəsayil. ləvazim. əsbab.

boyqa **1**. **boyğa**. boyuğa (boya) çatmış (yetmiş). biluğa çatmış. baliğ. **1**. müəssisə.

boyqac **boyğac**. (burasında 'boy' sözü gənəl olaraq, iki toq (nuxdə) arasında olan aralıq anlamındadır). ölçər. santimetr.

boyqan **boyğan**. **boyran**. **boyğaran**. hakim. hükmran.

boyqanlıq **boyğanlıq**. **boyranlıq**. hükmranlıq. hakimlik. hikumət.

boyqanmaq **boyğanmaq**. **böygünmək**. **1**. (tovsiə, vüsət tapmaq). **1**. boy çözmək. (rüşd edmək).

boyqanmaq dayir olmaq. tə'sis olmaq.

boyqar **boydar** < boyqar. boylu. boylu boslu. qəddi qamətli.

boyqaran **boyğaran**. **boyğan**. **boyran**. hakim. hükmran.

boyqaranlıq **boyğaranlıq**. **boyranlıq**. **boyğanlıq**. hükmranlıq. hakimlik. hikumət.

boyqarmaq **1**. (boygərmək). boy vermək. boy çəkmək. ucalmaq. **1**. **boyğarmaq**. **boyğatmaq**. hakimlik edmək. hikumət edmək.

boyqaş **boyğaş**. **böygüş**. **1**. (tovsiə. vüsət tapma). **1**. boy çözmə. boy atma. rüşd edmə).

boyqaş tə'sisat.

boyqaşmaq **boylaşmaq**. anıtlaşmaq. sındaşmaq. heykəlləşmək. abidələşmək.

boyqatmaq **1**. **boyğatmaq**. **boyğarmaq**. hakimlik edmək. hikumət edmək. **1**. böygütmək. (tovsiə, vüsət vermək). **1**. dayir edmək. tə'sis edmək.

boyqırmaq əğilmək. tə'zim edmək. təslim olmaq. kurniş edmək.

boyqöq **boykök**. kökəğ. əslo nəsəb.

boylab **1**. ölçüb. -söz aytanda, oylab ayt, irtəsini **boylab ayt**. (**düşünmədən söz demə**). **1**. uzunası. -yol **boylab**. -çay **boylab**.

boylab boyu. boyunca. başabaş. başdanbaşa. tutşuna. durşuna. sərasər. -evrən **boylab** gəzişdim: dünyanı boyunca dolaşdım.

boylab -**enləb boylab**: eninə boyuna.

boylabaqa -**boylabaqa durqan**: boyu uzunluğunda olan, gedən. boy uzadısıyla.

boylamaq ölçmək. -hər yönün **boyla**.

boylan meydan. alan. sahə.

boylanırıq fəxr edirik.

boylanış irtibatat.komunikasyon. -**boylanış bakanlığı**: irtibatat vəzirliyi. komunikasyon ministiri.

boylanmadan qalxışmadan. -**boylanmadan**, oylan. (oylan: düşün).

boylanmaq **1.** uzanmaq. **1**. ölçünmək. çəkilmək. muqayisə olunmaq. **1**. boy duymaq: boy çəkmək. fəxr duymaq. iftixar edmək. -**boylanırıq**: fəxr edirik.

boylanmaq oluşmaq. uyuşmaq. gəlişmək. gələzlənmək. gələzimək.

boylanmaq uzanmaq. -yollar **boylanır** hara.

boylanmaq**.**

boyların sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin. **-**bara bara yaşırdı, uca dağlar boyların. (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

boylarında **boylarında**.kənarələrində. -dəniz **boylarında:** dəniz kənarələrində.

boylasun **-boyum boylasun**, soyum soylasun. (elim böyüsün, qalxsın, nəslim sürsün).

boylaşan **-**savaş bitən son **boylaşan çox olar**. (**boylaşan**: boy oxuyan, boy deyən).

boylaşmaq **boyqaşmaq**. anıtlaşmaq. sındaşmaq. heykəlləşmək. abidələşmək.

boylatan -dağları **boylatan** sular**:** dağları aşan, cumduran, çulqan sular.

boylatar boyun aşar. -bu onu **boylatar**: bu onun boyun aşar.

boylatarmaq boyun aşamaq. -bu onu **boylatar**: bu onun boyun aşar.

boylatmaq **1.** (boyun altına almaq. boyun aşmaq). üstələmək. altalamaq. altına almaq. müsəllət omaq. qələbə çalmaq. **1.** uzatmaq. **1**. ölçütmək. **1.** fəxrə mindirmək. **1.** uzatmaq.

boylatmaq **böyütmək**. östürmək. osdurmaq.

boylu qalmaq yüklənmək. götürmək. hamilə olmaq.

boylu **1**. çağ. hamilə. **1**. gövrəli.
-**orta boylu:** büktəl**.** (< **büküк**).

boylu **1**. əyarlı. me'yarlı. **1**. götrük. yüklü. ayağı ağır. ağır ayaq. hamilə. **1**. tuxumlu. toxumlu. nütfəli. **1**. uzun. uzanan. -bu çox **boylu** sora: bu çox uzün məsələdir. **1**. **boyçın**. uzun boylu. **1**. xətli. -**iki boylu**: iki xətli. -**solboy**: iki boydan soldaki. -**sağboy**: iki boydan sağdaki. **1**.kərpici. çarxana. -**boylu** köynək. **1**. **boslu**. sınlı. tənli. tənəli. gövdəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**..
-uzun incə boylu: yelvə..
-**boylu boslu**: boysan. uzun boylu..
-**doxlu boylu**: çiğinli. əğinli. yallı. heykəlli.

boylu -**boylu düşmək**: boylu qalmaq.

boylu **-gecə boylu** dan atırsa doğular.

boylu **-güdə boylu**: kötəl. kütəl. güdəl.

boylu **-incə, xırda gövdəli, boylu:** cürəki**.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. coccuq. qır qıncıq.

boylu qamətli. -**çala boylu**: güdə boylu.

boylu öhdədar. mütəəhhid..
-**boylu** (gəbə) **qalmaq**: boyuna uşaq düşmək.

boylu uzunsov qalı. kənarə.

boylu boyqar >boydar. boylu boslu. qəddi qamətli.

boylu -**gecə boylu düşən,** irtə doğur. (dalıda alar, burunda doğar). (hər gizin, gəzi var açlımağa).

boyluq **1**. **qolluq**. uzun, yoğun ip. **1**. pərvanə. icazə namə. ruxsət namə. təsdiq. guvahi. **1**. xətkeş. tənəb. mübsür. məhkəmə.

boyluq -boyluğa toxunar arqaş, **arqaşa toxunmazıq boyluq**. (**toxunmazıq**: toxunmaz ki).

boyluq əhdnamə.

boyluq: fəxr konusu. səbəb fəxr.

boyluqa -**boyluğa toxunar arqaş**, arqaşa toxunmazıq boyluq. (**toxunmazıq**: toxunmaz ki).

boylun **-boylun boylun dağları**, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

boylunun **-boylunun doğum çağı:** aygün. -**aygünlü**: boylunun doğumuna yaxın çağ.

boynalmaq **boynamaq.** belinmək**.** tanımaq. iqrar, e'tiraf edmək.

boynamaq **boynalmaq.** belinmək**.** tanımaq. iqrar, e'tiraf edmək.

boynca **boyunca**. görə. tibqi. mutabiqi. -işiz **boyunca** geyim gərək. -davranışız boyuna söz eşidərsiz.

boynu -biri damdan yıxılar **baxsızın boynu qırılar**. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

boynu **-boynu üzük**, beyni pük, belin əğdə, yükün yük. (**yük**: yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).
-qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, **qanımaz boynu yoğun**, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

boynu -**dəvənin boynu** yaman, yamanın oynu yaman..
-**boynu yoğun yalandan**, qıl boyunlu gerçəyim.

boynu **-**qonşu damdan düşər, **qutsuzun boynu sınar**.(**qutsuzun**: şansısızın).

boynumun -harda ağlar ana var, **öcü, boynumun borcu**!.

boynun -dəvə boynun əğriliyin bilsə yaxşı.

boynun **-dəvə boynun əğriliyin** bilsə yaxşı.(el üçün hər çağun oldağı, vaqeiyyəti danışmaq yeğdir).

boynun **-**dəviyə su gərəkirsə, **boynun əgir**.

boynun -qurda sordular. -əfəm, **nədən yoğun (dur) belə boynun**?. yandı (dedi-cavabladı). -öz işimi, özüm görrəm.

boynuna **-boynuna hörgən salmaq**: (**hörgən**:ip). gücləmək. dürtmək. zorlamaq. məcbur etmək.

boynuz -qoça, **boynuz yük değil**!.

boyram milli.

boyran **boyğan**. **boyğaran**. hakim. hükmran.

boyranlıq **boyğanlıq**. hükmranlıq. hakimlik. hikumət.

boysaq özünü öyən. məğrur. özünə fəxr edən.

boysaq müftəxər. iftixar edən.

boysaqlıq **boysaxlıq**. boysanclıq. təkəbbür.

boysan boylu boslu. uzun boylu.

boysan **boysanc**. (giranqədr. ərzişmənd).

boysan öyün. şişin. fəxr ed. -**duyuva boysan**, dilivə söygün, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

boysanc **boysan**. (giranqədr. ərzişmənd). **boysanc**.

boysanc giranqədr. ərzişmənd.

boysanc iftixar. -siz gənclər, **boysanc**, **onur** yaraldısız ellərə.

boysanc iftixar. şərəf.

boysanclıq boysaxlıq. təkəbbür.

boysandan -**boysandan düşmək**: qiymətdən düşmək.

boysanım minnətdaram.

boysanış iftixar.

boysanlı **1**. qədirli. **1.** qədir bilən. qədirşünüs.

boysanmaq fəxr edmək. müftəxər olmaq.

boysanmaq iftixar edmək. şərəf duymaq.

boysanmaq minnətə mindirmək. minnətdarlıq edmək.

boysanmaz qədir bilməz. nankor.

boysantırmaq **boysandırmaq**. iftixar vermək. şərəf vermək. təşrif buyurmaq.

boysatmaq iftixar vermək. şərəf vermək. təşrif buyurmaq.

boysatmaq qiymət, qədir vermək. dəğərlətmək.

boysın (boy+sın: boy qabı). mücəssəmə. heykəl.

boysınçı mücəssəməsaz. heykəlçi.

boysınmaq müftəxər olmaq. iftixar tapmaq. şərəf tapmaq.

boysıra boy ölçüsü üzrə.

boysoy **boy soy.** el topar. il o təbar.

boysoy **boy soy.** kimlik. **-**ayıl sayıl qoyulmadan, **boy soy sorulmadan.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

boysun qoyun. müti'.

boysundıran təslim, tabe', mətbu', müti' etdirən. itaətə gətirən.

boysundırmaq təslim, tabe', müti' etdirtmək. itaətə gətirtmək.

boysunmaq **1**. bəğənmək. üstün tutmaq. tərcih vermək, edmək. -bunu ona **boysunuram**. **1**. təslim olmaq. tabe' olmaq. itaət edmək.

boysutmaq təslim edmək. tabe' edmək.

boyta -**bir boyda**: boyaboy. bərabər. boydaş.

boyta **boyda**. həmasi.

boyta iddia.

boytaq : **boydaq**. subay.

boytaq **1**. **boydağ**. əzəb. nərsənin boyunda, uzunluğunda yerləşən. sahili. **1**. **boydaq**. **botaq**. subay. mücərrəd. **1**. subay. bekar. mücərrəd.

boytaq **boydaq**.subay. mücərrəd. əzəb.

boytal **boydal** qəddi qamət.

boytalamaq ölçələmək. dönə dönə ölçmək.

boytan **boydan**. nəvar.

boytan müddəi.
-boydan baş: hammısı. -**boydan baş** birdir. altı üstü yoxdur. -**boydan başa:** əvvəldən axirə. -**boydan başı**: əvvəli axiri. başı götü.

boytanbaşa **boydanbaşa**. 1. hammısı. -**boydanbaşa** kötülər. 1. tam vicudu. -**boydanbaşa** qın günaq içində.

boytanmaq iddia edmək.

boytaş **boydaş**. boyaboy. bərabər. bir boyda.

boytaş **boydaş.**durmuş ortaq. həyat yoldaş. (həmsər).

boytatır **-ucalıq boydadır**, dərinlik soyda. (ucalıq boydan, dərinlik soydan).

boytun dağva tərəfi. müddəiyül də'vi.

boytunmaq iddia olunmaq.

boyu bağu > barə. -bu **boyuda** çox bilgilər əldə etdik. -bu **bağuda** danışmasaq yaxcıdır.. -**gün boyu**: tamam gün.

boyu -birlikdədir dirlik gizi, **tarix boyu, salnar izi**. (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

boyu -dərdi dünya olanın, **dünya boyu dərdi olur**.

boyu **-**doğru, doğur kişiylə, **yalan, dünya boyu yaşı var.**

boyu qapdalı. -küçə **qapdalı** düzülmüşdü: küçə boyu.

boyu -**yaşam boyu**: yaşsürə. yaşboyu. çağsürə. çağboyu.

boyu **-yaşın boyu versən**, alan çox olar, bir kərəm dilənsən, çevrən boş olar.

boyu **-ilboyu**: bütün il. il bütünü.

boyuca əsasən. müntəbəq. -qanun **boyuca**. -adət **boyuca**.

boyuca e'tibariylə. -bu qanun **boyuca**. (bu qanun e'tibariylə). -nəyin boyuca bunu doğru sandız. (nəyin e'tibariylə)

boyuq ozuq. uzun boylu.

boyuq uca. -**boyuğa** (boya) **çatmış** (yetmiş): boyğa. biluğa çatmış. baliğ.

boyum **-boyum boylasun**, soyum soylasun. (elim böyüsün, qalxsın, nəslim sürsün).

boyum vəsayil. şeyşüy. -ev **boyumları**.

boyun **1**. (< **boy**: el). bodun. millət. mərdüm. **1**. sap. dəsdə. -piçaq **boynu**. **1. moyun**. miyan. ortal. vəsət. **1. bodun. -boyun toy:** bodun toy. milli şənlik, cəşn. milli bayram.
-boyun aşamaq: boylatarmaq. -bu onu **boylatar**: bu onun boyun aşar.
-boyun çapmaq: boyun üzmək, vurmaq. -qılıncın çəkib boynun **çapdı**.
-çala boyun: güdə boyun.

boyun **bodun.** xəlq. millət.
-**dartıq boyun**: **1**. qaz kimi boynu olan. **1**. qurra. kibirli.

boyun -**ənsə, peysər, boyun kökü:** süksün.

boyun ərz. -**il boyunda**: il ərzində..
-**boyun şalı**: boyuna salınan geyim..
-**bodun boynu** yoğun olar, ona girən oyun olar.**.**
-boynu boş olmaq: **başı boş olmaq**: boş çağı olmaq..
-**boyun buratmaq**: boyun burdurmaq. boyun əğdirmək. boyun qayrıtmaq. dediyin yapdırtmaq. təslim edmək..
-**boyun bağı**: bağul..
-**boyun bağı**: boğdal. yuğ. qulladə..
-**boyun vurmaq**: başalatmaq..
-**boyun bağı**: çalbağ. gərdənbənd..
-**boyuna bağlanan tirmə**, **şal**: şalbağ**.**.
-boyun tutan: ənəşüş. ənsəşüş: danqaz. kəlləşəq.

boyun -**gücə boyun olmaq, qoyun olmaq**: ayağa düşmək. gücə yenilmək. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).

boyun özün. kəndin..
-əğilib qoyun oldun, **hər nəyə boyun oldun**. (**qoyun**: tabe'. müti')..
-qoşqalara **əğdi boyun**. (**qoşqalara**: heyvanlara).

boyun 1.zolaq. şırıq. nəvar. 1. bərkə. iki kərdi, iki əkin aralığında qalan zolağ. ayaqlanıb, gəzişməyə, bölükdən bölükə keçitlik. -**boyunlar** (bərkələri) hündür götür su yıxmasın.

boyuna -**ənində boyuna**, ağına bozuna baxmamaq.

boyuna izəri. tibqi. -sizin buyruq **izəri**.
-boyuna dolanmaq: keştəmək **(< keçmək)**. gəztəmək. səyyahlıq edmək.

boyuna -**suç boyuna mindirənlər.**

boyunbağ ovsar. (mahar).

boyunca **1**. **boyuca**. görə. tibqi. mutabiqi. -işiz **boyunca** geyim gərək. -davranışız boyuna söz eşidərsiz. **1**. uzatı. -yol **uzatı**: yol boyunca. **1**. tibqi. -**buyruluq boyunca**: tibqi dəsduri əməl. **1**. boyuna bağlanan, aslanan, hər bir nə. **1**. boyun altına, dalına qoylan nərsə. **1**. yəxə. yaxa. -köynək **boyuncası**.

boyunca -**buyruq boyunca** : buyruq üzrə. tibqi fərman. -**istək boyunca** : **dilək boyunca** : istədiyiz kimi. diləyiz qədər. -**həvəsi boyunca**: könlü çəkdiyicə. -**saya boyunca** : amara müntəbəq. tibqi amar. -**arama boyunca bəlləndi ki**: axdarış cərəyanında aşgarlandı ki.

boyunca durduqca. həmrah ba. -saz **boyunca** yaşad olaan elim!.

boyunca **boyuyla.** e'tibariylə. -milad **boyunca** hançı il olur.

boyunçu **1**. **boyançı**. beyinçi > miyançı. barışçı. aşutçu. ortançı. sülh vərən. **1**. gərdənkeş.

boyunçudadır -qoyunluq suçu, qoyunçuda yox, **boyunçudadır**.(**qoyunluq**: tabe'lik. müti'lik).

boyunçuluq **moyunçuluq**. miyançılıq. ortalçılıq. vəsatət. -kim **boyunçuluq** qılacaq.

boyunda çapında. -**dünya çapında**: bütün dünya.

boyunqaç (**qaç** > kəş). gərdənkeş.

boyunlatmaq boynuna (ənsəsinə) salmaq. üzərinə yükləmək.

boyunlu -boynu yoğun yalandan, **qıl boyunlu gerçəyim**.

boyunta **boyunda**. ərzində -iki il **boyunda**: iki il ərzində.

boyuntuluq üsləndik**.** məsuliyyət. öhdədalıq. -**üsləndigim** nərsə yox: bir yoxdur. -yetir yerinə **üsləndigini,** üstəlik nərsə diləməm səndən.

boyunturuq **boyunduruq**. qamıt **(qapıt)**. xalta.

boyunturuq -qoşulan malın boynu əzilməməsi üçün, **boyunduruğun altına qoyulan keçə**, yumşaq parça: **gəvəl**. **kəvəl**. **xəvəl**. -**xəvəlin** içi keçə, üstü dəri olur.

boyunturuquntan **boyunduruğundan**. esirliyindən. əsarətindən.

boyunu -qıssa ömür, uzun ümüd, **yaş boyunu qıstırar**.

boyurmaq boyamaq. rəhləmək.

boyus **boy**.

boyuş gəriş. çəkilib uzanma. -dağ **gərişi**: dağ uzunu. dağ boyu.

boyut **1**. **böyüt**. burax. gen. geniş. gərən. açıq. **1**. yekəlik, uzunluq, ucalıq ölçüsü.

boyuva **-boyuva** yorqan tik.

boyuyla **boyunca**. e'tibariylə. -milad **boyunca** hançı il olur.

boz **1**. {**buz**}. göyə çalan ağ. kül boysı ağ. tutqun ağ. qaramtıl ağ. (qıri). **1**. (büz). mükəddər. **1**. açıq, aydın olmaayan. qaraltısı, alqarası olan. (kələkçi). -**boz** danışma. -**boz** işlər. **1**. bədəxlaq. **1**. **bor**. **boro**. **boru**. **börü**. **(boğuq)**. qıri. kül, topraq boya. gənəlliklə qara ilə ağ ortasında olan hər çeşit boğuq boyaya adlanır. **1**. göy ala.

boz **1**. açıq. -**bozqır**: dibdiz, böyük açıqlıq. (dəşt. istep). **1**. həyasız. utanmaz. -çox üzü **boz** adamdır.**.**
-boz qurd: göy böri.

boz tuvsi. külü. kül boyalı.

boza **bora**. **1**.turş. türş. -**boza gavalı**: turş alı. -**bozaş**: turşulu aş. **1.**boz, morumtul içgi. şərab. -**boza** içəyən ağız büzməz. **1**. boraz. bozağ. küf. küflənmiş törəli nərsədə oluşan toztul, boztul, göytül qat. **1**. üzüm arıq. çaxır. darasu. şərab.

boza çaxır**.** oduq. şərab.

boza sücü. qızıl sucuq. şərab.

boza -**boza bilməz** ağ bozunu nə bilir. (boza bilməz yaxcı pisi tanımaz).

bozaçı **1**. çaxırçı. üzümçü. şərabçı. **1**. şərabçı.

bozaq **bozağ**. **boraz**. **1**. alağ. çiğ. pişməmiş. təcrübəsiz. -**boraz** kişi. **1**. sökülməmiş, əkilməmiş topraq. bayır. **1**. boza. küf. küflənmiş törəli nərsədə oluşan toztul, boztul, göytül qat.

bozaq **bozağ**. kələkçi. buruq, pozuq, gizli işlərlə uğraşan. {> **bozəhkar** (fars)}.

bozaqan **bozağan. bozayan**. bozçıq. içqiçi. alkolik.

bozaqçı **bozağaçı.** meyxanaçı. boza satılan içilən yeri dolandıran, yiyələnən.

bozaqu **bozağu**. buzağı.-**bozağu danasın**, cocuq anasın bulur. (**bulur**: arayıb tapır). (bu söz, kişini, kəndində olan ilkin, doğru, güclü istəkləri, başqa istəklərdən tanıyıb, önsərməyə çağırır.).

bozarmaq **1**. (**pozulmaq**). olduğu durumdan kötüyə əğrilmək. **1**.boz boyalı olmaq, xarablaşmaq, pozulmaq, qarışmaq, rəngi qaçmaq -hava **bozarıb**, yağışı var.-**bom boz bozarıb**: lap boz olub, bətər rəngi solub.

bozarmaq -**ağarıb bozarmaq**: üzü kül kəsilmək.

bozarmaq ağarmaq. çalarmaq. -**çalası** bez: rəngi qaçarı parça. -saçda **çaları**: saçda ağarı.

bozarmaq tutulmaq. utanmaq.

bozarmış -**atmış, bozarmış boya:** üzürün. üzrün.

bozarmış -**qoyumtul, bozarmış sarı:** sümüğü. sümüğsü. sümük, gəmik sarı.

bozartı (boya) açıldı. -**dan bozardı**: dan atası oldu.

bozartmaq çalartmaq. boyanın itiliyin aparmaq, matlatmaq.

bozaşmaq aydınlığın, açıqlığın çaşmaq, itirmək.

bozayan **bozağan**. bozçıq. içqiçi. alkolik.

bozçıq bozayan. bozağan. içqiçi. alkolik.

bozəhkar (fars**)** **< pozuqçu**.

bozəhkar < **büzüğçü**. xilafkar.

bozəhkar(fars) < **bozağ**). kələkçi. buruq, pozuq, gizli işlərlə uğraşan.

bozqal meyxana. boza satılan içilən yer.

bozqır (**boz**: açıq). dəşt. istep.

bozqır (**boz:** açıq). dibdiz, böyük açıqlıq. (dəşt. istep).

bozqırmaq **pozqırmaq**. batil edib atmaq. bıraxıb atmaq. tərk edib atmaq.

bozqurt **boz qurd.** göy böri.

bozmaca kəltə. kəsləncük. kərtənkələ. qırval.

bozuq tutuq. açıq olmayan. məğmum. qussəli. kədərli.

bozumtul -**açıq, bozumtul qarası:** kəsdənə qarası.

bozumtul **-bozumtul dişi dəvə**: kipinci. kirinci.

bozuna -əninə boyuna, **ağına bozuna** baxmamaq.

bozunu -boza bilməz **ağ bozunu** nə bilir. (boza bilməz yaxcı pisi tanımaz).

bozyel qızılyel. güney batı yeli.

böcəq **böcək.** -{. **böcək. beçə. biçik**} (< **biçmək. çapmaq**).

böcəq **böcək**. **böcü**. -**ışılböcü**: **ışılböcə**: ışılböcəyi. gecə qurdu..
-**sümüklü böcək**: əkəm tökəm. hələzon.

böcəqləmək **böcəkləmək**. **böcələmək. mücələmək**. (< **böcək. bicək. micək**). micələmək. qurtdalamaq.

böcəqlənmək **böcəklənmək**. **böcələnmək. mücələnmək**. qurtdalanmaq. nərsə ilə yavaş yavaş uğraşmaq.

böcələmək **böcəkləmək**. **mücələmək**. **micələmək.** (< **böcək. bicək. micək**). qurtdalamaq.

böcələnmək **böcəklənmək**. **mücələnmək**. qurtdalanmaq. nərsə ilə yavaş yavaş uğraşmaq.

böci **1**. **bücü**. **büci**. (büyücü). böğü. xuxan. **1**. həşərə.

böcü böcək. -**ışılböcü**: **ışılböcə**: ışılböcəyi. gecə qurdu.

böcü **-böcü böcü: bici bici. mıcı mıcı.** yavaş yavaş. bala bala. -**mıcı mıcı.** işləyir.

böçə **biçə**. hica.

böçələmək biçələmək. böləçləmək. hicalamaq. hüccüləmək.

bödönün yatağın gör də, ətinə darınma. (bildirçinin yuvasını gör də, əti az deyə qızma)!.

böğürə -**böğür böğürə:** qapdal qapdal. yan yana.

böhdan -**qara**, **böhdan**, **iftira bazarı**: bataq. -bu **bataqdan** kim ağ qurtaracaq.

böhran -**yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran**: kirişli kiriz.

böq **bök!**. **bökün**!. yaş ! yaşın!. giz!. gizlən!.

böq **bök**. (< **bük**). **1**. > **pox**. əngəl. bənd. -**bökə düşmək**: poxa düşmək. bəndə düşmək. giriftar olmaq. -**böklü**. poxlu. əngəlli. **1**. çətinlik. -**bökə** salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini. -**bökün çıxarmaq**: pox çıxarmaq. əngəl. -**bökün aşırmaq:** poxun aşırmaq. əngəlin qaldırmaq, açmaq. **1**. sırlı, gizli, açılmamış, qarışıq nərsəsi olan. -işin **bökəsi** var. -**böklü** işə girişmə, sonrasıdan kirişmə. (kirişmək: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq). **1**. **pök**. qoğzaq. şişik. (aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, oğul dursun, el dursun. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir). **1**. bökələrin (pəhləvanların) yetmiş, yüz əllik kilo ağramında olan sınav daşları.

böqə **-bökə bökə**: səkə səkə. atıla atıla. -təpilənmiş top, **bökə bökə** getdi: çırpalanmış top, **səkə səkə, atıla atıla** uzaqlaşdı.

böqə **bökə**. (< **bük**). **1**. **pökə**. şişgin. **1**. güclü. pəhləvan. -yıxılsanda, **bökədən** yıxıl. **1**. böyük. -**bökəiş**: şah əsər. **1**. < **böyürgə.** dəniz qıyısında, gəmilərin düşəyi (düşərgəsi). bəndər. liman. iskilə. **1**. **bükə.** iki, neçə nərsəni birbirinə bağlayan. körpü..
-**bökəyol**: böyük yol..
-**bökəbuğ**: baş sərkərdə.

böqə **bökə**. **1**. əzim. cəsim. nəhəng. qundə sitürk. **1**. pəhləvan.

böqəbuq **bökəbuğ**: bayöndər. baş sərkərdə.

böqəc **bökəc. bükəc**. əgnəl. mene'.

böqən **1**. **bökən**. bildirçin. **1**. **böggən**. piraşgi.

böqəyol **bökəyol.** böyük yol.

böqqən **böggən**. **bökən**. piraşgi.

böqqünə -**cigginə böggünə:** içəri, dışarı dünyasına. -onların lap yuxarıdan aşağısının **cigginə böggünə** bələdəm.

böqmək **bökmək**. atılmaq.

böqmək **bökmək**. **pökmək. 1**. **pökgürmək.** pök deyib səs çıxarmaq. birdən partlamaq. **1**. sıçramaq. daşlanmaq. atılmaq. -**ürəyi pökdi**: ürəyi atdı. -**pökə pökə**: atıla atıla. -**pöküb düşdü**: atılıb düşdü. **1**. daşlanmaq.

böqrəq -**qaytaq böğrəyi**: ətli böyrək çeşiti.

böqrü **-böğrü üsdə**: qapdalına -**qapdalına** yıxılıb qalıb.
-**böğrü üsdü**:qapdal üsdü. yanı üsdü.

böqrülcə **böğrülcə**. böğrülcük. bürülcə. bürcük. bülcük. **(böğrək. böbrək).** lobiyə. maş.

böqrülcüq **böğrülcük**. böğrülcə. bürülcə. bürcük. bülcük. **(böğrək. böbrək).** lobiyə. maş.

böqrülmək **böğrülmək {bövrülmək}**. **{evrilmək**. **əvrilmək**. **əğrilmək**}.

böqsə **böksə**. (< **bök**: yoğun). göt. budla belin arasında yerləşən bölüm. (**öksə**: çiğinlə qarnın arasında yerləşən bölüm). -oturmaqdan **böksəm** ağrıdı.

böqtə **bökdə**. bənd. mane'. -**bökdələri** aşaraq. -**bökdəyə** düşmək. bökdəli: bətli.

böqtə **bökdə**. **paxda**. **1**. pambıq. **1**. şişik. **1**. məğrur.

böqtəçi **bökdəçi**. ((< **bük**). geri vuran. mane'tiraş. əngəlçi.

böqtənc **bökdənc**. mane'.

böqtənmək **bökdənmək**. **bükdənmək**. tutğunmaq. əngəllənmək. poxlanmaq. poxa düşmək. -onlarla oturub dursan **bökdənərsin**. -**bökdənmədən** qaç.

böqtənmək **bökdənmək**. şişinmək. (# **bükdənmək**: əğilmək).

böqü **böğü**. xuxan. bücü. büci. böci. (büyücü).

böqülcirgən **böğülcirgən böğütgən**. **bükütgən**. tumuş **(**> təmişg**)**. **(**raspberry framboise**)**.

böqün **bökün** (**bök <> köp**). qurur.

böqün **bökün**!. **bök!**. yaş ! yaşın!. giz!. gizlən!.

böqünmək **bökünmək**. **1**. **köpünmək**. şişmək. **1**. qubarmaq. şişinmək. böyüklənmək. qurlanmaq.

böqür **1**. **böğür**. qarın. -**bağır böğür**: ciyər qarın. **1**. **bökür** (**bök <> köp**). məğrur.**.** **-bağır böğür**: əsl o fər'.

böqür -**böğür böğürə:** qapdal qapdal. yan yana.

böqür **bökür**. (bökü, pökü (qozu) olan). **1**. qoza. qozbel. **1**. mühəddəb. (# **bükür**: müqəər).

böqürmək **bögürmək**. **1**. **bağırmaq**. vağırmaq. **1**. qusmaq.

böqürtqən **böğürtgən**. buç. buş. muş.

böqütqən **böğütgən**. **bükütgən**. tumuş **(**> təmişg**). (**raspberry framboise**)**.

böl (**böl**: aç. pay). (# **yap:** qapa) -(**yapda**: qapad) (# **payda**:). -(**yapın**: yığıl) (**# payın**: açın. bölün).

bölçal **balçal**. kiçik parça.

bölçətmək palaşıtmaq (**< parça**. **balça**. **bölçə**).təcziyə edmək.

böləcə bölən.

böləç kiçik bölük. məhfil.

böləçləmək biçələmək. böçələmək. hicalamaq. hüccüləmək.

böləq **bölək**. **1**. (**bölgə**). **bəlgə**. tikə. -bir **bəlgə** çörək esiri.**1**. pay. sovğat. -dil ananın balasına verən **bölək**. **1**. ayrı. başqa. -**bölək bölək** qoyulmuş: ayrı ayrı dərilmiş. -**bölək** sandım: ayrı düşündüm. -**bölək** sanma: ayrı görmə. **1**. ayrı. -**bölək tutmaq**: ayrı tutmaq. **1**. firqə. dəsdə. cəmiyyət. quruh..
-**bölək bölək**: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. çapım çapım. tikə tikə. parça parça.

böləq **bölək**. ülək. hissə. -bir **ülək**, iki **ülək**, üç **ülək**: bir hissə, iki hissə, üç hissə.

böləqcə **böləkcə**. alt bölüm.

böləqçi **böləkçi**. firqəçi.

böləqçiliq **böləkçilik**. firqəçilik.

böləqi -**bir böləgi**. bir parası.

böləqi **böləki**. (**bölünmuş**). ayrı. başqa. müstəqill. digər. -bu ikisi **böləki** nərsələr. -hər birinə **böləki** mallar verdilər. -**böləki** gəldlər. -**böləki** böləki: ayrı ayrı. -böləki durmaq: ayrı durmaq.

böləqic **böləkic**. kiçik bölək. parçacıq. başqa. başqaca. -bu **böləkic** söz.

böləqıran bölüb dağıdan. (təfrəqə be əndaz o hikumət kon).

böləqiş **böləkiş**. təfkik.

böləqitən **böləkidən**. yenidən. dubarə. -**böləkidən** yazmaq.

böləqləmək **böləkləmək**. parçalamaq. parğalamaq. balqalamaq. ayırmaq. xırdalamaq. qırdalamaq.

bölən **1**. daratıcı. dağıtıcı. paylayan. ülöşücü. təqsim edən. **1**. **ülən**. bölgüc. ülgüc.

böləş qismət.

böləşi **üləşi.** -**qul üləşi**: **qul böləşi**: əşit yapılan bölüş.

bölgüm **bölgüm** ekip. quruh. tim.

bölqə **bölgə**. **1**. açа. açan. nahiyə. orun. **1**. çapıq. məntəqə.

bölqə **bölgə.** sancaq. məntəqə. bəllənmiş bir bölük.

bölqüc **bölgüc**. **ülgüc**. **1**.bölən. ülən. **1**. bölmə simgəsi.

bölqüm **bölgüm bəlgim**. (> **pəlgim**) bölünən nərsənin tikələrindən hər biri. tikə. qətə.. -**bəlgim bəlgim: bölgüm bölgüm**: bələk bələk. bölük bölük. qətə qətə.

bölqünçülük **bölgünçülük**. dağqınçılıq. təfrəqə. iftiraq.

bölqünçülüq **bölgünçülük.** quşğalançılıq. iftiraq. təfrəqə.

bölqür **bölgür. bulğur.** çalğur. çalağur. pişrilib, buğarlanıb, qurudulub yarılmış, bölünmüş, xırdalanmış buğda.

bölqüşmək **bölgüşmək**. **bölüşmək**. ülgəşmək. üləşmək. payqaşmaq. paylaşmaq.

bölme böyük təpsi (mecmeyi).

bölmə **1**. iç. daxili. -dış bölüm, **bölmə** bölüm. **1**. oda. **1**. otaq. çat. çatul. daşuq. bir yerdə ayrılan bölümlərin hər biri. -on **çatıqlı** ev, hotel. -**yatıçat**: **> yatca**. yatma odsı. -**odac**: (**odçatı**): odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana. -**aşçat**: aşpazxana..
-**bölmə simgəsi**: bölgüc. ülgüc.

bölmə **-**bölmə şəkər sorulmadan utulmaz. (**bölmə şəkər** : qənd).

bölmədaş oda arxadaşı.

bölmək xırdalamaq. pozmaq. -para **pozmaq**.

bölmək -**tikələrə bölmək**: atızlamaq. -sürülən toprağı ilkin **atızla** sonra sür.

bölmək ülətmək. paylamaq. dağıtmaq.

bölmək -**yarıya bölmək:** çalamaq. yarmaq.

bölnüq **bölnük**. oğtuq.

bölnüş təfrəqə. ixtilaf.

bölü təqsim.

bölüb -**bölüb almaq:** kəsmək**.** doğramaq. qıymaq. diləmək.

bölüb -**bölüb dağıdan**: böləqıran. (təfrəqə be əndaz o hikumət kon)**..**
-bölüb əzmək: gəvmək. gəvəmək. çeğmək. çeğnəmək.

bölüc külüc. külçə. şümş. -altın **bölüc**: qızıl külçə.

bölücü oğtucu.

bölüq **bölük**. **1**. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. obac. boğac. takım. quruh. qurup. dəsdə. **1**. sinif. kilas. **1**. parçalanmış. -**bölük** ürəklər. -**bölük** topraq. **1**. səhm.

bölüq **bölük**. xırda. pozuq. -**bölük** para.

bölüq **bölük**. kəsək. sektör.

bölüq **bölük.** qısm. bir bütünün parçasi..
-**bölük bölük bulutlar.**

bölüq çıp**.** (> **şip**). qətə. -bir **çıp** yer.

bölüq -**bölük pörçük**: üzləm salpam.

bölüqcü **bölüğcü**. **1**. təfrəqə salan. firqəçi. **1**. separatçı.

bölüqü -**böyük bölüyü**: böyük qisməti. ulu ülüşü. ulu ülşü. -yaşamın **ulu ülşü** yuxuya gedir.

bölüm **1**. üzüntü. -bu işin iki **üzüntüsün** keçirdik. **1**. daşuq. qurup. ekib. **1**. kərç. **(**< **kərmək)**. qismət. bəxş. -bunu on **kərçə** ayır. -alt **kərç**, üst **kərç**. -kitabın bu **kərçin** qanmadım. -üçdən iki **kərçi** sənin. **1**. rişdə. depərtman. **1**. dal. bölüm. parça**..**
-ön bölüm: aldın. -**orta bölüm**: ortun. -**dal bölüm**: ardın.

bölüm **1**.departman **1.** bal. balqa. (**< bal. böl**)**.** qismət. -üç **ballı** oyun. -yedi **ballı** bir bütün. -on bal: on qismət.

bölüm baldız. (< **bal**: tikə. kəsik). tikə. parça. çapa. -on **baldızlı** ev. -ulusun böyük **çapası** gəlmişdi.

bölüm -**ülükdən (bölüşdən) düşən bölüm**: mirasdan düşən bölüm. dərəkə.

bölünən **bölünüvçü..**
-ayrılan, yolda, bölünən, dalda qalmış.

bölünəsi oğtulasi.

bölünmez -düşük ölmez yurt bölünmez.

bölünmək ayçınmaq. ayrınmaq (# **bolunmaq**: botunmaq. bütünmək. bitinmək bütünlənmək).

bölünmək baltanmaq.

bölünmüş **-**bilik kişi **ara bölünmüş**.

bölünmüş -**tarla çıplara bölünmüş**, hər çıpda başqa əkin əkilmiş. (**çıplara:** kərdilərə). (**çıpda:** kərdidə).

bölünsən **-**ayı yemiş ayrılsan, **qurda yemiş, bölünsən**. (**yemiş**: yem) {birlikdədir dirlik gizi, tarix boyu, salnar izi). (**gizi**: sirri)}. (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın,

ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirindən ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

bölünüvçü **bölünən**.

bölüş **1**. oluş. uluş. düzən. **1**. təbəqəbətlik. təqsim. iftiraq. təfrəqə. ixtilaf.

bölüş **-əşit yapılan bölüş: (**-qul üləşi: qul böləşi).

bölüş ülüş.

bölüş **ülüş**. pay. səhm. -topraq **ülüş götürməz**. (topraqdan pay olanmaz).

bölüşlük yardaşlıq. yaraşlıq. həmkarlıq.

bölüşmək **bölgüşmək**. **1**. ülgəşmək. üləşmək. payqaşmaq. paylaşmaq. **1**. yardaşmaq. yarlaşmaq. **1**. həmkarlıq edmək. **1**. **oluşmaq**. **uluşmaq**. düzənişmək. sınıflaşmaq. sinifləşmək. dərəcələrə, kilaslara bölünmək. **1**. dartınmaq. -hər nə tapdı uşaqlarıyla **dartındı**. -bizdə bu acıda sizlə **dartınırıq**.

bölüşmək uluşmək .ülüşmək.

bölüşsəm **-bölüşsəm malda göz qalmaz**, döğüşsəm canda.

bölüştən **bölüşdən.** ülükdən. -**ülükdən (bölüşdən) düşən bölüm**: mirasdan düşən bölüm. dərəkə.

bölüşüb -buluşub boluşmaq, **bölüşüb ölüşmək**. (yığılıb çoxalmaq, ayrılıb öımək).

bölüşük ülüşük.

bölüşüş ülüşüş.

bölüt dəsdə.

bölütüş **bölütüv**. təqsim edmə.

bölütüv **bölütüş**. təqsim edmə.

bölyləcə bıyalda (bu yalda).

böri burtar. budar. qurd. canavar. -**budar üşəyi**: mart **(**mars**)** ayı.

böri -**göy böri:** boz qurd.

börq -**börk geydirmək**: **börkünü tərs geydirmək**. **börk** qoymaq. qandırmaq. aldatmaq. qalıblamaq.
-**börkə gəlmək**: börk qoyulmaq. aldatılmaq.
-**börk sallamaq**: yalanmaq. yaltaqlanmaq. yalınmaq.
-börklülərdə baş yox, **başlılarda börk**.

börq **börk**.şapo < qapo..
-(çənə, çənə altdan keçirilərək qaplanan, bağlanan**)** qulplu **börk**: qapur..
-başınla düşün, **börkünlə qonuş**..
-**börk çeşiti**: təlpək. təpəlik **(**< **təpə)**. şapqa.

börq **-**yamanda yeğ aran, **baş verib börk almış**. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə qalar).

börqə **-**bizdə soru 'başdan' köçüb, **börkə çöküb**.

börqlə **-**kişi yoxsa, **ağac börklə gəngəş bir**. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma, evlənmə).

börqləri **-börkləri** qarışıq düşmək: **börkləri** çalaşıq, dəğişik düşmək: birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq.

börqlülərtə **-börklülərdə baş yox**, başlılarda börk.

börqü -**dəmir, döğüş börkü**: tabılqa.

börqü -sözdür kişinin gərəki görkü, **tutmasa sözün, yaramaz börkü**. (**görkü**: yaraşığı).

börqü -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

börqün **börkün**. **-börkün kürkün** yığıb getdi.

börqünü -**börkünü tərs geydirmək**: **börk geydirmək**: börk qoymaq. qandırmaq. aldatmaq. qalıblamaq.

börqüvə **börküvə**. -**börküvə anlat**: **börküvü dinlət**: ged başqasın qandır. boşuna danışma.

börqüvü **börküvü**. -**börküvü dinlət**: **börküvə anlat**: ged başqasın qandır. boşuna danışma.

börqüyə **börgüyə**. börüyə. qurdda. **-**it arıq olduğnu **börgüyə bildirməzimiş**.

börqüz **börküz.** boyunadək enib, üzüdə tutan başlıq, börk.

börü **1**. **bor**. **boro**. **boru**. **(boğuq)**. boz. qıri. kül, topraq boya. gənəlliklə qara ilə ağ ortasında olan hər çeşit boğuq boyaya adlanır. **1**. qaşqır. qasqır. qurd. -**qaşqırın** gəzdiyi yer, quz quzqunsuz olmaz..
-**qart börü**: qoca qurt**..**
-oğru tün aşınca, **börü** (qurd) don (aşınca).

börü -**börü azığı, yoldan**. (qurdun çörəyi yoldan. qurdu, bacaqları bəslər). (hər işin qaçınılmaz işi işgili var).

börü -**börü** yağmurdan qaçmaz..
-**börü sevmiş** boranı. (boran: dumanlı hava)..
-**börü boran güdər**, çovğuna təpər. (**boran**: yelli küləkli, qarışıq alıq, hava). (**çovğun**: yelli küləkli, qarlı qalıq, hava). (qurd qar yağışı keşinlər, avılqar)**.**

börü qurd**. -qoyla börü** nə qandaşdır, nə qardaş.
-oğru eli pozanmaz, **dağı börü**. el oğrusu tututlar, dağ börüsü boğular.

börülər -**yırtıqıc börülər**: yırtıcı börülər.

börünqə **-**atam oğlu dura dur, **börüngə bax, ula dur**! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın).

börüsü **-**oğru eli pozanmaz, dağı börü. el oğrusu tututlar, **dağ börüsü boğular**.

börüsüz -el oğrusuz, **dağ börüsüz olmaz**.

börüsüz **-**el oğrusuz, **dağ börüsüz olmaz**.(**börüsüz:** qurdsuz).

börüyə **börgüyə**. qurdda. **-**it arıq olduğnu **börgüyə bildirməzimiş**.

börüyə **-**börüyə qoy qayrıtma. (qayrıtma: güdürtmə. tapşırma). (qurda qoyun gütmə görəvini yüklətmə).

börüyə -çobansız qoy, **börüyə yem**.

bötənə **bödənə**. göyərçin.

bötərqəc **bötərgəc**. burutqaç. topac. mazalaq. fırıldaq.

bövət çigin. sədd. bənd. bət.
-daş **bövət**: daş səddi. -topraq bövət: topraq sədd. -qəm **bövətin** aşamaz: qəmdən qurulan səddi ötəməz.

bövətli səddili.

bövrülmək **{**. **böğrülmək}**. **{evrilmək**. **əvrilmək**. **əğrilmək**}.

böyqülmək **böygülmək**. baygəlmək. böyükmək. böykülmək. böyümək. yukalmaq.

böyqülmək **böykülmək**. baygəlmək. böygülmək. böyükmək. böyümək. yukalmaq.

böyqünmək **böygünmək**. **boyğanmaq**. **1**. (tovsiə, vüsət tapmaq). **1**. boy çözmək. boy atmaq. (rüşd edmək).

böyqüş **böygüş**. **boyğaş**. **1**. (tovsiə. vüsət tapma). **1**. boy çözmə. boy atma. rüşd edmə).

böyqütmək **böygütmək**. boyqatmaq. (tovsiə, vüsət vermək).

böylə **1**. andıy. -**andıy** kişi: böylə adam. **1**. birbelə. alda. iki əli-qolu açaraq görsətilən böyüklük, çoxluq. -**alda** yeməyi qurtarmaq güc..
-**böylə olursa**: bu tutunda. bu məqamda.

böylə -**böylə edənlik**: **böylə edəməklik**. böydəndik. -bu suçun **böydəndiyin** anlat baxalım.

böylə **şöylə**. beylə. şeylə.
-**böylə olsun**:. şunday qılay qalamız.

böyləcə bu üzdən. sonunda. sığında. sığlında. nəticətən. -çox gözlədik gəlmədi, **böyləcə** görüşsüz qayıtdığ. -gec qaldığ, **böyləcə** əli boş durduq.

böylədi! (böylədi işdə!). **şunday!**. -olan oldu, dolan doldu, **şunday!**.

böylələri **-**gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

böyləliqlə -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

böylətir -ağla qara ilədi evrən qılışı, **böylədir ta ki durur evrənimiz**. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz).

böylətir **böylədir**. **-**bunday. **bunday yaşam**, istərsəndə, istəmərsəndə.

böyrə girdov. yomrul. beyzi.

böyrəqi **böyrəgi < böyrəkin**. böyrək biçimli.

böyrəqin **böyrəkin > böyrəgi**. böyrək biçimli.

böyrün böyür bölümü.

böyrünsızı böyür ağrısı. böyür kəsəli.

böyrüztə -danşıqda, **böyrüzdə bir böyük olsun**!. (**böyrüzdə**: yanızda).

böytəntiq **böydəndik**. **böylə edənlik**. **böylə edəməklik**. -bu suçun **böydəndiyin** anlat baxalım.

böyü -**böyü, böyüklüyə tutulma**, susa, dənizlərə utulma, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (uçunma: məhv olma).

böyüklərqatalar: kətələr. kəttələr. yekələr.

böyüq **1**. azman. aba. abral. saltanat. **1**. balaban. yekə. pota. (> barban (rus): böyük davıl). **1.** çonğ. qata. **çonğata**: böyükata-**çonğana**: böyükana. **1**. ulğan. saltan. önəmli. (vəsi'. həcim. büzürg. çəşmgir. bərcəstə). -**ulğan** utuq yetiklər: böyük nailiyyətlər. -**ulğan** işlər: böyük işlər. -**ulğan** söz: önəmli söz. -**ulğan** yol: ana yol. **1**. sal. yekə. -**sal**qaya. -**salağuz**. **1.**ata. ulu.
-**böyük tutar:** kansıdar: **-**birin kəmsidər, **birin kansıdar**, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**xamsıdar**: yorar).

böyüq bökə. -**bökəiş**: şah əsər..
-**böyük daş, ağac içində oluşan boşluq:** qırın. sovağ. savağ. kovuq. boşluq.

böyüq **böyük**. **1**. quta. qota. qoca.**1**. boldağ. **1**. dədə. aba. qağa. **1.** atabay. atabəy. abatay. müəzzəm. **1**. albağ. ülkən. yoğan. yekən. kətdə. yekə. iri. böyük yekə. ulağ. -**ulağ uşaq**: yekə xırda. -**yoğan** ata: böyük dədə. -**kətdə** gəmi. **1**. qaşqay. **1**. kəttə. yekə. ülkən. üləkən. uluğ. -sən **kəttəsin** yoxsa mən. -bunda **kəttə**, ondan kiçik. -**kəttə** kişi: yekə kişi. **1**. yoğan kəbir. **1**. tanq. əzəmətli. **1**.uca. -**böyük** dağ: uca dağ.**1**.ostuq. müəzzəm. (# **astuq**: aşağ. həqir).**1**.ülkən. **1**.yekə. qatta. kəttə**..**
-böyük qardaş: ağabay ağadadaş..
-siçana pişikdən **ülkən** düşman yox**..**
-**ağır, böyük saymaq**: sayqıtamaq..
-**kiçik böyük**: kiçi qata..
-**böyük meydan**: böyük alan. guralan. kürələn. gulan. gülan. (qur alan. gur alan)..
-**ən böyük**: ağaz. (**# eniz**: ən kiçik). -uşaqların **ağazı**: uşaqların ən böyügü. -tikənin **ağazı** mənə düşdü. -evin **ağazı enizi.**.
-içi böyük: dalağun. (deryadil)**..**
-kiçik böyük: uşaq ulşaq.

böyüq **böyük. 1.**kit. -**el** kitləri. **1.**ağa . sayqı dəğər. buyruqlu.

böyüq çuğ (**çox**). yekə. -özündən **çuğla** üzə durma.

böyüq dalay..
-**ən böyük**. ən uca. butuq. -güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**..
-böyük xanım: xanımcan. xamcan.

böyüq **-**danşıqda, **böyrüzdə bir böyük olsun**!. (**böyrüzdə**: yanızda).
-kiçik böyük: alçaq ulçaq.

böyüq **qata**. **kətə**. **kəttə**. yekə. yekkə.

böyüq -uşaq çörəkdən, **böyük sevidən qaçmaz**. (**sevidən:** məhəbbətdən).

böyüq 1. uluğ. uca. güclü. (şukuhlu. hişmətli. alirütbə. aliməqam. qabil. bərcəstə).
-**iri ovuq**: xırda böyük. kətə kiçə**1.**kəpdə. kəttə. yekə. -**ən kəpdəsi** iki yaşda.
-**çox böyük**: ülkən kəttə.

böyüq baş. -baş **biçi:** böyük hərf.

böyüqana **böyükana**. kətənə (kətəana. kəttəana. yekə ana). əkəçi. ən əkə enə.

böyüqçillə **böyük çillə**. bala çillə ardı gələn böyük çillə **qışyağanı**. **qışyağan**.

böyüqlənmək **böyüklənmək.** böyüklük (təşəxxüs) satmaq.

böyüqlənmək **böyüklənmək**. qubarmaq. bökünmək. şişinmək. qurlanmaq.

böyüqlər **böyüklər.** atalar.ulular. (kişili dişili).
-**böyüklər toparı:** ataman.

böyüqlüqə **böyüklügə**. uluğluğa. ulğuluğa. **-**bilik bilsən uluğluğa dəgirsin. (bilik bilib ulğuluğa ərişgil).

böyüqlüqtən **böyüklükdən.** çalxoyluqdan**.** loşluqdan. şolluqdan. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

böyüqlüyə -**böyü, böyüklüyə tutulma**, susa, dənizlərə utulma, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma).

böyüqlüyü -**böyüklüyü kəndindən bilmək**: qatımı olmayaraq, olmuş nərsəni kəndisi yapmış kimi öğünmək.

böyüqmək **böyükmək**. baygəlmək. böygülmək. böykülmək. böyümək. yukalmaq.

böyüqün **böyügün**. **-böyügün əllərindən öp**, kiçiyin gözlərindən.

böyümə osuş. ösüş.

böyümək **1**. asıraymaq. bəslənmək. ərsiyə gəlmək. -uşaqlar nə tez **asraymış**. -**asrayıb** durmuşa ayaq basdı: böyüyüb camiiyə **(**ictimai həyata**)** girdi. **1**. ösgənmək. -iyi yolda **(**usulda**) ösgənən** uşaq. **1.** bayınmaq (< **bay**. **bəy**. **biq**). **1**. uzmaq. ozmaq. ucalmaq. **1**. yaraqdanmaq. yaraştanmaq. yaraşdanmaq. fərəxdənmək. iriləşmək. yekəlmək. gəlişmək. **1**. yekəlmək. kəttəmək. **1**. boy atmaq. ösmək. osmaq. **1**. artmaq. **1**. ösmək. -**ösüb çıtamaq** böyüyüb güllənmək.**.**
-olub böyümək: önüb ösmək.

böyümək baygəlmək. böygülmək. böyükmək. böykülmək. yukalmaq.

böyümək osmaq. ozmaq. otmaq. ucmaq. ucalmaq.

böyümək ösmək. olmaq. gəlişmək. yetişmək.

böyümək **üsmək <> ösmək**. -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

böyümək -**doğub böyümək**: önüb ösümək.

böyüməqtə -**ösüşdə, böyüməkdə olan:** ösü yatgən **(ösü yatgən).** ösüşən.

böyüməyə ösə. üsə**.** -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

böyürqə **böyürgə > bökə**. dəniz qıyısında, gəmilərin düşəyi (düşərgəsi). bəndər. liman. iskilə.

böyürqənmək **böyürgənmək**. omurqanmaq. umurqanmaq. qururlanmaq.

böyüsün -**atalı analı böyüsün** (uşağa yarqış sözü).

böyüsün böyüməyə dəvam edsin. ösüb dursun. -gündən günə **ösüb dursun**: böyüsün. böyüməyə dəvam edsin.
-elim böyüsün, **qalxsın**, nəslim sürsün. (boyum boylasun, soyum soylasun).

böyüt **boyut**. burax. gen. geniş. gərən. açıq.

böyütmə şişirtmə. qabartma. abartma. aşğırtma. aşığa vurma.

böyütmək **1**. asıramaq. bəsləmək. **1**. **boylatmaq**. östürmək. osdurmaq.

böyütüb **-böyüdüb bayıtmaq:** yekədib varlatmaq (varlandırmaq.).

böyütüqdə **böyüdükdə**. -uşaqlığın unudan, **böyüdükdə,** nisgilli qalır.

böyütüqün **-doğduğun böyüdügün**: önüb ösgən**.-**önüb ösgən ocağından savılma. (doğma yurduvu unutma).

böyütüqüntə (qarqış). -böyüdügündə, su olub yerə keçeydin.

böyüyən atan. artan. çoxalan.

böyüyən -**qarpuz qabuğuyla böyüyən** eşəğin, ölümü sudan olur.

böyüyər ulalar **.-**uşaq yıxıla yıxıla **ulalar**.

böyüyüb ösüb. -**ösüb boya çatmaq**: üsboymaq. böyüyüb özün tanımaq, baliğ olmaq.

bu itgini necə qayıracaq (qarşatacaq, ödləyəcək)**.**

bu qədər birbelə. buncalıq.

bu üzdən böyləcə. sonunda. sığında. sığlında. nəticətən. -çox gözlədik gəlmədi, **böyləcə** görüşsüz qayıtdığ. -gec qaldığ, **böyləcə** əli boş durduq.

bu **-bu şirinlik**, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

bu **-**çoğun, acısın ucuz satar, **bu gün tutar yarın atar**, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

bu **bul.** -**bul** nəmə. -**bul** kim.

bubelə şunca. bubelə. buqədər. şubelə. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

bucaq {**burcaq}**. **1**. nərsənin burulan yeri. **1**. bükək. **1**. küt. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. qınqucaq. qorqacaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı. **1**. çapıq. zaviyə. nəbş. künc. köşə. quşə. **1**. buğal. boğal..
-**ucu bucağı**: ucu qıyrı.

bucaq **1**. gül. gil. qurun. zaviyə. quşə. -tək**gil**: (bir bucaq). -qoş**gül:** cüt**gül**: (iki bucaq). -üç**gül**: (üç bucaq). -död**gül**: (dörd bucaq). -beş**gil**: (beş bucaq)-at**gil**: (altı bucaq). -yet**gil**: (yeddi bucaq). -beş **güllü**. -dörd **güllü** güzgü. -iki **güllü** piçaq..
-**qıraq bucaq: 1**. önəmsiz. mətrəh olmayan. -**qıraq bucaq** ölkələr. **qıraq bucaq** sorular.

-**qıraq bucaq** olaylaylar. **1**. nərsənin təfərrüatı. şərh təfsilat. -salıt **qıraq bucağı**..
-**qıraq bucaqda**: orda burda..
-yadqanıb ocağ, **tüstülü bucağ**: unudulmuşda ocağ, tüstü almışda bucağız.

bucaq **bucağ**. **1**.qınc {> **konc** (fars)}.quşə. -öz **qıncına** süzüb oturmuş. -otağda bir **qınca** yerlətdi.**1**.timik.

bucaq **bucğaq. burcağ**. quşə. zaviyə.

bucaq çot. quvşə. quşə. -xalçanını **çotları**. -dəyirdə **çot** yox, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.)

bucaq burcaq. burmağa yarar arac. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

bucaqa -tarım kimsəni bucağa salmasın.

bucaqı **-baxım bucağı:** nuqteyi nəzəri.

bucaqlı -**uclu bucaqlı çörək:** qulaqlı çörək.

bucaqsız -**ucsuz bucaqsız**: dal. -**dal ova**: ucsuz bucaqsız çöl. -**dalay**: çöl.

bucaqsız -**ucsuz bucaqsız**: ucsuz qırasız.

bucalmaq **burcalmaq**. qıvrılmaq.

bucama cuşama. cuş. çövzə.

bucar (**biç**). pıçaq **< parçaq.** nifaq -**bulam pıçaq**: **bulam bucar**: fitnə nifaq. -**bulam pıçaq** düşməsin.

bucqaq **bucğaq. burcağ**. **bucağ**. quşə. zaviyə.

bucuqlamaq **1**. **burcuqlamaq**. yumruqlamaq. 2. dümsükləmək.

bucur **burcuq**. tomurcuq. düğmə (bitgidə). qunçə. qonça.

bucür **bu cür.** beyləki. buna tay. -**beyləki** söz uymur ağız yaşıva.

buç **buş**. **muş**. böğürtgən.

buçala < **buğçala**. **1**. dəmkeş. dəmbuğ. dəmlik. **1**. qaynar. -**buğçala** su: qaynar su.

buçar **muşar. müşar.** buşqu. biçgi. buxcu. ərə.

buçuq **1.** < **biçrik**. yarı. **1.** < **burunçuq**. burnu yarıq.

buçuq **1**. yarı. yarım. çala. -**çala** ətək: minijüp. -**çala** palto: yarım palto. **1**. **buçuk**. **biçik** (bars kopusu). puşuq. pusuq. muşuq. pişik. kədi (kəçük)..
-**bir buçuk**: bir yarım. birdalım **(bir** + **dal**: yarım**)**.

buçun **butun**. (cəvanə).

buçunmaq butunmaq. (cəvanə vermək).

buçuşqa **potuşqa**. büçük. bir gözlü kiçik pəncərə.

buxar buğ. buvuğ.

buq **buğ**. (< **burqu)**. **1**. çalçan. kılakson. siqnal. **1**. burut. **1**. **buk**. **bük**. pərhiz. **1**. burqun səsi**..**
-başbuğ: başlıq. ataman. fərmandeh..
-**ürpüç buğ saqqal**: yeni çıxıb biz biz duran saqqal.

buq **buğ. buvuğ.** buxar.

buq **buğ**. ucu şişik, topuz dəğənək. çomaq**..**
-aşın **busu**: aşın **buğu**.

buq **buğ.** -**yoğun, kündə buğ**: lopa bığ.

buqa **buğa**. erkək soğun. (**-dişi soğun:** maral).

buqa **buka**. **bükə**. çadra. çərşab.

buqa **buka**.**bukav**. səhaf. sahaf. cilid. cild.

buqaçı **bukaçı**.**bukavçı**. səhhaf. sahhaf. cilidçi.

buqaq **buğaq**. (**boğaq**). dalın gövdəyə, gövdənin içinə keçən yoğun bölümü.

buqaq **buğaq**. **bunaq. bunğaq. bulnaq**. kütbaş. kütbeyin. (xirift)**..**
-bağ bukağ: bənd o zəncir.

buqaq **buxaq**. çənə altı.

buqaqu **bukağu**. buxov. boğac. (> **bocağu**).

buqal **buğal**. **boğal**. burcaq. bucaq.

buqan **bukan** (< **buk**. **bük**: kündə).**1**.dülgər. nəccar. **1**. bağlac. bağlayıcı. birləşdirici. rabit. müttəsil edən. rəbt sözü. rəbt, ətf kəlməsi.

buqanar **bulğanar.** şişinər**. -öz varına bulğanar**, hər gələnə tullanar. (**bulğanar**: şişinər).

buqanıb **-buğanıb talğanmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. qızıb coşmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

buqanlıq **bukanlıq** (< **buk**. **bük**: kündə).dülgərlik. nəccarlıq.

buqar -**buxar olmaq**: buğqanmaq..
-**buxar edmək**: **buğqartmaq**.

buqar **buxar.** buğ. buvuğ.

buqarlanmaq buxarlanmaq. burmaq**.** buğumaq. buğlanmaq. -günəş düşüb, yer **buğudu**.

buqarta **buxarda. -buğda (burda. buxarda) pişirmək:** bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq. buratmaq. buraltmaq. buğlatmaq.

buqatmaq **buğatmaq. buğaltmaq**. **bulatmaq. buratmaq**. **buraltmaq**. buğlatmaq. buğda (burda. buxarda) pişirmək.

buqav **bukav**. (**bük**). örtük. ləfaf. paket. cilid.

buqav **bukav**. **buka**.səhaf. sahaf. cilid. cild.

buqavçı **bukavçı**. **bukaçı**.səhhaf. sahhaf. cilidçi.

buqavlıq **bukavlıq**. səhhaflıq. sahhaflıq.

buqca **buxca 1**. sumka. kif. **1**. bağ. bəsdə. **1**. büküt. **1**. çoxlu. xeylək. -bir **buxca** yemiş. -bir **buxca** kitab. -**buxcaqarın**: gombaqarın.

buqca **buxca.** coğ. cuğ. (**tuğ**). çəmədan.
-**axca buxca**: mal dövlət. var dövlət.

buqca **-taxca buxca**: açıq gizli. -**taxcası buxcasına** bələd.

buqcaqarın **buxcaqarın**. gombaqarın.

buqcalamaq **buxcalamaq**. boğlamaq**.**

buqcu **buxcu. buşqu. biçgi.** muşar. müşar. buçar. ərə.

buqça **buğça**. buğda pişirilən nərsə.

buqça **buğça**. kıralça. şazda. pirəns.

buqçala **buğçala** > **buçala 1**. dəmkeş. dəmbuğ. dəmlik. **1**. qaynar. -**buğçala** su: qaynar su.

buqətər **buqədər.** şunca. bubelə. şubelə. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

buqi **buki**. -**bəlləti buki:** nişan bu nişana ki.

buqqa **buğqa**. **boğqa**. buğ gücü ilə pişirən qab. düdüklü.

buqqanmaq **buğqanmaq** buxar olmaq.

buqqartmaq **buğqartmaq**. buxar etmək.

buqlaq **buxlaq**. əsirlər düşərgəsi.

buqlamak **buğlamak**. tərləmək.

buqlanmaq **buğlanmaq**. buxarlanmaq. burmaq**.** buğumaq. -günəş düşüb, yer **buğudu**.

buqlar -tülkü quyruğu, **süpürgə kötüyü buğlar**.

buqları **-tülkü quyruq buğları. (**goran buğu). (şiələr dilindən).

buqların **buğların**. -yağcarlı **buğların** tovlaşdırar. (**yağcarlı**: yağlı).

buqlaş **buğlaş**. buğça pişirilən qazan. (buğda pişirmə qabı).

buqlatmaq **buğlatmaq**. **bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq. buratmaq. buraltmaq**. buğda (burda. buxarda) pişirmək.

buqlu -**buğlu**, **saqqalsız**. (tapmaca) (pişik).

buqov **buxov 1**. **{<> bağuv}**. **(**< **boğ**. **bük)**. köstək. ayağa vurulan alanğu, həlqə. **1**. (kitəc)..

-ayağa vurulan buxov: düşgə.

buqov **buxov** -**ağzına buxov**, qoluna xol.

buqov **buxov.** bukağu. boğac. (> **bocağu**).

buqovlamaq **buxovlamaq**. qandalamaq. kələpcəmək. kişən salmaq. kişənləmək.

buqta -arpa əkən, **buğda biçməmiş**.

buqta **-buğda biçilir**, xırman savrılır, saman ayrılır, dənə yığılır.

buqta **-buğda əkən**, arpa dəğmədi, sapıq gedən barça ərmədi. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).
-**buğda (burda. buxarda) pişirmək:** bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq. buratmaq. buraltmaq. buğlatmaq.

buqta **buğda**. **budağ** (qabığında ayrılmış, döğülmüş dənə). (?**1**. < **boğdaq** (**boğat**: həbbə. dənə. **1**. < **budamaq**)..
-incə **buğda**: çınğ buğda..
-iyi buğda çeşiti: topbaş.

buqta -**göstərir buğda**, arpa sırır..
-arpa əkən, **buğda güdməz**.

buqta -**qılçıqsız buğda çeşiti:** qulağı yağlıqlı.

buqtanı **buğdanı.-**əkən olmaz **ki buğdanı saman dərsin**. (kimsə saman dərmək üçün buğda əkməmiş)**.**

buqtasın **buğdasın**.-**yer əkən buğdasın güdər**, saman özün yetirər.

buqtayı **buğdayı (**< **boğdayı)**. küysük. qoysuq. qaraqaptur. qaraqur. qaramsı. əsmər. yağız.

buqtayın **buğdayın.** buğda boyalı. rəngi.

buqtut **buğtut**. buştut. şahtut.

buqu **buğu**. -saqqalı var **buğu yox**. (tapmaca)(**keçi**).
-buğu **var saqqalı** yox. (tapmaca)(**pişik**)**.**
-goran buğu. (tülkü quyruq buğları). (şiələr dilindən).

buqumaq **buğumaq.** burmaq**.** buğlanmaq. buxarlanmaq. -günəş düşüb, yer **buğudu**.

buquna **-pişik buğuna**, tülkü quyruğuna **övünər**. (**övünər**: sevinər. baxar kef elər).

buqurtan **buxurdan**. tüsüklük.

buqün -**bugün ertə**: bugün yarın. bugün sabah. bugünlərdə.

buqünlərdə **bugünlərdə**. bugün ertə. bugün yarın. bugün sabah.

bul **bul!.** tap!.
-**qulun bul**, qulun bolma (qul tap, qul olma).
-qamu ilə tanış qıl, **dosluğuva ərdəm bul**.

bul -**gəz bul**: ara tap.

bul -kəndivə inan, **tanrıvı bul**. (tanrı güvəncdir, hər kimin içində yatır).

bul **bu**. -**bul** nəmə. -**bul** kim.
-**ya, bul çin**: bəlik, bu doğru. bəlik, bu səhihdir.

bula almaq **bulamamaq**. tapanmamaq. tapa almamaq. -çox axdadılar **tapa almadılar**.

bula **bura**. boya.

bulabilmək tapabilmək.

bulac alac**.**

bulağac **bulamac**.

bulaq **1**. **burlaq**. burula burula, qaynaya qaynaya çıxan, fıqıran su. çaxqan. **1.** əsir.
-**bulaq** başdan bulanıq.**1**. **bulğaq. burğaq**. aşqın. həşəri. qızqın. ürkək. sərkeş. **1. bulğaq. burğaq**. buruş (**# duruş**: sakinlik. aramiş). şuruş (şureş). daşğaq. aşğaq. aşub.**1.**göz. gözə. gözək. gözənə. qaynaq. çeşmə.

bulaq **bulağ**. **1**. (**bulmaq**: tapmaq). ərik (< **ərmək**). töhvə. -buda bizdən sizə **bulaq** olsun.
1. arxan. çağdan. çağlan. pinar. **1**. **bələk**. **(**gizli, bağlı olub açılan, alınan nərsə**)**.
1. ödül. padaş. **1**. mənbə'. qaynaq. **1**. olaq. varlıq. -**olaq olnaq**: **bulaq bulnaq** (-bu iki söz qoşalıqda işlənir-). varlıq yoxluq.**1**. ərməğan. -**bulaqlı** qonaq çöldə qalmaz. **1**. bulğan. **1**. ülək **(ülmək**: **bölmək)**. pay. bəxt. -kimsə **üləkindən** artığın ummuşda, alamamış. **1**. qaynağ. -**ərdəm bulağı**: fəzilət qaynağı**..**
-bulağın ağzı, **çıxan yeri**: çalman..
-asdı **bulağ** içməli, üsdü gür ot biçməli (tapmaca: qoyun)**..**
-bulağın gözü: gözə.

bulaq -qara topraq, **ayna bulaq**, yaşıl yapraq, al çiçək.

bulaq -**qaynar bulaq:** çoğrama.

bulaq munqar. pinar. çeşmə..

-**qaynar bulaq**: təbiyi mineral termal bulaq..

-**bulaq suyunun çıxdığı**: **yer**gözə.

bulaqa -**bulağa varsa**, **sular dinər**, düğünə varsa, yırlar.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.). (**yırlar**: çalçağır).

bulaqanmaq **bulağanmaq**. **bulanmaq**. coşğanmaq. coşlanmaq.

bulaqay **bulağay > malağay**. çalıcı. nər buladıb qarışdıran.

bulaqay **bulağay**. bulğaşay > bəlbəşuy. qarşışıqlıq. dağva dalaş. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

bulaqay **bulağay**. şuriş. qovqa.

bulaqı -göyçək duyqular axarı, **söz bulağı**, qopuşan suyun calağı. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

bulaqusu **bulağusu**. bulağ suyu. qaynağ usu. qaynağ suyu.

bulam fitnə. -**bulam pıçaq**: **bulam bucar**: fitnə nifaq. -**bulam pıçaq** düşməsin. -bir duzaqdır **bulam pıçaq.**

bulam qarışıntı. bulbaşım. bəlbəşur. ürək bulanma.

bulamac **1**. **bulağac**. **1**. **bulamıq**.

bulamaq bulğamaq. buramaq. burğamaq. (bullamaq). nərsəni fırladaraq dəbərtmək. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

bulamaq -**ürək bulamaq:** kirlətmək. pisətmək.

bulamamaq **bula almaq**. tapanmamaq. tapa almamaq. -çox axdadılar **tapa almadılar**.

bulamaş **1**. un ilə yağla pişirilən yemək.**1**. hər gələ nərsədən yapılmış olan.

bulamıq **bulamac**.

bulan **bulucu.** tapan. tapıcı. kaşif.

bulan -dadın bilən yeyib gedər, **dadın bulan** dadıb gedər. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).

bulan qarışıq, gərgin durum.

bulanıq **1**. palçıqlı. baltıqlı. **1**. müşəvvəş. **1**. dürü (**# duru**). **1.** kirtük. -**kirtük su**: **kirtüs**: pəsab. -**kirtük** qalağ **(**hava**)**. -kirtük su.

bulanıq -**bulanıq, bulutlu, tutuğ hava**: qırınqı.

bulanıq bulğaq. -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**: bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox.
-bulaq **başdan bulanıq**.

bulanıq buranıq. boranıq. dolquruq**.** dolğanıq. aylanıq.

bulanır **-**köksüm ağrır, titirir, dalqalanır, **hey bulanır**.

bulanqır **bulanğır**. **1**. bulaşıq. **1**. bulay. batıq. mundar. kəsif. -**bulayus**: **bulay su**. -**bulay** kişi **1**. fasid. pozuq. **1**. namussuz. **1**. sorulu. pıroblemli. məsələli. **1**. bələşgən. yapışqan. sulu. -bu **bulay** sorudur**. 1**. bulğaylı. qailəli. ğailəli. aşuftə. **1**. poxlu. **1**. bəlalı. katastıroflu. -ağır bulay üz vermiş. **1**. vəhşətli. -**1**. nifrətli. ürəyi çikli.

bulanlar **-**tənbir tinbir olanlar, **ağ qarasın bulanlar**, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

bulanma hücüv. coşuv. qalxma. ilham.

bulanma -**ürək bulanma**: bulam.

bulanma **-**ürək bulanma: **ögi**.

bulanmaq **bulağanmaq**. **1**. coşğanmaq. coşlanmaq. **1**. burqanmaq. balğılanmaq. -ürəyim **balqılanır**. -göl **balqılandı**. -**balqılı** sudan **balıq** tutmaq: aranı qarışdırıb işin görmək. **1**. aylanmaq. aynalmaq. -ürəyi **aynalmaq**, **götürülmək**.

bulanmaq **-ürəyi bulanmaq**: qarnı bulanmaq.

bulanmaq -**ürəyi bulanmaq:** ögəmək. ögürmək. qaytarmaq.

bulanmayan **-bulanmayan, durulmaz**, çalışmayan, yanılmaz!. (**bulanmayan, durulmaz**: axdarmayan, açınmaz). (arayışmaq, axdarışmaq, aydınmağın yoludur, yıxılmaqda, yanılmaqda, çalışmanın donudur!.)**.**

bulantırıcı **bulandırıcı**. **bulaşdırıcı**. **1**. **bələşdirici**. donuqlayıcı. donlayıcı. ləkələyən. salaqlayan. salqaçı. çalaqlayan. çalqaçı. çalaqçı. külləyən. kül yaxan. ad qoyan, çalan, taxan. ittihamlayan. **1**. iç qarışdıran. qopucu. qopduran. didrici. didirən. sıxıtı. töküntürücü. iztirab verici. təhyicgər. mühəyyic.

bulantırır **bulandırır**. **-**göt öppək, ağız buldarmaz, **ürək bulandırır**. (**buldarmaz**: mundar olmaz).

bulantırmaq **bulandırmaq.** bulğatmaq**.** birbirinə çalmaq. çalışdırtmaq. qarışdırmaq.

bulantırmaq **bulandırmaq.** çalqatmaq. durqun, dinc nərsəni qatışdırmaq. hincitmək. qışqıtmaq. təhyic edmək.

bulantırtmaq -**ürəyi bulandırtmaq**: ögətmək. ögürtmək. qaytartmaq.

bular -göz donda qalar, **könül sevdiyin bular**. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül görəni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır).

bular -söyləyən dərdin, **dərman bular**, söyləməz dursa, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

bularmaq tapmağa çalışmaq.

bulaş **1**. **bələş.** kəsafət. aludəgi. **1**. axtarış. arayış. kəşf.

bulaş **1. bulğaş. burğaş. burğaş**. afət. fitnə. aşub. **1**. bələş. blemish (ingilis). **1**. fəsad. fitnə.

bulaş -dəli ilə yoldaş, **yolda poxuna bulaş**.

bulaşan yukan. yoxan. sirayət edən..
-küzəyə bulaşan, içindən değil.

bulaşar -**tüm varlığı bulaşar.**

bulaşar yukar. yoxar. sirayət edər. -varlıdan var **yukar**, yoxludan nə yukar. (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin) (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin)

bulaşdırıcı **bələşdirici.** kəsafətlədən. kəsiflədən.

bulaşıcı **bələşici**. bulaşan. bələşən. bulaşıq. bələşik. suvaşıq. quraşıq. qurışıq. keçən. geçən. ötən. ötəçi. keçmən. keçici. saçıcı. müsri. sari'.

bulaşıcı sıvat. müsri'.

bulaşıq bezi yuvuş. yağlıq. qab dəsmalı.

bulaşıq bələşik çalbış. çulbuş. şirə şırtıq.

bulaşıq **1**. **bələşik**. kəsif. aludə. **1**. çəpəl. **1**. palçut. kəsif. **1**. nərsədən geriyə qalan iz, etgi, tikə. qalıntı. tətümmə. -təprəm keçər, **bulaşığı** uzun sürər. -xəsdəlik **bulaşığı**. **1**.

batıq. bəlik. **1**. qab yuğan. qab qaşıq maşını. **1**. qab qaşıq yuğan maşın..

-bulaşıq çanağı: çan (**çanağ**). (zəfşuyi).

bulaşıq **1**. bələşik. suvaşıq. kirli. kirlənmiş. batıq. **1**. yapışqan, sıvışqan kimsə.

bulaşıq bulanğır.

bulaşıq kitəl**.** kitməkli. kirli. çirkli.

bulaşış **ulaşış**. **iləşiş**. {tıransmisyon. girboks. intiqal. nəql. ibur. irsal. muxabirat. muxabirə}.

bulaşmaq **1**. qarılmaq. batmaq. qatıqmaq. **(# arılmaq:** təmizlənmək). **1**. **ulaşmaq**. buluşmaq. çatmaq. -uca uc **ulaşmaq**: uc uca gəlmək.

bulaştırıcı **bulaşdırıcı**. **bulandırıcı**. **1**. **bələşdirici**. donuqlayıcı. donlayıcı. ləkələyən. salaqlayan. salqaçı. çalaqlayan. çalqaçı. çalaqçı. külləyən. kül yaxan. ad qoyan, çalan, taxan. ittihamlayan. **1**. iç qarışdıran. qopucu. qopduran. didrici. didirən. sıxıtı. töküntürücü. iztirab verici. təhyicgər. mühəyyic.

bulaştırmaq **bulaşdırmaq. buraşdırmaq.** kilkətmək. dolaşdırmaq. qarışdırmaq.

bulat mənbə'. mənşə'. coştal. orijin. fond.

bulatır **-**eşq kimin batırır, kiminə yatır, **kimin bulatır**.

bulatmaq **balutmaq.** bələtmək.

bulatmaq **buğatmaq. buğaltmaq**. **buratmaq**. **buraltmaq**. buğlatmaq. buğda (burda. buxarda) pişirmək.

bulatmaq ucdarmaq. örtüyün açmaq.

bulatunmaq bulmağına, kəşfinə müvəffəq olmaq.

bulay **1**. bulanğır. bəlalı. katastıroflu. -ağır **bulay** üz vermiş. **1.** bulanğır. bulğaylı. qailəli. aşuftə. **1**. bulanğır. bulaşıq. batıq. mundar. kəsif. -**bulayus**: **bulay su**. -**bulay** kişi **1**. bulanğır. bələşgən. yapışqan. sulu. -bu **bulay** sorudur. **1**. fəsad. **1**. (ağır) soru. pıroblem. məsələ. -**bulay** nədir. **1**. bulğay. qailə. ğailə. aşuftəgi. **1**. pox. -genə **bulay** (pox) çıxartmış. -onun **bulayına** girən, çətin qurtular. -arvad, pul **bulayına** düşmək. **1**. bəla. katastırof. -ağır bulay üz vermiş. **1**. vəhşət. -bu **bulay** nədir. **-bulay qopdu. 1**. nifrət..

-**bulay kişi:** bulayus. bulay su. kəsif kişi.

bulay **1**.movu'd. söz verilmiş. qovl verilmiş. **1**.umay. ümid olunmuş.

bulayqa **bulayva.** bulay yuvası. fəsad evi. fəsad yeri.

bulaymaq buldarmaq. batmaq. mundar olmaq.

bulayus bulay su. bulay kişi.

bulayva **bulayqa**. bulay yuvası. fəsad evi. fəsad yeri.

bulazın axdarılan nərsə.

bulbaşım bəlbəşur. bulam. qarışıntı.

bulca **qənimət**.

bulcaq burcaq. bulunğ**.** burunğ. quşə. künc.

bulcaymaq **ulcaymaq**. **olcaymaq**. **bolcaymaq**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

bulcum **bolcum**. **olcum**. **1**. baxıcı. falçı. 2. ulduztanışçı. ulduztanışan. ulduzların yerişindən, duruşundan sonuc çıxaran.

bulça **1**. iyi gəlişmiş uşaq. **1**. xaloğlu. iki bacının ərkək uşaqları. **1**. **bulçağ**. fışqıran su. fəvvarə.

bulçaq **bulçağ**. **1**.**bulça**. fışqıran su. fəvvarə. **1**.burbucaqda qalan. bir yerin yan yönü, haşiyəsi. **1**. xalaqızı.

bulçıq **palçıq**. ləcən.

bulğay **bulğay** > **bəlva**. şürüş. çoğuş. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar.**

bulqa **1**. bayraq. simbol. **1**. qərarqah.

bulqa **bulğa**. bulğay. döğüş. qavqa. dağva. döğvə.

bulqaq **bulğaq**. **1**. şur o hezaz. **1.** bulanıq. -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**: bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox.

bulqaq **bulğaq. burğaq**. **bulaq. 1**. aşqın. həşəri. qızqın. ürkək. sərkeş. **1**. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş). şuruş (şureş). daşğaq. aşğaq. aşub.

bulqama **bulğama.** halva çeşiti.

bulqamaq **1.** qatmaq. -niyə könlün **bulğusun**: incidisən, duyqurusun. na rahat edisin. **1**. buramaq. burğamaq. (bullamaq). nərsəni fırladaraq dəbərtmək. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

bulqamaq qoyqamaq. mütəvəccih olmaq. mültəfit olmaq.

bulqan **bulğan**. **1**. burğan. burtağ. girdbad. **1**. **burğan. burulqan.** girdab. suyun burulub, qərq edən yeri. nərsənin burulub dolaşan yeri, durumu..

-**bulğan suya yağ qatmaq**: qarışıq bir durumu, yumuşaq nərsəylə yatışdırmaq.

bulqanmaq **bulğanmaq. burğanmaq**. **1**. aynalmaq. **1**. **dalqanıb bolqanmaq.** acğınmaq. acıqlanmaq. **1**. > bəlva qopmaq. qalaylanmaq. -el **burğanmış**. **1**. buğanıb talğanmaq. qızıb coşmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

bulqanmaq **bulğanmaq. burğanmaq. dolğanmaq. dalğunmaq**. qozğanmaq. qalxınmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

bulqar **bulğar**. **dolğar.** (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq). -ürək dolğar: ürək gedmə. -**qarın dolğar**: qarın burma. qarın ağrısı.

bulqaş **bulğaş. bulaş. burğaş.** afət. fitnə. aşub.

bulqaşay **bulğaşay** > **bəlbəşuy**. bulağay. qarşışıqlıq. dağva dalaş. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

bulqaşınmaq **bulğaşınmaq**. burqalmaq**.** buraşınmaq. qarışınmaq.

bulqatmaq **bulğatmaq.** bulandırmaq. birbirinə çalmaq. çalışdırtmaq. qarışdırmaq.

bulqay **bulğay**. (aşub. naarami. aşuftəgi).

bulqay **bulğay.** bulğa. döğüş. qavqa. dağva. döğvə.

bulqayıb **-bulğayıb dalqamaq:** incidib acıtmaq.

bulqaylı **bulğaylı. bulanğır.** qailəli. ğailəli. bulay. aşuftə.

bulqayuş **bulğayuş**. > bəlbəşuy. burğayış.

bulqla **bulğla**. vəlvələ. qağışlıq. qarışlıq.

bulqu **bulğu**. ağram. vəzn. ərziş. ərciş. önəm. -bu işin **bulğusu** nə: önəmi nə. -sözü bulğudan düşmüş: sözü ərzişdən düşmüş. -**ər bulğusu sözündə**!: kişinin önəmi, dəğəri sözündədir.

bulqu **bulğu**. idrak. -öylə əsrük mən ki **bulğu edməzəm** dünya nədür.

bulqulu **bulğulu**. ağramlı. vəznli. vəzin. önəmli.

bulqun **bulğun**. as. sovsar qatarından, üzü ağ, quyruq qara, dərisi dəğərli bir heyvan.

bulqunca **bulğunça**. **bulunca**. tapınca**. -at bulunca, ayaqla**. (iş var bəkləməz. kişi varıyla, olduğuyla, əldəkiylə çalışmalıdır). (ayaqla çap, ata çatınca). {ayaq çalan, at çapar: çalışmaqla, atda tapılar). (qurçaçılıq, mahanaçılıq kişini, eli batırar).

bulqunmaq **bulğunmaq**. **bulunmaq. 1**. əsir olmaq. **1**. burğanmaq. şişinmək. -öz varına **bulğanar**, hər gələnə tullanar.

bulqur **bulğur. bölgür.** çalğur. çalağur. pişrilib, buğarlanıb, qurudulub yarılmış, bölünmüş, xırdalanmış buğda.

bulqur **bulğur**. sonğur. (sanğar). bəsirətli**..**
-bulğur daşı: əl dəğirmanı.

bulquş qalıb. ölçü. əndazə.

bullaq -**allaq bullaq**: təpətaxlaq. kəlləmallaq. altüst.

bullanıq **bullanığ.** çamra < çalra. çalğa. lil. -**çalğa** sudan balığ tutmaq.

bullur silit.

bullur sırça.

bulmuş -arayıb yoxlayan, **toxun bulmuş**. (**toxun** : gerçəyin.həqiqətin). {hər amaca çatmaq üçün, nə dərək kiçikdə olsa, çalış dalış gərəkki. (**dərək**: qədər). (**çalış dalış**: sə'y kuşiş. (**dalış**: > **tələş**)}.

bulnaq **bunaq. bunğaq. buğaq**. kütbaş. kütbeyin. (xirift).

bulnatmaq **bulğatmaq**. əsir edmək. **bulnatmasın** qaraq (qara göz) səni. -yağı bulğatan.

bulnumaq **bulunmaq.** tapılmaq. taplımaq.

bulnut **bulunduq**. tapılmış nərsə.

bulsa -**qəhbəlik dəğər bulsa**, xanımlıq düşər (itər) gözdən.

bulsa **-söz yerin bulsa** qılıncı yonar.

bulsaq **-durğu bulsaq** durarız, qılğı düşsə qılarız. (yaşamda uğur güdmə, düşdüyün yap)

(**uğur**: ans. uyuğn çağ. fürsət) (**durğu**: durqunaq**.** iqamətqah). (**qılğı** : iş)**.**

bulsan -başlı ara, söz dinlə, **dibsiz bulsan**, söy dinlə! (**söy**: söyüş). **(dibsiz.** (götvərən). baçı boş.)**.**

bulsan **-yağıq bulsan**, yax yarava. (**yağıq:** mərhəm, dərman kimi işlənilən yağ, kirim).
-eşək bulsan palan ol, **palan bulsan eşək yox.**
-eşək bulsan palan ol, palan bulsan eşək yox.

bulsun **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

bulsun -ömrü uzsun, **zumar bulsun**. (yarqış sözü).

bulşat kəşfiyyat. inkişafat.

bultalamaq **buldalamaq**. çalxalamaq.

bultar **buldar** (bulamaq). murdar. mundar.

bultar **buldar**. batıq. mundar.

bultarçı **buldarçı** (bulamaq). murdarçı. mundarçı. kifirçi.

bultarmaq **buldarmaq**. bulaymaq. batmaq. mundar olmaq.

bultarmaz **buldarmaz**. mundar olmaz. **-**göt öppək, **ağız buldarmaz**, ürək bulandırır. (.

bultuq -**qut bulduq**: xoşbəxt olduq.

bultuqsuz **bulduqsuz**. yetənəksiz. yetersiz. becəriksiz.

bultum -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, **çiğdəmə buldum çara**, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

bultun **buldun.** -toxar qapı, **buldun tapı**. (haqqa açılan qapını buldun, tapıntıvı (gəncivi) buldun).

bultun **bultunğ**. niyaran. qayğun.

bultun -**luluğ buldun**, qulluğunda bulunqıl!.(böyük kişiyə rasladın, qulluğ qıl). (bu söz kişini, böyüklərə qarşı, böyüklərin qatında, yuturqanlığa, qulluğa tapşırır).

bultunq **bultunğ**. **bultun**. niyaran. qayğun.

bultur **buldur!. bulduz**!. tapdır!. tapqızıt!.

bulturmaq **buldurmaq**. ələ gətirmək. edinmək.

bulturtmaq **buldurtmaq.** tapıtmaq. tapındırmaq.

bultuz **bulduz**!. **buldur!.** tapdır!. tapqızıt!.

buluc **1**. arif. **1**. şafe'. şəfi'.

bulucu (kəşşaf).

bulucu **bulan.** tapan. tapıcı. kaşif.

buluğa çatmaq kəndin bilmək. ərliğə dəğmək.

buluq **buluğ.** iş. şuğl. məşquliyət.

buluq **buluk**. **1**.tapıntı. kəşf olunmuş. -yeni **buluk**: yeni tapıntı. **1**.ürfan.

buluqlu **buluğlu.** işli. şuğlulu. məşqul.

buluqsuz **buluğsuz.** işsiz. məşquliyətsiz. bekar.

bulum məsdər. -**işləm bulumları**: fe'l məsdərləri.

bulun enik (**< enmək**). hazır. mühəyya. amadə.

bulun -qulun bul, **qulun bolma** (qul tap, qul olma).

bulunan **-əldə olan, bulunan:**azçoq. az çox. artığ əsgik. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək.

bulunca **bulğunça**. tapınca**. -at bulunca, ayaqla**. (iş var bəkləməz. kişi varıyla, olduğuyla, əldəkiylə çalışmalıdır). (ayaqla çap, ata çatınca). {ayaq çalan, at çapar: çalışmaqla, atda tapılar). (qurçaçılıq, mahanaçılıq kişini, eli batırar).

bulunq **bulunğ.** burunğ. bulcaq. burcaq. quşə. künc.

bulunqı -luluğ buldun, **qulluğunda bulunqıl**!.(böyük kişiyə rasladın, qulluğ qıl). (bu söz kişini, böyüklərə qarşı, böyüklərin qatında, yuturqanlığa, qulluğa tapşırır).

bulunqlar **bulunğlar.** təşvişlər**. -bulunğlar boşalsın**, dutaqları ortalsın. **(dutaqları**: bükdəncləri. kitirləri. kədərləri). (**ortalsın:** yansın)**.**

bulunmaq **bulğunmaq**. **1**. əsir olmaq. **1**. burğanmaq. şişinmək. -öz varına **bulğanar**, hər gələnə tullanar.**1.bulnumaq**. tapılmaq. taplımaq.

bulunmatı **bulunmadı**. tapılmadı.

bulunmaz **-**yalan üstə yaman bulunmaz.

buluntu **bulundu.** itib tapılan nərsələrin yığıldığı, saxlandığı yer.

buluntuq **bulunduq**. **bulnut.** tapılmış nərsə.

bulunur. tikilir. hazır olur. -əkin üstə əkilir, **xərmən başı tikilir**. (**əkilir**: gizlənir. yok olur).

bulur isə -kişi heç yanılmaz, bilir isə, deyən sözün, **bulur isə, duyan sözü**. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə).

bulur arayıb tapır.-bozağu danasın, **cocuq anasın bulur**. (bu söz, kişini, kəndində olan ilkin, doğru, güclü istəkləri, başqa istəklərdən tanıyıb, önsərməyə çağırır.).

bulur -bağışlı könül, dinclik bulur. (**dinclik bulur**: **tin durur**: huzur bulur).

bulur **-**bir anda can tapan, bir anda **son bulur**, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).
-sən doğru dur, **əğri qadasın bulur**.

bulur -eldən uman, **gorunda bulur**. (**el**: yad.).

bulur **-**könülsüz kişi, **yazısın bulur**, ürəksiz kişi daş altda gərək. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan).

bulur **-**kötüdən uman, **götündə bulur**. (yamanda yeğ aran, baş verib börk almış). (**yeğ aran**: iyilik gəzən).

bulurtmaq təqdim edmək. aşgar edmək.

buluş **1**. **oluş**. **oluşma**. **buluşma**. biçiliş. bəsiliş. təkvin. təkəvvün. təşəggül. **1**. tapış. tapı. buluş. icad. kəşf. **1**. başlanqıc. ilkiş. qaynaq. **1**. görüş. mulaqat. **1**. tapat. kəşf. **1**. tapdığ. **1**.kəşf. **1**.qazanc. **1**. özün gizlətməyib yardımda bulunmaq. -orda mənə **buluş** tapılmadı.

buluş **-buluş günü:** qiyamət günü.
-**buluş veriş:** qazaş itiş.

buluşma **oluş**. **buluş**. **oluşma**. biçiliş. bəsiliş. təkvin. təkəvvün. təşəggül.

buluşmaq **bulaşmaq**. **ulaşmaq**. çatmaq. -uca uc **ulaşmaq**: uc uca gəlmək.

buluşmaq **oluşmaq**. **1**. başlanmaq. ilkəşmək. **1**. biçişmək. bəsişmək. şəkillənmək. formlaşmaq. təkvin, təkəvvün, təşəggül tapmaq.

buluşmaq tapışmaq. yığışmaq.

buluşturmaq **buluşdurmaq**. gəlişdirmək. barışdırmaq. anlaşdırmaq. uzlaşdırmaq.

buluşub -**buluşub boluşmaq**, bölüşüb ölüşmək. (yığılıb çoxalmaq, ayrılıb öımək).

buluşub tapışıb. -buluşub bilişdilər: tapışıb tanışdılar.

buluşucu yardımcı.

buluşun **buluşun**!: tapışın!.

bulut **-**ay olub günə, günü (rəqib), **bulut gizlədir günü**, günü günə satma, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib)..
-ərnova bulut yük. **(ərnov:** gəv. təmbəl).

bulut -**bulut qanatlı**.

bulut **-**əringənə **bulut artıq yük** gəlir. (**artıq**: **1**. böyük**1**. belə).
-**tüpən qalxar bulut sürünər**, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).
-**bulut olsan yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi)**.**

bulut kölgə. kölügə. kölik. -ərincəyə **bulut** olur yük belə.

bulut -**qısır bulut**, boş boşqatay, gurlayar!. (belədirki, gənc olaraq, bilgisinə güvənərək bağımaq yaraşıqlı deyil). (**qısır bulut**: barsız bulut. yağmaz bulut)**.**

bulut -**parça parça ağlığı olan nərsə, bulut**: qazgöğsü. qazgösü. qazkösü.

buluta -eşq olsun **yağan buluta**, coşan ürəyə.

bulutay bulut kimi.-**asıq üzün, bulutay**, tutqun bir bürüküt.

bulutlar -boğqun **bulutlar**: boğumlara bölünmüş.

bulutlar -**bölük bölük bulutlar.**

bulutları **buludları.** -sənsiz, **ayrılıq buludları varkən**, sənin, kölgən olan varlıq yox olur.

bulutları **-bulutları sürüb gəlyən** sərgin külək.

bulutlu **1**. əsrik. **1**. munduğ. tündük. tutqun. tirə. triste **(**fıransa**)**..
-**bulutlu gün**: alagün.

bulutlu -**bulanıq, bulutlu, tutuğ hava**: qırınqı.

bulutsu yumşaq. **-bulutsu saç: bulut tək saç.** yumşaq saç**.**

bulutsuz **-göy bulutsuz qalmaz!.**

buna -**buna tay:** beyləki. bu cür. -**beyləki** söz uymur ağız yaşıva.

buna iştə. -**işdə** indi: **buna** indi.

bunaq **1.bunğaq. buğaq**. **bulnaq**. kütbaş. kütbeyin. (xirift).**1.bunağ**. **munağ**. **bunğ. munğ**. bəla. müsibət. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

bunaq **bunağ. 1**. **burtun.** alğın**.** çaşqın. ürkün. mat. məbhut. heyran. müztərib. pərişan. pıraqo (latin). **1**. qartlac. kora fəhim. xirift. **1**. axmaq. kala keh.

bunalım çöküntü. dalış. ardış.

bunalım çöküntü.depresyon.

bunalmaq hüzünlənmək.

bunc **1**. **bənc**. qətrə. **1**. dənə.

buncalıq bu qədər. birbelə.

buncuq -**göy buncuq**: **göy mıncıq**: **göz mıncığı**. pis gözdən qorunma üçün uşaqların geyiminə taxılır.

bunq **bunğ. munğ**. **bunağ**. **munağ**. bəla. müsibət. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

bunqaq **bunğaq. bunaq. buğaq**. **bulnaq**. kütbaş. kütbeyin. (xirift).

bunquz **bunğuz.** bunğuzaq. döğnək. döğənək. bıxca. bükcə. pinə.

bunquzaq **bunğuzaq. bunğuz.** döğnək. döğənək. bıxca. bükcə. pinə.

buntan -**bundan başqa:** üstəlik. ayrıca. birdə.

buntay **bunday**. böylədir. **-bunday yaşam**, istərsəndə, istəmərsəndə.

buntay **bunday**. bunatay. -burda **bunday** kişi **(**adam**)** yox.

bunun üçün bu üzdən.

bur bucaq basığ pusuğ.

bur bur qaynar suyun burulması.

bur -adın çək, **qulağın bur**.

bur bir tel siqar.

bur **burğ**. **1**. (düz yoldan). sapıq. xəta. yanlış. iştibah. səhv. suç. qələt. -mənim **bur**: mənim günahım. -mənim **burum** nədir: mənim xətam nədir. **1**. boğumtul sarı. **1**. **bor**. gəc. **1**. qoxu. iy.

bur -o adların ki sonunda {-**zadə**. **-bur**. **-pur**. **-nak**. **-kan}**. var, hamısı **türkdür**.

bur yaradan axan suya oxşar suyuq. -əli parçalanmış, **bur** axır.

bur **ur.** alasarı.

bura **bula.** boya.

bura bur yana. bu yakqa. -bu **yakqa** gələli..
-**ora bura**: əri bəri.

bura **buyraş** qıvrıq. -**bura** saç: qıvrıq, qıvırcıq saç.

bura fer.

bura fer. qıvrıq. -**bura** saçlı.

burac **(**mətəni işlədən**)**. direl.

buracamaq **buraclamaq**. **buraylamaq**. direlləmək. burub dəlmək.

buraclamaq **buracamaq**. **buraylamaq**. direlləmək. burub dəlmək.

buraç sarac. mələfə. nərsəni üzərin tutmaq, nərsəni bağlamaqda işlənən kağaz, parça. **1**. çarşaf. çərşab. **1**. üz. səth. -**saracı** bəzək, içliyi təzək.

burax! at!. ötüt !.

buraxış ərzə**.**

buraq **1**. fərman. dəsdur. **1**. qoxu. -**bayın buraq**: xoş qoxu.

buraq **1.** mayil. -göy **buraq**: göyə çalan..
-ala **buraq**: **1**. göyə çalan. **1**. çala çoraq. **1**.**çala pərtov.** çala burtav. hədən vədəni, çəki bəri bəllənməyən. **1**. ala, qırmızı çalan, meyilli.

buraq **burax**. **1**. azad. boş. **1**. geniş. gen. gərən. boyut. böyüt. burax. açıq. **1**. buraxılmış. azad. -armanım **burak** at, mən isə yaya. **1**. **burqat**. məkruh. **(# qorqat** həram**)**. -islamda nələr **burqat**, nələr **qorqatdılar**. -**burqat** yeməklər.

buraq -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

buraq rulo.

buraqan **burağan**. uçağan. fırlanan. dalağan. dalqanan. çırpığan. qaynağan. dinc durmayan. durmadan qımıldayan. dönüb dolaşan. burdan girib ordan çıxan..
-**burağan** saç: buruşub, pırtlaşan saç. hər teli bir hava çalan saç. -**burağan** söz: başı dibi bəllənməyən gəp.

buraqanmaq **burağanmaq**. fəvəran edmək.

buraqaş **burağaş** (yol). dolağaş. burala. ziqzaq.

buraqaş **burağaş** . (yol). burala. dolağaş. ziqzaq.

buraqış **buraxış**. **bıraxış**. lisans.

buraqmaq **1**. **buraxmaq**. qaldırmaq. -hər nə iş tutdum yarıda **qaldırdım**. **1**. **bıraqmaq**. burağa (qırağa, yana) qoymaq.

buraqmaq **burquramaq**. **bax > burmaq.**

bural **1**. **(**< **burun**: qabağ**)**. bolar. olar. çox əsgi. irtinər. ertinər. -**bural çağlar**: çox əsgi, ilkə çağlar. primitive. **1**. göz bağı. **1**. ağıl ərməz. anlaşılmaz. **1**. qapalı. **1**. mütərakim. qalın. **1**. pərdə. ışığ axışın önləyən, yaxud azaldan. hicab. məhrəmanə. -bural **sav**: gizli xəbər. **1**. bükür. bikr. -**bural** orman: bikr meşə. **1**. bərii. -**bural** oy: bikr düşüncə. **1**. məhləkə.

burala (yol). burağaş . dolağaş. ziqzaq.

burala (yol). burağaş. dolağaş. ziqzaq.

buralartan -durum mən əkilim, **buralardan çəkilim**.

buraltmaq **buratmaq**. **bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq**. buğlatmaq. buğda (burda. buxarda) pişirmək.

buram -**buram buram:** burum burum: örüm örüm. hörüm hörüm. hörəm hörəm. -**örüm örüm** gövüşlüdür eynalım: hörük hörüklü sinəsi var eynalımın.

buram nəfəs..

-**buram buram, burula burula gedmək**: sarılmaq. -tütüsü göylərə **sarılmış**.

burama tovlu. tavlı.

buramaq **burğamaq**. bulamaq. bulğamaq. (bullamaq). nərsəni fırladaraq dəbərtmək. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

buran **1**. (> **piramun** (fars).nərsəni bürən çevrə. mühit. **1**. **burğan**. **boran**. girdbad.

buran -**içi buran:** burat. murad. dilək. arzu.

buranıq bulanıq. boranıq. dolquruq**.** dolğanıq. aylanıq.

burar ayırar. qırar. **-**ölüm gəlsə buyur deməz, **burar gedər**.

buras borasdan azca qoyu olan sarı.

buraş **burlaş.** uca boy. (asiman xiraş).

buraşınmaq burqalmaq**.** bulğaşınmaq. qarışınmaq.

buraştırmaq **buraşdırmaq. bulaşdırmaq.** kilkətmək. dolaşdırmaq. qarışdırmaq.

burat **1**. **burut**. murdar. mundar. nəcis. **1**. **burda**. **(**< **burmaq)**. {burulub, dolanan nərsə}. bağırsaq. **1**. buruşuq. burtlaşıq. pırtlaşıq. **1**. çətin. ğamiz.

burat murad. içi buran. dilək. arzu.

buratlıq **burutluq**. murdarlıq. mundarlıq. nəcislik.

buratmaq -**boyun buratmaq**: boyun burdurmaq. boyun qayrıtmaq. boyun əğdirmək. dediyin yapdırtmaq. təslim edmək.

buratmaq **buraltmaq**. **bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq**. buğlatmaq. buğda (burda. buxarda) pişirmək.

buratmaq fer qoymaq.

buratmaq göndərmək.

buratur rəsmi fərman.

buray mətə.

buraya **(**bu yerə. bu yaxa). -**buyaxda** elə biri yoxdu. -**buyaxa** gəl.

buraylamaq **buracamaq**. **buraclamaq**. direlləmək. burub dəlmək.

buraz (**bur**: iy. is). ətr. qoxu. rayihə. ədviyə.

burazquşu ala sığırçın.

burba çörəp **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. piç. piş. pinc. -**çörəp burqıc**: **burqıc**. pişquşti. piçquşti.

burbaq **burbağ. 1**. işi uzatma. **1**. yarımçılıq iş.

burbaq **burbağ**. boğabur. durbağ. durumba. qord. ustuvanə. siləndr.

burbaq **burbağ**. **boğbar**. ispiral. marpiç.

burbalamaq **burbaymaq**. çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. piçləmək. pişləmək. pincləmək.

burbalamaq danlamaq. qınamaq. məzəmmət edmək.

burbaş qarbaş. qarışıq. dər həm bər həm.

burbatmaq **buruşdurmaq**. -sözüvü **burbatma**. -uzun ipi tez burbalar.

burbaymaq **burbalamaq**. çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. piçləmək. pişləmək. pincləmək.

burc **(**< **burmaq)**. **1**. qurs. dənə. həb. **1**. mağaşar. hibubat. **1**. **buruc. baru.** (< **burmaq**). hörülüb, burulub göyə uzanan nərsə. minarə. **1**. (**buruc**. **burcuq**). sivilcə. cuş.

burc **bürc**. **1**. minarə. **1**. minarə kimi ucalmış yapı.

burca minarə. güldəsdə.

burcağad yekə qərqərə, çərx, dolab.

burcaq bulcaq. bulunğ**.** burunğ. quşə. künc.

burcaq **burcağ**. **1**. **bucaq**. buğal. boğal. **1**. dolu. **1**. **bucaq**. nərsənin burulan yeri. **1**. dənə. dənək. bən. bənək. (taxıl, tər dənəsi). **1**. hər zaman. **1**. burca (minarə), burca kimi uca nərsənin uc bölümü. uca bir yerin təpəsində tikilən odacıq..
-**tər burcaqlandı**: tər mıncıqlandı..
-**burcaq burcaq:** dənər dənər. -noxud **burcağı**. -ləpə **burcağı**. -lobya **burcağı**. -arpa **burcağı**.

burcaq **burcağ**. **bucğaq. bucağ**. quşə. zaviyə.

burcaq **burcağ.1**. burxac. yolun və çayda suyun dönən yeri.**1**. girdab.

burcaq bucaq. burmağa yarar arac. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

burcaqlamaq yaman tərləmək. gilə gilə, gildir gildir, damcı damcı tər tökmək.

burcaqlanmaq **1**. gilələnmək. gilə gilə olmaq. **1**. düğmə düğmə, dənə dənə olmaq.

burcalanmaq əsnək, axnıq nərsənin, iyin, tüstünün, alovun, yelin burulub göyə qalxması. mütəsaid olmaq.

burcalmaq **bucalmaq**. qıvrılmaq.

burcamaq **sarcamaq**. **1**. mələfələmək. **1**. bağılamaq. bağlı yapmaq. bəstəbədlik edmək.

burcuq **bucur.** tomurcuq. düğmə (bitgidə). qunçə. qonça.

burcuq **burcuğ**. hitə. sahə. mühit. şərayit. ucbucağ. qələmrov. -hər kimin öz **burcuğı**.

burcuqlamaq bucuqlamaq. yumruqlamaq.

burcutmaq **1**. yufaca qırsıtmaq, burutmaq. -göt başın **burcuda burcuda** gedirdi. **1**. baş qaçırmaq. başdan eləmək. -**burcutmadan** işə qol çəkdi. -**burcutmağın** nə anlamı var, diyeydin bir başa, istəməm artıq.

burcutmaq köçulləmək. köçün, götün burmaq.

burç (< **burmaq**). **1**. dənə. **1**. istiot dənəsi. **1**. çikə. damcı.

burç (kəndi çevrəsinə burularaq, dönərək qurulan gildək). gilə. dənə. -tər **burçu**: -noxud **burçu**: -**burça burça**: dənə dənə.

burç istiot. isliot. iyistiot. iyisliot. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi.

burça **1**. alala. **1**. girdə. dayirə. -bir **burça** fətir, aləmə səçir **(**saçır**)**. **(**bilməcə**)**. **(ay)**. **(günəmş)**. **1**. dənə. damcı. -**burça burça**: dənə dənə. damcı damcı. **1**. qılığ. (fut o fənn).

burça qunçə.

burçaq **burçağ**. taxıl. budağ (qabığında ayrılmış, döğülmüş dənə). (?**1**. < **boğdaq** (**boğat**: həbbə. dənə. **1**. < **budamaq**). hububat.

burçalıq alalıq. lalazar.

burçalmaq **burşqalmaq.** burulub qıvrılmaq. toğalanmaq. tovlanıb tavlanmaq. lovalanmaq.

burçamaq aynatmaq. oynatmaq. -dilivi **aynatma**, düz danış.

burçamaq çırmamaq. qırağlamaq. nərsənin qırağın, ucun öz üstünə qətləmək, çevirmək.

burçamaq burğamaq. (piçidən). çevləmək**.** çövləmək. çulqamaq. sarlamaq.

burçanağ pərçin. nərsəni iyicə tutdurmaq üçün bir buruğun başın əzib sıxlatmaq.

burçanatmaq **pərçinləmək**.

burçanmaq **1**. **busanmaq**. dalsınmaq. pərişan olmaq. **1**. geri dönmək. qayıtmaq. qaytınmaq.

burçanmaq qunçələnmək.

burçatan **busatan**. dalsıtan. talsıtan. pərişan edən.

burçatmaq busutmaq. dalsıtmaq. talsıtmaq. pərişan edmək.

burçatmaq geri döndərmək. qaytarmaq.

burçu **-duzu burçu yetik:** duzu istiotu yerində, kafi.

burçuq **burçuğ**. **1**. (qollu) qıfıl, kilit. **1**. türmə türü. (bazdaştqah). **1**. qarğı. möhrə. **1**. həlqə. möhrə.

burçuq dolu.

burçuqlamaq **bükükləmək**. əngəlləmək. kitləmək.

burçul ferli.

burçun **1. (**marpiç). -**burçun** yollar. -**burçun** saçlım. -işlərim **burçuna** düşmüş. **1**. labirnet. -bu **burçundan** çıxabilsəm. **1**. simpiç. -motorun **burçunu** yanmış.

burçunmaq **> piçinmək > piç xordən**. {burunmaq**.** burğunmaq. dolanmaq. dolğanmaq. kələflənmək. (risidən)}.

burden (ingilis**)** **barlamaq**. yükləmək.

burıc **borc**. -**burıclı yak**: boşlu tərəf. -**burıcqa** batmaq.

burıclamaq **borcalmaq**.

burq **burğ**. **bur**. **1**. (düz yoldan). sapıq. xəta. yanlış. iştibah. səhv. suç. qələt. -mənim **bur**: mənim günahım. -mənim **burum** nədir: mənim xətam nədir. **1**. (**burnuq < muynuq < buynuz**). borunğ (boru biçimli çalac). qərəney. kərəngi. nəfir.

burqa **burğa. 1**. dəsqah. **1**. dəsdə. **1**. əl. set. **1**. dövrə. məcmuə. **1**. qoxu. ötgü. iy. **1**. bənd. zəncir. **1**. **burğu**. bərçəsb. -**qara burğa: 1**. (bərçəsbe, ənge nəng). **1**. suçluların, əsirlərin boynuna salınan kündük, kündə. **1**. bürük. örtük. **1**. bürküt boyas. kül boyas. **1**. əmmamə. **1**. tirbuşon..
-**burqa dartmaq**: tərs yola, yönə çəkmək. iğfal edmək.

burqa həlqə.

burqac **burxac.** burcağ. yolun və çayda suyun dönən yeri.

burqaçar tıxaçar. tıxac açar. tir buşon.

burqaçmaq ana sözdən buruq vermək. qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

burqaq **burğaq**. **bulğaq. bulaq. 1**. aşqın. həşəri. qızqın. ürkək. sərkeş. **1**. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş). şuruş (şureş). daşğaq. aşğaq. aşub.

burqal **> pərgəl**. **pərkar**. bir ox üzrə durub burulan (dolanan) arac. dayirə, yayıq cızqı çəkmədə işlənir.

burqalamaq **burğalamaq.** sıxışdırmaq. incitmək. işkəncə edmək. -bu yaşam değl ki, **burğalanmaq**. -**burğalamaqla** tanıtdılar: e'tiraf aldılar..
-parçanı yuğub, iyicə **burğala** ki suyu qalmasın.

burqalanmaq **burğalanmaq**. **1**. **borğalanmaq**. borulanmaq. boruğlanmaq. lülələnmək. **1**. dönəklik edmək.

burqalanmaq **burğalanmaq**. boruğlanmaq. borğalanmaq. lülələnmək.

burqalanmaq **burğalanmaq.** qıvranmaq.

burqalı bürün. bürüt. örtülü. gizli.

burqalıq **burğalıq**. özbaşnalıq. özbaşalıq. anarşism.

burqalış **burğalış**. **butalış**. **burtalış**. > bəlva. qarmaşa. qarğaşa.

burqalmaq bulğaşınmaq. buraşınmaq. qarışınmaq.

burqamaq **burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq. (bullamaq). nərsəni fırladaraq dəbərtmək. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

burqamaq **burğamaq**. burçamaq. (piçidən). çevləmək**.** çövləmək. çulqamaq. sarlamaq.

burqan {**burğan (**< **bur**: ön. qabaq**)**}. **1**. **izuqçi**. **izmarçı**. ilərni görən. ğeybdən deyən. kahin. **1**. ruhani. -**ulburğan**: müçtehid. usqof.

burqan **burğan**. **1**. **buka. burtan. butğan. butan**. (yarışda. döğüşdə). alğan. alpan. üstün. qalib. fayiq. fatih. piruz. birinci. bərəndə. alpac. şampiyon. qəhrəman. **1**. bulğan. burtağ. girdbad. **1**. **bulğan**. **burulqan.** girdab. suyun burulub, qərq edən yeri. nərsənin burulub dolaşan yeri, durumu. **1**. **burquş**. tufan. **1**. malla. kahin. falçı. **1**. boran. nərsənin ən qızqın yeri, çilləsi. nərsənin gərmə gərmi **(**> **gərma gərm) (gərmək)**. -döğüş **burğanında**. -sevişmə **burğanı**. **1**. təslim olmaz**.** **1**. xodsər. na fərman. səkeş. vəhşi. ğeyri müti'. tə'lim **(**islah, tərbiyət**)**götürməz. ram olmaz. -**burğana** söz deməyin, qoz kimi günbəzdə qalar. **1**. inad. ləcuc. xirəsər. kəlləşəq. sərsəxt. başıdik. simic. simitən. müstəbid. araqatan. səsli küylü. ğovğalı.

qaşqabağlı. xirə. mütəmərrid. xirəsər. ram olmaz. aram olmaz. çəmuş. ərinməzş arınmaz. yumşanmaz. **1**. **buran**. **boran**. girdbad. **1**. coşğan. daşğan. **1**. siklon.

burqan **burğan**. **buyurğan**. **1**. bayğaş. bağış. adaq. ötünc. ötüş. xeyrat. ehsan. qurban. **1**. tutuzuq. tutşuq. tuştuq. təşrifat. **1**. piş nəhad. -bu **burğan** ötmədi: bu pişnəhad qəbul olmadı.

burqan **burxan**. başsarıq. molla. malla.

burqan **burğan.** çoğun. girdbad. -**çoğun qoyun**: burğan quyğan. girdbad girdab.

burqanı **burğanı.** buyruğu**.** -**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

burqanı **burğanı.** buyruğu**.** -**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

burqanıbda **burğanıbda**. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

burqanmaq **burğanmaq**. **1**. bulanmaq. balğılanmaq. -ürəyim **balqılanır**. -göl **balqılandı**. -**balqılı** sudan **balıq** tutmaq: aranı qarışdırıb işin görmək. **1**. dönəginmək. bəfasız olmaq.

burqanmaq **burğanmaq**. **bulğanmaq. 1**. aynalmaq. **1**. **dalqanıb bolqanmaq.** acğınmaq. acıqlanmaq. **1**. > bəlva qopmaq. qalaylanmaq. -el **burğanmış**. **1**. buğanıb talğanmaq. qızıb coşmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

burqanmaq **burğanmaq.** bulğunmaq. bulunmaq. şişinmək. -öz varına **bulğanar**, hər gələnə tullanar.

burqanmaq **burğanmaq. bulğanmaq. dolğanmaq. dalğunmaq**. qozğanmaq. qalxınmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

burqaş **burğaş. bulğaş. bulaş.** afət. fitnə. aşub.

burqaşmaq **burğaşmaq**. fırıldamaq.

burqat **burğat**. **1**. məşqul. -orda nə ilə **burqatsız**: **məşqulsuz**. **1**. burqul. burşuq. çox məşqul. -bayram günləri çox **burqatıq**. **1**. ged gəlli, yaşayışlı olan yer. məskun. -təpənin bu yanı **burqat** değil. **1**. döşənəkli, qoşanaqlı yer. -**burqat** yerlə boş yerin kirası bir olmaz ki. -**burqat** ev: döşənəkli ev. **1**. **buraq**. məkruh. **(# qorqat** həram**)**. -

islamda nələr **burqat**, nələr **qorqatdılar**. -**burqat** yeməklər. **1**. anarşist. özbaşna. özəbaş.

burqatlamaq geygitmək. rədd edmək. -göndərdik ama **burqatdılar**. -daha bu sözümü **burqatma** ha. -ona hər nəverdim **burqatdı**.

burqatlamaq geygitmək. rədd edmək-göndərdik ama **burqatdılar**. -daha bu sözümü **burqatma** ha. -ona hər nəverdim **burqatdı.**

burqatmaq **1**. tə'n, tə'nə vurmaq. bürkətmək. kinayəli davranmaq. **1**. təməsxür edmək. **1**. çaxnatmaq. qarışdırmaq. təhrik edmək.

burqayış **burğayış**. bulğayuş. > bəlbəşuy.

burqıc **burğıc**. **1**. pişquruc > piçquşti. turnvis. **1**. **çörəp burqıc**. pişquşti. piçquşti.

burqıq **burğıq**. qıvrıq.

burqmaq **burğmaq**. bükmək. oynamaq. dans edmək.

burqmazlıq burkmazlıq. cəsarət. küstəklik. -**burkmazlığa baxmayın**: cəsarətə baxmayın cəsarət olmasın.

burqu (burquq). buruq. buyra. qıvrıq. qırvıq. -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı.

burqu **burğu. 1**. **burğa**. bərçəsb. -**qara burğa: 1**. (qara ləkə. ənge nəng). **1**. suçluların, əsirlərin boynuna salınan kündük, kündə. **1**. mətə. **1**. burut. tərh. **1**. hörük. -**burğulu** saç. **1**. qılavız. lüləyə, nərsiyə diş açan. **1**. tırompet. **1**. hoqqa.

burqu **burğu**. **boğqu**. daşqa, araba oxunun ucların qapayan tikə.

burqu fərman.

burqu -**əğri burqu**: əyri büğrü.

burqub **burğub**. dönğüb. dönən. burulan. -**burğub** axan sular.

burquc **burğuc. 1**. direl. **1**. buyruq, hökm, düzən yiyəsi. əmir. hakim. **1**. piçquşlu. **1**. sapıc. zəndiq. mülhid.

burquc **burğuc.** direl.
-**burğuc çeşitlərindən:** yanaçar. yaraçar. yavaçar. yivaçar. yayaçar.

burqucluq əmirlik. hakimlik. dövlətə, hikumətlik. bağlı nərsə. -**burqucluq** işləri: dövlət işləri.

burquq > **burqu**. buruq. buyra. qıvrıq. qırvıq. -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı.

burquq **burğuq**. **1**. **burtağ**. **burtuğ**. yapqın. yupqun. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**. **1**. sui təfahüm.

burqul **1**. tutulmuş. qapıl. işqal olmuş. məşqul. -bizim evdə boş otaq yoxdur, hamısı **burqul**. -üç otaqdan ikisi **burqul**. **1**. burşuq. çox məşqul. -bayram günləri çox **burqatıq**.

burqulac biqudi. saça buruç (fer) salan arac.

burqulamaq **burğulamaq.** mətələmək. dəlmək.

burqulamaq **burulamaq**. suçlamaq. yazğılamaq. müttəhim edmək.

burqulmaq **burkulmaq.** bükrəmək¸ bükülmək. büdrəmək. sıçramaq. -at **bükrədi.**

burqulu -**qurğulu burğulu:** duzağlı dönəli.

burqulu tovlu. eşli.

burqun **burğun**. (piça piç).

burqun **burğun. burnuğ.** alğın. alağın. alıq. qayğın. tədirginçaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**.

burqunc **burğunc.** buruşuq. buruq dönüşlü. (piç o xəm).

burqunçu **burğunçu**. işləri burunda (qabaqda), öndə, açıq olmayan. fırıldağçı. kələkçi. kələkbaz.

burqunmaq **burğunmaq**. **1**. dönmək. -**burğunub** oynayan sular. -**burğın** axan su: dönüb axan su. **1**. yan yatmaq. meyillənmək.

burqunmaq **burğunmaq**. **burunmaq.** (**burçunmaq: piçinmək > piç xordən**). dolanmaq. dolğanmaq. kələflənmək. (risidən).

burqunmaq buruq vermək.çalım atmaq.

burqur hoqqabaz.

burquramaq **buraqmaq**. **bax > burmaq.**

burquramaq **burqurmaq**. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. çərtmək. uçuşmaq. suçuşmaq. buruğ, suç, kötülük, günah, qəbahət işləmək.

burquramaq **burqurmaq**. ötürmək. qoxutmaq. iy salmaq.

burqurmaq **1.burquramaq**. ötürmək. qoxutmaq. iy salmaq.**1.pürgürmək**. (**burun**: iləri). birdən burunmaq, tullanmaq.

burqurmaq **burquramaq**. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. çərtmək. uçuşmaq. suçuşmaq. buruğ, suç, kötülük, günah, qəbahət işləmək.

burquş **burğuş**. **1**. dönəməc. viraj. **1**. çərxiş. **1**. **burğan**. tufan.

burquş **burğuş**. dönəməc. viraj.

burqut (burulmuş olan). əxdə.

burqutmaq **burutmaq**. tərh qurmaq.

burquya -qurğunu görməyən, **burğuya düşər**.

burquz **burğuz**. **1**. səbət burmada **(**toxumada**)** işlənən söğüt dalı, budaq, tərəkə. **1**. piltə. **1**. **{burqu (+ uz**. **su)}**. buraraq nərsənin suyun, cirgəsin çıçxaran arac. mivə fişar.

burlaq **bulaq**. burula burula, qaynaya qaynaya çıxan, fıqıran su. çaxqan.

burlaq **burlağ**. girdab.

burlamaq pəlləmək. qarışdırmaq.

burlan novbət. **1**. qatağ. böhran. tutma. sürügən **(**müzmin**)** kəsəllərin burulma, geri dönmə, bətərləşmə dövrü. -qızdırma **qatağı**. **1**. girdab. -bu **tutma** keçəsi görünmür: bu bulğan keçici biri değil.

burlan -**yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran**: kirişli kiriz.

burlanıq boranıq. qatal. böhrani. -**qatal** durum.

burlanmaq iylənmək. buru, iyi dağılmaq. qoxqunmaq (qoğqunmaq) qoxunmaq. hiss edilmək.

burlanmaq qatlanmaq.

burlaş **buraş**. uca boy. (asiman xiraş).

burlat boğumtul, qızıltıl sarı.

burma **-burma dolaşıq:** çalğamıc**.** qarma qarışıq. dürmə dolaşıq. dər həm bər həm.

burma fer.

burma işkəncə. tənbih.

burma -**qarın burma:** qarın dolğar. qarın ağrısı. {**dolğar**: bulğar. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq)}.

burmac burma, burulmuş heyvan, axtalanmış heyvan.

burmaq **1**. bükmək. eşmək**.** çevirmək. əyirmək. əğirmək. sarmaq.**1**. olan nərsədən ayırmaq. (?> **boridən**). -ölüm gəlsə **buyur** deməz, **burar** gedər. **1**. toxumaq. bükmək. sapıtmaq. münhərif edmək.
-**neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq**: bükmək**.** eşmək. tovlamaq. tovamaq.

burmaq **1**. dönmək. **(# barmaq**: gedmək**)**. **1**. **burtmaq**. örtmək. gizlətmək.

burmaq **1**. qoxumaq. qoxu yaymaq. qoxuşmaq.**1.** bükmək.

burmaq **buraqmaq**. **burquramaq**. **1**. buğumaq. buğlanmaq. buxarlanmaq. -günəş düşüb, yer **buğudu**. **1**. qoxumaq. -bu nədi belə gözəl **burur**. **1**. iy bıraxmaq. iyi çıxmaq. iylənmək. -yıbar **burdu**: ətir qoxudu.

burmaq dolanmaq. fırlanmaq.

burmaq -**qulağın çəkmək, bükmək, burmaq**: uyarmaq. tənbih edmək..
-**kəndi qulağın burmaq:** yaxa uşlamaq**.** "uzaq olsun: daşa gəlsin: 'tanrım uzaq olsun' demək.

burmaq -**köçün, götün burmaq:** köçulləmək. burcutmaq.

burmalı -**burmalı sırmalı**.

burman fərman. sükan.

burn **burun** (qabağ). qiyafə. -**burnundan** cih cih ağı yağır: **qiyafəsindən** zəhmar tökülür.

burnac **1**. gəminin daynaqlı olan baş bölümü. **1**. turmac. başı yuvar, girdə olan. **1**. topac. mazalaq.

burnağı **burnağı. burunği**. biriŋi. birinci. əvvəlin.

burnaşmaq önəşmək. qarşılaşmaq. qarşı qarşıya gəlmək.

burnu **-bitinin burnu qanamış. (**biti incimiş).

burnu **-burnu yarıq:** burunçuq > buçuq.

burnuq **burnuğ. 1**. **(**burnu olan. burunlu**)**. qıf. qoni. **1**. **burğun.** alğın. alağın. alıq. qayğın. tədirginçaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**.

burnun -**burnun quyuq suyu**: fırtıq. süymük. sümük.

burnun -**ağız burnun tutmuş** göz qulağın açmış.

burnundan (**burun**: qabağ. qiyafə). qiyafəsindən. -**burnundan** cih cih ağı yağır: **qiyafəsindən** zəhmar tökülür.

burnuvu -başın geçməz yerə, **burnuvu soxma.**

burra : **burqa**. qurup.

burs balış.

burs **bars**. (< **burmaq**). şiş. amas.

bursan fikri sistim. məntiq.

bursuvmaq qoxuşmaq. iyləşmək.

burşaq (espiral.marpiç).

burşqalmaq **burçalmaq.** burulub qıvrılmaq. toğalanmaq. tovlanıb tavlanmaq. lovalanmaq.

burşuq **1**. çiylək. çiğlək. çaprış. birbirin içə girmiş. -**çiylək** saçlı. -**çiylək** soru. -**çiylək** duran yaradılış gizləri **(**sırları**)**. **1**. **burqat**. burqul. çox məşqul. -bayram günləri çox **burqatıq**.

burşuq çılşırım. pırtlaşıq. çigin. -**çılşırım** soru. -**çılşırım** kələf. -**çılşırım** iş.

burşuq toxay. ğamiz.

burşuq dolaş**.** tutuq. -**dolaş üz**: qaş qabaqlı.

burşuqluqun **burşuqluğun.** dolağın. -bu **dolağın** ucubu : bu **burşuqluğun** səbəbi.

burt **burut**. **1**. qısıq. qussə. darıxma. kədər. -burt **basmış** kimsələr. **1**. qara basma. kabus. -gecələr ki düşür **burt** basır. **1**. çirk. kif. **1**. xələt. -elçiləri **burta** bürütdülər.

burta **burda .-**sən maya qoy baxıb zad eləmə, **gəlib burda yeri dar eləmə**.

burta **-burda şaxır qılıcı**, orda çınlır ucu. (tapmaca) (**ıldırım**).

burta **burda. -buğda (burda. buxarda) pişirmək:** bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq. buratmaq. buraltmaq. buğlatmaq.

burta **burda**. **burat**. **(**< **burmaq)**. {burulub, dolanan nərsə}. **1**. bağırsaq. **1**. buruşuq. burtlaşıq. pırtlaşıq. **1**. çətin. ğamiz.

burta **burda.** işdə. -**işdə** ondan söz gedmir.

burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın.

burtaq **burdaq. 1**. **bardaq**. girdə, uzunsov bağac, qab, zərf çeşidi. **1**. çatğal. uz düz olmayan.

burtaq **burtağ**. **burdağ. 1**. burtulum. girdağ. **1**. uçurum. **1**. təngə. **1**. burğan. bulğan. girdbad. **1**. **burtuğ**. **burğuq**. yapqın. yupqun. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**. **1**. **burut**. **bürüt**. **(**ayrılmamış. arınmamış. safalmamış**)**. **1**. na xalis. qarışığı olan. **(# arıt**: xalis**)**. **1**. kəsif. kirli. çirkli. **1**. ləkə. **1**. bələşik. aludə. **1**. çirk. irin. -**burtaq** yara. **1**. çox açılmamağı, bir az örtülü qalmağı bəğənilən nərsə. qəbih. **1**. nəcis. na pak. **1**. **(**din baxımından**)**. kafir. müşrik. **1**. küfürlü. -**burtaq** sözlər. **1**. boğaz. gədik. gərdənə. **1**. dar buruşuq yol, nərsə.

burtaqlanmaq kirlənmək. abırdan, iffətdən, hörmətdən düşmək.

burtaqlatmaq kirlətmək. abırdan, iffətdən, hörmətdən düşürmək.

burtalçıq **butalçıq**. çapraşıq. qarışıq. qarmaşıq.

burtalçıqlıq **butalçıqlıq**. qarışıqlıq. qarğaşa.

burtalış **butalış**. **burğalış** > bəlva. qarmaşa. qarğaşa.

burtaltırmaq **burtaldırmaq**. **butaldırmaq**. pırtlaşdırmaq. qarışdırmaq. çapraşdırmaq.

burtan altan > aludə. mö'tad.

burtan -**burdan arı**: burdan buyana: burdan e'tibarən.

burtan **burdan.** -**iştə burdan** toxlu çıxan tapılmaz, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz(**toxlu**: haqlı).

burtanmaq **burtlanmaq.** geyinmək. örtünmək.

burtar budar. böri. qurd. canavar. -**budar üşəyi**: mart **(**mars**)** ayı.

burtarca **1**. kol kos. **1**. pis qoxulu olan.

burtav **burtov**. (iş buruqlarının, çətinliklərin arasında çıxa bilən. buruqları yenməyə tavlı, güclü.). işquzar. çirə. mahir.

burtav -**çala burtav:** çala pərtov**.** ala buraq. hədən vədəni, çəki bəri bəllənməyən.

burtav **-çala burtav**: çala pərtov. hədərən vədərən.

burtınmaq alıtınmaq. aludə olmaq. mö'tad olmaq.

burtlanmaq **burtanmaq.** geyinmək. örtünmək.

burtlaşıq buruşuq. pırtlaşıq. burda. burat. **(**< **bur)**.

burtlaşmaq **pırtlaşmaq.** arbaymaq. arbanmaq. qarışmaq.

burtmaq **burmaq**. örtmək. gizlətmək.

burtolaq **burdolaq**. çox qarışıq. mübhəm.

burtov **burtav**. (iş buruqlarının, çətinliklərin arasında çıxa bilən. buruqları yenməyə tavlı, güclü.). işquzar. çirə. mahir.

burtuq **burtuğ**. **1**. **burtağ**. **burğuq**. yapqın. yupqun. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**. **1**.düğmə. **1**. qunçə. **1**. tumar. yuvaq. qəltək. silindir. ustuvanə.

burtul **buruq tel.** burulmuş tel. sim piç.

burtulum **burdağ.** girdağ.

burtun **bunağ.** alğın**.** çaşqın. ürkün. mat. məbhut. heyran. müztərib. pərişan. pıraqo (latin).

burtunmaq **burtuşmaq**. tutulmaq. kitrilmək. kədərlənmək. qussələnmək. (dil gir olmaq). -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**.

burturmaq -**boyun burdurmaq**: **boyun buratmaq**: boyun qayrıtmaq. boyun əğdirmək. dediyin yapdırtmaq. təslim edmək.

burtuşmaq **1**. **burtunmaq**. tutulmaq. kitrilmək. kədərlənmək. qussələnmək. (dil gir olmaq). -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**. **1**. incimək. -əlim işdə **burtuşmuşdu** indi yaxcıdır. -hər nəyə kimi adam **burtuşmaz**.

burtutmaq **incitmək.** ürəyinə dəğdirmək. (dil gir editmək).

buruc **burc. baru.** (< **burmaq**). hörülüb, burulub göyə uzanan nərsə. minarə.

buruç fer.

buruq **1**. burqu (burquq). buyra. qıvrıq. qırvıq. -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı. **1.** buyra. tovuq. tovtur. qıvrıq. mücəəd.

buruq -**ana sözdən buruq vermək**: burqaçmaq. qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

buruq **buruğ**. **1**. (bir nərsədən, aralıqda, nərsədə qalan **iz**, **iy**) (havada **buran**, havanı **büryən** iy). iy. iz. sorağ. nişan. rayihə. ətir. **1**. sapıq. mürtəd. -**buruq** sanağ: kötü niyyət. **1**. tərs. qarışıq. -**buruq anlamaq**: tərs başa düşmək. **1**. **pırob**. oyuq. geyimi tikmədən öncə, kökləyib, əğnə taxıb az çoxun yoxlama işi. **1**. burunğ. gəminin baş, uc bölümü. **1**. çap işində düzəliş üçün alınan basqı örnəyi. **1**. suç. -**buruğ**, **suç**, **kötülük**, **günah**, **qəbahət işləmək**: burquramaq. burqurmaq. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. çərtmək. uçuşmaq. suçuşmaq. **1**. **buyruq**. təşrifat görəvlisi. **1**. qısır. **(**enənmiş. əxdənmiş**)**. **1**. piltə. **1**. zallə. -**buruq** pitik. **1**. bədəl. qullabi..
-**buruq** sanağ: kötü niyyət..
-**buruq anlamaq**: tərs başa düşmək**.**.
-buruq dönüşlü: burğunc**.** buruşuq. (piç o xəm).

buruq **-buruq olsun**, yol olsun, doğru olsun, dul olsun. (**dul**: ər arvaddan biri ölmüş, biri tək qalmış).

buruq çalım. (futbolda) oyun, aldatıcı davranış.
-**buruq vermək**: burqunmaq.çalım atmaq.

buruq sapalaq. oyun. kələk. **-tülkünü min bir sapalağı var**, ən güclüsü görünməzlik.

buruqqan **-sevgilər yolu buruğqan**, kimi kəndinə buyruqan. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).

buruqlamaq **buruğlamaq** pırob edmək.

buruqlu -bu gizək gedir hara, **buruqlu çöllər ara**, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

buruquşuq **1**. buruş buruş. iç içə burulmuş. **1**. dolanğaç. labirənt.

burula **-buram buram, burula burula gedmək**: sarılmaq. -tütüsü göylərə **sarılmış**.

burulamaq **burqulamaq**. yazğılamaq. suçlamaq. müttəhim edmək.

burulan dönğüb. dönən. burğub. -**burğub** axan sular.

burular -çevrən dolu qurğular, **burulduqca burular**.

burulqan > **burğan. bulğan**. girdab. suyun burulub, qərq edən yeri. nərsənin burulub dolaşan yeri, durumu.

burulqan **burulğan.** toğanaq. qasırğa. tifan. tufan.

burulqan öpgün. girdab.

burulmaq **1**. çöğülmək. aylanmaq. (çərxiş, gərdiş edmək). **1**. çöğülmək. çövülmək. **1**. çönmək. -mənə sarı **burul**: **çön**.

burulmaq -**qayra burulmaq**: geri dönmək.

burulmuş -**burulmuş**, **əxdə keçi**: dübür. üç illik keçi. təkə.

burultuqca **burulduqca** .-çevrən dolu qurğular, **burulduqca burular**.

burulub -burulub dönüb.

burulub -**burulub qıvrılmaq:** burçalmaq. burşqalmaq. toğalanmaq. tovlanıb tavlanmaq. lovalanmaq.

burum -**burum burum**: buram buram. örüm örüm. hörüm hörüm. hörəm hörəm. -**örüm örüm** gövüşlüdür eynalım: hörük hörüklü sinəsi var eynalımın.

burum -**burum burum**: qıvrıq qıvrıq.

burum **bürüm**. ağır duman, tüstü, düd.

burum fəza. -iş **burum** : iş fəzası. -bu **burumda** : bu fəzada. -**burumu** dəğiş : fəzanı dəğiş.

burun qılı önəmsiz nərsə. -**burun qılıynan** uğraşır.

burun -**bizovburnu**: (abdozdək).

burun -**böyük burun**: qobbal

burun **burn**. **1**. < **bir. birin**. ön. **1**. < **bur**: iy. qoxu. qoxu alan qural, cihaz. **1**. qabaq. ön. öncə. əvvəl. -bundan **burun** nə demişdiz. -illər **burun**: illər öncə. -burun irlə: çoxlar qabaq. alı irtə. -**burun** buyurun: siz öncə keçin. -**burna** buyurun: önə keçin. -**burnuna** girmə: önünə keçmə. -**burun** siz buyurun: əvvəl siz keçin. -**dan burun**: dan atmadan ön. -atavı bu **burunlar** gördüm: tazalıqda, bu aralıqda. -üç gün **burun**: üç gün qabaq. **1**. tez. çox burun gəldiz. **1**. keçmiş. mazi. -burunlar belə değildir. **1**. qabaq. -qorxaq ölməzdən **burun** ölər. **1**. xortum. **1**. **ilik**. əsgi. əvvəl. qədim. -**ilik çağda**: qədim zamanda. **1**. (orun. burmaq). movqeiyyət (movqe'). **1**. **burn**. (qabağ). qiyafə. -**burnundan** cih cih ağı yağır: **qiyafəsindən** zəhmar tökülür**.**.

-burun keçmək: burunmaq. buyurmaq. önə keçmək..

-**burun səsləri**. (burnundan dışaran səslər): ağın..

-**burun tapışı**: gəniz səsi..

-**burunda danışan:** ağan**. -ağan** ulubəy..

-**nərsəsi burnunda**, **iliyində olmaq**: əlində olmaq..

-**burnuna**, **iliyinə qapılmaq**: həmən gördüyünə alınmaq, gördüyündən, olağandan etgilənmək..

-**burunlu**, **ilikli olmaq**: iti, çevik, zirək, titiz olmaq..

-**burnun tutmaq**: **1**. önün, qabağın almaq..

-**burnun**, **başın**, **iliyin itirmək**: nə etdiyin bilməmək..

-**burun sallayan**: morunçu. küsücü**.**.

-burun otu: burna çəkilən. ənfiyə**.**.

-burun il > bildir: qabaq il. keçən il.

burun **-burun arçalı:** burun **arçalı.**

burun -**burun çəpəri**: burun pəyəsi. burun sümüyün çevrəyən ət. (**çəpər**: nərsəni qapağ kimi çevrəyən, qurşayan örtük).

-**cük burun**: incə, uzun burun.

-qulağ duymaz, göz görməz, **burun qaçırmaz**. (tapmaca) (iy. qoxu).

burun -**burun ucundan** quyruğaca.

burun qabaq. -burunku: qabaqkı. -**burunkunu** ver: qabağkını ver. -**burunku** qabaqkı illər. -**buruna** buyur: qabağa keçin. -**buruna** gəldi: qabaqa gəldi. -burun: qaba. -keç **buruna**: keç qabağa. -qotur keçi, axşaq elçi **buruna** düşər.

buruna -qotur keçi, axşaq elçi **buruna düşər**. (**buruna:** qabağa).

burunc **1**.burna çəkilən. burun otu. ənfiyə.**1**. dərdsər.

burunçiçək gülbəsər. təzə xiyar.

burunçu piş kisvvət. pişqədəm. avan qard.

burunçuq > **buçuq**. burnu yarıq.

burunği **burunği. burnağı**. biriŋği. birinci. əvvəlin.

burunkilər qabaqkilər. öncəkilər.

burunq **burunğ**. **bulunğ.** bulcaq. burcaq. quşə. künc.

burunq **burunğ**. **buruğ**. gəminin baş, uc bölümü.

burunqay **burunğay**. **burunğuy**. alaca **(**aralca**)** qaranlıq.

burunqu **burunğu**. **1**. qədimki. əvvəlki. keçmişçi. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi. **1**. **qonğu**. **qoni**. qıf. bir yerdən bir yerə nərsəni axıtmağa yarar **burunlu** arac.

burunquc **burunğuc. burunğulu.** mübhəm. qamiz. ibhamlı. aytışı (tələffüzü), anlayışı güc söz. -öylə **burunğuc** danışır ki. -balam biraz az **burunğulu,** daha yalın aydın danış ki hammı başa düşsün.

burunquca **burunğuca**. ilikkicə. əsgikiğə. əvvəlkicə. qədimkicə. qabağkicə. qabağki kimi.

burunquq **burunğuq.** buruşuq.

burunqulu **burunğulu. burunğuc.** mübhəm. qamiz. aytışı(tələffüzü), anlayışı güc söz. -balam biraz az **burunğulu,** daha yalın aydın danış ki hammı başa düşsün.

burunquy **burunğuy**. **burunğay**. alaca **(**aralca**)** qaranlıq.

burunlamaq **1**. önə keçmək. ilərləmək.

burunlatmaq **1**. önə çəkmək tanıtmaq. təqdim edmək. məərrifi edmək.

burunluq **bax > buruntaq.**

burunmaq **1**. səfehləmək. **1**. buyurmaq. burun keçmək. önə keçmək. **1**. iştbah, xəta edmək.

burunmaq **burğunmaq**. (**burçunmaq: piçinmək > piç xordən**). dolanmaq. dolğanmaq. kələflənmək. (risidən).

burunöt **burun+öt**. burun dəliyi.

burunta -dalıda alar, **burunda doğar**. (gecə boylu düşən, irtə doğur) (hər gizin, gəzi var açlımağa)

buruntaq **buruntaq. ağızlıq. qırızma. 1**. tumuşluq. buruntaq. burunluq. lavaşa. mal qaranın ağız burnuna taxılan nərsə. **1**. ağılı qazlı, tozlu tozanaqlı havada yerdə ağza bağlanan örtgü.

buruntan **-burundan danışan kimsə:.** qığır.

buruş **1**. büzüş. türüş. qıyış. qın qıvıq. burğuq. çin çevik (> çin o çeruk). **1**. tüstü.

buruş bulaq. bulğaq. burğaq. (# **duruş**: sakinlik. aramiş). şuruş (şureş). daşğaq. aşğaq. aşub.
-**barış buruş. barış bürüş**. **1**. dosluq düşmanlıq. **1**. cəng ü cidal.

buruşdurmaq **burbatmaq**. -sözüvü **burbatma**. -uzun ipi tez burbalar.

buruşmaq büzüşmək. türüşmək. qıysışmaq.

buruşuq **1**. burtlaşıq. pırtlaşıq. burda. burat. **(**< **bur)**. **1**. gərgin. tov. **1**. kitis. çətin. **1**. piçişik. burunğuq. **1**. tov gərgin. **1**. **burğunc.** buruq dönüşlü. (piç o xəm). **1**. toqay..
-dar buruşuq yol, **nərsə**: burtaq.

buruşuq **1**.çılşırıq. çəlşirik. pırtlaşıq.**1**.çılşıq. çəlşik. çətin. -**çılşıq** soru.

buruşuq döngəl**.**

buruşuq **-qarışıq buruşuq:** çalbağ**.** -**çalbağ** iş.

burut **1**. **(burmaq**: örtmək). örtülü. **1**. örtlü. gizli. daluq **(**dalımış**)**. gömülü. {**buried (**ingilis**)}**. **1**. bügül. bücül. paxıl. pəxil. qır. xır. qırtış. cicikli. **1**. çox bilmiş qırıq, kələkçi. qoşqar. ütük. bij. qurnaz. qopuq. çıpıt. cin. **1**. şərayit. **1**. zəminə. **1**. **burqu**. tərh. **1**. buğ. **1**. **burat**. murdar. mundar. nəcis. **1**. **bürüt (**ayrılmamış. arınmamış. safalmamış**)**. na xalis. qarışığı olan. **(# arıt**: xalis**)**. **1**. **(**< **burun**: qabaq**)**. **(**< bürümək**)**. tünd, iti iyli. -**burut** ətir. **1**. tərh. -sənə bir **burqu** töküm ki aton gözünün qabağına gəlsin. -iş **burquların** kimə çəkdirdin. -təməl **buruqlar**. **1**. **burt**. qısıq. qussə. darıxma. kədər. -burt **basmış** kimsələr. **1**. **burt**. qara basma. kabus. -gecələr ki düşür **burt** basır.

burut **-**alçağın biri, **kölgəsi burut**. (**burut**: mundar). (yaman).

burutqaç bötərgəc. topac. mazalaq. fırıldaq.

burutluq **1**. **buratlıq**. murdarlıq. mundarlıq. nəcislik. **1**. ciciklilik. bügüllük. bücüllük. paxıllıq. qırlıq. xırlıq. qırtışlıq.

burutmaq **1**. > **firiftən** (fars). **1**. iy salmaq. ötürmək. **1**. qaynatıb buğlatmaq. -yemək **burutur**. **1**. mühəyya, hazır edmək. **1**. oynamaq. -görək kim kimi **burutar**. -ayı **burutmaq**. **1**. şərayit, zəminə yaratmaq. **1**. **burqutmaq**. tərh qurmaq.

burutmaq -**yufaca qırsıtmaq, burutmaq**: burcutmaq. -göt başın **burcuda burcuda** gedirdi.

burutuş **1**.tumar. **1**. gündəlik pıroqram. yazılı pıroqram.

burya < **borya < boru**. qamış. qəmiş.

busanmaq **burçanmaq.** dalsınmaq. pərişan olmaq.

busat dərək. dudman. xanıman. təşgilat. -**dərək** qurmaq: busat-qurmaq. -**dərəkli baraklı**: varlı təşgilatlı. -**dərəki** darğalmaq: yoxsullaşmaq. kasıblaşmaq. iflas edmək. işdən düşmək.

busat sürsat. dəm təşgilat.

busat -**toy busat qurmaq**: bayrınmaq.

busatan **burçatan.** dalsıtan. talsıtan. pərişan edən.

busqa pusuda, gizlidə olan pislikdən qoruyan nərsə. göz mıncığı. pitik.

busta **busda**. **pusda**. -**basta busda**: yavaş gizli. -**basta busda** gəlib çıxdı ocağ başına.

bustaqar **bustağar**. asılı. yavınc. möhtac.

busturmaq **busdurmaq. pusdurmaq. basdırmaq**. gizlətmək.

busutmaq **burçatmaq.** dalsıtmaq. talsıtmaq. pərişan edmək.

buş **buç**. **muş**. böğürtgən.

buşaq **1**. **buçaq**. **böçək**. **böcək**. **bölçək**. döğülmüş, oğulmuş taxıl, nərsə. **1**. **buşğan**. darıxan. (dil təng).

buşqaq **buşğaq.** budla belin ortasında yerləşən gobut, bükük, şişiginlik. göt.

buşqan **buşğan. buşaq**. darıxan. (dil təng).

buşqilə **buşgilə**. **buşgilət**. **buğgilə**. **buğgilət**. **muşgilə**. şahgilə. ən iri giləlili olan.

buşqu **biçgi. buxcu**. muşar. müşar. buçar. ərə.

buşqunmaq **buşğunmaq**. **buşuğmaq. buşmaq**. **1**. tənginmək. təngə gəlmək. -işdən **buşub darıdı** (darxdı). -**buşuğ buşmaq**: çox darıxmaq. **1**. qayğılanmaq. niyaran qalmaq. -onun bu işi məni çox buşuğdurur). **1**. (**düşmək).** bezmək. bıqmaq. darıqmaq. sıxılmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar.

buşlamaq müşdələmək. bükdələmək. müjdələmək.

buşmaq **buşuğmaq. buşğunmaq**. **1**. tənginmək. təngə gəlmək. -işdən **buşub darıdı** (darxdı). -**buşuğ buşmaq**: çox darıxmaq. **1**. qayğılanmaq. niyaran qalmaq. -onun bu işi məni çox buşuğdurur). **1**. (**düşmək).** bezmək. bıqmaq. darıqmaq. sıxılmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar.

buştut buğtut. şahtut.

buşuqmaq **buşuğmaq. buşğunmaq**. **buşmaq**. **1**. tənginmək. təngə gəlmək. -işdən **buşub darıdı** (darxdı). -**buşuğ buşmaq**: çox darıxmaq. **1**. qayğılanmaq. niyaran qalmaq. -onun bu işi məni çox buşuğdurur). **1**. (**düşmək).** bezmək. bıqmaq. darıqmaq. sıxılmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar.

but **1**. **bud**. uyluq. **1**. **büt**. inanc. e'tiqad. əqidə. **1**. sovğat, müjdə gətirənə verilən bağış, bəxşiş. **1**. xələt. alna vurulan bəzək daşı. **1**. bit. bitin. bitgin. kamil. baliğ. **1**. öz. usarə. **1**. **bud.** qalça. külçə (göt) ilə dizin arasında yerləşən qalın, yoğun bölüm. **1**.**dul**. içi dolu, sağlam olan. seçgin. -**but cəviz**: seçilmiş cəviz. **1**. seçik. bir işdə but çıxan. bir işi aparan. (bərəndə)**..**
-bud götərib yatmaq: qıçını devirib yatmaq. yan gəlib yatmaq.

but -**but çıxmaq**: məğbun olmamaq. -ikisində saxlasan **but çıxarsın**.

but **buta**. fayda. -**butu: butası** : faydası..
-**but çıxmaq: ut çıxmaq**. utmaq. butmaq..
-**but çıxmaq:** utmaq. butmaq. ut çıxmaq.

but **ut. uy. 1.** qıçın, dizdən çatalqıya dək uzanan, dolu ətli yeri. **1**. (nərsədə) doluq. dolu yer. güclük. güclü yer. -hər nəyin **butu** var: hər nəyin dolu, güclü yeri var. **1**. aparan. bərəndə. **but çıxmaq**: aparmaq..
-bu iş **butdur**: bu iş qazanandır..
-**butlu iş**: mənfəətli iş..
-bu işin **butu** nə: xeyri nə: qazancı nə..
-**but olanmasan**: aparanmasan..
-**batı** nə **butu** nə: zərəri nə, nəfi nə..
-**yaxı** mənim, yağı sənin, batı mənim, butu sənin. (**yaxı**: əzabı).

buta **1**. **baldaq**. tənədən ayrılan budaq, qol qanatları, yapraqları ilə birlikdə quran topar. **1. buda.** qol. dal. bir bütünə bağlı. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**butun** : bodun: el. millət)**.**

buta **1**. belbağ. kəmər. **1**. **büçək**. **pota**. **bütə**. **bitək**. **(**< **biçi**: bölük**)**. bala. uşaq. -bir keçi ilə üç **büçəyi**. **1**. tuta. amac. hədəf. -**butavı** çaşma. **1**. gül yapraq, bitgi nəxşəli işi. -**butalı** parça. -**buta** boya: göy bitgi çəkisi, nəqqaşisi. **1**. qol. haşiyə. -**butalı** kağaz, kalağayı. -iri **butalı** qəfəsə. -xalça **butasız** olmaz. -əsgi bitiklərin çoxunda **buta** yazıları olur. **1**. çağa. uşaq. -**butalı butasız**: uşaqlı uşaqsız. **1**. **pota**. inək balası. **1**. **bitə**. çox. artıq. -**buta** gözəl. **1**.parça. -**bir buta**: bir parça. **1**. (quş yeləkdən yapılır) qələm.

(xamə). -**altın buta**: qızıl qələm. **1**. qətə. -**buta buta**: qətə qətə. **1**. **bota**. çox qollu qanatlı olub, çoxda böyümüyən ağac. ağaccıq. (dirəxtçə). **1**. kitab. -**qutun buta**: müqəddəs kitab. -göytün **buta**: göydən gəlmiş kitab. (asimani kitab)..
-**yeni yetmə buta**: şitil. çitil.

buta **but**. fayda. -**butu: butası** : faydası.

butacıq **budacıq.** > qoça. qolça.

butaçı cəmalpərəst.

butaq -anası çıxan ağacı, **qızı budaq**-**budaq gəzər**!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan).

butaq **budağ**. **1**. **budal**. qol. dal. tayfa. -hançı **butulun**, hançı **budalındansan**: hançı millətin, hançı budağındasan **(**qolundan, tayfasındansan**)**. **1**. dal. çalba**.** şaxə. səğə. -yemişin bolluğundan ağac **çalbaları** sınasıydı. -iki güllü **çalba**. **1**. sap. səğə. sıtaq. gül, başaq kimiləri kökə bağlayan qol. **1**. (qabığında ayrılmış, döğülmüşdənə). (?**1**. < **boğdaq** (**boğat**: həbbə. dənə. **1**. < **budamaq**). **1**. buğda. **1**. taxıl. burçağ. hububat.

butaq **budağı-yetişsə yerə ağac budağı**, demək ki yetirmiş bollu barı.

butaq -**cücərib budağ vermək:**lizlənmək. tijlənmək.

butaq -sevgi quşu ürəkdə olur, **bir budaq tapırsa** qonur, sınırsa budaq, gələsi gündə, **başqa budaq tapırda** qonur.

butaq -**idək budak edmək**: arayıb bulmaq.

butal **1**. butluq. (bud, qıç bölümünə geyilən bürgə) > fitə. **1**. tam bir gecə gündüz. (-**dutal**: tam bir ay). (-**yutal**: tam bir il). **1**. **budal**. **budağ**. qol. dal. tayfa. -hançı **butulun**, hançı **budalındansan**: hançı millətin, hançı budağındasan **(**qolundan, tayfasındansan**)**.

butala **budala.** çalamal **(çala mal)**. çalanğ. koramal. yonulmamış kimsə. qaba. axmaq.

butalantı -**budalar budalandı.**

butalar -**budalar budalandı.**

butalçıq **burtalçıq**. çapraşıq. qarışıq. qarmaşıq.

butalçıqlıq **burtalçıqlıq**. qarışıqlıq. qarğaşa.

butaldırmaq **burtaldırmaq**. pırtlaşdırmaq. qarışdırmaq. çapraşdırmaq.

butalı **butlu**. faydalı.

butalış **burtalış**. **burğalış** > bəlva. qarmaşa. qarğaşa.

butalmaq **burtalmaq**. pırtlaşmaq. qarğışmaq. şaşırmaq. -**burtalıb qalmq**: şaşırıb qalmaq.

butalmaq **butanmaq**. **qutalmaq**. **qutanmaq**. **mutalmaq**. **mutanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

butamaq **bitəmək. 1**. yazmaq. -**bitik butamaq**. **1**. qurtarmaq.

butamaq yazmaq.

butan -bu yarışda **butan** yoxdur. -**butanlar**: bərəndələr.

butanmaq **butalmaq**. **qutalmaq**. **qutanmaq**. **mutalmaq**. **mutanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

butanmaq **butlanmaq**. faydalanmaq.

butanmış -qırılmış qanadı, budanmış dalı.

butar budağın kökü, qaynağı. təbar.

butar **budar**. **1**. **burtar**. böri. qurd. canavar. -**budar üşəyi**: mart **(**mars**)** ayı. **1**. yırtıcı. vəhşi.

butar **budar**. qolağ. qolun ən yoğun, ətli yeri. bazu.

butarlamaq parçalamaq.

butaş **budaş**. fəri'. yana. cənbi.

butaş maaş. müzd. ücrət. (dəstmüzd). -**butaşların** artırılması. -yüksək **butaşlı** görəvlilər.

butaşlamaq müzd vermək. -**butaşların** artırılması. -yüksək **butaşlı** görəvlilər.

butaşmaq **budaşmaq**. dalaşmaq. birbirindən ayrışmaq. -**budaşıq qıç**: birbirində aralı duran qıç.

butay **butlu**. kamilən.

butay **mutay**. **qutay**. **1**. yümlü, yümnlü ay. **1**. orucluq ayı.

butca (dəstmüzd).

butqa tüggə. dəggə. tuqqa. (**< tuq**). dəggə. köşə. köşgə (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk.

butqaq **butğaq.** ilgək. iki nərsəni birbirinə bağlayan, tutduran çəngəl.

butlanmaq **butanmaq.** faydalanmaq.

butlaşmaq büdrəmək.

butlu **butalı.** faydalı..
-**butlu iş**: mənfəətli iş.

butlu **butay**. kamilən.
-**ayır budlu**: **ayır bacaq:** iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

butluq butal. (bud, qıç bölümünə geyilən bürgə) > fitə.

butmaq **1**. faydalanmaq. **1**. utmaq. but çıxmaq. ut çıxmaq.

butmaq yazmaq.

butnuq **bitnik**. sərəncam.

butnuşmaq **bitnişmək**. təkmilləşmək. mükəmməlləşmək.

butraq **bitrək. 1**. oturaq. məfluc. fələc. oturub duranmıyan. **1**. baz nişəstə. təqaüdlü.

butu bəhrəsi**. -**yaxı mənim, yağı sənin, batı mənim, butu sənin(**yaxı**: əzabı) (**batı**:ziyanı).

butu dəfdər.

butu nəfi -**batı** nə **butu** nə: zərəri nə, nəfi nə..
-bu **işin butu** nə: xeyri nə. qazancı nə..
-**az çox budu**: **ağ qara budu**: hər nədi budu. olan budu. -ağ qara budu, olanı budu.

butucu (**butu**: dəfdər). hesabdar.

butuçu **bütüçü**. **butunçu**. **bütünçü**. inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli. **(# güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**.

butuq (buda bir el sözüdür). -**butuq ərdəm, gücdədir**. (ən böyük bacarıq, güclənmədir) (kişinin gücü, güclənməkdədir) (gücü yiyələnmək, kişinin ən uca ərdəmidir).

butuq **1**. iki budun bitişik bölümü. dal. göt. **1**. **putuq**. (butaq).qələm. midad. -**pitik putuq**: **bitik butuq**: kağaz qələm. dəfdər qələm. **1**. **pitik**. (**bitinmiş**. **butunmuş**: yazılı). kitab. **1**. qapalı. -**butuq usuq**: qapalı hicə.

butuq **bitik**. təkmil. mükəmməl.

butuq ən böyük. ən uca.-güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**.

butuq piçik. kiçik, yuvar çörək. fətir. yanından kesilib, kiçik maşa ilə içi aralanıb doldurulur. dönər, pendir qoyub uşaqlara bəllək, dürmək tutulur.

butuqçi **bağdaçı**. **quruqçi**. **1**. kompozitor. **1**. bəstəkar. ahəngsaz. **1**. muntajçı. **1**. rabit.

butuqçu **butukçu.** bitikçi**.** yazıcı.

butuqçulamaq **butuqçulamaq**. **bükütçüləmək**. kilitləmək. qapatmaq. kəsmək. bitirmək. son vermək..
-**butuqlamaq**. **bükütləmək**. əngəlitmək. mane' olmaq. cilovlamaq. **(**cilovgirlik edmək). məsdud edmək..
-**butğunmaq**. **büktünmək**. bıqqınmaq. boğulmaq. tıxqınmaq. xəfələnmək. həfəsi kəsinmək. -qabarı **(**burnu**) butğunmaq**: burnu tutulmaq, tıxanmaq. -**butuğ** yamlar: məsdud yollar.

butul millət. -hançı **butulun**, hançı **budalındansan**: hançı millətin, hançı budağındasan **(**qolundan, tayfasındansan**)**.

butum **bütüm**. **1**. inanc. e'tiqad. **1**. sədaqət. **1**. içdən gələn axım, duyu, hiss, sezi. vicdan. **1**. heybət. alğım. **1**. ağır. viqar. vüqar.

butum -**dosluğa butum**: dosluğa sədaqə.

butumaq **bütümək**. **butunmaq**. **bütünmək**. inanmaq. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**.

butumlu **bütümlü**. **butumçu**. **bütümçü**. **1**. inanclı. mö'təqid. e'tiqadlı. **1**. vicdanlı. **1**. viqarlı. vüqarlı. **1**. heybətli. alğımlı. alımlı.

butumsuz **bütümsüz**. vicdansız.

butun **1**. **buçun**. (cəvanə). **1**. **bütün**.

butun **1**. xeyirli. mənfəətli. -**butun** çıxdıq: mənfəətli çıxdıq. **1**. güclü. qəvi. müğəzzi. -**butun** yeməklər: mənfəətli yeməklər.

butun -at takanır, **eşək butun qaldırır**. (at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).

butun **bodun**. el. millət. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı).

butunçu **bütünçü**. **butuçu**. **bütüçü**. inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli. **(# güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**.

butunmaq **1**. **buçunmaq**. (cəvanə vermək). **1**. **bütünmək butumaq**. **bütümək**. inanmaq. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**. **1**. yazılmaq.

butur -**budur çırpınır ürək**, hər çırpıda bir dağı dələk!.

butur **budur**. iştə. işdə. (zalikə huv). -**işdə** bizim oğlan. -**işdə** sizin işiz. -**işdə** baş yazımız.

butur **budur**. **-**yaşam beş gün durur. seçimdə sənin, keçimdə, **üzülsəndə budur**, bəğənsəndə.
-**olan budur:** bizdən bu dərək. (**dərək**: qədər).

butur **-evrən budur**, bir gün yolda, bir gün gorda, bir gün ayağda, bir gün yastığda.

-**evrən budur**, günü devrilir yola, günü devinir gora**.**

butur -**yaşamın quralı budur**, acının utdurur, dadlını utuzdurur !**.**

butur -yarına kim ölə, kim qala, **payın budur ya ye, ya yala**. (yaşamda azcada olsa seçim var)

buturmaq **bitirəmək. 1**. qurtarmaq. **1**. qazanmaq. aşlanmaq. -**işləyən bitirərdə, batırarda.**

buturmaq **bütürmək**. **bitirmək**. tikmək. yaraltmaq. yapmaq. düzəltmək.

bututmaq yazıtmaq.

buvuq **buvuğ. buğ.** buxar.

buyaqtan **buyakdan** (**bu + yak**: yan). burdan. yaxından.

buyana -burdan buyana : burdan arı: burdan e'tibarən.

buyanın -**buyanın işlərini gördə bitir**, oyana qoyma qala görcəyin iş. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

buyınça üzərinə **(**dayir**)**. görə.

buyqur tapşırqı. sartıq. fərman. dəsdur.

buyqurmasın tanrım kəssin. uğur (xeyir) görməyəsin.

buyqün **buygün**. **buygünü**. nağıl günü.

buynuz **1**. çax şax. **1**. sürün..
-**uzun düz buynuz**: sürnüz.

buynuz **-qoça buynuz**, yük olmaz.

buynuz **muynuz. munğuz.**

buynuzlamaq süsgürmək..
-doğuz it dişləri ilə buynuzlamaq: acuğlamaq. ucuğlamaq.

buynuzlaşmaq süsüşmək.

buyra buruq. burqu (burquq). qıvrıq. qırvıq. -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı.

buyra buruq. tovuq. tovtur. qıvrıq. mücəəd.

buyra **bura.**fer. qıvrıq. -**bura** saçlı.

buyranla **-**buyranla çezən yorulmaz.

buyras lütfən. -**buyras** buyrun: lütfən buyrun. -**buyras** yeyin : lütfən yeyin.

buyraş **bura**. qıvrıq. -**bura** saç: qıvrıq, qıvırcıq saç.

buyrat tanrı yöndən olunan buyruq.

buyrub **buytuq**. hakim. müsəllət. -nəyivə **buytuqsan**. -puluna **buytuq**: parasına hakim. -nəyivə **buytuqsan**. -könlüvə buyrub ol.

buyruq **1**. **buruq.** təşrifat görəvlisi. **1**. edit. **1**. yürəti. yürəyüz. -sizin **yürətüzdən** çıxmadıq. **1**. basıq. əmr. -**basıq** gəldi ki. **1**. atağ**.** fərman..
-**buyruq tutmaq**: **1**. əmr almaq. **1**. tabe', müti' olmaq..
-**rəsmi buyruq, fərman**: atağ..
-**aşqıta buyruq**: imtahani məccanidir.

buyruq atılqı**.** fərman. dəstur. əmr. -**atılğız** olsun. -**atılqı** düşmək: fərman çıxmaq.

buyruq **-buyruq boyunca** : buyruq üzrə. tibqi fərman.

buyruq qismət. -**uğar** olsa gələrim, buyruq olsa görərim.

buyruq sifariş.
-**kişidə bəzək düz buyruq**, atda bəzək yal quyruq.

buyruq -**sinqə buyruq**: siz buyura bilərsiz.

buyruq tapşırıq. sarqıt. təklif.

buyruq -**buyruq enirsə göydən**, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

buyruqan -sevgilər yolu buruğqan, **kimi kəndinə buyruqan**. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).

buyruqçu cilovçu. kontrolçu. ovsarçı.

buyruqdursa quluna, dartıb qoyar yoluna.

Buyruqdursa: Qismətdirsə.

buyruqla -yaşam buyruqda durmur, **buyruqla yürmür**, gələn çəkilir, olan seçilir.

buyruqlu ağa .

buyruqlu atılıq. yarlıq. fərmanlı.

buyruqmaq sifariş vermək.

buyruqta **buyruqda.** -**yaşam buyruqda durmur**, buyruqla yürmür, gələn çəkilir, olan seçilir.

buyruqtursa -**buyruqdursa quluna**, dartıb qoyar yoluna. (**buyruqdursa:** qismətdirsə).

buyruqu **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, **uzunluğu yaş buyruğu**, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

buyruqu **buyruğu.** burğanı**.** -**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

buyrulmağan təklif olunmayan.

buyrulmamış çağrılmamış.

buyruluq dəsduri əməl. -**buyruluq boyunca**: tibqi dəsduri əməl.

buyrun **buyrunğ**. buyruğa əğik, enik. söz eşidən. müti'. fərmanbərdar.

buyrun qulağam. qulağmən. eşidirəm.
-**buyras** buyrun: lütfən buyrun. (**buyras:** lütfən).

buyrunq **buyrunğ**. **buyrun**. buyruğa əğik, enik. söz eşidən. müti'.

buyrunmaq uğur (xeyir) görmək. nəsib olmaq. -**buyrunmasın**: uğur (xeyir) görməyəsin.

buyrunmasın : uğur (xeyir) görməyəsin.

buyruş taaruf.

buyruşmaq taaruf (təarüf) edmək.

buysuq minnətdar. minnət. -**parasına minnət:** puluna buyruq.
-kimin **buyrğuna** qalıb.

buytaq **buydaq**. subay. bekar.

buytar hükmran.

buytarlıq hükmranlıq.

buytuq buyrub. hakim. müsəllət. -nəyivə **buytuqsan**. -puluna **buytuq**: parasına hakim. -nəyivə **buytuqsan**.

buyuma **(**fərmayişi).

buyur **-ayır buyur:** ayrılıq sal, içinə dal. ayrılıq sal, üstünü al. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək.

buyur aytçı. -**sən aytçı**: sən buyur.

buyur -**duyur, buyur**!: (heç yana, öndən bildirmədən, gedmə). (gedilən yerə sayqı duyursansa, yekəxanalıq, özbaşdalıq edmək, qınanır, pis (mənfur) sayılır).

buyur **-ölüm gəlsə buyur deməz**, burar gedər. (**burar:** ayırar. qırar).

buyuran -**başına buyuran**: buyurqan. xudrə'y.

buyurqan **1**.başına buyuran. xudrə'y. **1**.hükmran.

buyurqan **buyurğan**. **burğan**. **1**. bayğaş. bağış. adaq. ötünc. ötüş. xeyrat. ehsan. qurban. **1**. tutuzuq. tutşuq. tuştuq. təşrifat. **1**. piş nəhad. -bu **burğan** ötmədi: bu pişnəhad qəbul olmadı.

buyurmaq **1**. çəkitmək. çəkətmək. əmr edmək. **1**. burunmaq. burun keçmək. önə keçmək. **1**. əmr etmək. aytmaq.

buyurmaq aytaqoymaq. -**ayta qoyun:** buyurun. -**sözü aylamadan** ayta qoyun. (**aylamadan**: çevirmədən)

buyursu **1**. **(**seçimlər içində seçmə ərkli **(**ixtiyari**)** olan**).** self servis. -burası **buyursu** tükan değil, nə istirsiz buyurun alın. -**buyursu** yeməkevi. **1**. özü öz qulluğunda duran. özünə qulluq edmədən yorulmayan.

buyurtma sifarişi.

buyurun 1. alın. -çay **alın**. **1**. gəlin (girin). antirə.

buyurun **1**. çəkin. alınğ. alın. sərf edin. **1**. **yorunğ**. yürünğ. -yünün **oynayaq**.. -**buyurun**!: keçirin!. **1**. əlo!. -**keçirin**!. kimlə danışırım **(**görüşürüz. gəpləşiriz**)**.

buyurun -**çaşırsam buyurun**?: iştibah edirsəm deyin.

buyurun -**keçin**!: buyurun. -**keçin keçin**!: buyurun buyurun.

buyurun keçirin.

buyurun qulağam. qulağmən. eşidirəm.

buyurun ayta qoyun. -**sözü aylamadan** ayta qoyun. (**aylamadan**: çevirmədən)
-**lütfən buyurun**: buyurunuzçu. buyurunuz. aytınızçı. -**aytınızçı** neçə kilo olsun. -**aytınızçı** nəmə istərsiz.

buyurun -**yuxarı buyurun**: törqə sığınız. yuxarda yer alın.

buyurunuz buyurunuzçu. aytınızçı. lütfən buyurun. -**aytınızçı** neçə kilo olsun. -**aytınızçı** nəmə istərsiz.

buyurunuzçu buyurunuz. aytınızçı. lütfən buyurun. -**aytınızçı** neçə kilo olsun. -**aytınızçı** nəmə istərsiz.

buyuruz aşanız. sərf ediz.

buyut fərman.

buyutmaq fərman vermaq.

buyuyar aydar. **-it itə aydar**, itdə quyruğuna.

buz -**buz çiçəyi**: dala soğanı.

buz don .-**dona** sona yaturan ölüm..
-**daş buz**: çox bərk buz. -**daş buza** döndü.

buz don. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür). **-**ay aylanar il olar, **don dəğişər, don olar**. (**aylanar**: dolanar).
-buz donmuş: donlayu**.**buzlağu. -qalar könlü **donlayu.**
-donduraçı əli buzsada, ürəyi sıcaq.
-donduraçıda əl buz olsada, ürək sıcaq.

buz -**duzla, buz, hava**. (duz buzu əridib heç edər).

buz -**sudan dönmüş, buz olmuşlar**, buz balta kəsik, daş olmuşlar.(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.)**.**
-baltalıq buz, ürək gördüm. (**baltalıq buz**: sərtlikdən baltaya gərək olan buz)**.**
-buz çiçəyi: qar çiçəyi : novruz gülü.

buzaq **buzağ.** donağ. qırov. şaxda. yəxbəndan.

buzaqu **buzağu**. **bizov**. bazaq.

buzbaltası qış. çox qanısoyuq olan. -belə bir **qışla** necə başbaşa vursun, otusun xoşluq olunsun, yaşama dad duzu olsun.

buzlaq **buzlama**. donqaq. (yəxbəndan).

buzlaqu **buzlağu.** donlayu**.**buz donmuş. -qalar könlü **donlayu.**

buzlama **buzlaq**. donqaq. (yəxbəndan).

buzlama -**buzlama dönəmi:** donçağ.

buzlatıc dondarıc. firizer.

buzlu buztay.

buzlu -özü duzlu, **baxdı buzlu**. (baxdı yatıq, qaşı çatıq).

buztay buzlu.

buzu -**qarı, buzu ərimiş yer:** yalanğ. çalanğ.

buzumuz -**əriməz qaldı beyində buzumuz**, göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz.

buzun **-**baxma buzun sətliyinə, oda sudan olmuş.

buzun -**buzun sətliyin** soyuqdan sor.

büci **bücü**. **böci**. (büyücü). böğü. xuxan.

bücü **büci**. **böci**. (büyücü). böğü. xuxan.

bücür eylə. -**eylə** qıl.

büçəq **büçək**. **buta**. **pota**. **bütə**. **bitək**. **(**< **biçi**: bölük**)**. bala. uşaq. -bir keçi ilə üç **büçəyi**.

büçük buçuşqa. potuşqa. bir gözlü kiçik pəncərə.

büq **bük** {(# **cik**) aşıq oyununda}.

büq **bük. bek. bət**. > **pök**. (< **bükük**). boğun. düğün. -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.

büq **bük**. **bükü**. **1**. müəmma. **1**. qılıq. fənd. -bu işin bükü var. **1**. fənd. teknik. -yeni **bükü** quralları. **1**. **buk**. pərhiz..
-iç bükü: iç sıxıntısı.

büq **bük.** meşə.

büqaquz **bükağuz**. nəştab.

büqara **bükara**. **boğara**. **1**. yastana. astana. **1**. qapı ilə çarçuvanın aralığı. yanaşı iki nərsənin arasında qalan aralıq, fasilə.

büqcə **bükcə. bıxca.** bunğuz**.** bunğuzaq. döğnək. döğənək. pinə.

büqə **bükə**. **1**. tıxa. qapuc. pəmbəçub. **1**. toxa. sıx meşə. orman. **1**. tüs. tüt. **(**< **tutmaq)**. surət. don. heyə't. nəma. şəkil. zahir. forma. **1.** tənə. -**dal bükə**: yarım tənə. **1**. can. bədən. gövdə. -bükə hovlusu. -bükəli: gövdəli**..**
-bası bükə: yalan dolan. bası. hilə. kələk. yalan.

büqə **bükə**. **buka**. çadra. çərşab.

büqəc **bükəc**. **bökəc.** əgnəl. mene'.

büqəq **bükək**. **1**. bucaq. **1**. avğan **(< av)**. saravuc. sarvıc. sayaban. qaçanaq. pənahqah. pənah. hefaz. **1**. külbə. **1**. araba, daşıt üzərinə yerləşilən çadır, örtük..
-**bür bükək**: geyim keçək. geygisək..
-**bələk bükək**: qundaq.

büqəqənmək **bükəgənmək**. **1**. toparlanmaq. yumarlanmaq. tuğurlanmaq. **1**. toplanmaq. quruplaşmaq. yığılmaq. birikmək.

büqəl **bükəl**. **1**. ilmik. iləmik. həlqə. -**ilmikli**: **iləmikli**. həlqəli. **1**. düğün. **1**. **(**saç**)**. fer. **1**. çiləğ. çələng. qanqal. həlqə. çəmbər. eşmə.

büqələn **bükələn!**. **büklün!**. yığıl!. irkil!. birkil!.

büqəli **bükəli**. gövdəli. bədənli.

büqəltürüq **bükəldürük**. qamçı, şallan ucunda olan düğün.

büqən **bükən**. **bürkən**. oynuyan. dansçı.

büqənc **bükənc**. **bükənci**. **bürgənc**. biləzik. topuqluq. biləyə, topuğa bağlanan sarıq. (patava).

büqənci **bükənci**. **bükənc**. **bürgənc**. biləzik. topuqluq. biləyə, topuğa bağlanan sarıq. (patava).

büqənə **bükənə**. yuva. ev.

büqənmək **bükənmək**. sönmək. itfa olmaq.

büqər **-qorxu gücü bel bükər** , qoymaz tovan uçmağa. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen)**.**

büqərəq -**tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan** geyim, yapınca, paltar: keçə ovmaq.

büqəs **bükəs**. qovs.

büqət **bükət**. **1**. bəsdə. composition. əsər. **1**. bükülüb bağlanan nərsə. paket. ambalaj. package. **1**. post buxcası. **1**. dəsdə. **1**. məcmuə. **1**. xərmən. **1**. kümə. püştə. **1**. çoxlu ölçüdə. **1**. boğca. tıpa. tıxacıq. təpəcək. **1**. dolağ. bağıt. bənd. -**dolağa**, **əngələ**, **batığa** (**bağıta**, **bükətə**) **salmaq**: saxtutmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək).

büqət **bükət.** çarbanağ. seldən, yeldən qorunma üçün qurulan çarpıq, əğimli duvar, sədd.

büqətləmək **bükətləmək**. **büktələmək**. səddləmək. tıxmaq.

büqətlər **bükətlər**. < **bük**. bətlər. mane'lər. -kişi başa gəldiyin yaşar, **dirənirsə, bükətlər aşar**!.

büqəttə **bükətdə.** xərməndə. xırmanda**.-**səpidə izin olsun, **bükətdə üzün olsun**. (**səpidə**: əkində. tarlada).

büqir **bükir <> bükri.** əğir <> əğri. -**bükrilər**, doğruya yönəlsin.

büqqültüsü **bükgüldüsü.** atması. -**ürək bükgüldüsü**: atması.

büqqültüsü **bükgüldüsü**. atması. -**ürək bükgüldüsü**:atması.

büqqürlənmək **bükkürlənmək**. yuvarlaqlaşmaq.

büqqürün **bükkürün**. yuvarlaq. məxfi. sirli. məxfiyana.

büqlənmək **büklənmək (bük**: qunçə**)**. **1**. qunçələnmək. qonçalanmaq. **1**. ıslanan **(**şehələnən**)** tuxumun bükgənib böyüməsi, cücərməsi.

büqlənməsə **büklənməsə**. **-**düğmələnməsə büklənməz, **büklənməsə güllənməz**. (**düğmələnməsə**: cücərinməsə). (**büklənməz**: qonçalanmaz).

büqlənməz **büklənməsə**. **-**düğmələnməsə büklənməz, **büklənməsə güllənməz**. (**düğmələnməsə**: cücərinməsə). (**büklənməz**: qonçalanmaz).

büqlətmək **büklətmək**. **bağlatmaq.** baz daşt edmək. -onları kim **bağlatmış**.

büqləv **bükləv**. hörük.

büqlü **büklü**. başlı çivi, mıx.

büqlüc **büklüc**. punez. iğnəsi güdə, başı enli ilgək civisi.

büqlün **büklün. 1. büklün!**. **bükələn!**. yığıl!. irkil!. birkil!. **1**. bükülü. qətlək. qatdağ.

büqmək **bükmək. 1.** burmaq. eşmək**.** çevirmək. əyirmək. əğirmək. sarmaq.**1.** qabağın almaq. qabağlamaq. ətəkləmək. başqırmaq. önəkləmək. önləmək. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq. mane' olmaq. pişgirlik edmək. -seli **bükmək** üçün büküt gərək. **1**. doyub bıqmaq. -çox yemə **bükərsin**. -acgöz ölməyincə **aşdan, davardan bükməz**: yeməkdən, maldan doymaz. **1**. gizlənmək. -məni görən kimi **bükdü**. -nəyə onu görənkimi **bükündün**. **1**. doymaq. -acgöz maldan **bükməz**. **1**. yığmaq. toplamaq. -suyu **büksən** göl olur, suyu dərsən çöl olur. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}. -qonum qonşun **büküb** yügürdü. -suvun büküb axındı: qoşunun yığıb ılqadı, cumdu. **1**. çəkmək. -ordan artıq ayağın **bük** (çək): ora daha gedmə. **1.** eşmək. tovlamaq. tovamaq. neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq. **1.** burmaq**.** toxumaq. **1.** bıkmaq. yığınmaq. çəkinmək. -ondan artıq **bıkdıq**.**1.** eşmək. iğşəmək. əğirmək. tovlamaq.**1.** çırmalamaq. çuğmalamaq. yığmaq. qətdəmək. -qolların **çırmaladı**: köynəyinin qolların qətdədi, bükdü.

büqmək **bükmək**. **1**. əğirmək. (risidən). -ip **əğirmək**. **1**. əğrətmək. çəvrətmək. çevirmək. mahasirə edmək. **1**. rəzil edmək. **1**. burğmaq. oynamaq. dans edmək. **1**. yığmaq. {**büzmək**}. {**yığırmaq** (**iğirmək ivirmək**. **əğirmək**)}. **1**. əğirmək. yığmaq. çevirmək..

-**diz bükməz**: **1**. yenməz. qətlənməz. təslim olmaz. **1**. tablaşan. dözən..

-**böksəsin bükmək**: **götün oynatmaq**. böksətmək.

büqmək **bükmək**. burmaq.

büqmək **bükmək**. qayırmaq. qığırmaq. qıyırmaq.

büqmək **bükmək.1.** dönmək. çönmək. **-bük!**: -dön!. çön!. -sola **bük**. -sağa **bük**.). **1**. kəsmək. qırmaq. qoparmaq. yolmaq. **-bük!**: kəs!. qır!. qopar!. yol!. -ağacın dalların **bükmək**. **1**. (nərsəni çoxaltma) yığmaq. toplamaq. cəmləmək. **-bük!**: yığ!. topla!. cəmlə!. -para, mal, davar **bükmək**. -ağlıvı, huşuvu **bük** danış. -suyu **bük**!.). **1**. (axan, açıq nərsəni) bağlamaq. tutmaq!. qaytarmaq. sədd yapmaq. -suyu **bük**!. **1**. qısmaq. yığmaq. toplamaq.-**ayağın bük**: ayağıvı yığ**.**.

-bel bükmək: belinmək. riku' edmək.

büqmək -**qulağın çəkmək, bükmək, burmaq**: uyarmaq. tənbih edmək.

büqməz **-**dağı ovruğun əğməz, **dənizi qayığ bükməz. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).

büqmüş **bükmüş**. yığmış. -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**yarığa:** xeyrə)}.

büqpəlin **bükdəlin**. gənəlliklə. imumiyyətlə.

büqrəmək **bükrəmək**. bükülmək. burkulmaq. büdrəmək. sıçramaq. -at **bükrədi.**

büqrər **bükrər**. **bükürər**. **-**qayğı əğər, **qəm bükrər**.

büqri **bükri <> bükir.** əğir <> əğri. -**bükrilər**, doğruya yönəlsin.

büqri **bükri**. **büğri**. **1**. mühəddəb. **1**. əyri. əğri. qayuq. kəc.

büqrü -**əğri büğrü:** qayqışıq.

büqrü -**əyri büğrü**: əğri burqu.

büqrüq **bükrük**. qozuğ. kürəyi qoz.

büqsəli **büksəli**. tuxsalı. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). oysalı. qussəli. munğlu. darqın. mə'yus.

büqsəmək **böksətmək**. **böksəsin bükmək**. götün oynatmaq.

büqsən **-suyu büksən** göl olur, suyu dərsən çöl olur. (**suyu büksən**: suyu yığsan, toplasan) (**suyu dərsən**: suyu çəksən).

büqsün **büksün**. qubba.

büqsünmək **büksünmək**. qonçalanmaq. qunçələnmək. -**büksünmüş** qız: döşlənmiş qız.

büqtə **bükdə**. **1**. > **puxdə**. eşik. işik. eşilmiş, hörülmüş nərsə. möhkəm. **1**. gənəl. imum. **1**. həlqə.

büqtə **bükdə. püşdə.** atırqal. atqal. təpə. toma.

büqtəl **büktəl.** (< **bükük**). **1**. enli, külə olan. **1**. orta boylu.

büqtələmək **bükdələmək**. **1**. yığıb bir yerə tökmək. **1**. suyuq yeməyə çörək doğramaq. tiltə edmək. **1**. **bükətləmək**. səddləmək. tıxmaq.

büqtələtmək **bükdələtmək**. gənəllətmək. imumiyyət vermək. -**bükdələtmədən**: imumiyyət vermədən.

büqtəncləri **bükdəncləri.** dutaqları. kitirləri. kədərləri. **-**bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**.** (**ortalsın:** yansın)**.**

büqtənmək **bökdənmək**. **bükdənmək**. tutğunmaq. əngəllənmək. poxlanmaq. poxa düşmək. -onlarla oturub dursan **bökdənərsin**. -**bökdənmədən** qaç.

büqtənmək **bükdənmək**. əğilmək. (# **bökdənmək**: şişinmək).

büqtər **bükdər**. kiçi bükdələrdən (həlqələrdən) toxunmuş, döğüş geyisi.

büqtəri **büktəri**. bir nərsiyə bağlanmış, artırılmış yük, bağlı. -at, araba **bükdərisi**. **1**. xurcun. xurc. heybə. **1**. iki, neçə qat parça. **1**. əbzar qutusu. **1**. çəmədan.

büqtərmək **bükdərmək**. **1**. birbiri üstə qatmaq. nərsəni nərsiyə bağlamaq, artırmaq. -bunuda ona **bükdər**. -**bükdərilmiş** üç paket.

büqtürqü **büktürgü**. bürküt (qartal) çeşitlərindən.

büqü **bükü**. **bük**. **1**. müəmma. **1**. qılıq. fənd. -bu işin bükü var. **1**. fənd. teknik. -yeni **bükü** quralları. **1.** sirr. **1.** dürü. dürmək. bəllə. bəllək. (bürük). (bükülmüş). (buxca). **1.** qussə. -bu uzun ömürdə **büküdən** açışanmadım..
-**bükü yertüncü**: bütün dünya. tüm kayinat.

büqüc **büküc. boğuc**. **boncuğ**. tomurcuq. qunçə. qonça.

büqücü **büğücü**. **bükücü**. büyücü. şaman. qaman. qamçı.

büqüq -**bükük bel:** çalaqoz. yarı qozlanmış.

büqüq **bükük**. **1**. (bükülmüş), tovlu (tovlanmış) ip. əğrik**.** (əğrilmiş, rişdələnmiş sap). **1**.dans.**1**. yaysıman. yay kimi. qovsi. kəmani.

büqüq **bükük. 1.bürkük.** toka. sıx.tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer.-darağ **toka** girməz.**1**. əngəl. kit.

büqüqləmək **bükükləmək**. **burçuqlamaq**. əngəlləmək. kitləmək.

büqül **bükül**. bitəki. bükün. bütün. kamil. kompilet.

büqülən **bükülən** -**içgidən bükülən olur**, bükünən yox. (içgi, içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz). (**bükünən**: doyan. doyunan)**.**

büqülmək **bükülmək.** bükrəmək¸ burkulmaq. büdrəmək. sıçramaq. -at **bükrədi.**

büqülmək **bükülmək**. əğilmək. yamulmaq.

büqülü **bükülü. büklün**. qətlək. qatdağ.

büqülüş **bükülüş**. şikəst.

büqün **bükün 1**. **bükün!**. xamuş. **1**. sikut. xamuşluq. **1**. riku'**..**

-bükün bildəçi: **bükün** bilici: hər nəyi bilən. hər nəyə alim, aqah..

-**bükün** yerçi: hər yerdə bulunan, olan, hazir..

-**bükün** çağıçı: hər çağda, zamanda olan**..**

-siz bükünüz: siz hamınız..

-**bükün kişi törükü**: tüm bəni adəm..

-**bükün gücün**: tamam gücü ilə..

-**bükün çağ**: hər zaman.

büqün **bükün**. **bütün**. **1**. tamam. **1**. bükül. bitəki. kamil. kompilet. **1**. sağlam. salim. **1**. kuliyyə. cəmi'. hər çeşit.

büqün **bükün.** içli. dolqun. -**bükün bilgə**: çox bilgin. çox bilən. -**biligin irdədim, bükünü ayırdım**. (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

büqün **bükün**. qəm . kit. kədər. qussə. -**bükün bükünə** bükülər: **qəm** üstünə **qəm** qalar. qalandı kit üstə.

büqüncək **büküncək**. qoşuncaq. salxım. xuşə.

büqünən -içgidən bükülən olur, **bükünən yox**. (içgi, içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz). (**bükünən**: doyan. doyunan)**.**

büqünlü **bükünlü**. tamamən.

büqünmək **bükünmək**. **1**. boğunmaq. bağlanmaq. -belivi **boğun**. -başıvı **boğun** soyuğdur. **1**. **mökünmək (**uyğur**)**. gizlənmək. yaşunmaq. -görcək **bükündü**. **1**. iki qatlanmaq. tə'zim edmək. -onun gözəlliyi qarşısında **bükünürəm**. **1**. riku' edmək. **1**. çəkilmək. əl çəkmək. iste'fa edmək. **1**. iş daşlamaq. e'tisab edmək. **1**. kədərlənmək. **1**. istirahətə, təqaüdə çıxmaq. **1**. batil olmaq. **1**. basınmaq. xəfələnmək. **1**. sınmaq. qırılmaq. **1**. təslim olmaq. tabe' olmaq. muqəyyəd olmaq.

büqünmək **bükünmək**. **1**.munğmaq. üzünmək. sıxınmaq. kitirginmək. kədərlənmək. qussələnmək. **1**.huzursuz olmaq. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

büqünmək **bükünmək**. doyunmaq. doymaq. -yaşamında səni **bükütən** nərsə varınmı. -içgidən **bükülən** olur, **bükünən** yox: içgi içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz.

büqünməz **bükünməz**. sınmaz (şikəst yeməz).

büqüntü **büküntü**. üzüntü. sıxıntı. qussə. ənduh. hüzn. qəm. kədər. təəssüf. munğ.

büqünü **bükünü**. **1**. bütünü. topdan. **1**. həpsi. hamısı.

büqünü **bükünü. -**biligin irdədim, **bükünü ayırdım**. (**bükün:** içli. dolqun). (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

büqür **-bükür qalsan** yükün gələr yük üstə. (**bükür**: qətlək). (dirsəlməyində yol qılığı var)**.**

büqür **bükür**. müqəər. (# **bökür**: mühəddəb).

büqürər **bükürər**. **bükrər**. **-**qayğı əğər, **qəm bükrər**.

büqürmək **bükürmək**. **1**. bir borcu, verəcəyi qılıb bitirmək. **1**. qətlənib aşınmaq. münqəriz olmaq.

büqürmək. **bükürmək.** bikirmək. təngikmək.

büqürtmək **bükürtmək**. münfəil edmək. işdən: çalışdan çıxartmaq.

büqüş -bel külük bizdən, **bel büküş sizdən**. (bel külük bizdən, tər töküb işləmək sizdən).

büqüt **1**. **büküt!**. xamuş ed!. **1**. bağat. saxsal. (< **saxlamaq**). sədd. -sel basıb **saxsal** yıxdı. **1**. təhrim. **1**. məmnunu'. **1**. məsdud. **1**. buxca.

büqüt **büküt**. kət. kit. taxul. qıncı. mane'. sədd.

büqütər **bükütər**. məhkum edər**. -qorxu bükütər**, umut uçutar!. (**uçutar**: götürür. qurtarır)**.**

büqütqən **bükütgən**. **böğütgən**. tumuş **(**> təmişg**)**. **(**raspberry framboise**)**.

büqütmək **bükütmək**. **1**. batil edmək. **1**. qurtarmaq. **1**. dəf' edmək. **1**. sındırmaq. -**bükütün**!: qurtarın. sındırın.

büqüv **büküv** (bel buxunu, əl ayağı, qolu bükmək, qırıtmaq). oyun. rəqs. dans.

büqüvmək **bükünmək**. (bel buxunu, əl ayağı, qolu bükmək, qırıtmaq). oynamaq. rəqs, dans edmək.

büqüyçü **büküyçü**. **1**. oyunçu. rəqqas. **1**. **büyüyçü**. **büyüçü**. cadıçı. sehirçi.

büqüymək **büküymək**. **1**. oynamaq. rəqs edmək. **1**. **büyüymək**. cadılamaq. sehirləmək.

bül **bül!. bil**!. tanış!.

bülbül **-bülbül gülə**, qarqa çöplügə.

bülbül -**bülbül oxur**: bülbül ötür. sanduvac sayrır**.**

bülbül -gül açar, **bülbül sayrır**.

bülbül sağındıvac. sandıvac. saranğ (uyğu).-**dadlı ötər sandıvac:** şirin oxuyar bülbül..
-**saranğdak**: bülbül kimi.**.**
-çalı bülbül: ötləgən..
-**sarı bülbül**: < **sağra bülbül**. (< **sağra** < **sağran**. **sağrac**: xanəndə. şarkıcı.).

bülbül -tayın tapmaz, **çilər bülbül**. (**tayın**: yarın) (**çilər**: dərdlə ötər. sağurar).

bülbüllə **-bülbüllə gəzən ötmək öğrəşir**, qarqayla gəzən otlamaq.

bülbülü -bağda **gülün bülbülü**, ev bəyinin sünbülü.

bülcüq **bülcük.** bürcük. bürülcə. böğrülcə. böğrülcük. **(böğrək. böbrək).** lobiyə. maş.

büləq **bülək. bələk.** hidyə.

bülqüc **bülgüc**. **bilgic**. bilən.

bültən **1**. **(**tilfun**)**. avqal **(**< **avmaq**. **almaq)**. qılavuz. dəfdərçə. -yeni il tilfun **alqavı**. **(**kitab. yazı**)**. **1**. dərgi.

bünyə dol. bünyad. pey. -gövdə **dolu**. -ev **dolu**. -duvar **dolu**.

bünyə sal. təməl. kök.

bür -**bür bükək**: geyim keçək. geygisək.

bürbüqənmək **bürbükənmək**. geygismək. geykeçinmək. geyinib keçinmək. **geygisinib** gələn yar.

bürc **burc**. **1**. minarə. **1**. minarə kimi ucalmış yapı.

bürc müçəl **(**üzbək**)**. ulduz falı.

bürcəmə tuman. pijamə.

bürclük əkinti**.** bəzirlik. məzrəə.

bürcüq **bürcük**. bülcük. bürülcə. böğrülcə. böğrülcük. **(böğrək. böbrək).** lobiyə. maş.

bürç uruğ. dənə. tuxum. -**uruğ turuğ:** tuxum dənə.

bürçün **1**. > **pərçin**. **1**. fənər.

bürəq **bürək**. **1**. lələk. < yelək. quş tükü. **1**. **bələş**. **bəllə**. **1**. bağlı. töhvə. **1**. tikə. arzımanla, adaqla tutulan, ayrılan tikə.

bürər -duman durar axşamu, **tüm tün bürər göylərü**, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar.

bürq **bürğ**.iy. iyg. qoxu. tüt.

bürq **bürk**. bəla.

bürqə **bürgə > puşə**. qovluq. foldır.

bürqəq **bürgək.** bürgün. bürgüş. puşiş. örtün**.** örtük. hicab.

bürqəq **bürgək**. peçək.

bürqən **bürkən**. **bükən**. oynuyan. dansçı.

bürqənc **bürgənc**. **bükənc**. **bükənci**. biləzik. topuqluq. biləyə, topuğa bağlanan sarıq. (patava).

bürqənmək **bürgənmək**. **bürgünmək. bürünmək.**

bürqənmək **bürkənmək. bürünmək.**

bürqənmək **bürkənmək. bürünmək.**

bürqətmək **bürgətmək**. iytirmək. qoxutmaq. tütdürmək.

bürqətmək **bürkətmək**. burğatmaq. kinayəli davranmaq.

bürqü **bürkü. 1.** tutqu. **1.** kələk. ovsun. sehr.

bürqüq **bürkük. bükük.** toka. sıx.tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer.-darağ **toka** girməz.

bürqül **bürkül**. şeh. mərtub.

bürqüləmək **bürgüləmək. mürgüləmək.** alaçortlamaq. gözlərin yumub huşlanmaq.

bürqün **bürgün**. bürgək. bürgüş. puşiş. örtün**.** örtük. hicab.

bürqünmək **bürgünmək. bürgənmək**. **bürünmək.**

bürqüş **bürgüş**. bürgün. bürgək. puşiş. örtün**.** örtük. hicab.

bürqüt **bürgüt** (moğol). **dürgüt**. qartal.

bürqüt -**bürküt boyas**: burğa. kül boyas.

bürqüt **bürküt.** şərci.

bürlə sapıl töv. döv. lobyə. fasulyə. -**bürlə qurdu**.

bürləmək **pürləmək**. **1**. örtmək. yapatmaq. -baş götünü **bürlədi**, ağzın açıb gözün yumub söylədi. **1**. yapraqlanmaq. -yaz gəlibən ağac bitgi **bürlədi**. -ösmüş **(**böyümüş**)** ağac, çiçəklənib bürlənib **(**yapraqlanıb**)**.

bürmə eşik (< **eşmək**: toxumaq). örtmən. geymən. çulqa.

bürmək **büzmək**.

bürnəc bəllə. dürməc. luqma.

bürtəq **bürtək**. **1**. **bürtük**. (**burqa**. **bürkə** (< burmaq. bürmək) + **tək**. **tek**:). birtək, təkdüzə şəkilli. üniform. **1**. tuxum. çəkirdək. -**bürtək bürtək**: dənər dənər.

bürtəmək **bürdəmək**. **büdrəmək**. (burutulmaq). süytürəmək. süytərəmək.

bürtəmək **bürdəmək**. **büdrəmək**. (< **bur**). sürcəmək.

bürtüq **bürtük**. **bürtək**. (**burqa**. **bürkə** (< burmaq. bürmək) + **tək**. **tek**:). birtək, təkdüzə şəkilli. üniform.

bürtüm kəmmiyyət. kəmiyyət.

bürüc örtən. örtük.

bürüq **bürük**. **1**. örtük. burqa. **1**. yavraq. vərəq. bərg. bərgə. səfə.

bürüq **bürük.** -**ay bürük**: xusuf.

bürüqsəmək **bürüksəmək**. mübhəmləşmək.

bürüqsü **bürüksü**. mübhəm. ibhamlı.

bürüqüt -asıq üzün, bulutay, **tutqun bir bürüküt**.(**bulutay**: bulut kimi).

bürül bürvül. örtülmə qılvı **(**durumu, halәti**)**.

bürülcə bürcük. bülcük. böğrülcə. böğrülcük. **(böğrək. böbrək).** lobiyə. maş.

bürüm **burum**. ağır duman, tüstü, düd.

bürümək örtmək.

bürün **1. bürüt**. örtülü. burqalı. gizli. **1.** qılığ. rəfdar. -av quşu **bürnündən** bilgili (bəllənir), başlı (ağılı) kişi dilindən.

bürünc -**bürünc sarısı**: tuş. tuç.

bürüncək yapınca. örtük.

bürüncüq bürüncülü. çadırlı.

bürüncülü bürüncüq. çadırlı.

bürünmək **bürgünmək. bürgənmək**.

bürünmək **bürkənmək.**

bürünməz **-dona bürünməz**, gözə görünməz. (tapmaca) (**səs**).

bürünmüş -**qara bürünmüş dağ**: **qaralıq** dağ..
-qara bürünmüş yerlər: . **qaralıq** yerlər.

bürünmüş -**qara bürünmüş**: qaralıq **(qar+alıq**). -**qaralıq** dağ. -**qaralıq** yerlər.

bürüntü **büründü**. -kəndi oyuna qapılıb, **kürkünə büründü**.

bürüsə -**od bürüsə**, yaş qurur, yalan qalxsa, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.

bürüş **-barış bürüş. barış buruş**. **1**. dosluq düşmanlıq. **1**. cəng ü cidal.

bürüş örtmə.

bürüş örtük.

bürüştə **bürüşdə**. **birištə.** közəl**.** hər nəyin közəyib yanmışı.

bürüt **1**. **bürün**. örtülü. burqalı. gizli. **1**. **bürüv**. örtmə. **1**. **burut**. **burtaq**. **(**ayrılmamış. arınmamış. safalmamış**)**. na xalis. qarışığı olan. **(**# **arıt**: xalis**)**.

bürüv bürüt. örtmə.

bürüyən bələyən. avaz. (< **avmaq**. **avlamaq**). qapsayan.

bürvül bürül. örtülmə qılvı **(**durumu, haləti**)**.

büs bikr. -**büs bütür:** kamili kamil.

büsat -**toy büsat**: şölən sürən. toy qonaqlıq. coşna sür. (cəşni surur).

büsbütün barıbir. bəribir. -siz dediklərizə **barıbir** içəndik **(**işəndik. inandıq**)**.

büşəqə **büşəgə**. **-**qurddan qorxan, **büşəgə girməz**. (**büşgə**: meşə. toğa).

büşqə **büşgə**: meşə. toğa. **-**qurddan qorxan, **büşəgə girməz**.

büşmanlıq uyalış. qısılğanlıq.

büşüqmək **büşükmək**. püşmanlamaq. peşman olmaq.

büt **1**. **but**. inanc. e'tiqad. əqidə. **1**. tüm. -**büt** kişilər. -**büt** ölkə. **1**. kompilet. tamam. doluq.

büt **1**. pərdə. **1. büt!. bütün!**. **bit!. bitin!.** qurtul.

büt gövdə. bədən. don. -kişi ölür **bütü qalır**.

büt tapğac. mə'bud. -salıq gəldi seçin siz **tapğacazu** (mə'budunuzu).

bütə **büçək**. **buta**. **pota**. **bitək**. **(**< **biçi**: bölük**)**. bala. uşaq. -bir keçi ilə üç **büçəyi**.

bütqül **bütgül.bitgil**. tamamən.

bütqün **büt gün**. tamam gün.

bütmək **bitmək**. inanmaq. -kimsə mənə **bütmədi**.

bütöv **1**.dəj (< **dənğ**: **dəh**.bütün). əldəğməz. açılmamış. bikr. akbənd. -**dəj qalmaq**: bütöv qalmaq. əldəğməz durmaq.**1**.doluq. tam. kamil. mükəmməl. -doluq söz: bütün söz. -**doluq** sözləri **doluğu**: kamil sözlərin kamili. -**doluq** bir kişi. -**doluq** bir iş.

bütöv kamilən.

bütrəmək **büdrəmək**. **1**. **bürdəmək**. (burutulmaq). süytürəmək. süytərəmək. **1**. bükrəmək. bükülmək. burkulmaq. sıçramaq. -at **bükrədi. 1**. səkizləmək.

bütrəmək **büdrəmək**. **1**.**bürdəmək**. (< **bur**). sürcəmək.**1**.səkrəmək. münhərif olmaq.

bütrəmək **büdrəmək**. butlaşmaq.

bütrər **büdrər.-**çox quduran, **bir büdrər**.

bütrəşik **büdrəşik**. pıtraşıq.

bütrəşmək **büdrəşmək**. pıtraşmaq.

büttün **büt tün**. tamam tün, gecə.

bütüçü **butuçu**. **butunçu**. **bütünçü**. inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli. **(# güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**.

bütüm **butum**. **1**. inanc. e'tiqad. **1**. sədaqət. **1**. içdən gələn axım, duyu, hiss, sezi. vicdan. **1**. heybət. alğım.

bütümək **butumaq**. **butunmaq**. **bütünmək**. inanmaq. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**.

bütümlü **butumlu**. heybətli. alğımlı. alımlı.

bütümsüz **butumsuz**. vicdansız.

bütün elcarı -yüzlərcə gözəl, başqa eliklərdədə çoxdur, **amma bizim ölkə**, **bütün elcarı** gözəldir. (**elcar**: xalq. əhali). (**elik.** millət).

bütün {**butun}**. **1**. dola. tamam. -**dola** boynu dolmuş yarıya: tamam vicudu yara ilə qapanmış. **1**. doluq. mükəmməl. -türk dili **doluq** bir dil. **1**. bitgə. bir tikə. **1**. dikə. bir parça. tikili, tikəli olmayan.**1**. tutu. tamam. -gün **tutu**: tamam gün. ay **tutu**: tamam ay. -kişi **tutu**: hammı. bütün el. **1**. barlıq. tamam. -**barlıq** param. tamam param. -**barlıq** könlüm: bütün könlüm. -**barlıq** varım: bütün varım..
-**kətdə bütün**: çox yekə..
-**bütünləy yalğız**: yapa yalğız.**.**
-bütün dünya: bükü yertüncü. tüm kayinat.

bütün **1**. **pütün**. **1. bütün!**. **büt!. bit!. bitin!.** qurtul.**1**.xalis.çin. **çin ipək**: bütün ipək. xalis ipək.

bütün **1**. topar. tamam. barıng. külli. -**topar** kişilər: tamam kişilər. -**topar** üyələr: tamam üyələr. -**topar** dünya: tamam dünya. -**topar** varım: tamam varım. -**topar** yazılarım,

işlərim: tamam. -yaşamın **toparı** altmış, əllisin yatmış: ayı, pişik kimi yaşamış kişi üçün deyilir. -**toparın** almaq: tamamın almaq. **1**. tutuş. tutşu. tamam. hamı. imum. -**tutuş** ellər: bütün ellər. -**tutuş** el: imum millət. bütün el. -il **tutuşu**: il bütün. **1**. yığcam**. -ağzı yığcam:** ağzı bütün. **1**. təkiz. qırığı olmayan. bir parça. -yekə **təkiz** çörək. -**təkiz** bulut. -**təkiz** parça.
-başdan ayağa bütün geyim, bir gedən : tutşu. (sərhəm).

bütün **bükün**. **bütün**. **1**. tamam. **1**. bükül. bitəki. kamil. kompilet. **1**. sağlam. salim. **1**. kuliyyə. cəmi'. hər çeşit.

bütün -**bütün eybli**: kəmətov.

bütün -**bütün tut**: birə bağla. -ürəgin **birə bağla**. arxayın ol.

bütün doluq. dolıq. tam. kamil. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**öz aldına**: öz alnına. öz başına. tək başına. təkliginə). (qalıplaşdırır: təşgil verir).

bütün tükəl. tamam. -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(elgə**: ellik. millət)..
-**tükəl görmüş, eşitmiş**, xanlıq çağında olmuş. **(tükəl**: tamam. bütün)..
-sözün doğrusu, doğru söz, **bütün dillərdə**, yazıleydi kaş!.

bütün -**bütün il**: il bütünü. ilboyu.

bütünçü **butunçu**. **butuçu**. **bütüçü**. inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli. **(# güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**.

bütünəsi bütünü. tümü. tamamı. həpsi.

bütünqün -**bütün gün**: yut gün. igirmi dörd saat.

bütünləmək **bitinləmək.** topanlamaq: tamamlamaq. -**topanırsa**: tamamlanırsa. -**topan**!: tamamla!. -**topat**: tamamlat.

bütünləyici tamamlayıcı. mütəmmim. təkmili.

bütünləyin tutuşluğuna**.** yarmazından. -tuluğ, heyvan dərisinin **tutuşluğuna** soyulmasından yasanır. -parçanı bu cızığdan **tutuşluğuna** kəs. -çubuğun qabığın **tutuşluğuna (**yarmazından)soyub çıxarsan, qamış biçimli, içi boş lülə çıxar ki, ov, atma aracı olaraq, içinə ağızla, qısıq hava tüpərlər, püflərlər. bu arac tüpək, tüfək, tüfəng, tüpəng adlanır.

bütünləyu tümüylə. tamamıylə.

bütünmək bolunmaq. botunmaq. bitinmək (bütünlənmək). (# **bölünmək**: ayçınmaq. ayrınmaq).

bütünmək **butunmaq**. **1**. **butumaq**. **bütümək**. inanmaq. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**. **1**. **bitinmək**. kamilləşmək. yetilmək.

bütünü bükünü. topdan.
-**barlığı bütünü**: həpsi. tümü. tamamı.

bütür (**< bür**. **bur**) bürülmuş (burulmuş) kağaz (nərsə). tumar.

bütür -**büs bütür:** kamili kamil.

bütürmək **bitirmək. 1**. dərman edmək. iltiyam, şəfa tapıtmaq. -yaramı bitrən **gəldi**. -vurduğun yara **bitərmi**. **1**. tanıtlatmaq. sənədlə isbatlamaq. -siz bunu **bitirəməzsiz**. -yarqıcda onun üzə bu alımı **bitirdik**: dadqahda onun boşlu olduğun tanıtlatdıq. **1**. təsviyə hesab edmək. -alsayımız **bitdi**.

bütürmək **buturmaq**. **bitirmək**. tikmək. yaraltmaq. yapmaq. düzəltmək.

büvət selbə(**selbağ**). sel önündə qurulan bənd.

büyü **-**sanılmaz duyu, **inanılmaz büyü**.

büyücü **1**. bükücü. büğücü. şaman. qaman. qamçı. **1**. sayxan. ovsunçu. sehirli. məshur edici.

büyüçü **büküyçü**. **büyüyçü**. cadıçı. sehirçi.

büyüləmək iməlləmək**.** iməl edmək. cadılamaq.

büyütsəmək **-**kimsəni küçümsəmək, başsızlıq, **büyütsəmək qorxaqlıqdır**.

büyüymək **büküymək**. cadılamaq. sehirləmək.

büzmək **{yığmaq**. **bükmək}**. {**yığırmaq** (**iğirmək ivirmək**. **əğirmək**)}.

büzmək **bürmək.**

büzüq **büzük**. yapcıl. yassı. əzik üzük.

büzüqçü **büzüğçü** > **bozəhkar**. (# **düzüğçü**: dürüskar).

büzülər -doğru canlansa, **əğri büzülər**. **(**doğru dirçəlsə, əğri büzülər).

büzürqvar **büzürgvar**. uluğvar.

büzüşmək buruşmaq. türüşmək. qıysışmaq.

ca (**ək**). -**ca**. -**cə**. -**şar**. -**şər**. -biri**şər**: bir**cə**. -iki**şər**: iki**cə**. -üçü**şər**: üç**cə**. -dörd**şər**: dörd**cə**. beş**şər**: beş**cə**. altı**şər**: altı**ca**..

-on**ca**: ey**bələ**. -bun**ca**: bey**bələ**.

ca **cə**. (**ək**). kimi. bir işin bitə bitməsi. -yeyin**cə** quşdu. -vurun**ca**düşdü. -yetin**cə** qayıtdılar. -balşı düşünün**cə**, əlli bitirmiş işi.

cahan < **çoğun**. (**çoğqun**). -**bu çoğun çovğulumuş:** bu cihan girdabımış.

cahan < **çoğun**. fələk. dünya.

caq burca**ğ**. hər zaman.

caq **cağ > cay**. uyqun yer. olduğu, olunan, bulunan yer. -**cağ ba cağ**: **cay ba cay:** yer bə yer. -qabqacağı, hər geyi (şeyi) **cağ ba cağ** eləyib geddik. -araba vuran yerdə elə, **cağ ba cağ** canı üzüldü.

caq **"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür.

-açа**caq**: aç**caq**. çapa**caq**. çap**caq**. (opınır).

-otur**caq**: ortu**caq**. oturulan, yerləşən yer. döşəkcə.

-bu**caq**: bur**caq**: burmağa yarar arac.

-qorxu**caq**. qorxu**daq**.

-san**caq**: sapmağa, taxmağa yarar olan.

-soxa**caq**: soxcaq, taxmağa yarar olan

-bili**caq**: < bili ocağı. danişqah. üniversitə.

caqbacaq **cağ ba cağ**: **cay ba cay:** yer bə yer. -qabqacağı, hər geyi (şeyi) **cağ ba cağ** eləyib geddik. -araba vuran yerdə elə, **cağ ba cağ** canı üzüldü.

caqır **cağır**. gur səs.

caqız **cağız**. kiçik**. arxcağız** (**kiçik arx). yuvcağız**. **yovcağız** (kiçik yuv. kiçik yov). (<> **cov <> cuv <> cub**).

caqız **cağız**. yazıq. **1**.(həqir). -qızcağız: yazıq qız. -biz cağız: yazıq bizlər. -səncağız: sənyazıq. -qulcağız: yazıq qul. həqir qul.**1.**biçarə. -**adamcağız:** yazıq adam.

caqu **cağu**. **dağu. yağı. yağu.** öcman. düşman.

calaq **calağ**. **1**.hərəkətli. mütəhərrik. fəal. **1**.**çolaq**. çal > şil. mə'lul. şikəs.

calaq **calağ**. **çalağ**. **çalanğ**. (< **çalamaq**: **calamaq**: nərsəni nərsiyə artırmaq). maya.

calaq calanmış süt. -**calağ adanmaz:** calanmış sütdən nəzir deyilməz.

calaqçı **calağçı.** dəllal.

calaqı **calağı**.şəlaləsi. -göz yaş **calağı**.

calaqı **-**göyçək duyqular axarı, söz bulağı, **qopuşan suyun calağı**. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

calamaq tökmək. yığmaq. **-**günü günə **caladıq.**

calanacaq -harda olsa **canlanıb calanacaq**.

calanırsa təcəlli edirsə.

calanmaq -**sonu uğra calanmaq:** sonğuramaq. sonuğrasın. sonuğramaq. aqibət bəxeyr olmaq.

calanmış -**calanmış süt**: calağ. -**calağ adanmaz:** calanmış sütdən nəzir deyilməz.

calansın -sonu uğra calansın: **sonuğrasın: sonğurasın**. aqibət bəxeyr olsun.

calantı təcəlli tapdı. -çalanıb **calandı** birdən: yansıyıb **təcəlli tapdı** birdən.

calar -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

calıştıran -**calışdıran salışdıran:** tanışdıran savaşdıran.

calpa umumi. **calpa abal**: umumi durum.

cam anya.

cam sırça.

camış < **çimiş**. **çimgic**. üzücü sığır. su sığırı.

camış -**bir illik camış**: yivərə.

camışavan camış gölməcəsi. {**camış+ avan**: avur. ovur. ovan. avan. ovanğ. avanğ. (< **av**. **ov**)}.

camışqa **camışqa. damışqa.** damdan qoyulan ışıqlıq.

can bəsər tıncıq. uçınaq.

can **1**.(dirilik simgəsi) tın. inc. ruh. nəfəs. **1**. öz. **1**. ciğər. **1**. **(**üzbəkcədə**)**. bəy. ağa. -məmməd**can**: məmməd **bəy**. məmməd **ağa**..

-**can imci**: imumi döktür..

-canın daşqarmaq: canın almaq. -**özügüm** üzülgən olsa: canım çıxası olsa..

-**can ağlamaq**: için için ağlamaq..

-**can vermək**: **{1**. ölmək. **1**. çox istəmək. -**can verir** onu birdə görsün. **1**. çəkinmək. -**can verir** gedsin ora. **1**. gücləndirmək. yaşartmaq}..

-**can yedirmək**: canın bağışlamaq, fəda edmək..

-**canı çıxmaq**: **1**. ölmək. **1**. yorqunluqdan, bitginlikdən öləzinmək, yıpranmaq..

-**canı ürəkləndirmək**: can, ürək vermək..

-**cana gəlmək**: bitənmək. bıqmaq. **(**. -onun əlindən **bitəndik**)..

-**cana yığmaq**: **cana yetirmək**: öldürəsi bıqdırmaq. çox sinsitmək..

-**can atmaq**: dartınmaq. çalışmaq. meyl, rəğbət göstərmək. -**dartınmasan yartınmasan**: çalışmadan dinclik, qalxış üzü görməsən..

-**can atmaq**: çelişmək. çəlişmək. çalışmaq. əlləşmək. talaşlanmaq. -ayı çox çelişər, armud çağında pişər..

-**cana gəlmək**: dirəlmək.

can **-can atmaq:** könsəmək. könüksəmək. istəmək. arzılamaq. -onu görməyə **könüksədi..**

-çala**can**: yarım**can**..

-**qanana da can qurban**, qanmayana da, dad yarımçıq əlindən..

-**oysan, dillə tapar can!. (oysan**: fikir xiyal).

can **-**can eşidən **can demiş**. (kişi görüb öğrəşir).

-görəndə uçdu əldən hər nə var barım, us başımda, qan damarda, **təndə can durmaz**.

(**uçdu**: məhv oldu).

-qanlı düşmanı, kəndi devləti , **dirçəlməyər can devləti**.

-soluk kəsən, ciğər sökən, **can yaxan ağrı.**

-can eşidən can demiş. (kişi görüb öğrəşir).

can -**can əmgəməz**: can ağrıtmaz. can qınamaz. canına dözməz. özün çox incitməz, çox zəhmətə salmaz, çox çalışdırmaz.

-can götürmək: can qutarmaq.

-çalacan: yarıcan. canbəsər.

-berdi can, aytmadı sır.

-can alan, **canda verir**, bilməzimiş.

-can çəkmək: can edmək: ağırca çalışmaq, dirçəşmək. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

can çalı. çağlı. sürəli. ərzində. mütdətində. -on ay **çalı** yalığ (maaş) almamışan. (on ay **can**).
-yoxsula baylıq, **can sağlıq**. (**baylıq: bəylik**: devlət).
-bir anda **can tapan**, bir anda son bulur, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).
-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, uyuq savlar edilsə, **yoğşar yumşar can könül**.
-can sağlıq, başdaqlıq.
-**can verəndə:** ölüm ağzında. canbəsər.
-dil qırıldı, **can töküldü**, sevgi dildə, oldu tapmaz öz sözün.
-səndən ey can azdıra bilməz məni illa əcəl. (**azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz)**.**

can -**xuy gözəlligi, can dərmanı. (**ılılıq, cana qılıq). (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

can -tən ağrısa, **can sızar**.(**sızar**: sızlar)..
-**can atmaq:** maraqlanmaq. meyillənmək..
-altınlı evdən, can dadlı..
-bilməz otac, can alar. (**otac:** həkim).
-**can sağlığı**, könül çağlığı diləyim.

can tın.**.**
-sarsıdarmış, yoğrasız söz, **can evin**..
-eyləyər bizar, yuğrulmamış söz, **can evin..**
-sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, **can bağışlar ellərə**..
-**can təkin**, səni mənə basdılar.

can -eyku söz **can azığı**.

cana -**cana doydurmaq**: canqıtmaq. bezarıtmaq.

cana -**cana düşən qaşınma**: qorcuq.

cana -**cana yatan:** hopan.

cana gövrə. tənə. **-**könlə sığsa, **gövrə sığar**.
-pula qıymaz , **cana qıymaz**.

cana -**ılılıq, cana qılıq**: xuy gözəlligi, can dərmanı. (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

canalqıca -**canalqıca yalvarma**, tutar yaxan darta barar. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. -yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)

canan **-**sevgi yakdur, sevgi od, **düşsə yakar canan evin**!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).

cananə köküzlük. gögüzlük. əziz girami.

canasinər **cana sinər**. gönək.nuş. -**gönək olsun**: nuş olsun.

canatar -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, **yeddi əkə can atar**, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

canatar fədakar. -**canatarlıq**: fədakarlıq.

canavar **< cıravan**.

canavar **çalavar**. burtar. budar. böri. qurd. -**budar üşəyi**: mart **(**mars**)** ayı.

canayaxın sınğın.

canayaxın **yoğşan**. **yovşan**.

canbaz **1**. atağ. adağ. tutçu. fədayi. **1**. qaytac. qaytançı. (**< qaymaq**). akrobat. bəndbaz.

canbəsər çalacan. yarıcan.

canbəsər qonqır. canüstə.

canbəsər ölüm ağzında. can verəndə.

canbəsər üzlün. can vermə çağı, anı. -**üzlün** qoyub geddilər.

canbir **-ayrılmaz, canbir yoldaş**: qoşar. qoşər. qoşutçu. qoşulçu. qoşunçu. qoşunqan. qoşulqan.

canciyər **can ciyər**. sinğir. bacı qız. -**sinğirlərimiz**: can ciyərlərimiz. bacı qızlarımız. zənənlərimiz.

cançala cançala. çalacan. əş.

canı -**balığın canı sudadır, ylığun canı dildə**. (**yalığun**: insanın) **(**kişi, içsəl, ruhsal yaşamın, dil ilə, söz ilə yaşadır. dil, söz, kişi üçün, balığa su yerindədir**)..**
-canı sıxılmaq: ürəgi sıxılmaq**.** içi qısılmaq..

-**cani dildən:** ürək bilən. ürəkdən. içdən..
-**canı ovcunda:** başı qoltuğunda**.**

canı -**canı ağrımazın yanında**, başın ağrımasından demə..
-dözüm acı ot durur, **canı yaxar**, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder)**..**
-sən bil ağaların canı: inandıqlarıva and verirəm**..**
-atalarsözü, atanın qanı, ananın canı.

canı -**canı dildən çalışmaq:** qayırdanmaq. qursdanmaq. möhkəmlənmək. qeyrətə gəlmək.

canı **-canı kişinin** hovadan, **balığın canı** sudan.

canı -**canı küymüş:** canı yanmış.

canı -tini tindən, təni təndən, **canı candan** aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

canı **-**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin) (**ardağlı**: dəğərli)**.**

canıqmaq bezarmaq.

canım **-ayrılıqlardan canım**! söz edmiyək, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

canım -**ayrılıqlardan, canım**, söz edmiyək, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

canım **-türkcə canım**, damarda qanım.

canın -canın sağ, çörəyin bol olsun.
-qırğın içində, **canın qayğuran gavur**.

canın **-**dişin varcan malıvı ye, **canın varcan balıvı**!. (**varcan**: ta varındı)**.**
-sormaz adın, sormaz yaşın **alır canın**, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya.

canın **-**son çağan gələr, **əzreyil öz canın alar**. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

canın -qaravqul ol ağzına, **dil durur canın qadası**, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

canın -yatma, irtin urğun əkə ver, **canın qanlı tərin tökə ver**, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman

önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, səninlədir)

canını -**canını yaxmaq:** qıynamaq. (qıyınçılıq edmək). çox incitmək. azarlamaq.

canını -sevən sevgilə yox deməz, **qalxan edər canını**.

canıntan **-**yandınkı yanından ötür, **özünkü canından**. (yanda olan, yanındakı üzündən ötür, özününkü içindən?).

canqalanmaq **can atmaq**. qalağaşmaq. qaynaşmaq. qələyan edmək. rəğbət edmək.

canqışmaq **canğışmaq. çanğışmaq.** yanğışmaq. çənə çalmaq. gengəşmək.

canqıtmaq cana doydurmaq. bezarıtmaq.

canqüyən **canküyən.** can yandıran. fədakar.

canqüyər **canküyər**.canyaxan. -**canküyər** elsevər.

canla -edim qılım sütlə sümüyə girir, **qanla canla çıxır**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

canla -**canla tindən**: **ürək tindən**: cani dildən.

canlandırma ovatı. avatı.

canlandırmaq yaşğatmaq.

canlanıb -harda olsa **canlanıb calanacaq**.

canlanmaq yaşğanmaq.

canlansa -**doğru canlansa**, əğri büzülər. **(**doğru dirçəlsə, əğri büzülər).

canlar **-**omuz əzən yükün olsun, **canlar qıran sözün yox**.

canlaşmaq atıqlaşmaq.

canlı **1**.dirgin. əktiv. mütəhərrik. **1**.qayın (qaynar olan) duran. yürüşdə, hərəkətdə olan. diri.**1**.dirik. -**dirik duruqlar**: canlı movcudat.

canlı **-canlı qaçar**, cansız qovalar (tapmaca). (at arabası).

canlı etgin**.** hərəkətli.

canlı ısqın. -**ıssız ısqın:** canlı cansız.

canlı online (anlayn). qaynar. sapdal. diri. igirmi dörd saat açıq olan. -**qaynar** tilfun. **qaynar** zəng.
-saman düdü **canlı qırar**.

canlı tınlığ. tınlı. **1.** çağan. -**çağan** yaşam. **1.**çaxna. (durmadan axan, çıxan, süzən, gedən)..
-**canlı qaçar**, cansız qovalar (tapmaca). (at arabası).

canlıya **-sağ canlıya** gündə toy.

canpənah qorunqa. sığınqa.

cansız **1**. ölüş. soluk. ruhsuz. ölüvar. ölgün. **1**. sozduğ. sızdıq. **1**. sönük. ölü. **1**.gücüz (**gücsüz**).

cansız **-**canlı qaçar, **cansız qovalar** (tapmaca). (at arabası).

cansız -canlı qaçar, **cansız qovalar** (tapmaca). (at arabası).

cansız **-cansız, yara bilməz**, ölüm, çara bilməz.

cansız ıssız. -**ıssız ısqın:** canlı cansız.

cansürtən -**qadın cansürtən, kisəçi, dəllək**: qayma.

canta **-**bölüşsəm malda göz qalmaz, **döğüşsəm canda**.

canta -**can alan, canda verir**, bilməzimiş.

canta -qayar özdən ər bolmaz, **sevməz canda** dərd olmaz. (**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan)

cantan -ayrılıqlardan, canım, söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**.

cantan -**candan üzərimsə umut,** üzmərim səndən əlim. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm).

cantan **candan. -**ayrılıqlardan canım! söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**..
-**məni candan usandırdı**, çorundan yar usanmazmı?. çoğunlar yandı ahımdan, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**:

muradım).
-uruşda qandan qorxan, **candan ayrılar**.

cantan -tini tindən, təni təndən, **canı candan** aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

cantan bağışdan. -yaratışqa bağışdan alqışlar. (yaradana candan dualar).

cantıq **candıq**. **çandıq** (çanıq. çalınmış. boş qalmış). cəndək. canı çıxmış gövdə. (ruhsuz varlıq).

cantinim -**cantinim üsdə**: gözüm üsdə.

canüstə **can üsdə**. çalacan. ölümsül.

canüstə qonqır. canbəsər.

canyaqan **canyaxan**. canküyər. -**canküyər** elsevər.

car (çağın bir bölümü). **1**.**carım** (**< çağ**). zaman. -bir **car**: bir **carım**: bir zaman. -**carım** yoxdur. **1**. aman. möhlət. -**car** vermədi. -**carı** bitmiş: bitmiş**..**
-cara, şara salmaq: açğatmaq. ifşa edmək**..**
-car salan: **səs salan**: hay küy salan. küyətən. (**< küy atan**. **küy edən**). qışqırıqçı.

car **1**. **çağ**. **çoğ**. **küy**. bağırma. yüksək səslə səslənmə, dinlənmə.**1.şar**. adlım. uzaqlardan ad eşidilən. -**şarqala**: adlım qala. -**şar** dağlar.

car **1**.(**carğ**). uca səs. çığırtı. qışqırıq. fəryad. -**carğası** yetdi. -**carğasına** kimsə yanıt verməz. **1**.e'lan. -**car salmaq**: e'lan edmək. -**car çıxmadan**: e'lan verilmədən.

car çalığ**.** bildiri. aqahlıq. -xan gəlmədən **çalığ** göndərilmiş.

car ışıq. -tünlüyüzdən ay göründü, **könlümüzə, car göründü**.
-dincar: din carçısı. din təbliğçisi.

caraq sədmə.

caraqlı sədməli. məsdum.

caraş təbliğ.

carbı çöl siçanı.

carcar **çağçağ**. **çoğçoğ**. **1**. **küyküy**. gurgur. gürgür. gurulucu. 2. gəvəzə. çalçənə. hərraf.

carcür **yarcür**. daraq dərik. nəzm tərtib. -**yarcürəmək**: **yarcürütmək**: **yarcürə** salmaq.

-**yarcürənmək**: **yarcürünmək**: **yarcürə** salınmaq.

carça radyo tilvizyon anonsu.

carçı **1**. **çağçı**. **çoğçu**. **küyçü**. bağrac. yüksək səslə səsləyən, səslənən. münadi.**1.** yarışçı. şatır. çatır.**1.**bayraqçı. yayqaraçı.

carçı **1**.borucu (böğürmək).**1**.çığlaq. ihbarçı.

carçı **-**kordan sağçı, **laldan carçı olmaz**. (**sağçı**: baxıcı).

-aca carçı gərəkməz, götə falçı.

carçı ünçü. munadi verən. çağıran. mübəlliğ.

carçısı -**din carçısı**: dincar. din təbliğçisi.

carçısın **-**ölüm carçısın yaşam sevməz.

carıq **carığ. carğ.** şuar. -**devrim carğı**: inqilab şuarları.

carıq yarıq. ışıq. -açsa yaşıq **carıq sarar üzünü**.

carıq yazılı, kiçik anons. agəhi.

carım **car**. (**< çağ**). zaman. -bir **car**: bir **carım**: bir zaman. -**carım** yoxdur.

carın (**< çağ**) (çağın bir bölümü). fəsl. mövsim. sezon. -**carın** yemişi. -qış **carın**. -taz **carın**. -yay **carın**. -güz **carın**. -hər **carında** yayın (bol) olur.

carış uçğuş.e'lan. anons.

carıtmaq **-axın axıtıb sel carıtmaq:** yağmalayıb çapğalamaq.

carqa **carğa**. **1**.anons.**1**. e'lan. reklam. agəhi. anons. təbliğat. təbliğ. **1**. nərsənin uca səsi, çığırtısı. fəryad. -**carğası** yetdi. -**carğasına** kimsə yanıt verməz.

carqaçı **carğaçı**. reklam, e'lan, agəhi, anons, təbliğ edən. e'lançı. təbliğçi. mübəlliğ.

carlac hərrac. carlıyaraq satıcılıq.

carlamaq **1**. **car salmaq**. küymək. qışqırmaq. **1**. **çağırmaq**.

carlamaq haravullamaq.

carlatmaq hərraca qoymaq.

carlıq **1**.carçılıq bazarı. həfdəlik bazarı. həfdə bazar.**1**.şuar.

carlıq **yarlıq**. **1**. **çağlıq**. **çoğluq**. oxuş. çağış. e'lan. e'lamiyyə. **1**. mənşur. **1**.fərman.

carlıq **yarlıq**. çapa. çapda.

carlıqı **carlığı.** anonsu**.-donduraçının carlığı** -bir qadınla soyuğda olsan, dondurma kimi ol, ürəyinə hop.

carmıq **carmığ**. **cürmük**. **cümrük**. düçov.

carpmaz -artıq baylıq, baş carpmaz. (çox sərvət qafa yarmaz, qırmaz. (artıq mal göz çıxarmaz).

carşaq (elə, başqalarına duyurulan, açıqca bildiri). bəyaniyyə. manifest. bildirik.

casus **casut < çavus. çavul**. **çuğul**. gizli xəbərçi.

casus **casut.** yaşut (gizli ajans). içalı.

casus cəsus. çaşut.

casus çıprığ. çıpğıq. çımrığ. söz aparıb söz gətirmə. -**çıprığlıq:** casusluq.

casus çovul.

casus diliçi. uçut..
-**casut tutuqlamaq**: dil almaq.

casus **çaşıt**. **çaşut**. **casut**. (< **çaşdıran). (şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**). **ayğaqçı**. **ayğac**. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

casut **1. casus. < çavus. çavul**. **çuğul**. gizli xəbərçi. **1. çaşut. yaşut.** (gizli. xəfiyyə). yağu dili (carçısı). yarmaça. iç düşman.

casut **casus**. çoğul. çuğul.

casut **casus.** yaşut (gizli ajans). içalı.

casut **çaşıt**. **çaşut**. **casus**. (< **çaşdıran).** (**şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**). **ayğaqçı**. **ayğac**. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

catı -**cadı pitil**: cadı kitil: cadı kələk.

catıçı **cadıçı**. büküyçü. büyüyçü. büyüçü. sehirçi.

catıçı **cadıçı**. yadaçı. cadugər. göz bağçı. göz boyaçı. iməlçi. iməlic. ovsunçu. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

catılamaq **cadılamaq**. büyüymək. büküymək. sehirləmək.

catılamaq **cadılamaq.** iməlləmək**.** iməl edmək. büyüləmək.

catuçu yadaçı. urqaçı**.** (arbaçı. arpağçı). cin tutan.

catugər **cadugər**. yadaçı. cadıçı. göz bağçı. göz boyaçı. iməlçi. iməlic. ovsunçu. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

catuqər **cadugər**. ovcar. ovsunçu.

catuqər **cadugər**. sayxan. ovsunçu. büyücü. sehirli. məshur edici.

catulanmaq **cadulanmaq**. tutuğmaq. məshur olmaq.

catulu **cadulu**. alaqul. alamut. ovsunlu. sehirli.

cavbasan **yavbasan**. **yovqıran.** düşmənqıran. (düşmən şikən).

cay <. **cağ.** uyqun yer. olduğu, olunan, bulunan yer. -**cağ ba cağ**: **cay ba cay:** yer bə yer. -qabqacağı, hər geyi (şeyi) **cağ ba cağ** eləyib geddik. -araba vuran yerdə elə, **cağ ba cağ** canı üzüldü.

cay **cer. yer.**

caya -mən sazı, sən qavalı, **qoymayaq caya havanı**. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**

cayaq **cayqa** (**c**<> **q**). **qayaq**. **qayqa**. **qızaq**. isqi. patinaj.

cayaq **qayaq**. yükə, yüksək yer.

cayar övüşü qulaq duyar, baş cayar. (**övüşü**: övgünü. tə'rifi. mədhi).

caybacay **cay ba cay. cağ ba cağ**: yer bə yer. -qabqacağı, hər geyi (şeyi) **cağ ba cağ** eləyib geddik. -araba vuran yerdə elə, **cağ ba cağ** canı üzüldü.

cayıqlamaq **sayıqlamaq**. sərəkləmək. çərənləmək. yavalamaq. həzyan, həzəyan demək.

cayılmaq **1**. **yayılmaq**. 2. **zayılmaq**. zay olmaq. hədər olmaq.

cayış aldış. kiçik saçnış, yanılış.

cayış **cayma**. **çaşma**. yavma. yavış. azqıntı. azıntı. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

cayqa **cayaq**. (**c**<> **q**). **qayaq**. **qayqa**. **qızaq**. isqi. patinaj.

cayqalmaq təprənmək. sallanmaq. -**təprənən** diş düşər.

cayqın **cayğın**. **yayqın.** uzaq. -bizdən niyə belə **yayqın** gəzirsin.

caylaşmaq yerləşmək. yer tutmaq.

caylı -**evli caylı**: **evli yaylı**: ev eşikli.

cayma **cayış**. **çaşma**. yavma. yavış. azqıntı. azıntı. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

cayma **qayma.** qaytı. caytı. (**qaymaq**: səhv edmək).qələt. günah. yanlış. səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı qaytısız**.

caymaq **taymaq**. aşağıya qaymaq. enmək. inmək.

caymaqa **caymağa**. **-**baş düz olursa, **qoymaz ayaq caymağa**.

caymasın -**yolun caymasın**, yesin qalmasın. (yarqış sözü).

caymaz yanılmaz. yozulmaz.

caymış aldanmış. yahalmış.

caynaq **caynağ.** çatqal. pəncə. çəngə.

caynaq pəncə. -pişik **caynağı**.

caytağlaşmaq **caydağlaşmaq** (bala bala). səfehləmək.

caytan (sapdıran). şeytan.

caytı **caydı.** sapdı: batırdı. -işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

caytı **qaytı**. qayma. cayma. (**qaymaq**: səhv edmək). qələt. günah. yanlış. səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı qaytısız**.

cayvaqlamaq **cayvaxlamaq**. **zayvaxlamaq**. **sayvaxlamaq**. yahalmaq. özün itirib caymaq. səfehləmək.

cehan < **çoğun**. (**çoğqun**). -**bu çoğun çovğulumuş:** bu cihan girdabımış.

celovriz (fars) < **çalağuz**. **çalavaz**. çox iti, yeyrək, sürətlə.

cevlan -**cevlan vurmaq**: **< çoğlanmaq**. fırlanmaq.

ceyhun (< **çağqun.** coşqun)**.** ceyhun çayı. amıdərə. amıdərik. amıdərya.

ceyhun < **çağqın**. **coşqun.** şəpəli, dalqalı axan.

ceylan **ceyran**. **cirən**. **cilən**. **qulçaqçı**. dişi geyik. (**erkək geyik**: huna).

ceyran **ceylan**. **cirən**. **cilən**. **qulçaqçı**. dişi geyik. (**erkək geyik**: huna).

ceyran ceyranların sevgisi. (kişidə ceyran kimi bir varlıq. yalnız, kişioğlu sevgini elə böyüdür, elə böyüdürki, sevgi sınanda, oda qırılır. ceyrandan, heyvanlardan öğrəşməliyik ki, heç nəyi, belə!, olsun sevginidə, heç abartmamlıyıq, şişirtməliyik. niyə?, çün, o şişdikcə biz kiçilirik, yazğarırıq).

cə (**ək**). -**cə**. -**ca**. -**şar**. -**şər**. -biri**şər**: bir**cə**. -iki**şər**: iki**cə**. -üçü**şər**: üç**cə**. -dörd**şər**: dörd**cə**. beş**şər**: beş**cə**. altı**şər**: altı**ca**.

cə **ca**. (**ək**). kimi. bir işin bitə bitməsi. -yeyin**cə** quşdu. -vurun**ca**düşdü. -yetin**cə** qayıtdılar. -balşı düşünün**cə**, əlli bitirmiş işi.

cəbəl < **çapal**. dağ.

cəfən **cəfən** (ərəb). < **qapan**. qapağ.

cəftə **cəfdə**. aşut. **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {rəzvə. rəzə. sürgü. gələn gedən. toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. zamin}.

cəftə **cəfdə**. **cifdə**. **civdə**. qappıncərəni qaparmaq üçün çiviyə oxşar ayqıt.

cəhan **< çoğan**. öğrən. öğrün. evrən. (çevirmək. çöğürmək). (fırlanan). dünya.

cəhan < **çoğun**. (**çoğqun**). -**bu çoğun çovğulumuş:** bu cihan girdabımış.

cəhciq **cəhcik**. **cəhcik**. (**çək+cik**) (**çək**: nərsənin şəkili, dış üzü, zahiri). (**cik**: cih. inərsəni içi, iç üzü, batini). zahir batin.
-**ciki gedmiş**: işdən düşmüş.
-**cikə dolmuş**: samballaşmış.
-**çəki** gedmiş, **ciki** qalmış. (üzü, gözəlliyi gedmiş, içi qalmış). (paltarın, bəzəyin soyunmuş, özü, tözü çıxmış üzə).

cəhəti -**doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə:** kərtiz. gətirəz. kəritəz. kərtəz.

cəhiş atlayış. atlama**.**

cəhrə **1**. < **çöğə**. **çönğə** (< **çönğmək**. **çönmək**).**1**.**çiqrə**. **çığra**. **çığır**. (**< çıq**).

cəhrə **1.** çığrı. çöğrü. (**< çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** fələk. -**göy çığrısı**: **göy çöğrüsü**: çərxi fələk. -**çöğrü** çönər, işin düşər. **1.** çiğri. çığrı. {**> çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}.

cəhrə **çörgə**. **çöğgə**. **çöhrə**. çarx. çərx.

cəhrəçi çörgəçi. çöhrəçi.

cəhrələmək cəhrə çevirmək, dəğirmək. -toxu toxusan, bez olar, **cəhrələsən**, ip olar.

cəqət -**ətək cəkət**: dərgis. takos. qoştaq. kotşalvar. süit.

cəqlin **cəklin**. **çağlın**. yaxlaşın. yaxın. varağın. qərib. -**yüzə çağlın**: yüzə dək: yüzə varağın: yüzə qərib: nəzdik be yüz. -tümə **çağlın**: minə **yaxın**.

cələ < **çala**. tələ. hilə qurqusu.

cələmə -**ələmə cələmə**: qarşıtlı evlilik. iki ev arsında, iki qız, iki oğlan aldəğişmə yolu ilə evlilik.

cəlquzə **cəlğuzə** (fars){cəluzə. (fars)}. < cılağ. incə, uzun kəsilmiş nərsə.

cəlt **cəld** < **çalt**. çapraq. at ayağ. çox çalaq, iti. atüstü tez. fori. iti. -**atüstü** ged gəl.

cəltd **cəld <** çalt. çalıt. çalta. birdən. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan). -yaman **çalıt** girər, **çalta** keçməz.

cəluzə (fars){cəlğuzə(fars)}. < **cılağ**. incə, uzun kəsilmiş nərsə.

cəm cür cürmə (**cürlənmiş**). -**cürmə** bir otaq.

cəmə hudud. hidud. -**cəməsi** bir il qabaq göründü. (**cəməsi**: hududən).

cəməsi hududən. -**cəməsi** bir il qabaq göründü.

cəmi tümün. -bunlar hamısı, **tümün** beş tümənə.

cəmləmək **1.**(nərsəni çoxaltma) bükmək. yığmaq. toplamaq. **-bük!**: yığ!. topla!. cəmlə!. -para, mal, davar **bükmək**. -ağlıvı, huşuvu **bük** danış. -suyu **bük**!.).**1.**(**çömləmək**). yekundurmaq. çıkındırmaq.toplamaq.

cəmləşmək uşlaşmaq (**uş**. **tuş**. **tut**). yığışmaq. -**uşlaşın!**: yığışın!. cəmləşin!.

cən **çək**. **dək**. -dibinə**çək**: dibinə**dək**: dibinə**cən**. -bura**cək**: bura**cən**: bura**can**: bura**dək**.

cənq **cəng. çanğ < cəngiş**. **çandış. çanğış**. **çaldış**. **çalğış.** (**çındış**). cıdaş çalca. savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış. gürəş. uruş. dalaş. sökəş. atış. mubarizə. -ölüm dirim **gürəşi**..
-**cəng meydanı**: uralca..
-**cəng meydanı**: atağ atışan alan, yer..
-**cənq edmək: cəngişmək**. **çandışmaq. çanğışmaq**. **çaldışmaq**. **çalğışmaq.** (**çındışmaq**). savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

cənqcu **cəngcu**. savınğar. savaşçı. yavınqar. mubariz.

cənqəq **cəndək**. kitil. (öləndən son yerdə qalan nərsə). ləş.

cənqəl **cəngəl** toxa. bükə. sıx meşə. orman.

cənqəllik **cəngəllik**. tutağalıq. meşəlik.

cənqimək **cəngimək.** itinmək. (**# səngimək.** təngimək (daralmaq). yavaşlamaq).

cənqiş **cəngiş**. **cəng. çanğ. çandış. çanğış**. **çaldış**. **çalğış.** (**çındış**). savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış.

cənqişmək **cəngişmək** < **çandışmaq. çanğışmaq**. **çaldışmaq**. **çalğışmaq.** (**çındışmaq**). savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

cənqitən **cəngidən < çəngəşmək**. **çanğaşmaq. çançaşmaq.** tutuşmaq.

cəntəq **cəndək**. **1**. sökə.**1**. gəbət. qato. qatov. ölük. cəsəd. ləş. -qarqa yenər **ölüğə**. **1**. maddi aləm **(# çindək**: mə'nəvi aləm**)**.

cəntəq **cəndək**. çandıq (çanıq. çalınmış. boş qalmış). candıq. canı çıxmış gövdə. (ruhsuz varlıq).

cər (**cır**). {**dər** (< dərik)}. mərmər daşıda olan qoğuş, cızığ. rəgə.

cərcər (xırman sürmə aracı). dövən.

cərəyan aylanış. dolanş. -qan aylanışı: qan cərəyanı, dolanşı.

cərəyan **yoğuş**. **-bu yoğuş**: bu cərəyan.

cərəyanından **yoğuşundan**. **-hava yoğuşundan**: hava cərəyanından. hava dəğmədən. -**aralaşmaları** hava yoğuşundan uzaq tutun. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

cərx **<** çiğri. çığrı. {> **çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. təkər.

cərq **cərx. <** çiğri. çığrı. {> **çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. təkər.

cərqesi **cərgesi.** məhfili. -**alçaqların cərgesi** (məhfili).

cərqə **cərgə**. **1**. səf. cörgə. **1**. **sərgə**. sıra.

cərqə **cərgə**. **1**. səf. -o düşmən **cərgələrinə** yaxınlaşdı. **1.gərgə**. cərgə. bir quruhun uzuna, sərili durulan görnüşü, biçimi.

cərqənmək **cərgənmək.** səf qurmaq.

cərqəşmək **cərgəşmək.** səf çəkişmək.

cərləşmək harlaşmaq. iti dartışmaq. -gəpləşik **cərləşməyə** döndü.

cərmələmək qırnıtma.

cərmələnmək qırınmaq.

cərri bəhs dalaş dəriş. bəhs o munaziə. aytış dartış.

cəsus casus. çaşut.

cəşin **coşun**. (> **cəşn** (fars). sala. sürən. şənlik. toy.

cəşn < **coşun. coşnuq.**

cəşn bayram.eygün.

cəşn **-milli şənlik, cəşn**: milli: bayram. bodun toy. boyun toy.

cəşni -**cəşni surur**: şölən sürən. coşna sür. toy büsat. toy qonaqlıq.

cət **dəd. dədə**. > **cədd. cəd**.

cətt **cədd. cəd** < **dəd. dədə**.

cətvəl **cədvəl**. < **çatval**. çalva. yol yolağlar ortasında qoyulan qaldırım, qazılan kənik (oyuq).

cətvəl **cədvəl**. -**cədvəl gözllərinin hər biri**: çəkov. (< **çəkmək**). kərpiş (**< kərmək**). -**çəkovlu**: cədvəlli. -**çəkovlu** kağaz: **cədvəlli** kağaz.

cətvəl **cədvəl**. çatval.

cəvan oğlan.

cəvəndəqan gəmircilər. gəmircənlər. gəmirgənlər.

cəvitən {**cəvidən (fars)}** (< **çiğnəmək**). gəmirmək. gəmircəmək.

chalk (ingilis**)** **chalık (**yunan**)**. **çanqıl**. **(**çay daşı**)**.

chapeau (fırans**)** < **qapo (**< **qab)**. börk.

chavrirer **chavrirer (frans)** (şevriye). çevrilmək. devrilmək.

chest(ingilis**)** kis. cib. box **(**bük**)**. sandıq.

chopper **{**chopper (**çapır)** (ingilis)}. {couper (kuper) (fırans)}. **< çapmaq.** çapacaq. balta.

cib < **çap**. **çarp**. yarıq.
-əl özünün, cib qonşunun.

cib **1**. çüntük. **1**. yançuğ. -**yançuğumdan** paramı almışlar. **1**.alyan..
-cib kifi: pul kifi. bağıc. kitmən.

cib -**cib dəsmalı**: yağlıq. əllik. kiçik dəsmal.

cib **-qarın, cib yoşluğu**, beyin boşluğu. (**yoşluğu**: xoşluğu).

cıbbış çapbış. yapbış. kiçik. xırda. alçaq.

cibi **-cibi yırtıq**, pul durmaz, ağız yırtıq söz durmaz.

cibi -pozuq para cibi **dələr**, pozuq kişi, işi. (**pozuq para**: dəmir quruş)

cibin -sevəndə, **cibin, gözlərin qapat**, qulaqların aç!.

cibinə -pulluların başına daş düşüb, **yoxsulların cibinə**, heç biri pitik alanmırlar.

cibivi **-cibivi bağla**, sonra ürək bağla.

cibqəsən **cibkəsən**. qapdıqaşdı.

cibqir **cibgir** cibə girən.

cibtə **-**ərginliyin dəğəri əldə ikən, **ağçanın dəğəri cibdə ikən bəllənsin**. (**ərginliyin:** azadlığın).

cicikçilik -sırvazçılıq, cicikçilik edmək: sadismə tutulmaq.

ciciq **cicik**. **qıcıq**. qısqın quşqun. çəkməz. qurd. həsəd.

ciciq qısqırış. qısqanclıq. həsəd.

ciciqilinin -**acgözlünün cicikilinin**, gündən günə dərdi artıb baradur. (**artıb baradur**: artıb gedər)

ciciqlə **ciciklə sevgi**:həsədlə eşq. -**ciciklə sevgi birgə doğulur**, bıraq birgə boğulmur.(**bıraq**: ama)**.**

ciciqlənmə **-**ciciklənmə, çiçəklən.

ciciqlənmək **ciciklənmək**. **qıcıqlanmaq**. qısqanmaq quşqanmaq. içdən qımıldamaq. qılımdanmaq. həsadət edmək.

ciciqli **cicikli**. xıncıq. qancıq. qıncıq. (**# tincik**).

ciciqli **cicikli**. **qıcıqlı**. günçül. qısqanc quşqanc. qurdlu. həsud.

ciciqli **cicikli**. qutdaq. həsədli.

ciciqlilik **ciciklilik**. burutluq. bügüllük. bücüllük. paxıllıq. qırlıq. xırlıq. qırtışlıq.

cicinmək qısqanmaq sıxılıb çəkəməmək. xoşlamamaq. -qonaq qonağı **qısqanar**, ev yiyəsi hər ikisin.

cicşinmək yanqulanmaq. tutşunmaq.

cıf **1.** altın. aşağ, alçaq, rəzil olan. əclaf. namussuz. pozuq. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. **1**. açıq. bayıq. (zənəndə). -**bayıq** boya: gözə çarpan, iti boya.. -**açıq gülmək**: ağzın gen açıb, ucadan gülmək.

cift **cüt**. qoş. iki. -**qoş** qolun açıb. -**qoş** qollu. -**qoş** qanatlı.

ciftə **cəfdə**. **cifdə**. **civdə**. qappıncərəni qaparmaq üçün çiviyə oxşar ayqıt.

cih **1**. **cığ**. **cik**. hər nəyin dolusu, bərki, sərti. **1**. **çik**. **cik**. (< **çiğ**). -**cih cih**: **cik cik**: dan dan. damcı damcı. -burnundan **cih cih** ağı yağır: qiyafəsindən zəhmar tökülür.

cih **cik**. inərsəni içi, iç üzü, batini.

cih **cik**. mat. məbhut. -**cih qalmaq**: mat qalmaq.

cihan < **çoğun**. (**çoğqun**). -**bu çoğun çovğulumuş:** bu cihan girdabımış.

cihanı < **çoğanı.** dünyanı. -**sözdür çevirən çoğanı**, yükü, keşişlər çəkir. (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

cihli **cikli.** ciggin**.** cirgəli. {yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}. -**ciggin** aş. -**ciggin** yaşam. -**ciggin** yazı. -**ciggin** söz.

cihnəmək dəlicə, iticə çığırmaq.

cıq baq **cığ bağ**. bağan. bağır. (fəryad. nə'rə. bang. fəğan. zəccə).

cıq **cığ**. 1. xal. 1. cıqqa. -**cıqqa cıqqa**: damcı damcı. 1. nuxdə. -şəhərin hançı **cığında** : nuxdəsində. -**cığ cığ** : nuxdə nuxdə. -**cığlı** : nuxdəli. -**cığsız** : nuxdəsiz. -**cığı cığına**: nuxdə nuxdəsinə.

cıq **cığ**. **cik**. **cih**. hər nəyin dolusu, bərki, sərti.

ciq **cik**. **cih**. **1**.**çik**. (< **çiğ**). -**cih cih**: **cik cik**: dan dan. damcı damcı. -burnundan **cih cih** ağı yağır: qiyafəsindən zəhmar tökülür. **1**. {(# **bük**) aşıq oyununda}.**1**. çox düğünlü olan, çətin açılan, açıqlanan nərsə. müəmma. -**cikli** soru. -**cik** sorma. **1**.**cik**. nuxdə. zərrə. hər nəyin balacası. **1**. ucuq. damıc. nuxdə. -**cik cik**: nuxdə nuxdə**..** **-cik öğütmək**: {(**cik**: nuxdə). nuxdə incələmək}. incədən incəyə araşıtmaq, açdalamaq. olmasın nərsəni soru edmək. qurdun çıxartmaq. qurcuğun çıxartmaq..
-**cik açlamaq**: nərsənin ən buruşuq, gizil yerin aratırmaq, açqalamaq.

ciq **cik**. **cih**. inərsəni içi, iç üzü, batini.

ciq **cik**. **cih**. mat. məbhut. -**cih qalmaq**: mat qalmaq.

ciq **cik**. dolu. (# pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. kov. kav. köpük).

cıq cınqır. alçaq, yoxa səs. -**cıq** ed görəyim: **cınqırın** çıxmasın.

cıqa **cığa**. əziyət. zəhmət. -**cığalı iş**: zəhmətli iş. -**cığasız**: qolay. zəhmətsiz. -**cığaçı**: zəhmətkeş. zəhmətçəkən.

cıqaçı **cığaçı**. zəhmətkeş. zəhmətçəkən.

cıqal **cığal. cığız**. oyun pozan.

cıqaltay **cığaltay** (**şığaltay**). ov quşları kümələndən (ailəsindən).

cıqan **cığan**. -**cığan edip ağlamaq**.

cıqan **cığan**. paxıl.

cıqan **-**yarça verər, **cığan partlar**. (**yarça**: səxi. covmət).(**cığan:** paxıl).

cıqana **cığana.** paxıla. -**cığana, eşitməsi xoş gəlməz**, qonşu çalan zırnanın.

cıqanlıqın paxıllığın. -**cığanlıq ölütən**, kösəvi gögər. (cığanlığın, paxıllığın öldürgənin, kösəvi gögrər. (paxıllığın, buxlun öldürənin, közəvi göyərər) (**kösəv**: yarı yanmış, başı yanmış çubuğ. köz qarışdıran). (cığanlığı, paxıllığı, cicikliyi kəndindən qoğan, hər amacına yüryüb çata bilər)

cıqay **cığay. çığay.** yarıl. yoxsul. kasıb. müstəmənd. fəqir.
-**cağız yavuz**: kasıb beçara.
-**bay cığay:** kasıb dövlətli. müstəmənd qəni.
-**çığay yavuz**: yoxsul yava.

-könlü kimin olsa qali **yox cığay** (içi boş), qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bəy**: ürəyi zəngin).

cıqaz **ək**. -**quşcığaz**: kiçik quş.

ciqə -**cikə dolmuş**: samballaşmış.

ciqər **ciğər**. **cirgə**. (< **çiq**). covhər. can. güc. iç.

ciqər **-**soluk kəsən, **ciğər sökən**, can yaxan ağrı**.**

cıqı -**cığı cığına**: nuxdə nuxdəsinə.

ciqi **ciki**. İçi -çəki gedmiş, **ciki qalmış**: (üzü, gözəlliyi gedmiş, **içi** qalmış). (paltarın, bəzəyin soyunmuş, **özü**, **tözü** çıxmış üzə).
-**ciki gedmiş**: işdən düşmüş.

cıqıltamaq **cığıldamaq**. **cırıldamaq**. -qapıya yağ vur **cığıldamasın**.

cıqıltı **cığıltı.** yaşacıq, körpəcik çağanın ağlaması, ağlayan səsi.

cıqına -**cığı cığına**: nuxdə nuxdəsinə.

cıqır **-cığır qoyan:** iv açan.

cıqır **cığır. 1.** gizək**.** yolça. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara(**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin) **1. cığra**. sığra. sığır. sınğır. sınır. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd..
-ürəyə bir **cığır** açsın.

cıqır **cığır**. yolça. təriqət. məsləк. patika.

cıqır -**yol cığır. (yolda cığırda**, izi qalar).

cıqırta **cığırda**. -**yolda cığırda**, izi qalar.

cıqız **cığız. cığal**. oyun pozan.

cıqqa (cıq. cığ). damcı. -**cıqqa cıqqa**: damcı damcı.

cıqqa > {**çekkə** (fars)}. **çikə**. damcı. -gözü **cıqqa** yaşa doldu. -**cıqqa cıqqa** damcıladı: **çikə** damcıladı.

ciqqə (aşıq). çuxur, çunğur üzü. -**ciqqə** dursun, **bök** dursun.

cıqqılı **cılqı. culqa.** güdə. incə. iti. -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.

cıqqılı qıcqılı. kiçicik. cürəki**.** coccuq. qır qıncıq. incə, xırda gövdəli, boylu.

ciqqin **ciggin.** cikli. cihli. cirgəli. yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə. -**ciggin** aş. -**ciggin** yaşam. -**ciggin** yazı. -**ciggin** söz.

ciqqinə -**cigginə böggünə:** içəri, dışarı dünyasına. -onların lap yuxarıdan aşağısının **cigginə böggünə** bələdəm.

cıqqışca bir balaca. balacaca. endikce. -gövnü sınmş **endikce**. (**endikce:**).

cıqlamaq **cığlamaq**. **cığdamaq.** nuxdələmək.

cıqlanmaq **cığlanmaq**. nuxdələnmək. nuxdə nuxdə olmaq.

ciqləçi **ciğləçi**. {**cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. cilovçu. ciləvçi yələçi. yüyənçi. noxdaçı. çalvaçı. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi.

cıqlı **cığlı**. xallı.

cıqlı **cığlı.** nuxdəli.

ciqli **cikli. cihli.** ciggin**.** cirgəli. {yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}. -**ciggin** aş. -**ciggin** yaşam. -**ciggin** yazı. -**ciggin** söz.

cıqlıq -**cığlıq çəkmək:** cınğırmaq. fəryad edmək.

cıqovçu **cığovçu**. **ciğləçi**. {(< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. cilovçu. ciləvçi yələçi. yüyənçi. noxdaçı. çalvaçı. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi.

cıqra **cığra**. cığır. sığra. sığır. sınğır. sınır. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd.

cıqra **cığra**. **qıycığar**. **1**. sərhədd. sınır xətti. **1**. kənarə. işgə, uzun xalça.

cıqsız **cığsız.** nuxdəsiz.

cıqtam **cığdam. cikdəm**. 1. iri nuxdə. iri xal. 1. yekə tikə. sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə.

cıqtamaq **cığdamaq. cığlamaq**. nuxdələmək.

cıqtamlı **sığdamlı**. **sıdamlı**. **cıdamlı**. dözümlü. təhəmmüllü.

ciqtəm **cikdəm**. **cığdam.** 1. iri nuxdə. 1. yekə tikə. sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə.

cılaq **cılağ**. incə, uzun kəsilmiş nərsə. {cəluzə. cəlğuzə}(fars).

cılaqı -**cılağı çıxmaq**: yanıb kül olmaq.

cilalamaq şığallamaq. silikləmək.

cilalı çıralı. parlaq.

cılama yılama. yığlama. ağlama. -**cılama** bala **cılama**.

cılcıbıl çırıl çıplaq.

cilən **cirən**. **ceyran**. **ceylan**. **qulçaqçı**. dişi geyik. (**erkək geyik**: huna).

ciləvçi **cilovçu**. {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi. yüyənçi. noxdaçı. çalvaçı. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi.

cılıqqa çalıqqa. çaladon.

cılız -**gəlişməmiş, cılız uşaq:**. cırbala. cırbağa. cırba. sısqan. sısyan.

cılız quruz. qurqaz. qaqca. qatınqur. dəri sümük **(**bir dəri bir sümük**).**

cılqı **culqa. cıqqılı**. güdə. incə. iti. -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.

cılqı **çılqı**. **çılğa.** (çılpaq. çin. örtüksüz. açıq). **1**. yalxa. teyxa. doğruca. həqiqətən. som. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

cılqım **cılğım**. qığo. uçqun. -**uçğun** çaxan gözlər.

cilolamaq **cilovlamaq. çilovlamaq**. **1**.ovsarlamaq. kontrol edmək. **1**.tabe' edmək. müti' edmək.

cilov **1**. **tilov**. **telov**. yular (nərsəni çəkməkdə, sürüməkdə işlənir. demir, çəlikdən yapılır. moğollar **utac\ulac** söylər). **1**. noxda. yələ. yular. çalva.

cilov **-cilov qırmış**: yolut.

cilov **çiqlov**. **çilqov**. **sıxlov**. **sılov**. ovsar. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

cilov fərman. sükan.

cilov gəm: noxda. **-**ac ağız **gəm götürməz**.

cilov ovsar. heyvan boyun başına taxılan qayış, ip.

cilov kontrol.

cilovçu buyruqçu. kontrolçu. ovsarçı.

cilovçu **ciləvçi** {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi. yüyənçi. noxdaçı. çalvaçı. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi.

cilovdar başqol. haravul. avanqard.

cilovlama qaldurum. mən'.

cilovlamaq **cilolamaq. çilovlamaq**. **1**.ovsarlamaq. kontrol edmək. **1**.tabe' edmək. müti' edmək.

cilovlamaq çəkovlamaq. konturol altına almaq.

cilovlamaq dolandırmaq. idarə edmək. kontrol edmək.

cilovlamaq önləmək. mane' olmaq.

cilovlamaq toxdalamaq**.** kontrol edmək**. -ısduyu** toxdala: ehsasat kontrol ed. -toxdala isduyuvu qızma belə, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə. **(isduyuvu:** ehsasatıvı).

cilovlamaq kontrollamaq.

cilovlanmasa avsalanmasa. **-avsalanmasa**, avsalar könül. (könlüvü (həvəsivi) cilovlamasan, osəni cilovlayacaq).

cilovlar avsalar. **-**avsalanmasa, **avsalar könül**. (könlüvü (həvəsivi) cilovlamasan, osəni cilovlayacaq).

cilovlu çəkovlu. konturollu.

cilovlu ovsarlı. tabe'. müti'. kontrollu.

cilovlu kontrollu.

cilovsuz çəkovsuz. konturolsuz.

cilovsuz yələ (< **yelə**). başıboş. başına. özbaşına. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. yələ qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca çatamaq üçün, yol salmalıdır).

cilovuc çəkovuc. konturolçu.

cilovun dizginin:yuların. kontrolun. -**düzgünün dizginin alsın** düzən əllər əlinə. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**düzən**: yasan. yaradan).

cilovun **yelovun. yuların**. yoxlacın.kontrolun.-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**

cilvə görg.

cilvələnmək sığalanmaq. görünmək. oxşanmaq. -bir suluvluq **sığalar** önündən: bir gözəlik oxşanır qabağından.

cim -**im cim: himcim**. ima işarə. -**imcimlə** sözün qandırar. -bilgin olan **imcimilə** söz qanar. (bilgin olan bir **himilə** söz qanar).

cımbız **çıpbız**. maqqab.

cımcıq **çimdik**.

cımcıqlamaq **çimdikləmək.**

cımcılaq **cumculaq**. **sımsılaq**. ıpıslaq. teyxa suya batmış.

cimcilaq sıxmalı sıxlat.

cin (yaman güclər). çor. -**çor dəğmiş..**
-cin çanağı: hələzun. salyanqoz.

cin **1.** damdabaca. **1**. çıptıq. çıpcıq. sıptıq.

cin **1**.görmöz. (görünməz). ruhu qarşılayan, gözə görünməzlər.**1.**yel**.** yeğ. -**yeğin**: yelin. cin kimi. -**cin duası:** yel qoğuz.**1**.albas**(**< **al)**. avar. kötü ruh. -**avarı tutmaq**: cini tutmaq..
-**ən kötü** çıpıt, **cin çeşitlərindən**: çor..
-**cin fikirli**: : kurnaz..
-**cin vurma**: çalba. çırpma..
-**cin vurmuş**: saral (**al sarmış**: al vurmuş)..
-**kötü cin**: quyğun. -iyi cin: **cıtdan**.

cin aza. qaza. çılqı. çapıt. çıpıt. kötü qoş, sür, ruh.

cin -**cin azıdı cinlikdə**, biridə çıxdı küllükdən.

cınaq **cınağ**. conağ (**çönək**).

cinaq qırnaq. cırnaq.

cinciq **cincik. cinsik**. rəvani. havayi.

cında -**cırım cında**: çaput. əsgi.

cini -**cini tutmaq:** cingirmək. dəlirmək.

cinişmək **cinlənmək**. aşırı hirslənmək.

cınq **cınğ**. **cırınğ**. incə, iti, çınlı (ekolu) səs.

cinqilti **cingilti**. qıcınğ. -qulağım kas oldu, **kişənlər** qıcınğdan. (**kas**. kar).

cınqır cıq**.** alçaq, yoxa səs. -**cıq** ed görəyim: **cınqırın** çıxmasın.

cınqırmaq **cınğırmaq**. cığlıq çəkmək. fəryad edmək.

cinqirmək **cingirmək**. cini tutmaq. dəlirmək.

cinlənmək **cini tutmaq**. avarı tutmaq.

cinlənmək cinişmək. aşırı hirslənmək.

cinlənmək cinlənmək. sınırlı olmaq. əsəbilənmək.

cinlər -alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, seçimlərin quludur.

cinli **1**. dəli. albusuq. çarpıq. ala **(**yaman ruhlara**)** aldınmış, qapınmış. **1**. sınğırıq. əsəbi. -**sınğırıq** bir qoduğ **(**> kudək**)**.

cinli çıpıtlı. **-cinli xəsdə**: çıpıtlı sökəl.

cinli çıpqıt. -osdurağı **cinli**: osdurağı **çıpqıt**. osdurağı isti: nərsiyə dayanıb, güvənib çox mənəmçilik, yarqaraçılıq edən.

cinliqtə -**cin azıdı cinlikdə**, biridə çıxdı küllükdən.

cinsiq **cinsik**. **cincik.** rəvani. havayi.

cınta **cında. 1.**çıpra. köhnə.**1**.qəhbə-**qaşqaykürək cında**: el içində adlım qəhbə. -**cında** yamaq bəlirtməz.

cintoluq dəlilik.

cintov **1**. əsəbi. **1**. cin kimi. **1**. dəli.

cintutan **cin tutan**. urqaçı**.** (arbaçı. arpağçı). caduçu. yadaçı.

cıpcıq cıvıq. sıvıq. suyuq. sulu. çox sulu, boş olan..
-**sıvıq** danışmaq. **sıvıq** davranmaq. iti, açıq, sinsidici, alçaq söz, qılıq.

cıpcıtmaq **cıvqıtmaq**. **sıvqıtmaq**. **suyuqlatmaq**. **1**. suyun çoxaltmaq. **1**. iti, açıq, sinsidici, alçaq sözlər, qılıqlar taxınmaq.

cıranlamaq ağartmaq.

cırantı **yırantı**. toprağda axan suyun bıraxdığı kiçik oyuqlar, dəriklər, cırıqlar, şırıqlar.

cırat qıssa qarğı (neyzə).

cıravan > **canavar**.

cırba **cırbala**. **cırbağa**. **sısqan**. **sısyan**. 1. cürə cocuğ. 1. gəlişməmiş, cılız uşaq.

cırbaqa **cırbağa**. **cırbala**. **cırba**. **sısqan**. **sısyan**. 1. cürə cocuğ. 1. gəlişməmiş, cılız uşaq.

cırbala **cırbağa**. **cırba**. **sısqan**. **sısyan**. 1. cürə cocuğ. 1. gəlişməmiş, cılız uşaq.

cırcolaq **cır colaq**. yar coluq. yarığlı, colalı olan yer.

cırçıpız **çürçöpüz. sürsümük**. əti tökülüb sümüyə dönmüş olan. çox arığ. -bu uşaq nəqqdə yeyir genə **cırçıpız** qalır.

cirən **cilən**. **ceyran**. **ceylan**. **qulçaqçı**. dişi geyik. (**erkək geyik**: huna).

cırıq **1**. kərt. **(**< **kərtmək)**. **1**. yarça. çatlaq. -bu **yarçalara** uyar parçalar..
-**ağzı cırıq**: çatalaq. -izləməzdən iş çıxdı, **çatalaqdan** söz.

cırıq **-cırıq çarıq**, uzun yol, otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.
-toprağda oluşan oyuq dərik, cırıq şırıq. (yırantı. cırantı).

cırıqı **-cırığı çıxmaq**. yırığı çıxmaq. lütü çıxmaq. yorulmaq. canı qaladı. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qalamamaq)**.**

cırıqqa **ciriggə.** qov**. -qov atmaq**:. çaxmaq. -hər daşı çalsan **çaxmaz**.

cırıqqa cırıqqa çalmaq. uçuğunmaq. qıvılcınmaq. qorılcınmaq.

cırıqqa uçğun. uçun. qıvılcım.

ciriqqə **ciriggə. cırıqqa**. qov**. -qov atmaq**:. çaxmaq. -hər daşı çalsan **çaxmaz**.

ciriqqə -**ciriqqə atmaq:** çaxnamaq. uçqunlamaq.

cırıltamaq **cırıldamaq. 1. zırıldamaq**. səslə (çığırıb bağırıb) ağlamaq. **1. cığıldamaq**. -qapıya yağ vur **cığıldamasın**.

cırıltar **-**yıxılası daşqa, **qırxgün öndən cırıldar**.

cırım -**cırım cında**: çaput. əsgi.

cırınq **cırınğ**. **cınğ**. incə, iti, çınlı (ekolu) səs.

cırqa incə, iti səs.

cirqə **cirgə**. **1**.özək.**1**.soğun. nərsənin soxulub (sıxılıb) sorulmuş (soğulmuş) içəyi. tıqsu. özsu. usarə.

cirqə **cirgə**. **çirgə**. **çikir**. **çikrit**. **çəkrə**. **çikrə**. **çəkrit**. **(**< **çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər. **1**. hər nəyin qaynatılaraq, sıxılara, damıtaraq **(**təbxir edmə**)** çəkilən suyu **(**cirgəsi**)**. suyup. **1**. **ciğər**. (< **çiq**). **1**. **sıxtasu**. sıxılaraq alınmış su. usarə. şirə.

cirqə **cirgə**. şirə. öz**.**

cirqə **cirgə.** tingo. sıx, quyuq, ət, sümük suyu.

cirqə **çiğrə. >** covhər. cövhər. -sözün **covhəri**: sözün **çiğrəsi**. sözün **cirgəsi**.

cirqə. **cirgə.** tuçan. şirə.

cirqələn **cirgələn**. ordubad.

cirqəli **cirgəli**. özlü. -**özlü buğda**: bol un verən buğda.

cirqəli **cirgəli.** ciggin**.** cikli. cihli. {yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}. -**ciggin** aş. -**ciggin** yaşam. -**ciggin** yazı. -**ciggin** söz.

cırqın **cırğın**. yaralı.

cırqınmaq **cırğınmaq**. yaralanmaq.

cırlaq çatlaq. iti, çığıldayan səs.

cırlamaq ciyaqlamaq. cıyaqlamaq. iti, acı, incə çığırmaq.

cırlatmaq çığırtmaq. -uşağı **cırlatma**.

cırlavuq çəkirtgə.

cırlıq xəndəq.

cırmaq -**yəxə cırmaq: yəxə yırtmaq**: birisi, nərsəsi üçün özün çox istəkli görkəzmək.

cırmaqlar dırmatar. **-**dırnaqları bilətib, **salar üzün dırmatar** (**bilətib**: itildib).

cırmalamaq **-qulaq dırmalamaq, cırmalamaq, cırmaqlamaq**: iti, gur səslə qulağı incitmək. -zırna çalıb qulağımı **dırmalama**.

cırnaq dırnaq. çırt. çıt.

cırnaq **qırnaq**. cinaq.

cırsan -**özüvüdə cırsan inanmaram!:** iki gözüm!. gör inanmamışdım.

cısan -**niyə cısan**: niyə narahatsan.

cisələmək çiləmək. çiğləmək. çiğələmək. çiğ, şeh səpələmək. keşləmək. keş çiləmək.

cışqa kiçik. az ölçüdə.

cıta **cıda** < **sivə**. çıpın. **(**> **zubin)**. soxun. dalum. dirgən. dirən. neyzə.

cıta **cıda**. neyzə. -döğüşdə, balıq avında işlənən, **üç uclu cıda, neyzə**: qadalqa. qazalqa.

cıtal **cıdal**. **çatal**. **1**. güc. **1**. **çatvar**. bolamıq. qabiliyyət. yetənək. istitaət. sələhiyyət.

cıtalış **cıdalış**. **çalpış. çarpış**. toxnuş.

cıtam **cıdam**. -**cıdam bilən**. dözlük bilən. səbir bilən {**zud < # > döz**). **<u>zud</u>luq bilən**: tezlik bilən)}.

cıtam **cıdam**. dözüm. səbr. səbir.

cıtamaq **cıdamaq**. **cıdanmaq**. **sıdamaq**. **sıdanmaq**. **sığdanmaq**. dözmək. təhəmmül edmək.

cıtamaq **cıdamaq**. çəkmək. dözmək. -nədən bu ağrıqa **cıda** mən: bu dərdə nə üçün dözüm. bu ağrını nə üçün çəkim, çəkməliyəm.

cıtamaz -söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz:** dözməz). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

cıtamıq **cıdamıq**. **cıdamlı**. dözümlü. çox səbr edən.

cıtamlı **cıdamlı**. **cıdamıq**. dözümlü. çox səbr edən. səbirli.

cıtamlı **cıdamlı**. **çıtağul**. sabit qədəm.

cıtamlı **cıdamlı**. **sıdamlı**. **sığdamlı**. dözümlü. təhəmmüllü. tuxdal. **(**< **tuq**: düğün**)**. dayanıqlı. muqavim.

cıtamlı **cıdamlı**. -türgənli, dözümlü, **cıdamlı** kişi. -türgənli yaradış, **cıdamlı** dözüş.

cıtamsız **cıdamsız**. dözümlü. səbirsiz.

cıtanqıl **cıdanqıl.** sərinqıl. dayanqıl**.** dözgilən. -**ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

cıtanmaq **cıdanmaq**. **cıdamaq**. **sıdamaq**. **sıdanmaq**. **sığdanmaq**. dözmək. təhəmmül edmək.

cıtantım **cıdandım.** sərindim**.** dözdüm. -keçər dedim **cıdandım, səbir qıldım:** ertər dedim, sərindim.

cıtaş **cıdaş**. **1**. döğüş. savaş. mubarizə. **1**. muqavimət.

cıtavılmaz **cıdavılmaz**. dözülməz.

cıttan **cıddan.** çıpıt.

cıttan **cıddan.** çuvaluz (**çiv.siv**: iti). çaman. çalaman. şıltaq. iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez)

cıttan **cıtdan**. iyi cin.

civar **1**. çevrə. yovar. dəğrə. döğrə. **1**. döğər. dövrə. -bu **döğərdə**. -otuziki **döğərində** bir gənc.

civarında tövərində

cıvcır (> **çavdar**). cıv, çoraq (duzlu, ahahlı) topraqlarda bitən bitgilərdən.

civciv cücük.

civə **civək**. **cüvə** < sivək. suvaq.

civəq **civək**. **civə**. **cüvə** < sivək. suvaq.

cıvıq cıpcıq. sıvıq. suyuq. sulu. çox sulu, boş olan..
-**sıvıq** danışmaq. **sıvıq** davranmaq. iti, açıq, sinsidici, alçaq söz, qılıq.

cıvıq **sıvıq**. suvaşqan. -**cıvıq** saqqız olub, yapışdı.

cıvıq **sıvıq**. **suyuq**. yoşaq.

cıvıltızlıqla **cıvıldızlıqla.** zirəkliklə. **-**çox cıvıldızlıqla, bildirmədən olmasın işlər görmək.

cıvqıtmaq **cıpcıtmaq**. **sıvqıtmaq**. **suyuqlatmaq**. **1**. suyun çoxaltmaq. **1**. iti, açıq, sinsidici, alçaq sözlər, qılıqlar taxınmaq.

civtə **civdə**. **cəfdə**. **cifdə**. qappıncərəni qaparmaq üçün çiviyə oxşar ayqıt.

cıyaq doğuz səsi.

ciyaqlamaq **cıyaqlamaq**. cırlamaq. iti, acı, incə çığırmaq.

cıyaqlamaq **ciyaqlamaq**. cırlamaq. iti, acı, incə çığırmaq.

cıyaqlamaq doğuz səsi çıxartmaq.

ciyər bağır. -**ciyər qurdu**: bağır **qurdu**: bağırqurd.

ciyər -**can ciyər:** sinğir. bacı qız. -**sinğirlərimiz**: can ciyərlərimiz. bacı qızlarımız. zənənlərimiz.

ciyər ökdə. -**ökdəm:** ciyərim.

ciyər öpgə. **-**içik odu tutunsa, **öpgə ürək qavrular**. (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).

ciyər -**ürək ciyər:** bağır öpək**.**

ciyərim ökkəm. ökəm. əzizim.

cızıq -**astına cızığ çək:** altın çiz.

cızıq **cızığ**. **cızğı**. izgə.

cızıq **cızığ. cızov. cızğı. çizgi.** xətt**.**

cızıq **cızqı.** xətt. kəsim.
-ara cızıq > aracıq. aramcıq. ayrac. (xətti fasil).
-yama cızıq> yamacıq. xətti vəsl.

cızıq -**kiçi cızıq**: çizinti.

cızıq -**sınır cızığı**, **xətti**: ayırd. -qaçdı aşdı **ayırdı**, gedməz güman qayırtı: qaçıb çək çükü aşmış, qayıtmağı umulmaz..
-**incə cızıq**: bar.

cızıq **süzük**. **sızık.** xət. -uzun **süzük**: uzun xət. -sonsuz **süzük** tapılmaz, düşünməz iş yapılmaz. -**süzükü** qırıq: xətti qırıq. -**süzüklər** kəsili: xətlər kəsili. -ışıq **süzükləri**: ışıq xətləri. -yoğun **süzük**: qalın xət. -tilfun **süzüyü**: tilfun xətti.

cızıqçı cızıkçı. katib. münşü.

cızılqa məhdudə.

cızılmaq **sızılmaq**. çərkilmək. nəqş olunmaq.

cızımçı daraqçı. dərikçi. kurukuçu. desinatör. tərrah. tərsimçi. rəssam.

cızqanaq **cızğanaq**. közcənək. közəyük. qoğcanağ. çox qızarmış. yanası qızarmış. -istidən **cızğanağı** çıxmaq.

cizqi -**cizgi çəkmək**: çərtmək. cızmaq.

cızqı **cızğı**. **cızığ**.izgə.

cızqı **cızğı. cızov. cızığ. çizgi.** xətt**.**

cızqı **cızıq.** xətt. kəsim.

cızqıc **cızğıc**. xətkeş.

cizqilər **-nazik cizgilər**.

cizqili -**cizgili** (xətli) **nərsə**: çaparıq.

cızqılı -**xətli cızqılı** kağız, parça: çetavul.

cızlaqım -ağsarı dümən, **könül cızlağım** (qalxan duman, könül yanma tüstüsüdür).

cızlayıb -**cızlayıb yandıran:** cızdağ. çox sıcaq.

cızmaq çərtmək. cizgi çəkmək.

cızmıqlı **çizmikli.** zolaq zolaq. zol zol. yollu. yolaqlı. şüv şüv. yol yol. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim.

cızov **cızığ. cızğı. çizgi.** xətt**.**

cızovlaşmaq yazılaşmaq**.**

cıztaq **cızdağ**. cızlayıb yandıran. çox sıcaq.

co (**coğ**). **1**. coğqa. ictima'. -**co qılma** qadağı: bir yerə yığışmağa qadağa qoyulması. **1**. cərgə.

coat*(ingilis)* **(**< **kaput)**. **(**< **qab)**. örtük.

coccuq cürəki**.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. qır qıncıq. incə, xırda gövdəli, boylu.

cocuq **1**.cuşqa. **1**.uşaq. doğan**..**
-yar coluq: cırcolaq. yarığlı, colalı olan yer**..**
-iki bacının ərkək uşaqları: bulça..
-**iki bacının dişi uşaqları**: bulçağ**..**
-tezik cocuq: bir iki ay tez olan. uşaq.(**tezik**: çağından ön olunan (üzlənən) nərsə)..
-**cocuq torun**: döl döş. uşaq quşaq > uşaq muşaq**..**
-çoluq cocuq: ovnuq uşaq: **(**oğnuq oğşaq**)**.

cocuq -**acatıq cocuq hırsız**, döğülən cocuq, arsız olur**..**
-bozağu danasın, **cocuq anasın bulur**. (**bulur**: arayıb tapır). (bu söz, kişini, kəndində olan ilkin, doğru, güclü istəkləri, başqa istəklərdən tanıyıb, önsərməyə çağırır.).

cocuq -çox sikişməklə **cocuq olmaz**. (bayqal).
-cocuq könlüm aldanır, alanına bəğinir, verəninə qınanır. (**bəğinir**: sevinir). (**qınanır**: döğünür. üzülür).
-çoluq cocuğ: sap balıq.
-**sısqa cocuq:** qıran. cücə dölü.
-**cürə cocuğ:** cırbala. cırbağa. cırba. sısqan. sısyan.

cocuq ögük. əvlat.
-**yaxşı cocuq** ertir durub saç darar, **yaman cocuq** irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

cocuq **yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq**: köntüzləmə. köndüz.

cocuqların -biliklərin başilə, igitlərin gücüylə, **cocuqların könlüylə**, yol yürüyən yorulmaz.

cocuqun -qocanın qıçına, **cocuğun sözünə güvənc olmaz**. (qocanın gücü yox, cocuğun güvəni yox).

cocuqunquna **-**at qılığına iyəsi, **cocuğunkuna anası yetik**. (**qılığına**: xəsiyətinə). (**yetik**: varid).

coq **coğ** > **fovc. -bir coğun (> fovcun) simgəsi**: sancaq, nişanı. ələm. -tikətin **sancağuzu** toprağıza, suvarın dibcəsini al qan ilə.

coq **coğ**. **1**.**cuğ** (**toğ**. **tuğ**). düğün. -**coğ coğ**: düğün düğün. **1**.bərk. muqavim. **1**. corlunun (pincin) başına bağlanan girdə deşikli həlqə. möhrə.

coq **coğ. cuğ**. (**tuğ**). buxca. çəmədan.

-çox dinləyib az söylə. (on dinləyib bir söylə).

-çox başqalaşmaq: **çox** dəğişmək. belə bir cür olmaq. -keçən ildən o **çox** dəğişmiş, başqalaşmış, belə bir cür olmuş.

coqa **1**. **coğa (**cuxə**)**. qol daşuq. -işlərin iyi gedməsi üçün, işçiləri daşuqlara böldüq. **1**. **cuqqa**. **tuqat**. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. darağ. doruq. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**. -börk **cuqqası**. **1**. coğa (**cuğ**. **tuğ**). təpə.

coqa **coğa. cova. cuva. cuğa**. (**<> yova. yoğa. yuva. yuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

coqabaş **coğabaş.** çavuş**.** sərdəsdə.

coqcaş **coğcaş**. coğşunluq. (cuş o xuruş).

coqcaşıq **coğcaşıq** (cuş o xuruşlu).

coqqa **coğqa**. co (**coğ**). ictima'. -**co qılmaq**. -**co qılma** qadağı: bir yerə yığışmağa qadağa qoyulması.

coqlanmaq **coğlanmaq**. fırlanmaq. çevrilib çönmək. gəzinmək.

coqra **coğra**. **1**. suyu yumşağı (yumşaqlığı) çəkilib quruq bərk nərsə. **1**. süzmə.

coqrat **coğrat**. **soğrat**. çuğurt. **coğurt**. (**coğ**.**tuğ**). süzmə yoğurd.

coqşun **coğşun**. **coşqun**. **1**. həyəcanlı. -**coğşun** duyulara qapılmaq. **1**. məvvac. -**coğşun** dəniz.

coqşunluq **coğşunluq**. **coğcaş**. (cuş o xuruş).

coqur **coğur**. **1**. bərk topraq. **1**. daşlıq (yer).

coqurt **coğurt**. (cuğ. tuğ). **1**.cuğurt çox düğünlü. müəmmalı. **1**. çətin. müşgül. **1**.çilgə. kilkə. **1**.çox bərk. **1**.çox muqavim. **1**. yoğurt. **1**. coğrat: çuğurt: süzmə yoğurd.

coquş **coğuş**. **1**. coşqu. həyəcan. **1**. movc. **1**. **cuğuş**. uşaq dilində ət.

coquş **coğuş. coşqu.** pasyon. tutqu. iştiyaq. odlu ısıq. qızıqlıq. alış. tovuş

coquşmaq **coğuşmaq**. **1**. coşmaq. həyəcanlanmaq. **1**. movclanmaq.

cola kəndi. -**kəndi** qazan kəndi düşər.

colaq **colağ** (yolağ). (yer altı yol). kanal.

comalanmaq komalanmaq. (yumalanmaq. gomalanmaq. somalanmaq. tumalanmaq. tupalanmaq. pomalanmaq). yığılmaq.

comət verici. əlaçıq.

comət yardaçar. yərdəcər. yardac. yardım açar. yardım sever. cəvanməd. xeyrxah.

comətlik saçılıq. səxilik. **(# saxılıq**: sıxılıq. çinislik**)**.

comuluş {cumuluş. cömülüş. comuq. cumuq. cömüq}.

conaq **conağ**. (**çönək**). cınağ.

conbocuş **conb o cuş < çünbəcüş.** çönbəcöş.

cor pinc dişi.

cor (**çor**) ziyan. zərər. -**corun** biz çəkidik.

corab < **çulqab**. **çulba**. **(**< **çulqamaq)**. **1**. ayaq çulqası, geyimi, örtüyü. **1**. başmaq içliyi. ayaqqabının iç örtüyü. **1**. uyluqbaş. **(uyluq**: bud**)**. geytək. geytə. **(**gövdənin ən aşağ bölümü olan ayağa geyilən geyim**)**..
-**uzun səğə corab**: uyluq..
-**çulba sallama: corab sallama: torba sallama.**

corqə **corgə** (fars) < **cürgə**. (< **çoğulmaq**. **çoğanmaq**). komitə.

corlatmaq pinc dişi açmaq.

corlu coruq. {(pinc) dişli}. pinc.

cortac (**yortac**). ənimator. ənimeyşın, karton yasaçı.

cortuş (**yortuş**). ənimeyşın karton.

coruq corlu. {(pinc) dişli}. pinc.

coş **cuş** (< **coğuşmaq**). ucuq.

coş çoğ. köz. ışıq. yalım. alov. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq.

coşan -eşq olsun yağan buluta, **coşan ürəyə**.

coşan qaylan. qalyan. qəlyan. qaynayan.

coşanta **-dəli coşanda**, dərya daşanda.

coşarsa qoşu, yıxar eni yoxuşu.

coşarsa -**coşarsa qoşu**, yıxar eni yoxuşu.

coşasız qanatı qırıq. həyəcansız. ruhiyyəsiz.

coşqan **coşğan**. burğan. daşğan.

coşqan **coşğan.** coşlu. çoğra**.** qaynar. pık pık qaynayan. -**çoğra** su.

coşqanmaq **coşğanmaq**. **1**. **coşlanmaq**. bulağanmaq. bulanmaq. **1**. aşılanmaq**.** əşginmək. eşqə gəlmək. -çoxda belə **aşılanma**.

coşqu {**sov**. **sovu**. **hovu**. **hov**. **tova**. **tov**. **döğ**. **döğü**. **qov**. **qovu**. **qoğu**. **qor**. **qoğ}**. **1**. odaluq. odaluc. odalıc. odalış. həyəcan. **1**. şur. vəcd. **1**. qalaqun. qələyan. qurğuş. tələtüm. -işlər **qalaqundan** düşmüş.

coşqu alış. ehtiras. -coşqu qığılcımı: ehtiras qığılcımı. alış qovu, alış uçğunu.

coşqu **coğuş**. həyəcan.

coşqu **coğuş.** pasyon. tutqu. iştiyaq. odlu ısıq. qızıqlıq. alış. tovuş

coşqun **coğşun**. **1**. həyəcanlı. -**coğşun** duyulara qapılmaq. **1**. məvvac. -**coğşun** dəniz.

coşqun **coşğun**. **coşun**. qayın. qaynar.

coşqun çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

coşqun qanatlı. çırpınan. həyəcanlı.

coşqun **-şəpəli, coşqun axan:** çağqın > ceyhun. coşqun.

coşqurunmaq **> qurquşunmaq. quşqunmaq.**

coşqutan **coşqudan**. çalğac. çaldıran. quşqudan. ajitator.

coşlanmaq **coşğanmaq**. **1**.bulağanmaq. bulanmaq. **1**. həyəcalanmaq.

coşlu coşğan. çoğra**.** qaynar. pık pık qaynayan. -**çoğra** su.

coşluq **coştuq**. şənlik. şadlıq.

coşma > çeşmə.

coşmaq (sevincdən). çırpınmaq. qanat bağlamaq.

coşmaq **1**. ağrımlanmaq**.** qalxmaq. **1**. götrülmək. **1**. əsrişmək. əsişmək. həyəcanlanmaq. -onu görməyə içi **əsrişir**. **1**. ağmaq. daşmaq. (**# axmaq**). **1**. **coğuşmaq**. həyəcanlanmaq.

coşmaq çağanmaq. həyəcanlanmaq.

coşmaq **-qızıb coşmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. buğanıb talğanmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

coşmaq qocrunmaq. güycünmək. qayranmaq. qeyrətə gəlmək. ağrına gəlmək.

coşmaq -**ürək coşmaq** : tovsalmaq. ruhu götərilmək.

coşmaq -**ürək coşmaq**: tovsalmaq. ruhu götərilmək.

coşmuş -(qoşucunun) qoşar könlü, **dolub coşmuş**, gəlib zarə!.

coşna -**coşna sür**: (cəşni surur). şölən sürən. toy büsat. toy qonaqlıq.

coşnuq **coşun.** > **cəşn.**

coştanmaq **coşdanmaq.** aşınmaq. azınmaq. çaşırmaq. qudurmaq. noxdasın qırmaq.

coştu həyəcan. -coştu inam, var canda.

coştuq **coşluq**. şənlik. şadlıq.

coşturmaq **coşdurmaq**. əsritmək. əsitmək. -bu salıq **(**xəbər**)** onu **əsritdi**.

coşturmaq **coşdurmaq**. qocrutmaq. güycütmək. qayratmaq. qeyrətə gətirtmək.

coşturmaq -**ürəgini coşdurmaq:** ürəgini şişirmək. qanın qızışdırmaq.

coşub -**coşub daşıb əsrimək**: qomunmaq.

coşub -**daşıb coşub** deşən qoşar!. (**qoşar**: şair)

coşun **cəşin**. (> **cəşn** (fars). sala. sürən. şənlik. toy.

coşun **coşğun**. qayın. qaynar.

coşun **coşnuq** > **cəşn.**

coşun coşunma. qaynaşma. şadlanma. çağlanma.

coşun gecin. gecim. döğüş geyimi. {(**kəj**. **ğəj**) (fars) < **keç** (keçə toxunan qırxım) {ğəjağənd. kəjağənd) (**< keçmək**).**}**.

coşunma coşun. qaynaşma. şadlanma. çağlanma.

coşunmaq qanatlanmaq. həyəcanlanmaq.

coşurtu **coşurdu.** çağırdı. -**çağırdı** içində bir səs.

coşuv hücüv. qalxma. bulanma. ilham.

cov (**cov <> cuv <> cub < >yuv. yov**). kiçik yuv. kiçik yov. yuvcağız. yovcağız. arxcağız. kiçik arx.

cova **coğa. cuva. cuğa**. (**<> yova. yoğa. yuva. yuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

covhər **cövhər** < çiğrə. cirgə. -sözün **covhəri**: sözün **çiğrəsi**. sözün **cirgəsi**.

covqa dəsdə. -**axurdaşlar**, bir covqadan (dəsdədən) olanlar. axurdaş. bir axırdan yeyənlər.

covqa dəsdə. cəm'. -**yavuzların** covqası: qəddarların dəsdəsi, cəmi.

covqalmaq quralmaq. dövrə, həlqə qurmaq. -on kişilik qullar **quralıb** oturdular.

covmərtlik **covmətlik**. saçılıq. səxilik. yaraşlıq.

covmət **1**. ərcin. doğru, düz, tam kişi. **1**. ayas. əlaçıq.

covmət qanar. içi böyük.

covmətlik **covmərtlik**. saçılıq. səxilik. yaraşlıq.

covr **cövr.** qınat. darlıq.

covur covr. öcüv. sıtaq. siytəm (< **sıxmaq**). sitəm. zülm.

coya yuv. kiçik yuv. kiçik yov. yuvcağız. yovcağız. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.

cörqə **cörgə. çoğqa**. bir quruhun toparlı durulan görnüşü, biçimi. həlqə.

cövhər **covhər.** < çiğrə. cirgə. -sözün **covhəri**: sözün **çiğrəsi**. sözün **cirgəsi**.

cövr **covr.** qınat. darlıq.

cub (**cub <> cov <> cuv <> yuv. yov**). kiçik yuv. kiçik yov. yuvcağız. yovcağız. arxcağız. kiçik arx.

cub arx. suvaq.

cuxə < **çovqa**.

cuq **1**. **coğ**. **cuğ** (**toğ**. **tuğ**). düğün. -**coğ coğ**: düğün düğün. **1**. **cux**.**çul** (< **çulqa**). **yupağ**. mələfə. ləhaf. ləffafə. örtük. -yorqan **çulu**. yastıq **çulu**.

cuq **1. cuğ**. **coğ.** (**tuğ**). buxca. çəmədan. **1**. **cuk**. **cük**. -**cük burun**: incə, uzun burun.

cuqa **cuğa**. **cova. coğa. cuva.** (**<> yova. yoğa. yuva. yuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

cuqqa (**çulqa**) üsgeyim.

cuqqa **coqa**. **tuqat**. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. darağ. doruq. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**.

cuqlamaq **cuklamaq.** 1. yığıb bağlamaq. 1. tədvin edmək.

cuquş **cuğuş**. **1**. tük çıxarmamış cücə. ətənə. **1**. **coğuş**. uşaq dilində ət.

culfa **< çulğa.çulğar.**

culqa **cılqı. cıqqılı**. güdə. incə. iti. -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.

culqu sulqu. suluq. qətifə. hovlu. hovlə.

culquşmaq **culğuşmaq. cumuşmaq.** dalmaq.

culux hunduşqa.

culumcur **çulunbur. çorumcur.** yoxsun. məfluk. beçara.

culvar **çulğar**. şalvar.

cum! basabar!. həmlə!.

cumac **cumca.** damac. daxma.

cumaq batlaq.

cumala komala. kibənə. taya.

cumaz -**cumaz qutlu**, eliz utlu.(ut: şərəf).

cumca **cumac**. damac. daxma.

cumculaq **cımcılaq**. **sımsılaq**. ıpıslaq. teyxa suya batmış.

cumqur çapa. çıpa. **1**. nərsənin batmasın sağlayan ağırlıq. balığ ağında qoyulan qurşun darıt, vəznə. -suya cumdurmaq üçün üstünə **cumqur** bağladılar. **1**. cummaq, batmaq, sınmaq, çökmək nədəni. **1**. nuxdeyi zə'f.

cumqurmaq batırmaq. qərq edmək.

cumlamaq **şumlamaq**. batmaq. çökmək.

cumma **1**.səkirdiş. saçma. ilğar.**1.yürmə**. yügürmə. **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır.

cummaq batmaq. qərq olmaq. boğulmaq.

cummaq **çuğmaq**. **1**. şığmaq. şığınmaq. **1**. batmaq. qərq olmaq. **1**. çökmək. banmaq. dalmaq.

cummaq düşmək. -suya **duşmək**.

cummaq -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.

cummaqa -**cummağa, yügürməyə toplanmaq** (təyərlənmək. hazırlanmaq): (quş). qısırmaq. yügürmək üçün əl ayağın yığmaq. -qartal **qısırıb** şığırdı.

cumsunmaq yeltənmək.iltənmək. götürülmək. qalxışmaq.

cumturan **cumduran**. aşan. çulqan. -dağları **aşan, cumduran, çulqan** sular **:** dağları boylatan sular.

cumtü **-**alan uçdu, **qalan cumdü**. (**uçdu**: qurtuldu).

cumuq **1**. batıq. **1**. çökək. xəraba. **1**. govdal. **1**. batıq. vərşikəst. **1**. itik. -hər kim öz **cumuğun** ardında. **1**.çunqur. **1**. vərşikst.

cumuq **1**. çuxur. manğ. banğ. vanğ. van. **1**. bataqlıq. məxməsə.

cumuq -**cumuq gözlər.**

cumuqçat boğulanı qurtaran. qəriq nəcat.

cumuqluq bataqlıq. çökütlük. vərşikəslik.

cumuqluq çunqurluq. dərinlik.

cumunçu **1**. batmış. qərq olmuş. **1**. batınçı. dalançı. qəvvas.

cumunkı batınkı. batmış. cummuş. ğəriq. qərq olmuş.

cumurtmaq batırtmaq. şikəs vermək.

cumuş **yumuş**. **1**. iş. uğraş. -mənə baxan **cumuş**: mənə bağlı olan, mənə mərbut olan **iş**. -öz **cumşan (**işən. işivə**)** bax. -yeni **cumuşlar (**işlər**)**. **1**. batış. yaşış. -gün **cumuş**.

cumuşmaq **culğuşmaq.** dalmaq.

cunmaq **yunmaq**. **yuğunmaq**. çimmək. çimləmək.

cunta çuntaq. cuntay. çanta: cib.

curaşmaq **curlaşmaq. cürəşmək. cürləşmək**. qurğaşmaq. əlbir olmaq. (iştiraki məsai edmək).

curlamaq güvən halan edmək. yola salmaq. -qonaq gəldi, evdə olanla **güvən halan etdim**.

curlaşmaq **curaşmaq. cürəşmək. cürləşmək**. qurğaşmaq. əlbir olmaq. (iştiraki məsai edmək).

cuş **1**. ağarca. irinli cuş. **1**. daşma. **1**. burc. sivilcə. **1**.bucama. cuşama. çövzə.**1**.**coş** (< **coğuşmaq**). **1**. **coş**. ucuq.

cuşama bucama. cuş. çövzə.

cuşqa **1**. çox kiçik. **1**. uşaq. cocuq.

cuv (**cuv <> cov <> cub <> yuv. yov**). kiçik yuv. kiçik yov. yuvcağız. yovcağız. arxcağız. kiçik arx.

cuva **cova. coğa. cuğa**. (**<> yova. yoğa. yuva. yuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

cuvalaq **cüvallahı**. **1**. çox bilmiş qırıq, zirəng. qopuq. **1**. çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq.

cuvallahı **cuvalaq**. **1**. çox bilmiş qırıq, zirəng. qopuq. **1**. çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq.

cübbə **1**. çəpək. yağışlıq. yağmurluq. barançul **(**moğol**)** > barani. **1**. şinel.**1**.uston (uzun olub, üst don). uzun çapan (qapan) çeşiti. aba. əba. rəda.

cübbə çülbə. çulba. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

cübə -**yut cübə**: yutan. iştan. işton. içdon. tuman.

cücə **(**< **cücərmək)**. çımçırqa. -**cücə kimi**: çımçırqa tay..
-tük çıxarmamış **cücə**: cuğuş. ətənə.

cücə -**cücə dölü** : qıran. sısqa cocuq.

cücə -gecə qara, **cücə qara**. (qaranlıqda, hər nə qara görünər).

cücə **-**payızda **"qalan cücə"** sıyılar.

cücərən **-dalda cücərən düğmə, cürcük:** botuq. qunçə. qonça.

cücərən **-**tüm nisgillər hamısı, **çox əkilən, az cücərən**, sevi adlı tuxumdandır. (**sevi**: məhəbbət).

cücərər bitər**-baxsan bitər**, savsan itər. (**savsan**: başı soyuqluqluq edsən) (**itər**: əldən gedər). (alsan bitər, satsan itər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar)**.**

cücəri uruğ. sürgü. cəvanə.

cücərib -**cücərib budağ vermək:**lizlənmək. tijlənmək.

cücərimək uruğlanmaq. sürgüləmək. cəvanə vurmaq.

cücərinməsə düğmələnməsə. **-düğmələnməsə büklənməz**, büklənməsə güllənməz. (**büklənməz**: qonçalanmaz).

cücəriş atış**.** pöhəriş. pöhrə vermə.

cücərmək onmaq**.** -yaz gəlibən **ondu** çiçəkli otlar.

cücərmək uruğlanmaq**.** cəvanə vermək, atmaq.

cücərmiş törəlgən. yaranmış.

cücərmiş -**yeni cücərmiş əkin, bitgi:** çıtıq. çıtrığ. sıtrığ.

cücüq **cücük**. civciv.

cücüq **cücük. küçük**.

cüq **cük**. 1. qələm ucu. **1**. **cuk**. -**cük burun**: incə, uzun burun.

cüq **cük**. **1**. **süvə**. **cüvük**. **çivgə**. lülüş. nərsədən su, axıntı çıxan uzunsu yeri. dudul. **1**. şunbul. dimdik. -görməmişin oğlu olmuş, çəkmiş **cükün** qoparmış. **1**. lülüş. müçük.

cüqə **cükə**. **quşə**. uc. sivri yer. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

cüqəsinə **cükəsinə**. **quşəsinə**. ucuna. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

cüqü **cügü**. bizov. bizav.

cüqüşmək **cüküşmək**. qaqalaşmaq. dimdikləşmək. -iki qarqa **cüküşdü**, quzqun gəlib apardi.

cülbəq **cülbək**. cülbək < çabağ. çobalağ.

cümə -**cümə bazarı**: gümə. pərkar. barqar. (< **barmaq**). üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. həfdəlik bazar. gümə. cümə bazarı. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**.

cümə **tümə**. həfdənin yekənçi (yekunçu) günü, sonuncu günü.

cümlə bağ. bağıt. ibarət.

cümlə **tümlə**. dizə. (sırayla düzülüb, bir bağ qurmuş söz, sözcüklər).

cümlə **tümlə**. söyləv.

cümrüq **cümrük**. **cürmük**. **carmığ**. düçov.

cünbüş axım. dalqa. təprəş.hərəkət. -düşüncə **axımları**. -**axım** onğayına: hərəkət uyumuna.

cünbüş ösüş.

cünbüş yürüş.

cür gəlmək yaxmaq. -otaqlar çox böyük olduğuna, bizə **yaxmadı**. -**yaxsa** gəlirim. -**cür gəlməz**: yaxmaz.

cür **1**. tay. muvafiq. -elə elə ki **tay** düşsün: **cür** gəlsin. **1**. gil. il. tirə. qın. nov'. -**dəmirgillər**: **dəmirillər**: dəmir cürləri, novları. filizzilər. **1.**çin. qat. rədif. rəqəm. -bu **çin** kişilər. -**çinləri** birbirindən seçilmir. -**çinələmək**: çinə salmaq. -**çin çin**: **çinə çinə**: rədif rədif.**1.**düz**.** uyqun. mütənasib**..**

-cür gəlmək: tayğınmaq. tayğışmaq. uyuşmaq.

-bu cür: beyləki. buna tay. -**beyləki** söz uymur ağız yaşıva.

cür **1**.**tür.** çağlı. çalı. nov'. cins. -bu **çalıdan** alma. bu cüründən)-o **çalı**: o cür.**1.**yaruğ. -o mənim **yaruğum** deyil. -dolan **yaruğun** tap: **yamağın** tap.

cür **tür**. çeşit. gil. -əbcəddə 's' səsi üç **gil** yazılır. -bir **gilin** mən dedim bir **gilində** sən de.

-belə bir cür olmaq: çox başqalaşmaq. çox dəğişmək. -keçən ildən o çox dəğişmiş, başqalaşmış, **belə bir cür olmuş**.

cür **cürə.** qanday. çeşit. -heç **qanday** işə ggirişməm. -heç **qanday** iş bacarmaz.

cür -**nə cür:** kanday. nə nov'. -**kanday** kitab oxur. -**kanday** söz xoşlamaz. -**kanday** şəhərdir. -**kanday** adamdır. -**kanday** uşaqdır.

cürbəcür **cür bə cür**. çeşitli.türlü. (qunaqun. muxtəlif.).

cürcüq **-dalda cücərən düğmə, cürcük:** botuq. qunçə. qonça.

cürə -**cürə cocuğ:** cırbala. cırbağa. cırba. sısqan. sısyan.

cürə qandaq. təhər. -heç qandaq: heç cürə. heç təhər.

cürə **cür.** qanday. çeşit. -heç **qanday** işə ggirişməm. -heç **qanday** iş bacarmaz.

cürəqi **cürəki.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. coccuq. qır qıncıq. incə, xırda gövdəli, boylu.

cürəşmək : birbiylə yol gedmək. **(# gürəşmək**. **gücəşmək**. birbirin itmək**)**.

cürəşmək **cürləşmək**. **curaşmaq. curlaşmaq.** qurğaşmaq. əlbir olmaq. (iştiraki məsai edmək).

cürət edmək ürəksinmək. -qalar **ürəksinmə** olar: necə cürət edmək mümkün.

cürqə **cürgə** > **corgə** (fars). (< **çoğulmaq**. **çoğanmaq**). komitə.

cürləmə ağdarış. tə'dil. uyarma. uyutma. adaptasyon.

cürləmək curlamaq. güvən halan edmək. yola salmaq. -qonaq gəldi, evdə olanla **güvən halan etdim**.

cürləşik **düz**ləşik. **uz**laşıq. **saz**laşıq. uylaşıq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

cürləşmək **cürəşmək. curaşmaq. curlaşmaq.** qurğaşmaq. əlbir olmaq. (iştiraki məsai edmək).

cürləşmək **düz**ləşmək. **uz**laşmaq. **saz**laşmaq. **uy**laşmaq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

cürləşmək onaşmaq.

cürləşmək oratınmaq. bir araya gəlmək. -onlar heç yolla oratınmazlar. **1**.

cürmə (**cürlənmiş**).cəm cür. -**cürmə** bir otaq.

cürmüq **cürmük**. **cümrük**. **carmığ**. düçov.

cürü qılı. qılıq. -bu **qılı** şəkillərin özəl yeri var.

cüt **1**.**(**qoşar. ikili**)**. cüft. qoşuq.ikit. qoşa. -**qoşar** qadınlı: iki arvadlı.**1**.**cift**. qoş. iki. -**qoş** qolun açıb. -**qoş** qollu. -**qoş** qanatlı.

cüt qoş. **-**demirsən bir təkdə var, **ay qoş yatan bəxtəvər**?!.

cüta -**cüda ulu**: çox önəmli.

cüta **cüda.** aralı**.** başqa. ayrı. -siyasətdən **aralı** heç nə danışmaz.

cütqül **cütgül.** qoşgül: iki bucaq.

cütləmək ikitləmək. qoşqalamaq. qoşalamaq.

cütləşmə -**cütləşmə dövrü:** quduş. -**quduş** qoyun süt verməz, **quduş** atın yük almaz.

cütləşmə qoşuluş.

cütləşmək aşılanmaq. qoşnalmaq. sevişmək.

cütləşmək qocuşmaq.

cütlük cütük. iki kişilik birim.

cütlüqtə **-cütlükdə yaşamın**: qoşyaşamın. **-**keçinmək, qoşyaşamın gizidir, sirridir.

cüttəqər -**cüt təkər:** yelov. duçərxə.

cüttüq **cüt + tək**. üç kişilik birim.

cütüq **cütük**. ərkək dişi. (ərarvad. qız oğlan). -**cütüklə**:: ərkək dişilər.

cüvallahı **cuvalaq**. **1**. çox bilmiş qırıq, zirəng. qopuq. **1**. çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq.

cüvə **1**. **civək**. **civə** < sivək. suvaq. **1**. **güvə**. bit. {**mite (fırans)**}.

cüvə **güvə.** dilmə. deyləm.

cüvəz həşərə.

cüvüq **cüvük**. **süvə**. **cük**. lülüş. nərsədən su, axıntı çıxan uzunsu yeri. dudul.

cüzam çıpıt. pistik.

çaba **1**. **(< kov)**. dərə < **dala**. iki yoxuşun, dağın arasındaki dalıq, çuxur, govud. vadi. **1**. dartış. qeryət. -dağı uca demə, çaba qılsan çıxarsan, yavnı **(**düşmanı**)** güclü demə, **dartış (**qeyrət**)** qılsan yıxarsan.

çaba qeyrət. -**çaba göstərib dözdü**: çox çalışdı dözdü. çox qeyrət göstərdi dözdü.

çaba tələş. -nədir bu çaba, nədir bu dulay (macəra).

çabaq **çabağ. çobalağ** > cülbək.

çabaqlayan sə'y edən.

çabalama çalğaş. təpgiş (> **təkapu** ($_{fars}$).

çabalamaq **çalğınmaq**. dinc durmamaq. şuluğluğ edmək.

çabalamaq dartışmaq. qeryət göstərmək.

çabalayıb -**çabalayıb qaçmaq:** ılqaçlamaq. çaparaq qaçmaq.

çabamaq devikmək. cəhd edmək.

çabata **çapata**. çarıq.

çabıcaq **çapucaq**. təpcilək. tələsik.

çabıq **1**. atağal. atağam. tər tələsik. hızlı. çalağar. iti. **1**. çapar. yarğun. yarğın (yarıb keçən). iti.

çabıq **-atı çabıq**, əti çapıq. (**əti çapıq**: əti hazır. əti kəsik, doğraq). (atı çabıq, çapıq, yüyrək, hızlı olanın, yaşamda gücülü yetərli olur).

çabıq çala. iti. tez. -**çala** gəlin.

çabucaq **çapucaq**. təpcilək. tələsik.

çabucaq -**çabuq çabuq**: hacır hacır:

çabuqay **çabuğay**. yecin iti. çox iti. (şitabkar).

çaçal (**çalçal**). qisas.

çaçantıraq **çaçandıraq**. (şaşandıraq. yayandıraq. avandıraq. ayandıraq. asandıraq. açandıraq). **sandıraq**. həzyan söyləyən. xiyalatlı.

çaçot çərəz. acil.

çaçul çapçal. hoqqabaz.

çağırmaq **çağırmaq.** ündəmək. də'vət edmək.

çağlar -**geyinki çağlar**: sonku vaxlar.

çağrımaq **çağrımaq** də'vət edmək.

çaharah **çarrah**. < **çatnağ**. **çatanağ** (< **çacmaq**). iki, neçə yolun kəsişməsindən oluşan biçim.

çahrayı çırğay. çırağuy. üyzün. (> üzün). sulatı. surəti.

çaxçor **çaxçur**. qofta (< **qabtaq**). diz aşağ düşən əğin geyim.

çaxçur **çaxçor**. qofta (< **qabtaq**). diz aşağ düşən əğin geyim.

çaxmaçı **çaxmaçı**.yandıran. yaxan. qarətgər.

çaxmaq. (**çəkmək**. **çıxmıq**). çakçırağ. maşa {(< **başa**: açıb başlama üçün çəkilən, açılan tikə, bölüm, düğmə, bənd) (< başlamaq)}. tetik.

çaq **1**. **<> çapıq**. -**çapıqyaxa**: çaqyaxa. **1**. **çak** (fars) **< qaş**. **qarç**. **kərç**. (**< kərtmək**: kəsmək**)**. **1**. **çağ**. kök. şişman. **1**. **çax**. gur ışıq. **1**. **çağ**. şad. -**çağlıq**: şadlıq. -**çağ qalın**: şad qalın. **1**. **çağ**. üzü yola. (ru be rah). -işləri **çağ**. -**çağ** uşaq. **1**. **çağ**. saz. -yağlı dilli, **çağlı** işli. -sözündə yağ, işində **çağ**..
-**çox gec çağ**: gecqurun. gecgeyin..
-**çox qabaq çağ**: tezqurun.

çaq **1**. ara. -**axşam çağı**. -axşamara. **1**. **çak.** parıq. yarıq. yıraq. bərik. yırtıq. kərik. -təprəm qalxan yer **parıqları**. **1**. **çax**. uru. zədə.

-yolun ağ, **damağın çağ.** (**ağ**: açıq).

-çala çağ: çala salım. qısa zaman -bir **çala çağ** keçdi: bir **çala salım**, qısa zaman keçdi.

çaq **1**.**çağ**. **çoğ**. **car**. **küy**. bağırma. yüksək səslə səslənmə, dinlənmə.**1.çax**. **çərx**. çağ.

çaq **1.**çax .-dəğirman bildiyin edər, **çax çaxı başı ağrıdar**.

çaq **çağ**. **1**. **çağ** < met > **qaç**. qaçan. sürən. durmayan. **1**. **tax**. tam. lap. -**çağ** öylə oldu. **1**. sağ. onğ. öng. **1**. çax. çərx. **1**. vax. -**o çağda**: onda. o zamanda. **1**. (çağlamaq gücü). güc. zor. -**çağım** qalmadı: **çağım** çıxdı. -**çağsız**: gücsüz. zayıf. **1**. boylu. hamilə. **1**. ötün. -ötün güzə aylanır: çağ payıza üz tutur. (**aylanır:** meyillənir)**.**
-çağ yeriyər çağ üstünə. (zaman keçər).
-**bəllənməz yer, çağ:** qozova. qozabad. **-**mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur.
-**çağ barınar durmadan**, ölüm qapar sormadan. (**barınar**: axar).-**çağ, vax, zaman keçirmək**: kölgə qoğalamaq.
-çağ qıt: vax dar.

çaq **çağ**. **1**. **çanğ**. **> şən** (**şənğ**) yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. suğat. yutay. oğtay. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}**..**

-çağlı çağında: tezqut. **1**. öy. zaman. -bu **öy**: bu çağ. -bu **öyün**: bu çağda. -axşam **öynü**: axşam gözü**..**

-qonça çağ: çox gənc. hər nəyin ilkin çağı. nərsənin tez çağı. səhərin **qonça çağında**. -bu işə çox qonça çağdan başlamalı. -o bu işə çox qonça çağdır (cavandır). -**qonça çağı**: gənclik çağı. -yaşımın **qonça çağında**. -**qonça çağlı** ölənlər: çox gənc ölənlər**..**

-iş bitər **çağ ötər**..

-keçən, **keçmiş çağ**, **zaman**: ötnök.

çaq **çağ**. **1**. saz. -**çağ** qalın: saz qalın. **1**.**çax**. ıldırım (bərq), od ışığı. ışıq. **1**. səs. ün. -**çağlı**: səsli. **1**.anlam. -**ikiçağlı** söz: iki anlamlı. **1**. ton. -səsinin **çağı** (tonu) dəğişmiş. **1**. ahəng. düzən. -**çağsız**: düzənsiz. **1**.nəva. **1**.nəğmə. **1**.melodi. **1**.rəng. **1**.hava. hal. -**çağdan** düşmüş. -**çağı** pozuq. -**çağı** yerində.**1**.məzac. -**çağlı**: məzaclı. **1**. akord. **1**. (mali güc). pul. cib. -**çağına görə**: puluna görə. -**çağıva görə**: cibivə görə. **1**. kef. -**çağı** kök: kef kök. -o **çağından** qalmaz. -**çağ çağlamaq**: kefə baxmaq. -**gəl çağım gəl**: **gəl kefim gəl**: çoşluğum çatdayası. -**çağ qırını**: kef qırqını: kefin çoxluğundan ölmək. -bel bükülmüş, **çağı** qaçmış. **1**. **çağ**. titiz. diqqatli.**1**.**çağ** (**çağırmaq**). də'vət. **1**. ara**.** sürə. zaman. -bu **arada**: bu **sürədə**. -o **aradan** çox keçmiş. **1**. saat. -bir **çağ**: bir saat. -qoşa **çağ**: iki saat. **1**. irtə. ertə. zaman. -keçən **ertə**: keçmiş zaman. mazi. -ötən **ertə**: ötüşdə, işlək olan zaman muzare'. -gələc **ertə**: gələcək zaman. müstəqbəl. **1**. bolba. kök. **1**. **ça. (çoğ.** qor. köz. ışıq.)..

-**dan çağı**: tançala. səhər çağı**..**

-ertənil çağ: tarix öncəsi çağ..

-**boş çağ**: çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**. ara..

-**çağ çağlamaq**: dosdoğru çağında **(**zamanında**)** tutmaq..

-**yatma çağı**: yatılçağ..

-**bu çağda**: bu sırada..

-**çağ çoğuş**. ləhv o lə əb..

-**sübh çağı**: səhər çağı: **yarqa**. -**yarın yarqa**: sabah səhər. -**yarqalıq** (səhərlik)bir iş qalmamış**..**

-ilkçağ: önçağ. -**önçağlar**: ilkçağlar.

çaq **çağ**. -**çağ yeridi çağ üstünə**: çox çağ keçdi..

-**könlüz çağ**, üzüz ağ. (**çağ**:şad)..

-**çağ ötür**, dönmür geri **..**

-çağ göstərici ək: **gə**. -gec**gə**: gecə **çağı**. gecə.

çaq **çağ. -içağ** (< **iç çağ**): hal. ruhiyyə..

-istəkənin ağ olsun, iç, **damağın çağ olsun..**

-yut çağ: iç anlam.

çaq **çağ**. uyqun. tam. qusursuz. xətasız. doğru. doğra. dürüst. səhih.

çaq **çax**. **şax**. buynuz.

çaq **çak**. 1. (**k <> t**) **çat**. **1**. (**ç <> y**). **yak**. çakdaşı: yakdaşı. çaxmaqdaşı.

-**örən irki çağ**: çox qədim zaman.

çaq **çak**. yarıq. yırıq. çırıq. (sökük, açıq qalan tikə). (# **çat**: tikiş yeri. iki tikənin birbirinə tikilən, yapşılan yeri).

-**uzun çağ:** uzara. uzun ara. uzun müddət.

-**qısa çağ:** qısara. qısa ara. qısa müddət.

çaqa **çağa**. **1**. buta. uşaq. -**butalı butasız**: uşaqlı uşaqsız. **1**. fəsl. movsim. -**çağalı** yemiş: **fəsl** yemişi. -gənclik **çağası**: cəvanlıq fəsli. -dörd **çağa**: dörd fəsil. **1**. inqiza tarixi. -**uzun çağalı**: inqiza tarixi çox uzun olan.

çaqa **çağa. -çığar çağa gec qanar**, çığar ağac, gec yanar. (**çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər).

çaqa **çağa.** günə. moda. zamaniyə. -**günə yaxımlı** qılıqda: uyqun qılıqda. (**yaxımlı:** uyqun.yararlı).

çaqa **çaxa**. çalağ. puç.

çaqa **çaka. yaxa.** çalım. tibir. təpir. qurum.
-bu çağa çənli: bu vaxdacan.

çaqaca **çağaca**. zamana görə.

çaqacalı **çağacalı**. zamanına uyqun.

çaqacıq **çağacıq**. açar. açaq. körpə. biçindən son bitən göy.

çaqacıq **çağacıq**. balaq. balaqca. körpə.

çaqacıq **çağacıq**. dadlı bala. şirin bala. əziz bala. -**çağacıqlarım!**.

çaqacıqlarım! **çağacıqlarım!**. dadlı balalarım. şirin balalarım. əziz balalarım.

çaqaçur **çağaçur**. **çaraçur**. tədbir.

çaqaq sağaq. çənə. çana. zənəx.

çaqaq 1.**çağaq**. saçağ. sancağ. iğnə. **1.çaxaq**. gözə düşən ağ, ləkə, səkə.

çaqaqın **çağ axın**. çağın, zamanın axması, aşması, keçməsi.

çaqal **çağal**. **çağla**. **1**. möhlət. **1**. yaşam sürəsinin sonu. əcəl. **1**. mütdət. -bir **çağal**: bir mütdət. -neç **çağal**: **neçağal**: neçə **çağal**: neçə mütdət.

çaqalamaq **çağalamaq. çağtalamaq.** oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. uşalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. biçgələmək. xırdalamaq.

çaqalanmaq **çağalanmaq** dallanmaq. qollanmaq. -çağalab **örbəyən** ağac.

çaqalar -gecə çağlanan, **günüz çağalar**. (**çağlanan:** yüklənən). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı. (gecə basılan, günüz doğar). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı)**.**

çaqalı **çağalı**. balalı. -gecə çağılı, **günüz çağalı**. (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə basılan, günüz doğar).

çaqalı **çağalı**. ertəli. tez. vaxtından tez. -biz sizdən çox **çağalı** yetdik.

çaqalmaq **çağalmaq**. köhəlmək. kökəlmək.

çaqaloz **çağaloz**. {> **çelğuzə**(fars)}. çox heykəlli, yekəpər.

çaqan 1. **çağan**. **çaxır**. (< **çaxmaq**. **çaqmaq**). (axıcı, çağlayan, sıçrayan nərsənin bıraxdığı iz). uzun şırıq biçimli ləkə. axma. qaçqay.

çaqan **1**. **çağan**. çəkən. oğan. **1**. **çaxan.** uyduru. yalan. **1**. **çağan**. parlayan..
-**say çağan**: say qaçan. hər qaçan. hər zaman.

çaqan -**aman çağan vermədən:**pasır pusur. birdəngə. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən.

çaqan **çağan.** canlı. -**çağan** film: canlı filim. -**çağan** yaşam. **1**.hallı. kefi yerində. **1**.şad. -**çağan** könl.

çaqan **çaxan**. (**çaxmaq**. **şaxmaq**). 1. ıldırım. 1. göygöz. ıldırım kimi göy ışıqlı.

çaqan **-son çağan gələr**, əzreyil öz canın alar. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

çaqan -**çağan çay**: ağ yaprağlı çay.

çaqana **çağana**. çalqı araclarından.

çaqanaq **çaxanaq**. **çağanaq**. çeğənək. çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. döğüntü. qırıntı.

çaqanı -çaxmaq çaxar, çaxanı yaxar. (**çaxmaq çaxar:** ışıq saçar). (**çaxan**: yalan).

çaqanmaq **çağanmaq**. **1**. şad olmaq. **1**. kökənmək.

çaqanmaq **çağanmaq**. coşmaq. həyəcanlanmaq.

çaqar **çağar.** məcal. macal. -**çağar** bulmasaz: məcal tapmasaz. -day ora gedməyə **çağar** qalmadı. Ölüm gələr **çağar** verməz.

çaqar **çaxar**. **1**. **> çirağ**. ışıqlı. ışıq saçan. **1**. fanus.

çaqar **çaxar.** çaxmaq. fəndək.

çaqar -**çaxmaq çaxar**, çaxanı yaxar. (**çaxmaq çaxar:** ışıq saçar). (**çaxan**: yalan).

çaqar -**çaxar baxar**: **çaxar qaçar**. **çıxar batar**. yarar yatay. yağar yatay. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

çaqarçı **çağarçı**. **1**.(bir sav, inanca çağıran, yayındıran). mübəlliğ. təbliğ edən. **1**.(**çaxmaq**: ışıtmaq). aydınladan.

çaqarı **çağarı**. (**çağatmaq**: kökətmək). becəri. bəsəri (bəsləmək). pərvəri. kəsim üçün çağatılmış, becərilmiş, kökətilmiş heyvan.

çaqarız **çağarız**. **çanğıraz**. **çanğırız**. malqara boynuna taxılan kiçik çan.

çaqası **çağası**. **1**. uyqun çağı. -işin **çağası** gəlmiş. -**çağası** aşmış: uyqun çağı keçmiş.

çaqası **çağası**. balası. -**qurd çağası əklənməz**. (**əklənməz**: əkdilənməz. tərbiyət götürməz. əhlilənməz. ram olmaz).

çaqasıntan **-qurd çağasından** əkdə olmaz. (**əkdə**: tərbiyəli. əhli).

çaqasöz **çağasöz**. dillər əzbəri. zərbülməsəl.

çaqatay **çağatay**. **çağılqan**. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. uşaq içli. çox kəvrək ürəkli. samsayaq. sapsayaq.

çaqatı **çağatı**. **1**. modern. cədid. -**çağatı** moda. -**çağatı** kampiyuterlər. **1**. günlük. **1**. gündəm olan. muqəddəm. -günün **çağatı** sorusu. **1**. taza. **1**. maasir. mütəəxxir. -**çağatı** yaşam soruları. **1**. həm dövrə. -öz **çağıtıların** yığıb dolandı. **1**. pirəfdə. -**çağatı** yol yordam. **1**. mütərəqqi. -**çağatı** düşüncələr. **1**. modern.

çaqatmaq **çağatmaq**. **1**. kökətmək. **1**. kökətmək. şişirtmək. ətləndirmək. tavlatmaq.

çaqatur **çağ atur.** vax keçir**.** -yeyib gedirlər, üstündən bir **çağ atur.**

çaqayıl **çağayıl.** çağluq. almanağ. təqvim. ajanda. kəlandiyer.

çaqbaş **çağbaş. 1**.qaraquş kimsə. kefinə, xoşuna gələni yapan.**1**. rind.

çaqboyu **çağboyu**. **çağsürə**. **yaşsürə**. **yaşboyu**. yaşam boyu.

çaqcışar -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

çaqcışmaq taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq. -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar.

çaqçaq **çağçağ**. **carcar**. **çoğçoğ**. **1**. **küyküy**. gurgur. gürgür. gurulucu. 2. gəvəzə. çalçənə. hərraf.

çaqçal **çağçal**. **çağçap**. boş zaman. fərağət. bir çağ, sürə arasında olan boşluq. -**çağçapım** yoxdur.

çaqçap **çağçap**. **çağçal**. boş zaman. fərağət. bir çağ, sürə arasında olan boşluq. -**çağçapım** yoxdur.

çaqçatıq **çaxçatığ**. **çaxsatığ**. **saxsatığ.** üz göz. üsbaş. duruğ. durğ. zahir. (çehrə). -**çaxsatığı** gəlişgən oğlan.

çaqçaytmaq **çaxçaytmaq.** bərətmək. -gözlərini **çaxçaytdı**: bərətdi.

çaqçı arayçı. ortaçı. ilcər. ilgər. miyançi. dəllal. komisyonçu. **(**simsar**).**

çaqçi **çağçi**. (**çağırmaq**). də'vətçi.

çaqçı **çağçı**. **çoğçu**. **carçı**. **küyçü**. bağrac. yüksək səslə səsləyən, səslənən. münadi.

çaqçılamaq **çağçılamaq**. bir iş üçün vax aramaq, çalışıb çağ ayırmaq, vax qoymaq. -işim çoxluğundan yeməyə **çağçılaymadım**: vax tapamadım.

çaqçiraq **çağçirağ**. çağınçirağ. çilçirağ.

çaqçıraq **çakçırağ**. çaxmaq. (**çəkmək**. **çıxmıq**). maşa {(< **başa**: açıb başlama üçün çəkilən, açılan tikə, bölüm, düğmə, bənd) (< başlamaq)}. tetik.

çaqçıran **çakçıran**. yandıran. ışıqladan.

çaqçırmaq **çakçırmaq**. yandırmaq. ışıqlatmaq.

çaqçul **1**. **çağçul**. **çuğul**. **1**. **çaxçul**. **çaxçur**. gənə bol, sallaq geyim.

çaqçur **1**. **çaxçul**. **çaxçur**. gənə bol, sallaq geyim. **1**. **çaxçur**. pırojektör.

çaqçur **çaxçur**. **çaxçor**. qofta (< **qabtaq**). diz aşağ düşən əğin geyim.

çaqçur **taqtur**. **saqqur**. **saqtur**. üst baş.

çaqçurlamaq **çaxçurlamaq**. gur ışıq salmaq. pırojektör salmaq.

çaqərlər **çakərlər** (**fars**) **< çəkərlər**. **keşişlər**: **çəkişlər.** daşırcılar. hammallar. -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı).

çaqı **1. çağı -gəldi çağı sıxılmış**, ölüm basar qurtarar**.** (**basar**: sındırar). **1**. **çaqqı**. qıtlama. qırtlama. -**qırtlamanı** ver yemişləri soyum.

-**dan çağı:** danam. səhər. **-danam gedər naxıra**, axşam gələr axıra. (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).
-**qızaran çağ**: köz düşən çağ. -üzümə **köz düşən** çağı.
-**bazarın şirin çağı**: bazar gözü. bazarın qızığında.
-işə başlama çağı: minik**.** (# **dinik**: işi bıraxma çağı).
-**işi bıraxma çağı:** dinik. (# **işə başlama çağı:** minik).

çaqı -dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərək**: edək. yarar). (**dərəkin**: qədrin. qiymətin) (**yorar**: işlədər. istifadə edər)..
-dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**..
-**düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü:** düş ötü..
-**gün orta çağı:** düşlük ötü.

çaqı **-doğum çağı:** dol.

çaqı **-günün qızqın çağı**: gün tovu.
-ir çağı: səhər tez, ertən (**ertgən)** erit. -**ertən** soğuq: səhər düşən soğuq.

çaqı -**xəzan çağı:** yapraq tökümü.

çaqıc **çaxıc**. nurəfgən.

çaqıç **çaxıç**. çaxır sevən. alkol sevər.

çaqıçaqınta **çağıçağında.** qıızıqüsdə. lap vaxtında. -**qıızıqüsdə** gəldin.

çaqıçı **çağıçı**. -**bükün** çağıçı: hər çağda, zamanda olan.

çaqıq **çağıq. (çarğıq. çarıq). {yağıq. yarğıq.** işlənmiş, yumşaq, yufa dəri, gön. çərm}.

çaqıl **1**. **çağıl**. **çağrıl**. də'vət. -çağılsız varan, döşəksiz oturur. **1**. **çaxıl**. **çanğıl**.**1**. **çaxıl**. çağlayan. qaynayan. qımıldayan. hərəkət edən. -**çaxıl çat**, yürüt çat. yür çat. **(çat**: pillə**)**. pillə bərqi. escalator. **1**. **çağıl**. məşquliyyət. iş. şuğl. hirfə. kəsb..
-**çaxıllı qumlu topraq**: çağşaq. **1**. **çakıl**. tilvizyon kanalı.

çaqılan **çağılan.** çağlanan. yüklənən. taxılan. basılan. soxulan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

çaqılayın **çaxılayın**-**çaxılqan çaxılayın**: ıldırım kimi. çox iti.

çaqılı **çağılı:** taxılı**.** yüklü, hamilə qalmış. -**gecə çağılı**, günüz çağalı. (**çağalı**: balalı). (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə basılan, günüz doğar).

çaqılqan **çağılqan**. **çağatay**. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. uşaq içli. çox kəvrək ürəkli. samsayaq. sapsayaq.

çaqılqan **çaxılqan**. bərraq. müşə'şə'.

çaqılqan **çaxılqan**. elektirik.

çaqılqan şimşək. **-çaxılqan çaxmaq:** şimşək çaxmaq..
-**çaxılqan çaxılayın**: ıldırım kimi. çox iti..
-**çaxılqan tanrı**: ıldırım tanrısı.

çaqılqan **çaxılqan**. ışıq, bərqlə, iliktiriklə bağlı olan. bərq vəsayili. bərqi.

çaqılqançı **çaxılqançı**. elektirisyən.

çaqılqatmaq **çaxılqatmaq**. ışıq, bərq, iliktirik çəkmək.

çaqılqı **çaxılqı**. **1**. ışıq. sırac. bərq. iliktirik. -**çaxılqı danı**: çirağ. ışıq lampası. **1**. telgiraf. -**çaxılqı biçiqçi**: telgiraf işçisi. **çaxılqı** telgiraf **çaxılqı**.

çaqıltaq **çağıldaq**. əkinə, işləməyə yasırlanmış, hazırlanmış topraq. işləməyə yasırlanmış, hazırlanmış nərsə.

çaqıltaq **çaxıldağ**. 1. açılıb qapanmaqla gözə ışıq çaxan, keçirən tutu, pərdə. qozahiyyə. -**çaxıldağ çiçək**: göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat. 1. göyquşağı tanrısı.

çaqıltamaq **çağıldamaq**. asıt asıt, asta asta çağlamaq, qımıldamaq.

çaqıltamaq **çaxıldamaq**. ışıldamaq. ıldırım kimi ışıq saçmaq.

çaqıltanmaq **çaxıldanmaq**. ışıldanmaq.

çaqıltar **-**ördək uçar qağıldar, **aşan sular çağıldar**. (**qağ:**ördək səsi).

çaqıltıran **çaxıldıran**. qamaşdıran. -gözü **çaxıldıran**: gözü qamaşdıran.

çaqıltırmaq **çaxıldırmaq**. ışıq salmaq. -gözü **çaxıldıran**: gözü qamaşdıran.

çaqım **çağım**. ara. müddət. -bir **çağım**: bir müddət. -çox **çağımdır** görməmişəm: çox müddətdir görməmişəm.

çaqımaq **çaxımaq.** çalmaq. -qapı **çaxıdı**.

çaqımçılıq **çağımçılıq**. çuğulçuluq.

çaqın -**çağın, zamanın axması, aşması, keçməsi:** çağaxın.
-**çağın doldurmayan:** yanıq. (nakam. kamyab olmayan).

çaqın **çağın**. 1. vax. zaman. 1**yağın**. **dağın**. **çiğin**. omuz.

çaqın **çağın**. öğün. nərsənin düz, uyqun çağı. -yeməyə **çağın** çatdıq. -**çağın** gəlin, gecikməyin. -**çağın** çatmayıb hələn.

çaqın **çaxın**. **1**. ışıq. yaltı. nur. **1**. **şaxın**. oxun **(**< ox kimi saçan**)**. filaş. filəş. **1**. ıldırım. şimşək.

çaqın -**çağın keçmişi yok**, gəlcəyi yok. -**hər nə çağında yaranmış**, nə arda qalmış, nə iləri qaçmış.

çaqına -**çağına uyarlıq**: uyğay. mədəni. sivil.

çaqına **çağına**. **tavına**. halına. **-**əğri poxun yeyib tox gəzər, **vay doğrunun tavına**. (əğri bir pox tapıb tox gəzər, **vay doğrunun çağına**). (**çağına**: **tavına**: halına).

çaqına **-**keçmişə ayaq diriyən, **çağına uymaz**.

çaqınçiraq **çağınçirağ**. çağçirağ. çilçirağ.

çaqınla **-çağınla ayaqlaş**, olma keçmişə yoldaş.

çaqınlı **çağınlı**. **yağınlı**. **dağınlı**. **çiğinli**. omuzlu. kürəkli. sağlam. güclü.

çaqınlıq **çaxınlıq**. **çanlıq**. atəşfişanlıq.

çaqınmaq **çaxınmaq**. **çaxnaşmaq**. **1**. ıldırım **(**bərq**)** çaxmaq **(**çalmaq**)**. **1**. cilvələnmək parıldamaq. ışıldamaq.

çaqınta -**bilgi çağında saklanır**, yerində kullanır. (**saklanır**: yığılır. öğrənilir). (çağunda, fürsətində öğrənilən bilim ilim, yeri gəldikdə işlənilir).

çaqınta **çağında.** dövründ.

çaqınta **çağında**. movqeində. -yağmadı **çağında**, sel olub axdı yağında.-əki, yağında, işi, çağında. (əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq görəkir. (**görəkir**: uyğun görülür, məsləhət görülür)..

-**əki, yağında, işi, çağında** (əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq görəkir. (**görəkir**: uyğun görülür, məsləhət görülür)..
-**yağqutmadı çağında**, sağnağutdi yağında. (yağdırmadı gərəyində, sel kimi axıtdı yağışlıqda). (davranışda ölçünü, qılınışda, öğünü (zamanı) güdməli, gözləməli).

çaqınta **çağında.** öğündə**. -**hövlük belə hövülgər, **tut öğündə pişər**. (**hövlük**: tələsən) .

çaqınta **çağında**. -öz **çağında**, uz **çağında**.
-oğlan havlığar, **dan çağında atar**. (**oğlan**: evlənməmiş, sevgisi olan). (**havlığar**: tələsər).

çaqınta -**düz çağında:** uğrasında. -onu **uğrasında** tutdular. -**uğrasında çatmaq**.

çaqınta -çağın keçmişi yok, gəlcəyi yok. -**hər nə çağında yaranmış**, nə arda qalmış, nə iləri qaçmış.

çaqınta -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -**çağında ağrıları kölgəlirdi o**, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

çaqır **1**. **çağır**. **çığır**. iti. kəsgin. -**çağır** səs: kəsgin, incə səs. **1.çaxır. sağır**. damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi.

çaqır **çağır**. **1**.kəsəli. tirəli. -**çağır daş**: çaxmaq daşı. uclu, kəsəli daş. **1**.iti. tizək. **1**. ündə. ində. səslə. oxu. **1**. ünnən**..**
-çaxır vurqunu: süyçüt.

çaqır **çaxır**. 1. **çağan**. (< **çaxmaq**. **çaqmaq**). (axıcı, çağlayan, sıçrayan nərsənin bıraxdığı iz). uzun şırıq biçimli ləkə. axma. qaçqay. 1. parlaq, ışıqlı, aytlı göy. -**göy çaxır**: bulutlu, qaranlıq, tünər gecədə çalan atışqa, ıldırım ışığı.

çaqır **çaxır. 1**.yandıran. aydınladan. axan. **1**. oduq. boza. şərab. **1**. qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi -it **çaxırı,** ata dəğər, at **çaxırı** itə dəğməz. itin yügrəni, atın yüryəni. (qudurqan at, tulla at).

çaqır **çaxır.** çaxur**.** (**cağur**: acı, sancan nərsə). araq.

çaqır **çaxır**. üzüm arıq. boza. darasu. şərab..
-**alağun çaxır:** al şərab..
-**çalaçaxır**: çalasır. alasır. çalakef. alakef. yarı əsrik, kefli.

çaqır -el uykusu, dağ yuxusu ağır olur, **çağır ha çağır**.

çaqıran **çağıran.** ünçü. munadi verən. carçı. mübəlliğ.

çaqırar -var, bağırar, **yox**, **çağırar**.

çaqırçı **1**. **çağırçı**. də'vətçi. ehzar edən. qonaqçı. **1**. **çaxırçı**. üzümçü. bozaçı. şərabçı.

çaqırçı **çağırçı. çağrıçı**. də'vətçi. -**çağırçılar çağrılılar**: də'vətçilər də'vətlilər.

çaqırı **-it çaxırı,** ata dəğər**, at çaxırı** itə dəğməz. (itin yügürəni, atın yürüyəni). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı).

çaqırıb -**çağırıb demək:** ündəb aydamaq.

çaqırıqçı **çağırıqçı**. də'vətçi.

çaqırqana **çaxırxana**. çaxırun **(çaxır orun)**. çaxır içilən yer. meyxana.

çaqırlı **çağırlı**. **çağrılı**. də'vətli. -**çağırçılar çağrılılar**: də'vətçilər də'vətlilər.

çaqırma **çağırma**. axtarış. çəkmə. cəlb edmə. ehzar.

çaqırma -**ruhların çağırma toplantısı**: taplantı. ruh çağırma seansı. ehzari ərvah.

çaqırmaq **çağırmaq**. **1**. anmaq. adın çəkmək. oxumaq. **1**. carlamaq. **1**. ünləmək..
-**nümrə**, **şumarə çağırmaq**, **çevirmək**: tilfun tutmaq.

çaqırmaq **çağırmaq**. banlamaq. **-**türklərə başqa dil ilə tarını **banlamaq olmaz**.

çaqırmaq **çağırmaq**. qıqırmaq. qığırmaq.

çaqırmaq **çağırmaq**. oxulamaq.

çaqırmaq **çağırmaq.** ünləmək. oxumaq.

çaqırtı **çağırdı**. coşurdu. -**çağırdı** içində bir səs.

çaqırun **çaxırun (çaxır orun)**. çaxırxana. çaxır içilən yer. meyxana.

çaqıryanlıq **çağıryanlıq**. də'vətnamə. də'vət kağazı.

çaqısız **-**ünləksiz gələn, döşəksiz otur. (**ünləksiz**: çağrısız. də'vətsiz) .(**otur**: oturur)

çaqış **1**. **çağış**. oxuş. yarlıq. carlıq. çağlıq. çoğluq. e'lan. e'lamiyyə. **1**. **çaxış**. ışıq. aydın. yarıq..
-**yaxış çaxış**: çəkiş bəkiş. tutuş otuş.

çaqış **çağış**. 1. körükləyiş. odu körükləmə. 1. çığrışma. ağız qavqası. söğüş. sapış. dartış.

çaqış **çağış**. çapa. çapda. oxuş. (anons. mesaj. e'lan. e'lamiyyə).

çaqış **çaxış**. istart.

çaqış **çaxış.** kibrit.

çaqışlanmaq **çağışlanmaq**. gözə çarpıp yox olmaq.

çaqışmaq **çağışmaq.** soxuşmaq. əzmək. döğmək. -daş duz **çağışmaq**. -buğda çağış. -dğşin yoxsa əlində **çağış**.

çaqışmaq **çaxışmaq**. **çaxnışmaq**. ışıqlanmaq. aydınlanmaq.

çaqıştırmaq **çağışdırmaq**. aralarını pozmaq.

çaqıt **çağıt**. **1**. ünvan. -sözüzün **çağıtı**. söz **çağıtı**. **1**. sərfəsl. -işlərin **çağıtı**. baş konu. -başqa konuları bırax keç **çağıta**. **1**. vaxt. öğün (**öğütmək**: oğmaq. birbirindən ayırmaq). nərsə üçün ayrılan çağ. -**öğün** qalmadı: çağıt qalmadı -bizə ayrılan **çağıt** (öğün) bitdi. -bu **öğün**: bu çağıt. bu vaxt.

çaqıt zədə. -**çaqıtlı**: zədəli.

çaqıt **çağıt**. 1.bəlli olan altmış dəyqəli çağ bölukü. saat. 1.kiçik çağ bölümü. -**çağıtız** varsa. -**çağıt** bulmaz. -**çağıt** qoymaq.

çaqıt **çağıt**. saat. -**çağıtız** irəli. -**çağıtız** dalı. -**çağıtız** uyur. -**çağıtları** dəğişiblər. -nə **çağıtda**. -bir **çağıt**. -neçə **çağıt**.

çaqız **çağız**. avaz.

çaqızlamaq çağuzımaq. çızğalamaq. şuluğluq edmək.

çaqqa çaq -**çaqqa çaq** savaş: **qıyasıya** savaş.

çaqqa 1. yırtıq. 1. yarıq. 1. şaxda. dəlici soyuq.

çaqqal **1**. çalağ. kələkçi. **1**. qolyca davranan.

çaqqal **-çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır**, atıb birbirizi ayrılmayın amandır.

çaqqal çapandaraq. tələsik.
-**kəndivi çaqqal bilsən**, qonşuvu tilki bil.

çaqqalası -**ərik çaqqalası**: yaşıl ərik.

çaqqalatmaq **çağqalatmaq**. dolmalatmaq. ətləndirmək.

çaqqallar -**çaqqallar qorxu salar**.

çaqqan **1**. sivik. zirək.**1.çaxqan**. bulaq. burlaq. burula burula, qaynaya qaynaya çıxan, fıqıran su.

çaqqan işçil. fəal. fə'al. fəaliyyətli.

çaqqanaq onqurt. iskilet. əti gedmiş sür sümük. -arıqlığdan **çaqqanağı** çıxmaq.

çaqqanlıq **1**. çapdaçlıq. itiklik. itizlik. atıqlıq. **1**. işçillik. fəallıq. fəaliyyət.

çaqqar **çaxqar**. **çaxqur**. çaxmaq daşı.

çaqqarmaq **çağqarmaq. (< çağ**: səs). səsi canlandıraraq oxumaq, söyləmək. diklәmə edmək.

çaqqavi iticə. qıvrağı. çalağı.

çaqqı **çaqı**. qıtlama. qırtlama. -**qırtlamanı** ver yemişləri soyum.

çaqqıkeş piçağan. piçağ çəkən. piçağkeş.

çaqqın **çağqın > ceyhun**. **coşqun.** şəpəli, dalqalı axan.

çaqqur **çaxqur**. **çaxqar**. çaxmaq daşı.

çaqqurun **çağqurun**. çağur öğun: əzan vəxdi.

çaqla **çağla**. **çağal**. **1**. möhlət. **1**. yaşam sürəsinin sonu. əcəl. **1**. **(< çək)**. hədd hudud. -çağlasız: sonsuz. **1**. həddsiz. hududsuz.

çaqlaban **çağlaban**. **şaklaban**. güldürücü. qopara. komik.

çaqlaq **1**. **çağlaq**. körpə. yeni doğulmuş. doğursun. **1**. **çaxlağ**. çandaq. sənglağ. qayalıq. daşlı yer. daşlıq.

çaqlaq **çağlaq.** kalah.

çaqlamaq -**asıt asıt, asta asta çağlamaq, qımıldamaq:** çağıldamaq.

çaqlamaq **çağlamaq. 1**.əda edmək. **1**. bəyan edmək.**1**. kökləmək. akortlamaq. **1**.yoluna qoymaq. **1**. ahənglə çalmaq. ahəng vermək. **1**. düzən vermək. **1**.ayarlamaq. -radyo dalqasın hara **çağlayıb. 1**.(iki, neçə nərsəni birbirinə) uydurmaq. **1**. nərsəni yola qoymaq. bər pa edmək. **1**. **sazlamaq**. **1**.kökləmək. **1**.əlac edmək. **1**. həmahəng edmək.**.**
-çağ çağlamaq: dosdoğru çağında **(**zamanında**)** tutmaq.

çaqlamaq **çağlamaq**. **çaklamaq**. kökləmək. -sözlərin **çaklaması**: kökləməsi. -onu belə çağlam**a**q olmaz.

çaqlamaq **çağlamaq**. halın özünə gətirmək.

çaqlamaq **çağlamaq.** yükləmək. hamilə edmək. -gecə çağlanan, günüz çağalar. (gecə yüklənən, günüz balalar).

çaqlan çağlan. çağdan. bulaq. pinar.

çaqlanan **çağlanan.** çağılan. yüklənən. taxılan. basılan. soxulan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

çaqlanan **çağlanan.** yüklənən**. -**gecə çağlanan, günüz çağalar. (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı. (gecə basılan, günüz doğar). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı)**.**

çaqlanma **çağlanma.** qaynaşma. şadlanma. coşunma. coşun.

çaqlanmaq **çağlanmaq**. **1**. **çalvanmaq**. **çalağanmaq**. (> **çalak**). **çapğanmaq** (> **çapuq**). itinmək. sürətlənmək. **1**. köklənmiş. qurulmuş.

çaqlanmaq **çaxlanmaq**. **çaxranmaq.** alışmaq. -onun odu **çaxranır**.

çaqlar -**çağlar çağul**, ir keçər. (hər nəyin coşqun, qızqın, dəliqanlıq çağı tez bitir). (**çağul**: fəsl).

çaqlar **çağlar**. **çaylan**. abşar**..**

-pesin çağlar: dalın çağlar. qabağ zamanlar, dövrələr.

çaqlar **çağlar. -könə çağlar**: qədim zamanlar.

çaqlarıtır -**doğan çağlarıdır:** ay günüdür .

çaqlarta -**əvvəlki çağlarda**: albaki. qablaki. öncəki. hər nədən öncə.

çaqlasın -**titrəyib çağlasın** çınlasın. -duyum səsin, **tinim çınlasın**.

çaqlaşmaq **çağlaşmaq**. (sazqar olunmaq).

çaqlaşmaq **çağlaşmaq**. çəkləşmək. danışmaq**.** çənişmək. gəpişmək.

çaqlatmaq **çağlatmaq**. (sazqar edmək).

çaqlatmaq **çağlatmaq**. qıvamlatmaq. dəmiritmək. dəmirlətmək.

çaqlayan **çağlayan**. çaldıran. -çaldıran sular savışı: çağlayn suların səsi.

çaqlı **1**. **çağlı**. düz çağında. vəxli. **1**. **çaklı**. sürəli. dəvamlı. müstəmərr. peydərpey. zəncireyi. **1**. **çağlı**. **1**.köklü. qurulu. **1**.hallı havalı. halı əhvalı yerində**..**

-çaqlı çapıt: qamçı.

çaqlı **çağlı**. **1**.cəlallı. güclü. **1.yağlı**. yeni. taza. -**çağlı yağlı** paltarın geyinib qonağlıqlarda gəzir. **1.**movqeində. vaxtında.

çaqlı **çağlı. çalı**. **1**. **çanlı**. qətdə. qət. qədər. (əndazə. miqdar). -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir. 2. sürəli. ərzində. mütdətində. can.-on ay **çalı** yalığ (maaş) almamışan. (on ay **can**). **1**. tək. fəqət. -**çalı** mən getdim. **1**. yalı. kimi. -bu **çalı** işlər. (bu kimi). **1**. tür. cür. nov'. cins. -bu **çalıdan** alma. bu cüründən)-o **çalı**: o cür. **1**. elə. -**çalı** indi. (elə indi). -**çalı** belə. (elə belə). -**çalı** birdən: elə birdən. -**çalı** belədə gedməz. (elə belədə gedməz). -**çalı**: elə. **1**. lap. -**çalı** özüdü: elə özüdür.

çaqlı **çaxlı.** zədəli.

çaqlıq **çağlıq**. **çoğluq**. yarlıq. carlıq. oxuş. çağış. e'lan. e'lamiyyə.

çaqlıq **çağlıq.** saygün. təqvim. -**saygünə** bax: təqvim bax. -yeni **saygün**: yeni təqvim. -əski **saygün**: köhnə təqvim. -bu **saygünnün** yanlış çox: bu təqvimin yanlış çox.

çaqlıqı **-**can sağlığı, **könül çağlığı** diləyim.

çaqlın **çağlın**. **cəklin**. yaxlaşın. yaxın. varağın. qərib. -**yüzə çağlın**: yüzə dək: yüzə varağın: yüzə qərib: nəzdik be yüz. -tümə **çağlın**: minə **yaxın**.

çaqluq **çağluq**. çağayıl. almanağ. təqvim. ajanda. kəlandiyer.

çaqma **çaxma. 1**.çaşnı. **1**.məzə.**1.**ıldırım. -**çaxma** çalıb yağış gurladı.

çaqmaq **çağımaq. 1. çağımaq. çağlamaq**. (tovımaq. tavlamaq). bir nəyi nərsiyə gərəkli, uyğun yerinə qoymaqla (yaxmaq, taxmaq, keçirmək, dartmaq, ~) yola qoymaq, işə salmaq. **1**. çəkmək. xırdalamaq. oğutmaq. üyütmək. -ət **çəkmək**. **(çəkən**: çağan: oğan**)**. **1**. **şakmaq**. iti, gur ışıldamaq, ışınmaq**..**
-ara çaqmaq: ara çalmaq, vurmaq. -sizin arazı kim çağdı.

çaqmaq -**çaxmaq çaxar**, çaxanı yaxar. (**çaxmaq çaxar:** ışıq saçar). (**çaxan**: yalan)..
-**çaxılqan çaxmaq:** şimşək çaxmaq..
-**şimşək çaxmaq: ılğımdamaq**. yılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. yalabımaq. çalabımaq (parıldamaq).

çaqmaq -**çaxmaq daş:** çalqı daş. bilöv daş. nərsəni itiməkdə, üzərinə sürtülən daş.

çaqmaq **çaxmaq.** (çalmaq). **1**. iki, neçə tikəni birbinə vurmaq, çırpmaq. tikmək. (təpcəmək. təpsəmək). zərb edmək. **1**. soxmaq. soxımaq. (sikmək. sikimək). bir nəyi bir nəyin içinə ötürmək. -ilan **soxmuş** at kimi. -cayan **çaxmış** çağamı, sevən bağlar yaranı, ağı gəlsə hər kimdən, güman edmə bu yanı (biz yandan değil). **1**. lovğalanmaq. **1**. alışqan. qoratar. fəndək. od qapızdıran. qapızdırac. **1**. qapızğıc. alışqan. kibrit. fəndək. **1**. (< **çalmaq**. **çaxmaq**: dəbəşmək. hərəkət edmək). çalışmaq. **1**. (**çəkmək**. **çıxmıq**). çakçırağ. maşa {(< **başa**: açıb başlama üçün çəkilən, açılan tikə, bölüm, düğmə, bənd) (< başlamaq)}. tetik. **1**. ışıtmaq.

çaqmaq **çaxmaq**. **1**. **{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. **yakmaq**. **yaxmaq**. 1. yandırmaq. -od **çaxıb** qızışdılar. -**çaxılmışdı** qızıl od, küyülmüşdü quru ot. 1. qov (**ciriqqə**) atmaq. -hər daşı çalsan **çaxmaz**. 1. atılmaq. -**çaxıb** oynağdan yorulmaz uşaq. **1**. sancmaq. qapmaq. 1. **gaqmaq**: vurmaq. döymək.

-**çaxmaq çaxışmaq.**

çaqmaq **çaxmaq. 1.**çaxar**.** fəndək. **1.**yalavımaq. alovlamaq. -külək qalxdı, göy gurladı, şimşək **yalavıdı.**
-çaxmaq daşı: çaxqur. çaxqar.

çaqmaq **çaxmaq. taxmaq.**

çaqmaqtaşı **çaxmaqdaşı**. yakdaşı**{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. çakdaşı.

çaqmalı **çaxmalı. 1**.çaşnılı. **1**.məzəli.

çaqmalı **qaymalı**. **qatmalı**. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı, qatanqaz. qartanqaz. qaba.

çaqmaz **çağmaz**. nasaz. naxoş.

çaqmaz **çaxmaz.** -otda yanmaz, **suda çaxmaz** (tapmaca) (hələ buracan tapılmayıb).

çaqmıq **çaxmıq.** çalamığ. yalamığ. tanamığ. dövəlik. döğəlik. həqqüzzəhmə.

çaqmıq **çaxmıq**. nərsiyə qarşı içdə oyanan **(**yanan**)** duyqu, hiss. əngizə. motiv.

çaqmır **çaxmır**. **1**. şimşək. ıldırım. **1**. ıldırım ışığı kimi göy olan göz. göygöz. **1** türküvaz. lacvərdi. firuzei.

çaqna **çaxna**. durmadan axan, çıxan, süzən, gedən. canlı. qımıldaq. hərəkətli. çönbük. fəal. əktif.

çaqnaq **çaxnaq**. dilim. qaç.

çaqnamaq **çaxnamaq**. **1**. ışıq saçmaq. -gözümə bir ışıq **çaxdı**, gözümə bir ışıq dəğdi. **1**. uçqunlamaq. ciriqqə atmaq. **1**. **çeğnəmək**. **çeynəmək**. **kəvnəmək**. -**ağızlığın (**gəmin**)** **çeğnəmək**: dişi dişin kəsmək. özü kəndini yemək, tükətmək.

çaqnaş **çaxnaş**. **(şaxnaş**). **1**. bərq. təşə'şö'. tələ'lö'. **1**. toxnaş. təsadüf. iki nərsənin birbirinə çaxılması **(**taxılması**)**, toxunması. **1**. luster. -**çaxnaş** çıraq. -asma **çaxnaşlar** parıldayırdı. **1**. cilvə **1**. şəhvət. -**çaxnaşın** önün almaq. -**çaxnaşa** qapınmaq. -çaxnaşlı: şəhvətli. -çaxnaşçı: şəhvətran. -çaxnaşburan: çaxnaşqoğan: şəhvətpərəst. **1**. vəlvələ. tələş.

çaqnaşburan **çaxnaşburan**. çaxnaşqoğan: şəhvətpərəst.

çaqnaşçı **çaxnaşçı**. şəhvətran.

çaqnaşqoğan **çaxnaşqoğan**. çaxnaşburan: şəhvətpərəst.

çaqnaşlı **çaxnaşlı**. şəhvətli.

çaqnaşmaq **çağnaşmaq. 1**.çalışmaq. tələş edmək. **1**. yeni modalara uymaq. modernləşmək.

çaqnaşmaq **çaxnaşmaq**. şəhvətə gəlmək.

çaqnatmaq **çaxnatmaq**. burqatmaq. qarışdırmaq. təhrik edmək.

çaqnışmaq **çaxnışmaq**. **çaxışmaq**. ışıqlanmaq. aydınlanmaq.

çaqot **çağod**. tilfunxana.

çaqramaq **çaxramaq. çıxartmaq**. ışığa vurmaq. -onun ciki **çaxradı**. -gizlisin **çıxart**.

çaqranmaq **çaxranmaq. çaxlanmaq**. alışmaq. -onun odu **çaxranır**.

çaqratma **şağratma**. şəlalə.

çaqratmaq **çaxratmaq. 1**.ışıldatmaq. -gözlərin **çaxradı**. **1**.qızartmaq. alartmaq. -ışıqları **çaxradı**.

çaqrı **çağrı** : də'vət. -yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin, qılın işivi, **çağrı vermədən ölüm təpilir**. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör).

çaqrı **çağrı**. **1**. qonağlıq. -üç gündü **çağrıları** gəzirik. **1**. də'vət. **1**. (**çağırmaq**). də'vətnamə.

çaqrı **çağrı**: **çöğrü**. > **çarxı. çərxi**. -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini).

çaqrıçı **çağrıçı**. **çağırçı.** də'vətçi. -**çağırçılar çağrılılar**: də'vətçilər də'vətlilər.

çaqrıq **çağrıq**. (**çağırmaq**). **1**. ehzarnamə. **1**. də'vət. ehzar.

çaqrıl **çağıl**. **çağrıl**. **çağrul**. **1**. də'vət. -**çağılsız** varan, döşəksiz oturur. **1**. çağa, zamana bağlı, ayid. **1**. maasir.

çaqrılı **çağrılı**. **çağırlı**. də'vətli. -**çağırçılar çağrılılar**: də'vətçilər də'vətlilər.

çaqrılıb **çağrılıb**. -bu qapı könül alanı, **çağrılıb, döğülmədən girilir**.

çaqrılqəniytim **çağrılgəniydim**. çağrılmışıdım.

çaqrılmaq **çağrılmaq**. anılmaq. adı çəkilmək. oxunmaq.

çaqrılmamış **çağrılmamış**. buyrulmamış.

çaqrılmış **çağrılmış**. oxunmuş. ehzar olmuş.

çaqrılmışıtım **çağrılmışıdım**. çağrılgəniydim.

çaqrın **çağrın**. ünlün. adlın.

çaqrır **çağrır**.-qaçanda **tarı çağrır**, qavanda.

çaqrısız **çağrısız.** oxusuz. də'vətsiz. kartsız. -**oxusuz gələn**, döşəksiz qalır.

çaqrısız **çağrısız.** ünləksiz**.** də'vətsiz) **.-ünləksiz gələn**, döşəksiz otur. (**otur**: oturur)

çaqrış **çağrış**. **1**. oxunuş. -onun **çağrısına** bir yanıt **(**cəvab**)** çıxmadı. **1**. ündə. ündək. **(nida)** (< **ündəmək**: çağırmaq). **1**. iclas.

çaqrış **çağrış.** aytığ. aytış. aytılış. də'vət. fəraxan.

çaqrış **çağrış**. oxuş. bildiri.

çaqrışlı **çağrışlı**. oxulu. də'vətli.

çaqrışmaq **çağrışmaq** oxunuşmaq. **(**fəraxan verilmək**).** -tüm el yığvıya **oxunuşdular**.

çaqruq **çaxruq** > **çarx**. (quş).

çaqrul **çağrul**. **çağrıl**. **1**. çağa, zamana bağlı, ayid. **1**. maasir.

çaqsa **çaxsa.** -**çaxsa tütünür, çalsa bilinür**: çaxmaq çalınsa (nərsə yansa) tüstülər, söz eşidilsə, dilək, istək bəllənər, anlaşar. (çaxmaq çalınsa od çıxar, söz deyilsə oy çıxar. (fikir, dilək bəllənər).

çaqsız **çağsız**. gücsüz. zayıf.

çaqsürə **çağsürə**. **çağboyu**. **yaşsürə**. **yaşboyu**. yaşam boyu.

çaqşaq **çağşaq**. çaxıllı qumlu topraq.

çaqşamaq **çaxşamaq. şaxşamaq**. **şaqqıldamaq**. -ıldırım **çaxşadı**. -üzük daşların (qaşların) birbirinə çırpsan **çaxşar**.

çaqşatmaq **çağşatmaq.** sinkıronizə edmək. zamandaşlatmaq. həmahənglətmək.

çaqşıq **çaxşıq.** çalğın. çaltaq (> **şıltaq**). coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

çaqşılaşmaq **çaxşılaşmaq**. kef əhvallaşmaq. səlamlaşmaq.

çaqşın **çaxşın**. ışıqlı. ışğın. aydın. yarqın.

çaqşır **çaxşır**. **çavşır**. **çavşırı**. **çarpazı**. ters. mütəzadd. -çavşırı iş yapmaq: yanlış bir şey yapmaq.

çaqşıt **çakşıt**. çəkşit. çalşıt. çaltış. dartış > darşıt. qarşıt. ixtilaf.

çaqta -**bir çağda, bir qarından doğmuş:** toxulu doğulmuş**.** əkiztay.ekiztay.

çaqta **çağda**. sürədə. salda. salada. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

çaqtalamaq **çağtalamaq.** çağalamaq. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. uşalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. biçgələmək. xırdalamaq.

çaqtan **çağdan.** -**bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik:** erit. irit. -siz çox **irit** gəlmisiz.

çaqtan çağdan. çağlan. bulaq. pinar.

çaqtan -**atançağdan**: keçən vaxdan.

çaqtanaşa **çağdanaşa**. 1. post medernis. 1. zamzndan ötə.

çaqtaş **çağdaş**. tuşat. həməsr.

çaqtaşı **çakdaşı**. **{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. yakdaşı. çaxmaqdaşı.

çaqtaşınmaq **çağdaşınmaq**. **çadaşınmaq**. zəmanə ilə ayağlaşmaq. maasir qalmaq.

çaqtı -axşam düşəli **ulduzlar çaxdı**.

çaqtır **-**qutaylığa dünən gec, yarın tez, **bu gün çağdır**. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).

çaqtırar **-**damış damış yağdırar, **çaylar qurub çağdırar.**

çaqtırı **çağdırı**. də'vətnamə.

çaqtırmaq **çaqdırmaq. çatqırmaq**. **çatdırmaq**. yetirmək. -bunu onun qulağına **çaqıt**.

çaqtoy **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {. qaptaq. toxnaq. tutqa. tutqoy. sürgü. gələn gedən. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}.

çaqtun -**aldun çağdun içində**: əvvəl zaman içində.

çaqturmaq **çaxdurmaq. 1**.ışıq saçdırmaq. **1**. ara pozmaq, vurmaq. -iki sevgili **çaxdırıb** qoydu.

çaqtutan **çağtutan**. vəx şinas. movqe' şinas.

çaquc **çaxuc**. **uçğun**.**1**. od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). qığılcım. əxgər. **1**. şuluğ. **1**. çox yeyin, iti olan. sərüsseyr.

çaquç **çaxuç**. alkolik.

çaqul **çağul**. 1. modern. 1. şik.

çaqul **çağul**. **1**. vaxt. vaxıt. -**çağul** nə ol, qança gəlgin gəlirsə gəl: vaxıt nədir, haçan gəlmək istəsən gəl. **1**. **çağul** > **şuluğ**. **1**. birbiri üstə qoyulan çəklər (nuxdələr). **1**. **çağul**. colomn. sutun. -üç **çağullu** kağaz.

çaqul **çağul**. fəsl. fasıl. bəlli bir çağ sürəsin içinə alan çağ ölçüsü, devir. -yaz **çağulu**. -**çağul** dəğişmək -çağul değişir, kişi işləməzsədə. -yaş **çağulu** tez keçər, gec çağulu gec. (gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər). -çağlar çağul ir keçər. (hər nəyin coşqun, qızqın, dəliqanlıq çağı tez bitir).

çaqul **çağul**. -**gün çağulları**: gündəlik məşquliyyətlər, xırda işlər.

çaqulluq **çağulluq**. fusunkarlıq. cazibədarlıq. attraksion.

çaqulu -**yaş çağulu** tez keçər, gec çağulu gec. (**çağul**: fəsl). (**gec çağulu**: qocalıq devri) (gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər).

çaqun **1**. **çaxun**. **çaxın**. ışın. təşə'şö'. pərtöv. şua'. əşü'ə. roşənayi. nur. **1**. **çaxın!**. **alut**! (od alıtma). atəş!.

çaqun **çağun**. **çağın**. vax. zaman.

çaqun **çağun. şağun > şahin**. (caflı).
-**durmuş çağun**: dünya varkən. əzəldən. -**durmuş çağun** beleydi.

çaqun **çağun**. zaman. -sanmayın bir **çağun** çevrədən köçüb.

çaqun **çaxun**. ıldırım. bərq. od. atəş.

çaqun **-**hələ çiğsən **qalırı çoxlu çağun** pişmyivə.

çaqun **-hər çağun, hər bir yerin işlək işi**, uyqun sözü olsun gərək. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**

çaqun **-**inam bilən ursa atdım hər kişi, **heç bir çağun qayrada qalmaz işi**. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

çaqun **çağun. 1.**kəzin**.** və'də. novbət. fəsil. -**kəzin keçdi** qaytalamaz gənclik. (**qaytalamaz**: təkərlənməz. tikrarlanmaz).**1.**kəzin. fəsl. -ilin dörd **kəzini**. -tamaşaçağun: çox gözəl fəsil.
-**soğun çağun:** xəzan fəsli.
-**heççağun. heçağun.** heçkəzin. -**heç kəzin** bilmədən incidilməz, bilmədən incinməz.

çaqunta **, çağunda**. **-**yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, **istəklərin, çağunda yaşa**, edinmədin, oturma yasa.

çaquntan -**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**boşlunqa**: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).

çaqur **çağur**. əzan. -**çağur öğun**: **çağqurun**. əzan vəxdi.

çaqur **çaxur** (< **çalmaq**. **çaxmaq**: dəbəşmək. hərəkət edmək). hərəkət. -(iş deyər:)-**səndən çaxur**, **məndən yağur**: (**çaxar**, **yağar**). qapı, döğənə açılır. səndən hərəkət, ondan bərəkət.

çaqur **çaxur.** (**cağur**: acı, sancan nərsə). çaxır. araq.

çaqurluq **çağurluq**. çağalıq, uşaqlıq dövrü.

çaqurmaq **çaxurmaq** (< **çax**: ışıq). ışıq saçmaq.

çaquruş **çaxuruş**. daimülxəmr.

çaquş **-ağuş çağuş:** hay küy.

çaquş **çağuş**. **çavuş**. avaz.

çaqut **çaxud**. **çağut**. **1**. fışqırq. fəvvarə. **1**. fışqıran. od kimi çarpan. mucahid.

çaqut təsadüf. bərxurd.

çaquz **çağuz**. **çavuz**. **avuz**. **avaz**. ucadan oxunan səs.

çaquzımaq **çağuzımaq.** çağızlamaq**.** çızğalamaq. şuluğluq edmək.

çal

çal **1**. > **şil**. çalaq. mə'lul. şikəs. **1**. > **kal**. yetginməmiş. **1**.ciz. **1**.man. eyb. nüqsan. **1**.nəqşə. hilə. -onun **çalına** düşmüş. **1**.(cədvəl) qonça. xanə.**1**.**sal**. > **şal**. çalqı. atqı. aşırma. alçur. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl). **1**. açıq. təmiz. **1**. ağ. -**çal** saç: ağ saç. -**çal** papağ: ağ papağ. -**çal baş**: ağ saçlı. -**çal** quyruq: ağ quyruq. ağdal: yetivar. yetvar. tutuvar. tutulu. xoşbəxt. **1**. azacıq. kəmək. -**çal** soyuğdəğmə. **1**. çalaq. salaq. səpi. ləkə. səkə. -ağ **sal**. **1**. **çalaş**. müzd. maaş. mukafat. **1**. qoca. qarı. -dişsiz **çal**. **1**. nal. **1**. tusi. **1**. **yal**. yalman. çılpaq. lüt. **1**. **çalaq**. zərb. ritm. **1**. qəhbə. ruspu..
-**çal!:** qat!. artdır. məzid ed..
-**çal çap**: soyut..
-**çal çapığ:** tələscən.

çal **1**. seyrək, gəvrək toxunmuş (parça). -sıkıçal: orta babat. **1**. ağ qaraqarışıq, külə bənzəş, bozarıq**1**boya. acıtılmış, turşatılmış içməli dəvə sütü. dəvə sütündən düzətilmiş süzmə, çəkizə su qarıb yasananan əkşi içgi. -hava ısırsaq, topraq qurursaq, bizdə susuraq, **buzlu çalı içməli**. -umutmasan adını, içər olsan **çalını. 1**. boya. rəng. -**çala**!: boya!. rəhlə!. -**çalıya çalıya gəlir**!: boyuya boyuya irəlir!.

çal **1**.{**yal**. (**y** <> **ç** <> **d**). **çal**. **dal}**. şırıq, sırıq, dil biçimində olan nərsə.**1**.ablağ. xallı. çalanğ.**1**. **(çat**: bir birimə (ölçəyə), bir bütünə verilən ad). çatın dördə birinə **"çal"** deyilir. çərəh. çərək. -bir **çal**: bir çərəh.**1**.çalan. bayır. **1**.çalığ. keçəl.**1.sal**. yel. **1.**yal. yan. yant. qat. səhv.
-çivi çalı, **çal atı,** at atlını yürüdür. (**çalı**: nalı).

çal -**çal düdüyün çatlasın**, qoyun quzun otlasın..
-ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

çala yala yarım yamalaq.

çala **1**. (boş). çıpdırma. iftira. töhmət. **1**. bir çıqqılı. -göz qapağın **çala açdı. -**qapını çala **açıq qoydu**. **1**. çıqqılı. -**çala boylu**: güdə qədli. -**çala söyləş**: qısa söhbət. -**çalasözlər**: sözcüklər. kiçik sözlər. **1**. ötəri**. -**anğrı bəriyə **çala göz yetirmək**: ötə bəriyə göz salmaq. **1**. iti. tez. çabıq. -**çala** gəlin. **1**. orta. -**çala yaşlı**: orta yaşlı. **1**. nakamil. -**düşün köçüvü**: ölməyivi unutma. -düşün köçüvü, işlərin qoyma **çala**. -**çala** işlər: yrımçılıq işlər -**çalaca**: qısaca. -dəğilməmiş **çala** işlər: uğraşılmamış yarımçılıq işlər. -**çala uykulu** qalxdı: bütün yuxudan qalxmamış, durdu. -**çala** göz yetir: bir göz at. -**çala sevmək**: bir az bəğənmək, sevmək. -**çala doğru**, **çala yalan**. -hər nədə **çala qaldıq**: yarım yapalaq qaldıq. -**çala boyun**: güdə boyun. -**çala boylu**: güdə boylu. **1.** balay. yüngül. yuvaş. xəfif. -**çala** qanamaq: yüngül qanamaq. -**çala** yemək:yüngül yemək. -**çala** səslə: yuvaş səslə. -**çala çala** oyandı: balay balay oyandı -bir çala çağ keçdi: bir çal**a** salım, qısa zaman keçdi. -**çala** yuxulu: yuxusu yüngül olan. -**çala** yorqan: incə yorqan. -**çala** beyin: güdə beyin. axmaq. -**çalaca** : yüngülcə. xəfifcə. -**çala çor:** yüngül kəsəl. yüngül xəsdə**. -çalaçiğ**: yarım pişmiş. -**çala**göz : göz ucu. **1**. güdə. -beyin. güdə beyin. axmaq. **1**. -**çala çağ**: çala salım. qısa zaman -bir **çala çağ** keçdi: bir **çala salım**, qısa zaman keçdi. **1**. -**çala yorqan**: incə yorqan. **1**. **-çala**!: boya!. rəhlə!.

çala **1**. **{ək. -na}**. -**çala**sağ: **na**sağ. -çalağat: narahat. **çalağan.** nagəhan. **1**. yarım. yarı. buçuq. -**çala** ətək: minijüp. -**çala** palto. -**çalabeş**: iki yarım. -**çalaon**: beş. -**çalayüz**: əlli. -**çalabir**: birin yarısı. bir bucuk. -çalamin: beşyüz. -**çalaçörək**: yarım dana çörək. -**bir çala**: bir yarım. -**iki çala**: iki yarım. **1**. kiçik. balaca. -bir **çala** kişi gördüzmü. **1**. kiçik kasa. **1**. **çala**ğ. fərih. **1**. cəza. -ölüm **çalası**. (# **yala**: səza. mukafat). **1**. durmadan. **1**. **yala**. çılpaq. lüt. bakım. **1**. yarım. **1**. yanıq. umadın. doymamış. nərsədən bitinməmiş, kamilləşməmiş. **1**. na kamil. **1**. gəlişməmiş. olqunlaşmamış. na baliğ. kal. çiğ. xam. **1**. çağı, sürəsi dolmamış. vaxtından qabaq. **1**. naqis. -**çala** işləri bitirmək. **1**.eybli. mə'yub. manağ. **1**. cələ. tələ. hilə qurqusu..
-**çala köçək:** nəşib o fəraz..
-**çala pərtov:** çala burtav. hədərən vədərən.

çala -**çala çoraq**: ala buraq. -**çala pərtov.** ala buraq. çala burtav. hədən vədəni, çəki bəri bəllənməyən.

çala -**çala könül**: çalarıq. çalürək. çalağız. istəksiz. içətsiz. könülsüz..
-**çala könülcə:** çalarıqca. çalürəkcə. çalağızca. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə. könülsüzcə.

çala **sal**. **sala**. (> **sıra**). bir sürənin, çağın, zamanın bir bölümü. dövrə. dövür.
-**salda**: **salada**: sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

çalab **1**. **yalab**. **çalba**. yaxanın qaytarı, çevrilmiş dilimi. **1**. sinc. birbirinə çırpanda sınc sınc səs verən çalqı aracı. toyda, şənlikdə, döğüşdə, toplu çalqa, törələrdə çalınır.

çalaba darğın. narahat.

çalabacağ baldırbacağ. yarı çılpaq.

çalabaq **çalabağ**. yarı örtük. aralı. -qapını **çalabağ** qoy.

çalabal çalpaz**.** mütəqate'.

çalabca qaçaqaç. şuluğluq. həngamə. -bu **çalabacda**: bu qaçaqaç.

çalabeyin əqli naqis.

çalabez parça töküntüsü.

çalabəy **alabəy**. **1**. xurdə burjuva. **1**. bəy sayağı.

çalabiç **çala biç.** çaloxur **(çal oxur)**. az oxulu, savadlı.

çalabiç yarım kəsik nərsə. -davarı **çalabiç** elədi.

çalabımaq yalabımaq. (parıldamaq). ılğımdamaq. yılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. şimşək çaxmaq.

çalaboy **çalboy**. yarım boy.

çalaburan **çala buran**. nafərman.

çalac **1**. ənsturuman. alət. -sevmek çalac kimidir, bilməyən kötü dinlədir. **1**. maşın. aparat.

çalac ucu bi çəküc. dəgirman daşı itidər.

çalaca **1**. qısaca. **1.** yüngülcə. xəfifcə.

çalacaq **çalatı.** çalası. maya. -**çalası** olsa, sütdən qatıq çalınır.

çalacan **1**. can üsdə. ölümsül. **1**. yarı can.

çalacan cançala. əş.

çalacan yarıcan. canbəsər.

çalacan yarımcan.

çalacıq altut. vurtut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

çalaç səkmən. səkəmən. nimkət.

çalaçağ haftaym. yarım gün.

çalaçaxır **çalaçaxır**. çalasır. alasır. çalakef. alakef. yarı əsrik, kefli.

çalaçal nərsənin, bir olayın, işin, oyunun ortası.

çalaçala -çala çala oyandı: balay balay oyandı.

çalaçan **> çalasər.** suyu axarlı olan kiçik hovuz.

çalaçı **1**. **çalaçır**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsirtapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar. **1**. günü. umay. umağ. **1**. məhəssil. **1**. təxmin.

çalaçiq **çalaçiğ**. yarım pişmiş.

çalaçıq gözlərə ayrılmış yer. qəfəsə.

çalaçır **1**. **çalaçı**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsirtapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar. **1**. qismən.

çalaçoq **çalaçox**. **çalakop**. azçox.

çalaçor **çala çor**. yüngül kəsəl.

çalaçör **çalölüc**. önləm. yönləm. yeti. tapdağ. tədbir. sərəncam. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir.

çalaçula **çala çula**. yarpı yalta. -**çala çula** yuğulmuş.

çaladiş birinin artığı.

çalaiyi çalaqut. **(**pis olmayan**)**. pis değil.

çalakef alakef. çalaçaxır. çalasır. alasıryarı əsrik, kefli.

çalakot çaladon.

çalaq **çalağ. 1**. (naxoş. məriz. arizəli).**1**. > **kələk**. hilə qurqusu. cələ. tələ.**1**. alaşavağ. alasavağ. alaqara. **1**. alağ. bir az. **1**. aldaq. kələk. hilə. nəxşə. yalan. **1**. çala. fərih. **1**. iti. tünd. şədid. nafiz. zehni iti. huşlu. zəki. çaqqal. kələkçi. **1**. salaq. səpi. ləkə. səkə. -ağ **sal**. **1**. **çadaq**. **şallaq (< çalmaq)**. taziyanə. **1**. **çal**. zərb. ritm. **1**. çaxa. puç..
-**çalağ** sezi **(**nəzər**)** hammısın yoxladı. -bu incə işdə çalğlıq yetərliyi olmalıdır.

çalaq **çalağ**. fəza. -**bu çalağda** : bu fəzada.

çalaq **çalağ**. qıssa. oğuc. -**oğuc** tüklü kürk.

çalaq **çalak 1**. (**<**. **çalvanmaq**. **çağlanmaq**. **çalağanmaq**. **çapğanmaq** (> **çapuq**). itinmək. sürətlənmək). **1**. < **çalğaq**. yarğun. yarğın (yarıb keçən. iti qaçan at). (iti. çapar. çabıq).

çalaq çalıq. qıra. qıras. qıraş. qıranc. kor. çor. kormaz.

çalaqa **çalağa**. **çarağa**. çalşı ağası. bazar ağası. bazar düzənin güdən güdücü, qaravul.

çalaqa **çalağa**. çərəkə. kərəçə. limə. kərpiç yarpısı, tikəsi.

çalaqaç işçi.

çalaqala çanqaya. içəri qala.

çalaqan **-çalağan sözlər**, çılqınlara yarar. (**çılqınlara**: vırqnlara. dəlilərə).

çalaqan **çalağan. 1**. nagəhan. **1**. tirqovul (ox kimi gedən). bir birimin, qoşunun çabıq, iti, təkəvər gücləri.

çalaqan **çalağan.** quzğun. qəcir.

çalaqan **çalağan.** müsri. ilərləyən. -**çalağan** kəsəl. -**çalağan** yel kəsəli: ged gedə gövdəni qapsayan rumatism.

çalaqanmaq **çalağanmaq**. **çalvanmaq**. **çağlanmaq**. (> **çalak**). **çapğanmaq** (> **çapuq**). itinmək. sürətlənmək.

çalaqar **1**. **alaqar**. sulu qar. **1**. **çalağar.** çabıq. iti.

çalaqarın **çala qarın.** yarı ac. alac. ala qarın.

çalaqat **çalağat** narahat.

çalaqatmaq **çalağatmaq**. məhdud edmək. vadar edmək. çarəsiz bıraxmaq. zorlamaq. fişara qoymaq. qeydində qoymaq.

çalaqay **çalağay**. 1. qeyidsiz. -**çalağay** gəzib dolanmaq. 1. qorxmaz. cəsur. cəsarətli. -**çalağay** igid. 1. tərtələsik. -**çalağay** gəldi **çalağay** getdi. 1. umursuz. diqqətsiz. -**çalağay** görülən iş.

çalaqay **çalağay.** çöndələbçi. dolandırıcı. düzənbaz. aldağac.

çalaqçı **çalağçı**. aldağçı. kələkçi. hiləçi. yalançı.

çalaqəz **çalagəz**. **1**. əğri kəsici arac. **1**. geri dönmə. dömitur.

çalaqı **çalağı. 1**. məsmum. **1**. miyyəssər. bir üzü yağda qızartılmış yumurta. nim ru. **1**. ordan burdan. mütəfərriqə. **1**. iticə. qıvrağı. çaqqavi.

çalaqımaq **çalağımaq.** məsmum olmaq.

çalaqın **çalağın**. **1**. tutulmaz. **1**. oğru..
-**alağın öləğin**: ölgün. çox mərizül əhval.

çalaqıtmaq **çalağıtmaq. 1**. məsmum edmək. **1**. hərəkətə gətirmək.

çalaqız **çalağız.** çalarıq. çalürək. çala könül. istəksiz. içətsiz. könülsüz.

çalaqız **çalağız.** naçiz.

çalaqızca çalağızca. çalarıqca. çalürəkcə. çala könülcə. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə. könülsüzcə.

çalaqlıq **çalağlıq**. şuluğluq.

çalaqmaq **calağmaq**. **1**. **alağımaq**. birbirinə çalmaq, qoşmaq, qovşutmaq. **1**. (naxoşlamaq. mərizləmək.).

çalaqolay **alaqolay**. tör yörük. tör törük.

çalaqor çarxana. cədvəl.

çalaqoz **çalaqoz**. yarı qozlanmış, bükük bel.

çalaqöz **çalagöz**. **1**. şorgöz. korgöz. **1**. yarımçılıq açılmış göz, baca. **1**. yarı açıq göz. -**çalagöz yatmaq**: mürgüləmək. çortlamaq. **1**. alız, zayıf ışıq. **1**. **çalaköz**. közzək. közsək. kössək. kösü. yarı yanmış nərsə.

çalaqöz **çalagöz**. göz ucu.

çalaqu **çalağu**. **1**.azca. kəməsov.**1**.enerjili. nişatlı. -**çap çalağu**. çox enerjili. çox nişatlı.

çalaqur **çalağur. çalğur**. bulğur. bölgür. pişrilib, buğarlanıb, qurudulub yarılmış, bölünmüş, xırdalanmış buğda.

çalaqut çalaiyi. **(**pis olmayan**)**. pis değil.

çalaquz **çalağuz**. **çalavaz**. çox iti, yeyrək, sürətlə.

çalaqütmək **çalakütmək** (çalaları tutmaq). bar bacanı tutmaq. yamarlamaq.

çalaqütüq **çalakütük**. **> kələkütük**.

çalalı işlənmiş nərsə. nimdaş. dəsd dövvüm.

çalam **çələm** <> **çəlmə**. çəlmər. çəmbər.

çalam -**çalam çalam:** kəsik kəsik.

çalamaq **1**. cəzalamaq. **1**. zərb, ritm tutmaq.

çalamaq **1**. yarmaq. yarıya bölmək. 2. yarımçılıq iş görmək..
-**alaçiğ çalamaq**: **alaçiğ çalmaq**: iyicə düşünmədən işə keçmək.

çalamaq **çulamaq**.(**çulğamaq: çalğamaq**). birbirinə çırpmaq, toxatmaq. keçirmək. toxumaq.

çalamal **çala mal**. çalanğ. koramal. yonulmamış kimsə. qaba. axmaq. budala.

çalamalamaq **çalmalamaq**. **salamlamaq**. **salmılamaq**. asqılamaq.

çalamam -keçən günü sanamam, **yersiz külük çalamam**.

çalaman **çalamançı. alaman. alamançı**. **1**. oğru. **1**. **salaman. salamançı**. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

çalaman **çaman**. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez)

çalamançı **çalaman. alaman. alamançı**. **1**. oğru. **1**. **salaman. salamançı**. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. oğru.

çalamaz çıxamaz. naqozir.

çalamçaş başın itirmiş. başgöt qalmış. avara. -**çalamçaş olub** yatmaq: başgöt yatmaq. götün burub yatmaq.

çalamıq **çalamığ**. **yalamığ**. çaxmıq. tanamığ. dövəlik. döğəlik. həqqüzzəhmə.

çalamır **1**. balçıq. palçıx. çalçamır. **1**. gəndab.

çalan atan. uran. vuran. salan. -**quşatan**: çəkuzat. əl oxu.

çalan **çalanğ.** çal. bayır.

çalan -**göyə çalan**: göy buraq ..
-cığana, eşitməsi xoş gəlməz, **qonşu çalan zırnanın**. (**cığana**: paxıla)..
-dözən batdı, **çalan qapdı**. (dözmək ölümə soxar, çalıb işləmək düz yola qoyar).

çalan -**söz çalan**. -**qələm çalan**.

çalana -aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət). (**altarmaq**: alçatmaq. alta endirmək. dəğişmək).

çalanaq **çalanağ**. **çaranağ**. **çərənək**. **saçanağ**. **səçənək**. **1**. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü. qırıntı. 2. (qurşun). dənəvər. qırma. saçma.

çalanğbaşı **çalanğbaşı.** gəbəşə. gəvəzə.

çalanıb yansıyıb. -**çalanıb** calandı birdən: yansıyıb təcəlli tapdı birdən.

çalanq **çalanğ**. **1**. **çalar**. zəng. -**çalar çalmır**: zəng işləmir. **1**. sağlam olmayan.

çalanq **çalanğ. 1.çalan.** çal. bayır. **1.yalanğ**. qarı, buzu ərimiş yer. **1.**çalamal **(çala mal)**. koramal. yonulmamış kimsə. qaba. axmaq. budala.

çalanq **çalanğ**. **calağ**. **çalağ**. (< **çalamaq**: **calamaq**: nərsəni nərsiyə artırmaq). maya.

çalanlar soxanlar. **-**ilan kimi **soxanlar**.

çalanmaq **çalınmaq**. **yalanmaq**. **yalınmaq**. yolunmaq. soyunmaq.

çalanmaq **çayanmaq**. yayılmaq. -**su çayandı**: hər yanı su aldı.

çalap çalpan. çəpər **(< çapar**). bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

çalap məftun.

çalar **1**. (musiqi) kıromatik. **1**. kiçik ayrım. **1**. bənzər. -buna **çalar**. **1**. zəngli saat. **1**. **çalanğ**. zəng. -**çalar çalmır**: zəng işləmir.

çalar alar. basar. qələbə qazanar. şikəs verər. -arxalı it, qurd **alar**.

çalar -əklənən qara, **yergə çalar**. (**əklənən**: yapışdırılan). (**yergə**: yerə). (çalışmalıyıq, qara ləkə yaxışlara, paylaşlara tuş düşmüyək. yalan yüklü, qalıcı olmasada, oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər). (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**oldağa**: vaqeiyyətə). (**doğruya**: həqiqətə).

çalar -ıldırım bir kərə **çalar**.

çalar -**üsük çalar yatmayan**, kim ki, yatdı o yandı. (**üsük**: zəfər).

çalar -yemə yarmat çörəyin, **günün tapar başqa çalar**. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

çalaran ağaran. -**çalaran** buğ saqqal.

çalarıq çalürək. çalağız. çala könül. istəksiz. içətsiz. könülsüz.

çalarıqca çalürəkcə. çalağızca. çala könülcə. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə. könülsüzcə.

çalarlar alarlar**.-**qaş üsdə göz yaparlar, **əlindəkin** çalarlar. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin **alarlar**) (**qaş üsdə göz yaparlar**: başıvı şer başına oxşadarlar).

çalarlı **1**. cəzbəli. çəkici. tutarlı. **1**. öböhətli. ubuhətli.

çalarlı -kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

çalarlıq bənzərlik. şəbahət. cəzbəlik. cəzzabiyyət. çəkicilik. tutarlıq. übühətli.

çalarmaq ağarmaq. bozarmaq. -**çalası** bez: rəngi qaçarı parça. -saçda **çaları**: saçda ağarı.

çalartmaq alartmaq**.** dişlərin qıcırtmaq.

çalartmaq boyanın itiliyin aparmaq, matlatmaq. bozartmaq.

çalasaq **çalasağ. 1**. qurumsaq. **1**. nasağ.

çalasan **1**. əlbə hövül. tələsik. **1**. tə'cili.

çalasap qıssa səğə çəkmə.

çalasatmaq satıb canın qurtarmaq.

çalasər < **çalaçan**. suyu axarlı olan kiçik hovuz.

çalasər **1**. çaloz {**çal**+**us** (su)}. su tökülən çala. **1**. sürgəş.

çalasər çanağuz.

çalası **1**. çalxaçı. aravuran. araqarışdıran. **1**. **çalatı. çalacaq**. maya. -**çalası** olsa, sütdən qatıq çalınır.**1**.maya. mayalıq. -pendir **çalası**. -yoğurd **çalası**.

çalası -**göz çalası**: göz dənəyi. göz əyarı. -**göz çalası** tutar (qiymət) kəsdilər.

çalasıq **çalasığ**. ılığ.

çalasım qızığın. sovlı. hovlı. tovalı. tovlı. döğlü. qovlı. qoğlı. qorlı. həyəcanlı. -onu gördükdə **çalasım** bir duyua qapıldı.

çalasımlıq qızığınlıq. tovlılıq. tovluluq. tovallıq. sovlılıq. hovlılıq. tovallıq. tovlılıq. döğlülük. qovlılıq. qoğlılıq. qorlılıq. həyəcanlılıq. -bu **çalasımlıq** nədən törədi.

çalasın qıvraq. iti. zirək. -**çalasın** qılış: iti rəfdar. -**çalasın** uşaq: zirək uşaq.

çalasın qıvraq. zirək. -dışından **çalasın** uşaqdı.

çalasın tərtələsik.

çalasır alasır. çalaçaxır. çalakef. alakef. yarı əsrik, kefli.

çalasun qapı döğmə həlqəsi, toxmağı.

çalasütlü **alasütlü**. yeni yetmə. yaxcı yetişməmiş nərsə.

çalaş > **tələş** (fars).

çalaş **çal**. müzd. maaş. mukafat.

çalaş tərkib.-**palaş çalaş**: təcziyə tərkib.

çalaşa ataşa. otaşa. savaşçıl. döğüş, vuruş istəklisi, dəlisi. (cəng əfruz).

çalaşıq **-börkləri çalaşıq düşmək**: börkləri qarışıq, dəğişik düşmək: birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq.

çalaşım tərkibi. mürəkkəb. -**palaşım çalaşım**: təcziyə tərkib işi.

çalaşıtmaq tərkib etmək. mürəkkəb etmək.

çalaştırmaq **çalaşdırmaq**. **1**. çalışdırmaq. talaşdırmaq. aratmaq. işə salmaq. işə qoymaq. **1**. talaşdırmaq.

çalaşun (çalışmağı sevən). zəhmətkeş. sai. kuşa. cahid. qeyrətli.

çalat > cəld. at ayağ. çapraq. çox çalaq, iti.

çalatav iyi döğülməmiş, işlənməmiş dəmir.

çalatı **çalacaq.** çalası. maya. -**çalası** olsa, sütdən qatıq çalınır.

çalatil **çaladil**. **1**. **aladil**. qarışıq dillərdən oluşan dil. **1**. dili qıssa.

çalatın **-**bayram gəlir, **ev eşiyi çalatın**. (**çalatın**:bəzəyin. donatın).

çalatmaq **1.** boyatmaq. rəhlətmək. **1**. bəzəmək. donatmaq. -bayram gəlir, ev eşiyi **çalatın.**

çalatmaq **çalğatmaq**. çatlatmaq. (şikaflatmaq).

çalatmaq **çalqatmaq. qalatmaq**. arıtmaq. əritib arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

çalatmaq **talatmaq**. burub, qırıb, sındırıb dağıtmaq.

çalatmaq. boyatmaq. rəhlətmək.

çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. arıtmaq. əritib arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

çalaton **çaladon**. **1**. hər çeşit geyimin güdəsi, qıssası. **1**. çalakot. **1**. cılıqqa. çalıqqa.

çalatur çala, yarı oturma, durma. çömbəlmə.

çalatün çalagec. gecə yarısı.

çalaüz **1**. sutur **(**< **tutur)**. siluet. nim rox. **1**. tutulan çərşab altından görülən üzün tikəsi.

çalav **yalav**. **alav**. **1**. bayraq. pərçəm **1**. od. yalar. çalar. gün. **(**çoxlu başqa dillərdə də bənzəri anlam var**)**.

çalavar **1**. **canavar**. qurd. **1**. yarımçılıq. (nimə tamam).

çalavaz **çalağuz**. çox iti, yeyrək, sürətlə.

çalay **(çal ay)**. **ayçala**. **1**. aypara. məh parə. **1**. yartay. hilal. **1**. yarımay. -**çalay** gözlədim gəlmədi.

çalay **1**. **kalay**. az yetişmiş nərsə. **1**. alapört pişmiş. **1**. cet.

çalayağı **kalağayı**. baş örtüsü.

çalayol **yolçala**. **1**. yarı yol. yol ortası. -**yolçalada**: yarı yolda. yolun yarsında. -**yolçaladan** dönənlər. **1**. yarımçıq. yetərsiz. -**yolçala** qaldıq.

çalayurd ölkənin iç bölümü, göbəyi, mərkəzi.

çalazon **1**. yengək. xərçəng. **1**. çarpıq, əğri büğrü kimsə.

çalba (> **çəlipa < çalbağ**). {iki qolun çalpaz (birbirinə qarşı) qoyulan durumu}. **1**.xaç. səlib. **1**.be'zafə.**1**. mütəxalif. **1**. nərsiyə qoyulan (**x-+**) kimi im, əlamət. -sorqacda on sorudan üçünə doğru çalba qoymuş. **1**. üzərindən izgələnmiş (xət çəkilmiş). batil.

çalba **1**.{neçə nərsədən çalınmış)qurulmuş nərsə}. mə'cun. **1**. **(**> **çəlipa)**. haçavarı, çarpaz qoyulan iki çubuğun durumu. xaç. çarmıx. səlib. **1**. çırpma. cin vurma. **1**. axıntı sudan oluşan gölcük. gölət. gölçə. -gözüm görmədi ayağım çalbıya düşdü. **1**. qol. şö'bə. **1**. şaxə. səğə. budaq. dal. -yemişin bolluğundan ağac **çalbaları** sınasıydı. -iki

güllü **çalba**. **1**. **çalab**. **yalab**. yaxanın qaytarı, çevrilmiş dilimi.**1**.sürən, uzun bir nərsədən tikə. ibarət. pasaj. -bir kitabdan **çalbalar**.

çalba **çalva**. **çalğay**. sivir. sever. zirəng. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

çalba ziyan.

çalbac **1**.çox tikələrin toplanmasından oluşan nərsə.

çalbacaq **1**. iti yerişli. iti gedən. **1**.

çalbaç çəpgən. nim tənə. ləbbadə.

çalbaq **çalbağ 1**. > **çalba**. > **çəlipa**. iki qolun çalpaz (birbirinə qarşı) qoyulan durumu. xaç. səlib. **1**. > **çarpaya**. -**alçaq**, **kiçik çalbağ**: kütüm. kütmük. **1**. yarım dayirə. nim kürə. **1**. **salbağ**. həlqərəcə. zeybərə. **1**. **çəlpəğ**. göz ucunda bağlanan kir. **1**. iki nərsənin arasın dolduran nərsə. **1**. girdab. -**dünya çalbağı**, **girdabı**: çevrən çevrisi. **1**. boyun bağı. gərdənbənd.

çalbaq **çalbağ. 1**. pox püsür. alada ulada. çoruq çürük. **1**. qarışıq buruşuq. -**çalbağ** iş.

çalbaq **çalbağ**. **atanağ 1**. **salbağ**. körpü. **1**. birbirin kəsişmiş. mütəqate'. -**atanağ** ağaclar. -**atanağ** xətlər.

çalbaq **çalbağ**. **qılav**. **1**. **(**əl ayağ vurulan**)** kündə. **1**. zəncir.

çalbaqa **çalbağa**. çarpaya. salbağa. salpaya. neçə qolu, çubuğu birbirinə keçirib, çalıb, salmaqla düzədilən dayaqlıq, oturacaq. səki.

çalbaqlanmaq **çalbağlanmaq. çəlpəğlənmək**. göz ucunda kir bağlamaq.

çalbaqlı **çalbağlı**. ətraflı. -**çalbağlı** bilgilər əldə edmək.

çalbala **çalpara.** qırmaç. qırma. saçma.

çalbalar tikələr.

çalbalı ziyanlı.

çalbalıq əktivlik. fəaliyyət.

çalbamaq **1**. palçıqlamaq. palçıq düzəltmək. **1**. sıvamaq. suvamaq. bələmək **(**əndudən**)**. **(çalbayış**: sıvayış. suvayış. bələyiş**)**. **1**. yoğurmaq. çeğnəmək. əzib sıxışdırmaq. **1**. sıçratmaq. **1**. döğmək. savaşmaq.

çalban **1**.bəzək olaraq çiyinə, qola salınan bağır, şırıq parça.**1**.**çarpan**. zarib. zərb edən.

çalbanmaq **1**. çırpınmaq. cinə çarpılmaq. **1**. palçıqlanmaq. çalmırlanmaq. çamurlanmaq. **1**. döğülmək. savaşa soxdurulmaq.

çalbar **çalvar**. **salbur**. **salbar**. **şalvar**.

çalbar **çıpbar**. çəkici. çarpıcı. çapıcı. çıpıcı. dilbər.

çalbasıq töküntülü. pərşan.

çalbasım göz dəğməyə qarşı, uşaqlaraın qoluna bağlanan, üzəri dua yazılı parça.

çalbasız ziyansız.

çalbaş olqun dolqun düşüncəsi olmayan.

çalbaşmaq çitəşmək. çətinləşmək. çiğinmək. sıxqınmaq. sixginmək. (**səxtləşmək**). -işlər düğünləşib, düğünlər **çiğləşir**. **1**. xişunət göstərmək.

çalbez dəsmal**.**

çalbət **1**. çarpaz bağlanan ip. **1**. kürəyə salınan çantanın, çiğindən aşırma bağları. **1**. at sürmə öğrəşən uşaqları, ata bağlama biçimi.

çalbıq **çalbığ**. **1**. **çalçığ**. **palçığ**. çalmır. çamır. **1**. (palçıq). mö'zəl.

çalbınış **çalbış. talbış**. **talbınış**. iztirab.

çalbınmaq **çarpınmaq**. **çırpınmaq**. **çıpınmaq**. **çəpinmək**. çatınmaq. sədəmə, ziyan görmək.

çalbıntı **çarpıntı**. **çırpıntı**. **çıpıntı**. **çəpinti**. **1**. sıxıntı. iztirab. **1**. xələcan.

çalbırmaq **çalbıtmaq**. **çarpırmaq**. **çarpıtmaq**. **çırpıtmaq**. **çıpıtmaq**. **çəpitmək**. sədəmə, ziyan vermək.

çalbış **1**. **çalbınış**. **talbış**. **talbınış**. iztirab. **1**. **çulbuş**. bulaşıq bələşik. şirə şırtıq.

çalbışlanmaq yapışqan, sarqan, bulaşığan nərsəyə bələnmək, bulanmaq, batmaq. -əlliri, üsbaşı **çalbışlandı**.

çalbor çovğun. qarlı yağışlı boran, külək.

çalboy **çalaboy**. yarım boy.

çalbur **qalbur**. **kavbur**. **qəlbir**. **1**. ələk. dəngil. dənə, oğuq nərsələri xırda yekəsindən ayırma torlu arac. **1**. iri dəlikli, yekə ələk.

çalbur **salbur**. **1**. dəri şalvar. **1**. uzun səğəli çəkmə.

çalca mubarizə.

çalcar **salcar**. sorağsız. xəbərsiz. -sizə demişdimki ora **çalcar** gedməyin.

çalcaş rəqabət. musabiqə.

çalcay vəl.

çalça **1**. bədəl. müzd. **1**. bəlayi nagəhani. fitnə.

çalçaqay **çalçağay**. həngamə. ğovğa. iğtişaş. cəncal.

çalçamba **çalşamba**. **çarçamba**. **çarşamba**. **çərşəmbə**. dağınıq. qarışıq. -**çalşamba baş**: xırdavatla uğraşan kimsə. -**çalşamba bazarı**: hər nədən tapılan, satılan bazar.

çalçan buğ. (< **burqu)**. kılakson. siqinal.

çalçar naçar. məcbur.

çalçarığ **çalyarığ**. atəşfişanlıq.

çalçat alver. maamilə. ticarət. iş, mal mubadisi. dad o sitəd.

çalçənə gəvəzə. carcar. çağçağ. çoğçoğ. hərraf.

çalçı **1**. çalbaca, potuşqa qapısı. **1**. tünlük örtüyü. **1**. yekə qapı içində olan kiçik qapı. quzucuğ. **1**. tacir. işgüzar. bizinismən. **1**. oğru.

çalçı işçi. kargər.

çalçıq **çalçığ**. çalbaca. dəlbəçə. dərbəçə. potuşqa.

çalçıl **çarşıl**. çarşıya, bazara **(**alverə**)** bağlı olan nərsə. ticari. bazari.

çalçılıq **çarşılıq**. ticarət. bazar.

çalçu fitnə.

çalçuq **çalçuğ.** darğac. darsağ. nərsəni daraqlama, dartma, gərmə üçün qurulan qasnağ. düzgək. dəsgah.

çalçuq ləcən.

çalçul **çal çul**. vərvəsayil. -ev **çalçulu**.

çalçur sınıq salxaq. əldən düşmüş.

çalçur şinel. çiğinə salınan genə bol geyim.

çalçut şərir. şeytan sifət.

çaleş < **çalğaş**. alay. kampany.

çaleş(fars) < **çalğış**. döğüş. nərsəni durmadan çırpma, çalma.

çaləsər çalkosar.

çalğa **çalğa.** əngiziş.

çalğalanğ**.** öldürücü səmm. səmmi qitalə.

çalğış **çalğış**. (səs). çalma. səsləndirmə. icra.

çalhaçaltı **çal ha çaltı**. **-sevgi bazarında çal ha çaldı**, eşşək dəviyə topanca altdı.

çalxayar qaltıray. -gözü parlayar, **içi çalxayar**: gözü yaltırar, içi qaltıray (tapmaca) (**otaraba. maşın**).

çalı **1**. bər. bərə. yar. zay. çənit. çöküt. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur. **1.** çevrədən çalınmış ayrılmış, çəpərlənmiş yer. qoruq.

çalı **çağlı. 1**. **çanlı**. qətdə. qət. qədər. (əndazə. miqdar). -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o

qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir. 2. sürəli. ərzində. mütdətində. can.-on ay **çalı** yalığ (maaş) almamışan. (on ay **can**). **1**. tək. fəqət. -**çalı** mən getdim. **1**. yalı. kimi. -bu **çalı** işlər. (bu kimi). **1**. tür. cür. nov'. cins. -bu **çalıdan** alma. bu cüründən)-o **çalı**: o cür. **1**. elə. -**çalı** indi. (elə indi). -**çalı** belə. (elə belə). -**çalı** birdən: elə birdən. -**çalı** belədə gedməz. (elə belədə gedməz). -**çalı**: elə. **1**. lap. -**çalı** özüdü: elə özüdür.**1.** nalı. -**çivi çalı**, çal atı, at atlını yürüdür.

çalı **çaldı**. **çalıt**. neçə ipin eşinməsindən, tovlağından yasanan ip..

-**çalı bülbül**: ötləgən.

çalıb -**çaxma çalıb** yağış gurladı. **(çaxma:** ıldırım).

çalıb -**çalıb çalıb**: **şalab şalab**: maçı, öpüş səsi**..**

-çalıb çalışmaq: girişmək. sə'y edmək.

çalıcı bulağay > malağay. nər buladıb qarışdıran.

çalıq 1. çənik. çanıq. açıq. -**çanıq** hava. -**çanıq** ürək. **1**. zədəli. 1. çor. çorlu. zaylı. zay.

çalıq **çalığ. 1**. car. bildiri. aqahlıq. -xan gəlmədən **çalığ** göndərilmiş. **1**. amadə baş. **1**. açıq. -**çalığ qapı**: iki tayı açıq qapı. -**çalığ** duvar, dam: deşikli, yarıqlı dam duvar. -**çalığ** zip. -**çalığ** düğmə. -**çalığ** ağız.**1**. yara. **1**. üzüntü. **1**. çapraz. solay. solağ. **1**. sökəl **(**açılı**)**. acılı. sağsız. xəsdə. naxoş. **1**. zədəli. **1**. bərə. yar. zay. çənt. çöküt. zədə. **1**. **çaluğ**. amcığ. dıllağ. **1**. çarıq. baluq. balıq. göndən biçilmiş ayaqqabı. **1**. **çəlik**. çalınmış, döğülmüş dəmir. polad. **1**. iti. acı. (**dalığ > təlx**). **1**. (**< çalışmaq**). çalışma qarşını alınan para, nərsə. müzd. ücrət. **1**. qəhbəxana ruspuxana. nalçərə. **1**. axmaq. ağlı qıt. xol. **1**.acizləmiş.**1**.sədmə görmüş. **1**. yelçə**.** soyuğ dəğmə**..**

-ağıçalıq: ağıdar..

-**çalıq çapıq**: açıq saçıq. qəbeh. cıf.

çalıq **çalığ**. **1**. çalaq. qıra. qıras. qıraş. qıranc. kor. çor. kormaz. **1**. **çapıq**. əyri. əğri. çaş. **1.**zəng. çanğ. zınqırov. çanqırov. **1.** istəksiz. iştasız. yensiz. meyilsiz. -yeməyi **çalığ** yemə.**1.**çal.keçəl.

çalıqımaq **çalığımaq**. **çalığlamaq**. yeyişin, iştahın, meyilin itirmək. iştasızlaşmaq.

çalıqqa cılıqqa. çaladon.

çalıqlamaq **çalığlamaq**. **çalığımaq**. yeyişin, iştahın, meyilin itirmək. iştasızlaşmaq.

çalıqmaq **çalığmaq.** yelçələnmək yel çalmaq. soyuğ dəğmək.kəsəllənmək.

çalılıq qədrilik. cəbrilik.

çalım **1.** (futbolda) oyun, aldatıcı davranış. buruq. **1.**götrüm. ifadə. poz. qurum. **1.**kiriz. **1**. baltağ. dəğər. tutar. e'tibar. qiymət. nifuz. güc. təvan. qudrət. **1**. ucalıq. irtifa'. irtiqa'. rəsayi. **1.** çaka. yaxa. tibir. təpir. qurum. **1.**iti, kəsərli qılıc. çalmacın (cəlladın) qırıcı ağır qılıncı. **1.**oyun. duruğ. əda. ətvar. jest.

çalım **1**. **çalış**. dəğişim. **1**. ifadə. poz. -**çalımlı**. ifadəli. pozlu. -**çalımsız**: ifadəsiz. pozsuz.. -**berçalım**: bir an. **1**. jest. əda.

çalım -**çalım atmaq: 1**. buruq vermək. burqunmaq. 2. çaplamaq. çapalamaq. kələk işləmək. 3. qınayın, qıvırla, kölgətlə, kinayəylə davranmaq.

çalımıntan **çalımından.-kimsəyə çalımından keçiləməmək**: pozundan kimsəyə yaxınlaşamamaq.

çalımlamaq keşimləmək (**çəkimləmək)**. yorumlamaq. gümanlamaq. həds vurmaq.

çalımlamaq məcazi anlamda söyləmək.

çalımlı baltağlı. baltalı. (şayistə. e'tibarlı. mö'təbər).

çalımsız **1**. baltasız. dəğərsiz. tutarsız. e'tibarsız. qiymətsiz. **1**.nifuzsuz. gücsüz. təvansız. qudrətsiz. **1**. yanıq. batil.

çalımtaş **çalımdaş**. bənzəş. bənizdəş. (**bəniz**: üz. surət) oxşar.

çalın -**çalın düşmək:** çiğ düşmək. çalınmaq. çalınlamaq.

çalın yabançı. qərib. -**çalın** ulus: yad el.

çalın! qatın. məxlut ol.

çalınan -**çalınan qulağı** kəsməzlər**.** (çalınan qulağ kəsilməz). qulağ eşitdiyin, göz gördüyün suçlusu deyil. (**qulağa çalmaq**: eşitdirmək).

çalınan dəğrilən-**çalınan qulağ**: nərsəni eşitmiş qulaq.

çalınır -**qulağ çalınır**, dil deyir. (qulağ eşitdiyin dil deyər). (**çalınır**:dəğrilir)**.**

çalınqa e'malatxana.

çalınlamaq **çalınmaq**. çiğ, çalın düşmək.

çalınmaq **1**. aranmaq. axtarmaq. -çoxdandı itiyin **çalınır** (aranır). **1**. çırpınmaq. dəğinmək. -birdən özün yerə **çalındı**. **1**. eşidilmək. -bu yanlı bir nə qulağıma **çalınmamış**.**1**. çalınlamaq: çiğ, çalın düşmək. **1**.yalınmaq. yalvarmaq. iltimas edmək. **1**. e'tibardan düşmək. **1.çalanmaq**. **yalanmaq**. **yalınmaq**. yolunmaq. soyunmaq.

çalınmaq **1**.qət' olmaq. **1**. mə'ruz olmaq. **1**. düşənmək. düçar olmaq. tutanmaq. mübtəla olmaq. **1**.sədmə görmək. **1**.bikizliyi (bəkarəti) götürülmək. **1**. dəğinmək. yetginmək. -qulağıma **çalınmış**.

çalınmaq çalmaq. dəğişmək.

çalınmaq **çalğınmaq.** çapılmaq. yapılmaq. çapaldanmaq. yıpıldanmaq. xəsdələnmək.

çalınmaq. yalınmaq. yalvarmaq. iltimas edmək.

çalınmasın -kimsə **qulağına çalınmasın**: heç kim bilməsin, eşitməsin.

çalınmatan **çalınmadan .-**mut qapısı çalınmadan açılmır, **küt qapısı çalınmadan açıqdır**. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).

çalınmatan **çalınmadan .-mut qapısı çalınmadan açılmır,** küt qapısı çalınmadan açıqdır. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).

çalınmış -**ağlı çalınmış**: sandağ. axmaq.

çalınmış -**çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir:** çəlik. (< **çal**). polad.

çalınmış **-oğruya uyan çalınmış**, yağuya uyan talınmış.

çalınmış urğun. çalğın. vurulmuş. giriftar. mübtəla.

çalınsa müqəddər olsa.

çalıntı balıncağ**.** (< **balmaq**: çalmaq). oğurluq mal.

çalıntı **çalındı. -qulağa çalındı:** qulağa dəğdi.

çalır soxur. -tilfun **soxur**. -çınqıray **soxdu**: qonqıray soxdu.

çalısın ahəngin.

çalış **1**. **çalım**. dəğişim. **1**. **çalışma**. təklif. **1**. iş. -**çalış** günləri: **iş** günləri. **1**. hərəkət.**1**.ağı salış. -ilan demiş, mənim işim **çalış**, **ağı salış**.**1**.ixtilaf. (**çəliş**: təzad)**..**
-çalış döğüşçü ol, söğüşçü yox. (**döğüşçü**: nərsəni oğub yox eləyən, qaldıran). (acı sözlə, yamanl ilə başa çıxmaz işlər, baş açılmaz işdən!). (**iş**: bəla)..
-çalışma gördügüvü dəğişəsin, **çalış görüşüvü dəğiş**.
-qınıc, yıxmış ev dirək, **çalış, yapna bir ürək**. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

-yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, **çalış ölmədən ön**, yuxunu bitir. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)**.**

çalış **-**aldışma dözümə, **dözümlə çalış**, dözüb yatan, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)

çalış -**çalış dalış:** sə'y kuşiş.

çalış **-çalış seçdiyin yolda,** yolla yaşa.

çalış -**çalış** yağu əlində ölmə.

-çalış düşman ələ düşmüyəsən, yağu əldə ölmüyəsən.

çalış törgəş. törgüş. törəgiş. təmrin. məşq. təklif.

çalış **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən **çalış, doldur, tükət**. izləyənləri, özlərinə bırax.

çalış -**alışçalış**: alışveriş.

çalışa -türkün yoluna türkcəsi bayraq, **dilçi çalışa, işçiyə qayrağ**. (**qayrağ**: qayrat).

çalışan etgin**.** cari (işdə olan). işləyən.**.**
-gün çörəyinə çalışan: ağnağız. ağnağaz.

çalışan -istəyən irişmir, çalışan, gətirən irişmiş. (**irişmək**: ərişmək. yetişmək. müvəffəq olur). (gətirən: tapışan. sansı duran).

çalışıb -olmudan ölümə, bir ərək, **çalışıb işləmək gərək**. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir)**.**

çalışıq **1**. işi olan. işdə olan. məşqul. şağil. **1**. yağışıq. düşmənyana. -çevrəyə yağışıq, özünə yaxışıq.

çalışqan **çalışğan**. **1**. **dalışqan**. işəgən. işləgən. bacarıqla işləyən. **1**. işdən. faal. **1**. qılışqan. fəal. cünbcuşlu. qeyrətli. **1**. yürgən. fə'al. faal. fəaliyyət edən. **1**. bulğan. **1**. əməgin. zəhmətkeş. -əməgin pozar, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.**1.**etgin**.** etken, ürətgen.

çalışqan **-çalışqan əl boş qalmaz**, qanığan könül ac qalmaz. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).

çalışqan **-**dinməz uymaz, ızını üzməz, ırman arman, **izigedər çalışqan**.

çalışqanlıq işdənlik. dirişgənlik. mudavimət. ictihad.

çalışma **1**. **çalış**. təklif. **1**. kürəşiş. kürəşmə. güləşiş. cəhd. qeyrət**..**
-çalışma sahəsi: bitiz. fəaliyyət meydanı**..**
-çalışma gördügüvü dəğişəsin, çalış görüşüvü dəğiş.

çalışmaq -**canı dildən çalışmaq:** başardığın əsirgəməmək. qayırdanmaq. qursdanmaq. möhkəmlənmək. qeyrətə gəlmək.

çalışmaq çalmaq. eşmək**.** işmək. işləmək.

çalışmaq **çəlişmək**. **çalğışmaq**. **1**. açılmaq. yarılmaq. **1**. çatdamaq. çakdamaq. **1**. salışmq. güreşmək. **1**. talışmaq. dalışmaq. **1**. açılmaq. genləşmək. -qapı **çalışdı**: qapı açıdı. -**çalışmış** dar küçələr. -bu taxda yapışqanları **çalışmış** süzü verir. -son yağışda duvar çatları **çalışdılar**. -bu güclük, çətinliklər, bir gün **çalışırmı** görəsin. **1**. gürəşmək. **1**. yarışmaq. **1**. çalqışmaq. çağışmaq. açışmaq. yaçışmaq. yarılmaq. -el birliyi çalışdı, yağı gözü alışdı. **1**. çəlişmək. gürəşmək. küştü tutmaq. -dəngivinən **çəliş**. **1**. salışmaq. çapışmaq. çalpışmaq. biçişmək. qırqışmaq. vuruşmaq. -ot **çalışmaq**. -ət **biçişmək**. **1**. dirəşmək. dirişmək. -var gücüylə **dirəşmək**. **1**. dartınmaq. can atmaq. meyl, rəğbət göstərmək. -**dartınmasan yartınmasan**: çalışmadan dinclik, qalxış üzü görməsən. **1**. əlləşmək. talaşlanmaq sə'y edmək. -ayı çox çelişər, armud çağında pişər. **1**. edikmək. işləmək. faaliyyət edmək. **1**. vurunmaq. vurğunmaq vırğınmaq. hərəkət edmək. **1**. vurunmaq. urunmaq. sə'y edmək. -bu dincliyi saxlaşqa **urunun**. **1**. yürgənmək. fəaliyyət edmək. **1**. çalışma qarşını alınan para, nərsə. müzd. ücrət. **1**. qılışmaq. işləmək. mütəhərrik, hərəkətli, fəal olmaq. fəaliyyət edmək. -gecə gündüz qılıb **qılışan**, ev ağrına **(**yükünə**)**, el qayğına qalan bir gənc. -yaşı boyu **qılışıb** ev eşik qurdu. -bu işi üzrə çox **qılışdıq**. -**qılışqan** şəhər. -ha püflədə ha yellə, **qılışmasa qılışmaz**. **1**. çaxmaq. (< **çalmaq**. **çaxmaq**: dəbəşmək. hərəkət edmək). **1**. əlləşmək. sə'y edmək. **1**. çağnaşmaq**.** tələş edmək**..**
-çalıb çalışmaq: girişmək. sə'y edmək..
-**çox güclüklə çalışmaq**: saçın süpürgə edmək**..**
-ağırca çalışmaq, dirçəşmək: can edmək: can çəkmək**.** -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

çalışmaq qoşuşmaq. urunmaq.

çalışmaqa **-**çalışmağa, çalğış yok. (çalışmağın yapdığı, verdiyi sonucu, heç nə verə bilməz. (**çalğış** : bədəl).

çalışmatan **çalışmadan.** işləməzdən. açıqdan. boşundan. havasına.

çalışmayan **-**bulanmayan, durulmaz, **çalışmayan, yanılmaz**!. (**bulanmayan, durulmaz**: axdarmayan, açınmaz). (arayışmaq, axdarışmaq, aydınmağın yoludur, yıxılmaqda, yanılmaqda, çalışmanın donudur!.)**.**

çalıştırış **çalışdırış**. almaştırış. təbadül. mubadilə.

çalıştırmaq **çalışdırmaq**. **1**. ayırbaşlamaq. dəğişmək. paya paylaşmaq. əvəz bədəl, mubadilə edmək. -ölkədən ölkəyə keçəndə paralarımızı **ayırbaşlamaq** gərəkir. -bunu onla **ayırbaşlamam**. **1**. çalaşdırmaq. talaşdırmaq. aratmaq. işə salmaq. işə qoymaq. **1**. aşıldırmaq. işlətmək. -**aşıldırırıb alışdırmaq**: işlədib öğrətmək.

çalıştırmaq **çalışdırmaq**.qılağutmaq. işə salmaq.

çalıştırmaq ayırbaşdalamaq. tə'viz edmək.

çalıştırmaqtır **çalışdırmaqdır.** almaşdır. yerinə başqasın qoymaqdır. tə'vizdir. **-almaşdır tüm aldışların yarağı**. (**aldışların**: adetlerin).(**yarağı**: dərmanı).

çalıştırtmaq **çalışdırtmaq**. birbirinə çalmaq. bulğatmaq**.** bulandırmaq. qarışdırmaq.

çalıt **1**. ahəng. çalğı (musiqi) tikəsi. **1**. **çaldı**. **çalı**. neçə ipin eşinməsindən, tovlağından yasanan ip. **1**. şua'. şö'lə. nur. filəş. şəfəq. xış. saban tirəsi. tirahən. **1**. tazı. iti. tazğan. tozğan.

çalıt **çalt**. **çalta**. birdən. cəld. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan). -yaman **çalıt** girər, **çalta** keçməz.

çalıtmaq **1**. görkəzitmək. gözəritmək. qələmdad edmək. **1**. dəğişdirmək. **1**. rədd edmək.

çalıtmaq rədd edmək.

çalqa **çalğa. 1**.orta boyda güllə çeşiti. **1**.tikə. **1**.yamaq. **1**. fəsl. movsim.

çalqa **çalğa. çalra**. > **çamra.** bullanığ. lil. -**çalğa** sudan balığ tutmaq.

çalqac (> **sərkeş**(fars)). başqaldıran. qafa tutan. itaət edməyən.

çalqac **çalğac. çaldıran**. coşqudan. quşqudan. ajitator.

çalqac **çalxac** (suyuq nərsəni) məxlut edən.

çalqac qanqac. yanqac. mucazat. cəza.

çalqaçı **çalxaçı**. çalası**.** aravuran. araqarışdıran.

çalqaq **çalğaq >** çalak yarğun. yarğın (yarıb keçən. iti qaçan at). (iti. çapar. çabıq).

çalqalamaq **çalxalamaq**. buldalamaq.

çalqalamaq **çalxalamaq**. **salxalamaq**. **yalxalamaq**. **yelxalamaq**.

çalqalanq **çalğalanğ. 1**. öldürücü səmm. səmmi qitalə. 2. çox pis qoxu, dad. zəqqum.

çalqama **çalğama**. ayran.

çalqama **çalğama.** oğduq.

çalqama **çalxama**. çalqı. suyuq, boş yemək.

çalqamac **çalxamac**. şərbət.

çalqamaq **çalğamaq**. **çulğamaq.** (çulamaq.çalamaq). birbirinə çırpmaq, toxatmaq. keçirmək. toxumaq.

çalqamaq **çalxamaq**> **çayqamaq.** yalxamaq. oynatmaq. iki yana yanpalamaq. təpərcələtmək. dəpərcələtmək.

çalqamaq **çalxamaq**. **salxamaq**. **yalxamaq**. **yelxamaq**.

çalqamıc **çalğamıc.** qarma qarışıq. burma dolaşıq. dürmə dolaşıq. dər həm bər həm.

çalqan **çalğan. 1**. pişrəvəndə. **1**. mubariz. **1**. dovtələb.

çalqan **çalğan.** tırp. turp. -**acı çalğan**: acı turp.

çalqanaq **çalqanağ**. **qayqanağ**. çalınmış yumurtadan yapılmış dadlı yemək.

çalqanan **çalxanan. çalxoy**. içlədiyi (içinə aldığı) nərsiyə kip olmayıb, gen duran. loş. şol. gən. bol. böyük. -**çalxoy** başmaq. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür. (**çalxoyluqdan**: böyüklükdən, loşluqdan. şolluqdan).

çalqanat üst üsdə gəlib biri o birini yarıyacan örtən qoşa qanatlı.

çalqancaq **çalqan otu**. ısırqan otu.

çalqanmaq **çalxanmaq.** axınmaq**.** vellənmək.

çalqanmaz -**tox çalxanmaz**, ac doymaz. (**tox**: dolu).

çalqar **çalğar**. **1**. aldar. çox kələkçi, yalançı. **1**. nahəmvar.

çalqaş **çalğaş**. **1**. çabalama. təpgiş (> **təkapu** (fars). **1**. qoşuc. rəqib. **1**. çaparaş. çarpaz. **1**. mə'muriyyət. **1**. qılqaş. görgəv. aşquc. işquc. fonction. karkərd. əməlkərd. fəaliyyət. **1**. muğayir. inad. sərkeş.

çalqaş pırtlaşıq.

çalqaşır **çalğaşır**. çavçalır. əlləşir. **-gecə gündüz çavçalır**, günü gündən alçalır. (tapmaca) (yaş. ömür).

çalqaşlamaq çalqaşdırmaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

çalqaşmaq **çalvaşmaq**. çavçalamaq. çalçavmaq. çəlləşmək. çəlgəşmək. çəkləşmək. çalışmaq. əlləşmək. işləmək. -gecə gündüz **çavçalır,** günü gündən alçalır (tapmaca: yaş. ömür).

çalqaşmaq **çalvaşmaq**. çəlləşmək. çəlgəşmək. çəkləşmək. çalışmaq. çavçalamaq. çalçavmaq. əlləşmək. işləmək. -gecə gündüz **çavçalır,** günü gündən alçalır (tapmaca) (yaş. ömür).

çalqaştırmaq **çalqaşdırmaq.** çalqaşlamaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. diblətmək. dibrinləmək. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

çalqatan zəbt edən.

çalqatmaq **çalatmaq**. **qalatmaq**. arıtmaq. əritib arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

çalqatmaq **çalğatmaq**. **1**. atavutmaq.təhrik edmək. **1**. tərğib edmək. **1**. **çalatmaq.** çatlatmaq. (şikaflatmaq). **1**. qarışdırmaq. **1**. nərsəni nərsə üzrənə qoymaq, yapışdırmaq. nəsb edmək. **1**. zəbt edmək.

çalqatmaq durqun, dinc nərsəni qatışdırmaq. bulandırmaq. hincitmək. qışqıtmaq. təhyic edmək.

çalqay **çalğay**. **çalva**. **çalba**. sivir. sever. zirəng. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

çalqeçit **çalkeçit.** boğmıq**.** düğmə.

çalqeçit **çalkeçit.** qopça. basma. ərkək dişili olub, biribirinin içinə keçməklə bağlanan düğmə. -**qopçalamaq**: qopça ilə tutturmaq.

çalqı **1**. atqı. şal < çal. sal. aşırma. alçur. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl). **1**. uzun saplı oraq çeşiti. tırpan. **1**. biçim. (dırov)**..**
-çalqı (musiqi) **darağları**: çalqı dəsqahları.

çalqı **çalğı. salğı. şalğı**. şal. (çiyindən, boyundan salınan uzun parça. atqı).
-çalqı ilə oynamaq: çevrəylə uyuşmaq.

çalqı -**çalqı daş**: çaxmaq daş. bilöv daş. nərsəni itiməkdə, üzərinə sürtülən daş.

çalqı **çalqı. çalxama**. suyuq, boş yemək.

çalqı oraq (uraq).

çalqıçı saztaran (**saz + dartmaq**).

çalqıçlamaq əl qolu bağlamaq.

çalqıl baş sancağı.

çalqılamaq dərəzləmək. dərgəzləmək. (**çalqı:** uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi).

çalqılamaq süpürmək.

çalqımlı **çalğımlı**. ılğımlı. yılğımlı. yalğımlı. şimşək gətirən.

çalqımtamaq **çalğımdamaq**. yılğımdamaq. yalğımdamaq. **ılğımdamaq**. yalabımaq. çalabımaq (parıldamaq). şimşək çaxmaq.

çalqın **çalğın. 1**. alğın**.** mə'yub. şikəs. **1**. təhacümi. -**çalqın** davranış.

çalqın **çalğın**. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

çalqın əktiv. -**çalqınlıqdan** düşmək: əktivlikdən düşmək.

çalqın **çalğın.** urğun. vurulmuş. çalınmış. giriftar. mübtəla.

çalqınçı **çalğınçı.** yalğınçı. ıldırım daşıyan.

çalqınlaşmaq əktivləşmək. -gündən günə **çalqınlaşmaq**.

çalqınmaq **çalğınmaq**. **çabalamaq**. dinc durmamaq. şuluğluğ edmək.

çalqınmaq **çalğınmaq. çalınmaq.** çapılmaq. yapılmaq. çapaldanmaq. yıpıldanmaq. xəsdələnmək.

çalqır tırpan. **1**.uzun saplı oraq.

çalqırçı tırpançı. çapğınçı. ğarətgər.

çalqırt **çalqıt.** ləhcə. əksən. -ikinci dili **çalqıtlı** danışır. -türklər farscanı **çalqıtlı** danışırlar, farslar türkcəni, heç danışanmırlar.

çalqış **çalğış. 1**. **çaldış**. **çandış. çanğış**. **cəngiş**. **çanğ. cəng.** (**çındış**). savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış. **1**. döğüş. nərsəni durmadan çırpma, çalma.

çalqış **çalğış**. özgəşik. (tə'viz olmuş.).

çalqış **-**çalışmağa, çalğış yok. (çalışmağın yapdığı, verdiyi sonucu, heç nə verə bilməz. (**çalğış** : bədəl).

çalqış **-çalqış yarqış: çalqış dalqış**: çəliş çatış. tətümmə ixtilaf. çəkiş bəkiş.

çalqış **-ötüş çalğış:** aytım saz. nəğmə musiqi.

çalqışmaq **çalğışmaq. 1**. **çaldışmaq**. **çandışmaq. çanğışmaq**. (**çındışmaq**). **cəngişmək**. savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq. **1**. **gücüşmək**. **1.**qılnışmaq.**1**. mubarizə edmək.

çalqışmaq **çalğışmaq.** özgəşmək. tə'viz olmaq.

çalqıt **çalqırt.** ləhcə. əksən. -ikinci dili **çalqıtlı** danışır. -türklər farscanı **çalqıtlı** danışırlar, farslar türkcəni, heç danışanmırlar.

çalqıya -çalqıya sevi ulu kiçi tanımaz. (**sevi**: əlaqə).

çalqosar **çalkosar**. çaləsər.

çalqoy **çalxoy**. çalxanan. içlədiyi (içinə aldığı) nərsiyə kip olmayıb, gen duran. loş. şol. gən. bol. böyük. -**çalxoy** başmaq. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

çalqoyluqtan **çalxoyluqdan.** böyüklükdən. loşluqdan. şolluqdan. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

çalqulu **-çalğulu yalğulu gedmək:** kuf uçmaq.

çalqur **çalğur. çalağur**. bulğur. bölgür. pişrilib, buğarlanıb, qurudulub yarılmış, bölünmüş, xırdalanmış buğda.

çalqurum **çaldurum**. toy şənlik.

çalquş numayiş. təzahürat.

çalquşmaq təzahürat edmək.

çalqut **çalğut**. alğur**.** bac. xirac.

çallaq qamçının ucundaki gön tikəsi.

çallapa **şallapa**. şilə şorba.

çallatmaq ağartmaq. -**saqqalı çallatmaq**: saqqalı ağartmaq.

çallı **1**. çox. çoxlu. -**çallı** paralı. **1**. ləkəli. səpil. səkil. -ağ **səkilli** al don. **1**. zərbli. ritmli. **1**. gözəl ədalı, jestli.

çalma **1. çəlmə. səlmə.** sarma. əmmamə. **1**. buz qabı. (içgi, nəsəni soğutmaq, soğuq saxlamaq, yaxud tikə buz işlətmək (tükətmək) ötrü) buz tikələri, oğuntusu yerləşdirilən qoraqlı qab. **1**. **çəlmə**. baş şalı. baş üsdə salınan geyim. **1**. **çəlmə**. boya. rəng. zahir. **1.** kərmə, yapba, pehin qalağı. **1**. baruti. kiçik boylu çay çeşiti. **1**. sərpmə. səkmə. çarpma. teyxa olmayıb artlığı (artırılmış tikə), qarışığı olan.

çalma talut. dalut. yağma. **-**gələn tolut, **gedən talut**. (**tolut**:dolut. varlıq. bolluq. dövlət) (gələn gətirir, gedən aparır).

çalma yalpa. yansa. təqlidi. qolma (qol, əl aparılmış). qalpa. qullabi. sapta. saxta. bədəl. cə'li.

çalmac cəllad**.**

çalmaq **1.** çalışmaq. eşmək**.** işmək. işləmək. **1.**çaxımaq**.** -qapı **çaxıdı**.
-qurban çalmaq: qurban kəsmək.

çalmaq **1**. çapatmaq. -əl **çapatmaq**. -əl **çapatın** toy günü. **1**. aşırmaq. oğurlamaq. **1**. almaq. oğurlamaq. -yançuğumdan paramı almışlar. **1.**boyamaq. rəhləmək..
-**qara çalmaq**: qara basmaq..
-**toran çalmaq**: **toran vurmaq**: **toran qarışmaq**: **toran düşmək**: qaranlıq düşmək..
-**zil**, **zəng çalmaq**: (qulaqda). tınğlamaq. tınlamaq. çınlamaq. çınğlamaq. zınğlamaq. sınğlamaq. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs).
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**)..
-**ahənglə çalmaq**: çağlamaq..
-**ahənglə çalmaq**: çağlamaq. -**ahəng vermək**: çağlamaq**..**
-yel çalmaq: yelmələnmək. çalığmaq. soyuğ dəğmək.kəsəllənmək**..**
-qıran çalmaq: afət vurmaq**..**
-çənə çalmaq: yanğışmaq. çanğışmaq. gengəşmək..
-**qamçı çalmaq**: **qamçı salmaq.qamçılamaq.**

çalmaq çapmaq. basmaq. vurmaq.
-ağuzsan çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var). (**ağuzsan**. naşısan. xamsan. əcəmisin).
-**birbirinə çalmaq:** çalışdırtmaq. bulğatmaq**.** bulandırmaq. qarışdırmaq.
-**qabar çalmaq:** töylünmək. tövlünmək. (dövül). qabranmaq.

çalmaq -**çırt ilə çalmaq**: çırta ilə çalmaq. çırtqamaq. (**çırt**: mizrab) -tar, qopuz **çırtqamaq**.

çalmaq -**nərsəni çalmaq:** çıpıtmaq. sıpıtmaq. sapıtmaq.

çalmaq sürmək. -**yağ çalmaq**: yağ sürmək.

çalmaq teyləmək. tiyələmək. qələmləmək. yontmaq. -bağrım başı təklik **teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı) (**teylər:** açar).

çalmaq -yaxa çalmaq. adlandırmaq. mənsub edmək.

çalmaq soxmaq. -tilfun **soxur**.
-çapış **çalmaq**: çapan **çalmaq**: çəpik **çalmaq**: əl **çalmaq**.

çalmaq tutmaq. -arxasın **çalmaq**.

çalmalamaq **çalamalamaq**. **salamılamaq**. **salmlamaq**. asqılamaq.

çalmalamaq **çəlmələmək**. 1. başına yaylıq örtmək. 1. örtələtmək. örtbaslamaq. gizlətmək. -bizi görən kimi özün **çalmaladı**. **1**. qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək. kəməndə avlamaq.

çalmalıq seşmələlik.

çalman **1**. **çalaman**. **çalqal**. **çalaqal**. oğurluğa alşıq olan. **1**. bulağın ağzı, çıxan yeri.

çalmanc girdə dəlik.

çalmasın -göz dəğməsin, **köz çalmasın**.

çalmaş -**almaş çalmaş**: dəğiş toxuş. alışveriş.

çalmıq **çalmığ**. **1**.**çarmıx**. atanağ. **1**.(nərsə çalası, qoyulanr taxılan yeri). cəhrədə, tikiş çərxində iğdənin qoyulan yeri.

çalmır **çamır**. çalçığ. çalbığ. palçığ.

çalmuştu **çalmuşdu**.**çulmaşdı. çərməşdi. çəlməşdi.** çulğaşdı.

çalna budanmış ağac, asma budağı, çubuğu.

çalnıq ticarətxana.

çalnışmaq **1**. savaşmaq. soxluşmaq. **1**. dəğiş töküşmək. alış veriş, muavizə edmək. **1**. birbirinə ilişmək. **1**. birbirindən oğurlamaq.

çaloqur **çal oxur**. çalabiç. az oxulu, savadlı.

çalov burdizel beli. (kəc bil).
{**bel çeşitləri**: çəkəl. çəpin. kəcilə. kərtüvar. kərki. körtüz. kərtiz. kitmən}.

çaloz {**çal+us** (su)}. çalasər. su tökülən çala.

çalölüc **çalaçör**. önləm. yönləm. yeti. tapdağ. tədbir. sərəncam. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir.

çalpa **1**. ölçülü biçilmiş ağac, təxdə, parça. qəvarə. -iki **çalpa** qumaş. **1**. **palça**. **palçıq**. baldağ. balcağ. balçıq. çamır. zığ. ləcən. **1**. **yalpa**. **1**. (**çalmaq**). aslalan, taxılan bər bəzək. şal şalqqatar. (zivər. arayiş). -çalpa çulpa: zivər alat. **1**. **şalpa**. parça..
-**çalpa darağ**: iri dişli..
-**çalpa iğnə**: çəngəlli, qullablı iğnə. sancağ.

çalpa **çalpağ**. palçıqlı. zığlı. kəsif. pis.

çalpa çəkə. çəkin. yaxanın göğsə doğru çönən, devrilən bölümü.

çalpaq **çalduq.** taxasız. nalsız.

çalpaq **çalpağ**. **çalpa.** palçıqlı. zığlı. kəsif. pis.

çalpaqtan -**daşşağı çalpaqdan**, elə uğur dammaz. (qıtmır, çinis, pulakıdan, elə xeyir gəlməz.

çalpalamaq **çalpamaq**. məftun edmək.

çalpalamaq **çarpalamaq**. korcaflamaq. korlamaq. üzütmək. xərablamaq.

çalpamaq **çalpalamaq**. məftun edmək.

çalpan çalap. çəpər **(< çapar**). bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

çalpan **çalpanğ**. **1**. yelpik. badbizən. **1**. məftun. -sən ona **çalpan**, mən sana **çalpan**.

çalpanq **çalpanğ**. **çalpan**. yelpik. badbizən.

çalpanqulağ it. -hamı yatmış, **çalpanqulağ yatmamış**. (tapmaca) (it).

çalpanmaq məftun olmaq tutulmaq. vurulmaq. aşiq olmaq.

çalpara **çalbala**. qırmaç. qırma. saçma.

çalpaz çalabal. mütəqate'.

çalpıq **çalpıq**. **silcik**. **silşik**. **silic**. salfetqa. dəsmal kağəzi. kıliniks. keliniks.

çalpılan **çarpılan**. **çırpılan**. **çıpılan**. məzrub.

çalpınmaq **çıplınmaq**. **çaldanğmaq**. **saldanğmaq**. **yaldanğmaq**. **1**. çıplaqlanmaq. soyunmaq. **1**. lütlənmək. **1**. yoxsunmaq. kasılamaq.

çalpış **1**. **çarpış**. toxnuş. cıdalış. **1**. təqəlla.

çalra **çalğa** > **çamra.** bullanığ. lil. -**çalğa** sudan balığ tutmaq.

çalsa -**çaxsa tütünür, çalsa bilinür**: çaxmaq çalınsa (nərsə yansa) tüstülər, söz eşidilsə, dilək, istək bəllənər, anlaşar. (çaxmaq çalınsa od çıxar, söz deyilsə oy çıxar. (fikir, dilək bəllənər).

çalsın dəğmə düşər. alsın. həssas.

çalsın -**tam çalsın**: var gücüylə. -**işləmək**: var gücüylə işləmək.

çalsıt alsıt. həssasiyyət. alerji.

çalşıq dəğişmə. -s <> y **çalşığı**.

çalşıqı **çalşığı.** dəğişməsi. -səs **çalşığı** sonucu türlü anlamlar törür.

çalşılar **-dözüş ilə çalşılar**, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. **(kit**: bağlı).

çalşılar -**dözüş ilə çalşılar**, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)

çalşır alışıq. maamilə. mubadilə.

çalşırmaq maamilə, mubadilə edmək.

çalşıt **çaltış**. çəkşit. çakşıt. dartış > darşıt. qarşıt. ixtilaf.

çalt > **cəld**. atüstü tez. fori. iti. -**atüstü** ged gəl.

çalt **çalıt**. **çalta**. birdən. cəld. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan). -yaman **çalıt** girər, **çalta** keçməz.

çalta **1**. aşruq. ürjan. fovri. tə'cili. -**aşruq** işim yox. -**aşruq** işlərə tez yetişilsin. **1**. **çatal**. açı. ağ **(**< **av**. **avuc)**. **(**qıç, qeyçi kimi**)** bir bütünün iki qola çatlanan, ayrılan yeri. alaçağ. inşiab nuxdəsi. **1**. illət. səbəb.

çalta 1. **çalda**. salda. çapda. yarış. yartış. yağtış. yağıt. təşviq. **1**. **çalt**. **çalıt**. birdən. cəld. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan). -yaman **çalıt** girər, **çalta** keçməz.

çaltaq (> **şıltaq**). çalğın. çaxşıq. coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

çaltaq **çaltağ**. **1**. **çaldaq**. örəkə. nərdə. qəfəs duvarı. **1**. gözlənilməz olay. hadisə. **1**. **çardağ**. **1**. şallaq. taziyanə.

çaltalı illətli. səbəbli.

çaltamaq ağartmaq. -**duvarı çaltamaq**: duvarı, duvağ (ağ) boyamaq. kirəçləmək**.**

çaltamaq illət, səbəb olmaq.

çaltan **1**. **çaldon**. tumançaq. **1**. **saltan**. cəllad.

çaltan **çaldan**. **çaldon**. tumançaq.

çaltanqmaq **çaldanğmaq**. **saldanğmaq**. **yaldanğmaq**. **çıplınmaq**. **çalpınmaq**. **1**. çıplaqlanmaq. soyunmaq. **1**. lütlənmək. **1**. yoxsunmaq. kasılamaq.

çaltanquş **çatlanquş**.

çaltanlıq saltanlıq. cəlladlıq.

çaltanmaq **1**. **çaltunmaq**. qaçınmaq. -üşəgən **(**təmbəl**)** bərk işlərdən **çaltanar**. -qatulıqdan, qıyınlıqdan **çaltunmamaq**. **1**. qət' olunmaq.

çaltar qalxan. sipər.

çaltasız illətsiz. səbəbsiz.

çaltaşmaq **çartaşmaq**. **yartaşmaq**. çartlamaq. çatlamaq.

çaltav **çaltov**. pərtöv.

çaltavmaq **çaltovmaq**. tələsmək. -**çaltav!** tələs!. **1**. iti ışıq vermək. müşə'şə' olmaq.

çaltı **1**. {> **çarta (**fars**)**}. saz. ənstıruman. insturuman. **1**. **çaldı**. **çalıt**. **çalı**. neçə ipin eşinməsindən, tovlağından yasanan ip.

çaltı -nə yazıq ki o arın sevgini **dolu çaldı**. (**nə yazıq :** təəssüflə).

çaltıramaq **çaldıramaq.** çındıramaq. -daş **çaldırab** sındı. -zənci yerə **çaldıra çaldıra** (dəğib səs verərək) sürünürdü.

çaltıran **çaldıran.** aldıran. qapdıran. oğruya pay edən, itirən. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**

çaltıran **çaldıran**. çağlayan. -çaldıran sular savışı: çağlayn suların səsi.

çaltıran **çaldıran**. **çalğac.** coşqudan. quşqudan. ajitator.

çaltıras **çantıras**. **yantıras**. yabançı. sapa.

çaltırmaq **çaldırmaq. 1**. çırpıtmaq. dəğitmək. -birdən yerə **çaldırdı**. **1.** ləhv o ləəb edmək.

çaltış **1**. **çaldış**. **çalğış. çandış. çanğış**. **cəngiş**. **çanğ. cəng.** (**çındış**). savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış. **1**. **çalşıt**. çəkşit. çakşıt. dartış > darşıt. qarşıt. ixtilaf. **1**. dartış. tutuş. sə'y. fəaliyyət. **1**. təmrin. işlətiş.

çaltışmaq **çalğışmaq. çandışmaq. çanğışmaq**. (**çındışmaq**). **cəngişmək**. savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

çaltlıq -nərsənin itilik, çaltlıq, yeyinlik ölçüsü:təpgin. tempo. timpo. temp. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

çalton **çaldon**. **çaldan**. tumançaq.

çalton **çaldon**. **çaltan**. tumançaq.

çaltov **1**. **çaltav**. pərtöv. **1**. şəltə. uzun ətəkli don.

çaltovmaq **çaltavmaq**. tələsmək. -**çaltav!** tələs!. **1**. iti ışıq vermək. müşə'şə' olmaq.

çaltuq **çalduq. 1.yalduq**. **çılpaq**. lüt. **1**. **çalpaq**. taxasız. nalsız.

çaltuq mikanizm.

çalturumçu **çaldurumçu**. toy şənlikçi.

çaltuvar **çalduvar** (> **çahar** divar: dörd duvar.). duvarlar arasında qalan yer. duvarla ötülü yer.

çaluc **çəküc**. ağzı çiq çiq (nuxdə nuxdə) olub, dəğirman daşının dişlərin ititməkdə işlərir.

çaluq **çaluğ**. **1**. **çalığ**. amcığ. dıllağ. **1**. şuluğ. **1**. yaluğ. keçəl. daz. **1**. (səbük).

çaluş **çaşul**. tinət. təbiət.

çalürəkcə çalarıqca. çalağızca. çala könülcə. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə. könülsüzcə.

çalürəq **çalürək.** çalarıq. çalağız. çala könül. istəksiz. içətsiz. könülsüz.

çalva **1**.qənov. arx. **1**. yol yolağlar ortasında qoyulan qaldırım, qazılan kənik (oyuq) cədvəl. çatval. **1**. form. **1**. ışıldayış. cilvə. **1**. sürvə. yelqovan. qoyun, keçinin yününə ilişən toppuzlu, tikanlı ot. **1**. yələ. yular. cilov. noxda.

çalva **çalba**. **çalğay**. sivir. sever. zirəng. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

çalva dilmə. deyləm.

çalva həndikəp. aciz.

çalvaçı halvaçı. -çalvaçı **qabağı**. kəsdənə qabağı: dadlısı yapılan qabağ türü.

çalvaçı **noxdaçı**. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. yüyənçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi.

çalvaq **çavlaq**. işlənməmiş yer. ləmyəzrə'. qır, boş, xəlvət yer.

çalvalağ əlayağsız. başarsız. avara.

çalvalağmaq əlayağın itirmək. -**çalvalağma**, nə varki?.

çalvalıqtan **-**bağışlamamaq, çalvalığdan doğur!. (**çalvalığdan**: başarcansızlıqdan. acizlikdəm).

çalvanmaq **çağlanmaq**. **çalağanmaq**. (> **çalak**). **çapğanmaq** (> **çapuq**). itinmək. sürətlənmək.

çalvar **çalbar**. **salbur**. **salbar**. **şalvar**.

çalvarmaq -**yalvarıb çalvarmaq**: yalvarıb çırpınmaq.

çalvaşmaq **çalqaşmaq**. çavçalamaq. çalçavmaq. çəlləşmək. çəlgəşmək. çəkləşmək. çalışmaq. əlləşmək. işləmək. -gecə gündüz **çavçalır,** günü gündən alçalır (tapmaca: yaş. ömür).

çalyarığ **çalçarığ**. atəşfişanlıq.

çalyaş (**çal yaş**). ortayaş.

çaman **çalaman**. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez) .

çamır baldağ. balcağ. balçıq. palçıq. palça. çalpa. balğı. çalçığ. çalbığ zığ. ləcən.

çamırlamaq balğılamaq. palçıqlamaq.

çamırlanmaq balğılanmaq. palçıqlanmaq.

çamırlıq batlaq. baltaq.

çamra < **çalra**. **çalğa**. bullanığ. lil. -**çalğa** sudan balığ tutmaq.

çamta -damda gəzən keçidən, çamda gəzən oğlaği. (elə babadan, belə atadan, belə bala, böylə bəla).

çamur ləcən.

çan **1**. (**çanağ**). bulaşıq çanağı. (zəfşuyi). **1**. **çanğ**. -**çan tozaq**: toz topraq. gərd o xak.

çan -**çan yukur**: toz oturur.

çan **çən**. **1**. toz. -**çan tozan**: toz topraq. **1**. saniyə. -bir **çan** gözləmədən qalxa verdi. **1**. küf. **1**. pas. **1**. nəm. şeh. şəbnəm. **1**. (qab). **çən**.

çan **çən çanğ**. (< **çalmaq**. **çəlmək**). toz topraq. ğubar.
-**malqara boynuna taxılan kiçik çan**: çağarız. çanğıraz. çanğırız.

çana **çanğa**. **şana**. **şənə**. dirgən. dirən. yaba. çəngəl.

çana **çənə**. zənəx. çaqaq. sağaq.

çanaq **-anat çanağı** qurumuş.

çanaq tağar.

çanaq üzlük. bardaq. içtəkən. -küp **(**küzə**)** qırılınca, çox üzlüklər qırılar..
-**dilənçi çanağı**: paxır. bağır. kəşgül..
-**yekə çanaq**: çanqa.**.**
-bulaşıq çanağı: çan (**çanağ**). (zəfşuyi).

çanaqa **-**tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, **qışın günü ayran dolar çanağa**.
(**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

çanaqi -**cin çanaği**: hələzun. salyanqoz.

çanaqı **çanağı.** -**baş çanağı boş qalmasın beyindən**, qaraş olsa, güldə bitər peyindən. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil).

çanaqı -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

çanaqla -qaşıqla yığılar, **çanaqla yıxılar**. (qaşıqla yığılar, çanaqla tökülər).

çanaquz **çanağuz**. çalasər.

çanas qabcıq. yemiş, yeralma kimilərin incə qabıqları.

çanbalıq çənlibel. çənli kənd, şəhər. dağ belində yerləşmiş kənd.

çançanlamaq oğzanlamaq. ağzanlamaq. ozanlamaq. çox danışmaq.

çançaşmaq **çanğaşmaq. çəngəşmək** > **cəngidən**. tutuşmaq.

çançıraqlamaq **çandıraqlamaq**. sansıraqlamaq. sandıraqlamaq. sandırıqlamaq. yandıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək.

çanıq **1**.hərf. **1**.simgə. simbol.

çanıq **çənik**. çalıq. açıq. -**çanıq** hava. -**çanıq** ürək.

çanın novbətin. **-su çanın küydürən il acı**, dəğirman çanın küydürən gün acı. (**küydürən**: yandıran).

çanıt **1**. baca. **1**. çənə ilə qulağ altının qoğşağı.

çanıtmaq **anıtmaq**. xəbərdar edmək. ixtar vermək. aqah edmək.

çanq > **zəng.** zınqırov. çanqırov. çalıq.

çanq **1**. **çanğ. cəng. < cəngiş**. **çandış. çanğış**. **çaldış**. **çalğış.** (**çındış**). savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış. **1**. **çanğ**. **> çağ**. **şən** (**şənğ**) yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. suğat. yutay. oğtay. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.**.**

-çan tozaq: toz topraq. gərd o xak.

çanq **çanğ.** toz. xəkə. (gərdə. zərrə). -**çanğ tozaq**. toz topraq.

çanq **çanğ**. 1.**çan**. **çən** (< **çalmaq**. **çəlmək**). toz topraq. ğubar. **1.zəng.** çınğıraq. qonğraq. tilfun.

çanqa **çanğa**. **1**.yekə çanaq. **1**.tağar. **1**. **şana**. **çana**. **şənə**. dirgən. dirən. yaba. çəngəl.

çanqalaq çulğaq. avran. evrən. (**< av**). savran. savğan. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos.

çanqamaq **çanğamaq**. **çanlamaq.** tozanmaq. toza dönmək. oğulmaq.

çanqaşmaq **çanğaşmaq. çançaşmaq. çəngəşmək** > **cəngidən**. tutuşmaq.

çanqatmaq **çanğatmaq**. **çanlatmaq.** tozanatmaq. tozatmaq. toza döndərmək. oğutmaq. oğmaq.

çanqaya çalaqala. içəri qala.

çanqıl **çanğıl**. **1**. **çaxıl**. **1**. qırc.

çanqıl çat. çıt. kiçik daş.

çanqılaq **1**. **zınqılaq**. **zanqılaq**. **zınqırov**. **zınqılov**. (**zənqulə**) (< **çan**). kiçik çan, zəng. **1**. **çınqılağ**. **sənglağ** (< **çınqıl**. **çanqıl**: daş parçası). daşlı, qırlı, xırlı yer.

çanqıllı **daş çanqıllı yer**: kətir. kətrə. qatır. qatra.

çanqıllıq xışdıq. şığdıq.

çanqıraz **çağarız**. **çanğırız**. malqara boynuna taxılan kiçik çan.

çanqırız **çanğırız**. **çağarız**. **çanğıraz**. malqara boynuna taxılan kiçik çan.

çanqırov > **zınqırov**. çanğ. zəng. çalıq.

çanqışmaq **çanğışmaq**. **çandışmaq. çaldışmaq**. **çalğışmaq.** (**çındışmaq**). **cəngişmək**. savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

çanqışmaq **çanğışmaq.** yanğışmaq. çənə çalmaq. gengəşmək.

çanqıt **çanğıt**. tozanaq.

çanqlamaq **çanlamaq. çanğlamaq**. **zəngləmək.** çınğırama. qonğramaq. tilfun açmaq.

çanqşaq **çanğşaq**. **yanğşaq**. çənəçi.

çanlamaq **çanğamaq**. tozanmaq. toza dönmək. oğulmaq.

çanlamaq **çanğlamaq**. **zəngləmək.** çınğırama. qonğramaq. tilfun açmaq.

çanlanmaq bir sav, nərsə yayılmaq, dilə salınmaq, düşrülmək. sadalanmaq. səslənmək.

çanlatmaq **çanğatmaq**. tozanatmaq. tozatmaq. toza döndərmək. oğutmaq. oğmaq.

çanlı çalı. çağlı. qətdə. qət. qədər. (əndazə. miqdar). -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir.

çanlı çalı. çağlı. qətdə. qət. qədər. (əndazə. miqdar). -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir.

çanlıq **çaxınlıq**. atəşfişanlıq.

çanlıq **çanlığ.** çənlik. çəltik. kiçik tutluğ, dolça çeşitli qab.

çanta **1**. aşımıq. **1**. **çantıq**. kiçik torba. **1**. əl çantası. əl kifi. bağca. sumka. **1**. zərfiyyət..

-**əl çantası**: əlcik. **1**. **çəntə**. < **çöntük** (**< çönmək**) öz üzərinə çönərək qurulmuş qab. kif..

-arac, əbzar çantası: **bağdac**..

-bəyin çantasındaki, yoxsulun ürəyindədir.

çanta **1**. **çəntə.** bavul. bavlu. bağlı. dağarcıq. -**bavulunda** nə var. **1.** qoncuq**.** tobra.

çanta -**sırt çantası: sıtçanta:** arxa qapcığ. arxap. heybə. külə püşti.

çantaq **çandaq**. çaxlağ. sənglağ. qayalıq. daşlı yer. daşlıq.

çantal **çaptal**. neçə tikədən quraşan, oluşan geyim kimi nərsə.

çantalı zərfiyyətli.

çantanın -kürəyə salınan **çantanın**, çiğindən aşırma bağları: çalbət.

çantay **qantay**. böyük torba. xaral.

çantıq **1**. **çandıq** (çanıq. çalınmış. boş qalmış). candıq. cəndək. canı çıxmış gövdə. ruhsuz varlıq. **1**. **çanta**. kiçik torba.

çantıraqlamaq **çandıraqlamaq**. **çançıraqlamaq**. sansıraqlamaq. sandıraqlamaq. sandırıqlamaq. yandıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək.

çantıras **çaltıras**. **yantıras**. yabançı. sapa.

çantış **çandış. çanğış**. **çaldış**. **çalğış. cəngiş**. **çanğ. cəng.** (**çındış**). savaş. döğüş qoğuş. qağış qapış.

çantışmaq **çandışmaq. çanğışmaq**. **çaldışmaq**. **çalğışmaq.** (**çındışmaq**). **cəngişmək**. savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

çap qoymaq -**çap qoymaq**: çapmaq.

çap **1**. **(ç <> y) yap**. **1**. biçim. -hər bir yapın gerisi var, hər ir **çapın**, geyisi var. **1**. miqdar. -böyük çaplı **(**miqdarlı**)** gəlir yanında, kiçik çaplı sayılmaz. **(**ırmaq qıyısında çeşmə yapılmaz**)**. **1**. çilə. bağ. dəsdə. 2. ovuc. avuc. avıc. **1**. yön. yan. **1**. nəzd. **1**. ən boy. ölçü. **1**. paç. çarp. **1**. şiddət. -soyuqlar **çapdan** düşmüş. **1**. **çarp**. zədə. **1**. əyalət. **1**. basma. qullabi. təqəllübi. **1**. (basma). doğal, doğma olmayan. yapışdırılmış. bəzək. süs. **1**. biçim. görnüş. zahir. -**çapdan düşmüş**. **1**.hər nəyin çapılan, toxunan, işlənən üzü. **1**.əlin iç üzü -əlin **çapı**: əlin içi. **1**. üzün böyüklük, genlik ölçüsü. məsahət. -üzün **çapı**. **1**.surət.

çap bası.

çap yarıq. çarp. > cib.

çap -**çap edmək:** çapayıtmaq. çapa çatdırmaq. çapa yetirmək.

çapa **(gün**). **1**. doğuşla batış arası olan sürə. -iki **çapalıq** işim qalmış. **1**. yaşam. ömür. -beş **çapalıq** yaşam. **1**. üst geyim. -**çapası düşük**: salıqsız, salqısız, səlqəsiz geyimli. ayaş uyaş, tör töküntü olan.

çapa **1**. biçil. form. saxa. boş yerlərin doldurmaq üçün yazılmış bəlgə. **1**. kitmən. kərki. toxa. başı əğri bel. **(**kəc bel**)**. **1**. **çəpə**. zərfiyyət. kapasitə. **1**. çıpış. çıbış. talaş. qeryət. **1**. şəpə. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər. **1**. yaptac. çuxa. çəpən. **1**. təngə. basıq. boğaz. dar keçid. -bu bir **basıqdan** ayağa keçmək olmaz. **1**. cəza. penaltı. keyfər. **(# saça**: padaş**)**. **1**. pərçəm. bürçəm. alna, qulağa, üzə tökülən saç burumu, bağı, hörüyü.

1. bir para quşların ayağında olan sapaq **(**artığ**)** yelcik, yelcək. bu quşlarada **'çapalı'** deyilir. **1**. sarıç. saraç. saçağ. bəzək üçün geyimə, nərsiyə artırılan tikə. -**çapalı** dondan iş paltarı çıxmaz. **1**. şalvar, donunun ətək bölümü. -gen **çapalı** şalvar. -dar **çapalı** don. **1**. tazı. ov iti. **1**. **çəpən**. kətmən. kəmkə. bir ağzı belçə, bir ağzı kiçik qazma, dik saplı, toprağı eşib doldurmada işlənən bağbanlığ çəmçəsi. **1**. tablo. lovhə.

çapa **1**. saxa. forma. don. donat.**1**. **çapda**. yarlıq. carlıq. bildiri. duyuru. duyru. iləti. bildiri. oxuş. çağış. (anons. mesaj. e'lan. e'lamiyyə). **1**. parça. baldız. (< **bal**: tikə. kəsik). bölüm. tikə-on **baldızlı** ev. -ulusun böyük **çapası** gəlmişdi.
-**çapa çarşı**.

çapa -**çapa döğə:** taptapa. dəbdəbə. təntənə. çav çov. -**taptapa** ilə girdi: şişəşişə. -**taptapalı** yürüş. -düşərsə **taptapadan**, açar qulağın, duymamış sözlər girər qulağına.

çapa **çıpa**. **1**. qazmaq, kəsmək üçün dəmir parçası. **1**. ləngər dəmiri, çəngəli. **1**. **cumqur**. nərsənin batmasın sağlayan ağırlıq. balığ ağında qoyulan qurşun darıt, vəznə.

çapa -**çapa** çatdırmaq: **çapa** yetirmək.çapayıtmaq. çap edmək.
-**çapa əmək:** dərdi məşəqqət. rənc o əzab.

çapac **1**. (xirac qoyan. xirac qozar). **1**. xirac qoyan.

çapacaq **çapacağ**. **1**. çarpanağ. yarpanağ. nacağ. çapqı. **1**. **çapcaq**. açacaq. açcaq. (opınır).

çapacaq **çapcaq**. (opınır). (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

çapaç xirac.

çapaq **1. çapağ.** ayağaltı ayaqqabı. (ağacdan olmuş) yunaq başmağı. hamam başmağı. **1. şapaq.** ayaqaltı başmağı**.**

çapaq **çapağ**. **1**. (**< çapmaq**). balığ. (**balmaq**: **bölmək**).**1**. xırım xırda **(**doğraq, oğraq**)** yığılan qutu. **1**. dəsqahların quraşdırılan tikələrinin qutusu, sandığı. kes. **1**. əbzar qutusu. **1**. **sapağ**. selin, yelin gətirdiyi çöp. **1**. dalaşa. tıraşa. diləçə. çıtıq. qalıbdan çıxan, yonulan, kəsilən nərsədə olan pürüz, artığlıq. **1**. **qapağ**. dış qabığ. **1**. sazan balığı. **1**. ağ. iki nərsənin çapışına qoyulan tikə. **1.** şua'. əşü'əə. -gün **çapağı**. **1**. (qoğun, qarpız qabığı kimi**)** bərk qalın qabıq. **1**. mal davarın ayağ əti. -itin **çapağı** yaralanmış. **1**. basmaq. (nəqşə) qalıb. **1**. döğənək. pinə. -**çapağ əllər**: işdən çap çap düğün qoymuş, qaba dərili əllər. pinəli əllər. **1**. **çırpağ**. **çıpağ**.

fəlakət. müsibət. afət. bəla. katastırof. -bu **çapağdan** qurtulalı. -bu uşaq değil, bir **çapağdır**. **1**. ləkə. **1**. **savaq**. önəmsiz, xırdavat nərsə. cüzi'. -**gərəkin** bıraxıb, **savağın** tutub. **1**. **çıpaq**. hər nəyin ən ağır yerciyi, nuxdəsi. **1**. ayaqqabı..
-doğan günün ilkin çapağları (şuaları): uçğun. çaxna.

çapaq **çapağ**. **sabağ**. (nərsədən oyularaq yapılan). qab.

çapaqac **çapağac**. xərmən döğməkdə, savaşda yaraq kimi işlənən iki bölümlü çırpacaq, şallaq.

çapaqan **çapağan**. ayaqlı. -**ayaqlı at**: çapağan at.

çapaqçı (**< çapmaq**). balığçı. (**balmaq**: **bölmək**).

çapaqlamaq **çapağlamaq**. **1**. **çapqalamaq**. **savqadamaq**. dəğnəkləmək. dayaqlamaq. **1**. döğənək, pinə bağlamaq.

çapaqul quldur. ovbaş.

çapaqun **çapağun**. sağanaq. yağıtul. güclü qar, yağış, güllə ~ yağması, düşməsi.

çapal > **cəbəl**. dağ.

çapal **1**. cola. çuxur. -**çapal** qazıb ocağ qalamaq. -dirəkləri **çapala** quyladığ. -dayaz **çapal**, dərin **çapal**. 2. çatlağ. cırığ. -**çapal** əllər ayaqlar. -**çapal** nar.

çapalamaq **1**. **çarpalamaq**. **paçalamaq**. **parçalamaq**. bölmək. **1**. ot alağ vurmaq. ğərəs edmək. **1**. qırıb, kəsib doğramaq.

çapalamaq cəzalamaq.

çapalamaq **çaplamaq.**çalım atmaq. kələk işləmək.

çapalatma **1**. qamçılama. şallaqlama. **1**. iti ilişdirmə, intiqad, nəqd ediş. tənqid. intiqad.

çapalatmaq **sapalatmaq**. **1**. qamçılamaq. şallaqlamaq. **1**. iti ilişdirmək, intiqad, nəqd edmək.

çapalıq **1**. palçıq sıçramasın deyə araba təkəri ardına taxılan örtük. **1**. oğraqlıq.

çapaltanmaq **çapaldanmaq**. yıpıldanmaq. çapılmaq. yapılmaq. çalınmaq. çalğınmaq. xəsdələnmək.

çapamaq qığmaq. tıxmaq. basmaq.

çapamaq basmaq. əzmək.

çapaman qataman. qarətgər.

çapan **1**. çəpən. **(**< **qab)**. kot. gödəkcə. qutqa. kütcə. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. **1**. **çapar**. kəsən. kəsici. qıran. qırıcı. qıyan. qıyıcı. bir axımı, cərəyanı kəsən arac. -**ağrı çapar**: müsəggin. -ışıq **çapan**. **1**. **çapar**. doğrac. doğrayan. **1. çəpən**. geyim. **1**. qoşan. qaçan. **1**.çapqul. çapançı. ğarətçi. **1**. (qapan). -**uzun çapan çeşiti**: cübbə. uston (uzun olub, üst don). aba. əba. rəda.**.**
-yatan qaldı, **çapan aldı**.

çapan -**çapan arı**: eşək arısı.

çapan **çəkən.çəpən.** < **yapanğ**. paltov.

çapan 1.üst örtük, geyim. palto. manto. rəda. əba. xirqə. hicab. 1.pərdə. 1.mahana. **1.çapış**. **çəpik**. -**çapış çalmaq**: **çapan çalmaq**: **çəpik çalmaq**: əl çalmaq.

çapançı çapan. çapqul. ğarətçi.

çapantaraq **çapandaraq.** çaqqal. tələsik.

çapar **1**. (qasid. peyk.). **1**.atlı. (səvarkar). **1**. aşğınçı. sərüsseyr. **1**. **çapan**. kəsən. kəsici. qıran. qırıcı. qıyan. qıyıcı. bir axımı, cərəyanı kəsən arac. -**ağrı çapar**: müsəggin. -ışıq **çapan**. **1**. **çapan**. doğrac. doğrayan. **1**. çavuş. qasid. xəbrçi. **1**. yeləti səriüsseyr. **1**. posçu. **1**.çabıq. yarğun. yarğın (yarıb keçən). iti**.**
-çapar quş: xəbərçi quş**.**
-ardıcan (dalıcan) gedsən, səndən qaçar, ondan qaçsan, **dalınca çapar** (tapmaca) (kölgə).

çapar -göz görəni, baş sezsə, könül çırpar, **ayağ çapar**, qol çalar.

çapar -qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar.

çaparaq -**çaparaq qaçmaq:** ılqaçlamaq. çabalayıb qaçmaq.

çaparaş **çarpaz**. çalqaş.

çaparçı başı postçu başı. çox tələsən.

çaparçı postçu.

çaparıq **1**.cizgili (xətli) nərsə. **1**.iticə. sürətlə.

çapat **1**. həmən. dər hal. anında. **1**. içalatdan **(**bağır bağırsaqdan**)** yasanmış yemit **(**yemək**)**. **1**.gəc. -**çapat çapqa**: gəc daşı.

çapata **çabata.** çarıq**.**

çapatlamaq (**çapat çırpmaq**).gəcləmək. gəjləmək.

çapatmaq (**çap**: əlin içüzü). **1**.əlin içi ilə döğmək, yapılatmaq, çap çap döğmək. -unu qalayıb, **çapatladı**. **1**. yapışdırmaq.

çapatmaq çalmaq. -əl **çapatmaq**. -əl **çapatın** toy günü.

çapay **çapur**. etuk. etük. **(**< **ötük < ötmək**: keçmək. yerimək**)**. ayaqqabı.

çapayıtmaq çap edmək. çapa çatdırmaq. çapa yetirmək.

çapba **1**.çaplanmış. **1.çapma. yapma. yapba. -**dinc oturma çölə çıx, qış **yapbasın** dama yığ.

çapbar **1**. yonucu. **1**. heykəl tiraş. -**çapbar** işlər, heykəl özü kərtilər **(**yonular**)**.

çapbış yapbış. cıbbış. kiçik. xırda. alçaq.

çapcaq **çapcağ**. **1**. açacaq. açcaq. (opınır). (maşın).**1**.çap maşını.

çapcaq **çapacaq**. (opınır). (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

çapçal çapçul. hoqqabaz.

çapçan hüllühbaz. kələkçi.

çapçı (**çapmaq**). gəzəgən**.** çox gəzən. bir yerdə durmaz, tapılmaz.

çapçı surətçi. mətbəəçi. lafçı. sözbaz. sözü şişirən.

çapçı çapgər. basımçı. mətbəəçi.

çapçıpıt **çəpçüpüt**. vərvəsayil. bəsat.

çapçur kərpicil. xişti. çetavul.

çapxana çapqa.

çapxana basba (**basbağ**). mətbəə.

çapı çapu. çapuv. qırma. yarma. yağma. ğarət.

çapıb -**qonşunu çapıb, evini yapıb.**

çapıcı **çarpıcı**. **çıpıcı**. 1. açıq. saçıq. cıf. zənəndə. 2. **çalbar**. **çıpbar**. çəkici. dilbər.

çapıçı uzun oraqla biçən.

çapıq **1**. **<> çaq**. -**çapıqyaxa**: çaqyaxa. **1**. **çıpıq**. qırıq. **1**. **çəvçi**. ağzın, bir şırığın iki bucağı. **1**. bucaq. zaviyə. künc. köşə. quşə. **1**. nəbş. **1**. bölgə. məntəqə. **1**. daram durul. -**çapıq** şalvar. **1**. sıxışıq. qısışıq. **1**. mat. naçar. **1**. kərt. -**kərt** dodağ: çapıq dodağ..
-**çapıq yer**: ucra, ucqar, uzaq, qıraq yer..
-**çalıq çapıq**: açıq saçıq. qəbeh. cıf.

çapıq çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

çapıq çaş. çal**ı**q. əyri. əğri.
-atı çabıq, **əti çapıq**. (**əti çapıq**: əti hazır. əti kəsik, doğraq). (atı çabıq, çapıq, yüyrək, hızlı olanın, yaşamda gücülü yetərli olur).

çapıq kəsik. -alnı kəsik: alnı çapıq.

çapıq 1.**qapıq. yapıq**. **1.şopıq. çöpük**. yemişdən arda qalan aşqal.

çapıqlamaq **çapığlamaq**. **çapğılamaq**. qamçılamaq. qamıçlamaq. çalqaqlamaq. şallaqlamaq. küləkli qar yağış yağmaq.

çapıqmaq **çapığmaq. çapımaq. çapqılamaq**. **qamçılamaq**.

çapıl -**çapıl çapıt**: alam salam. əsgi püsgü. pılı pırtı..
-gecə keçmiş yarıya, çapıl (əcəl) gəlmiş qapıya, güman qalmış qaçıya, indi evin dovun **saçqılan** (savır).

çapılar **-ac çapılar**, bay tapılar. (parasız dağlı, paralı yağlı).

çapılçı dalağan. ğarətgər.

çapılmaq **yapılmaq**. 1. **çapaldanmaq**. **yıpıldanmaq**. çalınmaq. çalğınmaq. xəsdələnmək. 1. yorulmaq. bıqmaq.

çapım -**çapım çapım**: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. tikə tikə. bölək bölək.

çapımaq **çapığmaq. çapqılamaq**. **qamçılamaq**.

çapın > {**çubin** (fars)}. yağı. salğaş (> sərkeş).

çapın acın. ürjan. -**acın** işlər. -**acın** sav: ürjan xəbər. -**acın** bir işim yox.

çapınçı çapğınçı. axınçı**.** mütəcaviz.

çapında boyunda. -**dünya çapında**: bütün dünya.

çapınmaq döğünmək.

çapır -alçacıq qapıq, **evrəni çapır** (tapmaca) (başmaq).

çapırılmaq **sapırılmaq**. yerləşmək.

çapırtı çapartı. çapantı. qaçıntı. qopantı. qopuntu qopurtu. qovantı. qovuntu qovurtu. qaçan qaçan. -eşikdən bir **çapırtı** qopdu gəl görəsən.

çapış **1**. dov. **1**. çarpış. təsadüf. **1**. biçiş.

çapış **çapan**. **çəpik**. -**çapış çalmaq**: **çapan çalmaq**: **çəpik çalmaq**: əl çalmaq.

çapışmaq **(ç <> y) yapışmaq**.

çapıştırmaq **çapışdırmaq**. **(ç <> y) yapışdırmaq**.

çapıt **1. çapda**. bac. xirac. cərmə. **1**. parça, nərsə qırığı. -alağan **(**> əlvan**) çapıtları** quraşdırıb nə gözəl parça tikmişdi. **1**. **şapıt**.kiçik, düz yalıq təxdə parçası. **1**. **şapıt**.oturacın oturaq bölümü. **1**.birdən aparılan yürüş. -**çapıt salmaq**. **1**. nizami təcavuz. **1**.cəza. **1**.şallaq. **1**. -**çaqlı çapıt**: qamçı..
-**çapıl çapıt**: alam salam. əsgi püsgü. pılı pırtı.

çapıt **çıpıt.** aza. qaza. çılqı. cin. kötü qoş, sür, ruh.

çapıt qabırt .qabırıt.qiyafət. geyim.

çapqa **1**.işlənilən, işlənilə bilən daş. **1**.oğutulub, nərsə kimi işlədilən daş. -duz **çapqası**. -**çapat çapqa**: gəc daşı. **1.**çapxana.

çapqac **çapğac**. **1**.cəbbar. zalim. **1**. komando.

çapqalamaq **1**. **çapaqlamaq**. **savqadamaq**. dəğnəkləmək. dayaqlamaq. **1**. **çəpgələmək**. kətmənləmək.

çapqalamaq **çapğalamaq.** yağmalamaq**.** yolğalamaq.

çapqamaq **çapğamaq.**yağmamaq**.** yolğamaq.

çapqana **çapxana**. çapqa.

çapqanmaq **çapğanmaq** (> **çapuq**). **çalvanmaq**. **çağlanmaq**. **çalağanmaq**. (> **çalak**). itinmək. sürətlənmək.

çapqatmaq **çapmaq**. yelgətmək. yellətmək. ılqatmaq. -**yellədə yellədə** gəlib çıxdılar.

çapqər **çapgər.** çapçı. basımçı. mətbəəçi.

çapqı çarpanağ. yarpanağ. nacağ. çapacağ.

çapqı **çapğı**. yarış.

çapqıl **çapğıl**. **çəpgil**. **çavğıl**. **çevgil**. **sivgil**. davranışında, işində huşunda, yerişində yürüşündə iti, sivik, zirək olan.

çapqılab çox tez, iti. -gəncli ötmüş **çapqılab**.

çapqılamaq **qamçılamaq**. **çapımaq. çapığmaq.**

çapqılaşmaq oynaşmaq. qaçıb oynamaq.

çapqın **çapğın**. **1**. yeyin. iti. -**çapğın** yeriş. **1**. bir qırağı, yanı, dodağı atmış, qaçmış, sınmış, çapılmış nərs, qab.

çapqınçı **çapğınçı**. **1**.çalqırçı. tırpançı. ğarətgər. **1.**çapınçı. axınçı**.** mütəcaviz.

çapqınlıq qayqı. tədirginlik. niyarançılıq. təşviş. töküntü. iztirab.

çapqır **çapğır**. tıraxom.**.**
-çapqır at, ötgür pıçaq.

çapqul çapan. çapançı. ğarətçi.

çapqulamaq uyqulamaq. yapqulamaq. e'mal edmək. tətbiq edmək.

çapqut **çapğut. yapğut**. döşək, yastıq kimi içi dolmuş, içli hər nə. içli.

çaplamaq **1**.nərsəni nərsənin üzərinə yapışdırmaq. **1**.yapışdırmaq.

çaplamaq **çapalamaq.**çalım atmaq. kələk işləmək.

çaplaşlıq bilimdilik**.** (> **çəpdəslik**). qapdaşlıq. mahirlik.

çaplus aldağuc. atlağuc.

çapma **çapba**. **yapma. yapba. -**dinc oturma çölə çıx, qış **yapbasın** dama yığ.

çapmaq **1. (ç <> y) yapmaq**. **1**. **çapqatmaq**. yelgətmək. yellətmək. ılqatmaq. -**yellədə yellədə** gəlib çıxdılar. **1**.ğarət edmək..
-**yel kimi çapmaq:** yələ yörtləmək.

çapmaq -**biçin çapmaq**: biçin biçmək.

çapmaq **-boyun çapmaq:** boyun üzmək, vurmaq. -qılıncın çəkib boynun **çapdı**.

çapmaq çalmaq. basmaq. vurmaq.

çapmaq -**iticə çapmaq:** alqamaq. (**alqovmaq**). yılqamaq. yılqovmaq. selgəmək. yelgəmək.

çapmaq -qaçanın, **ardıca çapmaq**.

çapo **(**< **çapmaq)**. **1**. təxdə. taxda. **1**. yağmaçı. qarətçi.

çapot posxana.

çapr **çarp**. çıp**.** (> **şip**). şırıq. xışın açdığı yarıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

çapraq at ayağ. çalat. çox çalaq, iti.

çapraşıq butalçıq. burtalçıq. qarışıq. qarmaşıq.

çapraştırmaq **çapraşdırmaq**. pırtlaşdırmaq. burtaldırmaq. butaldırmaq. qarışdırmaq.

çapraz **1**. çalığ. solay. solağ. **1**. qılışlama.

çaprıntı **çıprıntı.** qalan qaçan. darğaşıq. qalıntı. daşlantı. oğuntu. töküntü.

çaprış çiylək. çiğlək. burşuq. birbirin içə girmiş. -**çiylək** saçlı. -**çiylək** soru. -**çiylək** duran yaradılış gizləri **(**sırları**)**.

çapşıq yapşıq. yapıq**.** birbirinə bağlı, qovşuq.

çapta **çapda**. **1**. ağacdan yapılan ev, duvar. **1**. **çapa**. yarlıq. carlıq. bildiri. duyuru. duyru. iləti. bildiri. oxuş. çağış. (anons. mesaj. e'lan. e'lamiyyə).

çapta **çapda. 1**. **çapıt**. bac. xirac. cərmə. **1**. qeyrət. tələş. **1**.mətbuat. çap edilmiş nəşriyyat (kitab, qəzetə). t. basılmış nərsələr.

çapta **çapda**. çalda. salda. yarış. yartış. yağtış. yağıt. təşviq.

çaptaçlıq **çapdaçlıq**. çaqqanlıq. itiklik. itizlik. atıqlıq.

çaptal **çantal**. neçə tikədən quraşan, oluşan geyim kimi nərsə.

çaptalamaq **çapdalamaq**. **1**.qeyrət edmək. **1**. ititmək. -sürəyi **çapdalamaq**. -piçağı **çapdalamaq**.

çaptalı **çapdalı**. qeyrətli.

çaptar **çapdar**. **1**. cəllad. **1**. çapan. qoşan. iti qaçan, yürən. -**çapdar** atlar.

çaptırmaq **çapdırmaq**. giriftar edmək. -səni bu işə kim **çapdırmış**.

çaptuq **çapduq**. ağacdan yasanmış ev, oturum qoşuları. moblıman.

çapu **çapuv**. çapı. qırma. yarma. yağma. ğarət.

çapucaq **çabıcaq**. təpcilək. tələsik.

çapucaq tezginə. tərtələsik. aşqına. əcələylə. -**tezginə aşab içəndən son**: tərtələsik yeyib içəndən son.

çapuç **1**.**çapuş**. sığır, qoyun kimilərin ayağındaki sümüksü başmaq. som. dırnaq. **1**.(çabuq). quruc. tə'cili.

çapuq **1**.(< **çapğanmaq**.). (**çalvanmaq**. **çağlanmaq**. **çalağanmaq**. (> **çalak**). itinmək. sürətlənmək). **1**.(< **çapmaq**). yerində, at dırnağı kimi çap çap səsi verib, hamamda geyilən ağac başmaq. (**çaruq**: (**< yaruq**) yaruqdan (göndən) yasanan başmaq.). **1**.qıpsar. qıvsar. qıvcar. iti.

çapul (taxt o taz. tarac).

çapul **yağma. ğarət**.

çapur **çapay**. etuk. etük. **(**< **ötük < ötmək**: keçmək. yerimək**)**. ayaqqabı.

çapuş **çapuç**. sığır, qoyun kimilərin ayağındaki sümüksü başmaq. som. dırnaq.

çaput **1**.ayaqlı. iti. səri'. -**ayaqlı** at. -**ayaqlı** maşın. -**ayaqlı** ged **ayaqlı** gəl. **1**.cırım cında. əsgi.

çapuv **çapu**. çapı. qırma. yarma. yağma. ğarət.

çapuv yılqav. tələsmə. -bu **yılqav**, bu **çapuv,** bu tələsmə nədir.

çar **1**. **yar**. **çarac**. **yarac**. çatır. əlac. dərman. çözüm. **1**. sar. şal. sarac. saruv. çarşav. çarçav. örtük.

çara {< **açar** (< **açmaq**)}. çara sözü (səs dəğişmə ilə) 'açar' sözündən törəmiş olacaq.. -quş dilini bilənim, səkir səkə yürənim, **alda başın qıl çara**.

çara -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, **çiğdəmə buldum çara**, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

çara **-**cansız, yara bilməz, **ölüm, çara bilməz**.

çara çardav. yortav. yordav. yoldav. olçat. çıxış (yolu). tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

çara **çarə**. **1**.yora. tədbir -**işgəl** yora: əməli tədbir. -**darı yora**: dərman əlac. -başqa **yora** yox. -**çar naçar**: yor çora. naçarlıqdan.**1**.əm. ilac.

çara çarış (yarış). tədbir.

çara aman. macal. yol. -aman yox: macal yox. yol yox.məcburam.

çarac **yarac**. **çar**. **yar**. çatır. əlac. dərman. çözüm.

çaraçur **çağaçur**. tədbir.

çaranaq **çaranağ**. **çalanağ**. **çərənək**. **saçanağ**. **səçənək**. **1**. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü. qırıntı. 2. (qurşun). dənəvər. qırma. saçma.

çarasız -batır yavasız, **yara çarasız olmaz**. (**batır yavasız**: igid çatmıyan yönsüz, eybsiz).

çarasız qalıq.

çarasız -yazqı yazdım, qarasız, dərdə **düşdüm çarasız**, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.

çarbaq **çarbağ**. < köçəbağ. köşgülü, evli bağ.

çarbanaq **çarbanağ**. bükət. seldən, yeldən qorunma üçün qurulan çarpıq, əğimli duvar, sədd.

çarç (**çalç**). ixtilaf.

çarçap **çar çap**. açıq aydın. saf sərih.

çarçapıq **çatçapıq**. dərtəpik. dərhal. həmən. tez. ir.

çarçav çarşav. sarac. saruv. çar. sar. şal. örtük.

çarçuva çarçuva qasnağ. işgəf.

çarçuva çərçivə. çərçəv. çərçiv. gərgə. gərgəv. qab.

çarçuva **çərçivə.** tarım.ana hörgə. isqilet. -çadır **tarımları** durnuqlu (möhkəm) dallardan olmalıdır.

çarə **1**. açıq. **1**. qayul (**qay yol**). gizli yol. qaçanaq. **1.**nəcat. yolu. açuç. açış. fərəc. **1**.**çara**. yora. tədbir -**işgəl** yora: əməli tədbir. -**darı yora**: dərman əlac. -başqa **yora** yox. -**çar naçar**: yor çora. naçarlıqdan**..**
-çarə edən: yorağur. tədbirçi..
-**çarəsiz bıraxmaq**: çalağatmaq..
-**çarə, tədbir qılmaq:** usuqlamaq.

çarə -**çarə bulmaq**: bolqutmaq.

çarə çıxar. təpir. -başıvın çıxarına özün bax: başıvın çarəsinə özün bax.

çarələr tədbirlər.

çarəsiz qalıq.

çarəsiz yamsız. yolsuz. naçar.

çarəsizlik açmazlıq. əlacsızlıq.

çarx **çərx**. cəhrə. çörgə. çöğgə. çöhrə.

çarxana boylu. kərpici. -**boylu** köynək.

çarxana çalaqor.

çarxı -qaynat qara qazanları, yöndəri ver azanları, **çarxı qırıb pozanları** (yöndəri ver: hidayet et).

çarıq **-cırıq çarıq**, uzun yol, otur evdə saçın yol. **yeni çarıq** yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.

çarıq çabata. çapata.

çarıq çalıq. baluq. balıq. göndən biçilmiş ayaqqabı..
-**çarıq südrəmək**: yoxsulluqla yaşamaq.**.**
-qutuq çarıq: bağsız çarıq.

çarıq **çarığ.1**. **(çağıq. çarğıq.). {yağıq. yarğıq.** işlənmiş, yumşaq, yufa dəri, gön. çərm}. **1**. **yarıq.** gədik. (kərtik). oyuq. -**gədik tutmaq**: yarıq tutmaq. -**gədik açmaq**: -gədikçi: fürsəttəlb. -**gədikli**: çarıqlı. yarıqlı. -**gədik gədik**: oyuq oyuq.

çarıq qönqoç.

çarıqa **-**papağa baş tap, **çarığa ayaq**. (hər dəğərə, görəvə, işə, yerə, məqama, uyqun uyqarın tap)**.**

çarıqı -**ayağun çarığı deyil**: dərdivə dəğməz.

çarım darı.dava. (# **çorum**: ağı. zəhər).

çarıntıq **< yarıntıç {> yərindəc** (fars)}. (**< yarmaq**). ayaqqabı, çarıq üçün kəsilən tikə (şırıq, yarıq) gön, (gön tikəsi).

çarış (**yarış**). çara. tədbir. -otruşub **çarış** qıldılar.

çarışmaq açrışmaq. (yarışmaq). tədbir quruşmaq.

çarıtır **yarıtır**. açır. -siz olduğuz baş **yarıtır**, ağrıtmır, iş çarıtır: açır.

çarq **çarx**. **1**. < **çaxruq** (quş). **1**. **çarx**. **çəx**. **(1**. < **sarıq**. **1**. < **çıq**. **çuq**. **tuq)**.

çarq **çarx**. **çərx**. cəhrə. çörgə. çöğgə. çöhrə.

çarq -**quyudan su çəkmə çərxi, çarxı**: dolab. doğab. **(< tuğ**: girdə. tutuğ).

çarqan **çarğan**. **1**.yarğan. açğuc. həllal. həllac. çarəsaz.

çarqıq **çarğıq. (çağıq. çarıq). {yağıq. yarğıq.** işlənmiş, yumşaq, yufa dəri, gön. çərm}.

çarqlanmış **çarxlanmış**. **çəxlənmiş**. qiymə.

çarmıx 1. çərçiv. -**çərçiv çəkmək: çərçiv gərkmək**: çarmıx çəkmək. **1.** darğac. darsağ.

çarmıx çalba **(**> **çəlipa)**. **(**haçavarı, çarpaz qoyulan iki çubuğun durumu**)**. xaç. səlib.

çarmıq **çarmıx**. **çalmığ**. atanağ.

çarmıq **çarmıx.** darğac. darsağ.

çarp **1**.(çarpı, çırpı sonucu). zədə. asib. sədmə. zərbət.**1**.zərb. **1**.zərbə.**1**.**çap**. zədə.

çarp **çapr.** çıp**.** (> **şip**). şırıq. xışın açdığı yarıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

çarp yarıq. çap > cib.

çarpa zərbül əcəl. bəllənmiş bir sürənin sonu. -ödəmə **çarpası** haçandı. -borcun ödəyəmisin, **çarpasın** dəğiş. -**çarpa** borc: bəlli bir zamanda ödənməsi gərəkən borc.

çarpalamaq < **çalxalamaq**.

çarpalamaq **çalpalamaq**. korcaflamaq. korlamaq. üzütmək. xərablamaq.

çarpan **çalban**. zarib. zərb edən.

çarpanaq **çarpanağ**. **yarpanağ**. **nacağ**. çapacağ. çapqı.

çarpay (**çarp öy**) zərbxana.

çarpaya < **çalbağ**. -**alçaq**, **kiçik çalbağ**: kütüm. kütmük.

çarpaya < **çatbağa**. **çatbaluğ**. **çatbağ.** neçə qıçın, dayağın çatılıb, üstü iki üç qarış boyutunda enli (oturmağa, durmağa yarar) arac.

çarpaz **çaparaş**. çalqaş.

çarpaz -**çarpaz bağlanan ip:** çalbət.

çarpaz iki nərsə birbirin **yan** kəsişən durumuna **"çarpaz"** deyilir. (iki nərsə birbirin dik kəsişən durum. atanaq. xaç. səlib).

çarpazı **çavşırı**. **çaxşır**. **çavşır**. ters. mütəzadd. -çavşırı iş yapmaq: yanlış bir şey yapmaq.

çarpıcı kəsgin. **(**yanğan**)**.

çarpıcı mübərhən. açıq. -bir **çarpıcı** örnək. -**çarpıcı** simgə.

çarpıcı **çapıcı**. **çıpıcı**. 1. açıq. saçıq. cıf. zənəndə. 2. **çalbar**. **çıpbar**. çəkici. dilbər.

çarpıq **1**. albusuq. cinli. ala **(**yaman ruhlara**)** aldınmış, qapınmış. **1**. **çərpik**. əğri. münhəni. xəm. -**çarpıq bacaq**: qışları əğri..
-**çarpıq bacaq**: alpan talpan..
-**çarpıq**, **əğri büğrü kimsə**: çalazon.

çarpılan **çalpılan**. **çırpılan**. **çıpılan**. məzrub.

çarpınma **çırpınma**. sırsıntı. qoşuşma.

çarpınmaq **çalbınmaq**. **çırpınmaq**. **çıpınmaq**. **çəpinmək**. çatınmaq. sədəmə, ziyan görmək.

çarpınmaq zədələnmək. asib, sədmə, zərbət görmək.

çarpıntı **çalbıntı**. **çırpıntı**. **çıpıntı**. **çəpinti**. **1**. sıxıntı. iztirab. **1**. xələcan. **1**. oynaq, titrək dalğacıq. **1**. sədəmə. ziyan.

çarpış **1**. **çalpış**. toxnuş. cıdalış. **1**. **çapış.** təsadüf.**1**.sədmə (sədəmə).

çarpışma kürəşiş. kürəşmə. güləşiş. döğüşmə. mubarizə.

çarpma **sərpmə**. **səkmə**. **1**. rasgələ. **1**. çalma. teyxa olmayıb artlığı (artırılmış tikə), qarışığı olan.

çarpmaq bir yolun, gedişin, işin ortasından dönmək, ortasında ala durmaq. bir işdən vaz keçmək. -**çarpmadan** yolların sürdülər. -sözündən **çarpmaz** biri.

çarpmaq çırpmaq. qırmaq. qırpmaq. döğmək**.** -on casut boynun **döğdü**.

çarpmışlar -aşq ışığı çarpmışlar.

çarptırı **çarpdırı**. yarımçılıq.

çarptırmaq **çarpdırmaq**. bir nərsəni ortasında ala qoyrmaq. yarıda qoymaq. -o tamam işlərin **çarpdıra** qoyar.

çarrah **çaharah**. < **çatnağ**. **çatanağ** (< **çacmaq**). iki, neçə yolun kəsişməsindən oluşan biçim.

çarşab **çarşav**. **sarcaf**. {sarcab. saryap. çərşab. **(**< **sarmaq)**.}**1**. çəkilən siqar, otun (alağın) burulduğu, sarıldığı kağaz. **1**. **çərşab**. gənəbol üst örtüyü. **1**. örtü. ləhaf. mələfə. **1**. **sərcəf**. yekə yük örtüyü. bağlı. **1**. bəsdə bətlik. **1**. uzun yazının, kitabın bölümlərindən hər biri. fəsl..
-**çarşab kimi**: **1**. çox geniş, yayıq, sərik, böyük. **1**. (boya. su). dalqasız nərsə..
-**çarşabına dolanmaq**: öz poxuna bələşmək. öz qurqusuna, duzağına düşmək.
çarşaba girmək: örtünmək.**1**.**sarbağ**. bağlı. çulağay. çulğayı. böyük örtük.

çarşablıq **çarşavlıq**. **sarcaflıq**. məhrəmanə (yazı, paket, məktub, namə).

çarşaf **çərşab**. buraç. sarac.

çarşana gərişli. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü) omuzlu. çiğinli.

çarşanaq **(**alçaşaq. alçayaq**)**. alçağar. güdə, enli, sağlam, çağ gövdəli. bodur.

çarşav çarçav. çar. sar. sarac. saruv. şal. örtük.

çarşav **çarşab**. **sarcaf**. **1**. çəkilən siqar, otun (alağın) burulduğu, sarıldığı kağaz. **1**. **çərşab**. gənəbol üst örtüyü. **1**. örtü. ləhaf. mələfə. **1**. **sərcəf**. yekə yük örtüyü. bağlı. **1**. bəsdə bətlik. **1**. uzun yazının, kitabın bölümlərindən hər biri. fəsl..
-**çarşab kimi**: **1**. çox geniş, yayıq, sərik, böyük. **1**. (boya. su). dalqasız nərsə..
-**çarşabına dolanmaq**: öz poxuna bələşmək. öz qurqusuna, duzağına düşmək.
çarşaba girmək: örtünmək.

çarşavlıq **çarşablıq**. **sarcaflıq**. məhrəmanə (yazı, paket, məktub, namə).

çarşı -**çapa çarşı**.

çarşı -**çarşı iti**: küçə iti-sokaq iti. **{**-küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz)}.

çarşı **çarşıt**. 1. < **çalşı**. çalışdırma, alış satış yeri. çatşı. satşı. satı yeri. barzar. (1. < qarşıt. iki yanında, qarşı qarşıya tükanlı keçit. bazar. 2. çalşıt. çalışma, alışveriş yeri. 3. yarşı). -**çalşı ağası**: bazar ağası: **çarağa**. **çalağa**. bazar düzənin güdən güdücü,

qaravul. -**çalşı gözəli**: sıx sıx bazarda görünən qadın. eşikdə işləyən, uğraşan xanım, xanımqız.

çarşıl **çalçıl**. çarşıya, bazara **(**alverə**)** bağlı olan nərsə. ticari. bazari.

çarşıya **-**evdəki sayap, **çarşıya çıxmaz**, **bazar** sayabı, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).

çart -**çat çart**: iti eniş yoxuş.

çarta (fars**)** < **çaltı**. saz. ənstıruman. insturuman.

çartaq **çardağ**. **1**.**çaltağ**.**1**.eyvan. balkon.

çartaq çardaq. quraq. bağdaş. -**çardaq qurmaq**.

çartaq çardağ**.** alaçığ. alaçiğ. çığat. qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda.

çartaqı **-nərsənin təməl iskileti, çardağı**: qonqura.

çartamaz **-gen biçilsə don çartamaz**, gengəşli bilik, qartamaz. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

çartaşmaq **çaltaşmaq**. **yartaşmaq**. çartlamaq. çatlamaq.

çartav **çardav. yoldav. yordav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

çartış **1**.dartış.yartış. rəqabət. mubahisə. çəkişmə.**1**. iddia. mutalibə. -**çartışı aldıtmaq**: itirmək.

çartlamaq çartaşmaq. çaltaşmaq. yartaşmaq. çatlamaq.

çartuq **çarduq**. **1**.**sarduq**. örtülü, sarılı, çatılı duvarlı, sarılı hörülü yer. qorvan. ev. **1**.**(çatraq)**. çatı **(**dam**)** üstündə ikilən otaq. evin ən hündürdə, son qatda olan otaqı.

çartul **1**. **çatul (**< **çatmaq**. **çartmaq)**. cədvəl. **1**. (**< çartmaq**: **çarpmaq**: bölmək). şərayit.

çaruq (< yaruq) yaruqdan (göndən) yasanan başmaq.).

çarva **1**.**sarva**.karvansaray. **1**.yol üstü durqası (mənzil).

çasanaq xəşənək. çaşanaq. qaçanaq. qasanaq. dönük. xain.

çaş **1**. kəc. əğri. münhərif. saxda. -**çaş** yollar. **1**. xilaf. -**çaş** kişi. **1**. təqsir. -**çaşım** nədir. **1**. **çaştı**. xəta. səhv. -**çaş** qılmaq. -**çaş** işləmək. -**çaşlı**: xətalı. -**çaştım nə**?. xəta nə?.**1**. qələt. -çox **çaşı** var. **1**. səhv. iştibah. -**çaş** yapmaq. **1**. uyğun olmayan. nabab.

çaş **1**. **saç**. > **şeş**. **şiş**. ürkək. **1.**çalıq. çapıq. əyri. əğri.

çaş -**çalamçaş**: başın itirmiş. avara.

çaşanaq xəşənək. çasanaq. qaçanaq. qasanaq. dönük. xain.

çaşar -yıxılmadan qorxan, **düz yolda çaşar**.

çaşbaş ağlın itirmiş.

çaşbaş şaşqo. çaşqo. maymaq.

çaşıb **-gic, çaşıb qalmaq**. qanq qalmaq. qınğ qalmaq. -bu qıtlığa **qanğ qaldıq**.

çaşıq **şaşıq**. ötgəşik. öytgəşik. mütəəccib. -**ötgəşik** gözlər.

çaşır < **yaxşır**. tərlik kimi cana yaxınan, yapışan alt paltar.

çaşırlığa -itirmişsə qoca ellər öz dilin, **çaşırlığa, qolayına öğrəşir**. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa).

çaşırmaq aşınmaq. azınmaq. coşdanmaq. qudurmaq. noxdasın qırmaq.

çaşırsam -**çaşırsam buyurun**?: iştibah edirsəm deyin.

çaşıt **çaşut**. **casut**. **casus**. (< **çaşdıran). (şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**). **ayğaqçı**. **ayğac**. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

çaşıtmaq aynıtmaq. aylıtmaq.

çaşqa **(**< **qapsqa < qab)**. fincan.

çaşqanmaq əyyaşlıq edmək.

çaşqar əyyaş.

çaşqatmaq çaşdırış (aldatış) üçün gizlətmək. məxfikarlıq edmək.

çaşqın **1**. alğın. alağın. alıq. qayğın. tədirgin. burğun. burnuğ. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**. **1**. alğın**.** ürkün. burtun. bunağ. mat. məbhut. heyran. müztərib. pərişan. pıraqo (latin).

çaşqın -**çaşqın çay, dənizdən qay**. (çaşqın çaylar, dənizdən geyin qalar). (geyin qalmaq: dalı qalmaq. umacına, məqsədinə çatmamaq). (azıq su, dənizə varmaz). (sapıq yol, doğru amaca varmaz). (sapıq yol, doğru amac qazanmaz).

çaşqo şaşqo. çaşbaş. maymaq.

çaşma adaşma. azaşma.

çaşma **cayma**. **cayış**. yavma. yavış. azqıntı. azıntı. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

çaşmaq atınmaq. adınmaq. azınmaq. -qabağbaş **atınmaz**: qanmaza hər yol düzdür.

çaşmaq ayınmaq. aylınmaq.

çaşmaq özgərmək. -özgərmə: çaşma..
-**çaşmayın**: azıqmayın ayrılmayın.

çaşmamış -**işləmiyən çaşmamış**, eşinmiyən, aşmamış.

çaşmış -**çaşmışdı iğid demədi kimisə**, getdiyin yol çoradır, yox dənizə. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

çaşmış -uyuyan qalmış, **unutan çaşmış**.

çaşnamaq çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). dadmaq. dadına baxmaq.

çaşnamaq çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). dadmaq. dadına baxmaq.

çaşnı **1**. < **keşin**. qoxtay. dad. tam. tə'm. alacıq. məzə. **1**.**çeşni**. **keşniğ**. (< **çəkmək**). dad (**dart**). məzə. tə'm. **1**.dadlıq.

çaşni açar. müxəlləfat.

çaşnı bəzə. məzək **(< bəzək. bəzgək**).

çaşnı çaxma**.**

çaşnı ötük. məzə.

çaşnı < **saçnı**. 1. yeməyi dadlandırma üçün üzərinə, içinə saçılan dadıcı ot, ədviyə, nərsə. 2. çəkilirkən saçmanı, gülləni atdıran düğmə.

çaşnılı çaxmalı**.**

çaşot məzə. baharat. ədviyə.

çaşov **şaşov**. **1**. gözlənmədən. birdən. xafa xafdan. -**çaşov** tutmaq: qəfildən tutmaq. **1**. gözlənilməz. -**çaşov** basqın **(**saldırı**)**: qəfil **(**qəfildən**)** hicum. -**çaşov** üstümə çıxdı.

çaştı çaş. xəta. səhv -**çaştım nə**?. xəta nə?.

çaştı -danışan, dağı aşdı, **danışmayan, yolu çaşdı**. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

çaştırış **çaşdırış**. aldatış.

çaştırış **çaşdırış**. iğfal edmə.

çaştırmaq -**baş çaşdırmaq**:baş aylamaq. baş dolandırmaq. aldatmaq. baş yozdurmaq.

çaşul **çaluş.** tinət. təbiət.

çaşut **casut. yaşut.** (gizli. xəfiyyə). yağu dili (carçısı). yarmaça. iç düşman.

çaşut cəsus. casus.

çaşut **çaşıt**. **casut**. **casus**. (< **çaşdıran). (şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**). **ayğaqçı**. **ayğac**. 1. dos görünüşüylə aldatan kimsə. üzdə gülüb altdan ağladan. 1. yalançı.

çaşutmaq **şaşutmaq**. təəccübləndirmək. heyrətə salmaq. qafilgir edmək.

çat (**t <> k**). **çak**.

çat {**çart**. **çal**}. (iki nərsənin **bitişməsi**, bir nərsənin **aralanması**). (nərsədə **bitməni**, **aralanmanı** bildirir). **1**. ara. fasilə. **1**. müddət. -bir **çat** (çağ) olar görməmişəm. **1**.

movqe'. -qoy **çatı** (çağı) yetişsin. **1**. məqam. -yüksək **çatlı** kişilər. -**ula çat**: **uca çat**: vala məqam. **1**. fürcə. fürsət. -**çat** vermədən. -**çatın** olsa bizidə baş vur. **1**. məsafə. yol. -burdan ora iki günlük **çat** var. **1**. əsna'. -bu **çatıda**: arada. **1**. çəkilib qoyulan kiçik cızıq ("-") (tirə. xət). **1**. **çatul**. daşuq. bir yerdə ayrılan bölümlərin hər biri. otaq. bölmə. -on **çatıqlı** ev, hotel. -**yatıçat**: **> yatca**. yatma odsı. -**odac**: (**odçatı**): odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana. -**aşçat**: aşpazxana. **1**. imkan. -**çatısız**: imkansız. -**çatılı**: imkanlı. -**çatıq yox**: imkan yox.

çat **1**. (özəlcə**)** çapma, edmə, qılma gücü. ır **(**hır**)**. enerji. **1**. pillə. -**yürüt çat**: **yür çat**: **(**çat: pillə**)**. çaxıl çat. pillə bərqi. escalator. **1**. məqam. dərəcə. -tanrılıq **çatı**. -başsubaylıq **çatı**. çavuşluq **çatı**. -iki **çatı** birdən hopbamaq. **1**. çatal **(**ayrım. yol ayrımı). **1**. ('**x**' biçimində) kəsişən iki cızığın ortasında oluşan ('**v**' biçimli) şəkil. **1**. {qat. bərk. iti. gen. uca. dərin}. **1**.pillə. **1**.nəhayət. -**çatı** ölümdür..
-**çatı yol**: yoxuş yol. -**çat çart**: iti eniş yoxuş.

çat **1**. > **şad**. **1**. təməl. əsl. əsli. -**çat simək**: əsli əlamət. **1**. maddə. **1**. cənazə. **1**. çatmığ. iskilet. **1**. əzim. möhtəşəm.**1.** ayağ. (pa).**1**. **çatalba**. quyruq soxumu. 2. **çatalba**. iki çatanın (satanın), qıçın qovuşduğu yer.**1.** işarə.**1**. bir birimə (vahidə), bütünə verilən ad. **1**.onun dördə birinə **"çal"** çərəh, deyilir.

çat **1**. ışıq yolu. -**çat açan** :ışıq yolu açan. nəcat yolu verən. **1.** pillə. **1. çit**. **çitir**. **çıt**. **çıtır**. **çatır**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez.

çat -çatmanı çat, içində yat. (işin bitir sonra dinc al!)..
-**başçat**:dam. qalma, durma üçün yer.

çat -**minlərin çatlar götürər**, sınmaz ərənlər.

çat örtük. örtgü. çadra. hicab.

çat 1. köşəbaşı. tör. bir yerdə yuxarı baş. (# **yat:** aşağı baş). -buyurun **çata**. 1. iki təpə arasındaki geçit. iki bölüm arasındaki yarıq, aralıq. 1. qarşı. qabağ. üzbəüz. muqabil. (**qat**: yan). -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana. -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda. -**çat oxumaq**: birinə qarşı meydan oxumaq. yavalamaq. 1. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə. 1. quyruq soxumu. 1. gövdədə gücün çatıldığı, toplandığı yer. bel. -**çatın** qırılsın. 1. qaş. yal. yalman. -dağ **çatında**. 1. çıt. çanqıl. kiçik daş. 1. qat. çətin. sərt. sırt. bərk. daltuq. dartuq. 1. qırış. yar. zay. zədə. sədmə. zərər.

çata bilmək ərə almaq.

çata herəm.

çata -yolun tutan, **çata çatdı**, ağız güdən, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..
-yolun tutan, **çata yetdi**, ağız güdən, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi).

çata -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana.(**çat**: qarşı. **qat**: yan).

çataq (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. qarmaşıq. tərs. çətin. çitin. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

çataq **1**. **çadaq**. **çalaq**. **şallaq (< çalmaq)**. taziyanə. **1**. sonuncu amac. nəhayi hədəf. ğayət. **1**. **çatağ**. neçə nərsənin çatılan, qoğuşan yeri. miadqah. **1**. pilləkan.

çataq **çatğaq**. vəsl edən. qamaq. sal. iki tikəni birbirinə bağlayan, birləşdirən tikə.

çataq **çatağ**. 1.**çatırığ**. **sazağ**. **çatğa**. **şaxta**. çox soğuq. **1.**sabah. sübh. (**yatağ**: aşğam. axşam. gecə). (**qatağ**: günorta. tüş. nahar.). **1.çatıq**. **çatal**. **çat**. **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çataqın -**nərsənin** açısın, **çatağın**, rəmzin **bilən:** oxur. deşifrör.

çataqır **çatağır**. doğuş ağrısı. güc dözülən ağrı.

çatal **1**. açar. iştah gətirən. **1**. **satal**. haçalı, iki qıçlı **(**qışlı**)** nərdüvan. **1**. iki yol ayrımı, ağzı. -**çatalda qalmaq**. **1**. iki yanlı. -**çatal** üzlü. **1**. doşaxə. **1**. başı haçalı qullab. **1**. dallı, qollu. şö'bəli olan nərsə. -**çatal** saqqal. -**çatal** qurum **(**təşgilat**)**. **1**. ucu qollara ayrılmış. -**çatal** sap saplanmaz: iğnə yurduna **(**deşiyinə**)** keçməz. **1**. pəncə. barmaqları aralı duran açıq əl. **1**. qoşağa. doşaxə. qoşal. **1**. **çalta**. açı. ağ **(**< **av**. **avuc)**. **(**qıç, qeyçi kimi**)** bir bütünün iki qola çatlanan, ayrılan yeri. alaçağ. inşiab nuxdəsi. **1**. **açatay**. iki, neçə uclu, qollu. **1**. pilləkan. **1**. **çatqa**. diyapazon. iki çatallı (haçalı) olub, çalqı, səs kökləməkdə yarar '**u**' biçimli arac. **1**. şənə. **1**. **cıdal**. güc. **1**. **cıdal**. **çatvar**. bolamıq. qabiliyyət. yetənək. istitaət. səlahiyyət.

çatal 1. ikiyə ayrılmış. 1. bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan. qol. dal. şaxa. səğə. -**çatallar** üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

çatal **-çatal qazıq** yerə keçməz (batmaz). (çox başlı işlərdən sonuc alınmaz). (**çatal qazıq**: haçalı yekə çivi, mismar).

çatal -**çatal, həçəl biçimli olan**: çatma.

çatal nərdüvan. -uzün **çatal**.

çatal **çataq**. **çatıq**. **çat**. **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatalaq ağzı cırıq. -izləməzdən iş çıxdı, **çatalaqdan** söz.

çatalba **1**. qovuşqa**. 1. çatrıq**. qavşaq. qovşaq. nərsələrin kəsiştigi yer. -iki küçə **çatrığı**. -iki qıçın **çatalbası**: ağı.

çatalba **çat**. **1**. quyruq soxumu. 2. iki çatanın (satanın), qıçın qovuşduğu yer.

çatalca **1**. saçayağı. **1**. iki yapışıq nərsəni ayıran. **1**. şaxis. **1**.sana duyquda qurulan ulu amal. behişti movud.

çatalqa ağ. iki qolunun qovşağı. -qıçın **çatalqası**: qıçın ağı.

çatalqa ağ. iki, neçə nərsənin brbirinə çatan yeri. açaların, haçaların birləşən yeri.

çatallamaq **1**. > **şənələmək**. birin hər üzdən qısnağa çəkmək, incitmək. sorqu suvala tutmaq.

çatam məqsəd.

çataman kəsəmən. yol kəsənlər, oğrular başçısı.

çatan **1**. **çatı**. xaral. böyük çuval. **1**. şeytan.

çatan **satan**. qıç. -uzün **çatan**.

çatan səbət**.**

çatan -**taxarmış bəlliyin çatan yerə**, paysız qoymamış, yaşanı ölüm. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

çatan yetişən. baran. -baran kim: çatan kim. yetişən kim.

çatanaq **çatanağ**. **1**.bağdaş. qıçların çarpaz qoyub oturmaq. -**çatanağ qurmaq**: bağdaş qurmaq.**1**.**çatnağ** (> **çaharah**. **çarrah**). (< **çacmaq**). iki, neçə yolun kəsişməsindən oluşan biçim.

çatanda baranda. yetişəndə. -**baranda** geç olmuşdur artıq, baş altına yasyıq, üstünə daşlıq.

çatanın **satanın.** qıçın**.** -iki **çatanın (satanın), qıçın** qovuşduğu yer: çat. çatalba.

çatanmaz -istəyində durmayan, diləyinə çatanmaz!.

çatantan -gücün çatandan yapış!.

çatar -**arayan çatar**, ölülər yatar.(çalışmaq, dirilik bəlgəsidir, yatmaq, ölülük imgəsidir).

çatar -könlə yatan, **başa çatar** (ürək tapanı, baş köklər) (ürək xoşlasa, ağıl köklər (dəlil tapar, müstədəll edər.) (könül sevən göyçək oli).

çatar **-**minik enik birgə çatar bayrama, birgə çatmaz barçağa..
-çayla gedən dənizə, **arxla gedən nərə çatar**.

çatara **çat ara**. çatraq (çat ara). qasıq. iki qıçın arası (arasında olan qazıq).

çatarsa -**yetməzə çatarsa əlin**, başın qoyub salma ayağa daşı. (**yetməz**: namərd).

çataşınmaq **1**. **çadaşınmaq**. **çağdaşınmaq**. zəmanə ilə ayağlaşmaq. maasir qalmaq. **1**. müvəffəq olmaq. nail olmaq.

çatbaq **çatbağ. çatbaluğ**. **çatbağa** > **çarpaya**. neçə qıçın, dayağın çatılıb, üstü iki üç qarış boyutunda enli (oturmağa, durmağa yarar) arac.

çatbaqa **çatbağa > çarpaya**. **çatbaluğ**. **çatbağ.** neçə qıçın, dayağın çatılıb, üstü iki üç qarış boyutunda enli (oturmağa, durmağa yarar) arac.

çatbal cədvəl.

çatbaluq **çatbaluğ**. **çatbağ. çatbağa** > **çarpaya**. neçə qıçın, dayağın çatılıb, üstü iki üç qarış boyutunda enli (oturmağa, durmağa yarar) arac.

çatbar ərkə. irkə. yetki. yetənək. səlahiyyət. kifayət.

çatbaşı xətbaşı. sətir başı.

çatcar ulcar. avcar. bulşar. qavşar. neçə nərsənin birləşdiyi, çatışdığı, avlaşdığı (birbirinə tutulduğu) yer. birləşik yer. -üç qolun **ulçatı**. -tuman **ulcatı**: tuman ağı. -dəmir yol **avcarı**. -yol avcarı: dört yol ağzı, birşimi.

çatçaqan **çatçağan**. **çatgöz**. 1. yekə, iri göz. 2. gözü yolda.

çatçapıq **çarçapıq**. dərtəpik. dərhal. həmən. tez. ir.

çatçav çatıda olan baca. tünlük.

çatdırmaq **çatdırmaq**. **çaqdırmaq. çatqırmaq**. yetirmək. -bunu onun qulağına **çaqıt**.

çatı **1**. ayağlıq. bağdalaq. paya. 2. sepaya.**1**. çatıntı. alğıq. nailiyyət. **1**. qapuç. bir yerin üzərinə gələn örtük. səqf. **1**. səqf. bağar. **1**. bağdat. dam. **1**. **çatan**. xaral. böyük çuval. **1**. vəqfə. -**çatılı**: vəqfəli. -**çatısız**: vəqfəsiz. **1**.ta. liğayət. ila. -beşdən **çatı** altiyə.**1**. nəhayəti. -**çatı** ölümdür. **1**. bəndər. liman.**1**.duvağ. ara duvarı.**1**.hörük. örük.

çatı çıpqa**.** tarus. töpək.

çatı səqf. (**çatı**: səqf).

çatı -**çatı bağası**: çatıl. çatıya düzülən kirişlər. çatını quran saplantı.
-**çatı boğmanmaq:** tıxa basa yemək, doymaq.
-**çatı, ip ilə bağlamaq:** çatılamaq. çatı, ip ilə bağlamaq. -heyvanı **çatıla**.

çatıb **-çatıb almaq:** çatmaq. iləmək. alamaq. -yatan öz bəxdinə **iləməz**: yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir.

çatıq **1**. aralı. fasiləli. daşuq. -ışıqlar **çatıq çatıq** verilir. **1**. aralıq. fəza. atmosfer. **1**. musiqi səslərində olan aralıq. daşuq. pərdə. interval. -yarım **çatıq**: yarım pərdə. -bütün **çatıq**: bütün pərdə. **1**. nərdüvan.

çatıq -baxdı yatıq, **qaşı çatıq**.

çatıq 1.**çataq**. **çatal**. **çat. çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə. **1.**yarıq. naqis. açıla. avara. salıq. məəlləq. məəttəl.

çatıl **çatqıl**. **çatul**. geçək, təhmili yük, nərsə. -bu **çatılı** boynumdan atsaydım.

çatıl 1.çatı bağası.çatıya düzülən kirişlər. çatını quran saplantı. **1.çətil**. tutuğ. mülk. şəxsi yer. kəsilik. malikanə.

çatılamaq 1. çatı, ip ilə bağlamaq. -heyvanı **çatıla**. 2. çatmaq. bağlamaq. -yük yeşiyi **çatılayıb** geddi. 1.iki, neçə nərsənin ucların birləşdirmək.

çatılca çatılmağına ümid edilən yer, nərsə.

çatılı bağlı. əl qolu bağlı, bəndə.

çatılıq orta yer. aralıq.

çatılmaz **-barınmasa çatılmaz**, yağınmasa açılmaz. (gedilməsə yetinməz, su düşməsə göğənməz).

çatım ərim. mənzil. -bir **ərim**. -bu yolu üç **ərimə** gedərdik.

çatın **1**. **(< çat)**. tə'til. **1**. haçalı. neçə qollu, uclu. -**çatın** yollar: neçə yönə, qola açılan yollar.**1**.amac. məqsəd. -**çatın** nədir: məqsəd nədir. -çatın hara, çatağ ora: məqsəd hara., mənzil ora.

çatın **çatın**. -yolun tutan, **çatın almış**, ağız güdən, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.).

çatına izinə**.-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (ada qapılan sana sığmaz).

çatınca gələsi**.** -**gələsi** gündə: günü **çatınca.** -sevgi quşu ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, **gələsi gündə**, başqa budaq tapırda qonur.

çatınca -iki yoldaş dos qalmış, **biri ata çatınca.**

çatınca -**eşşəgə min ata çatınca, ata min baxta çatınca,** baxtıvı tut sinə yatınca. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

çatının -**çatının dal üzü:** çatdal. dam. (**çatı**: səqf).

çatınmaq ilənmək. ulanmaq. yapışmaq. bağlanmaq. müttəsil olmaq.

çatınta -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda.(**çat**: qarşı. qabağ. üzbəüz. muqabil). (**qat**: yan).

çatıntı çatı. alğıq. nailiyyət.

çatıntı **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatır **1.şatır**. carçı**.** yarışçı.**1.**çar. yar. çarac. yarac. əlac. dərman. çözüm. -**yekə çadır:**qara ev. qaroy (**qara öy)**.

çatır -**çadır dirəyi**: batur (yerə batıb düz duran). əmud. sutun.

çatır **çadır**. **1**. duvac. -**duvaclar** quruldu. **1.** kələr. oymaq. **1. çit**. **çitir**. **çıt**. **çıtır**. **çat**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez..
-yeriyən, yetir, **izləyən, çatır**. (yürən, yetmiş, izən, ərmiş).

çatır **çadır**.**1**.xeymə. çatma.**1**. duvac. -**tuvac** qurmaq. **1**. otaq**..**
-yekə, **iri çadır**: orqa (**hörgə < hörmək**). **orda**. -**xan orqası**.

çatır **qurıqan**. **qorıqan**.

çatır **çatıntı**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatırçı **çadırçı**. **otağçı**. **odaçı**. **1**. çadır qurucu. **1**. çadır tikən, satan.

çatırıq **çadırıq** (< **çadır**: göy üzü). yaşıl göy boya.

çatırıq **çatırığ**. **çatağ**. **sazağ**. **çatğa**. **şaxta**. çox soğuq.

çatırıq **çatrıq**. **çatıntı**. **çatır**. **çatuq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatırın -qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar.

çatırlı **çadırlı.** büründüq. büründülü.

çatırman **çatman**. otaçı. əczaçı. davaxanaçı.

çatırsa **-çatırsa ərkin**, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}. -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək). (**əkə**: əçə. dişi).

çatırtlamaq **şakıtlamaq**. şaqqıldatmaq. -alqa **(**əl**)** çatıtlamaq: alqışlamaq. çəpikləmək.

çatış **1**.**(**< **çat)**. ara vermə. fasilə vermə. **1**.xaç. səlib.

çatış **çatma.** vəslət.

çatış **-çəliş çatış:** çalqış yarqış. çalqış dalqış. tətümmə ixtilaf. çəkiş bəkiş.

çatış -**iki nərsənin çatış, ayrış yeri**: avış. qavış. {**avmaq** (< iki çəlşik anlam>) **qavmaq** }. -**avış qavış**: vəsli hicran. -hər qavış, bir avış sonu, hər avış, bir qavış donu.

çatış irişiş. nail olmaq. müvəffəqiyyət.

çatışıq ulaşıq. qovşuq.

çatışqan **(çatış qan)** do rəgə.

çatışmaçları kəmçilikləri. -**çatışmaçları bərtərəf edmək**. kəmçilikləri doldumaq:

çatışmaq nail olmaq. müvəffəq olmaq. -sizin yardımızla **çatışdıq**.

çatışmamazlıq yesiklik.

çatışmayan ərişməyən. -ərşid olan bir im ilə söz qanar, **ərişməyən anlayınca söz yanar**. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc).

çatışmaz -**barar barar** çatışmaz. gedər gedər yetişməz.

çatışmazlıq kəmkəsir**.** kərdevik. kərdövük. kəm o kasti.

çatışmazlıqlar kəmçiliklər. -**qoy verilən kəmçiliklər**. yol verilən çatışmazlıqlar. (**qoy verilən**: yol verilən).

çatıştırtmaq **çatışdırtmaq.** düşgürtmək. tuşğurtmaq. toxşurtmaq. ucraşdırtmaq. -oğulla atanı **tuşğurtduk.** -bu kərəlik çalış onu bizlə **tuşğurtma.** -qızla oğlanı **tuşğurt** başından elə.

çatıta **çatıda.** -min könüllü, **bir çatıda qalmaz**.

çatqa **çatal**. diyapazon. iki çatallı (haçalı) olub, çalqı, səs kökləməkdə yarar '**u**' biçimli arac.

çatqa **çatğa**. **çatağ**. **çatırığ**. **sazağ**. **şaxta**. çox soğuq.

çatqaç qaracqı. qoracqı. mərcər. dalbıç. nərdə.

çatqaq **çatğaq**. **çataq**. vəsl edən. qamaq. sal. iki tikəni birbirinə bağlayan, birləşdirən tikə.

çatqal **çatğal. 1**. iki anlamlı. -**çatqal** sözlər: iki anlamlı səzlər. **1**. iki başlı. iki uclu. iki qollu. (doşaxə). -ışıq **çatqalı**. **1**. iki başlı. -**çatqal** işlər. **1**. balıq ovunda işlənən iki ucu biz qaymaq. -**çatqala taxılmaq**: qaçınmağı çox ağır olan duruma düşmək. **1**. yük, nərsə

qaldırmğa yarar iki uclu çəngəl. -təlis yükü **çatqalla** götür cırılmasın. **1**. iki oylu, fikirli. -**çatqal** baş. **1**. **cədvəl**. **1**. iki qıçlı nərdüvan. doşaxə. **1.**caynağ. pəncə. çəngə. **1.**burtağ. uz düz olmayan.

çatqat **çatğat**. **çatrat**. ara sıra.

çatqı **1**. ayaqlıq. daraca. sepaya. -not **çatqısı**. -rəssamlıq **çatqısı**. -**çatqı** ocaq. **1.** qotaz. təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ.

çatqı kəmənd.

çatqıl **çatıl**. **çatul**. geçək, təhmili yük, nərsə. -bu **çatılı** boynumdan atsaydım.

çatqılı **1**. bağlı. **1**. üst üstə, yan yana gəlmiş, qoyulmuş, yapışdırılmış, tikilmiş nərsə. tərkibi. -**çatqılı boya**. **1**. içindən, üzərindən zolağ zolağ ip, hörük işlənmiş toxu.

çatqın yetgin. varmış. ərgin. arif. ovliya. 2. var dövlətə varmış. **1**. yarqın. ikiyə ayrılmış.

çatqırmaq **çatqırmaq**. **çatdırmaq. çaqdırmaq.** yetirmək. -bunu onun qulağına **çaqıt**.

çatqöz **çatgöz**. **çatçağan**. 1. yekə, iri göz. 2. gözü yolda.

çatla! ayrıl!. aralan!. açıl!. qırıl!. qop!. qopun!. dalqıc!.

çatlaq **1**. **(< çat)**. aralıq. **1**. biçik. yarıq. yırtıq. şikaf. -**biçik** qabqacaq. -**biçik** geyim. -**biçik** dodaqlı. **1**. yarça. cırıq. -bu **yarçalara** uyar parçalar.

çatlaq cırlaq. iti, çığıldayan səs.

çatlaq fətq.

çatlaq ış. deş. deşik. yarıq. dəlik.

çatlaq **-susuz qalan topraq çatlaq**, gücsüz qalan yaltaq olağay. (**olağay**: ola bilər).

çatlaqmaq **çatlağmaq** (**çatlağmaq:** açılmaq). şadlanmaq. şad olmaq.

çatlamaq -ürəyi çatlamaq: dözümsüzlük göstərmək.

çatlamaq çartaşmaq. çaltaşmaq. yartaşmaq. çartlamaq.

çatlanquş **çaltanquş**.

çatlanquş **çatdanquş**. **çatdanqoz**. hindiba. qasidək.

çatlasın (qarqış). -**gorun çatlasın**..
-**çal düdüyün çatlasın**, qoyun quzun otlasın.

çatlatmaq **çalatmaq. çalğatmaq**. (şikaflatmaq).

çatlatmaq gəbərtmək. -**at çatlatmaq**. atı, iti sürüb gəbərtmək.

çatlayan -**çatlayan sevgi**: qırılan sevgi. şikəs yeyən sevgi.

çatlayır **-**düşman duysa dərdivi, **sevincindən çatlayır**, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.

çatlı örtüklü. örtgülü. çadralı. hicablı.

çatlıq şadlıq**.** (**çatlağmaq:** açılmaq).

çatma **1**. çatal, həçəl biçimli olan. **1**. dayaq. dəsdək. **1**. yükləmə. **1.** təxt. məsnəd.

çatma **1**.neçə tüfəyi, dikəsinə birbirinə dayayıb (çatıb) qoyuş. **1**. iki, nəçə nərsəni, uc uca, qol qola, baş başa dayayıb (çatdırıb, bağlayıb) qoyma. -**çatma qaş**. -çatma qol: sayqı olaraq, qolların köksünə, əllərin çiğninə dayayıb durma. **1**.tələ. **1**.çadır. xeymə. **1**.alaçıq. **1**.dam. külbə. bark**..**
-çatma qaş: yay qaş. qaşı kaman. qaşqay.

çatma **çatış**. vəslət.

çatmaq **1**. bulaşmaq. ulaşmaq. buluşmaq. -uca uc **ulaşmaq**: uc uca gəlmək. **1**. ulmaq. -əlim sozdum, **ulmadı**: əlimi uzatdım, **çatmadı**. **1**. aşmaq. yetmək. yetişmək. ərmək. ərişmək. irəşmək. nayil olmaq. -sıra bizədə **aşar**. -istədiklərinə **aşamaz**. -sizə böyük **aşıc çatışlar** dilərəm..
-**əl çatmaq**: ulatunmaq. müvəffəq olmaq.

çatmaq **1**. ilmək**.** dəğmək**. -qulağıma ildi**: qulağımaçatdı. **1**. ilmək. -qulağa xoş **ilən** bir səs. -**ilən**: çatan. -**ildir: ilət**: çatdır. -**ilməz**: çatmaz. -**ildiririn: ilətətin**: çatdırın.
-amaca çatmaq üçün, yamac keçməli.
-günü dolmaq (yetmək. **çatmaq**. olmaq. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

çatmaq **1**. ras gəlmək. **1.** qatmaq. -bunu ona **çat**.**1.** çatıb almaq. iləmək. alamaq. -yatan öz bəxdinə **iləməz**: yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir. **1**. ərişmək. ulaşmaq. uzanmaq. -bu yol hara **ərişir**, bəllənməz. -əlim **ərişseydi**, bilərdim nə edim. -qırxlısan pişməyivə çox var hələ, **qırxıva çatmaq üçün dözməlisən**. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).

çatmaq biləmək. uğur tapmaq. müvəffəq olmaq.

çatmaq -**boya çatmaq**: üsboymaq. özün tanımaq. baliğ olmaq.

çatmaq -**istəyinə, aradığına çatmaq, yiyələnmək**: bayçamaq.

çatmaq çatılamaq. bağlamaq. -yük yeşiyi **çatılayıb** geddi.

çatmamış arman. armamış. nisgilli. həsrət. həsrətli. -tüm arzularına **arman** qalanlar. -**arman** qalmayasın. -**arman** qadın. -**armanına çatmaq**: nisgilli nərsəsinə yetmək. -indi nədir armanın sənin. -armana gedən yollar. -mən **arman** qaldığım söz dəlisiyəm. itikləri, dərdləri, **armanları**. -**armanın** buraxdığı izlər. -**armanın** iziylə gedən. -ovcunda **armanıar** yuva quracaq. -göy mənə **arman**, mən göyə **arman**.

çatmamış -atı yorğana **kimsə çatmamış**.(**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz). işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar).

çatman **çatırman**. otaçı. əczaçı. davaxanaçı.

çatmanı -çatmanı çat, içində yat. (işin bitir sonra dinc al!).

çatmatı -hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

çatmavar (çatmalı varlığda) çatma durumda.

çatmaz çatdal. (narəsayi).

çatmaz -**əl çatmaz**: alınmaz.

çatmaz kəm. naqis. (kafi olmyan. narəsa. nakafi).
-**söz çatmaz:** ağız yetməz. -onu övməyə ağız yetməz. (**övməyə**: tə'rifləməyə).
-üstəlirsə yalan, **çatmaz ona heç yaman**.
-**yetməz çatmaz:** kəm kəsir.-**yetməzini çatmazını** qaldırmaq.

çatmaz -minik enik birgə çatar bayrama, **birgə çatmaz barçağa**. (**barçağa**: mənzilə).

çatmaz -onda gördün devran sürdü tərsinə, tax devrilib, **əlin çatmaz ərkinə**.

çatmaz -yorqa ata ıraq yok, **yürək ərə çatmaz yok, uslu** ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).

çatmaz -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

çatmıq **çatmığ.** çat. iskilet.

çatmır **-ağzıva çatmır**, dişi suçlama.
-dala düşənlərdə nərsə çatmır, kölgə olub heçin dala düşmə.

çatmış **-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara'**, qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur.

çatnaq **çatnağ**. bildinq. bina. neçə qatlı, evlər bölüyü yığnağı.

çatnaq **çatnağ**. **çatanağ** (> **çaharah**. **çarrah**). (< **çacmaq**). iki, neçə yolun kəsişməsindən oluşan biçim.

çatra **1**.(xəsdə, nərsə daşımaq üçün, dörd qollu, yaxud təyərli arac). daşqa. çəkic. çəkiş. sartax. bırankard. **1.** ucat. doruq. zirvə. qullə. **1**.ucat. bir yerinə ən uca, yuxar yeri. törə. -otağ çatrası uşağlar yox, yaşlılar, qonağlar oturur.

çatra **çadra.** çat. örtük. örtgü. hicab.

çatra **çadra**. **çərşab**. bükə. buka.

çatraq (çat ara). çat ara. qasıq. iki qıçın arası (arasında olan qazıq).

çatraq **çatrağ**. **çərqət**. başama. başlıq. yaşama. yaşmaq. başörtüyü.

çatralı **çadralı.** çatlı. örtüklü. örtgülü. hicablı.

çatramaq ayrılmaq. bölünmək. kəsilmək. durmaq. bitmək. qopmaq. -yollar **çatramış (**çartamış**)**: kəsilmiş.

çatrasız **çadrasız.** çatsız. örtüksüz. örtgüsüz. hicabsız.

çatrat **çatğat**. ara sıra.

çatrıq çatalba. qavşaq. qovşaq. nərsələrin kəsiştigi yer. -iki küçə **çatrığı**.

çatrıq **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatuq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatrıq **çatırıq**. **çatıntı**. **çatır**. **çatuq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatsa **-**əli ağzına çatsa, yeyəcək. (imkanı, gücü çatsa)

çatsız örtüksüz. örtgüsüz. çadrasız. hicabsız.

çattab **çat tab**. güc quvvə.

çattaq çatdaq. yarıq.

çattal **çatdal**. çatının dal üzü. dam. (**çatı**: səqf).

çattal **çatdal**. çatmaz. (narəsayi).

çattamaq **çatdamaq**. qızıb ipin qırıb bağırmaq.

çattanqoz **çatdanqoz**. **çatlanquş**. **çatdanquş**. hindiba. qasidək.

çattanquş **çatdanquş**. **çatlanquş**. **çatdanqoz**. hindiba. qasidək.

çattı **-biləqəy başa çatdı**, bilməqəy yolda batdı.

çattı **çatdı.** ildi**.** dəğdi. -**qulağıma ildi**: qulağımaçatdı.
-qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, **çatdı aşa.** (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

çattı **çatdı**. -yolun tutan, **çata çatdı**, ağız güdən, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə).

çattı -**gücün çatdı yapış**, qolun ağrımaz, sözü bildin danış, başın ağrımaz!.

çattıqı -üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

çattıqı -üzmək bacaran, tolquna girməz, tolqunla üzən, **çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**. şəpə. movc).

çattır **çatdır.** bardur**.** apar. yetir.

çattıran **çatdıran**. qovşaran**. -bildikləri qovşaran**: infarmasyanı çatdıran.

çattıran **çatdıran**. varıtan.

çattıran **-iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu**: arac. asac. sadac..
-**yırtıqları çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

çattırı **çatdırı**. iləti. götürü. gətiri. alını.

çattıri **çatdıri**. irsali. məhmulə.

çattırılan **çatdırılan**. ilətilən. götürülən. gətirilən. alınan. -**ilətilən** savlara görə.

çattırın **-kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın**. -kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. {**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə }. (**basırdı**: gizlətdi).

çattırmaq **çatdırmaq. 1.** tikmək. təpcəmək**.** sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq. tutmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran

yasalar (qanunlar). **1**. neçə nərsənin ucların bibirinə qapışdırmaq. -ağacları **çatdırıb** çadır qurdular. **1**. düvdürmək. düğdürmək. düğündürmək.

çattırmaq **çatdırmaq**. barıtmaq.

çattırmaq yetirmək. aşırmaq. -bu yollar bizi hara **aşracaq**.

çattırmaq -çapa **çatdırmaq**: çapa yetirmək.çapayıtmaq. çap edmək.

çattırmaq -**dalını çatdırmaq:**üstünü yetirmək. öhdəsindən gəlmək.

çatturur **-**başım şüşə, **ona dəğsə çatdurur.**

çatu **çatuq.**basqıc. nərdüvan. yaduğan. barduvan.

çatuq **çatu.** basqıc. nərdüvan. yaduğan. barduvan.

çatuq utuq. yetik. nailiyyət. müvəffəqiyət. müvəffəqiyyət. -ulğan **utuq** yetiklər: böyük nailiyyətlər.

çatuq **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatum**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatul **1**. **çartul (**< **çatmaq**. **çartmaq)**. cədvəl. **1**. **çat**. daşuq. bir yerdə ayrılan bölümlərin hər biri. otaq. bölmə. -on **çatıqlı** ev, hotel. -**yatıçat**: **> yatca**. yatma odsı. -**odac**: (**odçatı**): odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana. -**aşçat**: aşpazxana.

çatul **çatqıl**. **çatıl**. geçək, təhmili yük, nərsə. -bu **çatılı** boynumdan atsaydım.

çatul pilləkan.

çatum **çatıntı**. **çatır**. **çatırıq**. **çatrıq**. **çatuq**. **çat**. **çataq**. **çatıq**. **çatal**. iki yerin, yolun, nərsənin birbirinə çatdığı, qovuşduğu yer. ortaq yer, nuxdə.

çatva (< **çatmaq**). ideal. sana yerləşən ən uc, son duyuqu.

çatval **1**. haçaçat. qoşa qıçlı nərdüvan. **1**. cədvəl.

çatval **1**.(< **çatmaq**). son yurd. son mənzil. son oturaq. son məqsəd. son amac. **1**. > **cədvəl**. çalva. yol yolağlar ortasında qoyulan qaldırım, qazılan kənik (oyuq).

çatvar çatal. cıdal. bolamıq. qabiliyyət. yetənək. istitaət. sələhiyyət.

çatyar apartman.

çatyol **çat yol**. neçə yolun qovşağı, ayrıcı.

çav **(< kav)**. baca. dəlik. deşik. -**çatçav**: çatıda olan baca. tünlük.

çavaçav bəsəbəs. sözəsöz.

çavaq **çavağ**. **(çapağ)**. **1**. qurumsaq. **1**. savaq > sopağ. uzun dəğəək..
-**içək çavak**: içalat.

çaval **çavtal**. malqara. əhşam. əğnam. (dam).

çavanq **çavanğ**. avaz. hayhuy.

çavar **çavur**. salqı. sorağ. xəbər. əxbar.

çavarlamaq **çavurlamaq**. salqılamaq. sorağlamaq. xəbərləmək.

çavaz **> avaz**. bang.

çavazan hayküylü.

çavbar çavuşluq. posxana.

çavça çərəngi. gəvəzə. çəvəngi. sözü kök, ağzı boş.

çavçalır çalğaşır. əlləşir. **-gecə gündüz çavçalır**, günü gündən alçalır. (tapmaca) (yaş. ömür).

çavçav söz gəzdirən.

çavçı **çavuş**. **çavuc**. (sav). xəbərçi. peyambər.

çavçı **çəvçi**. **çapıq**. ağzın, bir şırığın iki bucağı.

çavçov **çav çov.** taptapa. dəbdəbə. təntənə. döğ çapa. -**taptapa** ilə girdi: şişəşişə. -**taptapalı**.

çavıq **çavuq**. peyam. peyamək. -**çavuq** ver. -**çavuq** göndər. -**çavuq** aldıq. -tüm **çavuqlar** yanıtsız qaldı.

çavın **ək**. +**çavın. +savın. +tavın. +təhər. +tül. +tul.:**kimi. çalan. -**göyümtul**. **göyçavın**. **göysavın**. **göyçavın**. **göytavın**. **göytəhər**.

çavqa **1**. (qaraqa). xəbərçi. **1**. savğa. sovğa. (ağır işin, uzun yolun, nərsənin savrılması ötəri verilən sevinc). şükran.

çavqalıq (qaraqalıq). xəbərçilik.

çavqıl **çavğıl**. **çevgil**. **sivgil**. **çəpgil**. **çapğıl**. davranışında, işində huşunda, yerişində yürüşündə iti, sivik, zirək olan.

çavqın **çavğın** (**çağ**). əmvac. tələtüm.

çavlaq **çalvaq**. işlənməmiş yer. ləmyəzrə'. qır, boş, xəlvət yer.

çavlamaq tavlamaq. çırpıb oğuşdumaq.

çavlan şarlama. şarlavuq. şağıratma. şəlalə. abşar. gurgur. suqalan.

çavlaş (**savdaş**).həmsöhbət.

çavlaşmaq həmsöhbət olmaq.

çavot telgirafxana.

çavşır **çaxşır**. **çavşırı**. **çarpazı**. ters. mütəzadd. -çavşırı iş yapmaq: yanlış bir şey yapmaq.

çavtal **çaval**. malqara. əhşam. əğnam. (dam).

çavtar **çavdar < cıvcır**. cıv, çoraq (duzlu, ahahlı) topraqlarda bitən bitgilərdən.

çavuc **çavuş**. **çavçı**. (sav). xəbərçi. peyambər.

çavuq **çavıq**. peyam. -**çavuq** ver. -**çavuq** göndər. -**çavuq** aldıq. -tüm **çavuqlar** yanıtsız qaldı.

çavul **çuğul**. (savul. sovul). xəbər çin.

çavul **çuğul**. **çavus > casus. casut. çavul**. gizli xəbərçi.

çavulqa **savulqa**. irtibatat. muxabirat. communications.

çavur **çavar**. salqı. sorağ. xəbər. əxbar.

çavur yerində durmayan. geri oturmayan. iləri çağan, şığan. çalağlu. ürəkli. qorxmaz. cəsur. dilir.

çavurlamaq **çavarlamaq**. salqılamaq. sorağlamaq. xəbərləmək.

çavus **1. > casus. casut. çavul**. **çuğul**. gizli xəbərçi. **1. çavuc**. **çavçı**. (sav). xəbərçi. peyambər.

çavuş **1**. **(çaxuş** < **çaqmaq)**. döğüşçü. **1**. çapar. qasid. xəbrçi. **1**.**çağuş**. avaz.

çavuş **1**. serjan. qurubban. **1.** coğabaş. sər dəsdə.

çavuşquşu kəlbibik. kəlpipik. kəlibibik. kəlipipik.

çavuşluq çavbar. posxana.

çavuz **1**.bir savı, səsi, xəbəri çatdıran. **1**. tilfunlara bağlananıb, gələn zəngləri çalqatan (zəbt edən) maşın. peyamgir. **1**.**çağuz**. **avuz**. **avaz**. ucadan oxunan səs.

çay **1**. axarsu. axımsu. ırmaq. **1**. ulqa **(ulanmış**. uzanıb gedən. uzun). damar. ırmaq..
-**çay yuvası**: yatqa. yatqacar..
-**çay çeğni**: yüngül yemək qonaqlığı, ana yeməkdən ön, son yeyilən xırım xırda..
-**açığ** çay: rəhsiz çay..
-**qol**, **çay**, **ırmaq yatağı**: qolnat qolyat**..**
-çay yatağı: köçəl**..**
-zinə sular, **çay olar**.**.**
-kiçik boylu çay çeşiti: çalma. baruti.

çay -**göy çay**: **göyək** çay: ot çay. yaşıl çay. -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.
-qoyu, rəhli çay: kökə çay.
-qoyu **çay**, açıq **çay**: rəhli çay, rəhsiz çay.

çay su. -**çaşqın çay, dənizdən qay**. (çaşqın çaylar, dənizdən geyin qalar). (geyin qalmaq: dalı qalmaq. umacına, məqsədinə çatmamaq). (azıq su, dənizə varmaz). (sapıq yol, doğru amac qazanmaz).

çay -**çağan çay**: ağ yaprağlı çay.

çayan əqrəb.

çayanmaq **çalanmaq**. yayılmaq. -**su çayandı**: hər yanı su aldı.

çaycuq **çaycuğ** (**çuğ** < **çoğşunmaq**). çayçı. çayxor.

çayçat çayı dəmə qoymaq üçün üç, dönd qıçlı dayaq.

çayçı çaycuğ (**çuğ** < **çoğşunmaq**). çayxor.

çayxana çaynağ. çayqa. qəhvə.

çayxana çayrun **(çay orun)**. qəhvəxana.

çayxanaçı çayqan. çaynağçı. qəhvəçi.

çayı -axar çaylar qurudu, **kəsən çayı**, əlin qurusun.

çayı -**mehran çayı**: **< meydan çayı**.

çayı -**ocaq çayı**, küp pendiri, isti çöçə, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü).

çayın **-acı çayın suyu getdi**, acısı qaldı.

çayır **1**. sulu yerdə bitən otlar. **1**. sulu otlağ. ölük.

çayır çəyrik. çayrıq. (çeğnəmək) (çeğnəməlik). acrıq..
-çayır çəmən: çərçəmən.

çayırlıq **çayrıq**. otlaq. (çəraqah).

çayqa çaynağ. çayxana. qəhvə.

çayqamaq < **çalxamaq**. yalxamaq. oynatmaq. iki yana yanpalamaq. təpərcələtmək. dəpərcələtmək.

çayqan çaynağçı. çayxanaçı. qəhvəçi.

çayqor **çayxor**. çaycuğ (**çuğ** < **çoğşunmaq**). çayçı.

çayquc **çayğuç**. çay qabı. çay qutusu. çay idiş. çaydiş.

çayqul **çayğul**. çayniç. çaydan.

çayla -**çayla gedən dənizə**, arxla gedən nərə çatar.

çaylan **çağlar**. abşar.

çaylan düşük. şəlalə.

çaylar -**axar çaylar qurudu**, kəsən çayı, əlin qurusun.

çaylar **-damış damış yağdırar**, çaylar qurub çağdırar.

çaylar -**hər iş gedəcək çaylar axarı**!.(sən yapdığın yap, yapın yapılacaq). (sən qıldın qıl, olan olacaq). (yaşamda tələsib darıxmaq gərəkməz. könlü dinlə, başla qılın. (**başla**: ağılla). (evrəni sürən çalqın, çılqın yazqıdır: dünyanı çevirən dinamik fatalismdir).

çaylar -**göllər çaylar** köksəlir.(**küksəlmək:** coşmaq**)**.

çaylıq çaysalıq. çayxana. qəhvəxana.

çaynaq **çaynağ**. **1**.çayın yatağı. **1.**çayxana. qəhvə.

çaynaqan **çaynağan. qaynağan**. səmavar. səmavər. samavar.

çaynaqçı **çaynağçı.** çayqan. çayxanaçı. qəhvəçi.

çayniç çaydan. çayğul.

çayrıq **çayırlıq**. (çəraqah). otlaq. mərtə'.

çayrıq çəyrik. çayır. (çeğnəmək) (çeğnəməlik). acrıq.

çayrun **(çay orun)**. çayxana. qəhvəxana.

çaysaq **çaysağ** (sağmaq). çay süzən.

çaysalıq çayxana. çaylıq. qəhvəxana.

çayta -dənizi keçib, **çayda boğulmaq**.

çaytan **çaydan**. **1**.çayğul. çayniç.**1**. kitli. **> kitri**. sap, qapağı, lülüşü olan qab. qoru. su qanatıb işlətmə qabı.

çaytar (**çay <> yay <> yaz**). **açıla**. heyran. -**çaytar** qaldım..
-**çaytar yatmaq**: qıçların sağa sola açıb yatmaq..
-**çaytar durmaq**: qıçların açıq durmaq.

çaytiş **çaydiş. çay idiş.** çay qutusu. çay qabı. çayğuç.

çaytuq çayçı tükanı.

çeçen **seçən**. **1**. ağıllı. dahi. zəki. **1**. nuxdə dan. suxən dan. **1**. aytan. xətib. -cümə namaz **aytanı:** tapnışda danışan. -çəpər **aytan**: başarıqlı sözçü.

çehreyi **çöhreyi**. alğur. gülgün. güldük. güldək.

çehrə **< çəğrə**. (**çöğrə** > **çöhrə**). dışaq durum. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur.

çehrə **çöğrə. çıray**. görs. görüşən bölüm. üz. surət.

çehryi **çöhreyi**. **çırağı**. **çırayi**. yüzəti. surəti.

çekləmək çəkəkləmək. yoxlamaq.

çeq **çek** (**çək**). yoxlama. azimayiş.

çeqənək **çeğənək.** çaxanaq. çağanaq. çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. döğüntü. qırıntı.

çeqi **çeki.** keşgi. -**çeki** olardı.

çeqiq **çeğik**. (**çevik**). həvə. hevə. (**çevirmək**). əğri. -**həvə kəvə dişli**: əğri çürük dişli. -**həvə** duvar: əğri duvar.

çeqmək **çeğmək**. **çeğnəmək**.gəvmək. gəvəmək. bölüb əzmək.

çeqnəlmiş **çeğnəlmiş**. bayağı.

çeqnəmək **çeğnəmək**. **1**.**çeğmək**. gəvmək. gəvəmək. bölüb əzmək. **1**. **>** çəyirmək (**> çəridən**). əzmək. **1**. **çağnamaq**. -**ağızlığın (**gəmin**) çeğnəmək**: dişi dişin kəsmək. özü kəndini yemək, tükətmək.

çeqnənmək **çeğnənmək**. **çeynənmək**. tapdanmaq. əzilmək.

çeqnəyib **çeğnəyib**. -kiçik arzular tut, **çeğnəyib ut**!.

çeqni **çeğni**. çərəz. dişaltı. yeməli xırdavat. şəbşərə. -**çay çeğni**: yüngül yemək qonaqlığı, ana yeməkdən ön, son yeyilən xırım xırda.

çeqniq **çeğnik**. **(çay çeğnik)**. **(**< **çeğnəmək)**. yüngül yemək qonaqlığı.

çelbesmella(fars) < **çalbasım**. göz dəğməyə qarşı, uşaqların qoluna bağlanan, üzəri dua yazılı parça.

çelğuzə(fars) **çağaloz**. {> }. çox çağ, heykəlli, yekəpər.

çelişmək **çəlişmək**. **çalışmaq**. əlləşmək. talaşlanmaq. -ayı çox **çelişər**, armud çağında pişər.

çert **> çərnəd**(fars).

çeşidən (fars) < **keşinmək**. içəri çəkmək. dadmaq.

çeşin **keşin**. nəqqaşi.

çeşit **1**.dal. gil (xil). tür.**1**.qıy. -**qıylı** toparlar: çeşitli quruhlar.

çeşit -**hər çeşit:** bükün. bütün. kuliyyə. cəmi'.

çeşit tür. cür. gil. -əbcəddə 's' səsi üç **gil** yazılır. -bir **gilin** mən dedim bir **gilində** sən de.

çeşit qanday. cür. cürə. -heç **qanday** işə ggirişməm. -heç **qanday** iş bacarmaz.

çeşiti -**süt dadlısı çeşiti**: kəşgül. çəkqül.

çeşitıi türlü. gilli.

çeşitli türlü. cür bə cür (qunaqun. muxtəlif.).

çeşmə (keşmə). iki dirəyin (sutunun, cızığın) arasında olan aralıq.

çeşmə < coşma.

çeşmə göz. gözə. gözək. gözənə. qaynaq. bulaq.

çeşmə qaynaq. mənbə'.

çeşmə munqar. pinar. bulaq.

çeşni **1**. **çaşnı**. **keşniğ**. (< **çəkmək**). dad (**dart**). məzə. tə'm. **1**. **keşni**. nəqşə.

çet **1**. yad. tat. xarici. -çet **ölkə**. **1**. yad. biqanə. -içliyə, duyğulara **çet qalan**, tez yatar. **1.** qırağ. -at **çetə:** qoy **çetə:** qoy qırağa. -**çet** yer**:** qırağ yer.

çet **çit. (**< **çıtmaq)**. **1**. qıyı. qıraq. -quşlar yuva yasar**(**yapar**)**, su **çitində**, **1**. qırağ. yan. **1**. yan. kənar. qıraq. -evin bir **çetinə** bırax. -**çetə** keç. -ortada yerir, **çetdə** gəzir. **1**. qırağ. kənar. -**çetindən** tut. -**çeti** qırığ. -**üç çet**: **üçət**: müsəlləs..
-iki **çiti** qazılmış yol.

çet **çıt**. **çət**. **çır**. **qıt**. yan. kənar.

çet yad. qıraq. uzaq. -çet ölkə: yal ölkə. -çetdə duran: yanda, qırağda duran. -çetdə: yanda. qırağda.

çet -**çet ötüşmədi**: yan keçmədi.

çetavul (< **çet**: yan). qoşunun çevrəsi qaravulları, . bəkçiləri.

çetavul cədvəl. xətli cızqılı kağız, parça. çapçur. kərpicil. xişti.

çetel yutdış. xaric.

çeteltən **çeteldən**. yutdışdan. xaricdən.

çetiq **çetik**. **1**.işarə. **1**.xət. -**çətiki** gözəl, **çəkiti** (məcazi anlam) yava. **1**. rəg. rəgə.

çetiq **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

çetiqçi **çetikçi**. işarə qoyan. xət yazan. xəttat.

çetiqçilik **çetikçilik**. xəttatlıq.

çetiqli **çetikli**. işarəli. işarə qoyulmuş. xətli. xətlənmiş.

çetim (**çet**< yad. qırağ). yadanmış, yadlanmış, uşaq. anasız atsız. yetim.

çetinə yanına. -üzünə ışığ yansımasın önləmək **üçün bir çetinə** parça iləp. (**iləp**: bətlə).

çetinmək dövrəyə alınmaq. dövrələnmək.

çetqələmək **çetgələmək**. vurdalamaq. qırağa qoymaq.

çetləmək dövrəyə almaq. dövrələmək. işarə qoymaq.

çetlənmiş qırağlanmış. izolə olmuş.

çetləşmək qırağlaşmaq. kənarlaşmaq.

çetliq **çetlik**. **1**. əl yazılı. xətti. -**çetgil** biçik: xətti kitab. **1**. xoş xətt.

çettə -**çetdə qalmış**: qırağ qalmış.

çetüq **çetük**. **çetik**. **çitik**. **ketük**. **ketik**. **kedi**. pişik. mişik. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

çevbər **çəmbər**. **çəpər**. **çevər**. nərsənin çevrəliyi.

çevçək **çevçək.** hörük. hasar. hisar.

çevçirə **çəvçirə**.

çevəc **çevgəc**. çevirən arac.

çevər **1**. **çəpər**. **çevbər**. **çəmbər**. nərsənin çevrəliyi. **1**. **çuvar**. mühit. mihit.

çeviq **çevik**. **1**. dirik. çirik. iti. **1**. yitiz. itiz. tiz. hiz. qıvraq. səri'.

çeviq **çevik**. zirəngə. yevriyə. yüvrüyə. yürügə. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

çevin **çevrə**. mihit. mühit.

çevir **-çevir bala çevir:** ayla bala ayla.

çevir -**çiğ çevir**: alt üst. -**çiğ çevir** olub baxtı, çevrilib taxtı.

çevir -**qıldasın çevir**: qiblə çevir.

çevirən -**çevirən arac:** çevgəc. çevəc.

çevirən -evrəni dəğişən dəlilərdilər, **dünyanı çevirən axmaqlar**!.

çevirən -**sözdür çevirən çoğanı**, yükü, keşişlər çəkir. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı). (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

çevirən aydaran. tərcüməçi. mütərcim.

çevirənlər **-**yaşasın! . **yaşasın çevirənlər**, çönmüyənlər!!.

çevirər -duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, **duyular, görülər, çevirər onun** beteri**n**. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

çevirər **-**əl işlər, ağız dişlər, **qarın çevirər**, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk)

çevirimçi sapdal. anlayn. on line. -sapdal **işdəçi**: çevirimçi kullanıcı. user on line. -**sapdal sözlük**: on line sözdük.

çevirin aydarın. tərcümə edin.

çeviriş avdarış. ağdarış. yıxılış. **(**şikəst. inhitat**)**.

çevirmə -**çevirmə aracı**, **vəsayili**: götürüc. çökürüc.

çevirməçilik. dilmaşlıq . tərcüməçilik.

çevirmədən aylamadan. -sözü aylamadan ayta qoyun.

çevirmək **1**. ağdarmaq. **1**. **çəvrətmək.** əğrətmək. bükmək. mahasirə edmək. **1**. **devirmək.** əğirmək. aşırmaq. -tufan gəmini **əğirdi**. **1**. **yönətmək**. **çönətmək**. dolandırmaq. idarə edmək. **1**. əğirmək. yığmaq. bükmək..
-**paraya ağdarmaq**, **çevirmək**. ağcalatmaq. paralatmaq. pullatmaq..
-**paraya çevirmək**: axcağa aylandırmaq..
-**çəkib çevirmək**: tutumlatmaq. idarə edmək. yöntələtmək. səri saman vermək.

çevirmək aylatmaq. fırlatmaq.

çevirmək -**birinin ötüklərin çevirmək**: birini dolaylın (bir təhər) qoğmaq. bir yolla üzrün istəmək.

çevirmək -**çulxasın çevirmək**: tərs üzün açmaq. alt üst eləmək. bəxtin çevirmək.

çevirmək dəğirmək. cəhrə çevirmək, dəğirmək cəhrələmək. -toxu toxusan, bez olar, **cəhrələsən**, ip olar**..**
-nərsədən üz çevirmək: qaytışmaq.

çevirmək eşmək**.** əyirmək. əğirmək. burmaq. bükmək. sarmaq.
-düzən çevirmək: düzən qurmaq.

çevirmək işləmək. -**yazığ çevirmək**: günah işləmək. :.

çevirmək **-izinə dolamaq, çevirmək:**qaytarmaq**.** -sürünü (izinə) **qaytar..**
-pisə dəğişmək, çevirmək: altarmaq. alçatmaq. alta endirmək.

çevirmək aydarmaq**.** tərcümə edmək.

çevirt **-çevirt devirt:** evirt devirt**.**

çevirtiyini **çevirdiyini**: kələkini. -**bilmədin evrənin çevirdiyini**, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

çevirtmək **çevirtmək**. **devirtmək**. aylatmaq. dolatmaq **(**dolğatmaq**)**. gəzitmək.

çevqəc **çevgəc**. **çevəc**. çevirən arac.

çevqən **çevgən**. dönər.

çevqi **çevgi**. dəğişmə. dönüm. təhvil. -yeni il **çevgisi**.

çevqil **çevgil**. **çavğıl**. **sivgil**. **çəpgil**. **çapğıl**. davranışında, işində huşunda, yerişində yürüşündə iti, sivik, zirək olan.

çevqiş **çevgiş**. **çərxiş**. gərdiş. aylanış dolanış.

çevləmək çövləmək. çulqamaq. sarlamaq. burğamaq. burçamaq. (piçidən).

çevlənib -**evlənib (çevlənib) dolğanmaq:** aylanıb dolğanmaq. çönüb fırlanmaq.

çevrə **1**. alan. -**çevrə** uzmanları. **çevrə** böyüklüyü. **1**. hudud. məhdudə. -**çevrədən** çıxmaq.

çevrə **çevin**. mihit. mühit.

çevrə **evrə**. **1**.**çörə**. **çövrə**. **çöğrə**. -**çörəsinə** bax: çevrəsinə. bax. -**çörəsində**: çevrəsində.**1**. ətraf. -**evrə**sində: **çevrəsində**. ətrafında. -**evrəsinə**: **çevrəsinə**. ətrafına. -**evrəyə**: çevrəyə. ətrafa. -**evrəli**: çevrəli. ətraflı. **1**. nərsənin yerləşən çevrəsi, aylanı, mihiti. ətraf. ayla. ayna. **(**< **aylanmaq**: dolanmaq**)**. -bu aynada çox dolanmayın. -**aynala** çıxmaq. **1**. bağ. **1**.civar. yovar. dəğrə. döğrə. **1**. > **çiğrə**. **çivrə**. **1**.yaxın. hörç. **1**.**çöğrə**. təğrə.**1**.**gərvə**. mühit.**.**
-öz çevrəsinə dönmək: girələmək.

çevrə mühit. mihit. təbiət.
-çevrə təğər: ətraf həvalı.

çevrəbər **çevrə bər**. döğrə bər. kəmbər.

çevrəçi **çərxəçi**. işi dolandıran.

çevrəklənmək **çevrəklənmək**. çörəklənmək. çənbərlənmək. çoğmaqlanmaq. çoğbağlanmaq.

çevrəqüc **çevrəğüc**. **çəvrəğüc**. axlov.

çevrəmiz **-çevrəmiz dağdur**, gələn ondan yanuq. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir**).**

çevrən -**çevrən çevrisi**: dünya çalbağı, girdabı..
-çevrənməsə əsgi dəğirmən qarıtmazmış **(**qocalmazmış**)** qarı **çevrən**.

çevrən -**çevrən dolu qurğular**, burulduqca burular.

çevrən **-**yaşın boyu versən, alan çox olar, bir kərəm dilənsən, **çevrən boş olar**.

çevrən! **evrən!.** aynal!. aylan!. çön!.

çevrənə -**çevrənə səs düşür**, qulaq deşilir. köhnə palanların içi eşilir. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

çevrənə -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**.
-**evrən çevrənə baxır boyanır**, evrəndən gözləmə değişə boyanı. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

çevrənər **-**əl işlər, ağız dişlər, qarın çevirər, **dığır çevrənər**. (**dığır** : dəgirman. fələk)

çevrəni **-**qurğulardır **çevrəni** quran**.**

çevrənin -**çevrənin eşi oyunu**, sandan eşər, sandan deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan)).

çevrəsi -qoşunun **çevrəsi** qaravulları, . bəkçiləri: çetavul. (< **çet**: yan).

çevrəsin -**göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat:** çaxıldağ çiçək.

çevrəsindən -alver **çevrəsindən** çıxart. (alver **çərxəsindən** çıxart).

çevrəsinə **-**sevilməməkdən qorxan kişi, çevrəsinə toxunar. (**toxunar**: zərər yetirər).

çevrəsinə dışına. -əpəy əpəy edikəy, baxmıyar dışına. usul usul gəlir, baxmıyar çevrəsinə. {**edikəy**. (**edik**: başmaq). atdım ataraq. atdım çalaraq. qədəm ataraq}.

çevrətən **çevrədən**. dünyadan. -sanmayın bir çağun **çevrədən** köçüb.

çevrəyə **-ay çevrəyə oyunçaq**, könüldə baş doluncaq. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).

çevrəyir **-çevrədir kimin heçətir**, kimin yekətir.

çevrəylə **-çevrəylə uyuşmaq:** çalqı ilə oynamaq.

çevri -**çevrən çevrisi**: dünya çalbağı, girdabı.

çevri aydarma. tərcümə. -**aydarmıya** oxşur

çevrilən ayıl. dönən.

çevrilən -**çevrilən**, başı olsun, düşmanın.

çevrilən -qan ocağına **çevrilən taxlar**.

çevrili (mohat).

çevrilir -hər nədən doyulur aşqdan başqa, **könül baş çevrilir** aşqdan aşqa.

çevrilmək -**çevrilib çönmək**: coğlanmaq. fırlanmaq. gəzinmək.

çevrilmiş çövüşgü. çöğüşgü. övüşgü. çönüşgü. çönğüşgü. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

çevrim **devrim**. dəğrim. dəğirim.

çevrimiçi sapdal. online.

çevrinə -**evrəin çevrinə uymaq**, qurğudan çıxıb duzağa düşmək.

çevrişmək **devrişmək. dəğişmək.** ayışmaq**.** ibdal olmaq.

çevrişməsi övüşməsi. dəğrişməsi. -səs **övüşməsi**: səs çevrişməsi. -türlü səs **övüşmələri**. (**türlü**: muxtəlif).

çevriv aydarıv. tərcümə

çevtərmək **çevdərmək**. **çöndərmək**. **1**. yana çəkmək. yana, qırağa qoymaq. **1**. sapdartmaq. münhərif edmək. **1**. devritmək. nabud edmək. yön dəğişmək.

çeynəq **çeynək.** xurdi xəmir.

çeynəmək **çinəmək**. gəvəmək. gəvsəmək. gəvələmək.

çeynəmək -**dil dodağ çeynəmək**.

çeynənmək **çeğnənmək**. tapdanmaq. əzilmək.

çeynətilər -çeynədilər, dişlədilər, diddilər.

çeynəyən **-**söz deyən az olur, **çeynəyən çox**.(çox kişi özgələrdən öğrəşiklərin (tez, teori kimi bildiklərin) yansılır, bildiyin, düşündüyün demir).

çezəllər -ağzıva afdafa götürəllər, **açsan ağzıva çezəllər**. (bayqal).

çezən **-**buyranla çezən yorulmaz.

çəbiç **çəpiş** (< **çapmaq**). orta yaşlı keçi.

çəçə **əçə**. ana. **(**# **əkə**: **kəkə**: ata**)**.

çəçih **çəçik. 1**. atın qıçında dırnağına yaxın, buxovluğun düz üstündə kiçik və üstü tüklü gəmircək. **1**. diş, özəlliklədə köpək dişi.

çəçiq **çəçik. çəçih. 1**. atın qıçında dırnağına yaxın, buxovluğun düz üstündə kiçik və üstü tüklü gəmircək. **1**. diş, özəlliklədə köpək dişi.

çəhli -**çəhli çəkili**: **çəkli çəkili**: hesab kitablı. (məhdud o movzun).-**çəhli çəkili.**

çəq **çək!.** dart!. uzat!.

çəq **çək**. **1**. (nərsənin şəkili, dış üzü, zahiri). **1**. **yığ.** -**başın yığ**: ovsarın çək.
-tanrım, iykular yaz başımıza, **uğurlar çək qarşımıza**. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

çəq **çək**. **1.** hudud. hidud. **1.** şəhvət.
-**izə çək:** izə çəkil. izə dur. dala ged. dala qayıt. qayra (qıraq) dur. qırağ ol.

çəq **çək**. **1**.**çəx**. **çarx**. **çarx**. **(1**. < **sarıq**. **1**. < **çıq**. **çuq**. **tuq)**.**1**. **cən**. **dək**. -dibinə**çək**: dibinə**dək**: dibinə**cən**. -bura**cək**: bura**cən**: bura**can**: bura**dək**. **1**. **yax**. **yak**. -heç **çəkədə**: heç **çəkgədə**: heç yanda. -bu **çəkdən** o **çəkə**. **1**. çənə. **1**. tay. qət. qədər. -bizim **çək** çiğ çəkən yoxdur bu dünyadə. **(çiğ**: dərd. həsrət**)**. -bizim **çəkli**: bizcə. biz qədər. **1**. uc. yan. -bir **çəkdən** başla, bir **çəkkədən** başla, bir **ucdan** başla. -bu **çəkdən**

o **çəkə**. **1**. çəggələyən, damcalayan sudan çıxan səs. **1**. **<> keş**. **1**. məəddil. me'yar. miqyas. ortalama. həddi vəsət. həncar. qayda. norm. **1**.mərz. **1**. hudud. -onun **çəkinə** keçmə. **1**. çəkək. yoxlama.**1**.(**çəkmək**). yazılı, çəkili (qol çəkimiş, imzalı) kağaz. qəbalə..

-**çək sınır**: hudud o suğur.**.**

-çəkdən aşa: aşar. həddən artıq. müfrit.

çəq **çək**.-**adın çək**, qulağın bur.**.**

-bu **çəkdə** etgili: bu **həddə** etgili.

çəq -yaşam dadın, duzun, acısın, **birin dad, birin çək, birin at.**

çəqaqız **çəkağız**. ağzə çək. ağzı bütün. açmaz. söz saxlayan.

çəqaqızlamaq **çəkağızlamaq**. ağzın aralamaq. ağzından söz almaq.

çəqarıtlamaq **çəkarıtlamaq**. arıdıb istədiyin götürmək.

çəqaşa **çək aşa**. çəkötə. həddən çox.

çəqaşa **çəkaşa**. çəndən o taya (o yana). çəkdən (mərzdən) dışaq.

çəqaşa **çəkaşa.** dışarı**.** ağdıq. ardıq. -**dışarı** qonuşma: artıq danışma. -**dışarı** getdi: çəkin (həddin) aşdı.

çəqaşa **çəkaşa.** həddən artıq.

çəqcə **çəkcə**. **çəkəc**. **əl çərxi**. əl daşqası.

çəqçək **çəkçək**. **çəkək**. piləsgən.

çəqçətəl **çəkçətəl.** urğaş**. (**setizə. niza'. cidal. maharibə).

çəqçirə **çəkçirə (çək çirə). çək çiğrə**. həddi hudud. limit. -**çək çirədən** çıxma. -hər nəyin **çək çirəsi** var.

çəqçirə **çəkçirə (çək çirə). çək çiğrə**. həddi hudud. limit. -**çək çirədən** çıxma. -hər nəyin **çək çirəsi** var.

çəqə **1.** şəkil. -**çəkəçi**: şəkilçi. -**çəkəli**: şəkilli. **1**. əda. -**çəkəli**: ədalı. -**çəkəsiz**: ədasız. -o hamının **çəkəsin** çıxardır: o hamının ədasın çıxardır.

-**çəkə düşə**: yıxıla qalxa.

-**çəkə**!: yan!. çəkil!. -**çəkə dur**!: yan dur!.

-**çəkə durmaq**: **qaça durmaq**: üzlətə girmək. çəkinmək. yan, qıraq durmaq. qovuşmamaq. -niyə məndən **qaça dursun. qaça durmaq**: yan gəzmə. qaça durdu qonşudan yaddan.

çəqə **çəkə (**yazıda) nöqtə. nuqdə..

-**könül çəksə**, **baş durmaz**!, könül çəksin, baş duysun! (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz)..

-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir**. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}.

çəqə **çəkə**. 1. **çəkin**. çalpa. yaxanın göğsə doğru çönən, devrilən bölümü. **1.** sınırlıq. boşluq. -iki əkin arasına açılan **sınırlıq, boşluq, çəkə**: dərzə. dərəz. məzrə.

çəqə **çəkə**. **1**.**çəki**. səhnə. **1**.**çiğlək**. nərsənin suyun, suyuğn damıtmaqla alma aracı.

çəqə **çəkə**. **çəkit**. (**çəkmək**).**1**.süzmə. usarə. **1**. nərsənin qısası, xulasəsi. **1**. raport. quzariş. -olayların **çəkəsi**. -**gün çəkəsi**: xəbərlərin özəti. əxbarın xulasəsi.

çəqəc **çəkəc**. -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.

çəqəçəq **çəkəçək** > **keşakeş**(fars). hər yandan keçilən, çəkilən, dartılan durum.

çəqəçəq **çəkəçək. 1**. tərtələsik. qıssa. -bir **çəkəçək** görüm oldu. **1**. **(**yarışda**)** heçheçə.

çəqəçəq **çəkəçək**. yanyana. -**çəkəçək** düzülüb oturmuşlar: **yanyana** düzülüb oturmuşlar.

çəqəçi **çəkəçi.** şəkilçi.

çəqəq **çəkək**. **1**. **çəkçək**. piləsgən. **1**. çiçək. həsbə. **1**. çek. yoxlama. **1**. **çəkəğ**. (< **çəkmək**). nərdə. -**çəkəğ** aşırmışlar. -dəmir tikənli **çəkəğ**. **1**. **çənə**. əng. fəgg. -**çəkəyin çəkmək**: ölmək. -**çəkəyi** ac: **çəkəyi** içinə girmiş: çox arığ. **1**. (**çağaq**. **çatağ**). iki nərsənin birbirinə qoğşulan yeri. -başmağ **çəkəyi**: ayaqqabının üzü ilə altın yapışan yeri. -başmaqlarım **çəkəyindən** sökülmüş. -incə parça çəkilsə, **çəkəyindən** yox, üzündən cırılar.

çəqəq **çəkək**. keşik. keşikçi. qul. kölə. nökər. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

çəqəqləmək **çəkəkləmək**. çekləmək. yoxlamaq.

çəqəl **1**.**çəgəl**. (nərsiyə özəl yazı). məqalə. artikl. -baş **çəkəl**: baş məqalə.**1**.**çəkəl**. şəgg.

çəqələ **çəkələ**. seçmə. -**çəkələ deyil**: seçmə deyir. **1**.

çəqələmək **çəkələmək**. **1**. ayırmaq. **1**. cəlb edmək.

çəqələmək **çəkələmək**. ayırıb seçmək. seçənəkləmək. -bax **çəkələ**, bəyəndiyin götür. -**çəkələ deyil**: seçmə deyir. -**çəkələmə** düybünü, yox dibi: çox **seçənəkləmə**, dibi yoxdur.

çəqələmək **çəkələmək**. əda çıxartmaq.

çəqələmək **çəkələmək.** hədələmək. -**çəkələyib** almış, yoxsa verməzmiş.

çəqələmək **çəkələmək**. **keşgələmək**. silliləmək.

çəqələmək **çəkəmək**. **çəkələmək**. dammaq. damlamaq.

çəqələn **çəkələn**. çox axdaran. -**çəkələn** kişi seşmiyə düşər: qurdcalıyan, çox axdaran, küllüyə düşər. qurdcalıyan, küllüyə düşər.

çəqəliq **çəkəlik**. məhdudluq.məhdudiyyət

çəqəlöz **çəkəlöz**. səncab.

çəqəmək **çəkəmək**. **1**. götürəmək. qaldıramaq. dözərimək. -bu sözləri **qaldıramazsın**. **1**. şaşamat. şaşılacaq. qərib.

çəqəmək **çəkəmək**. **çəkələmək**. dammaq. damlamaq.

çəqəmək **çəkəmək**. **çəkmək**. **1**.dammaq. **1**. qurmaq. dərmək. hazırlamaq. -kitab **çəkmək**: kitab yazmaq. -dar **çəkmək**: dar, dəzgah qurmaq. **1**. həcəmət almaq.

çəqəməzsin **çəkəməzsin.** tartamazsın.

çəqən **1**. çağan. oğan. **1**. **çəkən. -üst çəkən**: aparan. -**alt çəkən**: utuzan.

çəqən **-**acı çəkən dev olmaz.

-**hava çəkən:** havaköş. havakeş. axmaca. tutuq yerdə hava dəğişmə üçün açılan yarıq, qoyulan baca.

çəqən **çəkən. çəkənğ. keşəng.** çəkici. gözəl**..**
-qayğısın çəkən, dadlı dil tökən..
-**ıs, iy çəkən:** ısqar.

çəqən **çəkən**. **çəkməc**. dartac. dartan.

çəqən **çəkən**. **-**dəm **çəkən** qəm çəkməz. (**dəm verən: dəm çəkən:** yaşamla ayaq olan).

çəqən **çəkən**. keşən.
-açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, **yol çəkən gözlərə**, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

çəqən **çəkən.çəpən. çapan.** < **yapanğ**. paltov..
-arağın necə olduğun içən bilər, nə olduğun çəkən.

çəqən -**su çəkən:** sudərən. su qurudan. çıpıt. sorğuc.

çəqənə **çəkənə**. **çəkməcə**. gönün qırışların açma aracı.

çəqənə **çəkənə. -qınanc, onu çəkənə gəlir**, qıvanc, onu gəzənə. (**qınanc**: dərd) (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: şadlıq. -sevinc)**.**

çəqəninki **-**kef çəkənlə, **şeh çəkəninki tutmaz**.

çəqənq **çəkənğ. çəkən. keşəng.** çəkici. gözəl**.**

çəqənlə **-kef çəkənlə**, şeh çəkəninki tutmaz.

çəqənlər -**yer çəkənlər** : toprağa girənlər, ölənlər.

çəqəntən **çəkəndən.** -**yükü çəkəndən sor**, atı minəndən, oxu atandan, düşü yatandan, aşı qazandan.

çəqər -aldış tullayan, qınasın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasınsın**: cəzasın).

çəqər -aldışın qoyan, **sancısın çəkər**. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

çəqər **çəkər**. **1**. sınar. görər. -bu yollarda çox çoxlu **qın sınar**. **1**. qədər. -**çəkər** işdə: qədərdi bu. qədər belə.
-eşəklə evlənən **yükündə çəkir**, ununda daşır. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

çəqər -**dərd çəkər:** yaxışar: -göz alışar, **könül yaxışar**. (**alışar**: öğrəşər). (könül görəni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).. -qınağlı, **örpəyin çəkər üzünə**. (günahkar niqabın çəkər üzünə).

çəqər -göz görər ürək çəkər.
-söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa söz uzanar, verən yoxsa qol uzanar.
-**çəkər olsun**: həqqidir.
-öz qazdığın çuxur **çəkər səni**.

çəqər -**könül çəkər**, baş ölçər. (könül istər, baş hesab verər).. -quyruqlu kombara, **yemək çəkər ambara.**(tapmaca). (qaşıq).

çəqəri **-könlün çəkəri hər necədur** qoy elə olsun.

çəqərlər (> **çakərlər**) (**fars**). **keşişlər**: **çəkişlər.** daşırcılar. hammallar. -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** : cihanı. dünyanı).

çəqərsin -tanozlunun bir gün duzun dadsan, **min il tosun çəkərsin**. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

çəqəsi **çəkəsi** məhkum. -bu qını **çəkəsi** oldu: bu əzaba məhkum oldu.

çəqəş **çəkəş**. çəpik çalma. -sürəkli **çəkəş**.

çəqət **çəkət**. **1**. çəkili. düz olmayan. bir yana çəkili olan. > **kəc**. **kəj**. əğri. -yanları yuxarı **çəkətli**. -**çəkəsin** çıxartmaq: əğrisin düzəltmək. **1**. list. fehrist. siyahi. -istəklərizin, gərəklərizin **çəkətin** çıxart. -kitanların **çəkəti**. **1**. surət. hər nəyin gözə sezilə bilən bölümünün şəkili, çəkili.

çəqətə bir çəkədə: bir yanda. bir qırada. bir qıraqda.

çəqəti çəkəti. süzmə. -bal **çəkəti**: bal süzməsi. -yoğurt **çəkəti**: yoğurt süzməsi.

çəqətmək **çəkətmək** {> **çəkidən** (fars)}. (su. suyuq) **kəkətmək** (**kərkətmək** < **kər**: kəs) (qıt qıt, qırıq qırıq olmaq).**1**.

çəqətmək **çəkətmək**. > **kəclətmək**. **kəjlətmək**. əğritmək. əğmək.

çəqətmək **çəkətmək**. **çəkitmək**. buyurmaq. əmr edmək.

çəqətmək çəkətmək. süzmək. -bal **çəkətmək**. yoğurt **çəkətmək**.

çəqətmək **çəkitmək. çəkətmək**. **1**.damıtmaq.**1**. nuxdələmək. **1**. həcəmət aldırtmaq.

çəqəvalmaq **çəkəvalmaq**. (rəddyablıq edmək). izin bulub almaq, tutmaq. suçlunu tapmaq.

çəqəvatmaq **çəkəvatmaq**. kəşf edmək. izin bulub almaq.

çəqəvərləmək **çəkəvərləmək**. oyan buyan edmək. alt üst edmək.

çəqəvinmək **çəkəvinmək**. kəşf olunmaq. izin bulunub alınmaq, tutunmaq.

çəqi -**çəki çəkinə**: nuxdəsi nuxdəsinə.

çəqi **çəki**. **1**. **çəkə**. səhnə. **1**. **səlgə**. tərh. **1**. **ülgü**. sərməşq. -bunu **ülgü** götür. **1**. **(**mucazat. mukafat**)**..
-**yazı çəki**: hesab kitab. -**yazı çəkisinə** baxmaq. -**yazı çəkisin** qılmaq**..**
-çəki düzən, **nəzm intizam vermək**: dərmələmək. düzənləmək.

çəqi **çəki**. **1**.beyn. beyin. məğz. həsdə. **1.saçı**. məzə.**1.**üzü. -**çəki gedmiş**, ciki qalmış: (**üzü**, gözəlliyi gedmiş, içi qalmış). (**paltarın**, **bəzəyin** soyunmuş, özü, tözü çıxmış üzə).

çəqi **çəki.** bəsi. həddi. -hər kəsin, kəsi var, **hər nəyin bəsi** (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var)..
-**çəki çükü:** həddi əndazəsi.

çəqi **çəki.** dəngi. -**dəngi dənginə:** çəki çəkinə. nuxdə nuxdəsinə. -**dəngi dənginə vurmaq**: çəki çəkinə, nuxdə nuxdəsinə qoymaq..
-**çəki çükü**: həddi hududu. -hər nəyin **çəki çükü** var.

çəqib -**çəkib çıxarmaq**: sıyırmaq. soğurmaq. -xəncərin soğurub yügürdü.

çəqib -**çəkib dara asma məni**: çox incidisən.

çəqib **-çəkib darmaq:** keşətmək. -torbanın ağızsapın **keşət** (çək daralsın).

çəqib **-çəkib əmək**, yeyib əkmək. (**əmək**: zəhmət).

çəqib -**çəkib uzanan**: (sürən. qatar. tirən).

çəqic -**çəkic sapı, tutacağı, dəsdəsi**: baldağ. (balığ kimi) (**< balığ**)**.**

çəqic **çəkic**. **1**. **səlgic**. tərh, rəsm, nəqşə qələmi. şəkil **(**foto, əks**)** salma aracı. **1**. kamera. film tutan arac. **1**. **çəkici**. **1**. şəkil (nəqşə) salan, qoyan arac. **1**. {parça, yoğur (xəmir) kimilərin} üzərinə basaraq şəkil salan arac.

çəqic **çəkic.** çatra. (xəsdə, nərsə daşımaq üçün, dörd qollu, yaxud təyərli arac). daşqa. çəkiş. sartax. bırankard.

çəqic **çəkiş**. **çəkic**. çənə altı.

çəqic -dəmiri oğraq edər **olsa çəkic altundan**.

çəqici **çəkici**. **1**. çalarlı. cəzbəli. tutarlı. **1**. **çəkic**. **1**. dartağan. cəzzab. -**dartağan** iy. -**dartağan** boya. **1**. sayxan. çəkiimli. alımlı. cəzzab. fəttan. lətif. məlih. **1**. **səlgiçi**. **səlgir**. tərrah. rəssam. şəkilçi. fotoqraf. əkkas. **1**. **çəkir**. film tutan.

çəqici **çəkici.** çəkəŋğ. çəkən. keşəng. gözəl.

çəqici -**göz çəkici**: göz alıcı. yaxımlı. alımlı. -göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (hər gözəlin kəndi özəlliyi var).

çəqici **çəkici. 1.**çalbar. çıpbar. çarpıcı. çapıcı. çıpıcı. dilbər. **1.**duzaq. duzlu. cəzzab.

çəqiç **çəkiç**. **çəkiş**. **çükəç**.

çəqiq **çəkik**. **1**. **səlgik**. tərhli. rəsmli. şəkilli. fotolu. əksli. **1**. filmli. -**səlgik kitab**: filimli kitab..
-**çəkik çökük**: arığ uruğ.

çəqiq **çəkik**. **kəşik**. boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ.

çəqiq **çəkili.** keşik.

çəqiq **çəkik. keşik**. {> **kəşidə** (fars)}. sozuq.

çəqil -**çəkil o yana:** çəkilana.

çəqil **çəkil**!. **1**. az!. itil!. **1**. çəkdir. sikdir. ırqala **(**ıraqla**)**. itil. əkil. əkdir. **1**. **səkil**. şəkil. tərh. rəsm. foto. əks. **1**. film. **1**. **çəkil!**: geri!. uzaq dur!. **1**. rəsm.

çəqil **çəkil**!. keçil!. kiş! (**keçmək. çəkmək**).

çəqil **çəkil**. izə qon. dala düş. keç dala. izal ol.
-izə çəkil: izə dur. izə çək qırağ dala ged. dala qayıt. qayra (qıraq) dur. qırağ ol.
-**çəkil!.** çəkə!: yan!. -**çəkə dur**!: yan dur!.

çəqilana **çəkilana** < **çəkil o yana**.

çəqiləməz -**tütün çəkiləməz**: içilməsin. çəkilməsin. no smoking.

çəqilən -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər. (**bilə**: birlə: birgə. birlikdə. bahəm).

çəqilən **çəkilən. -**doğum qabağı **çəkilən ağrı**: azağımaq. azağlamaq. (**acı**).

çəqilən **çəkilən**. təsvir olunan..
-**adı çəkilən**: adıqlı.

çəqilər **çəkilər**. -arxayın durma arxava, birdən **arxan, yana çəkilər.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər).

çəqili **çəkili**. **çəkət**. (< **çəkmək**). düz olmayan. bir yana çəkili olan. > **kəc**. **kəj**. əğri. -yanları yuxarı **çəkətli**. -**çəkəsin** çıxartmaq: əğrisin düzəltmək.

çəqili **çəkili. çəkik.** keşik.

çəqili **çəkili**. **çəkli**. **1**.şəkilli. təsvirli. əksli. **1**.nəqşəli. mənquş. **1**.əğimli. meyili. **1**. əhəmmiyətli. mühüm. anlamlı. **1**. keşili. geniş. yayqın..
-**çəkili keçili**: hazir amadə**..**
-çəkli çəkili: **çəhli çəkili**: hesab kitablı. (məhdud o movzun).

çəqilib **çəkilib**. batil olub. -bunlar çoxdandır **çəkilib**.
-çəkilib uzanma: gəriş. boyuş. -dağ **gərişi**: dağ uzunu. dağ boyu.

çəqilim -durum mən əkilim, **buralardan çəkilim**.

çəqilir -baş var **düşür dara**, başda var **çəkilir dara**.

çəqilir **-başa gələn çəkilir**, başa düşmədən qaçılsın.
-qopun qopsa. -dərya qurur, **sular çəkilir**, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

çəqilir **çəkilir**. -yaşam buyruqda durmur, buyruqla yürmür, **gələn çəkilir,** olan seçilir..
-dar quran, **dara çəkilir**.

çəqilir **çəkilir**.-yaşamı satın almamısan, günü günün ölçürsən. **başa gələn çəkilir**!.
-yolu doğrunun, yükü ağır olsada, dosdu dağdırsa, **kolay çəkilir**.
-**yük ağırı çəkilir**, söz ağırı çəkilməz.
-lovğalanıb daşqanma, **başqa gələn çəkilir**. (**lovğalanıb daşqanma**: boy oxuyub inad edmə)). (**başqa**: başa).

çəqilir -**düşük çəkilir**: qədər çəkilir.
-izə çəkilir: tərs gedir.

çəqilirqən -**çəkilirkən** saçmanı, gülləni atdıran düğmə: çaşnı (< **saçnı)**.

çəqilmək **çəkilmək**. dartılmaq. qurumaq. -çaylar **dartılan** illər..

-**nərsiyə aşırı çəkilmək**, **meyillənmək**: dadınmaq. dartınmaq. şorun çıxartmaq.

çəqilmək **çəkilmək.** ölçünmək. boylanmaq**.** muqayisə olunmaq.

çəqilmək -durmuşundan, yaşamında **çəkilmək**, qırılmaq, uzaqlaşmaq: bağrından üzülmək. -bağrından üzülmək. minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

çəqilmək -**izə çəkilmək**: dala gedmək. dönmək.

çəqilmək -**yeriməkdən çəkilmək:** ayaq çəkmək. toxdamaq. durmaq. saxlanmaq.

çəqilməsin **çəkilməsin** siqar çəkmək məmnu'..

-**çəkilməsin!**. içilməsin. tütün çəkiləməz. no smoking.

çəqilməz **çəkilməz**. dözülməz. təhəmmül olunmaz. -**çəkilməzləri** çəkdik.

çəqilməz **çəkilməz.** ətacı. nanəcib.

çəqilməz -**sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə:** yekə tikə. cığdam. cikdəm.

çəqilməz **-**yük ağırı çəkilir, **söz ağırı çəkilməz**.

çəqilmir **çəkilmir.-**eşq olsa **nələr çəkilmir**.

çəqilmiş **çəkilmiş.** qaçqın. pəs. (pəsəymiş. alçalmış). az (azalmış). -isti düşüb, sular **qaçqınıb (**çəkilib). -**qaçqın** sular: başdan azlmış, çəkilmiş sular.

çəqim **çəkim**. 1. ün. şöhrət. -**çəkimdən** düşmüş daha. **1**. çəkişmə. çəkişim. (> **şəkibli** (fars)).

çəqim **çəkim**. **çəkirit**. təsrif**..**

-çəkim gücü: dartıc. cəzb gücü.

çəqim **çəkim.** kəşb. əğim. meyil. rəğət. -**kəşbi** nəyədir: işə kəşbili uşaqdır. -uyduruculara **kəşbin** oyatmamalı. -onda güclü **kəşıb** görməm. -**kəşb** oyatmaq gərək.

çəqimli **çəkiimli**. çəkici. sayxan. alımlı. cəzzab. fəttan. lətif. məlih.

çəqimli **çəkimli**. ünlü. şöhrətli. -**çəkimli səs**: ünlü səs. -**çəkimli** kişi.

çəqin **çəkin!.** aban!. sakın!. uzaq dur!. ehtiraz ed!. -(evrən bir tor durur) **aban** düşmə toruna, oyun var çulqamış toyuna. -**abanmadan** girmə heç yerə, düşərsən birdən çıxılmaz yerə.

çəqin **çəkin**. **1**. (birlikdə çəkilən səs, söz). **1**.hurra. **1**. şuar. isloqan. -çəkinlər gedgedə **itinirdi**. **1**. təşviq. **1**. **çəkin!**. abay!. avay!. sakın!. həzər!. taxılma!. girmə!. dəxalət edmə!. **1**. alıng. alın. buyurun. sərf edin..
-**çəkin!**. sakın!. ayıbdır!. -**sakın**!, bu işə qol qoyma: **ayıbdır**!. bu işə qol çəkmə.

çəqin **çəkin**. 1. **çəkə**. çalpa. yaxanın göğsə doğru çönən, devrilən bölümü. 1. **çəktən**. **çəktin**. **keştən**. **keştin**. **keşin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

çəqin **çəkin**. 1. çıqın: bərcəsdə. 1. nəqşə. nəqqaşi. rəsm. -qalar yadımda bir tozuq çəkin, sürüb gedən gündən gördüyün çəkin (**tozuq**: filu. mübhəm) (gördüyün çəkin: gördügüvü çək, nəqqaşlıq ed). (**çəkin:** rəsm).

çəqin **çəkin**. daşın. -**daşın** bu sözdən: çəkin bu sözdən..
-**çəkin bilən**, könüldə durar.

çəqin **çəkin**. **tınqar. sınqar**. **-birinə gülmədən tınqar**, sanada gülənlər olar..
-**çəkinaşmaq:** həddin aşmaq. çəndən çıxmaq. qatı gedmək.

çəqin **çəkin.1.** həddin -çəkin (həddin) aşdı: **dışarı** getdi. **1.**qaça dur. sova dur. (**sova** > **səva**). ayrı dur. dış dur. həzər ed. ictinab ed.
-**əncam çəkin**: qutarın. götürün.

çəqin saktın. gözlə. ehtiyat ed.

çəqinə -**çəki çəkinə**: nuxdəsi nuxdəsinə.

çəqinə -**çəkinə çəkinə:** sakına sakına. ehtiyatla.

çəqinər **çəkinər**. qaçar. **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).

çəqinər **-gözə baxan gözdən göz çəkinər**. (gözə baxan gözü, göz bəğənməz).

çəqini **çəkini**. həddini. **-çəkini bilmək** ərdəmçilikdə baş söz. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

çəqini **çəkini**. meylini.

çəqini **-**sevgini bildir, sayqını qoru, **çəkini bil**.(**çəkini**: həddi.həddini)**.**

çəqiniq **çəkinik** (çək çəkilmiş). məhdudiyyət. -burda yeməyə **çəkinik** bir yoxdur. -bu **çəkiniklə** işləmək çox yor (zor).

çəqiniməli **çəkiniməli.** -**çəkiniməli** nə varki. sakınalı nə varki. nədən çəkinimki. ehtiyat eləməli nə varki.

çəqinimqi **çəkinimki**. -**nədən çəkinimki:** sakınalı nə varki. çəkiniməli nə varki. ehtiyat eləməli nə varki.

çəqiniş **çəkiniş.** geriniş. ehtiraz.

çəqiniş **çəkiniş**. gəriniş. darınış.

çəqinişmək **çəkinişmək**. **durquğlanmaq.** 1. imtina edmək. -o ağır işlərdən **durquğlanar.** 1. hesab aparmaq. -o genə səndən biraz **durquğlanır. (# sırtıqlanmaq).**

çəqinqən **çəkingən.** ərinti. ərintik. götü boş. nərsiyə, yağrıq, yarıq, yanıq, rağib olmayan.

çəqinmə **çəkinmə**. **-**içivi çəkmə, **içindən çəkinmə**, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).

çəqinmə uşənc. qorxu. (# **işənc**: güvənc. itminan)). -kürküb **ürəkdə uşənc köçdü**. **(**kürküb: ıldırım şaxıb)

çəqinmədən **çəkinmədən .-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, **çəkinmədən** çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax.

çəqinmədən **çəkinmədən**. **1**. dartımadan. -**dartımadan** aldı: çəkinmədən aldı. **1**. tutunmadan. utanmadan. açığ açığına. **1**. üz üzə. aynaq. **1**. açqıla > aşgara. açıqcasına. sərahətən.

çəqinmək **çəkinmək. 1.** daşınmaq. dəğişmək. -oyundan **daşınmaq**: fikrin dəğişmək. -**daşın** bu sözdən: çəkin bu sözdən. **1.** durqanmaq. ikrah etmək. **1.** üşünmək. **(# işinmək**: inanmaq).

çəqinmək **çəkinmək**. **1**. gütəzmək. gözətmək. saxlamaq. sakınmaq. -ora gedməkdən **gütəz**. -**gütəzmədən** girdi içəri. **1**. avaymaq. avalmaq. abaymaq. yığınmaq. -avalmadan söyləyən, ağrımadan ölər. **1**. üşənmək. **(# işənmək**: **içənmək**: izənmək. imənmək.

güvənmək**)**. **1**. saxılqanmaq qoruğuna çəkilmək. gizginmək. **1**. yaşınmaq. pərhiz edmək. **1**. əsirgənmək. ayanmaq. qayğınmaq. (xuddarlıq edmək). -əlindən gələni ayanma. -öldürməkdən **ayanmadı**. -**əsirgəmə!**: çəkinmə. ayanma. qayğınma. **1**. kürüzmək. **1**. qaytınmaq xuddarlıq edmək. -**qaytın!**: çəkin.

çəqinmək **çəkinmək. 1.**bıkmaq. bükmək. yığınmaq. -ondan artıq **bıkdıq**.**1.**irgənmək. iğrənmək. yığrınmaq.

çəqinmək **çəkinmək. 1.**saxlanmaq. xuddarlıq emək. **1.**üzlətə girmək. yan, qıraq durmaq. qovuşmamaq.

çəqinmək **çəkinmək.** eymənmək. qorxmaq. -**eymən**: qorx. çəkin. ehtiyat ed. -**eymənməz**: qorxmaz. çəkinməz.

çəqinmək diskinmək. ürkmək.

çəqinməmək **çəkinməmək.** yılmamaq. aldırmamaq. qorxmamaq. ötük bıraxmamaq. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

çəqinmətən **çəkinmədən.** qınmadan. utanmadan.

çəqinmətən **çəkinmədən.** saktınmadan. ehtiyat edmədən.

çəqintirik **çəkindirik**. ixtariyə.

çəqintirmək **çəkindirmək**. durqatmaq.

çəqintirmək **çəkindirmək**. sakındırmaq. ayıbdırmaq. -onu bu işdən **ayıbdıran** yox ki.

çəqintirmək **çəkindirmək.** sakındırmaq. bər həzər edmək. ehtiyata çağırmaq.

çəqir (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.).-söz bilməyən elbaşı, el başına, **yov çəkir**.

çəqir **çəkir**. **1**. **çəkici**. **səlgiçi**. **səlgir**. tərrah. rəssam. şəkilçi. fotoqraf. əkkas. **1**. **çəkici**. film tutan. **1**. vəzifə.

çəqir **çəkir**. dartır.

çəqir **çəkir. kəsir.** -nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma: çəkirmək. kəsirmək kəsib ayırmaq. kəsr edmək.

çəqir **çəkir**. -**könül çəkir, tən çəkmir**. (**könül**: həvəs).

çəqir **çəkir**.-sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı). (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

çəqir **-iz çəkir**: iy çəkir. güdür.

çəqir -biri kefi çəkir, biri yaşadır, biri yaradır. (barısına aşk olsun).

çəqirə **çəkirə**. **çəkrə**. tərh. səlgə. nəqşə.

çəqirəc **çəkirəc**. səlgəc. çəkmə, tərrahlıq: nəqqaşlıq aracları.

çəqiriş **çəkiriş**. çəkmə. **(**çağırış**)**. -məhkəməyə **çəkiriş**.

çəqirit **çəkirit**. **çəkim**. təsrif.

çəqirmək **çəkirmək. kəsirmək** (nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma). kəsib ayırmaq. kəsr edmək.

çəqirsən -**çəkirsən şişə könlümü**!, salıb sındırdın şüşə könlümü.

çəqirsiz -**daşşaq kabab çəkirsiz:** qış günündə, bazarda alıcıların alverçilərə od, isti başında oturalı deyikləri söz. demək alveriz yavadır?.

çəqirt **çəkirt**. **1**. **çəkit**. **şayırd**. **şagird**. dəriş, dərs alan. iş öğrəşən. **1**. bir olayın açıqlaması. quzariş. riportaj. **1**. şikayət. ərizə. ehzar. **1**. hesabat. bir dönəm, bir iş üzrə verilən hesab. -il **çəkirti**.

çəqirtəq **çəğirdək.** çirdək**.** çərdək. (həstə).

çəqirtəq **çəkirdək**. tuxum. bürtək.

çəqirti **çəkirti**. ehzariyyə.

çəqirtqə **çəkirtgə**. cırlavuq.

çəqirtmək **çəkirtmək**. **1**. (**rapporter**) **gətirmək**. **1**. mə'ruzə edmək. **1**. mə'lumat vermək. **1**. təqdim edmək. **1**. numayiş edmək. göstərmək. iraə vermək. **1**. nəticə almaq. **1**. istixrac edmək. **1**. quzariş, riportaj. vermək. **1**. toxlatımaq. hesabat vermək. haqq hesab vermək. **1**. şikayət vermək. ərizə vermək. şikayətlənmək. gileylənmək. **1**. gəlir vərmək. ürün vərmək. (tolid edmək. istehsal edmək). **1**. dədikodu yapmaq. (yürürlüktən) qaldırmaq. batil ədmək. **1**. əkləmək. yama yapmaq. **1**. yerinə çevirmək. geri gətirmək. **1**. götürüb ağdarmaq. **1**. götürmək. -

söz çəkirtmək: söz götürmək. təsrif edmək. -türk işləmlərinin **çəkirit** (çəkim) özəllikləri.

çəqisi **çəkisi**.-yüklə, bağlacın, qabın (zərflə məzrufun) **birgə çəkisi:** kürdə. kürüt.

çəqiş **çəkiş** 1. (> **kəşeş** (fars)). **1**. **çəkic**. çənə altı.

çəqiş **çəkiş**. **1**. **çəkiç**. **çükəç**. **1**. sahə. **1**. dartış. tutuş. cazibə. -**dartış** güc. **1**. **kəşiş.** dartığ. yönəlmiş gediş. **1**. **çəkmə**. qurə'. **1**. **səlgiş**. tərrahlıq. rəssamlıq. şəkilçlik. fotoqraflıq. əkkaslıq. **1**. film tutma. **1**. konturol. hesab. -**çəkiş günü**: hesab günü. qiyamət. **1**. **gərviş**.bağlaş. qumar..
-**çəkiş bəkiş**: yaxış çaxış. tutuş otuş. **1**. çəkiclə salınan çal, nəqşə. -**çəkicli** kükə.

çəqiş **çəkiş**. -**çəkiş bəkiş**: çalqış yarqış. çalqış dalqış. çəliş çatış. tətümmə ixtilaf.

çəqiş **çəkiş**. **çəkişiş**. **çəkişmə**. **1**. mubarizə. 2. qurə'. 2. qurə keşlik.

çəqiş **çəkiş. kişiş.** əğim**.** dartıq. meyl. -gah sağa **dartıq**, sola gahdan. -**dartıq** olsa sağa, sola, təlbələnər, düşməz yola. (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

çəqiş **çəkiş.** saktıq. gözləş. ehtiyat.

çəqişiq -**çəkişik tovu:**dartışıq gücü.

çəqişiş **çəkişiş**. **çəkiş**. **çəkişmə**. **1**. mubarizə. 2. qurə'. 2. qurə keşlik.

çəqişlə **çəkişlə.** dartaşu. mücadilə ilə.**-**davar yığma yığraşu, oyun qılma qarğaşu, **yaşam sürmə dartaşu**. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq).

çəqişləmək **çəkişləmək**. **keşikləmək**. **1**. sıralamaq. almaşlamaq. girvələmək. girəvləmək. sırılamaq. sırıqlamaq. novbətləmək. **1**. bəkləmək. gözləmək. -siz kimi **keşikləyirsiz**.

çəqişlər **çəkişlər keşişlər**: **çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar. -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı).

çəqişləşmək **çəkişləşmək**. **keşikləşmək**. **1**. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. sıraya girmək. sıralaşmaq. almaşlaşmaq. girvələşmək. girəvləşmək. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik. **1**. sırada olan bir nərsənin oluşmasın bəklənmək. -yaz yayı, güz qışı **keşikləşir**.

çəqişli **çəkişli**. **1**. ikican. dartqın. qısqın. (iki nərsə arasında dartılı, qısılı qalan). mürəddəd. mütərəddid. tərəddüdlü. quşqulu. qərarsız. **1**. qızıqlı (qızdıran). calib. yeriğ.

çəqişmə **çəkişmə**. **çəkiş**. **çəkişiş**. **1**. mubarizə. 2. qurə'. 2. qurə keşlik.

çəqişmə **çəkişmə**. dartış.yartış. rəqabət. mubahisə. çartış.

çəqişmək **çəkişmək. 1**. qurə' çəkmək. qurə'keşlik edmək. **1**. rəssamlıq edmək. tərsim edmək. tərrahlıq edmək. **1**. gərvişmək. bağlaşmaq. qumar oynamaq. şərtləşmək. **1**.dal oturmaq. **1**. arıqlamaq.

çəqişmək **çəkişmək**. **çəksəmək**. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq. dadmaq. dadına baxmaq.

çəqişmək **çəkişmək. çəksəmək**. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq. dadmaq. dadına baxmaq.

çəqişmək -**iy, is, hıs, qoxu çəkişmək**: ısğaşmaq. iyləşmək. qoxuşmaq.

çəqişotu **çəkişotu**. yaranın çirkin çəkən, soran bitgi yaprağı.

çəqiştirmək **çəkiştirmək**. dartaqlamaq. dartıb gücləmək.

çəqit **çəkit**. **1**. anlam. -**çətiki** gözəl, **çəkiti** (anlam) yava. **1**. uzanan. **1**. rabit sim. **1**. **çəkirt**. şayırd. şagird. dəriş, dərs alan. iş öğrəşən. **1**. xətt. **1**. danışıq. söhbət. bəhs. **1**. sonuc. məhsul. ürün. mə'ruzə. hesabat. **1**. adsan. şöhrət. **1**. danışıq. söhbət. **1**. şayiə. xəbər.

çəqit **çəkit**. **çəkə**. (**çəkmək**).**1**.süzmə. usarə. **1**. nərsənin qısası, xulasəsi. **1**. raport. quzariş. -olayların **çəkəsi**. -**gün çəkəsi**: xəbərlərin özəti. əxbarın xulasəsi.

çəqit **çəkit**. nəqqaşi.

çəqit **çəkit.** çəklət. məhdudlad.

çəqitən (> **çəkidən** (fars)). çəkişmək. çəksəmək. çaşnamaq. dadmaq. dadına baxmaq.

çəqitən **çəkidən** (fars) < **çəkətmək** (su. suyuq) **kəkətmək** (**kərkətmək** < **kər**: kəs) (qıt qıt, qırıq qırıq olmaq).**1**.

çəqitilmiş -**süzmə. suyu çəkitilmiş yoğurd:** kəşik. çəkik.

çəqitmək -**aşağı, içəri çəkitmək**: qıstırmaq. (# **qusturmaq**: dışarı çəkitmək).

çəqitmək **çəkitmək. çəkətmək**. **1**.damıtmaq.**1**. nuxdələmək. **1**. həcəmət aldırtmaq.

çəqitmək **çəkitmək**. **çəkətmək**. buyurmaq. əmr edmək.

çəqitmək **çəkitmək**. **çəritmək**. saptırmaq. yönünü dəğiştirmək.

çəqivli **çəkivli {> şəkiba** (fars)}. dözümlü. dözüvlü. sabir. səbirli.

çəqqə {**çekkə** (fars)}.**çəkkə** < **cıqqa. çikə**. damcı. -gözü **cıqqa** yaşa doldu. -**cıqqa cıqqa** damcıladı: **çikə çikə** damcıladı.

çəqqin **çəggin**. **1**.münzəvi. **1**.**çəkgin**. (çəkili). dartıq (dartlı). gərin. (**gərmək**: dartmaq. çəkilmək). ağır. qəliz.

çəqqin **çəggin**. yad. sap. salqısız. sorağsız. xəbərsiz. biqanə.

çəqqül **çəkqül**. **kəşgül**. **1**. kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı. **1**. süt dadlısı çeşiti.

çəqləm **çəkləm. çikləm**. məhdudə.

çəqləmək **çəkləmək**. **1**. konturol edmək. **1**. yoxlamaq. **1**. **çəkələmək**. **çəkiləmək**. ölçmək. **1**. çəkəkləmək. yoxlamaq.

çəqləmək -**qarayıb, baxıb çəkləmək:** qararlamaq.

çəqləmək -**olacağı çəkləmək, təxminləmək:** görcələmək.

çəqləmək **çəkləmək**. barlamaq. yoxlamaq. bazrəslik edmək.

çəqləməsi -**çəkləməsi** çox çəkər: yoxlaması.

çəqlənir **çəklənir**. məhdudlaşır.

çəqlənmədik **çəklənmədik**. absolut. mütləq.

çəqlənmək **çəklənmək**. məhdud olunmaq.

çəqlənmək **çəklənmək**. məhdudlanmaq. -yarı yolda qoşulan yoldaş, yol yarsı **qalı qoyar**, onunlada çəklənib qalmaz, sırrıvıda **(**gizividə**)** alıb qoyar.

çəqlənmək **çəklənmək.**qənaət edmək. -**çəklənin:** qənaət edin.

çəqlənməz **çəklənməz**. **1**. yoxlanmaz. **1**. məhdud olunmaz. na məhdud.

çəqlənmiş **çəxlənmiş**. **çarxlanmış**. qiymə.

çəqləş **çəkləş**. möçəriş. təxmin. estimeyt. ərzyablıq.

çəqləşmək **çəkləşmək.** çağlaşmaq. danışmaq**.** çənişmək. gəpişmək.

çəqləştirir **çəkləşdirir**. sanğlayır. ərzyablıq edir. -kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə **çəkləşdirir**.

çəqlət **çəklət**. çəkit. məhdudlad.

çəqli **çəkli**. **1**.çəkpul. **1**.süzmə. -**çəkli** seçik.

çəqli **çəkli**. **çəkili**. **1**.şəkilli. təsvirli. əksli. **1**.nəqşəli. mənquş. **1**.əğimli. meyili..
-**çəkli çəkili**: **çəhli çəkili**: hesab kitablı. (məhdud o movzun).-**çəhli çəkili**.

çəqli **çəkli**. məhdud.

çəqlilər **çəklilər**. seçlilər. müntəxəbat.

çəqmə -adın çəkmə, özün gətir.

çəqmə **-ah çəkmə: içivi çəkmə**: təəssüflənmə. **-içivi çəkmə**, içindən çəkinmə, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).
-**içivi çəkmə**, içindən çəkinmə, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).

çəqmə **çəkmə**. **1**. axtarış. çağırma. cəlb edmə. ehzar. **1**. çizmə. ötük. edik. -**çəkmə**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə.
1. **çəkiş**. qurə'. **1**. qurəkeşlik..
-kökdən çəkmə: kökdən sürmə. qondarma (saxda) olmayan..
-qıssa səğə çəkmə: çalasap..
-çəkmə (vəzn edmə) **birimi**: çəksə..
-ayaq çəkmə: arakəsmə.

çəqmə -**tütün çəkmə araclarından:** qaylan. qalyan. qəlyan.

çəqmə **-**yamanın adın çəkmə, adın çəkdin, üzün görmə, üzün gördün, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

çəqməc **çəkməc**. **çəkən**. dartac. dartan.

çəqməcə **çəkməcə**. **1**.**çəkənə**. gönün qırışların açma aracı. **1**.kəşov. sürmə.

çəqməcə **çəkməcə**. kəşov. çəşov. sürməc. sürməcə.

çəqmək **1**.nuxdələmək. **1**.sormaq. qan almaq. **1**.sıxmaq. -**çək** bərkisin.**1.**bükmək. -ordan artıq ayağın **bük** (çək): ora daha gedmə.
-**adın çəkmək:** adın ağzına almaq. anmaq. yad edmək.
-**bitik çəkmək:** kitab, yazı tədvin edmək.
-**əncam çəkmək**: bitdirmək. bitirmək.

çəqmək **-arxcığ (keş) çəkmək:** arxcıqlamaq. keşləmək.
-boy çəkmək: boy duymaq: boylanmaq. fəxr duymaq. iftixar edmək. -**boylanırıq**: fəxr edirik.
-can çəkmək: can edmək: ağırca çalışmaq, dirçəşmək. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).
-işə çəkib qalxdılar: yallah çəkib qalxdılar.

çəqmək **çəkmək**. **1**. qurmaq. -tilfun **qurmaq**: tilfun çəkmək. **1**. sarmaq. yönətmək. dartmaq. -**daşa kökə sarmaq**. işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq..
-**için çəkmək**: ökgə vurmaq. ökürmək. hökütmək. hınçqırmaq. -sən getgən **ökürüb** ağladım. -**öksür öksür** ağlamaq: hınçır hınçır, höküt höküt ağlamaq. **1**. dartmaq. vurmaq. -qamçı **dartmaq**. -silli **dartmaq**. **1**. yeritmək. daşımaq. **1**. yüklənmək. sırtlanmaq. **1**. gərmək. -özü bəsdəyir, üçündə yanına salıb **gərir**. **1**. çağmaq. xırdalamaq. oğutmaq. üyütmək. -ət **çəkmək**. **(çəkən**: çağan: oğan**)**. **1**. **(**para**)** almaq. -bangdan para **çəkmək (**almaq**)**. **1**. **(**eşiyə çəkmək**)**. dartmaq. almaq. -bangdan pul **dartmaq**. -postadan taplığı **(**əmanəti**) dartmaq**. **1**. qoymaq. -**qol çəkmək**: **qol qoymaq**. çəkdələmək. imzlamaq. **1**. oxumaq. vermək. -**azan çəkmək**: azan oxumaq, vermək. -**əzan çəkər**, namaz qılmaz, arvad alar kəbin salmaz. (tapmaca: beçə)**..**
-əl çəkmək: toxsunmaq**..**
-səfə **çəkmək**: səfə düzmək: sırtalamaq**..**
-içəri çəkmək: dadmaq. keşinmək {> **çeşidən** (fars)}..
-**adın çəkmək:** ad tutmaq**..**
-çəkib çevirmək: tutumlatmaq. idarə edmək. yöntələtmək. səri saman vermək..
-**çəkiş olur**: içiş olur: tütün çəkilir**..**
-uzun çəkmək: keşənmək**..**
-iş çəkmək: işdartlamaq. işdətləmək. istismar edmək.

çəqmək **çəkmək**. **çəkəmək**. **1**.dammaq. **1**. qurmaq. dərmək. hazırlamaq. -kitab **çəkmək**: kitab yazmaq. -**dar çəkmək**: dar, dəzgah qurmaq. **1**. həcəmət almaq.

çəqmək **çəkmək**.**1**.keçirmək. duymaq. isləmək. hiss eləmək. -görən nə **çəkir**. -heç nə **keçirmədi**.**1.**edmək. qılmaq. -birinin sevgisin əzizliyin **çəkmək**: könül daşımaq..
-**dərd çəkmək:** ağrınmaq.

çəqmək -**əl çəkmək**: daşınmaq -özü özündən **daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş.

çəqmək -**qulağın çəkmək, bükmək, burmaq**: uyarmaq. tənbih edmək..
-**ahmığ çəkmək:** sincinmək. qınsınmaq. incinmək. qınalmaq. öykünmək..
-**kətərə eləmək, çəkmək**: **kətərlənmək**. **kətərəsinə qalmaq**: qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

çəqmək sınamaq. görmək. -**qın sınamaq**: əzab çəkmək.

-**çərçiv çəkmək: çərçiv gərkmək**: çarmıx çəkmək.

-**qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək:** çalmalamaq. çəlmələmək.

-dərd çəkmək: dərdinmək. yanıb yaxılmaq. sızlanmaq.

-**için çəkmək:**. keçkirmək. hıçkırmaq. hınçkırmaq.

çəqmək -**ayaq çəkmək:** yeriməkdən çəkilmək. toxdamaq. durmaq. saxlanmaq.
-**ışıq çəkmək:** çaxılqatmaq. bərq çəkmək. iliktirik çəkmək.

çəqməliyik **çəkməliyik**. -neredeyse atıban dan, doğacaq gün, hələlik, **qarquranın qarasını çəkməliyik**.

çəqməyə **-kef çəkməyə:** kökəşə. əyyaşlığa. **-**gəncliyin tükənirsə **kökəşə**: gəncliyin keçirsə, xərclənirsə əyyaşlığa.

çəqməyə -yol doğrusa, yük ağır, min ömürlük **çəkməyə nə var.**

çəqməyən **-dərd çəkməyən**, dərd qınqatın biləmək.(**qınqatın**: əzabın nə olduğun)**.**

çəqməz **çəkməz** .-yaranmasa kimi kimdən, **adın çəkməz dibdibindən**.

çəqməz **çəkməz**. **1**. cicik. həsəd. **1**. çıdamaz. -yatıb yeyəni, **dağ çəkməz** (yatıb yeyənə, **dağ dözməz**).

çəqməz **-çətinlik çəkməz:** ağrışmaz. **-saynaq doslar ağrışmaz**, saynaqsızlar barışmaz. (**saynaq**: hesab kitab bilən)). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa

dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).
-dəm verən qəm çəkməz. (**dəm verən: dəm çəkən:** yaşamla ayaq olan).

çəqməz -evində batmanı görməz, **qonşuda oqqanı çəkməz**. (**oqqa**: kiçi ağramlı çəki birimi) (**batman**: böyük ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)
-pişirib sözün açarsa ağız, qızmaz qulağı, **çəkməz ağız**. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.

çəqməz -ağız yeyər, **qarın çəkməz bulğanar**. (hər iş iki başlıdır)

çəqməzəq **çəkməzək**. cicək. cicikli. həsud.

çəqmir **çəkmir**. -**çəkmir sanağım**, birdə dönəm sizlərə sarı. (**sanağım**: xayalım).
-yorqan güdə qıs ayağun, **için çəkmir**, qıs boğazun.

çəqmir **çəkmir**. -**könül çəkir, tən çəkmir**. (**könül**: həvəs).

çəqmir -**keşdi çəkmir**: könlüm istəmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox.

çəqmir -**qayğımı çəkmir:** umurumu çəkmir. fikrimi çəkmir.

çəqmir -**umurumu çəkmir:** qayğımı çəkmir. fikrimi çəkmir.

çəqnə **çəknə**. maşa.

çəqnilmək **çəknilmək**. saxınılmaq. aldınılmaq. xuddarlıq edmək.

çəqo **çəko**. (< **çəkmək**). kadr. odacıq. ort. yurd. hücrə. -**baş çəko**: başlıq yazılan kadr.

çəqot **çəkot**. e'tibar.

çəqotu **çəkotu**. qorca. qordal. xərdəl. şəhvəti çoxalda ot, dərman, nərsə.

çəqov **çəkov**. (< **çəkmək**). **1**. cədvəl gözllərinin hər biri. kərpiş. -**çəkovlu**: cədvəlli. -**çəkovlu** kağaz: **cədvəlli** kağaz. **1**. incə, ardıcıl çəkil cızıqlar. haşur. **1**. keşiv. gəşt. mə'muriyyət.

çəqov **çəkov**. **keçov**. xətkeş.

çəqov **çəkov**. **keşov**. **keçov**. keçilib uzanan. xətt.

çəqov **çəkov**. **səkov.** çin çin. çil çil. nuxdə nuxdə. -**səkov** bet. -**çəkov** parça. -**səkov** boya.

çəqov **çəkov**. şəhvətli.

çəqovlamaq **çəkovlamaq** cilovlamaq. konturol altına almaq.

çəqovlamaq **çəkovlamaq**. haşurlamq.

çəqovlu **çəkovlu** cilovlu. konturollu.

çəqovsuz **çəkovsuz**. cilovsuz. konturolsuz.

çəqovuc **çəkovuc**. cilovuc. konturolçu.

çəqötə **çəkötə** (**çək ötə**). çək aşa. həddən çox. -**çəkötə** yemə. -**çəkötə** gedmə. -**çəkötə** danışma.

çəqrə **1**. **çəğrə** > çehrə. (**çöğrə** > **çöhrə**). dışaq durum. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur. **1**. **çəkrə**. **çəkirə**. tərh. səlgə. nəqşə. **1**. **çəkrə**. **çikir**. **çikrit**. **çikrə**. **çəkrit**. **çirgə**. **cirgə**. **(**< **çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çəqrit **çəkrit**. **çikir**. **çikrit**. **çəkrə**. **çikrə**. **çirgə**. **cirgə**. **(**< **çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çəqsə **çəksə**. çəkmə (vəzn edmə) birimi, vahidi.

çəqsəmək **çəksəmək**. **çəkişmək.** (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq. dadmaq. dadına baxmaq.

çəqsəmək **çəksəmək. çəkişmək**. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq. dadmaq. dadına baxmaq.

çəqsən **çəksən**. miqyasi ovzan.

çəqsin -könül çəksə, baş durmaz!, **könül çəksin, baş duysun**! (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz).

çəqsin -yonulan qələm qızıl quşdan, **yaxşılıq çəksin dartıqdan**. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

çəqsiz **çəksiz**. hədsiz. məhdud olmayan. na məhdud.

çəqsiz -**çəksiz onaymən**: hədsiz razıyam.

çəqşiq **çəkşik. əkşik**. gəs. türş. tüğşuq. ağzı yığan, buran dad. meyxuş.

çəqşinmək **çəkşinmək.** dartınmaq. nərsiyə uğraşınmaq, məşqul olmaq. -tam günün qıvır zıvır işlərlə **dartınmaq**.

çəqşit **çəkşit**. çakşıt. çalşıt. çaltış. dartış > darşıt. qarşıt. ixtilaf.

çəqtə **çəkdə**. {> **çəkidə** (fars)}. öz. özək.

çəqtə **çəkdə**. **1**. arınmış. süzmə. təsfiyə olunmuş. -**süzmə** sözlər: çəkdə sözlər. **1**. imza.

çəqtə **-kafi çəkdə:** dolu. yetərincə. kafi qədər. be həddi kafi. -**dolu** yetdi. -**dolu** görər. -**dolu** doyurdu. -**dolu** yaşardı. -**dolu** yaşadı. -**dolu** gənc. -**dolu** yaşlı. -**dolu** yekə.

çəqtələmək **çəkdələmək**. **çəkdəmək**. qol çəkmək. qol qoymaq.imzalamaq.

çəqtəli **çəkdəli**. imzalı.

çəqtəmək **çəkdəmək**. **çəkdələmək**. qol çəkmək. qol qoymaq.imzalamaq.

çəqtən **çəktən**. **çəktin**. **çəkin**. **keştən**. **keştin**. **keşin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

çəqtəş **çəkdəş**. barantay. bərabər. əş. dəng. musavi.

çəqti **1**. **çəkdi**. məcazi. -**çəkdi** evrən: məcazi dünya. **1**. **çəkti**. anlaşma. pakt. muqavilə.

çəqti **-sürmə çəkdi gözünə**, çıxdı çölün düzünə.

çəqtin **çəktin**. **çəktən**. **çəkin**. **keştən**. **keştin**. **keşin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

-yamanın adın çəkmə, **adın çəkdin**, üzün görmə, üzün gördün, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

çəqtir **çəkdir**. çəkil. sikdir. ırqala **(**ıraqla**)**. itil. əkil. əkdir.

çəqtir **çəkdir**. əğil. könül ver. meyil sal. **-**qışın uzat yorqana, **yayın çəkdir ayrana**.

çəqtirmə **çəkdirmə**. **keşitmə**.

çəqtirmək **çəkdirmək**. **1**. saxılqamaq. -hammı gözlərin telvizyaya **saxılqamışdı**: tikmişdi. **1**. uzatmaq.

çəqtiyicə -**könlü çəkdiyicə**: həvəsi boyunca.

çəquzat **çəkuzat**. (**çək uz at**). quşatan: əl oxu.

çəqüc **çəküc**. **çaluc**. ağzı çiq çiq (nuxdə nuxdə) olub, dəğirman daşının dişlərin ititməkdə işlərir.

çəqüz **çəküz**. (çəkən nərsə). şuar. bir toplumun, qurumun başda çəkən sözü. -tuturz düşərgəsinin (saytının) çəküzü **"ərdəm başı dil"** dir.

çəqvər **çəkvər**. **kişvər**. yurd. yutuq. orun. vətən. -**ilkə yutuq**: ana vətən.

çələ çiğən**.** çigəl. tələ.

çələb (fars) **çalab** sinc. birbirinə çırpanda sınc sınc səs verən çalqı aracı. toyda, şənlikdə, döğüşdə, toplu çalqa, törələrdə çalınır.

çələqiş **çələgiş**. mütəzadd.

çələm <> **çəlmə**. **çalam**. çəlmər. çəmbər.

çələnq **çələng**. çiləğ. qanqal. həlqə. çəmbər. eşmə. bükəl.

çələnqirəmək **çələngirəmək**. çəlgişmək. çəlişmək. dartışmaq. muşacirə edmək.

çəliq **çəlik**. **1**. (< **çal**). çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir. polad. **1**. dol. dolça. **-**elin ağzı yığılmaz, **çəlik ağzı boğulmaz**. **1**. tapdanmış dəmir. polad. **-**dil ətdən, **çəlik əridir**.

çəliq **çəlik**. **1**. **çalıq**. çalınmış, döğülmüş dəmir. polad. **1**. əsa. -yalağdan keçməyə **çəlik** yaramaz. **(**incə doğranmış şırıq yoldan **(**sırat köprüsündən**)** keçməyə çəlik **(**əsa**)** nə dərdə dəğir**)**. **1**. polad. közgün. tapdanıb kürədən çıxmış dəmir.

çəliq **çəlik. çilək. çəllək.** kova (kovaq). (dolça)..
-altın qılıc, çəlik qapı.

çəliq **çəlik**. polad. -**qurç dəmir**.

çəliq -yaşı yetmiş, varı gedmiş, **çəlik düşmüş əlindən**.

çəliqaqac **çəlik ağac**. çəlik çomaq. pil dəsdə.

çəliqçomaq **çəlik çomaq.** çəlik ağac. pil dəsdə.

çəliqitmək **çəlikitmək**. polatlatmaq. dəmiritmək. dəmirlətmək.

çəlinq **çəling.** dirəniş. döğüş . -qurd yarşağı **dirəniş**, tilki yarşağı dilənіş. (**dilənіş**: yalvarış. iltimas).

çəlipa **1**. < **çalba** (**< çalbağ**). iki qolun çalpaz (birbirinə qarşı) qoyulan durumu. xaç. səlib. **1**. < **çalba**. **(**haçavarı, çarpaz qoyulan iki çubuğun durumu**)**. xaç. çarmıx. səlib.

çəliş **çəlgiş**. **1**.döğüş. mubarizə. -**çəliş çəkiş**: (cəng o niza').**1**.təzadd. düşmanlıq. **1**. dartış. (muşacirə. dağva. niza'. setiz). **1**. təzadd. **1**. kin. (ədavət. xisumət). **1**. mubarizə. -ölüm dirim **çəlişi**. **1**. zidd**..**
-gəliş çəliş: döğüşlə irəliləyiş.

çəliş munaqiş. -evdə **çəliş** olamaz.

çəliş təzadd.
-çəliş çatış: çalqış yarqış. çalqış dalqış. tətümmə ixtilaf. çəkiş bəkiş.

çəlişmə! **qarşınma!**. üzbəüz durma!. muqabilə edmə!. -atava **qarşınma!.**

çəlişmək **1**. **çelişmək**. **çalışmaq**. əlləşmək. talaşlanmaq. -ayı çox çelişər, armud çağında pişər. **1**. **çəlgişmək**. çələngirəmək. dartışmaq. muşacirə edmək.

çəlqəşmək **çəlgəşmək**. **kilkəşmək**. qarışmaq.

çəlqəştirmək **çəlgəşdirmək**. **kilkəşdirmək**. qarışdırmaq.

çəlqiş **çəlgiş**. **1**. **çəliş**. dartış. (muşacirə. dağva. niza'. setiz). **1**. təzadd.

çəlqişmək **çəlgişmək**. **çəlişmək**. çələngirəmək. dartışmaq. muşacirə edmək.

çəlləq **çəllək**. **çənlək**. **çəldək** {< **çan**. (qab)}.

çəlləq **çəllək. çilək. çəlik.** kova (kovaq). (dolça).

çəlmə <> **çələm çalam**. çəlmər. çəmbər.

çəlmə **çalma**. **1**. baş şalı. baş üsdə salınan geyim. **1**. boya. rəng. zahir.

çəlmə ildik. qındıq. qıydıq. qıylıq. kəsatma. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq).

çəlmə **səlmə. çalma**. sarma. əmmamə.

çəlmə turban. tülban. əmmamə.

çəlmələmək **çalmalamaq**. 1. başına yaylıq örtmək. 1. örtələtmək. örtbaslamaq. gizlətmək. - bizi görən kimi özün **çalmaladı**. **1**. qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək. kəməndə avlamaq.

çəlmər **çəmbər**.çalam. çələm. çəlmə.

çəlməşti **çəlməşdi. çərməşdi. çulmaşdı. çalmuşdu**.çulğaşdı.

çəlpəq **çəlpəğ. çalbağ**. göz ucunda bağlanan kir.

çəlpəqlənmək **çəlpəğlənmək**. **çalbağlanmaq.** göz ucunda kir bağlamaq.

çəlşi mütəxalif.

çəlşiq **çəlşik**. mtəzzadd.

çəlşiq **çəlşik**. mütəzadd. (nasazqar).

çəlşiq **çılşıq.** çətin. buruşuq. -**çılşıq** soru.

çəlşiqli **çəlşikli.** qapma qarşı.

çəlşiriq **çəlşirik**.**çılşırıq**. buruşuq. pırtlaşıq.

çəltəq **çəldək**. **çəllək**. **çənlək**. {< **çan**. (qab)}.

çəltiq **çəltik.** fısqı. orta barmaqla vurulan təkmə (dəğmə). -bir **çəltiyə** bağlıymış.

çəltiq **çəltik.** çanlığ**.** çənlik. kiçik tutluğ, dolça çeşitli qab.

çəm hədd. islam törəsinə görə verilən cəza. -zina **çəmi**.

çəm **dəm**. **ləm**. qılığ. yol. fənn. -hər işin **dəmi** var. -**dəmin tut**: qılığın, püfün ələ gətir. - **dəmin görmək**: kökləmək. bir işi yerinə qoymaq üçün kimsə yağlamaq, doyurmaq, ürəyin ələ g\tirmək.

çəmbər < **kəmbər**. **çəpər**. (**< kəmək**: çevrə). **1**.çevrə bər. döğrə bər. **1**.arılqa. (arasına alan). həlqə. qasnaq.

çəmbər **1**. **çevbər**. **çəpər**. **çevər**. nərsənin çevrəliyi. **1**. çiləğ. çələng. qanqal. həlqə. eşmə. bükəl. **1**. cörgə. çövürgə.

çəmbər **çəlmər.**çalam. çələm. çəlmə.

çəmbər qond. qors. qurs. pərçim. dəmir həlqə.

çəmbərə qurs. tuğ.

çəmbərək **çənbərək** < **çönbərək**. (pambıq qozası, cəviz, çağala).kimilərin çulqayan dış qabığ.

çəmçəsi **-**pox yeməzin **çəmçəsi batmaz**.

çəmə **1**. ölçü. əndazə. -böyük **çəmə**: böyük hudud. -**çəməvi** güd: ölçüvü saxla. hududu gözlə. -**çəmə qoymaq**: hudud biçmək. **1**. hudud. ətraf. həvali. hovl o huş. -bu evin **çəməsində** bağbağat yoxdur. -qala **çəməsi**: şəhər hududu. -**çəməli**: hududlu. -**çəməsiz**: hududsuz. -dağ **çəməsində** döşədi: dağ hududunda döşədi. **1**. bö'd. ətraf. -çox **çəməli**: çox ətraflı, hududlu. -bu **çəmədə** görünməz. -onun **çəməsinə** dolanma. -əlli **çəməsidə**: əlli hududunda.

çəmədan < **çətəmən**. (< **çit**: bağlı). büktəri (**< bük**).

çəmək -**çəkib qopartmaq**: qınqıtmaq. qınırtmaq. üzmək.

çəmələşmək çırmalaşmaq. səfərbər olmaq. səfərbərləşmək.

çəmən -**çayır çəmən**: çərçəmən.

çəmən gögül. -**gögüldə:** çəməndə.

çəmənqi **çəməngi**. çəmən. yaşıl. -**yaz çəməngi**: açıq, parraq yaşıl.

çəmənlik göğənlik. göyənlik. göylük.

çəməsi hududu. -**səggiz çəməsi**: səggiz hududu.

çəməsiğə göründüyünə. zahirən. -**çəməsiğə** işlər bitmiş.

çəməsin təxminən. -**çəməsin** iki aya bu iş bitər.

çəmətan **çəmədan**. coğ. cuğ. (**tuğ**). buxca.

çəmiq **çəmik**. karakter. məzac. sifət.

çəmin **-**tənbəl olan oyğul olar, **ağır işin çəmin tapar**. (**oyğul**: fikirli).

çəmrənmək çırmanmaq.

çən **1**.(**san**). hədd. miqdar. -atın gəmi, hər nəyin **çəni**. -**çənin** güdən, dənin azmaz. **1**.bak.

çən **çan**. **1**. toz. -**çan tozan**: toz topraq. **1**. saniyə. -bir **çan** gözləmədən qalxa verdi. **1**. küf. **1**. pas. **1**. nəm. şeh. şəbnəm. **1**. {< **çan**. (qab)}.

çən -**çisək çən**: duman çən.

çən duman. umur. meh.

çən **san**. miqdar. -**san tutmaq**: **çənin tutmaq**: saymaq.

çən **çan**. **çanğ**. (< **çalmaq**. **çəlmək**). toz topraq. ğubar.

çənaşa **çəndaşa** (**san**). həddən çox.

çənbər < > **çönbər**.mədar.

çənbərək **çəmbərək** < **çönbərək**. (pambıq qozası, cəviz, çağala) **1**.kimilərin çulqayan dış qabığ. **1**. **çəmbərəc**. həlqərəcə. işgə həlqə. **1**. kiçik girdə deşik. **1**. mühəvvətə.

çənbərək **çönbərək**. girdəş. müdəvvər.

çənbərlənmək **çönbərlənmək.** çevrəklənmək. çörəklənmək. çoğmaqlanmaq. çoğbağlanmaq.

çənçəq **çənçək**. ölçülü. ölçəkli. əndazəli.

çənçəqin -**çənçəkin olmasa bir işdə balam**, qırılar incə belin, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

çənçəqli **çənçəkli.** ölçülü. ölçəkli. ölçülü biçili. əndazəli.

çənə **1**.çək. -**çənə ilə qulağ altının qoğşağı**: çanıt. **1**.çəkək. əng. fəgg..
-**çənəsi açıq**: çox danışan. **1**. durmadan yeyən, çeğnəyən.

çənə **çana**. zənəx. çaqaq. sağaq.

çənə -**çənə altı:** buxaq.

çənə -**çənə altı:** çəkiş. çəkic.

çənə -**çənə çalmaq**: yanğışmaq. çanğışmaq. gengəşmək.

çənəçgə **çənqal**.

çənəçi çanğşaq. yanğşaq.

çənəq **1**.**çənəğ**. **çənək**. > şənək. şənə.

çənələmək çənə çalmaq. danışmaq.

çənəmək **dənəmək.** doğurlamaq. gəzəmək. nişanə, hədəf tutmaq. -kimə, hara **doğurladız**.

çənət **kənət**. həlqə.

çəniq **çənik**. **çanıq**. çalıq. açıq.

çənişmək danışmaq**.** çağlaşmaq. çəkləşmək. gəpişmək.

çənit yar. zay. çalı. bər. bərə. çöküt. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur.

çənit yara izi.

çənqal **çənəçgə**.

çənqə **çəngə**. **1**. **gəngə**. **qança**. **1**. > **pəncə**. **1**. caynağ. çatqal. pəncə.

çənqəq **çəngək**. **1**. **çəngəl**. **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qapbac. qança. qənarə. qullab. qopla. olta. **1**. **çəngəl**. asqı. ilgəc. **1**. qullab < qolab. qolav. **(**< **qol**: uzantı. sap. dəsdə +avmaq: tutmaq**)**. saplı **(**qollu**)** həlqə. **1**. qullab. dilov..
-**çəngək taxmaq:** əkəclətmək**. -**bu ipi **əkəclət**, dolçanı ona salla..
-çəngək, qullabla birbirinə bağlamaq: əkəcləmək. çəngəkləmək.

çənqəqləmək **çəngəkləmək.** əkəcləmək. çəngək, qullabla birbirinə bağlamaq.

çənqəl **çəngəl**. **1**. **çəngək**. asqı. ilgəc. **1**. **çəngək**. **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qança. qənarə. qullab. qopla. olta. **1**. şana. çana. çanğa. şənə. dirgən. dirən. yaba..
-**çəngəlli nal**: qayar**.**.
-palan tıxmaqda işlənən çəngəl: soxar.

çənqəl **-**iki nərsəni birbirinə bağlayan, **tutduran çəngəl**: butğaq**.** ilgək.

çənqələmək **çəngələmək > pəncələmək**.

çənqəşmək **çəngəşmək** > **cəngidən**. **çanğaşmaq. çançaşmaq.** tutuşmaq.

çənləq **çənlək**. **çəllək** {< **çan**. (qab)}.

çənləmək **sanlamaq**. dəkləmək (dənğləmək). təxminləmək.

çənli **-bu çağa çənli:** bu vaxdacan.

çənli -**çənli hava**: çinov.

çənli qədər. -verdiyi sözdə sona **çənli** duran oğlan.

çənli -**onunçənli:** onçaqlı. onun yalı.

çənlibel çanbalıq**.** çənli kənd, şəhər. dağ belində yerləşmiş kənd.

çənliq **çənlik.** çanlığ**.** çəltik. kiçik tutluğ, dolça çeşitli qab.

çənliqənt çənli kənd. çənli şəhər. çanbalıq**.** çənlibel. dağ belində yerləşmiş kənd.

çənt çalığ. bərə. yar. zay. çöküt. zədə.

çəntaşa **çəndaşa**. **çənaşa** (**san**). həddən çox.

çəntə **1**.**çanta**. < **çöntük** (**< çönmək**) öz üzərinə çönərək qurulmuş qab. kif. **1**.qapcuq. kisə. cib. qamyan (**həmyan** (fars)**)**.

çəntə **çanta**. bavul. bavlu. bağlı. dağarcıq. -**bavulunda** nə var.

çəntən **çəndən. sandan**. bə'zən. gahdan. -**sandan** gələr, **sandan** gedər. -çevrənin eşi oyunu, sandan eşər, **sandan** deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi).
-**çəndən çıxmaq**:çəkin, həddin aşmaq. qatı gedmək.

çəntən **çəndən**. bərabər. -**çəndən aşa**: neçə bərabər. -iki **çəndən**: iki bərabər

çənti **çəntik**. şənə.

çəntiq **çəntik**. **1**. kiçik gədik. soxar. **1**. virgül. -**çəntiklə** sözləri ayır. -birikiş yazılar, **çəntiksiz** güc anlaşılır.

çəntiq **çəntik**. **çənti**. şənə.

çəp **səp** (**sapmaq**). əğri. kəc.

çəpçap səriüsseyr.

çəpçüpüt **çapçıpıt**. vərvəsayil. bəsat.

çəpə **çapa**. zərfiyyət. kapasitə.

çəpəq **çəpək**. cübbə. yağışlıq. yağmurluq. barançul **(**moğol**)** > barani.

çəpəl kir. kirli. bulaşıq.

çəpən **1**. çapan **(**< **qab)**. kot. gödəkcə. qutqa. kütcə. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. **1**. yaptac. çapa. çuxa. **1**. **çapa**. kətmən. kəmkə. bir ağzı belçə, bir ağzı kiçik qazma, dik saplı, toprağı eşib doldurmada işlənən bağbanlığ çəmçəsi. **1. çapan.** geyim.

çəpən **çəkən.çəpən. çapan.** < **yapanğ**. paltov.

çəpənqi **çəpəngi**. palto.

çəpər **(< çapar**). çalpan. çalap. bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

çəpər **1**. < **kəmbər çəmbər**. (**< kəmək**: çevrə) arılqa. (arasına alan). həlqə. qasnaq. **1**. arğac. arğaş. ərğəş. çəyil. çətil. çitil. çit. hisar. hasar. **1**. **çevər**. **çevbər**. **çəmbər**. nərsənin çevrəliyi..
-**eninə uzanan**, **aralı çubuqlarla qurulan çəpər**: kitən. çitən. nərdə..
-**çəpər aytan**: başarıqlı sözçü. **1**.aşqın (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. bir işdə mahir. haziq. xibrə. usda. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**.**1**.bir işi iyi çevirib çevrələyən, iyi bilən. əhatəli. varid. -dilə **çəpər** kimsə.

çəpər 1. örtük. 1. nərsəni qapağ kimi çevrəyən, qurşayan örtük. (**qapağ:**qablağ) -**burun çəpəri**: burun pəyəsi. burun sümüyün çevrəyən ət. -**qulağ çəpəri**: qulağ oyuğun çevrəyən sümüksü ət, qığırdaq ət. qulağ yelpəyi.

çəpər əzbər. usda. bacarıqlı. mahir.

çəpər hisar.

çəpərçilik usdalıq. maharət. mahirlik.

çəpərləmək hisarlamaq.

çəpərli hisarlı.

çəpərlik -**əl ilən görülən çəpərlik, bacarıq**: qolğat. sənət. sanat.

çəpi **sapı**. 1. körpə. bəbə. 2. bir yaşlı uşaq. 2. uşaq. çiğ. xam.

-**sap balıq**: çoluq cocuğ.

çəpiq **çəpik**. **səpik** (**sapmaq**). əğrik. kəcik. meyilli..

-**çəpik çalma**: çəkəş. -sürəkli **çəkəş**.

çəpiq **çəpik**. **çapış**. **çapan**. -**çapış çalmaq**: **çapan çalmaq**: **çəpik çalmaq**: əl çalmaq.

çəpiqləmək **çəpikləmək** (**çapmaq**. **çaqmaq**). **1**.yan yana qoyub kipləmək. **1**. alqışlamaq **(**alqa **(**al. əl**)** çatıtlamaq**)**. təşviqləmək.

çəpiqləmək **çəpikləmək**. ayalamaq. yayalamaq. yaylamaq. -**yaylayıb hayladılar güldülər**: çəpik çalıb, qışqırıq çəkib, güldülər.

çəpin **1**.(**səpin** < **sapmaq**). meyilli. rağib. **1**.alqış. (dəst).

çəpinmək **1**.**çırpınmaq**. **çıpınmaq**. **çalbınmaq**. **çarpınmaq**. çatınmaq. sədəmə, ziyan görmək. **1**.**səpinmək** (**sapmaq**). əğinmək. meyillənmək. mayil olmaq. rəğbət görsətmək.

çəpinti **çırpıntı**. **çıpıntı**. **çalbıntı**. **çarpıntı**. **1**. sıxıntı. iztirab. **1**. xələcan. **1**. oynaq, titrək dalğacıq. **1**. sədəmə. ziyan.

çəpiş **1**.**çəbiç** (< **çapmaq**). orta yaşlı keçi.**1**.iki illik keçi. kivərə.

çəpiş biçan.

çəpit **(**< **qab)**. puşə.

çəpitmək **çırpıtmaq**. **çıpıtmaq**. **çalbırmaq**. **çalbıtmaq**. **çarpırmaq**. **çarpıtmaq**. sədəmə, ziyan vermək.

çəpqələmək **çəpgələmək**. **çapqalamaq**. kətmənləmək.

çəpqən **çəpgən**. çalbaç. nim tənə. ləbbadə.

çəpqil **çəpgil**. **çapğıl**. **çavğıl**. **çevgil**. **sivgil**. davranışında, işində huşunda, yerişində yürüşündə iti, sivik, zirək olan.

çəpləmək nərsənin qırağın qətləmək. nərsiyə qırağ qoymaq.

çəps **təps**. nəbz. -**çəpsin** yoxla.

çəpsinmək təpsinmək. çıpsınmaq. döğünmək. nəbzi döğmək.

çəpyəxə (çap+yəxə) > həfyəxə yəxəsi çapıq, biçik biçimli yəxə.

çərçəb yorqun. arqın. -**çərçəb** qaldıq.

çərçəmən çayır çəmən.

çərçəp {çərşəb. kərkəf > çərşab} **1**. yük çatmaq (bağlamaq) üçün enli bez. **1**. (mələfə. ləhaf). **1**. yayqı. yerə, nərsə üzərinə salınan (sərilən) geniş parça.

çərçəv **çərçiv**. **gərgə**. **gərgəv**. **1**. dəzgah. **1**. çarçuva. çərçivə. qab.

çərçi **1**.(< **carçı**). dolana carlayıq malın satan satıcı. **1**.xırdağatçı satıcı. (piləvər).

çərçiv çarmıx. -**çərçiv çəkmək: çərçiv gərkmək**: çarmıx çəkmək.

çərçiv **çərçəv**. **gərgə**. **gərgəv**. **1**. dəzgah. **1**. çarçuva. çərçivə. qab.

çərçivə **çarçuva**. çərçəv. çərçiv. gərgə. gərgəv. qab.

çərçivə qaval. qabal.

çərçivə **çarçuva.** tarım.ana hörgə. isqilet. -çadır **tarımları** durnuqlu (möhkəm) dallardan olmalıdır.

çərçivəsi -**görü çərçivəsi**: ayna. pəncərə.

çərçivəsi -**görü çərçivəsi:** ayna. pəncərə.

çərçöp **çər çöp**. çör çöp. dışqı. dışqal > aşqal. zibil.

çərəh **çərək.** çal. **(çat**: bir birimə (ölçəyə), bir bütünə verilən ad). çatın dördə birinə **"çal"** deyilir. -bir **çal**: bir çərəh.

çərək dörtdən bir.

çərəq **çərək. çərəh.** çal. **(çat**: bir birimə (ölçəyə), bir bütünə verilən ad). çatın dördə birinə **"çal"** deyilir. -bir **çal**: bir çərəh.

çərəq **çərək**. qırta. dörddə bir.

çərəqə **çərəkə**. **1**. **kərəçə**. çalağa. limə. kərpiç yarpısı, tikəsi. **1**. **çərəkə. kərəkə.** (**< kərmək**: **kəsmək**). dənələrin **(**kəsic nərsələrdən. mıncıqların**)** ardı arda **(**ərkə ərkə. arxa arxa**)** dizildiyindən alınan hörkə.

çərənəq **çərənək**. **çaranağ**. **çalanağ**. **saçanağ**. **səçənək**. **1**. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü. qırıntı. 2. (qurşun). dənəvər. qırma. saçma.

çərənqi **çərəngi**. gəvəzə. çəvəngi. sözü kök, ağzı boş. çavça.

çərənləmək sərəkləmək. sayıqlamaq. cayıqlamaq. yavalamaq. həzyan, həzəyan demək.

çərəz **1**. çeğni. dişaltı. yeməli xırdavat. şəbşərə. -**çay çeğni**: yüngül yemək qonaqlığı, ana yeməkdən ön, son yeyilən xırım xırda. **1**. acil **<** aşıl. **(**neçə nərsədən aşılanıb düzəlmiş olan**)**. **1**.çaçot. acil.

çərəz quru yemiş

çərğ(fars) < **çaxur** (quş).

çərx **1**.**çərx çöğ**. **çönğ** (< **çönğmək**. **çönmək**). **1**.dıyır. dığır. diyir. dəğir. təyir..
-**çərx qolu, dəsdəsi**: tutquc.

çərx **çarx**. cəhrə. çörgə. çöğgə. çöhrə.

çərx **çərx.** dolab. iqtisad.

çərxan (fars) (**< çorğan)**. < **çoğan** (< **çönğmək**). fırlanan.

çərxçi təkərçi. təğrəçi.

çərxə **< çöğə**. **çönğə** (< **çönğmək**. **çönmək**). >.

çərxə -alver **çevrəsi** işdən çıxıb. (alver **çərxəsi** işdən çıxıb). – ekonomik çevrəni iş sal. -çevrəsi

çərxəçi **çevrəçi.** işi dolandıran.

çərxəsindən -alver **çevrəsindən** çıxart. (alver **çərxəsindən** çıxart).

çərxiş **çevgiş**. gərdiş. aylanış dolanış. aylaş. dönüş. gərdiş.

çəri -**çəri döğüşü: çərik döğüşü:** qaçaquça uruş. qaça uruş. çiriki döğüş. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

çəri **çərik.** saldat**.** sərbaz.

çəriq **çəriğ**. ordu.

çəriq -**çərik döğüş**: (çevik döğüş).qaçatgizlən (**qaç at gizlən**).

çəriq **çərik döğüşü: çəri döğüşü:** qaçaquça uruş. qaça uruş. çiriki döğüş. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

çəriq **çərik. çəri.** saldat**.** sərbaz.

çəriqtə **-**alp çərikdə, bilgə tirikdə. (biləkli savaşda, bilikli dolanşıqda, yaşamda bəllənir, seçilir). (**biləkli**: batur, tovğac, pəhləvan) (**savaşda**: qoşunda).

çərinqə **çəringə**. çəraqah.

çəritmək **çəkitmək**. saptırmaq. yönünü dəğiştirmək.

çərq **çarx**. **çarx**. **çəx**. **(1**. < **sarıq**. **1**. < **çıq**. **çuq**. **tuq)**. {**çərx**. **çöğür**. **(**< **çöğ**. **döv**. **çev)**}..
-**əl çərxi**. əl daşqası. çəkəc. çəkcə..
-**çərx daşı**: daşı. qaypıq..
-**yekə çərx, dolab:** burcağad.

çərq **çərx**. **1**. **çarx**. cəhrə. çörgə. çöğgə. çöhrə. **1**. **çax**. çağ.

çərq -**quyudan su çəkmə çərxi, çarxı**: dolab. doğab. **(**< **tuğ**: girdə. tutuğ).

çərqə **çərxə**. -alver **çevrəsi** işdən çıxıb. (alver **çərxəsi** işdən çıxıb).

çərqə **çərxə**. çevrə

çərqəçi **çərxəçi. çevrəçi.** işi dolandıran.

çərqəsindən **çərxəsindən** . -alver **çevrəsindən** çıxart. (alver **çərxəsindən** çıxart).

çərqət **çatrağ**. başama. başlıq. yaşama. yaşmaq. başörtüyü.

çərqət **sarqat**. {**sərağuş\sər ağuc}**(fars) < **sarağuc** (sarıb içinə alan). baş ötüyü.

çərqi **çərxi. çarxı**. < **çağrı: çöğrü**. -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini).

çərqilmək **çərkilmək**. sızılmaq (cızılmaq). nəqş olunmaq.

çərqiş **çərxiş**. **1**. almaş. **1**. dönər. -**çərx vurmaq**: dönərmək. **1**. burğuş.

çərqiş **çərxiş.** gərdiş. axım. -**axımda**: gərdişdə. çərxişdə.

çərqləmək **çərxləmək**. **1**. dartmaq. **1**. qaypıymaq. qaypıqlamaq. bilövəmək.

çərqöz **çərgöz**. pisgöz. yaman göz. bədnəzər.

çərməmək **çırmamaq**.

çərməşti **çərməşdi. çəlməşdi. çulmaşdı. çalmuşdu**. çulğaşdı.

çərnəd (fars) **< çert**.

çərpiq **çərpik**. **çarpıq**. əğri. münhəni. xəm. -**çarpıq bacaq**: qışları əğri.

çərşab < **çərçəp. çərşəb. kərkəf**

çərşab **1**. **çarşaf**. buraç. sarac. yupağ. **1**. çarşav. çarşab. sarcaf. gənəbol üst örtüyü.

çərşab **çadra**. bükə. buka.

çərşab çarşab. sarcab. saryap. **(**< **sarmaq)**.

çərşəb **çərçəp. kərkəf > çərşab.**

çərşəmbə **çalçamba**. **(çalşamba**. **çarçamba**. **çarşamba)**. dağınıq. qarışıq. -**çalşamba baş**: xırdavatla uğraşan kimsə. -**çalşamba bazarı**: hər nədən tapılan, satılan bazar.

çərt xırda. kiçik tikə, para. bir az. -borcun çoxunu verib bir **çərti** qalıb.

çərtəq **çərdək. çirdək.** çəğirdək. (həstə).

çərtiq **çərtik**. **1**.xətti hudud. **1**.çak. kəsik.yarıq.

çərtmək **1**. çırtmaq. kiçik, incə qırmaq, doğramaq. qırağı **1**. itirmək. qapdırtmaq. -bu yolda oda malın **çərtdi**.

çərtmək **1**.burquramaq. burqurmaq. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. uçuşmaq. suçuşmaq. buruğ, suç, kötülük, günah, qəbahət işləmək. **1**.cızmaq. cizgi çəkmək.

çərtov mədar.

çərtü (**çərtmək**: cızmaq. cizgi çəkmək). xisusi.

çəsb **1**. avqaş. alqaş. yılım. yapışqan. **1**. qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. kiriş. çiriş. siriş (**< sürüş**)..
-çox **tutağlı** tutqal (çəsb).

çəsb yelim. (< **iləmək**: yapışdırmaq). yapışqan.

çəsbandən (fars) < **çapsatmaq** < **çapatmaq**. yapışdırmaq.

çəşov **kəşov**. **çəkməcə**. sürməc. sürməcə.

çətəq **çətək**. xana. kəşov. çitilgə (çədvəl) otaqlarının hər biri. -səfəni çətəkləyib qoyun. -alt **çətək** üst **çətək**. -**çətəkli** kağaz.

çətəmən > **çəmədan**. (< **çit**: bağlı).

çətəsi qırağı. -**bezin çətəsi**, qızın əçəsi. (**əçəsi**: anası). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

çətil **1**.çitil. çit. çəpər. çəyil. arğac. arğaş. ərğəş. hisar. hasar. **1**.yeni yetmə ağac. qələmə. fidan.

çətil dolça.

çətil **çatıl**. tutuğ. mülk. şəxsi yer. kəsilik. malikanə

çətin **1.**qıyın . qın**.-**tapmaq qın, itirmək onğ. (**onğ**: rahat)-çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.**1.**çəlşik. çılşıq. buruşuq. -**çılşıq** soru.

çətin **1**. dar. dart **(**< **dartmaq)**. **1**. qıyın. ağır. -qıyın sorun: çətin görəv, məsuliyyət. **1**. qıyın. yaman. -**qıyın** günlər. -**qıyınlığın** olmasın. -bu **qıyınlığa** dözən az. -yaşam qıyını: durmuş zorluğu. **1**. ğamiz. qaypaq. **1**. basıq. güc. -**basıq** yağday: çətin şərayit. **1**. burda. burat. **(**< **bur)**. ğamiz. **1**. yoğun (**# yoğan** çox rahat. qolay). -o işlərində ağ

qarasına, **yoğan yoğununa** baxmaz. **1**. qıyın. müşgül. **1**.qatım. qəliz. **1**.kitis. buruşuq. **1**.düğür düğünlü. müşgül. asan olmayan.**1**.qıycıq. müşgül. -**qıycıq** iş. -**qıycıq** adam. **1**. (çetlənmiş, qırağınmış, çevrəli yer). meydan. həlqə. məhfil. dayirə**..**
-çətin tutan: datıq. dartıq..
-eşşək olmaq **qıyın** değil..
-**çətin çətin**: gücün gücün. gücə gücə. zorun zorun**.** -yorqun yorqun, **gücün gücün**.

çətin -**çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq**: qıl üsdə durmaq. havıya bənd olmaq.

çətin **çitin.** çataq. (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. qarmaşıq. tərs. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

çətin qın. müşgül. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

çətin **qıy**. **qıyın**.**-**dos tapbaq qolay deyil, **çox qıy olur saxlamağı**.

çətin -qoy, **keçisiz çətin otlar**.

çətin çat. qat. sərt. sırt. bərk. daltuq. dartuq.

çətin qıyın. müşgül. -qıyın olsun onay. **çətin olsun qolay**. müşgül olsun hasat (hanğsat. asan)

çətinə **-çəkinə çəkinə.** qoruna qoruna**.** qorğa qorğa. diksinə diksinə. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

çətinik güclə. gücmə. zorğa. zorla.

çətinləşib -işlər yaman **çətinləşib**. işlər yaman düğüşüb (düşüb) :.

çətinləşmək **çətginmək**. **1**.kitinmək. kitginmək. çitinmək. çiğtinmək. **1**.qatımlaşmq. qəlizləşmək. ğamizləşmək.

çətinləşmək qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

çətinlik **-çətinlik çəkməz:** ağrışmaz. **-saynaq doslar ağrışmaz**, saynaqsızlar barışmaz. (**saynaq**: hesab kitab bilən)). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

çətinliq **-çətinlik qarşısında,** duruşub üstələyən güclüdür, qaça bilən ağıllı.

çətinliq **çətinlik. 1**. bök. (< **bük**). -**bökə** salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini. **1.** qınat. darlıq. **1.** qınav. **1.** qınçılıq. zorluq. güc durum. müşgüllük. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək.

çətinliq **çətinlik**. **1**. daraz. daralı dartılı, asılı, çıxılmaz durum. təngik. məşəqqət. -**daraz** düşmək. **1**. qatqaq. sərtlik. bərklik. -batur bataqdanda, qatqaqdanda ötər. **1**. qırsıq. qısrıq. işgil. müşgül. **(**təngna**)**. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən. **1**. **çitginlik. çitiklik**. sərtlik. qayışlıq. qatığlıq. acığlıq. acılıq. **1**. müşgül. dartıq. -bu **dartığa** düşən, çətinki qurtula bilə. **1.**datırlıq. qıyınlıq. məziqə..
-**işgilə**, **çətinliyə çəkmək**, **salmaq**: daşa kökə sarmaq.

çətinliqlər **çətinliklər**. mucadilələr.

çətinliyə **-iş düşürsə çətinliyə**, kim kimimiz çıxar üzə.

çətinliyi -**məişət çətinliyi:** gün yamanı. yaşam məşəqqəti. -**gün yamanı görməyəsin.**

çətir şəmsiyyə. köləngi.

çətqinmək **çətginmək**. **çətinləşmək**. kitinmək. kitginmək. çitinmək. çiğtinmək.

çətməz **-**kürd ha belə dəğişsədə, **kütlügündən əl çəkməz**. (**kütlügündən**: yamanlığından. kötülügündən. anlamazlığından)

çəvçi **çavçı**. **çapıq**. ağzın, bir şırığın iki bucağı.

çəvçirə **çevçirə**.

çəvəl (**çevir**). {**əğri**: düz, normal olmayan}. əlayaqsız. çolaq. çopal. *.

çəvənqi **çəvəngi**. gəvəzə. çərəngi. sözü kök, ağzı boş. çavça.

çəvər (çevirmək). cəvv.

çəvrəqüc **çəvrəğüc**. **çevrəğüc**. axlov.

çəvrətmək **çevirmək.** əğrətmək. bükmək. mahasirə edmək.

çəyanidən(fars) < **çığnamaq**. çığnalamaq. yığnamaq. yığnalamaq.

çəyil çəpər. çətil. çitil. çit. arğac. arğaş. ərğəş. hisar. hasar.

çəyirmək (**> çəridən**). **<** çeğnəmək. əzmək.

çəyriq **çəyrik**. çayrıq. çayır. (çeğnəmək) (çeğnəməlik). acrıq.

çi -**çi.-li.** işləmə əklənib **gərəklik** anlamın artırır. -gedmə**li**: gedmək**çi**: gedməyə **gərəkli**. -gedmə**li**yəm: gedmək**çi**yəm: gedməyə **gərəkliyəm.**

çı ***ək***. (**lı**). -qutulmaq**çı**: qurtulma**lı**. -yandırma**çı**: yanma**lı**. -urmaq**çı**: urma**lı**. -qaytarmaq**çı**: qaytarma**lı**.

çıb çıbıq. çubuğ. incə dal.

çıba (< **çıp**). donğuz yavrusu.

çiban -(qarqış) qarnına **çiban çıxsın**.

çiban **1**.**çıbqan**. topqur. **1**.**çıkan**. kötüyoğan. **1**. qan, çirk toplanmış çiban: **girman**.

çiban ötük. otuq.

çiban dolama.

çıbbalaq (uşaq ağzı). çıplaq.

çıbıq **çıbığ**. **1**. **çubuğ**. mil. **1**. **zıbıq**. güdə boylu, boyunlu olan.

çıbıq çıb**.** çubuğ. incə dal.

çibin **çevin**. havada (fəzada) vız vız, iticə dönən böcək). pəşə.

çıbın **çıvın**. aciz. -**çıvın** canına qıymadı.

çibin bal arısı.

çıbış **çıpış**. çapa. talaş. qeryət.

çıbqan **çiban**.

çiçeq -**sevdiğim çiçek**, adı gerçek.(gerçek: gerçək. doğtur. həqiqət.). (çoxlarına, tikanlıqda bitən, qoxusuz boyasız gülün adıdır)..

-**çiçək olsun, qız olsun**. (yarqış sözü)..
-qara topraq, yaşıl yapraq, **göy çiçək**.

çiçə -qara topraq, ayna bulaq, yaşıl yapraq, **al çiçək**.

çiçəq **çiçək < çiğçək**. **(**< **çiğ**: buxca. tutuq**). 1**. qunçə. şikufə. **1**. çəkək. həsbə..
-**buz çiçəyi**: dala soğanı..
-**peyğəmbər çiçəyi**: göybaş. göğbaş. yapraq çiçəğii göy mor bitki türü..
-**külçiçəyi**: sönmüş gözün üstündə oluşan külün görnüşü.

çiçəq -**çiçək tozu:** .tozqa. polen.

çiçəq **çiçək**. **çilçək**. gülçək. gülçə. incə, yeni gözərmiş kiçik gül.

çiçəq **çiçək < saçaq**. 1. gül. 2. sağıç. sağın. hasıl. 1.toz. darı. -**gügürd çiçəyi**: gügürd tozu, darısı. **1.**abilə.
-**çaxıldağ çiçək**: göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat.

çiçəqlən **-**ciciklənmə, çiçəklən.

çiçəqlənən **çiçəklənən < saçarlanan**. güllənən.

çiçəqlənmək **çiçəklənmək**. güllənmək. yaşnaşmaq.

çiçəqlənmək **çiçəklənmək**. içində, içdən açılmaq. saçınmaq. ayılmaq. (# **yayılmaq**: dışarda, dışarya açılmaq. saçmaq).

çiçəqlər **çiçəklər**. -**gül çiçəklər**, bal biçəklər (dadlı balalar).

çiçəqlərin **çiçəklərin**. -**çiçəklərin tanacı "iyi" dir**, əroğlunun tanacı, "dili"dir. (**tanacı**: ayırma, tanıma aracı, yolu). (çiçəklər birbirində iy, qoxu ilə seçilir). (kişioğlu, insan, birbirindən dili ilə seçilir, tanınır).

çiçəqsalış **çiçəksalış**. gül tikiş.

çiçəqtirsə -**dil çiçəkdirsə** solmadan suvar.

çiçən **çeçən**. aytan. xətib. -cümə namaz **aytanı:** tapnışda danışan. -çəpər **aytan**: başarıdı sözçü.

çiçəyi -**buz çiçəyi**: qar çiçəyi : novruz gülü**..**
-bağ çiçəyi, bostan tağı.

çiçəyi -**osduraq çiçəyi:** pis qoxulu gül çeşiti.

çiçəyin **-**hər sevginin iyəsi, **hər çiçəyin iyisi**.

çiftə **çifdə**. ilişik. girifdar. -çox **ilişiyəm**.

çıq (**çığır**). -**çığbağır**: bancar (**banğ carğa**). dadi fəryad.

çiq **1**. **çik**. **çikə**. (**çiğ**). damcı. burç.**1**.**çiğ**. köşgü. (köçüb, özü ilədə köçürən). dağdan aşan qar kültəsi. şəpə. bəhmən. **1**. **çik 1**.(çox). **1**. **cik**. qəliz.

çıq -**çığ bası: şçığlıq**. bağrıq. fəryad.

çiq **çiğ**. 1. **çiy**. mark. işarə. fileş. 1. yaş. -**çiğ** ağac. -**çiğ** odun. -**çiğ** odun yanmadan tütər: düdlər. **1**. çəpi. sapı. uşaq. xam.

çiq **çiğ**. **1**. dərd. həsrət. -bizim çək çiğ çəkən yoxdur bu dünyadə. **(çək**: qədər**)**. **1**. kal. qay **(< qaq**: bərk**)**. **1**. xam. çala. gəlişməmiş. olqunlaşmamış. na baliğ. kal. **1**. küt. yetərincə yetişməmiş. -**küt** beyin. -**küt** yemiş. **1**. **çin**. **çinğ > şin > şen** (fars). qum**..** **-çiğ çevir**: alt üst. -**çiğ çevir** olub baxtı, çevrilib taxtı.

çiq **çiğ. 1.**dərd. ağrı. avuş. -nədir bu **avuş. -**bu **avuş**, öldürər məni. -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş. -**avuş** çarpmış. **1.**ığal. ıyğal. ısğal. şeh. nəm. **1.** nuxdə. nuktə. -**çiq çiqinə**: nuxdə nuxdəsinə. **1**. qora. göy. -**göy** qarpız. -**çiğ** qalan arzılar, pişməmiş düşür. **1**. üyşünc. üşünc. quşqu. -könlüvə **çiğ salma**: könlüvə çirk, pis salma. könlüvə qara salma.
-**çiğ, dərd ötmək:** qınıclı danışmaq.
-**çiğ, şeh səpmək:** çiləmək. çiğləmək. çiğələmək. cisələmək..
-**çiğ** sözlər: soyuq, pişməmiş sözlər.

çiq **çiğ.** dərd. **-kit çiğ: kitiv çiğ:** dərd kədər.

çiq **çiğ**. ritubətli. mərtub.
-**çiğ düşmək:** çalın düşmək. çalınmaq. çalınlamaq.

çiq **çiğ.1.** dərd. -ömür ötür ürəkdəki çiğ ilən. **1.** düğüm.

çıq **çıx** {(**> sıx six**). **şiş**. **sox}**. **1**. **sik**. dik. -**sıx sıx**: dimdik. (-təpə saçları **çıx çıx** durmuşdu). 2. **çiv**. **çıxı**. **çivi**. mıx.

çıq **-topdan çıx**, kopdan yox. (qurupçuluqdan uzaq ol, cəmiyyətdən yox).

çiq **çiğ**. 1.**siğ**. sırıq. çırp. çırpı. yün çırpma çubuğu. 1.yoşmaz. xoşamaz. naquvar. naxoşayənd.

çıqa **çığa**. **cıqqa**. (**çağa**). xırda para. dəmir pul. -çığasısız: parasız. toxsul.

çıqa **-çıxa bilməz başına bir ağacın**, tırmadırsan bir ömürsə balığı. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

çıqac **çıxac**. xərc. -**gen çıxac**, geniş girdəc istər. (**girdəc:** gəlir**)**

çıqacın -girdəc azsa **çıxacın qıs**. (gəlirin azsa, gedərin sıx). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

çıqaç (< **çiğ**: damcı).qətrəkeş.

çıqal **çığal.** (< **çiğqal. çiğmal**). çiğ, xam malların topdan satış yeri. ümdə bazar. böyük bazar.

çıqal **çıxal.** açma**.** çıxış yol. tədbir. -bizim bu işə bir **açma** qılın.

çıqamaz **çıxamaz**. çalamaz naqozir.

çıqan **1**.**çıkan**. **çiban**. kötüyoğan**.1.çıxan.** atan**.** doğan. yüksələn. zihur, tilu' edən. tale' olan. **1**.**çıxan**. doğban. şərq.

çıqan **-ağzından çıxan söz**, səndə qanac sərgəni. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

çıqan **çıxan -bazara çıxan görür** baxtı açıqdır qapalı. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa)**.**
-ağızdan çıxan başa qada, ağızdan girən içə qada.

çıqan **-əldən çıxan günlər:** yazan günlər.
-günüm qaçar, ay qovalar, **il yazar**.

çıqan -iştə burdan **toxlu çıxan tapılmaz**, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz(**toxlu**: haqlı)..
-**anası çıxan ağacı**, qızı budaq-budaq gəzər!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan)..
-**qabağa çıxan**: önən.

çıqan -**ucuna çıxan, ucadan düşər**, aşırı gedən, aşlığa düşər. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

çıqanaq **çıxanaq**. mənbə'. mənşə'. qaynaq.

çıqanı **çıxanı .-**qulaqdan giréni, **ağızdan çıxanı** başıva tapşır.

çıqanta **-**alağız itlər birikər, **qənşər çıxanda qurda**. (**qənşər**: üzbəüz). (**alağız** : səsbir olmayan. xtilaflı)

çıqar **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar)..
-iş düşürsə çətinliyə, **kim kimimiz çıxar üzə..**
-əkdiyindən **o çıxar kin əkisən**. (**kin** : ki)**..**
-xalça dövülər **tozu çıxar**, un ələnər **çöpü çıxar**. altun ərir **özü çıxar**..
-oyundan **savaş çıxar**. (**oyundan:** şuxluğdan)**..**
-güdüz çıra yaxan, **gecə tünə çıxar**.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır).

çıqar -açsa ağız kişi sözə, **kim olduğu çıxar üzə**!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!)..
-taştan başdan **tüstü çıxar**, **daşdan yox**..
-**baldırda bit, başa çıxar**. (baldırdaki bit başa da çıxar). (içi pis, işi kötüdən iyilik gözlənilməz). domuzu süfrəyə oturtsan, ayaqlarını süfrəyə qoyar).

çıqar -**anası çıxar yamacdan**, qızı dırmaşar ağacdan. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!)..
-xalça dövülər **tozu çıxar**, un ələnər **çöpü çıxar**. altun ərir **özü çıxar**.

çıqar **çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər. -**çığar** çağa gec qanar, **çığar** ağac, gec yanar.
-hər nə əksən əkinə, **ondan çıxar tikənə**. (yel becərən, boran biçər). {yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən)}.

çıqar **çıxar.** çarə. təpir. -başıvın **çıxarına** özün bax: başıvın çarəsinə özün bax.
-**yetinməyən yola çıxar**. (yetinməyən dağa çıxdı).
-qız girər girdəgə, **kirtigi çıxar üzə**. (**kirtigi**: həqiqəti. iç üzü).
-**eşikdən çıxar**, deşikdən girər. (**eşikdən**: qapıdan).

çıqar edin. ərdəm. bacarıq. -**edin** qazan keçir yaş, bu gün yarın axar baş. (ərdəm qazan yaş keçmədən, baş axıb ölmədən).

-**törgə çıxar**. (**törgə:** başa).

-min yaxşılıq çıxar yaddan, bir yamanlıq çıxmamış.

-yeğit qonağ görsə, **evdən çıxar**, yerik qonağ görsə, evdən qaçar. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

çıqar -qaramanın qoyunu, **çıxar** bir gün oyunu. **(**qaramanın qoyu, **çıxar** bir gün oyu **(**kələyi**)**.

çıqar -**çıxar batar: çaxar baxar**. **çaxar qaçar**. yarar yatay. yağar yatay. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

çıqar -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə) (məğlətə ilə hamı özun haklı, özgəni haksız, nahaq bilar).

çıqarar **çıxarar.** -darı **göz çıxarar** (kiçikliynə, azlığınaqarşın, etgili, güclü olan).

çıqarçı **çıxarçı**.naşir.

çıqarı **çıxarı**.nəşr.

çıqarı -**hər elin çıxarı** seçdiyi baylıq. (**baylıq**: devlət)

çıqarıq qabiliyet. başarıq. -**çıxarıqsız olda** iyissiz qalma. (**qabiliyetsiz olda** karaktersiz qalma). (**qabiliyet**: çıxarıq. başarıq). (**karakter**: iyis. qılıq. xəsiyət). (əlayaqsız olsanda, yararsız olma)

çıqarılmış **çıxarılmış. çıxatın.** nəşr olunan. -**çıxatın** pitikləri görkəsi: çıxarılmış kitatabların fihristi.

çıqarın **çıxarın**. hakettiğin . -**hakettiğin** kimi **..**
-hər el çıxarın yaşır!

çıqarır **çıxarır**. **-**odu görünməz, **tüstüsü göz çıxarır**.

çıqarış **çığarış.** açağış. ifşa edmə.

çıqarıt **çıxarıt**. bazdeh. məhsul. tovlid.

çıqarıt **çıxarıt**.nəşr üçün verilən qoyu, iczə.

çıqarqan -**yaddan çıxarğan**: uçuq. gic.

çıqarlı -**çıxarlı qumarçı:** leylac. leylaş. qıyqaç. qıyaqçı.

çıqarlı **çıxarlı.** törək. dölək. bolaq. gölək. olqun. -aclıq çölək, toxluq törək. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət).

çıqarlı **çıxarlı.** uqublu. başarcanğ. layiq. şayistə. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

çıqarlı edinli. ərdəmli. bacarıqlı.

çıqarma **çıxarma**. əsər. yaradcılıq.

çıqarma -**yaddan çıxarma**: əldən qoma.

çıqarma **çıxarma**. əsər. icad.

çıqarmaq -**çəkib çıxarmaq**: sıyırmaq. soğurmaq. -xəncərin soğurub yügürdü.

çıqarmaq **çıxarmaq**. **1**. çözmək. həll edmək. -**tapşığa** verilmiş soruları çıxarmaq. **1**. açmaq. -dil **çıxarmaq**: dil **açmaq**. -ayaq **çıxarmaq**: ayaq açmaq. **1**. təfriq edmək.

çıqarmaq -**oyun çıxarmaq**. oyun oynamaq. oyun yapmaq. börk oynamaq. börk edmək.

çıqarmaq -tükündən döşək çıxarmaq

çıqarsa **-keçmişdən kişmiş çıxarsa**, alsa ağız dad olar. (ağız alsa xoş olar).
-qazancının ərki var, **qaydan qulağ çıxarsa**. (qazançı qazanın qulağını (qulpunu) iştədiği yerə taxar). (**qaydan:** hardan)**.**

çıqarsan **çıxarsan**. **-**demişlər. -**oddan çıxarsan ilanı**, əl qoluva dolaşar.

çıqarsız edinsiz. ərdəmsiz. bacarıqsız.

çıqarsızlıq -**çıxarsızlıq olasıdır**, ıssızlıq, keçinilməz. (**ıssızlıq**: xəsiyətsizlik. qılığsızlıq. kimdiksizlik. möhməllik. karaktersizlik)

çıqart **çıxart!**. dart!. soy!. -başmaqların **dart**. -su görməyincə, **dartınma** : soyunma. (tələsmə).

çıqarta **çıxarda**. çağında. -iş onğunan **çıxarda (**iş gətirən **çağında)**, qarqa salsan qaz alar, iş qırsıxıb qalanda **(**iş gətirməyib duranda**)**, şunqar salsan boz alar.

çıqartan -**ləpədən dəvə çıxardan**, daldan dağ düzəldər.

çıqartanmır **-nə soxub çıxardanmır**, nə verib alanmır.

çıqartmaq -**ağa çıxartmaq:** arnalatmaq. bəraət qazandırmaq.

çıqartmaq -**ağa çıxartmaq**: yuvutmaq. bəraət edmək.-onun tüm büklərin (poxların) **yuvutdu**. -**yuvutulan** suç deyil.

çıqartmaq **-baş çıxartmaq:** üz vermək. ariz olmaq. zahir olmaq.

çıqartmaq **çıxartmaq**. **1**. axdarmaq **(**> **axtən**. **əxtə**. **əxdə)**. **1**. götürmək. -olar olmaza **(**hər nəyə**)** hayküy **götürən (**çıxararan**)**. **1**. salmaq. -**geyib salmaq**: geyib çıxartmaq. **1**. açamaq. ortaya qoymaq. doğmaq. -toyuq iki yumurta **açadı**.

çıqartmaq **çıxartmaq**. **çaxramaq.** ışığa vurmaq. -onun ciki **çaxradı**. -gizlisin **çıxart**.

çıqartmaq **çıxartmaq. çıxdırmaq.**

çıqartmaq **çıxartmaq**. dışartmaq. dış çıkartmaq. ifşa edmək..
-**yetigin çıxartmaq:** bətərin (bitərin) çıxartmaq. nərsə üzrə, çəkdən aşa işləmək. sanalmayan çəkə dayanmaq.
-yırtın çıxartmaq: aşındırmaq. çox işlətib köhnətmək.
-oyun çıxarmaq: oyun görkəzmək: oynaşmaq. aktorluq edmək.

çıqartmaq **çıxartmaq**.-ləpədən dəvə **çıxartmaq**, sıçandan fil..
-**çönün çıxartmaq:** tərs üzün, için açmaq. gizli nərsəni açığa vurmaq.

çıqartmaq dışqıtmaq**.** istixrac edmək.

çıqartmaq **-sorun çıxartmaq**: məsələ çıxartmaq.

çıqartmaq -**yaddan çıxartmaq:** yoğatıb qoymaq. yoxatıb qoymaq.

çıqartmaq -yola salmaq. yola çıxartmaq. uğratmaq. -yedirib içdirib **uğratmaq**.

çıqartmaq -**yoxa çıxartmaq**: təkzib edmək. inkar edmək.

çıqartmayın **çıxartmayın.** -düşənləri aranızdan, **çıxartmayın yadınızdan**!. (**düşənləri**: şəhidləri).

çıqartmaz -kəndi evin tüstüsü, **göz çıxartmaz**.

çıqarttı **-kəklik səsin çıxartdı**, qırqı ona göz saldı.

çıqat **çığat**. qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda. alaçığ. alaçiğ. çardağ.

çıqatın **çıxatın.** çıxarılmış. nəşr olunan. -**çıxatın** pitikləri görkəsi: çıxarılmış kitatabların fihristi.

çıqatmaq -qız çıxatmaq: qız köçürtmmək: qız ərə vermək. qız durmuşa çıxartmaq. qız evləndirmək. -oğlan **evləndirmək**, qız **çıxatmaq**.

çıqay **çığay. cığay.** yarıl. yoxsul. kasıb. müstəmənd. fəqir.
-**cağız yavuz**: kasıb beçara.
-**bay cığay:** kasıb dövlətli. müstəmənd qəni.
-**çığay yavuz**: yoxsul yava.
-könlü kimin olsa qali **yox cığay** (içi boş), qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bəy**: ürəyi zəngin).

çiqcar çiğcar. bir az şehli. tərli. -çörəyi şeh bağlıya bük, qoy **çiğcarlasın**. -**çiğcar** hava.

çiqçə **çiğçə**. mənfur.

çiqçəq **çiğçək > çiçək (**< **çiğ**: buxca. tutuq**)**. qunçə. şikufə.

çiqə **1**. **çiğə**. gilas. **1**. **çikə**. sızı. damla. qətrə. **1**.**çikə**. **çik**. (**çiğ**). damcı. burç.

çiqə **çiğə.** dərdə. -**könlüm çiğə çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz.

çiqə **çikə**. **cıqqa**> {**çekkə** (fars)}. damcı. -gözü **cıqqa** yaşa doldu. -**cıqqa cıqqa** damcıladı: **çikə** damcıladı.

çiqəc **çikəc**. sızğıc. damğıc. qətrə keş.

çiqəl **çigəl.** çiğən**.** çələ. tələ.

çiqəl **çigəl**. şikayətnamə.

çiqəl **çiğəl**. düğümcül. düğümsi.

çiqələk **çiğələk**. **çiyələk** (**çiğ**). (> **çiyalək**. **şolik**) (fars).

çiqələk **çiğələk.** çiyələk. {**çiğ=** (düğmə) duğmə şəkilli, tomruq tumuq hər nə}.

çiqələk **çiğələk. çiyələk**. yer tutu.

çiqələq **çiğələk**. **çiyələk**. çiğlək.

çiqələmək **çiğələmək. çiğləmək. çiləmək.** cisələmək. çiğ, şeh səpmək. keşləmək. keş çiləmək.

çiqən **çiğən.** çələ. çigəl. tələ.

çiqən **çiğən**. **çinə**. **(**< **çiğ)**. güc. quvvət.

çıqı **çıxı**. **çivi**. **çıx**. **çiv**. mıx. {**çıx** (**> sıx six**). **şiş**. **sox}**.

çıqı **çıxı**.minha.

çıqı **çıxı**. xərc. həzinə.

çıqıb -evrəin çevrinə uymaq, **qurğudan çıxıb duzağa düşmək**.

çıqıb **-əldən çıxıb** ayağa düşmək. (ölçünü qoru, alçalma).

çıqıb -**kəndindən çıxıb, kəssəyə** yaxmaq. (kəndin yapmısın, başqasın qaralama! (kəndi yapdığımız suçu, əsgikliyi, başqalarına yekləmək).

çiqiçi **çiğiçi**. **çiğiyən**. şikayətlənən. şikayətçi.

çiqiq **çiğik**. çiğ. xam. -**çiğik pişik**.

çiqil **çiğil.** çimgil. çınqıl. dəmli. dımqıl. nəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli. mərtub.

çıqılmaz **çıxılmaz.** varasız. ümidsiz. onmasız. (çətin durum). -**varasız** qaldım. bu varasızlığa düşəli. -**varasızlara**, **varası** var. (**varası:** ümid. güman. köməkçi).

çiqiltan **çiğildan**. **çınğıldan**. > **çinədan**. daşlıq.

çıqıltatmaq **çıxıldatmaq**. iddia edmək.

çıqıltayan -**iti, çığıldayan səs:** çatlaq. cırlaq.

çiqim -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

çıqım -**girim çıxım**: xərc dəxl.

çıqımsız **çıxımsız**. xeyrsiz.

çıqın -**arxa çıxın**: hami olun. himayət edin.

çıqın çəkin. : bərcəsdə.

çiqin **çigin.** çılşırım. burşuq. pırtlaşıq. -**çılşırım** soru. -**çılşırım** kələf. -**çılşırım** iş.

çiqin **çiğin**. **1**. **(< çiq**: düğün**)**. omuz. opuz. yelkə. nərsənin kəlləsinə yaxın dik duran bölümü. kişi qolu ilə kürəyin biləşdirən topal bölüm. dağ yamacının yuxarı bölümü. **1**. yalqa. yelkə. omuz. **1**. apulqa. avulqa. qolun avulqası. **(**avulqa: saxlanan, tutulan yer**)**. **1**. dom.**.**
-çiğin saldım, pişigin aldım (tapmaca) (your (xəmir)-çörək).

çiqin **çiğin**. 1. ciddi. -**çiğinə almaq**: ciddiyə tutmaq. **1**. **çağın**. **yağın**. **dağın**. omuz.

çiqin **çiğin**. -**çiğin unudan**, dərin yatar. (**çiğin**: dərdin).

çiqin **çiğin**. gəriş. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü) omuz.

çıqın **çıxın**. xərclər. həzinələr.

çıqınca **-yaddan çıxınca:** yadınca. unutulunca. **-**min yaxşılıq aşar başdan, **bir yamanlıq yadınca**.

çiqinə **çiğinə**. -**çiğinə almaq**: ciddiyə tutmaq.

çiqinə -**çiq çiqinə**: nuxdə nuxdəsinə.

çiqinli **çiğinli**. **çağınlı**. **yağınlı**. **dağınlı**. omuzlu. kürəkli. sağlam. güclü.

çiqinli **çiğinli.** eğinli. eğinlək. gövrəli. heykəlli.

çiqinli **çiğinli**. əğinli. yallı. heykəlli. duxlu boylu.

çiqinli **çiğinli**. gərişli. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü) omuzlu.

çiqinmək **çiğinmək**. dərdinmək. dərd çəkmək.

çıqınsız **çıxınsız**. -qalmaz günə (olmaz günə. çıxmaz günə. **çıxınsız** günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.

çiqintən **çiğindən** .-kürəyə salınan çantanın, **çiğindən aşırma bağları**: çalbət.

çıqıntılı -**girintili çıxıntılı yer**: açar.

çıqır -**çığır bağır:** çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

çıqır **çığır**. **1**.**çiqrə**. **çığra**. **cəhrə**. (**< çıq**). **1**.**qıcır**. (fəryad).

çıqır **çığır**. **çağır**. iti. kəsgin. -**çağır** səs: kəsgin, incə səs.
-edim qılım sütlə sümüyə girir, **qanla canla çıxır**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

çiqir **çikir**. **çikrit**. **çəkrə**. **çikrə**. **çəkrit**. **çirgə**. **cirgə**. **(< çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çıqır -hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

çıqıran **-**dünyanı aparmış **çığıran gur**.

çıqırbağır **çığırbağır**. çığkürən. çığkürün. səs küy. -bu **çığkürəni** kəsin.

çıqırmaq **çığırmaq.** ayqırmaq. hayqırmaq.

çıqırmaq **çığırmaq**. **çırqıramaq**. **çığlamaq**. çınlamaq. çınğlamaq.

çıqırmaq -**dəlicə**, **iticə çığırmaq**: cihnəmək.

çıqırtı -**nərsənin uca səsi, çığırtısı**: **carğa**. fəryad. -**carğası** yetdi. -**carğasına** kimsə yanıt verməz.

çıqırtısın **çığırtısın**. bağırın. bağırtısın. fəryadın. **-**tox, **ac bağırın duymaz**.

çıqırtlamaq **çığırtlamaq. çigirtləmək**. iti od üsdə ala çala pörtləmək, tovlamaq, qızartmaq.

çiqirtləmək **çigirtləmək**. **çığırtlamaq.** iti od üsdə ala çala pörtləmək, tovlamaq, qızartmaq.

çıqırtmaq **çığırtmaq.** cırlatmaq**.** -uşağı **cırlatma**.

çiqis **çiğis**. pis məzac.
-**çiğis çinis**: əli dar könlü dar.

çıqış -**çıxış yol**: çıxal. açma**.** tədbir. -bizim bu işə bir **açma** qılın.

çıqış -**çıxış yolu**: olçat. yortav. yordav. yoldav. çardav. çara. tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

çıqış **çıxış**. **1**.başlaş.**1**.zihur. enik (**< enmək**). **1**. lisans..
-**çıxış batış**: zihur iful..
-**çıxış çöküş**: zihur o uful**.**
-çıxış yolu: açıltı. tədbir.

çıqış **çıxış.** atış. doğuş. ucalış. yüksəliş. diriliş. artış.

çıqış **çıxış**. təzahürat.

çıqış düşü. düşüğ. ası. asığ. şəfa. fayda. mənfəət. sud.ifaqə. -bu işin **düşüğü, çıxışı** nədir. -ged gedə **düşü** azaldı. -bu dərman **düşü** qılmadı.

çıqışmaq **çıxışmaq.** dışıqmaq. istixrac olmaq.

çiqit **çiğit. 1**.bəkit. ustuvar. müstəhkəm.**1.**həstə.

çiqit **çiğit**. çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

çiqit **çiğit. yiğit**. cəvanmərd.

çıqıv **çıxıv**. (**depart**.**hərəkət**). (qalxıv. gediv.).

çiqiyən **çiğiyən**. **çiğiçi**. şikayətlənən. şikayətçi.

çiqiymək **çiğiymək**. **çiğgənmək**. şikayətlənmək. şikayət edmək.

çıqqamaq **çığqamaq**. **çığlamaq**. çığlıq qoparmaq. incə, iti səslənmək.

çiqqə **çiggə**. **çik**. (**çiğ**). damcıq. damcı damcı axan su, suyuq. damın süzməsi. -yağcadan çıxdıq çiggəyə düşdük.

çiqqə **çiggə**. çuxalaq. çuxur. (# **pökgə**: **pükgə.** toğalaq. şişik. püflü).

çiqqə **çiğgə**. şikayət.

çiqqəmək **çiğgəmək**. əzmək.

çiqqənmək **çiğgənmək**. **1**. əzdirtmək. **1.** əzilmək.

çiqqənmək **çiğgənmək**. **çiğiymək**. şikayətlənmək. şikayət edmək.

çiqqənmək **çiğgənmək**. **iğgənmək**. **irgənmək**. (< **çiğ**. **çuğ**. **tuğ**). (düğünlənmək. bıqmaq). çəkginmək. işme'zaz (tutunmaq).

çıqqılı çala. -**çala boylu**: güdə qədli. -**çala söyləş**: qısa söhbət. -**çalasözlər**: sözcüklər. kiçik sözlər.
-**bir çıqqılı**. -göz qapağın **çala açdı. -**qapını çala **açıq qoydu**.

çiqqimək **çiğgimək**. əzmək.

çiqqin **çiggin. çiğgin (< çiğ).** bezgin. bıqqın. dığacar. dığlı (**tıq. tik**). zarımış. zara gəlmiş.

çıqqürən **çığkürən**. **çığkürün**. **1**. **sığkürən**. **sığkürün**. **sığsağın**. yanığlı sığıyan, sızlayan, zarıyan, çığçağıran. -**çığkürən** ana, ağlar balasın istər. 1. çığırbağır. səs küy. -bu **çığkürəni** kəsin.

çıqqürün **çığkürün**. **çığkürən**. **1**. **sığkürən**. **sığkürün**. **sığsağın**. yanığlı sığıyan, sızlayan, zarıyan, çığçağıran. -**çığkürən** ana, ağlar balasın istər. 1. çığırbağır. səs küy. -bu **çığkürəni** kəsin.

çıqlaq **çığlaq**. carçı. ihbarçı.

çıqlamaq **çığlamaq**. **1**.**çığırmaq**. çınlamaq. çınğlamaq. **1**.**çığqamaq**. çığlıq qoparmaq. incə, iti səslənmək.

çıqlamaq **çığlamaq**. **sığlamaq**. -**ürəyi çığlamaq**: ürəyi cicişmək, sıxışmaq, darıxmaq. qayğırmaq. (şur zədən).

çıqlatmaq **çığlatmaq**. çığırıb açmaq. faş edmək.

çiqlə **çiğlə** > **çilə**. dartılmış.

çiqlək **çiğlək**. **çəkə**. nərsənin suyun, suyuğn damıtmaqla alma aracı.

çiqləq **çiğlək**. çiğələk.

çiqləq **çiğlək**. **çiylək**. **1**. çaprış. burşuq. birbirin içə girmiş. -**çiylək** saçlı. -**çiylək** soru. -**çiylək** duran yaradılış gizləri **(**sırları**)**. **1**. müəmmalı.

çiqləmək **çiğləmək. çiğələmək. çiləmək.** cisələmək. çiğ, şeh səpmək. keşləmək. keş çiləmək.

çiqlənmək **çiğlənmək** çisəlmək. şehəlmək.

çiqlər **çiğlər.** -çox anlayan, çox yol bilər. **çiğlər açıb, qutluq dilər**. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).

çiqli -**ürəyi çikli:** bulanğır. nifrətli.

çiqliq **çiğlik**. xamlıq.
-könlünə çiğlik gedmək: üşünüb inanmamaq. könlünə yakmamaq. yaramaz etgilmək.

çiqliq **çiğlik.** ızqarlıq. ısqarlıq. şehlik. nəmlik.

çıqlıq **çığlıq**. çığıraraq çağrılan söz. şuar. -yarış **çığlığı**.

çıqlıq **çığlıq**.çığ basış. bağrıq. fəryad.

çıqlıq -**kəsgin çığlıq**: qovul çovul.

çiqlişmək **sıxlaşmaq**. bərkişmək.

çiqlov **çilqov**. **cilov**. **sıxlov**. **sılov**. ovsar. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

çıqma -**sözdən çıxma**: qarşıl.

çıqmaq -**basqın çıxmaq**: üstün çıxmaq. güclü çıxmaq.
-**but çıxmaq**: məğbun olmamaq. -ikisində saxlasan **but çıxarsın**.
-**özündən çıxmaq:** dartınmaq. qurranmaq.
-**yoluğa** çıxmaq. səfər çıxmaq.

çıqmaq -**bəfasız çıxmaq**: qayrılmaq**.** ilqarın qırmaq. xəyanət edmək.

çıqmaq **çəndən çıxmaq**:çəkin, həddin aşmaq. qatı gedmək..
-**but çıxmaq: ut çıxmaq**. utmaq. butmaq..
-**cılağı çıxmaq**: yanıb kül olmaq..
-**üzərində tük çıxmaq**: tükcərmək..
-**yırığı çıxmaq**: cırığı **çıxmaq**. lütü **çıxmaq**. yorulmaq. canı qaladı. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qalamamaq)**.**

çıqmaq **çıxmaq. (**yuxarı). atlanmaq**.** siud edmək. -boranda dağa atlanmaq güc. -dağa **atlanalım**: dağa çıxalım.
-dara çıxmaq, **yol açmaz**. dar yıxılsa, asılmaz!.

çıqmaq **çıxmaq**. **1**. boşaymaq. qurtulmaq. -işdən neçədə **boşayırsın**. **1**. gəlmək **(**doğmaq**)**. -bu dünyaya **çıxarnda**: bu dünyaya **gələndə**. **1**. minmək. -sudan **mindim**: çıxdım. -bu ağaca **min**. **1**. sıpmaq. yazmaq. -ağzından **sıpdı**..
-on yaşına **çıxalı**: girəli..
-**yenib çıxmaq**: əzib keçmək..
-neçiyə **çıxır**: neçiyə **durur**: neçiyə **baxır**.

çıqmaq -**dama çıxmaq** : qata çıxmaq.

-ərə çıxmaq: ərə gedmək: ərə dəğmək: evlənmək.

-**sarı çıxmaq**: tərəf çıxmaq.

-**özündən çıxmaq**: başqalaşmaq. -kişi keçsə başa **başqalaşır**.

çıqmaq olmaq**.** -dirək **çıxmaq**: dirək **olmaq**: yardım olmaq.

çıqmaq -**üstünə çıxmaq:** minmək. qələbə çalmaq. -görək kim kimi **minəcək**. 1. çıxıb oturmaq.

çıqmaqa -yalan girər tələsik, **çıxmağa yol tapanmaz**.

çıqmamış **-**min yaxşılıq çıxar yaddan, **bir yamanlıq çıxmamış**.

çıqman -çıxdaçı çıxman, girdəçi girməz. (çıxmalı çıxmayınca, girməli girəməz). (istər istəməz sıra işin görür).

çıqmanı **-**girməzdən ön, **çıxmanı sağlan**. (**sağlan**: tə'min ed). (girməzdən ön, çıxmanı oylan).

çıqmayan **çıxmayan.** -**dağlara çıxmayan**, uzaqları görənməz.

çıqmaz **çıxmaz**. **1**. bolan. boğlan. dəğməz. bünbəst. **1**. bataq. -**ağır bataq**: çıxılması çox güc olan. **1**.barmaz. barmaç. bünbəst.**1**.sax. bünbəst..
-**ünü çıxmaz**: ağız açmaz. dinməz. susuq.

çıqmaz **çıxmaz.** açılmaz. **-**itdən gəmik, **ondan para açılmaz**. (qıtmır, qısmır konusu).

-yaman alayı girər, **alayı çıxmaz**. (**alayı**:. havayı. müfdə).

-(**soğur**: göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor).

-könül sızlar **səsi çıxmaz**, könül ağlar, **yaşı çıxmaz**.

-yaddan çıxmaz: yadımaz. -ucuzlu mal dadımaz, **bahalısı yadımaz**. (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).

çıqmaz **çıxmaz**. çitik. alınmayan. -**çıxmaz** işə düşdüm, bilməm necə oldu. -çıxmaz oldu işlərim. -**çıxmaz** yollar: dibi qapalı. -**çıxmaz** önərilər: keçməz..
-**kübrəsiz gül çıxmaz**..
-keçinib keçən!. günün itirən, yarına qalmaz, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

çıqmaz **çıxmaz.** dəğməz.dəyməz. -danışmağa **dəğməz**..
-durursa baş qınında, **çıxmaz qılıc qınından**..
-qarqa min qaqırar **yaz çıxmaz**, qaz bir qığırar, **çıxar**.

çıqmaz **çıxmaz**. -qalmaz günə (olmaz günə. **çıxmaz** günə. çıxınsız günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.

çıqmaz **çıxmaz**. olmaz. **-**qayından qardaş, **gəlindən bacı olmaz**.
-qarqa yuğunar, **qarası çıxmaz**.
-qamınisdən türk üçün **elçin güc olmaz**. (**elçin**: milli).

çıqmaz **-**evdəki sayap, **çarşıya çıxmaz**, bazar sayabı, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar)**.**
-çıxmaza girib qalmaq: çıxmaza düçüb qalmaq.

çıqmaza **-**bunlar dosdun görülməyən yönüdür, **düşəni çıxmaza yürüdür**!. (dosdun yolu, ayaqyolu-yoldaş, yol üsdə, DAŞ, yoldaş, yolda poxuna bulaş)**.**

çıqmazlıq **çıxmazlıq**. kortalıq. fənalıq. -sonu **kortalığa** uğramış. -**kortalıq** görməsin. edən ömrüm. -korta qalan dünya. -yiyəsis ıssız qalan ocaq kortaya uğrar. 1.

çıqmaztır **çıxmazdır 1**. sonsuzdur. **1**. boşdur.

çiqməqən **çiğməgən. çiyməgən**. umud kəsməz. doymayan. -**çiyməgən candan**: doymayan candan.

çiqmən **çikmən** (**çiğ**). (çik, damcı qoğan). (**çəkmən** (**çəkməz**) kəndinə çəkməyən, almayan) yağman. suya, şehə qarşı olub, özündən keçirməyən, ötəritməyən. ziddi ab. impermeable.

çiqməz **çiğməz** (çiğriməz). usanmaz. naymıd, mə'yus olmaz.

çiqməzək **çikməzək** (< **çiğ**: damcı). qısınıq. sidiyin damcı damcı axması, çaxlaya bilməzlik kəsəli. şaşbənd.

çıqmıq **çıxmıq**. **çıxma**. yaşamda, toplum yaşamında tutulan, bir durumdan çıxmaqda əl atılan ilkin yol.

çıqmıqa **çığmığa**. **mığmığa**. **-gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşitibit**: dili. diddili. ağcaqanat.

çıqmır **-**batası qonağ, **girir çıxmır**. (batsın o qonağ ki, girir çıxmır).

çıqmış -**aradan çıxmış**: ölmüş. batil.

çiqmiş **çiğmiş** (çiğrimiş). çiğrik. usanmış. naymıd. mə'yus.

çıqmış **çıxmış.-ağgünə** çıxmış.(**ağgünə:** xoşbxliyə)**.**

çıqmış -**əldən çıxmış:** yüzük. -**yüzüklərin üzüklüğü**: əldən çıxmışların həsrəti. keçmişlərin həsrəti.

çıqmış -**xamlığı çıxmış**: aşınmış.
-**qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. (**qaqran**: acığlı. hirsli. qəzəbli). {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.

çıqmış -**üzündə tük çıxmış gənc:** tükcər.

çıqmışda -**kəsdənə qabığından çıxmışda**, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

çıqmışların -adı çıxmışların, bağlı qapısı.

çıqnağın **çıxnağın**. doğbarın. gün doğan (çıxan) çağı.

çıqnalamaq **çığnamaq**. çığnalamaq. yığnamaq. yığnalamaq. (> **çəyanidən**) (fars).

çıqnalı **çıxnalı**. doğbalı. şərqi.

çıqnamaq **çığnamaq**. çığnalamaq. yığnamaq. yığnalamaq. (> **çəyanidən**) (fars).

çiqnəmək **çiğnəmək**. təkmələmək. təpəlləmək. təpikləmək. əzmək.

çıqra **çığra**. **çiqrə**. **çığır**. **cəhrə**. (**< çıq**).

çiqrə **1**.**çiğrə**. içik durum. ruhi halət. {(**çəğrə** > çehrə) dışaq durum}. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur. **1**. **çığra**. **çığır**. **cəhrə**. (**< çıq**). **1**. **çiğrə**. **çivrə < çevrə**. **1**.**çikrə**. **çikir**. **çikrit**. **çəkrə**. **çəkrit**. **çirgə**. **cirgə**. **(**< **çək). 1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çiqrə **çiğrə. cirgə >** covhər. cövhər. -sözün **covhəri**: sözün **çiğrəsi**. sözün **cirgəsi**.

çiqrəmək **çiğrəmək. çiyrəmək**. soğumaq. soyumaq.

çıqrı **çığrı. 1. çöğrü**. (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk. -**göy çığrısı**: **göy çöğrüsü**: çərxi fələk. -**çöğrü** çönər, işin düşər. **1. çiğri. {**> **çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. 1. cəhrə. 1. fələk. 1. cərx. təkər. 1. dolab. -özü çevrilmədən, **çiğri** çevirir.

çiqri **çiğri. çığrı**. {> **çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. 1. cəhrə. 1. fələk. 1. cərx. təkər. 1. dolab. -özü çevrilmədən, **çiğri** çevirir.

çiqriq **çiğrik**. (< **çiğ**). həlqə. həlqərəcə. -**çiğrikli** qaval. burnu **çiğrikli**: burnuna həlqə taxılmış. -qapı **çiğriği.**

çiqriq **çiğrik. çiğmiş** (çiğrimiş). usanmış. naymıd. mə'yus.

çıqrıq **çığrıq**. **1**. **(< çuq**. **tuq)**. həlqə. çəmbər. **1**. pamığı çiğiddən ayırma maşını.

çiqrimək **çiğrimək**. bıkmaq. meyildən düşmək.

çiqrimək **çiğrimək**. **çiyrimək**. **siğrimək**. **siyrimək**. **yiğrimək**.

çıqrış **çığrış.** açğış. ifşa.

çıqrışmaq **çığrışmaq.** rüsvay olmaq. faş olmaq.

çiqrit **çikrit**. **çikir**. **çəkrə**. **çikrə**. **çəkrit**. **çirgə**. **cirgə**. **(< çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çıqrıtmaq **çığrıtmaq.** qıcırdatmaq. -dişləri **çığrıtma**. -qaşığı qazanın dibinə sürtüb **qıcırdatma**.

çıqrıtmaq **çığrıtmaq.** rüsvay edmək. faş edmək.

çıqsa **çıxsa**. -sevgi, **çıxsa dışa**, girər dona.

çıqsam -it yaza çıxsam sümükdən dam salarım deyərmiş..
-**it, yaza çıxsam**, gəmikdən saray salarım demiş.

çiqsən **-hələ çiğsən qalırı** çoxlu çağun pişmyivə.

çıqsın **-**içimdə qalıb qulunc olunca, **çölə çıxsın gülünc olum**!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).

çıqtaç **çıxdaç**. **çıxdaş**. xərc. sərf. -**çıxdaşlı**: çıxdaşı yukar. xəşli. -**çıxdaşı nədi**: xərci neçədi. -**çıxdaçı** çoxdur: xərci çoxdur. -sənin girdəçin nədir ki **çıxdaçın** bir belə olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. (gəlirivə görə gedərin olsun). (**gedərin**: xərcin).

çıqtaçı -çıxdaçı çıxman, girdəçi girməz. (çıxmalı çıxmayınca, girməli girəməz). (istər istəməz sıra işin görür).

çıqtaş **çıxdaç**. xərc. sərf. -**çıxdaşlı**: çıxdaşı yukar. xəşli. -**çıxdaşı nədi**: xərci neçədi. -sənin girdəçin nədir ki **çıxdaçın** bir belə olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. (gəlirivə görə gedərin olsun). (**gedərin**: xərcin).

çiqtə **çiğdə**. **iğdə**.

çiqtə **çikdə**. nuqtə. -yer almışam bir ovsunlu gözəldən, çikdə olub qalacağam xalında!. (**çikdə**: nuqtə).

çiqtəm **çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). (burda həsrət həsrət dərdi). -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, **çiğdəmə buldum çara**, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

çıqtı -cin azıdı cinlikdə, **biridə çıxdı küllükdən..**
-sürmə çəkdi gözünə, **çıxdı çölün düzünə**..
-umatlı suya düşdü, **ağzında balıq çıxdı**. (**umatlı**: şanslı)

çıqtı **çıxdı. -**qanığan aldı yolun, **vurdu daşa, çıxdı başa**, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

çıqtı **çıxdı.** -qovunu **qabaq çıxdı**.

çıqtı **-ev içində savaş çıxdı**, ortama donu yırtışdı. (**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri).
-uz çıxdı: toxlu **çıxdı**. haklı **çıxdı**.
-içdə qaldı qulunc, **çölə çıxdı gülünc**.
-**yetinməyən dağa çıxdı**. (yetinməyən yola çıxar).

çıqtı -haçadan huçadan **biridə çıxdı bacadan**.

çıqtı -qalanı gəzə gəzə **yırığım çıxdı.**

çıqtı **-yarım çıxdı qanamaz**, o kəsməsə qanamaz. (yarım çıxdı anlamaz, o kəsməsə, qan axmaz).

-mart, gözünə barmağım, **yaza çıxdı oylağım**.

çıqtı -ağzındaykən sənindi, **çıxdı isə** özgənin. (söz)

çıqtın -**yola çıxdın**, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı.(**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

çiqtir -**çiğdir qayış**: çındır qayış. çındır qeyiş.

çıqtırmaq **çıxdırmaq.** çıxartmaq.

çiqtirmək **çiğdirmək.** şehlətmək. nəmlətmək. mərtub edmək.

çiqton **çiğdon**. bəzəkli, nəxşəli örtük, geyim.

çıqundurmaq **çıkındırmaq**. **yekundurmaq. 1**.toplamaq. cəm vurmaq. **1**. yığıb qurtarmaq. hesablamaq. **1**.bir yana çatdırmaq. nəticələndirmək. **1**. əncam çəkmək. sərəncam vermək.

çil səpi. səpgil.

çılaq **çılağ**. **çinağ**. apağ. somağ.

çılamaq **sılamaq**. **siləmək**. yansılamaq. ədasın çıxartmaq, təmrin edmək. nərmiş edmək. yapıclamaq. {bir işləmə **(**fe'lə**)** artırılaraq ona. bu anlamlardan birin artırır, əkləyir}..
-**tapçılamaq**: təti pati yerimək..
-**yazıçılamaq**: yazmağı dənəmək..
-**yapçılamaq**: **1***.* təmrin edmək məşq edmək. **1***.* yapası görünmək. -dadsılamaq: dadına baxmaq.

çılbaq **çılbağ**. zəncir.

çılbanmaq əğnin (əğnindəkin) çırpıb tökünmək. soyunmaq.

çılbır **1**. noxda. **1**. zəncir.

çilçəq **çilçək**. **çiçək**. gülçək. gülçə. incə, yeni gözərmiş kiçik gül.

çilçirağ çoğçırağ (**çoğ**: köz. od. ışıq) > çehel çerağ.

çilçiraq **çilçirağ**. çağçirağ. çağınçirağ.

çilçıraq **çilçırağ. çinçırağ. çılçıray.** çox ışıldaq, pardaq, parlaq. -**çilçırağ edmək**: çırayğan edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çılçıray **çilçırağ. çinçırağ.** çox ışıldaq, pardaq, parlaq olan. -**çilçırağ edmək**: çırayğan edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çilə **1**. < **çiğlə**. dartılmış.**1**. tor. ağ. -**çilə** düşmüş bülbüləm, ötmüşümdən söylürəm, dil ötüşündən ölürəm, **çilə** düşmüş bülbüləm. **1**. çillə. -**çilə** çıxmaq: pərhiz dövrünə

çıxmaq, gedmək. dərvişlərin qapalı bir yerə çəkilərək tapınma sürəsi. **1**. dərd. əziyyət. sıxıntı. -**çilə** düşmüş bülbüləm. **1**. qapçıt. qamşıq. qayı. müsibət. bəla. **1**. ağrı. dərd. azar. **1**.zeh. -dartıq **çilə**. -**çilə çalmaq**: yay ipin. **1**. dərd**..**
-çilə saxlamaq: əza saxlamaq, tutmaq. çəkib bıraxmaq.

çilə -aşın duzun ölçülə, **havan, sözün bil çilə**. (**havan** : axmaq) (axmaq sözün bil danış).

çiləçi çiləkeş. dərdmənd. azarkeş.

çiləq **çilək**. **1**. **çiğlək**. yemiş. meyvə. **1**. çələng. qanqal. həlqə. çəmbər. eşmə. bükəl. **1**. çiləli. dərdli. dərdmənd. **1**.**çiləğ** (**çiğ**). dərd. məşəqqət.

çiləq **çilək. çəlik. çəllək.** kova (kovaq). (dolça).

çiləqeş **çiləkeş**. çiləçi. dərdmənd. azarkeş.

çiləqün **çiləgün > çilən**. əza, matəm günü.

çiləli çilək. dərdli. dərdmənd.

çiləli əzalı. matəmli.

çiləmək **çiğləmək. çiğələmək.** cisələmək. çiğ, şeh səpmək. keşləmək. keş çiləmək.

çiləmək **çiləyəmək**. ısqırmaq. səpələmək.

çiləmək **kələmək**. gözəl qonuşmaq.

çilən < **çiləgün**. əza, matəm günü.

çilən şikayət. (çiğin söyləmə. çiğin demə). (**çiğ**: dərd).

çilənmək (**çiğ**: dərd). çiğin söyləmək, demək. şikayət edmək.

çilənsən çiğin söyləsən. çiğin desən. şikayət edsən. (**çiğ**: dərd). -çilənsən yav **sevinər**, dos döğünər. (**çilənsən** : (**yav**: yavuz. düşman).

çilər -tayın tapmaz, **çilər bülbül**. (**tayın**: yarın) (**çilər**: dərdlə ötər. sağurar).

çiləsin əzasın**.** -gülməgə tələsmə. -**ilki baş oynab güləsi**, sonku tutar çiləsin.

çiləyə dərdə. -**çiləyə** göğüs gələn.

çiləyəmək **çiləmək.** ısqırmaq. səpələmək.

çiləyən ısqır. su səpən.

çılıq **1**.**çılığ** (< **çalxanmaq**). pozuq yumurta. **1**.zəif.

çilin (< **çiğ**). dərd. ələm.

çılınq **çılınğ**. cinli. hirsli.

çilitqan **çilit qan.** tilit qan. çıpırqan.

çılqa **çılxa**. apağ. xalis.

çılqa **çılqı**. (çılpaq. çin. örtüksüz. açıq). **1**. yalxa. teyxa. doğruca. həqiqətən. som. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

çılqasın **çılxasın**: için. ruhun. **-**çulxasın atıb **çılxasın qoru**. (**çulxasın**: geyimin).

çılqatı **-**olduğu kimi görünən, **çılxadı**. (**çılxadı**: xalisdi).

çilqə **çilgə**. **kilkə**. coğurt. (cuğ. tuğ).

çilqənmək **çilgənmək**. 1.şikayətlənmək. 1.dərddən deyinmək.

çılqı aza. qaza. cin. çapıt. çıpıt. kötü qoş, sür, ruh.

çılqın **(**çapqın. çalqın**)**. vırqın. dəli. məcnun.

çılqın **1.** vurğun. fədayi. **1.** dəlirmiş**.** -**çılğın edib** könlümdəki sır məni.

çılqın -**sözlər var çox çılqın**, dəlirdici, alaqara sevi sevdadan danışır.

çılqınlara vırqnlara. dəlilərə. **-**çalağan sözlər, **çılqınlara yarar**.

çılqınlıq aşıqlıq. fədayilik. dəlilik. qızılbaşlıq.

çılqız dəliz. dəlirmiş kimi. (divanəvar. məcnun kimi).

çilqov **çiqlov**. **cilov**. **sıxlov**. **sılov**. ovsar. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

çillə **(**< **çiqlə**: düğün**)**. boran. nərsənin ən qızqın yeri, burğanı. -döğüş **burğanında**. -sevişmə **burğanı**.

çillə -**bala çillə: (**igirmi gün sürən bala çillə). qışboranı. qışboran. qışın ən soğuq çağı. -**böyük çillə**: bala çillə ardı gələn böyük çillə: **qışyağanı**. **qışyağan**.

çilləqana **çilləxana**. çildək.

çilləyə -**oxun çilləyə dayanan haçalı dibi**: soval. soxal. sofal. soxana. sovana.

çilli urmu (vurulu. çırpılı. çıplı). -**urmu** toyuq.

çılmıq (< **çalmıq**). (odun) hər nəyin kiçik parçası.

çilov **1**. < **çalva**. kəpəyi çalınıb ayrılmış düğü. düğünün teyxasından yapılmış yemək. **1**.çilə, tora taxılan yem. **(**hilə. düzən. oyun**)**. -kabab iyinə gedmiş, **çilova** düşmüş.

çilovlamaq **cilovlamaq. cilolamaq. 1**.ovsarlamaq. kontrol edmək. **1**.tabe' edmək. müti' edmək.

çilovlamaq yemlə tutmaq. tora salmaq.

çılpaq **1**. çala. yala. açıq. lüt. **1**. çal. yal. yalman. lüt. **1**.çıpıldaq. soyunuq. lüt. **1**. **çalduq. yalduq**. lüt.

çılpaq çılqı. çılğa. örtüksüz. açıq.

çılpaq yalınğaç. lüt.

çılpanmaq yalğunmaq.

çılşıq **çəlşik.** çətin. buruşuq. -**çılşıq** soru.

çılşırıq çəlşirik. buruşuq. pırtlaşıq.

çılşırım burşuq. pırtlaşıq. çigin. -**çılşırım** soru. -**çılşırım** kələf. -**çılşırım** iş.

çıltaq **çıldağ.** dəlixana.

çiltəq **çildək**. çilləxana.

çiltir ağ. internet.

çıltıracaq **çıldıracaq**. -çıldıracaq könlümdəki sır məni. (**çıldıracaq**: dəlirəcək).

çıltıran **çıldıran**. dəlirən. havalandıran. -onu **çıldıran**.

çıltırlı **çıldırlı**. zınqırovlı.

çıltırmaq **çıldırmaq**. dəlirmək. havalanmaq. -onu qurşatıb **çıldırma**.

çıltırmaqı **-çıldırmağı olağan:** dəlirməsi mümkün.

çilvar incə, yumşaq parça.

çim nəm.

çimal **çiymal**. xam maddə.

çimçavat vasvası.

çimçəş **çimkəş**.vasvas.

çimçəşən **çimkəşən**.vasvası.

çimçəşmək pesinmək. iğrənmək. pisi gəlmək.

çimçiq **çimçik**. çimməyə uyqun, özəl yer. hamam. yunaq.

çımçırqa cücə. -**çımçırqa tay**: cücə kimi.

çimək hamam.

çimənqə **çiməngə**. yunqa. van. hamam.

çimənlik ölük. hölük. bitiklik.

çimiş **çimgic** > **camış**. üzücü sığır. su sığırı.

çimqən **çimgən**. **1**. xəznə. **1**. böyük hamam. **1**. pilaj.

çimqəş **çimkəş**.**çimçəş**.vasvas.

çimqəşən **çimkəşənşçimçəşən**.vasvası.

çimqəşmək **çimkəşmək**.**çimçəşmək**.vasvasılıq edmək.

çimqic **çimgic. çimiş**. > **camış**. üzücü sığır. su sığırı.

çimqil **çimgil**. çınqıl. çiğil. dəmli. dımqıl. nəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli. mərtub.

çimqis **çimgis**. çimmə geysi. mayo.

çimləmək çimmək. cunmaq. yunmaq. yuğunmaq.

çimli nəmli.

çimlilik nəmlilik.

çimmə -**çimmə geysi**: çimgis. mayo.

çimmək **(cummaq) 1**. (ğutəvər şodən). **1**. hamam edmək. **1**. yuğunmaq (yıkanmaq) suğunmaq. (suğa sinmək, sınmaq, batmaq).

çimmək çimləmək. cunmaq. yunmaq. yuğunmaq.

çımpıldaq **çıpıldaq**. durmadan (çırpınan) dönən. dönək.

çimri **1**. verməz. **1**. xəsis. qıtmır**.** saranğa (nərsəsinə sarınan).

çımrıq **çımrığ**. **çıprığ**. **çıpğıq**. **1**.uşaq. **1**. söz aparıb söz gətirmə. casus. -**çıprığlıq:** casusluq.

çimrilik edmək qıvırqanmaq. qısırqanmaq.

çimtiq **çimdik**. azım. qazım. fısqı. -**bir qazım**: **bir azım**: bir çıpıt. bir çimdik.

çimtiq **çimdik. cımcıq**.

çimtiq **çimdik.** dişqın. (> **nişqun**). -bir **dişqın** bir çimdik.

çimtiqləmək **çimdikləmək. cımcıqlamaq**.

çimtiqləmək **çimdikləmək.** ısqamaq **(** nərsə ilə qısıb sıxmaq).

çin **1**. cür. qat. rədif. rəqəm. -bu **çin** kişilər. -**çinləri** birbirindən seçilmir. -**çinələmək**: çinə salmaq. -**çin çin**: **çinə çinə**: rədif rədif. **1.** sadiq. -**işində çin**, sonra din: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol. kin yolun bıraq, çin yola yolun, yaşamın yasa, atsala donun. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə). {düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}..
-**çin sin ürəkdən**: səmimi qəlbdən.

çin **1**. **çın**. tüm. tam. -**çin ürəkdən**: **çın ürəkdən**: tüm ürəkdən. **1**. tək. artırılan sözün anlamın vurqalayır. -**çin** ağ: **tək** ağ: düm ağ. -**çin** yalan: **tək** yalan: dibdən yalan. -**çin** ortada: **tək** ortada: lap ortada. **1**. **çiğ**. **çinğ > şin > şen** (fars). qum. **1**. həq. -**çin aşığı**: **çin bağşı**: həq aşığı. **1**. **çiğ**. boraz. bozağ. alağ. pişməmiş. təcrübəsiz. xam. -**boraz** yemiş. -**boraz** kişi. **1**.düs (düz). həqq.**1**.turuz.**.**
-düşmü, çin?: rö'yamı, həqiqətmi. -**acığ çin**: acı həqiqət. -**çin könüldən**: çinə güvdən: səmimi qəlbdən.

çin **1**. saf. -**çin ürək**: saf ürək. **1**. təmiz. doğur. -**çin** söylə, **çin** dinlə: doğur söylə, doğur dinlə.

çin **1.**(# çön. tərs. qarşı. əks. zidd). **1.** çılqı. çılğa.

çın **1**.**çınğ**. qum.**1**.**çin**. tüm. tam. -**çin ürəkdən**: **çın ürəkdən**: tüm ürəkdən..
-**çın oylamaq**: yaxcı düşünmək.

çin -**çin ürəkdən** qulaq tutun sözlərə. (**qulaq tutun**: qulaq asın).

çin gerçək. həqiqət**. -**duman dursa, **çin düşər. (dursa:** qalxsa**).**
-çin könüldən: çinə güvdən. sinə güvdən. səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz..
-**çin ürəkdən**: ağ ürəkdən: səmimi qəlbdən. xilusi qəlbdən. təmiz qəlblə. tüm ruhuyla. -**ağ ürək** bilən çalışan.

çin xalis.bütün. **çin ipək**: bütün ipək. xalis ipək.
-**çin ürək**: dolu ürək. quşqusuz könül.

çin tüys. -**tüys ürəkdən:** çin ürəkdən.

çin -**ya, bul çin**: bəlik, bu doğru. bəlik, bu səhihdir.

çinaq **çinağ**. **çılağ**. apağ. somağ.

çinaq **çinağ**. **sinağ**. dümağ. ağapbağ.

çınaq həqiqətən.

çinar **{chen (**şen **(**fırans**)}**.

çinçıraq **çinçırağ. çilçırağ. çılçıray.** çox ışıldaq, pardaq, parlaq. -**çilçırağ edmək**: çırayğan edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çinə (**sinə**). həqiqi. həqiqətə uyğun. -**çinə güvdən: sinə güvdən:** çin könüldən: səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz. **-çinə güv:** ürəyi doğru. sadiq. -doğru düşün, **çinə** danış.. -doğru düşün, **çinə danış**.

çinə **1**. **çiğən (**< **çiğ)**. güc. quvvət. **1**. lay. qat. mərhələ. -**çinə çinə**: mərhələ mərhələ. -birinci **çinə**, ikinci **çinə**.

çinə -**çinə çinə**: **çin çin**: rədif rədif.

çinə -**çinə çinə**: kərəm kərəm.

çinəçi həqiqətçi. həqiqət axdaran.

çinəçov həqiqətnəma. -**çinəçovluq**: həqiqətnəmalıq.

çinəqilmən **çin əğilmən**: həqiqətən istirəm. doğürdan meyilliyəm.

çinəqim **çinəğim. çinəyin. çinəgin. çinəsin**. **1**. doğurdan. həqiqətən. -**çinəyin** sevirsinmi. -**çinəyin** acıqmışdım. **1**. (doğru) doğrusundan. vaqiən. -onlar **çinəğim** doğma qardaşdırlar. -**çinəsin** de: doğrusun de.

çinəqin **çinəgin. çinəyin. çinəğim. çinəsin**. **1**. doğurdan. həqiqətən. -**çinəyin** sevirsinmi. -**çinəyin** acıqmışdım. **1**. (doğru) doğrusundan. vaqiən. -onlar **çinəğim** doğma qardaşdırlar. -**çinəsin** de: doğrusun de.

çinələmək çinə salmaq.

çinəliqin **çinəligin**. pətəyin. qarnın. **-toyuq kimi olma yesiri, pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (yemək düşgünü olma).

çinəmək ***1***. çinləmək. sanamaq. çəkləmək. çəkələmək. zənləmək. qərarlamaq. qiyas edmək. ***1***. izəmək. təsəvvür edmək.

çinəmək **çeynəmək**. gəvəmək. gəvsəmək. gəvələmək.

çinəsin **çinəyin. çinəgin. çinəğim. 1**. doğurdan. həqiqətən. -**çinəyin** sevirsinmi. -**çinəyin** acıqmışdım. **1**. (doğru) doğrusundan. vaqiən. -onlar **çinəğim** doğma qardaşdırlar. -**çinəsin** de: doğrusun de.

çinəsov həqiqətə uyqun.

çinətan **çinədan** < **çınğıldan**. **çiğildan**. daşlıq.

çinəyi doğursu. həqiqəti. -**çinəyi** çox istidi.

çinəyin **çinəgin. çinəğim. çinəsin**. **1**. doğurdan. həqiqətən. -**çinəyin** sevirsinmi. -**çinəyin** acıqmışdım. **1**. (doğru) doğrusundan. vaqiən. -onlar **çinəğim** doğma qardaşdırlar. -**çinəsin** de: doğrusun de.

çini -**sözün çini**: sözün çılğası . sözün həqiqəti. həqiqətdə.

çınıq **sınığ**. **tınığ**. şünas. -adam**sınığ**: adamtanıç. adam tanıma, . adamşünas.

çınılıq **sınılıq**. **tınılıq**. şünaslıq. -adam**sınılıq**: adam tanımalıq, tanıçlıq. adamşünaslıq.

çinis -**çiğis çinis**: əli dar könlü dar.

çinislər **-bu yol, acgöz çinislər yolu,** kişilər girməz olu. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.

çinislik saxılıq. sıxılıq. sıxmalıq. qıtmırlıq. **(# saçılıq**: səxilik. comətlik). -sıxmalığa **danğı** çıxan.

çinitmək ürkütmək. vəhşətə salmaq.

çiniyi **çin iyi**. çox yaxcı. ən iyi.

çınq **çınğ**. **1**. **çinğ**. zəng. **1**. **sınğ**. incə. -**çınğ** buğda. **1**. **çın**. qum.

çinq **çinğ**. **1**.**çiğ**. **çin > şin > şen**(fars). qum. **1**.**çınğ**. zəng.

çınqa çınqa.şeypur.

çınqartqu çınqıraq, zil, zəng səsi çıxaran ayqıt.

çinqil **çingil**. **sınqıl.** kiçik bacı. əkəm.

çınqıl çimgil. çiğil. dəmli. dımqıl. nəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli. mərtub.

çınqılağ **çanqılağ**. **sənglağ** (< **çınqıl**. **çanqıl**: daş parçası). daşlı, qırlı, xırlı yer.

çınqıltan **çınğıldan**. **çiğildan**. > **çinədan**. daşlıq.

çınqıltar -**quvlar çınqıldar:** quvlar ötüşər.

çinqir **çingir.**

çınqır **çınğır**. **çındır**. **sınğır**. **1**. kiriş. pey. **1**. əsəb.

çınqıraq -**çınqıraq, zil, zəng səsi çıxaran ayqıt**: çınqartqu.

çınqıraq **çınğıraq**.qonğraq. zəng. çanğ. tilfun.

çınqırama **çınğırama. qonğramaq.** çanlamaq. çanğlamaq. zəngləmək. tilfun açmaq.

çınqıray **qonqıray**. zəng. -çınqıray **soxdu**: qonqıray soxdu.

çınqırıq **çınğırıq**. sınğırıq. əsəbi.

çınqırmaq **çınğırmaq**. iti, incə səslənmək. zəng çalmaq. -tilfun **çınğıra** qaldı.

çınqırmaq **çınğırmaq**. **sınğırmaq**. əsəblənmək.

çınqlamaq **çınğlamaq**. **çınlamaq**. **1**. çığırmaq. çığlamaq. **1. tınlamaq**. **tınğlamaq**. **zınğlamaq**. **sınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

çınlamaq **çınğlamaq**. (**tınlamaq**).**1**. çığırmaq. çığlamaq. **1**. **tınlamaq**. **tınğlamaq**. **zınğlamaq**. **sınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

çınlamaq zəh çalmaq. -tilfun **çınlır**: zəh çalır. -bu gün tilfun **çınlamayıb**: zəh çalmayıb. -**çanı çınlamış**: zəngi çalınmış.

çınlarca -**çınlarca** zarlamaq..

çınlasın titrəyib çağlasın. -duyum səsin, **tinim çınlasın**.

çınlatmaq -**qulağ çınlatmaq**: birinin anısın anmaq.

çinlə doğrut. sabit ed.

çınlı ekolu. -**incə, iti, çınlı** (ekolu) **səs**: cınğ. cırınğ.

çınlı zəhli. -**çınlı saat**: zəhli saat.

çınlıq **çınlığ.**rizoans.

çınlır **-**burda şaxır qılıcı, **orda çınlır ucu**. (tapmaca) (**ıldırım**).

çinov **1**. çənli hava. **1**. elvizyonun qarlı göstərməsi. bərfək.

çinovçu həqiqəti axdaran. həqiqətyab.

çinovçuq həqiqət axdaranı. həqiqəti tapmaq isdəyən.

çinovçuluq həqiqətyablıq.

çinsin həqiqəti kull.

çınta -**qulağı çında**: qulağı zəhdə. qulağı səsdə.

çintə **çində. 1**. doğruq yolda. doğruq üçün. həqq, həqiqət üçün. -**çində yazmaq**: doğruq yolda, doğruq üçün yazmaq. **1**. həqiqətdə. həqiqətən. -**çində,** sevdiyim biridir.

çintəq **çindək**. mə'nəvi aləm. **(# cəndək**. maddi aləm**)**.

çintən **çindən**. doğrudan. həqiqətən.

çintəş **çindəş.** düz tuxum. içi düz. həlalzada. içi üzü bir olan. -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.

çintəş **çindəş**. həmrədif.

çıntıq **çındıq**. həqiqətən. həqiqi.

çıntıq **çındıq**. həqiqiqət. -**yalxı çındıq**: sırf. həqiqiqət.

çıntıqında **çındığında** həqiqətində.

çıntır -**çındır qeyiş.**: çiğdir qayış. çındır qayış.

çıntır **çınğır**. **çındır**. **sınğır**. kiriş. pey.

çintir -yalğun tanıyar tanrısı kimdir, **tapnan ona ki, həp yolu çindir**. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

çıntıramaq **çındıramaq.** çaldıramaq**.** -daş **çaldırab** sındı. -zənci yerə **çaldıra çaldıra** (dəğib səs verərək) sürünürdü.

çıntışmaq **çındışmaq. çaldışmaq**. **çalğışmaq. çandışmaq. çanğışmaq**. **cəngişmək**. savaşmaq. döğüşüb qoğuşub, qağışıb, qapışmaq.

çintos **çindos**. doğru dos**.-çindos**, qıyın günü bəllənir. (**çindos**). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan)}.

çıp (> **şip**). 1. bölük. qətə. -bir **çıp** yer. 1. kərdi. -tarla çıplara bölünmüş, hər **çıpda** başqa əkin əkilmiş. 1. bölünmüş kərdinin hər bir bölüyü. -kərdinin **çıp** aralarına kərpiç düz, suyu ağnamasın. 1. çapr. çarp. şırıq. xışın açdığı yarıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt). 1. duş. 1. (qaz). kəpsul. -iki çıp **qaz**. 1. püs. püsür. püsgü. süpgü. sıpıq. ispirey.

çıp **1**. pilak. pilaket. kaşi. -**çıpsız** evi tapmaq güc. **1**. mark. -**çıpsız** mallar.

çıp **çıp**. nərdüvan basacağı, pilləsi.

çıpa **çapa**. **1**. qazmaq, kəsmək üçün dəmir parçası. **1**. ləngər dəmiri, çəngəli. **1**. **cumqur**. nərsənin batmasın sağlayan ağırlıq. balığ ağında qoyulan qurşun darıt, vəznə.

çıpaq **çapaq**. **1**. hər nəyin ən ağır yerciyi, nuxdəsi. **1**. **çırpağ**. **çapağ**. fəlakət. müsibət. afət. bəla. katastırof. -bu **çapağdan** qurtulalı. -bu uşaq değil, bir **çapağdır**.

çıpaqa **çıpağa** < **çıpyaxa**. (**çıpba**. yaxa üzərinə qətlənən tikə (çıpıq)). qatağa.

çıpan -**çıpan çıpın**: **çıpqan çıpqın**: zalim məzlum.

çıpar maharib.

çıpba yaxa, nərsə üzərinə qətlənən çapıq, tikə.

çıpbar **çalbar**. çəkici. çarpıcı. çapıcı. çıpıcı. dilbər.

çıpbız **cımbız**. maqqab.

çıpcıq **çıptıq**. **sıptıq**. 1. cin. 1. yaman. pis ürəkli, diləkli olan. 1. qoğulmuş. məlu'n.

çıpçıq **1**. sərçə. **1**. şallaq.

çipər usda. -çeçənin dili ütük, **çipəri** əli.

çıpıcı **çarpıcı**. **çapıcı**. 1. açıq. saçıq. cıf. zənəndə. 2. **çalbar**. **çıpbar**. çəkici. dilbər.

çıpıq **(çapıq**. qırıq**)**. **1**. jeton. **1**. yonqa. tıraşa. **1**. oğuq. riz. **1**. zərər, sədəmə görmüş. məsdum. **1**. qələmə.

çıpıq > {**şubək** (ərəb)ş **çubək** (fars)**}**.

çıpıqçı **zıbığçı**. **1**. çükçü. cühçü. yaraq **(**sik**)** üzgünü, düşgünü. çıbıqla **(**zıbıq. ərkək ərkəkliyinə oxşar yaraq**)** uğraşan dişi. **1**. lezbiyən.

çıpıqlamaq -ürəyi bıcıqlamaq. nərsə edmək üçün canın yemək. hövlükmək.

çıpıqtan -**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçiğ. çardağ.

çıpılan **çırpılan**. **çarpılan**. **çalpılan**. məzrub.

çıpıldaq **çımpıldaq**. durmadan (çırpınan) dönən. dönək.

çıpıltaq **çıpıldaq**. soyunuq. lüt. çılpaq.

çıpın **1**. **(**> **zubin)**. cıda. dalum. dirgən. dirən. neyzə. **1**. əcəl..
-**çıpan çıpın**: **çıpqan çıpqın**: zalim məzlum.

çıpın **-**qapıda qulağ, yolda gözün qalsa, **çıpın gəlir alar səni.**(**çıpın**: cin).

çıpınmaq **çırpınmaq**. **çəpinmək**. **çalbınmaq**. **çarpınmaq**. çatınmaq. sədəmə, ziyan görmək.

çıpıntı **çırpıntı**. **çəpinti**. **çalbıntı**. **çarpıntı**. **1**. sıxıntı. iztirab. **1**. xələcan. **1**. oynaq, titrək dalğacıq. **1**. sədəmə. ziyan.

çıpır **1**. dikuçar. dövürlağ. helikopter.**1.** sıpır. tıpır. dibdən. tamam. sonut. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.

çıpırğı qamçı.

çıpırı gizlicə. -**çıpırı** çıxıb getdi.

çıpırqan **1**. tilit qan. çilit qan. **1**. qıp qırmızı. (> **təbərxun**(fars)).

çıpış **1**. **çıbış**. çapa. talaş. qeryət. **1**. payapay alver. əvəz bədəl.

çıpışqa **sıpışqa**. (birbirinə çırpılaraq yanan) (< **çıpmaq**). kibrit.

çıpıt **1**. şuluğ uşaq. **1**. cıddan.**1.** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı. su çəkən. sudərən. su qurudan. sorğuc.**1.**pistik. cüzam.

çıpıt **çapıt.** aza. qaza. çılqı. cin. kötü qoş, sür, ruh.

çıpıta -ilmək ilmək toxunur, **bir çıpıda sökülür**.

çıpıtac qurutmac. (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı). yaş mirəkkəbi qurutma kağazını, üzərində daşıyan basqı.

çıpıtan **çırpıtan**. **sıpıtan**. **sıypıtan**. süpütən. rədd edən.

çıpıtay **1**. pistikli. 2. cüzami.**1.çıpıtlı**. nəhs. məşu'm. uğursuz.

çıpıtla -**çıpıtla qurutmaq:** çıpıtlamaq. (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı).

çıpıtlamaq (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı). **1**. çıpıtla qurutmaq. 2. çapıtlamaq. ortadan silmək. salıqlamaq.

çıpıtlı **çıpıtay**. nəhs. məşu'm. uğursuz.

çıpıtmaq **çırpıtmaq**. **çəpitmək**. **çalbırmaq**. **çalbıtmaq**. **çarpırmaq**. **çarpıtmaq**. sədəmə, ziyan vermək.

çıpıtmaq **sıpıtmaq**. **sapıtmaq**. **1**. ağlın qaçırmaq, itirmək. mayılmaq. bayılmaq. **1**. önəmsəməmək. **1**. atmaq. **1**. nərsəni çalmaq. **1**. nərsəni gizlətmək.

çıpız **(çıbbız**. **cımbız**. **cımız)**. **(**< **çıp)**. qapqaç. maqqab. maqqac. pəns. çıpıq, oğuq, kiçik nərsələri götürmək üçün kiçik qısqaç, maşa.

çıpqa tarus. töpək. çatı.

çıpqan çiban..

-**çıpqan çıpqın**: **çıpan çıpın**: zalim məzlum.

çıpqəsən **çıpkəsən**. **çıtkəsən**. bağbanlıq pıçağı.

çıpqıq **çıpğıq**. **çıprığ**. **çımrığ**. **1**.uşaq. **1**. söz aparıb söz gətirmə. casus. -**çıprığlıq:** casusluq.

çıpqın -**çıpqan çıpqın**: **çıpan çıpın**: zalim məzlum.

çıpqıt cinli. -osdurağı **cinli**: osdurağı **çıpqıt**. osdurağı isti: nərsiyə dayanıb, güvənib çox mənəmçilik, yarqaraçılıq edən.

çıpqıtmaq **çıpğıtmaq**. lə'n edmək. lə'nət oxumaq.

çıplaq -**çırıl çıplaq**: **cılcıbıl**..
-qıllı ağzını açtı, **çıplaq içine qaçtı** (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq).

çıplaq kavlaq. gavlaq. soyunmuş.

çıplamaq **zıplamaq**. atılmaq. -qar topu **çıplamaz**.

çıplara kərdilərə. -**tarla çıplara bölünmüş**, hər çıpda başqa əkin əkilmiş. (**çıpda:** kərdidə).

çıplıq etiket.

çıplınmaq **çalpınmaq**. **çaldanğmaq**. **saldanğmaq**. **yaldanğmaq**. **1**. çıplaqlanmaq. soyunmaq. **1**. lütlənmək. **1**. yoxsunmaq. kasılamaq.

çıpmaq (**çıp <> biç**). **biçmək**.

çıpoz (< **çıpmaq**). pozuq qadın. qəhbə.

çıppıq -**çıppıq göz**: **1**. göz qapağın sıx sıx açıb qapayan. **1**. gözün şıp şıp çırpıb, anlamazın durub baxan.

çıpra cında. köhnə.

çıprıq **çıprığ**. **çıpğıq**. **çımrığ**. **1**.uşaq. **1**. söz aparıb söz gətirmə. casus. -**çıprığlıq:** casusluq.

çıprıntı **çaprıntı.** qalan qaçan. darğaşıq. qalıntı. daşlantı. oğuntu. töküntü.

çıpsınmaq çəpsinmək. təpsinmək. döğünmək. nəbzi döğmək.

çıpta **çıpda.** kərdidə. -tarla çıplara bölünmüş, **hər çıpda başqa əkin əkilmiş**. (**çıplara:** kərdilərə).

çıpti **çıptı**. **qıpti**. qaraçı.

çıptı **çıpti**. **qıpti**. qaraçı.

çıptıq **çıpcıq**. **sıptıq**. 1. cin. 1. yaman. pis ürəkli, diləkli olan. 1. qoğulmuş. məlu'n.

çıptırma **çıpdırma**. yalan. qondarma. kizb. çala (boş). töhmət. iftira. saxda. qullabi. bədəl. məsnoi. süni'.

çıptırmaq **çıpdırmaq.** yalan söz aytmak. yalan sözləmək, sözləmək.

çıpyaxa > **çıpağa**. (**çıpba**. yaxa üzərinə qətlənən tikə (çıpıq)). yaxa üzərinə dəğişik biçimlərdə olub, qətlənən tikə (çıpıq)qatağa.

çır **çıt. çet**. **çət**. **qıt**. yan. kənar.

çıra **çiraq**. **çıraq**. ışın. -gün görməyən gün görsə, gündüz **çıra** yandırar.

çıra -**güdüz çıra yaxan**, gecə tünə çıxar.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır).

çıra -yanmaz ocağa, **götürsələr çıra kötüyü**, yanmayınca, yanmayacaq.

çıraq -arzılarıza **çırağ tutmaq**.

çiraq **çirağ 1**. **< çaxar**. ışıqlı. ışıq saçan. **1**.ışıq. -**alt ışıq**: arabanın alta vuran ışığı. -**düz ışıq**: arabanın ortaya vuran ışığı. -**uz ışıq**: arabanın uzağa vuran ışığı.**.**
-çirağ quvvə: yaxtaş. yaxtac.

çıraq **-çırağ üstün yarar** astın korar. (**yarar**: yartır. ışıqlatır) (**astın**: altın. dibin). (**korar**: kölgələr. ışıqlatmaz)**.**
-çırağ uçmaz yağ bolsa, çırağ durmaz yağ yoxsa. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər) (yağlı çıraq sönməz).

çıraq **çırağ**. **1**. açar. şayırd. uşaq. **1**. **çıra**. -gün görməyən gün görsə, gündüz **çıra** yandırar. **1**. açar. düğün, çətinlik, zorunluqdan çıxma araçı, yolu.

çiraq **çirağ**. **1**.sırac.**1.**çaxılqı danı. ışıq lampası.

çıraq **çırağ**. açqır.

çıraqi **çırağı**. **çırayi**. **çehryi**. **çöhreyi**. yüzəti. surəti.

çıraqı -**əl çırağı:** çırağ quvvə. məşəl.

çıraqı -**gecə çırağı**: köz qurdu. od qurdu. gec ışın. (kirmi şəbtab).

çıraqını -turuz yandıraq **eşq çırağını**. (**turuz**: əbədi) (əbədi yandıraq eşq çırağını).

çıraqqaz ışıq tavılı, dirəyi. sivitakor. yol gedgəlin düzgünə salan qızı, sarı göy ışıq dirəyi.

çıraqqaz sırağac (sırıq ağac).

çıraqlamaq bırıqmaq. bərq vurmaq. (dirəxşidən).

çıraqlıq **çıraylıq.** çırayğan. -çırayğan **edmək**: çilçırağ edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çıraqta -**çırağda odluq:** qarapalan.

çıraquy **çırağuy**. **çırğay. çahrayı**. üyzün. (> üzün). sulatı. surəti.

çıral gözəl.

çıralamaq ışıqlamaq. bacadan baxmaq.

çıralı cilalı. parlaq.

çırallıq gözəllik.

çıralmaq gözəlləşmək.

çırat (çırağlat). ışıt. açıt. açıqlat. ayıt. şərh ed. tovzih ver. izahla.

çıray 1. **çöğrə. çehrə**. görs. görüşən bölüm. üz. surət. -**görsün** mənə göstər. -tutuban **görsünü**: üzünü tutaraq. -**görsün** görəli kordu gözüm, laldı dilim. 1. ənlik kirşan. şır şaqqatar. sırsığal. üz gözə yaxılan parraq boya.
-çox **çıray**: çox gözəl. -**çırayca**: gözəlcə. -**çıray çıray** : gözəl gözəl. -**çırayına çıray** qatar gülgüsü : -**çırayına çıray** qoşar gülgüsü :gözəliginə gözəllik artırar gülüşü.

çıray rəng. -birdən **aldındı**. dəğişmək.

çırayi **çırağı**. **çehryi**. **çöhreyi**. yüzəti. surəti.

çırayqan **çırayğan.** çıraylıq. çıraqlıq. -çırayğan **edmək**: çilçırağ edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çıraylanmaq ışıldanmaq. parıldanmaq. parraqlanmaq. sığallanmaq.

çıraylıq **çıraqlıq.** çırayğan. -çırayğan **edmək**: çilçırağ edmək. çox ışıdatmaq. çox ışıqlandırmaq.

çiriq **çirik**. **dirik**. çevik. iti.

çırıq yarıq. yırıq. çak. (sökük, açıq qalan tikə). (# **çat**: tikiş yeri. iki tikənin birbirinə tikilən, yapşılan yeri).

çiriqi -**çiriki döğüş**:**çərik döğüşü:** qaçaquça uruş. qaça uruş. çəri döğüşü. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

çırıl çıplaq çıp çıldağ. çıp çıldanğ. çap çaldanğ. yap yaldanğ.

çırıl çıplaq **çırıl çıplaq. cılcıbıl**.

çiriş **kiriş**. **siriş** (**< sürüş**). qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. çəsb.

çirkinden -gözəldən yar, **çirkinden çor** əksilməz.

çirq **çirk, çirkli** (yara). irinti. iğrinti.

çirq **çirk**. **1**. burt. kif. **1**. burtaq irin. -**burtaq** yara. **1**. kit. kəsif.

çırqay **çırğay**. **çırağuy**. **çahrayı**. üyzün. (> üzün). sulatı. surəti.

çirqə **çirgə**. **cirgə**. **çikir**. **çikrit**. **çəkrə**. **çikrə**. **çəkrit**. **(**< **çək)**. **1**. şirə. **1**. şəhd. **1**. şəkər.

çirqin **çirkin**. **1**. irik. **1**. kirtük. önsüz: {# **önlü (**< **ön**: üz). gözəl. qəşəng. sulu. sövül. sövməli}.

çirqin pəsov: mundar.

çırqıramaq **çığırmaq**.

çirqit **çirgit**. çirkli, irinli yara.

çirqləmək **çirkləmək. çirk eləmək.** iginmək. irinmək.

çirqli **çirkli**. **1**. kirli. burtaq kəsif. ləkə. bələşik. aludə. **1**. pusuq. irinli. **1**. kitli. kitin. kəsafət.

çirqli **çirkli.** kitəl**.** kitməkli. kirli. bulaşıq.

çirqnevis **çirknevis**. qarabet. son incəlik işləri görülməmiş yazı.

çırmalamaq **çuğmalamaq.** yığmaq. qətdəmək. bükmək. -qolların **çırmaladı**: köynəyinin qolların qətdədi, bükdü.

çırmalaşmaq çəmələşmək. səfərbər olmaq. səfərbərləşmək.

çırmamaq burçamaq. qırağlamaq. nərsənin qırağın, ucun öz üstünə qətləmək, çevirmək.

çırmamaq **çərməmək**.

çırmanmaq çəmrənmək.

çırmaş **sarmaş**. (piç o xəm).

çırp -ölümdə güc yox ansın anlasın, **yerə çırp başın**, kökü patlasın. (**kökü**: götü).

çırp **çırp. çırpı.** sırıq. çiğ. siğ. yün çırpma çubuğu.

çırpac (çırp ağac). **1**.çırpmağa yarar arac. -yun **çırpacı**. -qalı **çırpacı**. **1**. sədmə vuran.

çırpacaq şallaq.

çırpaq **çırpağ**. **çıpağ**. **çapağ**. fəlakət. müsibət. afət. bəla. katastırof. -bu **çapağdan** qurtulalı. -bu uşaq değil, bir **çapağdır**.

çırpaq **çırpanağ**. **sırpaq**. **sırıq**. ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi.

çırpalamaq təpiləmək. -**təpilənmiş** top, bökə bökə getdi: **çırpalanmış** top, səkə səkə, atıla atıla uzaqlaşdı.

çırpan qaqan. -**qanat qaqan**: qanat çırpan. həvəslənən. can atan.

çırpanaq **çırpanağ**. **çırpaq**. **sırpaq**. **sırıq**. ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi.

çırpanın **-başa, üzə çırpanın:** tanozlunun. minnətlinin. minnət qoyanın. **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin (**tosun: pozun**. fosun).

çırpar -göz görəni, baş sezsə, **könül çırpar**, ayağ çapar, qol çalar.

çırpat biqarlıq.

çırpı kibrit.

çırpı **çırp**. sırıq. çiğ. siğ. yün çırpma çubuğu.

çırpılan **çıpılan**. **çarpılan**. **çalpılan**. məzrub.

çırpılır **-**barlı ağac çırpılır.

çırpınan **çırpıntılı.** tapır. tapğır. -**tapır** yel: birdən qalxan yel. -əsən yellər **tapır tapır,** ev eşiyi yırqatar (tollavar)..
-sənində olmuş bəlalı başın, **demə yüngülmüş çırpınan daşın**.

çırpınan qanatlı. coşqun. həyəcanlı.

çırpınıq : müztərib. pərişan.

çırpınır **-budur çırpınır ürək**, hər çırpıda bir dağı dələk!.

çırpınış **çırpıntı.** iztirab.

çırpınma **çarpınma**. sırsıntı. qoşuşma.

çırpınmaq **1**. (sevincdən). coşmaq. qanat bağlamaq. **1.** iztirab çəkmək. müztərib olmaq.

çırpınmaq çalınmaq**.** dəğinmək. -birdən özün yerə **çalındı**.

çırpınmaq **çıpınmaq**. **çəpinmək**. **çalbınmaq**. **çarpınmaq**. çatınmaq. sədəmə, ziyan görmək.

çırpınmaq -**yalvarıb** çırpınmaq: yalvarıb çalvarmaq.

çırpınmasa -sevgi daşı, təkin başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır.

çırpınmatan **çırpınmadan**. **-**könlün dinc alsın **çırpınmadan**.

çırpınsın -**ürəyin çırpınsın**:ürəyin atsın .

çırpıntı **çıpıntı**. **çəpinti**. **çalbıntı**. **çarpıntı**. **1**. sıxıntı. iztirab. **1**. xələcan. **1**. oynaq, titrək dalğacıq. **1**. sədəmə. ziyan.

çırpıntı **çırpınış**. iztirab.

çırpıntı qışqırtı.ajitasya.

çırpıntılı **çırpınan.** tapır. tapğır. -**tapır** yel: birdən qalxan yel. -əsən yellər **tapır tapır,** ev eşiyi yırqatar (tollavar).

çırpışıq daşqın. daşqın. aşqın. coşqun. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

çırpıta **-**budur çırpınır ürək, **hər çırpıda bir dağı dələk**!.

çırpıtan **çıpıtan**. **sıpıtan**. **sıypıtan**. süpütən. rədd edən.

çırpıtmaq çaldırmaq**.** dəğitmək. -birdən yerə **çaldırdı**.

çırpma -**ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi:** çırpaq. çırpanağ. sırpaq. sırıq.

çırpma çalba. cin vurma.

çırpma -**yün çırpma çubuğu:** çiğ. siğ. sırıq. çırp. çırpı.

çırpmaq -**çırpıb qoparmaq**: balqamaq.

çırpmaq -ıslatıb çırpmaq: başardığı dək pis, artıq ağır ilişdirmək, çırpmaq. keçmişdə çubuq yeyəni artıq incinməsi üçün incə kəsilmiş çırpı (çubuq) şüvləri suda ıslatdarmışlar.

çırpmaq çarpmaq. qırmaq. qırpmaq. döğmək**.** -on casut boynun **döğdü**.

çırpmaz **-**tanrı iki əllə **bir başa çırpmaz**.

çırpta **-elin dərdin çırpda daşa**, elində! ol ağrıdaşı (dərddaşı).

çırt **çır**. **çıt**. 1. cırnaq. dırnaq. 2. mizrab. zəxmə.

-çırt süzmək: ağız dişlərin arasından **'çırt'** deyə fısqırtmaq.

-**çırt ilə çalmaq**: çırta ilə çalmaq. çırtqamaq. (**çırt**: mizrab).

çırta -**çırta ilə çalmaq**: çırt ilə çalmaq. çırtqamaq. (**çırt**: mizrab).

çirtəq **çirdək. çərdək.** çəğirdək. (həstə).

çırtıq **çıtıq**. zədəli. dərdli.

çırtqamaq çırt ilə çalmaq. çırta ilə çalmaq. (**çırt**: mizrab). -tar, qopuz **çırtqamaq**.

çırtlama islanıb cücərməyə qoyulan burcuğ, dənə. (buğda. noxud).

çırtma fısqo. -**çırtma vurmaq**: **çirtmə vurmaq**: ikinci barmağın ucun, baş barmağa ilişdirərək vurulan vurqu.

çırtma göz göz olan quş duzağı, tələsi. tor. -**çırtmasın** sərimiş, yünün ərimiş.

çırtmasın **-**çırtmasın sərimiş, yünün ərimiş. (**çırtma:** göz göz olan quş duzağı, tələsi. tor).

çirtmə fısqo. -**çirtmə vurmaq**: **çırtma vurmaq**: ikinci barmağın ucun, baş barmağa ilişdirərək vurulan vurqu.

çırtmışqa > zımışqa. (< **çırtlamaq**).

çisəq -**çisək çən**: duman çən.

çisəlmək çiğlənmək. şehəlmək.

çisəmək **çözmək**. açılmaq. -qaparcığın ağzın **çisə**.

çiş < **diş. deş. -çiş**ilmək: **deş**ilmək**.**

çiş şaş < saç. çiş. süydük. sidik. sızıq.

çişilmək : **deş**ilmək. **{deş. çiş.** < **diş}.**

çışqatmaq (dışqatmaq). çıtatmaq. açıqlamaq.

çiştəq **çişdək.** sübhanə.

çit **1**. (örtük). qadın baş örtüğü. **1.** rədif.

çıt **1**. **çət**. **çet**. **çır**. **qıt**. yan. kənar. **1. çıp**. nərdüvan basacağı, pilləsi. **1. çit**. **çitir**. **çıtır**. **çat**. **çatır**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez.

çit **1**. **çitir**. **çıt**. **çıtır**. **çat**. **çatır**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez. **1. kit**. hisar. **1. sit**. bərk.

çit **1**.(**çıt**: kiçik). kiçik güllü parça. **1**. **(**< **kitmək**: toxumaq**)**. toxu. parça. nəsc. **1**. **çet. (**< **çıtmaq)**. qırağ. qıyı. qıraq. yan. -iki **çiti** qazılmış yol. **1**. çəyil. çətil. çitil. arğac. arğaş. ərğəş. çəpər. hisar. hasar. **1**. çıt. qırağ. -**çit çiti**: parça qırağı. -çit danışma: artıq **(**qırağ**)** danışma. -**çitli**: qırağlı. **1**. duvar. **1**. qırağ. kənar. -**çitdən** keç. -dam **çitləri** sökülmüş. küçə çitlər daş döşənmiş. **1**.bərk. toxunmuş.**1**.incə qabığ. ğişa'.

çıt **çırt**. 1. cırnaq. dırnaq. 2. mizrab. zəxmə.

çit **çitə**. **çət**. **çətə**. **çit**. **çitə**. **çiti**. **1**. nərsənin yan, qırağ tikişi. **1**. şirazə. **1**. rifu. **1**. bəxyə.

çıt zərrə. nüə. həstə. atom. hər nəyi ən kiçik qırığı.

çıt çat. çanqıl. kiçik daş.

çıtabay **çıdabay.**dözəməz. dayanamaz. -könlüm çiğə **çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz.

çıtaq (çit: bərk. toxunmuş). **1**. taqət. tab taqət. **1**. bünyə. -**çıtaqlı**: bünyəli. **1**. güc. quvvə. **1**. səbr.

çıtaq **1**. (çıtılmış). xərab. -**çıtaq** kişi. -**çıtaq** yemiş. -**çıtaq** iş. -**çıtaq** durum. **1**. həstə.

çıtaqul **çıtağul**. **cıdamlı**. sabit qədəm.

çıtal iti. ildam. yeldam. şədid.

çıtamaq güllənmək. -**ösüb çıtamaq** böyüyüb güllənmək**..**
-ösüb çıtamaq: böyüyüb güllənmək.

çıtamaz **çıdamaz**. çəkməz. -yatıb yeyəni, **dağ çəkməz** (yatıb yeyənə, **dağ dözməz**).

çıtan **çitən**. qırğıc. oğuc. törpüc. rəndə.

çıtar cərrah.

çıtatmaq çışqatmaq (dışqatmaq). açıqlamaq.

çitə **1**. pillə.

çitə **1**.incə, nazik doğranmış, biçimli. -**çitə göz**. **1**.narin qum.

çitəq **çitək**. qəfəsə.

çitəq **çitək**. nərdə. mə'cər. mərcər.

çitəmə düzülü. yanbayan, ardarda düzülmüş.

çitəmək **çitləmək**. duvar çəkmək.

çitən **1**. **çıtan**. qırğıc. oğuc. törpüc. rəndə. **1**. **kitən**. **kətən**. eninə uzanan, aralı çubuqlarla qurulan çəpər. **1**. **çidən**(fars) (< **çitəmək**. **çitmək**).dərmək. **1**.**çidən** (fars) (**çənətmək**) (**çitmək**. **biçmək**).

çitəş **çitdəş.** həmrədif. qatardaş. həmqatar.-çiti bağlamışdır ağacına, yetəyin yurd başına. (**çiti**: dilənіş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq) (**yurd**: mənzil).

çiti.

çıtıq **1**.**çırtıq**. zədəli. dərdli. **1.çutuk. çotuq. çitik**. qısa, güdə boy. **1**. **çıtık**. qıyığ. geyim keçiğin yaxa, yenğ, yançuq ağzına işlənən qırağlıq.

çitiq **çitik. 1.** qazı. çəlik qələmlə yapılan oyma süs. həgg. **1.** çıxmaz. alınmayan. -**çıxmaz** işə düşdüm, bilməm necə oldu. -çıxmaz oldu işlərim. -**çıxmaz** yollar: dibi qapalı. -**çıxmaz** önərilər: keçməz.

çitiq **çitik**. **çetik**. **çetük**. **ketük**. **ketik**. **kedi**. pişik. mişik. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

çitiq **çitik**. **çutuk. çotuq. çıtıq.** qısa, güdə boy.

çitiq **çitik**. **kitik**. **1**. düğün. **1**. münqəbiz.

çıtıq çıtılın(cədvəlin) hər bir gözü, xanası.

çıtıq **çıtrığ**. **sıtrığ**. yeni cücərmiş əkin, bitgi.

çitiqliq **çitiklik**. **çətinlik. çitginlik.** sərtlik. qayışlıq. qatığlıq. acığlıq. acılıq.

çitil **1**. çətil. çit. çəpər. çəyil. arğac. arğaş. ərğəş. hisar. hasar. **1**. **şitil**. yeni bitmiş göyün kök ilə kökəni. **1**.**şitil**. yeni yetmə buta.

çıtıl cədvəl.

çitil kitil. kirik. kirli. qara. isli. hisli.

çitil üniform.

çitilqə **çitilgə**. çədvəl.

çitim **kitim**. qəvam.

çitin ciddi.

çitin **çətin.** çataq. (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. qarmaşıq. tərs. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

çitinliqlər **çitinliklər**. **çitgiliklər**. -qıyınçılıqlar sınamış, **çitgiliklər keçirmiş**, işgillər aşırmış bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş).

çitinliqlər **çitinliklər**. **çitkiniklər**.

çitinmək **çiğtinmək**.**kitinmək**. **kitginmək**. **1**. çətginmək. **1**.yoğunlamaq. **1**.kəsif olmaq.

çitir **çit**. **çıt**. **çıtır**. **çat**. **çatır**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez.

çıtır **çit**. **çitir**. **çıt**. **çat**. **çatır**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək). örtük. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez.

çitqəl **çitgəl**. (həyat xəlvət).

çıtqəsən **çıpkəsən**. **çıtkəsən**. bağbanlıq pıçağı.

çitqiliqlər **çitgiliklər**. **çitinliklər**. -qıyınçılıqlar sınamış, **çitgiliklər keçirmiş**, işgillər aşırmış bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş).

çitqiniqlər **çitkiniklər**. **çitinliklər**.

çitqinliq **çitginlik. çətinlik. çitiklik**. sərtlik. qayışlıq. qatığlıq. acığlıq. acılıq.

çitqinmək **çiğtinmək**.**çitinmək**. **kitinmək**. **kitginmək**. **1**. çətginmək. **1**.yoğunlamaq. **1**.kifirləşmək. kəsif olmaq.

çıtqırıl yuxa. (**yoxa**). həssas. -gövdən **yuxası** : həssas yeri. -bu yuxa sorudu.

çıtqırıl yuxa. (**yoxa**). türd. gəvrək. -**yuxa** biskivit.

çıtqırıldım narın. dayanıqsız.

çıtlatmaq çıt (çıtır) səsi çıxartmaq.

çitləq **çitlək**. **1**.çevrəli yer. məhəvvətə.**1**. mə'cər. hisar. **1**. nərdə.

çitləmək **kitləmək**. **kilitləmək**. bağlamaq. qaplamaq.

çitli **kitli**. **kilitli**. bağlı. qapalı.

çitliqtə **çitlikdə.** qında**.** əziyətdə. darda. -ikisisidə **qında**.

çıtma **kitmə**. **çitmə**. **1**. yarı açıq. qapalı görünən. -**kitmə** göz: **çıtan** göz. gözləri zorla açılan. **1**. iki barmaqla çimdikləmə. **1**.iki barmağı birbirinə kitməklə (çalqatışla) çıxarılan səs.

çıtmaq -**qaş çıtmaq**: qaş tüqmək. qaş dügünləmək.

çitmə **kitmə**. **çıtma**. **1**. yarı açıq. qapalı görünən. -**kitmə** göz: **çıtan** göz. gözləri zorla açılan. **1**. iki barmaqla çimdikləmə. **1**.iki barmağı birbirinə kitməklə (çalqatışla) çıxarılan səs.

çitmək utarmaq. hökm çıxarmaq. qərar çıxamaq, kəsmək. -on il türmə **utardılar**.

çitoq **çitok**. (**çitmək**: tikə tikə kəsmək). kaşı.

çıtrıq **çıtrığ**. **sıtrığ. çıtıq**. yeni cücərmiş əkin, bitgi.

çitriq **çitrik**. **kitrik**. qarmaşıq. kompleks.

çittəş **çitdəş. çittəş.** həmrədif. qatardaş. həmqatar.

çitüq **çitük. pişik**.

çityol bir yerin qırağından keçən yol.

çiv **çıxı**. **çivi**. **çıx**. mıx. {**çıx** (**> sıx six**). **şiş**. **sox}**.

çiv **siv**: iti. {(> çuvaluz. cıddan. çaman. çalaman. şıltaq. iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez). (**çaman** ördək: **çuvaluz** ördək)}.

çıvamaq **sıvamaq**.

çivi **çıxı**. **çıx**. **çiv**. mıx. {**çıx** (**> sıx six**). **şiş**. **sox}**.

çivi -**çivi yazı:** xətti mixi.
-**çivi çalı**, çal atı, at atlını yürüdür. (**çalı**: nalı).

çivi **çüv.** sox**.** mıx.

çivi qada. qaza. ucu iti olan.
-**yekə çivi:** qazaq. qadaq. mıxtövlə.
-qondara, gön ayaqqabı altına, dabanına **çalınan üç başlı, enli çivi**: qadalqa. qazalqa.

çivi saxça. saxca. {> saska **(**rus**)**}. mıx. -götü dəlik, **saxca** saxlamaz..
-**başlı çivi**, **mıx**: büklü..
-**haça çivi** yerə keçməz..
-**yekə çivi**, **mıx**: qadaq..
-**xırlı** (ivli) **çivi**: pinc..
-**çivi** (qadaq, qazıq) **kimi dik tikilmək**: qadaqlanmaq. qazaqlanmaq**..**
-düğün, topuz görnüşlü çivi başı: qalpaq.

çivi -**yoğun, iri çivi:** qazı. azı.

çıvıq **-çıvığ çıvığ** olmaq: iğnə iğnə olmaq.

çiviləmək **çüvləmək**. soxlamaq. mıxlamaq.

çıvın **çıbın**. aciz. -**çıvın** canına qıymadı.

çivisi -**qulağ çivisi:** daşqalarda təkərlərin dınqıldan, oxdan çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx.

çivqə **çivgə**. **cüvük**. **süvə**. **cük**. lülüş. nərsədən su, axıntı çıxan uzunsu yeri. dudul.

çivrə **çiğrə**. **çevrə**.

çiy **çiğ**. mark. işarə. fileş.

çiy -**çiy yumurta soyulmaz**, qonşu payı doyurmaz. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı)**.**

çiyələk **çiğələk**. (**çiğ**) (> **çiyalək**. **şolik**) (fars).

çiyələk **çiğələk**. **1**. yer tutu. **1.** {**çiğ=** (düğmə) duğmə şəkilli, tomruq tumuq hər nə}.

çiyələq **çiyələk**. **çiğələk**. çigək.

çiyistan bilməcə. tapzıq. tapızğı.

çiyləq **çiylək**. **çiğlək**. **1**. çaprış. burşuq. birbirin içə girmiş. -**çiylək** saçlı. -**çiylək** soru. -**çiylək** duran yaradılış gizləri **(**sırları**)**. **1**. müəmmalı. -**çiylək** iş.

çiymal **çimal**. xam maddə.

çiyməgən **çiyməgən**. **çiğməgən.** umud kəsməz. doymayan. -**çiyməgən candan**: doymayan candan.

çiyrəmək **çiğrəmək.** soğumaq. soyumaq.

çiyrimək **çiğrimək**. **siğrimək**. **siyrimək**. **yiğrimək**.

çizi rəsm.

çizinti kiçi cızıq.

çiziş **çizmə**. tərsim. rəsm ediş.

çizivetmək rəsm edmək.

çızqalamaq **çızğalamaq.** çağızlamaq**.** çağuzımaq. şuluğluq edmək.

çizqi **çizgi. cızov. cızığ. cızğı.** xətt**.**

çizqi **çizgi**. xət. xətli: çizgi

çizqili **çizgili**. xətli.

çızqınıq **çızğınığ. küyzün. köyzək. küyzək.** közərik. közərmiş. yanımsı. qızarmış.

çizmə **< çəkmə**. ötük. edik. -**çizmə (**çəkmə**)**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə.

çizmə **çiziş**. tərsim. rəsm ediş.

çizmək 1. xət çəkmək. -**altın çiz**: astına cızığ çək. 2. rəsm edmək. 1. tərh tökmək. 1. təsbit, tə'yin edmək. 1. yazmaq. 1. rədd, batil edmək.

çizməli **-**işi başa düşüncə, at suyu gəməli içmiş, **iğit suyu çizməli keçmiş**. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)

çizmiqli **çizmikli. cızmıqlı.** zolaq zolaq. zol zol. yollu. yolaqlı. şüv şüv. yol yol. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim.

çobalaq **çobalağ**. **çabağ.** > cülbək.

çoban (heyvanları). güdən. otac. otaran. otarçı. oturçu. (**çobanlıq**: oturçuluq).

(**siba** (**sumer**): pastör).

-**çoban çubuğu**: tozayan. xozayan.

çoban **-**gəlin ayağı, **çoban dayağı** yer eləsin, gör bir sənə nə eləsin.

çoban **kövnəsə. -çoban kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).

çoban qoymançı.

çoban -qurd saldırmanı gözə saldısa, **çoban sana salınmaz** . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə)..

-**çoban dayağsız olmaz**.

çoban sürgüd. (sürü başçı). rəhbər**..**

-çoban nədir, təsbeh nə.

çoban **-**tayxan yağanda dinər, **çoban öləndə**. (**tayxan**: əkinçi). (**öləndə**: **ölənğdə**: (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda).

çobanı -keçirsə bastağa qurd, **çobanı saydığın unut.** (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba).

çobanın -**çobanın ayağı yetməsə**, dayağı yetər.

çobanların -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.

çobanlıq oturçuluq.

çobansız -**çobansız qoy**, börüyə yem.

çobansız -çobansız qoyun dağar:(**dağar**: dağılar)

çobansız -**çobansız sürü baş tutmaz**, bakansız ölkə.

çobansız **-qoyun kimi yaşıyan çobansız**, qoşqa kimi yaşıyan çomaqsız olmaz. (**qoşqa**: (< **qoşa qoş**). dörd əl ayaqlı. heyvan. mal).

çobanta **-kor çobanda qoy qalmaz**, söğüş gedsə ut qalmaz. (**uy: ut**: haya).
-**kor çobanda** qoyun durmaz.

çocuq -**çocuq anadan yetim qalar**! (yetim: pişmiş. yetik. (< yetmək). yetli. yetil. kamil. olqun. varqın. dəymiş.) (yetim qalar: yetim durar. yetik olar. kamilləşər). (öğrəşdiyimiz toplum durumuna görə, cocuğun əkdisi (tərbiyəti), eğitimi, ilkin anasından asılıdır).

çocuqluqdan **çocuğluqdan**. balağaydan.

çoçola -**çoçola barmaq**: culqa barmaq.

çox anlayan, çox yol bilər. çiğlər açıb, qutluq dilər. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).

çoxaltmaq üstələtmək.

çoq **1. {. çox <> çok <> kop <> köp(# yok <> yox)}. 1. çoğ. çor.** dərd. -**ayrılıq çoğu:** ayrılıq dərdi.
-nə çox: tanımadığımız çoxlar. -**nəçoxları** var. -**nəçox** yemişəm. -**nəçoxları** görməmişik hələ. -**nəçoxları** öldü, dönmədi.

çoq **1**. **çoğ** (**çov. kor**). ziyan. **1.çox**. -**çox, çoxa axar**. (toxlu toxu toxdadar).

çoq **1**. **çoğ**. coş. köz. ışıq. yalım. alov. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq. **1.çox.** oran. hər nədə çoxluğu göstərir. -**oran** kötü: çox. -**oran** iy: çox yaxcı. -**oran** uzaq: çox uzaq. -**oran** gözəl: çox gözəl. -**oran** yedik: çox yedik. -**oran** keçdi: çox keçdi. -**oran** gəzmiş **oran** görmüş: çox gəzmiş çox görmüş..
-kişi dilin dansa, **su çox yatsa acar.**(**acar**: küflənər)**..**
-qancıq çox amcıq yox..
-çox yaşıyan, çox gəzən, çox görən, çox bilənləri qoruyun!..
-**az yaşa, ya çox yaşa**, sonunda gəlgir başa**..**
-çox çox: tançu. bərk çox. nəqəddər.

çoq 1. dalay. **1**. **kəttə**. -**uzaq** gedmək: **uzaq** gedmək.

-**uzaq** qaynat:. çox qaynat. -**uzaq** getdi: **çox** getdi. -**uzaq** danışma: **çox** danışma.

çoq **çoğ**. **1**. ot. virus.**1**. **çoğ**. qov. qorça. uçqun. oddan qopan kiçik tikə. -**çoğ düşmüş** kilimi, dəlik dəlik. **1**. bəla. -**qanayaqla** yola çıxan, öz ipiylə çoğa düşər.

çoq **çoğ**. **çağ**. **car**. **küy**. bağırma. yüksək səslə səslənmə, dinlənmə.

çoq -**çox deyən yanılar**, adın bilənçi qoyar.

çoq **çox**. **1**. dola -**dola** yaman: çox yaman. -**dola** gözəl: çox gözəl.**1**.(**çik**). **1**. ülkən. -**ülkən tansay**: çox **tansay**: çox təşəkkür. -**tansayım**: mütəşəkkir. qədirdanam. minnətdaram. **1**. quta. (**# qıta**: az. kəm). **1**. biğrək. biyrək. bəğrək. -**biğrək** ağır

çöndü: yaman kötü oldu. **1**. aşqan. -**aşqan** acı yemək. **1**. ayrıqca. başqaca. -ayrıqca **oylandıran**: çox düşündürən. **1**. kütə. -kütə **öcət**: çox inad. **1**. acuc. aşuc. aşuğ. -**aşuğ ayuğ**: çox yaxcı. -**aşuğ yavuz**: çox pis. **1**. çoxlu. çallı. -**çallı** paralı. **1**. **kütə**. -**küt kütə**: çox çox. -**kütə bol**: çox bol. -parayla yollar **(**imkanlar**) kütə bol** açılır, **1**. üküş. yüküş. aşırı. -**yüküş** sevin olsa, qatığ oxlanır: aşırı sevincin sonu, qayğıya, dərdə tuşlanır. **1**. buta. bitə. artıq. -**buta** gözəl. **1**. artunğ. -**artunğ** istər, **yaltunğ** qalar: çox istəyən, lüt qalar. **1**. aşa. aşırı. bətər. **(**şiddətli. şədid**)**. -**aşa** pişmiş, **aşa** görmüş. -**aşa** tıxan, **aşa** sıçar. **aşa** ucqar. -**aşa** gur. -**aşa** vurdu **aşa** yıxdı. -onun əlindən **aşa** inciklidi. -**aşa** şaxda. -**aşa** üzlü. **1**. kən. artıq. -**kən** danışma. -**kənin** görmə: çox görmə. -tanrım bundan **kənitsin**: allah bundan çox edsin. -**kən** alıb kəm verən dünya. -**kənin** istəmədik, **kəmin** görmədik. **1**. aştın. -**aştın** aşqa düşəli. -**aştın** sevənlər.**1**. tan (**tanğ**. **çan**. **çanğ**). -**tanca**: nə qədər. -**tanca** dedim, duymadı: nə qədər dedim, duymadı.**.**

-bir çox: bir topar. xeyləh. (külli). -ona **bir topar** sual verdilər: ona külli sual verdilər**.**.

-örnə çox: çox çox..

-**çox çox**: aşabol. -bu il taxıl **aşaboldur**. -**aşaboluna** tökdü başına, yasma üzünə, vəsmə qaşına..

-**çox az**: kəmin. nadir. -**kəmin** hallarda: çox az hallarda. -onun işlərində **kəmin** pozuqluq tapılır: çox az pozuqluq. -onun sözlərində yalanlar **kəmin** değil: çox azda değil. -**kəmində** olsa hərdən tapılır: çox azda olsa..

-**çox bətər**: bik qatı..

-**az** verisən arığlır, **çox** verisən tırıxlır..

-**az yeyir** küsür, **çox yeyir** qusur..

-**çoxun** vermədin, azı, **azın** qısma..

-**az çox**: azay uzay..

-**təmiz çox:** arıq artıq..

-**çox əcibdir**!: alağun**!**. (< **ala qalmaq**)**.**.

-dalay dalay: çox çox.

çoq -**çöndəlin, yöndəllə işi çox**, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

çoq **-**savaş bitən son **boylaşan çox olar**. (**boylaşan**: boy oxuyan, boy deyən).

çoq uzaq. -**çox yaşa:** uzaq yaşa.
-bayram önü xına yok, ondan keçni xına çok. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).
-döğüş yolu min olsada, **qaçış yolu çox deyil**.
-**çox nəyin dərki** ölər bilinər, gedər bilinər. (**dərki**: qədri).
-**çox yolun pişməyə var** yolçu yolunda olmalı.
-mutluluğun qapısı yox, **mutsuzluğun qapısı çox**.
-oduna görə tüstüsü çox.
-**qırxlı olub pişməginə çox qalmaq. {. -**qırxlıyam pişməyimə **çox var hələ**.
(pişgəyimə: pişməyimə**).** -qırxlısan pişməyivə **çox var hələ**. **-**qırxlıdır pişməyinə **çox**

var hələ. (**pişməyinə:** pişməsinə) **-**qırxlıyıq pişgəmizə **çox var hələ. -**qırxlısız pişməgizə çox var hələ. **-**qırxlıdırlar pişələr **çox var hələ**}.
-**olduqca çox:** bolcacıq. bolluca. dolcacıq. dolluca. olcacıq. olluca.
-odu yox, **tüsdüsü çox**.

çoq ötə. -**ötə** işlər qalmış: çox işlər. -**ötə** danışdı: çox danışdı. -**ötə** qıssa: çox qıssa. -**ötə** uzun.
-**az çox**: az kan

çoqa **çoğa.** gompıl. yığın.
-çoxa baxar: baha başa gələr.
-çoxa öğrəşən, aza dayanmaz. (qazanı görən, boşqaba qanmaz.)**.**

çoqa -**çoxa çuxur**: qozuq qazıq.

çoqa **çoxa.-çox, çoxa axar**. (toxlu toxu toxdadar).

çoqaç **çoğaç**. otaç. antivirus.

çoqal **çoğal**. **çuğal**. **çuval**. **çuqar**. **çuvar**. (< **çulqa**). **1**. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. 2. bir yeri odalara, kupələrə, bölümlərə bölən bağdadı çulqalar, örtüklər, hörgülər, duvarlar. 2. su üzərin örtən köpük, çörçöp.

çoqal **çoğal**. **çuğal**. nifus amarı. nifusbilimi. sərşumari. demoqrafi.

çoqal **çoxal**. **çoxqal**. bolluq. fərax.

çoqalan **çoxalan**. artan. artan. ütrət. ütrək. böyüyən. alman.

çoqalır **-**güdəldikcə yol, döngə azalır, **uzandıqda, döngə çoxalır**. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

çoqalmaq **çoğalmaq**. **çoğamaq**. **çoxamaq**. **çoxalmaq**. **doğalmaq**. **doğamaq**. **1**. ürəmək. türəmək. örəmək. törəmək. öğəmək. töğəmək. fazlalaşmaq. təzayüd, təkasür, təssür edmək. **1**. doğranmaq. çoxlu tikələrə, parçalara bölünmək. qollanmaq.

çoqalmaq **çoxalmaq**. bol olmaq. bolmaq.

çoqalmaq **çoxalmaq**. **çoxanmaq**. **çoxaşmaq**. **çoxulmaq**. **çoxunmaq**. **çoxuşmaq**. **çoğalmaq**. **çoğanmaq**. **çoğaşmaq**. **çoğulmaq**. **çoğunmaq**. **çoğuşmaq**. **çoxlamaq**. **çoxlaşmaq**. **çoxnaşmaq**. **çoxmaq**. **çoğlamaq**. **çoğnaşmaq**. **çoğlaşmaq**. **çoğmaq**. **çoğalmaq**. **çoğamaq**. **çoxamaq**. **çoxalmaq**. **doğalmaq**. **doğamaq**. artmaq. minmək. ucalmaq. qalxmaq. artmaq. çoxalmaq. çoxalmaq. köprümək. köpürmək. köpmək. toplamaq. artmaq. artalmaq. artınmaq. örəmək. törəmək. ürəmək. türəmək. ükmək. yükmək. (**oqkov**$_{yunan}$)..

-tutarlar (qiymətlər) çox **minmiş**..
-ürəyən: türəyən. örəyən. törəyən. çox tez, irik artan, çoxalan. artımlı.

çoqalmaq **çoxalmaq**. kənilmək. artınmaq. bolalmaq. bərəkət tapmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin..
-**yığılıb çoxalmaq**: artaşmaq**. artışmaq**.

çoqalmaq üstələnmək.

çoqalsa **çoxalsa.** köpəlsə. -**aldrışın köpəlsə**, qazaş ona neyləsin. (**aldrış**: xərc. məsrəf).

çoqalsın **çoxalsın!.** bolasun!. bol olsun!.

çoqaltmaq çoxaltmaq. **1**. kənitmək. bolatmaq. artırmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin. **1**. aşırmaq. -hündürlüyün **aşırma**. -istisin çox **aşırmısın**.

çoqamaq **çoğamaq**. **çoğalmaq**. **çoxamaq**. **çoxalmaq**. **doğalmaq**. **doğamaq**. 2. ürəmək. türəmək. örəmək. törəmək. öğəmək. töğəmək. fazlalaşmaq. təzayüd, təkasür, təssür edmək. **1**. doğranmaq. çoxlu tikələrə, parçalara bölünmək. qollanmaq.

çoqan **çoğan 1**. > **cəhan**. avran. evrən. (**< av**). **savran**. savğan. çanqalaq. çulğaq. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. kainat. kosmos. **1**. (< **çönğmək**). {> **çorğan > çərxan** (fars)}. fırlanan. **1**. **> cəhan**. öğrən. öğrün. evrən. (çevirmək. çöğürmək). (fırlanan). dünya. **1**. qaltuq. vəxim. kiritik.

çoqan **çoğan**. çodar.

çoqan fələk. -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, **çoğan dönüb**, evlər yıxar demişlər.

çoqanı **çoğanı.**cihanı. dünyanı. -**sözdür çevirən çoğanı**, yükü, keşişlər çəkir. (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

çoqanlıq -**boranlıq çoğanlıq.**

çoqar **çoğar** (**çov. kor**). ziyankar. müzirr.

çoqaş **çoğaş**. tələş. təşviş.

çoqaş **çoxaş**. **çoxuş**. **çoğaş**. **çoğuş**. artış. artuş.

çoqaş **çoxaş**. **çoxuş**. **çoğaş**. **çoğuş**. artış. artuş.

çoqaymaq **çoxaymaq.** bollaymaq. artaymaq. selləymək. bərəkət tapmaq. -**bollayan** tanrım. -tanrı **bollaysın**.

çoqaz **çox az.** -durumlardakeybirər durmalarda: çox nadir hallarda.

çoqbaqlanmaq **çoğbağlanmaq**. **çoğmaqlanmaq.** çevrəklənmək. çörəklənmək. çənbərlənmək. çönbərlənmək.

çoqçıraq **çoğçırağ** (**çoğ**: köz. od. ışıq) > çehel çerağ. çilçirağ.

çoqçoq -**çoğ çoğ: çoğu**. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

çoqçoq **çoğçoğ**. **carcar**. **çağçağ**. **1**. **küyküy**. gurgur. gürgür. gurulucu. 2. gəvəzə. çalçənə. hərraf.

çoqçu **çoğçu**. **çağçı**. **carçı**. **küyçü**. bağrac. yüksək səslə səsləyən, səslənən. münadi.

çoqqa **çoğqa**. **cörgə.** bir quruhun toparlı durulan görnüşü, biçimi. həlqə.

çoqqal **çoxqal**. **çoxal**. bolluq. fərax.

çoqlaqan **çoxlağan.**-**çoxlağan arzılara** irişdik. (nə çox armanlara yetişdik).

çoqlanmaq **çoğlanmaq**. cevlan vurmaq. fırlanmaq.

çoqlansa **çoxlansa**. -ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, **yurtda korlar çoxlansa**, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

çoqlar **çoxlar**. **1**.başlar. çox şəxslər. -**başlar** gəlib gedib, genə dünya yerindədir. (umud qırma evrəndən, köçürsəndə, əkdiyin yerindədir, yaşam sürür, kişi çağiylə yürür).**1.**kanlar. (çox nələr, çox şeylər). -**kanlar** öğrəndim: çoxlar öğrəndim.

çoqlar **-**sallancağı sallanar, **çoxlar görürür allanar**. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi). {bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

çoqlar -utanırsansa el içrə, **üzü çoxlar utacaq**. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar).

çoqlar -ən kötü, ağır yaşamı **gizlisi çoxlar yaşarmış**. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).

çoqların **-nə çoxların etdi** inamdan para. (**etdi** : ayırdı. uzaqlatdı).

çoqlarını **çoxlarını**. dalayların.

çoqlu **çoxlu**. **1**. çox. çallı. -**çallı** paralı. **1**. dalay. -**dalay** kəzlər: çoxlu dəfələr.

çoqlu **çoxlu. -çoxlu başlar yuvardı**, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.

çoqlu **çoxlu.** ovadan. bollu. -**ovadan** işlm qalmamış. -**ovadan** gözəl. -**ovadan** yazılar gəlmiş..
-çox anlayan, çox bilər. çoxlu görən, yol bilər.

çoqlu **-**hələ çiğsən **qalırı çoxlu çağun** pişmyivə.

çoqlu **çoxlu**. 1.tərcihən. demək olar. -bu **çoxlu** qızmırıdır. **1.** köpcə. kəttə. -**köpcə** nədənlər. **1.**kəbir. keybir. -bu konuya dəgişli, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

çoqluca **çoxluca.** dalay.

çoqluq **çoğluq**. **çağlıq**. yarlıq. carlıq. oxuş. çağış. e'lan. e'lamiyyə.

çoqluq köpçülük. mərdüm. cəmiyyət**.** -şimdi təkillik üstəlir, **köpçülük geridə qalmış olur**. (**təkillik**:fərdiyyət.)

çoqluquna **-elin çoxluğuna güvənmə**, birliyindən al güvən.

çoqluqunan **çoxluğunan**. -**çoxluğunan azaşandansa**, yekə yolun tapsan yeğ. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).

çoqluquntan **çoxluğundan** .-qurd, qoyun **çoxluğundan ürkməz**. (**ürkməz**: qorxmaz).

çoqlun **çoğlun**. cumhur.

çoqlut **çoğlut**.cumhurriyyət.

çoqmaqlanmaq **çoğmaqlanmaq. çoğbağlanmaq**. çevrəklənmək. çörəklənmək. çənbərlənmək. çönbərlənmək.

çoqra **çoğra.** coşğan. coşlu. qaynar. pık pık qaynayan. -**çoğra** su.

çoqra **çoğra**. **çoğraq.** fəvvarə.

çoqra **çoğra**. **çoğrıq.**əfşan.

çoqraq **çoğraq. çoğra**.fəvvarə.

çoqraq **çoxraq.** köpləng. **{-ləng: -raq}.** əğləb. əksərən. -**köpləng** dəniz qıyında gögərən otlar.

çoqrama **çoğrama**.qaynar bulaq.

çoqrıq **çoğrıq.çoğra**. əfşan.

çoqruq **çoğruq**. koğruq.

çoqrun **çoğrun**. rəhmsizcə. zülmkarlıqla.

çoqşanmaq **çoxşanmaq**. şad, xoşal olmaq. kef aparmaq.

çoqşatmaq **çoxşatmaq**. şad, xoşal etmək.

çoqşunmaq **çoğşunmaq. çuğşunmaq**. qızışmaq. nərsiyə çox əğimi, meyli olmaq. şö'lələnmək.

çoqşutmaq **çoxşutmaq**. kef vermək. -**şad edmək**: çoxşatmaq, .

çoqtan -**çoxdan bəri**: ilin illəri.

çoqtan **çoxdan.** kandan**.** -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, **kimsəyə kəmdən** kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

çoqtançı **çoxdançı.** artıq istəyən. ziyadəxah.

çoqtanki **çoxdanki**. köklü. -**köklü** dərdli. -bu dildən kəsilməz yara, köklü yara, yerli yara.

çoqturmaq **çoğdurmaq**. nərsəni şişirdib, qızdırmaq. mubaliğə edmək. quşqurtmaq. yükdürtmək. yügürütmək. -iti üzərimə **çoğduma**.

çoqu **çoğu**. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

çoqu **çoxu**. **-sevdaların çoxu** güllə başlar, tikana bitər.

çoqul **çoğul**. **çuğul**. casut. casus. xəbərçi.

çoqulqan **çoğulğan**. **çovulğan**. **sovulcan**. **soğulcan**. qıvrılıb çevrilən, çöğrülən.

çoqumuş -kəsdənə qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, **yazıq kinlinin sözü çoxumuş**, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

çoqun **çoğun**. (**çoğqun**). cihan. -**bu çoğun çovluğumuş:** bu cihan girdabımış.

çoqun **çoğun**. **1**. > **gərdun**. fırdağ. dönər. **1**. **çuğun**. **çönğür**. tökmə dəmir. **1**. qalın. zəxim. -**çoğun** qaş.

çoqun **çoğun.** fələk. dünya. cahan.

çoqun **çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən . **-çoğun, acısın ucuz satar**, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!..
-az qalmışdı qovuşmağa, **qoymadı çoğun**, üzüldü ip, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

çoqun **çoğun**: fələk. -öz işimi mən qurmuşam **yazıtdan,** nə yazırsa **çoğun** yazsın alında!. **(yazıtdan:** əzəldən)..
-**elin düşsə çoğun eşinə**, nərsə qılın, yaran işinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).

çoqun **çoğun**. 1.burğan. girdbad. -**çoğun qoyun**: burğan quyğan. girdbad girdab. **1.yoğun**. -**çoğun sorudur**: qəliz məsəlidir.
-**azın çoxun:** azın kanın.
-**qınc çoğun**: kəc fələk. kəcmədar fələk. -qınc çoğunun başasalan qınçılıqları. (başagətirən dərdsərləri)
-azın kəmin bilməyən, **çoxun görsə** şıllaqlar. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

çoqunlar **çoğunlar**: fələklər. -məni candan usandırdı, **çorundan yar usanmazmı**?. çoğunlar yandı ahımdan, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**tutuğum**: muradım).

çoqunu **-**azını gör, **çoxunu bil**. (azına şükr ed, çoxuna qədrdanlıq ed).

çoqunun **çoğunun**. fələyin**.** -içgə işi var **çoğunun**, dön dolanın bildirməz. (**içgə**: gizli).

çoqunun -**görün çoğunun oyunun**, üzər çoxunun boyunun, nə ərənlər yer qoyunun, qucdu deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

çoqur **çoğur**. **1**. bərk, göysüz bitgisiz topraq, nərsə. **1**. zülm. cövr.

çoqurcuq **çoğurcuq**. **çuğurcuq**. sığırcıq. sığırçın.

çoqurmaq **çoğurmaq. çonqurmaq. çunğurmaq**. oymaq. -qarqa, qarqa gözün **çoğurmaz**: (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).

çoqurmaz **çoğurmaz**. oymaz. kor edməz.**-**qarqa, qarqa gözün çoğurmaz.

çoquş **çoğuş**. **1**. doğum töküm. zadi vələd. **1**. şuriş.

çoquş **çoxuş**. **çoxaş**. **çoğaş**. **çoğuş**. artış. artuş.

çoquş **çoğuş.** şürüş. -bulğay > bəlva. el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar.**

çolaq **1**.**çalaq**. çal > şil. mə'lul. şikəs. **1**.kötən {**götnə**. yerə yapışmış. (işsiz. yararsız. işdə olmayan)}. əlil.**1**.şil. çökət. iflac. muflic. fələc. əlil. aldığ..
-əl **çolağı** yenğdə qalır, dil çolağı üzdə..
-**ac çolaq, tox dolaq. (dolaq:** üzlü. qudurqan**)..**
-çolaq çulaq: axsaq boxsaq.

çolaq **-beteri vear:-əldən çolaq**, qoldan sınıq, axsaq ayaq, başdan sapaq, quşqun ürək.

çolaq **-çolağ ulağ**, uzun gedməz. (yol daşlağ, **ulağ çolağ**). (**ulağ**: yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac).

çolaq **çolağ**. **şil** -soğur sağır, **çolağ lal**: kor kar, **şil lal**.

çolaq -**çolaq baylığ**, **kor elgə**. (çolaq baylığın, devlətin, korda elgəsi olar).

çolpan **çolvan**. çolum. şil. həndikəp.

çoluq (çoruq). ısmaz. ısı, isi, duyarı olmayan. işlək olmayan. fələc. -**ısmaz sırğavı**: fələc kəsəli.

çoluq **-çoluq cocuğ:** sap balıq.

çoluq şikəst. əlil**..**
-çoluq cocuq: ovnuq uşaq: **(**oğnuq oğşaq**)**.

çolum çolpan. çolvan. şil. həndikəp.

çolvan **çolpan**. çolum. şil. həndikəp.

çolvanaq şil şüt.

çomaq **1**.(çomaq çeşiti).çönbə (başı əğik dayaq. əlağacı.). **1**.tombağ.

çomaq **-çəlik çomaq:** çəlik ağac.

çomaq **çomuq**. dəgəng. dəğənək. duymaz. qanmaz. -**dəgəng** birisi.
-ağac qatısı soxu, **kişi qatısı çomuq olur**. (**soxu**: six. şiş. biz).
-**qaraçomaq**: bir devlətin, gücün qara gücləri, qaravəlliləri, quldurları.

çomaq **-**əlifə dayaq, **mimə çomaq deyənlər**.

çomaq toyqa. toxqa. toqqa. zopa. başı şişik, topuzlu dəğənək.

çomaqı **çomağı**. basqı aracı. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**qolçağı**: oyunçağı.).

çomaqla -yel, ələklə tutulmaz, **söz, çomaqla yutulmaz**. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək). (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək).

çomaqsız **-**qoyun kimi yaşıyan çobansız, **qoşqa kimi yaşıyan çomaqsız olmaz**. (**qoşqa**: (< **qoşa qoş**). dörd əl ayaqlı. heyvan. mal).

çomba **komba.** qomuq. qopuq.

çomuq **çomaq**. **-**ağac qatısı soxu, **kişi qatısı çomuq olur**. (**soxu**: six. şiş. biz).

çonq **çonğ < kovun**. dərin boşluq. dərin.

çonq **çonğ**. qata. böyük. **çonğata**: böyükata-**çonğana**: böyükana.

çonq **çonğ**.dərin. -geng **çonğ** oyu iyəsi: vəsi' dərin fikir

çonqaymaq **çöngəymək**. **çöməlmək.** dizləri üzrə çöməlib (qapanıb), ayaqları üsdə oturmaq.

çonqqurluq **çonğqurluq**. **çökgünlük**. batqınlıq.

çonqurmaq **çoğurmaq. çunğurmaq**. oymaq. -qarqa, qarqa gözün **çoğurmaz**. (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).

çopuq (# **obuq**) (**opruq**. **obruq**. içbükəy. müqə'ər).

çor 1. çalıq. zaylı. zay. **1**. fəsad. fisq.

çor **1. çoğ.** dərd. -**ayrılıq çoğu:** ayrılıq dərdi.
-çala çor: yüngül kəsəl. yüngül xəsdə**.**
ağuş. zəhrmar !.

çor **1**. ən kötü çıpıt, cin çeşitlərindən. **1**. xəsdə. **1**.susuz. yanıq (yanqılı).**1**.qurmuq (qumluq). kəvir. **1**. > **şor**.**1**.afət. **1**.suç. cürm. günah..
-**şor** (**çor**) **su**: şorva. şorağ > şərab. pənir suyu**..**
-baldan dadlı, **duzdan çor** (iti).

çor cin (yaman güclər). -**çor dəğmiş..**
-gözəldən yar, çirkinden **çor əksilməz**.

çor **kor**. kormaz. çalıq. çalaq. qıra. qıras. qıraş. qıranc.

çor **-otalağı çor vurmaz**, acı badamı don vurmaz..
-nəmənіyə bəncir: **-çor vurmuş** qara badımcana

çorab fesad.

çoraq **1**.**çorağ > şorağ**. **1**.qır duz. **1**.duzda qoyulan açar, turşu. **1**.**çorqalı**. afətli.**1**.**quraq**. qurudub, çürüdən xəsdəlik, kəsəl. **(**blight**)**.

çoraq fasid.

çoraq **şoraq.** niyaran. -**şoraq qalmaq**: niyaran qalmaq..
-**çala çoraq**: ala buraq.

çoraqı **çorağı**. nədəni bilnməz, tutulanı çürüdüb öldürən kəsəl. sərətan. kanser.

çorat **1**.mücrim. çorutlu işlər yapan kimsə. **1**. müttəhim.

çoratır -çaşmışdı iğid demədi kimisə, **getdiyin yol çoradır, yox dənizə**. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

çoratlamaq mücrim tanınmaq.

çoratlanmaq mücrim tanınmaq. müttəhim olmaq.

çorça çor vurmuş.

çorçu > **şorçu**. şorları, şorluğu sevən.

çorqa **1**.**(**çətin**)**. mürəkkəb. qəliz. mə'cun. **1**.afət.

çorqalı **çoraq**. afətli.

çorqatatan **çorqadadan.**-boşboğazla, pisboğaz, **çorqadadan qurtulmaz**. (**çorqadadan**: dərdi bəla).

çorqöz **çorgöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **kovlangöz**. **kovgöz**. gözü ac **(# gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**).

çorqöz **çorgöz**. **körgüz**. **korgöz**. köstəbək. korsiçan.

çorqu **çorğu**. gəndab.

çorquc **çorğuc**. fasid edən.

çorqun **çorğun**. **çorun**. **ağılın**. **1**. çorlı. ağılı. zəhərli. **1**. məsmum.

çorqut şeytan. ovçan. azutan. aldamac. -sənin dosdun **aldamacın** biridir.

çorlamaq **1**.susuzlamaq. susamaq. yanıqmaq.**1**.qurmuq (qumluq). kəvir.

çorlan **korlan**. **çorlan**. kormalıq. çormalıq. bataqlıq. çökək. çökəlgə.

çorlanmaq **1**. > **şorlanmaq**.**1**.xəsdələnmək.

çorlaşmaq > **şorlaşmaq**. qurmuqlaşmaq. kəvirə çönmək.

çorlatmaq > **şorlatmaq**.

çorlu ağılı. çorun. çorğun. zəhərli.

çorlu çalıq. zaylı. zay.

çorluq **1**. **korluq**. -yaydaki çorluq **(**korluq**)**, güzdəki bolluq. **1**. **şorluq**. **korluq**. baxtsız. -**çorluq** yaşam sürmək. **1**.qurmuluq. kəvirlik.

çormalıq **kormalıq**. korlan. çorlan. bataqlıq. çökək. çökəlgə.

çort vurmaq sayğılmaq. sayılmaq. sayıqlamaq. mürgüləmək.

çortaş **kortaş**. ağşım. zəqqum). **-dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş.

çortqa **çöggə**. **çörtgə**. < **kərtük (**keçmişdən saymaq, hesablamaq üçün işlənilən **kərt kərt**, **bölük bölük** ağac boğuları, tikələri**)**.

çorttan **çortdan**. **çotdan**. **xutdan**. **xotdan**. xuxan.quyğun.

çoruq **1**.**çoruk**. afət vurmuş. **1**.iğlənmiş. (mütəəffin. namətbu'). **1**.cəfa.

çoruq **-çoruq çürük:** çalbağ**.** pox püsür. alada ulada.

çoruqlanmaq **çoruğlanmaq**. **çoruğunmaq**. ağıqınmaq. ağılanmaq. zəhərlənmək.

çoruqunmaq **çoruğunmaq**. **çoruğlanmaq**. ağıqınmaq. ağılanmaq. zəhərlənmək.

çorum : ağı. zəhər (**# çarım**: darı.dava).

çorumcur **çulunbur. culumcur.** yoxsun. məfluk. beçara.

çorun **çorğun**. **ağılın**. **1**. çorlı. ağılı. zəhərli. **1**. məsmum.

çorunçu fəsadkar.

çorunçuluq fəsadkarlıq.

çoruntan **çorundan**. cəfadan. -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. **çoğunlar yandı ahımdan**, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

çorut cəza. -bu suçun **çorutu** nə. -ağır **çorut**.

çorutmaq cəzalamaq.

çorvamaq çevrəmək. bürümək. dolamaq.

çoryat **xoryat**. **koryat**. satqın. dönük.

çot bucaq. quvşə. quşə. -xalçanını **çotları**. -dəyirdə **çot** yox, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.).
-**dəyirdə çot yox**, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.) .

çot hesab.

çotan tikən. (# **çözən**. açan. sökən).

çotar **çodar**. çoğan.

çotar **çodar.** qoymançı.

çotqa toplam. sürəthesab. hesbikull. faktor.

çotlamaq **çotmaq**. hesablamaq.

çotmaq tikmək. (# **çözmək**. açmaq. sökmək).

çotmaq **çotlamaq**. hesablamaq.

çottan **çotdan**. **çortdan**. **xutdan**. **xotdan**. xuxan.quyğun.

çotuq **çutuk. çıtıq. çitik**. qısa, güdə boy.

çov corlunun bağlanan yolağlı, girdə deşiyi.

çovanq **çovanğ**. bəlbəşuy. şuriş.

çovçu söz aparıb gətirən.

çovqa {**çöğülgə**. **çövülgə** (< **çöğurmək**)}. meydan. govdal.

çovqa **1**. qurup. **1**. cuxə.

çovqöz **çovgöz**. **korgöz**. **çorgöz**. **kovlangöz**. **kovgöz**. gözü ac **(# gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**).

çovqulumuş girdabımış. -**bu çoğun çovğulumuş:** bu cihan girdabımış.

çovqun **çovğun** çalbor. qarlı yağışlı boran, külək..
-**dolqun çovqun**: yüksək alçaq. **(**fəraz o nəşib**)**.

çovqun yelli küləkli, qarlı qalıq, hava -börü boran güdər, **çovğuna təpər**. (**boran**: yelli küləkli, qarışıq alıq, hava). (qurd qar yağışı keşinlər, avılqar)**.**

çovqur cəfakar.

çovqur **çovğur.** (?**çaqur.çaxur**)**.** kənkən. (tutuq bir yerdə) quyu, tünel.

çovlamaq esinitmək. əsinitmək. ifşa edmək. -tanrı təkinlərin **(**bəndələrin**)** əsirgəyib, sırların əsinitməz.

çovlu **kövçə. kəvçə. kəfgir.** sulu nərsənin dəndöşün çəkmək üçün, dəlik dəlik olan iri qaşıq. -**çovlu salmaq**: birinin işinə qarışmaq.

çovlu **-ucu çovlu, dik qulaq:** qamış qulaq. qayçı qulaq (at qulağı).

çovuq **çovuğ**. içi boş bitgi dalı, səğəsi.

çovul casus.

çovul **qovul çovul**: kəsgin çığlıq.

çovulqan **çovulğan**. **çoğulğan**. **sovulcan**. **soğulcan**. qıvrılıb çevrilən, çöğrülən.

çovut (çovğut) içdə, ürəkdə doğan ağrı.

çöçə -ocaq çayı, küp pendiri, **isti çöçə**, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü).

çöhreyi **çehreyi**. alğur. gülgün. güldük. güldək.

çöhreyi **çehryi**. **çırağı**. **çırayi**. yüzəti. surəti. alayı. (boya).

çöhrə **< çöğrə**. (**çəğrə** > çehrə). dışaq durum. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur.

çöhrə **cəhrə**. **çörgə**. **çöğgə**. çarx. çərx.

çöhrəçi cəhrəçi. çörgəçi.

çöhrəli **çöğrəli.** kipli. gözəl. surətli.

çöq **çöğ**. **çönğ** (< **çönğmək**. **çönmək**). > **çərx**.

çöq **çök**. **1**. (< **çökmək**).font. yazı çeşiti. **1**. **çük**. iqlim. kilima. abu hava.

çöqə **çöğə**. **1**.**çönğə** (< **çönğmək**. **çönmək**). > **çərxə**. **1**.fələk. -bu dağlar kömürdəndi, keçən gün ömürdəndi, **çöğənin** (fələyin) bir quşu var, cıynağı dəmirdəndi.

çöqə **çökə**. böyük səbət, çuval.

çöqə **çökə**. xəkə. oğuntulu nərsənin əlyərək düşən (çıxan) ələk dibi.

çöqəq **1**. **çöğək**. **çörəg**. **çörək**. girdə. **1**. **çörəg**. **çörək**. yəxə.**1.çökək**. **çökəlgə**. kormalıq. çormalıq. korlan. çorlan. bataqlıq.

çöqəq **çökək**. **1**. çökəlgə. qonalqa. ortaq. orturaq. oturaq. otraq. oturqa. orturqa. orduqah. **1**. çöknüt. qarabet. müflis. -o qumarda **sıfqarabet** oldu. (sıfqarabet: çıpqarabet: lap müflis).

çöqəq **çökək**. **çökəş**. **çöküş**. **1**. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv. yontuq. yonluğ. şayırd. **1**. köçək. qadın paltarına köçüb (arvad paltarın geyib) göbək oynadıb, oynayan ərkək..
-**çöqəşliq**: **çökəşlik**. **çökəklik**. **çöküşlük**.

çöqəq **çökək**. xəraba. cumuq.

çöqəl **çökəl**. çöküntü. çökmə. köçbe. küsbə. torta. tortu. (risub. təhnişin).

çöqəl **çökəl**. mehvər. ana qol. onqıra. fəqərat sümüyü.

çöqələq **çökələk**. **çökləк**. çöşələk. köşələk. çöşgək. köşgək. (> **kəşk**(fars)). qurud.

çöqələq **çökələk. çökləк. qıraç. qıraz.** gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

çöqələnmək **çökələnmək. çökənmək**. çökə, diz üsdə oturmaq.

çöqəlqə **çökəlgə**. **çökək**. kormalıq. çormalıq. korlan. çorlan. bataqlıq.

çöqəlqə **çökəlgə.** çökək. ortaq. orturaq. oturaq. otraq. oturqa. orturqa. orduqah. qonalqa.

çöqəlmək **çökəlmək**. **1**.arığlamaq. **1**. kiçilmək. alçalmaq. **1**. endikmək. azalmaq. **1**.təhqir olmaq. pəst olmaq.

çöqəltmək **çökəltmək**. kökəltmək. yoğunlatmaq. qəlizlətmək. hızlandırmaq. hirsləndirmək.

çöqən **çökən**. **1**. **çökgən**. **çökgün**. yerli. oturan. durğun. sakin. müqim. **1**. qarpız kimi dalları yerə yayılan bitgilər..
-**çökən ölü**. **1**. gəlişməmiş, pozuq, kök salmamış olan bitgi. 2. keçmiş, əsgimiş, çoxdankı nərsə, soru, olay.

çöqən **çökən**. **çökünən**. tapan. tapınan. pərəstişkar. sitayişgər.

çöqənmək **çöğənmək.** dönənmək. nərsə çevrəsinə çönmək, dolaşmaq.

çöqər **-**ağırlıq edsə qatı, çökər damı. (**qat**: dam). (**damı**: evi).

çöqər **çökər**. **çökət**. **çöktürən**. **1**. üzən, uçan nərsəni tutmaq üçün ağ, tələ, duzaq. 2. mal qara bağlanan kiçik qazıq, mıx tövlə. **1**. mal qara bağlanan ip.

çöqər **çökər**. -yelli gedən, tez köçər. yelli qalxan, tez düşər. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (yelli durma, yel alır).

çöqər **çökər.** -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, **çökər yağun,** ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənінlədir)

çöqərli **çökərli. -qoşarlı çökərli**: dəm təşgilatlı.

çöqərmək **çökərmək**. **çökdürmək**. **çökərtmək**. ayırd edmək. tanğıtmaq. təsfiyə edmək.

çöqərtmək **çökərtmək**. **çökdürmək**. **çökərmək**. ayırd edmək. tanğıtmaq. təsfiyə edmək.

çöqəş **çökəş**. **çökək**. **çöküş**. **1**. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv. yontuq. yonluğ. şayırd. **1**. köçək. qadın paltarına köçüb (arvad paltarın geyib) göbək oynadıb, oynayan ərkək..
-**çöqəşliq**: **çökəşlik**. **çökəklik**. **çöküşlük**.

çöqəş **çökəş**. **çöküş**. tapış. tapınış. pərəstiş. sitayiş.

çöqət **çökət**. **1**. {(**kuşet (fırans**)}. minək araclarında olub, açılıb yatırılabilən qoltuğ, çatul, səndəl. **1**. hər nəyin yasdı, yayıq olan alt bölümü, yatağı.

çöqət **çökət**. **çökər**. **çöktürən**. **1**. üzən, uçan nərsəni tutmaq üçün ağ, tələ, duzaq. 2. mal qara bağlanan kiçik qazıq, mıx tövlə. **1**. mal qara bağlanan ip.

çöqət **çökət**. kəsilən dalın, kağazın qoparıldığı yerdə qalan bölümü.

çöqət **çökət**. şil. çolaq. iflac. muflic. fələc. əlil. aldığ.

çöqətə **çökətə**. **1**. qara batmamaq üçün geyilən ayaqqab. **1**. suya batmama üçün, boğulmamaq üçün geyilən geyim.

çöqətli **çökətli**. açılıb yatırılabilən qoltuğlu, çatullu, səndəlli minək aracları.

çöqətliq **çökətlik**. **çuxutluq. çuxurluq**. oyluq. (oy, oğ, oyuq, oğuq yer). oyçaqlıq. alçaqlıq. pəslik.

çöqqə **1**. **çöggə**. **çörtgə**. **çortqa**. < **kərtük (**keçmişdən saymaq, hesablamaq üçün işlənilən **kərt kərt**, **bölük bölük** ağac boğuları, tikələri**)**. **1**. **çökgə**. xəraba.

çöqqə **çöğgə çörtgə**. (< **çönğmək**. **çönmək**).

çöqqə **çöğgə**. **cəhrə**. **çörgə**. **çöhrə**. çarx. çərx.

çöqqəq **çöşgək**. **köşgək**. (> **kəşk**(fars)). çöklək. çökələk. çöşələk. köşələk. qurud.

çöqqən **çökgən**. **çökgün**. çökən. yerli. oturan. durğun. sakin. müqim.

çöqqqn **çökgün**. **çökgən**. çökən. yerli. oturan. durğun. sakin. müqim.

çöqqümək **çökgümək. kövnükmək. kövçünmək**. zayıflamaq.

çöqqün **çökgün**. tükgün. iflas edmiş. vərşikəstə.

çöqqünlüq **çökgünlük**. **çonğqurluq**. batqınlıq.

çöqləq **çöğlək. çöğrək. çövlək.** fələkə. -ikinci **çöğrəkdə** sola çön.

çöqləq **çöklək**. **çökələk**. çöşələk. köşələk. çöşgək. köşgək. (> **kəşk**(fars)). qurud.

çöqləq **çöklək. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

çöqlən **çöğlən 1**.(> **covlan**).**1**.girdağ.

çöqləngə **çöğləngə**. **çövləngə**. qələmrov.

çöqlənmək **çöğlənmək**. kökün sudan çıxartmaq. başara bilmək. -**çöğlənə** bisən iyi olur.

çöqlüş **çöklüş**. rixvət.

çöqmə **çökmə.** çöküntü. çökəl. köçbe. küsbə. torta. tortu. (risub. təhnişin).

çöqməç **çöğməç**. çöğrüş. dönəməc. hərəkət.

çöqmək **çökmək**. > **köçmək**. evlənmek. (yerləşmək).

çöqmək **çökmək. 1.** cumlamaq. şumlamaq. batmaq. **1.** dizərləmək. dizlənirmək.

çöqmək **çökmək**. **1**. cummaq. banmaq. dalmaq. **1**.batmaq. münqəriz olmaq.**1**. uçmaq. yıxılmaq. -evi **uçmuş**, eli köçmüş. **1**. gəpmək. kəvmək. yıxılmaq. **1**. düşmək. -kölgə **çöksə** üzümə. -yanqın qopdu, qara kölgə **çökdü** bar yana (hər yana).**1**. batmaq. qərq olmaq. -duyqulara **çökmək**. -suya **çökmək**..
-ağ dəvə çökmək: qışın ilkin qarı düşmək.

çöqmək **çökmək**. **1**.**çöşmək. köşmək. düşmək**. -qaranlıq **çökdü (çöşdü. düşdü). 1**.yerdə qalan quru, qırıq ağac dalı, kökü.

çöqmək **çökmək**. dizə gəlmək. tabe', təslim olmaq.

çöqmək **çökmək**. oçmaq. qonmaq. qonağlamaq. ocağlamaq.

çöqmətən **çökmədən**. -**yer çökmədən, gök sökmədən**, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni.

çöqmətən -**göy çökmədən**, yer batmadan.

çöqnə **çöknə**. **çötük**. **çötük**. yıxılan, qırılan, kəsilən ağacdarn (nərsədən) yerdə qarlan bölüm.

çöqnüt **çöknüt.** çökək. qarabet. müflis. -o qumarda **sıfqarabet** oldu. (sıfqarabet: çıpqarabet: lap müflis).

çöqrə **çöğrə. çehrə**. **çıray**. görs. görüşən bölüm. üz. surət. -**görsün** mənə göstər. -tutuban **görsünü**: üzünü tutaraq. -**görsün** görəli kordu gözüm, laldı dilim.

çöqrə **çöğrə**.**1**. > **çöhrə**. (**çəğrə** > çehrə). **1**.dışaq durum. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur. **1**. (girdə). üz. **1**. **çörə**. **çövrə**. **çevrə**. -**çörəsinə** bax: çevrəsinə. bax. -**çörəsində**: çevrəsində. **1**. **çevrə**. təğrə.

çöqrəq **çöğrək. çöğlək. çövlək.** fələkə. -ikinci **çöğrəkdə** sola çön.

çöqrəli **çöğrəli. çöhrəli.** kipli. gözəl. surətli.

çöqrü **çöğrü. çağrı**: > **çarxı. çərxi**. -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini).

çöqrü **çöğrü**. çərxiş. gərdiş. piçiş. (**çöğrül**. **çərxğşi**. gərdişi. piçişi.

çöqrü çöğrü. **çığrı.** (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk. -**göy çığrısı**: **göy çöğrüsü**: çərxi fələk. -**çöğrü** çönər, işin düşər.

çöqrüş **çöğrüş.** çöğməc. dönəməc. hərəkət.

çöqsə -**dəvə çöksə** yer tapar. {batman gəlsən, yer çalar (yeri cırar)}.

çöqtürə **çöktürə**. **söktürə**. **çöştürə**. **küştürə**. təxdədə iv, yapluq açma aracı.

çöqtürə **çöktürə**. **söktürə**. **küştürə**. təxdədə iv, yapluq açma aracı.

çöqtürən **çöktürən**. **çökər**. **çökət**. **1**. üzən, uçan nərsəni tutmaq üçün ağ, tələ, duzaq. 2. mal qara bağlanan kiçik qazıq, mıx tövlə. **1**. mal qara bağlanan ip.

çöqtürmək **çökdürmək**. **çökərmək**. **çökərtmək**. ayırd edmək. tanğıtmaq. təsfiyə edmək.

çöqü **çökü**. səndəl. -**sərə çök**: miz səndəl.

çöqüb **-**bizdə soru 'başdan' köçüb, **börkə çöküb**.

çöqüc **çöğüc**. **çöğüş**. güpüc.

çöqüç **çöğüç**. (< **çöğ. döv.çev**). fələk. dayirə. kürə. şar. açar fəransə.

çöqüq **çökük**. **1**. (# gökük). (obuq). **1**. -çökük, tökük, sökük**..**
-çəkik çökük: arığ uruğ.

çöqülqə **çöğülgə**. **çövülgə çovqa** (< **çöğurmək**). meydan. govdal.

çöqülmək **çöğülmək**. burulmaq. aylanmaq. (çərxiş, gərdiş edmək).

çöqülmək **çöğülmək**. **çövülmək**. burulmaq.

çöqülüş **çöklüş**.sınğış. şikəst. iflas.

çöqün **çöğün> çün**. (**çöğünmək: çönmək**). **-çöğün** beylə oldu: **çün** belə oldu.

çöqün **çökün**. **1**. hər nəyin ana duraqı, üstündə çökdüyü (oturduğu) kök. təməl. bünyə. **1**. səcdə.

çöqünən **çökünən**. **çökən**. tapan. tapınan. pərəstişkar. sitayişgər.

çöqünlüq **çökünlük**. təmbəllik. rixavət. kasatlıq. halsızlıq.

çöqünmək **çöğünmək**. **çönmək**. qaynamaq.

çöqünmək **çökünmək**. **1**. **yükünmək**. **1**. **çöğünmək**. dəğişmək. təbdil olmaq. **1**. **çökünmək**. tapınmaq. pərəstiş edmək. **1**. sicud edmək. səcdə edmək.

çöqüntü **çöküntü.** bunalım. depresyon.

çöqüntü **çöküntü**. çökəl. çökmə. köçbe. küsbə. torta. tortu. (risub. təhnişin).

çöqüntü **çöküntü**. uçuntu. daldurum. böhran.

çöqüntür **çökündür**. **1**. yerə çökmüş, quylanmış. **1**. çuğundur. pazı.

çöqünüş **çökünüş**. sökünüş. izmihlal.

çöqür **çöğür**. **1**. **çərx**. **(**< **çöğ**. **döv**. **çev)**. təkər. dümən. fərman.
1. play. **1**. təbdil.

çöqür **çöğür.** qəltək. nəvərd.

çöqür **çökür**. batır. dərinləşir. -ucalırsa dağ, **çökür** dərələr.

çöqürmə -**çökürmə aracı**, **vəsayili**: götürüc. çökürüc.

çöqürmək **çöğürmək**. **1**. təbdil edmək. **1**. **öğürmək**. **övürmək**. **çövürmək**. **örüvmək**.

çöqürüc **çökürüc**. **götürüc**. çökürmə, çevirmə, təbdil, daşıma, nəql aracı, vəsayili.

çöqüş 1. **çöğüş**. **çöğüc**. güpüc. **1. çöküş**. (nabudi).

çöqüş **çöğüş**.şuriş. inqilab. .

çöqüş **çöküş**. **1**.**çökəş**. tapış. tapınış. pərəstiş. sitayiş.**1**.uçuş. inqiraz. -sınırların **çöküş**. -duvarın **çöküşü**. **1**. şikəst..
-**çıxış çöküş**: zihur o uful..
-**çöküş söküş**: (fəna o nisti)**..**
-söğüş çöğüş: şadlıq acılıq. xoşluq bədlik.

çöqüş **çöküş**. **çökəş**. **çökək**. **1**. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv. yontuq. yonluğ. şayırd. **1**. köçək. qadın paltarına köçüb (arvad paltarın geyib) göbək oynadıb, oynayan ərkək..
-**çöqəşliq**: **çökəşlik**. **çökəklik**. **çöküşlük**.

çöqüşqü **çöğüşgü**. **çövüşgü. çönüşgü. çönğüşgü**. **övüşgü.** çevrilmiş. çövrülmüş. övrülmüş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdil.

çöqüt **çöküt**. **1**. çalığ. bərə. yar. zay. çənt. zədə. **1**. gücsüz. aldığ.

çöqüt **çöküt.** çalı. bər. bərə. yar. zay. çənit. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur.

çöqütlüq **çökütlük**. bataqlıq. cumuqluq. vərşikəslik.

çöqüvüt **çöküvüt**. üzüntü. kədər. qəm.

çöl **1**. dala. ova. sayla. yazla. dalağ. -çiçək doğdu **dağ dala**: dağ ova. **1**. say. bayır. **1**. dala. dalay. dəşt. səhra. ova. **1**. **(**bayvan. bayıran > biyaban**)**. bayır. dalay. **1**. biyaban (< **bayır**). bayırvan. dəşt (< **dış**). **1**.sərsət. açıqlıq. **1**. dala.**.**
-çöl siçanı: carbı.**.**
-çölli bərri biyaban: açığ uçuq.

çöl **-böyük düzəngahlıq çöl**: kırım. istep.

çöl dalay. səhra. **-**dəniz daşsa, **dalay boğular**.
-damla damla göl olar, **damlamazsa çöl olar**.

çöl **-**suyu büksən göl olur, suyu dərsən **çöl olur**. (**suyu büksən**: suyu yığsan, toplasan) (**suyu dərsən**: suyu çəksən).

çölçü dalaçı. dalayçı. bayvançı.

çölçülük çölçülük dalaçılıq.

çölə **-**içdə qaldı qulunc, **çölə çıxdı gülünc**.
-içimdə qalıb qulunc olunca, **çölə çıxsın gülünc olum**!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).

çöləq **çölək**. **sölək**. susluq. rixvət. -aclıq **çölək**, toxluq törək. (**törək**: dölək. bolaq. gölək. olqun. çıxarlı).

çölərmək **çölgərmək**. çölə dönmək.

çölqələtmək **çölgələtmək**. çölə döndərmək.

çölqərmək **çölgərmək**. **1**. **çölərmək**. çölə dönmək. **1**. çölləri gərmək, gəzmək, dolanmaq, dlanmaq.

çölqəz **çölgəz**. çölləri gəzən. səhranəvərd.

çölqəzmək **çölgəzmək**. çölləri gəzmək. səhranəvərdlik edmək.

çöllər -bu gizək gedir hara, **buruqlu çöllər ara**, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

çöllərə **-**ev barığın ötürmüş, **başın qoymuş çöllərə**. (**ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın).

çölmək -ətin olsun, **çölmək tapılar**. (bu söz kişini, ilkin, hər nəyin içi, özəyi, amacı üzrə düşünməyə çağrır).

çöltə -bağanın özü çöldə, qözü göldə. (çöldə: çöldəsə). {igid, çin (könül) danmaz} (qurbağanın kəndisi çöldə olsa belə, dahi gözi göldədir). (igid ürəkli harda olursada, könlü, kəndi özün (dilin inamın, elin toprağın) yadırqamaz (tüpürməz. satmaz). (aşıq gördüyün, könül sevdiyin).

çöltə -**çöldə bitən**: qırımsı. yabanı. vəhşi. -**qırımsı** bitggi. -itüzümü **qırımsı** otdur.

çöltə **-çöldə gəzən tülkü tazı görməsə**, quyruq oynadar, qurdu tanımaz.
-dosda uyan çöldə qaldı, oynaşa guman evsiz. (**guman**: gumanı gedən).

çöltə -evdə odabaşı, çöldə obabaşı. (hər yanda sözü keçən kişiyə söylənir). (hər yanda başına buyruq kimsə).

çölümsü qırımsı. (biyabani. səhrayi). -**qırımsı** otlar.

çölün **-**sürmə çəkdi gözünə, **çıxdı çölün düzünə**.

çölüşmək **1**.çölə çönmək. **1**.çölə öğrənmək.

çömbəlmə çalatur. çala, yarı oturma, durma.

çömbəlmək **çöngüğmək**. ayaqların qəddəyib oturmaq (it kimi).

çömçə -**çömçə qazan**. heç bir nərsə üçün hay bıdırq salma. -hər **çömçə qazana** qulaq vermə. -**çömçə qazana** dəğmiş: çox bir önəmsiz olay çıxmışda.

çömçə -qazan dedi qızıldı dibim, **çömçə dedi**, burğanıbda görmüşəm. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

çömçətə **-yetim gözü çömçədə**, yartı gözü omçada, oğru gözü olçada. (**omça**: kündə). (**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)

çöməlmək **çöngəymək**. **çonqaymaq**. dizləri üzrə çömələb (qapanıb), ayaqları üsdə oturmaq.

çömləmək **cəmləmək**.

çömüc çümüc. (< **kav. kov**). kasa. tas.

çömüq **çömük** (moğol). ilik. sömük. məğz. covhər.

çön **1**. dal. -onun **çönünə** keçmə. -işlərimiz **çönə** qaldı. -**önü çönü**: dalı qabağı. **1**. cəvab. -**çönətmək**: **çön** vermək. cəvab vermək. -onun **çönü** çox çəkməz. -bir çön çıxmadı. **1**. tərs. qarşı. əks. zidd. (**# çin**). -hər nə dedim çön çıxdı. -**çöndəş**: mütəzadd.

çön -**çöndələ**, **çön deyilməz**. (**çöndəl**: münhərif). (sapıq kişi ilə qonuşulmaz belə).

çön göt. -**çönlü**: götlü.

çön! aynal!. aylan!. çevrən!. evrən!.

çönaq **çönağ** (**çön + nağ**: nəfy əki). çönbə. qapı dalısı. qapı kimilərin çönməməsi (açılmaması) üçün, dalına salınan ağac.

çönbel **çönbəl**. **çönbə**. **1**. münhəni. xəmidə. **1**. qozbel. kujpoşt.

çönbə **1**.nərsənin çönməsin, (yıxılmasın) önləmək üçün çöndəsinə (dalına) qoyulan dayaq. dayaq. dəsdək. qapı qalınan salınan ağac. **1**.çomaq. ələğacı. **1**.**çönağ** (**çön + nağ**: nəfy əki). qapı dalısı. qapı kimilərin çönməməsi (açılmaması) üçün, dalına salınan ağac.

çönbə **çönbəl**. **çönbel**. **1**. münhəni. xəmidə. **1**. qozbel. kujpoşt.

çönbəq **çönbək**. tuquc. hələqə.

çönbəl aylağ. dönən. dolaşan. dəvvar. müdəvvər.

çönbəl **çönbel**. **çönbə**. **1**. münhəni. xəmidə. **1**. qozbel. kujpoşt.

çönbəl girdəvəl. girdəl. müdəvvər. dayirəvi.

çönbələtmə **çönbətmə. çöndək.** qıçların büküb, ayaqları üsdə oturuş.

çönbər **çənbər**.mədar.

çönbərək > **çənbərək**. **çəmbərək**. (pambıq qozası, cəviz, çağala) **1**.kimilərin çulqayan dış qabığ. **1**. sirkçilərin işlətdiyi içi boş həlqə.

çönbərək **çənbərək**. girdəş. müdəvvər.

çönbərlənmək **çənbərlənmək.** çevrəklənmək. çörəklənmək. çoğmaqlanmaq. çoğbağlanmaq.

çönbətmə **çönbələtmə. çöndək.** qıçların büküb, ayaqları üsdə oturuş.

çönbüq **çönbük**. **1**. atılıb düşüşmə. **1**. dəmirqapan.

çönbüq **çönbük**. çaxna. (durmadan axan, çıxan, süzən, gedən). qımıldaq. hərəkətli.

çönbüqmək **çönbükmək**. atılıb düşmək.

çöncələ kuf. tov (küf) gedmək üçün, ağacdan, uca yerdən asılıb, iki qat ip.

çönə -**çönə vermək**: rücə't eləmək. ölmək.

çönə tərsinə . -işlərimiz **çönə** qaldı: işlərimiz tərs düşdü.

çönəb tuquy. dayirə.

çönəlqə **çönəlgə**. **könəlgə**. **dönəlgə**. arxa. dayaq.

çönəlmək **yönəlmək**.

çönəmək qayıtmaq.

çönən fələk -**qayrılıq** görməmisiz, olmuş ola yarızdan, qayrılıqdır çönənin, gerçək üzü yazıtdan. (**qayrılıqdır**: bəfasızlıqdır) (**yazıtdan**: əzəldən).

çönən -yaxanın göğsə doğru **çönən, devrilən bölümü**:. çəkə. çəkin. çalpa.

çönəntə **-tərs çönəndə baxtlar**, gülcərədə tikən batar ayağa, qışın günü ayran dolar çanağa. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

çönər -**çöğrü çönər**, işin düşər. {**çöğrü: çığrı** (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk}.

çönəti qaytı. cəvab.

çönətmək çön vermək. cəvab vermək.

çönətmək **yönətmək**. çevirmək. dolandırmaq. idarə etmək.

çönq **çöng. çüng.** (**çönğ**: **çöğn**: nərsənin **çöğrülmüş** yanı, dalısı).

çönq **çönğ**. **çöğ**. (< **çönğmək**. **çönmək**). > **çərx**.

çönq **çönğ**. çunğur. çuxur.

çönqə **cöngə**.**1**.(**çön**. **çevir**). **1**. tərfənd. hoqqa. **1**. fut o fənn. püf. lim. -hər işin **çöngəsi** var. **1**.gövdə. bədən. **1**.**çöğə**. (< **çönğmək**. **çönmək**). > **çərxə**.

çönqəc **çöngəc**. **çöngəl**. istalaqtit. salxım. -buz **çöngəli**. -daş **çöngəli**.

çönqəl **çöngəl**. **1**. **çöngəc**. istalaqtit. salxım. -buz **çöngəli**. -daş **çöngəli**. **1**. muxalif. namusaid.

çönqəltüş **çöngəldüş**. **çöngülçüş**. qıncırdayıq. qıncıraq. dombalan pısdan.

çönqəm **köndəm**. **çöndəm**. yasa. qılıq. -işin **yasasın** bilmək.

çönqətmək **çöngətmək**. mane' olmaq.

çönqəymək **çöngəymək**. **çömələmək. çonqaymaq**. dizləri üzrə çömələb (qapanıb), ayaqları üsdə oturmaq.

çönqüqmək **çöngüğmək**. **çömbəlmək**. ayaqların qəddəyib oturmaq (it kimi).

çönqülçüş **çöngülçüş**. **çöngəldüş**. qıncırdayıq. qıncıraq. dombalan pısdan.

çönqür **çönğür**. **çoğun**. **çuğun**. tökmə dəmir.

çönqüşqü **çönğüşgü**. **çönüşgü. çövüşgü. çöğüşgü**. **övüşgü.** çevrilmiş. çövrülmüş. övrülmüş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

çönqüşqü **çönğüşgü**. **çövüşgü. çöğüşgü**. **övüşgü. çönüşgü.** çevrilmiş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

çönmək **1**. aylanmaq. təbdil olmaq. **1**. burulmaq. -mənə sarı **burul**: **çön**. **1.**dönmək. bükmək. **-bük!**: -dön!. çön!. -sola **bük**. -sağa **bük**.). **1**. təğrəmək. döğrəmək. fırlanmaq**..**
-çevrilib çönmək: coğlanmaq. fırlanmaq. gəzinmək**..**
-(fırlanıb) **dalıya çönmək** (əğrilmək): öğrülmək.

çönmək -**amacından çönmək:** qısırmaq. -yarı yolda **qısırdı**.

çönmək ayınmaq. aylınmaq. dəğişmək.

çönmək azmaq. -altına, dəmir **azmaz**, ölülər diril verməz, yaşlılar gəncə dönməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

çönmək **çöğünmək**. qaynamaq.

çönmüş -**bəxti çönmüş**: çulxası dönmüş.

çönmüş -**çönmüş göz.** aylanıq göz. fırlaq göz.
-**kövürə çönmüş göglügüm**. (**kövürə**: kəvir).

çönmüyənlər -yaşasın! . yaşasın çevirənlər, **çönmüyənlər**!!.

çöntəq **çöndək. 1.çönbətmə. çönbələtmə.** qıçların büküb, ayaqları üsdə oturuş. **1**. fəllə. -**çöndək** mal.

çöntəq **çöndək**. **çöndəl**. **1**.yalan. **1**.riya. təzvir. təzahür. **1**.düzən. aldağ. hilə. kələk. **1**.nadoğru. saxta. fəllə. -**çöndək** mal. **1**.cə'li. qəlb. bədəl. **1**.yapsıq. (təqlid. yansıq).

çöntəq **çöndək**. riya. təzvir. mütəzahir.

çöntəqən **çöndəğən**. çöndələn: riyakar.

çöntəqiş **çöndəğiş**. **çöndəriş**. risaykıl **(**refcycle**)**. geridə bıraxılan, dövürdən çıxarılan nərsəni yenidən çevirib dəğərləmək, işlətmək.

çöntəl **çöndəl**. **çöndək**. **1**.yalan. **1**.riya. təzvir. təzahür. **1**.düzən. aldağ. hilə. kələk. **1**.nadoğru. saxta. fəllə. -**çöndək** mal. **1**.cə'li. qəlb. bədəl. **1**.yapsıq. (təqlid. yansıq).

çöntəl **çöndəl**. münhərif. -**çöndələ**, çön deyilməz. (sapıq kişi ilə qonuşulmaz belə). -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

çöntəl **çöndəl**. nadoğru. saxta.

çöntələbçi **çöndələbçi**. **çöndəməkçi**. çalağay. dolandırıcı. düzənbaz. aldağac. təhrif edən. müzəvvir. cə'l edən. nadoğru. saxtakar. riyaçı. mütəqəllib.

çöntələq **çöndələk**. yapsaq. riyakar. riyaçı. təzvirçi. cə'l edən. düzənçi. aldağac. oynamac. oyunbaz. kələkbaz. hoqqabaz. dəğəlkar. dəğəlbaz. təhrif edən. nadoğru. saxtakar. mütəqəllib. süni'. məsnovi.

çöntələn **çöndələn.** çöndəğən. riyakar.

çöntələtmək **çöndələtmək.**oynalatmaq. kələgətmək. kələk gəlmək. dəğəl edmək.

çöntəliq **çöndəlik**. riyakrlıq.

çöntəlin -**çöndəlin, yöndəllə işi çox**, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

çöntəllə -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, **çöndəllə işi noq**. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

çöntəməqçi **çöndəməkçi**. **çöndələbçi**.**1**. çalağay. dolandırıcı. düzənbaz. aldağac. **1**.təhrif edən. **1**.riyaçı. müzəvvir. **1**.mütəqəllib. nadoğru. saxtakar. cə'l edən.

çöntəriş **çöndəriş**. **çöndəğiş**. risaykıl **(**refcycle**)**. geridə bıraxılan, dövürdən çıxarılan nərsəni yenidən çevirib dəğərləmək, işlətmək.

çöntərmək **çöndərmək**. **1**.**çevdərmək**. sapıtmaq. münhərif edmək.**1**. aylatmaq. təbdil edmək. **1**.çevdərmək. sapdartmaq. münhərif edmək.**1**.çevdərmək. sapıtmaq. münhərif edmək.

çöntərmək **çöndərmək.** aynıtmaq. aylıtmaq. dəğişitmək.

çöntəş **çöndəş**: mütəzadd.

çöntəşmək **çöndəşmək**. mütəzahir olmaq.

çöntü **çöndü**. -ağ sular **çöndü qara suya**, basdı veyranı..
-**aşun çöndü**, göz gözə yağu oldu. (**aşun**: **acun**: dünya).

çöntük **> çəntə**. **çanta**. (**< çönmək**). **1**. öz üzərinə çönərək qurulmuş qab. kif. **1**. iç üz. batin.

çöntürmək götə qoymaq.

çöntürümçü **çöndürümçü.** ağdırımcı.ağmacı. yıxmaçı. dağmacı.

çönüb -**çönüb fırlanmaq:** aylanıb dolğanmaq. evlənib (çevlənib) dolğanmaq.

çönüq **çönük**. (vajqun. vərşikəstə. viran).

çönülüş devriliş. (digərquni).

çönün -**çönün çıxartmaq:** tərs üzün, için açmaq. gizli nərsəni açığa vurmaq.

çönünmək götvərmək. ibnəlik edmək.

çönüş dönüş. aylanış.

çönüşqü **çönüşgü. çönğüşgü**. **çövüşgü. çöğüşgü**. **övüşgü.** çevrilmiş. çövrülmüş. övrülmüş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

çönüşmək dəğişmək. -**çağul dəğişmək** (**çağul**: fəsl).

çönüşmək **dönüşmək.** ayışmaq**.** gəlişmək.

çönüt götvərən. ibnə.

çöp (**< çıpmaq**: bölmək). **1**. oğnaq. **1**. süpüt. aşqal. zibil. dəğərsiz**..**
-biçgi çöpü: biçgi tozu. ərə xırdası. ərə ağzı..
-**çör çöp**: çər çöp. dışqı. dışqal > aşqal. zibil.

çöp pis. nəcis. pox. -əli çöplü: əli nəcis. -çöp kişi: pis adam. nəcis. -çöp: nəcis. -çöp: nəcis.
-**qoran gözə çöp düşər**, açıq ağza pox. (**qoran**: qorunan).
-çöp qaçarmış qoralan gözə. (demişlər, çöp qaçar qoralan gözə) (qurtlasan qurdu çıxar)**.**

çöp -qapından keçən arxı **çöp basar**. (əldə olan danğa (ne'mətə) gərəyi dəğər verilməz)

çöpçə (japon.çin). qaşıq yerinə işlədilən yemək çöpləri. chopsticks.

çöpçü **1**.aşqalçı. zibilçi. **1**.zibilçi. süpügəçi. süvürçü.

çöpləmək korlamaq. xərablamaq.

çöplənmək **1**.artıq urtuğa çönmək. çürüyüb pozulmaq. **1**.artıq urtuqla uğraşmaq.

çöplüq **çöplük**. dulağ **(**< **dal**: yarı. tək**)**. tullağ. küllük. aşqallıq. aşqal qabı. zibil qabı.

çöplüqə **-**bülbül gülə, **qarqa çöplügə**.

çöplüyə poxluğa. **-**qarqa tavçası çöplüyə salar. (**tavçası**: tovsiyəsi).

çöprüntü **çöpürüntü**. süpürüntü. süprüntü.

çöpsül qaramsar. qara oylu. qara fikirli. pesimis. bədbin.

çöpsülüq **çöpsülük**. qaramsarlıq. pesimislik.

çöpsünmək qaramsarlıq edmək. qara oylar toxunmaq. pesimist olmaq. bədbinçilik edmək.

çöpü -xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

çöpü -xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

çöpü **-**üzüm yesən **çöpü var**.

çöpüq **çöpük**. **çapıq. şopıq.** yemişdən arda qalan aşqal.

çöpün müstəhcən. -**çöpün** yazılar, şəkillər.

çöpür tıraşa.

çöpürüntü **çöprüntü**. süpürüntü. süprüntü.

çör tirişə. pürüz. -təxdəni törpüləyib **(**rəndələyib**) çörlərin** çıxart, işləyəndə əlivə ilişər. -dırnağına **çör** keçmiş.

çörçöp **çör çöp**. çər çöp. dışqı. dışqal > aşqal. zibil.

çörçöp dalqım. dalıq. (yemişlərdə) pülcük. püsgül.

çörçöp -**su üzərin örtən köpük, çörçöp**.: çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

çörə **çörü**. **çövrə**. **çöğrə**. **çevrə**. -**çörəsinə** bax: çevrəsinə. bax. -**çörəsində**: çevrəsində.

çörəq **çörək**. **1**. yemək aş. -**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək yeməyim qalmadı. **1**. çöğək (< **çöğmək**. **çoğmaq**: çönmək. girdənmək)..
-**xəmir çörək**: yaxcı pişməmiş çörək**..**
-suya düşmüş çörək tək: sürnük. bitgin. çox gəvşək, halsız. açıla qalmış.
acın yuxusu, **çörək xurcunu**..
-küldə, yumşaq otda pişirlən **çörək**: küldük. külçörə. **1**. qırcın. əkmək..
-**çörək** kəsəni qılıncda kəsə bilməz..
-**çörək verən**: aşutan..
-**çörək salma, yapma döşəyi, aracı**: yapcaq..
-saplı iğnə, gücün tapılır, **çörək** yapmadan yoğur yapılır**. (gücün**: çətin**)**..
-**incə, kəvrək çörək:** yeləpər. -**yeləpər,** kəvrək, xasa, qırtdımqırıl olur.

çörəq **çörək**. **çörəg**. **çöğək**. **1**. girdə. **1**. yəxə.
-eşək olsa, palan tapılar, isti təndir, unun olsa, **çörək yapılar**.-**suxəri çörək, lavaş:** yala yufa.
-çörək qabı: **təpəngi** (basdırılmış). (çörəyi yumşaq saxlamaq üçün qapaqlı örtülü çörək qabı).
-təndir sıcaq, **saxlayar çörək**, sıcaqlı söz, sevdirər ürək.

çörəq **çörək**. əkmək (**əmək**: iş. dövəc. döğəc. zəhmət). {**tutuşdur**: 1. **pain** (pən) (fırans): çörək. 1. **pain** (pen) (fırans): əmək. iş. zəhmət)}.

-**oğuş çörək**: oğulmuş əkmək. xırda çörək.

-verəsi çörək yoxunsa, deyəsin çörəkli olsun. (sözün dadlı olsun).

çörəq -**gedəndə, çörək götür,** gələndə, ayaq götür. (yola çıxdın, yol gərəclərin unutma, gəlirsənsə, gəlişivi yubatma (gəl qutar). (işlərivi uslu, qeyim yap). (yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı). (**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli)..
-topraq ana, **topraq çörək**..
-**yutun** çörək: hələl çörək.

çörəq -**qulaqlı çörək**:**1**. uclu bucaqlı çörək. **1**. **qulaqlı**. **üçqulaq**. səngək. səngəh.

çörəq **-yeyilən çörək** gej durmaz!. (yeyilən çörək tez unudulur)..
-ac qalanın, **çörək açar dilini**.
yağa manılsa çörək, bir tikəsi tutar ürək. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

çörəq -arxdan su kəsildi **saçaqdan çörək (saçaqdan:** süfrədən)
-**duz çörək:** duzqu.

çörəqi **çörəgi**.-su gəldi çörəgi apardı.

çörəqin **-**başının çörəgin yeməkr. (**başının**: ağlının). (biri tovanlıq edib, itirirsə böylə deyilir). (**tovanlıq**: axmaqlıq).

çörəqlənmək **çörəklənmək.** çevrəklənmək. çənbərlənmək. çönbərlənmək. çoğmaqlanmaq. çoğbağlanmaq.

çörəqli **-**verəsi çörək yoxunsa, **deyəsin çörəkli olsun**. (sözün dadlı olsun).

çörəqsiz -ayran! ayran! ayrandan için, **somusuz, çörəksiz doyuran**.

çörəqsiz -arxdan su kəsilməsə **saçaq çörəksiz qalmaz**. **(saçaq:** sü'frə)

çörəqtən -**uşaq çörəkdən**, böyük sevidən qaçmaz. (**sevidən:** məhəbbətdən).

çörəp **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. burba. piç. piş. pinc. -**çörəp burqıc**: **burqıc**. pişquşti. piçquşti.

çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. burbaymaq. burbalamaq. piçləmək. pişləmək. pincləmək.

çörəyi -**yetməz çörəyi**, acı qoxar ürəyi. (**yetməz**: namərd).

çörəyin **-**ağzı açıq tikəsin qapar, **təndiri sıcaq, çörəyin yapar**.

çörəyin **-**canın sağ, **çörəyin bol olsun**.

çörəyin -**yemə yarmat çörəyin**, günün tapar başqa çalar. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

çörqə **cörgə**. **1**. **çövürgə**. həlqə. çəmbər. **1**. cərgə. səf. **1**. **(**qoşun**)**. birlik. yeqan. vahid.

çörqə **çörgə**. **cəhrə**. **çöğgə**. **çöhrə**. çarx. çərx.

çörqəçi **çörgəçi**. cəhrəçi. çöhrəçi.

çörtqə **çörtgə**.**1**. **çöggə**. **çortqa**. < **kərtük (**keçmişdən saymaq, hesablamaq üçün işlənilən **kərt kərt**, **bölük bölük** ağac boğuları, tikələri**). 1**.**çöğgə** (< **çönğmək**. **çönmək**).**1.**topcuq**.** maşın hesab.

çörtqələmək **çörtgələmək**. sayqalamaq. sanğalamaq. hesablamaq.

çörü **çörə**. **çövrə**. **çöğrə**. **çevrə**. -**çörəsinə** bax: çevrəsinə. bax. -**çörəsində**: çevrəsində.

çöşələq köşələk. çöşgək. köşgək. (çökləк. çökələk. > **kəşk**(fars)). qurud.

çöşləmək **çözləmək**. -**ürəginin yumağın çöşləmək**: ürəginin gizin çözləmək.

çöşmək **çökmək**. **köşmək. düşmək**. -qaranlıq **çökdü (çöşdü. düşdü).**

çövçəq **çövçək**. **çövüş**. çökəş. çökək. çöküş. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv. yontuq. yonluğ. şayırd.

çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**. **1**. boşlan. boş olan nərsə. **1**. qab. **1**. boş çağ. ara.

çövləq **çövlək. çöğrək. çöğlək.** fələkə. -ikinci **çöğrəkdə** sola çön.

çövləmək çevləmək**.** çulqamaq. sarlamaq. burğamaq. burçamaq. (piçidən).

çövləngə **çöğləngə**. qələmrov.

çövrə **çörə**. **çöğrə**. **çevrə**. -**çörəsinə** bax: çevrəsinə. bax. -**çörəsində**: çevrəsində.

çövrülsə **övrülsə: -**doğru övrülsə, oğru doğular.

çövülqə **çövülgə**. **çöğülgə**. **çovqa** (< **çöğurmək**). meydan. govdal.

çövülmək **çöğülmək**. burulmaq.

çövürqə **çövürgə**. **cörgə**. həlqə. çəmbər.

çövürmək **övürmək**. **örüvmək**. **öğürmək**. **çöğürmək**.

çövüş (**çöğünmək**). cidd u cəhd.

çövüş **çövçək**. çökəş. çökək. çöküş. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv. yontuq. yonluğ. şayırd.

çövüşqü **çövüşgü. çöğüşgü**. **çönüşgü. çönğüşgü**. **övüşgü.** çevrilmiş. çövrülmüş. övrülmüş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdil.

çövzə bucama. cuşama. cuş.

çözə tənəffüs.

çözələmək açalamaq. həllaclıq edmək.

çözəlik tənəffüs saati.

çözəməzi -dil salan düğünü, diş çözəməzi.

çözəməzi heç çözəməz.

çözən **1**. acar. **1**. açıcı. açan. başatan. miftah.

çözən açan. sökən. (# **çotan**: tikən).

çözəyil çözümsəl. çözümçül. analitikıl. (təcziyei. təhlili).

çözqül **çözgül**. risalə **(**həllil məsail**)**.

çözləmək **çöşləmək**. -**ürəginin yumağın çöşləmək**: ürəginin gizin çözləmək.

çözlüq **çözlük**. həllil məsail.

çözmək **1**. çıxarmaq. həll edmək. -**tapşığa** verilmiş soruları çıxarmaq. **1**. yırmaq. yarmaq. ırmaq. açmaq. -qayğı **ırmaq**: soru çözmək..
-**boy çözmək**: boy atmaq. (rüşd edmək).

çözmək açmaq. sökmək. (# **çotmaq**: tikmək).
-**dil çözmək**:. açmaq.

çözmək atmaq**.** atamaq. eləmək. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. sovmaq. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

çözüc rahi həll.

çözük **çözük**. açıq. şol. boş. -oxu atıq, yayı **çözük**. (işin görmüş oturmuş).

çözüq **çözük**. **1**.fasid. **1**.xərab. -**çözük** mallar: xərab mallar. -**çözük** olsa istəməm: xərab olsa istəməm.**1**.tədbir. rahi həll. -**bir çözük!**.

çözülmək düzəlmək. -bu iş haçana **çözülür**.

çözülmək -**yarası çözülmək**: dərdi deşilmək.

çözülməz qayınmaz. açılmaz. həll olmaz. -qayınmaz **qara boğuş**: çözülməz böyük savaş.

çözüm çar. yar. çarac. yarac. çatır. əlac. dərman.

çözüm tədbir. -**çözümə** yığışdılar: tədbirə toplaşdılar. -**çözümsüz** qalxdılar: tədbirsiz. -**çözümlü** oturuş: tədbirli toplantı.

çözümçül çözümsəl. çözəyil. analitikıl. (təcziyei. təhlili).

çözümləmək tədbir qılmaq.

çözümsəl çözümçül çözəyil. analitikıl. (təcziyei. təhlili).

çözün həll. rahi həll. -siz bir **çözün** verin.

çözünmək ayrılmaq. açrılmaq. açılmaq. yuçunmaq. dalqınamaq. sərbəs qalmaq.

çözünüşmək həll olmaq.

çözüş **1**.ərit. ərtiş. ertiş. irit. irtiş. (**< əritmək**). təhlil. təcziyə.**1.**izmihlal.

çözüş analiz.

çözüş -**soraş çözüş**: (porsiş pasox).

çubağaltı zirsiqar. dulaç.

çubəq **çubək** (fars)ş **şubək** (ərəb) **< çıpıq**.

çubin **çubin** (fars). < **çapın**. yağı. salğaş (> sərkeş).

çubuq -**çubuğ, pip başı:** çubul (< **çuğ**. **çiğ**). hoqqa.

çubuq **çubuğ**. **1**. (**< çıpmaq**). pip. **1**. çıbığ. mil. **1**.incik. incə çubuğ. tərəkə. **1**. tolaz (tullanaraq vurulan). dəğənək. dəgəng.

çubuq -**incə çubuq:** tirkə. şüv. zuğ.

çubuq **çubuğ.** çıbıq. çıb**.** incə dal.

çubuq -**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçiğ. çardağ.

çubuqu -**çoban çubuğu**: tozayan. xozayan.

çubuqu -**dövül çubuğu:** döğür**.**

çubuqu -**yün çırpma çubuğu:** çiğ. siğ. sırıq. çırp. çırpı.

çubul (< **çuğ**. **çiğ**). hoqqa. çubuğ, pip başı.

çubutu -**dövülün çubuğu:** balaban.

çuq **çuğ.** (**çox**). böyük. yekə. -özündən **çuğla** üzə durma.

çuqa **1**. **çuğa**. **çuxa**. bəxt. baxt. **1**. **çuxa.** yaptac. çapa. çəpən.

çuqa **çuxa**. -**qaraçuxa**: baxt qorucusu. -**qaraçuxası yatmış**: **çulxası dönmüş** : baxtı yatmış.

çuqal **çuğal**. **çoğal**. **çuval**. **çuqar**. **çuvar**. (< **çulqa**). **1**. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. 2. bir yeri odalara, kupələrə, bölümlərə bölən bağdadı çulqalar, örtüklər, hörgülər, duvarlar. 2. su üzərin örtən köpük, çörçöp.

çuqal **çuğal**. **çoğal**. nifus amarı. nifusbilimi. sərşumari. demoqrafi.

çuqal **çuqqal**.

çuqalaq **çuxalaq.** çiggə. çuxur. (# **pökgə**: **pükgə.** toğalaq. şişik. püflü).

çuqanaq **çuxanaq**. çuxur. çuxura batmış. oytuq. -onun **çuxanaq** gözləri.

çuqar **çuğar** > **suğar** (< **çulqar: çulqayan**). palan. səmər. **çuğar palan:** çulçuğar.

çuqar **çuvar**. **çuval**. **çoğal**. **çuğal**. (< **çulqa**). **1**. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. 2. bir yeri odalara, kupələrə, bölümlərə bölən bağdadı çulqalar, örtüklər, hörgülər, duvarlar. 2. su üzərin örtən köpük, çörçöp.

çuqlaqlanmaq **çuğlaqlanmaq. çulqağlanmaq**. çulqa, geyim yiyəsi olmaq. geyim geyinmək.

çuqlamaq **çuğlamaq. (çulqamaq). tuğlamaq. düğləmək**. bağlamaq. bəsdəbətlik eləmək.

çuqlamaq **çuğlamaq. çulğamaq**. nərsəni başqa nərsə ilə örtmək.

çuqmaq **çuğmaq. cummaq**. şığmaq. şığınmaq.

çuqmalamaq **çuğmalamaq. çırmalamaq.** yığmaq. qətdəmək. bükmək. -qolların **çırmaladı**: köynəyinin qolların qətdədi, bükdü.

çuqşunmaq **çuğşunmaq**. **çoğşunmaq. (çağ. ça. çoğ:** qor. köz. ışıq.). qızışmaq. nərsiyə çox əğimi, meyli olmaq. şö'lələnmək.

çuqul **çuğul. 1**. **çağçul**.**1**. **çavul**. (savul. sovul). xəbər çin. **1**. gəpçi. küyçü. xəbərçi. **1**.**çoğul**. casut. casus. xəbərçi.

çuqul **çuğul. çavul**. **çavus > casus. casut. çavul**. gizli xəbərçi.

çuqulçuluq **çuğulçuluq.** çağımçılıq.

çuqullanış **çuğullanış**. məşqullanış.

çuqun **çuğun**. **çoğun**. **çönğür**. tökmə dəmir.

çuquntur **çuğundur**. binə.

çuquntur **çuğundur**. çökündür. pazı.

çuqur **çuxur. 1**. < **çökür**. -**çala çuxur**: xiləl o fərəc. **1**. kovuk. kəv quy. **1**. quytuq.**1**. **suxur**..
-**çuxur soluq**: dərin nəfəs..
-**çoxa çuxur**: qozuq qazıq**..**
-çox çuxur: altan.

çuqur **çuxur. 1. çunğur.** çöng. **1**. cumuq. manğ. banğ. vanğ. van.
-**öz qazdığın çuxur** çəkər səni.

çuqur **çuxur.** çiggə. çuxalaq. (# **pökgə**: **pükgə.** toğalaq. şişik. püflü).

çuqur **çuxur.** çuxanaq. çuxura batmış. oytuq. -onun **çuxanaq** gözləri.

çuqur **çuxur**. kəvər. oy. oyuq. qazıq. (**uçqur: kəmər**: çuxurun, kəvərin, çevrəsi. oyun aylası).

çuqur **çuxur**.dərin. -**çuxur çuxur** soluyun: dərin dərin nəfəs alın.

çuqura **-çuxura batmış:** çuxanaq. çuxur. oytuq. -onun **çuxanaq** gözləri.

çuqurçu **çuxurçu.** tovtiəçi.

çuqurlan **çuxurlan.** uçurlan. batlaq.

çuqurlaşmaq çuxurlaşmaq. çunğurlaşmaq. dərinləşmək.

çuqurluq **çuxurluq**. altanlıq.

çuqursu -**yayın çuxursu üzü**: yutuğsı. -topun **yutuğsı**, qutuğsı üzü: topun içəri, dışarı üzü.

çuqurt **çuğurt**. **coğurt**. **coğrat**.**soğrat**. (**coğ**.**tuğ**). süzmə yoğurd.

çuqurun **çuxurun**. avqurun. dibsiz, dərin oyuq, boşluq, yer. uçurum. muğak.

çuqurun **-**qar dağın, **su çuxurun tapar**.

çuqutluq **çuxutluq. çuxurluq**. **çökətlik**. oyluq. (oy, oğ, oyuq, oğuq yer). oyçaqlıq. alçaqlıq. pəslik.

çul çapıt çul palaz (> **coll o pelas** $_{fars}$). dəm dəsgah.

çul **1**. köpən. **1**. arxaş. **1**.arxaluc. yük daşıma üçün kürəyə taxılan çul..
-atın satıb **çuluna** güvənir..
-(> **coll o pelas** fars). **çul çapıt.** dəm dəsgah.

çul **-**əsrüyə sayıqlamaq, **ayqıra çul yırtma** man deyil. (**ayqır**: güclü ərkək at).
-onqat at, **kövnə çul**. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**onqat**: bacarıqlı. güclü). (**kövnə: >** köhnə).

çula **-çala çula**: yarpı yalta. -**çala çula** yuğulmuş.

çulaqay **çulağay**. **çulğayı**. bağlı. böyük örtük. çarşab. sarbağ.

çulamaq **çalamaq**.(**çulğamaq: çalğamaq**). birbirinə çırpmaq, toxatmaq. keçirmək. toxumaq.

çulba **corab**. -**çulba sallama: corab sallama: torba sallama.**

çulba çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

çulbuş **çalbış**. bulaşıq bələşik. şirə şırtıq.

çulçuqar **çulçuğar.** çuğar palan.

çulıman haçan, necə baş verəcəyi bəllənməyən nərsə.

çulqa **çulxa.** -**çulxası dönmüş**: bəxti çönmüş..
-**çulxasın çevirmək**: tərs üzün açmaq. alt üst eləmək. bəxtin çevirmək.

çulqa eşik (< **eşmək**: toxumaq). örtmən. geymən. bürmə.

çulqab > **corab**. **(< çulqamaq)**. **1**. ayaq çulqası, geyimi, örtüyü. **1**. başmaq içliyi. ayaqqabının iç örtüyü.

çulqağlanmaq **çuğlaqlanmaq**. çulqa, geyim yiyəsi olmaq. geyim geyinmək.

çulqaq **çulğaq**. çanqalaq. avran. evrən. (**< av**). savran. savğan. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos.

çulqalanmaq toparlanmaq. -isləri **çulqalandı**. -acığı **çulqalandı.**

çulqamaq **çuğlamaq. tuğlamaq. düğləmək**. bağlamaq. bəsdəbətlik eləmək.

çulqamaq **çulğamaq. çalğamaq**. (çulamaq.çalamaq). birbirinə çırpmaq, toxatmaq. keçirmək. toxumaq.

çulqamaq **çulğamaq**. **çuğlamaq.** nərsəni başqa nərsə ilə örtmək.

çulqamaq çevləmək**.** çövləmək. sarlamaq. burğamaq. burçamaq. (piçidən).

çulqamış -aban düşmə toruna, **oyun var çulqamış toyuna**. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!).

çulqan aşan. cumduran. -dağları **aşan, cumduran, çulqan** sular **:** dağları boylatan sular.

çulqar **çulğa. çulğar.> culfa.**

çulqar **çulğar. çulğa.> culfa.**

çulqar **çulğar.**culvar. şalvar.

çulqasın **çulxasın**: geyimin. **-çulxasın atıb** çılxasın qoru. (**çılxasın**: için. ruhun).

çulqaştı **çulğaşdı. çalmuşdu**.**çulmaşdı. çərməşdi. çəlməşdi.**

çulqatmaq sarğıtmaq.

çulqayı **çulğayı**. **çulağay**. bağlı. böyük örtük. çarşab. sarbağ.

çulla -yük altında, **ipək çulla gəzilməz**.

çulları -əsgi karvanız yeni yolçuları, yeni yükçüləriz **yeni çulları**.

çulmaştı **çulmaşdı. çalmuşdu**.**çərməşdi. çəlməşdi.** çulğaşdı.

çulpa çalpa çulpa: zivər alat.

çultaş **çuldaş**. ərarvad.

çulu **-ağça**, qananın qulu, qanmazın çulu.

çuluq **çuluğ**. məşquliyyət.

çuluqlanmaq **çuluğlanmaq**. məşqul olmaq.

çulun **-**eşək olan **çulun tapmış.** (çoxun işlər qarşına qarşın yapılır).

çulun -su axar yolun tapar, **külbaş gəzər çulun tapar**. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

çulunbur **culumcur. çorumcur.** yoxsun. məfluk. beçara.

çumbul **şumbul**. **çunbul**. cük.

çumuq (# **uçmuq**: cənnət). cəhənnəm. duzağ.

çunqur cumuq.

çunqur **çunğur. çuxur**. çönğ.

çunqurlaşmaq çunğurlaşmaq. çuxurlaşmaq. dərinləşmək.

çunqurluq cumuqluq. dərinlik.

çunqurmaq **çunğurmaq**. **çoğurmaq. çonqurmaq.** oymaq. -qarqa, qarqa gözün **çoğurmaz**. (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).

çunuq **-güdə, yoğun çunuq**: kötək.

çutuq **çutuk. çotuq. çıtıq. çitik**. qısa, güdə boy.

çuvaq **(< kov)**. **1**. govdal. xəndəq. **1**. **(**> surax**)**. dəlik. hüfrə. **1**. kanal. arx.

çuval -**boş çuval**, dik durmaz..
-**böyük çuval:** kürün**.** xaral..
-**çuval ağzını boğub** bolsa, el ağzını tutub bolmaz.

çuval -**böyük çuval**: xaral. qanar. oyumlu. böyük həcimli.

çuval **-böyük səbət, çuval:** çökə.

çuval -**çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyimoyluq**: yapınca.

çuval **-çuval yırtıq** mal durmaz.

çuval **çuval**. **çoğal**. **çuğal**. **çuqar**. **çuvar**. (< **çulqa**). **1**. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. 2. bir yeri odalara, kupələrə, bölümlərə bölən bağdadı çulqalar, örtüklər, hörgülər, duvarlar. 2. su üzərin örtən köpük, çörçöp.

çuval qaparcıq. qapacıq. dağarcıq. heybə. torba..
-**böyük çuval**: geyvət. xaral..
-**böyük çuval**: çatan. çatı. xaral**.**
-böyük çuval: alpan.

çuvalda -parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

çuvalta -**biz çuvalda**, ay ətəklə, gizlənməz.

çuvaltız **çuvaldız.** (< **təpmək**). təbənə. təpənə.

çuvaluz (**çiv.siv**: iti). cıddan. çaman. çalaman. şıltaq. iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez)

çuvar **çevər**. mühit. mihit.

çuvar **çuqar**. **çuval**. **çoğal**. **çuğal**. (< **çulqa**). **1**. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. 2. bir yeri odalara, kupələrə, bölümlərə bölən bağdadı çulqalar, örtüklər, hörgülər, duvarlar. 2. su üzərin örtən köpük, çörçöp.

çuvuq **çuvuğ**. lülə.

çüq **çük** (**çök**). iqlim. kilima. abu hava.

çüqəç **çükəç**. **çəkiş**. **çəkiç**.

çüqü -**çəki çükü:** həddi əndazəsi.

çüqü -**çəki çükü**: həddi hududu. -hər nəyin **çəki çükü** var.

çüqü **çükü**. uşaqlar üçün sütlü, yağlı kiçik külüc.

çüqütmək çükütmək. kiçitmək. alçatmaq. yergitəmək. külcətmək. pəsdələmək. boğmalamaq.

çül **kül**. yalan. qoşdurum. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz.

çülbə cübbə. çulba. (< **çulqa**). coşun. küpə. köpə. zireh. çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

çülüq -**çülüm çülük**: nəsiyə teyxa bələnmiş. -**çülüm çülük** islandım.

çülüm -**çülüm çülük**: nəsiyə teyxa bələnmiş. -**çülüm çülük** islandım.

çümüc çömüc. (< **kav. kov**). kasa. tas.

çün **< çöğün**. (**çöğünmək: çönmək**). **-çöğün** beylə oldu: **çün** belə oldu. **-çöğün** beylə olduqda: çönüb belə olduğunda.

çün üytkəni. -**üytkəni** sevirdim.

çünbəcüş çönbəcöş. > **conb o cuş**.

çünki öytgəni. -günlər uzandı, **öytgəni** yaz gəlmiş.

çünq **çüng. çöng.** (**çönğ**: **çöğn**: nərsənin **çöğrülmüş** yanı, dalısı).

çüntüq **çüntük**. cib.

çürçöpüz **cırçıpız. sürsümük**. əti tökülüb sümüyə dönmüş olan. çox arığ. -bu uşaq nəqqdə yeyir genə **cırçıpız** qalır.

çürçül **çürükçü**. qaramsar. pesimist.

çürəzimək **kövəzimək**. **küvəzimək**. çürüməyə başlamaq.

çürqən **çürgən**. çürümüş.

çürqüş **çürgüş**. **1**. çürümə. çürüyüş. **1**. pasıq. paslanmış, çürümüşdən qoxan iy.

çürnüq darnıq. tükü qılı dibdən çürüdüb dərib arıdan darı. hamam davası. vacibi.

çürnüşmək darnışmaq**.** arnışmaq. hamam davası, vacibi qoymaq.

çürüq **-çoruq çürük:** çalbağ**.** pox püsür. alada ulada.

çürüq **-çürük taxda**, çüy tutmaz. (**çüy**: mıx).

çürüq **çürük. 1**. fasid. **1**. qovuq. **1**.koroğ. (**kovoğ**). içi boş yemiş. **1**. irik. (**ir**: ön. qabaq). -**irik ağac**: çürük ağac.**1**.pukal. puçal**..**
-çürük topraq: (çürük yapraq, ağac qırşığlı topraq) kövnük..
-**kovuq çürük qoxusu**: kolansa {(< **kov**). kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu}.

çürüqçü **çürükçü. çürçül**.qaramsar. pesimist.

çürüqçü **çürükçü.** qaramsar. bədbin.

çürümə çürgüş. çürüyüş.

çürümək **1**. köfnəmək. kövnəmək. köğnəmək. **1**. uçuramaq. pozulmaq. ardamaq. -şeh hər nəyi **ardatır**.

çürüməmək **-solmayıb çürüməmək:** tər taza durmaq.

çürüməz **-**keçmiş çürüməz, daşıyanın çürüdür!.

çürümüş -**çürümüş ipdə olursa**, gəli gün dərdə dəğir!. (**gəli gün**: gün gəlir).

çürüş **-yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz**, gənciklərdə qırış deyə tapılmaz. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

çürüt **1**. fəsad. təbahi. **1**. fasid.

çürütər **çürüdər**. -kişini dəm yeridər, **qəm çürüdər**.

çürütər **çürüdər**. -kişini dəm Yürüdür, Qəm Çürüdür. (**yürüdər**. yaşadar). (kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır). (**yaşğatır**: yaşatır). (**qağşatır**: qarıtır. qocadır).

çürütük müfsid.

çürütüləməz danılamaz. sərtyanıt. (dəndanşikən).

çürütür **çürüdür**.-**ağacı qurd çürüdür**, kişini dürt. (**dürt**: tıkıt. sıxta. basnağaş. zor).

çürütür **-**keçmiş çürüməz, daşıyanın çürüdür!.

çürütür **-**qara duyqular **yaşın çürütür**. (pis fikirlər, hayatıvı zəhər edər).

çürüyər **-**sirkə qalsa acıyar, **bilək qalsa çürüyər**, bilik qalsa yeyilər (**yeyilər**: azalar).

çürüyüş çürümə. çürgüş.

çüv **çivi.** sox**.** mıx.

çüvləmək **çiviləmək**. soxlamaq. mıxlamaq.

çüvlənmək **(çüv**. **çiv**: mıx**)**. dikənlənmək. dikən dikən olmaq. bizlənmək. biz biz olmaq.

çüvüt **çüvüd**. cəsəd.

çüy **-**çürük taxda, **çüy tutmaz**. (**çüy**: mıx).

çüymək **küymək**. ürkmək. qaçmaq. -çəpiş **çüyüb** dağlara qaçmış.

-daşarı yurd. dışarı yurd. dışarıq. xaricə.

dəmli **dəmli.** dımqıl. nəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli.

dığırlaq **dığırlaq.** dögələk**.** tumru. girdə. müdəvvər.

diquçar **dikuçar.** çıpır. dövürlağ. helikopter.

dil -**dil ağacdırsa**, yıxılmadan dayan.

ebriq **1**. < **evrik > ibrik** (< **evirmək**) axıdan. evirerek içindeki suyu dökmek gibi.**1. ibriq \ < öprük** axıcı nərsəni axıtmaq üçun, öprülmüş, somrulmuş biçimdə, öpüşlü, əmzikli qab.

eçənlər -öz dilindən keçənlər, özgə dilə yananlar.

eçtəməni **-**tox bala, eçtəməni oylabayt. (**oylabayt**: oylamaz: düşünməz). (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).

eqəlmək **ekəlmək. akəlmək.** alıb gəlmək.

eqiq **eğiq .-eğiq başı**, kəsməz qılıc. (**əğiq başı**: müti' olanı) (qılıc dik duran başlar üçün qalxır)..
-**əğik başa**, daş ilişməz

eqiniş **eğiniş**. öğrəniş. sorğaş.

eqinlək **eğinlək**. **eğinli**. gövrəli. heykəlli. çiğinli.

eqinli **eğinli**. **eğinlək**. gövrəli. heykəlli. çiğinli.

eqiş **eğiş**. **eyiş**. islah.

eqitçi **eğitçi**. **öğrətmən**. oxutcu. oxutucu. məəllim.

eqitən **eğitən**. əkləyən. əkidən. becərən. tərbiyət verən. **-**atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**.

eqitici **eğitici. əkdəçi**. **əkidiçi.** öğrətici. öğrətmən**.** tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim.

eqitim **eğitim**. **1**. **öğrətim**. bilimləndiriş. amuziş. -**eğitim baxanlığı**: bilimləndiriş vəzirliyi: amuziş ministerliyi. **1**. kökət. tərbiyət.**1.əkitim**. (kültiveyt. fərhəngsazi).
-eğitim vermək: əktiləndirmək. eğtiləndirmək. əkitləndirmək. əkdi, eğit, tərbiyət götürtmək, vermək.

eqitimli -**eğitimli şuxluqlar**: ülgülü ğülgülər.

eqititmək **eğititmək. 1.əğdirtmək. əkdirtmək**. eğit, əkdi aşılamaq. tərbiyət editmək. **1.əkititmək. əktilətmək**. (kültiveyt. fərhəngsazlıq edmək).

eqitləşmək **eğitləşmək**. **eğtiləşmək. əktiləşmək. ektiləşmək.** eğit, əkdi, eğtim görmək. tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.

eqitmək **eğitmək**. kökətmək. tərbiyət edmək. (fərhəng sazlıq edmək).

eqitmək **ekitmək. əkitmək.** alıb getmək.

eqiz **ekiz**. -**iki ekiz**, ağır engil (tapmaca) (**tərazı**).

eqiz **ekiz**. **-osman ekiz**, ocman sekiz. (**osman**: dosd). (**ocman:** düşman). (dosd iki olsa, düşman səkizdir).

eqiztay **ekiztay**. **əkiztay.**bir çağda, bir qarından doğmuş. toxulu doğulmuş.

eqniş **eğniş eyniş**. **eyiniş**. islah oluş.

eqri **eğri**. qıyıq. ağzı qıyıq olsa da, sözü düz..
-**yan**, **əğri gedən**: yanğabur. xuysuz. tərs. bədəxlaq.

eqtəmən **edəmən. egəmən**. hakim.

eqtiləndirmək **eğtiləndirmək. əktiləndirmək**. eğitim vermək. əkdi, eğit, tərbiyət götürtmək, vermək.

eqtiləşmək **ektiləşmək. əktiləşmək. eğtiləşmək. eğitləşmək**. eğit, əkdi, eğtim görmək. tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.

eqtim **-eğit, əkdi, eğtim görmək: eğitləşmək**. **eğtiləşmək. əktiləşmək. ektiləşmək.** tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.

eqtimsiz **eğtimsiz**. **eytimsiz**. yuğan. yuvan. xam. yonulmamış.

eqtirmək **eğdirmək**. **eydirmək**. **1**.oğub öğrətməklə, yumuşatıb, yola qoymaqla düzəltmək. **1**. islah edmək.

eqtirtmək **eğdirtmək. eğititmək. əkdirtmək**. eğit, əkdi aşılamaq. tərbiyət editmək. tə'lim vermək.

el **1.** boy. **1.** butun. bodun. millət. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). **1. ül**. yad. yabançı. -**ül** düşmək: **ülə** düşmək: ayrı düşmək. yad, qərib düşmək.

-dil getdi, el getdi.

-el başqıları: xalq birinciləri.

-əl çırağı: ışdat. çırağ quvvə. məşəl..

-**sol əl**: solay. -**sağ əl:**sağay..

-yer basrığı dağ, bodun basrığı bağ. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: **el**). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır..

-**yaman atlı el yıxar**, yavan oğru ev..

-**el uykusu**, dağ yuxusu ağır olur, çağır ha çağır..

-yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, **sınmaz beli, el dursun**..

-**utanırsansa el içrə**, üzü çoxlar utacaq. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar)..

-**el içinə düşsə ayrılıq**, yol salıb, qol atar yağrılıq (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq)..

-(**haq qapısı, el qapısı**). tanrıva tapın, elivə yapın. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır)..

-(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}..

-(aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, **oğul dursun, el dursun**. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir)..

-**dilsiz el qalmaz**, tinsiz el durmaz!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni)..

-dilsiz el qalmaz, **tinsiz el durmaz**!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni)..

-şahım ali dərgəsi, ulların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, **el birliyi dirgəsi**. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi**..**

-bodun boynu yoğun olar, ona girən oyun olar**..**

-el **üstünləri**: elin ən yaxcıları..

-**el, top başçısı**: toqay. sərkərdə..

-**elin güvənli ağbirçəyi**: arpal..

-**el güvəni, ağsaqqalı**: arpağ..

-**el toçun**: tamam millət**..**

-yad elli: yadan.yaban. biqanə. xarici**..**

-el yatmışda, çalpanqulağ yatmamış. (tapmaca) (it)**..**

-sığırlı el ac qalmaz**..**

-el baraq: mal məta'**..**

-el üçün ölsən, gülər öl**..**

-el oğrusuz, dağ börüsüz olmaz.

-oxuyan el uzar, oxumaz el tozar . (**uzar**: yaşar. durar). (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).

-çuval ağzını boğub bolsa, **el ağzını** tutub bolmaz**..**

-məçidə, **xoca tanrıdan ötür**, **el xocadan** ötür gedər!**..**

-el günə uyqun: el günə yaxımlı. xalqa, zamaniyə tənasüblü, munasib..

-dilin danmış, torba ağız **el olarmış**!**..**

-donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz)..

-**el dilə bağlı**, yurd elə..

-**el elə sığar**, ev evə sığmaz. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)**.**

-el elə söykənər, dağ dağa..

-**hər el çıxarın yaşır!.**

-öz dərəkin özün biç, **el biçəni borc olsun**. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin).

-**nə olduğun tanıyan toplum**, el olur, nə bilədiyin tanıyan toplum, devlət . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın)..

-**el oğrusuz**, dağ börüsüz olmaz.(**börüsüz:** qurdsuz).

-sən sən ol, **el sözüylə yola çıxma. el sözüylə yola çıxan**, el yolunda yorular. (**yorular**: məhv olar)

-yol yarağı yemik, **el dayağı bilik**. (**yaraq**: ləvazimat). (**yemik**: yemək. çörək) (**dayaq**: hami. püştiban). (**bilik**: ilim)..

-**el bayramı**: **il bayramı.** novruz..

-**el qaldırar ağır daş**, yel qoparar yenni daş. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar)**..**

-söz bilməyən elbaşı**, el başına**, yov çəkir. (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.)**.**

-eli gəzən, **el tanır**, yolu gəzən, yol tanır..

-sonsuz olan yol batsın, başsız duran el batsın. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın)..

-uzaq olsun yol olsun, **yava olsun, el olsun**. (**yava el**: çağdaş olmayan el). yolun uzaqlığı, yolsuzluqdan yeğ gəlir, elsizlikdən, millətsizlikdən, qara bir kütlə yeğ gəlir. (bu söz kişini, öz elin xorlamaqdan çəkindirir, gücdə olsa, hər kimsə doğulduğu elin becərik, gəlişməsində uzun yardımda bulunması görgətilir (tovsiyə edilir).

el **-bir el ki dosluğun** (dosların) dərəkin bilmiyə, pis günə qalar.
-el birikib, ağız birləşsin, elizə dosluq yerləşsin**.**
-donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).
-**el ağrısı az gəlməz**, gengəşli don dar gəlməz. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).
-**el dilə bağlı**, yurd elə.
-**inamlı el yazıq deyil**, kəndivi düşün.
-oğru eli pozanmaz, dağı börü. **el oğrusu tututlar**, dağ börüsü boğular.
-öz içində yatmadıq, **el içində yatmaz**. (**yatmaq**: gizli qalmaq).
-**el tabar:** bodun boğun.
-**başlaq el**. (azad el).
-**el içi**, gəp içi. (el içi sözsüz olmaz).
-**el öz dəlisin tanıyır**, bəllənmir kimə inanır.
-yarışlarda yürüşlü, savaşlarda ürəkli**, el dərdinə gərəkli**.

el **il**. **-**ərdəm başı dil, yardam başı il. (**dil:** söz**).** (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz).

-el qalxar, duru qalxmaz. **(duru:**adət). (el unudulur, adət yox).

-eygin, **el manın açmaz**. (**eygin**: eyi olan. yaxcı olan). (yaxcı kişi el aybın (yada) açmaz).

-ilim bilim, dil tanımaz, **el bilməz**.

el -**el ardaqları**:el ümənaları.
-göndəçisi, elçişi **alçalan el batar**, yüksələməz!.(**göndəçi**: xəbərçi. qazetəçi. jurnalist).
-**el ulus**: bodun. xalq.
-içində **arnal** söz olanmaz (**arnal:** xas).

elaqız **elağız**. aralıq (əvam) ağzı, danışığı. muhavirə dili. colloquial. qeyri rəsmi dil.

elaqza **elağza**. muhavirə.

elaqzı -**elağzı ala olsa**, öz başına bəla açır. (elin gücü ağız birliyindədir) (**ala**: ixtilaflı)

elara el içi. el içində.

elat açıq topraqda gəzən. -o **elatdı**. -**elat** yaşamı.

elbaq **elbağ**. **ilbağ**. qohum əqrəba.

elbasar işgalçı. basqınçı.

elbaşçı **el başçı**. elik**.** (el yiyəsi). hükmdar.

elbaşı -**söz bilməyən elbaşı**, el başına, yov çəkir. (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.)**.**

elbatur milli qəhrəman.

elbaylıqı **elbaylığı.** elbəyliyi. milli hikumət.

elbəyliyi **elbaylığı**. milli hikumət.

elbilik ətnoloji.

elbitik ətnografya.

elboy imum. -**ilboyu**: bütün il. il bütünü.

elboyu imumi

elboyun 1. imumiyytlə.1. imum milli.

elcar xalq. əhali. -yüzlərcə gözəl, başqa eliklərdədə çoxdur, amma bizim ölkə, **bütün elcarı** gözəldir. (**elik**: millət).

elçi arxan. vasitə. -könüldəşlər **elçi aramaz**. (aramaz: gəzməz). (könüldəşə elçi gərəkməz). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

elçi sözçü. **kəläçi**.
-elçi dililən, düğün əlinən, xarman yelinən, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).
-pişiyə elçi nə gərək.

elçi -qotur keçi, **axşaq elçi** buruna düşər. (**buruna:** qabağa).

elçil mərdümi. xəlqi. el içinə yayqın.

elçilər **-**iləndi elçilər sorşulsun oğlandan. (adamlar göndərildi oğlan haqda təhqiq edsinlər).

elçilər savçılar. elçilik edər. -sevən könül, **kəndi özü savçılar**. (bu söz, amaclı kişini, kəndi özünü çalıçığa, carçılığa, sözçülügə çağırır, özgələrdən yalvarıclığı pəsgitir, mən' edir).

elçin milli. -qamınisdən türk üçün **elçin güc olmaz**. -**elçin** kişi. -**elçin** quruluş.

elçişi -göndəçisi, **elçişi** alçalan el batar, yüksələməz!.(**göndəçi**: xəbərçi. qazetəçi. jurnalist).

elə **1**.anca. -**anca** vurdu ki, qalxmadı daha (artıq). **1**.oq. lap. -**oq** indi: lap indi. elə indi. -**oq** bu gün gedərim.**1**.iştə. sonda. -**iştə kitosların işi bu**, tikən kimi gülə batmaq, yılan kimi dosdu soxmaq..

-**elə həmən**: elə o saat. anığ. həmən. -onun kim olduğun **anığ** gördüm. -işin harda olduğun **anığ** seçəmədim.

-elə həmən daqqa: alqan kəzində.

-başlı igid elə yetirir, başsız igid, elin itirir..

-**el elə sığar**, ev evə sığmaz. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)**.**

-el elə söykənər, dağ dağa..

-**elə bağlılıq**, kişioğluna güc verirdə, qut verir**.**

-elə ver aşın sıylasın başın..

-el dilə bağlı, **yurd elə..**

-elə verir dalqımı, kendi yutar salxımı. (**dalqım**: üzüm püsgülü)**..**

-gələli ağlarıdun, hammı gülər, **ele gedki, gedeli ağlayalar**.

-daşşağı çalpaqdan, **elə uğur dammaz**. (qıtmır, çinis, pulakıdan, elə xeyir gəlməz..

-**batmış elə yas tutulmaz**. gömük elik, yas görməz. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).

elə çağlı. çalı. -**çalı** indi. (elə indi). -**çalı** belə. (elə belə). -**çalı** birdən: elə birdən. -**çalı** belədə gedməz. (elə belədə gedməz). -**çalı**: elə.
-el dilə bağlı, **yurd elə**.

elə ənə. iştə. -bu nasıl biri, önü açıq, ardı açıq, gözü qapalı. bu ənə kökü soyuq, insan adlanan yaluğ. (**kökü soyuq**: zatı qırıq).

-dan bəzəyi içə yarar, gün bəzəyi elə yarar, tün bəzəyi ərə yarar. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**

eləinti **-elə indi :** "**bir az olar"** anlamında deyim. dəğmin. dəmin. -**dəmin** yedim.

eləmə **-**sən maya qoy baxıb **zad eləmə**, gəlib burda yeri **dar eləmə**.

eləmək atmaq**.** atamaq. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. sovmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur..
-**kətərə eləmək, çəkmək**: **kətərlənmək**. **kətərəsinə qalmaq**: qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**..
-**qaynadanlıq eləmək**. **1**. ara qızışdırmaq. 2. savaşı qızışdırmaq.

eləmək -**ürək eləmək:** kövnəmək. istəmək. -çoban **kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər.

eləsətmək **elsitmək**. milliləşdirmək.

eləsəz -**ərk eləsəz**: minnət qoysaz.

eləsi **elsi**. milli.

eləsin **-**gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.

eləsin **-**gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.

eli -bu yerin **kütəl eli** yoxdur.
-eli gəzən, el tanır, yolu gəzən, yol tanır..
-damı saxlayan dirəkdir, **eli saxlayan tıraktur**!.

eli **-oğru eli pozanmaz**, dağı börü. el oğrusu tututlar, dağ börüsü boğular.

eliq **1. elik. elit.** millət. -yüzlərcə gözəl, başqa **eliklərdədə çoxdur**, amma bizim ölkə, **bütün elcarı** gözəldir. (**elcar**: xalq. əhali).**1**. (el yiyəsi). el başçı. hükmdar.
-gömük elik, yas görməz: batmış elə yas tutulmaz. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).

elim **-**açıqdır ağzı, **söyləyir elim**, mindirəm gərək kürsüyə dilim..
-**elim günüm olmasa**, ayım günüm doğmasın.
-elim böyüsün, qalxsın, nəslim sürsün. (boyum boylasun, soyum soylasun).
-hançı dillə oyatım **uymuş elim**?.
-tarım qorusun, elim yorusun. (yorusun: dəğərləsin. qiymət versin). (yarqış sözü)**..**
-öz dilində yaşayırsa, **yurd elim şən qalacaq**..
-tarım qorusun, **elim yarusun** (kömək olsun)..
-dil, din. **birini elim qoymaz**, birində beyin. (**qoymaz**: tərk edməz).

elim -dinclik üçün sayrasın dilim, **ovatlıq üçün işləsin elim**. (barış üçün ötsün dilim).

elim ışıq. bilim. -**bilim** saçan sözlər.
-tarım qorusun, **elim yarusun** (**qorusun**: saxlasun) (**yarusun**: kömək olsun).
-su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, **elim elgə boğuşdu**. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.
-bir kitozdan söz qopuşdu, **elim eldən pozuşdu**. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq).
-elim günüm gülməsə, ayım günüm doğmasın.

elim -**elim günüm** olmasa, ayım günüm doğmasın. (birinin elinə yurduna bağlılığın ötgəzir).
(**ötgəzir**: yetirir. müntəqil elir)

elin **-elin dərdin çırpda daşa**, elində! ol ağrıdaşı (dərddaşı).
-elin görər gözü.
-eldən atılmış, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin **doğan elin var olsun**. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

-hər qızın ər qayğısı, **ulu elin öz qayğısı**.
-**elin ağzı yığılmaz**, çəlik ağzı boğulmaz. (**çəlik**: dol. dolça).
-**elin çoxluğuna güvənmə**, birliyindən al güvən.

elin **ilin**. **edin. idin.** bacarıqlı.

-başlı igid elə yetirir, **başsız igid, elin itirir**.

-elin danmış, **'yolun azmış'** demişlər..

-**elin atan**, başı, daşdı, dilin satan, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

-elin düşsə çoğun eşinə, nərsə qılın, yaran işinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..

-**elin gümən**, puluna qıyar. (**gümmək**: sevmək. sevib gözləmək)..

-pulun gücün bax, **elin suçuna**! (**suç**:saçmalıq. sayalıq. sadəlik).

-**dil bir elin**, keçmişi, baylığı varlığı, ulamıdır. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır)**.**

-yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, **elin durmuş dayağı**, sınmaz beli, el dursun.

-yersiz əkin olmaz, dilsiz, elin.

elin **-tapınmaq elin qulluğun qılmadır**, yalandan əyilmək düzəlmək deyil. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

-işdən enər **tümlə elin dişliyi**. (**dişliyi: dincliyi**).

-işdən enər tümlə elin dişliyi. (**dişliyi**: dincliyi).

elin -**başsız elin** karvançısı çox olar.

-**hər elin çıxarı** seçdiyi baylıq. (**baylıq**: devlət)

-**hər elin keçmişi yer altıda**, olduğu əlində üzündədir. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)

elinə -**elinə gümən, malına qıyar**.(**elinə gümən**: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz).

elini -**elin sayan, dilin danmaz**, dilin danan, atasın anmaz! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz).

elinlə **-**eldən atılmış, külsıra qalmışlara. **elinlə olsun toyun bayramın**, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

elintə **-**elin dərdin çırpda daşa, **elində! ol ağrıdaşı** (dərddaşı).

elintə **elində**. -gül yerində, **ər elində**.

elirsiz **-lütfüz elirsiz**: ərkiz var.

elit **elik.** millət.

elitən **eltən. ilitən. ilətən.** iberən. göndərən.

elitin millətin**.-**dil elitin, bayrağı, **yurd elitin**, baylağı. **{**hər elin (millətin) varlığını bəllətən(var olduğun tanıtan özəl, özgür bəlgə) sözü, savı, dilidir}. {hər elin (millətin) balyağı (balı yağı), kan dağarı, nəni devləti, yurdu, torprqıdır}.

eliv (el evi). millət məclisi. milli məclis.

elivə -(haq qapısı, el qapısı). **tanrıva tapın, elivə yapın**. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır).

elivə -**baylıq qazan elivə**, bilməm demək çox qolay. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)

elivin **-**tanrı dağının qurdu olunca, **kəndi elivin qorcusu** ol.

eliyə -**eliyə bilirmisiz**: eliyə ilirmisiz. alsızba. iləsizbə.

eliyək -sən imeyl elə, **bizdə meyl eliyək**.

eliz -cumaz qutlu, **eliz utlu.**(ut: şərəf).

elizə **-**el birikib, ağız birləşsin, **elizə dosluq yerləşsin**.

elizə -elizə günüzə qutluq!.
-əlizə barlıq (bərəkət), **elizə varlıq**.

elqə **elgə**. **1**.ellik. millət. -tükəl yazuq silinsin, **tükəl elgə sevinsin**. **(tükəl**: tamam. bütün**)..**
-suyu səp sinər yergə, **sözü qoy sığar elgə**.**1**. **ilgə**. **ülgə**. milliyyət. -**elgəsi** nədir: milliyyəti nədir.
-çolaq baylığ, kor elgə. (çolaq baylığın, devlətin, korda elgəsi olar).

elqə **elgə**. **-**su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, **elim elgə boğuşdu**. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

elqəzir **elgəzir**. gəzgin. seyyah.

elqovan soyuq hava.

elqünüm -öz dilin bilsin, **elgünüm gülsün**.

ellər **-**dilsiz ellər, ölməyə büktüm.(**büktüm**: məhkum).
-itirmişsə qoca ellər öz dilin, çaşırlığa, qolayına öğrəşir. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa)..
-şahım ali dərgəsi, ululların yergəsi, **ellər gəlir birgəşir**, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**:

barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).
-külü çox, odu yox ellər.

ellərə -**salmasın ayrılıq, ellərə aralıq!.**
-sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, **can bağışlar ellərə**.

elləri -qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. qara topraq gül açar, **uğur bular elləri**. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

ellərtə **-**bu ellərdə qalxış yatış bəllənməz.

ellərtən **ellərdən**. özgələrdən. -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** :)**.**

elli bir eldən olan.

elliq **ellik**. **elgə**. millət. -tükəl yazuq silinsin, **tükəl elgə sevinsin**. **(tükəl**: tamam. bütün**).**

ellilər -**yad ellilər: -**biqanələr. (-kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar).
-yad ellilər: tatlar. tatarlar.

elnən göndərilən.

eloba **el oba**. cəmiyyət. xalq.

eloqlunun **-baxma eloğlunun uyruğuna**, bilinməz, basmadan quyruğuna(uyruğna: üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə).

elsevər -canküyər **elsevər**.

elsətmək **eləsitmək**. milliləşdirmək.

elsi **eləsi**. milli.

elsiz -yolsuz azar, **elsiz batar**.

eltanaq **eltanağ.** etnoqraf.

eltanaqlıq **eltanağlıq.** etnoqraflıq.

eltaş **eldaş**. **1**. vətəndaş. **1**. bir eldən olan.

eltaş **eldaş. eldəş.** bir eldən, bir eldə olan. yurddaş. vətəndaş.

eltə **-uludar eldə dəyər**, bilik biləklə altun.

eltən **-eldən atılmış**, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).
-bir kitozdan söz qopuşdu, **elim eldən pozuşdu**. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq).

eltən **eldən.** -acun eldən dosd olmaz, öcü qalsa, dinc almaz.
-çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, **ayrı düşən ev, eldən**, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

eltən **elitən. ilitən. ilətən.** iberən. göndərən.

eltəş **eldəş**. bir köydən olan. həmşəhri.

eltin mərdümi. mərdümdar.

eltopar **el topar**. il o təbar. boy soy.

eməs dəğil. -ağıl başda **eməs** yaşda.

emil **əmil**. yamıl. yumşaq. -**yamıl** uşaq.

en **ən**. ərgən. -**ərgənli**: ənli. -**ərgənsiz**: ənsiz..
-**eninə boyuna**: enləb boylab.

en **ən** (< **gen. gən. kan**). -**gen** güclü: **en** güclü. -gen alçaq: gen alçaq. -**gen** soyuq: **en** soyuq.

enaqalarım **enağalarım**. (**eni: ini**: balaca) (balalı böyüklü) qardaşlarım.

enbəqləmək **enbəkləmək**. **iməkləmək**.

enbəymək **engəymək**. bitmək. qurtarmaq. -**enbəyməz** bu yollar.

encər **1**.əlil.**1**. eybəcər. **1**. mə'yub. -**encər** mal.

ene **enə ənə**. iştə. -dözməyin **ənə** sonu yok.

enə (< **enmək**). >. **ana.** enirən. (doğuran).
-**ən əkə enə:** əkəçi. böyükana. kətənə (kətəana. kəttəana. yekə ana).

enə **1**. küçük qardaş. **1**. külə. alçaq. -**enə yükə**: alçaq uca. **1**. meyl.

enəli meyilli.

enən **-qorxunu enən**, sınır bilməz.(**enən**: üstələyən).

enənin -quş endirənindir, **enənin yok!**

enənmək meyillənmək.

enənmiş buruq. qısır. əxdənmiş..
-**enənmiş dəvə:** atan.

enər -işdən enər tümlə elin dişliyi. (**dişliyi**: dincliyi).
-işdən enər tümlə elin dişliyi. (**dişliyi: dincliyi**).

enər **-**qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).

enəş dərə.

enətmək **yengətmək**. **yengərtmək**. tazalamaq. apdeyt edmək. beruz edmək.

eni eninə omuz omuza. çiyin çiyinə.

eni -coşarsa qoşu, yıxar **eni yoxuşu**.

eni **ini**. balaca.

eniq aşağ. **-əli enik**: əliaşağ..
-enik küçük qurd basar. (enik küçük qurd təpər). (tula qurda atılar. tula, qodukluğuna görə (kudəkliyinə görə) qurdu enmək istər. niyə çünkü qoduğdur (kudəkdir), qanmır ki, qurddan əmi çıxmaz).

eniq **enik** (**< enmək**). **1**. nəğd. movcud. -**enik** olsa para, əl atıb tutmağa nə var. **1**. bulun. hazır. mühəyya. amadə. -**enik** yeməklər. **1**. qolay. qabili dəstrəs. **1**. istəkli. rəğbətli. meylli. həvəsli. **1**. yerik. viyar. -boylu qadın **eniyi**. **1**. yeni. yeniq. taza. **1**. doğanların **(**bacı qardaşların**)** arasında ən kiçiyi, yeni doğanı. **1**. yaxın. -bu **enikdə**: bu yaxında. **1**. bayağı. adi. alışılmış. gündəlik ki. -**enik** yaşam. **1**. fovri. əlbəhəlim. **1**. qərəz. -**enikli eniksiz** sözlər eşitdim. -onun sözlərində **eniklilik** sezilirdi. **1**. müstəid. **1**. zəminə. **1**. dəmin. indi. əlan. -**enik** gəldim. **1**. çıxış. zihur. **1**. doğuş. tilu'. -gün **eniyi**. **1**. alçaq könül. firutən. **1**. iz. əsər. -kəsəli keçmiş, **enikləri** qalmış.

1. xahiş. tələb. **1**. həqir. **1**. **əlik.** alığ. oluq. hazir. mühəyya. **1**. naşı. əcəmi. piyada. **1**. hazir. amadə. -**enik** yeməklər. **1**. movcud. -**enik** mallar. **1**. qabili dəstrəsi. -istədiyiz indi **enik** değil. **1**. bivasitə. **1**. alda. (əldə. ilərdə). hazir. (amadə. fərahəm. movcud). -yeməyə **alda** nəyiz var. -**alda** yeməklər. **1**.bəlli. mə'lum.

eniq **enik**. 1. aşak. 1. yerastı. zerzəmi.

eniq **enik**. **yenik.** meyilli. -kimsəsi qalmağa **enik**, kimsəsi ölməyə **enik**..
-**enik enik:**endik endik. hənək hənək. yavaş yavaş..
-**enik qaldıq**, minik geçdi..
-minik enik birgə çatar bayrama, birgə çatmaz barçağa.

eniqbaş **enikbaş**. baş aşağı.

eniqevi **enikevi** doğumevi.

eniqilrmək **enikilrmək**. meyillənmək.

eniqləmə tə'yin.

eniqləmək tə'yin edmək.

eniqmək **1**. **enikmək**. piyada olmaq. **1**. **eniksəmək**. yerikləmək. iti arzulamaq.

eniqmək **enikmək**. meyillənmək.

eniqtirmək **enikdirmək**. meyilləndirmək.

eniqünlər **enigünlər**. yendlik (< **yenmək**). bu günlər. zamanımızda.

enilən **engilən. enilən**. əğrilən.

enine **-enine önün**: əninə uzunluğuna.

eninmək **yeninmək**. **1**. **yentiqmək. yendikmək.** adət edmək. **1**. məğlub, təslim olmaq.

enirən doğuranana. < enə. (< **enmək**).

enirsə -**buyruq enirsə göydən**, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

eniş **(**səraziri). -**enişə** düşmək.

eniş **1**. axış. alçaqlıq (# **ağış:** qalxış. ucalıq). **1**. zəfər. piruzluq. -**eniş çalmaq**, zəfər çalmaq..
-**iti eniş yoxuş**: çat çart.

eniş -**eniş yoxuş:** azığ qazığ. engəbə.

eniş vəsi'. -**eniş** yer: vəsi' yer.

enişi **-düzü yoxuşu enişi**, kəndi asqından sayqın asılı. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

enişdə -**bəxt enişdəsi**: doğaç **(**açılış**)**. umay. bəx quşu. qaraçuxa..
-**ölüm enişdəsi (**firişəsi**)**: tuğaç. **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**qapanış**)**. əcəl. əzrayil.

enişdə firişdə. ülkər. şans enişdəsi (mələyi).

eniv düşüv. (firud).

eniz **1. enğiz.** > **əngizə**. meyl. tantasyon. -bu **enizə** dözmək olurmu. **1. enğiz**. **anğız**. dərimdən, biçindən son yerdə səğə, kök, kündə. biçindən arda qalan kötük. yonma, biçmədən yerə tökülən xırım xırda. **1**.enli. əriz. gen.**1**. engin. gəniz. geniz. boluz. aşa enli, gen. **1**. imumi. -**eniz** baxımdan. **1**. ən kiçik. (# **ağaz**: ən böyük). -uşaqların **enizi**: uşaqların ən kiçiyi. -tikənin **enizi** mənə düşdü. -tümənin, işdə olan **enizi** 'qıran'di. -evin **ağazı enizi**.

enqbəqləmək **enğbəkləmək**. iməkləmək.

enqel engəl . -**əngəl .əngəl olmaq**: tıtmaq. tıxmaq. əngəlləmək.engəlləmək.

enqəbə **engəbə.** azığ qazığ. eniş yoxuş.

enqəbəli **engəbəli**. opqur topqur. yumur yuvur. atar tutar. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı.

enqəbliq **engəblik**. na həmvarlıq.

enqəl **engəl**. **əngəl**. asalaq. parazit.

enqələmək **engələmək**. **1**. önləmək. (pişgirlik edmək). mane' törətmək. **1**. **əngəlləmək**. mane' olmaq. (# **sağlamaq**:təşviq edmək). -s**ağlayan engələyən** nədənləri tanımalı.

enqəlləmək **engəlləmək.əngəlləmək.** tıtmaq. tıxmaq. əngəl olmaq.

enqən **engən**. dişi dəvə. **(# atan** erkək dəvə**)**.

enqərmək **engərmək**. **enğərmək**. əğilmək. **(**tə'zim edmək**)**. -eşikdən girər engəru, törgə çıxar dingəru. **(**bilməcə**)**. **(**soğuq**)**.

enqəymək **engəymək**. **enbəymək**. bitmək. qurtarmaq. -**enbəyməz** bu yollar.

enqi **enki**. hazırki. -**önki enki:** öndəki, indiki. -**enki çağ**: hazırki zaman. -**enki** sorular: hazırki sorular.
-**dünki enki:** dünənki indiki.

enqil **engil**. **1**. bənd. -**engilin** qırmış dana. **1**. uydu. mürid.**1**.yüngül. -iki ekiz, **ağır engil** (tapmaca) (**tərazı**).

enqil **engil**. saplağ. tapıx. uydu. qoyuncaq. mürid. peyrov.

enqiləmək **engiləmək**. **əngiləmək**. eni eninə qoymaq **(**tutuşdurmaq, tikmək**)**. əninə ölçmək. əninə gedib gəlmək.

enqilən **engilən. enilən**. əğrilən.

enqilmək **enğilmək**. əğilmək. əğilmək.

enqin **engin.** (endirən. qoyan. yapan. işə tutan. müntəbəq edən). edigən. pıratikan. (pratikan).

enqin **engin**. **1**. oluz. olğuz. sürsal. adi. mə'mul. normal. **1**. vəsi'. **1**. daldurum. durqun sular. uqyanus. **1**. eniz. gəniz. geniz. boluz. aşa enli, gen..
-**durqun engin**: pəsifik engini.

enqiniş **enginiş**. sağınış. düşünüş.

enqir **engir**. təvəccüh. -**engir**!: təvəccüh!.

enqirən **engirən**. **1**. azaldan. təxfif verən. tənzil edən. **1**.araya qatışan. arqatışçı. mudaxiləçi.**1**. fuzul. (fizul).

enqirit **engirit**. təxfif. tənzil.

enqiritmək **engiritmək**. təvəccühü çəkdirmək. mütəvəccih edmək.

enqirmək **engirmək**. **1**.araya qatışmaq. arqatışmaq. mudaxilə edmək. **1**.dəxalət, fizulluq edmək.

enqirmək **engirmək**. təvəccüh edmək.

enqiş **engiş. :** . sağış. düşüş.

enqit **enkit**. həddəqəl.

enqiti **enkiti**.həddəqəlli.

enqiz **enğiz. 1.eniz.** > **əngizə**. meyl. tantasyon. -bu **enizə** dözmək olurmu. **1.eniz. anğız**. dərimdən, biçindən son yerdə səğə, kök, kündə. biçindən arda qalan kötük. yonma, biçmədən yerə tökülən xırım xırda.

enqiz **enğiz** > {**əngizə** (fars)}. içə enən düş, oy, fikir, istəş. -**enğizim** qalmamış artıq.

enqizəmək **engizəmək**. (< **enmək**).**1**.alçalmaq. **1**. meyillənmək. əngizişmək. niyyətlənmək.

enqizim **engizim**. yatırım. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. sərmaya qoyma.

enqizmək **engizmək**. yatırmaq. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. sərmaya qoymaq.

enqo **ənkə**. (**< enmək**). əksik. əsgik. düççə (< **düşcə**). (firumayə. rezil. pəst. bədcins. dun).

enqtay **enğtay**. enli. geniş.

enqün **engün**. neşəxana. narxoz.

enqüş **engüş**. neşə. xumar.

enləb -**enləb boylab**: eninə boyuna.

enlənmək **ənlənmək.** könənmək. iftixar edmək.

enli **1**. enğtay. geniş. **1**. eniz. əriz..
-**qalın**, **enli təxdə**: qalvar alvar.

enli **-enli, külə olan:** büktəl**.** (< **bükük**).

enliq **enlik**. ərzani.

enliq enlikal boya, toz. -**enlik kirşan.**

enliqi -**dodağ enligi:** dodağ boyası.

enmə -**düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü:** düş ötü.

enmək -**aşağ enmək:** ətəgə düşmək.

enmək **inmək**. **1**.doğmaq. -**enik**: doğum. -**enikevi**: doğumevi.**1.**taymaq. caymaq. aşağıya qaymaq.

enmək **inmək. yinmək. yenmək. (dinmək)**. (# **minmək**: danmaq. qalxmaq).

entayın lap. ən. -**entayın** kiçik: lap kiçik. ən kiçik.

enter **ender. endik. endir**. (< **enmək**). {> **əndək**(fars)}. az. azca.

entəq **endək**. kəm. mə'dud. -**kəm** hallarda: az hallarda.

entəq **entək**. böylə. bu qədər. -**entək** qızma: bu qədər hirslənmə.

entər **endər**. ayıq sayıq. seyrək. az tapılır. nadir. -bu konuya qaynaqlarımız **endərdilər**. -**endər** kitab.

entərmə **endərmə**. axtarış. axıtma. tökmə. boşaltma.

enti **endi** (yendi). tap taza.

enti -tanrıdan su diləndik əkinə, **yağış yağdı sel endi yerinə** (işlərin uğramazın göstərir)**.**

entiq 1. **entik**. meyilli. amator. -**endik endik**: bala bala. az az. **1**. **endik**. (nərsə ardından qalan) iz. nişan. -qan **endikləri** ilə işin üzü açılmışdı. -bu kitir qəmdən üz gözünə çökən **endiklər**.

-**endik endik**: bala bala.

entiq **endik 1**.(**> əndək**). dəğməz. önəmsiz. ucuz. na qabil. xırda. balaca. az. kəm. **1**.aşağ. alçaq. -**əli endik**: əli aşağı. **1**.ürzəsiz. **1**. aciz. bacarsız. **1**. məhcur. **1**. müflis. imkansız. **1**.yoxsu. kasıb.**1**. tükgün. çökgün. iflas edmiş. vərşikəstə. **1**. yıxılmış. münqəriz. **1**. **yendik**. alçaq. **(> əndək)**. **1**. **yendik**. mahəsəl. əldə olan.

entiq **endik. 1.ender. endir**. (< **enmək**). {> **əndək**(fars)}. az. azca.**1.**meyl. meyil. -**entiqim** yok: meylim yok. -**entiqli**: meyilli. -**entiqsiz**: meyilsiz.

entiq **endik**. **yendik.** (meyilləmiş. alışmış.). yenikmiş. adət. -**yendikin** qoymaq, ağrıtın törər (kəsəlin törər): bir alışqanlığın tərki, ruhi kəsəllənməyə nədən olur. -**yendikin** dəğiş -**yendikə** uyan, yenidən qorxar..
-**endik endik**: enik enik. hənək hənək. yavaş yavaş.

entiqce bir balaca. balacaca. cıqqışca. -gövnü sınmş **endikce**. (**endikce:**).

entiqli meyilli. əlaqəli.

entiqliyəm meyilliyəm.

entiqmək meyillənmək.

entiqmək **yendikmək. endikmək**. **eninmək. yeninmək**. adət edmək.

entiqsiz meyilsiz.

entiliq **endilik**. **1**.yoxsulluq. kasıblıq.**1**.müflislik. **1**.imkansızlıq.

entiliş eniğlik. rəğbət. meyl. -**entilişi** nəyədir. -ağa **entilişli** qara. -**entilişdən** düşmüş.

entiliş **endiliş.indiliş**. icraiyyə.

entilmək **1**. eniğli, meyilli olmaq. girəyişmək. girayişi olmaq. **1**. nərsə üçün uğraşmaq. çalışmaq. cəhd edmək. atışmaq. can atmaq.

entinq **endiğ**. birisi gün. -ertəng yox **ending**.

entir **endir**. **endik. ender.** (< **enmək**). {> **əndək**(fars)}. az. azca.

entirəmək yıxıla yıxıla, əsə əsə yerimək.

entirən **-**kimsələri qaldıran süpürgədi, **endirən süpürgə sapı**.

entirənintir -**quş endirənindir**, enənin yok!

entirər **-**altı olub ağzıbir, **göy üzdəkin endirər**, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan). (**ağzala:** sözbir olmayan).
-altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, iki olub, **ağızbir, göy üzdəkin endirər**. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

entirər -iki ağız birgəlsə, **göy üzdəkin endirər**, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

entirir -biri qılınar sana mindirir, **biri yavçalar sandan endirir**. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)

entirmək -**alta endirmək:** altarmaq. alçatmaq. pisə dəğişmək, çevirmək.

entirmək **endirmək**. **1**. əğrətmək. əğdərmək. əxtərmək. **(# qaldırmaq**: ağdarmaq). **1**. sındırmaq.

entirmək **endirmək**. yerçətmək. aşağ salmaq. -qiymətin **yerçət**.

entişmək **endişmək** > **əndişə edmək**. düşünmək. sağınmaq. {(**sak, en, düş**) sözlərinin üçündədə yığılmaq anlamı saklı)}. fikirləşmək. -mən bu işi hey **sağındım** çara tapabilmədim.

erəmik (**eylə mik**. **eylə mi**. **həyləmi**. **haylamı**) **irəmik iləmik**. **ilamıq**. **gerçəkdən**. **gərçəkdən**. **gerçəyi**. girdikin. gircikin. kirtidə. həqiqətən. ciddən. doğrudan. həqiqətən. doğrusu. əlhəqq.

eriq **1**. **irik**. kefli. neşəli. nişatlı. xoşal. **1**. **yerik**. **yürük**. yorqa. yerikli. işində qolay (rahat), usda. -**erik** yılxı: yorqa heyvan.

erin **irin. (yarın < yarmıq).** bir yırtığın qıraqları. dodaq. -**erin boya:** matik.

erit **1**. yarın. sabah. -görüş **eritə** qaldı. -**eritə** qalsa, qar yağar. -**geriti** bırax, **eritə** yürün: geriti bırax, **irəli** yürü. -**eriti geriti**: dünü sabahı. **1. irit**. bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik. -siz çox **irit** gəlmisiz. **1. ertən(ertgən)**. yen. yenğ. nobar. təbərzə. 2. **ertən(ertgən)**. səhər tez, ir çağı. -**ertən** soğuq: səhər düşən soğuq.

eritə yarına. -**eritə qalsa,** qar yağar.
-**geriti** bırax, **eritə** yürün: geriti bırax, **irəli** yürü.

eriti **-eriti geriti**: dünü sabahı.

erkənçi **erkənçi.** danertin duran. səhər erkən qalxan.

erqə **erkə**. **ərkə**. ərköğül.

erqəq **erkək**. **ərkək**. (< **ərk**: güc). ərk yiyəsi. güclü. güyclü. qocurlu. qayratlı. qeyrətli.

erqəq **ərkək**. acırqa. aşırqa. (üstünə aşan) (< **aşmaq**).

erqəq **-**igit olsun, **erkək dişi dərk edməz**. (**dərk edməz**: fərq edməz).

erqəqlər **-erkəklər boş tutdular**, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

erqəqlərin -qadınların dili, **erkəklərin əli yumşanmalıdır**. (yumşaq dil təpməz, yumşaq əl itməz, oxşar).

erqən -**erkən qalxanlar:** irtovçular. -**irtovçular** gertovçunu gur basar. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

erqən **erkən**. **ertən**. -**ertən** tarıx **(**taxıl**)**: ilin erkən əkilən əkin. -**ertən** işlərim: qabaqkı işlərim..
-**erkən**, **tezdən**. **tez başlamaq**: ertələmək.
tez davranmaq. ertələmək**..**
-erkən doğmuş: tezküt. -**tezküt** olay.

erqənçi **erkənçi**.danir duran. (sübxiz). (pişahəng).

erqəntən -**sabah erkəndən**: ertir irrəcik. ir irik. er irik. yarın tezdən.

erqili **erkili**. -**irəkli erkili**: irkil irkəli. güclü quvvətli.

erqin **ergin**. baliğ**..**
-erkin yardım: əvvəliyyə köməklər.

erqin **ergin**. **ərgin**. sahibi ixtiyar. azad. -**ərgin qadın**: azad qadın.

erqin **erkin**.boş. azad. -**erkin** çağız varmı.

erqinliq **erginlik. ərginlik.** sərbəslik. < sərsəplik. yuçunluq. yuçutluq. azadlıq.

erməni **-azma oğul düşmanındır erməni**, düşman yanmaz düşmana. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)**.**
-erməni başın, bas poxa.
-erməni hər poxundan əl çəksədə, dığalığından əl çəkməz. (**dığalıq:** gədəlik)
-qızıvı vermə erməni sikə, yurduva, dilivə qənimin tökə.
-türkün gözü, türk ardında durarar, **erməni gözü, yad götündə uyar**.

erməni haydan. kəsən oğlu. **-**koldan kötük olmaz, **haydan yetim**. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz).

erməni -qonağı **erməni olanın**. !!!!.

ermәniyə yağuya: dığıya. düşmana. -**ürək açsan yağuya**, gərəg qalmaz ağuya). (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz).

ert **1**. irəli. qabağ. -**artda** əkər, **ortda** biçər, **ertdə** yeyər. **1**. yarın. sabah..
-ert uğur: səhəriz xeyir.

ertə **1**. erkən. -**erkən** aldın don uzun, **erkən** durdun iş yol uzün. **(**tez evlənənin seçimi çox, bol olur, tez qalxanın yaşı, ömrü uzun olur**)**. **1**. **irtə**. yarın. sabah. -gerni **(**gerini**)** bırax, **irtəni** tut. **1**. yarın. -**ertədən geyin**: yarın yox birigün. **1**. **irtə**. çağ. zaman. -keçən **ertə**: keçmiş zaman. mazi. -ötən **ertə**: ötüşdə, işlək olan zaman muzare'. -gələc **ertə**: gələcək zaman. müstəqbəl. **1**. **irtə.** hər nəyin ilkəni, başlanqıcı. **1. ötrə.** səhər. -**ertörüt**: < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam. tamam gün. **1. erti. irti**. **irit**. **irtə**. səhər. -**ertə ertə** nə işin var ki. -**ertə** qalxıb, gec yatan.
-dan ertə duran: ertənçil..
-**ertəğə** qar yağar: sabaha qar yağar..
-**bugün ertə**: bugün yarın. bugün sabah. bugünlərdə..
-ərinib **ertəyə (**yarına**)**, günlük işini qoymaqınan..
-**dan ertə**: yaxtın (**< yaxmaq**). {səhər ilkin çağ (əvvəl vəxt).}.
-ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.
-ertə tezdən. ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan..
-**dan ertə:** ertik**.**

ertə **-danertə alaqaranlığı:** dantoran **(dan toran).** dansaçaq.

ertə səhər. -**ertə** gəldim yoxudun.

ertəbtür **ertəbcən**. erkəncə.

ertəcə **(ertə çağ)**. keçmişlərdə.

ertəcən **(ertə çağ**. **ertə cənğ)**. əsgidən, keçmişlərdən olan. köhnə. qədimi. -**ertəcən** nərsə.

ertəir **ertə ir. -ertə ir: irtə ir:** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. səhər açmadan.

ertəq **ertəğ**. **1**. sabah. -**ertəğ** beşdə: sabah beşdə. **1**. nobar. -**ertək** yemişlər.**1. ertək**. **irtək**. qabaq. qabaqlar. sabiq. sabiqlər. -**irtək** böylə deyilməzdi.

ertəqə **ertəğə**. yarın. sabah. -**ertəğə** ged gör.

ertəqəcə **ertəğəcə**. **ertğəcə**. sabaha can. sabaha dək.

ertəqən **ertəgən**. olduqca. çabıq, tez. gecikmədən. vaxtında. lap gözəl çağında.

ertəqi **ertəki**. **1**. bayatı. əsgi. -**hər nəyin bayatı**, **köhnəlmişi**: ertəyin. **1**. nağıl. -bir **ertəki** söyləsənə.

ertələb **1**. sabahı. səhər olunca. **1**. sabahlayın. səhər çağı. -mən **ertələb** çıxacam.. -**ertələb** yeddidə. səhər yeddidə.

ertələb **ertələn**. səhər, sabah çağı.

ertələmə -**ertələmə gün işin**, işi bitirdə şişin. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün).

ertələmə yubatma. gecikdirmə. ötətmə. möhlətə qoyma.

ertələmək **1**. qabağlamaq. dala qoymaq. -mən səni **ertələdim**. **1**. tezdən başlamaq. -yubatmayıb tezə salmaq. -uğur işi **ertələsən** yeğ durur: xeyir işi yubatmasan yaxcıdır.

ertələmək **ertərləmək**. **irtələmək**. **irtərləmək**. **iritləmək**. **1**. səhər edmək. **1**. yarına, sabaha qoymaq.

ertələmək **1.** gec qalmamaq. erkən **(**tezdən. tez**)** başlamaq. tez davranmaq. tələsmək. əcələ edmək.**1**. ertərləmək. irtələmək. irtərləmək. iritləmək. səhər edmək.

ertələn **ertələb**. səhər, sabah çağı.

ertələnmək gecikdirilmək. yubatılmaq. yubat verilmək. yubatı verilmək. sallatılmaq. sürütəlmək. sonraya, geriyə bıraxılmaq. sallaşıq. salaşıq. tə'xir, tə'liq edilmək. saxlatılmaq. alıqoyulmaq. gözlətilmək. dayandırılmaq. durdurulmaq. avutulmaq. axsatılmaq. -**toplantı genə ertələndi**.

ertələnmək sallaşınmaq. geri bıraxılmaq, qalmaq. yubanmaq.

ertələsən yubatmasan. **-uğur işi ertələsən** yeğ durur. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan).

ertələşmək sallaşınmaq. salışınmaq. geri bıraxılmaq, qalmaq. yubanmaq.

ertələtmək **1**. dalı salmaq. yubatmaq. ardalatmaq. **(**art dal**)**. **1**. gecikdirmək. sonraya qoymaq. yubatmaq. dalı salmaq. tə'viq. müəttəl edmək. movkul edmək. irca' edmək.

ertəli çağalı. tez. vaxtından tez. -biz sizdən çox **çağalı** yetdik..
-**ertəli gec**: səhər axşam.

ertəliq **ertəlik**. **ertirə.1**.sübhanə. **1**.səhərlik. -**ertirə** işi günortaya qoyma. -**ertəlik** okul: səhərdən günortayadək olan məktəb. (**ikindilik okul**: günortan başlayan məktəb)**.**

ertəmək **irtəmək**. tez olmaq. tələsmək. -**irtmədən**: tələsmədən.

ertən (**ertgən) erit**. **1**. yen. yeñ. nobar. təbərzə. 2. səhər tez, ir çağı. -**ertən** soğuq: səhər düşən soğuq.

ertən **1**. **erkən**. -**ertən** tarıx **(**taxıl**)**: ilin erkən əkilən əkin. -**ertən** işlərim: qabaqkı işlərim. **1**. yarın. -**ertən savaş**: yarın savaş günüdür. **1**. **irtən**. vaxlı. vaxdında. zamanında. -işin **ertin** görmək.

ertəncik ertən tez duran.

ertənçi səhər tezdən qalxan.

ertənçil **1**. dan ertə duran. səhər xiz. 2. yelkən. avan qard. piştaz.

ertəni -oylamadan **ertəni**: düşünmədən yarını.

ertənil **1**. keçmiş çağdan olan. çox əsgi. bastani. əntiqə. -**ertənil** yapılar. **1**. başlanqıcdan var olan. əzəli. -**ertənil** olanlar. **1**. tez. tezdən. -bir az **ertənil** gəl. -bu gün çox **ertənil** gəldim..
-**ertənil çağ**: ertin bolar çağ. irkin dönəm. arxıl **(**tarix**)** öncəsi çağ.

ertənqi **ertənği**. **ertə gün ki**. yarın ki. sabah ki. -**ertənği** vuruşlar. -bunlarıda **ertənğinə** artın.

ertər **ertər!.** keçər!. -**ertər dedim! sərindim**: keçər dedim cıdandım, səbir qıldım.
-**ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

ertərləmək **ertələmək**. **irtələmək**. **irtərləmək**. **iritləmək**. **1**. səhər edmək. **1**. yarına, sabaha qoymaq.

ertəsi sabahısı.

ertəsi sabahısı. -**ertəsi** gün: sabahısı gün. -**ertəsi** tün: sabahısı gecə.

ertəsiğin ertəsi gün. sabahısi.

ertətə **ertədə**. keçmişdə. əsgidə. qədimdə.

ertəyin **1**. hər nəyin bayatı, köhnəlmişi. **1**. keçmişlər. keçmişin. -**ertəyində**: keçmişlərdə. -**ertəyinə** baxma: keçmişlərə baxma. -**ertəyinə** gözə alsaq: keçmişinə baxma.

erti **ertə**. **irti**. **irit**. **irtə**. səhər. -**ertə ertə** nə işin var ki. -**ertə** qalxıb, gec yatan.

erti yarın. sabah. -**erti** bayramdı: yarın bayramdı.
-axşam açılar, **erti yığılar**. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək)**.**
-erti bilən: səhər səhər.-**erti bilən** yemək olmur. **səhər səhər** yemək olmur.

ertiq **ertik**. **1**. keçmiş. əsgi. **1**. tarix. **1**. macəra. sər quzəşt. **1. ertinik**. antik. **1.**bastani. əntiqə.**1**. dan ertə.

ertiqi **ertiki** qabağki. keçən -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

ertin **irtin**. **1**. səhər çağı. -gecə yatmayıb, **ertinə** dək oturdular. -yarın yubanma ha, **ertin** gəl. (**yubanma ha**: yubanmadan) -**ertinki** sözün unutma. **1**. səhər tezdən. ir irik. er irik. səhər səhər. **1.** səhər. -**ertin** danışırdım.**1.** yarın.-dünəni boş ver, bu günü xoş ver, **ertin günə pay saxla**. **1**. öncə. ilərı. -**ertinlərdə**: irəlilərdə: qabaqlarda. **1**. əvans. **1**. **irtin**. səhər tezdən. **1**. bədəvi. əvvəliyyə. -**ertin** kişilər. **1**. bildirçin. **1**. çağından ön düşmüş. -**ertin** ölüm. **1**. səhər..
-**ertin bolar**: irkin dönəm.**.**
-ertin geytin: səhər axşam..
-**ertin** qalxan yanılmaz: səhər tezdən duran zərərli çıxmaz..
-**ir ertin**: səhər tezdən.
-ir ertin: səhər tezdən.

ertinçi (avanqard. pişahəng).

ertinçilər öz sıralarında ən öndə olanlar. avanqardlar.

ertinə -gec suvamı, **ertinə ular**. (**gec**: gecə). (**suvam:** dəvam). (gecənin dəvamı, əlbət ki səhərə çıxar).

ertinəl **1**. çoxdanki. əsgimiş. -bular **ertinəl** sözlərdir. **1**. geriyə çəkən. mürtəce'. -bular **ertinəl** sözlərdir. **1**. əsasi. əsli. -**ertinəl** öğələr: əsası ünsürlər.

ertini **1**. yaşlı. qoca. **1**. əsgidən qalma. ətiqə. **1**. qədimi.

ertinlə sabahla.-dünü günə bağlamar!, günü tünə, **tün ertinlə yarınar**!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!). (**yarınar**: ışınar).

ertir səhər. -**ertir** gəl: -**ertir** yeməyi: -**ertir** işim çox: -işivi gecə bitir **ertirə** qalmasın.

ertir -yaxşı cocuq **ertir durub** saç darar, yaman cocuq irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

ertir yarın. sabah. -bu gün gedin **ertin** gəlin..
-ertir irrəcik: yarın tezdən. ir irik. er irik. sabah erkəndən.

ertirə **ertəlik**. **1**.sübhanə. **1**.səhərlik. -**ertirə** işi günortaya qoyma. -**ertəlik** okul: səhərdən günortayadək olan məktəb.

ertirin **1.**danir. sabah çağı. səhər çağı. -**ertiriğiz qut**.**1.**sabahın. -axşamın uğrundan, **ertirin oğru yeğ**. (**uğrundan**: xeyrindən). (**oğru**: şərri).

ertirin -axşamın uğrundansa, ertirin ağru yeğ. (**uğrundansar**: xeyrindənsə). (**ertirin**: səhərin). (**ağru**: şərri) .

ertirliyin -axşamlığın tapan, ertirliyin qayğırmaz. (**ertirliyin**: sbahlığın. səhərliyin) (köçəbə yaşam).

ertirtən **-ertirdən günortaya dək**, öğlədən axşama dək aralıq: salqın. altı saatlıq ara. gündüzün ikidən biri. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

ertiş **ərit**. **ərtiş**. **irit**. **irtiş**. (< **əritmək**). çözüş. təhlil. təcziyə.

ertiv **irtiv**. tez. tezraq. -**irtiv** qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini).

ertiyə -**gec ertiyə sığmayır**, öğrəşməklə yaxcılıq. (öğrənməklə yaxşılıq, ertini yox, gecini yox. (öğrənişlə yaxşılıq, ertə gecin sayılmaz).

ertiyin -**ertiyin ulus**: əsgi millət..
-**ertiyin biçik**: əsgi, ətiqə kitab.

ertiz ertdə, artda, öndə keçənlər, gələnlər. əcdad. atalar. əslaf.

ertqəcə **ertğəcə**. **ertəğəcə**. sabaha can. sabaha dək.

ertqil **ertgil**. tarixi.

ertliq **ertlik**. **irtlik**. obaşdan.

ertörüt < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam. tamam gün.

ertuqur **ertuğur**: tanuğur. tanqut. sübhbexeyr.

ertüki qabaq ki. öncə ki.

es **us**. **1**. **huş**. ağıl. **1**. yad. xatir. -**esindən** çıxmasın keçən çağların..
-**esdən çıxarma!**: unutma!.

esi ödəvsiz, görəvsiz, amacsız, ölümlə yaşam, ölümə yaşam. bu boşluğu, yoxluğü, püflüyü, pukluğu, işsizliyi, avaralığı doldurmaq çox qın (güc). bir vereydin özüvü çırpınan yelinən.
söz var nisgili boğur, sözdə var nisgil doğur.
bizlər sevinc qulu, qulluqçusu.
sevincdir yaşadan açıq qapını, ölüm yaşadar olyaşıq qapını.

esimtən -**esimdən çıxdı:** yadından çıxdı.

esin **eskin**. salam. sələm.

esinitmək əsinitmək. xatırlamaq. yada salmaq. -keçmişləri **əsinitmək**. -**əsinitin** yaddından çıxmasın. **1**. yadavərlik edmək. -neçə sıra sizə **əsinitdim**. **1**. çovlamaq. ifşa edmək. -tanrı təkinlərin **(**bəndələrin**)** əsirgəyib, sırların əsinitməz. **1**. ilham vermək. -bu duyğuları **əsinitən** nədir. -uydurucular **əsinitən** öğələrdəndirlər. **1**. yellətmək. -yel qalxdı yapraqları **əsinitdi**..
-**ürəyinə əsinitmək**: ürəyinə almaq. ürəyinə salmaq. -bizdən pislikdə görmüş olsaz **əsinitməyin**. onun acı sözlərin **əsinitməyin**.

esinmək duyğanmaq. oyanmaq.

esirliyintən **esirliyindən.** boyunduruğundan. əsarətindən.

esivə -**esivə düşsə**: yadıva düşsə.

esqərtikiş **esgərtikiş**. **isgərtikiş**. **izgərtikiş.** abidə. yadbud.

esqi **esgi**. **1**. köhnə. **1**. bastani.
-qara gecə ağ olmaz, **eski düşman dosd olmaz**.

esqi **eski.-**bu tavcanı sox qulağan, **eski düşman dosd olmaz**, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

esqin **eskin**. **esin**. salam. səlam.

esqisi **-**düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.

esli huşlu. zehnli. zehinli.

eş püf. yol. fənn. -hər **işin eşi** var. -xoruz banı, atdırmaz danı.
-eşikli ipə tutulma, **tutduğun ipi eş**. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).

eşə -adalmı **qaraş**, **eşə könlümü**? (insafmı intizar, eşə qəlbimi?).

eşəq **eşək** (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı. **-eşəklə eşək gərək**. yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək).
-eşək səmirsə yiyəsin təpər.
-**eşək bulsan palan ol**, palan bulsan eşək yox.
-**eşək olsa**, palan tapılar, isti təndir, unun olsa, çörək yapılar.
-**eşək olan** çulun tapmış. (çoxun işlər qarşına qarşın yapılır).
-**miniyin atmı eşək**, aydınlanar bəllənər. (**minik**: mərkəb) (**aydınlanar**: ışıqlanar).

eşəq -**eşək arısı:** çapan arı**..**
-at takanır, **eşək butun qaldırır**. (at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).
-eşşəyi olmaq, eşşək olmaqdan yeğ!**..**
-anqıran eşək az yemlər..
-**eşək minənin ayağı**, iki arvadlının qulağı dinməz**..**
-yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, yaz gəldidə bitmədi, **eşək öldü acından**.

eşəq **eşşək**. **işşək** < **şişək**. çox şişman, gopba, yoğun olan kimsə, nərsə.
-eşşəyi olmaq, eşşək olmaqdan yeğ!**..**
-yonca bitsə dizimdən, **ölməz eşşək acından**, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından..
-atdan düşən **eşşək axdarar**.

eşəq -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).
-**eşək tanımaz** alşaq, at bilməz. (**alşaq**: alçaq. əsgik).

-**ilkin eşək sürən** at minsə, özün bilməz, hovalanıb, göt atar.
-**eşşək qəşov götürməz**. (eşşək nə bilir qəşov nədir). (at qəşovlanar eşşək yok)

eşəqi -**eşşəyi olmaq**, eşşək olmaqdan yeğ!.

eşəqi -**yiyəsiz eşəgi** qurd yemiş.

eşəqin **eşəğin.** -**qarpuz qabuğuyla böyüyən eşəğin**, ölümü sudan olur.

eşəqlə -**eşəklə eşək gərək**. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}. yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək).

eşəqlə -**eşəklə evlənən** yükündə çəkir, ununda daşır. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

eşələmək aktarmaq. axdarmaq. altüst edmək. -**köhnə saman aktarmaq**: (köhnə saman altüst edmək, eşələmək). köhnə boşları yadına düşmək.

eşən kələkçi.
-eşən əkdi, əkən dərdi!.

eşər şəbəkə. rezo. netvırk..
-çevrənin eşi oyunu, **sandan eşər, sandan deşər**. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan))**.**
-qazmanı başlasan qızıldanda, **gedib gəvən dibi eşər** (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).
-yov üzdən eşər, **daldan deşər**. (**yov**: yağu) (**eşər**: toxur. bəzir)**.**

eşət həmrah. -xan **eşətlərilə** yola çıxdı.

eşi kələyi. -**çevrənin eşi oyunu**, sandan eşər, sandan deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan))**.**

eşib -**eşib işləmək**: bildiyin yapmaq. kələkli iş aparmaq. saman altindan su yeritmək.

eşici eşək (< **eşmək**). tovlaq. kələkçi. hoqqaçı. **-eşəklə eşək gərək**. yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək).

eşiq **eşik** < **aşıq (**< **aşmaq)**. **1**. {bir bəlli çevrədən dış bölüm. **(# yeşik**: **yeşik** (**< yaşırmaq**: örtmək. gizlətmək**)**. iç. içər. bir bəlli çevrənin iç bölümü)}. **1**. zahir. -**aşığından (eşiyindən**. zahirindən**)** heç nə bəllənmir.

eşiq **eşik**. **1**. (< **eşmək**: toxumaq). örtmən. geymən. çulqa. bürmə. **1**. zahir. **1**. sırt. -evin **sırtında** dayanma: eşiyində. **1**. (< **eşmək**). heyə't. -**xanlıq eşigi**: xanlıq heyə'ti. -**ev eşigə** səlam yetir: ailəvə. -**devlət eşigi**: devlət heyə'ti. **1**. (bir cızıqdan, sırıqdan, hududdan aşış). təxəllüf..
-**eşikdə beşikdə**: böyüklükdə xırdalıqda. -**eşikdəkin beşikdəkin** qılıcdan keçirdilər: xırdalı böyüklü öldürdülər..
-**ev eşik**: avzar..
-**ev eşik**: örkə yerükə..
-**ev eşikli**: evli yaylı. evli caylı..
-**içi eşiyi**, önü arxası: içi dışı, alı arxası..
-**art eşik**: arxa qapı..
-**ev eşik**: orun bayır**..**
-eşiyə salınmaq: siltinmək. saltınmaq. ixrac olunmaq**..**
-ev eşik gərəkləri: ev donuq**..**
-evdən eşik: küçə**..**
-şəhər eşiyi: qaladışı.

eşiq **eşik**. **1**. qapı (< **eşmək**: toxumaq).
-**ev eşik: e**v barıq.

eşiq **eşik. 1**. (< **eşmək**). təşgilat. qurul. **1. aşıq.** tavlı. tavıq. tovlu. tovuq. qızıq**..**
-eşik aldına: qapı önünə..
-ata ana qayqusudur**, ev eşik**, uşaqların qayquşudur oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

eşiq -**əğin eşik**: üst baş.

eşiqbaxar **eşikbaxar**. ayağçı. qapıçı.

eşiqçi **eşikçi.** bağdaçı**.** pərdəçi.

eşiqə **eşigə.** -**eşiyə salmaq**: dışatmaq. ixrac edmək.
-bayram gəlir, **ev eşiyi çalatın.** (**çalatın**:bəzəyin. donatın).

eşiqi **eşiki**. daşarı. dışarı. xarici. -**daşarı yurd:dışarı yurd: dışarıq**. xaricə.

eşiqin **eşigin**: qapısın. -**əlaçıq eşigin açıq qoyar**, oğru girməkdən utmaz(**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik

yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla).

eşiqinmək **eşiginmək**. tovğunmaq. qızğışmaq.

eşiqlə -**dışla, eşiklə bağlı olan**: dıştın.

eşiqləmək **eşikləmək**. təxəllüf edmək.

eşiqli -**eşikli ipə tutulma**, tutduğun ipi eş. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).

eşiqliq **eşiklik**. dış geyim. dışdan. (**dış+don**).

eşiqsiz -**evsiz eşiksiz**: durasız. (**dura**: ev). xanıımansız.

eşiqtə **eşikdə.** qapıda. **-**qul olub **eşikdə** duram.

eşiqtəqi **eşikdəki.** dışarki. daşarki.

eşiqtən **eşikdən**. qapıdan. -**eşikdən çıxar**, deşikdən girər.

eşiqtən **eşikdən**. qapıdan. **-qonaq girir eşikdən**, qonaqçı qaç deşikdən.

eşiqtən **eşikdən.** dıştın. -**dıştın** girdi: **dışdan**, eşikdən gəldi.

eşili tovlaq. tovlu. kələkçi **.-**eşili dünya tərsə fırlanır.

eşilib hörülüb. toxunub. -şəhriyarın qoşuları el aytımlarına örülüb gedyər. (**aytımlarına**: nəğmələrinə).

eşilir -çevrənə səs düşür, qulaq deşilir. **köhnə palanların içi eşilir**. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

eşin **1**.rəfiq. həmrah. **1**. tərh. nəqşə. kələk.
-işin eşin bilgilən! (**bilgilən**: öğrən). **(eş**: püf. yol. fənn).

eşinə -başın ver işinə, **düşmə çoğun eşinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).
-elin düşsə çoğun eşinə, nərsə qılın, yaran işinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).

eşinər -gerçək acısı keçinər, **yalan yarası eşinər**. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

eşinib -**ağnayıb eşinib**, .

eşiniq **eşinik**. **eşnik**. toxnuq. toxuntu. hörnüt. hörüntü.

eşinlik rəfaqət. həmrahlıq.

eşinmə -yoxluğunda varlığını düşünmə, dirligində, **kəndi sində eşinmə**. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli).

eşinmək **1**.qırıtmaq. qırcanmaq. **1**.tərh tökmək. nəqşə çəkmək. kələk qurmaq. **1**. tovtiə qurmaq. nəxşə çəkmək.

eşinmətən **-eşinmədən işənmə**: quşqulanmadan inanma.

eşinmiş -**aşınmış eşinmiş**: təcrübəli dünya görmuş.

eşinmiyən -işləmiyən çaşmamış, **eşinmiyən, aşmamış**.

eşir -atalarsözü, **dosları, dosda eşir**, düşmanın bağrın deşir.

eşirçi (< **eşmək**). tovurçu. qurucu. təşgilatçı.

eşit **-gör eşit iylə**, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, birdin at oxun.
-**qulaq eşit,** gözüm gör. (öncə inanmazdım. quşquya yer qalmadı artıq).

eşitən **-can eşidən** can demiş. (kişi görüb öğrəşir).

eşitən **eşidən** .-göreni eşidən salıqlır (**salıqlır** : xəbər verər)..
-**eşidən bilən..**
-eşidən dəh gələmir gözlə görən qarşında .

eşitən -eşidən qulağ, baş ağrıtmaz. (bu kişini, qulağı işə tutmağı, qulaqdan iş çəkməyi öğrədir.).
-söz eşidən: buyrun. buyrunğ. buyruğa əğik, enik. müti'**..**
-söz eşidən: uysal. usal.

eşitən **-**söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).

eşitən -**oxuyan eşidən**: okan ukan.

eşitər **eşidər**.-Istədiyin söyləyən, **istənməzi eşidər**!, papağ altda baş yoxsa, eşitdiyin keşidər (uzadar)**..**

-ağzın deyəni, **qulağın eşidər**.
-çox danışan, **az eşidər**.

eşiti eşitmə. qulağuş. tinğliş. duyuş.

eşitilmək **eşidilmək.** çalınmaq**.** -bu yanlı bir nə qulağıma **çalınmamış**.

eşitirəm **eşidirəm**. qulağam. qulağmən. buyurun.

eşitişmək **eşitmək**.

eşititmək **eşiditmək**. quyutmaq. küyütmək. (< **küy**). qulağa çatdırmaq.

eşitmə işi ukuluş.

eşitmə eşiti. qulağuş. tinğliş. duyuş.
-yıxıldınsa gülən çox olar, **eşitmə**, dayandınsa dosdun çox, güvənmə!.

eşitmə **-söz eşitmə, dinləmə dəlisi:** qulağıqızıq**.** qulağdəlisi.

eşitmək **1**. **eşdirtmək**. incitmək. qırıtmaq. **1**. ukmaq. -ötən kim **ukan** kim. **1.** dinləmək.**1.** ukamaq. dinləmək. -biri **oxur**, biri **ukar**. (# **oxumaq**: səslənmək). -ukar qulaq, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar**..**
-eşidib bilməyən yoxdur**: eşitməyib** bilməyən yoxdur.

eşitməsi -**cığana, eşitməsi xoş gəlməz**, qonşu çalan zırnanın. (**cığana**: paxıla).

eşitməz **-kar eşitməz uyduyar**, kor görməz yondurar.

eşitməz -**söz eşitməz**: uydal. uymal. ədəbsiz. arğuq. dartuq. karğuq. qulağ verməz.
-uşaq atıya qaytarsa sözü, **eşitməz əğrini, eşitməz düzü**, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.
-uşaq atıya qaytarsa sözü, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.

eşitməz -**söz eşitməz:**. öğüt yukmaz. nəsihət eşitməz.

eşitmiş -**tükəl görmüş, eşitmiş**, xanlıq çağında olmuş. **(tükəl**: tamam. bütün).

eşittirtmək **eşitdirtmək.**dinlətmək. duydutmaq.

eşittiyin **eşitdiyin**.-**hər kim eşitdiyin** özüycə deyir. (**özüycə**: kəndi sanıyla. öz zənnicə) (**deyir**: yorur).

eşittiyin **eşitdiyin.**-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, papağ altda baş yoxsa, **eşitdiyin keşidər** (uzadar).
-kar eşitdiyin, kor gördüyün bıraxmaz.
-tutu kimi gəpəmək. **eşittiyin soğzamaq**, uzatıb söyləmək: yanışlamaq. yanğışlamaq.

eşittiyin **-kar eşitdiyin**, kor gördüyün unutmaz.

eşittiyin -qulağ çalınır, dil deyir. (**qulağ eşitdiyin** dil deyər). (**çalınır**:dəğrilir)**.**

eşittiyinə **eşitdiyinə**. -göz gördüyünə, **qulaq eşitdiyinə inanar**.

eşiv > **şivə**. səbk. (rəviş).

eşiyə -**eşiyə salmaq**: dışatmaq. ixrac edmək.
-bayram gəlir, **ev eşiyi çalatın.** (**çalatın**:bəzəyin. donatın).

eşiyə -**eşiyə, dışa bağlı:** dışqı.

eşiyin **-ev eşiyin: ev barığın**. barlığın. varlığın. **-ev barığın ötürmüş**, başın qoymuş çöllərə.

eşiyizə -tanrım sizi qorusun, **evizə eşiyizə**, yurduza beşiyizə çox görməsin.

eşq **1**. könüğ. sevgil. məhbub. **1**. söyüş. seviş. -**söyşüm** mənim: eşqim mənim. -yaşam **söyşü**. **1**. aşıq. sevgi. -**aşıq** daşı əridər. **1**. ütük. sevgi. -ütük odu tutunsa, öpgə ürək qavrıdar. **1.** küyük. göyük.**1.** bəyənc. bəğənc. -**bəyənc olsun**: eşq olsun. -**bəyəncli**. eşqli. **bəyəncsiz:** eşqsiz. **1.** sevg. -**sevg** odu düşmüş**:** eşq odu düşmüş. -**sevg** bilməz daşa dönmüş ürəgi..
-turuz yandıraq **eşq çırağını**. (**turuz**: əbədi) (əbədi yandıraq eşq çırağını).
-kölgə ışığa, eşq olsun (arın olub, qaranlığı olmayan nərsə.)..
-**eşqə gəlmək** aşılanmaq**.** əşginmək. coşqanmaq. -çoxda belə **aşılanma..**
-eşq olsun yağan buluta, coşan ürəyə..
-**eşq olsun**: uğur olsun..
-**eşq əlaqə**: sevi. -**boş sevilər yapanlar**. (**sevilər**: məhəbbətlər. eşq əlaqələr).**-eşq mal deyir satıla**, mallara qatıla, bir "maldan" alına, "öküzə" satıla..
-**eşq oddur əllə tutulmaz**, dönər daşa utulmaz**..**
-eşq olsa nələr çəkilmir.

eşq **1**. uşuq. **-uşuq odu tutunub**, öpgə ürək qoğrulur. **1**. {**aşq, eşq** sevginin ərmiş halı deyir. **aşq**, sevginin **aşmış**, **aşırı** dərgə, dərcəsidir. köküdə -**aş**-dır}.
-**eşq kimin batırır**, kiminə yatır, kimin bulatır.

-durmuş bir sınağ, sınanın payı, **sındırana eşq olsun**. (**payı**: qisməti). (durmuş bir sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).

eşq -evrən yağlı bir quyruq, **tülkülərə eşq olsun**.

eşqabad **{< aşqabad** (**? < aşqova < aşaq + ova**: çuxur ova)**}**.

eşqbazlıq sevçilik. sövçülük. söyçülük.

eşqə **eşgə**.**1**. (**< eşgimək**: burmaq). yol qırğında burulub gedən incə yol. qaldırım. piyadəro. yaya yol. **1**.**eşgək**. (qayığda, gəmidə suyu **eşən** arac). kürək (sürək).

eşqəq **eşgək**. **eşgə**. (qayığda, gəmidə suyu **eşən** arac). kürək (sürək).

eşqənc **eşkənc şikənc** (fars) **< eşginc**. **eşgin**. (**< eşgimək**: burmaq).

eşqil **eşgil**. məsələ. **(** # **deşgil**: **ərgil**. açaz. həllol məsail).

eşqin **eşgin**. **əşgin**. (**< eşgimək**: burmaq). bura bura yerimək. xuraman.

eşqin **-eşqin tərs uvandı olmaz**, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

eşqin **əşgin**. **1**.xoş əxlaq. xoş rəfdar.**1**. **eşqin.** xoş əxlaq. xoş rəfdar.

eşqinmək **eşginmək** > şikəncə olmaq.

eşqitmək **eşgitmək** şikəncə edmək.

eşqli söyüşlü. sevişli. -**söyüşlü** gözlər. -**söyüşlü** yaşam.

eşləmək **1**. toxumaq. düzəltmək.**1.** tovlamaq. -aylayıb, **tovlayıb**, tulladı.

eşli (**eşili**). tovlu.

eşli tovlu. burqulu.

eşmə **1**. çiləğ. çələng. qanqal. həlqə. çəmbər. bükəl.**1.** kələk. -**eşmələrdən keşməli**.

eşmək **1**. **iğşəmək**. **əğirmək**. bükmək. tovlamaq. **1.** tovamaq. tovlamaq. dolamaq. fırlamaq. çevirmək. əyirmək. əğirmək. burmaq. bükmək. sarmaq. (risidən). **1**. üşmək. yeşmək. yaşmaq. bağlamaq. toxumaq**.1**. iki, neçə nərsəni birbirinə keçirmək, toxurmaq, toxundurtmaq. **1.** işmək. işləmək. çalmaq. çalışmaq.**1.**bükmək**.** tovlamaq. tovamaq. neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq.

eşmək **1**.əğirmək. tovlamaq. **1**.tovutmaq. qızışdırmaq.

eşməti **eşmədi**. -qızıl saplı olsada, **qazma işi eşmədi**.

eşmiq **eşmik.** tovtiə. -onun **eşmiyinə** düşdü. -bu **eşmiyi** kim qurmuş.

eşmiş -**əşib eşmiş:** döğgən. təcrübəli. mücərrəb. dünya görmüş.

eşnə eşniq. nəqşə. tərh. -**qala eşnigi**: şəhər nəqşəsi. -urmu **qala eşnəsi**.

eşniq eşnə. nəqşə. tərh. -**qala eşnigi**: şəhər nəqşəsi. -urmu **qala eşnəsi**.

eşniq **eşnik**. **eşinik**. toxnuq. toxuntu. hörnüt. hörüntü.

eşşəq **1**.{türkcədə eşşəyə olqun baxış var. burda işlənən **eşşək** sözü **alşaq**-**alçaq** dan dönmədir}.
-istəyin kimi ol. sən gül olda, dərən tapılar, **eşşək olda palan tapılar**.
-palanlıya **eşşək** yok, **eşşək** tapsan palan ol. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.**
-sevgi bazarında çal ha çaldı, **eşşək dəviyə topanca altdı**.
-at eşşək poxu: qomuq. -at **qomuqladı**.

eşşəq **-eşşək sığalanmaz**, sığır silkəniş bilməz.

-palan tapıb **eşşək arır**, ovsar taspıb atın arır. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

eşşəq **eşşək**. **işşək** < **şişək**. çox şişman, gopba, yoğun olan kimsə, nərsə.
-eşşəyi olmaq, eşşək olmaqdan yeğ!**..**
-yonca bitsə dizimdən, **ölməz eşşək acından**, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından..
-atdan düşən **eşşək axdarar**.

eşşəq -**eşşək qəşov götürməz**. (eşşək nə bilir qəşov nədir). (at qəşovlanar eşşək yok)

eşşəqarısı **eşşəkarısı**. qonquraq.

eşşəqə -**eşşəgə min ata çatınca**, ata min baxta çatınca, baxtıvı tut sinə yatınca. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

eşşəqi **-eşşəyi olmaq**, eşşək olmaqdan yeğ!.

eşşəqlə **-eşəklə evlənən** yükündə çəkir, ununda daşır. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

eşşəqliyə -yaman ilə yaman gərək, **eşşəkliyə saman gərək**. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək. {eşəklə eşək gərək. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}.

eşşəyi -**eşşəyi palan saxlar**, evrəni yalan saxlar. (palansız eşşəgi işlətmək olmaz. palansız yağırlanar, yağırçalar. (**yağırlanmaq**: **yağırçalmaq**: kürəyi, beli sürtülərək yaralanmaq).

eştirtmək **eşdirtmək**. **eşitmək**. incitmək. qırıtmaq.

etəbilmək **edəbilmək**. alabimək. iləbilmək.

etəq **edəğ**. **yetağ**. yardam. kömök.

etəqin **edəkin.** dərəkin. yararın. -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərək**: (**yorar**: işlədər. istifadə edər).

etəqut **edəqut**. (< iyi, gərəkli kimi edmək). yetərli. toxdalı. gərəkli dərəcədə güclü, etgili olan. (müəssir. adequate. kafi. təkafu edici. layiq. muansib. səlahiyyətli. bəsəndə. şayistə).

etələmək **edələmək**. **edləmək**. əda edmək.

etəməqliq **böylə edəməklik**: **böylə edənlik**. böydəndik. -bu suçun **böydəndiyin** anlat baxalım.

etəmən **edəmən.egəmən**. hakim.

etən -daşı aş, **aşı daş edən arvad**.

etən **edən**. -bilməzin soran, **bildiyin edən, apardı**. (kişi bilmədiklərin sormasac, gaydan gicə dönür, bildiklərin edməsə, gordan gora girir).
-edən edidən: amil amir.

etən -**edən edsin:** inşalllah.

etənə **edənə.-əkdim əl verməz əkdisizlik edənə**, susmaq ən gözəl yanıt, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

etənli **edənli**. iş bilən. başarcan. ürəkli. cəsur.

etənliq -**böylə edənlik**: **böylə edəməklik**. böydəndik. -bu suçun **böydəndiyin** anlat baxalım.

etər -doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar).
-sevgivi ver sevənə **gör nə edər**.
-sevgini ver sevənə gör nə edər.

etər **edər**. **1**.mənfəət. fayda. **1.**tutar. baha. -yüksək **edər** verdilər. -**edər** kəsilmədi. -bu **edəri** ödəyən kim olur..
-**dəğirman bildiyin edər**, çax çaxı başı ağrıdar..
-**dəmiri oğraq edər** olsa çəkic altundan..

-**yad edər**: azdırar.-doğrudan, **yalan yad edər.**.
-gedər edər: atar tutar. dəğiş töküş. ötüş töküş. aşıt daşıt. rədd o bədəl..
-doğrunu, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar)**.**.
-əldəkinə ürək onsa, **baş bildiyin edər**. (**onsa**: razı olsa)**.**
-bir başa bir göz yetər, baş olmasa, **min göz belə nə edər**..
-qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, **hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər**. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .
-sapsız balta, nə edər, balta baltalıq, sapınla edər.

etər **-güman inamdan edər**. (şəgg imandan ayırar).

etər -kin imandan, acığ başdan edər. (**başdan**: ağıldan).

etərəm -ağlamam, toplayaram yaşlarımı, toxlataram damarıma, **qan edərəm**. (**toxlataram:** doldoraram).

etərli **edərli**. **1**.mənfəətli. faydali.**1.**tutarlı. bahalı.

etərmən **edərmən**. cəsur. daşşaqlı. dilir. şüca'.

etərmən **edərmən**. ıocur

etərmiş -gözü aclıq **kor edərmiş yiyəsin**.

etərsiz **edərsiz**.tutarsız. bahasız.

etəsin -**tanrı edəsin**: baratanğ. amin. deyən olsun.

etəş **edəş**. əkşın.

etəyim -**nə edəyim**: kan+qılem. kan+qılayım. nə edim. nə qılayım.

etib **edib.** qılıb.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə necə **edib** baxsın).

etibil **edibil**. işbaşaran. bacarışqlı. yaradıcı. kardan.

etibli **edibli**. iş başacağı olan. (kardidə).

etic **edic**. amil. səbəb.

etiq **edik**. **1**.iş. əməl. fe'l. -yaman **ediklər**. -qolay **edik**. -ey edik (say edik), kötü edik: yaxcı, pis iş. -**kəmit edik**: alça iş. -**edik ediyi**: edik ürə. iş sonucu. ə'malın nəticəsi. -**edik edləyi**: iş gərəkləri.**1**. təşəbbüs. iqdam. -siz nə edirsiz özünüz bilin, onlar yandan

bir **edik** gözləməyiniz. **1**. faaliyyət. -edikdən düşmək. **1**. qılıq. rəftar. **1**. əxlaq. **1**. məsrəf. -**edikli**: məsrəfli. -**ediksiz**: məsrəfsiz. **1**. mə'mul. adət. rəsm. ürf. müstə'məl. ənənə. -bizim yerlərdə bu işlər **edik** değil. -yeni **ediklər** keçmişləri üstələmiş. **1**. işlətiş. iste'mal. istifadə. -**edikə** bıraxmaq: işə salmaq. **1**. ötük. çəkmə. çizmə. -**çəkmə**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə. **1**. (nərsənin uyğun edişin, qılışın, yapışın öğrəniş). tərbiyət. ədəb. **1.ötük.** ayaqqab.. -**edik bilim**: **yapay bilim**: əməli, təcrübi bilim.

etiq **etik**. **etgi**. efekt. təsir. nəticə. -**etiki** yox. -**etik** vermədi. -**etikli**.-**etiksiz**.

etiqçi **edikçi. ötükçu**. başmaqçı. kövüşçü. kəffaş.

etiqən **edigən.** engin (endirən. qoyan. yapan. işə tutan. müntəbəq edən). pıratikan. (pratikan).

etiqəy **edikəy**. (**edik**: başmaq). atdım ataraq. atdım çalaraq. qədəm ataraq. -əpəy əpəy edikəy, baxmıyar dışına. usul usul gəlir, baxmıyar çevrəsinə. (**dışına**: çevrəsinə).

etiqlənmək **ediklənmək**. tərbiyət olmaq.

etiqlətmək **ediklətmək**. tərbiyət edmək.

etiqmək **edikmək**. işləmək. çalışmaq. faaliyyət edmək.

etiqöy **ediköy**. (**edik + öy**: ev**)**. yapımevi. kərxana. manufacture. fabrika.

etiqut **ediqut**. nikukar. sahibi kərəm.

etil **edil**. **1**. əməli. pıratik. **1**. rol.

etil **edil.** tam. -edil bir ulduz yalı: tam bir ulduz kimi.

etiləşmək **ediləşmək**. **1**. edqulaşmaq. iyiləmək. yaxcılaşmaq. **1**. qabiliyyət tapmaq. ustalaşmaq. olqunlaşmaq. buluğa çatmaq. pişmək.

etili **edili**. əməli.

etilmək **edilmək**. (yerinə) **yetilmək**.

etilmək -**kömək edilmək:** arxa tutunmaq. qoldanmaq. himayətdə olmaq.

etilsə -bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, **uyuq savlar edilsə**, yoğşar yumşar can könül.

etim qılım **edim qılım**. qılıq xəsiyət. xuy xəsiyət. hərəkət. əməl o əxlaq. koniş kerdar.

etim **-edim qılım** bir günə ki dəğişməz. (**edim qılım**: xulq xəsiyət. xulq xuy)**.**
-edim qılım: xulq xəsiyət. -**edim qılım** bir gündə ki dəğişməz.
-edim qılım sütlə sümüyə girir, **qanla canla çıxır**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

etim **edim**. (koneş).
-kan edim: **qandem.** nə edim. nə yapım. -**qandem** siləri: nə edim sizləri.
-nə edim: kan+qılem. kan+qılayım. nə edəyim. nə qılayım.

etim -**nə edim: kan edim**. kantım.

etimsiz **edimsiz**. edməyi iyi olmayan. pis. kötü. -**edimsiz** iş.

etin **-biləgi edin**: təcrübə qazan.

etin **edin**. **1**. cəhd. sə'y. **1**. sonuc. nəticə. hasil. əsər.**1. edin**!. gözlə!. diqqət!. hazir ol!. attention**!**.**1.idin. ilin**. **elin**. bacarıqlı.
-kəndivə güvən, **kəndivi edin**. (özüvə inan, kəndivə yiyələn, özüvü əldə ed!).

etin **edin**. ərdəm. çıxar. bacarıq. -**edin** qazan keçir yaş, bu gün yarın axar baş. (ərdəm qazan yaş keçmədən, baş axıb ölmədən).

etinc **edinc**. ilərləyiş. pıroses. (fərayənd. pərdaziş. rəvənd. şəvənd).

etiniş **ediniş.** ərişiş. ulaşış. qazanış. yetiniş.

etinişmək **edinişmək**. **1**. ayılmaq. özünə gəlmək. özün tapmaq. özün toplamaq. huşa gəlmək. -elə bayılmış ki, bir daha **edinişməyə** güman yox. **1**. əldən verilən nərsəni geridən **(**təzədən**)** ələ gətirmək. qapışalamaq. qavışalamaq. tərmim olmaq. **(recover**). -keçən ömrü edinişmək olurmu yahu!. -**edniş**: **qapsala**!: **qavqala**!: recover!.

etinq -**edinğ örük**: iş güc.

etinqə **edingə**. randıman.

etinqəmək **edingəmək**. **(edingəlmək**). başqarmaq. öhdəsindən gəlmək. -bu işi **edinən** varmı, iləri gəlsin.

etinqi **edingi**. kifayət. yetgilik. məharət.

etinli **edinli**. ərdəmli. çıxarlı. bacarıqlı.

etinlik **edinlik** yetinlik. çıxar ölçüsü.

etinmək **edinmək**. **1**. dəryaft edmək. **1**. **eyinmək**. sanamaq. sağınmaq. sağanmaq. təsəvvür edmək. -hər gələni doğru **edinməyin**. **1**. ilərləmək. təhiyyə edmək. tamamlamaq. teyy edmək. -uzun yol **edindən** son.**1**. alınmaq. **1**. əldə edmək. ələ gətirmək. kəsb edmək. -çaxmağa kov qoyub çaxmasan, od **alınmaz**. -ilim bilim **alınmaq**. **1**. müvəffəq olmaq. -çox çalışdı **alınmadı**. **1**. **avdanmaq. evdinmək. (< av. ov. ev**). dərmək. yığmaq. -böylə paranı nə üçün **avdanırsın**.

etinmətin **edinmədin**. **-**yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, **istəklərin, çağunda yaşa**, **edinmədin, oturma yasa**.

etinməyə e**dinməyə**. qazanmağa. -dosd edinməyə bax, düşmanını **anan belə doğurur**.

etinsiz **edinsiz**. ərdəmsiz. çıxarsız. bacarıqsız.

etir **edir**. surəthesab. faktor.
-görən olsa, bir başa bir göz yetir (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) .

etir **-**yalan kök alıb gedir, **hər gələn bildiyin edir**, qolçamaq istəyin yeyir.

etirmək **edirmək**. düz gəlmək. müntəbəq olmaq. -alcağı verəcəyi **edirmir**: düz gəlmir.

etirtməz **-**toxluq nə dedirtməz, **aclıq nə edirtməz**.

etişlər -**bu edişlər** bu qılışlar qaçmağa itlər məni**.(itlər**: məcbur edər).

etişmək **edişmək**. təşəbbüs, iqdam edmək.

etit **edit**.**1**. icad. -yeni **editlər**.**1**. buyruq. dəsdur. **1**.made. saxt. -təbriz **editi** (**edit**. təbriz: made in təbriz).

etitən -**edən edidən**: amil amir.

etiv **ediv**. **1**.bara. bağa. **(vara**. hər **barlığın** dəğəri. hər **varlığın** üzərinə qoyulan, sanılan dəğər**)**. dəğər. qiymət. -**edivli** topraq.**1.** qazanc.

etivmək **edivmək**. qazanmaq.

etiz (işlətməyə alma, vermə) (< **edmək**: işlətmək). kira. -yol **etizi**: yol kirası. -ağır **etiz**. -**etizçi**: kiraçı.

etizləmək kiralamaq.

etqen etken**,** etgin**.** çalışqan, ürətgen.

etqeri **edgeri vurmaq.** rədd edmək. təpgərmək.

etqələmək **edgələmək**. tə'sir edmək.

etqələnmək **edgələnmək**. mütəəssir olmaq.

etqələtmək **edgələtmək**. mütəəssir edmək.

etqəmək **edgəmək**. **idgəmək**. **itgəmək**. ifa' edmək.

etqəmli **edgəmli**. **etgili**. müəssir. tə'sirli.

etqən -**aytqanın etgən:** sözündə duran.

etqən **edgən**. **1**. **itgən**. anğdan. əngizanəndə..
-ötər**itgən**: ötərkən: keçərkən. -yeyə**itgən**: yeyərkən. -gedə**itgən**: gedərkən. -qıla**yidgən**: qılarikən. -döğüb qıla**itgən** gördüm: döğüb **qılarikən** gördüm. -onu evə gedə**yitgən** gördüm: onu evə ged**ər** gördüm. -danışa**itgəndə**: danışa**nda**. -keçə**itgən**: keçmək**də olan**.

etqər **edgər**. təşəbbüskar.

etqəriq **edgərik**. atqarıq. ağdarıq. aktarık. icraiyyə. -ortalıq **ağtarıq** komitəsi. (mərkəzi icra komitəsi)

etqəriş **edgəriş**. atqarış. ağdarış. icra.

etqəritrmək **etqəritrmək**. işə keçirtmək. işə tutdurmaq. fəaliyyətə salmaq.

etqərmək **edgərmək**. işə keçmək. davranmaq. rəfdar edmək. fəaliyyətə keçmək.

etqərmək **edgərmək**. atqarmaq. ağdarmaq. icra edmək. -ortalıq **ağtarıq** komitəsi. (mərkəzi icra komitəsi)

etqəv **edgəv**. əməliyyat. iqdamat.

etqi basqıc. təpgi. tə'sir.

etqi **etgi**. **1**. dalqış. tə'sir. -**dalqış** altda qalmaq. **1**. təpgi. aldırım. tə'sir. **1**. iz. tə'sir. dart. darıt. -keçmişlərin **dartı** alnında bəs bəliriydi: gözə çarpırdı. əsər. icad. **1**. **etik**. efekt. təsir. nəticə. -**etiki** yox. -**etik** vermədi. -**etikli**.-**etiksiz**.

etqi -**ulğan etgi**: böyük tə'sir.

etqi kar.tə'sir. -**karı yetməz**. -**karı** nə. -**kar** edməz. -**karı** olmadı. -**kar** gözləməz bu dünya. -**karlı kişi**: uğur iyilik yapan kişi. -**karı** artsın.

etqil **edgil** (edilə bilən, çalşıla bilən durum). əməli.

etqiləmək **edgiləmək**. **1**. dartamaq. qoytamaq. vəz' edmək. e'mal edmək. -alba **(**maliyat**)** dartamaq: maliyat **1**. **eygiləmək**. sayıb oxşamaq. sayıb sevmək.

etqiləməmək **etgiləməmək.** bayğalaşmaq. tə'sirdən düşmək.

etqilənən **etgilənən.** aldınan. tə'sirlənən. mütəəssir olan.

etqiləniş **etgiləniş. -etgiləniş alanı, meydanı:** zolağ. mədar hitəsi.

etqilənmək **etgilənmək. etgisinə tutulmaq.** aladınmaq. aldınmaq. təhti tə'sir qərar tapmaq. mütəəssir olmaq.

etqilətmək **etgilətmək**. etgisinə bıraxmaq. aladıtmaq. aldıtmaq. mütəəssir edmək.

etqili **etgili**. **1**. **edgəmli**. müəssir. tə'sirli. **1**. mə'mur. -**etgili yetgili**: mə'mur mə'zun.**1**. izəkli. tə'sirli..
-**edgili olsun**: bacarıqlı olsun. müəssir olsun. bəhrəli olsun. müvəffəqiyyli olsun.

etqili **etgili.** karlı.tə'sirli. müəssir.

etqiliq **etgilik**. fəallıq.

etqiliqin **edgiligin.** -**edgiligin bir yola**, yamanlığın min yola. (edgiligin: **eyiligin. iyiligin. yaxşılığın).** (**bir yola**: bir yönə. bir tərəfə). (iyiliq eddin, qarşılıq gözləmə, kötülüq etdinsə, min kərə qaşılıq gözlə). (iyiligin yolu bir tərəfədir, qaşılıq gözlənilməz, getdi gəlməz, ama kötülügün yolu, min təfəflidir. bir kötülük yaparsansa, olsun ki min kərə sənə qarşılıq verilsin).

etqiliqtən **edgilikdən**: **eyilikdən. iyilikdən**. yaxşılıqdan. -**edgilikdən, yaman yox**. (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş).

etqin **etgin.** əktiv. fəal. cari (işdə olan). çalışan. işləyən, canlı, hərəkətli, enerjik, qıvraq, çalışqan, etken, ürətgen.

etqinliq **edginlik**.aktivitə.

etqirətrmək **edgirətrmək**. tə'sirli edmək. tə'sir bəxş edmək.

etqisin -**etgisin ötgəzib**: etgisin bıraxıb.

etqisinə -**etgisinə bıraxmaq: etgilətmək**. aladıtmaq. aldıtmaq. mütəəssir edmək.
-**etgisinə tutulmaq: etgilənmək.** aladınmaq. aldınmaq. təhti tə'sir qərar tapmaq. mütəəssir olmaq.

etqular **edqular.** iykular . yaxşılıqlar. **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza.

etqular **edqular**. iykular. yaxşılıqlar. **-**tanrım, **iykular yaz başımıza**, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**.

etqulaşmaq **edqulaşmaq.** ediləşmək. iyiləmək. yaxcılaşmaq.

etləq -**edik edləyi**: iş gərəkləri.

etləmək **edləmək**. **edələmək**. əda edmək.

etliq **edlik**. **1**. dəsturiləməl. işlətmə yolu. **1**. əxlaqi.

etmədin -**uz edmədin**: tox edmədin. hak edmədin.

etmək (işə aşırmaq). eyləmək.

etmək **atmaq**. atıb tutmaq. oynatmaq. -**qaş göz edmək**: qaşın gözün oynatmaq..
-**edyənin nəmə**: neynirsin. nə yapırsın..
-**nə edmək**: qayıtmaq. qay edmək. qayapmaq.
-baş altı edmək. bastatmaq. başında, içində, ürəyində olanı, işlədiyində, davranışında göstərməmək, gizlətmək. -**baş altı edmədən (**bastatmadan) üzünə dedi.

etmək **edmək**. **1**. **<> yetmək**. **1**. (əməli edmək). barlamaq. yapmaq.**1.idmək. ilmək**. bacarmaq. **1.**ötgürmək. keçirmək. -yeddi gün, yeddi gecə toy **ötgürdülər. 1.** qılmaq. çəkmək. -birinin sevgisin əzizliyin çəkmək: könül daşımaq.
-baş edmək: baş açmaq. düşünmək..
-**bacarmayıb edmək**, üzücüdür, bacarıbda edməmək, yaxıcı!**.**

etmək **edmək**. himək. **-yaddan himək**: yaddan edmək. unudmaq.
-**özünü əkə edmək**, keçisin təkə. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq).
-**börk edmək**. börk oynamaq. oyun çıxarmaq. oyun oynamaq. oyun yapmaq.

etmək -**edmək istəmək:** edməyi gəlmək. edmək gələmək. -gedməyim gəlir: gedmək istirəm. -gedməyiz gəlir: gedmək istirsiz. -yeməyim gəlir: yemək istirəm.

etməqçi **edməkçi**. edməyi gərəkən. vəzifəli. -**edməkçiyəm**: vəzifəliyəm. vəzifəmdir. gərə edəm. -edməkçi deyiləm: vəzifəli deyiləm. vəzifəm deyir. edməyinə gərəkli deyiləm.

etməli **edməli**. -**nə edməli**?: nə qayrıq.

etməmək -bacarmayıb edmək, üzücüdür, **bacarıbda edməmək**, yaxıcı!**.**

etməsə **-qış edməsə:** qışsıramasa. qışlamasa. qış kimi keçməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.

etməsə -**qış qışlığın edməsə**, yaz yazlığından qalar.

etməsələr -**qaraşıq edməsələr**: qaraşmasalar. gözləməsələr.

etməyi -**edməyi gəlmək**: edmək istəmək. edmək gələmək. -gedməyim gəlir: gedmək istirəm. -gedməyiz gəlir: gedmək istirsiz. -yeməyim gəlir: yemək istirəm.

etməz **-**igit olsun, **erkək dişi dərk edməz**. (**dərk edməz**: fərq edməz).

etməzəm **-**istək dolular, bıraxıb getdi, **edməzəm dedin**, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

etməzin **-**istək dolular, bıraxıb getdi, edməzəm dedin, **edməzin etdi**. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

etmiş **-**dəğirman dinləmədən **bildiyin edmiş**.

etmiş **edmiş**. qılmış. əməl. -songünü **edmişindən** sorulur.

etmiyək **edmiyək. -**ayrılıqlardan canım! **söz edmiyək**, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

etmiyək **edmiyək**. -ayrılıqlardan, canım, **söz edmiyək**, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

etni kirdarı. **-edni pozuq:** işi allı. kirdarı yaman.

etov **edov**. hərəkət.

etsə **-**ağırlıq edsə qatı, çökər damı. (**qat**: dam). (**damı**: evi).

etsə **edsə**. -**qoz könül edsə**, bitər günbəzdə. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar). (istəyən izlər).

etsin -**edən edsin:** inşalllah.

etti **-**istək dolular, bıraxıb getdi, edməzəm dedin, **edməzin etdi**. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

etti **-nə çoxların etdi** inamdan para. (**etdi** : ayırdı. uzaqlatdı).

ettin -**uz etdin**: tox etdin. hak etdin. əcəb etdin.

ettiyni -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. **bilmədin sənə nə etdiyni**, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

etuq **1**. **eduk**. **yertuq**. (yerimədə işlənən arca, vəsilə). başmaq.**1. etuk**. **etük**. **ötük (**< **ötmək**: keçmək. yerimək**)**. çapur. çapay. ayaqqabı.

etyən **edyən**. amil.

ev **1**. kümət. **1**. öy. aşiyanə (fars) < yaşnaq. (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). yuva. oyav. **1**.bükənə.**1**.çarduq. sarduq. örtülü, sarılı, çatılı duvarlı, sarılı hörülü yer. qorvan. qorman. **1**. ağıl. avıl. **1**. duvağ. dam. -**duvağı** dağılası. **1**. otaq..
-**ev kimi**: çox dinc, rahat. -iş yeri **ev kimi** gəlir. **1**. barıq. saxtıman..
-**ev yılxı**: ev heyvanı. əkdi**.** əhli..
-**başev**: **başqav: başqa ev:** apartman olmayıb, şəxsi ev, mənzil..
-qonşu üçün ev satılır, ev alınmır..
-qonşu üçün ev satılır, ev alınmır..
-yaman atlı el yıxar, **yavan oğru ev**.
-el elə sığar, **ev evə sığmaz**. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)**.**
-evin itirən, ev tapınca, yarın itirən yar tapınca..
-inac artqısı **ev yıxar**. (artıq inac **ev yıxar**). (artıq, aşırı güvənmək eyi değil)**..**
-odunsuz qazan qaynamaz, qadınsız ev, yayramaz**..**
-vila biçimli ev: aran..
-yaxşı **evin** olunca, bir yaxşı qonşun olsun..
-**atalıq evi**: **törgün**. **(törətmək)**. törətlik. doğulub böyüyən yer, ocaq..
-**ev eşik**: örkə yerükə..
-**uşaq evi**: uşqal. məhdi kudək**..**
-dördbaşlı ev: qoşqa **(**< **qoşa qoş**). **(**ər, arvad, iki uşaq**)**..
-**ev işçisi**, **qulluqçusu**: tozçu. çançı..
-**var baraq**: ev eşik. ev dəşəm. mal mülk..
-**ev yuvasız**: sərgəz (sərilib gəzinən)..
-**evə uyqun**: evil..
-**doğum evi**: doğşul..
-**ev eşik**: orun bayır**.**.
-ev eşik gərəkləri: ev donuq. -**enikevi**: doğumevi..
-**ev donuqsuz** (qoşum) olmaz. -**donuqlu** ev: döşənəkli ev**.**.
-öz eviz kimi **açının**..

-özlük ev: özev. başlıq, şəxsi ev..

-**evdən eşik**: küçə**..**

-yaylaq evi: köşg. küşg. kuşq. (**< köç**). bağ bağavlı yerdə qurulan ev baraq**..**

-ağbirçəksiz ev, karvansız yol olmasın**..**

-ev oğrusu tutulmaz**..**

-ışıqdan ev, öğrəniş bizdən, öğrətiş sizdən. (tapmaca) (**oxul**. oxuvçu. oxutçu)**..**

-yalğız kişi, **ev olmaz**.

-ağev:ağöy. gəlin evi. gəlin gedilən, köçrülən ev.

-bayram gəlir, **ev eşiyi çalatın.** (**çalatın**:bəzəyin. donatın).

-kütev: kötev: alçaq, kiçik, bir qat ev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

-qaraev: qaraöy. gor. govur. qəbir.

-qınıc, yıxmış ev dirək, çalış, yapna bir ürək. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

-alçaq, kiçik, **bir qat ev**: kütev. götev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

-aş yeməyin bilməyən, **ev yiyəsin uyaldar.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək). (**uyaldar**: utandırar)**.**

-çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, **ayrı düşən ev, eldən**, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

ev barıq. barq. (kaşanə).
-hovan qonağ **ev yiyəsin ağırlar**. (**hovan**: axmaq).
-qara ev: qaroy (**qara öy)**. yekə çadır.
-**ev içində savaş çıxdı**, ortama donu yırtışdı. (**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri).
-sapaç qonaq, **ev yiyəsin qonaqlar**. (**qonaqlar**: buyur deyər). (**sapaç:** səfeh).
-**başaq ev**: şəxsi ev.
-**ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın. **-ev barığın ötürmüş**, başın qoymuş çöllərə.
-ev evi dağıdar.
-ev evə girsə, **ev evdən olar**. (**olar**: dağılar).
-**iki ev bir evə** sığmaz.

ev qala. ocağ. xana. -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. -öz **qalaz** kimi: öz eviz kimi.

-ev yoldaşın yamansa, tütün basar qır qutar.

ev -**ev düzənin yad** sözləri özgətir. (**özgətir**: pozar. dəğişir) (yad sözlər, eşikdən girən sözlər evə uymazda, pozarda)

evay **uvay. vay.** qınanc, qorxu, ağrıdan çıxarılan doğal səs.

evbaş bir evin, özəl qurumun, ocağın, təşgilatın, müə'ssisə başı.

evbəev **ev bə ev**. ev ev. öymə öy.

evbəyin -bağda gülün bülbülü, **ev bəyinin** sünbülü.

evciq **evcik**. qoncal. çox böyük olmayan oturaq, kiçik ev, oturaq.

evçil **1**. evçiliyi, ev yaşamın seçən, bəğənən. **1**. evçi. ocağçı. ev işlərin özünə iş edən kimsə. ev xanımı, qadını. xanə dar. xanədar.

evçilağ **üyçül**. ev işlərinə ilgili olan. xanədar.

eveşiq **ev eşik**. {(**1**. < ev **beşik**. 2. < ev **yeşik** (**yeşik**: yük. var. devlət. 3. < ev **eşik** (**eşik**: **1**. təşgilat. **1**. qapı: dərgah.) ev təşgilat.). **1**. ev eşik (< **eşik**: qoşu. vər vəsayil)}. uy uzar. (ev oturaq. ev otaq. ev yataq)..
-**ev eşiksiz:** qaşaq. qaşşaq **(**: qaşınb tökülmüş**)**. kasıb. yoxsul. müflis..
-**ev barq**: ev eşik. **qaşşaq**. **(**qaşınb tökülmüş**)**..
-**ev eşiksiz**: xanımansız. ev elsiz. sallax..
-**eveşik:** evbarıq. çoluq cocuq. əhləyal..
-**ev eşik:** yurd ocaq..
-ata ana qayqusudur**, ev eşik**, uşaqların qayquşudur oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

eveşiq **ev eşik**. avzar.bar baraq. qoşu döşə. ev gərəcləri (əsasları). moblman.

evev **ev ev.** ev bə ev. öymə öy.

evə **-**el elə sığar, **ev evə sığmaz**. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)**.**
-evdən evə ışıq düşməz. (hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə). (el elə sığar, ev evə sığmaz).

evə **-ev evə girsə**, ev evdən olar. (**olar**: dağılar).
-**iki ev bir evə** sığmaz.

evələtmək evə yol verdirmək. bir qoruğa (hərəmə) girdirmək. özündən saymaq. xudumani edmək. -onun ki qapısı açıqdır, hər gələni **evələdir**, sonu ayağı necə olacaq bilməm.

evən -**səni sevən**, sən sən deyən.

evər **əvər**. (**çevirmək**). tərs. hər nəyin dal üzü. -işin **əvəri**: işin dal üzü.

evi **-**ev evi dağıdar.

evi -**evi pozuq onqalır**, oyu pozuq onqalmaz (**oyu**: düşüncəsi)..
-**evi tikilmiş**: iyi diləkdə, arsuda, arzuda bulunma sözüdür. evi, abadanlığı qurulmuş.

günə çıxmış. evi qurmuş, baxda minmiş. (**# evi yıxılmış**).
-xanın evi dar gəlir, dar yuvacım, gen gəlir. (**yuvacım**. **yuvacığım**: alaçaçığım. daxmam). (kəndi dilivə, elivə, yurduva xor baxma!) (xan evinin darlığı, dar evimin genliyi)..
-xanlar evi gen olsun, dar görünər biləmə, kəndi evim dar olsun, gen yaşanır biləmə. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın)..
-ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar)..
-**aldışın yansın evi**, verdi kefi, yıxdı devi.
-**fəsad evi**:bulayqa. fəsad yeri. bulayva. bulay yuvası.
-yalançının evi yandı, yalan deyir kim inandı.

evi **-qız evi**, **naz evi**, **oğlan evi, qoz evi**. {qız evi qır verər (qızın istiyəni çox var), oğlan evi şişirər (ay oğlanın nələri var)}.

eviç **ev iç**. **üy iç**. ailə. xanəvadə. -**eviç** qalay: **eviç** yaxşımı: xanəvadə necədi.

eviqə **evi<u>ğ</u>ə. evi<u>n</u>ə. evi<u>v</u>ə**. < **evi<u>nğ</u>ə. evi<u>ng</u>ə.**

evil evə uyqun. əhil. hli.

evil! **ivil**!. **iviş**!. tələs!.

evim **-**xanlar evi gen olsun, dar görünər biləmə, **kəndi evim dar olsun**, gen yaşanır biləmə. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın).

evimiztən -ilkin özümüzdən, evimizdən, dosdumuzdan başlıyalım.

evin **1.** < **oğun**. dənə. həbbə. ihəbb. **1**.ayrılmış topraq tikəsi. əri fəsl. movsim.
-evin itirən, ev tapınca, yarın itirən yar tapınca.
-eyləyər bizar, yuğrulmamış söz, **can evin**..
-sarsıdarmış, yoğrasız söz, **can evin**.
-əsrük keçi, **qurd evin arar**!. (əsrük keçi, qurd evin sorar!). (əsrük: kefli. sərxoş) (kefli keçi, qurda boy deyər).

evin **-**bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).
-**oğul dursa evin daşı**, qızda durur könül aşı. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).
-sevgi yakdur, sevgi od, **düşsə yakar canan evin**!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).
-evin **başlığı** kimə baxır. (evin müdürlüyü kimə mərbutdur).

evin -**kəndi evin tüstüsü**, göz çıxartmaz.

evinə **evi<u>n</u>ə. evi<u>ğ</u>ə. evi<u>v</u>ə**. < **evi<u>nğ</u>ə. evi<u>ng</u>ə.**

evini -**qonaqçı kimi evini**, öləcək kimi, içini arıt.
-qonşunu çapıb, evini yapıb.

evinqə **evi<u>nğ</u>ə. evi<u>ng</u>ə. > evi<u>n</u>ə. evi<u>ğ</u>ə. evi<u>v</u>ə**.

evintə **-**allah qonağı allah evində olar.

evintə **-evində batmanı görməz**, qonşuda oqqanı çəkməz. (**oqqa**: kiçi ağramlı çəki birimi) (**batman**: böyük ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)**.**
-qızın yeği ər evində, qanana yeği öz evində. (**yeği**: yaxcısı).

evirən -hər sürən sürəcin sürür, **evirən öz yolun yürür**. (**evirən: evigən: evigən**: evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol).

evirmək **(> eləmək: qoymaq). çevirmək**. -onu yolundan **evirmə (eləmə, qoyma).**

evirt **-evirt devirt: çevirt devirt.**

evişi ev ödəvi.

evivə **evi<u>n</u>ə. evi<u>ğ</u>ə.** < **evi<u>nğ</u>ə. evi<u>ng</u>ə.**

evivi -**evivi yasa**, kefdə yaşa.

eviz -öz **eviz** kimi. (öz **qalaz** kimi) (**qala**: ev. ocağ. xana).

evizə -tanrım sizi qorusun, **evizə eşiyizə**, yurduza beşiyizə çox görməsin.

evqən **evgən**. evlik. evtörə. evdə yapılan nərsə. ev məhsulu, tovlidi.

evqonağ evoda. evin ən böyük odası.

evləq **evlək**. **avlaq.** ağıl. avıl. ayın çevrəsindəki ışıq təğrəsi, girdəsi. halə. -**ay avlandı, avıldı, evləndi**.

evləq **evlək.** göz. bəxş.

evləndi -gec gəldi **tez evləndi**.

evləndirmək **evləndirmək.** ərətmək. əritmək. ərə vermək.

evlənən **-eşəklə evlənən** yükündə çəkir, ununda daşır. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

evlən<u>gən</u>imdən -**evlən<u>gən</u>imdən** son: evlən<u>məg</u>imdən son.

evlənib -**evlənib (çevlənib) dolğanmaq:** aylanıb dolğanmaq. çönüb fırlanmaq.

evlənqənim **evləngənim**. evlənməgim. -evlən**<u>məgim</u>** on il oldu: evlən**<u>gənim</u>** on il oldu.

evlənmek **1**. çökmək > köçmək. evlənmek. (yerləşmək).**1.** ailəli, ayiləli olmaq. aylanmaq.**1.** əkənirmək. xanəvadə qurmaq.
-tez evlənmək: tezərmək.

evlən<u>məg</u>imdən -**evlən<u>məg</u>imdən** son: evlən<u>gən</u>imdən son.

evlənməqim **evlənməgim**. evləngənim. -evlən**<u>məgim</u>** on il oldu: evlən**<u>gənim</u>** on il oldu.

evlənmiş **-dışdan gəlib evlənmiş:** əkdiş**.** evli, yurdlu olan yad, yabanı nərsə, kimsə. inteqrə olmuş.

evləntirmək **evləndirmək**. başın qatmaq.

evlərə **-**evdəki sayap, çarşıya çıxmaz, bazar sayabı, **evlərə sığmaz**. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).

evləşmək **1**. yığılıb ev olmaq. -subay kişi çölləşü, arvad olsa **evləşür**. **1**. üşüşmək. üşləşmək. avlaşmaq. yığışmaq. əkləşmək. oklaşmaq. yükləşmək. nərsə başına ev qurmaq. dövrə qurmaq. -hammı onun başına **evləşmiş**.

evlətmək tanışlatıb qafasına taxmaq, qoymaq. -öğrətçi olaraq çalış yapdırdığın işlə uşaqları **evlət**.

evli **1**. abalı. **1**. qarılı. **1**. bir işdə, konuda girgin, sınalı, bilgin. usda. -o tamam işlərində çox evli kişidir. -hər çeşit arbanı **evli** onara bilən kişi. -mən bu soruların **evlisiyəm**. -yaşamda hər nəyin bir az **evlisi** olmalıyıq. **1**. bir yeri öz evi kimi saymaq. bir kimsəylə, nərsəylə dincliklə, rahatlıqla davranmaq. -o bizdə qonağ kimi yox, evli qalırdı. -öz eviz kimi **evli** oturun. -mən onla **evli** olabilmərəm. **1**. ağıllı. avıllı. **(av. ev) 1**.köçlü. (ailəli. xanəvadəli)..
-**köşgülü**, **evli bağ**: köçəbağ çarbağ..
-**evli yaylı**: evli caylı. ev eşikli.

evliq **evlik**. **1**. ev yiyəsi. **1**. evgən. evtörə. evdə yapılan nərsə. ev məhsulu, tovlidi.

evota **evoda**. evqonağ. evin ən böyük odası.

evön **evün**. evin önü.

evrə bağna. bağan. mərhələ.

evrə **çevrə**. ətraf. -**evrə**sində: **çevrəsində**. ətrafında. -**evrəsinə**: **çevrəsinə**. ətrafına. -**evrəyə**: çevrəyə. ətrafa. -**evrəli**: çevrəli. ətraflı.

evrə qonuq. aşam. basam. mərhələ.

evrəin -**evrəin çevrinə uymaq**, qurğudan çıxıb duzağa düşmək.

evrəm **evrən**. **-**olduğumuz yalan deyil, **evrəm kimə qalan deyil**. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.

evrən **1**. **avran**. (**< av**). **savran**. savğan. çanqalaq. çulğaq. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos. **1**. öğrən. öğrün. (çevirmək. çöğürmək). (fırlanan). fələk.
-ağla qara ilədi evrən qılışı, böylədir ta ki durur evrənimiz. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz)..
-izək izəyə tüş gəlsə, **evrən yerindən oynar**. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər)..
-yelmayaqca **gəlib keçər evrən**, qomaz kimsə sürə, uzun devrən. (**yelmayaqca** yel kimi iti, çapıq olan).
-evrən çevrənə baxır boyanır, evrəndən gözləmə değişə boyanı. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

evrən **evrəm**. **-**olduğumuz yalan deyil, **evrəm kimə qalan deyil**. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.

-evrən yağlı bir quyruq, tülkülərə eşq olsun.

-**gedər evrən durmaq bilməz axarı**. (**aşar acun** durmaq bilməz axarı).

-evrən bitməz bir yuxu, **evrən tükənməz** yuxu.

-evrən budur, bir gün yolda, bir gün gorda, bir gün ayağda, bir gün yastığda.

-**evrən budur**, günü devrilir yola, günü devinir gora.

evrən -**yaruğ** evrən: ışıq dünya.
-gedir evrən durmaq bilməz axarı. (**aşır acun** durmaq bilməz axarı).
-ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, **bilməz dərək evrən**!.
(**dərək**: qədir).

evrən -**bu evrən** ağlı qara sıçovul yalı, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-**bu evrən ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).
-əlayağın yapuqsa, **geniş evrən dar gəlir**. (**yapuqsa**: bağlısa)
-**evrən ağlı qara sıçovul** yalı qırar baradur. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

evrən! **çevrən!.** aynal!. aylan!. çön!.

evrənə -əlsala **oldum evrənə**. (əlsala: məsxərə).

evrənə -**söyənmədim evrənə yara mən,** bitirdim işi ölüm yetmədən. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

evrəni -alçacıq qapıq, **evrəni çapır** (tapmaca) (başmaq).
-evrəni dəğişən dəlilərdilər, dünyanı çevirən axmaqlar!.
-evrəni hovalara sürür, başlılar kəlləbaş yürür. (**hovalar**: axmaqlar).

evrəni -bu evrəni sınayıb sınanda var sındıranda. (**sınayıb**: yaşayıb).

evrəni **-**eşşəyi palan saxlar, **evrəni yalan saxlar**. (palansız eşşəgi işlətmək olmaz. palansız yağırlanar, yağırçalar. (**yağırlanmaq**: **yağırçalmaq**: kürəyi, beli sürtülərək yaralanmaq).

evrəni -kəndivə güvən **evrəni qazan**.

evrənim -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi **evrənim batsın**. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

evrənimiz -ağla qara ilədi evrən qılışı, **böylədir ta ki durur evrənimiz**. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz).

evrənin -**bilmədin evrənin çevirdiyini**, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi)..
-**duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin**, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

evrənin **-söz evrənin dayağı**, birelligin yarağı. (**birelligin** : bir millətliyin).

evrənitə **evrənidə**: dünyanıda .-**evrənidə** aldat, al, dad. (**aldat**: tovla). (**al, dad**: dadın çıxart.yiyənib dadın al).

evrəntə -**evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər**, uşaqlar, qocalar. (**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək).

evrəntən **-**evrən çevrənə baxır boyanır, **evrəndən gözləmə değişə boyanı.** (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

evrilir **-əylənməz ötür evrilir**. (durmadan zaman dəğişir).

evrilmək **{əvrilmək**. **əğrilmək**. **{bövrülmək**. **böğrülmək**}.

evsiq **evsik. 1**. xudumani. səmimi. **1**. əhli.

evsin **1**. evə oxşar. **1**. yoxsulyana, kasıbyana ev. **1**. topraq alta quylaq **(**quylanmış**)** ev.

evsit ailə. xanəvadə. əh əyal.

evsitmək ev, evlilik yaşamına qızışdırmaq, çəkmək. -ev bir durum yox ki məni **evsidə**.

evsiz **1**. barksız. **1**. köçsüz. (ailəsiz. xanəvadəsiz).
-evsiz eşiksiz: durasız. (**dura**: ev). xanıımansız.
-evsiz işsiz: əşsiz işsiz. işi, əri arvadı olmayan.

evsiz **-**dosda uyan çöldə qaldı, **oynaşa guman evsiz**. (**guman**: gumanı gedən).

evtə **-balalı evdə sır yatmaz**, oğurluq yerdə, mal qalmaz. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).
-evdə odabaşı, çöldə obabaşı. (hər yanda sözü keçən kişiyə söylənir). (hər yanda başına buyruq kimsə).
-əşin olsun yolda yoldaşın, **evdə sırdaşın..**
-yolda yoldaşım, **evdə sırdaşım**.
-yönəkin itirər **evdə** kişilər. (**yönəkin**: hökmün)..
-**asılı evdə, danışma ipdən**. (kimsəsi asılmış olanın yanında, ip sözünü işlətmə).

evtə **-**cırıq çarıq, uzun yol, **otur evdə** saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.

-yolda yoldaşın, **evdə sırdaşın**.

evtə **-külsüz evdə** od qalmaz. (od kül altda qoruna). (od küldə qorunur).

evtəq **evdək**. **uydək**. **1**.evə ayid olan. ev qoşu, vəsayili.

evtəqi **evdəki**. **uydəki**. moblə, moblmanlı ev. boş olmayan ev.
-ovadaki quşdan ötür. evdəki **ki quşuva tüpürmə**. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək)**.**
-evdəki sayap, çarşıya çıxmaz, bazar sayabı, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).
-yazdaki sulun özürgəli, **evdəki toyuq ötürmə**. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

evtən **-**altınlı evdən, can dadlı.
-evdən evə ışıq düşməz. (hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə). (el elə sığar, ev evə sığmaz).

evtən **-**erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, **evdən xoşluq**, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

evtən **-**ev evə girsə, **ev evdən olar**. (**olar**: dağılar).

evtən **-**yeğit qonağ görsə, **evdən çıxar**, yerik qonağ görsə, **evdən qaçar**. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

evtinmək **evdinmək. avdanmaq. edinmək (< av. ov. ev**). dərmək. yığmaq. -böylə paranı nə üçün **avdanırsın**.

evtörə evgən. evlik. evdə yapılan nərsə. ev məhsulu, tovlidi.

evün **evön**. evin önü.

evyolaçı evinə çox bağlı olan.

evyurd anayurd.

ey **<u>ək</u>**. ək olaraq asılan sözə yön, luk, anlamın artırır. -**güney**: gün açılan yön, bölgə. gün düşən yer. -**quzey**: quzluq. kölgəlik. quyluq, kölgəlik yer. -**uzey**: **uzay**: dibsiz, geninə açılan yön, bölgə.
-ey deyən əçə yox, qoy deyən qoca: işə baxan yox.
-ey kaş: çeki keşgi. -**keşgi** olardı.

ey **-səndən ey can azdıra bilməz** məni illa əcəl. (**azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz)**.**

eyb ayb. **1**. ayıb. ağman. quy. -hər gözəlin bir **quyu** var. **1**. ləkə. dağ. **1**. uyat -bu iş **uyat** değil -**uyat** olsun: (həya ed).**1.** kəm. -**kəmi nə**: eybi nə. -**kəmi** yoxdur: eybi yoxdur.-**kəmi nədir**: eybi nədir. -**kəmsiz**: eybsiz. -**kəmli**: eybli. -**kəmin qaldırmaq**: eybin qaldırmaq. -**kəminə** baxma.
-eyb qoymaq: qınamaq. bəğənməmək. işqal çıxartmaq. -o hər nəyi **qınır**.yaxcıdır: eybinə baxma, yaxcıdır.

eybelə qança. -**qança qına** kim taqur: eybelə əzaba kim dözər.

eybet **(eyi bet. iyi bet).** gözəl. qəşəng.

eybetləb (eyi bet. iyi bet). gözəlcə. qəşəhcə.

eybəcər encər.

eybəcər qazov. biçimsiz.

eybləmək kəmləmək. eyb edmək. -**kəmləməz** yar məni.

eybli dağlı. ləkəli. -**dağ düşürmək**: ləkə salmaq.
-bütün eybli: kəmətov.

eybsiz bikin. bitin. **(büt)**.

eybsiz mansız.

eyi **eygi**. **iygi**. **iyi**. yaxşı. yaran. -**yaran yaman**: yaxcı pis..
-**ey edik** (say edik), **kötü** edik: yaxcı, pis iş.
-kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, **eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir)..**
-dadlı duzlu, eyi qoxulu: gülbəşəkər. -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!.

eyi -yamandan yarlıq uman, **eyi günə nisgiili yatar** (batar).

eyiq **eyik. eysir.** iyilik vurqunu. xeyirxah. -**eyik diriklər**: iyi, yararlı varlıqlar.

eyiqmək **eyikmək**. sağlaşmaq. güclənmək. düzəlmək. -işlərin necədi, **eyikibmi**?. -**eyikməz**. -**eyiksər** deyil: düzələsi deyil.

eyilənmək **eynəlmək. iyilənmək**. düzəlmək. sağalmaq.

eyilərtən **eyilərdən.** iyilərdən: yaxcılardan. onatlardan**. -**eyilərdən ol, kəndini arat! . (**kəndini arat**: özüvü istət).

eyiliq -**eyilik dadlı oli**, onu yeyən dadanmasa, axmaq oli.

eyiliqtən **eyilikdən. iyilikdən. edgilikdən**: yaxşılıqdan. -**edgilikdən, yaman yox**. (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş).

eyim -**ayaq geyim**: ayaqqab. başmaq.

eyin iyinin. yaxcının. yaxcı olanın. -**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

eyini amanı . yaxcını. -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

eyiniş **eyniş**. **eğniş**. islah oluş.

eyinmək **edinmək**. sanamaq. sağınmaq. sağanmaq. təsəvvür edmək. -hər gələni doğru **edinməyin**.

eyiş **eğiş**. islah.

eyitən **eydən**: **eyidən. iyidən.** yaxşıdan.-mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, **eydən bir iz qalar**.

eyiti **eyidi. eydi. iyidi. iğidi. igidi**. -atı, arıyanda gör!, **eydi, qarıyanda gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).(.).

eyitiş yasdırış.

eyitmək **1**. **öğrətmək**. **əritmək**. becərmək. tərbiyət vermək. -səni **becərən** atan batsın. **1**. bolğatmaq. tərbiyə vermək. **1**. yasdırmaq. becərtmək. öğrətmək.

eyqaş **ey kaş**. bir sarı. keşki. kaşki.

eyqəl **eygəl**. **(**eyi, iyi, xoş olay**)**. yaxcı pişaməd. **(# pis pişaməd**: pisgəl**)**.

eyqi **eygi**. **eyi**. **iygi**. **iyi**. niku.

eyqiləmək **eygiləmək**. **edgiləmək**. sayıb oxşamaq. sayıb sevmək.

eyqilənmək **eygilənmək. iygilənmək**. **1**. quşqudan, şəggdən çıxmaq. **1**. tutunmaq. müsəmməm olmaq. **1**. xoş binləşmək. **1**. toxdamaq.

eyqiliq **eygilik.** boşluq. fərağət. -**eygilik** bulsam yaparım

eyqiliqlər -alan ölür, satan köçür, **eykiliklər yarqanır**, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

eyqin **eygin**. eyi olan. yaxcı olan. **-eygin**, el manın açmaz. (yaxcı kişi el aybın (yada) açmaz).

eyqin **eygin.** oğan. bayuq. xariqa. şahanə. süper. mö'cüzə. çox iyi.

eyqu -yurt dərəki, köçən son, pul dərəki, bitən son, **eyku kişi, ölən sonra bəlgirür**. (**eyku**: yaxcı).

eyqu qutuq. yaxcı. incə. xeyir. xeyr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).
-**eyku söz** can azığı.

eyqün **eygün**. **1**. bayram. **1**. **eygün!.** günuğra. vaxtız xeyir.

eylə bücür. -**eylə** qıl.

eylədi -yanağın öpüb **yolçu eylədi**.

eyləq -**eylək beylək urunmaq**: öylə böylə, oyan buyan aranmaq, axdarınmaq.
-**eylək beylək**: ora bura. sağa sola.

eyləmək (işə aşırmaq). edmək.

eylənmək **aylanmaq**. **1**. açılmaq. **1**. istirahət edmək.

eylənmək **hellənmək**. **əğlənmək**.

eyləyər -**eyləyər bizar**, yuğrulmamış söz, can evin.

eyməcən **iməcən**. xeyrxah.

eymənc qorxunc. qorxulu.

eymənіş ehtiyat.

eymənmək qorxmaq. çəkinmək. -**eymən**: qorx. çəkin. ehtiyat ed. -**eymənməz**: qorxmaz. çəkinməz.

eynalı -markopolo yazır "toruz dağları". bu dağ inaq dağının (**eynalının**) keçmiş adıdır.

eynəlmək **eyilənmək. iyilənmək**. düzəlmək. sağalmaq.

eyni aynı. tüys (düz. çin. lap).

eyniş **eyiniş**. **eğniş**. islah oluş.

eyran **ayran**. susun. atlama. açlama. su ilə açılmış yoğurt.

eyrəq **eyrək. yeğrək. iyrək**. daha iyi. ala üstün.

eysərmək əmsirmək. öğsərmək. öğrəşmək.

eysi iyi niyyətli.

eysin! toxsun. haqlısın!.

eysir **eyik.** iyilik vurqunu. xeyirxah.

eytən -mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, **eydən bir iz qalar**. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

eyti **eydi. eyidi. iyidi. iğidi. igidi**. -atı, arıyanda gör!, **eydi, qarıyanda gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).(.).

eytimçi -**çəpər eytimçi**: çalpan öğrətmən, məəllim.

eytimsiz yuğan. yuvan. xam. yonulmamış.

eytinməz -eytinməz at, yügənməsə.

eytirmək **eydirmək**. **eğdirmək**. **1**.oğub öğrətməklə, yumuşatıb, yola qoymaqla düzəltmək. **1**. islah edmək.

eytiş **1**.**aytış.** değiş. diyaloq. qarşılıqlı qonuşma.**1.**öğrəniş. amuziş.

eytişi işi. -aytışıyla **eytişi** tutmur: sözü ilə işi tutmur.

eytmək **aytmaq**. demək. danışmaq.

eyvan **1**.**ayvan < yayvan**. otağın dışa sarı yayılan bölümü. çardağ. balkon. **1**. qoyul. balkon.**1.**balkon. ayazıq. (**ayazlıq)**.

əba **aba.** (< **qapa**) yelək.

əbbəq -oy gücün saldırırsa işə, **əbbək tapıb salarda dişə.** (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

əbermək **abermək.** alıb bermək.

əbə **1**. **aba**. ana. nənə. maman. **1.**anaçı**.** (uşaq doğuran). mama. umana (umay ana). qındıq ana. (göbək ana).

əbəçi **abacı.** (divan). firiştə.

əbəm köməci (pənirək).

əbləq **əbləğ. ablağ.** alığ.

əbsəm üpsəm **yapsam yupsam**. sakit.

əbsəm **avsum**. (< **avsunlanmış**). duraş. durqun. sakit.

əbzar **1**. aşıl. arac. yaraq. **1**.**əbzar** (fars).**əfzar**. < **ovzar avzar**. (< **av**. **ov**). əl aracı. ərsənin tutma, dolandırma, baxma, onarma üçün gərəkli arac.**.**
-arac, əbzar çantası: **bağdac**..
-**əbzar tükanı**: ardalağ..
-**əbzar qutusu**: büktəri(**< bük**).

əcayib abayıq. acayıb. urkəc.

əcəb abac. şaşrıdıcı. təəccübləndirici. -**abac** deyil.

əcəba alaqa. necə alınabilir. necə olabilir.

əcəmi açamı. (nərsədən, bir yerdən) açıq olan. yad.

əcib abayıq. acayıb. urkəc.

əcibdir! -**çox əcibdir**!: alağun**!**. (< **ala qalmaq**).

əcibə abayıq. acayıb. urkəc.

əcir tutaş. muzdur. işçi.

əclaf altın. aşağ, alçaq, rəzil olan. namussuz. pozuq. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf.

əçə **1**.(yaşa). yaşa dolmuş. yaşlı. müsinn.**1**.**çəçə**. ana. **(# əkə**: **kəkə**: ata**).**

əçə ana. -**əçəsiz**: anasız. -**əçəli** böyümüş: analı böyümüş. -**əçəsi** ölmüş. anası ölmüş. -**əçəsiz əkəsiz**: anasız atasız.

əçə -**ey deyən əçə yox**, qoy deyən qoca: işə baxan yox..
-**tanrı əçə:** tanrıca. ilahə. -yatmış **tanrıca.**

əçəliq **əçəlik**. analıq. ügey ana.

əçəsi anası. -bezin çətəsi, **qızın əçəsi**. (**çətəsi**: qırağı). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

əçov **açov**. **haça**. iki qollu nərsə.

əfə **-tülkü əfə dadlı dillər söylədi**, qarqa bəydən pəndirini almağa.

əfəl **1. < kəfəl < kəvəl.** kəvik. boş. **1**. əl ayaqsız. aciz. **1**.incik. həssas.

əfəm ağam. -qurda sordular. -**əfəm**, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -öz işimi, özüm görrəm.

əfil yufa. yumşaq. xuylu. xəfif. -**əfil əfil** yırlamaq. -**əfil əfil** əsən yellər. -**əfil** yeriş.**.**
-əfil əfil əsmək: yumşaq, sığ əsmək.

əfqələmək **əfkələmək**. **əvkələmək**. **övkələmək**. sıxıb əzişdirmək.

əfsanə toxun.

əfsanəvi uysunar.

əfsənmək **əvsənmək**. titrəmək. -qoyunların quyruğu **əfil əfil** əvsənir. -ürəyi **əvsənmiş**: **ürəyi** titrəmiş. -**əvsənib**, yıxılmadı.

əfsətmək **əvsətmək**. titrətmək. -yel dəğdikcə, yapraları əvsətir. -ürəyi **əvsətən** salıq (xəbər).

əfsun < **ovsun**. torbağ. avbağ > arbağ. arpağ.

əfsus püsüş.püsün. -mədir bu **püsüş**.

əfsuslamaq püsüşmək. püsünləmək. -gec olar sən dönəli, **püsünləmən** karsız olur.

əfzar (fars) **əbzar**. **< ovzar avzar**. (< **av**. **ov**). əl aracı. ərsənin tutma, dolandırma, baxma, onarma üçün gərəkli arac.

əhil əhli. evil.

əxqər **əxgər**. çaxuc. uçğun.od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). qığılcım.

əxtə -**burulmuş**, **əxdə keçi**: dübür. üç illik keçi. təkə.

əq **-**ək dərim, əkim dərsin.

əq **ək**. **1**. **(+əq)**. -ək**ərgə**: ək**məyə**. -iç**ərgə**: iç**məyə**. -ged**ərgə**: ged**məyə**. -gey**ərgə**: gey**məyə**. -dey**ərgə**: de **məyə**. **1**. qoşum. -tuş **qoşumu**: zaman əki.**1**. qoşumca. yamqa. əlavə. ək. qatma..
-bağ**larqa**: bağ**lamağa**. **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. düğün. boğun.

əq **-əkənə baxma, ək bitir**, biçənə qarma, biç bitir, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula)..
-çağ göstərici **ək**: **gə**. -gec**gə**: gecə **çağı**. gecə.

əq -gəncliyi tutma bərk, **dünya malın tutsan ək**. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).

əq **-it kimi ək**, domuz kimi ur. (**ur**: vur). (it kimi gizlət, quyla, donuz kimi sök).

əqə **əkə**. **1**. at. dədə. -**əkəvə** sələm de. -**əkəvə** de ki: dədüvə de ki. **1**. **əğə**. -**ərə xırdası**: biçgi çöpü. biçgi tozu. ərə ağzı. **1**. **kəkə**. ata. **(**# **əçə**: **çəçə**: ana**)**. **1**. **yekə**. ağa. yağa. qağa. **1**. yalma. yamaq. vəslə. **1**. -dən. -bala. **1**. yekə. baliğ**..**
-əkə bala: **ilkə dilkə**: **ilək dilək**. ana bala. nənə bala..
-**əkə yurdçu**: anayurdçu. vətən sevər..
-**əkə dil**: **ilkə dil**: ana dil. doğma dil.

əqə **əkə**. **1**.ata. -**əkəsiz**: atasız. -**əkəli** böyümüş: atalı böyümüş. -**əkəsi** ölmüş. atası ölmüş. -**əçəsiz əkəsiz**: anasız atasız.**1**. **ağa**. **-özünü əkə edmək**, keçisin təkə. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq).

əqə **əkə**. ağa. əkə. qağa. kaka. ata.

-**ən əkə enə:** əkəçi. böyükana. kətənə (kətəana. kəttəana. yekə ana).

-altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, **yeddi əkə can atar**, bir anaya yetəməz. (**ağa**:

erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

əqə -**kimi əkə**, kimi biçə. (yaşamda durmuşda, heç nə yazılı deyir).

əqəc **əkəc**. **əkəç**. **(**< **əkə çəçə**: ata ana. atana). valideyn.

əqəc **əkəc**. **əkəj**. **əğəc**. ərsin kimi ucu qaymaqlı, qoğurma qazma, buz qalıbı, böyük tay dartma, güdə saplı arac.

əqəci **əkəci. 1.** rabitə quran. **1**. yamaçı. pinəçi. başmaq yamıyan.

əqəcləmək **əkəcləmək 1.** çəngəkləmək. çəngək, qullabla birbirinə bağlamaq. **1**. qullabla tutmaq. kəməndlə tutmaq. **1**. oğurlamaq. **1**. girifdar edmək. **1**. tələgitmək. girləmək. **1**. kitməkləmək. ilgəkləmək. **1**. nərsəni atma hörük, sırma ilə bəzəmək. qollabduzluq edmək. **1**. tə'kid olaraq nərsədə artırmaq. birdə tapşırmaq. -dedim birdə əkəclədim.

əqəclətmək **əkəclətmək.** (nərsəni əğib, büküb tutacaqlı edmək). **1**. kitməyə, çəngələ ilişdirmək. -yeşiyi bağlayıb əkclətmiş. **1**. əğəc, qullab, çəngək taxmaq. -bu ipi **əkəclət**, dolçanı ona salla.

əqəç **əkəc**. **əkəç**. **(**< **əkə çəçə**: ata ana. atana**)**. valideyn.

əqəçi **əkəçi**. əkinçi.

əqəçi **əkəçi**. ən əkə enə. böyükana. kətənə (kətəana. kəttəana. yekə ana).

əqəh **əgəh. aqah**. duyuq.bilgili. bilgin. -**duyuq** düşüb qaçdı. -**duyuq** salın: bildirin. -**duyuq** düşməz: əgəh olmaz. -**duyuq** düşdüm: əgəh oldüm.

əqəh **əgəh**. aqah. taxıq. anıq. bilik. -**taxıq dur**: bilik dur. bil ki. əgəh ol. ilavə açıq olsun.

əqəj **əğəc**. **əkəc**. **əkəj**. ərsin kimi ucu qaymaqlı, qoğurma qazma, buz qalıbı, böyük tay dartma, güdə saplı arac.

əqəq **-əğək** (ərək) **qoyun**: iğdiş, əxdə qoç. .

əqəq **-**əkdiz dərdik, **əkək dərin**.

əqəqliq **əkəklik. ərkəklik. təkəlk**. qadında olan yekəxanalıq.

əqəl **əkəl**.dolaç. zəmimə. ilhaq. mükəmmil.

əqələmək **əğələmək. əğpitmək**.

əqələmək **əkələmək**. **1**. gətirmək. -onun sizə **əkələdim**. **1**. yaxalamaq. **1**. gətirmək. -sizə nə **əkələyim**.

əqələr -**yığnalın əkələr**: toplanın ağalar.

əqəli **əkəli**. **1**. dolaçlı. zəmiməli. ilhaqı olan. **1**. yalmalı. yamalı. vəsləli. -**əkəli** köynək.

əqəli -**əlin əkəli biçəli olsun**. {kimsəyə diləngi olmayasın. (**diləngi**: möhtac)}. (əli barlı gəlirli, bərəkətli olsun).

əqəlik **əkəlik**. yalmalıq. yamalıq. vəsləlik. yamaq vurulmada işlənən tikə. yamaq vurulmalı.

əqəlmək **əkəlmək**. alıb gəlmək. gətirmək.

əqəlmək **əkəlmək. ekəlmək.** alıb gəlmək.

əqəlmək **əkəlmək. ekəlmək.** alıb gəlmək.

əqəlmək **əkəlmək**. **əkləmək**..
-ölü **əkəlib salmaq**: ölü götürüb quylamaq.

əqəm töqəm **əkəm tökəm**. **1**. çox yavaş qımıldayan. **1**. hələzon. sümüklü böcək.

əqəm **əkəm.** sınqıl. çingil. kiçik bacı.

əqəmək **əkəmək**. **əkmək. 1**. tikmək. tikəmək. **1**. tikəmək. dərimək. tarımaq. saçımaq. -tuxum **dərimək**. ağac **dərimək**. -əkin **dərimək**. tarım **dərimək**. tarım tarımaq..
-**ək**! tik!. oturt!..
-əkən!: əkin!: tikin!. otur!.

əqəmənliq **əğəmənlik.** ərkəlik. hakimiyyət. hükmranlıq. sültə. -bu **ərkəlikdə** yaşayanlar. -yeni **ərkəlik** : -**ərkəlik** buyruqları : -ərkəlikçi : hakimiyyətçi. -**ərkəlik** qazanmaq: hakimiyyət qazanmaq. -ərkəlik hörgütləri: hakimiyyət təşgilatları..
-**əğəmənlik huququ, hakimiyyət huququ**. ərkəlik. istiqlal. müstəqillik.

əqən -**arpa əkən,** buğda biçməmiş..
-**əkən kim** dərən kim..
-**əkən əkdiyin yeyər**, əkməyən kəlləsin. (əkən əkdiyin yeyər, əkməyən **başın**)**..**
-eşən əkdi, **əkən dərdi**!..

-gidən yetmiş, **əkən dərmiş**..

-tarlada iz əkən, xırmanda yüz biçər. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

əqən **-əkən dərdi**, əkməyən dərdli.

əqən **-əkən orar**, tokan geyər. (**orar**: oraqlar. biçər) (**tokan** : toxuyan).

əqən **əkən.** -**əkən arar**, qılan tapar..

-**arpa əkən**, buğda güdməz.

əqən **əkən.** tikən. tikkan > tayxan. dehqan.
-yer əkən buğdasın güdər, saman özün yetirər.
-əkən olmaz ki buğdanı saman dərsin. (kimsə saman dərmək üçün buğda əkməmiş**).**
-buğda əkən, arpa dəğmədi, sapıq gedən barça ərmədi. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).
əkən. **-əkən dərdi**. səpilmədən gögərməz.
-ulatalar deyərmiş, **yelin əkən yel dərmiş**. (**ulatalar**: ulu atalar).
-kim bilir **əkən dərəcək**.

əqənə **-əkənə baxma, ək bitir**, biçənə qarma, biç bitir, tutduğun yolu, ged kitir!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

əqənər **əkənər. (**ərkək**).** ək. əş. ər. -**əkənərlər əkinərlər**: ağalar xanımlar.

əqənir **əkənir**. əhl əyal. xanəvadə.

əqənirmək **əkənirmək**. əhl əyal, xanəvadə qurmaq. evlənmək.

əqənmək **əkənmək. əkinmək**. tikinmək.

əqər **1. əgər.** abanğ. aban. -gəlsəz aban tez gəlin. -**aban** sən barsan: əgər sən gedsən. -**aban çaban** (əgər məgər) iş olmaz, su gəlməsə nol dolmaz. **1. əgər**. aysu. isə. olsa. -**aysu** olmadı: **əgər** olmadı. olmadı **isə**. -**aysu** tez bitdi gəl. **1. əkər**. yəhər..
-bir əl **əkər**, iki əl biçər.

əqər **əgər** < **ərki\ərkim\ərkəm** (< **ərmək**). ərmiş olursa ki. ərirsə ki.

əqər **əgər**. qalı. -**qalı** gəlsən..
-**küddək əgər padişəhi şəhr ola**, sih götünü dərvazadan sal yola. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

əqər **əğər**. **-qayğı əğər**, qəm bükrər. (bükrər: bükürər).

əqər -**sızladar sazı əgər**, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə.

əqərçi **əgərçi**. ayaysu. -**ayaysu** çox yaxcı değil.

əqərə **əkərə**. əkilməli. əkinəcək. əkimli. hasilxiz.

əqərənçiliq **əkərənçilik**. əkinçilik. ziraətçilik. rəncbərlik.

əqərim **-**əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt)**.**

əqərləmək **əkərləmək**. yəhərləmək.

əqəsiz -**əkəsiz tökəsiz**: anasız oğulsuz.

əqəş **əkəşdiri**. muşata.

əqəşliq **əkəşlik**. **əkəşdiri**. muşatalıq.

əqəşmək **əğişmək. əğəşmək**. törpüləmək. sürpüləmək. taraşlamaq. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

əqəştiri **əkəşdiri**. **əkəşlik**. muşatalıq.

əqəştirmək **əkəşdirmək**. iki nərsəni, kimsəni birbirinə əkitmək, ulaşdırmaq.

əqət **əkət. əkit**. **1**. yədək. yataq. **1**. nərsəyə, kimsəyə qoşulan yaraq, kömək. **1**. kəniz. cariyə.

əqət **əkət.** mürəbbi. -**baş əkət**: baş mürəbbi. -**qol əkət**: mürəbbi köməkçisi.

əqətçilik **əkətçilik.** mürəbbiçilik. -**baş əkətçilik**: baş mürəbbiçilik. -**qol əkətçilik**: mürəbbi köməkçiliyi.

əqətmək **əkətmək**. tərbiyət edmək. tə'lim vermək.

əqəver **əkə ver.** -**yatma, irtin urğun əkə ver**, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

əqi **əki** (< **əkmək**). **1**. ədəb. tərbiyət. -**əki** görmüş. -**əki** görmüş bala. **1**. oxunaraq əldə edilən bilgi. savad.

əqi **əki**. -**əki kökü bəlli**: soy sopu bəlli..
-**əki, yağında, işi, çağında** (əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq görəkir. (**görəkir**: uyğun görülür, məsləhət görülür).

əqib -atıb gedincə, **əkib ged**.

əqib -**əkib ur**, əkləb gör. (**ur**: vur. oraqla. dər). (**əkib dər**, əkləb gör). (**əkləb**: tərbiyət ver).

əqib **əğib.** əğri. yatıq. müvərrəb. oblik. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf.

əqic **əkic.1.** rabit -**əkic** biçik: rabit hərf. **1**.iki nərsəni birbirinə bağlayan.-**əkic** sim: bir simi uzamaq üçün artırılan tikə.

əqiç **əkiç**. nərsiyə artırılan, qatılan əkə, tikə. -bunu ona əkəcləyən nədir. -**əkəclərin** hamısı qırılmış.

əqiq **əğik.** (**rim**). oğuq. -dəmir **əğki**: dəmir çırdası..
-**qızqın əğik**, **meyl**: dalqış.

əqiq **əğik**. geğik.

əqiq **əğik**. -yeter artıq olma maşa, **maşa isən, əğik yaşa**, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

əqiq **əğiq .-əğiq başı**, kəsməz qılıc. (**əğiq başı**: müti' olanı) (qılıc dik duran başlar üçün qalxır)..
-**əğik başa**, daş ilişməz

əqiq **ərik. əğik**. 1. alçaq könül. firutən. 1. ərimiş. -**ərik qar**: su olmuş qar. qar suyu. 1. suyu boş. suyuğ könüllü. kövəs. bir istək qarşından çəkiləməyən. nərsiyə qolay qapılan. 1. (kəsmədən, yonmadan çıxan kiçik tikə. tıraşa. tilişə. yonqa). ərə xırdası.

əqil **əğil**. çəkdir. könül ver. meyil sal. **-**qışın uzat yorqana, **yayın çəkdir ayrana**.

əqil **əğil. əğl. ağıl.** bilik**.** xirəd. huş. -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz ({(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}.

əqil **əkil**. **1**. əkdir. sikdir. çəkil. çəkdir. ırqala **(**ıraqla**)**. itil. **1**. əkilə bilən. aşılana bilən.

əqiləmək **əkiləmək.** tikrarlamaq. -bir sözü iki kərə **əkiləmə**. -o nağılı genə **əkilə**. -yalanı **ikiləmə** daha.

əqilən -**əkilən nərsə**: əkiz. əlavə olan nərsə.

əqilən **-**əkilən topraq təpilsin. (**təpilsin**: sürülsün. soxulsun).

əqilən **əkilən**. **-**tüm nisgillər hamısı, **çox əkilən, az cücərən**, sevi adlı tuxumdandır. (**sevi**: məhəbbət).

əqilər **əğilər**. -doğru əğilər, əğri sınar.

əqili **əkili** (< **əkmək**). ədəbli. tərbiyətli. müəddəb. savadlı.

əqili **-**əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli. {utlu, utundan susar, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya)}.

əqilib -**əğilib qoyun oldun**, hər nəyə boyun oldun. (**qoyun**: tabe'. müti').

əqilib **-ölüm əkilib** ucunda başın. (hər yaşın sonu aşmaqdır). (**yaşın**: dirinin).

əqilim -**durum mən əkilim**, buralardan çəkilim.

əqilir -**əkin üstə əkilir**, xərmən başı tikilir. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (**tikilir**: bulunur. hazır olur).(söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}.

əqilqən **əğilgən.** yumuşaq. qayışaq. -**əğilgən** budağ barlanar sınmaz, əğilməz ağac tüp (yel) əsər sınar. -**əğilgən** ol əzilmə, sərtinmiş ol basılma.

əqilmə **əğilmə!.** abanma!. gəzələnmə!. -üstümə **əğilmə**!**.**

əqilmək **əğilmək**. **1**. enğilmək. əğilmək. **1**. yamulmaq. bükülmək. **1**. bükdənmək. (# **bökdənmək**: şişinmək). **1**. boyqırmaq. tə'zim edmək. təslim olmaq. kurniş edmək. **1**. yalığmaq.

əqilmək **əğilmək. əğlişmək**. -üstünə **əğlişmə**. -**əğlişib durmaq: əğilib durmaq :** abanışmaq.

əqilməli **əkilməli**. **1**. əkərə. **1**. əkinti. -kərdidə **əkinti** yoxdur. -**əkinti** yerlər.

əqilmən **çin əğilmən**. həqiqətən istirəm. doğürdan meyilliyəm.

əqilməz -quru ağac **əğilməz**.

əqilməz -**təpilmədən** əkilməz. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz.

əqilmiş -tarla çıplara bölünmüş, **hər çıpda başqa əkin əkilmiş**. (**çıplara:** kərdilərə). (**çıpda:** kərdidə).

əqilti -göydən yerə pay töküldü, **bir neçə tuxum əkildi**.

əqim **1**. **əğim**. gəyriş. gəriş. (< **gərmək**: dartmaq). meyl. trend. **1**. **əkim**. tarım. dərim. məzrəə.

əqim **əğim.** dartıq. çəkiş. kişiş. meyl. -gah sağa **dartıq**, sola gahdan. -**dartıq** olsa sağa, sola, təlbələnər, düşməz yola. (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

əqim **əğim.** kəşb. çəkimmeyil. rəğət. -**kəşbi** nəyədir: işə kəşbili uşaqdır. -uyduruculara **kəşbin** oyatmamalı. -onda güclü **kəşıb** görməm. -**kəşb** oyatmaq gərək.
-ək dərim, **əkim dərsin**.

əqim **əğim.** marağ. sarağ. səriğ. meyl. əlaqə..
-əkdi dərdim, **əkim dərsin**..
-**əkim dərin**, əkin dərək.

əqim **əğim**. yatıq. meyl. -müzüyə bu **yatıq** nədən doğur. -uyduruculara yayığı azalmaq gərəkir.

əqimli **əğimli**. çəkli. çəkili.

əqimli **əğimli**. yatqılı. yatqılı. meyilli. -içgiyə çox **yatığlı** deyiləm. oxuya oxuşa qalmadı artıq **yatığım**.

əqimsinmək **əğimsinmək**. **əğrimsinmək.** meyillənmək. təmayül göstərmək.

əqimsiz **əğimsiz**. sarışsız. meyilsiz.

əqimtən -asil yetməzlər atanadan olanlar yox, **bilim əkimdən olanlardır**. (**yetməzlər**:yoxsunlar. məhrumlar) (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən).

əqin **1**. **əğin**. **ənğ**. tənğ. tən. vicud. **1**. **əkin**. {tuxum} **(**əkilən yer**)**. tarla **(**dərilən, düzülən yer**)**. atız **(**atılan yer**)**..
-**əğni dalmaq**: çiğni düşmək..
-**əkin əkmək**: aş salmaq..
-**əkin tökün**: ilkin tükün: başdan sona..

-**əğin sağmı**: vicudun əsənmi..

-**əğni dalmaq**: çiğni düşmək. beli büklmək.

əqin -**ağır əğin,** kovğa topraq, iz basar.

əqin **əğin** (**əkin**: yoğun. əkili). **1**.dirsəkdən çiğinə dək qolun ən yoğun bölümü. basu. pazu. bazu. **1**.boyundan dizə, topuğacan olan gövdə. gövrə. bədən.

əqin **əğin** < **əkin**. nərsiyə əklənmiş (yapınmış, geydirimiş) geyim, paltar..

-**əğnin** (əğnindəkin) çırpıb tökünmək: çılbanmaq. soyunmaq.

əqin **əğin**. (**yeniğ**). qarıt. qarut. vicud. bədən.

əqin **-**əkim dərin, **əkin dərək**..

-**əkin üstə əkilir**, xərmən başı tikilir. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (**tikilir**: bulunur. hazır olur).(söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}..

-**əkin bağda**, quş yılxı qorxuzan kişicik, qaraltı: quyğun : qaracığ.

əqin **əkin. 1**. sonra. sondan. -bu gün oğur (vəxt. fürsət) yox, **əkin** gəl. -məndən əkin gəldi. -əkinə sözün qalmasın ha!. **1**. geyin. dalı. (püşt. qəfa). -onun **əkin** güdür. -keç **əkinə**. **1**. sonuc. nəticə. -bu işin əkinə dözə bilsən elə. -əkin əkib, **əkinin** gözlür. **1**. pəs əndaz. **1**. aşlıq**. -əkin biçin:** aşlıq darığ. **1**. bitiz**..**

-yersiz əkin olmaz, dilsiz, elin**..**

-tarım, **əkin işçisi**: könçü. kökçü. (könğçü). rəncbər.

əqin **əkin**. **əkitin**. tərbiyən. -necə güldün **əkin**, nəyə güldün usun bəlli. (usun: ağlun). -necə gülərsin əkin, nəyə gülərsin usun anlanır. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).

əqin **əkin.** -tarla çıplara bölünmüş, **hər çıpda başqa əkin əkilmiş**. (**çıplara:** kərdilərə). (**çıpda:** kərdidə).

əqin -**əkin oraqı**: biçin.

əqin -iki sanı düğü verdiyi pay, **əkin vermiş dağlara tay**. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

-**əğin eşik**: üst baş.

əqinçi **əkinçi**. **1**. əkəçi. **1**. tayğan.

əqinçi **əkinçi.** kətdi. köylü.

əqinçiliq **əkinçilik**. əkərənçilik. ziraətçilik. rəncbərlik.

əqinçiliq **əkinçilik**. əkrənçilik.

əqinə -**hər nə əksən əkinə**, ondan çıxar tikənə. (yel becərən, boran biçər). {yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən)}.

əqinə -**tanrıdan su diləndik əkinə**, yağış yağdı sel endi yerinə (işlərin uğramazın göstərir)**.**

əqinəcək **əkinəcək**. əkərə.

əqinəcək **əkinəcək**. tarımlıq. təsərrüfat.

əqinən **əkinən**. **əknən**. öğrənci.

əqinər **əkinər**. **(**dişi**)**. ək. əş. qadın. xanım. **(**dişi**)**. -**əkənərlər əkinərlər**: ağalar xanımlar. -**əkinər almaq**: evlənmək.

əqiniş **əğiniş**. əğinmə. tə'zim. kürnüş.

əqinli **əğinli**. çiğinli. yallı. heykəlli. duxlu boylu.

əqinliq **əkinlik.** uruğluq**.** tuxumluq. damızlıq. uruğ, tuxum, nütfə olaraq saxlanılan nərsə.

əqinmə **əğinmə** əğiniş. tə'zim. kürnüş.

əqinmək **əğinmək**. çəpinmək. səpinmək. (**sapmaq**). meyillənmək. mayil olmaq.

əqinmək **əğinmək. əğmək.** qıymaq. razı olmaq.

əqinmək **əkinmək. əkənmək**. tikinmək.

əqintə **-əkində izi olanın**, süfrədə üzü olar.

əqintə **əkində**. **-əkində izi qalanın**, xırmanda üzü olar.

əqinti **əkinti. 1**. bürclük. bəzirlik. məzrəə. **1**. əkilməli. -kərdidə **əkinti** yoxdur. -**əkinti** yerlər.

əqir **1**. **əğir** <> **əğri**. bükir <> bükri. -**bükrilər**, doğruya yönəlsin. **1**. **əkir** mukafat. -**əkir biçir**: mukafat mucazat. **1**. **əğir**. iqtisad. ekonomi.

əqir **əgir.-**dəviyə su gərəkirsə, **boynun əgir**.

əqir -**əğir igir:** zəhlə gedməli.

əqircək **əğircək**. yündən iplik yapma aracı.

əqirçi **əğirçi**. iqtisadçı. ekonomist.

əqirəm **əğirəm**. **əyirəm**. -diləgizə **baş əyirəm**.

əqirəm -**qarşında baş əyirəm**, əllərindən öpürəm.

əqirən **əğirən**. **əğrici**. ərmən < əğmən. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). hörücü. (risəndə. nəxris. tabəndə. nəxtab).

əqirən **əğirən**. rəndə. ərində. xırdağac. qırğız.

əqiri **əkiri**. **əkri**. becəri. pərvəri. tərbiyət olunmuş.

əqirib -incə əğirib sıx toxumaq. (işgə əğirib sıx toxumaq).

əqirim əkirim. tarım.

əqiriş **əkiriş**. **əkriş**. becəriş. pərvəriş.

əqirit **əkirit**. becərit.

əqirmək **əğirmək**. (**iğurmək**). **1**. yığmaq. bükmək. çevirmək. **1**. tovlamaq. eşmək. hörmək. **1**. dolandırmaq. iqtisadçılıq edmək. ekonomizə edmək. **1**. mahasirə edmək. **1**. qurşatmaq. mahasirə edmək. -köy on gün **əğrik** qaldı. **1**. bükmək. (risidən). -ip **əğirmək**. **1**. çevirmək. devirmək. aşırmaq. -tufan gəmini **əğirdi**. **1**. qaytarmaq. döndürmək. -səni kim işə **əğirdi**. **1**. meyillətmək. -səni kim bu qılışa (adətə) **əğirdi**. **1**. **iğirmək ivirmək**. {**yığırmaq**}. yığmaq. bükmək. büzmək.

əqirmək **əğirmək. 1.əyirmək.** eşmək**.** çevirmək. burmaq. bükmək. sarmaq. **1.iğşəmək**. **eşmək**. bükmək. tovlamaq.

əqisən -əkdiyindən o çıxar kin əkisən. (**kin** : ki).

əqisiq. **əkisik.** kor. kəmik. qısrıt. qıtsır. nüqsanlı. naqis. nakamil. -**kor** bilik yolda qoyar gedəni.

əqiş **1**. **əğiş**. fizulat. **1**. **əkiş**. qənaət. -səpiş əkiş: israf o qənaət.**.**
-bazardan qalan, bir gün qalar, **əkişdən qalan** bir il.

əqiş **əkiş.** atış.

əqişmək **əğişmək. əğəşmək**. törpüləmək. sürpüləmək. taraşlamaq. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

əqişmək **əkişmək. 1**. becərmək. **1**. birbirinə dayanmaq. -**əkişib** birbirinə, bəkişib çiğen çiğinə. -**əkişsə** iki, altıları yendirir, ayrışsa altılar, iki onu endirər. **1**. qənaət edmək.

əqiştə **-əkişdə izi yox**, dərişə tələsir.

əqiştə **-**əkişdə yoxalan, dərişdə toxlanmaz. (**toxlanmaz**: haqq edməz. üzü olmaz. həq qazanmaz).

əqit **əkid**. **1.**müəddəb. -**əkid** uşaq. **1. əkit.** becərt. tərbiyət ed. -tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit**!. (**yaşdan**: yaşkən. uşaqkən. uşaqkən).
-eğit, əkdi, eğtim görmək: eğitləşmək. **eğtiləşmək. əktiləşmək. ektiləşmək.** tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.
-əkdi, eğit, tərbiyət götürtmək, vermək: eğitim vermək. əktiləndirmək. eğtiləndirmək. əkitləndirmək.

əqit **əkit**. **1**. (**əktiğ**: iki, neçə nərsəni birbirinə kitmək, bağlamaq.). əğd.**1**. dərik. düz. düzgün. düzük. dərilmiş, düzülmüş, onat. qoyulmuş, bəzənmiş nərsə. **1**. qulluqçu. xidmət kar. kömək işçi. -bir **əkit** tut işlərin tez qurtulsun. **1**. gətir. -onuda **əkit**. **1**. **əkət.** yədək. yataq. **1**. **əkət.** nərsəyə, kimsəyə qoşulan yaraq, kömək. **1**. **əkət.** kəniz. cariyə. **1**. **əklə**. insert. **1**.sənəd.

əqit **-yaşkən əkit**, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun). (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ) (qundaqçı gücü, taxt yiyəsinkin basar).

əqitən **əkidən**. əkləyən. eğitən. becərən. tərbiyət verən. **-**atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**.

əqitən **-**əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli. {utlu, utundan susar, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya)}.

əqitən **əkitən**. **əktən**. öğrətci.

əqitər **-**yel gətrəni **yel əkidər**. (**əkidər**: aparar).

əqiti **əkiti. əkdi. eğti. eğiti**. kültür. fərhəng. tərbiyət. ədəb.

əqiti **əkiti**. **əkdi**. **əkizi**. becəti. becəri. pərvəri. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su.

əqitiçi **əkdəçi**. **eğitici.** öğrətici. öğrətmən**.** tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim.

əqitilmək **əkitilmək**. yerləşdirilmək.

əqitin **əkitin**. **əkin**. tərbiyən. **-necə güldüyün əkitin**, nəyə güldüyün usun bəlgilər. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).

əqitiş **-əkitiş olmaz**: əkitmək olmaz: tərbiyət edmək olmaz.**-**gizlətmək, yalanlamaqla **əkitiş olmaz**.

əqitiş **əkitiş**. əkdiş. əkiziş. becətiş. becəriş. pərvəriş.

əqitlənmək **əkitlənmək**. qulluqçu, xidmətçi tutmaq.

əqitmək **-əkitmək olmaz: əkitiş olmaz**. tərbiyət edmək olmaz.**-**gizlətmək, yalanlamaqla **əkitiş olmaz**.

əqitmək **əkitmək**. **1**. əkdətmək. əkzətmək. becərtmək. pərvərtmək. **1**. yerləşdirmək. **1**. **əkləmək**. mülhəq edmək (insert).

əqitmək **əkitmək**. **1**.alıb gedmək. götürmək. **1.eğitmək** tərbiyət edmək.

əqitmək **əkitmək. ekitmək.** alıb getmək.

əqitmək **əkitmək**. tərbiyət edmək.-arıtmaq: yaxcı qılmaq. at arıtmaq yorqat, **yurt arıtmaq gücqat** (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc).

əqiz **əkiz. 1**. iki nərsəni birbirinə bağlayan qol. rabit. **1**. səğə. **1**. əkilən, əlavə olan nərsə.

əqiz **əkiz.** tayış. oxşar.

əqizi **əkizi**. **əkiti**. **əkdi**. becəti. becəri. pərvəri. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su.

əqiziş **əkiziş**. əkitiş. əkdiş. becətiş. becəriş. pərvəriş.

əqiztay **əkiztay.ekiztay**. bir çağda, bir qarından doğmuş. toxulu doğulmuş.

əql ağıl. ərdə. irdə. -**ağıllı**: irdəli: ərdəli. -**ağılsız** irdəsiz. ərdəsiz. -**əğli ilum**: irdə ilim. irdəlim.

əql **əğl. əğil. ağıl.** bilik**.** xirəd. huş. -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz ({(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}.

əqlə **əklə**. **əkit**. insert.

əqləb **əkləb**: tərbiyət ver. -əkib ur**, əkləb gör**. (**ur**: vur. oraqla. dər). (əkib dər, **əkləb gör**).

əqləc **əğləc. əyləc.** tormuz.

əqləmək **əkləmək**. **1**. bəsləmək. -**əkləmişdi** doqquz oğul bir ata, **əkləməmiş** bir atanı doqquzu. **1**. **əkəlmək**. **1**. yama yapmaq. çəkirtmək. **1**. **əkitmək**. mülhəq edmək (insert).

əqləmək **əkləmək.**artırmaq. əlavə edmək. -o **əklədi** ki. -nərsə **əkləmədən**. -birin qoyda, **əkləyənlər** var. -əkləntilər əklənmişdə, qaldırılmışda. -mən degim dedim, əkləmi sənə qaldı. o **əklər**, bu **əklər**, sonunda bir qalağ olar.

əqlənc **əğlənc.** təfrih. istirahət.
-**əğlənc oylanc**: təfrih sərgərmi. istirahət məşquliyyət.

əqləncə **əğləncə**. **əyləncə**. yoşluq. xoşluq.

əqləncə əğləncə**.** oyunçaq.

əqləncə -**kiçik əğləncə topluğu**: bayqa.

əqlənən **əklənən.** yapışdırılan.-**əklənən qara**, yergə çalar. (**yergə**: yerə). (çalışmalıyıq, qara ləkə yaxışlara, paylaşlara tuş düşmüyək. yalan yüklü, qalıcı olmasada, oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər). (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**oldağa**: vaqeiyyətə). (**doğruya**: həqiqətə).

əqlənin **-əklənin dərəkin**, əklənir biləsin, sağlığın dərəkin, işlənir biləsin!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

əqlənir **-**əklənin dərəkin, **əklənir biləsin**, sağlığın dərəkin, işlənir biləsin!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

əqlənmək **1**. **əğlənmək**. **əylənmək**. oyalanmaq. məəttəl olmaq. -**əğlənmədən** yol dartar arğışlar **(**kərvanlar**)**. **1**. **əğlənmək**. (**əğilmək**). ehmalkarlıq edmək. **1**. **əklənmək**: artınmaq. yapşınmaq (# **ələnmək**: ayrılmaq).

əqlənmək **əylənmək. əğlənmək**. sakitlənmək.

əqlənməz **əklənməz**. əkdilənməz. tərbiyət götürməz. əhlilənməz. ram olmaz. -**qurd çağası əklənməz**. (**çağası**: balası).

əqlənti **əklənti** (nərsənin işlədilməsinə, doğrulmasına gərəkli olan qoşumlar). taxatı. qoşumca. vəsayil. ləvazim. accessory.

əqlənti **əklənti**. yartaxıc. ləvazim. mütəəlliqat. **(**aksesuar. accessories**)**.

əqləşən **əkləşən.əyləşən. əğləşən.** oturan.

əqləşmə **əğləşmə**. **əyləşmə**. otruş. oturuş. -hər gün **oturuşda**, toyda qız oğlan.

əqləşmək **əkləşmək. oklaşmaq**.

əqlətmək **əklətmək. əkdətmək.** tərbiyət edmək. baraşıtmaq. pərvəriş vermək.

əqləyən əkləyən. əkidən. eğitən. becərən. tərbiyət verən. **-**atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**.

əqləyib -**əkləyib saxlamaq**: yedirib içirmək.

əqli **əkli**.əhli. adamı. cəmaatı. -hər bir yazı **əkli**. -yeyib içmə **əkli**. -qumar **əkli**. -din əkli. -yalançılıq **əkli**.

əqlişmək **əğlişmək**. **əğilmək** -üstünə **əğlişmə**. -**əğlişib durmaq: əğilib durmaq :** abanışmaq.

əqlitmək **əklitmək**. mənsub edmək.

əqmə **əkmə**. boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə.**-dosdunu əkmə**, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

əqmək **-**çəkib əmək, **yeyib əkmək**. (**əmək**: zəhmət).

əqmək **əğmək. əğinmək.** qıymaq. razı olmaq.

əqmək **əğmək**. **əğritmək**. **çəkətmək**. > **kəclətmək**. **kəjlətmək**..
-**ağac əkmək**: tikmə basırmaq. kökərtmək. tikmə basırmaq. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac).

əqmək **əkmək** (**əmək**: iş. dövəc. döğəc. zəhmət). çörək. {**tutuşdur**: 1. **pain** (pən) (fırans): çörək. 1. **pain** (pen) (fırans): əmək. iş. zəhmət)}.

əqmək **əkmək. 1**. (nərsəni nərsənin üzərinə) qoymaq, tökmək. -bu yağı yarığa **ək**. -yeməyə düz **ək**. **1**. **əkəmək**. tikmək. tikəmək. **1**. oturtmaq. **1**. qırcın. çörək..
-**ək**! tik!. oturt!..
-**əkin əkmək**: aş salmaq..

-əkən!: əkin!: tikin!. otur!..

-yazın **əkər**, güzün biçər, yayın tökər, qışın içər.

əqmək -**oğulmuş əkmək**: xırda çörək. oğuş çörək.

əqmən **əğmən > ərmən**. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). əğrici. əğirən. hörücü.

əqməyən **-**əkən dərdi, **əkməyən dərdli**.

əqməyən **-**əkən əkdiyin yeyər, **əkməyən kəlləsin**. (əkən əkdiyin yeyər, əkməyən **başın**).

əqməz **-dağı ovruğun əğməz**, dənizi qayığ bükməz**. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).

əqməz **-**sərçədən qorxan darı əkməz.

əqnə -əkinə, işləməyə yasırlanmış, hazırlanmış topraq: çağıldaq.

əqnəl **əgnəl.** bökəc. bükəc. mene'.

əqnən **əknən**. **əkinən** öğrənci.

əqni **əğni.-əğni yuxa**: əğni nazik.

əqnimdən **əğnimdən** -çalxoyluqdan **köynək əğnimdən tökülür**. (**çalxoyluqdan**: böyüklükdən, loşluqdan. şolluqdan).

əqpitmək **əğpitmək. əğələmək**.

əqrə **əkrə**. zəmi.

əqrəc **əğrəc.** arğaq. ırğaq. ərsin. başı əğri dəmir, ox. balığ ovuna yarar arac.

əqrəmək **əkrəmək. əğrəmək təkrəmək. dəğrəmək**. döğrəmək. dövrəsin, təkrəsin, çevrəsin qapalamaq, qurşamaq, almaq. dayirələmək. -(düşmanı) təkrə alıb əkrədi (döğrün alıb qurşadı), atdan düşüb yügrədi, arslalyu (kimi) kükrədi, döğdü gücün kövləsi (yağını gücdən düşəli çırpdı).

əqrənçiliq **əkrənçilik**. əkinçilik.

əqrənmək **əğrənmək**. yırqanmaq. ırqanmaq. -yer beşiyi **əğrənər**, yalqu oğlu **əğlənər. (yalqu oğlu**: bəni adəm).

əqrətmək **əğrətmək**. **1**. **çəvrətmək**. çevirmək. bükmək. mahasirə edmək. **1**. yırqatmaq. ırqatmaq. **1**. **əxtərmək**. **əğdərmək**. endirmək. **(# ağdarmaq**. qaldırmaq**)**.

əqri **-**doğru yoğmasa, **əğri incəlməz**!. (**yuğmasa:** gəlişməsə). (əğrilik, ot alağ kimi, ölməyir, soldurula bilir!).
-əğri üğrü: toğan boğan**.** toğan boğan**.** dağ dərə. sapıq sapan**.** dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

əqri **-əğri poxun yeyib tox gəzər**, vay doğrunun tavına. (**əğri bir pox tapıb tox gəzər**, vay doğrunun çağına). (**çağına**: **tavına**: halına).
-ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, pox yiyənin qaşığı belində. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.
-ağzı əğri, dili düz. (**dili** : sözü)**.**

əqri -**əğri yol**, düz gedilməz. (yol əğrisi, düz gedilməz). (əğrisə yol, düz gedilməz). (əğri yolu, düz gedmək olmaz).

əqri **əğri**. **1**. <> **əğir**. bükir <> bükri. -**bükrilər**, doğruya yönəlsin. **1**. həvə. hevə. (**çevirmək**). çeğik (**çevik**). -**həvə kəvə dişli**: əğri çürük dişli. -**həvə** duvar: əğri duvar. **1**. qıyşıq**.** -**qıyşıq** oturda, doğru gəpir (**əğri** otur, düz danış). **1**. qıyşıq. tovlağ. düz olmayan. -**əğri** yol: qıyşıq yol. **1**. ğeyri müstəqim. əndirekt. -**əğri salıq**: ğeyri müstəqim maliyat. **(# doğru salıq**: müstəqim maliyat**)**. **1**. yanğrı. yanrı. -**yanrı palan**: palanı əğri. **1**. çarpıq. çərpik. -**çarpıq bacaq**: qışları əğri. **1**. çaş. kəc. kəj. çəkət. çəkili. (< **çəkmək**). düz olmayan. bir yana çəkili olan. -yanları yuxarı **çəkətli**. -**çəkəsin** çıxartmaq: əğrisin düzəltmək. **1**. çəp. səp (sapmaq). kəc.**1**. **əyri**. yançıb. yançılağ. **1**. **əyri**. kəj. sapa**..**
-çarpıq, **əğri büğrü kimsə**: çalazon..
-**əğri kəsici arac**: çalagəz**..**
-doğru aşıvı, **əğri başıvı yer** (yeyər).-doğru uzar, **əğri azar**.

əqri **əğri.** ağdın. bir yana ağmış yük. qayşıq. -**ağdın** yükün, barınmayar barınqa. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz).
-**düzü yazan əğri**, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-**əğri büğrü:** qayqışıq..
-doğru canlansa, **əğri büzülər**. **(**doğru dirçəlsə, əğri büzülər).

əqri **əğri.** qayşıq. kəc..
-doğru olsam ox kimi, yabana atarlar məni, **əğri olsam yay kimi**, əldə tutarlar məni.
(yalan, əğri gücənmədən gücə minər)..
-doğru uzar, **əğri azar.**.
-**əğri azar**, doğru uzar demişlər.

əqri **əğri**. nahaq. -**əğri doğru** yaşanar (keçər)..
-**əğri sınınca**, doğru üzülər..
-doğru əğilər, əğri sınar.

əqri **əkri**. **əkiri**. becəri. pərvəri. tərbiyət olunmuş.

əqri **əyri**. **əğri**. **1**.bükri. büğri. qayuq. kəc.**1.**çalıq. çapıq. çaş.
-sən doğru dur, **əğri qadasın bulur.**

əqri **əğri.** əğib. yatıq. müvərrəb. oblik. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf.
-**əğri burqu**: əyri büğrü.

əqrib -**əğrib zəmin**: aşağ.

əqrici **əğrici**. **əğirən**. ərmən < əğmən. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). hörücü.

əqriq **əğrik. 1**. (əğrilmiş, rişdələnmiş sap). bükük (bükülmüş) ip. tovlu (tovlanmış) ip. **1**. iqtisadi. ekonomik. **1**. çəpik. səpik (**sapmaq**). kəcik. meyilli.

əqrilən **əğrilən.** engilən. enilən.

əqriliq -**düz əğrilik** yaddı sevgiyə. (sevgilik, aşıqlıq qoyu veri (icazə, ruxsat) bəkləməz. çağlar şarlar sular kimidir, dərədən daşar, qayadan aşar).

əqriliyin -dəvə boynun əğriliyin bilsə yaxşı.

əqriliyin **-dəvə boynun əğriliyin** bilsə yaxşı.(el üçün hər çağun oldağı, vaqeiyyəti danışmaq yeğdir).

əqrilmə **əğrilmə**. ərimə.

əqrilmək -(fırlanıb) **dalıya əğrilmək** (çönmək): öğrülmək.

əqrilmək **əğrilmək**. **1**. **{əvrilmək**. **evrilmək}{bövrülmək**. **böğrülmək**} qıysarmaq. -başı sola **qıysarmış**.

əqrilməz **əğrilməz.** -**quru ağac əğrilməz**, qoca öküz öğrəşməz.

əqrim **əğrim. 1**. nəssaci. **1**. **təkrim**. **dəğrim. dərgim**. nərsənin əkilən yığılan yeri.

əqrimsinmək **əğrimsinmək. əğimsinmək**. meyillənmək. təmayül göstərmək.

əqrini **əğrini**. -uşaq atıya qaytarsa sözü, **eşitməz əğrini, eşitməz düzü**, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.

əqrini **-**oğruya qoysan **əğrini seçər**, doğrunu qayrar!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək). (**qayrar**: düzəldər).
-əğrini düzəltmək nəyimə gərək, düzü düz saxlamaq gərək.

əqrinmək **əğrinmək**. **1**. özü özün dolandırmaq. **1**. bükünmək.

əqrisi -**bir balaca əğrisi var**, isgənovçu düzəldər. (deyim).(**isgənovçu**: tiraşkar).

əqriş **1**. **əğriş**. **əriş**. (< **əğirmək**: yığmaq. bükmək). əğrilib yığılaraq (tovlanıb eşilərək) qurulan sapaq. **1**. iqtisadi. ekonomi. **1**. **əkriş**. **əkiriş**. becəriş. pərvəriş.

əqrişmək **əğrişmək**. **əğrilmək**. **yığılmaq**. bir yerə, nərsənin dövrəsinə yığışmaq, üyşüşmək. -ora əğrişməyin. -odun çevrəsinə **əğrişib**, ertəki danışdışdılar.

əqrişmək **əğrişmək**. qayışmaq. tovlanmaq. münhərif olmaq.

əqritən **-**özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

əqritmək **əğritmək**. **1**. **əğmək**. **çəkətmək**. > **kəclətmək**. **kəjlətmək**. **1**. qayrıtmaq. tovlatmaq. münhərif edmək.

əqsəmək **əğsəmək. 1**. əğmək istəmək. -o **əğsinir**, bu istəmir. **1**. > **əksilmək**. **əsgilmək**. azalmaq. kəmələmək.

əqsən **əksən .-urarsan**. (**urarsan**: oraqlarsan. biçərsən. dəyərsən).

əqsən -**hər nə əksən əkinə**, ondan çıxar tikənə. (yel becərən, boran biçər). {yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən).

əqsətmək **əğsətmək**. > **əksitmək**. **əsgitmək**. azaltmaq. kəmältmək.

əqsi **əğsi**. **kürsi. küsri**. qayağ**.** ayağu. qabırqa sümükləri, dəndələri.

əqsiq **-**arı görməmiş bal olmaz, **nazdan əksik yar olmaz**.

əqsiq **əksik** -**kəm** əksik: çox əksik.

əqsiq **əksik**. **əsgik < əğsik** (**< əğmək**: azaltmaq). **1**. naqis. dolu olmayan. **1**. ənkə. enqo (**< enmək**). düççə (< **düşcə**). (firumayə. rezil. pəst. bədcins. dun). **1**. **kəssik**. döğsük. naqis. **1**. **(kəsgik**: kəsik. kəsigi olan). az. naqis. **1**. az**.** kəm. naqis. -genə **az** gəldi. -əni **az** gəlir. **1**. kərək. naqis. **1**. **çəkşik**. gəs. türş. tüğşuq. ağzı yığan, buran dad. meyxuş..

-**artıq əksik**: arıt yarıt..

-**əksik ətək**: minijob.

əqsiq **əksik. kətim**. **kərim**. **kəsim**. -**kərim yetirmək**: nərsənin əksiyin, dalısın gətirmək, bitirmək.

əqsiq -**əksik yaramaz.** yarmat (yarmaz).namət. -yemə **yarmat** çörəyin, günün tapar başqa çalar.

əqsiqlərin **-**yaxcı pisi saylayan, **açmaz ağız əksiklərin qatında**. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**

əqsiqliq **əksiklik**. kəmlik.nəqisə. xilət.

əqsiqliq **əksiklik.** olmayış. qusur.

əqsilmək **1**. **əğsilmək** > **əksilmək**. **əsgilmək**. alçalmaq. təhqir olunmaq. **1**. **əksilmək**. **əsgilmək**. **əğsəmək**. azalmaq. kəmələmək.

əqsilməz -gözəldən yar, çirkinden **çor əksilməz**.

əqsirən **əğsirən**. **əysirən**. yoğursun (xəmir) nərsəni kəsib, qabdan siyirmək üçün ənli kəsək, piçaq.

əqsit **əksit.** al. -az qoyursun **'sal'** deyir, çox qoyursun **'al'** deyir (tapmaca) (**tərazı**).

əqsitmək **əksitmək**. **əsgitmək**. < **əğsətmək**. azaltmaq. kəmaltmək.

əqsitməsin **əksitməsin**. -**tanrı əksitməsin:** tanrı qıymasın. tanrı qorusun.

əqsiyi -acgöz doyamaz dünyanı versən, **toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz**.

əqsiyin -**bir əksiyin: bir alçağun**. çox alçağ olan birinin. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**barlığının**: tamının. hamısının).

əqşi **əğşi**. **əyşi** yoğursun (xəmir)tutumlu olan. pastil.

əqşimək **əkşimək**. (**əsgimək)**. **1**. bayatımaq. pozulmaq. koralmaq. korlanmaq. **1**. turşamaq. durşamaq. tutşamaq. turuşlanmaq. kəkrəmək. acımaq. acışmaq$_5$. acşımaq. acınmaq. təxmir olmaq. əsitləşmək. 3. **dəğşimək**. əkləşmək. yığışmaq. yığınmaq. 4. yapışmaq. sataşmaq. asılmaq. sarqınmaq. girizinmək. singirətmək. singirlətmək. muzahim olmaq. 5. utanmaq. tutqunmaq. durqunmaq. sıxışmaq. sıxınmaq. korlanmaq. qısılmaq. qısılqanlamaq. qızılqanlamaq. tutqunmaq. durqunmaq. məhcub olmaq.

əqt **əğd**. əkit (**əktiğ**: iki, neçə nərsəni birbirinə kitmək, bağlamaq.).

əqtə **1. əkdə**. tərbiyəli əhli. **-**qurd çağasından **əkdə olmaz**. **1**. **əxdə**. azman. qırdan. atın. iğdiş. biçmə. kəsik. **1. əxdə.** burqut**.** (burulmuş olan).

əqtə **-**basda yürü, yetirsin, **əkdə suvar, dərirsin**.

əqtə **əğdə. -**boynu üzük, beyni pük, **belin əğdə**, yükün yük. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

əqtə **əkdə.** tərbiyət. baralış. pərvəriş.

əqtə **-iğdiş, əxdə qoç:** əğək (ərək) qoyun.

əqtəçi **əkdəçi**. **1**.öğrətici. əkidiçi. eğitici. öğrətmən**.** tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim. **1**. **> axtaçı:** özəlliklə at üçün işlənib.

əqtələmək **əxdələmək (1**. < **çax**dalamaq. **çaq**dalamaq **(**biçmək**)**. **1**. ardalamaq **(**arıtlamaq. ayırtlamaq. **(**3. **yax**dalamaq **(**yandırmaq**)**. **(**4. dartdalamaq: dartıb çıxartmaq**)**.

əqtələmək **əxdələmək 1**. < **əğrətmək**. **əğdərmək**. **əxtərmək**. endirmək. **(# ağdarmaq**. qaldırmaq**)**. **1**. (**təxdələmək. axdalamaq. taxdalamaq. qaqdalamaq. (ərgələmək. əğgələmək:** biçmək**)**. bağlamaq. çarpmaq. **1**. **təxdələmək.** arğıtlamaq. arığlatmaq. iğdişlətmək. biçələmək.

əqtəlmək **əkdəlmək.** əkdənmək. öğrənmək. tərbiyət olmaq, almaq. baraşınmaq. pərvəriş tapmaq. -çalış bilik **əkdən**.

əqtən **əktən**. **əkitən**. öğrətci.

əqtənmək **əkdənmək. əkdəlmək.** öğrənmək. tərbiyət olmaq, almaq. baraşınmaq. pərvəriş tapmaq. -çalış bilik **əkdən**.

əqtənmiş **əxdənmiş**. buruq. qısır. enənmiş.

əqtərmək **əxtərmək**. **əğdərmək**. **əğrətmək**. endirmək. **(# ağdarmaq**. qaldırmaq**)**.

əqtəsıçan **əxdəsıçan**. **ağçasıçan**.

əqtəş **əkdəş**. qohum. -öz **əkdəşin** qıymırsa, özgəsindən gözləmə.

əqtətmək **əkdətmək. 1**. əkitmək. əkzətmək. becərtmək. pərvərtmək. **1**. **əklətmək.** tərbiyət edmək. baraşıtmaq. pərvəriş vermək.

əqti -**eşən əkdi**, əkən dərdi!.

əqti **-əkdi dərdim**, əkim dərsin.

əqti **əkdi. 1**. əhli. ev yılxı (ev heyvanı). **1**. **əkiti**. **əkizi**. becəti. becəri. pərvəri. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su. **1**. muzdur. qumaştə. dəst pərvərd.

əqti **əkdi**. ədəb. **-əkdi bilik gözəldir**. (). (**bilik**: ilim).
-əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, susmaq ən gözəl yanıt, **əkdi əldən gedənə**. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

əqti **əkdi. əkiti. eğti. eğiti**. kültür. fərhəng. tərbiyət. ədəb. -**eğit, əkdi, eğtim görmək: eğitləşmək**. **eğtiləşmək. əktiləşmək. ektiləşmək.** tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.
-əkdi, eğit, tərbiyət götürtmək, vermək: eğitim vermək. əktiləndirmək. eğtiləndirmək. əkitləndirmək.

əqti -qoşqalara **əğdi boyun**. (**qoşqalara**: heyvanlara).

əqtiləndirmək **əktiləndirmək**. **eğtiləndirmək**. eğitim vermək. əkdi, eğit, tərbiyət götürtmək, vermək.

əqtilənməz **əkdilənməz**. əklənməz. tərbiyət götürməz. əhlilənməz. ram olmaz. -**qurd çağası əklənməz**. (**çağası**: balası).

əqtiləşmək **əktiləşmək. ektiləşmək. eğtiləşmək. eğitləşmək**. eğit, əkdi, eğtim görmək. tərbiyət götürmək. tərbiyətə minmək. birbirinə baxıb əkdi, tərbiyət götürmək.

əqtilətmək **əktilətmək. əkititmək. eğititmək**. (kültiveyt. fərhəngsazlıq edmək).

əqtim **əkdim.-əkdim əl verməz əkdisizlik edənə**, susmaq ən gözəl yanıt, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

əqtir **əkdir**. əkil. sikdir. çəkil. çəkdir. ırqala **(**ıraqla**)**. itil.

əqtirtmək **əğdirtmək. eğititmək. əkdirtmək**. eğit, əkdi aşılamaq. tərbiyət editmək.

əqtısi **əkdısi**. mürəbbisi. **-**oğlu lələsi, **atı əkdısi tanır**.

əqtisizliq **əkdisizlik.-əkdim əl verməz əkdisizlik edənə**, susmaq ən gözəl yanıt, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

əqtiş **əkdiş. 1**. dışdan gəlib evlənmiş. evli, yurdlu olan yad, yabanı nərsə, kimsə. inteqrə olmuş. **1**. əkitiş. əkiziş. becətiş. becəriş. pərvəriş.

əqtiyin **əkdiyin**. **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin biçmək istəməz). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

əqtiyin **-əkən əkdiyin yeyər**, əkməyən kəlləsin. (əkən əkdiyin yeyər, əkməyən **başın**).

əqtiyin -**əktiyin biçmək.**

əqtiyintən -**əkdiyindən** o çıxar kin əkisən. (**kin** : ki).

əqtiz **-əkdiz dərdik**, əkək dərin.

əqtliti **əktigi**. kültürü. mədəniyyəti. -**qonuşma əktigi**: görüşmə kültürü. mulaqat mədəniyyəti.

əqzətmək **əkzətmək.** əkitmək. əkdətmək. becərtmək. pərvərtmək.

əqzuva **əğzuva. ağzuva**. -nə fab qaldı nə rika, **əğzuva soxum əmrika**!.

əl bə həlim uçra. tərtələsik. fori. -**uçra** yemək: ayağ üstü tez yeyilən nərsə. -**uçra yeməkxana**: ayağ üstü yeyilən resturan. qulluqçuluqu tez, iti yapılan yeməkxana.

əl **1**. pors. -bir **əl** yemək. bir **pors** yemək. alma aracı. alaqa. **1**. burqa. set. **1**. alvan. -**alvan** dola, qol yoxsul (əl dolar, qol yoxsul qalar) (qarın doyar, göz yoxsul)..
-**kiçik əl**: kəpçə. kəfçə..
-**əl dəğirmanı**: bulğur daşı..
-əl altı: altuğ. (ziridəst)..
-əl çatış: ulağu. dəstrəs. -**ulağu** deyil..
-ələ keçmək: alqulanmaq..
-bir **əl** əkər, iki **əl** biçər..
-**əl dəğirmanı:** dartac..
-**əl üsdə tutmaq**: çox dəğərləmək..
-**ələ almaq**: yuvatmaq. yumşatmaq. oyalamaq..

-**ələ salmaq:** alıqlamaq. alqılamaq. alaylamaq. nərsiyə gülmək. rişqand, məsxərə edmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə..

-**əllə əlcək kimi**: çox yaxın, tutsı ilişgidə olmaq..

-(nərsə) **kimsənin əlində olmaq**: kimsənin başında, yükümündə, sorumluğunda olmaq..

-**bir əldən**: bir yandan..

-**əl qoymaq**: ələ keçirmək. yaxalamaq..

-**əl çantası**: əlcik..

-**əl dəsmalı**: ələti. qolatı. -yanıva **ələti** qoy..

-**əldən ağıza yaşam**: qısqat keçiniş. qıt yaşayış..

-**əli qanlı:** qatil. cani. -**əli qanlı başı unlu. -**əli qayalı gzü sayalı. **1**.

-**əl dəğilməmiş**: başaq. bikr. bikiz **(**< **bük)**..

-**əldə olan**: endik..

-**əldən vermək**: savqatmaq. savutmaq. itirmək..

-**əldən gedmək**: savnamaq. itmək..

-**ələ salmaq**: əldəmək..

-**qoyaç** əl: qoyma, məsnovi əl..

-**əl çəkmək**: bıraxmaq. salğaşmaq..

-**əl tutma**: yarçalıq..

-**əl işləri**: qılavuş. (sənayei dəsti)..

-**əl alqaş**: manüel. əl ovzari. əl əsbabı..

-**sol əlli**: solağ. çonaq. solağay..

-**sağ əlli**: onağay. onağ**..**

-**əl üzün yumaq**: yuğşunmaq..

-**əl daşırqası**: **daşqar**. (< **daşımaq**). iki kişi kullandığı dört saplı ağac daşıt..

-**əl ayağı barmaqsız olan**: kötəc..

-**əl açmaq**: (döğmək üçun) qolaçmaq..

-əl ələ vermək: əldəşmək. əlləşmək..

-**əlli ayaqlı**: başarıqlı..

-**ələ**, **lova vermək**: alsıtmaq. satmaq**..**

-əldən çıxmaq. aldağınmaq**..**

-əldən gedmək. aldağınmaq. tələf olmaq. batmaq. həram olmaq..

-**əldən** çıxmış: **əldən** qaçırılmış. aldağul. tələf olmuş**..**

-əldən vermək: aldınmaq. -ipucunu **aldınma**. -var yoxunu **aldındı**.**.**

-əl çatmaz: alınmaz**..**

-ələ gətirmək: sağtanmaq. tə'min olunmaq..

-**əldən vermək**: aldanmaq..

-**əl tutan**: **qol tutan**. yardac. yardım açar. xeyrxah**..**

-əlindən qaçırmamaq: alıqoymaq..

-**əl çəkmək**: toxsunmaq**..**

-əl çatmaq: ulatunmaq. müvəffəq olmaq**..**

-əl ələ vermək: qol uşuşmaq. -**qol uşlaşıb** iş bitirdilər..

-**əl ələ vermək**: qolduşmaq..

-**birbirinin əlin sıxmaq**: qolduşmaq..

-**əl verişli** qoltun. sərfəli..

-**əli ağır**: qoltur**..**

-əlin içi ilə döğmək, yapılatmaq, çap çap döğmək: çapatlamaq. -unu qalayıb, **çapatladı**..

-onun **əli** çox **yavatdır**, bərəkətsizdir..

-**əl gəzdirmək**: suvarlatmaq. virastarlıq edmək.

əl **-əl bəğənər**, göz dirənər. (**dirənər**: bəğənəkdən çəkinər)**.**

-əl işlər, ağız dişlər, qarın çevirər, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk).

-əl verənə, göz durmaz . (**durmaz**: razı olmaz)..

-əl görsədər, göz görməz. (əl görsətir, göz dözməyir)..

-əl tutanı, göz tutmaz..

-əl verər, göz dartar..

-yetməzə **açılan əl dolar** topraqıla. (**yetməz**: namərd)..

-**əl yozanı**, göz pozar.

əl -**əl çəkmək**: daşınmaq. -özü özündən **daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş..

-**əl zeyrək oli**, göz ürkək. (**zeyrək**: zirək. çevik.) (**ürkək**: qorxaq.)**.**

-əl əldən ötgün: əl üstnünə əl var..

-bir baş əlində **qalmasın iki əl**..

-**əl çəkmək**: daşınmaq -özü özündən **daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş..

-**əl salanı**, göz talar (**salmaq**: yıxmaq)..

-**əl toxlar**, göz yoxlar (güdər)..

-**əl bəğənər**, göz dirənər. (dirənər: bəğənəkdən çəkinər)..

-**əl qısarsa**, göz qırar (əl yumar, **göz** tikər). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın)..

-**əl verər**, göz qorxar..

-**əl verməsə**, göz dəğməz (əl görsətməsə, göz vurulmaz). {(əl: barmaq) barmaq göstərməsə, göz dəğməz)}**.**

-əl yığanı, göz görər..

-**əl götürmə götürəllikdən**, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, yaxşılığın soy adıdır..

-**əl hən deyər**, göz yox..

-**əl yumar**, göz tikər. (əl qısarsa, göz qırar). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın)..

-**əl aşlı**, göz yaşlı..

-**əl ayaqsız**: əfəl. aciz.

əl -**əl ürək**: darqurcaq. dəğmə düşər..

-ötməz pıçaq əl kəsir. (**ötməz**: küt). (sanmadığın iş olur). (**sanmadığın**: güman edmədiyin. ağla gəlməz)**.**

-əl dəğmə düşər: qırılqan. küsəgən..

-**əl üz arçalı: əl üz** dəsmal.

-**əl uşlamaq**: əl tutmaq. (tutub, yapışıb)köməklik edmək..

-**əl vurmaq**: təşəbbüs edmək..

-**əl dəğmə düşərlik:** qırılqanlıq. küsəgənlik. -**qırılqanlıq** edmə..

-**əl verəni**, göz danar. (**əl** yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (**əl** mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, **əl** utanır). (ürək verməz, **əl** utanar).

əl -**əl verməz**: yaxmaz-bu tutur mənə **yaxmaz**: bu qiymətmənə **əl verməz**..

-könül üçünə güvən.-baş, **əl**, ayaq ..

-**yügürmək üçün əl ayağın yığmaq**: qısırmaq. (quş). cummağa, yügürməyə toplanmaq (təyərlənmək. hazırlanmaq). -qartal **qısırıb** şığırdı..

-**əl olut**, göz soyut . (**olut**: müsbət). (**soyut**: mənfi)**..**

-əl alanı, göz danar..

-**əl ilə gözün yarışı**: -biri alar, biri salar, biri qalar, biri dalar..

-**əl qıydı**, göz qıymadı..

-əl sınayar, göz qınayar..

-əl tox olar, göz ac..

-əl verəni, göz bilməsin.

əl -gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, **əl qolda güc**. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).
-donduraçıda əl buz olsada, ürək sıcaq.
-əl avuşdurub, qol qavuşdurub. (**qol qavuşdurub**: qolların büküb). (yolsuz çarasız durmaq).
-əl götürdüm bağlımazdan. (**bağlımazdan**: bəfasızdan)**.**
-əl özünün, cib qonşunun.
-əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, susmaq ən gözəl yanıt, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**
-çalışqan əl boş qalmaz, qanığan könül ac qalmaz. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).
-demişlər. -oddan çıxarsan ilanı, **əl qoluva dolaşar**.
-**əl ortada,** hər yana yaxın. (gündəlik yaşamda əlin önəmi).
-söz biliyə yad deyil, **əl biləyə**.

əl **-sağlığında əl barmasa berməyə**, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə)**.**

-əl verməz: yarmaz.

-**əl ilən görülən çəpərlik, bacarıq**: qolğat. sənət. sanat.

-**əl vurmaz**: alıymaz. götürməz. -**artı olsa alıymaz**, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**artı**: artıq. izafə. ziyadə).

əl -**əl ayaq** göstərmək. -**əl ayaq** edmək. -**əl ayaqdan** düşmək. -**əlin** kəsib **ayaq** açmaq: qapıdan qoğub pəncərəden almaq
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, **çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək** gərək.
-**əl çalmaq**: çapış çalmaq: çapan çalmaq: çəpik çalmaq.
-**əl verməz:**yaraymaz.
əl verərmi: yaraymı.

əlac **1**. əm. **1**. sağru. darı. çarım. -siz verən sağrular **yarucmadı**..
-**əlac**, **dərman**, **tədavi edmək**: yasmaq.

əlac çar. yar. çarac. yarac. çatır. dərman. çözüm.

əlacsız varasız. -**varasız** çiğə (dərdə) düşdüm. -**varasız** qaldım: əlacsız qaldım. -**varasızların yarısı**: əlacsızların köməyi.

əlacsız yamsız.

əlacsızlıq açmazlıq. çarəsizlik.

əlaçıq **1**. verici. comət. **1.** yiğit. əlibol. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar)..
-**əlaçıq eşigin açıq qoyar**, oğru girməkdən utmaz. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla).

əlaçıq ayas. covmət.

əlaltı **(əl altı). 1**. ələti. qolatı. **1**. əllək. əldə. ərsək. ortal. qoltut. dəsdrəs. dəstrəs..
-**əl altı işlənən**, **işlədilən gərəç**, **nərsə**, **kimsə**: ələki. (**əl** + **əki)**..
-**əlaltı aracı**, **əbzarı**: ələk.

əlan indi. dəmin. əlan. -**enik** gəldim.

əlan işdi. indi. hindi.

əlayağın -**yığmaq olmaz əl ayağın**, söz düşərsə dillərə.

əlayağsız çalvalağ. başarsız. avara.

əlayaq -**əlayağın itirmək**: çalvalağmaq. -**çalvalağma**, nə varki?.

əlayaqı -işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

əlayaqın -**əlayağın yapuqsa**, geniş evrən dar gəlir. (**yapuqsa**: bağlısa)

əlayaqın -işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

əlbaq **əlbağ**. qarbağ. ön qol. əli qarcaya **(**bazuya**)** bağlayan qol. dirsəklə bilək arasın **(**arasındaki**)** bölümü. arənc.

əlbə hövül çalasan. tələsik.

əlbəhəlim enik (**< enmək**). fovri. ağnağız. ağnağaz. tərtələsik.

əlbəttə ərinə.

əlbir **1**. ipdəş. ipəş. qolbir. əldəş. qoldaş. saldaş. saldış. yarğaş. yarqaş. həm dəst. **1**. qardaş (**qar**:əl). **1**. qolaş..
-əlbir olmaq: curaşmaq. curlaşmaq. cürəşmək. cürləşmək. qurğaşmaq. (iştiraki məsai edmək).

əlbirliq **əlbirlik**. **1**. qardaşlıq (**qar** : əl). **1**. qoltuşluq.

əlcəq **əlcək**. **1**. ələki. əllik. qolcaq. qolqab. **1**. qolqav.

əlciq **əlcik.** əl çantası.

əlçərxi **əl çərxi**. əl daşqası. çəkəc. çəkcə. qolqava furqun.

ələ **-çalış düşman ələ düşmüyəsən**, yağu əldə ölmüyəsən.

ələ -dil!, dilə düşmədən, ələ gəlməz, ələ gəldisə, dildən düşməz.

ələ **-ələ almaq:**qarmamaq. yaxalamaq..
-**kim desə tikanı batmasın ələ**, koldan qızıl gülü qopara bilməz!..
-**ələ keçirmək:** iyələmək. malik çıxmaq.

ələ -**ələ gətirmək:** əldə edmək. alınmaq. edinmək. kəsb edmək. -çaxmağa kov qoyub çaxmasan, od **alınmaz**. -ilim bilim **alınmaq**.
-keçi izlədin, dağa bardın, yadı izlədin, gora bardın, **dili izlədın, elə bardın**!.

ələ **-**küt piçaq **ələ küt verir**. (**küt**: kot. kor. kesgin olmayan) (**küt verir:** əziyət verir)**..**
-ölüm, ala deməz **ələ girməz**, aldığın verməz .

ələ -oğru oğurlab, yola düşər, axırı bir gün **ələ düşər**.

ələ **-**uca tut düşüncəni, **ələ al təcrübəni**, yansıma, heç kimsəni.
-yaşam geri verməz gedəni, **ələ verməz itəni**, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.

ələf **-ot ələf**: **ot alağ:** aşbar**.** -mal **aşbarı**.

ələq -(tapmaca) -alçaq damdan qar yağar. (**ələk-un**).

ələq **ələk**. **1**. ələltı aracı, əbzarı. **1**. **əlgək** (< **il**: bağ. ilişgi). şəbəkə. ilgək (ilmək) ortasında qalan gözlərdən (deşiklərdən) keçirərək, iri xırdanı ayırmaq üçün gözənəkli (şəbəkli) arac. qəlbir.

ələq **-yırtıq ələk**, yıxıq dam.

ələqə **ələğə**. **iləğə**. oyun. oyunçaq.

ələqəz **ələgəz**. **iligiz**. aş tərəsi çeşiti.

ələqi **ələki**. (**əl** + **əki)**. **1**. əl altı işlənən, işlədilən gərəç, nərsə, kimsə. **1**. təməlsiz. üzdən. **1**. bəziyib düzəyən. **1**. əlcək. qolcaq. **1**. pərağ. bol tüklü heyvan. **1**. əllək. boşuna. puçuna. sava. sova. boş. havayı. **1**. üzdən. üstüngörü.

ələqi **ələki**. üzdən. üsdən. üzəki. yalpaq. suvağı. sıvağı. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

ələqi **ələki**.havayi. bedava. müfdə.

ələqitmək **ələgitmək**.ələyib arıtlamaq.

ələqlə **ələklə.** -yel, **ələklə tutulmaz**..
-**yel, ələklə tutulmaz**, söz, çomaqla yutulmaz. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək).

ələləmək (əl ilə itmək). qoğmaq.

ələm şəngə altut. vurtut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. salasığ. hərc mərc.

ələman! abarın!.

ələmçi tuğçu. bayraqçı. ələmdar.

ələmə -**ələmə cələmə**: qarşıtlı evlilik. iki ev arsında, iki qız, iki oğlan aldəğişmə yolu ilə evlilik.

ələmək **1**. incələmək. **1**. **(**nərsəni nərsədən**)** ayıqlamaq. paklamaq. təmizləmək. **1**. ayırıb çıxartmaq, tökmək. tükətmək. bitirmək. **(eliminate) 1**. filterləmək. **1**. biryanlıq edmək. **1**. **əlgəmək**. seçmək.

ələn **-ayrana gələn** qabın yaşırmaz. (**yaşırmaz**: gizləməz)**.**

ələnər -xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

ələnər -xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

ələnib **-incə ələnib sıx toxunub**, ağ geydirən ölüm oxunub. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

ələnmək **1**. atınmaq. atqınmaq. rədd olmaq. mərdud olmaq. **1**. ayrılmaq. (# **<u>ək</u>lənmək**: artınmaq. yapşınmaq).

ələs toz. -**altın ələsi**: qızıl tozu. -**altun ələs**: qızıl toz.

ələsərimə ala sarma. dolandırma.

ələtək **ələtək**. iltimas.

ələtəqləmək **əl ətək olmaq**. iltimas edmək.

ələti **qolatı**. **1**. əl altı. **1**. əl dəsmalı. -yanıva **ələti** qoy.

əli açıq **əli açıq**. əli yaçıq. əli yazıq. əli bol. qolu bol.

əli **-donduraçı əli buzsada**, ürəyi sıcaq.
-ağzı ütük aş bitirir, **əli ütük iş**.
-**əli yalın:** başnaq**.** qeyri müsəlləh.
-**əli yazıq:** əli açıq.
-**əli quru: qur əlli**. əli dalı. əli boş. yoxsul.

əli **-**əli ağzına çatsa, yeyəcək. (imkanı, gücü çatsa)**.**
-əli işli olunca, baxtı güclü olsun..
-**verən əli tut**, alan əli güd.

əli **-əli işə yatmıyan:** əlküt.
-**əli yavaş:** əlküt.

əli -**əli olduğun danmaq**: iştirakın inkar edmək.

əli -**işçi əli** kövük durar..
-**əli enik**: əliaşağ..
-**əli saxla oyundan**, qurdu saxla qoyundan (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz)**.**
-əli toxla, gözü yoxla. (əlin dolu olsunda, göz ölçəyin unutma)..
-baş qaldırıb, tökmə təni, **əli yarağa**, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!.

əli -qadınların dili, **erkəklərin əli yumşanmalıdır**. (yumşaq dil təpməz, yumşaq əl itməz, oxşar).

əli qolu. gücü. ilişgisi. **-**yukarlarda qolu olanın, yer salar.
-əli dar könlü dar: çiğis çinis.
-əli uzun olan, kefindən göt qıvırar. (əli yuxarlara çatan, kefindən göt burcudar).

əli -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq.

əlibol -**əli bol:** orançı . səxi. səxavət. bolçuluq .

əlibol yiğit. əlaçıq. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

əlibolluq -**əli bolluq:** orançılıq. səxilik. səxavət. bolçuluq . -**orançılığa** öğrəşmiş. -**orançılıqla** bolçuluqla .əli bolluqla.

əlibolluq götürəllik. covmətlik. cəvanmətlik.

əlifə **-əlifə dayaq**, mimə çomaq deyənlər.

əliq **əlik. 1**. **enik.** alığ. oluq. hazir. mühəyya. **1**. ilk. öncə. **1**. əl altında işləyən. şayırd. **1**. əlli.

əliqanlı atcan**.** öldürən. cani. qatil.

əlim **-**əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt)**.**
-candan üzərimsə umut, üzmərim **səndən əlim**. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm).

əlimizdən -əlimizdən geleni, gucumuz yeteni.

əlin -axar çaylar qurudu, kəsən çayı, **əlin qurusun**..

-**əlin başına dayararaq yaslanmaq**: qayqışmaq. dayqışmaq..

-**əlin içi, düzlüyü:** (əl) aya. aytım(açıqlıq).

əlin -**dədivin tiltə tutan əlin sikim**.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın)..

-**əlin əkəli biçəli olsun**. {kimsəyə diləngi olmayasın. (**diləngi**: möhtac)}. (əli barlı gəlirli, bərəkətli olsun).**.**

-yetməzə çatarsa əlin, başın qoyub salma ayağa daşı. (**yetməz**: namərd).

əlin **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**çomağı**: basqı aracı) (**qolçağı**: oyunçağı.).
-qonağa aş qoy, **iki əlin boş qoy**. (qonağa iş buyurma).
-usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin. (**qatda**: yanında. huzurunda)**.**

əlin -onda gördün devran sürdü tərsinə, tax devrilib, **əlin çatmaz ərkinə**.

əlin -**öz əlin** öz, daşın, ağrımaz başın.

əlin **-**sol əlin soyuq unda, **sağ əlin sarı yağda**. (gəlinə söylənir)**.**

əlin -**əlin kəsib** ayaq açmaq: qapıdan qoğub pəncərəden almaq.

əlinə **-ağzına hoy ver**, əlinə bel ver.

-düzgünün dizginin alsın **düzən əllər əlinə**. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə).

(**dizgin**:yular. cilov. kontrol). (**düzən**: yasan. yaradan).

əlinə -yetməzlərin **əlinə saldı bizi**.(**yetməz**: namərd)..

-**əlinə gələn:** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

əlinən -elçi dililən, **düğün əlinən**, xarman yelinən, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).

əlini **-**say sana bilən yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı)

əlintə -**bir baş əlində** qalmasın iki əl.

əlintə -**çalış yağu əlində ölmə**.

əlintə -şahım əli durur gəlir, **yəşil sancaq əlində**, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.

əlintə -yad əliylə paşa yox, **öz əlində maşa ol**.)**paşa yox**: paşa olunca).

əlintə -hər elin keçmişi yer altıda, **olduğu əlində üzündədir**. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)
-ağızda dilin olsun, **əlində yaraq**.

əlintəqi **əlindəki.-**karın könlündəki, **korun əlindəki**.

əlintəqin **-**gələcək deyə əlindəkin tükətmə.

əlintəqin **-**iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, **altı ağız algəlsə**, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

əlintəqin **-**qaş üsdə göz yaparlar, **əlindəkin alarlar**. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin çalarlar) (**qaş üsdə göz yaparlar**: başıvı şer başına oxşadarlar).

əlintəqin -**əlindəkin biləbilsan**, istəkmədən qutlusan.

əlintən **əlindən. -**qanana da can qurban, qanmayana da, **dad yarımçıq əlindən**.

əlintən **-**izingə qoymasın başda olan kişi, **əlindən gəlirsə, kəndi qılsın işi.** (mirasa qoymasın, ağlı başında olan kişi, .). (izingi yeyər izingəni, qoymaz qala izingiyə: varis mirası yeyərdə, öz varisinə, nərsə qoymaz).
-osduraq əlindən, ösgürmək olmur.

əlintən -yaşı yetmiş, varı gedmiş, **çəlik düşmüş əlindən**.

əlintətir **-**düşüncədir yasayan kişini, **kişilik kişinin öz əlindədir**. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

əlişi qolişi. (qol, əl ilə görülən iş). (dəsti. mənüel).

əlitolu **əlidolu**. çalıqışıq. başquşuq. tutşuq. eşəşik. uşaşuq. çox məşqul.

əliylə -qulaqla duyub, **əliylə tutub**.

əliylə -**yad əliylə paşa yox**, öz əlində maşa ol.)**paşa yox**: paşa olunca).

əliz **-əliz işli**, ağzız dişli, baxtız güclü.

əlizə -**əlizə barlıq** (bərəkət), elizə varlıq.

əlqəmək **əlgəmək. ələmək**.

əlqər **əlgər**. önqol. qolun dirsəklə bilək arasındaki bölüm sümüyü.

əlqərmək **əlgərmək**. qolundan tutmaq.

əlqol -**əl qolu bağlamaq**: çalqıçlamaq.

əlqoşu əlaltı işlədilən aracların topu.

əlqüt **əlküt**. əli yavaş. əli işə yatmıyan. bacarıqsız. aciz. -görünsəmdə **əlküt**, yazıq, saldım dağ daşa yağır.

əllə **-eşq oddur əllə tutulmaz**, dönər daşa utulmaz.

əllə -**əllə ayaq tez doyar**, gözlə damağ, heç doymaz (**doyar**: toxlanar. yorular) (**damağ**: boğaz)**.**

əllə -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

əllə -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlünün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

əllə **-tanrı iki əllə** bir başa çırpmaz.

əlləq **əllək**. **1**. əldə. əl altı. ərsək. ortal. qoltut. dəsdrəs. dəstrəs. **1**. əl işləri. **1**. əllənmiş. təqəllübi. öz, əsil olmayan. **1**. ələki. boşuna. puçuna. sava. sova. boş. havayı.

əlləmə **1**. qollama. sağançılıq. sağmaçılıq. kolonyalizm. iste'marçılıq. müstə'mərəçilik. **1**. qolluq. əllik. dəxalət. -bu **əlliklər** kəsilməsə işi yoluna gedməz. -gizli **əlliklər**.

əllənmək qolaylanmaq. yellənmək. hellənmək. yalpalanmaq. yırğalanmaq. səndələmək. sallanmaq.

əllənmiş əllək. təqəllübi. öz, əsil olmayan.

əllər var əlləriz ağrımasın.

əllər -düzgünün dizginin alsın **düzən əllər əlinə**. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). (**düzən**: yasan. yaradan).

əllər -**əllər dursa sağ əldə**, bayraq qalar yerində.

əllər -**əllər içi** qabar-qabar, üstü damar damar.

əllər **-**susduğumda içimdəsən, qonuşursam dilimdəsən, sən ki mənim hər yerimdəsən, **arır əllər boş qalır ancaq**.

əllər -yorulmasın **işliəyən əllər**. (alqış).

əllərə **-açılan əllərə**, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

əllərə -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən)**.**

əlləri -**əlləri yellənsə** bayraq kimi.

əlləri -**qınçıların əlləri**, yerə döğər belləri. qara topraq gül açar, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

əllərin -**arxasınca əllərin su atmışdı**.

əllərindən -qarşında baş əyirəm, **əllərindən öpürəm**.

əllərintən **-böyügün əllərindən öp**, kiçiyin gözlərindən.

əlləşir çavçalır. çalğaşır. **-gecə gündüz çavçalır**, günü gündən alçalır. (tapmaca) (yaş. ömür).

əlləşmək **1**. **əldəşmək**. əl ələ vermək. **1**. çalışmaq. sə'y edmək. **1**. çalışmaq. sə'y edmək.

əlli -**əlli sözdən** bəlli söz.
-**qur əlli: əli quru**. əli dalı. əli boş. yoxsul.

əlli əlli. əlik.

əlli **-**sevgi ilə sılaq yüz gəlsə, **əlli əlli düz gələr**. (**sılaq**: sıylaq: sayqı)**.**

əlliq **əllik**. **qolluq**. **1**. əlcək. **1**. qol, əl işi. **1**. köməklik. **1**. dəst xətt. **1**. əğrəbə. əqrəbə. **1**. əlləmə. dəxalət. -bu **əlliklər** kəsilməsə işi yoluna gedməz. -gizli **əlliklər**. **1**. qovl. **(**qovl. əl, qol verib sözləşmə**)**. tuturuq. tutruq. peyman. əhd. -**qolluğun** qıran, andını sıyan: dönük. xain. **1**. azlığı göstərən söz. -**bir əllik**: bir əl qədər. -bir **əl** boyu var, dünya sığmaz donu var.

əlliq **əllik**. yağlıq. kiçik dəsmal. cib dəsmalı.

əllitir **əllidir.-**sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).

əlmək **gəlmək**. **ilmək**. -bizədə **əliz**. -keçdi uğur (fürsət. imkan) ilənmədim qatına: çatanmadım qulluğuna.

əlo! keçirin!. buyurun!. -**keçirin**!. kimlə danışırım **(**görüşürüz. gəpləşiriz**)**.

əloqu **əl oxu**. quşatan: çəkuzat. (çək uz at).

əlölçən əl qoluyla danışan.

əlsala -**əlsala** oldum evrənə. (əlsala: məsxərə).

əlsizlərə **-**hər gələylə danışma, **əlsizlərə basınma**. (**əlsizlərə:** acizlərə).

əltası üsgürə. kiçi kasa, tasa.

əltə **əldə** .-doğru olsam ox kimi, yabana atarlar məni, əğri olsam yay kimi, **əldə tutarlar məni.** (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).

əltə -**əldə edmək**: ələ gətirmək. alınmaq. edinmək. kəsb edmək. -çaxmağa kov qoyub çaxmasan, od **alınmaz**. -ilim bilim **alınmaq**.

əltə **əldə**. **1**. əllək. əl altı. ərsək. ortal. qoltut. dəsdrəs. dəstrəs. **1**. nəğd. (# **aldan**. nisyə. (alınan nərsənin alda, qabaqda, irəldə verilən parası). **1**.qoluc (qol, əl ucunda olan. qol çatan). dəstrəs. -**qoluc** değil. -**qoluc** olursa gətirrim. **1**. movcud. çıxılan sayıdan yerdə qalan. baqi. -ikidən biri çıxsan, **əldə** bir qalar.

əltə **əldə**. -qutluq gətirir, **əldə** olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini)..
-**əllər dursa sağ əldə**, bayraq qalar yerində..
-**əldə olan, bulunan:**azçoq. az çox. artığ əsgik. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək.

əltə **-**sevgi ərklə deyil, **sevilmə əldə deyil**. (**ərklə**: istəklə. ixtiyarla).

-çalış düşman ələ düşmüyəsən, **yağu əldə ölmüyəsən**.

-ərginliyin **dəğəri əldə ikən**, ağçanın dəğəri cibdə ikən bəllənsin. (**ərginliyin:** azadlığın).

əltəqi **əldəki**. -**əldəki**, ağızdakı, gözdəki, qulağdakına verilməz!..
-keşgələr sarmasın **dilin, qıl bitir əldəki işin**. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

əltəqin **əldəkin**. -kölgəni bıraq ışığı tut, gözdəkin ötür, **əldəkin ut**.

əltəqin **əldəkin**. **-**oldu öldü qaçılmaz, **sən əldəkin tutqına**.

əltəqinə **-əldəkinə** qıvan artsın. (**qıvan**: bəğin. sevin).

əltəqinə **-əldəkinə ürək onsa**, baş bildiyin edər. (**onsa**: razı olsa)

əltəqməz **əldəğməz**. dəj (< **dənğ**: **dəh**.bütün) bütöv. açılmamış. bikr. akbənd. -**dəj qalmaq**: bütöv qalmaq. əldəğməz durmaq.

əltəmək **əldəmək**. **1**. əldə edmək. qarmamaq. **1**. ələ salmaq.

əltəmək **əldəmək.** qoldamaq. arxa durmaq.

əltən **-beteri vear:-əldən çolaq**, qoldan sınıq, axsaq ayaq, başdan sapaq, quşqun ürək..
-oğul beldən, söz didən, iş əldən.

əltən **əldən** .-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, **əldən malı tökənməz**.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

əltən -**əldən çıxan günlər:** yazan günlər.
-günüm qaçar, ay qovalar, **il yazar**.
-eldən uman, gorunda bulur. (**el**: yad.)
-nə eldən yardımım vardı, belə durmuş dağırdandı. (**durmuş:**yaşam).

əltən **əldən.** -**əl əldən ötgün**: əl üstnünə əl var..
-**əldən qoymaq**: aldıdmaq. -özüvü **aldıtma**. -od **aldıtdı**: tutuşdurtdu, alışdırtdı. od saldı.
-**dağva aldıtmaq**: bulağay salmaq.

əltən **əldən.** -**əldən sal ötür**: yor bırak.

əltən **əldən.** nəğdən**..**
-əldən çıxmış: yüzük. -**yüzüklərin üzüklüğü**: əldən çıxmışların həsrəti. keçmişlərin həsrəti.

əltən **əldən.-**əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, susmaq ən gözəl yanıt, **əkdi əldən gedənə**. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**
-əldən keçirmək: yoxlamaq.
-demişlər ki **"əldən** qoyma, **əldən** keçir".

-**əldən çıxıb** ayağa düşmək. (ölçünü qoru, alçalma).
-**pozan əldən duz güdmə**, yalançıdan düz güdmə.

əltən -**görəndə uçdu əldən hər nə var barım**, us başımda, qan damarda, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).
-əldən qoma: yaddan çıxarma.

əltən -**məni əldən qoy**: məni bırax. məni ötür.

əltəş **əldəş**. əlbir. qolbir. qoldaş. saldaş. saldış. yarğaş. yarqaş. həm dəst.

əltəşmək **əldəşmək əlləşmək**. əl ələ vermək.

əltəvarı **əldəvarı.** qoldavarı. əldə olan. movcud olan. mahəsəl.

əlüstü tez. dərhal.

əlvan **1**. **alaqun** (< **ala**). alvan. alyan. alğan. rəhbərəh. **1**. alabur. neçə boyalı. rənqarəng. alağan. **1**. alavan. sürül. sürlü.

əlverişli **1**. onğay. qolaylı. uyqun. munasib. -bu bizə onğay değil. -**onğay** oldu saxladım.

əlverişli ərgənəmik. kullanışlı. sərfəli.

əlverişli yaruğ. faydalı. -sizə **yaruğlu** duruş tutub: sizə əlverişli movze' tutub.

əlverişsiz **1**. qırsıq. qısrıq. uğursuz. onğaysız. ğeyri munasib na musaid. -**qırsıq** iş. -işlər **qırsıq** gətirən il. -bu bizə onğaysız oldu. -**onğaysız** olsa dəğişin.

əlyazı qolyazı. dəstxətt.

əlyazı qolyazı. xətti dəsd.

əlzəm **lazım**. gərək.

əm səm **əm.** (< **yəm. yem**). ot. dava dərman.

əm **1**. (< **yəm. yem**). əm səm. ot. dava dərman. **1**. çara. ilac. dərman. -bu dərdə **əm** bulan gəlsin. -**əm** bulunmaz dərdə düşəli. -əmsi umsuz: yolsuz, ümütsüz.

əmcəq **əmcək**. məmə. pestan.

əmciq **əmcik**. sosma. sosqa. körpənin sorduğu məməcik.

əmçi təbib.

əmçi -**yut əmçi**: daxili döktür.

əmçil **1**. döğüngən. döğülə bilir. yumşaq. üzü yola. uysal. işləngən. iş, tərbiyət götürür. **1**. uysal. işləngən. iş, tərbiyət götürür. döğüngən. döğülə bilir. yumşaq. üzü yola.

əmək zəhmət. **-çəkib əmək**, yeyib əkmək.
-sevmək üçün yürək, **sürmək üçün əmək**. (**əmək**: iş. çaba. ağrıq. zəhmət). (sevənə, yürək, sürənə, əmək gərək).

əmək -**çapa əmək:** dərdi məşəqqət. rənc o əzab.

əməq **əmək**. 1. iş. dövəc. döğəc. zəhmət. **1**. qıyın. zəhmət.

əməq **əmək**. qıyın. zəhmət. -dil **qıyını**, başa düşər.

əməq **əmək**. zəhmət. yalman. -baydın, işi barmanla, yoxdun, işi yalmanla. (**barman**: para, mülk) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).
-əmək qəhrəmanı: əmək batırı. iş, zəhmət batırı.

əməq -**əmək bakanlığı**: iş bakanlığı.

əməqçi -**əməkçi, aşağan olur**, az yeyən, yaşağan. (ağrı, zəhmətə dözən işi aşrır (müvəffəq olur), az yeyən çox yaşıyır).

əməqçi **əməkçi**. döväçi. döğəçi. zəhmətkeş.

əməqçı **əməkçı**. qıyınçı. zəhmətkeş.

əməqçi **əməkçi**. rəncbər.

əməqin **əməgin**. çalışqan. zəhmətkeş. -əməgin pozar, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

əməqləmək **əməkləmək**. zəhmət çəkmək.

əməqli **əməkli**. zəhmətli.

əməqmək **əməkmək**. qıyınmaq. zəhmət çəkmək.

əməqsiz -**alayı** gəlir: əməksiz gəlir.

əməqtaşlıq **əməkdaşlıq**. işbirliyi. həmkarlıq. -**işbirliyi** ösməyi: işbirliyi ösüşü: işbirliyi ilgərişi.

əməl -**hərf o əməl**: aytu işləv.

əmən **1**. əmikçi. iste'marçi. müstə'mərəçi. **1**. zəhmət.

əmən -özün, özünü **əmən** kimisin.

əməyi -**əməyi keçənlərə** uçun süycüləri yasbarsın. (**uçun**: cənnət) (**süycüləri**: şərabları) (**yasbarsın**: nəsib olsun).

əməyi -**əməyi köviişmək**: əməyi köyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək. qıncılığı itmək.

əməyi -**əməyi qovuşmaq**: zəhməti heçə gedməmək. işi bərənmək. qıncılığı itməmək.

əmi abıca.umay. uma. abağa. atanın qardaşına söylənən ad.

əmi tuşata.

əmiq **əmik. 1**. amıl. yamıl. (lamıl. ram). yumşaq. yavıl. ılım. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava. **1**. müstə'mərə.

əmiq **əmik**. **1**.bağşış. **1**. rüşvə. **1**. yağıthidyə. ikramiyyə.**1**. yalığ. yılığ. ılığ. nə isti nə soyuğ. mö'tədil. (velərm). -**əmik** gün: ılığ gün.

əmiqçi **əmikçi**. müstə'mərəçi.

əmil **emil**. yamıl. yumşaq. -**yamıl** uşaq.

əmil **əmir. həmil. yamıl**. usul. yumuş.

əmim tuşatamda. abağam. -mənim tuşatamda belə deyərdi.

əminmək **əminmək**. çalışmaq. zəhmətə düşmək.

əmir **əmil. həmil. yamıl**. usul. yumuş.

əmiş süt əmmə.

əmiştirmək **əmişdirmək**. **əmdirmək**.

əmiz başın ortasında olan gəvrək yer.

əmizliq **əmizlik**. **əmzik**. sorçaq. uşaq ağızlığı.

əmiztirmək **əmizdirmək**. döşə salmaq.

əmqələt **əmgələt**. zəhmətli.

əmqəməz -**can əmgəməz**: can ağrıtmaz. can qınamaz. canına dözməz. özün çox incitməz, çox zəhmətə salmaz, çox çalışdırmaz.

əmləmək **-balığın əmləmək:** yarasına yaxşır (çaxşır) mərhəm qoymaq.

əmliq **əmlik**. sütəmər. altı aya çatmamış uşaq.

əmmək **1**. (yavaş yavaş) təğziyə olmaq, somurmaq. **1**. sorımaq. sormaq. dartmaq. -su **dartan**: su çəkən. -pul **dadan**: para çəkən. **1**. iste'mar edmək.

əmniyyəti -**güvənliyi əmniyyəti qoruyan:** sağçı. polis.

əmrənmək **1**. **ərmənmək**. **armanmaq**. dincəlmək. rahatlanmaq. **1**. ləzzət almaq. kef çəkmək. bəhrəmənd olmaq. feyzyab olmaq.

əmrika -nə fab qaldı nə rika, **əğzuva soxum əmrika**!. (**əğzuva**: ağzuva)

əmriqmək **əmrikmək**. meyillənmək. rəğbət edmək.

əmsəmək dadmaq. təcrübə edmək.

əmsiriş > **amuziş**.

əmsirmək öğsərmək. eysərmək. öğrəşmək.

əmtirmək **əmdirmək**. **əmişdirmək**.

əmtirtmək **əmdirmək**. (yavaş yavaş) təğziyə editmək, yedirtmək.

əmziq **əmzik**. **əmizlik**. sorçaq. uşaq ağızlığı.

əmzinmək soramaq. öğrəşmək.

əmziriş > amuziş vermə.

ən (fars**)** **un (**an**) (**ingilis**). (***un***. -, *on*. -,** alterationBottom of Form of ***and (***against**)**. more at **ante**) {**''non'' ''yox'' ''la'' (qeyri**. -**sız**. -**siz**. -**suz**. -**süz) (**dəğil. olmayan. siz, sizlik**)**} anlamıda önək. **un**wanted.

ən alisin yaxtuğun**.** seçilmişin. ən yaxcısın.

ən iyisi -**hər nəyin ilkini, birincisi, ən iyisi:** gül. -pitiklərin **gülü**. -yemişlərin **gülü**..
-**gül qoymaq**: pislikdə əlindən gəldiyin əsir gəməmək. yamanlıqda göz çıartmaq. divan tutmaq. gücmətmək. gücəmək. zülm edmək.

ən sonu tükün.

ən yaxcısın yaxtuğun**.** seçilmişin. ən alisin.

ən **1**. ulcan. -**ulcan önəmli**: ən önəmli. -**ulcan** gərək: ən vacib. -dirimin **ulcan** ağır sorusu diri qalmaqdır. **1**. (**başı**). -yaxışuq **başı**: **ən** əfzəl. -**ərdəm başı dil**: yaxışuq **başı** dil. **ən** əfzəl olan dildir. -yuxarı **başı**: həddəksəri. **1**. tinğ. dənğ. lap. -**tinğ** başında: lap üstündə. **1**. **en**. ərgən. -**ərgənli**: ənli. -**ərgənsiz**: ənsiz. **1**. ötək. ötəh. **1**. entayın. lap. -**entayın** kiçik: lap kiçik. ən kiçik..
-**əninə uzanmaq:** arğaclanmaq.

ən **-ən artıq**: artdıq**.**
-ən yaxcı: yaxtuq. ən ali.

ən -**ən iyi**: **çin iyi**. çox yaxcı..
-**ən azından**: bala dəğin..
-**ən böyük**. ən uca. butuq. -güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**.

ən -**ən təməlli: təməlinğ**. **-**bizin **təməlinğ** işimiz: bizin **ən təməlli** işimiz.

ən **en.** (< **gen. gən. kan**). -**gen** güclü: **en** güclü. -gen alçaq: gen alçaq. -**gen** soyuq: **en** soyuq. -**gen** dərəkli: **ən** dərəkli: **gen** yayımlı: **ən** yayımlı. **gen** mütədavil. **ən** mütədavil.
-**ən kötü, ağır yaşamı** gizlisi çoxlar yaşarmış. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).
-**ən sonu:** teysonu**.**

ənaltaqı ən aldağı: ən qabalı. ən öncəsi. hər nədən öncə.

ənbür ısac. qısac. ısqac. qısqac. maşa.

əncam -**əncam çəkin**: qutarın. götürün.

əncam **-əncam çəkmək**: bitdirmək. bitirmək.

əndişəli qayqın.

ənə **enə**. **ənə**. elə. iştə. -bu nasıl biri, önü açıq, ardı açıq, gözü qapalı. bu ənə kökü soyuq, insan adlanan yaluğ. (**kökü soyuq**: zatı qırıq). -dözməyin **ənə** sonu yok ene. -**kətənə** (kətəana. kəttəana. yekə ana). əkəçi. ən əkə enə. böyükana.

ənənə gələnək. törə. -**gələnək görənək**: adət ənənə. dəb, rəsm rusum.

ənəşüş ənsəşüş: boyun tutan. danqaz. kəlləşəq.

əngəbin **əngəbin**. balburam.

əninə uzatmaq arğaclamaq. arğıclamaq.

əninə -**əninə boyuna**, ağına bozuna baxmamaq.

əništanına -**ənişdanına şinişdanı qoyarlar**. (yaman) (**ənişdanına şinişdanı** : amına hacatı).

ənq **əng**. **1**. sok. **1**. danğ. tanğ. **dağ**. (< **tanımaq**). nərsənin tanımaq üçün vurulan iz, nişan. **1**. çəkək. çənə. fəgg.

ənq **əng.** qaşqa. nişan.

ənqabalı ən qabalı: ən aldağı: ən öncəsi. hər nədən öncə.

ənqə **ənkə**. **enqo** (**< enmək**). əksik. əsgik. düçcə (< **düşcə**). (firumayə. rezil. pəst. bədcins. dun).

ənqəl **əngəl .**engəl . -**əngəl olmaq**: tıtmaq. tıxmaq. əngəlləmək.engəlləmək.

ənqəl **əngəl. 1.** boğac. (> **bocağu**). **1**. bükük. kit.
-**əngəl gülə basılı**, əngəl güldən asılı, gül olmasa, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).

ənqəl **əngəl**. **1**. kət. kit. qıt. qısır. sədd. **1.** dürbəl. önbəl. sədd. mane'.

ənqəl **əngəl. 1**. tişgəl. daşqal. muzahim. işqal.**1**. saxsal. (< **saxlamaq**). kit. mane'. -olmasın **saxsala** düşdük. **1**. tosuq **(**tutmaq**)**. mane'. **1**. dalba. nərsənin gedişin, axışın daldıran, dala vuran, önləyən. mane'. **1**. **engəl**. asalaq. parazit..
-**əngəl, muzahim olmaq**: aslanmaq.

ənqəl **əngəl.** bök. (< **bük**). pox. bənd. -**bökə düşmək**: poxa düşmək. bəndə düşmək. giriftar olmaq. -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**bökün çıxarmaq**: pox çıxarmaq. əngəl. -**bökün aşırmaq:** poxun aşırmaq. əngəlin qaldırmaq, açmaq.

ənqəl **əngəl**. ürə. -o **üyə** yox, **ürədir**. -**üyədə** var**, ürədə**. -**üyə** olmadın**, ürə** olma**.**

ənqəlçi **əngəlçi.** bökdəçi. ((< **bük**). (geri vuran). mane'tiraş.

ənqələmək **əngəlləmək**. **əngələmək**. mane' olmaq. (# **sağlamaq**:təşviq edmək). -s**ağlayan engələyən** nədənləri tanımalı.

ənqəli **əngəli**. qadası. manei. acın başı yox, toxun qadası. **(**aclıq baş itirir, toxluq hər edidir**)**.

ənqəlləmək **əngəlləmək**. alqoymaq. alıqoymaq. mən' edmək. mane' olmaq.

ənqəlləmək **əngəlləmək**. burçuqlamaq. bükükləmək. kitləmək.

ənqəlləmək **əngəlləmək. engəlləmək.**tıtmaq. tıxmaq. əngəl olmaq.

ənqəlləmək **əngəlləmək**. kəsələmək. mane' olmaq.

ənqəlləmək **əngəlləmək**. tişgəlləmək. təşgəlləmək. daşqallamaq. muzahim olmaq. işqal törətmək.

ənqəlsiz **əngəlsiz**. açıq. kitsiz. mane'siz.

ənqi **-**qavurqa ver dişliyə, **ağız əngi işliyə**.

ənqiləmək **əngiləmək**. **engiləmək**. eni eninə qoymaq **(**tutuşdurmaq, tikmək**)**.

ənqizə **{əngizə** (fars)}. < **eniz. enğiz.** meyl. tantasyon. -bu **enizə** dözmək olurmu.

ənqizə {**əngizə** (fars)} < **enğiz**. içə enən düş, oy, fikir, istəş. -**enğizim** qalmamış artıq.

ənlənmək **enlənmək.** könənmək. iftixar edmək.

ənli eniz. əriz.

ənliq -**ənlik kirşan:**çıray. şır şaqqatar. sırsığal. üz gözə yaxılan parraq boya.

ənliq -**girişmə ənlik kirşana**, kişi ol kəndivi sana. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə).

ənöncəsi ən öncəsi. :ən aldağı: ən qabalı: hər nədən öncə.

ənsə -**ənsə, peysər, boyun kökü:** süksün.

ənsə yelkə. peysər. -əğilənin **yelkəsinə** minən çox olur.

ənsəşüş ənəşüş.: boyun tutan. danqaz. kəlləşəq.

əntamı -**əndamı biçili**: yonğul. gözəl gövdəli.

əntəq {**əndək**(fars)} < **endik. ender. endir**. (< **enmək**). az. azca.

əntəq **əndək** < **endik**.

əntəq **əndək < endik**. **1**.**yendik**. alçaq. az. **1**.dəğməz. önəmsiz. ucuz. na qabil. xırda. balaca. az. kəm.

əntəlləmək **əngəlləmək.** dürbələmək. önləmək. mane' olmaq.

əntişə -**əndişə edmək**. endişmək. düşünmək. sağınmaq. {(**sak, en, düş**) sözlərinin üçündədə yığılmaq anlamı saklı)}. fikirləşmək. -mən bu işi hey **sağındım** çara tapabilmədim.

əntişələnmək **əndişələnmək < anğaşınmaq**. sanğırmaq. qayğırmaq.

əntişələnmək **əndişələnmək. anğaşınmaq.** oyçunmaq. talğaşınmaq. talaşlanmaq. həyəcanlanmaq. -bu salığı **oyçunmadan** dinlədilər.

əntişələnmək **əndişələnmək.** ürəgi yellənmək. quruntalmaq. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

əntişləli **əndişləli. anğuşalı.** tədirgin. huzursuz. müztərib. narahat. rahatsız.

əpəy -**əpəy əpəy**: usul usul. -əpəy əpəy edikəy, baxmıyar dışına. usul usul gəlir, baxmıyar çevrəsinə. {**edikəy**. (**edik**: başmaq). atdım ataraq. atdım çalaraq. qədəm ataraq}. (**dışına**: çevrəsinə).

əpəycə ıslaqım.

əprəşmək **atlaşmaq.** pozuşmaq. xərablanmaq. -yemişlər yumşaqdılar, **atlaşmadan** yeyin bitsin.

əprəştirmək **əprəşdirmək**. atlaşdırmaq**.** pozğutmaq. xərablatmaq. -bu uşağı sən, **atlaşdırdın**.

əpriq **əprik**. **ərpik.**

əpriq **əprik**. sasqo. qoxuq.

əprimiş yiprin.

ər **-**at yürüşdə, qurd yırtışda, **ər güräşdə**, batır savaşda**..**

-ər ərə qonaq, tin tənə..

-gəncini belə qarıdar, **yaman olsa ər, qadına**!!!.

ər (azadə). -**ər** kişilər.

-er irik: ir irik: ertir irrəcik. yarın tezdən. sabah erkəndən.

-yağmur bilən, yer gögər, alqış bilən, ər gögər. (**gögər**: göğərər). (**alqış bilən**: dəğərləməklə, ərgişləməklə).

ər **-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər).
-**ər qarır ərkdən**, xatun qarır görkdən. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən).
-ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə)**.**
-hər qızın ər qayğısı, ulu elin öz qayğısı.
-**qızın yeği ər evində**, qanana yeği öz evində. (**yeği**: yaxcısı).
-yetişdi qız, ərə bardır, **yetişsə ər**, qıza bardır.
-ayrılmasın quş qanatdan **ər atdan**.

ər atac. ərkək. ər. nər..

-**ər arvad**: qurdaş.

ər arvadlıq: qurdaşlıq..

-**ər** sözündən, qoyun boğazından **(**tutulmuş**)**..

-**ər yetmək**: böyümək..

-**ər arvadlıq**: əşlik. -**əşlik yaşam**: ər arvad yaşamı..

-**işi**, **əri arvadı olmayan**: əşsiz işsiz. evsiz işsiz**..**

-gül yerində, **ər elində..**

-ortaq, ortaqdan artuq olmaz: yartıq (şərik), ərdən artıq olmaz. ("həd çəkivi saxla" kimi insaflı olmağa çağırma sözü).

ər **-**dığıya qız verənin, anası batsın, **ər verənin**, atası batsın. (**dığıya**: ermənіyə).

ər **-ər arvad savaşı**, batığay yeli, gün düşər yatar. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar).

-ər arvadlıq qarıdar, yaman olsa ərarvad.

-yağmur bilən yer gögər, **alqış bilən ər kökər**. (**gögər**: göyərər). (**kökər**: bəsirir. becərir).

-yer doymasa, **ər doymaz**. (yer işləyib əkməklə doyar).

ər **hər** (< **ərmək**). -**hər** nə **ər** nə: gələn nə. -**ər** nə dedim: gələni dedim. -**ər** kişiyə uyma: **gələn** kişiyə uyma..
-**qoca ər arvad**: qart qarıcığ. qat qacığ**.**

ər -qayar özdən **ər bolmaz**, sevməz canda dərd olmaz. (**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan)
-**ərigidi ər tanır**, qayər yaxşı pisi nə bilsin. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)

ərarvad **1**. (cütük). **1**. çuldaş.

ərarvadlıq qocaqarılıq. **(**zəna şuyi**)**.

ərarvat **-**ər arvadlıq qarıdar, **yaman olsa ərarvad**.

ərbət < **qarbat**. (< **qara**). **qabat**. kötü. pis.

ərc **ərz** < > (**ərk**. **ərg**. **ərd**. **ərt**). üstünlük. dəğər. qiymət.

ərcəq **ərcək.** qızıq. dəğər.

ərcəl **1**. kişi sifət. cəvanmərd. **1**. xoşqovl. tutanırlı.

ərcəl kişisəl. mərdana.

ərcəllik kişilik. mərdanalıq.

ərcəlliq **ərcəllik**. kişilik. mərdanalıq.

ərcəmək **ərcinmək**. dəğinmək. ərziş tapmaq.

ərcəməz dəğinməz. dəğməz.

ərcətmək **dərcətmək**. sinifləmək. kılasifikasya edmək. təsnif edmək.

ərcin **1**. covmət. doğru, düz, tam kişi. **1**. dəğərli. qiymətli. -**ərcin dən**: mirvarid.

ərcinmək **ərcəmək**. dəğinmək. ərziş tapmaq.

ərcinmək **ərçinmək**. **ərşinmək**. yumuşanmaq. qolaylanmaq. qolaylaşmaq.

ərciş **ərziş.** bulğu. ağram. vəzn. önəm. -bu işin **bulğusu** nə: önəmi nə. -sözü bulğudan düşmüş: sözü ərzişdən düşmüş. -**ər bulğusu sözündə**!: kişinin önəmi, dəğəri sözündədir..
-**ərciş vermək**. dəğərləmək. dəğər vermək. yoxarlamaq. yoxlamaq.

ərciş **ərziş**. tutar. dəğər. qiymət.

ərçilənmək kişilənmək.

ərə almaq çata bilmək.

ərə **bax > əğə..**
-(tapmaca) -ağzı yox, **dişi çox**.

ərə **-**dan bəzəyi içə yarar, gün bəzəyi elə yarar, **tün bəzəyi ərə yarar**. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**
-**ərə xırdası:** qığmığ.
-yorqa ata ıraq yok, **yürək ərə çatmaz yok, uslu** ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).
-ərə gedmək: **ərə** çıxmaq: **ərə** dəğmək: **evlənmək**.

ərə **-**ər ərə qonaq, tin tənə.

ərə -**ərə vermək:** ərətmək. əritmək. evləndirmək.
-yetişdi qız, **ərə bardır**, yetişsə ər, qıza bardır.

ərə **-qız ərə vermək**: qız çıxatmaq. qız köçürtmmək. qız durmuşa çıxartmaq. qız evləndirmək. -oğlan **evləndirmək**, qız **çıxatmaq**.

ərə muşar. müşar. buçar. buşqu. biçgi. buxcu.

ərə! ay kişi!. ey insan!.

ərəb -yoldaşı ölmüş türk, **dəvəsi ölmüş ərəb**. (yoldaşı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb deyilsinki, əlin üzündən çək!. (əlin üzən qoyma). (arvadı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb).

ərəc ölçü. əndazə. -**ərəcli**: ölçülü. əndazəli. -**ərəcsiz**: ölçüsz. əndazəsiz. -**ərəcin bil**: ölçün bil. ölçüva bil. əndazəvi tanı. -**ərəcdən çıxma**: ölçüdən çıxma. əndazədən çıxma. -**ərəcinə** qoy: ölçüsünə qoy. əndazəsinə qoy. -hər nəyin **ərəcsü** var: hər nəyin **ölçüsü** var. hər nəyin **əndazəsi** var.

ərəfə ərəkə. tutuş. -bayram **tutuşunda**: bayram ərəfəsində.

ərəq **-əğək** (ərək) **qoyun**: iğdiş, əxdə qoç. .

-olmudan ölümə, **bir ərək**, çalışıb işləmək gərək. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir).

ərəq **ərək.** meşəlik yerdəki açıq, ağacsız yer.

ərəq -pəsgiləri aşaraq, **çatdı ərək başına**. (**pəsgiləri**: mane'ləri).

ərəqbilim **ərəkbilim.** ğayət şinasi.

ərəqə **ərəkə**. **ərəfə**. tutuş. -bayram **tutuşunda**: bayram ərəfəsində.

ərəqin **ərəkin**. tovuc. tovğuc.

ərəqşin **ərəkşin**. mərdana.

ərəqünmək **ərəkünmək**. **ərkünmək**. qudrətə çatmaq.

ərəqütmək **ərəkütmək**. qudrətə çatmaq.

ərəmək **varamaq**. -köçən köçə **varamadı**.

ərən **1**. ərgin. (< **ərimiş**). arif. **1**.**əryən**. **əriyən**. -**ərən** öznə: əriyən maddə**..**

-ərənlərə man dəğir, dağ sınrına (başına) yel dəğir: hər bəlayla yıxılmamalı, necə ki yel əsib dağa toxunur, yel keçir, dağ yerində qalır**..**

-qaya kimi yerin olsa, **ərən kimi ərin olsun**.

ərən **-bardı ərən,** qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

ərən -yağ davarın savıldı, **ərən kişin dağıldı**. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

-qıyınçılıqlar **sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, işgillər aşırmış **bir ərən**. (**qıyınçılıqlar:**

məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş). (**çitgiliklər:** çitinliklər).

ərənik evliya. mürşüd. -**ərəniyə minmək**: evliya, mürşüd olmaq.

ərənlər -minlərin çatlar götürər, **sınmaz ərənlər**.

ərənlər -görün çoğunun oyunun, üzər çoxunun boyunun, **nə ərənlər yer qoyunun, qucdu** deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

ərənləri adamları. -**ərənləri ayrılmış**, ıssız yerində qalmış. (**yerində**: yurdunda).

ərət **irət**. kərə. dəfə. -üç **irət** söylədi.

ərətmək **əritmək**. ərə vermək. evləndirmək.

ərətmək ərliyə çatıtmaq.

əri bəri ora bura.

əri -altunu od sınar, **əri altun**.

əri -altunu od sınar, əri altun..
-uzaq yol atı sınlar, **ağır gün əri**. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..
-aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət). (**altarmaq**: alçatmaq. alta endirmək. dəğişmək).

əri **-doğulan yerin əri ol,** doyulan yerin iti yox.

-**yoləri: yol əri**. fədayi. (pişmərgə).

əri **-qayğı əri**, od yağı əridər. (**qayğı**: fikir xiyal).

ərib sərmək çürüdüb yormaq. -bu mun (ağrı) məni **ərib sərdi**.

əric **əric**. **ərinc**. ne'mət. -tanrı **əricin** savğala artsın günə gündən. (**savğala**: şükr ed).

əriq **ərik**. **1**. **irək**. azadlıq. -**irək alan**: azadlıq meydanı. **1**. **ərkə**. əziz. sevik. -**ərkə** oğlum. -**ərkə** qızım. **1**. fədayi. **1**. (< **ərmək**). bulaq (**bulmaq**: tapmaq). töhvə. -buda bizdən sizə **bulaq** olsun. **1**. ərməc. amac. istək. -**ərikinə çatmaq**: ərminmək. **1**. nazlı. -**nazlı gözəl balam**: ərik törkə balam. **1**. baliğ. **1**. baha. -**ərikdir**. bahadır. **ərik deyil**. baha deyil. -**ərik arığ**: bahalı ucuz.
-günür ərik: ağımtıl sarı ərik..
-alma yeyib ağrıyınca, **ərik yedə öl**..
-yaşıl ərik : ərik çaqqalası..

-**dolu ərik**: **dol ərik**: dolarıq. şafdalı..

-ərik törük: **ərik törkə**: əziz incə. yumşaq gözəl. -**ərik törkə** balam: nazlı gözəl balam. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq..

-**qara ərik**: > **qərik**. gavalı. qarayemiş..

-**qara ərik:** qara aluq. gavalu..

-**ərik dəmir, qurquşum**: qortağ.

əriq **ərik. əğik**. 1. alçaq könül. firutən. 1. ərimiş. -**ərik qar**: su olmuş qar. qar suyu. 1. suyu boş. suyuğ könüllü. kövəs. bir istək qarşından çəkiləməyən. nərsiyə qolay qapılan. 1. (kəsmədən, yonmadan çıxan kiçik tikə. tıraşa. tilişə. yonqa). ərə xırdası. **1.** yaş. əsnək. yumuşaq.

-**saruq ərik**: sarı boyalı yemiş türü.

əriq **ərik. ərgin**. ərşəd.

əriqiti -**ərigidi ər tanır**, qayər yaxşı pisi nə bilsin. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. nakəs)

əriqləmək **əriğləmək**. **arığlamaq**. kəmirləmək. zayıflamaq.

əriqlənmək **əriklənmək. ərinmək.** ağrıqlanmaq**.** təmbəlləşmək.

ərim 1. nərsənin ulaşa bildiyi uzaqlıq, aralıq. -qurşun **ərimi**. 1. mənzil. çatım. iki qonağ (qonalqa) aralığı. -bir **ərim**. -bu yolu üç **ərimə** gedərdik. 1. yam. çaparların, tatarların enib qonağladığı yer. 1. mərhələ.

ərim **ərit**. **əriş**. mil. ox. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə.

ərimə **1**. əriyiş. zəifləmə. **1**. azalma. azalış. **1**. tənəzzül. **1**. zuval. inhitat. **1**. əğrilmə. xırdalanma. sərf olma.

ərimək **1**. qayılmaq. -ağ örpək **qayıldı**, öy örpək yayıldı: qar əridi, göy örtdü yerini. **1**. açılmaq.

əriməz -**əriməz qaldı** beyində buzumuz, göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz.

ərimi -**qulağ ərimi**: səsin qulağa ulaşa bildiyi, eşitiləbiləcəyi aralıq.

ərimiş ərik. əğik. -**ərik qar**: su olmuş qar. qar suyu.

ərimiş -**qarı, buzu ərimiş yer:** yalanğ. çalanğ.

ərimiş zovb olmuş. ərinti**..**
-ölüb ərimiş (: kölgəsi yerə dalmış).

ərin **1**. (< **ərimək**). yumşaq. xulqlu. xuylu. xoşəxlaq. mulayim. nərm. lətif. güvara. ram. təmbəl. sust. münətif. initaflı. **1**. ərilə bilcək. əl çatan. -ərin yer: əl çatan yer. **1**. **arın. yarın.** (< **yarmaq**). bir nərsiyə ağız yapmaq üçün açılan yarıq. dodağ..
-qaya kimi yerin olsa, **ərən kimi ərin olsun**..
-**ərin doğru izlərə**: gedin düz yollara.

ərin **1.**ərinmiş**. 1.**alçaq könül. sınaq görmüş. **-ərin arın**: ərinmiş arınmış.**-**kişi olar, ayıq oyaq, **ərin arın**. (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-türk ərin dönük qırar. (**dönük**: xain).
-aşın dadı duz, **ərin dadı söz**.

ərinc **əriş**. **əric**. ne'mət. -tanrı **əricin** savğala artsın günə gündən. (**savğala**: şükr ed).

ərincək **1**.təmbəl. ərinti kişi: ərincək kişi.**1.**üşəncək.

ərincək -**ərincək olma**: sust təprəşmə. (tutarlı, qayın (müsəmməm, ciddi) ol. (batman otur, yüngül dur). (bulut olsan yoldaş olar yel sənə).

ərinə -qırılırsa dönəklər, **türk erinə yağu qalmaz**. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz).

ərinə əlbəttə.

ərinən əringən. təmbəl. -əməgin pozar, **ərinən** tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

ərinqen **əringen**. **1**.təmbəl.**1**. **arığqın**. **arınğay**. ərinən. yorulqan. tez yorulan. təmbəl. -əməgin pozar, **ərinən** tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

ərinqənə **əringənə**. **-əringənə bulut** artıq yük gəlir. (**artıq**: **1**. böyük**1**. belə).

ərinmək **1**. **əriklənmək.** ağrıqlanmaq**.** təmbəlləşmək. **1**. irinmək. təmbəllik edmək. **1**. üşənmək. **1**. ağrınmaq.**1.**üşənmək.

ərinməyən -**utanmayan**, baxıcı olur, **ərinməyən**, **qapıçı**.

ərinməz arınmaz. yumşanmaz. burğan.

ərinmiş ərin**. -ərin arın**: ərinmiş arınmış.**-**kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin**: alçaq könül. sınaq görmüş) (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).

ərintə ərində. rəndə. əğirən. xırdağac. qırğız.

ərintəc **ərindəc**. **yarındac** > **rəndə**. (< **ərə**). ərə dişi xırdalama aracı. (ağac, soğan, yeralma kimi) nərsəni sürtərək, yonaraq xırdalayıb, oğçalama üçün, üzü dəlik dəlik, çaqqa çaqır (piçaq piçaq) olan ənli yaraq.

ərinti **ərintik**. çəkingən. götü boş. nərsiyə, yağrıq, yarıq, yanıq, rağib olmayan.

ərintiq **ərintik. ərinti**. çəkingən. götü boş. nərsiyə, yağrıq, yarıq, yanıq, rağib olmayan.

ərintiyici **ərindiyici**. bıqdrıcı.

ərir **1**. tozar. sınar. -əməgin pozar, ərinən **tozar**. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}. **1**. gələn. yaxın. -**ərir** günlər. **gələn** günlər. -**ərir çağ**: yaxın gələcək.**.**
-xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**.

ərir -xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**.

ərir **-**sırqavın üzü sarıq, **ərir gövrə**, təni arıq.
-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, **yekə dağlar ərir**, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

əriş **1**. kiriş. uzun tel, sap, ip. **1.**> **iş**. (kilim, bez) toxuma üçün dəzgaha çəkilən iplər.**1**. **< örüş**. **hörüş**. arğacdan keçirilərək qalı toxuşun oluşduran iplər. **1**. məsrəf. este'mal. estehlak. məxaric. **1**. sill. **1**. **əğriş**. **əriş**. (< **əğirmək**: yığmaq. bükmək). əğrilib yığılaraq (tovlanıb eşilərək) qurulan sapaq. **1**. **əric**. **ərinc**. ne'mət. -tanrı **əricin** savğala artsın günə gündən. (**savğala**: şükr ed). **1**. **> arış**. həll. -**sorarış**: **sorarıc (**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**: sorusür. açaz. həllil məsail. **1.**irkə. arzu. diləş. istək. umu. güdü. sorğa. təmənna.**1**. (tar)..
-**əriş atış**: əriş örüş: **əriş arğac**..
-**əriş arğac**: əriş örüş. **əriş atış**..
-**əriş arğac olmaq**: **əriş atış olmaq**: **1**. birbirindən asılı, toxulu olmaq. **1**. birbiriylə çox yaxın, içdən, səmimi, can ciyər olmaq. **1**. çox yaxın doğanlıq, qohumluğu olmaq.**.**
-əriş açış: rahi həll.

əriş **1.** sap. tar. dar. **1.** iriş. (rəsid). **1**. **ərit**. **ərim**. mil. ox. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə.

ərişgin istəyini cilovlaya bilən kişi.

ərişir yetimləşir. pişir.-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir.**.
-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir**. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}.

ərişiş ulaşış. qazanış. yetiniş. ediniş.

ərişqil **ərişgil**. **-dözün birlə ərişgil**, ortun birlə duruşma. (**ortun**: od). (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).
-bilik bilib **ulğuluğa ərişgil**. (bilik bilsən uluğluğa dəgirsin). (**ulğuluğa: uluğluğa**: böyüklügə).

ərişqin **ərişgin**. **1**. yetişgin. olqunlaşmış. qoyasa. **1**. suvax. suyuq. **1**. orta yaşlı. otuzun aşmış.

ərişmək **1**. **(**amixtən**)**. **1**. toxamaq. yetişmək. -buda ona **toxadı**. -bura hançı aylana **(**meydana**)** **toxar**. -amaca **toxamaq**. **1**. **ərmək. irəşmək.** aşmaq. çatmaq. yetmək. yetişmək. -sıra bizədə **aşar**.**1**. **irəşmək**. edinmək. elde edmək. **1**. **irəşmək**. ulaşmaq. **1**. **irəşmək**. nail olmaq.

ərişmək ulaşmaq. uzanmaq. çatmaq. -bu yol hara **ərişir**, bəllənməz. -əlim **ərişseydi**, bilərdim nə edim.

ərişməyən çatışmayan. -ərşid olan bir im ilə söz qanar, **ərişməyən anlayınca söz yanar**. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc).

əriştə **ərişdə. rişdə**.bəlgə. qolaq. -**qolaq** aş: rişdə aşı.

ərit **1**. **ərim**. **əriş**. mil. ox. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə. **1**. **ərtiş**. **ertiş**. **irit**. **irtiş**. (< **əritmək**). çözüş. təhlil. təcziyə. **1**. **irit**. **irət**. rütbə. bağdal. paya. məqam. dərəcə. mərtəbət. mənzilət.

ərit açıt. həll. -bu düğünün **əriti**: açma yolu, açması.

əritən **əridən**. **1**. yox edən. aparan. siləcək. silgic. silici. paklayan. təmizləyən. **1**. **ərtici**. həllal. mühəllil.

əritər **əridər**. **-**qayğı əri, **od yağı əridər**. (**qayğı**: fikir xiyal).

əritər **əridər**. pozar. sındırar. üzər. -əməgin **pozar**, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

əriti **əridi.-daşa dedim əridi**, başa dedim səridi. (batsın belə bir baş ki ağızda dili yoxdu).

əritib -**əritib arıtmaq:** çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

əritilmiş əriz **(ərgiz). -əriz su**: buz, qardan ərirkən əldə edilən su.

əritim **əridim.** -**öldüm əridim (**kölgəm yerə daldı).

əritir **-**bir ağrıdır ağardır baş, **əridir daş**!.

əritir **-**dil ətdən, **çəlik əridir**. (**çəlik**: tapdanmış dəmir. polad).

əritmə açıqlama. açma. aytma. sərim. aydalama. həll edmə.

əritmək **1**. açmaq. **1**. zəiflətmək. **1**. xırdalamaq. əğirmə. sərf edmək. **1**. **öğrətmək**. **eyitmək**. becərmək. tərbiyət vermək. -səni **becərən** atan batsın**..**
-başına yağan qarı əritmək. (.**1**. işlərin çözməklə uğraşmaq. **1**.başına gələnləri keçirmək. **1**.qocalıqla keçinmək).

əritmək **ərətmək**. ərə vermək. evləndirmək.

əritmək **ərmək.** uzatmaq. -qıçların **ərmiş** oturmuş.

əriyən **əryən**. **ərən**. -**ərən** öznə: əriyən maddə.

əriyiş ərimə. zəifləmə.

əriz **(ərgiz).** əritilmiş. -**əriz su**: buz, qardan ərirkən əldə edilən su.

ərkəklik doğunur, kişilik yaşla olur, igitlik bir seçim durur.

ərq **ərk**. **1**. güc. güyc. qocur. qayrat. qeyrət. **1**. şərəf.

ərq **ərk**. **1**. inayət. -**ərk edsəz**: inayət buyursaz. **1**. qudrət.
-**ərk eləsəz**: minnət qoysaz.
ərkiz var: minnətdaram. lütfüz var. lütfüz elirsiz.

ərq **ərk**. **1**.itminan. e'timad. -**ərkdən düşmək**: mö'təmədlikdən düşmək. -çalış onun **ərkin** qazan. -**ərkiz olsa**: inanırsaz.**1**. ixtiyar. **1**. dayaq. muridi e'timad. -sizi **ərk** bildim, **ərkindim**. **1**. lütf. -**ərkiz** var: lütfüz var. çox mehrəbansız. -**ərk** edib gəlmişsiz. -**ərk edsəz** bizədə buyurun (buyurub gəlin). -**ərk edmək**: (sərəfraz edmək). -**ərk** edib nisgilimi qoymayacaq gözdə mənim. -**ərkə bax** sən, gözəlim yarı gecə gəldi bizə. **1**. şərəf. -**ərk verib** xan qatına vardılar. **1**. **irk**. haqq. ixtiyar. -göğərçinin görkü **(**gözəlliyi**)** var, başında da börkü var, öz yiyəmdir **(**tanrımdır**)** öz ağam, nə versədə **irki** var. **1**. **ərg**. < > (**ərc**. **ərz**. **ərd**. **ərt**).**1**. ixtiyar. güc. qiymət. qədir.**1**. qudrət. -**ərkdən** düşməz, yıxılmaz bayrağı..
-durmuş orunun bərk, **özgür qalasan ərk**. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar)..

-**ərkin** var dosdum, arxayın **(**istəyin kimi. qolayınca. rahatınca**)**, oturwhile dursanda, dindirib işivi, istəyib toy qaval qursanda.
ərkin var dosdum, dolayım **(**tamamən**)**, nə qılıb aytsanda, paylatıb varın yoxuvu, tökdüyün sütü qaytarıb calasanda.
ərkin var dosdum, gün sayın altından saray salsanda, ağı qara edməyib, istədiyin naxışı salsanda..
-**ərk elədim** dedim: -**ərkiz olsa** gələrsiz. -**ərk elədim** sənə bu tikəni nisgil elədim. -**ərk eləyib** qırtdım səni.

ərqə **ərk**. qudrət məsnədi. qudrət taxdı. qudrət payası.

ərqə **ərkə**. **1**. **erkə**. ərköğül. **1**. **ərik**. əziz. sevik. -**ərkə** oğlum. -**ərkə** qızım. **1**. irkə. edgi. güc. **1**. ixtiyar gücü. **1**. tov.**1**. **irkə**. **(**< **ərmək**: yetişmək. çatmaq. başarmaq**)**. **1**. edgi. güc. **1**. izn. icazə. **1**. huquq. **1**. yetki. yetənək. çatbar. səlahiyyət. kifayət.

ərqəq **erkək**. **ərkək**. (< **ərk**: güc). ərk yiyəsi. güclü. güyclü. qocurlu. qayratlı. qeyrətli.

ərqəq **ərkək**. **1**. acırqa. aşırqa. (üstünə aşan) (< **aşmaq**). **1**. atac. ər. nər..
-**ərkək dişi**: cütük. (ərarvad. qız oğlan). -**cütüklə**:: ərkək dişilər.

ərqəqlər **ərkəklər**. bayın. -**bayın** bölümü: ağalar özəl bölüm.

ərqəqliq **ərkəklik. əkəklik. təkəlk**. qadında olan yekəxanalıq**..**
-ərkəklik aracı: sik. soxdu.

ərqəl **ərkəl**. **1**. mərdana. **1**. müstəqill. -**ərkəl ərkil**: müstəqill müqtədir.

ərqəlçi **ərkəlçi**. istiqlalçı.

ərqəliq **ərkəlik. 1.** əğəmənlik. hakimiyyət. hükmranlıq. sültə. -bu **ərkəlikdə** yaşayanlar. -yeni **ərkəlik** : -**ərkəlik** buyruqları : -ərkəlikçi : hakimiyyətçi. -**ərkəlik** qazanmaq: hakimiyyət qazanmaq. -ərkəlik hörgütləri: hakimiyyət təşgilatları. **1.** əğəmənlik, hakimiyyət huququ. istiqlal. müstəqillik.**1**. istiqlal. müstəqillik.

ərqəlmək **ərgəlmək. ərkəlmək**. ər, kişi, baliğ olmaq.

ərqən **1.ərgən. ergin**. subay. bekar.**1.ərkən**. müstəqil. -yurdumuz **ərkən**.

ərqən **ərgən**. **1**. arğaq. arxaq. arğaş. arğac. **(**< **arxa**: dalı**)**. qalı toxusunun arxasından uzanan iplər, ərişlər. {**qalı** < **qalın**: fərş}. **1**. açıq. geniş. fərax. -**ərgən** baxış: vüsəti nəzər. **1**. ən. en. -**ərgənli**: ənli. -**ərgənsiz**: ənsiz. **1**. vəsi'. vüsətli. **1**. açnaq. azad. müstəqill.**1.ərkən** (ərlikdə (ərliyə) olan.). subay. qadınsız kişi.

ərqən **ərkən. arnaq. barmaq**.

ərqənəmik **ərgənəmik**. kullanışlı. əlverişli. sərfəli.

ərqənişmək **ərkənişmək**. gəlişmək. açılmaq. -kişi görə gördükcə oy **açılması** üzləşir. -**gözü açılmaq**: gördükcə, sınavınar: yaxcı görər.

ərqənlik **ərgənlik**. açılqalıq. azadlıq. istiqlal.

ərqənliq **1**.**ərgənlik**.(nov cəvanlıq).**1.ərkənlik**. müstəqillik. istiqlal.

ərqənmək **ərgənmək**. açqanmaq. açınmaq. azad, müstəqill olmaq.

ərqəsi **ərkəsi**. (ərk, sayqı, ağram veriləsi). söyməli. sevməli. qədir verilməli. girami tutulmalı. baha veriləsi.

ərqəsi -**oy ərkəsi:** düşüncə azadlığı.

ərqəş **ərğəş**. arğac. arğaş. çəpər. çəyil. çətil. çitil. çit. hisar. hasar.

ərqəşitmək **ərgəşitmək**. bolğatmaq. kəmalə, biluğa əritmək.

ərqət **ərkət**. huquq. həqq. -sizin **ərkətiz** çatmır: sizin həqqiz çatmır.

ərqətülmək **ərkətülmək**. qudrətə çatdırılmaq.

ərqəvan **ərğəvan <** alağun. alağın.

ərqəvan **ərğəvan <**. alağun. alğavan. alağan.

ərqəyi -**adamlığın ərkəyi yox**, dişisi yox.

ərqi **-ərki nə**: ixtiyarı nə.

ərqi -qazancının ərki var, qaydan qulağ çıxarsa. (qazançı qazanın qulağını (qulpunu) iştədiği yerə taxar). (**qaydan:** hardan)**.**

ərqil **ərgil. ərkil. 1.**hür. azad. -**yaratmış ərgil**, **yaratan səni!. 1**. tammulixtiyar. **1**. ərköyül. **1**. **ərkim**. e'tibar. -**ərkimli**: e'tibar. **ərkimsız**: e'tibarsız. **ərkildən düşmək**: e'tibardan düşmək. **1**. müqtədir. -**ərkəl ərkil**: müstəqill müqtədir.

ərqilmək **ərkilmək**. övünmək. iftixar edmək. -yaşamında **ərkiləli** bir iş yapmamış. -belə ərkilmə. burasında **ərkiləli** nə var ki.

ərqim **ərkil**. e'tibar. -**ərkimli**: e'tibar. **ərkimsız**: e'tibarsız. **ərkildən düşmək**: e'tibardan düşmək.

ərqimək **ərgimək.** uğurmaq. yetişmək. nərsiyə çağında çatışmaq. -bu gündə işə ərgimədik. -gələcəksən çalış şama **ərgi**.

ərqimləmək **ərkimləmək**. **ərkimsiləmək**. məhəbbət, iltifat edmək. bəğənmək. yeğləmək. üstün tutmaq. tərcih vermək. rüchan edmək. dəğərləmək. qədir qiymət vermək.

ərqimsiləmək **ərkimsiləmək**. **ərkimləmək**. məhəbbət, iltifat edmək. bəğənmək. yeğləmək. üstün tutmaq. tərcih vermək. rüchan edmək. dəğərləmək. qədir qiymət vermək.

ərqin **ərgin**. **1**.axıcı. maye. **1**. **ərgin**. **ərən**. (< **ərimiş**). arif. **1**. **ərgin**. tozğar. sınğar. şikəs pəzir. **1**. **ərkin**. rahat. -**kösülüb** ərkin yatdı: qol qıçın açıb rahat uzandı. -**əmin ərgin**: dinəc dinəc. rahat rahat. **1**. **ərkin**. **ərkəsi**. (ərk, sayqı, ağram verilən). söyümlü. sevimli. qədirli. girami. məhbub. bahalı. **1**. **ərkin**. ixtiyari, -**ərkin irkin**: ixtiyari, iradi. **1.ergin**. sahibi ixtiyar. azad. -**ərgin qadın**: azad qadın..
-bir gün gələr, güller gülər, **ərkin bilməz**, **ərkin bilər.**(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir)..
-ərgin olan qaşdan anlar (bilər) işini (arif olan işarədən söz qanar).

ərqin **ərgin. 1.ərik**. ərşəd. **1.ərgən.** subay. bekar.**1.**çatqın. yetgin. varmış.**1**. yetgin. yetmiş. **1**. sınqarlı. sınalğan. mücərrəb. **1**. pişmiş. **1**. baliğ. **1**. mürşid.

ərqin **ərkin**. gücün. **-çatırsa ərkin**, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}. -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək). (**əkə**: əçə. dişi).

ərqinə könül istəyinə. -**ərkinə bıraq**: rahat bıraq. qoy necə istir eləsin.

ərqinə -onda gördün devran sürdü tərsinə, tax devrilib, **əlin çatmaz ərkinə**.

ərqinə **ərkinə.** başına. -**ölü qalsa ərkinə**, sıçar yerinə. (bələr sıçar yerinə).

ərqinim **ərginim**. birini əzizləmək.

ərqinlik **ərkinlik**. itminan. mütməinlik.

ərqinliq **ərginlik**. azadlıq. -**ərginliyin** dəğəri əldə ikən, ağçanın dəğəri cibdə ikən bəllənsin.

ərqinliq **ərginlik. erginlik.** sərbəslik. < sərsəplik. yuçunluq. yuçutluq. azadlıq.

ərqinliq -özgürlürlük, ərginlik iki, neçə seçim arasındadır.

ərqinliyi -**söz ərginliyi**: söz özgürlügü. söz azadlığı.

ərqinmək **ərkinmək**. **1**. **irkinmək**. azad olmaq. **1**. əzilmək. üzlənmək. **1**. işənmək. mütməin olmaq. itminan edmək. -ona neyləyirəm, mənə **ərkinmir**.

ərqintə -dəyirdə çot yox, **ərgində göt** yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.) .

ərqiş **ərgiş**. ev kişisi. evcimən kişi.

ərqişi **ərkişi.** -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi.

ərqit **ərkit**. müntəxəb. nuxbə.

ərqitiş **ərkitiş**.əzizləyiş. ağırlama.

ərqitləmək **ərkitləmək**. üstünləmək. üstün tutmaq. tərcih edmək. dəğərləmək. qiymət qoymaq. yuxar tutmaq. saymaq.

ərqitmək **ərkitmək**. **əzdirmək**. **1**. lus edmək. **1**. (olan durumun) xərab edmək. **1**. əzişdirmək. tıncıqdırmaq. **1**. əzizləmək.**1**. nisgitmək. (ərk edib vermək). dəğərli bir nərsəni ərdirmək, təqdim edmək.

ərqiz **-ərkiz var**: minnətdaram.

ərqizə **ərkizə**. könlüz istəyinə. könlüz necə istərsə.

ərqlə **ərklə**: istəklə. ixtiyarla. **-sevgi ərklə deyil**, sevilmə əldə deyil.

ərqli **ərkli**. **1**. **irkli**. ixtiyarlı. **1**. mehrban. rəhim. -**ərkli** tanrım: rəhim, mehrəban tanrım. -**ərk edmək**: (sərəfraz edmək).

ərqli -**mallı, ərkli**: (varlı güclü olur. varlı ixtiyar shabı olur. varlı muxtar olur. varlı bildiyin yapır).

ərqmək **gərkmək**. çəkmək. -**çərçiv çəkmək: çərçiv gərkmək**: çarmıx çəkmək.

ərqöqül **ərköğül**. ərkə. erkə.

ərqöyül **ərköyül.** dodurqa. dodurqay. dəğmə düşər. nonor. bulhəvs.

ərqöyül **ərköyül**. ərkil.

ərqöyül **ərköyül.** irkək. irkəli. güdülü. sorğalı. arzulu. armanağ. istəkli. umuq. təmənnalı.

ərqöyün **ərköyün**. **ərkli öğünlü**. əzdirilmiş. əziz dürdana.

ərqsiz **ərksiz**. **1**.**irksiz**. ixtiyarsız.**1**. tolqunala üzən. ixtiyarsız. iradəsiz. axara baxan. ibnülvəxt.

ərqsiz **ərksiz**. ixtiyarsız. bila ixtiyar. -ötgür baxışı ərksiz çəkdi onu. (**ötgür**: kəsgin).

ərqtən -**ərkdən düşməz**, yıxılmaz bayrağı. (**ərk:** qudrət).

ərqtən **ərkdən**. gücdən. ixtiyardan. **-ər qarır ərkdən**, xatun qarır görkdən. (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən).

ərqtən **ərkdən**. qeyrətdən. qayratdan. qocurdan. gücdən. güycdən. -**qocurdan** düşmək.

ərqül **ərkül**. -**ərkül yörkül**: tammulixtiyar.

ərqün **ərkün**. güclü. qudrətli.

ərqünmək **ərkünmək**. **1**. **ərəkünmək**. qudrətə çatmaq. **1**. iftixar edmək. müfətəxər olmaq.

ərqütmək **ərkütmək**. əzdirmək. üz vermək.

ərlə -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

ərlər **-**boş əşlər, **boş ərlər**. (**boş:** mücərrəd).

ərliq -**ərliğə dəğmək**: kəndin bilmək. buluğa çatmaq. -kimsənə kim ərliyə dəğmiş ola, ol bilir nə işləyu, nə ki qıla.

ərliq **ərlik. kişilik**. 1. xisusi. şəxsi. -**ərlik** soru. 1. qeyrət.

ərməc amac. ərik. istək. -**ərməcinə**, **amacına çatmaq**: ərminmək.

ərmək **1**. **ərişmək. irəşmək.** aşmaq. çatmaq. yetmək. yetişmək. -sıra bizədə **aşar**. **1**. **ərmik**. **armıq**. **armaq**. ip..
-ağlı ərmək: ağlı kəsmək ağlı yetmək.

ərmək **əritmək**. uzatmaq. -qıçların **ərmiş** oturmuş.

ərməqan **ərməğan**. götürü. götrü.

ərməqan **ərməğan**. iltirik.

ərməqan **ərməğan**. **irməgin**. bağşış.

ərməqan **ərməğan.(< ərmək**).**1**. **(**bir yoldan ərərək **(**gələrək**)** gətirilən sovğat**)**. artut. töhvə. sovğat. hidyə. -görüşüb **artut ötrüşdülər**: birbirinə sovğat sundular.**1.**sovğat. boşuğ**.** töhvə. **1.**bələk. bulaq. -**bulaqlı** qonaq çöldə qalmaz.

ərməqan -**bir uğura verilən ərməğan, hidyə**: duzuğ. duzğu. dadlıq. şirinlik. -oğlan qız evləri birbirinə **duzğu saldılar**.

ərməqu təmbəl.

ərmən **1**.< **əğmən**. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). əğrici. əğirən. hörücü. (risəndə. nəxris. tabəndə. nəxtab).**1.**arman. armamış. çatmamış. nisgilli. həsrət. həsrətli. -tüm arzularına **arman** qalanlar. -**arman** qalmayasın. -**arman** qadın. -**armanına çatmaq**: nisgilli nərsəsinə yetmək. -indi nədir armanın sənin. -armana gedən yollar. -mən **arman** qaldığım söz dəlisiyəm. itikləri, dərdləri, **armanları**. -**armanın** buraxdığı izlər. -**armanın** iziylə gedən. -ovcunda **armanıar** yuva quracaq. -göy mənə **arman**, mən göyə **arman**.

ərmənmək **əmrənmək**. **armanmaq**. dincəlmək. rahatlanmaq.

ərməti **-**buğda əkən, arpa dəğmədi, **sapıq gedən barça ərmədi**. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).

ərməz gəlməz. -beş **ərnək** düz ərməz: barmaqların beşidə əş değil.

ərmi -**ərmilərə yetişməyəsi**: arzularından qalası. -**ərmiyəsi**: arzusu gözündə qalası.

ərmik **ərmək**. **armıq**. **armaq**. ip.

ərminmək ərikinə, ərməcinə, amacına, istəyinə çatmaq.

ərmiş arif. **-**çırtmasın sərimiş, yünün ərimiş. (**çırtma:** göz göz olan quş duzağı, tələsi. tor).

ərmiş -qıçların **ərmiş** oturmuş. (**ərmiş:** uzatmış).

ərmiş -yürən, yetmiş, **izən, ərmiş**!. (yeriyən, çatır, izləyən, yetir).

ərmiş -yürən, yetmiş, izən, ərmiş. (**izən**: izləyən). (yeriyən, yetir, izləyən, çatır**)**.

ərmişdir **ərmişdir**. arifimiş. -oda bir **ərmişdir**: oda bir **arifimişdir**.

ərmitmək ərşitmək. armıtmaq**.** yetirmək. ulatmaq.

ərmiyəsi ərilməmiş, çatılmamış nərsə. gözdə qalmış arzu. çatmayası. -mənim **ərmiyəsi** nəyim qalmadı: hər arzuma çatdım.

ərnəq ərnək. barmaq. -beş **ərnək** düz ərməz: barmaqların beşidə əş değil.

ərnitmək əsnitmək. yumşatmaq.

ərnov gəv. təmbəl. -**ərnova** bulut yük.

əroqlan **əroĝlan**. subay gənc. evlənməmiş ərkək oğlan. -**əroĝlan qızoğlan** ilişgiləri: qız oğlan rabitələri.

əroqlu **əroğlu**. **əroğul.** bəni adəm.

əroqlunu **-əroğlunu söz pozar**. donla daşı suv pozar. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).

əroqlunu **əroğlunu.**-**əroğlunu qurtaran,** gözəllik yox, söz olacaq. (söz, savsal. fəlsəfə analamındadır. örnək-**sözlü sözlər**. birdə söz: dil anlamındadır. divandan. -**erdem başı dil**. söz hər nəyin eşidilməz, duyulan, qavranan içidir).

əroqlunun **əroğlunun.** bəniadəmin.

əroqul **əroğul əroğlu**. bəni adəm.

ərpiq **ərpik** yaşı aşmış. yaşdan düşmüş.

ərpiq **ərpik.** əprik.

ərsə üz**. -**ərdi **üzə** ərənər, ərdəm bəyi, bilik dağ, : çıxdı ərsiyə kişilər, ləyaqət kanı, elm dağı.

ərsəq **ərsək. 1.**arsaq. kişi sarat. azadə. -**kişi diləyi**, dini, dili, toprağı. (**dini**:inamı. inancı).**1.**əllək. əldə. əl altı. ortal. qoltut. dəsdrəs. dəstrəs.

ərsənmək yeni yetmələrin iyitlik diləyinə can atmaları.

ərsiləmək **arsılamaq**. **arzılamaq**. **(**< **aramaq)**. ərmək **(**çatmaq**)** istəmək. arayıb ardınca gəzinmək. ummaq. ümid edmək.

ərsin **1**. (< **ərmək**). çörəkçilərin tərdirə, kürəyə uzaldan uzun arcları. **1**. arğaq. əğrəc. ırğaq. başı əğri dəmir, ox. balığ ovuna yarar arac.**1.**uzun saplı təndir caynağı**. -** gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə**..**
-ərsin boğaz: qu quşu.

ərsiyə gəlmək asıraymaq. bəslənmək. böyümək. -uşaqlar nə tez **asraymış**. -**asrayıb** durmuşa ayaq basdı: böyüyüb camiiyə **(**ictimai həyata**)** girdi.

ərsiyə gətirmək bəsləmək. asıratmaq. -bu uşağı çox qıynalqan **asıratdım**: çox korluqla, zəhmətlə bəslədim, böyütdüm.

ərsiz -oynaşa güvənən, **ərsiz qalar**.

ərsiz **-**susuz yerin otu yiyəsiz, **ərsiz yerin malı yiyəsiz**.

ərşiq **ərşik**. xilt.

ərşinmək **ərcinmək**. **ərçinmək**. yumuşanmaq. qolaylanmaq. qolaylaşmaq.

ərşit **ərşid**. ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc. -**ərşid olan bir im ilə söz qanar**, ərişməyən anlayınca söz yanar. (**ərişməyən**: çatışmayan).

ərt **ərd** < > (**ərc**. **ərz**. **ərk**. **ərg**.).

ərteş **arteş (**$_{fars}$**)**: qoşun. (< **artaşmaq. ərtəşmək**. birbiri ardıca gəlmək. bir araya gəlmək, qoşulmaq).

ərtə **ərdə**. **irdə**. ağıl. əql. -**irdəli**: **ərdəli**: ağıllı. -**irdəsiz**: ərdəsiz: ağılsız. -**irdə ilim**: **irdəlim**. əğli ilum.

ərtə **ərdə.**-**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

ərtəm **-**bilim üsdə gəl ərdəm. (**ərdəm**: bacarıq). (inanılmazca gözəllik yaradar).

ərtəm edin. çıxar. bacarıq. -**edin** qazan keçir yaş, bu gün yarın axar baş. ərdəm qazan yaş keçmədən, baş axıb ölmədən).

ərtəm **-**ərdəm aldı, altun til. (**aldı**: alnı. yüksəyin. ən yüksəy. başı) (ərdəm başı, til).

ərtəm **-ərdəm başı dil**, yardam başı il. (**dil:** söz**).** (**il:** el). (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz).

ərtəm -**ərdəm başı:** ərdəm yiyəsi. kəmal sahibi.
-qamu ilə tanış qıl, **dosluğuva ərdəm bul**.

ərtəm **ərdəm** ədəb. -**ərdəm** başda dil gəlir. **1**. **irdəm**. **1**. başarıq. təvanayi. **1**. hünər. **1**. eğitiş. eyitiş. amuziş. pərvəriş. **1**. ləyaqət. -ərdi **üzə** (ərsiyə) ərənər, **ərdəm** bəyi, bilik dağ: çıxdı ərsiyə kişilər, ləyaqət kanı, elm dağı..
-**ərdəm yordam**: **yardam yordam**. ədəb ərkan. ədəb mə'rifət..
-**ərdəm başı dil**: yaxışuq başı dil. ən əfzəl olan dildir..
-əl ərdəmi: əl ustalığı. -yürüng ərdəm: gənəl **(**imumi**)** eyitiş..
-**ərdəm bulağı**: fəzilət qaynağı..
-(buda bir el sözüdür). -**butuq ərdəm, gücdədir**. (ən böyük bacarıq, güclənmədir) (kişinin gücü, güclənməkdədir) (gücü yiyələnmək, kişinin ən uca ərdəmidir).

ərtəmçiliqtə **ərdəmçilikdə**. adamçılıqda. adamkarçılıqda. **-**çəkini bilmək **ərdəmçilikdə baş söz**. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

ərtəmi **-türkün** dəb ərdəmi kəməlməsin. (türkdən dəb ərdəm azalmasın).

ərtəmitir **ərdəmidir**.-güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**.(**butuq**: ən böyük. ən uca).

ərtəmli edinli. çıxarlı. bacarıqlı.

ərtəmli **-**ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə)**.**

ərtəmli -ərdəmli **yardanlı**. (**yardanlı** xeyxahlı).

ərtəmsiz **-**dırnaq ətsiz, **kişi ərdəmsiz olmasın**.

ərtəmsiz edinsiz. çıxarsız. bacarıqsız.

ərtəşmək **artaşmaq.** {> **ərteş. arteş (**$_{fars}$**)**: qoşun}. birbiri ardıca gəlmək. bir araya gəlmək, qoşulmaq.

ərtici **əritən**. həllal. mühəllil.

ərtiq **ərtik**. pərdi. çatıda işlənən incə təxdələr.

ərtirəm **ərdirəm**. xəşlirəm. xərcləyirəm. -var yoxumu **səpirəm**, **ərdirəm**.

ərtiş **ərdiş.** ardağ. tutar. qiymət. -yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin).

ərtiş **irtiş**. piş dəraməd.

ərtişmək **irtişmək**. yartışmaq. yarışmaq.

ərus **(**ərəb).

əryən **əriyən**. **ərən**. -**ərən** öznə: əriyən maddə.

ərz **ərc**. < > (**ərk**. **ərg**. **ərd**. **ərt**).

ərzaq **1.**aşlıq**.** alzuq. azuqə.**1**.öğün.

ərzaq azıq. qazıq. yeyəcək.

ərzan yeriz. ucuz.

ərzidən < **yarcımaq**. **ərzimək**. dəğcəmək. dəğərmək.

ərzimək yarcımaq. (> **ərzidən**). dəğcəmək. dəğərmək.

ərziş **ərciş. 1.**bulğu. ağram. vəzn. önəm. -bu işin **bulğusu** nə: önəmi nə. -sözü bulğudan düşmüş: sözü ərzişdən düşmüş. -**ər bulğusu sözündə**!: kişinin önəmi, dəğəri sözündədir. **1.**tutar. dəğər. qiymət.**1.**say. dəğər. qiymət. tutar. -**tutarına** görə**.. -ərciş vermək**. dəğərləmək. dəğər vermək. yoxarlamaq. yoxlamaq.

ərziş -ərziş tapmaq: ərcəmək. ərcinmək. dəğinmək.

əsbə ventilator. pənkə. fən.

əsə **-yıxıla yıxıla, əsə əsə yerimək**: entirəmək.

əsəq **əsək**. ruh.

əsəqi **əsəki**. ruhi.

əsəmləşiq **əsəmləşik**. **əsəmləşmə.**gözəlləşik. gözəlləşmə.

əsəmləşmə **əsəmləşik**. gözəlləşik. gözəlləşmə.

əsəmlik gözəllik. -**əsəmlik** salonu.

əsən **1**. övsəyən: -**quylaqda övsəyən yellər**, tutmuşdu göylüyü, sarartmışdı göyü. (quylaqda : qəbristanda). (**tutmuşdu**: əsir edmişdi). **1.** səlam. -**əsən** olsun: səlam olsun. **1**. < **iysin**. sağlam. sləamət. **1**. < **yasın.** dinc. rəhmət..
-**əsən bayın**: şən xoş..
-**vicudun əsənmi**: əğin sağmı.

əsənləmək səlamlamaq.

əsənləşmək amandaşmaq. sağollaşmaq.

əsənləşmək **əsnəlmək**. vidalaşmaq.

əsənlətmək **{assainir(**fırans**)}**. sağaltmaq. yaxşılatmaq. düzəltmək.

əsənliq -**sağlıq əsənlik:** sağamanlıq. sağlıq iyilik. -**sağamanlıq** diləyiz.

əsənsav **əsən sav**. **isin sav**. kef əhval. -**əsən sav** sormaq: kef əhval edmək.

əsənsiz! səlam. helo.

əsəntilik əsriklik. əsrüklük. malixulyalıq. xiyalbaflıq. bülhəvəslik. sevdalıq.

əsər çıxarma. yaradcılıq.
-göz görər, **ürək əsər**, baş tələsər!.

əsəri izəri. izi. -su axar **izəri** qalar, yaş keçər **tozarı**.

əsəvən arada qulağa əsən, dəğən söz, sav. şayiə'.

əsəvənlikər səlamunəleykum.

əsəvitmək şayiə' salmaq. iyham edmək. xiyallandırmaq.

əsim nəsim. -**salqın əsim övsəyir**: sərin əsir.

əsinər -duyduqca səni, **əsinər ürək**. (**əsinər**: **əslənər.** ilhama gələr).

əsiniş ilhamlanış.

əsinişmək mə'ruz qalmaq. -qıssa yaşında çox ağırlara **əsinişmiş** şair. -tutuya əsinişmdən: qəşşə mə'ruz qalmadan.

əsinitmək **esinitmək**. **1**. xatırlamaq. yada salmaq. -keçmişləri **əsinitmək**. -**əsinitin** yaddından çıxmasın. **1**. yadavərlik edmək. -neçə sıra sizə **əsinitdim**. **1**. çovlamaq. ifşa edmək. -tanrı təkinlərin **(**bəndələrin**)** əsirgəyib, sırların əsinitməz. **1**. ilham vermək. -bu duyğuları **əsinitən** nədir. -uydurucular **əsinitən** öğələrdəndirlər. **1**. yellətmək. -yel qalxdı yapraqları **əsinitdi**..
-**ürəyinə əsinitmək**: ürəyinə almaq. ürəyinə salmaq. -bizdən pislikdə görmüş olsaz **əsinitməyin**. onun acı sözlərin **əsinitməyin**.

əsinlənirəm ilham alıram-mən **ilham alıram** təbəssümündən: mən **əsinlənirəm** gülüşcüyündən.

əsinlənmək ilham almaq.

əsinmək **1**. **əsmirmək**. **1**. ilham almaq. -əsinmədən. **1**. nəfəs çəkmək. **1**. **övsünmək**. -yel əsməmiş, yapraqda **əsinməmiş**.

əsinti **1**. ilham. -**əsinti** qaynağı. -**əsintisi** qurumuş. **1**. çov. şayiə. -bu **əsintini** kim salmış. **1**. iz. sorağ.

əsintili -**yumşaq əsintili hava** : sağızan. təravvətli hava.

əsintirmək **əsindirmək**. ilham vermək.

əsir **1**.albatuq. tutsaq. qadız. tutuq.**1**.övsəyir. -**sərin nəsim əsir**: salqın əsim övsəyir..
-**əsir edmək**: **< asırmaq**. **asrıtmaq**. müəttəl edmək..
-**əsir olmaq**: **< asrınmaq**. müəttəl olmaq..
-**əsirlər düşərgəsi**: buxlaq..
-**əsir edmək**: boğallamaq..
-gün keçir, ay dönür, **güz yeli əsir**, illər irəlir, sonuma tələsir..
-**əsir gəməz**: ayamaz. qısmaz. -ağac **aymaz** kölgəsini baltadan.

əsir bulaq.
-**əsir olmaq**: bulğunmaq. bulunmaq.
-**yel əsir!**. boşluqdur. -indi **yel əsir**.

əsir tut. -qovub düşürdü yazıya, **tut eylədi** tazıya.

əsirəmək keflənmək. sərxoş olmaq. -güclü yeyən bəsirər (bəslənər), araq içən **əsirər**.

əsiri -**duran gəmi, dalqaların əsiri**!.

əsiri yesiri. tustağı.

əsiritmək **əsitirmək**. östürmək. ösürətmək. dalqalatmaq.

əsirqə -**tanrım sən özün əsirgə qoru**, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət).

əsirqəmə **əsirgəmə!.** qoru!. saxla!.

əsirqəmə **əsirgəmə**. asırqama. yasırqama. acırqama. barındırma. qoruma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. himayət.

əsirqəmək ayanmaq.

əsirqəmək **əsirgəmək**. ayamaq. muzayiqə edmək. -bilgəvi eldən **ayama**, əlivi qoyub özgə götün yalama.

əsirqəmək **əsirgəmək. əsrəmək. 1.** hifz edmək. həfazət edmək. himayət edmək. **1**. sığnatmaq. pənah vermək. **1.** sakınmaq. xoddarlıq edmək**. 1**. saymaq. sayqarmaq. pas daşdən. -böyükləri **əsrəyin**.**1.**qorumaq.

əsirqəməmək -**başardığın əsirgəməmək:** canı dildən çalışmaq: qayırdanmaq. qursdanmaq. möhkəmlənmək. qeyrətə gəlmək.

əsirqəməsin **əsirgəməsin.** bağışlasın **(< bağlamaq).** ayırmasın. qorusun. **-**tanrı atazı yarqasın, anazı **bağlasın** .

əsirqəməsin **əsirgəməsin**. qorusun. çox görməsin.

əsirqəməz **əsir gəməz**. ayaman. qıyan. -yurdu üçün dadlı cana **ayaman**.

əsirqənmək **əsirgənmək**. çəkinmək. ayanmaq. qayğınmaq. (xuddarlıq edmək). -əlindən gələni ayanma. -öldürməkdən **ayanmadı**. -**əsirgəmə!**: çəkinmə. ayanma. qayğınma.

əsirqərtim -gördüyüm kimi qalseydin, dediyin kimi olseydin, nəyimi səndən əsirgərdim. (nəyimi gələrdim əsir səndən).

əsirqəti **əsirgədi.** gəlişəmədi. razılaşamadı. qıyamadı.

əsirqəyən **əsirgəyən**. **əsgir**. rahim. rəhim.

əsirləmək nərsə üçün ürəyi, əl ayağı əsmək. nərsəni çox özləmək, dözümsüz istəmək.

əsirlik əsarət. tutum. tutunluq.tutuluq. boğallıq.

əsirmək **1**. **əsğirmək**. oynamaq. oynaqlamaq. **1**. **əsrimək**. keflənmək. -borcla içgi içən, iki kərə **əsirir**.

əsirsə **əssə**. **əsrəsə**. tanrı istəsə. inşa allah.

əsirsə -sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, **əsirsə yel**, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

əsiş **əsriş**. **1**. həyəcan. -**odlu əsiş**: iti həyəcan. **1**. iztirab. dalbış **(**dalqa**)**. tövüş **(**< təprənmək**)**. -**əsişdən bıqmaq**: iti iztirabdan cana yığılmaq. **1**. təpriş.

əsişmək **əsrişmək**. **1**. coşmaq. həyəcanlanmaq. -onu görməyə içi **əsrişir**. -bu salıqdan **(**xəbərdən**)** çox **əsrişdi**. **1**. dalbışmaq **(**dalqa**)**. tövüşmək **(**< təprənmək**)**. müztəriblənmək. iztirab çəkmək.

əsitirmək **əsiritmək**. östürmək. ösürətmək. dalqalatmaq.

əsitmək **əsritmək**. **1**. coşdurmaq. həyəcanlandırmaq. -bu salıq **(**xəbər**)** onu **əsritdi**. **1**. dalbıtmaq **(**dalqa**)**. tövşütmək **(**< təprənmək**)**. müztərib edmək. iztiraba salmaq. **1**. yaymaq. -**xəbər əsitmək**: sav salmaq. **1**. təbliğ edmək. -özün **əsitmək**: təbliğ edmək. -inancın **əsitmək**. **1**. hava vermək.

əsiyir -üreyin hər döyüntüsü, **yenişin ayaq səsidir**. (**yenişin**: zəfərin).

əsqi -**əsgi keçmişdə**: uzaq keçmişdə. qədimi keçmişdə.

əsqi **əsgi**. **esgi**. **keçgi**. **1**. köhnə. **1**. ilik. burun. əvvəl. qədim. -**ilik çağda**: qədim zamanda. **1**. bayağı.qədimi. öğrəşilmiş. (moddan düşmüş). -**bayağı** geyim. **1**. ötgən. getgən. mazi. **1**. çaput cırım cında. **1.** köhnə. baxımsız yer. -hörümcəkli ev eşik. **1**.ertik. keçmiş. **1.**köhnə. qədim. -**könə çağlar**: qədim zamanlar. **1**.irki. qədimki. -**irki** qala: əsgi şəhər. -**irki** dos: əsgi dos. **1**. yiprin. bayat. -**yiprin çağda**: əsgi zamanda**..**

-yeni əsgi: **yeni yeyik**: acar aşar. taza köhnə**..**

-əsgi karvanız yeni yolçuları, yeni yükçüləriz yeni çulları..

-domuz dərisi post olmaz, **əsgi yağı dost olmaz**..

-əsgidən bəri: köklü. -**köklü** dərdli. -bu dildən kəsilməz yara, köklü yara, yerli yara..

-**əsgidən, qədimdən qalma**: aşnı. bastani. qədimki**..**

-çox əsgi: bastani. ertənil. -**ertənil** yapılar.

{. -**sav sov**? **(**nə xəbər?**)**. -**barın əsgicə (**hər nə olduğu kimidir, yenilik yox, heç xəbər yox}..

-**əsgi göz**: yaşlı..

-**əsgi millət**: ertiyin ulus..
-**ertiyin biçik**: əsgi, ətiqə kitab..
-**əsgi püsgü**: alam salam. pılı pırtı. çapıl çapıt.

əsqiq -batlaqdan gül **əsgik olmasın**. {bu, bir çox anlamlı sözdür. biri -bataqlıqda sapıqlara yolağuz olan güllər. (**bataqlıqda:** gümrahlıqda) (sapıqlara: gümrahlara) (**yolağuz**: yol açan. yol göstərən)}

əsqiq **əsgik**. **əksik**. **1**.bastani. **1**. **(kəsgik**: kəsik. kəsigi olan). az. naqis. **1**. < **əğsik** (**<** **əğmək**: azaltmaq). **1**. ənkə. enqo (**<** **enmək**). düççə (< **düşcə**). (firumayə. rezil. pəst. bədcins. dun). **1**. yeriz. alçaq. həqir.**1.**keçmiş. -**əsgik avın**: **ötavın**: ənənə. rəsm rusum. qədim adət, aşın.

əsqiq **əsgik**.alşaq. alçaq. -**eşək tanımaz alçaq**, at bilməz.

əsqiqicə **əsgikicə**. ilikkicə. burunğuca. əvvəlkicə. qədimkicə. qabağkicə. qabağki kimi.

əsqiqliq **əsgiklik**. kəstik**(>** kasti**)**. kəsiklik.

əsqiqliyi **əsgigliyi**. alçaqlığı: -onun alçaqlığı qoysaydı, ulçaqlıqda bir pox olardı. (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

əsqilir **əsgilir**. -yıllar ötür, **əsgilir doslar**, anılar itir, **"itik"** anılar.

əsqilmək **əsgilmək**. **əksilmək**. **əğsəmək**. azalmaq. kəmələmək.

əsqilməz **əsgilməz**. əylənməz. -uca dağdan **duman durub əylənməz**. {kətə (qata. ağır) işlərin yüküdə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur).

əsqimək **əsgimək**. **1**. artaymaq **(**arda qalmaq. arda gedmək**)**. gücdən, tazalıqdan düşmək. zayıflamaq. -sulu nərsə işləməsə **artay**. -**artay** yemiş: arda qalmış, əsgimiş yemiş. -qocaldıqca yaş **(**gənc. güclü**)** canım **artaydı**. **1**. köfnəmək. kövnəmək. köğnəmək > köhnəlmək.

əsqimək **əsgimək.** yıpranmaq. tozumaq (tozulmaq). pozumaq (pozulmaq).

əsqimiş -**az əsgimiş nərsə, ayaqqabı**: qazğal. qayğal.

əsqimiş -**hər nəyin sonu**. **əsgimişi**, **aşınmışı**: bitil.

əsqin **əsgin**. qədimi. bastani.

əsqinməz **əsginməz**. aşınmaz. kövnəlməz. yıpranmaz.

əsqir **əsgir**. **əsirgəyən**. rahim. rəhim.

əsqiri **əsgiri**. ən azı. -gəlməyinə **əsgiri** üç gün qalır. -**əsgiri** üç gün ara ver.

əsqirmək **əsğirmək. əsirmək**. oynamaq. oynaqlamaq.

əsqisi **-**nərsənin **yengisi** yeğ, **nərsənin əsgisi**.

əsqişmək **əsgişmək.** tozaşmaq. toz basmaq.

əsqitə **əsgidə**. **1**. keçmişdə. ertədə. qədimdə. **1**. alqa. sabiq. -**alqa** bu sözlər qolaylıqla keçməzdi.

əsqitən -**ən əsgidən bəri**: obaldan. aladdan bəri. qabaldan. ötədənbəri.

əsqitmək **əsgitmək**. **əksitmək**. < **əğsətmək**. azaltmaq. kəməltmək.

əsqitməmək **əsgitməmək.** bağışlamaq. çox görməmək. hifz eləmək. -onu mənə **bağışla**!. -tarı bağışlasın!. -**bağışlasın**!: hifz eləsin.

əsqiyin -**bir əsgiyin: bir alçağun**. çox alçağ olan birinin. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**barlığının**: tamının. hamısının).

əsqüt **əsgüt**. süygüt. əsgüt. kefləndirən.

əsl -**əsli**, **həqiqəti olan söz**: ayaqlı söz. köklü söz.

əsləq **əslək**. (< **əsmək**). qolay yürlü. xoşrəfdar.

əsləmək **əsrəmək**. **bəsrəmək**. **bəsləmək**. **asramaq**. **basramaq**. **baslamaq**. becərtmək.

əslən oğut. oğtu. (**oğuq**: xırda). zərrə qədər heç. -**oğtu** adalı yoxdu: heç bənzəri yoxdur. -**oğtu** sözləmə: əslən danışma, sözün edmək.

əsmə dalqış. bir dalqanın **(**şəpənin, movcun**)** gedib gəlməsi, yenib qalxması. nəvəsan. -dalqa **dalqış**: dalqanın təprənmə gücü.

əsmək **1**. övsümək. -ılığ yel **övsür**. **1**. yellənmək. titrəmək..
-yapraq kimi **əsir**, kimi görməyə tələsir..
-toprağlıqda **əsməyən yel**, odluqda susan yel yaşasın.

əsməl əsim. şamal. yumşaq, sərin yel, əsinti.

əsmər ağçalmaz**.** qarasu.

əsməsin -**yel əsməsin**, söz dəğməsin: ərköyül.

əsmirəmək **əsmirəmək**. **əsnəmək**. -**əsniyə əsniyə**: əsmirə əsmirə.

əsmirmək **əsinmək**.

əsnəq **əsnək**. (cünban. nəvəsanlı).

əsnəq əsnək. yaş. ərik. yumuşaq.

əsnəlmək **əsənləşmək**. vidalaşmaq.

əsnəmə **əsniş**.

əsnəmək **əsmirəmək**. -**əsniyə əsniyə**: əsmirə əsmirə**.**.
-ac əsnəyər, **tox gəğirər**.

əsnətmək (cünbandən).

əsniq **əsnik**. münətif. initaflı.

əsnirəmək bir iş görərək əsnəmək. -**əsnirə əsnirə** (görülən iş) bundan artıq olmaz.

əsniş **əsnəmə**.

əsnişmək münətif, initaflı olmaq.

əsnitmək ərnitmək. yumşatmaq.

əsrar alağ.

əsrə **asra.** alt. aşaq.

əsrəq **əsrək 1**. **(**< **əsmək)**. xunsa. **1**. dərdə dəğən. -**əsrək** nə varıdı götürdülər.

əsrəq -**əsrək** baxış: **xunsa** baxış. -**əsrək** davranış: tərəfsiz, **xunsa** tutum. -siz mənim dediklərimə **korqa** yanaşırsız: siz mənim dediklərimə xunsa yanaşırsız. -**əsrək** durum: **xunsa** durum.

əsrəlmək qorulmaq.

əsrəmək (. **asramaq**. **aşramaq**). bəsləmək.

əsrəmək **1**. **əsləmək**. **bəsrəmək**. **bəsləmək**. **asramaq**. **basramaq**. **baslamaq**. becərtmək. baxmaq. böyütmək. qorumaq. qollamaq. **1**. yazığı gəlmək. -məni **əsriyən**: mənə yazığı gələn. **1**. dərdə dəğmək. -bu köhnələr çağında nərsiyə **əsrər**. **1**. qordamaq. qorumaq. saxlamaq. **1**. **asramaq**. gözləmək. güdmək. mahafizət edmək. -kəndi başın **əsrə**.**1. əsirgəmək.** hifz edmək. həfazət edmək. himayət edmək. **1**. **əsirgəmək.** sığnatmaq. pənah vermək. **1. əsirgəmək.** sakınmaq. xoddarlıq edmək**. 1**. **əsirgəmək.** saymaq. sayqarmaq. pas daşdən. -böyükləri **əsrəyin**.

əsrəmək basramaq. barsamaq. kökətmək.

əsrənmək **1**. **əsirgənmək.** ehtiyat edmək. pərhiz edmək. **1**. ayanmaq. qusur edmək.

əsrəsə **əsirsə**. **əssə**. tanrı istəsə. inşa allah.

əsrəti **əsrədi**. rəhm etdi. -tarı **əsrədi**.

əsrətmək qorutmaq.

əsrəvçi bekçi. bakıcı.

əsriq **əsrik**. **1**. histerik. **1**. neşəli. **1**. alkolik. **1**. yapqın. sərxoş. kefli. məst. piyan. **1**. məxmur. **1**. bulutlu. **1**. başı dumanlı. **1**. əyyaş. **1**. ardağ. xərabati. **1**. həyəcanlı. iztirablı. dalbışlı **(**dalqa**)**. tövüşlü **(**< təprənmək**)**..
-**yarı əsrik**, **kefli**: çalaçaxır. çalasır. alasır. çalakef. alakef.

əsriqliq **əsriklik**. əsrüklük. əsəntilik. malixulyalıq. xiyalbaflıq. bülhəvəslik. sevdalıq.

əsrimək **1**. əsirmək. keflənmək. -borcla içgi içən, iki kərə **əsirir**. **1**. süyrəmək. keflənmək.

əsrimək -**coşub daşıb əsrimək**: qomunmaq.

əsriş **əsiş**. **1**. həyəcan. -**odlu əsiş**: iti həyəcan. **1**. iztirab. dalbış **(**dalqa**)**. tövüş **(**< təprənmək**)**. -**əsişdən bıqmaq**: iti iztirabdan cana yığılmaq. **1**. irtiaş. **1**. **sərgiş**. **sürgüş**. xoşhallıq. şadlıq. şənlik.

əsrişmək **əsişmək**. **1**. coşmaq. həyəcanlanmaq. -onu görməyə içi **əsrişir**. -bu salıqdan **(**xəbərdən**)** çox **əsrişdi**. **1**. müztəriblənmək. iztirb çəkmək. **1**. mürtəiş olmaq.

əsritmək **əsitmək**. **1**. coşdurmaq. həyəcanlandırmaq. -bu salıq **(**xəbər**)** onu **əsritdi**. **1**. dalbıtmaq **(**dalqa**)**. tövşütmək **(**< təprənmək**)**. müztərib edmək. iztiraba salmaq. **1**. mürtəiş edmək. **1**. bəngitmək. məngitmək. sərxoş edmək. kefləndirmək.**1.**süyrətmək. kefləndirmək.

əsrüq -**əsrük olan** səkrəyər.

əsrüq **əsrük**. **1**. süyrək. kefli. sərxoş. -**əsrük keçi**, qurd evin arar!. (əsrük keçi, qurd evin sorar!). (kefli keçi, qurda boy deyər).**1**. toxmal. kefli. neşəli. sərməst..
-**asruğ əsrük:** yapış yumuş. nərm o lətif.

əsrüq **-öylə əsrük mən ki** bulğu edməzəm dünya nədür. (**bulğu**: idrak).

əsrüqlüq **əsrüklük**. əsriklik. əsəntilik. malixulyalıq. xiyalbaflıq. bülhəvəslik. sevdalıq.

əsrüyə **-əsrüyə sayıqlamaq**, ayqıra çul yırtma man deyil. (**ayqır**: güclü ərkək at).

əssə **əsirsə**. **əsrəsə**. tanrı istəsə. inşa allah.

əstirmək **əsdirmək**. yellətmək.

əsüq **əsük**. **1**. ruzqar. **1**. nəsim.

əş **1**. bərabər. təkiş. təkşi. **(**< **dənğ)**. -**təkişlik**: bərabərlik. əşlik. **1**. həmsər. yastığdaş. yasdaş. **1**.bənzər. **1**.tay. misl. -bunun **tayı**: bunun **əşi**.**1**.barantay. bərabər. dəng. musavi. çəkdəş. tavqa..
-**alqa əş**: alqaş. qabağki qoşuq **(**yoldaş. həmsər**)**. -**alqaşından** necə oldu ayrıldın**)**..
-**əş**, **bərbər sanığmaq**: əştəsənmək..
-**əş**, **bərbər edmək**: əştələtmək.

əş 1. həmrah. **1**. tap. bərabər. musavi.

əş cançala. çalacan.

əşəq **əşək**. muşabeh.

əşib -**əşib eşmiş:** döğgən. təcrübəli. mücərrəb. dünya görmüş.

əşiq **əşik**. **1**. (banu. kədbanu). **1**. oxşar. bənzər. **1**. həmsər. bağdaş (bəxdəş). yoldaş. **1**. misl. (yeksan. mutabiq. həmanənd. muşabeh). **1**. mucanis. mütəcanis. **1**. aynı. eyni.

əşil adıl. mütəşabeh..
-**adıl əşil**: tay bərabər.

əşin -**əşin olsun** yolda yoldaşın, evdə sırdaşın.

əşin **-**inancını alçadan, **kəndi əşin küçüldən**, alçaqların alçağı.

əşit **1**. dənğtay. -o mənə **dənğtay** bəlgiləndi: o mənə əşit göründü. **1**. tənə tən. paya pay. musavi. bərabər.**1.**dərək. dəng. bərabər. muqabil. maadil. -bunlar ikisi **dərək** gəlmək. -**dərək dərəkə**: gərək gərəkə. -**dərəkin** bilib, dəğər biçilər. -bunla onu **dərək** tutmam. -**dərəkin** ödə (tölə). -sözü işinə **dən dərək**: tam uyğun..
-**əşit yapılan bölüş: (**-qul üləşi: qul böləşi).

əşitləmək birtəkitmək. təkiləmək. dəngələmək.

əşitliq **əşitlik**. təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). bərabərlik. musavilik.

əşivi -**aşıvı, əşivi, işivi bil**. (yeməyi gözlə, arvadı, arxadaşı yoxla al, işivi bil gör).

əşqəsim **əşkəsim.** mütəsaviyüləzla'.

əşqin **əşgin**. yürgün. -atın əşgin, qılıcın olsun. əşgin..
-**artığ əsgik**. **azçoq. az çox**. **1**. uç tut. ifrat təfrit. **1**. əldə olan, bulunan. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək..
-**az çox budu**: **ağ qara budu**: hər nədi budu. olan budu..
-**az çoxuna** baxmadan..
-**az çox** danışma: **artığ əsgik** danışma.

əşqinmək **əşginmək.** aşılanmaq**.** eşqə gəlmək. coşqanmaq. -çoxda belə **aşılanma**.

əşlər **-əşlər ara dil dursa**, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-**boş əşlər**, boş ərlər. (**boş:** mücərrəd).

əşlətmək təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). bərabər, musavi edmək.

əşliq **əşlik**. **1**. ər arvadlıq. -**əşlik yaşam**: ər arvad yaşamı. **1**. həmrahlıq. koəbitasyon. təaavüni. -işlərdə **əşlik** olsa qolay keçər.

əşliq **əşlik**. həmrahlıq.

əşsiz açıq. boş. bekar. subay. -**açıqlar**: subaylar. işsizlər. bekarlar. -**açıqda qalmaq**, **yaşamaq**: subaylıq keçirmək. -**açıq tutuq**: evli evsiz.

əşsiz adalsız. taysız..
-**əşsiz işsiz**: evsiz işsiz. işi olmayan, əri arvadı olmayan..
-**əşsiz** qalda **işsiz** qalma**.**.
-(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

əşsiz dənsiz. dənğsiz. taysız.

əştə musavi. bərabər. təğən. tavay. tayvaş. aynı. eyni.

əştəqər **əşdəğər**. adekwat.

əştələmək maadilə qurmaq.

əştələtmək əş, bərbər edmək.

əştəlik **1**. musavilik. bərabərlik. **1**. təğənlik. tavaylıq. tayvaşlıq. eynilik.

əştəsənmək əş, bərbər sanığmaq.

əştəsəymək əş, bərbər saymaq, fərz edmək.

əştir **əşdir**. tapdurur. tapdur. bərabərdir. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

ət -**diri ət**: yarı pişmiş ət**.**.
-duz qatıb qurutulmuş çiğ ət: qaqıt..
-**qoltuq əti**: bağacuq..
-**ət suyu**: suyup..
-uşaq dilində **'ət'**ə **'coğuş'** deyilir.

ət maşını: **ət dartqıc**. ət çərxi..

-qurutulmuş ət sucuğu: kədit. qaqıt..

-**sıx, quyuq, ət, sümük suyu:** tingo. cirgə..

-**ət yeməgən quş, olmaz**. (yırtıcı quşun yemi ətdir). (oldağ (vaqeiyyət) danılamaz. kəndidivi aldatma. hər nəyi adı ilə, dadı ilə).

ət -**ət dırnaqdan olur**, sümük ətdən (**olur**: ayrılır). {+**dan olmaq**: +dən ayrılmaq}.
-**pişiyə ət**, qurda quyruq, itə gəmik, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.
-**teyxa**. **yağsız, sümüksüz ət:** sal. sam.

ət **-ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar**, pox yiyənin qaşığı belində. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

ət **-quş var ət verməli**, quş var ətin yeməli.

əta -**əda çıxartmaq**: sarıqmaq meymun kimi davranmaq.

ətabək **< atabay. atabəy**. böyük. müəzzəm.

ətacı **1.atıcı.** yumuşaq söyləməyən. **1.** çəkilməz. nanəcib.**1.**atıcı. bədəxlaq.

ətə **-ətə suya gəlmək:** dolsumaq**.** ətlənmək.

ətəq -ay gədə, o yapışdığın tütəkdi, **ətək deyil**..
-**günü ətək bilə** basırıb olmaz.

ətəq **ətək**. aşağ..
-**əksik ətək**: minijob..
-**dağ yamacı**, **ətəyi**: sərgin..
-**ətək cəkət**: dərgis. takos. qoştaq. kotşalvar. süit**.**.
-uzun ətək: dontuğ. maksi (ətək)..
-**qısa ətək**: doncuğ. minjüb**.**.
-dağ ətəyi: dağ bağrı. bayır. bağır. açıqlıq. düzlük**.**.
-ətək ucu yanan, ürək başı yanan var.

ətəq **ətək.** yalığ**.** donun, çadırın, hər nəyi sallanan, yayılan ətəyi.
-açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).

ətəqə **ətəgə** .-**ətəgə düşmək**: **1**. aşağ enmək. **1**. alçalmaq. **1**.

ətəqlə **ətəklə.-ayı ətəklə**, aynı sözlə, dili yasaqla tutmaq olmaz. (**aynı**: ayını)..
-biz çuvalda, **ay ətəklə**, gizlənməz.

ətəqləmək **ətəkləmək**. bükmək. qabağın almaq. qabağlamaq. başqırmaq. önəkləmək. önləmək. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq.

ətəqli -**uzun ətəkli don:** çaltov. şəltə.

ətəqsiz **ətəksiz**. hərcayi. fahişə. qəhbə.

ətənə cuğuş tük çıxarmamış cücə.

ətər -**xəbər ətər**: sal savat. -balam qaşqay elində **sal savat**.

ətəyə **-**öğülən oğlan **ətəyə sıçar**. (öğülən oğlan ətəyi bələr).

ətəyi -**ətəyi yelli:** qoltuğu yelli. qurra. məğrur.

ətəyi **-**öğülən oğlan **ətəyi bələr**. (öğülən oğlan ətəyə sıçar).

ətəyin dabanın. **-dağ dabanın** lala almışdı yazın.

əti -atı çabıq, **əti çapıq**. (**əti çapıq**: əti hazır. əti kəsik, doğraq). (atı çabıq, çapıq, yüyrək, hızlı olanın, yaşamda gücülü yetərli olur).

əti -toxduğa, **toxlu əti** dad verməz (doyandan sonra, toxlunun əti toprax dadır) (toxduğ: boğazına dək tıxmış.).

ətin -**ətin olsun**, çölmək tapılar. (bu söz kişini, ilkin, hər nəyin içi, özəyi, amacı üzrə düşünməyə çağrır).

ətin **-**quş var ət verməli, **quş var ətin yeməli**.

ətiniz -**ətiniz tökülsün**!.yerə girəsən. biri anlamsız söz danışanda, yersiz-düşük qılınanda deyilir. utan, xəcalət çək, həyan olsun. -**ətiniz tökülsün**, bu nə işdir, bu nə sözdür. (bu yersiz sözlə, işlə, hərəkətlə bizi utandırma.

ətir **1**.**itir.** iyis **(iyi is)**. gözəl qoxu. pərfən.**1**. buruq (bir nərsədən, aralıqda, nərsədə qalan **iz**, **iy**). (havada **buran**, havanı **büryən** iy) rayihə. **1**. isil. iyli. odkolun.

ətir -hər nə varından qoxar, **soğanlıq ətir qoxmaz**. (hər nə içindən qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).

ətirqül **ətirgül**. qızıl gül. məhəmmədi gül.

ətirlənmək ötsülənmək. ötüslənmək. (**öd**.**öt**). odkolunlanmaq.

ətirli -**qoxur sabın**: ətirli sabın.

ətiz ətinə dolu. dolu kök.

ətqin **ətgin**. (gəricə) ətli. kök.

ətlə -yağla doymayan, **ətlə doymaz**.

ətlənmək **1**. yağırlamaq. yağlanmaq. şişinmək. **(# arığlamaq**: **arğılmaq**: silkinmək. əğnin tökmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. kökənmək.

ətlənmək dolsumaq**.** ətə suya gəlmək.

ətləntirmək **ətləndirmək.1**. dolmalatmaq. çağqalatmaq. **1**. kökətmək. şişirtmək. çağatmaq. tavlatmaq.

ətli **1**. bardağar. qalın. -**bardağar** parça. **1**. yağır. **(# arığ)**. -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı.**1.**toxsun. tuxsun**.** tosun. toxlu..
-**dolu ətli**: qurğun.
-(gəricə) **ətli, kök**: ətgin.

ətliq **ətlik**. ətməl.

ətməl ətlik.

ətr buraz (**bur**: iy. is).

ətsiz **-atlı olan ətsiz qalmaz**. (atlı oldun, yol yaxın).
-**dırnaq ətsiz**, kişi ərdəmsiz olmasın.

əttartqıc **ət dartqıc**. ət maşını. ət çərxi.

əttən **-dil ətdən,** çəlik əridir. (**çəlik**: tapdanmış dəmir. polad).

əttən -ət dırnaqdan olur, **sümük ətdən** (**olur**: ayrılır). {+**dan olmaq**: +dən ayrılmaq}.

ətuva **əduva**. darçın (< **dartmaq**). neçə dadlı otun dartılıb, qarşılaraq təyirlənən qarım.

əvələq **əvələk**. kəvələk. övələk. öğələk. xəşəl. xaşal.

əvələmə -**əvələmə dövələmə**: əvələmə gəvələmə.

əvələn -**əvələn kəvələn**: **həvələn kəvələn**. hartan partan. dartan partan. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

əvələnmək **1**.dığırlanmaq. **1**. **hevələnmək**. boşuna gəzinmək.

əvər **evər**. (**çevir**). tərs. hər nəyin dal üzü. -işin **əvəri**: işin dal üzü.

əvqələmək **əvkələmək**. **əfkələmək**. **övkələmək**. sıxıb əzişdirmək.

əvsəmək **hövşəmək**. -buğdanı tabaqda **hövşəmək**.

əvsənmək **əfsənmək**. titrəmək. -qoyunların quyruğu **əfil əfil** əvsənir.

əvvəl (< **əlvəl** < alğan. aldan < aldın < **al**: ön). qabağ. -igirmi gün **əvvəl**: igirmi gün **alğan.**

əvvəl < **alvın. aldın** >. qabaq. -bir il **alvın**: bir il **aldın** bir il **əvvəl:** bir il **qabaq.**

əvvəl başda. ilkin. -**başda**, pisi ayır yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).

əvvəl -**hər nədən əvvəl**: hər nədən qabağ. öncəliklə. -**öncəliklə** nasılsınız?. -iyi. uğraşırız.(**uğraşırız**: keçiniriz. şükrən. şükr).

əvvəlcətən **əvvəlcədən**.alqayın. aldınala. öncədən.

əvvəli **-əvvəli axiri**: boydan başı. başı götü.

əvvəlqi -**əvvəlki çağlarda**: albaki. qablaki. öncəki. hər nədən öncə.
əvvəlki. aldağki. qabalki. öncəki. hər nədən öncə.

əvvəltən -**əvvəldən axıra:** başdan başa. başdan sona. başdan ayağa. boya boy. başa baş. (**baş:** axır).

əvvəltən **əvvəldən**. alğandan. birincidən..
-**əvvəldən axirə**: boydan başa.

əyarı **-göz əyarı** : göz dənəyi. göz çalası. -**göz çalası** tutar (qiymət) kəsdilər.

əyilmək **əğilmək**. **enğilmək**.

əyilmək **-**tapınmaq elin qulluğun qılmadır, **yalandan əyilmək düzəlmək deyil**. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

əyirəm -diləgizə **baş əyirəm**.

əyirmək **əğirmək.** eşmək**.** çevirmək. burmaq. bükmək. sarmaq.

əylenmək **əğlenmək. -ölümlə əğlenmək**: ölümle oynamaq, mırt vurmaq.

əyləc **əğləc. 1**. əyyaş. ayın**.1.** tormuz.

əyləncə **əyləncə**. yoşluq. xoşluq.

əylənib aylanıb. əylənib. dolanıb. -**əylənib gəlib**: dolanıb gəlib.

əylənmək **1**. **əğlənmək**. oyalanmaq. məəttəl olmaq. -**əğlənmədən** yol dartar arğışlar **(**kərvanlar**)**. **1**. **eylənmək**. **aylanmaq**. sərilmək. uzanmaq.

əylənmək **əğlənmək**. 1. yatmaq. dinmək. sakitlənmək. -odu **əylənsin**. -öfgəsi **əylənsin**. -tovu **əylənsin**. -əylənsin. -yeli əylənsin. 1. əsgilmək. -uca dağdan duman durub **əylənməz**. -əylənsin.

əylənməz əsgilməz. -uca dağdan **duman durub əylənməz**. {kətə (qata. ağır) işlərin yükudə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur).

əylənməz **-əylənməz ötür evrilir**. (durmadan zaman dəğişir).

əyləntirin **əyləndirin**. **aylandırın**. fırlandırın.

əyləşən **əkləşən. əğləşən.**oturan.

əyləşmə **əğləşmə**. otruş. oturuş. -hər gün **oturuşda**, toyda qız oğlan.

əyləşmə oturma. oturma.

əyləşmək **aylaşmaq. yeşinmək**. **1**. bir yükdən açılmaq. **1**. soyunub dincəlmək, istirahət edmək.

əyri büyrü ayqırı eyqiri.

əyri **əğri. 1.**çalıq. çapıq. çaş.**1**. bükri. büğri. qayuq. kəc.

əyri **əğri**. yançıb. yançılağ.

əyri -**əyri büğrü**: əğri burqu.

əyrisi **-**ha düz olsada, oraqcan əyrisi var. (**ha düz olsada**: nə dərək düz olsada).

əysirən **əğsirən**. yoğursun (xəmir) nərsəni kəsib, qabdan siyirmək üçün ənli kəsək, piçaq.

əyşi **əğşi**. yoğursun (xəmir) tutumlu olan. pastil.

əz -**yasağı əz**, olmazı oldur!

əzbər < **özbir**. işbilir. mahir.

əzbər **1**.yutra. bəllək. hifz.**1.** əzbərdən. andaq. -kitabın hamısın **andaq** oxudu. -**andaq** bilir..
-**dillər əzbəri**: çağasöz. zərbülməsəl.

əzbər usda. bacarıqlı. çəpər. mahir.

əzbərdən əzbər. andaq. yuturdan.-kitabın hamısın **andaq** oxudu. -**andaq** bilir.

əzbərləmə < **özbəyiş**.

əzbərləmək < **özbətləmək**.**1.**sinəmək içinə almaq.**1.**usğarmaq. üsgərmək. (< **us**).**1.**yutramaq. bəlləkmək. hifz edmək.

əzbərləmək < **özbirləmək**. hifz edmək.

əzbərləmək bəlinmək. bəlləyinə vermək. öğrəşmək. **-**kora beyin çox çətin **bəlinə**: öğrəşə.

əzbərləmək bəlləmək. öğrəşmək. -dinləyib **bəlləmək**.

əzbərləmək bilinləmək. sanığlamaq. könülləmək. zehnə tapşırmaq.

əzbərləmək yadlamaq.

əzəqən **əzəgən.** zülmlə. zalimanə.

əzən **-omuz əzən yükün olsun**, canlar qıran sözün yox.

əzən 1. zalim. -**əzən əzilən:** zalim məzlum.**1.** qıratqan. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.

əzib -yar yara durmasa dayaq, **yadda əzib, basar ayaq**.

əzici **1.**leh edən. alçatan. (xar, təhqir edən).**1.**zalim.

əziq **əzik. 1**. zayıf. yazığ. **1**. oğdalı..
-əzik üzük: yapcıl. yassı. büzük.
-uyalla dolursa yaşın, **könlün əzik**, başın boş qalır! (**uyalla**:xəyalla).

əzilən məzlum. -**əzən əzilən:** zalim məzlum.

əzilər oğrular. **-**bilək dilək qoğuşsa, **yağı başı oğrular**.

əzilmə oğunuş. oğulma, nazlanma istəyi. qırcanma. nazlanış.

əzilmək **-savaşıb söküşmək, əzilmək**: döğüşüb yencişmək.

əzilmək tutulmaq. batmaq. -yağmura **əzilmək**: cimcilaq olmaq. -qıtlığa əzilmək: aclığa tutulmaq. **1**. bir duruma, buruma batıb, özünü itirmək. -gücə, pula, qızıqa **əzilmək**: güc, qudrət, para, həyəcan içində özünü itirmək. **1**. aldanmaq. qapılmaq. -onun dadlı sözlərinə **əzildim**: aldandım. **1**. ərkinmək. üzlənmək. **1**. tapdanmaq. **1.**çiğgənmək.**1.**lehginmək.**1.**tapdanmaq. çeynənmək. çeğnənmək.

əzilmək yamılmaq. yapılmaq: . gəvşəmək. (**# mayılmaq).**

əzilməqtən **əzilməkdən**. -qurralıq, **əzilməkdən**, qoğulmaqdan, dalbanmadan (rədd olunmadan) qorxanların dərdidir.

əzinq **əziğ**. əzin. aciz. zayıf. -əzinglərə əl tutan: acizlərə yardımçı.

əziştirmək **əzişdirmək**. **1**. oğtuşlamaq. **1**. tıncıqdırmaq.

əzitləmək alçatmaq. xar edmək.

əziz **1**. ada. **(adlı**. ad çıxarmış. ad qazanmış**)**. adayu **(**seçilmiş. ad almış**)**. sevimli. -**ada xatun**: sevimli, mütəşəxxis qardın. -**ada bala**: əziz balam. -**ada sevgili**: seçilmiş, bəğənilmoş mə'şuq. **1**. duz. -**əziz bala**: duzbala: sevik bala. **1**. ərkə. ərik. sevik. -**ərkə** oğlum. -**ərkə** qızım. **1**. öngül. -**əziz incə**: ərik törkə ərik törük. yumşaq gözəl. -**ərik törkə** balam: nazlı gözəl balam. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq.**.**
-çox əziz olan: gözdə**.** -o mənim **gözdəmdir**. -**gözdə** mənim..
-**əziz arvad**: xamcan. xanımcan. xanımcığ. qarıcan. (qarcan). qarıcığ. (qarcığ). -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

əziz **1**.çoxlu. (girami). -**yaxlım**: əzizim. -**yaxlı** uşaqlar: əziz uşaqlar. -**yaxlı** anatam: əziz ana atam. -**yaxlı** doslar yaxınlar: əziz doslar yaxınlar. -**yaxlı** bacım: əziz bacım. -**yaxlılarım**: əzizlərim.**1.**söycə. sevcə. məhbub.**1.** apağ. şəkər. qənd. -**apağım**: əzizim. şəkərim. -**apağ** balam. -sevgilim. -**apağ** atam.
-**əziz girami**: köküzlük. gögüzlük. cananə.

əzizgirami albağır.gözqara. -o mənim **gözqaram**.

əzizgirami dəğməcik. dəğmədüşər.

əzizi yaxlısı. bir dənəsi.

əzizim **1.** (sevgi sözü) qarağım.gözüm. bəbəyim.**1**.ayğısım. mehribanım. -tanrıdan son, **ilki sənsin ayğısım**.**1.**ökkəm. ökəm. ciyərim.**1.** yaxlım.

əzizləmək **1**. ərkitmək. **1**. sevgilləmək.

əzizləməyə sılağa. sıylama. təkrim edməyə. -sılağa gücün yoxsa, sıylama dilin bolsun. {birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)}

əzizlər gilələr. məhbublar.

əzizlərim yaxlılarım.

əzizləyiş ərkitiş. ağırlama.

əzizlik **1**. sıylıq. **1**. söylük. sevimlik. -qonağın **söylüyün** bir girəndə, bir də çıxanda gör.

əzizliyin -**birinin sevgisin əzizliyin** çəkmək, edmək. qılmaq: könül daşımaq.

əzqən **əzgən**. zalim. -əzgənlərdən sorun qaynatmaq: əzgənlərdən sorunqaynatmaq.

əzqi **əzgi. 1**. aytış. ayış. nəğmə. şarkı. mahnı. təranə. **1**. sağrı > şarkı. mahnı.təranə.nəğmə..
-əzgi, nəğmə, şarkı, mahnı, təranə oxumaq, söyləmək: ayışmaq. aytışmaq.

əzqiçi **əzgiçi.** ayışçı. aytışçı. aytışqan. ayışqan. söyəçi. oxuyan. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

əzqirmək **əzgirmək**. sağramaq. sayramaq. səyrəmək. səğrimək. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. oxumaq. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək.

əzlənc **əzləniş**. yaxış. xahiş. rica.

əzləniş **əzlənc.** yaxış. xahiş. rica.

əzlənmək uslanmaq. islanmaq. sulanmaq. yumşanmaq.

əzmə malat.

əzmək **1**. tıncıtmaq **(tıxıncıtmaq**). leh edmək. **1**. leh edmək. uslatmaq. ıslatmaq. sulandırmaq. söldürmək. yumşatmaq. alçatmaq. (xar, təhqir edmək). **1**. çeğnəmək > çəyirmək (**> çəridən**). **1.**çiğgəmək.**1**. oğtulamaq. **1**. təpsəmək.

tapdamaq..**1.** çağışmaq**.** soxuşmaq. döğmək. -daş duz **çağışmaq**. -buğda çağış. -dğşin yoxsa əlində **çağış**. **1.** təkmələmək. təpəlləmək. təpikləmək. çiğnəmək. **1.** yencmək.

-ürək əzmək: ürək qırmaq..

-döğsələyiib əzmək: bastağlamaq. **1**. bastağ (bastağ) düzəltmək. bastağlamaq..

-**əzib keçmək**: yenib çıxmaq..

-**bölüb əzmək**: gəvmək. gəvəmək. çeğmək. çeğnəmək.

-döğüb əzmək: basağlamaq**.** basalamaq. döğüb leh edmək.

əzmək çapamaq. basmaq.

əzreyil **-**son çağan gələr, **əzreyil öz canın alar**. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

əztirmək **əzdirmək**. **ərkitmək**. **1**.lus edmək. **1**. (olan durumun) xərab edmək. **1**. əzişdirmək. tıncıqdırmaq.**1**. ərkütmək.**1.**çiğgənmək.

əzvar **< üzbər**. nərsənin dış görnüşü, haləti.

əzvariş **əzvarış**. ayvarış. görnüş. üstbaş. üsbaş.

əzvarış **əzvariş**. ayvarış. görnüş. üstbaş. üsbaş.

fab -**nə fab qaldı nə rika**, əğzuva soxum əmrika!. (**əğzuva**: ağzuva)

fal aval (< **av**). ilərni öğrəşmə işi..

-**ulduz falı**: müçəl **(**üzbək**)**. bürc.

fala baxmaq: avıc açmaq: avıca baxmaq..

-**fala baxdırmaq**: avıc açdırmaq..

-**falına bax**: avcına qara: avcına bax.

fala **-fala inanan**, suya dayanan, nəyimə (s imə) dönər.
-fala uyan, fala düşər.

fala **-**fala uyan, fala düşər.

falçı burğan. görücü. qaraçı. qarağçı. baxıcı.

faşislərə -yaltaqlara, **bir para faşislərə**, verilən ad aşis. (el ara). aşist. aşçı.

fazlalıq tutağalıq. artıqlıq.

fənn bilən fətçi. türgən. tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən. bilici. ziyrək.

fənt fənd. türgə. fənn. teknik.

fəravan **fəravan** (fars) < **vafir**.

fəravan boluşqan

fəravançılıq boluşqançılıq

fərman burman. sükan.

fərman salığ.

fəsil **fəsl**. kəsim. -birinci **kəsim**. -il **kəsimləri**. -dörd **kəsimli** kitab.

fəşan {**fəşan** (fars)}. < **səpən**. **sapan**.

fətçi fənn bilən. türgən. tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən. bilici. ziyrək.

fəvvarə çoğraq. çoğra.

fidan bitan. çıtan. yeni çıtdayan, yetişən ağac. tingəc. tingic.

fil. -ləpədən dəvə çıxartmaq, **sıçandan fil.**

fıravan < **baravan**. balıq, varlıq, bolluq, çoxluğu bildirən degi, söz.

fırfıra gircənə. girdənə. yel ilə fırlanan dönən çarx, nərsə, oynatmalı.

fırıldaxana döngəl.

fırıltaq **fırıldağ.** ayıldağ.

fırıltaq **fırıldaq**. **1**. burutqaç. bötərgəc. topac. mazalaq. **1**. düzənbaz. ovçan. aldamac.

fırıltaqçı **fırıldağçı**. burğunçu. işləri burunda (qabaqda), öndə, açıq olmayan. kələkçi. kələkbaz.

fırıltamaq **fırıldamaq**. burğaşmaq.

fırlaq -**fırlaq göz**. aylanıq göz. çönmüş göz.

fırlaq -**ilan kimi fırlaq dolanbac:** sarğıl. espiral.

fırlamaq eşmək**.** dolamaq.

fırlanamaz aylanamaz. aylana olmaz. dönəməz. dolanamaz.

fırlanan **1**. öğrən. öğrün. evrən. (çevirmək. çöğürmək). **1**. çoğan (< **çönğmək**). {> **çorğan > çərxan** (fars)}**..**

-fırlanan nərsə: yürüt. -**yürüt** dünya.

fırlanan aylanan. dolanan. -çox aylanan yıxılar.

fırlanar aylanar. **-**tənbir tinbir olanlar, ağ qarasın bulanlar, **aylın aylın aylanar**. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

fırlanır **-**eşili dünya tərsə fırlanır. (**eşili**: tovlaq. tovlu. kələkçi) .

fırlanırsa -**lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə**, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

fırlanmaq **1**. aylanmaq. dönmək. -**aylanmasın. -aylana aylana. -aylanar ilim günüm. -aylansada dönməz. -aylanmasın neyləsin. -aylanıbda gəl. 1**. qayrılmaq. aylanmaq. dönmək. -**qayrılıb** uçan quşlar. -**qayrıla** dönə gedən yar. **1**. çoğlanmaq. cevlan vurmaq. **1**. coğlanmaq. çevrilib çönmək. gəzinmək. **1**. təğrəmək. döğrəmək. çönmək**..**

-başı fırlanmaq: başı dönmək. başı gedmək. başı aylanmaq. başı qaymaq.

fırlanmaq **1.**aylanmaq. dönmək. dönənmək. dolanmaq.**1.** dolanmaq: burmaq.
-**götü üstə qalxıb fırlanmaq**: **dombalamaq**. **ombalamaq.** dombalaq aşmaq. mallaq aşmaq.

fırlanmaq -**çönüb fırlanmaq:** aylanıb dolğanmaq. evlənib (çevlənib) dolğanmaq.

fırlantırın **fırlandırın**. aylandırın. əyləndirin.

fırlaşmaq aylaşmaq. dönəşmək.

fırlat aylat. tovla. -**aylatıb** yerə vurdu.

fırlatan ayladan. döndərən.

fırlataraq -**nərsəni fırladaraq dəbərtmək:** bulamaq. bulğamaq. buramaq. burğamaq. (bullamaq). -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

fırlatmadan aylatmadan. -**aylatmadan** keç sözə.

fırlatmaq **1.** aylatmaq. dönərtmək. dolatmaq.**1.**aylatmaq. çevirmək.**1.** taşlamaq. tullamaq.

fırtaq **fırdağ** (**fılaq**). çoğun **>** gərdun. dönər.

fırtıq burnun quyuq un suyu. süymük. sümük.

fırtına tufan. qay. ğay.

fırtınalı **<** burtaq. mütəlatim. tuğyanlı. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın.

fırtınalı -**qarlı, fırtınalı hava:** qış qiyamət: qışboran.

fısıltı **hısıltı**. (burun kimi) dar bacada süzən havanın səsi.

fısqı 1. azım. qazım. çimdik. -**bir qazım**: **bir azım**: bir çıpıt. bir çimdik.**1.** çəltik. orta barmaqla vurulan təkmə (dəğmə). -bir **çəltiyə** bağlıymış.

fısqıtmaq **fışqıtmaq**. **püsgütmək**. **pısqıtmaq**. dışarı bıraxmaq, tökmək. içərdən dəf' edmək.

fısqo çırtma. çirtmə. -**çırtma vurmaq**: **çirtmə vurmaq**: ikinci barmağın ucun, baş barmağa ilişdirərək vurulan vurqu.

fisqos **fiskos**.pıçıltı. -nədi **fiskos** bu, nədir gəzən qulaqla qulaq.

fişar 1. basınc.**1.**qışır. -**fişar vermək**: qışırmaq. -**fişar vermək**: < **pusarmaq**.

fişar qısım. qısıq. -qan **qısımı**.(fişari xun). -**qısımı tömən**: fişarı aşaq. -**qısımı duruş**: fişarı adi, mə'muli. -**qısım yuxar**: fişarı yüksək.

fişara -**fişara qoymaq**: qıstıtmaq.

fişək -**kəsdənə fişək**: saçma **fişək**: 1. kəsik kəsik patlayan fişəh çeşiti. 2. şənlik fişəyi.

fışıldayıq odqırnası.

fışqa **ısğa**. ısğırıq. sığıl. ıslıq. sut. səfir.

fışqalamaq ısğırmaq. sığıtmaq. usğurmaq.

fışqıl **püsgül**. **pısqıl (< püsgürmək)**. qışqıl **(<** qışqırmaq**)**. düdüklü. zud pəz.

fışqın (**fış <> dış**). sürgün. cəvanə.

fışqıran çaxud. çağut. od kimi çarpan. mucahid.

fışqıran tüpün.

fışqırıq **zol**. -fışqırıq qan axma. **zol qancarış**.

fışqırq çaxud. çağut. fəvvarə.

fışqırmaq **1**. püsgürmək. **1**. tüpünmək. atılmaq. **1**. üsürmək. püsgürmək. -**üsürən** sular. **1**. **pışqırmaq**. püsgürmək. püsürmək. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək.

fışqırtmaq üsürtmək.

fışqıtmaq **fısqıtmaq**. **püsgütmək**. **pısqıtmaq**. dışarı bıraxmaq, tökmək. içərdən dəf' edmək.

fitan **fidan**. çətil. yeni yetmə ağac. qələmə.

fitə < **butal**. butluq (bud, qıç bölümünə geyilən bürgə).

fitil **1.pitil.** {**kitil**. < **kit** (düğün)}. -**cadı pitil**: cadı kitil: cadı kələk.**1**.biçtik. biştik. piltə.

foslanmaq atanmaq. satanmaq. ifadə satmaq.

fosun **tosun**. **pozun**. **-**tanozlunun bir gün duzun dadsan, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

fovc < **coğ.** -**bir coğun (> fovcun) simgəsi**: sancaq, nişanı. ələm. -tikətin **sancağuzu** toprağıza, suvarın dibcəsini al qan ilə.

frıqlama pöşləmə. qaynar su töküb üzdən pişirmə.

fulut **pülüt** (**< füləmək**. **püləmək**). solut(ney) çeşiti.

furqun qolqava. əlçərxi.

futbol -(**futbolda**) oyun, aldatıcı davranış: çalım. buruq.

füşürdən **füşürdən** (fars). < **pusurmaq**

gerçəyin **gerçəyin.**toxun . həqiqətin. -arayıb yoxlayan, **toxun bulmuş**. {hər amaca çatmaq üçün, nə dərək kiçikdə olsa, çalış dalış gərəkki. (**dərək**: qədər). (**çalış dalış**: sə'y kuşiş. (**dalış**: > **tələş**)}.

güvənik **güvənik.** işənik. inanıq. mö'təbər. e'tibarlı. müvəssəq. kıredibl.

h {türkcədə -***h***-ilə köklənən söz yayqın deyil. baş -***h***-ların çoğunu ***q (k-g-x-ğ***) dan çönmədirlər).

ha **-**ha düz olsada, oraqcan əyrisi var. (**ha düz olsada**: nə dərək düz olsada).

haaettiqin **hakettiğin** şçıxarın. hakettiğin kimi

habelə **ha belə**. şöylədə. -burda **ha belə** ordada. (burda **şöylədə** ordada).

habelə həmçinin

hacat **< hacat**. vəsilə. -genə **hacatdır** keçə gəlir (vecə gəlir). -**qapqacat**: vər vəsayil.

hacattdan -**hacattdan açan**: eytiyacın gidərən.

hacır -**hacır hacır**: çabucaq. çabuq çabuq.

haça {**qaça.** (< **qaçmaq**)}. **1**. hica. -iki **qaçalı** sözlər. **1**. ayrı. **1**. **əçov**. **açov**. iki qollu nərsə. **1**. azır ayır > ağız. qol. -iki **ağızlı** qamçı. -**azırlı** yol: **ağızlı** yol: yan qollara ayrılan yol. -**azırlı** yol: **ağızsız** yol: yyan qollara ayrılmayan yol. **1**. **açа**. -**açа dırqanlar**: iki parça dırnaqlılar..
-**haça çivi** yerə keçməz.

haçaçat çatval. qoşa qıçlı nərdüvan.

haçaq **haçağ**. **haçan**. qança. qançağ. qaçağ. nə vax. ha vax. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən.

haçalanmaq **alcaymaq**. **alaçağmaq**. **(**iki qıç kimi**)** ortasından **(**arasından**)** açılmaq. **1**. -**alcayın oturmaq**: dizləri aralı oturmaq aralı. -**alcayın durmaq**: qıçların aralı qoyub durmaq. **1**. şəqqələnmək. -təprəmdə yer **alcaymış**.

haçalı çatın. neçə qollu, uclu. -**çatın** yollar: neçə yönə, qola açılan yollar.

haçalı -**oxun çilləyə dayanan haçalı dibi**: soval. soxal. sofal. soxana. sovana.

haçan **1**. **haçağ**. qança. qançağ. qaçağ. nə vax. ha vax. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən. **1**. **qaçan**. hər vax. -**haçan** gəlsən, xoş gəldin.

haçanlarda **qaçanlarda**. birgün. bir zaman.

haçaoqu **haça oxu**. ox. sindiqayış. (qayçıqeyiş). rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

haçar **1**. atış. uc. rəmz. -**ucu** nədir: rəmzi nədir. -bir **atış** belə. **1**. açquç. qılağuz. önəmli nuxdə. püf. kilid. **1**. açquc. açqı.**1.**bəlgi. qılavuz. bələtçi. rahnuma. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir)**..**

-yonulan haçar düşməz hər yola, yolun tapın, yonun haçarı.

haçar -**altun haçar**, açmaz açar.

haçar -**altun haçar**, qapılar açar.

haçar -qapı yox açmıya altundan haçar.

haçar **-**qonağa verdiyin ver, **haçar vermə**.

haçarı **-**dil **könül haçarı**. (**dil**: söz).

haçarı -**dildir, sırlar haçarı**, sözdür, könül yaparı**..**

-yonulan haçar düşməz hər yola, **yolun tapın, yonun haçarı**..

-**bilik, işgillərin açarı**, umut, yoxsulların qaçağı.

haçarı -**sırlar haçarı söz durur**, bilmək için dil ara. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum).

haçat **-haçat vermək: nəcat vermək.** boşaltdırmaq. qurtarmaq. -bizi bu qıyıtdan **boşaltdırın**: bizi bu zalimdən haçat verin.

haçatan -**haçadan huçadan** biridə çıxdı bacadan.

haçlanmaq nifaqa düşmək.

haq -(**haq qapısı, el qapısı**). tanrıva tapın, elivə yapın. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır)..

-**haq odur**, **haq ondadır**, ondan uca yokdur uluc. (**uluc:**ən ulu)**.**

hal **-hal vermək**: tavlamaq**.** tovlamaq.

hal -**hal yağday?**: vəziyət zad?. kef əhval?. necəsiz?.

halan -**güvən halan edmək:** yola salmaq. curlamaq.

halqa **həlqə** çiləğ. çələng. qanqal. çəmbər. eşmə. bükəl.

halqacıq **həlqəcik.** boğmacıq.-barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən **boğmacıq, halqacıq, qorcuq**: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

halsız kahal (**< kav**). loşağ. sust.

halu **< alıq**. gic.

halu aluq. qanmaz. məftun. şeyda. **-**çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. sən nə versən **ol geri vermiş aluq**. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir).

halva **-halva çeşiti:** bulğama.

hamam -**hamam davası**: çürnüq. darnıq. tükü qılı dibdən çürüdüb dərib arıdan darı. vacibi.

-hamam davası, vacibi qoymaq. darnışmaq**.** arnışmaq. çürnüşmək.

hamam -**qaynar bulaq, isti sular üzərinə qurulan tikinti, hamam**: qaplıca. kaplıca. -şah Abbas **kaplıcası**.

hamar **1**. say. sır. sür. saf. **1**. təniz (**< dənğ**).saf. **1**. döyük. saf.**.**

-hamar olmayan yer: səköy. səkəy. əngəbəli, daşlı çanqıllı, atartutarlı yer.

hamar təkiz. dalqasız. qayğısız. dinc. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz:** yalnızız. yalınquyuz).

hamarat uzlu. üzü yola. sözə baxımlı.

hamarlaşmaq düzülmək. dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. yamalmaq.

hamarlatmaq hamarlatmaq. yapazlamaq.

hamı **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin biçmək istəməz). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

hamı tutuş. tutşu. bütün. tamam. imum. -**tutuş** ellər: bütün ellər. -**tutuş** el: imum millət. bütün el. -il **tutuşu**: il bütün..
-baxcalar barı, heyvası narı, **hamı dinsədə**, dinmə sən barı..
-hamı öz işinin qaçanın qovar. (**qaçanın**: fovri. fovt olunan.) (kimsə öz gərəkli işin bıraxıb, özgənin buyruğuna baxmaz, özgə gərəyin görməz). (başqası özünün qaçaraq işini qoyub sənin gərəkli işini görməyə girişməyəcək)**..**

-hamı yatmış, çalpanqulağ yatmamış. (tapmaca) (it)..

-siz hamınız: siz bükünüz.

hamımız barımız. barınğmız. tümmüz. tümümüz.

hamını **-hamını duy,** kəndivə uy.

hamısın -**hamısın yığsan**: tutuş sanı. cəmi kullu. vurub tutsan.

hamısın toçun. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə.

hamısının barısının. -barısının başı, sağlıq.

hamısının barlığının. tamının. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**bir alçağun**: çox alçağ olan birinin. bir əsgiyin).

hamıtan **-**hamıdan üşün, kəndivə güvən. (**üşün**: çəkin)**.**

hamıya -**hamıya dos**, kimsiyə dosd olmaz.

hammı **-**ay doğsa **hammı görər**.

hammı -**gələli ağlarıdun, hammı gülər**, ele gedki, gedeli ağlayalar.

hammı toçun. -**el toçun**: tamam millət.

hammılıq topluca. -qırılsaqa **topluca**: qırılsaqa hammılıq.

hammının -**hammının sevdiyi**: hər kəsin sevdiyi.

hammısı : boydan baş. -**boydan baş** birdir. altı üstü yoxdur.

hammısı boydanbaşa. -**boydanbaşa** kötülər.

hammısı bükünü. həpsi.

hana ğına. ana. (ba!). -**budur<u>ana</u>**: budur ba!. -**odur<u>ana</u>**: odur ba! -**budur<u>ana</u>**: budur ba!.

hançı -**hançı dillə oyatım** uymuş elim?.

hançı -**hançı** gün: **qayınçı** gün: **qay** gün. -**qay** günlər qapalı: **hançı** günlər bağlı.

hançına qayına:

hanqısıbir **hanğısıbir. haysıbir. hansıbir.** qaysıbir. keybir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır.

hanqsat **hanğsat**. hasat. asan. onay. qolay. -qıyın olsun onay. çətin olsun qolay. **müşgül olsun hasat (**hanğsat. asan)

hansat **hasat. < anğsay**. anğa yatğın. anlaması qolay.

hansıbir **hanğısıbir. haysıbir.** qaysıbir. keybir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır.

hapuş (< **qapmaq**). qənimət.

har **1**. ısır. quduruq. vəhşi. **1.** quduz. -**quduz** it: har it.

hara -**bu gizək gedir hara**, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin)**..**
-izək hara, izgə ora: niyyət hara mənzil ora**..**
-könül hara, baş ora, könül qara, baş qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!.

hara. **-**qara var gözdə, qara var üzdə. qoşusu qara, o qara **hara**, bu qara **hara**. (**qoşusu**: ikisi).

harata **harada.**-**harada aşdır**, orada başdır.

haratan. **haradan.** qayudan. nərədən. -**qayudan gəlib**, qayuya yolum. (**haradan gəlib**, haraya yolum). (**nərədən gəlib**, nərəyə yolum).

haratır -könül hara, baş ora, könül qara, baş qara. baş **haradır**, ayaqda!, göz **haradır**, qulaqda!.

haravul **1**.avanqard.**1.**başqol. cilovdar. avanqard.

haravullamaq carlamaq.

haraya qayuya. nərəyə .-qayudan gəlib, **qayuya yolum**. (haradan gəlib, **haraya yolum**). (nərədən gəlib, **nərəyə yolum**).

harqın **arğın**. **harğın**.yorqun. kəvşəl. kavşal.

harqınlıq **harğınlıq**.**arğınlıq**. **yorqunluq**. kəvşəlik. kavşalıq.

harqınmaq **armaq**. **harmaq**. **arğınmaq**. yorulmaq. yorğulmaq.

harlaşmaq **1**. ısırlaşmaq. quduruqmaq. vəhşiləşmək. **1.**cərləşmək. iti dartışmaq. -gəpləşik **cərləşməyə** döndü.

harlıq ısırlı. quduruqıuq. vəhşilik.

harmaq **armaq**. **arğınmaq**. yorulmaq. yorğulmaq.

harta **-**çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, **sevinci harda tapar**, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

harta -**harda ağlar ana var**, öcü, boynumun borcu!.

hartan -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu, eyi qoxulu).

hartan -**hartan partan**: **dartan partan**: əvələn kəvələn. həvələn kəvələn. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

hartasız -**hardasız bə**. qayerdə yürübsüz.

hasat **sayat**. asan. qolay. torqa. -**torqa** soru.

hasat hanğsat. asan. onay. qolay. -qıyın olsun onay. çətin olsun qolay. **müşgül olsun hasat (**hanğsat. asan)

hasat **hansat. < anğsay**. anğa yatğın. anlaması qolay.

hası husur iticə. qısqıvraq. qısqıpırq. qıpqıvırıq. çapıcaq. qırpadaq. qızdırbas. qısdırbas. tər tələsik. çaparıq. qoparıq. qoparaq. qoğraq. qoğaraq. qıvraq.

haşır **qışır**. **yışır.**

hava -**çanıq** hava. (**çanıq**:. açıq).

hava **-**dur yeni bir gün, **hava köklə**. (ölüsü ölənə, neçə gün keçmişində deyilən söz)

hava -**hava çəkən:** havaköş. havakeş. axmaca. tutuq yerdə hava dəğişmə üçün açılan yarıq, qoyulan baca.

hava -**hava yoğuşundan**: hava cərəyanından. hava dəğmədən. -**aralaşmaları** hava yoğuşundan uzaq tutun. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

hava **qalığ. -**tüpən qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).
-ağır hava: çalım.
-**könül hara** baş ora. **baş hara**, ayaq ora. **göz hara**, qulaq ora.

hava pof. püf. pök. **(< köp).** şiş. qabar. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır. **1**. qalqa. qalıq. -**qalqa** ağır, ürək sıxr, bulut kişnir, yağmur yağır, **qalıq** ağır, ürək sıxır. (**qalqa**: hava). **1**. axar. -**axar bağdalı**: hava şərayiti. **1**. göy. -**göy** hava: göy göy. **1**. qayal. **1.**ortama.ambiyans.

-qanlı qalıq (hava): qanqoxur. qanqoxar. qanqoxlu.

-salqın hava: mulayim qalıq..

-**tüstülü**, **boğnaq qalıq**, **hava**: xıs**..**

-açıq, **yumşaq hava**: yax**..**

-dolulu hava: doluvar. -bu **doluvada** hara gedirsiz**..**

-höl hava: şeh hava**..**

-hava torumu: hava şərayiti**..**

-hava vermək: əsitmək**..**

-yumşaq əsintili hava : sağızan. təravvətli hava**..**

-hava şəpiri: (şəpər, şəpə). yalım.-**hava yolu**: uçrun. -uçrun çapar: hava yolu posta**..**

-ab o həva: abhava: suvut..

-**ab o həva: abhava**: suvut..

-**abı hava:** aran**.** (ab o həva). iqlim..

-**hava keçirməz**: sızdırmaz..

-**havadı**. **yavadı**. yaxadı..

-**hava yolu ulaşımı**: uçaqla daşıtım..

-**hava oranı**: **hava ornı**: **hava orun**: qısa bir sürə üçün hava durumu..

-**hava qoşu**: hava qoşantı: hava qoşanıt: hava quşağı. hava şərayiti..

-**hava süzgəyi**: filter. safi..

-**havasız**: üzsüz. görksüz. görkəmsiz. göz itici **(# göz alıcı**, çəkici**)**..

-**(**nərsədə**)**. **havası olmaq**: əsəvi olmaq: qapsamaq. oxşamaq. çəksəmək..

-qız ana **havalı**, oğul ata **havalı**..

-**dağ havalı**: iti tutumlu. çalıq. qızqın..

-**havası olmaq**: əsivi, istəyi olmaq..

-**havasın tapmaq**: əsrikmək. isəvin, istəyin, könlün bulmaq. əğlənmək. sapanmaq. sapalanmaq. sapaylanmaq. neşələnmək..

-**havasına**, **cüvəsinə uymaq**: nərsənin durumun, ortamın, davranışın almaq..

-**hava qoruğu**: hava qırımı, sahəsi: bir ölkənin, göy alanı. -**havalanmaq**: soluşmaq. soluq, nəfəs dəğişmək..
-**hava basınıcı**: hava endirimi, saldırımı: göydən oluşan basınıc..
-**hava birliklər**: hava quvvətləri..
-**hava almaq**: bir sonuc əldə edəməmək..
-**hava turuşu**: hava durumu..
-**hava atmaq**: yaxalanmaq. yaxa satmaq. göstəriş yapmaq..
-**hava yava**: boş, gərəksiz, yersiz nərsə..
-**hava körpüsü**: hava yolu..
-**hava boğmaq**, **sıxmaq**: baş ağrımaq. sıxılmaq..
-**hava yolları**: solut..
-**yeni hava vermək**: solutmaq..
-**hava kürəsi**: torun..
-**hava parası**: baştavac. sərqıfl..
-**hava kisəsi**: pokut. qoğuq**..**
-xoş abı hava: yaylac..
-**dumanlı hava**: boran -börü sevmiş boranı..
-**çənli hava**: çinov..
-**soyuq hava**: elqovan**..**
-hava yemək: gəzələnc edmək. gəzələşmək..
-**bulanıq, bulutlu, tutuğ hava**: qırınqı..
-**hava dəğişmə aracı**: yellək. təhviyə..
-**ığal** hava. **yağın, .** şeh, hava..
-**duzla, buz, hava**. (duz buzu əridib heç edər).

hava -**qarlı, fırtınalı hava:** qış qiyamət: qışboran.

havadan **havadan.** -**havadan düşmüş**: pökdən düşmüş.

havax **nə vax**. qança. qançağ. qaçağ. haçan. haçağ. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən.

havaqeş **havakeş**. **havaköş**. hava çəkən. axmaca. tutuq yerdə hava dəğişmə üçün açılan yarıq, qoyulan baca.

havaqeş **havakeş**. yelcək. yelçəkən. qapalı bir yerdən yeli dışarı çəkən yelpik.

havaqeş **havakeş.** dəmkeş. dəmçək. düdkeş. baca.

havaqöş **havaköş**. **havakeş**. hava çəkən. axmaca. tutuq yerdə hava dəğişmə üçün açılan yarıq, qoyulan baca.

haval avara. -**havallıq** yaşam. (boşluq, kəvəlik yaşam. puçluq)

havalandıran **havalandıran**. çıldıran. dəlirən. -onu **çıldıran**.

havalandırmaq pokutmaq.qoğutmaq. püləyib şişirtmək.

havalandırmaq yelikdirmək. yel vurmaq.

havalani -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

havalanmaq **1**. çıldırmaq. dəlirmək. -onu qurşatıb **çıldırma**. **1.** hovlanmaq. qorlanmaq. -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**:). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

havalanmaq qalaymaq. -çoxda **qalaylanma**.

havalanmaq pökə minmək.

havalanmaq uçunmaq. havıya qalxmaq. -**quşlar** havalandı. -**tüstü** havalandı. -**topraq** havalandı.

havalantır **havalandır.** pökə mindir.

havalı **1**. kopaq. pofaq. püfək. boş. yelli. **1**. yelli. dəlgək. fanatik **(**< **fan**. **van**. **vent**: yel**)**. nərsənin yelinə, havasına alınmış. nərsiyə çox aşırı istəkli olan. -yenilik **yellisi**. -top **yellisi**. **1**.zilli. yelli. -**ağzı havalı**: ağzı zilli. kəndin bəğənmiş.**1**.yelin.

havalı -bu kök havalı: bu sayaqda.

havalı havayi. alasan. xiyalpərəst.

havalı **hovalı**. tüpürcüklu. tupurcuğlu. hovaplı. hubablı.

havalı pöklü.

havalıq alıqlıq. dəlilik.

havan axmaq**. -**aşın duzun ölçülə, **havan, sözün bil çilə**.

havan -havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar).

havan **tavan**. savan. göşək. göyşək. göyək. göyüc. çatı. gülək. göyək. başlıq. yaşmaq. səqf. **(# daban**: döşək**)**. -**yaşmaq** dəlik, dirək qırıq.

havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar).

havanaq **hovanaq.** boş kişi. axmaq kişi. səfeh.

havanı -mən sazı, sən qavalı, **qoymayaq caya havanı**. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir).

havanq **havanğ**. xəfəng. qəpəng. hava alma, havanı qapama yeri. -**xəfəngi** aç boğulduq.

havarçı səs salan. hay küy salan. küyətən. (**< küy atan**. **küy edən**). qışqırıqçı.

havası -**yaz havası**:. isti soyuq.

havasın -**havasın saxlamaq**: züy tutmaq. muşayiət edmək.

havasına açıqdan. boşundan. işləməzdən. çalışmadan.

havasına -**havasına düşəli:** özürgəli. gözürgəli. -**yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

havata **havada**. -**kəklik dursa havada**, qartal durmaz yuvada! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr).

havatır **havadır. -**biləgi topla, **havadır sudur** oddu topraq işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).

havayı **1**. əllək. ələki. boşuna. puçuna. sava. sova. boş. **1**. yeləp. aylaq. pulsuz. parasız. müfdə. -**aylaq** sirkə baldan dadlı. **1**. göyümsü. göysü. gögüş. gögüz. gögüvsü. **1**. bedava. yelin.

havayı alayı. müfdə. -**alayı** gəlir: əməksiz gəlir. -yaman alayı girər, alayı çıxmaz.

havayi cincik. cinsik. rəvani.

havayi ələki. bedava. müfdə.

havayi havalı. alasan. xiyalpərəst.

havayi -**havayi rəng**: göy göy göy boyalı göy.

havən {havən (fars)}. < **kovan**. **həvəh**. **həvəng**.

havıya -**havıya bənd olmaq:** çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq: qıl üsdə durmaq.

havlıqar **havlığar. -oğlan havlığar**, dan çağında atar. (**oğlan**: evlənməmiş, sevgisi olan). (**havlığar**: tələsər).

hay küy ağuş çağuş.

hay **1**. qay. qat. dərd. -nəyin **hayında** qalmısan. -onun **hayın** boş ver.. -geçi can **hayında (vayında**. **qayında**. **dərdində)**, qəssab yağ izində **(**peşində. dalında**)**. **1**. səsküy. bancar(**banğ carğa**). -**bancar** salma.

hayahuy (> **həyahu**). hayküy. küyüt. qovğa. hərəngəmə > hənqamə.

haydi yarar. yaxcı. oldu. -**yarar,** gedəlim.

hayhuy çavanğ.

hayıf **heyif**. yavuş {yovş!. yooş. (**< yaxuş**). ağuş!. auş!. (**< ağı**. **acı**)} yaxız. əfsus. uzüntü, özləm bildirən söz. -yavuş (**yooş**), keçən günlər. -**yauş**! hardan bileydim. -**yaxız** olsun o günlərə.

hayıfsınmış **-**aldanıldığın düşünən **yanmış, üzülmüş, hayıfsınmış**.

hayıl (< **ayıl**). -**hayıl ol: hayıl düş**. muğayat ol. ayıq düş.

hayılmaq şaşılmaq. heyran qalmaq. sanğılanmaq.

hayına qarasına. -**can hayına**: can qarasına.

hayqıra -**yarğara hayqıra**: səs küy.

hayqırmaq **ayqırmaq**. çığırmaq.

hayqırmaq **haykırmaq**. qayırmaq. qığırmaq. qıyırmaq.

hayqüy -**hay küy salmaq:** küyqalamaq.

hayqüy **hay küy. qay küy**. çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

hayqüy **hayküy**. küyüt. hayahuy > həyahu. qovğa. hərəngəmə > hənqamə.

hayqüy **hayküy**. yarqay.hərəngi. kərəngi.

hayqüyçü **hay küyçü** hay küy salan: səs salan. küyətən. (**< küy atan**. **küy edən**). qışqırıqçı. küydəçi. araqızışdıran.

hayqüylü **hayküylü.** alqarğaş**.** alaşa (**al aşa**). çavazan.

haylar -**haylar qanı içiləcək**, ondaki qan güdüləcək. (**qan güdülmək:** öcalınmaq. intiqam çəkilmək).

haysıbir **hanğısıbir. hansıbir.** qaysıbir. keybir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır.

haytan **haydan**. erməni. kəsən oğlu. **-**koldan kötük olmaz, **haydan yetim**. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz).

hayti **haydi**. obba!. yallah ! həyə! geddik ! gəl ! di ! da ! durun ! ir! irik! tez !.

hazarbayxan azərbaycan. -türkmənlər bizləri **hazarbaykan** söyləmişlər.

haziq aşqın (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. xibrə. usda. çəpər. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**.

heç **1**. oğut. oğtu. (**oğuq**: xırda). zərrə qədər. -**oğtu** adalı yoxdu: heç bənzəri yoxdur. **1**. bir. -**heç** kimsə yoxudu: **bir** kimsə yoxudu..
-**heç kim**: birkim..
-**heç qaçan**: **heç qaçan heç kəz > hər giz**. **hər gez**. heç vax..
-**heçbir zaman**: birqayçan**..**
-heç edmək: boşa götürmək**..**
-heç doğmamış suçlular (yoxsullar)..
-**kişi heç yanılmaz**, bilir isə, deyən sözün, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)**..**
-heç olmasa:azı**.** həddəqəll (həddiəqəl. həddə'qəl). -**azı** bir tikə götürün. -**azı** bir zəng açardın, anğıra qalmayardıq. (anğıra: > niyaran..
-çoxun vermədin, azı, azın **qısma**.

heç boş **.-**könül sevən xoş olar, **günü keçsə boş olar**. (**boş olar**: heç olar)**.**
-heç olar: yox olar. tozar. ölər. -oxuyan el uzar, **oxumaz el tozar**. (**uzar**: yaşar. durar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).
-ir gülmədik, gec gülməz, gec gülmədik, **heç gülməz**. (**ir**: tez) **..**

-olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.**.
-sanki qızıl görməmiş **heç kim paxırın.** (**paxırın**: misin)..
-inam bilən ursa atdım hər kişi, **heç bir çağun qayrada qalmaz işi**. (**ursa**: vursa).
(**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq)..
-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.

heç **-**yaşamda, **heç nəyin izinə düşmə**, önünə düş.
-durmusan, dur nə gedirsən uzaq, **dözdə heç gedmə ıraq**.
-üstəlirsə yalan, **çatmaz ona heç yaman**.
-**yad baltaya sap olma**.
-uca tut düşüncəni, ələ al təcrübəni, **yansıma, heç kimsəni**.

heç **heç nə** yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

heçaqun **heççağun. heçağun.** heçkəzin. -**heç kəzin** bilmədən incidilməz, bilmədən incinməz.

heçbir barıbir. -**barıbir** tikə: **heçbir** tikə..
-**heçbiri dəğil**: birsi də tügil.

heççaqun **heççağun. heçağun.** heçkəzin. -**heç kəzin** bilmədən incidilməz, bilmədən incinməz.

heçə gedmək savrılmaq. tələf olmaq. -sənsiz keçən günlərim necə **savrılır**.

heçətir **-**çevrədir **kimin heçətir**, kimin yekətir.

heçheçə çəkəçək **(**yarışda**)**.

heçin **-**dala düşənlərdə nərsə çatmır, kölgə olub **heçin dala düşmə**.

heçin əslən. əsla. asla. -**yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir**. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!.

heçinsəmək heçə esaymaq.

heçqəzin heçkəzin. heççağun. heçağun. -**heç kəzin** bilmədən incidilməz, bilmədən incinməz.

heçnə -**heçnə qanmayan:** koramal. danabaş. qanmaz.

heçnəyə -lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

heçolmasa -**heç olmasa**: kəm kəmdən. həddiəqəll. -**kəmi kəmdən** mənə demə.

heçvax **heç vax**. heç kəz > hər giz. hər gez. heç qaçan.

heft (hepta).

hellənmək **1**. yellənmək. əllənmək. qolaylanmaq. yalpalanmaq. yırğalanmaq. səndələmək. sallanmaq. **1**. **eylənmək**. **əğlənmək**.

hellətmək hollatmaq. tullamaq. itlətmək. itələmək. -elə **hellənmişəm** darlığa, güman gedmir çıxmağa. -daşı aşağ **hellətdi**.

her **1**.barı. -**barı** kişi bilməlidir.**1.ər** (< **ərmək**). -**hər** nə **ər** nə: gələn nə. -**ər** nə dedim: gələni dedim. -**ər** kişiyə uyma: **gələn** kişiyə uyma.

heravul < **yaravul**. qoşunun sıra bir qolu.

herə **1**. aldığ. alığ. dam qırağlarına düzülən önlük. **1**. sərə. **1**. **herək. hörək**. birbirinə eşilib uzanmış nərsə. səggi. -dam **herəsi** sökülmüş. **1**. **herək**. (**hörmək**. yan yana, üstüsdə düzülmuş kərpiç, nərsədən qurulmuş kiçik duvar. **1**. qıdam-dam qıdamına **gülgələr** (güldanlar) düzülmüşdü.

herə sərə. tərcə. dərgə. rəf. -**dərcələrə** düzülmüş eski qablar.

herəq **herək. 1**. **herə. hörək**. birbirinə eşilib uzanmış nərsə. səggi. -dam **herəsi** sökülmüş. **1**. **herək**. **herə** (**hörmək**. yan yana, üstüsdə düzülmuş kərpiç, nərsədən qurulmuş kiçik duvar.

heşt (eyta).

hevə **hevə**. **1**.(**çevir**). çeğik (**çevik**). əğri. -**həvə kəvə dişli**: əğri çürük dişli. -**həvə** duvar: əğri duvar.**1**. (**çevir**). çevik. əğri. -**həvə kəvə dişli**: əğri çürük dişli. -**həvə** duvar: əğri duvar.

hevələnmək **əvələnmək**. boşuna gəzinmək.

hey **-**köksüm ağrır, titirir, dalqalanır, **hey bulanır**.

hey və. -**hey** Yanılıb. və yanılıb.

heybə artmıq. çiğindən aşırıb kürəkdə daşınan torba. (küləpüşti).

heybə aşımıq. büktəri. (**< bük**). xurcun. xurc.

heybə sırt çantası. sıtçanta. arxa qapcığ. arxap. külə püşti.

heyifsinmək **1.** qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq. **1.**yavuşmaq. yovuşmaq. yaxşunmaq. hayıfsınmaq. hayıflanmaq. uzüntü, özləm duymaq.

heyqəl **heykəl**. **1**. anıdaş. anıtdaşı. abidə. **1**. durs..
-**heykəl kimi oturmaq**: dikə durmaq. dik oturmaq. dikodurmaq. şaha durmaq. qaşqaymaq..
-heykəl tiraş: çapbar. -**çapbar** işlər, heykəl özü kərtilər **(**yonular**)**.

heyqəl **-yarım heykəl:** təndəş. **{> təndis (**fars)}.

heyqəl boysın (boy+sın: boy qabı). mücəssəmə.

heyqəlçi boysınçı. mücəssəməsaz.

heyqəlləşmək **heykəlləşmək**. anıtlaşmaq. sındaşmaq. boylaşmaq. boyqaşmaq. abidələşmək.

heyqəlli **heykəlli. 1.**eğinli. eğinlək. gövrəli. çiğinli. **1**. botun. **1**. cüssəli. saytal..
-çox çağ, heykəlli, yekəpər: **çağaloz**.

heyqəlli **heykəlli.** kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**.

heyqəlli **heykəlli**.çiğinli. əğinli. yallı. duxlu boylu.

heyqəltiraşlıq **heykəltiraşlıq**.yontuculuq.

heyn an. dəm. durbal. qınıs. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı.

heyran < **qayran**. **1**. qaymış, kırıx, baxa, gəng qalmış. alaqa. mütəəccib. **1**. duruşqan. -anlayamadı **duruşqan** qaldı. **1.**yalpaq. şaşqın..
-heyran qalmaq: bayınmaq mat qalmaq. -**bayınası** gözəl qız.

heyranmaq hoplanmaq. şaşırmaq. tonqazmaq.

heyvan **1**. qoşqa **(**< **qoşa qoş**). canlı dörd əl ayaqlı. mal. -**qoşqa** kimi yügürdü. **1**. sağın. mal. -**sağın sağmaq**: heyvan sağmaq..
-**damızlıq**, **tuxumluq heyvan**: aşırqa. acırqa..
-**ən yekə, hündür, yırtıcı**, **qaba heyvan:** azı azığ (vəhşi). ayı..

-gəbə heyvan: qonnaçı. doğürucu.
-yük heyvanı: yüklət**.** yabı.

heyvanların danaların**.** malların. qanmazların. -bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**.

heyvası -baxcalar barı, **heyvası narı**, hamı dinsədə, dinmə sən barı.

hə kimə söyləim, söyləndi:-ötüm yoxdur.

həçəl **1**.darağ. gir. -taratmaq. daratmaq: dara atmaq. girə salmaq. həçələ salmaq.**1**.quyaq. duzaq. **1***.* darqav.

həçəl -**çatal, həçəl biçimli olan**: çatma.

həçqəz **heç kəz > hər giz**. **hər gez**. heç qaçan. heç vax.

həfdəbicar -**həfdəbicar fikirli**: qayfa. bir sözdə durmayan. oyun tez dəğişən.

həfdəlik -**həfdəlik bazar**: pərkar. barqar. (< **barmaq**). üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. gümə**.** cümə bazarı. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**.

həftələyin **həfdələyin**. **yeddiləyin**. hər yeddidə, hər həfdə olunan, qaytalan, tikrarlanan.

həfyəxə < **çəpyəxə**. (çap+yəxə). yəxəsi çapıq, biçik biçimli yəxə.

həx həqq. haq. ağ. -**ağ** söz dadımaz: həx söz dadlı, şirin olmaz.

həq doğru**\.** -bu konu **doğrusu** (haqda) nə birilirsiz. -mənə **doğru** (mənim haqda) nə deyirlər. -buna **doğru** (bu haqda) kimsə ilə danışma.

hələ hülə ala ülə. aracıq balacıq.

hələ **-**anadilin danmamış belə, **danadan hələ süt yeyən ana**.
-**qırxlısan pişməyivə çox var hələ**, qırxıva çatmaq üçün dözməlisən. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).
-oğrudan doğru **doğmamış hələ**.
-**qırxlı olub pişməginə çox qalmaq. {. -**qırxlıyam pişməyimə **çox var hələ**. **(pişgəyimə:** pişməyimə**).** -qırxlısan pişməyivə **çox var hələ**. **-**qırxlıdır pişməyinə **çox var hələ**. (**pişməyinə:** pişməsinə) **-**qırxlıyıq pişgəmizə **çox var hələ. -**qırxlısız pişməgizə çox var hələ. **-**qırxlıdırlar pişələr **çox var hələ**}.

hələ qaytam. qayta. tərsinə. əksinə. -piski deyil, **qaytam**, çoxda xoşdur. -onun qabağın almır ki heç, qayta qızışdırırda. -ölmür ki heç, **qaytam**, gündən dirsəlir, canlanır. -yağış dinmən, **qayta** güclənir..

-düz əğrilik yaddı sevgiyə, **don biçilməz**, **hələ** sevgiyə..
-**tosunsan çox hələ** pişmək üçün işlər gərək. (**tosun:** naşı. pişmədik).

hələ -**qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman**, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

hələlik ağnağız. ağnağaz. əcalətən..
-neredeyse atıban dan, doğacaq gün, **hələlik**, qarquranın qarasını çəkməliyik.

hələtə **hələdə**. genəz. hənuz. -minlərini utub yatan qara yer, **genəz, ağzın açıb** baradur.

hələtə **hələdə.** minədə. inədə.

həlim yılım **(**yaxlı, sürülən qılıqlı olan**)**.

həlqə **1**.çiğrik. (**< çiğ**). həlqərəcə. -**çiğrikli** qaval. burnu **çiğrikli**: burnuna həlqə taxılmış. -qapı **çiğriği. 1**. bükdə.**1**. aval. tutaq. çəngək. qolbağ. qolab. qolav. biləzik. biləziğə oxşar girdə. **1**. baldaq. bağdaq. -**dövrə**, **həlqə qurmaq**: quralmaq. covqalmaq. -on kişilik qullar **quralıb** oturdular. **1**. qırtol. qırol. **(**bir dolu, bütün çevrəni arasına alan girdə nərsə**)**. **1**. ilmik. iləmik. bükəl. -**həlqəli**: ilmikli. iləmikli. **1**. **halqa**. çiləğ. çələng. qanqal. çəmbər. eşmə. bükəl. eşmə. cörgə. çövürgə. **1**. (zəncir). aşut. pəxlə. **1**. kəmbər (**< kəmək**: çevrə) **>** çəmbər. çəpər. arılqa. (arasına alan). qasnaq. **1**. burçuğ.**1**.düğür..
-qapı döğmə həlqəsi, toxmağı: çalasun..
-**zəncir həlqəsi**: aşıc. bənd..
-**böyük həlqə**: girdəl.

həlqə çənət. kənət.
-hər çeşit **həlqə**: qıstırqac.

həlqə -**dəmir həlqə:** qond. çəmbər. qors. qurs. pərçim.

həlqə quşaq

həlqəciq **həlqəcik. halqacıq.** boğmacıq.-barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən **boğmacıq, halqacıq, qorcuq**: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

həlqələmək həlqəyə salmaq. sırqovmaq.

həlqərəcə çalbağ. salbağ. zeybərə.

həlqərəcə çiğrik. (**< çiğ**). həlqə. -**çiğrikli** qaval. burnu **çiğrikli**: burnuna həlqə taxılmış. -qapı **çiğriği.**

həllac aşıtan. açıtan. həll edən. -suyu çox olsa **açılar**, az olsa **acılar**: suyu çox olsa boşlar, az olsa bərkiyər.

həllaclamaq həllaclıq edmək. çözələmək. açalamaq.

həlləmək -**əlləyib həlləmək**: qurdalayıb əritmək.

həllənəmir **illənəmir**. uzun sürə. -**illənəmirdən** bəri: uzun sürədən bəri.

həm -**həm də nəcür**: özənə bəzənə. yerli dibli. böyük bir özənlə. **(**. -**özənə bəzənə** döğüb əzdim**)**..
-**həm paya**: **həm məqam**: yettəş. yetəş.

həmayaq **həmayağ**. həmrah. baraş. bardaş. barğaş. yoldaş.

həmayeş **{(həm ayeş** (fars)} < **ayışmaq.** bir yerə, işə yığışmaq.

həmən cür andağ. ondağ. oncağ. ocür.

həmən **1**. anığ. -onun kim olduğun **anığ** gördüm. -işin harda olduğun **anığ** seçəmədim. **1**. arman. ara vermədən. -**arman** gəldim.

həmən **1**.çarçapıq. çatçapıq. dərtəpik. dərhal. tez. ir.**1.**tapnağuz. **(**daban ağuz). indicə. dər hal.

həmən **.-elə həmən daqqa:** alqan kəzində.

həmhəmə çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. çığır bağır. qovqa. dad o fəryad.

həmil **əmir. əmil. yamıl**. usul. yumuş.

həmişə **1**. izigedərli. üznüksüz. üzülmədən. qırılmadan. əlmüdam. **1.**həmməşə. barqal.

həmişə **həmməşə**. barqa. dayim. -**barqa** dursun.

həmişəlik dibələk.

həmmə həp.

həmməşə **1**. barhama. berhemə. dayima. durmadan. -bel vurub berhama əkən əkinci. -**berhemə** gəl gedli yer. **1**. ardıl. mudam.

həmməşə **1.**həmişə. barqal.**1.**turuz. əbədiyyətə dək. turuz gülər qalasan.

həmməşə **həmişə**. barqa. dayim. -**barqa** dursun.

həmməşə **-yaşam həmməşə tuğur**, ama yoğşutmadan yaşanmaz. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir) (**yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan)**.**

həmməşə uday. (**ud: öt:** çağ).

həmməşəlik biyolluq (**biryolluq**). bir dəfəlik. dayimilik. -**biryolluq** qeddi.

hən -**əl hən deyər**, göz yox.

hən yaka**.** bəli. ya. həvə. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.

həna **-qıçına həna yaxmaq**: birinin pis durumuna sevinmək.

hənalı -**hənalı kəklik:** qanğırıq.

həncarlı < **sincar**. **sıncar** {**sancara (**sanskirit**)**}. sürsal. oluz. olğuz. engin. adi. mə'mul. normal.

hənəq -Hənək Hənək, olur dəğənək. (şuxluq artsa kötəyə çönür)**.**

hənəq -**hənək hənək**: enik enik. endik endik. yavaş yavaş.

həngamə qarama.

həniltəmək **hənildəmək**. qıs qıs gülmək. -niyə **hənildisin**. -burda **hənildəməli** (gülünc) nərsə yox. -kimsənin **həniyinə** qalmaq: glünüc olmaq.

hənqamə **həngamə. 1**d.abara. tapar. tapara. (< **təpmək**). qovqa. həngamə. -**tapara** düşmək. qovqa düşmək. -nədir bu **tapar**, küyüş. -qalxar **tapar**, küyüş, başlamadan yügürüş.**1**. hovan. -qadın **hovanı**.

hənqamə **həngamə**.çalabca. qaçaqaç. şuluğluq. -bu **çalabcada**: bu qaçaqaç.

hənuz 1. < **genəz**. **genə**. **genəz** ağzın açıb durar. **1**. genəz. hələdə. -minlərini utub yatan qara yer, **genəz, ağzın açıb** baradur.

hənyoq **hən yox.**yop yup. -onun **yop yupun** al: **hən yoxun** al.

həp barça..
-yalğun tanıyar tanrısı kimdir, **tapnan ona ki, həp yolu çindir.** (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

həp həmmə.

həp -yaşam bir sınağ, sınan utuzur, sındıran utur, **həp unutulur**!!. (**həp**: hamısı).

həpərut uçmuq.

həpimiz barımız.

həpini **-**həpini donatır, özü lüt yatır. (**tapmaca**) (**iğnə**).

həpinizə **həpinğizğə**. barınğıza. barınıza. təkbə təkizə.

həpinizi **həpinğizi**. barınğızı. təkbə təkizi. -sizinğ **barınğızı** yetib qutlayarıs.

həpinqizi **həpinğizi**. barınğızı. təkbə təkizi. -sizinğ **barınğızı** yetib qutlayarıs.

həpinqizqə **həpinğizğə**. **həpinizə**. barınğıza. barınıza. təkbə təkizə.

həpsi bir barıbir. həpsi həmən.

həpsi **1**.barısı.**1.**barlığı bütünü. tümü. tamamı.**1.**bükünü. hammısı.

həpsi barça.

həpsini -**güllərin həpsini olsa qıranı**, gələcək yaz, genədə yaz gələcək.

hər nə onçular. hər şey. -**onçulardan**: hər nədən. -**onçuların**: hər nəyin. -**onçulardan** danışdılar: hər nədən danışdılar. -onçuları yeyər: hər nəyi yeyər.

hər vax qaçan. haçan. hər vax. -**haçan** gəlsən, xoş gəldin.

hər yan alın topun**.** yer göy. -qışın keçdi, yazın gəldi, **alın topun** yaşarar.

hər zaman bükün çağ.

hər (***<u>ək</u>***.) layın. ləyin. sayın. -gün**ləyin**: gün**sayın**. hər **gün**. -**aylaryın**: aysayın: hər ay..
-inam bilən ursa atdım hər kişi, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq)..
-**hər kim tanrısın** öz gözilə görür..
-**hər el çıxarın yaşır!.**

-hər gələ. yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi)..
-hər xoca öz bildiyin oxur..
-**hər kəsin tanrısı** özünə oxşur..
-**hər kiminki özünə**, ay görünər özünə..
-**hər kəsin sevdiyi**: hammının sevdiyi.

hər **1**. sayın. -**sayın** kişi: hər kişi. -gün **sayın**: hər gün. **1**. təkmə. -**təkmə** sözdən inciyən. -**təkmə** əldən tikə yeyən. -**təkmə** yerə gedmə qıl. -**təkmə** yerdən gəldilər..
-**hər qaçan**: say qaçan. say çağan. hər zaman. **1**. **bar**. -**hər** yana: **bar** yana -yanqın qopdu, qara kölgə **çökdü** bar yana. **1**. tutu. -**tutu** gün: hər gün. -**tutu** kişi: hər adam. -**tutu** ay: hər ay. **1**. bolqan. -**bolqan** gün: hər gün. -**bolqan** kişi: hər kişi-**bolqan** il: hər il.
-hər halda: barıbir**. (barı bir) (barı:** hərnə). hərnədən son. biləxərə. -**barı bir** verməlisin. -**barı bir** gələcəksin**.**.
-hər kəsin, kəsi var, hər nəyin bəsi (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var)..
-**hər nəyin sonu var**, yazılı biçili donu var. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).

hər **-**gülü bir gün, **səni hər gün**, gülü solunca, səni olunca.
-hər acı, gülüş gözləmir, **hər gülüş**, acı.
-ağacdır gətrən yemişi, **paradır görən hər işi**.
-əl ortada**, hər yana yaxın**. (gündəlik yaşamda əlin önəmi).
-gülü bir gün, səni **hər gün**, gülü solunca, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.
-oğlu olan güclü varlı, **atlı olan hər nə varlı**. (keçmişdə).
-**hər çeşit:** bükün. bütün. kuliyyə. cəmi'.
-**hər kim** ürəyi dərək yaşayır. **(dərək**: qədir**).**
-hər sevginin iyəsi, hər çiçəyin iyisi.

hər **-kişi başı hər nəyindən** güclüdür.

-hər ağzın öz avızı.

-yenğisi, yaxşısı. (barçanın yenğisi, yaxşısı). (**barçanın:m** hər nəyin).

-hər kiminin özünə, tansu gələr gözünə. (**hər kiminin**: hər kiminki). (**dansu: tansu:** huru).

hər -**hər dərdə dərmandı qara**, bu dərdə dərman arama. (**qara**:tiryək)
-**hər işə könül gərək**, igid xoşu at yaraq. (**könül**: maraq. əlaqə)

hərbir **hər bir**. bəhər.

hərc mərc altut. vurtut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. salasığ.

hərənqəmə **hərəngəmə**. həngamə. küyüt. hayküy. hayahuy > həyahu. qovğa.

hərənqi **hərəngi**. **kərəngi**. hayküy. yarqay.

hərgez **hər gez**. **hər giz** < **heç kəz**. heç qaçan. heç vax.

hərislənmək tamahkarlığa düşmək. avalanmaq.

hərqələ **-hərgələ yaymaq, dağıtmaq:** atızlamaq. -paravı niyə **atızlısan**.

hərqəliq hərgəlik. anarşism.

hərqəs **hərkəsi**. barsanı. -kiçgənə qurd, yediyi tut, barsanı geyindirir, geyənləri sevindirir. **(**bilməcə**)**. **(yemiş)**.

hərnə -**hər nə olur olsun:** tolqunala. hərnəgələ. hərçi badabad.

hərnə -hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

hərnəgələ **hərnəgələ.** tolqunala. hər nə olur olsun. hərçi badabad.

hərnəyi -hərnəyi, qurdasında gör. (**qurda**: sistim). (hərnəyi işlədiyi sistimində yoxla, gör).

hərrac carlac. carlıyaraq satıcılıq.

həsir -**həsir otu**: koğ.

həsrəttir **həsrətdir.** -o ki məndə yoxdur nisgil, özləm, **həsrətdir**.

həşəri aşqın. bulaq. bulğaq. burğaq. qızqın. ürkək. sərkeş.

həşəri kürsək. qızmış.

həşqi **həşdi.** kütrüm. keçmişdə böyük evlərin (sarayların) önündə olan çuxurluq.

həştərxan köküş. ev quşları içində ən iri quş. hunduşqa.

həşti **həşdi.** alığ. pusağa. pusağ. evlərin, bir yerin girişi önündə olan, oyuq, boşluq.

hətə qorqu **hədə qorxu.**gurma.

hətə **-hədə qorxu**: abay -**abay gəlir**. -**abay gəlib**, vr yoxun əlindən alımışlar..
-**hədə qorxu**: toptozar. tup o təşər.

hətə **hədə.** -**hədə qorxu**: qaracqı.

hətərən **hədərən.** -**hədərən pədərən**: bayıq sayıq. saçma sapan..
-**hədərən vədərən:** çala burtav. çala pərtov.

həvə yaka**.** hən. bəli. ya. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.

həvəh dəsdə tapdal.

həvəh **həvəng** < **kovan**. {> havən (fars)}.

həvəh **həvəng**. < **kövəng**.

həvəh soqqu (soxqu). dübək. dibək. dibəh.

həvələn -**həvələn kəvələn**: **əvələn kəvələn** hartan partan. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

həvənq **həvəng**. **1**.**həvəh**. < **kövəng**.**1.**tapdun. (təpmə, döğmə donu, qabı.) dibək**..**
-kiçik həvəng: soxda. kiçik döğmə kovağı, qabı.

həvənq **həvəng**. **həvəh < kovan**. {> havən (fars)}.

həvərə **1**. < **kövərə**. **köväki**. **köfəki**. boş. bihudə. **1**. ağnağız. ağnağaz. başı ağzında. -**ağnağız** öğütmək: **ağnağız** basmaq: ağzına gələni söyləmək. çaxanlamaq. qozalamaq. koplamaq. laflamaq. boşuna danışmaq. gəzafə (< qozalağ) danışmaq. iğraq edmək. **1**. **hevərə**. **ləvərə**. (**kəvərə**). boş. lax. durasız. körpə bala. tifil.**1**. < **kövərə**. **köväki**. **köfəki**. boş. bihudə. **1**. **ləvərə**. (**kəvərə**). boş. lax. durasız. körpə bala. tifil.

həvərə yünğqazıq.yunğqazıq.yündən qazıq (yekə mıx). boş. pəhləvan pənbə.

həvəs **-barmaqları titrədən könül (həvəs)** sağlığına.

həvəs qızığ. qumar. -**anğçılıq** qumarı: ovçuluq həvəsi. -gənclik **qızığı** başqa olur..
-**həvəsə salmaq:** könənitmək. istətmək.

həvəsi sevdası.alası. -**keçmiş**, **yaşın sevdası**, ağlar gözüm yaş gəlməz. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.)

həvəskar sovsar. sovtamar.

həvəslənmə yerinmek.

həvəslənmək yeltənmək.

həvəsli **1**. yörük. amator. **1.**quşan (**qurşan**).həvəskar. -iş **quşanı**: -yuxu **quşanı**: yuxu düşgünü.

həvic qırt qırt. qıt qıt. yerkökü. qızılot. qızılçökük.

hica {**haça. qaça.** (< **qaçmaq**). -iki **qaçalı** sözlər..
-**qapalı hicə**: butuq usuq.

hica -hica **ölçəmi:** hica vəzni.

hicalamaq biçələmək. böçələmək. böləçləmək. hüccüləmək.

hicum -**qarşı hicum**: qarşı ataq. qarşı saldırı. ziddi həmlə.

hıçqınmaq **hıncqırmaq**. səkəsinmək. içqırınmaq. için çəkmək. tərsinmək.

hıçqırış **hıçğırış**. hünkürüş.

hıçqırmaq **hıçkırmaq**. **hınçkırmaq**. keçkirmək. için çəkmək.

hiddət tov. tav töv. tövüş. yalğun. yalğın.

hiqəq **higək**. **higgəli**. kinik. kinli. öcüq. öclü.

hiqqə **higgə**. **kiggə.** kin.öc.

hiqqəli **higgəli**. **higək**. kinik. kinli. öcüq. öclü.

hiqqənmək **higgənmək höggənmək**. öpgənmək. (öfgələnmək. öpgələnmək). öcənmək. hirslənmək.

hiqqəsin **higgəsin**. **-**ağacı yaran bir pay, **higgəsin deyən iki pay**. (**yaran**: ayıran).

hiqqiltəmək **higgildəmək**. **höggüldəmək.** ökgəsindən səs çıxartmaq.

hiqqinmək **higginmək**. iti iti solumaq. soluğa düşmək. hirsindən boğulasınmaq.

hilə aldaq. çalağ. kələk. nəxşə. yalan.

hiləşmək < **gəlişmək**. razılaşmaq.

hili -**bu hili**: bu yolda. bu tərzdə.

him **1**. **im**. **xım**. qaş gözlə yapılan işarə. ima'. -canında olsa başı **(**ağlı**)**, **himlə** işə düşər başı. -imlə çağrılan yerə, kimilən **(**bir kəslə**)**. ged. **1**. özül. baza.

him bina tikmek üçün qazılan təməl.

himcim **him cim**. **imcim**. ima işarə. -**imcimlə** sözün qandırar. -bilgin olan **imcimilə** söz qanar. (bilgin olan bir **himilə** söz qanar).

himək edmək. **-yaddan himək**: yaddan edmək. unudmaq.

hin **nin**. yuva. uva.

hıncıntan -kəsdənə qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, **hıncından kimsəyə** deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

hincitmək çalqatmaq. bulandırmaq. durqun, dinc nərsəni qatışdırmaq. qışqıtmaq. təhyic edmək.

hıncqırmaq **hıçqınmaq**. səkəsinmək. içqırınmaq. için çəkmək. tərsinmək.

hınçqırmaq **hınçkırmaq**. **hıçkırmaq**. keçkirmək. için çəkmək.

hınçqırmaq ökgə vurmaq. ökürmək. hökütmək. için çəkmək. -sən getgən **ökürüb** ağladım. -**öksür öksür** ağlamaq: hınçır hınçır, höküt höküt ağlamaq.

hinə **-hinə girsən** ağzı var. (**hinə**: ninə)**.**

hinti **hindi. indi.** işdi. əlan.

hır **1**. **ır**. **(**gənəlliklə**)** güc. enerji. çapma, edmə, qılma gücünə **(**özəlcə**) 'çat'** deyilir. **1**. (ruhiyyə).

hırçın **qırçın**. **1**. asav. inad. **1**. deyingən. nıqqıldayan. dar hövsələli.

hırışmaq rişxənd edmək.

hirs tos acıq öcüq.

hirs **1**. qızı. (hirslənmə. hirslilik). (qəhr. xəşm). -yaşımca **entək** qızı yemədim (görmədim). **1**. itiş. itiğ. əsəbilik. **1**. öfgə. öpgə. **1**. köz. **1**. ökgə. öfgə. **1**. tirs. (< **dirişmək**). öfgə. qızqınlıq. itsilik. -**tirs tors**.

hırs -**içindeki hırs**, dağları yıxar, gözler, önə, səngərə baxar.

hirs qaqır. qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

hirsin -**bir anlıq hirsin basan**, yüz il dincin yatar.

hirsin **-hirsin utan sancımaz**.

hırsın hirsli. əsəbi.

hirsintən **hirsindən**.-**hirsindən boğulasınmaq**: higginmək.

hırsız -**acatıq cocuq hırsız**, döğülən cocuq, arsız olur.

hirslənən isə qapılan. **-**say sana bilən yerində durar, **isə qapılan** uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**uslu**: ağıllı)

hirslənmək **1**. aşıvlanmaq. dartınmaq. darılmaq. qızmaq. -kiçik uşaqdır, nəyə biləsinə belə **darılıb dartınısan**. **1**. qayıqmaq. pərtmək. pərt olmaq. **1**. əsəbiləşmək.tovmaq. itiğlənmək. ititlənmək. qatınmaq. **1**. acırmaq (nərsiyə qarşı acılıq, ititlik göstərmək). acıqlanmaq. qəzəblənmək. **1**. higgənmək. höggənmək. öpgənmək. (öfgələnmək. öpgələnmək). öcənmək.

hirslənmək **1.**bulğanmaq. burğanmaq. buğanıb talğanmaq. qızıb coşmaq. -işlər **burğandı**: qarışdı.**1.**qaqırmaq. qağışmaq. qəzəblənmək. qəhr edmək. kahr edmək.**1.**qəhr edmək. kahr edmək. qaqırmaq. qağışmaq. qəzəblənmək.

hirslənmək acılmaq. əsəbilənmək.

hirsləntirən **hirsləndirən.**acurtğan**.** acıqladan. tərsidən.

hirsləntirmək **hirsləndirmək**. acıtmaq. -bu söz onu **acıtdı**.

hirsləntirmək **hirsləndirmək**.**1**.qatıtmaq. əsəbilətmək.**1**. **hızlandırmaq**. kökəltmək. çökəltmək. yoğunlatmaq. qəlizlətmək. **1**. küydürmək.**1.**öpgələtmək.

hirsli **1**. közün. **1**. çılıng. **1**. acıqlı. dilxor. -**dilxor olmaq**: acıqnmaq. acıqlanmaq. incimək. (ürəyinə) yava almaq. **1**. qatıt. əsəbi. **1**. quruc (quru). **1**. yalmanaq. qəzəbli. öfgəli..

-hirsli hirsli baxmaq: alartmaq**.** (gözlərin) bərəltmək. bələrtmək. dalatmaq.**1**.(göz). aqqor.**1**.hırsın. əsəbi.**1.**acılı. sınırlı. əsəbi.**1**.qaqarıq. qaqar.

hirsli **1.**qaqran. acığlı. qəzəbli. **-qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.**1.isli.** kitil. çitil. kirik. kirli. qara.

hirsli qanı qara. -lap qanı qaraymışki bu

hirsli qızıqbaş.

his **xis**. **1**.xırs. xıs.**1**. oddan, tüstüdən tin yolların basan qurum. -xis basmış otaq **1**. his. -**xisli toslu**: öfgəli qəzəbli.

hıs -**iy, is, hıs, qoxu çəkişmək**: ısğaşmaq. iyləşmək. qoxuşmaq.

hısıltı **fısıltı**. (burun kimi) dar bacada süzən havanın səsi.

hisinə tininə. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük.

hisqit **hisgit**. **ısğıt.** üz qarası.

hislənmiş -beyinləri sulanmış, qafaları kütləşmiş, **içərləri hislənmiş**.

hiss -**altıncı sezi** (**hiss**): dal dürtük.

hiss -**hiss eləmək: isləmək.** çəkmək.keçirmək. duymaq. -görən nə **çəkir**. -heç nə **keçirmədi**.

hissisizləşmək **issizmək**.aldığmaq.

hit **hid**. Is. iy. **-**qulağ duymaz, göz görməz, **burun qaçırmaz**. (tapmaca) (iy. qoxu).

hiz **yitiz**. **itiz**. **tiz**. çevik. qıvraq. səri'.

hızlandırmaq **hirsləndirmək**. kökəltmək. çökəltmək. yoğunlatmaq. qəlizlətmək.

hızlı atağal. atağam. tər tələsik. çar çabıq.

hızlıhızlı **hızlı hızlı.** qatı qatı.

hoban -**su hopan: su hoban**: **su hoban: su qıran: su dərən:** hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. qırım. qurutma.

hobatay **hopatay**. **obatay**. (< **hopmaq**: soğurmaq). ucu hopalı (hopulmuş, soğrulmuş) börk.

hobbalamaq qatırlamaq. qoturlamaq. atılıb düşmək. lovğalamaq.

hobbanmaq qaylamaq. atlamaq.

hobqamaq **hopqamaq**. **topqamaq**. **toplamaq**.

hoblu hovlu. hoplu. hovul. hopul. hobul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.

hobul hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.

hobur **opur**. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doyumduymaz. doymaq bilməz. {uqra (sans). oqre (fırans) > obar (fars)}.

hoqqa **1**. cöngə. **1**. al.

hoqqa çubul (< **çuğ**. **çiğ**). çubuğ, pip başı.

hoqqabaz çöntələk. çöndələk.kələkçi. eşən.

hoqqabaz yasaçı. səyasətçi. hüllükçü. kələkçi. **-**ol ki güvənc arır, kəsin **yasaçıdır**.

hoqqabazlıq aldamaclıq. kələkbazlıq. daladuzluq. duldamaclıq (**dul**: **dal**).

hoqqaçı eşək (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. **-eşəklə eşək gərək**. yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək).

hola -**hola qoşmaq**: **1**. qoşa atlı faytunlardada işləkdir. daşqanın iti, yeyin yüryüşü üçün atı qoyarlar (qoşa, cüt edərlər). moğolcada qoyar, qoşa anlamındadır. **1**. birin gücləmək, cığatmaq, zəhmətə, gücə salmaq. **1**. iti, yeyin davranmaq. -elə bil hola qoşub, yavaş olda.

hola **-hola qoşulma:** lovğalanma.

hop **-**donduraçının carlığı -bir qadınla soyuğda olsan, dondurma kimi ol, **ürəyinə hop**.(**carlığı**: anonsu).

hop pök**. (< köp).** siqardan çəkilən (içilən) bir soluq. -bir siqarı, sırayla, **hop hop** (pök pök) çəkdilər.

hopa cəzb ola. yata. çəkə..
-(qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!).-qoşu odur, dildən qopa, **könlə hopa!..**
-söz odur dildən qopa, **könlə hopa**.

hopaçi **opaçi**. **(abacı)**. **(**hop edən. utan**)**. cin. xortlaq. öcü.

hopan cana yatan.

hopan -**içə hopan**: sinici. səmimi..
-su hopan: su hoban: **su hoban: su qıran: su dərən:** hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. qırım. qurutma.

hopatay **hobatay**. **obatay**. (< **hopmaq**: soğurmaq). ucu hopalı (hopulmuş, soğrulmuş) börk.

hopbanıb -**hopbanıb düşmək**: səyirmək < səğirmək. səkirmək. atılıb düşmək. oynamaq.

hopınmaq **opınmaq**. dalmaq. batmaq. -öz içinə **opınmaq**.

hopqa **höpgə**. şüş. (pumon).

hopqur . yumru. -**opqur topqur**: yumur yumru.

hopla **hoplac. hovlə**

hopla **hovlə.** suvluq. dəsmal.

hoplac **hopla. hovlə**

hoplanmaq şaşırmaq. tonqazmaq. heyranmaq.

hoplu hovlu. holu. hoblu. hovul. hopul. hobul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.

hopmaq **opmaq**. **öpmək**. **höpmək**. içmək. içərimək. içərləmək. içəri almaq. soğurmaq.

hopmuş yutraş. içdən. səmimi -**yutralıq qazanmaq**: səmimilik əldə edmək.

hopsıq **hopsığ**. içəri alınan soluğ. (**# apsığ**. dışarı verilən soluğ, nəfəs).

hopul hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hobul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.

hopurtmaq **opurtmaq**. **öpürtmək. höpürtmək**. içirtmək.

horan oraq çağı. biçin.

horlaşmaq **urlaşmaq. hurlaşmaq.** hurralaşmaq. hurra çəkmək. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar. (**bulğay > bəlva: şürüş. çoğuş)

hortlaq **xortlaq**. çotdan. çortdan. xutdan. xotdan. xuxan.quyğun.

hoşhoş **hoş hoş**. **düş düş.** heyvanı durmatda işlənən söz.

hot (ingilis**)** **(**tutuşdur**) od**. isti.

hov hovu. tova. tov. {döğ. döğü. qovu. qoğu. qov. qoğ. qor. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan.

hova -**kava hova danışma**: gəlişgözəl danışma.

hovalanıb -ilkin eşək sürən at minsə, özün bilməz, **hovalanıb, göt atar**.

hovalar axmaqlar**.-evrəni hovalara sürür**, başlılar kəlləbaş yürür.

hovalı **havalı**. tüpürcüklu. tupurcuğlu. hovaplı. hubablı.

hovan həngamə. -qadın **hovanı**.

hovan **-hovan qonağ** ev yiyəsin ağırlar. (**hovan**: axmaq).

hovan kotalan: kahıl. cahil. qanmaz**.**axmaq. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

hovanaq **hovanaq. hovanaq.** boş kişi. axmaq kişi. səfeh.

hovanı **-itin hovanı** qatlamadan umsanar. (**havan:hovan**: axmaq). (**qatlama**: bir yemək).(**umsanar**: pay gözlər)

hovanlar **-hovanlar nə bağışlar**, nə unudar. (**hovan**: axmaq).

hovanlıq -**hovanlıq** kişinin birinci düşmanıdır. (**hovanlıq**: axmaqlıq).

hovap tupurcuğ. tüpürcük. hubab.

hovaplı hubablı. hovalı. havalı. tüpürcüklu. tupurcuğlu.

hovar -bilgin işi ilə, **hovar sözü ilə**. (**hovar** : axmaq).

hovaş **tovaş**. iti. yeyin.

hovatan **-canı kişinin hovadan**, balığın canı sudan.

hovatırlı qayruğ. niyaran.

hovcuq (ocaq). baca. düdkeş.

hovçu qaramçı. qara elin dilində danışıb, ardıcan çəkən. əvamfirib. demaqoq.

hovçuluq **hovuçuluq**. qaramçılıq. demaqoji. qara elin dilində danışıb, ardıcan çəkmək.

hovlanaq yanqulanmaq. tutşunmaq. iltihablanmaq. mültəhib olmaq.

hovlanmaq havalanmaq. qorlanmaq. -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**:). (**ömür üstü**: yaşın boyu).

hovlanmaq hovlunmaq. suvlunmaq. sulğanmaq.

hovlə **hopla. hoplac**.

hovlə **hovlu. 1.**(< **hopmaq**). suvluq -**yunaq suvluğu**: böuyük hovlə. -**əl suvluk**: kiçik hovlə.**1**. culqu. sulqu. suluq. qətifə. **1.** qırım. qurutma. su qıran, dərən, hopa, hoban. hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul.**1.**sulğu. suluq..
-**hamam hovləsi**: qurğac..
-**saçaqlı hovlə**: saçıq.

hovlə **hopla.** suvluq. dəsmal.

hovlu **hovlə. 1**. culqu. sulqu. suluq. qətifə. **1.** hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.**1.**hovluq. suvluq. suluq..
-**türk hovlusu**: yumşaq hovlu..
-bükə **hovlusu**.

hovsalmaq hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). ürəgi yellənmək. quruntalmaq. qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

hovu hov. tova. tov. {döğ. döğü. qovu. qoğu. qov. qoğ. qor. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan.

hovul hovlu. hoplu. hoblu. hopul. hobul. su qıran, dərən, hopan, hoban. qırım. qurutma.

hovurtamaq **hovurdamaq**. küfr edmək. için, acısın tökmək.

hovuz **< avus {av** + **us (**su**)**}. su yığılan yer..
-toplama hovuzu: dalan.

hoy **-ağzına hoy ver**, əlinə bel ver.

hoyu **-dəli hoyu**, qız toyu sevər.

höccüləmək dartıqlamaq. bir sözü dartıb vurqulamaq.

höccüləmək üzükləmək.

höqəliş **högəliş**. təşgil tapış. düzəliş.

höqənmək **högənmək**. təşgil tapmaq.

höqqənmək **higgənmək**. **höggənmək**. öpgənmək. (öfgələnmək. öpgələnmək). öcənmək. hirslənmək.

höqqültəmək **höggüldəmək. higgildəmək**. ökgəsindən səs çıxartmaq.

höqütmək **hökütmək**. ökürmək. ökgə vurmaq. hınçqırmaq. için çəkmək. -sən getgən **ökürüb** ağladım. -**öksür öksür** ağlamaq: hınçır hınçır, höküt höküt ağlamaq.

höl **-höl təzək**, quru təzək, hər kimə gəlir gəzək. (**höl: öl**. yaş).

höl **öl**. {söl. suvl suvul}. sulu. şeh. ritubət. ritubətli. -**höl** torpaq. -**höl** hava.

hölluq **hölluk**. şehlik. şehin, ritubətinişləməsin ölmək üçün iki nərsə arasına yerləşdiirilən nərsə. uşağ yatağının altına qoyulan incik topraq, parça, naylon. pampers. puşak.

hölüq **ölük. hölük**. yaşlıq. şehlik. bitiklik. çimənlik.

höpqə h**öpgə**. **hopqa**. şüş. (pumon).

höpmək **öpmək**. **opmaq**. **hopmaq**. içmək. içərimək. içərləmək. içəri almaq.

höpürtmək göndərmək. bir qata başa çəkmək, içəri ötümək. -acından birboşqab düğünü **göndərib**, qeylələri sıyırdı. -yoğurdu **göndərdi**.

höpürtmək **öpürtmək. hopurtmaq. opurtmaq**. içirtmək..
-**içəri höpürtmək**: dartlanmaq > dərdlənmək. tıxmaq.

höpürtmək **söpürtmək**. **süpürtmək**. birbaşa içəri çəkmək. içmək, yemək, döşə vurmaq.

hörcüq **hörcük. örcük.** incə hörülmüş hörük.

hörç **örç**. **1**. tusuğ. {**tut**. **toz**}. tor. **1**. sarım. zar **< (sarmaq)**. incə, tor pərdə. ğişa'. membrant.**1**. dayirə. sahə. hovzə. **1**. qələmrov. **1**. hitə. **1**. çevrə. yaxın.

hörçün sistim.

hörəb bəsdəbədlik. -**hörəb vermək**: bəsdəbədlik edmək.

höräçi rufuçu. rufəçi.

hörəq **hörək**. **örək**. **1**. nəxşə. **1**. kələk. **1**. hərəm. **1**. rufu. rufə.**1.**duvar.**1**.**herə. herək.** birbirinə eşilib uzanmış nərsə. səggi. -dam **herəsi** sökülmüş.

hörəqə -**tor hörəkə**, **şəbəkə**: telov net.

hörəm -**hörəm hörəm**: örüm örüm. hörüm hörüm. burum burum. buram buram. -**örüm örüm** gövüşlüdür eynalım: hörük hörüklü sinəsi var eynalımın.

hörəmək oramaq. sarmaq. -güldən çələng **oramaq**.

hörən **örən**. **örənğ**. **hörənğ**. örüş. hörüş. hörük. hərim. məhvətə.

hörənq **hörənğ**. **örən**. **hörən**. **örənğ**. örüş. hörüş. hörük. hərim. məhvətə.

hörəntə **hörəndə**. **örəndə**. **oranda**. bir hörəkdə (duvarda) yaşayanlar. ailə üyələr (üzvləri).

hörqə -**ana hörgə:** tarım.çərçivə. çarçuva. isqilet. -çadır **tarımları** durnuqlu (möhkəm) dallardan olmalıdır.

hörqəclənmək **hörgəclənmək**. silsilə qurmaq. -**hörgəclənmiş** yekə böyük dağları.

hörqəmək **hörkəmək**. rufulamaq. rufələmək.

hörqən **hörgən. 1.**avruq. ovruq. **(< av).** kəmənd. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.**1.** ip**. -boynuna hörgən salmaq**: gücləmək. dürtmək. zorlamaq. məcbur edmək..
-**uzun hörgən**, gen duzaq.

hörqən **hörgən.** ovruq. avruq. **(< av. ov).** kəmənd. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.

hörqən ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd.

hörqəsiz **hörgəsiz**. duvarsız.

hörqətinmək **hörgətinmək**. mütəşəggil olmaq.

hörqətmək **hörgətmək**. mütəşəggil edmək.

hörqü **hörgü**. toxsa.

hörqüc -**iki hörgüclü dəvə**: boğur (iki nərsə (hörgüc) arasında olan darlıq).

hörqüləmək **hörgüləmək**. **hörmək**. toxsamaq.

hörqün **hörgün**. **1**.can ciyər yoldaş. rəfuq. **1**. hörülü. mürtəbit.

hörqün **hörgün.** münsəcəm. -tutarlı, yığcam hörgün arkun. (**arkun**: dəlil)

hörqütmək hörgütmək duvarlamaq. duvar çəkmək.

hörqütüş **hörgütüş**. düzəltiş.

hörlüq **hörlük**. **1**. arakəsdi. **1**. köçəri duvar. müvəqqəti.

hörmək **örmək**. **1**. əğirmək. eşmək. **1**. **hörgüləmək**. toxsamaq.

hörnüş qurnuş.

hörnüt **hörüntü.** eşnik. eşinik. toxnuq. toxuntu.

hörtəq **hördək**. balaq. yamaq. oyluq.

hörü kültür. fərhəng.

hörüb -**öykü hörüb, pitik törmək. (törmək: törəmək). (**dasdan qoşub, kitan düzmək).

hörücü **örücü**. ərmən < əğmən. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). əğrici. əğirən. (risəndə. nəxris. tabəndə. nəxtab).

hörüq **hörük**. **1**.**hörüş**. örən. hörən. örənğ. hörənğ. örüş. hərim. məhvətə.**1**.**örük**. çatı.**1.**belik.

hörüq **hörük. örük. 1.**sistim. **1**. burğu. -**burğulu** saç. **1**. bircək (burçağ). türrə.

hörüq **hörük.** çevçək**.** hasar. hisar.

hörüqlü **hörüklü**. **örüklü**. **örkül**. lülələnmiş biçim. -**örkül** dadlı, çörək. -**örkül** saç.

hörülü hörgün mürtəbit.
-düzün toru, **hörülü olar**. (axmağın işi torsuz, qadasız olmaz).

hörülüb eşilib. toxunub. -şəhriyarın qoşuları el aytımlarına örülüb gedyər. (**aytımlarına**: nəğmələrinə).

hörüm -**hörüm hörüm:** örüm örüm. hörəm hörəm: burum burum. buram buram. -**örüm örüm** gövüşlüdür eynalım: hörük hörüklü sinəsi var eynalımın.

hörümcək qarınənə. tor atan.

hörüntü **hörnüt.** eşnik. eşinik. toxnuq. toxuntu.

hörüş **hörük**. örən. hörən. örənğ. hörənğ. örüş. hərim. məhvətə.

hörüş **örüş**. otlaq.

hörüt hərim. xəlvət. qutsal yer. quds.

hörüt mətn. -**hörütlerde**: mətnlərdə.

höv iztirab. təşviş. -ölüm **hövü**.

höväq **hövək. hövük**. (< **tov**). iztirab. həyəcan. -bitsin bu **hövük**, batsın bu yaşam.

hövqələmək **hövkələmək öğkələmək. oğkalamaq**. -qız əlində **hövkələdiyi** kağızı üzünə sıxıb ağlayırdı.

hövl -**hövl edmək**: tezinmək. əcələ eləmək. -gec qalma **tezin**. əcələ elə. -çox **tezinmə**, tezquta (vaxda) çox var.

hövl **tövül**. (**< tov**: **od**). (tələsik. qızqın.). -**hövl olmaq**: **tövülmək**: tələsib, qızışıb əl ayağın itirmək.

hövləq **hövlək**. (< **tov**). tələsik.

hövlənmək hovsalmaq. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). ürəgi yellənmək. quruntalmaq. qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

hövlü hövülcan. acil.

hövlü iztirablı. təşvişli.

hövlüq **hövlük**. əcələ ilə.

hövlüq **hövlük**: tələsən . **-hövlük belə hövülgər**, tut öğündə pişər. (**öğündə** : çağında)

hövlüqmək **hövlükmək**. tələsmək. əcələ edmək. -çox **hövlükmə**.

hövlüqmək **hövlükmək.** -ürəyi bıcıqlamaq. çıpıqlamaq. nərsə edmək üçün canın yemək.

hövrəş birbirinə hörülmüş. toxuntuların sökülməsin önləmək üçün ucları birbirinə hörülən arğalar (alqaşlar, boylar, iplər)

hövrüşləmək neçə nərsəni birbirinə toxumaq

hövrüşmək birbirinə toxunmaq.

hövşəmək **əvsəmək**. -buğdanı tabaqda **hövşəmək**.

hövşüq **hövşük**. məztərib. nigəran. məşəvvəş.

hövşünmək **tövşünmək**. təpsinmək. qayğınmaq.

hövüq **hövək. hövük**. (< **tov**). iztirab. həyəcan. -bitsin bu **hövük**, batsın bu yaşam.

hövül (< **tov**). **1**.təhyic olmuş. müztərib. hövlü. iztirablı. -coşan könül, **hövül ürək**.
1.əcələ. tə'cil**..**
-hövül qaralıq: şuluğ puluğluq.

hövülcan hövlü. acil.

hövülqər **hövülgər.-hövlük belə hövülgər**, tut öğündə pişər. (**hövlük**: tələsən) . (**öğündə** : çağında)

hövülmək əcələ edmək.

hövüş **hövüşnə**. iztirab. nigərançılıq. təşviş.

hövüşnə **hövüş**. iztirab. nigərançılıq. təşviş.

höyüşlənmək **ölşünmək**. şeh çəkmək.

hucum bastağ. sürün. axın. yürüş < yügrüş.təcavüz. həmlə. -**bastağa** keçmək.

hucum salış. həmlə. iti, çalıq yanıt.

huçatan -**haçadan huçadan** biridə çıxdı bacadan.

huna erkək geyik. (**dişi geyik**: qulçaqçı. ceyran. ceylan. cirən. cilən).

huntuşqa **hunduşqa.**culux.köküş. ev quşları içində ən iri quş. həştərxan.

huran **uran**. şuar.

huranlı **uranlı**. şuarlı.

huranmaq **uranmaq**. şuar vermək.

hurcun **xurcun**. kisə, torba çeşidi.

hurlaşmaq **urlaşmaq. horlaşmaq**. hurralaşmaq. hurra çəkmək. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar. (**bulğay > bəlva: şürüş. çoğuş)

hurra çəkin. (birlikdə çəkilən səs, söz).

hurra -**hurra çəkmək**: **urlaşmaq. hurlaşmaq. horlaşmaq**. **hurralaşmaq**. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar. (**bulğay > bəlva: şürüş. çoğuş)

hurralaşmaq **urlaşmaq. hurlaşmaq. horlaşmaq**. hurra çəkmək. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar. (**bulğay > bəlva: şürüş. çoğuş)

huş **1**. **es**. **us**. ağıl. **1**. oçet **(**< **uçmaq**. **oçmaq)**. hafizə. yaddaşt. -**güclü oçet**: qəvi yaddaşt, hafizə. -**oçetimdən** silinmiş. -**oçetli**: huşlu. **1**. us. huş çıxarı, qabiliyyəti. usal. **1**. hafizə. **1**. tanğu. zəka. yaddaş. -**tanğusun** aldınmaq: yaddaştın itirmək.**.** **-huşdan aparan**: baytan (bayıdan). sərməst edən. bihuş edən.

huş bilik**.** əğl. əğil. xirəd. -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz ({(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}.
-gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz **başda huş**, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

huşazmaq (**huş azmaq).** huşdan gedmək. mayılmaq. bayılmaq.

huşqar **huşyar. huşlu.** açuq. ayuq. -**əsrük açuğ**: ayuq kefli.

huşqurtmaq **usğurtmaq. uşğurtmaq.** yadına düşmək. xatırlamaq. (# **uçğurtmaq**: yadından çıxartmaq). -unudulmuş anıların həpsin **usğurdum**.

huşlamaq **huş edmək.** (yaxcı pisi). uslamaq. anlamaq.

huşlanmaq -**gözlərin yumub huşlanmaq:** alaçortlamaq. mürgüləmək. bürgüləmək.

huşlu **1**. **huşqar. huşyar.** açuq. ayuq. sağ. zəkalı. -**əsrük açuğ**: ayuq kefli. **1**. sayıq**.** sayaq. oyaq. aqah. **1**. zehni iti. çalağ. zəki. **1**. uslu. **1**. qaspar (< **qabsamaq**). tez, iti öğrənən. (tizhuş). **1**. usğar. üsgər. (< **us**). yadı güclü. (ismart). **1**. ançoğ. **1**. bolsan. **1**. dorqa. ayıq. **1**. usuc.**1**. yutralı.hafizəli. **1.** usuq. uslu. ağıllı. düşüncəli.

huşlu esli. zehnli. zehinli.

huşsuz xək. keh. -**xək** kişi tez aldanar.

huşsuz kotan**.** godan.

huşsuz usuz.

huşsuzluq keçinlik.

huştan -**huşdan gedmək:** huşazmaq. mayılmaq. bayılmaq.

huştan **huşdan.** -**huşdan aparan**: bayıdar. bihuş edən.
huşdan gedmək: axınmaq. uçunmaq. uçğunmaq. bayınmaq.

huşu -**başında yoxdur huşu**, dürtmə qursaq neyləsin. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)

huşun itirmək itiinişmək. özündən gedmək. bayınmaq. -istidən **itinişdi**.

huşun -**başın, usun (huşun) itirmək:** bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq.

huşyar **huşqar. huşlu.** açuq. ayuq. -**əsrük açuğ**: ayuq kefli.

huşyarlıq sayıqlıq. oyaqlıq. ayınlıq. ayğınlıq. usucluq. usuğluq. ağıllılıq. ayıqlıq. aydınlıq. oyqalıq. oyqınlıq.

hüccüləmək **üçükləmək**. < **üsükləmək**. üzük üzük, hərf hərf söyləmək.

hücuma -tırpanlar pıçaqlar, sopalar taşlar, **hücuma başlar**.

hücüv coşuv. qalxma. bulanma. ilham.

hüllühbaz çapçan. kələkçi.

hüllühbaz pozboğ.

hüllükçü yasaçı. səyasətçi. kələkçi. **-**ol ki güvənc arır, kəsin **yasaçıdır**.

hüncür inci. mərcan. tutarlı ovnuq daş.

hünər **1**. irdəm. ərdəm. **-**əlindən gəldiyin iş sənin **irdəmindi**. **1**. aşıt. bir konuda əldə edilən yüksək bacarıq. **1**. **idək**. **edlək** (< **edmək**. **idmək**). **1**.törək. -bilgin **törəgin** (hünərin), yöryörəvin varsa buyur gəl önə. **1**. darıq (**daramaq işi**). (**darıb dərib** yaratma işi). sənət. sanat.

hünər öndürüş. sənə't. pişə.

hünərli onatlı.onğatlı. yonğatlı. yonatlı. bacarıqlı. hünərli.

hünqür **hünkür. -**için için, **hünkür hünkür ağlamaq**.: boğzamaq. -kim üçün belə **boğsursan.**

hünqürtütən -**qarrı qurd hünkürtüdən**, dəğirman sıçanı gurultudan ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz).

hünqürüş **hünkürüş**. hıçğırış.

hüntür **hündür**..
-**ən yekə, hündür, yırtıcı**, **qaba heyvan:** azı azığ (vəhşi). ayı.

hüntür **-uca, hündür yer:** atur. atuz. utur (# **uçur**).

hüntürlüyün **-**dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

hüpüq **hüpük**. püflü, şişik duran.

hürəqən **-**hürəgən it ısramaz. (**ısramaz**: qapmaz).

hürəli -yoluvu tut irəli, **qoy qala itlər hürəli**..
-tutub gedər yolda irəli, **qoyar qalsın itlər hürəli**. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).

hürər -**it hürər** karvan keçər. (**it hürür** karvan yürür). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh).

hürər -yava it **gündüzün hürər**. (kal kişi bildiyin bağırar).

hürqəm -soyumu kökümü tanıyıram mən, **qarışıq deyiləm, özümdən hürkəm**.

hürqəni **-yer var itin hürgəni**, yer var itin hürməzi!. (**hürməzi**: səssizi).

hürqüb **-hürküb qorxudan** talaşlanırıq.

hürməsətə -**yaltaq hürməsədə**, ağzı açıqdır, dolar.

hürməyi -it hürməyi qonaq gətirir.

hürməzi səssizi. **-**yer var itin hürgəni, **yer var itin hürməzi**!.

hürür -**it hürür** karvan yürür. (**it hürər** karvan keçər). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh).

hüthüt **kütküt**. şanapipik.

hütür **hüdür**. taarüf.

hütürləmək **hüdürləmək**. taarüf edmək.

hüzn üzün. (**üzünmək**). hüzün.

hüzün **üzün**. (**üzünmək**). hüzn.

hüzünlənmək bunalmaq.

xab yatay. meyl. -qalı **yatayı**.

xaç **1**. çalba **(**> **çəlipa)**. **(**haçavarı, çarpaz qoyulan iki çubuğun durumu**)**. çarmıx. çatış. səlib. **1**. çalba. çəlipa (< **çalbağ**). iki qolun çalpaz (birbirinə qarşı) qoyulan durumu. səlib.

xaç atanaq. səlib. iki nərsə birbirin **dik** kəsişən durum. (iki nərsə birbirin yan kəsişən durumuna **"çarpaz"** deyilir).

xahiş etmək (sözün kökü, kök anlam) < **yaxışmaq. yaxarmaq. yalvarmaq**.

xaxul < xanoğlu.

xaqan **< qağan.** (padşahi əzim, zişə'n). şahənşah.

xaqanlığı impiryası. impiraturluğu. (xanlığı. bəyliyi. başçılığı. hakimliyi hakimiyyəti. hikuməti). -bilgələr **xaqanlığı**. **başbilənlər**.

xal cığ.

xal daşma.

xala uxa. uxay. **(**əkəy**)..**
-xalaqızı: bulçağ. -**xaloğlu**. bulça.

xalaqızı bulçağ. iki bacının dişi uşaqları.

xalça -**xalça dövülər tozu çıxar**, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar.

xalça -**xalça dövülər** tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar.

xalçasınta **xalçasında**. **qalçasında**. **qalında**. **qalısında**. **-**təbriz degən yurdum var, al sarısı, çiçəkləri qalında. (təbriz adlı vətənim var).

xalçasınta **xalçasında**. **qalında**. **qalısında**. **-**təbriz degən yurdum var, al sarısı, çiçəkləri qalında. (təbriz adlı vətənim var).

xallı cığlı.

xallı çal. ablağ.

xaloqlu xaloğlu. bulça.

xalta qamıt **(qapıt)**. boyunduruq.

xam **1**. yuğan. yuvan. yonulmamış. eytimsiz. **1**. çiğ. çala. gəlişməmiş. olqunlaşmamış. na baliğ. kal. **1**. boraz. bozağ. pişməmiş. alağ. çiğ. təcrübəsiz. -**boraz** yemiş. -**boraz** kişi. **1**. ərküt. tezküt. kal. **1**. sütül. **1**. yoşaq. -**uşaq**, **yoşaq**:

uşaq xam olur..
-**xam maddə**: çimal. çiymal.

xam ağız. yeni başlamış. naşı. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi.

xam oğlan.

xam tərnə. naşı. pişməmiş. olquşmamış.

xamcan **xanımcan. 1. xanımcığ.** qarıcan. (qarcan). qarıcığ. (qarcığ). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi. **1**. böyük xanım.

xamlıq çiğlik.

xamlıqı -**xamlığı çıxmış**: aşınmış.

xamsıtar **xamsıdar**. yorar. **-**birin kəmsidər, birin kansıdar, **birin xamsıdar**, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar).

xamuş < **gömüş**.

xan bayan. varlı..
-**qazan xan**. güclü, daynaqlı xan.

xan -gözü ac, qarnısa tox, **xan belə** yoxsulluq edər.

xan -**xan yazıl:** xətti humayun.

xana çətək. kəşov. çitilgə (çədvəl) otaqlarının hər biri. -səfəni çətəkləyib qoyun. -alt **çətək** üst **çətək**. -**çətəkli** kağaz.

xana qala. ev. ocağ. -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. -öz **qalaz** kimi: öz eviz kimi.

xana qanta. -altı **qantalı**: altı xanalı.

xanayaq dərbar.

xanı **-**xanın sözü, **sözlərin xanı deyil**. (şahın sözü, sözlərin şahı deyil)..
-pul bilənin qulu, bilməzin xanı!. (**pul**: para). (**bilənin**: qədir tananın) (**bilməzin**: qanmazın)

xanıımansız durasız. (**dura**: ev). evsiz eşiksiz.

xaniqah qonalqa. dayanqa. tingənə. təkyə. deyir. deyr. xəlvətgə. inziva yeri. üzlətgəh. zaviyə. hücrə. somiə.

xaniqah qurqal. təkyə **(**təklənmə yeri**)**. qurçal **(**< **quru**: tək**)**.

xanım -**böyük xanım**: xanımcan. xamcan.

xanım **-xanım betin yaşırar**, sözün dağdan aşırar. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

xanım -**xanım xatınlıq**..
-sındırırsa qab **xanım**, səsi çıxmaz daş dələr**..**
-xanım tayfası: yoşaq. zənən xəyləyi. zəifə.

xanım -**xanım, qadın bacılar**!.heç olmasa noyabrın igirmi beşində yumşaq danışın..
-**xanın sözü**, sözlərin xanı deyil. (şahın sözü, sözlərin şahı deyil).

xanıman dərək. dudman. təşgilat. busat. -**dərək** qurmaq: busat-qurmaq. -**dərəkli baraklı**: varlı təşgilatlı. -**dərəki** darğalmaq: yoxsullaşmaq. kasıblaşmaq. iflas edmək. işdən düşmək.

xanımcan **xamcan**. **xanımcığ.** qarıcan. (qarcan). qarıcığ. (qarcığ). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

xanımcıq **xanımcığ. 1. xanımcığ.** qarıcan. (qarcan). qarıcığ. (qarcığ). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi. **1**. böyük xanım.

xanımlıq xanədarlıq.

xanımlıq -qəhbəlik dəğər bulsa, **xanımlıq düşər (itər) gözdən**.

xanın **-xanın evi dar gəlir**, dar yuvacım, gen gəlir. (**yuvacım**. **yuvacığım**: alaçaçığım. daxmam). (kəndi dilivə, elivə, yurduva xor baxma!). (xan evinin darlığı, dar evimin genliyi).

xanlar -gen göllü, dar könüllü xanlar.

xanlar **-xanlar evi gen olsun**, dar görünər biləmə, kəndi evim dar olsun, gen yaşanır biləmə. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın).

xanlar -**xanlar**, xatunlar qızı.

xanlıq **-**qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar yurtda xanlıq edər.

xanlıq -tükəl görmüş, eşitmiş, **xanlıq çağında olmuş**. **(tükəl**: tamam. bütün).

xar -**xar edmək**: əzitləmək. alçatmaq.

xaraba urğana. vırğana. -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu tökürdüm, urğana **bağlar kimi**. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək)

xaral böyük çuval. xaral. qanar. oyumlu. böyük həcimli.

xaral çatan. çatı. geyvət. böyük çuval. çantay. qantay. böyük torba.

xaral kürün**.** böyük çuval.

xarəzm qorazım.

xarlayıq (çağlayıq). xarıldayıb axan nərə.

xarman -elçi dililən, düğün əlinən, **xarman yelinən**, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).

xasa soxari. suxari. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). qızarıb qurumuş. kəbabi. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

xasaxor başaqçı. hər nəyin yenisin, yaxcısı arayan.

xaşal **xəşəl**. kəvələk. əvələk. övələk. öğələk.

xaşlamaq qıtlamaq. yavaş yavaş pişirmək.

xatını -orta yolda atını qoru, orta yaşda, **xatını**.

xatınlıq -**xanım xatınlıq**.

xatırlama dolağış. yada salma. -keçənləri **dolağışma**.

xatırlamaq **1**. **usğurtmaq. uşğurtmaq. huşqurtmaq.** yadına düşmək. (# **uçğurtmaq**: yadından çıxartmaq). -unudulmuş anıların həpsin **usğurdum**. **1**. xatırlamaq esinitmək. əsinitmək. yada salmaq. -keçmişləri **əsinitmək**. -**əsinitin** yaddından çıxmasın.

xatırlamaq yadlamaq. -yaşam sürür, sevir irəli, eyisin pisindən, ötüb bitən keçənləri **yadlama**. (**sevir**: sovq verir).

xatırlamış anılamış. anğılamış. yadlamış. yada salmış.

xatırlanmış anğılı. anılmış. yadlanmış.

xatırlayaraq sanalı. -mən səni **sanalı** gəldim.

xatun **-**ər qarır ərkdən, **xatun qarır görkdən**. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən).

xatun **-**orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda itməsün xatun**.

xatunlar -xanlar, **xatunlar qızı**.

xavatırlanmaq **xəvatırlanmaq. < kovqarılmaq. kovtarılmaq**. nərsənin boşluğun, yoxluğun düşünərmək, düşünə almaq. niyaran qalmaq.

xayal sanağ. -bir sanağ **keçdi** içimdə: bir **xayal** keçdi içimdə. -nədür **sanağın**: nədür xayalın.

xayaltan **xayaldan.** sanağdan. -**düşdü bu sanağdan**: düşdü bu.

xele < **küplə**.

xeraşidən (fars**)** **< qırtamaq. qıratmaq**. qaşımaq.

xeyir xoş sağoş. sağ xoş. **(**good. -bye**)**. sağol. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**) (**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. uğur xoş.

xeyir -**günortaz xeyir**: tuşuğra. tuşğur.

xeyir -**xeyir dua**: alqış.

xeyirsiz **yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq**: köntüzləmə. köndüz.

xeyləh bir topar. bir çox. (külli). -ona **bir topar** sual verdilər: ona külli sual verdilər.

xeyləq **xeylək**. bir alam.

xeyr -**gecəz xeyrə**: tünüz uğur.

xeyri şərri uğru oğru. -**uğru oğru** sizin olsun: xeyri şərri.

xəbər ətər sal savat. -balam qaşqay elində **sal savat**.

xəbərçi salqıçı. sorağçı. bəlirtic.

xəbərdarlıq ayğaq (ayğıqlatı. aydınlatı). ayğıq > agəhi. uyarı. duyarı.

xəbtə vermək yapta vermək. qapta vermək. qaptanmaq. yaptanmaq. qapılaraq, yapılaraq, aldanaraq yapılan iş. yandanğmaq. yandağmaq. aldanğmaq. aldanmaq.

xəfə boğnaq. tıxıq. basıq. -**basıq** hava.

xəfə tutuq. boğuq.

xəfə! yap ağzın. qıfıllan.

xəfələmək tının (nəfəsin) kəsmək. tınqıtmaq. təngitmək. təngə gətirmək. boğamaq.

xəfələn qapır. gəpirmə. dinmə. qıfıllan.

xəfələnmək **boğuzmaq.**

xəfələnmək bükünmək. basınmaq.

xəfəliq **xəfəlik**. boğuz.

xəfənq **xəfəng**. **qəpəng**. 1. **qapang**. körük qapağı. -samavarın **xəfəngin** bas sönsün. 1. havanğ. hava alma, havanı qapama yeri. -**xəfəngi** aç boğulduq.

xəq **xək**. **keh**. huşsuz. -**xək** kişi tez aldanar.

xəqə **xəkə**. çökə. oğuntulu nərsənin əlyərək düşən (çıxan) ələk dibi.

xələt **1**. but. burt**. -**elçiləri **burta** bürütdülər. **1**. gəpət (qapat). soyğa. üstənək. üslük. üst geyim. üsdon. -**gəpətim** kirlənib.

xəm olmaq **kəmilmək**. əğilmək. əyilmək. enğilmək. əğilmək.

xəmilmək **xəm olmaq**. **kəmilmək**. əğilmək. əyilmək. enğilmək. əğilmək.

xəncər < **qıncır**. tirəsi bir yana əğri, bükük piçaq. sökəc. qına taxılıb daşınan piçaq.

xəntəq **xəndəq** < **kəndək**. kənik. cırlıq.

xər möhrə (**xər < qaraq**: göz **+ möhrə**) göy buncuq. göy buncuq. göy mıncıq: göz mıncığı. pis gözdən qorunma üçün uşaqların geyiminə taxılır.

xərçəng qırcan yengeç.

xərə eşəkə. -**xərə xor baxan** at bilməz.

xərmən (< **qarman**: qarışım).

xərmən bükət.

xərmən -əkin üstə əkilir, **xərmən başı tikilir**. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (**tikilir**: bulunur. hazır olur).(söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}.

xərmən **-xərmən** qırın qırın yığılar.

xərmən qırman. urtun. ortun. (**< vurulmuş**. oraqlanmış).

xərmənləşən ükülgən. yükülgən. yığılqan. komalaşan. üst üsdə yığılan. -**ükülgən** ağrı, bükər beli.

xərməntə **xərməndə. xırmanda.** bükətdə**. -**səpidə izin olsun, **bükətdə üzün olsun**. (**səpidə**: əkində. tarlada).

xərrat yülgər. yolqar. dülgər.

xərtəl **xərdəl** < **qordal. qorca.** çəkotu. şəhvəti çoxalda ot, dərman, nərsə.

xəsil -**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçığ. çardağ.

xəstə ağrıq.

xəstə **-cinli xəsdə**: çıpıtlı sökəl.

xəstə **xəsdə**. **1**. ağrıq.ağrıqlı. sağsız. sökəl **(**açılı**)**. acılı. çalıq. naxoş. **1**. çor..
-**yarı xəsdə**, **yarı sağlam**: sağ sökəl. sağ səkəl. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir.

xəstə **xəsdə. -yüngül xəsdə** : yüngül kəsəl**.** çalaçor.

xəstə sayru

xəstə sökəl..
-**ruhi xəstə**: santal pisik.

xəstə **-şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq:** kədə. qata.

xəstəxana ağranaq (**ağrığanaq** < **ağrıqonaq**). hopital.

xəstələnmək **xəsdələnmək**. çorlanmaq.

xəstələnmək **xəsdələnmək**. sayrığmaq. ağrıqmaq.

xəstələnmək **xəsdələnmək.** çapılmaq. yapılmaq. çapaldanmaq. yıpıldanmaq. çalınmaq. çalğınmaq.

xəstəlik sökəlik.

xəstəliyi -**qutdam xəstəliyi:**. sosuğ. vasvas kəsəli.

xəstəliyi -**ağciyər xəsdəliyi**: ökpənsızı. öggə kəsəli.
-**böyür xəsdəliyi:** böyür ağrısı. böyrün**sızı:** böyür kəsəli.

xəstənin sırqavın. sökəlin. -**sırqavın üzü sarıq**, ərir gövrə, təni arıq.

xəşəl xaşak. purcuğ.

xəşəl **xaşal**. kəvələk. əvələk. övələk. öğələk.

xət **-xət keşlik:** atlama**.** atlağı. yolağı. yolu atlama üçün xət keşlik olmuş yer.

xətbaşı çatbaşı. sətir başı.

xətil **xətmi**.

xətir -**könül** (xətir) **qırmaq**: ürək üzmək, darıtmaq, gücətmək.
-**könlüvə heç nə gəlməsin**. (**könlüvə:** xətirvə).(ürəyivə heç nə dammasın: pis düşünmə).

xətirli könüllü**.** -min könüllü, bir çatıda qalmaz.

xətirvə **könlüvə.-xətirvə heç nə gəlməsin**: ürəyivə heç nə dammasın: pis düşünmə.

xətkeşlik **xətkeşlik**. -**yol ara**, **dəmir yolunda**, **yayalar üçün qoyulan keçit**, **xətkeşlik**: bərəş. ötüş.

xətləmək keçovlamaq. kəşov kəşov, sutun sutun edmək. sutun çəkmək.

xətmi **xətil**.

xətrin -**xətrin almaq**.sının almaq.könlün almaq.

xətt kəsim. (cızıq. cızqı. zolağ. sapağ. dal. kənar. zil').

xətti bütlan qaramayolma. (qərələmə).

xəvatırlanmaq **xavatırlanmaq < kovqarılmaq. kovtarılmaq**. nərsənin boşluğun, yoxluğun düşünərmək, düşünə almaq. niyaran qalmaq.

xəvəl **gəvəl**. **kəvəl**. qoşulan malın boynu əzilməməsi üçün, boyunduruğun altına qoyulan keçə, yumşaq parça. -**xəvəlin** içi keçə, üstü dəri olur.

xəyalla uyalla. -uyalla dolursa yaşın, könlün əzik, başın boş qalır!.

xəz bir para heyvanların yumşaq, ipəksi kürkü. **-**subay gözü **pişik tükün xəz görür**.

xəzan <. **kozan**. nərsənin alsarıya çönməsi.

xəzan **xəzan < küzün**. yalım (od) qızıl sarısı.

xəzan -**xəzan çağı:** yapraq tökümü.

xəzan soğur. (savır. üzün: üyzün < üzmək). -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, **soğur urdu töküldüm**, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**urğana**: vırğana. xaraba).

xəzanə gömür. gömürgə. dəfinə..
-**xəzanə başçısı** sayıştac. mahasibat baxcısı.

xəzanəçi gömürgəçi.

xəzəl qıvıl**.** ağacın tökülən quru yapraqları.

xəzər **-xəzər dənizi:** moğlcada **''dalu dalay''**.

xəzinə **qazna**. **xəznə**. bəylik. baylıq.dalan. gömürgə. gömü. gənc.dəfinə.

xəzinəçi gömürgəçi.

xəzinəsi -**dil: söz xəzinəsi, varlığı:** dil baylığı.

xəznə **1**. **qazna**. **xəzinə**. **1**. çimgən.

xəznə -**ağıl xəznə**, könül yozaq, dil açar. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar).

xəznə altın. altun. yeraltı varlıq. gömüc. gənc.

xibrə aşqın (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. bir işdə mahir. haziq. usda. çəpər. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**.

xibrə **xubrə. kübrə.** usda. uzman. bir bölümdə baş, güclü bilici.

xıl gal. bağa. sürü. -inək **galı**. bir **gal** durna. -bir **gal** sərçə.

xılt quyqa.

xınanı **-**iş bilməyən **xınanı götnə sürər**. (hər ayağın qabı var).

xınası **-xınası boyadan, suyu kovadan düşmüş.**

xıncıq **qıncıq. qancıq.** cicikli.

xınqılı yüngülü. yengili. yüngül alıqlı, davranışlı. yüngül xəsiyət. ağır olmayan. -sənin doslarında məndən sıvayı **xınqılıdılar.**

xır (< **qır**). iv. pinc qolunda olan oymaların hər biri. -**xırlı çivi**: pinc.

xır **qır**. qırılıb xırdalanmış daş tikələri.

xırxır xırıltılı səs.

xırım xırda avrağ**.** oğraq.

xırımxırda xırdavat. kərkir. -işin **kərkir** qalmış bitməyə.

xırlı -**xırlı** (ivli) **çivi**: pinc.

xırman **-**buğda biçilir, **xırman savrılır**, saman ayrılır, dənə yığılır.

xırmanta **xırmanda. xərməndə.** bükətdə**. -**səpidə izin olsun, **bükətdə üzün olsun**. (**səpidə**: əkində. tarlada).

xırmanta -tarlada iz əkən, **xırmanda yüz biçər**. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

xırp -**xırp xırp** : **kit kit. qırt qırt. küt küt.** -qıranı **kit kit** yemək.

xırpıltatmaq **xırpıldatmaq**. **kitirdətmək. qırtırdatmaq. kütürdətmək.** -qıranı **qırtırdataraq** yemək.

xırpıltı **xırpıltı**. **qırpıltı. kitirti. qırtırtı. kütürtü.** qırılaraq çıxan səs.

xırs **xıs**. his.

xırta **xırda** (**> xord**). **1**. balaca. az. kəm. dəğməz. önəmsiz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. **1**. qırcı. qırçı. qırıc. qırıç. narin. qır. oğuntu. oğşaq. ovşaq. uşaq. -**yekə xırda**: ulağ uşaq. **1**. törpü. oğuntu. -düğü, buğda **törpüsü**..
-çörək **ovşağı**..
-**pay pay**, **parça**, **xırda satış**: qayapa.

xırta **xırda. 1.** oğuş. -**oğuş** çörək: oğulmuş əkmək. xırda çörək. **1**. bölük. pozuq. -**bölük** para.

xırta **xırda.** çərt**.** kiçik tikə, para. az. -borcun çoxunu verib bir **çərti** qalıb.

xırta -**iri ovuq**: xırda böyük. kətə kiçə.

xırtaca **xırdaca**. maydacıq. balaca. (naçizane).

xırtaqac **xırdağac**. rəndə. ərində. əğirən. qırğız.

xırtaqanı **xırdaxanı**. armıd çeşiti.

xırtalama **xırdalama**. açıqlayış. açılama. açımlama. bəlirmə. yorum. təşrih tovzih.

xırtalamaq **xırdalamaq**. **1**. çəkmək. çağmaq. xırdalamaq. oğutmaq. üyütmək. -ət **çəkmək**. **(çəkən**: çağan: oğan**)**. **1**. **qırdalamaq**. bölekləmək.

xırtalamaq **xırdalamaq**. bölmək. pozmaq. -para **pozmaq**.

xırtalamaq **xırdalamaq.** paydalamaq. kiçik tikələrə ayırmaq.

xırtalamaq **xırdalamaq.** uşalamaq. biçgələmək. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq.

xırtalanma **xırdalanma**. ərimə.

xırtası -**ərə xırdası:** qığmığ.

xırtatırnaq **xırdadırnaq** (**xırda dırnaq**). **xırdayaq**. davar (qoy keçi).

xırtavat **xırdavat.** xırımxırda. kərkir. -işin **kərkir** qalmış bitməyə.

xırtayaq **xırdayaq**. **xırdadırnaq**. (**xırda dırnaq**). davar (qoy keçi).

xırtıq! zəhirmar!.

xırtpırt **xırt pırt.** aza. qıvırzıvır.

xırtpırtı **xırt**-**pırtı**. əl altında işlənən nərsələr.

xıs (qıs). asm. soluq darlığı. nəfəs darlığı. solu (nəfəs) tünlüyü (> **təngliyi**). tüstülü, boğnaq qalıq, hava.

xis **1**. his. -**xisli toslu**: öfgəli qəzəbli. **1**. his. oddan, tüstüdən tin yolların basan qurum. -xis basmış otaq **1**. **xış**. kəsəlli solumanın sinədə, tin yollarında sığırtısı (fışqa kimi incə səsi).

xıs **xırs**. his.

xısaq (qıs). (his, tüslə qapalı yer). tulambar. külxan.

xısıq **xıslı**. (qıs). asma tutulu. tüstülü.

xıslanmaq (qıs). xısa, asma tutulmaq. tüstülənmək. ağır solumaq.

xıslı **xısıq**. (qıs). asma tutulu. tüstülü.

xış < **ciş < diş**.

xış **1**. xis. kəsəlli solumanın sinədə, tin yollarında sığırtısı (fışqa kimi incə səsi). **1**. saban tirəsi. çalıt.

xış balağman {< **balmaq** (baltalamaq): bölmək. yarmaq}. sapan. saban.

xış -**sabanın, xışın qaldırdığı toprağı tərs çevirən dəmir:** qulağ dəmiri.

xışıltı **xışıldı**. **ığşıldı. -**yapraqlar ırğılıb **ığşıldı**. (yırğanın xışıldadı).

xışın **-xışın açdığı yarıq:** çapr. çarp. çıp**.** (> **şip**). şırıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

xışma bir əllə götürüləcək qədər.

xişti kərpicil. çapçur. çetavul.

xıştıq **xışdıq**. **şığdıq**. çanqıllıq.

xıtxıt gəlinboğan. ğuzruf.

xiyal sanğu. sanığ**..**
-xiyalda canlandırma: öykə təsəvvür. -**xiyalda canlandırmaq**: öykəmək. təsəvvür edmək. -**öykələ**: təsəvvür ed**..**
-xiyala daldırmaq: uçurmaq**..**
-xiyallanmaq: xiyalına gətirmək. sanyalmaq.

xiyallanmaq **1**. dalqayınmaq. öykünmək. **1**. sanğulanmaq. sanığlanmaq.

xiyar **(**təzə xiyar**)**. gülbəsər. burunçiçək.

xiyavan -**xiyavan**, **yol arasında olan səggi**, **duraq**: ada. aral. qaldurum.

xobəqliq **xobəxlik.** qutluğ. qutuğ. yoşluq. xoşluq. ().

xoca **-**aşıq toyda, **xoca gorda..**
-aşıqn "hayı", **xocanın "vayı"..**
-xoca bildiyin deməsəd, dediyin yaxcı bilir.

xoca **-xoca deyir**.-dedigimi yap, yapdığımı at. (sözümə bax, işimə yox).

xoca **qoca**. **-xoca deyər**. -dediyimi gör, gördügümü yox..
-məçidə, **xoca tanrıdan ötür**, el xocadan ötür gedər!..**.**
-xoca deyər.-degimi yap, yapdığım at. (sözümə bax, işimə yox).

xoca **-qocayla xoca** birbirin götürməz.

xoca **-**usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin. (**qatda**: yanında. huzurunda).

xocala xoca yardımçısı. (asistan).

xocalıq **qocalıq.** yiygəlik. təsərrüfat.

xocalıqtan -**xocalıqdan tükətişə**: təsərrüfatdan məsrəfə.

xocan kətxuda. kovxa. ərbab.

xocatan **xocadan** .-məçidə, xoca tanrıdan ötür, **el xocadan ötür gedər**!.

xocaya **kor mollaya kitab verdilər**, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi). {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.

xocaya **-**pişiyə ət, qurda quyruq, itə gəmik, **xocaya mal**, oğlana qız tapşırılmaz!.

xoxşbəx **-xoxşbəxliyə ərişgən:** qutulğan**.** şanslı. bəxli.

xol < **kəvəl**. **1**.boş. **1**.başı boş. gic.

xol xol: zincir. tələ. -tülkü salar xolları, dovşan alar kolları. (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar)..
-ağzına buxov, **qoluna xol**.

xolları -**tülkü salar xolları**, dovşan alar kolları. (**xol**: zincir. tələ) (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar).

xonav nəm.

xonça -**mütəbərrək xonça**: qutun tabaq (bir yerə sayqı ilə göndərilən nərsə (yemək, tikə, xələt).

xor -**xərə xor baxan** at bilməz. (**xərə**: eşəkə).

xoravəl xodaq deyilən uşağın söylədiği mahnılar.

xorlamaq basqılamaq. təpgiləmək. zülm, sitəm edmək.

xorlamaq qıynamaq. (qıyınçılıq edmək).

xorlaşmaq deyişmək. sözləşmək.

xorluq aşağılıq. pəslik. həqirlik.

xorramaq xor xor edmək. (xurnas).

xorsənt { **xursənd** (fars)} < **gürşan.gürşən**. çox sevincli. şat.

xortlaq (< **xortlamaq**: **xoxuldamaq**). qoncılaz. qoncığaz.

xortlaq **1**. qapqan. qapus. **(**> **kabus**). qara basan. **1**. opaçi. hopaçi. **(abacı)**. **(**hop edən. utan**)**. cin. öcü.

xortlaq **hortlaq**. çotdan. çortdan. xutdan. xotdan. xuxan.quyğun.

xortlaq **xortlağ**. **xortlan**. obur. ubur (< **qopur < qopmaq**). birdən qalxıb, gözə çarpan varlıq.

xortlan **xortlağ**. obur. ubur (< **qopur < qopmaq**). birdən qalxıb, gözə çarpan varlıq.

xorttan **xortdan**. fantom.

xortum **1**. burun. **1**. **(**su üçün**)** içək. qamış. ney.

xoruldamaq -somurtlasan **xoruldar**. (tapmaca. **qəlyan**).

xoruz atac.**.**
-xoruz banı, atdırmaz danı. -**vuruşqan xoruz**, səmirməz**..**
-tülkünün türküsü, **xoruz banı**.

xoruz **-xoruz çox olan yerdə**, yuxuya qalan az olur.

xoruz **-ları xoruz banlamayıb banlamaz**, göy köynəkli anlamayıb anlamaz.

xoryat **koryat**. **çoryat**. satqın. dönük.

xoş qörqülü **xoş görkülü**. ürəyi suvlu. arxayın. dinc. -işində, bolşunda ürəgi suvlu.

xoş səfər ağyol. yaxcı yol. səfər xoş. səfər bexeyr.

xoş yümn yanayaq.

xoş **1**. < yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). şən (şənğ) < çağ. çanğ. suğat. yutay. oğtay. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}. **1**. say. -bu işlərin **say** değil. -**say** sözlər: xoş sözlər. **1**. yarsın. -**yarsın** üz görsətmək. **1**. yaraş. -xoş gəldiz: xoşca barın: yaraş geddiz. yaraş gedin. yaraş bardız. yaraş barın. gülə gülə. **1**. iyi. **1**. sağuy. -**xoş dilək**: sağ dilək. xoş məram. **1**.qut. -**qut** bolsun: xoş olsun. -bizə **qutdur**: xoşdur. **1**. incar. can. ruh. güc. -qutdan düşmuş. -**qutlu butlu**: canlı ruhiyyəli.**1**.döş. -**döşünə** düşmək: xoşuna gəlmək. **1.**kövün. -gəliş **kövün**, gedin qıyın.**1**.yax. -**yaxdur** mən yarım gözə qalsam gecələr. -**yaxmadı**: xoşum gəlmədi. -

yaxarsa: xoşu gəlsə. **yaxırsa**: xoşu gəlirsə. -nədən **yaxın** gəlir: nədən xoşun gəlir. **1**. bayın. -**bayın baxış**: xoş baxış. -**bayın buraq**: xoş qoxu. 1. umurlu. -**umurlu** axşamlar keçirdi. -**umurlu** yaşam arzum mənim.**1.** ürəgi sulu. arxayın.**1.** saz**.** -**xoş günlər**: saz günlər. **1.** eşqin**.** əşgin. xoş əxlaq. xoş rəfdar.1**.** söycük. iyi. sevimli.. **1**.mut (> **mırt**). -**mut olsun**: . xoş olsun. -**mut günlər**: xoş günlər. -**mutgünüm** keçdi: xoşgünüm keçdi. -könül sevən **mut** olar. -cığana, eşitməsi **mut** gəlməz, qonşu çalan zırnanın. (**cığana**: paxıla). -**mut** keçir günü: **xoş** keçir günü. **1.** tamağ..**1**. yaxşı. meyl. -**xoşuva** bax: yaxşıva bax. -**xoşu gəlmək**: yaxmaq. -məni **yaxmır**: xoşum gəlmir. ləzzət vermir. **1**. yaxşı. yaxış. -**xoşu gəlmək**: yoğşamaq.bəğənmək. **1**. **yoş**. **yos**. (**< yas**). (mətbu')..

-**sözlə xoş**, qollar boş. (**qollar**: əllər)..

-**xoş əxlaq**: açıq. **(**# **tutuq**: ciddi. bəd əxlaq**)**..

-**xoş qoxulu**: isil. iyli..

-**xoşa gəlim**: mətbu'. yaxımlı. -**yaxımlı** sözlər. -**yaxımlı** ötir: gözəl ətir..

-**xoş gəldin**: **xoş gedin**. yaxşı barın..

-**xoş qalın**: yaxşı qalın. yarqılın. özünü gözlə. özündən müğəyət ol. **(**take care**)**..

-**xoş gəlir gəlməz**: yaxar yaxmaz..

-**sağ xoş**: **sağoş**. **(**good. -bye**)**. sağol. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**)** **(**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. uğur xoş. xeyir xoş..

-**xoşa gələn**: yaxdırğın. -hər kimin özünə **yaxdırğın** nərsəsi var. -**yaxdırğın** işlər..

-**xoşdur**: yaxdır. yaxar..

-**xoşa gəlim**: arzımay **(arzımaq**: istəmək**)**..

-**xoşa gəlməz**: arzımaz **(arzımaq**: istəmək**)**. yaramaz. bəğənilməz. sulumsuz. -**yaramaz qılıq**: xoşa gəlməz rəfdar..

-**xoş düşməz**: yaxmaz.

-**xoş əxlaq:** yorğa. xuylu..

-**xoş gəldin!**: arzımay **(arzımaq**: istəmək**)**..

-**xoş niyyət**: arısu. arsu..

-**xoş tə'm**: sevik. dadlı. dadsuq. ləzzətli. mətbu'. -**xoşu gəlmək**: yaramaq. yararmaq. duzlanmaq. ləzzət aparmaq. -o mənə **yaramır**. -bu nağıl məni **yaratmadı**: duzlamadı, ləzzət vermədi. -**yarıtan** nəsə: duzlu, ləzzətli nərsə..

-**xoşuna gəlmək**: **yaxışmaq**. yapışmaq. -bu sizə yaxışdımı. -ona **yaxışmadım**: onun xoşu gəlmədim. -**yaxışsa**: yapışsa..

-**xoş bəxt**: yarsın. -**yarsın** günlər..

-**xoş bəxt olmaq**: yarımaq. -**yarısın**: xoş bəxt olsun. -**yarımadı** xoş bəxt olmadı..

-**xoş bin**: qut sanay**.**.

-hər gələnə **xoş demə.**.

-xoş yümn: qutan**.**.

-xoşa gəlim: süycü**.** xoşa gəlim**.**.

-xoş əxlaq: aşınaq**.**.

-xoşa gəlim: socuq..
-heç birin **yoğşamadı**..
-o mənim **yaxşıma** gəlmir..
-o mənim **yaxşıma** gedir: o mənim xoşma gedir..
-o mənə **yoğşamır**: o mənə xoş görünmür..
-o məni **yoğşamır** (**yaxşıtmır**): o mənim xoşuma gəlmir..
-**yaxışı** gəlsə qoy eləsin..
-**yaxşı** söylə **yoğşasın**: xoş gəlsin..
-ürək çəkməsə, **yaxşıtmaq** olmaz: xoşuna gətirmək olmaz..
-**xoşa gətirmək**: yaxşıtmaq**..**
-xoşa gəlim: yaxışlı. yaxşılı..
-**xoş keçsin**: qolay axsın..
-**xoşa gəlim**: yosay.
-ay olub günə, günü (rəqib), bulut gizlədir günü, günü günə satma, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib)..
-**xoş keçirmək.** mutaşırmaq. (**# kutaşırmaq**: pis keçirmək)**.**
-cığana, eşitməsi xoş gəlməz, qonşu çalan zırnanın. (**cığana**: paxıla)..
-**könül sevən xoş olar**, günü keçsə boş olar. (**boş olar**: heç olar)**.**
-yamana xoş baxan, yaxcını itirər. (yamanları, pis kötüləri oxşayan, onların üzünə gülən, yaxcıları əldən, çevrəsindən verər)..
-**xoş geddin:** deyəriz uğra.
-dil xoş ötsə qulaq səmirər.
-**beyni boş, könlü xoş.** (beyin boşluğu, könül xoşluğu).
-**könlü xoş:** şağdaçıq. dilxoş.
-**xoş edmə:** bəyəndiriş. bəğəndiriş. yoşlatma. xoşlatma.
-**xoş görmə**: rəva görmə. qıyma -kəndivə qıymazı, **özgəyə qıyma**. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi).
-**xoş görmədiyivi**: qıymazı. -**kəndivə qıymazı**, özgəyə qıyma. **(qıyma**: xoş görmə). **1**
-**uğru xoş olsun**. (yarqış sözü)..
-dünəni boş ver, **bu günü xoş ver**, ertin günə pay saxla (**ertin**: yarın)..
-**xoş abı hava**: yaylac..
-onları boş ver, **tutduğun xoş ver**..
-**xoş aman bol**: sağlıca qal..
-**xoş gördük**: **(yankı**: cəvab**).** -xoş günüz olsun.

xoş **yoş**. **1**. **suluğ**. gözəl. -**suluğ** günlər:. gözəl günlər. xoş günlər. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq. **1**. dad. **-** keçmişdən kişmiş çıxarsa, **alsa ağız dad olar**. (ağız alsa xoş olar).

-yox salıq, xoş salıq. (yox xəbər, xoş xəbər).

-eşqin tərs uvandı olmaz, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, **qalanı xoş ver.**

-gecən xoş: (xudafiz).

-**günün xoş**. (xudafiz).

-**gecəz xoş:** gecəz xeyrə. uğur tün.

xoşa -**xoşa gəlməz:** qırıcı. incidən. -**qırıcı** sözlər, işlər.

xoşa -**xoşa gəlməz**: yaxmaz.
-**keçəni keçdi xoşa**, qalanı keçməsin boşa. (doğum günü qutlaması).
-**xoşa gələr xoşa gəlməz:** bəyəncli qınanclı.
-**xoşa gəlməz:** könəməz. -**könəməz** işlər: xoşa gəlməz işlər. -könəməz olay.

xoşa -**xoşa gəlmədi**: könül yapmadı. könül almadı.

xoşaqəlim **xoşa gəlim**. tamağlı. tamağın. təməkin.

xoşaqəlim **xoşagəlim**. **xoşavar**. yaxlı. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -**yaxa yaxlı**: çox xoşagəlim.

xoşaqəlim uğral.

xoşaqəlim **xoşagəlim.** yoşağın. xoşgən. xoşagən. göyçək.

xoşaqən **xoşagən.** yoşağın. xoşgən. xoşagəlim. göyçək.

xoşal < **yoşal**. **1**. açğın. açın. şad. -**açın** günlər. -**açın** üzlü. -**açın** ürək. -təki, könlüz **açın** olsun. **1**. bayal. şən. xurrəm. razi. **1**. yarçın. yaçın. yarşın. yarşın. şad**..**
-xoşhal olmaq: yoğşanmaq. şad olmaq..
-**xoşhal edmək**: yoğşatmaq**..**
-xoşal olmaq: çoxşanmaq..
-**xoşal edmək**: çoxşatmaq.

xoşal **yoşal**. irik. erik. kefli. neşəli. nişatlı.

xoşalladan söğündürən. şadladan.

xoşallanmaq **1**. könənmək. **1**. kövünmək. şadlanmaq. **1**. yarçınmaq yarşınmaq.

xoşallanmaq xoşlanmaq. yoşlanmaq. uğanmaq.

xoşallıq açınlıq şadlıq.

xoşalmaq xoş olmaq. güvənmək.könəvmək. qıvanmaq. bəğənmək.

xoşamaz **yoşmaz.** çiğ**.** (naquvar. naxoşayənd).

xoşavar **xoşavar**. **xoşagəlim**. yaxlı. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -**yaxa yaxlı**: çox xoşagəlim.

xoşbax ağgün**.**xoşbəx**. -ağgünüm qaragünüm:** ağbaxtım qarabaxtım. xoşbəxligim qarabaxlığım.

xoşbax ağgünlü**.**

xoşbaxlıq qut. baxt. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir).

xoşbaq **xoşbax. yoşbax.** -**yoşbax qarabax**: qutay kütay. xoşbəx bədbəx.

xoşbaşlamaq qutqarlamaq.qutqara almaq. güntayatmaq. mutluğatmaq.

xoşbəx ağgün. yoğşuq. yağşıq. günük.

xoşbəx ağgün**.**xoşbax. **-ağgünüm qaragünüm:** ağbaxtım qarabaxtım. xoşbəxligim qarabaxlığım.

xoşbəx günüxoş. xoşgün. günübal. günübol. bolagün. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

xoşbəx qutay. (# **kütay**. korbax).

xoşbəx qutay. quttay. güntay. günlü.
-**xoşbəx olmayasın**: mutlu olmayasın. onmayasın. yaramıyasın. günməyəsin. gülməyəsin.

xoşbəx mutul.

xoşbəx uğraçıq. şən. şanslı.

xoşbəxdəm qutaymən

xoşbəxlik -**xoşbəxlik bəlləsi**: **ağ balağ**. qutluq tikəsi.

xoşbəxlik **-**kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

xoşbəxlik qutaylıq. (# **kütaylıq**. korbaxlıq).

xoşbəxlik mutluluq. yartıq. -**yartıq yolu**: xoşbəxlik yolu. qutatqu bilik.

xoşbəxlik uğur. -**xoşbəxlik bədbəxlik** uğur oğur **{**(**uğramaq**: çamaq) (**oğramaq**: **öğrəmək**: oğulmaq. döğülmək.əzilmək)**}**.

xoşbəxlikdən qutaçuğdan.

xoşbəxliyə ağgünə**. -ağgünə** çıxmış.

xoşbəxt ağgünlü**.**

xoşbəxt -**xoşbəxt olduq:** qut bulduq.

xoşbəxt -**xoşbəxt olmaq:** qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

xoşbəxt **yoşbax**.alagün. bayqal. günük. qutuq**.** qutlu. səa'dətmənd. -**günük** yaşam. (# **qayqal** bədbəxt)..
-**xoş bəxdə:** qutluğa. qutluya. şansılıya. -**qutluya** qoşa yağar: şansılıya cüt cüt yağar, düşər**.**.
-xoşbəxt olmaq: **qut** bulmaq **uğur** bulmaq: **bəxt** tapmaq.

xoşbəxtlik **günüklük**.

xoşbəqliq qutaylıq. güntaylıq. -qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır.

xoşbəqtəm **xoşbəxdəm**. qutaymən

xoşboqaz **xoş boğaz**. **1**.tamağ. **1.**tamağlı. tamağın. təməkin. dadlı.

xoşbur xoşbu. albur.

xoşçul uyşat. xoşkeçirən.

xoşdillə **xoş dillə**. üzü gülə. yaxşılıqla. -**yaxşılıqla** özün danış nə oldu orda.

xoşhal **1**. **oxşal**. sevik. şad. **1**. bayın. -**əsən bayın**: şən xoş**..**
-xoşhal olmaq: yoğşanmaq. şad olmaq..
-**xoşhal edmək**: yoğşatmaq..
-**xoşhal olmaq**: < **oxşalmaq**. sevinmək. şad olmaq.

xoşhallıq **1**. bayınlıq. **1**. sərgiş. əsriş. sürgüş. şadlıq. şənlik.

xoşxəbər -**xoşxəbər vermək**: boşuqlamaq. müjdələmək.

xoşxurəh aşcan.

xoşxuy yaxul.

xoşilət **xoş ilət**xoş niyyət. -**xoşilətli**: xoş niyyətli.

xoşkeçirən xoşçul. uyşat.

xoşqanmaq **xoşu gəlmək**. yoğanmaq. yoğcaşmaq. yoğşanmaq. həzz almaq. neşələnmək.

xoşqəltin **xoş gəldin.** istiqbal. peşvaz. -**xoş gəldinə** gedmək, çıxmaq.

xoşqən **xoşgən**. yoşağın. xoşagən. xoşagəlim. göyçək.

xoşqil **xoşgil**. **xoşgül**. görgül.

xoşqovl ərcəl. tutanırlı.

xoşqörmək **xoşgörmək**. keçirmək. bağşamaq. bağışlamaq.

xoşqül **1**. **xoşgül < yoşgül**. **< yoğşul**. gözəl. qəşəng. **1**. **xoşgül**. **xoşgil**. görgül.

xoşqün xoşgün. günüxoş. xoşbəx. günübal. günübol. bolagün. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

xoşqüzəran xoş keçirən. könüş.

xoşla! -dünü boşla, **günü xoşla**!.

xoşlamaq **1**. yaxtırmaq. bəğənmək. **1**. yarçamaq. -burasın çox **yarçdım**.

xoşlamaq könəmək. -**könərim**: xoşlarım. istərim. -**könədim**: xoşladım. -**könəsəz**: xoşlasaz. istəsəz.

xoşlamaq xoşu gəlmək. undamaq. undaymaq.unaymaq. ləzzət almaq. -**undaymı**: xoşuz gəlirmi. -mənə **undamır**: mənim xoşuma gəlmir. -qanday havanı **undaysız**. -mənə aşa isti, aşa soyuqda **unaymaz**.

xoşlamamaq qısqanmaq. sıxılıb çəkəməmək. cicinmək. -qonaq qonağı **qısqanar**, ev yiyəsi hər ikisin.

xoşlanan **yoşlanan.** xoşu gələn. bəyənən. bəğənən.

xoşlanmaq bayınmaq.

xoşlanmaq xoşallanmaq . yoşlanmaq. uğanmaq.

xoşlanmaq mutlanmaq.

xoşlaşmaq sağollaşmaq. xudafizləşmək. vidalaşmaq. -**xoşlaşalı**, qara gözdən yaş axar.

xoşlatma **yoşlatma.** bəyəndiriş. bəğəndiriş. xoş edmə.

xoşlluq ayaydınlıq.

xoşlu **xoşul.** mutlu.

xoşluq bədlik **xoşluq bədlik** söğüş çöğüş. şadlıq acılıq.

xoşluq bayınlıq.

xoşluq -erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, **evdən xoşluq**, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

xoşluq mutluq

xoşluq övünc. öğünc.

xoşluq səlamətlik. ayaydınlıq.

xoşluq **yoşluq**. əyləncə.

xoşluq **yoşluq.** qutuğ. (**qutluğ**: xobəxlik).

xoşluq **yoşluq.1**.bəyənc. bəğənc. şadlıq. bəğənc. bəyənc. **1**. baylıq. kef. -puluz paraz xoşluğa, **baylığa** gedsin!.

xoşluqta -**sağlıqda xoşluqda** yaşab yürəsiz.

xoşluqu **-beyin boşluğu, könül xoşluğu.** (beyni boş, könlü xoş).

xoşluqu **-qarın, cib yoşluğu**, beyin boşluğu. (**yoşluğu**: xoşluğu).

xoşməram anqut.andı doğur. (**# manqut:** andı pozuq).

xoşsalıq xoşxəbər. -ay canım **xoşsalıq** olasın!.

xoştur -arığ diləklə olursa hər iş xoşdur. (**arığ diləklə**: xilusi niyyətlə).

xoştur **xoşdur.** uğanır. -kişioğlu kişi əlindəki ilə **uğanır, xoşdur**. nə keçəcəyi, nə gələcəyi ilə.

xoşu **-xoşu gəlir:** yoşlanır. bəyənir. bəğənir. kef elir.
-xoşu gəlmək: kövnə yaramaq. könlə yaramaq.

xoşu -**yürək xoşu**: könül sevinci. könül şadlığı.

xoşu -hər işə könül gərək, **igid xoşu at yaraq**. (**könül**: maraq. əlaqə)

xoşu -x**oşu gəlmədi:** könlü yapmadı.
-**xoşu gəlmək**: xoşlamaq. undamaq. undaymaq. unaymaq. ləzzət almaq. -**undaymı**: xoşuz gəlirmi. -mənə **undamır**: mənim xoşuma gəlmir. -qanday havanı **undaysız**. -mənə aşa isti, aşa soyuqda **unaymaz**.

xoşuqur **xoşuğur**. **yoşuq**. uğruq. (mubarək. xucəsdə. meymun).

xoşul **xoşlu.** mutlu.

xoşuz -**xoşuz gəldimi?.** yaxtımı?.

xot **xod** (< **od**: güc). **1**. volüm. **1**. enerji.

xottan **xotdan**. **xutdan**. **çotdan**. xuxan.quyğun.

xozayan **tozayan**. çoban çubuğu.

xub < **yoğub**. yoğlu. yaxlı. -**xubdur ki**: **< yoğar ki**: yaxcıdır ki.

xub(fars) < **yoğub**. yoğlu. yaxlı.

xubrə **xibrə**. **kübrə.** usda. uzman. bir bölümdə baş, güclü bilici.

xuxan **1**. böğü. bücü. büci. böci. (büyücü). **1**. xutdan. xotdan. çotdan. quyğun.

xulqu -**məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq:** qurğaymaq. təntikinmək.

xum iri küp.

xumar **1**. engüş. neşə. **1**. uyça. -**uyçan** göz. **1**. alagöz. (gözləri yarı açıq). **1**. bayın. süzgün.

xumarlanmaq uyçanmaq.

xurc **xurcun**. xurc. heybə. büktəri (**< bük**).

xurcun **1**. aşımıq. **1**. xurc. büktəri (**< bük**). heybə.
(tapmaca)-**qırx qulağlı**, iki ağızlı..
-gətirəndə **qabda** dolur, **xurcunda**.

xurcun **hurcun**. kisə, torba çeşidi.

xurcunu -acın yuxusu, **çörək xurcunu**.

xurdi xəmir çeynək.

xurdi xəmir dalğan (**> dağun**).

xurəh aşral.

xurək davağ (dalvağ). {dalağa (boğaza) qoyulan yem}. yemək. -ac olan **davağ** dallamaz: ac olan yemək qurddalamaz (seçməz).

xurəq **xurək**. yeməli. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. boğaz. aşurqa. aşlıq.

xurəq -**xurd xurək**: xarbar. azıq ovqat (oğqat). -**azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: yeyim içim bakanlığı:** xarbar vəzirliyi.

xurmalı {qondarma addır. bu yemişin içində xurma biçimli dənələri olduğunda bu ad verilir}. (bu yemişin yayıq adları -**kaki-kəki-keki-kirni-xirnik** dir)

xurrəm **1**. < **yorğam**. -**yoş yorğam**: > xoş xurrəm. **1**. yaşıl. -**yaşıl** bağ.

xursənt { **xursənd** (fars)} < **gürşan.gürşən**. çox sevincli. şat.

xurt -**xurd xurək**: xarbar. azıq ovqat (oğqat). -**azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: yeyim içim bakanlığı:** xarbar vəzirliyi.

xurtuş **xurduş.** sadism.

xuruş **1**. < **kürüş**. nə'rə. **1**. qara. qaş. üz göz. -sən aşın tap, **qaşı** tapılır. **1**. üzəri. -ətli **üzəri**: ətli xuruş.

xuruş **xuruş (**fars). < **guruş**. gurlama.

xuruşan olmaq < quruşanmaq.

xuruşitən {**xuruşidən (**fars)}. < **gurguşmaq**.

xuşə büküncək. qoşuncaq. salxım.

xuttan **xutdan**. **xotdan**. **çotdan**. xuxan.quyğun.

xuttiraş üstara.

xuturu **xuduru**. **quturu**. **1**.tanrı vergisi. **1**.(əkilməmiş) özü özünə bitən.

xuy -**xuy gözəlligi, can dərmanı. (**ılılıq, cana qılıq). (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

xuy -**salqın xuy** : ılıq qılıq.

xuylu əfil. yufa. yumşaq. -**əfil əfil** yırlamaq. -**əfil əfil** əsən yellər. -**əfil** yeriş.

ıçın (ışın). həqiqət. -aç qalıncı, görünsün gözə **ıçın**.

ıçutqan > **istəkan**{> **çtakan** (rus)}.

ılalaşmaq **ılaşıqmaq.** barğışmaq. saziş edmək.

ılaqım **iləğim**. **diləğim**. bir istəkdə, arzuda (iyi kötü) bulunanda söylənir. -**iləğim** həmməşə toy. -**iləğim** düşmanın qırılsın. -**iləğim** uyun gülsün. -**iləğim** yolun açıq olsun.

ılaş təfahüm. saziş. -**ılaş** bağlanmadan qoraq qoyulmaz.

ılaşıq **1**. sülhtələbanə. -bir **ılaşıq** davranışlı. **1.** barğış. saziş. **1**. birbirin başadüşməklik. uytuşluq. **1**. bərabərlik. həmanəndlik. -**ılaşıq**, yaraışıq, barışıq. **1.** razılaşıq. **1.** təfahümlü. təfahümamiz. **1.** üzü yola.

ılaşıqçılıq barışçılıq. sülhtələbanəlik.

ılaşıqlı barğışlı. sazişli.

ılaşıqlıq barğışlıq. sazqarlıq.

ılaşıqmaq **ılalaşmaq**. barğışmaq. saziş edmək.

ılaşmaq **1**. razılaşmaq. **1.** təfahümə çatmaq. saziş bağlamaq. saziş edmək.

ılaşqan barşqan. sülhtələb.

ılayta ayratın**.** xisusən. ələlxusus.

ılı -**orta ılı: orta yılı**: > **ortalı.** nə pis nə yaxşı.

ılıcaq **ılıcağ**. ağrıyan yerə qoyulan isti kərpiç, parça.

ılılıq -**ılılıq, cana qılıq**: xuy gözəlligi, can dərmanı. (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

ılım amıl. yamıl. (lamıl. ram). əmik. yumşaq. yavıl. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava.

ılıman ılıq. yoşaq.

ılıq **yılıq.ılığ**. **1. yalıq**. iti, kəsgin olmayan. tüt, iti çalarlı olmayan. mö'tədil. ortababat. **-ılığ yumurta**: yaluğ yumurta. **1**. çalasıq. **1**. **yılıq**. lətif. nərm mehriban. **1**. ılıman. yoşaq.**1**. **yalıq**. orta isti**..1**. **yalığ.** əmik. nə isti nə soyuğ. mö'tədil. (velərm). -**əmik** gün: ılığ gün.**1.** salqın. düşük. mulayim. -**salqın qalıq**: mulayim hava. -**salqın qılıq**: ılıq xuy.

ılıqab içinə isti su doldurulub, ağrıyan yerə qoyulan lastik qab.

ılıqmaq yılıqmaq. yalıqmaq. mö'tədilləşmək. ortabablaşmaq.

ılıştırmaq **ılışdırmaq**. ısıtmaq. yılıtmaq. ılıtmaq.

ılnaq ortababat.

ılqab qaçıb**.** -izindən yıkan sürən **ılqab**. (dalından düşə qalxa).

ılqaçlamaq **1**. çabalayıb qaçmaq. çaparaq qaçmaq. -cocuq olub izəp izəp dizəb dizəb qovayardıq quşları, ılqaçlardıq dağ daşı. **1**. ilərlləmək. -qaranlıq içində bir kiçik gövrəni **ilqaçlab** seçdik.

ılqaçlamaq çabalayıb qaçmaq. çaparaq qaçmaq. -cocuq olub izəp izəp dizəb dizəb qovayardıq quşları, ılqaçlardıq dağ daşı.

ılqamaq ilgəmək (**iləri**: ön. qabaq). yelgəmək. götürülmək. yügürmək.

ılqarlı **ılğarlı**: bəfalı. bəfadar.

ılqaşar **ılğaşar**: bəfa edər.

ılqaşmaq **ılğaşmaq**. bəfasın, əhdin yerinə gətirmək. bəfadarlıq edmək.

ılqaşmaz ılğaşmaz: bəfa edməz.

ılqatmaq **yelgətmək**. **yellətmək**. çapqatmaq. çapmaq. -**yellədə yellədə** gəlib çıxdılar.

ılqavuq. yürtavuq. çaptavuq. səriüsseyr.

ılqı **ılxı**. -**başlaq ılxı**. (azad ılxı).

ılqım **ılğım**. **yalğım**. sərab.

ılqım yalğım. xiyal. -**ılqımı dumaq**: xiyallanmaq.

ılqımlanmaq sağrulmaq. xiyala gəlmək. -ağçı (ovçu) ağına düşəli, keçən günlər.

ılqımlı **ılğımlı**. yılğımlı. yalğımlı. çalğımlı. şimşək gətirən.

ılqımtamaq ılğımdamaq. yılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. yalabımaq. çalabımaq (parıldamaq). şimşək çaxmaq.

ılqın **ılğın**. dənik. mulayim.

ılqısı -at ılxısı, köpək yığnası.

ıltıraqsan **ıldıraqsan.** tələsən. acil.

ıltıraşmaq **ıldıraşmaq. yıldıraşmaq**. ışıldamaq. müşəşə' olmaq.

ıltırım **ıldırım. 1**. çaxmır. çaxın. şimşək. **1**. çaxun. bərq. od. atəş. **1**. yaxta.**1**.çaxma-**çaxma** çalıb yağış gurladı.**1.**ışın. **-ışın ışınar**, yamır yağar, göy açılar.1. çaxan.
-**ıldırım** bir kərə çalar.
-**ıldırım daşıyan:** yalğınçı. çalğınçı.
-ıldırım tanrısı: çaxılqan tanrı.

ıltırımlı **ıldırımlı.** yaşnaq. müşə'şə'. (**yaşın**: ışıq). -**yaşnaq yaşın**: çaxan ulduz. (> **roşənək roşən**) (fars)**.**

ıltırımtan **ıldırımdan**. -**ıldırımdan**, qasırqadan, tipidən yılman (qorxman).

ılтız **ıldız**. 1.**ildiz.** kök. dib. tüb. rişə. -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar. -**dibli** kişi. **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.**1.ildiz**. (< **il.** -**ilmək**). bitgini yerə, toprağa iləgən, igədən, bağlayan kök. rişə.
-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, **ıldız tökülür**, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

ılтızıq -**ıldızıq kişi**: **dibli** kişi. köklü, soylu kişi.

ımızqanmaq mügüləmək.

ın (**in. un. ün**: **də. da**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**.

ıncaltmaq **qıncaltmaq.** narahatlamaq. aldalatmaq. **(# dincətmək: incətmək**. rahatlamaq).

ıncıq **incik. (**çox incələyən, incədən incəyə hesab edn, dərin düşünən**)**. **1***.* qurtçun. qurtdalayan. -**inciyin** aşında qıl çıxar. **1***.* dəğmə düşər. sezgir. həssas. -yel əsdi **incik** incidi.

ıpıslaq **sımsılaq**. **cımcılaq**. **cumculaq**. teyxa suya batmış.

ıqal **ığal**. 1.(çiğəl. ısğal). sis. tozanaq yağış qar, çiğ, nəmişlik. şeh. yağın. -**ığal** hava.**1.ıyğal. ısğal.** şeh. çiğ. nəm.

ıqallı **ığallı. ıyğallı. ısğallı.** yağıntılı. -**ığallı** hava.

ıqalsız **ığalsız**. yağınsız. quru.

ıqçıl **ığçıl**. **iğçil.** kifirçi. kifirkar.

ıqçılamaq **ığçılamaq**. **iğçiləmək.** kifirçilik edmək.

ıqlamaq **ığlamaq. yığlamaq. ağlamaq. -sızlarıq ağlamaq:** inrənmək. inğrənmək. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**. -**inrəyən** könül.

ıqşıltı **-**yapraqlar **ırğılıb ığşıldı**. (yırğanın xışıldadı).
ığşıldı. xışıldı. **-**yapraqlar ırğılıb **ığşıldı**. (yırğanın xışıldadı).

ır **hır**. **(**gənəlliklə**)** güc. enerji. çapma, edmə, qılma gücünə **(**özəlcə**) 'çat'** deyilir..
-**ir ertin**: səhər tezdən.

ıra ara. uza.

ıralıq aralıq. uzalıq.

ıraq **1**. ara. açıq. **1**. yolğa. uzaq. aralı. ucqar. pərt. -**yolğa** ölkəlr.**1.** arıv. arı. saf. təmiz. -kirdən **arıv**: kirdən ıraq, təmiz. **1.** dış. uzaq. -**dış olsun**: uzaq olsun. -ondan **dış dur**. -**hamıdan dış**: hamıdan ıraq. -**dış** ölkələr. -**dış** adam.
-yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).
-ıraq düşdü sevənlərin gözündən.
-durmusan, dur nə gedirsən uzaq, **dözdə heç gedmə ıraq**.
-başda, pisi ayır yaxcıdan, **götün qalsın ıraq qamçıdan**. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).
-**ıraq dur:** arcın. məbada. -**arçış** ora gedəsən.

ıraqın **ırağın. -bizdən ırağın: bizdən ıraqlar.** bizdən uçaqlar (uçaqlar: yerləri bəlli olmayanlar). (əzma behtəran).

ıraqlar **-bizdən ıraqlar: bizdən ırağın.** bizdən uçaqlar (uçaqlar: yerləri bəlli olmayanlar). (əzma behtəran).

ıraqlaşmaq **ırqaşmaq**. uzaqlaşmaq. açılmaq. -olduğumuz yerdən açıldıqca, keçmişin qurqusu qabarırdı. -birbirizdən **açılmayın**: ayrılmayın. -**açılan** günlər unudujlmasın.

ıraqlaşmaq uzaqlaşmaq. açraşmaq.

ıraqlatmaq **ırğatmaq**. **ırağlatmaq**. yolğutmaq. uzğutmaq. uzağlatmaq.

ıraqlıq araqlıq. uzaqlıq.

ıraqtaqı **ıraqdakı**. dışardakı. uzaqdakı. **-**yaxındakı saxsı, **dışardakı daşdan bərk**. (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

ırıqsız məchul

ırlaq -**avlaq ırlaq**: **avlaq arlaq**: yaxın uzaq.

ırman **1**. **(**ıraq olan istək**)**. **arman (ərmən < ərilməz)**. əl çatmaz istək, duyu. uzor. ideal. -**armanlar** əl çatmaz ulduzlar kimidirlər, yalnız qaranlıqda yol açar. **1**. **yırmaq**. **yarmaq**. açmaq. çözmək. -qayğı **ırmaq**: soru çözmək. **1**. axarsu. axımsu. çay. **1**. ulqa **(ulanmış**. uzanıb gedən. uzun). damar. çay.
-dinməz uymaz, ızını üzməz, **ırman arman**, izigedər çalışqan.

ırmaq -**qol**, **çay**, **ırmaq yatağı**: qolnat qolyat.

ırq **urq.** soy. nəjad. ras.

ırqala **1**. **(**ıraqla**)**. çəkil. çəkdir. sikdir. itil. əkil. əkdir. **1**. yallah!. tələs. tez ol.

ırqalmaq dalqanmaq. -əsən yeldə qızıl güllər **ırqalır**.

ırqanmaq **yırqanmaq. -**əğrənmək. yer beşiyi **əğrənər**, yalqu oğlu **əğlənər. (yalqu oğlu**: bəni adəm).

ırqaq **ırğaq.** arğaq. əğrəc. ərsin. başı əğri dəmir, ox. balığ ovuna yarar arac.

ırqaşmaq **ıraqlaşmaq**. uzaqlaşmaq. açılmaq. -olduğumuz yerdən açıldıqca, keçmişin qurqusu qabarırdı. -birbirizdən **açılmayın**: ayrılmayın. -**açılan** günlər unudujlmasın.

ırqatmaq **1**. **ırğatmaq**. **ırğlatmaq**. yolğutmaq. uzğutmaq. uzağlatmaq. **1**. **yırqatmaq.** əğrətmək.

ırqıçı soysanaq. nəjadpərst. rasist.

ırqıçı **urqaçı**. soyçu. nəjadpərəst. rasist.

ırqıçılıq soysanlıq. nəjadpərstlik. rasistlik.

ırqılıb **-**yapraqlar **ırğılıb ığşıldı**. (yırğanın xışıldadı).

ırqın urqun. (< **qurmaq**: çalışmaq). iş. kar. vork.

ırqıtmaq irgitmək. təklif, taaruf edmək.

ırqtaş **ırqdaş. urqdaş**. soydaş.

ırsaramaq mahana gəlmək. mahana gəlib qaçınmaq.

ırsarışmaq ırsarışmaq. birbirinə mahana gəlib qaçışmaq.

ıs hid. iy. **-**qulağ duymaz, göz görməz, **burun qaçırmaz**. (tapmaca) (iy. qoxu).

-**ıs tüys: ıys tüys**. **ıs tüs.** rəh ruf. rəng boya..

-**gözəl ıs, iy, qoxu**: iyis **(iyi is)**. itir. ətir. pərfən..

-**ıs, iy çəkən:** ısqar.

ısac **qısac. ısqac. qısqac**. maşa. ənbir.

ısçılamaq **ızçılamaq**. **1**. şolatlamaq. **1**. yaddaş, not götürmək. **1**. tələsik yazmaq.

ısıb -**ısıb gedir**: ısınır.

ısınır ısıb gedir.

ısınış təmrin.

ısınmaz -könül, daşı ısıtmış, **daşdan könül, ısınmaz**!. (könül sevgi, daşı yumşatır, daşdan olan könül, ısınmaz, yumşanmaz.).

ısınşıq dosluq. səmimiyyət.

ısıq **1**. səmimi. **1**. mehriban. rəuf. şəfiq. müşfiq. **1**. qanı isti. səmimi. -**ısıq könüldən**. səmimi qəlbdən.

ısıq **ısığ**. isti. -**ısık** boya, **soyuğ** boya.

-**odlu ısıq:** qızıqlıq. pasyon. tutqu. iştiyaq. coşqu. coğuş. alış. tovuş .

ısıqçı utufətli. ısıq, sevi göstərən. məhəbbət edən.

ısıqlıq **isiklik.** qıyıqlıq. məhəbbət. mehribanlıq.

ısıqsız **ısqıtsız. 1**. rəuf, şəfiq, müşfiq olmayan. zalim. qəddar. **1**. qanı soyuq. qeyri səmimi. **1**. zəhləgedmiş. -günə bu gədə çağırdın yanıva.

ısıqsız **ısqıtsız. 1**. rəuf, şəfiq, müşfiq olmayan. zalim. qəddar. **1**. qanı soyuq. qeyri səmimi.

ısıqsızlıq **ısqıtsızlıq. 1**. zalimlik. qəddarlıq. **1**. qanı soyuqluq. qeyri səmimilik.

ısır har. quduruq. vəhşi.

ısıraqan **ısırağan**. **ısrağan.** qapağan. qazırğan.

ısırlaşmaq harlaşmaq. quduruqmaq. vəhşiləşmək.

ısırlı harlıq. quduruqıuq. vəhşilik.

ısırmaq -**ısırıb daşlamaq**: qoparıb atmaq. -bu yükü boynundan **ısırıb daşla**..
-öpərkən ısırmaq: qaşın alarkən, vurub gözün çıxartmaq.

ısırmaq qıtlamaq. qırlamaq. dişləmək.

ısırqan gəzənə.

ısırqan -**ısırqan otu:** çalqancaq. çalqan otu.

ısıtar -**könül, daşı ısıtmış**, daşdan könül, ısınmaz!. (könül sevgi, daşı yumşatır, daşdan olan könül, ısınmaz, yumşanmaz.)**.**

ısıtış sufaj.

ısıtmaq **1**. **qısıtmaq**. **ızıtmaq**. **qızıtmaq**. qızartmaq. -üzün belə **ısıtmadan** sordu. **1**. ılışdırmaq. yılıtmaq. ılıtmaq.

ıslanmaq xarab olmaq. pozulmaq. zaylanmaq. korlanmaq. -**ıslanmadan**: xarab olmadan. pozulmadan. zaylanmadan. korlanmadan.

ıslaq **(sulu)**. **1**. yumşaq. gəvşək. initaflı. **1**. uyuşuq. sust. təmbəl.**1. ıslağ**. ritubi. **1**.ısqın. sulu. -**ısqır** bulut. -**ısqır** gözüm qaldı: yaşlı gözüm qaldı**.1.** izəri. şeh. -**izəri** gözlər: yaş gözlər. -**izəri** hava.
-darda qalan qurt **yatamaz**, **ıslağ olan it!.**

ıslaqım əpəycə.

ıslaşa -yılığ **ıslaşa ıslaşa**, yaluğ söyləşə söyləşə (birbirin tanır). (**yılığ**: heyvan) (**yaluğ**: insan). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (**söyləşə söyləşə**: sözləşə sözləşə).

ıslatar **sıladar. ısladar**.-sevgidən qorun.sevdiyin **yağış sıladar** səni.

ıslatıb -ıslatıb çırpmaq: başardığı dək pis, artıq ağır ilişdirmək, çırpmaq. keçmişdə çubuq yeyəni artıq incinməsi üçün incə kəsilmiş çırpı (çubuq) şüvləri suda ısladarmışlar.

ıslatma sulatma. sulatı. işlətmə. işləti. sürgi. müləyyin. müshil.

ıslatmaq **1.** batırmaq. -bunu kim boyuya **batırdı**.**1**. ısqırtmaq. **1.**uslatmaq. sulandırmaq. əzmək. söldürmək. yumşatmaq.

ıslatqı **ıslatdı**.-yağış yağdıran dəgildi, **gülüfləri ıslatdı**. (bu söz gözlədiyimiz oluşmayanda söylənir).

ıslıq **ıslığ**. **sılığ**. isti. sıcaq. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq.

ısmaz ısı, isi, duyarı olmayan. işlək olmayan. çoluq. (çoruq). fələc. -**ısmaz sırğavı**: fələc kəsəli.

ısmıq **ısmıq**. **ismik**. **ısqın**. **isgin**. güclü. -**ismik** kişi. -**ismik** dərman.

ısnıq **ısnik**. güc. güvəc. quvat. quvvət.

ısnıqmaq səmimi davranmaq.

ısnış üns. ülfət. səmimi. dos tanış.

ısnışıq üns tutmuş. ülfətli. səmimi. açıq qabağ. davranışlı. xoşxuy. xoşrəftar. -qaynana gəlin **ısnışıq** ilişgisinə çətin kişi inanar.

ısnışıqlıq (yaxın) arxadaşlıq. dosluq. könüldaşlıq. ürəkdaşlıq. ürkədaşlıq.

ısnışıqmaq üns, ülfət tutmaq.

ısnışlı dosca. mehribanca. -**ısnışlı** ilgi qurmaq. -**ısnışlı** sözlər.

ısnışmaq isti, yaxın ilgi qurmaq. səmimiləşmək. doslaşmaq.

ısnışmaq səmimiləşmək. yoğuqlaşmaq. -**ısnışıb** bi ev qurar.

ısniq **ısnik**. **ısnıq**. güc. güvəc. quvat. quvvət.

ısqa **ısğa**. **fışqa**. ısğırıq. sığıl. ıslıq. sut. səfir.

ısqac **qısqac**. **ısac. qısac.** maşa. ənbir.

ısqal **ısğal. ığal**. 1.(çiğəl). sis. tozanaq yağış qar, çiğ, nəmişlik. şeh. yağın. -**ığal** hava.**1.ıyğal.** şeh. çiğ. nəm.

ısqallı **ısğallı. ığallı. ıyğallı.** yağıntılı. -**ığallı** hava.

ısqalsız **ısğalsız.** ığalsız. yağınsız. quru.

ısqamaq **1. (** nərsə ilə qısıb sıxmaq). **1**.dişləmək. **1**.çimdikləmək.**1.(ıs <> iy).** iyləmək.

ısqanar -**axar sular durar olsa ısqanar**. (**ısqanar**: iylənər).

ısqanc **ısğanc**. işkəncə. şikəncə.

ısqanmaq iylənmək. -axar sular durar olsa **ısqanar**. -duz vurular hər nəsə ki **ısqanar**, vay o günə duz kəndisi **ısqana**.

ısqar ıs, iy çəkən.

ısqar **ısğar. çığar** (< **çiğ**). yaş. tər. -**çığar** çağa gec qanar, **çığar** ağac, gec yanar.

ısqarlamaq istilk görkəzmək. isti qarşılamaq. iyi istiqbal edmək.

ısqarlıq **ızqarlıq**. şehlik. çiğlik. nəmlik.

ısqaşa **-**yalxu soraşa soraşa, yılxu ısqaşa ısqaşa. (**yalxu**: kişi. insan). (**yılxu**: heyvan). **(ısqaşa:** iyləşə iyləşə).

ısqaşıb -kişi sorğaşıb tanar, **ısğaşıb qalar**. (**ısğaşmaq**: ıssılıq duymaq. alışmaq).

ısqaşmaq **(ıs <> iy).** iyləşmək. (birbirin tanır). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (söyləşə söyləşə: sözləşə sözləşə).

ısqaşmaq **isgəşmək**. **iygəşmək**.

ısqaşmaq 1.iyləşmək. iy, is, hıs, qoxu çəkişmək. qoxuşmaq. 1. ıssılıq duymaq. alışmaq.

ısqatmaq sızıtmaq. süzəytmək. sozaytmaq. iki nərsənin arasından, yarığından keçitmək, axdırmaq.

ısqı sızıcı. süzəyən. sozayan. -**ısqı səslər**: sızıcı səslər. -bir **ısqı** işıq düşür. -bir **ısqı** deşik.

ısqın {< **iz**}. **1**.dəqiq. **1**. axtarış. tə'qib.**1**. canlı. -**ıssız ısqın:** canlı cansız. **1. isgin**. **ısmıq**. **ismik**. güclü. -**ismik** kişi. -**ismik** dərman.**1.** sulu. ıslaq. -**ısqır** bulut. -**ısqır** gözüm qaldı: yaşlı gözüm qaldı.

ısqınc **ısğınc.** sıkanca. şikəncə. qınçıt.

ısqınilən ayvanilən. diqqətilən.

ısqınmaq (< **iz**). diqqət edmək.izgə (izicə) gəzmək. axtarmaq.

ısqır **ısğır**.1. ritubət. 1. çiləyən. su səpən.

ısqırıq **ısğırıq**. sığıl. ısğa. fışqa. ıslıq. sut. səfir.

ısqırmaq **ısğırmaq. 1.**sığıtmaq. usğurmaq. fışqalamaq.1. çiləyəmək. çiləmək. səpələmək. ıslatmaq.

ısqırtmaq ıslatmaq.

ısqıt **ısğıt. 1.hisgit**. üz qarası.1. **ısğut.** rəhm. şəfəqət. -ata düşmanından, **ısğıt** bəklənməz. -**ısğıtın** kəsməsin yarı yarından.

ısqıtsız **ısğıtsız. ısğutsuz.** qısqut. rəhmsiz. şəfəqətsiz.

ısqoq **ıs qox: iy qox**. -**ıs qoxu** kəsilmədən geri döndü. -**ıs qoxlu** işlər. -yandırıb **ıs qoxu** çevrəni bürüdü.

ısqut **ısğıt. ısğut.** rəhm. şəfəqət. -ata düşmanından, **ısğıt** bəklənməz. -**ısğıtın** kəsməsin yarı yarından.

ısqut **ısğut.** rahim. şəfəvətli.

ısqutsuz **ısğutsuz. ısğıtsız.** qısqut. rəhmsiz. şəfəqətsiz.

ısramaz **-**hürəgən it ısramaz. (**ısramaz**: qapmaz).

ısraqan **ısrağan. ısırağan**. qapağan. qazırğan.

ıssa -**ıssa soyuğa**: issiyə soğuqa.

ıssılıq -**ıssılıq duymaq:** alışmaq. ısğaşmaq. -kişi soraşıb tanar, **ısğaşıb** qalar.

ıssız **{istisiz**. **issiz}**. **1**. soğuq. -**ıssız duzsuz**. **1**. bi təfavut. xəsiyətsiz. möhməl. **1**. ruhsuz.**1. < iyəsiz**. **yiyəsiz**. sahabsız.**1**.qədir bilməz. (nəmək bə həram).**1.**(vel). möhməl. mətruk..
-**ıssız**, **tək düşmüş yer**: dulağ **(**< **dal**: yarı. tək**)**. tullağ. -**ıssız**, **uzaq düşən yol**: sapal (sapa yol).
-cansız. -**ıssız ısqın:** canlı cansız.
-ərənləri ayrılmış, **ıssız yerində qalmış**. (**ərənləri**: adamları) (**yerində**: yurdunda).

ıssızlıq xəsiyətsizlik. qılığsızlıq. kimdiksizlik. möhməllik. karaktersizlik. -çıxarsızlıq olasıdır, **ıssızlıq, keçinilməz**.

Istətiyin **Istədiyin.-Istədiyin söyləyən**, istənməzi eşidər!, papağ altda baş yoxsa, eşitdiyin keşidər (uzadar).

ıstıq **1.** isti.**1. qıstıq**. yaxın. -sən mənə çox **ıstıq** oldun, bəs indi nədən bu ıraqlıq.

ıstuyu **ısduyu**. (**ıs+duyu).** ehsasat. hisslər. -**ısduyu** bildirmək. -**ısduyu** toxdala: ehsasat kontrol ed. -toxdala isduyuvu qızma belə, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə.

ısuq (**iç**). həqiqi. doğru. -**ısuq** söz. -**ısuq** deyir. -**ısuqmu?**: doğrumu?-**ısuq** söyləsəm. (# **ısuz**: nadoğru. xeyri həqiqi).

ısuz nadoğru. xeyri həqiqi {# **ısuq** (**iç**). həqiqi. doğru. -**ısuq** söz. -**ısuq** deyir. -**ısuqmu?**: doğrumu?-**ısuq** söyləsəm}.

ış **1**. (bir qaynaqdan, deşikdən çıxan, girən çıralıq, ışıq). **1**. ışıq. yartı. **1**. deş. deşik. yarıq. çatlaq. dəlik. **1**.**deş**. -kəpərin **deşindən** ışıq düşürdü. **1**. bir aralıqdan görnən yağtı (ışıq). 1. **ışıq**.-qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

ışalqa ışıq yolu. deş. deşlik. nəcat yolu.

ışıl -**ışıl ışıl ışıldamaq**: pırıl pırıl pırıldamaq. alav alav alavlamaq.
-**ışıl qızıl**: pırıl qızıl. bərraq qızıl. qıp qızıl..
-**ışıl ışıl**: yap yaxti. -**yap yaxti yıldırmaq**: ışıl ışıl ışıldamaq.

ışılböcə **ışılböcü**. ışılböcəyi. gecə qurdu.

ışılböcü **ışılböcə**. ışılböcəyi. gecə qurdu.

ışıltamaq **ışıldamaq**. **1**. **mışıldamaq**. **1**. paraldamaq. parıldamaq. para kimi (ağça kimi). **1**. yıldırmaq. yaltarmaq. yaltıramaq. yaldızamaq. parıldamaq. -**yap yaxti yıldırmaq**: ışıl ışıl ışıldamaq.1. ıldıraşmaq. yıldıraşmaq. müşəşə' olmaq.
-**ışıl ışıl ışıldamaq**: pırıl pırıl pırıldamaq. alav alav alavlamaq.

ışıltanmaq **ışıldanmaq.1.** çıraylanmaq. parıldanmaq. sığallanmaq. **1.**siltənmək.

parıldanmaq. bərq çalmaq.

ışıltaq **ışıldaq. 1**. projektor yaltırac. ışıq saçan. (nur əfkən). **1**. yantıraq. müşə'şə'. təşə'şölü.

ışıltatmaq **ışıldatmaq.** çaxratmaq**.** -gözlərin **çaxradı**.

ışıltayış **ışıldayış**. çalva cilvə.

ışıltı 1. övşün. şovq. -**övşününü** düşdü gözümə. -günü **övşünü** cama vururdu. -bu sölərin **övşün** çarpsa ürəyə. -**övşünə** baxma, özü güclü deyir. **1.**qarayağ. qarağ: . göz bəbəyi.

ışıltıraq **ışıldıraq**. nur əfkən.

ışıltırın **ışıldırın**. yağtırın**.** -yandırın ışıqları, **yağtırın odaqları**.

ışın ıldırım. **-ışın ışınar**, yamır yağar, göy açılar.
-**gec ışın**: köz qurdu. od qurdu. gecə çırağı. (kirmi şəbtab).

ışına -**qaramat yolu ışına dola**: sapıqlıq yolu ışığa dola, appaçıq ola.

ışınaq yıldıravuq. parıldaq. -dirəgin **yıldıravuq** yapraqları: (ağac) qələmənin ışnaq yapraqları.

ışınar şaxar. **-ışın ışınar**, yamır yağar, göy açılar. **(ışın:** ıldırım). (**yamır:** yağmır).

ışınar yarınar**.**-dünü günə bağlamar!, günü tünə, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!). (**ertinlə**: sabahla).

ışınış **ışıqlanış**. ayınış. aydınlanış.

ışınmaq yağtanmaq**. -yanıb ışınmaq**: yanıb.

ışıntırıb **ışındırıb.** yağıtıb**. -yanıb yağıtıb**: yanıb ışındırıb.

ışıq 1. yarıq. (**# qarıq**: qaranlıq). carıq. -açsa yaşıq **carıq sarar üzünü1**. yaxta. **-**işin yoğta, **yolun yaxta olsun**. (işin uvat, yolun ışıq olsun). **1**. açıq. (# **yaşıq**. məhrəmanə. bəstə). **1**. yarığ. yarğın. yartın. nur. -ay**yarqın**: **ayarqın**: ay ışığı. **1**. çaxış. aydın. yarıq. yaxtı. **1**. çaxın. yaltı. nur. **1**. ayan-ay çıxalı **ayan** oli. **1**. yantı. yarığ. yaruğ. -göz **yarığım** (ışığım). -göz **yarığdan**, diz gücdən oldu. **1**.**ış.**-qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).1.ışığ**. qiblə. **-**evdən evə **ışıq düşməz**. (hər evin öz ışığı var). (el elə sığar, ev evə sığmaz). **1**. çoğ. coş. köz. yalım. alov. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq.. **1.**yaruğ. -**yaruğ** evrən: ışıq dünya.**1.**çaxılqı. sırac. bərq. iliktirik. -**çaxılqı danı**: çirağ. ışıq lampası. küz. küy. köz. qor. od.**1.**nur. **1**. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq. **1**. parlaqlıq. **1**. bilim. elim. -**bilim** saçan sözlər. **1**. **çax**. ıldırım (bərq), od ışığı. **1**. yarşın > roşən**.. 1**. car. -tünlüyüzdən ay göründü, **könlümüzə, car göründü**. **1.** ışıq işləri. ışlav. roşənayi. **1.** yaşın. -**yaşnaq yaşın**: çaxan ulduz. (**yaşnaq**: müşə'şə'. ıldırımlı). (> **roşənək roşən**) (fars).
-ışıq saçan: yaltırac. ışıldaq. projektor..**1**. ış. yartı. **1**. yalçı. düşən yağtının incə zolağı. şua'. -su üzündə üzən gümüş ipək, ay **yalçısı**. -günün güclü iti yalçısı buz üsdə yaltırar. -yalçı çalar göz qamaşar -yalçı gözlərindən uçdu. -göz qamaşdıran gün **yalçısı**..
-ışıqların qırılması: ötüç (xamuşi)..
-**ay yarığı**: ay ışığı. -ay **yarığında** ulduz seçilməz..
-**ala ışıq:** alaşıq. (nim roşən. sayə roşən)..

-**alız**, **zayıf ışıq**: çalagöz..

-**yoluc ışıqları** yolların baş, ayaqlarında qurulan ışıqlar..

-**ışıq gün**: açığ gün..

-**gur ışıq**: çax..

-ışıq saçmaq: çaxurmaq (< **çax**: ışıq).

-ışıq salıb baxmaq: ışlamaq.

-ışıq yolu: ışalqa. deş. deşlik. nəcat yolu.

-ışıq yolu: ışalqa. deş. deşlik. nəcat yolu.

-**ışıq saçan:**ışıyan..

-**üzü ışıq, nurani**: ayas. ayaz. yayas. yayaz..

-**ışıq düşən yer:**ışqa. pəncərə. ışıqlıq. -**damışqa**: damdan qoyulan ışıqlıq..

-**ışıq yolu:** çat. -**çat açan** :ışıq yolu açan. nəcat yolu verən.

-sönük ocaq körük, **kahıllıq ışıq sevməz**.

-yarar ışıq: yaraşıq**.**

-kölgələrdən **gözlənilməz ışıq**..

-göz alqıya **ışıq tapar**, kişi qanıya yolun tapar. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə)

-oxuyan gözdən **ışıq düşməz**. (oxuyan gözdən ışıq gedməz).

-ışıq lampasıçaxılqı danı. çirağ.

-ışıq saçdırmaq: çaxdurmaq.

-**kor ışıq**: az aydın..

-kölügə, **ışığ tanığsız**, kölgə, **asıq ışıqdan**. (tanığsız: minnətsiz. qədir verməz) (ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə asılıdır ışıqdan). (asıq: asılı. bağlı) (kölügə: kölgüyə)**.**

-bizdə bir kölügə ışığa bağlıq, **ölürsə ışıq**, ölürdə varlıq. (bağlıq: bağlı)..

-kölgə ışığın, danamaz, **ışıq, kölgəsin tanımaz**..

-**ışıq doğurkən**, kölgə yarandı. **ışıq doğru**, kölgə yalandı..

-**ışıq sayqarmamış** kölgəsin..

-görməz olur, başı gora titrəyən, **sönməz ışıq**, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

-**açıq ışıq**: gün ışığına çalar, oxşar iti, qızımtıl ışıq. qızıq ışıq. -**açıq** ışıq, **ayıq** ışıq.

-**ayıq ışıq:** gümüş ışıq. ay ışığına oxşar, mat, tüstülü, sütül ışıq. -açıq ışıq, ayıq ışıq.

-**ışıq çəkmək:** çaxılqatmaq. bərq çəkmək. iliktirik çəkmək.

ışıqa **ışığa.** -**ışığa tutar**, göz verir, kişiyə tutar, söz verir. (**tutar**: dəğər)..

-**kölgə ışığa, eşq olsun** (arın olub, qaranlığı olmayan nərsə.)..

-bizdə bir kölügə **ışığa bağlıq**, ölürsə ışıq, ölürdə varlıq. (bağlıq: bağlı).

-kölgəvi gördünsə **ışığa inan**. (kölügüvü gördünsə, günəşə and iç).

-ışığa vurmaq: çaxramaq. çıxartmaq. -onun ciki **çaxradı**. -gizlisin **çıxart**.

ışıqdan -**ışıqdan ev**, öğrəniş bizdən, öğrətiş sizdən. (tapmaca) (**oxul**. oxuvçu. oxutçu).

ışıqı **ışığı** .-**dan ışığı** gecə qalmaz!..
-aşq ışığı çarpmışlar.
-**ay ışığı:** ayğın.
-ulduzlu gecə, **ay ışığı** bir sən olaydın daha bir mən.
-kölgəni bıraq **ışığı tut**, gözdəkin ötür, əldəkin ut.
-**o nədir ışığı** var, qızığı yox.(**qızığı**: istisi) (tapmca) (ay)**.**
. yarığı. nuru. -**gün yarığı** qapı cırıqlarından içəri çarpıp.

ışıqın **ışığın**.
-**kölgə ışığın, danamaz**, ışıq, kölgəsin tanımaz.
-sıçan yuvasıda **ışığın gündən alır**.
-**ay ışığın yansıdan:** ayğın. ay ışığı.

ışıqla **ışqıla.** rəhmətlə. şəfqətlə.-**kintisin ışıqla anırıq:** ruhun rəhmətlə yad edirik.

ışıqladan yartan.

ışıqlamaq çıralamaq. bacadan baxmaq.

ışıqlantırmaq **ışıqlandırmaq.** yarıtmaq. aydınlatmaq. -ay, gecəni **yarıtmışdır**.

ışıqlanır aytınır. **-**söz açılsa aydınır, sevgi sözsüz yartınır. (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).

ışıqlanış **ışınış**. ayınış. aydınlanış.

ışıqlanmaq **1**. çaxışmaq. çaxnışmaq. aydınlanmaq. **1**. yarımaq. aydınlanmaq. -gün **yarıdı**. -qaranlıq işləri **yarıdı**. **1.**ay ışğına düşmək. aynaşılmaq. faş olunmaq.**1.**ayınmaq. aylanmaq. oyanmaq. özünə gəlmək. -**ayın**, olmadan gec.

ışıqlansın ayınsın. yansın. aqah olsun.

ışıqlantır **ışıqlandır.** ışqıt. -**ışqıt** açıla pasdan ürək.

ışıqlantıran **ışıqlandıran.** ışqıtan. -**ışqıtan** olsa qaranıq açılar. (**qaranıq**: qaranqu).

ışıqları -**yandırın ışıqları**, yağtırın odaqları. (**yağtırın** : ışıldırın).

ışıqlatan **ışıqladan**. çakçıran. yandıran.

ışıqlatmaq yarçıtmaq. yaxıtmaq.

ışıqlatmaz korar: kölgələr. **-**çırağ üstün yarar **astın korar**. (**yarar**: yartır. ışıqlatır) (**astın**: altın. dibin).

ışıqlı **1**. aynaq. şəffaf. **1**. çaxşın. ışğın. aydın. yarqın. **1**. bayran. -**bayar** görük: ışıqlı üz. **1**. çaxar > çirağ. ışıq saçan..**1.**aydın**. -könlüz aydın**, içiz artın (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak). **1.**yarqın. parlaq. -keçmişmizin **yarqın** dalları.
-parlaq, ışıqlı olan: açılay.

ışıqlıq **1**. güngirt. **(# tüngirt**: qaranlıq**)**. **1**. yaxtılıq. aydınlıq. yaşınlıq.1. ışqa. pəncərə. ışıq düşən yer. -**damışqa**: damdan qoyulan ışıqlıq..
-**damdan qoyulan ışıqlıq:** damışqa. camışqa**.**
-**ışıqlıq qaynağı**: ışlaq.

ışıqsız moğoy. boğuq. mat.
-açıq göz, ışıqsız, açıq ağız, paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı).

ışıt **1**. çırat (çırağlat). açıt. açıqlat. ayıt. şərh ed. tovzih ver. izahla. **1.** yağıt. **-**yan ışıt! : yan yağıt.

ışıtan -**könülləri ışıdan.**

ışıtmaq 1. çaxmaq.**1.** yaxdırtmaq. ışıqlandırmaq. aydınlatmaq.

ışıyan ışıq saçan.
-**gün kimi ışıyan**, tün kimi yaşuran, su kimi duru, topraq kimi yasağun, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin).

ışlamaq ışıq salıb baxmaq.

ışlaq ışıqlıq qaynağı.

ışlav ışıq işləri. roşənayi.

ışlıq aydınlıq.

ışnalmaq açnalmaq. yaxtanmaq. -könlüm arar, görər səni ışnalar. -**işnalmadı** günüm mənim.

ışnaq parlaq. bərraq.

ışqa pəncərə. ışıq düşən yer. işıqlıq. -**damışqa**: damdan qoyulan ışıqlıq.

ışqalamaq (oğrun) deşikdən baxmaq. göz atmaq. -qapıdan **ışqala**. -tərəzədən **ışqalayan** var.

ışqı yasac. rəndə.

ışqıla **ışıqla.** rəhmətlə.-**kintisin ışıqla anırıq:** ruhun rəhmətlə yad edirik.

ışqılamaq yasaclamaq. yascamaq. rəndələmək.

ışqılmaq **ışğılmaq.** aynalmaq. durulmaq. açılmaq.

ışqın **ışğın**. çaxşın. ışıqlı. aydın. yarqın.

ışqına **ışğına. -ay ışğına düşmək:** aynaşılmaq**.** ışıqlanmaq. faş olunmaq.

ışqırmaq **qışqırmaq.** qıqırmaq. qıyqırmaq. bağırmaq. iti səs çıxartmaq.

ışqıt ışıqlandır. -**ışqıt** açıla pasdan ürək.

ışqıtan ışıqlandıran. -**ışqıtan** olsa qaranıq açılar. (**qaranıq**: qaranqu).

ışqıtmaq **ışğıtmaq.** aynatmaq. durutmaq. açıtmaq.

ışrıq (ışıq). parıq. parlaq.

ıştat **ışdat**. əl çırağı. çırağ quvvə. məşəl.

ıyıslanmaq **ıysalmaq**. kötü qoxumaq.

ıyıslı **iyisli. iyli**. kəsgin qoxan.

ıyqal **ığal. ıyğal. ısğal. 1**. şeh. çiğ. nəm. **1**. yağıntı. -**ığal** düşdük, ısllandıq.

ıyqallı **ıyğallı. ığallı. ısğallı.** yağıntılı. -**ığallı** hava.

ıys -**ıys tüys**: **ıs tüys. ıs tüs.** rəh ruf. rəng boya.

ıysalmaq ıyıslanmaq. iylənmək. kötü qoxumaq.

ızaq (**izaq**).

ızçı **izçi**. dedektiv. nərsəni izi boyunca (izi uzunu) izləyib tapa bilən. -ızçıların gücülə, biçilərin biliylə.

ızçılamaq **ısçılamaq. 1**. şolatlamaq. **1**. yaddaş, not götürmək. **1**. tələsik yazmaq.

ızçılıq **izçilik**. dedektivlik. iz tancalıq. izləyiş biliş.

ızını **-**dinməz uymaz, **ızını üzməz**, ırman arman, izigedər çalışqan.

ızıq (**iz**). tə'sir. -bir **ızıq** bıraxmadı.

ızıtmaq **qızıtmaq**. **ısıtmaq**. **qısıtmaq**. qızartmaq.

ızqar ısqar. şeh. çiğ. nəm.

ızqarlıq **ısqarlıq**. şehlik. çiğlik. nəmlik.

ızqı izdəki. qabaqki. artdaki. arxadaki. -**ızqı** işlərin hara, indikin hara. -**ızqı** sözlərin. -**ızqı** durum. -**ızqı** sözləşmə. -bu soru, **ızqı** tümlədə açıqlanır.

ızqın **ızğın (< iz).** axtarış. tə'qib.

ib -**tinğir ib**: **tiğirib** < **tanrı evi**. məçid. məscid.

iberən **iverən**. **berərən**. **verərən**. **berici**. **verici**. göndərən.

ibermək alıb bermək. göndərmək.

ibermək **ivermək**. **berərmək**. **verərmək**. göndərmək.

ibermək uğratmaq. göndərmək..
-**izinə, geriyə ibermək,** göndərmək, uğratmaq**:** qaytarmaq**.** -gözlərin **qaytarmaq**: tərs tərs baxma.

iblis albıs.

ibriq **ibrik. 1. < öprük**. axıcı nərsəni axıtmaq üçun, öprülmüş, somrulmuş biçimdə, öpüşlü, əmzikli qab.**1.** (**irbiq**) < **evrik**: (< **evirmək**) axıdan. evirerek içindeki suyu dökmek gibi. irbiq.

icəşiş **ucraşış**. toxnaşış.

icəşmək 1. mübahisə etmək.**1.ucraşmaq**. toxnaşmaq.

icin işkəncə.

icinmək işkəncə görmək, çəkmək.

iç **1**. qarın. gerin. örtülü bölüm. dal üz. -kim nə bilir **qarnında** nə var. gernində nə var. -onun **qarnı (**gerni**)** açılmamış hələ. 1.öz. (# **üz**: dış).**1**. ciğər. **1**.(# **dış**)**..**

-iç güvey: qaynatsı evində qalan kürəkən.

-iç ağrısı boğazdan..

- iç sifət. -iç üz. sırtav. (**# sarvıt:** dış üz. dış sifət).

-**içi ağrımaq**: qıyınmaq. -**qarnı qıyınmaq**: ürəyi gedmək. içi yeyilmək. -çox çay içsən ürəyin **qıyınar**..

-**ev iç**: **üy iç**. ailə. xanəvadə..

-**içi keçmək**: özəği dalığmaq. ürəyi gedmək..

-**için çəkmək**: ökgə vurmaq. ökürmək. hökütmək. hınçqırmaq. -sən getgən **ökürüb** ağladım. -**öksür öksür** ağlamaq: hınçır hınçır, höküt höküt ağlamaq..

-**içə doğma**: qoxlama. ürəyinə qoyulma. bir olayın, gedişin, gəlişin olağın öncədən duyma, sinsimə, tavşınma, tovşunma, hiss edmə..

-**içi dışı, alı arxası**: içi eşiyi, önü arxası..

-**içi qatmaq**: içi quruqmaq. yubusət, xuşgiyət olmaq..

-**içi yanqın**, **dışı salqın**: içi od, dışı soğuq..

-**ayrılıq sal, içinə dal:** ayrılıq sal, üstünü al. ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək..

-**iç bükü**: iç sıxıntısı..

-**iç dənizində boğulmaq**: özünə əl qatmaq. özün öldürmək..

-**içinə almaq**: sinəmək. əzbərləmək**..**

-iç geyim: işdon. (**iç+don**)**..**

-içə, **düşüncəyə dalmaq**: sanarğamaq. sinərgəmək**..**

-içi dağılmaq: dalğınmaq. huzuru pozulmaq**..**

-daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq)..

-**iç düşman:** yarmaça. yağu dili (carçısı). casut. çaşut. yaşut. (gizli. xəfiyyə)**..**

-iç duyğu: yut sanağ**..**

-iç nökər: yut yükər.

daxil. **yut**. (**tut**) (bax > **yut**)**..**

-iç anlam: yut çağ..

-**içə almaq**: yutuğsılamaq. səmimi olmaq**..**

-içə hopan: sinici. səmimi..

-istəkənin ağ olsun, **iç**, **damağın çağ olsun**.

-kölügüvü gördünsə, **günəşə and iç**. (kölgəvi gördünsə ışığa inan).

-**iç üzü: kirtigi**. həqiqəti. **-**qız girər girdəgə, **kirtigi çıxar üzə**.

-üz gözəlliyi, başlar alır, **iç gözəlliyi, könlə yatır**.
-sorulsa söz baş şişər, **sorulsa su, iç şişər**.

içaç açayır. içayır. düşünləmə. tanımlama. açıqlama. tə'lil. tozih. şərh. izah.

içaçış izahat.

içaçlamaq **içayırmaq.** açayırmaq. açadırmaq. düşünütmək. tanımlatmaq. açıqlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

içalat **1**. avqal **(**nərsənin içi bölümlərin içərən qabqa, zərflər**)**. əma' və əhşa'. **1**. **içək çavak**..
-içalatdan yasanmış yemit (yemək**)**: çapat.

içalı casut. casus. yaşut (gizli ajans).

içan içəri. -içan qala dişan qalai: içəri qala dışarı qala

içaq **içağ. işaq** (< **iç çağ**) hal. ruhiyyə.

içaqır **içaxır**. kefli. məst.

içarıs içi arın. pak nəfs. hələl nəfs

içayır açayır. içaç. düşünləmə. tanımlama. açıqlama. tə'lil. tozih. şərh. izah.

içayırmaq **içaçlamaq.** açayırmaq. açadırmaq. düşünütmək. tanımlatmaq. açıqlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

içbüqəy **içbükəy**. obruq. opruq. müqə'ər. (çopuq).

içə **-**ağızdan çıxan başa qada, **ağızdan girən içə qada**.
-içə doğma: önsezi.
-dan bəzəyi içə yarar, gün bəzəyi elə yarar, tün bəzəyi ərə yarar. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**

içəcəq **içəcək**. içimlik. -**yeyəcək içəcək**: aş su.

içəl yutal. daxili.
-**aşal içəl**: aşıb içməli. yeməli içməli.

içən -arağın necə olduğun içən bilər, nə olduğun çəkən.
-**toxdan içən**: haqdan içən. doğrudan qaynaqlanan.

-**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz.** (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).

içəntən -**aşab içəndən son**: yeyib içəndən son.

içəniş **içgəniş**. **işəniş**. inanış.

içənlərin -umut dənizi istəkəndədir, **içənlərin sözüdür**, umut dənizi istəkəncədir, umanların sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

içənmək 1. **içgənmək**. **işənmək**. inanmaq.**1. işənmək**. izənmək. imənmək. inənmək. güvənmək. **(# üşənmək**: çəkinmək**)**.

içəq **içək**. özək. için içi. ruh. -özəgimi **örtədi**: içəyimi yandırdı.
-**içək işək**: daxili biruni**..**
-içək çavak: içalat.

içəqaldı yapının dışarı bölüm.

içəqən **içəgən**. çox içən. alkaş. alkolik.

içəqi 1. **içəği.** içivi.**1. içəki**. batini. daxili. -**içəki** sözlər: daxili sözlər. -**içəki** bölüm: daxili qismət. -**içəki** yasa: daxili qanun..
-**içəki dışaki**: xarici daxili.
-**içəki qarşılıqlar**. daxili təzadlar.
-**içəki sorular**. daxili məsələlər.

içər fəza. -bu **içərdə** işləmək omaz. : -içərni dəğiş: fəzanı dəğiş. -bir **içər** yaranmış içimdə mənim, bağrı yaxır, solu yandırır, mələdir məni. : -içər necədir.

-güvən güvəndən su içər, qamış boğundan.

-ağzı pişib süytdə, **üfləp içər suyudə**..

-**ağac dibindən su içər**.

içərən ortan. havi edən.

içəri **1.. içgəri.** qarına. **-**qapını bıraq, **qarına keç**. (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.1. içən**.** -içən qala dişan qalai: içəri qala dışarı qala
-içəri qala: çalaqala. çanqaya.
-**aşağı, içəri çəkitmək**: qıstırmaq. (**# qusturmaq**: dışarı çəkitmək).
-**içəri almamaq**: vurdalamaq**..**
-içəri çəkmək: dadmaq. keşinmək {> **çeşidən** (fars)}.

-**içəri şəhər**: yut qala.
-tütənlərə: -mator ol! düdü bas dışarı, **yox içəri, boğar səni**!.(**tütənlərə**: tüstüçülərə).

içərilik içgin. -**içgiin** durum tut.

içərimək **1**. içmək. içərləmək. içəri almaq. opmaq. hopmaq. öpmək. höpmək. **1**. yeyib içmək. -**içərimyə** nəyi yox.

içərinmək barınmaq. yerləşmək. möhtəvi olmaq. -bu kitabda **barınan** konular.

içəriq **içərik.** daxili. -içərik (daxili) ot. içilib utula bilən ot, dərman. iç işləkli olan dərman. içot.

içəriqtir **içərikdir**. daxildir.

içərir daxildir. -bu salat **içərir**: bu salata daxildir.

içərləmək içmək. içərimək. içəri almaq. opmaq. hopmaq. öpmək. höpmək.

içərləri -beyinləri sulanmış, qafaları kütləşmiş, **içərləri hislənmiş**.

içərmək ortmaq. ortaya almaq. möhtəvi edmək.

içərtən **içərdən**.yuturdan.

içərtəqi içərdəki. yuturdaki.

içərtitmək **içərditmək**. barındırtmaq. yerləşditmək. möhtəvi editmək.

içəsinmək **içgəsinnmək**. inansamaq. inanmaq istəmək.

içətsiz istəksiz. könülsüz. çalarıq. çalürək. çalağız. çala könül.

içətsizcə çalağızca. çalağızca. çalarıqca. çalürəkcə. çala könülcə. istəksizcə. istəməyə istəməyə. könülsüzcə.

içəy bağırsağ. -**soğur içəy**: kor bağırsağ. korunc. apandis.

içi ciki. -çəki gedmiş, **ciki qalmış**: (üzü, gözəlliyi gedmiş, **içi** qalmış). (paltarın, bəzəyin soyunmuş, **özü**, **tözü** çıxmış üzə).
-el **içi**, gəp **içi**. (el **içi** sözsüz olmaz). -**içi sevinsin**: ruhu şad olsun.
-**ilan içi ağur**, üzü yağur.
-üzü gözəl, qoyn alası, içi gözəli, kövn alası. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl).
-içi tut, donu yax!.
-dil ilə vurulan, **içi qırılar**..
-içi buran: burat. murad. dilək. arzu..
-**içi üzü bir olan:** çindəş**.** düz tuxum. içi düz. həlalzada. -çindəş, qıyın günü bəllənir.

(**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.
-içi ağrımaq:qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.
-içi boş: pök. poç. puç. (< **köp**). kov. kav. köpük. (# **cik**: dolu).
-içi gorulmaq: çi govrulmaq. içi qazılmaq. çox acıqmaq.
-içi, qarnı yumşadan: içgeçir. müshil.
-**içi boş yuvaq**: bornuq. lülə**..**
-içi böyük: dalağun. (deryadil).
-**içi qısılmaq:** ürəgi sıxılmaq**.** canı sıxılmaq..
-çevrənə səs düşür, qulaq deşilir. **köhnə palanların içi eşilir**. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar)..
-**içi qırmızı qovun** (qoğun): qarapaça..
-sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü..
-**əlin içi, düzlüyü:** (əl) aya. aytım(açıqlıq)..
-**içi keçmək:**yavanmaq. pukalmaq. -yem yemiş çox qalın **yavanıb**.
-kişi içi sözü ilə açılır, işi ilə kimgətilir. (kimliyi tanqatılır, təsbit olur).
-yoldan yoldur, **yollar içi biyoldur**. (**biyoldur**: bir yoldur).
-**ölkə içi**: ölkə yutu..
-**dışı daş, içi yaş**. (daş qazanda, aş pişər.)..
-**içi yanıb** dumanı tütmək.
-**içi arın:** içarıs. pak nəfs. həlal nəfs.

içib -dəm bu dəmdi, **yey içib dündən demə**, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

içiboş 1. kövən. köfən. həvərə < kövərə.**1.içi boş**. kövüz**.** puk. puç. bihudə. -**kövüz** tırp: puh tırp. **1.**yox cığay**.** -**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

içici içgici.

içiçə qarğaşıq.

içilmək -**içiş olur**: çəkiş olur: tütün çəkilir.

içilməsin! çəkilməsin. tütün çəkiləməz. no smoking.

içilməz -dartışla yar seçilməz, **acıqlı su içilməz**. (**acıqlı**: çox şor).

içim -**bir içim su**: çox gözəl qız, xanım..
-**yeyim içim**: aş su**..**
-yeyim içim: aşam. (əkll o şürb).
-**içim dincəlmir**: könül dincəlmir: onaymır. -söyləyirəm aldırmır, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır).

-yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, **sıxdım içim, sığdım səni.**
-**yeyim içim bakanlığı: azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı:** xarbar vəzirliyi. (**bakanlığı**: vəzirliyi).

içimi **-**dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi **içimi**. (**aytdım**: dedim)

içimin -**içimin nisgilini**, tökməyə dildir, könülün sırlarını açmağa dildir.

içimizlə -ortalamdan düşəri pay yaşımız, **qolla, başla, içimizlə yaşırız**. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

içimlik içəcək.

içimtə **-içimdə qalıb qulunc olunca**, çölə çıxsın gülünc olum!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).

içimtəqi -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, **içimdəki ürək vurar**.

içimtəsən **-susduğumda içimdəsən**, qonuşursam dilimdəsən, sən ki mənim hər yerimdəsən, arır əllər boş qalır ancaq

için **1**. mə'nəvi. -**için bilik**: mə'nəvi elm. mə'rifət. **1**. anlam. məfhum. -**içinsiz**. **1.**doğru.-**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc) **1.**ruh. -**içinli**: ruhlu. -**içinsiz**: ruhsuz. -**içinə** gəlmək: ruh tapmaq. -**için** tökülmək: ruhdan düşmək. -**için tökülsün**.**1.** ötün. üçün. **1.**çılxasın:. ruhun. **-**çulxasın atıb **çılxasın qoru**. (**çulxasın**: geyimin). **1**. içində olanı. **1**. ruhun.**-kişi için**, söz açar. (kişi kimliyin söz açar). {söz kişinin baylığı. (baylığı: varı yoxu. devləti)}**.1.**ruhun. -**için uçutmuş**: ruhun təslim edmiş..
-**için çəkmək**: səkəsinmək. içqırınmaq. hıçqınmaq. hıncqırmaq. tərsinmək.
-için içi: özək. içək. ruh. -özəgimi **örtədi**: içəyimi yandırdı.
-için için: yaşırın.
-**için için**, hünkür hünkür **ağlamaq**.: boğzamaq. -kim üçün belə **boğsursan.**
-könlün, için örtəlsin. (ürəyin, için yansın).
-**için çəkmək:**. keçkirmək. hıçkırmaq. hınçkırmaq.
-**desinler için**: gösteriş olsun diye.
-**tərs üzün, için açmaq:** çönün çıxartmaq**.** gizli nərsəni açığa vurmaq
-için için. qoyuq qoyuq. küyük küyük. küyün küyün. kövük kövük. yanıq yanıq.
-yorqan güdə qıs ayağun, **için çəkmir**, qıs boğazun.

-için yaxan gül olmuş, donun yaxan kül olmuş.(**için**: nəfsin)(**için yaxan**: kəndinin önün tutan. nəfsin önləyən.iç güdüsün yönətmiş)**.**
-anılmağa umut olamaz, sevilməyə güman qalamaz. **için yaşa, kimi alamaz**. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz)..
-**aldanma könül, açma için hər yetənə..**
-könlün ürəyin aparmaq. **özündən için keçirmək**. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**..
-**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar.

içinə -**el içinə düşsə ayrılıq**, yol salıb, qol atar yağrılıq (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq)..
-odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz**, otu sal odun içinə**, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).
-qadanın içinə qaçan itirdi, dışına basan apardı.
-qıllı ağzını açtı, **çıplaq içine qaçtı** (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq)..
-içinə qoymaq: yuturtmaq.
-üzünə baxan irgənir, **içinə qoyan dincəlir**.

içini -**içini üzmək**: nərsənin təməl bölümünü almaq.
-qonaqçı kimi evini, **öləcək kimi, içini arıt**.

içinsiz anlamsız. məfhumsuz.

içintə **içində**. **1**.batində**.1.içdən.** təkidə. zatında. -o **təkidə** yaman kişidi.
-tanrı güvəncdir, **hər kimin içində yatır**. (kəndivə inan, tanrıvı bul).
-pox içində gül seçilməz. (seçimə, yaşama bir qursaq, koşul, şərayit, mihit istir).
-**aldun çağdun içində**: əvvəl zaman içində.
-**içində kəndində:** tözündə özündə**.**
-çatmanı çat, içində yat. (işin bitir sonra dinc al!)**..**
-ölüm, **olum içində doğub**, birin yorub, mininsə boğub..
-**ipək donun içində** yaxşı yaman bəllənməz.
-gerçəyə gərək ayıtmaqdır, **yalanın alavı içində durur**. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**
-pozulanın nə izində , **nə içində olma**, düzülənin başında ol. (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).
-**ev içində savaş çıxdı**, ortama donu yırtışdı. (**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri).
-**qan içində bok tapılsa öldürər**, bok içində qan tapılsa ölümcül elər. (**bok**: pox).

-**öz içində yatmadıq**, el içində yatmaz. (**yatmaq**: gizli qalmaq).
-sən alma qələmi, yazma yazını, **içində olan**, necə yazılı.
-**alası olsa içində**, göz yahalar seçimdə.
-**qırğın içində**, canın qayğuran gavur.
-**içində olanı:** için. **1**. ruhun. için.**-kişi için**, söz açar. (**için**: **1**. içində olanı. **1**. ruhun). (kişi kimliyin söz açar). {söz kişinin baylığı. (**baylığı**: varı yoxu. devləti)}**.**
-içində düğünlənmək: ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür..
-**böyük daş, ağac içində oluşan boşluq:** qırın. sovağ. savağ. kovuq. boşluq..
-**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar.
-içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar. (çıxa bilməz başına bir ağacın, tırmadırsan bir ömürsə balığı).

içintən **içindən**.
-içivi çəkmə, **içindən çəkinmə**, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).
-**hər nə içindən qoxar**, soğanlıq ətir qoxmaz. (hər nə varından qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).
-küzəyə bulaşan, içindən değil.
-qoxursada üstün yalınğuzluq, **qovuşluq iyi içindən kəsilməsin**. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

içintəntir **-küzədən axan içindəndir**.

içinteqi -**içindeki hırs**, dağları yıxar, gözler, önə, səngərə baxar.

içintəqin **içindəkin. -**topraq, **içindəkin gücədir** (becədir).

içintətir **içindədir**. **-**içivi çəkmə, içindən çəkinmə, **yollar içindədir**, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).

içiq **içik**. mündəricat. mofad. məzmun. möhtəva**..**
-açuğ içik: zahir batin**..**
-içik durum: çiğrə. ruhi halət. {(**çəğrə** > çehrə. (**çöğrə** > **çöhrə**.) dışaq durum}. -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur.
-içik odu tutunsa, öpgə ürək qavrular. (**öpgə**: ciyər) (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).

içiqara pis niyyətli.
-**içi qara:** qara ürək. pis duyqulu.

içiqləmək **içikləmək**. təhlil edmək.

içirmək -**yedirib içirmək:** əkləyib saxlamaq.

içirtmək öpürtmək. höpürtmək. hopurtmaq. opurtmaq.

içiş daxili iş. -**içiş** dışiş.

içişlər -**içişlər bakanlığı**: **içqiişlər bakanlığı**: daxili işlər vəzirliyi.

içit batin. -**üzüt içit**: zahir batin**..**
-yedit içit!: aşat!.

içitəpə içəri doğru.

içitib -**aşatıb içitib**: yedirib içdirib.

içitiş (. **iç ediş).** təhlil.

içitüz -**içi düz:** çindəş**.** düz tuxum. həlalzada. içi üzü bir olan. -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.

içivi içəği.
-içivi çəkmə, içindən çəkinmə, yollar içindədir, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).
-içivi düzəlt, qalanı bırax.(**içivi**: zehnivi). (içivi, düşüncəvi yola versən, qalan nərsələr yolun tapar).

içiz beyin. məğz.
-könlüz aydın, **içiz artın** (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak).

içlə -**duyduğun içlə,** gördüyün danma. (**duyduğun içlə**: duyduğunu eşitdiyini yoxla).

içləmək yuturlamaq. asdarlamaq.

içlər -ağ akca qara işlər işlər, **qara işlər içlər**. (kötü, pis işlər var para üçün görülür, gizli işlər para ilə çözülü)

içli **1**. döşək, yastıq kimi içi dolmuş, içli hər nə. yapğut. çapğut. **1**. qarası (xuruşu. dadlığı) içinə gömülmüş (qoyulmuş) yemək. **1**. özlü. anlamlı. -**özlü buğda**: bol un verən buğda..**1.** yuturtay. astarlı.**1.** bükün. dolqun. -**bükün bilgə**: çox bilgin. çox bilən. -**biligin irdədim, bükünü ayırdım**. (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).
-süzmə qatıq, **içli kökə**, göy tərə..
-**içli dışlı:** başbaşa. içdışıl. məhrəmanə.
-**uşaq içli:** çox kəvrək ürəkli. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. samsayaq. sapsayaq.
-**içli nərsə**: **dolun**. -**dolun** paltov: içli paltov.

içlidən -**körü içlidən**, uğur güdülməz. (**uğur**: yaxcılıq). (**körü**: **koru.** kötü).

içmə -**yeyib içmə əkli**: yeyib içmə əhli.
-**yeyib içmə:** aşam.

içmədə -bir var qan içmədə, varda biri qan ağlayır.

içmək **1**. içərimək. içərləmək. içəri almaq. opmaq. hopmaq. öpmək. höpmək. **1**. inanmaq. -**içmir** gözüm: inanmıram..
-**ayağ içmək**. and içmək..
-aşın aşadıq, suyun **içdik**, yurdun qonaqladıq..
-**yeyib içmək**: içərimək..
-**ayağın qırmaq**: **ayağın sındırmaq**: andın pozmaq. -**ayağında durmaq**: andında durmaq..
-**ayağım sınsın**: **(**bir nərsəni edməmək üçün and içmək**)**. andım pozulsun. üzümə tüpür. üzümə tüpürsünlər. -**ayağım sınsın** birdə sənin üzüv**ə** baxsam..
-yazın əkər, güzün biçər, yayın tökər, qışın **içər**.
-**and içmək:** andıçmaq.
-**and içmək:**. andaşmaq.
-**su kim içmək** (qolayca).

içməli içsun. sinər**..**
-asdı bulağ **içməli**, üsdü gür ot biçməli (tapmaca: qoyun)**..**
-aşıb içməli: aşal içəl. yeməli içməli..
-**yeməli içməli**: aşal içəl. aşıb içməli.

içməqlə **içməklə.** -sevirəm demək, **and içməklə yarışmaz.** (**yarışmaz** : tutmaz. doğrulmaz).

içmiş **-**işi başa düşüncə, **at suyu gəməli içmiş**, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)

içot **1**.sürük otu. isal darı. **1**. (darı) şərbət.**1.** içilib utula bilən ot, dərman. iç işləkli olan dərman. içərik (daxili) ot. (# **dışot:** içilib utula bilməyən ot, dərman. dış kullanışlı olan ot, dərman. dışarıq (xarici) ot).

içqə **içgə**. pünhan. (nəhan. xafi. puşidə. məxfi). -**içgə savın kim bilər**. (pünhan sırrın kim bilər). -**içgə** işlər. -**içgə** işi var çoğunun (fələkin), dön dolanın bildirməz. -**içgə** sav: xisusi söz. -**içgəsin** dışar!: sırrın aç!. -**içgəsin** üzə vurmaq.

içqeçir **içgeçir**. içi, qarnı yumşadan. müshil.

içqəniş **içgəniş**. **içəniş**. **işəniş**. inanış.

içqənmək **içgənmək**. **içənmək**. **işənmək**. inanmaq.

içqərə -**açqara içqərə**: açıq örtülü. sərih o ğeyri sərih.

içqəri **içgəri. içəri.** qarına. **-**qapını bıraq, **qarına keç**. (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

içqeyim **içgeyim**. iç don: işton. ağdon.

içqırınmaq **səkəsinmək**. hıçqınmaq. hıncqırmaq. için çəkmək. tərsinmək.

içqi -**alkollu içgi**: işgəl**..**

-borcla **içgi** içən, iki kərə əsirir**..**

-dadlı içgi: süyüt**..**

-içgi bardağı: sağır. gilas.

-damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi: çaxır. sağır.

içqiçi **içgiçi**. **içgici**. **1**. içici. **1.** araqçın. alkolik. içgini çox sevən. içgini sevən.**1.**bozayan. bozağan. bozçıq. alkolik.

içqiişlər -**içqiişlər bakanlığı**: **içişlər bakanlığı**: daxili işlər vəzirliyi.

içqil **içgil**. **işgil**. şübhə. quşqu. şəgg.

içqili **içgili**. -dış qaraşı **içgili**: görüntüsü (zahiri) kefli.

içqim **içkim**.daxili. dəruni.

içqin **içgin. 1**. rahat. xudumani. -**içgin** qalın: rahat olun. -çox **içgin** oturub danışdılar. **1**. daxili. (dəruni). **1**. içərilik. -**içgiin** durum tut. **1**. isti. səmimi. -**içgin** doslar. -**içgin** salamlar. -**içgin** arzılarımla. -**içgin** görüş. **1**. içdən. dibdən. yaxından. -**içgin** araşdırmaq. -bu soruya **içgin** yanaşın. **1**. yaxından. -onun yazıları toplum qatnaşları ilə **içgin** bağlıdır. (toplum qatnaşlar: ictimai rəvabitlər). (bağlıdır: mərbutdur, əlaqəlidir). **1**. varid. mahir. -bu sorulara içgin kişi. -**içgin** kitabçı. -**içgin** sənətçi. **1**. uçqun. vurqunca. dəlicə. -o, öz işi ilə **içgin** uğraşır. **1**. uçqun. vurqun. məftun. -savsat **içgini**: fəlsəfə dəlisi.1.dərin. -**içgin tanış**: dərin tanış.

içqin **içgin** (kəndi kəndinə qapanmış). könülsuz. içi tutuq. darıxmış. darıxcım. -**könülsuz** duran könlum

içqinmək **içginmək**. **1**. (nərsə üçün) darıxmaq. sıxqınmaq. məhzun olmaq. üzgünmək. hüzünlü olmaq. kədərlənmək. **1**. (nərsəni) könlü istəmək. nərsiyə çox müştaq olmaq.

içqiri **içgiri**. hər nəyin içəri bölümü. (daxili.).

içqirləmək **içgirləmək**. içəri almaq. özündən saymaq.

içqirli **içkirli**. iki üzlü. riyakar.

içqirsiz **içkirsiz (**içi kirsiz**)**. içtən. samimi.

içqitən **içgidən** -**içgidən bükülən olur**, bükünən yox. (içgi, içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz). (**bükünən**: doyan. doyunan)**.**

içqol astar. içüz.

içqur içqurşaq. tuman, torba bağı, keşi.

içqur istiruktur. saxtar.

içqurşaq içqur. tuman, torba bağı, keşi.

içqüyəv **iç güyəv**. qız evində yaşayan kürəkən.

içrə -açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).
-kəndisiylə dalaşğan, **topraq içrə barışmış**.
-kitos olan dos sandığın, **pambıq içrə, od sandığın**. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın).
-lüt içrə, ac dışra. (ac dışra qaçar doymağa, lüt içrə qaçar qızmağa).
-**utanırsansa el içrə**, üzü çoxlar utacaq. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar).

içsin -könül başdan, baş könüldən su içsin. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq).

içsun içməli. sinər.

içtal **iç dal.** yutdal. daxili şö'bə.

içtamaq **içdamağ**. **işdamağ**. işəng. (**işanağ** < **iç çanaq. iç damaq**). əhvali ruhiyyə.

içtaş səmimi.

içtaşlıq səmimiyyət.

içtay **iştan**. iştah. yerik.

içtə **içdə.** -gözyaşı, **içdə yanan** odun törəsi. (**törəsi**: hasılı). (iç yanmasa, göz yaşarmaz) (iç küyməsə yaş axmaz).

-içdə qaldı qulunc, çölə çıxdı gülünc.

-ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu..

-**sevgi, içdə durmalı,** sevən, onu sarmalı. (**sarmalı**: qorumalı. örtməli)..

-kəndivə güvən!.güvənc bir quş durur, **içində yatır**. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

-yaman yaxşı, **içtə dursun**. (yaman yaxşı içtə bolsun). (için sözü, içdə qalsın). (bir elin iç sözü, iyisi pisi dışarı, yada çıxmamalı).

içtən **içdən**. **1.** içgin. dibdən. yaxından. -**içgin** araşdırmaq. -bu soruya **içgin** yanaşın. **1.** ürəkdən**.** ürək bilən. cani dildən.**1**. üpəş cana yaxın. səmimi. **1**. içkirsiz **(**içi kirsiz**)**. samimi.**1. içində.** təkidə. zatında. -o **təkidə** yaman kişidi. **1.**yutraş. hopmuş. səmimi -**yutralıq qazanmaq**: səmimilik əldə edmək..
-**içdən saymaq**: yutuğursımaq.
-**içdən (xodi) olmayan**: dıştın. qəribə. yad. əcnəbi. -**dıştınları** içəri qoymurlar. -yad ölkədə min yaşasanda **dıştınsan.**
-**çox içtən**: öğək...
-**içdən**, **sədaqətlə inanmaq**: butumaq. bütümək. butunmaq. bütünmək. inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**.

içtəqən **içtəkən**. **istəkən**. üzlük. çanaq. bardaq. -küp **(**küzə**)** qırılınca, çox üzlüklər qırılar.

içtışıl **içdışıl.** başbaşa. içli dışlı. məhrəmanə.

içtin öztün.zati.

içtiq **içtik**. daxili. -**içtik** uruş: daxili savaş.

içtirib -**yedirib içdirib**: aşatıb içitib.

içtiriş **içdiriş**. bildiriş. düşdürüş. açqılış. izahat.

içton **içdon**. ev paltarı.

içton **içdon. iştan. işton.** yutan. yut cübə. tuman.

içüz **iç üz**. **1**. alşım. **1**. çöntük (**< çönmək**). batin. **1**. içqol. astar.
-**iç üz**. iç sifət. sırtav. (**# sarvıt:** dış üz. dış sifət).

içüzü dalı. götü. -tehranda nərsə dəğişmir, **dəğişik olanların dalı**, üzlərinə çıxır.
-ay aylanar il olar, don dəğişər, don olar. (**aylanar**: dolanar). (**don**: **1**. geyim. görünən.
-**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür).
-**su çanın küydürən il acı**, dəğirman çanın küydürən gün acı. (**çanın**: novbətin)
(**küydürən**: yandıran).
-tanozlunun bir gün duzun dadsan, **min il tosun çəkərsin**. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).
-**il doluşu:** salgərdi.
-bir anlıq hirsin basan, **yüz il dincin yatar**..
-**el bayramı**: **il bayramı.** novruz.
-dil yarası, **il yarası.** (qılınc yarası sağalar, söz yarası sağalmaz). (qılınc yarası, iz qoyar, söz yarası, köz qoyar!).
-günüm qaçar, ay qovalar, **il yazar** (əldən çıxar).
-ötən il: keçən il. bayağu il. bildir**.**

il **1**.**gil**. tirə. cür. qın. nov'. -**dəmirgillər**: **dəmirillər**: dəmir cürləri, novları.
filizzilər.**1**.**gil**. qol. dəsdə. -hançı **gildən**: hançı qoldan. **1**. **gil**. rəbt. -bunun mənə **ili** yox. -bunun sənə **ili** nə..**1. el**. **-**ərdəm başı dil, yardam başı il. ((**dil:** söz**).** (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz). **1.**güc. bacarıq.
-**bütün il**: il bütünü. ilboyu.
-il boyunda il ərzində**..**
-geyn il: genil. bildir. keçən il..
-**il ayağı**: il sonu..
-**samanili**: saman çox, başağın az olduğu il. -**samanilinə** düşdük..
-**ulu il**: əjdəha ili**..**
-bir il tamam: yutal**..**
-bazardan qalan, bir gün qalar, **əkişdən qalan bir il..**
-burun il > bildir: qabaq il. keçən il.
-oğlan ağlar gün keçər, **quzu mələr il keçər**.

ilac 1. əm.**1.** ota. darı. dava. dərman.

ilacı dərmanı. açısı.**-**hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, **hər acının min açısı var**.
-dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı.

ilaclamaq 1.otalamaq. dərmanlamaq. darılamaq. davalamaq. **1.**davalamaq. darılamaq.

ilacxana otalıq. darılıq. davaxana. farməsi. əczaxanə.

ilan -**ilan don dəğişər**, qılığ yox..
-ilan öldürənə ağac vermirlər.
-ilan içi ağur, üzü yağur.
-**ilan** sürünsün, balasıda dalıncan. (qoy rədd olsun.)..
-ilan kimi soxanlar.(**soxanlar**: çalanlar).
-**yaman ilan aylanar**, dəğirmanın başında. (**yaman**: xain).
-**ilan kimi fırlaq dolanbac:** sarğıl. espiral.

ilanı **-**demişlər. -**oddan çıxarsan ilanı**, əl qoluva dolaşar.
-**günəş ilanı:**. kəsdənkələ. kərtənkələ. qıryaşıl. qıvraşıq. qıvraşıl.

ilanın -yamanın dilindən, **ilanın dişindən** ağı damar.

ilantan **ilandan**. **-ilandan qaçıb** yuvasına düşmək. (ilan yuvasına).

ilbaq **ilbağ**. **elbağ**. qohum əqrəba.

ilcər **ilgər**. arayçı. ortaçı. çaqçı. miyançi. dəllal. komisyonçu. **(**simsar**).**

ilcərlik **ilgərlik**. salaçılıq. dəllallıq.

ilçi iləkçi. (< **ilətmək**: göndərmək). peyğəmbər.

ilə **1.bilən** .**-**süycü dil bir kan, **vermək bilən tükənməz**. (**süycü**: dadlı) **1.**bilə.birlə. birgə. bərabər. (bahəm).-**bilə** gədib, bilə gəlin: **birgə** gədib, **birgə** qayıtmaq**.1. ək**. **birlə**. (-**mən. -mən**) -(bir qarğ**a ilə** qış gəlməz: bir qarğ**ayla** qış gəlməz). (bir qarğa **birlə** qış gəlməz). (bir qarğa **bilən,** qış gəlməz). (bir qarğa**mən**, qış gəlməz).
-tüm qüllərdən yaz olmaz, **bir gül ilə yaz başlar**. (**başlar**: gəlir).
bilə. **ilən**. **bilən**. **birlən -yaxşı ilə** yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə** yolda ol, yürən yolun itirsin. (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-alqış ilə ər kökər, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər)..
-damcının gücü nə, dələ daşı, **damcı damar ilə deşər daşı**.
-**ilə bilmədin, ilənmə**. (bacaranmadın, qarğanma, küfr demə).
-**nə ilə:** nə ula. necə. nə vəsilə ilə. nə vasitə ilə. -**nə ula** gəldiz: necə, nə ilə gəldiz. nə vəsilə ilə gəldiz. nə vasitə ilə gəldiz.

iləbilmək alabimək. edəbilmək.

iləliq **ilələk.** iləgi. qabiliyyət. zərfiyyət. -bir para aracların onarış **iləgisi** azdır.

iləmək **alamaq**. çatıb almaq. çatmaq. -yatan öz bəxdinə **iləməz**: yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir.

iləməz çatmaz. -yatan öz bəxdinə **iləməz**. (yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir). (**iləməz:** çatmaz).

iləmiq **iləmik**. 1.**ilmik**. bükəl. həlqə. -**ilmikli**: **iləmikli**. həlqəli.**1.yelmik.** yerə suvaşıb yazılan ot türü.

ilən **1**. **bilən**. **birlən**. **ilə**. **bilə**. **-yaxşı ilə** yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə** yolda ol, yürən yolun itirsin. (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın). **1.** ilənc. gilənc. gilən. giley. şikayət.

ilənc **1. gilənc**. giley. şikayət. **1. ilən. gilənc.** gilən. giley. şikayət.

iləniq **ilənik.** iləngli. mərbut.

ilənmə qarğanma. küfr demə. -**ilə bilmədin, ilənmə**. (**ilə bilmədin:** bacaranmadın).

ilənmək **1. ulanmaq**. yapışmaq. bağlanmaq. çatınmaq. müttəsil olmaq. **1. iləyinmək**. **ildənmək**. gileylənmək. şikayətlənmək. -azın çoxun bilməyən, əldəkindən **ilənir**. **1.** qarqamaq. lə'nətləmək. -**ilənmiş**: qarqınlar. lə'nətlik. -**ilənmişlər**: qarqanlar. lə'nətləmişlər.1. qarğanmaq. lə'nətləmək.

ilənməz **-ölü ulu ilənməz**, diri ulu dilənməz.

ilənq **iləng.** rəbt. -bunun ona **iləngi** nə. -mənə heç **iləngi** yox. -onun hammıya **iləngi** var.

ilənqən **iləngən.** yoğruq. qoyuq. quyuq. yapışqan.

ilənqi **iləngi.** link.

ilənqişmək **iləngişmək.** birbirinə rəbt tapmaq.

ilənqitmək **iləngitmək.** rəbt vermək.

ilənqli **iləngli.** ilənik. mərbut.

ilənti **iləndi**. göndərildi. **-**iləndi elçilər sorşulsun oğlandan. (adamlar göndərildi oğlan haqda təhqiq edsinlər).

iləp : bətlə. -üzünə ışığ yansımasın önləmək üçün **bir çetinə** parça iləp.

iləpmək bətləmək. -üzünə ışığ yansımasın önləmək üçün bir çetinə parça **iləp**.

iləq **ilək.1.** ittiham. -oğurluq **iləyi**: oğurluq ittihamı.1. məntiq..
-**ay iləğin** ay başından..
-**ilək dilək**: **ilkə dilkə**. əkə bala. ana bala. nənə bala.

iləqçi **iləkçi**. ilçi. (< **ilətmək**: göndərmək). peyğəmbər.

iləqə **iləğə**. **ələğə**. oyun. oyunçaq.

iləqi **iləgi**. iləlik. qabiliyyət. zərfiyyət. -bir para aracların onarış **iləgisi** azdır.

iləqim **iləğim. ılağım. diləğim**. bir istəkdə, arzuda (iyi kötü) bulunanda söylənir. -**iləğim** həmməşə toy. -**iləğim** düşmanın qırılsın. -**iləğim** uyun gülsün. -**iləğim** yolun açıq olsun.

iləqin **iləgin. 1**. munasibətlə. -bu **iləgin**: bu munasibətlə. -nə **iləgin**: nə munasibətlə. **1**. nərsənin ilkində, başında, başlanqıcında, qaynağında yerləşən. -**ay iləğin** ay başı. -**il iləğin**: il başı. -**el iləğin** el başı. -**iləğin ay**: birinci ay. yazın birinici ayı. **1**. il başı. il əvvəli. **1**. **iləkin**. nərədən. -**iləkin** gəldi.

iləqirmək **iləgirmək.** iləkmək. (> **elə gəlmək**). gözə gəlmək. nəzərə gəlmək. -mənə **iləgir** ki siz yalan deyisiz.

iləqiş **iləgiş**. **1**. mürtəbit. -**iləgiş** dışlar: birbirinə qablar: mürtəbit qablar.

iləqişmək **iləgişmək** mürtəbit olmaq.

iləqmək **iləkmək**. (> **elə gəlmək**). iləgirmək. gözə gəlmək. nəzərə gəlmək. -mənə **iləgir** ki siz yalan deyisiz.

iləqtirmək **iləkdirmək**. **ilişdirmək**. -qarmağa **iləkdirmək**: tora salmaq.

iləqtirmək **iləkdirmək**. **ilşitirmək.** ittiham, müttəhim edmək. -birbirin **ilişdirirlər**.

ilərçin mütərəqqi. tərəqqiçi. təsaüdi. progressiv.

iləri **1**. alağa. alağa. qabağa. **1**. alıs**.** (< **al**: qabaq). uzaq. -**alısqa**: uzağa. ilәriyə. **1**. təklif. **1**. **iləri!**: alda!..**1.** (**lər** <> **rəl**). **irəli**. qabağ. ön. öğən. önən. önğən. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.
-baxtı yürük, **atı yürükdən iləri**.
-**ilərni görən**: izuqçi. izmarçı. burğan **(**< **bur**: ön. qabaq**)..**
-iləri sürmək: önə sürmək.
-çağın keçmişi yok, gəlcəyi yok. -hər nə çağında yaranmış, nə arda qalmış, **nə iləri qaçmış**.
-**iləri geri:** iləri qayra.
-**iləri qayra**: iləri geri.

iləric alğac. mütərəqqi.

ilərimək onamaq. gəlişmək. osamaq.

ilərinmək təklif olmaq.

iləriş (**iləriyə**, önə verilən). **1**. önəri. pişnəhad. **1**. (tərəqqi. behbudi). -bir **iləriş** görünmür.**1.** alğarış. aldarış. önəriş. önürüş. gəlişiş. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.**1.** ösüş. əfzayiş.

ilərişə **ilərləyişə.** ösüşüşgə. -**ösüşüşgə yol açan**. (ilərləyişə yol açan).

ilərişmək iləri gedmək. önərişmək.

ilərištəmək **ilərişdəmək**. **1**. önəri, pişnəhad vermək. **1**. açınmaq. güllənmək. (tərəqqi edmək).

iləriyiş qabaqdaki. -**iləriyiş** dayqalarında.

ilərləmə **ilərləyiş**. alğarış. alğabaru.

ilərləmək alğabarmaq **(**< **al**: ön**)**.

ilərləmiş ilgərin. pişrəfdə. -**ilgərin artdalın** ölkələr.

ilərləyən altan.

ilərləyiş edinc.

ilərləyiş **ilərləmə**. alğarış. alğabaru.

ilərləyişə **ilərişə.** ösüşüşgə. -**ösüşüşgə yol açan**. (ilərləyişə yol açan).

ilərmək təklif edmək.

ilərni görən. avqor. kahin.

ilərqin ilərgin mütərəqqi.

ilərsi -**ilərsi qayrası**: qabağı dalısı.

ilərtən -**ilərdən qayradan**: ötədən bəridən.

iləryən önən.

iləsizbə **alsızba:** eliyə bilirmisiz: eliyə ilirmisiz.

ileşiq **ileşik**. nadinc. azarçı.

ileşiş **bulaşış**. **ulaşış**. {tıransmisyon. girboks. intiqal. nəql. ibur. irsal. muxabirat. muxabirə}.

ilət niyyət. -**ilətiz** nədir : niyyətiz nədir. -**ilət** hara, barçağ ora: niyyət hara, mənzil ora. -pisilət: bəd niyyət. **xoşilət**: xoş niyyət.

ilətən **ilitən. eltən. elitən.** iberən. göndərən.

ilәti (< **ilətmək**: göndərmək). **1**. ataç. mesaj. peyam. payamək. **1**. göndərilmiş. mərsul. irsal olmuş.**. 1**. çatdırı. götürü. gətiri. alını. **1**. çapa. çapda. oxuş. çağış. (anons. mesaj. e'lan. e'lamiyyə).**1.** xahiş. dərxast. -**ilәti** göndər.
-**ağla qara ilədi evrən qılışı**, böylədir ta ki durur evrənimiz. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz).

ilətilən çatdırılan. götürülən. gətirilən. alınan. -**ilətilən** savlara görə.

ilətim niyyətim. -istəyim görmək, **ilətim görüşə**, yatıram, bəlki düşəsən düşə.

ilətinmək niyyətlənmək.

ilətişim **1**. informasya. **1**. ilimti. ilgi. bağlantı. rabitə. təmass.

ilətmək **1**. aparmaq. -hər nəməsin **ilətdi**. **1**. basıb götürüb aparmaq. -su geçidi (köprünü) **ilətdi**.

ilətmək **1**. **ul**atmaq. götürmək. yollamaq. göndərmək. **1**. ricu' vermək.

ilətmək alıb atmaq. daşımaq.

ileyinmək **ilənmək. ildənmək**. gileylənmək. şikayətlənmək. -azın çoxun bilməyən, əldəkindən **ilənir**.

ilim bacarıq**. -**bilim, **ilim**, ilik**. (**elm, bacarıq, mə'nəviyyat). (**bilim:** elm)**. (ilim:**bacarıq)**. (ilik**. mə'nəviyyat)**.**
-bilim, ilim toplamaq: bilik yükərmək.
-ilim bilim, dil tanımaz, el bilməz.
-parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

ilimti ilgi. ilətişim. bağlantı. rabitə. təmass.

ilin 1.**edin. idin. elin**. bacarıqlı. **1.** əsr. əsir. asr. qərn.
-ilin illəri: çoxdan bəri.
-**ilin olmaz** dadşım bil yenisi, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

ilinmək uzanmaq. bağlanmaq.
-alınıb ilindik: qapılıb ilişdik.

iliq **ilik**. 1.(< **ilmək**: bacarmaq. tovanmaq). bacarıq. tovan. -**ilik gücü, bilikdən**. (**bilik**: bilim. ilim). **1**. burun. əsgi. əvvəl. qədim. -**ilik çağda**: qədim zamanda. -**ilik ilik (**burun burun**)** öğündə: çox əsgi zamanda. **1**. öncə. -**ilik** düşün, sondan daşın (iqdam ed). **1**. əvvəl. -başlamadan **ilik**, dibin oyla: sonun düşün. -**ilik** kimdir: əvvəl kimdir. -**ilikin** de: əvvəlin de. -**ilikdən** bəri: əvvəldən bəri. -**ilikdən** görmüşdü: əvvəldən görmüşdü. **1**. birinci. -sırada **ilik**: rədifdə birinci. -**iliklər** sırası: birincilər səfi. -yarışların **iliki**: yarışların birinci. **1**. qabağ. -**ilikə** keç: qabağa keç. -sizdən **ilik**: sizdən qabağ. -söz aytadan **ilik**: söz demədən qabağ..**1**.mə'nəviyyat**. -**bilim, ilim, **ilik. (**elm, bacarıq, mə'nəviyyat). (**bilim:** elm)**. (ilim:**bacarıq)**. (ilik**. mə'nəviyyat)**.1.**sömük. çömük(moğol). məğz. covhər.**1. ilmik.** bacarıq. başarıq. (şayistəgi. təvan). **-ilmikdən düşmüş:** bacarığın itirmiş. -biliklidə, ilik gücərər: ilimlidə, başarıq budaqlanar. -bilik, yol açar **ilikə**. -**ilik** yürüşər, bilik olan yerdə..
-**ilik yürüşər**, bilik olan yerdə. (. başarcağ güllənər, bilik var olan yerdə).
-bilik umatı, ilik. (umatı:taleyi). (biligin, elmin taleyi, bacarıqdan, gücdən asılıdır).
-ilik, bilik yartısı, **dilək, ilik yartısı**. (**ilik**: başarıq). (**bilik** : ilim. tanışlıq). (**yartısı**: yarısı). (**dilək**: istəş). (başarıqsız, başarma, iqdam gücü olmadan, bilik yartıcan olur, dilək gücü olmayınca, başarmaq, qılmaq uğru (şansı), yarı kəsir). (bilik dolmayına, ilik olmayınca, dilək gəlməyincə, nə yapayız, yapabiləriz).
-ilik, bilik yartısı, dilək, ilik yartısı. (**ilik**: başarıq). (**bilik** : ilim. tanışlıq). (**yartısı**: yarısı). (**dilək**: istəş). (başarıqsız, başarma, iqdam gücü olmadan, bilik yartıcan olur, dilək gücü olmayınca, başarmaq, qılmaq uğru (şansı), yarı kəsir). (bilik dolmayına, ilik olmayınca, dilək gəlməyincə, nə yapayız, yapabiləriz).

iliqə **-bilik, yol açar ilikə**. (bilim, ilim başarcağa yol açar).

iliqin ilikin bacarığın. -bilik, ilikin yarısı.

iliqini **iligini.** -**ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma**: qət. qıt.

iliqiz 1. **iligiz**. **ələgəz**. aş tərəsi çeşiti.**1. ilikiz. ilmikiz. ilküt**. bacarıqsız. başarıqsız. qudrətsiz.

iliqli **ilmikli**. **ilikli**. bacarıqlı. başarıqlı.

iliqmək **1. iliğmək**. yoluğmaq. düşmək. -tora **toluğmuş** bir quşam bu gün.**1. ilikmək**.. tutulmaq. **1**. **ilikmək**.. bənd olmaq.

iliqqi **iliğki**. öncəki.

iliqqicə **ilikkicə**. burunğuca. əsgikicə. əvvəlkicə. qədimkicə. qabağkicə. qabağki kimi.

iliqtə **ilikdə.** başarıqda -iş görməyə, diləkdə gərək, biləkdə, **ilikdə gərək, bilikdə**. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

ilirmisiz **bilirmisiz**. -**eliyə ilirmisiz:** eliyə bilirmisiz. alsızba.iləsizbə.

iliş 1. iş. türmə. -iki il **iliş** almış. 1. girifdarlıq. -bu **ilişdən** qurtarmaq.

ilişiq **ilişik**.1. çifdə. girifdar. -çox **ilişiyəm**.1. ilmənək. girifdar. mübtəla. -yamana **ilmənək**.

ilişiqi **ilişigi.** qatnaşıq. -sizlə **qatnaşığı** nə?.

ilişiqliq **ilişiklik**. **1.**çifdəlik. girifdarlıq.**1.**toxur. axsaqlıq. qusur. -**toxura** baxmayın. -bizim işin **toxuru** hardadır.

ilişiyi -**ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma**: qət. qıt.

ilişmək **1.** tokazlamaq. toxazlamaq. toxunası olmaq. dik bir nərsiyə sürtünüb toxunmaq. -daşı görmədim **toxazıdım**.1.nəqd edmək. tənqid edmək. bənd iləmək.
-**ilişməyi** xoşlamır, ilişmişsə boşlamır.
-**gözə ilişmək:** gözə ilyənmək. gözə dəğmək.
-**birbirinə ilişmək:** çalnışmaq.
-**birbirinə ilişmək:** satğaşmaq. saltaşmaq.

ilişməz **-**əğik başa, daş ilişməz

ilişqi **ilişgi**. **1**. avqaş. alqaş. rabitə. **1**. **ilgi**. avsal **(**< **av)**. rabitə..
-**ilgi qurmaq**: avsalmaq. **(**< **av)**..
-ilişgilərin azatmaq: araqısmaq.
-ilişgi qurmaq: düğüşmək**.** düşmək. rabitiyə girmək. -**düğüşmək** tanımıram: **düşməmişəm** tanımıram.

ilişqiləri -**ortanı, ilişgiləri gücləndirmək:** ara bəkitmək.

ilişqili **ilişgili**. **ilgili**. bağlanışlı. mərbut. **(**barəli**)**. -soruya **bağlanışlı** konular.

ilişqisi **ilişgisi**. qolu. gücü. əli. **-**yukarlarda qolu olanın, yer salar.

iliştiri **ilişdiri**.tutqaz. nəqd. intiiqad**..**
-ağır ilişdiri, tənqid: aşlav**.**

iliştirisiz tənqidsiz. -**iliştirisiz** irəliş yoxdur.

iliştirmək **ilişdirmək**. **1**. **iləkdirmək**. -qarmağa **iləkdirmək**: tora salmaq. **1**. uçutmaq. uçurtmaq. intiqad edmək.1. çifdələtmək. girifdar, mübtəla edmək. -bu küyləzə ilişdirən hani, yaxar qoymaz, ürək ki yani (yanır). (**küyləz**: (**küy**: od). cəhənnəm. ağrılı, yaxıcı durum).**1.ilşinmək.** atınmaq. intiqad, tənqid edmək. -yetər yetməzə **atınma**.

ilitən **ilətən. eltən. elitən.** iberən. göndərən.

ilitiş nəqd.

ilizimti **ilizimdi**. (ilişilmişdi. ilişiklidi). lazimdi. qaçınılmazdı.

illənəmir **həllənəmir**. uzun sürə. -**illənəmirdən** bəri: uzun sürədən bəri.

illər -**aylar keçir, illər ötür** yol yarı, kimsə görməz bu uzanan yolları.
-neçə mutlu illər uzaq yaşa. (qulama sözü).
-bağdalı dos, **illər ötər**, üzün görməz, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı)**..**
-yaşama illər qatınca, illərə yaşamı qat. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın).
-gün keçir, ay dönür, güz yeli əsir, **illər irəlir, sonuma tələsir**.
-illər dönər, ay aylanar, gün keçər.
-qutlu illər, uğurlu işlər.
-**illər bolsa**: illər isə.

illərə **-**yaşama illər qatınca, **illərə yaşamı qat**. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın).

illəri **-ilin illəri:** çoxdan bəri.
-**okuş illəri**: məktəb illəri.

illiq **illik**. bir ilə bağlı olan nərsə**..**
-bir illik camış: yivərə.

ilmə -ona **ilmə**: ona dəğmə.

ilmək **1**. **bilmək. almaq**. (təvanüstən). -yetə **alamazsın**: yetəməzsin. -**alamadım**: biləmədim. -çata **aldım**: çata bildim. -sana **almaz**: ğeyri qabili təsəvvür. -ala **almaz**: ala bilməz. ala ilməz. **1**. **əlmək. gəlmək**. -bizədə **əliz**. -keçdi uğur (fürsət. imkan) ilənmədim qatına: çatanmadım qulluğuna. **1**. gözək. toxuma düğünü. **1**. **iləmək**. ilişdirmək. taxmaq. -hər gələnə **ilmə**: taxılma. -yoxsul qızıl çüy **(**çivi. mıx**)** tapdı, **ilməyə** yer tapmadı. -kotuvu asqıya **ilə**. **1**. **bilmək**. -**yemilmək**: yeyə **bilmək**. -hamısın **yemiləmədi**: hamısın yeyə bilmədi. -gedəlmək: gedə ilmək. gedə bilmək. **1**. eliyə bilmək. eliyə bilsəz verin. -**ilib** verin: **lütfən** verin. eliyə bilsəz verin. **1**. son ək olaraq işləmlərin sonuna gəlib, **"istək**, **dilək**, **rica' "** anlamın işə artırır. -**yeyəyin**: **(yeyə ilin**): yeyə ilin: lütfən yeyin. -**gedəyin gələyin**: **(gedə ilin gələ ilin**): lütfən gedin gəlin. -**verə ilin**: **verəyin**. -**yeməyin**

(yeməmə ilin**)**: lütfən yeməyin. **1**. dəğmək. toxunmaq. -**göz ilməsin** gözəlliyinə. -**göz ilməsin** deyə üzərlik tüttülər (tüstülətdilər)**.. 1**. çatmaq. -qulağa xoş **ilən** bir səs. -**ilən**: çatan. -**ildir: ilət**: çatdır. -**ilməz**: çatmaz. -**ildiririn: ilətətin**: çatdırın. **1**. **idmək. edmək**. bacarmaq. **1**. **ilmək.** çatmaq. dəğmək**. -qulağıma ildi**: qulağımaçatdı. **1.** dəğmək. -gözə **ilmədi**: gözə dəğmədi. -gözümə **ilməsin**: gözümə dəğməsin-ona **ilmə**: ona dəğmə. -qadaya **ilmiş**: qəziya gələsi.

ilmənəq **ilmənək**. 1.yapışqan. -**ilmənək** kişi: yapışırsa əl çəkməyən, qopayan. **1.** ilişik. girifdar. mübtəla. -yamana **ilmənək**.

ilmənik **yelmənik.** yapışıq. tutqulu.

ilmənіş girə düşmə.

ilmənmək **ilmənmək**. -**ilməndik**. girə düşdük. -**ilmənib** qaldıq. -**ilmənən** varsa.

ilmənmək **yelmənmək.** yapışmaq.

ilməq -**ilmək ilmək toxunur**, bir çıpıda sökülür.

ilməz -sana qoşulmaz **gözə ilməz** biri. (sayılmaz, gözə gəlməz, önəm verilməz biri).
-sana qoşulmaz, **gözə ilməz**: sana, gözə gəlməz.

ilmiq **ilmik**. **iləmik**. bükəl. həlqə. -**ilmikli**: **iləmikli**. həlqəli.

ilmiqiz **ilmikiz. ilikiz: ilküt**. bacarıqsız. başarıqsız. qudrətsiz. (natəvan).

ilmiqli **ilmikli**. **ilikli**. bacarıqlı. başarıqlı.

ilmiş -**qadaya ilmiş**: qəziya gələsi.

ilq **ilk**. 1.baştınğı. baştaki. birinci.1. əlik. öncə..
-**ilk kəz**: alğaç **(**alın çağ**)**. -**alğaç** ona vuruldum..
-**ilk olaraq**: aşnu.
-**ilk baş:** ilk kərə. -**ilk başı**: ilk kəzi. -**ilk başdan**: lap başdan.
-**ilk başda:**qədim əyyamda.
-**ilk oxu**: başatı okul.
-**ilk süt**: ağuz.

ilqar **ilğar.** səkirdiş. saçma. cumma.
-görməz olur, başı gora titrəyən, sönməz ışıq, **dönməz ilqar** istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

ilqarı -**qadın ilqarı, deyir kişidən asılı**, kişi ilqarı deyir, vardan basılı.

ilqarın -**ilqarın pozan**: qayrılan.
-**ilqarın pozmaz**: qayrılmaz. ilqarlı. bəfalı.
-**ilqarın qırmaq**: qayrılmaq**.** xəyanət edmək. bəfasız çıxmaq.

ilqarlı qayrılmaz. ilqarın pozmaz. bəfalı.

ilqbahar **ilkbahar**. yaz. göglüm.

ilqbaşta **ilkbaşda**. keçmişlərdə. qədim əyyamda.

ilqbiliq **ilkbilik**. önbilik. bir konuda ilkin, kök, daban, təməl bilgilər.

ilqçaq **ilkçağ**. öncağ. -**öncağlar**: ilkçağlar.

ilqə **ilgə**. **1**. **elgə**. **ülgə**. milliyyət. -**elgəsi** nədir: milliyyəti nədir. **1**. peyvənd. rabitə**..**
-əğri gedsə **ilkədən**, əğri uzar döngər **(**fələk**)** boyu. **(ilkədən**: başdan**)**..
-**ilkə dil**: **əkə dil**: ana dil. doğma dil..
-ilgə **qıtı**: ilgə **qəti**: əlaqə kəsmə.
-**ilkə dilkə**: **ilək dilək**. əkə bala. ana bala. nənə bala.

ilqəc **ilgəc**. asqı. çəngək. çəngəl.

ilqəl **ilkəl**. **1**.başatı. pirimitiv.**1**. **ilksəl**. **ilkin**. başlatı. başatı. birincil. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.

ilqəmək **ilgəmək**. **1**. (**iləri**: ön. qabaq). ılqamaq. yelgəmək. götürülmək. yügürmək. **1**. seçmək. ayırmaq. **1**. < **yelgəmək**. qaçmaq.

ilqən -**hər nəyin ilkəni, başlanqıcı:** irtə. ertə**..**
-ilkən üzük: başalıq. **(**söz başı yazılan yekə hərf**)**. yekə hərf.

ilqəq **ilgək.** butğaq**.** iki nərsəni birbirinə bağlayan, tutduran çəngəl.

ilqər **ilgər**. **1**. **ilcər**. arayçı. ortaçı. çaqçı. miyançi. dəllal. komisyonçu. **(**simsar**)**. **1**. **ilgər.** sırada birnci olan. avanqard. pişkisvət.

ilqəri **ilgəri**. ən öncə. ilköncə.
-**ilgəri sürmək**.

ilqəridən **ilgəridən**. **ilgəri həm**. qabaqcalar. -**ilgəri həm** burda olmuşam.

ilqərin **ilgərin**. ilərləmiş. pişrəfdə. -**ilgərin artdalın** ölkələr.

ilqərişi **ilgərişi**. ösməyi. ösüşü. -işbirliyi ilgərişi: işbirliyi ösməyi: işbirliyi ösüşü.

ilqərlik **ilgərlik ilcərlik**. salaçılıq. dəllallıq.

ilqəsiz -**ilkəsiz tükəsiz**: əzəli əbədi..
-**ilkəsiz əkəsiz**: tay tuşsuz. nəzirsiz.

ilqəşiq **ilgəşik**. ilgi türü. novi' rabitə.
-**ilgəşik qablar**: zirufi mürtəbitə.

ilqəşmək **ilkəşmək**. oluşmaq. buluşmaq. başlanmaq.

ilqəz **ilgəz**. salnamə. kalandır.

ilqi **ilgi**.1. rabitə. qatnaş. -**yümnlü ilgi, rabitə:** qutluq qatnaş. -**ısnışlı ilgi** qurmaq.**1.**rəğbət. aldırış. təvəccüh. inayət. e'tina. -heç bir **iligidə** göstərmədi. -**ilgisiz** baxıb keçdi.**1**. baxım. nəzər. **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. rabitə. iki, neçə nəsəni birbirinə qoğuşduran yer, tikə, qat. **1**. ilimti. ilətişim. bağlantı. rabitə. təmass. **1**. **ilişgi**. avsal **(**< **av)**. rabitə. **1**. cəlb..
-**ilişgi qurmaq**: avsalmaq. **(**< **av)**.
-tanrıdan son, **ilki sənsin ayğısım**. (**ayğısım**: əzizim. mehribanım).
-**ilgi qurmaq:** düşmək. düğüşmək. -onla **düşmə**: düğüşmə.

ilqi **ilki. 1.**bədəvi. əvvəliyyə. -**ilkidurmuş**: bədəvi yaşam. əvvəliyyə həyat. **1.**birinci. -**ilkisi**: birincisi. (bir ev uşaqları içində) ən yekəsi. -**ilki** kişi: birinci adam. -**ilki** kərəm: birinci kərəm..
-ilki baş. başlanqıc. -**ilki başlarından:** lab belə əvvəlləridən**.** lap uşaqlığından.
-**ilgi qurmaq**: ipişmək.

ilqibaş -gülməgə tələsmə. -**ilki baş oynab güləsi**, sonku tutar çiləsin. (çiləsin: əzasın)

ilqilənmək **ilgilənmək**. qaraşmaq. qarağlanmaq. qeydinə qalmaq. təvəccüh edmək.

ilqilərintə **ilkilərində.** -**o ilkilərində**: o tazalıqlarında. təzə olan çağlarında.

ilqilərtə **ilkilərdə.** -**o ilkilərdə**: o tazalıqda.

ilqili **ilgili**. **ilişgili**. bağlanışlı. mərbut. **(**barəli**).** -soruya **bağlanışlı** konular.

ilqiliq **ilgilik**. -qurulan, iddia olunan **bağlılıq, ilgilik**: bağanağ > bahana.

ilqin **ilkin**.**1**. başda. əvvəl. -**başda**, pisi ayır yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün). **1**. başlatı. başatı. birinci. girşic. başlac. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə). **1**. **ilkəl**. **ilksəl**. başlatı. başatı. birincil. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.**1.**altın. **-aldın ast**, geyin üst. (ilk alt, son üst). **1**. əzəldən. -**böylə ilkin yazıb quramda**, **qaçanda yıxılır**, **duranda**. **(böylə ilkin yazıb quramda**: dünya əzəlindən belə yazmış**)**. **1**. aşnıki. başnıki. öncəki. əvvəlki. **1**. başlabki. başdabki. birinci. -**başlabki** seviş: ilkin eşq. **1**. dəsləbki. əvvəlki. **1**. ilik. birinci. **1**. baştın. əsli. -**baştın yasma**: əsli nusxə. **1**.aldın. əvvəl. -**aldın** özünə bax. -**aldın** sən. -**aldın** kim girdi?.**1**. birinci. əvvələn. əvvəla..
-**ilkin tükün**: **əkin tökün**: başdan sona.**.**
-ilkin özgələri dingələ, sonğ öz sözün aytgələ. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə).
-ilkin özümüzdən, evimizdən, dosdumuzdan başlıyalım, sonra bizi, yurdu, qonşunu daşlıyalım (**daşlıyalım** : nəqd eliyəlim).
-ilkin nədən, səbəb, dəlil : başağuc.
-ağuz açıb duşunmə, **ilkin düşün**, aç ağuz.
-ilkin ozalı: əzəldən. -böylə yazılmamış **ilkin ozalı**: **əzəldən** böylə yazılmamış.
-**ilkin oylan**, sonra toylan. (əvvəl düşün, sonra toya, yığvaya qarış).
-**ilkin yoldaş**, geyin yol.
-**ilkin yol** , geyin yoldaş.
-ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu.
ilkin eşək sürən at minsə, özün bilməz, hovalanıb, göt atar.

ilqinc **ilginc**. **1**. baraş marağ. barlaşa, yoxlaşa dəğər. **1**. qızıq. həvəsli. sevincli. sevməli. **(# pozuq**: iğrənc**)**. -**qızıq** gördüyün gözəl sevgilin, gəlir günü pozuq görünür.**1.**qıızıqlı. maraqlı. calib. -**qıızıqlı** pitiklər. -**qıızıqlı** olaylar.

ilqini -**hər nəyin ilkini, birincisi, ən iyisi:** gül. -pitiklərin **gülü**. -yemişlərin **gülü**..
-**gül qoymaq**: pislikdə əlindən gəldiyin əsir gəməmək. yamanlıqda göz çıartmaq. divan tutmaq. gücmətmək. gücəmək. zülm edmək.

ilqinmək **ilginmək**. 1.cəlb olmaq.**1.**tapşınmaq. təmas tutmaq istəmək.

ilqiş **ilkiş**. oluş. buluş. başlanqıc. qaynaq.

ilqitmək **ilgitmək. 1**. aldırmaq. maraqlatmaq. -onun işi məni **aldırmaz**. **1**. cəlb edmək.

ilqiyə -**ilgiyə girmək:** düğüşmək**.** -bir kərəlik (dəfəlik) onla **düğüşmə**.

ilqiyi **ilgiyi.** -**ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma**: qət. qıt.

ilqöncə **ilköncə**. 1.aşnu.1. ən öncə ilgəri.

ilqsəl **ilksəl**. **ilkəl**. **ilkin**. başlatı. başatı. birincil. ibtidai. -**başatı** yaşam. -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur. -**başatı** huquqlar. -**başatı oxu**: başlatıq. başatıq. dəbistan.

ilqüt **ilküt**. **ilmikiz. ilikiz.** bacarıqsız. başarıqsız. qudrətsiz.

ilsəmək (ilənmiş, ulanmış, olmuş kimi sanmaq). elə bilmək. ansamaq (anmış, qanmış kimi saymaq). xiyal etdmək. (**enqaştən < anğaşmaq**). -**ansadım**: **ilsədim**. elə bildim. xiyal etdim.

ilsiz (**il**: güc. bacarıq). gücsüz. zəif.

ilşinmək **ilişdirmək.** atınmaq. intiqad, tənqid edmək. -yetər yetməzə **atınma**.

ilşitirmək **iləkdirmək**. ittiham, müttəhim edmək. -birbirin **ilişdirirlər**.

iltam **ildam**. **yeldam**. çıtal. iti. şədid.

iltə -**gəlib gedər hər ildə**, hər dördüdə, say (başqa. fərqli) qılda (tapmaca) (ilin dörd carnı (fəsli).

iltələyin **ildələyin**. hər il olunan, qaytalan, tikrarlanan.

iltənmək **1**.təşəbbüs, mubadirət edmək. **1**.girişimək. **1**.**yeltənmək**. cumsunmaq. götürülmək. qalxışmaq. **1**.umsunmaq. **1**. bağlanmaq. irtibat, bağlantı, konekt qurulmaq.**1. ildənmək**. **ilənmək. iləyinmək**. gileylənmək. şikayətlənmək. -azın çoxun bilməyən, əldəkindən **ilənir**.

iltəqudari üstü üsüdə. üstüsüdə. imumiyyətlə. (ruyi həm rəftə).

iltəş **eldəş. eldaş.** bir eldən, bir eldə olan. yurddaş. vətəndaş.

iltətmək irtibat, bağlantı, konekt qurmaq.

ilti **ildi.** çatdı. dəğdi. -**qulağıma ildi**: qulağımaçatdı.

iltib -**iltib düşürmək:** götürüb qoymaq.

iltinmək **ildinmək**. girə düşmək. bəndə düşmək.

iltiq **ildik**. **1**. badaq (bacaq). **1**. gir. bənd.**1**. çəlmə. qındıq. qıydıq. qıylıq. kəsatma. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək.

səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq). **1.ultuq.** milli. -**ultuq** yazı. -**ultuq** varlıq. -**ultuq** işlər.

iltiqləmək **ildikləmək**. badaqlamaq.

iltiri göndəri.

iltiriq **iltirik**. ərməğan.

iltiriş intiqad.

iltirişmək **ildirişmək**. ilişgi qurmaq. irtibat qurmaq. rabitə qurmaq. -**ildiriş** yolları.

iltirmək **ildirmək**. **1**. girləmək. bətləmək (bəndləmək). **1**. asmaq. -börkün duvardakı çividən ildirtdi. **1**. rəbt vermək. -mənim sorumu onunkuna **ildirməyin**. **1**. yapışdırmaq. -tüm qaraları (günahları) ona **ildirdilər**. **1**. çatdırmaq. -çapar (posçu) olar oxuşları **ildirən**. **1**. götürmək. -məni yara **ildirən** yollar. **1**. bağlamaq. **1**.

iltirtmək **ildirtmək**. girə saldırmaq. bəndə saldırmaq.

iltiş irtibat. bağlantı. konekt.

iltişmək irtibat, bağlantı, konekt qurulmaq.

iltitmək **ilditmək**. girə salmaq. bəndə salmaq.

iltiyinə **ildiyinə**. **aldığına**. başara bildiyinə. kəsə bildiyinə. -**aldığına** vurdu: **ildiyinə** vurdu. -ayaq **aldığına** ılqamaq: ayaq **ildiyinə** çapmaq. -başı **aldığına**: başı **ildiyinə**: ağlı kəsdiyinə.

iltiz **ildiz**. 1.(**< ilmək**). kök. əsl. paya. bünyan. -**kök kötəm**. əsl o usul.**11.ıldız.** (< **il.** -**ilmək**). bitgini yerə, toprağa iləgən, igədən, bağlayan kök. rişə. **.ıldız**. kök. dib. tüb. rişə. -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar. -**dibli** kişi. **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.1. kök. -yer təkində qızıl qayış (tapmaca) (tut ağacının ildizi: kökü).

ilum -**əğli ilum**: irdə ilim. irdəlim.

ilyənmək -**gözə ilyənmək**: gözə ilişmək. gözə dəğmək.

im baluc.

-**ərşid olan bir im ilə söz qanar**, ərişməyən anlayınca söz yanar. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan)..

-**doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə:** kərtiz. gətirəz. kəritəz. kərtəz.

iman **enin**. **inan**. **e'tiqad**. -yaxşı dillə ilan çıxar ninindən, yaman dillə kişi çıxar **ininindən**.

imansız **inamsız**. tansız. allahsız. kafir.

imantan -kin imandan, acığ başdan edər. (**başdan**: ağıldan).

imcələmək **ümcələmək**. işarə edmək.

imcələtmək **ümcələtmək**. işarət qoymaq.

imci döktür. -**can imci**: imumi döktür. -**diş imci**: diş döktürü.

imcim **im cim**. **himcim**. ima işarə. -**imcimlə** sözün qandırar. -bilgin olan **imcimilə** söz qanar. (bilgin olan bir **himilə** söz qanar).

imcimilə -bilgin olan **imcimilə söz qanar**. (bilgin olan bir himilə söz qanar). (**imcim: himcim**. ima işarə).

iməcən **eyməcən**. xeyrxah.

iməcilik **iyməcilik**. xeyrxahlıq.

iməl **-iməl edmək:** iməlləmək**.** cadılamaq. büyüləmək.

iməlçi **iməlic**. göz bağçı. göz boyaçı. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

iməlic **iməlçi**. göz bağçı. göz boyaçı. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

iməlləmək iməl edmək. cadılamaq. büyüləmək.

imənmək **inənmək**. içənmək. işənmək. izənmək. güvənmək. **(# üşənmək**: çəkinmək**)**.

iməqləmək **iməkləmək**. 1.**enbəkləmək**.**1.irməkləmək**. (**< ərmək**. **irmək**). irim irim, atdım atdım gedmək.

iməs -**sizdəki dursu iməs**: sizinki, sizin duruşuz doğru değil.

iməsmi değilmi. -altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.

imeyl -**sən imeyl elə**, bizdə meyl eliyək.

imil imil yavaş yavaş.

imiş oxşar. şəbih. mütəşabeh.

imişin məsələn. **oxşar**.

imişliq **imişlik**. oxşarlıq. misillik. şəbahət. təşaböh.

imit təmsil..
-inancın imiti (**təmsili**): onqun. tapqa. mə'bud.

imiz (< **im**: işarə). rəmz.

imləmək ima edmək anmaq.

imlənməz **-dolun ay barmaq ilə imlənməz**. (aydın nərsədən danışanda deyilir).

imlənmiş nişan verilmiş.**-ovçuya ovlaq imlənmiş**, avı özü izləmiş. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah).

imləq **imlək**. ağrıq. xəstə. məriz.

imqə **imgə**. xiyal. təsvir.

imqəl -**imgəl, işarəli, markalı ad**: aya ləqəb.

imrənmək (# **iğrənmək**). ləzzət almaq. hal edmək.

imrəsi şifrəsi. rəmzi. -keçitlərin, kilitlərin yalnız Onda imrəsi.

imsiləmək **iyimsiləmək.** iyin çəkmək. qoxulamaq.

imti -**şu imdi: şu indi.** şindi. şimdi.

imtiliq **imtilik.** marallıq. maraqlıq. meyillik. rəğbət. rağiblik.

imtiq **imtik.** maraq. maral. meyil. rəğbət.

in (**ın. un. ün**: **də. da**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**.

ina əqidə. e'tiqad.

inac -**inac artqısı** ev yıxar. (**artıq inac** ev yıxar). (artıq, aşırı güvənmək eyi değil).

inal inanılan. itminan, e'timad olunan.

inam iman. **-**doğra bəydə doğan yox, **doğanlıda inam yox**. (**doğra:** adil). (**doğan:** qohum). (adil hakimdə qohum tanımaz, qohumlu hakimdə, iman tanımaz). (düz hakim, işində qohumluğu sanatmaq (dəxalət verməz), qohumluğu sanatan (dəxalət verən, hesaba salan) hakimdə inman olmaz).
-inam güc yaradır, gücdə inam.

inam **-inam bilən ursa atdım hər kişi**, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

inam -inam güc yaradır, gücdə inam.
-**inam gücə dayanır**, güc inandırmağa. (gücsüz, inam duramaz, uyqulanamaz).
-inam, sığınsa gücə, könlə sığamaz (könüldən qaçar).
-adal bilməz, inam gəzməz. (insafı yok, inamı yok).
-**güc olan yerdə inam yaranar**, gücə minmiş inam kəndisin danar.

inama -inam gücə dayanır**, güc inandırmağa**. (gücsüz, inam duramaz, uyqulanamaz).
-hərnə çıxır önə, yaman demə, **çatmadı güc inama**, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

inamı -**güc inamı yenər**, öldürəməz. (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş). (**yenər**:üsdələr).
-**güc inamı yenər**, öldürəməz. (**yenər**:üsdələr). (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş)**.**

inamın **-**ağçaya inan, gücün varsa, gücə inan, **inamın varsa..**
-ağçaya inan, gücün varsa, **gücə inan, inamın varsa**
-**inamın itirmək**: tanğısın aldıdmaq. yəmini pozulmaq. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq).
-inamın, gücə sığınmasın, inamın güclü olsun.
-**kəndivə inamın qalıncaya dək**, yoxdurur qorxu. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

inamlı **1**. əmin. **1.** inancalı. **1.** inanclı. arxayın. güvənli. mütməin. əmin. e'timadlı.
-inamlı el yazıq deyil, kəndivi düşün.

inamlıq **1**. quvahi namə. **1**. nameyi ə'mal. **1**. diplom.

inamsız **imansız**. tansız. allahsız. kafir.

inamtan -ayrılmasın parayla güc, inamdan!. !. (yoğuş:munacat).
-güman inamdan edər. (şəgg imandan ayırar).
-nə çoxların etdi **inamdan para**. (**etdi** : ayırdı. uzaqlatdı).
-**güman inamdan edər**. (şəgg imandan ayırar).

inamtar < inamtuğ. tam əmin. -**inamtuğ** söylər.

inamtuq **inamtuğ**. tam əmin. -**inamtuğ** söylər.

inan **enin**. **iman**. **e'tiqad**. -yaxşı dillə ilan çıxar ninindən, yaman dillə kişi çıxar **ininindən**.
-günüvə inan, kəndivə güvən. (yetişər gülün, tapun olsa dərirsin, sağ olsun başın, gəlsə başa çəkirsin.(**tapun**: baxtın). (yaşamı tələsdirmə. sən başardığın gör, çalış işi günündə bitir. olsun ki yarın buralı deyilsin. hamı yarın qonaq çağrıla bilir).
-**kəndivə inan**, güvənli barqal!. (**güvənli barqal**: güvənli ol, hər qaçan, həmişə). (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!). (yükləsən kimsəyə, işin qaldı, kəndinə inanır, işin aldı).
-ağçaya inan, **gücün varsa**, gücə inan, inamın varsa..
-kəndivi sev, sevinci yaşat, **kəndivə inan, güvənci yaşat**..
-**ağçaya inan, gücün varsa**, gücə inan, inamın varsa..
-gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan..
-duyuva boysan, dilivə söygün, **yarına inan**. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).
-kəndivə inan, tanrıvı bul. (tanrı güvəncdir, hər kimin içində yatır).
-nə dosda, nə gözüvə , özüvə inan!.
-suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**
-türkü tanı, **türkə inan**, türkü sev!.**.**
-kölgəvi gördünsə **ışığa inan**. (kölügüvü gördünsə, günəşə and iç).
-**yalana inan**, düzü dan.
-**inan bu sözlərə** gümandırdı demə. (**gümandırdı:** quşquludur)

inanan butuçu. bütüçü. butunçu. bütünçü. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli. **(# güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**.
-düzə inanan düzdə qaldı, duza inanan onmaz maldı. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**
-qanan gözdə. -**ölümə inanan ucalmır**, ama ölümü danan alçalır, gülünc olur.
-fala inanan, suya dayanan, nəyimə (s imə) dönər.
-**türklüyünə inanan:** ökdəmlı. özünə güvənli.

inanansın **-**oğru kəndinə inanmasın, kimə inanansın.

inanar -aşıq sevdiyinə, **göz gördüyünə inanar**.
-**baş düşünər, könül inanar.**
-göz gördüyün danmasa!, **könül qolay inanar!.**
-gözlər özünə, **qulaq başqalara inanar**. -göz gördüyünə, **qulaq eşitdiyinə inanar.**
-yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? **göz, gördüğün inanar.**

inanc **1.** but. büt. butum. bütüm. e'tiqad. əqidə.**1.** diləm. -**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)**.1.** inaş.-**inaş olsa**, yenəş olar (**inanc olsa**, yenənc olar) (**yenəş**: yenənc: imkan).
-**yaşam inanc üsdə yox**, inancla qurulur.
-inanc ölümə yaklaşdırır, quşqu yaşama.
-inancın imit (**təmsili**): onqun. tapqa. mə'bud.
-**inanc üçün ölmə**, inancla yaşa.
-**inanc üzrə deyilib**: {-bir çiçəkdir düşübdür ələ, suvarıb, becərib, qoruya bilsən, tez dönər tikana bu incə çiçək, saymayıb, tullayıb, bağbana gülsən}.

inanca **-inanca qapılan** sorqu sorağdan geri qalır!

inancalı inamlı.

inancan tez inanan. tezlik bilən inam bildirən. sadə. sadədil. -o çox **inancan** biri.

inancanlıq tez inanmalıq. sadəlik. -bu **inancanlığn** kötəyin yeyəcəksin.

inancım -toxunmasın kimsə dilə, dinimə, **biri varlığımdır, biri inancım**.

inancımı -lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

inancını **-inancını alçadan**, kəndi əşin küçüldən, alçaqların alçağı.

inancla -inanc üçün ölmə, **inancla yaşa.**
-yaşam inanc üsdə yox, **inancla qurulur**.

inanclı inamlı. arxayın. güvənli. mütməin.

inanılan **1**. **inal**. itminan, e'timad olunan. **1**. inaş. işən. muridi e'timad. -el **inaşlılıları**: el işənləri. -**işənlər toplağı**: heyə'ti ümənа.

inanılır 1. işgilsiz. doğru. bayıq. səmimi. -sevgisində **bayıq** qalmaq. -**bayıqca** söylədi üzünə.**1.** qoni**.** doğru. əmin.

inanılmaq arxanılınmaq. güvənilmək. mütməin, əmin olunmaq. e'timad edilmək.

inanılmaz düşüşünməli.uykuda görməli. ola bilməz. tanrım!. rəbbim!.
-sanılmaz duyu, **inanılmaz büyü**.

inanıq 1. güvən. itminan. e'timad.**1.** işənik. güvənik. mö'təbər. e'tibarlı. müvəssəq. kıredibl.

inanır **-**el öz dəlisin tanıyır, **bəllənmir kimə inanır**.
-yükləsən kimsəyə, işin qaldı, kəndinə inanır, işin aldı. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

inanış içəniş. içgəniş. işəniş.

inanlıq işənlik. güvənlik. e'tibar. zəmanət. kıredibiliti.

inanma -dadlı dada dadanma, acısı olmaz, inanma!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin) bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.).

inanma **-görüncüyə inanma**, gördüyüvə güvənmə. kəndivə güvən.
-**quşqulanmadan inanma**: eşinmədən işənmə.
-oğru doğrunu **desə inanma**.
-sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.

inanmalıq -**tez inanmalıq**. inancanlıq. sadəlik. -bu **inancanlığn** kötəyin yeyəcəksin.

inanmamıştım -**gör inanmamışdım!:** iki gözüm!. özüvüdə cırsan inanmaram.

inanmaq

inanmaq 1. gümənmək. güvənmək. güvənc edmək. özünü vermək. güman kəsmək. e'timad edmək. -**elinə gümən**, malına qıyar.(elinə gümən: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz). **1***.* butumaq. bütümək. butunmaq. bütünmək. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. güvənmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**. **1***.* bütmək. -kimsə mənə **bütmədi**. **1***.* isənmək. işənmək. -**isəndim**, gələr yazım, sən gəlisən. **1**. mümkün saymaq. -**inanmıram**: mümkün değil. -**inanılmaz**: mümkün olmayan. qeyri mümkün. **1**. tapınmaq. **1**. içmək. -**içmir** gözüm: inanmıram. **1**. güvənmək. (# **gümənmək**: şəgg edmək). **1**. günmək. günənmək. içənmək. içgənmək. işənmək. **1**. işənmək (içənmək). kirtinmək.**1.** işənmək. könükmək. beyət, beyə't edmək.**1.** işənmək**.** sağınmaq. (bavər, ittika' edmək). -**eşinmədən işənmə**: quşqulanmadan inanma.**1.**

işinmək. **(# üşünmək**: çəkinmək).
-düşünmək **inanmaq** değil, **inanmaq** düşünmək değil.

inanmaram -**özüvüdə cırsan inanmaram!:** iki gözüm!. gör inanmamışdım.

inanmasın **-**oğru kəndinə inanmasın, kimə inanansın.

inanmaz -**aldadan, almadan inanmaz.**(toğlayan, torbalamadan, inanmaz).
-göz gördüyün dansa, **qulaq duysa inanmaz**.
-güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz. (**alsınmaz**: yahalmaz. aldanmaz). (inanan alsına bilir). (inanan qayrıla bilir). {e'timad edən, dönüklüyə yem ola bilir. (**dönüklüyə:** xəyanətə)} .{inanan kimsə dönüklükdən qornalmaz). (**qornalmaz**: məhfuz qalmaz)}.
-sevgiyə aldanılan birdə inanmaz.

inanmıyan **-**güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz. (**alsınmaz**: yahalmaz. aldanmaz). (inanan alsına bilir). (inanan qayrıla bilir). {e'timad edən, dönüklüyə yem ola bilir. (**dönüklüyə:** xəyanətə)} .{inanan kimsə dönüklükdən qornalmaz). (**qornalmaz**: məhfuz qalmaz)}.

inansın **-inansın gözüm hey!.**

inantı. **-**yalançının evi yandı, **yalan deyir kim inandı**.

inantıqım **-inandığım kimi yaranmadım**, **inandığım** kimi yaşıyam.

inantıqın **inandığın .-inandığın daş olsa belə**, atılmazsa mənə, keçinməliyəm!.

inantıqlarıva **-inandıqlarıva and verirəm:** sən bil ağaların canı .

inantıranmırsa **inandıranmırsa.** qandıranmırsa**. -qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

inantıranmırsa **inandıranmırsa.** qandıranmırsa. -**qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

inantırıcı **inandırıcı**. qandırıcı. iqna edici.

inantırmaq **inandırmaq**. **1**. iğna' edmek. toxlatmaq. doyurmaq. qanığdırmaq. **1**. tapnıtmaq. **1**. işəndirmək (içəndirmək). kirtitmək.

inantırmaq **-kovanları inandırmaq güc olur**. (**kovanları**: axmaqları).

inantızsa **-inandızsa**, sorqu sorağdan geri qalmayın!.

inaq -markopolo yazır "toruz dağları". bu **dağ inaq dağının** (eynalının) keçmiş adıdır.

inaş 1. inanc.-**inaş olsa**, yenəş olar (**inanc olsa**, yenənc olar) (**yenəş**: yenənc: imkan).**1. işən**. inanılan. muridi e'timad. mö'təməd. -el **inaşlılıları**: el işənləri. -**işənlər toplağı**: inaşlar toplğı. heyə'ti üməna.

inav itminan. e'timad.

inc (dirilik simgəsi) tın. can. ruh. nəfəs.

incal **incağ.** rahat.

incalı **incağlı.** rahatlı. rahat.

incalıq dincalıq. dincəlik. rahatlıq. sakinlik.

incalıqlı dincalıqlı. dincəlikli. rahat. sakin. -**incalıqlı** oturğıc.

incalmaq **1**. dincalmaq. ağrısı dinmək. rahatlanmaq. sakinləşmək. **1. incağmaq**. rahatlanmaq. köşəşmək. **1**. **qıncalmaq**. incinmək. gücgünmək. gücənmək. **1**. **qıncalmaq**. (göy gövərənti) tıncarmaq. pozulmağa, əzilib sulanmağa başlamaq. **1.** qıncalmaq. incinmək. gücgünmək. gücənmək.

incaq **incağ. incal**. rahat.

incaqlı **incağlı. incalı**. rahatlı. rahat.

incaqmaq **incağmaq**. **incalmaq.** rahatlanmaq. köşəşmək.

incar qərar. -səbrimi yağmaladı, **incar** qalmadi. (yağmaladı: yaxmaladı. çaxmaladı. taladı).

incay incay. hər nərsənin ən inck, pozulqan yeri. -hər yoğun sap, incayından qırılır.

incayından **incayından.** -hər yoğun sap, **incayından qırılır** (**incayından:** ən inck, pozulqan yeri)**.**

incə **1**. **incik**. yuxa. yoxa. yasıq. yazıq. nazik. toruq. **1**. incigə. işgə. **1**. çınğ. sınğ. -**çınğ** buğda.**1**. tozan (**tozanğ**). -**tozanğ** parça.**1**. yeləpər. yasıq (**ya <> na**) > nazik. -**yeləpər** parça.**1**. yoşaq. zərif.**.1.** cılqı. culqa. iti. -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.1.eyku. qutuq. yaxcı. xeyir. xeyr. -**incə yoğun** seçilsin.(eyku geyku ayrılsın). (**eyku geyku**: yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. xeyir şərr) **1.**işgə. -incə

əğirib sıx toxumaq. (işgə əğirib sıx toxumaq). **1. incik. qıncıq**. **qılcıq**. yıncıq. lətif. nazik. -**yıncıq** bitgi..

-**incə dal:** çıb**.** çıbıq. çubuğ.

-hər nəyin ən **incə, qırsın** yeri: yuxası. (**yoxa**). zə'f. zə'if, həssas nuxdəsi.

-incə, iti, çınlı (ekolu) **səs**: cınğ. cırınğ**.**

-incə uzun: ucubınıq. sox.

-incə qabığ: çit. ğişa'**..**

-uzun incə boylu: yelvə**..**

-incə uzun: üzük uzuq..

-**incədən incəyə**: araq araq..

-**incədən incəyə**: sinciklab. sıncıqlab. **(sın**: iç**)**.

əziz incə: ərik törkə ərik törük. yumşaq gözəl. -**ərik törkə** balam: nazlı gözəl balam. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq**..**

-incə incə: sırıl sırıl. incəcik. incədən incəyə**..**

-incə, kəvrək çörək: yeləpər. -**yeləpər,** kəvrək, xasa, qırtdımqırıl olur**..**

-incə, nazik doğranmış: çitə**..**

-incə, uzun kəsilmiş nərsə: **cılağ**. {> cəluzə. cəlğuzə}(fars).

-**incə bağırsaq:** darsuq.

-çənçəkin olmasa bir işdə balam, **qırılar incə belin**, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli)..

-**incə tutsan ipivi**, dartılalı tez qırılı. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan)..

-**ovnuq yapraq, incə baldaq:** kiçik yarpaq, nazik səğə..

-**incə çubuq:** tirkə. şüv. zuğ.

-**incə ürək**: yuka ürək. dözümsüz. acıyan. kövrək. mulayim. rəhimli..

-**incə uzun nərsə**: sox**.** süs > şax. -**süs** iğnə: sosu iğnə. -**sox** kişi..

-kök arıqlayına, **incə üzülür**.

-incə ələnib sıx toxunub, ağ geydirən ölüm oxunub. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

-incə, kəvrək, quru nərsə: yala**.** türd. -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş.

-**incə qıçlı**: qımı qıçlı.

-**qarnı incə**. **-**yovu **"qarnı incə"** görmə. (yovu qarınca görmə). (**yovu**: düşmanı).

-**incə var yarar**, incə var yaxar.

-incə yorqan: çala yorqan.

-**incə, yeni gözərmiş kiçik gül:** gülçək. gülçə. çiçək. çilçək.

-**qıldan incə**, qılıcdan kəsgin.

-yoğun yonulunca, **incə üzülər**.

-**incə külə:**. qıpıt.

-incə, xırda gövdəli, boylu: cürəki**.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. coccuq. qır qıncıq.

incəbel **incə bel**. yelvə.

incələmək **1**. sinciləmək. muşikaflıq edmək. **1**. gözcələmək. **1**. sinciləmək.

incələnmək **1**. nazikləmək. **1**. müəddəb olmaq.

incələr **-**yalanın ipi, yoğunsada, **geddikcə incələr**.

incəli zəif. -**incəli durumdan** çıxış: **zəif durumdan** çıxış.

incəlinmək həssasiyyət göstərmək.

incəlməz -doğru yoğmasa, **əğri incəlməz**!. (**yuğmasa:** gəlişməsə). (əğrilik, ot alağ kimi, ölməyir, soldurula bilir!).

incətiq -**incətik bilim**: saymat riyaziyyat.

incətmək **dincətmək**. rahatlamaq. (**# qıncaltmaq**: ıncaltmaq: narrahatlamaq).

inci ağrı. əzab. dərd. -**inciyə** dözmək: ağrıya qatlaşmaq -**incim sevincim**: ağrım bəğəncim. -inci verir: əzab verir. -incidən qaçır: ağrıdan qaçır -**inci inciyə** gəldi, ağrı ağrıya mindi. -bu incidən hara qaçım. **1.**hüncür. mərcan. tutarlı ovnuq daş. **1.** mərcan. mirvarid. -tutma yüngül dilivi, **türkcə dilin inci dəgər**.
-söz tutanın, **inci yığanındır**.
-nə inci, nə gileylən, kəndivə güvən!.

incilən acı çəkən.

incilik diqqət. dəqiqlik.

inciliqlə **inciliklə**. dəqiqliklə. -harda işlənməsin inciliklə, deyəmirəm. ama belə çıxır ki.

incim **-incim sevincim**: ağrım bəğəncim.

incimə **1**. inciş. inciniş. yancınış. yancış. {> **rənciş (**fars**)**}. **1**. azarış.

incimək **1**. burtuşmaq. -əlim işdə **burtuşmuşdu** indi yaxcıdır. -hər nəyə kimi adam **burtuşmaz**. **1**. incinmək. yancınmaq. yancışmaq. {**yancış > rənciş**. **rəncidən (**fars**)**}. **1**. irğəncmək. ağrımaq. **1**. qıynalmaq. əzab çəkmək. -orda çox **qıynaldıq**. **1**. qıyınmaq. **1**. acıqnmaq. (ürəyinə) yava almaq. acıqlanmaq. **1**. pisəlmək. narahat olmaq.**1.** dəğilmək. -heç nədən **dəğilir**.**1.** döğünmək. narahat olmaq. -sən **döğünmə.1.** tıncımaq. tincimək. diskinmək.

inciməz döğünməz. narahat olmaz. -biri döğülər, **mini döğünməz**, mini döğülər, **biri döğünməz**. (**döğülər**: vurular. kötəklənər).

incimiş 1.incikli. ürəkli. **1.**uruq (vurulmuş).
-**biti incimiş**. (bitinin burnu qanamış). (xətrinə dəğmiş).

inciniş inciş. incimə. yancınış. yancış. {> **rənciş (**fars**)**}.

incinmək **1**. incimək. yancınmaq. yancışmaq. {**yancış > rənciş**. **rəncidən (**fars**)**}. **1**. izələnmək. sıxınmaq.**1.**sincinmək. qınsınmaq. qınalmaq. öykünmək. ahmığ çəkmək.**1.** urunmaq (vurulmaq).

inciq **incik**. **1**. **ıncıq**. **(**çox incələyən, incədən incəyə hesab edn, dərin düşünən**)**. **1**. qurtçun. qurtdalayan. -**inciyin** aşında qıl çıxar. **1**. dəğmə düşər. sezgir. həssas. -yel əsdi **incik** incidi. **1**. çilə. acı. **1**. **incə**. yuxa. yoxa. yasıq. yazıq. nazik. **1**. incə çubuğ. çubuğ. tərəkə.**1.**bət. bənd. **1.**əfəl. həssas.**1**. **qıncıq**. həssas. alınqan. **1**. **qıncıq**. darqın. qırqın. **1**. **qıncıq**. **qılcıq**. yıncıq. incə. nazik. lətif. -**yıncıq** bitgi. **1**. **qıncıq**. darqın. qırqın. nazik.
-**incik mincik:** baldır.
-**incik minciksiniz**. tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın.

inciqə **incigə**. incə. işgə.

inciqli **incikli**. acılı. acıqlı.

inciqli **incikli**. incimiş. ürəkli.

inciqliq **inciklik. qıncıqlıq**. **1**. həssaslıq. alınqanlıq. **1**. darqınlıq. qırqınlıq.

inciqtiric incikdiric. acı verici.

inciqtirmək **incikdirmək**. acı çəktirmək. acı vermək.

incir -**tezincir**: **tizincir**: **(tez incir)**. tez inciyən. həssas.

incirtiq **incirdik** > **rəncidə > {rəncidə (fars)}**

inciş **1**. incimə. azarış. **1**. inciniş. incimə. yancınış. yancış. {> **rənciş (**fars**)**}. **1**. qıynış.

incitən **-incidən** qaçır: ağrıdan qaçır. -bu **incidən** hara qaçım.

incitən **incidən**. **1**. > **rəncidən**. sancan. **1**. acıdan. acutan.

incitən **incidən.** qırıcı. xoşa gəlməz. -**qırıcı** sözlər, işlər.

incitib **-incidib acıtmaq**: bulğayıb dalqamaq.

incitmə ağrıtmaqıl. -**ağrıtmaqıl** ata ananı birlə. (ata ananın heç birin).

incitmək 1. qıstırmaq.**1.** sıxışdırmaq. təpgiləmək. təpəlləmək. 1.(çox incitmək). qıynamaq. (qıyınçılıq edmək). azarlamaq. canını yaxmaq. **1**. döğütmək: narahat edmək. -səni çox **döğütdük. 1.** duyqurmaq**.** darqurmaq: düşündürmək. -qayğı məni **duyqurur: darqurur**: düşündürür, incidir.. **1**. qırıtmaq. **1**. qıynamaq. əziyət, zəhmət vermək. -qayın quda gəlini qıynab, **tınım** vermədi. **1**. burğalamaq**.** sıxışdırmaq. işkəncə edmək. -bu yaşam değl ki, **burğalanmaq**. -**burğalamaqla** tanıtdılar: e'tiraf aldılar. **1**. azarlamaq azordən. acırtmaq..
-parçanı yuğub, iyicə **burğala** ki suyu qalmasın. **1**. burtutmaq**.** ürəyinə dəğdirmək. (dil gir editmək).
-**qatı incitmək**: ürəyin yaralamaq.

inciyə -**inci inciyə** gəldi, ağrı ağrıya mindi.
-inciyə dözmək: ağrıya qatlaşmaq.

incmu **incmu**. rahatmı. -könül **incmu.**

inəciqmək **inəciğmək**. korlanmaq. zayıflamaq.

inəmiz inəsi, balası olmayan. doğurmayan. qısır.

inənmək **inənmək**. içənmək. işənmək. izənmək. güvənmək. **(# üşənmək**: çəkinmək**)**.

inəq **inək**. kələ..
-dana tutmağa, inək saxla.
-gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə.
-**inək balası:** buta. pota.

inətə **inədə.** minədə. hələdə.

inəyi **-**odunu yığan bilər, **inəyi sağan**. (**bilər**: tanır).

inəyin **-**gedən inəyin sütü sağılmaz.

ingilis haçarı açar fəransə. çöğüç. (**< çöğ. döv.çev**).

ini **eni**. **yeni**. balaca.

inim balam. oğlum. -**inim,** sən ged topa (pöggüyə) bax.

init fəğan.

inləmək inğrəmək. inğrəşmək..
-**ağrıyıb inləmək**: ağırğanmaq. ağrığanmaq.

inləməy səsi çıxmaz. -**inləməy** oturun: sakit oturun.

inləməz **indəməz** dinməz. səsi çıxmaz.

inlər -**ağlar inlər** yas tutdular.

inmə nəfəs vermə.

inmək **enmək**. doğmaq. -**enik**: doğum. -**enikevi**: doğumevi.

inmək taymaq. caymaq. aşağıya qaymaq.

inmək **yinmək. enmək. yenmək. (dinmək)**. (# **minmək**: danmaq. qalxmaq).

inna indən. indidən.

innən -**innən** Ir: **innən** ön. **innən** qabaq. **indidən** qabaq.

inqrəmək **inğrəmək**. **inğrəşmək**. inləmək.

inqrənmək **inğrənmək. inrənmək.** sızlarıq ağlamaq. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**.
-**inrəyən** könül.

inqrəşmək **inğrəşmək**. **inğrəmək**. inləmək.

inrənmək **inğrənmək.** sızlarıq ağlamaq. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**. -**inrəyən** könül.

insan -**tanrya görə kişi, insan:** qul. təkin..
-dinclik, başda yaransın, könlə insin!.

insan -qurrasız olmaz insan! (**qurrasız**: qurursuz. mənliksiz. kimliksiz.)

intə **ində**. **ündə**. səslə. oxu. çağır.

intəliq **indəlik**. xatir cəmlik. -**indəliklə**: xatir cəmliklə.

intəməz **indəməz** inləməz. dinməz. səsi çıxmaz.

intəməzdən **indəməzdən**. səs, cınqır çıxarmadan. -hop tutub **indəməzdən** oturmuşlar.

intən **indən**. inna. indidən.

intəq **indək**. xatir cəm.

intəqləmək **indəkləmək**. xatir cəmlik vermək.

inti **indi**. **1**. **yendi** (< **yenmək**). hala. hali hazir.**1**. dəmin. indi. əlan. -**enik** gəldim. ələhqər. **1**. indilikdə. hali hazirdə. -**alqa** işləyən yoxdur..**1.hindi.** işdi. əlan.. -**şu indi: şu imdi**. şindi. şimdi. **-**öncə tikanlı qonça idim, **indi isə ipəkli gül**!. -**mına indi**: iştə şimdi.**.** **-elə indi :** "**bir az olar"** anlamında deyim. dəğmin. dəmin. -**dəmin** yedim. **-indi olduğu**: olğusi. bilfe'illiyi. -**olğusu** güclüdür. -tapış yalnız indi ilə gəlcəkdədir.(**tapış**: şans) .

inticə **indicə**. tapnağuz. **(**daban ağuz). həmən. dər hal.

intiliq **indilik**. alınığ. hali hazirdə. -**alınığ** bir işim yoxdur.

intiliqtə **indilikdə**. hali hazirdə. alqa. -**alqa** işləyən yoxdur.

intiliş **endiliş.indiliş**. icraiyyə.

intin **-**saylama keçən ötəni, **indin yarın duran yerdə**. (**saylama**: sayıb irdələmə). (günlə yarını düşün)**.**

intiq **indik**. mahəsəl.

intiqi **indiki**. olunğu. movcud. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi. **- öndəki, indiki:** önki enki**.** -**dünki enki:** dünənki indiki. -**indiki, olan durum:** dolun. dolunğ. dolmuş olan. hal. hazır. -**dolunğ** aldım: hal aldım. dolunğu pozuq: halı pozuq. -**dolunğu** nasıl: halı necə. -**dolunlu**: hallı. -**dolunğ olmaz**: hal olmaz. -**dolunğ almaz**. -dolunğ edmək: hal edmək.

intirəməz -kimsə yedi diyəməz, **beşə indirəməz**.

intitən -**indidən qabaq:** innən ir. innən ön. innən qabaq.

intitən **indidən**. inna. indən.

intiyə **indiyə.** -dünə yapılma, **indiyə qapılma**, yarına satılma.{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}.

ip **1**. armıq. armaq. ərmək. ərmik. **1**. örgən. arqan. **1**. uçuq. -dağdan dağa altın **uçuq**, ucu başına onun yetməz. **(**bilməcə**)**. **(**gün ışığı**)**. **1**. sırıt {(**sır**.**sür**). uzanan nərsə}..

-**uzun**, **yoğun ip**: qolluq. boyluq..

-**uzun olsa ipində, ölçərtməmiş biçilmə.** (savraçılıqdan, aşraçılıqdan çəkinməyə çağrış)**..**

-toxu toxusan, bez olar, cəhrələsən, **ip olar..**

-bağırsaq, **göndən yapılan ip** : sırım. sirim**..**

-yoğun ip: yüpgün.

-az qalmışdı qovuşmağa, qoymadı çoğun, **üzüldü ip**, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)**.**

-çarpaz bağlanan ip: çalbət.

-ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

-**quyu gördün ip salda keç, bəlkə** düşən oldun!.

-**çatı, ip ilə bağlamaq:** çatılamaq. çatı, ip ilə bağlamaq. -heyvanı **çatıla**.

ipcim sicim. çox sıx, kip eşili ip.

iptən **ipdən**. -**asılı evdə, danışma ipdən**. (kimsəsi asılmış olanın yanında, ip sözünü işlətmə).

iptəş **ipdəş.** arxadaş.

ipə -**eşikli ipə tutulma**, tutduğun ipi eş. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).

ipəq **-ipək olsa palanı**, törrə başında yeri var. (**törrə**: törgə. ali, böyük məylis)..

-**ipək olsa palanı**, yaşqalanır yalanı . (**yaşqalanır**: gizlətilir, pərdələnir)**.**

-ipək donun içində yaxşı yaman bəllənməz..

-soyuq girsə arıya, **ipək sular qat olur**, tam istilər yad olur.

-ipək yamaq götürməz.

-**çin ipək**: bütün ipək. xalis ipək.

-**yuxa ipək**: nazik yumşaq.

-yük altında, **ipək çulla gəzilməz**.
-**ipək donun** saplıq utun olmasın. (**saplıq:** 1.əsginib, yırtınıb sapı çıxmış, aşınmış geyim. 1. mitqal). (**utun**: namus)
-geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.

ipəqli -öncə tikanlı qonça idim, **indi isə ipəkli gül**!.

ipəş **ipdəş**. **1**. arxadaş. yoldaş. **1**. əlbir. həmdəst. **1**. həmkar.

ipi -eşikli ipə tutulma, **tutduğun ipi eş**. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).
-yalanın ipi, yoğunsada, geddikcə incələr.

ipin -inşallahda odun olsa, **maşallahda ipin tapılar**..
-**götürsən uzun hər nəyin ipin**, ya dolaşıb yıxar, ya üzülüb qırılar. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)
-sözün qısası, **ipin uzunu**.
-**yol ipin dartmaq**: iti yerimək.

ipini kəndirini. -istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini. (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (**qadasın bulur**: bəlasın tapır).

ipintə **-uzun ipində** ucu var!.

ipişmək ilgi qurmaq.

ipivi -**incə tutsan ipivi**, dartılalı tez qırılı. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan).

ipləmə **1**. cilovlamalı dəlirmiş, quduraq nərsə, kimsə. **1**. yaban. vəhşi. -dağınaq nərsəni düzənə soxma.
1. ipiqırıq. ipləmənin biridir
əllini aşmış olsan, işə düş, aşmamışsan, dişə (yanı ye-iç kefivə bax).
filankəs. filankəs yaman ipiqırıq çıxdı. boş yerə mənimlə icəşmə. süfrədən bir xışma şəkər götürdü. xirnik ağacı yarpaqlarını tökmüşdü. filankəs yaman idimsiz adamdır.

iptə -**çürümüş ipdə olursa**, gəli gün dərdə dəğir!. (**gəli gün**: gün gəlir).

iptəş **ipdəş**. **ipəş**. **1**. arxadaş. yoldaş. **1**. əlbir. həmdəst. **1**. həmkar.

iq **iğ**. 1.ərit. ərim. əriş. (mil. ox. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə).1.**iğdə**. fırfıra.**1.**. **iğdə**. sarqıc. dük. məkik.

iqçil **iğçil. ığçıl**. kifirçi. kifirkar.

iqçiləmək **iğçiləmək. ığçılamaq**. kifirçilik edmək. kifirkarlıq edmək.

iqə **igə**. **yiyə.1.**iyə. tarı. malik. ağa. -ev **igəsi.**-qonu qoşnu arasıda kəttəginə **sılağa igə**. (qonşular arasında çox böyük sayqıya **yiyə**).**1.**sahab.

iqəmə igəmə: iyəmə. tarıma. -**sizi igəmə** tapşurdum.

iqən **ikən**.-var **ikən** yox **ikən**: biri varıdı, biri yoxudu.

iqəni -**bar ikəni:** varıdı. -**bar ikəni** aldım: varıdı aldım.

iqəsi -qılım igəsi.qılım ağası. qılım sahibi. iş, əməl sahabı.
-**qələm igəsi**: qələm igəsi. qələm ağası. qələm sahibi.qələm sahabı.

iqət **ikət**.ikidən bir.

iqi **1**.**igi**. **idi**. **iyi**. açıq. (**# iti**: acıq). **1**. qoş. iki. cüt. cift. -**qoş** qolun açıb. -**qoş** qollu. -**qoş** qanatlı.**.**

-iki rəgə: sürmə**..**

-iki ayaqlı (qıçlı) nərdüvan: baçat (**bağçat**)**..**

-iki hörgüclü dəvə: boğur (iki nərsə (hörgüc) arasında olan darlıq)**..**

-iki üzlü: aşılı (dəri, parça)**.**

-ikidə bir: birçala..

-**ikidən bir:** yarım..

-**iki üzlü toxunmuş**, **qurunmuş parça**, **nərsə**: toxay. tuxay.

iki üzlü. içkirli. riyakar..

-**dörtdən bir:** çərək..

-**iki başlı**: çatqal. -**çatqal** işlər..

-**iki uclu**: çatqal..

-**iki qat**: ikit. dulay. muzaəf. muzaf**..**

-iki dənə: ikitə. -**ikitə** çörək..

-**iki baş**: ikit.qoşqa..

-**iki bərabər**: ikit**..**

-iki qollu nərsə: əçov. açov. haça**..**

-qırx qulağlı, **iki ağızlı** (tapmaca) (xurcun).

-bir qoyundan **iki dəri alınmaz**.

-iki çatanın (satanın), qıçın qovuşduğu yer: çat. çatalba.

-kar iki gülər, bir sənin gülməyivə, birdə kəndi düşündüyünə.

-**iki qılplı qazan:** qulağlı. asma qazan.

-yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz.

-qonağa aş qoy, **iki əlin boş qoy**. (qonağa iş buyurma).
-**iki üzlülərə**: **iküzlülərə**. ikitlərə: kitozlara. **-**ikitlərə yol vermə, alağuza söz vermə. (**alağuza**: ağzı açıq).
-ağacı yaran bir pay, **higgəsin deyən iki pay**. (**yaran**: ayıran).
-**iki yaxın uruşdular**, özgələrə yem oldular.
-**iki ev bir evə** sığmaz.
-**iki gözüm!:** gör inanmamışdım. özüvüdə cırsan inanmaram.
-**iki qılıc**, bir qına sığmaz.
-**iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan:** azma. atma. qayma. qırma.
-**otuz iki** qalalı dil var olsun. **iki qulaq** arasında oturan yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-iki ağız bir olcaq, bir ağız küt gəlir. (**küt gəlir:**bacaracaqsız olur. qısa gəlir).
-altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, **iki olub,** ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).
-iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).
-**iki könül bir olsa**, kimin ona sözü var. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}. (könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).
-iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.
-tanrı iki əllə bir başa çırpmaz.
-iki ayaq sığmaz, bir başmağa təpincə. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına)..
-**iki qala** qəhbəsi. (yaman)**.**
-bir oxla iki ov**..**
-eşək minənin ayağı, **iki arvadlının qulağı dinməz..**
-gözün biri könlə, biri başa baxar, **onda iki ürəkli qalar**, beləliklə göz qorxaq olar..
-**iki olub birə dəğməz**, gözlü olub kora dəğməz..
-**iki sırtlan bir sırtlanın** sırtın sökər!**.**
-iki ağız birgəlsə, göy üzdəkin endirər, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa)..
-**kişi iki kökdə durur**, doğma dil, doğma topraq..
-yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz..
-**otuz iki qapısı var**, bir balası, min bəlası. (dilivə yiyə dur)..
-**iki it başına boğuşar**, qurd görcək barışar. (**başına:**təbii halətdə).
-iki iki. ikibir. ikisi birgə. ikisi bahəm.
-paydaya tikilirsə iki göz, yurtdan ocaq köçər, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).
-korun istədiği bir göz, iki olursa nə söz..
-bir baş əlində **qalmasın iki əl**..
-iki ekiz, ağır engil (tapmaca) (**tərazı**).

-yumurtalar bir səbətə yığılmaz, **iki ayağ bir quyuya sallanmaz**..
-sevgi daşı, təkin başda daşınmaz, **iki könül çırpınmasa alınmaz**. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..
-**iki bucaq:** qoşgül: cütgül..
-**İki qoç toslaşlaşar**, qurdun qarnı acığar. (**toslaşlaşmaq**: tutuşmaq. çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (**qayın ölkələr**: rəqib ölkələr. yad ölkələr)..
-**iki yoldaş dos qalmış**, biri ata çatınca..
-**dənək, iki daşlı, sevgi**, iki başlı. (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır. (sevgi daşı, təkcə başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz).
-**iki sanı düğü verdiyi pay**, əkin vermiş dağlara tay. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

iqibir **ikibir**. iki iki. ikisi birgə. ikisi bahəm.

iqican **ikican**. (**ikiyan**). dartqın. qısqın. (iki nərsə arasında dartılı, qısılı qalan). mürəddəd. mütərəddid. tərəddüdlü. quşqulu. qərarsız. çəkişli.

iqiçaqlı **ikiçağlı.** ibhamlı. -**ikiçağlı söz**: iki anlamlı.

iqilə **ikilə**. dubarə. -ilkin mən dedim, o **ikilədi**.

iqiləmə **ikiləmə**. ikiləyu.

iqiləniş **ikiləniş**. quşqu. şübhə. -başından **ikilənişi** at.

iqiləyu **ikiləyu**. ikiləmə.

iqili **ikili**. qoşar. **(**iki. cüt**)**. -**qoşar** qadınlı: iki arvadlı.

iqinci **ikinci**. **iklin**. saniyən. dovvom. dövvümən.
-**günün ikinci yarsı**: günaltı. nahardan sonra. bə'dəzzohr. (# **günbaşı**: quşluq. səhər çağı.).
-birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa, **ikinci kərə aldırmaqdır**. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

iqincisi **-**iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı**, ikincisi sevgi**, birinci sığınmalı, **ikincisi sevməli**.

iqinmək **iginmək.** irinmək. çirkləmək.

iqinti **ikindi.** -ikindi olunan yuxu: günaltı. qilulə. -**günaltı** yapmadım, başım ağrır.

iqintiliq **ikindilik. -ikindilik okul**: günortan başlayan məktəb. (**ertəlik** okul: səhərdən günortayadək olan məktəb.

iqintiz xeyir **ikindiz xeyir**. tüşuğra. axşamınız xeyir.

iqiq **iğik**. mənfur.

iqir -**əğir igir:** zəhlə gedməli.

iqirmək **iğirmək ivirmək**. **əğirmək**. {**yığırmaq**}. yığmaq. bükmək. büzmək.

iqirmi -**igirmi dörd saat içində**: günyutun.

iqisi **-ikisi birgə:** ikibir. iki iki. ikisi bahəm.
-**sömürgəçiliyə ikisi gərək**. -bolluca kotalan, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) . (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

iqit **igid**. **iğid**. **yigit**. totuq..
-**başlı igid elə yetirir**, başsız igid, elin itirir..
-**igit igitdən umar**. (kişi kişidən gözlər.kişi kişidən söz edər. kişi kişiyə əl uzar, yağunun belin qırar)..
-işi başa düşüncə, at suyu gəməli içmiş, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)**.**
-qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar..
-düşmanı vurmağa **biləği pişgin igit**
-Igid, Könül (Dilin, Dinin) Danmaz.
-**yaxşı iğit**: **yaxşı oğlan**: gözəl oğlan. bir gənc ərkəyi çağırma sözü.
-yaşkən əkit, **ulasun igid.** (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun). (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ) (qundaqçı gücü, taxt yiyəsinkin basar).
-**igid qoyun** qoç adlanar.
-**igit olsun**, erkək dişi dərk edməz. (**dərk edməz**: fərq edməz).
-bu topraqda dəmir salmış atalar, **igid qalmaz**, qanı durmaz bizi burdan atalar. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).
-hər işə könül gərək, **igid xoşu at yaraq**. (**könül**: maraq. əlaqə)
-**qoxmaz igid:** qocur. qacar. qərur. qeyrətli.

iqit **ikit**. **1**. mütəfərriq. **1**.qoşa. cüt. **1**.iki qat. dulay. muzaəf. muzaf.**1**. iki baş. qoşqa. **1**. əlmüsənna. dublika. **1**. iki bərabər.

iqitə **1. ikitə**. iki dənə. **1.iğidə.** -dəliyə savaş, bayram, **iğidə savaş, qayrağ**. (**qayrağ:** qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü). (dəli üçün savaş dalaş toy gəlir. dəlinin işi qavqa savaşdır, ama igid, ərkişi üçün savaş, kimliyin, qeyrətin qorumaqdır).
-**çaşmışdı iğid demədi kimisə**, getdiyin yol çoradır, yox dənizə. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).
-yaşam üçün ökdə gərək igidə. (**ökdə**: ustad). (işlərdə bilənin önəmi).

iqitən **ikidən**. **-**olan günün biri yeğ, **yarın gələn ikidən**. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).
-gündüzün ikidən biri: salqın. ertirdən günortaya dək, öğlədən axşama dək aralıq. altı saatlıq ara. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

iqiti **iğidi. igidi**. **iyidi. eydi. eyidi.** -atı, arıyanda gör!, **eydi, qarıyanda gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).(.).

iqitləmək **ikitləmək**.**1**.qoşalamaq. qoşqalamaq. cütləmək. muzaəf, muzaf edmək.

iqitlərə **ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə. **-**ikitlərə yol vermə, alağuza söz vermə. (**alağuza**: ağzı açıq).

iqitlərim **-iyilərim igitlərim** aman qalsın yamandan.

iqitlərin -biliklərin başilə, **igitlərin gücüylə**, cocuqların könlüylə, yol yürüyən yorulmaz.

iqitlik **iğitlik**. **igitlik**. **1**. dilirlik. bağır. ürək. qeyrət. cürət. cəsarət. şücalıq. şücaət. **1**. insanlıq. **1**. qoçaqlıq. cəvanmərdlik.
-**ötdü igitlik devran**, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).

iqitliq **ikitlik**. təfrəqə.

iqitliqin -**igitligin yolu bir**, yavuzluğa min yol var!. **(Igitligin**: doğruluğun).

iqittən **-igit igitdən umar**. (kişi kişidən gözlər.kişi kişidən söz edər. kişi kişiyə əl uzar, yağunun belin qırar).

iqiüzlü **ikiüzlü**. kitozdan. qarıştırıcı. munafiq. **-bir kitozdan söz qopuşdu**, elim eldən pozuşdu.

iqiyan **iki yan.** ikiyak.iki tərəf. -**ikiyakdan**: iki yandan, tərəfdən. -**ikiyaklı**: iki yanlı. iki tərəfli.

iqiyaq **iki yak**.iki tərəf. iki yan. -**ikiyakdan**: iki yandan, tərəfdən. -**ikiyaklı**: iki yanlı. iki tərəfli.

iqiyə -**ikiyə ayrılmış:** çatal.

-ikiyə ayrılmış: çatqın. yarqın.

iqlənər **-**başçı köp bolsa **balığ iğlənər**. (**balığ** :ölkə).

iqlənmək **iğlənmək**. pürsümək. porsamaq.

iqlənmiş **iğlənmiş**. çoruğ.

iqlim yağday. bağdal. şərayit. -**axar bağdalı**: hava şərayiti.

iqlin **iklin**. **ikinci**. saniyən. dovvom. dövvümən.

iqnardı **iğnardı** (**iğnə ardı**). burala (ziqzaq) tikiş.

iqnə -**iğnə gözü:** ötük. soval. soxal. sofal. soxana. sovana. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın..
-**süs** iğnə: incə uzun iğnə. sosu iğnə. -**sox** kişi.

iqnə **iğnə.** çağaq. saçağ. sancağ.
-**iğnə iğnə olmaq**: çıvığ çıvığ olmaq..
-sapdan **iğnəyə** nərlər yatır..
-saplı **iğnə**, gücün tapılır, çörək yapmadan yoğur yapılır. **(gücün**: çətin**)**..
-**iğnə gözündən keçirmək (ötürmək)**: çox incəliklə işləmək. **(**mətə xaşxaşa qoymaq**)**..
-**iğnə** gözündən ox keçirmək: iyi atıcı..
-**çalpa iğnə**: çəngəlli, qullablı iğnə. sancağ..
-**toplu iğnə**: **götlü iğnə**. tüpüz.
-iğnə dəliyi: urt. yurd. yart. ard.

iqnələyici **iğnələyici**. acmuq**.** (**ajmuq).** acı.

iqnəqabı **iğnəqabı.** bizlik. bizcan. biz, iğnə kimi uzun, iti nərsələr qoyulan tobra.

iqnəqül **iğnə gül**. kaktus.

iqqənmək **iğgənmək**. **irgənmək**. **çiğgənmək**. (< **çiğ**. **çuğ**. **tuğ**). (düğünlənmək. bıqmaq). çəkginmək. işme'zaz (tutunmaq). (**siyirginmək**. **sırğınmaq**: doymaq).

iqrənc **iğrənc**. **1**. pozuq. **(# qızıq**: ilginc**)**. **1**. **irgənc**. **irkik**. > **rəkik**. kifir. **1**. qaytıc. zəhlə gedməli.

iqrənmək **iğrənmək.1. (# imrənmək**: ləzzət almaq. hal edmək)..**1**. çimçəşmək. pesinmək. pisi gəlmək. **1**. didiğlənmək.**1.irgənmək. yığrınmaq**. çəkinmək.**1..** qaçqını gəlmək. zəhləsi gedmək. -bu olaylardan **qaçqınım** gəlir. -niyə ondan **qaçqının gəlir.**

iqrinti **iğrinti.** irinti. çirk (yara).

iqşəmək **iğşəmək**. **əğirmək**. **eşmək**. bükmək. tovlamaq.

iqtə **iğdə**. **1.çiğdə**. **1.iğ**. fırfıra.**1.**iğ. sarqıc. dük. məkik.

iqtir **iğdir**. **iyidir**. yaxşıdır.

iqtiş **-iğdiş, əxdə qoç:** əğək (ərək) qoyun.

iqtiş **iğdiş**. azman. qırdan. atın. kəsik. biçmə. əxdə.

iqtişlətmək **iğdişlətmək**. arğıtlamaq. arığlatmaq. biçələmək. əxdələmək. təxdələmək.

iqüçlü **iküçlü** (iki üçlü). quşqulu. şəggili.

iqüçsüz **iküçsüz** (iki üçsüz). quşqusuz. şəggisiz.

iqürmək **iğurmək**. **bax > əğirmək**.

iqüzlülərə **iküzlülərə**. **ki üzlülərə**: ikitlərə: kitozlara. **-**ikitlərə yol vermə, alağuza söz vermə. (**alağuza**: ağzı açıq).

ir 1. tez. çarçapıq. çatçapıq. dərtəpik. dərhal. həmən.**1.**uzaq. **-ir keçmişdə**.
-**innən ir**: innən ön. innən qabaq. indidən qabaq.
-çağlar çağul**, ir keçər**. (hər nəyin coşqun, qızqın, dəliqanlıq çağı tez bitir). (**çağul**: fəsl).
-ir gülmədik, gec gülməz, gec gülmədik, heç gülməz..
-çaman ördək **ir uçar**. {**çaman: çalaman**. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan}. (**ir**: tez) .
-ir bala: **ər bala**. erkək çocuk. oğlan.
-**ir bilən**: səhər ertəndən-bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən.
-**ir irik: er irik:** ertir irrəcik. yarın tezdən. sabah erkəndən.
-irtə ir: ertə ir: ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. səhər açmadan.

irbiq < **ibrik.** < **evrik**: (< **evirmək**) axıdan. evirerek içindeki suyu dökmek gibi. irbiq.

ircis (< **ir**). əkində çağından ön, tez yetişən ürün. yeni yetmə.

irçaqı **-ir çağı:** səhər tez, ertən (**ertgən)** erit. -**ertən** soğuq: səhər düşən soğuq.

irçəl irvat. ağdarış. ihalə. həvalə edmə. təhvil. nəql. rivayət.

ire (latin**)** **{irəmək**, **irmək**: gedmək}.

irə! irəli!. keç!. -dönmə dünə, geridə qaldı, **irə yarına**, gedən aldı.

irəli 1. **iləri**. (**lər** <> **rəl**). qabağ. ön. öğən. önən. önğən. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.**1.** alqa. forward.**1.** ert. qabağ. -**artda** əkər, **ortda** biçər, **ertdə** yeyər.
-girəli qalma, irəli!. (girəli : girifdar).
-keçmişi bırax, **hər nədən irəli yaşa**!.
-**yoluvu tut irəli**, qoy qala itlər hürəli..
-**tutub gedər yolda irəli**, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).
-irəli!, sevmir yaşam geri qalanı.
-dünə dönmə, **yarınlara irəli**!.

irəli! irə!. keç!. -dönmə dünə, geridə qaldı, **irə yarına**, gedən aldı.

irəliləyiş edinc.
-irəliləyiş geriləyiş: gəliş geyiş.

irəliləyiş alğayış. alğa gediş. pıroqres. pişrəft.

irəlir -gün keçir, ay dönür, güz yeli əsir, **illər irəlir, sonuma tələsir**.

irəliş irgəyiş. pişrəft. tərəqqi.
-yürüş, **gəliş irəliş**.

irəq **irək**. **1**. **ərik**. azadlıq. -**irək alan**: azadlıq meydanı. **1**. iradə. -**irəklə başla**: kəndi istəğiylə. canla başla.

irəqli **irəkli**. **1**. iradi. **1**. **irkəli**. güclü. qudrətli. zorlu.

irəqsiz **irəksiz**. **irkəsiz**. naçar. bila ixtiyar. iradəsiz..
-**irkil irəksiz**: istər istəməz.

irertin **ir ertin.** səhər tezdən.

irəşmək **1**. **ərişmək**. edinmək. elde edmək. **1**. **ərmək. ərişmək.** aşmaq. çatmaq. yetmək. yetişmək. -sıra bizədə **aşar**.

irət **ərət**. **1**. kərə. dəfə. -üç **irət** söylədi. **1**. səhər. -**irət** ertə duran tez yapar.

irət **ərit**. **irit**. rütbə. bağdal. paya. məqam. dərəcə. mərtəbət. mənzilət.

irəyiş tərəqqi.

irqənmək **irgənmək** irləli gedmək.

iri **1**. yoğan. yekən. yekə. böyük. -**yoğan** ata: böyük dədə. **1**. kök. -kökalma: göyalma: iri, yaşıl alma. **1**. bar. var. -**bar iğdə:** iri iydə. **1**. birim. pirim. dənə. -**pirim pirim** qar gəlir. -**pirim pirim** göz yaşları.**.**

-iri dənə: kəllə. -bir **kəllə** pənir. -bir **kəllə** qənd.

-**iri dənə**: kəsdənə. qasdana. şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi.

-iri dənə: qondı**..**

-yoğun, iri çivi: qazı. azı.

-**iri tıxac:** sıx tıxac.

-**iri ovuq:** xırda böyük. kətə kiçə.

-**yekə, iri göz:** çatgöz. çatçağan.

iriləşmək yaraqdanmaq. yaraştanmaq. yaraşdanmaq. fərəxdənmək. böyümək. yekəlmək. gəlişmək.

irim (**< ərmək**. **irmək**). -**irim irim**: **irmik irmik**. atdım atdım. -**irim irim**, **gedmək**: irməkləmək. iməkləmək.

irin **1**. burtaq. çirk. -**burtaq** yara: çirkli yara. **1**. dodağ. -**irnin** belə qımıldatmadıh dodağın belə təprətmədi. ağzın belə açmadı, qonuşmadı. -**irin turşatmaq**: dodağ büzmək.**1.erin. (yarın < yarmıq).** bir yırtığın qıraqları. dodaq. -**erin boya:** matik.

irinli **1.** azılı. **-irinli yara:** azılı yara.**1.** pusuq. çirkli.

irinmək 1. ərinmək. təmbəllik edmək. -**ərinib** ertəyə **(**yarına**)**, günlük işini qoymaqınan.**1.** iginmək. çirkləmək.

irinti **1**. ümmülfəsad. **1**. fasid. -**irinti kişi**: fasid. **1**. iğrinti. çirk, çirkli (yara). **1**. iğrinti. kər kəsafət.

iriptir **iripdir**: usanıbdır.

iriq **irik**. (**ir**: ön. qabaq).**1**.köhnə. -**irik** qala: köhnə şəhər. -**irik** yurd: köhnə topraq. **1**.çürük. -**irik ağac**: çürük ağac. **1**. iylənmiş nərsə. qoxuq. **1**. çirkin.1. qabağ. -**bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik:** erit. irit. -siz çox **irit** gəlmisiz.

-ir irik: er irik: ertir irrəcik. yarın tezdən. sabah erkəndən.

iriqliq **iriklik**. **erik.** kefli. neşəli. nişatlı. xoşal.

iriqmək **irikmək**. **irkmək**. -**yügrüb irkmək**: iləri atılıb geri çəkilmək.

irisi -**dəvənin irisi**, köprü üsdə dayaq yer.

irisin -**alğa iyi irisin**, dalğa kirlisin. (**dalğa**: dalıya) (**alğa**: qabağa)

iriş **əriş.** (rəsid).

irişiş çatış. nail olmaq. müvəffəqiyyət.

irişmir -istəyən irişmir, çalışan, gətirən irişmiş. (**irişmək**: ərişmək. yetişmək. müvəffəq olur). (gətirən: tapışan. sansı duran).

irişmiş -(**irişmək**: ərişmək. yetişmək. müvəffəq olur). (gətirən: tapışan. sansı duran).

iriştiq **irişdik**.-çoxlağan **arzılara.** (nə çox armanlara yetişdik).

irit **1**. **erit**. bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik. -siz çox **irit** gəlmisiz. **1. irti**. **irtə**. **erti. ertə**. səhər. -**ertə ertə** nə işin var ki. -**ertə** qalxıb, gec yatan. **. 1**. **ərit**. **irət**. rütbə. bağdal. paya. məqam. dərəcə. mərtəbət. mənzilət. **1**. **ərit**. **ərtiş**. **ertiş**. **irtiş**. (< **əritmək**). çözüş. təhlil. təcziyə.

iritləmək **ertələmək**. **ertərləmək**. **irtələmək**. **irtərləmək**. **1**. səhər edmək. **1**. yarına, sabaha qoymaq.

irizmək **izirmək**. izirtmək. bezartmaq. bezitmək. yadatmaq. yormaq. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

iriztin **irizdin**. bezartdın. bezitdin. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**.

irləli -**irləli gedmək**: irgənmək.

irləyiş alğaş (alğayış). pişrəft. -**alğaş** dərəkləri: irlləyiş dərcələri.

irmək gəlmək. -**alıb irmək**: alıb gəlmək.

irməqin **irməgin**. **ərməğan**. bağşış.

irməqləmək **irməkləmək**. **imək ləmək**. (**< ərmək**. **irmək**). irim irim, atdım atdım gedmək.

irmiq (**< ərmək**. **irmək**). **irmik** -**irmik irmik**: **irim irim**: atdım atdım. -**irim irim**, **gedmək**: irməkləmək. imək ləmək.

irq **irk**. **ərk**. **1**. boy. icazə. izn. -**irk** versəniz. -**irk** almadan girilməz. **1**. haqq. ixtiyar. -göğərçinin görkü **(**gözəlliyi**)** var, başında da börkü var, öz yiyəmdir **(**tanrımdır**)** öz ağam, nə versədə **irki** var. -mən öz **irkimdən** keçdim. -irksiz: ixtiyarsız. -**irkiz** var: ixtiyarız var. -**irkidən** düşmüş: ixtyarda düşmüş.

irq **irk**. iradə.

irqə **irkə**. (< **ir**). **1**. əziz. **1**. birinci, əziz olan. məhbub. -**irkəm**: əzizim. -hançı bağın narısın, **irkəsi** (ey əziz). -sən kimin **irkəsisin**. -doğan dilim, irkə gülüm, sənsiz çönər başa külüm. **1**. muxdar. azad. **1**. iradə gücü.**1.**əriş. arzu. diləş. istək. umu. güdü. sorğa. təmənna.**1.**sabiqə.

irqə **irkə**. **ərkə**. **(**< **ərmək**: yetişmək. çatmaq. başarmaq**)**. **1**. edgi. güc. **1**. izn. icazə. **1**. huquq. **1**. yetki. yetənək. çatbar. sələhiyyət. kifayət.

irqec **ir gec**. tez gec. -minarə oğrusu, qılıfın tapmaz. **(**yalanın çox yekəsi **tez gec** çıxar).

irqəçi **irkəçi**. azadi xah. liberal.

irqəçilik **irkəçilik**. azadi xahlıq. liberallıq.

irqəl **irkəl**. azadə. azadi xah. **1**. maraxlı. dəğərli. -təbrizin ən irkəl sovğatı nədir. -sevinc konulu **irkəl** yazılar. -sözlükləri **irkəlisi**.

irqələ **irkələ**. tezdən.

irqələk irkələk. biliradi. iradə ilə.

irqəli **irkəli**. **1**. **irkəl**. muxdar. -**irkəlisiz**: ixtiyarız var. sahibi ixtiyarsız. muxdarsız. -siz hər nə edsəz **irkəlisiz**. **1**. **irəkli**. güclü. qudrətli. zorlu. -irkil irkəli: irəkli erkili. güclü quvvətli. **1**. **irkə**. xudmuxdar. azad.

irqəli **irkəli.** irkək. ərköyül. güdülü. sorğalı. arzulu. armanağ. istəkli. umuq. təmənnalı.

irqəliq **irkəlik**. **1**. xudmuxdarlıq. **1**. muxtarlıq. azadlıq. -**irkəlik** havası gəzir başında sənin.

irqəlmək **irkəlmək (**irəliləmək**)**. keçmək. -çox **irkəlmədən** geri döndü.

irqənc **irgənc**. **iğrənc irkik**. > **rəkik**. kifir.

irqəncmək **irğəncmək.** incimək. ağrımaq.

irqənir **irgənir**.-**üzünə baxan irgənir**, içinə qoyan dincəlir.

irqəniş **irgəniş**. bezəyiş. nifrətçilik.

irqənmək **irgənmək**. **çiğgənmək**. **iğgənmək**. (< **çiğ**. **çuğ**. **tuğ**). (düğünlənmək. bıqmaq). çəkginmək. işme'zaz (tutunmaq). (**siyirginmək**. **sırğınmaq**: doymaq).

irqənmək **irgənmək. iğrənmək. yığrınmaq**. çəkinmək.

irqəq **irkək**. irkəli. ərköyül. güdülü. sorğalı. arzulu. armanağ. istəkli. umuq. təmənnalı.

irqəsiz **irkəsiz**. **irəksiz**. naçar. bila ixtiyar.

irqəşmək **irgəşmək**. **izgəşmək**. iqtida edmək.

irqəyiş **irgəyiş**. irəliş. pişrəft. tərəqqi.

irqəymək **irgəymək**. kibirlənmək.

irqi **irki**. **irgi**. **1**.qabağkı. -**irki** əri: qabağkı əri. -**irki** arvadı: qabağkı arvadı.**1**. əsgi. qədimki. -**irki** qala: əsgi şəhər. -**irki** dos: əsgi dos. **1**. keçmiş. -**irki tüş**: keçmiş zaman. -**örən irki çağ**: çox qədim zaman.

irqil irkil. 1.iradəli. -irkil irkəli: irəkli erkili. güclü quvvətli..**1. irkil**!. birkil!. yığıl!. büklün!. bükələn!.
-**irkil irəksiz**: istər istəməz.

irqilmək **irkilmək**. **1**. **ilkirmək**. **(**irəri **(**iləri**)** gedmək**)**. savuşmaq. keçmək. -çox **irkilmədən** barısı **(**hammısı**)** girdi. -siz gördükdən çox **irkildi**. -gənclik, güclük çağı çox yeyin **irkilir**. -yaraq **irkilmədən** gələrsə darı, onalmaz yarıra irirdi yarı: vaxdı keçmədən ilac gəlsə, düzəlməz yarıya karı, faydası keçərdi. **1**. **ürkülmək**. dalı çəkilmək.

irqin 1. **irgin.** mənfur. zəhlə gedməli. **1. irkin**.iradi. -**ərkin irkin**: ixtiyari, iradi.

irqinmək **irkinmək. birkinmək**. **kitrinmək**. toplanmaq. (çoxalmaq. artınmaq).

irqinmək **irkinmək**. **ərkinmək**. azad olmaq.

irqiq **irkik**. **irgənc**. **iğrənc**. > **rəkik**. kifir.

irqitmək **irgitmək**. ırqıtmaq. təklif, taaruf edmək.

irqli **irkli**. **ərkli**. ixtiyarlı.

irqmək **irkmək**. **irikmək**. -**yügrüb irkmək**: iləri atılıb geri çəkilmək.

irqsiz **irksiz**. **ərksiz**. ixtiyarsız.

irrəcik -**ertir irrəcik**: ir irik. er irik. yarın tezdən. sabah erkəndən.

irt dan. sübh. səhər. irt oxuşu (yoğuşu).**1.** səhər. sübh. -**irt** atar, **irtin** saçar: səhər açılar sonuc bəllənər. -**irtə** qalsın. -**irtə** çıxmasın.
1. **-irt uğur:**sübh bexeyr.

irtə **1**. **ertə**. çağ. zaman. -keçən **ertə**: keçmiş zaman. mazi. -ötən **ertə**: ötüşdə, işlək olan zaman muzare'. -gələc **ertə**: gələcək zaman. müstəqbəl. **1**. **ertə**. yarın. sabah. -gerni **(**gerini**)** bırax, **irtəni** tut.**1**. **irdə**. **ərdə**. ağıl. əql. -**irdəli**: **ərdəli**: ağıllı. -**irdəsiz**: ərdəsiz: ağılsız. -**irdə ilim**: **irdəlim**. əğli ilum. **1**. peşşaş. -canım sana **irtədir**. **1.ertə.** hər nəyin ilkəni, başlanqıcı.**1**.yarın. sabah. -**irtəsi**: yarını. sabahı..**1. irdə**. eyb. -**irdə** bulmadı: eyb tapmad. -**irdəsi** qalxaıb, yeğdəsi qalmışlar: eyb. -**irdəli**: eybli. -**irdəsiz**: eybsiz. -**irdəsi** nə: eybi nə. -**irdəsin** çıxart : eybin çıxart .**1. irtəç**. pişkisvət. -düşüncə **irtəçiləri**. -**irtəğə bar da bolur**: yarına can işlər düzəlir, yoluna girir**..**
-ardala irdələ: dalıya qabağa.
-gecə boylu düşən**, irtə doğur**. (dalıda alar, burunda doğar). (hər gizin, gəzi var açlımağa).

irtəir **irtə ir. -irtə ir: ertə ir:** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. səhər açmadan.

irtələmək **irdələmək**. **1**. ardılamaq**.** ardın, arxını, izin tutmaq. axdarmaq. -günü batmış, günü, ayı itmiş, tünü **ardılar**. **1**. **irdələmək**. ardalamaq. ardaqlamaq. arıtlamaq. təcziyə təhlil edmək. -tüm sorular **ardalandan** son. **1**. ardın tutb araşdırmaq. **1**. qabağa düşmək. dan ertə durmaq. səhər tezdən durmaq.

irtələmək **irtərləmək**. **ertələmək**. **ertərləmək**. **iritləmək**. **1**. səhər edmək. **1**. yarına, sabaha qoymaq.

irtəlim **irdəlim**. **irdə ilim**. əğli ilum.

irtəm **irdəm. 1**.təxəssüs. -bu işdə **irdəm** qazanmaq üçün. **1**.şəxsiyyət. qabiliyyət. -**irdəmli** kişi. **1**.hünər. -əlindən gəldiyin iş sənin **irdəmindi**. **1**.kişilik. -kişiyə **irdəm** gərək. **1**. **ərdəm**. başarıq. təvanayi. **1**. **ərdəm**. hünər**..**
-irdəmsizdən qut qaçar, yarmıq (pul. rüşvə.) gəlsə iş **açar.**

irtəmək **1**. arşamaq**.** ağdarmaq. -hər yanı **arşadım**. **1**. **ertəmək**. tez olmaq. tələsmək. -**irtmədən**: tələsmədən.

irtəmli **irdəmli**. mütəxəssis. mahir.

irtən **1**. **ertən**. vaxlı. vaxdında. zamanında. -işin **ertin** görmək. **1**. səhərləyin. səhər çağı.

irtən -yaxşı cocuq ertir durub saç darar, yaman cocuq **irdən durub** yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

irtənçi səhər tezdən duran.

irtəniqə **irdənikə**. çox çox tez.

irtəq **irtək**. **ertək**. qabaq. qabaqlar. sabiq. sabiqlər. -**irtək** böylə deyilməzdi.

irtəqi **irtəki**. keçmişdən sürən. qədimi.

irtəritmək **irdəritmək**. qabağa salmaq. irəli götürmək.

irtərləmək **irtələmək**. **ertələmək**. **ertərləmək**. **iritləmək**. **1**. səhər edmək. **1**. yarına, sabaha qoymaq.

irtəsini aqibətini. -söz aytanda, oylab ayt, irtəsini boylab ayt. (**düşünmədən söz demə**).

irtəş yarış. rəqabət.

irteşitmək **irtişitmək**. xəbərdar, aqah edmək.

irtəşmək yarışmaq. rəqabət edmək.

irtətim **irdədim.** araşdırdım**. -biligin irdədim**, bükünü ayırdım. (**bükün:** içli. dolqun). (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

irti **irit**. **irtə**. **erti. ertə**. səhər. -**ertə ertə** nə işin var ki. -**ertə** qalxıb, gec yatan.

irtin **ertin**. səhər çağı. -gecə yatmayıb, **ertinə** dək oturdular. -yarın yubanma ha, **ertin** gəl. (**yubanma ha**: yubanmadan) -**ertinki** sözün unutma. **1**. səhər tezdən. ir irik. er irik. səhər səhər.

irtin **ertin**. səhər tezdən..
-**gec irtin**: gecə gündüz. -yolun gütdü **gec irtin**.

irtin **irdin**. (< **ir**: ön).**1**. bir olaydan **irəliyə** çıxan nərsə. sonuc. nəticə. -**irt** atar, **irtin** saçar: səhər açılar sonuc bəllənər. -buda onun **irtinidir**: sonucudur. -nə bileydim ki belə **irtini** var. -bu **irtini** gözləməzdim: bu sonucu. **1**.sərəncam. fərcam. aqibət. -ayıs **irtin**: aqibət bəxeyr. -aysın **irtini**: aqibət bəxeyr olsun.
-**irtin urğun**: yarın tuxumun. -**yatma, irtin urğun əkə ver,** canın qanlı tərin tökə ver,

dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

irtiş **1**. işarə. **1**. xəbər. -**irtişim** yoxudu. **1**. **ərtiş**. piş dəramməd.**1. ərit**. **ərtiş**. **ertiş**. **irit**. (< **əritmək**). çözüş. təhlil. təcziyə.

irtişən xəbərdar olan. aqah.

irtişənmək xəbərdar, aqah olmaq.

irtişətmək xəbərdar edmək.

irtişitmək **irteşitmək**. xəbərdar, aqah edmək.

irtişləmək **1. ertişləmək**. erkən davranmaq. qabaqlamaq. qabağa düşmək.**1.** işarə edmək. xəbər vermək.

irtişli işarəli. xəbərli.

irtişmək 1. artışmaq. dartışmaq. didişmək.**1. ərtişmək**. yartışmaq. yarışmaq.

irtişsiz xəbərsiz.

irtiti **irtidi**. sübhidi.

irtiv **ertiv**. tez. tezraq. -**irtiv** qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini).

irtliq **irtlik**. **ertlik**. obaşdan.

irtovçular -**irtovçular** gertovçunu gur basar. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

irturalıq **irduralıq**. iradəçilik. iradəgiralıq. volontarism. hər nəyi istyi kimi oldura bilmə inanclığı.

irturaq **irdurağ**. iradəçi. iradəgira. volontarist.

irvat irçəl. ağdarış. ihalə. həvalə edmə. təhvil. nəql. rivayət.

irzə -**irzə güfdə**: kiçik küfdə. boğursaq.

is 1. **iy**. 1. yiyəlik. həq.
-**is bıraxmaq: iy bıraxmaq**: iyi çıxmaq. iylənmək. burmaq. -yıbar **burdu**: ətir qoxudu.
-**is izləmək**: iy izləmək: iyin tutmaq, güdmək..
-**isə düşmək**: **isgə düşmək**. **usqa düşmək**. **usa düşmək**. ağıla gəlmək.
-**iy, is, hıs, qoxu çəkişmək**: ısğaşmaq. iyləşmək. qoxuşmaq.

isbarış **ismarış.** tapşırıq.

isə aysu. əgər. olsa. -**aysu** olmadı: **əgər** olmadı. olmadı **isə**. -**aysu** tez bitdi gəl..
-**olsa**. -öylə **isə**: öylə **olsa**.
-öncə tikanlı qonça idim, **indi isə ipəkli gül**!..
-**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən **.-**say sana bilən yerində durar, **isə qapılan** uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**uslu**: ağıllı)
-ağzındaykən sənindi, **çıxdı isə** özgənin. (söz)
-**illər isə**: illər bolsa.

isən **-uyar isən doğuya**, sən sürəcəksin ona. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin).
-yeter artıq olma maşa, **maşa isən, əğik yaşa**, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

isənmək **işənmək**. inanmaq. -**isəndim**, gələr yazım, sən gəlisən.

isəvən diqqətli.

isəvənçilik diqqətlilik.

isqərmək **isgərmək** anmaq. xatırlamaq.

isi -**intiqam isi oyanmaq**: kiginmək öcünmək. öcü, kini oyanmaq**..**
-isi kor: **koris** (**kor+is**). koryat. yadı kor. yaddaşı kor.

isil **iyli**. **1**. xoş qoxulu. **1**. odkolun. ətir.

isilqən **isilgən**. talib. dovtələb.

isimtə **isimdə**. yadımda. -ötən günlər **isimdə**.

isin **iyin**. -qızıl gül ad değişməklə, **isin dəğişməz**.

isinə **yiyəsinə**. **-**qılıc qınına qıymaz, **isinə qıyar**. (**isinə**: yiyəsinə).

isini **isinği**. **istəyini**. marağını. diqqətini. -onun **isini** çəkdi. -**isini** çəkən nərsə bulamadı.

isinmək -könlüm isinmir: -isinsə könül: istəsə könül. mayil olsa könül. -çalış isin: çalış səmimi ol, yoğşun. -gündən günə **isnişirlər**: birbirinə meyilləri artır. -işə **isindirmək**: meyillətmək. təşviq edmək. -əli işə **isinmir** : əli işə getmir. -ingilizcə dərslərinə isinmək : əlaqə tapmaq. maraq göstərmək. -isin : -isin : -isindirən yoxdur: meyillədən. təşviq edən.

isinqi **isinği**. **isini**. **istəyini**. marağını. diqqətini. -onun **isini** çəkdi. -**isini** çəkən nərsə bulamadı.

isinsav **isin sav**. **əsən sav**. kef əhval. -**əsən sav** sormaq: kef əhval edmək.

isiqliq **isiklik. ısıqlıq**. qıyıqlıq. məhəbbət. mehribanlıq.

isitmək **sitmək**. cəzb edmək. -**sitmir** biləmi.

isiz **ısız**. **1**. yazığ. zavallı. **1**. bəxsiz. bədbəxt.

islanar -başdan yağar, **ayağ islanar.**

islanmadan -su astıda, **islanmadan duranmaz.** (**astıda**. altında)**.** (tapmaca) (**daş**).

islanmaq **uslanmaq.** sulanmaq. əzlənmək. yumşanmaq.

islaq ıslaq. ısqın. sulu. -**ısqır** bulut. -**ısqır** gözüm qaldı: yaşlı gözüm qaldı.

islatar **isladar**.-qarın doyurmaz, **boğaz isladar**.(qarın doyurmaz, boğaz isladandır). (bu söz, olanı, adıyla, ölçüsüylə tanımağa çağırır.).

isləmək 1. (içində duymaq). hiss, ehsas edmək.**1. hiss eləmək.** çəkmək.keçirmək. duymaq. -görən nə **çəkir**. -heç nə **keçirmədi**. **1**. **(**izləmək**)**. düşünmək. -çox işləməkdən çox **isləmək** yeğ. **1**. **(**izləmək**)**. xatırlamaq. -**islə** bunu unut onu.**1. iyləmək**.**1. izləmək**.**1.** kovsamaq. kövsəmək. yerin boşlamaq. özləmək.**1. könül isləmək: könlün almaq. könül almaq.** keşitləmək **(çəkitləmək)**. ürəyin almaq. ürək almaq.

islənmək **iylənmək**.

isləqi **isləgi. istəgi**. meyli. -**istəgi** nəyədir. -**istəgi** dəğişmiş.

isləqim **-isləgim yox:** keşdim çəkmir. könlüm istəmir. meylim çəkmir. könlüm almır.

islər yiyəliklər. həqlər.

islərimi yiyəliklərimi. həqlərimi. -məndə dilimi unudaraq, adamlığ islərimi unutdum!!!!.

isləş isinə (yadına.xatirinə) salış tizkar. təzəkkür.

isləyi keşdisi. meyli. -**keşdisi nəməniyədir:** keşdi nəyədir.

isli **hisli.** kitil. çitil. kirik. kirli. qara.

isliot **istiot**. iyistiot. iyisliot. (**iyisli+ot**). iysiot. burç. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi.

ismarış **isbarış.** tapşırıq.

ismarlamaq 1. asmarlamaq. (**asmaq**). tapşırmaq. {sifariş. < **sipariş**. asparış. asmarış}.**1. isbarlamaq**. (**isə**: **iyə**: **yiyə**: **yeyə** : sahab. sahib). isəliyinə, yiyəliyinə vermək. tapşırmaq.**1. isbarlamaq**. (**isə**: **iyə**: **yiyə**: **yeyə** : sahab. sahib). isəliyinə, yiyəliyinə vermək. tapşırmaq.

ismiq **ismik**. **ısmıq**. güclü. -**ismik** kişi. -**ismik** dərman.

ispənah ismalaq. isfanaq. ispinaç. espinaç. epinar..
-**ispənah yeməyi**: otaşı.

isqar sahib.

isqarlıq sahiblik.

isqənə **isgənə** (**içkənə**). nərsənin, təxdə, ağacın içini kəvən, oyan ayqıt.

isqənə **isgənə**. ağacın taxdanın içində oyuq açma üçün kəsgir ayqıt.

isqənmək **isgənmək**. oyanmaq.

isqənovçu **isgənovçu**: tiraşkar.-bir balaca əğrisi var, **isgənovçu düzəldər**. (deyim).

isqərən **isgərən** anan. xatırlayan.

isqəritmək **isgəritmək**. xəbərdar edmək.

isqərmədən **isgərmədən**. oyanmadan. hiss edmədən.

isqərmək **isgərmək**. oyatmaq.

isqərtikiş **isgərtikiş**. **izgərtikiş. esgərtikiş**. abidə. yadbud.

isqəşmək **isgəşmək**. **ısqaşmaq**. **iygəşmək.**

isqət **isgət (**< **is**: **us**: yad. xatir**)**. ixdar. -son **isgət**.

isqın **isğın**. qanı isti. istiqanlı.səmimi.

isqil **isgil**. **nisgil**. üzük. həsrət. nostalji.

isqileti **-nərsənin təməl iskileti, çardağı**: qonqura.

isqin **isgin**. həssas.

isqin **isgin**. **ısqın**. **ısmıq**. **ismik**. güclü. -**ismik** kişi. -**ismik** dərman.

issi issuq. sıcak.

issiyə -**issiyə soğuqa**: ıssa soyuğa.

issiz **ıssız.** qədir bilməz. (nəmək bə həram).

issizmək **hissisizləşmək**. aldığmaq.

issuq issi. sıcak.

istə **-keçiş, kömək istə**. (ötünc yardım dilə).

istəkan **istəkan**. < **ıçutqan**. {> **çtakan** (rus)}.

istələmək rica' edmək. xahiş edmək. iltimas edmək.

istəlinmək **-istəlinmək arasan**, istənən kimi ol. istəklivi arasan, istəyin kimi ol.

istəm **1**. **istək**. dilək. sorağ. mutalibə. xahiş. təqaza. tələb. (iltimas). **1**. (dərxast).

iste'mar **iste'mar**. sağış.

istəmçi istəyən.

istəmə **-**yamandan gördüyün yetər, **görkəzməyin istəmə**. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

istəmək **1**. samaq. sımaq. **1.** kövnəmək. ürək eləmək. -çoban **kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər. **1**. soramaq. -**istər istəməz**: sorar soramaz. sorar sormaz. **1**. gəlmək. -yemək **istədi**: yeməyi **gəldi**. **1**. **izdəmək.** artamaq**.** tələb edmək. -kimi işin **artadı**, kimi yatıb **qartadı**. -ağlab onu **artadım**: dalıcan gəzdib. **1**. qalaymaq. soramaq. soraymaq. -ürəyin nə **qalay**. **1**. soramaq. -ondan **sorasan** verər. -məndə para yox, məndən niyə **sorursun**. -pul **soran**: para istəyən. **1**. aytmaq. -**keçir aymaq**: üzr istəmək. **1**. könləmək. -**könləyib** gəlib. **1**. qalamaq. **1**. qavlamaq qalamaq. (# **qovlamaq**: **qolamaq**. rədd edmək. istəməmək.)**.1.** könəmək. **1.** könsəmək. könüksəmək. arzılamaq. can atmaq. -onu görməyə **könüksədi.1.** sormaq. -yanqı su **sorar**.1.gələmək. -**edmək istəmək:** edməyi gəlmək. edmək gələmək. -gedməyim gəlir: gedmək istirəm. -gedməyiz gəlir: gedmək istirsiz. -yeməyim gəlir: yemək istirəm. 1. deyipmək. depmək. kələşmək. kələmək. -mən ora gedmək **depidim**. **1.**yürmək. -nə **yürsüz**: nə istirsiz. -**yürüm** yox: istəyim yox. -**yürünə** baxın: istəyinə baxın. -**yürə yürə**: istəyə istəyə. **1.**gəlmək. gələmək.
-**ürəgi istəmək:**özürgəmək**.**(**1**. < **öz**.**1**. < **göz**.). tamahlanmaq. tamaha düşmək. -yazdaki sulun **özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.**1.**
-yeməsi **gəlmir**: yemək **istəmir**.
-gedəsi **gəlmir**: gedmək **istəmir**
-nə edməyi **gəlir**: nə **istir** edsin.
-nə yeməyi **gəlir**: nə **istir** yesin.
-hara gəlməyi **gəlir**: hara gəlmək **istir**.
-niyə gelməyiz **gəlir**: niyə **istirsiz** gələsiz.
-çox yatmağım **gəlir**: çox **istirəm** yatam.
-**içginiz gələmi:** içmək istirsiz.
-bir gecə qalanız **gələmi**: qalmaq istirsiz.
-o kişini yoxlamam **gələmir**: ona dəğmək, onla göruşmək istəmirəm.
-yatmadan çörək yeməz **gələmi**: çörək yemək istirmisiz.
-**gedmək istəmək:** barığsamaq. barsamaq.
-durmadan istəmək: sırnaşmaq. asağanmaq.

istəməkçi **maqçı**. **məkçi**. istəyən. -para **qoymaqçı**: tök**məkçi**. yatır**maqçı**. para yatırmaq **istəyən**..
-bar**maqçı**: ged**məkçi**. gedmək istəyən.

istəməmək qovlamaq. qolamaq. rədd edmək.(# **qavlamaq qalamaq**: istəmək).

istəmərsəntə **-**bunday yaşam, istərsəndə, **istəmərsəndə**. (**bunday**: böylədir).

istəməyə - **istəməyə istəməyə:** çalağızca. çalağızca. çalarıqca. çalürəkcə. çala könülcə. istəksizcə. içətsizcə. könülsüzcə.

istəməz sımaz. **-biçmək istəməz:** orasımaz. **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

istəmir **-könlüm istəmir:** keşdim çəkmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox.

istəmiş **-**alçaq ulçağa borc vermiş **köprü üsdə istəmiş**. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

istəmiyərək diləqarşı diləğə qarşı.

istənçi özlənçi. **(**özünü, içini verən**)**. tapınçı. pərəstişkar. sitayişgər.

istənən **-**istəlinmək arasan, **istənən kimi ol**. istəklivi arasan, istəyin kimi ol.

istənmək **1**. **diləblənmək**. **diləvlənmək**. **diləvənmək**. **dilənmək**. **tələblənmək**. **1**. özlənmək. **(**özünü, içini vermək**)**. tapınmaq. pərəstiş edmək. **1**. asğanmaq. asranmaq. tələb, rica' edmək.**1.** dinmək. dinlənmək. müddəi olmaq. -işində çin, **sonra din**: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol.**1.** közəmək.1. ürəyə düşmək. nisgilləmək. həsrət duymaq. -ürəyinə düşüb gedsin bir atasın görsün.

istənməzi -ağzın açıb söyləyən, **istənməzi dinləyər**, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin.
-Istədiyin söyləyən, **istənməzi eşidər**!, papağ altda baş yoxsa, eşitdiyin keşidər (uzadar).

istənqi **istəngi**. (dadxast).

istəq **istək**. **1**. avqaş. alqaş. **1**. iradə. **1**. amac. ərməc. ərik. -**istəyinə çatmaq**: ərminmək. **1**. qayru. maraq. -çoğur çönmüş, uğur ötmüş, **qayruq** qayrum yox uçmağa: fələk (bəxt) dönmüş, çağ ötmüş, daha marağım (istəyim) qalmamış heç uçmağa. **1**. istəm. dilək. sorağ. (mutalibə. xahiş. təqaza. tələb). **1**. ötnüş (< **ötünmək**: diənmək). (dərxast). **1**. tamağ. dilək. arsu. **1**. asağ. dilək. tələb**..** **-yazılı istək**: istərüz. ərzə**..**1.iləş. irkə. əriş. arzu. umu. güdü. sorğa. təmənna.**1.istəş.** aytığ. aytış. aytılış.**1.. istəş.** -**üləkən** istəş. nəhayi istək. **-istəklər durumlar**: barcağlar burcuğlar amal ilə şərayit..
-özgürlük kişinin istək gücüdür, gücün istəyi değil.
-istək boyunca : dilək boyunca. istədiyiz kimi. diləyiz qədər.
-istək dolular, bıraxıb getdi, edməzəm dedin, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).
-qorumaq üçün topraqla daş, **güclü istək, güvənli baş**.

istəqçi **istəkçi**. sormaqçı. diləkçi.

istəqən **1. içtəkən**. **içtəkən**. üzlük. çanaq. bardaq. -küp **(**küzə**)** qırılınca, çox üzlüklər qırılar.**1. istəgən**.əlaqəmənd. maraqlanan.

istəqəncətir! -umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, **umut dənizi istəkəncədir**, umanların sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

istəqənin **istəkənin.**-**istəkənin ağ olsun**, iç, damağın çağ olsun.

istəqəntətir -**umut dənizi istəkəndədir**, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, umanların sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

istəqi **istəgi**. **isləgi.** meyli. -**istəgi** nəyədir. -**istəgi** dəğişmiş.

istəqin **-dözən, istəgin tapmasa**, topraq onu tapar.

istəqlə **istəklə**. ərklə. ixtiyarla. **-sevgi ərklə deyil**, sevilmə əldə deyil.

-istəklə işləyən tanrısın bulur.

istəqlənmək istəklənmək həvəslənmək.

istəqləntiq **istəkləndik**. muraciət etdik. -ondan **istəkləndik**: ona muraciət etdik.

istəqləri **-kiçik istəkləri tutmaq**, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

istəqlərin **istəklərin**. **-**yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, **istəklərin, çağunda yaşa**, edinmədin, oturma yasa.

istəqli **istəkli** 1.(istəkli olan). barığlı**.** meyilli. -mən sənə **barığlıyım**, sən mənə. -birbirinə **barığlılar: (barığlılar:** istəklilər).**1**. oxucu. -bu işin **oxucuları** çoxdur. **1**. enik (**< enmək**). rəğbətli. meylli. həvəsli. **1**. qayğun. muştaq. **1**. arzuman. arzulu. qayruq. qayrulu. **1**. diləmçi. qulançı.**1.**asağay. asağlı. diləkli. talib.**1.**güdülü. sorğalı. irkək. irkəli. ərköyül. arzulu. armanağ. umuq. təmənnalı.1. izikli. (**istili**). -**sınama istəyən**: istəkli. sınasar. sınayacaq (sınaya**sak**).

istəqlivi **-**istəlinmək arasan, istənən kimi ol. **istəklivi arasan**, istəyin kimi ol.

istəqmədən -əlindəkin biləbilsan, **istəkmədən qutlusan**.

istəqsiz **istəksiz**. 1.içətsiz. könülsüz. çalarıq. çalürək. çalağız. çala könül.1. iştasız. çalığ. yensiz. meyilsiz. -yeməyi **çalığ** yemə.**1.**könülsüz. qısığın.

istər 1. sevər.-könül qanıt bilməz. könül ya dinər, **ya sevər**, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, **ya istər**, ya nifrət edər).**1.** tələb. -**istərim** yoxdur: tələbim yoxdur.

-gen çıxac, **geniş girdəc istər**. (**çıxac**: xərc). (**girdəc:** gəlir**)**

-bir sağlam dil, **sağlam beyin istər**!.

-çiğm dərdim havalani, **könül istər savalani**, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani.

(**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**
-istər istəməz: irkil irəksiz.

istərçi tələbkar.

istərmək izrənmək. izində, dalında olmaq. axdarmaq. talib olmaq. -nə **izrənirsən**. -bu **izrəndiyin** tapılmaz.

istərsə **-könlüz necə istərsə:** ərkizə. könlüz istəyinə.

istərsəntə **-**bunday yaşam, **istərsəndə**, istəmərsəndə. (**bunday**: böylədir).

istərüz yazılı istək. ərzə.

istəş **istək.** aytığ. aytış. aytılış.

<u>istəş</u> **<u>si</u>təş.** ötük. xahiş. istida'. rica.

istəş **istək.** kələş**.** xahiş.-**üləkən** istəş. nəhayi istək.

istətiqi **istədiği.** -korun istədiği bir göz, iki olursa nə söz.

istətiyin -**istədiyin devləti qura bilsəndə**, saxlamağa kəllə gərək.
-**işlədənlər istədiyin acıdır**, işləyənlər tapdığın acı.
-**işlədənlər istədiyin dişləyir**, işləyənlər tapdığını dişləyir.

istətiyiz **-istədiyiz kimi:** istək boyunca. dilək boyunca. diləyiz qədər.

istətmək **1**. aldırtmaq. aldıratmaq. sevgi, öğüş, məhəbbət yaratmaq. qıytıtmaq. -özün **aldırtmaq**. -hər işi, necədə qılsa **aldıratır. 1**. könənitmək. həvəsə salmaq.

istəyə **-istəyə uyqunluğu:** uzluğu. tibqi murad olduğu. **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz.

istəyə -**istəyə istəyə:** yürə yürə.

istəyən 1. **ək**. sar. dovtələb. -**sınama istəyən**: istəkli. sına**<u>sar</u>**. sınayacaq (sınaya**sak**). **1.** istəmçi.**1.** sevən.istə**<u>məkçi</u>**. **maqçı**. **məkçi**. -para **qoy<u>maqçı</u>**: tök**<u>məkçi</u>**. yatır**<u>maqçı</u>**. para yatırmaq **<u>istəyən</u>**..
-bar**<u>maqçı</u>**: ged**<u>məkçi</u>**. gedmək istəyən.
-istəyən irişmir, çalışan, gətirən irişmiş. (**irişmək**: ərişmək. yetişmək. müvəffəq olur).

(gətirən: tapışan. sansı duran).

-görməz olur, başı gora titrəyən, **sönməz ışıq, dönməz ilqar istəyən. (bu** söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

-istəyən izlər. (qoz könül edsə, bitər günbəzdə. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar).

-**istəyən varsa asılsın**, tapacaq kəndirini. (**kəndirini**: ipini). (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (**qadasın bulur**: bəlasın tapır).

-**artıq istəyən**: çoxdançı. ziyadəxah.

istəyi **-istəyi bitmək**: işi tutmaq. onğumaq.
-bildiğin yaşayan, **istəyi kimi ölür**. (**bildiğin yaşayan**: bildiyi yolunda olan)

istəyim **-son istəyim bu ki: təki**. **səki. -bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

istəyin ötükün. yalvarın. xahiş edin.
-istəlinmək arasan, istənən kimi ol. istəklivi arasan, **istəyin kimi ol**.
-istəyin kimi ol. sən gül olda, dərən tapılar, eşşək olda palan tapılar.
-yalan kök alıb gedir, hər gələn bildiyin edir, **qolçamaq istəyin yeyir.**

istəyincə -**könül istəyincə**, baş dönməməli, duyub, düşünməlidir.

istəyində -istəyində durmayan, diləyinə çatanmaz!.

istəyinə -**istəyinəçatmaq, yiyələnmək**: bayçamaq.
-könlüz istəyinə: ərkizə. könlüz necə istərsə.
-**könül istəyinə:** ərkinə.

istəyini **isini**. **isinği**. marağını. diqqətini. -onun **isini** çəkdi. -**isini** çəkən nərsə bulamadı.

istəyiq **istəyik**. **diləyik**. **1**. ürəkcə olan. ürək istəyən. (dilxah). **1**. dilənmiş, istənmiş nərsə.

istəyirsə -hər yerdə güdüb durar, **istəyirsə tutub udar** (tapmaca) (**ölüm**).

istəyivə **-öz istəyivə olan sevigi** kimsəyə alçatma. (**sevigi**: eşqi).

istəyizcə diləyizcə. a volonte. -**diləyizcə** kullanız.

isti **1**. tov.mehriban. **1**.tov. qız. **1**. həvəs. **1**. qızıq. alımlı. -**alımlı** üz. **1**. tovun.**.1.** qızğın. -**qızğın** keçir günlər, soyuq düşər axşam. **1.**qızığ. **1.** ıstıq. **1.** içgin. səmimi. -**içgin** doslar. -**içgin** salamlar. -**içgin** arzılarımla. -**içgin** görüş..**1**. **ıslığ**. **sılığ**. sıcaq. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq. **1**. ısığ. -**ısık** boya, **soyuğ** boya.

-qaşıq bilər isti soyuqdursa aş. (ağız yandıran aşı qaşıq tanar).

-isti qarşılamaq: ısqarlamaq. istilk görkəzmək. iyi istiqbal edmək.

-damız dəmiz isti.

aşırı isti: istoq**..**

-orta isti: yalıq. ılıq**..**

-isti yumuşaq: toxtav. -**toxtav** döşək. -**toxtav** balış**..**

-dəmiri tovlu, təndiri **isti** saxla.

-isti vurma: gün qapış..

-eşək olsa, palan tapılar, **isti təndir**, unun olsa, çörək yapılar.

-**üz üzdən isti**, topraq soyuq topraqdan. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).

-yaman isti: küyəş**.** gün istisi..

-**bağrı isti**: isti məzac..

-**osdurağı isti**: osdurağı **cinli**: osdurağı **çıpqıt**. (**cinli:** çıpqıt). nərsiyə dayanıb, güvənib çox mənəmçilik, yarqaraçılıq edən.

-**isti aş**, soyuq daş. (içi sıcaq olub, davranışı quru, soyuğ olan). yürt qılığında (əməl rəfdarında, adab maaşirətində) çəkici olmayan..

-ocaq çayı, küp pendiri, **isti çöçə**, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü)..

-**qanı isti**: isğın. səmimi.

-**qanı isti:**səmimi. ısıq. qanı isti. -**ısıq könüldən**. səmimi qəlbdən.

-çox isdi: qorcuy. odlu.

-**isti günlər**: qızıq günlər:

-**qanı isti:** qızıqqan.

istiçox çox həvəsli.

istilər **-**soyuq girsə arıya, ipək sular qat olur, **tam istilər yad olur**.

istili həvəsli.

istiliq **istilik**.1. tovuş**..**1. qızıqlıq. tovuqluq.

-istilik dərəcəsi: tov.

-istilk görkəzmək: ısqarlamaq. isti qarşılamaq. iyi istiqbal edmək.

istin odlun. odşun. atəşin.

istiniş **istinmə**. tovunuş. tovunma. qızığış. qızışma. küyğüş. küyünüş.

istinmə **istiniş**. tovunuş. tovunma. qızığış. qızışma. küyğüş. küyünüş.

istinmək -**ürəyi istinmək:** qızığlanmaq**.**

istiot 1. **isliot**. iyistiot. iyisliot. (**iyisli+ot**). iysiot. burç. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi. **1.**küyür. çox isti.

-**istiot dənəsi**: burç**.** (< **burmaq**).

istiqanlı **qanı isti**. isğın. səmimi.

istir -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.

istirəm -**həqiqətən istirəm**: çin əğilmən. doğürdan meyilliyəm.

istisi **-gün istisi:** küyəş**.** yaman isti.

istisi qızığı.**-o nədir ışığı var**, qızığı yox.(tapmca) (ay)**.**

istisoyuq **isti soyuq**. yaz havası.

istitən **istidən.** qızdırqıc. qızdıran arac.

istixana külxan. tulambar. istov. yunaq. su qızdırma üçün ocağın, matorun yerləşdiyi yer.

istoq aşırı isti.

istov **1**. istixana. toval.sera. parnik. gül, gövərəniti becərilən yer.**1**. tulambar. külxan. yunaq. su qızdırma üçün ocağın, matorun yerləşdiyi yer.

istuyuvu -**toxdala isduyuvu qızma belə**, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə. (**toxdala:** cilovla. kontrol ed)**.**

iş aparan baş. başçı. işbaşçı. -dişə aş, **işə baş gərək**.

iş **1**. < **əriş**. (kilim, bez) toxuma üçün dəzgaha çəkilən iplər. **1**. şuğl. çağıl. **1**. edik. əməl. fe'l. -yaman **ediklər**. -qolay **edik**. -ey edik (say edik), kötü edik: yaxcı, pis iş. -**kəmit edik**: alça iş. -**edik ediyi**: edik ürə. iş sonucu. ə'malın nəticəsi. -**edik edləyi**: iş gərəkləri. **1**. görüğ. görüng. -**görğə** görə: **işə** görə. -sözə görə, don biçmə, **"görğə"** görə **"söz"** biçilər. (sözünə görə, don biçmə, **"görünə"** görə **"söz"** biçin). **1**. önüm.

əsər. yaratcılıq. -**önümsüz** yaşam, yaşamğı yansılayıb, ən doğru ölümdür. -onun ən **önəmli önümü**: ən böyük işi. **1**. aşıl. **1**. gərək. vəzifə. şuğl. **1**. gərək. -**gərəkiz** olmasa gedərim: **işiz** olmasa. **1**. çalış. **çalış** günləri: **iş** günləri. **1**. cumuş. yumuş. uğraş. -mənə baxan **cumuş**: mənə bağlı olan, mənə mərbut olan **iş**. -öz **cumşan (**işən. işivə**)** bax. -yeni **cumuşlar (**işlər**)**. **1**. şuğl. iştiğal. məşquliyyət..**1**. əmək. dövəc. döğəc. zəhmət. **1**. iliş. türmə. -iki il **iliş** almış. 1. buluğ. şuğl. məşquliyət. 1.urqun. ırqın. (< **qurmaq**: çalışmaq). kar. vork. 1.uğşun. şuğl. məşqulliyyət. -**uğşunu** nə: işi nə. -**uğşunsuz**: məşquliyətsiz. işsiz. -**uğşunlu**: məşqul. -**uğşunuq**: çox məşqul. başı şuluğ.

-**içiş**: daxili iş. -**içiş** dışiş..

-**iş paltarı:** üslük. aşırtma**..**

-iş yurd: örkə yerükə..

-**işə salmaq**: **işə qoymaq**: aratmaq. çalışdırmaq. çalaşdırmaq. talaşdırmaq..

-**işi daşqarmaq**: işi durdurmaq..

-**işi işə soxmaq**: sapıçlamaq..

-**işi işə düğünləmək**: sapçılamaq..

-**iş arasında iş görmək**: sapçılamaq..

-**iş arasında iş görmək**: sapıçlamaq..

-**nə işiz var**: nə yumşuz..

-**astı** işlər..

-**iş geyimi**: saruq işsar..

-**işə vurunmaq**: işə girinmək..

-**işin gözü**: işin qılığı, püfü. -**işin gözün** bilən. -**işin gözün** tapmaq..

-**işin qıl**: öz işivə yetiş..

-**qol**, **əl işi**: qolluq. əllik..

-**gərəkli**, **tapşıqlı iş**: ödəv..

-**iş öğrətmək**: aşılatmaq..

-**iş öğrəşmək**: aşılaşmaq..

-**iş öğrətmək**: aşılatmaq..

-**iş öğrəşmək**: aşılaşmaq..

-**işi bitirən**: ayağa dəğirən..

-**iş üstünləri**: işləri ən yaxcıları..

-**işə keçmək**: edgərmək. davranmaq. rəfdar edmək. fəaliyyətə keçmək..

-**tor**, **tül işləri**: işgəf. dantel. (gənəlliklə qasnağa çəkilib toxunan işlər)..

-**bayar iş**: qutlu iş..

-**işdən düşmək**: aldığmaq**..**

-işinə sanal, **ödülə sanal**: işində layiq, mükafata layiq**..**

-iş yeri: işgif. ofis**..**

-işə salmaq: qılağutmaq. çalışdırmaq**..**

-iş bitər çağ ötər. -**iş bilənin**, qılıc tutanın. -iş, aş!: işlə, ye!**..**

-bir işi üzərinə almaq: yükünmək**..**

-işdən düşmüş(adam): qalıq..

-**işləyən işin** tapar. -**işləməz** boşuna yatmış, **işləyən işin** tapmış. -**işsiz** gərinməyə (gərnəşməyə) ərtinür, **iş işləyən** günü gündən artunur**..**

-kişinin **işi**, **aş**ından da üst, **yaş**ındanda**..**

-iş gərəkləri : edik edləyi..

-**iş sonucu** : edik ediyi: edik ürə. ə'malın nəticəsi..

-**işə tutmaq**: qollamaq. kullamaq. -yeni **qolturu** (dəsdur) qollamalı..

-**qolişi**: **əlişi**: (qol, əl ilə görülən iş). (dəsti. mənüel)**..**

-iş çəkmək: işdartlamaq. işdətləmək. istismar edmək..

-**iş geysi**: loş. şol. (**boş**)..

-**iş gücün bilən**: yasnı. (orjinal. xibrə)**..**

-çıtaq iş: xərab iş**..**

-işə başlamaq: açılmaq. -tükanlar **açılmadan**..

-**işi**, **əri arvadı olmayan**: əşsiz işsiz. evsiz işsiz..

-**əşsiz** qalda **işsiz** qalma**..**

-iş ünvanı: işgət. şuğl..

-**iş yeşin**: işin fut o fənni. -**iş yeşin** bilən**..**

-işdən çıxarmaq: dışdatmaq işdən çıxarmaq. ixrac edmək..

-**işdən çıxarılmaq**: dışdanmaq. ixrac olunmaq.

-**iş** bilməyən xınanı götnə sürər. (hər ayağın qabı var).

-dəri biçib don tikmək, hər **kişiyə iş olmaz**.

-gengəşli iş küt gəlməz. (**gengəş**: muşavirə). (**küt gəlməz**: arada sınmaz. pozulmaz).

-**iş uvatlığı:**. iş yüryüklüyü. işlərizdə müvəfəqiyyət.

-**çalağay görülən iş**: umursuz, diqqətsiz görülən iş.

-iş tutarsa, qum qızıl olar, **iş qayıtsa**.

-iş ustası, ver üstəsi. (işi usdaya ver, birində üsdə ver)**.**

-durunmadan iş bitməz, su yağmadan ot bitməz. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

-vallah bu **onqat bir iş**.

-zəhmət batırı: əmək batırı. əmək qəhrəmanı.

-başqı iş: birinci iş.

-buyanın işlərini gördə bitir, **oyana qoyma qala görcəyin iş**. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

-iş açan: tədbir görən.

-iş görməyə, diləkdə gərək, biləkdə, ilikdə gərək, bilikdə. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

-iş qını: iş zəhmət.

-əli işə yatmıyan: əlküt.

-işə!: yallah!. -**işə çəkib qalxdılar:** yallah çəkib qalxdılar.

-yola, işə salan: boşutan**.** ötürən. açan. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan.

-iş yeməklə, yığva deməklə. (**yığva**: oturum). (işləməyə, yeyilməsə güc qalmaz, yığılmağa, danışıqsız yer qalmaz)**..**

-başa düşən iş başardı, başa düşməyən işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək)**.**

-dosdu iş başında gör..

-**hər iş gedəcək çaylar axarı**!.(sən yapdığın yap, yapın yapılacaq). (sən qıldın qıl, olan olacaq). (yaşamda tələsib darıxmaq gərəkməz. könlü dinlə, başla qılın. (**başla**: ağılla). (evrəni sürən çalqın, çılqın yazqıdır: dünyanı çevirən dinamik fatalismdir)..

-oğul beldən, söz didən, **iş əldən**..

-teyxa altun tapılmaz, **yanılmaz iş yapılmaz**. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).(**teyxa**: yalxı. yılxa.xalis.)**..**

-yayılmaz iş, ölüyə oxşar. (yayılmıyacaq bir yazı, ölü doğulmuş uşaq kimidir)**.**

-iş düşürsə çətinliyə, kim kimimiz çıxar üzə**..**

-iş bilməyən:torlax. naşı**..**

-iş döğüş dəğil, tələsmək nəyə gərəkdir**..**

-iş var ürək sezər, göz görməz..

-**ulu qayğını iş**, kiçi qayğını aş basar. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)

-iştə burdan toxlu çıxan tapılmaz, **tapşırıq iş özgələrə**, yapılmaz(**toxlu**: haqlı)..

-**daxili iş**: yut gərək..

-işləyənə yaşda bitsə, iş bitməz. -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz). (qarınpıya, yemək bitsə, yen bitməz) (**yen**: iştah)**.**

-şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır (şakşakalar nalçalar, iş bitirər akçalar)..

-**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək)..

-yola çıxdın, yaraqlı, **iş başladın, ayaqlı**.(**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

-sökərsə dan, sökülməz ürək, **çox iş qalır**, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır).

bəla. -acı sözlə, yamanl ilə başa çıxmaz **işlər**, baş açılmaz **işdən**!**.**

-qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**: büdrəməz. çaşmaz)..

-**butlu iş**: mənfəətli iş..

-arığ diləklə olursa **hər iş xoşdur**. (**arığ diləklə**: xilusi niyyətlə)..

-**yarımçılıq iş görmək:**çalamaq..

-**alaçiğ çalamaq**: **alaçiğ çalmaq**: iyicə düşünmədən işə keçmək..

-**iş öğrəniş:** türkəniş**.** iş öğrəniş dövrü..

-**önəmli iş:**qonqur. qondur. qurqa.

-**iş gözü**: işləyirkən. iş ortası.

-**iş yumuş**: iş güc. -**iş yumuşun** nə.-**iş yumuş** yoxdu: bekarçılıqdır.

-qutaylar iş üsdə, kütaylar yataqda ölür. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(kişi işdə gərək).

-**ulu iş:** uluş.ulu əsər. şahkar. -bu qoşarın **uluşu**.

-yaş yetmiş,**iş bitmiş**.
-**iş verin işliyək**, sik verin dişliyək. (təbrizdə aralıq sözü).
-**yaşlıqda iş başlamıyan**, yaşlılıqda sovruq olar. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).
-**iş bilən**: edənli. başarcan. ürəkli. cəsur.
-**iş bilmək:** biləlik.
-**iş işdən keçmiş:** su başdan ötmüş.
-**iş dənəyi:** biləgi**.**
-iş adamı: işərən. işgüzar. bizinismən.
-**olamaz iş**: namümkün iş. mümkünsüz iş. imkansız iş. (qoş qılıc bir qın). (qoşa qılıc təkə qın). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).
-ağzı ütük **aş bitirir**, əli ütük **iş**.
-iş **bakanlığı**: əmək bakanlığı.
-sevdiyin iş ucaldar, **sevmədiyin iş qocaldar səni**
-sevdiyin iş ucaldar, **sevilməz iş qocaldar**
-birlik sözdə isə baş kitirir, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).
-işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)
-**iş qaldırmaq**: şikayət edmək.
-qaymaz işləyən, **qaytsız iş yoxdur**. (**qaymaz**: səhv edməz. kırıxmaz). (**qaytsız**: qayrımsız. səhv olunmaz. kırıxılmaz).

işanc itminan. güvənlik. -**işanc** tilfunu: itminan tilfunu.

işaparan qılıvat.

işaparıcı karfərma.

işaq **içağ.** (< **iç çağ**) hal. ruhiyyə.

işarə -**doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə:** kərtiz. gətirəz. kəritəz. kərtəz.

işatamı **işadamı**. işməgər. işəgər. işgüzar. bizinismən.

işba' edmək dolmalatmaq. doluğdurmaq.

işbaşaran edibil.

işbaşçı **1**. baş. başçı. iş aparan. -dişə aş, **işə baş gərək**.**1.** karfərma.**1.** qılavar.

işbaşı iş üstündə duran, olan. işləri yönətən.

işbilən görcü.

işbilən **iş bilən** qılavar.

işbilənlik **görcülük**.

işbilir özbir> əzbər. mahir.

işbir xidmətdaş.

işbirliq **işbirlik.** xidmətdaşlıq.

işbirliyi əməkdaşlıq. həmkarlıq. -**işbirliyi** ösməyi: işbirliyi ösüşü: işbirliyi ilgərişi.

işbol iş otağı.

işcər **işgər**. işçi.

işçat **kərxana**.

işçi **1**. çalçı. kargər.**1.** işcər. işgər. **1.** işgin. kargər. çalaqaç. tutaş. əcir. muzdur..
-**işçi əli** kövük durar**..**
-kömək işçi: əkit. qulluqçu. xidmət kar. -bir **əkit** tut işlərin tez qurtulsun..
-**tarım**, **əkin işçisi**: köngçü. kökçü. (könğçü). rəncbər..
-**ev işçisi**, **qulluqçusu**: tozçu. çançı**..**
-aşçıda var, **işçidə..**
-gecə işçisi: ayçağ**.**
-oy işçi: fiki işi görüb yaşlığın sağlıyan. (**yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən).
-**qol işçi:** əl işi görüb yaşlığın sağlıyan.
-**qol işçi, oy işçi.**
-işçi bağdalı. işçi qat. işçi təbəqə.
-**ağız işçi**. naşı olan işçi.

işçibaşı sərkargər.

işçil çaqqan. fəal. fə'al.
-işçil kişiyə, ömür yetməz. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

işçilik **1**. nərsənin yapılış, düzəliş yolları, qılıqları.**1.** çaqqanlıq. fəallıq. fəaliyyət.

işçiyə -türkün yoluna türkcəsi bayraq, **dilçi çalışa, işçiyə qayrağ**. (**qayrağ**: qayrat).

işə dəğən. dərdə dəğən. işlətişgə dəğişli. əlverişli.

işə -**böklü işə girişmə**, son başında kirişmə. **(böklü:** poxlu. əngəlli). (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq).
-dişə aş, **işə baş gərək**. (**baş**: başçı. iş aparan. işbaşçı).
-işə dəğən: dərdə dəğən. işlətişgə dəğişli. əlverişli.
-işə tutmalı: aşınalası.(nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). dərdə dəyən..
-**işə bağlar:** əməl edər .
-**işə aşması**: uyqulanması. -**işə aşması** uğrunda: uyqulanması yolunda.
-alçaq aşa, **kişi işə gəlir**. (**alçaq** : yerik). (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (yeriki aşda, yeğiki işdə gör). (**yerik**: alçaq. namət). (**yeğik**: mət).
-qaykəsin pulu **yarmaz işə**. -qaykəsin işi pula yarsada, pulu işə yarmadı (**qaykəsin**: nakəsin).
-**işə aşırmaq**. edmək. eyləmək.
-işə başlama çağı: minik**.** (# **dinik**: işi bıraxma çağı).
-işə başlamaq: minikmək**.** (# **dinikmək**: işi bıraxmaq).
-**işə gələndə var**, aşa gələndə.
-özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).
-pula sevgi, **işə qayğı**. (gənclərdə iş qayğısı oyandırmalı, qara pulun dərkin qanıtmalıyıq). (**dərkin**: dərəkin. qədrin). (**qanıtmalıyıq**: anlatmalıq)**.**
-**hər işə könül gərək**, igid xoşu at yaraq. (**könül**: maraq. əlaqə)

işəmək sıdırmaq südük atmaq.

işən 1. (< **içən:** nanılan). həzrət. -**işən** yalvac. -**işən** əli. -hançı **işənin** qatında. **1**.**işən inaş**. inanılan. muridi e'timad. mö'təməd. -el **inaşlılıları**: el işənləri. -**işənlər toplağı**: inaşlar toplğı. heyə'ti ümənа.**1**.**işənc** (< **iç**). ciddi. -**işən** kişi.

işənc güvənc. itminan. {(# uşənc. qorxu. çəkinmə. -kürküb **ürəkdə uşənc köçdü**. **(**kürküb: ıldırım şaxıb)}

işənclik **işənlik**. (< **iç**). ciddilik-**işənliklə** işlərin hamısın bitirmiş.

işəndirmək **işəndirmək** (içəndirmək). kirtitmək. inandırmaq.

işəniq **işənik**. güvənik. inanıq. mö'təbər. e'tibarlı. müvəssəq. kıredibl.

işəniş **içəniş**. **içgəniş**. inanış.

işənliq **işənlik**. **1.** (< **iç**). ciddilik-**işənliklə** işlərin hamısın bitirmiş.1.güvənlik. inanlıq. e'tibar. zəmanət. kıredibiliti.

işənmə **-eşinmədən işənmə**: quşqulanmadan inanma.

işənmək **1**. **içənmək**. **isənmək**. izənmək. imənmək. inənmək. inanmaq. güvənmək. **(#** **üşənmək**: çəkinmək**)**. -**isəndim**, gələr yazım, sən gəlisən. **1**. (içənmək). kirtinmək. inanmaq. **1**. ərkinmək. mütməin olmaq. itminan edmək. -ona neyləyirəm, mənə **ərkinmir**. **1**. **içənmək**. **içgənmək**. inanmaq.**1.** inanmaq. könükmək. beyət edmək. **1.** inanmaq. könükmək. beyət edmək.**1.** inanmaq. sağınmaq. (bavər, ittika' edmək). -**eşinmədən işənmə**: quşqulanmadan inanma.

işənq **işəng.** içdamağ. işdamağ. (**işanağ** < **iç çanaq. iç damaq**). əhvali ruhiyyə.

işəq **işək** (**<** eşmək). quşqulu. şübhəli. məşkuk. -**işək** kişi: şübhəli adam. -**işək** işə girişmə: -**işəkli** yol: şübhəli yol. -**işək** varsa: şübhə varsa.

-**içək işək**: daxili biruni.

işəqən **işəgən**. işləgən. çalışqan. dalışqan. bacarıqla işləyən.

işəqər **işəgər**. işməgər. iş adamı. işgüzar. bizinismən.

işərən işgüzar. iş adamı. bizinismən.

işəsin -kəndivin it dartanının **ağzına it işəsin**. (yaman).

işev görev. fabrik. kərxana.

işeytim iş öğrəşmə.

işi eytişi. -aytışıyla **eytişi** tutmur: sözü ilə işi tutmur**.**

-ağzında bircə dişi yox, **yaşamda görcək işi yox**.

-baydın, işi barmanla, yoxdun, **işi** yalmanla. (**barman**: para, mülk) (**yalman**:əmək. zəhmət) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).

-izingə qoymasın başda olan kişi, **əlindən gəlirsə, kəndi qılsın işi**. (mirasa qoymasın, ağlı başında olan kişi, .). (izingi yeyər izingəni, qoymaz qala izingiyə: varis mirası yeyərdə, öz varisinə, nərsə qoymaz).

-uğur işi ertələsən yeğ durur. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan).

-yaraqlı ol, işi apar (atlı olan, altda qalmaz).

-başa düşən işi başarmaq gərək, başarmadın daşarcaq **(**gərək). (yüklənirsə bir görəv

sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)**.**

-gen açırsa gilimin kişi , təkinə yığmaq deyil işi.

-hər çağun, hər bir yerin işlək işi, uyqun sözü olsun gərək. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**

-işi bıraxma çağı: dinik. (# **işə başlama çağı:** minik).

-işi bıraxmaq: dinikmək. (# **minikmək.** işə başlamaq).

-dili ballı, **işi allı** yaramaz. (**işi allı**: edni pozuq. kirdarı yaman)**.**

-ont kişi ölərmiş, **onun işi yaşarmış**. (**ont**: doğur).

-ağacdır gətrən yemişi, **paradır görən hər işi**.

-**başdan işi başlama**, başladınsa boşlama..

-**çöndəlin, yöndəllə işi çox**, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok)..

-**düz üz üzmür işi,** dala üz, keçər işi..

-keçmişi yarım qalanın, **işi yarına qalar**. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!)..

-**tanqopan işi, tünə qalmaz**. (**tanqopan**: **tanduran**. taneritinçi. səhər tezdən duran. səhərxiz). (tünə: gecə gecəyə. axşama)..

-**işi tutmaq:** istəyi bitmək. onğumaq..

-**ardağ kişi, gördü işi**. (ardağ kişi, görər işi). (**ardağ**: ciddi).

-**bilgin işi ilə**, hovar sözü ilə. (**hovar** : axmaq)**..**

-işi başa düşüncə, at suyu gəməli içmiş, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)**.**

-işi bitirmək: iş başarmaq..

-pozuq para cibi dələr, **pozuq kişi, işi**. (**pozuq para**: dəmir quruş)**.**

-inam bilən ursa atdım hər kişi, **heç bir çağun qayrada qalmaz işi**. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

-**əki, yağında, işi, çağında** (əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq görəkir. (**görəkir**: uyğun görülür, məsləhət görülür)..

-**işi gətirməmək**: yesinmək..

-döyülürsə qapılar, **işi işləyən tapılar**!..

-**içgə işi var** çoğunun, dön dolanın bildirməz. (**içgə**: gizli). **(çoğunun**: fələkin)..

-qızıl saplı olsada, **qazma işi eşmədi**..

-ertələmə gün işin, **işi bitirdə şişin**. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün)..

-yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, **görər işi.(daş qazanda, aş pişər).** (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin).

-kişi içi sözü ilə açılır, **işi ilə kimgətilir**. (kimliyi tanqatılır, təsbit olur).

-**işi qoymasan yoluna**, yol tutar səni.

-**olmayacaq bir işi başarmaq**: yoxdan yonqa qoparmaq.

-**işi dolandıran:** çevrəçi. çərxəçi.

-söyənmədim evrənə yara mən, **bitirdim işi ölüm yetmədən**. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

-**gündük işi görüb qoy**, yarın açsa öz işi. (yarına var öz işi)

-**işi bərənməmək**: əməyi kövüşmək. əməyi küyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. qıncılığı itmək.

-**işi bərənmək:** əməyi qovuşmaq. zəhməti heçə gedməmək. qıncılığı itməmək.

-**yığma işi:** yığnalıq.yığnayış. toplayış.

-gündük işi görüb qoy, **yarın açsa öz işi**. (yarına var öz işi)

-yağu gözün yırta verər ərkişi, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur **yav işi**.

işibu **işi bu**. işidir**.** -iştə **kitosların işi bu**, tikən kimi gülə batmaq, yılan kimi dosdu soxmaq.. -iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

işil müzd. ücrət.

işim **-**bir başım, **min işim**.
-dedilər bitir yaşın, dedim işim qalır, dedilər dosların var, dedim bir çoxu yatır.

işimi -qurda sordular. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -**öz işimi, özüm görrəm**.

işimin -**öz işimin bir qılın**, dəğişmərəm min qılına başqasın (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm).

işin -çöğrü çönər, **işin düşər**. {**çöğrü: çığrı** (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk}.

-işin yoğta, yolun yaxta olsun. (işin uvat, yolun ışıq olsun).

-**bu işin yararı** doğrultusunda: bu işin xeyri uğrunda.

-durar olsan tanertən, **bitər işin**, tüşə qalmaz. (**tanertən**: səhər tezdən). (tüşə: ikindi, gün batana yaxın**.**

-işin eşin bilgilən! (**bilgilən**: öğrən). **(eş**: püf. yol. fənn)..

-dünya durunca dursa, **işin bitirməz köçər** (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz)..

-**ertələmə gün işin**, işi bitirdə şişin. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün).

-**işin bilməyən danqaz**, sözün qanmayan qanmaz**..**

-işin dadın kürəkən alır, sağduşa gözləmək qalır. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

-**işin dəğəri altun**, kişi dəğəri yartun. (**yartun**: aydınlıq).

-işin düzü, aşın duzu.

-tənbəl olan oyğul olar, **ağır işin çəmin tapar**. (**oyğul**: fikirli).

-yaxşı ilə yolda ol, **qalan işin bitirsin**, yaman ilə yolda ol, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).

-yesən qayğının minin, **bitirməz işin birin**.

-**işin düzü**, aşın duzu.

-işin **uğarına** bax: işin məsləhətinə.

-yükləsən kimsəyə, işin qaldı, **kəndinə inanır, işin aldı**. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!)..

-kölənin qulu olmur, öz işin özü görür. (**qulu** : köməyi).

-keşgələr sarmasın dilin, **qıl bitir əldəki işin**. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar)..

-qalma geri, **işin keçər**, gəzək ötər, karvan köçər. (**gəzək** :sıra. fürsət)..

-**yükləsən kimsəyə, işin qaldı**, kəndinə inanır, işin aldı. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!)..

-bu **işin butu** nə: xeyri nə: qazancı nə.

-**işin qeyim tutan**, izçisinin gözün oyar. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

işinə -dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərək**: edək. yarar. (**yorar**: işlədər. istifadə edər)..
-dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərəkin**: qədrin. qiymətin).
-**başın ver işinə**, düşmə çoğun eşinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..
-elin düşsə çoğun eşinə, **nərsə qılın, yaran işinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..
-sözü Işinə dən dərək: tam uyğun.

işini -ərgin olan qaşdan **anlar** (**bilər**) **işini** (arif olan işarədən söz qanar).

işinin -hamı öz **işinin qaçanın** qovar. (**qaçanın**: fovri. fovt olunan.) (kimsə öz gərəkli işin bıraxıb, özgənin buyruğuna baxmaz, özgə gərəyin görməz). (başqası özünün qaçaraq işini qoyub sənin gərəkli işini görməyə girişməyəcək).

işinlə **-yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat**, yoxunla yok, varınla yaşat!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).

işinmək inanmaq. **(# üşünmək**: çəkinmək).

işintə **işində**. -**işində çin**, sonra din: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol.
-**işində, sözündə durmayan**: dəğişən**.** daşınan.
-kimi öz işində, kimi deyirman dişində, kimi dartır, kimi dartılır.

işiqəncə i**şikəncə**. qıstan. -**şikəncə ayqıtı**: qıstanağ. -**şikəncə edmək**: qıstatmaq.

işitçi **1**. **(**işedici**)**. işdəçi. işlədən. user. **1**. (**işi itən**). e'tisabçı.

işitiq e'tisabla bağlı olan. e'tisaba mərbut. -**işitik** huquqları.

işitir **işidir**. -sevmək sevilmədən, **düdüklərin işidir**!.

işitiş e'tisab. e'tisab edmə.

işitişmək e'tisaba girmək. e'tisab edmək.

işitmək e'tisab edmək.

işivi -**aşıvı, əşivi, işivi bil**. (yeməyi gözlə, arvadı, arxadaşı yoxla al, işivi bil gör).
-**işivi yoluvu**, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün). { güclü ilən güreşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti)}.

-yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin, **qılın işivi**, çağrı vermədən ölüm təpilir. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət).

işizə -bir gün dəğər işizə, dadı gələr dişizə.

işlə -bayqu yürüncə, bayqu işlə. (**bayqu**: boşuna. havayı. müfdə) (işsiz dolaşmaqtansa, müfdə çalış).

-**işlə**, **dişlə** (tap tap ayaq, şap şap ağız)**.**.

-iş, aş!: **işlə**, **ye!**.

-yaşamı, ölümlə yok, **işlə yaşat**!.

işləm **1**. maamilə. **1**. barlaş. e'mal. **1**. barlaş. pırosə. pərdaziş. -törüt **işləmi**: tolid pırosəsi.

işləmə -**tor işləmə**: tor toxuş. -**tor toxuş** mili.

işləmək **1.** geçgirmək. nifuz edmək.**1.**görmək.**1.** işmək. eşmək**.** çalmaq. çalışmaq. **1**. qılışmaq. çalışmaq. mütəhərrik, hərəkətli, fəal olmaq. fəaliyyət edmək. -gecə gündüz qılıb **qılışan**, ev ağrına **(**yükünə**)**, el qayğına qalan bir gənc. -yaşı boyu **qılışıb** ev eşik qurdu. -bu işi üzrə çox **qılışdıq**. -**qılışqan** şəhər. -ha püflədə ha yellə, **qılışmasa qılışmaz**. **1**. edikmək. çalışmaq. faaliyyət edmək. **1**. yumuşmaq. yumşunmaq. məşqul olmaq.. 1.çevirmək. -**yazığ çevirmək**: günah işləmək. :
-kələk işləmək:çalım atmaq. çaplamaq. çapalamaq.
-**nişləriz**: **nə işləriz**: nə yaparız.
-bel külük bizdən, **tər töküb işləmək sizdən**.
-bel külük bizdən, **tər töküb işləmək** sizdən. (bel külük bizdən, bel büküş sizdən).
-**eşib işləmək**: bildiyin yapmaq. kələkli iş aparmaq. saman altindan su yeritmək.
-olmudan ölümə, bir ərək, **çalışıb işləmək gərək**. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir)**.**
-tam çalsın işləmək: var gücüylə işləmək.

işləməyə -əkinə, işləməyə yasırlanmış, hazırlanmış topraq: çağıldaq.

işləməyən -**işləməyən yanılmaz**.

işləməz **-**görməz yarın, **baş işləməz ac qarın**. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz).

-işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

işləməzsə **-işləməzsə beyin**, kor qalası gözlərim, dörd olası gözlərim!.

işləməzsətə -çağul değişir, **kişi işləməzsədə**. (**çağul**: fəsl).

işləməztən **işləməzdən**. çalışmadan. açıqdan. boşundan. havasına.

işləmiyən -**işləmiyən çaşmamış**, eşinmiyən, aşmamış.

işlənən -**çox işlənən, aşınır**, çox ünlənən, deyilir. (çox kullanan yeyilir, çox səslən dillərə düşür).

işlənir **-**əklənin dərəkin, əklənir biləsin, sağlığın dərəkin, işlənir biləsin!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

işləniş **1**. **kullanış**. faydalanış. məsrəf (edmə). **1**. aşınış. barğaş (**barağınış**).(gediş. yeyiliş). tükəniş.

işlənmək **1 işdənilmək**. yarğınılmaq. istifadə olunmaq. istifadəyə murd olmaq. -tapılan pul, kömək, hamsı **işdənidi**. -bu qatuda **(**tərkib**)** işdənilən öğələr. -işdənmiş: **(**istifadə olunmuş**)**. ikinci əl. dəst dövvüm. bikr **(**akbənd**)** olmayan.1. becərilmək. bəslənmək. -**keşdə ilə becərilmək**. keşdələnmək keşdə salınmaq.

işlənməmiş **1**. açar. açaq. yeni. yeni açılmış. taza. **1**. ağ. xam. -**ağ** mal. **1**. kot. **1**. qıldanmamış. kullanmmış. istifadə olunmamış.**1.** ağ. ak. açılmamış. qız. bakirə. dəsd əvvəl.

işlənməsə yumuşmasa. yumuşanmasa.,. **-**sınanmasa bəllənməz, **yumuşmasa bellənməz**. (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).

işlənmiş nərsə çalalı. nimdaş. dəsd dövvüm.

işlənmiş tapdamal (dövülmüş).

işləq **işlək**. **aslıq**. **1**. qazanclı. **1**. fonctional**..**

-işlək beyin, dəğər vermiş başada.

-hər çağun, hər bir yerin işlək işi, uyqun sözü olsun gərək. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**

-**işlək yol: təpik** yol. (təpilənmiş, yumşanmış yol).

işləqən **işləgən**. işəgən. çalışqan. dalışqan. bacarıqla işləyən.

işləqi **işləği**. kullanşı. (karburdu). -bunun **işləği** nədir:.

işləqin **işləgin**. işlədiyin maddələr. **-**biləgi topla, havadır sudur oddu topraq **işləgin**. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan).

işlər şeylər. **sansız işlər**: saya gəlməz şeylər.

-qutlu illər, **uğurlu işlər**.

-**anqıl işlər**: aydın işlər.
-çala işlər: yrımçılıq işlər.
-göz göräni, baş sezsə, könül çırpar, ayağ çapar, **qol çalar**.
-balta dişi ilə işlər, sapından asılar. (balta dişi ilə işlər, quyruğundan asılar).
-**başqa işlər**: xisusi, şəxsi işlər..
-ulu başlar, **kiçi işlər**..
-tosunsan çox hələ **pişmək üçün işlər gərək**. (**tosun:** naşı. pişmədik).
-əl işlər, ağız dişlər, qarın çevirər, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk)**.**
-bilən bilənin işlər, bilməyən barmarğın dişlər**..**
-bilən bilənin işlər, **bilməyən barmarğın dişlər**.
-**əl işləri**: qılavuş. (sənayei dəsti).
-**içgə** işlər: gizli işlər..
-**yenin** işlər: bədii əsərlər.
-**işlər düzə gedsə**, duzğu yaranmaz.**(duzğu:** dadlıq. duzuğ. şirinlik. rüşvət).
-**onağ işlər** bitmiş ki, yasaqlarla uğraşaq. (**onağ yasağ:** halal haram). halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).
-ağ akca qara **işlər işlər,** qara işlər içlər. (kötü, pis işlər var para üçün görülür, gizli işlər para ilə çözülü)
-**gündəlik işlər**: durmuş qulluqları.
-bir sayıl tapılar, **işlər yapılar**. (**sayıl:** yol. təhər).
-**sırtişlər:** sırtqıişlər. dışişlər. xarici işlər. -**sırtişlər bakanlığı: bakanlığı dışişlər bakanlığı:** xarici işlər vəzirliyi

işləri -kəndivi düşün, **işləri üşün**. (**üşün**: yığ. toparla). (kəndivin köçəri olduğuvu anlayıb düşündə, işlərivi yaşın boyuna uyar). (yaşıvın uzunluğuna, sürəcinə uyarla, müntəbəq ed). (yarımçıq iş, yalınçıq yarın. yarımçılıq işlər, yarınları boş qoyar, yarınları quramaz).
-**qızıl işləri**: altın törük.

işlərimə -**başaq işlərimə** kimsə qarışmasın. **(**şəxsi işlərimə).

işlərin **-**düşün köçüvü, **işlərin qoyma çala**. (yrımçılıq).
-dinclik üçün sayrasın dilim, **ovatlıq üçün işləsin elim**. (barış üçün ötsün dilim).

işlərini -**buyanın işlərini gördə bitir**, oyana qoyma qala görcəyin iş. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

işlət -**gənckən işlət bilək**, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla). **(yığna:** topla).

işlətən **işlədən**. **işlətici**. **işlətğuci**. **işdəçi**. **işdənçi**. kullanan. kullanıcı. kullanğucu. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

işlətənlər -**işlədənlər istədiyin acıdır**, işləyənlər tapdığın acı.
-**işlədənlər istədiyin dişləyir**, işləyənlər tapdığını dişləyir.

işləti işlətmə. ıslatma. sulatma. sulatı. sürgi. müləyyin. müshil.
-**qana işlədi**: qana sındı. qana sindi:.

işlətici **işlətici**. **işlədən**. **işlətğuci**. **işdəçi**. **işdənçi**. kullanan. kullanıcı. kullanğucu. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

işlətilmək -işlətilə bilir: kullanla bilir aşıtay.

işlətiqcə **işlədikcə** .-bilək **işlədikcə** bərkişər.
-beyin tanıdıqca açılar, **kişi işlədikcə**.
-dinlcəlmək qabağdadır, **işlədikcə, yaşam dadılır** (dad alınır. dadlanır)**.**

işlətiş **kullatış**. **1**.mumarisət. (karbord). **1**.tikrar (edmə). **1**.çaltış. təmrin (edmə). **1**.iste'mal (edmə). **1**. edik. iste'mal. istifadə. -**edikə** bıraxmaq: işə salmaq.

işlətiş -**olmaza işlətiş**: su' isfadə.

işlətişqə -**işlətişgə dəğişli**: işə dəğən. dərdə dəğən. əlverişli.

işlətiyin **işlədiyin. -işlədiyin maddələr: işləgin**. **-**biləgi topla, havadır sudur oddu topraq **işləgin**. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan).

işlətmə işləti. ıslatma. sulatma. sulatı. sürgi. müləyyin. müshil.

işlətmək **1**. aşıldırmaq. çalışdırmaq. -**aşıldırırıb alışdırmaq**: işlədib öğrətmək. **1**. yumşutmaq. işə qoymaq. məşqul edmək.

işlətmək aşınatmaq. öğrətmək.
-**qənimət bilib işlətmək**: yarçanmaq.

işlətquci **işlətğuci**. **işlədən**. **işlətici**. **işdəçi**. **işdənçi**. kullanan. kullanıcı. kullanğucu. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

işləv **1**. qılşıv. (əməlkərd). **1**. yapma. əməl. -aytu işləv: hərf əməl. -**işləv** yolunda: yapma yolunda.

işləyən etgin**.** cari (işdə olan). çalışan..
-**altdan işləyən:** düdsüz od..
-döyülürsə qapılar, **işi işləyən tapılar**!.

-işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

-istəklə işləyən tanrısın bulur.

-işləyən bitirərdə, batırarda. (**bitirərdə**: qazanarda. aşlanarda)**.**

-**yarım işləyən**: yarım işsiz. yalışan.

-işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

-**qaymaz işləyən**, qaytsız iş yoxdur. (**qaymaz**: səhv edməz. kırıxmaz). (**qaytsız**: qayrımsız. səhv olunmaz. kırıxılmaz).

işləyənə -**işləyənə yaşda bitsə**, iş bitməz. -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz). (qarınpıya, yemək bitsə, yen bitməz) (**yen**: iştah)**.**

işləyənlər -işlədənlər istədiyin acıdır, **işləyənlər tapdığın acı**.

-işlədənlər istədiyin dişləyir, **işləyənlər tapdığını dişləyir**.

işləyib -**işləyib yasatmaq**: bolqutmaq.

-işləyib yumşatmadan: yoğşutmadan. yuğşatmadan**. -**yaşam həmməşə tuğur, **ama yoğşutmadan yaşanmaz**. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir).

-yeri işləyib tuxumla, sözü becərib yorumla.

işləyirsə -**işləyirsə baş**, gərəyin tapar, bildiyin yapar.

işli şağlı.

-əli işli olunca, baxtı güclü olsun.

-əliz işli, ağzız dişli, baxtız güclü.

-**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək).

işləyən -yorulmasın **işliəyən əllər**. (alqış).

işliq **işlik. 1**. görəv. vəzifə. **1**. üzərində iş görülməli olan. iş altda olan.-**işlik** parça. -**işlik** araba. **1**.məşq. təklif. **1**. əməklə, işlə, çalışma ilə (alın təri ilə) qazanılmış olan. **1**. sürüt. mə'muriyyət. **1**. yer. bağdal. məqam. -indiki söz bu **işliyə** çatdı.**1.**aşlıq**.** işlik. (kar bord).**1.**məsrəf çağı. dərdə dəğən zamanı. məsrəf tarixi. -bunların **işliyi** bitmiş: bunlar keçmişdə qalmış.

işliyə **-**qavurqa ver dişliyə, **ağız əngi işliyə**.

işliyək **-iş verin işliyək**, sik verin dişliyək. (təbrizdə aralıq sözü).

işliyən **-**çox gəzən başmaqını, **çox işliyən gərəcini, geyəcini**, çox anqıran torbasını tez yırtar.

işmək işləmək. eşmək**.** çalmaq. çalışmaq.

işməqər **işməgər**. işəgər. iş adamı. işgüzar. bizinismən.

işorun **(iş+ orun**: yer) kərxana. fabrika.

işq **işg**. zəhmət. -bu **işgə** kim dryanar, kim cıdar.

işqab **işqaf**. dolab. kamod. kabinet. yaşruq (**< yaşırmaq**: gizlətmək).

işqaf < **iç qab**. **işqab**. duvar içində yerləşmiş dilaq. dolab. kamod. kabinet. yaşruq (**< yaşırmaq**: gizlətmək).

işqal iş durumu. iş şərayiti.

işqə **işgə**. **1**. yolu yaxadan yaxaya keçmək üçün ayrılan cızığlı yolcuq. xətkeşi abirin. -**işgədən** keç araba çırpar. **1**. incigə. incə. **1**. iş yeri.(karqah). (kərxana). **1**. potuşqa. dərbəçə. tərəzə.**1.**incə. -incə əğirib sıx toxumaq. (işgə əğirib sıx toxumaq).

işqəc **işgəc**. faydalılıq. müfitlik.

işqəf **işgəf**. **1**. dantel. tor, tül işləri. gənəlliklə qasnağa çəkilib toxunan işlər. **1**. qasnağ. **1**. çarçuva. **1**. dar baca, deşik. **1**. işgəh.

işqəl **işgəl**.**1**.əməli. -**işgəl** yora: əməli tədbir. -bu sözlə **işgəl** deyir. **1**.təcrübi. -**işgəl** dərslik: təcrübi dərs. **1**. fəal. müəssir. **1**. diribaş. **1**. dərdə dəğən. faydalı. müsmir. **1**. qeyrətli. **1**. fənər. **1**. alkollu içgi.

işqələn **işgələn**. işə gələn. dərdə dəğən. -**işgələn** değil: dərdə dəğməz. -tamam **işgələn** şeyləri yığdı.

işqəm **işgəm**. məşquliyyət. məslək. peşə.

işqəncə **işkəncə 1.> şikəncə**. < ısğanc (< **ısğırmaq**. **qısğırmaq**).**1.**burma.**1.**qarqam. qaqram. qısınca. -kiminə bayram, **kiminə qarqam**.**1.**icin..
-işkəncə görmək, çəkmək: icinmək..

-işkəncə edmək, vermək: icitmək.
-**işkəncə** çeşitlərindən: asaqoy müəlləq.

işqər **işgər**.1. **işcər.** işçi.**1.**karmənd.**1.**müəssir.

işqərə -**aşqara işqərə**: **açqara içqərə**: açıq örtülü. sərih o ğeyri sərih.

işqət **işgət**. **1**.əldə işlənən iş, konu. movzu'. -gün **işgəti**. -işgətdən dış sorular. **1**.iş ünvanı. şuğl.

işqəv **işgəv**. pıraqmatik. əməlgira. (karbəst).

işqıl **iş qıl**. iş güc.

işqıt işsiz. bekar.

işqıtlıq işsizlik. bekarlıq.

işqi -**işgilə**, **çətinliyə çəkmək**, **salmaq**: daşa kökə sarmaq.

işqif **işgif**. iş yeri. ofis.

işqil **işgil**. **1**.(**işqıl**). afis. büro. iş yeri. **1**.işqal. -**işgil** yoxdur: işqalı yoxdur. **1**. **müşgül**. qırsıq. qısrıq. çətinlik. **(**təngna**)**. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən. **1**. **içgil**. şübhə. şəgg. **1**. soru. pıroblem. məsələ.

işqillər **işgillər**. -qıyınçılıqlar sınamış, çitgiliklər keçirmiş, **işgillər aşırmış** bir ərən.
(**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş).
(**çitgiliklər:** çitinliklər).

işqillərin -**bilik, işgillərin açarı**, umut, yoxsulların qaçağı.

işqilsiz **işgilsiz**. inanılır. doğru. bayıq. səmimi. -sevgisində **bayıq** qalmaq. -**bayıqca** söylədi üzünə.

işqin **işgin.** işçi. kargər.

işqol **1**. iş yeri. karqah. qaleri. **1**. niruyi daxili.

işqol **iş qol**. işlədğyi, uğraşdığı bölüm, rişdə.

işquc aşquc. qılqaş. görgəv. çalqaş. fonction. karkərd. əməlkərd. fəaliyyət.

işquzar işquzar burtav. burtov. (iş buruqlarının, çətinliklərin arasında çıxa bilən. buruqları yenməyə tavlı, güclü.). mahir. çirə.

işqüc **iş güc**. **1**. ediğ örük. iş qıl. **1**. köyköç (**eşik + ailə**). (eşik içəri işləri, çətinlikləri). dolanışıq. yaşayış. məişət.

işqül **işgül**. **güliş**. başiş. şahkar.

işqüzar **işgüzar**. 1.çalçı. tacir. bizinismən.**1.** işərən. iş adamı. bizinismən.**1.**. işməgər. işəgər. iş adamı. çalçı. tacir. bizinismən.

işsar saruq. iş geyimi.

işsiz **1**. aylaq. bekar. **1.** boşuğ**.** bekar. -**boşuğ** ölkə, **boşuğ** kişi, **boş** yaşam. -**boşuğlara** don tapılmaz, son yapılmaz. (işsiz, avara gəzənlər, heç biçimə sığmayıb, ona, bir aqibətdə bəklәniləz). (işsizlik heç dona girməz). **1.** buluğsuz**.** məşquliyətsiz. bekar. **1.** aylaq. bekar.**1. ıssız**. (vel). möhməl. mətruk.
-işsiz baş, başına daş. (açıq başı qada diş qoymaz)**.**
-**yarım işsiz**: yarım işləyən. yalışan..
-əşsiz işsiz: evsiz işsiz. işi, əri arvadı olmayan..
-**əşsiz** qalda **işsiz** qalma.
-gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə..
-**sağ qalın, işsiz qalmayın**!!!.

iştah içtay iştan. yerik..
-**iştah açan**: açar. acıdan. acığdıran. yeyidən. yedirən.

iştah **-işdah açan:** boğaz qızıdan. -açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar)**.**

iştaha **-iştaha gətirmək**: boğaz qızıtmaq**.** tamaha salmaq. -açar (turşu) **boğaz qızıdar.**

iştahlı aştal. yeyimcil.

iştahsız **işdahsız**. korboğaz.

iştamaq **işdamağ. 1.(iç damağ). içdamağ**. içanağ (< **iç çanaq**). əhvali ruhiyyə.**1.içdamağ**. işəng. (**işanağ** < **iç çanaq. iç damaq**). əhvali ruhiyyə.

iştan **1**. **içtay**. iştah. yerik. **1**. **işdan**. (**iç+don**). iç geyim.**1. işton. içdon.** yutan. yut cübə. tuman.

iştanmaq istixdam olmaq.

iştansız **işdansız**. **işdonsuz**. (**içdonsuz**). tumançaq. -**işdonsuz**, dizi yırtığa gülmüş.

iştartan **işdartan**. **işdətən**. istifadəçi.

iştartlamaq **işdartlamaq**. **işdətləmək**. iş çəkmək. istismar edmək.

iştartmaq **işdartmaq**. **işdətmək**. istifadə edmək.

iştasız **istəksiz**. çalığ. yensiz. meyilsiz. -yeməyi **çalığ** yemə.

iştasızlaşmaq yeyişin itirmək. iştahın itirmək. meyilin itirmək. çalığımaq. çalığlamaq.

iştaşıq **işdaşıq**. həmkar.

iştaşıqlıq **işdaşıqlıq**. həmkarlıq.

iştaşıqmaq **işdaşıqmaq**. həmkarlıq edmək.

iştatlanmaq **işdatlanmaq**. **işdətlənmək**. istismar olunmaq.

iştatlayan **işdatlayan**. iş çəkən. istismarçı.

iştatmaq istixdam edmək.

iştə **işdə**. **1**. buna. -**işdə** indi: **buna** indi. **1**. minə. mına. olsun. -**minə** ötüb keçər bu güzdə. **1**. alah. -**alah** gəldi çıxdı. **1**. budur. (zalikə huv). -**işdə** bizim oğlan. -**işdə** sizin işiz. -**işdə** baş yazımız. **1**. istifadə. -**işdədən** çıxart: istifadədən çıxart..**1.** elə. sonda. -**iştə kitosların işi bu**, tikən kimi gülə batmaq, yılan kimi dosdu soxmaq..1.ənə. ene. elə. -bu nasıl biri, önü açıq, ardı açıq, gözü qapalı. bu ənə kökü soyuq, insan adlanan yaluğ. (**kökü soyuq**: zatı qırıq). -dözməyin **ənə** sonu yok. **1**. burda. -**işdə** ondan söz gedmir. **1**. deməliyəm ki. -**işdə** gedmiyəcəksin..1.mə. bə. ba. -**odu ba**: işdə odu..
-bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan: çəpər **(< çapar**). çalpan. çalap. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).
-başa düşən iş başardı, **başa düşməyən işdə batdı.** (**iş başarmaq**:işi bitirmək)..
-umud könlüdə doğur, **işdə səmirir** . (**səmirir** : becərilir)

-övünməklə sevinc, **işdə bəllənsin**!.
-us dəgəri**, uslu işdə bəlgirür**. (ağlın qiyməti ağıllı işdə işlənsə bəllənir)**.**
-yasa yaratılmışdır, **iştə yaşatmalı**. (**işdə yaşatmalı**: işə uyqulamalı)
-**yaşam iştə**, acılı dadlı utunur..
-**iştə burdan** toxlu çıxan tapılmaz, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz(**toxlu**: haqlı).
-yeriki aşda, **yeğiki işdə gör**. **{**yerik aşa, yeğik işə gəlir. (**yerik**: alçaq. namət)}. (**yeğik**: mət). **{**alçaq aşa, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik)}.
-gecik işdə seçim olmaz. (**gecik**: yubanmış. çağında olunmayan, qılınmayan nərsə). (uyqun cağda yetmiyən qonağın yeri bəllənməz).
-nə işdə?: nöşdə?. nə xəbər?..
-**iştə** şimdi: **mına** indi. -**mına** gəl bura: **iştə** gəl bura**..**
-altını odda sına, **kişini işdə**.
-**çənçəkin olmasa bir işdə balam**, qırılar incə belin, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli)..
-**tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən:** türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.

iştəcər **işdəcər**. iş gərəcləri. qoravzal. quraçar.

iştəçi **işdəçi**. **1**. işdənçi. yuzır. işlədən. işlətici. işlətğuci. kullanan. kullanıcı. kullanğucu. **(**uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal konəndə. istefadə konəndə**)**. **1**. işitçi **(**işedici**)**. işlədən. user. **1**. aşdaçı. (karbər). yuzır.

iştəisə -birlik sözdə isə baş kitirir, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

iştəl **işdəl**. **1**. (işdə olmayan). ğeyri fəal. inəktiv. **1**. iş pərvanəsi, cavazı. **1**. həqqi istifadə. həqqi karbəri. -**işdəlin** itirmək: işlətmək həqqını itirmək. -**işdəlik** qazanmaq üçün üyə olmanız istənilir.

iştələnmək **işdələnmək**. bərdələnmək. bardalanmaq. paydalanmaq. maydalanmaq. (bir pay götermək). -keçdi ömur bardalanmadan, barın bərdələnin. ılindəkindən işdələnmədi. -**maydalı** işlər.

iştələşmək **işdələşmək.** başarımaq. becərimək. məşqul olmaq. -on il bu görvdə **başarıdı**.

iştələtmək işə tutdurmaq. istifadəyə qoymaq.

iştəli **işdəli**. istifadəli. -uzun **işdəli**: uzun istifadəli.

iştəlitmək **işdəlitmək**. istifadəyə qoymaq.

iştəliyin **işdəliyin**. istifadəsin. istifadə müdəddətin. -onun işdəliyin (istifadəsin, istifadə müdəddətin) uzatmaq üçün.

iştən **işdən**. **1**. **(**istifadə. fayda. məsrəf) **1**. çalışqan. faal..
-**işdən dış**: işdən çıxmış. məsrəf vaxtı keçmiş..
-bununi**şdəni** nədir: bunun istifadəsi nədir..
-havanın isti olduğundan bu il paltoğumda işdənəlmədim..
-**o mənim işdənim değil**: o mənim işimə dəğməz **(**karıma gəlməz**)**. o mənim məsrəfim değil..
-**nə işdəni var**: nəyə faydası var..
-**işdəni yoxdur**: **1**. bunun sərfəsi yoxdur. **1**. məsrəfi yoxdur.
-**iş işdən keçmiş:** su başdan ötmüş.
-ön oylansan **hər işdən**, ökünməzsin **heç işdən**. (hər işdən ön oylansan, heç işdən peşman olmazsın).
-**işdən düşmüş:** ciki gedmiş.
-dosdunu əkmə, **işdən qalmasın**, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)**.**
-dosduvu bəklətmə işdən qalur, düşmənlə uğraşma, sirrün alur..
-**işdən düşmüş:** yalpa. tort..
-**işdən artmır**, dişdən artır. (gəlir çoxalmır, yeyən çoxalır).
-**işdən gücdən qaçmaq**. (**gücdən**: zordan. ağırlıqdan).
-işdən enər tümlə elin dişliyi. (**dişliyi: dincliyi**).

iştənçi **işdənçi**. **işdəçi**. **işlədən**. **işlətici**. **işlətğuci**. kullanan. kullanıcı. kullanğucu. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən. istifadəçi.

iştənəlmək **işdənəlmək**. yarğanalmaq. istifadə edə bilmək. -kömək qıtlığından, bu il toprağın hammısından **işdənəlmədim**.

iştənən **işdənən**. muridi istifadə olan.

iştənilmək **işdənilmək**. **işlənmək**. yarğınılmaq. istifadə olunmaq. istifadəyə murd olmaq. -tapılan pul, kömək, hamması **işdənidi**. -bu qatuda **(**tərkib**)** işdənilən öğələr. -işdənmiş: **(**istifadə olunmuş**)**. ikinci əl. dəst dövvüm. bikr **(**akbənd**)** olmayan.

iştənim **işdənim**. kullanım. yardanım. faydalanma.

iştənin **işdənin**!. istifadə edin!. faydalanın!.

iştəniq **işdənik**. gərək. gərəkli. lazim. məlzum. -**işdənik** nərsələrin hamısı anığdırlar **(**hazırdılar**)**.

iştənişmək **işdənişmək**. kullanışmaq. istifadə edmək.

iştənitmək **işdənitmək**. işə tutub yararlanmaq. işə salıb istifadə etmək. muridi bəhrəbərdari qərar dadən.

iştənli **işdənli**. **1**. yararlı. faydalı. -bu dava hər nəyə **işdənlidir**. **1**. istifadəli. qabili istifadə. -üç otaqdan ikisi **işdənli** değil.

iştənlik **işdənlik**. **1**. çalışqanlıq. dirişgənlik. mudavimət. ictihad. **1**. yarçalıq. sudməndi.

iştənmək **1**. **işdənmək**. yarğanmaq. istifadə etmək. istifadə **(**fayda, bəhrə**)** götürmək. -tamam köməklərdən **işdəndik**. **1**. faydalı olmaq. -tələsməgin nə **işdənir**: əcələ edməgin nə faydası var. **1**. işlətmək. istifadə etmək. -**işdənmək** istəmirəm: istifadə etmək istəmirəm..
-o nəyə **işdənir**: o nə dərdə dəğir..
-**nəyə işdənir**: nə dərdə dəğir.

iştənməz **işdənməz**. yaramaz. sərf etməz.

iştənmiş **işdənmiş**. **(**istifadə olunmuş**)**. ikinci əl. dəst dövvüm. bikr **(**akbənd**)** olmayan.

iştənoq **işdənoq**. **işdənok**. (**işdə yox**). **1**. istifadəsiz. -**işdənok** qalıb: istifadəsiz qalıb çıxart. **1**. dərdə dəğməz. -**işdənok** hər nə var çöplüyə tulladılar.

iştənsiz **işdənsiz**. **1**. atil batil. dərdə dəğməz. -**işdənsiz** kağazlar. -**işdənsiz** tapılar. **1**. yaramaz. -**işdənsiz** kişi. **1**. faydasız. -**işdənsiz** danışma.

iştəq **işdək**. fəal. əktiv.

iştətən **işdətən**. **işdartan**. istifadəçi.

iştəti **işdəti**. istifadə.

iştətləmək **işdətləmək**. **işdartlamaq**. iş çəkmək. istismar etmək.

iştətmək **işdətmək** (**işdartmaq**). istifadə etmək.

iştətmək **işdətmək**. **işdartmaq**. istifadə etmək.

işti **işdi**. indi. hindi. əlan.
-**yedi işdi** yerə keşdi.

iştir **-kişini yaratan işdir**, ulatan dilək.
-özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

işton 1. **iç don**. ağdon. içgeyim.**1. iştan. içdon.** yutan. yut cübə. tuman.

iştoncaq **işdoncaq**. tumancaq. yalnız tumanla. şalvarsız. iç paltarla.

iştoncaq **işdoncaq**. yalnız tumanla (iç şalvarınan) olan.

iştonsuz **işdonsuz**. **işdansız** (**içdonsuz**). tumançaq. -**işdonsuz**, dizi yırtığa gülmüş.

işüz surəti məsələ. -**işüzün** silmək.

işverən toyuq. (doyuq). (karfərma).

işxana karqah.

işyeri **iş yeri**.1. işgil (**işqıl**). afis. dəfdər. büro.**1.**işsalıq.

it **1**. {**itin** adı itiliklə bağlı olmalıdır}. (< **itmək**. itinmək. itilmək).çalpanqulağ.
-**it kimi**=iticə. {necə ki **qurd**: < metatez >**durk**. **turk**: qurdrət, güc simgəsidir}.
-hürəgən it ısramaz. (**ısramaz**: qapmaz).
-**yiyəli it sılanar**. (**sılanar**: hörmət görər).
-**it hürməyi** qonaq gətirir.
-it arıq olduğnu börgüyə bildirməzimiş. (**börgüyə**: börüyə. qurdda).
-**arxalı it,** qurd alar. (**alar**: çalar. basar. qələbə qazanar. şikəs verər).
-it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügürəni, atın yürüyəni). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı).
-it kimi daşlanan dişilər, öküz kimi yügürən kişilər.
-bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**)..**
-it dişi: azığ**.** acığ..
-**dişi it:** qoncuq. qancıq..
-**it hürər** karvan keçər. (**it hürür** karvan yürür). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh).
-hamı yatmış, **çalpanqulağ yatmamış**. (tapmaca) (it)**..**
-it itə buyurur, itdə quruğuna. -**it** yürüyər, çanağın, çölmək dığranar, duvağın tapar**..**
-ov iti: tazı. çapa.
-**gününə it ağlamaq:** çox kötüyə, qın dura düşmək. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma).
-itin dal qıçının iç üzü: qandız. yamız.
-izinə it salmaq: (alaylayıb qovalamaq).
-quduz **it**: har it.
-**it quyruğundan**, at yalından qarır..
-**gəzəgən it** gəmik tapar..
-qız qarrısa qazi, **it qarrısa tazı olar**..
-**iki it başına boğuşar**, qurd görcək barışar. (**başına:**təbii halətdə)..
-kəndivin it dartanının **ağzına it işəsin**. (yaman)..
-**qurd balası it olmaz**, qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar).
-**it saxlayan** yalağsız olmaz..
-**it**, qurd qatında dinlənməz. (**qatında**: qulluğunda. huzurunda).
-dart üzmə, **it yıxma**. (bur qırma, itələ yıxma, öldürmə)**..**
-it gözü tütün bilməz**..**
-it itə aydar, itdə quyruğuna. (**aydar**: buyuyar)**..**
-it yaslayan dincəlməz. (**it yaslayan** : it əkidən, becərən. itlə uğraşan)**.**

-it, yaza çıxsam, gəmikdən saray salarım demiş**..**
-yağın yaxcı yağdı, yazıqki **it dərisindədi**. (**yazıqki**: heyifki)
-söyləyən dərdin, dərman bular, söyləməz dursa, **it kimi ular**. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq)..
-**ağızda it boğuşdurmaq**: tatdırışmaq. anlaşılmaz dildə qonuşmaq..
-**yava it** gündüzün hürər. (kal kişi bildiyin bağırar)..
-**ac it**, ocaq sökər. (ac it fırın yıxar).
-it kimi ək, domuz kimi ur. (**ur**: vur). (it kimi gizlət, quyla, donuz kimi sök).
-ağzı dişsiz, diş ağrısın **it qapanda bilər**.
-**it qurda dözməz**, qurd it yiyəsinə.

itacı **iti acı**. dəlici. oxar. -**oxar** sözlər.

itaç **(# dartaç)**. itələnərək açılan qapı, işə düşən nərsə.

itaç! **itəç**!. açmaq üçün itələ, sox, bas, fişar ver.

itarə -**idarə edmək**: aşırmaq. uyqulamaq. dolandırmaq. doldurmaq.

itciq **itcik**. ağıntay. təcavuzkar.

itə **-**it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügürəni, atın yürüyəni. vəhşi). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi).
-pişiyə ət, qurda quyruq, **itə gəmik**, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.
-it itə aydar, itdə quyruğuna. (**aydar**: buyuyar)**..**
-sürütmə itə gəmlənər ata yox.

itələmə itgiş.

itələnməz ötəlmir. ötələnməz. -ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

itən -itən pıçağın sapı altun.

itənə -yol, birdir gedənə, yol, mindir itənə! (bu söz kişini, seçdiyi yolda, onal, doğru, sadiq durmağa, amacını güdüb, itirməməyə çağırır. yaşamda qaz vurub, qazan doldurmaq olmaz, düşünmək gərəkdir.).

itənəq **itənək**. dolac. pistun.

itəni **-**yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.

itəq **idək. 1.**dərək. yarar. -az çox **dərəki** var. -**dərək** gözlür.**1.edlək** (< **edmək**. **idmək**). hünər. pişə.

itəq **itək**. **1**. icbar. **1**. ilzam.
-**idək budak edmək**: arayıb bulmaq.
-**idək soraq**: araşdırma.

itəqəmək **itəkəmək itəkləmək**. **1**. icbar edmək. **1**. mülzəm edmək.

itəqi **itəki**. **1**. icbari. **1**. ilzami.

itəqləmək **itəkləmək**. **itəkəmək 1**. icbar edmək. **1**. mülzəm edmək.

itəqli **idəkli.** dərəkli. yararlı. dərdə dəğən. -onun sözlərin qatı **dərəkli** bulduq. -**dərəkin** bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. -**dərəkli** zadlar.

itər düşər.-qəhbəlik dəğər bulsa, **xanımlıq düşər (itər) gözdən**.
-alsan bitər, **satsan itər**. (baxsan bitər (cücərər), savsan itər (başı soyuqluqluq edsən əldən gedər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar).
-kəndivə güvən, **nə itər**. nə qırılar. kəndivə güvən. nə itməsin, nə qırılmasın!.

itərmək **1**. soxmaq. sikmək. tıxmaq..
-birin **itər**, birin **sikər**.

itəvmək tizəvmək. sürətlənmək.

itqəməsən **itgəməsən.** -**itgəməsən açılmaz**, güc verməsən, dartılmaz.

iti **1**. acıq. (# **idi**: **iyi**: açıq). **1**. **idi**. **igi**. **iyi**. **1**.tovaş. hovaş. yeyin. **1**.tirqov. yeyin. səri'. iti dəbəşən. səri', hərəkət edən. **1.**yelgin. **1**. aşta. (# **asta**: yavaş). **1**. ivsə. tez. tələsik. **1**. **itiz**. qurd. yeyin. **1**. kəsici. aşur. **1**. atüstü. çalt. cəld. tez. fori. -**atüstü** ged gəl. **1**. acar. canlı. qımıldaq. -**acar** batur: **acar alp**: **acar** alpər: çox iti, başarıqlı iğid. **1**. çıtal. ildam. yeldam. şədid. **1**. ütgür. itgir. kəsgin. **1**. yelin. yeyin. **1**. aşaz. **(**# **asaz**: yavaş**)**. **1**. çalağ. tünd. şədid. **1**. çalağar çabıq. **1**. çalıq**.** acı. (**dalığ > təlx**). **1**. çapğın. yeyin. -**çapğın** yeriş. **1**. aşqın. tünd. dal. -**dal** acı. **1**. sərüsseyr. tiz. tez. tünd. aşğın. **1**. kəsici. kəsgir. ötgir. -**kəsgir** soyuq. -**yalav** (tiğə) kimi kəsgir. **1**. ayaqlı. çaput. səri'. -**ayaqlı** at. -**ayaqlı** maşın. -**ayaqlı** ged **ayaqlı** gəl. **1**. qıpsar. qıvsar. qıvcar. çapuq. **1**. **iti**. **itik**. ütük. ötük. -**ütük** qılınc qının biçər, **ötük** (iti) sirkə qabın. **1**. atıq. tez. -**atıq** ol: tələs. tez ol. **1**. ötgür. -**iti yoluğan**: ötgür yoxumlu. **1**. yarğun. yarğın (yarıb keçən. iti qaçan at). çapar. çabıq. **1**. **itik**. tovun. yeyin. sürətli. **1**. yaman (**yanam**). **1**.dirik. çirik. çevik. **1**.tazı. çalıt. tazğan. tozğan. **1**.tez. dirik. -**dirik** gəl. **1**.oxar. -**oxar** yağur.**1**.acar. **1**.tir. tov. **1**.yaxıl. odlu. **1**.çağır. tizək..**1.** toxay. tünd. tünüt. **1.**qonqırt. tünd.tirə. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti. (**ağşıl**:

açıq). **1.** çala. tez. çabıq. -**çala** gəlin. **1.** çalasin. qıvraq. zirək. -**çalasın** qılış: iti rəfdar. -**çalasın** uşaq: zirək uşaq. **1.** qırvax. qıvraq. tez. yeyin. **1.** yelli -**yelli** gedən, tez köçər. yelli qalxan, tez çökər. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (**yelli** durma, **yel** alır). 1.acığ. azığ**..1.**bat. bət.**1**. çağır. çığır. kəsgin. -**çağır** səs: kəsgin, incə səs. **1.**bassa. basda. birdən. yeyin. tüt. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz. **1.**sox**. 1.**çiv.siv . {(> çuvaluz. cıddan. çaman. çalaman. şıltaq. iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez). (**çaman** ördək: **çuvaluz** ördək)}..**1.** aca. acar {işlənməmiş, aşınmamımış (solmamış)}. **1.** aşıqlı (**aşıqmaq**). tələsik. **1.**ayaqlı. yeyin. əzmli. -yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, **ayaqlı..**

-küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz). (küçə iti: çarşı iti-sokaq iti).

-**iti, yelkən olan:** çaman. çalaman. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). -çaman ördək ir uçar. (**ir**: tez) ..

-**Iti su axını:** sal**. sel**.

-**iti, yırtcı baxış**: didəcər baxış.

-**yügürən iti**, seväməz tilki.

-iti, çığıldayan səs: çatlaq. cırlaq.

-iti, kəsərli qılıc: çalım.

-**iti iti**: acı acı. bağır bağır mağıl mağıl-**iti iti, acı acı** baxmaq: bağır bağır baxmaq. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq**..**

-iti, sarp, şığıcı quş çeşiti: yalçın. laçın.

-baldan dadlı, **duzdan çor** (iti)**..**

-iti itiz olan ov iti: tazı. tazıq. tizik**..**

-iti itiz olan ov iti: tazı. tazıq. tizik**.**

-av iti: zağar < şağar..

-**ucu iti olan**: sivə..

-**çox iti**, **tünd**: qoyan. şədid..

-**çox iti**, **zirək**: suvart..

-**uzun**, **sivri iti olmayan**: küt**..**

-iti gedən: yürtə. yürük. yürtəyən..

-**av iti**: qopay köpək..

-**incə, iti, çınlı** (ekolu) **səs**: cırğ. cırığ..

-**çox iti keçən**: tozanğ. dəvamsız. -**tozanğ** yaşam..

-**itiliyə görə** yavaşlıq, yumşaqlıq: yasrım**..**

-iti üzaşağlıq: uçmar. (# **ucmar**: iti üzyuxarlıq)**..**

-iti yerişli: iti gedən. çalbacaq..

-**çox iti, yeyrək, sürətlə**: çalavaz. çalağuz.

-qatı dal, **iti baltasar**. (**baltasar**: balta istər)..

-**İtib gedib, ol gənclik**, izi yox, ol ocaqdan kül qalıb, közü yox..

-**iti dartışmaq:**cərləşmək. harlaşmaq. -gəpləşik **cərləşməyə** döndü.
-doğulan yerin əri ol, **doyulan yerin iti yox**.
-**iti yaşıl:** yəşmi.
-**iti axar:** kürən.iti cərəyan.

itiayaq getgir. gitgir.

itib **-itib, sürütləyib atmaq:** sütrəmək. bərtərəf edmək. -**sütrə** gedsin.

iticanlıq duyğarluğ. tezgörənlik.

iticə **1**. **aştırı**. qırra. yeyin. **1**. qurdun. itizək. yeyincə. -**qup qurdun**: çox iti. çox kurnaz.**1**. qıvrağı. çalağı. çaqqavi.**1**. sürətlə. çaparıq. **1**. tezgirə. tələsik.**1**. tizov. -işlərini **tizov** qılıb getdi.**1.** batlı. bətli.
-**iticə çapmaq:** alqamaq. (**alqovmaq**). yılqamaq. yılqovmaq. selgəmək. yelgəmək.

itiinişmək özündən gedmək. huşun itirmək. bayınmaq. -istidən **itinişdi**.

itil çəkil. çəkdir. sikdir. ırqala **(**ıraqla**)**. əkil. əkdir.

itil! az!. çəkil!.

itilətmək oxarıtmaq.

itiliq **itilik**. **1.**tezlik. sürət. -bu **tezliklə** çatmaq güc. bu sürətlə. bu itiliyə. -**tezlik ölçər:** itilik ölçər: sürət ölçər. **1.** qopalıq. tündlük.
-nərsənin itilik, çaltlıq, yeyinlik ölçüsü:təpgin. tempo. timpo. temp. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

itiliqintən **-**bir itin dosluğu, **bir dosdun itiligindən** min yaxşı. (**itiligindən**:itligindən).

itilmiş -**itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə** başqasın tapıncaqdır.

itiltib **itildib**. bilətib. **-dırnaqları bilətib**, salar üzün dırmatar (**dırmatar**: cırmaqlar).

itim **idim.** görkəm.
-öncə tikanlı qonça idim, indi isə ipəkli gül!.

itin **idin. edin. ilin**. **elin**. bacarıqlı.
-itin hovanı qatlamadan umsanar. (**havan:hovan**: axmaq). (**qatlama**: bir yemək).(**umsanar**: pay gözlər)
-itin qadası gəlsin o əsgik utamaza!**.**

-itin yügürəni, atın yürüyəni.
-**yer var itin** hürgəni, yer var itin hürməzi!. (**hürməzi**: səssizi).
-ac, arrıq itin götün yalar..
-**itin gövnü** bir sümük. (**sümük**: gəmik)
-bir itin dosluğu, bir dosdun itiligindən min yaxşı. (**itiligindən**:itligindən).

itinmək **1**. itikləşmək. tezinmək. tezgişmək. tosunmaq. atıqlaşmaq. **1**. oxarlanmaq. **1**. satınmaq. götürülmək (**# yatınmaq**: sakitləşmək). **1**. sürətlənmək. çapğanmaq (> **çapuq**). çalvanmaq. çağlanmaq. çalağanmaq. (> **çalak**). **1**. tündlənmək. qatınmaq. **1**. yügürmək. tosunmaq (# **tusunmaq**: tutunmaq).

itinmək 1. cəngimək.**1.** dişəlmək. qayralmaq. qatralmaq. bilənmək. ötgünmək.

itiq **1**. **idik** (< **edmək**. **idmək**). sənə't. hünə. pişə. **1**. **itik**. ütük. ötük. -**ütük** qılınc qının biçər, **ötük** (iti) sirkə qabın. **1**. **itik**. cumuq. -hər kim öz **cumuğun** ardında. **1**. **itik**. **iti**. tovun. yeyin. sürətli.**1**. **idik.** tərbiyə**. 1**. **itik.** ziyan. -bu işdə **itik** yox: bu işdə ziyan yox. **1**. **yitik**. (# **bitik**: qazanc). qayıb. zərər. -**itik** yox: qayıb yox..**1. itiğ**. **itiş**. **1** hiddət. dütüş. tiziş. **1**. hirs. əsəbilik. **1**. qəhr.**1. itik.** qanatlı. -**qanatlı** gəlib keçdi. -**qanatlı** yür.
-azı yetik, **çoxu itik**, yeyənlər! (**yetik**: fayda). (**itik**: zərər) (azı karar, çoxu zarar, yeyənlər!)..
-yıllar ötür, əsgilir doslar, anılar itir, **"itik" anılar**.

itiqara gecqara. qapqara. zilqara.

itiqin **itigin.** tiröv. diröv. tezgin. tezcə. yeyin. -**diröv** dışar çıxdı: tezcəeşiyə çıxdı.

itiqlənmək **itiğlənmək ititlənmək**. **1**. hiddətlənmək. tütlənmək. tizlənmək. **1**. hirslənmək. əsəbiləşmək. **1**. qəhr edmək.

itiqləşmək **itikləşmək**. itinmək. tezinmək. tezgişmək. tosunmaq. atıqlaşmaq.

itiqli **idikli.** tərbiyəli**.**

itiqliq **itiklik**. **itizlik**. atıqlıq. çapdaçlıq. çaqqanlıq.

itiqmək **idikmək.** tərbiyə almaq**.**

itiqmək **itikmək**. aşıqmaq. acıqmaq. -dilin bilə aşıqma, işin bilə **acıq**.

itiqmək **itikmək**. ziyan edmək.

itir **ətir.** iyis **(iyi is)**. gözəl qoxu. pərfən..

-**umac itir**, umucu ölür, umuq (umud) qalır. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur).

itir **-itir, itmə!.**
-keçmiş mənimlə yaşır, **mənlədə itir,** məndədə bitir.
-yıllar ötür, əsgilir doslar, **anılar itir**, **"itik"** anılar.

itirt **itirdi.** -tutan bitirdi, **küsən itirdi**!.

itirən **1**.aldıran. -toprağın aldıran ac qalar.**1**.utuzan. uçuran.

-ana dilin itirən qarabaş, ad tapanmaz olar külbaş..

-**evin itirən, ev tapınca**, yarın itirən yar tapınca..

-**başın itirən**, göyə gurlayar. (çarasız düşən, öz özünə deyinər).

-keçinib keçən!. **günün itirən**, yarına qalmaz, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

-**oğruya pay edən, itirən:** aldıran. çaldıran. qapdıran. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**

-dilin itirən dinsiz qalır

itirər **-**yamana xoş baxan, **yaxcını itirər**. (yamanları, pis kötüləri oxşayan, onların üzünə gülən, yaxcıları əldən, çevrəsindən verər)..

-yorğa minən, **ayaqdaşın itirər**. (**yorğa minən**: durmadan, yorulmadan, yüyrək, iti gedən). (**ayaqdaşın**: yol yoldaşın).

-yönəkin itirər evdə kişilər. (**yönəkin**: hökmün).

itirib **-itirib qutulan**, güntay, itirib tutulan, küttay. (**güntay**: günlü. xoşbax)(**küttay**: qaragün. qarabax).
-itirib qutulan, güntay, **itirib tutulan**, küttay. (**güntay**: günlü. xoşbax)(**küttay**: qaragün. qarabax)**.**
-dəvəsin itirib ovsarın gəzir.

itirir. **-**duran yetirir, **yatan itirir.**.

-başlı igid elə yetirir, **başsız igid, elin itirir**.

itirmək **1**. savqatmaq. savutmaq. əldən vermək. **1**. yoxatmaq. **1**. aldınmaq. -**tanğusun** aldınmaq: yaddaştın itirmək..**1**.(konturolun). qaçırmaq. aldıdmaq. -işləri **aldıdmış**.-üz aşağ düşdü, sürətin **aldıtdı**. -çək sınırın **aldıtdı**. -bilməm nədən bu ara yuxumu aldıdım. -ürək aldıdmaq: cəsarətin itirmək. çox qan **aldığdı**: itirdi. **1.** yoxatmaq.

-**inamın itirmək**: tanğısın aldıdmaq. yəmini pozulmaq. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq)**.**.

-ümidini itirmək: yesinmək. hüsrana uğramaq. oyqarağmaq. bıqmaq. -yoxsulluqdan yenmişlər. -yaşamdan **yesinmək**.

-**başın, usun (huşun) itirmək:** bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq.

-tapmaq qın, itirmək onğ. (**qın**: çətin). (**onğ**: rahat)

-əlayağın itirmək: çalvalağmaq. -**çalvalağma**, nə varki?..
-yarışda itirmək: ütülmək utulmaq. utuzmaq..
-**özün itirmək:** yadırsınmaq. özün yaddan çıxartmaq. (əz xod biqanə olmaq).

itirmətən **itirmədən .**

itirmətən **itirmədən**. sıpdırmadan. sapdırmadan. -**sıpdırmadan** izini, qoğdu yağını, oydu gözün qarasın, yırtdı ağını.
-kəndivə güvən, **heç nəyi itirmədən öl**.
-**itirmədən** yox, itmədən qorx!.
-itmədən qorx, **itirmədən yox.**
-könüldə olursa güvənc, **itirmədən qorxman**.

itirməyə -qazanmağa öğrənən, **itirməyə necə dözsün**.
-qazanmağa öğrənib, **itirməyə necə dözsün**.

itirməyin -ölümə ölüm, yaşadır bizi, **itirməyin güvəncizi**!.

itirməz **-**göz gəzdirən, qulağ açan, **ağız yuman itirməz**.

itirmisən -**nə itirmisən**, nə axatırırsan, ölülər yurdu bu yer.

itirmiş -**atasın anasın itirmiş:** qıran. qırın. öksüz. yetim.
-**başın itirmiş**: alada. al vurmuş. pərişan.
-**başın itirmiş**: çalamçaş. avara.
-qaqran yola çıxmış, **başın itirmiş**. (**qaqran**: acığlı. hirsli. qəzəbli). {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.

itirmişsə -**itirmişsə qoca ellər** öz dilin, çaşırlığa, qolayına öğrəşir. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa).

itirsə **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin**.**

itirsin **-**yaxşı ilə yolda ol, qalan işin bitirsin, yaman ilə yolda ol, **yürən yolun itirsin**. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).

itirti **-qadanın içinə qaçan itirdi**, dışına basan apardı.

itirtiqlərim -**itirdiklərim**, **qutulduqlarım**. (gülümsər baxış (optimis).

itiş **itiğ**. **1**. hiddət. dütüş. tiziş. **1**. hirs. əsəbilik. **1**. qəhr**..**
-çay idiş: çaydiş. çay qutusu. çay qabı. çayğuç.
-qazaş itiş: buluş veriş.

itit! bilə!. -sözün **bilə** ayt.

ititən **itidən**. açar. biləyən.

ititlənmək **itiğlənmək**. **1**. hiddətlənmək. tütlənmək. tizlənmək. **1**. hirslənmək. əsəbiləşmək. **1**. qəhr edmək.

ititmək **1**. çapdalamaq-sürəyi **çapdalamaq**. -piçağı **çapdalamaq**. **1**. qatıtmaq. **1**. ötgürütmək.
-**nərsənin ucun ititmə**:: şişləmək. şüşləmək. sixləmək.

itiz **1**. (ayrılmamış, açıq, ucsuz yer). səhra. **1**. **iti**. qurd. yeyin. **1**. **yitiz**. **tiz**. **hiz**. çevik. qıvraq. səri'**..**
-iti itiz olan ov iti: tazı. tazıq. tizik.

itizəq **itizək**. iticə. qurdun. yeyincə. -**qup qurdun**: çox iti. çox kurnaz.

itizliq **itizlik**. 1.güstahlıq. -urcunuşa, itizliyə baxmayın. (**urcunuş**: cəsarət).**1. itiklik**. atıqlıq. çapdaçlıq. çaqqanlıq.

itlə **-itlə yoldaş**, ağacla ulaş. (it ilə yoldaş ol, ağacı əlindən qoyma).

itləmək məcbur edmək. -**itləməm**: məcbur edməm. -kim **itlədi**: kim məcbur etdi. -bu edişlər bu qılışlar qaçmağa **itlər məni**

itlər **-alağız itlər birikər**, qənşər çıxanda qurda. (**qənşər**: üzbəüz). (**alağız** : səsbir olmayan. xtilaflı)
-qurd görən **itlər ağızbirolar**.
-yoluvu tut irəli, **qoy qala itlər hürəli**..
-tutub gedər yolda irəli, **qoyar qalsın itlər hürəli**. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).

itlərin **-itlərin qardaşlığı, bir gəmiyi görüncə**, kişilərin qardaşlığı, ortaqlığı bitincə!.

itmançı **idmançı**. tamırşi. tamuçin. vərzişkar. atlet.

itmə **-itir, itmə!.**

itmək **1**. savnamaq. əldən gedmək. **1**. uçmaq. -gəncliyim **uçdu**.**1.idmək. edmək. ilmək**. bacarmaq. **1.** məcbur edmək. -**özün öldürməyə itmək**: atınqıtmaq.
-tapmaq öğrənməmişik, **ancağu itrmək bilirik**!. (**tapmaq**: qazanmaq. mənimsəmək. yığmaq).
-**qıncılığı itmək**: əməyi kövüşmək. əməyi küyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək.

itməmək -**qıncılığı itməmək.** əməyi qovuşmaq.zəhməti heçə gedməmək. işi bərənmək.

itməsin **-**kəndivə güvən, nə itər. nə qırılar. kəndivə güvən. **nə itməsin**, nə qırılmasın!.

itməsün **-**orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda itməsün xatun**.

itmətən **-başqasın itmədən**, kəndivə güvən!.

itmətən -itirmədən yox, itmədən qorx!.
-**itmədən qorx**, itirmədən yox.

itməz -**ölməz itməz** sözlər.
-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

itmir -yaşaş ölümlə bitir, itmir.

itmiş **-**yaşı yetmişə yetmiş, **yaşam dartışı itmiş. (dartış:** cəzzabiyyət).

itnəmək tənə vurmaq. fişar vermək. basnamaq.

itnilmək basnılmaq. təcavüzlə qarşılanmaq.

itqara **itiqara**. gecqara. qapqara. zilqara.

itqəmək **idgəmək**. **itgəmək**. **edgəmək**. ifa' edmək.

itqən **itgən**. **etgən.** anğdan. əngizanəndə.

itqi **itgi**. **1**. qoğuc. batqı. toxunc. çapa. şəpə. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. üzük. ziyan. zərər. **1**. ziyan. zərər.**1.**zərər. ziyan. -**itgi var yetgi artırar**, itgi var varlıq batırar. -artıq eşitmən, **itgi verməz**: duyduğun baş ağrıtmaz.
-düşmanı bas, **itgi varsa as**. (itgi varsa: ziyan yetirirsə).

itqin **itgin**. 1.azuq.**1.**bəlsiz. namə'lum. namüşəxxəs.
-gecə olmasaydı ayla ulduz **itgin qalardılar**.

itqinin -**itginin ağrısı başqasın** tapınca sürər.

itqiniyti **-**olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz**.

itqir **itgir**. **ütgür**. iti. kəsgin.

itqiş **itgiş** itələmə.

itsə **-könül itsə**: könül istəməzsə**. -**qulaq duysa, **könül itsə,** göz görməz.

itsilik tirs. hirs. (< **dirişmək**). öfgə. qızqınlıq. -**tirs tors**.

ittə **-**it itə aydar, **itdə quyruğuna**. (**aydar**: buyuyar).

ittən **-itdən gəmik**, ondan para açılmaz. (**açılmaz**: çıxmaz). (qıtmır, qısmır konusu)**.**

-**qurd itdən qorxmaz**, səsindən diksinər!.

itti **itdi**. -ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, **itdi yaxşılıq yaman**, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).
-**tezliyən itdi**, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi). (**tezləmək**: tez eləmək. tələsmək).
-**getdi getdi, gözdən itdi.**
-yellə gələn bitdi, yerdən gedən itdi. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).
-güman getdi, güvən itdi. (**güman** : ümid).

itüzlü simitən. sırtıq.

iv **1**. (baş saçında ikiyə ayıran yer). fərq. -**iv açmaq**: baş saçın ikiyə ayırmaq. **1**. xır (< **qır**). pinc qolunda olan oymaların hər biri.

-iv **açan**: cığır qoyan.

-təxdədə açma aracı: çöktürə. söktürə. çöştürə. küştürə.

ivədi tələsik. əcələ ilə.

ivən ivədi. tələsən.

iveq **ivək. 1.**iti. yeyin. -**ac ivək (iti. yeyin), tox tölək** (üzü yola). (**tölək:** asudə. aram. mütməin).**1.**tələsən. **-ivək sinək sütə düşər**, tələsən tələyə.

iverən **iberən**. **berərən**. **verərən**. **berici**. **verici**. göndərən.

ivermək **yivermək**. **1**. göndərmək. -geri **yiberin**. **1**. həvalə edmək. -öz işivi kimsəyə **yivermə**.**1. ibermək**. **berərmək**. **verərmək**. göndərmək.

ivəs (**ivmək**). telgiraf.

ivəti **ivədi**. ivən. tələsən.
-**ivədi** gedən, ölümə gedər.

ivirmək **ivirmək**. **iğirmək əğirmək**. {**yığırmaq**}. yığmaq. bükmək. büzmək.

iviş! **evil!. ivil**!. tələs!.

ivli -**ivli** (xırlı) **çivi**: pinc.

ivmək **tivmək**. **tivirmək**. təpirmək. tələsmək.

ivsə iti. tez. tələsik.

ivtəriş **ivdəriş**. (ivəcik, tələsik çatan xəbər). tə'cili xəbər. filəş.

iy **iyg**. **1**. (iyi). okey (alqılama, qəbul sözü). {{say. (saymaq). olur. oldu. tamam. peki. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}}. **1. is.** -**iy bıraxmaq**: iyi çıxmaq. iylənmək. burmaq. -yıbar **burdu**: ətir qoxudu.**1.** çalım. qoxu.**1.** Is. hid. **-**qulağ duymaz, göz görməz, **burun qaçırmaz**. (tapmaca) (iy. qoxu). **1**. bürğ. tüt.bur. qoxu. -**iy izləmək**: is izləmək: iyin tutmaq, güdmək. **1**. burğ**.** qoxu. ötgü.**1**. **eygi**. **eyi**. **iygi**. niku. -**iyi kötü**: yaxa yava. yaxşı yaman.1. ötük. qoxu..

-götdən iy bəklənir iyilik yok. (bayqal).

-poxu qurdalladıqca iy çıxar deyiblər!.

-iy çəkir: iz çəkir. güdür.

-**iy salmaq:** burqurmaq. burquramaq. ötürmək. qoxutmaq.

-**gözəl ıs, iy, qoxu**: iyis **(iyi is)**. itir. ətir. pərfən..

-**ıs, iy çəkən:** ısqar..

-gün poxa düşər**, iy tutmur**.

-**iy, is, hıs, qoxu çəkişmək**: ısğaşmaq. iyləşmək. qoxuşmaq.

iyə igə. tarı. malik. ağa. -ev **igəsi.**
-saman olsa özgədən, **samanlığa iyə**, **sən**!. (gözün qapıb ağzın açıb, ayaq basıb, əl uzadıb, düşünmədən qılınma, yadlı başa yılınma)

iyəl var. mülk. (darayi).

iyələmək ələ keçirmək. malik çıxmaq.

iyələnmək **yiyələnmək**. təsahüb edmək.

iyəli **yiyəli**. varı olan. (darəndə).

iyəliq **iyəlik**. 1.malikanə. təsərrüfat.1. malikiyyət.

iyəliqçi **iyəlikçi**. təsərrüfatçı.

iyəm **1**. təbiət. xuy. mahiyyət. govhər. -çox ulu **iyəmli**. **1**. xasiyyət. -**iyəmdən** düşmüş. -bunun **iyəmi** nədir: bunun xəsiyəti nədir. **1**. sifət.

iyəmə igəmə: tarıma. -**sizi igəmə** tapşurdum.

iyəmən malik.

iyəmli xasiyyətli. xəsiyətli. -çox **iyəli** yeməklər.

iyəmsiz xasiyyətsiz.

iyən malik. sahib.

iyənsiz -yüyənli at, yəhərsiz, yəhərli at, **iyənsiz qalmaz**. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz).

iyəq **iyək**. ərbab. feodal.

iyəqliq **iyəklik**. ərbablıq. feodallıq.

iyərlik **yiyərlik. yeyərlik.** yemlik. l.

iyərmən yeyimcil. çox yeyən.

iyəsi **-at qılığına iyəsi**, cocuğunkuna anası yetik. (**qılığına**: xəsiyətinə). (**yetik**: varid).
-hər sevginin iyəsi, hər çiçəyin iyisi.

iyəsiz **yiyəsiz**. ıssız sahabsız.

iyəşmək (iyləlikdə bulunmaq). iddia edmək.

iyi **1**. **idi**. **igi**. açıq. (**# iti**: acıq). **1**. xoş. -**iyi şans**: tapışlar iyi şanslar.**1**. şaysat (**şayistə** < **say**). yarsat. gözəl. layiq. **1**. yarç. yaruç. mehriban. **1**. yax. yaxcı. -**yaxa yav**: yaxcı pis. -**yax kişilər**: eyi adamlar..**1.** mut . **-mut qapısı çalınmadan açılmır,** küt qapısı çalınmadan açıqdır. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**küt**: kötü).**1.** söycük. xoş. sevimli. -**iyi niyyətli**: eysi**..**
-çin iyi: ən iyi. çox yaxcı.
-çox gözəl, **iyi**, **yaxcı**: tut yalı. tut kimi**..**
-daha iyi: yeğrək. eyrək. iyrək. ala üstün.
-iyi, yararlı varlıqlar: diriklər. eyik diriklər.
-iyi olmaq yaxşı, yeğ olmaq ondan yaxşı. (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).
-iyi olda, yoxsul durma. (**durma**: qalma). .
-doğada **iyi kötü seçilməz**, doğru yalan tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur)..

-**iyi ki varız**, biz sözə yarız..
-**ən iyi, ən pis**, dil ilə ürək..
-**iyi olanın:** iyinin. yaxcının. -**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə)**..**
-kölgədə yemiş iyi yetişməz.
-tünuğra, **iyi yuxular**. (gecəniz xeyrə, yaxcı yuxular).
-**alğa iyi irisin**, dalğa kirlisin. (**dalğa**: dalıya) (**alğa**: qabağa)
-qoxursada üstün yalınğuzluq, **qovuşluq iyi içindən kəsilməsin.** (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

iyicə səməli. bolluca. -**səmli** gəlişmiş.

iyici **1.** (**< yemək**). aşqar. məsrəf, sərf edən.**1. yeyici**. nərsənini yeyən, çürüdən. -sirkə paxır **yeycisidir**: sirkə paxırı yey.

iyifason iyikim. iyisim.

iyiləmək ediləşmək. edqulaşmaq. yaxcılaşmaq.

iyilənmək **eynəlmək. eyilənmək.** düzəlmək. sağalmaq.

iyilərim **-iyilərim igitlərim** aman qalsın yamandan.

iyilərtən **iyilərdən.** eyilərdən**.** yaxcılardan. onatlardan**. -**eyilərdən ol, kəndini arat! . (**kəndini arat**: özüvü istət).

iyiləşmək yaxbatlaşmaq. yaxcılaşmaq.

iyiliq **iyilik. 1.**mut. uğur. -mut qapısı çalınmadan açılmır.**1.**yaxcılıq. lütf.
-**sağlıq iyilik:** sağamanlıq. sağlıq əsənlik. -**sağamanlıq** diləyiz.
-**iyilik vurqunu.** eysir. eyik. xeyirxah. -**eyik diriklər**: iyi, yararlı varlıqlar.

iyiliqi -sözdür gözəlligi andıran, **iyiligi qandıran**, yamanlığı danlıyan.

iyiliqtən **eyilikdən. iyilikdən. edgilikdən**: yaxşılıqdan. -**edgilikdən, yaman yox**. (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş).

iyimsər mutqul. xoşbin.

iyimsiləmək **imsiləmək.** iyin çəkmək. qoxulamaq.

iyin **1.** yaxcı -**iyin** edmədin. -**iyin** etdin: əcəb etdin. -**iyin** değil. **1**. (layiq). -**iyin** kişilər.**1. isin**. -qızıl gül ad değişməklə, **isin dəğişməz**.

iyini amanı .yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.
-iyini saymasan yaşam olmaz, kötünü saymasanda olar.
-yeğlə oturar **iyini tutar**. (**yeğlə**: iyi ilə). (yaxcı ilə oturan, yaxcını seçər).

iyiqim **iyikim. iyisim**. iyifason.

iyiqünlər **iyi günlər**. xudafiz. xuda hafiz.

iyirəq **iyirək.** yeğ. yaxşıraq. betır. behtər. **-olan günün biri yeğ**, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün).

iyis **1. iyi is**. gözəl qoxu. itir. ətir. pərfən.**1.** xasiyyət. karater.

iyisənmək xasiyyət, karater tapmaq.

iyisi qoxusu. -ot iyisi: ot qoxusu.
-güclü gül **iyisi qoxar**. (güclü nərsə örtülü qalmaz, görünməz keçrilməz).
-hər sevginin iyəsi, **hər çiçəyin iyisi**.

iyisim **iyikim. iyisim**. iyifason.

iyisin **-**kötüsün görcək, **iyisin atma**.

iyisli 1. **ıyıslı. iyli**. kəsgin qoxan.**1.** xasiyyətli. karaterli.

iyisliot **iyisliot**. **iyistiot**. istiot. isliot. burç. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi.

iyissiz qılıqsız. karaktersiz. xəsiyətsiz. -çıxarıqsız olda iyissiz qalma. (qabiliyetsiz olda karaktersiz qalma). (**qabiliyet**: çıxarıq. başarıq). (əlayaqsız olsanda, yararsız olma)

iyistiot **iyistiot**. **iyisliot**. (**iyisli+ot**). iysiot. istiot. isliot. burç. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi.

iyit **-atla iyid,** biri ürkər, biri qorxar.
-qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**. (dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz).

iyitən **eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan.-mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, **eydən bir iz qalar**.

iyiti **iyidi. iğidi. igidi**. **eydi. eyidi.** -atı, arıyanda gör!, **eydi, qarıyanda gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).

iyitiləqli **-iyi diləkli:** umat. umart.

iyitin **iyidin .** -**at iyidin altında**, söz bilgənin ağzında.

iyitir **iyidir.1. iğdir**. yaxşıdır.1. qoxusudur. -çiçəklərin tanacı **"iyi" dir**, əroğlunun tanacı, "dili"dir. (**tanacı**: ayırma, tanıma aracı, yolu). (çiçəklər birbirində iy, qoxu ilə seçilir). (kişioğlu, insan, birbirindən dili ilə seçilir, tanınır).

iyiyə **-iyiyə uyan**, qılığın tutar, kötüdən uman, bokunu utar.

-yalnız sevil **iyiyə yetər**!**.**

iylə **-**gör eşit iylə, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, birdin at oxun.

iyləmək **1. (iy<>ıs). ısqamaq**. birbirin iyləmək. -yılığ **ıslaşa ıslaşa**, yaluğ söyləşə söyləşə (birbirin tanır). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (söyləşə söyləşə: sözləşə sözləşə).**1. isləmək**.

iylənmək 1. ısqanmaq. -axar sular durar olsa **ısqanar**. -duz vurular hər nəsə ki **ısqanar**, vay o günə duz kəndisi **ısqana**.**1.** ıysalmaq. ıyıslanmaq. kötü qoxumaq.**1. islənmək**.**1.**prüsümək. xərab olmaq.

iylənmiş -**iylənmiş nərsə**: qoxuq. irik.

iyləşmək **1. (iy<>ıs). ısqaşmaq**.**1.** bursuvmaq. qoxuşmaq.**1.**ısğaşmaq. iy, is, hıs, qoxu çəkişmək. qoxuşmaq.

iyli **1**. **isil**. xoş qoxulu. **1**. **isil**. odkolun. ətir. **1**. poxlu. tüstülü. dumanlı. -bu iş çox **dumanlıdır**.**1. ıyıslı. iyisli.** kəsgin qoxan.

iym **yem**. -**ot iym: ot yem.**

iyman ərbab.

iyməcilik **iməcilik**. xeyrxahlıq.

iymək **yemək**.

iymiq **iymik**. iydilik. xoşniyyət.

iyq **iyg**. **iy**. bürğ. qoxu. tüt.

iyqəliq **iygəlik. yiygəlik.** xocalıq. qocalıq. təsərrüfat.

iyqəşmək **iygəşmək**. **isgəşmək**. **ısqaşmaq**.

iyqi **iygi**. **eygi**. **eyi**. **iyi**. niku.

iyqilənmək **iygilənmək**. **eygilənmək. 1**. quşqudan, şəggdən çıxmaq. **1**. tutunmaq. müsəmməm olmaq. **1**. xoş binləşmək. **1**. toxdamaq.

iyqiliqin -**iygiligin gəl,** iygisizin gəlmə. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

iyqin **iygin**. bərazəndə.

iyqisizin -iygiligin gəl, **iygisizin gəlmə**. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

iyqitmək **iygitmək**. bürgətmək. qoxutmaq. tütdürmək.

iyqoq **iy qox: ıs qox.** -**ıs qoxu** kəsilmədən geri döndü. -**ıs qoxlu** işlər. -yandırıb **ıs qoxu** çevrəni bürüdü.

iyqular **iykular** . edqular. yaxşılıqlar. **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza.

iyqular **iykular**. edqular. yaxşılıqlar. **-**tanrım, **iykular yaz başımıza**, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**.

iyrəq **iyrək**. **yeğrək. eyrək.** daha iyi. ala üstün.

iysan **unsan**. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). arsan. könüşük, yaxcı sanıda diləkdə, xoş niyyətli olan.

iysanlıq **unsanlıq**. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). arsanlıq. yaxcılıq.

iysəli -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

iysin > **əsən**. sağlam. sləamət.

iysiot **iyistiot**. **iyisliot**. istiot. isliot. burç. əduva. ədviyə. baharat. -duzu **burçu** yetik: duzu **istiotu** yerində, kafi.

iysiz yiyəsiz -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

iytəq **iydək**. **iduq** (< **iyi**). uğsuq. xeyirxah.

iytiliq **iydilik**. iymik xoşniyyət.

iytir **iydir. yeydir. yedirt.**

iz **1**. tə'sir -**qalan iz**: qalan tə'sir. -ediklərin duyqularda **iz qoyar**: tə'sir edər, nişan qoyar. -bu dərman **iz qoymadı**: tə'sir edmədi. **1.** yol. **1**. ağtıq. (bazmandəqan). **1**. dərək. nişan. əsər. **-dərək** qalmaz. -**dərəki** silinmiş. -**dərək** qoymuş. -eli çökmüş, **dərəki** darğamış (dağılmış): iz nişanı qalmamış. **1**. qalduğ. **1**. əlamət. **1**. yer. -**yeri** qalmış: **izi** qalmış. -özü gedmiş, **yeri** qalmış: özü gedmiş, izi qalmış. -özündə getdi, **yeridə**: özündə getdi, **izidə**. **1**. son. axir. -işlərin **izi** qolay gəlsin. -işi izindən yox başından başla. **1**. dalı. geri. -izğə dönmək. **1**. bilgə. atlağ. **1**. dart. darıt. nişan. -keçmişlərin **dartı** alnında bəs bəliriydi: gözə çarpırdı **1**. əsər. enik (**< enmək**). -kəsəli keçmiş, **enikləri** qalmış. **1**.sürəğ. əsər. nişanə. -**sürəğ** sormaq. **1**.sürüt. əsər. **1**. buruq (bir nərsədən, aralıqda, nərsədə qalan **iz**, **iy**) (havada **buran**, havanı **büryən** iy). sorağ. nişan..**1. endik**. (nərsə ardından qalan). nişan. -qan **endikləri** ilə işin üzü açılmışdı. -bu kitir qəmdən üz gözünə çökən **endiklər**. **1.** ula. göndəri. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz. -**ula olsa yol azmaz**, bilik olsa söz yazmaz. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).**1.**nam nişan.

-**yara izi**: çənit..

-iz qoyan, **izçisin** apar..

-tək kişi yerisə, **iz açar**, iki olsa yol..

-barmaq izindən, kimikənliyini (**kim olduğunu**) **biliş yolu**: daktiloskopi..

-geçi can hayında **(**vayında. qayında. dərdində**)**, qəssab yağ **izində (peşində**. **dalında)**..

-**izli izilə**: dalba dal..

-**izli izinə**: dibdən. dibindən. -ağac qolların **iz izinə** kəs..

-**küyük izi**: küyüz. basılmış dağdan bıraxılan iz. dağlama izi..

-**iz açan**: yol qoyan.

-iz çəkir: iy çəkir. güdür.

-iz önə: dal qabağa.

-iz qaldı: götə keçdi. dala keçdi.

-iz qaldırmaq: qoşaq, nəsil bıraxmaq.

-iz toz: nam nişan. -aradan götürüb, **iz tozun** itirmişlər.

-izi kökü: izi suyu. izi qoxusu. -ağır əğin, kovğa topraq, **iz basar**. -iz **basar**: iz qoyar. -**izə çəkilmək**: dala gedmək. dala dönmək.
-mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, **eydən bir iz qalar**. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan)..
-**tarlada iz əkən**, xırmanda yüz biçər. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

izaçan **iz açan**. qalınlı. öndəmli. mühümm.

izal **1**. geriyə bıraxılan iz. tətümmə. **1**. dəvam. dunbalə. **1**. əriş. rişdə. **1**. nəticə. -buda işizin **izalı**.
-izal ol. izə qon. dala düş. keç dala. çəkil.

izbarmaq izləmək. geydəmək. tə'qib edmək.

izçi **ızçı**. **1**.dedektiv. nərsəni izi boyunca (izi uzunu) izləyib tapa bilən. -ızçıların gücülə, biçilərin biliylə. **1.**nərsəni izi boyunca (izi uzunu) izləyib tapa bilən. dedektiv. -ızçıların gücülə, biçilərin biliylə.
-**iz** qoyan, **izçisin** apar.

izçiləri **-izçiləri öncüləri**: müridləri, mürşüdləri.

izçisinin -işin qeyim tutan, **izçisinin gözün oyar**. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

izə **1.**dala. -**izə vermək:** dala vermək. qaytarmaq. -sevməsəz **izə verin. 1. 1**.qıyın. qıyn. qın. qınat. cəfa. zülm. sitəm. -**bu qın bu qıyın**: bu cəfa, bu zülm. **1.** dala. -**izə** qaldı: dala qaldı. -**uvada izdə**: qabaqda arxada. **1. izəm.** küzəb. köyzəb. sitəm. zülm. cəbr.
-izə gəlmək: qayıtmaq. -göndərilərin hamısı **izə gəldilər**. -yolçular **izə gəlmədən**. qayıtmadan.
-izə basar: dala gedər..
-**izə çəkil**: izə dur. izə çək qırağ dala ged. dala qayıt. qayra (qıraq) dur. qırağ ol.
-izə çəkilir: tərs gedir.
-izə gedmək. **izinğə** gedmək. geri gedmək. gerinğə gedmək. dala gedmək. dalunğa gedmək.
-izə qomaq: dala qomaq, aşmaq, keçmək. üstəmək. qələbə çalmaq.
-izə qon: dala düş. keç dala. izal ol. çəkil..
-**izə**! : dalı!. sikdir!. rədd ol!.
-izi izə: nuxdə nuxdə.

-izin izə: dalın tut. -**izin izədi**, yalan çıxdı.
-izmə izə : nuxdə bə nuxdə.

izəc **izgər.** sınqır. xətti hərəkət.

izələnmək incinmək. sıxınmaq.

izəm **izə.** küzəb. köyzəb. sitəm. zülm. cəbr.

izəmək 1. izək soraq edmək. soramaq. sorab durmaq. xəbər tutmaq. -səni əsən yeldən, uçan quşdan **izədim**. -izədim sorağ çıxmadı: soradım, iz, xəbər çıxmadı. -arınma, **izə** qıl: ərinmə, soruş. -**izəyən** çatdı, kitəyən batdı. -bilmədiyin **izələ**, bildiklərin gizəmə. **1.**qıynamaq. (qıyınçılıq edmək). sitəm, zülm, cəbr edmək.

izən -yürən, yetmiş, **izən, ərmiş**!. (yeriyən, çatır, izləyən, yetir).

izənmək içənmək. işənmək. imənmək. inənmək. güvənmək. **(# üşənmək**: çəkinmək**)**.

izəp **-izin izəp**, yalanın çixət. (**çixət**: çıxat).

izəq **izək**.**1.** izəkçilik. izəvənlik. qaraşçılıq. gözəkçilik. muraqibət. muvazibət. tə'qib. **1.** nişan.
-izəğ sorağ. **izəğ soraş**: **1**. arayış. izəriş. axdarış. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq. **1**. kef əhval. əhvalpürsi.
-izək soraq edmək: izəmək. soramaq. sorab durmaq. xəbər tutmaq. -səni əsən yeldən, uçan quşdan **izədim**. -izədim sorağ çıxmadı: soradım, iz, xəbər çıxmadı. -arınma, **izə** qıl: ərinmə, soruş. -**izəyən** çatdı, kitəyən batdı. -bilmədiyin **izələ**, bildiklərin gizəmə.

izəqçi **izəkçi**. qayğıkeş. keşigən.

izəqçilik **izəkçilik**. izəvənlik. izək. qaraşçılıq. gözəkçilik. muraqibət. muvazibət.

izəqi **izəki**. 1.ən izəki. sonakı. ən sondaki. ən sonku. geyinçi. ən geridə duran. sonbeşik. -uşaqların **geyinçisi**. **1..** novbəti. sonraki.

izəqli **izəkli**. **1**. etgili. tə'sirli. **1**. izi, əsəri itməyən, qalxmıyan. quyruqlu. -illər keçib genə **izəklidir**. -**izəkli** olaylar.**1.**nişanlı.

izəqmək **izəkmək**. könüşmək. niyyət edmək.

izər! tə'qib ed!. -durmadan **izər. -izər görəlim** hara çatır.

izərçi güdücü. güdəkçi. muraqib olan.

izəri **1**. izi. əsəri. -su axar **izəri** qalar, yaş keçər **tozarı**. **1**. uyuğu. müridi. müqəllidi. -kim kimin **izəri**dir. **1**. uyuğu. peyrövü. -siz kimin **izərisiz**. **1**. dalısı. dəvamı. -**izəri** yoxdur. -onun **izəri** hara gedir. -**izərin** bırax. -bu nəyin **izəridir. 1**. boyuna. tibqi. -sizin buyruq **izəri**. **1**. tabe'. -sizin buyruqa **izəri**: tabe'. **1**. azarkeşi. talibi. həvadarı. -hançı taxımın **izərisiz. 1**. ıslaq. şeh. -**izəri** gözlər: yaş gözlər. -**izəri** hava. **1**. müntəzir. intizar. -**izəri** gözlər: müntəzir, intizar. gözlər. -**izəri qaldı**: gözləri qaldı. müntəzir qaldı. **1**. yumuşaq. -çörəyin üstün ört, **izəri** qalsın. **1**. gözaltı. -**izərisi** var. **1**. məşquliyyət. -**izəriz** nədir. yolçusu. uydusu. mürüdü. peyrövü. **-**turuz yolun izəri. (**turuz** : doğru. hak. həqq).

izərin **1**. **izərin!**. tə'qib edin!. **1**. tə'qib olunan. -durmadan **izərin** yollar: durmadan tə'qib olunan yollar. **1**. dalısın. dəvamın. -**izərin** tut. -onun **izərindən** geddi. -**izərin** bırax. **1.** izgeyin. dalgeyin. dalı qalmış.

izəriş **1.** arayış. axdarış. izəğ sorağ. izəğ soraş. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq. **1.** axdarış. tə'qib. custcu. təfəhhüs. -**izəriş** sonucları.

izərləmək aramaq.
-düşman **izin qoymadan izərləmək**.

izərlənən qavuşlanan. tə'qib olunan.

izəvənlik izəkçilik. izək. qaraşçılıq. gözəkçilik. muraqibət. muvazibət.

izəyə -**izək izəyə tüş gəlsə**, evrən yerindən oynar. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər).

izəyən izində qalan. nigəran. qayırğan.

izi izəri. -su axar **izəri** qalar, yaş keçər **tozarı**.
-izi ilə: izindən. izisürə. izi yanından.
-izi izə: nuxdə nuxdə.
-izi yarasın: (ölənə deyilir). yolu sürsün. qalanları sağ olsun.
-yerir izi bilinməz. (tapmaca) (qayıq).
-əkində izi qalanın, xırmanda üzü olar.
-əkişdə izi yox, dərişə tələsir**..**
-əkində izi olanın, süfrədə üzü olar.
-İtib gedib, ol gənclik, izi yox, **ol ocaqdan kül qalıb**, közü yox..
-**izi önü bəllənməz:** dalı qabağı bəllənməz..
-birlikdədir dirlik gizi, **tarix boyu, salnar izi**. (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda

yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

izicə qarasıca. dalısıca.

izin -**izin bellir, önün şəllir**: izin itirir, önünə daş salır.
-**izin izə**: dalın tut. -**izin izədi**, yalan çıxdı.
-izin qoymur, önün tutmur.
-səpidə izin olsun, bükətdə üzün olsun. (**səpidə**: əkində. tarlada). (**bükətdə**: xərməndə. xırmanda)..
-oturan orun alar, **yürən izin salar**. (**orun** : yerin)**..**
-ayağın bas yerə bərk, **qaldır izin**.
-keçi yürtüb barar, **qoyun izin arar**. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

izintən **izindən. -**yortanın izindən, yürəndə yetər.

izinə **1.** çatına **.-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**:). (ada qapılan sana sığmaz).1. dala. -**izinə almaq:** geri almaq.
-izinə it salmaq: (alaylayıb qovalamaq).
-izinə önünə: dalına qabağına.
-**dalına, izinə düşmək:** yapşınmaq. quyruq olmaq..
-**izinə tirkəmək**: dalına salmaq..
-**izinə, geriyə** ibermək, göndərmək, uğratmaq**:** qaytarmaq**.** -gözlərin **qaytarmaq**: tərs tərs baxma..
-**izinə dolamaq, çevirmək:**qaytarmaq**.** -sürünü (izinə) **qaytar..**
-izli izinə:qayta qayta. qat qat. dönə dönə. neçə yolam. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.

izinə **-**yaşamda, **heç nəyin izinə düşmə**, önünə düş.

izini **-ac izini** tox tutmaz, **tox izini** ac tutar.

izinin -**izinin ayazı**: dılısının şaxdası. -qış gəlir deb sevinmə, izinin ayazı var:**(teb:** deyib.).

izinqə **izingə**. izingiyə yetişən nərsə. izdə, geridə, arxada bıraxılan. bir ölənin arxada bıraxan nərsəsi. miras. -**izingəvə** qalsın: mirasıva qalsın.
-izinğə gedmək: izə gedmək. geri gedmək. geriğə gedmək. dala gedmək. dalunğa gedmək.

izinqi **izingi**. izdə, geridə, arxada qalan. bir ölənin arxada qalanı. varis. -**izingiləri**: vürrası. -**izingisi** kimdir. varisi kimdir. -**izingisizlər**: varissizlər. -**izingiyə** bıraxmaz başlı kişi, yaşamda verəbilcək əlindəkini. -**izingiyə** bıraxma: varisə bıraxma.

izintə **izində**: dalında. arxanda. **-**dosman üzündə aydar, **düşman izində**. (**dosman:** dosd olan) (**aydar**: söylər)**.**
-**izində qalan:** izəyən. nigəran. qayırğan.
-pozulanın **nə izində** , nə içində olma, düzülənin başında ol. (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).

izintən **izindən**. **1.**dalından. -**izindən** yıkan sürən ılqab. (dalından düşə qalxa qaçıb).1.izi ilə. izisürə. izi yanından.
-**düz izindən**: qarabaqara. -nə qarabaqara düşübsən: nə dibimə (götümə) düşübsən.
-pozuldusa**, izindən qaç**, düzüldüsə önündən. (**izindən qaç**: izindən çəkil).

iziqetər **-**dinməz uymaz, ızını üzməz, ırman arman, **izigedər çalışqan**.

iziqetərli **izigedərli**. həmişə. üznüksüz. üzülmədən. qırılmadan. əlmüdam.

iziqli izikli. (**istili**). istəkli.

izir **-dizi dizi izir gedmək:** çox yaxından, yavaşdan izindən, arxasından yollanmaq.

izirmək **irizmək**. izirtmək. bezartmaq. bezitmək. yadatmaq. yormaq. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

izirtmək irizmək. izirmək. bezartmaq. bezitmək. yadatmaq. yormaq. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

izisürə izi yanından. izindən. izi ilə. izi bilən. -onun **izisürə** yeridim.

izit **1.** (bir izə, yola itmə, götürmə). yolat. götür. yol görkəz. **1.** namazdan son oxunan yoğuş, dua, zikr, vird.

izit **1**. arxada qoyulan iz. **1**. uyut. perov. **1**. film. filim. -**yazılı izit**: ətək yazısı olan filim.

izitçi dalına salan. bələdçi. izçilərin başçısı.

izitən (bir izə, yola itmə, götürən). yolatan. götürən. yol görkəzən.

izitib dalına salıb. -**izitib** gedər gördüm: dalına salıb gedər gördüm.

izitləmək **1**. nərsənin izindən gedmək.

izitmək izitdirmək. yolatmaq. götürmək. qılavuzluq edmək. yol görkəzmək. -kim səni bura **izitdi**. -kim səni bura **izitdi** (azdırdı). -səni bura **izitənin** (azdıranın) nəkivarı belə belə. -dosdun olursa qarğa, izitdirsə koralqa. {götürdüyü yer daldurum (qozabad ıssız, ucqar yer). (na koca abad)}.

izləmə arama. -pul **izləmə savaşı**: para arama mubarizəsi.

izləmək **1**. aramaq. -işsiz özünə iş **izlənməli**: aramalı. **1**. izbarmaq. geydəmək. tə'qib edmək..**1.** baxmaq. -**izlə**: bax. -o nəyi **izləyir**: nəyə **baxır**. -sayın telə **izləyiciləri**: sayın teləyə baxanlar. **1. isləmək.**
-**ardından izləmək**: ardına qoymaq. dalına düşmək..
-su **izlədik** bulmadıq..
-**iy izləmək**: is izləmək: iyin tutmaq, güdmək.

izləməz aramaz. -dərədi bolmadıq, **dərmən izləməz**.
-dərdi olmadıq, **dərman izləməz**. (**olmadıq**: olmayan).

izləməztən **izləməzdən**. gözləməzdən. -**izləməzdən** iş çıxdı, çatalaqdan söz.

izləmiş -altın gümüş, **birbirini izləmiş** (tapmaca) (**gün. ay**).

izləmiş -ovçuya ovlaq imlənmiş, **avı özü izləmiş**. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah) (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

izləq **izlək**. tərh.

izlər **-istəyən izlər**. (qoz könül edsə, bitər günbəzdə. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar).
-mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, **pisdən qalar izlər,** eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

izlərə -**ərin doğru izlərə**: gedin düz yollara.

izləşən tapar axdaran çatar.

izlətin -**keçi izlədin, dağa bardın**, yadı izlədin, gora bardın, dili izlədın, elə bardın!.

izləy armın. yavaşca. -**izləy basmaq**: yavaşca izləmək.-**izləy** gəlib gedən yar.

izləyən **1**. **izləyici**. qoğucu. tə'qib edən. **1**. yeğən**.** dalıcan gedən. peyrov..**1.** axdaran. -dosd **izləyən**.
-dinləyən izləyən.
-izləyən, **tapmış**.

-koruna atan bir vursa, **izləyən vursa min vurar**.
-tezliyən itdi, **izləyən yetdi**. (**itdi**: yetmədi). (**tezləmək**: tez eləmək. tələsmək).
-yeriyən, yetir, **izləyən, çatır**. (yürən, yetmiş, izən, ərmiş).

izləyənləri -yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. **izləyənləri**, **özlərinə bırax**.

izləyib **-dinləyib izləyib.**

izləyici **izləyən**. qoğucu. tə'qib edən.

izləyiş arayış. təhqiq.

izli -**izli izinə:**qayta qayta. qat qat. dönə dönə. neçə yolam. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.
-**izli önlü**: keçmişli gəlcəkli.
-**izli yaşam**: iz bıraxan, etgili yaşam.

izlir -biri izlir, biri bizlir.

izmarçı **izmarçı**. **izuqçi**. burğan **(**< **bur**: ön. qabaq**)**. ilərni görən. ğeybdən deyən.

izmə **-izmə izə** : nuxdə bə nuxdə.

izoc dedektör.

izqara közək. gözək. dəmir teldən toxunmuş, gözəli (deşik deşik) kabab simi.

izqə **izgə**. 1.mənzil. -**izək hara, izgə ora**: niyyət hara ora.**1.**xətt. rəsm. cızığ. cızğı.

izqəc **izgəc**. xəttat. rəssam.

izqər **izgər. 1.**dəvamçı.1. **izəc.** sınqır. xətti hərəkət.**1.**tə'qib edən.

izqərtikiş **izgərtikiş. isgərtikiş**. **esgərtikiş**. abidə. yadbud.

izqəsi **izgəsi.** tə'siri. -**söyləsəm izgəsi yok**, sussam könül onqay değil. (söyləsəm tə'siri yok, sussam könül razı değil).

izqəşmək **izgəşmək**. **irgəşmək.** iqtida edmək.

izqətmək **izgətmək.** gözgətmək. xəbərdar edmək.

izqəyə **izgəyə.** mənzilə. -**izək izgəyə tuş gəlmiş**: niyyət mənzilə çatmış.

izqeyin **izgeyin**. izərin. dalgeyin. dalı qalmış.

izqi **izgi**. daldaki. arxadaki. sondaki. -**izgi** araba. -onun **izgi** kişi.

izqic **izgic**. tərrah.

izqil **izgil**. sabiqə. -**izgii**: sabiqəsi.

izqilli **izgilli**. sabiqəli. -**pis izgili**: sabiqəsi pis olan.

izqulu -gününüz **izqulu bolqu**. **(izqulu:** iyqulu. iyi**)** (çağuz uğur keçinişli, uğranışlı olsun).

izrəlmək axdarılmaq. -**izrəlmədən** tapılan uğur.

izrənmək izində, dalında olmaq. axdarmaq. istərmək. -nə **izrənirsən**. -bu **izrəndiyin** tapılmaz.

izsiz sonsuz. əzəli. axirsiz.
-**izsiz gəzəksiz:** qulaqsız quyruqsuz.

izsoraş **iz soraş.** kef əhval. əhvalpürslük.

izsoraşmaq (**iz soraş).** kef əhval edmək. əhvalpürslük edmək.

iztə **izdə**. disipl. şagird. mürid. peyrov.

iztə **izdə**. -**izdə** qalır, küsür, önə keçir, qusur.
-izdə durmaq qırağda durmaq. geri durmaq.
-izdə olandan, ovda ol. (artda olmaqdansa, öndə ol).
-uvada izdə: qabaqda arxada.

iztəmək **izdəmək**. **istəmək**. artamaq**.** tələb edmək. -kimi işin **artadı**, kimi yatıb **qartadı**. -ağlab onu **artadım**: dalıcan gəzdib.

iztəmir **izdəmir.** diblək (**dib bilək**) (zərdpey).

iztən **izdən**. sırtdan. daldan. -**izdən** gəlir səsin sənin.

iztəqi **izdəki.** ızqı. qabaqki. artdaki. arxadaki. -**ızqı** işlərin hara, indikin hara. -**ızqı** sözlərin. -**ızqı** durum. -**ızqı** sözləşmə. -bu soru, **ızqı** tümlədə açıqlanır.

iztəşiq **izdəşik.** qırılmadan. dalbadal. mütənavib. pey dər pey.

iztətmək **izdətmək**. aratmaq.

izti **izdi**. **iztim**. bərnamə.

iztim **izdi**. bərnamə.

iztoz **iz toz**. nam nişan. -aradan götürüb, **iz tozun** itirmişlər.

izuqçi **izmarçı**. burğan. ilərni görən. ğeybdən deyən.

jaket pencək. düyçək (-**uzun kot**: pencək. -**qısa kot**: düyçək).

kəntik. **xalta< qapta**. ***1***. xaral. kəsürgə. kəsrük. dağarcıq. qap. ***1***. qalta. xaral. taqar. tağar. tuqar. kiqsə. kisə. tobra. qab. cib. kiçik torba. ***1***. qalta. para kəsəsi. cib.

kötüyoğan **kötüyoğan**. çıkan. çiban.

kubidən (fars) **< güpsəmək**. **güpdəmək**.

q **k. (k <> s).** -sümük <> kemik. -köpək <> söbək. -sinema<>kinema. -sirilik <> kiril, -sibernetika <> kibernetik.

qab **1.** (qayaq. dadaq. çanaq). ayaq. **1**. {qapalı, çevreli yer < metatez > **bağ**. çevreli yer}. **1.** tağar. qab. **1**. çağ. zaman. -**qabım yox**: zaman yox. **1**. çövə **(**< **kov**: boş. qazıq**)**. **1**. savıt. **1**. (kitab). bab. fəsl. -iki **qablı** biçik..1. bağır. (çevrəli nərsə). zərf. **1.** **qav**. qaç. quç. -duz**luq**: duz**qov**..**1.**. oyqu.

-qab qacaq: qazan ayağ.

-qarın yükü qata düşər, ayaq gedər, **qab üzülər**. (**qata**: dama).

-barıt qabı: (uzunsov)**.**.1. ürək. cürət . **-**sevmək üçün **ürək gərək**, sevməmək üçün də..

-böyük qab, **çuval**: alpan**.**.

-gətirəndə **qabda** dolur, **xurcunda**.

-**qab dəsmalı**: yuvuş. bulaşıq bezi. yağlıq..

-sındırırsa **qab** xanım, səsi çıxmaz daş dələr..

-**böyük qab:** aşlav**..**

-böyük su qabı: sulav**.**.

-çay qabı: çay qutusu. çayğuç.

-**qızıl qab** pas götürməz**.**.

-dövük **qab** su saxlamaz. (dövük qabda su durmaz).

qab çapağ. sabağ. (nərsədən oyularaq yapılan).

qaba **1**.çalamal **(çala mal)**. çalanğ. koramal. yonulmamış kimsə. axmaq. budala.**1.**sarsaq. kötü. **1**.küt.yoğun. **1**. qalın. gobut. küt. -**küt** səs..**1.** qatanqaz. qartanqaz. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı. qaymalı. qatmalı. çaqmalı.**1.** yoğurt. qatıq. qəbih.
-qaba səmirən, özü qapılar. (gobudluk öğrədən, günündə qabıya yem olur, gobudluqdan paysız qalmaz).
-**qaba ağız**: açığ ağız. ağzı pozuq..
-**qaba güclu**: kürük. quduruq. vəhşi.

qaba **gəbə**. **qapa**. **1**. şişik. kopan. qopan. **1**. gəvə. kava. **gəbərcik**. **gəvərcik**. **gavarcıq**. **gəbərik**. **gəbəlik**. ləş. cəsəd.

qabab **kabab**. 1.soxar. suxar. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). qızartma. **1.kavab**. -**kabab** (**kavab**) edmək: (şişdə) soxlatmaq.**.**
-aylan kabab: dönər kibab.**.**
-kabab simi (dəmir teldən toxunmuş, gözəli (deşik deşik) sim): közək. gözək. izqara.
-**köz kabab**: közdə pişirilib, qızarılmış ət.
-"**daşşaq" kabab çəkirsiz:** qış günündə, bazarda alıcıların alverçilərə od, isti başında oturalı deyikləri söz. demək alveriz yavadır?.

qababçı **kababçı**. **-kababçı köz,** deyingəl söz **arar**.

qabablamaq **kablamaq**. soxarıtmaq. suxarıtmaq. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış).

qabağa alağa. alağa. iləri.

qabaq ki ertüki. öncə ki.

qabaq **1**. **iləri**. (**lər** <> **rəl**). **irəli**. ön. öğən. önən. önğən. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün. **1**. öngürə. -**onqura öngürə**: dalı qabağ.
-**dal qabağ qılı:** utqılı. uyqılı. qıçqılı. (həya, şərm yerlərinin tükü).

qabaq alvın. aldın > əvvəl. -bir il **alvın**: bir il **aldın** bir il **əvvəl:** bir il **qabaq.**
-at çapdırıb, **altun qabağ attırıb**. (**attırmaq**. oxlamaq. nişana tutmaq). (şənlik edmək).
-innən **qabaq**: innən **ir**. innən **ön**. indidən qabaq.

qabaq -**bu qabağ**: bayaq. bu ayaq. -**bayaq** geddi..
-**açıq qabağ:** ısnışıq. davranışlı. xoşxuy. xoşrəftar.

qabaq -**içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ**: gülah. külah. kovlah. kovlak.

qabaq -**köz qabağ**: əl böyüklükdə qırılıb, közdə pişirilib, qızarılmış qabağ tikəsi.

qabaq **qabağ**. **1**. alığ. muqabil. -buda sənin eddiyin yaxcılığın **alığı**. -bunun **alığında**. **1**. burun. -qorxaq ölməzdən **burun** ölər. **1**. geyşər. qanşar. **1**. **qabax**. kovan. əbləh.. -**qabağı yazılmaq**: üzü açılmaq. **1**. ilik. -**ilikə** keç: qabağa keç. -sizdən **ilik**: sizdən qabağ. -söz aytadan **ilik**: söz demədən qabağ. **1**. çox qaba, bərk. daş ürək. **1**. alqı. -**alqılar**: qabaqlar. **1**. ert. irəli. -**artda** əkər, **ortda** biçər, **ertdə** yeyər. **1**. gobut. kobut. küpül. yoğun. **1.**üz. surət. **1**.alnın ortası. amac. hədəf. -düz **qabağından** vurdu. -**qabağa**!: hədəfə!.**1**.ertək. irtək. sabiqlər. -**irtək** böylə deyilməzdi**..**
-qabağ zamanlar, **dövrələr**: pesin çağlar. dalın çağlar**..**
-dal qabaq: öngeri (ön geri). üzü oyana. üzü dalı. tərs uvat. tərs**..**
-dalqabaqdan: aldarxadan**..**
-qabağa salmaq: irdəritmək**..**
-dalıya qabağa: ardala irdələ..
-(nərsənin oluşun) **qabağa salmaq**: tezindirmək**..**
-dalı qabağ: dalı ön. tərs onat: tərsonat.tərsuvat. tersuvat. öntüş (**ön düş**: dalı)**..**
-qabağın almaq: aldılamaq. saxılamaq. -gülməyin **aldılamadı**.

qabaq **qabağ**. **1**.əvvəl (< əlvəl < alğan. aldan < aldın < **al**: ön). -igirmi gün **əvvəl**: igirmi gün **alğan. 1.** üz. -**qabağı** açıq. -**qabağı** qapıq. -**qabağı** gülər..
-**qara qabağ**: kirik. əbus..
-qovunu **qabaq çıxdı**.

qabaq **qabağ. 1.**irik. -**bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik:** erit. irit. -siz çox **irit** gəlmisiz. **1.** ön.

qabaq burun. -burunku: qabaqkı. -**burunkunu** ver: qabağkını ver. -**burunku** qabaqkı illər. -**buruna** buyur: qabağa keçin. -**buruna** gəldi: qabaqa gəldi. -burun: qaba. -keç **buruna**: keç qabağa. -qotur keçi, axşaq elçi **buruna** düşər.

qabaq çat. qarşı. üzbəüz. muqabil. (**qat**: yan). -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana. -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda. -**çat oxumaq**: birinə qarşı meydan oxumaq. yavalamaq.

qabaq -**hər nədən qabağ**. hər nədən əvvəl. öncəliklə. -**öncəliklə** nasılsınız?. -iyi. uğraşırız.(**uğraşırız**: keçiniriz. şükrən. şükr).

qabaqa -**dal qabağa:** iz önə.

qabaqa alğa. -**qabağa** keçin: buyur.
-**qabağa dalıya:** öngə pəsgə.

qabaqcadan öndən. aldan. -**aldan** demişdi.

qabaqçı **qabağçı**. qılavuz. rəhbər.

qabaqı -**dalı qabağı: dal qabağı: önü çönü**.

qabaqı -**kəsdənə qabağı**: çalvaçı **qabağı**. (**çalvaçı**: halvaçı). dadlısı yapılan qabağ türü.

qabaqı **qabağı**. **-doğum qabağı** çəkilən ağrı: azağımaq. azağlamaq. (**acı**).

qabaqı -**qabağı dalısı:** ilərsi qayrası.

qabaqın -**qabağın al**: önlə. (. -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (tükəzi: məsrəfi. xərci). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

qabaqın -**qabağın almaq**: durqatmaq. mane' olmaq.

qabaqına **-dalına qabağına:** izinə önünə.

qabaqında **qabağında**. aldıda. -göz **aldıda**: göz qabağında.

qabaqqı **qabağki**. alqa. -**alqa** başkan dövründə..
-**qabağki qoşuq (həmsər**: alqa əş. alqaş: -**alqaşından** necə oldu ayrıldın**..**
-irki arvadı: qabağkı arvadı.

qabaqqi **qabağki**. ertiki. keçən. -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

qabaqqi **qabaqki.** ızqı. izdəki. artdaki. arxadaki. -**ızqı** işlərin hara, indikin hara. -**ızqı** sözlərin. -**ızqı** durum. -**ızqı** sözləşmə. -bu soru, **ızqı** tümlədə açıqlanır..
-**qabaqki yerdə**: önkü ornuda.

qabaqqi **qabaqki**. önkü. -**önkü** kimi olmadı.

qabaqqicə **qabağkicə**. qabağki kimi. ilikkicə. burunğuca. əsgikicə. əvvəlkicə. qədimkicə.

qabaqqılar burunkılar. öncəkilər.

qabaqqün **qabaqgün**. öngün.

qabaqlamaq **qabağlamaq.** qabağın almaq. bükmək. ətəkləmək. başqırmaq. önəkləmək. önləmək. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq.

qabaqlamaq önləmək. (cilovgirlik edmək. mane' olmaq. pişgirlik edmək).

qabaqlamaq **qabağlamaq**. qabağın almaq. aldılamaq. önləmək.

qabaqlar ertək. irtək. sabiqlər. -**irtək** böylə deyilməzdi.

qabaqraq **qabağraq**. aldımraq. aldığraq.

qabaqta -**qabaqda arxada:** uvada izdə.

qabaqta **-qabaqda qılış kimi** qış gəlir.

qabaqtaqi **qabaqdaki**. iləriyiş. -**iləriyiş** dayqalarında.

qabaqtan -**qabaqdan sağa** aldan onğa. öndən onğa. qabaqdan sağa.

qabaqtan **qabağdan.** alğadan. -**alğadan** götür, göz görməsin. qabağdan.

qabaqtatır **-dinlcəlmək qabağdadır**, işlədikcə, yaşam dadılır (dad alınır. dadlanır)**.**

qabal **abal**. (< **qabmaq. qapmaq**). nərsənin bulunduğu şərayit, vəziiyyət. durum. -**calpa abal**: umumi durum. -**uruş abalı**: döğüş vaziyeti. -**abalı yaman**: o, fena vəziyəttədir.

qabal hissə.

qabal **qaval. 1**.qabcıq. kavır. örtük.

qabalaq **qatalaq**. **gəbərtlək**. **qabartlaq**. qaba, iriyarı, şişik, gombul qalmış, olmuş.

qabalı bağtı. masqalı.

qabalıtmaq qablaşdırmaq. qabdaçlamaq. bağbaclamaq. bəsdəbədlik eləmək.

qabalqi **qabalki**. aldağki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki.

qabaltan **qabaldan**. obaldan. aladdan bəri. ötədənbəri. ən əsgidən bəri.

qaban **yaban**. yabay. qırqıy. vəhşi. -**qaban doğuz**.

qabanıv kopanıv. köpünüv. şişiniv. təvərrüm. iltihab.

qabar -əllər **içi qabar**-**qabar**, üstü damar damar.

qabar kauçu.

qabar öpül. töül. tövül (dövül).
-**qabar çalmaq:** töylünmək. tövlünmək. (dövül). qabranmaq.

qabar pof. püf. pök. **(< köp).** şiş. hava. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır.

qabar suluğ içi sulu şiş.

qabarcıq kopaq. pofaq. püfək.

qabarıb -**qabarıb**, köpürüb götürüldü.

qabarıq **qobarıq**. **1**.tovuq. mütəvərrim. **1**.toyuq (doyuq). (bərcəstə). **1**.tosuq. şişik.**1**.opqur. şişgin.

qabarıq sunğur. bərcəsdə.

qabarınmaq şişinmək. pöggürüşmək. köppürüşmək. güppürüşmək. yellənmək. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan).

qabarma qapırış. şiş. (təvərrüm. bərcəstəgi).

qabarmaq -**ayranı qabarmaq**: acuğu gəlmək. aşusu gəlmək.

qabarmaq köppürmək. pöggürmək. güppürmək. şişmək. yellənmək.

qabarmaq qalbaymaq. bolbaymaq şiş yapmaq. şişinmək.

qabarmaq **qobarmaq**. şişmək.

qabarnış şişiniş. yelləniş. köppürüş. pöggürüş. güppürüş.

qabartı opqur.hopqur.

qabartış küpərtiş.

qabartış mubaliğə.

qabartlamaq **gəbərtləmək**. köpürtmək. köptürmək. çoğaltmaq. şişirmək.

qabartma **abartma.** böyütmə. şişirtmə. aşğırtma. aşığa vurma.

qabartmaq **(**nərsəni olduğundan artıq şişirtmək, böyütmaq**)** basırlamaq. mubaliğə edmək. küpərtmək.

qabartmaq -**qulağ qabartmaq, dikətmək**: **qulağ yatırtmaq**: bəllətmədən dinləmək.

qabası ən kötüsü**. -suçların qabası**, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.

qabaş **qablaş**. götvərən. götverən. göt. məfu'l.

qabat ərbət. < qarbat. (< **qara**). kötü. pis.

qabat **qatav**. **1**. dəfə. kərə. kəz. **1**. yenidən. təkrar. kat. **1**. təbəqə. **1**. qarşı. -**qabat qabata**: qarşı qarşıya. **1**. lay. -iki **qabat** boya..
-**kavat qabat**: içdən boş üzdən qabarıq, şişik.

qabat qat. təbəqə.

qabatdan qatabdan. qaytabdan. yenidən.

qabatlamaq **qatablamaq**. **qaytablamaq**. **1**. təkrarlamaq. yinələmək. **1**. ısrar edmək. tutturmaq.

qabay **abay**. qəhr. qəzəb. -onun **qabayına** tutuldu: onun **qabayına** tuş gəldi**.**

qabayın hirsin. -**qabayın utan köpərməz**. (**köpərməz**: köpməz).

qabaylı **abaylı**. qəhirli. qəzəbli. -**qabaylı** baxış. -**qabaylı** sözlər.

qabaymaq **abaymaq**. qəhr edmək. qəzəb edmək. -göy **qabaymş. -**tanrı **qabayar,** bolluq aparar.

qabbel **qab bel**. qabın uzunluğuna orta bölümü. qayarısı. -bir **qabbel**: yarım qab. qabın yarısınacan. -**qabbeli** aşmış. -vanna **qabbel** dodur.

qabcıq çanas. yemiş, yeralma kimilərin incə qabıqları.

qabcuq yançuq. yançıq. **qıtqab** qoyun **qoncuq yancıq yencik.** böğür bölümündə olan cib.

qabçan **qapçan** > **qaça**. **qaçan**. -aclıqda tutan **qapçanı**, toxluqda untama.

qabda -**dövük qabda** su durmaz. (dövük qab su saxlamaz).

qabı -**çörək qabı**: **təpəngi** (basdırılmış). (çörəyi yumşaq saxlamaq üçün qapaqlı örtülü çörək qabı).

qabı -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

qabıc qapda. qaput. qapıt. qobıt. qapac. qablıq. cild. köylək. köynək.

qabıq cild. bağar..
-**incə qabığ**: çit. ğişa'.

qabıqı -**qabığı qalın olan nərsə**:. qalaqapır.

qabıqın -**kəsdənə qabığından çıxmışda**, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

qabıqından -**kəsdənə qabığından çıxmışda**, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

qabıqlanmaq qabıq qoymaq. kavlanmaq. -suya girib, gündə gəzib, dəri qoyub **kavlanıb**.

qabıqlı **qalın qabıqlı, üzlü olan**. qatıl. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil.

qabiliyyət çatvar. çatal. cıdal. bolamıq. yetənək.

qabın **-**ayrana gələn **qabın yaşırmaz**. (**yaşırmaz**: gizləməz)**.**
-kor koru tapar, **osduraq qabın**.

qabın bağlacın. -**yüklə, bağlacın, qabın** (zərflə məzrufun) birgə çəkisi**: .** kürdə. kürüt.

qabınta -(bayqal). **ged götüvün qabında otur**.

qabırçaq sandıq. təpəngi.

qabırıt **qabırt**.çapıt. geyim. qiyafət.

qabırıt **qabırt**.çapıt. geyim. qiyafət.

qabırqa -**qabırqa sümükləri, dəndələr:** əğsi. kürsi. küsri. qayağ. ayağu.

qabqacaq qapqaq.

qabqapıt bəsdəbədlik.

qabqara şarqara:

qabqaşığçı ayağçı.

qabqaşıq **-qabqaşığ yuvan**: ayağçı.

qabqaşıq savta sava.

qablac livat edən. (götlə uğraşan).

qablaki albaki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki çağlarda.

qablaki **qablaki.** albaki. öncəki. hər nədən öncə. əvvəlki çağlarda.

qablar -**ilgəşik qablar**: zirufi mürtəbitə.

qablaş **qabaş**. götvərən. götverən. göt. məfu'l.

qablaşdırma bəsdəbədlik.

qablaşdırmaq qabalıtmaq. qabdaçlamaq. bağbaclamaq. bəsdəbədlik eləmək.

qablaşmaq yanğışmaq {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. sikişmək. livat edmək.

qablaşmış don. kilitli. qıfıllı. kilişələnmiş. -**don** sözlər.

qablı tutanırlı. zərfiyyətli. güncayişli. -durmuş çətinliklərinə **tutanırlı** bir qadın. -işlərində **tutnırlı** oğlan.

qablıq **1**. qapda. qaput. qabıc. qapıt. qobıt. qapac. cild. köylək. köynək. **1**. **qovluq**. foldır.

qabranmaq töylünmək. tövlünmək. (dövül). qabar çalmaq.

qabta **qabda**. bağda. masqa.

qabtaçlamaq **qabdaçlamaq**. qabalıtmaq. qablaşdırmaq. bağbaclamaq. bəsdəbədlik eləmək.

qabtalamaq **qabdalamaq**. bağdalamaq. masqalamaq.

qabuğu -**qarpuz qabuğuyla** böyüyən eşəğin, ölümü sudan olur.

qabur kamança

qabur **qapur.** qoğur. qovur. qurban. qubur. oxluq. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

qabus **kabus** < **qapış**. burut. burt. qara basma. -gecələr ki düşür **burt** basır. -**qara qapış**. qara basma.

qacaq -**qab qacaq**: qazan ayağ.

qacar torpaq. yer. orun. quruluq. ölkə. (ərazi. ərsə. qara. məmləkət. vətən. diyar).

qacar -**yut qacar**: ölkənin göbək bölümü.

qacar **qocur.** qərur. qeyrətli. qoxmaz igid.

qacara avara. dərdəcər. dartqacar. dardacar. (**dartılmaq**+**qacar**: yer).

qacat **> hacat**. vəsilə. -genə **hacatdır** keçə gəlir (vecə gəlir). -**qapqacat**: vər vəsayil.

qacıq **qarıcığ.** -**qart qarıcığ**: : qoca ər arvad.

qaç **1**. çaxnaq. dilim. **1**. **kaç**. **qança**. neçə. -**qança** aldın: **neçə** aldın. -**qança** verdin: **neçə** verdin. -**qançağa** çıxar: **neçiyə** çıxar. **1**. (**qat**). hica. -iki **qaçlı**: iki hicalı-**'qaç'** sözü, önü sonu səssiz **qaçdır**. -**'aç'** sözü, önü səsli, sonu səssiz **qaçdır**. **1**. **qaş**. (baca). pəncərə. -iki **qaşlı** oda. -**qaş** toru. -**qaç** tülü. **1**. **quç**. qab. qav. -duz**luq**: duz**qov**.

qaç **-qaça qaç:** qova qov.

qaç **qança. kaçca. kaç**. kaç dənə. neçə. -bir **qança** işlərlə uğraşıb.
-pozuldusa, **izindən qaç**, düzüldüsə önündən. (**izindən qaç**: izindən çəkil).
-**neçə qaç**. alqaş. neçə tel.

qaç -**qonağ gəldi, kütəl qaç**. (yersiz gəldi, yerli qaç.).

qaç **-**qonaq girir eşikdən, **qonaqçı qaç deşikdən**. (**eşikdən**: qapıdan).

-soruşdum səndə yaş kaç söylədi, onbeş olar olmaz!.

qaç **-**verəndən al, vurandan qaç..

-yersiz gəldi, **yerli qaç**.

qaça **-**çətinlik qarşısında, duruşub üstələyən güclüdür, **qaça bilən ağıllı**.

qaça **haça**. (< **qaçmaq**). **1**. hica. -iki **qaçalı** sözlər. **1**. ayrı. -**qaça dur**: **sova dur**: (**sova >** səva). ayrı dur. dış dur. çəkin. həzər ed. ictinab ed.
-**qaça durmaq**: **çəkə durmaq**: üzlətə girmək. çəkinmək. yan, qıraq durmaq. qovuşmamaq. -niyə məndən **qaça dursun. qaça durmaq**: yan gəzmə. qaça durdu, qonşudan yaddan.

qaça -qaça qaça gedib gəlmək: yılqava yılqava gedib gəlmək..
-**yılqava** gedib **yılqava** gəldi..
-qaça qaça: yılqava yılqava**.**

qaça **qaçan < qabçan**. -aclıqda tutan **qapçanı**, toxluqda untama**..**
-qaça qaça gedmək: yekə atdımlarla yerimək. təyələməк. dəğələməк. (**< dəğmək**).

qaçaq **1**. qaçqın. **1**. axış. sızıntı. **1**. **qaçağ**. **qança**. **qançağ**. haçan. haçağ. nə vax. ha vax. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən.

qaçaq **qaçğaq**.

qaçaqaç **1**. çalabca. şuluğluq. həngamə. -bu **çalabacda**: bu qaçaqaç. **1**. qoğunuş. qoğala qaç.

qaçaqaç **qaça qaç**. qova qov.

qaçaqçı (gizli iş yapan). qazıqçı.

qaçaqçı kontrabandist.

qaçaqı -bilik, işgillərin açarı, **umut, yoxsulların qaçağı**.

qaçaqov qovalaqaçtı. qovqa.

qaçaquça **-qaçaquça uruş**: çiriki döğüş. çərik döğüşü. qaça uruş. çəri döğüşü. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

qaçala -**qaçalaq sapalaq edmək**: qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək. q.

qaçalı -sandım ki gecişdim, gecə qaldım, **ondan qaçalı qatmara düşdüm**. (**qatmar**: qəliz).

qaçamaqlıq -**qaçamaqliq edmək**. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

qaçan **1**. çapan. qoşan. **1**. **haçan**. hər vax. -**haçan** gəlsən, xoş gəldin. **1**. **qaça < qabçan**. -aclıqda tutan **qapçanı**, toxluqda untama**..**
-qapıb qaçan: kəpçir. qapcır. -nə **kəpcir** biriymiş ya!..
-**qaçan da**: hər zaman..
-**heç qaçan**: heç kəz > hər giz. hər gez. heç vax..

-**say qaçan**: say çağan. hər qaçan. hər zaman..
-**öndə qaçan**: alqaçan. alqaçağan. tələsən. əcələçi..
-asta **qaçan <u>namətdi</u>** (< **yarmadı**) asta qaçan qurtulmadı.

qaçan -**asda qaçan armadı**. (**armadı: armaz**: yorulmaz)..
-**qalan qaçan:** darğaşıq. qalıntı. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı. oğuntu. töküntü.

qaçan **<u>çağ</u>** < met > **<u>qaç</u>**. sürən. durmayan.

qaçan qaçaraq. fovri. fovt olunan. -**qaçaraq iş**: qaçan iş. fovri iş. fovt olunan iş.

qaçan **-qadanın içinə qaçan itirdi**, dışına basan apardı.

qaçan -**qulağaqaçan**: **qulağasüzən**: istənilmədən bir gizli nədən açığa çıxan sav, xəbər.

qaçanaq **1**. qayul (**qay yol**). gizli yol. çarə. **1**. sayaban. saravuc. sarvıc. avğan **(< av)**. bükək. pənahqah. pənah. hefaz.

qaçanaq gizlənilən yer. (kəminqah. pənahqah).

qaçanaq xəşənək. çaşanaq. çasanaq. qasanaq. dönük. xain.

qaçanın -**qaçanın**, ardıca çapmaq.

qaçanın qaçarağın. fovri, fovt olunanın**.** -hamı öz **işinin qaçanın** qovar. (**qaçanın**:) (kimsə öz gərəkli işin bıraxıb, özgənin buyruğuna baxmaz, özgə gərəyin görməz). (başqası özünün qaçaraq işini qoyub sənin gərəkli işini görməyə girişməyəcək).

qaçanlarda **haçanlarda**. birgün. bir zaman.

qaçanta -**düşman qaçanda usar**, düşman görəndə pusar. (götü boş pişik). (**usar**: coşar). (**pusar**: mısar. gizlənər).

qaçanta **qaçanda** .-**qaçanda** tarı çağrır, qavanda.

qaçar -ardıcan (dalıcan) gedsən, **səndən qaçar**, ondan qaçsan, dalınca çapar (tapmaca) (kölgə).

qaçar **-atar qaçar:** arda qoyub uzaqlaşan. keçər gedər. başdan savar. e'tibarsız. bəfasız.

qaçar **-canlı qaçar**, cansız qovalar (tapmaca). (at arabası).

qaçar çəkinər. **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).

-yeğit qonağ görsə, evdən çıxar, yerik **qonağ görsə**, **evdən qaçar**. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

qaçar **-dadıqsıyar** alışdığın bal olsa belə. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).
-yaşama sığmaz, **ölümə qaçar**.

qaçar -**günüm qaçar**, ay qovalar, il yazar (əldən çıxar).

qaçar -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

qaçar -uysuz çıxsa dağa, **uylu qaçar bağa** (**uysuz**: həyasız) (**uylu**: həyalı)..
-**canlı qaçar**, cansız qovalar (tapmaca). (at arabası).

qaçar -**çaxar qaçar: çaxar baxar**: **çıxar batar**. yarar yatay. yağar yatay. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.
-sürüdə qotur **alğa qaçar**. (sürünün önündə, sürüdən ayrı gedər).

qaçaraq **1**. qaçan. fovri. fovt olunan. -**qaçaraq iş**: qaçan iş. fovri iş. fovt olunan iş. **1**. filəş (xəbər).

qaçaraq yılqava. -yoldaşlarını görüb **yılğava** uçdular.

qaçarmış **-çöp qaçarmış** qoralan gözə. (demişlər, çöp qaçar qoralan gözə) (qurtlasan qurdu çıxar)**.**

qaçatgizlən **qaç at gizlən**. çərik döğüş.(çevik döğüş).

qaçauruş **qaça uruş**. qaçaquça uruş. çəri döğüşü. çərik döğüşü. çiriki döğüş. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

qaçavut e'lami xətər.

qaçaz açaz. açquç. pənçər. **(açazmaq**: pənçər olmaq**)**.

qaççca **kaççca. qança. kaç.** kaç dənə. neçə. -bir **qança** işlərlə uğraşıb.

qaçı **-**yaşam güdə, **sayılmaz kaçı**, günlərivə, qatma acı!. (**kaçı**: neçəsi).

qaçıb **-ilandan qaçıb** yuvasına düşmək. (ilan yuvasına).

qaçıb -**qaçıb gəlmə**: sığınma.

qaçıb -**qaçıb oynamaq:** oynaşmaq. çapqılaşmaq.

qaçıb ılqab. -izindən yıkan sürən **ılqab**. (dalından düşə qalxa).

qaçıq **1**. qılınmağından qaçılan, çəkinən nərsə. qəbih. **qaçıq sözlər**: qəbih sözlər. **1**. sürüş. səhv. -qələm **qaçığı**. **1**. **qazıq**. (işlərə bilgiylə, gərəkli, əngəlsiz açılan yol). yolun. kanal. **1**. yerindən olmuş. qaçmış. fərari.

qaçıq anormal. uymaz. uyqaz. bayağı olmayan nərsə, durum.

qaçıq soluq. sarıq. -qanı soluq, sarıq.

qaçılmaz **-**kişi kəndi qulu, **çox uzağa qaçılmaz**, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

qaçılmaz **-oldu öldü qaçılmaz**, sən əldəkin tutqına.

qaçılmaz vacib-**qaçılmaz** iş.

qaçılsın **-**başa gələn çəkilir, **başa düşmədən qaçılsın**.

qaçınılmaz **-**qaçınılmaz əcəl: qarabük. -**qara bük** gəlməyincə, qara sinə köçünməz.

qaçınılmazdı ilizimdi: ilişilmişdi. ilişiklidi. lazimdi.

qaçınılmazı **-qaçınılmazı qarşıla**: orda ki qaçaq yolu qalmadı, üz açıq irəli yeri.

qaçınmaq **1**. **(**bir işdən, nərsədən**)** qayçınmaq. qaytınmaq. sürgünmək. yana çəkilmək. təfrə gedmək. **1**. çaltanmaq. çaltunmaq. -üşəgən **(**təmbəl**)** bərk işlərdən **çaltanar**. -qatulıqdan, qıyınlıqdan **çaltunmamaq**. **1**. atlanmaq. ehtiraz, pərhiz edmək.

qaçınmatan **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, **qaçınmadan**, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax.

qaçırın **yaşırın**. gizlicə.

qaçırmaq (konturolun) itirmək. aldıdmaq. -işləri **aldıdmış**.-üz aşağ düşdü, sürətin **aldıtdı**. -çək sınırın **aldıtdı**. -bilməm nədən bu ara yuxumu aldıdım. -ürək aldıdmaq: cəsarətin itirmək. çox qan **aldığdı**: itirdi.

qaçırmaq **1**. gizləmək. saklamaq. **1**. atlamaq**.** keçmək. salmaq. ötürmək. rədd olmaq. -bu səfənin iki xəddin **atladız**. -bir hən bir yox **atlamış**. **1**. aşırmaq. -göz önündən aşır varıvı. **1**. **yaşırmaq**. gizlətmək.

qaçırmaq alıb uzaqlanmaq, götürmək, aparmaq.

qaçırmaq -**baş qaçırmaq**. başdan eləmək. burcutmaq -**burcutmadan** işə qol çəkdi. -**burcutmağın** nə anlamı var, diyeydin bir başa, istəməm artıq.

qaçırmaq pozmaq. -kefin **qaçırmaq**.

qaçırmamaq -**əlindən qaçırmamaq**: alıqoymaq.

qaçırmaz **-**qulağ duymaz, göz görməz, **burun qaçırmaz**. (tapmaca) (iy. qoxu).

qaçırt! səgirt!. qoğala!.

qaçış **-**döğüş yolu min olsada, **qaçış yolu çox deyil**.
-**qaçış qovuş**. (qovuş qaçış).

qaçış **qoşuş.** yügrü. dov.

qaçışta **qaçışda-kimi qaçışda**, kimi qovuşda.

qaçıtmaq atlatmaq**.** ehtiraz editmək. pərhiz editmək.

qaçqaq **qaçğaq**. **qaçaq.**

qaçqıl **1**. sıncov. nuxdə şinas. nuxdə sənc. **1**. zərif. narin. nazik. **1**. həssas nuxdə. püf. -hər işin **qaçqılı** var.

qaçqın **1**. az (azalmış). pəs (pəsəymiş. alçalmış). çəkilmiş. -isti düşüb, sular **qaçqınıb (**çəkilib). -**qaçqın** sular: başdan azlmış, çəkilmiş sular. **1**. soluq. -**qaçqın** boyas. (rəng). -**qaçqını gəlmək**: iğrənmək. zəhləsi gedmək. -bu olaylardan **qaçqınım** gəlir. -niyə ondan **qaçqının gəlir.**

qaçqın qaçaq.

qaçqını **-qaçqını gəlmək**: iğrənmək. zəhləsi gedmək. -bu olaylardan **qaçqınım** gəlir. -niyə ondan **qaçqının gəlir.**

qaçqov **qaç qov**. tələsmə.

qaçqu -ayaq, qorxaqa, **qaçqu yaraq**, alqara durqu yaraq. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar, qormaza durmaq üçün yarar).

qaçqu qaçmaq işi.

qaçmaq **1**. ilgəmək yelgəmək. yelərmək. yelmək. -**yelərib** ıraqladı. **1**. yügürmək. -**yügürüb** getdi. **1**. atlımlmaq. -çağan (zaman) durmadan **attılayır**. **1**. ürkmək. küymək. çüymək. -çəpiş **çüyüb** dağlara qaçmış**..**
-dadı qaçmaq, **dəğişmək**: dadığmaq. keşinmək.

qaçmaq gizlənmək. -gözümdən **qaç**. -gözümdən **qaçdı**..
-yerimək bilək, **qaçmaq borcumuz**.

qaçmaq -**işdən gücdən qaçmaq**. (**gücdən**: zordan. ağırlıqdan).

qaçmaq -**tüv dabana qaçmaq**: odlu, iti dabanla, od qoyulmuş kimi qaçmaq. ötüksüz qaçmaq.

qaçmaq **-**yaşamdan doyub, **ölümə qaçmaq**. (özün öldürmək, öldürtmək).

qaçmaq yılğamaq. yılqamaq. **-yılqa** gör bəlkə çatdın. -ovları arxasından yılqadılar. -**yılğab** posağudan çıxıb, dama dırmaşdım. **1**. qoğalamaq. -gecə yıl**qar** gündüzü, gündüzü **yılqar** gecəyi. -o **yılqar** mən **yılqar**. o **yılqadı** mən **yılqadım.**
-çabalayıb qaçmaq: ılqaçlamaq. çaparaq qaçmaq..
-**çaparaq qaçmaq:** ılqaçlamaq. çabalayıb qaçmaq.

qaçmaq -**özündən qaçmaq**, 'öz' dəğişmənin başlanqıcıdır.

qaçmaqa -bu edişlər bu qılışlar qaçmağa itlər məni**.(itlər**: məcbur edər).

qaçmaz -börü **yağmurdan qaçmaz**.

qaçmaz -uşaq çörəkdən, **böyük sevidən qaçmaz**. (**sevidən:** məhəbbətdən).

qaçmış qaçıq. yerindən olmuş. fərari.

qaçmış **-**qarnı acmış, **gücü qaçmış**.

qaçmış -yalan gircək qapıdan, **doğru qaçmış, yapıdan**. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan).

qaçsan -ardıcan (dalıcan) gedsən, səndən qaçar, **ondan qaçsan**, dalınca çapar (tapmaca) (kölgə).

qaçsata **-**kitaba tərs baxanın, **qaçsada dodaq** gülməz üzü.

qaçtı -qıllı ağzını açtı, **çıplaq içine qaçtı** (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq).

qaçuq qaçuğ. nayab. -**qaçuğ** mal. -**qaçuğluq** bahalıq doğurar.

qadaqlanmaq **qadaqlanmaq**. **qazaqlanmaq**. qadaq, qazıq, çivi kimi dik tikilmək.

qadın -qamış sudan doymaz, **qadın toydan**.

qadına -gəncini belə qarıdar, **yaman olsa ər, qadına**!!!.

qafa -aş qazanım boş qalırsa quruldar, ama yazıq quruldamaz boş qafa, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı).

qafa kəllə**..**
-boşqafa: kəlləsi boş**..**
-dik qafa: ataraq. inad. kəlləbaş. kalabaş. sərkeş. -**dik qafalıq edmək**: ataraqmaq. kəlləbasmaq. inad edmək. sərkeşlik edmək..
-**kav qafa**: boşbaş. səfeh. -bu **boşbaşları** neylirdin ilahi..
-**qay qafa**: dik qafa.

qafa **-köhnə qafa**, qalın sana. (**sana**: düşüncə).

qafaları -beyinləri sulanmış, **qafaları kütləşmiş**, içərləri hislənmiş.

qafalı -**dar qafalı:**gömük. kor. -bu işin gömüküyəm: bu işdən heç nə bilməm. -yazba, qoşuq çevrəsində gömük biri: ədəbiyat şeir alanında kor biri.

qafanın **-**dil ölkənin dirəyi, **dil qafanın biləyi**, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

qafatutan **qafa tutan**. çalqac (> **sərkeş**(fars)). başqaldıran. itaət edməyən.

qafdan **qafdan** (**kaf**. **kav**: boş). **1**.göydən. -**qafdan** düşmuş kimiyim. **1**.çalışmadan, aramadan əldə edilən nərsə. boşuna. müfdəsinə. -**qafdan** almış gücü var, ellər olmuş ona yar, heç gəlməsin günü dar.

qafil koral.

qafir **kafir**. tansız. inamsız. imansız. allahsız.

qaftan **kaftan**. **kofta.** qalın, uzun üs geyim.

qaftar **kafdar**. arşu. sırtlan.

qah {**kah (fars)**} < **kövük.** saman.

qaha **kaha**. koğur kövül. köhül. (**> ğar**).

qahal **kahal** (**< kav**). loşağ. sust. halsız.

qahıl **kahıl.** cahil. kotalan: hovan. qanmaz**.**axmaq. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

qahıllıq **-**sönük ocaq körük, **kahıllıq ışıq sevməz**.

qahıllıqın **-kahıllığın çoxluğu** ahıllıqla qaynaşa bilməz. (**kahıllıq**: qarağuluq. cahıllıq) (**ahıllıq**: çaxulluq. usluq. aydınlıq. ağıllılıq).

qahıllıqın **kahıllığın**. qarğunluğun. cahıllığın. **-kahıllığın dəmi qaranlıq**.

qahr **kahr**. -**kahr edmək**: qəhr edmək. qaqırmaq. qağışmaq. qəzəblənmək. hirslənmək.

qahtan **gahdan.** çəndən. sandan. bə'zən. -**sandan** gələr, **sandan** gedər. -çevrənin eşi oyunu, sandan eşər, **sandan** deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi).

qahtan **gahdan**. geydə. birəsə. -**birəsə** ağlar, **birəsə** gülər. -**birəsə** yatır, **birəsə** durur**.. -**yay yağmuru **gahdan** yağar, **qatdan** yağar.

qailə qailə. bulay. bulğay. ğailə. aşuftəgi.

qailəli bulanğır. bulğaylı. bulay. aşuftə.

qaq suları birkinti suları. birkilər. birkələr.

qaq **-**kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğun qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).

qaq **qağ**. **qanğ**. ördək, bir para quşların çıxardığı səs. -ördək uçar **qağıldar**, aşan sular **çağıldar**.

qaq **qax**. qıtmıc. qaqmıc. quru.

qaq **qax**. yalpıq. gündə qaxlatılmış yemiş qanatları.

qaq bərk. möhkəm. -**qaq** dur. -**qaq** vur. -sözün **qaqı** qulaq yırtmaz, diş qırmaz.

qaqa **qağa**. **1**. **ağa**. **yağa**. əkə. yekə. **1**. dədə. aba. böyük.

qaqa **qağa**. **kaka**. ağa. əkə. ata.

qaqac **qaxac**. quruc. quruyub bərkimiş.

qaqalaşmaq cüküşmək. dimdikləşmək. -iki qarqa **cüküşdü**, quzqun gəlib apardi. iki qarqa **cüküşsa**, bir quzquna yem olur.

qaqallıq -kağallıq kilit durur, qurralıq qurur. (**kağallıq**: cahillik). (**qurralıq**: kibirlilik).

qaqan **1**. < **ağac<u>qaqan</u>**. **dələn** < ağacdələn. ağac qurdların yeyib yaşayan quş. **1**. **qağan** hakim.

qaqan çırpan -**qanat qaqan**: qanat çırpan. həvəslənən. can atan. -qanat vermək: ruhlandırmaq. təşviq edmək.
-**qanat bağlamaq**: **1**. (sevincdən). coşmaq. çırpınmaq. **1**. qanat çıxarıb uçarı olmaq.

qaqan **qağan.** > **xaqan**. (padşahi əzim, zişə'n). şahənşah.

qaqar **qaqrıq**. əsəbi. hirsli. qılığı, yürüşü bərk, sərt, tünd olan. bədəxlaq.

qaqarıq.

qaqarmaq əsəbilənmək. üsyan edmək. -nə tez **qaqardı**. -tez **qaqaran**, tez yatar.

qaqaş **qağaş**. **1**. qardaşın yuvarlaq biçimi. **1**. qarındaş. qohum. -**yax yoğ**: nərsədən, nərsiyə yaxılmış, yoğulmuş. nərsənin daşığı, bulaşığı. -**yax yoğ qağaş:** uzaq doğan, qohum.

qaqauz **qaqavuz < gök oğuz göy oğuz**. (**göy +oğuz**).

qaqaz **1. kaxaz**. yazqı. məktub. -**yazqı yazdım**, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız. **1.kağaz.kağız**. (?**1**. < yafaz: yafa: yufa: yazıq nazik olan. **1**. < yafraz. yaprağ.).

qaqaz -**kağaz dəsmal**: silat. silit. işlənəndən son atılan **(**itilən**)** dəsmal. kıliniks..
-**duvar kağazı:** yaşu**.** (< **yaşmaq**: örtmək. gizlətmək). **qapoy..**
-kağaz qələm: pitik putuq. bitik butuq. kağaz qələm. dəfdər qələm.

qaqaz -**kağaz pul kifi:** qaymalıq. qaymaqam..
-**kağaz pul**: qayma.

qaqca quruz. qurqaz. cılız. qatınqur. dəri sümük **(**bir dəri bir sümük**).**

qaqıb **-**yol açar, dərd qaldırar düşünən, **yollar qaqıb**, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)

qaqıq məhkum

qaqıl **kağıl** (içi boş). cahil. ağılsız. səfeh.

qaqıl **kağıl**. cahil. oxuyub öğrənsən, bilgin geyim taxınsan, öküz kimi davransan, kağılsan, kağıl. (.

qaqil **kakil**. birçək. pürcək.

qaqil **kakil**. **kəkil**. pöpük. pipik.

qaqılır -biri qaqılır, biri qalxılır. (biri çıapılır, biri qaldırılır).

qaqıltar **-ördək uçar qağıldar**, aşan sular çağıldar. (**qağ:**ördək səsi).

qaqım həram.

qaqımaq 1.bərkimək. -**qaqıyar**. bərkiyər.1. möhkəmləşmək.

qaqınc **qaxınc**. basıq. sərkub. -qaxınc olar başıva.

qaqınc **qaxınc.** qınama. şəmatət

qaqınmaq 1.bərkinmək.1. möhkəmlənmək. 1. məhkum olmaq.

qaqır qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. hirs. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

qaqırar **-qarqa min qaqırar yaz çıxmaz**, qaz bir qığırar, çıxar.

qaqırın -qaqırın utmaq, batır yaraşı. (**qaqır**: qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. acığ).

qaqırmaq qağışmaq. qəzəblənmək. qəhr edmək. kahr edmək. hirslənmək.

qaqış **qağış**. qaqır. qəzəb. qəhr. qəhir. hirs. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

qaqış **qağış**: lə'nət. qəzəb.
-**qağış qapış:** savaş. döğüş qoğuş. çandış. çanğış. çaldış. çalğış. cəngiş. çanğ. cəng. (çındış).

qaqış **qığış**. döğülmüş nərsənin arda qalan irisi.

qaqış **qağış. 1.**lə'nət. -**yağış qağış**. rəhmət lə'nət. **1.**ittiham

qaqışlıq **qağışlıq**. **qarışlıq**. bulğla. vəlvələ.

qaqışmaq **qağışmaq**. qaqırmaq. qəzəblənmək. qəhr edmək. kahr edmək. qəhirləməkhirslənmək.

qaqıt duz qatıb qurutulmuş çiğ ət.

qaqıt kədit. qurutulmuş ət sucuğu.

qaqıtmaq 1.bərkitmək.1. möhkəmlətmək. 1. məhkum edmək.

qaqız **1. kaxız**. yazqı. məktub. -**yazqı yazdım**, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız. **1.kağız**. **kağaz**. (?**1**. < yafaz: yafa: yufa: yazıq nazik olan. **1**. < yafraz. yaprağ.).

qaqız **kağız.** -**kağaz pul**: qayma.

qaqızla -**kağızla od yığılmaz**.

qaqızlar kağızlar. -**dərəksiz** kağızlar: ünvansız kağızlar.

qaqqa **1**. uşaq dilində dadlı(şəkər. şirni). **1.** şaqqanaq -**şaqqanaq çəkib gülmək**: qaqqa çəkib gülmək.

qaqqa qəhqəhə. qatqırış. -**qaqqa çəkib gülüşmək**: qatqırışmaq.

qaqqı **qıqıl**. **qıqqı**. yumurta.

qaqlamaq **qaxlamaq**. **yalpamaq**. **1**. gündə qaxlatış üçün yemiş (ərik) qanatların açıb tabağa sərmək. **1**. yaş, sulu bir nərsəni qurutmaq. -qış üçün alma, ərik, qoğun **qaqlamaq**.

qaqlatmaq **qaxlatmaq**. bərkitmək. -biri **qaxladır**, biri **laxladır**: biri bərkidir, biri boşaldır.

qaqma qazma.

qaqmaq çaxmaq. : vurmaq. döymək.

qaqmaq **qaxmaq**. **qalmaq**. **qalxmaq**. -ayağa **qaxmaq**: ayağa **qalmaq**: ayağa **qalxmaq**: bel bağlamaq. iş başlamaq.

qaqmıc **qıtmıc**. quru. qax.

qaqnı **qağnı**. kötük araba.

qaqradan quqradan. qurudan. şiddətli.

qaqram **qarqam.** : qısınca. işkəncə.-kiminə bayram, **kiminə qarqam**.

qaqran acığlı. hirsli. qəzəbli. **-qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.

qaqrıq bəlğəm **{phlegm (**ingilis**)}**. xilt.

qaqrıq **qaqar**. əsəbi. hirsli. qılığı, yürüşü bərk, sərt, tünd olan. bədəxlaq.

qaqsıq **1**. qurusuq. **1**. bayat. köhnə. köhən.

qaqsımaq **1**. qursımaq. **1**. bayatımaq. köhnəmək. köhənmək.

qaqşatır **qağşatır**: qarıtır. qocadır. -kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır. (**yaşğatır**: yaşatır). (kişini dəm yürütür, qəm çürüdər. (**yürüdər**. yaşadar)..
-kişini dəm yaşatır, **qəm qağşatır**. (**qağşatır**: qurudur).

qaqul **xaxul**. < **xan oğlu**.

qaqural **quru**. -**qup qaqural**: **qup quru**.

qal **1**. hal. -**qaldaysız**: **qalaysız**: halız necədi. kef əhval. **1**. **kal**. qay **(< qaq**: bərk**)**. çiğ. **1**. **kal**. çala. gəlişməmiş. olqunlaşmamış. na baliğ. çiğ. xam. **1**. **kal**. yaşıl. -**yaşıl** yemiş. **1**. **kal**. xoşa gəlməz. pişməmiş. çiğ. **1**. artırılaraq söz **'durum**, **olma'** anlamın artırır. -**sarqal**: **saqqal**: sarxıq, salxıq, aslaq qalan, duran. -**avqal**: tutma, avlama durumu. şikar şərayiti. -**çoxqal**: **çoxal**. bolluq. fərax. -**işqal**: iş durumu. iş şərayiti. **1**. **kal** < **çal**.yetginməmiş. ərküt. tezküt. **1**. **gal**. bağa. xıl. sürü. -inək **galı**. bir **gal** durna. -bir **gal** sərçə.

qal **-bax dona, qal dona**. (baxda dona, qalma dona). (baxar dona, qalar dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.
-**ölüm gələnə qal deməz** gedənə dur deməz.
-qonağa gəl deyiblər, **qal ki yox**.
-**geri qal:** qalın. **-sürüdən qalın,** qurda alın.

qal **kal**. -**kal kişi** bildiyin bağırar. (yava it gündüzün hürər).

qala keh **kala keh**. bunaq. axmaq.

qala **1**. balğas**.** balasağun. **1**. balıq. **1**. dayanış, muqavimət yeri. istihkam. -dildir ağzın **qalası**, dildir başın qadası **(**bəlası**)**. **1**. baha. **1**. şehir -**yax** şehir: gözəl şehir**..**
-qalada **deydilər** ki: ki şəhərdə **deyillər** ki..
-**qala durmaq** dura qalmaq. gic qalmaq..
-**qala qalmaq**: dura durmaq. sabit durmaq..
-**qala qoymaq**: bıraxmaq. tərk edmək. -yarı yolda qoşulan yoldaş, yol yarsı **qalı qoyar**, onunlada çəklənib qalmaz, gizivdə alıb qoyar..
-**az qala:** yaxqa. -**yaqqa** düşmüşdm..
-**qala düzəltmək**: balıqlamaq..
-**qala alayı**: qala dışı. şəhər eşiyi.

qala basuq. basuq. istehkam..
-yoluvu tut irəli, **qoy qala itlər hürəli**..
-**dağı yox, qarına qala**, bağı yox barına baxa. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

qala dərvaza. böyük qapı..
-**iki qala** qəhbəsi. (yaman)**.**
-dil bəla, diş qala, dildən gəlir hər bəla.

qala ev. ocağ. xana. -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. -öz **qalaz** kimi: öz eviz kimi.
-**qala eşnigi**: şəhər nəqşəsi.
-**kala dili**: süt dili. ana dili.
-qança verə qança ala, **kimi qala**, kimi görə. (uzundu quyruğu dünyanın).

qala -**içəri qala:** çalaqala. çanqaya.

qala şəhər. -**başqı** qala: birinci şəhər..
-buyanın işlərini gördə bitir, **oyana qoyma qala görcəyin iş**. (**buyanın** : bu dünyanın.)

(**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

qala -**yut qala**: içəri şəhər.

qala -içan qala dişan qalai: içəri qala dışarı qala

qala -**yarına kim ölə**, kim qala, payın budur ya ye, ya yala. (yaşamda azcada olsa seçim var)
-**araqala:** başkənd. başkət. paytəxt.

qalaba tünər. tünür. tündük. tünü. şuluğ.

qalabalıq kitlik. şuluğluq.

qalabaş **1**. (evlənməmiş, yaxud əşi ölüb, ayrılıb) yaşlı olub tək qalmış kişi, dişi. **1**. **kalabaş**. kəlləbaş. dik qafa. ataraq. inad. sərkeş.

qalacaq -öz dilində yaşayırsa, **yurd elim şən qalacaq**.

qalaçı -**çox qol yeyən qalaçı, qapıçı:** kova. koridor.

qalah **kalah**. çağlaq**.**

qalah **kalah.** qıvıt. qıra. səfeh. axmaq.

qalaq **qalağ**. **1**. şəhər. -bu **qalağa** bəylik edmiş devqara: bu **şəhərə** hakim olmuş qara devlər. **1**. bəla. fəlakət. -alıqlama özgə başda qalağı. (özgənin bəlasına gülmə). **1**. kaşki. -**qalaq (**kaşki**)** səni **oza** görsəydim. **1**. iqamətqah.

qalaq **qalağ.** atur. atuz. utur (# **uçur**). təpə. -çöldə yer yer daş qum **aturları** görünürdü.

qalaq **qalağ**. koma. basma.

qalaq **qalax**. **1**.təzək yığını.**1.**qubba. qupba. yubba.

qalaqalmaq duraqalmaq.

qalaqapır qabığı qalın olan nərsə.

qalaqaşmaq **qalağaşmaq**. qaynaşmaq. qələyan edmək. canqalanmaq. can atmaq. rəğbət edmək.

qalaqay -**oy qalaqay!**: ey vay!.

qalaqayı **kalağayı**. **çalayağı**. baş örtüsü.

qalaqu **qalağu. qalan.** durağu. baqi. əbədi. cavid. -dünya **durağu demə**.

qalaqun qələyan. qurğuş. coşqu. -işlər **qalaqundan** düşmüş.

qalaqurt **qalaqurd**. qurd oradası. qurd yurdu.

qalaqut (yaşı keçmiş) evlənməş dişi ərkək.

qalalar **-**qalalar **açan**: şehirlər fatihi.

qalalı qapılı. -**otuz iki qalalı dil var olsun**. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

qalalıq **1**. bahalıq. **1**. höyük. yüksəlti.

qalamaq **1**. tərtib edmək. bərpa edmək. -yeddi gün toy bayram **qaladılar**. **1**. **xalamaq**. **< qavlamaq**. istəmək. (# **qovlamaq**: rədd edmək. istəməmək.).

qalamaz -anılmağa umut olamaz, **sevilməyə güman qalamaz**. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

qalamır -toxdala isduyuvu qızma belə, **yel gətirmiş qalamır**, gedir yelə. (**toxdala:** cilovla. kontrol ed)**.**

qalamız -**şunday qılay qalamız**: böylə olsun.

qalamtır -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. (**qala**: ev. ocağ. xana).

qalan **1. (**bazmandə).
-qalan geriyə batır, yaşam yarına baxır.
-**susuz qalan topraq çatlaq**, gücsüz qalan yaltaq olağay. (**olağay**: ola bilər).
-yaxşı ilə yolda ol, **qalan işin bitirsin**, yaman ilə yolda ol, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-xoruz çox olan yerdə, **yuxuya qalan az olur**.
-yalan donun geyinən, **qalan dondan utanmaz**.

qalan **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, **quru qalan göllərə**, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

qalan -alan uçdu, **qalan cumdü**. (**uçdu**: qurtuldu)..

-darda qalan qurt yatamaz, ıslağ olan it!..

-qalan qaçan: darğaşıq. qalıntı. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı. oğuntu. töküntü.

qalan durar. -qəhbənin **durar** evi, durar könlü olmaz..

-bazardan qalan, bir gün qalar, **əkişdən qalan** bir il.

qalan -**izində qalan:** izəyən. nigəran. qayırğan.

qalan -köçdən qalan, azmışlar..

-əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, **kişiyə bircə qalan**, yaxşılığın soy adıdır..

-**dən qalan**: dən ayrılan. -**bizdən qalan**: bizdən ayrılan..

-dünyaya gələn, söz, **qalan, söz**, aparan söz. (ərdəm başı dil.).

qalan **qalğan**. **1**. (geriye kalan). artığ.-parazın **artığı**. -yemək **artığı**. **1**. allaq. sallaq. alahı. başqa. arada, yerdə qalan, duran nərsə. -**allaq** bir iş qalmayıb, daha gedə birlirsiz. -**allaq** sözüm yox**. 1**. artan. **1**. tərk edilmiş. -**qalğan** göldə bağa oynar. **1**. baqi. -**qalan yalan**: baqi fani..

-**alan qalan**: fateh o məğlub.

qalan **-**olduğumuz yalan deyil, **evrəm kimə qalan deyil**. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.

-payızda **"qalan cücə"** sıyılar.

-**qalan yalan:** yalan düz. doğur qoğur.

qalan **qalağu.** durağu. baqi. əbədi. cavid. -dünya **durağu demə**.

qalana **-oğru qalana yanmış**, yiyəsi gedənə.
-yaşam ölənə bitmiş, **ölüm qalana qalmış**.

qalançı **qalğançı**. sonuncu. -**qalğançı aş**: ölünün il dönümü verilən aş, yemək. -**qalğançı yola** (sonuncu yolçuluğa) **gedmək**: ölmək..

-qalançı sözüm budur ki. -**qalançı** əsən: sonuncu səlam.

qalanı **-**eşqin tərs uvandı olmaz, qırığ qalmaz, üzük durmaz. **gedəni boşver**, qalanı xoş ver.

qalanı **qalanğı.** qaytarğı. (baqimandə. mandə). -puluzun **qaytarğı**:puluzun **qalanı.**
-keçəni keçdi xoşa, **qalanı keçməsin boşa**. (doğum günü qutlaması).

qalanı -**qalanı** gəzə gəzə yırığım çıxdı.

qalanı -içivi düzəlt, qalanı bırax.(**içivi**: zehnivi). (içivi, düşüncəvi yola versən, qalan nərsələr yolun tapar).
-irəli!, sevmir yaşam **geri qalanı.**

qalanın dərvazanın. böyük qapının.-**ac qalanın**, çörək açar dilini.

qalanın **-əkində izi qalanın**, xırmanda üzü olar.

qalanın -**keçmişi yarım qalanın**, işi yarına qalar. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!).

qalanqı **qalanğı. qalanı.** qaytarğı. (baqimandə. mandə). -puluzun **qaytarğı**:puluzun **qalanı.**

qalanlar **(**bazmandəqan).

qalanlar **-**sağlığında əl barmasa berməyə, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

qalanları **-**yaşam sevmir könlü qalanları.

qalanları **-**yaşam sevmir **könlü qalanları**.

qalanları -yaşam, sevməz **keçmişdə qalanları**, ötünə yananları.(**ötünə**: keçmişə).

qalar **-**baxar dona, **qalar dona**. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.
-tənim köçər, **tinim qalar**, olunca yaşar.
-köpə yürən **azdan qalar**. (**köpə yürən**: **köpəçi**. tamahkar).

qalar -bincik durar sap üsdə, **kişi qalar söz üsdə**(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)**.**
-oynaşa güvənən, **ərsiz qalar**..
-oğru biçib alar, **doğru paysız qalar** (oğru yeri bolcar, doğru göyü). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək)..
-tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz**, yaşıl doğub, yaş qalar!.** (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz)**..**
-yetim qalar: yetim durar. yetik olar. kamilləşər. -**çocuq anadan yetim qalar**! (yetim: pişmiş. yetik. (< yetmək). yetli. yetil. kamil. olqun. varqın. dəymiş.). (öğrəşdiyimiz toplum durumuna görə, cocuğun əkdisi (tərbiyəti), eğitimi, ilkin anasından asılıdır).

qalar **-**bir el ki dosluğun (dosların) dərəkin bilmiyə, **pis günə qalar.**
-güdülü beyin, qorqasız qalar. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk). (**qorqasız**: yaraqsız. silahsız. difasız).
-özgələr ağzına baxan, avara qalar.
-ölürsə gün, ayım öksüz, **gecən yiyəsiz qalar**.

qalar -**düz düzdə qalar**. (**düz**: axmaq.). (**düzdə**:qornaqsız. arada). qılış qılığın bilməyən, amaca varmaz.
-küsmə!. **küsən, paysız qalar**, şamsız yatar.

qalar **-**əl ilə gözün yarışı: -biri alar, biri salar, **biri qalar**, biri dalar..
-gözün biri könlə, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, **beləliklə göz qorxaq olar**..
-su axar, **daş qalar**..
-mən gedəli, güllər **qalar**, yazda açar, qışda solar, pisdən **qalar** izlər, eydən bir iz **qalar**..
-qurda acıyan, **acığa qalar**. (**acığa qalar**: pis günə qalar)..
-qış qışlığın edməsə, **yaz yazlığından qalar**..
-dözümçünün sandığçası **boş qalar.**

qalar -keçmişi yarım qalanın, **işi yarına qalar**. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!)..
-əllər dursa sağ əldə, **bayraq qalar yerində**..
-gündən küsən **kölgədə qalar**..
-**könül lç alır, göz donda qalır**. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül göräni, göz görməz). (**göz donda qalar**, könül sevdiyin bular).

qalar necə. -qalar **ürəksinmə** olar: necə cürət edmək mümkün**.**
-başsız gövdə **boş qalar**.

qalar **-**yağla dügü olmasa, **açıq saçaq boş qalar**. (**saçaq**: süfrə).
-keçmişin duz dağıysa, **duzğacığaz boş qalar**. (**duzğacığaz:** duzqabcağı).

qalar -sən ona, mən ona, **pox yemək qalar** ona: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).
-kişi sorğaşıb tanar, **ısğaşıb qalar**. (**ısğaşmaq**: ıssılıq duymaq. alışmaq).
-**yaxşıdan bağ qalar**, yamandan dağ. {yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar. **(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar)}
-**''**doğru''nun başın vursan, **'oğru' qalar**.
-yolda qoşulan yolda qalar.

qalara (qala ara). şəhər mərkəzi.

qalarıq **-sınmayıb qalarıq**, dirçəlib alarıq.

qalarqı **qalargı**. unudulmaz.

qalarsan -saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, **düşər axşam gecə qalırsın**.

qalartı -olmasaydı sarsaqlar, **ac qalardı, yaltaqlar**!.

qalartılar -gecə olmasaydı ayla ulduz **itgin qalardılar**.

qalartmaq **kalartmaq. qarartmaq**. **korartmaq**. alartmaq**.** qamaşdırtmaq.

qalasan -durmuş orunun bərk, **özgür qalasan ərk**. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar).

qalası **-**işləməzsə beyin, **kor qalası gözlərim**, dörd olası gözlərim!.

qalası -qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, qıs dişingi qatıraq, **dişdir dilin qalası**.(**qalası**: qapısı).

qalaslamaq təsviyə edmək.

qalaşotarı **qalaş otarı**. şəytanlardan birisinin adı.

qalaşun (**qalamaq**: istəmək). muştaq.

qalata **-**kişi var **qalada doğur**, dərədə ölür, kişi də var dərədə doğur, **qalada ölür**!**.**

qalatışı **qaladışı**. şəhər eşiyi.

qalatmaq **çalatmaq**. **çalqatmaq.** arıtmaq. əritib arıtmaq. silgirləmək. silivləmək.

qalavarmək təslim, razı olmaq.

qalavat yuxarı. uca.

qalay **1**. **kalay**. **çalay.** az yetişmiş nərsə. **1**. hava. **1**. **qanday**. necə. -**qalay?**: necə?. -**qalaysız**: necəsiz. -**eviç** qalay: **eviç** yaxşımı: xanəvadə necədi. -bu **qanday** gəp: bu söz nə deməkdir. -sordum içi **qalay (**necədir**)**, söylədi. -üzü alay **(**bəzək**)**, içi halay **(**boş**)**. **1**. necə. -**qalaysız**: necəsiz. -**qalaylıq**: necəlik. -**qalay** gördün.: necə gördün. -**qalay** gəldin: necə gəldin. -**qalay** edək.: necə edək-**qalayından** asılı: necəliyindən asılı.. -**{qança~qalay**: **qança~sonca**: **qança~onca** }. -**qança** tez gəlsən, **sonca** tez qurtulluq. -**qança** gur, **sonca** yaxşı. -**qança** yekə, **sonca** güclü. -**qança** dadlı, **sonca** yeməli. -**qança** gözəl, **sonca** istəkli..

-**qalay olacaq**: nəcür olacaq..
-kefin **qalay**: kefin **qanday**: kefin necədir..
-**qalaysız**: **qandaysız**: necəsiz**..**
-qalay, oğlum: **hə** oğlum. **necədi** oğlum.

qalay necə. -hava **qalay**.

qalay **1.qaday.** nə təhər. necə. -**qadaysın**. qalaysın. nə təhərsin. necəsin. 1.necə. -bu kitabevinə yazıluqa olar. (**yazıluqa**: yazılma. ad yazma).
-**qalay barurqa olur**: necə barmaq olur. necə ulmaq olur. necə gedmək olur.
-**qalay barar:** necə gedər.

qalayan həyəcan.

qalayanlı həyəcanlı.

qalayanmaq həyəcanlanmaq.

qalaylanmaq bulğanmaq. burğanmaq. > bəlva qopmaq. -el **burğanmış**.

qalaylı -**qalaylı göt**: götlü. götü bərk.

qalaymaq **1**. havalanmaq. -çoxda **qalaylanma**. **1**. istəmək. soramaq. soraymaq. -ürəyin nə **qalay**.

qalaz **kalaz**. iyi yetişməmiş nərsə.
-öz **qalaz** kimi: (**qala**: ev. ocağ. xana). öz eviz kimi.

qalbaqalamaq **qalmaqalamaq**. üst üstə qalamaq, qoymaq. yoğunlatmaq. bu hər nəyi tuta bilir (səs küy-söz söy-).

qalbarlamaq **dalbarlamaq**. təfərrüat tozihat vermək.

qalbaymaq qabarmaq. bolbaymaq şiş yapmaq. şişinmək.

qalça külçə (göt) ilə dizin arasında yerləşən qalın, yoğun bölüm. but.

qalça. **kalça.** yan. göt.

qalçağlatmaq **qalçağlatmaq**. pərçinlətmək.

qalçaq **qalçağ**. pərçin.

qaleysiz necəysiz. necəsiz.

qalx **qax. 1. (**qalx!: qax!). dur. dirsəl. diril. doğrul. dikəl. ayaqlan. düzəl. **1**. yüksəl. ucal. uç.

qalxar -girsə ölüm, **qalxar önüm**.

qalxmaq -**babacaya qalxmaq**: iki at, iki kişi əlin göyə qoğzayıb təpərək dalaşmaq.

qalxmaz **-**el qalxar, **duru qalxmaz**. **(duru:**adət). (el unudulur, adət yox).

qalı **< qalın < qalınğ.**
-dinər qalı kişilər, bolluq olsa ölkədə. **(dinər qalı**: dinc yaşır).
-**uzunsov qalı**: boylu. kənarə.

qalı əgər. -**qalı** gəlsən.

qalı -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu.

qalı -**qalı toxuma dəzgahı**: dartaq**..**
-qalı **darağı**: qalı dəsqah.

qalı malı. -**barın qalı**, bir qalıta qapqarma. **(barın:** tamam). (**qalıta**: çuvala). (**qapqarma**: doldurma). (yumurtanıı bir səbətə, yığmazlar).

qalı halı. -**özgəritdi qalı:** dəğişdi halı.

qali -**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

qalıb **1**. (nəqşə qalıbı). çapaq. basmaq. **1**. bulquş. ölçü.**1**. uyaq. kilişə. ülgü.

qalıb -ac qalıb alçalmayan (bu söz kişini könül yelinə verərək, başın alçaqlıqa soxmaqdan oyatı (oyarı) verir.

qalıb durnuq. tuka. tuta. kilişə. -**durnuq söz**: istilah..
-**qalıb kimisi boşana**! kimisi dolana!.

qalıb **-sözün düzün qalıb kim deyə**.
-**içimdə qalıb qulunc olunca**, çölə çıxsın gülünc olum!. **(**içində qalıb qulunc olunca,

çölə çıxsın gülünc olsun!).
-**güclü söz alana qalıb**, söz gücü gəmik qırır.

qalıb kəsək. -**qalıb sabın**: kəsək sabın.
-**kip qalıb**: yetişib. -qış **kip qalıb:** düşüb artıq.

qalıblamaq qandırmaq. aldatmaq. {börk geydirmək. börkünü tərs geydirmək. börk qoymaq}.

qalıblaşmaq **qalıplaşmaq**. təşəkkül tapmaq.

qalıblaşmış kilişələnmiş. kilişik. durnuqlu. durunqul. durunqıl. -**durunqul yaşam**: ölümsü yaşam.

qalıblı ülgəri. kilişəli. -**ülgəri** sözlər.

qalıq **1**.çarasız. naçar. işdən düşmüş. ayaqdan düşmüş. miskin. aciz.**1**.hava. -**tüstülü**, **boğnaq qalıq**, **hava**: xıs. **1**. fəza. -**qalqa** ağır, ürək sıxr, bulut kişnir, yağmur yağır, **qalıq** ağır, ürək sıxır. (**qalıq**: fəza).

qalıq **qalığ.** hava. **-**tüpən qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan).

qalıq **-qanlı qalıq (hava):** qanqoxur. qanqoxar. qanqoxlu.
-**salqın qalıq**: mulayim hava.

qalıqıva **qalığıva** .xarabava. -sihdir ged **qalığıva**.

qalıqları -yaxşı gələr **qalığları durquzar**, yaman gələr uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).

qalıqlıq **qalığlıq**. batqınlıq. viranlıq.

qalın **1**. (nərsəyə qaldırılan, qoşdurulmuş olan). cehiz. **1**. (nərsə ilə qalan). cihaz. **1**. (nərsədən geri qalan). sovğa. miras. **1**. əsgilərdən qalıntı. **1**. arxal. tarix. -**qalalar qalını**: qalaların tarixi. -**qalına** görə: tarixə görə. -**qala qalınlı**: ağır tarixli. -**qalınlar** qalını: tarixlər tarixi. -**qalınçı**: tarixçi. -**qalınçılıq**: tarixşünaslıq. **1**. yüklü. **(# yalın**: tək**).** **1**. qatqıl. yoğun. -**qatqıl** səs. **1**. bardağar. ətli. -**bardağar** parça. **1**. bural. mütərakim. **1**. şişman. **1**. tuxdam. **(**< **tuq**: düğün**)**. güclü. sağlam. möhkəm. **1**. qaba. gobut. küt. -**küt** səs. **1**. piruz. **1**. çoğun. zəxim. -**çoğun** qaş. **1**. yoğun (# **qılın**: incə). **1**. **başlıq**. anamal. kapital. sərmaya.**1**. **başlıq**. oğlanın qız evinə verdiyi para, mal.**1**.girt. kitir. yoğun..
-çox qalın olan: qatmər..

-qalın, **enli təxdə**: qalvar alvar.**.**

-qalın kir: kitir.

qalın **1**. cehiz. -**qalınlı:** cehizli. **1**. çörək çeşiti. {**qalın əbbəyin** iki anlami, çeşiti var. **1**. yoğun. (yavaş > lavaşa görə. **1**. içli. içi cehizli, nərsə doldurulmuş}. **1**. ayrı düş. geri qal**. -sürüdən qalın,** qurda alın.**1.**mücəhhəz.**-**bir ayaq qalın, bir ayaq yalın yürünməz. (bir ayağın başmaqlı, biri başmaqsız yol gedilməz) {yol aracı, ayras özən dilərimiş. (fərqli, mütəsna baxım, diqqət, səviyyə istər)}**.**

qalın -**qabığı qalın olan nərsə**:. qalaqapır.

-köhnə qafa, **qalın sana**. (**sana**: düşüncə).

qalın **qalın qabıqlı, üzlü olan**. qatıl. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil.

qalın -**qalın, uzun üs geyim:** kofta. kaftan.

qalın **qalınğ > qalın > qalı.**

qalın -omuz omuza, qoluz qoluza, **birgə qalın**.

qalın -**sağ qalın, işsiz qalmayın**!!!.

qalınan dəvam edən. paydar.

qalınar durar. dəvam tapar. paydar olar.

qalınaymaq qalınaytamaq. qalınlaşmaq.

qalınaytamaq qalınaymaq. qalınlaşmaq.

qalınc **1.** qızılca yemişli bitidir. həbbulləhv. bunu yeyən qadının uşağı olmaz deyərlər. **1**. tutu. pərdə.

qalınca **-yaxşıdan ad qalınca**, **yaman pozar dadını**. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

qalıncaya -**kəndivə inamın qalıncaya dək**, yoxdurur qorxu. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

qalınıq tarixi.

qalınq -qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

qalınq **qalınğ**. (**qalmaq**). **duruğ** (**durmaq**). cehiz. kəbir yerdə (bir para yerlərdə) qız evi verər, kəbir yerdə oğlan evi.

qalınq **qalınğ.> qalın > qalı.**

qalınqut piruzanə.

qalınladan qatan.

qalınlaşmaq qalınaymaq. qalınaytamaq.

qalınlatmaq yoğurmaq.

qalınlı iz açan. öndəmli. mühümm.

qalınlıq **1**. piruzluq. **1**. tutağalıq.

qalınmaq dəvam tapmaq. dəvam edmək. -**qalınır**: dəvam edir. -**qalınmır**: dəvam edmir. -**qalınırsa**: dəvam edirsə. -**qalınamaz**: dəvam edəməz. -**qalınqalı**: dəvam edir. -**qalınası**: dəvam ediləsi. -**qalınacaq**: dəvam edəcək.

qalınmaq piruz olmaq.

qalınsın! **dursun!.** dəvam edsin**!**. paydar olsun**!**.

qalınta **qalında**. **qalısında**. xalçasında. **-**təbriz degən yurdum var, al sarısı, çiçəkləri qalında. (təbriz adlı vətənim var).

qalıntı qalan qaçan. darğaşıq. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı. oğuntu. töküntü.

qalıntı qaldıq. **1**. qalğan. qırıntı. artıq. **1**. kəsir.

qalıntırmaq qalındırmaq**. (**paydar edmək).

qalıntırmaq **qalındırmaq**. dəvamın saxlatmaq.

qalıntısı **-könənin qalıntısı**: keçmişlərin yedigarı.

qalıplaşıv təşəggül. -**qalıplaşıv** tarixi: təşəggül tarixi. təşgil tarixi.

qalıplaşmaq **qalıblaşmaq**. təşəkkül tapmaq.

qalıplaştırır **qalıplaşdırır**. təşgil verir. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**öz aldına**: öz alnına. öz başına. tək başına. təkliginə). (**doluq**: tam. bütün).

qalır (çağ)-**qalır**: bar. var. -ona iki **bar**.

qalır **-**ac olub sürünən, **bayram günü ac qalır**.

qalır **-**gülə gülməsən könül qalır.

qalır -gülə gülməsən, **kövnü qalır**..
-inanca qapılan **sorqu sorağdan geri qalır**!**.**
-işin dadın kürəkən alır, **sağduşa gözləmək qalır**. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

qalır -**kişi ölür, izək qalır**. (**izək**. əsər).
-uyalla dolursa yaşın, könlün əzik, **başın boş qalır**! (**uyalla**:xəyalla).

qalır **nisgilli.** -uşaqlığın unudan, böyüdükdə, **nisgilli qalır**.

qalır -umac itir, umucu ölür, **umuq (umud) qalır**. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur)..
-dedilər bitir yaşın, **dedim işim qalır**, dedilər dosların var, dedim bir çoxu yatır..
-oxusuz gələn, **döşəksiz qalır**. (**oxusuz**: çağrısız. də'vətsiz. kartsız)..
-sökərsə dan, sökülməz ürək, **çox iş qalır**, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır).

qalır -yaş keçir, **quru qalır**.

qalır -dilin itirən dinsiiz qalır.
-**yaxınlab qalır**: yetişir. -qış **yaxınlab qalır:** düşmək üzrədir.

qalırı **-hələ çiğsən qalırı** çoxlu çağun pişmyivə.

qalırsa -**aş qazanım boş qalırsa quruldar**, ama yazıq quruldamaz boş qafa, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı)..
-**könül qalırsa qırqın**, qaş oynamaz, ayağ gedməz, baş gedməz. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

qalısan **-**aldışmırsın, **özgür qalırsın.** (**aldışmırsın**: öğrəşikli olmayırsansa)

qalısın -dildə sönməz odun **qalısın**.

qalısınta **qalısında**. **qalında**. xalçasında. **-**təbriz degən yurdum var, al sarısı, çiçəkləri qalında. (təbriz adlı vətənim var).

qalısun (moğol**)** qamış. -**qolusun ucuq**: qarqıdan, qamış qələm.

qalış **1**. (< qabluş). qabaş. qabuş. qabuç. ayağqab. < kap. qab. qabılca. müzə. ayaqqabının üstündən geyilən ikinci ayaqqab. 2. çəkmə. çamır, yağmır suyundan qorunma üçün uzun səğəli (qonçalı. qolçuqlu) ayaqqqab. 2. qayuş. buz, qar üsdə zivmək için ayağa geyilen, taxılan arac. **1**. dəvam. tədavüm..
-dalı qalış: geciğiş.

qalış 1. **qalşıq**. dalı qalma. (əqəbmandəgi). -bu **qalışqa** çıxış. **1**. **kalış**. soğanaq. dibli soğan.

qalışmaq dalı qalmaq. -birbirində **qalışmaz**.

qalışmaq geri qalmaq.

qalışmış dalı qalmış. (əqəbmandə). -**qalışmış gəlişmiş**.

qalıt **1**. miras. **1**. baqi.

qalıt geçik. irs.

qalıta çuvala. -barın qalı, **bir qalıta qapqarma**. **(barın:** tamam). (**qalı**: malı). (**qapqarma**: doldurma). (yumurtanıı bir səbətə, yığmazlar).

qalıtçı **qalmaçı**. qomaçı. andıraçı. andığçı. sovğaçı. soyqaçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

qalıtmaq piruz edmək.

qalq -**ayağa qalx** : örgə qop.

qalqa **1**. asqı. tə'liq. **1**. hava. -**qalqa** ağır, ürək sıxr, bulut kişnir, yağmur yağır, **qalıq** ağır, ürək sıxır. (**qalqa**: hava).

qalqa **qalğa**. kəttə. gəllə. sürü. -bir **qala** qoyun.

-**düşə qalxa**: ölə ölə.

qalqa **-yıxıla qalxa:** çəkə düşə.

qalqan **-dura qalxan:** hər çeşit qorunma aracları.

qalqan -irtiv qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini)(**ertiv**: **irtiv**: tez. tezraq).
-**gec qalxan:** gertovçu. gerkənçi. -irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

qalqan **qalğan**. **1**. **balğan**. **balkan**. uca. yüksək. -**balqan** dağlar. **1**. durum. halət. -bu **qalğana** qalan canım.

qalqan **qalxan**. **1**. çaltar. sipər. **1**. **qalxan**. savut..
-dan qalxan: danqopan. səhər tezdən qalxan. -**danqopanlıq edmək**: səhər səhər qalxmaqlıq edmək.

qalqan **qalxan**. -yelli gedən, tez köçər. **yelli qalxan, tez çökər**. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (yelli durma, yel alır).

qalqan -sevən sevgilə yox deməz, **qalxan edər canını**.

qalqançı **qalğançı**. **qalançı**. sonuncu. -**qalğançı aş**: ölünün il dönümü verilən aş, yemək. -**qalğançı yola** (sonuncu yolçuluğa) **gedmək**: ölmək.

qalqanlar -**erkən qalxanlar:** irtovçular. -**irtovçular** gertovçunu gur basar. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

qalqar -artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan, boşlunqa gedən **bir gəmi qalxar bu barından**. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**boşlunqa**: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-**tüpən qalxar bulut sürünər**, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).

qalqar -el qalxar, duru qalxmaz. **(duru:**adət). (el unudulur, adət yox).

qalqar **qalxar**. -batası dünya alar, biri yatar biri **qalxar**.

qalqar **qalxar.** durar**.** -duman **durar** axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar.

qalqatan ara pozan. (# **qolqatan**: ara düzən). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

qalqatmaq ara pozmaq. -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

qalqıb **-qalxıb durar kişi yıxılsa özü**, yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan.

qalqılır **qalxılır**. **-**biri qaqılır, **biri qalxılır**. (biri çıapılır, biri qaldırılır).

qalqılzan **qalxılzan.** ağdıran**.** -**bayraqları ağdıran**, düşüklərdən axan qan. (:). (**düşük**: şəhid).

qalqınma **qalxınma**. **qalkınma**. tərəqqi. -bu **qalkınmasa** yardımçı əllər.

qalqınmaq **qalxınmaq.** qozğanmaq. dolğanmaq. dalğunmaq. bulğanmaq. burğanmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

qalqıraq **qalxıraq**. dikrağ. -yatanda başıvı **qalxıraq** qoy, soluğun qolay gəlsin, xoruldama.

qalqış **-**bu ellərdə qalxış yatış bəllənməz.

qalqış **qalxış. 1**. ağış**.** ucalıq (# **axış**: eniş. alçaqlıq). **1**. gediş. yönəş. depart.

qalqışda **qalxışda. artışda**. artmada. -önəğlər (qiymətlər) durmadan **atışdadır**. -**atışda** olan topluqlar. -bu **atışda** ardışsa (gedsə) nə olacaq. (**ardışmaq**: (< ard). gedmək. dəvam edmək).

qalqışmadan **qalxışmadan.** boylanmadan. -**boylanmadan**, oylan. (oylan: düşün).

qalqışmaq **qalxışmaq**.yeltənmək.iltənmək. cumsunmaq. götürülmək.

qalqıtmaq **qalğıtmaq.** olduğu yeriə durğutmaq. ibqa' edmək.

qalqıtmaq **qalxıtmaq**. durutmaq. iqamə edmək.

qalqıv **qalxıv**. (**depart**.**hərəkət**). (. gediv. çıxıv).

qalqlıq **kalqalıq**. qanmamazlıq. nadanlıq. naaqahi.

qalqma **-**bilməyib yerdə qalma, **bildinsə başa qalxma**.

qalqma **qalxma**. dalqış. yırğılış. yelləniş. etizaz..
-**yıxıla qalxa**: abına axına. avına axına. düşə qalxa.

qalqma **qalxma.** hücüv. coşuv. bulanma. ilham.

qalqmaq **qalxmaq**. **1**. ağmaq. **(#** axmaq: düşmək. aşmaq). **1**. ağrımlanmaq**.** coşmaq. **1**. dirsəlmək. oparmaq. **1**. **qalxmaq**. **qaxmaq**. **qaxmaq**. -ayağa **qalxmaq**: ayağa **qaxmaq**. ayağa **qalmaq**: bel bağlamaq. iş başlamaq. **1**. osmaq. dikəlmək.

qalqmaq **qalxmaq.-**alçaqlardan yapışma, **qalxmaq könlündə varsa**. (**alçaqlardan**: əclaflardan).

qalqmaq **qalxmaq**-**toz topraq savrulmaq, qalxmaq**: tozumaq. tozanmaq.

qalqmaq -**tərsindən qalxmaq**: (yuxudan). pis durmaq. -danışdırma onu, **tərsindən qalxmış** bu gün.

qalqmış **qalxmış**. **-yıxılan qalxmış**, oturan batmış.

qalqmış -**yıxılan qalxmış**, oturan batmış.

qalqsa **qalxsa. -**duman dursa, çin düşər**. (dursa:** qalxsa**). (çin**: gerçək. həqiqət).

qalqsa **qalxsa**. **-qayğı qalxsa** kişi batırar, su qalxsa qayığ.

qalqsa **qalxsa**.-od bürüsə, yaş qurur, **yalan qalxsa**, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.

qalqsa -**dərədə yel qalxsa**, art başı dalğanar. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**

qalqsın -**elim böyüsün, qalxsın**, nəslim sürsün. (boyum boylasun, soyum soylasun).

qalqtı **-bilən başa qalxdı**, bilməyən yerdə qaldı (**qalxdı**: çatdı).

qalqtı -**külək qalxdı**, göy gurladı, şimşək **yalavıdı.(yalavımaq:** çaxmaq).

qalma **-**baxda dona, **qalma dona**. (bax dona, qal dona). (baxar dona, qalar dona). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.

qalma **-bilməyib yerdə qalma**, bildinsə başa qalxma.
-dosda bağlanma, dossuzda qalma. (dosda bağlan qapılma, dossuzda qalma).

qalma durma. **-**iyi olda, **yoxsul durma**.

-**dalı qalma: qalşıq**. **qalış**. əqəbmandəgi. -bu **qalışqa** çıxış.

qalma -girəli qalma, irəli!. (girəli : girifdar).

qalma -**qalma geri,** işin keçər, gəzək ötər, karvan köçər. (**gəzək** :sıra. fürsət).

qalma -**saplanıb keçmişdə qalma**, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, düşər axşam gecə qalırsın.

qalmaçı **qalıtçı**. qomaçı. andıraçı. andığçı. sovğaçı. soyqaçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

qalmadı bitdi. tükədi.

qalmadı -**çağım qalmadı**: **çağım** çıxdı.

qalmaq **1**. **qa<u>x</u>maq**. **qa<u>l</u>x<u>m</u>aq**. -ayağa **qa<u>l</u>maq**: ayağa **qa<u>x</u>maq**: ayağa **qa<u>l</u>x<u>m</u>aq**: bel bağlamaq. iş başlamaq. **1**. gəlmək. yaxlaşmaq. -saat səggizə **qalır**, **(gəlir**, **yaxlaşır)**. **1**. şaşmaq. -onu belə görüb **qaldım**: şaşdım..
-**dana qalmaq**: **danğa qalmaq**: şaşmaq. gic qalmaq. qanmaz durmaq..
-**yaxşı qalın**: yarqılın. xoş qalın. özünü gözlə. özündən müğəyət ol. **(**take care**)**.

qalmaq **-bilinib qalmaq:** mə'lum olmaq.

qalmaq -**cih qalmaq**: mat qalmaq.
-**durub qalmaq**: birdən durmaq.
-**boylu qalmaq**: boylu düşmək.
-duru qalmaq: (baz istadən).
-**dalı qalmaq:**. qalışmaq. -birbirində **qalışmaz**.

qalmaq -**çıxmaza girib qalmaq**: çıxmaza düçüb qalmaq.

qalmaq durmaq. -**tikilib qalmaq, durmaq**: qayqıla qalmaq..
-**qayqıla qalmaq**. tikilib qalmaq, durmaq.

qalmaq -**qana qalmaq:** öldürücü olmaq.
-**qanq qalmaq**: **qınğ qalmaq**: gic, çaşıb qalmaq. -bu qıtlığa **qanğ qaldıq**.
-**yasayut qalmaq:** yasadan, qanundan kənara çıxmamaq.

qalmaq olmaq . -para***<u>dan</u>*** olmaq. -ev***<u>dən</u>*** olmaq. -işim***<u>dən</u>*** oldum: işim***<u>dən</u>*** qaldım. -işin***<u>dən</u>*** olma: işin***<u>dən</u>*** qalma.

qalmaq -**donub qalmaq**: donub gedmək: donub ölmək. (donuram).
-**qızışıb qalmaq**: qızışıb gedmək: qızışıb ölmək. (qızışmaq).
-**dözüb qalmaq:** dözüb durmaq. bəkləmək. gözləmək.

qalmaqa -geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.

qalmaqal -**qalmaqal çıxartmaq**: qarqalağlamaq. cəncal çıxartmaq. şəbeh çıxartmaq.

qalmaqalamaq **qalbaqalamaq**. üst üstə qalamaq, qoymaq. yoğunlatmaq. bu hər nəyi tuta bilir (səs küy-söz söy-).

qalmaqan qalmamış. -**ut qalmağan** yerdə.

qalmamış -bir keçidi sürünü sürən, **keçisiz, sürü qalmamış**. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

qalmamış **-**palan, yalansız yaşamış, **yalan, palansız qalmamış**.

qalmasa **-könül qalmasa qapalı**, bağlı yollar açıq durar.

qalmasın **-ara yolda malın qalmasın**, orta yolda atın ölməsin.

qalmasın -bir baş əlində **qalmasın iki əl**..
-yolun caymasın, **yesin qalmasın**. (yarqış sözü).

qalmasın **-**dosdunu əkmə, **işdən qalmasın**, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

qalmasın duranlıq. turanlıq. yaşama. (paydarlıq). -onun qoşu yazı, yapıtları könüllərdə **duranlığın** sağlar.

qalmasın **-**qocalıq nisgili **qalmasın könlündə sənin**. (pir olasan. çox yaşıyasan)..
-alcağın olsada, vercəğın qalmasın.

qalmayan -**sözdə, alayda, dəbəklikdə qalmayan:** göybez.

qalmayın **-**inandızsa, sorqu sorağdan **geri qalmayın**!.

qalmayın -**sağ qalın, işsiz qalmayın**!!!.

qalmayır -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, **kimsəyə kəmdən kandan qalmayır**. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qalmaz **-**balalı evdə sır yatmaz, **oğurluq yerdə, mal qalmaz**. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).
-**qalmaz günə** (olmaz günə. çıxmaz günə. çıxınsız günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.

qalmaz -bilikli baş, **biləksiz qalmaz**. (**bilik**: bilim. ilim). (**bilək**: güc). (işləyirsə baş, gərəyin tapar, bildiyin yapar)..
-açıq göz, ışıqsız, açıq ağız, paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı.

qalmaz **-bölüşsəm malda göz qalmaz**, döğüşsəm canda.

-eşqin tərs uvandı olmaz, **qırığ qalmaz, üzük durmaz**. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

-qoca sıçan **deşiksiz qalmaz**.

qalmaz **-göy bulutsuz qalmaz!..**
-yüyənli at, yəhərsiz, yəhərli at, **iyənsiz qalmaz**. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz)..
-**dilsiz el qalmaz**, tinsiz el durmaz!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni)..
-keçinib keçən!. günün itirən, **yarına qalmaz**, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa)..
-ürək açsan yağuya, **gərəg qalmaz ağuya**. (**yağuya**: **dığıya.** düşmana**).** (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz)..
-yolyarağ qılıyan, **yolara qalmaz**, **atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**
-tanqopan işi, tünə qalmaz. (**tanqopan**: **tanduran**. taneritinçi. səhər tezdən duran. səhərxiz). (tünə: gecə gecəyə. axşama).

qalmaz **-**inam bilən ursa atdım hər kişi, **heç bir çağun qayrada qalmaz işi**. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq)..
-manılmadan manlara, **kimsə qalmaz danlağa**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə)..
-dan ışığı **gecə qalmaz**!..
-ağac yıxılsa, **kölgəsi qalmaz**..
-bilən **tək qalmaz**..
-vuruşda **düşünməyə yer qalmaz**. (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə).

qalmaz **-**külsüz evdə **od qalmaz.** (od kül altda qoruna). (od küldə qorunur).
-türk tək qalmaz. (türk olasan tək qalasan, olamaz).
-könül yaşın unutsa, **baş qalmaz**.
-oxuyan duyusuz qalmaz. (oxuyanla olan, oturan duran duyusuz qalmaz).
-**çalışqan əl boş qalmaz**, qanığan könül ac qalmaz. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).
-kor çobanda qoy qalmaz, **söğüş gedsə ut qalmaz**. (**uy: ut**: haya).
-**atlı olan ətsiz qalmaz**. (atlı oldun, yol yaxın).
-bu topraqda dəmir salmış atalar, **igid qalmaz**, qanı durmaz bizi burdan atalar. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).
-**gizli qalmaz:** yatmaz. -**oğurluq yatmaz**: oğurluq gizli qalmaz.
-ağzı açıq **ac qalmaz**.
-saplı balta yerdə qalmaz.

qalmaz -qırılırsa dönəklər, **türk erinə yağu qalmaz**. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz).

durmaz. -min könüllü, **bir çatıda qalmaz**.

qalmaz -arxdan su kəsilməsə **saçaq çörəksiz qalmaz**. **(saçaq:** sü'frə)

-düşsə soğun **qalmaz gülüm qonçam**.

-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

qalmış **1**. {dalı (geridə) qalmış}. -**uyuyan qalmış**, unutan çaşmış. **1**. (baqi).)..

-yolun tutan, çatın almış, ağız güdən, **yolda qalmış**. (çat: məqsəd. mənzil.)**.**

-(qarqış) sevdasız qalmış.

qalmış **-**açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).
-**gözündə qalmış**: son arzısına çatmamış. qınıb qırılmış.
-çəki gedmiş, **ciki qalmış**: (üzü, gözəlliyi gedmiş, içi qalmış). (paltarın, bəzəyin soyunmuş, özü, tözü çıxmış üzə).
-yaşam ölənə bitmiş, **ölüm qalana qalmış**.

qalmış -**dalı qalmış:**. qalışmış. (əqəbmandə). -**qalışmış gəlişmiş**.

-ərənləri ayrılmış, **ıssız yerində qalmış**. (**ərənləri**: adamları) (**yerində**: yurdunda).

qalmış **-iki yoldaş dos qalmış**, biri ata çatınca..

-gördüyün danan, kimliyin satan, yadları anmış, **nə günə qalmış**. (**yadları anmış**: bij).

qalmışdı -düzəlmişdi hər yarağımız, **qalmışdı saqqal darağımız**.

qalmışlara **-**eldən atılmış, **külsıra qalmışlara**. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

qalmıştı **-az qalmışdı qovuşmağa**, qoymadı çoğun, üzüldü ip, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk).

(**savun**: savun. qab. güldan)

qalpa qullabi. yalpa. yansa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). sapta. saxta. bədəl. cə'li.

qalpaq **1**. düğün, topuz görnüşlü çivi başı. **1**. tulğa. qopca. dəmir papaq, kasket.

qalsa -acun eldən dosd olmaz, **öcü qalsa**, dinc almaz.

qalsa -**eritə qalsa,** qar yağar. (**eritə** : yarına).

qalsa **-**sirkə **qalsa** acıyar, bilək **qalsa** çürüyər, bilik **qalsa** yeyilər (**yeyilər**: azalar).

qalsa **-**tarla suvalmasa quruyar, **quru qalsa, qurudar**. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).

qalsa -**ölü qalsa ərkinə**, sıçar yerinə. (**ərkinə:** başına) (bələr sıçar yerinə).

qalsan **-bükür qalsan** yükün gələr yük üstə. (**bükür**: qətlək) (dirsəlməyində yol qılığı var)**.**

qalsın -**amana qalsın**:. sağ dursun. salamat qalsın.

qalsın -başda, pisi ayır yaxcıdan, **götün qalsın ıraq qamçıdan**. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).

qalsın demə!. səhlidir. -o bu işi, on gündə **səhlidir**, igirmi gündə belə qurtaranmaz.

qalsın **-**iyilərim igitlərim **aman qalsın yamandan**.

-aldınsa bəğin, verdinsə bəğin, **qınaş qoy yada qalsın**, payın alsın. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

qalsın -**yetər ki min qanan qalsın**, analıq dilin ansın. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**

-tutub gedər yolda irəli, **qoyar qalsın itlər hürəli**. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).

qalsın -**adı qalsın**, yadı dursun.

qalşıq **qalış**. dalı qalma. (əqəbmandəgi). -bu **qalışqa** çıxış.

qalt qast. hər nəyin yuxar üzü. -**astın qastı**: **altın qaltı**: göy.

qalta **1**. güdə. **1**. zəxirə. ambar. -bizimki **qaltada**, sinzinki ortada.

qaltaban qızılarğac. qonğursuz. qonursuz. qeyrətsiz. şərəfsiz.

qaltaq bobin.

qaltar -sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, **qalxar yaşıq**, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

qaltı -bilən başa qalxdı, **bilməyən yerdə qaldı** (**qalxdı**: çatdı).
-dosda uyan çöldə qaldı, oynaşa guman evsiz. (**guman**: gumanı gedən).
-**düzə inanan düzdə qaldı**, duza inanan onmaz maldı. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**
-bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, **qaldı alığ**, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).
-**içdə qaldı qulunc**, çölə çıxdı gülünc.
-atlı olan yolun aldı, **atsız olan, yolda qaldı**.

qaltı **qaldı**. -**əriməz qaldı** beyində buzumuz, göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz.
-**iz qaldı:** götə keçdi. dala keçdi.

qaltı **qaldı**. -qıçı qırıq yolda, **beyni qırıq gorda qaldı**. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}..
-yükləsən kimsəyə, işin qaldı, **kəndinə inanır, işin aldı**. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

qaltı **qaldı**. -yolun tutan, çata çatdı, ağız güdən, **yolat qaldı**. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..
-**keşgi qaldı**: həsrət qaldı..
-dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu)..
-mənimki nərədə, nərəyə! **qaldı**.

qaltı **qaldı**.-**yatan qaldı**, **çapan aldı**.

qaltı -qavışan şaşdı, **qapıda qaldı**. (haq qapısı)**.**
-acı çayın suyu getdi, **acısı qaldı.**

qaltı -**uyalıb qaldı**: utanıb durdu.
-yatan öküz **ac qaldı**.

qaltı -**armanım qaldı**: nisgilim qaldı.

qaltıq **1**. **qaldıq**. qalıntı. **1**. qalğan. qırıntı. artıq. **1**. kəsir..
-**qaldıq pustuq**: artıq urtuq.

qaltıq -**enik qaldıq**, minik geçdi..
-sınmadıq, qaldıq, dirçəlib aldıq.

qaltıqca **qaldıqca**. madamki. -türk **qaldıqca**: madamki türküz.

qaltım -sandım ki gecişdim, **gecə qaldım**, ondan qaçalı qatmara düşdüm. (**qatmar**: qəliz).

qaltır **-**ayağın bas yerə bərk, **qaldır izin**.

qaltır **qaldır**. bırax. qoy. -**aynamam** al istədiyin nəyimi, qaldır bıraq dilli mənliyimi.

qaltırac **qaldırac**. dartac. **(**dartğac**).**

qaltıralım **qaldıralım.** qeyd edəlim. -**qaldıralım ki**. qeyd edəlim ki. -bunları mənim adıma qaldırın. (yazın).

qaltıramaq **qaldıramaq**. **1**. götürəmək. çəkəmək. dözərimək. -bu sözləri **qaldıramazsın**. **1**. qoymaq. -**qaldırmaq** bu işi görüm. -bulanığı **qaldır** durulsun.

qaltıramazsın **qaldıramazsın**. tartamazsın.

qaltıran **-kimsələri qaldıran süpürgədi**, endirən süpürgə sapı.

qaltırar **-el qaldırar ağır daş**, yel qoparar yenni daş. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

qaltırar **-**yol açar, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıb, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)

qaltırar -**alqış qaldırar**, qarqış öldürməz.

qaltıray -gözü yaltırar, **içi qaltıray**: gözü parlayar, içi çalxayar) (tapmaca) (**otaraba. maşın**).

qaltırıb -**baş qaldırıb**, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!.

qaltırıcı **qaldırıcı**. bıraxıcı. -etgi **qaldırıcı**: etgi bıraxıcı.

qaltırım **qaldırım**. **1**. eşgə (**< eşgimək**: burmaq). yol qırğında burulub gedən incə yol. piyadəro. yaya yol. **1**. səggi. -**yolda orta qaldırım**: qorab. qolab. (refüj).

qaltırır -at takanır, **eşək butun qaldırır**. (at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).

qaltırır **qaldırır**. **-**yol açar, **dərd qaldırır düşünən**, yollar qapıp, dərdə salar üşünən.

qaltırma -**qaldırma zilə:** çox dibə gedmə.

qaltırma -**ölü qaldırma törəni**: cənazə yürüşü qapsür.

qaltırmaq -**baş qaldırmaü: baş götürmək.**

qaltırmaq **qaldırmaq**. **1**. (durmadan qalxmaq). titrəmək.**1**. dalı qoymaq. yubatmaq. -bu işi kim **qaldırdı**. **1**. titrəmək. **1**. titrəmək. **1**. buraxmaq. -hər nə iş tutdum yarıda **qaldırdım**. **1**. qoymaq. -bu sovğanı sizə kim **qaldırmış**. **1**. bıraxmaq. -ağır yükələr götürənməyib yolda **qaldırdılar**. **1**. tutmaq. saxlamaq. -**açıq qaldırmaq**: salxaq tutmaq. aspatlamaq. tə'viqə salmaq. **1**. ağdarmaq. **(# endirmək**. əğrətmək. əğdərmək. əxtərmək**)**. **1**. bıraxmaq. -bu oyunlarıvı **qaldır** qutar. **1**. dağıtmaq. dağdırmaq. tozdurmaq. yox edmək. -yaxşı söz ev saldırar, yaman söz ev dağdırar. **1**. götürmək. gidərmək. **1**. götürmək. -əlivi **götür**: çək. -süfrəni **götür**: yığ. -ağrı **götürən**: gidərən. -tük **götürən**: çıxaran. -işdən **götürmək**: çıxarmaq. -yük **götürən**: daşıyan. -aradan **götür**: qaldır..
-**yürürlüktən qaldırmaq**: çəkirtmək. batil ədmək.

qaltırmaq **qaldırmaq**. götürmək. -**baş götürmək**: baş qaldırma.

qaltırmaq **qaldırmaq**. sovğamaq. miras qoymaq. -tam varın **qaldırdı**. -o ölər it götü belə **qaldırmaz**.

qaltırmaq **qaldırmaq.** turuzmaq. duruzmaq. durdurmaq. dirsətmək.
-**iz qaldırmaq**: quşaq, nəsil bıraxmaq.

qaltırmaq **qaldırmaq.1.**qeyd edmək. səbt edmək. yazmaq. -**qaldıralım ki**. qeyd edəlim ki. -bunları mənim adıma qaldırın. (yazın). **1.**qoymaq. bıraxmaq. -ağır etgi **qaldırdı**. -o yolçuluq oysanımda, sanağımda qaba izlər qaldırdı. (**oysanımda**: fikir xiyalımda). (**sanağımda**: zehnyyətimdə)1.saxlamaq. -bunu mənə **qaldır**. (saxla). 1.bərpa edmək. 1.yazmaq. -pitik **qaldırmaq**. kitab, əsər yazmaq. 1. qeyd edmək. -bunuda **qaldırın** ki.
-**iş qaldırmaq**: şikayət edmək.

qaltuq çoğan. vəxim. kiritik.

qaltuq **qalduğ**. **1**. iz. əlamət. nişan. **1**. yadigar. **1**. bəqaya.

qalturum **qaldurum**. **1**. paksazi. **1**. ibqa'. **1**. bazdaşt. **1**. bazxast. **1**. saxlama. **1**. cilovlama. mən'. **1**. məmnuiyyət **1**. məhdudiyyət. **1**. ada. **aral**. yol arasında olan səggi, duraq. -qaçıb **adaya** sığındı. -**adada** qoyulmuş yolışıqları.

qaluq evlənməmiş evdə qalmış.

qalur **-dosduvu bəklətmə işdən qalur**, düşmənlə uğraşma, sirrün alur.

qalva **kalva**. səfeh. axmaq.

qalvalamaq **kalvalamaq**. səfehləmək. axmaqlamaq.

qalvalıq **kalvalıq**. səfehlik. axmaqlıq.

qalvar **alvar**. qalın, enli təxdə.

qalvar avar. birbiri üsdə yığılmış, tökülmüş. topar. yığın. -təprəmdə **avar** altda qalmışlar. -bir **avar** kitab. -kərpiç **avarı**. -bu topraq **avarın** kim qaldıracaq.

qalyan **qaylan**. **qəlyan**. **1**. qaynayan. coşan. 2. tütün çəkmə araclarından**.**

qam **1.kam**. bolluq. açıqlıq.**-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.1.xam**. oğlan.

qama **qəmə.** dilmə. deyləm.

qama qoyma. mane' ol.

qamaq **1**. (**qammaq**. **qamamaq**). (**< qam**. **qap**). sədd edmək. mane' olmaq. (pişgirlik edmək). -sənin yolun kim **qamadi**. -**qamalmaz** qoşun axını. -**qamana**: **qamama**: qoy. mane' olma. **1**. avaq. abaq (< **av**). türmə. zindan.

qamaq çatğaq. çataq. vəsl edən. sal. iki tikəni birbirinə bağlayan, birləşdirən tikə.

qamalamq yaxalamaq. tutub saxlamaq.

qamalı mane'li. bəndli. -**qamalı** yollar: mane'li yollar.

qamama **qamana**. qoy. mane' olma.

qaman **1**. **kaman**. kök. (qarınlı nərsə). **1**. **kaman**. -**qaşı kaman**. çatma qaş. qaşqay. **1**. **şaman**. qamçı. bükücü. büğücü. büyücü.

qamana **qamama**. qoy. mane' olma.

qamanaq (**qamanılmaz**.). yığanoq. yığılamaz. sədd olunamaz. (pişgirlik ediləməz). -**qamanaq** kəsəllər, ağrıqlar.

qamança **kamança** qabur

qamantirlik **qamandirlik**. başqaralıq. başqaraçılıq. komandanlıq.

qamarat hər iş bülən.

qamarta **damarda**. **-**türkcə canım, **damarda qanım**.

qamaşdıran çaxıldıran. -gözü **çaxıldıran**: gözü qamaşdıran.

qamaşdırtmaq kalartmaq. qarartmaq. korartmaq. alartmaq.

qamaşmaq **qımışmaq**. **qıymışmaq**. **qumaşmaq**.

qamatmaq **qapatmaq**. -bulut çöküb göy üzərin **qamatdı**. -üz asdarı qamatar.

qamaz **(kəmaz). 1**. kiçik parça. -**bir qamaz:** bir parça. **1**. nərsənin ən azı. həddəqəll. -**kəmazı**. həddəqəlli.

qambaçalamaq qapazlamaq.

qamçalamaq pəncələmək. avuclamaq.

qamçı **1**. qaman. şaman. bükücü. büğücü. büyücü. **1**. şallaq. çıpırğı. **1**. qırmanc. çubuq başına bağlanan, başı düğünlü gön şallaq. **1**. çaqlı çapıt (şallaq).

qamçı -**qamçı salmaq**: **qamçı çalmaq.qamçılamaq.**

qamçı -**qamçının ucundaki gön tikəsi**: çallaq.

qamçılamaq **qamçı salmaq. qamçı çalmaq.**

qamçılamaq **çapqılamaq**. **çapımaq. çapığmaq.**

qamçısı **-suyun qamçısı yel.**

qamçıtan -başda, pisi ayır yaxcıdan, **götün qalsın ıraq qamçıdan**. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).

qamıq **1**.qamiz. qəliz. **1**. bərkimiş suyuq. -**qamıq süt**: qatıq. **1**. bənd.

qamıq türmə. zindan. -**qamıq** görməmiş gənc.

qamıqlamaq türmələmək. -iki il **qamıqlanmış.**

qamıqlıq türməlik. -**qamıqlıq** yaşam.

qamın -**yut gərək qamın**: daxili işlər bakanlığı..
-**yut qamın**: daxili kabinet.

qamınis -**qamınisdən türk üçün** elçin güc olmaz. (**elçin**: milli).

qamış **1**. bataq. **(batan**, sancan nərsə). saz. **1**. **(**su üçün**)** içək. xortum. ney. **1**. cük. lülüş. müçük. qəmiş**..**
-qamış sudan doymaz, qadın toydan.

qamış **-**güvən güvəndən su içər**, qamış boğundan**.

qamış **-**qamış dartılmaqla uzanmaz.

qamış **-qamış qulaq: qayçı qulaq** (at qulağı). ucu çovlu, dik qulaq.

qamışlıq sazlıq. bataqlıq.

qamıştan -**qamışdan qurulmuş avlu, baxça qapısı**: basma.

qamıt **(qapıt)**. boyunduruq. xalta.

qamoy oboy. əfkri imumi.

qamşıq qapçıt. çilə. qayı. müsibət. bəla.

qamu **-qamu ilə tanış qıl**, dosluğuva ərdəm bul.

qamuq **qamuğ**. tamı **-**usuqmuşa, **sağuq qamuğ** su görünür. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**usuqmuşa**: **(us <> su)** susamışa) (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

qamunun **-biləlikdə bitər qamunun gərəyi**, birləşikdir öngəlməyin dirəyi. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

qamuş **xamuş**. koruz. sönük. -**koruz** yaşam.

qamutay millet meclisi.

qamuya **-qamuya ortaq olan nərsə**: paytaq. paytax. imumi olan. imumi mal.

qan {**kan <> kanğ <> kenğ <> ken (# kəm <> kem)}.** oyum. tut. həcm. -**tutuna** görə.
qanıba görə. oymun görə.
-**qan toplantısı:** qanqonuğ. konjesyon.
-ağlamam, toplayaram yaşlarımı, toxlataram damarıma, **qan edərəm**. (**toxlataram:**

doldoraram).
-**kan edim**: **qandem.** nə edim. nə yapım. -**qandem** siləri: nə edim sizləri.

qan **1**. **kan**. <> **kən**. hər nəyin aşırı zənginliyinə, var bolluğuna deyilir. -**kən** kişi: kan kişi: zəngin kişi. türkün söz varlığı **kandır**. -**kən** ölkə. -**kən** yazıçı. **1**. **kan**. bolağ hər nəyin bol olan yeri, durumu. mə'dən.

qan **1**. **kan.** baylağ. varkan. varlıq, dövlət yeri. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən. **1. kan.** nə. -**kandem**: kan deyim: nə deyim. -**kanqılem**: nə edim. nə edəyim. nə qılayım. **1.** qızıl. -**üzünə qızıl köçdü**: üzünə qan köçdü..
-bir var qan içmədə, varda biri qan ağlayır.

qan **-**damara qarar, **qan dolanar**. {**qarar**: (< **qaramaq**) görə}..
-**gözü qan olmuş** kəsir kəsgin..
-qan sudan ağır basar. (qanla su ölçüştürüləməz)..
-bayraqları ağdıran, **düşüklərdən axan qan**. (**ağdıran**: qalxılzan). (**düşük**: şəhid).

qan **gən**. ***<u>ək</u>***. **qaraqan**: qarır. baxır. **(**. -bizim otaq çölə **qaraqan)**. -**baraqan**: barır. gedir. **(**axşam sizə baraqan kimsə yox: gələn, gəlir kimsə yox**)**. -**girəgən**: girir. girin. **(**hammısı tutuldu: girənlərin**)**..
-**altın qan: qızıl qan: 1**. al qırmızı qan. **1**. qızıl ilə qan..
-**qan tökmə**: salağlıq. sallağlıq. qırmaş. öldürüş..
-**qana qoymaq**: **qanmaq**. rizayət vermək..
-**qana qan**, dişə diş, qola qol, başa baş demişlər?, deməmişlər?!..
-**qan qana**, diş dişə, qol qola, baş başa çalmaq **(**canla könüldən birləşdilər**)**.

qan **kan**. basun. sanğ..
-**süycü dil bir kan**, vermək bilən tükənməz. (**süycü**: dadlı) (**bilən**: ilə) .

qan **kan**. bol. bay. mə'dən. (# **kəm**: az. yüngül).

qan -**qan güdülmək:** öcalınmaq. intiqam çəkilmək. -haylar qanı içiləcək, ondaki **qan güdüləcək.**
-qan axmanın: qanbarın.
-o balığdan **çox qan barındı**. (**balığdan**: yaralıdan). (**barındı**: axdı).
-könlümə **qan dammış**.
-**qan axma:** qanbar.
-al gördün, **qan demə**. (işin için bil danış).
-**qan içində bok tapılsa öldürər**, bok içində qan tapılsa ölümcül elər. (**bok**: pox).
-qapım qandan uzaqdır, **qan qapıma düşməsə**.

qan -qarabağrı **qan ağlar**. (**qarabağrı** :qaraciyəri).

-görəndə uçdu əldən hər nə var barım, us başımda, **qan damarda**, təndə can durmaz.

(**uçdu**: məhv oldu).

-qan **endikləri** ilə işin üzü açılmışdı. (**endik:** iz. nişan).

-o adların ki sonunda {-**zadə**. **-bur**. **-pur**. **-nak**. **-kan}**. var, hamısı **türkdür**.

-**kan edim**: **nə edim**. qay edim. kantım.

qan -**qan ocağına** çevrilən taxlar.
-**qan qısımı**.(fişari xun).
-**az kan**. az çox.
-qan basıq: qan fişarı.
-**kan dəmirgil**: məadin və filizzat. mə'dən metalurji. -**kan dəmirgil bakanlığı**: vəzirliyi. mə'dən metalurji ministiri.

qana **1**. **kana**. -**kanakadıq**: bilinmədik. **kanaka** nə: bu nə. -bu **kanaka** ağac: bu **nə** ağacıdır.
1. **ğana**. -**bir ğana gün**: bir gün belə.

qana **xana**. qala. ev. ocağ. -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. -öz **qalaz** kimi: öz eviz kimi.
-ana dansa anadilin, **uşaq necə qana dilin**?.
-**qana sındı**: qana sindi: qana işlədi.

qana -**qana qalmaq:** öldürücü olmaq.

qana -yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, **kimi uma, kim qana**? göz, gördüğün inanar.

qana -**doya qana**: doya doya. doyuncaya dək.

qanac **-**ağzından çıxan söz, **səndə qanac sərgəni**. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

qanac şuur. qanma, dərk gücü.

qanacaqlı bilgir. fəhim. fəhmli. -oba **bilgirləri.**

qanacaqlı qanar.

qanacaqlı sayıq**.** sayaq.

qanaçı qənaətçi.

qanaqa **qanağa**. necədə. nəqqədərdə. -**qanağa** səfehsin: necədə səfehsin.

qanal **kanal**. suvaq. gəzit.

qanalıyla **kanalıyla**. ipiylə. yoluyla. yolağıyla. yolasıyla. yüyəsiylə. alacıyla. aracıyla. araçıyla. arasıyla. oracıyla. arancıyla. yarançıyla. yanıcıyla. yarıcıyla. yasalıyla. yarqasıyla. yaracıyla. yaraqıyla. yartasıyla. yatrasıyla. salıtıyla. saltasıyla. qatarıyla. keçəriylə. düzüsüylə. düzəsiylə. tutasıyla. tutacıyla. ötgəriylə. dolayıyla. dolağıyla. gərəcilə. qoşacıyla. qoşucuyla. qurcasıyla. qurasıyla. taxımıyla. qurasıyla. ıslacıyla. uyuşuyla. uyucuyla. vasitəsiylə. vəsiləsiylə. təvəssütüylə. iyançılığıyla.

qanamaq -**çala qanamaq**: yüngül qanamaq.

qanamaz **-yarım çıxdı qanamaz**, o kəsməsə qanamaz. (yarım çıxdı anlamaz, o kəsməsə, qan axmaz).

qanamış **-bitinin burnu qanamış. (**biti incimiş).

qanan anğlıyan. anğlayan. anlıyan.
-qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, ama ölümü danan alçalır, gülünc olur.
-qanan, qanmazı qanar.
-söz sözü çəkər yol usanar, **qanan yoxsa söz uzanar**, verən yoxsa qol uzanar.

qanan **-danışdığın qanan**, susduğun bilər.
-sevincə qanan, mutlu!.

qanan **-dil qanan:** dilmaş.-**dilmaş** uşaq. -**dilmaş** balalar.

qanan -**yetər ki min qanan qalsın**, analıq dilin ansın. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**

qanana **-qanana da can qurban**, qanmayana da, dad yarımçıq əlindən.

qanana -qanmaz, **qanana**, qanmazlığın nə olduğun görsətir.

qanana **-**qızın yeği ər evində, **qanana yeği öz evində**. (**yeği**: yaxcısı).

qananın **-ağça**, qananın qulu, qanmazın çulu.

qanantaqi -qanmazları, qanandaki, tov bassın! (**tov**: güc).

qanar **1**. oyumlu. böyük həcimli. böyük çuval. xaral. **1**. qanacaqlı. içi böyük. **1**. covmət.
-**çığar çağa gec qanar**, çığar ağac, gec yanar. (**çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər).

qanar **-bilgin olan imcimilə söz qanar**. (bilgin olan bir himilə **söz qanar**). (**imcim: himcim**. ima işarə).

qanar -**ərşid olan bir im ilə söz qanar**, ərişməyən anlayınca söz yanar. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan).

qanar **-qanan, qanmazı qanar.**

qanas **qanaz**. qızmır. qızmırı. qırmız. qırmızı. qızıl. al. alal.

qanası qansımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qanat **-**(haq qapısı, el qapısı). -**bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz**, əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qanat açılıb qapanan nərsənin qolu. -iki **qanatlı** miz. -iki, üç **qanatlı** qapı..
-**ay qanat**: çox uca uçan..
-**qapı qanadlarının hər biri**: dərəğ. -iki **dərəğli** qapı. -bir **dərəğli** qapı.

qanat -**ağcaqanat:** bit dili. diddili. gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşiti.
-**çalqanat**: üst üsdə gəlib biri o birini yarıyacan örtən qoşa qanatlı.

qanat **-könül tutursa qanad**, uçudar başı ayağ salı. (**könül**: həvəs).

qanat -quş olub qanat gəzmək.

qanatı **-**dil ölkənin dirəyi, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, **dil yelkənin yeləyi**. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

qanatı -qırılmış qanadı, budanmış dalı.

qanatın -**söz qanadın** qırılmasın.

qanatınta -**arzular qanadında**.

qanatıntan **qanadından**. **-quş qanadından**, at dırağından uçutlamaz. (**uçutlamaz**: uçut almaz. kira almaz).

qanatla **-quş qanatla uçar**, kişi diləklə.

qanatla **-quş qanatla uçar**, quyruqun qonar.

qanatlanmaq uçmaq. -çoxda belə **uçma**!.

qanatlanmaq uçmaq. həyəcanlanmaq. ruhiyyə tapmaq. coşunmaq.

qanatlantırır **qanatlandırır.** -nisgil **qanatlandırır** sevgiləri.

qanatlı **1**. itik. -**qanatlı** gəlib keçdi. -**qanatlı** yür. **1**. coşqun. çırpınan. həyəcanlı. **1**. uçar. **1**. qollu. qanatlı sözlər.

qanatlı **-arzu qanatlı**.

-**bulut qanatlı**.

qanatlı -**qanatlı söz**: sorağlı söz. vəcizə. özdeyiş. aforism.

qanatsız -**quş qanatsız**, qapı daraqsız durmaz.

qanattan **-ayrılmasın quş qanatdan** ər atdan.

qanav **qənov. kənəv**. kanal.

qanayaq bəd yümn. şum. -**qanayaqla** yola çıxan, öz ipiylə çoğa düşər. (**çoğ**: bəla).

qanayıb nəcür. necə. -bu daşı **qanayıb** aşım. -**qanayıb** ötməli: necə keçməli.

qanaz **qanas**. qızmır. qızmırı. qırmız. qırmızı. qızıl. al. alal.

qanazışmaq allaşmaq. qızarmaq. qızmırlaşmaq. qızmırlaşmaq. qırmızlaşmaq. qırmızılaşmaq. qızıllaşmaq.

qanbar qan axma.

qanbarın qan axmanın.

qanbəsti **qanbəsdi**. **qankəsdi**. qan axmasına, axıtmasına, bəs demək.

qanboyas **qan boyas**. qan rəngi. alğan.

qanca **kanca**. (**kancağ)**. mə'dəni. -**kanca** su: mə'dəni su**.**

qanca -**qanca bardım**: hara getdim..
-**qanca** oldu: **qançalıq** oldu. neçə oldu. -**qança** istir: nəqədər istir.

qanca -**götürü akça kanca:** töləyi neçə. xərci kanca.

qancaq **1**.qullab. **1**.iğnəsiz, iki dilli sancaq. **1**. yəhərin arxasına bağlanan qayış.

qancalıq -**qançalıq** oldu: **qanca** oldu: neçə oldu. -**qança** istir: nəqədər istir. -qoğdu, şuncalıq sırtıldı. -odu **qançalıq** pülədi, **şuncalıq** itildi: odu **nə qədir** pülədi, **oncada** itildi.

qancama nəqqədir. -**qancama** yaxşılıq gördük**.**.
-qancama qattı: nəqədər çətin, zor.

qancaran **qancarıq**. qan verən. -**qancaran** yara.

qancarıq **qancaran**. qan verən. -**qancaran** yara.

qancarış qan axış. -**zol qancarış**: fışqırıq qan axma.

qancarmaq qan vermək. -**qancarır** yaram.

qancartmaq **qancatmaq**. qana salmaq. -köhnə yara **qancatar.**

qancatmaq **qancartmaq**. qana salmaq. -köhnə yara **qancatar.**

qancıq **xıncıq. qıncıq.** cicikli.

qancıq **qoncuq**. dişi it.

qancuşmaq bərxurd olmaq. mütəvəccih olmaq.

qança 1. eybelə. -**qança qına** kim taqur: eybelə əzaba kim dözər. **1.** neçə. -**bir qança**:bir neçə. -**qança** kişi: neçə kişi. -**qança** kərəm dedim genə eşitmədi: neçə kərəm. neçə dəfə. -**qança** verə **qança** ala, kimi qala, kimi görə.

qança **1**. **qançağ**. **qaçağ**. haçan. haçağ. nə vax. ha vax. haçan. -**qança** gəlgin gəlirsə gəl: haçan gəlmək istəsən gəl. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən. **1.** **çəngə**. **gəngə**. **1**. nə qədər. -bir dağ başında iki laçın, görməz, qança uçsa dağın

başın. **(**bilməcə**)**. **(baş**. **kirpik)**. **1**. **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qapbac. çəngəl. çəngək. qənarə. qullab. olta. **1**. **kaç**. neçə. -**qança** aldın: **neçə** aldın. -**qança** verdin: **neçə** verdin. -**qançağa** çıxar: **neçiyə** çıxar. **1**. nəqədər. **{qança~sonca**: **qança~onca**: **qança~qalay** }. -**qança** tez gəlsən, **sonca** tez qurtulluq. -**qança** gur, **sonca** yaxşı. -**qança** yekə, **sonca** güclü. -**qança** dadlı, **sonca** yeməli. -**qança** gözəl, **sonca** istəkli.. -**qança qatap**: neçə kərə.

qança **kaçca. kaç**. kaç dənə. neçə. neçə dənə. -bir **qança** işlərlə uğraşıb.

qançaq **qançağ**. **qança**. **qaçağ**. haçan. haçağ. nə vax. ha vax. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən.

qançaqal **qançağal**. nə mütdət.

qançama nə qədər. -**qançama** itirdik, **qançama** qazandıq.

qançı **kançı. kençi**. (**kan**: mə'dən). mə'dənçi.

qançor qanqıra (kəsəli). qanın bir yerdə yığışıb, çürüb irinləməsi.

qanda **-dönük, düşman, boğula qanda**, vatan aşqına.

qanəmən qaniçən. vampir.

qanəmər qaniçər. xunxar.

qanı **-**atalarsözü, atanın qanı, ananın canı.

qanı dərk gücü. idrak. -hər nə almışdı gücün ol **qanıdan**. -**qanıdan** ıraq. -**qanıya** sığmazın sözlər. -**qanım** çatmır: dərk edəmirəm. -**qanısı** yüksək: yüksək **qanılı**. idraklı. -**qanı yağmanı**: dərk düşmanı. mürtəce'.
-**qanı** qaçıq, soluq, sarıq.

qanı idrak. dərk gücü. -**qanı çəkmir** neyləsin: düşünmür. -elə bir sənində qanın çəkmir: -qanı dar : dar düşüncəli. -**qanı az**: qanmaz: dərki az. düşünməz. -**qanımaz**: qanmaz . **-qanı isti:**səmimi. ısıq. qanı isti. -**ısıq könüldən**. səmimi qəlbdən..
-baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, **qayrat kanı**, türk qadını!..
-**qanı soyuq:** ısıqsız. ısqıtsız**.** qeyri səmimi.

qanı -**qanı isti**: isğın. səmimi.

qanı -**qanı quru**: donuq qanlı.
-qanı uyuq: **uyuq** qanlı.
-könlü küyüb, **qanı qurub**. (**küyüb**: yanıb).

qanı **-**qurd görüncə, **türk qanı durar**.

qanıb, qanılsamaq düşünüb, düşünülməyi istəmək. -açıq olub, **qanıb, qanılsadım**.

qaniçən qan əmən. vampir.

qaniçər qanəmər. xunxar.

qanıisti **qanı isti.** qızıqqan

qanıq **1**.firutən.**1**.gönən. qane'. **1**. dəlil. görg.

qanıqan **qanığan**. çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan. **-**çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**.

qanıqan **qanığan.** düşünən. dərk edən. -**qanığan aldı yolun**, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

qanıqara əsəbi.

qanıqaratmaq əsəbilətmək.

qanıqaray **qanı qara**. hirsli. -lap qanı qaraymışki bu

qanıqay **qanığay**. doyuran. razı salan. -**qanığay** qulluq.

qanıqına **-qanığına yetmək**: dəlilinə, hüccətinə çatmaq.

qanıqtırmaq **qanığdırmaq**. iğna' edmek. inandırmaq. toxlatmaq. doyurmaq.

qanılı anğılı. anılmış. düşunmüş. qanılmış.

qanılmaq razi olmaq. -nə dərsəniz **qanılıq**.

qanılmış qanılı. anğılı. anılmış. düşunmüş.

qanım -**xanım xatınlıq**.

qanım -türkcə mənim canım, **damarda qanım**.
-bu topraqda dəmir salmış atalar, igid qalmaz, **qanı durmaz bizi burdan atalar**. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).

qanımaz düşünməyən. dərk edməyən. -qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, **qanımaz boynu yoğun**, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən).

qanın -**qanın qızışdırmaq:** ürəgini şişirmək. ürəgini coşdurmaq.

qanın -**azın kanın:** azın çoxun.

qanına -qanına dişin batırmaq.

qanır -**nə qanır**, nə unur.

qanırat **> qənimət**. (doyuran. boşluğu, yoxluğu gidərən). pis deyir. keçişir. fəna deyir. -işləriz necədir: **qanırat** !.

qanıratmaq doyurmaq. boşluğu, yoxluğu gidərmək.

qanırqan **-qanırğan yara**: damığan yara.

qanisti **qanı isti**. aşqan.

qanışlı bilişli. anışlı. tanışlı.

qanışmaq **1**. birbirin işin, sözün başa düşüb onaşmaq (razılaşmaq). saziş edmək. -qonuşub **qanışmaq**. **1**. gəlişmək. razılaşmaq.

qanışmaq **bəlişmək**. bilişmək. anışmaq.

qanıt dəlil. -**könül qanıt bilməz**. könül ya dinər, ya sevər, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, ya istər, ya nifrət edər).

qanıtan qane' edən. toyuq (doyuq). doyuran.

qanıtır -bayraqları bayraq edən, **düşüklərin qanıdır**. (**düşüklərin**: şəhidlərin).

qanıtsız sağlamsız. olumsuz. oyumsuz. dayanıqsız. qoyusuz. yapınsız. əsassız. -**olumsuz** söz danışma. -**olumsuz** qanıtlar verdilər.

qanıya -göz alqıya ışıq tapar, **kişi qanıya yolun tapar**. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə)

qanq **qanğ. 1.** {**kanğ <> kan <> kenğ <> ken (# kəm <> kem)}. 1.qağ**. ördək, bir para quşların çıxardığı səs. -ördək uçar **qağıldar**, aşan sular **çağıldar**.
-qanq qalmaq: **qınğ qalmaq**: gic, çaşıb qalmaq. -bu qıtlığa **qanğ qaldıq**.

qanqa neçə. -**qanqa** yaşı var.

qanqa neçə. -**neçədə**: qanqıda.

qanqac çalqac. yanqac. mucazat. cəza.

qanqal **1**. çiləğ. çələng. həlqə. çəmbər. eşmə. bükəl. **1**. **(**çaydan kimi qablarda**)** qulp. sap.

qanqan düşman. yağman. qənim.

qanqəsti **qankəsdi**. **qanbəsdi**. qan axmasına, axıtmasına, bəs deməк.

qanqılem **kanqılem. kan+qılem**. **kan+qılayım**. nə edim. nə edəyim. nə qılayım. nə.

qanqıltar ötər. -**ördəklə qaz qanğıldar**: ördəklə qaz ötər.

qanqımaq **qayğırmaq**. **qayqırmaq**. düşünmək.

qanqın məqtul. öldürülən.

qanqır **qanğır**. qantıq. qanlı. qan kimi.

qanqır öldürən. qatil. cani. -atasının **qanqırı**. -**qanqırlıq** yaşamı. -onun **qanqırı** kim olabilir.

qanqırıq **qanğırıq**. hənalı kəklik.

qanqırmaq sıxıp saxlamaq. tutup sıxmaq. burmaq.
(qırabh$_{sans}$. qırah$_{sans}$. qreipan$_{qotik}$. qırifan$_{alman}$).

qanqıster **qanqıster**. qolxan. (külxanbəyi. lotu. boynu yoğun).

qanqıtmaq dəlil gətirmək. görgütmək.

qanqmaq **kanğmaq**. **kənğmək > kəndən (fars).** boşaltmaq.

qanqoxar **qanqoxar.** qanqoxur. qanqoxlu. qanlı hava.

qanqoxlu **qanqoxlu.** qanqoxur. qanqoxar. qanlı hava.

qanqoxur **qanqoxur**. qanqoxar. qanqoxlu. qanlı hava.

qanqonuğ **qanqonuğ**. qan toplantısı. konjesyon.

qanla -edim qılım sütlə sümüyə girir, **qanla canla çıxır**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

qanlar **kanlar**. çoxlar. (çox nələr, çox şeylər). -**kanlar** öğrəndim: çoxlar öğrəndim.

qanlı **1**. qantıq. qanğır. qan kimi. **1**. öcət. kinli. -**öcət** savaş. -**öcət** yarış..

-**əli qanlı:** qatil. cani. -**əli qanlı başı unlu. -**əli qayalı gzü sayalı..

-**dəli qanlı**: aşıt. gənc.**.**

-sərin qanlı: çabasız. dalaşsız.

qanlı cinayətkar. cani. -**qanlı topar**: cani qurup. cinayətkar qurup.

-**qanlı qalıq (hava):** qanqoxur. qanqoxar. qanqoxlu.

qanlı çaxır**.** qızarmış. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi -it **çaxırı,** ata dəğər, at **çaxırı** itə dəğməz. itin yügrəni, atın yüryəni. (qudurqan at, tulla at).
-**donuq qanlı**: qanı quru.
-uyuq qanlı: **qanı uyuq**.
-**soyuğqanlı**: **sərinqanlı**. basnığ.

qanlı **-qanlı düşmanı**, kəndi devləti , dirçəlməyər can devləti.

qanlı -yatma, irtin urğun əkə ver, **canın qanlı tərin tökə ver,** dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

qanlıpıçaq siyirməqılış **(**siyirmə qılınc).

qanma avqaş. alqaş..

-**görmə**, **qanma gücü**: qarqavaq..

-**qanma**, **dərk gücü**: qanac şuur.**.**

-tanıma, **qanma**, **idrak gücü**: tanatov.

qanmaq **qana qoymaq**. rizayət vermək.

qanmamazlıq **kalqalıq**. (nadanlıq).

qanmamış **-yeddisindən yetmişinə qanmamış**, səksənində gül açmaz.

qanmayan -işin bilməyən danqaz, **sözün qanmayan qanmaz**.

qanmayan -**heçnə qanmayan:** koramal. danabaş. qanmaz.

qanmayana **-**qanana da can qurban, **qanmayana da**, dad yarımçıq əlindən.

qanmaz **1**. anğsız. ansız. **1**. doymaz. -gözü **qanmaz**. **1**. koral. na dan..
-**üs qanmaz**: oxuya bilməz. besavad. savadsız.

qanmaz **1.**kütlü. kütov. köhnə beyin. axmaq**.-**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).**1**. dəgəng. dəğənək. çomaq. duymaz. -**dəgəng** birisi. **1**. maarifsiz. **1.** aluq. halu. məftun. şeyda. **-**çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. sən nə versən **ol geri vermiş aluq**. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir).
-göz doymaz **sevi qanmaz**. (**sevi**: məhəbbət).
-qazanı görən, boşqaba qanmaz. (çoxa öğrəşən, aza dayanmaz).
-**dilin qanmaz yazıqlar**, özgə götün yer bilər. (**dilin qanmaz yazıqlar**, "poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər)!**.**

qanmaz bilməz. cahil. -**bilməz** dosdan yar olmaz, gəngəşli don dar olmaz. (qanmazdan, dos çıxmaz). -**bilgin** yanar, **bilməzlərin** oduna. -**bilik** odu sönürsə, **bilməzlərin** bayramı. -bilməz biri od yaxır, söndürənmir min bilən. (min bilənə tor olur, bilməz biri yaxan od).

qanmaz -düzü yazan əğri, **pisi qanmaz**, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez).

qanmaz kotalan: kahıl. cahil. hovan. axmaq. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) **..**
-dil qanmaz: tat.-**gəpləyiş bilməz tat**: söz, dil başa düşməz dil qanmaz..
-sömürgəçiliyə ikisi gərək. -bolluca kotalan, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) . (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) **..**
-işin bilməyən danqaz, **sözün qanmayan qanmaz**..
-yamanı qanmaz, amanı nə bilər!. (**amanı**: eyini. yaxcını).

qanmaz -**qanmaz**, qanana, qanmazlığın nə olduğun görsətir..
-**qanmaz yoldaş**, sıy bilməz (nadan yoldaş, qədir bilməz!).

qanmaz koramal. heçnə qanmayan. danabaş.

qanmaza -qanmaza, **qın** yox.

qanmazı **-qanan, qanmazı qanar.**

qanmazın bilməzin .-pul bilənin qulu, **bilməzin xanı**!. (**pul**: para). (**bilənin**: qədir tananın)

qanmazın **-ağça**, qananın qulu, qanmazın çulu.

qanmazları -qanmazları, qanandaki, tov bassın! (**tov**: güc).

qanmazların danaların**.** malların. heyvanların. -bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**.

qanmazlıqın -qanmaz, qanana, **qanmazlığın** nə olduğun görsətir.

qanmaztır **qanmazdır**. -**bilməyənləri qınıyan, qanmazdır,** bildiklərin öğrətməyən, yanmaz!. (**öğrətməyən:** gizləyən). (**yanmaz**: acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz).

qanmır -göz doymayır gözəllikdən, **könül qanmır sevidən**. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən).

qanmır razılaşmır.

qanmış anlamış. anğlamış. düşünmüş..
-**qanmaz durmaq**: dana qalmaq. danğa qalmaq. gic qalmaq. şaşmaq.

qano -/qanov/kənov/çənov sözlərinin hamısında (-Oyuqluq/Açıqlıq-çənlik-genlik) saklıdır. bunların köküdə {< kən kənğ/çənğ/kanğ/çanğ …}.
səs dəğişmələri ilə (kan/kav/kov….)
bu biçimlərin hançısı ilkən/eskirağdır, araşdırmaldır.
türkcədən qonuşaraq, bunlar həpsi türk kökənlidirlər.
bunuda bilməliyik ki, bu sözlər -Latin/Qırek/Sanskirit-cədə yayqındırlar.

qanoqlu **xan oğlu**. < **xaxul**.

qanra buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. mat. heyran.

qanrəngi **qan rəngi**qan boyas. alğan.

qanrılmaq **qayqışmaq**. **dayqışmaq**.

qansımtıraq qanası. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qansıtar **kansıdar**: böyük tutar. **-**birin kəmsidər, **birin kansıdar**, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**xamsıdar**: yorar).

qanşa (qarşı). muxalif. zidd.

qanşaq (qarşı). mütəxalif. mütəzadd.

qanşalamaq (qarşı). muxalifət edmək.

qanşar **(qayınşar). (qayşar:**sinə gəlib, başın uca duruş). **qənşər.** nərsənin döşü (köpük, şişik bölümü). -dağ **qanşarı**.

qanşar geyşər. qabağ.

qanşatmaq **qayşatmaq. qayşartmaq.** köksün irəli gərib, başın arda dartıb durmaq. sinə gəlib, başın uca tutmaq. -qapı ağzında **qayşatıb durmuş. -**gördüyü işlərdən **qayşata durmuş.**

qanta xana. -altı **qantalı**: altı xanalı.

qantaq **qandaq**. cürə. təhər. -heç qandaq: heç cürə. heç təhər**..**
-qandaq bolsun: qandaq qıla bolsun. hər halda**..**
-qandaq qılım: nə paım. neyləyim.

qantal **qandal. qındal**. zəncir. -əlayağı **qandallı**.

qantalamaq **qandalamaq**. buxovlamaq. kələpcəmək.

qantan **kandan.** çoxdan. -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, **kimsəyə kəmdən** kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qantan **qandan**. **-qapım qandan uzaqdır**, qan qapıma düşməsə.

qantan **qandan.** -**uruşda qandan qorxan**, candan ayrılar.

qantarla **-biri qantarla**, biri qan tərlə yapar dünyasın.

qantaştır **-**qoyla börü **nə qandaşdır**, **nə qardaş**. (**börü**: qurd).

qantay **qanday**. **1**. **qalay**. necə. -**qalay?**: necə?. -**qalaysız**: necəsiz. -**eviç** qalay: **eviç** yaxşımı: xanəvadə necədi. **1**. **çantay**. böyük torba. xaral. **1**. nəcür. nasıl. -**qanday** gəldiz. -hava durumu **qanday**. **1**. **kanday**. **kandağ**. **1**. nəcür. necə. **1**. nə biçimdə. nə şəkildə. -onu **qanday** gördün. -heç haçan, heç **qanday**: heş vax, heş şəkildə..
-**qanday olar**: nəcür olar. siz bunu **kanday** görürsüz..
-**heç qanday**: heç bir..

-kefin **qanday**: kefin **qalay**: kefin necədir..
-**qandaysız**: **qalaysız**: necəsiz.

qantay **qanday**. necə.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə **necə** edib baxsın).

qantay **kanday.** nə cür. nə nov'. -**kanday** kitab oxur. -**kanday** söz xoşlamaz. -**kanday** şəhərdir. -**kanday** adamdır. -**kanday** uşaqdır.

qantay **qanday**. cür. cürə. çeşit. -heç **qanday** işə ggirişməm. -heç **qanday** iş bacarmaz.

qantaysız **qandaysız**. nəcürsüz. necəsiz. kefiz. hal əhval.

qantem **kan+dem**. kan deyim: nə deyim.

qantem **qandem.** kan edim: nə edim. nə yapım. -**qandem** siləri: nə edim sizləri.

qantərlə **qan tərlə.** çətinliklə. çox çalışaraq. **-**biri qantarla, **biri qan tərlə yapar dünyasın**.

qantıq qanğır. qanlı. qan kimi.

qantım **kantım**. kan edim. qay edim. nə edim.

qantır **-deyib qandır:** aytıb duyur.

qantır **qandır**. -**ged başqasın qandır:** börküvü dinlət. börküvə anlat. boşuna danışma.

qantıran **qandıran.** andağan. aldağan. toğlayan. (firib kar).

qantıran -sözdür gözəlligi andıran, **iyiligi qandıran**, yamanlığı danlıyan.

qantıranmırsa **qandıranmırsa.** inandıranmırsa**. -qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qındırar**: öldürər. (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

qantıranmırsa **qandıranmırsa**. inandıranmırsa. -**qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

qantırar -**imcimlə** sözün qandırar (**imcim: himcim**. ima işarə).

qantırıcı **qandırıcı.** inandırıcı. iqna edici.

qantırılmaq **qandırılmaq**. aldatılmaq. {börk geymək: börk qoyulmaq}.

qantırmaq -**balabanda qandırmaq**: dolayısı (qeyri müstəqim) qandırmaq.

qantırmaq -**balabanda qandırmaq**: ima işarəylə söz qandırmaq.

qantırmaq **qandırmaq**. **1**. doyurmaq. **1**. sayatmaq. sayğatmaq. sanatmaq. sanğatmaq. sandırmaq. sandırtmaq. sanağa vermək. qələm dad edmək.

qantırmaq **qandırmaq**. aldatmaq. qalıblamaq. {börk geydirmək. börkünü tərs geydirmək. börk qoymaq}.

qantırtmaq **qandırtmaq**. anlatmaq. ukutmaq. okutmaq. -o çalışır, abanğ (ama) sözünü **ukutanmır**.

qantız **qandız**. yamız. atın, itin dal qıçının iç üzü.

qanturum **qandurum**. cinayi məhkəmə.

qantüşər **qandüşər.** əqrəba. -yaxınları, **qandüşərləri** başına toplandı.

qanunlar yasalar. -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran **yasalar**.

qap pan. aşıq. daşıq (< **aşmaq. daşmaq)**. nərsədə artıq istəyi olan. -**aşı**qtürk: **pan**türk.

qap -**sözü qap**, sözə qapılma!.

qapa (yap) (# **pay**: aç. böl). -(**yapda**: qapad) (# **payda**:). -(**yapın**: yığıl) (**# payın**: açın. bölün).

qapa **1**. başqalarına qapalı olan. dərbəst. **1**. üzgün. məğmum. -çox olma qapa, keçər tünü, gələr günü də.

qapa **gəbə**. **qaba**. **2**. şişik. kopan. qopan. 2. gəvə. kava. **gəbərcik**. **gəvərcik**. **gavarcıq**. **gəbərik**. **gəbəlik**. ləş. cəsəd.

qapac qapda. qaput. qabıc. qapıt. qobıt. qablıq. cild. köylək. köynək.

qapacıq **qaparcıq**. dağarcıq. heybə. torba.

qapaç pərdə. -oniki **qapaç**. -iki **qapaç** arası. -yarım **qapaç**.

qapaçı (qabaqçı). öndə barıcı. sərkərdə.

qapaçılıq sərkərdəlik. öndə barıcılıq.

qapaq **1**.(tünlük, körük, kövlə qapağı) gəpəng. xəpəng.**1.**qapqaq. **1**. qaplama. dərpüş.

qapaqan **qapağan.** ısrağan. ısırağan. qazırğan.

qapaqı -**körük qapağı**:xəfəng. qəpəng. qapang. -samavarın **xəfəngin** bas sönsün.

qapaqları **-**yelli **göz qapaqları**. (**yelli:** püflü. şişik).

qapaqsız **-qapaqsız qazan qaynamaz**, qaynarsada, gec qaynar.

qapaqsız **-qapaqsız qazan** qaynamaz.

qapaquz mahafiz.

qapaquzlamaq mahafizət edmək.

qapal **kəpəl**. mahasirə.

qapal qurra. ifadəli.

qapalı **1**. bural. **1**. butuq. -**butuq usuq**: qapalı hicə.**1**. kit. bağlı. **1**. tükünük. bağlı..
-**üstü qapalı**, **kölgəli yer**: sərəy. sərək. sərgək. -**sərək** bazar.

qapalı bağlı. kitli. kilitli. çitli.
-**könül qalmasa qapalı**, bağlı yollar açıq durar.
-bazara çıxan görür **baxtı açıqdır qapalı**. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa).
-**qapalı bazar**, dosluğu pozar.

qapalı -**qapalı, hisarlı yer**: avur. ovur. ovan. avan. ovanğ. avanğ. (< **av**. **ov**).

qapalıq **abalıq**. miniş. (uzun qollu ətəkli, gənə bol üst geyim, cübbə, üstənək).

qapalımdan birdənbirə. **(**ğəflətən**)**.

qapallıq qurralıq. ifadəlilik.

qapamaq **gəpəmək**.

qapamaq petikləmək. bağlamaq. bətləmək. -ürəyi **petiklənmiş**, tıxılmış.

qapan -**dəmir qapan**: **dəmir soran**. ahənruba.**.**
-dəmirqapan: çönbük.

qapan -**doğrunu qapan**, yanlışı savan.

qapan -doğruyu danan! oğruyu qapan, **yalanı danan**! doğruya yaman. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

qapan pitin. bitin. bağlan. qurtul.

qapanı -dosdu tülkü olanın, **qapanı qurulu gərək**. (**qapanı**: tələsi).

qapanın **-**tülkü olursa dosdun, **qurulu qapanın olsun**.

qapanış -**qısa qapanış**: qıs qapış. tutuş. kontakt. ittisal.

qapanq **qapang**. **xəfəng**. **qəpəng**. körük qapağı. -samavarın **xəfəngin** bas sönsün. 1.

qapanmaq **1**. pitikmək. bitikmək. bitmək. bağlanmaq. -yaşa pitiyi **bitinmədən**, qıl yarağuvi. -qaçaq yollar **bitinmədən**. **1.** düğülmək. düvülmək. (# **döğülmək**: açılmaq).

qapanmaq məhdud qalmaq.

qapanta **-**ağzı dişsiz, diş ağrısın **it qapanda bilər**.

qapar -ağı dərmandan qaçar, **dərman ağrını qapar.**

qapar **-ağzı açıq tikəsin qapar**, təndiri sıcaq, çörəyin yapar.

qapar -çağ barınar durmadan, **ölüm qapar sormadan**. (**barınar**: axar).

qapar -**yalanı qapar**, doğrunu atar.

qaparcıq **qapacıq**. dağarcıq. heybə. torba.

qapas **gəpəs**. **qapas**. yekun. son. -**gəpəs qoymaq**: son vermək.

qapasan **-**ağzın açıq yaşamda gərək, **düşsə payın qapasan**.(**qapasan**: yığasan. tutasan).

qapasarmaq **qapzamaq**. önləmək. qabağın almaq. (pişgirlik edmək).

qapat pitit. bitit. bağlat. qurtar.

qapat -sevəndə, **cibin, gözlərin qapat**, qulaqların aç!.

qapat -**yapat qapat**: ört basır.

qapatır -kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, **kötü kişilər qapı qapatır**, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

qapatmaq (yaranı). bitirmək**.** -bu ot başığı(yaranı) **bitirər**.

qapatmaq **qamatmaq**. -bulut çöküb göy üzərin **qamatdı**. -üz asdarı qamatar.

qapavlamaq : qəfil avlamak. birdən avlamaq, tutmaq.

qapayan -**beyni qapayan tiryakdur**, gözləri açan tiraktur!.

qapayan -daşqa, araba oxunun **ucların qapayan tikə**: burğu. boğqu.

qapaz bambaça. açıq əl ilə təpədən vurulur.

qapazlamaq qambaçalamaq.

qapbac **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qança. çəngəl. çəngək. qənarə. qullab. qopla. olta.

qapbüqə **qapbükə**. qəm qussə.

qapca tələsik.

qapcaq **qapcağ**. **qapsa**. kes.kasa. kassa. sandıq. qutuq. dəxil.

qapcıq arxa qapcığ. arxap. sırt çantası. sıtçanta. heybə. külə püşti.

qapcır **kəpçir**. qapıb qaçan. -nə **kəpcir** biriymiş ya!.

qapçaq **qapçağ** (nərsənin uyğunun, qolayın güdən) oportünist. fürsəttələb.

qapçaqlıq **qapçağlıq** (nərsənin uyğunun, qolayın güdən) oportünistlik. fürsəttələblik.

qapçan **qabçan** > **qaça**. **qaçan**. -aclıqda tutan **qapçanı**, toxluqda untama.

qapçı qoler.

qapçıt qamşıq. çilə. qayı. müsibət. bəla.

qapçun **(**qaşıq, yorqan, əbzar kimi**)** nərsə üçün qurulan özəl qapcıq, quytu.

qapda qaput. qabıc. qapıt. qobıt. qapac. qablıq. cild. köylək. köynək.

qapdurdu birdən durdu.

qapı **-açıq qapı:** ellər qonuşması. qoftquye təməddünha..
-**qapı ağzı:** alığ. astana..
-**qapı** dibində: qapı ağzında..
-**qapı gözü**: qapı ağzı..
-**arxa qapı**: art eşik..
-dönək qapı: orta dabanı üsdə fırlanan qapı.

qapı -küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz). **(küçə iti**: çarşı iti-sokaq iti)**.**
-bu qapı könül alanı, çağrılıb, döğülmədən girilir..
-**qapı önünə**: eşik aldına..
-altın qılıc, çəlik qapı.

qapı -**qapdalkı** qapı: yandakı qapı.
-**toxar qapı**, buldun tapı. (haqqa açılan qapını buldun, tapıntıvı (gəncivi) buldun).

qapı -qapı yox açmıya altundan haçar..
-kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, **kötü kişilər qapı qapatır**, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir)..
-**böyük qapı**: dərvaza. qala.

qapı qonu. konu..
-açmasan için, kim bilir içində nə var, **tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar**.

qapı **-**torba tikilib, **qapı bağlanıb**. (artıq hər nəyə gec).

qapı -quş qanatsız, **qapı daraqsız durmaz**.

qapıb -**qapıb qaçan**: kəpçir. qapcır. -nə **kəpcir** biriymiş ya!.

qapıc girə.

qapıcı -utanmayan baxıcı olur, **ərinməyən**, **qapıçı**.

qapıçı **1**. **qapqıçı**. **qapqaçı**. qoler. dərvazə ban. **1**. ayağçı.

qapıçı -**çox qol yeyən qalaçı, qapıçı:** kova. koridor.

qapıq kit: kitli. bağlı. -dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. (**dözüş**: səbr)

qapıq **1**. (# **açıq**). **1**. bax > **yipiğ**. **1**. bəsdə. -**qapıq** ölkələr. -**qapıq** sular. -iki **qapıq** bir bağlıda. **1**. paket. zərf. -məktubuvun **qapığın** saxlamıam.

qapıq -**alçacıq qapıq**, evrəni çapır (tapmaca) (başmaq)..
-**qabağı** qapıq. (üzü).

qapıq -**baxtı qapıq:** kütaylı. korbax. şorbax. **(# qutaylı**: baxtı açıq).

qapıq tutuq. mübtəla.

qapıq **çapıq**. **yapıq**.

qapıl **1**. burqul. tutulmuş. rezerv olmuş. işqal olmuş. -üç otaqdan ikisi **burqul**. **1**. paket. bəsdə. -qapıl qılmaq: qapılatmaq. paketləmək.

qapıl -**qorxuya qapıl**, gorunda gizin. (qorxuya alınan, gorunda gizlənməlidir, ölmüş sayılır).

qapılan **-inanca qapılan** sorqu sorağdan geri qalır!**.**
-isə qapılan: həyəcanlanan. hirslənən **.-**say sana bilən yerində durar, **isə qapılan** uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**uslu**: ağıllı)

qapılan **-oda qapılan** kül olar.

qapılar -**döyülürsə qapılar**, işi işləyən tapılar!.

qapılar **-**dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. (**kit**: bağlı).

qapılar -dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)**.**
-altun haçar, **qapılar açar**.

qapılar **-**qaba səmirən, özü qapılar. (gobudluk öğrədən, günündə qabıya yem olur, gobudluqdan paysız qalmaz).

qapıları **-tanınmamış qapıları**, yonulmamış açarları, bu dünyanın, bu dünyanın.

qapılatmaq **qapıllamaq**. paketləmək. bəsdəbətlik elmək.

qapılı qalalı. -**otuz iki qalalı dil var olsun**. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

qapılıb -**kəndi oyuna qapılıb**, kürkünə büründü.

qapılıb -**qapılıb önsərmək**: məczub olub başa qoymaq, başa çıxartmaq. artığına önəm veritmək.

qapılqa quncayiş. həcm.

qapıllamaq **qapılatmaq**. paketləmək. bəsdəbətlik elmək.

qapılma -dünə yapılma, **indiyə qapılma**, yarına satılma.{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}.

qapılma -sözü qap, **sözə qapılma**!.

qapılma! aldışma!. yahalma!. alınma!. **-aldışma dözümə**, dözümlə çalış, dözüb yatan, yerə batmış.

qapılmaq **1**. (bir nərsiyə). avanmaq. **1**. verilmək. -**istəklərə** verilmək..
-bir nərsiyə qapılmaq: oyalanmaq. < avalanmaq.

qapılmaq əzilmək. aldanmaq. -onun dadlı sözlərinə **əzildim**: aldandım.

qapılmaq -**ölümə qapılmaq**: ölümə yem olmaq. gözlənmədən ölmək. qəflətən ölüb, işlərin hamısı yarımçıq qalmaq, bitirəməmək, demək itirmək.

qapılmaz yaxılmaz.aldırımaz. üstələr. **-**qızdırmayla bacaran, **ölümə yaxılmaz**.

qapım **-qapım qandan uzaqdır**, qan qapıma düşməsə.

qapım qəpim. luqmə. tikə.

qapıma **-**qapım qandan uzaqdır, **qan qapıma düşməsə**.

qapın **1**. **qapınqıl**. **örtün**. -yağmır gəlsə **(**yağsa**) qapınqıl**, yavuz gəlsə abanqıl. **(abanqıl**: gizlən. qaçın**)**. **(**yağmırdan **qapın**, yavuzdan **abın)**. **1**. mütləqən. mütləqa. -**qapın** gələcəm.

qapına qapıyan. **-qapıyan düşən**, **amacın tapsın**, bilgələrin, bildiyin yapsın.

qapını -ağul dolu ağça quzu, **qapını yapsam**, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

qapını -**bərk qapını** berim açar. (**berim**: verim) .

qapını **-qapını bıraq**, qarına keç. (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

qapının -**böyük qapının:** dərvazanın. qalanın. -**ac qalanın**, çörək açar dilini.

qapınış **yapınış**. tə'zim.

qapınqıl **qapın**. **örtün**. -yağmır gəlsə **(**yağsa**) qapınqıl**, yavuz gəlsə abanqıl. **(abanqıl**: gizlən. qaçın**)**. **(**yağmırdan **qapın**, yavuzdan **abın)**.

qapınma -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**

qapınmaq tutuşmaq. alovlknmaq.

qapıntan -**qapından** keçən arxı çöp basar. (əldə olan danğa (ne'mətə) gərəyi dəğər verilməz)

qapıp **-**yol açar, dərd qaldırır düşünən, **yollar qapıp**, dərdə salar üşünən.

qapır gəpirmə. xəfələn. dinmə. qıfıllan.

qapırcaq avsa **(**< **av)**. tabut. qapqat.

qapırım təhrim.

qapırış xəlvəti. gizlicə.

qapırış qabarma. şiş. (təvərrüm. bərcəstəgi).

qapırıtmaq təhrim edmək.

qapısə -**otuz iki qapısı var**, bir balası, min bəlası. (dilivə yiyə dur).

qapısı -(**haq qapısı, el qapısı**). tanrıva tapın, elivə yapın. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır)..
-adı çıxmışların, bağlı qapısı.

qapısı -**qamışdan qurulmuş avlu, baxça qapısı**: basma.

qapısı **-**mut qapısı çalınmadan açılmır, **küt qapısı çalınmadan açıqdır**. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).

qapısı **-mut qapısı çalınmadan açılmır,** küt qapısı çalınmadan açıqdır. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). (**küt**: kötü).

qapısı **-mutluluğun qapısı yox**, mutsuzluğun qapısı çox.

qapısı **-**mutluluğun qapısı yox, **mutsuzluğun qapısı çox**.

qapısı **-**tamu qapısı bir, **uçuq qapısı** min. (**uçuq**: uçmaq).

qapısın eşigin: -əlaçıq eşigin açıq qoyar, oğru girməkdən utmaz(**utmaz** : utanmaz).

qapısında -**ölüm qapısında olmaq**. ölüm ağzında yatmaq. ölməkdə olmaq. öldü öləcək olmaq.

qapısınmaq alsığmaq. alsınğmaq. alşınğmaq. aldanmaq. tutulmaq. tovlanmaq.

qapısız **-**bir dam durur qapısız (tapmca) (**qarpız**).

qapış -**gün qapış:** isti vurma.

qapış **-qağış qapış:** savaş. döğüş qoğuş. çandış. çanğış. çaldış. çalğış. cəngiş. çanğ. cəng. (çındış)..

-**qıs qapış**: qısa qapanış. tutuş. kontakt. ittisal..

-**qara qapış** (> kabus**)**. qara basma**..**

-qapış sapış: atar tutar. top təşər. tə'ni zərb.

qapışmaq **(**birbirinə**)** yapışmaq. avqaşmaq. alqaşmaq.

qapıt **1**. qapda. qaput. qabıc. qobıt. qapac. qablıq. cild. köylək. köynək. **1**. **paket**. bağ.

qapıta **-qapıda durma**, qarına keç. (**qarına:** içəri. içgəri) qapını bıraq, qarına keç. (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

qapıta **-qapıda qulağ**, yolda gözün qalsa, çıpın gəlir alar səni.(**çıpın**: cin)**..**

-qavışan şaşdı, **qapıda qaldı**. (haq qapısı)

qapıta **qapıda. e**şikdə**. -**qul olub **eşikdə** duram.

qapıta **qapıda.** -min qapıda gəzən, **bir qapıda durmaz**, min qapıdan uman, bir qapıdan doymaz.

qapıtan **-**(haq qapısı, el qapısı). -**bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz**, əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qapıtan **qapıdan**. eşikdən. **eşikdən çıxar**, deşikdən girər.

qapıtan **qapıdan**. eşikdən. **-qonaq girir eşikdən**, qonaqçı qaç deşikdən.

qapıtan **qapıdan.** -min qapıda gəzən, bir qapıda durmaz, min qapıdan uman, **bir qapıdan doymaz.**

qapıtan **qapıdan**.-**yalan gircək qapıdan**, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan).

qapıtan -**qapıdan qoğub** pəncərəden almaq: əlin kəsib ayaq açmaq.

qapıya -**qapıya yağ vur cığıldamasın**. (cırıldamaq**).**

qapıyan qapına. **-qapıyan düşən**, **amacın tapsın**, bilgələrin, bildiyin yapsın.

qapızqıc **qapızğıc**. alışqan. çaxmaq. kibrit. fəndək.

qapıztırmaq **qapızdırmaq**. tutuşturmaq.

qapqacat vər vəsayil.

qapqaçı **qapqıçı**. **qapıçı**. qoler. dərvazə ban.

qapqaq **1**.qapaq. **1**.qabqacaq.

qapqal **1**. **yapqal**. onarı. tə'mir. **1**. müsibət. bəla. çıxılmaz.

qapqalamaq **yapqılamaq**. onarmaq. tə'mir edmək.

qapqan **1**. **qapus**. qara basan. xortlaq. **1**. qəşş.

qapqara -**hançı bir qapqara saç,** sonunda ağarmdı.

qapqara zilqara. gecqara. itiqara. itqara.

qapqarma doldurma. -barın qalı, **bir qalıta qapqarma**. **(barın:** tamam). (**qalı**: malı). (**qalıta**: çuvala). (yumurtanıı bir səbətə, yığmazlar).

qapqat avsa **(< av)**. tabut. qapırcaq.

qapqı ələ düşmüş fürsət. -bu **qapqını** bıraxırsın işlərin çətin olacaq. -**qapqı** qalar qapana, yapqı qalar yapana.

qapqıçı **qapqaçı**. **qapıçı**. qoler. dərvazə ban.

qaplaq **qaplağ**. **döndəri**. **1**. **döndərmə**. yeməyin soğumaması, qorunması üçün üzərinə çevrilən qapağlıq. taxla. tuvağ. -bax gör **döndəri** altında nı var. -**döndərin** aç gör altdan nə çıxır. **1**.savıq. mahafiz.

qaplama qapaq. dərpüş.

qaplamaq (bir nərsəni) avarmaq. tutmaq.

qaplamaq bağlamaq. kitləmək. kilitləmək. çitləmək.

qaplanmaq rezerv olmaq.

qaplatmaq rezerv etmək.

qaplıca **kaplıca.** qaynar bulaq, isti sular üzərinə qurulan tikinti, hamam. -şah Abbas **kaplıcası**.

qapma **-**sən sevənivi tut dişlə, **sevməyənivi qapma ama**!.

qapma -**qapma qarşı**: çəlşikli.

qapmaq **1**. almaq. götürmək. -yolunda hər nə düşdü **(**tuşladı**) qapdı**). **(# qapdırmaq**. **aldırmaq**: əldən vermək. -hər varın **qapdırdı)**. **1**. avulqamaq **(**< **av)**.

qapmaq -**börk qapmaq**: kələk, düzənlə bir oruna (məqama) yiyələnmək.

qapmaq çaxmaq. sancmaq.

qapmaq. : almaq**.** -**qulağdan qapmaq, almaq**: dinləyərək öğrənmək. -**qulağdan qulağa**: bir kişidən başqasına.

qapmalıtır **-**qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır. (**qutaylıq**: güntaylıq. xoşbəxlik).

qapo **1**. > **şapo**. börk. **1**. barak. ambar. **1**. müstəbid. zalim.

qapot **(araba qapotu)**. qapuç.

qapoy **1**. (saylamda) oy (rə'y. səs) oğrusu. **1**. yaşu**.** (< **yaşmaq**: örtmək. gizlətmək). duvar kağazı.

qapraq **qaprağ**. malik.

qapram **gəprəm**. bir nəyin üstündə oluşan, birikən kir qatı.

qaprı güyçəv. hicab.

qaprın qənimət.

qaprın yerlik. boş bir qabın ağramı. tilit çəki. (rəğm). -bir çəlləyin qaprını. -qaprın çıxsan nrsə qalmaz.

qaprınıc tınıc. xəlvət. xəlvətgəh. xəlvətxana.

qaprış **1**.şirkəti səhami. **1**. üyə tutma. **1**. təsahüb. **1**. mülk.

qaprıt > **qaprıt**. **gərpit**. (< **gərik**: gərmiş: açıq**)**. palaz. örtük.

qaprız bir kəsikliyi, əksikliyi örtmə üçün qondarlan nədən. üzr. mə'zirət. manhana. bahana.

qaprızlamaq > **xəkrizdəmək**. oğurlamaq.

qapsa **1**. balğaq. balağ. sap. tutam. qəbzə. dəsdə. -qılıc **balqağı**. **1**. **qapcağ**. kes.kasa. kassa. sandıq. qutuq. dəxil.

qapsaldaq **kopsaldaq.** gopşaq, qabartılmış nərsə. -çuvalı **gopsaldaq** doldurdum.

qapsalmaq birdən salmaq.

qapsaltı **kopsaltı.** qopşaltı. gurultulu. gürültülü.

qapsam qavrayış. anlayış.

qapsamaq kirtəmək. kitrəmək. təkitmək. tikdəmək. bağlamaq. -bizim say pitiyi **qapasarınız**: bizim hesab kitabı bağlayın lütfən.

qapsamlı **1**. samballı. **1**. şumullu. **1**. avın.

qapsamlı əhatəli. -**qapsamlı** konu.

qapsayan avaz. (< **avmaq**. **avlamaq**). bürüyən. bələyən.

qapsuq ölü quylama törəni. (təşyii cənazə).

qapsür cənazə yürüşü. ölü qaldırma törəni.

qapşıq şəm'. şam.

qapşıl **yapşıl**. jilatin.

qapşırıq qovşuruq. birləşik. tutşuruq. kipşirik. yan yana. -iki **qapşırıq** qapı. -**tutşuruq** yığılmış kitablar.

qapşırmaq qovşurmaq. birləşdirmək. birikşirmək. tutşurmaq. kipşirmək. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

qaptaq **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {çaqtoy. toxnaq. tutqa. tutqoy. sürgü. gələn gedən. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}.

qaptal **qapdal**. yan. tərəf. böğür. -**qapdallı**: ətraflı. yanyönlü. -**dəmirqazıq qapdal**: quzey yönü. -**iki qapdal**: iki yan. iki tərəf. -**qapdalda dur**: yanda dur. kənarda dur. -**qapdal üsdü**: yanı üsdü. böğrü üsdü. -**qapdalında**: yanında. kənarında. -qapdalına yıxılıb qalıb:böğrü üsdə. -**qapdalından** keçdi də görmədi. -küçə **qapdalı** düzülmüşdü: küçə boyu. -**qapdalıynan** ged: yanıyla ged. -kitab qapdalında dəfdərdə al. -**qapdalkını**: yandakını. -**qapdalkı** qapı: yandakı qapı. -**qapdal qapdal**: yan yana.

qaptala **qapdala.** yanyana. -**qapdala** yür: yanyana yeji. -**qapdala** gəl itmə.

qaptalı **qapdalı.** boyu. -küçə **qapdalı** düzülmüşdü: küçə boyu.

qaptalınta **qapdalında.** yanında. kənarında.

qaptalınta **qapdalında.** yanında. -kitab **qapdalında** dəfdərdə al.

qaptalıntan **qapdalından.** yanından**. -qapdalından** keçdi də görmədi.

qaptalkı -**qapdalkı** qapı: yandakı qapı. -**qapdalkını**: yandakını.

qaptalta **-qapdalda dur**: yanda dur. kənarda dur.

qaptanmaq yaptanmaq. qapılaraq, yapılaraq, aldanaraq yapılan iş. yapta vermək. qapta vermək. xəbtə vermək. yandanğmaq. yandağmaq. aldanğmaq. aldanmaq.

qaptaşlıq **qapdaşlıq.** bilimdilik**.** çaplaşlıq (> **çəpdəslik**). mahirlik.

qaptı -**ala qapdı:** giz, söz saxlayanmayan.

qaptı -dözən batdı, **çalan qapdı**. (dözmək ölümə soxar, çalıb işləmək düz yola qoyar).

qaptı -işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

qaptıqaşdı **qapdıqaşdı**. cibkəsən.

qaptıraqanmaq **aptıraqanmaq**. şaşmaq. -adam görməmisin, nədən **aptıraqanırsın**.

qaptıran **qapdıran.**aldıran. çaldıran. oğruya pay edən, itirən. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**

qaptırar **-**çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, **yasa qaptırar**!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

qaptırma **qapdırma**. girə. qopca. qapama, bağlama ayqıtı. iki nərsəni tutaşdırma, qoştama aracı.

qaptırmaq **qapdırmaq**. **aldırmaq**: əldən vermək. -hər varın **qapdırdı**. **(# qapmaq**: almaq. götürmək. -yolunda hər nə düşdü **(**tuşladı**) qapdı**).

qapuc bükə. tıxa. pəmbəçub.

qapuç **1**. bir geyimə tikili olan üst örtüyü. başlıq. -**qapuç** manto. **1**. araba qapotu. bir yerin üzərinə gələn örtük. çatı. səqf. **1**. örtük. rupuş. daşqa, araba üzərinə gələn, açılıb qapanan parça örtük. körük. **1**. boru kimi nərsələrin qorucu başlığı. kulahək.

qapur **1**. **(**çənə, çənə altdan keçirilərək qaplanan, bağlanan**)** qulplu börk. **1**. nərsəni qapatma, kilitləmə üçün bağ, təsmə, qulp. **1**. quyuq. tıxlamac. qəliz. qaranlıq. -**qapur yapur**. **1**. quyuq suyuq. **1**. yığıq sıyıq. (yığıq lığıq. tıxıq sıyıq).

qapur **qabur.** qoğur. qovur. qurban. qubur. oxluq. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

qapurmaq avmaq. avurmaq. avlamaq. tutmaq. (# **savmaq**. **savurmaq**. **savlamaq**: qoğmaq).

qapus qapqan. qara basan. xortlaq.

qapuşqa **1**. kələm. **(**lahana. cabbage**)**. **1**. örəkə. **(**otaqlarda. bilit satma kiyuskunda**)** kiçik pəncərə.

qaput **1**. **kaput**. örtük. rukeş. **1**. qapda. qabıc. qapıt. qobıt. qapac. qablıq. cild. köylək. köynək. **1**. çöl quşu adı.

qaput tabut. saltuq. qapırcaq. ölünü sinə dək daşıtan qutu. -kimin beşik arar, **kimin saltuq**.

qapzamaq **qapasarmaq**. önləmək. qabağın almaq. (pişgirlik edmək.

qar **1**. **kar**. **yar.** yaxım. fayda. -bunun **yaxımı** nə. -**yaxım** yox. -**yaxım** verməz. -köhnə dava yaxımdan düşər. **1**. **kar**. -**soğur sağır**, çolağ lal: **kor kar**, şil lal. **1**.**xar.** qoruyucu. gilgic. (püncün caymasın önləmək üçün, qoluna salınar).
-eritə qalsa, **qar yağar**. (**eritə** : yarına).

qar **1**.**ğar**. kaha koğur kövül. köhül.**1**.**kar**. qas. -qulağım **kas** oldu, kişənlər qıcınğdan. (**kişən**: zəncir).

qar -açıq gözlü, kor olmaz, **aslaq qulaq kar olmaz**..
-**qar çiçəyi**: buz çiçəyi: novruz gülü.

qar **-**alçaq damdan **qar yağar** (tapmaca) (**ələk-un**)**.**

-qılın tapsan, qar küyər. (işin qılığın, yolun bulursan, qar da belə od tutar, yanar).

-**qar suyu**: su olmuş qar. ərik qar. (**ərik**: əğik:ərimiş).

qar -**kar eşitdiyin**, kor gördüyün bıraxmaz..
-su göğüsdən aşan son, **öykünüşdə nə kar var**. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda)**.**
-qar seli: qarqun. qatı (çox) yoğun qar yğması.**.**
-kar duymaz, oxşadar, kor görməz, yaraşdırar..
-**qar alanı**: qar meydanı. qaralıq **(qar+alıq**).

qar **kar**. **1**. < **kər (**< **kərtmək**. **kəsmək)**. tə'sir. -**kar edmək**: kar kəsmək. tə'sir edmək. -bu ağrıya o dava **kar edməz (**kar kəsməz**)**. **1**. dumul. duymaz. -**dumul kumul**: lal kar. **1**. önüm. yarar. -**önüm** güdmək. -nə **önüm** güdürdün, nə önüvə çıxdı. -**karlı**: önümlü. faydalı. -**kar kəsməz**: **önüm verməz** fayda verməz..
-**önüm verməz**: kar kəsməz. fayda verməz..
-**qatmaqan qar**: üzü buz bağlamış qar..
-**sulu qar**: çalaqar. alaqar**.**.
-qışın ilkin **qarı** düşmək: ağ dəvə çökmək**.**.
-dağdan aşan qar kültəsi: köşgü (köçüb, özü ilədə köçürən). çiğ. şəpə. bəhmən..
-**qar kim ağ, arın:** qarız..
-**qara**, **yağış yağa bilər**. **(qara**: qar üstünə**)**)..
-**əriməkdə olan qar**: solap (< **sulanmaq**)..
-**kar kor**: sağır soğur.

qar **kar**. yaxcı. **-sevdiyin alsan kar olur**, alanmasan kor olur. (**kor**: pis).
-**kar kor yığını, toparı:** körtük. kürtük. qanmazlar yığını.

-kar eşitdiyin, kor gördüyün unutmaz.
-kar eşitməz uyduyar, kor görməz yondurar.
-kar iki gülər, bir sənin gülməyivə, birdə kəndi düşündüyünə.
-qar dağın, su çuxurun tapar.

qar **kar**.1.tə'sir. etgi**.** -**karı yetməz. 1.**tə'sir. etgi**.** -**karı yetməz.** -**karı** nə. -**kar** edməz. -**karı** olmadı. -**kar** gözləməz bu dünya. -**karlı kişi**: uğur iyilik yapan kişi. -**karı** artsın.

qara türmə **qara türmə** yaxçal.(**yaxlamaq**: cəzalamaq).

qara **1**. bayağı. sadə. -qayğısız, **qara** sudan səmirər. **1**. qaş. xuruş. üz göz. -sən aşın tap, **qaşı** tapılır. **1**. tək. yalın. -**qara su**: tək su. -qayğısız, **qara su** ilə səmirir. -qara baş: tək baş. yalnız. **1**. xətər. tüm. tin. tün. tünd. -**qara yaşıl**: tox göy. **1**. ağır. -**qara qatal**: ağır böhran. **1**. bayıq. azad. -**bayıq** bazar. -**bayıq** iş bazarı. **1**. **qara!**: bax!. -mənə **bax**. **1**. şər -**qara atmaq**: şər atmaq. yalpamaq (**yal**: dal)..

-**qara ciyər**: bağır. ciyər..

-**ürəyi qara**: yalsın (# **yarsın**.). qəddar. rəhmisiz. kinli..

-**qara ərik**: > **qərik**. gavalı. qarayemiş..

-**qara basmaq**: qara çalmaq..

-**qara köynək**: pis gün üçün yədək..

-**qara ürəkli:** qarasan qarasanaq. bəd güman..

-**açıq qara**: yaxal. çalağ..

-**açıq qara**: yarıq qarıq. tusi..

-**qara yaxa**: savaq. bir yerə, devlətə, dəsdiyə bağlı olmayan..

-**qara**, **böhdan**, **iftira bazarı**: bataq. -bu **bataqdan** kim ağ qurtaracaq..

-**qara basan**: qapqan. qapus. qara basan. xortlaq..

-**qara qarşı**: qarşı qarşıya. qarşılıqlı..

-**qara qaz**: qarabataq. dəniz quzğunu. balıqçıl quş..

-**ağ**, boya altda yatar, **qara** boya gözə çapar..

-**qara basma:** burut. burt. kabus. -gecələr ki düşür **burt** basır..

-**qara qoymaq**: **1**. göz qoymaq. **1**. göz ucu baxmaq. **1**. göz atmaq..

-**qara duyquluq**: daldurum. qurtaq. melankolik. malxulyalı..

-**qara alağ: qara ala**. ağ bənəkli qara..

-**qara aluq:** qara ərik. gavalu..

-**qara boğaz:** qara bağırtlaq..

-**qara basma**: qara qapış (> kabus**)**..

-**qara qızıl:** qaramtıl al..

-**qara toyuğda** ağ yumurtlar..

-**qara daş**: qayqa (səngi xara)**..**

-qara türmə: yaxçal.(**yaxlamaq**: cəzalamaq). quyularda (yeraltı), qala içlərində yasanan dərin, qaranlıq türmə**..**

-danqara: gün çıxar gün batar. bütün gün**..**

-içiqara: pis niyyətli**..**

-kökü qara ağarmaz**..**

-qara ruh: yenğ. yen. şeytan. -**yenğlər**: **yenlər**: qara ruhlar. şeytanlar**..**

-qaraqor: qarqor. gözün qarası**..**

-qarayalğa: (qara dərə). cəhənnəm. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

qara **1.keçə.-qara keçə, ağ bolmaz**, yalançıdan dos bolmaz.**1.**savadsız. -niyə, çünkü **qara** türkiydi**..**

-qara bürünmüş dağ: **qaralıq** dağ..

-qara bürünmüş yerlər: . **qaralıq** yerlər..

-**qara bürünmüş**: qaralıq **(qar+alıq**). -**qaralıq** dağ. -**qaralıq** yerlər..

-**qara duyqular** yaşın çürütür. (pis fikirlər, hayatıvı zəhər edər)..

-**qara gecə ağ olmaz**, yalançıdan dosd olmaz..

-**qara gecə ağ olmaz**, eski düşman dosd olmaz..

-**qara var gözdə**, **qara var üzdə**. qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi)..

-ağlama gülüm qoy düşmanın ağlasun, alalvan geyin, **yağun qara bağlasun**. (**yağun**: düşmanın)..

-qızıl taxtın, **qara baxtın olmasın**..

-nəməniyə bəncir: -çor vurmuş **qara badımcana**.

-**qara** var gözdə, **qara** var üzdə. qoşusu **qara**, o **qara** hara, bu **qara** hara. (**qoşusu**: ikisi).

qara **1.**yala**.** töhmət. -**quru yala:** yalaçı ittiham. -quru **yala yalğatmaq**.**1**. kitil. çitil. kirik. kirli. isli. hisli.**1. qərə.** kömür. -**kömür qələm**: qara qələm.
-ağça gücü qara gündə bəlgürür, **kosuq gücü qara qışda bəlgürür**. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-ağça gücü qara gündə bəlgürür, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-qara ev: qaroy (**qara öy)**. yekə çadır.
-qara ilə al arası boya: qoyuq. doruq. toğur. gürən. kürən.
-yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)**}.**
-gecənin qara olduğun danan, yalan dosdu yalanoğlu yalan.
-**qara gecə:** aysız gecə. ayqara**.** ayqərə.
-**ağzı qara**: qaraçı. töhmətçi. iftiraçı.
-**qıçdanqara:** qıyıda, başdan qanqallayıb, arxasından iplərlə bağlanmış gəmi.

qara gizli. -**qara qulaq**: gizikləri, sırları öğrəşən. bilgiləri gizlicə alan..

-**qara qabağ**: kirik. əbus..

-**qara ayaq**: ayağı ağır. ağır ayaq. yümnüsüz.

-**qaynat qara qazanları**, yöndəri ver azanları, çarxı qırıb pozanları (yöndəri ver: hidayet et)..

-ağ sular **çöndü qara suya**, basdı veyranı..

-qaranlıqda, **hər nə qara görünər**. (gecə qara, cücə qara!)**.**

-sən qara geyiminlə, **qara** torpaq kimisən..

-aydın günüm, **qara gecəm**..

-gecə qara, cücə qara. (qaranlıqda, hər nə qara görünər)..

-könül hara, baş ora, **könül qara, baş qara**. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!..

-**gözqara**: əzizgirami. -o mənim **gözqaram**..

-**qara qulaq**: (**göz + qulaq**). xəbərçi. -xan **qara qulaqarı**..

-**qara quyruq**: bir ortamda çəliş, ixtilaf salan..

-**qara vermək**: gözləmək. -qara ver!: gözlə!. -sən burada qara ver, mən bu saat gəlirəm..

-**əklənən qara**, yergə çalar. (**əklənən**: yapışdırılan). (**yergə**: yerə). (çalışmalıyıq, qara ləkə yaxışlara, paylaşlara tuş düşmüyək. yalan yüklü, qalıcı olmasada, oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər). (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**oldağa**: vaqeiyyətə). (**doğruya**: həqiqətə)..

-ağsa qızıl bayraq, **doğar qara topraq**. (**qızıl bayraq**: günəş)**.**

-qara topraq, yaşıl yapraq, göy çiçək**.**

-bor qara: bor baray.ala toran..

-**qara batmamaq üçün geyilən ayaqqab**: çökətə**.**

qara -**qara basmaq:** basırğanmaq. sərsəm tutmaq.

-qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. **qara topraq gül açar**, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

qara **-qara daşdan**, soğur gözdən yaş çıxmaz. (**soğur**: göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor).

-nə qoymusan **'qar'a** başın, **qara** başın. (oyan quylama 'qar'a başıvı, daşlı başıvı).

-**qara qurbağa**: otlubağa.

-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur.

-qara toprağa batda, alçaqlara alçalma. (**alçaqlara**: iğrənclərə. namətlərə).

qara -**qara topraq**, ayna bulaq, yaşıl yapraq, al çiçək.

qara -**qara ürək**: içi qara. pis duyqulu..

-**içi qara:** qara ürək. pis duyqulu..

-**ağla qara ilədi evrən qılışı**, böylədir ta ki durur evrənimiz. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz)..

-**bu qara dünya:** qınbat. zülümat. əzab evi..

-yaman günlər ayağı, **qara yaşlar axarı**, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.

qara tiryək. -hər dərdə dərmandı qara, **bu dərdə dərman arama**.
-göz gözə baxıb yalan deyir, qazan qazana **qara deyir.**
-ağ akca **qara işlər işlər**, **qara işlər içlər**. (kötü, pis işlər var para üçün görülür, gizli işlər para ilə çözülü)
-**qara qoşun**: (siyahiyi ləşgər)
-**gecqara:** itiqara. qapqara. zilqara.
-**bu evrən ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).
-**hər dərdə dərmandı qara**, bu dərdə dərman arama. (**qara**:tiryək)
-**qabqara**:şarqara.
-bu evrən **ağlı qara sıçovul yalı,** kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-**evrən ağlı qara sıçovul** yalı qırar baradur. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

qarab çıxmaq görüb keçmək. göz atıb, baxıb keçmək. yoxlamaq. -bu günkü say sanı **(**hesab kitabı**) qarab çıxmadan** gedmə.

qarab **1**. görə. -hər kəs başqaların özünə **qarab (**görə**)** ölçər. **1**. qaraşın. **1**. nərsənin uzaqdan görüşü. -**qaraq yox**: heç nə görünmür, seçilə bilmir. **1**. (çəşməndaz)..
-**qarab qaramaq**: bir nərsə gözləmək, ummaq.

qarab qard. qorucu. -**qarabla** yür: **qardla** ged. **qorucuyla** yür.
-**qarab durmaq**: **gözəb durmaq**: 1. göz olmaq. göz altına alınmaq. 1. bir olaya, nərsiyə qarışmadan qırağ durmaq. 1. dəvgənmək. baxa qalmaq. gic, avara qalmaq. 1. nərsəni gözləyərək, işində sustalıq, kütlük edmək.

qarab **qaşqarab**: qaş qaralmış.

qarabax **1.**qaragün**.**bədbax. **-ağgünüm qaragünüm.**xoşbəxligim qarabaxlığım.**1.**qaragünlü**.** qarabaxt.qarabəxt**.**

qarabax qaragün. küttay: **-itirib qutulan**, güntay, **itirib tutulan, küttay**. (**güntay**: günlü. xoşbax).

qarabax qınbax**.**

qarabax -**yoşbax qarabax**: qutay kütay. xoşbəx bədbəx.

qarabaxtım -**ağbaxtım qarabaxtım**: ağgünüm qaragünüm. xoşbəxligim qarabaxlığım.

qarabaqara (**qara**: göz)**1**. gözəgöz. qisas fil misl. **1**. göz görəgörə. -**qarabaqara** vurdu yıxdı **1**. birbirinin gözünə baxaraq. -iki dəyqə qarabaqara durdular, sonra birdən cumuşdular. **1**. düz izindən. -nə qarabaqara düşübsən: nə götümə düşübsən..
-kölgəmiz süründü **qarabaqara**.

qarabaqır **qarabağır** qaramsər. pesimist.

qarabaqlıqa **qarabaxlığa.**qaragünə**. -qaragünə** çıxmış: qarabaxlığa düşmüş.

qarabaqrı **qarabağrı** :qaraciyəri. -**qarabağrı** qan ağlar.

qarabaqtın -biri damdan uçar, **qarabaxdın boynu sınar**. (biri damdan yıxılar baxsızın boynu qırılar).

qarabasma qaraqur. qaraqaptur. qaraltı. alaxot.

qarabaş **1**. evlənməyib yaşam dura subay qalan kimsə. məsih din qulluqçularıda böylə yaparlar. **1**. (başlıqı qara olan). papas. keşiş. (qara başlıqlı kəpəngli (ləbbadəli) olanməsih din qulluqçuları).

qarabaş **-ana dilin itirən qarabaş**, ad tapanmaz olar külbaş.

qarabaş **qara baş. 1.** qaravı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. arançı. yarançı. yançı. yarçı. **1.** kölə**.** bərdə.

qarabataq **1**. yeyərdoymaz. obur. **1**. ağır durum. ağır məxməsə. **1**. qara qaz. balıqçıl quş.

qarabet (**bet**: üz). çökək. çöknüt. müflis. -o qumarda **sıfqarabet** oldu. (sıfqarabet: çıpqarabet: lap müflis).

qarabet son incəlik işləri görülməmiş yazı. (çirknevis).

qarabəxt qaragünlü**.** qarabax.qarabaxt.

qarabəy hakim.

qarabük **qarabük.** qaçınılmaz əcəl. -**qara bük** gəlməyincə, qara sinə köçünməz.

qaracıq qaraq. bəbənək. bəbəcik. gözbəbək.

qaracıqımız -**göz qaracığımız:** göz qaramız. göz bəbəyimiz.

qaraciyəri qarabağrı :. -**qarabağrı** qan ağlar.

qaracqı **1**. **qoracqı**. məcər. çatqaç. nərdə. **1**. bağdaş. darbəst. **1**. qorxuluq. mətərsək. **1**. hədə qorxu.

qaraç **1**. görüntü. mənzərə. **1**. form. zahir. **1**. (didqah).

qaraçı **1**. falçı. **-**qırna qarır, **qaraçı olur**. (**qırna**: qaravaş. külfət. keçmişdə ev işləri üçün tutulan on-on iki yaşlı qız işçisi). **1.** ağzı qara. töhmətçi. iftiraçı. **1.** kahin.

qaraçı bağşı. baxıcı. (nazir).

qaraçı **qarağçı**. **görücü**. **(**< **qaramaq**: baxmaq**)**. falçı. baxıcı. fala baxan.

qaraçı qıpti. çıpti. çıptı.

qaraçı 1.qaraçı (dili). arqo. bir özəl toparın özünə özgü, dışaçı biməz qoyma dili. (**dışaçı**:o topara yabançı)**1.**nazir.

qaraçıtmaq (səhnəsazlıq edmək).

qaraçomaq bir devlətin, gücün qara gücləri, qaravəlliləri, quldurları.

qaraçuxa baxt qorucusu. -qaraçuxası yatmış: çulxası dönmüş : baxtı yatmış.

qaraçuxa doğaç **(**açılış**)**. umay. bəx quşu. bəxt enişləsi.

qaraçuq **qaraçuğ**. kütlə. xalq. əvam.

qaraev qaraöy. gor. govur. qəbir.

qarağçı **qarağçı**. **qaraçı**. görücü. baxıcı. falçı.

qaraj **qoraj**. **qorac**. {**<** qoruncaq (**< qorumaq**): nərsəni qorumaq üçün yer.). (< qoruncaq (**< qaramaq**): nərsiyə baxmaq (sağlatmaq) üçün yer.}. (bu söz kök baxımından üstüsdə düşür).

qaraq **karağ**. **marağ**. (**1**. **< qarağ**. 2. < **yarağ**: fayda). gözə batan, gözü çəkən, yararlı, faydalı, qabili təvəccühə dəğər olan nərsə.

qaraq qaracıq. bəbənək. bəbəcik. gözbəbək.

qaraq **qarağ**. **1**. **(**göz**)** bəbək. -**qaraqlarım**: **(**göz**)** bəbəklərim. **1**. mirəggəb. mirəkgəb. -**qaraq savıt**: davat. mirəggəb qabı. **1**. kölgə. **1**. göz alanı. -**qaraqdan yox olmaq**: gözdən itmək. **1**. gecə. (# **yarağ**: gündüz). -**yarqarağ**: gecə gündüz..
-**qaraq görüş**: did bazdid..
-**qarağım**: (sevgi sözü) gözüm. bəbəyim. əzizim.

qaraq **qarağ. qarayağ**. ışıltı. göz bəbəyi.

qaraqa çavqa xəbərçi.

qaraqada yaxınlıq. dövr bər. -**qaraqada** tükan varmı.

qaraqal görünə bilir. göz qabağında. qabili muşahidə.

qaraqalıq çavqalıq. xəbərçilik.

qaraqallamaq **1**. görünə bilir duruma gətirmək. qabili muşahidə edmək. **1**. gözə soxmaq.

qaraqaptur **qaraqur**. **1**. qaramsı. əsmər. yağız. küysük. qoysuq. buğdayı **(**< **boğdayı)**. **1**. toruq. toxuq. tox, tünd boya. **1**. qaranlıq. **1**. axşam. **1**. kölgə. **1**. kütbeyin. **1**. pisik. **1**. qaramsər. bədbin. **1**. zülmət. **1**. qarabasma. **1**. mübhəm. **1**. düdlü, tüstülü şüşə. **1**. bədəxlaq.

qaraqarşı -**qara qarşı**: **qarşı qarşıya**. -**qara qarşı** onla çıxdıq.

qaraqat **1**. şərəfsiz. namussuz. **1**. xəbis ruh. bəd cins. bəd zat. bəd tinət. **1**. şərir. **1**. fəlakət. **1**. həyula. qulyabanı. **1**. əzimül cüssə. **1**. heybət. heybətli.

qaraqay -**qarağay ağacı**: çam ağacı.

qaraqçı **qarağçı**. qorxuluq. mətərsək..
-oğru dam deşər, **qaraqçı yol kesər**.

qaraqı **qarağı**. **qarağu**. **qaranlıq**. **qarağılıq**. **1**. ışıqsız. -**qaranlıq** küçə. -gündüzləri sizə qalsın, verin bizə **qaranlıqları**. 2. göz görməyəcək durum. 3. qoyu. qoyqul. qoyqun. tünd. -**qaranlıq** boyalı bir şəkil: qarası çox olan təsvir. 4. qurqulu. quşqulu. keşgilli. çəkgilli. çəkilli. şəkilli. peşgilli. deşgilli. üzdəkli. ötdəkli. şəggili. kilkəli. kitkəli. bilinməz yönü olan. gərəyincə anlaşılmayan, nə olacağı, sonu bəlli olunmayan nərsə. -**qarnlıq** işlərə girişdiyin biliriz. **1**. yasalara, törələrə uyqun olmayan, qarışıq, qatlağ. **1**. qısıl çınqı. üzüntü. göyüntü. qoyuntu. küyüntü. göynək. gövnək. gövüntü. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. burğanlıq. saçınlıq.

saçğınlıq. saçılıq. saçğın. ayqaşlıq. uyqaşlıq. ayaşlıq. uyaşlıq. pərişanlıq. qısı. sınğınlıq. sıxıntı. acı. -bir yas **qaranlığı** qapamış ölkə.

qaraqı **qarağı**. **qaraq+ağı**. gözün ağı.

qaraqılıq **qarağılıq. qaranlıq**. **qarağı**. **qarağu**. **1**. ışıqsız. -**qaranlıq** küçə. -gündüzləri sizə qalsın, verin bizə **qaranlıqları**. 2. göz görməyəcək durum. 3. qoyu. qoyqul. qoyqun. tünd. -**qaranlıq** boyalı bir şəkil: qarası çox olan təsvir. 4. qurqulu. quşqulu. keşgilli. çəkgilli. çəkilli. şəkilli. peşgilli. deşgilli. üzdəkli. ötdəkli. şəggili. kilkəli. kitkəli. bilinməz yönü olan. gərəyincə anlaşılmayan, nə olacağı, sonu bəlli olunmayan nərsə. -**qarnlıq** işlərə girişdiyin biliriz. **1**. yasalara, törələrə uyqun olmayan, qarışıq, qatlağ. **1**. qısıl çınqı. üzüntü. göyüntü. qoyuntu. küyüntü. göynək. gövnək. gövüntü. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. burğanlıq. saçınlıq. saçğınlıq. saçılıq. saçğın. ayqaşlıq. uyqaşlıq. ayaşlıq. uyaşlıq. pərişanlıq. qısı. sınğınlıq. sıxıntı. acı. -bir yas **qaranlığı** qapamış ölkə.

qaraqımaq **qarağımaq**. görünmək. -burdan heç nə **qarağımır**: görünmür.

qaraqıtır **qarağıdır**. **qaranğıdır**. qarantısıdır. zaminidir. təzminidir.

qaraqlamatan **qaraqlamadan**. görmədən. baxmadan.

qaraqlanmaq **qarağlanmaq**. qaraşmaq. ilgilənmək. qeydinə qalmaq. təvəccüh edmək.

qaraqoca saçı ağarmayan yaşlı.

qaraqol **qaraqul**. **qarakol**. **qaravul**. bəkçi. saxçı.

qaraqol **qoravul**. **qoravçı**. polis.

qaraqor **qarqor**. gözün qarası.

qaraqoşun qarasürən. qarada (yerdə) çalışan döyüş gücləri.

qaraqot **qarağ+ od**. gözbəbəyi.

qaraqtırmaq **qaraqdırmaq**. baxdırmaq. -**avcına baxdırmaq**: **avcına qaraqdırmaq**: ovsunlamaq **(**avuca almaq**)**. uşaq edib dediklərinə inandırmaq.

qaraqu (gizli qalıb alan). soyucu. oğru.

qaraqu **qarağu**. (şəbanə).

qaraqu **qarağu**. **qarağı**. **qaranlıq**. **qarağılıq**. **1**. ışıqsız. -**qaranlıq** küçə. -gündüzləri sizə qalsın, verin bizə **qaranlıqları**. 2. göz görməyəcək durum. 3. qoyu. qoyqul. qoyqun. tünd. -**qaranlıq** boyalı bir şəkil: qarası çox olan təsvir. 4. qurqulu. quşqulu. keşgilli. çəkgilli. çəkilli. şəkilli. peşgilli. deşgilli. üzdəkli. ötdəkli. şəggili. kilkəli. kitkəli. bilinməz yönü olan. gərəyincə anlaşılmayan, nə olacağı, sonu bəlli olunmayan nərsə. -**qarnlıq** işlərə girişdiyin biliriz. **1**. yasalara, törələrə uyqun olmayan, qarışıq, qatlağ. **1**. qısıl çınqı. üzüntü. göyüntü. qoyuntu. küyüntü. göynək. gövnək. gövüntü. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. burğanlıq. saçınlıq. saçğınlıq. saçılıq. saçğın. ayqaşlıq. uyqaşlıq. ayaşlıq. uyaşlıq. pərişanlıq. qısı. sınğınlıq. sıxıntı. acı. -bir yas **qaranlığı** qapamış ölkə.

qaraqul **qaraqol**. **qarakol**. **qaravul**. bəkçi. saxçı.

qaraqur **qaraqaptur**. **1**. qaramsı. əsmər. yağız. küysük. qoysuq. buğdayı **(**< **boğdayı)**. **1**. toruq. toxuq. tox, tünd boya. **1**. qaranlıq. **1**. axşam. **1**. kölgə. **1**. kütbeyin. **1**. pisik. **1**. qaramsər. bədbin. **1**. zülmət. **1**. qarabasma. **1**. mübhəm. **1**. düdlü, tüstülü şüşə. **1**. bədəxlaq.

qaraqura **qara qura**.

qaraquş **qara quş**. qartal.

qaraqut **1**. həram xor. **1**. şum. nəhs. nəs.

qaraqutur **qarağudur**. təzminidir. -ösüş **qarağudur**: tərəqqi təzminidir

qaraquy kor.

qaraquy qorqula. **1**. həyula. dev. qulyabanı. **1**. üzü çox çirkin olan kimsə. ifrit.

qaraquyruq qaradaban. ağırayaq. ayağı yümsüz. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın.

qaraqün **qaragün**. bədbəxt. (# **alagün**: xoşbəxt. yoşbax).

qaraqün **qaragün**. qarabax**.** küttay: **-itirib qutulan**, güntay, **itirib tutulan, küttay**. (**güntay**: günlü. xoşbax).

qaraqün **qaragün.**bədbax.qarabax**. -ağgünüm qaragünüm:** ağbaxtım qarabaxtım. xoşbəxligim qarabaxlığım.

qaraqün yamanlıq. korluq. -**dığalara yamanlıq**, ana yurda amanlıq. (**amanlıq**: ağgün)

qaraqünə **qaragünə.**qarabaxlığa. **-qaragünə** çıxmış: qarabaxlığa düşmüş.

qaraqünlü **qaragünlü.**qarabax.qarabaxt.qarabəxt**.**

qaral koral. toral. qaraquy. kor. qaranlıq.

qaralamaq **qərələmək** (**qaraq**: göz). gözdə tutmaq.

qaralcaq baxılcaq. bərrəsi olcaq. (**olcaq: olacaq**).

qaralı bəd nam.

qaralı yaslı. matəmli. **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**ayağan**:acan: acıyan).

-**qaralı ellər:** yaslı ellər. matəmli ellər.

qaralıb **-**ağarıb önə düşmə, **qaralıb sona düşmə**, ortalığa nə gəlib.

qaralıq **(qar+alıq**). **1**.qara bürünmüş. -**qaralıq** dağ. -**qaralıq** yerlər. **1**.qar toparı. qar alanı. qar meydanı. iski pisti.

qaralıq -**hövül qaralıq**: şuluğ puluğluq.

qaralın -**qaş qaralın**: alaca qaranlıq.

qaralmaq tünərmək. -gün **tünərdi**..
-gözü qaralmaq: tinmək.

qaralmış -**qaş qaralmış**: qaşqarab.

qaralmış -**ürəklər qaralmış**: niyyətlər pozulmuş.

qaraltı **1**. qarabasma. alaxot. **1**. sovla. kölgə. şəbəh. **1**. quşqu. şəgg. şübhə. -o konuda bir **qaraltı** yox.

qaraltı əkin bağda, quş yılxı qorxuzan kişicik. quyğun. qaracığ.

qaram **1**. qiyafə. **1**. (bir elin, toplumun, alçaq yüksək qatlarının gənəl toplamı). pöpl. mərdüm. xəlq. **1**. cəmiyyət. cəmaət.

qarama **1**. çay və bulağ ətrafindaki palçıqlı su. **1**. çirknevis.

qarama həngamə. tünlük.

qarama yolma. (qərələmə). xətti bütlan.

qaramadan baxmadan. saymadan. -ay vayına **qaramadan**: ah vah edməsinə baxmadan.

qaramaq baxmaq. -**qaradıq** ötənə keçənə..
-**baxıb qaramaq**: baxıb görmək..
-**qarıb qaramaq**: durub baxmaq**..**
-qara!. bax!.

qaramaq baxmaq. seyr etmək. -**qarayıb** zamanın yürüyüşünü. (**qarayıb**: seyr edib).

qaramal **qara mal**. at ulağ. yekə baş mal.

qaraman **qaravan**. **qaraval**. **qaravul**. (< **qaramaq**). güdücü. keşikçi. nigəhban**..**
-qaramanın qoyunu, çıxar bir gün oyunu. **(qaramanın** qoyu, çıxar bir gün oyu **(**kələyi**)**.

qaramar **1**. müsrif. tələf edən. **1**. nankor.

qaramat zülümat**.** -**qaramat yolu ışına dola**: sapıqlıq yolu ışığa dola, appaçıq ola.

qaramay **qaramaz**. əlarəğmi. rəğmən. -ərkimə **qaramay**: istəyimə rəğmən.

qaramaz **qaramay**. əlarəğmi. rəğmən. -ərkimə **qaramay**: istəyimə rəğmən.

qaramaztan **qaramazdan**. baxmadan. rağmən. rəğmən. -buna **qaramazdan**: buna **baxmadan**: buna **rağmən**: **əlarağmi bu**.

qaramçı demaqoq. qara elin dilində danışıb, ardıcan çəkən. hovçu. əvamfirib.

qaramçılıq demaqoji. qara elin dilində danışıb, ardıcan çəkmək. hovçuluq. hovuçuluq.

qaramın (< **qaramaq**). bimə. -bu araba **qaramın** değil. -**qaramını** bitmiş.

qaramız -**göz:** göz qaracığımız. göz bəbəyimiz.

qaramsar çöpçü. pesimis. bədbin.

qaramsar çöpsül. qaramsar. qara oylu. qara fikirli. pesimis. bədbin.

qaramsar çürçül.çürükçü. pesimist.

qaramsar çürükçü. bədbin.

qaramsar kütəsür. pesimist. -bunlar tam **qaramsar** düşüncə, qara duyqu.

qaramsarlıq çöpsülük. pesimislik. bədbinlik.

qaramsarlıq **qaramsarlıq edmək**çöpsünmək. qara oylar toxunmaq. pesimist olmaq. bədbinçilik edmək.

qaramsartır **qaramsardır** . pesimisdir. -hən deyibən yoxluğa, qaramsardır varlığa!!.

qaramsər qarabağır**.** pesimist.

qaramsər qaraqur. qaraqaptur. bədbin.

qaramtıl **-qaramtıl al:** qara qızıl.

qaramtul tünərgən. tünrək. -indi açılmış **tünərgin** günün.

qaramuq bulutlu.

qaran (**qaraçı**. **qayırçı**). **1**.amil. **1**.müəllif. **1**.bais. **1**.dəlil. **1**.əngizə. **1**.mənşə' ilkəsi (əsli mənşə'). varlığın, yaradışın gərəkli pirənsipi..
-**qay qaran**: nəyə görə. nə illətə görə.

qaran **1**. (< **qaramaq**). güdücü. nigəhban. zamin. **1**. bunqah. ajans. -taksi **qaranı**. alver **qaranı**.**.**
-qaran qaranlıq: tüytün.

qaran -**qaran qoymaq:** koruçutmaq. korçutmaq. ziyan vermək.

qaran -sana bilməz,sanalı almaz, sanalı verməz, **qaran dünya**. (**qaran**: könlü kor).

qaranay **qərəney**. **kərəney**. **1**. oluq. oyuq. boru. qubur. qoğur. qovur. 2. soluqlu araclar. 3. gərəksizcə səsin ucaltıb bağırma. -elə danışır ki, elə bil qoyublar **kərəney** boğazına.

qaranaz bir su quşu adı.

qarancalamaq göz yetirmək. göz gəzdirmək. hər qapdal, nərsə görmədi.

qarancamaq göz aylamaq. göz gəzdirmək.

qaranı **-baxanı qaranı yox.**

qaranıq **qaranqu**. -**ışqıtan** olsa qaranıq açılar. **(ışqıtan:** ışıqlandıran).

qaranın -toxunmaz qaranın çoxu yaxşı.

qaranıt (< **qaramaq**). zəmanət.

qaranıt geniş yapraqlı, uzun boylu bir ağac. yekəpər nərsə.

qaranıtmaq (< **qaramaq**). zəmanət etmək.

qaranqaz yaşlı ağac.

qaranqu **qaranıq.** -**ışqıtan** olsa qaranıq açılar. **(ışqıtan:** ışıqlandıran).

qaranqu tünək**.**

qaranquluqda **-qaranquluqda yeriş yaramaz**. (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

qaranquş **qarnaquş**. **qarqulaş**. **qarqulac**. -yaz **qaranquşla** gəlmir, **qaranquş** yazla gəlir.

qaranqut (baxıb yoxlama). zəmanət. qərəntinə. -**qaranqut**: zəmanətli.

qaranlıq **1**. batıq. quytu. **1**. qaraqaptur. qaraqur. **1**. qapur. **1**. tünər. tünür. mirəggəb. -**tünər** gecə: qaranlıq gecə. -**tünər** boya. **1**. qaru. **1**. tüngirt. **(# güngirt**: ışıqlıq**)**. **1**. toş. tutuq. tünd. -**toş** gecələr: qaran gecələr. -**toş** boya. (# **yoş**: açıq.)..
-**alaca (aralca) qaranlıq**: burunğuy. burunğay..
-qaranlıq düşmək. toran vurmaq. toran çalmaq. toran qarışmaq. toran düşmək..
-**qaran qaranlıq**: tüytün.

qaranlıq -**alaca qaranlıq**: qaş qaralın.

qaranlıq **-kahıllığın dəmi qaranlıq**. (**kahıllığın**: qarğunluğun. cahıllığın).

qaranlıq **qarağılıq**. **qarağı**. **qarağu**. **1**. ışıqsız. -**qaranlıq** küçə. -gündüzləri sizə qalsın, verin bizə **qaranlıqları**. 2. göz görməyəcək durum. 3. qoyu. qoyqul. qoyqun. tünd. -**qaranlıq** boyalı bir şəkil: qarası çox olan təsvir. 4. qurqulu. quşqulu. keşgilli. çəkgilli. çəkilli. şəkilli. peşgilli. deşgilli. üzdəkli. ötdəkli. şəggili. kilkəli. kitkəli. bilinməz yönü olan. gərəyincə anlaşılmayan, nə olacağı, sonu bəlli olunmayan nərsə. -**qarnlıq** işlərə girişdiyin biliriz. **1**. yasalara, törələrə uyqun olmayan, qarışıq, qatlağ. **1**. qısıl çınqı. üzüntü. göyüntü. qoyuntu. küyüntü. göynək. gövnək. gövüntü. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. burğanlıq. saçınlıq. saçğınlıq. saçılıq. saçğın. ayqaşlıq. uyqaşlıq. ayaşlıq. uyaşlıq. pərişanlıq. qısı. sınğınlıq. sıxıntı. acı. -bir

yas **qaranlığı** qapamış ölkə..
-uşaq atıya qaytarsa sözü, **eşitməz əğrini, eşitməz düzü**, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü..
-**qaranlıq qavuşmaq**: axşam düşmək. gün uçmaq. tünərmək..
-**qaranlıq basmaq**: hava iyicə qararmaq, tünərmək.

qaranlıq -**qaranlıq aydınlıqdan**, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

qaranlıq **qarıq**. (# **yarıq**: ışıq).

qaranlıqda -**qaranlıqda**, hər nə qara görünər. (gecə qara, cücə qara!)**.**

qaranlıqı -gecənin ən qaranlığı, dandışıdır dərlər. (**dandışıdır** : dandeşərdir. dan deşən çağıdır). (gecə son gücünü danla (səhərlə) döğüşdə ortaya qoyar)

qaranlıqta -**qaranlıqda qoz qırmaq**: qozaqlamaq. qozalamaq. saçmalamaq. saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq.

qaraoy **-qara oylar toxunmaq**: çöpsünmək. qaramsarlıq edmək. pesimist olmaq. bədbinçilik edmək.

qaraoylu **qara oylu**. qara fikirli. çöpsül. qaramsar. pesimis. bədbin.

qaraört **qara ört**: qara tutqun.

qaraöy qaraev. gor. govur. qəbir.

qarapaça içi qırmızı qovun (qoğun).

qarapalan çırağda odluq.

qarapapaq toyuqların pipiyin qaraldıb, öldürən kəsəl adı.

qarapaylamaq qara yaxmaq. töhmət vurmaq.

qarar (< **qaramaq**) görə**. -damara qarar**, qan dolanar. {**qarar**}.

qarar baxar**. -qartal qarar** bu yerlərdən.

qararlamaq qarayıb, baxıb çəkləmək. oranlamaq. biçəkləmək. təxminləmək.

qarartmaq **kalartmaq. korartmaq**. alartmaq**.** qamaşdırtmaq.

qarasan qarasanaq. qara ürəkli. bəd güman.

qarasan -**üstözingə dik qarasan**, tozasan, sılağ qılsan, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

qarasanaq qarasan. qara ürəkli. bəd güman.

qarasapmaq çox ayavlı (diqqətli) olmaq. -**qarasap**: ayavla. diqqət ed.

qarası -**kəsdənə qarası**: açıq, bozumtul qarası.

qarası **-**qarqa yuğunar, **qarası çıxmaz**.

qarası **-qazana yanaşma qarası yoğar**, yamana yanaşma qadası.

qarası -**üz qarası:** ısğıt. hisgit.

qarasıca izicə. dalısıca.

qarasıçan -ağsıçan, qarasıçan, qapıda durub başa sıçan.

qarasın baxsın.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə necə baxsın).

qarasın **-**tənbir tinbir olanlar, **ağ qarasın bulanlar**, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

qarasına hayına. -**can qarasına**: can hayına.

qarasını -neredeyse atıban dan, doğacaq gün, hələlik, **qarquranın qarasını çəkməliyik**.

qarasız kirşənsiz. ləkəsiz. yamansız. -urəyi **kirşənsiz.**
-ürəgi qarasız: ürəgi yamansız, saf:ürəgi kirşinsiz**.**

qarasız -**yazqı yazdım**, **qarasız**, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.

qarasoran hər nədən soran. durmadan soran, soruşan. hər şeyi bilmək istəyən sorğu-sualçi.

qarasoranmaq sorqu suala tutmaq.

qarasu əsmər.

qarasürən **1**. qaraqoşun. qarada (yerdə) çalışan döyüş gücləri. **1**. yol polisi.

qarasürən jandarm.

qaraş 1. (niqah). -**qaraşına** od düşmüş. 1. diqqət. təvəccüh. -biz ki **qaraş** görmədik. -bu **qaraş** nə üçündür. -**qaraşlı** durun: gözüz açıq olsun.

qaraş **1**. baxım. muvazibət. muraqibət. -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**peyin:** pisgil). **1**. mənzərə.

qaraş **1**. baxış. **1**. açı. baxış açısı. **1**. görüş. **1**. nəzər-**önərilən qaraş**, **nəzər**: düşəki. **1**. nizarət. -**qaraşda olmaq**: nizarət altda olmaq. -**qaraşa qoymaq**: nizarət altna qoymaq. **1**. baxım**..**
-göz qaraş: sir sifət..
-**görüş qaraş:** göz gözə üz üzə..
-**oy qaraş**: fikr zikr..
-**göz qaraş**: baxış. -göz qaraşın mənə yöntürdi.

qaraş intizar. -**qaraşmadan**: gözləmədən. intizar çəkmədən..
-**adalmı qaraş**, eşə könlümü? (insafmı intizar, eşə qəlbimi?).

qaraşa qaraşa mentəzir. -**qaraşa gözlər**: mentəzir gözlər. -qaraşa qalmaq: -qaraşa qoymaq. qaraşa.

qaraşçılıq izək. izəkçilik. izəvənlik. gözəkçilik. muraqibət. muvazibət.

qaraşı **-dış qaraşı:** görüntüsü. zahiri. -**dış qaraşı** içgili: kefli.

qaraşıq **1**. gözləşik. müntəzir. -**gözləşik** gözlər. **1**. muvazibət. murağibət. -uşaqlara **qaraşıq** gərək. **1**. bəbək. **(**mərdümək**)**. -gözdə **qaraşıqtay** qoru dilivi. **1**. mərbut. -on bizə **qaraşıq** değil. -bu konu **qaraşıq** görüşüz nədir. -ədəbiyyata **qaraşıq** dərgilər.

qaraşıq -**qaraşıq edməsələr**: qaraşmasalar. gözləməsələr.

qaraşılmaz gözlənilməz. bəklənilməz.

qaraşın qarab.

qaraşlı **1**. mənsub. -bu yer kimə **qaraşlıdır**. **1**. mərbut. -o mənə **qaraşlı** deyir.

qaraşlı **1**. ümmət. **1**. asılı. tabe'. **1**. mürid. **1**. nizarət altda olan.

qaraşlı gözaltında olan. təhtinəzərdə olan.

qaraşlı gözü açıq. -**qaraşlı** durun: gözüz açıq olsun.

qaraşlı mənzərəli.

qaraşlıq **1**. mürtəbit. mərbutluq. **1**. ğeyri müstəqillik. **1**. müstəmləkə.

qaraşma gözləmə. -**çox qaraşma**, göz qarava ağ düşər.

qaraşmaq **1**. gözləmək. -çox **qaraşma**, göz qarava ağ düşər. **1**. gözləşmək. -isti yatınca **qaraşın**. -birazda **qaraşın**: göləşin. -bundan artıq **qaraşamam**.

qaraşmaq gözləmək. -**qaraşıb bəkləmədən:** gözləyib bəkləmədən.

qaraşmaq ilgilənmək. qarağlanmaq. qeydinə qalmaq. təvəccüh edmək. -qaraşma qoy itilsin: sayma qoy rədd olsun. -

qaraşmaq maraqlanmaq.

qaraşmasalar qaraşıq edməsələr. gözləməsələr.

qaraşsaki baxarki. baxarsaki. görərki. görərsəki. -**qaraşsaki** heç nə qalmayıb.

qaraşsız özbaşdaq. müstəbidd.

qaraştırmaq **qaraşdırmaq**. gözlətmək.

qarat -dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat(**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə).

qarata. **-**bir anadan ağda doğar, **qarada**.

qarataban **qaradaban**. ağırayaq. qaraquyruq. ayağı yümsüz. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın.

qaratalaq **qaradalaq** -**qaradalaq edmək**: darıqdırmaq edmək.

qaratalaq **qaradalaq**. darqur. əsəbi.

qaratan -**qaradan yuxarı rəh**, ölümdən qaralı dərd yox.

qarataş **qara daş**. **1**. daş kömür. **1**. qayqa (səngi xara).

qarataş **qaradaş**. ən sərt daşlar **qaradaş** adlanır.

qaratut köbür (**kömür**).

qaratutqun **qara tutqun**. qara ört:

qaraus (**qara + us <> su**) göz yaşı.

qarav > **girov**. göz altı qoyma, saxlama işi.

qarav **1**. **qarov**. məsuliyyət. -bu iş bizim **qaravda** değil. -öz qaravın **gözlə**!: öz işinlə uğraş. **1**. baxan. vəzir.

qarava -çox qaraşma, **göz qarava** ağ düşər.

qaraval **qaravul**. **qaraman**. **qaravan**. (< **qaramaq**). güdücü. keşikçi. nigəhban.

qaravan **qaraman**. **qaraval**. **qaravul**. (< **qaramaq**). güdücü. keşikçi. nigəhban.

qaravaş kəniz **{< kəmiz**. (**kəm qız**: kiçik qız. qız uşağı**)**}. əl ayağ altı işlərin görən ev işçi.

qaravaş qırna. külfət. keçmişdə ev işləri üçün tutulan on-on iki yaşlı qız işçisi. **-qırna qarır**, qaraçı olur. (**qaraçı**: falçı).

qaravçı bakıcı.

qaravçı -**bəyqaravçı**:törağa (**törə ağa**)**.** mütəsəddi.

qaraver gözətlə. muvazib ol.

qaravəlli tanınmaz kimsə. qozavalı. -oturub hər **qaravəllini** oxusaq, gərək adımızı dəli qoyaq.

qaravı qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

qaravqul -**qaravqul ol ağzına**, dil durur canın qadası, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

qaravlıq **1**. yönətimlik. məsuliyyət sahəsi. -yeni **qaravlıq** qurmaq. **1**. nazirlik. vizarət.

qaravsız **(< qaramaq**: baxmaq**)**. **1**. baxışı, anlağı, dərki olmayan. korabeyin. **1**. baxımsız. -**gəpik**, qaravsız qala: bahalı, baxımsız şəhər. -**qaravsız qalanlar**: baxımsız qalanlar.

qaravul **qaraqol**. **qaraqul**. **qarakol**. bəkçi. saxçı.

qaravul **qaraval**. **qaraman**. **qaravan**. (< **qaramaq**). güdücü. keşikçi. nigəhban**..**
-güc işlədən qaravul: qasqat.

qaravulları -qoşunun çevrəsi **qaravulları**, . **bəkçiləri**: çetavul. (< **çet**: yan).

qaray yana. -bu **qaray** gedsən sudur, o **qaray** gedsən od. -o **qaray** gedmə**..**
-dos gözə, yağun (düşman) **yerə** (ayağa) **qaray**.

qaray -**qanı qara**: hirsli. -lap qanı qaraymışki bu

qaray! **(< qaramaq)**. **(**sağollaşmada işlənir**)**. görüşüncə. görüşmək üzrə. hələlik.

qarayaxa yalınbaş.

qarayaq qarağ. ışıltı. göz bəbəyi.

qarayaqa **qarayaxa**.rəncbər. zəhmətkeş.

qarayalğa **-qarayalğa:** (qara dərə). cəhənnəm. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

qarayapmaq **1**. axdarmaq. **1**. göz tikib gözləmək.

qarayaz kəvir. quru otsuz çöl.

qarayemiş qərik **(qara ərik)**. gavalı.

qarayıb -**qarayıb, baxıb çəkləmək:** qararlamaq.

qarayın bir baxın bir.

qaraymaq pırob edmək.

qarayutlu **qara yutlu. qara yuturlu**. kötü ürəkli. pis diləkli. bəd niyyətli.

qarayuturlu **qara yuturlu**. qara yutlu. kötü ürəkli. pis diləkli. bəd niyyətli.

qarbaba **qar baba**. qarquruc.

qarbağar **1**. qarmaqarışıq. **1**. gorbagor. **1**. başına dək dolu. dobdolu.

qarbaq **qarbağ**. əlbağ. ön qol. əli qarcaya **(**bazuya**)** bağlayan qol. dirsəklə bilək arasın **(**arasındaki**)** bölümü. arənc.

qarbaqara qarşı qarşıya. üzüzə.

qarbaş **1**. burbaş. qarışıq. dər həm bər həm. **1**. xərmən.

qarbat > **ərbət**. (< **qara**). **qabat**. kötü. pis.

qarca bazu.

qarcan **qarıcan**. qarıcığ. (qarcığ). xanımcığ. xanımcan. (xamcan). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

qarcaş e'tiraz.

qarcaş ixtilafi nəzər.

qarcaşıq mötərizə.

qarcaşmaq e'tiraz edmək.

qarcaşmaq qaraşları (görüş, nəzərləri) dəğişik, mütəfavit olmaq. ixtilafi nəzəri olmaq. -qardaşlar ara **qarcaşıq** düşdü.

qarcıq qarıcığ. qarıcan. (qarcan). xanımcığ. xanımcan. (xamcan). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

qarç **qaş**. **kərç**. (**çak**) (**< kərtmək**: kəsmək**).**

qarça əl biçimində olub, əl çatmayan yeri qaşmağa, əl çatmayan yerdən nərsə almağa yarır arac.

qarçan **qarqaç**. gözləmçi. güdünçü. keşinçi. muşahidə edən. observator.

qardaş -**dos qardaş:**tanış biliş. qohum əqrəba.

qarət -**qarət edmək**: vurtalamaq. (vurub talamaq). yağmalamaq.

qarı çal. -dişsiz **çal.**.
-yaş öğrəşər, **qarı durqaşar** (muqavimət edər).

qarı -**küt qarı:** deyingən qarı. -küt qarı dilə, küt pıçaq ələ küt verir . (**küt verir**: kötü gəlir. zərər verir)

qarı -**qarı anıya** qanday qılıb qarasın. (qoca nəniyə necə edib baxsın).
-qarı, buzu ərimiş yer: yalanğ. çalanğ.

qarı -**qart qarı**: **qat qarı**: **qart qarıcığ**: **qat qacığ**: qoca ər arvad. yaşlı kişi dişi..
-**başına yağan qarı əritmək**. (.**1**. işlərin çözməklə uğraşmaq. **1**.başına gələnləri keçirmək. **1**.qocalıqla keçinmək).

qarı -**qarı biəni** gəlin bilməz.
-**yaş qarı**: gənc yaşlı.

qarıb qaramaq durub baxmaq.

qarıbmaq qarımaq. qocalmaq.

qarıcan (**qarşılayan**). savağçı. cəvabdeh. öhdədar.

qarıcan **qarcan**. qarıcığ. (qarcığ). xanımcığ. xanımcan. (xamcan). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

qarıcıq qarıcığ. (qarcığ). qarıcan. (qarcan). xanımcığ. xanımcan. (xamcan). əziz arvad. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi.

qarıq **1**. görüş. mulaqat. **1**. **qarığ.** # **arığ**..
-**yarıq qarıq**: **1**. açıq gizli. ələni məxfi. **1**. açıq qara. tusi.

qarıq qar**a**nlıq. (**# yarıq**: ışıq).

qarıqtırmaq **qarıxdırmaq**. **kırıxdırmaq**. **qayığdırmaq.**

qarılı evli.

qarılmaq batmaq. bulaşmaq. qatıqmaq. **(# arılmaq:** təmizlənmək)..
-**qarılıb darılmaq: arılıb sarılmaq**. qızıb acıqlanmaq.

qarım **karım** (< **kərmək**). kəsim. qısım. -bir karım. bir kəsim. bir qısım.

qarımaq yaşınmaq. yaşlanmaq. qocalmaq.

qarımaş **qarmış**. neçə nərsənin qarışığı. məxlut.

qarımay rəğmən. -yaşlı olmasına **qarımay**, iyi qalıbdır.

qarımaz -kövrə qarır, **könül qarımaz**. (**kövrə** (:gövdə, tən, bədən) qocalır, könül yox).

qarımaz **-**osmanlıq qarır, **ocmanlıq qarımaz**. (**osmanlıq**: dosluq). (**ocmanlıq:** düşmanlıq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz).

qarın **1**. böğür. -**bağır böğür**: ciyər qarın. **1**. **gerin**. iç. örtülü bölüm. dal üz. -kim nə bilir **qarnında** nə var. **gernində** nə var. -onun **qarnı (**gerni**)** açılmamış hələ. **1**. yükək. aşqazan. -**yükəkli**: qarınlı**..**

-ala qarın: yarı ac. alac. çala qarın..

-**qarın** tox, qayqı yox. **(**damağ tox, qayqı yox**)**..

-**qarnı şişik**: **yekə qarın**: pökün..

-**qarın çıxarmaq (**qarnı şişmək**)**: pökünmək.

qarın doldarqa.
-könül dolmaz, **qarın doymaz**. (qısmasan boğazı, dəvəni utar). (həvəsdi, bəsdi).
-karın könlündəki, korun əlindəki.

qarın **-**əl işlər, ağız dişlər, **qarın çevirər**, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk)

qarın -**qarın bulanmaq**: ürəyi bulanmaq.

qarın -**qarın dolğar**: qarın burma. qarın ağrısı. {**dolğar**: bulğar. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq)}.

-görməz yarın, **baş işləməz ac qarın**. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz**).**

-qarın doyuran aşın , yağu yıxan daşın olsun.

-qarın yükü qata düşər, ayaq gedər, qab üzülər. (**qata**: dama).

qarın -**qarın doyurmaz**, boğaz isladar.(qarın doyurmaz, boğaz isladandır). (bu söz, olanı, adıyla, ölçüsüylə tanımağa çağırır.).

qarın **-qarın, cib yoşluğu**, beyin boşluğu. (**yoşluğu**: xoşluğu).

qarın baxın. -mənim gözümlə **qarın.**
-ağız yeyər, **qarın çəkməz bulğanar**. (hər iş iki başlıdır)

qarına -**dağı yox, qarına qala**, bağı yox barına baxa. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

qarına içəri. içgəri. **-**qapını bıraq, **qarına keç**. (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona,

qalma dona)}.
-**yatar qarına** az ye!.

qarınca -yovu qarınca görmə. (yovu **"qarnı incə"** görmə). (**yovu**: düşmanı).

qarınənə -**qarı nənə**: hörümcək. tor atan.

qarını -ağ tənəsi **qış qarını** uyatdı. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).

qarınqaşlıq **qarındaşlıq**. qohumluq.

qarınqulu boğazlı. çox yemək yiyən.

qarınları **-aclıqdan qarınları** kövük.

qarınlı **-şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq:** kədə. qata.

qarınpa aşqaraq. ac gözlü. gözü doymaz. hevesli.

qarıntan -**bir çağda, bir qarından doğmuş:** toxulu doğulmuş**.** əkiztay.ekiztay.

qarıntaş **qarındaş**. doğma. nəsəbi qohum.-suyuq aşdan aş bolmaz, **qudadan qarındaş**.
(**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum).

qarıntaş **qarındaş.** qağaş. doğqan. doğan. qohum. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər.

qarıntaş **qarındaş**. qohum.

qarıntı məxlut.

qarır -**kövrə qarır**, könül qarımaz. (**kövrə** (:gövdə, tən, bədən) qocalır, könül yox)..
-it quyruğundan, **at yalından qarır.**

qarır **-osmanlıq qarır**, ocmanlıq qarımaz. (**osmanlıq**: dosluq). (**ocmanlıq:** düşmanlıq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz).
-**ər qarır ərkdən**, xatun qarır görkdən. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən).
-**qırna qarır**, qaraçı olur. (**qırna**: qaravaş. külfət. keçmişdə ev işləri üçün tutulan on-on iki yaşlı qız işçisi) (**qaraçı**: falçı).

qarısın **-subaya qarısın** gündə boşar. (subaya boşamaq bilməz nədir).

qarış (< **qar**) bir qar (əl) boyu.

qarışar -türkcə bilsən, yağ kimi bala qarışar, özü axar.

qarışıq **1**. alabula. arabura. -**arabura** boyalı. **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. saltav. salçav. **1**. burbaş. qarbaş. dər həm bər həm. **1**. **qarmaşıq**. butalçıq. burtalçıq. çapraşıq. **1**. qatnaş. -**qatnaş** kələf. **1**. alğaş. muxtəlif cinsli. **1**. buruq. tərs. -**buruq anlamaq**: tərs başa düşmək..

-**qarışığı olan**: ayrılmamış. **(**na xalis. kirli**)**. arınmamış. burtaq. burut. bürüt. safalmamış..

-**çox qarışıq**: burdolaq..

-**yarı qarışıq:** alabulan. arabulan. alaburan. araburan.

qarışıq **-börkləri qarışıq düşmək**: börkləri çalaşıq, dəğişik düşmək: birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq.

qarışıq qaytlı. məşqul. -başı **qaytlı:** başı məşqul.

qarışıq -**pırtlaşıq, qarışıq yer:** toka. bükük. bürkük. sıx.tünlük yer.-darağ **toka** girməz.

qarışıq -**sırlı, gizli, açılmamış, qarışıq nərsəsi olan.** bök. (< **bük**). -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**böklü** işə girişmə, son başında kirişmə. (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq)..

-**qarışıq buruşuq:** çalbağ**.** -**çalbağ** iş..

-**qarma qarışıq:** çalğamıc**.** burma dolaşıq. dürmə dolaşıq. dər həm bər həm.

qarışıq -soyumu kökümü tanıyıram mən, **qarışıq deyiləm**, özümdən hürkəm.

qarışıq -yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, küsüb küsməz barışıq, **ara yaman qarışıq**.

qarışıqlığa aşlığa**.** bəlaya. -ucuna çıxan, ucadan düşər, **aşırı gedən, aşlığa düşər**. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

qarışıqlıq **1**. qarğaşa. butalçıqlıq. burtalçıqlıq. **1**. qavqa. qavqav. qovaqov. alqaç. arqarış. altut. vurtut. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc. **1**. albadal. qoğala qaşdı. **1**. toğan. bəlbəşur.

qarışılanın pozulanın. qatıqlığın.**-pozulanın nə izində** , nə içində olma, düzülənin başında ol.

qarışınmaq burqalmaq. bulğaşınmaq. buraşınmaq.

qarışıntı bulam. bulbaşım. bəlbəşur.

qarışır **-**genə axşamdı düşür, **al qarışır sarşınımın saçlarına**.

qarışıt **1**. dirəş. ixtilaf. **1**. önək. önəkiş. önləyiş. önəriş. alqıtış. saxsalış. **(**pişgiri**)**.

qarışıtlamaq arşınıtmaq. qarşınıt ödəmək. qayırmaq. yasartmaq. ardalamaq (**art. dal**). cübran edmək. tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

qarışıtlamaq cübran edmək. tələfi edmək.

qarışıtmaq alqıtmaq **(**< **al**: ön**)**. saxsalamaq. önləmək. qarışıtmaq. **(**pişgirlik edmək**)**. -nərsənin yayılmasın **saxılqatma** yolları.

qarışqa ağışqa**.** pəziralıq.

qarışqa **qumurşqa**.

qarışqaya -kişi oğlu kişi gör nə günə qalmış ki, **qarışqaya** qısqanır!.

qarışlıq **qağışlıq**. bulğla. vəlvələ.

qarışmaq **1**. arbaymaq. arbanmaq. burtlaşmaq. pırtlaşmaq. **1**. çəlgəşmək. kilkəşmək.. -**toran qarışmaq**: **toran vurmaq**: **toran çalmaq**: **toran düşmək**: qaranlıq düşmək.

qarışmasın -başaq işlərimə **kimsə qarışmasın**. **(**şəxsi işlərimə).

qarışmaz -kiçi uluğ duruşmaz, **qırqı qarqa qarışmaz**.

qarıştırıcı kitozdan. ikiüzlü. munafiq. **-bir kitozdan söz qopuşdu**, elim eldən pozuşdu.

qarıştırmaq **qarışdırmaq**. **1**. çalğatmaq. **1**. kilkətmək. dolaşdırmaq. bulaşdırmaq. buraşdırmaq. **1**. **qatılamaq**. **qatışdırmaq**. qələt eləmək. yanılmaq. kırıxmaq. xəta yapmaq.

qarıştırmaq **qarışdırmaq.** bulğatmaq**.** bulandırmaq. birbirinə çalmaq. çalışdırtmaq.

qarıştırmaq **qarışdırmaq.** burlamaq**.** pəlləmək.

qarıştırmaq **qarışdırmaq**. butaldırmaq. burtaldırmaq. pırtlaşdırmaq. çapraşdırmaq.

qarıt qarut. əğin. yeniğ. vicud. bədən.

qarıtan qocadan.

qarıtar **-ər arvadlıq qarıdar**, yaman olsa ərarvad.

qarıtar -**gəncini belə qarıdar**, yaman olsa ər, qadına!!!.

qarıtmaq qocalmaq. -çevrənməsə əsgi dəğirmən **qarıtmazmış** qarı çevrən.

qarıvmasa -**qarıvmasa bağ olmaz**, sağılmasa yağ olmaz. (qarıvmasa: baxılmasa).

qarıyanta -atı, arıyanda gör!, **eydi, qarıyanda gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).

qarız qar kim ağ, arın.

qarqa cəza. -**qarqasın** ver: cəzasın ver. -**qarqalı**: cəzalı. -qarqası nə: cəzası nə. -**qarqasın** versin: cəzasın versin.

-**yoldaşın olsa qarqa** , yemindən pox kəsilməz. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

-**kəsdənə qarqa**: alacaqarqa.

qarqa -kiçi uluğ duruşmaz, **qırqı qarqa qarışmaz..**

-qarqa min qaqırar yaz çıxmaz, qaz bir qığırar, çıxar.

qarqa **qarğa**. lə'nət. -tanrı özü **yarğasın**, özü **qarğasın**..

-**yağqaranda** o, **qarqayan** da o.

qarqa **-olursa yemi qarqa yemi**, kitab oxur olamaz gözi. (kitab oxuyan gözü olanmaz).
-qarqa, qarqa gözün çoğurmaz. (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).
-bülbül gülə, **qarqa çöplügə**.
-tülkü əfə dadlı dillər söylədi, **qarqa bəydən pəndirini almağa**.
-qarqa tavçası çöplüyə salar. (**tavçası**: tovsiyəsi). (**çöplüyə**: poxluğa).
-**bir qarğa ilə** qış gəlməz. (bir qarğayla qış gəlməz). (bir qarğa birlə qış gəlməz). (bir qarğa bilən, qış gəlməz). (bir qarğamən, qış gəlməz).
-**qarqa yuğunar**, qarası çıxmaz.

qarqac **qarğac**. dürbün.

qarqaç qarçan. gözləmçi. güdünçü. keşinçi. muşahidə edən. observator.

qarqaç **qarçan**. gözləmçi. güdünçü. keşinçi. muşahidə edən. observator.

qarqalağlamaq qalmaqal çıxartmaq. cəncal çıxartmaq. şəbeh çıxartmaq. təzahürat, numayiş edmək.

qarqalar -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

qarqam **qarqam. qaqram**: qısınca. işkəncə.-kiminə bayram, **kiminə qarqam**.

qarqamaq ilənmək**.** lə'nətləmək. -**ilənmiş**: qarqınlar. lə'nətlik. -**ilənmişlər**: qarqanlar. lə'nətləmişlər.

qarqanan gözətlənən. -**qarqanan** ümidlər getdi boşa.

qarqanır -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, **kötülüklər qarqanır,** kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qarqanma **qarğanma.** ilənmə**.** küfr demə. -**ilə bilmədin, ilənmə**. (**ilə bilmədin:** bacaranmadın).

qarqanmaq cəzalanmaq. cəzaya süşmək.

qarqanmaq **qarğanmaq**. lə'nətləmək. ilənmək.

qarqaş **qarğaş**. fitnə.

qarqaşa **qarğaşa**. **1**. qarışıqlıq. butalçıqlıq. burtalçıqlıq. qarmaşa. butalış. burtalış. burğalış > bəlva. **1**. gurultu. həyahu.

qarqaşa **qoğqaşa**. borbuşa. hərcmərc. kaos.

qarqaşıq **qarğaşıq**. **1**. başbaşa. **1**. içiçə.

qarqaşu **-**davar yığma yığraşu, **oyun qılma qarğaşu**, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**

qarqatamaq **qarqadamaq**. söğüb yamanlamaq.

qarqatuq **qarqaduq**. **qaruq**. atıq. atuq. məlu'n. atılmış. lə'nətli.

qarqavaq (**qarmaq + qavmaq**) görmə, qanma gücü.

qarqaya **-ördək değil,** qarqaya belə oxşamır, axı bu quş deyil.

qarqayar **qarğayar**. -dil, küsürsə dildən, dil, **qarğayar yiyəsin**.

qarqayla **-**bülbüllə gəzən ötmək öğrəşir, **qarqayla gəzən otlamaq**.

qarqayla **qarğayla**. -**bir qarğayla** qış gəlməz. (bir qarğa ilə qış gəlməz). (bir qarğa birlə qış gəlməz). (bir qarğa bilən, qış gəlməz). (bir qarğamən, qış gəlməz).

qarqı **qarğı**. **1**. dirgət. neyzə. **1**. möhrə. burçuğ..
-**qarğı** (**neyzə**)**, tüfəng başına taxılan incə, işgə bayraq, pərçəm**: alov. yalov..
-**qıssa qarğı** (neyzə): cırat.

qarqıc **(qaramaq**: nizarət edmək**)**. nazir.

qarqılaqın -ayqılaqın gəl, **qarqılağın gəlmə**. (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

qarqılama asıq üzlə qarşılama. pis, kötü görmə. **(# alqılama**: yoğuşlama. yoğşulama. xoş üzlə qarşılama. iyimsər, uğurlu, mütəbərrək görmə**)**.

qarqış -**alqış** aman, **qarqış** yaman.

qarqış **.**
-(**qarqış sözü).** -odun qurusun!. (ocağın qurusun!.) (evin dağılsın, soyun kəsilsin.). {qarğış. -yeri boşdu boş olsun, geddiyi yer **gor** olsun). (# **alqiş** -yeri boşdu boş olsun, geddiyi yer **xoş** olsun)}..
-qarqış örnəkləri {sağgəlməmiş. -sevdasız qalmış. -cəhənnəmin isti bucağında qalasın. -gün görməmişin biri gün görməmiş. -qarnına çiban çıxsın}.

qarqış -alqış qaldırar, **qarqış öldürməz**.

qarqışmaq **qarğışmaq**. butalmaq. burtalmaq. pırtlaşmaq. şaşırmaq. -**burtalıb qalmq**: şaşırıb qalmaq.

qarqıya **-**min qarqıya bir kəsək.

qarqız qızpamıq. (bılanş nej).

qarqor **qaraqor**. gözün qarası.

qarquq **karğuq**. **arğuq. dartuq**. qulağ verməz. söz eşitməz. saçuq. sərkeş. inad.

qarqulac **qarqulaş**. **qaranquş**. **qarnaquş**. -qaranquşla yaz gəlmər, yaz gətirər qaranquş! (**gəlmər**: gəlməz).

qarqulaş **qarqulac**. **qaranquş**. **qarnaquş**. -qaranquşla yaz gəlmər, yaz gətirər qaranquş! (**gəlmər**: gəlməz).

qarqun qar seli. qatı (çox) yoğun qar yğması.

qarqunluqun **qarğunluğun**. kahıllığın. cahıllığın. **-kahıllığın dəmi qaranlıq**.

qarquran zülümat. züləmat. -neredeyse atıban dan, doğacaq gün, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik.

qarquranın züləmatın. -neredeyse atıban dan, doğacaq gün, hələlik, **qarquranın qarasını çəkməliyik**.

qarquruc qar baba.

qarlı -**dağı qarlı**, gözəl yarlı olsun. (yarqış sözü).

qarlı **karlı**. **1**. önümlü. faydalı. -**önümlü önəmli**: barlı əhəmmiyətli. -**önüm verməz**: kar kəsməz. fayda verməz. **1**. törüz. barlı.

qarlı **karlı. yarlı.** yaxımlı. faydalı. -**yaxımlı** otlar: faydalı otlar.

qarlı **karlı**.tə'sirli. müəssir. etgili.
-**karlı kişi**: uğur iyilik yapan kişi.
-**qarlı, fırtınalı hava:** qış qiyamət: qışboran.

qarlığac qırlanğıc.

qarlığan quşüzümü.

qarlıqın **karlığın.** yararın. dərdə dəğməsin. **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir.

qarma baxma **.-**əkənə baxma, ək bitir, **biçənə qarma, biç bitir**, tutduğun yolu, ged kitir!. (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

qarma **-qarma qarışıq:** çalğamıc**.** burma dolaşıq. dürmə dolaşıq. dər həm bər həm.

qarma məxlut.

qarmaq **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qapbac. qança. çəngəl. çəngək. qənarə. qullab. qopla. olta.

qarmaqarışıq aza. -**aza** yuxular: qarmaqarışıq yuxular, düşlər.

qarmaqarışıq qarbağar. -**qarbağar** işlər.

qarmalanmaq əl sürmək. -**qarmalana qarmalana**: əl sürmə sürmə. əliylə yoxlaya yoxlaya.

qarmamaq əldəmək. əldə edmək.

qarmamaq ələ almaq. yaxalamaq.

qarmaşa qarğaşa. butalış. burtalış. burğalış > bəlva.

qarmaşıq **1**. çitrik. kitrik. kompleks. **1**. **qarışıq**. butalçıq. burtalçıq. çapraşıq. **1**. mürəggəb.

qarmaşıq çataq. (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. tərs. çətin. çitin. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

qarmış **qarımaş**. neçə nərsənin qarışığı. məxlut.

qarnaquş **qaranquş**. **qarqulaş**. **qarqulac**. -qaranquşla yaz gəlmər, yaz gətirər qaranquş! (**gəlmər**: gəlməz).

qarnı -**acından qarnı gurlar**, başında nələr oylar. (**oylar**: düşunər).

qarnı **-içi, qarnı yumşadan:** içgeçir. müshil.

qarnı -İki qoç toslaşlaşar, **qurdun qarnı acığar**. (toslaşlaşmaq: tutuşmaq. çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (qayın ölkələr: rəqib ölkələr. yad ölkələr).

qarnı -qarnı ac gözü acdan tez doyar.

qarnı **-qarnı acmış**, gücü qaçmış.

qarnı **-qarnı incə**. **-**yovu **"qarnı incə"** görmə. (yovu qarınca görmə). (**yovu**: düşmanı).

qarnı **-qarnı tox**, beyni yox.

qarnı ürəyi. **-**qarnı **bulanmaq**: ürəyi bulanmaq.

qarnın pətəyin. çinəligin. **-toyuq kimi olma yesiri, pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (yemək düşgünü olma).

qarnına -(qarqış) **qarnına** çiban çıxsın.

qarnısa -gözü ac, **qarnısa tox**, xan belə yoxsulluq edər.

qarnıva -**qavını ye, qarnıva bax**, qarpuzu ye, bənzivə bax, üzümü ye, qolsuva bax. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

qaro ambar. qorundurma yeri.

qarol post. pasqah.

qarov **1**. > **girov**. (< **qaramaq**: güdmək. göz altına qoymaq). zəmanət. vəsiqə. **1**. **girov**. albat. **1**. **qarav**. məsuliyyət. -bu iş bizim **qaravda** değil. -öz qaravın **gözlə**!: öz işinlə uğraş. **1**. zamin. -sağlıq, ömrün **qarovu**.

qaroy **qara öy**. qara ev. yekə çadır.

qarpaq **qarpağ**. mubaşir.

qarpan qəyyum.

qarpız -{bir dam durur qapısız (tapmca) (**qarpız**)}.

qarpızta -qayğı, quyğu bilmədiklərimiz **qarpızda qaldı.**

qarpuz -**qarpuz kəsmeklə** yürək soğumaz.

qarpuz -**qarpuz qabuğuyla** böyüyən eşəğin, ölümü sudan olur.

qarpuzu -qavını ye, qarnıva bax, **qarpuzu ye, bənzivə bax**, üzümü ye, qolsuva bax. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

qarrac (< **qaramaq**). güdücüsü (saray güdücüsü). fərraş.

qarrı -**qarrı qurd hünkürtüdən**, dəğirman sıçanı gurultudan ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz).

qarrı -gövrə başla görür, **qarrı yaşla**. (gövdə başı güdür, yaşlı gəncdən gözlür). (başın dəğəri, yaşlının sılağı, sayqısı, hörməti danılmaz).

qarrılıq -ötdü igitlik devran, **otdu qarrılıq duman**, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).

qarrısa -**qız qarrısa qazi**, it qarrısa tazı olar.

qarsınmaq **qaysınmaq**. **qayırsınmaq**. **1**. yaranın başı bağlanıb iyiləşməyə üz tutması sanılmaq, təxmin edilmək. 2. işlərin uğura, yaxcılığa gedməsi düşünülmək, görünmək.

qarsız **karsız.** yalpa. (nərsə. adam). vecsiz. bekara.

qarsız **karsız. yarsız.** yaxımsız**.** faydasız.

qarşal **1**. **(qarşı alma)**. görüş. mulaqat. **1**. alday. peşvaz. -**aldayına** kim çıxdı.

qarşalıq qəbul. pəzirayi.

qarşalıq tərəf muqabil.

qarşalıqmaq tərəf muqabil olmaq. -**qarşalıqamaz**: tərəf muqabil olamaz.

qarşama **-**acı sorağ verib, **süycü yanıt qarşama**. (**sorağ**: sual). (**süycü**: gözləmə).

qarşat zidd.

qarşatacaq qayıracaq. ödləyəcək. -bu itgini necə **qayıracaq.**

qarşı **1**. e'tiraz. -**qarşı durmaq**: **qaşuqmaq**: **qarşuqmaq**: muxalif olmaq. **1**. qabat. -**qabat qabata**: qarşı qarşıya. **1**. uc. -**uc uca**: qarşı qarşıya. **1**. muxalif. **1**. əleyh. **(# yarşı**: ləh**)**. **1**. **(**qaraşı**)**. görə. barədə. haqqında. -buna **qarşı** heç eşitmədim. -ona **qarşı** sizə demişdim. **1**. **sat**. muxalif.(oylamada). (# **say!**: (onaylama, tə'yid sözü). -**saysat**: muvafiq muxalif..
-**qara qarşı**: **qarşı qarşıya**. -**qara qarşı** onla çıxdıq..
-**qarşı gəlmək**: muqabilə edmək. öhdəsindən gəlmək..
-**qarşı durmaq**: dirənmək.
qarşı ataq: qarşı saldırı. qarşı hicum. ziddi həmlə..
-**qarşı çıxmaq**: e'tiraz edmək..
-**qara qarşı**: qarşı qarşıya..
-**diləqarşı**: diləğə qarşı. istəmiyərək..
-**qarşı gürəş**: mucadilə. -**qarşı gürəş yürgüzmək**: mucadilə aparmaq**..**
-özünə qarşı olan: özatan**..**
-qarşı durmaq: dirənmək. dirgənmək. təqabül edmək. muxalifət edmək..
-**qarşı qarşıya durmaq**: dirənişmək. dirgəşmək**..**
-qarşı qoydurmaq: dirətmək. dirgətmək..
-**qarşı durmaq**: dirənmək. dirgənmək.

qarşı **1**. küt. qat. yad. tərs. muxalif. zidd. əleyh. **1.**çön. tərs. əks. zidd. (**# çin**). -hər nə dedim çön çıxdı. -**çöndəş**: mütəzadd..
-**qarşı durmayın:** kəşgitməyin. keşgitməyin. -siz ataza qarşi **kəşgitməyin**: qarşı durmayın.

qarşı -**qarşı alıb qocaqladı:** istiqbal edib qocaqladı.

qarşı -**qarşı almaq:** istiqbal edmək. -**qarşı alsan** gələrəm. -**qarşı almaz**. -**qarşı alar** səni dağlar.

qarşı -**qarşı dönmək**: üzünə durmaq. üzünə durmaq. cəvab vermək.

qarşı **-qarşı qarşı:** dönə dönə. qayta qayta. -o dövrəsinə baxdı.

qarşı rəğmən -hər soruna **qarşı**: əlarəğmi hər məsələ.

-yalan dursun yağuya qarşı. (**yalan dursun:**yalan yaşasın) (yağuya qarşı yalanı, kələyi yaşatmalıyıq) (yalanın yaman olduğunu vurqulayır).

qarşı -ver sözüvü ada saxlasın, yağuda girsə, **qarşı taxlasın**..
-**qarşı qarşı : (**bir işi, qılışı uzun uzadıb, izin üzmədən təkərləmək, təkrarlamaq). zol zol. övür övür. qayta qayta. dönə dönə. birsixli. -**zol zol** bizi güldürdü. -**zol zol** baxdı: bör bör, bər bər baxdı..
-**yağuya qarşı**, dağ arxalı, daş ürəkli.

qarşı çat. qabağ. üzbəüz. muqabil. (**qat**: yan). -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana. -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda. -**çat oxumaq**: birinə qarşı meydan oxumaq. yavalamaq.
-**qapma qarşı**: çəlşikli.
-**odqa qarşı**: **oda qarşı.** ziddi atəş.

qarşıqarşıya qarbaqara. üzüzə.

qarşıl **qarşıntı**.təcavüz. təxəllüf. təxətti. ixlkal. sözdən çıxma. pozuntu. riayət edməmə. yerinə gətirməmə. sayqısızlıq edmə. qutsallığını pozma.

qarşıla düşürqıl. istiqbal ed. **-**gəlsə uma (qonaq) **düşürqıl,** dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

qarşıla **-qaçınılmazı qarşıla**: orda ki qaçaq yolu qalmadı, üz açıq irəli yeri.

qarşılama üz vermə. alma **(# tərsləmə**: üz verməmə. qoğalama**)**.

qarşılamaq **1**. tıxlamaq. tükləmək **(tük**: **tık**: bütün. tamam**)**. tə'min edmək. **1**. önünə çıxmaq.

qarşılamaq götüb almaq. -sevinc ilə **qarşılamaq**: sev bilən götüb almaq.

qarşılamaq **-isti qarşılamaq:** ısqarlamaq. istilk görkəzmək. iyi istiqbal edmək.

qarşılaşmaq **1**. yolğuşmaq. **1**. **yoluxmaq**. **yoluğmaq**. -**yoluğduna** ürəyin açın: qarşılaşdığına iç sözlərin sərir.

qarşılaşmaq tuşmaq.tuşlaşmaq. ras gəlmək

qarşılaştılar **qarşılaşdılarş** tuşuşdular**.** raslaşdılar. görüşdülər. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər.

qarşılaştırmaq **qarşılaşdırmaq**. tutuşdurmaq. salışdırmaq. adalşıtmaq. muqayisə edmək. tətbiq edmək.

qarşılıq **1**. muxalifət. mumaniət. -**qarşılıq** çıxmadan, tərslik görmədən. **1**. tərslik.

qarşılıq ödül. mukafat. müzd. -buda sənin **ödülün**.

qarşılıqlar -**içəki qarşılıqlar**. daxili təzadlar.

qarşılıqlı -**qarşılıqlı qonuşma**: aytış. eytiş. değiş. diyaloq.

qarşılıqlı qoşqurun. mütəqabil.

qarşımaq muxalif olmaq. -**qarşımazsız**: muxalif olmazsız. -**qarşımaz**: muxalif olmaz.

qarşımıza **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar).

qarşımıza **-**tanrım, iykular yaz başımıza, **uğurlar çək qarşımıza**. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

qarşın **1**. ixtilaf. -ərarvad qarşınmaları: çəlişmələri. ixtilafları. -**qaşından** qırağ gəzən: **qarşı** durmaqdan qaçan. **1.** üzbəüz. -bir qala **qarşın**: bir bəlaya muqabil. **1**. bərxilafi. -kefinə **qarşın**, nərsə qılmaz. **1**. əlarəğmi. -çox istəyinə **qarşın**. -yoxsulluğuna qarşın, çox əli açıq olmaq.

qarşın dolayın. rəğmən. (əlarəğmi). oluşuna qəti' nəzər. -gözəlliyinə **dolayın**, yürtündən (rəftar) heç xoşum gəlmir.

qarşın qaraşlı olan, üstündə göz olunan. ümmət**.-**öndərin gör, **qarşını tanı.**

qarşın rəğmən. əlarəğmi.

qarşına önünə**.-**nədərək alçaqlığı **göz önünə** gəlir. (**nədərək**:nəqədər. nəqqədir) .. -**göz önünə: göz** qarşına.

qarşında aldında. muqabilində.

qarşını ümmətini.-öndərin gör, qarşını tanı. {**qarşın** : (qaraşlı olan, üstündə göz olunan). ümmət}.

qarşınışmaq muqabilə bimisl olmaq. qisas olmaq.

qarşınıt **1**. üz üzə. birbirinə tərs. -atanla **qarşınıt** durma. **1**. mütəxalif. birbirinə qarşı, tərs. -**qarşınıt** yollar. **1**. mütəqabil. -küçəni **qarşınıt** evlər sırası sarmışdır. **1**. tələfi. -**qarşınıt ödəmək**: **qarşınıtmaq**: tələfi, cübran edmək.

qarşınıt -**qarşınıt ödəmək:**qarışıtlamaq. arşınıtmaq. qayırmaq. yasartmaq. ardalamaq (**art. dal**). cübran edmək. tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

qarşınlıq təxalüf. -burda bir **qarşınlıqlıq** var.

qarşınma **1. qarşınma!**. çəlişmə!. üzbəüz durma!. muqabilə edmə!. -atava **qarşınma!. 1**. qarşın. ixtilaf. -ərarvad qarşınmaları: çəlişmələri. ixtilafları. -mənim sizlə **qaşınım** yoxdur.

qarşınta **qarşında** .-eşidən dəh gələmir **gözlə görən qarşında** .

qarşınta **qarşında**. -ata baxsan barlı bax, **yağu qarşa yar olsun**. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun).

qarşınta **qarşında.** -**qarşında baş əyirəm**, əllərindən öpürəm.

qarşıntı **qarşıl**. təcavüz. təxəllüf. təxətti. ixlkal. sözdən çıxma. pozuntu. riayət edməmə. yerinə gətirməmə. sayqısızlıq edmə. qutsallığını pozma.

qarşısınta **-çətinlik qarşısında**, duruşub üstələyən güclüdür, qaça bilən ağıllı.

qarşısınta -**gücəvarlıq qarşısında**: məcburiyyət qarşısında.

qarşısız e'tirazsız.

qarşışıqlıq bulğaşay > bəlbəşuy. bulağay. dağva dalaş. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

qarşışmaq muqabilə bimisl olmaq.

qarşışmaq üzəşmək. üzləşmək.

qarşıt **1**. dartış > darşıt. çəkşit. çakşıt. çalşıt. çaltış. ixtilaf. **1**. tavan. tələfi.

qarşıt muxalif. -**qarşıt qaryış:** muxalif baxış. muxalif nəzər.

qarşıt muqabilə. -qan **qarşıtı** qan ediş. qana qan: cinayət muqabili cinayət.

qarşıt -**qarşıt sözlər**. -**od su**. -**toy yas**. -**aclıq toxluq**. -**osman düşman**. -**dos düş**: yan duran qarşı duran. -**yaş qarı**: gənc yaşlı.

qarşıtan -**qarşıdan gələn**: yetib gəlyən.

qarşıtınmaq alqıtınmaq **(**< **al**: ön**)**. saxsalınmaq. önü tutulmaq. **(**pişgirlik olmaq**)**. -**alqıtınmasaydi** dünyanı uşaq bürürdü.

qarşıtlamaq cübran edmək. tələfi edmək. əvəzin çıxmaq. yerin doldurmaq. rizayətin almaq. könlün almaq. kəffarəsin vermək. -bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

qarşıtmaq **1**. mane' olmaq. **1**. muxalifət edmək.

qarşıtmaq **1**. muqabilə edmək. **1**. üzübəüz edmək. rubəru edmək. **1**. muqayisə edmək.

qarşuqmaq **qaşuqmaq**. qarşı durmaq. muxalif olmaq. -**qoşuq qaşuq**: muvafiq muxalif.

qarşut **qaşut**. muxalif. -**qaşut** çıxmaq.

qart **1**. batil. **1**. **kart**. kərt **(**< **kərtmək)**. -çağrı **kartları**..
-**qart börü**: qoca qurt.

qart **1**. **kart** {< **kərt**: kəsik. biçik}. bəlic. yazıc. (kiçik **yazıt**: kətibə). nərsəni bilitən, yazılı çıkili kiçik kağaz tərti, tikəsi. **1.** qoca (kişi). -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi. -**qart qarıcığ**: **qat qacığ**: qoca ər arvad. -**qart qarı**: **qat qarı**: yaşlı kişi dişi.

qartaq **qardağ**. **1**. (dəstyar). **1**. qaleri.

qartaqız **qarta qız**. qoca qız. -sovğalığın azı olmaz, qarta qızın nazı.

qartal **1**. qartal türlü quş: **başa** (başı cığalı, taclı.). **1**. qıran. -**qartal** gözü qayada, bala gözü yuvada. **1**. qara quş.

qartal dürgüt. bürgüt (moğol)..
-**qartal qarar** bu yerlərdən.

qartal **-**göydür uca qartal durağı. (uçaqçılar sözü).

qartal -kəklik dursa havada, **qartal durmaz yuvada**! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr).

qartal -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

qartal -**qartal balası:** quş balası. balaquş.

qartamaz **-**gen biçilsə don çartamaz, **gengəşli bilik, qartamaz**. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

qartan -**ertə qardan:** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

qartan **-**küldən təpə, **qardan oyuq olmaz**.

qartanqaz **qatanqaz.** qaba. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı. qaymalı. qatmalı. çaqmalı.

qartaş **qardaş**. **1**. artaş. **1**. birdoğan. **1**. doğuşqan. doğşan. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər. **1**. **qərdəş**. tavay. tayvaş. bəradər. **1**. (**qar** : əl). əlbir..
-**and qardaşı**: siğə qardaş. adaş..
-**böyük kiçik qardaş**: ağa oğa..
-**böyük qərdəş**: batur. dadaş..
-**böyük qardaş**: ağabay ağadadaş..
-bacı qardaş: doğma. bir evdə, bir atanadan doğulanlar. soyca lap yaxın olan kişilər.

qartaş **-qayından qardaş**, gəlindən bacı olmaz. (**olmaz**: çıxmaz).
-**qoy tutarmı qardaş**, qurdu özünə!?. (qoyun, qurdu özünə qardaş tutarmaz).
-qoyla börü **nə qandaşdır**, **nə qardaş**. (**börü**: qurd).

qartaş -**doğan qardaş**, dosla yar. (**doğan**: qohum)
-**qartaş yaşlı**: yaşı qartaşan. yaşı ilərləmiş. müsinn.

qartaşan -**yaşı qartaşan:** qartaş yaşlı. yaşı ilərləmiş. müsinn.

qartaşım -**daşqıran qardaşım**: zəhmətkeş qardaşım.

qartaşım **qardaşım!**. doğanqay**!**.

qartaşın **qardaşın** -müslüman türk, dinin dəğişmiş bacısın satar, **qardaşın atar**.

qartaşqırın **qardaşqırın**. **qardaşqırış**. qardaş öldürüş.

qartaşlarım -(balalı böyüklü) **qardaşlarım**: enağalarım. (**eni: ini**: balaca).

qartaşlıq doğanlıq. bəradərlik.

qartaşlıq **qardaşlıq** (**qar** : əl). əlbirlik.

qartaşlıqı **qardaşlığı**. **-itlərin qardaşlığı**, bir gəmiyi görüncə, **kişilərin qardaşlığı**, ortaqlığı bitincə!.

qartaşmaq **dartaşmaq**. **dartışmaq**. bağlaşmaq. barğaşmaq. barlaşmaq. barğalaşmaq. yarğaşmaq. yarışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək.

qartaştan **-dərək bilməz qardaşdan**, dərək bilən yad yaxşı. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).

qartay **qarday**. qar kiimi.

qartayaq yaşlanmaq. qocamaq.

qartaymaq -dəvə **qartaysa (**yaşlansa**)**, köşyin güdər: yaşlı adam ələ baxım olur.

qartiən **qardiən**. qaravul.

qartıq məxlut.

qartınmaq batil olmaq.

qartış **qatrış**. mudaxilə. dəxalət.

qartışmaq **1**. **qatlaşmaq**. **artışmaq.** (çəkdən, həddən ötə) yoğunlaşmaq. -onun öfgəsi ged gedə **artışıb** getdi. **1**. **qatrışmaq**. mudaxilə edmək. dəxalət edmək.

qartqurt **qart qurt**. quru köhnə.

qartlac bunaq. kora fəhim. xirift.

qartlıq bətalət.

qartoparı **qar toparı**. qaralıq **(qar+alıq)**.

qartuş **1**. **qatuc (**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. kiriş. çiriş. siriş (**< sürüş**). çəsb. **1**. **qatuş**. **(**< **qatmaq**). mə'cun. **1**. pis sabiqə. sabiqəye bəd. (keçmişdə düşmüş, üz vermiş kötülük, suçluqla bağlı). -onun bu **qartuşu** ilə heç yanda

işə yazmazlar. -**qartuşları silmək**: keçmiş kötülükləri unutmaq, silmək. **1**. pis nameyi ə'mal. -qopuq günü **qartuşlu** qalarlar. **1**. sınavdan düşmə bəlgəsi.

qaru **1**. qaranlıq. **1**. quzey. gün görməyən yer, bölüm. **1**. sarı. -**oparı qaru**: yuxarı sarı.

qaruq **qaruğ**. **1**. quru qayığı. araba. maşın. otomobil. **1**. qarqaduq. atıq. atuq. məlu'n. atılmış. lə'nətli.

qarul cibhə.

qarut qarıt. əğin. yeniğ. vicud. bədən.

qaruv -**qaruv yaraq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. gərək yaraq. yatıq yaraq. yaraq yasaq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

qarvan **karvan.** -**gəzək keçib,** köçüb..
-qalma geri, işin keçər, gəzək ötər, **karvan köçər**. (**gəzək** :sıra. fürsət)..
-it hürər **karvan keçər**. (it hürür **karvan yürür**). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh).

qarvan -**yolsuz yerdə karvan yürməz**, öytgəp keçər ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

qarvançısı -başsız elin **karvançısı çox olar.**

qarvanı -karvanı yolsuz qalmış,

qarvanın -**başı ölmüş yolsuz qalan karvanın** dəvəsi dağdan, keçisi qayadan uçar.

qarvanız -**əsgi karvanız yeni yolçuları**, yeni yükçüləriz yeni çulları.

qarvansaray **karvansaray**. çarva. sarva.

qarvansız -ağbirçəksiz ev, **karvansız yol olmasın**.

qarvul sakçı. keşik. əsgər. sərbaz.

qaryış qaryış. baxış. nəzər. -**qarşıt qaryış:** muxalif baxış. muxalif nəzər.

qaryış qaryış. baxış. nəzər. -**qarşıt qaryış:** muxalif baxış. muxalif nəzər.

qarzan **qatran**. qatırlı. bahalı. **(# yarzan**: ucuzlu**)**.

qas **1**. damarlı, sınğırlı nərsə. **1**. **kas** -**alaşıq**, **kas kölgə**: kölgəz. **1**. **kas**. kar. -qulağım **kas** oldu, kişənlər qıcından.

qas kas. tünək**.** mat. parıldaq olmayan.

qasa **kasa**. **kassa**. **kes**. qapsa. qapcağ. sandıq. qutuq. dəxil..
-**kiçi kasa**, **tasa**: üsgürə. əltası..
-**göz kasası**: oynuq..
-**ayaqyolu kasası** (oturacağı).: kətil**..**
-kiçik kasa: çala**..**
-həmkasa: yağdaş. həmxurək.

qasa **kasa**. tas. çümüc çömüc. (< **kav. kov**).

qasanaq xəşənək. çaşanaq. çasanaq. qaçanaq. dönük. xain.

qasaş **qasdaş**. damarlı daş.

qasat **kasad**. durğan. rakid. (**# dürgən**. **sürgən**)

qasat **kasad**. **kasat**. **1**. küt. kəmin (yeyin olmayan). yavaş. **1**. kütək. -alver çox **kütəkdir**. **1**. şol. (**boş**). **1**. yoşaq. yavaş. **1**. sürümsüz. yavat.

qasat **kasat.** ölü. rakid. -**ölü** bazar. -**ölü** alver.

qasatlamaq **kasatlamaq**. **kosatlamaq**.durunlamaq. durğunlamaq.

qasatlıq **kasatlıq**. **kosatlıq**. **1**.durqunluq. durunluq. **1**.çökünlük. təmbəllik. rixavət. kasatlıq. halsızlıq.

qashqa ləndlover. cib **(**maşın**)**.

qası -**göz kasası**: gözənək. hədəqə.

qasıb **kasıb**. endik. yoxsul.

qasıb **kasıb**. qurpsuz. yoxsul.

qasıb -**kasıb dövlətli:** bay cığay. müstəmənd qəni. (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb).

qasıb **kasıb.** cığay. çığay. yarıl. yoxsul. müstəmənd. fəqir.

qasıblıq **kasıblıq**. endilik. yoxsulluq.

qasıq **1**. **(ş <> s) qaşıq**. **1**. (qatıq). daşürək. daşbağır. acınmaz. rəhmsiz. **1**. iki qıçın arası (arasında olan qazıq). çat ara. çatraq (çat ara).

qasıqay **qaysıqay**. qıynas. əğimli. meyilli.

qasılamaq **kasılamaq**. çıplınmaq. çalpınmaq. çaldanğmaq. saldanğmaq. yaldanğmaq. yoxsunmaq.

qasılaraq -**qasılaraq yeriyən:** qazdağlı. qazavan. kəndini bəğənən.

qasım (yoğun). toxun. atağ. təhlükə.

qasırqa **qasırğa.** toğanaq. tifan. tufan. burulğan.

qasırqadan **qasırqadan**. -ıldırımdan, **qasırqadan**, tipidən yılman (qorxman).

qasıv (sıxıv). (**qasığ** < qasmaq: büzmək). ağrı. illət. mərəz.

qasqat güc işlədən qaravul.

qasqazur kəsəkos. qırpırıq. qırqıpıq. qırpıntıq.

qasqır **qaşqır**. qurd. börü. -**qaşqırın** gəzdiyi yer, quz quzqunsuz olmaz.

qaslamaq gop basmaq.

qaslıq **(**< **qasığ)**. göbək altın, qasığ bölümün örtən geyim. fitə. tünükə. şort.

qasmıq **{kəsmik**. **qazmıq}**. (**qazmaq**). qazan dibi.

qasmıq **qasrıq**. **qurut**. **1**. quru, bərk nərsə. -**qurut** çörək. -**qurut** yer, topra: bərk, sərt yer. -**kürə qurutu**: yer kürəsinin dışın **(**dışındaki**)** bərk qabığı. **1**. döğənək. qobar. pinə. kübək. kibrə. **1**. qostax **(**< qoztaq**)**. iti, sət, tünd qılıqlı olan.

qasnaq **qasnağ**. **1**. çarçuva. işgəf. **1**. bağ. **1**. kəmbər (**< kəmək**: çevrə) **>** çəmbər. çəpər. arılqa. (arasına alan). həlqə.

qaspar (< **qabsamaq**). **1**. tez, iti öğrənən. huşlu. (tizhuş).

qaspığ (< **qabsamaq**). möhtəviyyat.

qaspır (< **qabsamaq**). öğrənmə alcaşı, qabiliyyəti.

qasrıq **qasmıq**. **qurut**. **1**. quru, bərk nərsə. -**qurut** çörək. -**qurut** yer, topra: bərk, sərt yer. -**kürə qurutu**: yer kürəsinin dışın **(**dışındaki**)** bərk qabığı. **1**. döğənək. qobar. pinə. kübək. kibrə. **1**. qostax **(**< qoztaq**)**. iti, sət, tünd qılıqlı olan.

qassa **kassa**. **kasa**. **kes**. qapsa. qapcağ. sandıq. qutuq. dəxil.

qast qalt. hər nəyin yuxar üzü. -**astın qastı**: **altın qaltı**: göy.

qastana **qasdana**. **kəsdənə**. iri dənə. şabalıt dənəsik yemişi.

qastaş **qasdaş**. **qasaş**. damarlı daş.

qasti **kasti (**fars**) < kəstik**. kəsiklik. əsgiklik.

qasur qısarlı yer. qəsr. saray.

qaş (nərsənin üzündə olan). **1**.surət. (# **daş**: natur. sirət).**1**. silab.

qaş **1**. **{qarç**. **kərç**. (**çak**) (**< kərtmək**: kəsmək**)}**. -bir **qaş** qoğun. -**qaşlamaq**. **qarçlamaq**. **kərçləmək**. (**çaklamaq**) (**< kərtəmək kərtələmək**). **1**. < **kərç**. **(**< **kərmək)**. -bir **kərç** qohun. **1**. qara. xuruş. üz göz. -sən aşın tap, **qaşı** tapılır. **1**. **qaç**. (baca). pəncərə. -iki **qaşlı** oda. -**qaş** toru. -**qaç** tülü..
-**çatma qaş**: kaman qaş. qaşqay..
-**qaş çatmadan**: çəkinmədən. -**qaş çatmadan** olanı danışdı..
-**qaş aynalı daşlar**: çevrəsi qaşlı, bəzəkli daşlar..
-**qaşına daş bağlamaq**, **sallamaq**: qaş qabağ sallamaq..
-**qaş qaş**: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. çapım çapım. tikə tikə. bölək bölək..
-**çoğun qaş**: qalın qaş..
-**ikiqaşın ortası**: belcə.

qaş **1**. təpə**.1.görkü.**gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı. **-**dağ görkü daş, baş görkü saç, **göz görkü qaş**. (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)

qaş -könül qalırsa qırqın, **qaş oynamaz**, ayağ gedməz, baş gedməz. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

qaş -**qaş qaralın**: alaca qaranlıq..

-**ey kaş**: çeki. keşgi. -**keşgi** olardı..

-sözün doğrusu, doğru söz, bütün dillərdə, **yazıleydi kaş**!..

-baxdı yatıq, **qaşı çatıq**.

qaş **-qaş üsdə göz yaparlar**, əlindəkin alarlar. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin çalarlar)**.**
-qaş çıtmaq: qaş tüqmək. qaş dügünləmək.
-qaş üsdə gözü var dedilər, varın yoxun yedilər. (kişini şişirtdilər)**.**
-salqaş: tək qat. tək tel. (**sal**: tək).
-**ey kaş:** bir sarı. keşki. kaşki.

qaş çat. yal. yalman. -dağ **çatında**.

-**qaş alğızış**: qaş aldırma. qaş islah etdiriş.

qaşa -**qaşa qaşa, qazan olur**, yasa yasa, daban. (**qaşa qaşa**: qaşıya qaşıya). (**yasa yasa**: yastılata yastılata). (**daban**: ayağın altı, ayası).

qaşaq **(< qaşımaq).** pulakı. pulxur.

qaşaqımaq **(< qaşımaq).** pulakılıq edmək. pulxurluq edmək.

qaşalış qaş alma. qaşı izlah edmə.

qaşı : **kaşı**. {sürəmik. seramik. kirəmit. saval. soval > saxsı suval. suğal. > sofal}. suyu, suyuğu özündən sızdırmayan.

qaşı **kaşı**. **çitok**. (**çitmək**: tikə tikə kəsmək).

qaşıc (**< qaşımaq**). rəndə.

qaşıq **(s <> ş) qasıq**. -yamandan yarım **qaşıq**. **(**doğuzdan bir qıl**)**..
-**qaşıq yerinə işlədilən yemək çöpləri**: çöpçə (japon.çin). chopsticks.

qaşıq -ağız yandıran aşı **qaşıq tanar**. (qaşıq bilər isti soyuqdursa aş).

qaşıqı **-**ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, **pox yiyənin qaşığı belində**. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

qaşıqı -**qaşığı qazanın** dibinə sürtüb **qıcırdatma**. (**çığrıtmaq:** qıcırdatmaq).

qaşıqla -**qaşıqla yığılar**, çanaqla yıxılar. (qaşıqla yığılar, çanaqla tökülər).

qaşıqlı -**aşlı qaşıqlı**: imkanatlı.

qaşıqlı -**qaşlı qaşıqlı**: bolluqqda, dinclikdə yaşayan.

qaşılıq -**bir kaşılıq yeri**: -**bir daban** yer: bir kərpic yeri. atış (kinayə) sözü ilə, çox kiçik yer.

qaşımaq qırtamaq. qıratmaq. {> **xeraşidən** ($_{fars}$) }.

qaşına yanına. -qaydıb **qaşına**: dönüb **yanına**.

qaşınanan gicişən**.** -gicişən qafalar.

qaşınma -**qaşınma sökəli:** sadism xəstəligi. -belə görünür ki ikisinində **qaşınma sökəli** var.

qaşınma qıcış**..**
-cana düşən qaşınma: qorcuq.

qaşınmaq dürünmək. dürtünmək. qürğünmək. -nəyə belə **dürünürsün**.

qaşınmaq gidişmək. gicişmək**..**
-yonqa ilə qaşınmaq: çox yoxsulluqla yaşamaq.

qaşınmamaq -dözüb, gözləmək, **qaşınmamaq**.

qaşıntı gidişik. gicişik.

qaşıntırıcı **qaşındırıcı.** giciləvük. qıcıqlandırıcı. -**giciləvik** kəsəl. -**giciləvük** səpmə.

qaşıntırmaq **qaşındırmaq**. qıcıtmaq.

qaşırmaq -**ağrıqları daşırmaq**: zəhmətləri çəkmək. -bu **ağrıqları daşırmazdan** çoxlu **tansayım** (minnətdarım).

qaşısansa muxalifsənsə. -**qaşısansa** gedməyim

qaşqa əng. nişan.

qaşqa savaş atlarının başlarına geydirilən dəmir başlıq.

qaşqaqüvən **qaşqaküvən.** kürəyində iri ləkə olan yılxı, heyvan. qaşqası kürəyində olan. **-qaşqaküvən qəhbə:** adlım qəhbə). (yaman)

qaşqan **-qara daşdan**, soğur gözdən yaş çıxmaz. (**soğur**: göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor).

qaşqarab qaş qaralmış.

qaşqaşa -başbaşa, üzüzə, gözgözə, **qaşqaşa**.

qaşqay **1**. gözəl. qəşəng. **1**. çatma qaş. qaşı kaman. **1**.dikətur. döğüşçü. qıyına, gücə, düşmana baş əğməyən. **1**. alnı açıq. **1**.gözü, ürəyi açıq. başı uca. (azadə. azadə mənişi). **1**. böyük.

qaşqay simgə.

qaşqay təpəl. sağar. sakar. alnı, manğlayı, təpəsi ləkəli olan. əlamətli.

qaşqayqürəq **qaşqaykürək**. kimliyi arxadan belə bəlli olan. -**qaşqaykürək** cında: el içində adlım qəhbə.

qaşqaymaq dikə durmaq. dikodurmaq. dik oturmaq. heykəl kimi oturmaq. şaha durmaq.

qaşqi **kaşki**. **keşki**. bir sarı. ey kaş.

qaşqi **kaşki**. qalaq. -**qalaq (**kaşki**)** səni **oza** görsəydim.

qaşqıl zərif.

qaşqılar **kaşkılar**. keşgələr. -**keşgələr sarmasın dilin**, qıl bitir əldəki işin. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

qaşqır **qasqır**. qurd. börü. -**qaşqırın** gəzdiyi yer, quz quzqunsuz olmaz.

qaşla -: **ölüm qaşla göz arasında**: ölüm ağızda. ölüm kimsədən uzaq deyil.

qaşla **-**kişi dəlik daşla, **dişi qələm qaşla alınmaz**. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

qaşlanasan **-**öcür dikə **gərək daşlanasan**. (**dikə**: məğrur). (öylə əksik qurranın başına gərəkdir addanasan).

qaşlı qaşıqlı: bolluqqda, dinclikdə yaşayan.

qaşlı -**qaşlı qaşıqlı**: bolluqqda, dinclikdə yaşayan.

qaştal **qaşdal**. **1**. **açdal**. hər nəyin başlanqıc bölümü. **1**. aşdal**.** tağar dibi. bir yeməkdən arda qalan, qabda qalan qalıntı.

qaştan **qaşdan**. işarədən. -ərgin olan qaşdan anlar (bilər) işini: arif olan işarədən söz qanar.

qaşuq qarşuq. muxalif. -**qoşuq qaşuq**: muvafiq muxalif.

qaşuqmaq **qarşuqmaq**. qarşı durmaq. muxalif olmaq. -**qoşuq qaşuq**: muvafiq muxalif.

qaşut **qarşut**. muxalif. -**qaşut** çıxmaq.

qat 1. dövlət. hakimiyyət. -**qat qata** yolda verər boşda verər dövlət dövlətlə ötüşər. 1. təbəqə. -iki **qat**. -on **qat**. -neçə **qatlı**. 1. dam. örtülü yerin üstü. -**qatı** çürük. -ağırlıq edsə **qatı,** çökər damı. -**qatı** yüngül, altı yoğun çox durar. -**qatdan qata** : damdan dama. -duvar tapmır **qatın** qoya: palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq. -yağınlıqda dəlik **qatlar** damcılar. -qatdan düşmək: damdan düşmək. -qata çıxmaq : dama çıxmaq. -qatdan baxan dərin görür. (**qatdan**: damdan. ucadan). **1**. lay. darağ. **1**. aralaşdır.

-ikisin birbirinə **aralaşdır**.

-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, **yay gəlirsə ayranı qat aşıva**.

-**min qat**:qatqat.

qat **1**. küt. yad. tərs. qarşı. muxalif. zidd. əleyh. **1.**layə. layer (ingilis). təbəqə..
-yaşama illər qatınca, **illərə yaşamı qat**. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın)..
-soyuq girsə arıya, **ipək sular qat olur**, tam istilər yad olur.

qat **1**. **qata. qatı**. duyqusuz. duymaz. oysuz. qatıq. daş. qoxmaz. qoxumaz. sinsiz. sinsisiz. duysuz. duyursuz. hissisiz. -**qat** baş. -**qat** ürək. **1**. hay. qay. dərd. -nəyin **hayında** qalmısan. -onun **hayın** boş ver. -qatın alım: dərdin alım. **1**. qatav. qabat. təbəqə. **1**. **uçkub** > uşkub(fars). qatba. təbəqə. **1**. qat aşam. təbəqə.**1**. yasta. -**yasta yasta**: qat qat. **1**. çinə.**.**
-iki qat: ikit. dulay. muzaəf. muzaf.**.**
-neçə qat olan: qatmər..
-**bağrı qat**: ürəyi daş..
-**asma qat**: orta qat: **(1**. yapıda aramıncı qat. **1**. toplumda ortancı qat. xırda bujuva**)**..
-iki, neçə nəsəni birbirinə qoğuşduran yer, **tikə**, **qat**: aşıc.**.**
-ürəyi qat: kitir. kinli.

qat **1.**çin. cür. rədif. rəqəm. -bu **çin** kişilər. -**çinləri** birbirindən seçilmir. -**çinələmək**: çinə salmaq. -**çin çin**: **çinə çinə**: rədif rədif. **1. qart.** qoca (kişi). -**qart qarıcığ**: : qoca ər arvad..
-**qart qarı**: **qat qarı**: **qart qarıcığ**: **qat qacığ**: qoca ər arvad. yaşlı kişi dişi.

qat -**qat qat**: qayta qayta. dönə dönə. izli izinə. neçə yolam. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.

qat **qatı.** bərk. -**qat** süng: **qatı** süng: bərk sümük.
-**alçaq, kiçik**, **bir qat ev**: kütev. götev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

qat sinf. sınıf. bağdal. təbəqə. -işçi **bağdalı**.
-**sal qat**: bir qat, mərtəbə. (**sal**: tək).

qat yal. yan. yant. çal. səhv.

qat çat. çətin. sərt. sırt. bərk. daltuq. dartuq.

qat qabat. təbəqə.
qat qat döşək döşüb uçub üstünə, yuvarlarıb, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

qata **1**. dama. **-qarın yükü qata düşər**, ayaq gedər, qab üzülər. **1**. **kətə**. **kəttə**. yekə. yekkə. böyük.
-**qata çıxmaq** : dama çıxmaq.
-qat qata yolda verər boşda verər. (dövlət dövlətlə ötüşər). (**qat**: hakimiyyət. dövlət).

qata **1**. **kədə**. şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq.

qata **1**. **qada**. **-qada düşəndə**, başı qoyub, daşa düşməz. **1.** çonğ. böyük. -**çonğata**: böyükata-**çonğana**: böyükana.
-ağızdan çıxan **başa qada**, ağızdan girən **içə qada**.

qata **1**. qayta. bada. başa. -bir **qata**. bir bada. bir başa. -bir **qata** içdi: bir bada içdi. bir **başa** içdi: bir **qata** içdi: -bir **qata** evə ged: bir başa ged..
-başdan aşan var olsun, **qada balan daş olsun**.

qata -**başa qada**, ayağa duzağ.(**duzağ**: köstək. bənd)**.**
-qay qada: qay toxan. qəza vü qədər

qata **qada**. **qadağ**. **1**. qanun. -qayda **qada**: qayda **qanun**. **1**. bəla. -dildir ağzın qalası, dildir başın **qadası**. **1**.məmnu'. **1**. bəla. -**qadalı** başım: bəlalı başım. -**qadan** alım: **qadan** mənə gəlsin. **1**.bəla. -**acı ağrın** mənə gəlsin: **qadan** alım.**1**.həd. hudud. hesab. rəviyyə..
-**kiçi qata**: kiçik böyük..
-**qata asta**: bərk yavaş. -**qataraq**: bərkraq..
-**qada qudalıq**: düğüm qohumluq. (fəkk o famillik).

qata **qada**. qaza. çivi. ucu iti olan.

qata -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana.(**çat**: qarşı. **qat**: yan).

qatab **1**. artıq. başqa. -**qatab** sizə nə gərək. **1**. **qatağ**. qotağ. sik. yaraq. -qatağıma **(**sik**)** tıxılmış. -götü **qatağlı**.

qatabdan **qabatdan**. **qaytabdan**. yenidən.

qatablamaq **qabatlamaq**. **qaytablamaq**. **1**. təkrarlamaq. yinələmək. **1**. ısrar edmək. tutturmaq.

qatac (qatlıq (qəliz), suyuq, hər çeşit nərsə). məxlut edən.

qatac rabit.

qataq **qadağ**. **1**. civi. mıx. **1**. yekə çivi, mıx. **1**. burlan. böhran. tutma. qızdırma qalxması. sürügən **(**müzmin**)** kəsəllərin burulma, geri dönməsi, bətərləşmə dövrü. -işlərin **qatağı** sovuşdu. -**qara qatal**: ağır böhran. -bu **tutma** keçəsi görünmür: bu bulğan keçici biri değil. **1**. fəri'. mə'cun. **1**. məncələb. **1**. yasaq. məmnu'.

qataq **qadağ**. **qada**. **1**.məmnu'. **1**. bəla. -**qadalı** başım: bəlalı başım. -**qadan** alım: **qadan** mənə gəlsin.

qataq **qadaq**. **qazaq**. yekə çivi. mıxtövlə.

qataq -**yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran**: kirişli kiriz.

qataq **qatağ**. günorta. tüş. nahar. **(çatağ.** sabah. sübh). (**yatağ**: aşğam. axşam. gecə).

qataqan **qadağan**. qadağlarla (qazağlarla, uzun ağac, dəmir çivi, şüv) çevrələnmiş yer. mən' olumuş. məmnu'. məmnuə.

qataqlamaq **qadağlamaq**. qadalamaq. qatlamaq. qəddəmək. açıq nərsəni bağlamaq. -pıçağı qadala. -dili qadalı.

qatal burlanıq. boranıq. böhrani. -**qatal** durum.

qatal **qatla**. kətə. kitə. incə yoğur qatlarından yapılıb, qatlarına, qatların arasına dəğişik yeməklər qoyulub qapocaqda pişirilən yemək. **1**. külbasdı çörək. küldə pişirilmiş əkmək.

qatalaq **qabalaq**. **gəbərtlək**. **qabartlaq**. qaba, iriyarı, şişik, gombul qalmış, olmuş.

qatalar kətələr. kəttələr. yekələr. yekkələr. böyüklər.

qatalarıvı **-qadalarıvı alım sənin.**

qatalı **qadalı**. hədli. məhdud.

qatalı **-**yetməyən yerə ayağın, **soxulmasın qadalı başın**.

qatalqa **qadalqa. qazalqa. 1**. qondara, gön ayaqqabı altına, dabanına çalınan üç başlı, enli çivi. **1**. döğüşdə, balıq avında işlənən, üç uclu cıda, neyzə. **1**. qazamat. qadamat. çevrəsi ucu iti dəmir, ağac, qamışlarla tutulu tustaq.

qatalmaq tikilmək. -**qadalı** göz: tikili göz.

qataman **1**. zalim. müstəbid. dikdator. **1**. çapaman. qarətgər.

qatamat **qadamat. qazamat.** qadalqa. qazalqa. çevrəsi ucu iti dəmir, ağac, qamışlarla tutulu tustaq.

qatan **1**. bərk. sərt. -**qatan** sümükləri boşaymış. **1**. qalınladan.

qatan **qadan.** ağrın. dərdin. -sene yanan, **ağrın alan**.

qatanı -**başa qadanı** satın almaq. (kəlləsi üsdə bəliya gedmək).

qatanın **-qadanın içinə qaçan itirdi**, dışına basan apardı.

qatanqaz **qartanqaz**. qaba. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı. qaymalı. qatmalı. çaqmalı.

qatap -**qança qatap**: neçə kərə.

qatar **1**. artal. tirə. **1**. qurup. -gəlin **qatara**: qatara qatılın. **1**. dizbə. düzbə. -gün **dizbəyi**. -durna **dizbəyi**. -illər **dizbəyi**. **1**. beyt. -on **qatar** qoşuq: on beyt şeir.**.**
-qatar qatar: dizi dizi. rədif rədif.

qatar sürən. tirən. çəkib uzanan.

qatarına ardıl. ard arda gələn nəsə.

qatarında arasında. -kitablar **qatarında**: kitablar **arasında**.

qatartaş **qatardaş.** çitəş **(çitdəş).** həmqatar. həmrədif.

qatartaş **qatardaş**. qatdaş. qataş. həmqatar.

qatası **-itin qadası gəlsin** o əsgik utamaza!.

qatası **qadası**. əngəli. manei. acın başı yox, toxun qadası. **(**aclıq baş itirir, toxluq hər edidir**)**.

qatası **qadası**.-**bilənlərin qadası**, danaların başına düşsün. (**danaların**: malların. heyvanların. qanmazların).
-qazana yanaşma qarası yoğar, **yamana yanaşma qadası**.

qatası **-**ulcağların daşı, alcağların başına, **ulcağların qadası**, dığaların başına.

qatası **-yoxiydi qadası başın**, olmasaydı ağızda dili.

qatası -qaravqul ol ağzına, **dil durur canın qadası**, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

qatasın **-**din soludan aran, **başna qadasın arar**. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

qatasın **qadasın.** bəlasın. -**başı ağrıyan, qadasın bulur**, qavqa arıyan, qavqasın bulur. (**qadasın bulur**: tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

qatasın **-**sən doğru dur, **əğri qadasın bulur**.

qatasız **qadasız**. rəviyyəsiz. hesabsız.

qataş **1**. **qadaş**. adaş. dos. yoldaş. **1**. qatdaş. qatardaş. həmqatar. confrère.

qatat **qatal**. **qatla**. kətə. kitə. incə yoğur qatlarından yapılıb, qatlarına, qatların arasına dəğişik yeməklər qoyulub qapocaqda pişirilən yemək. **1**. külbasdı çörək. küldə pişirilmiş əkmək.

qatatılmış **qatadılmış**. quytudulmuş. quyuqlaşdırılmış. qəlizləşdirilmiş.

qatav **qabat**. **1**. dəfə. kərə. kəz. **1**. yenidən. təkrar. **1**. qat. təbəqə..
-**yol qadav**: usul ərkan. -yaşam yol qadavlarından **ərkinmişlər**: yaşam usul ərkanından qurtulmuşlar.

qatavarmaq qatlaşmaq.

qatay **qaday. qalay**. nə təhər. necə. -**qadaysın**. qalaysın. nə təhərsin. necəsin.

qataya -**qadaya ilmiş**: qəziya gələsi.

qatba > **təbəqə**. uçkub > uşkub(fars). qat.

qatçıl **1**. dözümlü. burdbar. şəhamətli. **1**. muqavim.

qatçıllıq kişilik. igitlik.

qatı -**bik qatı**: çox bətər.

qatı damı. -**qatı yüngül**, altı yoğun çox durar. (**qat**: dam).

-ağırlıq edsə qatı, çökər damı. (**qat**: dam). (**damı**: evi).

-daş **qatı**, baş **qatı**, baş daşdan **qatı**.

qatı **qat.** bərk. -**qat** süng: **qatı** süng: bərk sümük.

qatı -**qatı dal**, iti baltasar. (**baltasar**: balta istər).

qatı qoyu. quyu. quru.

qatı dildi dildir paxtadan yumşaq durur **daşdan qatı**, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)
-dinsiz olan dilin danalar, **tanrı qatı onu qavalar**. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar)
(**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)

qatıq **1**.**qadığ**. mən'. nəhy. məmnuiyyət. **1.**yoğurt. qaba. qəbih.

qatıq -**qatığ** (**qatğığ**) **durmaq**: qate' durmaq. dirənmək. israr edmək.

qatıq **qatığ**. **1**. hasıl. -**yatığı** (maya) nəyidi ki, qatığı nə olsun.**1**. quyum. quymıq. quyam. qəliz.**1**. tıkız. **1**. -nərsənin ən ucu, sonu. sonuncu, qurtarıncı, axirinci **qatığ**, **mərhələ**: aşıc. -işlərimiz çox yaxşı gedirdi, gi gəl ki **aşıcında** pozuldu. -buracan yaxcı gəldin, **aşıcında** yorulmayasan. **1**. tünd. -yatıqla **qatıq** uyuşmazlar: yumuşaqla iti yola gedməzlər. **(# yatıq)**. **1**. baha. bahalı. -az **qatıq**: çox bahalı olmayan. -çox **qatıq**: çox bahalı. **1**. ağır. -bükük bellu analar, **qatıq** yaşlı qarılar **(**ağır yaşlı qocalar**)**. **1**. tıkız**..**
-ac evində **qatıq uyumaz** (tutmaz)**..**
-qatıq suyuq: bərk boş..
-**hansı aşın qatığısan**: sən kim olsan ki.

qatıq -**süzmə qatıq**, içli kökə, göy tərə.

qatıq -**qatıq döğüş**: şədid savaş.
-**qatıq yel**: şədid yel

qatıqatı **qatı qatı**. hızlı hızlı.

qatıqlamaq tatlamaq. -genə **tatladı**: genə **qatıqladı**.

qatıqlıq **qatığlıq.** qayışlıq. acığlıq. acılıq. çətinlik. çitginlik. çitiklik. sərtlik.

qatıqlıqın **qatıqlığın.** pozulanın. qarışılanın.**-pozulanın nə izində** , nə içində olma, düzülənin başında ol.

qatıqmaq qarılmaq. batmaq. bulaşmaq. **(# arılmaq:** təmizlənmək).

qatıqmaq -**məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq:** qurğaymaq. təntikinmək.

qatıqsız arğıl. nab. xalis.

qatıl qalın qabıqlı, üzlü olan. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil.

qatıla **-**eşq mal deyir satıla, **mallara qatıla**, bir "maldan" alına**,** "öküzə" satıla.

qatılamaq **qarışdırmaq**. **qatışdırmaq**. qələt eləmək. kırıxmaq. yanılmaq. xəta yapmaq.

qatılanta **qatılanda**. daxil olanda. -bunuda ora **qatın**.

qatılatmaq dolmalatmaq. yoğunlatmaq. qəlizlətmək. qoyulatmaq.

qatılıdır **qatılıdır**. daxildir. -oda **qatılıdır**.

qatılıq **1**. **(qarışdıma**. **qatışdıma)**. qələt. kırıxış. xəta. **1**. **(qarışdımalıq**. **qatışdımalıq)**. qələtkarlıq. xətakarlıq. **1**. tutağalıq.

qatılım iştirak.

qatılış ortalış. iştirak.

qatılıv iştirak edmə.

qatılma -**qatılma, iştirak həqqi, ücrəti**: qatval.

qatılma! yeralma!. iştirak edmə.

qatılmaq **1**. <> **taxılmaq**. **1**. qoşanmaq. -birbirinə **qoşanmaq**. **1**. yamılmaq. artılmaq. -qayqı **yamır** qayqıya: dərd qatılır dərdə. -yaxcıyla pis **yamılmaz**. **1**. aradaşmaq. ortalaşmaq. girişmək. (**# aralaşmaq**). **1**. **qatlavmaq**. iştirak edmək.

qatılmamaq dış durmaq.

qatılmışlar daxil olmuşlar.

qatım **1.** təlim. çox miqdar. **(# atım** az). **1**.çətin. qəliz.

qatım amm. imum.

qatımlaşmq çətinləşmək. qəlizləşmək. ğamizləşmək.

qatın daxil edin. -bunuda ora **qatın**.
-**yeni doğmuş qadın:** azağ**.** (**acı**). zahı.

qatın -duvar tapmır **qatın qoya**. (palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq).

qatın **qadın**. -**doğru olursa qadın**, doğul tanır atasın. (**doğul:** oğul). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır)..
-**qadın cansürtən, kisəçi, dəllək**: qayma.

qatın **qadın**. -dolaylı (kinayəli) sözlə **qadın, dişi**: araçatlı uzun saçlı.
-**qadın ilqarı**, **deyir kişidən asılı**, kişi llqarı deyir, vardan basılı.

qatın **qadın.** -**qonşuda qadın**, qonşu gözünə, qız görünər**..**
-**ərgin qadın**: azad qadın..
-dişi kişi, **qadın altın**, altın alov birbiriylə sınanar.

qatın **qadın.** uzundonlu..
-xanım, qadın bacılar!.heç olmasa noyabrın igirmi beşində yumşaq danışın.

qatın -**qadında olan yekəxanalıq:** əkəklik. ərkəklik. təkəlk..
-**zəngin qadın**: bəygə. bikə.

qatına -**düş olursan yaman qadına**, yaşın düşər tərs qatına.

qatına **qatına**.-düş olursan yaman qadına, **yaşın düşər tərs qatına**.

qatına **-tuş olsan yaman qadına**, yaşın ötər qor ilən. (**qor:** şər).

qatınca **-yaşama illər qatınca**, illərə yaşamı qat. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın).

qatını -baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, **türk qadını**!..
-orta yolda atı ölmüş, **orta yaşda qadını**.

qatını **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**ayağan**:acan: acıyan) (**qaralı**: yaslı).

qatınqi **qadıngi**. (zənanə).

qatınqı **qadınğı**. **qadınkı**. qadına öz. (zənanə).

qatınqur quruz. qurqaz. qaqca. cılız. dəri sümük **(**bir dəri bir sümük**).**

qatınla **-**donduraçının carlığı -**bir qadınla soyuğda olsan**, dondurma kimi ol, ürəyinə hop.(**carlığı**: anonsu).

qatınların -**qadınların dili**, erkəklərin əli **yumşanmalıdır**. (yumşaq dil təpməz, yumşaq əl itməz, oxşar).

qatınlıq -**xanım xatınlıq**.

qatınmaq **1**.hirslənmək. əsəbilənmək. **1**.qəlizlənmək. **1**.tünd gedmək.

qatınmaq quyunmaq**.** sərtinmək. bərkinmək. yumşaqlığı gedmək. (#.**qoyunmaq**: **qoyulmaq**: yumşanmaq. sərtliyi gedmək).

qatınsız -**qadınsız kişi**: ərkən (ərlikdə (ərliyə) olan.). subay.

qatınsız **qadınsız**. -odunsuz qazan qaynamaz, **qadınsız** ev, yayramaz.

qatınta **qatında**. qulluğunda. huzurunda **.-**it, qurd **qatında** dinlənməz.

qatınta **qatında.**hizurunda**.-**yaxcı pisi saylayan, **açmaz ağız əksiklərin qatında**. (**saylayan:** seçən. ayıran).

qatınta -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda.(**çat**: qarşı. qabağ. üzbəüz. muqabil). (**qat**: yan).

qatıntan **qatından.** təbəqəsindən. -kölə **qatından olan** kimsə: köləmən.

qatır **1**. almaç. **1**. bəha. qiymət. dəğər.

qatır devşirir. **-**davranışın **devşirir məni**. (**devşirir** : yıxır. qırır. qatır).

qatır **kətir**. **kətrə**. **qatra**. **1**. daş çanqıllı yer. 2. dağ yolu.

qatır **qotur**. **1**.atılıb düşən. -çox **qatır** kişi: hobba. lovğa. yüngül yerişli. **1**.bərk. qaba. -**qatır daş**: qara daş.

qatır -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

qatıraq -qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, **qıs dişingi qatıraq,** dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

qatırqa **qadırğa**. naqqa balığ. balen.

qatırlamaq **qoturlamaq**. atılıb düşmək. hobbalamaq. lovğalamaq. -dənsiz dəğirman **qatırlayar**: dəğirman dənsiz işləsə, (daşı) atılıb düşüb, yerindən olur (işdən düşür).

qatırlı qatran. qarzan. bahalı. **(# yarzan**: ucuzlu**)**.

qatırsız dəğərsiz.

qatısı **-ağac qatısı** soxu, **kişi qatısı** çomuq olur. (**soxu**: six. şiş. biz). (**çomuq**: çomaq).

qatış atış. sapış.

qatışan -**araya qatışan**: arqatışçı. engirən. mudaxiləçi..
-**araya qatışmaq**: arqatışmaq. engirmək. mudaxilə edmək.

qatışdır qatrışdır. aralaşdır.

qatışlı mərbut. -**qatışlı** olmayan: mərbut olmayan. -bu sorular mənə **qatışlı** deyil. (mərbut deyil). -sənə **qatışlı** deyilsə danışma. (mərbut deyilsə). -kəndivə **qatşlıları** yoxla, mənimki ilə nə işin.(özüvə mərbut olan)

qatışma aralaşma

qatışmaq **1**. aşmaq. -gün günə **aşır**, işlər **uzanır**. **1**. dərgir olmaq. -istəmədən **qatışdıq**.

qatışmaq **-qoşulub qatışmaq.**

qatışmış şoraqlamış. -**şoraqlamış** könül.

qatıt **1**.hirsli. əsəbi. **1**.qəliz. **1**.tünd.

qatıtmaq **1**.hirsləndirmək. əsəbilətmək. **1**.qəlizlətmək. **1**.ititmək.

qatıtmaq daşlatmaq. donqıtmaq. sərtitmək. dəmiritmək. dəmirlətmək.

qatız **qadız**. (< **qadamaq**: bağlamaq). əsir. girifdar.

qatqaq çətinlik. sərtlik. bərklik. -batur bataqdanda, qatqaqdanda ötər.

qatqat min qat.

qatqı dəxli. -**dəxli** yox: qatqı yox.

qatqı **qayqı**. **qayqu**. **qatqu**. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq.

qatqıq -**qatığ** (**qatğığ**) **durmaq**: qate' durmaq. dirənmək. israr edmək.

qatqıl yoğun. qalın. -**qatqıl** səs.

qatqırış qaqqa. qəhqəhə.

qatqırışmaq qaqqa çəkib gülüşmək.

qatqırmaq **-gülüb qatqırmaq:** çox, bətər gülmək. qaqqıldamaq. qaqqa çəkib gülmək. gülməkdən qırılmaq, ölmək. gülüb dalığıb gedmək.

qatqıtmaq çiğ ətə duz qatıb qurutmaq.

qatqu **qayqu**. **qayqı**. **qatqı**. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq.

qatla **qatat**. **qatal**. kətə. kitə. incə yoğur qatlarından yapılıb, qatlarına, qatların arasına dəğişik yeməklər qoyulub qapocaqda pişirilən yemək. **1**. külbasdı çörək. küldə pişirilmiş əkmək.

qatlaq düşüt. zumuxt. yonulmamış.

qatlaq rütbə. məqam. -yukar **qatlaq** kişilər.

qatlaq -**qatlaq qatlaq**: qatman qatman.

qatlam **qatman**. yasta. dərə (dərik). qişr. təbəqə.

qatlamatan **qatlamadan .-**itin hovanı **qatlamadan umsanar**. (**havan:hovan**: axmaq). (**qatlama**: bir yemək).(**umsanar**: pay gözlər)

qatlanam -min **sıxıta** qatlanam: mir mehnətə dözəm.

qatlanmaq burlanmaq.

qatlar -**yağınlıqda dəlik qatlar** damcılar.

qatlaşmaq **1**. **qartışmaq**. **artışmaq.** (çəkdən, həddən ötə) yoğunlaşmaq. -onun öfgəsi ged gedə **artışıb** getdi. **1**. qatavarmaq.

qatlaşmaq **-ağrıya qatlaşmaq:** inciyə dözmə.

qatlaşmaq dözüşmək. təhəmmül edmək. səbr edmək.

qatlavçı iştirakçı.

qatlavmaq **qatılmaq**. iştirak edmək.

qatlı -**çox qatlı yapı**: bildinq (building). dikət**.** bina.

qatlı qattı. amansız. -qattı ağrı.

qatlıq qəliz.

qatma qoşumca. yamqa. əlavə. ək.

qatma **-**yaşam güdə, sayılmaz kaçı, günlərivə, **qatma acı**!. (**kaçı**: neçəsi).

qatmaq -**aşına daş qatmaq**. (dincliyin pozmaq).

qatmaq **atmaq.** -buları birbirinə **atma**. -iki sorunu birbirinə **atmadan** araşdırın**..**
-baş qatmaq: toxlaşmaq. məşqul olmaq..
-**içi qatmaq**: içi quruqmaq. yubusət, xuşgiyət olmaq.

qatmaq -**başın qatmaq**: evləndirmək.

qatmaq bulqamaq**.** -niyə könlün **bulğusun**: incidisən, duyqurusun. na rahat edisin.

qatmaq çatmaq**.** -bunu ona **çat**.

qatmaq tavlamaq**.** tovlamaq. məxlut edmək.

qatmaqan üzü donuq, buz bağlamış olan. -**qatmaqan** göl. -**qatmaqan** qar.

qatmaqıl -yoğrun malı **oğrun mala qatmaqıl**. (**yoğrun oğrun**: həlal həram)

qatmaqlatmaq **qaymaqlatmaq**. qəlizlətmək.

qatmalı **qaymalı**. **çaqmalı**. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı, qatanqaz. qartanqaz. qaba.

qatman **1**. **qatlam**. yasta. dərə (dərik). qişr. təbəqə. **1**. **qulaç**. **qolaç**. iki qolu əninə açmaq. açıq, gərgin durumdaki qolların, barmaq ucları arasındaki aralıq, məsafə.

qatman -**qatman qatman**: qatlaq qatlaq.

qatmar qəliz. -sandım ki gecişdim, gecə qaldım, ondan qaçalı **qatmara** düşdüm.

qatmara -sandım ki gecişdim, gecə qaldım, **ondan qaçalı qatmara düşdüm**. (**qatmar**: qəliz).

qatmaşıq qarmaşıq. birbirinə qarışmış. düzənsizlik, nizamsızlıq bildirir. {qatnaşıq: hər nə yerində olaraq, ilişgini, sıxlığı, qatıqlığı, qatlığı yetirir. yazıdüzücülərimiz, qramatisyenlerimiz, (M -N)i, iyi açıqlaya bilirlər}.

qatmər **1**. çox qalın olan. **1**. xəşin. **1**. zibr. **1**. neçə qat olan. **1**. fətir. **1**. qoymac. yoğuru **(**xəmiri**)** lay lay qoyulub düzələn yemək, dadlı.

qatmıq **1**. pinə. **1**. mıxca.

qatnab qaytalab. dalbadal. üznüksüz.

qatnaqur **qadnağur**. qadına (dişiyə) öz. (zənanə).

qatnaş **1**. qarışıq. **1**. çətin. **1**. tıxnaş. şuluğluq. tırafik. -küçələrin **qatnaşına** düşmək. -böyük şəhərlərin **qatnaşı**. -ara qarışıdı: qatnaşdı. -bu **qatnaşdan**.

qatnaş dözüm. keçiniş. təhəmmül. **1**. iştirak. şirkət. -bu işdə onun böyük **qatnaşı** var. iştiraki var. **1**. rabitə. (iki, neçə nərsə arasında olan ilişgi.).
-qatnaş oldu **qına**, .

qatnaş ilgi. rabitə. -**yümnlü ilgi, rabitə:** qutluq qatnaş..
-**qutluq qatnaş**: yümnlü ilgi, rabitə.

qatnaş şirkət ed. iştirak ed.

qatnaşan dözən.

qatnaşanlara **qatnaşçılara**. iştirakçılara.

qatnaşçı **qatnan.** iştirakçı. müştərək.

qatnaşçı **qatnan.** iştirakçı. müştərək.

qatnaşçılara **qatnaşanlara**. iştirakçılara.

qatnaşıban qarışıb. -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

qatnaşıq **1**.hər nə yerində olaraq, ilişgini, sıxlığı, qatıqlığı, qatlığı yetirir. {qatmaşıq: qarmaşıq. birbirinə qarışmış. düzənsizlik, nizamsızlıq bildirir. yazıdüzücülərimiz, qramatisyenlerimiz, (M -N)i, iyi açıqlaya bilirlər}. **1**. dözümlü. təhəmmüllü. **1**. tırafik. **1**. ged gəl. (birbirinə keçmiş). basırıq. tıxac. sıx tırafik.

qatnaşıq ilişigi. -sizlə **qatnaşığı** nə?.

qatnaşıq müştərək.

qatnaşın şirkət edin. iştirak edin.

qatnaşma şirkət edmə. iştirak edmə.

qatnaşmaq dözmək. öğrəşmək. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -qında olsa bu ortama **qatnaşdı**. (**qın**: çətin).

qatnaşmaq dözmək. təhəmmül edmək.

qatnaşmaq iştirak edmək.

qatnaşmaz iştirak edməz.

qatnaştı **qatnaşdı**. dözdü, öğrəşdi. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

qatnav sıxlıq. tünlük. tırafik.

qatnay vurqulama üçün söz başına gəlir. -bu gündən **qatnay** işə başladı. (elə bu gündən).

qato **qatov**. gəbət. ölük. cəsəd. cəndək. ləş.

qatoqru **qadoğru < qaydoğru > nadoğru**. doğru olmayan. sapıq.

qatov **qato**. gəbət. ölük. cəsəd. cəndək. ləş.

qatra **kətir**. **kətrə**. **qatır**. **1**. daş çanqıllı yer. 2. dağ yolu.

qatraq **qatrağ.** bətər. -onun **qatrağı** var: onun bətər var.

qatralmaq **qayralmaq.** dişəlmək. itinmək. bilənmək. ötgünmək.

qatran **qarzan**. qatırlı. bahalı. **(# yarzan**: ucuzlu**)**.

qatrım aşrım. neçə qatlı yapı.

qatrım başqa. ali. fovquladə.

qatrış **qartış**. mudaxilə. dəxalət.

qatrışdır qatışdır. aralaşdır.

qatrışmaq **qartışmaq**. mudaxilə edmək. dəxalət edmək.

qatsayı neçəminci təbəqə.

qatta hətta. -**qatta** sən belə desən.

qatta **kəttə**. böyük. yekə.

qatta **qatda**. yanında. huzurunda. **-**usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin.

qattaq **qatdağ.** qətlək. büklün. bükülü.

qattaq **qattağ**. repertuar.

qattan -**qatdan düşmək**: damdan düşmək.

-**qatdan qata** : damdan dama.

-**qatdan baxan** dərin görür. (**qatdan**: damdan. ucadan). (**qat**: dam).

qattan **qatdan**. bərkdən. -yay yağmuru gahdan yağar, **qatdan** yağar.

qattaş **qatdaş**. qataş. qatardaş. həmqatar.

qattı qatlı. amansız. -**qattı** ağrı..

-**qancama qattı**: nəqədər çətin, zor.

qattıq kəsgin.

qatuc **qartuş (**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. **1**. yılım. tutqal. yapışqan. kiriş. çiriş. siriş (**< sürüş**). çəsb. **1. (**< **qatmaq**). mə'cun.

qatun **xatun**. **-**ər qarır ərkdən, **xatun qarır görkdən**. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən)**.**

qatun **xatun.-**orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda itməsün xatun**.

qaturqa **qayurqa (**< **qayırmaq** + **qa**: < **qab**. yer**)**. qayırma, iş yeri. karqah. atolyə.

qatval qatılma, iştirak həqqi, ücrəti.

qav qafa **kav qafa**. boşbaş. səfeh. -bu **boşbaşları** neylirdin ilahi.

qav **1**.**gav**. gil (torpaq). **1**.sıldırım qayaların en uca nuqtəsi

qav **kav**. **kov.** köpük. pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. (# **cik**: dolu).

qav **qab**. qaç. quç. -duz**luq**: duz**qov**.

qava **kava**. gəbə. qaba. qapa. gəvə. gəbərcik. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik.

qava **kava**. **qaya**. maldavarın qışda saxlandığı yer.

qava -**kava hova danışma**: gəlişgözəl danışma.

qavab **kabab**. **kabab**. -**kabab** (**kavab**) edmək: (şişdə) soxlatmaq.

qavac **kavac. kavaş** (< **kavlamaq**: boşaltmaq. qabığın soymaq). soğuc. {yeralma kimi incə qabığılı nərsələri soğmağa, iki qol arasına yerləşdirilmiş piçağ}.

qavaq **1**. **qavağ**. təqatö'. -iki yol **qavağı**. **1**. **kavağ**. kəmik (kəmlik). nuqsan. qusur.

qaval **qabal**.**1**. qabcıq. kavır. örtük. **1**.çərçivə.

qaval **qoval (< qoğmaq**: nərsəni bir yerdən qoğan, aparan yol**)**. kanal.

qavalar -açmasan için, kim bilir içində nə var, **tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar**.

qavalar -dinsiz olan dilin danalar, **tanrı qatı onu qavalar**. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar) (**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)

qavalca **qovalca**. **oluq**. **oğur (**< **oğuq**: **oyuq)**. **1**. arık. axar. su yolu. kiçik arx, qənov. **1**. novdan.

qavalçı təğrəçi.dayrəçi.

qavalı **gavalı**. qərik **(qara ərik)**. qarayemiş.

qavalı -**mən sazı, sən qavalı**, qoymayaq caya havanı. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**

qavaltı **kavaldı. -**çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, **gücü dibdən kavaldı**, sığdı qılıc, güc, qına.

qavalu **gavalu.** qara aluq: qara ərik.

qavan **gavan**. **gəvən**. (< gəvmək: bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək).saban dəmiri. pulluq dəmiri.

qavanta **qavanda**.-qaçanda tarı bağrır, **qavanda**.

qavar **kavar** (**göyər**.**gövər**. **< gövərmək**). sovzu.

qavara **kavara (??>)mağara**. köğül.

qavarcıq **gavarcıq**. gəbərcik. gəvərcik. gəbərik. gəbəlik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba. qapa. gəvə. kava.

qavaş **kavaş** (**kavac**) (< **kavlamaq**: boşaltmaq. qabığın soymaq). soğuc. {yeralma kimi incə qabığılı nərsələri soğmağa, iki qol arasına yerləşdirilmiş piçağ}.

qavat **-kavat qabat**: içdən boş üzdən qabarıq, şişik.

qavçalmış **kavçalmış. kovçalmış. kəvçəlmiş**.sarsılmış

qavıl **kavıl**. hədər. tələf. -**kavıl yerə**: hədərə. boşuna**..**
-avıl kavıl: gorbagor. -**avıl kavıl olmaq**: gorbagor olmaq.

qavılmaq **kavılmaq**. hədər, tələf olmaq. hədərə gedmək.

qavın -**qavın pişsə**, sapında durmaz.

qavını -**qavını ye, qarnıva bax**, qarpuzu ye, bənzivə bax, üzümü ye, qolsuva bax. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

qavırar -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, **nisgilləri qavırar**, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

qavış **avış**. {**avmaq** (< iki çəlşik anlam>) **qavmaq** }. iki nərsənin çatış, ayrış yeri. -**avış qavış**: vəsli hicran. -hər qavış, bir avış sonu, hər avış, bir qavış donu.

qavış **kavış**. fətq.

qavış qəbulluq kağazı. qəbulluq.

qavışan -**qavışan şaşdı**, qapıda qaldı. (haq qapısı)

qavqa **dağva**. döğvə. qova döğə. bulğa. bulğay. döğüş..
-başı ağrıyan, qadasın bulur, **qavqa arıyan, qavqasın bulur**. (**qadasın bulur**: bəlasın tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

qavqa qavqav. qovaqov. qarışıqlıq. alqaç. arqarış. altut. vurtut. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

qavqacan yarqaçı. savaşgən. döğüşgən.

qavqaçı -qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**: büdrəməz. çaşmaz).

qavqal piston.

qavqasın -başı ağrıyan, qadasın bulur, **qavqa arıyan, qavqasın bulur**. (**qadasın bulur**: bəlasın tapır). (istəyən varsa asılsın, tapacaq kəndirini). (**kəndirini**: ipini).

qavqav qavqa. qovaqov. qarışıqlıq. alqaç. arqarış. altut. vurtut. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

qavlaq **anlaq**. qanma açıqlığı, gücü.

qavlaq **kavlaq**. **gavlaq**. çıplaq. soyunmuş.

qavlamaq > **qalamaq**. istəmək. (# **qovlamaq**: rədd edmək. istəməmək.).

qavlamaq **kavlamaq**. **1**. boşaltmaq. qabığın soymaq. **1**. dışarı qoymaq (# **avlamaq**: içəri almaq).

qavlanmaq **kavlanmaq**. qabıqlanmaq. qabıq qoymaq. -suya girib, gündə gəzib, dəri qoyub **kavlanıb**.

qavlı **kavlı**. fətqli. fətqi olan.

qavlıq **1**. (< **qavmaq**: qəbul edmək). qavış, qəbulluq kağazı. icazənamə. **1**. güncayiş. quncayiş. həcm. zərfiyyət.

qavmaq qəbul edmək.

qavra ayır**.** ayrıtla. anla. düşün. fərq ed. -başda, pisi **ayır** yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl).

qavramaq **1**. anıqlamaq. anğamaq. düşünmək. sağınmaq. sağanmaq. **1**. avulqamaq **(**< **av)**. dərk edmək. **1**. başına toplamaq. sanağa almaq.

qavrayış avulqa **(**< **av)**. tutuş.

qavrayış qapsam. anlayış.

qavrular **-**içik odu tutunsa, **öpgə ürək qavrular**. (**öpgə**: ciyər) (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).

qavrular -kəndi başın tutmayan, **öz yağında qavrular**!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).

qavşaq **kavşaq. gəvşək**. düşmüş. yenşik. aciz. -**kavşaqları qoruyun**, yavşaqlardan qorunun!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

qavşaq **qovşaq.** çatrıq. çatalba. nərsələrin kəsiştigi yer. -iki küçə **çatrığı**.

qavşaqları **kavşaqları. gəvşəkləri**. -**kavşaqları qoruyun**, yavşaqlardan qorunun!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

qavşal **kavşal**. **kəvşəl**. yorqun arğın. harğın.

qavşalıq **kavşalıq**. **kəvşəlik**. yorqunluq. arğınlıq. harğınlıq.

qavşar çatcar.ulcar. avcar. bulşar. neçə nərsənin birləşdiyi, çatışdığı, avlaşdığı (birbirinə tutulduğu) yer. birləşik yer. -üç qolun **ulçatı**. -tuman **ulcatı**: tuman ağı. -dəmir yol **avcarı**. -yol avcarı: dört yol ağzı, birşimi.

qavur **-**qırğın içində, **canın qayğuran gavur**.

qavurqa **-qavurqa ver dişliyə**, ağız əngi işliyə.

qavuş -**qovuş qavuş**: fəsl o vəsl.

qavuşlanan izərlənən. tə'qib olunan.

qavuşmaq -**qaranlıq qavuşmaq**: axşam düşmək. gün uçmaq. tünərmək.

qavuşturub -əl avuşdurub, **qol qavuşdurub**. (**qol qavuşdurub**: qolların büküb). (yolsuz çarasız durmaq).

qavzamlı kəndini qoruyan.

qay **(< qaq**: bərk**). 1**. sindirilməmiş yemək. -küfdə, dolma ağır yeməklərdir, yaxcı çeğnəməsən **qay** qalır. **1**. kal. çiğ. **1**. sərt. -**qay qafa**: dik qafa.

qay **1. gay. qay.** heyran. mat. avara. -özgəyə tutulan**, gay (qay) qalır**. (qayra uyan, **qaya qalar)**. **1.qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər. -çaşqın çay, dənizdən qay.(çaşqın çaylar, dənizdən geyin qalar). (geyin qalmaq: dalı qalmaq. umacına, məqsədinə çatmamaq). (azıq su, dənizə varmaz). (sapıq yol, doğru amac qazanmaz).

qay **1**. **kantım**. kan edim. qay edim. nə edim. **1**. **gay**. keh. maymaq < qaymaq. qaymıq.

qay **1**. **qayqı**. hay. qat. dərd. -ac qayısın tox bilməz. -nəyin **hayında** qalmısan. -onun **hayın** boş ver. -bu **qay** o **qaylardan** değil. -sallax can **qayında** qalmaz. -çörək **qayı**. -uşaqlılıq min **qay**, uşaqsızlıq bir. **1**. nə. -**qayvax**: nə vax..
-geçi can **hayında (vayında**. **qayında**. **dərdində)**, qəssab yağ izində **(**peşində. dalında**)**. **1**. qırtlaqdan, boğazdan çıxan, qalxan səs. **1**. yayda birdən yağan yağış, dolu. **1**. **gay**. **gəy**. **xay**. **keh**. gic. bacarıqsız. qarıq. qalıq. alıq. qıtmır. kitmir. qısmır. kovdan. kovcan. yasar. aciz. **1**. nə. -**qay** edmək: **nə** edmək. qayapmaq. -birbelə pulu **qay**etdin. -**qay** edməli: nə edməli. -**qay** edsəndə: nə edsəndə. **1**. yazda çiləyən sıx, narin yağmur. **1**. **gey**. artıq. -daha **qay** danışma. **1**. gec. sonra. -onlar bizdən çox **qay** gəldilər. **1**. hilal. **1**. nal. **1**. **qayğı**. qussə. **1**. tutuq..
-**gay gay**: hay hay. kav kav. nay nay. boş boş..
-**qayda**: qay yerdə. harda. nərdə..
-**qanayıp da olsam**: nə yapmalı olsamda..
-**birqaya**: heçbir yərə..
-**birqayda**: heçbir yerdə..
-**qaydan**: hardan..
-**qaya getdi**: hara getdi..
-duran **(**durqan**)**. yerin **qayda**: harda otururuz..

-**qayadan qayadan**: **haradan haradan**: **nərədən nərədən**: **1**. oradan buradan. ötədən bəridən. hər yandan. **1**. birdən birə..
-**qayda:** qayuda. qanda. qayırda. qayerdə. harda. ha yerdə. nərdə. nərədə. nəyerdə..
-**qaydara:** haraya. nərəyə..
-**qaydardın: qandardın. hardaydın**..
-**qayerdən**: haradan. nərədən..
-**qaydan olsa**: hardan olsa..
-**qayer**: hara..
-**qayerdə**: harda..
-**qayerdən**: hardan. haradan..
-**qayerə**: **qayergə**: hara. nərə..
-**qayerdə (**qay yerdə**)**: harda..
-**balın qayına vermək**: ətasın ləqasına vermək. uyğundan (xeyrindən) keçmək.

qay **gay**. gij. ağuz (kiçildici söz). -**ağuz!**. gəl bura.

qay **ğay**. (gobud). **1**. afət. niyarançılıq. vahimə. müsibət. faciə. bəla. tufan. fırtına. **1**. hadisə. qəza. -**qay başvermək**: hadisə üzvermək. **1**. **<> yağ**. **1**. bəla..
-**qay qaran**: nəyə görə. nə illətə görə.

qay -**qay** gün: **qayınçı** gün: **hançı** gün. -**qay** günlər qapalı: **hançı** günlər bağlı.

qaya (**qəyə)**. **1**. **kava**. maldavarın qışda saxlandığı yer. **1**. səxrə..
-**qaya kimi**: qayatay. bərk..
-**qaya qızqını**: yazda sıcaqlığın arttığı çağ.**.**
-qəyə gömək: **qaya gömək**: qaya altında ki sığınaq**..**
-dik, **düz qaya**: sal. yal..
-dik olmayıb, yassı, düz qaya: yalab**.**
-şüş qaya: dik qaya.

qaya -**qaya başında gəzən**, günündə qayar. (**günündə**: bir gün).

qaya -qayra uyan, **qaya qalar**. {**1**. özgəyə tutulan (qapılan), **bəlaya (qaya) qalır**. **1**. özgəyə tutulan, gay (qay) qalır**, avara qalır**. **1**. özgəyə tutulan, **sabit qədəm qalamaz (qayar)}..**
-qaya kimi yerin olsa, ərən kimi ərin olsun.

qaya -**salqaya:** yekə qaya. (**sal**: böyük. yekə).

qayac **qaya kütləsi**.

qayaçı (< **qaymaq**: sürüşmək). arabaçı. sürücü. maşınçı.

qayaq **1**. **qayağ**. ayağu. əğsi. kürsi. küsri. qabırqa sümükləri, dəndələri. **1**. **cayaq**. yükə, yüksək yer. **1**. hara. -**qayaq** belə: hara belə..
-**qayakimi**: olqamır. onqamır. çox bərk, sağlam olan..
-**qayaq yeri**: yanlış yeri. (cayi ləğziş**)**.

qayaq **qayqa**. (**q**<> **c**). **cayaq**. **cayqa. qızaq**. isqi. patinaj.

qayaqan **qayağan. 1**. ağnaq. ağnağan. sürüşgən. sərişgən. **1**. zumbata. dişli, dəndən olan sürtmə ayqıtı.

qayaqandaş **qayağandaş**. **1**. arduvaz. **1**. kürəkdaş. saçıt daşı. lovhə daşı.

qayaqdan haradan. hardan. -**qayaqdan** bilim.

qayal hava.

qayalaq **qaylaq**.

qayan **1**. dağdan axan iti sel. **1**. **qayma**. yassı, düz, qat qat oluşmuş daş, nərsə. **1**. dikədötgən (müstətil**)** biçimində düz daş. **1**. yassı, düz qaya parçası, daş.

qayanlar sapanlar. gümrahlar.

qayanmaq **qayğınmaq**. qussələnmək.

qayapa **1**. kəklik çeşiti. **1**. (topdan olmayıb**)**. pay pay, parça, xırda satış.

qayapmaq qayıtmaq. qay edmək. nə edmək.

qayar **1**. **(**qayrılmış olan**)**. **qayın tayın**. hazir. -adam var, adam deyincə, şirin canın qıymağa qayın, bir baləcə gülümsəyincə, günəş olub, parlır dolayın **(**ışıldadır çevrəsin**)**. **1**. söğüş. **1**. qəbih. **1**. çəngəlli nal. **1**. qapı pəncərənin bağlanmaması, bir durumda durması üçün ayağına qoyulan, soxulan bir dil, tikə. **1**. kömək. yardam. mədəd..
-**qayar yemək**: söğülmək. -**qayarı yeyincə** başını topladı.

qayar -qaya başında gəzən, **günündə qayar**. (**günündə**: bir gün).

qayar sabit qədəm qalamaz. -özgəyə tutulan, **sabit qədəm qalamaz (qayar).** (qayra uyan, **qaya qalar)**.

qayar -**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan**. (.** -**qayar özdən** ər bolmaz, sevməz canda dərd olmaz.)

qayarı **1**.əldən sovma yapılan iş. **1**. laubali. **1**. əyyaş.

qayarlamaq **1**. qaytarlamaq. qatqarlamaq. qayırmaq. ayarlamaq. qurtlatmaq. gürtlətmək. sağlamlatmaq. gücləndirmək. **1**. qoyarlamaq. malqaranın dırnağın yonub nallamaq.

qayarlamaq **qayqırlamaq**. **qayqarlamaq**. **qayışımaq**. **qayqışamaq**. **qayışlamaq**. **qayqışlamaq**. **qayqatamaq**. **qaytamaq**. **1**. **qaqarlamaq**. qatıqlamaq. saptırmaq. sapıtmaq. çıpıtlamaq. yamanlamaq. söğmək. soxutmaq. azışmaq. azşığmaq. küfür edmək, demək. -onu niyə **qayarlısan**. **1**. taxalamaq. nallamaq. qoyarlamaq. **1**. kiçik olan biri, özündən böyügü vurmaq, döğmək. **1**. döğmək. qızqıtmaq. qısqıtmaq. cəzalamaq. **1**. nərsənin qaymağın, züvməsin önləmək. **1**. qorxutmaq. azarlamaq. dalamaq. qırmaq. qısqıtmaq. qısqı basmaq. qaratəpəcləmək. qaratəpcələmək. qaratəpcəmək. hədə qorxu, qara qorxu gəlmək. hədələmək. -a kişi, mənə nə **qısqı basırsın**. **1**. tazalamaq. yeniləmək. **1**. heyvan nalını yeniləmək. heyvan nalının çivilərin yeniləmək **1**. yeniləmək. onarmaq. onğarmaq. oğarmaq. oğarmaq. oğatmaq. oğartlamaq. dursutmaq. duruslatmaq. tə'mir edmək. **1**. **qayar edmək**. oxşamaq. oxamaq. üzləmək. üz eləmək. tüsləmək. düzləmək. duzlamaq. yaslamaq. yazlamaq. siyləmək. sıylamaq. nazlamaq. əl sürmək. əl çəkmək. sığallamaq. oğallamaq. daraqlamaq. tımarlamaq. tumarlamaq. ütərləmək. ütüləmək. qırışdırmaq. qıraşdırmaq. qıyışdırmaq. qıyaşdırmaq. əzdirmək. ərcitmək. ərçitmək. ərşitmək.

qayarmaq şaşamaq. mütəəccib olmaq.

qayas geyəs. biçət. biçit. piçet. piçət. pısat. paltar.

qayatan -başı ölmüş yolsuz qalan karvanın dəvəsi dağdan, **keçisi qayadan uçar**.

qayatay qaya kimi. bərk.

qaybaq **qaybağ**. sandvic.

qaycanmaq **qırcanmaq**. nərsədən qaçınmaq, buruq vermək.

qaycu qayqan. sırğancıq. sürüşgən. züvgən.

qayçı **-küt qayçı**, dərziyə korac. (**koraç**: işini pozan, sınıxlayan ararrac!).

qayçı **-qayçı qulaq** (at qulağı). qamış qulaq**:** ucu çovlu, dik qulaq.

qayçı **qeyçi**. (**qıtçı < qıtmaq**. **qırtmaq**)**1**. parantez. **1**. **qayçı (**altay**)**. ozan. aşıq.

qayçıqeyiş **qayçı qeyiş**. **sindiqayış**. ox. haça oxu. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

qayçılama **qeyçiləmə.** sındırış. sındı ilə kəsmə. sansor.

qayçılamaq **1**. **qıyçıtmaq**. qırıtmaq. sansor edmək. -**qırtış** əlindən soluq savılmırdı, dil deməz qaldı. -**qıtışdaşdan** keçirmək. **1**. qeyçilmək. buruq verib qurtulmaq, qaçılmaq. -kölgəsindən qaçılır, özü gəlsə qayçılmaz. (ölüm). (ölüm kölgəsi: ağır kəsəl, xəsdəlik). **1**. qırpmaq. qırxmaq. -qoyun **qırpmaq**.

qayçılamaq **qeyçiləmək.** sindələmək. sındalamaq.

qayçılayın qeyçik qəti'.

qayçılıq **qeyçilik**. qətiyyət.qate'lik.

qayçınmaq **1**. **(**bir işdən, nərsədən**)** qaçınmaq. qaytınmaq. sürgünmək. yana çəkilmək. təfrə gedmək. **1**. **qaysınmaq**. (**qaynamaq**). qeyrətə gəlmək.

qayçuşmaq birbirin qırmaq.

qayerdə **(**qay yerdə**)**. harda.

qayeryə -**qayerdə yürübsüz:** hardasız bə.

qayər -ərigidi ər tanır, **qayər yaxşı pisi nə bilsin**. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)

qayfa həfdəbicar fikirli. bir sözdə durmayan. oyun tez dəğişən.

qayı **1**. çilə. qapçıt. qamşıq. müsibət. bəla. **1**. **qanı. hanı**. -**qayı**: hanı. -**qayısı**: hançısı. -**hər qayısı**: hər hançısı.

qayıc **qayrıc**. nərsədə bulunan artıqlıq. imtiyaz.

qayıcı qayqın. parlaq. düzgün. onat.

qayıclı imtiyazlı.

qayıdır **qayıdır.** qaytalır. geri dönür. yenilənir. təzələnir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.

qayıq **-**dağı ovruğun əğməz, **dənizi qayığ bükməz. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).
-qayğı qalxsa kişi batırar, **su qalxsa qayığ**.

qayıq **qayığ**. oyu, fikri başqa yerdə olan. havassı pərt..
-yelçin **qayıq**.

qayıq -yerir izi bilinməz. (tapmaca) (qayıq).

qayıq **qayığ**. nasavab. məkruh.

qayıqmaq **qayığmaq**. **1**. **kırıxmaq**. yanlışmaq. iştibah edmək. -**yanlışasız**: **yanlışırsız**: iştibah edirsiz. -**yanlışmadan**: iştibah edmədən. -**yanlışıb döndü sola**: iştibah edib. -**yanlışdın**: iştibah eddin. **1**. pərtmək. pərt olmaq. hirslənmək.

qayıqta -**qayıqda üzmək**: qayıqda gəzmək.

qayıqtırmaq **qayığdırmaq. qarıxdırmaq**. **kırıxdırmaq**.

qayıl **qayla**. cəvab. -çığırıb gözləmə **qayla**, istisin **qayla**, qayıya hayla. -**sor qayıl**: sual cəvab.

qayılmaq ərimək. -ağ örpək **qayıldı**, öy örpək yayıldı: qar əridi, göy örtdü yerini.

qayım muşək (fars**)** **(**< **qayırmaq**: gizlənmək + **bükək**: bucaq**)**. gizlənpaç. saxsox. **(sax** < **saxlamaq**. + **sox**: baca**)**. saxlambac. saxlambac.

qayim muşək bazi **qayim muşək bazi** \sakalama\ saklambac. gizlənbac.

qayın **1**. **(**qayrılmış olan**)**. **tayın**. qayar. hazir. -adam var, adam deyincə, şirin canın qıymağa qayın, bir baləcə gülümsəyincə, günəş olub, parlır dolayın **(**işıldadır çevrəsin**)**. **1**. baybağ. toxun. **1**. mütməin. itminanlı. **1**. razi. məmnun. **1**. muxalif. -**tayın qayın**: say sap. muvafiq muxalif. -**qayın** düşmək. **1**. rəqib. günü. -iki **qayın** ucraşdılar. **1**.qaynar. coşun. coşğun.**1**. (qaynar olan) duran, yürüşdə, hərəkətdə olan. canlı. diri..
-qayın ağacı: **(**qızıl ağac. qırmızımtıl təxdəli ağac. fıstıq **(**boyalı**)** ağacı). alış. ağkürən.

qayın **1.**gözəllik . **-**qulaq hər səsdən payın alır, **ulu sözdən qayın alır**. **1.** həqiqi.-**həqiqi, vaqei, fərzi**: qayın, qoyun, oyun.

qayın əzimli. əzmkar. ciddi.

qayın **qayğın**. **qaylı**. **1**. qussəli. mükəddər. **1**. tutğun. **1**. qayırdıq. nigəran.

qayın -**tutarlı qayın**: müsəmməm ciddi. (batman otur, yüngül dur). (bulut olsan yoldaş olar yel sənə).

qayına hançına.

qayınçı -**qayınçı** gün: **qay** gün: **hançı** gün. -**qay** günlər qapalı: **hançı** günlər bağlı.

qayınış riform. islah. təshih.

qayınqa (**qayırmaq**). tovunqa. sapıq işlər, yüngül suçlar işləyənlər üçün dustaq.

qayınmaq **qaylanmaq**. **qayğılanmaq**. **1**. qussəllənmək. mükəddər olmaq. **1**. tutğunmaq. **1**. qayırdınmaq. nigəran qalmaq. **1**. əfkarlanmaq.

qayınmaq müsəmməm olmaq. ciddi davranmaq.

qayınmaq tutunmaq.

qayınmaz çözülməz. açılmaz. həll olmaz. -qayınmaz **qara boğuş**: çözülməz böyük savaş.

qayıntan **-qayından qardaş**, gəlindən bacı olmaz. (**olmaz**: çıxmaz).

qayıntı **-qayındı ki**: ciddi kişidi ki**. -**oyunçu hər nəyi oyunçaq tutar, onu itirər başqasın tutar. qayındı ki, oyunuda doğruya tutar.

qayır əməl**. (**aksiya. koniş). -**qayır qayta**: (aksiya, riaksiya). (koniş vakuniş).

qayırac **qayraş**. ititmə, safatma aracı. zumbata.

qayıracaq qarşatacaq. ödləyəcək. -bu itgini necə qayıracaq**.**

qayıramaq **qayqıramaq**. niyəran qalmaq.

qayıran **-**sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, **bu ayrıcı qayıran**!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

qayırqalıq **qayırqaylıq**. hazırlıq. amadəlik.

qayırqan **qayırğan. nigəran.** izəyən. izində qalan.

qayırqaylıq **qayırqalıq**. hazırlıq. amadəlik.

qayırqın **1**. yumşaq. şəfəqətli. nazik. -**qayırqın** sözlərin ornuna, çaldın durmadan yeğirik **(**yenirik. təhqir**)**. **1**. tord. -**qayırqın** göy. **1**. həssas. lətif. -**qayırqın** xuylu. **1**. məhəbbət amiz. -**qayırqın** sözlər. **1**. mulahizəli. -**qayırqın** göstərişlər, davranışlar. **1**. dəqiq. -qayırqın işçi.

qayırlamaq **(**aldatmaq üçün içində olduğun basıb, örtüb gizlətmək**)**. basırlamaq.

qayırlamaq **1**.hazırlamaq. -ev eşiyi **qayırlayıb**, qonaqların gəlişin gözləyir. **1**. qaydalamaq. qayırdamaq. nərsənin kəm kəsrin, əğri üğrüsün yasalamaq, düzəltmək.

qayırlanmaq qabili icra olmaq.

qayırlı hazır. mücəhhəz. -**qayırlı** gəlin: şey şüyüzüdə gətirin. mücəhhəz. gəlin.

qayırlıq hazırlıq. amadəlik. tədarükat. -**qayırlıq** görmək. -**qayırlıq** işləri gedir.

qayırlıq hazırlıq. -**qayırlıq** devri.

qayırlıq təvəccüh. inayət.

qayırmaq **1**. e'mal edmək. qayrıtmaq. **1**. cübran edmək. tələfi edmək. **1**. yaratmaq. düzəltmək.

qayırmaq **1**. təsəlli vermək. -bulunmadı, eşq ağrısın **qayıran. 1**. gözləmək. muğayat olmaq. ehtiyat edmək. -**qayır**: gözlə. muğayat ol. ehtiyat ed. möhtat ol. -**qayıran**: gözləyən. muğayat olan. ehtiyat edən. möhtat olan. **1**. oyaq salmaq. xəbərdarlıq edmək. -bu işdən sizi **qayırmışdım**. -**qayırı** verib yola saldılar. -nə bileydim, **qayıran** olmadı. **1**. təzəkkür vermək. **1**. (nərsəni. kimsəni) (qayırlatmaq). hazırlatmaq. amadələtmək. tədarükat görmək. -**qayırlanıb** yollandılar..
-göt altı qayırmaq: durumun bərkitmək. (altın, dalın bərkitmək).

qayırmaq bərkitmək. bərqərar edmək. -**qayıranmasan**, qaydırma.

qayırmaq həll edmək. yol tapmaq. -**nə qayrım**?: necə edim: necə həll edim.

qayırmaq **qığırmaq**. **qıyırmaq**. 1. bükmək. 2. haykırmaq.

qayırmaq tavlamaq**.** tovlamaq. yoluna qoymaq.

qayırsınmaq **qarsınmaq**. **qaysınmaq**. **1**. yaranın başı bağlanıb iyiləşməyə üz tutması sanılmaq, təxmin edilmək. 2. işlərin uğura, yaxcılığa gedməsi düşünülmək, görünmək.

qayırt -**ayır qayırt edmək**: ayırseçmək ayırseçgilik edmək. ayırseç edmək. fərq qoymaq. təmayuz qoymaq.

qayırtamaq **qayırdamaq.** qaydalamaq. qayırlamaq. nərsənin kəm kəsrin, əğri üğrüsün yasalamaq, düzəltmək.

qayırtanmaq **qayırdanmaq**. qursdanmaq. möhkəmlənmək. canı dildən çalışmaq. başardığın əsirgəməmək. qeyrətə gəlmək.

qayırtınmaq **qayırdınmaq**. qaylanmaq. qayğılanmaq. qayınmaq. nigəran qalmaq.

qayıs **1**. (**qaynamaq**). qeyrət. **1**. münhəni. **1**. qaymac. yamac dağ beli, kəməri. **1**. bir yerin çevrəsindən, belindən keçən yol. kəmərbənd.

qayısırmaq **qayışırmaq**. münhərif olmaq.

qayış **1**. **(qaytarı** < **qayıtmaq)**. vakoneş. **1**. təsmə. kəsmə. sırım. dar kəsilmiş sırıt gön. şallaq. **1**. hisar. kəmər. **1**. töküş. **1**. yalğı **(çalınmış)**. (yalım, dilim biçimli kəsilmiş gön, parça). kəmər**..**
-sürüş qayış: **züğüş qayış**: iştibah o xəta.

qayış -**çiğdir qayış**: çındır qayış. çındır qeyiş.

qayış imsak. mumaniət. təhrim.

qayış -**sindiqayış**: (qayçıqeyiş). ox. haça oxu. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

qayış -**durnuq** qayış: möhkəm qayış

qayışaq əğilgən**.** yumuşaq. -**əğilgən** budağ barlanar sınmaz, əğilməz ağac tüp (yel) əsər sınar. -**əğilgən** ol əzilmə, sərtinmiş ol basılma.

qayışırmaq **qayısırmaq**. **1**. nasazlamaq. **1**. münhərif olmaq. **1**. üzaşağı gedmək. -**günəşin qayışırması**: günun atmağa gedməsi. **1**. meyillənmək. **1**. çarpazlamaq. -yağış **qayşırım** çırpır.

qayışlamaq **1**. kəsmələmək. şallaqlamaq. **1**. hisarlamaq.

qayışlıq qatığlıq. acığlıq. acılıq. çətinlik. çitginlik. çitiklik. sərtlik.

qayışmaq əğrişmək. tovlanmaq. münhərif olmaq.

qayışmaq imsak, mumaniət edmək.

qayıt **1**. (< **qaytamaq**: təkərləmək. tikrar edmək). kopi. **1**. **qayt**. soruya qaytarılan qarşıt. cəvab. **1**. **qayıd**. **qayt**. bilən sözüvü ayt (söylə), **bilməz sözdən qayt**..
-ged qayıt: bargəl. (rəft bərgəşt)-**bargəl** bilit.

qayıt qayrıl. dön.
-**dala qayıt:** dala ged. izə çəkil. izə dur. izə çək. qayra (qıraq) dur. qırağ ol.

qayıt qayrıl. dön. -**qayrıl** yurda. -**qayrılıb** gəldi: dönüb gəldi. qayıdıb gəldi.

qayıt qaytın. aylan**.** dön. döngəl. ricu'ed. muraciət ed.

qayıtma -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan).

qayıtmaq **1**. çönəmək. **1**. **qay edmək**. nə edmək. qayapmaq. **1**. gedmək. -acundan **qayıdanlar**: dünyadan gedənlər.

qayıtmaq -**dünyadan qayıtmaq**: ölmək. yoxalmaq.

qayıtmaq izə gəlmək**.** -göndərilərin hamısı **izə gəldilər**. -yolçular **izə gəlmədən**. qayıtmadan.

qayıtmaq qayrılmaq**.** dönmək. -**qayrılmadan**: dönmədən. -**qayrılan**: ilqarın pozan.

qayıtmas -**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm. -özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən**, ana dilimni sözləşidən uyalmas mən. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).

qayıtmaz qayduvsuz. dönməz. qorxmazaq.

qayıtmır **-**keçmiş tökülən su, **qayıtmır geri**, keçmişin yeri yaşamda deyil.

qayıtsa **-**iş tutarsa, qum qızıl olar, **iş qayıtsa**.

qayqa **qayaq**. (**q**<> **c**). **cayaq**. **cayqa. qızaq**. isqi. patinaj.

qayqa möhrə.

qayqac **qayğac**. təzəkkür.

qayqal bədbəxt bayqal. (# **bayqal**: xoşbəxt).

qayqal **qayğal**. **qazğal**. az əsgimiş nərsə, ayaqqabı.

qayqan **qayğan**. **1**. nigəran. **1**. qaycu. züvgən. **1**. opurtünist. **1**. sırpancaq. sürüşgən.

qayqanaq **çalqanağ**. çalınmış yumurtadan yapılmış dadlı yemək.

qayqanışmaq opurtünistlik edmək.

qayqanlıq opurtünislik.

qayqanmaq **qayğanmaq**. **cayğanmaq**. əğrilmək.

qayqata **qay qada**. qay toxan. qəza vü qədər

qayqatı **qayğatı**. təzəkkür vermə.

qayqatmaq **qayğatmaq**. təzəkkür vermə.

qayqəsin **qaykəsin**: nakəsin. -**qaykəsin pulu** yarmaz işə.

-qaykəsin işi pula yarsada, pulu işə yarmadı (**qaykəsin**: nakəsin).

qayqı **1**. **qatqı**. **qayqu**. **qatqu**. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq. **1.** tədirginlik. çapqınlıq. niyarançılıq. təşviş. töküntü. iztirab.

qayqı **qayğı**. **1**. avağ **(**< **av)**. fikri məşquliyyət. girifdarlıq. **1**. **qay**. qussə. **1**. mehnət. iztirab. ənduh. **1**. qayt..

-qarın tox, **qayqı** yox..

-**qayğını qayqıra qayğıra**: qayğını düşünə düşünə..

-**qora qayğı**: (qayğı qora). özən qoruq. təvəccühlə himayət.

qayqı **qayğı. 1.** qıyınc. zəhmət. **1.** kətər. kitər. düşünmə. fikir. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil. qatıl.

qayqı **qayğı. 1.**oysa**.** qussə. düşüncə. girifdarlıq.
-qayğı əğər, qəm bükrər. (bükrər: bükürər).
-**qayğı qalxsa** kişi batırar, su qalxsa qayığ.
-**qayğı əri**, od yağı əridər. (**qayğı**: fikir xiyal).
-pula sevgi, **işə qayğı**. (gənclərdə iş qayğısı oyandırmalı, qara pulun dərkin qanıtmalıyıq). (**dərkin**: dərəkin. qədrin). (**qanıtmalıyıq**: anlatmalıq).
-**tüm qayğı kitin söküb atmış**, mutluğa, sevincə ultanmış. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

qayqı **qayğı.** mulahizə. təvəccüh. -**sayqayım qayğızdan** (**sayqayım**: minnətdaram).

qayqı **-ulu qayğı keçərsə**, kiçiklərə yol açar..
-qayğı, quyğu bilmədiklərimiz qarpızda qaldı.

qayqıqeş **qayğıkeş**. izəkçi. keşigən.

qayqıqeş **qayğıkeş**. qələndər. qayundur (< **qay**).

qayqıqeşliq **qayğıkeşlik. qayğırlıq.** aldaçılıq. aldağılıq. vurqunçuluq. -çəkdiyiz **aldalıq**: görkəzdiyiz qayğırlıq.

qayqıla -**qayqıla qalmaq**. tikilib qalmaq, durmaq.

qayqılanmaq **qayğılanmaq. 1**. dartınmaq. düşünüb arzılanmaq. düşünmək. fikrində olmaq. -heç bizlərə **dartımısan**. -gələcəyin üçün nə **dartınısan. -**gecə gündüz sizi **dartındım**. **1**. aşınmaq. üzünmək. üzülmək.

qayqılanmaq **qayğılanmaq.** kətərlənmək. kətərə eləmək, çəkmək. kətərəsinə qalmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

qayqılanmaq **qayğılanmaq**. **qaylanmaq**. **qayınmaq**. **1**. qussəllənmək. mükəddər olmaq. **1**. tutğunmaq. **1**. qayırdınmaq. nigəran qalmaq. **1**. əfkarlanmaq.

qayqılanmaq **qayğılanmaq.** umurlanmaq. fikr eləmək. nigəran qalmaq.

qayqılar -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

qayqılı **qayğılı**. **qayğulu**. qaytlı. qussəli. naşad. -**qaytlı olan** könlüm: naşad olan könlüm.

qayqılı **qayğılı.** oysalı. qussəli. düşüncəli. girifdar.

qayqılı **qayğılı.** umurlu. fikirli. nigəran. -**umurlu** qoyma. -**umurlu** qaldıq. -**umurlu** umursuz.

qayqımı -**qayğımı çəkmir:** umurumu çəkmir. fikrimi çəkmir.

qayqımta -**qayğımda deyil:** umuruda değil. fikrimdə deyil.

qayqın **qayğın. 1**. alğın. alağın. alıq. tədirgin. burğun. burnuğ. çaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**. **1**. qəmgin. mə'yus. **1**. pərişan. avara. dərdli. **1**. **qayın**. **qaylı**. **1**. qussəli. mükəddər. **1**. qayırdıq. nigəran. **1**. darğın (# **ayğın**. açıq. geniş. fərax.).

qayqın qayıcı. parlaq. düzgün. onat.

qayqını **qayğını .-ulu qayğını iş**, kiçi qayğını aş basar. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)

qayqının **-yesən qayğının minin**, bitirməz işin birin.

qayqınmaq dayanmaq. yastanmaq. ləm vermək.

qayqınmaq **qayğınmaq**. **1**. hövşünmək. tövşünmək. təpsinmək. **1**. sanamaq. (əndişə edmək). **1**. **qayanmaq**. qussələnmək. **1**. **qayğınmaq**. əsirgənmək. çəkinmək. ayanmaq. (xuddarlıq edmək). -əlindən gələni ayanma. -öldürməkdən **ayanmadı**. -**əsirgəmə!**: çəkinmə. ayanma. qayğınma.

qayqıramaq **qayıramaq**. niyəran qalmaq. -**qayırama**: niyəran qalma. -çox **qayırdıq**: çox niyəran qaldıq.

qayqırış dalqış. talvasa.

qayqırlıq **qayğıkeşlik.** aldaçılıq. aldağılıq. vurqunçuluq. -çəkdiyiz **aldağlıq**: görkəzdiyiz qayğırlıq.

qayqırma **qayğırma**. **qayğırmanğ**. oyalmanğ. uyalmanğ. fikr eləmə. narahat olma.

qayqırmaq **qayğırmaq**. **1**. nigəran qalmaq. **1**. **qayğırma**. oyalmanğ. uyalmanğ. fikr eləmə. narahat olma. **1**. **qanğımaq**. düşünmək. -**qayğını qayqıra qayğıra**: qayğını düşünə düşünə. **1**. sanğırmaq. anğaşınmaq. əndişələnmək..
-**qayğıra bilməsə biri**: qayğı duymasa bir.

qayqırmaz -axşamlığın tapan, ertirliyin qayğırmaz. (**ertirliyin**: sbahlığın. səhərliyin) (köçəbə yaşam).

qayqırmaz -**qayğırmaz durum**: yurta**.**

qayqısı **-hər qızın ər qayğısı**, ulu elin öz qayğısı.

qayqısın -**qayğısın çəkən**, dadlı dil tökən.

qayqısız **qayğısız**. dalqasız. təkiz. hamar. dinc. -yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz:** yalnızız. yalınquyuz).

qayqısızlıq **qayğısızlıq**. dalqasızlıq. dalqınsızlıq. təkizlik. dinclik.

qayqışıq əğri büğrü.

qayqışmaq **dayqışmaq**. **1**. əlin başına dayararaq yaslanmaq. 2. **qanrılmaq**.

qayqızdan **qayğızdan.** mulahizəzdən. təvəccühüzdən. -**sayqayım qayğızdan** (**sayqayım**: minnətdaram).

qayqu **qatqu**. **qayqı**. **qatqı**. qızqı. qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq.

qayqul mütəzəlzil. oportünist.

qayqular **-**qayutmasun qayqular.

qayqulu **qayğulu**. **qayğılı**. qaytlı. qussəli. naşad. -**qaytlı olan** könlüm: naşad olan könlüm.

qayqun **qayğun**. **1**. bultunğ. bultun. niyaran. **1**. müztərib. həyəcanlı. mültəhib. səbirsiz. cünb cüşdə, hərəkədə olan. muştaq. istəkli. qərarsız.

qayquran **-**qırğın içində, **canın qayğuran gavur**.

qayqurmaq **qaytqırmaq.** dartqaymaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

qayqurmaq **qaytqırmaq.** gərtginmək. dartqaymaq. tosğunlanmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq.

qayqusutur -**ata ana qayqusudur**, ev eşik, uşaqların qayquşudur oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

qayquşutur **qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir.-ata ana qayqusudur, ev eşik, **uşaqların qayquşudur** oy deşik.(**.**

qayqutaş **qayğudaş.**həmdərd.

qayqüy **qay küy. hay küy**. çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

qayla **qayıl**. cəvab. -çığırıb gözləmə **qayla**, istisin **qayla**, qayıya hayla. -**sor qayıl**: sual cəvab.**.**

-sənsiz **qayla** yürümək olur.

qaylac başı qaynaqlı (qullablı) şiş, mil, nərsə.

qaylaq **daylaq**. **1**. dişi dəvə. 2. üç yaşında dəvə. 3. dovşan yavrusu.

qaylaq **qayalaq**.

qaylamaq hobbanmaq. atlamaq.

qaylamaq **qaysılamaq**.

qaylamaq nərsənin ardıca, izicə, gizlicə gedmək. tə'qib edmək.

qaylan fəza. atmosfer.

qaylan **qalyan**. **qəlyan**. **1**. qaynayan. coşan. 2. tütün çəkmə aracı.

qaylanmaq **qayğılanmaq**. **qayınmaq**. **1**. qussəllənmək. mükəddər olmaq. **1**. tutğunmaq. **1**. qayırdınmaq. nigəran qalmaq. **1**. əfkarlanmaq.

qaylı **qayğın**. **qayın**. **1**. qussəli. mükəddər. **1**. tutğun. **1**. qayırdıq. nigəran.

qayluq müztəriblik.

qayma **1**. **qayan**. yassı, düz, qat qat oluşmuş daş, nərsə. **1**. qoyma. məsnoi. süni'.

qayma kağaz pul.

qayma qadın cansürtən, kisəçi, dəllək.

qayma qırma. azma. atma. iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan.

qayma **cayma**. qaytı. caytı. (**qaymaq**: səhv edmək).qələt. günah. yanlış. səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı qaytısız**.

qaymac yamac. qayıs. dağ beli, kəməri.

qaymacıq para.

qaymaq **1**. düzmək. **1.** saymaq. e'tina edmək. -qadaş demiş **qaymamış**, qayın demiş **qaymış**. (**qayın**: səbəbi qohum).

qaymaq -**aşağıya qaymaq:** taymaq. caymaq. enmək. inmək.

qaymaq **qaymağ**. qoyma. məsnoi. süni'..

-başı qaymaq: başı dönmək başı gedmək. başı aylanmaq. başı fırlanmaq.

qaymaq **qaymıq** > **maymaq**. gay. keh.

qaymaq **-**özüvü süt bilsən, **dosdun qaymağ bil**. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).

qaymaqam **qaymalıq**. kağaz pul kifi.

qaymaqdaş mərmər.

qaymaqlatmaq **qatmaqlatmaq.** qəlizlətmək.

qaymaqlayıb -**qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək:** çalmalamaq. çəlmələmək.

qaymaqtaş **qaymaqdaş**. mərmərdaşı.

qaymaqun **qaymağun.** gözlə cayma. -ayıq aytdın tutqınan. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin).

qaymalaşmaq **1**. züvüşüb üzüşmək. -qalıqda (havada) **qaymalaşan** çən, duman. -birbirinə girib qaynaşmaq. -el birbiri üstündə **qaymalaşırdı**: birbirinə başına çıxırdır. **1**. uçuşmaq. -başı gedib (gicəlib), hərnə gözünün önündə **qaymalaşdı**. -təprəm tutmuş kimi, hər nə başıma **qaymalaşdı.**

qaymalı **qatmalı**. **çaqmalı**. çox döğüşgən, qavqalı, qırıcı, qatanqaz. qartanqaz. qaba.

qaymalıq **qaymaqam**. kağaz pul kifi.

qaymaşmaq iki yana, sağa sola qaymaq. -**qayışa qayışa** yerirdi.

qaymaz dönməz. -**sözündən qaymaz:** əhdindən dönməz.

qaymaz **qaytmaz**. kırıxmaz. yanılmaz. səhv edməz. qələtsiz. iştibah edməz. -**qaymaz işləyən**, qaytsız iş yoxdur. (qayrımsız: qaytsız səhv olunmaz. kırıxılmaz).

qaymıq kırem.

qaymıq **qaymaq**. > **maymaq**. gay. keh.

qayn həq

qaynağı -**ışıqlıq qaynağı**: ışlaq.

qaynaq -**anat** qaynağı: ilham qamənbəi.

qaynaq çeşmə**.** mənbə'.

qaynaq göz. gözə. gözək. gözənə. bulaq. çeşmə.

qaynaq gözbaş. sərçeşmə.

qaynaq **qaynağ**. **1**. çıxanaq. mənbə'. mənşə'. **1**. oluş. buluş. başlanqıc. ilkiş. **1**. bulağ. mənbə'. **1**. bulağ. -**ərdəm bulağı**: fəzilət qaynağı. **1**. həyəcanlı. **1**. kətim. ləhim**..** **-nərsənin qaynaq yeri**: gözə.

qaynaqan **qaynağan**. **çaynağan**. səmavar. səmavər. samavar.

qaynaqçı **1**. nərsənin doğruluğun ortaya çıxaran, saptayan. həqiqətyab. **1**. qaynaqları tanıyan. mənbə'lri tanıyan.

qaynaqçı aşlaqçı. cuşkar.

qaynaqlanan -**doğrudan qaynaqlanan**: toxdan içən. haqdan içən.

qaynaqlanır qaydıyar. nəşət alır. -bu hardan **qaydıyar**.

qaynaqlanmaq törətinmək. (naşi olmaq. müntəc olmaq. müştəq olmaq).

qaynaqlı gözbaşlı.

qaynaqusu **qaynağ usu**. qaynağ suyu. bulağusu. bulağ suyu.

qaynamaq çöğünmək. çönmək.

qaynamaq **qaynamaq**. dəğişmək. -birdən durumu **qaynadı.** -durum **qaynadan:** şərayit dəğişmədən.

qaynamaq qomunmaq. qopunmaq. dalqalanmaq. bir işə götürülmək, can atmaq. bir arzı içində oyanmaq.

qaynamamış -qovrulmamış, **qaynamamış**, pişməmiş.

qaynamaz **-qapaqsız qazan qaynamaz**, qaynarsada, gec qaynar.

qaynamaz **-**qapaqsız qazan **qaynamaz**.

qaynamaz **-**odsuz, **qazan qaynamaz**.

qaynamaz -odunsuz **qazan qaynamaz**, qadınsız ev, yayramaz.

qaynansı **-**aydıla söz, **aydılacaq sözün qaynansı**. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).

qaynar **1**. buğçala > buçala -**buğçala** su: qaynar su. **1**. gərgin. **1**. **qayın**. coşun. coşğun. **1**. üsürtü. fəvvarə**..**

-qaynar suyun səsi: bor bor -**bor bor** qaynadı..

-**qaynar suyun burulması**: bur bur.

qaynar çoğra**.** coşlu. coşğan. pık pık qaynayan. -**çoğra** su.

qaynar -**qaynar bulaq:** çoğrama.

qaynar -**qaynar bulaq**: təbiyi mineral termal bulaq.

qaynar **-qaynar üzür** keçiksiz olmaz. (**üzür**: çay).

qaynar sapdal. online (anlayn). canlı. diri. igirmi dörd saat açıq olan. -**qaynar** tilfun.
qaynar zəng.
-qapaqsız qazan qaynamaz, **qaynarsada, gec qaynar**.

qaynar -**qaynar su töküb üzdən pişirmə:** frıqlama. pöşləmə.

qaynarca ilk qaynaq. töz. kök. tamır.

qaynarsata **-**qapaqsız qazan qaynamaz, **qaynarsada, gec qaynar**.

qaynasın -yazda beyin, qışda qazan qaynasın.

qaynaş aşıc **(**< **aşmaq)**. alaşım. qoşma. biləşim.

qaynaşa **-**kahıllığın çoxluğu **ahıllıqla qaynaşa bilməz**. (**kahıllıq**: qarağuluq. cahıllıq) (**ahıllıq**: çaxulluq. usluq. aydınlıq. ağıllılıq).

qaynaşma şadlanma. çağlanma. coşun. coşunma.

qaynaşmaq **1**. qalağaşmaq. qələyan edmək. canqalanmaq. can atmaq. rəğbət edmək. **1**. qıymışmaq. ürküşmək. **1**. uyum sağlamaq.

qaynaşmaq bitmək. bitişmək. yapışmaq. -kəsilən baş geri **bitməz**, son peşmanlıq assı edməz. (**assı edməz**: fayda verməz).

qaynaşmaq qıvıldanmaq. qımıldanmaq.

qaynat -**qaynat qara qazanları**, yöndəri ver azanları, çarxı qırıb pozanları (yöndəri ver: hidayet et).

qaynat **uzaq** qaynat:. çox qaynat. -**uzaq** getdi: **çox** getdi. -**uzaq** danışma: **çox** danışma.

qaynatanlıq -**qaynadanlıq eləmək**. **1**. ara qızışdırmaq. 2. savaşı qızışdırmaq.

qaynayan qaylan. qalyan. qəlyan. coşan.

qaynıq köprük. şişik.

qaynıtmaq həq etmək. hak etmək.

qaypaq **1**. müsəmməm olmayan. təsmim tutanmıyan. qərara varanmıyan. **1**. həssas. delikat. süvüşgən. -qaypaq durum. -**qaypaq** soru. **1**. çətin. ğamiz. **1**. **qaytaq**.

qaypıq bilöv daşı. çərx daşı.

qaypıqlamaq **qaypıymaq**. bilövəmək. çərxləmək.

qaypıymaq **qaypıqlamaq**. bilövəmək. çərxləmək.

qayra artıq. təkrar. dubarə. -**qayra** diləməm: artıq, təkrar istəməm. -**qayra** diləməm dönməyin geri. -**qayra qayra** təkrar təkrar. **(qayra qayra** deyə durdu). **1**. başqa. özgə. digər. -**qayra** yaşam, **qayra** durum, **qayra** oyum. -**qayra** sözün, diləyin. qayralara uyan könlüm. -qayra uyan, qaya qalar. {**1**. özgəyə tutulan (qapılan), bəlaya (qaya) qalır. **1**. özgəyə tutulan, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar)}..
-**qayra uyan**, qaya qalar. {**1**. **özgəyə tutulan (qapılan**), bəlaya (qaya) qalır. **1**. **özgəyə tutulan**, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. **özgəyə tutulan**, sabit qədəm qalamaz (qayar)}.

qayra bir daha. təkrar. -**qayra** dönüb gəlirim. -**qayra** görsə inanmar. -**qayra qayra** desəndə. -**qayra** dedim.

qayra **geri**. -**qayra** gəldim: geri gəldim. -**qayra** ver: geri ver. -**qayra** dönseydi keçən günlərim..

-qayra burulmaq: geri dönmək.

qayra -**qayra (qıraq) dur**: qırağ ol. izə çəkil. izə dur. izə çək. dala ged. dala qayıt.

qayra -**iləri qayra**: iləri geri.

-**qayra alınatın:** geriyə alınamaz. qaytarılamaz. qeytəriləməz.

qayraq -**qayrağ kəməri**: qeyrət kəməri. himmət kəməri.

qayraq **qayrağ**. **1**. **qayralğ**. **qayralı**. qeyrətli. **1**. qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü.

qayraq **qayrağ:** qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü. -dəliyə savaş, bayram, **iğidə savaş, qayrağ**. (dəli üçün savaş dalaş toy gəlir. dəlinin işi qavqa savaşdır, ama igid, ərkişi üçün savaş, kimliyin, qeyrətin qorumaqdır)..

-türkün yoluna türkcəsi bayraq, **dilçi çalışa, işçiyə qayrağ**. (**qayrağ**: qayrat).

qayraqan **qayrağan**. güclənən. qeyrətə gələn. **-**axdaran tapar, **qayrağan yapar**.

qayralı **qayrağ**. **qayralğ**. qeyrətli.

qayralq **qayralğ**. **qayrağ**. **qayralı**. qeyrətli.

qayralmaq **qatralmaq**. dişəlmək. itinmək. bilənmək. ötgünmək.

qayraltı **qayraldı**. döndü.

qayran **darxan**. hünərmənd. artizan. sənətkar.

qayranmaq **qayraşmaq**. qayranmaq.

qayranmaq qeyrətə gəlmək. qocrunmaq. güycünmək. ağrına gəlmək. coşmaq.

qayranmaq maya qoymaq. qeyrət xərcə vermək. -**qayranıb** işi gördü: maya qoyub işi gördü.

qayrar düzəldər. **-**oğruya qoysan əğrini seçər, **doğrunu qayrar**!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək).

qayrası -**ilərsi qayrası**: qabağı dalısı.

qayraş **qayırac**. ititmə, safatma aracı. zumbata.

qayraşmaq **qayranmaq**. qayranmaq.

qayrat -baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, **qayrat kanı**, türk qadını!.

qayrat **qeyrət**. 1. (< **qayırmaq**. **qeyirmaq**). bolqu. **1**. güc. güyc. qocur. ərk.

qayrata **-**inam bilən ursa atdım hər kişi, **heç bir çağun qayrada qalmaz işi**. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

qayratan -**ilərdən qayradan**: ötədən bəridən.

qayratlı **qeyrətli**. 1. bolqulu. **1**. güclü. güyclü. qocurlu. {erkək. ərkək < **ərk**: güc. (ərk yiyəsi)}.

qayratlı qocur. qacar. qərur. qoxmaz igid.

qayratmaq qeyrətə gətirtmək. qocrutmaq. güycütmək. coşdurmaq. -**qayratıb** işə qızışdırdı.

qayratsız **qeyrətsız**. bolqusuz.

qayrattan **qeyrətdən**. qocurdan. gücdən. güycdən. ərkdən. -**qocurdan** düşmək.

qayrıc **qayıc**. nərsədə bulunan artıqlıq. imtiyaz.

qayrıq **1**. hazır. (hazırlıqlı. hazırlı). amadə. qayırlı. -**qayırlı** gəlin. -**qayrıq oda**: moblə, döçənəkli otaq. -**qayrıq** durun. **1**. (amadə baş).

qayrıq bəfasız -**bəfasız çıxmaq**: qayrılmaq**.** ilqarın qırmaq. xəyanət edmək.

qayrıq həll. nəcat yolu. -**nə qayrıq**?: nə edməli.

qayrıqmaq **qayrığmaq**. **kırıxmaq**. qaysanmaq. başqa nərsə sanmaq. başqa yolda düşünmək. sancaymaq.

qayrıl dön. qayıt. -**qayrıl** yurda. -**qayrılıb** gəldi: dönüb gəldi. qayıdıb gəldi.

qayrıl qayıt. dön.

qayrılan ilqarın pozan. bəfasız.

qayrılan -**qayrılan geri:** dönən geri.

qayrılıq bəfasızıq. -**bu qayrılığın** nədəni. -**qayrılıq** görməmisiz, gərçi ola yarızdan, qayrılıqdır çönənin, gerçək üzü yazıtdan. (**çönənin**: fələyin) (**yazıtdan**: əzəldən).

qayrılmadan dönmədən.

qayrılmaq **1**. dönmək. ayınmaq. aylanmaq. fırlanmaq. -nə tez **qayrıldın**. **1**. bükülmək. -güc işdə beli **qayrılmasın**. -**qayrılıb** uçan quşlar. -**qayrılıb** uçan quşlar. -**qayrıla** dönə gedən yar. -axşam işdən **qayrılanda** bizədə baş vurdu. -**qayrılıb** uçan qırlanqıç, öz ninindən kesər mi, dədəmin könlü qara daş, yanğ könlüm sezər mi.

qayrılmaq **1.** qayıtmaq. dönmək. -**qayrılmadan**: dönmədən. -**qayrılan**: ilqarın pozan. **1**. ilqarın qırmaq. xəyanət edmək. bəfasız çıxmaq..
-**qayrılın** gedin: qayıdıb gedin. dönüb gedin. -**qayrılmadan** gedənlər, bir parça əti yeddi bölənlər. -**qayrıl**: qayıd. dön. -tutduğundan **qayrılmaz**: təsmimindən qayıdmaz, dönməz. -**qayrılmaz**: dönməz.

qayrılmaz ilqarın pozmaz. ilqarlı. bəfalı.

qayrım başqa. ayrı. digər. ğeyreh.

qayrınış iltimas.

qayrınmaq **1**. e'mal olunmaq. istifadə olunmaq. **1**. iltimas edmək.

qayrış yanğış {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. cima'. muqaribət. amizeş.

qayrışmaq **1**. yanğışmaq {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. sikişmək. cima', muqaribət edmək. **1**. müstəhkəmləşmək.

qayrıt **1**. qaytar. döndər. **1**. onarıt. tə'mir edit. **1**. qaytar. döndər.

qayrıt təzəkkür. huşdar.

qayrıtı uyarı. ixtariyyə. -**uyarı göndərmək**: ixtar (ixtariyyə) göndərmək**.**

qayrıtma güdürtmə. tapşırma. **-**börüyə qoy qayrıtma. (qurda qoyun gütmə görəvini yüklətmə).

qayrıtmaq -**boyun qayrıtmaq**: boyun buratmaq. boyun burdurmaq. boyun əğdirmək. dediyin yapdırtmaq. təslim edmək.

qayrıtmaq döndərmək.

qayrıtmaq əğritmək. tovlatmaq. münhərif edmək.

qayru maraq. istək. -çoğur çönmüş, uğur ötmüş, **qayruq** qayrum yox uçmağa: fələk (bəxt) dönmüş, çağ ötmüş, daha marağım (istəyim) qalmamış heç uçmağa.

qayruq **1**. (< **qayırmaq**). hər nəyi yerində, yasanmış. rubərah. -**qayruq** bir yaşam. **1**. (**qayrulu**). nigəran. talvasalı. **1**. mayil. **1**. istəkli. arzuman. arzulu. muştaq. **1**. qərarsız. səbirsiz. **1**. xirə. -**qayruq** gözlər. **1**. artuq. daha. bundan sonra. -çoğur çönmüş, uğur ötmüş, **qayruq** qayrum yox uçmağa: fələk (bəxt) dönmüş, çağ ötmüş, daha marağım (istəyim) qalmamış heç uçmağa. **1**. yandan çıxan nərsə. -**qayruq** sorular. **1**. (qatruq). xuysuz. tünd məzac. -**qayruq** heyvan. -**qayruq** kişi. **1**. çapıq dəğişən. dəğişgən. qeyri sabit. -hava durumu çox **qayruq** durur.

qayruq **qayruğ.** hovatırlı. niyaran.

qayruqmaq rəsəd edmək. mütərəssid olmaq.

qayrulu **qayruq**. nigəran. dilvapəs. mayil. muştaq. istəkli. arzuman. arzulu.

qaysa **-otuzunda qaysa ayağ**, toparlayıb yığılar, **altmışında qaysa ayağ**, toparlamaq güc olar.

qaysaq **(**qayğı ilə saxlanılan**)**. güvənli qutu. **(**qavsənduq**)**.

qaysan (degərəndiş).

qaysanışmaq müştəbeh düşmək.

qaysanmaq **qayruq sanmaq**. **1**.başqa nərsə sanmaq. başqa yolda düşünmək. sancaymaq. **1**. başqası yerinə tutmaq. iştibahi tutmaq. əvəzi tutmaq. -əfəndim, **qaysanırsız**. **1**.qayrığmaq. kırıxmaq. iştibah edmək.

qaysıbir hanğısıbir. haysıbir. hansıbir. keybir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır.

qaysıq **1**. (**qay**: bəla). müztərib. **1**. əğik. əğri. **1**. çərxi, təkəri çevrələyən girdə təsmə.

qaysılamaq **qaylamaq**.

qaysın (**qay**: bəla). girifdar. müsibətə, fəlakətə düşmüş bəla görşmüş.

qaysınmaq **1**. **qayçınmaq**. (**qaynamaq**). qeyrətə gəlmək. **1**. satılanmaq. meyillənmək.

qaysınmaq **qarsınmaq**. **qayırsınmaq**. **1**. yaranın başı bağlanıb iyiləşməyə üz tutması sanılmaq, təxmin edilmək. 2. işlərin uğura, yaxcılığa gedməsi düşünülmək, görünmək.

qaysıtmaq xunsa edmək. -bunlar birbirin **qaysıtar**.

qaysıtmaq **satılatmaq**. **1**. meyillətmək. **1**. yağlamaq. yaltaqlıq edmək.

qayşaq **qayşaran.** sinə gəlib, başın uca duruş. -**qayşaq** dağlar. -**qayşaq** duruş. -**qayşaq yeriş**: sinə gəlib şax yeriyiş. -**qayşaq** dur.

qayşartmaq **qayşatmaq. qanşatmaq.** köksün irəli gərib, başın arda dartıb durmaq. sinə gəlib, başın uca tutmaq. köğüs gərmək. -qapı ağzında **qayşatıb durmuş. -**gördüyü işlərdən **qayşata durmuş.**

qayşatmaq **qayşartmaq. qanşatmaq.** köksün irəli gərib, başın arda dartıb durmaq. sinə gəlib, başın uca tutmaq. -qapı ağzında **qayşatıb durmuş. -**gördüyü işlərdən **qayşata durmuş.**

qayşıq ağdıq. bir yana ağmış yük. əğri. -**ağdın** yükün, barınmayar barınqa. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz).

qayşıq əğri. kəc.

qayşuq (**qaynamaq**). şovqlu. hərarətli. mütəəssib. qeyrətli. ğəyur.

qayşun türdəş olmayan. ğeyri mütəcanis. ğeyri muşabeh. ğeyri həmcins. ğeyri mütəcanis. ğeyri muvafiq.

qayt **1**. qayğı. **1**. **qayıt**. soruya qaytarılan qarşıt. cəvab. **1**. **qayıd**. bilən sözüvü ayt (söylə), **bilməz sözdən qayt**.

qayta almaq qaytalmaq. qayıtmaq. -söz versəm, **qayta almam**.

qayta **1**. (< **qaytamaq**: təkərləmək. tikrar edmək). tikrar. -bunu bir kərə dedim, artıq **qaytası** olmayacaq (tikrar olmayacaq). **1**. mükərrər. tikrar. **1**. şəddə. təşdid.

qayta **1**. cavab. **1**. kərə. dönə. zərbdər. -beş **qayta** beş, igirmi beş. **1.** tikrar. **1.** riaksiya. vakuniş. -**qaytası** nə oldu. -**qayır qayta**: (aksiya, riaksiya). (koniş vakuniş). **1.** təkərlə. tikrarla. -birdə **qayta**: birdə təkərlə. -beş kərə **qaytadı**: təkərlədi. -daha artıq **qayta**:

genədə çox təkərlə.
-qayta qayta: qarşı qarşı. dönə dönə. -o dövrəsinə baxdı.

qayta **1**. deyilən, göndərilən sözə, ilətiyə, ayta (aytıya) yanıt, cəvab). (**# ayta** : söz. peyam). -**qayta qoydum**: cəvab verdim. -**qaytası** nə : -**qaytalı** : cəvablı.**1**. **qayda. qoyta**. nərsənin qayılan, qoulan, dayaq yeri. -**qoyta** qoymaq : **qaydanı** pozma: **qaydanı** pozma.

qayta qata. bada. başa. -bir **qata**. bir bada. bir başa. -bir **qata** içdi: bir bada içdi. bir **başa** içdi: bir **qata** içdi: -bir **qata** evə ged: bir başa ged..
-**qayta qayta: (**bir işi, qılışı uzun uzadıb, izin üzmədən təkərləmək, təkrarlamaq). zol zol. övür övür. qarşı qarşı. dönə dönə. birsixli. -**zol zol** bizi güldürdü. -**zol zol** baxdı: bör bör, bər bər baxdı..
-**qayta qayta:** qat qat. dönə dönə. izli izinə. neçə yolam. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.

qayta **qayda**. **1**. **qaidə**. qural. -ox atma **quralı** qayda. -**quraldan** çıxmaq: qaydadan çıxmaq. -quralı qoru: qaydanı saxla. -**quralla** işlə. -**quralı** pozuq. -bu quralla: bu qayda ilə. **1**. çək..
-**qayda qada**: **qayda qanun**.

qayta **-qayta qayta:** dönə dönə. təkrar təkrar.

qayta **qaytam. 1.** dubarə. -götdü **qaytası**: götdü dubarə. -**qayta** de. -**qayta** gəl. **1**. yanıt. cəvab. -onun **qaytasın** gözlə. **1**. əvəz. -hər nəyin **qaytası** var. **1**. riaksiya. vakuniş. -**qaytası** nə oldu. -**qayır qayta**: (aksiya, riaksiya). (koniş vakuniş). **1**. hələ. artıqlamasına. tərsinə. -borcun ödəmir, **qaytam** boşluda çıxarır!: **1**. hələ. əksinə. -piski deyil, **qaytam**, çoxda xoşdur. -onun qabağın almır ki heç, qayta qızışdırırda. -ölmür ki heç, **qaytam**, gündən dirsəlir, canlanır. -yağış dinmən, **qayta** güclənir. **1**. artıq. daha. -ağrısı qayta artmış. -**qayta** gəlməyin.

qayta nağarat. -**qayta** söylə.

qayta heç nə yazılı deyil. -kişioğlu **qayda doğulur**, **qayda doğrulur**, nə yapıb nəyə yoğrulur, **qayda boğulur**. **toqulur,** heç nə yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

qaytab qatav. qabat. yenidən. təkrar.

qaytabdan **qabatdan**. **qatabdan**. yenidən.

qaytablamaq **qabatlamaq**. **qatablamaq**. **1**. təkrarlamaq. yinələmək. **1**. ısrar edmək. tutturmaq.

qaytac (**< qaymaq**). **1**. hoqqabaz. şö'bədəbaz. **1**. **qaytançı**. akrobat. bəndbaz.

qaytadan yenidən. tazadan. təzədən. -**qaytadan** gələməm.

qaytağmadan geri dönmədən. tikrar olmadan.

-**qaytaq gətirmək**. qaşınması tutmaq.

qayt̲aq **1**.**qayp̲aq**. **1**.**qaytıq**. (təxdəsəng). **1**. dəstək. (möv, asmaya vurulur)**..**
-qaytaq böğrəyi: ətli böyrək çeşiti**..**
-qaytaq gətirmək: qaşınması tutmaq.

qaytaq **qaytağ** (< **qayırmaq**). rispansor.

qaytaqayta qayta qayta: dönə dönə: təkrar təkrar.

qaytala restore.

qaytala yanıla. tikrar ed. -tutu kimi **qaytala**.

qaytala -**qaytala qaytala**: təkərlənə təkərlənə tikrarlana tikrarlana. -qaytala qaytala döndü aldışa.

qaytalab qatnab. dalbadal. üznüksüz.

qaytalamaq **1. qaydalamaq**. qayırdamaq. qayırlamaq. nərsənin kəm kəsrin, əğri üğrüsün yasalamaq, düzəltmək. **1**. yengiləmək. yeniləmək. tazalamaq.

qaytalamaq cavab vermək.

qaytalamaq yanıtlamaq.cəvab vermək. {deyilən, göndərilən sözə, ilətiyə, ayta (aytıya)}.

qaytalamaz -kəzin keçdi **qaytalamaz gənclik.** (**kəzin**: və'də. novbət. çağun. fəsil) (**qaytalamaz**: təkərlənməz. tikrarlanmaz).

qaytalan **1**. qayıdan. geri dönən. **1**. **qaytalan**!. yenilən. təzələn.

qaytalan tikrar -qanatların **qaytalan** (tikrar) çalınmasından çıxan vızıltı səsi.

qaytalanmaq tikrarlanmaq. -günlərim **qaytalanır**. -yemək işi gündə qaytalanan işlərdən.

qaytalı **qaydalı**. düzük. ba qaidə.

qaytalır qayıdır. geri dönür. yenilənir. təzələnir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.

qaytalmaq təkərlənmək. təkrarlanmaq.

qaytam **qayta. 1.** dubarə. -götdü **qaytası**: götdü dubarə. -**qayta** de. -**qayta** gəl. **1**. yanıt. cəvab. -onun **qaytasın** gözlə. **1**. əvəz. -hər nəyin **qaytası** var. **1**. hələ. artıqlamasına. tərsinə. -borcun ödəmir, **qaytam** boşluda çıxarır!: **1**. hələ. əksinə. -piski deyil, **qaytam**, çoxda xoşdur. -onun qabağın almır ki heç, qayta qızışdırırda. -ölmür ki heç, **qaytam**, gündən dirsəlir, canlanır. -yağış dinmən, **qayta** güclənir. **1**. artıq. daha. -ağrısı qayta artmış. -**qayta** gəlməyin.

qaytama -**tutu kimi qaytama**. (**qaytama:**cavab vermə).

qaytamaq cavab vermək. -tutu kimi **qaytama**.

qaytamaq **qaydamaq**. qay edmək. nə edmək. qayapmaq. -**qaytaram**: nə edərəm. -**qaytasan**: nə edərsın. -**qaytar**: nə edər. -**qaytamız**: nə edəriz. -**qaytasız**: nə edərsiz. -**qaytalar**: nə edərlər.

qaytamaq tə'kid edmək. -**qayta** yadından çıxmasın.

qaytan **qaydan**. geridən. dalıdan.

qaytan **-qazancının ərki var**, qaydan qulağ çıxarsa. (qazançı qazanın qulağını (qulpunu) iştədiği yerə taxar). (**qaydan:** hardan)**.**

qaytan tikrar.

qaytançı **qaydac**. (**< qaymaq**). akrobat. bəndbaz.

qaytar dəf edər**.-**köməkləşən **yov qaytar**. (köməyi olan yağu qaytarar, dəf elər)

qaytar qayrıt. döndər.

qaytar **qaytarar**. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov). (**yov**: **yoğ**. **yağu**. düşman). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər).

qaytara təkrar. -**qaytara** dedim dinləmədi.

qaytarar **qaytar**. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov). (**yov**: **yoğ**. **yağu**. düşman). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər).

qaytarğıc -**ağı qaytarğıc**: atağı **(ata ağı**). ağatan **(**ağı atan**)**. ziddi zəhr. ziddi səmm. pad zəhr.

qaytarı (bərgəşt).

qaytarılamaz **qeytəriləməz**. qayra alınatın. geriyə alınamaz.

qaytarım (yarışda) bəlli aralıq, məsafə. -**atqaytarım**: at çapım aralıq. **1**. mənzil. bəlli yol aralığı.

qaytarqı **qaytarğı. 1.** cavabiyyə. -**qaytarğı** göndərilmiyəcək. **1**. qalanğı. qalanı. (baqimandə. mandə). -puluzun **qaytarğı**:puluzun **qalanı.**

qaytarmaq **1**. (axan, açıq nərsəni) bükmək. **1**. atalamaq. ötələmək. rədd edmək. -hər gələni **ötələmə. 1**. əğirmək. döndürmək. -səni kim işə **əğirdi**. **1**. təkərləmək. tikrarlamaq. -birdə **qaytarın**. **1**. burçatmaq. geri döndərmək. **1**. dəf' edmək.

qaytarmaq **1**. ögəmək. ögürmək. ürəyi bulanmaq. **1.** izinə dolamaq, çevirmək. -sürünü (izinə) **qaytar. 1.** izinə, geriyə ibermək, göndərmək, uğratmaq. **1.** ötələmək. atalamaq. rədd edmək.

qaytarmaq izə vermək**.** dala vermək. -sevməsəz **izə verin.**

qaytarmaq -**ölümdən qaytarmaq:** ölümdən döndürmək. ölüm ağzından almaq. ölümdən qurtarmaq.

qaytarmaz **-**kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğun qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).

qaytarsa -**uşaq atıya qaytarsa sözü**, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.

qaytartmaq ögətmək. ögürtmək. ürəyi bulandırtmaq.

qaytaş **qaydaş**. **(**qayağ daş**)**. qaya. təxtəsəng.

qaytatmaq **qaydatmaq**. aparmaq. götürmək. yönətmək. hedayət edmək.

qaytavsız **qaydavsız**. dönməz.

qayteyim qay edim. nə edim. neyləyim. -acıqmayım **qayteyim**.

qaytı çönəti. cəvab.

qaytı **caytı**. qayma. cayma. (**qaymaq**: səhv edmək).qələt. günah. yanlış. səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı qaytısız**.

qaytıc iğrənc. zəhlə gedməli.

qaytıq **qaytaq**. (təxdəsəng).

qaytıq **qaytığ**. mübtəzəl.

qaytılıq cəvabiyyə.

qaytım dönüm. novbət. kəz.

qaytın daxın. mükərrərən.

qaytın qayıt. aylan**.** dön. döngəl. ricu'ed. muraciət ed.

qaytın təkərik. tikrari.

qaytınmaq **(**bir işdən, nərsədən**)** qayçınmaq. qaçınmaq. sürgünmək. yana çəkilmək. təfrə gedmək.

qaytınmaq çəkinmək. xuddarlıq edmək. -**qaytın!**: çəkin.

qaytınmaq təkərlənmək. tikrar olmaq. -**qaytınır**. təkərlənir. tikrar olur.

qaytır **qaydır.** qaynaqlanır. nə'ə't alır. -bu iş ordan **qaydır**.

qaytıran yanıtan. yansıtan. reflector.

qaytırı **qaydırı** (**< qaymaq**). hoqqabazlıq. şö'bədəbazlıq.

qaytırma **-**qayıranmasan, qaydırma. (**qayırmaq:** bərkitmək. bərqərar edmək).

qaytırmaq **gətirmək**.

qaytışmaq nərsədən üz çevirmək.

qaytıtmaq **1**. rədd edmək. **1**. təzmin edmək.

qaytıtmaq rədd edmək.

qaytıya **-qaydıya uyqun:** ölçəmə uyqun. tibqi qaidə.

qaytıyar **qaydıyar.** qaynaqlanır. nəşət alır. -bu hardan **qaydıyar**.

qaytqan qartalmış. qalın **(**çox**)**. ağır. -yaşı **qaytqan** qarrılar: çox yaşlı, yaşı keçmiş qocalar.

qaytqırmaq **qayqurmaq.** dartqaymaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

qaytqırmaq **qayqurmaq.** gərtginmək. dartqaymaq. tosğunlanmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq.

qaytlı 1. qayğulu. qayğılı. qussəli. naşad. -**qaytlı olan** könlüm: naşad olan könlüm. 1. məşqul. qarışıq. -başı **qaytlı:** başı məşqul.

qaytma -aytdın sözü, **qaytma üzü** (dediyin sözdən, üz çevirmə). (atdın, qatma). (aytdın, qaytma).

qaytmaq < **qatma**. -atdın, **qatma**: (aytdın, **qaytma**). (aytdın sözü, **qaytma** üzü). (dediyin sözdən, üz çevirmə).

qaytmamış -atılan ox, aydılan söz **qaytmamış**. (**aydılan**: deyilən).

qaytmas **qaytmaz**.dönməz. əbədiyyət. -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar. -**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

qaytmaslar **qaytmazlar**. dönməzlər. dönməslər. keçmişlər. ötmüşlər.

qaytmaz **qaytmas**.dönməz. əbədiyyət. -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar. -**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

qaytmaz qaymaz**.** kırıxmaz. yanılmaz. səhv edməz. qələtsiz. iştibah edməz. -**qaymaz işləyən**, qaytsız iş yoxdur. (qayrımsız: qaytsız səhv olunmaz. kırıxılmaz).

qaytmazlar **qaytmaslar**. dönməzlər. dönməslər. keçmişlər. ötmüşlər.

qaytoqan. **qay toxan**. qay qada. qəza vü qədər

qaytoqru **qaydoğru > qadoğru > nadoğru**. doğru olmayan. sapıq.

qaytsız -qaymaz işləyən, **qaytsız iş yoxdur**. (**qaymaz**: səhv edməz. kırıxmaz). (**qaytsız**: qayrımsız. səhv olunmaz. kırıxılmaz).

qaytur əzmkar. əzmli. cəsarətli. müsəmməm.

qaytuvsuz **qayduvsuz**. qayıtmaz. dönməz. qorxmazaq.

qayuq bükri. büğri. əyri. əğri. kəc.

qayul **1**. < **qay yol**. gizli yol. qaçanaq. çarə. **1**. tədbir. **1**. < **qayırmaq**). bir işin yerinə qoymağa işlənən özəl yol. teknik. fənn. -**qayul pitik**, teknik, fənn kitabı. **1**. fut o fənn.

qayundur **qələndər** (< **qay**). qayğıkeş.

qayurqa **qaturqa**. **1**. **(**< **qayırmaq** + **qa**: < **qab**. yer**)**. qayırma, iş yeri. karqah. atolyə. **1**. bir yerə, işə qatılma bəlgəsi. həqqi iştirak kağazı. **1**. icazeyi kəsb. pərvanə.

qayurluq ayasluq. yasuxluq. törüklük. yoşaqlıq. lətafət. -bu şirinlik, **bu yasuxluq ki** sənin var, gözəlim!, sənə güldən də mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**ulqa**: ə'la).

qayutan **qayudan.** haradan. nərədən. -**gəlib**, qayuya yolum. (**haradan gəlib**, haraya yolum). (**nərədən gəlib**, nərəyə yolum).

qayutmasun **-**qayutmasun qayqular.

qayuya haraya. nərəyə .-qayudan gəlib, **qayuya yolum**. (haradan gəlib, **haraya yolum**). (nərədən gəlib, **nərəyə yolum**).

qayyaz **qayyaz**. **geyyaz**. ikinci kəz doğuran heyvan.

qaz **1**. **qaz** (fars). (< **qazmaq**). diş (**< deşmək**)**. 1. aza**. çılqı. cin. çapıt. çıpıt. kötü qoş, sür, ruh..
-**qaranqaz**: yaşlı ağac.

qaz -iki çıp **qaz**. {**çıp**: kəpsul).

qaz **-**qarqa min qaqırar yaz çıxmaz, **qaz bir qığırar, çıxar**.

qaz -**qaz kimi boynu olan**: dartıq boyun.

qaz -**qaz kimi yolunmaq.**

qaz -**ördəklə qaz qanğıldar**: ördəklə qaz ötər.

qaza -**beçəyə qaza dadanmaq.**

qaza **qada**. çivi. ucu iti olan.

qaza -**qaza gətirtmək: qıza gətirtmək**. qışqırtaraq nərsəni yapdırmaq. dolduğuşa, bıqdırışa gətirtmək.

qazac oyma qələmi.

qazaq **gəzək**. atlı.

qazaq **qadaq**. yekə çivi. mıxtövlə.

qazaqlanmaq **qadaqlanmaq**. qadaq, qazıq, çivi kimi dik tikilmək.

qazaqlıq **gəzəklik.** atlılığ**.**

qazalqa **qadalqa. 1**. qondara, gön ayaqqabı altına, dabanına çalınan üç başlı, enli çivi. **1**. döğüşdə, balıq avında işlənən, üç uclu cıda, neyzə. **1**. qazamat. qadamat. çevrəsi ucu iti dəmir, ağac, qamışlarla tutulu tustaq.

qazamat **qadamat.** qadalqa. qazalqa. çevrəsi ucu iti dəmir, ağac, qamışlarla tutulu tustaq.

qazan **1**. güclü. daynaqlı. quvvəli. -**qazanxan**: qazan xan. -**qazanat**: qazan at..
-çoxu geddi azı qaldı, **qazan** qazdı, qazmıyan qaldı. **1**. səmiz, şişman kimsə..
-**daşqazan**: potul. böyük qazan. -**daşqazan** görməmiş, aş qazanında boğular..
-**qəbir qazan**: gorakən. goreşən. gorkən..
-**böyük qazan**: ting {> **dik** (fars)}**..**
-kəlləqazan:dibi kəllə, top kimi girdə qazan.**.**
-qazan bir dumbalaq, qapqağın tapdı.**.**
-yazda beyin, qışda qazan qaynasın.

qazan **-**aldışın dəğiş, **özgürlük qazan**. (**aldışın**: aldışıvı) .

qazan -**asma qazan:** qulağlı. iki qılplı qazan.
-odsuz, **qazan qaynamaz**.
-qazan ayağ: qab qacaq.
-**qapaqsız qazan qaynamaz**, qaynarsada, gec qaynar.
-**qazan dedi qızıldı dibim**, çömçə dedi, burğanıbda görmüşəm. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

qazan -**çömçə qazan**. heç bir nərsə üçün hay bıdırq salma. -hər **çömçə qazana** qulaq vermə. -**çömçə qazana** dəğmiş: çox bir önəmsiz olay çıxmışda..
-odunsuz **qazan qaynamaz**, qadınsız ev, yayramaz..
-**birlik qazan**, bəylik apar.

qazan **-qapaqsız qazan** qaynamaz.

qazan -**qaşa qaşa, qazan olur**, yasa yasa, daban. (**qaşa qaşa**: qaşıya qaşıya). (**yasa yasa**: yastılata yastılata). (**daban**: ayağın altı, ayası).

qazan qazıcı. oyan.

qazan **-**yaxan pişmiş, **qazan düşmüş**. (yaxma pişərsin, qazma düşərsin).

qazan -göz gözə baxıb yalan deyir, **qazan qazana** qara deyir.
-**baylıq qazan elivə**, bilməm demək çox qolay. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)
-kəndivə güvən **evrəni qazan**.

qazana -**boşqabda yeyib, qazana sıçır.**

qazana **-qazana yanaşma qarası yoğar**, yamana yanaşma qadası.

qazana -göz gözə baxıb yalan deyir, **qazan qazana** qara deyir.

qazanan qalib. -**qazanan qazınan**: qalib məğlub.

qazanat **qazan at**. güclü, daynaqlı at.

qazanc **1**. alça. nərsə qarşılığı alınan nərsə. müzd. **1**. bitik. fayda. (# **itik.yitik**: qayıb. zərər). -**itik** yox: qayıb yox**..**
-yutun qazanc: həlal qazanc.

qazanc **1**. artut. **1**. tapış. mənfəət. -bu işin **tapışı** bir, sağışı min. **1**. dərgə. **(**tutulmuş nərsə**)**.
-bunun sizə **gəlir dərgəsi** nədir. **1**. ediv. **1**. tapar. nailiyyət.

qazanc asıq. -**artış asıq**: izafi qazanc.

qazanc yay ayları.

qazanc asanc. qızıq.
-**qazanc artımı** güc gəlir, **aldrışın** azalt qıl. (**aldrış**: xərc. məsrəf).

qazancı butu. -bu işin **butu nə**. qazancı nə. xeyri nə.

qazancıq **> qazıc. qazıc** < **qazancıq. 1**. qazanca. kiçik qazan. qazan enciyi. qazan eniyi. enik, encik qazan. topu. quşağna. **1**. yağ tavası kimi kiçik tava.

qazancının **-qazancının ərki var**, qaydan qulağ çıxarsa. (qazançı qazanın qulağını (qulpunu) iştədiği yerə taxar). (**qaydan:** hardan)**.**

qazanclı aslıq. işlək.

qazanxan **qazan xan**. güclü, daynaqlı xan.

qazanı **-**qazanı görən, boşqaba qanmaz. (çoxa öğrəşən, aza dayanmaz).

qazanım -**aş qazanım boş qalırsa** quruldar, ama yazıq quruldamaz boş qafa, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı).

qazanın -**qaşığı qazanın** dibinə sürtüb **qıcırdatma**. (**çığrıtmaq:** qıcırdatmaq).

qazanın -**kişi qazanın** otda durnca, otdan düşüncə gör.

qazanında **-qazandığı qazanında**. (qazandığın yeyən).

qazanış ərişiş. ulaşış. yetiniş. ediniş.

qazanları -**qaynat qara qazanları**, yöndəri ver azanları, çarxı qırıb pozanları (yöndəri ver: hidayet et).

qazanma paydalanma. -yatırım. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. yatırım. sərmaya qoyma.

qazanmağa edinməyə. -dosd edinməyə bax, düşmanını **anan belə doğurur**.

qazanmaq **1**. almaq. -**ad almaq**: ad qazanmaq. **1**. edivmək.

qazanmaq -**alqışın qazanmaq**: təqdirin qazanmaq.

qazanmaq bitirəmək**.** buturmaq. aşılanmaq. -**işləyən bitirərdə, batırarda.**

qazanmaq tapmaq. mənimsəmək. yığmaq. **-tapmaq öğrənməmişik**, ancağu itrmək bilirik!.

qazanmaq utmaq. qalib gəlmək.

qazanmaq düşürmək. -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar).

qazanmaqa -**qazanmağa öğrənən**, itirməyə necə dözsün.

qazanmaqa **qazanmağa**. -**qazanmağa öğrənib**, itirməyə necə dözsün.

qazanmaz -sapıq yol, **doğru amac qazanmaz**.(.sapıq yol, doğru amaca varmaz.). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.).

qazanta **qazanda .-**yırtıcılıq **qazanda**, yartcılığı **qazanda** . (pozuqluğ qazandadır, yasırdı, hazırdı, ama yaratcılıq, bəsləməyi qazanmalısan). (yırtıcılıq, doğal bir iş, yartıcılıq üçün iş gərək, yartıcılıq qazanılmalıdır). (**yırtıcılıq**: vəhşilik. yıxıb sökmə). (**yartcılıq: yartıcılıq**: iysəvərlik. xeyrxahlıq. yaradıcılıq). (doğada iyi kötü seçilməz, doğru yalan tapılmaz. bu konular kişiyə, kişiliyə özdür. (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur).

qazanta -**daş qazanda, aş pişər**. **1**.(dışı daş, içi yaş). **1**.{(yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)}.

qazantan **qazandan**. -yükü çəkəndən sor, atı minəndən, oxu atandan, düşü yatandan, **aşı qazandan**.

qazantələn **qazan dələn**. ağ çiçəkli, iti, bərk tikənli bir ot.

qazantıqı **-qazandığı qazanında**. (qazandığın yeyən).

qazaş **-qazaş üçün bilim** gücü, yaşam üçün, sözün gücü.
-**qazaş itiş**: buluş veriş.

qazaş -aldrışın köpəlsə, **qazaş ona neyləsin**. (**aldrış**: xərc. məsrəf). (**köpəlsə**. çoxalsa).

qazavan qazdağlı. kəndini bəğənən. qasılaraq yeriyən.

qazayaqı **qazayağı**. alabota. (bitgi).

qazğal **qazğal**. **qayğal**. az əsgimiş nərsə, ayaqqabı.

qazı **1**. çəlik qələmlə yapılan oyma süs. çitik. həgg. **1**. qazıntı. həfriyyat. **1. azı**. acı. (**azıdişi**. **qazıdişi. acıdişi). 1. azı**. yoğun, iri çivi. **1. qazu**. imməl. cadı. büyü.

qazi -**qız qarrısa qazi**, it qarrısa tazı olar.

qazıb -**qazıb arıb axdarmaq**: kəngələmək. təfəhhüs edmək.

qazıbaş **azıbaş**. acı diş.

qazıcı **1**. həkkak. **1**. qazan. oyan. **1**. qıravür. həkkak. **1**. həffar. gorkan. gorkən.

qazıq (bir yerin içindən qazılan, açılan yol). **1**. tünel. nəqb. kanal. **1**. **qaçıq**. (işlərə bilgiylə, gərəkli, əngəlsiz açılan yol). yolun. kanal. **1**. bəla. -gözəl söz can azığı **(**yemi**)**, yaman

söz baş **qazığı**. **1**. kov. boş..
-qazıq qozuq: dərə təpə..
-**qazıq qozuq**: oyuq toyuq..
-qozuq qazıq: çoxa çuxur.

qazıq **azıq**. yeyəcək. ərzaq.

qazıq **-çatal qazıq** yerə keçməz (batmaz). (çox başlı işlərdən sonuc alınmaz). (**çatal qazıq**: haçalı yekə çivi, mismar).

qazıq çuxur. kəvər. oy. oyuq. (**uçqur: kəmər**: çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası).

qazıq -**qazıq damqa**: **qazıq marka**: çox bahalı..
-**qazıq utmuş**: dik durmuş. əğilib bükülməyən..
-**qazıq damqa**: **qazıq marka**: çox bahalı..
-**qazıq yemə**: məğbunluq..
-**qazıq yemək:** toğlanmaq. məğbun olmaq..
-**azığ qazığ**: **1**. eniş yoxuş. engəbə. **1**. cəzr mədd.

qazıq mühəddəb. -**qazıq qozuq**: mühəddəb mühəddəs.

qazıqçı (**qazıq**: bir yerin içindən qazılan, açılan yol). **1**. kənkan. gizli iş yapan. **qaçaqçı**. **qaçıqçı**. (işlərə bilgiylə, gərəkli, əngəlsiz açılan yol). **1**. kələkçi.

qazıqın -at aylanıb qazığın tapar. (**aylanıb**: gəzib. dolanıb) (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).

qazıl qazanılan nərsə. sud.

qazılır -başyazısı yazılmır, **qazılır**.

qazılmaq gorulmaq. govrulmaq.

qazılmaq kovanmaq: oyulmaq.

qazılmaz **-**keçmiş quylanamaz, ona quyu tapılmaz, **quyu qazılmaz**.

qazıltıqca **qazıldıqca**. **-quyu qazıldıqca dərinləşər**.

qazım **azım**. çimdik. fısqı. -**bir qazım**: **bir azım**: bir çıpıt. bir çimdik.

qazımaq **qazmaq**. govmaq. govurmaq.

qazınan məğlub.-**qazanan qazınan**: qalib məğlub.

qazıntı qazı. həfriyyat.

qazırqan **qazırğan.** ısrağan. ısırağan. qapağan.

qazıtişi **qazıdişi**. (**azıdişi**. **acıdişi). (qazı**. **azı**. acı).

qazqanmaq **qazğanmaq**. geri qazanmaq.

qazqanmaq **qazğanmaq.** qazıb özünə götürmək.

qazqavlamaq **qazdavlamaq**. **qazqovlamaq**. **qazqoğlamaq**. bir yeri, nəyi oyar kimi dürtmək.

qazqoqlamaq **qazqoğlamaq**. **qazqovlamaq**. **qazdavlamaq**. **qazqavlamaq**. bir yeri, nəyi oyar kimi dürtmək.

qazqovlamaq **qazqoğlamaq**. **qazdavlamaq**. **qazqavlamaq**. bir yeri, nəyi oyar kimi dürtmək.

qazqöqsü **qazgöğsü**. **qazgösü**. **qazkösü**. parça parça ağlığı olan nərsə, bulut.

qazqösü **qazgösü**. **qazgöğsü**. **qazkösü**. parça parça ağlığı olan nərsə, bulut.

qazqösü **qazkösü**. **qazgöğsü**. **qazgösü**. parça parça ağlığı olan nərsə, bulut.

qazma qaqma.

qazma -qızıl saplı olsada, **qazma işi eşmədi**.

qazma -yaxma pişərsin, **qazma düşərsin**. (yaxan pişmiş, qazan düşmüş).

qazma -yaxma pişərsin, **qazma düşərsin**.

qazmaq **1**. **{kəsmik**. **qasmıq**. **qazmıq}**. qazan dibi. **1**. yerkütmək. yerkitmək. **(**yeri kərtmək, qazmaq**)**.

qazmaq **qazımaq**. govmaq. govurmaq.

qazmanı -**qazmanı başlasan qızıldanda**, gedib gəvən dibi eşər (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

qazmıq **{kəsmik**. **qasmıq}**. (**qazmaq**). qazan dibi.

qazna **xəznə**. **xəzinə**.

qaznaçı **xəznəçi**. **xəzinəçi**.

qazov biçimsiz. eybəcər.

qazruş azruş. azrış. azuş. ayrış. qopuş. yoluş. qopub ayrılma. vida'. əlvida'.

qaztaqlı **qazdağlı**. **qazavan**. kəndini bəğənən. qasılaraq yeriyən.

qaztavlamaq **qazdavlamaq**. **qazqavlamaq**. **qazqovlamaq**. **qazqoğlamaq**. bir yeri, nəyi oyar kimi dürtmək.

qaztı **qazdı**. **-**doğma dilin daşlayan, **yuva qazdı**, yad dillərə könlündə.

qaztı **qazdı**. **-**könül dilin daşlayan, **yuva qazdı**, yad dillərə könlündə.

qaztıqın **-**öz qazdığın çuxur çəkər səni.

qaztıqın **-öz qazdığın çuxur** çəkər səni.

qaztırmaq **qazdırmaq.** kovatmaq.

qec **-çığar çağa gec qanar**, çığar ağac, gec yanar. (**çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər).
-**gec ertiyə sığmayır**, öğrəşməklə yaxcılıq. (öğrənməklə yaxşılıq, ertini yox, gecini yox. (öğrənişlə yaxşılıq, ertə gecin sayılmaz).
-**gec suvamı**, ertinə ular. (**gec**: gecə). (**suvam:** dəvam). (gecənin dəvamı, əlbət ki səhərə çıxar).
-**gec yağşı:** gec aydın. geciz uğra. gecəz xeyir.

qec -**gec gəldi** tez evləndi.

qec -**gec qalxan:** gertovçu. gerkənçi. -irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

-yaş çağulu tez keçər, **gec** çağulu **gec**. (**çağul**: fəsl). (**gec çağulu**: qocalıq devri) (gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər).

qec -**gec yakşı**, gələn yakşı. (**gec olduda**, yeğ olsun). (umarım iyi olacaq). (bu söz, ürək qırmayıb, sağlamaq (təşviq edmək) üçün, gecikən iş konuda söylənir). (kişi olub itənə yox, olur bitənə baxmalıdır). (**olub itənə**: keçmişə. keçib gedənə). (**olur bitənə**: baş tutb, üz verənə).

qec **gec**. (**gey)**.**1**. axşam. **1**. vəxdən sonra (# **tez**: vəxdən qabaq). **1**. **qay**. sonra. -onlar bizdən çox **qay** gəldilər..
-**gecə gündüz**: gec irtin. -yolun gütdü **gec irtin**..
-**çalagec**: çalatün. gecə yarısı..
-**ertəli gec**: səhər axşam..
-**gec bulqac**: axşam düşüncə..
-**ir gec**: tez **gec**. -minarə oğrusu, qılıfın tapmaz. **(**yalanın çox yekəsi **tez gec** çıxar)..
-**gec uğur**: axşamız xeyir..
-**gec qalmaq**: gecinmək. gecikmək. gerinmək. geri qalmaq.

qec **-**ir gülmədik, gec gülməz, **gec gülmədik**, heç gülməz. (**ir**: tez) **..**
-gec olar güc olar.

qec -tez yol alan, **gec yorular**. (bu söz, kişiyə, hər nərsəni, erkindən (tez, gənclikdən) başlayıb, işləməyə qalxışmağı sürüclür (sezdirir).

qec -**gec ışın**: köz qurdu. od qurdu. gecə çırağı. (kirmi şəbtab).

qec -**gec yaxşı**: gecəz yaxşı olsun.

qecaş **gecaş**. şam. axşam yeməyi. {**tanaş** qəhvaltı. -**tüşaş**: tüş yeməyi}.

qecə **-gecə çağlanan**, günüz çağalar. (**çağlanan:** yüklənən). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı. (gecə basılan, günüz doğar). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).
-gecə boylu dan atırsa doğular.
-gecə gündüz çavçalır, günü gündən alçalır. (tapmaca) (yaş. ömür). (**çavçalır:** çalğaşır. əlləşir).

qecə -**gecə şifti**: tünaltı. -**tünaltı işləmək..**
-gecə qara, cücə qara. (qaranlıqda, hər nə qara görünər)..
-**gecə başı**: axşam..
-**gecə yarı**: gecə yartı. tünorta (# günorta).

qecə **gecə**. **1**.qarağ. (**# yarağ**: gündüz). -**gecə gündüz**: yarqarağ. **1**. yatar. tün. tünüz. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz..
-**gecə gündüz**: tüş tün..
-**gecə qurdu**: ışılböcə. ışılböcü. ışılböcəyi..
-**gecə başı**: axşam..
-**gecəz xeyrə**: tünüz uğur..

-**gecə yarısı**: bağın..
-**tox gecə**: gecə ortasında..
-**gecə işçisi**: ayçağ**..**
-tam bir gecə gündüz: butal**.**
-tamam gecə: büt tün**..**
-əhya gecəsi: tanqala.

qecə **gecə**. gecgə (**gə. *ək***. çağ göstəricisi). gecə çağı..
-saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, **düşər axşam gecə qalırsın.**.
-**gecə olmasaydı** ayla ulduz itgin qalardılar**..**
-gün kürk dəğişsədə gecə düşər. (olacaqdan qaçaq yox)..
-kiçikdə dursa ulduzun, **öz gücün deyər gecə düşəli**. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma)..
-**qara gecə ağ olmaz**, yalançıdan dosd olmaz..
-**qara gecə ağ olmaz**, eski düşman dosd olmaz..
-dan ışığı **gecə qalmaz**!..
-**ulduzlu gecə**, ay ışığı bir sən olaydın daha bir mən..
-güdüz çıra yaxan, **gecə tünə çıxar**.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır)..
-**olmasaydı gecə**, tanınmaziydı ay ulduz, itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.

qecə -**gözü**: gecə tam düşmüşkən.
-gündüz yatar yuvada, **gecə gəzər obada**. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**)**.**
-qara gecə: aysız gecə. ayqara**.** ayqərə.
-sandım ki gecişdim, **gecə qaldım**, ondan qaçalı qatmara düşdüm. (**qatmar**: qəliz).

qecə -**gecə boylu düşən**, irtə doğur. (dalıda alar, burunda doğar). (hər gizin, gəzi var açlımağa).
-**gecə çırağı**: köz qurdu. od qurdu. gec ışın. (kirmi şəbtab).

qecəqündüz **gecəgündüz**. günətün. şəbanəruz.

qecələmək **gecələmək**. tünləmək. tünü, gecəni keçirmək.

qecələr -**gecələr yoxdu yuxum**, ya yanımdasan, ya yadımda.

qecəm -aydın günüm, **qara gecəm**.

qecən **-gecən xoş**: (xudafiz).

qecən **gecən**. **-**ölürsə gün, ayım öksüz, **gecən yiyəsiz qalar**.

qecəni **-gecəni tanıyaq**, günüzə toy tutaq.

qecəni -yarnına tikmiş umud gözünü, yarın yarır, **yarar gecəni**.

qecənin -gecənin ən qaranlığı, dandışıdır dərlər. (**dandışıdır** : dandeşərdir. dan deşən çağıdır). (gecə son gücünü danla (səhərlə) döğüşdə ortaya qoyar)

qecənin **-gecənin qara olduğun** danan, yalan dosdu yalanoğlu yalan.

qecənin **gecənin.** tünün. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük.

qecəniz -**gecəniz xeyirli:** tünuğur. tünaylı.
-**gecəniz xeyrə: tünuğra**. -**tünuğra**, iyi yuxular. (gecəniz xeyrə, yaxcı yuxular).

qecəyə **gecəyə.** -uşaq atıya qaytarsa sözü, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, **qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.**

qecəyin **gecəyin**. tünə. şəbanə. -**tünə**. oxul.

qecəz -**gecəz xeyrə**:. gecəz xoş. uğur tün.

qeciq **gecik**. bevax-**bevaxda** qalmayın : gecikəməyin. -**bevax** gəldi : gecik gəldi. -**bevax** olsada: gecik olsada. -**bevaxlıq** : geciklik.

qeciq **gecik**. tə'xir.

qeciq **gecik**. yubanmış. çağında olunmayan, qılınmayan nərsə.**-gecik işdə** seçim olmaz. (uyqun cağda yetmiyən qonağın yeri bəllənməz).

qeciqiş **geciğiş**. dalı qalış.

qeciqmə **gecikmə.** saxsal. (< **saxlamaq**). yubanma. -iki gün **saxsal** gəlib çatdıq.

qeciqmədən **gecikmədən**. ertəgən olduqca. çabıq, tez. vaxtında.

qeciqmək **gecikmək**. **1**.**gecinmək**. gerinmək. geri qalmaq. gec qalmaq.**1**.pesinmək. pesə, dala qalmaq.

qeciqmək **gecikməkkecikmək. keşikmək.**

qeciqtin **gecikdin**. **keşikdin.** -**neqə** keşikdin. (necə gecikdin. niyə gecikdin).

qeciqtirmə **gecikdirmə.** ertələmə. yubatma. ötətmə. möhlətə qoyma.

qeciqtirmək **gecikdirmək**. **1**. dartdırmaq. **1**. ertələmək. **1**.**kecgirtmək**. saxtutmaq. sürüncətmək. sürüdürmək. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. yubatmaq.

qecim **gecim**. **gecin**. döğüş geyimi. {(**kəj**. **ğəj**) (fars) < **keç** (keçə toxunan qırxım) {ğəjağənd. kəjağənd) (**< keçmək**).**}**. coşun.

qecin **gecin**. **1**. axşamləyin. axşam. bevax. -**gecin** qaldıq. **1**. **keçin**. dün. **1**. **gecim**. döğüş geyimi. {(**kəj**. **ğəj**) (fars) < **keç** (keçə toxunan qırxım) {ğəjağənd. kəjağənd) (**< keçmək**).**}**. coşun. **1**.tə'xir. **1**.müəxxər. (# **alın**: müqəddəm).

qecinləmək **gecinləmək**. **keşinləmək**. qarağulamaq **(**< **qara**: göz. gecə**)**. gecəni güdüb keçirmək. gecəni yatmamaq.

qecinmək **gecinmək**. **gecikmək**. gerinmək. geri qalmaq. gec qalmaq.

qecirqəmək **gecirgəmək**. gec qalmaq.

qeciştim -**sandım ki gecişdim**, gecə qaldım, ondan qaçalı qatmara düşdüm. (**qatmar**: qəliz).

qecit **gecit**. tə'xir.

qecitmək **gecitmək. geycitmək.** asıtmaq. astırmaq. sallamaq. uzatmaq. yubatmaq. tə'xirə salmaq.

qeciz **-geciz uğra:** gec yağşı. gec aydın. gecəz xeyir.

qecqalışıq **gecqalışıq**. gecqalma.

qecqalma **gecqalma**. gecqalışıq.

qecqara **gecqara**. itiqara. itqara. qapqara. zilqara.

qecqeyin **gecgeyin**. **gecqurun**. çox gec çağ.

qecqə **gecgə**. (***ək***. **gə**. çağ göstəricisi). gecə çağı. gecə.

qecqirim **gec girim**. gec qurun. axşam gec. qaranqu düşən son. -**gec girim** dolanmaları: **gec qurun** gəziləri

qecqırın **gecqırın**. **gecqurun**. axşama doğru.

qecqirtmək **kecgirtmək**. **gecikdirmək**.saxtutmaq. sürüncətmək. sürüdürmək. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. yubatmaq.

qecqurun **gecqurun**. **1**. **gecqırın**. axşama doğru. axşam. **1**. gecə gözü. gecə vaxdı. -**gecqurunca** qalma, tez gəl.

qecqurun **gecqurun**. axşam.

qecqurun **gecqurun**. **gecgeyin**. çox gec çağ.

qecqurun **gec qurun:** gec girim. axşam gec. qaranqu düşən son. -**gec girim** dolanmaları: **gec qurun** gəziləri

qecləmək **gecləmək**. tünəmək. gecə yarsı eləmək.

qecsi **gecsi**. gecə çağı. -**gecsi** onbir də: **gecə** onbir də.

qectir **gecdir**. -öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur).

qeç **keç**!. irə!. irəli!. -dönmə dünə, geridə qaldı, **irə yarına**, gedən aldı..
-**quyu gördün ip salda keç, bəlkə** düşən oldun!.

qeç **keç**. (keçmək). six. sik.
-**keç dala.** izə qon. dala düş. izal ol. çəkil.

qeç **keç**. ötün. -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə.
(**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən).
-keçmişə "geç" dedilər, ölmüşdü geçənmədi.
-gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

qeç **-**quşqun olub quyruq altına keçincə, **yüyən ol, başa keç**.

qeç -**vaz keç**: boş ver. quma yaz.

qeçeytin (qarqış). -böyüdügündə, su olub yerə keçeydin.

qeçə **ağ .-qara keçə, ağ bolmaz**, yalançıdan dos bolmaz.

qeçə **geçə**.sonunadək. -bu il **geçə** çalşacam. -il **geçə** çalşamaz.
-**keçə ovmaq**: tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan geyim, yapınca, paltar.

qeçə **keçə (**< **keçmək)**. **1**. üslük kimi, başdan **keçrilən** geyim. qolsuz üslük geyim. şinel. **1**. **(**< **keçmək)**. üslük kimi, başdan **keçrilən** geyim. qolsuz üslük geyim. şinel. **1**. **keçə**. qoyun yün qılların basıb, sıxışdırıb, döğərək birbirinə **keçirərək** yapılan döşək, geyim. -**keçə basmaq**. -keçin **keçə** üzdə əyləşin. **1**. qoyun yün qılların basıb, sıxışdırıb, döğərək birbirinə **keçirərək** yapılan döşək, geyim. -**keçə basmaq**. -keçin **keçə** üzdə əyləşin. **1**. **keçə (**keçən gün**)**. dün. dünən. -**keçə** gəldi: dün

gəldi. **1**. nərsənin üzərinə keçən qorucu qutu. kes. **1**. (macəra. sərquzəşt). **1**. sabiqə. **1**. yasta. iki nərsə arasına bıraxılan qat. -**keçəli** don..
-**keçəki** işlər: dünənki işlər.

qeçəcəyi -kişioğlu kişi əlindəki ilə uğanır, xoşdur. **nə keçəcəyi, nə gələcəyi ilə**.

qeçəçi **keçəçi**. (macəracu.).

qeçəq **geçək**. **1**. güzəşt. əfv. **1**. bağış. boşuğ. əff. güzəşt. **1**. yol. -**geçək** bağlı gözüm yolda, yaman halım, günə qaldım. **1**. dəvamsız. fani. -**keçək** dünya kimə qaldı. **1**. viza. **1**. yumşaq. -bağırsıqların **keçəklliyin** sağlamaq üçün sulu yeməklər yeyilməlidir..
-**geyim geçək**: yapınca..
-**geyim keçək**: bür bükək. geygisək.

qeçəq **keçəğ.** geycək. örtük.

qeçəq təhmili.-**geçək, yük, nərsə**: çatqıl. çatıl. çatul. -bu **çatılı** boynumdan atsaydım.

qeçəqli **geçəkli**. güzəşli. rəuf.

qeçəl **keçəl < saçal** (**< saçın aldırmış**: saçın itirmiş). çaluğ**.** yaluğ. daz.

qeçəl -**keçəl bəylər**: kəl bəylər.

qeçəl **keçəl.** çal.çalığ.

qeçələmək **keçələmək**. (macəra keçirmək.).

qeçələşmək **keçələşmək**. uyuşmaq. yatsınmaq. huşsuzlaşmaq. sinsizinmək. sinsisizişmək. bi huş olmaq. duysuzlaşmaq. tavsızınmaq. tovsuzunmaq. hissizləşmək. bi hiss olmaq. **1**. gövdənin bir yeri uyuşmaq, duyusuz, sinsiz, sinsisiz, hissisiz duruma gəlməsi.

qeçələtmək **keçələtmək**. **keçələşdirtmək**. uyuşdurmaq. yatsırmaq. sinsizitmək. sinsisizləştirmək. huşsuzlatmaq. tavsızıtmaq. tovsuzutmaq. bi huşlatmaq. hissizlətmək.

qeçəli **keçəli**. **keşəli. 1**. yollu. xətli. **1**. xət çəkilmiş. batil olunmuş.

qeçəli **keçəli**.**1**. (qabili əff. sabiqəli).**1**. (macəralı.).**1**. yastali. (**keçə**: iki nərsə arasına bıraxılan qat). -**keçəli** don.

qeçəmək **keçəmək**. yığılmaq. (# **keşəmək**. uzanmaq).

qeçən **-duldu keçən**, gələn gəlin (duldu keçən, gəlin gələn). (keçən dul, gələn gəlin).
-keçən günü sanamam, yersiz külük çalamam.

qeçən **-keçən il:** ötən il. bayağu il. bildir.
-yellə gələn bitdi, **yerdən keçən itdi**.
-keçəni keçdi xoşa, qalanı keçməsin boşa. (doğum günü qutlaması).

qeçən -**keçən öyün**. **(öyün**: dəfə**).**

qeçən **keçən**. **1**. aşan. ötgən. ötən. -**ötən** saat. -**ötən** kimsə. -**ötgən** il: **keçən** il. **1**. geyin. geyn. -**geyn** gün: dünən. -**genil**: **geyn il**. bildir. keçən il. **1**. dönən. -**dönən dövür**: keçən dövür. -**dönən gün**: keçən dövür. **1**. düşən. olay. **1**. ötgön**..**
-yaşayıb keçən: dönüb köçən.

qeçən **keçən**. ertiki. qabağki. -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

qeçən **keçən.** qıyan. {**na qıyan**: dan keçən. -pulu**na qıyan**, olsun ki canı**na qıya**}.
-**keçinib keçən**!. günün itirən, yarına qalmaz, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

qeçən -gəncliyin gurultusu, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**
-**keçən vaxdan**: atançağdan.

qeçən -qapından **keçən arxı** çöp basar. (əldə olan danğa (ne'mətə) gərəyi dəğər verilməz)

qeçəni **-**doğulan yarın, **keçəni boğur**!.

qeçəni **-keçəni bıraq**, olanla keçin.

qeçənki **geçən**. bayağı. -**bayağı** gün dedim.

qeçənlərə **-əməyi keçənlərə** uçun süycüləri yasbarsın. (**uçun**: cənnət) (**süycüləri**: şərabları) (**yasbarsın**: nəsib olsun).

qeçənləri **-keçənləri kor tutar**. (keçəni bırak, şimdini tut). (alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar).

qeçənləri -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, **keçənləri andırar**, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

qeçənlərin **-**keçənlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

qeçənləriz **-keçənləriz utulsun**, aldındakız tutulsun. (**utulsun**: unutulsun). (**aldındakız**: qabağızda olan. önüzdə olan).

qeçənməti **-**keçmişə "geç" dedilər, **ölmüşdü geçənmədi**.

qeçəntən -**keçəndən sonra:** keçni. keçmiş. sonrası. keçəndən gerin. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.

qeçər -çağlar çağul, **ir keçər**. (hər nəyin coşqun, qızqın, dəliqanlıq çağı tez bitir). (**çağul**: fəsl).

-yaş çağulu **tez keçər**, gec çağulu gec. (**çağul**: fəsl). (**gec çağulu**: qocalıq devri)

(gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər).

qeçər **-**düz üz üzmür işi, **dala üz, keçər işi**..
-qalma geri, **işin keçər**, gəzək ötər, karvan köçər. (**gəzək** :sıra. fürsət)..
-it hürər **karvan keçər**. (it hürür **karvan yürür**). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh).

qeçər **geçər. keçər.** e'tibar. dəğər. salta. salıt. bağdal. -sözündə **keçər** qalmayıbdır.

qeçər -gözləyən göz yaş olar, yol gözləyər, **yaş keçər**.

qeçər **keçər!.** ertər! -**ertər dedim sərindim**: keçər dedim səbr qıldım.
-öğün ötər, **ödün keçər**. (**öğün**: fürsət). (**ödün**: zamana).
-keçər gedər: atar qaçar.

qeçər **keçər**. aşar.

qeçər **keçər**. yaşanar. -əğri doğru yaşanar..
-illər dönər, ay aylanar, gün keçər.

qeçər **-oğlan ağlar gün keçər**, quzu mələr il keçər.

qeçər **-**oğlan ağlar gün keçər, **quzu mələr il keçər**.

qeçər -gəncliyin gurultusu, **tezdə keçər**, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**
-yavuz günlər **güc keçər**.
-yolsuz yerdə karvan yürməz, **öytgəp keçər** ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

qeçərəq **keçərək**. ötərək. ötgəb.

qeçəri **keçəri. köçəri.** ötünlü. ölümlü. müvəqqəti (duran). -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

qeçəri **keçəri**. ötüğçü. müvəqqəti. (**#** otuğçu (< **oturmaq**): sabit. dayimi).

qeçəritir **keçəridir.** öytgəpdir. ötəridir. müvəqqətidir. dəvamsızdır. -**öytgəpdir** ömür durmaz: yaşam ötəridir davam gətirmək.

qeçəritmək **keçəritmək. keçirtmək.** aşırtmaq**.** sürmək. savırtmaq. (> sipəri edmək). yaşamaq. tey edmək. -günlərin xoş **aşır**.

qeçərli **-adlı keçərli:** say yoruqlu. -qıs kişi **say yoruqlu** olmaz. qıs kişi savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

qeçərli -**el içində güvənli, keçərli kimsə, kimsələr**: sayat.

qeçərli **geçərli. keçərli**. geçgin. e'tibarlı. salıtlı. saltalı. bağdalı. dəğərli.

qeçərli **keçərli.** yürgün. e'tibarlı. mö'təbər. -el içində **yürgün** adı nə. -ölkənin **yürgün** parası: hər yanında keçərli olan parası.

qeçərmək **keçərmək**. ötərmək. teyy edmək. -boş çağızı iyi **ötərin**.

qeçərsə **-ulu qayğı keçərsə**, kiçiklərə yol açar.

qeçərsiz **keçərsiz**. qovuq.

qeçərsiz **keçərsiz.** yalpa. dandıq. möhməl.

qeçəv **keçəv**. əfv. güzəşt.

qeçəver **keçəver**. bağışla. əff ed.

qeçəvə **keçəvə**. **keşəvə**. yük sürən. taksıbar.

qeçgin **geçgin.** geçərli. keçərli. e'tibarlı. salıtlı. saltalı. bağdalı. dəğərli.

qeçi -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. **sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən** ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**
-əsrük keçi, qurd evin arar!. (əsrük keçi, qurd evin sorar!). (əsrük: kefli. sərxoş) (kefli keçi, qurda boy deyər).

qeçi -**keçi izlədin, dağa bardın**, yadı izlədin, gora bardın, dili izlədın, elə bardın!.

qeçi **keçi.** -**keçi pisgili**: qıvış.
keçi.biçi**..**
-yolatası keçi olanın, dərə dırnaq yeri olar..
-**keçi ovsar bilməz**. (keçi ovsar götürməz).

qeçi **keçi**. keçi yaşları. -bir illik keçi: **ovlaq**. yerbir.-iki illik keçi: **çəpiş**. kivərə. -üç illik keçi: **dübür**.-dörd illik keçi: **sibir**.**.**
-qoy keçi: **qoyun keçi**.**.**
-burulmuş, **əxdə keçi**: dübür. üç illik keçi. təkə.**.**
-orta yaşlı keçi: çəbiç. çəpiş (< **çapmaq**).

qeçi **keçi**. -saqqalı var **buğu yox**. (tapmaca)(**keçi**).

-saqqalı var **beyni yox**. (tapmaca)(**keçi**).

-**qoy keçi**: **davar**. xırdadırnaq. (**xırda dırnaq**). xırdayaq.

qeçi -**keçi yürtüb barar**, qoyun izin arar. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

qeçi -**ölü keçi sudan qorxmaz**, od yanmasa tüstü qopmaz.
-**qotur keçi**, axşaq elçi buruna düşər. (**buruna:** qabağa).

qeçib -**dənizi keçib**, çayda boğulmaq.

qeçib -**gəzək keçib,** karvan köçüb.

qeçib -**keçib aparmaq, sındırmaq:** basqatmaq. basqıtmaq. basmaq. şikəst vermək.

qeçib -**keçib köçmək.**

qeçib -**keçib gedir:** durur. -qoyduğn kimi **keçib gedir**.

qeçiq **1**. **geçik**. qalıt. irs.**1**. **keçik**. qurşaq. **1**. **keçik**. sovğat. yoğu. yoğuş. yoğa. bağış. götürü. götrü. kövlət. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik). **1**. **keçik**. məzə. (**keçikli**: məzəli).

qeçiq **geçik**. **1**. müvəffa. **1**. quzəşdə.

qeçiq **geçik**. **keçik**. **keşik**. **(**keçilib, keşilən, uzanan nərsə, olay**)**. **1**. sıra. novbət. -**sıra** sizin. -sən **keşiyin** itirdin. -mənim **keşiyim** keçmiş. -**keşik** sizə keçdi. -dəğirman **keşiklə**. **1**. pırosə. -bu uzun bir keşikdir. -bizim işlərdə yeni **keşiklər** açılmış.

qeçiqli **keçikli.** məzəli.

qeçiqmədən **geçikmədən**. tezqut. (düz çağında olunan nərsə). -yığva tezqut (geçikmədən) başlandı.

qeçiqsiz **-**qaynar üzür **keçiksiz olmaz**. (**üzür**: çay).

qeçil **keçil!.** çəkil!. kiş! (**keçmək. çəkmək**).

qeçiləməmək **keçiləməmək.-kimsəyə çalımından keçiləməmək**: pozundan kimsəyə yaxınlaşamamaq.

qeçili -**çəkili keçili**: hazir amadə.

qeçilmək **keçilmək.** ötülmək. bağışlanmaq.

qeçilməz **-**(haq qapısı, el qapısı). -**bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz**, əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qeçilməz **keçilməz.** ötülməz. bağışlanmaz.

qeçilməz **keçilməz**. tıxılı olan keçid, yol, boğaz. korboğaz. -**kor boğaza düşmək**: çıxış yolu qalmamaq.

qeçilməz **keçilməz**. zəruri. lazim. -**keçilməz** iş.

qeçilti -**durulub keçildi**: vurqulandı. xass tə'kid olundu.

qeçim **keçim**. **1**. aşam. məişət. mə'yişət. güzəran. **1**. yoruq. məişət. -yaş kişinin **yoruqu** qatı: gən adamın yaşamı güc. **1**. **aşım**. güzəran..
-**geyim keçim**: geyəcək yeyəcək. xurd puşak.

qeçimi **keçimi**. keçməsi. aşımı. -çağ **aşımı** göstərəcək. -yaş **aşımı** oğudarda, öğrədərdə.

qeçimli **keçimli**. bağdaşan. bir araya sığa bilən.

qeçimlik **keçimlik**. imrar məaş.

qeçimtə **keçimdə**. **-**yaşam beş gün durur. **seçimdə sənin, keçimdə**, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.

qeçin **-**keçəni bıraq, **olanla keçin**.

qeçin **-**ölümə keçmə, **ölümlə keçin.**
-keçin!: buyurun. -**keçin keçin**!: buyurun buyurun.

qeçincə **keçincə**. **keçgəc**. ötgəc.

qeçincə **-quşqun olub quyruq altına keçincə**, yüyən ol, başa keç.

qeçinəcaq **geçinəcağ**. məişət.

qeçinən -**başqalarından keçinən:** sortuğ. otlağçı. tüfeyli. müfdəxor.

qeçinən **keçinən**. düşən. ölən.

qeçinər **keçinər**. -**gerçək acısı keçinər**, yalan yarası eşinər. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

qeçini -**keçini keçinmək**: güclə keçinmək.

qeçinib -**keçinib keçən**!. günün itirən, yarına qalmaz, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

qeçinilməz -çıxarsızlıq olasıdır, **ıssızlıq, keçinilməz.** (**ıssızlıq**: xəsiyətsizlik. qılığsızlıq. kimdiksizlik. möhməllik. karaktersizlik)

qeçiniriz **keçiniriz.** uğraşırız: şükrən. şükr. -**öncəliklə** nasılsınız?. -iyi, **uğraşırız**. (**öncəliklə** hər nədən qabağ. hər nədən əvvəl).

qeçiniş **keçiniş.** qatnaş. dözüm. təhəmmül.

qeçinliq **keçinlik**. huşsuzluq. yuxu ilə ölüm arası. ölüm yansılı uyuşuqluq. lethargy.

qeçinmək : **keçinmək**. **1**. aşınmaq. -**aşın**: keçin. **1**. aşınmaq. ötünmək. mudara edmək. iğmaz edmək. -sən onla aşınamazsın. **1**. **keçğinmək**. yürgənmək. sürgənmək. yaşamaq. mudara edmək.

qeçinmək **geçinmək**. **1**. bir olaydan, qaynaqdan, işdən yararlanmaq, çıxar sağlamaq. 2. **geçirinmək**. gümbürdəmək. ölmək.

qeçinmək **keçinmək**. **-keçinmək**, qoşyaşamın gizidir, sirridir. (**qoşyaşamın:** cütlükdə yaşamın).

qeçinmək -**qocalıqla keçinmək**: başına yağan qarı əritmək.

qeçinməli **keçinməli.** alasilik**.** pis olmayan. -toxdanğ. -işlərimiz **toxdanğ**. **alasilik** bir yaşamı var.

qeçinməli **keçinməli.** ötünməli (**# otunmalı**). gözötməli (**göz ötməli**)**.** diqqət edməməli. təvəccüh edməməli.

qeçinməliyəm **keçinməliyəm.-**inandığın daş olsa belə, atılmazsa mənə, **keçinməliyəm**!.

qeçinməz **keçinməz**. sıypamaz. mudara edməyən.

qeçinmiş **keçinmiş**. ölmüş. -**keçinmiş kiçmişləri qoğ**, gələnləri qutluğa yoğ. (**yoğ**: yor)

qeçinti **keçinti**. məşə'l. -**keçintini** götürüb yola düşdü.

qeçir **-**ay olub günə, günü (rəqib), bulut gizlədir günü, günü günə satma, **xoş keçir günü**. (**günü**: rəqib).

qeçir **-**demişlər ki "əldən qoyma, **əldən keçir"**.

qeçir -**gün keçir, ay dönür**, güz yeli əsir, illər irəlir, sonuma tələsir.

qeçir **keçir**. **1**. **keçir!**. bağışla!. əfv ed!. -yazıqdır **keçir**..
-ardı sıra **keçir günlər**: birbiri dalısıcan keçir günlər.

qeçir **keçir**. ötür -ordan **ötür**, buraya yetir.
-aylar keçir, illər ötür yol yarı, kimsə görməz bu uzanan yolları.

qeçır **-**kırıx düşmə, karvan yürür **ömür keçir**.

qeçir -**mut** keçir günü: **xoş** keçir günü.

qeçir **-**sevi yolu **könüldən keçir**.

qeçir -**yaş keçir**, quru qalır.

qeçir -**vax keçir**: çağatur. -yeyib gedirlər, üstündən bir çağ atur.

qeçirəm **keçirəm**. **keçirmən**. əff edirəm.

qeçirəmək **keçirəmək**. **keçirmək**. təbrəə edmək mə'zur qılmaq maaf edmək.

qeçirən **keçirən**. keçürüqçi..
-yazığ keçirən: bağışlayan. günaha göz örtən.

qeçirəsiz **keçirəsiz**. keçirin. bağışlayın.

qeçirilən **keçirilən.** ötürülən**.** -**barmaq** ucuna taxılan, **boynuna ötürülən** boğmacıq, halqacıq, qorcuq: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

qeçiriliş **keçiriliş**. **keçiridiş.** ötgizilik. (bərquzari).

qeçirilişi **keçirilişi.** ötgizilişi. (bərquzarlığı).

qeçirilmək **keçirilmək**. aşırılmaq. bir çəkdən (normdan) ötə çıxmaq, dəğşirilmək. bulunduğu yerdən (orun durumdan) çıxmaq.

qeçirilmiş **keçirilmiş**. ardal. arxal. yaşanmış. sabiqə **(**sabiqdə qalmış**)**.

qeçirin **keçirin**!. **1**. buyurun!. **1**. buyurun!. əlo!. -**keçirin**!. kimlə danışırım **(**görüşürüz. gəpləşiriz**)**. **1**. keçirəsiz. bağışlayın. -**keçirin** burda nə olub: **bağışlayın** burda nə olub. **1**. bağışlayın. -**keçərin** məni.

qeçirin **keçirin**. buyurun.

qeçiriş **keçiriş. 1.** təpəriş. ötürüş. gəziriş. dolandırış. dolandırma. -gün **təpəriş**: gün **keçiriş**. gün **ötürüş**. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş). **1**. ötgəziş.

qeçirit **keçirit**. **1**. aşırıt. e'mal. **1**. pıratik. e'mal.

qeçiritiş **keçiridiş. keçiriliş**. ötgizilik. (bərquzari).

qeçirittmək **keçirittmək** ötürütmək idarə edmək. dolandırmaq. -**edil ötürütmək**.

qeçirmək -**ələ keçirmək:** iyələmək. malik çıxmaq..
-könlün ürəyin aparmaq. **özündən için keçirmək**. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

qeçirmək **keçirmək**. **1**. aşırmaq. -malları qaçaqçılar **aşırdılar**. -əlivi üsdən **aşır**. **1**. bağşamaq. bağışlamaq. əff edmek. -siz öz böyüklüyüzlə **keçirin**. -o böylə saçluğu **keçirməz**. **1**. **keçirəmək**. təbrəə edmək mə'zur qılmaq maaf edmək. **1**. barğıtmaq. bağışlamaq. əff edmək. **1**. **sürdürmək**. üzdürmək. -yaşlığıvı **(**gənclivi**)**necə **üzdürdun**. **1**. ötdürmək. uçurmaq. -yaşlığıvı boşa **ötdürmə**: gəncliyivi heçə keçirmə. **1**. bağışlamaq. əff edmək. **1**. ötdürmək. -qonaqları arxadaki yekə qapıdan **ötdürdülər**..
-**keçirəsiz**. bağışlayın.

qeçirmək **keçirmək**. **1**. **köçürmək**. -bunları kağıza **keçir**: **köçür**. **1**. ötürmək. **1**. bağışlamaq. -onun qıldıqların tam **keçirdilərrin** məni. -**keçirəsiz**: bağışlayın. -**keçrəməm**: bağışlayamam. -gecikməəmi **keçirin**. **1**.bağışlamaq. əff edmək.**1.**sönütmək.

qeçirmək **keçirmək**. **aşırmaq. 1.** (yaşırmaq). yaşamaq. **1**. savırtmaq. sipəri edmək. **1**. müntəqil, intiqal edmək. **1**. söndürmək. yıxmaq. **1**. qurşutmaq. təsvib edmək. **1**. aparmaq. götürmək. idarə edmək. (bər quzar edmək). -yığvanı kimi **aşırır**. **1**. yönətmək. -bu işlər sizi pisdən pisə **aşıracaq**. **1**. öhdədarlıq edmək.

qeçirmək **keçirmək**. aşırmaq. -**işə aşırmaq**. edmək. eyləmək.

-**gəlişik keçirmək**. (**gəlşik**. təvafüq).

-**dalqa keçirmək:**. dalqanmaq. rəvani olmaq. pisik olmaq.

qeçirmək **keçirmək**. bacarmaq. başarmaq. -qulluğun harda **başardın**: əsgərliyivi harda keçirdin.
-**çağ, vax, zaman keçirmək**: kölgə qoğalamaq.
-**əldən keçirmək**: yoxlamaq.

qeçirmək **keçirmək.** çəkmək.duymaq. isləmək. hiss eləmək. -görən nə **çəkir**. -heç nə **keçirmədi**.

qeçirmək **keçirmək.** ötgürmək. edmək. -yeddi gün, yeddi gecə toy **ötgürdülər.**

qeçirmək **keçirmək.** ötürmək. ötgürmək. -uşağı oxuya **ötgür**. -hançı oxulları **ötgürmüş**: keçirmiş, oxumuş.

qeçirmək -**pis keçirmək:** kutaşırmaq. (**# mutaşırmaq** xoş keçirmək).
xoş keçirmək. mutaşırmaq. (**# kutaşırmaq**: pis keçirmək)

qeçirmək -**sarsıntı keçirmək:** müztərib olmaq. iztiraba tutmaq.

qeçirmək **keçirmək.** ötgüzmək.qılmaq. qeyd edmək.

qeçirmən **keçirmən**. **keçirəm**. əff edirəm.

qeçirməz **keçirməz**. ötüməz. ötürməz. ayiq. -su **ötüməz** parça.

qeçirməz -**su**, **şeh**, **hava keçirməz**: sızdırmaz.

qeçirmiş -qıyınçılıqlar sınamış, **çitgiliklər keçirmiş**, işgillər aşırmış bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş). (**çitgiliklər:** çitinliklər).

qeçirniş **keçirniş**. gəzərənçilik. gəzərən. güzəran. yaşayış. məişət. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

qeçirsə -**keçirsə bastağa qurd**, çobanın olduğun unut. (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba).

qeçirsə **keçirsə**. tükənirsə. xərclənirsə. -gəncliyin **tükənirsə** kökəşə: gəncliyin, xərclənirsə əyyaşlığa: (**kökəşə:** kef çəkməyə. əyyaşlığa).

qeçirsətə **-daş yəşərməz**, **keçirsədə yaz**, olda topraq, qoxur güllər saç!.

qeçirsin **keçirsin**.-**günün göylər keçirsin**, ağramın yer götürsün. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}.

qeçirtiq ötlüdük. -ol ölkənin duzun yeyib, **yay yazını ötlüdük**.

qeçirtmə **keçirtmə**. ağdarış. vermə.

qeçirtmək **keçirtmək**. **1**. uçurtmaq. uçutmaq. -çırağı **uçurt**. **1**. **keçəritmək.** aşırtmaq. savırtmaq. (> sipəri edmək). sürmək. yaşamaq. tey edmək. -günlərin xoş **aşır**. **1**. uyurtmaq. uçurtmaq. yatırtmaq. -odu **uyut**..
-**durmuş keçirtmək**: yaşam sürmək..
-bir yerdən **keçirtmək:** atlatmaq.

qeçisi -başı ölmüş yolsuz qalan karvanın dəvəsi dağdan, **keçisi qayadan uçar**.

qeçisin -özünü əkə edmək, **keçisin təkə**. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq).

qeçisiz -bir keçidi sürünü sürən, **keçisiz, sürü qalmamış**. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

qeçisiz **keçisiz**. -qoy, **keçisiz çətin otlar**.

qeçiş **keçiş**. **1**.güzəşt. ötük. əfv. **1. keçüş**. **keçiş**. icazə.
-keçiş, kömək istə. (ötünc yardım dilə).

qeçiş **keçiş**. bağış. güzəşt. əff..
-**keçiş istəmək**: ötüş ötünmək..
-**keçiş soramaq**: əff istəmək. güzəşt istəmək. üzr istəmək.

qeçiş -**sözdən keçiş olar deyərlər**: məsəldə munaqişə yoxdur.

qeçişinmək **keçişinmək**. **keçinmək**. birbiri ilə bir işdə yardım edmək.

qeçişmək **keçişmək**. **1**. gedişmək. yollaşmaq. **1**. birbirinə keçməkdə yardım edmək.

qeçişsiz **keçişsiz. güzəşsiz.** ötüksüz. acımaz. mərhətsiz. rəhmsiz.

qeçiştirmək **keçişdirmək**. keçitmək. aşıqdırmaq. aşıtmaq.

qeçit **geçit**. köprü.

qeçit **geçit**.giriş. mədxəl.

qeçit **keçit**. **-arx, kiçik gədik üzərində, bütün direklə salınan kiçik körpü, keçit:** basma**.**

qeçit **keçit. geçit**. **1**. boğaz. qırtlaq. kov. güh. damaq. kanal. məcra. **1**. **aşıt.** bir yerdən keçmə yolu. mə'bər. -tüm **keçitər** qaravulla doludur. **1**. aşıt. **1**. **qeçit!**: **keçit!.** aşıt!.

qeçit -**yol yol edilmiş keçit böləyi**: yoltuq. xətkeşlik.

qeçit -**iki təpə arasındaki geçit**: çat.

qeçitən -**damda gəzən keçidən**, çamda gəzən oğlağı. (elə babadan, belə atadan, belə bala).

qeçiti -**bir keçidi sürünü sürən**, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

qeçititir **-**kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

qeçiv (çağ)-**keçiv**: **keçmiş**. ötüv. ötmüş. -saat beşi on **ötüv**.

qeçiz **keçiz**. viza. rəvadid.

qeçizmək **keçizmək**. ötgürmək. (bərquzar edmək).

qeçqəc **keçgəc**. **keçincə**. ötgəc.

qeçqi keçgi. esgi. əsgi. **1**. köhnə. **1**. bastani. -**geçgi** yapılar.

qeçqinmək **keçğinmək**. **keçinmək**. yürgənmək. sürgənmək. yaşamaq. mudara edmək..
-**əzib keçmək**: yenib çıxmaq..
-**içi keçmək**: özəği dalığmaq. ürəyi gedmək.

qeçqirmək **geçgirmək.** işləmək**.** nifuz edmək.

qeçqirmək **keçkirmək**. hıçkırmaq. hınçkırmaq. için çəkmək.

qeçliq sovğalıq. irsi. miraslıq.

qeçmə **-keçmə alçaq köprüsündən**, vur yıxılsın köprüsü.

qeçmə **-ölümə keçmə**, ölümlə keçin.

qeçmədən -**dün keçmədən**, gün gəlmədən, dan atmaz, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

qeçmək -**dala qomaq, aşmaq, keçmək:** izə qomaq**.** üstəmək. qələbə çalmaq.
-vaz keçmək: boşuqlamaq.

qeçmək -**içi keçmək:**yavanmaq. pukalmaq. -yem yemiş çox qalın **yavanıb**.

qeçmək **keçmək. 1**. aşmaq. qəbul olmaq. -dərsində keçən il düşmüşdü, bu ili **aşdı**. **1**. irkəlmək **(**irəliləmək**)**. -çox **irkəlmədən** geri döndü. **1**. aşmaq. -**açıq** yoldan **aşan** çox olar. **1**. atlamaq**.** salmaq. ötürmək. qaçırmaq. rədd eləmək. -bu səfənin iki xəddin **atladız**. -bir hən bir yox **atlamış**. **1**. atlamaq**..**
-yaşab **keçən**: ötən **keçən**.

qeçmək **keçmək.**atdamaq. atdım atmaq. -indiyədək qapısından **atdamamış**.

qeçməli -amaca çatmaq üçün, **yamac keçməli**.

qeçməsə **-qış kimi keçməsə:** qışsıramasa. qışlamasa. qış edməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.

qeçməsi -**çağın, zamanın axması, aşması, keçməsi:** çağaxın.

qeçməsin -keçəni keçdi xoşa, **qalanı keçməsin boşa**. (doğum günü qutlaması).

qeçməsin -**qın keçməsin**: zor keçməsin.

qeçmətən **geçmədən**. -**gün geçmədən unutmaq**: çox tez unutmaq.

qeçməti -**yan keçmədi:** çet ötüşmədi.

qeçməz **-**çatal qazıq **yerə keçməz** (batmaz). (çox başlı işlərdən sonuc alınmaz). (**çatal qazıq**: haçalı yekə çivi, mismar).

-yaman çalıt girər, çalta keçməz. (**çalıt: çalt**. **çalta**. birdən. cəld).

qeçməz -**çox keçməz**: çox ötməz.

qeçməz **geçməz.**-**başın geçməz yerə**, burnuvu soxma.

qeçməz **keçməz.** ötgəməz.

qeçməz **keçməz**. sönməz.

qeçməz **keçməz**.-düz söz daşı deşər demişlər, düz söz daşı deşsədə, **qulağa keçməz**!!!.

qeçməz -**kəsməz keçməz** ötüb yarmaz.

qeçməzliq **keçməzlik.** ötgəməzlik.

qeçmiş **-**işi başa düşüncə, at suyu gəməli içmiş, **iğit suyu çizməli keçmiş**. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)

qeçmiş **-**keçmiş çürüməz, daşıyanın çürüdür!.

-keçmiş mənimlə yaşır, mənlədə itir, məndədə bitir.

-keçmiş quylanamaz, ona quyu tapılmaz, quyu qazılmaz.

-keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, keçmişin yeri yaşamda deyil.

-keçmiş yükün atanmıyan daşıyar.

qeçmiş -**keçmiş günün yadına dalma**, gələcək günün dadını alma. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

qeçmiş **keçmiş. 1**. (çağ)-**keçmiş**: **keçiv**. ötüv. ötmüş. -saat beşi on **ötüv**. **1**. asrağı. aşınmış. **1**. irki. -**irki tüş**: keçmiş zaman. **1**. ötgön..
-ürəyi keçmiş: ürəyi axmış.

qeçmiş **keçmiş. 1.** sabiq. -**keçmiş** gəlinim. **1**.keçni. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.
-**iş işdən keçmiş:** su başdan ötmüş.

qeçmiş **keçmiş. 1.**ağan. aşmış. -əlli yaşından **ağan**. **1**. ertik. əsgi.

qeçmiş **keçmiş.** əsgik. -**əsgik avın**: **ötavın**: ənənə. rəsm rusum. qədim adət, aşın..
-**başdan keçməz**, başa gəlməsin!.(**başdan keçməz**: xiyala gəlməz. ağla sığmaz).

qeçmiş **keçmiş**.-**keçmiş, yaşın sevdası**, ağlar gözüm yaş gəlməz. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.)

qeçmişçi **keçmişçi**. burunğu. qədimki. əvvəlki. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi.

qeçmişdə **keçmişdə**. ertədə. əsgidə. qədimdə.

qeçmişə **-**çağınla ayaqlaş, **olma keçmişə yoldaş**.
-keçmişə ayaq diriyən, çağına uymaz.

qeçmişə **-keçmişə "geç" dedilər**, ölmüşdü geçənmədi.

qeçmişə **keçmişə**.ötünə. -yaşam, sevməz keçmişdə qalanları, **ötünə yananları**.

qeçmişi -dil bir elin, **keçmişi**, baylığı varlığı, ulamıdır. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır)**.**

qeçmişi -**keçmişi anma**, gəlcəyi sanma, olduğu danma. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir).

qeçmişi -**keçmişi bırax**, hər nədən irəli yaşa!.

qeçmişi -**keçmişi yarım qalanın**, işi yarına qalar. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!).

qeçmişi **-keçmişi yaşadan, "ölü"!**.

-keçmişin **yok keçmişi**.

-gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, **keçmişi burax**. (**olcağa**: gələcəyə).

qeçmişi -**hər elin keçmişi yer altıda**, olduğu əlində üzündədir. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)

qeçmişin **-**keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, **keçmişin yeri yaşamda deyil**.

-keçmişin duz dağıysa, duzğacığaz boş qalar. (**duzğacığaz:** duzqabcağı).

-keçmişin ömrü olmaz, nə qısanmaz, nə uzanmaz.

-keçmişin yok keçmişi.

qeçmişin **-keçmişin yadı**, acının dadı **yaman**.

qeçmişin **-keçmişin yükü** yorquna düşər. (yorulan keçmiş yükün çəkəndi).

qeçmişin **keçmişin**. keçmişlər. ertəyin. -**ertəyində**: keçmişlərdə. -**ertəyinə** baxma: keçmişlərə baxma. -**ertəyinə** gözə alsaq: keçmişinə baxma.

qeçmişivi -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

qeçmişlər **keçmişlər**. keçmişin. ertəyin. -**ertəyində**: keçmişlərdə. -**ertəyinə** baxma: keçmişlərə baxma. -**ertəyinə** gözə alsaq: keçmişinə baxma.

qeçmişlər **keçmişlər**. ötmüşlər. qaytmazlar. qaytmaslar. dönməzlər. dönməslər.
-keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

qeçmişlərdə **keçmişlərdə** ötkənlədə.

qeçmişləri **-**at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, **görgilən keçmişləri**, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

qeçmişlərin **-**keçmişlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

qeçmişlərtə **keçmişlərdə**. ilkbaşda. qədim əyyamda.

qeçmişli -**keçmişli gəlcəkli:** izli önlü.

qeçmiştə **-ir keçmişdə**. (**ir:** uzaq).

qeçmiştə **keçmişdə .-tapış keçmişdə axdarılmaz**, axdarılsada tapılmaz. (**tapış**: şans) . (yaşamda irəli, önə bax!)

qeçmiştə **keçmişdə**. önğdə. -**önğdə** bir kişi varımış.

qeçmiştə -**saplanıb keçmişdə qalma**, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, düşər axşam gecə qalırsın.

qeçmiştə -**uzaq keçmişdə**: əsgi **keçmişdə**. qədimi **keçmişdə**.

qeçmiştə -yaşam, sevməz **keçmişdə qalanları**, ötünə yananları.(**ötünə**: keçmişə).

qeçmiştəki **keçmişdəki**. alqatki. aldaqki. öncəki. öncədəki.

qeçmiştən **-keçmişdən kişmiş çıxarsa**, alsa ağız dad olar. (ağız alsa xoş olar).

qeçmiştən **-**keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

qeçni **keçni**. keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.

qeçovlamaq **keçovlamaq. keşovlamaq**. (**çekovlamaq)**. keşilib uzanmaq. xət xətləmək.

qeçrəq **geçrək. gərçək. gerçək. (< keç).** sürcək. yumşadıcı. müshil. -**geçrək yağ**: sürdürmə yağı. müshil yağ.

qeçrim **keçrim**. üzr. -**keçrim istəmək**: üzr diləmək.

qeçrinmək **keçrinmək**. ötünmək. qəbul olmaq. -bu **burğan** ötünmədi: bu pişnəhad qəbul olmadı. -**ötnüşlü** söz de: qəbul olunan söz de.

qeçrit **keçrit**. aşrıt.

qeçrməsinə **keçrməsinə**. ötşünə. -**önümlü ötşünə**: bərəli keçrməsinə.

qeçsə **-**alışdığın dadlı bal, **keçsə günü acıyar**.

qeçsə **-**könül sevən xoş olar, **günü keçsə boş olar**. (**boş olar**: heç olar)

qeçsin -**xoş keçsin**: qolay axsın.

qeçti -**dünü andım günüm keçdi**, yarın gələr, yaşım keçdi. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).

qeçti -enik qaldıq, **minik geçdi.**

qeçti -**götə keçdi:** dala keçdi. iz qaldı.
-keçəni keçdi xoşa, qalanı keçməsin boşa. (doğum günü qutlaması).

qeçti **-keçdi, unut**, yoxsa yutar səni.

qeçti **keçdi**. -**gün keçdi**, kölgələndik kölgəmizdə, gün batdı, ayda yatdı, ölülər ölkəmizdə.. -öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur).

qeçti -**kəsib keçdi** ötüb yardı.

qeçti -**kəzin keçdi** qaytalamaz gənclik. (**kəzin**: və'də. novbət. çağun. fəsil) (**qaytalamaz**: təkərlənməz. tikrarlanmaz).

qeçtirtmək **keçtirtmək**. ötürtmək. qəbullatmaq. -gücün çatarsa **ötürt**.

qeçürən **keçürən**. bağışlayan. əff edən. qəfur.

qeçüri -**durmuş keçüri**: yaşam güzəranı.

qeçürqüsüz **keçürğüsüz**. qabili əff olmayan.

qeçürüqçi **keçürüqçi**. keçirən.

qeçüş **keçüş**. **keçiş**. icazə.

qedə -**get gedə:** gedərək. bara dura. vara dura.

qedmək **-alıb gedmək:** əkitmək. götürmək.

qef **kef < kök**. -**kefi** yox. **kökü** yox. -**kefli**. köklü. -**kefsiz**. köksüz. -**keflənmək**. köklənmək. -həmməşə bu **kefdə**: həmməşə bu kökdə. -**kef** verir: kök verir. -**kefləndirmək**: kökləndirmək.

qef -**kef aparmaq: kökəlmək.könlügü açılmaq**kövənmək. ləzzət almaq.
-**kef çəkməyə:** kökəşə. əyyaşlığa. **-**gəncliyin tükənirsə **kökəşə**: gəncliyin keçirsə, xərclənirsə əyyaşlığa.

qef **-kef çəkənlə**, şeh çəkəninki tutmaz.

-**kefi yerində olmayan:**. kökdən düşmüş.

qef **kef**. xoşluq. baylıq. -puluz paraz xoşluğa, **baylığa** gedsin!.

qef **kef.** -**kef aparmaq**: bayrınmaq..
-kef içində: bayrın. kefli.

qef -**kefə baxmaq**: əğlənmək. könənmək.

qef **kef.** bəzəm. ləzzət. məzə.
-**kef verici**: bəzəmli. ləzzətli. məzəli.

qefə **kefə**. -yaşad olsun**, kefə dolsun** (yarqış sözü).

qefi saz **kefi saz**. arxayınlıqda duran. dək gəzir **(dənğ).** -sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

qefi -aldışın yansın evi, **verdi kefi**, yıxdı devi.

qefi -**kefi saz**: şayqın. -qozuz şayqın, gözüz aydın olsun.

qefi -**kefi yerində**: çağan.

qefi -biri kefi çəkir, biri yaşadır, biri yaradır. (barısına aşk olsun).

qefinə -**kefinə yaşayan**: uyşat əyyaş.

qefintən **-**əli uzun olan, **kefindən göt qıvırar**. (əli yuxarlara çatan, kefindən göt burcudar).

qefləndirən **kefləndirən**. əsgüt. süygüt. əsgüt.

qefləndirmək **kefləndirmək**. süyrətmək. əsritmək.

qeflənmək **keflənmək.** əsirəmək. -güclü yeyən bəsirər (bəslənər), araq içən **əsirər**.

qeflənmək **keflənmək**. **köklənmək >**baylanmaq.ləzzət almaq. -düşəli baylananlar var. (**düşəli**: havayi). -bu dünyada baylananlar var.

qeflənmək **keflənmək**. süyrəmək. əsrimək.

qefli **kefli** süyrək. əsrük.

qefli **kefli**. bayrın. kef içində.

qefli **kefli.** irik. erik. neşəli. nişatlı. xoşal.

qefsiz **kefsiz**. kəsil. sozuq. -**sozuq** uşaq.

qefsizlənmək **kefsizlənmək**. kəsəllənmək. sozalamaq. sozuqlanmaq. sozalanmaq. ehsasi zə'f edmək. kefsizlənmək. kəsəllənmək.

qeftə -evivi yasa, **kefdə yaşa**.

qeh **keh**. 1. **xək**. huşsuz. -**xək** kişi tez aldanar. **1**. gay. maymaq < qaymaq. qaymıq.

qehrə **kehrə**. kitir. kitrə.

qej **-**yeyilən çörək **gej durmaz**!. (yeyilən çörək tez unudulur).

qeqiq **geğik**. əğik.

qelaf **ğelaf**. **ğilaf**. (< **qın**: hər nəyin sığdığı yer). geyim. örtük.

qeleni -əlimizdən geleni, gucumuz yeteni.

qem **1**. {**kəm <> kem)**. (# **keng <> ken <> kanğ <> kan)}. 1**. qın. qınc. qının. qınınc. yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. **1.** < **gəm**. tutqunluq. **1**. **kəm.** sözə artırılıb, azlıq, pislik anlamın gücləndirir. -**kəm** yaramaz: çox yaramaz. -**kəm** əksik: çox əksik. -**kəm** az: çox az. -**kəm** pis: çox pis. **-**kişini dəm yeridər, **qəm çürüdər**.
-qəm sevinc: qınınc qıvanc.

qeməq -**demək olar ki** yaxcı oxucudur ki, yazarı tanıdır.

qen {**ken <> kenğ <> kanğ <> kan (# kəm <> kem)}.**

qen **-gen açırsa gilimin kişi** , təkinə yığmaq deyil işi.
-**gen göllü**, dar könüllü xanlar.

qen **-gen biçilsə don** çartamaz, gengəşli bilik, qartamaz. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

qen **gen**. **1**. **geniş**. gərən. boyut. böyüt. burax. açıq. **1**. bol (**# qın**: dar)**..**
-uzun hörgən, **gen duzaq..**
-gen geyim: loş. şol. (**boş**).

qen **gen.** ovadan. -**ovadan** don. **-**xanın evi dar gəlir, dar yuvacım gen gəlir. (**yuvacım**. **yuvacığım**: alaçaçığım. daxmam). (kəndi dilivə, elivə, yurduva xor baxma!) (xan evinin darlığı, dar evimin genliyi)..
-**xanlar evi gen olsun**, dar görünər biləmə, kəndi evim dar olsun, **gen yaşanır biləmə. (xan** evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın)..
-könül sevən, **bol olursa, gen gəlməz**, sıx olursa, dar gəlməz. (könül sevən, yoş (xoş) olar)**.**

qen -**gen çıxac**, geniş girdəc istər. (**çıxac**: xərc). (**girdəc:** gəlir**)**

qençi **kençi**. **kançı.** (**kan**: mə'dən). mə'dənçi.

qenə -**genə bol:** bolan solan.

qenə **genə**. **genəz > hənuz**. -**genəz** ağzın açıb durar.
-genə axşamdı düşür, al qarışır sarşınımın saçlarına.

qenə **yenə**. daxi. **dahi**. daha. -**dahi** görmədim. -**dahi** yeyin. -**daha** nə istirsən..
-**yenə də**. **genə də**: daxın. dahın. -**daxın** səni görməyim.

qenəci **genəci**.şurası. məclisi. -**el genəci**: millət məclisi.

qenəliqtə **genəlikdə**. imumilikdə.

qenənmək **genənmək**. bollanmaq. bərəkət tapmaq.

qenətə **genədə**. alı. dubarə. -**alı alı**: genədə genədə. -gedib **alı** gəldim: gedib **dubarə** gəldim.

qenətə -güllərin həpsini olsa qıranı, **gələcək yaz, genədə yaz gələcək**.

qenətən **genədən**. başdan**.** tazaşdan. yeni başdan. yenidən. du barə. mücəddədən..
-**ürək genədən**: könül dincəldən, açan.

qenəz **genəz**. **1**. **genə > hənuz**. **genəz** ağzın açıb durar. 1. hənuz. hələdə. -minlərini utub yatan qara yer, **genəz, ağzın açıb** baradur.

qeni -**donun geni oprulmaz**, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) . (**ardırmaz:** dala aparmaz).

qeni **-donun geni yırtılmaz**, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

qeni **-donun geni yırtılmaz**, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

qeniqtən **genikdən**. **genişcə**. -**genikdən** yayılıb: genişcə yayılıb.

qenil **genil**. geyn il. bildir. keçən il.

qenilmək **genilmək**. **genlənmək**.

qeniş **geniş**. **1**. **gen**. gərən. boyut. böyüt. burax. açıq. **1**. yaydağ. -yamanın yolu **yaydağ**: kötünün yolu genişdir. **1**. yaylaq. yaydaq. bol. **1**. enğtay. enli. **1**. ərgən. açıq. fərax. -**ərgən** baxış: vüsəti nəzər. -yamanın yolu **yaydaq**. **1**. açıq. -**bayıq bayır**: gen ova. **1**. keşili. çəkili. yayqın. **1**. ayğın. açıq. fərax.**1**.açğın.

qeniş -əlayağın yapuqsa, **geniş evrən dar gəlir**. (**yapuqsa**: bağlısa)

qeniş -gen çıxac, **geniş girdəc** istər. (**çıxac**: xərc). (**girdəc:** gəlir**)**

qeniş -qısıq girdəc **geniş töləş götürməz**.(**girdəc**: gəlir) (**töləş**: xərcləmə)

qenişcə **genişcə**. **genikdən**. -**genikdən** yayılıb: genişcə yayılıb.

qenişliq **genişlik**.fəza. -**genişlik** çatmır.

qenitin **gənitgən**. **genitgən**. **gənitin**. **genitin**. geniş. yayıq. açıq. yaçıq. yarçıq.

qenitqən **gənitgən**. **genitgən**. **gənitin**. **genitin**. geniş. yayıq. açıq. yaçıq. yarçıq.

qeniz **geniz**. **gəniz**. eniz. engin. boluz. aşa enli, gen.

qenq {**kenğ <> ken <> kanğ <> kan (# kəm <> kem)}.**

qenq **geng**.vəsi'. -**geng** çonğ oyu iyəsi: vəsi' dərin fikir

qenqeş -**yukarı gengeş**: ali şura.

qenqəş **gengəş**. **gəngəş**. dinəş. (**dinəv**. **divan**) (dinib eşitmə. deyib eşitmə). konsey. şura.

qenqəş -**gengəş qur**: muzakirə təşgil ver.

qenqəşli **-**el ağrısı az gəlməz, **gengəşli don dar gəlməz**. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).

qenqəşli **-**gen biçilsə don çartamaz, gengəşli bilik, qartamaz. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

qenqəşli **-gengəşli iş** küt gəlməz. (**gengəş**: muşavirə). (**küt gəlməz**: arada sınmaz. pozulmaz).

qenqəşmək **gengəşmək.** yanğışmaq. çanğışmaq. çənə çalmaq.

qenqətmək **gengətmək**. açamaq. açatmaq. tovsiə, rüşd vermək. -görgü oxu kişi oy görün **açadı**.

qenqilmək **gengilmək**. yayılmaq.

qenqitmək **gengitmək**. vüsə't vermək.

qenliq -**genlik bolluq**: boluş yardım.

qenova **gen ova**. **gen dala**. geniş ova, yazı.

qent -**yeni kend yeniked.** -nyköping(isvech). newyork i(ngilis).

qentala **gen dala**. **gen ova**. geniş ova, yazı.

qenti -elə verir dalqımı, **kendi yutar salxımı**. (**dalqım**: üzüm püsgülü).

qenzi **genzi**. iri yapraqlı cə'fəri, maydanoz.

qepi **kepi** (< **qap**). yüngül, gen börk.

qercin **gercin**. həqiqətən.

qerçə **gerçə**. fakt.

qerçəq **gerçək**. **1**. doğru. onğat. oğat. onat. həqiqət. sağda. sağad. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. **kərti**. düz. -kərti sözdən gerinmə **(**yandurma**)**,

yaman sözdən itinmə. **1. gərçək** (**< kəs**. **kər**). kesilmiş olan. inancıdan asılı olmayaraq var olan. həqiqət..
-**gerçək yoxlama**: gizli bir nərsənin kökün öğrənməyə çalışmaq.

qerçəq **gerçək.** -**gerçək acısı keçinər**, yalan yarası eşinər. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

qerçəq **gerçək. gərçək. geçrək. (< keç).** sürcək. yumşadıcı. müshil. -**geçrək yağ**: sürdürmə yağı. müshil yağ.

qerçəq **gerçək.** toxu.düz. doğru söz. həqiqət. -**toxu** qulağ bəğənməz. **(toxu:**doğru söz). (doğru söz, qulağ oxşamaz**)**. (doğru söz qulağ yakmaz).

qerçəq -sevdiğim çiçek, **adı gerçek**.(gerçek: gerçək. doğtur. həqiqət.). (çoxlarına, tikanlıqda bitən, qoxusuz boyasız gülün adıdır).

qerçəq -tox dursun!. **gerçək gülü qızarmaz**, tikanlıqdan qutarmaz, yaşıl doğub, yaş qalar!. (tox dursun!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

qerçəq **-yaşam gerçək**, gülü göyçək.

qerçəqi -yanlışı danmamalı, **gerçəgi untmamamlı**, kəndi yaşın yaşamalı.

qerçəqlə **-gerçəklə barış, yalandan küsmə!!.**

qerçəqlə -**gerçəklə yalan.**

qerçəqləştir **gerçəkləşdir.** kitir. doğrut. uyqula. **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma)

qerçəqləştirtmək **gerçəkləşdirtmək. qonqıratmaq. donqıratmaq**. sözə, işə gətirtmək. gerçəkləşdirtmək. iqrara çəkdirtmək.

qerçəqtə **-gerçəkdə alır dad**, sözdən. (**sözdən**: didən).

qerçəqtən -**gerçəkdən doğru**: həqiqətən doğru.

qerçəyə **-gerçəyə gərək ayıtmaqdır**, yalanın alavı içində durur. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**

qerçəyi -**gerçəyi danan**, yalanla barışan.

qerçəyim **gerçəyim**.-boynu yoğun yalandan, **qıl boyunlu gerçəyim**.

qerçəyin **-**yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)}**.**

qerçəyini **gerçəyini. -**hər kim gerçəyini istədiyi kimi yaradır, sevdiyi kimi bəzir.

qereq -qırx gün yaraq, **bir gün gerek**.

qeri **1**. ayla. sonra. -indi tələsirəm, **ayla** gəl. **1**. qıç -**qıç attırmaq**: geridə bıraxmaq. üstələmək.
-**geri qal:** qalın. **-sürüdən qalın,** qurda alın.
-**yaşam geri verməz gedəni**, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.
-çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. sən nə versən **ol geri vermiş aluq**. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**

qeri -**geri dönən:** qaytalan. qayıdan.
-**geri dönür:** qaytalır. qayıdır. yenilənir. təzələnir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.
-**geri durmaq.** izdə durmaq.
-**geri gedmək**: **geriŋğə** gedmək. izə gedmək. iziŋğə gedmək. dala gedmək. dalunğa gedmək.
-**qayrılan geri:** dönən geri.

qeri -**geri dönmədən:** qaytağmadan. tikrar olmadan..
-inanca qapılan **sorqu sorağdan geri qalır**!**.**
-çağ ötür, **dönmür geri** ..
-ölüm acqır olur, **aldığın vermir geri**. (**acqır**: acımaz. rəhmsiz)..
-inandızsa, sorqu sorağdan **geri qalmayın**!.

qeri **geri**. **1**. iz. dalı. -izğə dönmək. **1**. **qayra**. -**qayra** gəldim: geri gəldim. -**qayra** ver: geri ver. -**qayra** dönseydi keçən günlərim. **1**. ardal. **(**art dal**)**. **1**. **geri!**: çəkil!. uzaq dur!..
-**geri qalmaq**: gerinmək. gecinmək. gecikmək. gec qalmaq..
-**geri, dalı qoymaq:** alıqoymaq**. -**məni işlərimdən **alıqoyanlardan** biridə çox içgi içməkdir. -**alıqoyulmuş** ölkələr..
-**geri dönmək**: yanatmaq..
-**geri dönmək**: arxılmaq..
-sözündən **arxılan** kim oldu..
-**geri** almaq: ala almaq..
-**geri dönmə**: çalagəz. dömitur..
-**geri dönmək**: burçanmaq. qayıtmaq. qaytınmaq..
-**geri döndərmək**: burçatmaq. qaytarmaq**.**.
-geri vurmaq: təpgərmək. **təpərmək**. rədd, dəf' edmək**.**.
-geri vurmaq: vurdalamaq.

qeri **geri**. **giri**.
-kəsilən baş geri bitməz, son ökünüş assı edməz. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).
-keçmiş tökülən su, **qayıtmır geri**, keçmişin yeri yaşamda deyil.

qeri -**qalma geri,** işin keçər, gəzək ötər, karvan köçər. (**gəzək** :sıra. fürsət)..
-**geri vuran**: bökdəçi. ((< **bük**). mane'tiraş. əngəlçi.

qeri -irəli!, sevmir yaşam **geri qalanı.**
-**iləri geri:** iləri qayra.

qeric **geric**. həqiqi.

qeriləyiş **-irəliləyiş geriləyiş:** gəliş geyiş.

qerin **gerin**. **1**. **qarın**. iç. örtülü bölüm. dal üz. -kim nə bilir qarnında **gernində** nə var. **qarnında** nə var. -onun **qarnı (**gerni**)** açılmamış hələ. **1**. qudurqan olmayan. ram. **1**. içli. içinə dönük. xuddar. -çox **gerin** adamdır. **1**. pərhizkar. **1**. daxili. dəruni. batini. zati. **1**. ruhsal. ruhi. zehni. -**gerin** dünya. **1**. saklı. məhrəmanə. **1**. gərin. dərin. əmiq.

qerin -**keçəndən gerin: keçəndən sonra.** keçni. keçmiş. sonrası. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.

qerini -yaşam sürər, durar deyil, **gerini daşla, yenidən başla**.

qeriniş **geriniş**. çəkiniş. ehtiraz.

qerinqə **-geriŋğə gedmək: geri** gedmək. izə gedmək. iziŋğə gedmək. dala gedmək. dalunğa gedmək.

qerinmək **gerinmək**. **1**. geri qalmaq. gecinmək. gecikmək. gec qalmaq. **1**. geri gedmək.

qerintaşçılıq **gerindaşçılıq** qohumluq. yaxınlıq. uruq törkçülük.

qerisər **gerisər**. qapı ardında olan rəf.

qerişmə **gerişmə**. dalı oturma. -olsunki **gerişmə**, gəlişməyə yararlı ola

qerit **gerit**. (background. zəminə).

qeritə -dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu).

qeritə -şimdi təkillik üstəlir, **köpçülük geridə qalmış olur**. (**köpçülük**: çoxluq. mərdüm. cəmiyyət)**.** (**təkillik**:fərdiyyət.)

qeriti **geriti. -eriti geriti**: dünü sabahı.
-geriti bırax, **eritə** yürün: geriti bırax, **irəli** yürü. geridəkin bırax, yarına yürün.

qeriyə **-izinə, geriyə** ibermək, göndərmək, uğratmaq**:** qaytarmaq**.** -gözlərin **qaytarmaq**: tərs tərs baxma.

qeriyə **-qalan geriyə batır**, yaşam yarına baxır.

qeriyə -**geriyə alınamaz:** qayra alınatın. qaytarılamaz. qeytəriləməz.

qerqənçi **gerkənçi**. gertovçu. gec qalxan. -irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

qerqüşqə **kergüşgə**. **qurtuşqa.** qadınların geydiği köynək çeşiti .

qermək -**ürəyi gedmək**: özəği dalığmaq. içi keçmək.

qertovçu **gertovçu**. gerkənçi. gec qalxan. -irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).

qeryət çıpış. çıbış. çapa. talaş.

qes **kes**. **kasa**. **kassa**. qapsa. qapcağ. sandıq. qutuq. dəxil.

qesər -oğru dam deşər, **qaraqçı yol kesər**.

qesiq **kesik**. qəti'. yəqin. mütləq. mühəqqəq.

qeş **keş <> çək**.

qeş **keş. (< çəkmək).** əkin ara çəkilən (**keşilən**) uzun uzanan, incə dar su yolu. yuv. (bax > **yuvcağız**). -**keşara**: neçə keşi, arxı suvarmaq üçün, başabaş əninə çəkiən (**keşilən**) ana keş, baş arx.
-keş çiləmək: keşləmək çiğ, şeh səpələmək. cisələmək. çiləmək. çiğləmək. çiğələmək.
-arxcığ (keş) çəkmək: arxcıqlamaq. keşləmək.

qeşaqeş **keşakeş**(fars) < **çəkəçək**. hər yandan keçilən, çəkilən, dartılan durum.

qeşara **keşara**. neçə keşi, arxı suvarmaq üçün, başabaş əninə çəkiən (**keşilən**) ana keş, baş arx. **{keş (< çəkmək).** əkin ara çəkilən (**keşilən**) uzun uzanan, incə dar su yolu. yuv. (bax > **yuvcağız**)}.

qeşavərzi **keşavərzi** (fars) (< **keçəvərlik**: bir yerdə oturub tikmək) (< **keçirmək**. tikmək. əkmək). (# **köçəbərlik**).

qeşb **keşb**. **keşib**. **keşbə**. (< **çəkmək**). üzə çəkilən örtük. üz örtüyü. üzlük. -**keşbin** aç. örtüyün aç. -**keşbin** açıban düşdü gözüm göy ışığa.

qeşbli **kəşbli**. **keşbli**. (< **çəkmək**). gizli. örtülü.

qeşcəl **keşcəl**. **keşgəl**. ütgir. nafiz.

qeşçi **keşçi**. nəxşəkeş.

qeşdəl **keşdəl**. **(keç** + **dəl**: dəğil**)**. ğeyri nafiz.

qeşə **keşə**. **keşən**. (nərsəni uzun uzadı istəmə). həvəs. arzı. -mənim **keşəm**. -**keşəsi** nədir. -**keşəsi** keçmiş.

qeşə **keşə**. tə'xir. -iki saat **keşəsi** var.

qeşəq **keşək**. **1**. cazibə. cəzəbə. **1**. **keşgə**. ey kaş. -**keşək** ki dünən olaydı.

qeşəqli **keşəkli**. cəzəbəli.

qeşəqsiz **keşəksiz**. cəzəbəsiz.

qeşəl **keşəl**. **1**. keçrilə bilən. qabili quzəşt. **1**. ağır ıslağlığı keçmiş. yüngül ıslağlıq. **1**. yüngül. mulayim. **1**. müvəqqəti olmayan.

qeşələnmək **keşələnmək**. uzanılmaq.

qeşəli **keşəli**. **1**. tə'xirli. **1**. tərəfdar.

qeşəli **keşəli. keçəli**. **1**. yollu. xətli. **1**. xət çəkilmiş. batil olunmuş.

qeşəlmək **keşəlmək**. **1**. uzanmaq. -**keşəlmə!**: uzanma!. **1**. nəm vermək. quruzaymaq. **(# şehəlmək** nəm çəkmək**)**.

qeşəlmək **keşəlmək1**. yığılmaq. -dərisi **keşəlmiş**. (qırışmış). **1**. yaş nərsənin quruyaraq yığılması, çəkilməsi. suyun çəkib şeh duruma gəlmək. -(yuğulmuş) palatarlar **keşəldisə,** yığ. **1**. sulanaraq şeh duruma gəlmək. -yağışlıqda geyim, parça keşələr. **1**. yumşanmaq. -çörək sulansa **keşəlir**. **1**. uzanmaq. -günlər **keşəlmiş** artıq, gün gec batır.

qeşəmək **keşəmək**. uzanmaq. (# keçəmək: yığılmaq).

qeşəmək **keşəmək**. yığmaq.

qeşən **keşən**. **1**. başa sarılan peştamal. **1**. **keşə**. (nərsəni uzun uzadı istəmə). həvəs. arzı. -mənim **keşəm**. -**keşəsi** nədir. -**keşəsi** keçmiş.

qeşən **keşən**. **1**. kirşən. zeh. **1**. çəkən.

qeşənq **keşəng. çəkənğ. çəkən.** çəkici. gözəl**.**

qeşənmək **keşənmək** uzanmaq. sürünmək.

qeşər **keşər.** nəqqaş.

qeşətmək **keşətmək**. çəkib darmaq. -torbanın ağızsapın **keşət** (çək daralsın).

qeşəvə **keşəvə**. **keçəvə**. yük sürən. taksıbar.

qeşəymək **keşəymək**. **keşimək**. **keşinmək**. **keşənmək**. uzun sürmək. uzanmaq. -soru qaldıqca **keşiyər**. -soru qaldıqca **keşiyər**. -**keşiğsədə**, işin iş oldu.

qeşi -**tuman, torba bağı, keşi:** içqur. içqurşaq.

qeşib **keşib**. **1**.(**çəkib**). **şəkil**. -**keşbi**: şəkli. şəkili. -**keşbinə** (şəklinə) baxmadan, səsindən tanıdım. -**keşibli**. şəkilli. -**keşibçi**: şəkilçi. keşibi. -**keşibə** düşmək: şəkilə düşmək. **1**.**şəkil**. (< **çəkim**). dış görnüş. görüm. şikli zahiri.

qeşib **keşib**. **keşbə**. **keşb**. (< **çəkmək**). üzə çəkilən örtük. üz örtüyü. üzlük. -**keşbin** aç. örtüyün aç. -**keşbin** açıban düşdü gözüm göy ışığa.

qeşib **keşib. keşim**. (**çəkim**). **1**. təsvir. **1**. şəkil. dış görnüş. görüm. şikli zahiri. **1**. oxşaş. mənzəş. bənzəş. -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**.

qeşibləmək **keşibləmək.** örtmək.

qeşic **keşic** > **keşiş**. (**< çək**. **keş**). tanrı keşikçisi. abid.

qeşiq **keşik**. **1**. (çəkik). ortaq bir qoyun sürüsünde, qoyun yiyəsinin qoyunlarının sayısı ile gün olaraq sürüyü güdmesine derler. **1**.durqan. durğan. durban. **1**. keşilmiş. uzanmış. uzun. -**keşik** yollar. -**keşik** ağaclar. **1**. meyl. rəğbət. şovq. iştiyaq. **1**. qulluq. xidmət. -**keşigin çəkmək**: **keşigində durmaq**: qulluğunda **(**xidmətində**)** durmaq..
-**tay keşik**: **tay değişik**..
-keşikində durmaq: keşikləmək. yanında durub qorumaq.

qeşiq **keşik**. **1**. çəkik. çəkili. **1.** nərsənin ardında çəkilmək, çəkində, qulluğunda olmaq. -**keşik çəkmək: keşikləmək.** qulluğ edmək. **1**.sıram. mə'muriyyət.

qeşiq **keşik**. çəkək. keşikçi. qul. kölə. nökər. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

qeşiq **keşik**. **keçik**. **geçik (**keçilib, keşilən, uzanan nərsə, olay**)**. **1**. sıra. novbət. -**sıra** sizin. -sən **keşiyin** itirdin. -mənim **keşiyim** keçmiş. -**keşik** sizə keçdi. -dəğirman **keşiklə**. **1**. pırosə. -bu uzun bir keşikdir. -bizim işlərdə yeni **keşiklər** açılmış.

qeşiq **keşik.** sakçı. əsgər. sərbaz.

qeşiq **keşik**. **çəkik.** {> **kəşidə** (fars)}. sozuq.

qeşiq **keşik**. şift. novbət. -keşiklər. şiftlər. -gecə keşikləri. gecə şiftləri.

qeşiqçi **keşikçi**. çəkək. keşik. qul. kölə. nökər. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

qeşiqçi **keşikçi**. qaravan. qaraman. qaraval. qaravul. (< **qaramaq**). güdücü. nigəhban.

qeşiqçi **keşikçi.** qulluğçu.

qeşiqən **keşigən.** izəkçi. qayğıkeş.

qeşiqləmək **keşikləmək** (nərsə ilə sürmək, uzanmaq). keşiyində durmaq. güdükləmək. **keşikləmə!**: güdükləmə!.

qeşiqləmək **keşikləmək**. **çəkişləmək**. **1**. sıralamaq. almaşlamaq. girvələmək. girəvləmək. sırılamaq. sırıqlamaq. novbətləmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. **1**. bəkləmək. gözləmək. -siz kimi **keşikləyirsiz**.

qeşiqləmək **keşikləmək. keşik çəkmək:** qulluğ edmək.

qeşiqləmək **keşikləmək**. **keşikində durmaq**. yanında durub qorumaq.

qeşiqləşmək **keşikləşmək**. **çəkişləşmək**. **1**. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. sıraya girmək. sıralaşmaq. almaşlaşmaq. girvələşmək. girəvləşmək. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik. **1**. sırada olan bir nərsənin oluşmasın bəklənmək. -yaz yayı, güz qışı **keşikləşir**.

qeşiqləşmək **keşikləşmək**. gəzəkləşmək. novbətləşmək. birbirini dəğişmək. birbirinin yerində oturmaq. -z-y səsi gəzəkləşməsi.

qeşiqli **keşikli**. meyilli. rəğbətli. şovqlu. iştiyaqlı.

qeşiqmək **keşikmək**. **{çəkikmək }**. **1**. gecikmək. -**keşikmədən**: gecikmədən: yubanmadan. **1**. nərsə ilə. **1**. müəttəl olmaq. **1**. uzanmaq.

qeşiqmək **keşikmək**. **keyşikmək**. uzanmaq. quyruqlu olmaq.

qeşiqmək **keşikmək. kecikmək. gecikmək**.

qeşiqməz **keşikməz**. çox çəkməz.

qeşiqtin **keşikdin. gecikdin**. -**neqə** keşikdin. (necə gecikdin. niyə gecikdin).

qeşiqtirmək **keşikdirmək**. müəttəl edmək.

qeşil **keşil**. **1**. zaiqə. iştah. **1**. **keşil**. lastik. **1**. həvəs. **1**. dadma. (çeşayi). **1**. rəsm.

qeşilçi **keşilçi**. rəsm çəkən. rəssam.

qeşiləmək **keşiləmək**. tərsim edmək. rəsm çəkmək.

qeşili **keşili**. **çəkili**. geniş. yayqın.

qeşiliş **keşiliş**. tərsim.

qeşilmək **keşilmək**. həvəs edmək.

qeşilmiş **keşilmiş**. keşik. uzanmış. uzun. -**keşik** yollar. -**keşik** ağaclar.

qeşim **keşim**. **keşib.** (**çəkim**). **1**. təsvir. **1**. oxşaş. mənzəş. bənzəş. -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**. **1**. güman. həds.

qeşimək **keşimək**. **keşinmək**. **keşəymək**. uzanmaq. -soru qaldıqca **keşiyər**. -**keşisədə**, işin iş oldu.

qeşimləmək **keşimləmək (çəkimləmək)**. yorumlamaq. çalımlamaq. gümanlamaq. həds vurmaq.

qeşin **keşin** (çaşnı). qoxtay. dad. tam. tə'm. məzə.

qeşin **keşin** (kəcin). qıys. qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. ağışlı. devik. yatıq. övrük. sapıq. -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

qeşin **-keşin edidir: keşindirir**. təsəvvürə gətirdiir.

qeşin **keşin**. **çeşin**. **1**.nəqqaşi. **1**.çeşni. nəqşə.

qeşin **keşin**. **keştən**. **keştin**. **çəktən**. **çəktin**. **çəkin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

qeşinçi **keşinçi**. gözləmçi. güdünçü. qarqaç. qarçan. muşahidə edən. observator.

qeşiniq **keşinik** (< **çək**). mütəmayil.

qeşinilməz **keşinilməz.** təsəvvür olunmaz.

qeşinin **keşinin.** təsəvvür edin. -bir an **keşinin** ki.

qeşiniş **keşiniş**. **keşiş**. (< **çək**). meyl.

qeşinişmək **keşinişmək.** uzanışmaq.

qeşinitmək **keşinitmək.** uzandırmaq.

qeşinləmək **keşinləmək**. **1**. **gecinləmək**. qarağulamaq **(**< **qara**: göz. gecə**)**. gecəni güdüb keçirmək. gecəni yatmamaq. **1**. **(**heç nəyə taxılmadan**)** güdmək. durub baxmaq. göz tikmək. muşahid olmaq. muşahidəçilik edmək. **1**. **(**heç bir nə edmədən**)** güdüb düşünmək. fürsət dalıycan olmaq.

qeşinlər **keşinlər**. güdüb düşünər.

qeşinmək **keşinmək** {.**1**. > **çeşidən** (fars)} **1**.içəri çəkmək. dadmaq. **1**. dadına baxmaq. **1**.dada dada, sora sora yemək. **1**. dadı qaçmaq, dəğişmək. dadığmaq. **1**. ləzzət almaq. kef aparmaq. **1**. **keşimək**. **keşəymək**. uzanmaq. -soru qaldıqca **keşiyər**. -**keşinmə!**: uzanma. yubanma.

qeşinmək **keşinmək**. təsəvvür edmək.

qeşinmək **keşinmək**. uzanmaq. meyillənmək.

qeşintirir **keşindirir**. **keşin edidir.** təsəvvürə gətirdiir.

qeşir **keşir 1**. **(keçir)**. yerkökü. **1**. **{çəkir }**. simi rabit.

qeşiş **keşiş** < **keşic**. (**< çək**. **keş**). **1**. tanrı keşikçisi. abid. **1**. məsihilərin burxanı, mallası.

qeşiş **keşiş**. **keşiniş**. (< **çək**). meyl.

qeşiş **keşiş**. qarabaş. (başlıqı qara olan). papas. (qara başlıqlı kəpəngli (ləbbadəli) olanməsih din qulluqçuları).

qeşiş **keşişi.** təsvir. -**ölüm keşişi**: ölüm təsviri.

qeşişi təsviri. -**ölüm keşişi**: ölüm təsviri.

qeşişlər **keşişlər**: **çəkişlər çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar. -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı).

qeşit **keşit**. **1**.> gəşt. gəzit. **1**.**keşti**. meyl. meyil. həvəs. -**keştidən** düşmək: həvəsdən düşmək. -**keştim** çəkmir: könlüm istəmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox. -**keşdi** nəyədir. **keşdisi** nəməniyədir (isləyi. meyli). -**keşdi** çəkmir. -**keşdəli**: keşdəsi bol. iştahlı. həvəsli. -**keşdimə** düşdü: könlümə düşdü. meylimə düşdü.

qeşit **keşit**. **1**.dad.**1**.zovq. **1**. əlaqə. **1**. şivə. səbk.

qeşit **keşit**. **keşti.** meyl. meyil. həvəs.

qeşitəmək **keşitəmək**. uzağutmaq.

qeşitər **keşidər**.-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, papağ altda baş yoxsa, **eşitdiyin keşidər** (uzadar).

qeşiti **keşiti**. dolanşığı. -atası öləndən son, evin bütün keşiti onun boynuna düşdü.

qeşitilmək **keşitilmək**. uzatılmaq.

qeşitləmək **keşitləmək (çəkitləmək)**. ürəyin almaq. könlün almaq. ürək almaq. könül almaq. könül isləmək.

qeşitli **keşitli**. **1**.dadlı.**1**.zovqlu.

qeşitmə **keşitmə**. **çəkdirmə**.

qeşitmək **keşitmək**. **1**. dad vermək. **1**. uzatmaq. -**keşitmə!**: uzatma. yubatma.

qeşiv **keşiv**. çəkov gəşt.

qeşiv **keşiv**. novbət. -**keşivi** gözlə.

qeşqə **keşgə. keşdə**. olurdu ki.

qeşqə **keşgə**. **keşək**. ey kaş. -**keşək** ki dünən olaydı.

qeşqəl **keşgəl**. **keşcəl**. ütgir. nafiz.

qeşqələmək **keşgələmək**. **çəkələmək**. silliləmək.

qeşqələr **keşgələr.** kaşkılar. -**keşgələr sarmasın dilin**, qıl bitir əldəki işin. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

qeşqi çeki. -**keşgi** olardı.

qeşqi **keşgi**. həvəs.

qeşqi **keşgi.** özləm. nisgil. həsrət.-nədir bu **keşgi**, nədir bu **özləm**: nədir bu **həsrət**.-**keşgi** o günlər: həsrət, əfsus o günlər.-**keşgi qaldı**: həsrət qaldı.

qeşqi **keşki**. **kaşki**. bir sarı. ey kaş.

qeşqilənmək keşgilənmək həsrətin çəkmək.

qeşqili **keşgili**. özləmli. nisgilli. həsrətli.

qeşqin **keşgin**. **keçmiş**. aşqan. aşqın. aşmış. ötgün. ötmüş. -altmışın **aşqan** yaşlı.

qeşqinmək **keşginmək**. həvəslənmək.

qeşqisiz **keşgisiz**.özləmsiz. nisgilsiz. həsrətsiz.

qeşqit **keşgit. kəşgit**. muanid. sərkiş. yağı.

qeşqitməyin **kəşgitməyin. keşgitməyin**. qarşı durmayın. -siz ataza qarşi **kəşgitməyin**: qarşı durmayın.

qeşləmək **keşləmək** (**keş <> şeh**). **şehləmək**. (**keş <> şeh**). **1**. yapcağız suvarmaq. üzdən suvarmaq. **1**. keş çiləmək. çiğ, şeh səpələmək. cisələmək. çiləmək. çiğləmək. çiğələmək.

qeşləmək **keşləmək** arxcığ (keş) çəkmək. arxcıqlamaq.

qeşlik **-xət keşlik:** atlama**.** atlağı. yolağı. yolu atlama üçün xət keşlik olmuş yer.

qeşliq **keşlik**. aşılıq. ötlük. pasport. təzkirə.

qeşmək **keşənmək** uzanmaq. sürünmək.

qeşməqeş **keşməkeş**. < **çəkişbə çəkiş**. (anlamı vurqulama üçün, **'keş' 'çək'** sözünün ikiləmisindən törəmiş). çəkişmə. itişmə. qaqışma. qarşıqlıq.

qeşməli **keşməli.** -**eşmələrdən keşməli**.

qeşmiş **keçmiş**. **keşgin**. aşqan. aşqın. aşmış. ötgün. ötmüş. -altmışın **aşqan** yaşlı.

qeşni -gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).

qeşni **keşni**. **çeşni**. nəqşə.

qeşniq **keşniğ**. **çeşni**. **çaşnı**. (< **çəkmək**). dad (**dart**). məzə. tə'm.

qeşovlamaq **keçovlamaq**. (**çekovlamaq)**. **1**. xətləmək. kəşov kəşov, sutun sutun edmək. sutun çəkmək. **1**. keçovlamaq. keşilib uzanmaq. xət xətləmək.

qeşovlu **keşovlu.** xətkeşli. -**keşovlu** dəfdər: xətkeşli dəfdər.

qeşsəmək **keşsəmək**-bu işi keşiksə.

qeşsi **keşsi**. uzanan.

qeştə **keşdə. (çəkdə). (< çəkmək).** nəqşə. -**keşdəli keşdəsiz:** nəqşəli nəqşəsiz. -**keşdə** salmaq : nəqşə salmaq. -iri **keşdə** : iri nəqşə. -istəkənin **keşdəsi**.

qeştə **keşdə. keşgə**. olurdu ki.

qeştə **kəşdə**. **keşdə**. nəqşə.

qeştələmək **keşdələmək**. nəqşələmək. nəqşə çəkmək.

qeştəli **keşdəli**. keşdəsi bol. iştahlı. həvəsli.

qeştəmək **keştəmək**. **(< keçmək)**. gəztəmək. boyuna dolanmaq. səyyahlıq edmək.

qeştən **keştən**. **keştin**. **keşin**. **çəktən**. **çəktin**. **çəkin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

qeştər **keştər (< keçmək)**. gəzgin. turist. səyyah.

qeştərmək **keştərmək** (< **çək**). uzatmaq.

qeştəsi -**keşdəsi bol:** keşdəli. iştahlı. həvəsli.

qeşti **keşdi.** -yedi işdi **yerə keşdi**.

qeşti **keşti** (fars) {# (: sürünən) (< **keşmək**: **keşənmək** uzanmaq. sürünmək)}.

qeşti **keşti. keşit**. meyl. meyil. həvəs.

qeşti **keşti**. **keşit**. meyl. meyil. həvəs. -**keştidən** düşmək: həvəsdən düşmək. -**keştim** çəkmir: könlüm istəmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox. -**keşdi** nəyədir. **keşdisi** nəmənіyədir (isləyi. meyli). -**keşdi** çəkmir. -**keşdəli**: keşdəsi bol. iştahlı. həvəsli. -**keşdimə** düşdü: könlümə düşdü. meylimə düşdü.

qeştim -**keşdim çəkmir**: könlüm istəmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox.

qeştimə -**keşdimə düşdü**: könlümə düşdü. meylimə düşdü.

qeştin **keştin**. **keştən**. **keşin**. **çəktən**. **çəktin**. **çəkin**. qaprı. başörtüsü. peştəmal. baştamal.

qeştisi **keşdisi**. isləyi. meyli. -**keşdisi nəmənіyədir:** keşdi nəyədir.

qeştitən -**keştidən düşmək**: həvəsdən düşmək.

qeşüq kəşük. **keşük** (< **çəkmək**). rəsm. (doldurmaq üçün **kəşovlu** kağaz) bərgə. form. rixt. şəkil. tərkib. təsvir. şivə. təriqə.

qet qetə **ged gedə**. kəm kəmdən.

qet qəl **ged gəl**. ged qayıd. gediş gəliş. bar gəl. barış gəliş.

qet **1**. barın. sikdir. süz. **1**. **ged!.** barın!**.** ax!.
-**get gedə:** gedərək. bara dura. vara dura.
-(bayqal). **ged götüvün qabında otur**.
-**ged başqasın qandır:** börküvü dinlət. börküvə anlat. boşuna danışma.
-**durmadan ged:** barığ bar.

qet -asda danış, **usda ged**.

qet **-bara bara yaşırdı, uca** dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

qet **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula)..
-asda danış, usda ged. (**usda ged**: usca, usda, ağıllı, bilgin davranmaq). (yavaş gedib gec qalmandan qayğınma, darıxma. asda ged, düşün, bilənlərdən sor, olursa çatacaqsın)..
-düşmanın qoğ, dosd özü **gəlməz**, **dalıca ged**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin). (düşmanın qoğ, dosd özü gələr).

qet -**ged gedə** bara bara. bala bala**.**.
-ged qayıt: bargəl. (rəft bərgəşt)-**bargəl** bilit**.**.
-ged gəl: barğış. barış. -çoxdandı onlar ara **barğış** kəsilmiş.

qet **ket.** {(gey: key: dal) (# **bet**)}. göt. dalı. -sayıl keçən (ötən) geyin, xına, **ketə qoyulur**. -**betin** gördük, **ketində** gör. -**ket bet**: dal qabaq. -**ket betinə** keçmək olmur: dal qabağına keçmək olmur.

qetdi **-dil getdi, el getdi.**

qetdi **getdi** -yolun tutan, çata yetdi, ağız güdən, **yola getdi**. (yola getdi: heçə (götə) getdi).

qeteli -gələli ağlarıdun, hammı gülər, **ele gedki, gedeli ağlayalar**.

qetə **-ged gedə**: bar bara**.**

qetə **-ged gedə**: bara bara. **-bara bara yaşırdı, uca** dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

qetəcəq -**hər iş gedəcək çaylar axarı**!.(sən yapdığın yap, yapın yapılacaq). (sən qıldın qıl, olan olacaq). (yaşamda tələsib darıxmaq gərəkməz. könlü dinlə, başla qılın. (**başla**: ağıllla). (evrəni sürən çalqın, çılqın yazqıdır: dünyanı çevirən dinamik fatalismdir).

qetəqən **qedəğən**. yaslağ (**# qədəğən**: yasaq. yasdağ). yasaq. yasıya, qanuna uyqun. mucaz.

qetələci **gedələci.** gedməyə itən, gücən, aparan, zorlayan.

qetəli -**mən gedəli, güllər qalar**, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

qetəlmə **gedəlmə.** gedmə (ora). baralma.

qetəmə **gedəmə**. bir yerdən başqa yerə köçən, gedib oturan.

qetən **-**buğda əkən, arpa dəğmədi, **sapıq gedən barça ərmədi**. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).

qetən -çayla gedən dənizə, **arxla gedən nərə çatar**.

qetən -dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu).

qetən **-gedən** inəyin sütü sağılmaz..
-aş dadın yeyən bilər, yol ağramın, **gedən**. (**ağramın**: əzabın).

qetən **gedən**. -**yelli gedən, tez köçər**. yelli qalxan, tez çökər. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (yelli durma, yel alır).
-yellə gələn bitdi, **yerdən gedən itdi**. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).

qetən **gedən**..
-**durmadan gedən**: yortu. gedib durmayan. mudavim cərəyan. hərəkəti bila inqita'**.**.
-köçlə gedən, yol azmaz. (çağına uyqun olan)**.**.
-yorulmadan gedən: yortağ**.**.
-iti gedən: iti yerişli. çalbacaq..
-**gələn gedən**: **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {sürgü. toxnaq.

tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}..
-**iti gedən**: yürtə. yürük. yürtəyən.

qetən -ucuna çıxan, ucadan düşər, **aşırı gedən, aşlığa düşər**. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

qetən -**yuvaş gedən yadamaz**. (yuvaş gedən armaz). (yavaş gedən yorulmaz). (**yadamaz**: ardamaz).

-gələn tolut, **gedən talut**. (**tolut**:dolut. varlıq. bolluq. dövlət) (**talut**: dalut. yağma. çalma) (gələn gətirir, gedən aparır).

-gedən gətirər, oturan tutar sorar. (**tutar sorar**: qiymət elər. məzəndə sorar).

qetən -gedən güdülmür.

qetənə **gedənə.-**əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, susmaq ən gözəl yanıt, **əkdi əldən gedənə**. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət).

qetənə **qedənə.** -gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan.

qetənə **-**oğru qalana yanmış, **yiyəsi gedənə**.
-ölüm gələnə qal deməz **gedənə dur deməz**.

qetənə -**yol, birdir gedənə**, yol, mindir itənə! (bu söz kişini, seçdiyi yolda, onal, doğru, sadiq durmağa, amacını güdüb, itirməməyə çağırır. yaşamda qaz vurub, qazan doldurmaq olmaz, düşünmək gərəkdir.).

qetəni **-**eşqin tərs uvandı olmaz, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

qetəni **gedəni**. **-yaşam geri verməz gedəni**, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.

qetənin -sevdiyin var, gedməz demə!, **gedənin var, dönər demə**!.

qetənlər **gedənlər.-biyola** gedənlər. gedib gəlməzə köçənlər.

qetənləri -sevdiyini, gedməz kimi sandın, **gedənləri, dönər kimi andın**.

qetənlərlə **gedənlərlə.-gedənlərlə köçməgir**, diriklərlə oturqıl!. (**köçməgir**: köç edmə!). (ölülərə qovuşma, dirilərlə bir qonuş). {ölülərlə, ölmə, dirilərlə, dirik bul (diril!)}.

qetəntə -**gedəndə, çörək götür**, gələndə, ayaq götür. (yola çıxdın, yol gərəclərin unutma, gəlirsənsə, gəlişivi yubatma (gəl qutar). (işlərivi uslu, qeyim yap). (yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı). (**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

qetər -başda dursa bir alçaq, **dağar gedər**, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).

qetər -**dala gedər**: izə basar.
-**keçər gedər:** atar qaçar.

qetər -**gedər evrən durmaq bilməz axarı**. (**aşar acun** durmaq bilməz axarı).
-qarın yükü qata düşər, **ayaq gedər**, qab üzülər. (**qata**: dama).
-sevgi öz yolun gedər, sevənlər nisgilli düşər.
-dili yüngül tutanın **başı gedər**.

qetər **gedər. -axan, arxa gedər.** -su gəlib **axar gedər**, könüklünü **yaxar gedər**, bu dünya pəncərədir, hər gələn **baxar gedər**. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli).. -**tutub gedər yolda irəli**, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).

qetər **gedər**. salıq. xərc..
-gedər edər: atar tutar. dəğiş töküş. ötüş töküş. aşıt daşıt. rədd o bədəl.

qetər -gələr alaram, **gedər salaram**. (**salaram**: ötürrəm).
-**danam gedər naxıra**, axşam gələr axıra. (**danam**: dan çağı. səhər). (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).
-qoğma qorxağı, **qorxusu gedər** yaman olar.
-**gedər gedmək:** barığ barmaq. saymadan, dönmədən gedmək.
-ölüm gəlsə buyur deməz, **burar gedər**. (**burar:** ayırar. qırar).
-dadın bilən yeyib **gedər**, dadın bulan dadıb **gedər**. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).
-çox nəyin dərki ölər bilinər, **gedər** bilinər. (**dərki**: qədri).

qetər **-özü gedər** kölgəsi durar. (tapmaca) (söz)**.**
-məçidə, xoca tanrıdan ötür, **el xocadan ötür gedər**!.

qetər -**dünya gedər durandır**. (dünya gedməkdən qalmaz)

qetərəq **gedərək**. -get gedə. bara dura. vara dura.

qetərin -gəlirin azsa, **gedərin sıx.** (girdəc azsa çıxacın qıs). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

qetərlər **gedərlər**. **gedədilər.**

qetəsi **gedəsi. 1.** getməli olan. gemək istəyən. **1**. pırosə. gediş. (rəvənd). -onun gedəsi dəğişmiş……, .

qetəti -**oxşab gedədi**: oxşayırdı.

qetətilər **gedədilər: gedərlər**.

qetətura **gedə dura.** dura bara. yavaş yavaş. zaman zamanla.

qeti **gedi**. **1**. (**gedici**). bibəfa. vəfasız. **1**. **gedik**. gediş yolu, səggisi, yeri, çağı. **departure**.

qeti **kedi**. **ketük**. **ketik**. **çetik**. **çetük**. **çitik**. pişik. mişik. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

qeti **keti** (< **gey**). ardı. dalı. -onun ketidən gedmə.

qetib -**gedib durmayan**: yortu. durmadan gedən. mudavim cərəyan. hərəkəti bila inqita'.

qetib **-gedib gəlməzə köçənlər:** biyola gedənlər.

qetib **gedib**. -**qırğına gedib** qırxılıb gəlmək.

qetici **gedici**. gedməli olanbıraxıcı. bıraxmalı olan. terk edici.

qetiq **gedik**. **gedi**. gediş yolu, səggisi, yeri, çağı. **departure**.

qetiq **ketik**. **ketük**. **kedi**. **çetik**. **çetük**. **çitik**. pişik. mişik. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

qetilir **gedilir**. qələmdad olunur. -ingilis sözü kimi **gedilir**.

qetilirmək **gedilirmək**. **gedilmək**. gedə bilmək. gedə ilmək. barılamaq. -ora necə **barıladı**: ora necə gedilir.

qetilmək **gedilmək**. **gedilirmək**. gedə bilmək. gedə ilmək. barılamaq. -ora necə **barıladı**: ora necə gedilir.

qetilməz -əğri yol, **düz gedilməz**. (yol əğrisi, düz gedilməz). (əğrisə yol, düz gedilməz). (əğri yolu, düz gedmək olmaz).

qetim -**gəlim gedim**: gəliş gediş.

qetin **gedin**. **1**. depart. **1**. ged gedə. -işlərimiz gedin **açılır**: ged gedə iyiləşir**..**
-gedin düz yollara: ərin doğru izlərə.

qetincə **gedincə**. -**atıb gedincə**, əkib ged.

qetincə **gedincə.** barınca. axınca.

qetinmək **ketinmək.** (gey: key: dal). götünmək. dalı gedmək.

qetir **1**.**gedir.** barınır. axır.**1.qədir.** dərək.-can de eləsinə o **qədir** bilə. (can de eləsinə o **dərək** bilə)**.**
-gəlir al, gedir sal. (**sal**: ötür).

qetir -gedir evrən durmaq bilməz axarı. (**aşır acun** durmaq bilməz axarı).

qetir **gedir**. baryar.

qetir **gedir.** -**bu gizək gedir hara**, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

qetir -su axarı **ölən balığda gedir, diri balığda**. (yaşamda hər üz var).

qetir -**ısıb gedir**: ısınır.
-**keçib gedir:** durur. -qoyduğn kimi **keçib gedir**.

qetirsə **gedirsə.** -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu.

qetirsən -**durmusan, dur nə gedirsən uzaq**, dözdə heç gedmə ıraq.

qetiş **gediş**. cərəyan. (cərəyanda, gedişdə olan). yüvrək > novrağ. növrək. {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq)}.

qetiş **gediş**. qalxış. yönəş. depart. **1**. olur. rəvənd. -işi **oluruna** bırax..
-**gəliş gediş**: gəlim gedim.

qetişat **gedişat**.yol, yöntəm, işin yapılış şəkli.

qetişat **gedişat.** barağur.

qetişmək **gedişmək**. keçişmək. yollaşmaq.

qetiv **gediv**. **1**. (**depart**.**hərəkət**). (qalxıv. çıxıv). **1**. xərc.

qetiyapmaq **gediyapmaq**. **gedmək**.

qetqetə **ged gedə**. bar bara.

qetqetə **ged gedə. -ged gedə (barha) gəlişmək:** abadlaşmaq. abadanlaşmaq. (**b <> v)** avadanlaşmaq. avadlaşmaq**.**

qetqetə **gedgedə**. bardala. balabala.

qetqəl eliyən -**ged gəl eliyən**: ayaq basan.

qetqəl **1. ged gəl.** qatnaşıq. tırafik. **1. gedgəl.** arağat. arğat. (iki, neçə nərsə arasında olan qatnaş). irtibat. əlaqə. muravidə.

qetqəzmək **gedkəzmək**. **gidkəzmək**. **gidərmək**. bər tərəf edmək.

qetqi -gələli ağlarıdun, hammı gülər, **ele gedki, gedeli ağlayalar**.

qetqir **getgir**. **gitgir**. itiayaq.

qetli -**gəlli gedli**: gildəli getdəli. qərarsız. -**gəlli gedli** düya.

qetmə -**artıq gedmə: uzun gedmə.** aşırtçılıq. ifratkarlıq. panlıq. -**aşırtçılıq** sapıqlığa yol açar.

qetmə -durmusan, dur nə gedirsən uzaq, **dözdə heç gedmə ıraq**.

qetmə -**ürək gedmə**: ürək dolğar. {**dolğar**: bulğar. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq)}.

qetmə -**gedmə (ora):** gedəlmə. baralma.

qetmə! **gedmə!.** barınma!. axma!.

qetmək -**başı gedmək**: başı dönmək başı qaymaq. başı aylanmaq. başı fırlanmaq.

qetmək **-ərə gedmək**: ərə çıxmaq: ərə dəğmək: evlənmək.

-dizi dizi izir gedmək: çox yaxından, yavaşdan izindən, arxasından yollanmaq.

qetmək **gedmək**. **1**. uçmaq. sərf olmaq. xərclənmək. -əlimdəki pullar **uçubdur**. **1**. yerimək. yürmək. ötmək. köçmək. -bu yaqqa **gedən**: bu yana **köçən**. -keçib **ötən**: keçib **gedən**. -mənim yerimə **yürdü**. **1**. qayıtmaq. -acundan **qayıdanlar**: dünyadan gedənlər.**.**

-al **yeri**: al **ged**..

-**gedməli olmaq**: **gedmək istəmək**: barmaqçı olmaq. -siz hara **barmaqçısız**: siz hara gedməlisiz **(**gedmək istərsiz**)**. -**barmaqçıyam**: gedməliyəm..

-yıxılıb **gedsə** gərək: yıxılmış **olsa** gərək..

-**çəkötə** gedmə: həddən çox gedmə..

-**qaça qaça gedmək**: yekə atdımlarla yerimək. təyəlləmək. dəğəlləmək. (**< dəğmək**).

qetmək **gedmək.** ardışmaq. (**< ard**). dəvam edmək**..**

-çalğulu yalğulu gedmək: kuf uçmaq..

-**ürək gedmək**: ürək sıyrılmaq. acıqmaq.

qetmək **gedmək.** barınmaq**.** yürünmək. axmaq. -o balığdan (yaralıdan) çox qan **barındı**.
-**gedmək istəmək:** barığsamaq. barsamaq.
-**gedər gedmək:** barığ barmaq. saymadan, dönmədən gedmək.
-sinov gedmək: sinəv gedmək: **sinəyi gedmək**: nərsə izindən, qızqın istəklə (sinəsi üsdə belə) süzüb, sürünüb gedmək.

qetmək **-izə gedmək**. **iziŋğə** gedmək. geri gedmək. geriŋğə gedmək. dala gedmək. dalunğa gedmək.

qetmək **gedmək**. dəvam edmək. -durub **gedir**. durub durur. durub durmağa **dəvam edir**. -durub **gedəcək**: yaşayıb yaşacaq. yaşayıb **dəvam edəcək**.

-**donub gedmək**: donub qalmaq: donub ölmək. (donuram).

-qızışıb qalmaq: **qızışıb gedmək**: qızışıb ölmək. (qızışmaq).

qetməli **-gedməli olan:** gedici. bıraxıcı. bıraxmalı olan. terk edici.

qetmən **gedmən**. **gedmirəm**

qetməyə **gedməyə.** barırqa. barmağa. -**barırqa** arac istər.

qetməyən **-çox göydən gedməyən**: qanığan könül. alçaq könül. qane' olan. **-**çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**.

qetməz **getməz**. -yoxsa artıq, düşünən yar, yarını, **belə getməz**, yıxılınca, ayılı!..

-**sevdiyin var, gedməz demə**!, gedənin var, dönər demə!**..**

-sevdiyini, gedməz kimi sandın, gedənləri, dönər kimi andın**..**

-çolağ ulağ, **uzun gedməz**. (yol daşlağ, ulağ çolağ). (**ulağ**: yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac).

qetməz -könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, **ayağ gedməz, baş gedməz**. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

qetmirəm **gedmirəm. gedmən**.

qetmiş **1.** barınmış**.** axmış.
-**ciki gedmiş**: işdən düşmüş.

-**çəki gedmiş**, ciki qalmış: (üzü, gözəlliyi gedmiş, içi qalmış). (paltarın, bəzəyin soyunmuş, özü, tözü çıxmış üzə).

qetmiş **gedmiş**. -onlar ölmüş, **gəlməzə gedmiş**. (**gəlməzə**: dönməzə).

qetmiş -qızığı düşmüş ağrısı yok, **şişi gedmiş**, acısı yok. (**acısı**: acışması). (sorun savılıb, işlər yolunda).

qetmiş -yaşı yetmiş, **varı gedmiş**, çəlik düşmüş əlindən.

qetmə **gedmə.** yerimə.

qetniş **gedniş**. fovt. (dərquzəşt).

qetnişmək **gednişmək**. fovt olmaq.

qetri **-**acı çayın **suyu getdi**, acısı qaldı.

qetsə -**işlər düzə gedsə**, duzğu yaranmaz.**(duzğu:** dadlıq. duzuğ. şirinlik. rüşvət).

qetsin -**yaşırqa gedsin yana**, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

qettəli -**gildəli getdəli**: gəlli gedli. qərarsız. -**gəlli gedli** düya.

qetti **-getdi getdi, gözdən itdi.**
-**ox** gəlib, **ox** geddi: düz gəlib, düz geddi.

qetti -güman getdi, güvən itdi. (**güman** : ümid).

qetti **-**istək dolular, **bıraxıb getdi**, edməzəm dedin, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

qetti **-**ölümü gəlməz yetdi, **ölümü gələn getdi**. (**ölümü**: əcəli).
-döndü oxu yolundan, **geddi qutu batayatar**. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).
-börkün kürkün **yığıb getdi**.

qettiqcə **gettikcə**. barğansıra.

qettiqcə **-**yalanın ipi, yoğunsada, **geddikcə incələr**.

qettin -**xoş geddin:** deyəriz uğra.

qettiyin -çaşmışdı iğid demədi kimisə, **getdiyin yol çoradır, yox dənizə**. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

qetüq **ketük**. **ketik**. **kedi**. **çetik**. **çetük**. **çitik**. pişik. mişik. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

qetürmək **gedürmək.** yox etmək. kənar etmək. təmizləmək.

qevirçi **kevirçi**(**kəvmək**). teşirçi (**deşmək**). mühəqqiq. təhqiqatçı. kavuş konəndə. müktəşif.

qey **gec**. -**geyniğə girmək**: götünə girmək. çox yaxından izləmək.

qey **gey**. **1**. **qay**. artıq. -daha **qay** danışma. **1**. pis (# yey yaxcı)..
-**gey geyin**: dal dalı.

qey **gey**. şey.-qabqacağı, hər geyi (şeyi) **cağ ba cağ** eləyib geddik.

qeybir **keybir**. 1.bə'zi. -**keybir** gündə tutular ürək, **keybirində** açılar könül. -**keybirindən** sordum bilməzin yolu, **keybirindən** sordum tanımaz donu. **1.**qaysıbir. hanğısıbir. haysıbir. hansıbir. bə'zi. -**qaysıbir** kişi bəğənmir, **haysıbiri** utanmır. **1.kəbir**. çoxlu. -bu konuya dəgişli, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

qeybirər -**keybirər durmalarda**: çox az durumlarda. çox nadir hallarda.

qeybiri **keybiri**. bə'ziləri. -**keybiri** isti sevər, **keybiri** soyuq dilər.

qeycəq **geycək.** keçəğ. örtük.

qeycitmək **geycitmək. gecitmək.** asıtmaq. astırmaq. sallamaq. uzatmaq. yubatmaq. tə'xirə salmaq.

qeyçəv **geyçəv**. **1**. geypüç. geyim örtük. burçav. burğul. alçur. hicab. pərdə. **1**. qaprı. hicab.

qeyçi (**qıtçı < qıtmaq**. **qırtmaq**). qayçı. parantez.

qeyçik qeyçik. (qayçılayın). qəti'.

qeyçiləmə **qayçılama.** sındırış. sındı ilə kəsmə. sansor.

qeyçiləmək **qayçılamaq.** sindələmək. sındalamaq.

qeyçilik **qayçılıq**. qətiyyət.qate'lik.

qeydə **geydə**. gahdan. birəsə. -**birəsə** ağlar, **birəsə** gülər. -**birəsə** yatır, **birəsə** durur.

qeyəcəq -**geyəcək yeyəcək**: geyim keçim. xurd puşak.

qeyəcini **-**çox gəzən başmaqını, **çox işliyən gərəcini, geyəcini**, çox anqıran torbasını tez yırtar.

qeyər **-**əkən orar, **tokan geyər**. (**orar**: oraqlar. biçər) (**tokan** : toxuyan).

qeyiq **geyik** (**-**erkəyi: **huna**. **-**dişisi: **qulçaqçı**. ceyran. ceylan. cirən. cilən).

qeyiq -**qulan geyik.**

qeyiqçi **geyikçi**. avçı.

qeyilməz -mutluq dediyin **deyil geyim, geyilməz**, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz.

qeyim **-**ana dilin qorumazsa ana, **nə deyim ona**!**.**
-tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan **geyim, yapınca, paltar**: keçə ovmaq.

qeyim **-başdan ayağa bütün geyim, bir gedən** : tutşu. (sərhəm).

qeyim -**çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyimoyluq**: yapınca.

qeyim **geyim**. **1**. çapan**.** çəpən. -**alt geyim**: çaşır. yaxşır. **1**. əğin (< **əkin**: nərsiyə əklənmiş (yapınmış, geydirimiş) tikə). paltar. **1**. yapsağ. (puşak)..
-**geyim alqıc**: paltar alıc. asqılıq. rəxtaviz..
-**əğnin** (əğnindəkin) çırpıb tökünmək: çılbanmaq. soyunmaq..
-**geyim salım**: par paltar..
-**iş geyimi**: saruq işsar..
-**üst örtük**, **geyim**: sərən..
-**geyim daşuğu**: bölümü, sectori..
-**geyim keçim**: geyəcək yeyəcək. xurd puşak..
-**geyim salım** geyim quşam..
-**asqılı geyim:** asırtma..
-**gənə bol olan geyim, örtük:** aşırtma**..**
-geyim geçək: yapınca**..**
-geyim dolabı: geydolab. komod. qərdrob**..**
-geyim keçək: bür bükək. geygisək**..**
-gen geyim: loş. şol. (**boş**)**..**
-dış geyim: **dışdan**. (**dış+don**). eşiklik**..**

-geyim örtük: geyçəv. geypüç. hicab. pərdə..
-iç geyim: işdon. (**iç+don**)..
-iç geyim: iç don: iştən. ağdon.

qeyim **geyim**-**sıx, güdə tikə, geyim:** tingə.

qeyim gərilik. çalımlı, şik geyim. qonağ paltarı.

qeyim -mutluq dediyin **deyil geyim, geyilməz**, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz.

qeyim -**suya batmama üçün, boğulmamaq üçün geyilən geyim**: çökətə.

qeyim **-üsgeyim:** cuqqa (**çulqa**).

qeyim çapan. üst örtük.

qeyim -kimi geyimə sarılı, **kiminə geyim sarılı**.
-geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.
-**işin qeyim tutan**, izçisinin gözün oyar. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

qeyim. **geyim.** çapıt.qabırt .qabırıt.qiyafət..
-**qalın, uzun üs geyim:** kofta. kaftan..
-**dar geyim:** sox.

qeyimə -**kimi geyimə sarılı**, kiminə geyim sarılı.

qeyimin **geyimin**. çulxasın:. **-çulxasın atıb** çılxasın qoru. (**çılxasın**: için. ruhun).

qeyiminlə **geyiminlə.** -**sən qara geyiminlə**, qara torpaq kimisən.

qeyin **geyin**. **1**. bir zaman. **1**. sabiqən. **1**. sonra. -bundan **geyin**. -**geyin** gəl..
-gey geyin: dal dalı. **1**. **geyn**. keçən. -**geyn** gün: dünən. -genil: **geyn il**. bildir. keçən il. **1**. arxa. əkin. dalı. (püşt. qəfa). -onun **əkin** güdür. -keç **əkinə**. -**geyin** qatıt. -onun **geyninə**: onun dalıcan. -çındığın **geyinə**: gerçəyin dalına. **1**.tükanlarda geyimi əğinə yoxlamaq üçün ayrılan yer, otaq. pırob odası. **1**.geyim çıxartma, dəğişmə yeri..
-**ertədən geyin**: yarın yox birigün..
-**aşqandan geyin**: aşınca.

qeyin **geyin**. sonra. sohra. **-**aldın ast, **geyin üst**. (ilk alt, üst).

-ilkin yoldaş, **geyin yol**.

-ilkin yol , **geyin yoldaş**.

qeyin **geyin**.-ağlama gülüm qoy düşmanın ağlasun, **alalvan geyin**, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

qeyinçi **geyinçi**. ən geridə duran. sonbeşik. ən izəki. ən sondaki. ən sonku. -uşaqların **geyinçisi**.

qeyinən **-yalan donun geyinən**, qalan dondan utanmaz.

qeyinqi **geyinki**. sonunku. son. -**geyinki** kərə.

qeyinqi -**geyinki çağlar**: sonku vaxlar.

qeyinqi **geyinki**. sonku. -**geyinki illlərdə**: sonku illərdə.

qeyinqi **geyinki**.gələn. novbəti.

qeyinmə **geyinmə.** geyniv.

qeyinmək **geyinmək. 1**. burtlanmaq. burtanmaq. örtünmək. **1**. izləmək. izbarmaq. tə'qib edmək.

qeyintirmək **geyindirmək**. **geyitləmək**.

qeyintirmək **geyindirmək.**donatmaq .

qeyiş -çiğdir qeyiş. çındır qeyiş. çiğdir qeyiş.

qeyiş **-gəliş geyiş**: irəliləyiş geriləyiş.

qeyiş **keyiş** (> **kiş**). (< **keyşikmək**: **keşikmək**: uzanmaq. quyruqlu olmaq). **1**. ayin. **1**. məslək. kült.

qeyiş -**qayçı qeyiş**: **sindiqayış**. ox. haça oxu. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

qeyitləmək **geyitləmək**. **geyindirmək**.

qeyqalan **geyqalan**. dalıqalan.

qeyqan **geyğan**. geriyə, dala qaytaran. dala vuran hər nə (duvar. hörək. mane'. veyğan. seyğan).

qeyqeçinmək **geykeçinmək**. **geyinib keçinmək**. geygismək. bürbükənmək. **geygisinib** gələn yar.

qeyqələk **geygələk**. **gigələk**. gicmallağı. uyuşuq.

qeyqəmək **geydəmək**.

qeyqisəq **geygisək**. geyim keçək. bür bükək.

qeyqismək **geygismək**. geyinib keçinmək. geykeçinmək. bürbükənmək. -**geygisinib** gələn yar.

qeyqitmək **geygitmək**. burqatlamaq. rədd edmək. -göndərdik ama burqatdılar. -daha bu sözümü **burqatma** ha. -ona hər nəverdim **burqatdı**.

qeyqitmək **geygitmək.** burqatlamaq**.** rədd edmək-göndərdik ama **burqatdılar**. -daha bu sözümü **burqatma** ha. -ona hər nəverdim **burqatdı.**

qeyqu **geyku.** pis. kötük. yoğun. yaman. şərr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).

qeyləq **xeylək**. bir alam.

qeymək -**börk geymək**: börk qoyulmaq. qandırılmaq. aldatılmaq.

qeymən **geymən**. eşik (< **eşmək**: toxumaq). örtmən. çulqa. bürmə.

qeyməyə -geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.

qeyminin **-**yalğu dediyin: -üzünün yarısı yalan, **geyminin yarısı palan**. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)

qeyn **geyn**. **geyin**. keçən. -**geyn** gün: dünən. -genil: **geyn il**. bildir. keçən il.

qeyni **geyni**.**1**.dalı. əqəb. -**geyniğə girmək** : **götünə** girmək. çox yaxından izləmək. **1**. keçmiş. sabiqə. -**geyni** pozuq. **1**. sonra. -**geyni** birdə görmədim. -ölüm **geyni**: ölümdən sonra.-**geynisi** nə olacaq: dalı nə olacaq. **1**. dalı. (əqəb. püşt).

qeyniq **geynik**. önü açıq, kürəyi (geyni) tutan geyim. şinel.

qeyniv **geyniv**. geyinmə.

qeypüç **geypüç**. **geyçəv**. geyim örtük. hicab. pərdə.

qeyrət **qayrat**. 1. (< **qayırmaq**. **qeyirmaq**). bolqu. 1. güc. güyc. qocur. ərk.

qeyrət **-qeyrətə gələn**: **qayrağan**. güclənən. **-**axdaran tapar, **qayrağan yapar**.

qeyrət ürək odu. qeyrət. cürət.

qeyrətin -**üzün, qeyrətin tökülsün**: damızlığın kəsilsin.

qeyrətli aldırqan.

qeyrətli **qayratlı**. 1. bolqulu. **1**. güclü. güyclü. qocurlu. {erkək. ərkək < **ərk**: güc. (ərk yiyəsi)}.

qeyrətli qocur. qacar. qərur. qoxmaz igid.

qeyrətsız **qayratsız**. bolqusuz.

qeyrəttən **qayratdan**. qocurdan. gücdən. güycdən. ərkdən. -**qocurdan** düşmək.

qeysə **-yoxsul hər nə geysə gəlişir**. **(gəlişir: yaraşır)**.

qeysi -**çimmə geysi**: çimgis. mayo.**.**
-iş geysi: loş. şol. (**boş**).

qeyşər **geyşər**. qanşar. qabağ.

qeyşik **geyşik**. geyim yuğan maşın.

qeyşiqmək **keyşikmək**. **keşikmək**. uzanmaq. quyruqlu olmaq.

qeytaş **keydaş**. məsləkdaş. həmməslək. confrère.

qeytə **geytə**. **geytək**. **(**gövdənin ən aşağ bölümü olan ayağa geyilən geyim**)**. corab.

qeytəq **geytək**. **geytə**. **(**gövdənin ən aşağ bölümü olan ayağa geyilən geyim**)**. corab.

qeytəriləməz **qaytarılamaz**. qayra alınatın. geriyə alınamaz.

qeyti **geyti**. giti. burqac.

qeytin -**ertin geytin**: səhər axşam.

qeytirən **-**incə ələnib sıx toxunub, **ağ geydirən ölüm oxunub**. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

qeytirmək -**börkünü tərs geydirmək**: **börk geydirmək**: börk qoymaq. qandırmaq. aldatmaq. qalıblamaq.

qeytirmək **geydirmək.** geydirmək sözündə saklı olan "aldatma" anlamına tanıq {-başına börk qoymaq. -torba tikmek. -çarıq geydirmek. -qurşamaq}.

qeytirmək **geydirmək**. **gizgətmək**. birdən birinə nərsəni vurmaq, soxmaq. nərsəni bir oyuğa, yerə qoydurmaq, soxmaq. yumruq, şapalağı birdən haxlamaq, nıxlamaq, çalmaq, vurmaq.

qeytiyi **geydiyi.** -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.

qeytolab **geydolab**. geyim dolabı. komod. qərdrob.

qeytolab **geydolab**. geyim dolabı. komod. qərdrob.

qeyut **geyut**. geyim bölümü, tükanı.

qeyvət **geyvət**. xaral. böyük çuval.

qeyyaz **geyyaz**. **qayyaz**. ikinci kəz doğuran heyvan.

qə ***<u>ək</u>***. **gə**. çağ göstəricisi. -gec**gə**: gecə **çağı**. gecə.

qə **gə** (**ək**). məyə. -paltarların geyir**<u>gə</u>** başladı: gey**<u>məyə</u>**.

qəbabi **kəbabi.** közələ. qızala. közərmiş. qızarmış.

qəbabi **kəbabi**. soxari. suxari. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). xasa. qızarıb qurumuş. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

qəbabi **kəbabi**.köyzə. küyzə. qızarıq.

qəbcə **gəbcə**. **gəbəc**. ördək çeşiti.

qəbə -**gəbə heyvan:** qonnaçı. doğürucu.

qəbə **gəbə**. **1**. cocuğu yaşamayan, ölən qadın. **1**. gəpənğ. gəpənək.uzun şişik palto.

qəbə **gəbə.** boylu. -**gəbə qalmaq**: boyuna uşaq düşmək.

qəbə **gəbə**. geyimlərin, gecimlərin qıraqlarında basdırma bölümü. qıyıq. -**gəbəli**: qıyıqlı. -**gəbəli** geyim yırtılmaz. -**gəbəsi** qızıl gümüş sırmalı qadın börkü.

qəbəc **gəbəc**. **gəbcə**. ördək çeşiti.

qəbələq **gəbələk**. kəsəl nədəniylə qabarıq, şiş qarınlı.

qəbələmək **kəbələmək**. doğmamış, olunmamış, nütfədə ölmək. **(**uşağ düşürmək**)**.

qəbələşmək **gəbələşmək**. dolqunlaşmaq. dolqunluğa, olqunluğa, olqacmağa başlamaq. qoyalmaq. qoyulmaq. yaşlanmaq.

qəbəliq **gəbəlik**. gəbərcik. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba. qapa. gəvə. kava.

qəbən **kəbən**. **kübən**. yığın. taya. -biçin **küpəni**: ot tayası.

qəbərciq **gəbərcik**. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik. gəbəlik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba. qapa. gəvə. kava.

qəbərciq **gəbərcik**. tomurcuq. burdaq. burçam. burçum. boğurdaq. qonurdaq. qonğurdaq. gurbuğ. qunçək. qunçə. qoncaq. qonca.

qəbərciqlənmək **gəbərciklənmək**. tomurcuqlamaq. qunçələnmək. qoncalanmaq.

qəbərə **qəbrə**. ot türü.

qəbərəsi **gəbərəsi**. öləsi.

qəbərəsin **gəbərəsik**. öləsin. öləsən.

qəbəriq **gəbərik**. gəbərcik. gəvərcik. gavarcıq. gəbəlik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba.

qəbəriq **gəbərik**. **gəvərik**. aşağlama üçün deyilən "arıq, cılız, gücsüz" anlamlı söz. -bu inək **gəbərik** sənin mi. -gəl bu **gəbərik** qoduğuva yiyə dur.

qəbərmə -davar **gəbərsə**, piçaq tapılar.

qəbərmək **gəbərmək**. **köppərmək. pöggərmək.** yellənib, şişib ölmək.

qəbərmək **gəbərmək**. **qəbələmək**. **1**. **qabarmaq**. **qabazaqlamaq**. **qabalamaq**. **qabalanmaq**. **qabbalanmaq**. **qopalanmaq**. **qoppalanmaq**. küblənmək. kübələnmək. gopalanmaq. goppalanmaq. yoğunmaq. yoğlunmaq. şişimək. irilənmək. iriləşmək. **1**. boylanmaq. yükünmək. yüklənmək. yoğunmaq. yoğlunmaq. göpdəli, göpülü, göplü, hamilə qalmaq. **1**. **gəkərmək**. **kavarmaq**. **kəfərmək**. **çavarmaq**. **ölmək**. gümbürdəmək. **1**. **gəkərmək**. **kavarmaq**. **kəfərmək**. **çavarmaq**. pisləmək. batırmaq. -evin dövrəbərin **gəvrələmə**.

qəbərsin **gəbərsin**. qəhr olsun.

qəbərsin! **gəbərsin**. ölsün. soya dursun.

qəbərtlək **gəbərtlək**. **qabartlaq**. **qabalaq**. **qatalaq**. qaba, iriyarı, şişik, gombul qalmış, olmuş.

qəbərtləmək **gəbərtləmək**. **qabartlamaq**. köpürtmək. köptürmək. çoğaltmaq. şişirmək.

qəbərtmək **gəbərtmək**. çatlatmaq-**at çatlatmaq**. atı, iti sürüb gəbərtmək.

qəbəş **gəbəş**. bodur. enli, sallaq qarın. -**gəbəş** qadın boylu değil, qarınpadır.

qəbəşə **gəbəşə. gəvəzə.** çalanğbaşı**.**

qəbəşimək **gəbəşimək**. **gəbəşləmək**. kambırlaşmaq. qozalaşmaq.

qəbət **gəbət**. qato. qatov. ölük. cəsəd. cəndək. ləş.

qəbih yoğurt. qatıq. qaba.

qəbilə kopluq. boy. uruq.

qəbin **kəbin**. -əzan çəkər, namaz qılmaz, arvad alar **kəbin salmaz**. (tapmaca: beçə).

qəbir **1**. gəvrə. govur > gor. **1**. göm. sin. **1**. quylağ. quylanan yer. gor**..**
-qəbir daşı: sıntaş gömük, qəbir daşı. balbal**..**
-sinək daşı. **qəbir daşı**: sinəki. sinəyin.

qəbir qaraev. qaraöy. gor. govur.

qəbir quyluğ.sin. **-**yalan vardı, **quyluğundan** dışar vurar quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

qəbir quyluq. sin.

qəbir pazırıx. basırıq. sin.

qəbir 1.gömüt. gor. **1.kəbir**. **keybir**. çoxlu. -bu konuya dəgişli, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

qəbirqazan **qəbir qazan**. gorakən. goreşən. gorkən.

qəbirstan gorqulaq.

qəbirtaşınta **qəbirdaşında**. sindaşında. başdaşında. **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə).

qəbisdan **sinlik**. sınlağ. qəbristan. məzarlıq.

qəbistan gömlük. qəbiristan. quybağ. quylanan çevrə.

qəbistan yurtqa. son yurd. gorluq. goruğ.

qəbr **1**. gəvrə. govur > gor. qəbir. **1**. quy. sin. gömür. göm. gövür. gor.

qəbristan gömlük.

qəbristan yurtqa. son yurd. gorluq. goruğ.

qəbristanda quylaqda**. -quylaqda övsəyən yellər**, tutmuşdu göylüyü, sarartmışdı göyü. (**övsəyən**: əsən) (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

qəbristanlıq gorluğ. məzarlıq.

qəbzə balğaq. balağ. sap. tutam. qapsa. dəsdə. -qılıc **balqağı**.

qəc **1**. **kəc**. **kəj**. çəkət. çəkili. (< **çəkmək**). əğri. düz olmayan. bir yana çəkili olan. -yanları yuxarı **çəkətli**. -**çəkəsin** çıxartmaq: əğrisin düzəltmək. **1**. **kəc**. çaş. əğri. -**çaş** yollar.**1**. **gəc**. ağşar. bur. bor. -**(**yazma üçün**) gəc parçası**: qırıc. -**qırıcarın** hamısı bitdi. -göy **qırıc**. -al **qırıc**. **1**.**gəc**. çapat. -**çapat çapqa**: gəc daşı.**1**.**kəc**.əğri. çəp. səp (sapmaq)..
-**gəc parçası** ilə yazmaq, cızıq çəkmək: qırıcmaq.

qəc **kəc. kəj.** bükri. büğri. əyri. əğri. qayuq.
-gec tez, nə dərək**,** bir gün olacaq. (**nə dərək**:nə olsun. nə fərq elər. nə fərqi!).

-qapını bıraq, **qarına keç**. (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.
-qutaylığa dünən gec, yarın tez, bu gün çağdır. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).
-ayın, **olmadan gec**. (**ayın: oyan).**
-qapaqsız qazan qaynamaz, **qaynarsada, gec qaynar**.

qəc **kəc**. qayşıq. əğri.

qəcəyi -**gəcəyi gəçirmək**: qonmaq.

qəciq **kəcik**. çəpik. səpik (**sapmaq**). əğrik. meyilli.

qəcir çalağan quzğun.

qəcləmək **gəcləmək**. **gəjləmək**. (çapat çırpmaq).çapatlamaq.

qəclətmək **kəclətmək**. **kəjlətmək**. < **çəkətmək**. əğritmək. əğmək.

qəçəl **kəçəl**. **1**. **keçəl < saçal** (**< saçın aldırmış**: saçın itirmiş). **1**. **kovçal**. **koçal**. (**< kav**. **kov**). dar, dərin dərə.

qəçirmək -**gəcəyi gəçirmək**: qonmaq.

qəf **1**. **kəf < köf**. **1**. **kəf**. daban. dibən. döşəm. **(# düşəm**: tavan. səqf. tüpən).

qəfçə **kəpçə**. **kəfçə**. kiçik əl.

qəfəl **kəfəl. köpəl.** göt. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**).

qəfən kəfən **(**< **qapan)**. sarq.

qəfəs ağ. -**dəmir qəfəs**. dəmir ağ**.**.
-altın qəfəs:ərkinlikdən yoxrun (məhrum) yaşaş durumu.

qəfəs -sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü.

qəfəsə çalaçıq. gözlərə ayrılmış yer..
-**qəfəsə qoymaq**: avulqamaq **(**< **av)**. torlamaq.

qəfəsə çitək.

qəfilcə bilməzin.-bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı.

qəfin **kəfən**. **gəpən**. **gəpin**. gömülən ölünün sarıldığı parça..
-**gəpən soyqunçusu**: **gəpənçi**. ölü soyucu. nəbbaş..
-**gəpən yırtmaq**: böyük bir atağı, təhlükəni atlatmaq, sovmaq. ölümdən qurtulmaq.

qəfqir **kəfgir**. **1**. **kəvgiy**. (< **kəv**: quy: kovuk. çuxur). **1**. **kövçə. kəvçə. çovlu.** sulu nərsənin dəndöşün çəkmək üçün, dəlik dəlik olan iri qaşıq.

qəfləmə -**kəfləmə çəkmək**: şattırmaq (attırmaq).

qəh **gəh**. -**gəh durmaq**: **tın**, **tin durmaq**: dinməz, sakit durmaq..
-**gəh gəh gəh**: at çağırma ünləmi.

qəhbə **-**qaşqaküvən qəhbə. (yaman) (adlım qəhbə). **(qaşqaküvən.** kürəyində iri ləkə olan yılxı, heyvan. qaşqası kürəyində olan).

qəhbə -**qəhbə dünya**: döngəl.

qəhbəlik -**qəhbəlik dəğər bulsa**, xanımlıq düşər (itər) gözdən.

qəhbəliqlə -oğurluqla qorxmaq, **qəhbəliklə utanmaq tutmaz**.

qəhbəsi **-**iki qala **qəhbəsi**. (yaman)..
-lələbəy **qəhbəsi**. (yaman)..
-ağacanabad **qəhbəsi**. (yaman).

qəhir **qəhr**. qaqır. qağış. qəzəb. hirs. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

qəhqəhə qaqqa. qatqırış.

qəhliq **kəhlik**. **gəgik gəgrik**. -**gəgik azmaq**: **gəgrik azmaq**: **kəhliyi azmaq**: çox yeməkdən qarnı şişmək.

qəhliqotu **kəhlikotu**. kətkütü.

qəhr **qəhir**. qaqır. qağış. qəzəb. hirs. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

qəhr -**qəhr edmək**. qaqırmaq. qağışmaq. qəzəblənmək. kahr edmək. hirslənmək.

qəhrəman **1**. artaman. bataman. batur. şampiyon. alğan. alpan. alpac. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə). **1**. batalan. **1**. batar (batırmaq, yenmək gücü olan).

qəhrəman utan. yarıtan.**-yarış yarıtanı**: musabiqə utanı, qəhrəmanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.

qəhrəman yarış yarıtan.

qəhrəman 1.batırqa. şampiyon. **1.**milli qəhrəman: elbatur.

qəhrəmanca batırlarca. cəsurca.

qəhrəmanı **-əmək qəhrəmanı**: əmək batırı. iş, zəhmət batırı.

qəhrəmanlıq batırlıq.

qəhvaltı -**qəhvaltı yapmaq:** ağız almaq. ağızalmaq. sübhanə yemək.

qəhvaltı tanaş. tüşaş: tüş yeməyi. gecaş: şam. axşam yeməyi.

qəhveyi **1**. qızı kürən. qonğur. qoyan. qonğır sarı. -**açıq qəhveyi**: ağçıl kürən. qonğur. **1**. qoğuq. qovuq. qoğrulu **(**yanıq**)** sarı boya..
-**şabalıt suvutlu, boyalı. açıq ala qoyuq, qəhveyi**: alsıq.

qəhveyi -**açıq qəhveyi at donu, boyası**: kəsdənə doru.

qəhvəaltı **qəhvə altı**. ağızalma. ağızaltı. subhanə.

qəhvəxana çayrun **(çay orun)**. çayxana.

qəj **1**. **kəj**. **ğəj**) (fars) < **keç** (keçə toxunan qırxım) {ğəjağənd. kəjağənd) (**< keçmək**). gecim. gecin. döğüş geyimi. coşun. **1**. **kəc**. **kəj**. çəkət. çəkili. (< **çəkmək**). əğri. düz olmayan. bir yana çəkili olan. -yanları yuxarı **çəkətli**. -**çəkəsin** çıxartmaq: əğrisin düzəltmək. **1**. **kəj**. əğri.sapa.

qəj **kəj. kəc.** bükri. büğri. əyri. əğri. qayuq.

qəjləmək **gəcləmək**. **gəjləmək**. (çapat çırpmaq).çapatlamaq.

qəjlətmək **kəjlətmək**. **kəclətmək**. < **çəkətmək**. əğritmək. əğmək.

qəq **kək** (< **qaq**). dərd. məlal. -**kəkin** nədir dərdin nədir. -**kəkim** yoxdur.

qəqə **kəkə**. **1**. **əkə**. ata. **(**# **əçə**: **çəçə**: ana**)**. **1**. (çək). zəhmət.

qəqələmək **kəkələmək**.(danışıq) kəkətmək (< **kərkətmək** < **kər**: kəs) (qıt qıt, qırıq qırıq olmaq).

qəqənmək **kəkənmək** (çək). zəhmət çəkmək. -**kəkənmədən** yetə varmaq: (müvəffəq olmaq).

qəqər -**dəğər dəğməz.** yaxar yaxmaz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

qəqətmək **kəkətmək** (< **kərkətmək** < **kər**: kəs) (qıt qıt, qırıq qırıq olmaq).**1**. (su. suyuq) çəkətmək {(> **çəkidən** (fars)}. **1**.(danışıq) kəkələmək.

qəqəz **kəkəz**. **gəs**. ağız gözü buran dad.

qəqiq **gəgik**. **gəgrik**. **kəhliky**. -**gəgik azmaq**: **gəgrik azmaq**: **kəhliyi azmaq**: çox yeməkdən qarnı şişmək.

qəqiqqə **kəkiggə**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitirə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qəqil **kəkil**. **kakil**. pöpük. pipik.

qəqirqə **kəkirgə**. **gətirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitirə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qəqirmə **gəğirmə**. gəğik.

qəqirmək **gəğirmək**. gigərmək**..**
-ac əsnəyər, **tox gəğirər**.

qəqirti **gəğirti** gigərti.

qəqliq **-hənalı kəklik:** qanğırıq.

qəqliq -**kəklik çeşiti**: qayapa.

qəqliq **-kəklik səsin çıxartdı**, qırqı ona göz saldı.

qəqliq **kəklik.** -**kəklik dursa havada**, qartal durmaz yuvada! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr).

qəqriq **gəgik gəgrik**. **kəhlik**. -**gəgik azmaq**: **gəgrik azmaq**: **kəhliyi azmaq**: çox yeməkdən qarnı şişmək.

qəqsi **kəkəsi.** yaşanqan ahıl. yaşlıraq. bir az yaşlı.

qəl **-**bilim üsdə gəl ərdəm. (**ərdəm**: bacarıq). (inanılmazca gözəllik yaradar).

qəl **-ged gəl**: barğış. barış. -çoxdandı onlar ara **barğış** kəsilmiş.

qəl **-ged gəl:** qatnaşıq. tırafik.

qəl -**kəl bəylər**: keçəl bəylər.

qəl **-qonağa gəl deyiblər**, qal ki yox.
-**ayqılaqın gəl**, qarqılağın gəlmə. (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

qəl -göz, durmadan baxsan, koralar, yum birdə aç. **kəndivə gəl**, kəndivə güvən.

qəlbəri **gəlbəri**. girvə. ucu qarmaq biçimli əğri ağac, dəmir.

qəlbibiq **kəlbibik**. **kəlpipik**. **kəlibibik**. **kəlipipik**. çavuşquşu.

qəlbir < **talvır**. əldə tavlatılıb çalvatılaraq, irini oğuntudan ayıran böyük ələk. gözər.

qəlbir **kavbur**. **çalbur**. **qalbur**. **1**. ələk. dəngil. dənə, oğuq nərsələri xırda yekəsindən ayırma torlu arac. **1**. iri dəlikli, yekə ələk.

qəlbuqa **kəlbuğa**. buğaya gəlmə çağına çatmış camış düyəsi **(**balası**)**.

qəlcəq -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

qəlcəq -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

qəlcəq **gəlcək.** alma. alnacaq.

qəlcəq **gəlcək**. **gələcək**. -puslanma könül, **sevdili yarın genə gəlcək**. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma).

qəlcəqli -**keçmişli gəlcəkli:** izli önlü.

qəlcəqtətir -tapış yalnız indi ilə gəlcəkdədir.(**tapış**: şans) .

qəlcəyi -keçmişi anma, **gəlcəyi sanma**, olduğu danma. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir).

qəlcəyi -çağın keçmişi yok, **gəlcəyi yok**. -hər nə çağında yaranmış, nə arda qalmış, nə ileri qaçmış.

qələ **1**. **gələ**. gəlsin. **1**. **kələ**. > **gədə**. -ay **gədə**. ay **dana**. ay **oğul**: yahu. -**kələ**, bax bura!. **1**. **kələ**. inək. **1**. **kələ** < **çala**. -**kələkütük** < **çalakütük**. **1**. **kələ**. yer yer yığılmış nərsə..

-kələ kötür: kor kot.

qələ -**hər gələ.** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

qələ -**kələ dili:** gələ dili. böyüyüb öğrəşilən dil. ikinci dili.

qələc **gələc**. girdəç. gəlir. -sənin **girdəçin** nədir ki **çıxdaçın** bir belə olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. (gəlirivə görə gedərin olsun). (**gedərin**: xərcin).

qələc **kələc**. danışıq.

qələcə **kələcə**. musahibə. -**kələci** (musahibəni) **yönətən**: kələçi. sözçü. söz aparan.

qələcəq **gələcək**. **1**. aldağı. -**aldağı** günlər: gələcək günlər. **1**. bolcu. -bu evin **bolcu** kürəkəni, gəlini.

qələcəq **gələcək**. bolcağ. olcağ. -**olcağı** kötü. -**olcağı** iyi görünmür. -**olcağı** görümsüz: gələcəyi mübhəm.

-gələcək deyə əlindəkin tükətmə.

qələcəq **gələcək**. **gəlcək**. -puslanma könül, **sevdili yarın genə gəlcək**. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma).

qələcəq -güllərin həpsini olsa qıranı, **gələcək yaz**, genədə **yaz gələcək**.

qələcəq -keçmiş günün yadına dalma, **gələcək günün dadını alma**. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

qələcəq **-**keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

qələcəqli **gələcəkli**. oldaçu. boldaçu. -**boldaçu** bizov, öküz ara bəlgülü.

qələcəyə -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

qələcəyi -kişioğlu kişi əlindəki ilə uğanır, xoşdur. **nə keçəcəyi, nə gələcəyi ilə**.

qələciq **kələcik**. (**kələkcik**).düzəncik. düzəncə.

qələcli **gələcli**. gəlirli. gələşli. girdəşli. girdəçli.

qələçi **kələçi**. sözçü. elçi. -usda **klələçi**, pişik siçan evlədər **(**evləndirər**)**.

qələçi **kələçi**. sözçü. söz aparan. kələci (musahibəni) yönətən.

qələflənmək **kələflənmək**. (risidən). dolanmaq. dolğanmaq. burunmaq. burğunmaq. (**burçunmaq: piçinmək > piç xordən**).

qələq **kələk 1**. < **çalaq**. hilə qurqusu. cələ. tələ. **1**. çalağ. aldağ. hilə. nəxşə. yalan. **1**. usuq. -bu işdə bir **usuğ** var. **1**. yapıq**. -yapığ çözdürmək**. -**yipiğ işləmək. 1**. bası bükə. bası. hilə. yalan. **1**. alçuğ. güdaz. duzağ. tor. fənd. **1**. boyama. qullabi. təqəllübi. -**boyama** sözlər. **1**. eşin. -**kələk qurmaq**: eşinmək.**1**. hörək. nəxşə. **1**. **kilkə**. aylağ. dolağ. hilə.**1**. qurqu. nəqşə.

qələq -**kələk pozan**: düzən pozan. düzən qıran. tələ qıran. tovtiə, disisə dağıdan.
-**kələk pozmaq**. düzəni sökmək.tələ qırmaq.
-kələk işləmək:çalım atmaq. çaplamaq. çapalamaq.

qələq **kələk**. **1**. tələ. duzağ. qurğu. **1.** çataq. (birbirinə keçmiş). hilə. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək. {pırtlaşıq. qarmaşıq. tərs. çətin. çitin. dolaşıq. -**çataq** soru).
-**tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən:** türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.

qələq **kələk.** çöndək. çöndəl. düzən. aldağ. hilə.

qələq **kələk**. **dolab**. **1**.yalan. hilə. məkr. hilə.**1**. tələ. -**kələk çevirmək**: **kələk** gərmək (gəlmək). **1.**alçov. aldağ. -arslanıda **alçov** bilə yeydilər (**yendilər**: məğlub etdilər).

qələq **kələk**. sapalaq. buruq. oyun. **-tülkünü min bir sapalağı var**, ən güclüsü görünməzlik.
-**kələk, düzənlə bir oruna (məqama) yiyələnmək**: börk qapmaq.

qələq **kələk.1**. bürkü**. 1**. döngəl**. 1**. eşmə. -eşmələrdən keşməli. **1**. aldav. -**aldav yolu** ilə almaq..

-cadı kitil: cadı pitil: cadı kələk..
-**kələk gəlmək**: **kələgətmək.** çöndələtmək. oynalatmaq. dəğəl edmək.

qələq -**ötrük kələk birləşmiş:** yalan aldav birləşmiş.

qələq dolab. doğab. **(< tuğ**: girdə. tutuğ). hilə. gizli anlaşma, sözləşmə, uyuşma, yarğaş, əl birlik. (**collusion).**

qələqayı **kələğayı**. biçmə. bişmə.

qələqbaz **kələkbaz.** oynamac. oyunbaz. çöntələk. çöndələk.

qələqbaz **kələkbaz**.**1**. aldar. hiləçi. **1**. burğunçu. kələkçi. işləri burunda (qabaqda), öndə, açıq olmayan. fırıldağçı.

qələqbazlıq **kələkbazlıq**. aldamaclıq. daladuzluq. duldamaclıq (**dul**: **dal**)..
-**kələkbazlıq edmək**: yasaburmaq. aldaqurmaq.

qələqçi **kələkçi**. **1**. (gizli iş yapan). qazıqçı. **1**. çaqqal. çalağ. **1**. ütrük**.** ütük. qırıq. **1**. **bozağ**. buruq, pozuq, gizli işlərlə uğraşan. {> **bozəhkar** (fars)}.**1**. çapçan. hüllühbaz. **1**. eşən.

qələqçi **kələkçi**. döngələ.

qələqçi **kələkçi.** eşək (< **eşmək**). eşici. tovlaq. hoqqaçı. **-eşəklə eşək gərək**. kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).

qələqçi **kələkçi**. küpçü. küpəçi. torbaçı. **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar).

qələqçi **kələkçi.1.** eşili. tovlaq. tovlu. **-**eşili dünya tərsə fırlanır. **1.**yasaçı. səyasətçi. hüllükçü. **-**ol ki güvənc arır, kəsin **yasaçıdır**.

qələqçiliq -**kələkçilik edmək**: göz bağlamaq.

qələqçiliq **kələkçilik**. döngəlçilik.

qələqçiyə **kələkçiyə**. küpəçiyə. torbaçıya. **-**köpəçi küpəçiyə aldanar. (**köpəçi**: köpə yürən. tamahkar).

qələqətmək **kələgətmək. kələk gəlmək.** çöndələtmək. oynalatmaq. dəğəl edmək.

qələqi **kələki**. ibarət. bütün cümlə**.**

qələqini **kələkini.** çevirdiyini: -**bilmədin evrənin çevirdiyini**, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

qələqlə -**kələklə söz almaq:** ağ ağız qılmaq. söz ağı qurmaq.

qələqli -**kələkli iş aparmaq**: eşib işləmək. bildiyin yapmaq. saman altindan su yeritmək.

qələqül! **gələgül**. **1**. **gələgül** (**olsun**)**!**. xoş olsun inşaallah. **1**. aqibət be xeyr.

qələləmək **kələləmək.** bir yerə yığmaq.

qələli -**gələli ağlarıdun**, **hammı gülər**, ele gedki, gedeli ağlayalar.

qələm **1**. oxuc. ucuq. -**qalısun ucuq**: qarqıdan, qamış qələm. **1**. açar. həkkaklıq, hər çeşit oyma, yazma, cızma açarı, aracı, sümbəsi, qələmi. **1**. **kələm**. qapuşqa. **(**lahana. cabbage**)**. **1**. sok. tip. **1**. **gələm**. dövr. -bu **gələm**. -gələn **gələm**. -keçən il iki bulğanlı **gələm** keçirdik. **1**. buta. -**altın buta**: qızıl qələm.**1**. putuq. butuq. (butaq). midad. -**pitik putuq**: **bitik butuq**: kağaz qələm. dəfdər qələm.

qələm **-**kişi dəlik daşla, **dişi qələm qaşla alınmaz**. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

qələm -**kömür qələm**: qara qələm.

qələm -**qələm çalan**..
-qılıc kimdə olursa, **qələmi alır**, **qələm qarşı çıxsa**, qılıncı salır.

qələm -**qələm ucu: cük**.

qələm -**yonulan qələm qızıl quşdan**, yaxşılıq çəksin dartıqdan. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

qələmə **1**. çətil. yeni yetmə ağac. **1**. əkilən (yerə dalınaraq) yaş ağac dalı. daluc. köçət. **1**. tikmə. **1**. çıpıq. **1**. **ağ qələmə**. ağ qavağ. gümüş qovaq. ağ qovaq. (sipidar).

qələmə dirək. söğüt gillərdən dikinə ucalan ağac türü. -**dirəgin** yıldıravuq yapraqları: qələmənin ışnaq yapraqları.

qələmək **kələmək.** çiləmək. gözəl qonuşmaq.

qələmək **kələmək**. -**gələ!**. gəpir!. danış!. qonuş!.

qələmək **1.gələmək.**istəmək. -**edmək gələmək:** edməyi gəlmək. edmək. -gedməyim gəlir: gedmək istirəm. -gedməyiz gəlir: gedmək istirsiz. -yeməyim gəlir: yemək istirəm.
1.kələmək. kələşmək. deyipmək. depmək. istəmək. -mən ora gedmək **depidim**.

qələmək **gələmək.gəlmək**. istəmək.
-yeməsi **gəlmir**: yemək **istəmir**.
-gedəsi **gəlmir**: gedmək **istəmir**
-nə edməyi **gəlir**: nə **istir** edsin.
-nə yeməyi **gəlir**: nə **istir** yesin.
-hara gəlməyi **gəlir**: hara gəlmək **istir**.
-niyə gelməyiz **gəlir**: niyə **istirsiz** gələsiz.
-çox yatmağım **gəlir**: çox **istirəm** yatam.
-**içginiz gələmi:** içmək istirsiz.
-bir gecə qalanız **gələmi**: qalmaq istirsiz.
-o kişini yoxlamam **gələmir**: ona dəğmək, onla göruşmək istəmirəm.
-yatmadan çörək yeməz **gələmi**: çörək yemək istirmisiz.

qələməz -**bab gələməz yaman olan** yaxcı düzə. (**bab:** uyqun). -**bab** gələməz yaman olan yaxcı düzə. (**bab:** uyqun).

qələmi -qılıc kimdə olursa**, qələmi alır**, **qələm qarşı çıxsa**, qılıncı salır.

qələmi oxuc. -**oxuc** batrı: **qələmi** batrı..
-**oyma qələmi**: qazac.

qələmi **-sən alma qələmi**, yazma yazını, içində olan, necə yazılı.

qələmir **gələmir** .-**eşidən dəh gələmir** gözlə görən qarşında .

qələmləmək teyləmək. tiyələmək. çalmaq. yontmaq. -bağrım başı təklik **teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı)(**teylər:** açar).

qələn -**başa gələn**, mala gəlsin.**.**
-ünləksiz gələn, döşəksiz otur. (**ünləksiz**: çağrısız. də'vətsiz) .(**otur**: oturur).
-**əlinə gələn:** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

qələn **-**duldu keçən, **gələn gəlin** (duldu keçən, gəlin gələn). (keçən dul, gələn gəlin)**.**
-ölümü gəlməz yetdi, **ölümü gələn getdi**. (**ölümü**: əcəli).
-yaşamı satın almamısan, günü günün ölçürsən. **başa gələn çəkilir**!**.**

qələn -**gələn öyün**. **(öyün**: dəfə**).**

qələn **-gələn tolut**, gedən talut. (**tolut**:dolut. varlıq. bolluq. dövlət) (**talut**: dalut. yağma. çalma) (gələn gətirir, gedən aparır).

-**qarşıdan gələn**: yetib gəlyən.

-başa gələn çəkilir, başa düşmədən qaçılsın.

-olan günün biri yeğ, **yarın gələn ikidən**. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

qələn **gələn**. **1**. tanqa. -**tanqa** yaz: gələn yaz. **1**. ərir. -**ərir** günlər. **gələn** günlər. **1**. yenəği. yenği. gələs. -**gələs** ay: **gələn** ay. -**yenəği** kərə: gələn səfər..
-**gələn gedən**: **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {sürgü. toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}..
-**önünə gələn**: hər kəs.

qələn **gələn**. növbəti. -**gələn verdişədək:** növbəti verdişədək.
-çevrəmiz dağdur, **gələn ondan yanuq**. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir**).**
-bizə gələn öc ötür: düşmanlıq edir. acı danışır.
-**oğrun boğaya gələn**, aygün quzular. (**aygün**: açqar). (**quzular:** balalar. doğar).
-lovğalanıb daşqanma, **başqa gələn çəkilir**. (**lovğalanıb daşqanma**: boy oxuyub inad edmə)). (**başqa**: başa).
-yalan kök alıb gedir**, hər gələn bildiyin edir**, qolçamaq istəyin yeyir.

qələn **gələn.** -yaşam buyruqda durmur, buyruqla yürmür, **gələn çəkilir**, olan seçilir..
-su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli)..
-**oxusuz gələn**, döşəksiz qalır. (**oxusuz**: çağrısız. də'vətsiz. kartsız).

qələn **gələn**.-gec yakşı, **gələn yakşı**. (gec olduda, yeğ olsun). (umarım iyi olacaq). (bu söz, ürək qırmayıb, sağlamaq (təşviq edmək) üçün, gecikən iş konuda söylənir). (kişi olub itənə yox, olur bitənə baxmalıdır). (**olub itənə**: keçmişə. keçib gedənə). (**olur bitənə**: baş tutb, üz verənə)..
-**dünyaya gələn**, söz, qalan, söz, aparan söz. (ərdəm başı dil.).

qələn -**yellə gələn bitdi**, yerdən gedən itdi. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).

qələn geyinki. novbəti.

qələnə **gələnə**. -o sevilemez ki gülə **hər gələnə**!.

qələnə -**hər gələnə** xoş demə.

qələnə **-ölüm gələnə qal deməz** gedənə dur deməz.
-öz varına bulğanar, **hər gələnə tullanar**. (**bulğanar**: şişinər).

qələnə -yaltaqlar, dalqavaqlar, ataq üçün yol varanlar, **hər gələnə yalvaranlar**, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər)**.**
-gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan.

qələnəq **gələnək**. qoyum. kürüt. ürf. sünnət.

qələnəq **gələnək.** sünnət. -**gələnək** belədir.

qələnəq **gələnək**. törə. ənənə. -**gələnək görənək**: adət ənənə. dəb, rəsm rusum.

qələnəqliq **gələnəklik.** sünnəti. -**gələnəklik** qırqız evi: sünnəti qırqız evi.

qələni **-başa gələni**, göz görsün, baş duysun.

qələni -doğuzu maşa, **gələni aşa öğrətmə**. (**öğrətmə**: dadandırma).

qələnqə **-işə gələndə** var, **aşa gələndə**.

qələnləri -bizdə, başa **gələnləri göz görmədi**.

qələnləri **gələnləri.** -sarpdığın yoldan, doğru yola dönü ver, ötənləri ötmüş, **gələnləri görü ver**. (**sarpdıq**: münhərif).

qələnləri -keçinmiş kiçmişləri qoğ, **gələnləri qutluğa yoğ**. (**keçinmiş**: ölmüş) (**yoğ**: yor)

qələntə -gedəndə, çörək götür, gələndə, ayaq götür. (yola çıxdın, yol gərəclərin unutma, gəlirsənsə, gəlişivi yubatma (gəl qutar). (işlərivi uslu, qeyim yap). (yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı). (**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

qələntə **gələndə. -**duyanda adın, könül daralır, **gələndə səsin ağım ucalır**, səssizcə gülüm könül ağlayır.

qələntər **qələndər**. qayundur (< **qay**). qayğıkeş.

qələpcə **kələpcə**. dəsbənd. biləklik. bağut.

qələpcəmək **kələpcəmək**. qandalamaq. buxovlamaq.

qələpəq kə**l**ə**p**ək. kə**p**ə**n**ək.

qələr -**baha başa gələr**: çoxa baxar.
-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə, **əlli əlli düz gələr**. (**sılaq**: sıylaq: sayqı).
-**gələr alaram**, gedər salaram. (**salaram**: ötürrəm).

-şirinlik versən qurda, **aylanıb gələr yurda**. (**aylanıb**: dolanıb. dönüb. gəzib) (yamanı dadandırma).
danam gedər naxıra, **axşam gələr axıra**. (**danam**: dan çağı. səhər). (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).
-qurd ağzasan, **qurd gələr**. (**ağzasan**: ağza götürsən). {ağız uğra açıb, uğur dilə, oğur yatmış qapında. (**oğur:** şər)}.
-**min kişi gələr**, biri alar.
-**yad varlının adı tanış gələr**, tanış yoxsulun adı yad.
-**birəzin** gələr, **birəzin** gəlməz.

qələr **-**bükür qalsan **yükün gələr yük üstə**. (**bükür**: qətlək) (dirsəlməyində yol qılığı var)**.**

-damcı damcı donar, **günü gələr dağ olar**.

-hər kiminin özünə**, tansu gələr gözünə**. (**hər kiminin**: hər kiminki). (**dansu: tansu:** huru).

-son çağan gələr, əzreyil öz canın alar. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

qələr **-**düşmanın qoğ, **dosd özü gələr**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin).(düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged).

qələr **gələr gələn**. -**gələr** ildən: gələn ildən.

qələr **gələr**. -bir gün dəğər işizə, dadı gələr dişizə..
-**bir gün gələr**, güller gülər, ərkin bilməz, ərkin bilər.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir).

qələr **-xoşa gələr xoşa gəlməz:** bəyəncli qınanclı.

qələr **kələr**. **1**. govdal. **1**. yaban ördəyi..
-darıldı könül, açılmadı gün, **dedi gələr yarın**, dedim açmaz yarın (səhər)..
-dünü andım günüm keçdi, **yarın gələr, yaşım keçdi**. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı)..
-**gələr gəlməz:** düşər düşməz**.** xoş bəxlik bəd bəxlik. meymənət ya şum.

qələr -**başı olan kəllə gələr**, başlı olan düşünər.
-gün gələr utar topraq.
-**yaxşı gələr** qalığları durquzar, **yaman gələr** uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).

qələs **gələs**. gələn. -**gələs** ay: **gələn** ay.

qələsi **gələsi.** çatınca. -**gələsi** gündə: günü **çatınca.** -sevgi quşu ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, **gələsi gündə**, başqa budaq tapırda qonur.

qələsi **gələsi**. -o gününün **gələsin (**yarının. sabahın**)** görmədi. -**gələsi** il. gələn il. -**gələsi** dəfə: gələn kərə. -kecəsi gələsi: keçmişi gələcəyi. -kecəsi nəyidir ki gələsi nə olsun: keçmişi nəyidir ki gələcəyi nə olsun.

qələsi -**ras gələsi:** uğrası. -onu **uğrası** gördüm. -onu ras gələsi gördüm.

qələsi **-yaxşılığın gələsi**, yamanlığın batası. (eyilik gələrisə, kötülü qaça düşər).

qələş **kələş.** istəş.xahiş.

qələşli **gələşli**. gəlirli. gələcli. girdəşli. girdəçli.

qələşmək **kələşmək. kələmək.** deyipmək. depmək. istəmək. -mən ora gedmək **depidim**.

qələt **kələt.** kəfən.

qələt qatı **(qarışdıma**. **qatışdıma)**. xəta.
qələt eləmək: qatılamaq. qarışdırmaq. qatışdırmaq. kırıxmaq. yanılmaq. xəta yapmaq.

qələtkarlıq qatılıq **(qarışdımalıq**. **qatışdımalıq)**. xətakarlıq.

qələv **gələv**. ürün. məhsul.

qələyan -**qələyan edmək**: qalağaşmaq. qaynaşmaq. canqalanmaq. can atmaq. rəğbət edmək.

qələyi **kələyi**. eşi. -**çevrənin eşi oyunu**, sandan eşər, sandan deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan))**.**

qələylə **-hər gələylə danışma**, əlsizlərə basınma. (**əlsizlərə:** acizlərə).

qələzimək **gələzimək**. **gələzlənmək**. **gəlişmək**. oluşmaq. uyuşmaq. boylanmaq.

qələzlənmək **gələzlənmək**. **gələzimək**. **gəlişmək**. oluşmaq. uyuşmaq. boylanmaq.

qəlfətin **kəlfətin**. atağız.

qəli -çürümüş ipdə olursa, **gəli gün dərdə dəğir**!. (**gəli gün**: gün gəlir).

qəli **gəli**. **gəlik**. gəliş yolu, səggisi, yeri, çağı. arrivale.

qəli -güllərə qulluq olar, **tikən gəli gül arxalı**. (**arxalı**: vasitəsi ilə).

qəlib -(qoşucunun) qoşar könlü, dolub coşmuş, **gəlib zarə**!.
-ox gəlib, **ox** geddi: düz gəlib, düz geddi.

qəlib **-**ağarıb önə düşmə, qaralıb sona düşmə, **ortalığa nə gəlib**.

qəlib **gəlib .-**sən maya qoy baxıb zad eləmə, **gəlib burda yeri dar eləmə**.

qəlib -**qayudan gəlib**, qayuya yolum. (**haradan gəlib**, haraya yolum). (**nərədən gəlib**, nərəyə yolum).

qəlib -**su gəlib axar gedər**, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli).

qəlib **-**yutlu danırsa özün, **yatlı gəlib yurt salar**.

qəlibmi **gəlibmi.** gəldimi ikən.

qəlici **gəlici**. novbətçi.

qəliq **gəlik**. **1**.yetgin. pişmiş. hazir. **1**. vacib. **1**. **gəli**. gəliş yolu, səggisi, yeri, çağı. arrivale.

qəlim -**gəlim gedim**: gəliş gediş..
-**xoşa gəlim**: yosay..
-**xoşagəlim**: **xoşavar**. yaxlı. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -**yaxa yaxlı**: çox xoşagəlim..
-xoşa gəlim: süycü**.** xoşa gəlim.

qəlim -**xoşa gəlim:** tamağlı. tamağın. təməkin.

qəlin **-**duldu keçən, **gələn gəlin** (duldu keçən, gəlin gələn). (keçən dul, gələn gəlin).
-gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, gör bir sənə nə eləsin.
-qıza aytdım, **gəlin düşsün**. (**düşsün**: düşünsün). (**aytdım:** dedim)**.**
-taza **gəlin:** yeni gəlin. bəğəc. bəyəc.
-**yenicə gəlin,** yerivi bəlin. (**bəlin**: tanı).

qəlin **gəlin** (girin). buyurun. antirə.

-ocaq odlu, **gəlin utlu**. (**utlu**: utanclı. hayalı).

qəlin **-gəlin evi**: gəlin gedilən, köçrülən ev. -ağöy. ağev.

qəlin -**gəlin köçən gün yapılan oyunlu**: əğləntigöndürü. göndüz. göndüzü.

qəlin **gəlin**. ırayv (arrive)**..**

-qıza, qız, **gəlin anlasın**..

-el gəldi **gəlin görməyə**, **gəlin getdi** təzək dərməyə**..**

-gəlin köçürüldükdə, **gəlingilin** oğlangildən **(**oğlan evindən**)** alınan para, sovğa: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı..

-**gəlin qalın**. gəlin qarı: cəvan qoca..

-**gəlin kürəkən**: bəybəgim.

qəlin -**qız olmadan gəlin yox**, toxunmadan bezin yox.(hər nəyə ortam (mihit), iş gərəkir)**..**

-yeni körpecik gəlin.

qəlin -qarı biəni **gəlin bilməz**.

-**qız gəlin**.

qəlinboqan **gəlin boğan**. xıtxıt. ğuzruf.

qəlincə -dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərək**: edək. yarar. (**yorar**: işlədər. istifadə edər).

qəlincə -dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərəkin**: qədrin. qiymətin).

qəlincik **gəlincik**. bikə. bəycək. -arpadan kökə, **qırnadan bikə** olmaz. (**qırnadan:** kənizdən).

qəlinə **(təzə gəlinə deyilir).** -qutlu olsun, yurtlu olsun, utlu olsun.

qəlinin -kişinin biri, gəlinin biri.(monoqami).

qəlintaş **gəlindaş**. baldız. elti.

qəlintən **-**qayından qardaş, **gəlindən bacı olmaz**. (**olmaz**: çıxmaz).

qəlir **gəlir**. **1.**gələc. girdəç. -sənin **girdəçin** nədir ki **çıxdaçın** bir belə olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. (gəlirivə görə gedərin olsun). (**gedərin**: xərcin). **1.**barha. barır. bir gün. **-**ağır yük **barha** batar.**1.**giriş. dər amәd.. **-**birgün belindən gəlirsə daş, **yaxın dosdan gəlir arxadaş**.1. olur. -bir gün **olur** sən də bilib ağlarsan.

. -şahım ali dərgəsi, ululların yergəsi, **ellər gəlir birgəşir**, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi)..

-**şahım əli durur gəlir**, yəşil sancaq əlində, türküm türkə **dayaq gəlir**, dədəm sözü dilində..

-anlayana sıvri sinək, **saz gəlir**, **anlamaza döhül zırna az gəlir**. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir)..

-**durar durmazı bir gəlir.** durub durmadığı dəğişməz. olub olmadığı birnə dəğişməz.

-**qış gəlir deb sevinmə**, izinin ayazı var.**(teb:** deyib.). (**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)

-dil bəla, diş qala, **dildən gəlir hər bəla**.

-**gəlir vərmək**: çəkirtmək..

-**qolay gəlir**: yəlir. rent. rant.

. -artış gəlir: izafi gəlir.

-sən sev, **sevilmək kəndi gəlir**.

-sən sev, sevinmək kəndi gəlir.

-əringənə **bulut artıq yük gəlir**. (**artıq**: **1**. böyük**1**. belə). **-**gəlir al, gedir sal. (**sal**: ötür).

-qabaqda qılış kimi **qış gəlir**.

-**ölüm min kərə gəlir**, bir kərəm alır!.

-**alayı** gəlir: əməksiz gəlir.

-alçaq aşa, **kişi işə gəlir**. (**alçaq** : yerik). (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (yeriki aşda, yeğiki işdə gör). (**yerik**: alçaq. namət). (**yeğik**: mət).

-iki ağız bir olcaq, **bir ağız küt gəlir**. (**küt gəlir:**bacaracaqsız olur. qısa gəlir).

qəlir girdəc. -**qısıq girdəc** geniş töləş götürməz.(**töləş**: xərcləmə)
-gen çıxac, **geniş girdəc** istər. (**çıxac**: xərc).
-əlayağın yapuqsa, **geniş evrən dar gəlir**. (**yapuqsa**: bağlısa)

qəliri **gəliri**. -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (tükəzi: məsrəfi. xərci) (**önlə**: qabağın al). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

qəlirim -**dura** gəlirim: **1**. hər vax gəlirim. **1**. sabit gəlirim. sabit maaşım.

qəlirin -**gəlirin azsa**, gedərin sıx. (girdəc azsa çıxacın qıs). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

qəlirli **gəlirli**. 1.avğın. ovğun. bərəkətli. -**ovğun** olsun..1. gələşli. gələcli. girdəşli. girdəçli. **1.**umurlu. -**umurlu** olsun.

qəlirsə **-birgün belindən gəlirsə daş**, yaxın dosdan gəlir arxadaş.
-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, yay gəlirsə ayranı qat aşıva.

qəliş **gəliş**. oluş. uyuş..
-gəliş geyiş: irəliləyiş geriləyiş.
-**gəliş gediş**: gəlim gedim..
-**gəliş çəliş**: döğüşlə irəliləyiş.
-yürüş, **gəliş irəliş**.

qəlişəmək razılaşamaq. -çox güc ki **gəlişə**. -nə üsdə **gəlişəmədiz**.

qəlişəməm **gəlişəməm**.razılaşamam. e'tirazım var.

qəlişəməti **gəlişəmədi**. razılaşamadı. qıyamadı. əsirgədi.

qəlişəmətiq **gəlişəmədik**.razılaşamadıq. -çox çalışdıq **gəlişəmədik**.

qəlişən **gəlişən**. 1.boldaçı: olcası. dolcası. **-**boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü.1. razılaşan. -yaşamla **gəlişən** biri.

qəlişər -**gəlişər görüşər**: olar görüşər.

qəlişiq **gəlişik**. **1**. konturat. **1**. anlaşma. **1**. pişrəft. tərəqqi.**1.**. **gəlşik**. təvafüq. -**gəlişik keçirmək**.

qəlişiqmi **gəlişikmi**. -**hamı gəlişikmi**: hamı razımı. e'tiraz yoxmu.

qəlişim **gəlişim**. 1.anlaşım. -**gəlişim** olmayınca ürəklərdə, gələn iş əldən az olar.1. **gəlişmə.** ösüm. ösmə. (rüşd. pişrəft.). -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**.

qəlişim **gəlişim**.1.şərt. **1.**qərardad.

qəlişir **-yoxsul hər nə geysə gəlişir**. **(gəlişir: yaraşır)**.

qəlişiş **gəlişiş**. **1**. sağayış. yaxayış. yarayış. doğayış. onğayış. düzəyiş. islah. behbudluq. amelioration. **1**. önəriş. ilərişş.1. önəriş. önürüş. ilərişş. alğarış. aldarış. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.

qəlişişmək **gəlişişmək**. razılaşmaq.

qəlişqən **gəlişgən**. **1**. yaxışan. **1**. barışan. barışçı.

qəlişqözəl -**gəlişgözəl danışma:** kava hova danışma.

qəlişli **gəlişli**. yaxışlı.

qəlişmə **gəlişmə. gəlişim.** ösüm. ösmə. (rüşd. pişrəft.). -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**.

qəlişmək **gəlişmək**. **1**.ösmək. rüşd tapmaq. -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**. **1.ösmək**. olmaq. böyümək. yetişmək. **1**. razılaşmaq. -yetər biri avğın ola, yaşamla **gəlişmək** olar. (**avğın** : gönən. doyğun. qan'). **1.** uyum bəsləmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər. **1**. uyum bəsləmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər. **1**.səmirmək. -kişi qulaqdan səmirir (insan sözlə gəlişir, onarır). **1**.onuşmaq. təvafüq edmək. -**gəlişdik mi?**: oldu mu. **1**.tutuşmaq. bibiriylə əş, bərabər gəlmək.**1**.onamaq. ilərimək. osamaq.**1.** ösüşmək. atınmaq. tərəqqi edmək. -**atınma** yolları. **1**. qanışmaq. razılaşmaq. **1**. yaraqdanmaq. yaraştanmaq. yaraşdanmaq. fərəxdənmək. iriləşmək. böyümək. yekəlmək. **1**. yaxışmaq. yaraşmaq. **1**. barışmaq. anlaşmaq. uzlaşmaq. **1**. **gələzlənmək**. **gələzimək**. oluşmaq. uyuşmaq. boylanmaq: **gəlişmək**. **gələzlənmək**. **gələzimək**. oluşmaq. uyuşmaq. boylanmaq. **1**. ərkənişmək. açılmaq. -kişi görə gördükcə oy açılması üzləşir. -**gözü açılmaq**: gördükcə, sınavınar: yaxcı görər**..1.**ayışmaq**.** çönüşmək. dönüşmək.**1.** gəlişmək. olmaq. -**gəlişdik**, yarına: oldu, sabaha dək. -**gəlişər** görüşər: olar görüşər.
-gəlişik: anlaşıq. -**gəliştik**: anlaşdıq. -**gəlişəməmək**: anlaşamaq. -bu **gəlişmə** çox duracaq..
-**barha (ged gedə) gəlişmək:** abadlaşmaq. abadanlaşmaq. (**b <> v)** avadanlaşmaq. avadlaşmaq**.**

qəlişmək **gəlişmək** > hiləşmək. razılaşmaq.

qəlişməmiş **gəlişməmiş**. koruz. -**koruz** beyin.
-**gəlişməmiş, cılız uşaq:**. cırbala. cırbağa. cırba. sısqan. sısyan.

qəlişməz **gəlişməz**. inad.

qəliştiq **gəlişdik**. 1.anlaşdıq. oldu. olur. tamam. qəbul. **(**əqrid. dəkor**).1**. oldu. -**gəlişdik**, yarına: oldu, sabaha dək.

qəliştirən **gəlişdirən**. acar.

qəliştirici **gəlişdirici**. yarışdırıcı. yaraşdırıcı. araçı. arabulucu.

qəliştiricilik **gəlişdiricilik**. yarışdırıcılıq. araçılıq. arabuluculuq.

qəliştirmək **gəlişdirmək**. **1**. yaxışdırmaq. yaraşdırmaq. **1**. barışdırmaq. anlaşdırmaq. uzlaşdırmaq. buluşturmaq.

qəlivac **ğəlivac** (fars) < **qılvac**. (pərəstu). qırlaquç.

qəlizlətmək tutağatmaq. yoğunlatmaq.

qəlqə **kəlkə**. **kəlvə**. kova.

qəlqələ **gəlgələ**. çomaqla, topla oynanan uşağ oyunu.

qəlqi **gəlgi**. -**gəlgisi gəlmək**: gəlmək istəmək. -**gəlgisi gəlir** gedgisi. -qança **gəlgin gəlirsə** gəl: haçan gəlmək istəsən gəl.

qəlqir -az yaşa, ya çox yaşa, **sonunda gəlgir başa**.

qəllə **gəllə**. 1.< **qalın**. sürün. sürü.1. qalğa. kəttə. sürü. -bir **qala** qoyun.

qəllə **kəllə**. **1**. **kəllə**. uc. baş. -ucu **əğri** çivi.**1**. təpə. köbür. **1**. başaq. 2. qafa. **1**.rə's. **1.**baş.-**yetənə, bir baş**, yetməzə, bir daş.**1**. yuvarlaq, qopsar, kümük nərsə. **1**. iri dənə. -bir **kəllə** pənir. -bir **kəllə** qənd..
-kəllə gəzən dananı qurd yeyər.
-**kəllə götürmək**:çox hızlı, çapıq, çapa ilə qılınmaq, davranmaq..
-**kəllə götürür kimi**:tələsik. çapıqca. talaşla..
-**kəllə qulağ yerində**: sağlam, göstərişli olan..
-**kəllə uçurmaq**:baş kəsmək..
-**kəllə qoltuğa almaq**: ölümü gözə almaq. -**kəlləyi vermək**: baş vermək.

qəllə -**başı olan kəllə gələr**, başlı olan düşünər.
-istədiyin devləti qura bilsəndə, **saxlamağa kəllə gərək**.

qəlləbasmaq **kəlləbasmaq**. ataraqmaq. dik qafalıq edmək. inad edmək. sərkeşlik edmək.

qəlləbaş **kəlləbaş**. kalabaş. dik qafa. ataraq. inad. sərkeş.
-evrəni hovalara sürür, başlılar **kəlləbaş yürür**. (**hovalar**: axmaqlar).

qəlləqazan **kəlləqazan**. dibi kəllə, top kimi girdə qazan.

qəlləqənd **kəlləqənd**. ötrük.

qəlləqüpə **kəlləküpə**. kəlləpaça yeməyi. xaş.

qəlləli **kəlləli**. başı yekə. yekə baş..
-**at kəlləli**: at ürəklər: batır**..**
-at kəlləli: qorxmaz**.** -**at kəlləli batırlar**, səngərlərdə yatırlar.

qəlləm -**azgəlləm**: az**gəlləm,** naz**gəlləm.**

qəlləmallaq **kəlləmallaq.** başdübən . təpə taxlaq. təpəsi üstə.

qəlləmallaq **kəlləmallaq**. təpətaxlaq. allaq bullaq. altüst.

qəlləsin **-**əkən əkdiyin yeyər, **əkməyən kəlləsin**. (əkən əkdiyin yeyər, əkməyən **başın**).

qəlləşəq **kəlləşəq**. kəlləbaş. kalabaş. dik qafa. ataraq. inad. sərkeş. boyun tutan ənəşüş. ənsəşüş: danqaz.

qəlləşmək **kəlləşmək**. boğaqmaq.

qəlli -**gəlli gedli**: gildəli getdəli. qərarsız. -**gəlli gedli** düya.

qəlmə **gəlmə**. alma..
-ayqılaqın gəl, **qarqılağın gəlmə**. (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).
-**qaçıb gəlmə**: sığınma..
-**gəlmə**, **olma (səbəbi) qohum**: toxuş. {**# doğuş**: doğma **(**nəsəbi**)** qohum}.

qəlmədən -dün keçmədən, **gün gəlmədən**, dan atmaz, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

qəlmək **gəlmək**. **1.**barınmaq. axmaq. süzmək.**1.**çalmaq**.** görünmək. gözə, nəzərə gəlmək. -belə **çalır** ki. -ala bula **çalır**. **1**. istmək. -görməyim **gəlir**. -gedməyim **gəlmir**. **1**. **gəlmək**. **əlmək. ilmək**. -bizədə **əliz**. -keçdi uğur (fürsət. imkan) ilənmədim qatına: çatanmadım qulluğuna. **1**. istəmək. -yeməyi **gəldi**: yemək **istədi**. **1**. irmək. -**alıb irmək**: alıb gəlmək. **1**. qalmaq. yaxlaşmaq. -saat səggizə **qalır**, **(gəlir**, **yaxlaşır)**..
-**xoş gəldin**: **xoş gedin**. yaxşı barın..
-**gəlgisi gəlmək**: gəlmək istəmək. -**gəlgisi gəlir** gedgisi. -qançа **gəlgin gəlirsə** gəl: haçan gəlmək istəsən gəl**.**
-sərin gəlmək: sınırlanmamaq. qızmamaq.

-alıb gəlmək: əkəlmək. gətirmək.

-izə gəlmək: qayıtmaq. -göndərilərin hamısı **izə gəldilər**. -yolçular **izə gəlmədən**. qayıtmadan.

-qaçqını gəlmək: iğrənmək. zəhləsi gedmək. -bu olaylardan **qaçqınım** gəlir. -niyə ondan **qaçqının gəlir..**

-acuğu gəlmək: aşusu gəlmək ayranı qabarmaq**..**

-gözəgəlmək: göz dəğmək**..**

-ürəyi yerinə gəlmək: dincəlmək. təsgin tapmaq..

-**ürəgi yerinə gəlmək:** ürəgi qərar tapmaq..

-ürəkdən **gəlmək**: ürəkdən durmaq.

-**ras gəlmək:** çatmaq.

-qırğına gedib **qırxılıb gəlmək**.

-**gözə gəlmək.** iləkmək. (> **elə gəlmək**). iləgirmək. nəzərə gəlmək. -mənə **iləgir** ki siz yalan deyisiz.

-**özünə gəlmək:** ayınmaq. aylanmaq. oyanmaq. ışıqlanmaq. -**ayın**, olmadan gec.

qəlmək **gəlmək**. **1.**düşmək. -göndərilən para **düşübmü**?. (gəlibmi).1.**gələmək**. istəmək.
-yeməsi **gəlmir**: yemək **istəmir**.
-gedəsi **gəlmir**: gedmək **istəmir**
-nə edməyi **gəlir**: nə **istir** edsin.
-nə yeməyi **gəlir**: nə **istir** yesin.
-hara gəlməyi **gəlir**: hara gəlmək **istir**.
-niyə gelməyiz **gəlir**: niyə **istirsiz** gələsiz.
-çox yatmağım **gəlir**: çox **istirəm** yatam.
-**içginiz gələmi:** içmək istirsiz.
-bir gecə qalanız **gələmi**: qalmaq istirsiz.
-o kişini yoxlamam **gələmir**: ona dəğmək, onla göruşmək istəmirəm.
-yatmadan çörək yeməz **gələmi**: çörək yemək istirmisiz.
-**edməyi gəlmək**: edmək istəmək. -gedməyim gəlir: gedmək istirəm. -gedməyiz gəlir: gedmək istirsiz. -yeməyim gəlir: yemək istirəm.

qəlmələmək **kəlmələmək**. tarlanı kəl kəl, kal kal əkmək. tarlanı sürübkən, gəliştirmədən (gəlişməyə bıraxmadan), dinlətmədən əkmək.

qəlmən -**gəlmən gəlmən**: gəlməyə gəlməyə.

qəlmər **gəlməz**. -qaranquşla **yaz gəlmər**, yaz gətirər qaranquş!.

qəlməsin -**başdan keçməz**, başa gəlməsin!.(**başdan keçməz**: xiyala gəlməz. ağla sığmaz).

qəlməsin -**könlüvə heç nə gəlməsin**. (**könlüvə:** xətirvə).(ürəyivə heç nə dammasın: pis düşünmə).

qəlməti -**xoşa gəlmədi**: könül yapmadı. könül almadı.

qəlməyə -**gəlməyə gəlməyə:** gəlmən gəlmən.

qəlməz **gəlmər**. -qaranquşla **yaz gəlmər**, yaz gətirər qaranquş!.
-**cığana, eşitməsi xoş gəlməz**, qonşu çalan zırnanın. (**cığana**: paxıla).
-düşmanın qoğ, dosd özü **gəlməz**, **dalıca ged**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin). (düşmanın qoğ, dosd özü gələr)..
-keçmiş, yaşın sevdası, **ağlar gözüm yaş gəlməz**. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.).
-**oyuna gəlməz**: ağlına gəlməz. ağlan gəlməz.
-gengəşli iş **küt gəlməz**. (**gengəş**: muşavirə). (**küt gəlməz**: arada sınmaz. pozulmaz). .
xoşa gələr xoşa gəlməz: bəyəncli qınanclı.
-xoşa gəlməz: könəməz. -**könəməz** işlər: xoşa gəlməz işlər. -könəməz olay..
-dil!, dilə düşmədən, **ələ gəlməz**, ələ gəldisə, dildən düşməz..
-**başa gəlməz**, başa gəlməsin!.(**başa gəlməz**: ağla gəlməz)**..**
-xoşa gəlməz: yaxmaz**..**
-könül sevən, bol olursa, gen gəlməz, **sıx olursa, dar gəlməz**..
-**xoşa gəlməz:** qırıcı. incidən. -**qırıcı** sözlər, işlər..
-**gələr gəlməz:** düşər düşməz**.** xoş bəxlik bəd bəxlik. meymənət ya şum.
-ölümü gəlməz yetdi, ölümü gələn getdi. (**ölümü**: əcəli).
-saya gəlməz: saynanmaz. hesaba gəlməz.
-bir qarğa ilə **qış gəlməz**. (bir qarğayla qış gəlməz). (bir qarğa birlə qış gəlməz). (bir qarğa bilən, qış gəlməz). (bir qarğamən, qış gəlməz).
-**el ağrısı az gəlməz**, gengəşli don dar gəlməz. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).
-**birəzin** gələr, **birəzin** gəlməz.
-yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

qəlməz -**gəlməz ürəyim**, yox diləyim görməyə birdə.

qəlməzə **gəlməzə**.dönməzə. -onlar ölmüş, **gəlməzə gedmiş**.
-gedib gəlməzə köçənlər: biyola gedənlər.

qəlmiş (qarqış). -oğurluğu yağtı aya **tuş gəlmiş**. (**yağtı aya**: ay işığına).
-süycü aşın yox ikən, **süycü dilən nə gəlmiş**. (**süycü**: dadlı)

qəlmişsə -**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (boşlunqa: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).

qəlsə **-ölüm gəlsə buyur deməz**, burar gedər. (**burar:** ayırar. qırar).
-**gəlsə uma** (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).
-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə, əlli əlli düz gələr. (**sılaq**: sıylaq: sayqı)
-sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).
-**söz gəlsə** deyər, **aş gəlsə** yeyər.

qəlsin **gəlsin**. dursun. : yaşasın. **-**alcağlardan baş alan dursun, **ulcağlardan daş alan**. -

başa gələn, **mala gəlsin**.

-**daşa gəlsin**: uzaq olsun: 'tanrım uzaq olsun' demək. (yaxa uşlamaq**.** kəndi qulağın

burmaq).

-düşmanın qoğ, **dosdun gəlsin**.(düşmanın qoğ, dosd özü gələr). (düşmanın qoğ, dosd

özü gəlməz, dalıca ged).

-ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, dadlı denən **dad gəlsin**, acı demə **yad**

gəlsin.

. **-**de dosduva desin dosduna, **bilik gəlsin bilik üstünə**.

-**yamana gəlsin:** lə'nətə gəlsin.

qəlsün -gülgün qonşuva, **gəlsün başuva**.

qəlşiq **gəlşik**. 1.(həmsazlıq). yarışıq. uyum.1. **gəlişik**. təvafüq. -**gəlişik keçirmək**.

qəltə **kəltə**. **1**. güdə. qıssa. **1**. kəsləncük. kərtənkələ. qırval. bozmaca. **1**. güdə. qıssa.
-**kəltə** saç.

qəltə -**kəltəgöz**, alısgöz: nəzdikbin durbin.

qəltəq **qəltək**. **1**.çöğür**.** qəltək. nəvərd.**1.**dığran. dığırqan.1. burtuq. tübür. türüm.dürüm. dığırtaq.

qəlti -**gec gəldi** tez evləndi.
-gəldi çağı sıxılmış, ölüm basar qurtarar**.** (**basar**: sındırar).**/**.-su gəldi çörəgi apardı..
-yersiz gəldi, yerli qaç..
-**qonağ gəldi, kütəl qaç**. (yersiz gəldi, yerli qaç.)..
-**tuş gəldi** : tuşaldı. -tuşaldı dığa saldırısına. (tutaldı gədə hucumuna).

qəltilriişcə **gəltilriişcə**. rivayətə görə.

qəltimi -**gəldimi ikən:** gəlibmi.

qəltimi -**xoşuz gəldimi?.** yaxtımı?.

qəltin -**xoş gəldin:** istiqbal. peşvaz. -**xoş gəldinə** gedmək, çıxmaq.

qəltirmək **gəltirmək**. **gətirmək**. (< **gəlmək**: özü gəlmək). nərsənin gəlmək işini yapmaq.

qəltisə **gəldisə**. -dil!, dilə düşmədən, ələ gəlməz, **ələ gəldisə**, dildən düşməz.

qəltitə **gəldidə** .-yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, **yaz gəldidə bitmədi**, eşək öldü acından.

qəltiyin -**kişi başa gəldiyin yaşar**, dirənirsə, bükətlər aşar!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər).

qəlvə **kəlvə**. **kəlkə**. kova.

qəlyan **qaylan**. **qalyan**. **1**. qaynayan. coşan. 2. tütün çəkmə araclarından**.**

qəlyanquç **qırlanqıç**. (swallow. pərəstu).

qəlyən **-bulutları sürüb gəlyən** sərgin külək.

-**yetib gəlyən:** qarşıdan gələn.

qəm **kəm 1**. endək. mə'dud. -**kəm** hallarda: az hallarda. -kən alıb **kəm verən** dünya. **1**. az **(# kən**: köp. çox oncama. bir neçə. -keçən il **kən** işlər gördük. -**kən** dedim: oncama dedim). -**kəm** deyib, **kən** eşit. -**kənin kəmin** bilməz. -qiymətlərin **kəni** beybələ, **kəmi** beybələdir. -**kən** illər ötdü, geri gəlmədi. -dünya alıcı, **kəm** verib **kən** alıcı. -**kənin** gördün **kəmində** gör. **1**. xırda. balaca. az. dəğməz. önəmsiz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. **1**. qıta. az. (**# quta**: **çox**). **1**. az. yüngül. (# **kan**: bol. bay mə'dən)**.. -kənrək kəmrək**: çoxraq azraq. -**kənrək** versən qosar, **kəmrək** versən küsər..
-**kəm kəmdən**: bala bala. -uçaq **kəm kəmdən** aşağladı: bala bala aşağ düşdü..
-**kəm kəmdən**: heç olmasa. həddiəqəll. -**kəmi kəmdən** mənə demə**..**
-kəm kəmdən. ged gedə.

qəm 1. kəm. eyb. -**kəmi nə**: eybi nə. -**kəmi** yoxdur: eybi yoxdur.-**kəmi nədir**: eybi nədir. -**kəmsiz**: eybsiz. -**kəmli**: eybli. -**kəmin qaldırmaq**: eybin qaldırmaq. -**kəminə** baxma, yaxcıdır: eybinə baxma, yaxcıdır..**1. qım.** kitik. xuduq. qussə.**1.** tüssə. qussə. tutuqluq. tutqunluq. (< **tutmaq**). -**tüssə** basıb qussə **tutub** könlümü.. **1**. **kəm**. **-**gəpləmədən oturğan, **ağıldan kəm gətirməz**. **1**. **gəm**: noxda. cilov. **-**ac ağız **gəm götürməz**. **1.kəm.** çatmaz. naqis. (kafi olmyan. narəsa. nakafi). **1**. darıxma. tüngə. sıxıntı. qussə. **1**. **gəm**.

ağızlıq. -**ağızlığın (**gəmin**) çeğnəmək**: dişi dişin kəsmək. özü kəndini yemək, tükətmək.
1. **kəm**. az**.** əksik. naqis. -genə **az** gəldi. -əni **az** gəlir..
-**qəm yeməyin**: üzülməyin. -**qəm qussə**: qapbükə.
-**qəm bövətin** aşamaz: qəmdən qurulan səddi ötəməz. (**bövət:** sədd).
-dəm verən qəm çəkməz. (**dəm verən: dəm çəkən:** yaşamla ayaq olan).
-qayğı əğər, **qəm bükrər**. (bükrər: bükürər).
-**kəm kəsir:** yetməz çatmaz.-**yetməzini çatmazını** qaldırmaq.
-dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).
-türkün dəb ərdəmi kəməlməsin. (türkdən dəb ərdəm azalmasın).
-artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**artı**: artıq. izafə. ziyadə). (**alıymaz**: əl vurmaz. götürməz).
-kişini dəm yaşatır, **qəm qağşatır**. (**qağşatır**: qurudur)..
-kişini dəm Yürüdür, Qəm Çürüdür. (**yürüdər**. yaşadar). ((kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır). (**yaşğatır**: yaşatır). (**qağşatır**: qarıtır. qocadır).

qəm pəs. pes. pis. dalı. dar. alçaq. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)
-**kəm kəsirsiz:**dola toxquz.

qəmayaq **kəmayaq**. **kəmayağ**. **kəmayar**. **kəmiyar**. **kəməyar**. **kəmdək**. dəngi, danğı, dəki, doğruluğu, düzənliyi, dərcəsi, qatı, təbəqəsi pozuq, düşük.
.

qəmbər **kəmbər** (**< kəmək**: çevrə) **> çəmbər**. çəpər. arılqa. (arasına alan). həlqə. qasnaq.

qəmçi **kəmçi**. iqtisadçı. ekonomist.

qəmçiq **kəmçik**. qusur.

qəmçiliklər **kəmçiliklər**. çatışmazlıqlar. -**qoy verilən kəmçiliklər**. yol verilən çatışmazlıqlar. (**qoy verilən**: yol verilən).

qəmçiliq **kəmçilik. 1.** asib. **1**. yetməzçilik. nasazqarlıq.

qəmçiliq **kəmçilik**. qusur.

qəmçiliqləri -**kəmçilikləri doldumaq**: çatışmaçları bərtərəf edmək.

qəmçü **kəmçü**. müqəssir.

qəmə -**kəmə kök**: kəm bünyə. çox güclü olmayan.

qəmə **qama.** dilmə. deyləm.

qəmək **kəmək**. iqtisad.

qəməqəm **kəməkəm**. balabala. -**kəməkəm** sularımız gəlir. -**kəməkəm** işlərimiz uzlaşıb üzə düşdü.

qəməqin **kəməkin**. azacıq. -bir **kəməkin** gəlir gediri vardır. -dədəsinin **kəməkin** puluna göz tikmiş.

qəməl 1. **kəməl**. həqir. alçaq. bəndə.**1.** (kəməl. qəpəl. qapal). çilqov. cilov. sıxlov. sılov. ovsar.

qəmələq **kəmələk. qəmələk. kəmər** (< **kəm**). qurşaq. -**altun kəmələk**: göy qurşağı.kəmpir qurşağ.

qəməli sökün. yaralı. (zəxmi. məcruh).
-işi başa düşüncə, **at suyu gəməli içmiş**, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)

qəməliş **kəməliş**. düşüş. azalış. -**kəməliş** görünür.

qəməlmək **kəməlmək**. azalmaq. əğsəmək. əksilmək. əsgilmək.

qəməltmək **kəməltmək**. əğsətmək. > əksitmək. əsgitmək. azaltmaq.

qəmənt **kəmənd. 1.**çatqı.1. qurıq. -bir **qurıqa** iki baş tutulmaz.**1.**ovruq. avruq. **(< av. ov).** hörgən. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.

qəməntə **-kəməndə avlamaq**. çalmalamaq. çəlmələmək.

qəmər **kəmər**. **1**. qayış. **1**. yalğı **(çalınmış).** (yalım, dilim biçimli kəsilmiş gön, parça). qayış. **1**. bilbağ. belit. bellik. belbağ. buta. qurşaq. tosqa **(< tutmaq)**..**1.**bərək (nərsəni yığmaq, bərkitmək üçün, belinə bağlanan şırıq). qurşaq.1. qur. -**qur qurşanmaq**: kəmər taxmaq. **1.**uçqur. çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası.
-**siqorta**, **itminan kəməri**: belit..
-**dağ beli**, **kəməri**: yamac. qaymac. qayıs.

qəmər **kəmər. kəmələk**. **qəmələk**(< **kəm**). qurşaq. -**altun kəmələk**: göy qurşağı.kəmpir qurşağ.

qəmərbət **kəmərbəd**. qurşaq.

qəməri -**qayrağ kəməri**: qeyrət kəməri. himmət kəməri.

qəməsov **kəməsov**. çalağu. azca.

qəmətmək **kəmətmək**. azaltmaq.

qəmətmək **kəmətmək**. **kəməltmək**. əğsətmək. > əksitmək. əsgitmək. azaltmaq.

qəmətov **kəmətov**. bütün eybli.

qəməyiş **kəməyiş**. pəsəyiş. yeniliş. tənəzzül. -istilərin **kəməyişi**. -gəlirin **kəməyişi**.

qəməyiş azayış. nüqsan.

qəməz **kəməz. kiməz.** qıtım. qıtımıq. qıntıman. biraz. kiçi parça. -kiməz yaxınlaşıb iyi gördü..
-**əsir gəməz**: ayamaz. qısmaz. -ağac **aymaz** kölgəsini baltadan.

qəmgin qayğın. mə'yus.

qəmxor **kəm xor**. alçaq. mühəqqər. təhqir olmuş. -**kəm xor** olduq.

qəmi -**duran gəmi, dalqaların əsiri**!.
-**yelçin** gəmi.**.**
-gəminin baş, **uc bölümü**: burunğ. buruğ..
-**gəminin** daynaqlı olan baş bölümü: burnac.**.**
-uçaq götürən gəmi: uçaq yükən port avion.

qəmi kiriməni, qısılmanı.-gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**
-artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan, **boşlunqa gedən bir gəmi** qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**boşlunqa**: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-gəmi düşmüş boğuca, yox kiməsi sovuca (**boğuc**: girdab). (**sovuca**: sova. qurtara).
-: **qıyıda, başdan qanqallayıb, arxasından iplərlə bağlanmış gəmi**: qıçdanqara.

qəmic **gəmic**. yavaşa. -yük alan (götürən) dəvə, gəmicdə alar.

qəmiq **kəmik**.**1**. **kəmlik**. azıq. qusur .-danılmaz ki **kəmik məndəndir**. (yəqin ki qusur məndən). **1.**kor. əkisik. qısrıt. qıtsır. nüqsanlı. naqis. nakamil. -**kor** bilik yolda qoyar gedəni.**1**. (kəmlik). kavağ. nuqsan. qusur. **1**. nüqsan. qusur. naqislik. **1**. iqtisadi. ekonomik.**1.**sümük. **süngük**. -sütlə girən, **sümük bolsun**! (aynası. -uşaq böyüdükdə, doğma anasının dilin danmasın). (**aynası**: anlamı. açıqlaması).**1.**süyək. sümük. söykək. dayaq. isqilet.
-güclü söz alana qalıb, **söz gücü gəmik qırır**.
-pişiyə ət, qurda quyruq, **itə gəmik**, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.
-gəzəgən it **gəmik tapar.**
-itdən gəmik, ondan para açılmaz. (**açılmaz**: çıxmaz). (qıtmır, qısmır konusu).

qəmiq -**sümük, gəmik sarı:** sümüğü. sümüğsüqoyumtul, bozarmış sarı.

qəmiqtən **-**dəridən üzüb gəmikdən aryırmaq.
-it, yaza çıxsam, **gəmikdən saray salarım demiş**.

qəmilətən **kəmilətən**. alçadan. təhqir edən.

qəmilmək **kəmilmək**. **xəm olmaq**. əğilmək. əyilmək. enğilmək. əğilmək.

qəmin **kəmin 1**. çox az. nadir. -**kəmin** hallarda: çox az hallarda. -onun işlərində **kəmin** pozuqluq tapılır: çox az pozuqluq. -onun sözlərində yalanlar **kəmin** değil: çox azda değil. -**kəmində** olsa hərdən tapılır: çox azda olsa. **1**. alçaq. həqir. mühəqqər. naçiz. **1**. nökər. **1**. söz başına gəlib azlığı vurqulayır. -**kəmin pişmiş**: yarı pişmiş. -**kəmin** soyuq: az soyuq. -**kəmin** yeyin hər nədən yeyin: az yeyin. **1**. muxtəsər. -**kəmin** hallarda: az hallarda. **1**. tutaq > duzaq. pusu. pusqu. ardal. (**arğdal**). (< **arx. ard**). arğı. **1**.yeyin olmayan. yavaş. -**kəmin** gedən yorulmamış, yolun almış, yolda qalmamış. -**kəmin** söylə.**1**.küt. kasad.
-qış qəmin yaz ye, yay ye, olmasa, güz ye.

qəmin -**azın kəmin bilməyən**, çoxun görsə şıllaqlar. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

qəmində **kəmində**. həddi əqəll. -**kəmində** bir sözə bax. -bu gün gəlmirsin gəlmə, **kəmində** yarın gəl **(kəmini** yarın gəl**)**.

qəminə **kəminə**. -**kəminə** baxıb istəmədi **(azlığına** baxıb rədd elədi**)**. -nə oldu ki belə **kəminə** qaldın: pis günə. -**kənini** güdən, **kəmindən** olar.

qəmini **kəmini**. həddi əqəlli. -**kəmini kənini**: həddi əqəlli həddi əksəri. -bu gün gəlmirsin gəlmə, **kəmində** yarın gəl **(kəmini** yarın gəl**)**.

qəminiz **kəmiz**. **kəminiz**. ələhqər. əlhəqir. kiçiyiz. nökəriz.

qəminqah **kəminqah.** örtünük. gizlənilən yer. pusu.

qəminmək **kəminmək**. azalmaq.

qəmircənlər **gəmircənlər.** gəmircilər. gəmirgənlər. (cəvəndəqan).

qəmircik **gəmircik**. quzruf.

qəmircilər **gəmircilər**. gəmircənlər. gəmirgənlər. (cəvəndəqan).

qəmirqənlər **gəmirgənlər.** gəmircilər. gəmircənlər. (cəvəndəqan).

qəmirləmək **kəmirləmək**. arığlamaq. əriğləmək. zayıflamaq.

qəmirmək **kəmirmək**. aşınmaq. gündən günə açılıb, oğunub azalmaq. təhlil olmaq.

qəmirtəq **gəmirdək**. kalah. olmamış qoğun.

qəmiş **1**. **kəmiş**. alçaq. misgin. həqir. **1**. cük. lülüş. müçük.**1.** imalə. -təbrizdən demiş, üç ay qış, **doqquz ay qəmiş**.
-qəmiş qoymaq: imalə edmək.

qəmişqin **kəmişgin**. alçaq könül. modest. firutən.

qəmişmək **kəmişmək**. alçalmaq. azlmaq.

qəmit pəst. alça. -**kəmit edik**: alça iş.

qəmitmək **kəmitmək**. önəmsiz göstərmək. köncə altına aparmaq.

qəmiyi **gəmiyi**. -itlərin qardaşlığı, **bir gəmiyi görüncə**, kişilərin qardaşlığı, ortaqlığı bitincə!.

qəmiz **kəmiz**. 1.**kəminiz**. ələhqər. əlhəqir. kiçiyiz. nökəriz.**1.**təhqir.

qəmizləmək **kəmizləmək. kəmzitmək.** təhqir edmək.

qəmizlər **kəmizlər:** təhqir edər**. -**yavuz kişi, **kişi könlün kəmizlər**. (**yavuz**: yaman).

qəmkəsir **kəmkəsir**. kərdevik. kərdövük. çatışmazlıq. kəm o kasti.

qəmqə **kəmkə**. kətmən. çapa. çəpən. bir ağzı belçə, bir ağzı kiçik qazma, dik saplı, toprağı eşib doldurmada işlənən bağbanlığ çəmçəsi.

qəmqin **qəmgin.** dartğın. tutqun. -dartğın könül buldunsa, dartın onu alasın. (**dartın**: çalış). (dartğın könül buldunsa, dartın onu açasan). (tutqun könüllü kimsəyə ucradın, rasladınsa, çalış onu kövrəsən, boşaldasan, yoğşadasan).

qəmqöz **kəmgöz.** göygöz**.** qırgöz. qısqanc.

qəmqussə **qəm qussə**.

qəmləmək **kəmləmək**. eybləmək. eyb edmək. -**kəmləməz** yar məni.

qəmlənər **-sürütmə itə gəmlənər** ata yox.

qəmli **1.** açılmamış bükü olan. kitirli. kədərli. **-**dərdli deyingən, **qəmli yatağan olar**. (**dərdli**: didikli, açılmış büklü olan). .**1. qımlı.** qussəli. **-**dərdli **deyəgən**, qımlı yatağan. (**deyəgən**: deyingən).**1.** qınbasar. qussəli. darıxdıran. darıxdırıcı.**1.** qınınclı. qınlı. qınıclı. yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

qəmliq **kəmlik. 1.**qusur. -**kəmliyə** (qusura) baxmayın.**1.**əksiklik. nəqisə. xiləl. -**kəmlik dəliliyi** : özün alçaq görmə xəsdəliyi. -onlarda kəmlik dəliliyi var.

qəmliq 1. **kəmik**: **kəmlik**. azıq. qusur .-danılmaz ki **kəmik məndəndir**. (yəqin ki qusur məndən).**1.** (**kəmlik**) kəmik. kavağ. nuqsan. qusur.

qəmmək **kəmmək**. iqtisadi davranmaq. ekonomizə edmək.

qəmpir **kəmpir**. yaşlı.

qəmpir -**kəmpir qurşağ:** göy qurşağı. altun kəmələk. (**kəmələk**: qəmələk. **kəmər.** (< **kəm**). qurşaq).

qəmrəh **kəmrəh.** ağnavaz. ağyağız. atığ boyalı.

qəmsinmək **kəmsinmək**. təhqir olmaq.

qəmsitər **kəmsidər**. kiçik tutar. **-birin kəmsidər**, birin kansıdar, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).

qəmsitmə **kəmsitmə**. kiçitmə. təhqir edmə. -**yarlı** deyin kəmsitmə. **(yarlı**: yoxsul. fəqir**)**.

qəmsitmək **kəmsitmək**. təhqir edmək.

qəmsitməmək **kəmsitməmək.** alçatmamaq. **-**uluya sayqı gərək, **kiçiyi kəmsitməmək**. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

qəmsiz **kəmsiz**.1. mansız.1.dəyyus. pezəvəng.

qəmtəliq **kəmdəlik**. naşükürlük. ehmal.

qəmtən **kəmdən.** azdan. -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır,
kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).
-**bu kitir qəmdən** üz gözünə çökən endiklər. (**endik:** iz. nişan).

qəmtəşliq **qəmdəşlik.** dərddaşlıq. kitdişlik. duyğudaşlıq. həmdərdlik.

qəmtutmaq **kəmtutmaq**. kiçik saymaq. dəğərləməmək.

qəmzitmək **kəmzitmək. kəmizləmək.** təhqir edmək.

qən **gən**. **1**. {: **miş**. -birləş**gən**: birləş**miş}**. **1**. ***ək***. **lən**. bergən: berlən. verilən..
-sən gör**gən (**gör**düyün)** ağaclar dallığa kəsilmiş, sən yür**gən (**yeri**diyin)** yollar tozlara qapanmış.

qən **kən**. **1**. **kan**. köp. çox oncama. bir neçə. **(# kəm**: az**)**. -keçən il **kən** işlər gördük. -**kən** dedim: oncama dedim. -**kəm** deyib, **kən** eşit. -**kənin kəmin** bilməz. -qiymətlərin **kəni** beybələ, **kəmi** beybələdir. -**kən** illər ötdü, geri gəlmədi. -dünya alıcı, **kəm** verib **kən** alıcı. -**kənin** gördün **kəmində** gör. **1**. <> **kan**. hər nəyin aşırı zənginliyinə, var bolluğuna deyilir. -**kən** kişi: kan kişi: zəngin kişi. türkün söz varlığı **kandır**. -**kən** ölkə. -**kən** yazıçı. **1**. artıq. çox. -**kən** danışma. -**kənin** görmə: çox görmə. -tanrım bundan **kənitsin**: allah bundan çox edsin. -**kən** alıb kəm verən dünya. -**kənin** istəmədik, **kəmin** görmədik..
-**kənin** istəmədik, **kəmin** görmədik..
-**kənrək kəmrək**: çoxraq azraq. -**kənrək** versən qosar, **kəmrək** versən küsər.

qənar **kənar**. **1**. çet. kərək. qıraq. yan. -evin bir **çetinə** bırax. -**çetə** keç. -ortada yerir, **çetdə** gəzir. **1**qıran. **(> kəranə)**. qıyı. sahil. -çay **qıranı**: çay kənarı. -çay **qıran**: çay kənar. **1**. çet. qırağ. uzaq. -**çetindən** tut. -**çeti** qırığ. -**üç çet**: **üçət**: müsəlləs. **1**. yan. qıraq. uc. damın **ucunda**.

qənar **kənar**. çıt. **çet**. çət. çır. qıt. yan..
-**kənar etmək**: gedürmək.

qənar **kənar.** xətt. kəsim. zil'.

qənarda **-kənarda dur**: yanda dur. qapdalda dur.

qənarə **kənarə**. **1**. işgə, uzun xalça. cığar. qıycığar. **1**. **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qapbac. qançа. çəngəl. çəngək. qullab. qopla. olta. **1**. **kənarə**. kəşgil. əni dar, boyu istədiyinə dək uzun olan xalça. **1**. çıtık. qıyığ. geyim keçiğin yaxa, yenğ, yançuq ağzına işlənən qırağlıq.

qənarında **kənarında.** qapdalında. yanında.

qənarlaşmaq **kənarlaşmaq**. çetləşmək. qırağlaşmaq. uzaqlaşmaq.

qənc -**gənc dulun** göz yaşı tez qurur..
-**üzündə tük çıxmış gənc:** tükcər.

qənc **gənc**. **1**. bəylik. baylıq. xəzinə. **1**. yaş. cəvan. -yaşın gücü, qocanın başı. **1**. dalan. dəfinə. xəzinə. **1**. aşıt. dəli qanlı. **1**. gömürgə. **1**. yaş. cəvan. -**yaşlıq**: gənclik. cəvanlıq.(**# yaşlı**: orta yaşlı. -**yaşlılıq**: orta yaşlıq)..
-**çox gənc**: çox cəvan.tezik. oniki onaltı yaş aralı..
-**onüç onaltı yaşlarındaki gənc**: qoçuğ.

qənc **gənc.** altın. altun. yeraltı varlıq. gömüc. xəznə.

qənc **gənc**. yaşlı.

qənc **gənc. 1.**gömüt. dəfinə. **1.**yaş**.**cəvan.

qənc qızıqbaş. cəvan. dəliqanlı.

qənciqlərtə **-**yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz, **gənciklərdə qırış deyə tapılmaz**. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

qəncinə **gəncinə.** gömü. içi dolu, dəğərli, qanalı olan. dəfinə.

qəncinə **gəncinə**. gömürgə.

qəncini -**gəncini belə qarıdar**, yaman olsa ər, qadına!!!.

qəncqən -**gənckən işlət bilək**, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

qəncləşmək **gəncləşmək. gəniclənməz**. -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar **gəniclənməz**, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

qənclik **gənclik.** yaşlıq. cəvanlıq.

qəncliq -gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

qəncliq **-gənclik olamazları**, qocalıqda oluşur.

qəncliq **gənclik**. **1**. yaş. cəvanlıq. -ilk yaşımdan: ilk gəncliyimdən. -**yaşından (**gəncliyindən**)** bəri durmayıb çalışan. **1**. **yaşlıq**. cəvanlıq. (**yaş**: gənc. cəvan). (**# yaşlı**: orta yaşlı. -**yaşlılıq**: orta yaşlıq).

qəncliq -İtib gedib, ol gənclik, **izi yox**, ol ocaqdan kül qalıb, közü yox.

qəncliq yaşlıq. cəvanlıq.
-**gənclik**, dəlilik, doluluq.!
-kəzin keçdi **qaytalamaz gənclik**. (**kəzin**: və'də. novbət. çağun. fəsil) (**qaytalamaz**: təkərlənməz. tikrarlanmaz).

qəncliqtə **gənclikdə**. yaşlıqda. **-yaşlıqda iş başlamıyan**, yaşlılıqda sovruq olar. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).

qəncliqtən **-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**

qəncliqtən -**gənclikdən uğurlan**, yavuzluqdan oğurlan. (**uğurlanmaq**. faydalanmaq). (**oğurlan**: qaçaq dur)

qəncliyi -**gəncliyi selə vermə**, mal davarı yelə vermə. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil)..
-**gəncliyi tutma bərk**, dünya malın tutsan ək. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).

qəncliyimdə **gəncliyimdə**. yaşlığımda. cavanlığımda cəvanlığımda.

qəncliyin **-gəncliyin** tükənirsə kökəşə: gəncliyin keçirsə, xərclənirsə əyyaşlığa: (**kökəşə:** kef çəkməyə. əyyaşlığa).

qəncliyin **gəncliyin**. **-gəncliyin itirmək**: yavanmaq. xərab olmaq. qocalmaq. -iki ildə nə **yavanmış**. -sən görən indi **yavanıb** gedmiş.

qəncliyin -**gəncliyin gurultusu**, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**

qənctir -**gəncdir qırıb yoğuz qılavı**, indi adın özgədən sorar!.

qənə **-**buğda biçilir, xırman savrılır, saman ayrılır, **dənə yığılır**.
-puslanma könül, sevdili yarın genə gəlcək. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma) (**gəlcək**: gələcək).

qənə **kənə**. sağırqa.

qənəl **gənəl**. bükdə. imum.

qənəli **gənəli**. sərili. açılı.

qənəllətmək **gənəllətmək**. bükdələtmək. imumiyyət vermək. -**bükdələtmədən**: imumiyyət vermədən.

qənəlliklə **gənəlliklə**. **1**. bükdəlin. imumiyyətlə. (kütəyin. dibdən). **1**. obun. imumiyyətlə. **1**. ortağın. ötrügün. ötrəliklə. imumiyyətlə.

qənəlmək **gənəlmək.** aralmaq. (# **daralmaq:** qısılmaq).

qənəşiq **dənəşik**.məhkəmə.

qənət **kənət**. **çənət**. həlqə.

qənətləmək **kənətləmək**. pərçinləmək. birikdirmək.

qənəv **kənəv**. **qanav**. **qənov.** kanal.

qəniclənməz **gəniclənməz. gəncləşmək**. -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar **gəniclənməz**, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

qəniq **kənik**. oyuq. kəndək > xəndəq.

qənilətmək baynatmaq. varlatmaq. zəngitmək.

qənilmək **kənilmək**. artınmaq. çoxalmaq. bolalmaq. bərəkət tapmaq. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin.

qənim **1**. acın. öcün. düşman. düşgün. -canıma malıma **acın** kəsildi. -ilan **acını**. -para **acını**. **1**. öcüvçü. intiqamçı. öcman. düşman. **1**. acqır. amansız düşman. **1**. **qınac**. kinit. birinin kötülüğün istəyən, xəsm. düşman. **1**.bicar (**biçmək**: biçərən). qəti düşman.**1**.öcü. öclü olan. öclü kimsə. düşman. -**öcü kəsilmək**: düşman biçilmək.

qənim yağman. qanqan. düşman.

qənim **yağnı. yağın**.düşman. -yarqansın canın, qarğansın **yağın.**

qənimət <. **qanırat.** (doyuran. boşluğu, yoxluğu gidərən). pis deyir. keçişir. fəna deyir. -işləriz necədir: **qanırat** !.

qənimət -**qənimət bilib işlətmək**: yarçanmaq.

qənimin -qızıvı vermə erməni sikə, yurduva, dilivə **qənimin tökə**.

qənin **kənini**. -**kənini** güdən, **kəmindən** olar.

qənişmək **dənişmək**. (< **dənğ**). yerində oturmaq. uyum, harmonya qazanmaq. olduğu, bulunduğu duruma, ortama dəng gəlib, uyuşmaq. adiləşmək. normallaşmaq. -yad ölkələrin aşınları, ötün ötükcə (öttükcə) **dənişər**. -bu yenilikərin **dənişməsi** çox uzun sürər. -gedilən ölkəyə **dənişmək** gərək. -olursa güc **dənişməyin** yeni otruğa, durmadan dön geri əsgi yurduva.

qənitin **gənitgən**. **genitgən**. **gənitin**. **genitin**. geniş. yayıq. açıq. yaçıq. yarçıq.

qənitqən **gənitgən**. **genitgən**. **gənitən**. **genitən**. geniş. yayıq. açıq. yaçıq. yarçıq.

qənitqən **gənitgən**. **genitgən**. **gənitin**. **genitin**. geniş. yayıq. açıq. yaçıq. yarçıq.

qənitmək **kənitmək**. artırmaq. çoxaltmaq. bolatmaq. bərəkət vermək. -tanrım bundan **kənitsin**: çox edsin.

qəniz **1**. **gəniz**. **geniz**. eniz. engin. boluz. aşa enli, gen. **1**. **kəniz < kəmiz**. (**kəm qız**: kiçik qız. qız uşağı**)**. qaravaş. əl ayağ altı işlərin görən ev işçi. əkət. əkit. cariyə.. -**gəniz səsi**: burun tapışı.

qəniz **gəniz**. qırtlaq. boğlaq. boğurtlaq.

qəniz **kəniz**. külfət. cariyə. avunc. avıncığ. avuncuğ. avınc.

qənizi -dağı ovruğun əğməz, **dənizi qayığ bükməz. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).

qənq **genğ**. **dənğ**. **1**. bikr. **1**. mə'sum. **1**. bir neçə il əkilməmiş tarla, zəmi.

qənqan **kənkan. kənkən.** çovğur**.** (tutuq bir yerdə) quyu, tünel.

qənqan **kənkən**. **kənkan**. **kərkən**. **kətkən**. **(**< **kərtmək)**. yer qazanlıq işi olan kimsə. qazıqçı.

qənqə **gengə**. **kət**.

qənqə **gəngə**. **çəngə**. **qança**.

qənqələmək qazıb arıb axdarmaq. təfəhhüs edmək.

qənqəş -donun geni oprulmaz, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) . (**ardırmaz:** dala aparmaz).

qənqəş **-gəngəş bilik yoğratır**, birlik bilik toplatır. (**yoğratır**: sıyalır, seyqəl verir).

qənqəş **gəngəş** konfirans. məsləhət**l**əşmə.

qənqəş -**gəngəş salmaq**: məsləhət edmək. -yada **gəngəş salanın**, yazığa getdi başı. **(yazığa**: **yazına**. boşuna**)**.

qənqəş **gəngəş**. **1**. **gengəş**. dinəş. (**dinəv**. **divan**) (dinib eşitmə. deyib eşitmə). konsey. şura. **1**. salcış (salıb çıxmaq). götürqoy. məsləhət. tədbir qılış.

qənqəş **-**kişi yoxsa, **ağac börklə gəngəş bir**. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma, evlənmə).

qənqəş -**yukarı gəngəş**: ali şura.

qənqəşə -**gəngəşə qoymaq:**danşığa qoymaq.

qənqəşli **-**bilməz dosdan yar olmaz, **gəngəşli don dar olmaz**. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).

qənqəşli **-**donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

qənqəşli **gəngəşli**. **-**donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

qənqəşmək **kəngəşmək**. çəngəşmək cəngəşmək kəngəşmək zəngişmək ləngişmək əngişmək əngişmək.

qənqəşmətən **gəngəşmədən**. danışmadan. **-**düşünmədən, qonuşma, **danışmadan**, sonuşma. (**qonuşma**: ağız açma). (**sonuşma**: qərar vermə. hükm vermə).

qənqəşsiz danışıqsız. -gəngəşsiz söz, ülgüsüz don biçilməz.

qənqişmək **dəngişmək. dənişmək**. (< **dəngğ**). yerində oturmaq. uyum, harmonya qazanmaq. olduğu, bulunduğu duruma, ortama dəng gəlib, uyuşmaq. adiləşmək. normallaşmaq. -yad ölkələrin aşınları, ötün ötükcə (öttükcə) **dənişər**. -bu yenilikərin

dənişməsi çox uzun sürər. -gedilən ölkəyə **dənişmək** gərək. -olursa güc **dənişməyin** yeni otruğa, durmadan dön geri əsgi yurduva.

qənqmək **kənğmək. kanğmaq** > **kəndən (fars).** boşaltmaq.

qəno **qənov**. **kənüv**. qınav. axar suların qovağı. arx.

qənov **1**.**qəno**. **kənüv**. qınav. axar suların qovağı. arx.**1**.suvla yağmır, aralıq sularını ağdıran arx. **1**. **kənov**. qınov. qənov. **1**. **kənov**. çalva. arx. cədvəl.**.**
-qənov daşı: atlama**.**

qənov **qanav**. **kənəv**. kanal.

qənşər **-**alağız itlər birikər, **qənşər çıxanda qurda**. (**qənşər**: üzbəüz). (**alağız** : səsbir olmayan. xtilaflı)

qənşər **qanşar. (qayınşar). (qayşar:**sinə gəlib, başın uca duruş). nərsənin döşü (köpük, şişik bölümü). -dağ **qanşarı**.

qənt -başqalarına sayqı öğrətməkdənsə, **kəndi kəndimizə sayqı duyalım**!.

qənt **kənd**. **1**. **kət**. (< **kərt**: kəsilmiş. ayrılmış). hörü duvarlı yer. **1**. nəfs. -**kəndivi tut**: nəfsivi saxla.

qənt **kənd.** boy. öz.

qənt **qənd**. apağ. əziz. şəkər. -**apağım**: əzizim. şəkərim. -**apağ** balam. -sevgilim. -**apağ** atam.

qənt -**çənli kənd**: çənli şəhərçanbalıq**.** çənlibel. dağ belində yerləşmiş kənd.
-verilən pay, alınan pay, yığılan pay, **dağılan pay**. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

qəntəq **kəndək > xəndəq**. **1**. kənik. **1**. godar. kövdər.

qəntən **kəndən (fars).< kənğmək. kanğmaq**. boşaltmaq.

qənti **-kişi kəndi qulu**, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

qənti **-**kar iki gülər, bir sənin gülməyivə, **birdə kəndi düşündüyünə**.
-kəndi sanıyla: özüycə. öz zənnicə. **-**hər kim eşitdiyin **özüycə deyir**. (**deyir**: yorur).
-kimsə kəndi ölümün görmür!.

-**kəndi özümə:** biləmə. mənim özümə. şəxsi özümə. -yazıqlar olsun mənə, deyən olmadı **biləmə.**
-kəndi özüvə: biləvə**.** sənin özüvə. şəxsi özüvə. şəxsi sənə. -**biləvə** dedim: -**biləyizə** dedim.
-**kəndi bizə.** biləmizə. bizim özmüzə.
-**kəndi özlərinə**: bilələrinə. onların özlərinə. şəxsi özlərinə.
-**sizin kəndi özüzə**: biləzə. sizin özüzə. şəxsi özüzə. -**biləzə** sordum, yanıtmadız.
-qurur başqalar üçün şişinməkdir, **güvən kəndi kəndivi yetirməkdir**.
-tanrı dağının qurdu olunca, **kəndi elivin qorcusu** ol.
-**kəndi oyuna qapılıb**, kürkünə büründü.
-inancını alçadan, **kəndi əşin küçüldən**, alçaqların alçağı.

qənti **kəndi .-**düzü yoxuşu enişi, **kəndi asqından sayqın asılı**. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

qənti **kəndi** .-gərəklik yasa yapar, **kəndi ona yasanmaz**.

qənti -kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**yoxlacın**: cilovun.yelovun. yuların. kontrolun). (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**

qənti **kəndi**. cola. -**kəndi** qazan kəndi düşər.

qənti **kəndi. -kişi kəndi kökün danırsa**, topraq onu yadırqar, **kişi kəndi kökün tanırsa**, topraq ona yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).
-kəndi başın tutmayan, öz yağında qavrular!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).

qənti **kəndi. -kişi umağı, kəndi dumağı**. (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**..
-danıq dönük adlanar, **kəndi yurdun qoyan**, özgə yurdun qoruyan **(danıq dönük:** gavur xain)**. (**deyə bilmərəm kişi buna)**..**
-duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

qənti **kəndi**. -**korağun kəndi**, günəş görməz!. (**korağun kəndi**: korların kəndi).

qənti **-**özgə gözdə seçəyir qıldan qılı, **görməyir kəndi gözündə dirəyi**. (**seçəyir** : seçə bilir)**.**
-qanlı düşmanı, **kəndi devləti** , dirçəlməyər can devləti.

qənti **-**söz verib tutmamaq, **kəndi özün saymamaq**..
-yar yoldaşdan bezişən, **kəndi başına sevişən**.

qənti -**kəndi evin tüstüsü**, göz çıxartmaz.
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

qəntimizə -başqalarına sayqı öğrətməkdənsə, **kəndi kəndimizə sayqı duyalım**!.

qəntin **kəndin**. özün. boyun.

qəntin **-**kişi kəndin yeniləməli, yenidən doğulmalı. {kişi kəndi uçun həvəslərin kəndirin tutmalı (qılavutmalı, cilovutmalı, ovsatmalı), yeni evreklər qurmalıdır}**.**

qəntin -kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, **eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir). (aratır: istədir). (aratır:** istədir)..
-tanrım kişini, kəndinə tapşırıb. **kəndin qurub**, qorumalıdır.

qəntin **-**sevilməyə alqın, sevilməməkdən dalqın olan, **kəndin ucuz satar**. (**alqın**: aşiq).
(**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

qəntinə **-**tanrım kişini, **kəndinə tapşırıb**. kəndin qurub, qorumalıdır.

qəntinə **-**kəndini bəğənən, **kəndinə yəhər yapar**. (çox nələr qatlanar)**.**
-oğru kəndinə inanmasın, kimə inanansın.
-sevgilər yolu buruğqan, **kimi kəndinə buyruqan**. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).
-qorxudan **kəndinə qısıldı**.

qəntinə -yükləsən kimsəyə, işin qaldı, **kəndinə inanır, işin aldı**. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

qəntini **kəndini .-**eyilərdən ol, **kəndini arat**! (**eyilərdən**: iyilərdən: yaxcılardan. onatlardan). (**kəndini arat**: özüvü istət).

qəntini -**kəndini bəğənən:** qazdağlı. qazavan. qasılaraq yeriyən.

qəntini **-**suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**
-kəndini bəğənən, kəndinə yəhər yapar. (çox nələr qatlanar)**.**
-güdülü beyin, **kəndini yeyir**. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

qəntintə -**içində kəndində:** tözündə özündə**.**

qəntintən -**böyüklüyü kəndindən bilmək**: qatımı olmayaraq, olmuş nərsəni kəndisi yapmış kimi öğünmək.

qəntintən -**kəndindən çıxıb, kəssəyə** yaxmaq. (kəndin yapmısın, başqasın qaralama! (kəndi yapdığımız suçu, əsgikliyi, başqalarına yekləmək).

qəntiözü **kəndi özü. -**sevən könül, **kəndi özü savçılar** (**savçılar**: elçilər. elçilik edər). (bu söz, amaclı kişini, kəndi özünü çalıçığa, carçılığa, sözçülügə çağırır, özgələrdən yalvarıclığı pəsgitir, mən' edir).

qəntir **kəndir**. sırıt {(**sır**.**sür**). uzanan nərsə}.

qəntirə **-**kəndüvə salma gücü, **kəndirə salda gücü**.

qəntiri **kəndiri.** -**özgədən kəndiri qırıv**, kəndivə quşan. (qırıv: qırıb: qırı ver. qırı verib). (bu söz, kişini kəndisinə güvəncə çağırır. güvəncə: güvənməyə).

qəntirini. **kəndirini.** ipini. -istəyən varsa asılsın, **tapacaq kəndirini.** (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (**qadasın bulur**: bəlasın tapır).

qəntiriylə -**ölüm kəndiriylə** oynama.

qəntisi -**özkəndisi**: bizat kendisi.

qəntisin -güc olan yerdə inam yaranar, **gücə minmiş inam kəndisin danar**.

qəntisintə **kəndisind**: kəndi gorunda -yoxluğunda varlığını düşünmə, dirligində, **kəndi sində eşinmə**. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)**.**

qəntisiylə **-kəndisiylə dalaşğan**, topraq içrə barışmış.

qəntivə -düşmanuva ölüm diləyincə, **kəndivə ömür dilə.**

qəntivə **-**görüncüyə inanma, gördüyüvə güvənmə. **kəndivə güvən**.
-günüvə inan, **kəndivə güvən**. (yetişər gülün, tapun olsa dərirsin, sağ olsun başın, gəlsə başa çəkirsin.(**tapun**: baxtın). (yaşamı tələsdirmə. sən başardığın gör, çalış işi günündə bitir. olsun ki yarın buralı deyilsin. hamı yarın qonaq çağrıla bilir).
-kəndivə güvən, nə itər. nə qırılar. **kəndivə güvən**. nə itməsin, nə qırılmasın!.
-suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**
-kəndivə güvən, heç nəyi itirmədən öl.
-qırqınlıq ummaqdan doğur. heç nə heç kimdən, kəndindən belə umma. bırax yüyəni, güdmə gözləri, **kəndivə güvən**.
-içivi çəkmə, içindən çəkinmə, yollar içindədir, **kəndivə güvən**. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).

qəntivə -**kəndivə güvən**!.güvənc bir quş durur, içində yatır. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

qəntivə **-kəndivə güvən**, dayaq, ölüncə sənə.

-başqasın itmədən, **kəndivə güvən**!.

-ona qərəb , mına qərəb , sana kim qərəb. **kəndivə qərəb**, **kəndivə güvən**.

(**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).

-atdan salıb ad yaxarlar. **kəndivə güvən**.

-gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

-hamını duy**, kəndivə uy**.

qəntivə -**kəndivə inamın qalıncaya dək**, yoxdurur qorxu. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

qəntivə **-kəndivə inan**, güvənli barqal!. (**güvənli barqal**: güvənli ol, hər qaçan, həmişə). (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!). (yükləsən kimsəyə, işin qaldı, kəndinə inanır, işin aldı).
-**kəndivə inan**, tanrıvı bul. (tanrı güvəncdir, hər kimin içində yatır).
-**kəndivə qıymazı**, özgəyə qıyma. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi). **(qıyma**: xoş görmə).

qəntivə **kəndivə.** -gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan..
-kəndivi sev, sevinci yaşat, **kəndivə inan, güvənci yaşat**..
-bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**
-kəndivə güvən, kəndivi edin. (özüvə inan, kəndivə yiyələn, özüvü əldə ed!).

qəntivə **kəndivə.** -özgədən kəndiri qırıv, **kəndivə quşan**. (qırıv: qırıb: qırı ver. qırı verib). (bu söz, kişini kəndisinə güvəncə çağırır. güvəncə: güvənməyə).

qəntivə -göz, durmadan baxsan, koralar, yum birdə aç. **kəndivə gəl**, kəndivə güvən.
-**kəndivə bax**, **kəndivə güvən**! (burnuvu soxma oyan buyana)
-**kəndivə güvən** evrəni qazan.
-verilən pay, alınan pay, yığılan pay, dağılan pay. kəndi payın, **kəndivə güvən**. (**pay**: qismət).

qəntivi **-**kəndivi altalayıb, güzgü düzün baltalama. (**altalayıb**: alta qoyub. basaqarıb. gizgələdib). (**güzgü düzün**: düz olan güzgünü). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

qəntivi **kəndivi.** -girişmə ənlik kirşana, **kişi ol kəndivi sana**. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə)..
-**kəndivi düşün**, işləri üşün. (**üşün**: yığ. toparla). (kəndivin köçəri olduğuvu anlayıb düşündə, işlərivi yaşın boyuna uyar). (yaşıvın uzunluğuna, sürəcinə uyarla, müntəbəq ed). (yarımçıq iş, yalınçıq yarın. yarımçılıq işlər, yarınları boş qoyar, yarınları quramaz)..
-başqasın boşla, sevgivi yoxla, **kəndivi düşün**, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**
-kəndivə güvən, **kəndivi edin**. (özüvə inan, kəndivə yiyələn, özüvü əldə ed!)..
-**kəndivi sev, sevinci yaşat**, kəndivə inan, güvənci yaşat.

qəntivi **-**suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**
-kəndivi çaqqal bilsən, qonşuvu tilki bil.
-inamlı el yazıq deyil, **kəndivi düşün**.
-qurur başqalar üçün şişinməkdir, **güvən kəndi kəndivi yetirməkdir**.

qəntivin -**kəndivin it dartanının** ağzına it işəsin. (yaman).

qəntizə **-**sevdiklərə yarqı, **kəndizə sayqı**. (**yarqi**: yumşaqlıq. mərhəmət).

qəntoqul (**kənd oğul**: özünün becərisi.). özü kəndi yol yolağın tutub gedən. yandan qırağdan özəl yardım görməmiş.

qəntözünə **kəndözünə**. hizuri. hizurən. şəxsi özünə. -**kəndözünə** söylədim.

qəntsi **kəndsi > kənsi**. zati.

qəntu **kəndu**. **güməc**. -**balküməci**.

qəntüvə **-kəndüvə salma gücü**, kəndirə salda gücü.

qənüv **kənüv**. **qəno**. **qənov**. qınav. axar suların qovağı. arx.

qənyi **-**sən sev, **sevilmək kəndi gəlir**.
-sən sev, sevinmək kəndi gəlir.

qəp **-**el içi, **gəp içi**. (el içi sözsüz olmaz).

qəp **-**görülmədik yerdə, **duyulmadıq gəp olur**.

qəp söz **gəp**. -**gəp gəpirmək**: söz demək. söz danışmaq.**.**
-aşqara **gəp aytmayın**: açıqca söz söyləməyin..

-**gəpi kəvləsən**, gəp çıxar..
-**gəp gürünğ**: söz söhbət..
-**öngəp**:sözbaşı.

qəp -**gəp gürrünğ**: söz.

qəpbastı **kəpbastı**. balığ toru çeşiti.

qəpcə -**qəpcə qulaq**: **qəpəc qulaq**: yelpik qulaq. yelpək qulaq. (pil quş. pəhn quş).

qəpçə **kəpçə**. **kəfçə**. kiçik əl.

qəpçi **gəpçi**. çuğul.

qəpçiləmək **gəpçiləmək** ordan burdan danışmaq. dərdi dil edmək.

qəpçir **kəpçir**. **qapcır**. qapıb qaçan. -nə **kəpcir** biriymiş ya!.

qəpə -**dili gəpə gəlmək**: dili açılmaq. danışmağa başlamaq.

qəpə **gəpə**. **kəfə**.

qəpəc -**qəpəc qulaq**: **qəpcə qulaq**: yelpik qulaq. yelpək qulaq. (pil quş. pəhn quş).

qəpəq **kəpək**. qoğa. kəpək.

qəpəl **kəpəl**. küt, enli, yassı böyük balıq türü.

qəpəl **kəpəl**. qapal. mahasirə.

qəpəmək -**tutu kimi gəpəmək**. eşittiyin soğzamaq, uzatıb söyləmək: yanışlamaq. yanğışlamaq.

qəpəməq **gəpəmək**. qapamaq.

qəpən **gəpən**. **gəpin**. **kəfən**. gömülən ölünün sarıldığı parça..
-**gəpən soyqunçusu**: **gəpənçi**. ölü soyucu. nəbbaş..
-**gəpən yırtmaq**: böyük bir atağı, təhlükəni atlatmaq, sovmaq. ölümdən qurtulmaq.

qəpənəq **gəpənək**. **gəpənğ**. **gəbə**. uzun şişik palto.

qəpənəq **kəpənək (**qapanaq**)**. yapınca. üst geyim. paltov.

qəpənəq kə**p**ə**n**ək. kə**l**ə**p**ək.

qəpənq **gəpəng**. **1**.**xəpənğ**. tünlük, körük, kövlə qapağı.**1**. **gəpənək**. **gəbə**. uzun şişik palto.**1**.**gəpənək**.uzun şişik palto. gəbə.

qəpənq **qəpəng**. **xəfəng**. 1. **qapang**. körük qapağı. -samavarın **xəfəngin** bas sönsün. 1. havanğ. hava alma, havanı qapama yeri. -**xəfəngi** aç boğulduq.

qəpər **gəpər**. **gəbər**. **gəpəl**. **qapar**. **qapal**. **qabal**. **bağac**. **bağqac**. sədd. bəd. bənd.

qəpər **kəpər < çəpər.** çit, qamış, ot, dal budaqla (həsir hüsür) hörülmüş kiçik dam, oturqa. koma.

qəpəs **gəpəs**. **qapas**. yekun. son. -**gəpəs qoymaq**: son vermək.

qəpət **gəpət** (qapat). xələt. soyğa. üstənək. üslük. üst geyim. üsdon. -**gəpətim** kirlənib.

qəpi **gəpi**. kəvi. yumşaq, dayanıqlı dəri.

qəpiq **gəpik**. danşıq.

qəpiq **kəpik**. bahalı. -çox **gəpik**. -**gəpiklik** illər: bahalıq illəri. -**gəpik**, qaravsız qala: bahalı, baxımsız şəhər.

qəpiq -**qəpik quruş:** dınqır qıran .

qəpim qapım. luqmə. tikə.

qəpin **gəpən**. **gəpin**. **kəfən**. gömülən ölünün sarıldığı parça..
-**gəpən soyqunçusu**: **gəpənçi**. ölü soyucu. nəbbaş..
-**gəpən yırtmaq**: böyük bir atağı, təhlükəni atlatmaq, sovmaq. ölümdən qurtulmaq.

qəpir **1**. **gəpir**. **(**< **qapır)**. bəha'. **1**. **kəpir**. qıraçlı, kirəcli (oğuntu daşlı**)** topraq. **1**. **gəpir!**. gələ!. danış!. qonuş!. **1.gəpir.** danış**.** -qıyşıq oturda, doğru **gəpir** (əğri otur, düz **danış**).**1**.**kəpir** (kəv). kəvrək daş. tez oğulan nərsə.

qəpirçi **gəpirçi**. bahaçı.

qəpirir **-nə gəpirir**: nə danışır.
-**nəçə gəpirir**: nə dildə gəpirirnə. nəçə danışır. nə dildə danışır.

qəpirmə **gəpirmə.** qapır. xəfələn. dinmə. qıfıllan.

qəpirmək **gəpirmək**. demək. -çox doğru **gəprdiz**: söylədiz..
-**gəpirəlməz**: qonuşulmaz..
-**gəpirəpmədən**: qonuşmadan.

qəpirmək **gəpirmək**. söhbət edmək..
-gəp gəpirmək: söz demək. söz danışmaq.

qəpirməz **-amanlığa gəpirməz**, yaman olursa kişi.

qəpiş **gəpiş**. **1**. dərdidil. söhbət. **1**. aytış. ləhcə. quyiş. **1**. yamış. qadınların qıç arası. **1**. söhbət.

qəpişmək **gəpişmək.** danışmaq**.** çənişmək. çağlaşmaq. çəkləşmək.

qəpişmək **gəpişmək**. söhbətləşmək.

qəpqəş **gəpgəş**. söz söhbət.

qəpqəşmək **gəpgəşmək**. danışmaq.

qəpqip **gəpgip**. qiybət. dediqodu.

qəpqüp **gəpküp**. əğri büğrü.

qəpləməqliq **-gəpləməklik gümüşsə**, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).

qəpləməqliq -gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş). (söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun).

qəpləməqliq **-**gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).

qəpləmətən **-gəpləmədən oturğan**, ağıldan kəm gətirməz.

qəpləməzlik **-**gəpləməklik gümüşsə, **gəpləməzlik süm altun**. (**süm**: şümş).

qəpləməzlik -**gəpləməzlik** süm altun. (**süm**: tüm. teyxa. şüms).

qəpləməzliq **-**gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).

qəpləməzliq **-**gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş). (söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun).

qəpləş sözləş. söyləş. gəpləş. söhbət. -**söyləş dili**: danşıq. gəpləş dili. (quyeş dili).

qəpləşiq **gəpləşik**. danışıq. mühavirə. (muhavirə).

qəpləşmə -**söyləşib gəpləşmək**: söv söhbət edmə.

qəplətmə **-acı gəplətmə**, toxu təprətmə.

qəpləyib **gəpləyib**. **-az gəpləyib**, kop dinlə. (kop gəpləmə, kop dinlə).

qəpləyiş **gəpləyiş** .-**gəpləyiş bilməz tat**: söz, dil başa düşməz dil qanmaz.

qəpmə -**gəpmə, dinmə, sormasan**, uyğan yarın tapılmaz.

qəpmək **gəpmək**. **1**. **kəvmək**. çökmək. yıxılmaq. **1**. **qapmaq**.

qəprəm **gəprəm**. **qapram**. bir nəyin üstündə oluşan, birikən kir qatı.

qəprəm kəprəm (**qapram**). üzlük (yorqan döşək).

qəpriq **gəprik**. gəvəzə.

qəptə **gəpdə 1**. **(< qapmaq** aracı**). 1**. **gəpdə** > **qofdə**. söz. -bu mahnının **gəpdəsi** kimnəndir.

qəptə **kəpdə**. **kəttə**. böyük. yekə. -**ən kəpdəsi** iki yaşda.

qəptələmək **gəpdələmək < qapdalamaq**.

qəran **kəran**. < **gərən**. geniş. gen. boyut. böyüt. burax. açıq.

qəranə **kəranə**. < **qıran**. kənar. qıyı. sahil. -çay **qıranı**: çay kənarı. -çay **qıran**: çay kənar.

qərar tənə **(**< **dənğ)**. nisbət. -bu **tənədə** gedmək olmaz. -nə **tənədə**: nə qərarda.

qərarlaşmaq qoynuşmaq.

qərarsız gildəli getdəli. gəlli gedli. -**gəlli gedli** düya.

qərcəq **gərcək**. doğra. doğru. durqa..
-**gərçək** gündə gül açmaz, yalan gülsüz duranmaz.

qərç **kərç**. **(**< **kərtmək)**. **1**. bölüm. qismət. bəxş. -bunu on **kərçə** ayır. -alt **kərç**, üst **kərç**. -kitabın bu **kərçin** qanmadım. -üçdən iki **kərçi** sənin. **1**. qaş. -bir **kərç** qohun. **1**. parça. -ağır yükü neçə **kərçə** böl götürməsi qolay olsun. **1**. məqtə'. -işin bu **kərçində**: məqtəində. **1**. qətə. tikə. -iki **kərç** yer. **1**. vərəqə. **1**. bölünən nərsənin hər bir bölümü. **1**. **qaş**. **qarç**. (**çak**) (**< kərtmək**: kəsmək**)**.

qərçəq **gərçək** (**< kəs**. **kər**). kesilmiş olan. inancıdan asılı olmayaraq var olan. həqiqət.

qərçəq **gərçək. gerçək. geçrək. (< keç).** sürcək. yumşadıcı. müshil. -**geçrək yağ**: sürdürmə yağı. müshil yağ.

qərçələmək **kərçələmək**. **1**. qaşlamaq. qaş qaş, kəriç kəriç, çapım çapım edmək. bir bütünü tikə tikə edmək. -qulağ duyar, gözüm görər, ürək qanar **kərçələr**. -qoğun dilimlərin **kərçələyib** uşaqlara verdi.

qərçəm -**kərçəm kərçəm**: kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. çapım çapım. tikə tikə. bölək bölək.

qərçəmək **kərçəmək**. **kərçiləmək**. kərçim kərçim doğramaq. qiymələmək. qıymalamaq. qıyım qıyım edmək. tikələmək.

qərçiləmək **kərçiləmək**. **kərçəmək**. kərçim kərçim doğramaq. qiymələmək. qıymalamaq. qıyım qıyım edmək. tikələmək.

qərçim -**kərçim kərçim doğramaq:** kərçəmək. kərçiləmək. qiymələmək. qıymalamaq. qıyım qıyım edmək. tikələmək.

qərə -ıldırım **bir kərə** çalar.

qərə -**kərə dili**: çörək dili. iş dili. qazanc dili. yazıb törədə bilən, ulğanılğan dil. incəsənət dili.

qərə **kərə**. **1**. irət. ərət. dəfə. -üç **irət** söylədi. **1**. taltayağ **(taltın yağ)**. **1**. ağız**.** dəfə. -bir **ağız** suya çək. -bir **ağız** dedim eşitmədi. -**neçağız** (neçə ağız**)** gəlməliyəm. **1**. **(kərə** < **qara)**. -**kərə**ney: **qara**ney. **1**. barat. dəfə. -üç **barat**..
-birağız: monoton. təkdüzə. yeksan..
-**neçə kərə**: qança qatap.

qərə **kərə. 1.**mərə. mərrə. dəfə. -**birmərrə** olub, **onmərə** ölmək. **1**. bal. balqa. (**< bal. böl**)**.** öğün. -iki **balım** gəldim. **1**.qətə. dəsdə.

qərə **kərə.** kəz. gəz. gəzək. yolam**.** yola**.** yol. övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim).

qərə **kərə.** qayta. dönə. zərbdər. -beş **qayta** beş, igirmi beş.

qərə **kərə**.
-gör eşit iylə, dişlə dad toxun, **on kərə tuşla**, birdin at oxun.
-**ölüm min kərə gəlir**, bir kərəm alır!.

qərə **qara.** kömür. -**kömür qələm**: qara qələm.

qərə -birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa, **ikinci kərə aldırmaqdır**. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

qərəb **-ona qərəb** , **mına qərəb** , sana **kim qərəb**. **kəndivə qərəb**, kəndivə güvən. (**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).

qərəc **gərəc**. uyqun arac **-**hər nəyin öz **gərəci** var.

qərəcini **-**çox gəzən başmaqını, **çox işliyən gərəcini, geyəcini**, çox anqıran torbasını tez yırtar.

qərəclər -**gündəlik gərəclər:** sürsüvat. sürsuvat. sarsavat. sarsuvat. ləvazimat. vəsayil.

qərəçə **kərəçə**. **çərəkə**. çalağa. limə. kərpiç yarpısı, tikəsi.

qərəçitən -qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar.

qərəq **-**açıqdır ağzı, söyləyir elim, **mindirəm gərək kürsüyə dilim**..
-ağzın açıq **yaşamda gərək**, düşsə payın qapasan.(**qapasan**: yığasan. tutasan)**..**
-pişiyə elçi **nə gərək**.

qərəq **gərək**. **1**. iş. vəzifə. şuğl. -**alban gərək**: rəsmi, dövlət görəvləri. **1**. (**< kəs**. **kər**). edilməsi qaçınılmaz. **1**. iş. -**gərəkiz** olmasa gedərim: **işiz** olmasa. **1**. sıxıt**..**
-iş gərəkləri : edik edləyi.

qərəq **gərək. 1.**yarğu. yaruğ. hacət. ehtiyac. niyaz. -sizin **yarğuzu** neçə ödər. -**yaruğları** gözdə alsaq. gərəkləri gözdə tutsaq. -o mənə çox **yaruğ** değil: çox gərək değil.**1.**ehtiyac.
-artqı sözə gərək yok, bu gün varsın, yarın bir olasın. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**
-başa düşən **işi başarmaq gərək**, başarmadın daşarcaq **(**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)**.**
-əğrini düzəltmək **nəyimə gərək**, düzü düz **saxlamaq gərək**.
-gerçəyə gərək ayıtmaqdır, yalanın alavı içində durur. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**
-hər çağun, hər bir yerin işlək işi, **uyqun sözü olsun gərək**. (hərgələ ağız açma, adım atma).
-yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək. (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir).
-**uluya sayqı gərək**, kiçiyi kəmsitməmək. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

-**eşəklə eşək gərək**. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}. yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək).
-öcür dikə **gərək daşlanasan**. (**dikə**: məğrur). (öylə əksik qurranın başına gərəkdir addanasan).
-**yiyəsinə gərək olan**, qonşuya kütün demişlər. (**kütün**: haram).

qərəq **gərək.** uyar. (şayistəlik. ləyaqət). -ondan **uyar** bəkləmə: -**uyarı** nədir: gərəyi. səzarlığı nədir. -**uyarı** yüksək: -uyarı düşük. -uyarılı: gərəkli. layiq. -**uyarın vermək**: haqqın vermək..
-iş görməyə, **diləkdə gərək, biləkdə**, ilikdə **gərək**, bilikdə. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

qərəq **gərək.** -ürək açsan yağuya, **gərək qalmaz ağuya**. (**yağuya**: **dığıya.** düşmana**).** (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz)..
-olmudan ölümə, bir ərək, **çalışıb işləmək gərək**. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir)**.**
-sökərsə dan, sökülməz ürək, çox iş qalır, **görülə gərək**. (iş kişisindən asılıdır)..
-tosunsan çox hələ **pişmək üçün işlər gərək**. (**tosun:** naşı. pişmədik).

qərəq **kərək**. **1**. əksik. naqis. **1**. qıraq. kənar. qol. yan. yant.

qərəq **tikiz**. -**tikiz** olsa gələrəm: gərək olsa gələrəm.

-ağac olursa gərək, olur ağacan.

qərəq -**yut gərək qamın**: daxili işlər bakanlığı..
-**gərək yaraq**: əsbab alət. vər vəsayil. əbzar..
-**yut gərək**: daxili iş.

qərəq qocut. -**qocut yox**: gərək yox.
-**hər işə könül gərək**, igid xoşu at yaraq. (**könül**: maraq. əlaqə)
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).
-**gərək yaraq:** təchizat.
-**gərək yaraq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

qərəqə **kərəkə. çərəkə.** (**< kərmək**: **kəsmək**). dənələrin **(**kəsic nərsələrdən. mıncıqların**)** ardı arda **(**ərkə ərkə. arxa arxa**)** dizildiyindən alınan hörkə.

qərəqən **-iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu**: arac. asac. sadac.

qərəqi **kərəki**. **kərğək**. təsbeh.

qərəqi -**sözdür kişinin gərəki görkü**, tutmasa sözün, yaramaz börkü. (**görkü**: yaraşığı).

qərəqimək **gərəkimək.** aldırmaq. icab edmək. -bu işi sizə bıraxdım, hər nə **aldırırsa** yapın. -bu iş neçə **aldırır**.

qərəqirsə **gərəkirsə.-**
-**dəviyə şoryandaq gərəkirsə**, boynun uzar. (**şoryandaq:** dəvə tikəni).

qərəqiş **gərəkiş**. gərəksiniş. zərurət.

qərəqli **-**gərəkli daşın, yox ağramı.

qərəqli **-gərəkli nəyi**, gərəksiz günü al.

qərəqli **gərəkli**. tikizli.
-gərəkli yük ağrıtmaz.

qərəqli **gərəkli.**ehtiyaclı. möhtac.
-yarışlarda yürüşlü, savaşlarda ürəkli, **el dərdinə gərəkli**.

qərəqli **gərəkli**. qocutlu.

qərəqliq **gərəklik** .-**gərəklik yasa yapar**, kəndi ona yasanmaz.

qərəqliq **gərəklik**. {işləmə əklənib **gərəklik** anlamın artırır. -**çi.-li.** -gedmə**li**: gedmək**çi**: gedməyə **gərəkli**. -gedmə**li**yəm: gedmək**çi**yəm: gedməyə **gərəkliyəm.}.**

qərəqliq **gərəklik**. **1***.* olamıq. hacət. -onların heç birinə **olamıq** yox. **1***.* sıxıt. **1***.* vər vəsayil. ləvazimat. məlzumat.

qərəqmək **gərəkmək**. tikizmək. -**tikizdir**: gərəkdir. -dərindən qaramamız **tikizir**: -dərindən baxmamız gərəkir. -**tikizmir**: gərəkimir.

qərəqməz **-aca carçı gərəkməz**, götə falçı.

qərəqməz **-**kora vəsmə gərəkməz.

qərəqməz -**könüldəşə elçi gərəkməz**. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}. (**elçi**: arxan. vasitə). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

qərəqös **kərəkös**. əti ayrılmış gövdədən arda qalan sür sümük. iskilet.

qərəqsiniş gərəksiniş. 1. gərəkiş. zərurət. 1. ehtiyac duyma.

qərəqsiz -**boşuna yorucu, gərəksiz yük:** qonqur. qondur. qurqa. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax.

qərəqsiz **-**gərəkli nəyi, **gərəksiz günü al**.

qərəqtir **-**iş döğüş dəğil, **tələsmək nəyə gərəkdir**.

qərələmək **qaralamaq** (**qaraq**: göz). gözdə tutmaq.

qərəliq -**bir kərəlik:** bitil. -**bitil getdi**: bir kərəlik, yerli dibli getdi.

qərəm -bir dərinin içində, qoyun **nəçə kərəm** səmirər, **nəçə kərəm** azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).
-ölüm min kərə gəlir, **bir kərəm alır**!.
-yaşın boyu versən, alan çox olar, **bir kərəm dilənsən**, çevrən boş olar.

qərəm **kərəm**. dəfə. -**bir kərəmə**: bir dəfəlik.

qərəm -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)
-**kərəm kərəm**: çinə çinə.

qərən **gərən (> kəran)**. geniş. gen. boyut. böyüt. burax. açıq.

qərən **gərən**. **1**.ara. müddət. -**bir gərən**: bir müddət. **1**. (uzun). borc. nisyə.

qərəney **kərəney**. **kərəngi**. burq (**burnuq < muynuq < buynuz**) nəfir**..**
-kiçik kərəney: borca.

qərəney **kərəney**. **qaranay**. **1**. oluq. oyuq. boru. qubur. qoğur. qovur. 2. soluqlu araclar. 3. gərəksizcə səsin ucaltıb bağırma. -elə danışır ki, elə bil qoyublar **kərəney** boğazına.

qərənqi **kərəngi**. **1**.**qərəney**. burq (**burnuq < muynuq < buynuz**). borunğ (boru biçimli çalac). nəfir. **1**. hərəngi. hayküy. yarqay.

qərənli **gərənli**. **1**. uzanan. -**gərənli** pul: (nəğd olmayan) müddətli pul.

qərəsürən (**qara**: topraq+ **sürən**: atlı). yol polisi.

qərət **gərət**. məcburiyyət. icbar. -**gərət qarşısında**: məcburiyyət qarşısında.

qərətitə **kərədidə** . -**bir kərədidə** > **bikərədidə**. bir dəfədidə > bidəfədidə. biyolduda < biryolduda.

qərətli **gərətli**. məcbur. -**gərətli değiləm**: məcbur değiləm.

qərəv **gərəv**. **1**. təəhhüd. -**gərəvin görmək**: təəhhüdü yerinə gətirmək. **1**. iltizam. -**gərəv** salmaq: iltizam qoymaq. -**gərəvitmək**: mültəzəm edmək.

qərəvli **gərəvli**. **1**. mütəəhhid. -**gərəvli ölkələr**: təəhhüdlü ölkələr. **1**. mültəzəm. -**gərəvli** olsaz: mültəzəm olsaz. iltizam versəz. -**gərəvitmək**: mültəzəm edmək.

qərəyaq **kərəyağ**. **kərəyağı**. tərəyağı. sağyağ. sağıyağ. sarıyağ.

qərəyaqı **kərəyağı**. **kərəyağ**. tərəyağı. sağyağ. sağıyağ. sarıyağ.

qərəyi **-biləlikdə bitər qamunun gərəyi,** birləşikdir öngəlməyin dirəyi. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

qərəyin -işləyirsə baş, **gərəyin tapar**, bildiyin yapar.

qərəyincə **gərəyincə.** uyarınca. (şayistəligincə. ləyaqətincə). -**uyarınca** yağdırdı. -**uyarınca** qınqadı: lə'nət etdi.

qərəyiş **gərəyiş.** güclün. güciş. gərəyit. qonqur. qondur. qurqa. vacib. bağda. bağlı. icbar. məcbur. məcburluq.

qərəyit **gərəyit.** güclün. güciş. gərəyiş. qonqur. qondur. qurqa. vacib. bağda. bağlı. icbar. məcbur. məcburluq.

qərəyizcə **gərəyizcə.** yaruğuzca. könlünüzcə. meylinizcə. meylizcə.

qərəyizə -**gərəyizə baxın**. yarğuza baxın: yaruğza baxın.

qərəzə **kərəzə**. **dərəzə**. pəncərə. -**tüpə tərəzə**: duvarın yuxarısında, tüpənə baxan pəncərə.

qərib sayar **yadırqar**. -kişi kəndi kökün danırsa, **topraq onu yadırqar**, kişi kəndi kökün tanırsa, **topraq ona yağırdar (onu yağırdar).** (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

qərib **1**. çalın. yabançı. -**çalın** ulus: yad el. **1**. dulağ **(**< **dal**: yarı. tək. dalı**)**.

qəriç -**kəriç kəriç**: kərçəm kərçəm. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. çapım çapım. tikə tikə. bölək bölək.

qərik **(qara ərik)**. gavalı. qarayemiş.

qəriq **gərik** (qustərdə).

qəriq **kərik**. -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.

qəriq **kərik.** parıq. yarıq. yıraq. bərik. yırtıq. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

qəriqinmək **gəriginmək**. dartqınmaq. tarım çəkinmək.

qəriliq **gərilik**. çalımlı, şik geyim. qonağ paltarı.

qərilqən **gərilgən**. ged gedə ağırlaşan, ğamizləşən durum.

qərilqənmək **gərilgənmək**. (durum) ağırlaşmaq. ğamizləşmək.

qərim **kərim**. **kətim**. **kərim**. **kəsim**. əksik. -**kərim yetirmək**: nərsənin əksiyin, dalısın gətirmək, bitirmək.

qərin **gərin**!. yazıl. yazın. uzan.

qərin **gərin**. **1**. (**gərmək**: dartmaq. çəkilmək). (> **giran**(fars) dartıq (dartlı). çəkgin (çəkili). ağır. **1**. **gerin**. dərin. əmiq.

qəriniş **gəriniş**. çəkiniş. darınış.

qərinqə **gəringə**. döğüş alanı.

qərinmək **gərinmək**. **gərnəşmək**. -işsiz **gərinməyə** (**gərnəşməyə**) ərtinür, iş işləyən günü gündən artunur.

qəriş **gəriş**. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü) omuz. çiğin.

qəriş **gəriş**. çəkilib uzanma. boyuş. -dağ **gərişi**: dağ uzunu. dağ boyu.

qəriş **gəriş**. **gəyriş**. (< **gərmək**: dartmaq). əğim. meyl. trend.

qərişli **gərişli**. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü) omuzlu. çiğinli.

qərişmək **gərişmək**. talaşmaq. tələş edmək.

qərit **kərit**. **1**. **(< kərtmək)**. uçurum. **1**. hesab. -mənim **kəritim**. -buda sizin **kəritiz**.

qəritçi **kəritçi**. hesabdar.

qəritəz **kəritəz**. **gətirəz**. **kərtəz**. **kərtiz**. **1**. qutbnəma. 2. doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə.

qəritləmək **1**. **kəritləmək**. hesaba yazmaq. **1**. **kərtəmək**. hesablamaq. -bunuda **kəritlə**.

qəritmək **kərtəmək**. **kəritləmək**. hesablamaq. -bunuda **kəritlə**.

qəriv **kəriv**. fərz. vacib. **(**edilmesi kesin olan nersə)
{v eki bir para türk ellerinde işlemden ad düzeldir. ör. -**ediv**: edmek işi. -**görüv**: görmek işi}.

qəriz **kəriz (**< **kərtmək**. **kəsmək)** kərəntli **(**qənatlı**)** quyular sistimi. yer altı **(**astı**)** suları, yer üzünə çıxartmaq üçün, neçə quyunu **kərtib (**qazıb**)** birbirinə qovuşdurma sistimi. -**kərizkər**: **kərizkən**: kəriz **(**qənat**)** açan.

qərizə güdük.

qərizi güdüc.

qərizqər **kərizgər**. bazı. pazı. qoğun qarpız əkmək üçün iki kərz, arx ortasında yaradılan dik qol.

qərq -**qərq edmək**: cumqurmaq. batırmaq..
-**qərq olmaq**: cummaq. batmaq..
-**qərq olmaq**: batmaq. cummaq. boğulmaq.

qərq -**qərq olmuş**: batıq. -**batıq** yox: qərq olan yox. -**batıqlar**: qərq olmuşlar.

qərqə **gərgə**. **1**. **gərgəv**. **çərçəv**. **çərçiv**. **1**. dəzgah. **1**. çarçuva. çərçivə. qab. **1**. səf. rədif.

qərqə **gərgə**. cərgə. bir quruhun uzuna, sərili durulan görnüşü, biçimi.

qərqəf **kərkəf. çərçəp. çərşəb. > çərşab.**

qərqəq **kərğək**. **kərəki**. təsbeh.

qərqələmək **kərgələmək**. bəxş bəxş edmək.

qərqəmişdən -**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçiğ. çardağ.

qərqən **kərkən**. **1**. **kərkənğ**. **külük**. **künlüg**. > **koləng** (fars) **(**< **kərtmək)**. iki başı kəsərli olan {bir başı yana, öbür başı ona **(**doğra**)**} qazma aracı, quralı. **1**. kənkən. kənkan. kətkən. yer qazanlıq işi olan kimsə.

qərqənəz **kərkənəz**. **gögənək**. **kükənək**.

qərqənğ **kərkənğ**. **kərkən**. **külük**. **künlüg**. > **koləng** (fars) **(**< **kərtmək)**. iki başı kəsərli olan {bir başı yana, öbür başı ona **(**doğra**)**} qazma aracı, quralı.

qərqərə tübür..
-**yekə qərqərə:** burcağad.

qərqəşən **kərkəşən**. **kərvəşən**. ağacı dallamaq (budamaq) üçün ucu **kərtikli** (oraq, kəsici parça) uzun ağac.

qərqət **kərgət. kətgit. kəsgit**. qırın. qırını. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qərqəv **gərgəv**. **gərgə**. **çərçəv**. **çərçiv**. **1**. dəzgah. **1**. çarçuva. çərçivə. qab.

qərqi **kərki**. kitmən. toxa. çapa. başı əğri bel. **(**kəc bel**)**.

qərqic **kərkic**. kəsmə maşını.

qərqin **gərgin**. **1**. dartın. **1**. qaynar. **1**. dar. darıt. dart **(**< **dartmaq)**. **1**. dartıq. **1**. vəxim. -**gərgin** durum: çətin şərayit. **1**.buruşuq. tov. **1**. tovqun. burqun. döngün. sarqın. bükgün. **1**. həssas. -**gərgin** durum. (# **sərgin**: aram)..
-**gərgin halət**: qayırqın qalğan, durum.

qərqin **gərgin.** dartğın. ağrın. böhranlı. -**dartğın** durum.

qərqin **gərgin**. **gərgit**. dartıq.

qərqinmək **gərginmək**. əziyət çəkmək, görmək. azarlanmaq.

qərqir **kərkir**. (< **kərmək**). xırımxırda. xırdavat. -işin **kərkir** qalmış bitməyə.

qərqiş **gərgiş**. dərgirlik.

qərqit **gərgit**. **gərgin**. dartıq.

qərqitmək **gərgitmək**. əziyət vermək. azarlamaq.

qərmə **kərmə**. qoyun pisgilindən (**pisliginden {**> **peşgil** (fars)} yapılan təzək.

qərmə -**nərsənin gərmə gərmi (**> **gərma gərm) (gərmək)**: burğan. boran. nərsənin ən qızqın yeri, çilləsi. -döğüş **burğanında**. -sevişmə **burğanı**.

qərmək **gərmək**. **1**. çəkmək. -özü bəsdəyir, üçündə yanına salıb **gərir**. **1**. yazıtmaq. yazmaq. uzatmaq. açmaq. -qıçıvı (bacaqlarıvı. buduvu) **aç**, açın: qıçlarıvı uzat dincəl, rahat ol.

qərmək **gərmək.** dartaraq açmaq.

qərməyə **-**sağlığında əl barmasa berməyə, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

qərn oyun. öğün.

qərnəşmək **gərnəşmək**. **gərinmək**. -işsiz **gərinməyə** (**gərnəşməyə**) ərtinür, iş işləyən günü gündən artunur.

qərni **gərni**. (< geriyə qoyulub dayanan ənli uzun yastıq) müxəddək. püşti.

qərpici **kərpici**. boylu. çarxana. -**boylu** köynək.

qərpicil **kərpicil**. çapçur. xişti. çetavul.

qərpiç **kərpiç**. bağar. tuğla.

qərpiş **kərpiş** (**< kərmək**). çəkov. (< **çəkmək**). cədvəl gözllərinin hər biri. -**çəkovlu**: cədvəlli. -**çəkovlu** kağaz: **cədvəlli** kağaz.

qərsiq **kərsik.** qınçı. cəfapişə. sitəmgər.

qərsin **kərsin.** acımaz. don ürək. yavuz. rəhmsiz.

qərşəv **kərşəv**. sahə.

qərt **kərt (**< **kərtmək)**. **1**. nərsədən kəsilmiş tikə. örnək. nimunə. **1**. **(**kəsik tikə**)**. kart. -çağrı **kartları**. **1**. yarıq. cırıq. **1**. çapıq. **(çakıp** > **çak)**. -**kərt** dodağ: çapıq dodağ. -**1**.

keçmişdən sayı, hesabı saxlamaq üçün ağaca qoyulan cızıq, xətt. -**kərtikçi**. **(**< **kərtmək)**. oyunda oyunçuların utuk sanaların, çubuq üstə cızan keşikçi, kişi. **1**. dəfdər. -**gəzik kərt**: xətli dəfdər. **1**. kəsiş. -ərə **kərti**. -piçaq **kərti**.

qərt **kərt**!: biç!.

qərteviq **kərdevik. kərdövük**. **kəmkəsir.** çatışmazlıq. kəm o kasti.

qərtə **kərtə**. dəfdər.

qərtəçi **kərtəçi**. **(**dəfdərçi. dəfdərdar. katib. münşi. sekreter.

qərtən -**gərdən bənd:**qonduruq. qoyunduruq. köndürük. sinə riz.

qərtənə **gərdənə**. burtaq boğaz. gədik.

qərtənqələ **kərtənkələ**. **kəsdənkələ**. qıryaşıl. qıvraşıq. qıvraşıl. günəş ilanı.

qərtənqələ **kərtənkələ**. kəsləncük. kəltə. qırval. bozmaca.

qərtəş **qərdəş**. **qardaş**. tavay. tayvaş. bəradər**..**
-böyük qərdəş: batur. dadaş.

qərtəz **kərtəz**. **gətirəz**. **kəritəz**. **kərtiz**. **1**. qutbnəma. 2. doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə.

qərti **kərdi. (**avur. ovur. ovan. avan. ovanğ. avanğ). (< **av**. **ov**).

qərti **kərdi**. çıp**.** (> **şip**). -tarla çıplara bölünmüş, hər **çıpda** başqa əkin əkilmiş.

qərti **kərti**. gerçək. düz. -kərti sözdən gerinmə **(**yandurma**)**, yaman sözdən itinmə.

qərtiq **kərtik**. **1**. gəz. nişanə. **1**. dəfdərçə. -bang **kərtiyi**.

qərtiqçi **kərtikçi**. **(**< **kərtmək)**. oyunda oyunçuların utuk sanaların, çubuq üstə cızan keşikçi, kişi.

qərtil **gərtil**. **xətil**. **kitəl**. **kətil**. **kərtil**. **1**. bir yerin üstünə gələn kiriş, tir, ağac. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik. **1**. qatıl. qalın qabıqlı, üzlü olan. **1**. **kətər**. **kitər**. qayğı. düşünmə. fikir.

qərtil **kərtil**. **xətil**. **kitəl**. **kətil**. **gərtil**. **1**. bir yerin üstünə gələn kiriş, tir, ağac. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik. **1**. qatıl. qalın qabıqlı, üzlü olan. **1**. **kətər**. **kitər**. qayğı. düşünmə. fikir.

qərtilərə **kərdilərə**. çıplara. -**tarla çıplara bölünmüş**, hər çıpda başqa əkin əkilmiş. (**çıpda:** kərdidə).

qərtilişmək **kərtilişmək**. yer yer üzülməyə başlamaq. -yaz gəlib qar döşəyi **kərtilişmiş**.

qərtilmək **kərtilmək**. **1**. sökülmək. soyulmaq. -yeni qabıq çıxıb, əsgi qabıqları **kərtildi**. **1**. yonulmaq. -çapbar işlər, heykəl özü kərtilər. **(çapbar**: heykəl tiraş**)**. **1**. yonulmaq. **1**. üzülmək. incəlmək.

qərtiş **gərdiş**. aylan. təfərrüc.

qərtiş **gərdiş**. çevgiş. çərxiş. aylanış dolanış. dönər. dönüş.

qərtiş **gərdiş**. çərxiş. axım. -**axımda**: gərdişdə. çərxişdə.

qərtişmək **kərtişmək** (**kəstişmək)**. kəsməklə uğraşmaq. bala bala kəsmək. -yaşla qayğı, iki ucdan, yaşam ipin **kərtişər**. -ağca siçan **(**gündüz**)**, qaraca siçan **(**gecə**)**, yaşam ipin **kərtişər**.

qərtitə **kərdidə.** çıpda**.** -tarla çıplara bölünmüş, **hər çıpda başqa əkin əkilmiş**. (**çıplara:** kərdilərə).

qərtiz **kərtiz**. **gətirəz**. **kəritəz**. **kərtəz**. **1**. qutbnəma. 2. doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə.

qərtqinmək **gərtginmək.** asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

qərtqinmək **gərtginmək**. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tosğunlanmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq.

qərtmək **kərtmək**. qazaraq, qaşıraraq ayırmaq, soymaq, yonmaq.

qərtövüq **kərdövük**. **kərdevik. kəmkəsir.** çatışmazlıq. kəm o kasti.

qərtun gərdun < **çoğun** fırdağ. dönər.

qərtüq **kərtük** > **çöggə**. **çörtgə**. **çortqa**. **(**keçmişdən saymaq, hesablamaq üçün işlənilən **kərt kərt**, **bölük bölük** ağac boğuları, tikələri**)**.

qərur qocur. qacar. qeyrətli. qoxmaz igid.

qərvan **kərvan**. **1**. köç. -köçən köçə ərə almadım: yoldaki kərvana çata bilmədim. **1**. köş. köç. -**köş köçdü**, yayat (yaya) qaldıq. -**köşsən köçə** qoşul, yatsan duvağa (evə) **1**. sürüş. uzuş. sırış. arkış. arğış.

qərvə **gərvə**. **1**. (telləri, öğələri, bölümlər, birbiri ara dartılı, dəğili (mərbut) nərsə). bağal. bağqal. sistim. düzən. dəsqah. nizam. **1**.çevrə. mühit. **1**. döğrə.

qərvəşən **kərvəşən**. **kərkəşən**. ağacı dallamaq (budamaq) üçün ucu **kərtikli** (oraq, kəsici parça) uzun ağac.

qərviş **gərviş**.**çəkiş**. bağlaş. qumar.

qərvişmək **gərvişmək**. çəkişmək. bağlaşmaq. qumar oynamaq. şərtləşmək.

qərzin **kərzin**. sələ. səbət. səvət. sövət. zənbil.

qəs **1**. **gəs**. çəkşik. əkşik. türş. tüğşuq. ağzı yığan, buran dad. meyxuş. **1**. **gəs**. **kəkəz**. ağız gözü buran dad. **1**. **kəs**. kəsgə. şəxs. **1**. **kəs**. öz. -sən **kəsin** gözlə. -birinə quyu qazan, **kəsi** düşər..
-**hər kəsi**: barsanı. -kiçgənə qurd, yediyi tut, barsanı geyindirir, geyənləri sevindirir. **(**bilməcə**)**. **(yemiş)**.

qəs **-**aşq yaşanır, hər kəs bacardığın oynur.

qəs -sayın sıra **hər kəs köçüb baracaq**. (**sayın sıra**: novbət novbət) (hamı köçməlidir).

qəsatma **kəsatma**. ildik. çəlmə. qındıq. qıydıq. qıylıq. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq).

qəsə **kəsə**. **1**. (qoğun kimi**)** kəsilən bütün nərsənin hər parçası, tikəsi. -iki **kəsə**. -üç **kəsə**. **1**. tirə. {**(**. -) bu simgənin adı}..
-**kəsə öz**: **kəsöz**. münhəsir bi fərd.

qəsə **kəsə.** başa .adama. -**dilsiz başa**, necə deyim kişi mən!.

qəsəki **kəsəki**. maddi.

qəsəq **kəsək**. **1**. tirə. qıyaq. sapsız olan hər çeşit kəsər. **1**. maddə. **(# əsək**: ruh**). 1. kəssək**.qırt.

qəsəq **kəsək**. bölük. sektör.

qəsəq **kəsək**. pırofayl. profail.

qəsəq **-**min qarqıya bir kəsək.

qəsəq **kəsək**. qalıb. -**kəsək sabın**: qalıb sabın.
-**kəsək olmayan sabın** suyuq sabın. donuq olmayan sabın.

qəsəqən -**kəsəgən aracların genəl adı**: gəzlik**.**

qəsəqəs **kəsəkəs** (kəsə kəs). qısaqıs (qısa qıs). öcəöc (öcə öc). tayatay (taya tay). qisas. muqabilə bimisl.

qəsəqəsləmək **kəsəkəsləmək.** qısaqıslamaq.tayataylamaq. qisaslaşmaq.

qəsəqi **kəsəki**. **(**< **kəsə**: **kəsik**. ayrı**) (**ayrıya, başqasına bağlı olan). başqa yerdən, yurtdan gələn. başqa yurdların adamları. biqanə. qərib. -yoxsul öz yurdunda **kəsəki** qalar. -**kəsəki** mal: xarici mal. -**kəsəki** ölkələr: yad ölkələr. -**kəsəki** birin evə qoyma.

qəsəqi **kəsəki**. yad. başqa. özgə. yabanı. xarici. -**kəsəki biri**: yad biri. -**kəsəki ölkə**: yadölkə. -**kəsəki** dillər: **kəsəki dillər**: yabanı dillər. -söz yalansız, **yaban** yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yançıya alınma).

qəsəqləmək **kəsəkləmək**. xət salmaq. xət çəkmək.

qəsəqli **kəsəkli**. **1**. parça parça olmuş. 2. toprağın quruyub, bölük bölük parça parça olub qabarması.

qəsəqos **kəsəkos**. qasqazur. qırpırıq. qırqıpıq. qırpıntıq.

qəsəqüt **kəsəküt**. oltimatom. (ultimatom).

qəsəl **kəsəl**. sozduğ. sızdıq. ağrıq. naxoş..
-**boğaz kəsəli**: kitov.

qəsəl -**yüngül kəsəl**: çalaçor. yüngül xəsdə**.**

qəsələmək **kəsələmək**. **1**. əngəlləmək. mane' olmaq. **1**. kəsək kəsək bölmək.

qəsələnmək **-ağır kəsələnmək:** yataqlanmaq. yatağa, döşəyə düşmək.

qəsələnmək **kəsələnmək**. kəsək kəsək bölünmmək.

qəsəli **kəsəli**. çağır. tirəli. -**çağır daş**: çaxmaq daşı. uclu, kəsəli daş.

qəsəli -**öggə kəsəli.** ökpənsızı. ağciyər xəsdəliyi.
-**böyür ağrısı**: böyrün**sızı:** böyür kəsəli.
-**böyür kəsəli**: böyrün**sızı:** böyür ağrısı.

qəsəlqə **kəsəlgə**. kəsəllik. naxoşluq. mərəz.

qəsəllənmək **kəsəllənmək.** döşək salıb yatmaq. döşək dartıb yatmaq.

qəsəllənmək **kəsəllənmək**. kefsizlənmək. sozalamaq. sozuqlanmaq. sozalanmaq. ehsasi zə'f edmək.

qəsəlli **kəsəlli**. sırğav. naxaş.

qəsəllik **kəsəllik**. kəsəlgə. naxoşluq. mərəz.

qəsəmən **kəsəmən**. yol kəsən. çataman. oğrular başçısı.

qəsən -axar çaylar qurudu, **kəsən çayı**, əlin qurusun.

qəsən **çıpkəsən**. **çıtkəsən**. bağbanlıq pıçağı.

qəsən -çörək **kəsəni** qılıncda kəsə bilməz.

qəsən **-kəsən oğlu:** haydan. erməni. **-**koldan kötük olmaz, **haydan yetim**. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz).

qəsən **-soluk kəsən**, ciğər sökən, can yaxan ağrı**.**

qəsən **kəsən**. kəsici. tıxan. tıxıcı. -qan **tıxıcı**: (kəsilci)

qəsənə **kəsənə**. **1**. bəlli **(**kəsik. məqtu'**)**, danışılmış bir para qarşılığı işləyən işçi. fəhlə. gün fəhləsi. -**kəsənə tutmaq**: fəhlə işlətmək. -**kəsənələr** birliyi. **1. (**bəlli bir pul alıb iş görən**)** quldur. muzdur. əcir. -o özün gizlədib, kəsənələrin göndərər.

qəsənə **kəsənə**. məqtu'.

qəsənət **kəsənət**.qəssab.

qəsəni -**söz kəsəni** qılıc kəsməz.(sonuncu yol, qutarıcı yol, sözdür)

qəsənişmək **kəsənişmək**. qərar çıxarmaq. bir qərara varmaq. qəti'ləşmək.

qəsər -**kəsər vermək**: e'tibar vermək..
-**biri kəsər**, biri asar.

qəsər **kəsər**. balta. balça.

qəsər **kəsər**. qate'. -**kəsər kişi:** qate' adam..
-**kəsər bəsər**: yırtıq yamaq..
-**acını acı kəsər**, dadlını dadlı bəsər. (**bəsər**: bəslər). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz).

qəsərinən -sözü dəğərinən, qılıcı kəsərinən.

qəsəriylə **kəsəriylə**. **-**söz dəğəri, **qılıc kəsəriylə** ölçülür.

qəsərli **-iti, kəsərli qılıc**: çalım.

qəsərli **kəsərli**. e'tibarlı.

qəsərliq **kəsərlik**. qate'lik. -işlərində **kəsərlik**, sözündə oyaqlıqlı kişi.

qəsərsiz **kəsərsiz**. e'tibarsız.

qəsərtən **kəsərdən.** -**kəsərdən düşmək**: e'tibardan düşmək.

qəsət **kəsət**. atqır. qırçıt. sansor.

qəsətləmək **kəsətləmək**. **1**. atqıtmaq. qırçıtmaq. sansor edmək. **1**. atqırıtmaq. qırqıtmaq. qırıb tökmək. qətl o qital edmək.

qəsəyilə -söz dəğəri, **qılıc kəsriylə ölçülür**.

qəsi **kəsi**. **1**. şəxsi. -**kəsi** ev. -**kəsi** işlər. **1**. özü. -**kəsi** yıxılan ağlamaz. **1**. biri. bir adam. -**kəsi aldında**: birisinin, başkasının önündə. -**kəsi edmək**: bir adam edmək. -**kəsi olmaq**: bir adam olmaq.

qəsi **kəsi.** fərqi. -**hər kəsin, kəsi var**, hər nəyin bəsi (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var).

qəsib -**kəsib ayırmaq**. kəsr edmək.çəkirmək. kəsirmək (nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma).

qəsib -**kəsib keçdi**: ötüb yardı.

qəsib -**əlin kəsib** ayaq açmaq: qapıdan qoğub pəncərəden almaq.

qəsici -**kəsici soyuq (soğuq. savuq) :** ayaz. şaxta. sazaq. **kəsici soyuq.**

qəsici **kəsici**. **1**. payğac. qəssam. (sovğa, miras, gəlir, bir nərsəni bölüşdürən görəvli).
1. iti. aşur. kəsgir. iti. ötgir. -**kəsgir** soyuq. -**yalav** (tiğə) kimi kəsgir qılınc..
-**kəsici**, **yırtıcı arac**: ucub. yarac..
-**əğri kəsici arac**: çalagəz.

qəsici kəsici. kəsən. tıxan. tıxıcı. -qan **tıxıcı**: (kəsilci)

qəsiq çapıq. -alnı kəsik: alnı çapıq..
-**qulağı kəsik:** qulağı tüklü. qulağı dolu. sözdinləməz. fanat. pan. inad.

qəsiq **kəsik**. **1**.məhrum. **1**.yaralı. **1**. qırıq. zirək. **1**. çapıq. -onun səs **birdəngə** kəsildi. **1**. naqis**..**
-önü kəsik: **önü tikik**: qabağı bağlı. ilərləmə, gəlişmə yolu bağlı, qapalı..
-göz **kəsiyi**: göz üfüqü. göz meydanı. -göy kəsiyi: üfüq..
-**kəsik kəsik**: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. çapım çapım. tikə tikə. bölək bölək.

qəsiq **kəsik**. azman. qırdan. atın. iğdiş. biçmə. əxdə.

qəsiq **kəsik**. yolaq. fəda. qurban. -mən sana **kəsik**. -**kəsikçilər**: fədailər.

qəsiq -sudan dönmüş, buz olmuşlar, **buz balta kəsik, daş olmuşlar.**(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.).

qəsiq -**kəsik kəsik:** çalam çalam:

qəsiqçilər **kəsikçilər.** fədailər. .

qəsiqi **kəsiki**. bə'zi.

qəsiqiləri **kəsikiləri**. bə'ziləri.

qəsiqliq **kəsiklik**. kəstik**(>** kasti**)**. əsgiklik.

qəsil -**kəsil oğlan:** naxoş insan.

qəsil **kəsil**. kefsiz. sozuq. -**sozuq** uşaq.

qəsil **kəsil**. naxoş. yavat.

qəsilən **-kəsilən baş geri bitməz**, son ökünüş assı edməz. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).

qəsiliq **kəsilik**. çatıl. çətil. tutuğ. mülk. şəxsi yer. malikanə.

qəsilir **kəsilir**. **-**təpəgən qoç **tez kəsilir**.

qəsilmək **-düşman kəsilmək**: yağışmaq.

qəsilmək **kəsilmək**. **1**. başqasi biri kəsməsinə konu olmaq. **1**. durmaq. dinmək. -onun səsi **birdəngə** kəsildi. **1**. bölün ayrılmaq. **1**. axmazın qalmaq. -su **kəsildi**. -soluğu **kəsildi**. **1**. çürümək. -süt **kəsildi**: çürüdü. **1**. səngimək. singimək. tingimək. durmaq.

qəsilmək -**üzü kül kəsilmək**: ağarıb bozarmaq.

qəsilmək tıxılmaq. -qan **tıxılmır**: (kəsilmir)

qəsilməsə -**arxdan su kəsilməsə** saçaq çörəksiz qalmaz. **(saçaq:** sü'frə)

qəsilməsin -qoxursada üstün yalınğuzluq, **qovuşluq iyi içindən kəsilməsin**. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

qəsilməz **kəsilməz.-çalınan qulağ kəsilməz. (**çalınan qulağı kəsməzlər). qulağ eşitdiyin, göz gördüyün suçlusu deyil. (**qulağa çalmaq**: eşitdirmək).

qəsilməz -yoldaşın olsa qarqa , yemindən pox kəsilməz. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

qəsilsin -**damızlığın kəsilsin**: tuxumluğun, bərəkətin gitsin. **1**.üzün, qeyrətin tökülsün.

qəsilti -**arxdan su kəsildi** saçaqdan çörək. **(saçaqdan:** süfrədən)

qəsim **kəsim**. **1**. (boriş). **1**. qətə'. -iki üç **kəsim**. **1**. bənd. -barmaq **kəsimləri**. **1**. paraqraf. -üç **kəsimli** yazı. -öndəki **kəsimlə** sonrakı dəğişilməlidir. **1**. maddə. -yığvada on **kəsimdən** ikisi keçdi. -qanun **kəsimləri**. -bu yasada iki **kəsim** dəğişilməlidi. **1**. bir bütünün tikəsi. üzv. -gövdə **kəsimləri**: bədən ə'zaları. **1**. fəsl. -birinci **kəsim**. -il **kəsimləri**. -dörd **kəsimli** kitab. **1**. nahiyə. sektör. -**baş kəsimindən**: baş nayisindən. **1**.hissə. **1**.doğram.

qəsim **kəsim.** fəsil. -ömrümün sənlə keçən **kəsimlərin**.

qəsim **kəsim.** xətt. dal.-**dördkəsim:** mürəbbə'.
əşkəsim: mütəsaviyüləzla'.
qoşkəsim: müstətil.

qəsim **kəsim**. karım (< **kərmək**). qısım. -bir karım. bir kəsim. bir qısım.

qəsim **kəsim**. **kətim**. **kərim**. əksik. -**kərim yetirmək**: nərsənin əksiyin, dalısın gətirmək, bitirmək.

qəsin **-hər kəsin bir dərdi**, hər dərdin bir acısı, hər acının min açısı var. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**

qəsin -**hər kəsin sevdiyi**: hammının sevdiyi..
-ol ki güvənc arır, kəsin yasaçıdır. (**yasaçı**: səyasətçi. hüllükçü. kələkçi).

qəsin **-hər kəsin tanrısı** özünə oxşur.

qəsin **kəsin**. **1**. mütləq. -**kəsin** qara. -**kəsin** olmaz. -**kəsin** gedməliyəm. -**kəsin** verməlisən. **1**. kəsgit. kəsgir. qəti'. -**kəsgit** dəğər biçmək. -gedib gedmədiyim **kəsgit** deyil. -**kəsin tutum**: qəti' təsmim. **1**. qurban. fəda. -**kəsin edmək kəsinləmək**. qurban vermək. qurban edmək. fəda edmək. -**kəsin sənə**: fəda sənə. -**kəsin** getdi cavanlığım. **1**. yəqin. mütməin. **1**. bətər.

qəsin **kəsin**. mütləq. qəti'.

qəsin kimsənin. -**hər kəsin, kəsi var**, hər nəyin bəsi (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var).

qəsinə -**oylanın kəsinə varın**: düşünün qərara gəlin.

qəsiniq **kəsinik**. kəsinliklə. qətiyyən.

qəsinqini **kəsinkini**. özgəsininkini. başqasınınkını. -özümkünü deyəndə öküz yalı güçüm var, kəsinkini deyəndə orda burda işim bar. (kəndi işim konu olursa, öküz dək gücüm var. əgər başqasının işi konu olursa mənim ötə bəri (başqa) işim var). (**kəsinkini**. özgəsininkini. başqasınınkını).

qəsinləmək **kəsinləmək**. **kəsin edmək**. qurban vermək. qurban edmək. fəda edmək.

qəsinliqlə **kəsinliklə**. kəsinik. qətiyyən.

qəsinmək **kəsinmək**. **1**. kəndi istəği ilə kəsilmək, qurban olmaq. **1**. qurban olmaq. fəda olmaq. -anan **kəsinə** boyuna. **1**. özü özünü kəsmək. -əlimi **kəsindim**. -gözlə **kəsinmiyəsin**.

qəsinti **kəsinti** (türkmən). **1**. ocaqda bir ucu yanıq, o bir ucu yanmaz duran odun, çubuq.

qəsintiçi **kəsintiçi**. muqatiəkar.

qəsir -**kəm kəsir:** yetməz çatmaz.-**yetməzini çatmazını** qaldırmaq.

qəsir **kəsir**. **1**. dediyin yapan. sözündə duran. qovlun tutan. **1**. don ürək. yavuz. acımaz. rəhmsiz..
-ötməz pıçaq əl kəsir. (**ötməz**: küt). (sanmadığın iş olur). (**sanmadığın**: güman edmədiyin. ağla gəlməz)**.**
-gözü qan olmuş **kəsir kəsgin**.

qəsir **kəsir**. **1**. qalıntı. qaldıq. **1**. **(**kəsib, xırda xırda satan**)**. {**1**. baqqal. **1**. xırda furuş}. **1**. kəsrə. -iki kəsir bir. iki təqsim bər bir. **1**. müstəbidd. xudrə'y. -**kəsir** hakim. **1**. bərk. qate'. -**kəsir** kötü: çox pis. -**kəsir** kişi: işlərində dirənişli, dönməz. **1**. naqis. yarıq (# **yağır**: kamil). -hər nədən **kəsir** qaldıq.

qəsir **kəsir.** -**atası kəsir**, bala baltalır (birbirindən kopoyğludurlar).

qəsir **kəsir. çəkir.** -nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma: çəkirmək. kəsirmək kəsib ayırmaq. kəsr edmək.

qəsirlik **kəsirlik**. **1**. müstəbiddlik. xudrə'ylik. -**kəsirlik** edmək. **1**. bərklik. qate'lik.

qəsirliq **kəsirlik**. qateiyyət. -**kəsirlik** göstərmək.

qəsirmək **çəkirmək.** (nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma). kəsib ayırmaq. kəsr edmək.

qəsirsiz -**kəm kəsirsiz:**dola toxquz.

qəsiş **kəsiş**. **1**. neçə yolunqovşağı. **1**. kərt. -ərə **kərti**. -piçaq **kərti**. **1**. biçiş.

qəsişmək **kəsişmək.** biçişmək**.** dalaşmaq.

qəsit **kəsit**. **1**. **kəsdi**. fətva. **1**. qərar. -**kəsit** verin. -**kəsitlər**: qərarlar. -**kəsit** belədirki. -dönülməz kəsit. **1**. qərar**..**
-beş **kəsit** yüzdə: yüzdə beş. -üç **kəsit** onda: yüzdə üç. on. **kəsit** beşdə: onda beş.

qəsitmək **kəsitmək**. fətva vermək.

qəsitmək **kəsitmək. kisivləmək. kəsivləmək. kəsiv, kisiv edmək. qırını vermək.** incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək.

qəsivləmək **kəsivləmək. kisivləmək. kəsiv, kisiv edmək. kəsitmək. kisitmək**. **qırını vermək.** incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək.

qəsqə **kəsgə 1**. bədən. **1**. cism. **1**. cüssə. **1**. kəs. şəxs.

qəsqələmək **kəsgələmək**. bir nərsəni birdən kəsmək, yaxalamaq, durdurmaq.

qəsqəlmək **kəsgəlmək**. bir axırın birdən kəsməsi.

qəsqərəq **kəsgərək**. **gəsgərək**. vacibül ucub. ucibil vacibat. vacibul vacibat. vacibi. vaciblərin vacibi.

qəsqiq **kəsgik**: kəsiki olan. **(əksik**. **əsgik)**. az. naqis.

qəsqil **kəsgil**. qət'namə. -**kəsgilə** görə. -**kəsgil** çıxartmaq.

qəsqin -bu çox kəsgin **teşə**. (**teşə:** intiqad).

qəsqin **kəsgin**. **1**. ütgür. itgir. iti. **1**. çarpıcı. **(**yanğan**)**. **1**. baltaj. baltac. üzülkəs. qəti'. -**baltac yanıt**: qəti'cəvab.

qəsqin **kəsgin.** çağır. çığır. iti. -**çağır** səs: kəsgin, incə səs.

qəsqin **kəsgin**. ötgür-**ötgür baxışı** ərksiz çəkdi onu. (**ərksiz:** bila ixtiyar).

qəsqin **kəsgin.** yarqın. -atın əşgin, qılıcın olsun. əşgin (yürgün).
-gözü qan olmuş **kəsir kəsgin**..
-**kəsgin qoxan:** ıyıslı. iyisli. iyli.

qəsqin -qıldan incə, **qılıcdan kəsgin**.

qəsqin -**kəsgin çığlıq**: qovul çovul.

qəsqin **kəsgin.** qattıq.

qəsqir **kəsgir**. **1**. kəsgit. kəsin. qəti'. -**kəsgit** dəğər biçmək. -gedib gedmədiyim **kəsgit** deyil. **1**. kəsici. iti. ötgir. -**kəsgir** soyuq. -**yalav (**tiğə**)** kimi kəsgir qılınc. **1**. qate'. -**kəsgir** adam.

qəsqit **kəsgit**. **1**. bəlli bir qərar. qəti' qərar. -**kəsgit** çıxdı ki. -**kəsgiti** uyarlamaq: qərarı icra edmək. **1**. ən son. ən axir. nəhayi. -**kəsgit** sözüz nədir, bilmədim. **1**. **kəsgir**. **kəsin**. qəti'. -**kəsgit** dəğər biçmək. -gedib gedmədiyim **kəsgit** deyil. -**kəsin tutum**: qəti' təsmim. **1**. dərgit. təqatü'. -iki yol **dərgitində**.

qəsqit **kəsgit**. **kərgət. kətgit.** qırın. qırını. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qəsqit **kəsgit**. nəticə. qərar. -pozulsa **kəsgit,** durmadan ged. -**kəsgit verin**: qərar verin. -**kəsgiti** yox evrənin.

qəsqitləmək **kəsgitləmək.** anıqlamaq. anğıqlamaq. ayıqlamaq. anığına yetmək. aydınlamaq. açıqlamaq.

qəsqitləmək **kəsgitləmək**. nəticə çıxartmaq. -belə **kəsgitlənir** ki. -**kəsgitləmədən** ön iyi düşünün.

qəsqitləyici **kəsgitləyici**. **1**. tə'yin edici. -**kəsgitləyici** qoşullar: şərtlər. **1**. bəllətici. müşəxxəs edici. -kimin yanlış, doğru olduğun **kəsgitləyici** yarqac **(**hakim**)**.

qəsqitli **kəsgitli**. bəlli. müşəxxəs. -yarın verə verməyə **kəsgitli** deyil. -**kəsgitli**, duru düşüncələr.

qəsqitmək **kəsgitmək**. **1**. bəllətmək. müşəxxəs edmək. -siz öz payızı **kəsgitin**. -istəyiz nədir **kəsgitin**. **1**. qərar çıxartmaq. -**kəsgitib** durdular. -məhkəmə belə **kəsgitir** ki. -üç il türmə **kəsgitdilər**. **1**. movze' tutmaq. -siz ataza qarşı **kəsgitməyin**. -onun bir gücü yoxdur, bizə qarşı, yaxud yarşı **kəsgitməsi** önəm daşımır.

qəsləncük **kəsləncük**. kərtənkələ. kəltə. qırval. bozmaca.

qəslər -evrəndə yaşayan **ən təkin yalquz kəslər**, uşaqlar, qocalar. (**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək).

qəsli **kəsli**. məqalə. -**kəsli toplağı**: məqalə məcmuəsi.

qəsmeklə -**qarpuz kəsmeklə** yürək soğumaz.

qəsmə **kəsmə**. **1**. **təsmə**. dar kəsilmiş sırıt gön. qayış. şallaq. **1**. sırım. **1**. nəvar. band..
-**ayağ kəsmə**: barış gəlişi, ged gəli kəsmə, qırma.

qəsmə **kəsmə.** qət. qıt. biçmə..
-**ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma**: qət. qıt..
-**əlaqə kəsməilgə** :ilgə **qıtı**: ilgə **qəti**.

qəsmək 1. soymaq. qurbanlıq edmək. -**qoy soymaq**: **1**. orçalamaq. (**urçalamaq**. **vurçalamaq**). qırmaq. -dosluğunu **orçalamaq**. ilişgilər **orçalanmış**.

qəsmək **kəsmək**. **1**. soymaq. qurbanlıq edmək. -üç mal **soydular**. -**soya dursun**: **soyulsun**: **(1**. kəsilsin. **1**. ölsün. gəbərsin**)**. **1**. ayırmaq. -məni səndən, səni məndən **kəsəni**, **kəsilsin**. **1**. bölmək. bölək edmək. **1**. qurtarmaq. tamamlamaq. -səsizi **kəsin**. -savaşı **kəsin**. **1**. bir ucundan qıtıb götürmək. -o hər nə versə **kəsər** verər. **1**. bükmək. qırmaq. qoparmaq. yolmaq. **-bük!**: kəs!. qır!. qopar!. yol!. -ağacın dalların **bükmək..**
-baş kəsmək: kəllə uçurmaq..
-**kəsib keçmək**: üstündən keçmək. qabaqlayıb keçmək. qonu **(**düz**)** keçib gedmək.

qəsmək **kəsmək**. -ağlı kəsmək: ağlı yetmək. ağlı ərmək.

qəsmək **kəsmək.** -**dəğir** kəsmək.

qəsmək **kəsmək.** doğramaq. qıymaq. diləmək. bölüb almaq.

qəsmək -qurban kəsmək: qurban çalmaq.

qəsməl **kəsməl > dəsmal**.yalğıq. yağlıq.

qəsmələmək **kəsmələmək**. **1**. **təsmələmək**. qayışla bağlamaq. sırımlamaq. **1**. qayışlamaq. şallaqlamaq. **1**. nəvar, band bağlamaq.

qəsməsə **-**yarım çıxdı qanamaz**, o kəsməsə qanamaz**. (yarım çıxdı anlamaz, o kəsməsə, qan axmaz).

qəsməsətə **-qılıc qının kəsməsədə**, yiyəsin qırar.

qəsməz **kəsməz (**gərəyi kimi kəsə bilməyən, kəsərli olmayan**)**. küt. tə'sirsiz. əsərsiz. -**küt** tədbirlər.

qəsməz **kəsməz .-**əğiq başı, **kəsməz qılıc**. (**əğiq başı**: müti' olanı) (qılıc dik duran başlar üçün qalxır).

qəsməz -**kəsməz keçməz** ötüb yarmaz.
-**umud kəsməz:** çiğməgən. çiymәgən. doymayan. -**çiymәgən candan**: doymayan candan.
-qılıc yiyəsin qoyub, **qının kəsməz**.

qəsməz -söz kəsəni **qılıc kəsməz.**(sonuncu yol, qutarıcı yol, sözdür)

qəsməzək **kəsməzək**. ötməzək. kəsməz. küt. kütək. kot. -**kütək** piçaq əl kəsər.

qəsməzlər -çalınan qulağı **kəsməzlər.** (çalınan qulağ kəsilməz). qulağ eşitdiyin, göz gördüyün suçlusu deyil. (**qulağa çalmaq**: eşitdirmək).

qəsmiq **kəsmik**. **{qasmıq**. **qazmıq}**. **1. (**yemək**)** qazmaq. qazan dibi. **1. (**topraq**)** kəssək. **1. (**yara**)** çözmək. **1**. köstək. köçtək. ağac tikəsi. mal qaranın qaçmasın əngəlləmək üçün, boynuna, ayağına taxılan, bağlanan dirək.

qəsmiqləmək **kəsmikləmək**. üzü qatmağlamaq. -neçə gün sovuşdu yarası **kəsməklədi**. -yaxı qoy **kəsmiyi** yuşasın, qolay qopsun.

qəsöz **kəsöz** (kəsə öz). münhəsir bi fərd.

qəsr -**kəsr edmək:** kəsib ayırmaq. çəkirmək. kəsirmək (nərsədən bir çəkir (kəsir) ayırma).

qəsr qasur. qısarlı yer. saray.

qəssəq **kəssək**.**kəsək**. qırt.

qəssəyə -kəndindən çıxıb, **kəssəyə yaxmaq**. (kəndin yapmısın, başqasın qaralama! (kəndi yapdığımız suçu, əsgikliyi, başqalarına yekləmək).

qəssiq **kəssik**. **əksik**. döğsük. naqis.

qəssin -**tanrım kəssin:** buyqurmasın. uğur (xeyir) görməyəsin.

qəssiz **kəssiz**. tək. yalça.

qəstəq **kəsdək**. deyləm. əhrom.

qəstələnmək **xəsdələnmək.**sirkəvləmək. sırkavlamaq. -yaxar yaxmaz yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi). -(**yaxar yaxmaz**. değər değməz. yarar yarmaz).

qəstənə **kəsdənə**. **qasdana**. iri dənə. şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi.

-**kəsdənə doru**: açıq qəhveyi at donu, boyası. -**kəsdənə fişək**: saçma **fişək**: 1. kəsik kəsik patlayan fişəh çeşiti. 2. şənlik fişəyi. -**kəsdənə qabağı**: çalvaçı **qabağı**. (**çalvaçı**: halvaçı). dadlısı yapılan qabağ türü. -**kəsdənə** qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. -**kəsdənə qarası**: açıq, bozumtul qarası -**kəsdənə turpu**: kiçik tırp türü. -**kəsdənəcik**: 1. atların ayağında çıxan, buynuzsu bez. 2. ərkək südük yolunun arxa bölümündə olan bez. pırostat. -**kəsdənə qarqa**: alacaqarqa.

qəstənəciq -**kəsdənəcik**: 1. atların ayağında çıxan, buynuzsu bez. 2. ərkək südük yolunun arxa bölümündə olan bez. pırostat.

qəstənqələ **kəsdənkələ**. **kərtənkələ**. qıryaşıl. qıvraşıq. qıvraşıl. günəş ilanı.

qəstərə **kəstərə. təstərə.** buxcu. biçgi.

qəsti **kəsdi**. **1**. **kəsit**. fətva. **1**. ibarət. -on kəsdidən ikisi yalnışdı. -kəsdilər toplusu: ibarələr məcmuəsi.

qəstiq **kəstik**. **(>** kasti**)**. kəsiklik. əsgiklik.

qəstin **kəstin**. mütləqən. -**kəstin** geri dönmərəm. -bu ağının udan **kəstin** ölür.

qəstirmək **kəsdirmək**. kəsim kəsim etdirmək.

qəstirmək **kəsdirmək.** aldırmaq.qıssatmaq. (islah edmək. düzətmək).

qəstişmək **kəstişmək** (**kərtişmək)**. kəsməklə uğraşmaq. bala bala kəsmək. -yaşla qayğı, iki ucdan, yaşam ipin **kərtişər**. -ağca siçan **(**gündüz**)**, qaraca siçan **(**gecə**)**, yaşam ipin **kərtişər**.

qəsvət **kəsvət**. zülm. -bu **kəsvətə** tabı yetmədi.

qəş **kəş**. anlaş. sanaş. sanğaş. sağaş. sayaş. ayraş. barğaş.

qəşb **kəşb**. çəkim. əğim. meyil. rəğət. -**kəşbi** nəyədir: işə kəşbili uşaqdır. -uyduruculara **kəşbin** oyatmamalı. -onda güclü **kəşıb** görməm. -**kəşb** oyatmaq gərək.

qəşb **kəşb**. **keşb**. **keşib**. **keşbə**. (< **çəkmək**). üzə çəkilən örtük. üz örtüyü. üzlük. -**keşbin** aç. örtüyün aç. -**keşbin** açıban düşdü gözüm göy ışığa.

qəşbə **keşbə**. **kəşbə**. **keşib**. **keşb**. (< **çəkmək**). üzə çəkilən örtük. üz örtüyü. üzlük. -**keşbin** aç. örtüyün aç. -**keşbin** açıban düşdü gözüm göy ışığa. -gerçəyin keşibi yok, ulaşıcaq yolu yok, içindədir yatıb sənin, sən öldünə iyəsi yok. (**keşibi**: örtüyü).

qəşbli **kəşbli**. **keşbli**. gizli. örtülü.

qəşeş (**kəşeş** (fars)) < çəkiş.

qəşəh köşək.

qəşəhcə eybetləb(eyi bet. iyi bet). gözəlcə.

qəşənəq **xəşənək**. çaşanaq. çasanaq. qaçanaq. qasanaq. dönük. xain.

qəşəng gözəl. yoşgül. xoşgül. < yoğşul. gözəl.

qəşəng önlü {< **ön**: üz. **(# önsüz**: çirkin**)**}. gözəl. sulu. sövül. sövməli.

qəşənq **qəşəng**. taysuq. (tayı az tapılan, az ucranan (raslanan)).

qəşiq **kəşik**. **çəkik**. **1**. süzmə. suyu çəkitilmiş yoğurd. 2. nərsənin qurusu, özəlliklə yoğurdun. **1.** boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ.

qəşil **keşil**. **kəşil**. lastik.

qəşiş **kəşiş**. **çəkiş.** dartığ. yönəlmiş gediş.

qəşitə {**kəşidə** (fars)} < çəkik. keşik. sozuq.

qəşq (**kəşk** (fars)). < **köşgək**. çöşgək**.** çöklək. çökələk. çöşələk. köşələk. qurud.

qəşqil **kəşgil**. **1**. **keşgil**. müstətil. **1**. kənarə. əni dar, boyu istədiyinə dək uzun olan xalça.

qəşqit **kəşgit**. **keşgit**. muanid. sərkiş. yağı.

qəşqitməyin **kəşgitməyin. keşgitməyin**. qarşı durmayın. -siz ataza qarşi **kəşgitməyin**: qarşı durmayın.

qəşqül **kəşgül**. **çəkqül**. **1**. kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı. **1**. süt dadlısı çeşiti.

qəşqül **kəşgül**. **köşgül**. (**kövşül** < **kov)**. dərvişlərin götürdüyü çanaq. paxır. bağır. dilənçi çanağı.

qəşo **kəşo** (< **çəkmək**). çəkməcə (< **çəkmək**). sıyırma **(**< **sıyırmaq)** sürmə **(**< **sürütmə)**.

qəşov dəlixana. timaristan..
-**kəşov kəşov, sutun sutun edmək:** keçovlamaq. xətləmək. sutun çəkmək.

qəşov **kəşov**. **1**. dərcə. dərgə. 1. çətək. xana. çitilgə (çədvəl) otaqlarının hər biri. -səfəni çətəkləyib qoyun. -alt **çətək** üst **çətək**. -**çətəkli** kağaz.

qəşov **kəşov.** çəkməcə. sürmə.

qəşov **kəşov**. **çəşov**. **çəkməcə**. sürməc. sürməcə.

qəşov -**eşşək qəşov götürməz**. (eşşək nə bilir qəşov nədir). (at qəşovlanar eşşək yok)

qəşş ataq. atış.

qəşt **gəşt (fars) < keşit**. > gəzit.

qəştə **kəşdə**. nəqşə.

qəşüq **keşük** (< **çəkmək**). rəsm. (doldurmaq üçün) bərgə. form (**kəşovlu** kağaz). rixt. şəkil. tərkib. təsvir. şivə. təriqə.

qəşür **kəşür. kəşir. keşir**. -kişi, **kəşür değil**, bitdiyi yerdə dura. (bu söz, kişini, gəzib dolanmağı unutmasından qorçalır (qorunmasın istir)..
-**kəşür olub yerə batdı**: yerkökü kimi yerə taxılmış.

qət **1**. **kət**. **kənd** (< **kərt**: kəsilmiş. ayrılmış). hörü duvarlı yer. **1**. qədər. tay. çək. -bizim **çək** çiğ çəkən yoxdur bu dünyadə. **(çiğ**: dərd. həsrət**)**. -bizim **çəkli**: bizim **qətli**: bizcə. biz qədər.

qət **kət**. **gengə**.

qət **kət**. kit. qıt. qısır. əngəl. arakəs. arakes. arakis. taxul. qıncı. büküt. mane'. sədd. **1**. bərkinən nərsə. nişasta. **1**. kiriş.

qət **qətdə.** qət. qədər. (əndazə. miqdar). çalı. çağlı. çanlı. -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir.

qət **qıt**. **1**. kəsmə. kəsilmə. 2. ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma. 3. sonuca bağlama, bitirmə. 4. kəsmə. biçmə. 5. yoxatma. yox edmə. ortadan qaldırma..

-ilgə **qıtı**: ilgə **qəti**: əlaqə kəsmə..

-göz **qıtı**: göz **qəti**: qəti' nəzər.

qətbə **kətbə**. **kətəb**. **kitbə**. **kitəb**. **qıtb**. **qıtab**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**. keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qətə **1.** çıp**.** (> **şip**). bölük. -bir **çıp** yer. **1**. **kətə**. **kəttə**. **qata**. yekə. yekkə. böyük.

qətə **1**. **gədə** < **kələ**. -ay **gədə**. ay **dana**. ay **oğul**: yahu. -**kələ**, bax bura!. **1**. **kətə**. **(**< **kitəmək**: bükmək**)**. piraşgi türündən olub, içinə xırdavat qoyulub, qırağları bükülərək, yağda qızarılır. **1**. buta. -**buta buta**: qətə qətə. **1**. **gədə** < **güdə**. alçaq. **1**. **gədə**. laqqa. loqqa. dığa. **1**. **kitə**. **kətə**. suyu süzülməmiş, dənələri birbirinə **kitik** (yapışıq) qalmış, dəmli düğü.

qətə -**ay gədə**, o yapışdığın tütəkdi, ətək deyil.

qətə **gədə**. **gödə**. **qata. qıta. kalaz. çalıq**. **1**. **kütə**. **kütəl**. **kütgə**. **kötü**. **çök**. **çöküc**. **düşüc**. **alçaq**. pis. koruz. korus. koruc. korunc. koruq. koruqlu. koruqlu. çoruqlu. korasa. çorasa.

qətə **kətə.** yekə. əzim. -**kətə kətə** danışma: yekə yekə danışma. -**kətə** evlər: yekə evlər. -**kətə** saray: yekə saray. -**kətə** ağız: yekə ağız.

qətə **kitə**. **kətə**. **1**. incə qat yoğurda (xəmirdən). yapılan, içinə dəğişik içiliklər qonulub, dəğişik biçimlərdə bükülüb, yağda, qapocaqda (qapcaq. fer. fırın). qızardılan qutab, piraşgi çeşiti. **1**. **qatat**. **qatal**. **qatla**. incə yoğur qatlarından yapılıb, qatlarına, qatların arasına dəğişik yeməklər qoyulub qapocaqda pişirilən yemək. **1**. külbasdı çörək. küldə pişirilmiş əkmək. **1.** dilmə. deyləm. hissə. pay. səhm. **1**. **kətə**. **kütə**. **kütəl**. **kitə**. yoğur ortasına göy gövərənti qoyulub, böyrəyi bükülüb, yağda qovrulan böyrək. böyrək biçili, yağda qızarılan yemək. piraşgi. **1. kədə**. qata. şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq.

qətə **kətə kiçə:** iri ovuq. xırda böyük.

qətəb **kətəb**. **kətbə**. **kitbə**. **kitəb**. **qıtb**. **qıtab**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**. keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qətəq **kətək**. **1**. **kitək**.(**kərtək**).**1**.(toyuq) nin. **1**.avluda yarıca duvar hörülmüş, kiçik dam. ambarcıq. (odunluq. kömürlük). **1**. **kitək** (**kərtək**) (**< kər**. **kəs**). **1**. toyuq kimi ev quşların yuvası. **1**. dəməkcə. daxma. kiçicik, yaramazca yaşayış yeri.

qətəqən **qə̲dəğən**. yasdağ. yasaq. yasıya, qanuna tərs, zidd. (# **qedəğən**: yaslağ. mucaz).

qətəl **kətəl**. qırlı, kirişli, parlaq bez.

qətələr **kətələr**. **kəttələr**. qatalar: yekələr. yekkələr. böyüklər.

qətəlik **gədəlik** < **güdəlik**. alçaqlıq.

qətəm -**qədəm vurmaq**: adımlamaq.

qətən **kətən**. **kitən**. **çitən**. eninə uzanan, aralı çubuqlarla qurulan çəpər. nərdə.

qətənə **kətənə** (kətəana. kəttəana. yekə ana). böyükana. əkəçi. ən əkə enə.

qətər **kədər**. qın. qınc. qının. qınınc. üzgü. üzüntü. dərd. yazqı. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü.
-**oq qədər: oncaklı**. o çəkidə (də). oq qədərdə. -**oncaqlı** çox deyil: oq qədərdə çox deyil. -**oncaqlı** yekə deyil: oq qədərdə yekə deyil. -**oncaqlı** yetər: oq qədər yetər.

qətər **kətər**. kitər. qayğı. düşünmə. fikir. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil. qatıl.

qətər **qədər**. **dəğər**. dəvə kimi boy verincə, ləpə **dəğər** oy **(**ağıl**)** ver..
-**nə qədər**: qança. -bir dağ başında iki laçın, görməz, qança uçsa dağın başın. **(**bilməcə**)**. **(baş**. **kirpik)**.

qətər **qədər**. -**o qədər**: onca. oncalıq. oncaman.

qətərə **kətərə eləmək, çəkmək**. **kətərəsinə qalmaq**. **kətərlənmək.** qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

qətərə -**kətərə eləmək, çəkmək**: **kətərlənmək**. **kətərəsinə qalmaq**: qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

qətərəsinə **kətərəsinə qalmaqkətərə eləmək, çəkmək**. **kətərlənmək.** qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

qətəri **kədəri. kitiri**. -ürəyindən kini, **kədəri** silə. (ürəyindən kini, **kitiri** silə).

qətərlənmə **kədərlənmə**. **kitlənmə**. puslanma. paslanma. qussələnmə. -**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**gəlcək**: gələcək).

qətərlənmək **kədərlənmək. kitirginmək.** bükünmək. munğmaq. üzünmək. sıxınmaq. qussələnmək. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

qətərlənmək **kədərlənmək. kitirlənmək.**

qətərlənmək **kədərlənmək. kitrilmək.** burtunmaq. burtuşmaq. tutulmaq. qussələnmək. (dil gir olmaq). -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**.

qətərlənmək **kədərlənmək.** qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

qətərlənmək **kətərə eləmək, çəkmək**. **kətərəsinə qalmaq**: qayğılanmaq. düşünmək. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.

qətərləri **kədərləri. -**dutaqları. bükdəncləri. kitirləri. bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**.** (**ortalsın:** yansın)**.**

qətərlətmək **kədərlətmək**. kölgələmək. boğzarmaq. sıxarmaq. qussələndirmək. -kölgə düşəndə yada, **kölgələr** məni.

qətərli **kədərli**. qınlı. qınıclı. qınınclı. yazıq. üzük. üzüntülü. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

qətərli **kədərli.kutlu. kitli.**

qətəş **kədəş**. (**kəndəş**. kənd daş**)**. bir şəhərli. həmşəhri.

qəti **kədi** (**kəçük**).biçik. buçuk. (bars kopusu).puşuq. pusuq. muşuq. pişik.

qəti -**qəti düşman**: daşyağı.

qətifə bağdal.

qətifə culqu. sulqu. suluq. hovlu. hovlə.

qətiq **gədik**. (kərtik). oyuq. çarıq. yarıq. -**gədik tutmaq**: yarıq tutmaq. -**gədik açmaq**: -gədikçi: fürsəttəlb. -**gədikli**: çarıqlı. yarıqlı. -**gədik gədik**: oyuq oyuq.

qətiq **gədik**. **1**. aşıq. **1**. burtaq boğaz. gərdənə. **1**. yart. art. aşın. dağ beli. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir..
-**kiçik gədik**: çəntik. soxar.

qətiqli **gədikli**. aşıqlı.

qətil **xətil**. **kitəl**. **kətil**. **kərtil**. **gərtil**. **1**. bir yerin üstünə gələn kiriş, tir, ağac. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik. **1**. qatıl. qalın qabıqlı, üzlü olan. **1**. **kətər**. **kitər**. qayğı. düşünmə. fikir.

qətil **kətil**. **1**. ayaqyolu kasası (oturacağı). **1**. ağacın damdan dışar çıxan bölümü. kəsişən iki nərsədən dışar qalan uclar.

qətim **kətim**. **kərim**. **kəsim**. əksik. -**kərim yetirmək**: nərsənin əksiyin, dalısın gətirmək, bitirmək.

qətim **kətim**.ləhim. qaynağ.

qətiməz -çənçəkin olmasa bir işdə balam, qırılar incə belin, **tov gətiməz dayanmağa.**
(çənçəkin: ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli)..
-qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən.
(**davarın**: malını. devlətini).

qətir -adın çəkmə, özün gətir.

qətir **gətir.** əkit. -onuda **əkit**.

qətir **gətir. -''sevirəm'' sözünü gətir dilinə**, sevirəm özünü görüt gözümə.

qətir **kətir**. **kətrə**. **qatır**. **qatra**. **1**. daş çanqıllı yer. 2. dağ yolu.

qətira **kətira** < **kitir**.

qətira **kətira**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitirə**. **kitrə**. çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qətirə **gətirə**. gəvən.

qətirəmək **gətirəmək**. **1**. xatırlamaq. -olanları daha **gətirəmə**. -**gətirəsən**: xatırlasan. -**gətirəməm**: xatırlayamam. **1**. əkələmək. yetirmək. -sizə nə **əkələyim**. -onun sizə **əkələdim**. **1**. onğunmaq. -iş **onğunan** çıxarda **(**iş gətirən çağında**)**, qarqa salsan qaz alar, iş qırsıxıb qalanda **(**iş gətirməyib duranda**)**, şunqar salsan boz alar. **1**. **qaytırmaq**. **1**. çəkirtmək. (**rapporter**). **1**. şansı qalxmaq. -**gətirəndə** qabda dolur, xurcunda. -gətirsə, ışıq tünükdən (tünlükdən, bacadan) düşər (enər)**.**.
-qaytaq gətirmək: qaşınması tutmaq.

qətirəməmək **gətirəməmək**. anımsayamamaq.

qətirən -**sevinc gətirən:** bağşı. sevindirici. sevincik. qutlu. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.

qətirən -**şimşək gətirən:** ılğımlı. yılğımlı. yalğımlı. çalğımlı.

qətirən -istəyən irişmir, çalışan, gətirən irişmiş. (**irişmək**: ərişmək. yetişmək. müvəffəq olur). (gətirən: tapışan. sansı duran).

qətirər **-gedən gətirər**, oturan tutar sorar. (**tutar sorar**: qiymət elər. məzəndə sorar).

qətirəz **gətirəz**. **kəritəz**. **kərtəz**. **kərtiz**. **1**. qutbnəma. 2. doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə.

qətiri **gətiri**. götürü. iləti. çatdırı. alını.

qətiri **gətiri**. süt. > sud. mənfəət.

qətirilən **gətirilən**. götürülən. ilətilən. çatdırılan. alınan. -**ilətilən** savlara görə.

qətirir -ağacdır gətrən yemişi, paradır görən hər işi.
-it hürməyi **qonaq gətirir**.
-sözün azı, sözə **duz gətirir**, sözün düzü, sözə **üz gətirir**. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).

qətirir -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini).

qətirqə **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitirə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qətirli **gətirli. sütlü**. > sudlu. sütəmən. > sudmənd. mənfəətli.

qətirmək -bolca bar gətirmək.

qətirmək **gətirmək.** alıb gəlmək. əkəlmək.

qətirmək **gətirmək**. **gəltirmək**. (< **gəlmək**: özü gəlmək). nərsənin gəlmək işini yapmaq.

qətirmək -**sonuna gətirmək:** bitirmək.

qətirmək yetirmək. hasil edmək. -yemiş **gətirən** ağac..
-**dİlə gətirmək:** ağzına götürmək**:** ağzamaq. ağzalmaq. -bir daha o sözü **ağzama**. -oğul bu söz qaba söz, söğüşdür, artıq görmürüm **ağzayasan**. -mənim yanımda onun adın **ağzama**.

qətirməmək **gətirməmək**. qırsıxmaq. onğunmamaq. -iş onğunan çıxarda **(**iş gətirən çağında**)**, qarqa salsan qaz alar, iş **qırsıxıb qalanda (**iş **gətirməyib duranda)**, şunqar salsan boz alar.

qətirməmək -**işi gətirməmək**: yesinmək.

qətirməz **gətirməz**. **-**gəpləmədən oturğan, **ağıldan kəm gətirməz**.

qətirmir -**yadına gətirmir**: **anırsamır**. -adız tanış ürəkdə, **anırsamır baş məndə**.

qətirmiş -**uğrun, şansın gətirmiş**: umatın, yelkənin açmış. şansın qucağın açmış.

qətirsin **gətirsin.** uzsun. gülsün. **(uz**: yola. muvafiq**).** -yaşı uzasun, **uğru uzsun** (uşağın olum günü).

qətirtmək -**qaza gətirtmək: qıza gətirtmək**. qışqırtaraq nərsəni yapdırmaq. dolduğuşa, bıqdırışa gətirtmək.

qətisin **-ras gətirsin:** uğrasın**.** -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

qətit **kədit**. qaqıt. qurutulmuş ət sucuğu.

qətiyə **gədiyə.** doğanaq. boğnaq**.** -**güdənlər gədiyə düşər**.

qətqən **kətkən**. **kənkən**. **kənkan**. **kərkən**. **(**< **kərtmək)**. yer qazanlıq işi olan kimsə.

qətqər **kətgər** (**kərtmək**: kəsmək). dürgər. dülgər. nəccar.

qətqit **kətgit. kərgət. kəsgit**. qırın. qırını. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qətquda **kədxuda**. koxa. kovxa. köyxa. kovxa. köy ağası. ərbab.

qətquta **kədxuda**. köyxa **(**köy ağa**)**. arxan.

qətquta **kətxuda.** xocan. kovxa. ərbab.

qətqütü **kətkütü**. kəhlikotu.

qətləq **qətlək**. qatdağ. büklün. bükülü.

qətləmək (nərsənin qırağın **qətləmək**) çəpləmək.

qətləyib **-qətləyib tikmək:** qıypıtmaq. qıpıtmaq**.** -parçanı **qıpıt** cırılmasın.

qətli **kətli**. kətdə, köydə oturan.**-bu kişi kətli deyil**, kütlüdür**.** (**kütlü**: kütov. köhnə beyin. qanmaz).

qətli **kətli**. köylü. həm kətli.

qətmən **kətmən**. bir başı qazma, bir başı kəsərli olan külüng çeşiti. -**kətmənləmək**. **kətmən vurmaq**. külühləmək. bu külüng ilə işləmək. **1**. çapa. çəpən. kəmkə. bir ağzı belçə, bir ağzı kiçik qazma, dik saplı, toprağı eşib doldurmada işlənən bağbanlığ çəmçəsi.

qətmənləmək **kətmənləmək**. çəpgələmək çapqalamaq.

qətrə keş sızğıc. damğıc. qətrə keş. çikəc.

qətrə **1**. bənc. bunc. **1**. gildə. girdə. damcı. sızı. damla. çikə..

-**gildə gildə: gildir gildir: girdəl girdəl..**

-kətdə bütün: çox yekə.

qətrə **kətrə**. **kətir**. **qatır**. **qatra**. **1**. daş çanqıllı yer. 2. dağ yolu.

qətrəni **-yel gətrəni** yel əkidər. (**əkidər**: aparar).

qəttaraq **kəttaraq**. yekəraq. -gözüvü **kəttaraq** aç.

qəttə **kətdə**. **kəttə**. **qatta**. **(yekgə)**. **1**. çox. yekə. böyük. -bunu bizə **kətdə** gördü. -**kətdə** gəmi. -**kətdə** dağ. **1**. çoxluq. bolluq. -biri qıtda yaşır, biri **kətdə**. -lap **kəttəsi** budur. -bunda **kəttsi** olsa, nə gözəl. -sən **kəttəsin** yoxsa mən. -bunda **kəttə**, ondan kiçik. -**kəttə** kişi: yekə kişi.

qəttə **kəttə**. 1. çox. -**kəttə uzaq** gedmək: **çox uzaq** gedmək. **1**. **kətə**. **qata**. yekə. yekkə. böyük. **1**. qalğa. gəllə. sürü. -bir **qala** qoyun.

qəttə **qətdə.** qət. qədər. (əndazə. miqdar). çalı. çağlı. çanlı. -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir.

qəttə **kəttə**. 1.**kəpdə**. böyük. yekə. -**ən kəpdəsi** iki yaşda. **1.** köpcə. çoxlu. -**köpcə** nədənlər.

-**ülkən kəttə**: çox böyük.

qəttədəğən **kətdəğən**. **yekgəğən**. **(**qatdağan**)**. engin. qocaman. nəhəng. çəksiz. müəzzəm.

qəttəqinə kəttəginə çox böyük.-qonu qoşnu arasıda kəttəginə sılağa igə. (qonşular arasında çox böyük sayqıya yiyə).

qəttələr **kəttələr**. **kətələr**. qatalar: yekələr. yekkələr. böyüklər.

qəttələşdirmək **kətdələşdirmək**. **yekgələşdirmək**. **(**qatdalaşdırmaq**)**. ənliləşdirmək. genişləndirmək.

qəttələşmək **kətdələşmək**. **yekgələşmək**. **(**qatdalaşmaq**)**. ənliləşmək. genişlənmək.

qəttəlik **kətdəlik**. **yekgəlik**. **(**qatdalıq**)**. ənlilik. genlik.

qəttəmək **kəttəmək** yekəlmək. böyümək.

qəttəmək **qətdəmək.** çırmalamaq. çuğmalamaq. yığmaq. bükmək. -qolların **çırmaladı**: köynəyinin qolların qətdədi, bükdü.

qəttərəqeş **qəddərəkeş**. muzdur. qolçomaq. yaraqlı.

qətti **kətdi**. **1**.köylü. əkinçi. **1**.yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür. (**kütlü**: küttü: beyinsiz. küt olan. kort olan).

qəttirən -**midad qəttirən**: açacaq.

qəttiyən **qəddiyən**. -**midad qəddiyən**: midad tiraş. açğuc.

qətüç **kədüç**. **kəvdüç**. **kovduk**. qırağan. gədik. dəlik. boşluq. koful. koğul. koğluq. kovul. kofluq. kovluq. kavca. kavaş. kavcaq. kavsuq. kavuq. kavaltı. kovca. kovaş. kovaltı. kovcaq. kovsuq. kovuq.

qəv **gəv.** ərnov. təmbəl. -**ərnova** bulut yük.

qəv **kəv.** quy. kovuk. çuxur.

qəvcəq **gəvcək**. **gəvəc**. ovurd.

qəvçə **kəvçə. kövçə. kəfgir. çovlu.** sulu nərsənin dəndöşün çəkmək üçün, dəlik dəlik olan iri qaşıq.

qəvçəlmiş **kəvçəlmiş.kovçalmış. kavçalmış**. sarsılmış

qəvə **gəvə**. gəbə. qaba. qapa. kava. gəbərcik. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik. gəbəlik. ləş. cəsəd.

qəvə **kəvə**. (< **kəv**. **kav**. **kov**: boş). verimsiz. -**kəvə** yer. -**kəvə** toprağ.

qəvə **kəvə**. **kəvik**. təmbəl. iradəsiz. götü boş.

qəvəc **gəvəc**. **gəvcək**. ovurd.

qəvəq **1**. **gəvək**. çox kəvrək. həssas. **1**. **kəvək**. şolağ. sulağ. boş..
-**yem gəvək**: **yem**. (azıq. azuq. azuqə. < ağzıq. ağızlıq. **ağız**).

qəvəl **gəvəl**. **kəvəl**. **xəvəl**. qoşulan malın boynu əzilməməsi üçün, boyunduruğun altına qoyulan keçə, yumşaq parça. -**xəvəlin** içi keçə, üstü dəri olur.

qəvəl **kəvəl** > **xol. 1**.boş. **1**.başı boş. gic.

qəvələq **kəvələk**. əvələk. övələk. öğələk. xəşəl. xaşal.

qəvələq **kəvələk**. **əvələk**. **övələk**. **öğələk**. **kəvik**. **kəvə**. **fəfə**. **qalay**. **kalay**.

qəvələmə -**əvələmə gəvələmə**: əvələmə dövələmə.

qəvələmək **gəvələmək**. **1**.(yeməyi ovurduna alıb höpürmək). yemotlamaq. **1**. **gəvsəmək**. çeynəmək. çinəmək.

qəvələmək **gəvələmək**. çeğnəmək. boş danışmaq.

qəvələn **kəvələn**. -**əvələn kəvələn**: **həvələn kəvələn**: hartan partan. dartan partan. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

qəvəmək **gəvəmək**. **1**. **gəvmək**. bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək. **1**. **gəvsəmək**. **gəvələmək**. çeynəmək. çinəmək.

qəvən **gəvən.** gətirə.

qəvən **gəvən**. -qazmanı başlasan qızıldanda, **gedib gəvən dibi eşər** (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

qəvən **gəvən**.**gavan**. (gəvmək: bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək).saban dəmiri. pulluq dəmiri.

qəvəntən **gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qəvər çuxur. qazıq. oy. oyuq. (**uçqur: kəmər**: çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası).

qəvərciq **gəvərcik**. gəbərcik. gavarcıq. gəbərik. gəbəlik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba. gəbərcik. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik. gəbəlik. ləş. cəsəd. gəbə. qaba. qapa. gəvə. kava.

qəvərə **kəvərə**. **kivərə**.çəpiş. iki illik keçi.

qəvəriq **gəvərik**. **gəbərik**. aşağlama üçün deyilən "arıq, cılız, gücsüz" anlamlı söz. -bu inək **gəbərik** sənin mi. -gəl bu **gəbərik** qoduğuva yiyə dur.

qəvərmək **kəvərmək**. xərab olmaq.

qəvəzə **gəvəzə**. **1**. çəvəngi. çərəngi. sözü kök, ağzı boş. çavça. **1**. **gəbəşə.** gəprik. zavağ. çalanğbaşı**.**

qəvəzə **gəvəzə**. çalçənə. carcar. çağçağ. çoğçoğ. hərraf.

qəviq **kəvik**. **kəvə**. təmbəl. iradəsiz. götü boş.

qəvir **kəvir <kövür**. ləmyəzrə'. -**kövürə** çönmüş göylüyüm.

qəvir **kəvir**. **1**. < kitir. şor, susuz topraq. **1**. qarayaz. quru otsuz çöl.

qəvişmək **gəvişmək**. boşaşmaq. sustalmaq.

qəviz **kəviz**. (< **kəv**. **kov**).hüfrə. sinus.

qəvqir **kəvgir**. **kövgür**. (**kov**. **köv**: oyuq). dəlikli deşikli kömçə.

qəvqiy **kəvgiy**. **kəfgir**. (< **kəv**: quy: kovuk. çuxur).

qəvləq **kəvlək**. **gəvlək**. **kivlək**. yumşacıq. yumuşacıq. az yumuşaq, yumuşuq.

qəvləmək **kəvləmək**. -**gəpi kəvləsən**, gəp çıxar.

qəvmək **1**. **kəvmək**. **gəpmək**. çökmək. yıxılmaq. **1**. **gəvmək**. **gəvəmək**. bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək.

qəvrə **1**. **gəvrə**. **govur > gor**. qəbir. **1**. **kəvrə** (**kəbrə**). **kübrə**.

qəvrəq **gəvrək.** bolar. yumşaq. tavlı. -**tavlı** topraq.

qəvrəq **gəvrək**. yuxa. (**yoxa**). -**yuxa** ət.

-**çox kəvrək ürəkli:** uşaq içli. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. samsayaq. sapsayaq.

qəvrəq -**incə, kəvrək, quru nərsə**: yala**.** türd. -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş.

qəvrəq **kəvrək**. gülgəz. tər..

-**çox kəvrək**: **gəvək**. həssas..

-**incə, kəvrək çörək:** yeləpər. -**yeləpər,** kəvrək, xasa, qırtdımqırıl olur.

qəvrəq **kəvrək. kövrək.** qırısın. sınasın. türd. tez qırılan, sınan. həssas.

qəvrəq **kəvrək. kövrək.** sınağul. sına bilən. həssas. (şikəstəni). -**sınağul könül**: kövrək könül.

qəvsəmək **gəvsəmək**. **gəvələmək**. **gəvəmək**. çeynəmək. çinəmək.

qəvşəq **gəvşək**. **1**. ıslaq. yumşaq. ini'taflı. **1**. sust. sus. -**sus** alver: ağır gedən bazar. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur. -**sus** boya. -**sus sarı**: açıq sarı.

qəvşəq **gəvşək. yavşaq**. kötü**.** yovuz. yava. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz).

qəvşəq **gəvşək.1**. sust. sus. kasad. -**susd** alver: ağır gedən bazar. **1**. **sust.** yavaş. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur. **1**.açıq.-**sus** boya. -**sus sarı**: açıq sarı.

qəvşəqləri **gəvşəkləri. kavşaqları.** -**kavşaqları qoruyun**, yavşaqlardan qorunun!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

qəvşəl **kəvşəl**. **kavşal**. yorqun. arğın. harğın.

qəvşəlik **kəvşəlik**. **kavşalıq**. yorqunluq. arğınlıq. harğınlıq.

qəvşəmək **gəvşəmək.** yamılmaq. yapılmaq: əzilmək. (**# mayılmaq).**

qəvşəmək **kəvşəmək. kövşəmək**. zayıflamaq.

qəvşətmək **kəvşətmək**. yormaq.

qəvtüç **kəvdüç**. **kədüç**. **kovduk**. qırağan. gədik. dəlik. boşluq. koful. koğul. koğluq. kovul. kofluq. kovluq. kavca. kavaş. kavcaq. kavsuq. kavuq. kavaltı. kovca. kovaş. kovaltı. kovcaq. kovsuq. kovuq.

qəvzəqləmək **gəvzəkləmək**. (sözü ovurduna, ağzına salıb çeynəmək). səfehləmək.

qəyə **qaya**. -**qəyə gömək**: **qaya gömək**: qaya altında ki sığınaq.

qəyriş **gəyriş**. **gəriş**. (< **gərmək**: dartmaq). əğim. meyl. trend.

qəyrişmək **gəyrişmək**. (> **girayidən**). girayiş tapmaq). meyillənmək.

qəyy ötük. qusma. istifrağ. -**ötük tutmaq**.

qəz **gəz (**< kəz. kəs. kər**). 1**. xətt. -**gəzli**. xətli. -**gəzsiz**: xətsiz. -gəzik kərt: xətli dəfdər. -iki **gəz**: iki xət. **1**. fərman. hükm. -**gəz** çıxmamış. **1**. **gəzir**. xətkeş. -**gəzik kərt**: xətli dəfdər. **1**.oxun arxa ucundaki kərtik. **1**. kərtik. nişanə. **1**. ölçülərdə, qıyratlarda işlənən düğümlü ip. **1**. bir uzunluq ölçüsü. **1**. qalalarda ox atmaq üçün qoyulan yarıq. **1**. arşın bir atıdımlıq ölçəm. (altmış səkiz santimetir). -hər kəsin **arşınına** görə qumaş verilməz. **1**. gəzmə işləyən qaraqol. gəşt. **1**. qatav. qabat. dəfə. kərə. **1**. novbə. novbət. -**kəzin** güd: novbəti gözlə. -**kəzin** verdiş: novbəti verdiş. sırayla gələn verdiş, bərnamə..
-**ilk kəz**: alğaç **(**alın çağ**)**. -**alğaç** ona vuruldum..
-**bir kəz**: bir ara. bir zaman..
-**ilk kəz**: aşnu..
-**önkəz**: birincikəz.

qəz **gəz**.

qəz **kəz. gəz. 1.** gəzək. kərə**.** yolam**.** yola**.** yol. övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -neçə **yolam** dedim: neçə **yol** dedim. -bir **yola** o mənə belə dedi. -bir **yola** ververdi. -bir neçə **yola** geddim: bir kaç kərə geddim. -bir **gəzək** həm: bir gəzək belə. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər. -bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən. -neçə **gəzək** gəzdim, tapmadım. -birneçə **gəzək** eşitdim: dəfələrcə duydum. -gələn **gəzək**: gələn kərə. -sonku **gəzək** dönüb baxdı: sonku kəz dönüb baxdı-gəzək. **1**. bir atdım aralığı ölçü. metr. **1**. gəşt. -**gəzə** çıxmaq. **1**. **gəz**!. ara. -**gəz bul**: ara tap. -**gəz gör** haradır işin ucağı: bax gör işi nəhayəti, aqibəti haradı. **1**. **gəz**!. gəzələnc ed. gəzələş. gəzləş. gəziş. yeri. dolan. yatma. oturma..
-**gəz ağacı**: yılğın ağacı.

qəz **kəz.** qaytım. dönüm. novbət.

qəz -buyruq enirsə göydən, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan **uzaq gəz**. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

qəza qıda. aşığ. azuqə.

qəzçi **gəzçi**. gəzək. (gəşt).

qəzdim **gəzdim**. **-dünyanı gəzdim** tatdan dadsız görmədim!.

qəzə **gəzə** (qaza). külüh. külüng.

qəzə -**gəzə gəzə:** aylana aylana. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qaladı)**.**

-qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı.

qəzəb qaqır. qağış. qəhr. qəhir. hirs. acığ. -nədi bu **qaqır**, bu **qağış**. -qaqırın utmaq, batır yaraşı.

qəzəblənmək qaqırmaq. qağışmaq. qəhr edmək. kahr edmək. qəhirləmək. hirslənmək.

qəzəbli acan. acığan. öfkəli. fəna.

qəzəbli qaqran. acığlı. hirsli. **-qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.

qəzəq **gəzək**. **1**. sıra. novbət. -**gəzəyi** yetdi: sırası gəldi. novbəti gəldi. -**gəzəyində**: sırasında novbətində. -gəzəyin itirdi: sırasın, novbətin itirdi, qaçırdı. -gözlədim gəlmədi ölüm gəzəyim, sürüdü çəkdi, apardı yaşam. -**gəzək** kimin. -qoşqu oxuma **gəzəyin** çatdı. -**gəzək** mənim: sıra mənim. -**gəzək gəzəyinə:** sıra sırasına. sırala. novbətlə. -**gəzək gəzəyinə**keşik çəkmək. **1**. kəz. gəz. kərə**.** yolam**.** yola**.** yol. övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). **1**. **qazaq.** atlı. **1**. sıra. fürsət. -qalma geri, işin keçər, **gəzək ötər**, karvan köçər..
-bir neçə **gəzək**: neçə yolam. qayta qayta. qat qat. dönə dönə. izli izinə. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə..
-**gəzək** düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz..
-qoru **gəzəyi** dərmanda, sözüvü demə hər yanda. (**dərmanda**: dəgirmanda). -dəgirman **gəzəklə**, toy bəzəklə..
-**gəzək gəzəyinə**: sırayla. novbəti. -**gəzək gəzəyinə** keşik çəkmək. -**gəzək gəzəyinə** yatmaq..
-**gəzək keçib,** karvan köçüb..
-**gəzəkmə gəzək**: ardı sıra. -**gəzəkmə gəzək** dolub boşaldı.

qəzəq **gəzək**. tiğə.

qəzəq **gəzək**. yola. novbət. -**gəzək gəzib**, sizədə çatar. -gözlə gəlsin **gəzəyi**.

qəzəq **-**höl təzək, quru təzək, **hər kimə gəlir gəzək**. (**höl: öl**. yaş).

qəzəq **gəzək**.gəzçi. (gəşt).

qəzəqçi **gəzəkçi**. gəzək **(**tiğə**)** çəkən.

qəzəqçi **gəzəkçi**. mübsür

qəzəqən **gəzəgən** .-**gəzəgən it** gəmik tapar.

qəzəqən **gəzəgən**. aylaş.

qəzəqən **gəzəgən.** çox gəzən. bir yerdə durmaz, tapılmaz. çapçı (**çapmaq**).

qəzəqən **gəzəgən**. əxlaqsız. (hərcayi).

qəzəqən -**gəzəyən dura bilməz**, gəzməsə, dözə bilməz. (aşıt danılır, sonucu qalır.).(aşıt: adət). (aşıtların, adətlərin, qaçınılmaz, iyili-kötülü sonucları bəklənməlidi). (aşıtların tanımaq, yaşamın tanımaq deməkdir).

qəzəqin **gəzəgin. -gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər**. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

qəzəqinə **gəzəginə**. **1**. sonra. sonrası. -qocaqlayıb, öpüb **gəzəginə** oğşadı. **1**. bir bir. sırayla. novbətlə. -bir boşqab, bir istəkən varlarıydı, **gəzəyinə** işlədirdilər. bir bir işlədirdilər. -dalçatımız ağırıdı, **gəzəyinə** çəkirdik. dalçatımız (dalçantamız) -**gəzəyinə** paylaşmaq: sırayla paylaşmaq. bir kərə sizin çörəyizdən yedik, bir kərədə mənimkindən, böyləcə **gəzəyinə paylaşmış** oluruq.

qəzəqitmək **gəzəgitmək**. mahana, üzr, üzür gətirmək. saltavlamaq.

qəzəqləşmək **gəzəkləşmək**. keşikləşmək. novbətləşmək. birbirini dəğişmək. birbirinin yerində oturmaq. -z-y səsi gəzəkləşməsi.

qəzəqliq **gəzəklik. qazaqlıq.** atlılığ**.**

qəzəqmə -**gəzəkmə gəzək**: ardı sıra. novbətlə. -**gəzəkmə gəzək** dolub boşaldı.

qəzəqsiz -**izsiz gəzəksiz:** qulaqsız quyruqsuz.

qəzələnc **gəzələnc**. gəzələş. gəzləş. gəzmə. gəzinti. seyran. -**gəzləncə** çıxmış. -**gəzləş-gəzləş1**. -**gəzələnc ed:** gəzələş. gəzləş. gəziş. gəz. yeri. dolan. yatma. oturma. -**gəzələnc edmək: gəzələşmək** hava yemək.

qəzələnmə **gəzələnmə!.** abanma!. əğilmə!**. -**üstümə **gəzələnmə**!**.**

qəzələnmək **gəzələnmək**. **gəzələşmək**. uzanmaq. -günlər **gəzələşib**. -üstümə **gəzələnmə:** abanma, əğilmə.

qəzələş **gəzələş. gəzləş**. gəzələnc. gəzmə. gəzinti. seyran. -**gəzləncə** çıxmış. -**gəzləş-gəzləş**.

qəzələş **gəzələş. gəzləş**. gəziş. gəz. gəzələnc ed. yeri. dolan. yatma. oturma.

qəzələşmək **gəzələşmək**. **gəzələnc edmək**. hava yemək.

qəzələşmək **gəzələşmək**. **gəzələnmək**. uzanmaq. -günlər **gəzələşib**. -üstümə **gəzələnmə:** abanma, əğilmə.

qəzəmək **gəzəmək.** doğurlamaq. çənəmək. dənəmək. nişanə, hədəf tutmaq. -kimə, hara **doğurladız**.

qəzən -**boş gəzən**: aylaq**..**
-yatanın üstünə **gəzən gələr**.

qəzən **-bülbüllə gəzən** ötmək öğrəşir, **qarqayla gəzən** otlamaq.

qəzən **-çox gəzən başmaqını**, çox işliyən gərəcini, geyəcini, çox anqıran torbasını tez yırtar.

qəzən -çox yaşıyan, **çox gəzən**, çox görən, çox bilənləri qoruyun!.

qəzən **-çöldə gəzən tülkü tazı görməsə**, quyruq oynadar, qurdu tanımaz.

qəzən **gəzən**. -**min qapıda gəzən**, bir qapıda durmaz, min qapıdan uman, bir qapıdan doymaz.

qəzən **gəzən**.-**eli gəzən**, el tanır, yolu gəzən, yol tanır..
-**damda gəzən keçidən**, çamda gəzən oğlaği. (elə babadan, belə atadan, belə bala, böylə bəla)..
-**lotuçul gəzən**: dılqır..
-**açıq topraqda gəzən**: elat. -o **elatdı**. -**elat** yaşamı.

qəzən **gəzən**.-**qaya başında gəzən**, günündə qayar. (**günündə**: bir gün).

qəzən **gəzlik**. **1**. **gəzən.** tirəsi güdə, çox kəsgin, uzun, incə salplı pıçaq. çoğun göz, oyma işlərində, başmaqçılıqda işlənir. **1**. kəsəgən aracların genəl adı..
-**çox gəzən:** gəzəgən**.** bir yerdə durmaz, tapılmaz. çapçı (**çapmaq**).

qəzən **-kəllə gəzən dananı** qurd yeyər.

qəzən -**dək gəzən**, tox durar. (**dək**: gəl gedin bilən)
-**komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanla:** urmancıq. qurmancıq. komunotik.

qəzənə **gəzənə**. ısırqan.

qəzənə **gəzənə.** qovana: axdarana. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc, onu gəzənə**. (**qınanc**: dərd) (**qıvanc**: şadlıq. -sevinc).

qəzəni -**gəzəni tutan, gəzəni tutar**. (**gəzən**: kəsən. yarıcı arac). (qoraq yaraq tuşlayan, öz novbətində oz yarağına tuşlanır, tuş gəlir). (yaraq qoraq çəkib öldürən, gəzəyində (günündə. öz novbətində) yaraqla vurulma olasığı çoxdur). (**yaraq qoraq**: silah. əsləhə).

qəzəntən **gəzəndən.** yürəndən: .-çox durandansa, **çox yürəndən** sor!. (**duran**: yaşıyan)

qəzəntər **gəzəndər**. **gəzəndəy**. **gəzərmən**. **gəzərgən.** səyyah. turist.

qəzəntəy **gəzəndəy**. **gəzəndər**. **gəzərmən**. **gəzərgən.** səyyah. turist.

qəzər -anası çıxan ağacı, **qızı budaq**-**budaq gəzər**!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan).

qəzər **-əğri poxun yeyib tox gəzər**, vay doğrunun tavına. (**əğri bir pox tapıb tox gəzər**, vay doğrunun çağına). (**çağına**: **tavına**: halına).

qəzər **gəzər. 1**. **gəzir. gəzən.** ölçər. ölçən. metirləyən. **1**. turist**..**
-ovçu pişik gündə yatar, **tündə gəzər**.

qəzər -gündüz yatar yuvada, **gecə gəzər obada**. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**)**.**

qəzər -su axar yolun tapar, **külbaş gəzər çulun tapar**. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

qəzər -**gözgəzər:** dürbün. -**gözgəzərə salıb** güdü verdi. gözgəzərsiz gözün gücü çatmaz sezməyə.

qəzərən **gəzərən**. güzəran. gəzərənçilik. keçirniş. yaşayış. məişət. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

qəzərənçilik **gəzərənçilik**. gəzərən. güzəran. keçirniş. yaşayış. məişət. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

qəzərik **gəzərik**. turistik.

qəzərikmək **gəzərikmək**. turistlik edmək. səyyahlıq edmək.

qəzərqən **gəzərgən. gəzərmən**. **gəzəndəy**. **gəzəndər**. səyyah. turist.

qəzərlik **gəzərlik**. turistlik.

qəzərmən **gəzərmən**. **gəzərgən.** səyyah. turist.

qəzəyən **-**gəzəyən ayaq təzəyə batar.

qəzəyi -**qoru gəzəyi dərmanda, sözüvü demə** hər yanda. (**gəzəyi**: sırayı) (**dərmanda**: dəgirmanda).

qəzəyinə -**gəzək gəzəyinə**: sırayla. novbəti. -**gəzək gəzəyinə** keşik çəkmək. -**gəzək gəzəyinə** yatmaq.

qəzəyinə -**gəzək gəzəyinə**: sırayla.

qəzi **gəzi. gəzinti**. aylan**.** təfrih.

qəzi **gəzi**. gəziş. səfər. səyahət.

qəzi **gəzi**. səyahət. seyr o səyahət.

qəzi **kəzi. -ilk kəzi:** ilk başı.

qəzi -hər gizin, **gəzi var açlımağa**. (**gəzi**: novbəti). (gecə boylu düşən, irtə doğur). (dalıda alar, burunda doğar).

qəzib **gəzib**. aylanıb. dolanıb. dönüb. -şirinlik versən qurda, **aylanıb gələr yurda**. (yamanı dadandırma).

qəzib **gəzib.** aylanıb. dolanıb. -at aylanıb qazığın tapar. (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).
-**gəzib dolan** öz uyqarun tapgilən. (**uyqarun**: tayın. babın.munasibin)

qəzici -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

qəziçi **gəziçi**. turrist. səyyah.

qəziq **gəzik**. çərçivəli, bəlli bir alan. sahə.

qəziq **gəzik**. xətli. -**gəzik kərt**: xətli dəfdər.

qəziqmək **gəzikmək**. gicəlmək. dolanmaq. -ev başıma **gəzikdi.**

qəzil (**< qazul < qazmaq**). aşqal. zibil. bihudə.

qəziliq **gəzilik**. gəzlik. səyahət namə. səfər namə.

qəzilməz **gəzilməz**. **-**qışda ayran, **yayda yorqan gəzilməz**.

qəzilməz -yük altında, **ipək çulla gəzilməz**.

qəzim **gəzim**. gəzinti. gəzinmə.

qəzin -dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı.

qəzin **gəzin**. mobil. səyyar.

qəzin **kəzin**. -**alqan kəzində**. elə həmən daqqa..
-**dək gəzin:** arxayın ol.

qəzin **kəzin**.1. çağun. fəsl. fəsil. movsim. -ilin dörd **kəzini**. 1. səfər. -bir **kəzin** istədim veriməli. -neçə **kəzin** didim, dinləmədi. 1.və'də. novbət. çağun. fəsil. -**kəzin keçdi** qaytalamaz gənclik. (**qaytalamaz**: təkərlənməz. tikrarlanmaz).
-**heçkəzin:** heççağun. -**heç kəzin** bilmədən incidilməz, bilmədən incinməz.

qəzinəməz -**dək gəzinəməz:** arxayın olamaz**.** dinc olamaz**. -dək gəzir:** arxayınlıqda duran. kefi saz. sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

qəzinmə **gəzinmə.** gəzim. gəzinti.

qəzinmək **gəzinmək**. **1**. aşınmaq. ötünmək. **1**. coğlanmaq. fırlanmaq. çevrilib çönmək. **1**. sərlinmək. seylinmək**.**
-boşuna gəzinmək: hevələnmək. əvələnmək.

qəzinti **gəzinti. 1**. gəzələnc. gəzələş. gəzləş. gəzmə. seyran. -**gəzləncə** çıxmış. -**gəzləş-gəzləş. 1**. gəzim. gəzinmə.

qəzinti **gəzinti**. **gəzgə**. -**alıs gəzgə**. uzun səyahət.

qəzinti **gəzinti**. **gəzi.** aylan**.** təfrih.

qəzir **gəzir**. **1**. **gizir**. hakim. hökmdar. fərmanfərma. fərmanrəva. **1**. **gəz**. xətkeş. -**gəzik kərt**: xətli dəfdər. **1. gəzər. gəzən.** ölçər. ölçən. metirləyən. **1**. səyyah. turist.

qəzir **gəzir**. **-**ortada yeyir, **arıtda gəzir**. (**arıtda**: dalıda. yanda).
-dəvəsin itirib **ovsarın gəzir**.

qəzir -olum yoxdursa, ölüm nə gəzir.

qəzir -olum yoxdursa, **ölüm nə gəzir**..
-**dək gəzir: (dənğ).** arxayınlıqda duran. kefi saz. -sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

qəziriş **gəziriş. dolandırış. dolandırma.** keçiriş**.** təpəriş. ötürüş. -gün **təpəriş**: gün **keçiriş**. gün **ötürüş**. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş).

qəzirqə **gəzirgə**. seyləngə. seyranqah. gəzmə yeri.

qəziş **gəziş**. **1**. gəzi. səfər. səyahət. **1**. səfər. səvər.

qəziş **gəziş.** gəzələş. gəzləş. gəz. gəzələnc ed. yeri. dolan. yatma. oturma.

qəziş **gəziş.** yürüş. dolanış.

qəzişmə **gəzişmə**. oynağ. dolaşma. məşquliyyət.

qəzişmək **gəzişmək**. **1**. gəzib yürmək. **1**. mirur edmək. murur edmək. -dərslərimi iki dövrə **gəzişdim**. -sınavdan ön bir **gəziş.**

qəzişmək **gəzişmək**. gəzmək. dolanmaq. devrinmək. fırlanmaq. **(**bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək). -aşun (acun, dünya) nə üsdə **devrinir.**

qəzit **gəzit**. kanal. suvaq.

qəzit **gəzit**. keşit **> gəşt (fars).**

qəzitən **gəzidən** (fars) **< gizitmək**. titrətmək. sancıtmaq. -canımı **gizitdi**.

qəzitən **gəzidən**. gəzmədən. dolanmadan. -**gəzidən** baş açsa oturub işlər. -artıq **gəzidən** düşmüş.

qəzitmək **gəzitmək**. dolatmaq **(**dolğatmaq**)**. aylatmaq. devirtmək. çevirtmək.

qəzqə gəzinti. -**alıs gəzgə**. uzun səyahət.

qəzqən **qəzgən**. arx.

qəzqərmək **gəzgərmək**. **gözgərmək. gözərmək**. nişanlamaq. -oxun **gəzgərib** atdı. -**gəzgərmədən** atsan ox, biri dəğsə mini yox.

qəzqil **kəzgil**. **1**. əsr. əsir. dövrə. -keçən **kəzgillərdə**. **1**. zaman. -**keçən kəgildə**: keçən zamanda.

qəzqin **gəzgin**. elgəzir. seyyah.

qəzqin **gəzgin.** keştər **(< keçmək)**. turist. səyyah.

qəzləmək **gəzləmək. 1**. yoxlamaq. -**gəzləmədən** girişmə, gözləyisən kirişmə (kirinmə. ülkmə). **1**. ölçmək. metirləmək. **1**. **gözləmək**. nişanlamaq. **1**. xətləmək.

qəzləmək **gəzləmək**. ölçmək. metrləmək. metirləmək.

qəzləş **gəzləş**. **1**. gəzələş. gəzləş. gəzələnc. gəzmə. gəzinti. seyran. -**gəzləncə** çıxmış. -**gəzləş-gəzləş. 1**. **gəzələş.** gəziş. gəz. gəzələnc ed. yeri. dolan. yatma. oturma.

qəzləşi **kəzləşi**. novbəti. -**kəzləşi** verdişdə. novbəti verdişdə -**kəzləşi** görüşdə: novbəti verdişdə.

qəzliq **gəzlik**. **1**.**gəzən.** tirəsi güdə, çox kəsgin, uzun, incə salplı pıçaq. çoğun göz, oyma işlərində, başmaqçılıqda işlənir.**1. gəzilik**. səyahət namə. səfər namə.

qəzmə **gəzmə**. **1**. ajan. pasıvan. milis. **1**. gəzələnc. gəzələş. gəzləş. gəzinti. seyran. -**gəzləncə** çıxmış. -**gəzləş-gəzləş.**
-gəzmə yeri: gəzirgə. seyləngə. seyranqah.

qəzmə **-**umud üzüb, **boşun gəzmə**.

qəzmə **-yan gəzmə:** qaça durmaq. qaça durdu, qonşudan yaddan..
-**gəzmə işləyən qaraqol**: gəz.

qəzmək -**boşuna gəzmək:** kölgə qoğalamaq. , aramaq.

qəzmək **gəzmək** .-**gəzmək ömürdəndi**, yatmaq ölümdən.

qəzmək **gəzmək**. **1**. dolaşmaq. dövərləmək. **1**. **gəzginmək**. **1**. dolanmaq. fırlanmaq. çevginmək. çövgənmək. aylanmaq. təvaf edmək. -nə çevrəmdə **gəzginirsin..**
-sıra gəzmək: qonaqlıq verib, qonaqlıqlara gedmək..
-çölləri gəzmək: çölgəzmək. səhranəvərdlik edmək..
-**çölləri gəzən**: çölgəz. səhranəvərd.

qəzmək **gəzmək**. bir yerdə, birinin yanında işsiz durmaq, bulunmaq. -burda nə **gəzirsin**. -bir aylap kətdə **gəzdi**: bütün bir ay kətdə qaldı, dolandı. -çox ölkələr **gəzmiş** biri: çox ölkələrdə olmuş biri. -**dək gəzmək**: dinc olmaq, sürmək, dolanmaq. -**dək gəzin:** arxayın

ol. -**dək gəzinəməz:** arxayın olamaz**.** dinc olamaz**. -dək gəzir:** arxayınlıqda duran. kefi saz. sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

qəzmək **gəzmək**. gəzişmək. dolanmaq. devrinmək. fırlanmaq. **(**bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək). -aşun (acun, dünya) nə üsdə **devrinir.**

qəzmək -**qayıqda gəzmək**: qayıqda üzmək.

qəzmələmək **gəzmələmək**. ölçmələmək. iki yöndən ölçmək, metirləmək.

qəzməs -gəzəyən dura bilməz, gəzməsə, dözə bilməz. (aşıt danılır, sonucu qalır.).(aşıt: adət). (aşıtların, adətlərin, qaçınılmaz, iyili-kötülü sonucları bəklənməlidi). (aşıtların tanımaq, yaşamın tanımaq deməkdir).

qəzməz **-**arxasız kişi, **savaş gəzməz. (arxasız:** köməksiz**).**

qəzməz **gəzməz**. aramaz. -könüldəşlər elçi aramaz. (aramaz: gəzməz). (könüldəşə elçi gərəkməz). (**elçi**: arxan. vasitə). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

qəzməz -adal bilməz, inam gəzməz. (insafı yok, inamı yok).

qəztə **kəzdə**. zamanda. -yorulduğun **kəzdə**. -o **kəzlərdə**: o zamanlarda.

qəztəmək **gəztəmək.** keştəmək. boyuna dolanmaq. səyyahlıq edmək.

qəztir **gəzdir**. **-ac bıraxma tox gəzdir**, az söyləyib, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

qəztirən **-göz gəzdirən**, qulağ açan, ağız yuman itirməz.

qəztirən -**söz gəzdirən**: çavçav.

qəztirmək **gəzdirmək**-**göz yetirmək. göz gəzdirmək**. qarancalamaq**..**
-əl gəzdirmək: suvarlatmaq. virastarlıq edmək.

qi **-''ki nə olsun'',** çox çox ağır sorudur. tüm fəlsəfələrdə bunu çözməyə çalışıb.

qi **ki**. (**kin** < $_{met}$ > **nik**. **niq**). -öncə**nik**: öncə**n ki**: öncə **ki**. sonra**nıq**: sonra**n ki**. sonra **ki**.

qi (**ək**). **ki < kin**. -böyrə**kin >** böyrə**gi**. böyrək biçimli.

qibənə **kibənə**. komala. cumala. taya.

qıbıt **qıpıt**. küpüt. tulum. dəridən qab. -bir **qıbıt** yoğurt.

qibrə **kibrə**. **kübək**. qobar. qasmıq. qasrıq. qurut. döğənək. pinə.

qibrit **kibrit <>. kirbit.**

qibrit **kibrit(**aramik**)**. çırpı. qapızğıc. alışqan. çaxmaq.

qibrit **kibrit**. çaxış.

qibrit **kibrit. kirbit.** qırt qırt. qıt qıt.

qibrit **kibrit**. **sıpışqa çıpışqa**. (birbirinə çırpılaraq yanan) (< **çıpmaq**).

qic heyran **gic heyran.** allaq bullaq: allaq burlaq. mat gic.

qic **gic**. **1**. alıq > halu. güng. tumağ. **1**. alıq. -**alıq alıq**: gic gic. **1**. məng. saral (**al sarmış**: al vurmuş). **1**. sapıl (sapa yolda olan). sərgərdan.
gic qalmaq: dura qalmaq. qala durmaq..
-**gic qalmaq**: dana qalmaq. danğa qalmaq. şaşmaq. qanmaz durmaq.

qic **gic**. **1**. aylağ. -**aylağın biri aylağ**: gicin biri gic. **1**. **gij**. gay. ağuz (kiçildici söz). -**ağuz!**. gəl bura.**1.** başı boş. xol. < kəvəl.
-**gic ana olmasaydı**, öz dilini (anadilin) atmazdı.
-gicoğlu gic, **gic olar**.

qic **gic. -gic, çaşıb qalmaq**. qanq qalmaq. qınğ qalmaq. -bu qıtlığa **qanğ qaldıq**.

qic **gic.** uçuq yaddan çıxarğan.

qicələn **gicələn.** aylanan . dönən. **-aylanan baş** yönün bilməz. (**bilməz**: tanımaz).

qicəlmək **gicəlmək. 1**. gəzikmək. dolanmaq. -ev başıma **gəzikdi. 1**. şaşırmaq.

qicəlmək **gicəlmək.** ayınmaq. aylınmaq.

qicəltmək **gicəltmək.** aynıtmaq. aylıtmaq.

qıcıc inadçı. ləcuc.

qıcıq **cicik**.

qıcıq -**qıcıq almaq**: **qıcığına getmək:** toxunulmaq. sinsinmək. sınırana toxunmaq.

qıcıq **qırcıq**. rizə. kiçik.

qıcıqlanmaq **1**. iki nərsənin birbirinə sürtünməsindən çıxan səsdən canı yığılmaq, üyşünmək, canı cızılmaq, tədirgin, çəkirgin olmaq. -qaşığı qablamıya sürtmə **qıcıqlanıram**. **1**. **qıcıq olmaq**. **qıcıq girmək**. **qacıqlanmaq**. **qasıqlanmaq**. **qısıqlanmaq**. **qıycıqlanmaq**. **qıyıqlanmaq**. (nərsiyə tərs olaraq) oykulanmaq. oyuklanmaq. sağınmaq. sağınışmaq. düşünmək. düşünüşmək. anğşanmaq. anğşalanmaq. əndişələnmək.

qıcıqlanmaq **ciciklənmək**.

qıcıqlantırıcı **qıcıqlandırıcı**. giciləvük. qaşındırıcı. -**giciləvik** kəsəl. -**giciləvük** səpmə.

qıcıqlı **cicikli**.

qıcıqmaq **qıcıqlanmaq**. **qıdıqlanmaq**. -boğazım **qıcıdı**.

qıcıl **qıcır**. **qırıc**. uşağ oyunlarında yapılan sayı.

qıcılamaq qıdıqlamaq. qolduqdamaq {> **qolqolək vermək** ($_{fars}$) }.

qiciləvüt **giciləvük**. qıcıqlandırıcı. qaşındırıcı. -**giciləvik** kəsəl. -**giciləvük** səpmə.

qicin -**gicin biri gic:** aylağın biri aylağ.

qıcınq **qıcınğ**. cingilti. -qulağım kas oldu, **kişənlər** qıcınğdan. (**kas**. kar).

qıcır **çığır**. (fəryad).

qıcırmaq **qığırmaq**. qorxub gizlənmək. -ilkin güllədə **qığırdı**.

qıcırtatmaq **qıcırdatmaq.** çığrıtmaq**.**-dişləri **çığrıtma**. -qaşığı qazanın dibinə sürtüb **qıcırdatma**.

qıcış **1**. qaşınma. **1**.həssasiyyət.

qicişən **gicişən.** qaşınanan. -gicişən qafalar.

qicişiq **gicişik**. **gidişik**. qaşıntı.

qicişmək **gicişmək**. **gidişmək**. qaşınmaq.

qıcıt -**qıcıt edmək**: qısqandırmaq.

qıcıtmaq **1**. təhrik edmək. **1**. qaşındırmaq.

qıcqılı cıqqılı. kiçicik. cürəki**.** coccuq. qır qıncıq. incə, xırda gövdəli, boylu.

qıcqırışmaq dartışmaq.

qicmallağı **gicmallağı**. **gigələk**. **geygələk**. uyuşuq.

qicoqlu **-gicoğlu gic**, gic olar.

qicov **gicov**. axmaq. sefeh.

qıç (**qıç**.**qeç**. **gec**. **kiç** sözləri üzrə).
{(alt. altda qalan. yekədən altda qalan: töküntü). (hər nəyin alt bölümü > qıç. ayaq)}**..**
-qıç yazmaq: **qıç** uzatmaq. qıçın uzadıb dincəlmək..
-**qolu qıçı olmayan**: kötəc..**.**
-iki qıçın arası (arasında olan qazıq): qasıq. çat ara. çatraq (çat ara).

qıç **geri**. -**qıç attırmaq**: geridə bıraxmaq. üstələmək.
-**qıç atmaq**: **1**. şıllaqlamaq. **1**. bir görəvdən, işdən qaçınmaq.

qiç **kiç**. (**keçirmək**). zip. -**kiçin qapatmaq**. kiçləmək. zipləmək.

qiçə **kətə kiçə:** iri ovuq. xırda böyük.

qiçi -çalqıya sevi ulu kiçi tanımaz. (**sevi**: əlaqə).

qiçi -**kiçi qata**: kiçik böyük.

qiçi -**kiçi uluğ duruşmaz**, qırqı qarqa qarışmaz**..**
-ulu qayğını iş, **kiçi qayğını aş basar**. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)

qiçi **kiçi.** bala (# **ana**) az. -**bala bala**: az az. parça parça. -ana **başlıq,** bala başlıq: böyük titr, kiçik titr. -**bala dəğin**: ən azından.

qıçı -**qıçı qırıq yolda**, beyni qırıq gorda yatdı..
-oturqıçın **qıçı sınmış**.

qıçı -**qıçı üstü oturmaq**: götü üsdə oturmaq: bir işdən, durumdan sonuc bəsləyənməyib düşünərək qalmaq.

qiçi -ulu başlar, **kiçi işlər**.

qiçi **kiçi.** -**kiçi biçi:** kiçi hərf.
-**ulu kiçi.**

qiçiciq **kiçicik.** qıcqılı. cıqqılı. cürəki**.** coccuq. qır qıncıq. incə, xırda gövdəli, boylu.

qiçiq cıbbış. çapbış. yapbış. xırda. alçaq.
-**kiçik qız:** qızalaq**.**
-kiçik tutar: kəmsidər. **-birin kəmsidər**, birin kansıdar, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).
-ulu olsada, ölü arslan, **kiçik olsunda**, diri siçğan!.

qiçiq **-kiçik istəkləri tutmaq**, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

qiçiq **kiçik**. **1**. bala. balğa. mini. -**bala balğa**: **bala çala**: damla damla. **1**. çala. balaca. -bir **çala** kişi gördüzmü. **1**. **küçük**. səğir. **1**. qınqa. **1**. qıs. qısıq. balaca..
-**kiçik böyük**: kiçi qata..
-**kiçik kiçik**: vağ vağ. -**vağ vağ** kəsilmiş çıpıqlar: kəsilmiş çubuqlar..
-**kiçik məsələ**: çapaq. savaq. önəmsiz, xırdavat nərsə..
-**kiçik böyük**: uşaq ulşaq..
-çox kiçik: cuşqa..
-ən kiçik: eniz. (# **ağaz**: ən böyük). -uşaqların **enizi**: uşaqların ən kiçiyi. -tikənin **enizi** mənə düşdü. -tümənin, işdə olan **enizi** 'qıran'di. -evin **ağazı enizi**.

qiçiq **kiçik. 1**.cağız. **arxcağız** (**kiçik arx). yuvcağız**. **yovcağız** (kiçik yuv. kiçik yov). (<> **cov <> cuv <> cub**). **1**.payda > mayda. xırda. -**payda payda**: xırda xırda. kiçik kiçik. -çörək **paydaları:** çörək xırdaları. -**paydaya qalmaq**: nərsədən qalan oğuntuya göz tikmək. artığa qalmaq.
-**kiçik böyük**: alçaq ulçaq.

qiçiq **kiçik. 1**.qıcıq. qırcıq. rizə. **1**.biçik: beçə. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!)**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə). (**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa)..
-**kiçik parça:** qamaz**. (kəmaz).** -**bir qamaz:** bir parça.

qiçiq -**kiçik daş:** çat. çıt. çanqıl.

qiçiqlərə **-**ulu qayğı keçərsə, **kiçiklərə yol açar**.

qiçiqtə -**kiçikdə dursa ulduzun**, öz gücün deyər gecə düşəli. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma).

qiçilən -**ualalıb kiçilən**: yekəlib kiçilən.

qıçın -**at takanır**, eşək **qıçın qaldırır**. (at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək butun qaldırır.).

qıçın -**iki qıçın arası**: yamız.

qıçın satanın. çatanın. -iki **çatanın (satanın), qıçın** qovuşduğu yer: çat. çatalba.

qıçına dalına. götünə. -**qıçına təkmə atmaq**: götündən təpikləmək. qoğmaq. dəf edmək.
-**qıçına həna yaxmaq**: birinin pis durumuna sevinmək.
-**qıçına batmaq**: dinc yerdə duramamaq.
-**qıçına** (**dalına**). **baxa baxa**: bir sonuc əldə edəmədən geri dönmə.

qıçına -**qocanın qıçına**, cocuğun sözünə güvənc olmaz. (qocanın gücü yox, cocuğun güvəni yox).

qıçını -**qıçını yırtmaq**: **götünü yırtmaq**. **özünü yırtmaq**: **1**. bir nədən ötür dirənişlə uğraşmaq. **1**. qızqınca bağırıb çığırmaq.

qıçıntan **-şalvarın hər qıçından biri:** sox**.**

qiçisiləmək **kiçisiləmək**. korsulamaq. alasıtlamaq. pis, mühəqqər görmək.

qiçitmə **kiçitmə**. kəmsitmə. təhqir edmə. -**yarlı** deyin kəmsitmə. **(yarlı**: yoxsul. fəqir**)**.

qiçitmək **kiçitmək**. çükütmək. alçatmaq. yergitəmək. külcətmək. pəsdələmək. boğmalamaq.

qıçıva **-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva**, yay gəlirsə ayranı qat aşıva.

qiçiyi **kiçiyi. -**uluya sayqı gərək, **kiçiyi kəmsitməmək**. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

qiçiyin **-**böyügün əllərindən öp, **kiçiyin gözlərindən**.

qiçiyiniz **kiçiyiniz**. **kiçiyiz**. kəmiz. kəminiz.

qiçqilərlə **kiçkilərlə.**-**kiçkilərlə ötünqıl**, yavzuqları, ötürqıl, uluğlarla oturqıl. (**ötünqıl**: keçin). (**yavzuqları**: yavuzları. yavaları). (**ötürqıl**: tərk ed). (**uluğlarla**. böyüklərlə). (**oturqıl**: maaşirət ed).

qıçqılı uyqılı: utqılı. dal qabağ qılı (həya, şərm yerlərinin tükü).

qıçqırıq **ayağı qırıq**. dəğərsiz. qırtıpıl. önəmsiz.

qıçların -**qıçların** ərmiş oturmuş. (**ərmiş:** uzatmış).

qiçləmək **kiçləmək**. kiçin qapatmaq. zipləmək.

qıçlı -**aralı olan qıçlı**: ayır budlu. ayır bacaq. iki qıçı birbirindən.
-**qımı qıçlı**: incə qıçlı.

qıçlı ayaqlı. -iki ayaqlı (qıçlı) nərdüvan: baçat (**bağçat**).

qıçlı -**qoşa qıçlı nərdüvan:** çatval. haçaçat.

qiçmişləri -**keçinmiş kiçmişləri qoğ**, gələnləri qutluğa yoğ. (**keçinmiş**: ölmüş) (**yoğ**: yor)

qıçtanqara **qıçdanqara**. qıyıda, başdan qanqallayıb, arxasından iplərlə bağlanmış gəmi.

qıf **1**. axat. arxacıq. axacıq. burunğu. burnuq. **(**burnu olan. burunlu**)**. qoni. qonğu. bir yerdən bir yerə nərsəni axıtmağa yarar **burunlu** arac. **1**. qonc.

qif **kif**. **1**. buxca. sümka. **1**. burt. çirk..
-**pul kifi**: cib kifi. bağıc. kitmən..
-**əl kifi**. əl çantası. çanta. bağca. sumka.

qifi -**kağaz pul kifi:** qaymalıq. qaymaqam.

qıfıl burçuğ. (qollu) kilit. kilid. kitik. kitəc.

qıfıllan yap ağzın. xəfə!.

qıfıllan qapır. gəpirmə. xəfələn. dinmə.

qıfıllı kilitli. don. kilişələnmiş.qablaşmış. -**don** sözlər.

qifir **kifir**. **1**. irkik. irgənc. iğrənc. rəkik. **1**. kirtük. **1**. yunaşız (**yuğnasız**). yuğunmamış.

qifir **kifir.** pisik**.** kəsif. -**pisik kişi baş yumaz**, bitdən görər. (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır).

qıfır **qıvır. 1. qırıv. qırıf**. yemişləri, yapraqları pülüşündən qıran kəsəl türü. 2. barama, tırtıl böcəyi.

qifirçi **kifirçi.** buldarçı (bulamaq). murdarçı. mundarçı.

qifirçi **kifirçi.** iğçil. ığçıl. kifirkar.

qifirçilik -**kifirçilik edmək**: ığçılamaq. iğçiləmək.

qifirləşmək **kifirləşmək**. kitinmək. kitginmək.çiğtinmək.çitinmək.

qıısılmaq -**içi qısılmaq:**ürəgi sıxılmaq**.** canı sıxılmaq.

qıızıqlı maraqlı. ilginc. calib. -**qıızıqlı** pitiklər. -**qıızıqlı** olaylar.

qıızıqüstə **qıızıq üsdə.** çağıçağında. lap vaxtında. -**qıızıqüsdə** gəldin.

qıızılca məxmələk.

qııztırmaqa **-qıızdırmağa öğrəşən**, ölümə yürür.

qij **gij**. gay. ağuz (kiçildici söz). -**ağuz!**. gəl bura.

qıjaq **qıycaq** (qıyççıydaq səsi: kaman. kamança). {**violon**: skripka (**skripet**: **qıjırdamaq** səsi).

qıjqırma qatığın, südün turşaması.

qıjqırmaq acımaq. acıqlamaq.

qijmallağı **gijmallağı**. **gicmallağı**. **gigələk**. **geygələk**. uyuşuq.

qıq **qığ.** qoyun poxu bişqül.

qiqələk **gigələk**. **geygələk**. gicmallağı. uyuşuq.

qiqərmək **gigərmək**. gəğirmək.

qiqərti **gigərti**. gəğirti.

qiqətmək **gigətmək**. (**gedgedmək**). tətipati yerimək. atdım atdım yerimək.

qıqıc topaç.

qıqıl **qıqqı**. **qaqqı**. yumurta.

qıqılcım -**barıt var, qığılcım ara**!.

qıqılcım **qığılcım**. -**bir qığılcım**, odunluq yaxar!.

qıqılcım **qığılcım**. çaxuc. uçğun.od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). əxgər.

qıqılcım **qığılcım**. **qıvılcım**. **qırılcım**. **qovılcım**. **qorılcım**. qıvıl. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq.

qıqılcım **qığılcım**. uçğun. şərarə. cırıqqa. əxgər.

qıqılmaq (toyuq). qıqqıldamaq. qıtqıldamaq. qıt qıt edmək, qut qut edmək.

qiqinmək **kiginmək**. öcünmək. öcü, kini oyanmaq. intiqam isi oyanmaq.

qıqır **qığır**. burundan danışan kimsə.

qıqırar **qığırar. -**qarqa min qaqırar yaz çıxmaz, **qaz bir qığırar, çıxar**.

qıqırdaşmaq **qıyqıldaşmaq**.

qıqırıq **qığırıq**. **qığırdaq**.

qıqırlıq qılquyruq quşu.

qıqırmaq **qığırmaq**. 1. çağırmaq. **1**. **qıcırmaq**. qorxub gizlənmək. -ilkin güllədə **qığırdı**. **1**. **qıyırmaq**. **qayırmaq**. 1. bükmək. 2. haykırmaq. **1. qıyqırmaq**. bağırmaq. iti səs çıxartmaq. qışqırmaq. ışqırmaq.

qıqırt 1. **qırqıt**. hər nəyin sonu. **1**. incə qırırdaq gəmiyi. -qulağımın **qığırtı** əzilib sızlayır.

qıqırtaq **qığırdaq**. **qığırıq**.

qiqirtə **giğirdə. girdə.** dəğirmi. yuvarlaq.

qıqırtı gülmək səsi.

qıqırtlamaq **qıqqldamaq**. gülmək.

qıqış **qığış**. **qaqış**. döğülmüş nərsənin arda qalan irisi.

qiqqə **kiggə. higgə**. kin.

qıqqı **qıqıl**. **qaqqı**. yumurta.

qıqqıltamaq **qıqqıldamaq**. **1**. **qıtqıldamaq**. (toyuq). qıqılmaq. qıt qıt edmək, qut qut edmək. 1. **qıqırtlamaq**. gülmək.

qıqlamaq **qığlamaq**. 1. poxlamaq. pisləmək. tərsləmək. 1. saçma sapan söyləmək.

qıqmaq **qığmaq**. **tıxmaq**. basmaq. çapamaq.

qıqmıq **qığmığ**. 1. kiçik odun parçaları. 1. ərə xırdası.

qıqo **qığo**. cılğım. uçqun. -**uçğun** çaxan gözlər.

qıqocılqımtan **qığocılğımdan.** uçğundan**.** qoğdan. **-**od uçğundan qopar. (**uçğun**: qoğ. qığocılğım).

qıl -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.).

qıl -boynu yoğun yalandan, **qıl boyunlu gerçəyim..**
-quş dilini bilənim, səkir səkə yürənim, **alda başın qıl çara**.

qil **gil** (torpaq). **gav**.

qil **gil**. **1**. (**xil**). dal. tür. çeşit. **1**. ailə. xanəvadə. -**gillər**: ailələr. xanəvadələr.

qil **gil**. **1**. **gül.** bucaq. quşə. -tək**gil**: (bir bucaq). -qoş**gül:** cüt**gül**: (iki bucaq). -üç**gül**: (üç bucaq). -död**gül**: (dörd bucaq). -beş**gil**: (beş bucaq)-at**gil**: (altı bucaq). -yet**gil**: (yeddi bucaq). **1**. **kit<> tik**: qalın. yoğun). ət paçığı. bərk, yapışqan topraq çeşiti.

qil **gil**. 1. keyfiyət. 1. çeşit. tür. cür. -əbcəddə 's' səsi üç **gil** yazılır. -bir **gilin** mən dedim bir **gilində** sən de.

qil **gil**.**il**. **1**.tirə. cür. qın. nov'. -**dəmirgillər**: **dəmirillər**: dəmir cürləri, novları. filizzilər.**1**.qol. dəsdə. -hançı **gildən**: hançı qoldan.

qıl -**iş qıl**: iş güc..
-**qıl desən qımıldamır**: belə qıl qədər də olsun təprəşmir.

qıl -keşgələr sarmasın dilin, **qıl bitir əldəki işin**. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

qil **kil.** bart. balt. parç. peymanə.

qıl -**qıl üsdə durmaq**: çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq. havıya bənd olmaq.

qıl **-**yetişmədən qıl yaraq, yaş yetmiş, iş bitmiş.

qıl -aralarından su sızmaz, **qıl ötməz**. (birbirinə çox yaxın olanlar)

qil -könül bir olsun, **dil başqada olar**.
-eşitmədim, **bağışla qıl**. bağışlayın.

qıla bolsun ola olsun. olursa olsun. qandaq qıla bolsun qandaq bolsun. hər halda.

qilaf **ğilaf**. **1**. **ğelaf**. (< **qın**: hər nəyin sığdığı yer). geyim. örtük. **1**. quyda. qın. qındaq.

qilaflamaq quydalamaq. qındalamaq. qınına, qabına soxmaq.

qılaq **qılağ**. əməliyyat-**daul qılağu**: qusl əməliyyati.

qılaqılmaq **qıla qılmaq**. gərəyi kimi qılmaq.

qılaqunmaq **qılağunmaq**. **qılğanmaq**. dapranmaq. yapranmaq. davranmaq. dəbəşmək. rəftar edmək.

qılaqutmaq **qılağutmaq**. işə salmaq. çalışdırmaq. bilquvvəni bilfe'l edmək. faallaşdırmaq.

qılaquz **qılağuz.** açquç.

qılalıc **(qıl alıc)**. **qılarıc**. **(qıl arıc)**. **(**qıl, tük alan, arıdan**)**. xud tirş. üz qırxan. tük arıtlama, alma aracı.

qılan -dözüm qılan, arza yetmədi. (**arza**: arman. arzu. aranan nərsə).

qılan -əkən arar, **qılan tapar**.

qılanmaq **qılanmaq**. qıla olmaq. qıla bilmək.

qılanmatın -için diləm yardım olmuş özgüyə, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)

qılar -yontalanmışsa, **qılar**, duzlaqları gülzar söz..
-**'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. (**'bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**

qılarıc **qılalıc**. **(**qıl, tük alan, arıdan**)**. xud tirş. üz qırxan. tük arıtlama, alma aracı.

qılarız **-**durğu bulsaq durarız, **qılğı düşsə qılarız**. (yaşamda uğur güdmə, düşdüyün yap)
(**uğur**: ans. uyuğn çağ. fürsət) (**durğu**: durqunaq**.** iqamətqah). (**qılğı** : iş).

qılas asmaqıl. asmalaq. uçqul. uçqıl. teleferik.

qılav **çalbağ**. **1**. **(**əl ayağ vurulan**)** kündə. **1**. zəncir.

qılav təklif.

qılavar **(**bir işdə) mahir. işbaşçı. iş bilən.

qılavı -**gəncdir qırıb yoğuz qılavı**, indi adın özgədən sorar!.

qılavuc **kılavyə**.

qılavuş əl işləri. (sənayei dəsti).

qılavuz **1**. açar. **1**. rahnəma. **1**. arac. əbzar. əfzar. alət. vəsilə. vasitə. **1**. arac. əbzar. əfzar. alət. vəsilə. vasitə. **1**. açaz. açquç. **1**.yolağan.

qılavuz **1**. qabağçı. rəhbər. **1**.yol açan.

qılavuz **1**.başqar. (rahnəma).**1.**ula. göndəri. iz. nişan. əlamət. dəlil. -**ula olsa yol azmaz**, bilik olsa söz yazmaz. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).

qılavuz **avqal (**< **avmaq**. **almaq)**. **1**. **(**kitab. yazı**)**. jurnal. rahnəma. -tikiş **alqavı**. -aşçılıq **alqavı**. **1**. **(**tilfun**)**. bültən. dəfdərçə. -yeni il tilfun **alqavı**. **1**. bəlik. -**saymat** bəliyi: riyaziyyat qılavuzu.

qılavuz bəlgi. haçar. bələtçi. rahnuma. -**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir).

qılavuzluq başqarlıq.

qılavuzluq -**qılavuzluq edmə**: başqarış. qılavuzluq edmə, rahnəmalıq edmə.

qılavuzluq **-qılavuzluq edmək:** izitmək. izitdirmək. yolatmaq. götürmək. yol görkəzmək. (rahnəayikon). -kim səni bura **izitdi** (azdırdı). -səni bura **izitənin** (azdıranın) nəkivarı belə belə. -dosdun olursa qarğa, izitdirsə koralqa. {götürdüyü yer daldurum (qozabad ıssız, ucqar yer). (na koca abad)}.

qılay **(**tük kimi**)**. **(qıl**: tük**)**. **(**incə. nazik**)**. > **qolay**. **1**. rahat. **1**. pozuq. iyi olmayan.

qılay -**şunday qılay qalamız**: böylə olsun.

qılayım **kanqılayım**: **kan+qılayım.** kan+qılem. nə edim. nə edəyim. nə qılayım. nə..
-**nə qılayım**: kan+qılem. kan+qılayım. nə edim. nə edəyim.

qılcatmaq (**qılsatmaq**). tərğib etmək. bər əngixtən.

qılcıq **qıncıq**. **incik.** yıncıq. incə. lətif. nazik. -**yıncıq** bitgi.

qılçığ dağınıq, dolaşıq saç.

qılçıqsız -**qılçıqsız buğda çeşiti:** qulağı yağlıqlı.

qılem **kanqılem. kan+qılem**. **kan+qılayım**. nə edim. nə edəyim. nə qılayım. nə.

qiley **giley.** ilən**.** ilənc. gilənc. gilən. şikayət.

qileylən -nə inci, nə gileylən, kəndivə güvən!.

qileylənmək **gileylənmək** çəkirtmək.

qileylənmək **gileylənmək.** ilənmək. ileyinmək. ildənmək. şikayətlənmək. -azın çoxun bilməyən, əldəkindən **ilənir**.

qilə **gilə**. **1**. **gildə**. damcı. qətrə. **1**. **giləz**. gözə. dənə. -bir üzüm **giləzi..**
-döş giləsi: döşün ucu.

qilə **gilə**. **1**.dənə. -bir **gilə. -**iki **gilə**. -iri **giləli**.**1**.bəbək. -gözün **giləsi**: gözün **bəbəyi**. -**giləvə** qurban: gözüvə qurban.

qilələmək **gilələmək** gözəmək. dənələmək. -üzüm gözəmək

qilələnmək **gilələnmək**. gilə gilə olmaq. burcaqlanmaq.

qilələr **gilələr**. əzizlər. məhbublar.

qiləm **giləm.-gözlə giləm**, gülə tikən batmasın. (**giləm**: gözümün bəbəyi)**.**

qilən **gilən**. ilən**.** ilənc. gilənc. giley. şikayət.
-öz tuşunla **düş gilən**, quş oldunsa quşlarınan **uç gilən**. (**tuşunla**: babınla).

qilən -**ver gilən:** verə gör .

qilənc **gilənc. ilən. ilənc.** gilən. giley. şikayət.

qilənc **gilənc**. şikayət.

qiləsinin **-göz giləsinin yerləşən sulu torbası** sökülmüş, tökülmüş kor: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

qiləti **giləti**. (yazılmış, göndərilmiş, verilmiş olan bir giley). şikayətnamə.

qiləz **giləz. gilə**. gözə. dənə. -bir üzüm **giləzi**.

qilfətli **kilfətli**. başqalalı. kitli. -**kitli** kişi.

qılı -**dal qabağ qılı:** utqılı. uyqılı. qıçqılı. (həya, şərm yerlərinin tükü).

qılı -**qılı qırxa yarmaq**: çox qurdalamaq.

qılı **qılıq**. cürü. -bu **qılı** şəkillərin özəl yeri var..

-**ürək** qılı: ürək tarı: arzu.

qılı **-**özgə gözdə seçəyir **qıldan qılı,** görməyir kəndi gözündə dirəyi. (**seçəyir** : seçə bilir).

qılıb edib.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə necə **edib** baxsın).

qılıc **-**çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, **sığdı qılıc, güc, qına.**
-iki qılıc, bir qına sığmaz.
-**qılıc qınına qıymaz**, yiyəsin doğrar. {qoraq yiyəsinə yağu durar. (əsləhə sahabına düşmandur)}.
-**qılıc yiyəsin qoyub**, qının kəsməz.
-**qoş qılıc** bir qın. (qoşa qılıc təkə qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).
-söz dəğəri, **qılıc kəsəriylə** ölçülür.
-**lüt qılıc:** sırğınqılıc.

qılıc **-**əğiq başı, **kəsməz qılıc**. (**əğiq başı**: müti' olanı) (qılıc dik duran başlar üçün qalxır)**..**

-söz dəğəri, **qılıc kəsriylə ölçülür..**

-durursa baş qınında, **çıxmaz qılıc qınından**.

qılıc **-iti, kəsərli qılıc**: çalım.

qılıc -**qılıc kimdə olursa**, qələmi alır, qələm qarşı çıxsa, **qılıncı salır**..

-**sıyırma qılıc**: sırmaqılıc. sırqılıc. açıq, qından çıkilmiş qılıc..

-altın qılıc, çəlik qapı.

qılıc **qılış**. fe'l.

-qoşa qılıc, qoşa qın. (hər nə yerində).

-qılıc qınında dursa puslar. (**puslar**: paslanar)**.**

qılıc ültü**..**

-iş bilənin, **qılıc tutanın..**

-dil var, **ütər qılıcı**.

qılıc -söz kəsəni **qılıc kəsməz**.(sonuncu yol, qutarıcı yol, sözdür)

qılıcı **-burda şaxır qılıcı**, orda çınlır ucu. (tapmaca) (**ıldırım**).

qılıcı -sözü dəğərinən, qılıcı kəsərinən.

qılıcla **-qılıcla oyun**, qurdla qoyun olmaz.

qılıcsı -**qılıcsı ötgür** baxışlar.

qılıctan -qıldan incə, **qılıcdan kəsgin**.

qilif **gilif** (duvarda, yer altında) çevrəsi örtülü deşik.

qilif **gilif**. kloof.

qılıf **ğelaf**. **ğilaf** (< **qın**: hər nəyin sığdığı yer). geyim. örtük.

qılıflanmaq qına çəkilmək. qınmaq. sikut edmək. -**qınma!:** sikut edmə!.

qılıq **1**. **qılı**. cürü. -bu **qılı** şəkillərin özəl yeri var. **1**. tav. püf..
-**ılılıq, cana qılıq**: xuy gözəlligi, can dərmanı. (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur).

qılıq -**bir qılıq: biqılıq**. bitəhər. birtəhər. -**biqılıq olmaq**.

qılıq karaktər. huy. əxlaq.

qılıq **qılığ**. **1**.bükü. bük. fənd. -bu işin bükü var. **1**.köndəm. çöndəm. yasa. -işin **yasasın** bilmək.**1**.burça (fut o fənn).**1**.bürün. rəfdar. -av quşu **bürnündən** bilgili (bəllənir), başlı (ağılı) kişi dilindən..
-**işin qılığı**, **püfü**: işin gözü. -**işin gözün** bilən. -**işin gözün** tapmaq..
-**qılıq, karakter gücü:** ardal. arğı..
-**qılıq, karakter gücü:** ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**)..
-**qılıq xəsiyət**: edim qılım..
-ilan don dəğişər, **qılığ yox**.

qılıq **-salqın qılıq**: ılıq xuy.

qılıq **qılığ.** dəm. çəm. ləm. yol. fənn. -hər işin **dəmi** var. -**dəmin tut**: qılığın, püfün ələ gətir. -**dəmin görmək**: kökləmək. bir işi yerinə qoymaq üçün kimsə yağlamaq, doyurmaq, ürəyin ələ g\tirmək.

qılıqçı **-ötünüş qılığçı:** ötükçü. ötünçü. ötünüşçü. ötünükçü. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

qılıqı -**qılığı, yürüşü bərk, sərt, tünd olan:** qaqarıq. bədəxlaq. qaqar.

qılıqı **qılığı**. **-kişi qılığı ölünə sürər**, gülüşlü dodağ könülə. (**ölünə**: ölənə dək).
-**yaxşı qılıqlı:** yaxşılı. xeyrah.

qılıqın **-**iyiyə uyan, **qılığın tutar**, kötüdən uman, bokunu utar.

qılıqın **qılığın. qılın. -**qılın tapsan, qar küyər. (işin qılığın, yolun bulursan, qar da belə od tutar, yanar).

qılıqına **qılığına**: xəsiyətinə. **-at qılığına iyəsi**, cocuğunkuna anası yetik. (**yetik**: varid).

qılıqıtmaq qılıqlatmaq. hərəkət gətirmək.

qılıqlamaq qılıqmaq. hərəkət etmək.

qılıqlanmaq **qılığlanmaq**. **1**.amadələnmək. **1**. fut o fənnin öğrənmək.

qılıqlatmaq qılıqıtmaq. hərəkət gətirmək.

qılıqlı **qılığlı**. hazırlıqlı. sələqəli. xoşrəftar. geyinib keçinmiş. yeriş yürüşun, adab o rəfdarın bilən..
-gözəl qılığlı : yaxul. xoşxuy.

qılıqmaq qılıqlamaq. hərəkət etmək.

qılıqsız iyissiz. karaktersiz. xəsiyətsiz. -çıxarıqsız olda iyissiz qalma. (qabiliyetsiz olda karaktersiz qalma). (**qabiliyet**: çıxarıq. başarıq). (əlayaqsız olsanda, yararsız olma)

qılıqta **qılıqda**. tərzdə. şivədə. -günə yaxımlı **qılıqda**: moda uyqun qılıqda. (**yaxımlı:** uyqun.yararlı).

qılım -**edim qılım**: qılıq xəsiyət. xuy xəsiyət. hərəkət. əməl o əxlaq. koniş kerdar.

qılım -qılım igəsi. qılım ağası. qılım sahibi. iş, əməl sahabı.
-**edim qılım** bir günə ki dəğişməz. (**edim qılım**: xulq xəsiyət. xulq xuy)**.**
-edim qılım: xulq xəsiyət. -**edim qılım** bir gündə ki dəğişməz.
-edim qılım sütlə sümüyə girir, **qanla canla çıxır**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

qilim -**qırmızı kilim**: bir quramda, kimsəni yazıqlama üçün **(**cəzalandırma), altına sərilən al xalça.

qılımdanmaq **(**içdən**)** qımıldamaq. ciciklənmək. qıcıqlanmaq.

qilimin **-gen açırsa gilimin kişi** , təkinə yığmaq deyil işi.

qılın **1**. incə (# **qalın**: yoğun). **1**. qılnı. xuy.

qılın **1.** qılığın**. -**qılın tapsan, qar küyər. (işin qılığın, yolun bulursan, qar da belə od tutar, yanar). **1**. əməl.

qılın fe'l. əməl.

qılın tutun -**izək tutun**: niyyət tut. amac..
-elin düşsə çoğun eşinə, **nərsə qılın, yaran işinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..
-**öz işimin bir qılın**, dəğişmərəm min **qılına** başqasın (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm).

qılın -yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin, **qılın işivi,** çağrı vermədən ölüm təpilir. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət).

qılına -öz işimin bir qılın, dəğişmərəm min qılına başqasın (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm).

qılınan -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**yanlıq**: yanlışlıq. iştibah) (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

qılınar **1**.olunar. olası. -**qılınar değil**. olunar, olası değil.**1**.

qılınar -**biri qılınar** sana mindirir, biri yavçalar sandan endirir. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)

qılınc -**çalmacın** (cəlladın) **qırıcı ağır qılıncı**: çalım.

qılınc -çörək kəsəni **qılıncda** kəsə bilməz.

qılınc -**döğlü** qılınc: **döğülü** qılınc: **tovlu** qılınc.

qılınc -**lüt qılınc**: siyirməqılış. siyirmə qılınc**..**
-qılınc sapı, tutacağı, dəsdəsi: baldağ. (balığ kimi) (**< balığ**).

qılınc -**oda qılınc ilə** yügürmə.

qilincan **kilincan. kirinqan.** yoncaya oxşar ot.

qılıncı -**qılıc kimdə olursa**, qələmi alır, qələm qarşı çıxsa, **qılıncı salır.**

qılıncı **-**söz yerin bulsa **qılıncı yonar**.

qılıncın **-qılıncın güdəysə**, bir atdım öngrək ol.

qılınmaq **1**. təprənmək. təvrənmək. davranmaq. **1**. axranmaq. davranmaq. hərəkət edmək. -**ürəyicə axranmaq**: istəyi kimi davranmaq.

qılınmaq görmək. -**gün görmək**: (gün qılınmaq). yaşamaq. -**pis gün görmək**: **gün görməmək.** kötü yaşamaq. -**iyi gün görmək**: yaxcı yaşamaq.

qılır qıyır. rəva bilir. -**tov qıyır**: güc qıyır: zor qılır, rəva bilir.

qılış **-qabaqda qılış kimi** qış gəlir.

qılış **qılıc**. fe'l.

-qılış qında pas atar.

qılış -**yeriş qılış**: rəfdar o əməl..
-**qılış yürüş**: rəfdar o kirdar.

qılışdırmaq təhrik edmək. -söz acısı **qılışdırar**, acı yesən acışdırar.

qilişələnmiş **kilişələnmiş.**don. kilitli. qıfıllı. qablaşmış. -**don** sözlər.

qılışı -**ağla qara ilədi evrən qılışı**, böylədir ta ki durur evrənimiz. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz).

qilişiq **kilişik**. kilişələnmiş. qalıblaşmış. durnuqlu. durunqul. durunqıl. -**durunqul yaşam**: ölümsü yaşam.

qılışqan **1**. çalışqan. mütəhərrik. hərəkətli. fəal. -**qılışqan** yaşam. -**qılışqan** şəhər. **1**. cünbcuşlu. qeyrətli. **1**. müəssir. -baş ağrısına **qılışqan** dərman. -bu söz ona **qılışqan** değil.

qılışqanad əbabil.

qılışqın **1**. əməli. qabili e'mal. -**qılışqın** yollar. -sizin dediyiz gözəldir, di gəlki **qılışqın** değil. **1**. qılmağa dəğər. əlverişli. törəli. -**qılışqın** iş. -**qılışqın** tükan. **qılışqın** alver. -**qılışqın** oy fikir.

qılışlama çapraz.

qılışlar -bu edişlər **bu qılışlar** qaçmağa itlər məni**.(itlər**: məcbur edər).

qılışmaq **1**. çalışmaq. işləmək. mütəhərrik, hərəkətli olmaq. -gecə gündüz qılıb qılışan, ev ağrına **(**yükünə**)**, el qayğına qalan bir gənc. -yaşı boyu **qılışıb** ev eşik qurdu. -**qılışqan**

şəhər. -ha püflədə ha yellə, **qılışmasa qılışmaz**. **1**. fəal olmaq. -**yatışmaq** ölümlə gülüşməkdir, **qılışmaq**, ölüm ilə gürəşmək. **1**. fəaliyyət edmək. -bu işi üzrə çox **qılışdıq**. **1**. tə'sir edmək. -onun ölümü bizə çox **qılışdı**. **1**. təhrik olmaq. -acı eşidib **qılışdı**, acısın yedi qızışdı. **1**. mütəssir olmaq. -bu qara olaydan hammı **qılışdı**. **1**. təhiyyə edmək. tə'min edmək.

qılışmq -**yığva qılışmq:** cələsə qurmaq.

qilit -kağallıq kilit durur, qurralıq qurur. (**kağallıq**: cahillik). (**qurralıq**: kibirlilik).

qilit **kilid**. **kilit**. **1**.kitik. qıfıl.**1**. oçat {açat uçat (yaxma söndürmə) işin görən iliktirik kilidi }.**1**. **(key$_{ingilis}$)**. açaz. açquç. miftah. **1**.açquç. **1.**tuş(< **tutmaq. tuşmaq. tusmaq**). -piyana **tuşları**. -ışıq **tuşu**. **1**. burçuğ. qıfıl. **1**. qıfıl. kitəc. **1**. qulup. -haçarı qulupa köndürmək: haçarı **kilidə** alışdırmaq.

qilitqə **kilitgə**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kitirgə**. **kitirə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qilitləmək **kilitləmək**. **kitləmək**. **çitləmək**. bağlamaq. qaplamaq.

qilitləmək -**nərsəni kilitləmək**: qurlamaq. qorlamaq.

qilitli **kilitli**. **kitli**. **çitli**. bağlı. qapalı.
-**kilitli yer:** kitlək.

qilitli **kilitli**. qıfıllı. don. kilişələnmiş.qablaşmış. -**don** sözlər.

qilitli **kilitli**. qulpuq.

qılıv durum, halət. -örtülmə **qılvı**: bürül. bürvül.

qılıvat **1**. (bir kiçik toplağda, kilasda). mübsür. **1**. iş aparan. **1**. sərkərdə.

qılıyan -**yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz**, atun ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

qılqa (**qıl + qa**: yer bəlitən ək**)**. mehrab. **(**islamda kə'bə yönünə qurulan yuva**)**.

qılqan qıldan yapılmış avqar (tutma aracı). tor. **1**. ağac üstə yapılan duzaq çeşiti. **1**. sivrisinəkdən qorunma qorunma toru. tül.

qılqanar **-**göz görənin qılğanar!. (**qılğanar**: qılmağın öğrənər). (göz ördüyün götürər).

qılqanmaq **qılğanmaq**. **qılağunmaq**. dapranmaq. yapranmaq. davranmaq. dəbəşmək. rəftar edmək.

qılqaş görgəv. aşquc. işquc. çalqaş. fonction. karkərd. əməlkərd. fəaliyyət.

qilqə **kilkə**. **1**. **çilgə**. coğurt. (cuğ. tuğ). **1**. **kələk**. aylağ. dolağ. hilə. **1**. qınqa. kiçik balıq çeşiti.

qilqəliq **kilkəlik**. **kilköc**. yazılıqda işlənən mirəggəb qabı. davat.

qilqəşmək **kilkəşmək**. çəlgəşmək. qarışmaq.

qilqətmək **kilkətmək**. dolaşdırmaq. bulaşdırmaq. buraşdırmaq. qarışdırmaq.

qılqı **1**. jest. **1**. əda.

qılqı **-**durğu bulsaq durarız, **qılğı düşsə qılarız**. (yaşamda uğur güdmə, düşdüyün yap) (**uğur**: ans. uyuğn çağ. fürsət) (**durğu**: durqunaq**.** iqamətqah). (**qılğı** : iş)**.**

qılqı **-kişi qılğı zor düşər**, açmasa söz ağızdan. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli)**.**

qilqic **gilgic.** (püncün caymasın önləmək üçün, qoluna salınar) qoruyucu. qar. xar.

qılqılanmaq jest tutmaq. əda çıxartmaq.

qılqış **qılğış**. yürgüş. davranış. rəfdar tərzi.

qılqış vəzifə. təklif. fərz. vacib.

qılqışmaq vəzifəsini əncam vermək.

qilqöc **kilköc**. **kilkəlik**. yazılıqda işlənən mirəggəb qabı. davat.

qılquyruq -**qılquyruq quşu**: qıqırlıq.

qillənmək **gillənmək**. keyfiyətlənmək.

qillətmək **gillətmək**. keyfiyətləndirmək.

qilli **gilli**. keyfiyətli. 1. çeşitıi. türlü.

qıllı -**qıllı ağzını açtı**, çıplaq içine qaçtı (tapmaca) (corab, ayaq.).
-qıllı ağzını açtı, qılsız içine qaçtı. (tapmaca) (yaraq-yaruq).

qılma **-**davar yığma yığraşu, **oyun qılma qarğaşu**, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**

qılmaq **-ağ ağız qılmaq**: söz ağı qurmaq. söz avlamaq. kələklə söz almaq.

qılmaq -analarca sevi **qılmaq**: **güdmək. göstərmək**.

qılmaq aşırışmaq. əməl edmək..
-işin qıl: öz işivə yetiş.

qılmaq -**dilə qılmaq**: iltimas edmək.

qılmaq edmək. çəkmək. -birinin sevgisin əzizliyin çəkmək: könül daşımaq.

qılmaq -**qın qılmaq**: cəfa, zulum edmək.

qılmaq **-sorun qılmaq:** məsələ düzətmək. məsələ çıxartmaq.

qılmaq -**yaşab qılmaq**: yaşamaq.

qılmaq -**yaşıb qılmaq:** yaşamaq.

qılmaq ötgüzmək.keçirmək. qeyd edmək.

qılmaqçı qılmaq, görmək istəyən. amator. həvəsli. həvəskar. -işləməyə **qılmaqçı** gənc.

qılmatır **-tapınmaq elin qulluğun qılmadır**, yalandan əyilmək düzəlmək deyil. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

qılmış **1**.davranış. **1**edmiş. əməl. -songünü **edmişindən** sorulur.

qılmışıntan **-**ağac yemişindən, kişi qılmışından.

qılnış təmrin. mumarisət.

qılnışmaq təmrin edmək. mumarisət edmək. çalğışmaq. gücüşmək. sə'y edmək.

qılov siyasət. diplomasi.

qılp **qulp.** baldaq. sap. dəsgirə.

qılpı -**min küzənin qılpı olmaq**: yaltaqca, qalmasın dələduzluğa əl atmaq..
-**gözümün kirpiyi, dolçamın qılpı deyil ki** : mənim heç nəyim ondan asılı deyil.

qılpıq **kiprik**. **kirpik**.

qılplı **qulplı.** qulaqlı. saplı.
-**iki qılplı qazan:** qulağlı. asma qazan.

qılsan -üstözingə dik qarasan, tozasan, **sılağ qılsan**, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

qılsan -könlü kimin olsa qali yox cığay**, qılsan gücün olmaz belə** dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

qilsiz **gilsiz**. keyfiyətsiz.

qılşıv işləv. (əməlkərd).

qılt xılt. quyqa.

qılta **qılda** (**qıl + da**: dal. sap. yön bəlitən ək**)**. qiblə. **(**islamda kə'bə yönü**)..**
-gəlib gedər hər ildə, hər dördüdə, say (başqa. fərqli) qılda (tapmaca) (ilin dörd carnı (fəsli).

qıltan -**qıldan incə**, qılıcdan kəsgin.

qıltan **-**özgə gözdə seçəyir **qıldan qılı**, görməyir kəndi gözündə dirəyi. (**seçəyir** : seçə bilir).

qıltanmamış **qıldanmamış**. kullanmmış. işlənməmiş. istifadə olunmamış.

qıltasın -**qıldasın çevir**: qiblə çevir.

qıltay **-**qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).

qiltə **gildə**. **1**. **gilə**. damcı. qətrə. **1**. **kiltə**. **kültə**. vağa. bağa. yekə biçin bağları..
-**gildə gildə: gildir gildir: girdəl girdəl.**

qiltə **gilə**. **gildək.** burç (kəndi çevrəsinə burularaq, dönərək qurulan gildək). dənə. həbbə - tər **burçu**: -noxud **burçu**: -**burça burça**: dənə dənə.

qiltə **kiltə**. **1**.güdə. qıssa. **1**.cüzi. -**kiltə** soru. -**kiltə** ağrı. (# **kültə**: ümdə).

qiltə **kitil**. < **kit** (düğün). > **pitil** -**cadı kitil**: cadı pitil: cadı kələk.

qiltəq **gildək. gilə**. burç (kəndi çevrəsinə burularaq, dönərək qurulan gildək). dənə. həbbə -tər **burçu**: -noxud **burçu**: -**burça burça**: dənə dənə.

qiltəli -**gildəli getdəli**: gəlli gedli. qərarsız. -**gəlli gedli** düya.

qıltıq -uğur qıldıq: hədəf qıldıq.

qıltıqan -**qıldığan söz**: deydiğan söz. deyəcək söz.

qıltıqın **-**özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

qıltınmaq **qıldınmaq**. təhiyyə edmək. əncam vermək. -bunu necə **qıldınız**.

qıluçə **kıluçə** < **külçə**. külür. küldə pişirilən ufacıq kökə.

qılva teknik. fənn.

qılvac tekniki. fənni.

qılvan teknisiyən.

qilvə **gilvə**. **givlə**. kölvə. kölbə. kövlə. (> **kolbə**).

qılyapmaq **qılıb yapmaq**. edmək. -bunu kim **qılyapdı**.

qim -**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar..
-üsük çalar yatmayan, **kim ki, yatdı o yandı**. (**üsük**: zəfər)..
-başqasın boşla, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, **kim olduğun darıxmadan bəllənər**! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**
-türk sözü yaraşır türkün adına, tez düşər, **kim minər özgə atına**.

qim **-**gül deyən kim, **kül oxan kim**. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

qim **-hər kim eşitdiyin** özüycə deyir. (**özüycə**: kəndi sanıyla. öz zənnicə) (**deyir**: yorur).
-oda qızan kim, küyən kim. (**küyən**: yanan)**.**
-öylə ayruqlu gözəlsin **kim sana yokdur dərək**. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) (**dərək**: bədəl).
-**kim bilir** əkən dərəcək.
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.

-hər kim ürəyi dərək yaşayır. **(dərək**: qədir**).**
-sözün düzün qalıb kim deyə.

qim **kim .-**iş düşürsə çətinliyə, **kim kimimiz çıxar üzə**..
-əkən kim dərən kim..
-**hər kim tanrısın** öz gözilə görür..
-sanki qızıl görməmiş **heç kim paxırın**. (**paxırın**: misin)..
-**kim tapdı** acı dildən **aman**. (**aman**: qoraq. həfazət)**..**
-yalançının evi yandı, **yalan deyir kim inandı**.

qım **qəm.** qussə.

qim -kim olduğuzu, olduğuz yerdən başlayın.

qimdən **kimdən**.-**yaranmasa kimi kimdən**, adın çəkməz dibdibindən.

qimə **-**el öz dəlisin tanıyır, **bəllənmir kimə inanır**.
-oğru kəndinə inanmasın, kimə inanansın.

qiməsi **-**gəmi düşmüş boğuca, yox kiməsi sovuca (**boğuc**: girdab). (**sovuca**: sova. qurtara).

qiməz **kiməz**. **1**. əlil. -kiməzlərdən gözləmə yardım, kiməzlərə sən ed yardım. **1**. **kəməz.** qıtım. qıtımıq. qıntıman. biraz. kiçi parça. -kiməz yaxınlaşıb iyi gördü.

qimi -anılmağa umut olamaz, sevilməyə güman qalamaz. **için yaşa, kimi alamaz**. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz)..
-açsa ağız kişi sözə, **kim olduğu çıxar üzə**!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!)..
-**ay kimi:**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan.

qimi **kimi.** (**ək**). ca. cə. bir işin bitə bitməsi. -yeyin**cə** quşdu. -vurun**ca**düşdü. -yetin**cə** qayıtdılar. -balşı düşünün**cə**, əlli bitirmiş işi..
-**kimi əkə**, **kimi biçə**. (yaşamda durmuşda, heç nə yazılı deyir).

qimi **kimi**. **1**. bara. -qurd ac olsada, tox **bara** görünər. **1**. yanğlı. sıyaqlı. -haça **sıyaqlı**: haça kimi. -bu **sıyaqlı**: bu kimi. **1**. tayın. nərsə ilə müntəbəq. -işlər sizin buyruğuz **tayın** uyqulandılar..
-**tut kimi**: tut yalı. çox gözəl, iyi, yaxcı.

qimi **kimi. 1.**çağlı. çalı. yalı. -bu **çalı** işlər. (bu kimi).**1.kipi.** olaraq. sifətində. məqamında. -yazıçı **kimi** tanınır: yazıçı olaraq tanınır.**1.**yalı. -**mə'lum olduğu kimi**: bəlin oluşu yalı.
-düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.
-**inandığım kimi yaranmadım**, inandığım kimi yaşıyam.

-sevdiyinlə **sevdiyin kimi ol**.
-sevgilər yolu buruğqan, **kimi kəndinə buyruqan**. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).
-**kimi** qaçışda, **kimi** qovuşda.
-**deyilmiş kimi:** ayğan dək.
-**qımı qıçlı**: incə qıçlı.

qimi **kimi.** manaq.sıyıq. sifət. -**ayımanaq**. ayı kimi.

qimi **kimi.** yalı. tayı. (şəbihi. misli. manəndi). -bu **yalı**: bu **kimi**. -adam **yalı**: adam **kimi**. -görməmiş **yalı**: görməmiş **kimi**.
-**birbiri kimi:** kimi kimə. kimik. taybatay. tayıq. birbirinə tay. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.

qimi -qança verə qança ala, **kimi qala**, kimi görə. (uzundu quyruğu dünyanın).

-istəlinmək arasan, **istənən kimi ol**. istəklivi arasan, **istəyin kimi ol**.

-kimi öz işində, kimi deyirman dişində, kimi dartır, kimi dartılır.

-olduğu kimi görünən, çılxadı. (**çılxadı**: xalisdi)**.**

-**analar kimi:** analarca. -analarca **sev bilən** yanaş.

-**olası kimi:** onası (onğusun, doğrusun istəmiş tək). maşşalah. maşalah. nə gözəl. -**onası** nə böyümüş.

qimi -**yaranmasa kimi kimdən**, adın çəkməz dibdibindən..
-**ilan kimi** soxanlar.(**soxanlar**: çalanlar).

qimi yalı. -edil bir ulduz yalı: tam bir ulduz kimi. (**edil:** tam).
-gəncliyin gurultusu, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**
-bildiğin yaşayan, **istəyi kimi ölür**. (**bildiğin yaşayan**: bildiyi yolunda olan)
-**kimi geyimə sarılı**, kiminə geyim sarılı.

qimiq **kimik.** birbiri kimi. kimi kimə. taybatay. tayıq. birbirinə tay. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.

qimiqimə **kimi kimə. kimik.** birbiri kimi. taybatay. tayıq. birbirinə tay. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.

qımıl **qımıl qımıl**: **qıvıl qıvıl**. qımıldayan, qaynaşan nərsə.

qımıldama! **qımırlamanğ!**. dəbəşmə!. təprəşmə!.

qimilərinə **kimilərinə**. bə'zilərinə. -alkaşlarda kimilərinə tay düşgün (qapaqlı. fanat) dırlar, dəlidirlər.

qımıltaq -**çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq:** cuvalaq. cüvallahı.

qımıltaq qımıldaq. çaxna. (durmadan axan, çıxan, süzən, gedən). hərəkətli. çönbük.

qımıltamaq -**asıt asıt, asta asta çağlamaq, qımıldamaq:** çağıldamaq.

qımıltamaq **qımıldamaq**. **(**içdən qımıldamaq**)**. qılımdanmaq. ciciklənmək. qıcıqlanmaq. **1**. dəbəşmək. -**qımıldama**: dəbəşmə. -**qımılda**: dəbəş-**qımıldağan**: dəbəşgən. **1**. **qıymılamaq**. -**qımılağan**, **qır aşar**.

qımıltamaq **qımıldamaq. qıymıldamaq**. qıymıldamaq. devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir.

qımıltamaq -mən **qımıldamam** yerimdən.

qımıltamatan **qımıldamadan.** təprəşmədən**. -**tapışlar, umatlar **təprəşmədən**, dəğşirmədən tapılmaz. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**). (dəğşirmədən:** dəğişmədən**).**

qımıltanmaq **qımıldanmaq**. sallanmaq. oynamaq.

qımıltanmaq **qıvıldanmaq**. **qımıldanmaq**. qaynaşmaq.

qımıltatmaq **qımıldatmaq**. sallamaq. oynatmaq.

qımıltayan **-**qımıldayan qır aşar.

qımıltayan **qımıldayan**. oynağan. köçək.

qımıltış **qımıldış.** qıymılış. qıymıldağ. (devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir). (yol tırafik: ged gəl. gediş gəliş).

qimimiz **kimimiz .-**iş düşürsə çətinliyə, **kim kimimiz çıxar üzə**.

qimin -ad kimindir, göt kimin. (işi kim görür, ad kimin olur).

qimin **-eşq kimin batırır**, kiminə yatır, kimin bulatır.

qimin -**kimin beşik** arar, **kimin saltuq**. (**saltuq**: qapırcaq: tabut. qaput. ölünü sinə dək daşıtan qutu).

-iki könül bir olsa, **kimin ona sözü var**. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}.

(könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).

-çevrədir **kimin heçətir**, **kimin yekətir**.

qimin **-**nə yolun yolçusudu, **nə kimin qolçusudur**.

qimin **-**tanrı güvəncdir, **hər kimin içində yatır**. (kəndivə inan, tanrıvı bul).

qimin **kimin**.tayın. -**dağ tayın** durnuq: dağ kimin möhkəm.
-**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

qiminə **-**eşq kimin batırır, **kiminə yatır**, kimin bulatır.

qiminə **-kiminə bayram**, kiminə qarqam. (**qarqam: qaqram**: qısınca. işkəncə).

qiminin **kiminin**. kiminki. -**hər kiminin özünə**, tansu gələr gözünə. (**hər kiminin**: hər).
(**dansu: tansu:** huru).

qiminqi -**hər kiminki özünə**, ay görünər özünə.

qiminqi **kiminki**. **kiminin**. -**hər kiminin özünə**, tansu gələr gözünə. (**hər kiminin**: hər).
(**dansu: tansu:** huru).

qımınmaq qussələnmək.

qimintir -ad kimindir, göt kimin. (işi kim görür, ad kimin olur).

qımırlamanğ! qımıldama!. dəbəşmə!. təpreşmə!.

qimisə -**çaşmışdı iğid demədi kimisə**, getdiyin yol çoradır, yox dənizə. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

qimisə **-kimisə dilindən dönür**, anası üzünə tüpürür!.

qimisi **kimisi** .-qalıb **kimisi boşana**! **kimisi dolana**!.

qimisi **-kimisi acanda**, kimisi tapanda. (bəy. yoxsul).

qimisi -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

qimisin -özün, özünü əmən **kimisin**.

qımışar -yarça verər, **qıtmır qımışar**. (**yarça**: səxi. covmət). (**qıtmır**: paxıl). (**qımışar**: qaşınar. qımışa düşər).

qımışmaq **qıymışmaq**. **qamaşmaq**.

qımıt qıt. qəht.

qimitir -yayılmıyacaq bir yazı, **ölü doğulmuş uşaq kimidir**.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar).

qımıtlıq qıtlıq. qəhtlik.

qimqətilir kimliyi tanqatılır, təsbit olur. **-**kişi içi sözü ilə açılır, **işi ilə kimgətilir**. (.

qımlı **qəmli.** qussəli. **-**dərdli **deyəgən**, qımlı yatağan. (**deyəgən**: deyingən).

qimliq **kimlik.** boy soy**. -**ayıl sayıl qoyulmadan, **boy soy sorulmadan.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

qimlilliq -kimlillik**, olduğuz** yerdən başlır.

qimliyi **-kimliyi alçalmış:** külsıra. külbaşlı. **-**eldən atılmış, **külsıra qalmışlara**. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun.

qimliyi -kimliyi yaradan, seçimlərdir!.

qimliyin -gördüyün danan, **kimliyin satan**, yadları anmış, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

qimliyin -**sorma kişi kimliyin**, söyləşirsə bəllənir!. (**söyləşirsə**: danışırsa, danşığa gəlisə) (kişi sözündən bəllənir).

qimliyin **özlügün.** şəxsiyyətin. -**özlügün tanıtışmaq:** təqdimat edmək. təqdim edmək.

qımrağan titrəyən.

qimsə -aylar keçir, illər ötür yol yarı, **kimsə görməz** bu uzanan yolları.

qimsə -görməz dinləməz, **danışmaz kimsə**: göz, dil qulağ koru.
-kimsə kəndi ölümün görmür!.
-düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.

-başaq işlərimə **kimsə qarışmasın**. **(**şəxsi işlərimə).
-**köməkli, qollu, partılı kimsə:** arxalı samballı kimsə.

qimsə **kimsə.** -**toxunmasın kimsə dilə, dinimə**, biri varlığımdır, biri inancım..
-**güman olmasın başqasına**, kimsə yığmaz yükü daşqasına.

qimsə -pişik kimsə üçün xoruldamaz!..
-manılmadan manlara, **kimsə qalmaz danlağa**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə).

qimsə -sanmam sana **bir kimsə aya**. (**aya:** qeydinə qala. saya).

qimsə -atı yorğana **kimsə çatmamış**.(**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz). (işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar).

qimsələri **-kimsələri qaldıran süpürgədi**, endirən süpürgə sapı.

qimsəni **-kimsəni küçümsəmək**, başsızlıq, büyütsəmək qorxaqlıqdır.
-uca tut düşüncəni, ələ al təcrübəni, **yansıma, heç kimsəni**.

qimsəni **kimsəni**. **kimsəyi**. birəvi. birəvni. -heç **birəvi** yol vermədi evinə.

qimsəni -yaxşılığa yaxşılıq, **borclu qoymaz kimsəni**, **yaxşılığa yamanlıq**, dincə verməz ölkəni.

qimsəsi -**ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox. (qeydinə qalan kimsəsi yox).

qimsəyə -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, **kimsəyə kəmdən kandan qalmayır**. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qimsəyə **-kimsəyə çalımından keçiləməmək**: pozundan kimsəyə yaxınlaşamamaq.

qimsəyə **-**öz istəyivə olan sevigi **kimsəyə alçatma**. (**sevigi**: eşqi).

qimsəyə -**yükləsən kimsəyə, işin qaldı**, kəndinə inanır, işin aldı. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

qimsəyi **kimsəyi**. **kimsəni**. birəvni. birəvi. -heç **birəvi** yol vermədi evinə.

qimsiyə -hamıya dos, **kimsiyə dosd olmaz**.

qimtətir **-**baltanma belə, **sapıva bax kimdədir**. (**baltanma** baltalıq edmə).

qimtir -**yalğun tanıyar tanrısı kimdir**, **tapnan ona ki, həp yolu çindir**. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

qın **1**. dar (# **gen**: bol). **1**.gil. il. tirə. cür. nov'. -**dəmirgillər**: **dəmirillər**: dəmir cürləri, novları. filizzilər. **1**.qındaq. quyda. qilaf.

qın **1**. **qıyın. qıyn. qınat**. izə. cəfa. zülm. sitəm. -**bu qın bu qıyın**: bu cəfa, bu zülm. **1**. zəhmət. əziyyət. -çox **qın** oldu!. -yox canım, nə **qını**, çox xoşdur. **1**. **qınc. qının**. **qınınc**. yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).**1**. çətin. müşgül. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**. **1**. narahat. -**qın** uşaq. **1**. **qıyın.** ağır. -çox kötüyə, **qın dura düşmək**: gününə it ağlamaq. (**qın dura**: **qıyın, ağır** duruma). -**qın** durum: çətin, ağır vəziyyət. -**qın** uşaq: çətin uşaq. **1**. pis. -**qın** hava: kötü hava. **1**. məşəqqət. zəhmət. -iş **qını**: iş zəhmət. -bu **qına** dözum olmaz: bu məşəqqətə. -bu **qına** düşəli: bu məşəqqətə tutulalı. -bu **qından** çıxış: bu məşəqqətdən. -**qın olmasa:** zəhmət olmasa. -işi çağında bitir, günü keçsə, **qını** qalır. -**qını** çox, dadı yox. -bu **qına** tablaş. -qatnaş oldu **qına**, . -tavınmasa **qına**, qına ha qına (**qına ha qına**: danla ha danla).
-bu **qına** döz, üzülmədən, dağın ərid, ürək qoru, çözülmədən
-ikisidə **qında**: əziyətdə. darda. çitlikdə.
-**qın yalı:** daracıq.

qin **1.kin. ki**.-əkdiyindən **o çıxar kin əkisən**. **1.*<u>ək</u>***.-**kin** -**evikin**: evə uyğun. -**sizikin**: sizə uyğun. **1.kin**.{**kin** < **met** > **nik**. **niq**}. **ki**. -öncə**<u>nik</u>**: öncə**<u>n</u>** **<u>ki</u>**: öncə **<u>ki</u>**. sonra**<u>nıq</u>**: sonra**n** **ki**. sonra **ki**.

qın ağır. güc. zor. -işim düşdü **qına**. -**qın** iş. -**qın** soru: ağır məsələ. -bir **qın** iş deyir. -**qın** görmək: gücləşmək. çətin görmək..
-**qın olmaq:** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

qın çətin. **-**tapmaq qın, itirmək onğ. (**onğ**: rahat)

qin -**kin aramaq:** ödəşmək. öc almaq. intiqam almaq. kinətuzluq edmək.

qin **kin**. **1**. çəliş. **1**. higgə. öc**..**

-kor **kin**, öc: avar..

-**kindən** duyulan ağrı: öc acısı.

qin **kin.** düşmanlıq**.** -**kin yolun bıraq**, çin yola yolun, yaşamın yasa, atsala donun. (**kin yolun bıraq**, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə). {düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}.

qin **kin.** kiggə. higgə.

qın -**qın qılmaq**: cəfa, zulum edmək.

qın **-**qoş qılıc **bir qın**. (qoşa qılıc təkə qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).

qın zor. -**qın keçməsin**: zor keçməsin.

-**qın gəlməsin**: zor gəlməsin.

-**qın gördü**: zor gördü.

-**qın sınamaq**: əzab çəkmək. zəhmət çəkmək.

-bu yollarda çox çoxlu **qın sınar**.

-**qın sınamaz,** bal olmaz: çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz.

-yurt dərəki, köçən yurtda bəlgürür**, qın sınamaz**, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri)

(**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).

-qoşa qılıc, **qoşa qın**. (hər nə yerində).

qin (**ək**). **kin** > **ki.** -böyrə**kin >** böyrə**gi**. böyrək biçimli.
-kin imandan, acığ başdan edər. (**başdan**: ağıldan).

qına **1**. ağrıya. zəhmətə. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**tavınmasa:** dözməsə). (**qına ha qına**: danla ha danla). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz). **1.** danla. -**qına ha qına**: danla ha danla. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**tavınmasa:** dözməsə). (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).
-**qına düşmək:** dərdə toçmaq**. -**onun **qınına** düşdü:dərdinə.

qına -bayram önü **xına yok**, ondan keçni **xına çok**. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).

qına əzaba. -**qança qına** kim taqur: eybelə əzaba kim dözər.

-**qına döndü**: məşəqqət oldu. müsibətə döndü.

qına **ğına**. hana. ana. (ba!). -**budura<u>na</u>**: budur ba!. -**odura<u>na</u>**: odur ba! -**budura<u>na</u>**: budur ba!.

qına **-**suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü).
-iki qılıc, **bir qına sığmaz**.
-çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, **sığdı qılıc, güc, qına.**

qına. cəfa. zülm. sitəm. covr. cövr. xişunət. qilzət. vəfasızlıq. -qına düşdüm görəli: cəfaya.

qınab zəhrmar.

qınac **1**. işqal çıxaran. işqaltiraş. **1**. **qınac. qıynıc. qıyac. qıyıc.** basdaş. bəsdəş. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

qınac **qənim**. kinit. birinin kötülüğün istəyən, xəsm. düşman.

qınac qınaş. duvağ (gəlin).

qınaq **qınağ**. **qıynaq**. **1**. şəmatət. tobix. **1**. > **günah. 1**. əzab. acı.

qınaq **qınağ**. **-**sılağa sılağ, **qınağa qınağ**. (**sılağ**: hörmət). (yağırsa yağ, yığırsa yığ).

qınaq **qınağ**>. **günah**. yazqu.

qınaqa **qınağa**. -sılağa sılağ, **qınağa qınağ**. (**sılağ**: hörmət). (yağırsa yağ, yığırsa yığ).

qınaqçı **qınağçı** > **günahçı. günahkar**.

qınaqın **qına qın**. qisas.

qınaqlı günahkar.

qınaqlı **qınağlı** > **günahkar.** -**qınağlı**, örpəyin çəkər üzünə. (niqabın çəkər üzünə).

qınal cinayi.

qınalışmaq **qınalmaq. qınlaşmaq**. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

qınalqa **qınalğa.** danlağa. şəmatətə. -manılmadan manlara, **kimsə qalmaz danlağa**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə).

qınalmaq **1**. sincinmək. qınsınmaq. incinmək. öykünmək. ahmığ çəkmək. **1. qınalışmaq. qınlaşmaq**. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

qınalmaq **qınanmaq.** sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

qınam tənqid.

qınama **-keçmişləri qınama**, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

qınama qaxınc.şəmatət

qınamaq bəğənməmək. eyb qoymaq. işqal çıxartmaq. -o hər nəyi **qınır**.

qınamaq **qınatmaq**. darağlamaq. qısnamaq. sıxışdırmaq. zorluğa soxmaq.

qınamaq **qıynamaq**. **1**. dinc, rahat qoymamaq. -yurd duyqusu məni **qıynar**. -az **qıynayın**: az rahatsız edin. **1**. müttəhim edmək. **1**.acıtlamaq.**1**.burbalamaq. danlamaq. məzəmmət edmək.

qınamaq yazqarmaq(tovbix edmək).

qınamaq yazqarmaq. pisləmək.

qınanc **1**. {**(qıvanc. güvənc)}**. {bu üçü gerek yerində (söyləvdə, cümlədə) işliyə, ta doğru anlamın verə!!!. çox esgi sözlər}. **1.** nifrət. **1**. **qınınc**. **qının**. **qın. qınc.** yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).
-qınanc bildirmək : **qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək.

qınanc ökünc. nədamət. nidamət.

qınanclı -**bəyəncli qınanclı**: xoşa gələr xoşa gəlməz.

qınanclıq **qınçlıq**. narahatçılıq. üzünçülük.

qınanır döğünür. üzülür. **-**cocuq könlüm aldanır, alanına bəğinir, **verəninə qınanır**. (**bəğinir**: sevinir).

qınanışmaq avınışmaq. əzab çəkişmək.

qınanışmaq həmdərdlik edmək.

qınanmaq **qınalmaq**. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

qınantıran **qınandıran. qınandırıcı**. üzücü. üzən. üzüntü verən. narahat edən. rahatsız edən.

qınantırıcı **qınandırıcı**. **qınandıran.** üzücü. üzən. üzüntü verən. narahat edən. rahatsız edən.

qınara -**qınara çəkmək**: cəzalamaq.

qınarın -**qınarın versin**: cəzavı versin.

qınası **xınası. -xınası boyadan, suyu kovadan düşmüş.**

qınasın -aldış tullayan, qınasın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasınsın**: cəzasın).

qınasız **-**aldış atışı, **qınasız olmaz**, toyla düğün zırnasız. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) .

qınasız mə'sum. -**qınasız** bala.

qınaş **1**. narahat. -**qınaş** görməyəsin: narahatlıq görməyəsin. -**qınaş** qalmaq: naçar qalmaq. **qınaşa** qalmaq: naçarlığa düşmək. -bu **qınacdan** çıxalı. **1.** qınac. duvağ (gəlin).

qınaş korluq. **-**aldınsa bəğin, **verdinsə bəğin**, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**bəğin**: seviş).

qınat darlıq. cəfa. zülm. zulum. sitəm. covr. cövr. çətinlik. sitəm. -**qınat çəkmək**: zillət çəkmək. -**qınat** görmək: -**qınata** düşmək -**qın qınatdan** qurtulmaq.

qınat **qıyın. qıyn. qın.** izə. cəfa. zülm. sitəm. -**bu qın bu qıyın**: bu cəfa, bu zülm.

qınatərəq **kınadərək**. birbelə.

qınatmaq qınamaq. darağlamaq. qısnamaq. sıxışdırmaq. zorluğa soxmaq.

qınav **1**. cəfa, zülm, sitəm, cövr edmə. **1**. çətinlik.

qınav kənüv. qəno. qənov. axar suların qovağı. arx.

qınayar. **-**əl sınayar, **göz qınayar.**

qınayın -**qınayın** (qıvırla, kölgətlə, kinayəylə) **davranmaq**:çalım atmaq.

qınbax qarabax.

qınbasar qəmli. qussəli. darıxdıran. darıxdırıcı.

qınbaş bəlalıbaş.

qınbat zülümat. əzab evi. bu qara dünya.

qınbaz bəla arxasıca qaçan. macıracu. -**qınbaz**. dinclik sevməz.

qınc {> **konc** (fars)}.bucağ. quşə. -öz **qıncına** süzüb oturmuş. -otağda bir **qınca** yerlətdi.

qınc **1**. sitəm. **1**. bənd. **1**. həlqə.

qınc **qın. qının**. **qınınc**. yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

qınc -**qınc çoğun**: kəc fələk. kəcmədar fələk. -**qınc çoğunun** başasalan qınçılıqları. (başagətirən dərdsərləri)

qıncaq **qıncağ.** cəhənnəm.

qıncalmaq **incalmaq. 1**. incinmək. gücgünmək. gücənmək. **1**. tıncarmaq. pozulmağa, əzilib sulanmağa başlamaq.

qıncaltmaq **ıncaltmaq**. narahatlamaq. aldalatmaq. **(# dincətmək: incətmək**. rahatlamaq).

qıncı kət. kit. taxul. büküt. mane'. sədd..
-**ürək qıncı**: ürək ağrısı.

qıncı qeyd. köstək. bənd. zəncir. -**qıncıdan daşınmaq**: qeydidən, köstəkdən boşanmaq, qurtulmaq.

qıncıq **1**. acı. əzab. zəhmət. **1**. kinli. -iti sirkə küpün yeyə, **qıncıq** ürək özün.

qıncıq **1**.əzab. **qıncığ**. **1. xıncıq. qancıq.** cicikli.

qıncıq **incik. 1**. həssas. alınqan. **1**. darqın. qırqın.

qıncıqlıq **inciklik. 1**. həssaslıq. alınqanlıq. **1**. darqınlıq. qırqınlıq.

qıncıqmasın **-**aldış qoyan, **qıncıqmasın neyləsin**.(**aldış**: alışqanlıq. adət).

qıncılıqı -**qıncılığı itmək**: əməyi kövüşmək. əməyi küyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək.

qıncılıqı -**qıncılığı itməmək.** əməyi qovuşmaq.zəhməti heçə gedməmək. işi bərənmək

qıncır cəfakar.

qıncır xəncər. qına taxılıb daşınan piçaq.

qıncıraq **qıncırdayıq**. çöngülçüş. çöngəldüş. dombalan pısdan.

qıncırdayıq **qıncıraq**. dombalan pısdan. çöngülçüş. çöngəldüş.

qıncırlıq cəfakarlıq.

qincitmək **kincitmək**. nifrət törətmək.

qıncov arıq.

qınça bəlaçə.

qınçağ darcıq zaman. çox qıssa macal. daracıq. çox üzgün çağ, devrə.

qınçal siyahçal.

qınçalar **-qınçalar qıyından** dolub daşmayan doymaz. (**qınçalar qıyından** : əzablar məşəqqətindən).

qınçı cəfapişə. sitəmgər. kərsik.

qınçı rəncbər. zəhmətkeş. -qınçı atam. -qınçı ellər. -qınçı oğlum. -qınçı.

qınçıqmaq **qınçığmaq**. əzab çəkmək.

qınçıl əziyətkün.

qınçıların -**qınçıların əlləri**, yerə döğər belləri. qara topraq gül açar, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

qınçılıq qıyınc. acıt. məşəqqət. kar o zəhmət.

qınçılıq **qıyınçılıq**. pıroblem. -nə **qınçılığız** var.

qınçılıq zorluq. güc durum. çətinlik. müşgüllük. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək.

qınçılıqları -qınc çoğunun **qınçılıqları**. (kəc fələk **dərdsərləri**).

qınçın əzab içində olan.

qınçıt sıkanca. ısğınc. şikəncə.

qınçıtmaq gir vermək.

qınçlıq **qınanclıq**. narahatçılıq. üzünçülük.

qınçov azarkün. əziyyət edən.

-**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək.

qinəçilik **kinəçilik**. düşmanlıq. öcmanlıq. -mənə qarşı **öcmanlıq** göstərmə.

qinəsi **kinəsi. kingəsi.**

qinəsov **kinəsov**. kit ürəkli. kitələk. intiqamcu.

qinəsov kinli.

qinətin **kinətin**. **kinli**. öcətin. öclü.

qini **kini**. öcü**.** -acun eldən dosd olmaz, **öcü qalsa**, dinc almaz.

qini -**öcü, kini artmaq:** öcükmək. öcəşmək. öcüğüşmək.

qınıb -**qınıb qırılmış:** gözündə qalmış. son arzısına çatmamış.

qınıc -**qınıc**, **yıxmış ev dirək**, çalış, yapna bir ürək. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

qınıclı **qınınclı. qınlı.** yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.
-qınıclı günlər: qınlı günlər. əzablı, zəhmətli günlər.

qınıclıq ökünclük. peşmançılıq.

qınıq **1**. qəbih. hər yanda açıqlananmıyan. -**qınıq** sözlər. -**qınıq** şəkil. **1**. zəhmətli. -**qınıq** iş: zəhmətli. -**qınıq** deyir: zəhmətli deyir.

qiniq **kinik**. **kinli**. higək. higgəli. öcüq. öclü.

qiniq **kinik**. kinli. öclü. öcük.

qınıq **qınığ**. bədbəxt.

qınıqlıq **qınığlıq**. bədbəxtlik.

qınıqmaq **qınığmaq**. ökünmək. peşmanlamaq.

qının **-**qılıc yiyəsin qoyub, **qının kəsməz**.
-**qılıc qının kəsməsədə**, yiyəsin qırar.

qının **qınınc**. **qın. qınc.** yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

qınına **-qılıc qınına qıymaz**, yiyəsin doğrar. {qoraq yiyəsinə yağu durar. (əsləhə sahabına düşmandur)}.

qınınc **qının**. **qın. qınc.** yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

qınınc təəssüf.

qınıncan **1**. tez narahat olan. **1**. tez qəmlənən. qussəçil. kövrək. -**qınıncan** kişi.

qınıncla təəssüflə.

qınıncla üzüntüylə. təəssüflə.

qınınclı **qınlı. qınıclı.** yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

qınınctan **qınıncdan.** dərddən.

qınınta **-qılıc qınında** dursa puslar. (**puslar**: paslanar).

qınınta **qınında.-dururs a baş qınında**, çıxmaz qılıc qınından..
-**dururs a baş qınında**, götdə bilər neyləsin. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)

qınırtmaq **qınqıtmaq**. üzmək. çəkib qopartmaq.

qınıs heyn. an. dəm. durbal. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı.

qinit **kinit**.qınac. qənim. birinin kötülüğün istəyən, xəsm. düşman.

qınıyan -**bilməyənləri qınıyan, qanmazdır,** bildiklərin öğrətməyən, yanmaz!. (**öğrətməyən:** gizləyən). (**yanmaz**: acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz).

qınq **qınğ. -qınğ qalmaq**: **qanq qalmaq**: gic, çaşıb qalmaq. -bu qıtlığa **qanğ qaldıq**.

qınqa **1**.kiçik. **1**. güdə. **1**.kilkə. kiçik balıq çeşiti.

qınqar qıncar. sitəmkar. cəfakar. zulumkar.

qınqatın **-**dərd çəkməyən, **dərd qınqatın biləmək**.(**qınqatın**: əzabın nə olduğun)**.**

qinqəsi **kingəsi. kinəsi.**

qınqılıq zülümkarlıq.

qınqır əziyət edən. əziyətkün.

qınqıtmaq **qınırtmaq**. üzmək. çəkib qopartmaq.

qınqıy **(**qınqıy yer**)**. qınqucaq. qorqacaq. küt. bucaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı.

qınqucaq **qorqacaq**. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. küt. bucaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı.

qınlaşmaq zorlaşmaq. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

qinlənmək **kinlənmək.** öcükmək. qəhərlənmək.

qinli **kinli**. **1**. **kinik**. öclü. öcük.**1**. qıncıq. -iti sirkə küpün yeyə, **qıncıq** ürək özün. **1**. öcət. kinli. qanlı. -**öcət** savaş. -**öcət** yarış. **1**. kitir. ürəyi qat. **1**. yalsın (# **yarsın**.). ürəyi qara. **1**. **kinik**. higək. higgəli. öcüq. öclü**..**
-bərk, sərt, öclü kinli olan: tutusuq.

qinli **kinli**. kinəsov.

qinli kinli**.** kitil. kit ürək: intiqamçıl.

qınlı **qınınclı. qınıclı.** yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

qinliq **kinlik**. kitlik. **kitüv** (< **kit**).

qınlıq korluq. məşəqqət. mehnət.

qınlıq -**qınlığı yox**: əziyəti yox. zəhmət yox.
-**qınlığı yox**: əziyəti yox. zəhmət yox.

qinlinin -kəsdənə qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, **yazıq kinlinin sözü çoxumuş**, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

qınlov qullab.

qınmaq qılıflanmaq. qına çəkilmək. sikut edmək. -**qınma!:** sikut edmə!.

qınmatan **qınmadan**. utanmadan. çəkinmədən.

qınov **qənov**. kənov.

qınsıq **qıyınsıq.** mütəəssif.

qınsınar (**qın sınar**). rəncbər. zəhmətkeş.

qınsınmaq sincinmək. incinmək. qınalmaq. öykünmək. ahmığ çəkmək.

qınsıratmaq **(**< **qın**: qılıf**). (**bir toplumdan, komadan, yığından**)** yalığutmaq **(**< **yalığ**: tək**)**. tutquratmaq. münfərid edmək. mücəzza edmək. tək qoymaq. izolə edmək.

qınsız **qıyınsız** . əzabsız. zəhmətsiz. **-qınsız yerin** adı yox.

qınta ağır suç. cinayət.

qınta **-qılış qında** pas atar.

qınta **qında.** əziyətdə. darda. çitlikdə. -ikisisidə **qında**.

qıntaçı cinayətkar. cani.

qıntaq **qındaq**. qın. quyda qilaf.

qıntal **qındal**. **qandal.** zəncir. -əlayağı **qandallı**.

qıntalamaq **qındalamaq**. qınına, qabına soxmaq. quydalamaq. qilaflamaq.

qıntam **qındam**. türmə. sıxıntılı.

qıntar zalim.

qıntarlıq zalimlik. zülmkarlıq.

qıntıc çox ağır olmayan suç. cünhə.

qıntıq -**qındıq ana**: (göbək ana). mama. umana (umay ana). əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran).

qıntıq **qındıq**. **qıydıq**. **qıylıq**. ildik. çəlmə. kəsatma. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq).

qıntıman qıtım. qıtımıq. kiməz. kəməz. biraz. kiçi parça. -kiməz yaxınlaşıb iyi gördü.

qıntırar **qındırar.** öldürər. -**qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

qıntırar **qındırar**. öldürər. -oğul qını, **qındırar**: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü.

qıntırır **qındırar.** öldürər. -**qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

qintisin **kintisin.** ruhun.-**kintisin ışıqla anırıq:** ruhun rəhmətlə yad edirik.

qıp (qırıp). xırda mırda. nərsədən qırılıb tökülənlər. biçin dərimdə, qırılıb arda qalan tikələr. -**qıpa gedənlər..**

-qıp qızıl: ışıl qızıl. pırıl qızıl. bərraq qızıl.

qip **kip**. (neçə nərsənin biryerə yığılıb, yapışıq, kipişik durumu).(< **kipləmək**: bərkitmək. birbirinə tuş qoymaq). famil. xanəvadə. ailə. -**kipli**. -**kipsiz**..
-**üzük kip**: > üzküb. alfabet. əlifba. üzük (hərf) karakteri, biçiyi.

qip -**qolları yapışan, kip, üst geyim**:, üstənəküst geyim : qontuş. qoytuş.

qip -**kip qalıb**: yetişib. -qış **kip qalıb:** düşüb artıq.

qip **kip**. surət. sifət. -**kipin** işləmək: surətin işləmək. -**kipi** kimə oxşur: surəti kimə oxşur. -**kipin** çək: surətin çək. -**kipli**: gözəl. çöğrəli. çöhrəli. surətli. -**kipsiz**: sifətsiz. -**kipinə** bir bax: sifətinə bir bax. -**kipi** kimə çəkmiş görən: sifəti kimə çəkmiş görən.

qipər **kipər**. **sipər**. nərsəni dışardan gələn bası, güc önündə savınan bölüm.

qipi **kipi. kimi.** olaraq. sifətində. məqamında. -yazıçı **kimi** tanınır: yazıçı olaraq tanınır.

qipi **kipi**.kopi. biçə.

qıpıq mə'yus. mütəəssif.

qipinci **kipinci**. **kirinci**. **1**. üç yaşında, üçlə yeddi yaş arasında olan dəvə. 2. bozumtul dişi dəvə.

qipir **kipri**. **kipir**. saçağsız yapı (bina).

qıpırtamaq **qıpırdamaq**. **qıpranmaq** (**qıypanmaq**). təprəşmək. hərəkət edmək. -**qıparanın**: hərəkət edin. -dan ertin yola qıprandılar. -ölüm salın eşitdibdə **qıpranmadı**. -isti içinə işləyib, don əlayağı **qıpranmağa** başladı. -**qırpanma**: hərəkət edmə. -**qırpaş çalındı**: hərəkət edmə işarəti verildi.

qipiş **kipiş**. am. amcıq.

qipiş **kipiş**. cima'.

qıpıt 1. **qıbıt**. küpüt. tulum. dəridən qab. -bir **qıbıt** yoğurt. **1**. incə külə.

qipit **kipit <> bitik** <> **tikip**.

qıpıtıq **qıpıdıq**. sıx sıx gözün qırpan. -**qıpıdıq** əli.

qıpıtmaq **qırpıtmaq**. 1. göz qapaqların az aralayaraq baxmaq. 1. **qıypıtmaq**. qətləyib tikmək. -parçanı **qıpıt** cırılmasın.

qıpıvmaq mə'yus olmaq. mütəəssif olmaq.

qıpız **xıpız**. qaradinməz. mal.

qıpqırmızı **apalğan**. **apalağan**. apal. **(ap al)**. -**apalğan** dəmir: qıpqırmızı qızqın dəmir.

qıpqırmızı **qıp qırmızı.** çıpırqan. (> **təbərxun**(fars)).

qıpqızıl **qıp qızıl**. acı qızıl (**acı**: tünd). ala qızıl. lala qızıl.

qipləmək **kipləmək**. bərkitmək. bəkitmək. qurlamaq. qorlamaq.

qipləmək **kipləmək**.**kitləmək**.

qiplənməmiş **kiplənməmiş**. qonsuq. qonsaq. ara aralı.

qiplətiş **kiplətiş**. kipik, sifət vermə. tovsif.

qiplətmək **kiplətmək**. kipik, sifət vermək. tovsif edmək.

qipli **kipli**. gözəl. çöğrəli. çöhrəli. surətli.

qipmək **kipmək**. tutmaq. almaq.

qıpranmaq (**qıypanmaq**). **1**. özün yığmaq. özün ələ almaq. toplanmaq. **1**. **qıpırdamaq**. təprəşmək. hərəkət edmək. -**qıparanın**: hərəkət edin. -dan ertin yola qıprandılar. -ölüm salın eşitdibdə **qıpranmadı**. -isti içinə işləyib, don əlayağı **qıpranmağa** başladı. -**qırpanma**: hərəkət edmə. -**qırpaş çalındı**: hərəkət edmə işarəti verildi.

qipri **kipri <> kirpi.**

qipri **kipri**. **kipir**. saçağsız yapı (bina).

qipriq **kiprik <> kirpik.**

qipriq **kiprik**. **kirpik**. **qılpıq**.

qıpsar **qıvsar**. **qıvcar**. iti. çapuq.

qıpsıq gizli saxlanmağı yeğ olan. qəbeh. -**qıpsıq sözlər**.

qipşiriq **kipşirik.** qapşırıq. qovşuruq. birləşik. tutşuruq. yan yana. -iki **qapşırıq** qapı. -**tutşuruq** yığılmış kitablar. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).

qipşirmək **kipşirmək.** qapşırmaq. qovşurmaq. birləşdirmək. birikşirmək. tutşurmaq. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

qıpti **çıpti**. **çıptı**. qaraçı.

qir -(bayqal). götüvün **tumanın gir**. (bayqal).

qir **1**. **gir**. güc. zor. tə'sir. **1. kir.** ayıb. qəbih. -kirli sözlər.

qir **1**. **kir**. kirtük. **1**. **kir**. çəpəl. -**qalın kir**: kitir. **1**. **gir**. **kit**. sirr. sır. **1**. **gir**. ildik. bənd. **1**. **gir**. darağ. həçəl. -taratmaq. daratmaq: dara atmaq. girə salmaq. həçələ salmaq..
-**girə düşmək**: taranmaq. daranmaq. taxınmaq. bəndə düşmək. giriftar olmaq..
-girə düşmək: saplanmaq. -bu çətinliyə **saplanalı**. -**saplanmadan** qaça bildi..
-**girə salmaq**: ilditmək. bəndə salmaq..
-**girə saldırmaq**: ildirtmək. bəndə saldırmaq..
-**gir vermək**: qınçıtmaq..
-kir. (-axar suda, **kir qalmaz**)..
-cibgir: cibə girən.

qır batil ed. -həp keçənləri **qır**.
-batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

qır **-**ev yoldaşın yamansa, **tütün basar qır qutar**.

qır **xır**. qırılıb xırdalanmış daş tikələri.

qır **-**qımıldayan qır aşar.

qır qırcı. qırçı. qırıc. qırıç. narin. xırda. oğuntu..
-**qımıldayan qır aşar.**.
-qır saçlı: qırov. qıroğ.

qir -**kir sabın**: paltar sabın. yıkar sabın

qıra qıras. qıraş. qıranc. çalıq. çalaq. kor. çor. kormaz.

qıra qıvıt. kalah.

qırac **1**.**qıraş**. dağ döşü. əkilməyən topraq.**1**.həcəmət alan.

qıraç **qıraz. çöklək. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qıraq çet. yan. pərt. -çağdaş sorulardan tam **çet** qalmış..
-**qıraq bucaq: 1**. önəmsiz. mətrəh olmayan. -**qıraq bucaq** ölkələr. **qıraq bucaq** sorular.
-**qıraq bucaq** olaylaylar. **1**. nərsənin təfərrüatı. şərh təfsilat. -salıt **qıraq bucağı**..
-**qıraq bucaqda**: orda burda..
-**qırağ qalmış**: çetdə qalmış.

qıraq -için diləm yardım olmuş özgüyə, **qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü**!. (**için diləm**: doğru inanc)

qıraq **qırağ**. **1**. ayırdım. -yol **ayırdımı**. -şəhrin **ayırdımından** keçdik. **1**. yan. uc. kənar. damın **ucunda**. **1**. çit. kənar. -**çitdən** keç. -dam **çitləri** sökülmüş. küçə çitlər daş döşənmiş. **1**. çit. çet. yan. qıyı. ayla. ayna. **(**< **aylanmaq**: dolanmaq**)**. yan. haşiyə. -qızıl aynalı şəkil. -quşlar yuva yasar **(**yapar**)**, su **çitində**. **1**. kənar. çet. yan. -evin bir **çetinə** bırax. -**çetə** keç. -ortada yerir, **çetdə** gəzir. **1**. kərək. kənar. **1**. anra. oyan. -**anrada**: oyanda. qırağda. -**anralıq dur**: oyanlıq, qırağlıq dur. **1**. çet. kənar. -**çetindən** tut. -**çeti** qırığ. -**üç çet**: **üçət**: müsəlləs. **1**. (nərsiyə **qırağ** qoymaq). çəpləmək. **1**. açıl. uzaq. bəri. -bizdən **açıl** olsun. **1**. çet. kənar. uzaq**..**
-qırağa çəkilmək: eylənmək. aylanmaq**..**
-quytu, **qıraq yer**: küt. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. qınqucaq. qorqacaq. bucaq. -bir **küt** bulub dinc aldı..
-**ucra**, **ucqar**, **uzaq**, **qıraq yer**: çapıq yer..
-**qırağa qoymaq**: vurdalamaq. çetgələmək.

qıraq **qırağ**. çet. -at **çetə:** qoy **çetə:** qoy qırağa. -**çet** yer**:** qırağ yer..
-**qayra (qıraq) dur:** qırağ ol. izə çəkil. izə dur. izə çək. dala ged. dala qayıt.

qıraq qıt (**qırt**). yan (yant). nərsənin yan, qırağ bölümü. -yol **qıtına** tikilmiş ağaclar. -bunu qoy onun **qıtına**. -siz şəhrin hançı **qıtındasınız**. -şəhərin doğu **qıtı**. -batı **qıtı**. -avlunun sol **qıtında**.

qıraqa **qırağa**. yanqa.

qıraqı **qırağı.** çətəsi -**bezin çətəsi**, qızın əçəsi. (**əçəsi**: anası). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

qıraqıtmaq **qırağıtmaq**. açılatmaq.uzaqlatmaq. bəri edmək. bəraət qazandırmaq.

qıraqlamaq **qırağlamaq.** çırmamaq. burçamaq. nərsənin qırağın, ucun öz üstünə qətləmək, çevirmək.

qıraqlanmış **qırağlanmış**. çetlənmiş. izolə olmuş.

qıraqlaşmaq **qırağlaşmaq**. çetləşmək. kənarlaşmaq. uzaqlaşmaq.

qıraqlq qırıqlq. aralıq. uzaqlıq. məsafə.

qıraqta **-qırağda durmaq.** izdə durmaq.

qıraqta **qıraqda**.-**bir qıraqda: bir qırada:** bir çəkədə: bir yanda.

qıraqta -**uzaqda olan şişik**, qıraqda olan dadlı görünür.

qıram **qıtam. qıtım**. **qıtımıq**. **qıtalaq**. **qıtamıq**. kiçik uşaq. kiçik kişi**.**

qıran **1**. **(> kəranə)**. kənar. qıyı. sahil. -çay **qıranı**: çay kənarı. -çay **qıran**: çay kənar. **1**. qartal. -**qartal** gözü qayada, bala gözü yuvada. **1**. **qırcın**. **1**. **qıyan**. acıdan. acutan. **1**. iticə yoluxub, tutulanı qırı, öldürən kəsəl. **1**. zil'. -iki **qıran**: iki zil'li. -üç qıran: üç zil'li. -dörd **qıran**: dörd zil'li. beş **qıran**: beş zil'li. -on **qıran**: on zil'li. **1**. **qırna**. şir. -**qıranı** bağla. -su çox gəlir qıranı **azalt**.

qıran **1**. **qırın**. öksüz. yetim. atasın anasın itirmiş. **1.** afət. -**qıran (dəğmək, çalmaq, vurmaq**): afətvurmaq. -qıranıq: afət çalmış. -can qıranı : can afət. -**qırana düşmək** : afətə düşmək..
-**su qıran: su hoban: su dərən: su hopan: su hoban**: hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. qırım. qurutma.

qıran **1.**basan. **-**düşmən**qıran:** yov**qıran.** yavbasan. cavbasan.**1.**qatil.
-omuz əzən yükün olsun, **canlar qıran sözün yox**.
-tələ qıran: düzən qıran.düzən pozan. kələk pozan. tovtiə dağıdan.

qıran -**bəndi qıran:** bağı açan.

qıran -**dınqır qıran**: qəpik quruş.

qiran **giran**. **1**. ləxdə. -qan **giranı**. **1**. **giran**(fars) < **gərin**. (**gərmək**: dartmaq. çəkilmək). dartıq (dartlı). çəkgin (çəkili). ağır.

qiran **qiran.** basruq**.** ağır. səngin. -yer **basrığı** dağ, bodun (el) **basrığı** bağ (bəğ. bəy).

qıran -öykü dolu başı var, **yağu qıran daşı var**..
-**filter qıran**: döngələ**.**

qıran sısqa cocuq. cücə dölü.

qıranat **qıronad**. qırıncaq. narıncaq (**narın < yarın**), (> **narencək** (fars)). atılaraq narın, kiçik parçalara yarılıraq patlayan əl bombası.

qıranc qıra. qıras. qıraş. çalıq. çalaq. kor. çor. kormaz.

qıranı **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

qıranı -**güllərin həpsini olsa qıranı**, gələcək yaz, genədə yaz gələcək.

qıranqılıq **qıranğılıq**. qısqalıq. yığcamlıq.
qıranıq. qısqaq ixtisar. icaz.
özük.

qırar burar**.** ayırar. **-**ölüm gəlsə buyur deməz, **burar gedər**.
-saman düdü **canlı qırar**.
-türk ərin dönük qırar. (**dönük**: xain).
-qılıc qının kəsməsədə, **yiyəsin qırar**.

qırar **-**dovşan yolu **daşqa qırar**. (hər yolun yolçusu var).

qırar -əl qısarsa, **göz qırar** (əl yumar, **göz** tikər). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın).

qırar sındırar. -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar.** {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa).

qırar sındırar**.** -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa).

qırar **-:** çox qırıcı, yarqıc (xətərli) olan.
-bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, kökümüzdən **birbir qırar baradur**. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, **kökümüzdən birbir qırar baradur**. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli). (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-evrən ağlı qara sıçovul yalı **qırar baradur**. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

qıras qıra. qıraş. qıranc. çalıq. çalaq. kor. çor. kormaz.

qırasız **ucsuz qırasız**: ucsuz bucaqsız.

qıraş **1**.cet.**1**.**qırac**. dağ döşü. əkilməyən topraq.

qıraş qıra. qıras. qıranc. çalıq. çalaq. kor. çor. kormaz.

qırat **1**. müqərrər. şərt. **1**. **qırataq**. paraqraf. bənd. maddə.

qırata kart postal.

qırata **qırada**.-**bir qırada: bir qıraqda:** bir çəkədə: bir yanda.

qırataq **qırat**. paraqraf. bənd. maddə.

qıratqan əzən. dağıdan. zalim. xərablayan. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.

qıratlı məşrut.

qıratmaq **qırtamaq.** {> **xeraşidən** ($_{fars}$) }. qaşımaq.

qıravat **kıravat**. düşüt. təxt. taxt.

qıray kıroşə.

qirayiş **girayiş < girəyiş** -**girayiş tapmaq**: < **gəyrişmək**. meyillənmək.

qıraz **qıraç**. **gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qırbaç **qırmaç**. gündən kəsilmiş yarındaq, nəvar. təsmə.

qırban (**qırmaq**). **1**. rahib. **1**. mürtaz.

qirbit **kirbit <> kibrit.**

qırbız **qılbız**. **qıllız**. **damız**. **kələ**. **kala**. iri, damızlıq, güllük heyvan. damızlıq. güllük. öğəc. öğəş. örəş. sürgün. sürgülük. tuxumluq. -**kələ öküz**: damızlıq öküz.. -**qırbız** eşşəyi. -**qırbız** at. **qoşatqoçat**. damızlıq, güllük heyvan.

qırc **1**. çanqıl. **1**. **qırt**. balıq çeşiti.

qırcan yengeç. xərçəng.

qırcanma oğunuş. oğunma, nazlanma istəyi. əzilmə. nazlanış.

qırcanmaq **1**.**qaycanmaq**. nərsədən qaçınmaq, buruq vermək. **1**.qırıtmaq. eşinmək.

qırcanmaq aynatmaq. nazlanmaq. naz edmək.

qırcanmaq qırıtmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

qircəq **gircək.**-**yalan gircək qapıdan**, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan).

qircənə **gircənə. (girdənə)**. fırfıra. yel ilə fırlanan dönən çarx, nərsə, oynatmalı.

qırcı **qırçı**. **qırıc**. **qırıç**. **1**. narin. qır. xırda. oğuntu. **1**. kiçik dənəli dolu.

qırcıq **1**. ziyan. zərər. -ağır **qırcıq** görmüş. -**qırcıq** işlərdən çəkin. -qırcığı önləmək, onarmaqdan yeğ. -qırcığın töləmək: ödəmək. -bu işin qırcığı nədir. **1**. sədmə. -**qırcığı** ağır deyil.

qırcıq **qıcıq.** rizə. kiçik.

qırcıqlı **qırcığlı**. **1**. ziyanlı. zərərli. -**qırcıqlı** yeməklər. **1**. sədməli.

qırcın **1**. əkmək. çörək. **1**. **qıran**.

qırç **1**.(türd). **1**.qırılqan. tez sınan. (**qurç > qurs**: bərk. möhkəm).

qırç tirə. (xət. xətt).

qırçal qırçıl. qırqıl. qırma. qırıq. qırna. qopuq. mələz. azman.

qırçan qızdırma, ısıtma kəsəli.

qırçana **qırçına**. **qırçənə**. şəmdani. şam qabı.

qırçənə **qırçana**. **qırçına**. şəmdani. şam qabı.

qırçı **qırcı**. **qırıc**. **qırıç**. **1**. narin. qır. xırda. oğuntu. **1**. kiçik dənəli dolu.

qırçı **qırçın**. zəhlətökən.

qırçıl qırçal. qırqıl. qırma. qırıq. qırna. qopuq. mələz. azman.

qırçın **hırçın**. **1**. deyingən. nıqqıldayan. dar hövsələli. **1**. asav. inad.

qırçın **qırçı**. zəhlətökən.

qırçına **qırçana**. **qırçənə**. şəmdani. şam qabı.

qırçırmaq həcəmət almaq.

qırçıt **1**. həcəmət. **1**. kəsət. atqır. sansor.

qırçıtmaq həcəmət vermək, aldırtmaq.

qırçıtmaq kəsətləmək. atqıtmaq. sansor edmək.

qırçov azar. azar əziyyət. zəhmət.

qırdıqaç satqın. saltasız.indin. sıyım. sayğaq. aldavıç. etibarsız. qovuq. salıtsız.

qirə -**girə düşdük:**. ilməndik.

-**girə düşmə:** ilməniş.

qirə **girə**. **1**. qapıc. **1**. qopca. qapdırma. qapama, bağlama ayqıtı. iki nərsəni tutaşdırma, qoştama aracı..

-**girə düşmək**: tutulmaq. -ayağım colaya **tutuldu**..

-**girə salmaq:** girətmək.

qirəc **kirəc**. ağşar. ahar. ahang.

qirəclənmək **kirəclənmək**. ağburlanmaq.

qiräçdaşı **kirəçdaşı**. köfgədaşı. ahahdaşı.

qirəçləmək **kirəçləmək**. ağşarlamaq. aharlamaq. duğablamaq.

qirəq **girək**. qapı pəncərədə, tikintidə işlənən, uzunasına kəsilib, yonulub, ivli, deşikli ağac.

qirələmək **girələmək**. **1**.gir eləmək. utqunmaq. tutqunmaq. **1**. öz çevrəsinə dönmək.

qirəli **girəli**. girifdar. -girəli qalma, irəli!.

qirəlqə **girəlgə**. (nərsədə). girişgə. virudi.

qirəmit : **kirəmit**. {kırem rəngli, qızıl boyalı topraqdan **(**ət palçığı**)** düzəldiyinə görə bu adı ala bilir. **(**sürəmik. seramik. kaşı. saval. soval > saxsı suval. suğal. > sofal**)** }. suyu, suyuğu özündən sızdırmayan.

qirən **-**aşsız yurda **girən yox**.

qirən **-**ağızdan çıxan başa qada, **ağızdan girən içə qada**.

qirən -ağza **girən**, boğazda qalan tikə**..**
-cibə girən: cibgir.

qirən -sütlə girən, sümük bolsun! (aynası. -uşaq böyüdükdə, doğma anasının dilin danmasın). (**sümük**: **süngük**. gəmik). (**aynası**: anlamı. açıqlaması).

qirəni **girəni.-qulaqdan girəni**, ağızdan çıxanı başıva tapşır.

qirənlər -**toprağa girənlər, ölənlər:** yer çəkənlər

qirər -**alış səssiz girər, dinməz öldürər**. (**alış**: adət). {adət bala bala özünə yer elər, sonucunda bildirmədən edigər (**edigər**: qılar. e'mal edər)}. (alşın kəndi alışın önəmsəməz, nə olduğun biləməz. yan yörədən deyilən sözlərə uyarlı olmalıyıq. (**alşın**: alışqan. mö'tad).

qirər **girər**. **-qız girər girdəgə**, kirtigi çıxar üzə. (**kirtigi**: həqiqəti. iç üzü).
-eşikdən çıxar, **deşikdən girər**. (**eşikdən**: qapıdan).

qirər **girər**. -sevgi, çıxsa dışa, **girər dona**.

qirər -**yaman alayı girər**, alayı çıxmaz. (**alayı**:. havayı. müfdə).

-yaman çalıt girər, çalta keçməz. (**çalıt: çalt**. **çalta**. birdən. cəld).

qirər -**yalan girər tələsik**, çıxmağa yol tapanmaz.

qirətmək **girətmək**. girə salmaq.

qirətmək **girətmək**. gücləmək. zorlamaq.

qirəv **girəv**. **1**. novbət. almaş. **1**. virudi.

qirəvə **girəvə**. fürsət. -əlivə **girəvə** düşürsə boş bıraxma.

qirəvləmək **girəvləmək**. **girvələmək**. keşikləmək. çəkişləmək. sıralamaq. almaşlamaq. sırılamaq. sırıqlamaq. novbətləmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək.

qirəvləşmək **girəvləşmək**. **girvələşmək**. keşikləşmək. çəkişləşmək. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. sıraya girmək. sıralaşmaq. almaşlaşmaq. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik.

qırx -**qırx qulağlı**, iki ağızlı (tapmaca) (xurcun).

qırxa -**qılı qırxa yarmaq**: çox qurdalamaq.

qiri **giri**. **geri**.

qirib -**çıxmaza girib qalmaq**: çıxmaza düçüb qalmaq.

qırıb -**gəncdir qırıb yoğuz qılavı**, indi adın özgədən sorar!.

qırıb -qaynat qara qazanları, yöndəri ver azanları, **çarxı qırıb pozanları** (yöndəri ver: hidayet et).

qırıc **(**yazma üçün**)** gəc parçası. -**qırıcarın** hamısı bitdi. -göy **qırıc**. -al **qırıc**.

qırıc **qırıç**. **qırcı**. **qırçı**. **1**. narin. qır. xırda. oğuntu. **1**. kiçik dənəli dolu.

qırıc **qırınc**. tiğə. rezva.

qırıcı -**çalmacın** (cəlladın) **qırıcı ağır qılıncı**: çalım.

qırıcı xoşa gəlməz. incidən. -**qırıcı** sözlər, işlər.

qırıclamaq hərgələ nərsəni itimək, biləmək. əğələmək.

qırıcmaq gəc parçası ilə yazmaq, cızıq çəkmək.

qırıctan **qırıcdan**. -**iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan:** azma. atma. qayma. qırma.

qırıç **qırıc**. **qırcı**. **qırçı**. **1**. narin. qır. xırda. oğuntu. **1**. kiçik dənəli dolu.

qırıç nərsəni işlətməkdə gərəkli bölümlər. ləvazimat. əksesuar.

qırıçov qıtım. qırım. beşdaş oyunu.

qırıf **qırıv. qıvır. qıfır.** yemişləri, yapraqları pülüşündən qıran kəsəl türü.

qiriftarlıq **girifdarlıq.** tutuluğ. tutuşluğ.

qırıq **1**. qırma. qırna. qırçıl. qırçal. qırqıl. qopuq. mələz. azman. **1**. məqtul.
-**ayağı qırıq: qıçqırıq**. dəğərsiz. qırtıpıl. önəmsiz.
-çox bilmiş qırıq, zirəng: qopuq cuvalaq. cüvallahı.
-qozuqırıq: qozsuz. düşərsiz. tutsuz. şansısız.

qırıq **-daş olursun, qırıq könül yapırsın**, olda topraq, qızıl güllər saçırsın!.
-**gülər kimi, qırıq səs çıxartmaq**: pöggüldəmək. pıqqıldamaq.
-**qanatı qırıq**: coşasız. həyəcansız. ruhiyyəsiz.
-**qırığı olmayan:** təkiz. bütün. bir parça. -yekə **təkiz** çörək. -**təkiz** bulut. -**təkiz** parça.

qırıq **-**eşqin tərs uvandı olmaz, **qırığ qalmaz, üzük durmaz**. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

qiriq **kirik. 1**. tutqun. **1**. qara qabağ. əbus.

qiriq **kirik.** kitil. çitil. kirli. qara. isli. hisli.

qırıq -**qıçı qırıq yolda**, beyni qırıq gorda qaldı. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}..
-qıçı qırıq yolda, **beyni qırıq gorda qaldı**. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}..
-**qırıq dirəklər**, yırtıq yelkənlər..
-**qırıq don:** gənə bol, büzgülü, sarkıq geyim..
-**qırıq qırığına**: tam tamına..
-**qırıq zağar:** ev köpəyi ilə, av köpəyinin birləşməsindən doğan qırıq, mələz.

qırıq **qırığ**. **1**. çapıq. çıpıq. **1**. kurnaz. qırsın. ütük. ipi qırıq. quruğu qırıq. quruğun gizlədib, ip ələ verməyib, aldataraq işin ilərlədən. **1**. oynaş. -**qırığna** güvənib ərsiz qalmaq. **1**. ütrük**.** ütük. kələkçi. **1**. kəsik. zirək**..**
-yoluxdan alıb, **qırığa** verir**..**
-hər nəyi ən kiçik qırığı: çıt.

qırıq şikəstə. vərşikəstə**..**
-bir yanı qırıq: dövüç..
-**kırıx düşmə**, karvan yürür ömür keçir.

qırıqı **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

qırıqına -**qırıq qırığına**: tam tamına.

qırıqlq qıraqlq. aralıq. uzaqlıq. məsafə.

qırıqmaq **kırıxmaq**. **1**. azaşmaq. adaşmaq. iştibah edmək. **1**. **qayığmaq**. yanlışmaq. iştibah edmək. -**yanlışasız**: **yanlışırsız**: iştibah edirsiz. -**yanlışmadan**: iştibah edmədən. -**yanlışıb döndü sola**: iştibah edib. -**yanlışdın**: iştibah eddin. **1**. qayıqmaq. cayıqmaq. yayıqmaq. yanlıqmaq. iştibah edmək. **1**. qələt eləmək. qatılamaq. qarışdırmaq. qatışdırmaq. yanılmaq. xəta yapmaq. -**qatalaşma**: kırıxma. **1**. **qayrığmaq**. qaysanmaq.

qırıqmaz **kırıxmaz.** qaymaz. səhv edməz. -**qaymaz işləyən**, qaytsız iş yoxdur. (**qaytsız**: qaytsız səhv olunmaz. kırıxılmaz).

qırıqtırmaq **kırıxdırmaq. qarıxdırmaq**. **qayığdırmaq.**

qırıl! ayrıl!. aralan!. açıl!. çatla!. qop!. qopun!. dalqıc!.

qırılan ovranan. oğulan. -**ovranan** çörək..
-**qırılan sevgi**: çatlayan sevgi. şikəs yeyən sevgi.

qırılar -biri damdan **yıxılar baxsızın boynu qırılar**. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

qırılar -çənçəkin olmasa bir işdə balam, **qırılar incə belin**, tov gətiməz dayanmağa. (**çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

qırılar **-**dil ilə vurulan, **içi qırılar**.

qırılar -götürsən uzun hər nəyin ipin, ya dolaşıb yıxar, **ya üzülüb qırılar**. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)

qırılar **-**kəndivə güvən, nə itər. **nə qırılar**. kəndivə güvən. nə itməsin, nə qırılmasın!.

qırılcım **qıvılcım**. **qığılcım**. **qovılcım**. **qorılcım**. qıvıl. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq.

qırılı -incə tutsan ipivi, **dartılalı tez qırılı**. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan).

qirilir **girilir**. -bu qapı könül alanı, **çağrılıb, döğülmədən girilir**.

qırılır -hər yoğun sap, **incayından qırılır** (**incayından:** ən inck, pozulqan yeri).

qırılırsa -**qırılırsa dönəklər**, türk erinə yağu qalmaz. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz).

qırılqan **1**. köfək. kövək. tez sınan. -**kövək** ürək. **1**. qırç (**qurç > qurs**: bərk. möhkəm).

qırılqan əl dəğmə düşər. küsəgən.

qırılqan qırsın. **(**şikənəndə**)**.

qırılqanlıq əl dəğmə düşərlik. küsəgənlik. -**qırılqanlıq** edmə.

qırılmadan **1**. izdəşik. dalbadal. mütənavib. pey dər pey. **1**. yürkə. durmadan. vəqfəsiz. -**yürkə** danışmaq.

qırılmaq bükünmək. sınmaq.

qırılmaq -durmuşundan, yaşamında çəkilmək, **qırılmaq**, uzaqlaşmaq: bağrından üzülmək. -bağrından üzülmək. minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

qırılmaq- -**qırım qırım qırılmaq**: öldürəsiyə döğüşmək. -dün iki qonşu **qırım qırım qırıldılar**.

qırılmaq yesinmək. (məğlub olmaq. şikəs yemək)..
-**könlü qırılmaq**: yesinmək. mə'yus olmaq. -öksüzə düşüb, **yesin qalmış balar**.
(**öksüzə düşüb**: **öksüzün düşüb**: yetim qalmış).

qırılmasın **-**kəndivə güvən, nə itər. nə qırılar. kəndivə güvən. nə itməsin**, nə qırılmasın**!.

qırılmasın -söz qanadın **qırılmasın**.

qırılmatan **-**(haq qapısı, el qapısı). -**bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz**, əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qırılmatan **qırılmadan.** ulam. durmadan. dəvamlı. -**ulam** gəlib **ulam** gedər, durmaq bilməz, gedi ünya.

qırılmatan **qırılmadan**. üznüksüz. üzülmədən. izigedərli. həmişə. əlmüdam.

qırılmaz **1**. batil olmaz.**1.**qırnap. (sağlam ip).

qırılmaz açıralqısız. ayrılmaz. qoparılmaz.

qirilməz **-**(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qırılmış batil olmuş. məhv olmuş.
-**qınıb qırılmış:** gözündə qalmış. son arzısına çatmamış.

qırılmış -qırılmış qanadı, budanmış dalı.

qırılsın batil olsun. məhv olsun.

qırılsın -**çatın** qırılsın. (çat. bel. gövdədə gücün çatıldığı, toplandığı yer).

qırılsun -**yoz yolların qırılsun**, tutduğun yol uz olsun. (yarqış sözü).

qırıltı **-**az qalmışdı qovuşmağa, qoymadı çoğun, üzüldü ip, **qırıldı savun**. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

qırıltı **qırıldı**. **-dil qırıldı**, can töküldü, sevgi dildə, oldu tapmaz öz sözün.

qırım **1**. qurutma. su qıran, dərən, hopa, hoban. hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. **1**. **qırqın**. **1. "yox olasın"** anlamında ilənc sözü. **1**. **1**. **kırım.** istep. böyük düzəngahlıq çöl. **1**. **kırım.** düm düz. sam saf. **1**. **qıtım**. **qırıçov**. beşdaş oyunu..
-**qırım qırım qırılmaq**: öldürəsiyə döğüşmək. -dün iki qonşu **qırım qırım qırıldılar**.

qirim -**girim çıxım**: xərc dəxl.

qirim -**gec girim**: gec qurun. axşam gec. qaranqu düşən son. -**gec girim** dolanmaları: **gec qurun** gəziləri

qirimək -arvad evə **girdi**, **kiridi**.

qiriməni **kiriməni.** qəmi.qısılmanı.**-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**

qırımqırmızı **qırımqırmızı.(qırım qırmızı)**

qırımsı çölümsü. (biyabani. səhrayi). -**qırımsı** otlar.

qırımsı yabanı. çöldə bitən. vəhşi. -**qırımsı** bitggi. -itüzümü **qırımsı** otdur.

qırın **1**. çala. yalat. cərmə. cərimə. (**qırnamaq**: çalamaq. yalatmaq. cərmə edmək, yazmaq). **1.** kövün. malqara yemliyi. **1. qıran**. öksüz. yetim. atasın anasın itirmiş. **1**. **qırını**. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza. **1**. **qırını**. əziyyət. **1**. sovağ. savağ. kovuq. boşluq. böyük daş, ağac içində oluşan boşluq. **1**. **azı**. **yağı**. öcür. düşman. -**kitrət güdmək, qoğmaq**: kin, öc bəsləmək, kökləmək..
-xərmən **qırın qırın yığılar**.

qırın cinayət.

qırın **-qırın sapları baltadan** yoğunları, avluqarları (**avluqarları**:rüşvəxorları)**.**

qırın **qırış**. -**qardaşqırın**: **qardaşqırış**: qardaş öldürüş.

qırın sətir

qırınc **qırıc**. tiğə. rezva.

qırıncaq narıncaq (**narın < yarın**), (> **narencək** (fars)). qıronad. atılaraq narın, kiçik parçalara yarılıraq patlayan əl bombası.

qirinci **kirinci**. **kipinci**. **1**. üç yaşında, üçlə yeddi yaş arasında olan dəvə. 2. bozumtul dişi dəvə.

qırınçıl **azıçıl**. yağıçıl. öccül. öcürçil. düşmançıl.

qırını **1**. **qırın**. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza. **1**. **qırın**. əziyyət. -**qırını vermək: kəsivləmək. kisivləmək. kəsiv, kisiv edmək. kəsitmək. kisitmək**. incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək..
-**qırını vermək**: **kəsivləmək. kisivləmək. kəsiv, kisiv edmək. kəsitmək. kisitmək**. **1**. incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək.

qirinqan **kirinqan. kilincan.** yoncaya oxşar ot.

qırınqı bulanıq, bulutlu, tutuğ hava.

qırınlı azılı. yağılı. öcürlü. öclü. düşmanlı.

qırınlıq **azılıq**. **1**. qudurqanlıq. asavlıq. asılıq. **1**. yağılıq. öclük. öcürlük. düşmanlıq.

qırınmaq (içi) oğanmaq. uvanmaq. üzünmək. sincinmək. vicdan əzabı çəkmək.

qırınmaq cərmələnmək.

qırınmaq üzün vurmaq. üzün islah, tiraş edmək.

qırıntan **-**durursa baş qınında, **çıxmaz qılıc qınından**.

qırıntı çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü.

qirinti **girinti**. ayvarış. köy. köv. astna. ərəfə.

qirintili -**girintili çıxıntılı yer**: açar.

qırıp **girip**. xırda parçadan basılaraq yapılan düğmə, giltə. basma düğmə.

qirip **girip**. **qırıp**. xırda parçadan basılaraq yapılan düğmə, giltə. basma düğmə.

qırır devşirir. **-**davranışın **devşirir məni**. (**devşirir** : yıxır. qırır. qatır).

qirir -**edim qılım sütlə sümüyə girir**, qanla canla çıxır. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

qirir **-qonaq girir eşikdən**, qonaqçı qaç deşikdən. (**eşikdən**: qapıdan).

-batası qonağ, **girir çıxmır**. (batsın o qonağ ki, girir çıxmır).

qırır **-**yoxsulluq -**qırır**, -öldürür, -güldürməz, -diritməz, -yaşatmaz.

qırır **-yoxsulluq qırır**, öldürür, güldürməz, diritməz, yaşatmaz.
-güclü söz alana qalıb, **söz gücü gəmik qırır**.

qırısın sınasın. türd. kövrək. kəvrək. tez qırılan, sınan. həssas.

qiriş **1**. **kiriş**. **çiriş**. **siriş** (**< sürüş**). qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. çəsb. **1**. **kiriş**. sınğır. çınğır. çındır. pey.

qırış **1**. **qırın**. -**qardaşqırın**: **qardaşqırış**: qardaş öldürüş. **1**. yığrıq.

qiriş **giriş. 1**. açuz. ağuz. ağız. başlanqıc. açılış. **1**. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. **1**. gəlir. dər amәd. **1**. **girişmə**. müqəddimə. **1**. (virud. virudi). **1**. alğı (< **al**: ön). biriş. başda. müqəddimə**..**

-giriş izni: qoyaç**..**

-giriş yapmaq: qolqoymaq. başlamaq. -o **qolqoyan işi**, bitirər**..**

-hər nəyin ağzı, girişi: alış**.** virudi. (dəhanə). **1**. açış. başlanqıc..
-hər nəyin baş girişi: alap (< **al**: ön).

qiriş **giriş**. **1**.başlıq. ərəfə.**1**. geçit.mədxəl.

qiriş **kiriş.** əriş. uzun tel, sap, ip.

qiriş **kiriş**. kət..
-bir yerin üstünə gələn **kiriş, tir, ağac**: gərtil: xətil. kitəl. kətil. kərtil. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik.

qırış pürs.

qırış **-yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz**, gənciklərdə qırış deyə tapılmaz. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

qırış çat. yar. zay. zədə.

qirişiq **kirişiq**. əl üz yuma çanağı.

qırışıq qıvırcıq. qırıvşıq.

qırışıqsız ütük. saf. (çin çürüksüz). -**ütük** söz. -**ütük** üz.

qirişim **girişim**. (**girişmək**: çalıb çalışmaq). **1**. sə'y. **1**. təşəbbüs. hərəkət. -aykırı **girişimlərə** qarşı: muxalif hərəkətlərə qarşı.

qirişimək **girişimək**. iltənmək.

qirişiv **girişiv** başlama.

qirişqə **girişgə.** girəlgə. (nərsədə). virudi.

qırışların -**gönün qırışların açma aracı:** çəkməcə. çəkənə.

qirişli -**kirişli kiriz:** yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran..
-**qırlı, kirişli, parlaq bez:** kətəl.

qirişliq **girişlik**.**1**. giriş yeri. dalan. **1**. girmə həqqi.

qırışmaq pürsəmək.

qirişmə **girişmə**. **giriş**. müqəddimə.

qirişmə **kirişmək**. kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq. -böklü işə girişmə, **son başında kirişmə**. **(böklü:** poxlu. əngəlli)..
-**girişmə ənlik kirşana**, kişi ol kəndivi sana. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə)..
-**böklü işə girişmə**, son başında kirişmə. **(böklü:** poxlu. əngəlli). (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq).

qirişmək **girişmək**. **1**. düşmək. bir işi başlayıb, sürəli edmək-**aşa** (yeməyə) **düşmək**: yeməyə girişmək. -**işə düşmək**: işə başlamaq. **1**. aradaşmaq. ortalaşmaq. qatılmaq. (**# aralaşmaq**). **1**. çalıb çalışmaq. sə'y edmək.

qirişmək **girişmək.** qurcanmaq. təşəbbüs edmək. iqdam edmək.

qirit **girit**. girmə qoyu (ecazəsi).

qırıt qırt. qıst. qısıt. təqsit. **qıtmı**. **qırmı**. **qısım**. **qısmı**. -**qıtım qıtım qıtmı qıtmı**. **qığım qığım**. **qırım qırım**. **qırmı qırmı**. **qısım qısım**. **qısmı qısmı**. **qırt qırt**. **qıst qıst**. -**qısıt qısıt**. təqsitlə. əqsatla.

qıritfurut qızməməsi. altıntop.

qiritiq **girdik**. -bir ölküyə **girişdə**, qoruğa **girdikdə** alınan para: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı.

qırıtmaq **1**. qırcanmaq. eşinmək. **1**. incitmək. eşdirtmək. eşitmək. **1**. **qıyçıtmaq** (qayçılamaq). sansor edmək. -**qırtış** əlindən soluq savılmırdı, dil deməz qaldı. -**qıtışdaşdan** keçirmək.

qırıtmaq qırcanmaq. süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

qiritmək **giritmək**. e'mal edmək.

qırıv cinayət. -**qırıv yaxıv**: cinayət-mükafat.

qiriv **giriv**. (virud. dixul).

qırıv **qırıf**. **qıvır. qıfır.** yemişləri, yapraqları pülüşündən qıran kəsəl türü..
-**özgədən kəndiri qırıv**, kəndivə quşan. (qırıv: qırıb: qırı ver. qırı verib). (bu söz, kişini kəndisinə güvəncə çağırır. güvəncə: güvənməyə).

qırıvşıq qıvırcıq. qırışıq.

qırız (şikəstəgi).

qiriz -**kirişli kiriz:** yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran.

qirizmək **girizmək**. soxmaq. qoyuzmaq. taxızmaq. dəxalət vermək. daxil edmək.

qırq -**ayaq üsdə qırxıda çıxmaq**: arıqlığdan çöpə dönmək..
-**qırx** ucunda: qırx yaş sonlarında.

qırq -**qırx gün yaraq**, bir gün gerek.

qırq -**qırx yaş keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son.
-düğürdən uzaq, **qırx min ayaq**, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

qirqah **girgah.** tulunğ**.** şəqiqə.

qırqaq **qırğaq**. qıyı. qıyığ. sahil.

qırqal heyvanları bağlamaq üçün ağaçdan qayrılmış boyun bağı

qırqavıl sülün.

qırqavul qırtavul (qırtavuq). sülün. sülgün. toranğ.

qırqavul sülün.

qırqı **-**kəklik səsin çıxartdı, **qırqı ona göz saldı**.

qırqı -kiçi uluğ duruşmaz, **qırqı qarqa qarışmaz.**

qırqı **qırqıy**. **qıyqı**. əğri qaqa, sivri dırnaq qırlanquç çeşiti.

qırqı **qırquy**. {1. < **"qırk qırk"** səsin köklənə bilir. 1. < **qırmaq**. yırtmaq}.

qırqıc **1**. **qırğıc**. oğuc. çıtan. çitən. törpüc. rəndə. **1**. **qırxıc**. **qırpıc**. xud tıraş.

qırqıc əziyət. zəhmət.

qırqıq **qırxıq**. qırpıq. tıraşa.

qırqıq **qırqığ**. dilgir. dilxor. -o məndən **qırqındır**.

qırqıl qırçıl. qırçal. qırma. qırıq. qırna. qopuq. mələz. azman.

qırqılıb **qırxılıb**. -qırğına gedib **qırxılıb gəlmək**.

qırqın **1**. incik. qıncıq. darqın. **1**. üzük. mə'yus. -soluq bənzi, **üzük** könlü. -**qırqın** baxış. -**qırqın** ürək. **1**. küsük. küsgün. -o məndən **qırqındır**. -könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, ayağ gedməz, baş gedməz. (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın). **1**. ümütsüz. -qalanlar. **1**. **qırım**. **1**. incik. darqın. nazik. həssas. alınqan.

qırqın qətl. kuştar.

qırqın **-qırğın içində**, canın qayğuran gavur.

qırqın -**qırqın baxış**: üzük baxış..
-**qırqın** ürək: üzük, sınıq ürək.

qırqın uğursuz. sınqın. üzgün. şikəs yemiş.

qırqına **qırğına**. -**qırğına gedib** qırxılıb gəlmək.

qırqınlıq inciklik. qıncıqlıq. darqınlıq.

qırqınlıq -**qırqınlıq ummaqdan doğur**. heç nə heç kimdən, kəndindən belə umma. bırax yüyəni, güdmə gözləri, kəndivə güvən.

qırqıpıq **qırpırıq**. **qırpıntıq**. kəsəkos. qasqazur.

qırqış **qırğış**. rəndə.

qırqıt **qıqırt**. hər nəyin sonu.

qırqıtmaq qırıb tökmək. atqırıtmaq. kəsətləmək. qətl o qital edmək.

qırqıva **qırxıva**. qırx yaşıva. **-**qırxlısan pişməyivə çox var hələ, **qırxıva çatmaq üçün dözməlisən**. (**qırxlısan**: körpəsən).

qırqıy **qırqı**. **qıyqı**. əğri qaqa, sivri dırnaq qırlanquç çeşiti.

qırqıy vəhşi. yabay. qaban. yaban.

qırqız **qırğız**. rəndə. ərində. əğirən. xırdağac.

qırqqün **-**yıxılası daşqa, **qırxgün öndən cırıldar**.

qırqlar -**birikən qırxlar**, biriklər yıxar.

qırqlı **-qırxlı olub** pişməginə çox qalmaq.

qırqlısan **-qırxlısan pişməyivə çox var hələ**, qırxıva çatmaq üçün dözməlisən. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).

qırqlısan **-qırxlısan pişməyivə** çox var hələ.

qırqlısız **-qırxlısız pişməgizə** çox var hələ.

qırqlıtır **-qırxlıdır pişməyinə** çox var hələ. (**pişməyinə:** pişməsinə).

qırqlıtırlar **qırxlıdırlar**. **-qırxlıdırlar pişələr** çox var hələ.

qırqlıyam **qırxlıyam. -qırxlıyam pişməyimə** çox var hələ**(pişgəyimə:** pişməyimə**).**

qırqlıyıq **qırxlıyıq. -qırxlıyıq pişgəmizə** çox var hələ. (**pişgəmizə**: pişməmizə).

qırqmaq almaq. vurmaq. -saqqal qırxmaq. saqqal vurmaq. saqqal almaq.

qırqöz qırgöz. göygöz**.** kəmgöz. qısqanc.

qırquy **qırqı**. {1. < **"qırk qırk"** səsin köklənə bilir. 1. < **qırmaq**. yırtmaq}.

qırlaquç qılvac {> **ğəlivac**(fars)} (pərəstu).

qırlamaq qıtlamaq. ısırıb, dişləyib qırmaq, qoparmaq. dişləmək. ısırmaq.

qırlan qırlı, dərə təpəli yer.

qırlanqıç **qəlyanquç**. (swallow. pərəstu).

qirləmək **girləmək**. ildirmək. bətləmək (bəndləmək).

qirlənmək **girlənmək**. nərsə güdüb vəx keçirmək.

qirlənmək **kirlənmək**. burtaqlanmaq.

qirlətmək **kirlətmək** kirtütmək. burtaqlatmaq.

qirlətmək **kirlətmək.** ürək bulamaq. pisətmək.

qirlətmək **kirlətmək.** ürək bulamaq. pisətmək.

qirli **girli**. güclü. zorlu.

qırlı kəsgin. -**qırlı**, **qatı** daş: sivri, sərt, qaba daş.

qirli **kirli**. **1**. çəpəl. **1**. çirkli. burtaq kəsif. ləkə. bələşik. aludə..
-çox kirli: kirtov.

qirli **kirli.** kitəl**.** kitməkli. çirkli. bulaşıq.

qirli **kirli.** kitil. çitil. kirik. qara. isli. hisli.

qırlı -**qırlı, kirişli, parlaq bez:** kətəl.

qirlisin -alğa iyi irisin, **dalğa kirlisin**. (**alğa**: qabağa) (**dalğa**: dalıya)

qırlışlı ölümlü.

qırma **1**. cərmə. cəza. **1**. mələz. iki rəgə.

qırma **1.**(qurşun). çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. dənəvər. saçma.**1**. çapu. çapuv. çapı. yarma. yağma. ğarət. **1**. qayma. azma. atma. iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan. **1**. qırıq. qırna. qırçıl. qırçal. qırqıl. qopuq. mələz. azman. **1.qırmaç.** çalpara. çalbala. saçma.
-batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

qırma -için diləm yardım olmuş özgüyə, **qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü**!. (**için diləm**: doğru inanc)

qırma **-qırma köprünü**, umut yuvasın körpüdə qurur.

qırmaç **qırbaç**. gündən kəsilmiş yarındaq, nəvar. təsmə.

qırmaç **qırma.** çalpara. çalbala. saçma.

qırmaq -**ilqarın qırmaq**: qayrılmaq**.** xəyanət edmək. bəfasız çıxmaq.

qırmaq -**qaranlıqda qoz qırmaq**: qozaqlamaq. qozalamaq. saçmalamaq. saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq.

qırmaq qoparmaq. bükmək. kəsmək. yolmaq. **-bük!**: kəs!. qır!. qopar!. yol!. -ağacın dalların **bükmək..**
-ürək qırmaq: ürək əzmək..
-daban qırmaq: dabanlamaq. durmadan, ara vermədən birin ardınca yerimək..
-gözünün qurdunu qırmaq: gözünün qurdunu almaq: göz dağı vermək, qorxutmaq..
-birbirin qırmaq: qayçuşmaq..
-**qırıb biçmək**: oraqlamaq orqalamaq..
-ayağın qırmaq: **ayağın sındırmaq**: andın pozmaq. -**ayağında durmaq**: andında

durmaq..
-**köküdən qırmaq**: **köküdən sökmək**: köcərtmək.

qırmaq orçalamaq. (**urçalamaq**. **vurçalamaq**). kəsmək. -dosluğunu **orçalamaq**. ilişgilər **orçalanmış**.

qırmaq üzmək qısatmaq. (# **uzmaq**: uzatmaq).
-**qoz qırmaq**: **qoz açmaq**: fal açmaq, yormaq.
-könül (xətir) **qırmaq**: ürək üzmək. ürək dürtmək. ürək darıtmaq. gücətmək.

qırmaq qırpmaq. çarpmaq. çırpmaq. döğmək**.** -on casut boynun **döğdü**.

qırmaq tələf edmək. fovt edmək.

qırmalamaq cərmələmək. cəzalamaq.

qirman **girman**. **1**.yumarlanıb, yığılıb bərkimiş nərsə. damarda qanın donaqlaması. qan, çirk toplanmış çiban. **1**. qəliz. ağır.

qırman xərmən. urtun. ortun. (< **vurulmuş**. oraqlanmış).

qırmanc qamçı. çubuq başına bağlanan, başı düğünlü gön şallaq.

qırmanta **xırmanda**. **-**əkində izi qalanın, **xırmanda üzü olar**.

qırmasata **qırmasada**. öldürməsədə. **-yoxsulluq qırmasada**, güldürməz. (.

qırmaş öldürüş. salağlıq. sallağlıq. qan tökmə.

qırmayana **-odun qırmayana**, od yaxtırma.

qırmaz atmaz**.** -**atmaz** ilqarın sevən kəslər.

qırmaz -sözün qaqı qulaq yırtmaz, diş qırmaz. (**qaq:** bərk. möhkəm)

qirmə **girmə.** çəkin. taxılma. dəxalət edmə.

qirmək -**araya girmək:** aralaşmaq. aranı almaq. soxulmaq.

qirmək -**başa girmək**: **başa düşmək**. anlamaq..
-on yaşına **girəli**: çıxalı..
-çarşaba girmək: örtünmək.

qirmək -**ilgiyə girmək:** düğüşmək**.** -bir kərəlik (dəfəlik) onla **düğüşmə**.

qirməqtən -əlaçıq eşigin açıq qoyar, **oğru girməkdən utmaz**. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla).

qirmətən -suya girmədən üzüvü bil. (**üzüvü:** üzməyi).

qirməyə **girməyə**. **-**dırnağətin **yoxdu yeri girməyə**. (**dırnağətin**: dırnağla ətin) (ər arvad dırnağla ət kimidir) (ər arvad arasına girilməz).

qirməz -**darağ toka girməz**. (**toka**: bükük. bürkük. sıx.tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer).

qirməz **girməz**. -qurddan qorxan **meşəyə girməz**!.
-bu yol, acgöz çinislər yolu**, kişilər girməz olu**. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.
-qurddan qorxan, **büşəgə girməz**. (**büşgə**: meşə. toğa).

qirməz **girməz.-**ölüm, ala deməz **ələ girməz**, aldığın verməz **..**
-çıxdaçı çıxman, girdəçi girməz. (çıxmalı çıxmayınca, girməli girəməz). (istər istəməz sıra işin görür).

qirməz -üzmək bacaran, **tolquna girməz**, tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**. şəpə. movc)..
-**üzmək bacaran, tolquna girməz**, tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

qirməztən **-girməzdən ön,** çıxmanı sağlan. (**sağlan**: tə'min ed). (girməzdən ön, çıxmanı oylan).

qırmıq (**qırmaq**). öldürücü, davasız kəsəl.

qırmış -**cilov qırmış**: yolut.

qırmış iri üyülmüş, öğütülmüş. iri dənəli.

qırmız {**qormız}**. **qızmır**. **qızmırı**. **qırmızı**. qızıl. qanas. qanaz. al. alal..
-**qırmız oy**: **qızıl oy**: bir oylamada **(**saylamada. rə'y olmada. intixabatda**)**, qarşılıq **(**muxalifət**)** göstərən oy **(**səs, rə'y**)**.

qırmız qızıl. al (**< alov**. **yalov)**. -**qoyu qızıl**.
-**yanıq qırmız, qızıl:** qonqur. qoyunqur. qəhveyi.

qırmız **qızmır**. tov.

qırmızı -**ala, qırmızı çalan, meyilli:** ala buraq.

qırmızı gül. gülük. al..
-**içi qırmızı qovun** (qoğun): qarapaça.

qırmızı -qırmızı yanaq: qızıl yanaq. qızalaq.

qırmızı **qızmırı**. **1**. **qızmır**. **qızmırı**. **qırmız**. qızıl. qanas. qanaz. al. alal. **1**. alğan. alağan. {> **ərğəvan (**fars**)**}. al. **1**. odlu. -**üzü odlu**: üzü qırmızı. **1**. qırmızı badımcan almız. alamız. bamador. pamedor..
-**qırmızı sarı**: al sarı. qızıl sarı. turunc..
-**qırmızı kilim**: bir quramda, kimsəni yazıqlama üçün **(**cəzalandırma), altına sərilən al xalça.**.**
-üzü qırmızı, utanmaz.

qırmızı -**qırımqırmızı (qırım qırmızı)**

qırmızılaşmaq **qızmırlaşmaq**. **qızmırlaşmaq**. **qırmızlaşmaq**. qızıllaşmaq. qanazışmaq. allaşmaq. qızarmaq.

qırmızımsı qızığış. qızılımsı. qızılca.

qırmızımsı **qızmırsı**. **qızmırımsı**. **qızmırımtıraq**. **qırmızsı**. **qırmızımtıraq**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qırmızımtıraq **qızmırsı**. **qızmırımsı**. **qızmırımtıraq**. **qırmızsı**. **qırmızımsı**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qırmızıyaşıl **qırmızı yaşıl**.

qırmızlaşmaq **qızmırlaşmaq**. **qızmırlaşmaq**. **qırmızılaşmaq**. qızıllaşmaq. qanazışmaq. allaşmaq. qızarmaq.

qırmızsı **qızmırsı**. **qızmırımsı**. **qızmırımtıraq**. **qırmızımsı**. **qırmızımtıraq**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qırna **1**. qaravaş. külfət. keçmişdə ev işləri üçün tutulan on-on iki yaşlı qız işçisi. **-qırna qarır**, qaraçı olur. (**qaraçı**: falçı). **1**. qırma. qırıq. qırçıl. qırçal. qırqıl. qopuq. mələz. azman.

qırna **1**. yaban zambağı. 2. qıran. şir. -**qıranı** bağla. -su çox gəlir qıranı **azalt.**.

-od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). çaxuc. qığılcım. uçğun. əxgər.

qırnaq **cırnaq**. cinaq.

qırnal cinayi.

qırnap sağlam ip. qırılmaz.

qırnapıc (**qırnapcıq**). boğaz kəsəli. anjin.

qırnas firəngi küllük, tuvalet.

qırnata kılarnet.

qırnatan **qırnadan**. kənizdən. -arpadan kökə, **qırnadan bikə** olmaz. (**bikə**: bəycək. gəlincik).

qırnıq **dırnıq. zırnıq**. zərrə. ən kiçik bölük. -**bir qırnıq**: bir zərrə.

qirnişmək **girnişmək.** dadığlanmaq. (# **didiğlənmək**: iğrənmək). dadanmaq. şirnəşmək.

qırnıtma cərmələmək.

qıro olan (oğlan). -**qıro**, bura gəl.

qıroç **1**. qum.**1**. qovağ. (nuxalə).

qıroq **qıroğ**. **qırov**. qır saçlı.

qırol **qırtol**. **(**bir dolu, bütün çevrəni arasına alan girdə nərsə**)**. həlqə. **1**. işləklikdən **(**qırılıb**)** çıxarılmış. batil. ibtal olmuş.

qırot müqərrər.

qırov (bir yolun yanları). piyadərov.

qırov buzağ. donağ. şaxda.

qirov **girov < qarav**. göz altı qoyma, saxlama işi.

qirov **girov**. **1**. (**< qarov**). (< **qaramaq**: güdmək. göz altına qoymaq). albat. zəmanət. vəsiqə. **1**. **girovluq**. asığlıq. -neçə verməliyik onu **asığlıqdan** qurtaraq. **1**. asığ. -**asığ** götürmək. **1**. asığ. -**asığ** götürmək. **1**. **qarov**. (göz altı (saxlama üçün) alma). bir istəyi güvətmək (sağlamaq) üçün saxlanılan nərsə. vəsiqə. zəmanət.

qırov **qıroğ**. qır saçlı.

qirovluq **girovluq**. **girov**. asığlıq. -neçə verməliyik onu **asığlıqdan** qurtaraq.

qırp -**xırp xırp** : **kit kit. qırt qırt. küt küt.** -qıranı **kit kit** yemək.

qırpa körpə.

qırpaq ləpə. -**qırpaq qırpaq**: ləpə ləpə.

qırpan -**sıx sıx gözün qırpan**: qıpıdıq. -**qıpıdıq** əli.

qırpaş (**qıypaş**). hərəkət edmə işarəti. amadə baş. -**qırpaş çalındı**: hərəkət edmə işarəti verildi.

qırpı **1**. kiçik odun parçası. tutuşturucu. **1**. cüz'. -on **qırpı**: on cüz'lü.

qi<u>r</u>pi **ki<u>r</u>pi <> kip<u>r</u>i.**

qırpıc **qırxıc**. xud tıraş.

qi<u>r</u>piq **ki<u>r</u>pik <>. kip<u>r</u>ik.**

qirpiq **kirpik.** biçə. biçək.

qirpiq **kirpik**. **kiprik**. **qılpıq**.

qırpıq qırxıq. tıraşa.

qırpıltatmaq **xırpıldatmaq**. **kitirdətmək. qırtırdatmaq. kütürdətmək.** -qıranı **qırtırdataraq** yemək.

qırpıltavuq **xırpıldavuq**. **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qırpıltayan **xırpıldayan**. **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qırpıltı **xırpıltı**. **qırpıltı. kitirti. qırtırtı. kütürtü.** qırılaraq çıxan səs.

qırpıntıq **qırpırıq**. **qırqıpıq**. kəsəkos. qasqazur.

qırpırıq **qırqıpıq**. **qırpıntıq**. kəsəkos. qasqazur.

qirpiyi **kirpiyi.** -**gözümün kirpiyi, dolçamın qılpı deyil ki** : mənim heç nəyim ondan asılı deyil.

qırpmaq qırmaq. çarpmaq. çırpmaq. döğmək**.** -on casut boynun **döğdü**.

qırra **1**. aştrı. aştırı. iticə. yeyin. **1**. bütün. -**qırra** el yığıldı.

qirs **girs** (< **girişmək**). qızışma. tutqu (tutşmaq). iştiyaq. nəfsani istutlar, həvəslər. həvayi nəfs.

qirsə **-ev evə girsə**, ev evdən olar. (**olar**: dağılar).

qirsə -**girsə ölüm**, qalxar önüm. (ölüm, azar olan yerdən, bolluq, dinclik uzaq durar).

qirsə **-soyuq girsə arıya**, ipək sular qat olur, tam istilər yad olur.

qirsən **-hinə girsən** ağzı var. (**hinə**: ninə)**.**

qırsıq **qısrıq**. **1**. uğursuz. na musaid. əlverişsiz. -**qırsıq** iş. -işlər **qırsıq** gətirən il. **1**. çətinlik. işgil. müşgül. **(**təngna**)**. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən.

qırsıqmaq **qırsıxmaq**. gətirməmək. onğunmamaq. -iş onğunan çıxarda **(**iş gətirən çağında**)**, qarqa salsan qaz alar, iş **qırsıxıb qalanda (**iş **gətirməyib duranda)**, şunqar salsan boz alar.

qırsın **1**. kurnaz. qırıq. ütük. ipi qırıq. quruğu qırıq. quruğun gizlədib, ip ələ verməyib, aldataraq işin ilərlədən. **1**. qırılqan. **(**şikənəndə**)**.

qırsın -hər nəyin ən **incə, qırsın** yeri: yuxası. (**yoxa**). zə'f. zə'if, həssas nuxdəsi.

qırsıtmaq -**yufaca qırsıtmaq, burutmaq**: burcutmaq. -göt başın **burcuda burcuda** gedirdi.

qirşana -**girişmə ənlik kirşana**, kişi ol kəndivi sana. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə).

qirşən **kirşən.** keşən. zeh.

qirşənsiz **kirşənsiz**. qarasız. ləkəsiz. yamansız. -urəyi **kirşənsiz**.

qirşic **girşic**. başlatı. başatı. birinci. ilkin. başlac. ibtida. əvvəl. -**başatı sonatı**: əvvəl axiri. -**başatıda** demişkən: (başda, əvvəldə).

qirşinsiz **kirşinsiz.** -**ürəgi kirşinsiz:** ürəgi qarasız, yamansız, saf.

qırt **1**.**xirt**. incə, yassı daş.**1**.kəsək. kəssək. bir yerin sökülməsindən, quru toprağın sürlməsindən qalaqlanmış topraq parçaları. -qırtları, kəssəkləri **dığırdaqla** əzməliyik.**1**.**qırc**. balıq çeşiti.

qirt **girt**. **kitir**. **1**. qalın. yoğun. 2. bərk topraq.

qirt **kirt**. ağ, tor toxuma ayqıtı.

qırt qırıt. qıst. qısıt. təqsit. **qıtmı**. **qırmı**. **qısım**. **qısmı**. -**qıtım qıtım qıtmı qıtmı**. **qığım qığım**. **qırım qırım**. **qırmı qırmı**. **qısım qısım**. **qısmı qısmı**. **qırt qırt**. **qıst qıst**. -**qısıt qısıt**. təqsitlə. əqsatla..
-**qırt qırt : kit kit. küt küt. xırp xırp**. -qıranı **kit kit** yemək.

qırt -**qırt qırt**: **qıt qıt**. **1**. yerkökü. qızılot. qızılçökük. həvic. 2. kibrit. kirbit.

qırta **1**. sıra. **1**. çərək. dörddə bir.

qırta **1**.cıbbış. çapbış. yapbış. kiçik. alçaq.**1.qırda**. **-dəvə qırda** gözü şorda.

qırta **xırda. 1.** oğuş. -**oğuş** çörək: oğulmuş əkmək. xırda çörək. **1**. bölük. pozuq. -**bölük** para **1**. ovnuq. yarnıq. narın.
-incə, xırda gövdəli, boylu: cürəki**.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. coccuq. qır qıncıq.

qırta **xırda.** payda > mayda. kiçik. -**payda payda**: xırda xırda. kiçik kiçik. -çörək **paydaları:** çörək xırdaları. -**paydaya qalmaq**: nərsədən qalan oğuntuya göz tikmək. artığa qalmaq.

qirtab **girdab**. boğlaq.

qirtab **girdab**. burcağ.

qirtab **girdab**. **girdağ**. **girtüv**. dolqun. çalbağ. -**dünya çalbağı**, **girdabı**: çevrən çevrisi.

qirtab **girdab.** öpgün. burulqan.

qırtaç çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. salaman. salamançı. soyqunçu. quldur. qarətgər.

qirtaq **girdağ**. **1**. **çöğlən**. **1**. **girdab**. **girtüv**. burdağ**.** burdağ**.** dolqun. **1**. tönür. dönür. **1**. duzağ. girdəl. məncəlab.

qırtal yaşmağı, çərqəti, börkü başda tutturmaq üçün çənə altından keçirilən bağ.

qırtalamaq **qırdalamaq**. **xırdalamaq**. bölәkləmək.

qırtamaq **qıratmaq**. {> **xeraşidən** ($_{fars}$) }. qaşımaq.

qırtamaq toxunmaq. təxətti edmək. -kimsənin haqqına **qırtamadan**.

qırtan **qırdan**. azman. atın. iğdiş. kəsik. biçmə. əxdə.

qırtanmış toxunmuş. təxətti olunmuş. -**qırtanmış** haqlar.

qırtası **xırdası**. -**ərə xırdası:** qığmığ.

qırtavuq qırtavul. qırqavul. sülün. sülgün. toranğ.

qırtavul (qırtavuq). qırqavul. sülün. sülgün. toranğ.

qirtə **girdə. 1**. (dünya). -**girdənin girinə düşmək**: dünya varlığına qapılmaq. **1**. **gildə. gilə.** damcı. qətrə. **1**. burça. dayirə. -bir **burça** fətir, aləmə səçir **(**saçır**)**. **(**bilməcə**)**. **(ay**). **(günəmş)**. **1**. girdənək. çönbəl. müdəvvər. **1**. dayrə. aynağ. (< **ay). 1**. opqur. **1**. tomar yumar. -**ayağın tomar yumar** (girdə) **olan arxa bölümü**: taban. daban < toban. **1**. **kirtə**. günah. **1**. düğələk. yuvalaq. domac. təğrə..
-**girdə dəlik** çalmanc..
-**hər çeşit girdə nərsə**: döngələk..
-**gildə gildə: gildir gildir: girdəl girdəl..**
-yarım girdə: dal ay (**dal**: yarım **+ay**). yarım ay.

qirtə **girdə**. çörəg. çörək. çöğək.
-hər çeşit **girdə**: qıstırqac.

qirtə **girdə. giğirdə.** dəğirmi. yuvarlaq.

qirtə **girdə.** dögələk**.** dığırlaq. tumru. müdəvvər.
-**göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat:** çaxıldağ çiçək.

qirtəc -**girdəc azsa** çıxacın qıs. (gəlirin azsa, gedərin sıx). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

qirtəc **girdəc.** gəlir**.** -gen çıxac, **geniş girdəc** istər. (**çıxac**: xərc).

qirtəc **girdəc**. gəlir. -**qısıq girdəc** geniş töləş götürməz.(**töləş**: xərcləmə)

qirtəç **girdəç**. gəlir. gələc. -sənin **girdəçin** nədir ki **çıxdaçın** bir belə olsun. -**girdəcə** görə **çıxdacın** olsun. (gəlirivə görə gedərin olsun). (**gedərin**: xərcin).

qirtəçi -çıxdaçı çıxman, girdəçi girməz. (çıxmalı çıxmayınca, girməli girəməz). (istər istəməz sıra işin görür).

qirtəçli **girdəçli**. **girdəşli**. gəlirli. gələşli. gələcli.

qirtəqan **girdəkan**.-**girdəkan oynamaq**: **qoz qozlamaq**: **qoz qoz** oynamaq.

qirtəqə **girdəgə**. **-qız girər girdəgə**, kirtigi çıxar üzə. (**kirtigi**: həqiqəti. iç üzü).

qirtəl **girdəl**. **1**. **girdəvəl**. çönbəl. müdəvvər. dayirəvi. **1**.duzağ. məncəlab. girdağ. **1**. böyük alqa, həlqə. **1**. bir oyuğun, girdənin yan (çevrə) böyüklüyü.

qirtələmək **girdələmək**. **1**. ağşarlamaq. ağartmaq. masmallamaq. örtbaslamaq. **1**. **dolaylamaq**. **1**.üzr, mahana gətirmək. **1**. dövr vurmaq.

qirtən -**kirdən arıv**: kirdən ıraq, təmiz.

qirtənə **girdənə**. {**gircənə**: fırfıra. yel ilə fırlanan dönən çarx, nərsə, oynatmalı}.

qirtənək **girdənək.** girdə. çönbəl. müdəvvər.

qirtənmək **girdənmək**. hazırlanmaq.

qirtəş **girdəş.** bir evdə, avluda yaşıyanlar.

qirtəş **girdəş.** çənbərək. çönbərək. müdəvvər.

qirtəşli **girdəşli**. **girdəçli**. gəlirli. gələşli. gələcli.

qirtətmək **kirtətmək**. **kirtütmək**. günaha batırmaq.

qirtəvəl **girdəvəl**. **girdəl**. çönbəl. müdəvvər. dayirəvi.

qirtik **kirtik**. (günah alud).

qırtıqaçdı -elin atan, başı, daşdı, dilin satan, **qırdıqaçdı**!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

qirtiqi **kirtigi**: həqiqəti. iç üzü. **-**qız girər girdəgə, **kirtigi çıxar üzə**.

qırtıqlı dişli**.** diş diş. (dəndənəli). müzərrəs.

qirtil **kirtil**. gödek ve olduqça bərk ot.

qirtillik **kirtillik**. **kirtüklük**. e'tibarlılıq. mö'təbərlik.

qirtinmək **kirtinmək**. günaha batmaq.

qirtinmək **kirtinmək**. işənmək (içənmək). inanmaq.

qırtıpıl qıçqırıq. ayağı qırıq. dəğərsiz. önəmsiz.

qirtir **-**at gözündən yaşqanı, **girdir başın oldağlara**, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

qirtir **girdir!. girgiz!**.

qırtırtatmaq **qırtırdatmaq. kitirdətmək. kütürdətmək. xırpıldatmaq**. -qıranı **qırtırdataraq** yemək.

qırtırtavuq **qırtırdavuq. kitirdəvük. kütürdəvük. xırpıldavuq**. **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qırtırtayan **qırtırdayan. kitirdəyən. kütürdəyən. xırpıldayan**. **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qırtırtı **qırpıltı. xırpıltı**. **kitirti. kütürtü.** qırılaraq çıxan səs.

qırtış **qıyçış.** sansor. -**qırtış** əlindən soluq savılmırdı, dil deməz qaldı. -**qıtışdaşdan** keçirmək. -**qırtış, qırtışı qırtdı:** sansor sansor üstunə gəldi. sansor sansoru kəsdi.

qirtitmək **kirtitmək**. işəndirmək (içəndirmək). inandırmaq.

qırtız **qırdız. -**üzdüz, yorduz, **qırdız**.

qırtlaq **1**. boğalçağ. **1**. boğaz. kov. güh. kanal. geçit. məcra. damaq. **1**. boğur. hulqum.

qırtlaq gəniz. boğlaq. boğurtlaq.

qırtlaqı **-**düşmanın **sıxıldı qırtlağı boğazı**.

qırtlaqsı **qırtlağsı**. **qırtlağuz**. qırtlaqdan (həncərə. hulqum) çıxan tutuq səs. boğuq, qısıq.

qırtlaquz **qırtlağuz**. **qırtlağsı**. qırtlaqdan (həncərə. hulqum) çıxan tutuq səs. boğuq, qısıq.

qırtlama **qıtlama**. **1**. çaqqı. çaqı. -**qırtlamanı** ver yemişləri soyum. 2. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). ovucluq. avucluq. bir ovuc. bir avuc. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

qırtlamaq **qıtlamaq**. böyük ağacları ortasından kərtmək, kəsmək.

qirtli **kirtli**. günahkar.

qırtmaq **qıtmaq**. azaltmaq.

qırtol **qırol**. **(**bir dolu, bütün çevrəni arasına alan girdə nərsə**)**. həlqə.

qırtolatmaq işləklikdən **(**qırıb**)** çıxartmaq. ibtal, batil edmək.

qırtolmaq işləklikdən **(**qırılıb**)** çıxmaq. ibtal, batil olunmaq.

qirtov **1**. **girdov**. böyrə. yumra. yomrul. beyzi. **1**. **kirtov** çox kirli.

qirtov **girdov.** dolac. məhləkə.

qirtovmaq **1**.**girtovmaq**. (tora düşmək). girifdar olmaq. **1**. **kirtovmaq**. çox kirlənmək.

qirtuq **girtuk.** qısqı. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu. qızqı.

qırtuz **qır duz**. şorağ. (< **çorağ**).

qirtüq **kirtük**. **1**. kir. **1**. kəsif. **1**. kifir. çirkin. **1**. bulanıq. -**kirtük su**: **kirtüs**: pəsab. -**kirtük** qalağ **(**hava**)**. -**kirtük** su. **1**. napak. **1**. çox suçlu. günəhkar. **1**. aqq. **1**. mə'siyətkar. **1**. e'tibar.

qirtüqlüq **kirtüklük**. **kirtillik**. e'tibarlılıq. mö'təbərlik.

qirtül **kirtül**. e'tibarlı. mö'təbər.

qirtünmək **kirtünmək**. günaha batmaq.

qirtüs **kirtüs**. **kirtük su**. pəsab.

qirtüş **kirtüş**. qəhbə. fahişə. ruspi.

qirtüşlük **kirtüşlük**. qəhbəlik. fahişəlik. ruspilik.

qirtütmək kirtütmək kirlətmək.

qirtütmək **kirtütmək**. **1**. e'tibar vermək. **1**. **kirtətmək**. günaha batırmaq.

qirtüv **girtüv**. **girdağ**. **girdab**. dolqun.

qırut qətli amm.

qırvax **qıvraq.** iti. tez. yeyin.

qırval kəsləncük. kərtənkələ. kəltə. bozmaca.

qırval qumluq.

qırvat qır, çöl bəkcisi.

qirvə **girvə**. gəlbəri. ucu qarmaq biçimli əğri ağac, dəmir.

qirvələmək **girvələmək**. **girəvləmək**. keşikləmək. çəkişləmək. sıralamaq. almaşlamaq. sırılamaq. sırıqlamaq. novbətləmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək.

qirvələşmək **girvələşmək**. **girəvləşmək**. keşikləşmək. çəkişləşmək. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. sıraya girmək. sıralaşmaq. almaşlaşmaq. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik.

qırvıq **qıvrıq.** buyra. buruq. burqu (burquq). -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı.

qıryaşıl **qıvraşıq**. **qıvraşıl**. kəsdənkələ. kərtənkələ. günəş ilanı.

qıs **-**az danış, qıs danış.

qıs **-qıs kişi:** pəxil, qıtmır. -**qıs kişi** savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: **qıs kişi** say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçəli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

qıs **qısıq**. kiçik. balaca**..**
-götünü qıs: **götün qıs**: oturduğun yerdə otur..
-**qıs qapış**: qısa qapanış. tutuş. kontakt. ittisal.

qıs **-**yorqan güdə **qıs ayağun**, için çəkmir, **qıs boğazun**.

qıs **1.** xəsis. 1.**qıs!**. (səs). sıx!. al!. azalt.
-girdəc azsa **çıxacın qıs**. (gəlirin azsa, gedərin sıx). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)
-**qıs qıs**: gülməyin səssiz, alaylı olduğun anlatır. -**qıs qıs gülüşürdülər.**
-qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, **qıs dişingi qatıraq**, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

qısa **-gün qısa**, yol uzaq görünsə belə. (**gün**: yaş. ömür)**.**

qısa kiltə. güdə..
-**qısa, güdə boy:** çutuk. çotuq. çıtıq. çitik..
-**qısa qapanış**: qıs qapış. tutuş. kontakt. ittisal..
-**qıssa ətək**: doncuğ. minjüb.

qısa -**qısa ara**: qısara. qısa çağ. qısa müddət.
-**qışın gün qısa**, tün uzun.
-**qısa yaşam**, uzun tünə, qısa günə tüş oldu.

qısac **ısac. ısqac. qısqac**. maşa. ənbir.

qısaca çalaca.

qısaqıs (qısa qıs). kəsəkəs (kəsə kəs). öcəöc (öcə öc). tayatay (taya tay). qisas. muqabilə bimisl.

qısaqıslamaq kəsəkəsləmək. tayataylamaq. qisaslaşmaq.

qısalmaq sozalmaq. -günlər **sozalır**.

qısaltar **-**cırıq çarıq, uzun yol, otur evdə saçın yol. **yeni çarıq yol qısaldar**, evdə oturan yol uzaldar.

qısanmaz **-**keçmişin ömrü olmaz, **nə qısanmaz, nə uzanmaz**.

qısar sınır. hudud. -işlərivə bir **qısar** qoy.

qısara qısa ara. qısa çağ. qısa müddət.

qısarmış -**qısarmış gün**, uzarmış tün.

qısarsa -**əl qısarsa**, göz qırar (əl yumar, **göz** tikər). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın).

qisas öcüş. öcəş.

qısası -nərsənin **qısası**, xulasəsi: çəkit. çəkə (**çəkmək**).

qısası -**sözün qısası**, ipin uzunu.

qısasın -tullanırsan damdan, qısasın seç.

qısatmaq qırmaq. üzmək. (# **uzmaq**: uzatmaq).

qıscıv abreviyasyon. ixtisar.

qisə -**hava kisəsi**: pokut. qoğuq.

qisə -**kisə, torba çeşidi**: hurcun. xurcun.

-kişi yoxsa, ağac börklə gəngəş bir. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma, evlənmə).

-kişi içi sözü ilə açılır, işi ilə kimgətilir. (kimliyi tanqatılır, təsbit olur).

-kişi vardır aşla başı barışmır.

-parayla kişi dəğişməz, nə olduğu bəllənər! (para kişini dəğiştirmir, için tökməyə yönətir). (için tökməyə yardımçı olur).

-quş qanatla uçar, **kişi diləklə**.

-çağul değişir, **kişi işləməzsədə**. (**çağul**: fəsl).

-sevilməməkdən qorxan kişi, çevrəsinə toxunar. (**toxunar**: zərər yetirər).

-alçaq aşa, **kişi işə gəlir**. (**alçaq** : yerik). (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (yeriki aşda, yeğiki işdə gör). (**yerik**: alçaq. namət). (**yeğik**: mət).

-kişi başı hər nəyindən güclüdür.

-amanlığa gəpirməz, **yaman olursa kişi**.

qisə **kisə.** rüşvət. -**kisə** ayaq alıb gedir. -neçə **kisə** düşdün**,** aldı. neçə rüşvət verdin.

qisəçi **kisəçi.** rüşvətxor.

qisəçi -**qadın cansürtən, kisəçi, dəllək**: qayma.

qisəçilik **kisəçilik.** rüşvətxorluq.

qısı sıxıntı. qısqı. girtuk. acı. güclük. zorluq. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu. qızqı.

qısıq **1**. **qussə.** burut. burt. darıxma. kədər. -burt **basmış** kimsələr. **1**. zor. **1**. boğuq. -**boğuq** səs: **qısıq** səs: **tutuq** səs: qırtlağuz səs. **1**. **qıs**. kiçik. balaca.

qısıq qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qısıq qıtmır.

qısıq qısım. fişar. -**qısımı tömən**: fişarı aşaq. -**qısımı duruş**: fişarı adi, mə'muli. -**qısım yuxar**: fişarı yüksək. -qan **qısımı**. (fişari xun)
-**qısıq girdəc** geniş töləş götürməz.(**girdəc**: gəlir) (**töləş**: xərcləmə)

qısıqın **qısığın**. istəksiz. könülsüz.

qısıqqan dəğmədüşər. dəymədüşər. həssas.

qısıqlı qısımlı. fişarlı.

qısılqanlıq **qısılğanlıq.** uyalış. büşmanlıq.

qısıllamaq yığıb komalamaq. -xərməni yağış atdab içəri **qıssıladıq**.

qısılmaq daralmaq**.** (# **aralmaq**: gənəlmək).

qısılmaq **ürəyi qısılmaq**: tukatlıq duymaq. darıxmaq.

qısılmaq zora düşmək.

qısılmanı qəmi.kiriməni.-gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**

qısıltı **qısıldı**. -qorxudan.

qısım karım (< **kərmək**). kəsim. -bir karım. bir kəsim. bir qısım.

qısım qısıq. fişar. -qan **qısımı**.(fişari xun). -**qısımı tömən**: fişarı aşaq. -**qısımı duruş**: fişarı adi, mə'muli. -**qısım yuxar**: fişarı yüksək.

qısımlamaq sıxışdırmaq.

qısımlı qısıqlı. fişarlı.

qısın məhrum.

qisin -gözlə qulaq qorsa baş, **baş qoruyar hər kisin**. (**kisin**: **ikisin)**

qısınca qarqam. qaqram. işkəncə.-kiminə bayram, **kiminə qarqam**.

qısıncaq **qısqanc**.

qısınıq çikməzək (< **çiğ**: damcı). sidiyin damcı damcı axması, çaxlaya bilməzlik kəsəli. şaşbənd.

qısıntı -**sıxıntı. qısıntı,qıyıntı**: fişar, təzyiq, məşəqqət.

qısır **1**. buruq. **(**enənmiş. əxdənmiş**)**. **1**. doğmaz. **1**. götürməz. **1**.inəmiz. inəsi, balası olmayan. doğurmayan.**1**.törəməğən. töröbögən. doğurmayan.

qısır kət. kit. qıt. əngəl**.**
-ürək qısır, əl utanır. (ürək verməz, əl utanar). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd).

qısır -**qısır bulut**, boş boşqatay, gurlayar!. (belədirki, gənc olaraq, bilgisinə güvənərək bağımaq yaraşıqlı deyil). (**qısır bulut**: barsız bulut. yağmaz bulut)**.**

qısırqanmaq qıvırqanmaq. çimrilik edmək.

qısırlaşır darısqışır. ziyqə uğrayır. -sevgilər **qısırlaşır.**

qısırmaq **1**. yığarmaq. toplamaq. **1**. iqtisadi davranmaq. iqtisad edmək. **1**. (quş). yügürmək üçün əl ayağın yığmaq. cummağa, yügürməyə toplanmaq (təyərlənmək. hazırlanmaq). -qartal **qısırıb** şığırdı. **1**. amacından çönmək. -yarı yolda **qısırdı**.

qısışıq çapıq. sıxışıq.

qısıt əziyyət.

qısıt qırt. qırıt. qıst. təqsit. **qıtmı**. **qırmı**. **qısım**. **qısmı**. -**qıtım qıtım qıtmı qıtmı**. **qığım qığım**. **qırım qırım**. **qırmı qırmı**. **qısım qısım**. **qısmı qısmı**. **qırt qırt**. **qıst qıst**. -**qısıt qısıt**. təqsitlə. əqsatla..
-**qısıt qısıt**. təqsitlə. əqsatla.

qısıtmaq **1**. **ısıtmaq**. **ızıtmaq**. **qızıtmaq**. qızartmaq. **1**. zora düşürmək. -özüvü çox **qısıtma**.

qısıtmaq əziyyət etmək.

qısıv cəza.

qisiv -**kisiv edmək. kisivləmək. kəsivləmək. kəsiv, kəsitmək. qırını vermək.** incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək.

qisivləmək **kisivləmək. kəsivləmək. kəsiv, kisiv edmək. kəsitmək. qırını vermək.** incitmək. qıysatmaq. qıstamaq. azarlamaq. qopalamaq. qopallamaq. əziyyət vermək.

qisiz **-**əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli. {utlu, utundan susar, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya)}.

qısqac **ısqac. ısac. qısac.** maşa. ənbir.

qısqana vermək qısqanmaq. -**qısqana vermə**, ver qurtar.

qısqanc **(qısıncaq**). **1**. göygöz**.** qırgöz. kəmgöz. **1**. **quşqanc**. cicikli. həsud.

qısqanclıq qısqırış. cicik. həsəd.

qısqanmaq **1**. sağınmaq. **1**. sıxılıb çəkəməmək. cicinmək. xoşlamamaq. -qonaq qonağı **qısqanar**, ev yiyəsi hər ikisin.

qısqanmaq dartınmaq. darılmaq. -özgələrin varlanmasına **dartınma**.

qısqanmaq **quşqanmaq**. ciciklənmək. həsadət etmək.

qısqantırmaq **qısqandırmaq.** qıcıt etmək.

qısqapış **qıs qapış**. qısa qapanış. tutuş. kontakt. ittisal.

qısqı **1**. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. güclük. zorluq. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu. qızqı. **1.** dilmə. deyləm. **1.** qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qısqı **qısqıc**. **qıstırqıc**. məngənə.

qısqıc **qısqı**. **qıstırqıc**. məngənə.

qısqıç sancaq. -**baş sancağı**: saç qısqıç.

qısqın **1**.**quşqun**. cicik. həsəd. **1**.dartqın. iki nərsə arasında dartılı, qısılı qalan. ikican. mürəddəd. mütərəddid. tərəddüdlü. quşqulu. qərarsız. çəkişli.

qısqırış qısqanclıq. cicik. həsəd.

qısqıs -**qıs qıs gülmək:** hənildəmək. -niyə **hənildisin**. -burda **hənildəməli** (gülünc) nərsə yox. -kimsənin **həniyinə** qalmaq: glünüc olmaq.

qısqıtan təzyiq edən. **(**bazdarəndə**)**. -uyduruculara qarşı **qısqıtan** qoşul yaratmalı.

qısqut ısğıtsız. ısğutsuz. rəhmsiz. şəfəqətsiz.

qıslaq **qıslağ**. xulasə. məxləs. -**qıslağı**: xulasəi. məxləsi.

qıslaqac **qıslağac**. yengək. xərçəng.

qıslıqı **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, **çox qıslığı danılmaz**, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

qısm bölük**.** bir bütünün parçasi.

qism qism dal.

qısma **.**

-çoxun vermədin, azı, azın **qısma**.

qısmaq bükmək**.** yığmaq. toplamaq.-**ayağın bük**: ayağıvı yığ.

qısmaqa -**yoxsulun nəyi var qısmağa**.

qısmasan **-**qısmasan boğazı, dəvəni utar. (könül dolmaz, qarın doymaz). (həvəsdi, bəsdi).

qısmaz ayamaz. əsir gəməz. -ağac **aymaz** kölgəsini baltadan.

qısnaq boğaz. -yaşam **qısnaqlarından** aylanıb ötmək.

qısnamaq qınamaq. qınatmaq. darağlamaq. sıxışdırmaq. zorluğa soxmaq.

qısraq -**qısraqların tüklərində bəlirən doğurma simgəsi**: gül.

qısralar sınırlar. hududlar.

qısrıq **qırsıq**. **1**. uğursuz. na musaid. əlverişsiz. -**qırsıq** iş. -işlər **qırsıq** gətirən il. **1**. çətinlik. işgil. müşgül. **(**təngna**)**. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən.

qısrıt qıtsığ. qısrıtlı. qıtsırlı. qusurlu. üzrük. xətalı. səhvli. nüqsanlı.

qısrıt **qıtsır.** kor. əkisik. kəmik. nüqsanlı. naqis. nakamil. -**kor** bilik yolda qoyar gedəni.

qısrıtlı qıtsırlı. qısrıt. qıtsığ. qusurlu. üzrük. xətalı. səhvli. nüqsanlı.

qıssa **1**. çəkəçək**.** tərtələsik. -bir **çəkəçək** görüm oldu. **1**. kəltə. güdə. **1**. basıq. -boydan **basıq**. **1**. kiltə. güdə. **1**. kəltə. güdə. -**kəltə** saç**..**
-qıssa sürə: arça**..**
-çox qıssa: oğtun. -**oğtun** sürə: çox qıssa zaman. -**oğtun** quyruq: balaca.

qıssa 1. kalaz. oğuc. oyuc. -**oğuc** tüklü kürk. 1. çalağ. oğuc. -**oğuc** tüklü kürk.

qıssa -**qıssa ömür**, uzun ümüd, yaş boyunu qıstırar..
-**qıssa qol köynək**: qulaq köynək.

qıssanmaq darıxmaq. özlənmək. sıxılmaq.

qıssatmaq aldırmaq.kəsdirmək. (islah edmək. düzətmək).

qıst qırt. qırıt. qısıt. təqsit. **qıtmı**. **qırmı**. **qısım**. **qısmı**. -**qıtım qıtım qıtmı qıtmı**. **qığım qığım**. **qırım qırım**. **qırmı qırmı**. **qısım qısım**. **qısmı qısmı**. **qırt qırt**. **qıst qıst**. -**qısıt qısıt**. təqsitlə. əqsatla.

qısta akronim. müxəffəf.

qısta fişar-**qısta**, **fişar** altda bulunuş: qıstanlıq. -**qısta qıstanlıq**: çox zor durum.

qısta kişi yarım. kişinin yaramazlığın göstərən söz. -**alçaq qısta**: səfeh kopoyoğlu.

qıstaban **qısdaban**. **qısadaban**.

qıstac qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. şikəncə. güdaz. cəza.

qıstaq bərzəx.

qıstaq boğaz. bərzəx. məziqə.

qıstaq **qıstağ**. tələsik. əcələ ilə.

qıstaq təngov. dar, qıs olan aşama, yol, keçid. bərzəx.

qıstan məngənə. şikəncə.

qıstanağ şikəncə ayqıtı.

qıstanlıq qısta, fişar altda bulunuş. -**qısta qıstanlıq**: çox zor durum.

qıstarmaq israr edmək.

qıstatmaq məngənəyə qoymaq. şikəncə edmək.

qistə **kisdə**. qıssa. güdə. qısıq. yorqun. xəsdə. aciz. gücsüz.

qıstıc fələggə.

qıstıq **ıstıq**. yaxın. -sən mənə çox **ıstıq** oldun, bəs indi nədən bu ıraqlıq.

qıstıq qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qıstıq tustaq (**tutsaq**). **1**.məhdud. **1**. sıxıntıda, məziqədə olma.

qıstırar -qıssa ömür, uzun ümüd, **yaş boyunu qıstırar**.

qıstırqac hər çeşit toqqa, girdə, oyuz, həlqə.

qıstırqaç qısqaça oxşar, açılır bükülür quyruqlu böcək çeşiti.

qıstırqıc **qısqıc**. **qısqı**. məngənə.

qıstırqıc məngənə.

qıstırmaq **1**. fələkləmək. fələggiyə çəkmək. **1**. incitmək.

qıstırmaq aşağı, içəri çəkitmək. (# **qusturmaq**: dışarı çəkitmək).

qıstırsaç saç toqqacı, bağlacı.

qıstıtmaq fişara qoymaq.

qış -ağ tənəsi **qış qarını** uyatdı. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).

-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, yay gəlirsə ayranı qat aşıva.

-qış qəmin yaz ye, yay ye, olmasa, güz ye.

-təbrizdən demiş, **üç ay qış**, doqquz ay qəmiş. (**qəmiş:** imalə).

qış -bir qarğa ilə **qış gəlməz**. (bir qarğayla qış gəlməz). (bir qarğa birlə qış gəlməz). (bir qarğa bilən, qış gəlməz). (bir qarğamən, qış gəlməz).
-**qış edməsə:** qışsıramasa. qışlamasa. qış kimi keçməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.
-**qış kimi keçməsə:** qışsıramasa. qışlamasa. qış edməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.
-qabaqda qılış kimi **qış gəlir**.

qiş **kiş < keyiş**. ayin.

qiş **kiş**. (**keçmək. çəkmək**). **1**. çəkil. keçil. **1**. rədd ol. -kiş kiş: keş keş. savul. xanın gəldiyində, yol açmada carlanan söz. **1**. şahmat oyununda oyarı sözü..
-**kiş kiş**: **1**. **keş keş**. savul. xanın gəldiyində, yol açmada carlanan söz. **1**. şahmat oyununda oyarı sözü.

qış -**qış qışlığın edməsə**, yaz yazlığından qalar..
-**qış gəlir deb sevinmə**, izinin ayazı var.**(teb:** deyib.). (**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)

qış **-qışdan** qorxma, artdan yaz gəlir, güzdən qorxma, artdan **qış** gəlir**..**
-qışın ilkin qarı düşmək: ağ dəvə çökmək**..**
-yazın əkər, güzün biçər, yayın tökər, **qışın** içər.

qış 1. çox soğuq, soyuq. -yaz deyil **qışdır**. 2. çox qanısoyuq olan. buzbaltası. -belə bir **qışla** necə başbaşa vursun, otusun xoşluq olunsun, yaşama dad duzu olsun. **1.kışa**. **kiş**. **kişə**. quş, toyuq ürkütmə, qoğma ünləmi. 1.çox soğuq, soyuq. -yaz deyil **qışdır**.
-**qışboran**: qış qiyamət. qarlı, fırtınalı hava.
-**qışboranı**: **qışboran**: qışın ən soğuq çağı. igirmi gün sürən bala çillə.
-**qışyağanı. qışyağan**: bala çillə ardı gələn böyük çillə.
-**qış bitəsi törəni:** qış bittik.

qiş **kiş**. **kışa**. **kişə**. quş, toyuq ürkütmə, qoğma ünləmi.
-**qış** qonağın od olsun.

qışbar qış ürünləri. (**bar**: **bay**: **var**. zənginlik. sərvət). -**yaybar**. **yayvar**: yay ürünləri. -**yazbar**: yaz ürünləri. -yaz ürünləri **güzbar**: güz ürünləri.

qışbittiq **qışbittik.** 1. qış bitəsi törəni. 1.qış sonra.

qışboran **qışboran**. 1.qış qiyamət. qarlı, fırtınalı hava.1.**qışboranı**. qışın ən soğuq çağı. igirmi gün sürən bala çillə.

qışboranı qışboran: qışın ən soğuq çağı. igirmi gün sürən bala çillə.

qışboranı **qışboranı**. qışboran: qışın ən soğuq çağı. igirmi gün sürən bala çillə.

qişə **kişə**. **kışa**. **kiş**. quş, toyuq ürkütmə, qoğma ünləmi.

qişələmək **kişələmək**. (**keçələmək. çəkələmək**). qoğmaq.

qişən **kişən**. **1**. düngə. dəsbəd. **1**. zəncir. -qulağım **kas** oldu, kişənlər qıcınğdan. (**kas**. kar).

qişən **kişən**. bağ. bənd. -əl ayağı **kişənli** qullar. -qolları **kişənli**. -ayağı **kişənli**: ayağı bağlı. -**kişən** salmaq: **kişənləmək**: buxovlamaq.

qişənləmək **kişənləmək**. **1**. kişən salmaq: buxovlamaq. **1**. bağlamaq. -əl ayağı **kişənli** qullar. -qolları **kişənli**.

qişi **-**adlım **kişi** adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!**.**
-dil, ağız yaraşığı, söz, dil yaraşığı, sözilə dil, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə var!!!!!?????. {{-oyan.}})**.**
-dilsiz başa, **necə deyim kişi mən**!. (**başa**: adama. kəsə)..
-**kişi iki kökdə durur**, doğma dil, doğma topraq..
-göz görməkdən, **kişi bilməkdən** doymaz..
-**bilikli kişi**, dar yerə sığar**..**
-kişi dilin dansa, su çox yatsa acar.(**acar**: küflənər)**..**
-kişi diliylə doğur, diliylə yaşır, diliylə ölür!..
-kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı)**..**
-göz alqıya ışıq tapar, **kişi qanıya yolun tapar**. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə).
-**kişi vardır** kişiliyə ad qoyar. (kişiliyə yeni yön, açı gəliştirər)**..**
-kişi yürür, yaşam sürür**..**
-kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu)..
-**sorma kişi kimliyin**, söyləşirsə bəllənir!. (**söyləşirsə**: danışırsa, danşığa gəlisə) (kişi sözündən bəllənir)**..**

-çılğa kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam..

-**inam bilən ursa atdım hər kişi**, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa).

(**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq)..

-adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!**.**

-ağac yemişindən, kişi qılmışından..

-**arxasız kişi**, savaş gəzməz. (**arxasız:** köməksiz**)..**

-beyin tanıdıqca açılar, **kişi işlədikcə..**

-say sana bilən yerində durar, isə qapılan **uslu kişi**, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı).

-**boş kişi:** axmaq kişi. hovanaq. hovanaq. səfeh..

-**sox** kişi. incə uzun kişi.

qışı -bir gül bilən yaz olmaz, **bıraq qışı qorxudar**. (**bıraq**: ama).

qişi **-bu kişi kətli deyil**, kütlüdür**. (kətli**: kətdə, köydə oturan) (**kütlü**: kütov. köhnə beyin. qanmaz).
-könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi** daş altda gərək. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan).
-kişi güvəncdən soxular. (kişi inanandığı yerdən çalınar).
-kişi için, söz açar. (**için**: **1**. içində olanı. **1**. ruhun). (kişi kimliyin söz açar). {söz kişinin baylığı. (**baylığı**: varı yoxu. devləti)}**.**

qişi -kişi eldə, quğu göldə (yaxşıdır)**..**

-kişi var doydurar, **kişidə var** doldurar**..**

-kişini iş bəlirür, altını od**..**

-tək kişi yerisə, iz açar, iki olsa yol**..**

-özgürlük **kişinin** istək gücüdür, gücün istəyi değil..

-**ayığ kişi**: zirək, qıvraq kişi..

-**dos kişi!**: yoldaş. !. -necəsən **dos kişi**: necəsən yoldaş..

-**kişi sifət**: ərcəl..

-**yalnız kişi**: təkər..

-**ağa kişi**: cəvanmərd..

-**bükün kişi törükü**: tüm bəni adəm..

-**qadınsız kişi**: ərkən (ərlikdə (ərliyə) olan.). subay**..**

-çıtaq kişi: xərab kişi.

qişi **-kişi qılğı zor düşər**, açmasa söz ağızdan. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli)**.**
-gen açırsa gilimin kişi , təkinə yığmaq deyil işi.
-kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin**: azadə. alçaq könül. sınaq görmüş) (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-kişi var qalada doğur, dərədə ölür, **kişi də var** dərədə doğur, qalada ölür!**.**
-üz görkü göz, **kişi görkü söz**. (**görkü**: gözəlliyi)
-üz görkəzi göz, **kişi görkəzi söz**. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi)**.**
-kişi dəlik daşla, dişi qələm qaşla alınmaz. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

-bilik kişi ara bölünmüş.
-**ağac qatısı soxu**, kişi qatısı çomuq olur. (**soxu**: six. şiş. biz). (**çomuq**: çomaq).
-dırnaq ətsiz, **kişi ərdəmsiz olmasın**.
-**kişi dönümə söz verər**, ölümə yox.
-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü**, yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan.
-**qayğı qalxsa kişi batırar**, su qalxsa qayığ.
-ölkədə yalan yatdı, **kişi batdı**. (**yalan yatdı**: yalan var oldu).
-köklü, soylu **kişi**: dibli **kişi**. ıldızıq **kişi**.
-**kişi sevdiyin güdər**, dişi sevildiyin.
-**kişi sözləməsə**, quş uçmasa tutulmaz.
-**kişi var** doğan yerin, **kişi var** doyan yerin özləmiş.
-**kişi yarım:** qısta**.** kişinin yaramazlığın göstərən söz. -**alçaq qısta**: səfeh kopoyoğlu.
-**manlı kişi güstah olur**. {qınağlı (günahlı), suç işləyən kişi dürtük olur}. (**güstah**: gözüdağlı. {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. gözü dağ görmüş. qorxmaz).
-**min kişi gələr**, biri alar.
-**onğun kişi ölmüş**, onun yolu yaşamış. (**onğun**: şərafətli).
-yavuz **kişi, kişi** könlün kəmizlər. (**yavuz**: yaman) (**kəmizlər:** təhqir edər).
-**kişi düşünürsə bağıramaz**, bağırırsa düşünəməz.
-**kişi qılığı ölünə sürər**, gülüşlü dodağ könülə. (**ölünə**: ölənə dək).
-**ont kişi ölərmiş**, onun işi yaşarmış. (**ont**: doğur).
-**ağız kişi**. naşı olan.
-**elçin** kişi. milli kişi.

qişi **kişi.** -**ərsək kişi diləyi**, dini, dili, toprağı. (ərsək. arsaq. kişi sarat. azadə) (**dini**:inamı. inancı)..

-bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**)..**

-girişmə ənlik kirşana, **kişi ol kəndivi sana**. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə)..

-**kişi var dururkən, ürəyi ölür,** ürək var vururkən, kişisi ölür. **(dururkən**: yaşırkən)**.**

-açsa ağız kişi sözə, kim olduğu çıxar üzə!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!)..

-**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**..

-**kişi başa gəldiyin yaşar**, dirənirsə, bükətlər aşar!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər)..

-**ardağ kişi, gördü işi**. (ardağ kişi, görər işi). (**ardağ**: ciddi)..

-**pisik kişi baş yumaz**, bitdən görər. (**pisik**: kəsif. kifir). (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır)..

-ama tarix seçim dəyir, **hər devirdə bir kişi sözün deyir**. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!)..

-**irinti kişi**: fasid..

-**ərinti kişi**: ərincək kişi. təmbəl..

-oxlu tüfəkdən **bir kişi**, oxsuzundan **min kişi** qorxar. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi)..

-**bulay kişi:** bulayus. bulay su. kəsif kişi..

-**tanrya görə kişi, insan:** qul. təkin.

qişi **kişi**. -**kişi sözündən tanınar**, üzündən yox. (üzündən: bəzəgindən)..
-**ay kişi**: ərə!. ey insan..
-**kal kişi** bildiyin bağırar. (yava it gündüzün hürər)..
-**yaşlı kişi dişi**: qart qarı. qat qarı..
-**dişi kişi**, qadın altın, altın alov birbiriylə sınanar..
-topraq belinən, **kişi bilinən**. (topraq belnən, kişi bilnən). (topraq belinən işlənir, kişi bilinən). (toprağa bel gərək, kişiyə bil gərək). (toprağa bel gərəkir, kişiyə bil)..
-**qıs kişi savı** (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: **qıs kişi** say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir)..
-**yol yorağı bilsə kişi**, daş durumda, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)..
-**kişi heç yanılmaz**, bilir isə, deyən sözün, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)..
-**kişi qolasun**, tarı bolasun. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin)..
-**kişi yaparkən diridir**.(bu söz kişini, iyi ad qoyma uyutundan qaçınmağa, yoxluğu düşümədən, dirilikdən üşünmədən, oyaqlığa çağırır.(**uyutundan**: xiyalından. şəbəhindən)..
-**kişi, yaşamaqla dəğişir**, baş, çəkə çəkə ərişir. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}..
-**kor kişi**: qanmaz. -dirik üzrə, korkişilik, edməqıl. (canlıya canlı kimi bax. ürəkdə daşa dönmə, ıssız, duryarsız durma)..
-bilirkişi: biləngi. eksper..
-kişi, kəşür değil, bitdiyi yerdə dura.(bu söz, kişini, gəzib dolanmağı unutmasından qorçalır (qorunmasın istir)..
-dilin gücü, **kişi onatı** (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)..
-bincik durar sap üsdə, **kişi qalar söz üsdə**(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.).

qişi **kişi.** yaluğ. -balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).
-**çəkələn kişi** seşmiyə düşər. (**çəkələn:** çox axdaran). çox axdaran, küllüyə düşər. (qurdcalıyan, küllüyə düşər).
-**izingə qoymasın başda olan kişi**, əlindən gəlirsə, kəndi qılsın işi. (mirasa qoymasın, ağlı başında olan kişi, .). (izingi yeyər izingəni, qoymaz qala izingiyə: varis mirası

yeyərdə, öz varisinə, nərsə qoymaz).
-kişi kəndin yeniləməli, yenidən doğulmalı. {kişi kəndi uçun həvəslərin kəndirin tutmalı (qılavutmalı, cilovutmalı, ovsatmalı), yeni evreklər qurmalıdır}
-**kişi ölür, izək qalır**. (**izək**. əsər).
-**kişi yapdığından tutulur**, dəli sözündən, axmaq duyduğundan. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).
-**kişi yaşdan**, od odundan doymamış. (bu söz, kişini, yaş sürəsinə, günvənlə yanaşmasına çağırır)..
-**kişi kəndi kökün danırsa**, topraq onu yadırqar, **kişi kəndi kökün tanırsa**, topraq ona yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar)..
-**ox kişi**: düz kişi.
-qadın ilqarı, deyir kişidən asılı, **kişi ilqarı deyir, vardan basılı**.

qışı **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz. (**qışsıramasa**: qışlamasa. qış edməsə. qış kimi keçməsə).

qişi **dirik.** insan. --**uğursan dirik:** sayın kişi**. (uğursan:** hüsni şöhrət).
-**kişi qazanın** otda durnca, otdan düşüncə gör.
-**pəs kişi**: pəsadam.
-**kişi sorğaşıb tanar**, ısğaşıb qalar. (**ısğaşmaq**: ıssılıq duymaq. alışmaq).
-**olmaz kişi dosd olmaz**. (**olmaz kişi**: uyqarsız, əktisiz, kültürsüz olan)
-**ərkişi. (.** -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi).
-**karlı kişi**: uğur iyilik yapan kişi.

qişibar **kişibar**. kişiyana.

qişiciq **kişicik**. quyğun. qaracığ. əkin bağda, quş yılxı qorxuzan qaraltı.

qışıq -**aşıq qışıq**: aşiq mə'şuq.

qişiq **-**biçik qorğa qorğa, **kişik sorğa sorğa** yetişər!. (biçik: beçə. kiçik))**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə). (**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

qişiq **kişiğ**. kişnək. şeyhə.

qışıqlamaq **qıyşıqlamaq**. göz ucu ilə, bir deşikdən oğrunca, gizlicə sezitmək.

qişiqur **kişiğur**. kişiyə (ərkəyə) öz. (mərdana).

qişilənmək **kişilənmək**. ərçilənmək.

qişilər -**bir kişilər**: bə'zi insanlar.

qişilər **-**it kimi daşlanan dişilər, **öküz kimi yügürən kişilər**.
-bu yol, acgöz çinislər yolu, **kişilər girməz olu**. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.
-**dinər qalı kişilər**, bolluq olsa ölkədə. **(dinər qalı**: dinc yaşır).

qişilər **kişilər** .-kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, **kötü kişilər** qapı qapatır**, eyi kişilər** kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

qişilər -yönəkin itirər evdə kişilər. (**yönəkin**: hökmün).

qişilərə **kişilərə** .-pişan! barsların anısın, **kişilərə balasın**. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

qişiləri -pişanlar, barslanları andıran, **kişiləri baydıran**. (**barslanları**: arslan pələhləri). (baydıran: ləzzət verən, sevindirən).

qişilərin **-**itlərin qardaşlığı, bir gəmiyi göründə, **kişilərin qardaşlığı**, ortaqlığı bitincə!.

qişiliq **-**düşüncədir yasayan kişini, **kişilik kişinin öz əlindədir**. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

qişiliq **kişilik.** ərcəllik. mərdanalıq..
-asıb asılma, asdırıb asdırılma, **kişilik değil**.

qişiliq **kişilik. ərlik.** 1. xisusi. şəxsi. -**ərlik** soru. 1. qeyrət.

qişiliq **kişilik.** irdəm**. -**kişiyə **irdəm** gərək.

qişiliqsiz -**kişiliksiz adam**: şəxsiyətsiz yaratıq.(**yaratıq**: alçaq adam)**.**

qişiliqtə **kişilikdə**. ulçaqlıqda: **-**onun alçaqlığı qoysaydı, **ulçaqlıqda bir pox olardı**. (**alçaqlığı**: əsgigliyi).

qişiliyə **kişiliyə .-**kişi vardır **kişiliyə ad qoyar**. (kişiliyə yeni yön, açı gəliştirər).

qışın **-**tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, **qışın günü ayran dolar çanağa**. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).
-qışın uzat yorqana, yayın çəkdir ayrana. (**çəkdir**: əğil. könül ver. meyil sal).
-qışın yorqanı, yayın ayranı.

-qışın ayranı, yayın yorqanı görülməz.

-qışın yorqanlı, yayın ayranlı.

qişin -yağ davarın savıldı, **ərən kişin dağıldı**. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

qışın -**qışın gün qısa**, tün uzun.

qişingi **kişingi**. **kişingi**. kişiyə öz. (mərdana).

qişini **-düşüncədir yasayan kişini**, kişilik kişinin öz əlindədir. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

qişini -göz qulaq **səmrər kişini**. (kişi görüb oxumaq, dinləməklə becərilər, yeməklə yox).

qişini -**kişini dəm yaşatır**, qəm qağşatır. (**qağşatır**: qurudur)..
-**kişini dəm Yürüdür, Qəm Çürüdür**. (**yürüdər**. yaşadar). (kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır). (**yaşğatır**: yaşatır). (**qağşatır**: qarıtır. qocadır)..
-qorxu, kişini yıxar, yanğu qududar. (**yanğu**: yağnu. yağınu. düşmanı).

qişini **-kişini yaratan işdir**, ulatan dilək.

qişini **kişini**. -altını odda sına, **kişini işdə**.

qişini **kişini.** -**kişini dəm yeridər**, qəm çürüdər.

qişini -**say sanaq, kişini yapar**, kişiyə yarar. (say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**)..**
-ağacı qurd çürüdür, **kişini dürt**. (**dürt**: tıkıt. sıxta. basnağaş. zor).

qişini **-tanrım kişini**, kəndinə tapşırıb. kəndin qurub, qorumalıdır.

qişini **-yalandək kişini yırtan**, doğru tək onu örtən yox. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

qişinin **-canı kişinin hovadan**, balığın canı sudan.

qişinin **-**düşüncədir yasayan kişini, **kişilik kişinin öz əlindədir**. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

qişinin **-kişinin sözü baldı bal**. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (alqasın: qəbul edsin: təqəbbələllah)

qişinin **kişinin**. -düzlük, **düz kişinin görküdür.** (**görküdür**: gözəlliyidir)..
-güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**.(**butuq**: ən böyük. ən uca)**..**
-kişinin biri, gəlinin biri.(monoqami).

qişinin -**sözdür kişinin gərəki görkü**, tutmasa sözün, yaramaz börkü. (**görkü**: yaraşığı).

qişinin -hovanlıq **kişinin birinci düşmanıdır**. (**hovanlıq**: axmaqlıq).

qişinqi **kişingi**. **kişiyin**. (mərdana).

qişioqlu heç nə yazılı deyil. -**kişioğlu** qayda doğulur, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

qişioqluna **-**elə bağlılıq, **kişioğluna güc verirdə**, qut verir

qışır fişar.

qışırmaq fişar vermək.

qişisəl **kişisəl.** ərcəl. mərdana.

qişisi **-**kişi var dururkən, ürəyi ölür, **ürək var vururkən, kişisi ölür**. **(dururkən**: yaşırkən)**.**

qişiş **kişiş. çəkiş.** əğim**.** dartıq. meyl. -gah sağa **dartıq**, sola gahdan. -**dartıq** olsa sağa, sola, təlbələnər, düşməz yola. (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

qişitə **-kişidə bəzək düz buyruq**, atda bəzək yal quyruq.

qişitə -**tamrıq duran kişidə**, damızlarda güc alır, başlı olan kişidə damızlardan, tüv alır. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).

qişitən -**qadın ilqarı, deyir kişidən asılı**, kişi ilqarı deyir, vardan basılı.

qişitən **-**türkü anlamaq üçün **kişidən dinləmək gərək**.!

qişiyana **kişiyana**. kişibar.

qişiyə **-**dəri biçib don tikmək, **hər kişiyə iş olmaz**.

qişiyə -**duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin**, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır).

qişiyə **kişiyə.** -düzlük, **düz kişiyə yaraşır**..
-əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, **kişiyə bircə qalan**, yaxşılığın soy adıdır..
-ışığa tutar, göz verir, kişiyə tutar, söz verir. (**tutar**: dəğər)..

-arvada toy, **kişiyə tor..**

-say sanaq, kişini yapar, **kişiyə yarar. (**say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**)..**

-işçil kişiyə, ömür yetməz. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

qişiyin **kişiyin**. **kişingi**. (mərdana).

qişiylə **-doğru, doğur kişiylə**, yalan yaşır dünyaca.

qişiylə **-doğru, doğur kişiylə**, yalan, dünya boyu yaşı var.

qışqı qışlıq. -**qışqı** paltar: qışlıq geyim.

qışqıl **(**< **qışqırmaq)**. düdüklü. püsgül. pısqıl. fışqıl **(**< püsgürmək**)**. zud pəz.

qışqırıq səksəkə.

qışqırıqçı səs salan. hay küy salan. küyətən. (**< küy atan**. **küy edən**).

qışqırmaq **ışqırmaq.** qıqırmaq. qıyqırmaq. bağırmaq. iti səs çıxartmaq.

qışqırmaq küymək. car salmaq.

qışqırtı çırpıntı.ajitasya.

qışqırtıcı (provokatör).

qışqırtma (provokasyon).

qışqıtmaq çalqatmaq. bulandırmaq. durqun, dinc nərsəni qatışdırmaq. hincitmək. təhyic edmək.

qışla **qışlaq.** qışda isti yer. (gərmsir).

qışlaq **qışla**. qışda isti yer. (gərmsir).

qışlamaq qışı keçirmək.

qışlamasa qışsıramasa. qış edməsə. qış kimi keçməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.

qışlıq qışqı. -**qışqı** paltar: qışlıq geyim.

qışlıq orduğ. sərbaz xana.

qışlıqın -**qış qışlığın edməsə**, yaz yazlığından qalar.

qışlıqta **qışlıqda**. sərbazxanada. -borc **qışlıqda**: vəzifə sərbazxanada olar.

qişmir **kişmir**. **kişmat**. **kişmit**. **keşmir**. **keşmat**. **keşmit**. **çəkmir**. **çəkmit**. **çəkmat**. **1**. istək. kös. köğs. köğüs. köks. -bu **kişmat** nədir içində ki, səni belə ona çəkir. -**kişmatlı** çalışan bir oxuc, tələbə. -tutduğu işə **çəkmitlə** uğraşır. **1**. istəkli. sevimli. yaraş. görəz. gözəl. yoğlaz. güllü. görəgən. gözəgən.

qişmiş **-keçmişdən kişmiş çıxarsa,** alsa ağız dad olar. (ağız alsa xoş olar).

qişnəq **kişnək**. kişiğ. şeyhə.

qişnəmə **kişnəmə**. **çişnəmə**. şıyğama. şıyğayış. şıyhama. şıyhayış (> **şeyhə** (**fars**).

qişnəmək **kişnəmək. kükrəmək. kürkəmək**.

qışsıramasa qışlamasa. qış edməsə. qış kimi keçməsə. **-qışı qışsıramasa**, yazı yazsıramaz.

qışsonra **qış sonra.** qış bittik.

qişt **kişt**. **kiş**. tutqu. məzhəb. təriqət. kült.

qışta **-**ağça gücü qara gündə bəlgürür, **kosuq gücü qara qışda bəlgürür**. (**kosuq**: kiçik dəlik).

qışta **-qışda ayran**, yayda yorqan **verilməz**.

-**qışda ayran**, yayda yorqan gəzilməz.

qışta **qışda**.-yazda beyin, qışda qazan qaynasın.

qışta -mən gedəli, güllər qalar, **yazda açar, qışda solar**, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

qıştan **-**özsıran oğuldan, **yazsıran qışdan** qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

qıştoqusu **qışdoğusu**. gün batarkən günün ən az etgisi olduğu yer.

qişvər **kişvər**. **çəkvər**. yurd. yutuq. orun. vətən. -**ilkə yutuq**: ana vətən.

qışyaqan **qışyağan. qışyağanı**. bala çillə ardı gələn böyük çillə.

qışyaqanı **qışyağanı**. **qışyağan**. bala çillə ardı gələn böyük çillə.

qıt (**qırt**). yan (yant). qırağ. nərsənin yan, qırağ bölümü. -yol **qıtına** tikilmiş ağaclar. -bunu qoy onun **qıtına**. -siz şəhrin hançı **qıtındasınız**. -şəhərin doğu **qıtı**. -batı **qıtı**. -avlunun sol **qıtında**.

qıt **1**. kət. kit. qısır. əngəl. **1. çıt**. **çet**. **çət**. **çır**. yan. kənar.

qıt **1**. pay. göz. səhm. **1**. 3. çaxmaq daşına çaxılan, vurulan çəlik, polad. **1**. yavaş toxunma. -çəkiş **qıtı** əlimi incitdi. **1**. ön. hizur. nəzd. -sizin **qıtızda** işləməmək olmaz. **1**. yaxın. -**qıta** gəlmə. **1**. gödək. -əkin gəlmədi, çörək **gödək** oldu. **1.** qığırdaq sümüyü. -**burun qıtı**: burun sümüyü. **1**. xit. **1**. qımıt. qəht..
-**burun qıtı qırılası**: **burun qıtı avulası (oğulası)**: böyük kəsik **(**zərər**)**. verməyən, yaman ağrıdan, incidən duruma düşəsin.
qıt qıt: **qırt qırt**. **(**> **ləxt ləxt** (fars)**)**. tikə tikə. para para..
-**qıtalat**: yoxuzluq. yoxsulluq. qağrazlıq. qağrızlıq. qaqarızlıq. koğuzluq. koğruzluq. koğarızlıq. kovuzluq. kovruzluq. kovarızlıq. güclük. gərginlik. gərgitlik.

qit **kit**. **1**. bağlı. **-**dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. **1**. bükük. əngəl.

qit **kit. 1**. kətqıt. qısır. əngəl. arakəs. arakes. arakis. taxul. qıncı. büküt. mane'. sədd. **1. çit**. hisar. **1**. kədər**-kit çiğ: kitiv çiğ:** dərd..
-**kit kit: qırt qırt. küt küt. xırp xırp**. -qıranı **kit kit** yemək..
-**kit ürək**: kitil. kinli. intiqamçıl..
-**kit ürəkli**: kitələk. kinəsov. intiqamcu.

qit **kit. 1**. saxsal. (< **saxlamaq**). əngəl. mane'. -olmasın **saxsala** düşdük. **1**. kit. toxuma. **1**. **qıt**. çubuq. **1**. çirk. kəsif. **1**. **gir**. sirr. sır. **1**. **kitlək**. açaz. kilit. **1**. **kitlək**. quru əkmək. **1**. **küt**. tünükə. şort. **1**.möhkəm. -**kit** kişi. **1**. bərk. sift.**1**. sabit. **1**.rasix. **1**. sabit qədəm.**1**.qapalı. bağlı. **1**.çirk. kəsif. **1**.**kip**. -**kit kit**: kip kip. -**kitə** qoy: yaxın qoy. **1**. (qapıq). uy. uyta. həya. **1**. **bit**. qırın, suvağın yapışması üçün, altından salınan parça, tikə**..**
-kit vurmaq: düz imə, hədəfə vurmaq.

qit **kit**: **1**.kitli. bağlı. qapıq .-dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. (**dözüş**: səbr) **1.**böyük. -**el** kitləri. **1.** kədər. bükün. qəm . qussə. -**bükün bükünə** bükülər: **qəm** üstünə **qəm** qalar. kit qalandı kit üstə.

qıt **qət. 1**. kəsmə. kəsilmə. 2. ilgiyi, ilişiyi, iligini kəsmə. ayırma. 3. sonuca bağlama, bitirmə. 4. kəsmə. biçmə. 5. yoxatma. yox edmə. ortadan qaldırma..
-ilgə **qıtı**: ilgə **qəti**: əlaqə kəsmə..
-göz **qıtı**: göz **qəti**: qəti' nəzər.

qıt -**qıt qıt**: **qırt qırt**: **1**. yerkökü. qızılot. qızılçökük. həvic. 2. kibrit. kirbit.
-çağ qıt: vax dar.

qıta az. kəm. (# **quta**: **çox**).

qıta **qətə**. **qıra**. **kitə**. **çitə**. **1**. qoşun birliklərindən hər biri. müfrəzə. **1**. qarra. qarrə. ana qara. **1**. giliz. giləz. girəvə. parça. dənə. qıymıq. qırmıq. **1**. bölük. cüz'. **1**. boy. ölçək. -böyük **qırada** bir taxda. **1**. ölkə. məmləkət. **1**. kürək. saçıt. lovhə. kətibə. **1**. iki, dörd misradan oluşan qoşu, nəzm. **1**. **qıto**. bircıbbış. çox az. qıl payı. qımıcıq. qımıq. qındıq. -bir **qıto** əkmək əsiri.

qıta **qıda**. **1**. enəkdən (ən böyük aşıqdan**)** sonrakı (kiçik**)**. aşıqlar. **1.** qəza. aşığ. azuqə.

qıta **qıda.** bəsi. yeycək. azıq. -**bəsi** ürünləri: azıq önümləri.

qitab bitiş. yazı. pitik.
-**kor mollaya kitab verdilər**, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi). {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.
-**kitab, yazı tədvin edmək:** bitik çəkmək.
-kitaba tərs baxanın, qaçsada dodaq gülməz üzü.
-**kitabla** düşünməyən, çomaq yeyər, genə düşməz. (**düşməz**: düşünməz).
-**kitabla** başa düşməyən kişi, çomaq yesədə, genə düşməz. (**düşməz**: düşünməz).
-**kitaba** qənim kəsilən, saçından asılar!. (**qənim**: düşman).
-kitabla döyüşə çıxan yavalar, yalvara qalmış.
-kitaba tüpürən üzündə yığar. (pis günə qalar).
-kitab kəj baxan, gic qalar. (**gic**: gicov).
-kitabdan qorxan, tanrıdan qorxmaz.
-kitabı ayağa salan, uzaq gedməz. (kitabı ayağa salan, uzaq gedməmiş).
-kitabı ulu tutan, tanrıya çatar.
-kitabla böyür hər elin başı, kitabsız qalanın başına daşı.
-olursa yemi qarqa yemi, kitab oxur olamaz gözi. (kitab oxuyan gözü olanmaz).
-kitabsız baş daşı neylir!.
-kitabsız göz aydın görməmiş.
-kitabsız, göz aydın görməmiş.
-sönmür kitaba yanqı, od tutub yanana dərək.(**dərək**: qədər).
-kitabsız baş daşı neylir!.
-**kitabsız, göz** aydın görməmiş.

qitab **kitab** -**kitab çəkmək**: kitab yazmaq.

qitab **kitab**. **1**. buta. -**qutun buta**: müqəddəs kitab. -**göytün buta**: göydən gəlmiş kitab. (asimani kitab). **1**. **kitev**. (< **kitmək**).birbirinə bağlanış yapraqlardan oluşan birlik.. -**kitabı oxuyan maşın**: tutqa. tutqayan. tutqalayan. speacher. oxutar.

qitab **-kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın**. -kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. {**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə }. (**basırdı**: gizlətdi)**.**

qıtab **qıtab**. **kətbə**. **kətəb**. **kitbə**. **qıtb**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**.

keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qitabca **kitabca**. **kitabcıq.** broşur.

qitabcıq **kitabcıq. kitabca**. broşur.

qitabqaçı **kitabqaçı**. (kitab dalıcan qaçan). oxuşun. kitab dilənlisi, həvəslisi.

qitabsız -kitabsız baş daşı neylir!.
-kitabsız, göz aydın görməmiş.

qitabtutan **kitabtutan** kitabdar.

qıtaq **qıdaq**. **1**. im. işarə. bir yeri bəllətmə üçün qoyulan imlik nərsə **1**. oyunlarda qoyulan sayı..
-**qıdağına gəlmək**: **qınağına gəlmək**: qınına, donuna, biçiminə, yerinə gəlmək. quş çəkinə, oxuna, həddinə düşmək. -bu iş tam anlamıyla **qınağına gəldmiş**.

qıtaqında **qıdağında**. **qınağında**: qınında. donunda. biçimində. yerində.

qıtaqlamaq **qıdaklamaq**. toyuq yumurtayacaqc yumurtlayandan son qıd qıd edib ötmək.

qıtal kitəl. qısa. qıssa. -sən bir bu **kitələ** bax, boyu bir qarış, tutduğu iş bir həvərə.

qıtal **qıdal**. **qırdal**. **1**. ağacdan yemiş yığma çubuğu yemiş dəğməyə ucu torbalı sırıq. **1**. balıq avlamağa gözlü parça. balıq toru.

qıtalaq **qıtam. qıtım**. **qıtımıq**. **qıtamıq**. **qıram**. kiçik uşaq. kiçik kişi**.**

qıtalamaq **qıdalamaq**. **qırtalamaq**. qurtdalamaq. kəsir küsür, qusur tapmağ çalışmaq. titizlik edmək.

qıtalaş **qıdalaş.** toxuluş.azqılış. bəsləş. təğziyə.

qıtalı **qətəli**. **qıralı**. **kitəli**. **çitəli**.

qıtam **qıdam**. (< **qırmaq**). pillə. -iki qız baş qıdam bucağında oturdular. **1**.herə. -dam qıdamına **gülgələr** (güldanlar) düzülmüşdü.

qıtam **qıtım**. **qıtımıq**. **qıtalaq**. **qıtamıq**. **qıram**. kiçik uşaq. kiçik kişi**.**

qıtamca **qıtamıc**. qıtalaq. kiçicik. xırdaca. -**qıtamıc** masa.

qıtamıq **qıtam. qıtım**. **qıtımıq**. **qıtalaq**. **qıram**. kiçik uşaq. kiçik kişi**.**

qıtamlamaq **qıdamlamaq**. atdımlamaq. pillə pillə yerinmək.

qıtarmaq qıvışdamaq. qıvışmaq. çox üşümək.

qıtavat **qatavat**. **1**. güclük. çətinlik. çıpıt. koraz. -olunmaz bir **çıpıta** düşdük. -**dar çıpıt**: çox çətin, güc, zor. **1**. çatırığ. şaxda. kəsici soğuq.

qıtb **qıtb. qıtab**. **kətbə**. **kətəb**. **kitbə**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**. keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qıtbayız **qıtbayuz**. **qıtbayuğ**. qıtıpıl. qırtıpıl. dəğərsiz. bayağı. kortol. kortul. işə yaramaz. qurata.

qitbə **kitbə**. **kətbə**. **kətəb**. **kitəb**. **qıtb**. **qıtab**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**. keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qitboqanaq **gitboğanaq**. qasırqa. tüvələy. tüpələy. tufan. üfün. üfünc. çoğun.

qitcə **kitcə**. qıtca.

qitcəm **kitcəm**. möhkəmcə. -**kitcəm** vurmaq.

qiter **-**tavuk giderse **poxuda gider**.

qiterse **-tavuk giderse** poxuda gider.

qitev **kitev**. **kitab**. (< **kitmək**).birbirinə bağlanış yapraqlardan oluşan birlik.

qitə **kətə**. **kitə**. **1**. incə qat yoğurda (xəmirdən). yapılan, içinə dəğişik içiliklər qonulub, dəğişik biçimlərdə bükülüb, yağda, qapocaqda (qapcaq. fer. fırın). qızardılan qutab, piraşgi çeşiti. **1**. **qatat**. **qatal**. **qatla**. incə yoğur qatlarından yapılıb, qatlarına, qatların arasına dəğişik yeməklər qoyulub qapocaqda pişirilən yemək. **1**. külbasdı çörək. küldə pişirilmiş əkmək.

qitə **kitə**. **1**. **kətə**. suyu süzülməmiş, dənələri birbirinə **kitik** (yapışıq) qalmış, dəmli düğü. **1**. kümə. kümür. kümül. kopa. yığın. çoğa. kültə. **(# tikə**: bir yığını oluşduran parçaların hər biri**)**.

qitə **kitə**. **kütə**. **kətə**. **kütəl**. yoğur ortasına göy gövərənti qoyulub, böyrəyi bükülüb, yağda qovrulan böyrək. böyrək biçili, yağda qızarılan yemək. piraşgi.

qitəb **kitəb**. bölük. qol. kiltə. kitlə. qurup. birik.

qitəb **kitəb**. **kətbə**. **kətəb**. **kitbə**. **qıtb**. **qıtab**. **1**. çəlimsiz. çalımsız. sırğınqılıc. 2. qınıq. qabsız. qoncasız. qoncayışsız. güncayışsız. oncasız. zərfiyyətsiz. 2. **kəkir**. **çəkir**. keçimsiz. qopuq. sınarsız. sınğarsız. dəngəsiz. dənəksiz. hövsələsiz. qoyrat. quyrat. koryat. hoyrat. xuysuz.

qitəbiç **kitəbiç**. bölükçü. qolçu. qurupçu. birikçi. baş qurupban. sər qurupban. saldat yetişdirən görəvli.

qitəc **kitəc** (kitməyə, bağlamağa yarar arac.(dəsbənd. buxov). kilid. qıfıl.

qitəq **kitək**. **kətək** (**kərtək**) (**< kər**. **kəs**). **1**. toyuq kimi ev quşların yuvası. **1**. dəməkcə. daxma. kiçicik, yaramazca yaşayış yeri.

qitəq **kitək**. **kətək**. (**kərtək**).**1**.(toyuq) nin. **1**.avluda yarıca duvar hörülmüş, kiçik dam. ambarcıq. (odunluq. kömürlük).

qitəl **kitəl. 1.** (**kitməkləmək** üçün) bağ. bənd. **1**. kitməkli. kirli. çirkli. bulaşıq.

qitəl **kitəl**. **xətil**. **kətil**. **kərtil**. **gərtil**. **1**. bir yerin üstünə gələn kiriş, tir, ağac. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik. **1**. qatıl. qalın qabıqlı, üzlü olan. **1**. **kətər**. **kitər**. qayğı. düşünmə. fikir.

qitəl **kitəl. kütəl. gütəl. (bax > qütəl)**. yas günləri, küçə çıxışlarında al qara bayraqlarla götürülən, bəzəkli bəzəksiz, yastıq biçimində başı süslənmiş bayraq. -**köv kütəl**: (**köv**: kös, təbil). hay küy. dəm təşgilat. **köv kütəlivi** yığ çəkdir (sikdir). -ələm kütəl: böyük çıxışların, dəsdələrin önündə götürülür.

qitəl **kitəl.** zireh.

qitələq **kitələk.** kit ürəkli. kinəsov. intiqamcu.

qitəlləmək **kitəlləmək**. (**kitməkləmək** üçün) kitəl (bağ. bənd). ilə bağlamaq.

qitəmək **kitəmək**. (**çitəmək**). qeyd eləmək.

qitən **-gidən yetmiş**, əkən dərmiş.

qitən **kitən**. **kətən**. **çitən**. eninə uzanan, aralı çubuqlarla qurulan çəpər. nərdə.

qitər **kitər**. **kiyər**. bərk, sürülməmiş, daşlı çanqıllı yer.

qitər **kitər**.kətər. qayğı. düşünmə. fikir. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil. qatıl.

qitərmək **gidərmək**. **gidkəzmək**. **gedkəzmək**. **götürmək**. qaldırmaq. bər tərəf edmək.

qiti **gidi**. **gedi**. gedən. sonsuz. saynaz. sayılmaz. tutunsuz. durunsuz. bəfasız. qalmayan. durmaz. salıtsız. bağdalsız. bağdasız. e'tibarsız. -ay **gidi** keçmişim, birdə düşseydiz ələ. -ay **gidi** evrən, kimləri utmadın.

qıtı **qıdır**. **qıdış**. **qıdıc**. hər çeşit nərsənin balacası, qıvrağı, inciyi..
-**qıdı qıdı**: **qıdıl qıdıl**: aralıqsızın, təkdüzən, birbaşa qonuşmaq.

qıtıbış **qıtıbış qıtıbış**. **qıtış qıtış**. **qırış qırış**. **qırtış qırtış**. **qırmış qırmış**. **qımrış qımrış**. **qımtış qımtış**. (yerimək üçün**)**. yuvar yuvar.

qitic **kitic**. burcaq, mağaşar, noxud lobiyə qabcığı.

qitiq **kitik**. **1**. cidamlı. -**kitik buğda**: soyuğa dayanıqlı, güzün əkilib, yaza dək cücərməyən sarı buğda çeşiti. **1**. **çitik. kittik**. **çittik**. qıttıq. tıqqac. quşqun. heyvasın quyruğu altından keçirilib yəhərə bağlanır. **1**. **girik**. çox sıxı. birbirinə girmiş. **1**.tikili. yapışıq. **1**.döğənək. pinə. **1**. kittik. cır, qıvrıq, çətin nərsə. **1**. kilid. qıfıl.

qitiq **kitik**. **1**. şuluğ. **1**. xuduq. qəm. qussə.

qitiq **kitik**. **çitik**. **1**. düğün. **1**. münqəbiz.

qıtıq **qıdıq**. keçi balası, çepiş.

qıtıq **qıdıq**. **qıdığ**. **1**. çəpiş. çəbiç. bir yaşda keçi. qızıltüklü. bir yaşlı oğlaq, keçi balası. **(kəbeş$_{ərəb}$)** **1**. qıtıl. qıdıl. qıcıq. qırvaş. qıravaş. qıravıc. qıravış. qırbanaq. qırvanac. qırvanaq. qırvanaş. qırşad. qırışad. qırışda. qırşda. qırqır. gidik. gidək. gidə. gidi. gicik. güdük. qoduq. cocuq. kiçik. küçük. (< qısuq). kərik. kirik. qını. bala. balaq. cocuq. çağa. çağrı. çağru. yaruv. yavrı. yavru. dılaq. enik. göyüt. göysüt. göysüq. körpə. oğlan. oğul. ovaq. oğa. oğşaq. uğşaq. uşaq. tingə. ufaq. ufa. fidan. **1**. **qığıq**. **qığı**. qınıq. qınqıt. çənə altı. qırağan. utuc. yutuc. boğaz.

kərtən. > gərdən. **1**. küvəc. küvcə. küfəc. gərtə. kirtil. kitril. küpə. küfə. kovan. hörülmüş, toxunmuş kiçik, güdə səbət, sələ. səbət, sələ. **1**. sapa düzülmüş mıncıq. mıncıqdan, altın kimi tikələrdən düzülmüş boyunluq. boyun bağı. gilindənə. giləndənə. girdənbət. gərdənbət. gərdənbənd. qarabatdaq. boyunbağ. qırmasa. qırmas. qırbasa. qırbas. qırrışdıq. qırlışdıq. **1**. malqara boynuna taxılan mıncıq. **1**. **qətik**. **qətil**. iki qətlənib qurulan çərqət. **1**. qırxım. hər nəyin içinə doldurulmuş, qatılmış, qoyulmuş qırım, bölük, oğuq nərsə. **1**. **qoduğ**. malqara balası. **1**. qırı. qırıq. qoduğ. güdük. güdüh. düdük. düdüh. hobba, sarsaq, yüngül davranışlı, türlü kimsə. çökəş. çökək. çöküş. **1**. qoduğ. supa. sıpa. **1**. qoduğ. eşşək balası. **1**. quru nərsə. **1**. çözmək. **1**. qıtıl. qıdıl. qıta. qıtab. qıtal. qıtalaq. qıtb. qıtılaq. qıtımıq. qıtmıl. qıtmır. gəblək. gəmə. gərtə. gidə. gidək. gidi. gidik. girbə. gödə. güdə. güdəl. güdərək. güdlək. güdük. güzə. kestək. kərik. kətbə. kətəb. kirik. kirpə. kitbə. kitə. kitəb. kitəl. kitmir. kosküt. köstək. kötük. kotmul. kötmərək. kütmərək. kütmül. kütüz. küldük. külə. kürdük. küt. kütəz. kütləz. xıpı. xırpa. xırpı. xəpir. xımal. xipər. qıbalaq. bodur. boysuz. qıcıq. qıcımıq. qımal. qınca. qıncıla. qında. qındıla. qınıq. qınıt. qıra. qıraç. qırça. qırba. qırmal. qırmıl. qırpa. qırpı. qırtdış. qırttım. qısa kütləz. qısa. qıssa. qısal. qısıq. qısımıq. qısmır. qısmırıq. qısaboy. qıssaboylu. qıvıc. qoncaq. pısmırıq. tıxnaz. tıxnız. tıqnaz. tıqnız..

-mən boylular içində **xırpamsa**, sən **xırpalar** içində **xırpasan**..

-yeyimi iyi olmayan cocuq **qıra** qalır. -**xipərin** könlündən, gündə üç yol tanrılıq **(**bəylik**)**. istəyi keçər..

-**qıcımıq** boyuyla, atılıb otdu boynumda. -**qıtılbarmaq**: **qıcılbarmaq**. çolabarmaq..

-**qıdıl qıdıl**: kiçicik..

-**qıdığı qızmaq**. **1**. boğazı yaşalmaq, qızmaq. -içqiyə biraz **qıdığı qızdıda** doymaq bilməz. **1**. dadanmaq. onun **qıdığı qızdıda** əl çəkəsi günü yoxdu..

-**qıdıq edmək**: qıdıxlamaq. qıncıqlamaq.

qıtıqıtı **qıdıqıdı**. **1**. qocabaş. qocabaşı. çuğundur. **1**. yeyəndə xırt xırt edən quru, gəvrək nərsə. bisqivit.

qıtıqıtı **qıdıqıdı**. **qıtqıtı**. **1**. **qıldır**. önəmsiz. xırımxırda. çərtçürt. çaltıraq. biçqırt. bıçqıt. ufaq təfək. qıncıvır. qılcıvır. qıldır gücük. qıldır sızdır. qıldır zıldır. qıldırqucuq. qıldırqıcıq. oğacıq. -yaşam ağır keçməz, **qıldırqıcıq** işlər gidərilsə. **(gidərilsə**: qaçınlsa**)**. -bu yekəlikdə gərəkli işləri qoyub **qıtqıtı** işlərlə uğraşırsın.

qıtıqıtına **qıtsildi**. gərəyinə güc yetəcəyin. uc ucuna. güclüklə. gücün. dada dar. qılpayı. -arabıya **qıtsildi** çatdım.

qıtıqlamaq qaşımaq.

qıtıqlamaq **qıdıqlamaq.** qıcılamaq**.** qolduqdamaq {> **qolqolək vermək** (fars) }.

qıtıqlamaq **qıtığlamaq**. qənaət, sərfə culuq edmək.

qıtıqlanmaq **qıtıqlanmaq**. **qoduğlanmaq**. malqara balası kimi atılıb düşmək, oynaqlamaq.

qıtıqlı qırxımlı. içi xırım, bölük, oğuq nərsəylə dolunmuş, qatılmış, qoyulmuş olan.

qıtıqlıq **qıdıqlıq**. qıstı. qısqı. qarabatdaq. boyunluq. boyunbağ.

qitiqmək **kitikmək**. **kitinmək**. **kitişmək**. **kitimək**. **1**. qorqanmaq. durqanmaq. bərkinmək. qatınmaq. cıdamınmaq. cıdamaq. çitənmək. çitlənmək. toxlanmaq. tuğlanmaq.

qitiqmək **kitikmək**. **kitişmək**. qıtıqmaq. qırıqmaq.

qıtıqsınmaq qıyınsımaq. korluq çəkmək. korsunmaq.

qitiqtirmək **kitikdirmək**. **kitiktmək**. **kititmək**. **1**. qorqatmaq. durqatmaq. bərkitmək. qatıtmaq. cıdamıtmaq. çitətmək. çitlətmək. toxlatmaq. tuğlatmaq. **1**. dirətmək. dirəndirtmək. durqatıtmaq. tərsgitmək. tərsgititmək. tərslətmək. tərsitmək. korluqlatmaq. atraşdırtmaq. tutasdırtmaq. tutaşındırmaq. inadlaşdırmaq.

qitil **kitil**. **1**. **mitil**. asdar. yorqan döşəyin içliyin kitləmək (bərkitmək, yayılıb yığılmasın önləmək) üçün, içliyə tikilən parça. bu qat yunu (içliyi) qoyulduğu kimi saxlar. **1**. (öləndən son yerdə qalan nərsə). cəndək. ləş. **1**. bitil. yerə yapışıb duranmayan. təmbəl. **1**.uyat. həyalı. məhcub. **1**. **qatıl**. qoşu. iməsalaq. əməsalaq. yamasalaq.. -**kitil salmaq**: düşüb qalmaq. götün yer eləmək. yerindən təpräşmək bilməmək. -qonaq getddin, bir gün iki gün, **kitilin salmaq**.

qitil **kitil**. **çitil.** kirik. kirli. qara. isli. hisli.

qitil **kitil.** kit ürək: kinli. intiqamçıl.

qıtılamaq **qıdılamaq 1**. **qırılamaq**. **qırıtlamaq**. **qırıtramaq**. qırıtaraq, qır verərək, çalımlı yerimək. -bizim qız **qırıtlamağa** başladı artıq, adaxlamaq gərəkir. **1**. dığırlanmaq. qındıranmaq. qındıraqlanmaq. qındırıqlanmaq. qındıranmaq. qındırranmaq. qındıllanmaq. qındırınmaq. yuvarlanmaq.

qıtılanmaq **qıdılanmaq**. **qıdıldamaq**. **qıdılamaq**. **qıdıdamaq**. **1**. çağın keçimək, sürmək. qısırlanmaq. qıncıqlanmaq. qıncıllanmaq. qıycıqlanmaq. qıycıllanmaq. oyalanmaq. **1**. qırıldamaq. qığıldatmaq. gərəksiz, sürəkli söylənmək, deyinmək.

qitilənmək **kitilənmək**. **çitilənmək**. **qıyılanmaq**. bərkinib durmaq. qaquzlanmaq. qoquzlanmaq. qozurlanmaq. qotuzlanmaq. xoruzlanmaq. dikənmək. daşlanmaq.

qitili **kitili**. **kiçili**. çox kiçik tikə, parça. -dilənçiyə bir **kitili** çörək vermiş, gün sayın başına döğmüş.

qıtılıq **qıdılıq**. **1**. cocuqluq. uşaqlıq. **1**. qıttır. qıttıq. qırtıq. qır. qısılca. qısılca. qırşda. qırşad. qırışda. qırışad. qımıcıq. qımıq. qındıq. qını. kiçik. köçək. köçük. kövçək. kövçük. qırtca. qıtca. kərdil. xırda. **1**. beşik. kulaş. kuvaş. kovaş. **1**. cocuq sapsatı, qoşusu, quşamı, yarağı, yaracı, saçağı, vəsayili. **1**. cocuq qoşusu, yarağı, yaracı, vəsayili düzələn, satılan yer, tükan. körpəlik.

qıtılqütə **qıdılgüdə**. çıqqılı mıqqılı.

qitim **kitim**. **çitim**. qəvam.

qitim **kitim**. **kitir**. **kipir**. qulluq. xidmət.

qıtım **qıdım**. **1**. qısır. əngəl. arakəs. arakes. arakis. taxul. qıncı. duvar. qoğu. mane'. **1**. yer sürürkən sabana toxunan, ilişən daş. **1**. **qıtımcıq**. **qıtıman**. **qıtman**. çox az. qıl payı. -bir **qıtım** əbbək dilənçisiyik, çətin qolay bu yaşı gedəsiyik.

qıtım -**qıtım qıtım**: azar azar.

qıtımaq **qıtmaq**. **1**. gertəmək. geri durmaq. oturmaq. **1**. oyunda aparmaq, utmaq, ütmək.

qıtıman çiğdəm. -**qıtıman** sökmək.

qıtımcıq **qıtmcıq**. **qırımcıq**. **qırmcıq**. **qısımcıq**. **qısmcıq**. qırcın. qırım. qımıcıq. qımıq. qındıq. azacıq. qıqqaq. qıqcaq. cıqqaq. çox az. qıl payı. çox kiçik. köçək. köçük. kövçək. kövçük. kərdil. qısılca. qıttır. qıttıq. qırtıq.

qıtımçı **qıtmıc**. **qırımçı**. **qırmıç**. **qısımçı**. **qısmıç**. qırtçı. qırıtçı. qırıc. qıst. qısıt. qısıc. təqsitçi. əqsatçı.

qıtımıq **1**. **qıtım**. qıntıman. kiməz. kəməz. biraz. kiçi parça. -kiməz yaxınlaşıb iyi gördü. **1. qıtam. qıtım**. **qıtalaq**. **qıtamıq**. **qıram**. kiçik uşaq. kiçik kişi**.**

qitin **kitin**. **1**. bir tikə olan gis, geyis. -uşaq üçün çox gözəldir. **1**. **kitli**. çirkli. kəsafət. **1**. **çitin**. nərsəni bərkidici öğə, maddə. **1**. **kitmək. 1**. > **çətin**. **1**. qınlıq. zəhmət. rənc. **1**. qəbih.

qitin **-tüm qayğı kitin söküb atmış**, mutluğa, sevincə ultanmış. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

qıtınc tovbə.

qıtını {**qıtını qıtını**. **qıtnı qıtnı**. **qıtın qıtın**. **qıttın qıttın**. **qıttım qıttım**. **qıtımı qıtımı**. **qıtmı qıtmı**. **qıtım qıtım**. **qısımı qısımı**. **qıstı qıstı**. **qısmı qısmı**. **qısım qısım**. **qıcımı qıcımı**. **qıctı qıctı**. **qıcmı qıcmı**. **qıcım qıcım**. **qıcırı qıcırı**. **qıcrı qıcrı**. **qıcrı qıcrı**. **qıcır qıcır**. **qıcırı qıcırı**. **qırımı qırımı**. **qırtı qırtı**. **qırmı qırmı**. **qırım qırım**. **qıtımı qıtımı**. **qıtmı qıtmı**. **qıtım qıtım**. **qıntıq qıntıq**. **qımtıq qımtıq**. **qınıq qınıq**. **qımıq qımıq**. **qıqıt qıqıt**. **qıqılı qıqılı**. **qığıl qığıl**. **qığın qığın**. **qığım qığım**. **qığıt qığıt**. **qığıs qığıs**. **qığır qığır**. **qıtı qıtı**. **qısı qısı**. **qıtı qıtı}**. **1**. az az. qımcıq qımcıq. qımıq qımıq. qındıq qındıq. qıncıq qıncıq. qınca qınca. qısıl qısıl. qımcıq qımcıq. qımıq qımıq. qındıq qındıq. kiçik kiçik. köçək köçək. köçük köçük. kövçək kövçək. kövçük kövçük. kərdil kərdil. xırda xırda. **1**. ağır ağır. kirin kirin. qırın qırın. yavaş yavaş. bitdə bitdə. bitə bitə. qına qına. qıyna qıyna. gumur gumur. mülayim mülayim. **1**. **qıycırım**. **qığcırım**. **qıvcırım**. ziq zaq. əğir üğür..
-**qısı qısı**, **qıtı qıtı**, **qıcırı qıcırı**, **qıtır qıtır kəsmək**.

qıtınmaq tovbə edmək.

qitinmək **kitinmək** (qapınmaq). uytunmaq. uytanma. utanmaq. həya edmək.

qitinmək **kitinmək**. **kitginmək**. (**çitinmək**. **çiğtinmək**).**1**. çətginmək. **1**.yoğunlamaq. **1**.kəsif olmaq.

qitinmək **kitinmək**. **kitişmək**. **kitləşmək**. yapışmaq. iyicə bitişmək, sıxışmaq.

qıtıntırmaq **qıtındırmaq**. tovbələtmə vermək.

qıtır qıymıq gücün. qısıqla. qısıqıtla. qısdırla. zorla. -bu para qıtlığında **qıtır qıymıq** keçinirik.

qitir -**bu kitir qəmdən** üz gözünə çökən endiklər. (**endik:** iz. nişan).

qitir kitir (**kit<> tik**: qalın. yoğun). ət paçığından düzəlmiş qab. özəlliklə çaynik, qoruya deyilir.

qitir **kitir 1**. > **kəvir**. şor, susuz topraq. **1**.kitrə. kehrə. **1**.daş kimi bərk. **1**.kinli. ürəyi qat. **1**.qalın kir. **1**.iki sınıq nərsəni birbirinə tutdurmaq üçün tutqal (yapışqan, yapışdırıcı) maddə. **1**. saqqız. səməğ. **1**. > kətira. **1**. kipir. ximir. qırçın. yaltaq. yardıç. yardıqçı. -on **kitirliyi** ilə belə, çoxda qıtmırdır.

qitir **kitir**. gerçəkləşdir. doğrut. uyqula. **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma)

qitir **kitir**. **girt**. **1**. qalın. yoğun. 2. bərk topraq.

qıtıra **qıtra**. boğaz malqaranın əmcəyindən axan, çıxan soyuq, sıvıq. -inəyin əmcəyindən hələ **qıtıra** çıxmır.

qıtıraq qıt. az. qımıcıq. qımıq. qındıq.

qitircə **gitircə**. doğmayan heyvanın əmcəyindən axan qoyuq sıvı.

qıtırçı yalan talançı. yalan palançı.

qıtırçılıq yalan talançılıq. yalan palançılıq.

qitirə **kitirə**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qıtırı kəsilmək **1**. gücdən düşmək. gücü, quvvəti kəsilmək. çökəzmək. -yoxuşu çıxınca **qıtırım kəsildi**. **1**. **qıtırdan**, **yanğışdan düşmək**. yaşlanıb cocuq yapmayacaq duruma uğramaq. əşsilindən, cinsi gücdən düşmək.

qıtırıq **1**. iyi qurumuş. gəvrək. kövcüt. **1**. azıcıq. qıtamca. qıtamıc. qıtalaq. kiçicik. xırdaca. -bir **qıtırıq** yedim ürəyimə düşdü. **1**. **qıtrıq**. **qıyırıq**. **qıyrıq**. yarım kümük, yuvarlaq, kürə. **1**. **qıtrıq**. **qıyrıq**. **qıvrıq**. nərsənin qırağında olan çıxıntı. **1**. (qablarda**)**. dodağ. ləbə.

qıtırıl **1**. **qıtrıl**. **qıtral**. başsız. huşsuz. **1**. **qıtrıl**. satul, miz üstü çirağı, lampası.

qıtırım **qıtrım**. **qırıtım**. **qırtım**. qırqı. çökürük. çökrük. uçurum. yar.

qitirir **kitirir.** -birlik sözdə isə elsevər, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

qıtırış **1**. **qırıtış**. **qığış**. **qığıc**. qata. qıta. kalaz. çalıq. qılapa. qıraba. qıyaba. qıraz. qırza. qıtır. qıvrıq. qartzağ. qısır. kisir. kosan. kovsan. kovasan. iyi gəlişməmiş.

küsgün. çökgün. çöşgün. qurata. qırba. qıtalaq. qınnıq. qıttıq. kötü. çök. çöküc. düşüc. alçaq. -bizim əkin çox **qıtırış**. **1**. **qırıtış**. buruşuq üzlü.

qitirqə **kitirgə**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirə**. **kitrə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qitirqinmək **kitirginmək. kədərlənmək.** bükünmək. munğmaq. üzünmək. sıxınmaq. qussələnmək. huzursuz olmaq. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

qitirləmək **kitirləmək**. **kipirləmək**. **kitimləmək**. qulluqlamaq. xidmət edmək.

qitirlənmək **kitirlənmək. kədərlənmək.**

qitirləri **kitirləri.** dutaqları. bükdəncləri. kədərləri. **-**bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**.** (**ortalsın:** yansın)**.**

qitirli **kitirli**. kədərli. qəmli. açılmamış bükü olan. **-**dərdli deyingən, **qəmli yatağan olar**. (**dərdli**: didikli, açılmış büklü olan). ().

qıtırmaq **qıcırmaq**. **1**. qıyıqlamaq. qıtıqlamaq. yoxsunmaq. arığlamaq. qağrazlamaq. qağrızlamaq. qaqarızlamaq. koğuzlamaq. koğruzlamaq. koğarızlamaq. kovuzlamaq. kovruzlamaq. kovarızlamaq. qurumaq. zayıflamaq. **1**. evlənməyə, dosluğa qız axtarmaq, araştırmaq. **1**. elçi, görücü gedmək.

qıtırmaq **qırtırmaq**. **1**. **qıtıylaq**. iyi qızarmış çörək üzərindən qopan incə qabıq. **1**. nərsəni əlində oynatma, fırlatmaq, əlləmək. -aşığı **qırtırıb** atdı.

qıtırnaq çınqıl. üzüm salxımlarını quran kiçi qoşumların, salxımcıqların hər biri.

qıtırtaq **qıtırdaq**. **1**. iyi patlamamış, açılmmamış qarqıdalı dənəsi. **1**. **qığırdaq**. qığtıq. qırçın. **(**> **kercən** (fars)**)**. gəmirdək. çevirdək. gəmiksi öz, maddə.

qitirtətmək **kitirdətmək. qırtırdatmaq. kütürdətmək. xırpıldatmaq**. -qıranı **qırtırdataraq** yemək. -**kitir kitir** gəmimək.

qitirtəvüq **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qitirtəyən **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qitirtəyən **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qıtırtı boğun buxunun, oynaq yerlərin qırıb şaqqıldatma səsi.

qitirti **kitirti. qırpıltı. xırpıltı**. **qırtırtı. kütürtü.** qırılaraq çıxan səs.

qitis **kitis**. **1**. çətin. buruşuq. **1**. iki nərsənin arasına qoyulan çəsb, kiriş, simit, gəc, malat.

qıtış kiçik, qara göbələk çeşiti.

qitişiq **gidişik**. **gicişik**. qaşıntı.

qitişmək **gidişmək**. **gicişmək**. qaşınmaq.

qitişmək **kitişmək**. **kitinmək**. **kitləşmək**. yapışmaq. iyicə bitişmək, sıxışmaq.

qitiv **kitiv.** ələm. kədər-**kitiv çiğ: kit çiğ:** dərd.

qıtıyapmaq **qıdıyapmaq (**üzbək**)**aramaq. axdarmaq.

qitqəm **kitgəm**. çox möhkəm.

qitqəs **kitkəs**. dəğişməyən baxt, qismət. -heç nəyə tikilməmiş **kitkəs**.

qitqəzmək **gidkəzmək**. **gedkəzmək**. **gidərmək**. bər tərəf edmək.

qıtqıltamaq **qıtqıldamaq**. **qıqqıldamaq**. (toyuq). qıqılmaq. qıt qıt edmək, qut qut edmək.

qitqinmək **kitginmək**. **kitinmək**. (**çitinmək**. **çiğtinmək**).**1**. çətginmək. **1**.yoğunlamaq. **1**.kəsif olmaq.

qitqir **gitgir**. **getgir**. itiayaq.

qitqirmək **qitgirmək**. **kircikmək**. qararmaq. daralmaq. -küsülü kişi tez **kircikmək**.

qıtqıt -**qıt qıt edmək**: **qut qut edmək**. (toyuq). qıqılmaq. qıqqıldamaq. qıtqıldamaq.

qitqüt -**kit küt**: boğur toxur: dinməz söyləməz. lam kam.

qıtlama **qırtlama**. **1**. çaqqı. çaqı. -**qırtlamanı** ver yemişləri soyum. 2. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). ovucluq. avucluq. bir ovuc. bir avuc. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

qıtlamaq **qırlamaq**. **1**. ısırıb, dişləyib qırmaq, qoparmaq. dişləmək. ısırmaq. **1**. **qırtlamaq**. böyük ağacları ortasından kərtmək, kəsmək.**1.**xaşlamaq. yavaş yavaş pişirmək.

qitle **kitlə**. yığın.

qitləq **kitlək**. kilitli yer.

qitləmək **kitləmək**. burçuqlamaq. bükükləmək. əngəlləmək.

qitləmək **kitləmək**. **kilitləmək**. **çitləmək**. bağlamaq. qaplamaq.

qitləmək **kitləmək**. **kipləmək**.

qitlənmə **kədərlənmə**. puslanma. paslanma. qussələnmə. -**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**gəlcək**: gələcək).

qitləşmək **kitləşmək**. **kitişmək**. **kitinmək**. yapışmaq. iyicə bitişmək, sıxışmaq.

qitli **kitli**. (**< bağlı**: yüklü)**1**. > **kitri**. sap, qapağı, lülüşü olan qab. qoru. su qanatıb işlətmə qabı. çaydan. **1**. mücəhhəz. tədarükatlı. -**kitli** ev: döşənəkli ev.-**kitli** yolçu: hər gərəyi olan yolçu. -yola çıxdın **kitli** çıx. -**kitli** gələn: içib gələn. (-**kitli** gələn iki keflənər). **1**. başqalalı. kilfətli. -**kitli** kişi. **1**. **kitin**. çirkli. kəsafət. **1**. tükünük. qapalı. bağlı. tıxınıq. kitli.

qitli **kitli. 1.**kit: bağlı. qapıq .-dözüş ilə çalşılar, ulu dağlar aşılar, **kit qapılar açılar**. (**dözüş**: səbr). **1.kutlu. kədərli.**

qitli **kitli**. **kilitli**. **çitli**. bağlı. qapalı.

qıtlıq acarlıq. qəhətlik. -**acarlıq** illəri.

qıtlıq darcıq**.** sıxlıq.

qitliq **kitlik.** kinlik. **kitüv** (< **kit**). -bu kitüv, bu sevük.

qitliq **kitlik**. qalabalıq. şuluğluq.

qıtlıq korluq.

qıtlıq tənlik. təniklik.

qıtlıqa -**qıtlığa vırılmış**: qıtlığa vırqın.

qıtlıqta **-**bolluqda toxalmayan, **qıtlıqda acından ölər**.

qıtmaq **qırtmaq**. azaltmaq.

qitmə **kitmə**. **çitmə**. **çıtma**. **1**. yarı açıq. qapalı görünən. -**kitmə** göz: **çıtan** göz. gözləri zorla açılan. **1**. iki barmaqla çimdikləmə. **1**.iki barmağı birbirinə kitməklə (çalqatışla) çıxarılan səs.

qitmə **kitmə**. lüknət. -dil **kitməsi**.

qitmək **kitmək**. **1**. **kitmən** (**kitmənğ**). pinə. döğənək. -əlləri **kitmənli** işçi. **1**. yarı açıq, qapalı bağlac, düğün.

qitmək **kitmək.** kitüv (< **kit**).

qitməkli **kitməkli.** kitəl**.** kirli. çirkli. bulaşıq.

qitmən **kitmən**. **1**. (**kitmənğ**). **kitmək**. pinə. döğənək. -əlləri **kitmənli** işçi. **1**. kiçik olub, azca yertutan. **1**. bağıc. pul kifi. cib kifi. **1**. kərki. toxa. çapa. başı əğri bel. **(**kəc bel**)**.

qitmənğ **kitmənğ**. **kitmən**. **kitmək**. pinə. döğənək. -əlləri **kitmənli** işçi.

qıtmıc **qaqmıc**. quru. qax.

qıtmır çimri xəsis. saranğa (nərsəsinə sarınan).

qıtmır qısıq.

qıtmır **-pəxil, qıtmır**: qıs kişi. -**qıs kişi** savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: **qıs kişi** say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

qıtmır -yarça verər, **qıtmır qımışar**. (**yarça**: səxi. covmət). (**qıtmır**: paxıl). (**qımışar**: qaşınar).

qıtmırlıq sıxmalıq. çinislik. sıxmalığa **danğı** çıxan.

qitos -**kitos olan dos sandığın**, pambıq içrə, od sandığın. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın).

qitos **kitos**. kötüş. (> **götüş**). yetməz. pis adam. (namərd. nakəs. şərir. pəst. təbəhkar).

qitosların **kitosların.** yetməzlərin. namərdlərin. nakəslərin**.** -**iştə kitosların işi bu**, tikən kimi gülə batmaq, yılan kimi dosdu soxmaq..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

qitov **kitov**.**1**. boğulma durumu. **1**.boğaz kəsəli. **1**. (pambığ) qozağ.

qitoz **kitoz.**-sözündə açıq düşman, yeğ durur, **kitoz dosdan**. (**kitoz**: iki üzlü).

qitozlara **kitozlara**. ikitlərə: iküzlülərə. iki üzlülərə. **-**ikitlərə yol vermə, alağuza söz vermə. (**alağuza**: ağzı açıq).

qitozlarta **kitozlarda**. alçaqlarda. namətlərdə. **-**kitozlarda and yasa bəllənməz. (**and yasa**: söz sana).

qitoztan **kitozdan**. ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq. **-bir kitozdan söz qopuşdu**, elim eldən pozuşdu.

qitrə **kitrə**. **gətirgə**. **kəkirgə**. **kəkiggə**. **kilitgə**. **kitirgə**. **kitirə**. (**kətira**). çökələk. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

qitrə **kitrə**. kitir. kehrə.

qitri **kitri**. < **kitli**. sap, qapağı, lülüşü olan qab. qoru. su qanatıb işlətmə qabı. çaydan.

qitriq **kitrik**. **çitrik**. qarmaşıq. kompleks.

qitrilmək **kitrilmək. kədərlənmək.** burtunmaq. burtuşmaq. tutulmaq. qussələnmək. (dil gir olmaq). -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**.

qitrinmək **kitrinmək**. **irkinmək. birkinmək**. toplanmaq. (çoxalmaq. artınmaq).

qıtsıq **qıtsığ**. qısrıt. qısrıtlı. qıtsırlı. qusurlu. üzrük. xətalı. səhvli. nüqsanlı.

qitsin **gitsin**.-**tuxumluğun, bərəkətin gitsin**: damızlığın kəsilsin.

qıtsır **qısrıt.** kor. əkisik. kəmik. nüqsanlı. naqis. nakamil. -**kor** bilik yolda qoyar gedəni.

qıtsırlı qısrıtlı. qısrıt. qıtsığ. qusurlu. üzrük. xətalı. səhvli. nüqsanlı.

qitsiz **kitsiz**. açıq. əngəlsiz. mane'siz.

qittişliq **kitdişlik.** dərddaşlıq. qəmdəşlik. duyğudaşlıq. həmdərdlik.

qitüv **kitüv** (< **kit**). **{**(< **kit**: qapıq)}. **1**. düğünlüq. **1**. kitmək. **1**. bərkinmiş, bağlanmış nərsə. **1**. kitlik. kinlik.

qitüvlü **kitüvlü** (< **kit**). qırqınlığı, acıqlığı, üzgünlü, sevinmədiyi bildirən durum. -**kitüvlü** baxış. -**kitüvlü** yol saldı.

qitvə **kitvə**. **kütvə**. **kütlə**. hər nəyin bir yerə komalaşmışı. tudə.

qıv **-**qıv **açan**: könül, düğün, bükük açan.

qıvam tav.

qıvamlatmaq çağlatmaq. dəmiritmək. dəmirlətmək.

qıvan bəğin. sevin. **-**əldəkinə **qıvan artsın**.

qıvanc sevinc. -**qıvanc bilən**. sevinc ilə.

qıvanc sevinc. şadlıq. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc, onu gəzənə**. (**qınanc**: dərd) (**gəzənə**: qovana: axdarana). -köksümdə yatan **qınanc**, **üzümdə görnən qıvanc**. (**qınanc:** qəm**)..**
-qınınc qıvanc : qəm sevinc.

qıvanmaq **güvənmək.könəvmək.** bəğənmək. xoş olmaq.

qıvanmaq **quvanmaq**. qutrumaq. bəğənmək. sevinmək.

qıvcar **qıvsar**. **qıpsar**. iti. çapuq.

qıvcımaq **1**. cıvıldamaq. qıv qıv, cüv cüv səs çıxarmaq. **1**. nərsəni qaba saba, ələki tikmək.

qıvdıtı **qıvdıdı**. harmonika. mızıka. ağız sənturu.

qivəliq **givəlik**. daşqıya bağlanmış ikinci qoşu, cüt.

qivərə **kivərə**.çəpiş. iki illik keçi.

qıvıqtırmaq **qıvıqdırmaq**. gözünün qorxusun almaq. gözün qorxudaraq istədiyin yapmaq. gözotu vermək.

qıvıl **1**. qıv. ilk təprəşməni, başlanqıcı oluşduran nərsə. istart. **1**. ağacın tökülən quru yapraqları. xəzəl. **1**. qıvılcım. qığılcım. qırılcım. qovılcım. qorılcım. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq..
-**qıvıl qıvıl**: **qımıl qımıl**. qımıldayan, qaynaşan nərsə.

qıvılcım **1**. **qığılcım**. **qırılcım**. **qovılcım**. **qorılcım**. qıvıl. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq. **1**. dırxım, qıl, saman qarışığı olan yanacaq.

qıvılcım -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**

qıvılcım uçun. uçğun. cırıqqa.

qıvılcınmaq **qorılcınmaq**. uçuğunmaq. cırıqqa çalmaq.

qıvıltanmaq **qıvıldanmaq**. **qımıldanmaq**. qaynaşmaq.

qıvır zıvır müzəxrəf.

qıvır **qıfır. 1. qırıv. qırıf**. yemişləri, yapraqları pülüşündən qıran kəsəl türü. 2. barama, tırtıl böcəyi..
-**qıvır qıvır, qıvıl qıvıl edmək**: qıvranmaq.

qıvır -**qıvır zıvır**: allaq pullaq.

qıvırar **-**əli uzun olan, **kefindən göt qıvırar**. (əli yuxarlara çatan, kefindən göt burcudar).

qıvırcıq qırıvşıq. qırışıq..
-**qıvırcıq qoyun**: merinus..
-**qıvırcıq kahı**: yapraqları qırışıq kahı.

qıvırcıq **qıvrıq**. -**qıvırcıq saç**: bura saç.

qıvırqanmaq **qısırqanmaq**. çimrilik edmək.

qıvırla -**qıvırla** (qınayın, kölgətlə, kinayəylə) **davranmaq**:çalım atmaq.

qıvırma içli dadlı, çörək.

qıvırşıq (**qıvışıq**. **qıvışqan**. **qıvrışıq)**. **1**. pencər yaprağı. **1**. pazı, çuğundur bitgisi. **1**. səmizotu.

qıvırşıyıq yabanı ot, pencər.

qıvırtım **qıvırdım**. yaxın birinə verilən sovqat.

qıvırzıvır aza. xırt pırt.

qiviş **giviş**. yemişan.

qıvış keçi pisgili.

qıvıt kalah. qıra.

qıvıtmaq istart vermək.

qıvqal huzursuz.

qıvqanmaq huzursuz qalmaq.

qıvqasız huzurlu.

qıvqatmaq huzursuz etmək.

qıvquv **qıvkuv.** qıvrıq qırışıq.

qivlə **givlə**. **gilvə**. kölvə. kölbə. kövlə. (> **kolbə**).

qivləq **kivlək**. **kəvlək**. **gəvlək**. yumşacıq. yumuşacıq. az yumuşaq, yumuşuq.

qıvracıq tezcə. tələsik.

qıvrağı **qıvrağı**. iticə. çalağı. çaqqavi.

qıvraq **1**.çalasın. zirək. -dışından **çalasın** uşaqdı. **1**. çalasin. iti. zirək. -**çalasın** qılış: iti rəfdar. -**çalasın** uşaq: zirək uşaq. **1**. **qırvax.** iti. tez. yeyin.

qıvraq çox burulmuş, bükülmüş olan.

qıvraq etgin**.**

qıvraq yitiz. itiz. tiz. hiz. çevik. səri'.

qıvranıqlı çox pırtlaşıq, qıncı, qınıc, qıvıc, dolaşıq.

qıvranmaq burğalanmaq.

qıvranmaq əğilib, belin büküb dolaşmaq, gəzinmək.

qıvrantı duraqsızlıq. durqasızlıq. qərarsızlıq.

qıvraşıq **qıryaşıl**. **qıvraşıl**. kəsdənkələ. kərtənkələ. günəş ilanı.

qıvraşıl **qıryaşıl**. **qıvraşıq**. kəsdənkələ. kərtənkələ. günəş ilanı.

qıvrıq **1**. buyra. buruq. tovuq. tovtur. mücəəd. **1. qırvıq.** buyra. buruq. burqu (burquq). -**buyra** yollar. -**buyra** saçlı.

qıvrıq bura. buyraş. -**bura** saç: qıvrıq, qıvırcıq saç.

qıvrıq burğıq.

qıvrıq -**qıvrıq qıvrıq**: burum burum**.**

qıvrıq bura. fer. -**bura** saçlı.

qıvrılmaq burcalmaq. bucalmaq.

qıvrılmaq -**burulub qıvrılmaq:** burçalmaq. burşqalmaq. toğalanmaq. tovlanıb tavlanmaq. lovalanmaq.

qıvsar **qıpsar**. **qıvcar**. iti. çapuq.

qıy **1. qıyın**. çətin.-dos tapbaq qolay deyil, **çox qıy olur saxlamağı**.**1.**sınır.

qıy çeşit. -**qıylı** toparlar: çeşitli quruhlar.

qıya süzgün. -**qıya qıya**: süzgün süzgün. -**qıya qıya** baxmaq.

qıyac **qınac. qınac. qıynıc. qıyıc.** basdaş. bəsdəş. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

qiyah -**giyahi boya** < **göyboya**. **kökboya**. otdan alınmış boya.

qıyaq **1**. **(**gözəl nərsələrə qarşı deyilir**)**. dişləməli. yeməli. -**qıyaq uşaq**: çox duzlu uşaq.. -**ada qıyaq**: modada olanların lap gözəli. çox şik. çox modalı. canqıran gözəllik. **1**. tirə. kəsək. sapsız olan hər çeşit kəsər.

qıyaq -**ucqıyaq:** geyimin qıraqlarına salınan çeşitli keşdələr (nəqşələr).

qıyaqçı qıyqaç. leylac. leylaş. çıxarlı qumarçı.

qıyamatı gəlişəmədi. razılaşamadı. əsirgədi.

qıyan ayaman. əsir gəməz. -yurdu üçün dadlı cana **ayaman**.

qıyan cəfa edən. -sevgiyə **qıyanlar**. -**qıyan** kimdir.

qıyan keçən. {**na qıyan**: dan keçən. -pulu**na qıyan**, olsun ki canı**na qıya**}. -**ürək qıyan**: acıdan.

qıyan **qıran**. acıdan. acutan.

qıyan lütf edən. mərhəmət edən. rahim. -onu **qıyan** allah.

qıyanlar **-sevgiyə qıyanlar**: cəfa edən.

qıyar çəkinməyib, könüllə verər. imsak edməz.-**elinə gümən, malına qıyar**.(**elinə gümən**: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**:).

qıyar -elin gümən, **puluna qıyar**. (**gümmək**: sevmək. sevib gözləmək). (elin sevən parasından keçər).

qıyar **-**qılıc qınına qıymaz, **isinə qıyar**. (**isinə**: yiyəsinə).

qıyarsızmı rəva görərsizmi. -kənidizə bunu **qıyarsızmı**?.

qıyasıya -**qıyasıya** savaş: **çaqqa çaq** savaş.

qıyaşıq qıyşıq. döngəl**.**

qıycaq **qıjaq.** (qıyçcıydaq səsi: kaman. kamança). {**violon**: skripka (**skripet**: **qıjırdamaq** səsi).

qıycığar qıycığar. **1**. **cığra**. sərhədd. sınır xətti. **1**. nərsənin qırağında qoyulan süslük bəzək. haşiyə. **1**. **cığra**. kənarə. işgə, uzun xalça.

qıycıq çətin. müşgül. -**qıycıq** iş. -**qıycıq** adam.

qıycıq **qıyıncıq**. məşəqqət.

qıycırtmaq danlamaq. pəsmətləmək. pismətləmək. basmatlamaq. məzəmmət edmək.

qıyçaq -**qıyçaq qıyçaq** daşlar: sivri sivri daşlar.

qıyçış **qırtış.** sansor. -**qırtış** əlindən soluq savılmırdı, dil deməz qaldı. -**qıtışdaşdan** keçirmək. -**qırtış, qırtışı qırtdı:** sansor sansor üstunə gəldi. sansor sansoru kəsdi.

qıyçıtmaq (qayçılamaq). qırıtmaq. sansor edmək. -**qırtış** əlindən soluq savılmırdı, dil deməz qaldı. -**qıtışdaşdan** keçirmək.

qıyı **1**. çit. çet. qıraq. -quşlar yuva yasar**(**yapar**)**, su **çitində**, **1**. qıran. **(> kəranə)**. kənar. sahil. -çay **qıranı**: çay kənarı. -çay **qıran**: çay kənar. **1**. qırğaq. yakal. sahil. **1**. yaxa. sahil.

qıyıc **qınac. qınac. qıynıc. qıyac.** basdaş. bəsdəş. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

qıyıc ləbə.

qıyıq kibə. geyimlərin, gecimlərin qıraqlarında basdırma bölümü. -**gəbəli**: qıyıqlı. -**gəbəli** geyim yırtılmaz. -**gəbəsi** qızıl gümüş sırmalı qadın börkü.

qıyıq **qıyığ**. **1**. qıyı. qırğaq. sahil. **1**. eğri. ağzı qıyıq olsa da, sözü düz. **1**. **çıtık**. geyim keçiğin yaxa, yenğ, yançuq ağzına işlənən qırağlıq.

qıyıqlıq isiklik**.** ısıqlıq. məhəbbət. mehribanlıq.

qıyılamaq **1**.**qıyığlamaq**. nərsiyə qırğalıq yapmaq. **1**. (suya girmədən) qıyı (sahil) boyu yerimək. nazir olmaq.

qıyılamaq haylamaq. qaylamaq. çağırmaq.

qıyım **-qıyım qıyım : qiymə qiymə**.

qıyın **1**. çətin. ağır. -eşşək olmaq **qıyın** değil. -**qıyın** sorun: çətin görəv, məsuliyyət. -**qıyın** yerdə qayın tutmaz əlindən. **(**yaşamda quda köməyinə güvənməməli**)**. **1**. çətin. yaman. -**qıyın** günlər. -**qıyınlığın** olmasın. -bu **qıyınlığa** dözən az. -yaşam qıyını: durmuş zorluğu. **1**. əmək. zəhmət. **1**. çətin. müşgül. **1**. santim. -on **qıyın**. santim-igirmi **qıyın**: santim. **1**. əmək. zəhmət. -dil **qıyını**, başa düşər. **1**. zülm. cəfa.**.**
-qıyın gürəş: çətin mubarizə.**.**
-ölkə bəyləri **ötə gedgən** qıyın (zalim).

qıyın **1**. **qın.** ağır. -**qın dura**: qıyın, ağır duruma. -çox kötüyə, **qın dura düşmək**. gününə it ağlamaq. **1. qıyn. qın. qınat**. izə. cəfa. zülm. sitəm. -**bu qın bu qıyın**: bu cəfa, bu zülm.

qıyın -aldışa tutulan, **qıyın dəğişər**. (**aldış**: alışqanlıq. adət).(çətin dəğişər, atar.dəğişə bilməz).

qıyın çətin .-çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.

qıyın əmək. zəhmət.

qıyın **qıy**. çətin.**-**dos tapbaq qolay deyil, **çox qıy olur saxlamağı**.

qıyın **-**quşaqsız aydına **qıyın quşaqçı düşər**. (**quşaq**: yaraq. quşqu düşən). (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

qıyın ürəksiz. zalim. acımayan. **-**könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi daş altda gərək**. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).

qıyın çətin. müşgül. -**qıyın olsun onay**: çətin olsun qolay. müşgül olsun hasat (hanğsat. asan)

qıyınc qayğı. zəhmət.

qıyınc qınçılıq. acıt. məşəqqət. kar o zəhmət.

qıyıncıq **qıycıq**. məşəqqət.

qıyınçı əməkçı. zəhmətkeş.

qıyınçılıq **qınçılıq**. pıroblem. -nə **qınçılığız** var.

qıyınçılıqlar məşəqqətlər. müsibətlər. -**qıyınçılıqlar sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, işgillər aşırmış bir ərən. (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş).

qıyınlanmaq **qıynalmaq**. gücənmək. güclük çəkmək. zorlanmaq.

qıyınlıq datırlıq. çətinlik. məziqə.

qıyınmaq **1**. içi ağrımaq. -**qarnı qıyınmaq**: ürəyi gedmək. içi yeyilmək. -çox çay içsən ürəyin **qıyınar**. **1**. əziyət, əzab çəkmək. -tanrım **qıymaz qıyınaq**. -sevən sevənin **qıyınmasın** onamaz (inciməyinə razı olmaz).

qıyınmaq əməkmək. zəhmət çəkmək.

qıyınmaq incimək.

qıyınsıq **qınsıq**. mütəəssif.

qıyınsımaq qıtıqsınmaq. korluq çəkmək. korsunmaq.

qıyınsız **qınsız** . əzabsız. zəhmətsiz. **-qınsız yerin** adı yox.

qıyıntan **-qınçalar qıyından** dolub daşmayan doymaz. (**qınçalar qıyından** : əzablar məşəqqətindən).

qıyıntı -**sıxıntı. qısıntı,qıyıntı**: fişar, təzyiq, məşəqqət.

qıyıntı -**sıxıntı. qısıntı,qıyıntı**: fişar, təzyiq, məşəqqət.

qıyır **-**tov **qıyır**: güc **qıyır**: zor **qılır**, rəva bilir.

qıyır -**ucu qıyrı**: ucu bucağı.

qıyırmaq **qığırmaq**. **qayırmaq**. 1. bükmək. 2. haykırmaq.

qıyıv zülm edmə. cəfa edmə.

qıyız zalim. -zaman **qıyız** dəmir dırnaqlı.

qıyqaç qıyaqçı. leylac. leylaş. çıxarlı qumarçı.

qıyqı **qırqıy**. əğri qaqa, sivri dırnaq qırlanquç çeşiti.

qıyqıldaşmaq **qıqırdaşmaq**.

qıyqırmaq **qıqırmaq.** bağırmaq. iti səs çıxartmaq. qışqırmaq. ışqırmaq.

qıylıq **qındıq**. **qıydıq**. ildik. çəlmə. kəsatma. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq).

qıyma -bu gənclərə, dincliyi xoşluğu sən özün **qıyma**!

qıyma xoş görmə. rəva görmə. -kəndivə qıymazı, **özgəyə qıyma**. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi).

qıyma -**qıyma-qıyma oydular**.

qıyma! rəh ed!. -**mənə qıyma**: rəhmin gəlsin mənə.

qıymaq **1.** acırmaq**.** muzayiqə edməmək. -su **acırmaza**, süt içir. **1**. könül vermək. könmək. razı olmaq. -buna siz necə köndüz. -onu döğməyə necə **köndün**.

qıymaq **1**. kəsmək. diləmək. bölüb almaq. **1.** acımadan qılmaq..
-**ürəgini qıymaq**: dərindən pis etgiləmək.

qıymaq **1**. rəva görmək. icazə vermək. -kənidizə bunu **qıyarsızmı**?. -kəndinə **qıydı**: kəndinə cəfa etdi. -necə **qıydın**. **1**. zülm edmək. rəhmsiz olmaq.
-kimsə kəndinə **qıymazıdi**.
-kəndivə **qıymazı**, özgəyə **qıyma**. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi). **(qıyma**: xoş görmə).

qıymaq əğmək. əğinmək. razı olmaq.

qıymaq qəsd edmək.

qıymaqı **qıymağı**: acımamağı. **-**dosda qıymamağı, **yağuya qıymağı** öğrəş!. (**qıymamağı**: acımağı). (**yağuya**: düşmana).

qıymalamaq **qiymələmək**. qıyım qıyım edmək. kərçəmək. kərçiləmək. kərçim kərçim doğramaq. tikələmək.

qıymalıq qıypaçaq. (koşt koştar).

qıymamaqı **qıymamağı**. acımağı. **-dosda qıymamağı**, yağuya qıymağı öğrəş!. (**yağuya**: düşmana) (**qıymağı**: acımamağı).

qıymasın əsirgəməsin. çox görməsin. -tarım gözəlliginə qıymasın.**.**
-incik minciksiniz. **tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın**.

qıymasın -**tanrı qıymasın:** tanrı əksitməsin. tanrı qorusun.

qıymatı **-**əl qıydı, **göz qıymadı**.

qıymaz acımaz. qəddar. zalim.

qıymaz icazə verməz. -bu işə **qıymaz**.

qıymaz **-pula qıymaz** , **cana qıymaz**.
-**qılıc qınına qıymaz**, yiyəsin doğrar. {qoraq yiyəsinə yağu durar. (əsləhə sahabına düşmandur)}.

qıymazı xoş görmədiyivi. -**kəndivə qıymazı**, özgəyə qıyma. **(qıyma**: xoş görmə).

qıymazıdi cəfa edməzidi. -kimsə kəndinə **qıymazıdi**.

qıymazılar -sağlığında əl barmasa berməyə, **qıymazılar qalanlar qol gərməyə**. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

qiymə çarxlənmiş ət.

-qiymə qiymə: qıyım qıyım.

qiymələmək qıymalamaq. qıyım qıyım edmək. kərçəmək. kərçiləmək. kərçim kərçim doğramaq. tikələmək.

qiymələmək **qıymalamaq**. qıyım qıyım edmək. kərçəmək. kərçiləmək. kərçim kərçim doğramaq. tikələmək.

qiymət dartı. dəğər. qatır. bəha.

qıymılamaq **qımıldamaq**. -**qımılağan qır aşar**.

qıymılış qımıldış. qıymıldağ. (devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir). (yol tırafik: ged gəl. gediş gəliş).

qıymıltaq **qıymıldağ.** qıymılış. qımıldış. (devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir). (yol tırafik: ged gəl. gediş gəliş).

qıymıltamaq **qıymıldamaq**. **qımıldamaq.** qıymıldamaq. (devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir).

qıymıltamaq **qıymıldamaq. qıymıldamaq**. **qımıldamaq.** (devinən (hərəkət edən) bir nərsənin sıxlığın, tünlüyün göstərir).

qıymırmaq qatlayıb yığmaq.

qıymışmaq **1**. qaynaşmaq. ürküşmək. **1**. **qımışmaq**. **qamaşmaq**.

qıyn **qıyın. qın. qınat**. izə. cəfa. zülm. sitəm. -**bu qın bu qıyın**: bu cəfa, bu zülm.

qıynaq **qınaq**. əzab. acı.

qıynaq məxməsə.

qıynaqan **qıynağan**. əziyət kün. -bu çox **qıynağan** uşaqdır: əziyət kün.

qıynalqan korluqda, zəhmətdə olan.

qıynalmaq **1**. incimək. əzab çəkmək. -orda çox **qıynaldıq**. **1**. korluq çəkmək. sinsimək. -bura çatınca çox **qıynaldıq**. **1**. **qıyınlanmaq**. gücənmək. güclük çəkmək. zorlanmaq. **1**. sinsimək. çətinlik çəkmək. -**qıynalmadı**: sinsimədik. güclük çəkmədik. danışmağa **qıynalır**.

qıynamaq (qıyınçılıq edmək). **1**. izəmək. sitəm, zülm, cəbr edmək. **1**. zor demək. **1**. xorlamaq. **1**. çox incitmək. azarlamaq. canını yaxmaq.

qıynamaq **1**. dinc, rahat bıraxmamaq. -bu qızıq məni qıynar. **1**. incitmək. əziyət, zəhmət vermək. -qayın quda gəlini qıynab, **tınım** vermədi. -bu çox **qıynağan** uşaqdır: əziyət kün.

qıynaslıq açmazlıq. çox pis vəziyyət. -bu **qıynaslıq** çıxmalı.

qıynıc **qınac. qınac. qıyac. qıyıc.** basdaş. bəsdəş. qoşuc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

qıynış inciş.

qıypaçaq (qırıb parçalama). qıymalıq. (koşt koştar).

qıypıq **-**kor olsa yoldaşın, **gözün qıypıq yür**.

qıypıtmaq **qıpıtmaq.** qətləyib tikmək. -parçanı **qıpıt** cırılmasın.

qıys qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). ağışlı. devik. yatıq. övrük. sapıq. -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

qıysarmaq əğrilmək. -başı sola **qıysarmış**.

qıysat qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qıysıq qıys. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). ağışlı. devik. yatıq. övrük. sapıq. -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

qıysışmaq büzüşmək. buruşmaq. türüşmək.

qıyşıq əğri. tovlağ. əğri. düz olmayan. -**qıyşıq** yol: əğri yol.**.**
-qıyşıq oturda, doğru gəpir (**əğri** otur, düz danış).

qıyşıq qıyaşıq. döngəl**.**

qıyşıqlamaq **qışıqlamaq.** göz ucu ilə, bir deşikdən oğrunca, gizlicə sezitmək.

qıytı **-əl qıydı**, göz qıymadı.

qıytı **qıydı. -**kəndinə **qıydı**: kəndinə cəfa etdi.

qıytıq **qıydıq**. **qındıq**. **qıylıq**. ildik. çəlmə. kəsatma. birini yıxmaq üçün, ayağı önünə ayağın uzatma. -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək. -bir **kəsatma** üzündən ayağım topal qaldı. (**topal**: axsaq).

qıytıtmaq aldırtmaq. aldıratmaq. istətmək. sevgi, öğüş, məhəbbət yaratmaq. -özün **aldırtmaq**. -hər işi, necədə qılsa **aldıratır.**

qiyusq **kiyusk**. **küşük**. **köşük**. **küşg**. **köşg**. {**çəkmək**. **çökmək**}. koşk.

qız -**aşırlı qız**: bakirə qız**.**
-çiçək olsun, qız olsun. (yarqış sözü)..
-qonşuda qadın, qonşu gözünə, **qız görünər**..
-**qız olmadan gəlin yox**, toxunmadan bezin yox(hər nəyə ortam (mihit), iş gərəkir).

qız bakirə. ağ. ak. işlənməmiş. açılmamış.
-**qız adı**: ağpamıq. göyçəklikdə, arınlıqda, saçıqlıqda taysız.
-qız çıxatmaq: qız köçürtmmək: qız ərə vermək. qız durmuşa çıxartmaq. qız evləndirmək. -oğlan **evləndirmək**, qız **çıxatmaq**.
-**ayın** qız: ayalı, nazlı qız**.**

qız **-dığıya qız verənin**, anası batsın, ər verənin, atası batsın. (**dığıya**: ermәniyə)..
-**qarqız:** qızpamıq. (bılanş nej)..
-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

qiz **giz!. gizlən!.** bök!. bökün!. yaş ! yaşın!.

qiz **giz**. **1**. pas (< **bas**: altda olan). sirr. -**pasın** açmaq. -**paslı**: gizli. sırlı. **1**. sirr. -**göz**, **giz** saxlamaz.

qız -**kiçik qız:** qızalaq**.**
-qız girər girdəgə, kirtigi çıxar üzə. (**kirtigi**: həqiqəti. iç üzü).
-pişiyə ət, qurda quyruq, itə gəmik, xocaya mal, **oğlana qız** tapşırılmaz!.
-oğul yetişincə, **qız pişincə**.
-**yetişdi qız,** ərə bardır, yetişsə ər, qıza bardır.
-**büksünmüş qız**: döşlənmiş qız.

qız **-qız evi**, naz evi, oğlan evi, qoz evi. {qız evi qır verər (qızın istiyəni çox var), oğlan evi şişirər (ay oğlanın nələri var)}.

-**bacı qız:** sinğir. can ciyər. -**sinğirlərimiz**: can ciyərlərimiz. bacı qızlarımız. zənənlərimiz.

-dəli hoyu, **qız toyu sevər**.

qız -**qız qarrısa qazi**, it qarrısa tazı olar.

qız tov. isti**..**

-arıqız: oğlanqız..

-**duzaqız**: duzlu qız..

-**evdə qalan qız:** artmış..

-**qarta qız**: qoca qız. -sovğalığın azı olmaz, qarta qızın nazı..

-**yaxşı qız**. gözəl qız. bir gənc qızı çağırma sözü..

-**ayqız**: gözəl qız..

-**ərə gedməmiş qarımış qız:** dulsun..

-**qız oğlan**: (cütük)**..**

-qız bala: qız uşağı**..**

-qıza, qız, gəlin anlasın**..**

-oğlanın qız evinə verdiyi para, **mal**: başlıq. qalın**..**

-yaxqız: gözəl qız.

qız -qız verib küyəv alıb. (**küyəv**: kürəkən).

qıza **-qıza aytdım**, gəlin düşsün. (**düşsün**: düşünsün). (**aytdım:** dedim).
-qıza gətirtmək: qaza gətirtmək. qışqırtaraq nərsəni yapdırmaq. dolduğuşa, bıqdırışa gətirtmək.
-yetişdi qız, ərə bardır, yetişsə ər, **qıza bardır**.

qıza -**qıza, qız**, gəlin anlasın.

qızaçı şəhvətpərəst.

qızaq **cayaq**. **cayqa** (**c**<> **q**). **qayaq**. **qayqa**. isqi. patinaj.

qızala közələ. közərmiş. qızarmış. kəbabi.

qızalaq (üzü pörtmüş). utancaq. şərmgin.

qızalaq **1**.qızıl yanaq. qırmızı yanaq. **1**. kiçik qız. **1**.qızarmış.-**qızalaq üzlü**: qızarmış üzlü: utancaq.

qızalıq meyxana.

qızamıq həsbə.

qızamıq (sürxək).

qızan **-qızan, yanılar**. (hirslənən səhv edər).

qızan **-**oda qızan kim, küyən kim. (**küyən**: yanan)**.**

qızanta **-oda qızanda var**, küyəndə. (**küyəndə**: yananda)**.**

qızar -**daş qızar, aş pişər**. (bir olaydan doğan sonuclar). (hər nə, yolun tapacaq). su axar, yol düşər (iz qoyar). (keçmişə bağlı yollar, yarına üz tutarlar).

qızar -**daş qızar**, aş pişər. (**taş qızar**, aş pişər, hər nə, yoluna düşər). (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (bir olaydan doğan sonuclar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır).

qızara qızarmağa. -**qızar<u>a</u>** başladı: qızar<u>mağa</u> başladı.

qızaran köz düşən. -üzümə **köz düşən** çağı.

qızarar -üzüm, üzümə baxar, üzüm qızarar.

qızarıb -**qızarıb qurumuş:** soxari. suxari. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). xasa. kəbabi. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

qızarıq köyzə. küyzə. kəbabi.

qızarıq tovqun. odlu.

qızarıqmaq **qızarığmaq**. alğışmaq. köz düşmək. közə düşmək. yetişməyə başlamaq. -üzümə **köz düşən** çağı.

qızarmaq **1**. **qız+ armaq**. qızıllıq almaq. qızlığa ərmək (armaq).**1.** alarmaq**. -**əğnim **alarmış**: gövdəm qızarmış. **1**. yanılmaq. **1**. qanazışmaq. allaşmaq. qızmırlaşmaq. qızmırlaşmaq. qırmızlaşmaq. qırmızılaşmaq. qızıllaşmaq. **1**. tovarmaq. **1**. tovmaq.

qızarmasın -göz gözə düşüb utanmasın, **üz üzə düşüb qızarmasın**.

qızarmaz -tox dursun!. **gerçək gülü qızarmaz**, tikanlıqdan qutarmaz, yaşıl doğub, yaş qalar!. (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

qızarmış çaxır**.** qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi. -it **çaxırı,** ata dəğər, at **çaxırı** itə dəğməz. itin yügrəni, atın yüryəni. (qudurqan at, tulla at).

qızarmış -gün tovunda **qızarmış yemiş.** günəşin odu, sıcağında qızarmış yemiş.

qızarmış közələ. qızala. közərmiş. kəbabi.

qızarmış -qızarmış **üzlü**: qızalaq üzlü: utancaq.

qızarmış -**yanası qızarmış**: çox qızarmış. cızğanaq. közcənək. közəyük. qoğcanağ.

qızarmış yanımsı. çızğınğ. küyzün. köyzək. küyzək. közərik. közərmiş.

qızartılmış -**küldə qızartılmış**: külbasdı.

qızartılmış -**odda qızartılmış:** odbasdı.

qızartma soxar. suxar. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). kabab.

qızartmaq **1.** alartmaq**.** közərtmək. **1**. **ısıtmaq**. **qısıtmaq**. **ızıtmaq**. **qızıtmaq**.

qızartmaq çaxratmaq**.** alartmaq. -ışıqları **çaxradı**.

qızartmaq soxarıtmaq. suxarıtmaq. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). kabablamaq.

qızca hər hançı bir qızı çağırma sözü.

qizəq **gizək**. **1**. sətr. sətir. xətt. -iki **gizəkli**: iki xətli. -üç **gizək** yazdı:üç xət yazdı. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin) **1**. səf. birbiri izində durub uzanan. -öğrəncilər on **gizək** qurdulr. qoşun dursun **gizəyə**, xan buyurmuş san görsün. **1**. yolça. cığır. -bu **gizək** gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara(**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

qizətlik **gizətlik. gözətlik**. gizli, güdülü saxlanılan nərsə.

qızı -anası çıxan ağacı, **qızı budaq**-**budaq gəzər**!. (anası çıxar yamacdan, qızı dırmaşar ağacdan)..

-anası çıxar yamacdan, **qızı dırmaşar ağacdan**. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!)..
-xanlar, **xatunlar qızı**.

qizi **gizi**. sirr. dalın **(dalı**: arxa**)**.

qizi **gizi**: sirri. -**birlikdədir dirlik gizi**, tarix boyu, salnar izi. {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

qızı hirs. (hirslənmə. hirslilik). (qəhr. xəşm). -yaşımca **entək** qızı yemədim (görmədim).

qızı -**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

qızıb **-qızıb coşmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. buğanıb talğanmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

qızıcan qızıq. **1**. amator. nərsəni öğrənməyə can atan. **1**. fizul.

qızığış **qızığış** qırmızımsı. qızılımsı. qızılca.

qızıq **1**. qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza. **1**. tavlı. tavıq. tovlu. tovuq. eşik. aşıq..
-**qulağıqızıq: qulağdəlisi**. söz eşitmə, dinləmə dəlisi.

qiziq **gizik**. gizlənən yer. yaşalqa. tünək.

qiziq **gizik.** gizli olan. (pünhani). -**gizik** yaşam: qaçaq yaşayış.

qızıq gözəl. -**çox qızıq** : çox gözəl.

qızıq **qızığ**. **1**. gözəl. ali. -**qızıq** oğlan. **1**. həvəsli. sevincli. sevməli. ilginc. -**qızıq** gördüyün gözəl sevgilin, gəlir günü pozuq görünür. **1**. həvəs. -gənclik **qızığı** başqa olur. -**qızığdan** düşmək. **1**. ləzzət. -**dirişlik qızığı**: həyat ləzzəti. **1. qızğı.** cəza. səza. mucazat. -bu yazığın **qızığı** nədir: bu günahın cəzası nədir. **1**. ilginc. **(# pozuq**: iğrənc**)**. **1**. zovqulu. zevqili. **1**. qızıcan. fizul. **1**. hər nəyi bilməyə can atan. **1**. otaş. atəş. **1**. alımlı. isti. -**alımlı** üz. **1**. sıtma. təb..
-**qızıq söyük**: **qızıq sevik**. şur u şovq..
-bu **qızıq** məni qıynar. dinc, rahat bıraxmaz.

qızıq **-qızıq daşı**, soyuq aşı. (davranışı sıcaq olubda, içi quru, soyuğ olan).

qızıq **qızığ.** 1.dəğər. ərcək. 1. asanc. qazanc.**1.**əlaqə. əngizə. -**qızığ göstərmək**: əlaqə göstərmək
-**qızıq günlər**: 1.isti günlər. 1.gözəl günlər. 1.maraqlı, aranan, armanlı günlər.1.isti. 1.sıtma. təb. -**qızığı** var. -**qızıqlını** uşütmə basar, soyuq tər axar. (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər). -qızığa minmək: götürülmək. -**qızığı** düşmüş ağrısı yok, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). -qızığa tutulası.
-**qızıq ışıq:** açıq ışıq: gün ışığına çalar, oxşar iti, qızımtıl ışıq. -**açıq** ışıq, **ayıq** ışıq.

qızıqan həziran.

qızıqatlı **qızığatlı**. sevikli. sevəğən. maraqlı. əlaqəli. -uşaq oyuna, gəzişə çox **qızığatlı** olur.

qızıqay maraqlı.

qızıqbaş 1. hirsli.1. gənc. cəvan. dəliqanlı.

qızıqı istisi**.-o nədir ışığı var**, qızığı yox.(tapmca) (ay)**.**

qızıqı **qızığı**. əlaqəsi. marağı.

qızıqı -**qızığı düşmüş ağrısı yok**, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). (sorun savılıb, işlər yolunda).

qızıqıb **qızığıb. -qızığıb** daşa dönür: həyəcandan daşa dönür.

qızıqış **qızığış**. **qızışma**. tovunuş. tovunma. istiniş. istinmə. küyğüş. küyünüş.

qızıqış **qızığış**. mənfəət. -**qızığış** bulursa uğraşar. -**qızığış** dalıcan gedən.

qızıqışlı **qızığışlı**. mənfəətli. nafe'. -**qızığışlı** işlər.

qızıqqan əsəbi.

qızıqqan 1. qızqıl. ehsasati. 1.qanı isti.

qızıqlanmaq **qızığlanmaq.** ürəyi istinmək. əlaqə tapmaq. əngizə tapmaq.

qızıqlı (qızdıran). çəkişli.calib. yeriğ.

qızıqlı **qızığlı**. maraqlı. calib. cəzzab.

qızıqlı **qızığlı.** əlaqəli. əngizəli.

qızıqlıq odlu ısıq. pasyon. tutqu. iştiyaq. coşqu. coğuş. alış. tovuş

qızıqlıq **1.**istilik. tovuqluq. 1.əlaqəmənlik.

qızıqmaq **qızığmaq**. **1**. maraqlanmaq. **1**. özəlliklə qızılı **(**paranı, var dövləti**)** öləsi sevmək. -**qızığıb** sevgisin belə satdı. **1**. öləsi sevmək. -sevgi sevgisin **qızığar**.

qızıqraq gözəlraq.

qızıqtırmaq **qızıqdırmaq**. təşviq edmək. rəğbətə, həvəsə gətirmək.

qızıl al (< **alov**. **yalov)**. qırmız. -**qoyu qızıl**.
-**qızıl sala**: qızıl dövür.
-**yanıq qırmız, qızıl:** qonqur. qoyunqur. qəhveyi.
-yonulan qələm qızıl quşdan, yaxşılıq çəksin dartıqdan. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).
-qızıl yanaq: qırmızı yanaq. qızalaq.

qızıl -daş olursun, qırıq könül yapırsın, olda topraq, **qızıl güllər saçırsın**!.

qızıl **-**iş tutarsa, **qum qızıl olar**, iş qayıtsa.

-qızıl mənzi solmasın.

-teyxa qızıl: süm altun. şümş. **-**gəpləməklik gümüşsə, **gəpləməzlik süm altun**.

qızıl qan. -**üzünə qızıl köçdü**: üzünə qan köçdü..
-**qızıl saplı olsada**, qazma işi eşmədi..
-**ağsa qızıl bayraq**, doğar qara topraq.(**qızıl bayraq**: günəş).

qızıl -**qızıl gül ad değişməklə**, isin dəğişməz. (**isin**: iyin)..
-kim desə tikanı batmasın ələ, **koldan qızıl gülü qopara bilməz**!.

qızıl qızmır. qızmırı. qırmız. qırmızı. qanas. qanaz. al. alal..
-**qızıl oy**: **qırmız oy**: bir oylamada **(**saylamada. rə'y olmada. intixabatda**)**, qarşılıq **(**muxalifət**)** göstərən oy **(**səs, rə'y**)**..
-**qızıl gül**: ətirgül. məhəmmədi gül..
-**qara qızıl:** qaramtıl al..
-**qızıl kürən**: qoyan. qonğur. qəhveyi..
-**qızıl** pas götürməz: altına tut qapınmaz..
-**qızıl qan: altın qan: 1**. al qırmızı qan. **1**. qızıl ilə qan..
-**qızıl sarı**: al sarı. qırmızı sarı. turunc..

-**qızıl qələm**: **altın buta**..
-**sar qızıl**: sağız sarğız. qızımtıl sarı..
-**qızıl sarı**: **qoyu sarı**. sarğız..
-**altın ələsi**: qızıl tozu**..**
-qızıl işləri: altın törük**..**
-söyləyiş gümüşdürsə, **dinləyiş qızıl sayılmışdır**.

qızıl -**sanki qızıl görməmiş** heç kim paxırın. (**paxırın**: misin)..
-**qızıl qab** pas götürməz**.**
-qızıl taxtın, qara baxtın olmasın..
-qıp **qızıl** acı **qızıl** (**acı**: tünd). ala **qızıl**. lala **qızıl**..
-hər parlayan **olmaz ki qızıl**.

qızıl -**qızıl boya**: qızılı. qızlın.

qızıla **-**bilib danışan, bilməyib susan, **qızıla dəğər**. (**dəğər**: bədəl).

qızıla -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (**tükəzi**: məsrəfi. xərci) (**önlə**: qabağın al). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

qızıla -**hər qızıla** köz demə.

qızılarqac **qızılarğac**. qaltaban. qonğursuz. qonursuz. qeyrətsiz. şərəfsiz.

qızılbaş uyqut. (**uyqurd**). dəliqanlı. fədayi. pişmərgə. -**yaş uyqutlar**: gən qızılbaşlar. -**yaş uyqutlar** düşman tilfun tellərin kəsiştirmişlər.

qızılbaş **1.**şiə'. 1.səfəvi baylığında, tüm yurttaşlara verilən ad. indi eşitdiyimiz **'iranlı'** sözü yerinə yüyrüküdür. 1. quş adı.

qızılbaşlıq çılqınlıq. fədayilik.

qızılca **1**. qızığış. qırmızımsı. qızılımsı. **1**. qızılsı. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızılçı altaçı. altınçı. zərgər.

qızılçöqüq **qızılçökük.** qırt qırt. qıt qıt. yerkökü. qızılot. həvic.

qızılı 1. **qızılın.** altun. alatun. tələyi. **1.** qızlın. qızıl boya.

qızılımsı qızığış. qırmızımsı. qızılca.

qızılımsı qızılsarı. qızılsavı. **bax** > **qızmırsı**.

qızılımsı qızılsavı. qızılsarı. **(**zərrin. surx fam**)**. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı.

qızılın **qızılı.** altun. alatun. tələyi.

qızıllaşmaq qızmırlaşmaq. qızmırlaşmaq. qırmızlaşmaq. qırmızılaşmaq. qanazışmaq. allaşmaq. qızarmaq.

qızıllıq -sevməğənə söykənmə, untun gedər, **min qızıllıq başın bir pul edər**. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin. (**bir pul**: bir qəpik).

qızılot qırt qırt. qıt qıt. yerkökü. qızılçökük. həvic.

qızılsarı qızılsavı. qızılımsı. **(**zərrin. surx fam**)**. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı.

qızılsarı qızılsavı. qızılımsı. **bax** > **qızmırsı**.

qızılsavı **1**. qızılsarı. qızılımsı. **bax** > **qızmırsı**. **1**. qızılımsı. qızılsarı. **(**zərrin. surx fam**)**. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. qırmızımtıl. az qırmızı.

qızılsı **1**. altınsı. altınsıman. tələyi. **1**. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam..

-**açıq qızılsı**: alsu.

qızılsıman qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızlımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızılsucuq **qızıl sucuq**. sücü. boza. şərab.

qızılta **-**qızın gözü **qızılda**.

qızıltanta **qızıldanda**. -**qazmanı başlasan qızıldanda**, gedib gəvən dibi eşər (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

qızıltı **qızıldı**. -**qazan dedi qızıldı dibim**, çömçə dedi, burğanıbda görmüşəm. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

qızılyaşıl **qızıl yaşıl.**

qızılyel bozyel. güney batı yeli.

qizim **gizim.-düşman anlar gizim**, dosda desəm sözüm.

qızım təşdid.

qızımtıl -**qızımtıl sarı**: sar qızıl. sağız sarğız.

qızın **1**. hərarət. -havalar **qızından** düşmüş. **1**. **qızqın**. hərarətli. -**qızın** səllamlar. **1**. otrağan. **1**. şədid.

qizin -aytma gizin dosduva, verər anı düşmana.**.**
-gizin vermə dosduva, dostun ötə dosdu var. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var)..
-**demə gizin dosduna**, dosdun belə dosdu var.

qızın -bezin çətəsi, **qızın əçəsi**. (**əçəsi**: anası). (**çətəsi**: qırağı). (bez aldın qırağına bax, qız aldın anasına).

qizin **gizin**. gizlən. -qorxuya qapıl, **gorunda gizin**. (qorxuya alınan, gorunda gizlənməlidir, ölmüş sayılır).

qizin **gizin**.gizlinin. sırrın.**-gizin yoksa mutlusun**!.

qızın **-qızın** gözü qızılda.

qızın **-qızın yeği ər evində**, qanana yeği öz evində. (**yeği**: yaxcısı).
-**hər qızın ər qayğısı**, ulu elin öz qayğısı.

qizin **-**ölümlə dur göz gözə, **gizin yoxsa mutlusun**. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

qizin -**hər gizin**, gəzi var açlımağa. (**gəzi**: novbəti). (gecə boylu düşən, irtə doğur). (dalıda alar, burunda doğar).

qızınc qəzəb.

qızınla -**qızınla yurt qurasın**, oğlunla ordu olasın. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

qizinləmək **gizinləmək**. örtbasırlamaq. bağanlamaq.

qizir **gizir**. **1**. **gəzir**. hakim. hökmdar. fərmanfərma. fərmanrəva. **1**. sirr. -**danqopan** buldu yaşam gizrilərin (sirrlərin). -**gizirli**: sirrli.

qizirqüc **gizirgüc**. **gizgüc**. bilquvvə. potansiyel.

qızışma girs (< **girişmək**). tutqu (tutşmaq). iştiyaq.

qızışma **qızığış**. tovunuş. tovunma. istiniş. istinmə. küyğüş. küyünüş.

qızışmaq **1**. çoğşunmaq. çuğşunmaq**(çağ. ça. çoğ:** qor. köz. ışıq.). nərsiyə çox əğimi, meyli olmaq. **1**. tovaşmaq.

qızışmaq (donub ölmək. donub qalmaq. donub gedmək).

qızıştırmaq -**qanın qızışdırmaq:** ürəgini şişirmək. ürəgini coşdurmaq.

qızıştırmaq **qızışdırmaq**. **1**. öcüşdürmək. ötüşdürmək. ütüşdürtmək. oduşdurmaq. odaşdurmaq. **1**. tovutmaq. eşmək**..**
-ara qızışdırmaq: tov tovlamaq.

qızıştırmaq -**savaşı qızışdırmaq:** qaynadanlıq eləmək..
-**ara qızışdırmaq:** qaynadanlıq eləmək.

qızıt **qızıt**. **qızğıt**. sağıt. sarğıt. şəfəq.

qızıtan **-boğaz qızıdan:** işdah açan. -açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar).

qızıtan **1.**əlaqəmənd edən. 1.calib. cəlb edən. 1.əngizanənədə.

qizitir **gizidir**. **-**keçinmək, qoşyaşamın **gizidir, sirridir**. (**qoşyaşamın:** cütlükdə yaşamın).

qızıtmaq **-boğaz qızıtmaq:** tamaha salmaq. iştaha gətirmək. -açar (turşu) **boğaz qızıdar.**

qızıtmaq **ızıtmaq**. **ısıtmaq**. **qısıtmaq**. qızartmaq.

qizitmək **gizitmək**. titrətmək. sancıtmaq. -canımı **gizitdi**.

qızıvı -**qızıvı vermə erməni sikə**, yurduva, dilivə qənimin tökə.

qızqa 1. sıtma. təb. tav. 1. qəzəb. -**qızqasından** qurtulmaq. 1. şəhvət.

qızqar **1**. amator. fan. **1**. qalalı. havadar.

qızqarıl calib.

qızqarlı **qızqırlı**. maraqlı.

qizqələtib **gizgələdib**. altalayıb. alta qoyub. basaqarıb. **-**kəndivi altalayıb, güzgü baltalama. (**güzgü düzün**: düz olan güzgünü). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

qızqəlin **qız gəlin**.

qizqəliş **gizgəliş. gizgəlişmə**. gizli sözləşmə. təbani.

qizqəlişmə **gizgəlişmə. gizgəliş**. gizli sözləşmə. təbani.

qizqətmək **gizgətmək**. **geydirmək**.

qızqı qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. güdaz. cəza.

qızqı **qızğı. qızığ.** cəza. səza. mucazat. -bu yazığın **qızığı** nədir: bu günahın cəzası nədir.

qızqıb maraqla. -onun gəlişin **qızqıb** gözətdik.

qızqıl qızılsı. qızılca. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızqıl **qızğıl.1.**aşırıcı. devrimçi. inqilabi. 1.həssas. 1.qızıqqan. ehsasati.

qızqılsar qızıl sarı. narinci.

qızqın **1**. ataqay. ataqlı. odlu. həyəcanlı. **1**. tovuc. tovğuc. **1**. aşqan..
-qaya qızqını: yazda sıcaqlığın arttığı çağ.

qızqın -**günün qızqın çağı**: gün tovu.

qızqın **qızğın**. **1**. isti. -**qızğın** keçir günlər, soyuq düşər axşam. **1**. bulaq. bulğaq. burğaq. aşqın. həşəri. ürkək. sərkeş.

qızqınınta -**biçin qızğınında**: biçin qızığında. biçin gözü.

qızqınlıq acı. hiddət. -onun **acısına** dözmək kolay olmuyacaq. -bu **acı** nə üçün?. **-**

qızqınlıq tirs. hirs. (< **dirişmək**). öfgə. itsilik. -**tirs tors**.

qızqır maraq. təvəccüh.

qızqırlı **qızqarlı**. maraqlı.

qızqışları **qızğışlar**. məşquliyyətlər. -qızğışın nədir. -qızğışı olma başda kişinin. -qızğış. -qızğış

qızqışmaq **qızğışmaq**. eşiginmək. tovğunmaq.

qızqışmaq **qızğışmaq**. əsəbiləşmək.

qızqıt **qızğıt**. **qızıt**. **şəfəq**. **1**. sağıt. sarğıt. **1**. doğu. şərq. məşriq.

qızqıtmaq təşviq edmək.

qizqüc **gizgüc**. **gizirgüc**. bilquvvə. potansiyel.

qizləmək **gizləmək**. **1**. qaçırmaq. saklamaq. **1**. yaşırımaq. saklamaq.

qizlən **1**. **gizlən!. giz!.** bök!. bökün!. yaş ! yaşın!. **1**. **gizin**. -qorxuya qapıl, **gorunda gizin**. (qorxuya alınan, gorunda gizlənməlidir, ölmüş sayılır).

qizlənbac **gizlənbac**. saklambac. sakalama.

qizləncək **gizləncək**. yaşğanaq. gizlənmə yeri.

qizlənən -**gizlənən yer:**gizik. yaşalqa. tünək.

qizlənər **gizlənər.** pusar.mısar.-düşman qaçanda usar, **düşman görəndə pusar**. (götü boş pişik). (**usar**: coşar).

qizlənir **-od külə gizlənir**. (od kül altda qorunar). (od küldə qorunur).

qizlənqən **gizləngən.** abıtğan (< **yapamaq**: gizlətmmək).

qizlənmə -**gizlənmə yeri**: daldağ. ardağ. pusu. kəminqah. ixtifa yeri.

qizlənmək **gizlənmək**. **1**. bükünmək. yaşunmaq. -görcək **büküdü**. **1**. sinmək. yatmaq. -**sinmə** tülkü daldasında. **1**. qorqulanmaq. **1**. pusanmaq. **1**. pusunmaq. pusmaq. kəmin edmək..
-gizlənilən yer: örtünük. pusu. kəminqah.

qizlənmək **gizlənmək.** bükmək**.** -məni görən kimi **bükdü**.

qizlənmək **gizlənmək.** qaçmaq-gözümdən **qaç**. -gözümdən **qaçdı**.

qizlənmək **gizlənmək**. sınmaq. arxalanmaq. daldalanmaq.

qizlənmək -**qorxub gizlənmək:**. qığırmaq. qıcırmaq. -ilkin güllədə **qığırdı**.

qizlənməmiş **gizlənməmiş**. açıq **.-açıq baş**, daşa tuş .(**tuş**: yem)

qizlənməz -biz çuvalda, ay ətəklə, **gizlənməz**.

qizlənpaç **gizlənpaç** (oyun). gizdənqoğu.

qizlənpaç **gizlənpaç**. saxsox. **(sax** < **saxlamaq**. + **sox**: baca**)**. saxlambac. saxlambac.

qizlər **gizlər**. sırlar.

qizlətən **gizlədən**. örtən. yapurğan.

qizləti **gizlədi** yaşırdı. **-bara bara yaşırdı, uca** dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

qizlətir -ay olub günə, günü (rəqib), **bulut gizlədir günü**, günü günə satma, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib).

qizlətmək **-gizlətmək, yalanlamaqla** əkitiş olmaz. (**əkitiş olmaz**: əkitmək olmaz: tərbiyət edmək olmaz).

qizlətmək **gizlətmək**. **1**. abaymaq. apaymaq. yapaymaq. yaşarmaq. bağaytmaq. bağdurmaq. qorumaq. **1**. abramaq. apramaq. abımaq. -yılqıda (heyvanda) yox aparmağa nərsəsin, yalqunundu (insanındı) **apramağa** hər nəsi. (yılıq alı üzündə, yalqu alı içində). **1**. apamaq. abamaq. apatmaq. apıtmaq. yapamaq. yapatmaq. yapıtmaq. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi. **1**. burmaq. burtmaq. örtmək. **1**. yascalamaq örtmək. ört basırlamaq. **1**. yaşırmaq. qaçırmaq**..** **-göz önündən çəkmək**, **saxlamaq**, **gizlətmək**: salqılamaq. səlqələmək.

qizlətmək **gizlətmək. 1.** batırmaq. təpirmək. yaşırmaq. yoşurmaq. **1.** yaşmaq. -**göz yaşını gizlətmək: yaşını yaşmaq**.

qizlətmək **gizlətmək.** alalamaq . örtbaslamaq.

qizlətmək **gizlətmək.** örtbaslamaq. örtələtmək. çalmalamaq. çəlmələmək. -bizi görən kimi özün **çalmaladı**.

qizlətmək **gizlətmək.** pusdurmaq. busdurmaq. basdırmaq.

qizlətmək -**nərsəni gizlətmək:** çıpıtmaq. sıpıtmaq. sapıtmaq. nərsəni gizlətmək.

qizlətmək -**ürək gizlətmək**: söz, sır gizlətmək.

qizlətti **gizlətdi.** basırdı. kor mollaya kitab verdilər, **basırdı tapanmadı**. {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.

qizli qurum **gizli qurum**. dalqurum. gizli təşgilat. sirri təşgilat.

qizli -**açıq gizli:** taxca buxca . -**taxcası buxcasına** bələd.

qizli -**gizli nərsəni açığa vurmaq:** çönün çıxartmaq**.** tərs üzün, için açmaq.

qizli **gizli**. **1**. burut. örtlü. daluq **(**dalımış**)**. gömülü. **1**. ötük. örtük. məhrəmanə. məxfi. **(# atıq**: açıq. ələni**)**. **1**. ast. as. -**ast baylığ**: gizli gənc, mə'dən. -**astı** işlər. -**asyol**: gizli yol. **1**. bürün. bürüt. örtülü. burqalı. **1**. dalın **(dalı**: arxa**)**. **1**. olumsuz. quşqulu. mübhəm. -tanıqların tapılmadığından tam suçları **olumsuz** qaldı. **1**. yaşur. -**yaşur** gəlib, **yaşur** getdi. **1**. yaşrım. yaşru. məxfi. -**yaşrım** işlər. **1**. yaşıtqın.. -**açıq gizli**: yarıq qarıq. ələni məxfi..

-**adı gizli**, **sırlı**, **məxfi**: adı giz. adı saxlı..
-**gizli nərsə:** yapıq**..**
-gizli olan nərsə: ardal. arxal. -burda **ardallıq** bir nərsə yox, hər nədi üzdədi..
-**gizli örtülü olan:** basığ pusuğ..
-**yavaş gizli**: basta busda. -**basta busda** gəlib çıxdı ocağ başına..
-**gizli açıq:** yaşru daşru**.** pünhan aşqar..
-**sırlı gizli olmayan**: saya. sadə..
-**gizli yol** qayul (**qay yol**). qaçanaq. çarə.

qizli **gizli**. kəşbli. keşbli (< **çəkmək**). örtülü.

-**gizli sözləşmə:**. gizgəliş. gizgəlişmə. təbani.

-alçaq könül **sevgini gizli tut**, umsulğu unut. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).

qizli **gizli**. -**sırlı, gizli, açılmamış, qarışıq nərsəsi olan.** bök. (< **bük**). -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**böklü** işə girişmə, son başında kirişmə. (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq)..
-**gizli xəbərçi: çavus > casus. casut. çavul**. **çuğul**.

qizli **gizli**. yaşıt. -onun yaşıt işi **bəlsikdi**: (**bəlsikdi**: açıldı).
-**gizli qalmaz:** yatmaz. -**oğurluq yatmaz**: oğurluq gizli qalmaz.

qizli **gizli**.**1**. qara. -**qara qulaq**: gizikləri, sırları öğrəşən. bilgiləri gizlicə alan. **1.**posta **(< basıq).** -**posta yazış**: gizli dürbün. **1.**sırlı.

qizli yaşrıq. -**yalan yaşrıq**: yalan gizli.
-**gizli** anlaşma, sözləşmə, uyuşma, yarğaş, əl birlik. (**collusion):** dolab. doğab. **(< tuğ**: girdə. tutuğ). kələk. hilə.

qizlicə **gizlicə**. **1**. çıpırı. -**çıpırı** çıxıb getdi. **1**. yaşırın. **1**. qaçırın. yaşırın.

qizlicə **gizlicə.** qapırış. xəlvəti.

qızlıq **-qızlıq yağlığı (parçası).** üzağlığ. evlənən qızın, qızlığının götürülməsindən axan qana bələnmiş ağ parça. bəkarərt simgəsi.

qızlıq ortun. odluq. şəfəq. -**ortun bulud**: gün batarı, qızaran bulut..
-qızlıq, bakirəlik tutsu, pərdəsi olmayan. bakirə olmayan. **d**aşır. -**daşır** qız..
-qızlıq, bakirəlik tutsu, pərdəsi: aşır. -**aşırlı** qız: bakirə qız.

qızlımsı qızılsı. qızılca. qızqıl. qızılsıman. qızlımtıraq. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq.

qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızlımtıraq qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızmırsı. qızmırımsı. qızmırımtıraq. qırmızsı. qırmızımsı. qırmızımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızlın qızılı. qızıl boya.

qizlinin **gizlinin.** gizin.sırrın.**-gizin yoksa mutlusun**!.

qizlisi -ən kötü, ağır yaşamı **gizlisi çoxlar yaşarmış**. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).

qızma -**qızma, şəhvət yanqısı**: quduş.
-**toxdala isduyuvu qızma belə**, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə. (**toxdala:** cilovla. kontrol ed)**.**

qızmaq **1**. qızışmaq. düşmək. düşüşmək. -para qazamağa **qızanlar**. **1**. alışmaq. tutuşmaq. düşmək. -mala **qızıb** qız satan. **1.** dartınmaq. darılmaq. hirslənmək. -kiçik uşaqdır, nəyə biləsinə belə **darılıb dartınısan**. **1**. öcüşmək. ötüşmək. ütüşmək. oduşmaq. odaşmaq. birbirinə. **1**. tovmaq**..**
-qızıb acıqlanmaq: qarılıb darılmaq. arılıb sarılmaq.

qızmamaq sərin gəlmək. sınırlanmamaq.

qızmarı -**yayın qızmarı**: yayın ən qızqın günü.

qızmatıq **-oduna qızmadıq**, tüstüsünə kor olduq.

qızmaz **-**pişirib sözün açarsa ağız, **qızmaz qulağı**, çəkməz ağız. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.

qızmaz utanmaz. -qoxmuş ət duz istəməz, **qızmaz** üz söz.

qızməməsi **1**. altıntop. qıritfurut. **1**. şafdalı çeşiti.

qızmır **1**. **qırmız**. tov. **1**. **qızmırı**. **qırmız**. **qırmızı**. qızıl. qanas. qanaz. al. alal.

qızmırı **qızmır**. **qırmız**. **qırmızı**. qızıl. qanas. qanaz. al. alal.

qızmırımsı **qızmırsı**. **qızmırımtıraq**. **qırmızsı**. **qırmızımsı**. **qırmızımtıraq**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızmırımtıraq **qızmırsı**. **qızmırımsı**. **qırmızsı**. **qırmızımsı**. **qırmızımtıraq**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızmırlaşmaq **qızmırlaşmaq**. **qırmızlaşmaq**. **qırmızılaşmaq**. qızıllaşmaq. qanazışmaq. allaşmaq. qızarmaq.

qızmırsı **qızmırımsı**. **qızmırımtıraq**. **qırmızsı**. **qırmızımsı**. **qırmızımtıraq**. qızılsı. qızılca. qızqıl. qızlımsı. qızılsıman. qızlımtıraq. qanası. qansımtıraq. qızılgələn. alısı. alası. alsıraq. alasıraq. alımtıraq. alımsıraq. ala, qana çalan. qırmızımtıl. az qırmızı. qızılsarı. qızılsavı. qızılımsı. zərrin. surx fam.

qızmış kürsək. həşəri.

qızoqlan **qızoğlan**. kəniz. qaravaş. qarabaş. qız qulluqçu.

qızpamıq qarqız. (bılanş nej).

qızta **-**oğul dursa evin daşı, **qızda durur könül aşı**. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).

qiztə -**gizdə qoyan**: gizlədən**.** -külü dərman desələr, gizdə qoyan.

qiztənqoğu **gizdənqoğu**. gizlənpaç oyunu.

qıztırqıc **qızdırqıc**. qızdıran arac. istidən.

qıztırma **qızdırma.** tav > təb.

qıztırma **qızdırma**-onu **qızdırma**: onu qomutma.

qıztırmaq **qızdırmaq** tovatmaq.

qıztırmaq **qızdırmaq**. toxlatmaq. quşqurtmaq. təhrik edmək.

qıztırmayla **-qızdırmayla bacaran**, ölümə yaxılmaz. (**yaxılmaz**: aldırımaz. qapılmaz. üstələr)

qoba **koba**. **koma**. **öbək**. **köbək**. **oba**. **opa**. **opaq**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

qoban **koban** (< **kov**). köpük. hubab.

qobanmaq **koban** (< **kov**). köpük. hubab.

qobar kübək. kibrə. qasmıq. qasrıq. qurut. döğənək. pinə.

qobarıq **qabarıq**. tovuq. mütəvərrim.

qobarmaq **qabarmaq**. şişmək.

qobbal böyük burun

qobbuş **kobbuş.** kök.

qobbuz yumruq

qobıt qapda. qaput. qabıc. qapıt. qapac. qablıq. cild. köylək. köynək.

qobur (< **qab**).

qobut **gobut.** bərk. səxt. qonğ. qonc. qont. qunt. -bu **qont** sözlər bırax.

qobut **gobut**. **gobud**. **1**. qalın. qaba. küt. -**küt** səs. **1**. qay. ğay. **1**. tonqa-sözü **onqa**, yüzü **tonqa**. (**onqa**: doğru). **1**. qopal. dikan. -**dikan** danışma. **1**. **kobut**. qabaq. küpül. yoğun.

qobutluq **gobudluq**. qopalıq. gopalıq.

qoca **1**. çal. -dişsiz **çal**. **1**. yaşlı. ertini. **1**. **quta**. **qota**.böyük..
-qaraqoca: saçı ağarmayan yaşlı..
-bilikli qoca: yaşlı başlı..
-qoca ana: qocuna. qoca nənə.

qoca ağa. yiyə. sahab.

qoca **xoca** ..
-məçidə, **xoca tanrıdan ötür**, el xocadan ötür gedər!..
-xoca deyər.-degimi yap, yapdığım at. (sözümə bax, işimə yox)..
-hər xoca öz bildiyin oxur.

qoca qart. -**qart qarcığına** söylədi: qoca qarısına (arvadına) söylədi..
-quru ağac əğrilməz, **qoca öküz öğrəşməz**.

qoca -**qoca öküzü öldürmək**, öğrətməkdən qolaydır.

qoca **-qoca sıçan** deşiksiz qalmaz.

qoca yaşlı. abışqa..
-ey deyən əçə yox, **qoy deyən qoca**: işə baxan yox..
-**itirmişsə qoca ellər** öz dilin, çaşırlığa, qolayına öğrəşir. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa).

qocadan qarıtan.

qocaq (**qoğcaq**. **qorcaq**: qor, köz qoyulan yer, qab). mənqəl.

qocaqarılıq ərarvadlıq. **(**zəna şuyi**)**.

qocalar -evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər, **uşaqlar, qocalar**. (**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək).

qocalıq ağalıq. yiyəlik. mülk. malikanə. təsərrüfat.

qocalıq **xocalıq.** yiygəlik. təsərrüfat.

qocalıq **-qocalıq nisgili** qalmasın könlündə sənin. (pir olasan. çox yaşıyasan).

qocalıq yaşanlıq.

qocalıq -qocalıq yaşda olsun, başda olmasın

qocalıqın **-qocalığın adı uzaq** özü yaxın. (ölməyə nə qaldı ki). (başı topla işin bitirə).
-qocalığın adı ağır özü yüngül. (tez gəlir). (tez qonar qapıya).

qocalıqla -**qocalıqla keçinmək**: başına yağan qarı əritmək.

qocalıqta **-**gənclik olamazları, **qocalıqda oluşur**.

qocalıqta **qocalıqda**. yaşlılıqda. **-**yaşlıqda iş başlamıyan, **yaşlılıqda sovruq olar**. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).

qocalmaq qarıtmaq. -çevrənməsə əsgi dəğirmən **qarıtmazmış** qarı çevrən.

qocalmaq yaşanmaq.

qocalmaq yaşınmaq. yaşlanmaq. qarımaq.

qocalmaq yavanmaq. xərab olmaq. sululuğun (sulluğun. gəncliyin, təravətin) itirmək. -iki ildə nə **yavanmış**. -sən görən indi **yavanıb** gedmiş.

qocalmaz -qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**. (dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz).

qocaltar -sevdiyin iş ucaldar, **sevmədiyin iş qocaldar səni**

qocaltıqca **-**görkün üzə qonağdur, **qocaldıqca köçər o**. (**görkün**: gözəlliyin)**.**

qocaman yekətay. əzim.

qocamış ixtiyar.

qocanın -**qocanın qıçına**, cocuğun sözünə güvənc olmaz. (qocanın gücü yox, cocuğun güvəni yox).

qocanın -**qocanın ən acı sözü.** -oturduq, boşa ötürdük.

qocayla **-qocayla xoca** birbirin götürməz.

qocrunmaq güycünmək. qayranmaq. qeyrətə gəlmək. ağrına gəlmək. coşmaq.

qocrutmaq güycütmək. qayratmaq. qeyrətə gətirtmək. coşdurmaq.

qocuqmaq (**qucuqmaq**. **qucaqlamaq**).

qocuna **qoca ana**. qoca nənə.

qocur güc. güyc. qayrat. qeyrət. ərk.

qocur 1.edərmən. **1.**qacar**.** qərur. qeyrətli. qoxmaz igid.

qocurlu güclü. güyclü. qayratlı. qeyrətli. {erkək. ərkək < **ərk**: güc. (ərk yiyəsi)}.

qocurtan **qocurdan**. gücdən. güycdən. qayratdan. qeyrətdən. ərkdən. -**qocurdan** düşmək.

qocuşmaq sikişmək. cütləşmək. cima’ edmək.

qocut gərək. -**qocut yox**: gərək yox.

qocutları -**ölkə qocutları**: məmləkət rəcülləri.

qocutlu gərəkli.

qoç -igid qoyun **qoç adlanar**.
-**təpəgən qoç** tez kəsilir.

qoç -**İki qoç toslaşlaşar**, qurdun qarnı acığar. (**toslaşlaşmaq**: tutuşmaq. çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (**qayın ölkələr**: rəqib ölkələr. yad ölkələr)..
-qoyun döğüşündə, **qoç** olma gilən..
-**iğdiş, əxdə qoç:** əğək (ərək) qoyun.

qoça < **qolça.** budacıq.

qoça **-qoça buynuz**, yük olmaz.

qoça -**qoça**, **boynuz** yük değil!.

qoçaq (< **qoğçaq**). çabıq. qıvraq.

qoçaqlıq igitlik. cəvanmərdlik.

qoçal **kovçal**. **koçal**. **kəçəl** (**< kav**. **kov**). dar, dərin dərə.

qoçəri -**koçəri yaşam:** köçət ötgəziş.

qoçmaq **qucaqlamaq**. sarılmaq.

qoçuq **qoçuğ**. onüç onaltı yaşlarındaki gənc.

qoçur cəsur.

qof **kof. kofa. kofan. kofda. koftan**. kolan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qof **kof**. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qofa **kofa. kof. kofan. kofda. koftan**. kolan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qofa **kofa**. kof. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qofan **kofan. kof. kofa. kofda. koftan**. kolan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qofan **kofan**. kof. kofa. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qofı **kofı. kovı. kovuz. köfük. kövük.** koz. boş.

qofıl qıfıl \burçuğ\. kilit.

qofta (< **qabtaq**). çaxçor. çaxçur. diz aşağ düşən əğin geyim.

qofta **kofda**. kof. kofa. kofan. koftan. kolan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qofta **kofta**. **1**.**kaftan**. qalın, uzun üs geyim. **1.kofda. koftan**. **kof. kofa. kofan.** kolan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qoftan **koftan**. kof. kofa. kofan. kofda. kolan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qoftan **koftan**. **kofda. kof. kofa. kofan.** kolan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qoful **koful.** boşluq. xələ'.

qoh **-**dilin qanmaz yazıqlar, **"poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər**. (tamaha düşər: umsunar)**.**

qohən **kohən**(fars). (< **köhnə < kövnə < köv**).

qohum **1.** doğan**. 1.** doğuş. -**qohum doğuşları**: qohum əqrəbaları. qohumlar.

qohum **1**. qağaş. doğqan. doğan. qarındaş. törgün. doğqan. əqrəba. **1**. quda. dürü. **1**.uru. (**< vurmaq**). nisbət. **1**.doğan. famil. qarındaş. **1**. (**qoğum**. **qovum**.(**qoşum**). birbirinə **qovutmaqla** (qavıtmaq, qoşutmaq, yapşıtmaq), bir ortağa yığılıb, qurulan ilişgi). -onla **qohumluğum** yoxdur. **1**. doğun..
-qoyğun qız, **törgün** tanımaz..
-**doğma (nəsəbi) qohum**. doğuş. {**# toxuş**: gəlmə, olma **(**səbəbi**)** qohum}. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər..
-**qohum əqrəba**: dosdoğan..
-**qohum əqrəba**: tanış biliş.**.**
-yaxın qohum, **famil**: doğun.

qohum **1.**öz**.** -bu bizim **öz** kişi.**1.**quda. **-qurdla qoyun quda olmaz**, olursada, qoyun gülməz.
-qohum əqrəba: tanış biliş. dos qardaş.

qohum əkdəş. -öz **əkdəşin** qıymırsa, özgəsindən gözləmə.

qohum **-qohum əqrəba**: tuxum töküm. toxum töküm. bir kimsə ilə tuxum töküm ilişgidə (qan ilişgidə, evləniş). bulunan kimsə..
-**olma qohum**: səbəbi qohum. ərkək dişi almaqla oluşan qohum: quda..
-**doğma qohum:** nəsəbi qohum. qarındaş.

qohum doğan. -**doğan** qardaş, dosla yar.

qohumlu doğanlı**.**

qohumluq **1.** doğuştuq. -**doğuştuq adları**: doğuşların, qohumların birbirinə verdikləri ataqlar (əmi, bibi, dayı kimi adlar). **1.** doğuşluq.

qohumluq gerindaşçılıq. qarındaşlıq. yaxınçılıq. uruq törkçülük..
-**qohumluq, xişavəndilik edmə:** doğançılıq..
-**düğün qohumluq**: qada qudalıq. (fəkk o famillik).

qohumluq -**qohumluq daşın** köksünə döğmək: quda quda demək.

qohumsuz doğansız**.**

qoxa **koxa. kovxa. köyxa**. köy ağası. ərbab. kədxuda.

qojab **qorab**. (refüj).yolda orta qaldırım.

qoq **1**. **qox**. **(**pox**)**. iğrənc. kifir. pis. zəhlə gedməli. **1**. **qoğ**. qor. qov. qovu. qoğu. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan. **1**. **qoğ**. kod. şifrə.

qoq **-düşmanın qoğ**, dosdun gəlsin.(düşmanın qoğ, dosd özü gələr). (düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged).

qoq **koğu. koğ. 1.** dedi qodu. **1**. şayiə.

qoq **qox**. -**ıs qox: iy qox**. -**ıs qoxu** kəsilmədən geri döndü. -**ıs qoxlu** işlər. -yandırıb **ıs qoxu** çevrəni bürüdü.

qoq -**keçinmiş kiçmişləri qoğ**, gələnləri qutluğa yoğ. (**keçinmiş**: ölmüş) (**yoğ**: yor)

qoqa **koxa. kovxa. köyxa**. köy ağası. ərbab. kədxuda.

qoqa **qoğa**. **1**. tilif. **1**. kəpək. **1**. hər nəyin qurusu. **1**. düşgün. yorqun. **1**. tökə. döğə. öğə. cüz'. ünsür. element.

qoqacaq **qoğacaq**. -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, **iç ölkədən qoğacaq.** (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

qoqala **qoğala!.** qaçırt!. səgirt!.

qoqalamaq -**qoğala qaşdı**: albadal. qarışıqlıq.

qoqalamaq **qoğalamaq**. -**kölgə qoğalamaq**: **1**. çağ, vax, zaman keçirmək. boş dinc yaşamaq. **1**. korakor, korkoruna, boşuna gəzmək, aramaq.

qoqalayan **qoğalayan**. qoğucu.

qoqan -**kəsgin qoxan:** ıyıslı. iyisli. iyli.

qoqan **qoğan**. novbet..
-yavanı, şərri, düşmən qoğan: savınğar. yavınqar.

qoqani **qoğani** novbeti.

qoqar **qoxar**. azar**.** pozar. -balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

qoqar **qoxar**. -**hər nə varından qoxar**, soğanlıq ətir qoxmaz. (hər nə içindən qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).
-güclü gül **iyisi qoxar**. (güclü nərsə örtülü qalmaz, görünməz keçrilməz).

qoqar **qoxar**. sasar.

qoqar **qoxar**.pusar**. -**balıq başdan qoxar. (**balıq**: > bəlx. ölkə. şəhər.). (toplumun alt orta qatlarında nə var ki). (ölkə başdan pozular)..
-yetməz çörəyi, **acı qoxar ürəyi**. (**yetməz**: namərd).

qoqara **qoğara**. **quvaş**.

qoqarmaq **qoğarmaq**. qurumaq.

qoqcanaq **qoğcanağ**. közəyük. közcənək (cızğanaq). çox qızarmış. yanası qızarmış.

qoqçu **koğçu**. **koğuçu. 1**. insanların arasını açan, insanlar arsında söz taşıyan**1**. fitneci. **1**. dedi qoducu. **1**. şayiəçi.

qoqqalamaq **qoğqalamaq**. (işdən) çıxartmaq, qoğmaq.

qoqqaşa **qoğqaşa.** qarqaşa. borbuşa. hərcmərc. kaos.

qoqqıya **qoğqıya.** nisyiyə -**onuğu qoyub qoğqıya qaçma**: nəğdi qoyub nisyiyə keçmə.

qoqqüy **qoğ küy**. çoğu. çoğ çoğ. küyü. qay küy. hay küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

qoqlamaq **qoxlamaq**. **qoxnamaq**. **qoxulamaq**. **qoxunamaq**. **iyləmək**. sezmək. sezərsirmək. anlarsımaq. qanlarsımaq. anıqsırmaq. qanıqsırmaq. yankısırmaq. yanğarsımaq. bilisirmək. bilərsimək. duysırmaq. duyarsımaq. qoxu almaq. sinsinmək. tavşınmaq. tovşunmaq. hiss edmək.

qoqlatmaq **qoxlatmaq**. **qoxulatmaq**. **qoxutmaq**. **qoxturmaq**. **1**. **iylətmək**. sezdirtmək. sezərsitmək. anlarsıtmaq. qanlarsıtmaq. anıqsırtmaq. qanıqsıtmaq. yankısıtmaq. yanğarsıtmaq. bilisitmək. bilərsitmək. duysıtmaq. duyarsıtmaq. qoxu aldırtmaq. qoxutmaq. qoxutdurmaq. nərsədən bir uc, iz vermək. sinsitmək. hiss etdirmək.

qoqlatmamaq **qoxlatmamaq**. **qoxulatmamaq**. **iylətməmək**. sezdirtməmək. sezərsitməmək. anlarsıtmamaq. qanlarsıtmamaq. anıqsırtmamaq. qanıqsıtmamaq. yankısıtmamaq. yanğarsıtmamaq. bilisitməmək. bilərsitməmək. duysıtmamaq. duyarsıtmamaq. qoxu aldırtmamaq. nərsədən heç qoxu, uc, iz verməmək. dibdən, əsla görsətməmək, bəlirtməmək. nərsənin bəlirməsində heç yardım, kömək göstərməmək. sinsitməmək. tavşıtmamaq. tovşutmamaq. hiss etdirməmək.

qoqlum **qoxlum**. odkolun.

qoqma **qoğma**. **-qoğma qorxağı**, qorxusu gedər yaman olar.

qoqmaq **1**. **koğmaq**. **kovmaq**. **doğmaq**. boşalmaq. **(# doymaq**. **toxmaq**. **toqmaq**. **tuqmaq**: dolmaq**)**. **1**. **qoxmaq**. **qoxumaq**. **qoxunmaq**. **iylənmək**. sezinmək. anlarsınmaq. qanlarsınmaq. anıqsırınmaq. qanıqsırınmaq. yankısırınmaq. yanğarsınmaq. bilisirinmək. bilərsinmək. duysırınmaq. qoxu alınmaq. qoxusunmaq. qoxsunmaq. duyarsınmaq. sinsinmək. sinsinilmək. tavşınılmaq. tovşunulmaq. hiss edilmək. hiss edinmək. **1**. **qoğmaq**. vurdalamaq. **1**. **qoğmaq**. savmaq. savurmaq. savlamaq. (# **avmaq**. **avurmaq**. **avlamaq**: qapurmaq. tutmaq).

qoqmaq **qoğmaq.** kişələmək. (**keçələmək. çəkələmək**).

qoqmaq **qoğmaq.** yerindirmək.

qoqmaz **qoxmaz.** dəlir. dilir. batur. baytur. batır.

qoqmaz **qoxmaz**. **qoxumaz**. -hər nə varından qoxar, **soğanlıq ətir qoxmaz**. (hər nə içindən qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).

qoqmaz -**qoxmaz igid:** qocur. qacar. qərur. qeyrətli.

qoqmuş **qoxmuş**. **qoxumuş**. **qoxunmuş**. **iylənmiş**. sezinmiş. anlanmış. qanlanmış. anıqsınmış. qanıqsınmış. yankısınmış. yanğarsınmış. bilisınmış. bilərsınmış. duysunmuş. duyarsınmış. qoxu alınmış. qoxusunmuş. sinsimiş. sinsinilmiş. tavşınılmış. tovşunulmuş. hiss edilmiş. hiss edinmiş.

qoqruq **koğruq.** çoğruq.

qoqrulur **qoğrulur**. **-**uşuq odu tutunub, **öpgə ürək qoğrulur**. (**uşuq**: eşq).

qoqsulanmaq **qoğsulanmaq**. qorsalanmaq.

qoqsulanmış **qoğsulanmış**. közcənək.

qoqtan **qoğdan.** uçğundan**.** qığocılğımdan**. -**od uçğundan qopar. (**uçğun**: qoğ. qığocılğım).

qoqtay **qoxtay**. dad. tam. tə'm. keşin (çaşnı). məzə.

qoqu **-çox pis qoxu, dad:** çalğalanğ**.** zəqqum..
-**gözəl ıs, iy, qoxu**: iyis **(iyi is)**. itir. ətir. pərfən.

qoqu **koğu. koğ. 1.** dedi qodu. **1**. şayiə.

qoqu **qoğu**. qor. qov. qovu. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. sov. sovu. qoğ**.** öpgə}**.** coşqu. həyəcan.

qoqu **qoxu**. **1**. bur. iy. **1**. buraq. -**bayın buraq**: xoş qoxu. **1**. buraz (**bur**: iy. is). **1**. bürğ. iy. iyg. tüt**..**
-kovuq çürük qoxusu: kolansa {(< **kov**). kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu}.

qoqu **qoxu.** burğa**.** ötgü. iy.

qoqu **qoxu.** çalım. iy.

qoqu **qoxu.** ötük. iy.

qoqu -**iy, is, hıs, qoxu çəkişmək**: ısğaşmaq. iyləşmək. qoxuşmaq.

qoqub -**qapıdan qoğub** pəncərəden almaq: əlin kəsib ayaq açmaq.

qoquc **qoğuc**. itgi. batqı. toxunc. çapa. şəpə. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. üzük. ziyan. zərər.

qoqucu **qoğucu**. **1**.qoğalayan. izləyici. izləyən. tə'qib edən. **1**. da'vaçı. -qoğucu olmasa yardağ qurulmaz. **1**. alağız. söz götürən. ara pozan. -**alağıza** söz verənə carçı gərəkməz.

qoqucu **qoğucu.** atıcı.

qoquçu **koğuçu. koğçu**. **1**. insanların arasını açan, insanlar arsında söz taşıyan**1**. fitneci. **1**. dedi qoducu. **1**. şayiəçi.

qoquq **1**. **qoğuq**. pokut. hava kisəsi. **1**. **qoğuq. qovuq.** artal. artqal. aşğal. zibil. **1**. **qoğuq. qovuq.** qəhveyi. qoğrulu **(**yanıq**)** sarı boya. **1**. **qoxuq**. iylənmiş nərsə. irik.

qoquq **qoxuq**. **qoxumuş**. sasıq. sasqo. əprik. -**sasıq ağız**. ağzı pis qoxan.

qoqul (qoyma gül). saçın təpədə bağlanan biçimi.

qoqulamaq **qoxulamaq**. iyimsiləmək. imsiləmək. iyin çəkmək.

qoqulmaqtan **qoğulmaqdan**. -qurralıq, əzilməkdən, **qoğulmaqdan**, dalbanmadan (rədd olunmadan) qorxanların dərdidir.

qoqulmuş **qoğulmuş**. çıptıq. çıpcıq. sıptıq. məlu'n.

qoqulu -**dadlı duzlu, eyi qoxulu: gülbəşəkər**. -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!.

qoqulu -**xoş qoxulu**: isil. iyli..
-**pis qoxulu olan**: burtarca.

qoqulu -**pis qoxulu gül çeşiti**: osduraq çiçəyi.

qoquluq **qoğuluq**. ardal. arxal. pusu. **(**məxfiqah**)**.

qoqum **qoxum**. çox iğrənc, pis (iyli) olmalıq. iyilənmiş. dözünülməz kirlik, pislik. -**qoxum** saçmaq. -**qoxum tulumu**: **qoxum dağarcığı**: dışqısı çox ağır, iti qoxan kimsə.

qoqumaq -**kötü qoxumaq:** ıysalmaq. iylənmək.

qoqumaq **qoxumaq**. burmaq**.** -bu nədi belə gözəl **burur**.

qoqumaq **qoxumaq.** burmaq. qoxu yaymaq. qoxuşmaq.

qoqumaz **qoxumaz**. **qoxmaz**. -hər nə varından qoxar, **soğanlıq ətir qoxmaz**. (hər nə içindən qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).

qoqumuş **qoxumuş**. **qoxuq**. sasıq. -**sasıq ağız**. ağzı pis qoxan.

qoqumuş **qoxumuş.** porsuq. yelləniş.

qoqun **1**. **koğun**. böyük səbət. **1**. **qoğun**. doğşan. -**sarığ**, **uzunsov** (**uzuncaq**) **doğşan** (**qoğun**) **türü**: topatan (top atan).

qoqun **qoğun. qovun**. -**içi qırmızı qovun** (qoğun): qarapaça.

qoqunuş **qoğunuş**. qaçaqaç.

qoqur **1**. **koğur**. kövül. köhül. kaha. (**> ğar**). **1**. **qoğur**. **qovur**. qubur. kanal.

qoqur **-**daş yəşərməz, keçirsədə yaz, **olda topraq, qoxur güllər saç**!.

qoqur -**doğur qoğur**: yalan düz. qalan yalan.

qoqur **qoğur**. **qonqur**. **qonğur**. **qonur**. qoyu, tünd toz, boya. qoyu qumral.

qoqur **qoğur. qovur**. qabur. qapur. qurban. qubur. oxluq. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

qoqur -**qoxur sabın**: ətirli sabın.

qoqurcaq **qoğurcaq.** kukla.

qoqursata -**qoxursada üstün yalınğuzluq**, qovuşluq iyi içindən kəsilməsin. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

qoqurtaş **qoqurdaş.** qonqurdaş. qoyqurdaş. uyqunluq. mutabiqət.

qoqurtmaq **qoxurtmmaq**. mundar edmək. -qoyunu pis kəsib qoxurtmuş.

qoqusu **-izi qoxusu** : izi kökü. izi suyu.

qoqusu **qoxusu**. iyisi -ot iyisi: ot qoxusu.

qoqusutur **qoxusudur**. iyidir. -çiçəklərin tanacı "**iyi" dir**, əroğlunun tanacı, "dili"dir. (**tanacı**: ayırma, tanıma aracı, yolu). (çiçəklər birbirində iy, qoxu ilə seçilir). (kişioğlu, insan, birbirindən dili ilə seçilir, tanınır).

qoquş **qoğuş**. **1**. (< **qoğmaq**: qaçırtmaq). bir axıntıdan, süzmədən ortaya çıxan iz. -üzü şor su **qoğuşları** ilə qapalı küzə. **1**. nərsə üzrə bir axıntıdan ortaya çıxan oyuqlar. (şiyar). -tarlaya axan su **qoğuşlara** ayrıldılar. **1**. inşiab. **1**. işlənmiş gön. **1**. örtüş. örütüş. aratış. bir evin ara, böyük otağı. tənəbi. **1**. salon. -**güdüş qoğuş**: intizar salonu..
-**döğüş qoğuş:** savaş. qağış qapış. çandış. çanğış. çaldış. çalğış. cəngiş. çanğ. cəng. (çındış). **1**.rədd. mudafiə.

qoquş **-tanış qoğuş**. (**qoğuşmaq:** çatışmaq**).** yaxın əqrəba.

qoquşmaq **qoxuşmaq**. bursuvmaq. iyləşmək.

qoquşmaq qoxuşmaq.burmaq. qoxumaq. qoxu yaymaq.

qoquşmaq **qoxuşmaq.** ısğaşmaq. iyləşmək. iy, is, hıs, qoxu çəkişmək.

qoquşsa **-bilək dilək qoğuşsa**, yağı başı oğrular. (**oğrular**: əzilər).

qoquştular -görüşüb öpüşüb **qoxuşdular**.

qoqutmaq **1**. **qoğutmaq**. pokutmaq. havalandırmaq. püləyib şişirtmək. **1**. **qoxutmaq**. bürgətmək. iygitmək. tütdürmək.

qoqutmaq **qoxutmaq.** burqurmaq. burquramaq. ötürmək. iy salmaq.

qoquz **-yel qoğuz:** cin duası.

qoqzaq **qoğzaq.** bök. pök. şişik. (aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, oğul dursun, el dursun. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir).

qoqzamaq **qoğzamaq**. duryatmaq. bərpa edmək.

qoqzamaq **qoğzamaq**. orutmaq. orutmaq. dikəltmək. -duvar **uruşmaq**.

qoqzan **qoğzan.** qalx!: qax!. qoyun. ibqa', baqi ol.

qoqzayır -**özləm nisgildir qoğzayır başın**, desin, sevgiyə azca dolaşın.

qol (bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan). dal. şaxa. səğə. çatal.

çatallar üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

-sağlığında əl barmasa berməyə, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

qol **1**. darmaq. dal. şaxə. **1**.ırmaq. axış. dərya. sürün. nəhr. -**qol**, **çay**, **ırmaq yatağı**: qolnat qolyat. **1**.qoşun. sürün.**1**.gil. il. dəsdə. -hançı **gildən**: hançı qoldan. **1**. ayağ. -çay **ayağlar**: çay qolları. **1**. azır. ayır > ağız. haça. -iki **ağızlı** qamçı. -**azırlı** yol: **ağızlı** yol: yan qollara ayrılan yol. -**azırlı** yol: **ağızsız** yol: yyan qollara ayrılmayan yol. **1**. əl. -ər yanılıb, **qola (**ələ**)** düşər, quş yanılıb tora düşər. **1**. yayrı. dal. -**yayrıları**: qolları. dalları. -bir kök iki **yayrı**. **1**. buta. haşiyə. -**butalı** kağaz, kalağayı. -iri **butalı** qəfəsə. -xalça **butasız** olmaz. -əsgi bitiklərin çoxunda **buta** yazıları olur. **1**. coğa **(**cuxə**)**. daşuq. -işlərin iyi gedməsi üçün, işçiləri daşuqlara böldüq. **1**. çalba**.** şö'bə. **1**. darmaq. -**darmaqlı** yollar: **qollu** yollar. **1**. kərək. **1**. budal. budağ. dal. tayfa. -hançı **butulun**, hançı **budalındansan**: hançı millətin, hançı budağındasan **(**qolundan, tayfasındansan**)**..
-**qol qos**: -**kol kos**: burtarca..
-**altun qol**: qızıl əl. çox başarıqlı əl..
-**dallı**, **qollu**. **şö'bəli** olan nərsə: çatal. -**çatal** saqqal. -**çatal** qurum **(**təşgilat**)**..
-**dörd qol**: dudal **(**dörd dal**)**..
-**ilhaq**, **ittisal nuqdəsi**, **qolu**, **üzvü**: aşıc..
-**qol qoymaq**: qol çəkmək: imzalamaq..
-**qoldan qolay vermək**: əldən qolay çıxartmaq..
-**qolu** omuza bağlayan **(**avutan, tutduran**)** dal: avdal..
-**ön qol**: bağol **(bağqul**. **bağqol)**. dirsəkl biləyin orta bölümü..
-**ön qol**: qarbağ. əlbağ. əli qarcaya **(**bazuya**)** bağlayan qol. dirsəklə bilək arasın **(**arasındaki**)** bölümü. arənc..
-qana qan, dişə diş, **qola qol**, başa baş demişlər?, deməmişlər?!..
-qan qana, diş dişə, qol qola, baş başa çalmaq **(**canla könüldən birləşdilər**)**..
-**iki qollu**: (doşaxə). çatqal. -ışıq **çatqalı**. (doşaxə)..
-**qolu qıçı olmayan**: kötəc..
-sözlə xoş, **qollar boş**. (**qollar**: əllər)**.**.
-iki açıq qolun ortası, **arası**: qucaq (-**iki açıq qolun uzunluğu**: qolac) **1**. dəsdə. -hançı **qoldansız**: hançı dəsdənsiz. -**qol** dəğiş, **yol** dəğişmə. -iki **qola** bölünmüşlər: iki dəsdəyə ayrılmışlar. -bir qola, min bilək yapışar. -bir bilək bir qolu tutar, bir qol, min bilək tutar. **1**. rişdə..
-**qollara ayırmaq**: qolğalamaq..

-**əl tutan**: **qol tutan**: yardac. yardım açar. xeyrxah..

-**çərx qolu, dəsdəsi**: tutquc.**.**

-iki qollu nərsə: əçov. açov. haça..

-**qol qoymaq**: **qol çəkmək**. çəkdələmək. imzlamaq..

-**qol uşuşmaq**: əl ələ vermək. -**qol uşlaşıb** iş bitirdilər**..**

-kömək qol: aşqol. təqviyəti güc, niru..

-**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim..

-**önqol**: əlgər. qolun dirsəklə bilək arasındaki bölüm sümüyü..

-**qola dola vurmaq**: nala mıxa vurmaq**..**

-qol salmaq: **qol düşmək**: **qol olmaq**: vasitə olmaq**..**

-ana qol: çökəl. mehvər.

qol -**artıq qol**: azuq.-ağacın dibindən çıxan artıq qol. kütəl. kütəl**. (bax > qütəl)**.

qol buta**.** buda. dal. bir bütünə bağlı. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**butun** : bodun: el. millət)
-göz göräni, baş sezsə, könül çırpar, ayağ çapar, **qol çalar**.

qol əl. -**göz qorxaq olur, qol yılmaz**!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar)..
-el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq)..
-**qıssa qol köynək**: qulaq köynək.

qol **xol.** < **kəvəl**. **1**.boş. **1**.başı boş. gic.
-**qol dursun:** dəsdəkləsin.
-könül yetsə, qol yetər. (**qol**: əl).
-söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa söz uzanar, **verən yoxsa qol uzanar**.-əl avuşdurub, **qol qavuşdurub**. (**qol qavuşdurub**: qolların büküb). (yolsuz çarasız durmaq).
-qol işçi: əl işi görüb yaşlığın sağlıyan.
-**qol işçi, oy işçi. (**əl işi görüb yaşlığın sağlıyan. fiki işi görüb yaşlığın sağlıyan). (**yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən).

qol **kol.** -arzu yolların **basarmış kol**..

-**iş qol**: işlədğyi, uğraşdığı bölüm, rişdə.

qol dəstək.

-**betqoluq**. (**bet**: üz + **qol**: əl). lavabo. dəsşuyi.

qolab **1**. dəstək. püştiban. tərəf. -**qolab** çıxmaq. -**qolabı** qırılmış. -**qolab çıxmaq**: tərəf çıxmaq. **1**. **qolav**. **(**> **qullab)**. **(qol**: uzantı. sap. dəsdə +avmaq: tutmaq**)**. saplı **(**qollu**)** həlqə. çəngək. qolbağ. biləzik. biləziğə oxşar girdə. həlqə. aval. tutaq.

qolablamaq dəstəkləmək.

qolablı adamı, tərəfdarı çox olan.

qolac iki açıq qolun uzunluğu (-**qucaq**: iki açıq qolun ortası, arası).

qolaç **1**.(bir olaya qol, yol açmaq). ruxsət. icazə. təcviz. icazət.**1**.məzhəb. firqə. firasiyon. **1**. **qolaş**. açıq qolların arasında qalan aralıq, uzunluq ölçüsü.

qolaçlamaq qolaçla ölçmək. qolların açıb ölçmək.

qolaçmaq (döğmək üçun) əl açmaq.

qolaq bəlgə. ərişdə. rişdə. -**qolaq** aş: rişdə aşı.

qolaq **qolağ**. **1**. (**qollağ**. **kullağ**.). sərfə. istifadə. -**qolağa** çıraxmaq. -**qolağa** vermək. -qolağa qoymaq. -**qolağdan** düşmüş arabalar, oğraqlanır. -az qolağlı araclar: az istifəli, istifədəli olan nərsələr. -bu darıların **qolağı** nəyədir. -**qolağlı**: sərfəli. istifadəli. **1**. budar. qolun ən yoğun, ətli yeri. bazu. **1**. rəqəm. kateqori. məqulə. -el bilimlər **qolu**.

qolaqlamaq **qolağlamaq**. **1**.rəqəmlərə, kateqorilərə, məqulələrə ayırmaq. **1**. dəsdəbədlik edmək.

qolalmaq **qola almaq**. ələ almaq.

qolamaq **qovlamaq**. rədd edmək istəməmək.(# **qavlamaq qalamaq**: istəmək).

qolamaq rədd edmək. qovlamaq**.** istəməmək. (# qavlamaq**.** qalamaq: istəmək).

qolan **kolan.** kof. kofa. kofan. kofda. koftan. gop. basma. yalan. qoşdurum.

qolan **kolan**. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. gupuz. gopuz. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qolan **-qolan quyuya düşsə**, qurbağa ayqır olar.

qolanoq qoluğ. qaleri. nərsə uçün ayrılmış uzun yer.

qolansa **kolansa** (< **kov**). (kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu). kovuq çürük qoxusu. pis qoxu. pas qoxusu.

qolas **1**. (qolastı). (qol, əl altında olan. əl çatan.). (tabe'. zirdəst. dəstrəs). **1**.asma üzümün bağlanan sapı. mələx.**1**.əlbir. **1**. həmkar. **1**. **qolaç**. açıq qolların arasında qalan aralıq, uzunluq ölçüsü.

qolasun -**kişi qolasun**, tarı bolasun. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin).

qolat **1**. kəmənd. **1**. əhrom. dəğənək.

qolatı **ələti. 1**. əl altı. **1**. əl dəsmalı. -yanıva **ələti** qoy.

qolav **1**. **qolab**. **(**> **qullab)**. **(**< **qol**: uzantı. sap. dəsdə +avmaq: tutmaq**)**. saplı **(**qollu**)** həlqə. çəngək. qolbağ. biləzik. biləziğə oxşar girdə. həlqə. aval. tutaq. **1**. ovsar. yular. **1**. sap. dəsdə.

qolavuz iş aracları. əl əsbabı. iş vəsayili. iş gərəcləri. əbzar.

qolay **1**. **onğay. qonğay.** on (onğ)**.** asan. rahat -**on** iş.**1**. enik (**< enmək**). qabili dəstrəs. **1**. **qılay**. **(**tük kimi**)**. **(qıl**: tük**)**. **(**incə. nazik**)**. **1**. rahat. **1**. pozuq. iyi olmayan. **1**. yoğan. çox rahat. **1**. yoşaq. -**yoşaq** gəlsin. **1**. hasat. asan. torqa. -**torqa** soru**..**
-qoldan qolay vermək: əldən qolay çıxartmaq..
-qolay **edik..**
-qolay axsa: zəhmət olmasa. bizəhmət..
-**qolay axsın**: xoş keçsin.

qolay **kolay**. **-**yolu doğrunun, yükü ağır olsada, dosdu dağdırsa, **kolay çəkilir**.
-göz gördüyün danmasa!, **könül qolay inanar!.**
-dos tapbaq qolay deyil, çox qıy olur saxlamağı. (**qıy**: **qıyın**: çətin).

qolay -**qolay osun**: uğur olsun.

qolay -**qolay tutun**: rahat olun.

qolay **-tülkü qolay avlanar**, tazı çıxsa yutdaşı. (oğru dosduyla, tanışıyla qolay tutulur).

qolay yorqat:). -**at arıtmaq yorqat**, yurt arıtmaq gücqat. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc).

qolay 1.onay. hasat. hanğsat. asan. -qıyın olsun onay. çətin olsun qolay. müşgül olsun hasat (hanğsat. asan)**1.**rahat. pis. alçaq**.** -baylıq qazan elivə, **bilməm demək çox qolay**. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)
-**anlaması qolay:** anğsay > hansat. hasat. anğa yatğın.

qolayım -**bir qolayım:** bir balaca. yoxacıq. -**yoxacıq** isti. -**yoxacıq** iyiləşmiş. -**yoxacıq** toxunmuş ürəyinə. -**yoxacıq** duman qonmuş.

qolayına -**alay qolayına baxmaq**: işin gedişinə baxmaq.

qolayına -itirmişsə qoca ellər öz dilin, **çaşırlığa, qolayına öğrəşir**. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa).

qolayıvçılıq **qolayuvçuluq**. rahatçlıq, rifah vəsayili. -şəhərlərdə **qolayuvçuluq**, kətküydən çox olur.

qolaylanmaq **qolaylaşmaq 1**. ortalaşmaq. qoltutlaşmaq. əl tutar olmaq. dəsdrəsdə olmaq. qabili dəsdrəs olmaq. **1**. ərcinmək. ərçinmək. ərşinmək. yumuşanmaq. **1**. **(**qol: əl. yəl**)**. əllənmək. yellənmək. hellənmək. yalpalanmaq. yırğalanmaq. səndələmək. sallanmaq.

qolaylaşmaq **qolaylanmaq**. **1**. ortalaşmaq. qoltutlaşmaq. əl tutar olmaq. dəsdrəsdə olmaq. qabili dəsdrəs olmaq. **1**. ərcinmək. ərçinmək. ərşinmək. yumuşanmaq.

qolaylı əlverişli. uyqun.

qolaysın belə götürsək. imumiyyətlə.

qolaytır -qoca öküzü öldürmək, **öğrətməkdən qolaydır**.

qolayuvçuluq **qolayıvçılıq**. rahatçlıq, rifah vəsayili. -şəhərlərdə **qolayuvçuluq**, kətküydən çox olur.

qolba **-**(haq qapısı, el qapısı). -**bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz**, əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

qolba {su, suyu nərsə süzürmək, axırtmaq üçün, iri, bir qollu (qulplu), lülüşlü qab}. (afdafa, gülabdan, qılplı əmzikli tüng kimi).

qolbala kimsənin əli altda böyütülmüş bala, uşaq. (dəspərvərdə).

qolbar çalışıb qazanılan, yapılan nərsə.

qolbarmaq başbarmaq.

qolbaş **1**. bir bölüm, qol quran işçilərin başı. (sərkargər. sərəmələ). **1**. sərdəsdə.

qolbaşçı **qolbaşı**. quruhbaşı. dəsdəbaşı.

qolbaşı **1**. bir qolun başı. (sərdəsdə). **1**. sərhəng.

qolbaşı **qolbaşçı**. quruhbaşı. dəsdəbaşı.

qolbə **kolbə (fars) < kövlə. kölvə. kölbə.** givlə. gilvə.

qolbir əlbir. əldəş. qoldaş. saldaş. saldış. yarğaş. yarqaş. həm dəst.

qolca şayırd. əlaltı işləyən, öğrənən. öğrənci.

qolcaq ələki. əlcək.

qolça > **qoça**. budacıq.

qolça **1**.aləti dəst. **1**.novçə. novça.

qolçaq **1**. **qurçaq**. oyuncağ. mələ'bə. **1**. qolsar. qolsarıq. bazubənd. **1**. oyuq. -alla ayı tutulur, gücün **oyuq** (qolçaq) tutulmaz. **1**. başqa biriylə qorunan, qayrılan kimsə. təhtülhimayə. **1**. qolun dirsəklə biləyin arasındaki bölümü.

qolçaq oynatqı. qurcağ. (aləti dəsd). -sən bu boluşunla, özüvü bir **oynatqıya** çevrisin. (**boluşunla**: vəziyyətinlə). -mən sənin **oynatqın** deyiləm ki.

qolçaqı **qolçağı**. oyunçağı. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**çomağı**: basqı aracı).

qolçamaqsa **-**yalan kök alıb gedir, hər gələn bildiyin edir, **qolçamaq istəyin yeyir.**

qolçomaq qəddərəkeş. yaraqlı.

qolçomaq quldur. lotu. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**çomağı**: basqı aracı) (**qolçağı**: oyunçağı.).

qolçomaq müstəbid.

qolçusutur **-**nə yolun yolçusudu, **nə kimin qolçusudur**.

qoləng **koləng** (fars) < **künlüg**. **külük**. **kərkənğ**. **kərkən**. **(**< **kərtmək)**. iki başı kəsərli olan {bir başı yana, öbür başı ona **(**doğra**)**} qazma aracı, quralı.

qolıma **qolma**. **1**.tıras. **1**. koridor.

qolişi əlişi. (qol, əl ilə görülən iş). (dəsti. mənüel).

qolqa **qoluc**. **(qol**: əl. sap. dəsdə**)**. tutac. dəsgirə.

qolqab **1**. əlcək. **1**. kiçik boşqab. nimçə. nəlbəki.

qolqalamaq **qolğalamaq**. qollara ayırmaq.

qolqan **qolxan**. qanqıster(külxanbəyi. lotu. boynu yoğun).

qolqanat -**qol qanat vermək**: dallatmaq.

qolqat **qolğat**. əl ilən görülən çəpərlik, bacarıq. sənət. sanat.

qolqat qolun güclü olan yukar bölümü. bazu**. -**qonağa qoyaram sıylavım olar, **özüm yeyərəm qolqatım olar**.

qolqat qolun güclü olan yukar bölümü. bazu**.-**qonağa qoyaram sıylavım olar, **özüm yeyərəm qolqatım olar**.

qolqatan ara düzən. (# **qalqatan**: ara pozan). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

qolqatmaq əl atıb köməklik edmək. köməkliyi keçmək. -**qolqatan** yoxdur, işlər axsar gedir. -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

qolqav **1**.əlcək. **1**.iki qolun qovuşan yeri. qovşaq.

qolqava furqun. əlçərxi.

qolqolək **-qolqolək vermək**($_{fars}$) **< qoldqudamaq** (< **qol**: əl). qıcılamaq**.** qıdıqlamaq.

qolqosaq **kol kosaq**. xəs o xaşak.

qolqoymaq başlamaq. giriş yapmaq. -o **qolqoyan işi**, bitirər.

qolqütləmək **qolgütləmək.** (qollayıb, güdüvləmək, götürləmək). yarıt qorda bulunmaq. (himayət, püştibanlıq edmək.).

qolla -ortalamdan düşəri pay yaşımız, **qolla, başla, içimizlə yaşırız**. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

qollaqu **kullağu**. işə tutmalı. işə tutumlu. istifadəli.

qollama əlləmə. sağançılıq. sağmaçılıq. kolonyalizm. iste'marçılıq. müstə'mərəçilik.

qollamaq **1**. dallamaq. yanlamaq. yan basmaq. tərəfdardıq edmək. **1**. **kullamaq**. işə tutmaq. -yeni **qolturu** (dəsdur) qollamalı.

qollamaq dəstəkləmək.

qollanış **kollanış. kullanış**. istifadə.

qollanmaq dallanmaq. çağalanmaq. -çağalab **örbəyən** ağac.

qolları -**qolları yapışan, kip, üst geyim**:, üstənəküst geyim : qontuş. qoytuş.

qolları -tülkü salar xolları, **dovşan alar kolları**. (**xol**: zincir. tələ) (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar).

qollu **1**. saplı. **1**. uzantısı, quyruğu olan. **1**. şö'bəli.

qollu **1**. saplı. dəsdəli. **1**. səbət. səbəd.**1.** təəhhüdlü. mütəəhhid.
-kollu tikanlı yollar.
-**köməkli, qollu, partılı kimsə:** arxalı samballı kimsə.

qollu qanatlı. -**qanatlı** sözlər.

qollu -türk dili birdir, **min qollu olsada. (türk** dili birdir, türkcəmiz min).

qolluq **boyluq**. uzun, yoğun ip. -**gəmi qolluğu**: gəmi önündə yerləşən ip..
-**altı qolluq**: altı barmaq. yoğun balıq çeşiti.

qolluq **əllik**. **1**. qol, əl işi. **1**. köməklik. **1**. dəst xətt. **1**. əğrəbə. əqrəbə. **1**. əlləmə. dəxalət. -bu **əlliklər** kəsilməsə işi yoluna gedməz. -gizli **əlliklər**. **1**. qovl. **(**qovl. əl, qol verib sözləşmə**)**. tuturuq. tutruq. peyman. əhd. -**qolluğun** qıran, andını sıyan: dönük. xain. **1**. azlığı göstərən söz. -**bir əllik**: bir əl qədər. -bir **əl** boyu var, dünya sığmaz donu var.

qolluq komisarya. kələntəri.

qolluqa **kolluğa.**-**soxma başın kolluğa**, sanma görən yox səni. {kola soxmuş tülkü başın, gizləndiyin sanmış. (tülkü başını kola (tikanlıqa) soxanda, elə bilir onu heç kim görmür}.

qolluqçu **qulluqçu**. alqışan. alqıçı. alqışçı. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

qollum **qulluq**. yardım.

qolma (qol, əl aparılmış). yalpa. yansa. təqlidi. çalma. qalpa. qullabi. sapta. saxta. bədəl. cə'li.

qolma **1**.koridor. rahro. **1**. tünel. **1**. luqmə. bəllə. uzun tikə.

qolma **qolıma**. **1**.tıras. **1**. koridor.

qolmaq dəxalət, mudaxilə edmək.

qolnat **qolyat**. qol, çay, ırmaq yatağı.

qolsar **qolsarıq**. qolçaq. bazubənd.

qolsarıq **qolsar**. qolçaq. bazubənd.

qolsuva -qavını ye, qarnıva bax, qarpuzu ye, bənzivə bax, **üzümü ye, qolsuva bax**. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

qolsuz -**çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyimoyluq**: yapınca.

qolsuz -**qolsuz köynək**: daldöş.

qolşaq **1**. qolun yuxarısında yer tutan, ən yoğun bölümü. bazu. **1**. nərsiyə dayaq olaraq vurulan dirək. dəstək.

qolşuq **qolşuğ** (**qolsax**. qolu tutub, bürürüb qoruyan). qoruma üçün qola geyilən, keçirilən qoraq (yaraq, silah, geçim).

qolta -gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, **əl qolda güc**. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

qoltab -**qoldab arxab olmaq.**

qoltabmən **qoldabmən**. dəstəkləyirəm. -bu konuda **qoldabmən**

qoltaq **qoltax**. **1**. avdalaq. avdala **(**qolun yuxarı bölümü. bazu**)** taxılan nərsə. bazubəd. **1**. əl ayağa ilişən. **1**. qoltuğa girən. yaltağ.

qoltaq qolun dirsək çiğin ortasında qalan, qalın bölümü. bazu.

qoltaqlamaq **qoldaqlamaq**. dəmətləmək. dəsdələmək.

qoltalamaq **qoldalamaq**. (əlindən, qolundan tutmaq). yaxalamaq.

qoltalamaq **qoldalamaq**. dəstəkləmək.

qoltamaq **qoldamaq**. əldəmək. arxa durmaq.

qoltan **-beteri vear:-**əldən çolaq, **qoldan sınıq**, axsaq ayaq, başdan sapaq, quşqun ürək.

qoltan **-**kim desə tikanı batmasın ələ, **koldan qızıl gülü qopara bilməz**!.

qoltan **koldan**. **-koldan kötük olmaz**, haydan yetim. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz). (**haydan:** erməni. kəsən oğlu).

qoltanmaq **qoldanmaq.** arxa tutunmaq. himayətdə olmaq. kömək edilmək.

qoltapaymən **qoldapaymən**. dəstəkləyəməm. -sizi **qoldapaymən**

qoltaş **qoldaş**. **1**. (həmyar). **1**. əlbir. qolbir. əldəş. saldaş. saldış. yarğaş. yarqaş. həm dəst. **1**. həmdəst.

qoltatmaq **qoldatmaq**. əl tutmaq.

qoltav **qoldav**. dəsdək. -anarın devlət **qoldavı** var.

qoltavarı **qoldavarı.** əldəvarı**.** əldə olan. movcud olan. mahəsəl.

qoltavı arxacı. dəstəyi. püştibanı. -**qorallı güclər qoldavı**: yaraqlı güclər arxacı, müsəlləh güclər.

qoltopu handbal

qoltuq **1**. qoltağın altı. qol ilə böğürün ortasında qalan boşluq. **1**. səndəl. ardalıq. **(**art dal**)**. **1**. oturaq. qol dayaqlı, yumşaq, dinəc çökə, səndəl**..**
-qoltuq ağacı: tutu..
-**kəllə qoltuğa almaq**: ölümü gözə almaq..
-**qoltuq əti**: bağacuq.

qoltuqdamaq **qoldqudamaq** (< **qol**: əl). {> **qolqolək vermək** ($_{fars}$) }. qıcılamaq**.** qıdıqlamaq.

qoltuqlanmaq **qoltuğlanmaq**. şişinmək.

qoltuqlatmaq şişirtmək.

qoltuqlu **qoltuğlu**. şişingən.

qoltuqu -**qoltuğu yelli**: ətəyi yelli. qurra. məğrur.

qoltuquna -**qoltuğuna vermək**: şişirtmək. lovğalatmaq.

qoltuqunta **-başı qoltuğunda:** canı ovcunda.

qoltun əl verişli. sərfəli.

qoltur **1**. əli ağır. **1**. **qoldur**. bir qolda, yolda işləməyə, çalışmağa yönək, istiqamət verən işlik (dəsturi əməl). dəstur. manuel. -yeni **qolturu** (dəsdur) qollamalı. -hər nəyin **qolduru** var.

qoltuş **qolduş**. (**qol tutmaq**). qol, əl tutan. xeyrxah.

qoltuşluq əlbirlik.

qoltuşmaq **qolduşmaq**. əl ələ vermək. birbirinin əlin sıxmaq.

qoltut əllək. əldə. əl altı. ərsək. ortal. dəstrəs.

qoltuvan **qolduvan**. **nərduvan**. -on ayğalı **qolduvan**.

qolu -dil, bilim **qolu**, dil, bilim qulu. (**qulu**: qulluqçusu).

qolu gücü. əli. ilişgisi. **-**yukarlarda qolu olanın, yer salar.

-nə yazıq ki o arın sevgini **dolu çaldı**. (**nə yazıq :** təəssüflə).

-sevgi yolu nisgil dolu, **sonsuz qolu**, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

qolu -**soy qolu**: tirə (**tirək**). tirəy. rasta. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hammısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur.

qolu -acdı gözü, **qolu dolu**. (**qolu**: əli) (tapmaca) (**saranğ**: nərsəsinə sarınan.çimri. qıtmır. manağ. xəsis)

qoluc (**qol+uc**). **1**. örnək. nimunə. nişan. -bu onun işlərindən bir **qolucdur**. **1**. hər nəyin ilkin görüşü, çıxışı, başlanqıcı, başı, gözə çarpan bölümü. -**qolucundan** bəlliydi. **1**. yenik. geyim qollarının əl üzrə tuş bölümü. -köynək, geyimlərin qolucla yaxucları (yaxanın təpə, dik bölümü) tez aşınıb sökülər.

qoluc **1**. (qol, əl ucunda olan. qol çatan). əldə. dəstrəs. -**qoluc** değil. -**qoluc** olursa gətirrim. **1**. **qolqa**. **(qol**: əl. sap. dəsdə**)**. tutac. dəsgirə. **1**. tuğuc (**tutğuc**). dəsdə.

qoluc imza.

qolucqa kuləpüşti**.** iki qoltuğğa taxılıb uşaqları dda çantası, dağçların yan torbası.

qoluclamaq tuğuclamaq. dəsdə qoymaq.

qoluq **qoluğ**. **1**. **qolanoq**. qaleri. nərsə uçün ayrılmış uzun yer. **1**. koridor. gəmi, qatarda olan uzun, dar yol.

qoluq vəsilə. -**qoluqlu**: vəsiləli. -otlu **qoluq**: maşın. -nə **qoluqla** : nə vəsilə ilə. -**qoluqlar**: vəsayil.

qoluquş **qoluğuş**. qol yuğuş. əl yumaq yeri, çanağı. dəsşuyi.

qolun **1**.qoşun. ləşgər.**1**.tünel.

qolun -gücün çatdı yapış, **qolun ağrımaz**, sözü bildin danış, başın ağrımaz!.

qolundur qoşun başçısı. fərmandehi kull. baş general.

qolunta -ağızda savın, **qolunda sazın**.

qolut kulup.

qolutur **-**alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, **alın yazısı seçim qoludur**, seçimlərin quludur.

qoluva **-**demişlər. -oddan çıxarsan ilanı, **əl qoluva dolaşar**.

qoluz -omuz omuza, **qoluz qoluza**, birgə qalın.

qoluza -omuz omuza, **qoluz qoluza**, birgə qalın.

qolyap (**qolyapı**). qoldan, əldən çıxarılan iş. (karidəsti).

qolyapı (**qolyap**). qoldan, əldən çıxarılan iş. (karidəsti).

qolyapı qoldan, əldən çıxarılan iş. (saxte dəsi. karidəsti).

qol<u>y</u>at **qol<u>n</u>at**. qol, çay, ırmaq yatağı.

qolyazı əlyazı. dəstxətt.

qolyazı əlyazı. xəttidəsd.

qolyazma **qol yazma**. dəstxətt.

qom dalqa. şəpə.

qom **qop**. şəpə. dalqa. movc.

qoma **-əldən qoma:** yaddan çıxarma.

qoma **koma**. **1**. **koba**. **öbək**. **köbək**. **oba**. **opa**. **opaq**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə. **1**. **kümə**. küviş. kövüş. kövüc. qonçaq. daxma. **1**. dəməkcə. daxma. kitək. kətək. kiçicik, yaramazca yaşayış yeri.

qoma **koma.** kəpər **< çəpər.** çit, qamış, ot, dal budaqla (həsir hüsür) hörülmüş kiçik dam, oturqa.

qoma **koma**. qalağ. basma.

qoma **qoyma**. evli bir qadının üzerinə gələn başqa bir qadın.

qomaçı **komaçı**. qoyaç saç.

qomaçı **qalmaçı**. **qalıtçı**. andıraçı. andığçı. sovğaçı. soyqaçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

qomaq -**izə qomaq:** dala qomaq, aşmaq, keçmək. üstəmək. qələbə çalmaq.

qomaqonluq uyqaşlıq. həmahənglik. harmonika.

qomala **komala**. cumala. kibənə. taya.

qomalamaq **komalamaq.** topqalamaq. yığqalamaq. birbiri üsdə, düzənsiz hər gələ birgətəmək.

qomalanmaq **gomalanmaq.** yumalanmaq. (komalanmaq. comalanmaq. somalanmaq. tumalanmaq. tupalanmaq. pomalanmaq). yığılmaq.

qomalanmaq **komalanmaq**. comalanmaq. (yumalanmaq. gomalanmaq. somalanmaq. tumalanmaq. tupalanmaq. pomalanmaq). yığılmaq.

qomalaşan **komalaşan.** ükülgən. yükülgən. yığılqan. xərmənləşən. üst üsdə yığılan. -**ükülgən** ağrı, bükər beli.

qomalı -**komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanla:** urmancıq. qurmancıq. komunotik.

qoman **qoyman.** qumaştə**.**

qomaz -yelmayaqca gəlib keçər evrən, **qomaz kimsə sürə, uzun devrən**. (**yelmayaqca** yel kimi iti, çapıq olan).

qomba **komba. çomba.** qomuq. qopuq.

qomba **komba**. şişik. şişman.

qombaq **kombağ**. **qubbaq**. **qubba**. **kuplaq**.

qombaqarın **gombaqarın**. buxcaqarın.

qombal **gombal**. **gonbal**. > qulunbə.

qombara -**quyruqlu kombara**, yemək çəkər ambara.(tapmaca). (qaşıq).

qomınmaq **qopınmaq**. -ər **qomundu**: kişi coşub daşıb əsridi. -onu **qomutma**: onu qızdırma.

qompıl **gompıl**. yığın. çoğa.

qomsoluq **komsoluq**. ərzak dəposu. anbarı.

qomşu **qonşu.**

qomuq at eşşək poxu. -at **qomuqladı**.

qomuq **qopuq**. komba. çomba.

qomuqlamaq at eşşəyin, malqaranın dışqılaması. -at **qomuqladı**.

qomulmaq **komulmaq**. birikmək. yığılmaq.

qomunmaq coşub daşıb əsrimək.

qomunmaq **qopunmaq**. qaynamaq. dalqalanmaq. bir işə götürülmək, can atmaq. bir arzı içində oyanmaq.

qomuntu -**ər qomundu**: kişi coşub daşıb əsridi.

qomuran **gomuran**. gümərən. quylayan.

qomutma -onu **qomutma**: onu qızdırma.

qon -**izə qon**: dala düş. keç dala. izal ol. çəkil.

qon tutar. dəğər. qiymət. -bunun **qonu** kaç.

qonaçı qonaqbəy. qonaqbay.

qonağutmaq **qonağutmaq. qondurtmaq**. yerləşdirmək. oturtmaq.

qonaq **1**. ayılçı **(**aylanan. dönən**)**. **1**. duraq. durluq. otraq. **1**. alığ. mihman..

-at üzək olsun, **qonağ** uzaq olsun..

-qonağ otağı: açıq oda.: zil'li..

-**qonağ otağı**: başoda. tənəbi.

qonaq **-**ər ərə qonaq, tin tənə..

-**qonağ gəldi, kütəl qaç**. (yersiz gəldi, yerli qaç.).

qonaq **-hovan qonağ** ev yiyəsin ağırlar. (**hovan**: axmaq).
-it hürməyi **qonaq gətirir**.
-**sapaç qonaq**, ev yiyəsin qonaqlar. (**qonaqlar**: buyur deyər). (**sapaç:** səfeh).
-bardı ərən, **qonağ görüb**, qutqa sağar, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

qonaq -**qonağ paltarı**: gərilik. çalımlı, şik geyim.

qonaq **-qonaq girir eşikdən**, qonaqçı qaç deşikdən. (**eşikdən**: qapıdan).

-yeğit qonağ görsə, evdən çıxar, yerik qonağ görsə, evdən qaçar. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

-batası qonağ, girir çıxmır. (batsın o qonağ ki, girir çıxmır).

qonaqa **-qonağa aş qoy**, iki əlin boş qoy. (qonağa iş buyurma).
-**qonağa gəl deyiblər**, qal ki yox.

qonaqa **-qonağa qoyaram sıylavım olar**, özüm yeyərəm qolqatım olar. (**qolqat** : qolun güclü olan yukar bölümü).

qonaqa **-qonağa verdiyin ver**, haçar vermə.

qonaqbay **qonaqbəy**. qonaçı.

qonaqçı çağırçı.

qonaqçı **-**qonaq girir eşikdən, **qonaqçı qaç deşikdən**. (**eşikdən**: qapıdan).

qonaqçı **-qonaqçı kimi evini**, öləcək kimi, içini arıt.

qonaqçılıq qonaqyalıq. qonaq adqılama. qonaq qəbul edmə. mehmannəvazi.

qonaqı **-**allah qonağı allah evində olar.

-qonağı erməni olanın. !!!!.

qonaqı -**qulağ qonağı olmaq**: yanında danışılanı, danışığa qatılmadan dinləmək.

qonaqın -qış **qonağın od olsun.**

qonaqlama itam.

qonaqlamaq **1**. aşın aşadıq, suyun içdik, yurdun **qonaqladıq**. **1**. qulluqlamaq.

qonaqlamaq **qonağlamaq.** qonmaq. ocağlamaq. oçmaq. çökmək.

qonaqlar **-**sapaç qonaq, **ev yiyəsin qonaqlar**. (**qonaqlar**: buyur deyər). (**sapaç:** səfeh).

qonaqlıq **qonağlıq**. çağrı. sıy. ziyafət. -**sıy sür** bəzm o ziyafət. -üç gündü **çağrıları** gəzirik..
-**qonaqlıq, ziyafət vermək:** aş aşıtmaq..
-**böyük qonaqlıq**: aşılqa **{**(**< aşıl**: **iş**)..
-**yemək qonaqlığı:** aşqam..
-yemək qonaqlığı: aşana. ziyafət.

qonaqlıq -**toy qonaqlıq:** şölən sürən. toy büsat. coşna sür. (cəşni surur).

-qonaqlıq üçü, köç günü. (qonaq üç gün olur).

qonaqsevər aşğan**.**

qonaqtur **-görkün üzə qonağdur**, qocaldıqca köçər o. (**görkün**: gözəlliyin)**.**

qonaqyalıq qonaqçılıq. qonaq adqılama. qonaq qəbul edmə. mehmannəvazi.

qonalqa **1**. xaniqah. tingənə. təkyə. dayanqa. deyir. deyr. xəlvətgə. dayanğa. inziva yeri. üzlətgəh. zaviyə. hücrə. somiə. **1**. qonlağ sal. salon.

qonalqa çökək. çökəlgə. ortaq. orturaq. oturaq. otraq. oturqa. orturqa. orduqah.

qonaloq **qonaluğ**. hal. salon.

qonanmaq yerləşmək. oturmaq.

qonar **-**quş qanatla uçar, **quyruqun qonar**.

qonar -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin **quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz**.

qonat **(**oturma üçün) təxt.

qonat banket. nimkət.

qonatmaq -**özünə qonum qonatmaq**: özünə qohum qonşu yığmaq.

qonav **xonav** . nəm.

qonaz qoz. sərt qabıqlı yemişlər.

qonbaq **qonbağ**. **1**.bağlı ağaclı yerdə yerləşən ev. vila. **1**.saray.

qonbal **gonbal**. **gombal**. > qulunbə.

qonc **1**. səğə. sapat. qoluc. çəkmə, potun səğəsi. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə. **1**. qıf. ayaqqabın, corabın, qıf kimi yuxarı geddikcə genişlənən (topuqdan yuxarı ki) bölümü. səğə.

qonc **konc** (fars) **<** qınc.bucağ. quşə. -öz **qıncına** süzüb oturmuş. -otağda bir **qınca** yerlətdi.

qonc **qonğ**. **qont**. **qunt**. **1**. güc. qəvi. şədid. -ayağımda ağrılar **qunt** başlır. **1**. bərk. gobut. səxt. -bu **qont** sözlər bırax. **1**. balça. mahiçə. əcülə. -**qont** ət.

qoncal **1**.çox böyük olmayan oturaq, kiçik ev, oturaq. evcik. **1**. oturac. səndəl.

qoncalatmaq **qoycalatmaq**. rəbt vermək. ətf edmək.

qoncandən (fars). < **qoncutmaq**. **qoncatmaq**. yerləştirmək.

qoncatmaq **qoncutmaq**. > **qoncandən**(fars). yerləştirmək.

qoncıqaz **qoncığaz**. **qoncılaz**. xortlaq. (< **xortlamaq**: **xoxuldamaq**).

qoncılaz **qoncığaz**. xortlaq. (< **xortlamaq**: **xoxuldamaq**).

qoncqav **konckav < sıncov**.**sincov**.

qoncuğ topuq. -**qoyundan** tökülsə, qoncuğa gedər.

qoncuq **1**. **qancıq**. dişi it. **1.** çanta. tobra.

qoncuqmaq **qonucmaq**. ucraşmaq. raslaşmaq. tuşlaşmaq.

qoncutmaq **qoncatmaq**. >**qoncandən**(fars). yerləştirmək.

qonça **1**. (cədvəl). çal. xanə. **1**. ayağqab. başmaq. -iki ayağın bir **qonçaya** soxmaq. **1**. bax > **qunçə**. -**qonça çağ**: çox gənc. hər nəyin ilkin çağı. nərsənin tez çağı. səhərin **qonça çağında**. -bu işə çox qonça çağdan başlamalı. -o bu işə çox qonça çağdır (cavandır). -**qonça çağı**: gənclik çağı. -yaşımın **qonça çağında**. -**qonça çağlı** ölənlər: çox gənc ölənlər. -qonça çağında: şəbabi cəvanidə.

qonça botuq. dalda cücərən düğmə, cürcük.

qonça burça.

qonça **qunçə.** bucur. burcuq. tomurcuq. düğmə (bitgidə).

qonça **qunçə.** büküc. boğuc. boncuğ. tomurcuq.

qonça **-öncə tikanlı qonça idim**, indi isə ipəkli gül!.

qonçaq **qonçağ**. **1**.çağına uyqun (munasib) olunan nərsə. -**qonçağ** gəlin gecikməyin. -yubanmayıb **qonçağına** vardılar. **1**. görüşə ayrılmış çağ. mulaqat zamanı. **1**. daxma. küviş. kövüş. kövüc. kümə. koma. -balam bura **qonçağa** oxşur ta ki evə.

qonçalanmaq burçanmaq.

qonçalanmaq **qunçələnmək.** büksünmək. -**büksünmüş** qız: döşlənmiş qız.

qonçam -düşsə soğun **qalmaz gülüm qonçam**.

qonçaşmaq **qoncuşmaq**. uçğaşmaq. birdən raslaşmaq. birdənbirə birbirinə dəğmək. təsadüf edmək.

qonçuq **qonçuğ**. yerli yerində, yerinə çağına uyqun (munasib) olunan nərsə. lap məqamında. -**qonçuğ** söylədin.

qonçuşmaq **qoncaşmaq**. uçğaşmaq. birdən raslaşmaq. birdənbirə birbirinə dəğmək. təsadüf edmək.

qoni **1**. **qoyun**. öğlədən sonra, saat üçə dək olan ara. 2. **qoyun**. bu arada qılınan dinclik, yatma. qilulə. siyest. **1**. doğru. inanılır. əmin..
-**əğək** (ərək) **qoyun**: iğdiş, əxdə qoç. .

qoni **qonğu**. burunğu. burnuq. **(**burnu olan. burunlu**)**. qıf. bir yerdən bir yerə nərsəni axıtmağa yarar **burunlu** arac.

qoni **-qoni düz**: lap düz. dos doğru. ox yalı.

qonı qonu. **konu**. bəhs. qapı.

qonq böyük yekə, qoltuqlu, yumşaq oturğac. divan. sofa. mobl.

qonq **qonğ**. balça. malça. mahiçə.

qonq **qonğ**. **qonc**. **qont**. **qunt**. **1**. güc. qəvi. şədid. -ayağımda ağrılar **qunt** başlır. **1**. bərk. gobut. səxt. -bu **qont** sözlər bırax. **1**. balça. mahiçə. əcülə. -**qont** ət.

qonq **qonğ**. **onğ**. **on**. **1**.doğru. **1**. sağ.

qonqa səndəl.

qonqalamaq **qoyqalamaq**. yığıb yığışdırmaq. cəmləmək.

qonqalav qonqalağ.

qonqalma yığışma. toplantı.

qonqan **otraq**. **1**. nərsənin oturduğu yer. **1**. kəmp.

qonqay **qonğay. onğay. qolay**. on (onğ)**.** asan. rahat -**on** iş.

qonqıla **qonqula**. **qondıla**. **qondula**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qonyıla**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qonqır **1**. canüstə. canbəsər. **1. qonğır**. **qonğur.** tünd. tüt. -**qonğur** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar.

qonqıratmaq **donqıratmaq**. sözə, işə gətirtmək. gerçəkləşdirtmək. iqrara, e'tirafa çəkdirtmək. -bu işkəncə çoxların elinməz, olunmaz işlərə **donqıratıb.**

qonqıratmaq ustuvar edmək.

qonqıray **çınqıray**. zəng. -çınqıray **soxdu**: qonqıray soxdu.

qonqırmaq **qonğırmaq. qonğurmaq**. qonmaq. qoymaq. iqrar, e'tiraf etmək.

qonqırt tünd.iti. tirə. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti. (**ağşıl**: açıq).

qonqırtmaq **qonğırtmaq. qonğutmaq**. qoydutmaq. iqrar etmək.

qonqırtmaq **qonqıtmaq. donqırtmaq**. **donqıtmaq**. doğrulamaq. doğrutmaq. düzəltmək. ustuvar etmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.

qonqraq **qonğraq**. **qoyuraq**. tünərgən. tünrək.

qonqraq **qonğraq.** çınğıraq. zəng. çanğ. tilfun.

qonqramaq **qonğramaq. çınğırama.** çanlamaq. çanğlamaq. zəngləmək. tilfun açmaq.

qonqu **qonğu**. **qoni**. burunğu. qıf. bir yerdən bir yerə nərsəni axıtmağa yarar **burunlu** arac.

qonqu **qonğu**. **onğu**. **onuğ**. **qonu**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). (**onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğruq. doğru. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. **onuğ** yol. (sirati müstəqim).

qonqula **qonqıla**. **qondıla**. **qondula**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qonyıla**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qonqumaq **qonğurmaq**. **qonğurmaq**. qonmaq. qoymaq. iqrar, e'tiraf etmək.

qonqur **1**. **qonğur**. **qonur**. **qoğur**. qoyu, tünd toz, boya. qoyu qumral. **1.** qoyulmuş. intisabi. mənsub olunmuş. **1. qonğur. qonğır**. tünd. tüt. -**qonğur** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar.

qonqur qondur. qurqa.

qonqur **qondur**. **qurqa**. **1**. önəmli iş. **1**. tutuğ. təklif. vəzifə. **1**. görəv. tutu. mə'muriyyət. **1**. qaynaq. löhüm. ləhim. **1**. güclün. güciş. gərəyiş. gərəyit. icbar. vacib. bağda. bağlı. məcbur. məcburluq. **1**. güclün, ağır, yorucu, döğəşli, qıyıc, zəhmətli, məşəqqətli iş, görəv. tutu. şaqq əməl. **1**. (sər bar). **1**. singir. döğəş. muzahim. **1**. cəza. **1**. boşuna yorucu, gərəksiz yük. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax. **1**. könülsüz yapılan nərsə. -**qondur** evlənmənin sonun, boşanma gələr. -**qondura**

yapılan iş bitməz. **1**. dərəbəyinə müfdə işləmə. köləlik. bəygirlik. bəndəlik. bərdəlik. biqarlıq.

qonqur **qonğur.** (özünü beyenmiş). atbaş. mağrur.

qonqur **qonğur**. qonğır sarı. qoyan. qızıl kürən. qəhveyi..
-**ağçıl kürən**, **qoyan**, **qonğur**: açıq qəhveyi.

qonqur **qoyunqur**. yanıq qırmız, qızıl. qəhveyi.

qonqura nərsənin təməl iskileti, çardağı.

qonqura **onqura.**

qonquraq eşşəkarısı.

qonqurdaş qonqurdaş. qoyqurdaş. qoqurdaş. uyqunluq. mutabiqət.

qonqurmaq **qonğurmaq.** deyinmək.

qonqursuz **qonğursuz**. **qonursuz**. qaltaban. qızılarğac. qeyrətsiz. şərəfsiz.

qonquş həmağuş.

qonquşluq həmağuşluq.

qonquşmaq sevgişmək. həmağuşluq edmək.

qonqut **qonğut**. **anğut**. gövdəni onğudan (doğruldan, dirsəldən) sümüklərin tümü. ustuxan bəndi.

qonqutmaq **qonğutmaq**. **qonğırtmaq.** qoydutmaq. iqrar edmək.

qonlaq **qonlağ**. qonalqa. sal. salon.

qonmaq gəcəyi gəçirmək.

qonmaq qonağlamaq. ocağlamaq. oçmaq. çökmək.

qonmaq -**köçüb qonmaq**: yerləşmək.

qonnaçı doğürucu. gəbə heyvan.

qonnamaq doğürmaq.

qonsaq **qonsuq**. ara aralı. kiplənməmiş.

qonsuq **qonsuğ**. qonuğmağa istəkli. məskən tutmaqda olan.

qonşu -cığana, eşitməsi xoş gəlməz, **qonşu çalan zırnanın**. (**cığana**: paxıla).

qonşu **qomşu.**

qonşu **-qonşu damdan düşər**, qutsuzun boynu sınar.(**qutsuzun**: şansısızın).

qonşu **-**qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar yurtda xanlıq edər..
-qonşu üçün ev satılır, ev alınmır..
-çiy yumurta soyulmaz, **qonşu payı doyurmaz**. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı)**.**

qonşu -qonşuda qadın, **qonşu gözünə**, qız görünər.

qonşu **qoşnu**.-**qonu qoşnu arasıda** kəttəginə sılağa igə. (**qonşular** arasında çox böyük sayqıya yiyə).
-yaman arvad, **yaman qonşu**, yaman at, birin boşa, birin boşla, birin sat.
-ayrılmaz **qonşu**: daşınılmaz qonşu.

qonşu -yaxşı evin olunca, bir yaxşı **qonşun** olsun.

qonşuda -**qonşuda pişer**, bize pay düşer (qonşuya baxıb, yerin al).

qonşuq -**qonşunğ kor bolsa**, gözünğüni yum.(qonşunun qılan işin gördünsə, gözüvü qay, çevir, ağzıvı qapat). {qonşun səni görməz sanırsa (sənin görmüş olduğuvun farkına varmırsa), səndə onu görməzdən gəl}. (qonşun səndən qıraq bir iş yapırsa, onu heç yanda açığa vurma). (qonşunun sənə olan güvəncin dəğərlə).

qonşuluqu -**odla saman qonşuluğu** çox sürməz.

qonşunu **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə). (**sindaşında**: qəbirdaşında. başdaşında).

qonşunu -**qonşunu çapıb, evini yapıb..**
-qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar yurtda xanlıq edər.

qonşunun **-**əl özünün, cib qonşunun.

qonşusu -**qonşusu ey**, kor qızı ərdə.(**ey**: iyi, yaxcı olanın). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

qonşuta **-**evində batmanı görməz, **qonşuda oqqanı çəkməz**. (**oqqa**: kiçi ağramlı çəki birimi) (**batman**: böyük ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)**.**

qonşuta **qonşuda. -qonşuda qadın**, qonşu gözünə, qız görünər.

qonşuva -**gülgün qonşuva,** gəlsün başuva.

qonşuvu **-**kəndivi çaqqal bilsən, **qonşuvu tilki bil**.

qonşuya **-**yiyəsinə gərək olan, **qonşuya kütün demişlər**. (**kütün**: haram).

qont **qond**. **1**. damın əninə qoyulan kiriş, ağac. -damış **qondunun** biri əğsikibdir. 2. çəmbər. qors. qurs. pərçim. dəmir həlqə.

qontara -**qondara, gön ayaqqabı altına**, **dabanına** çalınan üç başlı, enli çivi: qadalqa. qazalqa.

qontara **qondara**. timsal.

qontarı **qondarı**. **1**. bədəli. -**qondarı** para. -**qondarı** qızıl. -**qondarı** mallar. **1**. cə'li. məcul.

qontarıtmaq **qondarıtmaq**. iskan vermək.

qontarma -**qondarma** (saxda) **olmayan**: kökdən çəkmə. kökdən sürmə.

qontarma **qondarma**. çıpdırma.

qontarma **qondarma.** tartan(< **dartmaq**). saxda.

qontarmaq **qondarmaq**. cə'l edmək.

qontay **1**. qəyyum. **1**. fazil. **1**. böyük şəxsiyyətli kimsə. **1.** federalism.

qontıla **qondıla. qonqıla**. **qonqula**. **qondula**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qonyıla**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qontu -dirəyin **cükəsinə** qondu. (**cükəsinə**. **quşəsinə**. ucuna).

qontuq **qonduğ**. **qunduğ**. mənzil.

qontula **qondula**. **qonqıla**. **qonqula**. **qondıla**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qonyıla**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qontur **qondur.** qonqur. qurqa.

qontur **qondur**. **qonqur**. **qurqa**. **1**. önəmli iş. **1**. tutuğ. təklif. vəzifə. **1**. görəv. tutu. mə'muriyyət. **1**. qaynaq. löhüm. ləhim. **1**. güclün. güciş. gərəyiş. gərəyit. icbar. vacib. bağda. bağlı. məcbur. məcburluq. **1**. güclün, ağır, yorucu, döğəşli, qıyıc, zəhmətli, məşəqqətli iş, görəv. tutu. şaqq əməl. **1**. (sər bar). **1**. singir. döğəş. muzahim. **1**. cəza. **1**. boşuna yorucu, gərəksiz yük. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax. **1**. könülsüz yapılan nərsə. -**qondur** evlənmənin sonun, boşanma gələr. -**qondura** yapılan iş bitməz. **1**. dərəbəyinə müfdə işləmə. köləlik. bəygirlik. bəndəlik. bərdəlik. biqarlıq.

qonturmaq **qondurmaq.** mindirmək.

qonturtmaq **qondurtmaq. qonağutmaq.** yerləşdirmək. oturtmaq.

qonturuq **qonduruq. qoyunduruq**. **köndürük**. gərdən bənd. sinə riz.

qonturutmaq **qondurutmaq**. görkəzitmək.

qontuş kəpəngdən dar qıssa xot. yarımpalto.

qontuş **qoytuş**. **1**. qolları yapışan, kip, üst geyim, üstənək. **1**. gövdəyə yapışqan, kip, daramdurul, tutuşlu, çalımlı üst geyim. **1.** gövdəyə yapışqan, kip, daramdurul, tutuşlu, çalımlı üst geyim.

qontuşum yertişim. nərsəni sanalıb (hesab kitab edib), yerinə qonğuna qoyuşmaq. logistik.

qonu qonşu yanyaxında oturanlar ilə qonağlar.

qonu başlıq.
-qonu qoşnu arasıda kəttəginə sılağa igə. (qonşular arasında çox böyük sayqıya yiyə).

qonu **konu**. **1**. haq. həq. -bu **konuda**: bu haqda. **1**. toxna. movzu. -**toxna dışı**: konudan dış. xaricəz movzu. **1**. albağut. albağ. movzu'. **1**. doğru. movzu'. -bu **doğru** da heç sözdə olabilməz. **1**. baraq. mətlə'. movzu'**..**
-konu dışı: savağ.

qonu **konu.** bara. barə. < bağa. movzu'. məhdudə. -bu **bağa** kimin**: bu** məhdudə kimin**.** **-**bu **bağada** söz yox **:** bu konuda söz yox**. -bağanı** dəğişdilər **:** konunu dəğişdilər**. -**bu **bağada** söz gedə bilməz **:** bu konuda**.**

qonu **qonğu**. **onğu**. **onuğ**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). (< **onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğruq. doğru. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati

müstəqim)..
-**baş konu**: çağıt. -başqa konuları bırax keç **çağıta**.

qonu qonu. **konu**. bəhs. qapı.

qonu bağ. movzu'. -**bağdan** çıxma. -**bağa** gir. -**bağdan** uzaqlaşdıq.

qonuc **1**. durum. -**yata qonucda**: üfüqi durumda, durmuşda, halətdə. -**dikə qonucda**: əmudi durumda, halətdə. -nə **qonucda** yaşırız.

qonuc **qoyuc**. rəbt, ətf hərfi.

qonucmaq **qoncuqmaq**. ucraşmaq. raslaşmaq. tuşlaşmaq.

qonucta -**yata qonucda**: üfüqi durumda, durmuşda, halətdə..
-**dikə qonucda**: əmudi durumda, halətdə. -nə **qonucda** yaşırız.

qonuçar **qon uçar.** ittilaat. təhlükəsizlik. -**qonuçar bakanlığı**: ittilaat vəzirliyi. təhlükəsizlik ministiri.

qonuq aşam. basam. evrə. mərhələ.

qonuqay **qonuğay**. movzui. -**qonuğay kataloq**: movzui kataloq.

qonular -**təməl konular**: başatlar. riusi mətalib.

qonulu **konulu.** uğrun. mərbut. -islam, din **uğrun** yazılar, danşıqlar. -onla, pul **uğrün** danışmaq olmaz. -toplun **uğrun** yazılmamış. -əxlaq **uğrün**.

qonum köklük. yurduq. nərsə üçün özətilən (ayırdılan. bəlirtilən) yer.

qonum məhəllə. -**qonum qonşu**: məhəllə əhalisi.

qonum -**özünə qonum qonatmaq**: özünə qohum qonşu yığmaq.

qonumlu **qoyumlu**. **qoynumlu**. yaraşıqlı.

qonur **qonqur**. **qonğur**. **qoğur**. qoyu, tünd toz, boya. qoyu qumral.

qonur -sevgi quşu ürəkdə olur, bir budaq **tapırsa qonur**, sınırsa budaq, gələsi gündə, başqa budaq **tapırda qonur**.

qonurqən **-**sevgilər uçurkən başqalaşar, **qonurkən daşqalaşır**.

qonursuz **qonğursuz**. qaltaban. qızılarğac. qeyrətsiz. şərəfsiz.

qonuru **qoyulu**. uyulu. tibqi. mutabiqi. şəbih.

qonuş **qonuş!.** ayqıl!. ayğıl!. ayt!. danış!.

qonuş məkan.

qonuş! gəpir!. gələ!. danış!.

qonuşan dilləşən. danışan. -türki **dilləşən**: türki danışan.

qonuşma -**dışarı** qonuşma: artıq danışma.

qonuşma **-**düşünmədən, **qonuşma**, danışmadan, sonuşma. (**qonuşma**: ağız açma). (**danışmadan**: gəngəşmədən). (**sonuşma**: qərar vermə. hükm vermə).

qonuşma -**qarşılıqlı qonuşma**: aytış. eytiş. değiş. diyaloq.

qonuşma söyləşmə.

qonuşma görüşmə. mulaqat. -**qonuşma əktigi**: görüşmə kültürü. mulaqat mədəniyyəti.

qonuşmaq **1**. ündəşmək. -birbirindən küsüb, daha **ündəşmədir**. **1**. dilgəmək. danışmaq..
-**qoşan qonuşmaq**: mahnı söyləmək..
-ortaya qonuşmaq: bəlli bir kimsəyə toxunmadan danışmaq..
-qonuşub qanışmaq: danışıb onaşmaq (razılaşmaq).

qonuşmaq qonuşmaq söyləşmək. söhbətləmək..
-**anlaşılmaz dildə qonuşmaq**: tatdırışmaq. ağızda it boğuşdurmaq..
-gözəl **qonuşmaq**: kələmək çiləmək.

qonuşursam **-**susduğumda içimdəsən, **qonuşursam dilimdəsən**, sən ki mənim hər yerimdəsən, arır əllər boş qalır ancaq.

qonutan pırtikan. -**qonutan** müsülman.

qonutmaq bərqərar, müstəqərr edmək.

qonyıla **qonqıla**. **qonqula**. **qondıla**. **qondula**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qop **{. kop <> köp<> çox <> çok (# yok <> yox)}.**

qop **1**.**qom.** şəpə. dalqa. movc.**1.kop**. **-**az gəpləyib, **kop dinlə**. (kop gəpləmə, kop dinlə). -ağır otur, **yüngül qop**. (**qop**: qalx). (ağır otur, yüngül dur. (**dur**: qalx).

qop **gop.** kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. basma. yalan. qoşdurum..
-**gop basmaq:** qaslamaq.

qop **xop**. kotanın demir olan ucu.

qop -**örgə qop**: ayağa qalx.

qop pük. püf. şiş.

qop! ayrıl!. aralan!. açıl!. qırıl!. çatla!. qopun!. dalqıc!.

qopa -(qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!).-qoşu odur, **dildən qopa**, könlə hopa!.**.**
-söz odur dildən qopa, könlə hopa.

qopac **-qopac** (tezcik, birdən) **düşən salıq**, **xəbər**: düşgüd. filəş.

qopaç **1**. ürjans. **1**. vala. **1**. ürjans.

qopaq **kopaq**. **pofaq**. **püfək**. **1**. boş. yelli. havalı. -**pofaq duyular**: boş xiyallar. **1**. qabarcıq. **1**. köpük. **1**. nərsənin pıkır pıkır qanaması.

qopaqı -**qopuq qopağı**: qiyamət qopuşu. (qiyamət qiyamı).

qopal **1**. imumi. umumi. -**qopal** bir baxış. **1**.nərsəni yerli toplusu. nərsənin bütünü. naxalis. bürüt. -**qopal** ürüt: naxalis tovlid. **1**. gobut. dikan. -**dikan** danışma. **1**. səthi. -**qopal** baxış.

qopalıq **1**. **gopalıq**. gobudluq. **1**. püsürlük. **(**< **püsürmək**: fışqırmaq**)**. sərkeşlik. **1**. ədəbsizlik. **1**. quruluq. zibrilik. **1**. xişunət. **1**. itilik. tündlük. tələtüm.

qopan qiyamət.

qopan **qopan.** şişik. gəbə. qaba. qapa.

qopanıv **kopanıv**. köpünüv. qabanıv. şişiniv. təvərrüm. iltihab.

qopanmaq **1**. küpənmək. küpünmək. güvənmək. şişinmək. maxdanmaq. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**. **1**. sərkeşlik edmək. şuriş edmək.

qopar **qopari**. dərbəst. -**qopari** kiralama: nərsənin bütünün kiralama. -bu ev **qopar** sizin qulluğunuzdadır. -**qopar** maşın. -**qopar** taksi. -**qopari** uçaq.

qopar **-**od uçğundan qopar.

qopar **-**od uçğundan qopar. (**uçğun**: qoğ. qığocılğım).

qopara çağlaban. şaklaban. güldürücü. komik.

qopara **-**kim desə tikanı batmasın ələ, **koldan qızıl gülü qopara bilməz**!.

qoparar **-**el qaldırar ağır daş, **yel qoparar yenni daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

qoparar **-**sevgidən qorun, sevdiyin **yel qoparar səni**.

qopari **qopar**. dərbəst. -**qopari** kiralama: nərsənin bütünün kiralama. -bu ev **qopar** sizin qulluğunuzdadır. -**qopar** maşın. -**qopar** taksi. -**qopari** uçaq.

qoparılmaz açıralqısız. ayrılmaz. qırılmaz.

qoparır **-çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır**, atıb birbirizi ayrılmayın amandır.

qoparma -**qoparıb atmaq**: üzüb daşlamaq.

qoparmaq -**çırpıb qoparmaq**: balqamaq..
-**qoparıb atmaq**: ısırıb daşlamaq. -bu yükü boynundan **ısırıb daşla**.**.**
-yoxdan yonqa qoparmaq: olmayacaq bir işi başarmaq.

qopartmaq -**çəkib qopartmaq**: qınqıtmaq. qınırtmaq. üzmək.

qopataq **kopadaq**. qırxayaq. tırtıl.

qopatlamaq təhrik edmək. -köhnə yaram **qopatladı**.

qopay köpək. av iti.

qopaz küvəz. küpüz. qurra. faxir. müftəxər. -ərdəm dilib, öğrənibən olma **küvəz**, ərdəmsizin öğünsə, anmağızda engilər. -kim gur bolsa **küvəz** bolur: güc, öğüş gətirir: qudrət mədh sevdirər.

qopbayan -**yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran**: kirişli kiriz.

qopca **1**. girə. qapdırma. qapama, bağlama ayqıtı. iki nərsəni tutaşdırma, qoştama aracı. **1**. qalpaq. tulğa. dəmir papaq, kasket. **1**. təbərzə. nobar. yeni yetmə. körpə. novrəs. -**qopca** yemişlər. **1**. düğmə. **1**. zəmimə.

qopcaq qutca. kiçik sandıq.

qopcatmaq təhrik edmək.

qopcıramaq **qopağırmaq**. qopmağa üz tutmaq.

qopça çalkeçit. basma. ərkək dişili olub, biribirinin içinə keçməklə bağlanan düğmə. -**qopçalamaq**: qopça ilə tutturmaq.

qopçalamaq qopça ilə tutturmaq. (**qopça**: ərkək dişili olub, biribirinin içinə keçməklə bağlanan düğmə. basma. qopça. çalkeçit).

qopçu **gopçu.** toxurçu.

qopçu şəyyad.

qopçur **qopuz**. saz. -söylənməyir qoşanlar, ündən düşmüş **qopçurum**.

qopı **qovı**. səhm.

qopınmaq **qomınmaq.** -ər **qomundu**: kişi coşub daşıb əsridi. -onu **qomutma**: onu qızdırma.

qopırağan titrəyən. -**qopırağan** yarapraq. -**qopırağan** ağ toyuğn yəlitək, kipriginə astacana qonadı.

qopla **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qullab. qarmaq. qapbac. qança. çəngəl. çəngək. qənarə. olta.

qopluq kopluq qəbilə. boy. uruq.

qopmaq >. **obmaq**.

qopmaq -**ürəyi qopmaq**: nərsədən diksinib, yaxud nərsəni bəğənib allanıcıqlı olmaq: qapılmış olmaq..
-**ödü qopmaq**. ödü partlamaq. ürəyi yarılmaq.

qopmaq -yüklənib kürək, sindirib ürək, **qopmaq bilmir dil sevgisi**.

qopmaz -ölü keçi sudan qorxmaz, **od yanmasa tüstü qopmaz**.

qopoyoqlu -kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək. (yaman ilə yaman gərək, eşşəkliyə saman gərək). {eşəklə eşək gərək. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}.

qopoyoqlu -**səfeh kopoyoğlu:** alçaq qısta.

qopruq dışbükəy. mühəddəb. (obuq).

qoprulmaq > **obrulmaq**.

qopruş qurur.

qopruşlu qururlu.

qopruşmaq qururlanmaquş.

qopruşsuz qurursuz.

qopsa **-qopun qopsa**: qiyamət olsa. **-qopun qopsa**. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır.

qopsar -**yuvarlaq**, **qopsar**, **kümük nərsə**: kəllə.

qoptan **-**topdan çıx, **kopdan yox**. (qurupçuluqdan uzaq ol, cəmiyyətdən yox).

qoptə **qofdə < gəpdə**. söz. -bu mahnının **gəpdəsi** kimnəndir.

qopub **-qopub ayrılma:** qopuş. yoluş. qazruş. azruş. azrış. azuş. ayrış. vida'. əlvida'.

qopuq **1. qomuq**. komba. çomba.**1.**cuvalaq. cüvallahı. çox bilmiş qırıq, zirəng.**1.**qırma. qırıq. qırna. qırçıl. qırçal. qırqıl. mələz. azman.

qopuq **1**. ziyil. sigil. səgil. balu. gövdədə çıxan ağrısız, bərk bez. **1**. bambaşqa.

qopuq -**qopuq qopağı**: qiyamət qopuşu. (qiyamət qiyamı).

qopun **-qopun qopsa**: qiyamət olsa. **-qopun qopsa**. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır.

qopun! ayrıl!. aralan!. açıl!. qırıl!. çatla!. qop!. dalqıc!.

qopunmaq **qomunmaq**. qaynamaq. dalqalanmaq. bir işə götürülmək, can atmaq. bir arzı içində oyanmaq.

qopurmaq >. **oburmaq**.

qopuş ayrılıq. firaq. hicran.

qopuş yoluş. qopub ayrılma. qazruş. azruş. azrış. azuş. ayrış. vida'. əlvida'.

qopuşan **-**göyçək duyqular axarı, söz bulağı, **qopuşan suyun calağı**. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

qopuşda **küpəşdə**. **1**. yarım bir metrəlik qurulan səggi. **1**. dam, eyvan qırağında qurulan kiçik duvar.

qopuştu **qopuşdu**. **-**bir kitozdan **söz qopuşdu**, elim **eldən pozuşdu**. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq).

qopuz **gopuz. gupuz.** kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qopuz **qopçur**. saz. -söylənməyir qoşanlar, ündən düşmüş **qopçurum**.

qopuz **-tar, qopuz çırtqamaq**. (çalmaq).

qor qor **kor kor.** kor koruna.

qor qoruna **kor koruna**. kor kor.

qor qörməz **-**kar eşitməz uyduyar, **kor görməz yondurar**.

qor **1**. küy. küyük. od. atəş. -söz **küyünə** tutmaq: durmadan söyləmək. -bu **küyə** düşəli. -eşq **küyü küydürər**. -yaman düşdük yaman küygə. -bu **küyükdən** necə qurtulmaq. **1**. **gor**. **gövür**. gömür. göm. quy. qəbr. sin. **1**. **xor**. **kəm xor**. alçaq. mühəqqər. təhqir olmuş. -**kəm xor** olduq. **1**. **kor**. soğur. **1**. **kor**. ötməz. **1**. qoğ. qov. qovu. qoğu. hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. sov. sovu. öpgə. coşqu. həyəcan. **1**. **(> qorumaq)**. **(qur >** qurumaq**)**. "**qor**, **qur"** sözlərində, habelə bundan törənən sözlərdə "bərklik, kiplik kitlik, sıxlıq saxlıq, tutuqluq" anlamları var..
-**kor kot**: kələ kötür..
-**kor göz**: soxur göz..
-kor kin, öc: avar..
-**kora fəhim**: bunaq. qartlac. xirift..
-**kar kor**: sağır soğur..
-**kora beyin**: samuq..
-**qor köv**.
-kor bağırsağ soğur içəy. korunc. apandis.

qor **1**. qornaq. qoruncaq. pənahqah. **1. gor. govur.** qaraev. qaraöy. qəbir..

-**soğur sağır**, çolağ lal: **kor kar**, şil lal..

-**yadğanı kor**: hafizə kor.

qor **1.** şər. şərr. pis. **-**sevdiyin alsan kar olur, **alanmasan kor olur** (**kar**: yaxcı).**1**. küz. küy. köz. od. ışıq.**1.kor. çor**. kormaz. çalıq. çalaq. qıra. qıras. qıraş. qıranc.
-**kor çobanda qoy qalmaz**, söğüş gedsə ut qalmaz. (**uy: ut**: haya).
-**kor mollaya kitab verdilər**, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi). {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.
-işləməzsə beyin, **kor qalası gözlərim**, dörd olası gözlərim!.
-**kar kor yığını, toparı:** körtük. kürtük. qanmazlar yığını.
-**kor çobanda** qoyun durmaz.
-kar eşitdiyin, **kor gördüyün** unutmaz.
-kor koru tapar, osduraq qabın.
-**kor** satıcı, **kor** alıcı.
-satıcı **kor**, alıcı **kor**.
-**satanda kor alanda kor** kim apardı.

qor **gor**. **1**.gömük. sın (**sınğmaq**: gizlənmək). -**sıntaş**: gömük daşı. balbal.**1**. quylağ. quylanan yer. qəbir**..**

-beşikdən gora: beşikdən deşiyə.

qor **xor.** xor baxır. tüprür. tüpürür. -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana)..

-açıq gözlü, kor olmaz, aslaq qulaq kar olmaz.

qor -**kor şeytana tapanlar**.

qor **kor.** gömük. dar qafalı. -bu işin **gömüküyəm**: bu işdən heç nə bilməm. -yazba, qoşuq çevrəsində gömük biri: ədəbiyat şeir alanında kor biri..

-**çolaq baylığ, kor elgə**. (çolaq baylığın, devlətin, korda elgəsi olar)..

-**kor gözə** günəş neylər!. (qapalı könülə, öğüd işləməz)..

-**kor uşlağun bıraxmaz**: kor tutduğun bıraxmaz..

-**doğrular kor oldular**, oğrular armadılar. (**armadılar**: yorulmadılar. utanmadılar)..

-**kor döğüşü. -kor qazi:** əsirgəməz..

-**kor yer** : ışlək olmayan..

-**kör küçə** :dalsı olmayan.

qor **kor**. **kör** (**1**. < **qur**. **quru**. 2 < **çor**.)**1**.soğur. **1**. qaraquy. **1**.bəllənməz. bəlirsiz. **kor** sözünün yardımçı söz kimi işlənməsinə örnək..

-**kor qoymaq**: nərə qoyduğun bilməmək.

kor görmək: kor baxmaq: nə gördüyün bilməmək

kör yemək: nə yediyin bilməmək.

kör demək: nə dediyin bilməmək.

kor duymaq: nə duyduğun bilməmək.
kor sormaq: nə sorduğun bilməmək.

qor **kor**. sürümsüz.sürməz. dəvamsız..
-bitli paxla, **kor alıcı gözləyər.**.
-kor ışıq: az aydın..
-**kor, dəğəngi bəllər kimi**. (əsgidən olduğu kimi. heç dəyişmədən. hər vax kimi).

qor **kor**.**1**. **kot. küt.**kesgin olmayan **.-**küt piçaq **ələ küt verir**. (**küt verir:** əziyət verir). -başdan dibə **kütdüda**. **1.**əkisik. kəmik. qısrıt. qıtsır. nüqsanlı. naqis. nakamil. -**kor** bilik yolda qoyar gedəni..
-kar eşitdiyin, **kor gördüyün bıraxmaz**..
-gözü aclıq **kor edərmiş yiyəsin**.**.**
-kar duymaz, oxşadar, **kor görməz, yaraşdırar**..
-**kor kor ilə daşlaşmaz**..
-oduna qızmadıq, **tüstüsünə kor olduq**..
-daşqaçı gözlü olsa, **kor atıda yönətər**..
-**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə)..
-**gör kor**: görər görməz..
-**kor topal:** axsaq uxsaq..
-**kor olsa yoldaşın**, gözün qıypıq yür.

qor köz. od (# **kül**. **kör**).

qor sətir. xətt. -yazıyı oxurkən beş **qor** atlamış. -**qorlu** kağaz: xətli kağaz. -çala**qor**: çarxana.

qor şər. **-**tuş olsan yaman qadına, **yaşın ötər qor ilən**.
-göz giləsinin yerləşən **sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor**: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.
-günə dik baxan, **kor olur gözdən**. (böyügün üzünə duran, alçaq durur).
-kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğun qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).
-günə dik baxan **kor olur gözdən**.
-keçənləri kor tutar. (keçəni bırak, şimdini tut). (alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar).
-**könlü kor: qaran**. -sana bilməz,sanalı almaz, sanalı verməz, **qaran dünya**.
-subay gözü, **kor gözü**. (subay gözü ilə, qız alınmaz).

qor **1.xor.** -**xərə xor baxan** at bilməz. (**xərə**: eşəkə). **1.gor.** gömüt. qəbir.
-**qonşunğ kor bolsa**, gözünğüni yum.(qonşunun qılan işin gördünsə, gözüvü qay,

çevir, ağzıvı qapat). {qonşun səni görməz sanırsa (sənin görmüş olduğuvun farkına varmırsa), səndə onu görməzdən gəl}. (qonşun səndən qıraq bir iş yapırsa, onu heç yanda açığa vurma). (qonşunun sənə olan güvəncin dəğərlə).

qora çiğ. göy. -**göy** qarpız. -**çiğ** qalan arzılar, pişməmiş düşür.
-keçi izlədin, dağa bardın, **yadı izlədin, gora bardın**, dili izlədın, elə bardın!.

qora -evrən budur, günü devrilir yola, günü devinir gora**.**

qora **-**iki olub birə dəğməz, **gözlü olub kora dəğməz**.

qora **-**kora vəsmə gərəkməz.

qora -**qora qayğı**: özən qoruq. təvəccühlə himayət.

qora **qoru**. -qorsun olub, od qorunca, kül olub, köz qora..
-oda qorsun olunca, köz üstünə, kül ol..
-**görməz olur, başı gora titrəyən**, sönməz ışıq, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

qorab **qolab**. (refüj).yolda orta qaldırım.

qorac **koraç**: işini pozan, sınıxlayan ararrac**. -**küt qayçı, **dərziyə korac**. (!).

qorac **qoraj**. **qaraj**. {**<** qoruncaq (**< qorumaq**): nərsəni qorumaq üçün yer.). (< qoruncaq (**< qaramaq**): nərsiyə baxmaq (sağlatmaq) üçün yer.}. (bu söz kök baxımından üstüsdə düşür).

qoracqı qaracqı. mərcər. çatqaç. dalbıç. nərdə.

qoraj **qorac**. **qaraj**. {**<** qoruncaq (**< qorumaq**): nərsəni qorumaq üçün yer.). (< qoruncaq (**< qaramaq**): nərsiyə baxmaq (sağlatmaq) üçün yer.}. (bu söz kök baxımından üstüsdə düşür).

qoraq **1**. səngər. **1**. modafiə..
-**yaraqlı qoraqlı**. mücəhhəz o müsəlləh.

qoraq -oduq **qoraq**, odsuz **qoraq**.

qoraq. aman. həfazət. **-kim tapdı** acı dildən **aman**.

qoraqən **gorakən**. goreşən. gorkən. qəbir qazan.

qoraqmaq güdmək. qoruqa qoymaq. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq.

qoraqun **korağun**. -**korağun kəndi**, günəş görməz!. (**korağun kəndi**: korların kəndi).

qoral **1**. (əsləhə. cəngəfzar. əsləhə. silah). **1**. armatur. -**qorallı** simit. -**qoralsız** yapılar təprəmə dözə bilməz. -**qorallı tən**: çox güclü bədən. **1**. əsləhə. abzal. əbzar.

qoral hərbə. silah.

qoral **koral**. **1**. xirə. mat. **1**. qafil. **1**. mütərakim. qalın. **1**. savadsız. **1**. bəsirətsiz. **1**. qanmaz. na dan. **1**. səhra. kəvir.

qoralağ **koralağ**. ağılı alağ, ot.

qoralan -çöp qaçarmış **qoralan gözə**. (demişlər, çöp qaçar qoralan gözə) (qurtlasan qurdu çıxar).

qoralar **koralar.** -göz, durmadan baxsan, **koralar**, yum birdə aç. kəndivə gəl, kəndivə güvən.

qorallı hərbəli. silahlı.

qorallı yaraqlı. müsəlləh. -**qorallı güclər qoldavı**: yaraqlı güclər arxacı, müsəlləh güclər dəstəyi, püştibanı.

qoralsız hərbəsiz. silahsız.

qoram **qorma**. konserv.

qoramal **koramal.** çalamal **(çala mal)**. çalanğ. yonulmamış kimsə. qaba. axmaq. budala.

qoramal **koramal.** uymal. koruna, qanmazın uyma, təqlid edmə. mütəəssib.

qoramal **koramal**. heçnə qanmayan. danabaş. qanmaz.

qoramallıq **koramallıq.** uymallıq. koruna yansıtmaq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

qoramallıq **koramallıq.** uymallıq. koruna, qanmazın uymaq, təqlid edmək. mütəəssiblik. təəssübkeşlik.

qoraman -könüldə olursa güvənc, **itirmədən qorxman**.

qoran **-goran buğu. (**tülkü quyruq buğları). (şiələr dilindən)**.**

qoran -**qoran gözə çöp düşər**, açıq ağza pox. (**qoran**: qorunan).
-**sır qoran**: söz qoruyan. ağzı basıq.

qorar -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərəkin**: qədrin. qiymətin).

qorar **korar**: kölgələr. ışıqlatmaz. **-**çırağ üstün yarar **astın korar**. (**yarar**: yartır. ışıqlatır)
(**astın**: altın. dibin).

qorar **qoruyar.** -sözün ulusu, qoyar ulusu, **qorar ulusu** (ulusu: böyükü) (ulusu: milləti).

qorar -**utlu, utun qorar**, utsuz sanar, ondan qorxar! (**ut**: həya).

qorartmaq **korartmaq**. **kalartmaq. qarartmaq**. alartmaq**.** qamaşdırtmaq.

qorasın saxlasın. -öz **sığında qorasın**.

qorat **korat**. (**kor at)**. (baxt atı). şans. -**koratla** gələn, **koratla** gedər, belədə gəlir, belədə gedər. -**koratı yatmış**: baxtı yatmış. -korata minmək: -koratı qalxmış: -koratlı: -koratsız: -korat: -korat: -korat: -korat: -korat.
koratı. (**kor atı)**. şansı.

qoratar **(qor atar)**. alışqan. çaxmaq. fəndək. od qapızdıran. qapızdırac.

qoratmaq **koratmaq.** albamaq. alğamaq. aldatmaq.

qoravçı **1**. **qoravul**. pasdar. can güdücü. (qard. pasdar). **1**. **qaraqol**. polis.

qoravul **qoravçı**. **qaraqol**. polis.

qoravzal **quraçar**. işdəcər. iş gərəcləri.

qoray (qoruma). himayət.

qorayçı (qoruma). himayəçi. hami.

qorazım xarəzm.

qorbac **korbac**. bıraxılmış yer. mətruk.

qorbaq **korbax**. **şorbax**. kütaylı. baxtı qapıq. **(# qutaylı**: baxtı açıq).

qorbaqlıq **korbaxlıq**. kütaylıq.

qorbaqor **gorbagor**. **1**. avıl kavıl. -**gorbagor olmaq**: avıl kavıl olmaq. **1**. qarbağar.

qorboqaz **kor boğaz**. işdahsız. keçilməz. tıxılı olan keçid, yol, boğaz. -**kor boğaza düşmək**: çıxış yolu qalmamaq.

qorboqaz **korboğaz**. hopur. opur. (hopmaq) yərdoymaz. doyumduymaz. doymaq bilməz.

qorca **qordal > xərdəl**. çəkotu. şəhvəti çoxalda ot, dərman, nərsə.

qorcacıq **qorcuq**. od parçası.

qorcaflamaq **korcaflamaq. korlamaq.** çalpalamaq. çarpalamaq. üzütmək. xərablamaq.

qorcaq **qorcağ**. istidən, oddan ərimiş nərsə. (qodaxtə).

qorcan **qorçanğ**. **1**. **(**canına qor **(**od**)** düşmüş kimi**)**. tələscan. əcul. **1**. talvasalı. nigəran. **1**. odlu, qızqın qaşıntılı dəri kəsəli. kürdəşən. **1**. od parçası. atəşin. -**qorcan** olmub düşüb canıma. **1**. çox şuluğ. **1**. qora pişirən ay **(**il aylarından**)**.

qorcanaq qıvılcım. qığılcım. qırılcım. qovılcım. qorılcım. qıvıl. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq. şərarə.

qorcuq **1**.qorcacıq. od parçası. **1**. cana düşən qaşınma.

qorcuq -barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən **boğmacıq, halqacıq, qorcuq**: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

qorcuq məhfuziyyət. əmniyyət. imənlik.

qorcusu **-**tanrı dağının qurdu olunca, **kəndi elivin qorcusu ol**.

qorcuy çox isdi. odlu.

qorça çoğ. qov. uçqun. oddan qopan kiçik tikə. -**çoğ düşmüş** kilimi, dəlik dəlik.

qorçutmaq **korçutmaq. koruçutmaq.** qaran qoymaq. ziyan vermək.

qoreşən **goreşən**. qorakən. gorkən. qəbir qazan.

qorxan **-uçqundan qorxan**, dəmirçi olmaz.

qorxuşmuyaq -birbirimizi kişi, adam çağırırıq ki **qorxuşmuyaq**!.

qorıqan **qurıqan**. çadır.

qorıqlamaq saxlamaq.

qorılcım **qovılcım**. **qıvılcım**. **qığılcım**. **qırılcım**. qıvıl. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq.

qorılcınmaq **qıvılcınmaq**. uçuğunmaq. cırıqqa çalmaq.

qoris **kor+is**. **isi kor**. koryat. yadı kor. yaddaşı kor.

qoriz < **kürüz** (**kürüzmək**: çəkinmək).

qorq -itirmədən yox, itmədən qorx!.

qorq -**itmədən qorx**, itirmədən yox.

qorq **qorx**. **-**özsıran oğuldan, yazsıran qışdan **qorx**. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

qorq **qorx**. -samanın varsa, **oddan qorx**.

qorqa **1**.**korqa**. xunsa. **1**.zəmanət. təzmin. tə'minat. qəramət.

qorqa -**əsrək** baxış: **xunsa** baxış. -**əsrək** davranış: tərəfsiz, **xunsa** tutum. -siz mənim dediklərimə **korqa** yanaşırsız: siz mənim dediklərimə xunsa yanaşırsız. -**əsrək** durum: **xunsa** durum.

qorqa **-korqa maldan olsun, başdan yok**. (**korqa**: zərər).

qorqa **-qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

qorqa qoruğqa. barınaq**.** asayişqah.

qorqacaq **qınqucaq**. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. küt. bucaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı.

qorqacar (qorxub qaçılan yer) (qorunmaq üçün qacar (yer)). pənaqah. məlcə'.

qorqaq **-**gözün biri könlə, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, **beləliklə göz qorxaq olar**.

qorqaq **korğaq**. qanmaz.

qorqaq **qorxaq.** -ayaq, **qorxaqa**, qaçqu yaraq, alqara durqu yaraq. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar, qormaza durmaq üçün yarar).

qorqaq **qorxaq.** quş ürək. -**qorxağı** qovsan, batır olar..
-**göz qorxaq olur, qol yılmaz**!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

qorqaqan **qorxağan.**tülək.

qorqaqı **qorxağı**. **-qoğma qorxağı**, qorxusu gedər yaman olar.

qorqaqlıqdur -yağu gözün yırta verər ərkişi, **qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi**.

qorqaqlıqtır **-**kimsəni küçümsəmək, başsızlıq, **büyütsəmək qorxaqlıqdır**.

qorqal zəmanətnamə.

qorqalamaq işdən çıxartmaq, qoğmaq.

qorqan **1**. **gorkan. gorkən.** qazıcı. həffar. **1. qorxan**. -**uruşda qandan qorxan**, candan ayrılar.

qorqan **1**. qoruyucu. mahafiz. kapot. **1**. zamin. kəfil. **1**. **gorgan**. (məqbərə. aramqah). -**qutsal gorgan**: sınaqut (sin+qut). ziyarətgah.

qorqan **qorxan**. **-qurddan qorxan** qoyun saxlamaz!.
-**qurddan qorxan** meşəyə girməz!**.**
-qurddan qorxan, büşəgə girməz. (**büşgə**: meşə. toğa).

qorqan **-**oğrudan **qorxan** var birikməz..
-sərçədən **qorxan** darı əkməz.

qorqan **-**sevilməməkdən qorxan kişi, çevrəsinə toxunar. (**toxunar**: zərər yetirər).

qorqan -**yıxılmadan qorxan**, düz yolda çaşar.

qorqanın -qorxanın gözü qoşa görür.

qorqanış **qorğanış**. difa'. mudafiə'. -**qorğanış qoşun** bakanlığı: difa' güclər vəzirliyi. mudafiə' güclər vəzirliyi

qorqanların **qorxanların**. -qurralıq, əzilməkdən, qoğulmaqdan, dalbanmadan (rədd olunmadan) qorxanların dərdidir.

qorqar **-**atla iyid, **biri ürkər, biri qorxar**.

qorqar -əl verər, **göz qorxar.**

qorqar oxlu tüfəkdən bir kişi, oxsuzundan **min kişi qorxar**. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi).

qorqar -yendikə uyan, **yenidən qorxar**. (**yendikə**: adətə).

qorqar! -utlu, utun qorar, utsuz sanar, **ondan qorxar**! (**ut**: həya).

qorqasız **1**. silahsız. **-**baylıq **qorqasız olmaz**. (**baylıq:** devlətçilik**)**. **1**. yaraqsız. silahsız. difasız. **-**güdülü beyin, qorqasız qalar. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

qorqat **1**. həram. **(# burqat**: **buraq**: məkruh**)**. -mal yiyəsinə oxşamazsa, **qorqat** olur. -islamda nələr **burqat**, nələr **qorqatdılar**. **1**. tə'minat. təzminat (itgilərdən. zərərlərdən).

qorqatmaq **1**.**korqatmaq**. xunsa edmək.**1**. ziyanı tələfi edmək, cübran edmək. tavan, qəramət vermək. **1**. **(**nərsəni qoruğa bıraxmaq**)**. musadirə edmək.

qorqav -**qorğav gərək**: qorumaq gərək.

qorqən **gorkən**. gorakən. goreşən. qəbir qazan.

qorqən **gorkən. gorkan.** qazıcı. həffar.

qorqına **korğına**. **korsına.** korkoruna {> **kurkuranə** (fars)}. görmədən. saymadan. iç gözü qapasın.

qorqişi **kor kişi**. qanmaz. -dirik üzrə, korkişilik, edməqıl. (canlıya canlı kimi bax. ürəkdə daşa dönmə, ıssız, duryarsız durma).

qorqqulu -**qorxulu qurğular**.

qorqma **-**qışdan **qorxma**, artdan yaz gəlir, güzdən **qorxma**, artdan qış gəlir**.**

qorqma **qorxma.** şaşma. -**şaşma şaşma**: qorxma qorxma.

qorqmaq **qorxmaq.** eymənmək. çəkinmək. -**eymən**: qorx. çəkin. ehtiyat ed. -**eymənməz**: qorxmaz. çəkinməz..
-**artığına qorxmaq:** ürəgi yarılmaq. zəhrətərək olmaq.

qorqmaq **qorxmaq**.-**oğurluqla qorxmaq**, qəhbəliklə utanmaq tutmaz.

qorqmamaq **qorxmamaq.** yılmamaq. aldırmamaq. çəkinməmək. ötük bıraxmamaq. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

qorqman **qorxman.**-**tufandan qorxman**: tipiden yılman.**.**
-tufandan qorxman: tipidən yılman. -od olsa dört yan, yeriyiz yayan, **tipidən yılman.** (**yayan**: piyada).

qorqmatıq **qorxmadıq.** qorxmayan.**-qorxmadıq qorxuzar**, ürkmədik ürküzər. (**ürkmədik**: ürkməyən).

qorqmayan **qorxmayan.** qorxmadıq**.-qorxmadıq qorxuzar**, ürkmədik ürküzər. (**ürkmədik**: ürkməyən).

qorqmaz -qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**. (dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz).

qorqmaz **qorxmaz**. çalağay. cəsur. cəsarətli. -**çalağay** igid.
-dəgirman sıçanı **gurultudan qorxmaz**.

qorqmaz **qorxmaz**. çavur. yerində durmayan. geri oturmayan. iləri çağan, şığan. çalağlu. ürəkli. cəsur. dilir.

qorqmaz **qorxmaz.** gözüdağlı. {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. güstah. gözü dağ görmüş.
-dəğirman doğulu siçan, **göy kükrəşindən qorxmaz**. (**dəğirman doğulu:** dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).

qorqmaz **qorxmaz.** ürkməz. -qarrı qurd hünkürtüdən, dəğirman sıçanı **gurultudan ürkməz**..
-**qurd itdən qorxmaz**, səsindən diksinər!..
-qurd, qoyun **çoxluğundan ürkməz**..
-adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!**.**
-molla ölüdən qorxmaz..
-bostana girən "porsuq" **yabadan qorxmaz**. (**yaba**: şənə)

qorqmaz **qorxmaz.** yılmaz. -**göz qorxaq olur, qol yılmaz**!. (əl mərd olur, göz naməd). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

qorqmaz -**ölü keçi sudan qorxmaz**, od yanmasa tüstü qopmaz.

qorqmazaq **qorxmazaq**. qayduvsuz. qayıtmaz. dönməz.

qorqoruna **korkoruna** {> **kurkuranə** (fars)}. **korsına. korğına**. görmədən. saymadan. iç gözü qapasın.

qorqöz **kor göz**. **soxgöz. şor göz.** (> **şux çəşm**) (fars). gözün utanmazca bir yerə **soxan**.

qorqöz **korgöz**. **1**. **çovgöz**. **çorgöz**. **kovlangöz**. **kovgöz**. gözü ac **(# gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**). **1**. **şorgöz**. çalagöz. **1**. nankor.

qorqöz **korgöz**. **körgüz**. **çorgöz**. köstəbək. korsiçan.

qorqöz **korgöz. şorgöz**. gözü arın (təmiz) olmayan. gözü yırtıq.

qorqtuqca **-**adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!

qorqtum **qorxdum**. abandım -elə demə **abandım** ha.

qorqu -**çaqqallar qorxu salar**.

qorqu -**hədə qorxu**: abay -**abay gəlir**. -**abay gəlib**, vr yoxun əlindən alımışlar.

qorqu -kəndivə inamın qalıncaya dək, **yoxdurur qorxu**. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

qorqu **-qorxu gücü bel bükər** , qoymaz tovan uçmağa. (**tovan**: güc). (qorxunu tanı, qorxunu yen)**.**
-qorxu bükütər, umut uçutar!. (**bükütər**: məhkum edər) (**uçutar**: götürür. qurtarır)**.**

qorqu -qorxu, kişini yıxar, yanğu qududar. (**yanğu**: yağnu. yağınu. düşmanı).

qorqu **qorxu.** ürküş**.** vahimə. qovqa. şuriş. -**ürküş ürkəldi**..
-**hədə qorxu**: qaracqı..
-**hədə qorxu**: gurma.**.**
-hədə qorxu: toptozar. tup o təşər.

qorqu uşənc. çəkinmə. (# **işənc**: güvənc. itminan)). -kürküb **ürəkdə uşənc köçdü**. **(**kürküb: ıldırım şaxıb)

qorqub -**qorxub gizlənmək:**. qığırmaq. qıcırmaq. -ilkin güllədə **qığırdı**.

qorqucaq **qorxucaq. qorxudaq**. quşları tarladan qoğma uyduruq, şəbəh. (**caq**:**''ək''** olaraq yapışan sözə '' yarar'' anlamın yüklür)

qorqulaq **gorqulaq.** qəbirstan.

qorqulamaq **{hörgüləmək**. **qurqulamaq}**. **1**. nərsəni qoruğlu, saxlı bir yerə qoymaq. iyicə saxlamaq. **1**. aralığa salmamaq. **1**. gizlətmək. **1**. himayət edmək mahafizət edmək. **1**. xəlvətləmək. çevrəsin boşaltmaq.

qorqulandırtmaq sığındırtmaq.

qorqulanmaq sığınmaq. pənah tutmaq. **1**. gizlənmək.

qorqulatmaq **1**. sığnıtmaq. pənah vermək. **1**. gizlətmək.

qorqulcamaq **(**geri çəkilmək**)**. qorxmaq. çəkinmək. qaçınmaq. saxlanmaq. sakınmaq.

qorquldamaq quruldamaq. deyinmək.

qorqulu -**çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq**: qıl üsdə durmaq. havıya bənd olmaq.

qorqulu **qorxulu.** qorxunc. eymənc.

qorquluq **qorxuluq**. ittilaat idarəsi. təhlükə otağı.

qorquluq **qorxuluq**. qaracqı. mətərsək.

qorqun -**qorxun yoxsa pişikdən**, nə baxırsan deşikdən?.

qorqunc **qorxunc**. qorxulu. eymənc.

qorqunc **qorxunc**. ürkünc. dehşətli. -olsunda ki **qorxuclusu** vardır. (**dehşətlisi**).

qorqunu **-qorxunu enən**, sınır bilməz. (**enən**: üstələyən).

qorqusu **qorxusu**. **-**qoğma qorxağı, **qorxusu gedər** yaman olar.

qorqutaq **qorxudaq**. **qorxucaq.** quşları tarladan qoğma uyduruq, şəbəh. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

qorqutan **-**hürküb **qorxudan talaşlanırıq**.

qorqutan **qorxudan**. **-qorxudan** kəndinə qısıldı.

qorqutar -bir gül bilən yaz olmaz, **bıraq qışı qorxudar**. (**bıraq**: ama)**.**

qorqutmaq -**qatı qorxutmaq:** ürəyin yarmaq.

qorqutu **qorxutu**. abandırı.

qorquv **qorxuv**. xətər.

qorquya -**qorxuya qapıl**, gorunda gizin. (qorxuya alınan, gorunda gizlənməlidir, ölmüş sayılır).

qorquzan **qorxuzan** .-əkin bağda, **quş yılxı qorxuzan kişicik, qaraltı**: quyğun : qaracığ.

qorquzan **qorxuzan**. çağlayanların, şəlalələrin töküldüyü yüksək yer, suların bağacdan, səddən daşdığı yer.

qorquzar **-qorxmadıq qorxuzar**, ürkmədik ürküzər. (**qorxmadıq**: qorxmayan) (**ürkmədik**: ürkməyən).

qorqüt **kor küt**. səssiz ıssız. **(**sut o kur**)**.

qorlamaq **korlamaq**. **1**. çöpləmək. xərablamaq. **1**. **körləmək** (**< kor**: **kör**. **boş**. **dəğərsiz**. **dəğməz**). bir nərsəni sıydan sayağdan (ərcdən, e'tibardan) salmaq. (**korlayan**: **korlayıcı**: **körləyici**: spoiler).

qorlamaq **korlamaq.** aldıdmaq. yavalamaq.-beynin **aldıdıb qoyub**: tam çaşıb. kötülətmək. -pisdən pisə **aldıtdı**. -rəngin **aldıtdı**: boyasın qaçırtdı. -**tanğısın aldıdmaq**: yəmini pozulmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək.

qorlamaq **korlamaq. korcaflamaq.** çalpalamaq. çarpalamaq. üzütmək. xərablamaq.

qorlamaq **korlamaq**. **korramaq**. **1**. üzmək. taslatmaq. tasalatmaq. tasarlatmaq. 2. quylamaq. örtmək. basırmaq.

qorlamaq **qurlamaq**. 1. nərsəni kilitləmək. 1. kipləmək. bərkitmək. bəkitmək.

qorlan **korlan**. **çorlan**. kormalıq. çormalıq. bataqlıq. çökək. çökəlgə.

qorlanmaq **1**. havalanmaq. hovlanmaq. -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**:). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

qorlanmaq **korlanmaq**. 1. zayıflamaq. inəciğmək. 1. sinsimək. korluq görmək.

qorlanmaq **korlanmaq.** ıslanmaq. xarab olmaq. pozulmaq. zaylanmaq. -**ıslanmadan**: xarab olmadan. pozulmadan. zaylanmadan. korlanmadan.

qorlar -ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, **yurtda korlar çoxlansa**, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

qorlu şərli. -axşam düşdü **qor** qarşıdı.

qorluq **gorluğ**. məzarlıq. qəbristanlıq.

qorluq **gorluq > goruğ**. yurtqa. son yurd. qəbistan.

qorluq korluq çəkmək. korsunmaq. qıtıqsınmaq. qıyınsımaq.

qorluq -**korluq görmək:** korlanmaq. sinsimək.

qorluq **korluq**. **1**. məşəqqət. əzab. **1**. qınlıq. məşəqqət. mehnət.

qorluq **korluq. 1.**qıtlıq. **1**.fuqdan. -pul korluğundan yoluğdan bükünmək. (**bükünmək**: münsərif olmaq).

qorluq **korluq**. qınaş. **-**aldınsa bəğin, **verdinsə bəğin**, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**bəğin**: seviş).

qorluq **korluq**. **şorluq**. **çorluq**. **1**. baxtsız. -**çorluq** yaşam sürmək. **1**. zəhmət. -uşaq **korluğuna** hər kim dözə bilməz..
-**korluq çəkmək**: qıynalmaq. sinsimək. -bura çatınca çox **qıynaldıq**..
-**korluqda**, **zəhmətdə olan**: qıynalqan..
-yaydaki çorluq **(**korluq**)**, güzdəki bolluq.

qorluq zamin.

qorluq yamanlıq. qaragün. -**dığalara yamanlıq**, ana yurda amanlıq. (**amanlıq**: ağgün)
-dosd odunun tüstüsü, **korluq verməz gözüvə**. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

qorluqun **korluğun .-**nərsənin varlığında karlığın bilməyən, **yoxluğunda korluğun nə bilir**. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).

qorma **qoram**. konserv.

qormac peşbənd. peşgirə.

qormalıq **kormalıq**. **çormalıq**. korlan. çorlan. bataqlıq. çökək. çökəlgə.

qorman **1**. **korman**. peşman. **1**. **qorvan**.çarduq. sarduq. örtülü, sarılı, çatılı duvarlı, sarılı hörülü yer. ev.

qormaz **kormaz.** kor. çor. çalıq. çalaq. qıra. qıras. qıraş. qıranc.

qormız **qırmız**.

qornaq **qoruncaq.** qor. pənahqah.

qornalmaz məhfuz qalmaz. inanan kimsə dönüklükdən **qornalmaz**. (-güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz).

qorniş {**korniş** (fars)}. < **kürnüş**. **kürünüş**. **yükünüş**. nərsənin çək dartısın, ağırlığın yüklənmə. **1**. tə'zim edmə. **1**. riku'. **1**. ibadət. namaz. {namos. (sanskirit)}.

qornuğmaq **kornuğmaq**. xərablanmaq. fasid olmaq.

qornuqlu ayavlı ayavlanıb (qurşanıb, içə alınıb, tutulub) saxlanılan. diqqətli. başına ötürülməmiş. -kitabları **ayavlı** saxla. -özüvə **ayavlı** bax.

qornutmaq sağlanturmaq. tə'min editmək.

qoroq **koroğ**. (**kovoğ**). içi boş yemiş. çürük.

qorpanğ yorqan.

qorramaq **korramaq**. **korlamaq**. **1**. üzmək. taslatmaq. tasalatmaq. tasarlatmaq. 2. quylamaq. örtmək. basırmaq.

qors (fars) **< qurs**. **qurç** (# **qırç**: qırılqan). bərk. möhkəm.

qors qond. çəmbər. qurs. pərçim. dəmir həlqə.

qorsa -gözlə qulaq qorsa baş, baş qoruyar hər kisin. (**kisin**: **ikisin)**

qorsalanmaq qoğsulanmaq.

qorsalıq hərasət idarəsi.

qorset **korset**. bağırdaq. lifcik. məməlik. sinəki. sinəyin.

qorsiçan **korsiçan**. köstəbək. körgüz. korgöz. çorgöz.

qorsına **korsına. korğına**. korkoruna {> **kurkuranə** (fars)}. görmədən. saymadan. iç gözü qapasın.

qorsulamaq **korsulamaq**. alasıtlamaq. kiçisiləmək. pis, mühəqqər görmək.

qorsulayu **korsulayu**. alasıtlayu. mühəqqər yana.

qorsun (**qor sinisi**. od qabı). mənqəl.

qorsun qocaq. qoğcaq. qorcaq: qor, od, atəş qoyulan yer, qab. manqal. -**qorsun** olub, od qorunca, kül olub, köz qora.

qorsunmaq **korsunmaq**. azıntıya düşmək. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

qorsunmaq korsunmaq. korluq çəkmək. qıtıqsınmaq. qıyınsımaq.

qorsuz şərsiz.

qort -**kort olan:** küt olan.kütlü. küttü: beyinsiz. yaman kimi işlənən **''kətdi''** inin doğru deyişi **''kütlü''** dür.

qort **qord**. durumba. durbağ. burbağ. boğabur. ustuvanə. siləndr.

qorta **-**bilən başda , bilməyən gorda.

qorta **korta**. **1**. fəna. bərbad. -sonu **korta** çıxdı. -**korta** gedən ömrüm. -korta qalan dünya. -yiyəsis ıssız qalan ocaq kortaya uğrar. 1. xaraba -**kortası**: xaraba qalmış. -ovad yurdu kortası.

-evrən budur, bir gün yolda, **bir gün gorda**, bir gün ayağda, bir gün yastığda.

qorta -qıçı qırıq yolda, **beyni qırıq gorda qaldı**. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}.

qorta **qorda.-**aşıq toyda, **xoca gorda**.

qortaq **kortağ. kotağ**. bəsirətsiz.

qortaq **qortağ**. ərik dəmir, qurquşum.

qortal **qordal > xərdəl**. **qorca.** çəkotu. şəhvəti çoxalda ot, dərman, nərsə.

qortalıq **kortalıq**. **1**. fənalıq. çıxmazlıq. -sonu **kortalığa** uğramış. -**kortalıq** görməsin. edən ömrüm. -korta qalan dünya. -yiyəsis ıssız qalan ocaq kortaya uğrar. 1. xarabalıq -bu **kortalıqdan** qutluş uyku (**uyku**: röya).

qortamaq **qordamaq**. əsrəmək. saxlamaq.

qortan **-kordan sağçı**, laldan carçı olmaz. (**sağçı**: baxıcı).

qortaş **kortaş**. **çortaş**. ağşım. zəqqum). **-dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş.

qorteşən **gordeşən**. nəbbaş.

qortlaq **xortlaq**. (< **xortlamaq**: **xoxuldamaq**). qoncılaz. qoncığaz.

qortu -görsün görəli **kordu gözüm**, laldı dilim. (**görsün:** üzün).

qortunmaq **kortunmaq**. pamal, tələf olmaq.

qortur **kordur**. -o ki tutduğun bıraxanmır, **kordur**! (**kordur**: çevrəni, günü yaşamı qananmır).

qoru {> **quri** (fars)}.kitli. **> kitri**. sap, qapağı, lülüşü olan qab. su qanatıb işlətmə qabı. çaydan.

qoru -**göz, dil qulağ koru**: görməz dinləməz, danışmaz kimsə.

qoru kitir (**kit<> tik**: qalın. yoğun). (ət paçığından düzəlmiş qab. özəlliklə çaynik, qoruya deyilir)..
-**dilivi qoru sözüvü yarat**, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**
-tanrım sən özün əsirgə qoru, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət)..
-**qoru gəzəyi dərmanda, sözüvü demə** hər yanda. (**gəzəyi**: sırayı) (**dərmanda**: dəgirmanda).

qoru **-kor koru tapar**, osduraq qabın.

qoru **koru. körü.** (**kör. kor**.). kötü. xərab. -**körü içlidən**, uğur güdülməz. (**uğur**: yaxcılıq).. -orta yolda **atını qoru**, orta yaşda, xatını.

qoru **-**sevgini bildir, **sayqını qoru**, çəkini bil. (**çəkini**: həddi.həddini)**.**

qoru -**utun qoru utsuzdan**. (üzün saxla üzü susuzdan) (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

-çulxasın atıb **çılxasın qoru**. (**çulxasın**: geyimin). (**çılxasın**: için. ruhun).

qoru zapas. zəxirə.

qoru! saxla!. əsirgəmə!.

qorub -topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, **toprağı qorub saxlamaq olmaz**.

qoruc (> oruc). pərhiz.

qorucan savağçı. mudafe'.

qorucmaq (> oruc). pərhiz, imsak edmək.

qorucu **1**. pasdar. **1**. tə'min edən. **1**. asırquc. -**diş asırquc**: dişlik.

qorucu -**baxt qorucusu**: qaraçuxa. -**baxtı yatmış.** qaraçuxası yatmış: çulxası dönmüş.

qorucu qarab. qard. -**qarabla** yür: **qardla** ged. **qorucuyla** yür.

qoruçutmaq **koruçutmaq. korçutmaq.** qaran qoymaq. ziyan vermək.

qoruq **1**. **koruq (kovuq)**. altqat. **1**. əmniyyətli. əmn. **1**. **koruq**. batil..
-bir ölküyə girişdə, **qoruğa girdikdə** alınan para: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı..
-**özən qoruq**: qora qayğı. təvəccühlə himayət**.**
-yol qoruq: tədbir o siyasət.

qoruq çalı. çevrədən çalınmış ayrılmış, çəpərlənmiş yer. **1**. **qoruğ**. tanrı adlarından.

qoruq **goruğ** < **gorluq**. yurtqa. son yurd. qəbistan.

qoruq -**yol qoruq**: tədbir o siyasət.

qoruqa **-qoruqa qoymaq:** güdmək. qoraqmaq. -**daştövəri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq.

qoruqçu **qoruğçu**. meşəbəyi.

qoruqqa **qoruğqa.** qorqa. barınaq**.** asayişqah.

qoruqları **-dil oğulları, yurt qoruqları.**

qoruqluq **qoruğluq**. **1**. həfazət. **1**. əmniyyət.

qoruqmaq **qoruxmaq**. **qorxmaq**. -qoruqmadan getdi irəli.

qoruldamaq **qoruldamaq.** kürkürmək. gügrəmək. -göy **kürkürür**: göy **kükrürür**.

qorulmaq əsrəlmək.

qorulmaq **govulmaq**. -**içi gorulmaq: çi govrulmaq**. içi qazılmaq. çix acıqmaq.

qorulsun **korulsun(kor olsun**). məhv olsun. -**yavuzların korulsun**, eyilərin qorulsun.

qorultaq **qoruldaq.** odlu. atəşli. atəşin.

qorultamaz -pişik kimsə üçün xoruldamaz!.

qoruma barındırma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

qoruma -**sil qoruma**: hifzi zahir.

qorumaq **1**. abaymaq. apaymaq. yapaymaq. yaşarmaq. bağaytmaq. bağdurmaq. gizlətmək. **1**. gözəmək**. -**tanrı səni **gözəsin**. **1**. əsrəmək. **1**. qutamaq. bərəkət vermək. -tarım **qutasın**.

qorumaq əsirgəmək.

qorumaq **-qorumaq üçün topraqla daş**, güclü istək, güvənli baş.

qorumalı sarmalı. örtməli. -sevgi, içdə durmalı, sevən, **onu sarmalı**.

qorumalıtır **-**tanrım kişini, kəndinə tapşırıb. kəndin qurub, **qorumalıdır**.

qorumazsa **-**ana dilin qorumazsa ana, nə deyim ona!**.**

qorun (qarqış). -**gorun çatlasın**.

qorun **korun.** -korun istədiği bir göz, iki olursa nə söz.

qorun **korun.-**karın könlündəki, **korun əlindəki**.

qorun -sevgidən qorun. sevdiyin yağış sıladar səni, sevdiyin yel qoparar səni, sevgidən qorun, sevdiyin günəş yaxar səni. sevgidən qorun, sevdiyin sevgi batırar səni.

qoruna **-qoruna qoruna:** qorğa qorğa. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

qoruna **koruna.** gözü bağlı. -**koruna yansıtmaq:** uymallıq. koramallıq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

qoruna **koruna**. **-koruna atan bir vursa**, izləyən vursa min vurar.

qorunan sağınan. gözlənən. -**sağınan** gözü, çöp güdər.

qorunc **korunc**. soğur içəy. kor bağırsağ. apandis.

qorunca qoruyunca. -qorsun olub, **od qorunca**, kül olub, köz qora.

qoruncaq **qornaq.** qor. pənahqah.

qorunqa sığınqa. canpənah.

qorunqıl -**yavuzlardan qorunqıl**, yaruqlara yoğuqqıl. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur).

qorunma **-hər çeşit qorunma aracları**: dura qalxan.

qorunta -eldən uman, **gorunda bulur**. (**el**: yad.).

qorunta **gorunda**. -qorxuya qapıl, **gorunda gizin**. (qorxuya alınan, gorunda gizlənməlidir, ölmüş sayılır).

qorunturma -**qorundurma yeri:**qaro . ambar.

qorunun -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).
-kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

qorur -dinli olan **dilin qorur.**

qorusun bağışlasın **(< bağlamaq).** əsirgəməsin. ayırmasın. **-**tanrı atazı yarqasın, anazı **bağlasın** .

qorusun əsirgəməsin. çox görməsin.

qorusun saxlasun. **-tarım qorusun**, elim yarusun (**qorusun**:) (**yarusun**: kömək olsun).

qorusun -**tanrı qorusun**: tanrı qıymasın. tanrı əksitməsin.

qorusun -**tanrım sizi qorusun**, evizə eşiyizə, yurduza beşiyizə çox görməsin.

qorusun -**tarım qorusun**, elim yarusun (kömək olsun).

qorusun -**tarım qorusun, elim yorusun**. (yorusun: dəğərləsin. qiymət versin). (yarqış sözü).

qoruş (mahafizət. nigəhdari. difa'.). qasıvdan, sədmədən qoruma.

qorut qorunmalı. həram.

qorutmaq **1**. əsrətmək. **1**. **korutmaq**. pamal, tələf edmək.

qoruyan **-**danıq dönük adlanar, kəndi yurdun qoyan, **özgə yurdun qoruyan (danıq dönük:** gavur xain)**. (**deyə bilmərəm kişi buna)**.**

qoruyan -**güvənliyi əmniyyəti qoruyan:** sağçı. polis.
-**söz qoruyan:** sır qoran. ağzı basıq.

qoruyar -bir biləyi qoruyar, dəng olmayan beş barmaq.

qoruyar -gözlə qulaq qorsa baş, **baş qoruyar hər kisin**. (**kisin**: **ikisin)**

qoruyucu qorqan. mahafiz.

qoruyucu -**pünc qoruyucu**. -{qar. xar. gilgic. (püncün caymasın önləmək üçün, qoluna salınar)}.

qoruyuculuq barındırma. qoruma. tutsama. arxa durma. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

qoruyun -çox yaşıyan, çox gəzən, çox görən, çox bilənləri **qoruyun**!.

qoruyun -**kavşaqları qoruyun**, yavşaqlardan qorunun!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

qoruz **koruz**. (< **kor**). **1**. baxımsız. -**koruz** qalmış ölkələr. **1**. sönük. xamuş. -**koruz** yaşam. **1**. gəlişməmiş. -**koruz** beyin.

qoruz **qoruz** (< **qor**: od). **1**. yanıq (yanmış. volkanik) topraq. verimsiz toprağ. -**koruz**, **qoruz**!: koruz qalan, qoruz olur: **baxımsız** qalan, **verimsiz** olur. **1**. şaxda. ayaz soyuq. quru soyuq.

qorvan **qorman**.çarduq. sarduq. örtülü, sarılı, çatılı duvarlı, sarılı hörülü yer. ev.

qoryat **koryat**. **xoryat**. **çoryat**. satqın. dönük.

qoryat **koryat**. yadı kor. koris (kor+is). isi kor. yaddaşı kor.

qosatlamaq **kosatlamaq**.**kasatlamaq**. durunlamaq. durğunlamaq.

qosatlıq **kosatlıq**. **kasatlıq**. **1**.durqunluq. durunluq. **1**.çökünlük. təmbəllik. rixavət. kasatlıq. halsızlıq.

qosəl (fars) **< sökəl.** parıq. yarıq. yıraq. bərik. yırtıq. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

qosil edmək < **qoysalmaq**. göndərmək.

qosqun (< **qozuğmaq**). üsyan. inqilab.

qosman **kosman.** öndər.

qostaq **1**. qasalağ. qosalağ. qozalaq. böyüklənən. **1**. **qostax (**< qoztaq**)**. {< **qoz**. **qozqamaq)**. iti, sət, tünd qılıqlı olan. qasmıq. qasrıq. qurut.

qostaqalıq **qostağalıq < güstaqlıq < qozatlıq**. bir bəlli ölçüdən aşmalıq.

qosuq **kovsuq. kosuq**. kiçik dəlik. -ağça gücü qara gündə bəlgürür, kosuq gücü qara qışda bəlgürür.

qoş (həmsər). -**qoşum**: (həmsərim)

qoş **1**. cüt. **-**demirsən bir təkdə var, **ay qoş yatan bəxtəvər**?!. **1**. qoşuq. əsbab.

qoş **1**. iki. cüt. cift. -**qoş** qolun açıb. -**qoş** qollu. -**qoş** qanatlı. **1**. **koş**. **kovuş**. (**< kav**.**kov**.**kof**). kauçu..
-**əlqoşu**: əlaltı işlədilən aracların topu.

qoş -**kötü qoş, sür, ruh:** aza. qaza. çılqı. cin. çapıt. çıpıt.

qoş **-qoş qılıc** bir qın. (qoşa qılıc təkə qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).

qoşa **1**. birlikdə. bir yerdə. ba həm. -mənlə **qoşa**. **1**. ikit. cüt..
-**qoşa almaq**: qoşdura bilmək. birləşdirə bilmək.

qoşa -qorxanın gözü qoşa görür.

qoşa -**qoşa qıçlı nərdüvan:** çatval. haçaçat.

qoşa -**qoşa qılıc** təkə qın. (qoş qılıc bir qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).

qoşa **-qoşa qılıc, qoşa qın.** (hər nə yerində).

qoşaç **(**< **qoşa + açı**: göz**).** iki gözlü dürbün. -yaxcı görmürsün bir **qoşaçla**l bax. -**qoşaçla** baxan yaxını görməz.

qoşaçat cüt pillə. haçaçat. qoşa qıçlı nərdüvan.

qoşaq **1**. **qovşaq (**< **qovuşmaq)**. qoşqa **(**< **qoşa qoş**). dörd yol. çarrah. -iki **qoşaq** arası. **1**. mənzumə. poema.

qoşaqa **qoşağa**. doşaxə. qoşal. çatal.

qoşaqçı **qoşağçı**. şair.

qoşaqmaq **qoşağmaq**. şe'r qoşmaq.

qoşal qoşağa. doşaxə. çatal.

qoşal mütəvazi. paralel.

qoşalamaq **qoşqalamaq**. ikitləmək. cütləmək.

qoşamaq yığamaq. -**iki ağız sözün başın qoşamamaq (yığamamaq)**: iki sözü bir araya gətirəməmək.

qoşan **1**. türkü. mahnı. -toy günləri **qoşanlarım** yanğılar. **1**. çapan. qaçan. **1**. **koşan** (**kovşan**). batil. urtuq. çağı, dəğəri keçmiş nərsə. **1**. dovşan..
-**otan koşan** duyqu**lar**: atil batil duyqular.

qoşanaqlı -**döşənəkli**, **qoşanaqlı yer**: burqat. -**burqat** yerlə boş yerin kirası bir olmaz kii. -**burqat** ev: döşənəkli ev.

qoşanmaq qatılmaq. -birbirinə **qoşanmaq**.

qoşar -(**qoşucunun) qoşar könlü**, dolub coşmuş, gəlib zarə!.

qoşar artyar. artırar. -artı olsa alıymaz, kəm olsa qoşar. (**artı**: artıq. izafə. ziyadə). (**alıymaz**: əl vurmaz. götürməz).

qoşar ikili. **(**iki. cüt**)**. -**qoşar** qadınlı: iki arvadlı.

qoşar **qoşər**. yoldaş. həmsər.

qoşar şair**.** -daşıb coşub **deşən qoşar**!.

qoşarlı vər vəsayilli. -**qoşarlı çökərli**: dəm təşgilatlı.

qoşat **1**. **qoşad**. (**qoşut ad**). **1**. ismi izafi. **1**. şe'r.

qoşatçı şe'rçi.

qoşay ba həm.

qoşcut **qoşuq**. **qoşqut**. yapışıq. yılışıq. çəsbidə.

qoşər **qoşar**. yoldaş. həmsər.

qoşqa **(**< **qoşa qoş**). **1**. dördlük. -iki olsa **qoşaq** olur, dörd olsa **qoşqa**. **1**. qovşaq. qoşaq **(**< **qovuşmaq)**. dörd yol. çarrah. -iki **qoşaq** arası. **1**. canlı dörd əl ayaqlı **(**heyvan**)**. mal. -**qoşqa** kimi yügürdü. **1**. **(**miz. səndəl kimi**)** dörd ayaqlı olan. **ucaq** sərgə, qoşqa sərgə **1**. qoşqa təkər. araba. maşın. otomobil. **1**. dördbaşlı ev **(**ər, arvad, iki uşaq**)**. **1**. iki baş. ikit.

qoşqa **(**< **qoşa qoş)**. dörd əl ayaqlı. heyvan. mal..
-**qoşqa** kimi yügürdü **..**
-qoyun kimi yaşıyan çobansız, **qoşqa kimi yaşıyan çomaqsız olmaz**.

qoşqa qoyqa. qoyma. -ad qoşqa: ad qoyqa. ad qoyma.

qoşqalamaq **qoşalamaq**. ikitləmək. cütləmək.

qoşqalara heyvanlara. -**qoşqalara** əğdi boyun.

qoşqamaq -**ad qoşqamaq**: ad qoymaq. -**ad qoşqa**: ad qoyqa. ad qoyma.

qoşqəsim **qoşkəsim.** müstətil.

qoşqol -**qoşqol dördgən**: müstətil.

qoşqu **qoşuğ**. **qoşdu**. yarışma. yarış. muqabilə. rəqabət. musabiqə. -at **qoşdu**: at qoşğusu: at yarışı.

qoşqu qoşma.

qoşqun tosan. tozan. ürkün. (< **tozmaq. tozamaq**). {> **tovsən** (fars)}.

qoşqur qoşucu. şair.

qoşqurun **1**. muvazinə. **1**. mütəvazin. **1**. muqarin. **1**. qarşılıqlı. mütəqabil. iki tərəfə. **1**. yar yoldaş. -**qoşqurunlu**: yar yoldaşlı.

qoşqut **qoşuq**. **qoşcut**. yapışıq. yılışıq. çəsbidə.

qoşqül **qoşgül**: cütgül. iki bucaq.

qoşma **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. qaynaş. alaşım. biləşim. biləşik. bitişik. tərkibi. -**qoşma** söz: biləşik, bitişik, tərkibi söz. **1**. (iki, neçə tikədən qurulmuş olan). tərkibi. -**qoşma** sözlər. **1**. neçə bölümdən oluşan nərsə. mürəkkəb. təkirbi. -"çolaq əli, kəlləbaşayaq, qılquyruq, atqulaq" **qoşma** adlardandır. **1**.bahəm. -**qoşma** gəlin. **1**. zəmimə. ilhaq.

qoşma qoşqu.

qoşma. -duyduğuva **baş qoşma**.

qoşmaq **1**. artırmaq. -iki dənədə **qoşub** dedi. -**qoşmadan** eşitdiyizi, gördüğüzü deyin. **1**. artırmaq. əlavə edmək. **1**. qoymaq. -**ad qoşmaq**: ad qoymaq. **1**. sırtamaq {> **sirudən (**fars**)}**. dərgəmək. bəsgəmək. təsnif edmək.

qoşmaq -**qoşu qoşmaq.:** sağırmaq. şeir demək.

qoşna **yaxın**. mucavir. nəzdik. həmcivar.

qoşna rəfiq. -**qoşnası** pozuq,

qoşnalıq rəfiqlik. rəfaqət. -**qoşnalıq** edmək,

qoşnalmaq aşılanmaq. sevişmək. cütləşmək.

qoşnar şəhvətpərəst.

qoşnaşan sevişən. cütləşən**. -qoşnaşan gün, uşaqlıq bitmiş artıq**.

qoşnaşmaq sevişmək. cütləşmək.

qoşnu **qonşu**.-**qonu qoşnu arasıda** kəttəginə sılağa igə. (**qonşular** arasında çox böyük sayqıya yiyə).

qoştaq **qoştağ**. **1**. mitinq. **1**. zəmimə. yədək.

qoştaq **takos**. **1**.dəst. set. **1**.dərgis (**dər+ geyis**). kotşalvar. ətək cəkət. süit.

qoştamaq **qoşdamaq**. yükləmək.

qoştu **qoşdu**. **qoşuğ**. **qoşqu**. yarışma. yarış. muqabilə. rəqabət. musabiqə. -at **qoşdu**: at qoşğusu: at yarışı.

qoştuq **qoştuğ**. bağıt. bağ. şərti olan. məşrut. -**bağıt** cümlə.

qoştuq **qoştuğ**. muntaj.

qoşturum **qoşdurum.** basma. yalan. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gop.

qoşturum **qoşdurum.** kül. çül. yalan. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz.

qoşu (qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!). -**qoşu odur**, dildən qopa, könlə hopa!.

qoşu -**coşarsa qoşu**, yıxar eni yoxuşu.

qoşu **-iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu**: arac. asac. sadac.

qoşu -**qoşu döşə**: bar baraq. ev eşik. ev gərəcləri (əsasları). moblman.**.**
-qoşunun, səfin başı: öngə. başsıra.

qoşu -**qoşu qoşmaq.:** sağırmaq. şeir demək.

qoşu -**qoşu qoşullar:** (abzal. vəsayil. mühit). **{**bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan nərsələr: obadanlıq. abadanlıq. avadanlıq. ovadanlıq.

qoşu -**qoşu ölçəmlərindən** hica, əruz bilən: şeir vəznlərin hica, əruzu bilən.

qoşuc basdaş. bəsdəş. qınac. qınac. qıynıc. qıyac. qıyıc. rəqib. -təkinə yaşaq olur, **basdaşsız** yarışmaq olmaz.

qoşuc çalğaş. rəqib.

qoşucu qoşqur. şair.

qoşuçu -**çəpər qoşuçu**: ökdə şair.

qoşuçu -**təkiçi qoşuçu:** yazıçı şair.

qoşuq qoş. əsbab.

qoşuq **qoşuğ**. **1**. cüt. cüft.**1**. **qoşqu**. qoşdu. yarışma. yarış. muqabilə. rəqabət. musabiqə. -at **qoşdu**: at qoşğusu: at yarışı. **1**. mahnı. türkü. **1**. muvafiq. həm rə'y. -**qoşuq qaşuq**: muvafiq muxalif. -orda özünə **qoşuq** tapmadı. **1**. şe'r**. -təkir qoşuq**: şe'r o nəsr..
-on **qatar qoşuq**: on beyt şeir..
-**qabağki qoşuq**. **(**yoldaş. həmsər**)**: alqa əş. alqaş. -**alqaşından** necə oldu ayrıldın.

qoşuqmaq **qoşuğmaq**. **qoşqunmaq**. **yarışmaq**. **1**. baş qoşmaq. rəqabət edmək. **1**. ivirmək. evirmək. ivişmək. ivmək. evmək. qaçmaq. qoşmaq. tələsmək. **1**. yarqışmaq. yarışmaq. qoşaşmaq. rəqabət, rəqiblik edmək. musabiqə vermək.

qoşuqmaq muvafiq olmaq. -**qoşuq qaşuq**: muvafiq muxalif.

qoşul həmrah.

qoşulan **-nərsəyə, kimsəyə qoşulan yaraq, kömək:** əkət. əkit.

qoşulan -yolda qoşulan yolda qalar.

qoşullar -**qoşu qoşullar:** (abzal. vəsayil. mühit). **{**bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan nərsələr: obadanlıq. abadanlıq. avadanlıq. ovadanlıq.

qoşulları -**turmuş koşulları:** diriliş qoşulları. məişət şərayiti.

qoşulma **-hola qoşulma:** lovğalanma.

qoşulmaq əlavə olmaq. -buda ona **qoşuldu**.

qoşulmaq muvafiq olmaq. -sizə **qoşuluram**. -sizə **qoşullanmaram**: sizlə muvafiq olamam.

qoşulmaz -**sana qoşulmaz** gözə ilməz biri. (sayılmaz, gözə gəlməz, önəm verilməz biri).

qoşulmaz -**sana qoşulmaz**, gözə ilməz: sana, gözə gəlməz.

qoşulub birgə. bahəm. -**qoşulub** onla gəl. onla **birgə** gəl. onla **bahəm** gəl.

qoşulub **-qoşulub qatışmaq.**

qoşuluş bir çoxluq ara muvafiqət. -**qoşuluş** əldə edmək.

qoşuluş cütləşmək.

qoşum **-durum qoşum**: durum tutum. av tav**. -durum qoşumu nasıldır:** av tavası necədir.

qoşum ək. -tuş **qoşumu**: zaman əki**..**
-qoşum takım: donuq.

qoşumca **1**. (nərsənin işlədilməsinə, doğrulmasına gərəkli olan qoşumlar). əklənti. taxatı. vəsayil. ləvazim. accessory. **1**. **(**uyğur**)**. **(**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. sağoş. sağ xoş. **(**good. -bye**)**. sağol. uğur xoş. xeyir xoş. **1**. əlavə. -**qoşmcalı** dərgilər. -**qoşumca** sözüz: əlavə sözüz. -**qoşumca** istəyiz: əlavə təqazaz. **1**. yamqa. əlavə. ək. qatma. izafə. zəmimə. ilhaq.

qoşumçu köməkçi. dəstəkləyici. bəkinti. müin.

qoşun **1**. yasar. **1**. sürün. qol. **1**. qolun. ləşgər. -**qoşun başçısı**: qolundur. **1**. sürən. -**qaraqoşun**:qarasürən. qarada (yerdə) çalışan döyüş gücləri. **1**. sürü. su. ordu. ləşgər**..**
-dalayın qoşun: dərya gücləri.

qoşun **-**gün doğmasa, gün batmaz, **qoşun yatar**, yov yatmaz. (**yov** : düşman).

qoşun -**qoşun başlayan**. (başçısı).

qoşun şey şüy. vər vəsayil. -**qoşunlarıvı** qoy bir yerə, dincəl. (**qoşunlarıvı**:).

qoşun -**qara qoşun**: (siyahiyi ləşgər)

qoşun -**qoşun qulluğu**: nizam vəzifə. sərbazlıq xidməti.

qoşuncaq büküncək. salxım. xuşə.

qoşunmaq bəsdələmək. tərkib edmək. -**qoşan qoşunmaq**: mahnı bəsdələmək.

qoşunta **qoşunda**. -**qoşunda qubbalı**, dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə: qulağa. kütbaşı.

qoşunu şe'ri. -sanat yaratar **ötnü qoşunu**. **(sanat**: ilham**.). (ötnü**: nəğmə).

qoşunun -**qoşunun** çevrəsi qaravulları, . bəkçiləri: çetavul. (< **çet**: yan).

qoşusu **-**qara var gözdə, qara var üzdə. **qoşusu qara**, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi).

qoşuş cəm'. -**qoşuş simgəsi**: artı. pülüs. be'zafə.

qoşuş **qaçış**. yügrü. dov.

qoşuşma sırsıntı. çırpınma. çarpınma.

qoşuşmaq **gücüşmək**. > kuşiş edmək. -**qoşuşub: gücüşüb** > kuşiş edb (fars).

qoşuşmaq urunmaq. çalışmaq.

qoşut **1**. be'zafə. cəm'. zəmimə. ləqəb. tərkib. ək. əklənti. zam. artış. əlavə. qatqı. **1**. **qoşqut**. **qoşcut**. yapışıq. yılışıq. çəsbidə.

qoşyaşamın **-**keçinmək, **qoşyaşamın gizidir**, sirridir. (**qoşyaşamın:** cütlükdə yaşamın).

qot **kot**. **1**. gödəkcə. qutqa. kütcə. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. çəpən. çapan **(**< **qab)**. **1**. çiğ. yetərincə yetişməmiş. kal. -**kot** yemiş. **1**. gobut. qaba. qalın. -**kot** səs. -kababları **kot** sal yanmasın. -kiçik uşaq əlindəki **kot** kitab altında əğilmişdi. **1**. dürüşt. **1**. qotur. ədəbsiz **1**. işlənməmiş. yonulmamış. biçilməmiş. -**kot** iş. -**kot** yer. -**kot** beyin. **1**. naxalis. -**kot** gəlir. **1**. küt. kütək. kəsməzək. ötməzək. kəsməz. -**kütək** piçaq əl kəsər. **1**. kütənə. kütən. paltodan qısa geyim. **1**. sırtov (**sırt**: əğin. üst. kürək). jaket**..**
-uzun kot: pencək. -**qısa kot**: düyçək..
-**kor kot**: kələ kötür..
-**kotşalvar**: dərgis. takos. qoştaq. ətək cəkət. süit.

qot **kot**. kor. kesgin olmayan **.-**küt piçaq **ələ küt verir**. (**küt verir:** əziyət verir). -başdan dibə **kütdüda**.

qota **1**.uca. yuka. **1**.əzim. **1**. **quta**. qoca.böyük.

qota **kota 1**. qat. **(**zumuxt. zibr. xəşin**)**. -**kota** söz. **1**. kötü. pis.

qotac **kotac**. **kütəc**. (kütəş**)**. araba hızın almaq üçün yol ortasında qoyulan hörgüc. **(**dəvə boynu**)**. sürətgir.

qotaq **kortağ. kotağ**. bəsirətsiz.

qotaq **qodaq**. **xodax**. öküzün boyunduruğuna minen ve öküzləri sürən uşaq.

qotaq **qotağ**. **qatağ**. sik. yaraq. -qatağıma **(**sik**)** tıxılmış. -götü **qatağlı**. -kəlləvə **qotağım**: başıvı sikim. -götüvə **qotağ**.

qotalan **kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -**bolluca kotalan**, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiliqə) (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

qotam **kotam**. **kütəm**. bağlam. tutam. top.

qotaman **\qodaman\ qudaman**. **kosaman\kösəmən**. **1**. < quda: qatnaş. qaqım. qarım. qavım. qohum. famil. qatım) (qataman (qat < qatmaq: birikdirmek). 2. < (qat. qata: qat olan. yekə). 3 (quta > xuda: tanrı. allah) 4. < (qodaq\ qudaq: utaq: kıvanc, bolluq, bərəkət simgəsi). 5. < (qoca\ quca. uca: büyük. yaşlı).

qotan **godan. kotan.** huşsuz.

qotan **kotan. godan**. huşsuz.

qotan **kotan**. pulluq.

qotanlıq **kotanlıq**. bilməzlik. na aqahi.

qotar **godar**. **kövdər**. kəndək. xəndəq.

qotaz çatqı. təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ.

qotaz məngül. püsgül.

qotuq **-qoduq ulu babasından** pox yeməyi öğrəşər.

qotuq -**qoduq yaşda:** gödəkli yaşda. az yaşda.

qotuq **qoduq**. botuq.

qotur **1**. kot. ədəbsiz. **1**. **kotur** qalın. **(**> **qətur**). **1**. özbaşdaq.

qotur **qatır**. **1**.atılıb düşən. -çox **qatır** kişi: hobba. lovğa. yüngül yerişli. **1**.bərk. qaba. -**qatır daş**: qara daş.

qotur -**qotur keçi**, axşaq elçi buruna düşər. (**buruna:** qabağa).
-**sürüdə qotur** alğa qaçar. (sürünün önündə, sürüdən ayrı gedər).

qoturlamaq **qatırlamaq**. atılıb düşmək. hobbalamaq. lovğalamaq. -dənsiz dəğirman **qatırlayar**: dəğirman dənsiz işləsə, (daşı) atılıb düşüb, yerindən olur (işdən düşür).

qoucaqı -iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, **atana qoucağı**, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

qoum uruq (**< vurmaq**). nisbəti olma..
-**qoumluq edmək**: urqurmaq. nisbət qurmaq.

qov **1**. cüz'. **1**. **kov**. boş. qazıq. **1**. qovu. qoğu. qor. qoğ. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan. **1**. **kov**. **güh**. qırtlaq. boğaz. damaq. geçit. kanal. məcra. **1**. çoğ. qorça. uçqun. oddan qopan kiçik tikə. -**çoğ düşmüş** kilimi, dəlik dəlik. **1**. **kov**.bəla. -başı **kovlu**: başı bəlalı.

qov ciriggə. cırıqqa. **-qov atmaq**:. çaxmaq. -hər daşı çalsan **çaxmaz**.

qov **kov**. **1**. çaxmaqdan od almaq üçün işlədilən aşınmış, əskinmiş, yıpranmış ip, pambıq, parça. -çaxmağa **kov qoyub** çaxmasan, od alınmaz. **1**. yufa, incə dəri, qabıq. -ilan kov **sıyırdı**(saldı, dışladı, tökdü). **1**.**kav**. köpük. pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. (# **cik**: dolu).
-**qova qov**: qaça qaç.

qov -**öcü qov**, öclə qovul, öcə tutulma. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

qova qov **qova qov**. qaça qaç.

qova **kova**. **1**. kəlkə. kəlvə. **1**. sutul. su tulu. sətil. dolça.

qova **kova. kovaq.** çilək. çəlik. çəllək. (dolça).

qova **kova**. koridor. çox qol yeyən qalaçı, qapıçı.

qovaq **kovağ.** xələ'. kaos.

qovaq **kovaq. kova.** çilək. çəlik. çəllək. (dolça).

qovaq **qovağ**. hudud. mədar..
-gümüş qovaq: ağ qovaq: qələmə.

qovaqov qavqa. qavqav. qarışıqlıq. alqaç. arqarış. altut. vurtut. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc.

qoval **koval**. (< **kov**). **1**. rəhim. bətn.uşaqlıq. **1**. anlamsız. boşuna. bihudə.

qoval **qaval (< qoğmaq**: nərsəni bir yerdən qoğan, aparan yol**)**. kanal.

qovala **-**yamana yaxşı olma, **yaxşıyla, yamanı qovala**.

qovalaqaçtı qaçaqov. qovqa.

qovalar -canlı qaçar, **cansız qovalar** (tapmaca). (at arabası).

qovalar **-**canlı qaçar, **cansız qovalar** (tapmaca). (at arabası).

qovalar -günüm qaçar, **ay qovalar**, il yazar (əldən çıxar).

qovalca **qavalca**. **oluq**. **oğur (**< **oğuq**: **oyuq)**. **1**. arık. axar. su yolu. kiçik arx, qənov. **1**. novdan.

qovalmaq **kovalmaq**. -**ürəyi kovalmaq**: ürəyi boşalmaq, tökülmək, götürülmək. qorxmaq.

qovama **kovama**. **kovayış**. oxlayış. yoxlayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş.

qovan -bilgin öğrənər, **hovan öğrədər**. (**hovan**: axmaq) .

qovan **kovan > həvəh**. **həvəng**. {havən (fars)}.

qovan **kovan**. əbləh. qabax.

qovan -**yel qovan:** yeləк.

qovana gəzənə**:** axdarana. -qınanc, onu çəkənə gəlir, qıvanc, onu gəzənə. (**qınanc**: dərd) (**qıvanc**: şadlıq. -sevinc).

qovanları **-kovanları inandırmaq güc olur**. (**kovanları**: axmaqları).

qovanmaq **kovanmaq**: qazılmaq. oyulmaq.

qovanmaq sevinmək.

qovar -hamı öz **işinin qaçanın qovar**. (**qaçanın**: fovri. fovt olunan.) (kimsə öz gərəkli işin bıraxıb, özgənin buyruğuna baxmaz, özgə gərəyin görməz). (başqası özünün qaçaraq işini qoyub sənin gərəkli işini görməyə girişməyəcək).

qovara (**kov+ara**: arası boş). nağara. təbil.

qovaş **kovaş**. açıq. boş. xali.

qovat **qovat**. **> güvara** (< **kəvrik**: həzm olmuş. sinmiş). -**qovut olsun** güvara olsun.

qovatan **-xınası boyadan, suyu kovadan düşmüş.**

qovatırmaq **kovatırmaq**. bezikdirmək.

qovatırtmaq **kovadırtmaq**. bezikdirtmək.

qovatmaq **kovatmaq**. qazdırmaq.

qovayış **kovayış**. **kovama**. oxlayış. yoxlayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (< ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş.

qovaz **kovaz**. **kovza**. zəif.

qovçal **kovçal**. **koçal**. **kəçəl** (**< kav**. **kov**). dar, dərin dərə.

qovçalmış **kovçalmış. kavçalmış. kəvçəlmiş**.sarsılmış.

qovı **kovı. kofı.** kovuz. köfük. kövük. koz. boş.

qovi **qovu**. rədd edmə. dəf'. -biraz tüstü milçəkləri **qovu** üçün yetər.

qovi yaxşı.

qovılcım **qorılcım**. **qıvılcım**. **qığılcım**. **qırılcım**. qıvıl. qorcanaq. oddan qırılıb, qıvır qıvır, burum burum qalxan, uçan odcıq.

qovqa **1**. bulağay. şuriş. **1**. qaçaqov. qovalaqaçtı. **1**. ürküş**.** qorxu. vahimə. şuriş. -**ürküş ürkəldi**.

qovqa **-**ağır əğin, **kovğa topraq**, iz basar.

qovqa çoğu. çoğ çoğ. küyü. qoğ küy. qay küy. hay küy. çığır bağır. həmhəmə. dad o fəryad.

qovqa **kovxa**. kətxuda**.** xocan. ərbab.

qovqa **kovxa. koxa. köyxa.** köy ağası. ərbab. kədxuda.

qovqa **qovqa**. **qoğqa**. **qov+qa** (**qa**: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki). bulğaşay > bəlbə. uy. bulağay. qarşışıqlıq. dağva dalaş.

qovqa tapar. tapara. dabara. (< **təpmək**). həngamə. -**tapar** düşmək. qovqa düşmək. -nədir bu **tapar**, küyüş. -qalxar **tapar**, küyüş, başlamadan yügürüş.

qovqalanmaq opurdanmaq. övgülənmək. qurralanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

qovqarılmaq **kovqarılmaq. kovtarılmaq**. > **xəvatırlanmaq**. xavatırlanmaq. nərsənin boşluğun, yoxluğun düşünərmək, düşünə almaq. niyaran qalmaq.

qovqöz **kovgöz**. **kovlangöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **çorgöz**. gözü ac **(# gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**).

qovlah **kovlah**. **kovlak**. **gülah**. **külah**. içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qovlah **kovlah. kovlak**. **külah. gülah**içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qovlaq **kovlak**. **kovlah**. **gülah**. **külah**. içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qovlaq **kovlak**. **kovlah. külah. gülah**içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qovlamaq **qolamaq**. rədd edmək istəməmək.(# **qavlamaq qalamaq**: istəmək).

qovlamaq rədd edmək. qolamaq. istəməmək. (# qavlamaq**.** qalamaq: istəmək).

qovlangöz **kovlangöz**. **kovgöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **çorgöz**. gözü ac **(# gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**).

qovlanmaq **kovlanmaq.** qovuğmaq. bezikmək.

qovluq **1**. bürgə. puşə. foldır. **1**. puşə. foldır. **1**.**qablıq**. foldır. **1**. (uzunsov) barıt qabı. **1**. cüzvədan.

qovmaq -**alov, od qovmaq:** alqovmaq**.** alqamaq. yılqovmaq. yılqamaq. yelgəmək. selgəmək. iticə çapmaq.

qovmaq **govmaq**. **govurmaq**. qazmaq. qazımaq.

qovmaq **kovmaq**. bezmək.

qovmaq **kovmaq**. **koğmaq**. **doğmaq**. boşalmaq. **(# doymaq**. **toxmaq**. **toqmaq**. **tuqmaq**: dolmaq**)**.

qovrulmaq **govrulmaq**. **gorulmaq.** qazılmaq. -**içi gorulmaq. çi govrulmaq**. içi qazılmaq. çox acıqmaq.

qovrulmamış -**qovrulmamış**, qaynamamış, pişməmiş.

qovs bükəs.

qovsalan **kovsalan**. (boşa verən).səhlənkar.ehmalkar. musamihəkar. fikirsiz. mulahizəsiz.

qovsamaq **kovsamaq. kövsəmək**. yerin boşlamaq. özləmək. isləmək.

qovsan -**qorxağı qovsan**, batır olar.

qovsuq **kovsuq. kosuq**. kiçik dəlik. -ağça gücü qara gündə bəlgürür, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**bəlgürür**: bəllənir).

qovşaq **1**. qolqav.iki qolun qovuşan yeri. **1**. qoşaq **(**< **qovuşmaq)**. qoşqa **(**< **qoşa qoş**). dörd yol. çarrah. -iki **qoşaq** arası.

qovşaq **kovşaq**. yavaş. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo.

qovşaq **qavşaq.** çatrıq. çatalba. nərsələrin kəsiştigi yer. -iki küçə **çatrığı**.

qovşam təqatü'.

qovşaran çatdıran**. -bildikləri qovşaran**: infarmasyanı çatdıran.

qovşuq ulaşıq. çatışıq.

qovşuq yapıq**.** yapşıq. çapşıq. birbirinə bağlı.

qovşurmaq qapşırmaq. birləşdirmək. birikşirmək. tutşurmaq. kipşirmək. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

qovşuruq qapşırıq. birləşik. tutşuruq. kipşirik. yan yana. -iki **qapşırıq** qapı. -**tutşuruq** yığılmış kitablar.

qovtal **govdal**. **1**. alançıq. **1**. cumuq. **1**. çuvaq **(< kov)**. xəndəq.

qovtal **govdal**. çovqa. çöğülgə. çövülgə (< **çöğurmək**). meydan.

qovtal **govdal.** kələr.

qovtal **govdal.** uru**.** oru. örü. (< **kov**).

qovtalamaq **kovdalamaq** oyuq oyuq edmək.

qovtan **kovdan**. kiçik kovuq, oyuq.

qovtən **kovdən** > **kövən**. axmaq.

qovtuq **kovduk**. **kədüç**. **kəvdüç**. qırağan. gədik. dəlik. boşluq. kofuI. koğul. koğluq. kovul. kofluq. kovluq. kavca. kavaş. kavcaq. kavsuq. kavuq. kavaltı. kovca. kovaş. kovaltı. kovcaq. kovsuq. kovuq.

qovu **1**. **qovi**. rədd edmə. dəf'. -biraz tüstü milçəkləri **qovu** üçün yetər. **1**. qov. qoğu. qor. qoğ. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan.

qovuq **1**. (**< kov**). boş. puç. **(**tohi. xali**)**. əbəs. bihudə. saçma. çürük. anlamsız. **(**məfhumsuz. məzmunsuz**)**. əsərsiz. keçərsiz. batil. e'tibarsız. mö'təbərsiz. gücsüz. natəvan. kosmos. sınırsız uzay. ğeyri məhdud fəza. beyinsiz. axmaq. invalidate. yararsız. **1**. cüzi'. **1**. **qoğuq.** artal. artqal. aşğal. zibil. **1**. **qoğuq.** qəhveyi. qoğrulu **(**yanıq**)** sarı boya.

qovuq **kovuk**. **1**. çuxur. kəv quy. **1**. altın. zerzəmi. atqat. **1**. **kovuq (**boş**)**. **1**. xələ'. **1**. cəvv..
-**kiçik kovuq**, **oyuq**: kovdan..
-**kovuq çürük qoxusu**: kolansa {(< **kov**). kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu}.

qovuq **kovuq. boşluq.** qırın. sovağ. savağ. böyük daş, ağac içində oluşan boşluq.

qovuq **kovuq.** kəvrək. bərk olmayıb, tez qırılan. türd.

qovuqmaq **kovuğmaq**. kovlanmaq. bezikmək.

qovul cüzvə.

qovul **qovul çovul**: kəsgin çığlıq.

qovul -öcü qov, **öclə qovul**, öcə tutulma. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

qovun **1**. **kovun > çonğ**. dərin boşluq. dərin. **1**. **kovun**. ləyən.

qovun **qoğun.** -**içi qırmızı qovun** (qoğun): qarapaça.

qovunu -**qovunu qabaq** çıxdı.

qovur **1**. **govur**. **gəvrə** > **gor**. qəbir. **1**. **qoğur**. qubur. kanal.

qovur **govur. gor.** qaraev. qaraöy. qəbir.

qovur **qoğur.** qabur. qapur. qurban. qubur. oxluq. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

qovurmaq **govurmaq**. **govmaq**. qazmaq. qazımaq.

qovuş **kovuş**. **koş** (**< kav**.**kov**.**kof**). kauçu..
-**qovuş qavuş**: fəsl o vəsl.

qovuş -**qaçış qovuş**. (qovuş qaçış).

qovuşan **-iki nərsənin qovuşan yeri, nuxdəsi**: avrış. (**# ayrış:** iki nərsənin ayrılan yeri, nuxdəsi).

qovuşar -**yol yola qovuşar**, yoluğ uzaşar. (**yoluğ:** səfər).

qovuşqa çatalba.

qovuşluq -qoxursada üstün yalınğuzluq, **qovuşluq iyi içindən kəsilməsin**. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

qovuşmaq -göydəki diləğinə, **yerdə qovuşmaq**: göydə aradığın, yerdə tapmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

qovuşmaq -**tanrıya qovuşmaq**: tanğıramaq. rəhmətə gedmək.

qovuşmaq ulaşmaq. yetişmək.

qovuşmaq -**əməyi qovuşmaq**: zəhməti heçə gedməmək. işi bərənmək. qıncılığı itməmək.

qovuşmaqa **-az qalmışdı qovuşmağa**, qoymadı çoğun, üzüldü ip, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

qovuşta **qovuşda-**kimi qaçıçda, **kimi qovuşda**.

qovuştu **qovuşdu**. **-su ilə yel qovuşdu**, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

qovuştuqu -iki çatanın (satanın), qıçın **qovuşduğu yer**: çat. çatalba.

qovuşturan **qovuşduran**. aşıcı. (ulağçı. rabit).

qovuşur -**yar yara qovuşur**, yarınlar qurur!.

qovut -içi keçmiş diş **qovutla qırılır**.

qovut **qovat**. **> güvara** (< **kəvrik**: həzm olmuş. sinmiş). -**qovut olsun** güvara olsun.

qovuz **kovuz. köfük. kövük.** kofı. koz. boş. kovı.

qovuz -**kovuz yapmaq: kovuzlamaq**. ara vermək.

qovuzlamaq **kovuzlamaq**. **kovuz yapmaq**. ara vermək.

qovza **kovza**. **kovaz**. zəif.

qovzalmaq **kovzalmaq**. gücdən düşmək. zəifləmək.

qoy **-**börüyə qoy qayrıtma. (qayrıtma: güdürtmə. tapşırma). (qurda qoyun gütmə görəvini yüklətmə).

-baş dildən, **qoy boğazdan səmrər**. (**qoy** : qoyun). (**səmrər**: becərər).

-aldınsa bəğin, verdinsə bəğin, **qınaş qoy yada qalsın**, payın alsın. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

-**qoy tüvə**: qoyun dəvə.

qoy **1..**ötük. icazə. **1**. aşağ. -**qoyunki**: aşağıdaki. -**qoya**: aşağıya. -**qoydan**: aşağdan. **1**. bərk yemək. **(# şol**: boş yemək**)**. **1**. **qoy!** qaldır!. bırax!. -**aynamam**, al istədiyin nəyimi, qaldır bırax dilli mənliyimi. **1**. aşağ. alt. -**qoy yerlər**: aşağ yerlər. **1**. bırax. -özünü bil (tanı), özgəni qoy**..**

-çobansız qoy, börüyə yem**..**

-kölükdə yatar, **min qoy baxar**. (tapmaca) (it)**..**

-qoy keçi: **qoyun** keçi**..**

-suyu səp sinər yergə, **sözü qoy** sığar yergə**..**

-qoy!: qamana. qamama. mane' olma.

qoy qoylamaq: qarqışlamaq..

-qaramanın **qoyunu**, çıxar bir gün oyunu. **(**qaramanın **qoyu**, çıxar bir gün oyu **(**kələyi**)**.

-ey deyən əçə yox**, qoy deyən qoca**: işə baxan yox..

-**məni əldən qoy**: məni bırax. məni ötür..

-yoluvu tut irəli, **qoy qala itlər hürəli**.
-**qoy**, **keçisiz** çətin otlar..
-suyu səp sinər yergə, **sözü qoy sığar elgə**.
-sən maya qoy baxıb zad eləmə, gəlib burda yeri dar eləmə..
-ağlama gülüm **qoy düşmanın ağlasun**, alalvan geyin, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).
-könlün çəkəri hər necədur **qoy elə olsun**.
-**qoy nədir**, **yür nədir**. (qoyun nədir, yürün nədir) (qoyun nədir, yügür nədir) (qoydan, yür olmaz (qoyundan saldıran, yügürən olmaz).
-qurd dəğmədi, **qoy ürkmədi**. (qurd dəğməsə, qoy ürkməz). (hər nəyin nədəni var, uçmuq olsa gedəni var).
-**kor çobanda qoy qalmaz**, söğüş gedsə ut qalmaz. (**uy: ut**: haya).
-**qonağa aş qoy**, iki əlin boş qoy. (qonağa iş buyurma).
-**qoy tutarmı qardaş**, qurdu özünə!?. (qoyun, qurdu özünə qardaş tutarmaz).

qoy -**qoy** verilən: **yol** verilən. -**qoy verilən kəmçiliklər**. yol verilən çatışmazlıqlar.
-**gündük işi görüb qoy**, yarın açsa öz işi. (yarına var öz işi)

qoya -duvar tapmır **qatın qoya**. (palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq).
-dərdli ilə dərdləşsən, dərd üstündən dərd alar, dərdsiz ilə dərdləşsən, **dərd üstünə dərd qoyar**.

qoya -**qoya durmaq**: əl çəkmək. işi olduğu kimi, qalan yerdə bıraxmaq.

qoyac icbari. tünd iti. zəhmətli.

qoyaç access (əkse). giriş izni. icazeyi virud.

qoyaç **qoyaş**. **1**. düzətmə. məsnovi. -**doğaç qoyaç**: təbii məsnovi. -**qoyaç** əl: qoyma, məsnovi əl. -**qoyaç** ayaq: qoyma, məsnovi ayaq. **1**. fərzi.

qoyam -**doluya qoyam almır**, boşuna qoyam, dolmur. (düşunülən yolların heç biri çözüm, çıxış yolu sağlamamaq, düzəltəməmək).

qoyan **1**. çox iti, tünd. şədid. **1**. doğşan. -**qoyan** bala tapmışda, qoymağa yer tapmamış. **1**. qonğur. qızıl kürən. qəhveyi.
-başın yerə qoyan, ya uyur, ya ölür..
-danıq dönük adlanar, kəndi yurdun qoyan, özgə yurdun qoruyan **(danıq dönük:** gavur xain**). (**deyə bilmərəm kişi buna**)..**
-düz yola qoyan, salan: düzgərən.

-**gizdə qoyan** gizlədən**.** -külü dərman desələr, gizdə qoyan.
-üzünə baxan irgənir, **içinə qoyan dincəlir**..
-aldış qoyan, qıncıqmasın neyləsin.(**aldış**: alışqanlıq. adət)..
-aldışın qoyan, sancısın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

qoyar bərkidər. bərqərar edər. -sözün ulusu, qoyar ulusu, qorar ulusu (ulusu: böyükü) (ulusu: milləti).
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, **saman asdan su qoyar**, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-buyruqdursa quluna, **dartıb qoyar yoluna**. (**buyruqdursa:** qismətdirsə).
-**iz qoyar** : iz basar.
-çox deyən yanılar, **adın bilənçi qoyar**.
-**əlaçıq eşigin açıq qoyar**, oğru girməkdən utmaz. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla).
-kişi vardır **kişiliyə ad qoyar**. (kişiliyə yeni yön, açı gəliştirər).

qoyaram **-qonağa qoyaram sıylavım olar**, özüm yeyərəm qolqatım olar. (**qolqat** : qolun güclü olan yukar bölümü).
-mən bu yola **baş qoyaram**, ayaq yox.

qoyarlar -**ənişdanına şinişdanı qoyarlar**. (yaman) (**ənişdanına şinişdanı** : amına hacatı).

qoyasa ərişgin. yetişgin. olqunlaşmış.

qoyasan salasan. bıraxasın. -elə edmə özüvü, eygili gözdən **salasan**.

qoyasan -**tərsinə qoyasan**: götünə qoyasan.

qoyaş **qoyaç**. **1**. düzətmə. məsnovi. -**doğaç qoyaç**: təbii məsnovi. -**qoyaç** saç: komaçı. -**qoyaç** əl: qoyma, məsnovi əl. -**qoyaç** ayaq: qoyma, məsnovi ayaq. **1**. fərzi.**1.** quyuq yemək (**supaş**: suyuq yemək).

qoyatlıq tutanaq. tutalıq. zəbt namə.

qoybermək **qoybırmaq**. qabdan qaba boşaltmaq.

qoybırmaq **qoybermək**. qabdan qaba boşaltmaq.

qoyboldurmaq **(qoy + bolmaq).** tərk edmək. fəsx edmək.

qoybolmaq **(qoy + bolmaq).** tərk olmaq. fəsx olmaq. -sözləşməmiz **qoyboldu.**

qoybolsun! **(qoy + bolsun).** tərk olunsun. fəsx olunsun.

qoycalatmaq **qoncalatmaq.** rəbt vermək. ətf edmək.

qoycuq güyük. bir sıvını qabdan qaba axıtmağa, ağdarmağa, qoymağa yarar, işə uyğn biçimdə əğrisi olan yüyə' lülə. sifon.

qoyqa qoyma. qoşqa. -ad qoyqa: ad qoyma. ad qoşqa.

qoyqalamaq **qonqalamaq**. yığıb yığışdırmaq. cəmləmək.

qoyqamaq **1**. bulqamaq. mütəvəccih olmaq. mültəfit olmaq. **1**. əhəmmiyyət vermək.

qoyqanmaq bərpa olunmaq.

qoyqar muvafiq. saziqar. xoşrəftar. güzəşt edən.

qoyqaran (bir istəyi yerinə yetirən). icabət edən.

qoyqarmaq (bir istəyi yerinə yetirmək). **1**. icabət edmək.**1**. muvafiq olmaq.

qoyqatmaq bərpa edmək.

qoyqeçi **qoy keçi**. **davar**. xırdadırnaq. (**xırda dırnaq**). xırdayaq.

qoyqilən **qoygilən**. -**yavuzluğu qoygilən**, yaruqluğa qoyunqıl. (kötü kişilərə söylənir: -oğruq, əğri işlərdən əl çək, doğruq, yaxcı işlərə yönəl).

qoyqula **qonqıla**. **qonqula**. **qondıla**. **qondula**. **qoyqula**. **qonyıla**. **qoydula**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qoyqunmaq yaslanmaq. yasdanmaq. **(**dincəlmək dinc almaq**)**. -bu topraqda **yasdanan** ulubabalarımız.

qoyqurdaş **qoyqurdaş.** qonqurdaş. qoqurdaş. uyqunluq. mutabiqət.

qoyla **-qoyla börü** nə qandaşdır, nə qardaş. (**börü**: qurd).

qoylaq **köynək**. **köylək**. **(**< **qoymaq)**.

qoylamaq **1**. **qoymaq**. təqdir edmək. -**oylayan** kim, **qoylayan** kim: tədbir edən kim təqdir edən kim. **1**. nərsənin olunmasına yol açmaq. icazə vermək.

qoylamaq yollamaq. yola salmaq.

qoylu -**qoylu toplu**: dərli toplu. münəzzm müntəzəm.
-**oylu qoylu**: tədbirli təqdirli.

qoyluq icraiyyə..
-**oyluq qoyluq**: tədbir təqdir.

qoyma **1**. dikinə, çitəndən sıxraq qoyulan çəpər. nərdə. **1**. qama. mane' ol. **1**. **qoma**. evli bir qadının üzerinə gələn başqa bir qadın.**1.** qoyqa. qoşqa. -ad qoyma: ad qoyqa. ad qoşqa.
-**qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman**, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .
-buyanın işlərini gördə bitir, **oyana qoyma qala görcəyin iş**. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).
-demişlər ki **"əldən qoyma**, əldən keçir".

qoymadan ötüşsüz. durmadan.

qoymaq **-ad qoymaq:** ad taxmaq.
-**maya qoymaq**: qayranmaq. qeyrət xərcə vermək. -**qayranıb** işi gördü: maya qoyub işi gördü.
-taxda qoymaq: çıxarıb oturtmaq. mindirmək.

qoymaq 1. basılmaq. bərtərəf olmaq. -susınım **basılmadı**: yanqım qoymadı. -ağrısı **basıldı**: ağrısı qoydu.. **1**. bəlləmək. mənsub edmək. -tanışların, kişilərin işə **bəllədi**. **1**. ötürmək. ötgürmək. taxmaq. -üzüyü barmağa **ötgür**.. **1**. **qoylamaq**. təqdir edmək. -**oylayan** kim, **qoylayan** kim: tədbir edən kim təqdir edən kim. **1**. qoşmaq. -**ad qoymaq**: ad qoşmaq. **1**. tökmək. -güllərə su **qoy**. **1**. **(**para**)**. tökmək. yatırmaq. **1**. çəkmək. -**qol qoymaq**: **qol çəkmək**. çəkdələmək. imzlamaq. **1**. numayiş. **1**. orunlaşdırmaq. yerləşdirmək. aldırmaq.
-**işə orunlaşdırmaq**: işə qoymaq..
-**baş qoymaq**: uğraşmaq. məşqul olmaq.
-**ardına qoymaq**: ardından izləmək. dalına düşmək..
-**işə salmaq**: **işə qoymaq**: aratmaq. çalışdırmaq. çalaşdırmaq. talaşdırmaq..
-**qol qoymaq**: qol çəkmək: imzalamaq..
-**qoymayın**!: **(**tilfunda**)** saxlayın!.
-içinə qoymaq: yuturtmaq.**.**
-ad qoymaq: ad qoşqamaq. -**ad qoyqa**: ad qoyma. ad qoşqa..
-**əldən qoymaq**: aldıdmaq. -özüvü **aldıtma**. -od **aldıtdı**: tutuşdurtdu, alışdırtdı. od saldı.
-**dağva aldıtmaq**: bulağay salmaq.

-dona qoymaq: donğlatmaq. donlatmaq. mat məbhut bıraxmaq.
-yoğatıb qoymaq:yoxatıb qoymaq: yaddan çıxartmaq.
-**börk qoymaq**: börk geydirmək. börkünü tərs geydirmək. qandırmaq. aldatmaq. qalıblamaq.
-**pırosə (prosə) qoymaq, açmaq**: olayazmaq. bolayazmaq.
-**hesaba qoymaq**. hesaba salmaq. sanasürmək.
-**gəngəşə qoymaq:**danşığa qoymaq..
-**saya qoymaq**: saya salmaq: saya qoymaq. ətfi təvəccüh eləmək..
-**qulağına qoymaq**: bəllətmək. öğrətmək. örgətmək. savarlamaq. sorağlamaq. sorğalamaq. xəbərdar edmək..
-**düz yola qoymaq, salmaq**: düzgərtmək**..**
-qaran qoymaq: koruçutmaq. korçutmaq. ziyan vermək.
-yoluna qoymaq: tavlamaq**.** tovlamaq. qayırmaq..
-**yoluna qoymaq:** yolqarmaq. yolqarmaq. doğrutmaq. nəcat vermək. -tarım özü **yolqasın**: özü doğrutsun, özü yoluna qoysun. özü nəcat versin.

qoymaq qaldırmaq. bıraxmaq. -ağır etgi **qaldırdı**. -o yolçuluq oysanımda, sanağımda qaba izlər qaldırdı. (**oysanımda**: fikir xiyalımda). (**sanağımda**: zehnyyətimdə)
-**yerinə qoymaq**. yerinə yetirmək. ornamaq.
-**götürüb qoymaq:** iltib düşürmək.
-**ürəyinə qoymaq: ürəyinə dövmək**: özünə iş eləmək. başına qoymaq. nərsəni işləməyə qalxışmaq. -beş illik yazışımı (proqramı) uç ildə bitirməni **ürəyinə dövmüşdü.** -qalan işlərimi yerinə yetirməni **ürəyimə dövdüm**.

qoymamış -taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

qoyman **qoman.** qumaştə**.**

qoymançı **1**. çoban. **1**. çodar.

qoymasın -**izingə qoymasın başda olan kişi**, əlindən gəlirsə, kəndi qılsın işi. (mirasa qoymasın, ağlı başında olan kişi, .). (izingi yeyər izingəni, qoymaz qala izingiyə: varis mirası yeyərdə, öz varisinə, nərsə qoymaz).

qoymatı **-**az qalmışdı qovuşmağa, **qoymadı çoğun**, üzüldü ip, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

qoymayaq -mən sazı, sən qavalı, **qoymayaq caya havanı**. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**

qoymaz **-qoymaz avın** qurd yesin arslan.

qoymaz tərk edməz-dil, din. **birini elim qoymaz**, birində beyin.
-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır).
-odu sal otun dibinə, **yandırar qoymaz**, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).
-qorxu gücü bel bükər , **qoymaz tovan uçmağa**. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen)**.**
-baş düz olursa, **qoymaz ayaq caymağa**.
-**könül qoymaz uzaq**, sevənin, gözdü salar, könül seçənin.
-köp şişrilən, şişirdənə yer qoymaz.

qoymaz -yaxşılığa yaxşılıq, **borclu qoymaz kimsəni**, yaxşılığa yamanlıq, dincə verməz ölkəni.

qoymur -**izin qoymur**, önün tutmur.

qoymusan **-nə qoymusan 'qar'a başın**, qara başın. (oyan quylama 'qar'a başıvı, daşlı başıvı).

qoymuş **-**ev barığın ötürmüş, **başın qoymuş çöllərə**. (**ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın).

qoyn vaqe.
-qoyn alası: qoynuva alası. **{-**üzü gözəl, **qoyn alası**, içi gözəli, kövn alası. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl)}.

qoynu 1. mütəqaid. təqaüdlü. baznişəstə.**1.** vaqei.-**həqiqi, vaqei, fərzi**: qayın, qoyun, oyun.

qoynuluq mütəqaidlik. baznişəstəlik.

qoynumlu **qoyumlu**. **qonumlu**. yaraşıqlı.

qoynuşmaq qərarlaşmaq.

qoynutmaq vaqe' edmək

qoynuva **-qoynuva alası**: qoyn alası. **{-**üzü gözəl, **qoyn alası**, içi gözəli, kövn alası. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl)}.

qoysalmaq {**(qosil edmək (**fars**)**}. göndərmək. yollamaq.

qoysan **-oğruya qoysan** əğrini seçər, doğrunu qayrar!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək). (**qayrar**: düzəldər).

qoysaytı **-onun alçaqlığı qoysaydı**, ulçaqlıqda bir pox olardı. (**alçaqlığı**: əsgigliyi) (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

qoysuq **küysük**. buğdayı **(**< **boğdayı)**. qaraqaptur. qaraqur. qaramsı. əsmər. yağız.

qoyşqun **quşqun**. 1. nərsəni yerindəcə (yerində olduğu kimi) qoyuşduran, saxlayan. təsbit edici. 1. yəhəri, palanı önə sürülməkdən qoruyub, iki ucu yəhərə, palana bağlı, malın quyruq altından keçrilən ip.

qoyta **qoyta**. **qayda.** nərsənin qayılan, qoulan, dayaq yeri. -**qoyta** qoymaq : **qaydanı** pozma: **qaydanı** pozma.

qoytaq : dikə. birnəmə qalxıq. (# **oytaq**: dayaz. birnəmə (biraz) oyaq, çökət yer). -**oytaq** olsa su alar, **qoytaq** olsa, su **dalar. (dalar:** dal itər. yırtar). (**qoytaq**: dikə. birnəmə qalxıq) (bu söz kişini oldağa, ortama uyğun davranmağa çağırır).

qoytamaq edgiləmək. dartamaq. vəz' edmək. e'mal edmək. -alba **(**maliyat**)** dartamaq: maliyat.

qoytarmaq azad edmək. sərbəs bıraxmaq.

qoytaş fariğ olma. təhvil.

qoytula **qoydula. qonqıla**. **qonqula**. **qondıla**. **qondula**. **qoyqula**. **qoyqula**. **qonyıla**. güng, gürüm, ibrik kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü.

qoytun **1**. **quytun**. çox qoyuq (quyuq), qəliz. **1**. yertin. zəmini.

qoytuş **qontuş**. **1**. qolları yapışan, kip, üst geyim, üstənək. **1**. gövdəyə yapışqan, kip, daramdurul, tutuşlu, çalımlı üst geyim.

qoytutmaq **qoydutmaq**. qonğutmaq. qonğırtmaq. iqrar edmək.

qoyu 1. quvaq. qəliz. tünd.**1. quyu**. **quru**. qatı. 1.tutqun. tüt. rəhli. pürrəng. -**qoyu** qızıl. -**qoyu** sarı. -**qoyu** çay, **açıq** çay: rəhli çay, rəhsiz çay. -**qoyu** göy. -**qoyu** bəniz: tutqun üzlü.**1. çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.. -**qoyu qumral:**qonqur. qonğur. qonur. qoğur. qoyu, tünd toz, boya..

-**qoyu, tünd toz, boya: qonqur**. qonğur. qonur. qoğur. qoyu qumral.
-qoyu, rəhli çay: kökə çay.

qoyu icazə. -**nəşr üçün verilən qoyu, icazə:** çıxarıt.

qoyub yubarmaq salmaq. yollamaq. -onları tez **qoyub yubar**.

qoyub **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə). (**sindaşında**: qəbirdaşında. başdaşında).

qoyub **-günü qoyub** ay yaşrına sığnılmaz..
-tutub gedər yolda irəli, **qoyar qalsın itlər hürəli**. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).
-qada düşəndə, **başı qoyub**, daşa düşməz.
-**qılıc yiyəsin qoyub**, qının kəsməz.
-yetməzə çatarsa əlin, **başın qoyub salma ayağa daşı**. (**yetməz**: namərd).

qoyuc **qonuc**. rəbt, ətf hərfi.

qoyuq **1**. doruq. toğur. gürən. kürən. qara ilə al arası boya.**1.** görəvli. tutuğlu. mə'mur.**1.quyuq.** yoğruq. yapışqan. iləngən.
-qoyuq qoyuq: küyük küyük. küyün küyün. kövük kövük. yanıq yanıq. için için.

qoyuq düşük. sakit**..**
-çox qoyuq, **qəliz**: quytun qoytun.

qoyul **1**. pıratik. əməl. -**oyul qoyul**: teori pıratik. **1**. sərgi üçün açılan yer. numayişqah. qaleri. salon. balkon. eyvan.

qoyulatmaq dolmalatmaq. qatılatmaq. yoğunlatmaq. qəlizlətmək.

qoyulqa pişkeş.

qoyulqatmaq qoyulqalamaq. pişkeş edmək. sunmaq. təqdim edmək. ixtisas vermək. təxsis edmək. ithaf edmək. vəqf edmək.

qoyulmadan **-öcə uc qoyulmadan yayılar**. (**uc qoyulmadan**: son qoyulmazsa). (kin güdmək yaş bitirər, yaş itirər) (**yaş**: yaşamaq fürsət).

qoyulmaq atanmaq. mənsub olmaq. -başçı **atanmış**. -qazetə başçılığına **atandı**..
-**ürəyinə qoyulmaq:** ürəyə düşmək**. -ürəyimə düşmüşdü** gələcək.

qoyulmaq **qoyunmaq**. yumşanmaq. sərtliyi gedmək. (# **quyunmaq:** sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək).
-**börk** qoyulmaq: börk geymək. qandırılmaq. aldatılmaq.

qoyulmatan **-**ayıl sayıl qoyulmadan, boy soy sorulmadan**.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

qoyulmuş qonqur**.** intisabi. mənsub olunmuş.

qoyulu **qonuru**. uyulu. tibqi. mutabiqi. şəbih.

qoyuluq tutağalıq.

qoyum **qoyum**. kürüt. ürf. sünnət.

qoyumlu **qonumlu**. **qoynumlu**. yaraşıqlı.

qoyumtul -**qoyumtul, bozarmış sarı:** sümüğü. sümüğsü. sümük, gəmik sarı.

qoyun **1**. qucaq. -**qoyundan** tökülsə, qoncuğa gedər. **1**. kəfil. zamin. girov. vəsiqə. -**qoyun olmaq**: zamin olmaq. **1**. boysun. müti'**.. 1**. **qoni**. öğlədən sonra, saat üçə dək olan ara. 2. **qoni**. bu arada qılınan dinclik, yatma. qilulə. siyest..**1.** müqəll. -**qoyunlar**: müqəllidlər. **1.**üzü yola. -**qoyun doğan,** qurdu boğan (-**qoyun**: üzü yola. -**doğan**: qohum): kişi. insan).
-qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, **başı qoyun,** çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).
-**qoyun oldun basıldın**, birin sevdin, asıldın, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).
-**əğək** (ərək) **qoyun**: iğdiş, əxdə qoç..
-gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə..
-**qoyun döğüşündə**, **qoç** olma gilən..
-çal düdüyün çatlasın, **qoyun quzun otlasın..**
-mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən).
-**qoyun poxu**: bişqül. qığ..
-yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, **türksən qoyun olamazsın**, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul..
-**əğilib qoyun oldun**, hər nəyə boyun oldun. (**qoyun**: tabe'. müti').
-qurd, **qoyun** çoxluğundan ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz)..
-qurd öləndədə, **qoyun nisgilli**. (**nisgilli**: həsrətli)**..**
-qoyun kimi yaşıyan çobansız, qoşqa kimi yaşıyan çomaqsız olmaz. (**qoşqa**: (< **qoşa qoş**). dörd əl ayaqlı. heyvan. mal)..
-çobansız qoyun dağar:(**dağar**: dağılar)**.**
-qılıcla oyun, **qurdla qoyun olmaz**.
-kor çobanda **qoyun durmaz**.

qurdla qoyun quda olmaz, olursada, qoyun gülməz. (**quda**: qohum).
-qurdla qoyun quda olmaz, **olursada, qoyun gülməz**. (**quda**: qohum).
-bir dərinin içində, **qoyun nəçə kərəm səmirər**, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).
-**igid qoyun** qoç adlanar.
-qurddan qorxan **qoyun saxlamaz**!**.**
-qoyun!: qalx!: qax!. qoğzan. ibqa', baqi ol.
-qaramanın **qoyunu**, çıxar bir gün oyunu. **(**qaramanın **qoyu**, çıxar bir gün oyu **(**kələyi**)**..
-ər sözündən, **qoyun** boğazından **(**tutulmuş**)**..
-**qurdluq qoyun**: qurd qılığlı qoyun. qoyun görüşlü, qurd yerişli (rəftarlı)**..**
-qoyun keçi: **qoy** keçi.

qoyun -**gücə boyun olmaq, qoyun olmaq**: ayağa düşmək. gücə yenilmək. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).
-**qoyun dəvə**: qoy tüvə.

qoyun **quyun.** quyğan. girdab. -**çoğun qoyun**: burğan quyğan. girdbad girdab.
-keçi yürtüb barar, **qoyun izin arar**. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

qoyuna -qoyuna (qoyunuva) baxsan, quzular, malıva baxsan, bizovlar.

qoyuncaq **1**. dəstpərvərdə. **1**. mürid. **1**. saplağ. tapıx. engil. uydu. mürid. peyrov.

qoyunçuda -qoyunluq suçu, **qoyunçuda yox**, boyunçudadır.(**qoyunluq**: tabe'lik. müti'lik).

qoyunqıl -yavuzluğu qoygilən, **yaruqluğa qoyunqıl**. (kötü kişilərə söylənir: -oğruq, əğri işlərdən əl çək, doğruq, yaxcı işlərə yönəl).

qoyunqur **qonqur**. yanıq qırmız, qızıl. qəhveyi.

qoyunluq tabe'lik. müti'lik**.**-**qoyunluq suçu**, qoyunçuda yox, boyunçudadır.
-**qoyunluq yaşına** girmiş erkək quzu: toxlu.

qoyunmaq 1. **qoyulmaq**. yumşanmaq. sərtliyi gedmək. (# **quyunmaq:** sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək).**1.** təqlid edmək. -**qoyunun**: təqlid edin.

qoyuntan **-bir qoyundan** iki dəri alınmaz.
-əli saxla oyundan, **qurdu saxla qoyundan** (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz).

qoyunturuq **qoyunduruq**. **qonduruq. köndürük**. gərdən bənd. sinə riz.

qoyunun -görün çoğunun oyunun, üzər çoxunun boyunun, **nə ərənlər yer qoyunun, qucdu** deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

qoyur -"nədən"di qoyur ortaya "nəyi", "nədən"siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.

qoyuraq **qonğraq**. tünərgən. tünrək.

qoyurmaq aşırmaq. başarmaq. tətbiq edmək. -**işə aşırmaq**.

qoyursun -**az qoyursun 'sal'** deyir, **çox qoyursun 'al'** deyir (tapmaca) (**tərazı**).

qoyusuz qanıtsız. olumsuz. oyumsuz. sağlamsız. dayanıqsız. yapınsız. əsassız. -**olumsuz** söz danışma. -**olumsuz** qanıtlar verdilər.

qoyuş qərar. -**qoyuş deyil:** qərar deyil. -**qoyuş** nəyədir. -**qoyuşları** güdün qərarları muraat edin.

qoyuşçu qərarçı.

qoyuşçuluq qərarçılıq.

qoyuşlu qərarlı.

qoyuşmaq qərarlaşmaq.

qoyuşmaq **yomuşmaq**. **yoğuşmaq**. barışmaq. yarşınmaq. yarşanmaq.

qoyuşmaq qərarlaşmaq.

qoyuşuq qərardad

qoyut icazə. musaidə. izin. ruxsət.

qoyut istintac. -oyut, uyut, qoyut: fərz **(**qiyas**)**, istiqra, istintac.

qoyuta **qoyuda**. altda. aşağda. -**qoyuda keçən**: altda keçən.

qoyuzmaq girizmək. soxmaq. taxızmaq. dəxalət vermək. daxil edmək.

qoyvatmaq qoyuv atmaq. velləmək. salı vermək.

qoz -{qız evi qır verər (qızın istiyəni çox var), oğlan evi şişirər (ay oğlanın nələri var)}.

-**qoz paylaşmaq:** güc işlədərək, imtiyaz verməklə bir işi açmaq, aşmaq.

qoz 1. **qozuğ**. həvəs. -bu dünyanın **qozuğu**, bilgi dilər yozuğu.**. 1**. qonaz. sərt qabıqlı yemişlər. 2. **koz**. **kovuz**. köfük. kövük. boş. kofı. kovı.**1.** düşər. tut. şans.**1.** fal. -**qoz açmaq**: **qoz qırmaq**: fal açmaq, yormaq. -**qozu** bağlı: falə bağlı.
-qoz oynamaq: əlindən gələni, çıxarnı, var gücün işlətmək.
-qoz qoz oynamaq: **qoz qozlamaq**: girdəkan oynamaq.
-**qoz könül edsə**, bitər günbəzdə. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar). (istəyən izlər).
-**qaranlıqda qoz qırmaq**: qozaqlamaq. qozalamaq. saçmalamaq. saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq..
-**çalaqoz:** yarı qozlanmış, bükük bel.
-ağızda qoz sayır: açıq aydın söylür.

qoza qozsuz həvəsli həvəssiz. -**qoza qozsuz** gedər dönməz yolun yolçusu.

qoza 1. dəğirman daşının qoğzama aracı.**1. qozbel.** bökür. (bökü, pökü (qozu) olan).**1.** qutucuq.
-qoza bibər: çox acı olan toppuz yuvar bibər.

qozabad daldurum. ıssız, ucqar yer.

qozabat **qozabad**. qozova. bəllənməz yer, çağ. **-**mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur.

qozabat **qozabad**. **qozovad**. bəllənməz yer, çağ.

qozaq **qozağ**. **1**. (pambığ) kitov. **1**. böhran. -ağrı **qozağı**.

qozaqlamaq qozalamaq. qaranlıqda qoz qırmaq. saçmalamaq. saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq.

qozaqu **qozağu**. qozbel.

qozalamaq qozaqlamaq. qaranlıqda qoz qırmaq. saçmalamaq. saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq.

qozan **kozan**. > **xəzan**. nərsənin alsarıya çönməsi.
-**qozan oğlu qozan**: qurumsaq oğlu qurumsaq.

qozanmaq **qoztunmaq**. həvəslənmək. həvəsə düşmək.

qozartən **qozardən** (fars) < **qoyzarmaq**. **1**.qoymaq. tərk edmək. (-namaz qozar: namazın qoyan, unudan). **1**.keçirmək. qoymaq. tutmaq. (-**namaz qozar**: namaz keçirən, qılan).

qozatlıq **> qostağalıq > güstaqlıq**. bir bəlli ölçüdən aşmalıq.

qozavalı qaravəlli. tanınmaz kimsə. -oturub hər **qaravəllini** oxusaq, gərək adımızı dəli qoyaq.

qozavan paşalaq. boşalaq. qurusıxıcı. (pəhləvan pənbə).

qozayan **xozayan**. **tozayan**. çoban çubuğu.

qozbel 1. çönbə. çönbəl. çönbel.**1. qoza.** bökür. (bökü, pökü (qozu) olan).**1.** qozağu.

qozəra **qozəra** (fars) (**< köçərii**. **keçəri**). ötəri.

qozitə {(**qozidə** (fars)} < gözdəli. görnüklü. görkəmli. seçgin. -öz devrinin **görnüklüsü**.

qozqalan **qozqun.** inqilab. şuriş.

qozqalançı **qozqunçu**. inqilabçı. şurişçi.

qozqalanmaq **qozqunmaq.** inqilab, şuriş etmək.

qozqanmaq **qozğanmaq**. qalxınmaq. dolğanmaq. dalğunmaq. bulğanmaq. burğanmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

qozqo soğansı köklü bitgilərin kökü. soğan.

qozqun **qozqalan.** inqilab. şuriş.

qozqunçu qozqalançı. inqilabçı. şurişçi.

qozqunmaq **qozqalanmaq.** inqilab, şuriş etmək.

qozlamaq -**qoz qozlamaq**: **qoz qoz oynamaq**: girdəkan oynamaq.

qozlanmış -**yarı qozlanmış:** çalaqoz. bükük bel.

qozlu düşərli. tutlu. şanslı.

qozlu həvəsli.

qozmaca qozalağı (təsadüfi) çıxan, üz verən nərsə. böğürdən çıxan iş.

qozova qozabad. bəllənməz yer, çağ. **-**mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur.

qozovat **qozovad**. **qozabad**. bəllənməz yer, çağ.

qozovaya boşlunqa. məçhulluqa. fənaya. -artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan, **boşlunqa gedən bir gəmi** qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (**barından**: limandan).

qozsuz düşərsiz. qozuqırıq. tutsuz. şansısız.

qoztaq > **qostaq**. {< **qoz**. **qozqamaq)**. ti, sət, tünd qılıqlı olan. qasmıq. qasrıq. qurut.

qoztunmaq **qozanmaq**. həvəslənmək. həvəsə düşmək.

qozuc **qozuc**. mühərrik.

qozuq **qozuğ. 1**. bükrük. kürəyi qoz. **1**. **qoz**. həvəs. -bu dünyanın **qozuğu**, bilgi dilər yozuğu. **1**. atıq. bər cəstə. **1**. qoz bel. -**qozuq qazıq**: çoxa çuxur.**1**. qoz biçimli, qoza oxşar. ğuzək (fars). **1**. təhrik..**1.** haramzada. həramzada.

-**qazıq qozuq**: oyuq toyuq..

-**qazıq qozuq**: dərə təpə.

qozuq mühəddəs. -**qazıq qozuq**: mühəddəb mühəddəs.

qozuqırıq qozsuz. düşərsiz. tutsuz. şansısız.

qozuqmaq **qozuğmaq**. təhrik edmək.

qozvermək düşəritmək. tutlutmaq. şans vermək.

qöbə **göbə**. tükə. maddə.

qöbəq **köbək**. **öbək**. **oba**. **opa**. **opaq**. **koba**. **koma**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə..

-**göt göbək:** abır həya.

-**ölkənin göbək bölümü**: yut qacar.

-**göbək ana**: qındıq ana. mama. umana (umay ana). əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran).

qöbələn **köbələn**. **kömələk**. **kümələk**. **öbələn**. **1**. kündək. kündə. yoğur **(**xəmir**)** topacı. **1**. yumru. yuvar.

qöbür **köbür**. **1**. (**kömür**). qaratut. **1**. kəllə. təpə.

qöcərtmək **köcərtmək**. kökündən qırmaq.

qöç **köç**. 1.(**çök**) mərəz. **1**. **köç <> köd**. **1**. (xanəvadə) bir evdə yaşayanlar. bir ailənin baş boşu, kişiləri. ailə əzası. ailə. -**köş götürmək**: ailəsi ilə köçmək. **1**. kərvan. -köçən köçə ərə almadım: yoldaki kərvana çata bilmədim. **1**. **köş**. kərvan. -**köş köçdü**, yayat (yaya) qaldıq. -**köşsən köçə** qoşul, yatsan duvağa (evə)**.**
-köç yeri: köçüt. -abad evlər uçut qalmış, lələ köçmüş **köçüt** qalmış. **(uçut**: xərabə**)**.

qöç **-**qonaqlıq üçü, köç günü. (qonaq üç gün olur).

qöç -gəncliyin gurultusu, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**

qöçbe **köçbe**. küsbə. çöküntü. çökəl. çökmə. torta. tortu. (risub. təhnişin).

qöçcəq **köçcək** (**köçsək**). **köçəcək**. **köçəsi**.

qöçcəq **-köçcək deyib**, odun uçurmaq. (**uçurmaq**: yandırmaq. məhv edmək). (köçmədən hər nəyi yerli dibli tükətmək).

qöçə **köçə**. 1.**kötü.** (< **güdə**). alçaq. pis.**1**. **küçə**. iki yer ara açılan yol. yolağ. **1**.**küçə**. evdən eşik..
-**küçəsin belə ötməmiş**: bir konuda çox bilgisiz olan.

qöçəbaq **köçəbağ**.çarbağ. köşgülü, evli bağ.

qöçəcəq **köçəcək**. **köçcək** (**köçsək**). **köçəsi**.

qöçəq **köçək**. **1**. mütəhərrik. **1**. dayimi durmayan, olmayan. müvəqqəti. -**köçək** dünya. **1**. ğeyri sabit. **1**. çox qımıldayan. şuluğ. **1**. (qımıldayan). oynağan. **1**. (qımıldayan). rəqqas. **1**. bəd qovl..
-**çala köçək:** nəşib o fəraz.

qöçəl **köçəl**. 1.(**çök**). nasaz. naxoş. məriz. **.1**. **küçəl**. bəlli küçələrin yerləşdiyi yer. məhhələ. **1**. məriz. xəsdə. **1**. çay yatağı.

qöçələ **köçələ**. öldürücü ağı. -**köçələ** içmiş.

qöçələş **köçələş**. **küçələş**. bir məhəlləli.

qöçəlik **köçəlik**. **küçəlik**. eşiklik. -**küçəlik** geyim: eşik geyim.

qöçəliq **köçəlik**. nasazlıq. naxoşluq. mərizlik.

qöçəlmək **köçəlmək**. nasazlamaq. naxoşlamaq. mərizləmək.

qöçən **köçən**. oyun arasında gəzib dolaşan kimsə. reyhan mərzə..
-**dönüb köçən**: yaşayıb keçən.

qöçən -yurt dərəki, **köçən yurtda bəlgürür**, qın sınamaz, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).
-**yurt dərəki, köçən son**, pul dərəki, bitən son, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür. (**eyku**: yaxcı).

qöçənlər **-gedib gəlməzə köçənlər:** biyola gedənlər.

qöçənləri -tanrım tüm **ötüb köçənləri** yarqasın.

qöçər -dünya durunca dursa, **işin bitirməz köçər**. (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

qöçər -görkün üzə qonağdur, **qocaldıqca köçər o.** (**görkün**: gözəlliyin).

qöçər **köçər**. dınqıl. mehvər..
-**köçər durar:** aladur.

qöçər **köçər.** keçər. gedər. -yelli gedən, tez köçər. yelli qalxan, **tez çökər** (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (yelli durma, yel alır).
-paydaya tikilirsə iki göz, **yurtdan ocaq köçər**, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

qöçər -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin **quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz**..
-qalma geri, işin keçər, gəzək ötər, **karvan köçər**. (**gəzək** :sıra. fürsət).

qöçər -**sayqı köçər durmaz**, güc var olan yerdə.

qöçər **-tənim köçər**, tinim qalar, olunca yaşar.
-balıq küsürsə sudan, **yaşam köçər ondan**.

qöçəri **köçəri. keçəri.** ötünlü. ölümlü. müvəqqəti (duran). -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

qöçəri **köçəri**. yörük. **köşgür**. -**köçərilər**: köşgürlər..
-**köçəri duvar**: müvəqqəti duvar. hörlük.

qöçəriş **köçəriş**. ağdaruş. toxlatı. alınıb çatdırılan nərsə. (yazılı arayış) bir olayın, işin oluşunun keçişindən, çevrəsində oluşanlardan söz edən açıqlama (danışıq, yazışıq). (bir olayın əkləntiləri). quzariş.

qöçəsi **köçəsi**. **köçcək** (**köçsək**). **köçəcək**.

qöçət **göçət**. **güçət**. **1**.tingə. yeni kök salmış göyərti. **1**.bitgi.

qöçət **köçət**. **1**. daluc. əkilən (yerə dalınaraq) yaş ağac dalı. qələmə. (nəhal. nişa). **1**. mənqul.

qöçət -**köçət ötgəziş**: koçəri yaşam.

qöçətən -gəncliyin gurultusu, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**

qöçəti **göçəti**. **köçəti**. **güçəti**. üstü örtülü yerdə (serdə) becərilən bitgi, yemiş. (dirəxti).

qöçətlik **göçətlik**. **güçətlik**.**1**.**güçətsər**. **göçətsər**. tingələrin bol olduğu yer. **1**. tingə, göy gövərəntiləri əkib becərilən, üstü örtülü, havası gözətilmiş (kontırol olmuş) yer. ser.

qöçətmək **köçətmək**. (**çök**). mərizlətmək.

qöçətmək **köçətmək**. nasazlatmaq. naxoşlatmaq. mərizlətmək.

qöçətsər **göçətsər**. **güçətsər**. **göçətlik**. **güçətlik**.

qöçlə -köçlə gedən, yol azmaz. (çağına uyqun olan).

qöçləmək **köçləmək. köşləmək.**

qöçlü **köçlü**. evli. (ailəli. xanəvadəli).

qöçlüq **köçlük.** (**çök**) mərizxana. bimaristan. hopital.

qöçmə **köçmə**. məcazi.

qöçmə **köçmə**. məcazi. -**köçmə anlam**: məcazi mə'ni.

qöçmək -**keçib köçmək.**

qöçmək **köçmək**. < **çökmək**. evlənmek. (yerləşmək).

qöçmək **köçmək**. dəmir almaq. ləngər almaq.

qöçmək **köçmək**. gedmək. -bu yaqqa **gedən**: bu yana **köçən**.

qöçmək **köçmək**. -**köçmək yaxınlaşır** doslar, dəngi bağlayın, pozulmadan yollar. **(dəngi**: yükü. bağlamanı). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər ara deyilir)}.

qöçməqir -**gedənlərlə köçməgir**, diriklərlə oturqıl!. (**köçməgir**: köç edmə!). (ölülərə qovuşma, dirilərlə bir qonuş). {ölülərlə, ölmə, dirilərlə, dirik bul (diril!)}.

qöçməz **köçməz**. ornunda, yerində duraqlı duran. sabit. ğeyri mənqul.

qöçrür -su ösrür otu, **köçrür odu**. (**ösrür**: cücətir. göyərtir). (**köçrür**: keçrir. söndürür). (əlində olan aracın, yaracın bilmək).

qöçsüz **köçsüz**. evsiz. (ailəsiz. xanəvadəsiz).

qöçtəq **köçtək**. **köstək**. kəsmik. ağac tikəsi. mal qaranın qaçmasın əngəlləmək üçün, boynuna, ayağına taxılan, bağlanan dirək.

qöçtən -köçdən qalan, azmışlar.

qöçtü oturdu. -kürküb ürəkdə uşənc köçdü. **(**kürküb: ıldırım şaxıb) (**uşənc**: çəkinmə.qorxu (# **işənc**: güvənc. itminan))

qöçtürüq **köçdürük**. ovsunçuların, adıçıların nərsəni (cin, ruh, ağrı) qoğmaq, bir yerdən köçürmək üçün oxuduqlrı deyitlər (virdlər).

qöçulləmək **köçulləmək.** köçün, götün burmaq. burcutmaq.

qöçü **köçü** (**< kov**). padval. zerzəmi. -köçü duvarları **küfəçiğ** bağlamış.

qöçüb **-**bizdə soru **'başdan' köçüb**, börkə çöküb.

qöçüb -**gəzək keçib,** karvan köçüb.

qöçüb -**köçüb qonmaq**: yerləşmək.

qöçübtür **köçübdür.** ötübdür. ölübdür. fovt eləyibdir. vəfat edibdir. -bu gün adlım qoşar **ötübdür.**

qöçüq **köçük**. **1**. **küçük**. uşaq. -arslan **küçüyü**. **1**. ölmüş. (dərquzəşdə).

qöçün **1**. **köçüb**. ködün (< **köd**. **köç**). risub. **1**. **köçün**. səyyar. **1**. **köçün** iqtibas.

qöçün -**köçün, götün burmaq:** köçulləmək. burcutmaq.

qöçünmək **köçünmək**. vəfat edmək.

qöçür -**alan ölür**, **satan köçür**, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qöçürmə **köçürmə**.iqtibas. -**köçürmə söz**: iqtibas olunmuş söz.

qöçürmək **köçürmək**. **1**. daşırmaq. aşırmaq. -o hər nəyini burdan **aşırmış**. **1**. **keçirmək**. -bunları kağıza **keçir**: **köçür**.

qöçürtmmək **çökürtmmək**. -**qız köçürtmmək**: qız çıxatmaq. qız ərə vermək. qız durmuşa çıxartmaq. qız evləndirmək. -oğlan **evləndirmək**, qız **çıxatmaq**.

qöçürültuq -**gəlin köçürüldükdə**, gəlingilin oğlangildən **(**oğlan evindən**)** alınan para, sovğa: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı.

qöçürün **köçürün**. ağtarın.

qöçüş **köçüş**. güt. ibnə.

qöçüşme **köçüşme.** metatez.

qöçüt **köçüt**. köç yeri. -abad evlər uçut qalmış, lələ köçmüş **köçüt** qalmış. **(uçut**: xərabə**)**.

qöçüv **köçüv**. taksi.

qöçüvü -**düşün köçüvü**: ölməyivi unutma. -**düşün köçüvü**, işlərin qoyma çala. (yrımçılıq).

qöçüz **köçüz**. kopi.

qöf **köf > kəf**.

qöfəq **köfək <> püfək**.

qöfəq **köfək**. **kövək**. **1**. dayanıqsız. **1**. pambıq. -**kövək** əllər. **1**. qırılqan. tez sınan. **1**. yumşaq. -**kövək** daş. **1**. dayanıqsız. -istiyə **kövək** dəmirlər.

qöfəqi **köfəki**. **kövəki**. boş. bihudə.

qöfən **köfən**. **kövən**. **1**. içiboş. **kövəng > həvəng**. **həvəh**.

qöfqətaşı **köfgədaşı**. kirəçdaşı. ahahdaşı.

qöfnəq **köfnək**. **kövnək**. (< **kov**. **köv**). **1**. çürük, içi boşalmış, yıxılacaq durumda olan. -**köfnək** yemiş. **1**. şikəs. -**köfnək** duvar.

qöfnəmək **köfnəmək**. **kövnəmək**. **köğnəmək**. **1**. > köhnəlmək. əsgimək. **1**. çürümək.

qöfüq **köfük. kovuz. kövük.** kofı. koz. boş. kovı.

qöhəlmək **köhəlmək. kökəlmək**. çağalmaq.

qöhən **köhən**. **köhnə**. qaqsıq. bayat.

qöhənmək **köhənmək**. **köhnəmək**. bayatımaq. qursımaq.

qöhər **köhər 1**. (**< ciğər**. **cirgə**. (< **çiq**). covhər. can. güc. iç). **1**. < **kökür**. (< **kök**). **1**. ala çalan, qoyu sarı. **1**. açıq, sarımtıl qəhveyi boyas. **1**. arğımıq. əsil.

qöhnə **köhnə < kövnə**. **-**onqat at, **kövnə çul**. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**onqat**: bacarıqlı. güclü).

qöhnə **-köhnə beyin:** kütlü. kütov. qanmaz. axmaq**. -**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).

qöhnə **-köhnə qafa**, qalın sana. (**sana**: düşüncə).

qöhnə -**köhnə saman aktarmaq**: (köhnə saman altüst edmək, eşələmək). köhnə boşları yadına düşmək.

qöhnə **köhnə. 1**. arut**.** arda qalan. -**arut ot**: bildirki, köhnə ot. **1**. ertəcən **(ertə çağ**. **ertə cənğ)**. əsgidən, keçmişlərdən olan. -**ertəcən** nərsə. **1**. **köhən**. qaqsıq. bayat. **1**. bayas ətiqə. (> **bastani**). **1**. irik. (**ir**: ön. qabaq). -**irik** qala: köhnə şəhər. -**irik** yurd: köhnə topraq**..**

-taza köhnə: acar aşar. yeni əsgi.

qöhnə **köhnə.** çıpra. cında.

qöhnə **köhnə.** -**çox kövən, köhnə**: kövün.

qöhnə **köhnə.** hörümcəkli. əsgi. baxımsız yer. -**hörümcəkli** ev eşik..

-əsgi karvanız yeni yolçuları, yeni yükçüləriz **yeni çulları**..

-çevrənə səs düşür, qulaq deşilir. **köhnə palanların içi eşilir**. (çevrənə: evrənə: acuna.

aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

qöhnə **könə**. **köhnə**. əsgi. qədim. -**könə çağlar**: qədim zamanlar.

qöhnəlmək **köhnəlmək**. köfnəmək. kövnəmək. köğnəmək. əsgimək..
-**yeyilib, sürtülüb köhnəlmək:** aşınmaq.

qöhnəlməz **köhnəlməz**. **kövnəlməz**. aşınmaz. əsginməz. yıpranmaz.

qöhnəlmiş ertəki. əsgi. -**hər nəyin bayatı**, **köhnəlmişi**: ertəyin.

qöhnəmək **köhnəmək**. **köhənmək**. bayatımaq. qursımaq.

qöhnü **köhnü**. **kövnü**. **kövün**. **1**. sulanmış, yumuşanmış nərsə. -**kövün qoğun**. **1**. sulu üzüm çeşiti.

qöhül **köhül**. kövül. koğur. kaha. (**> ğar**).

qöq **1. kök** > **kef.** -**kefi** yox. **kökü** yox. -**kefli**. köklü. -**kefsiz**. köksüz. -**keflənmək**. köklənmək. -həmməşə bu **kefdə**: həmməşə bu kökdə. -**kef** verir: kök verir. -**kefləndirmək**: kökləndirmək. **1. gök.** -**yer çökmədən, gök sökmədən**, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni.

qöq -**kök arıqlayına**, incə üzülür..
-**kök axmadan**, ağac axmaz..
-**ot kök üstə** bitər**.**.
-kök salmış. yerli: . kütəl. kütəl**. (bax > qütəl)**. -bu yerin **kütəl** eli yoxdur. -qonağ gəldi, kütəl qaç.

qöq **kök**. **1**. **göy < kök**. -**göy** yalan: **kök** yalan: **kökül** yalan: büsbütün yalan. dibdən yalan. **1**. **koğ**. həsir otu. **1**. **qoğ** (< **kov**). dar, uzun, dərin dərə. **1**. radikal. **1**. dib. **1**. əsl. -**kökündə**: əslində. **1**. ildiz. əsl. paya. bünyan. -**kök kötəm**. əsl o usul. **1**. iri. -kökalma: göyalma: iri, yaşıl alma. **1**. namus. şərəf. **1**. şişman. çağ. **1**. **kökən**. -**kök kökən**: (din qolunda) əsl fər'. **1**. **görk**. **köküş**. görküş. qiyafiyə. -**kökə salmaq**: < **görkə salmaq**. qiyafiyə salmaq. -özüvü gör nə **görkə** salmısan, yazığ. **1**. ayaq. -**ayağdan yıxmaq**: kökündən yıxmaq. **1**. bolba. çağ. **1**. təmit. **1**. (qarınlı nərsə). kaman. **1**. yaltuz. rişə.**1**. səmik. **1**. hər nəyin dalda qalan bölümü ardal. arğı. **1**. hər nəyin dalda qalan bölümü. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. töz. tamır. -yaşam tözü. -işlərin **tözü**: kökü. -**tözü** gedmiş, **tozu** qalmış. **1**. asdal. (bir nəyin ən kökündə, dibində duran. bir nəyin ondan asılı olduğu nərsə). bünyə. əsas. payə. **1**.

saltuq {> şaludə (fars)}. hər nəyin kökü. ən alt qatda salınmış qatı. **1**. çökün (hər nəyin ana duraqı, üstündə çökdüyü (oturduğu) kök). təməl. bünyə..

-köklü söz: ayaqlı söz. əsli, həqiqəti olan söz..

-**sarıkök**: sarbağa..

-**kök salmaq**: yapdalmaq..

-kəmə kök: kəm bünyə. çox güclü olmayan..

-**kökə salmaq**: kökləmək..

-**daşa kökə sarmaq**: işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq. -**daşa kökə düşmək**: çətinliyə düşmək..

-**kök basırmaq**: kökərtmək.

-**kökün tikmək**: təməlin salmaq..

-**köküdən qırmaq**: **köküdən sökmək**: köcərtmək..

-**yaldızkökü**: yeralma. yeralması..

-**kökün sudan çıxartmaq**: başara bilmək: çöğlənmək. -**çöğlənə** bisən iyi olur..

-**kefi kök**: toxtav..

-**sözü kök**, **ağzı boş**: gəvəzə. çəvəngi. çərəngi. çavça..

-öz kökün danan: döngüz > donğoz. manqut. öz soyuna uymayan..

-təməl kök: atsoy (altsoy). kökən.

qöq **kök. 1**. ildiz. -yer təkində qızıl qayış (tapmaca) (tut ağacının ildizi: kökü). **1.** özdək. əsas. təməl..

-**bu kök havalı**: bu sayaqda.

qöq **kök**. **1.** kobbuş. **1**. sal. təməl. bünyə. **1.** ildiz**.** ıldız. dib. tüb. rişə. -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar. -**dibli** kişi. **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.
-**soy kök.** dib ıldız. dıbıldız. dib düb. əsl o təbar.
-**yalan kök alıb gedir,** hər gələn bildiyin edir, qolçamaq istəyin yeyir.

qöq **kök.** dib. tüb.

-(gəricə) **ətli, kök**: ətgin.

qöq **kök**. **gök**. **gövük**. **1**. (boya). **1**. (astın qastı, altın qaltı). qoytun (yerin) səqfi.

qöqbaş **göğbaş**. **göybaş**. yapraq çiçəğii göy mor bitki türü.

qöqboya **kökboya göyboya**. (> giyahi boya). otdan alınmış boya.

qöqcə **kökcə**. **ökcə.** daban.

qöqcəli **göğcəli**. **göycəli**. göyçül. güğərçin. gövərçin.

qöqçü **kökçü**. (**könğçü**). **könçü**. tarım, əkin işçisi. rəncbər.

qöqdən -**kökdən sürmə**: kökdən çəkmə. qondarma (saxda) olmayan.

qöqə **gögə**. (< **göy**).(hər nəyin göyərən, yaşılağan çağı) yaz. bahar.

qöqə **kökə** -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.
-arpadan kökə, qırnadan bikə olmaz. (**qırnadan:** kənizdən). (**bikə**: bəycək. gəlincik).

qöqə **kökə**. **1**. əsli. -**kökə sorular**: əsli məsələlər. -**kökə** iş: əsli iş. **1**. < **çökə**. çöküb daşlaşmış topraq qatı.

qöqə -süzmə qatıq, **içli kökə**, göy tərə.

qöqəq **1**. **kökəğ**. boykök. əslo nəsəb. **1**. **kökək**. ququ **(**quş**)**.

qöqəl **kökəl**. sağ. sağlam.

qöqələc **gögələc. göyçək**.

qöqəlik **gögəlik**. (< **göy**). (hər nəyin göyərən, yaşıllan çağı) yazlıq.

qöqəlin **kökəlin**. əsalətən.

qöqəlmək **kökəlmək**. bəsirəmək. bəslənmək. -güclü yeyən bəsirər, araq içən **əsirər**.

qöqəlmək **kökəlmək**. kef aparmaq.kövənmək. könlügü açılmaq. könlü açılmaq. ləzzət almaq.

qöqəlmək **kökəlmək**. **köhəlmək.** çağalmaq.

qöqəlmək **kökəlmək**. səmikmək.

qöqəlti **kökəlti**. becəri, tərbiyət işləri. -**kökəlti** (**eğitim**) **bakanlığı**.

qöqəltmək **kökəltmək**. **çökəltmək**. yoğunlatmaq. qəlizlətmək. hızlandırmaq. hirsləndirmək.

qöqəm **kökəm**. usul. -**kök kötəm**. əsl o usul.

qöqən **göğən**. **1**. göy yaşıla çalan. **1**. (kələm, qabaq) enli, göy yapraq. **1**. **göyən**. göy. səbzə.

qöqən **kökən**. **1**. (bünyad). -**kökən sökən**. **1**. kökə yaxın dallar. bir kökdən doğan balalar. -devrim kəndi **kökənin** yer (yerər). **1**. qoğun qarpız kimi bitgilərin topraq üsdə yayılan dalları. tağ. -**kökənin** qırmaq: qol budağın qırmaq. **1**. atsoy (altsoy). təməl kök..

-**kökü** bıraxıb **kökənin** tutmaq.
-**kök kökən**: (din qolunda) əsl fər'.

qöqənək **gögənək**. **kükənək**. **kərkənəz**.

qöqənlətmək **kökənlətmək**. tərbiyət edmək.

qöqənlik **göğənlik**. **göyənlik**. göylük. çəmənlik.

qöqənmək **kökənmək**. **1**. şişinmək. çağanmaq. ətlənmək. tavlanmaq. təqviyət olmaq. **1**. tərbiyət almaq.

qöqər 1. **gögər**: göyərər. 1. **kökər**: bəsirir. becərir. **-yağmur bilən yer gögər**, alqış bilən ər kökər.

qöqər **kökər**. **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər.**-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə).

qöqər **kökər**. məsdər.

qöqər **-**yağmur bilən, **yer gögər**, alqış bilən, ər gögər. (**gögər**: göğərər). (**alqış bilən**: dəğərləməklə, ərgişləməklə).

qöqərçin **güğərçin**. **gövərçin**. göyçül. göğcəli. göycəli.

qöqərə **göğərə**. avluda tər tərəvəz göğərdilən yer. baxca. (bağca).

qöqərər **gögərər**. **gögər**. **kökər**. becərər. bəsər.**-alqış ilə ər kökər**, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə).

qöqərmək **göğərmək**. **göyərmək**. yetişmək. -yağmur bilən yer **göğər**.

qöqərməz **gögərməz**. **-**əkən dərdi. **səpilmədən gögərməz**.

qöqərtmək **göğərtmək**. **göyərtmək**. becərtmək. pərvəriş vermək.

qöqərtmək **kökərtmək 1**. kök basırmaq. **1**. tikmə basırmaq. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac). ağac əkmək. **1**. göğərtmək. becərtmək. (pərvəriş vermək).

qöqəs **kökəs**.sinaryo.

qöqəsçi **kökəsçi**. sinaryoçu.

qöqəş **kökəş**. **1**. həmahəng. **1**. **kökdəş**. kökləri əş, bir olan. həmrişə. **1**. orijinal.

qöqəşə **kökəşə** kef çəkməyə. əyyaşlığa. **-**gəncliyin tükənirsə **kökəşə**: gəncliyin keçirsə, xərclənirsə əyyaşlığa.

qöqət **1**. **gögət**. səbzə. **1**. **göğət**. tərəvəz. **1**. **kökət**. toplumun gənəl, keçərli qurallarının tümü. kültür. kalçır. fərhəng. **1**. **kökət**. tərbiyət. eğitim.

qöqətçi **gögətçi**. səbzəçi.

qöqəti **1**. **göğəti**. pərvəri. **1**. **kökəti**. kültürel. kalçırıl. fərhəngi.

qöqəti **kökəti**. doyuru. təqviyəti.

qöqətmək **kökətmək**. **1**. bastırmaq. (altın üstün) yağlamaq. -yeməkləri kökətib sundular. **1**. eğitmək. tərbiyət edmək. (fərhəng sazlıq edmək). **1**. şişirtmək. çağatmaq. ətləndirmək. tavlatmaq. təqviyət edmək. **1**. çağatmaq.

qöqətmək **kökətmək**. əsrəmək. basramaq. barsamaq.

qöqlə **köklə.-**dur yeni bir gün, **hava köklə**. (ölüsü ölənə, neçə gün keçmişində deyilən söz)

qöqləm **gökləm**. yaz. bahar.

qöqləmək **kökləmək**. **1**. kökə salmaq. -söz **kökləmək**. **1**. müstədəll edmək. -**1**. bastırmaq. bir geyimi əğinə taxıb sınama (pirob) üçün iri irdəli tikmək, sıramaq. **1**. yağlamaq. **1**. (**görkləmək**). üzə salmaq. səri saman vermək. **1**. basırmaq. dəğəlləmək. təyəlləmək. (**< dəğmək**). aralı aralı tikmək. **1**. barıtmaq. akordlamaq. **1**. akortlamaq. çağlamaq. **1**. çağlamaq. sazlamaq.

qöqlənmək **köklənmək >keflənmək**. baylanmaq.ləzzət almaq. -düşəli baylananlar var. (**düşəli**: havayi). -bu dünyada baylananlar var.

qöqlənmək **köklənmək**. **1**. ayağ tutmaq. qəvam tutmaq. **1**. ayağ tutmaq. qəvam tutmaq.

qöqlənmiş **köklənmiş.** çağlamış. qurulmuş.

qöqlərgə **göglərgə**. əflakə.

qöqlətmək **köklətmək**. **kökütmək**. kök saldırtmaq.

qöqləz **kökləz**. **1**. kök salmış. -kökləz yara sağaldar, dadlı dillə gülər üz. **1**. yeni kök tutmuş nərsə. yeni ayağ tutmuş.

qöqlü -**ağır köklü:** ağır adlı. samballı. -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə. -**ağır köklü**: saldamlı.

qöqlü **köklü**. **1**. (nərsiyə) yaraqlı. hazir. **1**. çəkik, dartıq kaman. **1**. iyi yerləşmiş. yer edmiş. **1**. yerli dibli. təməlindən. -**köklü** yoxsunluq. **1**. əsaslı. **1**. kökü olan. **1**. zəruri. **1**. güclü. quvvətli. **1**. varlı. **1**. **göklü**. **görglü**. möhtəşəm. **1**. çoxdanki. əsgidən bəri. -**köklü** dərdli. -bu dildən kəsilməz yara, köklü yara, yerli yara. **1**. çağlı. qurulu. **1**. təməlli əsasi. -**təmənli təməlli**: ətraflı köklü. **1**. təmitli.

qöqlü **köklü.** dibli. tüblü.

qöqlü -**yaxşı köklü:** yaxşılı.

qöqlüq **köklük 1**. < **görklük**. açıqlıq. -geniş **görklük**. **1**. asma (möv) zuğundan toxunan, (yandırmasın diyə) qablama qazanın altına qoyulan örək, səbəd. **1**. yurduq. qonum. nərsə üçün özətilən (ayırdılan. bəlirtilən) yer.

qöqlüqüm -**kövürə çönmüş göglügüm**. (**kövürə**: kəvir).

qöqlüm **göglüm**. yaz. ilkbahar.

qöqmək **kökmək**. yıxılan, qırılan, kəsilən ağacdarn yerdə qarlan bölüm.

qöqnar **köknar. göknar**. ardıc. arça. arça. sənubər. sapən.

qöqnəmək **köğnəmək**. **köfnəmək**. **kövnəmək**. **1**. > köhnəlmək. əsgimək. **1**. çürümək.

qöqoquz **gök oğuz göy oğuz**. (**göy +oğuz**) **> qaqauz**.

qöqrəq **kökrək**. **1**.**görkək**. göstərişli. göz alıcı. görkəmli. saltanatlı**.** **1**. **kökrük**. göğüs. sinə.

qöqs -**köks ötürə**-**ötürə**: ləhliyə ləhliyə.

qöqsə -**yaxanın göğsə doğru** çönən, devrilən bölümü:. çəkə. çəkin. çalpa.

qöqsəmək **köksəmək**. **küksəmək. kösgərmək**. dalqanmaq. köpsənmək. (**quruşanmaq** > xuruşan olmaq). -göllər çaylar **köksəlir**.

qöqsül **göğsül**. **göysül**. ruhani. səmavi. ülvi.

qöqsüm **köksüm .-köksüm ağrır**, titirir, dalqalanır, hey bulanır.

qöqsüm **köksüm. -**ayrılıqlardan canım! söz edmiyək, **titrədir köksüm**, üzür candan ürək.

qöqsüm **köksüm**. -ayrılıqlardan, canım, söz edmiyək, **titrədir köksüm**, üzür candan ürək.

qöqsümtə **köksümdə. -köksümdə yatan qınanc**, üzümdə görnən (**qınanc:** qəm**) (qıvanc**. sevinc).

qöqsün **köksün**. kök salmış. dərin. (jərf).

qöqsünə **köksünə**. -qohumluq daşın **köksünə döğmək**: quda quda demək.

qöqsünün -**dağ köksünün, sinəsinin yuxar bölümü:** sərə.

qöqsütə -sevgilsiz ürək köksüdə yükdür. (**köksüdə**: sinədə).

qöqsüz **köksüz.** soysuz.

qöqtə **kökdə** .-**kişi iki kökdə durur**, doğma dil, doğma topraq.

qöqtəçi **kökdəçi**. müfəttiş.

qöqtəçiliq **kökdəçilik**. müfəttişlik.

qöqtəmək **kökdəmək**. təftiş edmək.

qöqtən -**kökdən düşmüş:**. kefi yerində olmayan.

qöqtənçi **kökdənçi**. radikal.

qöqtərə **kökdərə**. ana suyun (çayın) dərilən (bölünən. qol dərəkə) ayrılan yeri.

qöqtəş **kökdəş**. **1**. **kökəş**. kökləri əş, bir olan. həmrişə. **1**. soydaş. həmcins. bir soydan, ailədən olan.

qöqtiş **kökdiş**. azıdişi. öğütücü diş.

qöqü -gözlərin **kökü sararmış**. (sökəlmiş. kəsəlləmiş).

qöqü -**kökü pozuq** düzəlməz. -**kökü qara** ağarmaz.

qöqü -**kökü soyuq:** zatı qırıq. -bu nasıl biri, önü açıq, ardı açıq, gözü qapalı. bu ənə kökü soyuq, insan adlanan yaluğ. (**ənə**: elə. iştə).

qöqü **kökü**. -**əki kökü bəlli**: soy sopu bəlli.

qöqü **kökü**: götü. -ölümdə güc yox ansın anlasın, yerə çırp başın, **kökü patlasın**..
-**izi kökü**: izi suyu. izi qoxusu.

qöqü **-**yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)**}.**

qöqü -yaşam öğrətdi ki, ağacı yemişi, yararı ilən tanı, **sonra kökü ilən..**
-ənsə, peysər, boyun kökü: süksün.

qöqüq **1**. **kökük**. kökə bağlı olan. təməlli. əsasi. **1**. **gökük**. (**# çökük**) (obuq).

qöqül **köğül.** mağara. (**?? < kavara)**.

qöqül **kökül**. **1**. (nəhadi. nəjadi). **1**. **göy < kök**. büsbütün. dibdən. -**göy** yalan: **kök** yalan: **kökül** yalan: büsbütün yalan. dibdən yalan.

qöqül **gögül**. çəmən. -**gögüldə:** çəməndə.

qöqülçü **gögülçü** (göygülçü). göyəçi. otluqçu. giyahxar. vejetaryən.

qöqüm **gögüm**. ərş.

qöqümü -**soyumu kökümü tanıyıram mən**, qarışıq deyiləm, özümdən hürkəm.

qöqümüztən -bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, **kökümüzdən** birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).

qöqümüztən -bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, **kökümüzdən birbir qırar baradur**. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).

qöqün **gögün**. şad. -**gögün** günlər.

qöqün **kökün. -kişi kəndi kökün danırsa**, topraq onu yadırqar, **kişi kəndi kökün tanırsa**, topraq ona yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

qöqünmək **kökünmək**. kök salmaq.

qöqünmək **kökünmək.ökünmək.** şişmək. fəxr edmək. iftixar edmək.

qöqüntən -**hər ağac kökündən qurur**! (bir topluluğun dayandığı təməl pozulursa o topluluq yıxılır).

qöqür **kökür1**. **< kəvgir**. **kövgür**. (**kov**. **köv**: oyuq). dəlikli deşikli kömçə. **1**. > **köhər**. (< **kök**). ala çalan, qoyu sarı.

qöqürqün **gögürkün. güvərcin**.

qöqüs -çiləyə **göğüs gələn**. (**çiləyə**: dərdə).

qöqüs **göğüs. köküz.**

qöqüs -osduraq göt açar, **ösgürək göğüs**.

qöqüstən **-su göğüsdən aşan son**, öykünüşdə nə kar var. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda)

qöqüstürüq **köğüsdürük**. **kövüsdürük**. **gömüldürük**. gövüslük. sinəbəd.

qöqüş **1**. **gögüş**. göysü. gögüz. göyümsü. gögüvsü. havayi. **1**. **köküş**. ev quşları içində ən iri quş. hunduşqa. həştərxan.

qöqüş **göğüş .-göğüş daralar**, ürək sıxılar.

qöqüştürmək **göğüşdürmək**. **göyüşdürmək**. göysütmək. göyümsütmək. göğüvsütmək. göyə çalarlatmaq.

qöqüt **gögüt**. güclü.

qöqüt **göğüt**. **göyüt**. **1**. dərd. **1**. acıma. **1**. əzab. **1**. odun göy yanması. -göy yanan oda göyüt denir. **1**. bənəfş. **1**. lacvərdi.

qöqütmək **kökütmək**. köklətmək. kök saldırtmaq.

qöqüvsü **gögüvsü**. göysü. gögüş. gögüz. göyümsü. havayi.

qöqüyün **köküyün**. **gögüyün**. atsinəyi.

qöqüz **1**. **gögüz**. göysü. gögüş. göyümsü. gögüvsü. havayi. **1**. **köküz**. çox boğuq, boğuqluqdan qaraya çalan boya. neqr. zəngi.

qöqüz **köküz. göğüs.**

qöqüzlüq **köküzlük. gögüzlük**. cananə. əziz girami.

qöqyaz **gögyaz**.novbahar.

qöqyaza novbahara.-sən gögyaza oxşar. (sən novbahara mənzəş).

qöl **-**damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar.

qöl **-damla damla göl olar**, damlamazsa çöl olar.

qöl **göl.** manğ. banğ. vanğ. van.
-birin birin min bolur, dama dama **göl bolur**.
-suyu büksən **göl olur**, suyu dərsən çöl olur. (**suyu büksən**: suyu yığsan, toplasan) (**suyu dərsən**: suyu çəksən).

qöl -kişi eldə, **quğu göldə** (yaxşıdır)**.**.
-qatmaqan göl: üzü buz bağlamış qar..
-**quğu gölü**: qu quşu gölü.

qölbə **kölbə. kölvə. kövlə.** givlə. gilvə. (> **kolbə**).

qölcə **gölcə. 1.**manğ. banğ. vanğ. van.**1.göləş**. pisin. (istəxr).

qölçə **gölçə**. **gölət**. çalba. axıntı sudan oluşan gölcük. -gözüm görmədi ayağım çalbıya düşdü.

qölə **kölə**. **1**. qul. bərdə. **1.** qul. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı..
-yaşamda dözümçülük, **yalnız kölə yaradır**.

qölə **kölə.** əğik. tabe'. müti'. qul.

qöləq **gölək.** bolaq. törək. dölək. olqun. çıxarlı. -aclıq çölək, toxluq törək. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət).

qöləliq **köləlik.** dərəbəyinə müfdə işləmə. bəygirlik. bəndəlik. bərdəlik. biqarlıq. qonqur. qondur. qurqa.

qöləmen **köləmen**. məmluk.

qöləmən **köləmən**. kölə qatından olan kimsə.

qölənin **kölənin. -kölənin qulu olmur,** öz işin özü görür**.** (**qulu** : köməyi).

qölənqi **köləngi**. **1**.sayavan. sayaban. **1**. şəmsiyyə. çətir.

qöləsi **-düşüncənin köləsi olur**, yiyəsi yox.

qöləş **göləş**. **gölçə**. pisin. (istəxr).

qölət **gölət**. **gölçə**. çalba. axıntı sudan oluşan gölcük. -gözüm görmədi ayağım çalbıya düşdü.

qöliq **kölik**. **kölgə. kölügə.** bulut. -ərincəyə **bulut** olur yük belə.

qölqə **-**dala düşənlərdə nərsə çatmır, **kölgə olub** heçin dala düşmə.
-{mən gedərəm o gedər (tapmca) (**kölgə**)}.

qölqə -**kölgə qoğalamaq**: **1**. çağ, vax, zaman keçirmək. boş dinc yaşamaq. **1**. korakor, korkoruna, boşuna gəzmək, aramaq.

qölqə **kölgə**. **1**. **kölütgə**. qaraqur. qaraqaptur. salıq. saya. sərəy. sərək. sərgək. **(> sayə)**. **1**. quy. quz. -**quz** yer. -**quy** yer: kölgə yer. **1**. **kövgə**. **1**. **kölügə. kölik**. bulut. -ərincəyə **bulut** olur yük belə. **1**. **kölük**. -**kölükdə yatar**, min qoy baxar. (tapmaca) (it)**..**
-qoyuq (tünd) **kölgə**: qurqa..
-**alaşıq**, **kas kölgə**: kölgəz.

qölqə **kölgə.** -**kölgə ışığa, eşq olsun** (arın olub, qaranlığı olmayan nərsə.)..
-**kölgə ışığın**, **danamaz**, ışıq, kölgəsin tanımaz..
-ışıq doğurkən, **kölgə yarandı**. ışıq doğru, **kölgə yalandı**..
-**kölügə**, ışığ tanığsız, **kölgə**, asıq ışıqdan. (tanığsız: minnətsiz. qədir verməz) (ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə asılıdır ışıqdan). (asıq: asılı. bağlı) (kölügə: kölgüyə)**.**

qölqə **kölgə.** oyuq**.** (< **oy**: fikir. xiyal). xiyalat. ovham.

qölqələmək **kölgələmək.** boğzarmaq. sıxarmaq. qussələndirmək. kədərlətmək. -kölgə düşəndə yada, **kölgələr** məni.

qölqələntiq **kölgələndik**. -gün keçdi, **kölgələndik kölgəmizdə**, gün batdı, ayda yatdı, ölülər ölkəmizdə.

qölqələr **kölgələr.** korar: ışıqlatmaz. **-**çırağ üstün yarar **astın korar**. (**yarar**: yartır. ışıqlatır) (**astın**: altın. dibin).

qölqələrtən **-kölgələrdən** gözlənilməz ışıq.

qölqələtmək **kölgələtmək**. artalatmaq.

qölqələyən -**ağrıyı kölgələyən**, özü ağrıya dönür. (siqar. tüstü).

qölqəli -**üstü qapalı**, **kölgəli yer**: sərəy. sərək. sərgək. -**sərək** bazar.

qölqəliq **kölgəlik**. **1**.(günəvərlikdə kölgəli yer) yasrım.**1**.salqın.

qölqəliq **kölgəlik**. quşquluq. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə**. -** ölkəni alalıq pozar, **aranı kölgəlik**. (**alalıq:** ixtilaf. nifaq).

qölqəlirt -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -**çağında ağrıları kölgəlirdi o**, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

qölqəm **kölgəm** -**kölgəm yerə daldı**: öldüm əridim.

qölqəmiztə **kölgəmizdə**. -gün keçdi, **kölgələndik kölgəmizdə**, gün batdı, ayda yatdı, ölülər ölkəmizdə.

qölqən **kölgən.** -gün görməsin **sənin**.

qölqən **kölgən.** -sənsiz, ayrılıq buludları varkən, sənin, **kölgən olan varlıq yox olur**.

qölqəni **kölgəni**. -**kölgəni bıraq** ışığı tut, gözdəkin ötür, əldəkin ut.

qölqəsi -ağac yıxılsa, **kölgəsi qalmaz**.

qölqəsi **-**alçağın biri, **kölgəsi burut**. (**burut**: mundar). (yaman).

qölqəsi **-gün kölgəsi**, ay görkəsi. (**görkəsi**: gözəlliyi)**.**

qölqəsi **-günə baxanın kölgəsi** arxada yatır (durur).

qölqəsi **-**özü gedər **kölgəsi durar**. (tapmaca) (söz)

qölqəsi -özü toxdar, **kölgəsi uzar** (**toxdar**: durar). (tapmaca) (**gün qabağında hər nə qoyulsa**).

qölqəsin **-bir ağac kölgəsin danan**, minində danar.

qölqəsin **kölgəsin**. -ışıq **sayqarmamış kölgəsin**. (ışıq hesaba salmamış kögəsin).. -kölgə ışığın, danamaz, **ışıq, kölgəsin tanımaz**.

qölqəsini -ağac aymaz **kölgəsini baltadan**. (**aymaz**: qısmaz. əsir gəməz)**.**

qölqətə **-**gündən küsən **kölgədə qalar**.

qölqətə -kölgədə yemiş iyi yetişməz.

qölqətə **kölgədə**. kölükdə. -**kölükdə yatar**, min qoy baxar. (tapmaca) (it).

qölqətir **-**ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür.

qölqətlə -**kölgətlə** (qınayın, qıvırla, kinayəylə) **davranmaq**:çalım atmaq.

qölqəvi **-kölgəvi gördünsə** ışığa inan. (kölügüvü gördünsə, günəşə and iç).

qölqəyə **-kölgəyə sığınan**, günəş görməz.

qölqəz **kölgəz**.**1**. ləkə kimi görünən kölgə. **1**.günəş ortasında olan kölgə. **1**. alaşıq, kas kölgə.

qölqəziq **kölgəzik**. alaşıq. -**alaşıq**, **kas kölgə**: kölgəz.

qölqüyə **kölgüyə**. **kölügə.** -**kölügə**, **ışığ tanığsız**, kölgə, asıq ışıqdan. (tanığsız: minnətsiz. qədir verməz) (ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə asılıdır ışıqdan). (asıq: asılı. bağlı).

qöllər -**göllər çaylar** köksəlir.(**küksəlmək:** coşmaq**)**.

qöllərə **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, **quru qalan göllərə**, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

qöllü **göllü**. -**gen göllü,** dar könüllü xanlar.

qöllü -**sütlü göllü**: çox yararlı, bollu paralı.

qölmə **gölmə**. kiçik göl. dəryaça.

qölməcə **gölməcə** kiçik göl.

qölməcə **gölməcə.** avur. ovur. ovan. avan. ovanğ. avanğ. (< **av**. **ov**). -**camışavan**: camış gölməcəsi.

qölnü -**kölnü açıq yolnu açıq**. (arxayınlı, güvənc işlərin oluşuna, ilərşinə yol açar).

qöltə **göldə**. -bağanın özü çöldə, qözü göldə. (çöldə: çöldəsə). {igid, çin (könül) danmaz} (qurbağanın kəndisi çöldə olsa belə, dahi gözi göldədir). (igid ürəkli harda olursada, könlü, kəndi özün (dilin inamın, elin toprağın) yadırqamaz (tüpürməz. satmaz). (aşıq gördüyün, könül sevdiyin).

qölüq **kölük**. **kölgə**. -**kölükdə yatar**, min qoy baxar. (tapmaca) (it).

qölüqə **kölügə kölgüyə**. -**kölügə**, **ışığ tanığsız**, kölgə, asıq ışıqdan. (tanığsız: minnətsiz. qədir verməz) (ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə asılıdır ışıqdan). (asıq: asılı. bağlı).. -**bizdə bir kölügə** ışığa bağlıq, ölürsə ışıq, ölürdə varlıq. (bağlıq: bağlı).

qölüqə **kölügə. kölgə. kölik**. bulut. -ərincəyə **bulut** olur yük belə.

qölüqtə **kölükdə**. **kölgədə**. -**kölükdə yatar**, min qoy baxar. (tapmaca) (it).

qölüqüvü **-kölügüvü gördünsə**, günəşə and iç. (kölgəvi gördünsə ışığa inan).

qölüntə **gölündə**. **-varlılıq süt gölündə yüzdürər**, yoxsulluq, acı sudan üzdürər. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

qölütqə **kölütgə**. **kölgə**.

qölüyə -gücə sığınan**, kölüyə dönür**.

qölvə **kölvə. kölbə. kövlə.** givlə. gilvə. (> **kolbə**).

qöm **göm**. **1**. qəbir. məzar. **1**. **gömür**. gövür. gor. quy. qəbr. sin. **1**. > **gön** (< **gömmək**). (içinə alan. çeirən. quylayan). dəri. post. **1**. qəbir. sin.

qömbə **gömbə**. külə quylanaraq, iki saç arasında, altı üstünə közlə qapanaraq, pişirilən yemək.

qömə **kömə**. koma. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

qöməc **1**. **göməc**. qutu. **1**. **köməc**. singək. sinəkdən qorunma toru. pəşədan.

qömək -**keçiş, kömək istə**. (ötünc yardım dilə).

qömək **-kömək olsun**: yardasın. -tarım **yardasın** (allah köməyiz olsun).

qömək -**kömək yardam:** təavüni. -**kömək yardam bakanlığı**: təavüni vəzirliyi.

qömək -**tezgər yardım**: ürjans kömək.

qöməkləşən **köməkləşən .-köməkləşən** yov qaytar. (köməyi olan yağu qaytarar, dəf elər)

qöməq **1**. **kömək**. **kömök**. yetəğ. edəğ. yardam. **1**. **gömək**. üstü örtülü yer. səqfin altı. -**qəyə gömək**: **qaya gömək**: qaya altında ki sığınaq. **1**. **kömək. (**köməkçi). yardaç.

əsistan. maavin. nayıb. **1**. qayar. yardam. mədəd.**1**.yarqın. eanə.**.**
-kömək qol: aşqol. təqviyəti güc, niru.

qöməq -**kömək al:** yararlan. məsləhət al. -güc işlərdə ağ saqqaldan **yararlan.**

qöməq -**kömək olsun**: yarusun.

qöməq **kömək.** -**allah kömək**!: tarı uğra**!.** -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

qöməq arxanc. dayanc. dəstək. himayə. -kimin **arxancıyla** qalxdın, gəlişdin. -demə ki **arxanc** yoxudu. -qalxıb durmaq güc.

qöməq -**kömək edilmək:** arxa tutunmaq. qoldanmaq. himayətdə olmaq.

qöməqçi **köməkçi**. **1**. yardımçı. yaran. -**yaranla** iş ər ərtilir: köməçi ilə iş tez bitrilir. **1**. dəstəkləyici. qoşumçu. bəkinti. müin.

qöməqləsin **köməkləsin**. kömək olsun. yarusun. **-**tarım qorusun, **elim yarusun** (**qorusun**: saxlasun).

qöməqli **-köməkli olan:** arxalaşan: **.-**arxalaşan dağ aşar.

qöməqli -**köməkli, qollu, partılı kimsə:** arxalı samballı kimsə.

qöməqliq **köməklik**. qolluq. əllik.

qöməqliq **köməklik**. yartıq.

qöməqsiz. **köməksiz.** arxasız**. -arxasız kişi**, savaş gəzməz.

qömələk **kömələk**. **köbələn**. **kümələk**. **öbələn**. **1**. kündək. kündə. yoğur **(**xəmir**)** topacı. **1**. yumru. yuvar.

qömələnmək **kömələnmək**. **kümələnmək**. öbəklənmək. öbləkinmək. topaclanmaq. tomurcuqlanmaq.

qöməyi **köməyi**. yardı**. -yetməzlərin yardı**: möhtacların köməyi.

qöməyiz **-köməyiz olsun:** yarqasın **-**tanrı sizi tutduğuz yolda **yarqasın**!.

qömqöy **gömgöy**. göyçaxır.

qömləq **gömlək.** köynək. libas. əlbisə.

qömlüq **gömlük**. **1**.qəbistan. **1**.qəbristan. məzarlıq.

qömmə -**gömmə aş**: **gömüş**. **gömmə aş**. qarası (xuruşu) içinə gömülmüş aş (düğü), yemək.

qömöq **kömök**. kömək. yetəğ. edəğ. yardam.

qömü **gömü**. xəzinə.

qömü **gömü**. içi dolu, dəğərli, qanalı olan. dəfinə. gəncinə.

qömü **gömü**. quylama. dəfn.

qömüc **gömüc.** altın. altun. yeraltı varlıq. xəznə. gənc.

qömüc **gömüc**. dilabca. dolabca. çörək dilabı, qutusu.

qömüq **gömük**. **1**. gor. sın (**sınğmaq**: gizlənmək). -**sıntaş**: gömük daşı. balbal. **1**. **gömülü**. quylanmış. dəfn olmuş. mədfun.

qömüq **gömük**. **1**. gömülmüş. quylanmış. batıq. **1**. batıq. dar qafalı. kor. -bu işin gömüküyəm: bu işdən heç nə bilməm. -yazba, qoşuq çevrəsində gömük biri: ədəbiyat şeir alanında kor biri.

qöm<u>m</u>ül **gö<u>m</u>ül**. **gö<u>n</u>ül**. **kö<u>n</u>ül**.

qömültürüt **gömül<u></u>dürük**. **köğüsdürük**. **kövüsdürük**. gövüslük. sinəbəd.

qömülü **gömülü**. burut. örtlü. daluq **(**dalımış**)**. gizli.

qömülü **gömülü**. **gömük**. quylanmış. dəfn olmuş. mədfun.

qömün **gömün**. quylanmış. dəfinə.

qömür -**daş kömür**: qara daş.

qömür **gömür**. **1**. **göm**. gövür. gor. quy. qəbr. sin. **1**. dəfinə. xəzanə.

qömür **kömür**. qara. qərə. -**kömür qələm**: qara qələm.

qömürqə **gömürgə**. **1**.gənc. xəzinə. xəzanə. gəncinə. **1**.zerzəmi. ambar.

qömürqə **kömürgə**. **kömürlük**. kömür yasanan, saxlanan yer.

qömürqəçi **gömürgəçi**. xəzanəçi.

qömürlüq **kömürlük**. **kömürgə**. kömür yasanan, saxlanan yer.

qömürmə **gömürmə**. quylama. gömüv. gövrüş.

qömürü **gömürü**. uzu quylu. üzü üsdə. başaşağ.

qömüş **gömüş** > **xamuş**.

qömüş **gömüş. 1**. quyuş. quylama. dəfn. **1**. **gömmə aş**. qarası (xuruşu) içinə gömülmüş aş (düğü), yemək.

qömüt **gömüt**. gənc. dəfinə. qəbir. gor.

qömüv **gömüv**. gövrüş. gömürmə. quylama.

qön **gön** < **göm** (< **gömmək**). (içinə alan. çeirən. quylayan). dəri. post..
-bağırsaq, **göndən yapılan ip** : sırım. sirim.

qön -**qondara, gön ayaqqabı altına**, **dabanına** çalınan üç başlı, enli çivi: qadalqa. qazalqa.

qönalım -**könalım**. **könlünalım**. **göylalım**. **göyalım**. **könlü alçaqdan**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

qöncə -**köncə altına aparmaq**: kəmitmək. önəmsiz göstərmək.

qöncüq **köncüğ**. (könülcüq).məhbub. həbib.

qönçü **könçü**. **kökçü**. (**könğçü**). tarım, əkin işçisi. rəncbər.

qönçülük **könçülük**. səmimi qəlbdən. -**könçülün** istərim səni.

qöneq -**gönek damız**: halal maya. -**gönek damız**, azalsa da yox olmaz: **halal maya** azalsa da yox olmaz.

qönetmək **gönetmək**. qane' edmək. tədmin edmək.

qönə **könə**. **köhnə**. əsgi. qədim. -**könə çağlar**: qədim zamanlar.

qönə **könə**. riza.

qönəq **gönək**. nuş. cana sinər. halal. -**gönək olsun**: nuş olsun. hələl olsun. -ana sütü tək gönək tikə.

qönəqəmək **gönəkəmək** halal edmək.

qönəqmək **gönəkəmək**. nuş edmək. bədənə vurmaq.

qönəlgə **könəlgə**. **çönəlgə**. **dönəlgə**. arxa. dayaq.

qönəlin **könəlin**. imumiyyətlə. -hələ biz bilmirik ki biz **könəlin** (imumiyyətlə) nə istəyirik.

qönəmək **1**. xoşlamaq. -**könərim**: xoşlarım. istərim. -**könədim**: xoşladım. -**könəsəz**: xoşlasaz. istəsəz. **1**. arzılamaq. ürəyində sızdırmaq. istəmək. **1**. sevinmək. şadlanmaq. -çox **könəndik**. çox sevindik.

qönəmək **könəmək** (< **könül**). əzbərləmək. ökdələmək (< **ökə**: sinə). -**dillər könəni**: dillərdən düşməyən. dillər əzbəri.

qönəməz **könəməz**. xoşa gəlməz. -**könəməz** işlər: xoşa gəlməz işlər. -könəməz olay.

qönən **gönən**. **1**. könüldə yer alan. ürəyim. canım. əzizim. yavrum. lətif. yumşaq. -**gönən** balam. -**gönən** sözlüm. **1**. sulu. (şeh. nəm). -**gönən tutmaq**: şeh saxlamaq. -**gönən** topraq. **1**.doyan. -acgöz yesə dünyanıda, **gönən** deyil. **1**. qanıq. qane'. doyuq. işba' olunmuş. -**gönən** topraq: suya doymuş topraq. **1**. mulayim. -**gönənin** al arvadın, könlə yatsın yarısın. **1**. huzur bulan. -**gönən** kişi.

qönənikmək **gönənikmək**. **gönənmək**. **günənmək**. **günənikmək**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qönənin **-könənin qalıntısı**: keçmişlərin yedigarı.

qönənitmək **könənitmək**. istətmək. həvəsə salmaq.

qönənmək **gönənmək**. **gönənikmək**. **günənmək**. **günənikmək**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qönənmək **gönənmək. könənmək. 1**. kamyab olmaq. **1**. huzur bulmaq. -bir gün belə **gönənmədi**.**1**. sulanmaq. **1**. doymaq. -yemək **könünməyən**, yalamaqla **könəğiməz**. **1**. xeyir görmək. mutlu, xoşbəxt olmaq. rahat, mutlu yaşamaq. kefə baxmaq. **1**. sinmək. yapışmaq. könlünə yatmaq. -onun dadlı sözləri bizə çox **könəndi**. **1.** feyz aparmaq. **1**. onur duymaq. enlənmək. ənlənmək. iftixar edmək. **1**. nuş edmək. könül almaq. bədənə vurmaq. **1**. **könükmək. könənmək**. əğlənmək. xoşallanmaq. sevinmək. şənlənmək. şad, məmnun olmaq. fərəhlənmək. müfərrəh olmaq. ləzzət almaq. **1**. ürəyi istəmək. **1**. sevinmək. rizayi xatir tapmaq. razılıq vermək. könül, ürək vermək. **1**. razı qalmaq. razı olmaq. **1**. ləzzət almaq, aparmaq. -yeyib içib **gönəndilər**.

qönənti -**lap gönəndi**: lap könlümcədir. lap mən deyəndi.

qönər könər. fədayi.

qönəsin **gönəsin**. halal olsun.

qönəsov **könəsov**.(dilsuz).

qönəş **könəş.** razı. -**könəş** yola saldızmı. **könəş** qalmaz. genə könlüm **könəş** deyir.

qönəşmək **gönəşmək**. istəyinə çatmaq. dinc, qolay yaşamaq. ürəyi qamamaq. ləzzət almaq.

qönətən **gönətən**. qane' edən. tədmin edən.

qönətən **könətən** sevindirən. şad edən..
-**şad edən:** könətən. sevindirən.

qönətmək **könətmək. 1**. **könütmək.** sevindirmək. şad edmək. **1**. razı salmaq. razı edmək..
-**könətin:** sevindirin. şad edin..
-**könətmədi:** sevindirmədi. şad edmədi.

qönətönə: **dönə dönə:** qayta qayta: təkrar təkrar.

qönəttiz **gönətdiz.** sevindirdiz. şad etdiniz.

qönəvmək **könəvmək. güvənmək.qıvanmaq**. bəğənmək. xoş olmaq.

qönqçü **könğçü könçü**. **kökçü**. tarım, əkin işçisi. rəncbər.

qönqoş **qönqoç**. **1**. göndən, dəridən yapılmış gərəçlər, quşamlar, yaraqlar, yaraclar, vəsayil. **1**. çarıq.

qönqü **köngü**. dönük. xain.

qönqülmək **könğülmək**. **könülmək**. bir ürək istəyi toxdanmaq, icab olmaq. nəsib olmaq. qəbul olmaq.

qönl -**könül almaq**: **könl almaq**. ləzzət aparmaq.

qönlə **könlə** . -(qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!).-qoşu odur, dildən qopa, **könlə hopa**!..
-gözün biri könlə, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, beləliklə göz qorxaq olar..
-söz odur dildən qopa, **könlə hopa**.

qönlə **-könlə sığan** kövnə sığmaz. (k**övnə**: dünyaya) (**kövn**: boş, qaranlı, quru yer, dünya).

qönlə **-könlə sığsa**, gövrə sığar. (**gövrə**: cana. tənə).
-üz gözəlliyi, başlar alır, **iç gözəlliyi, könlə yatır**.

qönlə -**könlə yaramaq:** kövnə yaramaq: xoşu gəlmək.

qönlə könlə. -dinclik, başda yaransın, könlə insin!.

qönlə **könlə.** -inam, sığınsa gücə, **könlə sığamaz** (könüldən qaçar).

qönlə **könlə.** -**könlə yatan**, başa çatar (ürək tapanı, baş köklər) (ürək xoşlasa, ağıl köklər (dəlil tapar, müstədəll edər.) (könül sevən göyçək oli).

qönləmək **könləmək**. istəmək. -**könləyib** gəlib.

qönlənmək **könlənmək**. **könənmək**. xeyir görmək.

qönlü -(**qoşucunun) qoşar könlü**, dolub coşmuş, gəlib zarə!.
-**beyni boş, könlü xoş.** (beyin boşluğu, könül xoşluğu).
-**könlü çəkdiyicə**: həvəsi boyunca.
-**könlü xoş:** şağdaçıq. dilxoş.

qönlü -bu derdi uyudan, **könlü avutan**. (**avutan:** sakinlədən)..
-yaşam sevmir **könlü qalanları**.

qönlü **-əli dar könlü dar**: çiğis çinis.

-**könlü kor: qaran**. -sana bilməz,sanalı almaz, sanalı verməz, **qaran dünya**.

-gövnü. gövnü sınmş endikce. (**endikce:** bir balaca).

qönlü -**könlü alçaqdan**: **könlünalım**. **könalım**. **göylalım**. **göyalım**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

qönlü -**könlü qırılmaq**: yesinmək. mə'yus olmaq. -öksüzə düşüb, **yesin qalmış balar**. (**öksüzə düşüb**: **öksüzün düşüb**: yetim qalmış).

qönlü **könlügü**.
-**könlü küyüb**, qanı qurub. (**küyüb**: yanıb).
-yaşam sevmir könlü qalanları.
-**könlü (könlügü) açılmaq:** kövənmək. ləzzət almaq. kökəlmək. kef aparmaq.

qönlü -**könlü yapmadı**: xoşu gəlmədi.

-**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

qönlüqü -**könlügü açılmaq: könlü açılmaq.** kövənmək. ləzzət almaq. kökəlmək. kef aparmaq.

qönlüm **-cocuq könlüm aldanır**, alanına bəğinir, verəninə qınanır. (**bəğinir**: sevinir). (**qınanır**: döğünür. üzülür).

-**qaytlı olan** könlüm: naşad olan könlüm.

qönlüm **könlüm.** -**könlüm çiğə çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz.

qönlüm **könlüm**. qəlbim.
-**könlüm almır:** keşdim çəkmir. könlüm istəmir. meylim çəkmir. isləgim yox.
-**könlüm istəmir:** keşdim çəkmir. meylim çəkmir. könlüm almır. isləgim yox.

qönlüm -könlüm **bulğanır. (bulanır)**.

qönlümcətir -**lap könlümcədir:** lap gönəndi. lap mən deyəndi.

qönlümə -**könlümə düşdü**: meylimə düşdü. keşdimə düşdü.

qönlümə **könlümə**. **-könlümə** qan dammış.

qönlümə **könlümə.** qəlbimə. **-həsrətli qəlbimə** girərək, gülüm: **nisgilli könlümə** girərək, gülüm.

qönlümtəqi -çılğın edib **könlümdəki sır məni**.

qönlümü **könlümü**.-adalmı **qaraş**, **eşə könlümü**? (insafmı intizar, eşə qəlbimi?)..
-**çəkirsən şişə könlümü**!, salıb sındırdın şüşə könlümü..
-çəkirsən şişə könlümü!, **salıb sındırdın şüşə könlümü**.

qönlümün -**könlümün alda pökün**, partlamadan.

qönlümün **könlümün**. qəlbimin. -o, mənim **qəlbimin** bir sevincidir: o, mənim **könlümün** bir sevincidir.

qönlümüzə -tünlüyüzdən ay göründü, **könlümüzə, car göründü**. (**car** : ışıq).

qönlün -könlün almaq**: könül isləmək. könül almaq.** keşitləmək **(çəkitləmək).** ürəyin almaq. ürək almaq.

qönlün -**könlün almaq:** sının almaq: xətrin almaq.
-**könlün dinc alsın** çırpınmadan.
-yavuz kişi, **kişi könlün kəmizlər**. (**yavuz**: yaman) (**kəmizlər:** təhqir edər).
-**könlün, için** örtəlsin. (ürəyin, için yansın).
-**könlün çəkəri hər necədur** qoy elə olsun.

qönlün -**könlün ürəyin aparmaq**. özündən için keçirmək. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

qönlün **-**uyalla dolursa yaşın, **könlün əzik**, başın boş qalır! (**uyalla**:xəyalla).

qönlünalım -**könlünalım**. **könalım**. **göylalım**. **göyalım**. **könlü alçaqdan**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

qönlünə -**könlünə çiğlik gedmək**: üşünüb inanmamaq. könlünə yakmamaq. yaramaz etgilmək.

qönlüntə **könlündə**. **-**könül dilin daşlayan, yuva qazdı, **yad dillərə könlündə**.
-alçaqlardan yapışma, **qalxmaq könlündə varsa**. (**alçaqlardan**: əclaflardan).
-könlündə yer salıb: könüşüb.

qönlüntə **-**qocalıq nisgili **qalmasın könlündə sənin**. (pir olasan. çox yaşıyasan).

qönlüntəqi **könlündəki.-karın könlündəki**, korun əlindəki.

qönlünü -için diləm yardım olmuş özgüyə, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)

qönlünüzcə **könlünüzcə.** yaruğuzca. gərəyizcə. meylinizcə. meylizcə.

qönlütə **könlüdə .-umud könlüdə doğur**, işdə səmirir . (**səmirir** : becərilir)

qönlüttürmək **könlütdürmək**. **könüllətmək**. **göynütdürmək**. könlün, ürəyin aparmaq. özündən, için keçirmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

qönlüvə **xətirvə.-könlüvə heç nə gəlməsin**. ürəyivə heç nə dammasın: pis düşünmə.

qönlüvü -yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).

qönlüylə -biliklərin başilə, igitlərin gücüylə, **cocuqların könlüylə**, yol yürüyən yorulmaz.

qönlüz **könlüz** .-**könlüz çağ**, üzüz ağ. (**çağ**:şad).

qönlüz **-könlüz istəyinə:** ərkizə.
-**könlüz necə istərsə:** ərkizə.

qönlüz **könlüz. -könlüz aydın**, içiz artın (könlüz ışıqlı osun, içiz arın, təmiz, pak).

qönmək **gönmək. könmək**. **1**. könülmək. könlünə, içinə almaq, salmaq. **1**. könül vermək. qıymaq. razı olmaq. qane' olmaq. -azına könməgən, çoxunu görməz. -buna siz necə köndüz. -onu döğməyə necə **köndün**. **1**. **könükmək**. **könüp qalmaq**. alışmaq. könlünə yerlənmək. adət edmək. -

qönməz **gönməz**. narazi. razı olmaz. -**gönməz** qoduğ: nataraz uşaq.

qönsəmək **könsəmək. könüksəmək**. istəmək. arzılamaq. can atmaq. -onu görməyə **könüksədi.**

qönsül **könsül**. ürəyə yatan. səmimi.

qöntəçisi **göndəçi**. xəbərçi. qazetəçi. jurnalist. quzarişgər**.** -**göndəçisi**, elçişi alçalan el batar, yüksələməz!.

qöntəq **göndək**. quzariş.

qöntələmək **göndələmək**. rədd edmək.

qöntələmək **göndələmək**. rədd edmək.

qöntələn **göndələn**. mızraq. neyzə.

qöntəm **köndəm**. **çöndəm**. yasa. qılıq. -işin **yasasın** bilmək.

qöntən -**göndən, dəridən olan yayqı, sərgi:** göndürük..
-**göndən, dəridən yapılmış gərəçlər**, qoşamlar, yaraqlar, yaraclar, vəsayil: qönqoç.

qöntən **köndən**. könüldən. ürəkdən. səmimi qəlbdən.

qöntər **göndər!**. yolla!. sevq ed!. ilərit. irsal ed.

qöntərən **göndərən**. **1**. yolatan. **(# alıcı**: alan**)**. **1**. berici. verici. iberən. iverən. berərən. verərən.

qöntərən **göndərən**. eltən. elitən. iberən. ilitən. ilətən.

qöntəri **göndəri**. iltiri.

qöntəri **göndəri**. ula. iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz. -**ula olsa yol azmaz**, bilik olsa söz yazmaz. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).

qöntəri **göndürü**. götümə. uğurlama. yola salma. -**göndəriyə** gedmək.

qöntərilən **göndərilən**. elnən.

qöntərilmiş **göndərilmiş**. **1**. iləti. mərsul. irsal olmuş. **1**. yolağ. ulağ. qasid.

qöntərilti **göndərildi**. iləndi. **-**iləndi elçilər sorşulsun oğlandan. (adamlar göndərildi oğlan haqda təhqiq edsinlər).

qöntəriş **göndəriş**. yubarış. həvalə edmə. -pul **yubarmaq**.

qöntərmək **göndərmək**. **1**. barqatmaq. barçıxtmaq. **1**. iverməkş yivermək. -geri **yiberin**. **1**. verəlitmək. baralamaq. barılıtmaq. -yardım **verəlitmədilər**. **1**. yönətmək. **1**. qoysalmaq. {**(qosil edmək (**fars**)**}. yollamaq. **1**. atmaq. -oxuş **atmaq**: kağaz göndərmək. -salıq **atmaq**: xəbər göndərmək. **1**. ibermək. ivermək. berərmək. verərmək..
-nərsə ilə göndərmək: salcılamaq həvalə edmək. -bayra qutluğun (təbrik kartın) **salcılamaq**.

qöntərmək **göndərmək**. **1**. bir qata başa çəkmək, içəri ötümək. höpürtmək. -acından birboşqab düğünü **göndərib**, qeylələri sıyırdı. -yoğurdu **göndərdi**. **1**. ibermək. uğratmaq..

-**izinə, geriyə** ibermək**, göndərmək,** uğratmaq**:** qaytarmaq**.** -gözlərin **qaytarmaq**: tərs tərs baxma.

qöntərmək **göndərmək.** alıb bermək. ibermək.

qöntərmək **göndərmək**. buratmaq.

qöntü **köndü**. məsləhət. -**köndü almaq**: məsləhət sormaq.

qöntüləmək **köndüləmək** məsləhət vermək.

qöntürmək **köndürmək**. **könükdürmək**. alışdırmaq. könülə yerlətmək. adətlətmək. -haçarı qulupa **köndürmək**: haçarı kilidə **alışdırmaq**.

qöntürü **göndürü**. **1**. **göndəri**. götümə. uğurlama. yola salma. -**göndəriyə** gedmək. 2. göndüz. göndüzü. gəlin köçən gün yapılan oyunlu əğlənti.

qöntürüq **1**. **göndürük**. göndən, dəridən olan yayqı, sərgi. **1. köndürük**. **qonduruq. qoyunduruq**. gərdən bənd. sinə riz.

qöntüz **1**. **göndüz**. **göndürü**. göndüzü. gəlin köçən gün yapılan oyunlu əğlənti. **1. köndüz.** köntüzləmə. yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq.

qöntüzləmə **köntüzləmə**. köndüz. yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq.

qöntüzlüq **göntüzlük**. dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik.

qöntüzü **göndüzü**. göndürü. göndüz. gəlin köçən gün yapılan oyunlu əğlənti.

qönü **gönü**. könlə oturmuş. könlə yatqın. bəğəni. **1**. razı. -**gönü olmaq**: **gönünmək** razı olmaq.-**gönü çıxmaq**: razı qalmaq.**.**
-çin könüldən: sinə güvdən: səmimi qəlbdən.

qönü **gönü**. köynəgi. dərisi**. -**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, **quşun gönü post olmaz**. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (post: kürk)**.**

qönü **gönü.** məhbub**.**-**ac aca gün verməz**, **gönü gönüyə nə verməz**.(**gönü**: məhbub).

qönüq **gönük**. iradə. əzm.

qönüq **-**könüğ olsun:halal olsun.

qönüq **könüğ**. **1**. **könül**. ürək. **1**. sevgil. eşq. məhbub.

qönüqlü gönüklü. iradəli. əzmli.

qönüqlüq **könüklük**. alışıqlıq. e'tiyad. mö'tadlıq.

qönüqlünü **könüklü.** armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli. -su gəlib axar gedər, **könüklünü** yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər.

qönüqmək **gönükmək**. **1**. iradə edmək. əzm edmək. **1**. gönlükmək. yönükmək. doğrulmaq. yönəlmək. **1**. cəlb olmaq. **1**. yollanmaq. rəhsipar olmaq. azim olmaq. **1**. alışmaq. **1**. əzbərləmək. hifz edmək. **1**. işənmək. inanmaq. beyət edmək.

qönüqmək **könükmək**. **1**. aşqanmaq. aşiq olmaq. vurğunmaq. **1**. işənmək. inanmaq. **1**. beyət edmək.

qönüqmək **könükmək. 1**. **könənmək**. əğlənmək. xoşallanmaq. sevinmək. şənlənmək. şad, məmnun olmaq. fərəhlənmək. müfərrəh olmaq. ləzzət almaq. **1**. ürək vermək. güvənmək.

qönüqmək **könükmək**. kədərlənmək.

qönüqmək **könükmək**. **könmək**. **könüp qalmaq**. alışmaq. könlünə yerlənmək. adət edmək. -

qönüqmək **gönükmək. qönükmək**. ürək vermək. sevinmək. -qalıb qalıb, **bara bara** qönükər. (ürək verər. sevər).

qönüqsəmək **könüksəmək**. **könsəmək.** istəmək. arzılamaq. can atmaq. -onu görməyə **könüksədi.**

qönüqtürmək **gönüktürmək**. **yönüktürmək**. cəhətgirlik edmək.

qönüqtürmək **könükdürmək**. **köndürmək**. alışdırmaq. könülə yerlətmək. adətlətmək. -haçarı qulupa **köndürmək**: haçarı kilidə **alışdırmaq**.

qönüqüşgə **könüküşgə**.öğrəşməyə.

qönül

qönül -**dartğın könül buldunsa**, dartın onu alasın. (**dartın**: çalış). (**dartğın**: tutqun). (dartğın könül buldunsa, dartın onu açasan). (tutqun könüllü kimsəyə ucradın, rasladınsa, çalış onu kövrəsən, boşaldasan, yoğşadasan).
-**daş olursun, qırıq könül yapırsın**, olda topraq, qızıl güllər saçırsın!.
-**avuşan könül:** (iti) ağrıyan, dərdli könül.

-göz görəni, baş sezsə, **könül çırpar**, ayağ çapar, qol çalar.
-**inrəyən könül**: sızlayan könül.
-**könül açan**: ürəyi dincəldən.
-**könül**, daşı ısıtmış, **daşdan könül,** ısınmaz!. (könül sevgi, daşı yumşatır, daşdan olan könül, ısınmaz, yumşanmaz.)
-daşla könül yaşamış, **daşdan könül** patlamış..
-söyləsəm izgəsi yok, **sussam könül onqay değil**. (söyləsəm tə'siri yok, sussam könül razı değil).
-könül isləmək: könül almaq: könlün almaq. keşitləmək **(çəkitləmək)**. ürəyin almaq. ürək almaq.
sevən könül, kəndi özü savçılar (**savçılar**: elçilər. elçilik edər). (bu söz, amaclı kişini, kəndi özünü çalıçığa, carçılığa, sözçülügə çağırır, özgələrdən yalvarıclığı pəsgitir, mən' edir).
-yakmamış könül, yaramaz: yakmaz, yaramaz.
-beyin boşluğu, könül xoşluğu. (beyni boş, könlü xoş).

qönül -göz doymayır gözəllikdən, **könül qanmır sevidən**. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən)..
-könül anladıqca alışar. **1**.həvəs .-**könül batır**, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur). (həvəsə, bəsdi yoxdur) (başsız könül, durmadan yürür)**..**
-könül daşımaq: birinin sevgisin əzizliyin çəkmək, edmək..
-**könül üçünə güvən**.-baş, əl, ayaq ..
-kövrə qarır, **könül qarımaz**. (**kövrə** (:gövdə, tən, bədən) qocalır, könül yox)..
-**sevgiyə olma qul könül**, çox sevdiyin alınır, külü başan savılır..
-**könül sevən xoş olar**, günü keçsə boş olar. (**boş olar**: heç olar)**.**
-can sağlığı, **könül çağlığı** diləyim..
-hər nədən doyulur aşqdan başqa, **könül baş çevrilir** aşqdan aşqa..
-ayaq yetmədik yerlərə **yet könül**. (ayaq çatmadıq yerlərə çat könül)

qönül həvəs. **-**avsalanmasa, **avsalar könül**. (könlüvü (həvəsivi) cilovlamasan, osəni cilovlayacaq).
-könül (xətir) **qırmaq**: ürək üzmək. ürək dürtmək. ürək darıtmaq. gücətmək.
-könül duyub **könlü bəyənər**, göz görüb donu (bəyənər).
-könül duyub könlü bəyənər, göz görüb donu (bəyənər).
-alçaq könül. ərin**.**ərinmiş**.** sınaq görmüş**.-**kişi olar, ayıq oyaq, **ərin arın**. (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-könül dolmaz, qarın doymaz. (qısmasan boğazı, dəvəni utar). (həvəsdi, bəsdi).
-könül artırmaq: həvəsi ititmək.
-könül yaşın unutsa, baş qalmaz.
-oğul dursa evin daşı, **qızda durur könül aşı**. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran)**.**
-ürək dolar, **könül doymaz**. (güc bitər, istək (həvəs) bitməz, razı olmaz).
-gözdü seçən gözəli, **könül sevər sevəni**. (könül gözəli yox, sevdiyin seçər). (könül sevən göyçək olur!).
-**könül gözəli yox**, sevdiyin seçər. (**könül sevən göyçək olur**!). (gözdü seçən gözəli,

könül sevər sevəni).
-gülə gülməsən **könül qalır**.
-**könül yetsə**, qol yetər. (**qol**: əl).
-**könül qalmasa qapalı**, bağlı yollar açıq durar.
-göz gözəl görür **könül sevəni**.
-umduğun gözəlligə **aldanma könül**!.
-**qoz könül edsə**, bitər günbəzdə. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar). (istəyən izlər).
-**könül itsə**: könül istəməzsə**. -**qulaq duysa, **könül itsə**, göz görməz.
-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, uyuq savlar edilsə, yoğşar yumşar can könül.
-çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**. (**qanığan**: çox göydən gedməyən. alçaq könül. qane' olan).
-göz gördüyün danmasa!, **könül qolay inanar!.**
-könül dilin daşlayan, yuva qazdı, yad dillərə könlündə.
-**könül hara baş ora**. baş hara, ayaq ora. göz hara, qulaq ora.
-duyanda adın, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, **səssizcə gülüm könül ağlayır**.
-duyanda adın, **könül daralır**, gələndə səsin ağım ucalır, səssizcə gülüm könül ağlayır.
-**könül alası**: kövn alası. **{-**üzü gözəl, qoyn alası, içi gözəli, **kövn alası**. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl)}.
-**könül istəyinə:** ərkinə.
-dil **könül haçarı**. (**dil**: söz).
-**könül dincliyi əldə olmaq**: könülsərmək.
-**quşqusuz könül:** dolu ürək. çin ürək.
-**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma) (**gəlcək**: gələcək).
-könül qoymaz uzaq, sevənin, gözdü salar, **könül seçənin**.
-**yaxınır könül**, göz yaşarır.

qönül **könül**. **1.**həvəs**.1.** xətirli..

-**sınağul könül**: kövrək könül..

-**könül saysana** (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz..

-**baş düşünər, könül inanar**..

-**könül** qanıt bilməz. **könül** ya dinər, ya sevər, ya söyər(**könül** dəlil, məntiq bilməz, **könül** ya susar, ya istər, ya nifrət edər)..

-**könül tən sinində**..

-pişmişlərə **ver könül**, pişnaqlardan, **al könül**. (pişmişlərə: olqunlara). (pişnaqlardan: pişməmişlərdən).(pişmiklərə ver könül, pişnaqların pönlün al!)**.**.

-alçaq könül: yuturqan.(# **quturqan**). firutən. mütəvaze'. təvazü'kar..

-**könül dincəlmir**: içim dincəlmir: onaymır. -söyləyirəm aldırmır, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır)..

-**könül çəkər**, baş ölçər. (könül istər, baş hesab verər)..

-**könül çəksə**, **baş durmaz**!, **könül çəksin**, baş duysun! (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz)..

-**könül hara**, **baş ora**, könül qara, baş qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!..

-**könül orun**: könüldü yeri**.** -dilin yurdsu, **könül orun**, dillə sözü, **könüllə** yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla)..

-dildir, sırlar haçarı, **sözdür, könül yaparı**..

-**bu qapı könül alanı**, çağrılıb, döğülmədən girilir..

-**könül tovğac**, baş duyğac (olmalı). (**tovğac**. batur. cəsarətli). **(duyğac**. ehtiyatlı. düşüncəli). bu söz kişini könül sevər xoş olurluğa çağırıb, ardındanda, başı untmamağa yönəldir. könül saysana (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz**.**

qönül **könül**. **könüğ**. (**könül**. **gönül**. **gömül**). ürək..

-**könlə oturmuş**: könlə yatqın. gönü. bəğəni**..**

-könlünə yatmaq: könənmək**.** sinmək. yapışmaq. -onun dadlı sözləri bizə çox **könəldi**..

-**könül almaq**: könənmək..

-**könül yazan** sözlər..

-**könül almaq**: sevindirmək..

-**könül vermək**: sevgi ilə bağlanmaq..

-**könül vermək**: könmək. qıymaq. razı olmaq. -buna siz necə köndüz. -onu döğməyə necə **köndün**..

-**könül vermək**: könmək: razı olmaq. qane' olmaq. -azına könməgən, çoxunu görməz..

-**könül doymaq**: məmnun qalmaq..

-**könül soraşmaq**: könül almaq..

-**açuğ könüllü**: könlü açığ. (bidar dil)..

-**alçaq könül:** aran..

-**alçaq könül**: kəmişgin. modest. firutən..

-görkün görüb, **könlü** ərib..

-**qönül almaq: könül almaq.** dadanmaq. dad almaq..

-**könül, ürək vermək**: gönənmək**..**

-könülə yerlətmək: köndürmək. alışdırmaq. adətlətmək. -haçarı qulupa **köndürmək**: haçarı kilidə **alışdırmaq**..

-**könlünə yerləşmək**: könükmək. könüp qalmaq. alışmaq. adət edmək**..**

-(nərsəni) **könlü istəmək**: içginmək. nərsiyə çox müştaq olmaq.

qönül **könül.** -**könül istəyincə**, baş dönməməli, duyub, düşünməlidir.

qönül **könül**. **kövün**. **-**baş yazıvı kövün yazınla dəğiş. ('baş yazı' deyilən nə varsa tulla, könlündəkilər uyqulamağa, sağlamağa edin, çalış)**.**

-alçaq könül: firutən. ərik.

-könül ver: çəkdir. əğil. meyil sal**. -**qışın uzat yorqana, **yayın çəkdir ayrana**.

-könül başdan, baş könüldən su içsin. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq).

-könül sızlar səsi çıxmaz, könül ağlar, yaşı çıxmaz.

-alçaq könül sevgini gizli tut, umsulğu unut. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).

-barmaqları titrədən könül (həvəs) sağlığına.

-**könül sevinci**: könül şadlığı. yürək xoşu.

-**könül yaramı:** bağrım başı. -**bağrım başı** təklik teylər. (**teylər:** açar).

-**iki könül bir olsa**, kimin ona sözü var. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}.

(könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).

-könül tutursa qanad, uçudar başı ayağ salı. (**könül**: həvəs).

-**könül götürmək:**. ürək aparmaq.

qönül **könül.** -sevgi daşı, təkin başda daşınmaz, **iki könül çırpınmasa alınmaz**. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..
-Igid, Könül (Dilin, Dinin) Danmaz..
-ağsarı dümən, **könül cızlağım** (qalxan duman, könül yanma tüstüsüdür)..
-**könül sevən**, bol olursa, gen gəlməz, sıx olursa, dar gəlməz. (könül sevən, yoş (xoş) olar)**.**
-göz görər, könül anar!..
-könül susmaz, baş durmaz..
-**könül qalırsa qırqın**, qaş oynamaz, ayağ gedməz, baş gedməz. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın)..
-**könül çəkir, tən çəkmir**. (**könül**: həvəs)**.**
-göz alışar, **könül yaxışar**. (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (**könül görəni**, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, **könül sevdiyin bular**)..
-çiğm dərdim havalani, **könül istər savalani**, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu).
-gülü gülənə ver**, könül sevənə ver**, sevmək gözəl nəndir, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir)..
-**çala könül**: çalarıq. çalürək. çalağız. istəksiz. içətsiz. könülsüz..
-**könül dincəldən, açan:** ürək genədən..
-ağıl xəznə, **könül yozaq**, dil açar. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar)..
-göz bir yaşqa durur, **başla könül ara**. (**yaşqa**: tutu. pərdə)..
-**darıldı könül**, açılmadı gün, dedi gələr yarın, dedim açmaz yarın (səhər)..
-**aldanma könül, açma için hər yetənə..**
-söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz:** dözməz). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

qönül -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

qönül -**hər işə könül gərək**, igid xoşu at yaraq. (**könül**: maraq. əlaqə)
-**könül bir olsun**, dil başqada olar.
-**könül almaq**: **könl almaq**. ləzzət aparmaq.

qönülcə -**çala könülcə:** çalarıqca. çalürəkcə. çalağızca. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə. könülsüzcə.

qönülçü **könülçüş** pərəstişkar.

qönülə **könülə**. **-**kişi qılığı ölünə sürər, **gülüşlü dodağ könülə**. (**ölünə**: ölənə dək).

qönüllə -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

qönüllə -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlünün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

qönüllə **könüllə.** -dilin yurdsu, könül orun, dillə sözü, **könüllə yorun**. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla).

qönüllə **könüllə**. ürəklə. marağla. məmniniyyətlə. (dilxoşluqla).

qönüllə **-**sağ yaşıyan, başını güdür, **könüllə yürür.** (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır).

qönüllə -yaşsın könüldə duran könüllə vuran.

qönülləmək **könülləmək.** bilinləmək. sanığlamaq. zehnə tapşırmaq. əzbərləmək.

qönüllərə **-könüllərə avıcı**. (təsəlli verən).

qönülləri **-**əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).

qönülləri -**könülləri ışıdan.**

qönüllətmək **könüllətmək**. **könlütdürmək**. **göynütdürmək**. könlün, ürəyin aparmaq. özündən, için keçirmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

qönüllü **könüllü**. -gen göllü, **dar könüllü xanlar**.

qönüllü **könüllü.** xətirli. -min könüllü, bir çatıda qalmaz..
-uyğun düşüncəli, **alçaq könüllü biri.**

qönüllü **könüllü.** könüz. dovtələb. amator.

qönülmək **könülmək. 1**. **gönmək**. könlünə, içinə almaq, salmaq. **1**. ürək vermək. vurulmaq. aşiq olmaq.

qönülsəriş **könülsəriş**. fərəhlənmə. fəraxi xatir. açılğanış. rahatlanma.

qönülsərmək **könülsərmək**. fərəhlənmək. açılğanmaq. rahatlanmaq. könül dincliyi əldə olmaq.

qönülsuz **könülsuz**. içgin (kəndi kəndinə qapanmış). içi tutuq. darıxmış. darıxcım. -**könülsuz** duran könlum

qönülsüz **-könülsüz kişi**, yazısın bulur, ürəksiz kişi daş altda gərək. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan).

qönülsüz -**könülsüz yapılan nərsə**: qonqur. qondur. qurqa. -**qondur** evlənmənin sonun, boşanma gələr. -**qondura** yapılan iş bitməz.

qönülsüz **könülsüz.** istəksiz. içətsiz. çalarıq. çalürək. çalağız. çala könül.

qönülsüz **könülsüz**. istəksiz. qısığın.

qönülsüzcə **könülsüzcə**. çalağızca. çalağızca. çalarıqca. çalürəkcə. çala könülcə. istəksizcə. istəməyə istəməyə. içətsizcə.

qönültaşlıq **könüldaşlıq**. ürəkdaşlıq. ürkədaşlıq. ısnışıqlıq. (yaxın) arxadaşlıq. dosluq.

qönültə **könüldə.** -paylaşılamaz mutluluq, **duyulması könüldə gərək**. (paylaşılamaz mutluluq, duyulması ürəkdə gərək). (mutluluq yalnız duyula bilir, paylaşılamaz)..
-çəkin bilən, **könüldə durar**.

qönültə **könüldə.** -sizin savsal, sağsın qısa sözlərizdə, duyular dalqanır, **könüldə yer açır**. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**: hikmətli)..
-arzı dilək, könüldə bitir (**bitir**: gücərir).

qönültə **-sevgi könüldə durur**, bu dondu qurur.
-yaşsın könüldə duran könüllə vuran.
-ay çevrəyə oyunçaq, **könüldə baş doluncaq**. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).
-**könüldə olursa güvənc**, itirmədən qorxman.

qönültən -**çin könüldən:** çinə güvdən. sinə güvdən. səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz.

qönültən **-**könül başdan, **baş könüldən su içsin**. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq).

-sevi yolu **könüldən keçir**.

-**ovadlığı könüldən**, doğruluğu ağızdan gör. (**ovadlığı** : gözəlliyi).

qönültən **könüldən.** köndən. ürəkdən. səmimi qəlbdən.

qönültəşə -**könüldəşə elçi gərəkməz**. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}. (**elçi**: arxan. vasitə). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

qönültəşlər **könüldəşlər**. -**könüldəşlər** elçi aramaz. (aramaz: gəzməz). (könüldəşə elçi gərəkməz). (**elçi**: arxan. vasitə). (iki könül bir olsa, kimin ona sözü var).

qönültətir **-**yaşlılıqda yaşıllıq, sevgi sevinc gözdə deyir, **üzdə deyir**, **könüldədir**.

qönülün **könülün.** -içimin nisgilini, tökməyə dildir, **könülün sırlarını** açmağa dildir.

qönülüş **könülüş**. iltifat.

qönümsüz **gönümsüz**. /nadoğru.

qönün -**gönün qırışların açma aracı:** çəkməcə. çəkənə.

qönünə -**gönünə güdü sızmasın**: ürəyivə quşqu damasın.

qönünmək **gönünmək**. gönü olmaq. razı olmaq.

qönüş **1**. **gönüş**. şad. xoşnud. **1**. **könüş**. xoş keçirən. xoşqüzəran. **1**. **könüş**. niyyət. -**könüş** hara **qonuş** ora.

qönüşləmək **könüşləmək**. özləmək.

qönüşlü **könüşlü**. niyyətli.

qönüşlük **gönüşlük**. şadlıq. xoşnudluq.

qönüşmək **gönüşmək**. **1**. məftun, aşiq olmaq. **1**. şad olmaq. xoşnud olmaq.

qönüşmək **könüşmək**. **1**. niyyət edmək. **1**. yumşanmaq. -yemiş kal dərilib, sıcaq damda bıraxılıb **könüşür**.

qönüşmək **könüşmək.** izəkmək. niyyət edmək.

qönüşüb **könüşüb**.könlündə yer salıb.

qönüşüq **könüşük**. xoş niyyətli. -**könüşük** elçilər.

qönüt **könüt**. amator. dovtələb.

qönütmək **1**. **könütmək. könətmək.** sevindirmək. şad edmək. **1**. **gönütmək**. şad edmək..
-**könətin:** sevindirin. şad edin..
-**könətmədi:** sevindirmədi. şad edmədi.

qönüyə **gönüyə.**-ac aca gün verməz, **gönü gönüyə nə verməz**.(**gönü**: məhbub).

qönüz **könüz**. dovtələb. könüllü. amator.

qönüzmək **könüzmək.** könlü üzük qalmaq. istəkli qalmaq. həsrət qalmaq.

qöp **{. köp<> kop <> çox <> çok (# yok <> yox)}.**

qöp **-başçı köp bolsa** balığ iğlənər. (**balığ** :ölkə).

qöp **köp** (pof).

qöp -köp şişrilən, şişirdənə yer qoymaz.
-ac bıraxma tox gəzdir, az söyləyib, **köp yazdır**. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

qöp **köp**. <> **pök.** şişik. -**pök** dodaqları.

qöpcə **köpcə**. çoxlu. kəttə. -**köpcə** nədənlər.

qöpçilik **köpçilik** yığva. məclis.

qöpçülüq **köpçülük**. cəmiyyət.

qöpçülüq **köpçülük**. cəmiyyət. -**köpçülüyün** içində: cəmiyyətin içində.

qöpçülüq **köpçülük**. içtima'. camiə. cəmiyyət. -**köpçülük** yaşamı. -**köpçülük** soruları.

qöpçülüq **köpçülük**.1.imumi. **1.**çoxluq. mərdüm. cəmiyyət**.** -şimdi təkillik üstəlir, **köpçülük geridə qalmış olur**. (**təkillik**:fərdiyyət.)
-**köpçülük önündə:** cəmaat qabağında.

qöpçülüqlə **köpçülüklə**. imumiyyətlə.

qöpə **-köpə yürən** azdan qalar. (**köpə yürən**: **köpəçi**. tamahkar).

qöpə **küpə. köpə.** coşun. zireh. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

qöpəçi **köpəçi**. köpə yürən. tamahkar. **-**köpəçi küpəçiyə aldanar. (**küpəçiyə** : torbaçıya. kələkçiyə).
-köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar.

qöpəçi **köpəçi.** köpə yürən. tamahkar.**-**köpə yürən **azdan qalar**. (**köpə yürən**: **köpəçi**. tamahkar).

qöpəçini **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar). (**küpçü: küpəçi**. torbaçı. kələkçi).

qöpəq **-**at ılxısı, **köpək yığnası**.

qöpəq köpək (< **qopmaq**).

qöpəq **köpək**. qopay av iti.

qöpəl **köpəl. kəfəl.** göt. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**).

qöpəlsə **köpəlsə**. çoxalsa. -**aldrışın köpəlsə**, qazaş ona neyləsin. (**aldrış**: xərc. məsrəf).

qöpən **köpən**. çul. -köşşək olmadan **köpənin (**çulun**)** qayırmaq. **(**doğmadıq cocuğa don biçmək, beşik kəsmək**)**. bir nərsənin gərəklərin öncədən yaraqlamaq, quraqlamaq **(**hazırlamaq**)**.

qöpərmək **güpərmək. pökmək. köpmək.** şişmək. şişərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq.

qöpərməz **köpərməz**. köpməz. -**qabayın utan köpərməz**. (**qabayın:** hirsin. -tanrı **qabayar,** bolluq aparar). (.

qöpətmək **köpətmək.**yekətmək. -**gözün ağını köpətmək**: gözün ağını bərətmək.

qöpəyiş **köpəyiş**. artım. artış.

qöpqinə **köpginə**. çoxlu. -**köpginə** deyən, azğına edmiş: çox danışan, az görər.

qöpləns **köpləns**. **{-ləns: -raq}.** çoxraq. əğləb. əksərən. -**köpləns** dəniz qıyında gögərən otlar.

qöplünmək **köplünmək**. mütəvərrim olmaq.

qöpmək **köpmək. 1.pökmək. köpərmək. güpərmək.** şişmək. şişərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq. **1.**uykulamaq. uklamaq. yuxlamaq. yatmaq.

qöpməz **köpməz**. **köpərməz**. -**qabayın utan köpərməz**. (**qabayın:** hirsin. -tanrı **qabayar,** bolluq aparar). (.

qöppəmək **köppəmək**. **köppəmək**. çoxalmaq. -ged gedə **köppəldi (köppədi)**.

qöppərmək **köppərmək. pöggərmək. gəbərmək**. yellənib, şişib ölmək.

qöppü **köppü. pöggü. güppü.** (< **pökmək. köpmək**: şişmək) köpmüş, şişmiş olan. -şehdən suvağda, gəcdə pöggülər oluşmuş. -porsuq kimi **pöggü** qalmış.

qöppürmək **köppürmək. pöggürmək. güppürmək.** şişmək. qabarmaq. yellənmək.

qöppürüş **köppürüş. pöggürüş. güppürüş.** şişiniş. qabarnış. yelləniş.

qöppürüşmək **köppürüşmək. pöggürüşmək. güppürüşmək.** şişinmək. qabarınmaq. yellənmək. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan).

qöprü **-**alçaq ulçağı **köprü üsdə yaxalar**. (namət mərdi köprü üsdə yaxalar).

-alçaq ulçağa borc vermiş **köprü üsdə istəmiş**. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

qöprü **köprü <> körpü.**

qöprü **köprü. . körpü**. **1. körpü <> köprü. 1.**yoltaq. yoltax. iki qıyını, yanı, yolu birbirinə qovuşduran yol.**1.**atanağ. çalbağ. çalbağ.
-arx, kiçik gədik üzərində, bütün dirəklə salınan kiçik körpü, keçit: basma**.**

qöprü **köprü**. aşıt. özəlliklə böyük köprü..
-**sırat köprüsü**: yalağ. (**<** yalanıb yonulmuş**)**. -**yalağdan** keçməyə çəlik yaramaz. **(**incə doğranmış şırıq yoldan **(**sırat köprüsündən**)** keçməyə çəlik **(**əsa**)** nə dərdə dəğir**)**.

qöprü **köprü**. geçit.

qöprü **köprü. körpü**. **-arx, kiçik gədik üzərində, bütün dirəklə salınan kiçik körpü, keçit:** basma**..**
-dəvənin irisi, **köprü üsdə** dayaq yer.

qöprüq **köprük**. **1**. qaynıq. şişik. **1**. kopaq. pofaq. püfək. **1**. koban (< **kov**). hubab.

qöprünü **-köprünü görür**, deşiyi görənoq. (**görənoq**: görmür).

qöprünü **-qırma köprünü**, umut yuvasın körpüdə qurur.

qöprüsü **-**keçmə alçaq köprüsündən, **vur yıxılsın köprüsü**.

qöprüsüntən **-keçmə alçaq köprüsündən**, vur yıxılsın köprüsü.

qöpsənmək **köpsənmək.** küksəmək. köksəmək. kösgərmək. dalqanmaq. (**quruşanmaq** > xuruşan olmaq). -göllər çaylar **köksəlir**.

qöptülünmək **köptülünmək**. mütəvərrim olmaq. təvərrümə tutlmaq.

qöpüq **köpük.** kov. kav. pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. (# **cik**: dolu).

qöpüq **köpük**. -**kövük köpük**: çulxuq şişik. -**kövüklərin** doldurub, **köpük** götürüb.

qöpüq **köpük**.-**su üzərin örtən köpük, çörçöp**.: çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

qöpün **köpün**. təvərrüm.

qöpünmək **köpünmək**. **bökünmək**. şişmək.

qöpünüv **köpünüv.** kopanıv. qabanıv. şişiniv. təvərrüm. iltihab.

qöpürüb **köpürüb**. -qabarıb, **köpürüb götürüldü**.

qör **-**atın yorqa, **uzaq yolu yaxın gör**!.
-**dənəkcə oylab gör: dənnək oylab: dənək dinək oylab gör**: dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.
-yeriki aşda, **yeğiki işdə gör**. **{**yerik aşa, yeğik işə gəlir. (**yerik**: alçaq. namət)}. (**yeğik**: mət). **{**alçaq aşa, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik)}.
-ovadlığı könüldən, **doğruluğu ağızdan gör**. (**ovadlığı** : gözəlliyi).

qör **gör**. **1**. şükr ed. **-azını gör**, çoxunu bil. (azına şükr ed, çoxuna qədrdanlıq ed).
-əkib ur, **əkləb gör**. (**ur**: vur. oraqla. dər). (əkib dər, əkləb **gör**). (**əkləb**: tərbiyət ver). **-** sevgivi ver sevənə **gör nə edər**.
-sevgini ver sevənə gör nə edər.
-**gör eşit iylə**, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, birdin at oxun.
-**gör inanmamışdım!:** iki gözüm!. özüvüdə cırsan inanmaram.
-azcaq olursa oğul uşağın, **dosdan atadan baydan gör**. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır). (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).
-düşmanı özüncədə görməsən, **topuğunca gör**.
-qulaq eşit, **gözüm gör**. (öncə inanmazdım. quşquya yer qalmadı artıq).
-gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.

qör **gör.** görər . -**gör kor**: görər görməz..

-xoca deyər. -**dediyimi gör**, gördügümü yox..

-**dosdu iş başında gör**..

-hərnəyi, qurdasında gör. (**qurda**: sistim).(hərnəyi işlədiyi sistimin içində yoxla, gör)..

-düşmanı özüncədə görməsən, **topuğunca gör**..

-**verə gör:** ver gilən.

qör **kör**. **kül**. (# **qor**: köz. od).

qör -kişi qazanın otda durnca, **otdan düşüncə gör**.

qör! -atı, arıyanda **gör**!, eydi, qarıyanda **gör**!. (**arıyanda**: yorulanda). (**gör**: Gözətlə. bax. baxmaçılıq ed.).(**eydi**: eyidi. iyidi. iğidi. igidi.).

qörbətəq **görbədək**. birdən. anidən.

qörcəq **görcək** .-iki it başına boğuşar, **qurd görcək barışar**. (**başına:**təbii halətdə).

qörcəq **görcək**. **görgüd**. olcağ. (olacağ). təqdir. -**görgüd** nədir : təqdir nədir. -olcağdan, bulcağ yox: təqdirdən qaçağ yox. -**görgüdə** çara yox.
-ağzında bircə dişi yox, **yaşamda görcək işi yox**.

qörcəq **-kötüsün görcək**, iyisin atma.

qörcələmək **görcələmək**. olacağı çəkləmək, təxminləmək.

qörcəyin -buyanın işlərini gördə bitir, **oyana qoyma qala görcəyin iş**. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

qörcü **görcü**. **1**. baxcı. tamaşaçı. tamaşagər. binəndə. seyirçi. seyr edən. **1**. işbilən.

qörcülük **görcülük**. işbilənlik.

qörç **körç**. göz bəbəyinə toz kimi enən örtük, pərdə. zar. incə örtük. diyafraqm. hicabi haciz.

qördüqünə -gördüyünə göz güvənər. (qulaq gözü dəğişməz)

qörev **görev**. **1**.işev. fabrik. kərxana.**1.**işlik. vəzifə.

qörə **görə < qarar** (< **qaramaq**) **-damara qarar**, qan dolanar. {**qarar**}..
-**nəyə görə:** nə uğra..
-**tanrya görə kişi, insan:** qul. təkin.

qörə **görə**. **1**. boyuca. boyunca. tibqi. mutabiqi. -işiz **boyunca** geyim gərək. -davranışız boyuna söz eşidərsiz. **1**. qarab. -hər kəs başqaların özünə **qarab (**görə**)** ölçər. **1**. buyınça. üzərinə **(**dayir**)**..
-**nərsiyə görə**: nərsiyə munasib. -səndə **boyuva görə** deyilsin ha: səndə boyuva munasib davranmısan ha..
-ona görə: onca. onculayın. onun açsından.

qörə **görə**. **-başına görə** papağın, **götünə görə** tumanın olsun.
-**oduna görə** tüstüsü çox.
-**oduna görə tüstüsü** yox.

qörə **-hər doğra görə**: hər munasibətə görə.
-qança verə qança ala, kimi qala, **kimi görə**. (uzundu quyruğu dünyanın).

qörə -**olasıya görə**: ehtimalata görə. -**olasıya görə**, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür.

qörəcə **görəcə.** sayıltı**.** sayılı**.** e'tibarən. -bu gündən **sayıltı**.

qörəcəli **görəcəli**. baxmalı.

qörəç **görəç**. baxış. nəzər. -qapalı **görəç**. -açıq **görəç**. -**görəç** alışmışdırmaq: ilğa' edmək.

qörəçi **görəçi**. təcrübi.

qörəçi **görəçi**. nəzəri. -el **görəçi**: xalqın nəzəri.

qörəçin **görəçin.** nəzərin. -**görəçin** dəğiş.

qörəq **görək**. amal. -**görək amac** edinmək.

qörəq **görək.** səzavar. şayistə. rəva. -iş görürsün, gör **görək**. -**görəkmi**: rəvamı. -**görək dəğil**: rəva dəğil. -**görək** olursa, gör görəlim.

qörəq **görək.** uyğun. məsləhət.

qörəqi **görəki**. təcrübi. əməli.

qörəqin **görəkin**. görülmüş. qılınmış. təyərlənmiş. amadə. -**görəkinə** yiyə tapılır: hazırına sahab olan çox olur. -**görəkinə** qulluq: self servis.

qörəqinmək **görəkinmək**. təcrübə qazanmaq. təcrübə kəsb edmək.

qörəqir **görəkir.** uyğun görülür, məsləhət görülür. -əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq **görəkir**.

qörəqitmək **görəkitmək**. təyərlətmək. təhiyyə editmək. hazırlatmaq. amadə editmək.

qörəqmək **görəkmək**. təyərləmək. təhiyyə edmək. -gec olduğundan, istəklərizi **görəkəmədim** : təyərləyəmədim. -ertdən neçə dənə **görəkə** ildi : səhərdən, təhiyyə neçə dənə edə bildin. -**görəkəməz** : qılamaz. -**görəkin** : hazırlaşın. amadə olun.

qörəqmək **görəkmək.** uyğun görmək. məsləhət görmək. -əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq **görəkir**.

qörəqör **görəgör**. **görgörə**. self servis.

qörəqörə -**göz görəgörə**: qarabaqara**.** -**qarabaqara** vurdu yıxdı.

qörəli -**görsün görəli** kordu gözüm, laldı dilim. (**görsün:** üzün).

qörəltə **görəldə**. örnək. nimunə. -özgələrə **görəldə** oldu.

qörəm **görəm** əxlaq.

qörəm **görəv**. **görəm**. darıt. yüküm. vəzifə. diyuti. -bu sizin **darıtız**. -darıtız nə. göreviz nə. -ağır **darıtlar**: çətin görəvlər.

qörəmli **görəmli**. əxlaqlı.

qörən -çox anlayan, çox bilər. **çoxlu görən**, yol bilər.

qörən **-görən olsa**, bir başa bir göz yetir (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) ..

-çox yaşıyan, çox gəzən, **çox görən**, çox bilənləri qoruyun!..

-sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır..

-eşidən dəh gələmir **gözlə görən qarşında** .

qörən **görən**. pıratikan. pratikan.
-qazanı görən, boşqaba qanmaz. (çoxa öğrəşən, aza dayanmaz).
-ağacdır gətrən yemişi, **paradır görən hər işi**.
-**ayağun görən**, **yolun görən** başmağun.
-qurd görən itlər ağızbirolar.
-**uzağ görən:** biləkçi. biləçi.
-eldən atılmış, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, **görən desin** doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

qörən **görən**. tanrı. -**görən bilir**. tanrı bilir -**görən** nə oldu: allah bilir nə oldu..

-soxma başın kolluğa, sanma görən yox səni. {kola soxmuş tülkü başın, gizləndiyin sanmış. (tülkü başını kola (tikanlıqa) soxanda, elə bilir onu heç kim görmür}.

qörən -**uzağı görən**: uzbilgə.

qörəndə -düşman qaçanda usar, **düşman görəndə pusar**. (götü boş pişik). (**usar**: coşar). (**pusar**: mısar. gizlənər).

qörənə **görənə** .-**göreni eşidən** salıqlır (**salıqlır** : xəbər verər).

qörənəq **görənək**. dəb. -**gələnək görənək**: adət ənənə. dəb, rəsm rusum.

qörəni **göreni**. -**göz göreni**, baş sezsin!. (**sezsin**: anlasın)..
-**könül göreni**, göz görməz. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

qörəni -**göz göreni, baş sezsə**, könül çırpar, ayağ çapar, qol çalar.
-göz göreni, baş sezsin.

qörəni **-sol göz göreni**, sağ göz anar.

qörənin **-**göz görənin qılğanar!. (**qılğanar**: qılmağın öğrənər). (göz ördüyün götürər).

qörənməz **görənməz**. -dağlara çıxmayan, **uzaqları görənməz**.

qörənmir **-düşündə görənmir**, döşündə arır**..**
-düşündə görmədi, **döşündə tapdı**.

qörənoq **-**köprünü görür, **deşiyi görənoq**. (**görənoq**: görmür).

qörəntə **-görəndə uçdu əldən hər nə var barım**, us başımda, qan damarda, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).

qörər -elin **görər gözü**.
-göz görər ürək çəkər.
-yaxşı ölər, **dərək görər**.(yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr) (yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir).
-ağız deyər, qulaq duyar, **göz görər**.
-qulaq duyar, **göz görər**.

qörər **görər . gör.** -**gör kor**: görər görməz.

qörər **görər**. -pisik kişi baş yumaz, **bitdən görər**. (**pisik**: kəsif. kifir). (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır)..
-**göz görər, könül anar!.**

qörər **görər**. sınar. çəkər. -bu yollarda çox çoxlu **qın sınar**.
-qatdan baxan **dərin görür**. (**qatdan**: damdan. ucadan). (**qat**: dam).
-ay doğsa **hammı görər**.

qörər **görər.** -uyuyan, **yuxusun görər**. (uyuyan, **düşünü görər**). (uyuyan, **düşündə görər**)..
-əl yığanı, **göz görər**..
-yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, **görər işi.(daş qazanda, aş pişər).** (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin).

qörər -**göz görər**, ürək əsər, baş tələsər!.

qörərqi **görərki**. **görərsəki**. baxarki. baxarsaki. qaraşsaki. -**qaraşsaki** heç nə qalmayıb.

qörərsəki **görərsəki**. **görərki**. baxarki. baxarsaki. qaraşsaki. -**qaraşsaki** heç nə qalmayıb.

qörəsi **görəsi**. görməsi gərəkən, uyqun, maraqlı olan. -bu yerin **görəsi** yeri yoxdur.

qörəsitmək **görəsitmək**. görsətmək (**görət**. ibrət). ibrət vermək.

qörəş **görəş**. təcrübə.

qörət **görət**. adab. risum. adat.

qörət **görət**. ibrət.

qörəti **görəti**. **1**.dənəmə. **1**.(performans. karayii. karamədi. əməlkəd). **1**. icra. **1**. numayiş. **1**.ifa.

qörətmək **görətmək**. əxlaq dərsi vermək.

qörəv **görəv**. **1**. minnət. -**görəv görüldü:** iş yerindi. mə'muriyyət uyqaşdı. **1**. alba. yüküm. vəzifə. mə'muriyyət..
-**onğat** görəv. şərəfli iş..
-bir görəvi üzərinə almaq: yükünmək.

qörəv **görəv**. **görəm**. darıt. yüküm. vəzifə. diyuti. -bu sizin **darıtız**. -darıtız nə. göreviz nə. -ağır **darıtlar**: çətin görəvlər.

qörəv **görəv**. tutu. mə'muriyyət. qonqur. qondur. qurqa.

qörəvçilik **görəvçilik**. minnətdarlıq.

qörəviq **görəvik**. **görəvli**. dartıl. darıtlı. mükəlləf. müvəzzəf. məcbur. vəzifəli.

qörəvin **görəvin**. görüyün. **-görüyün görgünçü**, beririm berginçi. ().

qörəviş **görəviş**. mmə'muriyyət.

qörəvqinmək **görəvginmək**. özünü müvəzzəf duymaq. qılmağı, əda' edməyi gərəkli bulmaq.

qörəvlənmək **görəvlənmək**. dartılmaq. yükümlənmək. müvəzzəf olmaq.

qörəvli **görəvli**. **görəvik**. dartıl. darıtlı.

qörəvli **görəvli.** qoyuq. tutuğlu. mə'mur.

qörəvsiz **görəvsiz**. darıtsız. vəzifəsiz. məsuliyyətsiz.

qörəvtir **görəvdir**. ödəvdir. borcdur. vəzifədir.

qörəymək **görəymək**. -o darsa bunu **görəyin**. -**görəymədən**: pırob edmədən.

qörq **görg**. (< **görmək**: edmək).**1**.ibrət. sərməşq. -buda sizə **görg** olsun.**1**. qanıq. dəlil. **1**. məşq. təklif.

qörq **görk**. **1**. üz. surət. cəmal. -**görkünə** düşcək gözüm. **1**. gözəllik. -göğərçinin **görkü** var, başında da börkü var, öz yiyəmdir **(**tanrımdır**)** öz ağam, nə versədə irki **(**haqqı.

ixtiyari**)** var. **1**. **görk**. **köküş**. > **kök**. görküş. qiyafiyə. -**kökə salmaq**: < **görkə salmaq**. qiyafiyə salmaq. -özüvü gör nə **görkə** salmısan, yazığ. **1**. **görg**. (binayi. did. didqah. cilvə)-**görgü**dən qaçırma. mənzər..
-at görkəni **(**gözəlliyi**)** yalında, qız görçəni saçında..
-**güzgülər görkü**: aynalar gözəli. qəhbə..
-**görkün** görüb, könlü ərib.

qörq **görk**. surət. cəmal. görünüş. gözəllik.

qörq **-**utanc gözdə, **görk üzdə**. (**görk**: göyçəklik).

qörqəq **görkək**. **kökrək**. göstərişli. göz alıcı. görkəmli. saltanatlı**.**

qörqəl **görgəl**. 1sorumlu. məsul.

qörqəli **görgəli**. görməli.

qörqəm **görkəm**.1. idim.**1.**obohət.

qörqəməz **görgəməz**. əntiqə. -onun **görgəməz** işləri çox.

qörqəmli **görkəmli**. **görməgəy**. **1**. görməgil. görmələk. görməli. **1**. möhtəşəm.

qörqəmli **görkəmli**. görnüklü. gözdəli > {(**qozidə** (fars)}. seçgin. -öz devrinin **görnüklüsü**.
1.görməmiş. **görməgəy**. mədəniyyətsiz. fərhəngsiz. ədəbsiz.**1.görklü**. göstərişli.
görkək. kökrək. göz alıcı. saltanatlı**.** -**yax** dağ: görkəmli dağ.
-**bayraq kimi görkəmli**.

qörqəsi **görkəsi.** gözəlliyi**.-**gün kölgəsi**, ay görkəsi**.

qörqəşmək **görgəşmək**. **görzəlmək. görzəşmək**. **gözgəşmək**. gözəlləşmək. rəhruf tapmaq.

qörqəv **görgəv**. **1**. qılqaş. aşquc. işquc. çalqaş. fonction. karkərd. əməlkərd. fəaliyyət.
1. məsuliyyət. sorumluk.

qörqəvli **görgəvli**. sorumlu. məsuliyyətli.

qörqəz **görgəz**. **görkəz**. numayiş.

qörqəz **-yol görkəz:** izit. (bir izə, yola itmə, götürmə). yolat. götür.

qörqəzən **-yol görkəzən:** izitən. (bir izə, yola itmə, götürən). yolatan. götürən.

qörqəzi **görkəzi**. yaraşığı. gözəlliyi**.-**üz görkəzi göz, kişi görkəzi söz.

qörqəzi **-**üz görkəzi göz, kişi görkəzi söz. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi)**.**

qörqəzitmək **görgəzitmək**. numayişə qoymaq.

qörqəzitmək **görkəzitmək**. qondurutmaq.

qörqəzmək **-istilk görkəzmək:** ısqarlamaq. isti qarşılamaq. iyi istiqbal edmək.

qörqəzmək **-oyun görkəzmək: oyun çıxarmaq:** oynaşmaq. aktorluq edmək.

qörqəzməyin **-**yamandan gördüyün yetər, **görkəzməyin istəmə**. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

qörqilən **-**at gözündən yaşqanı, **girdir başın oldağlara**, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

qörqqə **körggə**. **çörggə**. **şrtqa**). **sürggə**. sürcə **(< sürmək)**. tellərdən oluşub, bir yer üzərinə sürütərək arçalayan arac.

qörqlü **görglü**. **görklü**. **1**. **göklü**. möhtəşəm. **1**. güclü qaraşlı. uzaq görən. bəsirətli. **1**. **görkəmli**. -**yax** dağ: görkəmli dağ.
-**donu görklü olmasada**, özü keçməli değil.

qörqlüq **görklük. 1**. gözəllik. **1**. > **köklük**. açıqlıq. -geniş **görklük**.

qörqörə **görgörə**. **görəgör**. self servis.

qörqsəmək **görgsəmək..**
-görsəmə!. görmək istəmə!..
-**görgsəmədən göründü**: **görsəmədən göründü**: görünmək istəmədən göründü..
-**görgsə**: **gögsə**: çalış gör**..**
-səni çox görsədim: görmək istədim.

qörqtən **görkdən**. gözəllikdən. **-**ər qarır ərkdən, **xatun qarır görkdən**. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən).

qörqü **görgü**. **1**. göz alnağı. görmə gücü. **1**. tamaşa.**1. görkü** .-dağ **görkü** daş, baş **görkü** saç**..1. görkü**. yaraşığı. gözəlliyi. -yigid görkü, bilik yaraq.
-**sözdür kişinin gərəki görkü**, tutmasa sözün, yaramaz börkü. (**görkü**: yaraşığı).
-üz görkü göz, kişi görkü söz.

qörqül **görgül**. **1**. görməli. görməyə dəğər. **1**. gözəl. sevgil. -görgülüm məndən ırama: sevgilim məndən ıraqlaşma, uzalaşma. **1**. xoşgül. xoşgil. **1**. görülən işlərin ən gözəli.

qörqülənmək **görgülənmək**. **1**. ibrət götürmək. **1**. nimunə, sərməşq, ibrət götürmək. vermək. vermək. ədəb olmaq.

qörqülətmək **görkülətmək**. nimunə gətirmək. ibrət vermək. sərməşq vermək. ədəb edmək.

qörqülüq **görgülük**. göz alanı.

qörqüm **görküm**. obur. heybət. əzəmət. -**oburlu**: heybətli.

qörqün **görgün. görkün** . **1**. (< **görmək**: edmək). məsəl üçün. məsələn. -**görgün** bir dənəsin de. **1**. görməli. **1**. mücərrəb. dünya görmüş.
-görkün üzə qonağdur, qocaldıqca köçər o. (**görkün**: gözəlliyin)**.**
-gözəl görkün, göydə gündən ayınmaz. (**ayınmaz**: seçilməz).

qörqünçü **görgünçü**. görməli. **-görüyün görgünçü**, beririm berginçi. (görəvin görməli, verəcin verməli).

qörqünə -**gül qörqünə tən gəlməz:** gül gözəlliginə tay, bərabər olamaz.

qörqüş **köküş**. **görk**. > **kök**. görküş. qiyafiyə. -**kökə salmaq**: < **görkə salmaq**. qiyafiyə salmaq. -özüvü gör nə **görkə** salmısan, yazığ.

qörqüşlü **görgüvlü**. təcrübəli.

qörqüt **görgüt**. **görgüd**. **1.görcək**. olcağ. (olacağ). təqdir. -**gördək** nədir : təqdir nədir. -olcağdan, bulcağ yox: təqdirdən qaçağ yox. -gördəkə çara yox. **1.** (< **görmək**: edmək). oyandırı. savaq. huşdar. təzəkkür. **1**. adab o risum. adabi maaşirət. **1**. bələdçi. -**görgüd ata**: bələdçi ata.1. **görüklü.** tədbirli. müdəbbir. -**görgütata:** tədbirli ata. dədəqurqud.

qörqütata **görgüt ata.** tədbirli ata. dədəqurqud.

qörqütmək **görgütmək**. **1**. (< **görmək**: edmək). oyandırmaq. savatmaq. huşdar, təzəkkür vermək. **1**. ibraz edmək. **1**.qanqıtmaq. dəlil gətirmək.

qörqütmək **görgütmək**.görüng vermək. ifa edmək. ifadə edmək.

qörqütür **görküdür.** gözəlliyidir. -düzlük, **düz kişinin görküdür**.

qörqüv **görgüv**. təcrübə.

qörqüz **körgüz**. **korgöz**. **çorgöz**. köstəbək. korsiçan.

qörqüzmək **qörküzmək.** tədbir tökmək. tədbir edmək. -**görüküzüb** işə çıxdılar.

qörləmək **körləmək**. **korlamaq**. (**< kor**: **kör**. **boş**. **dəğərsiz**. **dəğməz**). bir nərsəni sıydan sayağdan (ərcdən, e'tibardan) salmaq. (**korlayan**: **korlayıcı**: **körləyici**: spoiler).

qörmə -**görmə gücü**: göz alnağı. görgü..
-**görmə**, **qanma gücü**: qarqavaq.
-**xoş görmə**: rəva görmə. qıyma -kəndivə qıymazı, **özgəyə qıyma**. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi).
-**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək).
-yamanın adın çəkmə, adın çəkdin, **üzün görmə**, üzün gördün, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).
-yovu qarınca görmə. (yovu **"qarnı incə"** görmə). (**yovu**: düşmanı).

qörmə -**görmə görüş**: ziyarət.

qörmədim **görmədim**. **-**dünyanı gəzdim **tatdan dadsız görmədim**!.

qörməgqy **görməgəy**. **görkəmli**. **1**. görməgil. görmələk. görməli. **1**. möhtəşəm.

qörmək **1**. mayna edmək. **1**. sanmaq. təsəvvür edmək. -özüvü kim **görüsən**. **1**. anlamaq. -**gördum** ki yoxsuldur, keçdim. **1**. mə'ruz qalmaq. -nələr **gördük**. **1**. keçirmək. savmaq. -bir il qamaq (qapaq) **görmüşlər**. **1**. nəsib, qismət, hasil olmaq. -yaxşı günlər **görsün**. **1**. dənəmək. yoxlamaq. -görmədən aldın malı, çiğnində var baş malı. -onun yapdıqların **görəndən** son sözüm yox deməyə. **1**. **görümək**. qarmaq. qaramaq. baxmaq..**1.** gözlə tanımaq. 2. qılmaq. çalışmaq. -eşitmək, öğrətir, **görmək, biltirir!..1.** icra edmək.**1.**işləmək.**1.** qılınmaq. -**gün görmək**: (gün qılınmaq). yaşamaq. -**pis gün görmək**: **gün görməmək.** kötü yaşamaq. -**iyi gün görmək**: yaxcı yaşamaq. **1.** sınamaq. çəkmək. -**qın sınamaq**: əzab çəkmək. **1.** sınamaq. təcrübə edmək. -qıyınçılıqlar **sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, işgillər aşırmış

bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**çitgiliklər:** çitinliklər).
-gün görmək: rahat üzü görmək..
-**korluq görmək:** korlanmaq. sinsimək.
-**yarımçılıq iş görmək:**çalamaq..
-**alaçiğ çalamaq**: **alaçiğ çalmaq**: iyicə düşünmədən işə keçmək..
-**olasıları olmuş kimi görmək**:yanılsamaq..
-**yuxu görmək:** düşəmək. (< **düş)**. xəyala dalmaq. xiyal görmək. düş görmək..
-**düş görmək:**düşəmək. (< **düş)**. xiyal görmək. yuxu görmək. xəyala dalmaq.
-**kənin** görmə: çox görmə..
-**görürlərki**: baxıllar ki..
-**görürlərki** çoxdan ölüb. -yapraq kimi əsir, kimi **görməyə** tələsir.

qörmək -**yuxu görmək:** düş düşəmək.
-**yuxu görmək:** düş düşənmək. -**düşün, düşər düş**məzi var, **düş** var **düşman** başına, **düş** var **düşman** yanına **düşər**.

qörməqəy **görməgəy**. **görməmiş**. **görgənsiz**. mədəniyyətsiz. fərhəngsiz. ədəbsiz.

qörməqil **görməgil**. görməlik. görməli. görməgəy. görkəmli.

qörməqtən **görməkdən**.-**göz görməkdən**, kişi bilməkdən doymaz.

qörməli **görməli. 1**. görsək**.** matah. **1**. görgül. görməyə dəğər. **1**. görgün. **1**. **görgəli**. **1**. göryər.**1.**görgünçü. **-görüyün görgünçü**, beririm berginçi. (görəvin görməli, verəcin verməli). **1.**görməgil. görməlik. görməgəy. görkəmli.
-**uykuda görməli**: düşüşünməli.

qörməliq **görməlik**. görməgil. görməli. görməgəy. görkəmli.

qörməmək **görməmək. görməzlinmək**. (görmək istəməmək). aldırmamaq. saymamaq. vecinə almamaq. vəq' qoymamaq. -o, kiçik böyük **görnəmədən** ağzına gələni söğür. -nə olub ki mənidə belə **görnəmirsiz**. -o heç nə **görnəməydi.**
-**çox görməmək:** bağışlamaq. əsgitməmək. hifz eləmək. -onu mənə **bağışla**!. -tarı bağışlasın!. -**bağışlasın**!: hifz eləsin.
-**gün görməmək: pis gün görmək**: kötü yaşamaq.

qörməmiş -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

qörməmiş **görməmiş.1.görməgəy**. **görgənsiz**. mədəniyyətsiz. fərhəngsiz. ədəbsiz.**1.**(qarqış) -**gün görməmişin** biri gün görməmiş.1. acqursaq. acqurd. acqır. dadnıq. tamahkar.
-kitabsız, göz **aydın görməmiş**.

-**balta görməmiş,** orman yox. (orman: meşə) (sıxıntısız, inciksiz iş, kimisə yoxdur). (igit deyingən, dəymədüşər, ərgil (ərgçil), ərköyül olmamalıdır. (**ərgil**: ərgçil. ərköyül: kəmaltələb).

qörməmiş -**sanki qızıl görməmiş** heç kim paxırın. (**paxırın**: misin)..
-**arı görməmiş bal olmaz**, nazdan əksik yar olmaz.

qörməsə **-çöldə gəzən tülkü tazı görməsə**, quyruq oynadar, qurdu tanımaz.
-göz görməsə üz dönər.

qörməsən **-düşmanı özüncədə görməsən**, topuğunca gör.

qörməsin -**gün görməsin** kölgən sənin..
-**çox görməsin:** əsirgəməsin. qorusun.

qörməsin -tanrım sizi qorusun, evizə eşiyizə, yurduza beşiyizə **çox görməsin**.

qörmətən **görmədən**. qaraqlamadan. baxmadan.

qörməti -bizdə, başa **gələnləri göz görmədi**.
-düşündə görmədi, döşündə tapdı.

qörmətik -**aşdaşını görmədik**. (yaxcı yamanın görmədik). (yaxcı yamanın: pis yaxcısın).

qörmətiqcə **-**göz gördükcə öğrəşər, **görmədikcə döngəşər**

qörmətin **-**gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

qörmətiyivi -**xoş görmədiyivi**: qıymazı. -**kəndivə qıymazı**, özgəyə qıyma. **(qıyma**: xoş görmə).

qörməyə **görməyə**. -**iş görməyə**, diləkdə gərək, biləkdə, ilikdə gərək, bilikdə. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

qörməyə **-**olsun bir güzgü yetər, **bir acıyan görməyə**!!. (duyduğun çox nərsələri dışarda, özgədə gəzmək gərəkməz).

qörməyə -gəlməz ürəyim, yox diləyim **görməyə birdə**.

qörməyən -**qurğunu görməyən**, burğuya düşər.

qörməyəsin **: uğur (xeyir) görməyəsin:1.** buyrunmasın. **1.**buyqurmasın. tanrım kəssin.

qörməyir **-**özgə gözdə seçəyir qıldan qılı, görməyir kəndi gözündə dirəyi. (**seçəyir** : seçə bilir).

qörməz -aylar keçir, illər ötür yol yarı, **kimsə görməz** bu uzanan yolları.
-evində batmanı görməz, qonşuda oqqanı çəkməz. (**oqqa**: kiçi ağramlı çəki birimi) (**batman**: böyük ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)
-kimsə kəndi ölümün görmür!.
-görməz dinləməz, danışmaz kimsə: göz, dil qulağ koru.
-qulaq duysa, könül itsə, **göz görməz**. (**könül itsə**: könül istəməzsə).
-görməz yarın, baş işləməz ac qarın. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz).
. -korağun kəndi, **günəş görməz**!. (**korağun kəndi**: korların kəndi)..
-**görməz olur, başı gora titrəyən**, sönməz ışıq, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).
.-görər görməz: gör kor ..
-kar duymaz, oxşadar, **kor görməz, yaraşdırar**..
-bağdalı dos, illər ötər, **üzün görməz**, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı)**..**
-əl görsədər, göz görməz. (əl görsətir, göz dözməyir)..
-iş var ürək sezər, **göz görməz**..
-kölgəyə sığınan, **günəş görməz**.
-könül görəni, **göz görməz**. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül Iç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular)..
-**gömük elik, yas görməz**: batmış elə yas tutulmaz. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).
-qulağ duymaz, **göz görməz,** burun qaçırmaz. (tapmaca) (iy. qoxu).
-yüksəkdə uçan **yer üzü görməz**.

qörməziyti **-**olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz**.

qörmöz **görmöz**. (görünməz). ruhu qarşılayan, gözə görünməzlər. cin.

qörmuş -**təcrübəli dünya görmuş**: aşınmış eşinmiş.
-sınaq görmüş: ərin**.**ərinmiş**.** alçaq könül. **-ərin arın**: ərinmiş arınmış.**-**kişi olar, ayıq oyaq, ərin arın. (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-**dövrə görmüş**: türgən..
-**dünya görmüş:** döğgən. təcrübəli. mücərrəb. əşib eşmiş.
-**dünya görmüş**: görgün. mücərrəb.
-**tükəl görmüş, eşitmiş**, xanlıq çağında olmuş. **(tükəl**: tamam. bütün).
-uyuyumuş, **yuxusun görmüş**.
.-**dəni görmüş, quş olan**, yox duzağı. (quş beyinli, sadə, dəni görür).

qörmüşəm **görmüşəm**. -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

qörnən **görnən**. -köksümdə yatan **qınanc**, **üzümdə görnən qıvanc**. (**qınanc:** qəm**) (qıvanc**. sevinc).

qörnlüq **görnlük**. **görntük**. görüş. (bir yerə gedirkən aparılır).

qörntüq **görntük**. **görnlük**. görüş. (bir yerə gedirkən aparılır).

qörnüq **görnük**. dərs. ibrət.

qörnüqlu **görnüklu**. ibrətli.

qörnüqlü **görnüklü**. görkəmli. gözdəli > {(**qozidə** (fars)}. seçgin. -öz devrinin **görnüklüsü**.

qörnüş **görnüş**. **1**. çap. biçim. zahir. -**çapdan düşmüş**. **1**. zahir..**1.**ayvarış. əzvarış. əzvariş. üstbaş. üsbaş.1. qiyafə. -**biraz öytgən görnüş**: biraz dəğişik qiyafə.
-**dış görnüş**: görüm. şəkil. keşib. (< **çəkim**). şikli zahiri.
-**açığlıq görnüşləri**: ap aydın görünə bilənlər.

qörnüş **görnüş**. şəkil. zahir.

qörnüşü **görnüşü**. zahiri.

qörnüşü **görnüşü**. şəkili. şəkli. zahiri.

qörnüşüntə **görnüşündə**. şəklində. zahirində.

qörnüz **görnüz**. **görüz. 1**. qiyafə. zahir. vəz'. **1**. mənzərə. nəma. **1**. (tiatr, göstəridə) səhnə.
-ikinci pərdədən üçüncü görün.

qörpeciq -**yeni körpecik gəlin**.

qörpə **körpə**. **1**. açar. açaq. biçindən son bitən göy. çağacıq. **1**. qopca. -**qopca** yemişlər. **1**. döşək. **1**. çağlaq. yeni doğulmuş. doğursun. **1**. göyərik. acarıq. yeniyetmə..**1.**çəpi. sapı. bəbə. -**sap balıq**: çoluq cocuğ. **1**.balaq. balaqca. çağacıq.**1**. yaş.**1.**törkə.
-körpə bala: tifil. **hevərə**. **ləvərə**. (**kəvərə**)..
-körpə bitgi, **əkin**: sağrıq. süğrük.
-**körpə gözə:** yaş yoş**.** tər törə.
-**körpə ağac:** tingə.

qörpə 1.(**pöhrə)**. 1.kövürpə. yeni doğmuş, cücərmiş. 1. qırpa.

qörpəcə **körpəcə**. döşəkcə.

qörpəciq **körpəcik**. yaşacıq. -**yaşacıq** çağanın cığıltısı.

qörpənin **-**poxu güdülən **körpənin üzü gülər**. (körpələrin (bəbənin), onların çevrəsindəkilərin günlərin qara edən, cocuqların ayağ bərkiliyi, boşluğudur) (körpənin yeyib içib yatmaqdan son işi yoxdur)

qörpü **körpü**. **köprü.** . **1. kör<u>p</u>ü <> köp<u>r</u>ü. 1.**yoltaq. yoltax. iki qıyını, yanı, yolu birbirinə qovuşduran yol.**1.**atanağ. çalbağ. çalbağ.
-arx, kiçik gədik üzərində, bütün dirəklə salınan kiçik körpü, keçit: basma**.**

qörpütə **-**qırma köprünü, **umut yuvasın körpüdə qurur**.

qörs **görs**. görüşən bölüm. üz. çöğrə. çehrə. çıray. surət. -**görsün** mənə göstər. -tutuban **görsünü**: üzünü tutaraq. -**görsün** görəli kordu gözüm, laldı dilim. -appaq olan **görsünə** qurban.

qörsə -qulağ duyanı **göz görsə**, quru pambıq **köz görsə**.

qörsə **-yeğit qonağ görsə**, evdən çıxar, yerik qonağ görsə, evdən qaçar. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

qörsə -azın kəmin bilməyən, **çoxun görsə** şıllaqlar. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

qörsəq **görsək. 1**. matah. görməli. **1**. mənzərə.

qörsəl **görsəl**. təcrübəli.

qörsətən **görsədən**. satan. -kəndin usğat **sanan**, **görsədən, satan**: usan.

qörsətər **-**əl görsədər, göz görməz. (əl görsətir, göz dözməyir).

qörsəti **görsəti**. **görsətu**. numayiş.

qörsəti **görsəti**. fihrist.

qörsətiş **görsətiş.** numayiş.

qörsətmeq **görsətmeq <> göstərmek.**

qörsətmək -**açıb görsətmək**: saytamaq. saytmaq.

qörsətmək **görsətmək.** görəsitmək (**görət**. ibrət). ibrət vermək.

qörsətu **görsətu**. **görsəti**. numayiş.

qörsüq **görsük**. sevişli görüş. mulaqat.

qörsün **-**başa gələni, **göz görsün**, baş duysun.

qörsün -**görsün görəli** kordu gözüm, laldı dilim. (**görsün:** üzün).

qörsün **görsün**. üzün. -**görsün** mənə göstər. -görsün görəli kordu gözüm, laldı dilim. -appaq olan **görsünə** qurban.

qörsün **-**qulaq duysun, **göz görsün**.

qörsüt **görsüt.** nəma. mənzər.

qörşün -**görşün aydamaq**: açısın aydamaq. nəzərin izhar edmək, demək.

qörşün **görşün**. nəzər. nəzəriyyə.

qört **gört**. üzün görkəmi, ifadəsi. -iyi **görtlü**. -hirsli **görtlü**.

qörtə -**buyanın işlərini gördə bitir**, oyana qoyma qala görcəyin iş. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

qörtü -**ardağ kişi, gördü işi**. (ardağ kişi, görər işi). (**ardağ**: ciddi).

qörtü **görtü. görüt.** örtmən**.** üz. səth. -**örtmənin** yox **artmanın** (için) gör.

qörtü **-**qulaq duydu, **göz gördü**.

qörtüq -**duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin**, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

qörtüq -**xoş gördük**: **(yankı**: cəvab**).** -xoş günüz olsun.

qörtüq **körtük**. **1**. kar kor yığını, toparı. kürtük. qanmazlar yığını. **1**. kütlə.

qörtüqcə **-göz gördükcə öğrəşər**, görmədikcə döngəşər

qörtüqümü **gördügümü .-**xoca deyər. -dediyimi gör, **gördügümü yox.**

qörtüqün **gördüğün.** -yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? **göz, gördüğün inanar.**

qörtüqünü **-verməmiş gördügünü göz qulağa**. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

qörtüqüylə -**göz gördügüylə ovlanar.** (göz gördügündən avlanar) (göz bir yaşqa durur, başla könül ara). (**yaşqa**: tutu. pərdə).

qörtüm -baltalıq buz, **ürək gördüm**. (**baltalıq buz**: sərtlikdən baltaya gərək olan buz).

qörtün -**açasın gördün**: fərqin bildin.

qörtün -**balasın gördün, atasın sorma** (balanı tanıdınsa, atasın tanımışsın) (bu söz, kişini, oğul, uşaq eğitiminə çağırır)..
-**quyu gördün ip salda keç, bəlkə** düşən oldun!.

qörtün **-**gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

qörtün **-**özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).
-**al gördün**, qan demə. (işin için bil danış).

qörtün **-**yamanın adın çəkmə, adın çəkdin, üzün görmə, **üzün gördün**, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

qörtün **-yamanın üzün gördün**, dalın sorma. (**dalın**: dal üzün. gizli üzün). (yamana salcışlı yanaş). {**salcışlı** : tədbirli)}.

qörtün -düzün birlə görün**, ütük gördün sürün**. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)

qörtünsə **-kölgəvi gördünsə** ışığa inan. (kölügüvü gördünsə, günəşə and iç).

qörtünsə **-kölügüvü gördünsə**, günəşə and iç. (kölgəvi gördünsə ışığa inan).

qörtür **gördür!.** görgüz. görsət. qarat. qarğut. qarğuz.

qörtütüvü -çalışma gördügüvü dəğişəsin, çalış görüşüvü dəğiş.

qörtüyün **gördüyün.** -ola bilsinki deyənlər düz ola, **gördüyün uykun yozula**. (**yozula:** açıla)..
-duyduğun içlə**, gördüyün danma**. (**duyduğun içlə**: duyduğunu eşitdiyini yoxla).
-**gördüyün danan**, kimliyin satan, yadları anmış, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

qörtüyün -kar eşitdiyin, **kor gördüyün bıraxmaz**.

qörtüyün **-**kar eşitdiyin, **kor gördüyün unutmaz**.
-**göz gördüyün danmasa**!, könül qolay inanar!.
-**göz gördüyün dansa**, qulaq duysa inanmaz.

qörtüyün -saplanıb keçmişdə qalma, **gördüyün düşə aldanma**, günlüyün yarına salma, düşər axşam gecə qalırsın.

qörtüyün **-yamandan gördüyün yetər**, görkəzməyin istəmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

qörtüyünə -aşıq sevdiyinə, **göz gördüyünə inanar**.

qörtüyünə **gördüyünə**. -göz gördüyünə, **qulaq eşitdiyinə inanar**.

qörtüyüvə **-**görüncüyə inanma, **gördüyüvə güvənmə**. kəndivə güvən.

qörtüyüz **gördüyüz**. mənə bu. -**mənə bu** gözəllik: gördüyüz gözəllik.

qörü ver **görü ver.** -sarpdığın yoldan, doğru yola dönü ver, ötənləri ötmüş, **gələnləri görü ver**. (**sarpdıq**: münhərif).

qörü -**görü çərçivəsi:** ayna. pəncərə.

qörü -**görü çərçivəsi**: gözün dolanma meydanı. ayna. pəncərə.

qörü **görü**. ədəb.

qörü **körü. koru** (**kör. kor**.). kötü. xərab. -**körü içlidən**, uğur güdülməz. (**uğur**: yaxcılıq).

qörüb -**alçaq görüb daşlanma**, yüksək görüb, alçalma.

qörüb -alçaq görüb daşlanma, **yüksək görüb, alçalma**.

qörüb **görüb.**-könül duyub könlü bəyənər, **göz görüb donu** (bəyənər).
-pisi görüb daşunma, **bəyi görüb** düşünqıl. **(daşunma:** naşükürlük edmə).
-bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, **oyuğ görüb evin yıxar**. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).
-bardı ərən, **qonağ görüb**, qutqa sağar, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

qörüb **-**göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı.

qörüb **-**öndərin gör, **qarşını tanı**. {**qarşın** : (qaraşlı olan, üstündə göz olunan). ümmət}.

qörüb -**gündük işi görüb qoy,** yarın açsa öz işi. (yarına var öz işi)

qörübtə -yamanlığı görübdə, yaxşılığa dəğər biç. (**görübdə**: tanıyıbda. sınayıbda)

qörüc **görüc**. duruş. imic.

qörücü **görən**. **görücü**. baxıcı. tamaşaçı. tamaşagər. müşahidəçi. binəndə. seyirçi. seyr edən.

qörücü **görücü**. qaraçı. qarağçı. **1**. baxıcı. falçı. **1**. bəsir.

qörüçən **görüçən**. **görüşən**. zahirən. -**görüçən** belə deyirlər.

qörüq **1**. **körük**. qapuç. daşqa, araba üzərinə gələn, açılıb qapanan parça örtük. **1**. **görüğ**. **görünğ**. iş. -**görğə** görə: **işə** görə. -sözə görə, don biçmə, **"görğə"** görə **"söz"** biçilər. (sözünə görə, don biçmə, **"görünə"** görə **"söz"** biçin). **1**. **görük**. -**bayar** görük: ışıqlı üz. **1**. **görük**. nimunə. ibrət. sərməşq. dərs. -qoy bu hamınıza **görük** olsun. -**görüklü sözlə**r.

qörüq **görük**. tədbir. məsləhət.

-**körük qapağı**:xəfəng. qəpəng. qapang. -samavarın **xəfəngin** bas sönsün.

-sönük ocaq körük, kahıllıq ışıq sevməz.

qörüq **görük**. təkilf. -**görük** vermək. -kəndi **görükləri**. -bu görükdən qaçındı..

-körük, **kövlə qapağı**: gəpəng. xəpənğ.

qörüq tədbir. **-görük salığ:** tədbir məsləhət.

qörüq **körük.** yenğ. şalvar, köynək kimilərin qolları. -dar **körüklü** kot. -qısa **körük** köynək.

qörüqə -**görügə salmaq:** ağız almaq. yad tutmaq. yadlamaq.

qörüqləyiş **körükləyiş**. odu körükləmə. çağış.

qörüqlü **görüklü. görgüt.** tədbirli. müdəbbir. -**görgütata:** tədbirli ata. dədəqurqud.

qörüqlü **görüklü**. gözəl. göyçək. mubarək. -nədə **görüklü** oğlandı.

qörüqtə -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, **körükdə mən**, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar.

qörülə -sökərsə dan, sökülməz ürək, çox iş qalır, **görülə gərək**. (iş kişisindən asılıdır).

qörülən -**əl ilən görülən çəpərlik, bacarıq**: qolğat. sənət. sanat.

qörülər -duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, **duyular, görülər, çevirər onun beterin.** (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

qörülməqən **görülməğən**. təhdəşsiz. təndəşsiz. tənğəşsiz. dənğdəşsiz. taytuşsuz. əmsalsız. bədii.

qörülmətiq **-görülmədik yerdə**, duyulmadıq gəp olur.

qörülməz **-**qışın ayranı, **yayın yorqanı görülməz**.

qörülmüş **görülmüş.** görəkin. qılınmış. təyərlənmiş. amadə. -**görəkinə** yiyə tapılır: hazırına sahab olan çox olur. -**görəkinə** qulluq: self servis.

qörüm **görüm** zahir. -iyi **görümlü**.

qörüm **görüm.**məsləhət.

qörümcə **görümcə**. **göründcə**. görün. baldız.

qörün **görün**. görümcə. göründcə. baldız.

qörün **görün**. tamaşa. numayş.

qörün -**düzün birlə görün**, ütük gördün sürün. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)
-**görün çoğunun oyunun**, üzər çoxunun boyunun, nə ərənlər yer qoyunun, qucdu deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

qörüncə -**dəli dəli göründcə**, sobasın saxlar. (saxlar: işlətməz. gizlədər) (**soba: dəğənək**) (əş netəlikdə olan iki kişi, birbirinə qarşı durmaqdan çəkinər).

qörüncə **görüncə**. **görümcə**. görün. baldız.
-itlərin qardaşlığı, **bir gəmiyi görüncə**, kişilərin qardaşlığı, ortaqlığı bitincə!.

qörüncə **görüncə**. təfsir. quzariş.

qörüncə **-qurd görüncə**, türk qanı durar.

qörüncüyə **-görüncüyə inanma**, gördüyüvə güvənmə. kəndivə güvən.

qörünən **-olduğu kimi görünən**, çılxadı. (**çılxadı**: xalisdi).

qörünən **-sevən görünən** aldadıb sevəni. (sevən görünən aldadar sevəni).
-**qörünən yola** bələtçi nəyə!. (**bələtçi**: bildəçi).

qörünər -darıxmadan baxınca, tünlükdə, ay görünər. (**tünlükdə**: damda olan tüstülük, baca).

qörünər **görünər**. -qaranlıqda, hər nə **qara görünər**.

qörünər **görünər.** -qonşuda qadın, qonşu gözünə, **qız görünər**.

qörünər -hər kiminki özünə, **ay görünər özünə**..
-qurd olduğundan yekə görünər. (qurd ağır görkəmli, səhimli olur).

qörünər **-**xanlar evi gen olsun, **dar görünər biləmə**, kəndi evim dar olsun, gen yaşanır biləmə. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın).

qörünq **görüng**. (< **görmək**: icra edmək). ifa. icra. -**görüngünə** görə dəğər biçin.-**görüngü** nasıldır: ifası necədir. -**görüngünə** qalıb: qalıb ifasına.

qörünq **görüng**. **1**.məsləhət. -**görüng** dilədi. -istəsən **görüng**, dədiyə bar. -**görüng** üçün kimə yüzlənim: muraciət edim.**1.**ifa. ifadə. -**görüng verməк:** görgütmək. ifa edmək. ifadə edmək.

qörünq **görüng**. **görüğ**. iş. -**görğə** görə: **işə** görə. -sözə görə, don biçmə, **"görğə"** görə **"söz"** biçilər. (sözünə görə, don biçmə, **"görünə"** görə **"söz"** biçin).

qörünqü **görüngü**. perspektiv.

qörünmək **-az görünmək:** azğanırmaq**.** -dəvə yükü aş olsa, acğa **azğanır.** (dəvə yükü ac olana az gəlir).

qörünmək çalmaq**.** gəlmək. gözə, nəzərə gəlmək. -belə **çalır** ki. -ala bula **çalır**.

qörünmək **görünmək. 1**. aşkar, ələni olmaq. **1**. bəlgilənmək. qələmdad olunmaq. -o mənə dənğtay bəlgiləndi: o mənə əşit göründü. **1**. bəllənmək. mə'lum olmaq. **1**. qarağımaq. -burdan heç nə **qarağımır**: görünmür. **1**. sığalanmaq. cilvələnmək.

oxşanmaq. -bir suluvluq **sığalar** önündən: bir gözəlik oxşanır qabağından..
-**görünür:** bəllənir. mə'lum olur..
-**görünən:** bəllənən. mə'lum olan..
-**göründü:** bəlləndi. mə'lum oldu.

qörünmək -**yapan kimi görünmək**: yanılsınmaq.

qörünməz **-**dona bürünməz, **gözə görünməz**. (tapmaca) (**səs**).

qörünməz **görünməz**. **-odu görünməz**, tüstüsü göz çıxarır.

qörünməzlik **-**tülkünü min bir sapalağı var, ən güclüsü görünməzlik. (**sapalaq**: buruq. oyun. kələk).

qörünmür **görünmür**. -**doğun** olsada, öylə görünmür: təbii olsada, öylə görünmür

qörünsə **-**gün qısa, **yol uzaq görünsə belə**. (**gün**: yaş. ömür)**.**

qörünsəyir **görünsəyir**. mütəsəvvir, müştəbəh olunur.

qörüntü **görüntü**. **1**. qaraç. mənzərə. **1**. mənzərə. -**öndə olan geniş görüntü, mənzərə:** alın**.**

qörüntü -**tünlüyüzdən ay göründü**, könlümüzə, car göründü. (**car** : ışıq).

qörüntüsü **görüntüsü.** dış qaraşı. zahiri. -**dış qaraşı** içgili: kefli.

qörüntüyünə **göründüyünə**. çəməsiğə. zahirən. -**çəməsiğə** işlər bitmiş.

qörünüb -**gül kimi görünüb**, tikən batıran, **dos kimi görünüb**, yılanca soxan.

qörünür **görünür.** aşkar. ələni.

qörünür **görünür**. durur. (mi nəmayəd). -iyi **durur**. -çox gərgin **durur** -indi daha gec **durur** -kötü **durur**.

qörünür **görünür**. **-**usuqmuşa, sağuq qamuğ **su görünür**. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**usuqmuşa**: **(us <> su)** susamışa) (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

qörünür -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük görünür**. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

qörünür -uzaqda olan şişik, **qıraqda olan dadlı görünür**.

qörünüş **görünüş**. **1**. durqay. fiqur. qiyafə. -yekətay **durqay**. **1**. mənzərə. **1**. bet alat. bet alğat. alğat. üz göz. zahir. -onun **bet alğatına** baxıb neçə yaş verirsin.

qörünüş **görünüş.** görk.

qörür **görür**. **-bazara çıxan görür** baxtı açıqdır qapalı. (sınanmasa bəllənməz, yumuşmasa bellənməz). (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa).
-**göz gözəl görür** könül sevəni.
-qulaq duyur, **göz görür**.

qörür **-**hər kim tanrısın **öz gözilə görür**..
-qorxanın gözü qoşa görür.

qörür -kölənin qulu olmur, öz işin özü görür. (**qulu** : köməyi)**.**

qörür **-köprünü görür**, deşiyi görənoq. (**görənoq**: görmür)**.**
-subay gözü **pişik tükün xəz görür**.

qörür -**su görür** balığa, **pişik görür**, sıçana (çönür).

qörür -**gövrə başla görür**, qarrı yaşla. (gövdə başı güdür, yaşlı gəncdən gözlür). (başın dəğəri, yaşlının sılağı, sayqısı, hörməti danılmaz).

qörürsə **-göz görürsə**, tin dinər. (**tin dinər**: iç, ruh inanar)**.**

qörürür **-**sallancağı sallanar, **çoxlar görürür allanar**. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi).
{bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

qörüş **görüş .-**uruş söğüş olsada, **görüş üçün yer saxla**.

qörüş **görüş** görntük. görnlük. (bir yerə gedirkən aparılır).

qörüş **görüş. 1**. səlam əleyk. kef əhval. **1**. buluş. mulaqat. **1**. qaraş. **1**. qarıq. mulaqat. **1**. qarşal **(qarşı alma)**. mulaqat. **1**. (did o baz did). barğış. barış. -bayram barışı..
-**qaraq görüş**: did bazdid..
-**görüş qaraş:** göz gözə üz üzə..
-**görüşə ayrılmış çağ**: qonçağ. mulaqat zamanı.

qörüş **görüş.** gözdəş. mulaqat.

qörüş **görüş**. -**qınıclı görüş**: acı görüş.

qörüş -**sevişli görüş:** görsük.

qörüş **görüş. 1.**anğ düşüncə: **1.**gözdəş. mulaqat. -haçan sizinlə **gözdəşi** olar. -**görmə görüş**: ziyarət.

qörüşən **görüşən**. **görüçən**. zahirən. -**görüçən** belə deyirlər.

qörüşər -**gəlişər görüşər**: olar görüşər.

qörüşlü **görüşlü.** -**doğun** görüşlü: təbii görüşlü.

qörüşmə qonuşma. mulaqat. -**qonuşma əktigi**: görüşmə kültürü. mulaqat mədəniyyəti.

qörüşmək **görüşmək.** gözdəşmək. mulaqat edmək.

qörüşmək **görüşmək.** gözdəşmək. mulaqat edmək.

qörüşsəmək görüşsəmək. görüşmək istəmək. -**görüşsədim**, tələsdim.

qörüştülər **görüşdülər**. qarşılaşdılartuşuşdular**.** raslaşdılar. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər.

qörüşüb -**görüşüb** öpüşüb qoxuşdular.

qörüşüncə **görüşüncə**. ucraşınca.

qörüşüvü -çalışma gördügüvü dəğişəsin, çalış görüşüvü dəğiş.

qörüt **görüt. 1**. **görtü.** örtmən**.** üz. səth. -**örtmənin** yox **artmanın** (için) gör. **1**. ixtar. ibrət. təhzir. huşdar. agəhi. e'lami xətər.

qörüt **görüt.** -"sevirəm" sözünü gətir dilinə, **sevirəm özünü görüt gözümə**.

qörütmək **görütmək.** gözə soxmaq.

qörüyün **görüyün**. görəvin. **-görüyün görgünçü**, beririm berginçi. ().

qörüz **görüz. görnüz**. **1**. qiyafə. zahir. vəz'. **1**. mənzərə. nəma. **1**. (tiatr, göstəridə) səhnə. -ikinci pərdədən üçüncü görün.

qörvəli **görvəli**. məsul. müvəzzəf.

qöryər **göryər**. görməli.

qöryörə **gör yörə**. ürfi adət.

qörzəlmək **görzəlmək. görzəşmək**. **görgəşmək**. **gözgəşmək**. gözəlləşmək. rəhruf tapmaq.

qörzəşmək **görzəşmək**. **görzəlmək. görgəşmək**. **gözgəşmək**. gözəlləşmək. rəhruf tapmaq.

qös **kös (**özün içi**)**. məzac. təb'. -yeməklər isti soyuq **köslü** ola bilir. -kişi yaşlandıqca **kösüdə** dönər, gözüdə.

qös **kös kös: -gürs gürs. güp güp: ürəyi kös kös** (gürs gürsürəyi kös kös (gürs gürs) döğür.

qös **kös. küs**. < güps. yekə təbil, dövül.

qösəv -cığanlıq ölütən, **kösəvi gögər**. (cığanlığın, paxıllığın öldürgənin, kösəvi gögrər. (paxıllığın, buxlun öldürənin, közəvi göyərər) (**kösəv**: yarı yanmış, başı yanmış çubuğ. köz qarışdıran). (cığanlığı, paxıllığı, cicikliyi kəndindən qoğan, hər amacına yüryüb çata bilər)

qösqərmək **kösgərmək**. **küksəmək. köksəmək**. dalqanmaq. köpsənmək. (**quruşanmaq** > xuruşan olmaq). -göllər çaylar **köksəlir**.

qössəq **kössək**. **közzək**. **közsək**. çalaköz. kösü. yarı yanmış nərsə.

qösterir -**gösterir buğda**, arpa sırır.

qösteriş -**gösteriş olsun diye**: desinler için.

qöstəbək **köstəbək**. korsiçan. körgüz. korgöz. çorgöz.

qöstəq **köstək**. **1**. buxov **(**< **boğ**. **bük)**. ayağa vurulan alanğu, həlqə. **1**. qıncı. qeyd. bənd. zəncir. -**qıncıdan daşınmaq**: qeydidən, köstəkdən boşanmaq, qurtulmaq. **1**. **köçtək**. kəsmik. ağac tikəsi. mal qaranın qaçmasın əngəlləmək üçün, boynuna, ayağına taxılan, bağlanan dirək.

qöstəq. **köstək.** duzağ. bənd. -başa qada, **ayağa duzağ**.(

qöstərən **göstərən**. bəllədən bəlirən.

qöstərənlər -**yaşlılara sayqı göstərənlər**, qutsanırlar.(**qutsanırlar**: bereketlenirler).(**uluğlu uluğlansa** qut bolur!). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

qöstərib -**çaba göstərib dözdü**: çox çalışdı dözdü. çox qeyrət göstərdi dözdü.

qöstərici **göstərici**. **1**. bilgəc. işarə. -yol **bilgəcləri**: yol işarələri. **1**. oxluq.

qöstərir **-**saçın ağlığı yaşlıq göstərir, başlıq yox.

qöstərir **göstərir.** nəmayiş edir.

qöstəriş -**göstəriş vermək**: aytmaq.

qöstəriş **göstəriş**. numayiş. -**göstərişin** qurtuldu, biyol sikdir (**sikdir**: çəkdir. rədd ol).

qöstərişli **göstərişli**. görkəmli. görkək. kökrək. göz alıcı. saltanatlı**.**

qöstərmeq **göstərmek <> görsətmeq.**

qöstərmək -analarca sevi **göstərmək: güdmək. qılmaq**.

qöstərmək **göstərmək**. çəkirtmək. numayiş edmək.

qöstərmək **göstərmək.** sərgiləmək.numayiş edmək.

qöstərmək **-güc, zor göstərmək**: basınmaq. -hər gələylə danışma, əlsizlərə **basınma**. (**əlsizlərə:** acizlərə).

qöstərmək -**önəmsiz göstərmək:** kəmitmək. köncə altına aparmaq..
-**dözümsüzlük göstərmək**: ürəyi çatlamaq.

qöstərməsin -**allah göstərməsin:** nəuzibillah.

qöstül **göstül**. göğüşlük. döşlük. döşləri içinə alıb, yığan geyim.

qösü **kösü**. közzək. çalaköz. közsək. kössək. yarı yanmış nərsə.

qösülmək **kösülmək (çözülmək)**. açılıb boşanmaq. -**kösülüb** ərkin yatdı: qol qıçın açıb rahatca uzandı.

qösün **kösün**. **1**. məzaci. **1**. qəzəbli. hirsli. öfgəli. temperel.

qöş **köş**. **köç**. kərvan. -**köş köçdü**, yayat (yaya) qaldıq. -**köşsən köçə** qoşul, yatsan duvağa (evə).

qöşçü **köşçü**. duran yeri bəlli olmayan. ğeyri sabit. səyyar. -**köşçü** tiyatr.

qöşə **köşə**. **1**. qınqucaq. qorqacaq. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. küt. bucaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı. **1**. quşə. künc. çapıq. bucaq. zaviyə. nəbş. **1**. hücrə. **1**. **köşgə** (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk. tüggə. tuqqa. dəggə. (**< tuq**). butqa.

qöşə **köşə**. -yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən sevdim səni, **yurtdan uzaq, kiçik köşə,** sıxdım içim, sığdım səni.

qöşə **köşə**.hücrə.

qöşəbaşı **köşəbaşı.** çat. tör. bir yerdə yuxarı baş. (# **yat:** aşağı baş.). -buyurun **çata**.

qöşəq **köşək**. **1**. qəşəh. **1**. onat. rahat. dinc.

qöşələq **köşələk.** çöşələk. çöşgək. köşgək. (çöklək. çökələk. > **kəşk**(fars)). qurud.

qöşəşmək **köşəşmək.** (< **kövşəşmək**: açılmaq). **1**. incağmaq. incalmaq**.** rahatlanmaq. **1.** dincəlmək. dinişmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. düşüşmək. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək**.**
-ürəgi köşəşmək: ürəgi düşüşmə. dinəcmək. dincliyə başlamaq.

qöşq **köşg**. **küşg**. **kuşq**. (**< köç**). **1**.yaylaq evi. bağ bağavlı yerdə qurulan ev baraq. **1**. köşlük. köçün (ailənin) oturduğu böyük yer..
-**köşgülü**, **evli bağ**: köçəbağ çarbağ.

qöşq **köşg**. **küşg**. **küşük**. **köşük**. {**çəkmək**. **çökmək**}. koşk. kiyusk.

qöşqə **köşgə**. **köşə**. (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk. tüggə. dəggə. tuqqa. dəggə. (**< tuq**). butqa.

qöşqəq **köşgək. çöşgək**. (> **kəşk**(fars)). çöklək. çökələk. çöşələk. köşələk. qurud.

qöşqələmək **köşgələmək**. gobur gobur, komur komur qoymaq, yapmaq. kombalamaq. bambalamaq. -əti, pendiri çörəyə **köşgələyib** yedi.

qöşqü **köşgü**. (köçüb, özü ilədə köçürən). **1**.dağdan aşan qar kültəsi. çiğ. şəpə. bəhmən. **1**. birdən axan, daşan, dalqanan, tüpən uluğ nərsə. -devrim **köşgüsü**.

qöşqül **köşgül**. **kəşgül**. (**kövşül** < **kov)**. dərvişlərin götürdüyü çanaq.

qöşqür **köşgür**. **köçəri**. -**köşgürlər**: köçərilər.

qöşqürən **köş kürən**. daşınan vər vəsayil. -**köş kürənin** yığ əkil burda: vər vəsayilivi rədd ol burdan. **1**.həml o nəql.

qöşləmək **köşləmək. köçləmək.**

qöşlüq **köşlük**. **kuşq**. **köşg**. **küşg**. (**< köç**). köçün (ailənin) oturduğu böyük yer.

qöşməci **köşməci**. **köşüc**. məcazi anlam. -**doğuc köşüc** (**doğmacı köşməci**): həqiqi məcazi anlam.

qöşmək **köşmək. çökmək**. **çöşmək. düşmək**. -qaranlıq **çökdü (çöşdü. düşdü).**

qöşşəq -dəvə **köşşəyin** güclü görsə, həm təpər, həm qapar.

qöşüc **köşüc**. **köşməci**. məcazi anlam. -**doğuc köşüc**(**doğmacı köşməci**): həqiqi məcazi anlam.

qöşüq **köşük**. **küşük**. **küşg**. **köşg**. {**çəkmək**. **çökmək**}. koşk. kiyusk.

qöt -ad kimindir, göt kimin. (işi kim görür, ad kimin olur).

qöt **-**əli uzun olan, **kefindən göt qıvırar**. (əli yuxarlara çatan, kefindən göt burcudar).

-göt öppək, ağız buldarmaz, ürək bulandırır. (**buldarmaz**: mundar olmaz)**.**

-göt atandan, küt tutandan uzaq. (uca gedib başarıq bəsləyəmən).

-**qalaylı göt**: götlü. götü bərk.

qöt -**göt kimi** nərsənin arasında yerləşən yarıq: açıç. bu yarığa oturan bölümə 'ağ' deyilir..
-göt altı qayırmaq: durumun bərkitmək. (altın, dalın bərkitmək).

qöt **göt**. **1**. **böksə**. (< **bük**: yoğun). budla belin arasında yerləşən bölüm. (**öksə**: çiğinlə qarnın arasında yerləşən bölüm). **1**. külçə. bel ilə budun arasında yerləşən köpük, şişik bölüm. **1**. tübür. dübür. hər nəyin yerə yerləşdiyi, gənəlliklə kota, yoğun, enli yeri, dibi, təki. -**götü** üsdə yıxıdı başıma. **1**. (< **kov. köv**). nərsənin dibində olan dəlik. məqəd. -**götün** gən. **1**. buşğaq. budla belin ortasında yerləşən gobut, bükük, şişiginlik. **1**. güc. -baş hardadır, **göt** də orda. **(baş**: ağıl**)**. **1**. köpəl. kəfəl. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. ardal. **(**art dal**)**. **1.** qablaş. qabaş. götvərən. götverən. məfu'l. **1**. **qut**. -**göt**ərmək: **qut**armaq. -**götürü** vermək: **qutarı** vermək. **1**. butuq **(**iki budun bitişik bölümü**)**. dal. **1**. çön. -**çönlü**: götlü. **1**. **köd <> köç**. **1**. ket {(gey: key: dal) (# **bet**)}. dalı. -sayıl keçən (ötən) geyin, xına, **ketə**

qoyulur. -**ket betinə** keçmək olmur: dal qabağına keçmək olmur.**.**

-başgöt: ağzayağ (**< ağız ayağ**)..

-**götə qoymaq**: çöntürmək..

-**ağzın bassan götü söylər**: heç türə **(**heç nəcür**)** dindirəməmək..

-**götü qızıllaşmaq**: təmbəlləşmək..

-**götü yeğni (**yeyni. yeyin**) olmaq**: hərəkətli, çalışqan, atıq olmaq. -**götüne düşmək**: bir kimsənin ard ardından gitmək..

-**götünü qıs**: **götün qıs**: oturduğun yerdə otur..

-**göt göbək:** abır həya**.**.

-götün qoyulan yeri: urutcağ**.**.

-götün oynatmaq: **böksəsin bükmək**. böksətmək.

qöt **göt.**yan. kalça..

-dəyirdə çot yox, **ərgində göt yox**. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.) .

qöt -**osduraq göt açar**, ösgürək göğüs.

qöt -ilkin eşək sürən at minsə, özün bilməz, **hovalanıb, göt atar**.

qötaq **kötağ**. rəzilət. -**kötağ qutağ**: rəzilət ədl fəzilət.

qötbaş **götbaş**. başayağ.

qötev **kötev**. **kütev.** alçaq, kiçik, bir qat ev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

qötə **-**aca carçı gərəkməz, **götə falçı**.

qötə -**götə keçdi:** dala keçdi. iz qaldı.

qötəc **kötəc**. əl ayağı barmaqsız olan. qolu qıçı olmayan.

qötəcə **gödəcə**. kot. jaket. cəket.

qötəq **1**. **gödək**. **güdək**. > **kudək**. tifil. **1**. **kötək**. cəza. (bodut: bədəni). **1**. **kötək**. **kütəl**. yoğun, güdə dəğənək.

qötəq **1.gödək.güdək.1.kötək.**güdə, yoğun çunuq.

qötəq **kötək**. **güdək**. (**1**. < **kotaq**: götək: yoğun.**1**. < **güdə**: qıssa. **1**. < (**köt <> döğ**) **döğək**). **1**.(qıssa dəğənək). yoğun, güdə, bərk çubuq. batım. (gənəlliklə birin, nərsəni döğməkdə işlənir). gizirlərin, güdücülərin, qaravulların əl ağacı. **1**. (döğək). zərb.

qötəqcə **gödəkcə**. -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.

qötəqcə **gödəkcə**. qutqa. kütcə. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. kot. xot. çəpən. çapan **(**< **qab)**.

qötəqcə **gödəkcə.** tonik. tunik. yepicə.

qötəqləmək **kötəkləmək**. cəzalamaq. (bodut: bədəni).

qötəqləmək **kötəkləmək**. **kütəlləmək**. yoğun, güdə dəğənəklə döğmək.

qötəqli -**gödəkli yaşda:** qoduq yaşda. az yaşda.

qötəl **kötəl.** kütəl. güdəl. güdə boylu.

qötəl **kötəl**. təpə. atağ. bir yüzəydən **atalı** (uca) qalan üz. ada. cəzirə. sulağ ara quraqlıq.

qötəlmək **kötəlmək**. pisəlmək. ağrılmaq. naxoşlamaq.

qötəmli **götəmli**. zərfiyyətli. toleran. iğmaz edən. təhəmmüllü.

qötən **kötən** {**götnə**. yerə yapışmış. (işsiz. yararsız. işdə olmayan)}. əlil. çolaq.

qötərgəc **götərgəc**. qaldırac.

qötəri **götəri. 1**. örtmən**.** dam. **1**. qənimət. -**götəri toplamaq**: qənimət yığmaq.

qötərilmək **götərilmək**. yüksəlmək. qalxmaq. çıxmaq.

qötərilmək -**ruhu götərilmək**: ürək coşmaq. tovsalmaq.

qötərilmək -**ruhu götərilmək:**ürək coşmaq. tovsalmaq.

qötəriş **götəriş**. dözüm. təhəmmül.

qötərişli **götərişli**. dözümlü. təhəmmüllü. bürdbar.

qötərmə **götərmə**. **(**< **götürmək**: dikəltmək**)**. su çay qırağında dikədilən topraq, qum bükət, bağac, sədd. -çay daşıb **götərməni** apardı. -**götərim** arxasına yatdılar.

qötəş **ködəş**. (**köy daş**). bir köylü. -**ködəşlər** birliyi.

qötqötə **-göt götə yatmaq**. (küsülü olmaq).

qötqötə **götgötə**. dibdibə. tübtübə.

qötlü -**götlü iğnə**: toplu iğnə. tüpüz.

qötlü qalaylı göt. götü bərk.

qötlük **kötlük**. dəniyoləsl. zatı pis. bədzat.

qötnə **-**iş bilməyən **xınanı götnə sürər**. (hər ayağın qabı var).

qötrü **götrü**. götürü. ərməğan.

qötrü **götrü.** tərçi. muzdur.

qötrüc **götrüc** (götürmək). asansor.

qötrüq **götrük.** yüklü. boylu. ayağı ağır. ağır ayaq. hamilə.

qötrülmək **götrülmək**. coşmaq.

qötrüm **götrüm**. **1**.uca səggi**.(# kütrüm**: alçaq səggi). **1**.toplumun bayğul (varlı) qatı. yuxarı təbəqə.

qötrüm **götrüm.** çalım.ifadə. poz.qurum.

qötrüm **götrüm**. zərfiyyət. -**götürümü** artmış. -**götürümün** çün yükün olsun.

qötrüş **götrüş**. asansion.

qötrüş **götrüş**. **götürüş**. **1**.bərdaşt. **1**. təfsir.

qötrüşmək **götrüşmək.** bir işi, görəvi köməkləşərək yeritmək.

qöttə **-**durursa baş qınında, **götdə bilər neyləsin**. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)

qöttən **-**götdən iy bəklənir iyilik yok. (bayqal).

qötü ürəqli **kötü ürəkli.**qara yuturlu.qara yutlu. pis diləkli. bəd niyyətli.

qötü **1**. **götü.** kökü: -ölümdə güc yox ansın anlasın, yerə çırp başın, **kökü patlasın**. **1**. **kötü**. -**qın** hava: kötü hava. **1**.**1**. **kötü.** yavşaq (gəvşək). yovuz. yava. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz).

qötü **1.kötü .-**doğada **iyi kötü seçilməz**, doğru yalan tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur). **1. köçə**. (< **güdə**). alçaq. pis. **1.kötü** .-**kötü duyqular** yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, **kötü kişilər** qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür) **1.kötü.** küt. **-**mut qapısı çalınmadan açılmır, **küt qapısı çalınmadan açıqdır**. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi).

qötü -**başı götü**: boydan başı. əvvəli axiri.

qötü **götü**. -**götü kökü** yerində.

qötü -**kötü qoxumaq:** ıysalmaq. ıyıslanmaq. iylənmək..
-**kötü qoş, sür, ruh:** aza. qaza. çılqı. cin. çapıt. çıpıt..
-**götü boş:** ərinti. ərintik. çəkingən. nərsiyə, yağrıq, yarıq, yanıq, rağib olmayan.

qötü **kötü. 1**. altın. qəbih. pis. -**altın** söz ağzıva gətirmə. **1**. edimsiz. edməyi iyi olmayan. pis. -**edimsiz** iş. **1**. **küt**. qəbih. pis. **1**. pis. yaman. -**yaran yaman**: yaxcı pis. **1**. pozuq. pis.-ağzı **pozuq**..
-**iyi kötü**: yaxa yava. yaxşı yaman..
-**kötü ruh**: albas**(**< **al)**. cin..
-**ey edik** (say edik), **kötü** edik: yaxcı, pis iş.

qötü **kötü**. **1**. ərbət. < qarbat. (< **qara**). qabat. pis. **1**. yavakor. yaramaz. pis.

-**götü bərk:**. qalaylı göt. götlü.

-yukarlarda qolu olanın, yer salar. (**qolu** : gücü. əli. ilişgisi)**.**

-**götü yırtıq**: götünə yiyə olamayan.

qötü **kötü.** koru. körü. (**kör. kor**.). xərab. -**körü içlidən**, uğur güdülməz. (**uğur**: yaxcılıq)..
-**ürəyizə kötü vərməyin**: darıxmayın.

qötü **kötü**. sarsaq. qaba.
-**götü üsdə oturmaq**: qıçı üstü oturmaq: bir işdən, durumdan sonuc bəsləyənməyib düşünərək qalmaq.
-**götü üstə qalxıb fırlanmaq**: **dombalamaq**. **ombalamaq.** dombalaq aşmaq. mallaq aşmaq.
-**götü boş:** iradəsiz. kəvik. kəvə.

qötü **götü**. dalı. içüzü. -tehranda nərsə dəğişmir, **dəğişik olanların dalı**, üzlərinə çıxır.
-**ən kötü** durum, ən kötü seçim. -ya ölüm, ya öldürüm.
-**ən kötü, ağır yaşamı** gizlisi çoxlar yaşarmış. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).

qötüb -**götüb almaq**: qarşılamaq. -sev bilən **götüb almaq**: sevinc ilə qarşılamaq.

qötüq **kötük. 1.**(< **güdə**). gödük. yoğun, qalın, bərk, dayaqlı. tomba gomba ağac kökü, götü. **1**.ləim. dəni.

qötüq **kötük**. **-koldan kötük olmaz**, haydan yetim. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz). (**haydan:** erməni. kəsən oğlu).
-**kötük araba:** qağnı.

qötüq **kötük.** omca.

qötüq **kötük.** geyku**.** pis. yoğun. yaman. şərr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).

qötül **kötül**.**1**.təpə. püştə. **1**.dərdə dəğməz.

qötüləmək **götüləmək**. götü üsdə qımıldamaq, yerimək. ən olmasın çabanı göstərmək. -**götünlə göyə çıxsan**: hər nə eləsən belə.

qötülüqlər -alan ölür, satan köçür, eykiliklər yarqanır, **kötülüklər qarqanır**, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

qötülüqüntən **kötülügündən.** kütlügündən**.** yamanlığından. (anlamazlığından). **-**kürd ha belə dəğişsədə, **kütlügündən əl çəkməz**.

qötülüş **götülüş**. zərfiyyət.

qötümə **götümə. göndəri**. **göndürü**. uğurlama. yola salma. -**göndəriyə** gedmək.

qötümə **qötümə** -**nə dibimə (götümə**) **düşübsən**: nə qarabaqara düşübsən.

qötümə -**özüvə götümə:** özüvə yorma. özüvə alma.

qötün **-**ac, arrıq itin götün yalar.

qötün -başda, pisi ayır yaxcıdan, **götün qalsın ıraq qamçıdan**. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).
-dilin qanmaz yazıqlar, **özgə götün yer bilər**.

qötün **ködün** (< **köd**. **köç**). köçün. risub.

qötün **kötün**.qəbih.

qötün -**köçün, götün burmaq:** köçulləmək. burcutmaq.

qötünə **götünə**. qıçına. dalına. -**qıçına təkmə atmaq**: götündən təpikləmək. qoğmaq. dəf edmək.
-başına görə papağın, **götünə görə tumanın olsun**.

qötünə **götünə**. tərsinə. -**tərsinə qoyasan**: götünə qoyasan.

qötünmək **götünmək**. ketinmək**.** (gey: key: dal). dalı gedmək.

qötüntə **götündə.** -türkün gözü, türk ardında durarar**, erməni gözü, yad götündə uyar**.

qötüntə **-**kötüdən uman, **götündə bulur**. (yamanda yeğ aran, baş verib börk almış). (**yeğ aran**: iyilik gəzən).

qötünü -**götünü yırtmaq: qıçını yırtmaq**: **özünü yırtmaq**: **1**. bir nədən ötür dirənişlə uğraşmaq. **1**. qızqınca bağırıb çığırmaq.

qötünü **-**iyini saymasan yaşam olmaz, **kötünü saymasanda olar**.

qötünü -küddək əgər padişəhi şəhr ola, **sih götünü dərvazadan sal yola**. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

qötünün **-**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

qötür **-**aldışı ötür, **yaxısın götür**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**yaxısın götür**: əzabın, mərəzin çək).

qötür -gedəndə, çörək götür, gələndə, ayaq götür. (yola çıxdın, yol gərəclərin unutma, gəlirsənsə, gəlişivi yubatma (gəl qutar). (işlərivi uslu, qeyim yap). (yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı). (**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

qötür **götür.** izit. (bir izə, yola itmə, götürmə). yolat. yol görkəz.

qötür **kötür**. **1**.xərab. pozuq.**1**. pozğun. fasid. **1**. əxlaqsız. **1**. bədəxlaq. xuysuz. **1**. tərbiyəsiz. **1**. zatı xərab. **1**. hərzə. **1**. bəd sirət. **1**. utandırıcı. qəbih. şərmavər. rəzil. **1**. axmaq..
-**kələ kötür**: kor kot.

qötürəc **götürəc. götürən**. **1**. qutaran. nəcat verən. **1**. bələdçi.

qötürəq **götürək**. açacaq. nəcat yolu.

qötürəqüdmək **götürəgüdmək**. **götürgüdmək**. rezerv edmək. -iki otaq **götürəgüdün**.

qötürəl **götürəl.** cəvanmərd. -**götürəl** kişi.

qötürəllər -**ağzıva afdafa götürəllər**, açsan ağzıva çezəllər. (bayqal).

qötürəllik **götürəllik**. əlibolluq. covmətlik. cəvanmərdlik. cəvanmətlik. -**götürəllik** ed, yaxşılıq qalar.

qötürəlliqtən -**əl götürmə götürəllikdən**, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, yaxşılığın soy adıdır.

qötürəmək **götürəmək**. daşıyamaq. təhəmmül edmək.

qötürəmək **götürəmək**. qaldıramaq. çəkəmək. dözərimək. -bu sözləri **qaldıramazsın**.

qötürən **götürən**. açan. qurtaran. rəhabəxş.

qötürən **götürən**. **götürəc. 1**. qutaran. nəcat verən. **1**. bələdçi.

qötürən **götürən.** izitən. (bir izə, yola itmə, götürən). yolatan. yol görkəzən.

qötürər -**minlərin çatlar götürər**, sınmaz ərənlər.

qötürər -ura bilməz **ulu dayağ götürür**.

qötürqoy **götürqoy**. gəngəş. salcış (salıb çıxmaq). məsləhət. tədbir qılış..
-**götürqoy edmək**: salcışlamaq (salıb çıxmaq). məsləhətləşmək. tədbir qılmaq.

qötürqütmək **götürgüdmək**. **götürəgüdmək**. rezerv edmək. -iki otaq **götürəgüdün**.

qötürmek **götürmek**. qaldırmaq**.**
-baş götürmək: baş qaldırmaü..
-**ağzına götürmək:**dİlə gətirmək. ağzamaq. ağzalmaq. -bir daha o sözü **ağzama**. -oğul bu söz qaba söz, söğüşdür, artıq görmürüm **ağzayasan**. -mənim yanımda onun adın **ağzama**.

qötürmə -**əl götürmə götürəllikdən**, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, yaxşılığın soy adıdır.

qötürmək **götürmək. 1**. (**göt** < metatez > **tök**). **tök**ürmək. **tökmək**. boşaltmaq. **1**. çəkmək. -bunu **götür**. **1**. görmək. mütəvəccih, mültəfit olmaq. -o sizi sevmir, niyə bəs **götürmüsüz. -**o işin harda olduğun tez **götürdü. 1**. almaq. -**götürürsən götürmüsən. 1**. qəbul edmək. -sizi necə **götürdü**. **1**. dözmək. -bu ağrını **götrəməzsin**. **1**. barqatmaq. barçıxtmaq. **1**. çıxartmaq. -olar olmaza **(**hər nəyə**)** hayküy **götürən (**çıxararan**)**. **1**. **gidərmək**. qaldırmaq. **1**. qaldırmaq. -**baş götürmək**: baş qaldırma. **1**. seçmək. edmək. -onu paşa **götdülər**. -siz hançın **götürürsüz**. -qoğub gedə **edgənlər**: qoğalayıb **gedənlər**: qoğalamaq**da** olanlar. **1**. yüklənmək. boylu qalmaq. hamilə olmaq. **1.** aşırmaq. (keçirmək). aparmaq. idarə edmək. (bər quzar edmək). -yığvanı kimi **aşırır**. **1**. qaldırmaq. -əlivi **götür**: çək. -süfrəni **götür**: yığ. -ağrı **götürən**: gidərən. -tük **götürən**: çıxaran. -işdən **götürmək**: çıxarmaq. -yük **götürən**: daşıyan. -aradan **götür**: qaldır. **1**. çəkirtmək. -**söz çəkirtmək**: söz götürmək. **1**. ucaltmaq**.**yüksəltmək. -adın boş yerə **götürmüşlər..**

-köş götürmək: ailəsi ilə köçmək**..**

-kəllə götürmək:çox hızlı, çapıq, çapa ilə qılınmaq, davranmaq. -**kəllə götürür kimi**:tələsik. çapıqca. talaşla.

qötürmək **götürmək. 1**.alıb gedmək. əkitmək. **1**.izitmək. izitdirmək. yolatmaq. qılavuzluq edmək. yol görkəzmək. -kim səni bura **izitdi** (azdırdı). -səni bura **izitənin** (azdıranın) nəkivarı belə belə. -dosdun olursa qarğa, izitdirsə koralqa. {götürdüyü yer daldurum (qozabad ıssız, ucqar yer). (na koca abad)}. **1**.tutmaq. qəbul edmək. -**yük tutmaq:** öhdələnmək. məsuliyət altına girmək. **1**. qutarmaq. -**can götürmək**: can qutarmaq.

qötürmək **götürmək**. -ayaq götürmək: tezikmək. götürülmək. -onu görən kimi ayaq götürdü. -əl götürmək: əl qoğzamaq. -baş götürmək: baş qaldırmaq.

qötürmək -**könül götürmək:**. ürək aparmaq.

qötürməz **-**ac ağız **gəm götürməz**. (**gəm**: noxda. cilov).
-ümüd gün götürməz, **ümüd günündə doğulur**, günüylə boğulur. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).
-ipək **yamaq götürməz**.

qötürməz **götürməz**. əl vurmaz. alıymaz. -**artı olsa alıymaz**, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**artı**: artıq. izafə. ziyadə).

-sevi sevgi -(nə? niyə ? nasıl ?), **götürməz**!. (**sevi sevgi**: eşq məhəbbət).

-topraq **ülüş götürməz**. (topraqdan pay olanmaz). (ülüş: bölüş. pay. səhm).

-sik **and götürməz**.

-qocayla xoca **birbirin götürməz**.

qötürməz **götürməz.** qısır. na za..
-**su götürməz, geri dönməz:** üzülkəs. qəti'. kəsin.

qötürməz **götürməz**.-qızıl qab **pas götürməz**..
-sığır **sılağ götürməz**. (**sılağ**:saya. hörmət, ikram).
-sevgi sözləşmə götürməz (**sözləşmə** : gəngəş. danışıq).

qötürməz -pəxil uçmağada gedə bilsə, **başqasın yanında götürməz**.

qötürməz -**eşşək qəşov götürməz**. (eşşək nə bilir qəşov nədir). (at qəşovlanar eşşək yok)

qötürməz -qısıq girdəc **geniş töləş götürməz**.(**girdəc**: gəlir) (**töləş**: xərcləmə)

qötürsələr **götürsələr.** -yanmaz ocağa, **götürsələr çıra kötüyü**, yanmayınca, yanmayacaq.

qötürsən -**götürsən uzun hər nəyin ipin**, ya dolaşıb yıxar, ya üzülüb qırılar. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)

qötürsün **götürsün**.-günümü göylər keçirsin, **ağramın yer götürsün**. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}.

qötürtüm **bağlımazdan**. bəfasızdan. -əl götürdüm bağlımazdan.

qötürü **götürü. 1. quturu. xuduru**. tanrı vergili olan. baxılmadan, gözlənmədən, becərilmədən yetişən nərsə. -**götürü** ərik. -**quturu** bilgin.
götürü durmaq. üzü yuxarı, çoxalmağa, bolalmağa gedmək. -**yağdayı götürü durmuş**: durumu yaxcılaşmağa yönəlmək. **1**. peşşaş. pişkeş. -bu canım sənə **götürü**: bu canım sənə pişkeş. **1**. hidyə. müfdə. xuduru.

qötürü **götürü**. **1**.gətiri. iləti. çatdırı. alını.**1**. götrü. ərməğan.

qötürü -**götürü akça kanca:** töləyi neçə. xərci kanca.

qötürüb **-basıb götürüb aparmaq:** ilətmək. -su geçidi (köprünü) **ilətdi**.

qötürüb -**götürüb qoymaq:** iltib düşürmək.

qötürüc **götürüc**. **çökürüc**. çökürmə, çevirmə, təbdil, daşıma, nəql aracı, vəsayili.

qötürücü **götürücü**. yönətici.

qötürülən -**asqıda götürülən at**. (rikabi). yədək. kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**.

qötürülən **götürülən**. gətirilən. ilətilən. çatdırılan. alınan. -**ilətilən** savlara görə.

qötürülmək **götürülmək**. **1**. artmaq. **1**. satınmaq. itinmək. (**# yatınmaq**: sakitləşmək). **1**. yeltənmək.iltənmək. cumsunmaq. qalxışmaq. **1**. yügürmək. ilgəmək (**iləri**: ön. qabaq). ılqamaq. yelgəmək..
-**ürəyi götürülmək**: ürəyi boşalmaq, tökülmək, kovalmaq. qorxmaq.

qötürülmək **götürülmək.** qızığa minmək. (**qızığ**: sıtma).

qötürültü **götürüldü**. -qabarıb, **köpürüb götürüldü**.

qötürülüb **götürülüb**. tutulub. -qaçaqçılardan bir kilo tiryək **götürülüb**.

qötürüm **götürüm**. **1**. qabiliyyət. öğrəşmə qabiliyyəti. **1**. toxur. (bir yerdə toxdanmış). fələc. iflic.

qötürüm **götürüm**. **götürüş.** nəcat. rəhayi.

qötürün **götürün.** qutarın. əncam çəkin.

qötürür -at takanır, **eşək butun götürür**. (at takanır, **eşək butun qaldırır)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).

qötürür **götürür.** uçutar. qurtarır**. -**qorxu bükütər, **umut uçutar**!. (**bükütər**: məhkum edər).

qötürüş **götürüş**. **götrüş**. **1**.bərdaşt. **1**. təfsir.

qötürüş **götürüş. götürüm**. nəcat. rəhayi.

qötürütmək **götürütmək.** gözürtmək. mütəvəccih, mültəfit edmək. -çox çalışdı onu **götrütəmədi.**

qötürütmək **götürütmək**. nəcat verdirmək.

qötürüv **götürüv**. qutarma işi. qutaruv. nəcat.

qötürüvmək **götürüvmək**. nəcat vermək.

qötüsü **-ən kötüsü**: qabası**. -suçların qabası**, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.

qötüsü **-**yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

qötüsün **-kötüsün görcək**, iyisin atma.

qötüsündən **kötüsündən**. **b**olqasundan. bətgəsindən. pisəsindən. -tanrı **olqasundan** qorusun.

qötüş **kötüş**. (> **götüş**). kitos. pis adam. (namərd. nakəs. şərir. pəst. təbəhkar).

qötütən **-kötüdən uman**, götündə bulur. (yamanda yeğ aran, baş verib börk almış). (**yeğ aran**: iyilik gəzən).
-iyiyə uyan, qılığın tutar, **kötüdən uman**, bokunu utar.

qötüvün -(bayqal). **ged götüvün qabında otur**.

qötüyə -**çox kötüyə**, qın dura düşmək: gününə it ağlamaq. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma).

qötüyü **kötüyü**. -yanmaz ocağa, **götürsələr çıra kötüyü**, yanmayınca, yanmayacaq.

qötüyü -tülkü quyruğu, **süpürgə kötüyü buğlar**.

qötverən **götverən**. **götvərən.** göt. çönüt. ibnə. qablaş qabaş. məfu'l.

qötvərən **götvərən**. **götverən**. göt. çönüt. ibnə. qablaş qabaş. məfu'l.

qötvərən **götvərən.** ötük. ütük. məful. ibnə.

qötvərənin **-götvərənin** siki uzun olur.

qötvərənlik **götvərənlik.** ötüklük. ütüklük. məfulluq. ibnəlik.

qötvərmək **götvərmək**. çönünmək ibnəlik edmək.

qöv **köv**. **köy**. ayvarış. girinti. astna. ərəfə.

qöv -**qor köv**.

qövçə **kövçə. kəvçə. kəfgir. çovlu.** sulu nərsənin dəndöşün çəkmək üçün, dəlik dəlik olan iri qaşıq.

qövçünmək **kövçünmək**. **kövnükmək. çökgümək.** zayıflamaq.

qövə **gövə**. **gövdə**. ötdək. maddi. cismi.

qövəq **gövək**. səqf.

qövəq **kövək**. **köfək**. **1**. pambıq. -**kövək** əllər. **1**. qırılqan. tez sınan. -**kövək** ürək. **1**. yumşaq. -**kövək** daş. **1**. dayanıqsız. -istiyə **kövək** dəmirlər.

qövəqi **köväki**. **köfəki**. **həvərə < kövərə**. boş. bihudə.

qövəl **kövəl**. **kövlə**. gücüz. tavsız. natəvan. aciz.

qövən **kövən.** -**çox kövən, köhnə**: kövün.

qövən **kövən**. **köfən**. **1**. içiboş. **1**. **kövəng > həvəng**. **həvəh**. **1**. > **kovdən**. axmaq.

qövənq **kövəng > həvəng**. **həvəh**.

qövənmək **kövənmək**. könlügü açılmaq. könlü açılmaq. ləzzət almaq. kökəlmək. kef aparmaq.

qövərçin **gövərçin**. **güğərçin**. göyçül. göğcəli. göycəli.

qövərə **kövərə > həvərə köväki**. **köfəki**. boş. bihudə.

qövərənti **gövərənti**. göyərik..
-göy gövərənti: göyət**.**

qövərər -cığanlıq ölütən, k**ösəvi gögər**. (cığanlığın, paxıllığın öldürgənin, kösəvi gögrər. (paxıllığın, buxlun öldürənin, közəvi göyərər) (**kösəv**: yarı yanmış, başı yanmış çubuğ. köz qarışdıran). (cığanlığı, paxıllığı, cicikliyi kəndindən qoğan, hər amacına yüryüb çata bilər)

qövərmək **gövərmək**. yəşərmək.

qövərtə **gövərtə**. damın iç üzü. səqf.

qövəş **kövəş**. **kövşə**. yumuşaq.

qövəşmək **kövşəmək**. **köväşmək**. yumuşanmaq.

qövət **gövət**. dursut. güvət, sədd dalında yığlan su, nərsə.

qövəz **kövəz** yumşaq, əkincəkli topraq.

qövəzimək **kövəzimək**. **küvəzimək**. çürəzimək. çürüməyə başlamaq.

qövqə **gövdə**. boduq (kündə). bədən.

qövqə **gövgə**. **örgəv**. orqan. əndam.

qövqə **kövgə**. **kölgə**.

qövqü **kövkü. kövük**. yaylı duran. içə doğru yayıq. -işçi əli **kövük** durar. aclıqdan qarınları kövük. -**kövük köpük**: çulxuq şişik. -**kövüklərin** doldurub, **köpük** götürüb.

qövqür **kövgür**. **kəvgir**. (**kov**. **köv**: oyuq). dəlikli deşikli kömçə.

qövlə -**körük**, **kövlə qapağı**: gəpəng. xəpəng.

qövlə **kövlə. kölvə. kölbə.** givlə. gilvə. (> **kolbə**).

qövlə **kövəl**. **kövlə**. gücüz. tavsız. natəvan. aciz.

qövlət **kövlət.** yas. bağış. əff.

qövn **kövn -kövn alası**: **könül** alası. **{-**üzü gözəl, qoyn alası, içi gözəli, **kövn alası**. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl)}.

qövn **kövn**. boş, qaranlı, quru yer, dünya. -**könlə** sığan **kövnə** sığmaz.

qövnə **kövnə > köhnə**. **-**onqat at, **kövnə çul**. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**onqat**: bacarıqlı. güclü).

qövnə **kövnə. -kövnə yaramaq:** könlə yaramaq: xoşu gəlmək.

qövnəq **kövnək**. **köfnək**. (< **kov**. **köv**). **1**. çürük, içi boşalmış, yıxılacaq durumda olan. -**köfnək** yemiş. **1**. şikəs. -**köfnək** duvar.

qövnəlməz **kövnəlməz**. aşınmaz. əsginməz. yıpranmaz.

qövnəmək **kövnəmək**. **köfnəmək**. **köğnəmək**. **1**. > köhnəlmək. əsgimək. **1**. çürümək.

qövnəmək **kövnəmək**. ürək eləmək. istəmək. -çoban **kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər.

qövnəsə **-çoban kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).

qövnü **gövnü .-itin gövnü** bir sümük. (**sümük**: gəmik)**.**
-gülə gülməsən, **kövnü qalır**.

qövnü **gövnü**. könlü. -gövnü sınmş endikce. (**endikce:** bir balaca).

qövnü **kövnü**. **köhnü**. **kövün**. sulanmış, yumuşanmış nərsə. -**kövün qoğun**.

qövnüq **kövnük** (**kov**). **1**. kövrək, incə ürəkli. (tez etgilənən). **1**. (çürük yapraq, ağac qırşığlı topraq) çürük topraq.

qövnüqmək **kövnükmək. kövçünmək**. **çökgümək.** zayıflamaq.

qövnütmək **kövnütmək**. yumuşatmaq. olqunlaşdırmaq.

qövrə **gövrə**. **1**.boyundan dizə, topuğacan olan gövdə. bədən. əğin (**əkin**: yoğun. əkili).**1.**cana. tənə. **-**könlə sığsa, **gövrə sığar**.

qövrə **gövrə. gövdə**. tənək. bədən.

qövrə **kövrə. gövdə**. tən.-**kövrə qarır**, könül qarımaz. (bədən qocalır, könül yox).

qövrə **-**sırqavın üzü sarıq, **ərir gövrə**, təni arıq.

qövrə -**gövrə başla görür**, qarrı yaşla. (gövdə başı güdür, yaşlı gəncdən gözlür). (başın dəğəri, yaşlının sılağı, sayqısı, hörməti danılmaz).

qövrəq **kövrək. kəvrək. 1**.qırısın. sınasın. türd. tez qırılan, sınan. həssas. **1**.qınıncan. tez qəmlənən. qussəçil. -**qınıncan** kişi.

qövrəq **kövrək. kəvrək.** sınağul. sına bilən. həssas. (şikəstəni). -**sınağul könül**: kövrək könül.

qövrəq **kövrək**.yuka ürək. incə ürək. dözümsüz. acıyan. mulayim. rəhimli.

qövrəli **gövrəli.** eğinli. eğinlək. heykəlli. çiğinli.

qövrəli **gövrəli. gövürlü**. **gövdəli**. bədənli. yapılı.

qövrəlmək **kövrəlmək**. yoxalanmaq. yoxanmaq.

qövrli **gövrəli**. boylu.

qövrüş **gövrüş**. gömüv. gömürmə. quylama.

qövsəmək **kövsəmək. kovsamaq**. yerin boşlamaq. özləmək. isləmək.

qövsünmək **kövsünmək. küsmək**. -hər nəyilə **kövsünmə**, hər yel ilə övsünmə. (hər nədən küsmə, hər yel ilə əsinmə).

qövşə **kövşə**. **köväş**. yumuşaq.

qövşəq **kövşək**. yumuşaq ürək.

qövşəmək **kövşəmək**. **kəvşəmək.** zayıflamaq.

qövşəmək **kövşəmək**. **köväşmək**. yumuşanmaq. -qalıb qalıb **kövşdi**.

qövşəşmək **kövşəşmək**: açılmaq. > köşəşmək**.** incağmaq. incalmaq**.** rahatlanmaq.

qövtə **gövdə**. **1**.bosta. tən.**1**. bükə. can. çöngə. bədən. -**bükə** hovlusu. -**bükəli**: gövdəli. **1**.sıtıq. gövdə. tənə. **1**. kövüt. cism. (# **kövüt**: cism). **1**. töz. (# **öz**: tin (# **don**). tənə.**.**

-canı çıxmış gövdə: çandıq (çanıq. çalınmış. boş qalmış). candıq. cəndək. (ruhsuz varlıq)..

-başsız gövdə boş qalar.

qövtə **gövdə. 1**.büt. bədən. don. -kişi ölür **bütü qalır**. **1**.**gövrə.** tənək. bədən.

qövtə **gövdə**. **-**dilsiz baş, **başsız gövdə**.

qövtə **gövdə**. **gövə**. ötdək. maddi. cismi.

qövtə **gövdə**. **kövrə.** tən.-**kövrə qarır**, könül qarımaz. (bədən qocalır, könül yox).

qövtələrin **gövdələrin**. sinlərin. boyların. vicudların. cismlərin. **-**bara bara yaşırdı, uca dağlar boyların. (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

qövtəli **gövdəli**. bostalı. boslu. bədənli. bükəli. sınlı. boylu. tənli. tənəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**..

-gözəl gövdəli: yonğul. əndamı biçili.

qövtəli **gövdəli**. **gövrəli. gövürlü**. bədənli. yapılı.

qövtəli **-incə, xırda gövdəli, boylu:** cürəki**.** qıcqılı. cıqqılı. kiçicik. coccuq. qır qıncıq.

qövtən **gövdən**. **kövdən**. bədən. tən.

qövtər **kövdər**. **godar**. kəndək. xəndəq.

qövtərə **kövdərə**. göldən, ana arxdan, kanaldan açılan kiçik arx, kanal. -**kövdərə açmaq**.

qövtün **gövtün**.gövüş. sinə.

qövtünsızı **gövtünsızı**.gövüşsızı. sinəsızı. gövüş ağrısı. sinə ağrısı. sinə dərdi.

qövüc **kövüc**. **kövüş**. **küviş**. koma. kümə. qonçaq. daxma. qonam {> **konam (**fars**)**}.

qövüq **gövük**. (**kök**. **gök**). **1**. (boya). **1**. (astın qastı, altın qaltı). qoytun (yerin) səqfi. **1**. sağlam kök. canlı bədənli. sağlığı dəngəli.

qövüq **kövük. kovuz. köfük.** kofı. koz. boş. kovı.
-kövük kövük: küyük küyük. küyün küyün. qoyuq qoyuq. yanıq yanıq. için için.

qövüq **kövük**. **kövkü.** yaylı duran. içə doğru yayıq. -işçi əli **kövük** durar. aclıqdan qarınları kövük. -**kövük köpük**: çulxuq şişik. -**kövüklərin** doldurub, **köpük** götürüb.

qövüq **kövük.** {> **kah (fars)**}. saman.

qövüqlüq **kövüklük**. **göyümlük**. ürərgi yaxışlıq.

qövül **kövül**. (gəvrək olan. bərk olmayan).

qövül **kövül**. köhül. koğur. kaha. (**> ğar**).

qövün **kövün**. **1**. **kövnü**. **köhnü**. sulanmış, yumuşanmış nərsə. -**kövün qoğun**. **1**. könül üzüklüyü. təsliyət. -**kövün bildirmək**: kövünləmək. təsliyət demək. **1**. xoş. -gəliş **kövün**, gedin qıyın.

qövün **kövün**. çox kövən, köhnə.

qövün **kövün**. **könül**. **-**baş yazıvı kövün yazınla dəğiş. ('baş yazı' deyilən nə varsa tulla, könlündəkilər uyqulamağa, sağlamağa edin, çalış).

qövün **kövün.** qırın. malqara yemliyi.

qövünləmək **kövünləmək**. kövün bildirmək. könül üzüklüyün bildirmək. təsliyət demək.

qövünlüq **-gövünlük vermək:** itminan vermək.

qövünmək **kövünmək.** xoşallanmaq. şadlanmaq.

qövür **gövür**. **gor**. quy. gömür. göm. qəbr. sin.

qövür **kövür >** kəvir. -**kövürə** çönmüş göylüyüm.

qövürə **kövürə**: kəvir. -**kövürə çönmüş göglügüm**.

qövürpə **kövürpə**. körpə. yeni doğmuş, cücərmiş.

qövüs **kövüs**. **1**. oyuq. dəlik. **1**. **küviş**. **kövüc**. **kövüş**. koma. kümə. qonçaq. daxma. qonam {> **konam (**fars**)**}.

qövüslük **gövüslük**. köğüsdürük. kövüsdürük. gömüldürük. sinəbəd.

qövüstürüq **kövüsdürük**. **köğüsdürük**. **gömüldürük**. gövüslük. sinəbəd.

qövüş **gövüş** (gəvmək). mal qara yemi. ilufə. əliq. (azıq).

qövüş **gövüş.** gövtün.sinə.

qövüşçü **kövüşçü**. kəffaş. edikçi. ötükçu. başmaqçı.

qövüşmək **kövüşmək**. küyüşmək.yanmaq. hədər olmaq. tələf olmaq. -**əməyi kövüşmək**: əməyi küyüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək. qıncılığı itmək.

qövüşsızı **gövüşsızı**. gövtünsızı.sinəsızı. gövüş ağrısı. sinə ağrısı. sinə dərdi.

qövüt **kövüt**. gövdə. cism. (# **göyüt**: ruh).

qövütlü **gövürlü**. **gövrəli. gövdəli**. bədənli. yapılı.

qövüz **gövüz**. yer altı dalan, dəhliz, ambar.

qövüz **kövüz**. **kövz** > **zövq**. könlə yatan, könül qızışdıran nərsə. iştiyaq. -küsüb barışmağın başqa **kövzü** var, hərdəndə bir ortalıqda gərək ərk naz ola.

qövüz **kövüz.** içi boş. puk. puç. bihudə. (fərsudə). -**kövüz** tırp: puh tırp.

qövz **kövz**. **kövüz** > **zövq**. könlə yatan, könül qızışdıran nərsə. iştiyaq. -küsüb barışmağın başqa **kövzü** var, hərdəndə bir ortalıqda gərək ərk naz ola.

qöy qöy **göy göy**. göy boyalı göy. havayi rəng.

qöy **1**. **göy**. **1**. **köy**. **köv**. ayvarış. girinti. astna. ərəfə. -dəğirman doğulu siçan, **göy kükrəşindən qorxmaz**. (**dəğirman doğulu:** dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).
-**qoyu göy**: tutqun göy.
-ışın ışınar, yamır yağar, **göy açılar**. **(ışın:** ıldırım). (**ışınar:** şaxar). (**yamır:** yağmır)**.**

-külək qalxdı, **göy gurladı**, şimşək **yalavıdı.(yalavımaq:** çaxmaq).
-göy çay: göyək çay. ot çay. yaşıl çay. -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.

qöy -**göy buraq**: göyə çalan..

-**göy çökmədən**, yer batmadan..

-**göy böri:** boz qurd..

-iki ağız birgəlsə, **göy üzdəkin endirər**, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa)..

-**gurlayan göy**, yağış gözlətir. (gurlayan göydən, yağış gözlənir).

qöy -**göy çığrısı**: **göy çöğrüsü**: çərxi fələk. {**çöğrü: çığrı** (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk}.

-**parlaq, ışıqlı, aytlı göy:** çaxır. -**göy çaxır**: bulutlu, qaranlıq, tünər gecədə çalan atışqa, ıldırım ışığı.

-altı olub ağzıbir, **göy üzdəkin endirər**, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan). (**ağzala:** sözbir olmayan).

-altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, iki olub, **ağızbir, göy üzdəkin endirər**. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

-**ot, göy yeməklə yetinmək:** otluqmaq. göygüləmək. göyəçimək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, **yer göy yıxılır**. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

-ları xoruz banlamayıb banlamaz, **göy köynəkli anlamayıb anlamaz**.

qöy **göy. 1**. **göy < göyərmək**. **1**. kal. yaşıl. **1**. fələk. **1**. yuxarı. **1**. açıq. aşqar. (məhz). -**göy** yalan: lüt, məhz, sırf yalan. -sözü **göyü**: sözün açığı. -**göy** gurun: **göy** gucun: **göy** guc: açığına, örtmədən göstərilən güc, zorlamaq. -**göy** gülgəz: alağanın (şəfəqin) al qırmızısı. **1**. qutsal. müqəddəs. -**adı göy**: müqəddəs adlı. **1**. nab. **1**. göy. tanğır. təngir. **1**. hava. -**göy** hava: göy göy. **1**. yeni gülməcə. -**il göyü**: il gülməcəsi. -çoxdanıdı bir **göy** eşitməmişdim. **1**. **göğən**. **göyən**. səbzə. **1**. osum. ösum. bitgi**..**
-göy yaşıla çalan: göğən..
-**göy kəsiyi**: üfüq..
-**açıq göy**: **açığöy**. ağgöy. ağgök**..**
-göy buncuq: **göy mıncıq**: **göz mıncığı**. pis gözdən qorunma üçün uşaqların geyiminə taxılır**..**
-göy üzünə atan daşın, qaytıb gələr, yarar başın..

-**çox göydən gedən**: astanası çox uca..
-**göy ağız**: **1**. ağzı hərzə. ağzı çalapərtovsuz. **1**. savaşçıl.
(grēne; growan: **to grow)**..
-**yer göy:** alın topun**.** hər yan. -qışın keçdi, yazın gəldi, **alın topun** yaşarar..
-**göy gül**: açıq al qırmızı..
-**açıq göydən**: birdən. təpədən enmə. -**açıq göydən** düşdü başıma..
-**göy ala**: boz..
-**göy çul**: xirqə..
-**göy dalay**: göy üzü**..**
-nərədə göy **alta düşər** (tapmaca) (suda).

qöy **göy.** çiğ. qora. -**göy** qarpız. -**çiğ** qalan arzılar, pişməmiş düşür.

qöy **göy.** -**göy göy almaq**: nəğdən almaq**..**
-beşigin topraq**, göy bələyin**..
-**göy yeyib** altın sıçar (törər) (tapmaca) (**ipək qurdu**)..
-qara topraq, yaşıl yapraq, **göy çiçək**.**.**
-yaşıl göy boya: çadırıq (< **çadır**: göy üzü).

qöy **göy.** -süzmə qatıq, içli kökə, **göy tərə**..
-**göy bulutsuz qalmaz!.**

qöy -**altun kəmələk**: göy qurşağı. kəmpir qurşağ. (**kəmələk**: qəmələk. **kəmər.** (< **kəm**). qurşaq).
-**toxgöy:** nil.
-kükərsə göy, küyməz topraq. (kükrəsə göy, yanamz susuzluğa topraq).

qöyaqası **köy ağası. koxa. kovxa. köyxa. kovxa**. ərbab. kədxuda.

qöyalım -**göyalım**. **göylalım**. **könlünalım**. **könalım**. **könlü alçaqdan**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

qöybaş **göybaş**. **göğbaş**. yapraq çiçəğii göy mor bitki türü.

qöybez **göybez**. sözdə, alayda, dəbəklikdə qalmayan.

qöyboya **göyboya**. **kökboya**. (> giyahi boya). otdan alınmış boya.

qöyböri **göy böri.** boz qurd.

qöycə **göycə**. **1**. asimani. **1**. həmməşə yaşıl.

qöycəli **göğcəli**. **göycəli**. göyçül. güğərçin. gövərçin.

qöycüq **göycük**. **göyüz**. göyçək. çox gözəl. məftun edici. çox qəşəng.

qöycün **göycün**. mələkuti.

qöyçaqır **göy çaxır**. 1. bulutlu, qaranlıq, tünər gecədə çalan atışqa, ıldırım ışığı. 1. gömgöy. göygöz.

qöyçək **göyçək.** görüklü. -nədə **görüklü** oğlandı.

qöyçəq **-göyçək duyqular axarı**, söz bulağı, qopuşan suyun calağı. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).
-gözəlliyin yeri var, **göyçək davran yerin tap**.

qöyçəq **göyçək**. **gögələc.**

qöyçəq **göyçək**. **göyüz**. **göycük**. çox gözəl. məftun edici. çox qəşəng.

qöyçəq **göyçək**.**-**yaşam gerçək, **gülü göyçək**.

qöyçəq **göyçək.** yoşağın. xoşgən. xoşagən. xoşagəlim.

qöyçəqlərə **-**gözəl sözlər, **göyçəklərə bərk yaraşır**, gözəl sözlər, göyçəklərdən bərk yapışır.

qöyçəqlərə -incik minciksiniz. **tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın**.

qöyçəqlərtən **-**gözəl sözlər, göyçəklərə bərk yaraşır, gözəl sözlər, **göyçəklərdən bərk yapışır**.

qöyçəqliq **göyçəklik**. gözəllik. qəşəhlik.

qöyçül **göyçül**. göğcəli. göycəli. güğərçin. gövərçin.

qöyçülləmək **göyçülləmək**. **göysülləmək.** otsullamaq. otçullamaq. giyah xarlıq edmək.

qöyə **göyə.** -başın itirən, **göyə gurlayar**. (çarasız düşən, öz özünə deyinər)..
-**göyə çalan**: göy buraq .

qöyəçi **göyəçi**. gögülçü (göygülçü). otluqçu. giyahxar. vejetaryən.

qöyəçimək **göyəçimək**. göygüləmək. otluqmaq. ot, göy yeməklə yetinmək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

qöyəq **göyək.** -**göyək çay:** göy çay. ot çay. yaşıl çay. -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.

qöyən **göğən**. **göyən**. göy. səbzə.

qöyənlik **göyənlik**. **göğənlik**. göylük. çəmənlik.

qöyər **göyər. göy ər** (göy kişiləri. göy yaşayanlar). melek.

qöyərçin **göyərçin**. bödənə.

qöyərər **göyərər**. gögər. -yağmur bilən yer gögər, alqış bilən ər kökər. (**kökər**: bəsirir. becərir).

qöyəriq **göyərik**. gövərənti. körpə. acarıq. yeniyetmə.

qöyərmək **göyərmək**. **göğərmək**. yetişmək. -yağmur bilən yer **göğər**.

qöyərtmək **göyərtmək**. **göğərtmək**. becərtmək. pərvəriş vermək.

qöyət **göyət. 1**. göy gövərənti. **1**. səqf. (# **yerət**: daban.).

qöyətin **göyətin**. göyə ayid olan. (səmavi).

qöyəz **göyəz**. mələkuti.

qöyqa **köyxa (**köy ağa**)**. kədxuda. arxan.

qöyqa **köyxa. koxa. kovxa.** köy ağası. ərbab. kədxuda.

qöyqal **göyğal. göygəl.** ösül. ösgül**.** bitgil. nəbati. -**ösül** yağ: bitgil yağ. nəbatiyağ. -**ösül** ürün: bitgil ürün. nəbati məhsul.

qöyqəl **göygəl. göyğal.** ösül. ösgül**.** bitgil. nəbati. -**ösül** yağ: bitgil yağ. nəbatiyağ. -**ösül** ürün: bitgil ürün. nəbati məhsul.

qöyqöç **köyköç** (**eşik + ailə**). (eşik içəri işləri, çətinlikləri). dolanışıq. yaşayış. işgüc. məişət.

qöyqövərənti **göygövərənti.** yaş yoş**.** səbzicat.

qöyqöz **göygöz. 1**. ıldırım ışığı kimi göy olan göz. çaxmır. **1**. qırgöz. kəmgöz. qısqanc.

qöyqöz **göygöz**. çaxan. ıldırım kimi göy ışıqlı.

qöyqöz **göygöz**. göyçaxır.

qöyquşaqı -**göyquşağı tanrısı**: çaxıldağ.

qöyqüçə **köy küçə**.(evdən eşik yerlər). -**köy küçədən**, küçə uşağı yığışmaz.

qöyqüləmək **göygüləmək**. göyəçimək. otluqmaq. ot, göy yeməklə yetinmək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

qöyqün **göygün**. **gömgöy**.

qöyqün **göygün**. göy boyasın.

qöyqüz **göygüz**. təravətli.

qöylalım -**göylalım**. **göyalım**. **könlünalım**. **könalım**. **könlü alçaqdan**. lütfən. bi zəhmət. zəhmət olmasa. -**könlü alçaqdan** o pitiyi verin mənə.

qöyləq **köylək**. **köynək**. qoylaq **(< qoymaq)**. qapda. qaput. qabıc. qapıt. qobıt. qapac. qablıq. cild..
-**qara köynək**: pis gün üçün yədək.

qöylər **göylər** .-**günün göylər keçirsin**, ağramın yer götürsün. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}.

qöylərü -duman durar axşamu, **tüm tün bürər göylərü**, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar.

qöyləz **göyləz**. uçmaq. cənnət.

qöylü **köylü.** kətdi. əkinçi.

qöylü **köylü**. **kətli**. həm kətli.

qöylüq **göylük**. **1**. göğənlik. göyənlik. çəmənlik. **1**. uçluq. cənnət məkan. behişlik.

qöylüqə **göylügə**. **göyülgə**. behişt. cənnət.

qöylüyü **göylüyü**. -quylaqda övsəyən yellər, **tutmuşdu göylüyü**, sarartmışdı göyü. (**quylaqda** : qəbristanda). (**övsəyən**: əsən) (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

qöymək **köymək**. # **yakmaq**.

qöymən **köymən**. araba örtüyü.

qöynəq **göynək**.ulser. zəxmi mə'də.

qöynəq **köynək** -çalxoyluqdan **köynək əğnimdən tökülür**. (**çalxoyluqdan**: böyüklükdən, loşluqdan. şolluqdan).

qöynəq **köynək**. **köylək**. qoylaq **(**< **qoymaq)**. qapda. qaput. qabıc. qapıt. qobıt. qapac. qablıq. cild..

-**qırmızı köynək**: saxlanası, gizlənəsi olası **(**mümkün**)**. olmayan**..**

-qolsuz köynək: daldöş.

qöynəq **köynək.** -tutdan bizə **köynək toxur** (tapmaca) (**ipək qurdu**).

qöynəq **-qulaq köynək:** qıssa qol köynək.

qöynəq **köynək. gömlək**. libas. əlbisə.

-**şalvar, köynək kimilərin qolları:** körük**.** yenğ. -dar **körüklü** kot. -qısa **körük** köynək.

qöynəqi **köynəgi.** gönü. dərisi**. -**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, **quşun gönü post olmaz**. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (post: kürk)**.**

qöynəqli **-**ları xoruz banlamayıb banlamaz, **göy köynəkli anlamayıb anlamaz**.

qöynüq **göynük** yanma. iltihab.

qöynütdürmək **göynütdürmək**. **könlütdürmək**. **könüllətmək**. könlün, ürəyin aparmaq. özündən, için keçirmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

qöyoquz **göy oğuz**. **gök oğuz** (**göy +oğuz**) **> qaqauz**.

qöysətmək **göysətmək. göysərtmək**. göyə, yuxarı, havaya atmaq, qaldırmaq.

qöysü **göysü**. gögüş. gögüz. göyümsü. gögüvsü. havayi.

qöysül **göysül**. ruhani. səmavi. ülvi.

qöysülləmək **göysülləmək. göyçülləmək**. otsullamaq. otçullamaq. giyah xarlıq edmək.

qöytaş **-göydaş boyası:** türkuaz**.** lacvərd. firuzə**. -**sevgilər boyası, **boyalar türkuazı**.

qöytə -**göydə aradığın**, yerdə tapmaq: göydəki diləğinə, yerdə qovuşmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

qöytə **göydə.** -əriməz qaldı beyində buzumuz, **göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz**.

qöytə **-**gözəl görkün, **göydə gündən ayınmaz**. (**ayınmaz**: seçilməz).

qöytəqi -**göydəki diləğinə**, yerdə qovuşmaq: göydə aradığın, yerdə tapmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

qöytələn **göydələn.** sox**.**

qöytələn **göydələn**. ucubınıq. sox. duranqa.

qöytən **-çox göydən gedməyən**: qanığan könül. alçaq könül. qane' olan. **-**çalışqan əl boş qalmaz, **qanığan könül ac qalmaz**.

qöytən **göydən**. qafdan (**kaf**. **kav**: boş). -**qafdan** düşmuş kimiyim. **1**.

qöytən **-sənin köyün mənim köydən**, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

qöytən -**buyruq enirsə göydən**, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).
-**göydən yerə pay töküldü**, bir neçə tuxum əkildi.

qöytü **göydü. -göydü qurusu**, yaşı al (tapmaca) (həna).

qöytüq **göytük**. uçnaq. cənnət.

qöytün **göytün göyün**. asimani..
-**göytün buta**: göydən gəlmiş kitab. (asimani kitab).

qöytünqü **göydüngü**. ucalıq. yüksəklik. irtifa'.

qöytür **-**göydür uca qartal durağı. (uçaqçılar sözü).

qöyü **göyü**. -quylaqda övsəyən yellər, tutmuşdu göylüyü, **sarartmışdı göyü**. (**quylaqda** : qəbristanda). (övsəyən: əsən) (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

qöyü -oğru yeri bolcar, **doğru göyü** (oğru biçib alar, doğru paysız qalar). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək).

qöyüq **göyük**. **küyük**. aşq. eşq.

qöyüq **köyük**. tavan. cərmə.

qöyül -**rəhm göyül**: tosaq. çox yumşaq.

qöyülqə **göyülgə**. **göylügə**. behişt. cənnət.

qöyüm **göyüm**. əzizim. qəşəyim. sevgilim.

qöyümlüq **göyümlük**. **kövüklük**. ürərgi yaxışlıq.

qöyümsü **göyümsü**. göysü. gögüş. gögüz. gögüvsü. havayi.

qöyün **1**. **göyün**. **göytün** asimani. **1**. **köyün**. mehriban. -**köyün tarım**: mehriban allahım.

qöyün -**sənin köyün mənim köydən**, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

qöyünc **göyünc**. **1**. səmavi. asimani. -**göyünc** sözlər.

qöyünq **göyüng**. bütxana.

qöyüştürmək **göyüşdürmək**. **göğüşdürmək**. göysütmək. göyümsütmək. göğüvsütmək. göyə çalarlatmaq.

qöyüt **göyüt**. **1**. qırmıcay. döl çağından, vaxdından tez, öncə doğulmuş körpə. **1**. ruh. (# **kövüt**: cism).

qöyüz **göyüz**. **göycük**. göyçək. çox gözəl. məftun edici. çox qəşəng.

qöyüzü **göy üzü**. göy dalay.

qöyzə **göyzə**. örtzə. yanqı. iltihab.

qöyzə **göyzə**. sima.

qöyzə **köyzə. küyzə**. qızarıq. kəbabi.

qöyzəq **köyzək. küyzək. küyzün. çızğınğ.** közərik. közərmiş. yanımsı. qızarmış.

qöyzənmək **göyzənmək**. örtzənmək. mültəhib olmaq.

qöyzün **köyzün**. acnacaqlı. təəssüflü. kədərli.

qöz {**göz** (baca) (< **köv**: kov: oyuq)}. {**neqah** (fars) : (baca) < {**nekah** (ərəb) (baca)}. {**didə** (fars) (< **didik**: yartıq. deşik)}.

-**göz yaşında dondu sevik**. (**sevik**: məhbub).

-göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

-**acgöz:**. actəpər.

-verməmiş gördügünü göz qulağa. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

-bölüşsəm malda göz qalmaz, döğüşsəm canda.

-ölümlə dur göz gözə, gizin yoxsa mutlusun. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

-gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).

-qulağ duymaz, **göz görməz**, burun qaçırmaz. (tapmaca) (iy. qoxu).

-gözə baxan gözdən göz çəkinər. (gözə baxan gözü, göz bəğənməz).

-keçmişin **qoyma qala köz kimi küllər altda**. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, **külün gözə savırar**. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

-**göygöz:** çaxan. ıldırım kimi göy ışıqlı.

qöz **1**. mərkəz. qəlb. mehvər. **1**. açı. -**qoşaç (**< **qoşa + açı**: göz**)**. iki gözlü dürbün. **1**. öyn -axşam **öynü**: axşam gözü. **1**. nazar. -**göz** dəğməsin: **nazar** dəğməsin**..**
-acıgöz: bədnəzər. -**acıgözdən**, yaman dildən, sapıq başdan ıraq..
-**alarğan göz**: bərəlmiş göz. iri açılmış, dik baxışlı göz..
-**çıppıq göz**: **1**. göz qapağın sıx sıx açıb qapayan. **1**. gözün şıp şıp çırpıb, anlamazın durub baxan..
-**çitə göz**: narin göz**..**
-çərgöz: pisgöz. yaman göz. bədnəzər..
-**göz**, **giz** saxlamaz**..**
-gözü tinmək: qaralmaq..
-**göz altına**, **kontrola alınmalı**: asığlıq. -bu kitabları **asığlığa** tut..
-**göz altında**, **kontrolda olan**: asığ. -asığ tutnmuşlar..
-**göz qoymaq**: qara qoymaq..
-**göz ucu baxmaq**: qara qoymaq..
-**göz atmaq**: qara qoymaq. qara qara qoymaq..
-**göz yum**: daşla. vaz keç. -öz həqqini **daşlayan**..
-**gözü çırağ kimi yanmaq**: gözləri parlamaq. çox sevinmək..
-soxur **göz**: kor **göz**..
-**gözü dalmaq**: gözü yorulmaq..
-**işin gözü**: işin qılığı, püfü. -**işin gözün** bilən. -**işin gözün** tapmaq..
-iğnə **gözündən** ox keçirmək: iyi atıcı..

-**qapı gözü**: qapı ağzı..

-**əsgi göz**: yaşlı..

-**göz alartmaq:** göz bərətmək..

-**göz bağı**: bural..

-**göz bağlı oyunu** qaraoyun..

-**göz edmək**: gözü qalmaq. tamahı düşmək..

-**gözdən dış**: gözdən ıraq..

-**göz kasası**: oynuq..

-**göz mıncığı**: busqa pusuda, gizlidə olan pislikdən qoruyan nərsə..

-**göz önündə tutmaq**: oylamaq..

-**göz önündə tutan**: oylanğan..

-**göz önündən çəkmək**, **saxlamaq**, **gizlətmək**: salqılamaq. səlqələmək..

-**göz ucunda bağlanan kir:** çəlpəğ. çalbağ..

-**yarı açıq göz**: çalagöz. -**çalagöz yatmaq**: mürgüləmək. çortlamaq..

-**göz yügürtmək:** iti, incəcik baxmaq. sezirmək. sezmirmək. sızmırmaq..

-**göz salmaq: göz vurmaq**: {**1**. **qarağlamaq**. baxmaq. nəzər salmaq. -bunada bir **göz vurun. -göz salmadan** nəyə qaqırsın: qoğursun. **1**. **qarağılamaq**. gözlə imləşmək, işarə edmək. -qulağ as, dimmə. -**göz saldım** görmədi}..

-**göz örtmək:** göz basmaq. keçərtmək. keçgirtmək. (bağışlamaq). basqıtmaq. bas keçmək. vaz keçmək. güzküpmək. gözqıpmaq. görməməzlikdən gəlmək. göz kəsmək, çəkmək. göz yummaq. bıraxmaq. sərf nəzər edmək. iğmaz edmək..

-**göz salışmaq:** göz dəğilmək. -**göz salışmasın** deyə qolundan mıncığ asdılar..

-göz **kəsiyi**: göz üfüqü. göz meydanı..

-ürək atır, göz yatır. (**atmaq**: işləmək**)**..

-**göz ilməsin** gözəlliyinə. -**göz ilməsin** deyə üzərlik tüttülər (tüstülətdilər)..

-**ağgöz**: **acgöz**: tamahkar..

-**göz alanı**: görgülük..

-**göz alnağı**. görmə gücü. görgü..

-**göz alanı**: qarağ. -**qaraqdan yox olmaq**: gözdən itmək..

-**göz dəğmək**: gözəgümək. gözəgəmək..

-**göz kasası**: gözənək. hədəqə..

-**göz ölçəvi**: göz qərarı..

-**göz qaraş**: sir sifət..

-**göz yuman**: yasıyan. bağışlayan..

-göz bəbəyinə toz kimi enən örtük, **pərdə**: körç..

-söz söz açar, söz göz açar..

-**göz qaraş**: baxış. -göz qaraşın mənə yöntürdi..

-**göz yummaq**: vaz keçmək < bas keçmək. basıb (örtüb) keçmək..

-ac, əlini **közə** soxar..

-domba göz: aqqor..

-göz mıncığı: **göy buncuq**: **göy mıncıq**: pis gözdən qorunma üçün uşaqların geyiminə taxılır.**.**

-göz qapağın döğə döğə (**çırpa çırpa**) **oyan buyana baxmaq**: düykəmək. (döğgəmək. döğgələmək). -şaşıb düykələ qaldı. -gij gij **düykəyir**.**.**

-göz yaşı: qaraus.**.**

-gözdə tutmaq: qaralamaq qərələmək (**qaraq**: göz).**.**

-gözdən uzaq!: adı batmış!. nəuzi billah.**.**

-gözə soxmaq: üstülətmək.**.**

-gözləri dışarı şarlanmış kimsə: aqqor.**.**

-gözü bağlı, düşdən (xiyal) ayrılmaz.**.**

-gözün ağı: qarağı (**qaraq+ağı**).**.**

-gözünün qurdunu qırmaq: gözünün qurdunu almaq: göz dağı vermək, qorxutmaq.**.**

-hər qızıla **köz demə**.

qöz **1**. teldən yapılan yuvarlaq ov aracı. **1**. bir qalı güdüsü, motivi. **1**. dəğirman daşlarının hər biri. **1**.**gözə**. **gözək**. **gözənə**. qaynaq. bulaq. çeşmə. **1**. evlək. bəxş. **1**. bitgilərdə cücərik, çıxan tomurcuq.**1**.**köz**. **küz**. **küy**. qor. od. ışıq.**1**. bir çağ, sürə, zaman ortası. -**gecə gözü**: gecə tam düşmüşkən. 2. bir işin, olayın ortasında.
-**iş gözü**: işləyirkən. iş ortası. iş ortasında. -**biçin gözü**. -**bazar gözü**: bazarın qızığında. bazarın.şirin çağı.
-könül duyub könlü bəyənər, **göz görüb donu** (bəyənər).
-gözü qanlı hirsli, acığlı: çaxır**.** qızarmış. qanlı. vəhşi-it **çaxırı,** ata dəğər, at **çaxırı** itə dəğməz. itin yügrəni, atın yüryəni. (qudurqan at, tulla at)
-göz gəzdirən, qulağ açan, ağız yuman itirməz.
-göz görər ürək çəkər.
-**göz bağı**: göz alıcı olan. çəkici olan.
-**göz aşısı**: yapraq aşısı.
-**göz bağlamaq**: **1**. hipnotizmləmək. **1**. kələkçilik edmək.
-**köz düşmək**: közə düşmək. yetişməyə, alğışmaq. qızarığmaq. -üzümə **köz düşən** çağı.
-köz kabab: közdə pişirilib, qızarılmış ət.
-qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin alarlar. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin çalarlar)**.**
-açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).
-aylanıq göz. fırlaq göz. çönmüş göz.
-bir göz ağlasa, beyləki göz gülməz. (**beyləki**. bu biri. o biri).
-göz qaracığımız: göz qaramız. göz bəbəyimiz.
-kəklik səsin çıxartdı, **qırqı ona göz saldı**.
-kitabsız, göz aydın görməmiş.
-üz görkü göz, kişi görkü söz. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi)
-**üz görkəzi göz**, kişi görkəzi söz. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi)**.**
-göz bağçı: göz boyaçı. imələçi. imələc. yadaçı. cadıçı. ovsunçu. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.
-**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı. -göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (hər gözəlin kəndi özəlliyi var)**.**
-göz görürsə, tin dinər. (**tin dinər**: iç, ruh inanar)**.**
-: **ölüm qaşla göz arasında**: ölüm ağızda. ölüm kimsədən uzaq deyil.
-ağız deyər, qulaq duyar, **göz görər**.
-**göz doymaz** sevi qanmaz. (**sevi**: məhəbbət).
-**göz gördüyün dansa**, qulaq duysa inanmaz.
-göz görənin qılğanar!. (**qılğanar**: qılmağın öğrənər). (göz ördüyün götürər).
-**göz gözəl görür** könül sevəni.
-könül hara baş ora. baş hara, ayaq ora. **göz hara**, qulaq ora.
-qulaq duydu, **göz gördü**.

-qulaq duysun, **göz görsün**.
-qulaq duyur, **göz görür**.
-qulaq duyar, **göz görər**.
-qulaq səsdə, **göz yolda**.
-yaxınır könül, **göz yaşarır**.
-odu görünməz, **tüstüsü göz çıxarır**.
-**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. güstah. gözü dağ görmüş. qorxmaz.
-**göz yaşını gizlətmək: yaşını yaşmaq**.
-qulaq duysa, könül itsə, **göz görməz**. (**könül itsə**: könül istəməzsə)**.**
-alası olsa içində, **göz yahalar seçimdə**.
-**göz alıcı gözəllik**, gözəllərdə özəllik. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı) (hər gözəlin kəndi özəlliyi var)**.**
-göz aylamaq: göz dolandırmaq.
-**göz gördüyün danmasa**!, könül qolay inanar!.
-dörd gözə baxan, **yırtıq göz**. (utsuz. hayasız). {bir sevgili, çağında. (çağında: novbətiylə)(iki gözə dörd gözə gərəkməz)}.
-**kababçı köz**, deyingəl söz arar.

qöz -anğrı bəriyə **çala göz yetirmək**: ötə bəriyə göz salmaq. (**çala:** ötəri).

-aşıq sevdiyinə, **göz gördüyünə** inanar.

-**göz atmaq:** ışqalamaq. -qapıdan **ışqala**. -tərəzədən **ışqalayan** var.

-**göz çalası**: göz dənəyi. göz əyarı. -**göz çalası** tutar (qiymət) kəsdilər.

-**göz görəni, baş sezsə**, könül çırpar, ayağ çapar, qol çalar.

-göz görəni, baş sezsin.

-**göz görər**, ürək əsər, baş tələsər!.

-**paydaya tikilirsə iki göz**, yurtdan ocaq köçər, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

-paydaya tikilirsə iki göz, yurtdan ocaq köçər, **ocaqdan köz**. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

qöz -bizdə, başa **gələnləri göz görmədi**..

-dağ görkü daş, baş görkü saç, **göz görkü qaş.** (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)**.**

-göz görməkdən, kişi bilməkdən doymaz.

-**göz qulaq** səmrər kişini. (kişi görüb oxumaq, dinləməklə becərilər, yeməklə yox)**..**

-nədərək alçaqlığı **göz önünə** gəlir. (**nədərək**:nəqədər. nəqqədir).

-**göz önünə: göz** qarşına..

-başa gələni, **göz görsün**, baş duysun**..**

-bilən başa bir göz yetər (**yetir** : bəs edir). {görən olsa, bir başa bir göz yetir).

-əl alanı, **göz danar**..

-əl görsədər, göz görməz. (əl görsətir, göz dözməyir)..

-görən olsa, **bir başa bir göz yetir** (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər).

-**göz bəbəyi:** qarayağ. qarağ: ışıltı..

-**göz doymayır gözəllikdən**, könül qanmır sevidən. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən)**..**

-göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə döngəşər**.**

-göz görməsə üz dönər..

-**göz yumduğundan**, uğur gözləmə. {(**yoğur vermədən**, uğur gözləmə.). (**yoğur**

vermədən: səyasət edmədən)}**.**

-gözün biri könlə, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, **beləliklə göz qorxaq olar**..

-**qara var göz qarası**, qara var üz qarası. qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi)..

-sol göz görəni, **sağ göz anar**..

-**göz yaş** calağı. (**calağı**: şəlaləsi)**..**

-bir başa bir göz yetər, baş olmasa, **min göz belə nə edər**..

-əl verər, **göz dartar**..

-əl olut, **göz soyut** . (**olut**: müsbət)..

-əl verəni, **göz bilməsin**..

-əl tutanı, **göz tutmaz**..

-əl tox olar, **göz ac..**

-əl sınayar, **göz qınayar.**.

-əl qıydı, **göz qıymadı**..

-**göz alqıya** ışıq tapar, kişi qanıya yolun tapar. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə).

-iş var ürək sezər, **göz görməz..**

-sol göz görəni, sağ göz anar..

-əl bəğənər, **göz dirənər**. (**dirənər**: bəğənəkdən çəkinər)**.**

-əl yozanı, **göz pozar.**.

-göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı.

qöz -**göz dəğməsin**, köz çalmasın.

qöz -göz dəğməsin, **köz çalmasın**.

qöz **göz.** -**gözü ac,** qarnısa tox, xan belə yoxsulluq edər..

-**göz qulaq olmaq**: baş-göz olmaq**..**

-göz toxu: göz haqqı. (əti doğruyanda görənin haqqı)..

-əl salanı, **göz talar** (**salmaq**: yıxmaq)..

-əl toxlar, **göz yoxlar** (güdər)..

-qulağ duyanı **göz görsə**, quru pambıq **köz görsə**..

-əl bəğənər, **göz dirənər**. (dirənər: bəğənəkdən çəkinər)..

-əl qısarsa, **göz qırar** (əl yumar, **göz** tikər). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın)..

-əl verər, **göz qorxar**..

-əl yığanı, **göz görər**..

-əl zeyrək oli, **göz ürkək**. (**zeyrək**: zirək. çevik.) (**ürkək**: qorxaq.)**.**

-ışığa tutar, **göz verir**, kişiyə tutar, söz verir. (**tutar**: dəğər)..

-korun istədiği bir göz, iki olursa nə söz..

-əl hən deyər, **göz yox**..

-əl yumar, **göz tikər**. (əl qısarsa, göz qırar). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın)..
-**göz görəgörə**: qarabaqara**.** -**qarabaqara** vurdu yıxdı..
-yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? **göz, gördüğün inanar..**
-könül hara, baş ora, könül qara, baş qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!..
-çox qaraşma, **göz qarava** ağ düşər..
-əl aşlı, **göz yaşlı**..
-**göz dəğmək**: gözəgəlmək..
-**göz dəğməz. (**-əl verməsə, **göz dəğməz** (əl görsətməsə, göz vurulmaz). {(əl: barmaq) barmaq göstərməsə, göz dəğməz)}**).**
-darı **göz çıxarar** (kiçikliynə, azlığınaqarşın, etgili, güclü olan)..
-**göz gördüyünə**, qulaq eşitdiyinə inanar..
-oda qorsun olunca, köz üstünə, kül ol..
-açıq göz, ışıqsız, açıq ağız, paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı)..
-aşun çöndü, **göz gözə yağu oldu**. (**aşun**: **acun**: dünya)..
-**göz boyamaq**: aldatmaq**..**
-göz olmasa baxılmaz, səs olmasa asılmaz. (tapmaca) (**saat. qulaq)..**
-sayrışan ulduzla **göz gözə vermək**.

qöz -**gözləyən göz yaş olar**, yol gözləyər, yaş keçər.

qöz **köz.** çoğ. coş. ışıq. yalım. alov. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq.

qöz **köz**. qəzəb. hirs. öfgə. xəşm. temper.

qöz **köz**. -qorsun olub, od qorunca, kül olub, **köz qora**.

qöz **köz**. od. qor: (# **kül**. **kör**)..
-**göz yetirmək. göz gəzdirmək**: qarancalamaq..
-**göz gördügüylə ovlanar.** (göz gördügündən avlanar) (göz bir yaşqa durur, başla könül ara). (**yaşqa**: tutu. pərdə).
-**göz bir yaşqa durur**, başla könül ara. (**yaşqa**: tutu. pərdə)..
-**göz görər, könül anar!..**
-yelli **göz qapaqları**. (**yelli:** püflü. şişik)..
-**göz alışar**, könül yaxışar. (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül göräni, **göz görməz**). (**könül lç alır, göz donda qalır**). (**göz donda qalar**, könül sevdiyin bular)..
-gənc dulun **göz yaşı tez qurur**..
-göz göräni, baş sezsin!. (**sezsin**: anlasın)..
-**göz qorxaq olur, qol yılmaz**!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (əl

verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar)..
-**göz önündə ölüm, olum**, daşa döndü sağım, solum. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır)..
-əl verəni, **göz danar**. (əl yiğit olur, **göz** çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (**göz** qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, **göz** naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

qöz -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

qöz -ağız burnun tutmuş **göz qulağın açmış**.
-**a**ğız yeyər, **göz utanar**.
-gördüyünə göz güvənər. (qulaq gözü dəğişməz)
-kəndi evin tüstüsü, **göz çıxartmaz**.
-sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.
-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.
-**kəltəgöz**, **alısgöz**: nəzdikbin durbin.
-**yüz göz**: qiyafə. -açıq **yüz göz**: qiyafəsi açıq. **yüz gözünə** bir bax: qiyafəsinə.
-**göz gözə düşüb utanmasın**, üz üzə düşüb qızarmasın.
-**göz gözə baxıb** yalan deyir, qazan qazana qara deyir.
-**göz bəbəyinin çevrəsin alan girdə qat:** çaxıldağ çiçək.
-**göz, durmadan baxsan**, koralar, yum birdə aç. kəndivə gəl, kəndivə güvən.
-**kül ürküncə**, köz ür. **(ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə). (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).
-**yekə, iri göz:** çatgöz. çatçağan.

qözaçan **gözaçan. 1**. xumarlığı gedərməyə içilən ayaq, badə. **1**. şaşırdan. -**gözaçan** oyular, sözlər.

qözaçan -**gözaçan**: iri, partlaq gözlü.

qözalan **gözalan**. cəzzab.

qözaltı **gözaltı.** izəri. -**izərisi** var.

qözaltı **gözaltı**. sarlıt. sarlıc. dənəc. sınac. onayış. qanıtlama.

qözaltınta **-gözaltında olan:** qaraşlı. təhtinəzərdə olan.

qözbastı **közbasdı**. közdə qızartılmış.

qözbaş **gözbaş**. **1**. kökən. qaynaq. **1**. güc. **1**. ağılbaş..
-**gözbaşı** yoxdu: **gözbaşsızın** biridi. -**gözbaşılı**: ağılbaşlı..
-**gözbaş almaq**: su içmək. kökənmək. bir yerdən doğulub, bir qaynaqdan güc almaq. -bu sözlər bir yerdən **gözbaş alır**: qaynaqlanır. -baxın görün bu pozuqlar hardan **gözbaş alır**.

qözbaş **gözbaş**. sərçeşmə. qaynaq. mənbə'.

qözbaşlı **gözbaşlı**. qaynaqlı.

qözbəbəq **gözbəbək**. bəbənək. bəbəcik. qaraq. qaracıq.

qözbəbəyi **gözbəbəyi**. qarağod (**qarağ+od**).

qözboyağçılıq **gözboyağçılıq**. hoqqabazlıq. aldamaclıq. kələkbazlıq. daladuzluq. duldamaclıq (**dul**: **dal**).

qözcələmək **gözcələmək**. incələmək.

qözcənəq **közcənək**. **1**. (cızğanaq). közəyük. qoğcanağ. çox qızarmış. yanası qızarmış. **1**. qoğsulanmış.

qözetməli **gözetməli. gözətməli** (**göz edməli**)**.** otunmalı (# **ötünməli**)**.** diqqət edməli. (# **gözötməli**: diqqət edməməli. təvəccüh edməməli).

qözə

qözə **gözə** .-**qurd saldırmanı gözə saldısa**, çoban sana salınmaz . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə).

qözə -**gözə ilyənmək**: gözə ilişmək. gözə dəğmək.
-dona bürünməz, **gözə görünməz**. (tapmaca) (**səs**).
-gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).
-**gözə gəlmək**. çalmaq**.** nəzərə gəlmək görünmək. -belə **çalır** ki. -ala bula **çalır**.
-gözə baxan gözdən göz çəkinər. (gözə baxan gözü, göz bəğənməz).
-keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, **külün gözə savırar**. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).
-ölümlə dur göz gözə, gizin yoxsa mutlusun. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

qözə **gözə**. **1**.dəlik. deşik. **1**.bulağın gözü. **1**.nərsənin qaynaq yeri. **1**.açılış. uvertür. **1**. bir gedişdə qırıqlıq. təvəqqüf. -**gözəli işçi**: **gözəçi**: hər çağ işləməyən. müvəqqəti işçi. **1**. giləz. gilə. dənə. -bir üzüm **giləzi**. **1**. intizar. -yaxdur mən yarım gözə qalsam gecələr. **1**. sərçeşmə**..**

-dos gözə, yağun (düşman) yerə qaray.

qözə **gözə**. bulaq suyunun çıxdığı yer..

-sayrışan ulduzla **göz gözə vermək**.**.**

-aşun çöndü, **göz gözə yağu oldu**. (**aşun**: **acun**: dünya).

qözə **gözə**. **gözək**. **göz. gözənə**. qaynaq. bulaq. çeşmə.
-**közə düşmək:** köz düşmək. yetişməyə başlamaq. alğışmaq. qızarığmaq. -üzümə **köz düşən** çağı. (**köz düşən**: qızaran).
-çöp qaçarmış **qoralan gözə**. (demişlər, çöp qaçar qoralan gözə) (qurtlasan qurdu çıxar).
-gözləyən gözə, düşərmiş ağ demişlər. (nə gözləməyi. yaşam sürür, quruya yürür, çağun, çatun əldən gedir). (**çatun**: fürsətin) (kəndivə güvən, buyur işən). (**işən**: işivə)**.**
-körpə gözə: yaş yoş**.** tər törə.
-sana qoşulmaz **gözə ilməz** biri. (sayılmaz, gözə gəlməz, önəm verilməz biri).
-**gözə gəlmək.** iləkmək. (> **elə gəlmək**). iləgirmək. nəzərə gəlmək. -mənə **iləgir** ki siz yalan deyisiz.
-**qoran gözə çöp düşər**, açıq ağza pox. (**qoran**: qorunan).
-**gözə ilmədi**: gözə dəğmədi.
-**dörd gözə baxan**, yırtıq göz. (utsuz. hayasız). {bir sevgili, çağında. (çağında: novbətiylə)(iki gözə dörd gözə gərəkməz)}**.**
-sana qoşulmaz, **gözə ilməz**: sana, gözə gəlməz.
-**göz gözəl görür** könül sevəni.
-**gözəl sözlər**, göyçəklərə bərk yaraşır, gözəl sözlər, göyçəklərdən bərk yapışır.
-üzü gözəl, qoyn alası, içi gözəli, kövn alası. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl).

qözə **gözə**. **-kor gözə** günəş neylər!. (qapalı könülə, öğüd işləməz)..

-qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən.

(**davarın**: malını. devlətini).

qözə **gözə**. dənə. **gözəmək**. dənələmək. gilələmək. -üzüm **gözəmək**)

-**göz gözə düşüb utanmasın**, üz üzə düşüb qızarmasın.

-**göz gözə baxıb** yalan deyir, qazan qazana qara deyir.

-**gözə düşən** ağ, ləkə, səkə: çaxaq.

qözəb -**qarab durmaq**: **gözəb durmaq**: 1. göz olmaq. göz altına alınmaq. 1. bir olaya, nərsiyə qarışmadan qırağ durmaq. 1. dəvgənmək. baxa qalmaq. gic, avara qalmaq. 1. nərsəni gözləyərək, işində sustalıq, kütlük edmək.

qözəc **gözəc.** abxor. livan. gilas.

qözəçi **gözəçi**. yamaqçı. rufuçu.

qözəq **gözək. 1**. ilmək. toxuma düğünü. **1**. mərkəz. **1**. **közək**. izqara. dəmir teldən toxunmuş, gözəli (deşik deşik) kabab simi.

qözəq **gözək**. **gözə**. **göz. gözənə**. qaynaq. bulaq. çeşmə.

qözəq **gözək.** nərsənin piləmək üçün ağıza sığdırılan ağızlıq.

qözəqçilik **gözəkçilik.** izək. izəkçilik. izəvənlik. qaraşçılıq. muraqibət. muvazibət.

qözəqəlmək **gözəgəlmək**. göz dəğmək.

qözəqəmək **gözəgəmək**. **gözəgümək**. göz dəğmək. -göz mıncığı vur **gözəgəməsin**.

qözəqər **gözəgər**. bəd nəzər.

qözəqi **gözəgi**. **1**.film.**1**.(gözə əklənə biləcək). panorama.

qözəqinmək **gözəkinmək**. təcəssüm olunmaq. -**gözəkinməz**: təcəssüm olunmaz.

qözəqitmək **gözəkitmək**. təcəssüm edmək.

qözəqöz **gözəgöz**. qarabaqara.

qözəqümək **gözəgümək**. **gözəgəmək**. göz dəğmək. -göz mıncığı vur **gözəgəməsin**.

qözəl **.**

qözəl 1. **suluğ**. xoş. -**suluğ** günlər:. gözəl günlər. xoş günlər. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq. **1**. qızıq. -**çox qızıq** : çox gözəl. **1**. bənli. bəzəkli. -**bənli bəlli** sevgilim: seçgin gözəl sevgilim.

-**nə gözəl**: olası kimi. onası (onğusun, doğrusun istəmiş tək). maşşalah. maşalah. -**onası** nə böyümüş.

-gözəl görkün, göydə gündən ayınmaz. (**ayınmaz**: seçilməz).

qözəl -əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, **susmaq ən gözəl yanıt**, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)
-yaşam güzəl, ağır olsa belə. (**ağır**: zəhmətli).(yaşam gözəl, ağırsa belə).
-**çox gözəl:** közələ. yoğlaz.

qözəl -gözəl duyqulardan, sevgi yarandı..

-**gözəl səslə oxumaq**: sayğırmaq. nəxməkarlıq edmək. oxumaq. (türkü. şarkı. mahnı. qoşu)..

-kötü duyqular yaşın yıpratır, **gözəl duyqular** sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir)..

-bilənə dəliyə varlıya yoxluya, yaşam **gözəldi, gözəl**!

qözəl **gözəl**. **1**. görgül. -görgülüm məndən ırama: sevgilim məndən ıraqlaşma, uzalaşma. **1**. nəzif. yartıq. **1**. yaraş. -çox **yaraş**: çox gözəl. -**yaraş** qızım. -**yaraş** yaşam: -**yaraş** yaşa, yaraş dur, yaxşı düşün, yaxşı duy. -**yaraş** kitab. **1**. ada. **(adlı**. ad çıxarmış. ad qazanmış**)**. şik. -**ada qıyaq**: modada olanların lap gözəli. çox şik. çox modalı. canqıran gözəllik. -məhləmizin ada gülüzü: idolu. -**ada qız**: gözəl qız. **1**. arıv. -**arıv** işlər. **1**. toruq. **1**. yaxcı. yaxımlı. -**yaxımlı** işlər. **1**.açın. (xoşnuma). -**açın** yapılar: gözəl binalar. -**açın** üzlüm. **1**.yax. yaxcı. munasib. -**yax yamaz**: yaxa yaxmaz. pis yaxcı.**1**. önlü {< **ön**: üz. **(# önsüz**: çirkin**)**}. qəşəng. sulu. sövül. sövməli. **1**. çıral. **1**.sunğur. şik. **1**.yoşgül. xoşgül. < yoğşul. gözəl. qəşəng. **1**. şaysat (**şayistə** < **say**). yarsat. iyi. layiq. **1**. törkün. yaraşıqlı. **1**. yax. -**yax** şehir. -**yax** qız. -**yax** dağ. **1**. yax. -**yax** şehir. -**yax** qız. -**yax** dağ: görklü (görkəmli) dağ**..**

-yaxcı gözəl: say şayın. sayın şayın**..**

-gözəl gövdəli: yonğul. əndamı biçili**..**

-çox gözəl, **iyi**, **yaxcı**: tut yalı. tut kimi**..**

-ucqarı gözəl: olmasın gözəl. binəhayət qəşəng..

-**çox gözəl**: sap sayxan..

-**çox gözəl**: yaxar. yaxdır..

-**nə gözəl ki**: yaxşıdır ki..

-**yumşaq gözəl**: ərik törkə ərik törük. əziz incə. -**ərik törkə** balam: nazlı gözəl balam. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq..

-**ən gözəli**, **dəğərli olan**: gözdəlin. şahəsər**..**

-gözəllər gözəli: yançuq**..**

-gözəl qılığlı : yaxul. xoşxuy.

qözəl **gözəl. 1.** görüklü. keşəng. çəkəğ. çəkən. çəkici. **1.** ay üzlü. ayas. ayaz. yayas. yayaz..

-gülü gülənə ver, könül sevənə ver, **sevmək gözəl nəndir**, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir). -nədə **görüklü** oğlandı..

-gözəl olur**! -bildikəriz yazılsa, yazıldıqlar oxunsa..**

-gözəl ıs, iy, qoxu: iyis **(iyi is)**. itir. ətir. pərfən.

qözəl **gözəl.** eybet (eyi bet. iyi bet)..

-**yüzlərcə gözəl**, başqa eliklərdədə çoxdur, amma bizim ölkə, **bütün elcarı** gözəldir.

(**elcar**: xalq. əhali). (**elik.** millət)..

-dağı qarlı, **gözəl yarlı olsun**. (yarqış sözü).

qözəl **1.**qızıq. -gözəl günlər. qızıq günlər. **1.gözəl.**kipli. çöğrəli. çöhrəli. surətli.

-**pek:** tamaşa (**tam aşa**). çox ali. xariqa. -o gözəldir, bu biri **tamaşa**.

qözəl **közəl.** hər nəyin közəyib yanmışı. birişdə. bürüşdə.

qözəlcə gözəlcə eybetləb (eyi bet. iyi bet). qəşəhcə.

qözəlcə **gözəlcə. gözəlcəm**.

qözəlcəm **gözəlcəm**. gözəlcə.

qözələ **gözələ**. -böylə dar tutma, boğursan sözüvü, açılıq, söz yaradır, **hər gözələ söz yaraşır**.

qözələ **közələ**. **1**.çox gözəl. yoğlaz.**1**. qızala. közərmiş. qızarmış. kəbabi.

qözəli **-çalşı gözəli**: sıx sıx bazarda görünən qadın. eşikdə işləyən, uğraşan xanım, xanımqız.

qözəli **gözəli**. **-könül gözəli yox**, sevdiyin seçər. (könül sevən göyçək olur!). (**gözdü seçən gözəli**, könül sevər sevəni).

qözəlim **-**bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, **gözəlim**!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

qözəlim -duzağım dil bəzəyin boşlu sözə, **gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə**.

qözəlin -**hər gözəlin** kəndi özəlliyi var. (göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı).

qözəlləməsi gözəlləməsi. gözəlliyənə**.** tə'rifində. -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

qözəllər -**bitəli olsa gözəllər**, təki sən, bitməyəsin!.

qözəllərtə **-**göz alıcı gözəllik, **gözəllərdə özəllik**. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı) (hər gözəlin kəndi özəlliyi var)**.**

qözəlləşiq **gözəlləşik. gözəlləşmə.** əsəmləşmə.əsəmləşik.

qözəlləşmə **gözəlləşmə. gözəlləşik.** əsəmləşmə.əsəmləşik.

qözəlləşmək **gözəlləşmək**. **1**. görzəlmək. görzəşmək. görgəşmək. gözgəşmək. rəhruf tapmaq. **1**. mənizlənmək. bənizlənmək. **1**. açınmaq -gündən günə **açınan** ürək. **1**. çıralmaq.

qözəllik -əroğlunu qurtaran, **gözəllik yox**, söz olacaq. (söz, savsal. fəlsəfə analamındadır. örnək-**sözlü sözlər**. birdə söz: dil anlamındadır. divandan. -**erdem başı dil**. söz hər nəyin eşidilməz, duyulan, qavranan içidir).

qözəlliq **-göz alıcı gözəllik**, gözəllərdə özəllik. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı) (hər gözəlin kəndi özəlliyi var)**.**

qözəlliq -**gözəllik özəllik**.

qözəlliq **gözəllik. 1**. çırallıq. **1**. görklük. -**ayı andıran gözəllik**: aymaq. amaraq. -at görkəni **(**gözəlliyi**)** yalında, qız görçəni saçında. **1**. suluvluq. -bir suluvluq sığalar önündən: bir gözəlik oxşanır **(**cilvələnir**)** qabağından.

qözəlliq **gözəllik**. görk.

qözəlliq **gözəllik**. qayın . **-**qulaq hər səsdən payın alır, **ulu sözdən qayın alır**.

qözəlliq **gözəllik.** əsəmlik. -**əsəmlik** salonu.

qözəlliqə **-umduğun gözəlligə** aldanma könül!.

qözəlliqi **gözəlligi**. -**xuy gözəlligi, can dərmanı. (**ılılıq, cana qılıq). (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

qözəlliqi -sözdür **gözəlligi andıran**, iyiligi qandıran, yamanlığı danlıyan.

qözəlliqinə -tarım gözəlliginə qıymasın. (**qıymasın**: əsirgəməsin. çox görməsin. əldən almasın).

qözəlliqləri -incik minciksiniz. **tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın**.

qözəlliqtən -**göz doymayır gözəllikdən**, könül qanmır sevidən. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən).

qözəlliqtən **gözəllikdən**. görkdən. **-**ər qarır ərkdən, **xatun qarır görkdən**. (**ərkdən**: gücdən. ixtiyardan). (**xatun**: qadın. zənən).

qözəlliyənə **gözəlliyənə.** gözəlləməsi.tə'rifində. -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

qözəlliyi **gözəlliyi. 1.görkəsi. -**gün kölgəsi**, ay görkəsi**.**1.**görkəzi. yaraşığı. **-**üz görkəzi göz, kişi görkəzi söz.**1**. görkü.**-üz görkü göz,** kişi görkü söz. (**görkü**: gözəlliyi)**.**
-üz gözəlliyi, başlar alır, iç gözəlliyi, könlə yatır.

qözəlliyi **gözəlliyi.** görkü: bəzəyi. yarğaşı. **-dağ görkü daş**, baş görkü saç, göz görkü qaş)

qözəlliyin **-gözəlliyin yeri var**, göyçək davran yerin tap.

qözəlliyin **-gözəlliyin yurdu yoxdur**.

qözəlraq **gözəlraq** qızıqraq.

qözəlsin **-öylə ayruqlu gözəlsin kim** sana yokdur dərək. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) (**dərək**: bədəl).

qözəlTən **gözəldən.** -**gözəldən yar**, çirkinden çor əksilməz.

qözəltən **-**min yaddan yüz özgədənsə, **bir gözəldən danış**.

qözəlti **gözəldi**.-bilənə dəliyə varlıya yoxluya, yaşam **gözəldi, gözəl**!

qözəltir **gözəldir**. **-əkdi bilik gözəldir**. (**əkdi:** ədəb). (**bilik**: ilim).

qözəlTir **gözəldir**. **gözəldir** -yüzlərcə gözəl, başqa eliklərdədə çoxdur, amma bizim ölkə, **bütün elcarı gözəldir**. (**elcar**: xalq. əhali). (**elik.** millət).

qözəm **gözəm**. sərçeşmə.

qözəmək **gözəmək.** qorumaq. -tanrı səni **gözəsin**.

qözəmək **közəmək**. istənmək.

qözəmək **közəmək**. **közənik**.

qözəmək (**közəmək**.< **köz**. közü maşa ilə çevirmək, qarışdırmaq) (**gözəmək**.< **gözə**: dənə. gözəmək. dənələmək. gilələmək. -üzüm **gözəmək**)

qözənə **gözənə**. **göz. gözə**. **gözək**. qaynaq. bulaq. çeşmə.

qözənəq **gözənək**. **1**. göz kasası. hədəqə. göz sokutu (soxut). **1**. hofrə. sillül.

qözəniq **közənik**. **közəmək**.

qözənmək **gözənmək.** anğarmaq. aldarmaq. diqqət edmək.
anğarmadan: önsəmədən**. -anğarlı: anğarın**: diqqətli..
-**bəzənib gözənmək: bəzənib qəşənmək. bəzənib gəzinmək. bəzənib pədəzmək.** bəzənib yasanmaq.

qözər **gözər**.**1**. qərbil. qəlbir. iri göz ələk. **1**. göz göz olan. yerbəyer boşluqlu nərsə. əkin. -**gözər** bulutlu göy. -**gözər** qayğıdalı. **1**. iri göz. **1**. mulahizə.

qözərəc **gözərəc** peyizaj. mənzərə.

qözərik **közərik. közərmiş.** çızğınğ. küyzün. köyzək. küyzək. yanımsı. qızarmış.

qözəriş **gözəriş**. **1**. **(gözərmək**: göz ərdirmək. baxmaq**)**. > **qozariş**. raport. **1**. təvəcüh. **1**. **gözəritlər**. mulahizat.

qözəriş **gözəriş**.mulahizə edmə.

qözərit **gözərit**. mulahizə.

qözəritlər **gözəritlər**. **gözəriş**. mulahizat.

qözərmək **gözərmək**. **gözgərmək. gəzgərmək**. nişanlamaq. -oxun **gəzgərib** atdı. -**gəzgərmədən** atsan ox, biri dəğsə mini yox.

qözərmək **gözərmək**. mulahizə edmək.

qözərmiş -**incə, yeni gözərmiş kiçik gül:** gülçək. gülçə. çiçək. çilçək.

qözərmiş **közərmiş**. közələ. qızala. qızarmış. kəbabi.

qözərmiş **közərmiş. közərik.** çızğınğ. küyzün. köyzək. küyzək. yanımsı. qızarmış.

qözərtəmək **gözərdəmək**. gözdən keçirmək. mirur edmək.

qözərtitmək **gözərtitmək**. mulahizə editmək.

qözərtmək **közərtmək.** alartmaq**.** qızartmaq.

qözəş **gözəş**. **1**. göz gözə. **1**. gözə göz. göz qabağında göz.

qözəşiq **gözəşik. gözgəşik. gözkeşik**. intizar.

qözəşmək **gözəşmək**. biri ilə göz gözə düşmək, gəlmək.

qözət **gözət**. **gözləmə**. ehtiyat.

qözəti **gözəti**. **1**. işarə. -**gözəti barmaq**: işarə barmağı. **1**. ixtar. **1**. pərəsdarlıq. muvazibət. muraqibət.

qözətici **gözətici**. oyatıcı. təhziri. ixtar verici.

qözətimək **gözətimək**. oyatımaq. təhzir edmək. ixtar vermək.

qözətin **gözətin.** ayratınğ**.** ayğutın. seçgin.

qözətiş **gözətiş** dözəyiş. səbr.

qözətişmək **gözətişmək.** gözətçilik, keşəçilik, keşikçilik edmək.

qözətlə **gözətlə.** qaraver. muvazib ol.

qözətlənən **gözətlənən**. qarqanan. -**qarqanan** ümidlər getdi boşa.

qözətlətmə **gözətlətmə.** əkmə. boşuna saxlama., mə'təl eləmə.**-dosdunu əkmə**, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

qözətlik **gözətlik.** gizətlik. gizli, güdülü saxlanılan nərsə.

qözətmək **gözətmək**. **1**. **gütəzmək**. saxlamaq. sakınmaq. çəkinmək. -ora gedməkdən **gütəz**. -**gütəzmədən** girdi içəri. **1**. gözü üstündə olmaq. saxlamaq (qorumaq). gütmək (gözəmək). -uşağı ona ver **gözətsin**. **1**. **gözləmək**. ehtiyat edmək. **1**. pərəsdarlıq edmək. muvazibət edmək. muraqibət edmək.

qözətməli **gözetməli. gözətməli** (**göz edməli**)**.** otunmalı (# **ötünməli**)**.** diqqət edməli. (# **gözötməli**: diqqət edməməli. təvəccüh edməməli).

qözətmiş **gözətmiş.** mahafizət olunmuş.

qözəyarı **gözəyarı**. **gözqarağı**. nəzəri. hədsi. (bə avərdi nəzəri).

qözəyüq **közəyük**. közcənək (cızğanaq). qoğcanağ. çox qızarmış. yanası qızarmış.

qözgəşiq **gözgəşik. gözəşik. gözkeşik**. intizar.

qözi **-**olursa yemi qarqa yemi, **kitab oxur olamaz gözi.** (kitab oxuyan gözü olanmaz).

qözilə **-**hər kim tanrısın **öz gözilə görür**.

qözqara **gözqara** əzizgirami. -o mənim **gözqaram**.

qözqarağı **gözqarağı**. **gözəyarı**. nəzəri. hədsi. (bə avərdi nəzəri).

qözqeşiq **gözkeşik**. **gözəşik. gözgəşik.** intizar.

qözqə **gözdə**. avınc. ağuc. ağunc. **(**< **avmaq**: **tutmaq)**. məhbub. mə'şuq.

qözqələmək **gözgələmək.** gözündə tutmaq, saxlamaq. əzgiləmək. əzizləmək. əsgirləmək.

qözqəlin **gözgəlin**. ən gözəli, dəğərli olan. şahəsər.

qözqəm **gözgəm.** did qah. çəşm əndaz. üfüq. nuqtənəzər.

qözqərmək **gözgərmək. gözərmək**. **gəzgərmək**. nişanlamaq. -oxun **gəzgərib** atdı. -**gəzgərmədən** atsan ox, biri dəğsə mini yox.

qözqəşmək **gözgəşmək**. **görzəlmək. görzəşmək**. **görgəşmək**. gözəlləşmək. rəhruf tapmaq.

qözqətmək **gözgətmək**. izgətmək. xəbərdar edmək.

qözqəzər **gözgəzər**. dürbün. -**gözgəzərə salıb** güdü verdi. gözgəzərsiz gözün gücü çatmaz sezməyə.

qözqözə -başbaşa, üzüzə, **gözgözə**, qaşqaşa.

qözqözə **gözgözə**. **-**üzüzə **gözgözə** danışdıq.

qözqü **gözgü**. **güzgü**. ayna. -dil könül **güzgüsü**.

qözqün **közgün**. **1**. sınağ görmüş. tapdanıb kürədən çıxmış. təcrübəli. **1**. çəlik. polad.

qözqür **gözgür** (göz gücün guraldan arac). dürbün.

qözqütmək **gözgütmək**. **gütgüzmək**. **güdmək**.

qözqüv **gözgüv**. (ilərni görən). falçı. bətçi. kahin.

qözler **gözler**. -içindeki hırs, dağları yıxar, **gözler**, önə, səngərə baxar..
-əllə ayaq tez doyar, **gözlə damağ**, heç doymaz (**doyar**: toxlanar. yorular) (**damağ**: boğaz)**.**

qözlə -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, **olcağa yeni gözlə bax**, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

qözlə **gözlə** .-eşidən dəh gələmir **gözlə görən qarşında** .

qözlə **gözlə!**. yetin!. muğayat ol!. özüvü gözlə!. take quare!.

qözlə **gözlə**. **1**. güd. -biraz **güd** gəldim. -**(**tilfunda**) güdün**: quşi. **1**. güdüb dur. **1**. ayavla. muğayat ol. take carre.

qözlə **gözlə.** ayavla. ayavıt. muvazib ol.

qözlə **gözlə. -gözlə giləm**, gülə tikən batmasın. (**giləm**: gözümün bəbəyi)**.**
-sevgilivə sevdigi gözlə yox, sevdigin gözlə bax.

qözlə **-**sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır.

qözlə saktın. çəkin. ehtiyat ed.
-**gözlə qulaq qorsa baş**, baş qoruyar hər kisin. (**kisin**: **ikisin)**
-**özün gözlə:** aban ol. take care.

qözlək -**gözlək durduq**: **güdüb** qaldıq. -illər **arzığıb güdüb** qaldıq.(arzılayıb gözlək durduq).

qözləq **gözlək**. intizar.

qözləmçi **gözləmçi**. güdünçü. keşinçi. qarqaç. qarçan. muşahidə edən. observator.

qözləmə **-**evrən çevrənə baxır boyanır, **evrəndən gözləmə değişə boyanı**. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

qözləmə **-**göz yumduğundan, **uğur gözləmə**.
-**yoğur vermədən**, uğur gözləmə).(**yoğur vermədən**: səyasət edmədən)}

qözləmə **gözləmə**. **gözət**. ehtiyat**..**
-gözləmə, **intizar otağı**, **yeri**: sərnik.

qözləmədən -**yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin**, qılın işivi, çağrı vermədən ölüm təpilir. (topla yeşiyin, qılın işivi: yükövü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət).

qözləmək -dözüb, **gözləmək**, qaşınmamaq.

qözləmək **gözləmək. 1.** ayavmaq. ayavıtmaq. muvazib olmaq. **1.** ardağlamaq. ardında olmaq. muvazib olmaq. -**atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz).

qözləmək **gözləmək**. **1**. yoxlamaq. **1**. **gözələmək**. nərsə yırtığın, qırığın, bir yerin yeniləmək. tə'mir edmək. **1**. aramaq. axtarmaq. qarqanmaq. sarqınmaq. **1**. nişanlamaq. **1**. keşikləmək. çəkişləmək. bəkləmək. -siz kimi **keşikləyirsiz**. **1**. **gözətmək**. ehtiyat edmək. **1**. bəkləmək. (**baxlamaq**). güdmək. **1**. qaraşmaq. -çox **qaraşma**, göz qarava ağ düşər. **1**. asramaq. əsrəmək. güdmək. mahafizət edmək. -kəndi başın **əsrə..**
-özün gözləmək: ayanmaq. özündən muğayat olmaq. özü özün qorumaq.

qözləmək **gözləmək**. qaraşmaq. -**qaraşıb bəkləmədən:** gözləyib bəkləmədən.

qözləmək **gözləmək.1.** qara vermək. -qara ver!: gözlə!. -sən burada **qara ver**, mən bu saat gəlirəm. **1.**qayırmaq. muğayat olmaq. ehtiyat edmək. -**qayır**: gözlə. muvazib ol. ehtiyat ed. möhtat ol. -**qayıran**: gözləyən. muvazib olan. ehtiyat edən. möhtat olan.

qözləmək güdə yatmaq. güdə durmaq. bəkləmək.

qözləmək -işin dadın kürəkən alır, **sağduşa gözləmək qalır**. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

qözləmək dözüb durmaq. dözüb qalmaq. bəkləmək.

qözləməm **gözləməm. gözləmən.** gumman**.** umman. ummam. -**gumman olardan:** ummam olardan. gözləmirəm olardan.

qözləmən **gözləmən. gözləməm.** gumman**.** umman. ummam. -**gumman olardan:** ummam olardan. gözləmirəm olardan.

qözləməsələr **gözləməsələr**. qaraşıq edməsələr. qaraşmasalar.

qözləmətən **gözləmədən.** ayvalmadan. ayavmadan. muvazib olmadan.

qözləməz -**ac toxdan nə gözləməz**, tox toxdan nə söyləməz.(**söyləməz**: tə'rifləməz).

qözləməz **-**ay günü gözlər, **gün ayı gözləməz.**

qözləməz **-yaşam sizi gözləməz**, siz yaşamı gözləyin.

qözləməzdən **gözləməzdən**. izləməzdən. -**izləməzdən** iş çıxdı, çatalaqdan söz.

qözləmir **-**hər acı**, gülüş gözləmir**, hər gülüş, acı.

qözlən **gözlən**!. **saxlan!**.

qözlənən **gözlənən**. **1**. ansağın. bəklənən. güdülən. **1**. sağınan. qorunan. -**sağınan** gözü, çöp güdər.

qözlənilən **gözlənilən**. oyğa alınan.

qözlənilməz -**gözlənilməz olay**: çaltaq. hadisə.

qözlənilməz **gözlənilməz.** qaraşılmaz**.** bəklənilməz.

qözlənilməz **-**kölgələrdən **gözlənilməz ışıq**.

qözlər -ay günü gözlər, gün ayı gözləməz.

qözlər **gözlər**. -**cumuq gözlər..**
-gözlər özünə, qulaq başqalara inanar.

qözlər **gözlər.** -**kimsə gözlər olmayırsa olmasın**!.
-izəri gözlər:**1**. yaş gözlər. **1**. müntəzir, intizar. gözlər.

qözlər -yetməzlərə **uman gözlər**, açılmaz.(**yetməz**: namərd).

qözlərə **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, **yol çəkən gözlərə**, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

qözlərə -**yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram**, tapdanıb oyanmayıb baxdıma yanıram.

qözləri -beyni qapayan tiryakdur, **gözləri açan tiraktur**!.

qözləri **-gözləri qaldı**:izəri qaldı. müntəzir qaldı.
-onun **çuxanaq gözləri**. çuxura batmış.

qözlərim **-**işləməzsə beyin, **kor qalası gözlərim**, **dörd olası gözlərim**!.

qözlərim -**yaşınmasın gözlərim**: yaşıkmasın gözlərim. ağlamasın gözlərim.

qözlərin -**gözlərin** kökü sararmış. (sökəlmiş. kəsəlləmiş).

qözlərin -sevəndə, **cibin, gözlərin qapat**, qulaqların aç!.

qözlərintən **-**böyügün əllərindən öp, **kiçiyin gözlərindən**.

qözlərmən -**yantızı gözlərmən**: cəvabızı gözləyirəm.

qözləş **gözləş.** ayav. ayavış. muvazibət. muraqibət. -**ayav** işlər. -**ayavın** kimə tapşırdın. -**ayavsız** qalan canım.

qözləş **gözləş.** saktıq. çəkiş. ehtiyat.

qözləşiq **gözləşik**. qaraşıq. müntəzir. -**gözləşik** gözlər.

qözləşmək **gözləşmək.** göz göz edmək. (çəşm həm çəşmi edmək).

qözləşmək **gözləşmək**. qaraşmaq. -isti yatınca **qaraşın**. -birazda **qaraşın**: göləşin. -bundan artıq **qaraşamam**.

qözlətir -gurlayan göy, **yağış gözlətir**. (gurlayan göydən, yağış gözlənir).

qözlətmək **gözlətmək**. qaraşdırmaq.

qözləyən -**gözləyən göz yaş olar**, yol gözləyər, yaş keçər.

qözləyən **gözləyən** nazim. kargərdn **(**göstəri. film**).**

qözləyən **gözləyən.-gözləyən gözə**, düşərmiş ağ demişlər. (nə gözləməyi. yaşam sürür, quruya yürür, çağun, çatun əldən gedir). (**çatun**: fürsətin) (kəndivə güvən, buyur işən). (**işən**: işivə)**.**

qözləyən -işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

qözləyər -gözləyən göz yaş olar, **yol gözləyər**, yaş keçər.

qözləyər **gözləyər**.-bitli paxla, **kor alıcı gözləyər**.

qözləyin **-**yaşam sizi gözləməz, **siz yaşamı gözləyin**.

qözləyir **gözləyir**. güdmakda. -sizi nələr **güdmaqda**.

qözləyiş -**gözləyiş** yakmış yaşamı.

qözləyiş **gözləyiş**. gütgəniş. bəkləyiş. intizar.

qözlü **gözlü.** -**açıq gözlü**, **kor olmaz**, aslaq qulaq kar olmaz.

qözlü **-**iki olub birə dəğməz, **gözlü olub kora dəğməz**..
-**daşqaçı gözlü olsa**, kor atıda yönətər.

qözlü -**iri, partlaq gözlü:** gözaçan.

qözlü **-**ötlük ötər, **közlü yara sızlayar**. (**ötlük ötər**: zaman keçər).

qözlüq **gözlük. 1**. gözlə bağlı olan hər nə. -**gözlük** gücü: görmə gücü. **1**. **gözük**. eynək.

qözməc **közməc**. közü çıxan yanaca.

qözmən **közmən**. (közü sevən). közdə pişirilən nərsə.

qözotu -**gözotu vermək**: qıvıqdırmaq. gözünün qorxusun almaq. gözün qorxudaraq istədiyin yapmaq.

qözötməli **gözötməli** (**göz ötməli**)**.** ötünməli (**# otunmalı**). keçinməli. diqqət edməməli. təvəccüh edməməli.

qözrəmək **gözrəmək.** ayramaq**.** ayğutmaq. seçmək.

qözrüm **gözrüm. gözdüm**. üzrüm. hər nəyin üzü, qaymağı. gözə qoyulan. əziz. seçgin. seçilmiş.

qözsəq **közsək**. **közzək**. **kössək**. çalaköz. kösü. yarı yanmış nərsə.

qözsüz. **gözsüz.** sofalsız. ötüksüz. deşiksiz**. -**iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. **(biləksiz**: gücsüz) .

qöztə -**gözdə utu yok:** gözdən utancı, həyası gedib.

qöztə **gözdə.** dürdana. seçilmiş. -bu arvad ərinin **gözdəsidir.**

qöztə **gözdə.** sevgi. çox əziz olan. məhbub. -o mənim **gözdəmdir**. -**gözdə** mənim. -gözdəsiz könül olmasın, başsız ölkə.

qöztə **-qanan gözdə**. -ölümə inanan ucalmır, ama ölümü danan alçalır, gülünc olur.

qöztə **-qara var gözdə**, qara var üzdə. qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi).

qöztə **-özgə gözdə seçəyir** qıldan qılı, görməyir kəndi gözündə dirəyi. (**seçəyir** : seçə bilir). **-gözün gözdə**, qulaq sözdə.

qöztə **-utanc gözdə**, görk üzdə. (**görk**: göyçəklik).

qöztə -yaşlılıqda yaşıllıq, sevgi sevinc **gözdə deyir**, **üzdə deyir**, könüldədir.

qöztəqi **gözdəki**. -əldəki, ağızdakı, **gözdəki**, qulağdakına verilməz!.

qöztəqin **gözdəkin**. -kölgəni bıraq ışığı tut, **gözdəkin ötür**, əldəkin ut.

qöztəqmə **göz dəğmə**. -**göz dəğməyə qarşı, uşaqlaraın qoluna bağlanan, üzəri dua, simgə yazılı parça**: çalbasım.

qöztələmək **gözdələmək**. nəzərə almaq. mulahizə edmək. -bunuda **gözdələ** ki: bunuda nəzərə alki. -**gözdələmədən**: nəzərə almadan. mulahizə edmədən.

qöztələmək **gözdələmək**.muridi təvəccüh qərar vermək.-bunuda "**gözdələ**" ki. (xatırla ki. gözdə tut ki. muridi təvəccüh qoy ki).

qöztəli **gözdəli** > {(**qozidə** (fars)}. görnüklü. görkəmli. seçgin. -öz devrinin **görnüklüsü**.

qöztən **-getdi getdi, gözdən itdi.**

qöztən **-gözə baxan gözdən göz çəkinər**. (gözə baxan gözü, göz bəğənməz).

-günə dik baxan **kor olur gözdən**.

qöztən **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz) (**dirtik**: didici. dürtücü).

qöztən **-**günə dik baxan, **kor olur gözdən**. (böyügün üzünə duran, alçaq durur).

qöztən **-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz**. (**soğur**: göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor).

qöztən -qəhbəlik dəğər bulsa, **xanımlıq düşər (itər) gözdən**.

qöztən **-oxuyan gözdən** ışıq düşməz. (oxuyan gözdən ışıq gedməz).
-gözdən düşmüş: dönlək**.**

qöztəş **gözdəş**. görüş. mulaqat.

qöztəş **gözdəş**. görüş. mulaqat.vizit. -haçan sizinlə **gözdəşi** olar.

qöztəşmək **gözdəşmək**. görüşmək. mulaqat edmək.

qöztəşmək **gözdəşmək**. görüşmək. mulaqat edmək.

qöztü **gözdü.** -duzağım dil bəzəyin boşlu sözə, **gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə**..
-İtib gedib, ol gənclik, izi yox, ol ocaqdan kül qalıb, **közü yox**.

qöztü **gözdü**. **-gözdü seçən gözəli**, könül sevər sevəni. (könül gözəli yox, sevdiyin seçər). (könül sevən göyçək olur!).
-könül qoymaz uzaq, sevənin, **gözdü salar**, könül seçənin.

qözucu **göz ucu.** çalagöz.

qözü toq **gözü tox**. **toxlangöz**. **tox göz**. **(# kovlangöz**. **kovgöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **çorgöz**. gözü ac**)**.

qözü -(nərsə üçün). **gözü yolda**: umsuq.

qözü -elin **görər gözü**.
-qaş üsdə gözü var dedilər, varın yoxun yedilər. (kişini şişirtdilər)**.**
-gözü cıqqa yaşa doldu.(**cıqqa**: **çikə** >{**çekkə** (fars).**çəkkə}.** damcı).
-dəvə qırda **gözü şorda**.

qözü -**gözü açıq:** qaraşlı. -**qaraşlı** durun: gözüz açıq olsun.

-gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, olcağa yeni gözlə bax, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

-gözü gözündə, qulağı sözündə. (vurqun)**.**

-**gözü yırtıq**: korgöz. şorgöz. gözü arın (təmiz) olmayan.

-subay gözü pişik tükün xəz görür.

qözü **gözü.** -ağlayıb ağlayıb, **gözü tökülmək** (gözü kor olmaq)..
-**gözü yaltırar**, içi qaltıray: gözü parlayar, içi çalxayar) (tapmaca) (**otaraba. maşın**).

qözü **gözü.** -**gözü bağlı:** koruna. -**koruna yansıtmaq:** uymallıq. koramallıq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!..
-bağanın özü çöldə, qözü göldə. (çöldə: çöldəsə). {igid, çin (könül) danmaz} (qurbağanın kəndisi çöldə olsa belə, dahi gözi göldədir). (igid ürəkli harda olursada, könlü, kəndi özün (dilin inamın, elin toprağın) yadırqamaz (tüpürməz. satmaz). (aşıq gördüyün, könül sevdiyin).
-əli toxla, **gözü yoxla**. (əlin dolu olsunda, göz ölçəyin unutma)..
-qarnı ac gözü acdan tez doyar..
-**gözü qan olmuş** kəsir kəsgin..
-**türkün gözü, türk ardında durarar**, erməni gözü, yad götündə uyar..
-türkün gözü, türk ardında durarar, **erməni gözü, yad götündə uyar**.

qözü **-qızın gözü** qızılda..
-yetim **gözü** çömçədə, yartı **gözü** omçada, oğru **gözü** olçada. (**omça**: kündə). (**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)**.**
-gözü aclıq kor edərmiş yiyəsin**..**
-it gözü tütün bilməz**..**
-qorxanın gözü qoşa görür..
-odünçu gözü omçada. (**omça** : kündə. yarılmamış ağac kötüyü)**.**
-səhər gözü: dandışar . dandeşər. dandeşən..
-**iğnə gözü:** ötük. soval. soxal. sofal. soxana. sovana. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın.

qözü -**gözü yolda:** çatgöz. çatçağan.

qözü -qulaq gözü dəğişməz. (gördüğünə göz güvənər).

qözüq **gözük**. **1**. bəsəri. **1**. göz önündə olan. qabili rö'yət.

qözüq **gözük. 1**. **gözgük. (göztük**. **gözbük).** göz dəğməsin diyə işlənən nərsə. nəzərlik. (çəşm nəzəri). -ağaca **gözgük** bağlamaq. **1**. **gözlük**. eynək. **1**. nuxdeyi nəzər. -bu **gözükdən** baxsaz.

qözüq **gözük**. aygün. ayın sayın. ayın şayın. açıq aşgar. -**gözük** yerə qoy görünsün.

qözüqmək **gözükmək**. qabili muşahidə olmaq. qabili rö'yət olmaq.

qözüm **1**. **gözüm**. (sevgi sözü) qarağım. bəbəyim. əzizim. **1**. **közün**. qəzəbli. hirsli. öfgəli. temperel.

qözüm -**ala gözüm**! : gör inanmamışdı!. heç kim inanar! ?**.**
-görsün görəli **kordu gözüm**, laldı dilim. (**görsün:** üzün).

qözüm -**iki gözüm!:** gör inanmamışdım. özüvüdə cırsan inanmaram.
-qulaq eşit, **gözüm gör**. (öncə inanmazdım. quşquya yer qalmadı artıq).

qözüm -keçmiş, yaşın sevdası, **ağlar gözüm yaş gəlməz**. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.).
-**inansın gözüm hey!.**

qözüm -**gözüm üsdə:**cantinim üsdə.

qözümə -**gözümə ilməsin**: gözümə dəğməsin.

qözümə **gözümə**. -"sevirəm" sözünü gətir dilinə, **sevirəm özünü görüt gözümə**.

qözümlə **-**sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır.

qözümün **gözümün.** -**gözümün kirpiyi, dolçamın qılpı deyil ki** : mənim heç nəyim ondan asılı deyil.

qözün -**gözün ağı**: ağqor.

qözün -**gözün zilləyib baxmaq:** dartaru baxmaq. didrü baxmaq.

-gözün gözdə, qulaq sözdə.

-**sıx sıx gözün qırpan**: qıpıdıq. -**qıpıdıq** əli.

qözün **gözün.** -ağzun açmadan, **gözün aç**..

-**gözün ağını köpətmək**: gözün ağını bərətmək (yekətmək).

qözün **-**qapıda qulağ, **yolda gözün qalsa**, çıpın gəlir alar səni.(**çıpın**: cin)**..**

-əl ilə gözün yarışı: -biri alar, biri salar, biri qalar, biri dalar..

-**gözün biri könlə**, biri başa baxar, onda iki ürəkli qalar, beləliklə göz qorxaq olar..

-**kor olsa yoldaşın**, gözün qıypıq yür..

-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz **açmaz gözün**, heç ‘‘nə’’ dünyada.

qözün **-**qarqa, qarqa gözün çoğurmaz. (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).
-gözün yumub ağız açma, qulağ aç!. (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).
-**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**

qözün -işin qeyim tutan**, izçisinin gözün oyar**. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

qözün -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi.

qözünə **gözünə**. -hər kiminin özünə, **tansu gələr gözünə**. (**hər kiminin**: hər kiminki). (**dansu:**

tansu: huru).

-mart, gözünə barmağım, yaza çıxdı oylağım.

-bu kitir qəmdən **üz gözünə çökən endiklər**. (**endik:** iz. nişan).

qözünə **gözünə.** -qonşuda qadın, **qonşu gözünə**, qız görünər.

qözünə **-sürmə çəkdi gözünə**, çıxdı çölün düzünə.

qözünğüni -qonşunğ kor bolsa, **gözünğüni yum**.(qonşunun qılan işin gördünsə, gözüvü qay, çevir, ağzıvı qapat). {qonşun səni görməz sanırsa (sənin görmüş olduğuvun farkına

varmırsa), səndə onu görməzdən gəl}. (qonşun səndən qıraq bir iş yapırsa, onu heç yanda açığa vurma). (qonşunun sənə olan güvəncin dəğərlə).

qözünqü **gözüngü**. **güzgü**. ayna.

qözünqü **gözüngü. güzünğü. güzğü**. ayna.

qözünmək **gözünmək**. muşahidə olmaq. rö'yət olmaq. -**gözünür**: muşahidə olunur.

qözüntə -**gözündə qalmış**: son arzısına çatmamış. qınıb qırılmış.

qözüntə **-**özgə gözdə seçəyir qıldan qılı, **görməyir kəndi gözündə dirəyi**. (**seçəyir** : seçə bilir). **-gözü gözündə**, qulağı sözündə. (vurqun).

qözüntən -**at gözündən yaşqanı**, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri gəlcək günə yordav qıl. (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.).

qözüntən **-**ıraq düşdü **sevənlərin gözündən**.

qözünü -atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).. -**yarnına tikmiş umud gözünü**, yarın yarır, yarar gecəni.

qözünü **-**varını verən uyalmaz, **gözünü yuman oyanmaz**. (**uyalmaz**: uyanmaz)**.**

qözürqəli **gözürgəli. özürgəli**. havasına düşəli. -**yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

qözürqən **gözürgən. gözərgən**. üzürgən. hər nəyin üzün, gözdəsin, qaymağın yığan. seçgən. seçirgən. xasaxor. (gül çinləyən). -o dəğmə (hər) nədə **üzürgənlik** edər.

qözürtmək **gözürtmək**. götürütmək. mütəvəccih, mültəfit edmək. -çox çalışdı onu **götrütəmədi.**

qözüsdə **göz üsdə**. boldu. -**boldu**, gələrim.

qözüşləmək **gözüşləmək.** göz ucuna qoymaq. tıxışlamaq. diqqətlə baxmaq. -o kimdi səni **gözüşləyir.**

qözütaqlı **gözüdağlı**. {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. güstah. gözü dağ görmüş. qorxmaz.

qözütmək **gözütmək** (**göz ötütmək**). (nərsiyə göz gəzdirib özət (qıssa nəzər) vermək). mulahizə edmək.

qözütüş **gözütüş 1**.(**göz ötütmək**). mulahizə. **1**. (bildiyin, yadına düşdüyün). yazıb ötmə işi. öçüt. özüt.yaddaşt.

qözüv **gözüv**. fal.

qözüvə **-**nə dosda, nə gözüvə , özüvə inan!.

qözüvə -dosd odunun tüstüsü, **korluq verməz gözüvə**. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

qözüyırtıq -**gözüyırtıq üzü sırtıq**.

qözüzə **gözüzə**. **-**üzüzə **gözüzə** sağlıq.

qözyaşı **-gözyaşı**, içdə yanan odun törəsi. (**törəsi**: hasılı). (iç yanmasa, göz yaşarmaz) (iç küyməsə yaş axmaz).

qözyaşı **gözyaşı**. yaş.

qözyetim **gözyetim**. baxış. nəzər. -bu gəzintilər **gözyetimin** gərəyincə genişlətmiş.

qözzəq **közzək**. **közsək**. **kössək**. çalaköz. kösü. yarı yanmış nərsə.

qrmə **kərmə.** basma. yapba.

qtib -**İtib gedib, ol gənclik**, izi yox, ol ocaqdan kül qalıb, közü yox.

qu **ğu. 1**. çağı çatdıran **"ək"**. -ula**ğu**: **1**. ulama çağı. **1**. qurdların oyaq çağı. çox qorxulu uğur, çağ. -iş**ğu**: işə**ğu**: işə**ği**: iş çağı. -çay**ğu**: çay çağı. -yemə**ğu**: yemək çağı. -yaş**ğu**: yaşqo: yaşlılıq çağı. qocalıq. **1**. əzizləmə, sevgi **"ək"**i. -atağu anağu: əziz at ana.. -**qu quşu gölü**: quğu gölü.

qub **<> küp**.

qubarmaq **<> küpərmək**. şişmək.

qubarmaq bökünmək. şişinmək. böyüklənmək. qurlanmaq.

qubba **qubbaq**. **kuplaq**. **kombağ**. **1**. büksün.

qubba **qupa** (**< qop**.**küp**.**kop**).

qubba **qupba**. **yubba**. qalaq.

qubbaq **qubba**. **kuplaq**. **kombağ**.

qubbalı -**qoşunda qubbalı**, dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə: qulağa. kütbaşı.

qubur qoğur. qovur. kanal.

qubur qurban. qoğur. qovur. qabur. qapur. oxluq. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

qucaaın -**şansın qucağın açmış**: umatın, yelkənin açmış. uğrun, şansın gətirmiş.

qucaq **1**. qoyun. -**qoyundan** tökülsə, qoncuğa gedər. **1**. iki açıq qolun ortası, arası (**qolac**: iki açıq qolun uzunluğu).

qucaq -**qucaq dolu:** çoxluğu, bolluğu göstərir. -**qucaq dolu** salamlar.

qucaq **qucam**. **quynac**.

qucaqlamaq **(**c <> ş**)**. **quşaqlamaq**. bağırlamaq. -duquların **bağırlayıb** düşünmək. -**bağırlamadan** qara topraq.

qucaqlamaq (**qocuqmaq**. **qucuqmaq**).

qucaqlamaq **qoçmaq**. sarılmaq.

qucaqta -biri ocaqda, **biri qucaqda.**

qucam **qucaq. quynac**.

qucıra **qucra**. tutumlu. yığıla yığıla sərpəmək, xərcləmək. sərfə cu. iqtisadi. müqtəsid. idarəli. gəlir gedirin bilən. yaşamına başarıqlı.

qucra **qucıra**. tutumlu. yığıla yığıla sərpəmək, xərcləmək. sərfə cu. iqtisadi. müqtəsid. idarəli. gəlir gedirin bilən. yaşamına başarıqlı.

quctu -görün çoğunun oyunun, üzər çoxunun boyunun, **nə ərənlər yer qoyunun, qucdu** deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

qucuqmaq (**qocuqmaq**. **qucaqlamaq**).

qucumuz -əlimizdən geleni, gucumuz yeteni.

qucur əcayib. əcib. -**qucur** kişi: əcayib adam.

qucur qeyrət. başarcanğ. -öndə yöryən kişi inamlı, **qucurlu**.

quç **qaç**. qab. qav. -duz**luq**: duz**qov**.

quçal **quyçal**. **1**.çox dərin quyu. **1**. yeraltı türmə.

qudrətli irkəli. irəkli. güclü. zorlu.

quduş.

quf -**kuf uçmaq:** çalğulu yalğulu gedmək.

quf **kuf**. **1**. tov (küf) gedmək üçün, ağacdan, uca yerdən asılıb, iki qat ip. çöncələ. **1**. tovan. toğan..
-**kuf uçmaq**: toğan atınmaq.

qufuçuş **kufuçuş**. kuf uçma. aslauç. aslağuç.

qujpoşt **kujpoşt** (fars).(kuj+ poşt < **qoz** + poşt.) bükrük. qozuğ. kürəyi qoz.

qujpoşt **kujpoşt**. (< **kuj** < **qoz** + **poşt**) qozağu. qozbel.

qujpoşt **kujpoşt**. (< **kuj** < **qoz** +**poşt**). bökür. (bökü, pökü (qozu) olan). qoza. qozbel.

quqaqçılıq **quraqlıq**.

quqradan qaqradan. qurudan. şiddətli.

ququ **quğu**. **1**. **(**quş**)**. kökək. **1**. **quru**. həsrət. -çoxunu güdən, azına **quru** qalır. -çoxa çapan, azdan **quru** qalır. **1**. ağqu. -kişi eldə, quğu göldə (yaxşıdır)..
-**ququ quşu**: küki..
-**quğu gölü**: qu quşu gölü.

ququruq quqquluqu. xoruz.

ququşu **qu quşu**. ərsin boğaz.

qul (**qul** dedikdə **qol**, **əl** anlamındadır ki baş buyruğuna qalır)**.**
-sevgiyə olma qul könül, çox sevdiyin alınır, külü başan savılır..
-**olma qula qul!.**

qul **1**. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı. **1.** kölə**.** bərdə. qarabaş. **1**. təkin. tanrya görə kişi, insan..
-**qul üləşi**: **qul böləşi**: əşit yapılan bölüş. -**qul yapılı**: kişi, insan töküşlü, törəli nərsə.

qul bala. balğa. təkin. bəndə. -tanrı **balası**..
-**qul haqları**: insan həqləri**.**
-kül olmasan sonunda, **qul** olmağın nəyidir. -**qul** var sonu **gül**, qul var sonu **kül**.

qul əğik. tabe'. müti'. kölə.

qul **-**qul olub eşikdə duram. (**eşikdə.** qapıda).
-sağqul: əməli alih bəndə.
-tutğun alıb qul satar. (əsir götürüb qulluğa, qul kimi satmaq).

qul **kul** (**kul**$_{\text{fırasa}}$ **kon**(fars)). göt. dib. oturaq. oturqa. oturqac. oturum. ortut. -düz **oturqaclı** bardaq.

qula -**qula qulçu**: hazirə qulluq. anığa tanığ: hazirə ağa.

qula **-olma qula qul!.**

qulaç **quylaç**. quyu (dərinlik) ölçəyi. (yüz səksən iki santimetrəlik ölçü).

qulaçlamaq **quylaçlamaq**. quyu dərinliyin ölçmək. (yüz səksən iki santimetrəlik boy bir qulacdır). nərsənin dərinliyinə gedmək.

qulaq axarsuların, göllərin, dənizlərin qaraya girən, durqun sulu yerləri..
-**qulağ ərimi**: səsin qulağa ulaşa bildiyi, eşitiləbiləcəyi aralıq..
-**qulağ çınlatmaq**: birinin anısın anmaq..
-**qulağına sırqa (küpə**) **olmaq**: dərs olmaq..
-**qulağ qalağı**: gurultu..
-**qulağın çəkmək, bükmək, burmaq**: uyarmaq. tənbih edmək..
-**qulağın çəkmək, bükmək, burmaq**: uyarmaq. tənbih edmək. -**qulağ qalağı**: gurultu..
-**qulağ qulağa** qonşumuzdur..
-**qulağ qulağa**: yan yana. duvar duvara. duvar bir. -**qulağ qulağa** qonşumuzdur..
-**qulağ qonağı olmaq**: yanında danışılanı, danışığa qatılmadan dinləmək..
-çevrənə səs düşür, **qulaq deşilir**. köhnə palanların içi eşilir. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya

tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar)..

-**qulaq dırmalamaq, cırmalamaq, cırmaqlamaq**: iti, gur səslə qulağı incitmək. -zırna çalıb qulağımı **dırmalama**..

-**qulaq tozu:** qulaq dibi..

-**qulağ qabartmaq, dikətmək**: **qulağ yatırtmaq**: bəllətmədən dinləmək..

-**ukar qulaq, tez okur**. (**ukar**: eşidən). (**okur**: anlar). (eşidən qulağ, tez anlar)..

-**qulağ dəmiri**: sabanın, xışın qaldırdığı toprağı tərs çevirən dəmir..

-**qulağ çivisi:** daşqalarda təkərlərin dınqıldan, oxdan çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx.

(**quri** (gürcü) **kluas** (qaelik).

-duyuru vermiş, **asmamış qulaq**, ulağ oğlu ulağ. (**duyuru**: bəşarət. xəbər..

-**ukar qulaq**, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar..

-**qulaq köynək:** qıssa qol köynək.

qulaq -**göz qulaq olmaq**: baş-göz olmaq**..**

-gözlər özünə, **qulaq başqalara inanar**. -göz gördüyünə, **qulaq eşitdiyinə inanar..**

-qulağ duyanı göz görsə, quru pambıq köz görsə..

-açıq gözlü, kor olmaz, **aslaq qulaq kar olmaz**..

-**asılan qulaq**, baş asdırmaz. (qulaq asanın, başı sağ qalar). (**qulaq asmaq**: söz eşitmək.). {eşidən qulağ (eşitdiyin doğruca açıqlamış, qavramış kişi), başın dardan qurtarar, başın dara verməz.}. (qulaq asmaz, asıtdı baş) (asmaz qulaq, asıdar baş)..

-**qara qulaq**: (**göz +qulaq**). xəbərçi. -xan **qara qulaqarı**..

-eşidən qulağ, baş ağrıtmaz. (bu kişini, qulağı işə tutmağı, qulaqdan iş çəkməyi öğrədir.)**.**

qulaq -**göz qulaq** səmrər kişini. (kişi görüb oxumaq, dinləməklə becərilər, yeməklə yox)**..**

-doğru söz qulağ yakmaz. (doğru söz, qulağ oxşamaz). {toxu (düz. doğru söz. gerçək. həqiqət), qulağ bəğənməz}**..**

-qulaq hər səsdən payın alır, ulu sözdən qayın alır. (**qayın**: gözəllik) **..**

-qapıda qulağ, yolda gözün qalsa, çıpın gəlir alar səni.(**çıpın**: cin)**..**

-göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı.

qulaq -**göz, dil qulağ koru**: görməz dinləməz, danışmaz kimsə.
-gözün yumub ağız açma, **qulağ aç!.** (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).
-yaşadların tavçasın, **yelli qulaq güc alır**.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).
-çalınan qulağ kəsilməz. (çalınan qulağı kəsməzlər). qulağ eşitdiyin, göz gördüyün suçlusu deyil. (**qulağa çalmaq**: eşitdirmək).
-qulaq as: dinləb dur.
-göz gəzdirən, **qulağ açan**, ağız yuman itirməz.
-**qulaq azıtmaq:** qulaq aparmaq. -az danış qulağımı **azıtdın**.
-ağız deyər, **qulaq duyar**, göz görər.
-dil xoş ötsə **qulaq səmirər**.
-könül hara baş ora. baş hara, ayaq ora. göz hara, **qulaq ora**.
-**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**

-qulaq duysa, könül itsə, göz görməz. (**könül itsə**: könül istəməzsə)**.**
-sazın ötdü, **səmrədi qulağ**, ötsün dilim, **səmrəsin qulağ**. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).
-göz gördüyün dansa, **qulaq duysa inanmaz**.
-**qulaq duydu**, göz gördü.
-**qulaq duysun**, göz görsün.
-**qulaq duyur**, göz görür.
-**qulaq duyar**, göz görər.
-**qulaq eşit**, gözüm gör. (öncə inanmazdım. quşquya yer qalmadı artıq).
-**qulaq səsdə**, göz yolda.
-otuz iki qalalı dil var olsun. **iki qulaq arasında oturan** yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

qulaq **-qamış qulaq: qayçı qulaq** (at qulağı). ucu çovlu, dik qulaq.

-**qulaq açan**: oyaq salan.

-**qulaq asmaq**: dinləmək: dinğləmək. dinğ salmaq. din salmaq.

qulaq -**qulağ çəpəri**: qulağ oyuğun çevrəyən sümüksü ət, qığırdaq ət. qulağ yelpəyi. (**çəpər**: nərsəni qapağ kimi çevrəyən, qurşayan örtük).

-qulağ duymaz, göz görməz, burun qaçırmaz. (tapmaca) (iy. qoxu)**.**

-qazancının ərki var, **qaydan qulağ çıxarsa**. (qazançı qazanın qulağını (qulpunu) iştədiği yerə taxar). (**qaydan:** hardan)**.**

-**qulaq tutun**: qulaq asın. -çin ürəkdən **qulaq tutun sözlərə**.

-**qulağ çalınır**, dil deyir. (qulağ eşitdiyin dil deyər). (**çalınır**:dəğrilir).

-**çalınan qulağ**: nərsəni eşitmiş qulaq. (**çalınan**: dəğrilən).

-gözün gözdə, **qulaq sözdə**.

qulaq -**qulağ düzüğü**: qulağa yaxın bölüm. (binaquş). -saqqalın qırxmış, **qulağ düzüğünə** iki hörük qoyan cüvütlər..

-**qulağa çatdırmaq**: quyutmaq. küyütmək. (< **küy**). eşiditmək.**.**

-qulaq asğış: tingiş.**.**

-alaq qulaq: **alaqulaq** onun bunun sözü ilə oturub duran..

-**dalay** (**dəniz**) **qulağu**: talağu. dalağu > talab..

-**çənə ilə qulağ altının qoğşağı**: çanıt..

-**qulağ verməz:** arğuq. dartuq. karğuq. söz eşitməz..

-**qulaq salmaq**: qulaq **qabartmaq**: qulaq **ititmək**: qulaq **vermək**..

-**qulağın yumşaq**, **yumulaq**, **sallaq bölümü**: məmə. sırqalıq.**.**

-qulağın məməsi: sırıt. qulağın ən alt, yumşaq bölümü.**.**

-kəllə qulağ yerində: sağlam, göstərişli olan.**.**

-qəpcə qulaq: **qəpəc qulaq**: yelpik qulaq. yelpək qulaq. (pil quş. pəhn quş)**.**

-qəpcə qulaq: **qəpəc qulaq**: yelpik qulaq. yelpək qulaq. (pil quş. pəhn quş)**.**

-sözə **qulaq as**, oylab yola bas.**.**

-yekə qulaq: pələ qulaq.

qulaq **-övüşü qulaq duyar**, baş cayar. (**övüşü**: övgünü. tə'rifi. mədhi).

qulaq -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

qulaq -**qulaq asın:** dinləyiz. tınlağız.
-gözlə qulaq qorsa baş, baş qoruyar hər kisin. (**kisin**: **ikisin)**
-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.
-qulaq gözü dəğişməz. (gördüğünə göz güvənər).
-**qulaq salmaq:** qulaq asmaq.
-sözün qaqı **qulaq yırtmaz**, diş qırmaz. (**qaq:** bərk. möhkəm)

qulaqa -**qulağ qulağa**: yan yana. duvar duvara. duvar bir. -**qulağ qulağa** qonşumuzdur.

qulaqa **qulağa (qul ağa)**. kütbaşı. qoşunda qubbalı, dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə.

qulaqa **qulağa** .-düz söz daşı deşər demişlər, düz söz daşı deşsədə, **qulağa keçməz**!!!.

qulaqa **-qulağa çalındı:** qulağa dəğdi.

qulaqa **-verməmiş gördügünü göz qulağa**. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

qulaqaqaçan -**qulağaqaçan**: **qulağasüzən**: istənilmədən bir gizli nədən açığa çıxan sav, xəbər.

qulaqam **qulağam**. **qulağmən**. eşidirəm. buyurun.

qulaqan **qulağan.qulağıva.-**bu tavcanı **sox qulağan**, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

qulaqasüzən -**qulağasüzən**: **qulağaqaçan**: istənilmədən bir gizli nədən açığa çıxan sav, xəbər.

qulaqı **-**eşək minənin ayağı, **iki arvadlının qulağı dinməz**.

qulaqı **-**gözü gözündə, **qulağı sözündə**. (vurqun).

qulaqı **qulağı.** -**qulağı yağlıqlı:** qılçıqsız buğda çeşiti..
-**qulağı tıxalı**: **1**. **qulağı ağır**. sağır. ağır eşidən. 2. dinləmək istəməyən. dinləməyən..
-**qulağı çında**: qulağı zəhdə. qulağı səsdə..
-**qulağı kəsik:** qulağı tüklü. qulağı dolu. sözdinləməz. fanat. pan. inad.

qulaqı **qulağı**.-**çalınan qulağı** kəsməzlər**.** (çalınan qulağ kəsilməz). qulağ eşitdiyin, göz gördüyün suçlusu deyil. (**qulağa çalmaq**: eşitdirmək).
-pişirib sözün açarsa ağız, **qızmaz qulağı**, çəkməz ağız. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.

qulaqıqızıq **qulağıqızıq. qulağdəlisi**. söz eşitmə, dinləmə dəlisi.

qulaqın **-**ağzın deyəni, **qulağın eşidər**.

qulaqın -**kəndi qulağın burmaq:** yaxa uşlamaq**.** "uzaq olsun: daşa gəlsin: 'tanrım uzaq olsun' demək.

qulaqın **qulağın.**-adın çək, **qulağın bur**.

qulaqın -ağız burnun tutmuş **göz qulağın açmış.**

qulaqına -kimsə **qulağına çalınmasın**: heç kim bilməsin, eşitməsin.

qulaqına **qulağına** .-**ölüvün papmbıqlı qulağına sıçım**. (yaman) (kara, eşitmiyənə deyilir)

qulaqına -**qulağına qoymaq**: bəllətmək. öğrətmək. örgətmək. savarlamaq. sorağlamaq. sorğalamaq. xəbərdar edmək..
-**qulağına sırqa (küpə**) **olmaq**: dərs olmaq.

qulaqıntan **qulağından.** -dilin tutanmıyan, **qulağından yeyər**. (**qulağından yeyər**: ursanar: (< **vur**). cəzalanar) (hər sözü hər yanda demək olmaz).

qulaqıva **qulağıva. qulağan.-**bu tavcanı **sox qulağan**, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

qulaqla -**qulaqla duyub**, əliylə tutub.

qulaqlamaq **1**. nərsiyə qulağ taxmaq. 2. nərsənin qulağından çəkmək. qulağın çəkmək.

qulaqlanmaq **1**. nərsə qulağ, uc çıxarmaq. 2. dan atmaq. 2. nərsənin ucu, izi çıxmaq, bəlirmək.

qulaqlara -**qulaqlara qurşun təpilib**: eşidən yoxdur.

qulaqları -**qulağları paslanmaq**: uzun sürə keçibdə, sulumlu, xoşa gələn söz, səs, çalqı eşitməmək.

qulaqların -sevəndə, cibin, gözlərin qapat, **qulaqların aç!.**

qulaqlı -**qırx qulağlı**, iki ağızlı (tapmaca) (xurcun).

qulaqlı **qulağlı**. **1**.asma qazan. iki qılplı qazan. **1.**saplı. qılplı. qulplı.

qulaqlı -**qulaqlı çörək**:**1**. uclu bucaqlı çörək. **1**. **qulaqlı**. **üçqulaq**. səngək. səngəh.

qulaqlı üçqulaq. səngək. səngəh.

qulaqmən **qulağmən**. **qulağam**. eşidirəm. buyurun.

qulaqsız -**qulaqsız quyruqsuz**: izsiz gəzəksiz. nəm nişansız. tutuq verməyən.

qulaqta **-duyan qulağda** suç olmasada, suçlanar.

qulaqta -könül hara, baş ora, könül qara, baş qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!.

qulaqtaqına **qulağdakına**. -əldəki, ağızdakı, gözdəki, **qulağdakına** verilməz!.

qulaqtan **qulaqdan .-qulaqdan girəni**, ağızdan çıxanı başıva tapşır.

qulaqtan **qulaqdan**. **-ağız qulaqdan** söz alır. (ağız dinlənən sözü təkərlər).

qulaqtan **-**söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).

qulaqtan. : -**qulağdan qapmaq, almaq**: dinləyərək öğrənmək. -
-**qulağdan qulağa**: bir kişidən başqasına.

qulaqtəlisi **qulağdəlisi**. qulağıqızıq**.** söz eşitmə, dinləmə dəlisi.

qulaqu **qolağu**. **kullağu**. **1**. işə tutmalı. işə tutumlu. istifadəli. **1**. istifadə yeri. muridi istifadə, məsrəf.

qulaquş **qulağuş**. eşiti. eşitmə. tinğliş. duyuş.

qulan **gulan**. **gülan**. **guralan**. **kürələn**. (gur alan, gür alan iti deyildikdə-qulan, gulan, gülan-biçimlerine düşür). **1**. istadyom. **1**. böyük meydan. böyük alan.

qulan -**qulan geyik.**

qulançı diləmçi. istəkli.

qulcağız yazıq qul. həqir qul.

qulçaqçı **ceyran**. **cirən**. dişi geyik. (**erkək geyik**: huna).

qulçu -**qula qulçu**: hazirə qulluq. anığa tanığ: hazirə ağa.

qulçuşluq birbirinə qulluq ediş.

qulqaran **1**.hakim. hikumət edən. hükmran. **1**. məneycır.

qulqarlıq hükmranlıq.

qulqarmaq hökm, hikumət edmək.

qullab **< qolab**. **qolav**. **(**< **qol**: uzantı. sap. dəsdə +avmaq: tutmaq**)**. **1**. saplı **(**qollu**)** həlqə. çəngək. **1**. **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qopla. qarmaq. qapbac. qança. çəngəl. çəngək. qənarə. olta. **1**. aşıc **(**< **aşmaq)**. **1**. çəngək. dilov. **1**. aşuc.**.**
-qullabla tutmaq: əkəcləmək.

qullab qancaq.

qullabi qalpa. yalpa. yansa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). sapta. saxta. bədəl. cə'li.

qullabla **-**çəngək, qullabla birbirinə bağlamaq: əkəcləmək. çəngəkləmək.

qulladə boğdal. boyun bağı. yuğ.

qullaq **kullağ**. **qolağ** (**qollağ**). (işə tutağ. işə tutma). sərfə. -**qolağa** çıraxmaq. -**qolağa** vermək. -qolağa qoymaq. -**qolağdan** düşmüş arabalar, oğraqlanır. -az qolağlı araclar: az istifəli, istifədəli olan nərsələr. -bu darıların **qolağı** nəyədir. -**qolağlı**: sərfəli. istifadəli.

qullamaq **kullamaq**. **qollamaq**. işə tutmaq. -yeni **qolturu** (dəsdur) qollamalı.

qullanan -**ağ kullanan**: torçu.

qullanan **kullanan**. **kullanıcı**. **kullanğucu**. işdəçi. işdənçi. işlədən. işlətici. işlətğuci. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

qullanıcı **kullanıcı**. **kullanan**. **kullanğucu**. işdəçi. işdənçi. işlədən. işlətici. işlətğuci. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

qullanıq **kullanıq**. (kullanlıq). dəsturuəməl.

qullanım **kullanım**. işdənim. yardanım. istifadə edmə. faydalanma.

qullanır -bilgi çağında saklanır, **yerində kullanır**. (**saklanır**: yığılır. öğrənilir). (çağunda, fürsətində öğrənilən bilim ilim, yeri gəldikdə işlənilir).

qullanış **kullanış**. **işləniş**. faydalanış. məsrəf (edmə).

qullanış **kullanış**. işləniş. karbəri. istifadə ediş.

qullanış **kullanış**. **kollanış.** istifadə.

qullanışlı **kullanışlı**. ərgənəmik. əlverişli. sərfəli.

qullanışmaq **kullanışmaq**. işlətmək. istifadə edmək.

qullanqucu **kullanğucu**. **kullanan**. **kullanıcı**. işdəçi. işdənçi. işlədən. işlətici. işlətğuci. uzer. karbər. bekarbərədə. iste'mal edən. istefadə edən.

qullanmaq -**kullanla bilir**: işlətilə bilir aşıtay.

qullanmmış **kullanmmış**. qıldanmamış. işlənməmiş. istifadə olunmamış.

qullanşı **kullanşı**. **işləği**. (karburdu). -bunun **işləği** nədir:.

qullaş -**kullaş yoruğ**: tərzi istifadə.

qullatış **kullatış**. **işlətiş**. **1**.mumarisət. (karbord). **1**.tikrar (edmə). **1**.çaltış. təmrin (edmə). **1**.iste'mal (edmə).

qullatış **kullatış**. işlətiş. istifadəyə qoyma.

qullə atırqal. atqal. zirvə. tiriz. amac. -**amaca** çatmaq üçün, **yamac** keçməli.

qullə cuqqa. coqa. tuqat. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. darağ. doruq. zirvə. -dağ **cuqqası**.

qullə çatra. ucat. doruq. zirvə.
-dinmədim mən, deməyin ki tanımır **güllə tikanın dərkin**. (**dərkin**: fərqin).

qulluç (qılınan bir iş qaşılığı alınan para). (journeywork. karmuzd).

qulluq **1**. alaşıl. albaşıl (**almaq. albamaq + aşmaq**). altuş. servis. **1**. minnətdarlıq, təşəkkür edmə sözü. -öz **qulluğumu** sizə bildirməliyəm. -çox **qulluq**. -**qulluq** gərək değil, dəğməz. **1**. **qulluq**!: qutlama, təbrik qarşılığında deyilir. **1**. xidmət. keşik. -**qulluğunda durmaq**: keşigin çəkmək. keşigində durmaq..

-**hazirə qulluq**: anığa tanığ. hazirə ağa. qula qulçu..
-**qulluq**, **xidmət edmək**: quldamaq.

qulluq -**güllərə qulluq olar**, tikən gəli gül arxalı. (**arxalı**: vasitəsi ilə).

qulluq **qollum**. yardım.
-baltanın sapın tanı, **qulluq ed**.
-balta sapın tanımır, **ona qulluq edir**. (balta sapın tanımır, dediyin elir).

qulluq **-qulluğ edmək**: keşikləmək. keşik çəkmək.

qulluq -öz özünə bəylik edən, öz özünə **qulluq edər**.

qulluq tapu . huzur. xidmət.

qulluqçu **1**. ayaqçı. tapıçı. tapuğçu. **1.** qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

qulluqçu **qolluqçu**. **1**. alqışan. alqıçı. alqışçı. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar. **1**. əkit. xidmət kar. kömək işçi. -bir **əkit** tut işlərin tez qurtulsun. **1**. ulğac. xidmətçi**..**
-ev işçisi, **qulluqçusu**: tozçu. çançı..
-**qulluqçu, xidmətçi tutmaq:** əkitlənmək.

qulluqçu **qulluğçu.** keşikçi.

qulluqçusu qulu.-dil, bilim qolu, dil, bilim **qulu**.

qulluqlamaq **1**. qonaqlamaq. **1**. xidmətində durmaq.

qulluqları -**durmuş qulluqları**: gündəlik işlər.

qulluqu -**qoşun qulluğu**: nizam vəzifə. sərbazlıq xidməti.

qulluqun **qulluğun**. əsgərliyini -qulluğun harda **başardın**: əsgərliyivi harda keçirdin. (**keçirmək:** bacarmaq. başarmaq).

qulluqun **-tapınmaq elin qulluğun qılmadır**, yalandan əyilmək düzəlmək deyil. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

qulluqunda -luluğ buldun, **qulluğunda bulunqıl**!.(böyük kişiyə rasladın, qulluğ qıl). (bu söz kişini, böyüklərə qarşı, böyüklərin qatında, yuturqanlığa, qulluğa tapşırır).

qulluqunta -dos özünün ağası, **dostunun qulluğunda olur**.

qulluqunta **qulluğunda.** qatında. huzurunda **.-**it, qurd **qatında** dinlənməz.

qulluqunuza **qulluğunuza** (urmu). **qulluğunuza.**

qulluquyuza **qulluğuyuza** (urmu). **qulluğunuza.**

quloğlanı vergi toplayan görəvli. orançı. maliyatçı.

qulp **qılp.** baldaq. sap. dəsgirə.

qulp sırqa. asırqa. salqa. (küzə kimi kimi) nərsədə olan tutma, asma üçün qolluq.

qulplı **qılplı.** qulaqlı. saplı.

qulpuq (< **qoluqlanmış**). kilitli.

qulpun **-bir nəyin qulpun tutdunsa**, gücüm yox demə. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

qulpun -**bir nəyin qulpun tutdunsa**, güycüm yox demə.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

qultaq **quldaq**. qulluğa enik, hazır. xidmətdə olan. dər xidmət. saldat. əsgər. sərbaz. pasdar.

qultamaq **quldamaq**. qulluq, xidmət edmək.

qultuc mə'mur.

qultuq mə'muriyyət.

qultunmaq mə'mur olmaq. xidmətdə olmaq.

qultur **quldur**. **(**qolunun, əlinin gücünə dayanıb işləyən**)**. **1**. şavaşçı. da'vaçı. **1**. **(**qulluqda bulunan**)**. kəsənə muzdur. **1**. təpəgür. sərkiş. **1**. **küldür**. gurultucu. yayqaraçı. **1**. çapaqul. ovbaş.

qultur **quldur.** çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. **salaman. salamançı**. qırtaç. soyqunçu. qarətgər.

qultur **quldur.** qolçomaq. lotu. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**çomağı**: basqı aracı) (**qolçağı**: oyunçağı.).

qulu **-ağça**, qananın qulu, qanmazın çulu..
-**kölənin qulu olmur,** öz işin özü görür**.** (**qulu** : köməyi).

qulu qulluqçusu.-dil, bilim qolu, dil, bilim **qulu**.

qulu -**osduran<u>qulu</u>**: (çox osduran). topatan (top atan).

qulu -pul bilənin qulu, bilməzin xanı!. (**pul**: para). (**bilənin**: qədir tananın) (**bilməzin**: qanmazın).
-**kişi kəndi qulu**, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

quluq **quluğ. qutuğ**. yoşluq. xoşluq. (**qutluğ**: xobəxlik).

qulun -**qulun bul**, qulun bolma (qul tap, qul olma).

qulun yeni doğulmuş at balası day, dayça

quluna -**buyruqdursa quluna**, dartıb qoyar yoluna. (**buyruqdursa:** qismətdirsə).

qulunbə < **gonbal**. **gombal**.

qulunc **-ağrısın deməz qulunc olar**, deyər gülünc olar. (**qulunc**: sancı).
-**sözün demir qulunc olur**, deyir gülünc olur. (**qulunc**: sancı).
-**demisən qulunc olusan**, deyirsən gülünc olusan. (**qulunc**: sancı).
-**deməz qulunc olar**, deyər gülün olar. (**qulunc**: sancı).
-**içdə qaldı qulunc**, çölə çıxdı gülünc.
-**içimdə qalıb qulunc olunca**, çölə çıxsın gülünc olum!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).

qulup kilid. -haçarı qulupa köndürmək: haçarı **kilidə** alışdırmaq.

qulutur **-**alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, **seçimlərin quludur.**

qulyabanı quyğun. dev.

qulyabanı urtan.

qulzar -yontalanmışsa, qılar, **duzlaqları gülzar söz**.

qum **1**. çiğ. çin. çinğ > şin > şen (fars). **1**. çın. çınğ.**1**. qıroç..
-narin qum : çitə..
-**çaxıllı qumlu topraq**: çağşaq.

qum **-**iş tutarsa, **qum qızıl olar,** iş qayıtsa.

quma -**quma yaz**: boş ver. vaz keç.

quma -**quma yaz**:boş ver.

qumalaq **qumalağ**. dəvə təzəyi.

quman **-**dosda uyan çöldə qaldı, **oynaşa guman evsiz**. (**guman**: gumanı gedən).

qumar (< **qoymaq**). qoyulmuş, bıraxılmış nərsə. irs. miras. -oğlum sənə qoyarmən, ərdəm öğüt qumaru, bilgə kişi tapdınsa, gedqıl ona tabaru: oğlum sənə bıraxdığım, qoyduğum qumar (irs) başarıq, əndərz, nəsihət budur ki, yaşamda uslu ağıllı kimsə tapsan qalı (əgər), ona sarı ged, onu özüvə ustad, qılavuz qıl, ona uyun.

qumar **1**. həvəs. -**anğçılıq** qumarı: ovçuluq həvəsi. -odlu **qumar** oyandı içdə onu görməyə. **1**. bağlaş. çəkiş. gərviş. -**qumar oynamaq**: bağlaşmaq.

qumar -**qumar əkli**. : qumar əhli.

qumar oyun**.** qurqu. -**oyun tutmaq**: qumar oynamaq.

qumarçı -**çıxarlı qumarçı:** leylac. leylaş. qıyqaç. qıyaqçı.

qumaş aşır. aşra. parça. bez. çit **(**< **kitmək**: toxumaq**)**. {**sheet (**ingilis**)**}. toxu. parça. nəsc.

qumaşmaq **qamaşmaq**.

qumat qumlu yer.

qumatın **kumatın**. kamilən. -**kumatın** doğru.

qumbuldar **gumbuldar.** -altı dolu, **gumbuldar** (altı dolu, uca danışar).

qumbur -**qumbur qumbur**: gümmür gümmür. gümbür gümbür. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qumburdanmaq **gumburdanmaq**. gümmürlənmək. gümbürdənmək. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qumqan **kumğan**. afdafa.

qumluq **1**.qırval.**1**.**qurmuq**. çor. kəvir.**1**.səhra. kəvir.

qummaq maraqlanma. həvəslənmək. -sığır **(**camış**)** suya, dəvə duza **qumar**.

qumman **gumman.** umman. ummam. gözləməm. gözləmən. -**gumman olardan:** ummam olardan. gözləmirəm olardan.

qumral -**qoyu qumral:**qonqur. qonğur. qonur. qoğur. qoyu, tünd toz, boya.

qumul kumul küyməz. lal. -**dumul kumul**: lal kar.

qumurşqa **qarışqa**.

qumurşqa qarışqa.

qunçə bax > **qonça**. -**qonça çağ**: çox gənc. hər nəyin ilkin çağı. nərsənin tez çağı. səhərin **qonça çağında**. -bu işə çox qonça çağdan başlamalı. -o bu işə çox qonça çağdır (cavandır). -**qonça çağı**: gənclik çağı. -yaşımın **qonça çağında**. -**qonça çağlı** ölənlər: çox gənc ölənlər. -qonça çağında: şəbabi cəvanidə.

qunçə burça.

qunçə çiçək < çiğçək **(**< **çiğ**: buxca. tutuq**)**. şikufə. burtuq.

qunçə **qonça**. botuq. dalda cücərən düğmə, cürcük.

qunçə **qonça.** bucur. burcuq. tomurcuq. düğmə (bitgidə).

qunçə **qonça.** büküc. boğuc. boncuğ. tomurcuq.

qunçələnmək burçanmaq.

qunçələnmək **qonçalanmaq**. büksünmək. -**büksünmüş** qız: döşlənmiş qız.

qunt **qonğ**. **qonc**. **qont**. **1**. güc. qəvi. şədid. -ayağımda ağrılar **qunt** başlır. **1**. bərk. gobut. səxt. -bu **qont** sözlər bırax. **1**. balça. mahiçə. əcülə. -**qont** ət.

quntaq **qundaq**. **1**. bələk **(< bağlaq)**. bükək. **1**. dipcik. daynaq. nərsəni dibi, götü.

quntaqçı **-qundaqçı gücü**, taxt yiyəsinkin basar. {yaşkən əkit, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun. (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ)}**.**

quntaqlamaq **qundaqlamaq**. dipcikləmək. daynaqlamaq. nərsəni dibi, götü ilə döğmək.

quntuq **qunduğ**. **qonduğ**. mənzil.

qup qaqural **qup quru**.

qupa (**< qop**.**küp**.**kop**). qubba.

qupba **qubba**. **yubba**. qalaq.

quplaq **kuplaq**. **qubba**. **qubbaq**. **kombağ**.

qupuz **gupuz. gopuz.** kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. kül. çül. yalan. qoşdurum.

qur əlli **qur əlli**. əli quru. əli dalı. əli boş. yoxsul.

qur **(qur >** qurumaq**)**. **(qor > qorumaq)**. "**qor**, **qur"** sözlərində, habelə bundan törənən sözlərdə "bərklik, kiplik kitlik, sıxlıq saxlıq, tutuqluq" anlamları var..
-**gur ışıq**: çax.

qur < **gör**. (-**quret o qom kon**: görtdən it. gözütdən itil)..
-**gur səs**: cağır.

qur 1. **gur**. **gür**. kürən. gürən. guran. **1**. kəmər. -**qur qurşanmaq**: kəmər taxmaq.
-dünyanı aparmış **çığıran gur**.
-irtovçular **gertovçunu gur basar**. (erkən qalxanlar, gerkənçiləri (gec qalxanları) ağır basar, çox çox geridə qoyar).
-düzgünü qur, onunla yür. (**düzgünü**: dəsdurü. proqramı).

qur -**qur əlli: əli quru**. əli dalı. əli boş. yoxsul.

qura **1**. ali təhsil. -**qurallı**: ali təhsilli. **1**. ali. fovquladə. -**qura** işlər. **1**. qiymətli. artığ. -**qura** daş: qiymətli daş. **1**. baha. -çox **quralı**: çox bahalı. **1**. əziz. şirin. -**quram mənim**: mənim əzizim. şirinim.

qura -**istədiyin devləti qura bilsəndə**, saxlamağa kəllə gərək.
-**qara qura**.

qurac cihaz. dəsqah. əsbab. maşın.

quraç vasitə.

quraçar **1**. iş alətləri. alat əbzar əfzar. **1**. **qoravzal**. işdəcər. iş gərəcləri.

quraq çardaq. bağdaş. -**çardaq qurmaq**.

quraq **çoraq**. qurudub, çürüdən xəsdəlik, kəsəl. **(**blight**)**.

quraqi **quramki**. (< **qurmaq**). 1. keçmişdə bəlli istəklər üzrə bəlli aralıqlarda durqa, qışlaq (padiqan) qurulardı, olsun ki bu söz ordan qalmış ola. 1. şəbəkə otaqları. 1. sözə gəldikdə 'irtibatı vəsayit'də anlanılır. 1. sünni. məsnu'. 1. muntaj.

quraqlıq **-quraqlıq yaşaqlıq**: qurqalıq yaşqalıq.

quraqlıq qurğat**.**

qural **1**. alət. cihaz. **1**. vasitə. **1**. sənəd. mədrək. **1**. qayda. qaidə. -ox atma **quralı** qayda. -**quraldan** çıxmaq: qaydadan çıxmaq. -quralı qoru: qaydanı saxla. -**quralla** işlə. -**quralı** pozuq. -bu quralla: bu qayda ilə.

qural abzal. əbzar.

qural düzgü.

quralan **guralan**. **gulan**. **gülan**. **kürələn**. (gur alan, gür alan iti deyildikdə-qulan, gulan, gülan-biçimlerine düşür). **1**. istadyom. **1**. böyük meydan. böyük alan.

quralğan mürəkkəb.

quralı -**yaşamın quralı budur**, acının utdurur, dadlını utuzdurur !**.**

quralmaq **1**. toplanmaq. -bütün el meydana **quraldı**. **1**. dövrə, həlqə qurmaq. covqalmaq. -on kişilik qullar **quralıb** oturdular.

quram **1**. tasarı. pərdazə. **1**. idarə.

qurama **1**. komitə. -patiya **quramaları**. **1**. idarə. -devlət **quraması**: devlət idarəsi. -yardım **quraması**: kömək idarəsi. **1**. müəssisə. **1**.neçə tikədən yasanmış. -qurama söz. -qurama kürgə (kurqa. kot). -qurama.

qurama sanal. tasarıq.

quramaz -altı ağa yığnaşar, **bir atalıq quramaz**, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

quramcağı **qurumcağın.** təşgilatı. -dar qurana, qurdular dar quramcağı.

quramlar -**tutuqılıcı quramlar**: təsmim tutan təşgilatlar. (**tutuqılan**: tutuqılıcı. təsmim tutan).

quran **1.**biti**.1.**tikən.

quran -**dar quran**, dara çəkilir..
-dar qurumcağın quran qurumsağ. (**qurumcağın**: təşgilatın)..
-**dildir quran**, ürəkdən ürəklərə yol!. (**dildir** :sözdür).

quran **guran**. kürən. gürən. gur. gür.

quran quradan. təşgil edən.

quran **-**qurğulardır çevrəni **quran.**

quran oxun (**oxlu oxun**). imgənmiş, məşhud, nişanlı kitab. qutsal pitik.

qurana -dar qurana, qurdular dar quramcağı. (**qurumcağın**: təşgilatı).

qurar -**duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin**, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

qurasın -**qızınla yurt qurasın,** oğlunla ordu olasın. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

quraş hər nəyin quratılması, quru işlətilməsi.

quraşıq tərkibi.

quraştırış birəştiriş. muntaj. assemblage.

quraştırmaq **quraşdırmaq**. basmaq. toxumaq.

quratan **quradan**. quran. təşgil edən.

qurba **qurva**. **1**. **qurra**. mütəkəbbir. **1**. bərk. sərt. -**qurba buğda**: qara, sərt buğda.

qurbacmaq : bir işi ortaqlaşa yapmaya söz vermek.

qurbaqa -**qara qurbağa**: otlubağa.

qurbaqa **qurbağa**. **-**qolan quyuya düşsə, **qurbağa ayqır olar**.

qurban olmaq adanmaq.

qurban **1**. buyurğan. burğan. adaq. **1**. düşük. -buda onun **düşügü** oldu..
-**qurbanlıq edmək**: soymaq. kəsmək. -üç mal **soydular**..
-**qurban vermək**: adatmaq. fəda edmək.

qurban -appaq olan **görsünə qurban**.

qurban **-qanana da can qurban**, qanmayana da, dad yarımçıq əlindən.

qurban -**qurban çalmaq**: qurban kəsmək.

qurban yolağ. -**yolağ mən pişiyə**, özü tutar, özü yiyər!.

qurban ox, yay qabı. qubur. qoğur. qovur. qabur. qapur. oxluq. sadaq. tirkeş.

qurbanlıq **-qurbanlıq olmaq**: av olmaq.

qurbat bağta. sekt. firqə. bir qovram, qolağ (məqulə) içində olan bölüklərin hər biri.

qurbət **yadlağ**. -**yadlağda** verən can.

qurcaq **qurcağ.** qolçaq. oynatqı. (aləti dəsd). -sən bu boluşunla, özüvü bir **oynatqıya** çevrisin. (**boluşunla**: vəziyyətinlə). -mən sənin **oynatqın** deyiləm ki.

qurcalan **qurucalanğ**. tarıcalan. təsərrüfat. -**üzüm qurcalan**: üzüm, mövlük təsərrüfatı.

qurcalıq administırasyon.

qurcamaz **-pox qurcamaz dimdik** batmaz. (pox eşmiyən dimdik niyə bələnir)**.**

qurcanmaq girişmək. təşəbbüs edmək. iqdam edmək.

qurç **1**. > **qurs** (# **qırç**: qırılqan). bərk. möhkəm. **1**. rəmz. kod. gizli bir yolla, gizli bir kodla iş aparmaq. -bu işdə bir **qurç** işlənmiş. -azutun **(**şeytanın**) qurçun** qırmalı, yarınlara yol açmalı.

qurç **qurs** (dolu, bərk). duratın**.** muqavim. -**qurç** ərən. -**qurç dəmir**: çəlik. polad.

qurça **1**.kuruşə. **1**.totiə. **1**. mahana.

qurçaçılıq mahanaçılıq. -**qurçaçılıq, mahanaçılıq** kişini, eli batırar**.**

qurçaq **1**. (aləti dəst). **1**. **qolçaq**. oyuncağ. mələ'bə.

qurçal **1**. **(**< **quru**: tək**)**. təkyə **(**təklənmə yeri**)**. deyr. somiə. xaniqah. **1**. industiral mekanism.

qurçatır **qurçadır**. mahanadır. -bunlar hamısı **qurçadır**.

qurçay girdə, yekə həlqə.

qurçun qurudan**.**

qurçun şeytan. çorqut. ovçan. aldamac.

qurdalayan incik. ıncıq. qurtçun. -**inciyin** aşında qıl çıxar.

qurəkeşlik edmək dartmaq.

qurəq **xurək**. yeməli. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. boğaz. aşurqa. aşlıq.

qurğaymaq **qurğaymaq**. məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq. təntikinmək.

quri (fars) **< qoru**. kitli. **> kitri**. sap, qapağı, lülüşü olan qab. su qanatıb işlətmə qabı. çaydan.

qurıq kəmənd. -bir **qurıqa** iki baş tutulmaz.

qurıqan **qorıqan**. çadır.

qurq **-**kəllə gəzən dananı **qurd yeyər**.

qurqa **1**.(saxtar). **1**.**(**şimik**)**. tərkib. **1**.qoyuq (tünd) kölgə. şəbəh. **1**.quruh. dəsdə. -**qurqa qurma**: qurqaş**.**

qurqa **1**.zəlalət. -**qurqa yolu**: zəlalət yolu. -qurqa yolu, gedmə bu yolu.**1.**ziyan. zərər. -yağmur yağsa barqası, yağmur yağmaz qurqası yetər.

qurqa qonqur. qondur.

qurqa **qonqur**. **qondur**. **1**. önəmli iş. **1**. tutuğ. təklif. vəzifə. **1**. görəv. tutu. mə'muriyyət. **1**. qaynaq. löhüm. ləhim. **1**. güclün. güciş. gərəyiş. gərəyit. icbar. vacib. bağda. bağlı. məcbur. məcburluq. **1**. güclün, ağır, yorucu, döğəşli, qıyıc, zəhmətli, məşəqqətli iş, görəv. tutu. şaqq əməl. **1**. (sər bar). **1**. singir. döğəş. muzahim. **1**. cəza. **1**. boşuna yorucu, gərəksiz yük. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax. **1**. könülsüz yapılan nərsə. -**qondur** evlənmənin sonun, boşanma gələr. -**qondura** yapılan iş bitməz. **1**. dərəbəyinə müfdə işləmə. kölələk. bəygirlik. bəndələk. bərdələk. biqarlıq.

qurqac **qurğac**. hamam hovləsi.

qurqal **1**. (saxtari). **1**. **(**şimik**)**. tərkibi. mürəkkəb.

qurqalıq **qurğalıq. urğalıq**. məğrurluq.

qurqalıq -**qurqalıq yaşqalıq**: quraqlıq yaşaqlıq.

qurqalıq zəlalət. -**qurqalıq** yolu, gedmə bu yolu.

qurqam səxt əfzar. (# **toram** (**toğram**). nərm əfzar).

qurqam səxt əfzar. (# **toram** (toğram). nərm əfzar).

qurqan nərsəni quran tikələr**..**

-başqurğan: baş rəhbər. başöndər. böyük lider.

qurqanmaq kürk yatmaq. qol qanatın açıb, gərib oturmaq.

qurqası -yağmur yağsa barqası, yağmur yağmaz **qurqası yetər**. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).

qurqaş **1**.qurqa qurma. quruhbəndlik. dəsdəbətlik.**1**.neçə nərsənin qatqısından oluşan nərsə. tərkibi. səntetik.

qurqaşmaq **qurğaşmaq.** curaşmaq. curlaşmaq. cürəşmək. cürləşmək. əlbir olmaq. (iştiraki məsai edmək).

qurqat **1**. avqat. baykot. təhrim. **1**. bir qurqaşı quran tikə. bir mürəkkəb nərsəni quran cüz'lər.

qurqat **qurğat.** quraqlıq.

qurqatmaq **1**. **(**şimik**)**. tərkib edmək. neçə nərsəni birbirinə qatmaq. səntez edmək. **1**. (gediş gəliş, alver kimi). hər nədən yoxsun edmək. avqatmaq. baykot, təhrim edmək.

qurqaz quruz. qaqca. cılız. qatınqur. dəri sümük **(**bir dəri bir sümük**)**.

qurqol tamul!. atonğ!. cəhənnəm ol.

qurqtdan -evrəin çevrinə uymaq, **qurğudan çıxıb duzağa düşmək**.

qurqu **1**. dəm təşgilat. -**qurqulu**: dəm təşgilatlı. **1**. sənə't. sənət. indüstri. **1**. kələk. nəqşə.

qurqu **qurğu.** kələk. tələ. duzağ.

qurqu oyun**.** qumar. -**oyun tutmaq**: qumar oynamaq.

qurqul sənə'ti.

qurqular -**qorxulu qurğular**.

qurqular **qurğular.**-çevrən dolu **qurğular**, burulduqca burular.

qurqulartır **-qurğulardır** çevrəni quran.

qurqulu -**qurğulu burğulu:** duzağlı dönəli.

qurqun **qurğun**. möhkəm. tənli. dolu ətli.

qurqun **quruqlar**. sənaye'.

qurqunu -**qurğunu görməyən**, burğuya düşər.

qurqur **gurgur**. gürgür. gurulucu. carcar. çağçağ. çoğçoğ. küyküy.

qurqur **gurgur**. şarlama. şarlavuq. şağıratma. şəlalə. çavlan. abşar. suqalan.

qurquranə {**kurkuranə** (fars)} < **korkoruna**. **korsına. korğına**. görmədən. saymadan. iç gözü qapasın.

qurqurmaq **qurğurmaq.** quruşqa başlamaq.

qurquş **qurğuş >** xuruş. qalaqun. qələyan coşqu. tələtüm. -işlər **qalaqundan** düşmüş.

qurquşmaq **gurguşmaq.** {> **xuruşidən (**fars)}.

qurquşum -**ərik dəmir, qurquşum**: qortağ.

qurquşunmaq **quşqunmaq** < **coşqurunmaq**.

qurqut **dədəqurqud:** görgütata**.** tədbirli ata.

qurlağ açmaq, ağız açmaqdan yeğ.

qurlama **gurlama.** guruş {> **xuruş (**fars)}.

qurlamaq **qorlamaq**. 1. nərsəni kilitləmək. 1. kipləmək. bərkitmək. bəkitmək.

qurlamaq **yağmasa da gurlar**: axmasa da damar.

qurlanmaq qubarmaq. bökünmək. şişinmək. böyüklənmək.

qurlar **gurlar.** -**acından qarnı gurlar**, başında nələr oylar. (**oylar**: düşunər).

qurlatı -çaxma çalıb **yağış gurladı**. **(çaxma:** ıldırım).
-külək qalxdı, **göy gurladı**, şimşək **yalavıdı.(yalavımaq:** çaxmaq).

qurlatın **gurlatın.** guruldama**.** -**bitirən otu, gurlatın deyil**, yağmasa yağış, ot bitən deyil. (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək).

qurlay **gurlay**. -**gurlay gurlay yürər**: gurul gurul yeriyər.

qurlayan -**gurlayan göy**, yağış gözlətir. (gurlayan göydən, yağış gözlənir).

qurlayar **gurlayar.**-başın itirən, **göyə gurlayar**. (çarasız düşən, öz özünə deyinər).

qurlayar **gurlayar**.-qısır bulut, boş boşqatay, **gurlayar**!. (belədirki, gənc olaraq, bilgisinə güvənərək bağımaq yaraşıqlı deyil). (**qısır bulut**: barsız bulut. yağmaz bulut).

qurltamaq **gurldamaq**. **kütürdəmək**.

qurluş düzəyiş. mekanizm.

qurma **gurma**. hədə qorxu.

qurmaq **1**. çəkmək. -tilfun **qurmaq**: tilfun çəkmək. **1**. tutmaq. -tupan **qurmaq**: məhkəmə **tutmaq**..
-**torun qurub torumca**, bəkləyəcək bir milçəyi tutunca..
-atanağ qurmaq: bağdaş qurub oturmaq.

qurmaq çəkmək. çəkəmək. dərmək. hazırlamaq. -kitab **çəkmək**: kitab yazmaq. -dar **çəkmək**: dar, dəzgah qurmaq.

qurmaq -**düzən qurmaq**: düzən çevirmək.
-**söz ağı qurmaq:** ağ ağız qılmaq. kələklə söz almaq.

qurmaq **-ilişgi qurmaq:** düğüşmək**.** düşmək. rabitiyə girmək. -**düğüşmək** tanımıram: **düşməmişəm** tanımıram.

qurmaq -**pis durmaq**: (yuxudan). tərsindən qalxmaq. -danışdırma onu, **tərsindən qalxmış** bu gün.

qurmaq -**ilgi qurmaq:** düşmək. düğüşmək. -onla **düşmə**: düğüşmə.

qurmaqur (təavüni şirkəti).

qurmal məsnovi. süni'.

qurmancıq **urmancıq**. komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanlar. komunotik.

qurmuq (qumluq). çor. kəvir.

qurmuqlaşmaq qurmuqlaşmaq çorlaşmaq. şorlaşmaq. kəvirə çönmək.

qurmuluq çorluq. kəvirlik.

qurnaz **kurnaz**. **(1**. < **qırsın**. **1**. **qurzan**: qurucu. kələkçi**)**. qırıq. ütük. ipi qırıq. quruğu qırıq. quruğun gizlədib, ip ələ verməyib, aldataraq işin ilərlədən.

qurnuş hörnüş.

qurp mal o mənal. var dövlət.

qurplu mal o mənal. varlı dövlətli.

qurpsuz yazıq. beçara. yoxsul. kasıb. acizlik. fəqir. bədbəx. qərib. arxasız. hamisiz. puştibansız.

qurra **1**. ağzı yelli. boş söz atan, aytan. **1**. küvəz. qopaz. küpüz. faxir. müftəxər. -ərdəm dilib, öğrənibən olma **küvəz**, ərdəmsizin öğünsə, anmağızda engilər. -kim gur bolsa **küvəz** bolur: güc, öğüş gətirir: qudrət mədh sevdirər. **1**. qapal. ifadəli. **1**.sunğur. **1**.saramaz (sarılmayan. sığmayan. yerə göyə sığmayan. içinə sığmayan). mütəkəbbir. **1**. atbaş. məğrur.

qurra dartıq boyun. kibirli.

qurra qoltuğu yelli. ətəyi yelli. məğrur.

qurra **qurba**. **1**. **qurra**. mütəkəbbir. bərk. sərt. -**qurba buğda**: qara, sərt buğda.

qurralanmaq dodarmaq. mütəkəbbir olmaq.

qurralanmaq kibirlənmək. uçqurğamaq. uçquranmaq.

qurralanmaq opurdanmaq. övgülənmək. qovqalanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

qurralanmaq satınmaq.

qurralıq kibirlik. -**qurralıq**, əzilməkdən, qoğulmaqdan, dalbanmadan (rədd olunmadan) qorxanların dərdidir..
-kağallıq kilit durur, qurralıq qurur. (**kağallıq**: cahillik). (**qurralıq**: kibirlilik).

qurralıq qapallıq. ifadəlilik.

qurranmaq dartınmaq. özündən çıxmaq.

qurrasız -qurrasız olmaz insan! (**qurrasız**: qurursuz. mənliksiz. kimliksiz.)

qurs **1**. burc. dənə. həb. **1**. çəmbərə. tuğ. **1**. **qurç** (# **qırç**: qırılqan). bərk. möhkəm.

qurs **1. qurç.** (dolu, bərk). duratın**.** muqavim. -**qurç** ərən. -**qurç dəmir**: çəlik. polad. **1.** qond. çəmbər. qors. pərçim. dəmir həlqə.

qursaq -**acqursaq: acqurd**. **acqır**. dadnıq. görməmiş. tamahkar.

qursaq boğaq. mə'də.

qursaq -başında yoxdur huşu, **dürtmə qursaq neyləsin**. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)

qursaqın **qursağın**. hövsələsin. səbrin. -onun qursağın **azıtma**: onun hövsələsin (səbrin) daşıtma.

qursaqıtmaq **qursağıtmaq**. qursağın, qarnın doldurmaq.

qursaqundan **-**balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

qursalaq qarnın dövrəsinə bağlanan qurşaq. (şikəmbənd).

qursat (qurub, işləyib çıxartma). (sənə't. sənaət. mucahidət. peşə. hünər. ibtikar).

qursımaq qaqsımaq.

qurstanmaq **qursdanmaq**. qayırdanmaq. möhkəmlənmək. canı dildən çalışmaq. başardığın əsirgəməmək. qeyrətə gəlmək.

qursutmaq imkan sağlamaq.

qurşaq bərək (nərsəni yığmaq, bərkitmək üçün, belinə bağlanan şırıq). kəmər.

qurşaq -**boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ**: kəşik. çəkik.

qurşaq keçik.

qurşaq kəmərbəd.

qurşaq **qurşağ**. belit. bellik. kəmər. tosqa **(< tutmaq)**.

qurşaq **kəmələk**. **qəmələk. kəmər.** -**altun kəmələk**: göy qurşağı.kəmpir qurşağ.

qurşaq -**kəmpir qurşağ:** göy qurşağı. altun kəmələk. (**kəmələk**: qəmələk. **kəmər.** (< **kəm**). qurşaq).

qurşanmaq **1**. tovranmaq. mücəhhəz olmaq. -silahına **tovrandı**: çeviklikle silahını aldı. **1**. yapsınmaq. hazırlanmaq. -yarın tezdən yola çıxmağa, qabağı gündən **yapsındı**.

qurşanmaq cəhd edmək.

qurşanmaq -**qur qurşanmaq**: kəmər taxmaq.

qurşatmaq əğirmək. mahasirə edmək. -köy on gün **əğrik** qaldı.

qurşun -**qulaqlara qurşun təpilib**: eşidən yoxdur.

qurşutmaq aşırmaq. (keçirmək). təsvib edmək.

qurt **1**. {**qurd**: < metatez >**durk**. **turk**: qurdrət, güc simgəsidir}. {itin adı itiliklə bağlı olmalıdır. -**it kimi**=iticə}.
-**qurd arxansından** quş doymaz. (yem qalığı güdər)**.**
-qurd görən itlər ağızbirolar.
-yiyəsiz eşəgi **qurd yemiş**.
-yov yox demə yurdunqa, qurd yox demə malınqa. (yurd düşmansız, mal oğrusuz olmaz).
-**qurd ayağıyla** yem tapar. (qurd azığı yolda).
-qurd çağasından əkdə olmaz. (**əkdə**: tərbiyəli əhli).
-**qurd dəğmədi**, qoy ürkmədi. (qurd dəğməsə, qoy ürkməz). (hər nəyin nədəni var, uçmuq olsa gedəni var).
-**qurd çağası əklənməz**. (**çağası**: balası). (**əklənməz**: əkdilənməz. tərbiyət götürməz. əhlilənməz. ram olmaz).
-arxalı it, **qurd alar**. (**alar**: çalar. basar. qələbə qazanar. şikəs verər).
-**qoyla börü** nə qandaşdır, nə qardaş.

qurt **-**it, **qurd qatında** dinlənməz. (**qatında**: qulluğunda. huzurunda).
-**darda qalan qurt yatamaz**, ıslağ olan it!**..**
-qurd yarşağı dirəniş, tilki yarşağı dilәniş. **(yarşağı:** yaraşığı. ləyaqəti).(**dirəniş**: çəling. döğüş). (**dilәniş**: yalvarış. iltimas)**..**
-qurd saldırmanı gözə saldısa, çoban sana salınmaz . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə)..
-**keçirsə bastağa qurd**, çobanı saydığın unut. (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba)..
-**boz qurd:** göy böri..
-qurd arxası quşsuz olmaz. (ov qalıqlarından yemləmək üçün)**.**
-qurd balası it olmaz, qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar).
-**qurd öləndədə**, qoyun nisgilli. (**nisgilli**: həsrətli)**..**
-qarrı qurd hünkürtüdən, dəğirman sıçanı gurultudan ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz)..
-iki it başına boğuşar, **qurd görcək barışar**. (**başına:**təbii halətdə)..
-**qurd**, qoyun çoxluğundan ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz)..
-**qurd itdən qorxmaz**, səsindən diksinər!..
-**qurd olduğundan** yekə görünər. (qurd ağır görkəmli, səhimli olur)**..**
-at yürüşdə, **qurd yırtışda**, ər güreşdə, batır savaşda.

qurt **-qurd görüncə**, türk qanı durar.
-qoymaz avın **qurd yesin arslan**.
-**qurdordası**: qurd yurdu. qalaqurd.

qurt -qurd sürüsü acırqar. (**acırqar**: yırtıcılaşar. vəhşiləşər. saldırqan olur)..
-əsrük keçi, **qurd evin arar**!. (əsrük keçi, qurd evin sorar!). (əsrük: kefli. sərxoş) (kefli keçi, qurda boy deyər)..
-qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**:

büdrəməz. çaşmaz)..
-ip dartılır, ötəlmir, **qurd yadqırır, yönəlmir**!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırar**: yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz)..
-enik küçük **qurd** basar. (enik küçük qurd təpər). (tula qurda atılar. tula, qodukluğuna görə (kudəkliyinə görə) qurdu enmək istər. niyə çünkü qoduğdur (kudəkdir), qanmır ki, qurddan əmi çıxmaz).

qurt **qurd**. **1**. burtar. budar. böri. börü. qaşqır. qasqır. canavar. -**qaşqırın** gəzdiyi yer, quz quzqunsuz olmaz. -**budar üşəyi**: mart **(**mars**)** ayı. **1**. iti. itiz. yeyin. **1**. uzun quyruq. canavar. çalavar. **1**. cicik. həsəd..
-gecə qurdu: ışılböcə. ışılböcü. ışılböcəyi.
qart qurt: quru köhnə..
-**uzun qurd**: **1**. soğulcan. **1**. ilan..
-**bağır** (ciyər) **qurdu**: bağırqurd..
-adamcıl qurd: söyləncə görə (əfsanə) gecələr qurd donu geyən qadın..
-gözünün qurdunu qırmaq: gözünün qurdunu almaq: göz dağı vermək, qorxutmaq.

qurt **qurd.-ağacı qurd çürüdür**, kişini dürt. (**dürt**: tıkıt. sıxta. basnağaş. zor)..
-açıq yarıya, **qurd düşməz**..
-**qurda sordular**. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -öz işimi, özüm görrəm.

qurt -it qurda dözməz, **qurd it yiyəsinə**.
-**qurd kimi** yolbars kimi.

qurta **-**ayı yemiş ayrılsan, **qurda yemiş, bölünsən**. (**yemiş**: yem) {birlikdədir dirlik gizi, tarix boyu, salnar izi). (**gizi**: sirri)}. (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirindən ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

qurta **-**çox danışmaq, **dananı qurda verər**.

qurta -**qurda acıyan**, acığa qalar. (**acığa qalar**: pis günə qalar)**.**
-alağız itlər birikər, **qənşər çıxanda qurda**. (**qənşər**: üzbəüz). (**alağız** : səsbir olmayan. xtilaflı)

qurta **qurda.** sistim.

qurta **qurda**. -**şirinlik versən qurda**, aylanıb gələr yurda. (**aylanıb**: dolanıb. dönüb. gəzib) (yamanı dadandırma).
-pişiyə ət, **qurda quyruq**, itə gəmik, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.

-sürüdən qalın, **qurda alın**. **(qalın**: ayrı düş. geri qal)**.**
-tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**

qurta -**it qurda dözməz**, qurd it yiyəsinə.

qurtaq **qurtağ**. **1**. azad. **1**. daldurum. qara duyquluq. melankolik. malxulyalı.

qurtaqlıq **qurtağlıq**. qurtuç azadlıq. -**qurtuç** duyquları.

qurtal **qurdal**. **1**. qarnı yığmaq üçün bağlanan quşaq. şikəmbənd. **1**. sistimatik. metodik.

qurtalamaq -**çox qurdalamaq**: qılı qırxa yarmaq.

qurtallatıqca -poxu qurdalladıqca iy çıxar deyiblər!.

qurtan **qutan**. **qurtaran**. **1**. nəcat verən. **1**. bağışlayan.

qurtar pitit. bitit. bağlat. qapat.

qurtar! aşıt!.

qurtaran -**əroğlunu qurtaran**, gözəllik yox, söz olacaq. (söz, savsal. fəlsəfə analamındadır. örnək-**sözlü sözlər**. birdə söz: dil anlamındadır. divandan. -**erdem başı dil**. söz hər nəyin eşidilməz, duyulan, qavranan içidir).

qurtaran **qutan**. **qurtan**. **1**. nəcat verən. **1**. bağışlayan. **1**. açan. götürən. rəhabəxş.

qurtarar **-**gəldi çağı sıxılmış, **ölüm basar qurtarar.** (**basar**: sındırar).

qurtarır uçutar. götürür. **-**qorxu bükütər, **umut uçutar**!. (**bükütər**: məhkum edər).

qurtarmaq **1**. ayağa vurmaq. ayağa dəğirmək. bitirmək. **1**. engəymək enbəymək. bitmək. -**enbəyməz** bu yollar. **1**. **qutarmaq**. **tükətmək**. **1**.bükütmək. -**bükütün**!: qurtarın. **1**. sönütmək**..**
-olub qurtarmaq: bolubarmaq.

qurtarmaq **1.** bitəmək. butamaq. **1.** bitirəmək**.** buturmaq.
-**ölümdən qurtarmaq:** ölüm ağzından almaq. ölümdən döndürmək. ölümdən qaytarmaq.

qurtarmaq **1**.boşaltdırmaq. haçat vermək. nəcat vermək. -bizi bu qıyıtdan **boşaltdırın**: bizi bu zalimdən haçat verin. **1**. oqtarmaq. oqatmaq. tamlatmaq. təkmillətmək. -axşama dək **oktanmaz**. -durmuş (yaşam) sürür, olayları **oktanmaz**, düşənləri yencidər,

əzgitməkdən usanmaz. -**okat**: bitir. tamamlat. -alacaqsın, **okdarıt**, alda qutar. -başlayan kim, **oktaran** kim.

qurtarmaq yenitmək. bərqərar edmək. əncam çəkmək. bitirmək. bir işi yerinə qoymaq, gətirmək. -**yenitə** bilsən. -**yenitəməz**. -on günlük işi iki gündə **yenitdi**. -bu işi **yenitin.**

qurtasınta qurdasında. sistim.-hərnəyi, qurdasında gör. (hərnəyi işlədiyi sistimin içində yoxla, gör).

qurtaş **qurdaş**. **1**. rəfiq. dos. **1**. yaşıt. **1**.ər arvad.

qurtaşıntan **-**yorqa minən yoldaşından ayrılır, **çox yaşayan yaşdaşından ayrılır**. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

qurtaşlıq **qurdaşlıq**. ər arvadlıq.

qurtcalıyan **-qurdcalıyan**, küllüyə düşər: çox axdaran, küllüyə düşər. çəkələn kişi seşmiyə düşər. **(çəkələn:**çox axdaran).

qurtçun incik. ıncıq. qurtdalayan. -**inciyin** aşında qıl çıxar.

qurtqa (rus**)** < **kütcə**. kürtük. gödəcə. qutqa. gödəkcə. kot. xot. çəpən. çapan **(**< **qab)**.

qurtla -**qurdla yaşayan** ulamaq bilər..
-qılıcla oyun, **qurdla qoyun olmaz**.

qurtla **qurdla**. **-qurdla qoyun quda olmaz**, olursada, qoyun gülməz. (**quda**: qohum).

qurtluq -**qurdluq qoyun**: qurd qılığlı qoyun. qoyun görüşlü, qurd yerişli (rəftarlı).

qurtluqa **qurdluğa**. **-**güdülü beyin **qurdluğa düşər**, gün bəgün şişər
.

qurtordası **qurdordası**. qurd yurdu. qalaqurd.

qurtta **qurdda**. börgüyə. börüyə. **-**it arıq olduğnu **börgüyə bildirməzimiş**.

qurttalamaq **qurtdalamaq. böcələmək. böcəkləmək**. **mücələmək**. (< **böcək. bicək. micək**). micələmək.

qurttalamaq **qurtdalamaq**. dallamaq.

qurttalanmaq **qurddalanmaq**. tetinmək.

qurttalanmaq **qurtdalanmaq.** böcələnmək. böcəklənmək. mücələnmək. nərsə ilə yavaş yavaş uğraşmaq.

qurttan **-**qurd balası it olmaz, **qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa**.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar)

qurttan **qurddan. -qurddan qorxan** qoyun saxlamaz!.
-**qurddan qorxan** meşəyə girməz!**.**
-qurddan qorxan, büşəgə girməz. (**büşgə**: meşə. toğa).

qurttan **-**qurtdan tapu sorulmaz. (**tapu**: qəbalə).

qurtu **-**çöldə gəzən tülkü tazı görməsə, quyruq oynadar, **qurdu tanımaz**.
-qoyun doğan, **qurdu boğan** (-**qoyun**: üzü yola. -**doğan**: qohum): kişi. insan).
-qoy tutarmı qardaş, **qurdu özünə**!?. (qoyun, qurdu özünə qardaş tutarmaz).
-**tanrı dağının qurdu** olunca, kəndi elivin qorcusu ol.

qurtu **qurdu**. **-**əli saxla oyundan, **qurdu saxla qoyundan** (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz)**.**
-əli saxla oyundan, qurdu saxla qoyundan (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz)**.**
-tayı bəslərsən at olur, **qurdu bəslərsən yad olur**. (**tay**: at balası).

qurtu **qurdu.** -yalan üstə yaman durmaz, **yaman üstə yalan durdu, saray qurdu**. (yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan). (yalandan bətəri yoxdur yaman). (yalan üstə yaman yox).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).

qurtu -**köz qurdu**: **od qurdu**. gec ışın. gecə çırağı. (kirmi şəbtab).

qurtuc **1**. **qurduc**. **sölgüc**. nərsənin şehin, nəmin aldırma aracı. **1**. saç, qıl qurutan. seşuvar.

qurtuç qurtağlıq. azadlıq. -**qurtuç** duyquları.

qurtul **bit!. bitin!. büt!. bütün!**.

qurtul pitin. bitin. bağlan. qapan.

qurtulan sonan. sona ərən.

qurtulan bitən. açılan. -**bitən** günüm yoxdur.

qurtular **qurdular**. -dar qurana, qurdular dar quramcağı. (**qurumcağın**: təşgilatı).

qurtulma boşanma. açılma.

qurtulmaq **1**. ayqılmaq. -bu aşılda ayqılalı: bu girifdarlıqdan qurtulı. **1**. boşalmaq. boşaymaq. çıxmaq. -işdən neçədə **boşayırsın**. -işdən beşdə **boşalır**. **1**. yetilmək. **1**. sonuşmaq. bitmək. **1**. uçmaq. -bu **dardan** uçmaq çağı gəlmiş. **1**. atğalmaq. (<> **ayağınmaq**). bitmək. sonərmək.

qurtulmaq bitinmək. sönərmək (sona ərmək).

qurtulmaq boşumaq**.** boşanmaq. mürəxəs olmaq. -işdən haçan **boşudun** gəl bizə. -xan elçiləri boşudu.

qurtulmaz -boşboğazla, pisboğaz, **çorqadadan qurtulmaz**. (**çorqadadan**: dərdi bəla).

qurtultu **qurtuldu.** uçdu. **-alan uçdu**, qalan cumdü.

qurtuluq bitə. son. **(**əncam. fərcam**)**. -**bitə çəkmək**: sərəncam çəkmək son qoymaq.

qurtuluş **1**. üztüş. -**yazmışdan üztüş yox**: təqdirdən qurtuluş yox. **1**. **qutuzuş**. azadlıq. xilaslıq. rəhayi.

qurtun -İki qoç toslaşlaşar, **qurdun qarnı acığar**. (**toslaşlaşmaq**: tutuşmaq. çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (**qayın ölkələr**: rəqib ölkələr. yad ölkələr)..
-**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır**, atıb birbirizi ayrılmayın amandır.

qurtun -**qurdun qudası**, tilkinin dosdu. (**qudası**: qohumu).

qurtun **qurdun**. iticə. itizək. yeyincə. -**qup qurdun**: çox iti. çox kurnaz.

qurtun **qurdun**. -qoyun oldun basıldın, birin sevdin, asıldın, **birlik qurdun, yasıldın**. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

qurtuş **xurduş.** sadism.

qurtuşqa **kergüşgə**. qadınların geydiği köynək çeşiti .

quru **1**. **qaqural**. -**qup quru**: **qup qaqural**. **1**. **quğu**. həsrət. -çoxunu güdən, azına **quru** qalır. -çoxa çapan, azdan **quru** qalır. **1**. arıt. **1.**topraq**.** -**topraq** qalmış yerləri. -bəxt olmasa, yağış yağar toprağdan çıxıb, palçığa düşər..
-**hər nəyin qurusu**: qoğa..
-**quru**, **bərk nərsə**: qasmıq. qasrıq. qurut**.**
-quru ağac əğilməz.

quru **1**. qıtmıc. qaqmıc. qax. **1**. **qoyu**. **quyu**. qatı.
-**əli quru: qur əlli**. əli dalı. əli boş. yoxsul. **-**tarla suvalmasa quruyar, **quru qalsa, qurudar**. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).
-höl təzək, **quru** təzək, hər kimə gəlir gəzək. (**höl: öl**. yaş).
-quru yala: yalaçı ittiham. -**quru yala** yalğatmaq.
-incə, kəvrək, quru nərsə: yala**.** türd. -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş.
-qanı quru: donuq qanlı.

quru **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, **quru qalan göllərə**, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

quru ığalsız. ısğalsız. yağınsız.

quru -qulağ duyanı göz görsə, **quru pambıq** köz görsə..
-**quru ağac əğrilməz**, qoca öküz öğrəşməz.

quru -**quru yemiş:** çərəz**..**
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa.

quru -yaş keçir, **quru qalır**.

qurub **-**damış damış yağdırar, **çaylar qurub çağdırar**.

qurub -könlü küyüb, **qanı qurub**. (**küyüb**: yanıb).
.

qurub **-**tanrım kişini, kəndinə tapşırıb. **kəndin qurub**, qorumalıdır.

qurubban çavuş. serjan.

quruc (quru). **1**. bədəxlaq. **1**. hirsli. **1**. çapuç (çabuq). tə'cili.

quruc qaxac. quruyub bərkimiş.

qurucalanğ **qurcalan**. təsərrüfat. -**üzüm qurcalan**, tarıcalan: üzüm, mövlük təsərrüfatı.

qurucu eşirçi (< **eşmək**). tovurçu. təşgilatçı.

quruç nərsəni qurmaqa yarar bölümlərin tümü. təchizat.

qurudan **1**. qaqradan. quqradan. sazaq. iti, şiddətli soyuq. **1**. qurçun.

quruh **1**. bölgüm. **1**. topar. -qıylı toparlar: çeşitli quruhlar. **1**. törkəm. **1**. bağ. taxım. zümrə.
1. qurup. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. obac. boğac. bölük.

takım. dəsdə. **1**.birim. -**birim təkimlər**: əfrad o quruh.**1**.qurqa. -**qurqa qurma**: qurqaş.**1**.**quruq**. dəsdə.**1.**topçul**.** firqə. **1**. biriğ.

quruh çovqa.

quruh qurup. topar. -hançı **topar**: hançı qurup. -bir **toparlı**: bir quruplu. -sol **topar**: sol qurup. -qanlı **topar**: cani qurup. cinayətkar qurup. -**topar dursa qarşı, topara**: qurup dursa qarşı, qurupa.

quruhbaşı **qurupbaşı** qolbaşçı. qolbaşı. dəsdəbaşı.

quruq **1**.həmkəf. ground **(**qırond**)**. **1**.**quruh**. dəsdə.**1**.tınqır. boş.

quruqçi **bağdaçı**. **butuqçi**. **1**. kompozitor. **1**. bəstəkar. ahəngsaz. **1**. muntajçı. **1**. rabit.

quruqlar **qurqun**. sənaye'.

quruqmaq -**içi quruqmaq**: içi qatmaq. yubusət, xuşgiyət olmaq.

quruqtu **quruqdu.** qurulubdu**.** -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar). (**düşürmək**. qazanmaq).

quruquçu **kurukuçu**. cızımçı. daraqçı. dərikçi. desinatör.

quruquna -it itə buyurur, itdə **quruğuna**.

qurul **1**. heyə't. komitə..
-**qurul eşik**: (**eşik < eşmək**). təşgilat.

qurul təşgilat.

qurulan iddia olunan. -**qurulan, iddia olunan bağlılıq, ilgilik**: bağanağ > bahana.

quruldamaq qorquldamaq. deyinmək.

qurulmağa -**qurulmağa min bir güc**, yıxılmağa, birin güc. (**birin**: təkcə bir)**.**

qurulmaq yapdalmaq. tə'sis olmaq.

qurulmuş çağlamış. köklənmiş.

qurultama **guruldama.** gurlatın. -bitirən otu, **gurlatın deyil**, yağmasa yağış, ot bitən deyil. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına).

qurultamaz **quruldamaz.** -aş qazanım boş qalırsa quruldar, **ama yazıq quruldamaz boş qafa**, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı).

qurultar **quruldar**. -aş qazanım boş qalırsa **quruldar**, **ama yazıq quruldamaz boş qafa**, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı).

qurultay təşgilati.

qurultu **gurultu**. qarqaşa. həyahu.

qurultucu **gurultucu**. küldür. quldur. yayqaraçı.

qurultutan **-**dəgirman sıçanı **gurultudan qorxmaz**.

qurultutan **gurultudan** .-qarrı qurd hünkürtüdən, **dəğirman sıçanı gurultudan** ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz).

qurulu çağlı. köklü.

qurulu **-**tülkü olursa dosdun, **qurulu qapanın olsun**..
-dosdu tülkü olanın, **qapanı qurulu gərək**. (**qapanı**: tələsi).

qurulubdu **quruqdu.** -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar). (**düşürmək**. qazanmaq).

qurulucu **gurulucu.** gurgur. gürgür. carcar. çağçağ. çoğçoğ. küyküy.

quruluq **1**.qopalıq. zibrilik. **1**.torpaq. yer.

qurulur -yaşam inanc üsdə yox, **inancla qurulur**.

quruluş -**elçin quruluş**: milli quruluş.

quruluş **-quruluş tikiliş**.

quruluşmaq təşgil tapmaq.

qurum (bünyan. nəhad).

qurum **1**. **kurum (**ərəb**)**. **engur (**fars**)**. üzüm. **1**. təşgilat. -**çatal qurum**: qollu. şö'bəli olan nərsə təşgilat. xilqət..

-**iş qurum**: örkə yerükə. **1.**
-gizli qurum: dalqurum. gizli təşgilat. sirri təşgilat.

qurum **1**.götrüm. çalım.ifadə. poz.**1**.çaka. yaxa. çalım. tibir. təpir.

qurumaq **1**. çəkilmək dartılmaq. -çaylar **dartılan** illər. **1**. kehimək. kevimək. kevginmək. sinsizinmək. hissisizləşmək. **1**. qoğarmaq. **1**. topramaq.

qurumcaqın qurumcağın. təşgilatın. **-**dar qurumcağın quran qurumsağ.

qurumsaq çalasağ. çavağ **(çapağ)**.

qurumsaq qurumsağ**. -**dar qurumcağın quran qurumsağ. (**qurumcağın**: təşgilatın).

qurumsaq -**qurumsaq oğlu qurumsaq**: qozan oğlu qozan.

qurumuş -**qızarıb qurumuş:** soxari. suxari. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). xasa. kəbabi. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

qurumuş -**uctan uca** qurumuş..
-**qurumuş** dil dodağ.

qurun çağ. vax. -gec**qurun**: gecə çağı..
-**gecqırın**. **gecqurun**: axşama doğru..
-**danqurun**: səhərə doğru..
-**tuşqurun**: günortaya doğru..
-**gecqurun**: **gecgeyin**. çox gec çağ..
-**tezqurun**: çox qabaq çağ.

qurun gül. bucaq. zaviyə. -beş **güllü**. -dörd **güllü** güzgü. -iki **güllü** piçaq.

qurun **-toplaşun qurun!.**

qurun -**gec qurun:** gec girim. axşam gec. qaranqu düşən son. -**gec girim** dolanmaları: **gec qurun** gəziləri

quruntalmaq ürəgi yellənmək. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

qurup **1**. daşuq. bölüm. ekib. **1**. qatar. -gəlin **qatara**: qatara qatılın. **1**. quruh. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. obac. boğac. bölük. takım. dəsdə.

qurup çovqa.

qurup quruh. topar. -hançı **topar**: hançı qurup. -bir **toparlı**: bir quruplu. -sol **topar**: sol qurup. -qanlı **topar**: cani qurup. cinayətkar qurup. -**topar dursa qarşı, topara**: qurup dursa qarşı, qurupa.

qurupbaşı **quruhbaşı** qolbaşçı. qolbaşı. dəsdəbaşı.

quruplanmaq toparlanmaq.

qurur -**hər ağac kökündən qurur**! (bir topluluğun dayandığı təməl pozulursa o topluluq yıxılır)..
-qırma köprünü, **umut yuvasın körpüdə qurur**.

qurur qopruş.
-yar yara qovuşur, **yarınlar qurur**!..
-kağallıq kilit durur, qurralıq qurur. (**kağallıq**: cahillik). (**qurralıq**: kibirlilik)..
-gənc dulun **göz yaşı tez qurur**.

qurur **-**qopun qopsa. -**dərya qurur**, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

qurur -od bürüsə, **yaş qurur**, yalan qalxsa, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.

qurur **-**sevgi könüldə durur, **bu dondu qurur**.
-**qurur başqalar üçün şişinməkdir**, güvən kəndi kəndivi yetirməkdir.
-**qurur güvencin** azlığından törür.

qurur uçqur.

qururlanmaq qopruşmaq.

qururlanmaq umurqanmaq. omurqanmaq. böyürgənmək.

qururlu qopruşlu.

qururlu məğrur. uçquruq.

qurursuz qopruşsuz.

qurusıxı (boş tüfəngi sıxmaq). laf. təşər.

qurusqaq mütəkəbbir. -özünü övən **qurusqaq.**

qurusu **qurusu. -**göydü qurusu, yaşı al (tapmaca) (həna)..
-**nərsənin qurusu, özəlliklə yoğurdun:** kəşik. çəkik.

qurusuq qaqsıq.

qurusun -axar çaylar qurudu, kəsən çayı, **əlin qurusun**.

qurusun -**odun qurusun**!. (ocağın qurusun!.) (evin dağılsın, soyun kəsilsin.).(qarqış sözü)..
-**barıtın qurusun**!. (işlərin yolnda olsun). (iyi diləkdə bulunan deyilir).

quruş **1**. dəngə. -**dal danqa**: yarım quruş. **1**. saxtar. **1**.nəsb.

quruş **guruş >** xuruş **(**fars). gurlama.

quruş -**qəpik quruş:** dınqır qıran .

quruşanmaq > xuruşan olmaq.

quruşar -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

quruşmal **1**. tovtiəçi. **1**. təşgilati. təşgilatçı.

qurut **qasmıq**. **qasrıq**. **1**. quru, bərk nərsə. -**qurut** çörək. -**qurut** yer, topra: bərk, sərt yer. -**kürə qurutu**: yer kürəsinin dışın **(**dışındaki**)** bərk qabığı. **1**. döğənək. qobar. pinə. kübək. kibrə. **1**. qostax **(**< qoztaq**)**. iti, sət, tünd qılıqlı olan.

qurut **qurud.** çöklək. çökələk. çöşələk. köşələk. çöşgək. köşgək. (> **kəşk**(fars)).

qurutan -**su qurudan:** su çəkən. sudərən. çıpıt. sorğuc.

qurutar **qurudar**. **-**tarla suvalmasa quruyar, **quru qalsa, qurudar**. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).

qurutma qırım. su qıran, dərən, hopan, hoban. hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul.

qurutmac çıpıtac. (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı). yaş mirəkkəbi qurutma kağazını, üzərində daşıyan basqı.

qurutmaq -**çıpıtla qurutmaq:** çıpıtlamaq. (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı).

qurutu -**axar çaylar qurudu**, kəsən çayı, əlin qurusun.

qurutulmuş -**qurutulmuş ət sucuğu**: kədit. qaqıt.

quruv tikinti. yapuv. inşaat. imarət. saxtman.

quruyar **-tarla suvalmasa quruyar**, quru qalsa, qurudar. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).

quruyası! batası. quyğulası.

quruyub -**quruyub bərkimiş**: qaxac quruc.

quruz qurqaz. qaqca. cılız. qatınqur. dəri sümük **(**bir dəri bir sümük**).**

quruzaymaq keşəlmək: nəm vermək. **(# şehəlmək** nəm çəkmək**)**.

qurva **qurba**. **1**. **qurra**. mütəkəbbir. **1**. bərk. sərt. -**qurba buğda**: qara, sərt buğda.

qusma ötük. qəyy. istifrağ. -**ötük tutmaq**.

qusmaq böğürmək**..**
-az yeyir **küsür**, çox yeyir **qusur**.

qussə boğun. boğsun. boğuz.

qussə bükün. qəm . kit. kədər. qım. qəm. -**bükün bükünə** bükülər: **qəm** üstünə **qəm** qalar. kit qalandı kit üstə.

qussə kitik xuduq. qəm.

qussə qın. qınc. qının. qınınc. yazqı. üzgü. üzüntü. dərd. kədər. acıq. qəm. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

qussə **qısıq. 1**. burut. burt. darıxma. sağış. sanğış. kədər. -bu işin **tapışı** bir, **sağışı** min. -burt **basmış** kimsələr. **1**. darıxma. tüngə. sıxıntı. **1**. bükü. -bu uzun ömürdə **büküdən** açışanmadım. **1**. qay. qayğı..
-**qəm qussə**: qapbükə.

qussə oysa**.** düşüncə. qayğı. girifdarlıq.

qussə -**qəm qussə**.

qussəçil qınıncan. tez qəmlənən. kövrək. -**qınıncan** kişi.

qussələnmə puslanma. paslanma. kitlənmə. kədərlənmə. qussələnmə. -**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**gəlcək**: gələcək).

qussələnmək **1**. burtunmaq. burtuşmaq. tutulmaq. kitrilmək. kədərlənmək. (dil gir olmaq). munğurmaq. -**qayqırmayın munğurmayın**. -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**. **1**. qayğınmaq. qayanmaq.

qussələnmək boğuzmaq. boğzunmaq.

qussələnmək bükünmək. munğmaq. üzünmək. sıxınmaq. kitirginmək. kədərlənmək. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

qussələnmək kütsənmək.

qussələnmək qımınmaq.

qussələnmək qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

qussələntirmək kölgələmək. boğzarmaq. sıxarmaq. kədərlətmək. -kölgə düşəndə yada, **kölgələr** məni.

qussəli qayın. qayğın. qaylı. mükəddər.

qussəli qaytlı. qayğulu. qayğılı. naşad. -**qaytlı olan** könlüm: naşad olan könlüm.

qussəli qımlı. qəmlı. **-**dərdli **deyəgən**, qımlı yatağan. (**deyəgən**: deyingən).

qussəli qınbasar. qəmli. darıxdıran. darıxdırıcı.

qussəli qınınclı. qınlı. qınıclı. yazıq. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qəmli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

qussəli oysalı. düşüncəli. qayğılı. girifdar.

qussəli oysalı. tuxsalı. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). büksəli. munğlu. darqın. mə'yus.

qussəllənmək qaylanmaq. qayğılanmaq. qayınmaq. mükəddər olmaq.

qussəllənmək **qussəllənmək** \qaylanmaq\. qayğılanmaq. qayınmaq. mükəddər olmaq.

qustaq **qustağ**. alqar cəsur.

qusturmaq (dışarı çəkitmək). (# **qıstırma**: aşağı, içəri çəkitmək).

qusuq dandıq. məlu'n (**# qutuq**: qutsal. müqəddəs).

qusur kəmçilik..
-**qusuruna baxmamaq**: keçirmək. bağşamaq. bağışlamaq.

qusur kəmlik. -**kəmliyə** (qusura) baxmayın.

qusur **küsür. -**izdə qalır, küsür, önə keçir, **qusur**.

qusur olmayış. əksiklik.

qusursuz çağ. tam. xətasız. doğru. doğra. dürüst. səhih.

quş -**ac quş** yiyəsin alar(yer /yeyər)**..**
-pişirsə aş (yemək) olur, pişirməsə quş olur. (tapmaca) (yumurta)**..**
-qara quş: qartal**..**
-quş sürüsü: sürmə..
-**ağzında** quş olsa danışma, özgə işə qarışma..
-**apağ quş**: dövlət quşu..
-**ququ quşu**: küki..
-**suqağ quş**: yarasa..
-**quş tükü**: yelək > lələk. bürək..
-**bəx quşu**: doğaç **(**açılış**)**. umay. qaraçuxa. bəxt enişləsi..
-**qu quşu gölü**: quğu gölü..
-**çapar quş**: xəbərçi quş.

quş **-bir quş adı**: məzək **(< bəzək. bəzgək**).
-ördək değil, qarqaya belə oxşamır, axı bu quş deyil.
-quş qanatla uçar, kişi diləklə.
-**quş tüfəngi:** rezindaşı. rezinlə atılan daş. quşvuran. quşatan. ox. haça oxu.
sindiqayış. (qayçıqeyiş).

quş -**dəni görmüş, quş olan**, yox duzağı. (quş beyinli, sadə, dəni görür)..
-**iti, sarp, şığıcı quş çeşiti:** yalçın. laçın..
-əkin bağda, **quş yılxı qorxuzan kişicik, qaraltı**: quyğun : qaracığ..
-**quş var ət verməli**, quş var ətin yeməli..
-havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar).

quş **-dügüylə ovlanan quş olur**, pulla ovlanan öküz. (**dügüylə** : dənlə).

quş **-**kişi sözləməsə, **quş uçmasa** tutulmaz.
-öz tuşunla düş gilən, **quş oldunsa** quşlarınan uç gilən. (**tuşunla**: babınla).
-qurd arxansından **quş doymaz**. (yem qalığı güdər)**.**
-quş dilin quş bilir dedilər, doğma dilim yedilər. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).
-**quş qanadından**, at dırağından uçutlamaz. (**uçutlamaz**: uçut almaz. kira almaz).
-**ayrılmasın quş qanatdan** ər atdan.
-**quş dilin quş düşər**, lal dilin anası. **(düşər**: düşünər).
-**quş qanatla uçar**, quyruqun qonar.

quş -**qu quşu**: ərsin boğaz..
-**quş dilini bilənim**, səkir səkə yürənim, alda başın qıl çara..
-kəndivə güvən!.**güvənc bir quş durur**, içində yatır. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

quş -**quş ürək**: qorxaq..
-**quş balası**: qartal balası. balaquş..
-**ət yeməgən quş, olmaz**. (yırtıcı quşun yemi ətdir). (oldağ (vaqeiyyət) danılamaz. kəndidivi aldatma. hər nəyi adı ilə, dadı ilə).

quş -**quş adı**: qızılbaş.
-**quş endirənindir**, enənin yok!
-**quş qanatsız**, qapı daraqsız durmaz.
-**quş olub** qanat gəzmək.

quşaq **1**. avay. abay. **(< av)**. bağlaq**.** mahasirə. **1**. > **muşaq**. -**uşaq quşaq > uşaq muşaq**: döl döş. cocuq torun.
nahiyə.

quşaq həlqə**.**
-quşaq (nəsil) **yaymaq**: döl ötürmək.
-**yastı quşaq**: beyzi.

quşaq -**quşaq bıraxmaq**: iz qaldırmaq. nəsil qaldırmaq.

quşaq yaraq. quşqu düşən. ayıq, oyaq düşən**. -quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

quşaq -**yaraq quşaq**: dolum**.** zin yaraq. baruq yaruq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat.

quşaqçı -quşaqsız aydına **qıyın quşaqçı düşər**. (**quşaq**: yaraq. quşqu düşən. ayıq, oyaq düşən). (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

quşaqlama avaylama. avalama. abaylama. **(**< **av)**. mahasirə edmə.

quşaqlamaq **(ş** <> **c)**. **qucaqlamaq**.

quşaqsız **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (**quşaq**: yaraq. quşqu düşən). (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

quşam -**geyim quşam**: geyim salım.

quşamaq riayət edmək.

quşamaylıq riayət edməmə. ədəmi riayət.

quşan **qurşan** (qurşanlıq).**1**.vurqun. düşgün. məftun. -içgi **quşanı**: içgi vurqunu. **1**. həvəsli. həvəskar. -iş **quşanı**: -yuxu **quşanı**: yuxu düşgünü.

quşan -özgədən kəndiri qırıv, **kəndivə quşan**. (qırıv: qırıb: qırı ver. qırı verib). (bu söz, kişini kəndisinə güvəncə çağırır. güvəncə: güvənməyə).

quşanlı aşılı. aşınlı. müsəlləh.

quşanmış tovlaq (tovlanmış). mücəhhəz.

quşat mahasirə həlqəsi. alanğu. bağu.

quşatan çəkuzat. əl oxu.

quşatan **quş atan**. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

quşbaz quşcağaz. quşçaq.

quşbaz quşqur.

quşcağaz quşçaq. quşbaz.

quşcıqaz **quş<u>cığaz</u>**. kiçik quş.

quşçaq quşcağaz. quşbaz.

quşet {(**kuşet (fırans**)}. **çökət**. minək araclarında olub, açılıb yatırılabilən qoltuğ, çatul, səndəl.

quşə **1**. köşə. künc. çapıq. bucaq. zaviyə. nəbş. **1**. qınc {> **konc** (fars)}.bucağ. -öz **qıncına** süzüb oturmuş. -otağda bir **qınca** yerlətdi.

quşə bucğaq. burcağ. bucağ. zaviyə.

quşə **cükə**. uc. sivri yer. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

quşə gül. gil. bucaq. -tək**gil**: (bir bucaq). -qoş**gül:** cüt**gül**: (iki bucaq). -üç**gül**: (üç bucaq). -död**gül**: (dörd bucaq). -beş**gil**: (beş bucaq)-at**gil**: (altı bucaq). -yet**gil**: (yeddi bucaq).

quşə **xuşə.** büküncək. qoşuncaq. salxım.

quşə **quvşə.** çot. bucaq. -xalçanını **çotları**. -dəyirdə **çot** yox, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.)

quşəsinə **cükəsinə**. ucuna. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

quşiş **kuşiş** (fars) < **qoşuş.**

quşiş **-kuşiş edmək** (fars)< **gücüşmək. qoşuşmaq**. -**qoşuşub: gücüşüb** > kuşiş edb.

quşiş **-kuşiş edmək <** qoşuşmaq. urunmaq. çalışmaq.

quşq **kuşk**. **kuşq**. **köşg**. **küşg**. (**< köç**). **1**.yaylaq evi. bağ bağavlı yerdə qurulan ev baraq. **1**. köşlük. köçün (ailənin) oturduğu böyük yer. **1**. otaq.

quşqalançılıq **quşğalançılıq.** bölgünçülük**.** iftiraq. təfrəqə.

quşqanc **qısqanc**. cickli. həsud.

quşqanmaq **qısqanmaq**. cicklənmək. həsadət edmək.

quşqu **1**. saçıq. şəgg. şübhə. -saçıq qapmaq: saçığınmaq: quşqulanmaq. -**saçıqsız**: quşqusuz. -**saçıqlı** kəllə: quşqusulu baş. **1**. işgil. içgil şübhə. şəgg. **1**. nərsiyə sarı, içində oyanan duyu, istək. həvəs. -qalmamış uçmağa olan quşqum. **1**. qaraltı.

şəgg. şübhə. -o konuda bir **qaraltı** yox..

-**quşqudan, şəggdən çıxmaq:** eygilənmək. iygilənmək.

quşqu çiğ. üyşünc. üşünc. -könlüvə **çiğ salma**: könlüvə çirk, pis salma. könlüvə qara salma.

quşqu **-**inanc ölümə yaklaşdırır, **quşqu yaşama**.

-**nərsiyə quşqu ilə yanaşmaq**: ötdəkləmək. uçdağlamaq.

quşqu **-quşqu düşən:** ayıq, oyaq düşən. quşaq. yaraq. **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

quşqu üşük. şəgg.

quşqulanmadan -**quşqulanmadan inanma**: eşinmədən işənmə.

quşqulanmaq **1**. **quşqum çəkmək**: **quşqum edmək**. **quşqunmaq**. qocunmaq. sakınmaq. **1**. gümanlı, quşqulu olmaq. avalanmaq.

quşqulu **1**. güdümçü. şəkkak. **(# butuçu**. **bütüçü**. **butunçu**. **bütünçü**: inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli**)**. **1**. olumsuz. gizli. mübhəm. -tanıqların tapılmadığından tam suçları **olumsuz** qaldı. **1**. ikican. dartqın. qısqın. (iki nərsə arasında dartılı, qısılı qalan). mürəddəd. mütərəddid. tərəddüdlü. qərarsız. çəkişli.

quşqulu işək (**<** eşmək). şübhəli. məşkuk. -**işək** kişi: şübhəli adam. -**işək** işə girişmə: -**işəkli** yol: şübhəli yol. -**işək** varsa: şübhə varsa.

quşqulu iküçlü (iki üçlü). şəggili.

quşquludur gümandırdı**.** -inan bu sözlərə **gümandırdı demə**.

quşquluq kölgəlik. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə**. -**ölkəni alalıq pozar, **aranı kölgəlik**. (**alalıq:** ixtilaf. nifaq).

quşqun **1**. **qısqın**. cick. həsəd. **1**. adamdan qaçan.

quşqun **-beteri vear:-**əldən çolaq, qoldan sınıq, axsaq ayaq, başdan sapaq, **quşqun ürək**.

quşqun **qoyşqun**. 1. nərsəni yerindəcə (yerində olduğu kimi) qoyuşduran, saxlayan. təsbit edici. 1. yəhəri, palanı önə sürülməkdən qoruyub, iki ucu yəhərə, palana bağlı, malın quyruq altından keçrilən ip.

quşqun **-quşqun olub quyruq altına keçincə**, yüyən ol, başa keç.

quşqunan **atlaşan.** təhrik olan.

quşqunmaq **qurquşunmaq.** < **coşqurunmaq**.

quşqur quşbaz.

quşqurtmaq çoğdurmaq. nərsəni şişirdib, qızdırmaq. yükdürtmək. yügürütmək. -iti üzərimə **çoğduma**.

quşqurtmaq dürtdürtmək. düdürtmək. -onu mənim üstümə **dürtdürüb.**

quşqurtmaq toxlatmaq. qızdırmaq. təhrik edmək.

quşqusuz -**quşqusuz könül:** dolu ürək. çin ürək.

quşqusuz iküçsüz (iki üçsüz). şəggisiz.

quşqutan **quşqudan.** atladan. atadan. mühərrik.

quşqutan **quşqudan.** çalğac. çaldıran. coşqudan. ajitator.

quşqutmaq bilətmək. təhrik edmək.

quşlamaq tuşlamaq. guşlamaq. uşlamaq. alıb tutmaq. vurub tutmaq. -uşla: tuşla. quşla.

quşlar -**quşlar** havalandı.

quşlar -tüşüb sayraşır **quşlar**.

quşlar -**komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanla:** urmancıq. qurmancıq. komunotik.

quşlarınan **-**öz tuşunla düş gilən, quş oldunsa **quşlarınan uç gilən**. (**tuşunla**: babınla).

quşluq bir günü iki bölümə böləndə, birinci bölüm quşluq, ikinc bölüm günaltı deyilir.

quşluq **-**erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, **gündən quşluq uçar oldu**. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

quşluq subhanə.

quşovu **quş ovu.**yelov. (hava avı).

quşsuz -qurd arxası quşsuz olmaz. (ov qalıqlarından yemləmək üçün)

quştan -**ovadaki quşdan** ötür. evdəki ki quşuva tüpürmə. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək)**.**

quştan -**yonulan qələm qızıl quşdan**, yaxşılıq çəksin dartıqdan. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

quştur -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin **quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz**.

quşu -**bir su quşu adı**: qaranaz.

quşu -**qılquyruq quşu**: qıqırlıq.

quşu -**sevgi quşu** ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, gələsi gündə, başqa budaq tapırda qonur.

quşuc sezi (< **sezmək**. **süzmək**). zənn. həds. düşəc. güman.

quşuqmaq üşükmək. şəgg edmək.

quşun **-**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

quşun -ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, pox yiyənin qaşığı belində. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

quşuva -ovadaki quşdan ötür. evdəki **ki quşuva tüpürmə**. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək)**.**

quşvuran **quş vuran**. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşatan. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

qut **1**. **quta.** çək. çəkə. nuxdə. **1**. neşə. -bunu eşitcək onun **qutu uçdu**. (kefi qaçdı). -**kefi, neşəsi pozulmaq:** qutu uçmaq. **1**. uğur. bəxt. -**qut** bulmaq: **uğur** bulmaq: **bəxt** tapmaq. xoşbəxt olmaq. **1**. **göt**. -**qut**armaq: **göt**ərmək. -**qutarı** vermək: **götürü** vermək. **1**. xoş. -**qut** bolsun: xoş olsun. -**qutdan düşmüş**: kefdən düşmək.**.**
-irdəmsizdən qut qaçar, yarmıq (pul. rüşvə.) gəlsə iş.

qut baxt-**qut** bəlgisi, bilik. (baxt haçarı bilikdir)..
-**uğur, qut diləmək**: dan diləmək. -**dan diləmən**: uğurdilərim. qut dilərim.

qut **kut. küt.** pis. (> **mırt**). (# **mut:** xoş)..
-elə bağlılıq, kişioğluna güc verirdə, **qut verir**.-**qut bolur!.uluğlansa uluğlar.** {qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər (dəğərlilər)}.{uluğlu uluğlansa qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler)}. (uluğunu uluğlasa, qut bolur!).(qut bolur: qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.). (degerli başlar, dəğərlənsə, elin işləri düzələr). {(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür)}). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır)..
-qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.).

qut -**qut bulduq**: xoşbəxt olduq.

qut nəcat. -**qut dilə**.

-qut güdülməz, qut alınar. (**alınar**: qazanılar).

quta **1**. alqa. alqayış. oxuyuntu. üzərlik. duva. xeyir dua'. -**kor alqası**: **kor duvası**: inanılmadan yapılan alqa, duva. **1**. **qut**. çək. çəkə. nuxdə. **1**. **quda**. dürü. qohum. **1**. (lütf. yümn. bərəkət. arxac. himayət. xeyir.). -o **qutalı**: onun yümnündən. -siz **qutalı** bizlərə düşdü qutluq. -**quta** göstərib, basdı ayağ evimizə. -**qutalı əl**: bərəkətli əl. yümnülü əl. -tanrım qutasın kəsməsin. -**quta** dilərim: xeyir dilərim. **1**.çox. (# **qıta**: az. kəm). **1**. qoca.böyük. qoca. **1**. **quda**. **qudağ**. (< **qatmaq**). məxlut.

quta **quda**. ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum). -suyuq aşdan aş bolmaz, **qudadan qarındaş**. (**qarındaş**: doğma qohum. nəsəbi qohum).-**doğan bilən quda oldum**, doğanımdan oldum . (**doğan**: qohum). (**quda**: qohum) (**doğanından olmaq**: qohumundan olmaq. qohumun itirmək).

quta **quda**. qohum **-qurdla qoyun quda olmaz**, olursada, qoyun gülməz.

quta **quda.** -**quda quda demək**: qohumluq daşın köksünə döğmək.

qutaçuqdan **qutaçuğdan** (**qut**-**açuğ**-**dan**). xoşbəxlikdən.xoş şansıdan.

qutaq **qudağ**. **1**.**quda**. (< **qatmaq**). məxlut.**1**.fəzilət. -**qutağ sutağ**: ədl fəzilət.**1**. **tanağ**. xoşbəxt. mubarək. səid. xucəstə.

qutaqlamaq **qudağlamaq**. **qudalamaq**. (< **qatmaq**). məxlut edmək.

qutaqlıq **qudağlıq**. **qudalıq**. (< **qatmaq**).məxlutluq. -**qada qudalıq**: düğüm qohumluq. (fəkk o famillik).

qutaquşmaq **qutağuşmaq**. qutoxuşmaq. tanağuşmaq. birbirinə xoşbəxtlik arzulamaq.

qutalamaq **qudalamaq**. **qudağlamaq**. (< **qatmaq**). məxlut edmək.

qutalamaq **qutlamaq**. qut qoymaq. çəkələmək. çəkləmək. çək qoymaq. nuxdələmək. nuxdə qoymaq.

qutalaşmaq **qudalaşmaq**. qatalaşmaq. qohumlaşmaq.

qutalıq **qudalıq**. **1**.**qudağlıq**. (< **qatmaq**).məxlutluq. -**qada qudalıq**: düğüm qohumluq. (fəkk o famillik). **1**.**qutaşlıq**. onaşlıq. onatlıq. yetiniş. başarı **(**başa çatdırma**)**. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

qutalmaq **qut almaq**. **qutulmaq. 1**. **qutlu olmaq**. qutqalmaq. bəxt, səadət, dövlət bulmaq, tapmaq. xoşbəşt olmaq. **1**. boşanmaq. yengimək. vəzi həml edmək. -xanım **qutuldu**. **1**. qurtulmaq. qutğanmaq. boşanmaq. xilas olmaq. nəcat tapmaq. -bu çapa əməkdən, qıyınçılıqdan **qutulası** değilim. -bir qıyından **qutalmamış**, başqa qayğı apardı.

qutalmaq **qutanmaq**. **mutalmaq**. **mutanmaq**. **butalmaq**. **butanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qutam **qudam**. evlənən bəy bəyimin **(**ər arvadın**)** ocağlarının, evlərinin birbirinə verilən qohumluğ adı. nisbət qohumu.

qutamaq **1**. bayram tutmaq. bayramlamaq. toyğamaq. cəşn tutmaq. **1**. qorumaq. bərəkət vermək. -tarım **qutasın**.

qutan **1**. lütflü. yümnlü. bərəkətli. xeyirxah. **1**. **güdən**. arxac. hami. **1**. meymun. bəxli. şanslı. xoş yümn. yümnlü. xeyirli. uğurlu.

qutan **qurtan**. **qurtaran**. **1**. nəcat verən. **1**. bağışlayan.

qutanlıq səadət.

qutanmaq güc, quvvə, dayaq, bəklik, niru tapmaq.

qutanmaq **qutalmaq**. **mutalmaq**. **mutanmaq**. **butalmaq**. **butanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qutansın **1**. bolansın. bərəkətli olsun. **1**. mubarək olsun. **1**. xoşbəxt olsun. bəxli olsun.

qutar **-**ev yoldaşın yamansa, **tütün basar qır qutar**.

qutara -**qutara bilcəyim**: xilas edmə gücüm.

qutaracaq **qurtaracaq**. **1**. götürüc, çıxar, nəcat yolu. **1**. son. ayaq. müntəhaəleyh.

qutaran **götürəc. götürən**. nəcat verən.

qutaran -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, **yazıqları qutaran** yasalar (qanunlar).

qutarğı (**< qurtarmaq**) urjans yardım. tə'cili imdad.

qutari həddiəksəri. -**tutari qutari**: oracan ki ola bilir, mümkündür.

qutarın götürün. əncam çəkin.

qutarın -**verin qutarın:** töləyin bitirin.

qutarıtmaq sərəncam vermək.

qutarma qutarış. ödəyiş. ötəyiş. barlaş. müvəffəqiyyət.

qutarma -**qutarma işi**: götürüv. qutaruv. nəcat.

qutarmaq **1**. qutu qutu edmək. qutulara bölmək. **1**. qulluqlamaq. qulluq edmək. servis yapmaq. **1**. qoymaq. qoyarmaq. boşaltmaq. **1**. bir işi yapmaq, açmaq, əritmək, həll edmək. **1**. müvəffəqiyyət olmaq. **1**. **qurtarmaq**. **tükətmək**. **1**. götərmək. -qutarı vermək: götürü vermək..
-**qutara qurtar**: sonuc-**sonucda**: qutara qurtardar. ayağda..
-**xətərdən qutarmaq**: aşırmaq. -batqa çökündən **aşıran** tanrım.

qutarmaq götürmək. -**can qutarmaq**: can.

qutarmaq sozulmaq. süzülmək. üzülmək. savulmaq. bitmək. -iki saata **sozular**.

qutarmaz -tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, **tikanlıqdan qutarmaz**, yaşıl doğub, yaş qalar!. (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

qutarnıqlı qəti'. nəhayi. -**qutarnıqlı qərar**: qərar.

qutaruv götürüv. qutarma işi. nəcat.

qutas **qudas**. ispisyalist. mamac. mütəxəssis.

qutası -**qurdun qudası**, tilkinin dosdu. (**qudası**: qohumu).

qutaslamaq **qutsamaq**. muqəddəs, təqdis etmək.

qutasuq təxəssüsi.

qutaşırmaq **kutaşırmaq**: pis keçirmək. (# **mutaşırmaq** xoş keçirmək).

qutaşlıq **qutalıq**. onaşlıq. onatlıq. yetiniş. başarı **(**başa çatdırma**)**. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

qutatqu -**qutatqu bilik**: yartıq yolu: xoşbəxlik yolu.

qutay 1. xeyir dua. duayi xeyr. -**qutayla** yola saldılar. **1**. quttay. güntay. günlü. xoşbəx.

qutay antay. qutsal. muqəddəs.

qutay xoşbəx. (# **qutay**: xoşbəx).

qutay -**qutay kütay:** yoşbax qarabax. xoşbəx bədbəx.

qutay **mutay**. **butay**. **1**. yümlü, yümnlü ay. **1**. orucluq ayı.

qutayqulayım qutlayım. təbriklərim.

qutaylamaq xeyir dua etmək. duayi xeyr vermək.

qutaylar -**qutaylar iş üsdə,** kütaylar yataqda ölür. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(kişi işdə gərək).

qutaylı baxtı açıq. **(# kütaylı**: baxtı qapıq. korbax).

qutaylıq güntaylıq. xoşbəxlik. **-**qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır.

-kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

qutaylıq xoşbəxlik. (# **qutaylıq**: xoşbəxlik).

qutaylıqa **-qutaylığa dünən gec**, yarın tez, bu gün çağdır. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).

qutaymən xoşbəxdəm.

qutb qutuq. qutub. doruq. doluq.

qutca qopcaq. kiçik sandıq.

qute **ğute**. < **quyta**. quylanan. dalan.

qutəq **kudək**. < **gödək**. **güdək**. tifil.

qutqa **-**bardı ərən, qonağ görüb, **qutqa sağar**, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

qutqa kütcə. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. gödəkcə. kot. xot. çəpən. çapan **(**< **qab)**.

qutqara -**qutqara almaq:**qutqarlamaq. güntayatmaq. mutluğatmaq. xoşbaşlamaq.

qutqarlamaq qutqara almaq. güntayatmaq. mutluğatmaq. xoşbaşlamaq.

qutqarmaq **qutquzmaq. ququrmaq. qutuldurmaq**.

qutqay -**qutqay olub** oynab gülün.

qutqular **qutlular**. bayarlar.

qutqut -**qut qut edmək**: **qıt qıt edmək**. (toyuq). qıqılmaq. qıqqıldamaq. qıtqıldamaq.

qutlaq **qutlağ.**təbrik.

qutlama **qutlayış**. **qutlanış**. **mutlama**. **mutlanış**. **mutlayış**. **butlama**. **butlayış**. **butlayış**. təbrik. təhniyət.

qutlamaq **1**. **qutalamaq.** qut qoymaq. çəkələmək. çəkləmək. çək qoymaq. nuxdələmək. nuxdə qoymaq. **1**. **mutlamaq**. **butlamaq**. təbrik, təhniyət, qutlu mubarək olsun demək.

qutlamaq bəyinmək. bayınmaq. bayram, cəşn tutmaq.

qutlamalar **-y**az bayramız qutlu, türk bayrağız yaşar olsun.

qutlaşmaq sağollaşmaq.

qutlayım qutayqulayım**.** təbriklərim.

qutlu **1**. alğuq. mütəbərrək. mubarək. müqəddəs. muqəddəs. **1**. **qudlu**. **qurtlu**. **quddu**. quruntulu. sıyaz. siyəz. sıysağ. siysək. vasvası. çox həssas. **1**. neşəli. -köül açan **qutlu** sözlər. **1**. onuğ.**1**. yağur. mubarək. -yeni iliz **yağur** olsun. **1.qutuq.** səa'dətmənd. xoş bəxt..
-**qutlu utlu**, **odlu otlu olsun**: uğurlu həyalı, ocaqlı bollu olsun..
-**qutlu iş**: bayar iş.

qutlu **-**ay yazan yazı, belə yazı yaz, mutlu bayram, **qutlu yaz**.

qutlu bağşı. sevindirici. sevincik. sevinc gətirən. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.

qutlu -**başı qutlu**, sonu kütlü: başlanqıcı iyi, sonu kötü..
-**cumaz qutlu**, eliz utlu.(ut: şərəf).

qutlu **kutlu. kitli. kədərli.**

qutlu **-qutlu illər**, uğurlu işlər.
-yaz bayramız qutlu, türk bayrağız yaşar olsun.

qutlu **-qutlu olsun**: qutulsun**. -(qulama).** bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin(**tenqir**: tanrı).

qutlu **qutsal**. **1**. tapsal. tapısalı. tanrısal. **(**ziyarətgah**)**. **1**. mutlu. onqun yaraş. yağaş. mutlu. gönən. günənik. günən. günənik. qıvlıq. qıvlı. qıvatlı. qıvlı. yaraş. yağaş. gönən. günənik. günən. günənik. qutlu. mutlu. gönən. günənik. günən. günənik. sayqılı. sayqalı. salğarlı. mütəbrrək. mübarək. **1**. qutuğ. muqəddəs..
-**qutluğ qıtlığ: 1**. bolluq solluq. **1**. xoş bəxlik bəd bəxlik.

qutlu -**qutlu olsun,** yurtlu olsun, utlu olsun. (təzə gəlinə deyilir)

qutluq **-**bilik, **qutluq**, güc**.**.
-elizə günüzə qutluq!.

qutluq -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini)..

-qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini)..
-çox anlayan, çox yol bilər. **çiğlər açıb, qutluq dilər**. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər)..
-**qutluq qatnaş**: yümnlü ilgi, rabitə.

qutluq **-**qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər. (**dəğiqlər** : dəğərlilər).(qut bolur!.uluğlansa uluğlar). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

qutluq müjdə. boşluq**.** açal**..**

-qutluğ təkin: qutluğ quluq. xoşbəxt bəndə, qul..
-**qutluq tikəsi**: **ağ balağ**. xoşbəxlik bəlləsi.

qutluq -**sürgünə sürülmüş qutluq**: özləyiş.

qutluq -**qutluq nə alınır** nə satınır, yalnız yaranır. (qutluq payı bacarıqcadır).
-**qutluq payı bacarıqcadır**. (qutluq nə alınır nə satınır, yalnız yaranır).

qutluqa **qutluğa. 1.** xoş bəxdanə. -**qutluğa** kömək tapıldı. -**qutluğa** ikisidə gətdi. **1**. **qutluya**. şansılıya. xoş bəxdə. -**qutluya** qoşa yağar: şansılıya cüt cüt yağar, düşər.

qutluqa -keçinmiş kiçmişləri qoğ, **gələnləri qutluğa yoğ**. (**keçinmiş**: ölmüş) (**yoğ**: yor)

qutluqun **-**kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

qutlular **qutlular**. **qutqular**. bayarlar.

qutlusan -əlindəkin biləbilsan, **istəkmədən qutlusan**.

qutlut **qutluğ**. xobəxlik qutuğ. yoşluq. xoşluq. ().

qutluya **qutluğa.** şansılıya. xoş bəxdə. -**qutluya** qoşa yağar: şansılıya cüt cüt yağar, düşər.

qutluyun **-**durmadan gülüb durun, bayramızı qutluyun.

qutoquşmaq **qutoxuşmaq**. qutağuşmaq. tanağuşmaq. birbirinə xoşbəxtlik arzulamaq.

qutrət **-qudrət taxdı: ərk**. qudrət məsnədi. qudrət payası.

qutrətlənmək **qudrətlənmək** bayırmaq (**bəy olmaq**). güclənmək.

qutrətli **qudrətli**. ərkün. güclü.

qutruqıuq **qudruqıuq. quduruqıuq.** ısırlı. harlıq. vəhşilik.

qutrumaq bəğənmək. sevinmək. quvanmaq. qıvanmaq.

qutsal **1**. göy. yasbıq. müqəddəs. -**adı göy**: müqəddəs adlı. **1**. müqəddəs. qutuq. (# **qusuq**: dandıq. məlu'n.). **1**.antay. qutay. muqəddəs. **1**.bayat. boyat. ilahi. muqəddəs. tansuq. yəzdani. xudayi..

-qutsal yer: quds. hörüt..

-qutsal gorgan: sınaqut (sin+qut). ziyarətgah.

qutsal -**qutsal pitik**: quran. oxun (**oxlu oxun**). imgənmiş, məşhud, nişanlı kitab.

qutsal qutuq ilahi. mələkuti.

qutsal tapanğ. muqəddəs.

qutsallamaq yasbıqlamaq. təqdisləmək.

qutsallar tapanğlar.

qutsallıq **-qutsallıq oldu aşqın**, toprağa sevgi.

qutsamaq **qutaslamaq**. muqəddəs, təqdis edmək.

qutsanay **qut sanay**. xoş bin.

qutsanırlar bereketlenirler.-yaşlılara sayqı göstərənlər, qutsanırlar. (**uluğlu uluğlansa** qut bolur!). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

qutsuz uğursuz. batbax. bədbəx.

qutsuzun şansısızın. **-**qonşu damdan düşər, **qutsuzun boynu sınar**.

quttaq **qutdaq**. cicikli. həsədli.

quttalıyan **qutdalıyan**. qutdam. sosur. vasvası.

quttam **qutdam**. qutdalıyan. sosur. vasvası.

-**qutdam xəstəliyi:**. sosuğ. vasvas kəsəli.

quttamlıq **qutdamlıq**. sosurluq. sosuluq. vasvasılıq.

quttay qutay. güntay. günlü. xoşbəx.

quttə **quddə**. ösük. ürə. tumor. tupor. domal **(**> doməl**)**. tumuş. aşıq.

qutu {. (**quytu**. **quytuq**. **qoytu**. **qoytuq**)**}**. **1**.disqo. dansinq. **1**. göməc. **1**. ovdar. avdar. yəxdən. **(**< **av)**. sandıq**..**

-çay qutusu: çay qabı. çayğuç. çay idiş. çaydiş..

-**əbzar qutusu**: büktəri(**< bük**).

qutu **-**döndü oxu yolundan, **geddi qutu batayatar**. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).

qutub qutuq. qutsal. müqəddəs.

qutuc nəcat.

qutucuq qoza.

qutuq ilahi. mələkuti. qutsal.

qutuq **qutuğ**. **1**. müqəddəs. **1**. bağsız. bədsiz. -**qutuq çarıq**: bağsız çarıq. **1**. **qutlu**. səa'dətmənd. xoş bəxt. **1**.qutub. qutb. doruq. doluq. **1**.qutsal. müqəddəs. **1**. sandıq. dəxil. qapcağ. qapsa. kes. kasa. kassa. **1**.məjistə. ə'lahəzrət. **1**.sağın. sağun (ata. pir. dədə). muqəddəs.

qutuq eyku. yaxcı. incə. xeyir. xeyr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).

qutuqsı **qutuğsı**. (# **yutuğsi**). yay, münhəni cızığın, qarnın şişik, dışarıq üzü. {yayın (münhəninin) dışarıdoğru, dışa doğru üzü}. -topun **qutuğsı**, üzü: topun dışarı üzü.

qutulan **-itirib qutulan**, güntay, itirib tutulan, küttay. (**güntay**: günlü. xoşbax)(**küttay**: qaragün. qarabax)**.**

qutulə **kutulə** (**fars**) **< güdələk**. **güdə**. güdə mazalağ: güdə qol qıçlı, pota kimsə.

qutulğan **qutulğan.** xoxşbəxliyə ərişgən. şanslı. bəxli.

qutulmaq sıpmaq. -ondan **sıpmaq** qolay deyil. -yaman **sıpdım**.

qutulmaz tökənməz. tükənməz. -sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, **əldən malı tökənməz.** (**tükətən**: xərcləyən.).

qutulsun qutlu olsun. **-(qulama).** bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin(**tenqir**: tanrı).

qutultuqlarım -**itirdiklərim, qutulduqlarım**. (gülümsər baxış (optimis).

qutululuq -ağızda olanın dadın, əldə olanın tutarın bilmək, deyilən sözü sezmək, dediyi sözə yiyələnmək, verdiyinə göz yummaq, kəndi kəndindən ummaqdır. qutulluuq.

qutulur -uldağan acı utur, **utulan acı qutulur**. (**uldağan**: yüksələn) (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)

qutun hər nəyin xoş, uyqun çağı. xoşvəx. xoşbəx. mubarək. -**qutun bolsun**: mubarək olsun. -**qutun diləmək**: xoşbəxlik arzulamaq**..**
-qutun tabaq: mütəbərrək xonça (bir yerə sayqı ilə göndərilən nərsə (yemək, tikə, xələt)..
-**qutun buta**: müqəddəs kitab.

quturan **-quduran yemiş yatmış**, dadanan yemiş doymamış.

quturan **quduran.-çox quduran**, bir büdrər.

quturqan **qudurqan**. dolağ. üzlü. -**ac çolaq, tox dolaq.**

quturqanlıq **qudurqanlıq**. azılıq. qırınlıq. asavlıq. asılıq.

quturmaq **qudurmaq.** aşınmaq. azınmaq. çaşırmaq. coşdanmaq. noxdasın qırmaq.

quturu **xuduru**. **1**. < **quduruq**. kürük. vəhşi. -**xuduru** ağac. -**xuduru** ərik. **1**. **götürü**. tanrı vergili olan. baxılmadan, gözlənmədən, becərilmədən yetişən nərsə. -**götürü** ərik. -**quturu** bilgin. **1**.tanrı vergisi. **1**.(əkilməmiş) özü özünə bitən.

quturuq **quduruq**. ısır. har. vəhşi.

quturuq **quduruq**. kürük. vəhşi.

quturuqıuq **qudruqıuq. quduruqıuq.** ısırlı. harlıq. vəhşilik.

quturuqmaq **quduruqmaq**. ısırlaşmaq. harlaşmaq. vəhşiləşmək.

qutus arus. qutsanmış. qutluğa, eyliyə tanınmış. (#**qutuz**: **quduz**: kötülüyə tanınmış olan).

qutusu -**dava qutusu, yeri**: darınqa.

qutusu -**mahana qutusu**: qaçalqa. -**qaçalqasın** itirmiş. -hər yanda, hər işdə **qaçalqası** yanında.

qutuş **quduş**. **1**. cütləşmə dövrü. -**quduş** qoyun süt verməz, **quduş** atın yük almaz. **1**. qızma, şəhvət yanqısı. **1**. qızmış.

qututar -qorxu, kişini yıxar, yanğu qududar. (**yanğu**: yağnu. yağınu. düşmanı).

qutuz -bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**).**

qutuz **quduz**. har. -**quduz** it: har it.

qutuz **quduz**. kötülüyə tanınmış olan. (#**qutus**: arus. qutsanmış. qutluğa, eyliyə tanınmış).

qutuzuş **qurtuluş**. azadlıq. xilaslıq. rəhayi.

quvaq qoyu. qəliz. tünd.

quvanmaq **qıvanmaq**. qutrumaq. bəğənmək. sevinmək.

quvaş (< **qavşaq**). mələz. iki rəgə.

quvaş **guvaş > güvariş.**

quvaş **qoğara**.

quvat güc. güvəc. ısnıq. ısnik. quvvət.

quvat -**oyza duyza quvat** (oyuza duyuza quvvət).

quvqun xətər əlaməti. alarm.

quvlar -**quvlar çınqıldar:** quvlar ötüşər.

quvşə **quşə.** çot. bucaq. -xalçanını **çotları**. -dəyirdə **çot** yox, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.)

quvvət -**quvvəttən düşmək**: alqasınmaq. zayıf düşmək. gücsüz qalmaq.

quy **1**. ayb. -hər gözəlin bir **quyu** var. **1**. gor. gövür. gömür. göm. qəbr. sin. **1**. kəv. kovuk. çuxur. **1**. **quz**. kölgə. -**quz** yer. -**quy** yer: kölgə yer.

quyaq həçəl. duzaq.

quyam quyum. quymıq. qatıq. qəliz.

quyamlaşmaq **quymıqmaq**. **quyunmaq**. qəlizləşmək.

quybaq **quybağ**. quylanan çevrə. qəbistan. qəbiristan.

quyçal **quçal**. **1**.çox dərin quyu. **1**. yeraltı türmə.

quyqa xılt.

quyqan **quyğan.** qoyun. quyun. girdab. -**çoğun qoyun**: burğan quyğan. girdbad girdab.

quyqu -**qayğı, quyğu** bilmədiklərimiz qarpızda qaldı.

quyqulası **quyğulası**!. batası. quruyası.

quyqun **quyğun**. xuxan. xutdan. qulyabanı. dev. şəbəh. cinn.

quylaç **qulaç**. quyu (dərinlik) ölçəyi. (yüz səksən iki santimetrəlik ölçü).

quylaçlamaq **qulaçlamaq**. quyu dərinliyin ölçmək. (yüz səksən iki santimetrəlik boy bir qulacdır). nərsənin dərinliyinə gedmək.

quylaq **quylağ**. quylanan yer. qəbir. gor.

quylaqta **quylaqda.** qəbristanda. -**quylaqda övsəyən yellər**, tutmuşdu göylüyü, sarartmışdı göyü. (**övsəyən**: əsən) (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

quylama **1**. gömürmə. gömüv. gövrüş. **1**. quyuş. gömüş. dəfn. **1**. gömü. dəfn.

quylamaq korramaq. korlamaq. örtmək. basırmaq.

quylamaq -**qərib yerdə quylamaq:** yaban yatmaq.

quylanamaz **-**keçmiş quylanamaz, ona quyu tapılmaz, quyu qazılmaz.

quylanmış **1**. gömük. gömülü. dəfn olmuş. mədfun. **1**. gömün. dəfinə.

quylatı **quyladı**. -pişiyə dedilər boqun dərman, **sıçdı quyladı**. (**boqun:** poxun).

quylayan gümərən. gomuran.

quylu -**uzu quylu**: gömürü. üzü üsdə. başaşağ.

quylu -**üzüquylu**: bağır tübən.

quyluq **quyluğ**. sin. qəbir. **-**yalan vardı, **quyluğundan** dışar vurar quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

quyluq **quzluq**. quzey. kölgəlik. quyluq, kölgəlik yer.

quyluq sin. qəbir. -quyluğundan çıxdı dışar **quyruğu.**

quyluquntan **quyluğundan .-quyluğundan** dışar vurdu quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

quymaz şuursuz.

quymıq **1**. ğeyri səmimi. bədəxlaq. **1**. **quymıq** quyum.

quymıqmaq **quyunmaq**. **quyamlaşmaq**. qəlizləşmək.

quynac **qucaq. qucam**.

quyruğu -biri tülkü, **biri quyruğu**.

quyruq **-**çöldə gəzən tülkü tazı görməsə**, quyruq oynadar**, qurdu tanımaz.

quyruq düşük**.** güdük. yanına, dalına düşüb gedən. -quyluğundan çıxdı dışar **quyruğu**.

quyruq -**qara quyruq**: bir ortamda çəliş, ixtilaf salan..
-**qaraquyruq**: qaradaban. ağırayaq. ayağı yümsüz. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın.

quyruq **-quşqun olub quyruq altına keçincə**, yüyən ol, başa keç.

quyruq -**quyruq soxumu:** çat. çatalba.

quyruq **-**pişiyə ət, **qurda quyruq**, itə gəmik, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.
-kişidə bəzək düz buyruq, **atda bəzək yal quyruq**.

quyruq **-tülkü quyruq buğları. (**goran buğu). (şiələr dilindən).

-evrən yağlı bir quyruq, tülkülərə eşq olsun.

quyruq -**uzun quyruq**: qurd.

quyruq -**quyruq soxumu:** çat.

quyruqaca -burun ucundan **quyruğaca**.

quyruqlu izəkli. izi, əsəri itməyən, qalxmıyan. -illər keçib genə **izəklidir**. -**izəkli** -**izəkli olaylar**: etgili, tə'sirli olaylar.

quyruqlu -**quyruqlu kombara**, yemək çəkər ambara.(tapmaca). (qaşıq).

quyruqlu **-quyruqlu, arxalı nərsə:** ayağlı**.**

quyruqsuz (toyuq, quş). güdül. -**güdül** öküz.

quyruqsuz -**qulaqsız quyruqsuz**: izsiz gəzəksiz. nəm nişansız. tutuq verməyən.

quyruqu **quyruğu.-**yalan vardı, quyluğundan dışar vurar **quyruğu**.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

quyruqu -**tülkü quyruğu**, süpürgə kötüyü buğlar.

quyruqun **-**quş qanatla uçar, **quyruqun qonar**.

quyruquna -baxma adam oğlunun uyruğuna, **tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna**. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

quyruquna **-**baxma eloğlunun uyruğuna, **bilinməz, basmadan quyruğuna**(uyruğna: üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə).

quyruquna **-**it itə aydar, **itdə quyruğuna**. (**aydar**: buyuyar).

quyruquna **-**pişik buğuna, **tülkü quyruğuna övünər**. (**övünər**: sevinər. baxar kef elər).

quyruqundan **quyruğundan**. -balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

quyruquntan -**it quyruğundan**, at yalından qarır.

quyruquntan **quyruğundan**. **-**balta dişi ilə işlər, **quyruğundan** asılar. (balta dişi ilə işlər, sapından asılar).

quyruquntatır **-**sənin başıva söz yoxdur, **hər nə var quyruğundadır**.

quysuq **quysuq**. şuurlu.

quysul **quysul**. şuurla bağlı. şuuri.

quyta **quyda**. qın. qındaq. qilaf.

quytaq daldurum. məncəlab. pox quyusu. fazilab.

quytaq **quytağ.** dam altda yerləşən sin, qəbir..
-**quyruq olmaq:** yapşınmaq. dalına, izinə düşmək.

quytaqi **quydaki**. altdaki. -**quydaki** sözləri iyi dinləyin.

quytalamaq **quydalamaq**. qındalamaq. qınına, qabına soxmaq. qilaflamaq.

quytu **1**. batıq. qaranlıq. **1**. tın. tək. yalğız..
-**quytu**, **qıraq yer**: küt. qınqıy **(**qınqıy yer**)**. qınqucaq. qorqacaq. bucaq. -bir **küt** bulub dinc aldı.

quytuq çuxur.

quytun **1**. **qoytun**. çox qoyuq (quyuq), qəliz.**1**. çox dərin, qaranlıq.

quytuş batruş. qəliz. quyuq. bərk. (# **boş**). -**batruş aş**: suyun çəkib bərkimiş qoyuq aş.

quytutulmuş **quytudulmuş**. quyuqlaşdırılmış. qatadılmış. qəlizləşdirilmiş.

quyu -**çox dərin quyu**: quytun..
-**çox dərin quyu**: quyçal. quçal.**.**
-pox quyusu: daldurum. məncəlab. quytaq. fazilab.

quyu **-**keçmiş quylanamaz, ona **quyu** tapılmaz, **quyu** qazılmaz.
-quyu qazıldıqca dərinləşər.

quyu **qoyu**. **quru**. qatı.
-ağzın **quyu biləziyinə** (ayaq yolu daşına) çəkmək. pox yedim demək. ağız çəkmək.

quyu -**quyu gördün ip salda keç, bəlkə** düşən oldun!.

quyu -**sox quyu**: ağzı dar quyu.

quyuq **1**. batruş. quytuş. qəliz. bərk. (# **boş**). -**batruş aş**: suyun çəkib bərkimiş qoyuq aş.
1qoyuq. yoğruq. yapışqan. iləngən.

quyuq -**burnun quyuq suyu**: fırtıq. süymük. sümük.

quyuq -**çox quyuq**, **qəliz**: quytun qoytun.

quyuq **çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur..
-**sıx, quyuq, ət, sümük suyu:** tingo. cirgə.

quyuq qəliz. qapur. tıxlamac**..**
-quyuq suyuq: qapur yapur.

quyuqlanmaq toxşanmaq. ləxtələnmək.

quyul (örtülü. qoruqlu). **1**. loj. **1**. qurfə. **1**. qutu. sandıq. saxdığ. boks. cə'bə. **1**. dalı otaq. **1**. pırob odası. **1**. yoxlaş (konturol) odası. **1**. əsgi yuğnaqlarda, soyuq sulu giriş bölüm. soyunqa. **1**. yuğnaqda geyimi soyunma bölümü.

quyulqa ölü ilə birlikdə quylanan nərsələr.

quyulqamaq çox arxada qoymaq. yaddan çıxartmaq. unutmaq.

quyulqanmaq çox arxada qalmaq. yaddan çıxarılmaq. unutulmaq.

quyum **1**. **quymıq**. qatıq. quyam. qəliz. **1**. hilə. pılan. nəxşə. -**kuyunlu**: hiləli. -onun **kuyun** açılmamış. **1**. qəliz. **1**. kəndi çevrəsinə dönərək, quyu biçimində, göyə qalxan tufan (turfan). xortum. girdbad. **1**. qəhveyi. **1**.ağır, gərgin, qatıq, qəliz olan nərsə. quyam.

quyun **qoyun.** quyğan. girdab. -**çoğun qoyun**: burğan quyğan. girdbad girdab.

quyunmaq **quymıqmaq**. **quyamlaşmaq**. qəlizləşmək.

quyunmaq sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək. (#.**qoyunmaq**: **qoyulmaq**: yumşanmaq. sərtliyi gedmək).

quyuş quylama. gömüş. dəfn.

quyutan -dil var quyuya salar, **dil var quyudan alar**.

quyutan **-**içində olmasa çıxar, **pox quyudan, pox çıxar**. (çıxa bilməz başına bir ağacın, tırmadırsan bir ömürsə balığı).

quyutmaq **küyütmək**. (< **küy**). qulağa çatdırmaq. eşiditmək.

quyuya -**dil var quyuya salar**, dil var quyudan alar.

quyuya **-qolan quyuya düşsə**, qurbağa ayqır olar.

quyuya -yumurtalar bir səbətə yığılmaz, **iki ayağ bir quyuya sallanmaz**.

quz **quy**. **1**. kölgə. -**quz** yer. -**quy** yer: kölgə yer. **1**. **quzey**.

quzey {**küvəz**. (< **küv**. **quy**). (**quz**)} **1**. günəş görməyən, yel tutmayan, quytu yer. quzluq. kölgəlik. quyluq, kölgəlik yer. **1**. qaru. gün görməyən yer, bölüm. **1**. yuxarı.

quzey dəmirqazıq. -**quzey yönü: dəmirqazıq qapdal**.

quzeybatı arxabatı.

quzək ğuzək (fars) < **qozuğ**. (qoz biçimli, qoza oxşar).

quzərandən < **köçərətmək.** quzərandən. savırtmaq > sipəri edmək. sürmək. yaşamaq. aşırtmaq. keçirtmək. keçəritmək. tey edmək. -günlərin xoş **aşır**.

quzəştə **quzəşdə**. geçik.

quzqun -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, **sırtıq quzqun yağunu**, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

quzqun **quzğun.** çalağan. qəcir.

quzluq **quyluq**. quzey. kölgəlik. quyluq, kölgəlik yer.

quzu -**ağul dolu ağça quzu**, qapını yapsam, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

quzu **-**oğlan ağlar gün keçər, **quzu mələr il keçər**..
-qoyunluq yaşına girmiş **erkək quzu**: toxlu.

quzu -at düyə, **oğlaq quzu**. (**düyə**: dəvə).

quzular balalar. doğar. **-**oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**aygün**: açqar).

quzular -qoyuna (qoyunuva) baxsan, quzular, malıva baxsan, bizovlar.

quzun -çal düdüyün çatlasın, **qoyun quzun otlasın**.

qübəq **kübək**. **kibrə**. qobar. qasmıq. qasrıq. qurut. döğənək. pinə.

qübən **kübən**. **kəbən**. yığın. taya. -biçin **küpəni**: ot tayası.

qübrə **kübrə. xubrə. xibrə**. usda. uzman. bir bölümdə baş, güclü bilici.

qübrələmək **gübrələmək** aşlamaq.

qübrəsiz -**kübrəsiz gül çıxmaz**.

qüc **1**. **güyc**. qocur. qayrat. qeyrət. ərk **1**. zor. ağırlıq. -**işdən gücdən** qaçmaq.

-kovanları inandırmaq güc olur. (**kovanları**: axmaqları).

-otuzunda qaysa ayağ, toparlayıb yığılar, altmışında qaysa ayağ, **toparlamaq güc olar.**

qüc **1**.çalım. nifuz. təvan. qudrət. **1**. yel. -**yel alar**: güc alar. **-**ağız ağızdan **yel alar**. (ağız ağıza güc verər). **1**. qurdrət. **1**. (çağlamaq gücü). zor. çağ. -**çağım** qalmadı: **çağım** çıxdı. -**çağsız**: gücsüz. zayıf.
-yaşadların tavçasın, **yelli qulaq güc alır**.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).
-**iş güc**: iş yumuş. -**iş yumuşun** nə.-**iş yumuş** yoxdu: bekarçılıqdır.
-güvənsiz, **sevinmək güc**.
{**qurd**: < metatez >**durk**. **turk**: qurdrət, güc simgəsidir}. {itin adı itiliklə bağlı olmalıdır. -**it kimi**=iticə}.
-**güc, zor göstərmək**: basınmaq. -hər gələylə danışma, əlsizlərə **basınma**. (**əlsizlərə:** acizlərə).
-**güc görsətmək:** basğınmaq. basınmaq. yügürmək. zorlamaq. -o harda dilsiz əlsiz görsə **basınar**. -özündən düşgünə (acizə. zəifə) **basınma**.
-qamınisdən türk üçün **elçin güc olmaz**. (**elçin**: milli).
-çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, **sığdı qılıc, güc, qına.**
-gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, **əl qolda güc**.
(**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

qüc **-**elə bağlılıq, **kişioğluna güc verirdə**, qut verir.

-gec olar **güc olar**.**.**

-göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı..

-**bilik güc verər, güc ürək.**.

-sayqı köçər durmaz, **güc var olan yerdə**..

-bilik, qutluq, **güc**.

qüc **güc**. **1**. **gücün**. -**gücün** almaq: **güc** almaq. güclənmək. **1**. tap. tab. dərman. quvvət.

-bu kəsvətə **(**zülm**) tabı** yetmədi. -aclıqdan tükəndi **dərman**. **1**. yük. zor. -sənin yoxluğun çox **yük**. -bu **yükə** dözmək. **1**. zülm. sitəm. **1**. cıdal. çatal. güc. **1**. çətin. basıq. -**basıq** yağday: çətin şərayit. **1**. tamır. ciğər. **1**. çinə. çiğən **(**< **çiğ)**. quvvət. **1**. göt. -baş hardadır, **göt** də orda. **(baş**: ağıl**)**. **1**. bacar..

-varlıya **gücün** saxla, yoxsula bax varın saxla. **1**.bol. quvvə. -**boldan** düşmüş. -**bollu**: güclü.**1**.quvvə. çıtaq.**1**.tov.**.**

-iş gücün bilən: yasnı. (orjinal. xibrə)**..**

-bir gücə qarşı olan güc: dirənc. təqabül**..**

-yaşama gücü: sürgüc. sürtov (**sürmə**: yaşama)**..**

-güc işlədən qaravul: qasqat..

-özgürlük kişinin istək gücüdür, gücün istəyi değil..

-**gücdən**, **tazalıqdan düşmək**: artaymaq. -qocaldıqca yaş **(**gənc. güclü**)** canım **artaydı**..

-**güclə almaq**: balqamaq..

-açılmaz tün yox, **yenilməz güc**..

-**güc, quvvə, dayaq, bəklik, niru tapmaq:** qutanmaq..

-gücdən düşmək: alçıvmaq..

-**görmə gücü**: göz alnağı. görgü..

-**gücü yox**, sözü üstələ..

-**iş güc**: iş qıl..

-**iş güc**: ediğ örük.

qüc **güc**. **1**. güvəc. ısnıq. ısnik. quvat. quvvət. **1.** ərk. **1.** ürək. güc. quvat. qeyrət. -**ürək gərək**. **1.** qonğ. qonc. qont. qunt. qəvi. şədid. -ayağımda ağrılar **qunt** başlır. **1.** qın. ağır. zor. -işim düşdü **qına**. -**qın** iş. -**qın** soru: ağır məsələ. -bir **qın** iş deyir. -**qın** görmək: gücləşmək. çətin görmək**..**

-güc durum: qınçılıq. zorluq. çətinlik. müşgüllük. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək..

-**güc inamı yenər**, öldürəməz. (**yenər**:üsdələr). (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş)**.**

qüc **güc. 1.**gir. zor..

-**güc yaratmaq**, kişinin, butuq ərdəmidir.(**butuq**: ən böyük. ən uca)..

-**qurulmağa min bir güc**, yıxılmağa, **birin güc**. (**birin**: təkcə bir)**.**

-qanmazları, qanandaki, tov bassın! (**tov**: güc)..

-tamrıq duran kişidə, **damızlarda güc alır**, başlı olan kişidə damızlardan, tüv alır. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).

qüc **güc.** tov. zor. -**tov qıyır**: güc qıyır: zor qılır, rəva bilir.

-inam gücə dayanır, **güc inandırmağa**. (gücsüz, inam duramaz, uyqulanamaz)..

-itgəməsən açılmaz, **güc verməsən, dartılmaz**.

-ayrılmasın parayla güc, inamdan!. !. (yoğuş:munacat)

-**güc inamı yenər**, öldürəməz. (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış,

öldürəməmiş). (**yenər**:üsdələr).
-ölümdə güc yox ansın anlasın, yerə çırp başın, kökü patlasın. (kökü: götü).

qüc -inam güc yaradır, gücdə inam.

qüc -**güc olan yerdə inam yaranar**, gücə minmiş inam kəndisin danar.
-hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)
-yavuz günlər **güc keçər**.

qücal **gücal.** -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, **dirən gücal**, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

qücə **-**ağçaya inan, gücün varsa, **gücə inan**, inamın varsa..
-balta gücü sapından.

qücə -**gücə gücə**: **gücün gücün**. çətin çətin. zorun zorun. -yorqun yorqun, **gücün gücün**.

qücə -**gücə yenilmək:** ayağa düşmək. gücə boyun olmaq, qoyun olmaq. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).

qücə **gücə.-gücə sığınan,** kölüyə dönür..
-**inam, sığınsa gücə**, könlə sığamaz (könüldən qaçar).
-inam gücə dayanır, güc inandırmağa. (gücsüz, inam duramaz, uyqulanamaz).
-inamın, **gücə sığınmasın**, inamın güclü olsun.

qücə -güc olan yerdə inam yaranar, **gücə minmiş inam kəndisin danar**.

qücəlmək **gücəlmək. gücəltmək**. **gücətmək**. **küşətmək**. **1**. güc göstərmək. zor demək. qıynıtmaq. qıyınçılıq edmək. **1**. güclə almaq. dartıv almaq. təəddi edmək. -gücün bulub el davarın **gücəlmə.**

qücəmçi **gücəmçi.** zalim. sitəmgər.

qücəmək **gücəmək**. zorlamaq. -**gücəmədən** keçinqıl, çeğniyibən utunqıl.

qücənitmək **gücənitmək**. güc, zor demək. güc, zor altına almaq. təəddi edmək. -onun evinə **gücənit** girildi. -onun malın **gücənit** aldılar.

qücənmək **gücənmək**. **1**. **güclük çəkmək**. qıynalmaq. qıyınlanmaq. zorlanmaq. **1**. zora düşmək. tabdan düşmək. ağırlaşmaq. (tab tavan qalmamaq). -**gücənmək** biləyin, darılmasın ürəyin. -bu yük altda **gücənəcəksin**.

qücənmək **gücənmək. gücgünmək.** incinmək. incalmaq. qıncalmaq.

qücərə **gücərə**. **1**.təqviyəti. **1**.müqəvvi yemək. (ağrıqlara (xəsdələrə) ayağa gəliməsində yardım üçün verilir).

qücərər -**biliklidə, ilik gücərər**. (ilimlidə, başarıq budaqlanar). (**ilik**: başarıq).

qücəriq **gücərik**. nov nəhal.

qücəşmək **gücəşmək** (> **kuşiş edmək**). dartaşmaq.

qücəşmək **gücəşmək.** dalaşmaq. birbirin itib, artıb dalmaq. -olar nəyin üsdə **gücəşir**.

qücətir **gücədir**. **-**topraq, **içindəkin gücədir gücədir** (becədir).

qücətmək **gücətmək**. -**ürək gücətmək.** ürək dürtmək. ürək darıtmaq. könül (xətir) qırmaq. ürək üzmək.

qücəttirib **gücəttirib**. gücləndirib.

qücəvarlıq -**gücəvarlıq qarşısında**: məcburiyyət qarşısında.

qüciş güciş. güclün. gərəyiş. gərəyit. qonqur. qondur. qurqa. vacib. bağda. bağlı. icbar. məcbur. məcburluq.

qücqat **gücqat**: çox güc.-at arıtmaq yorqat, **yurt arıtmaq gücqat**. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq).

qücqünmək **gücgünmək. gücənmək.** incinmək. incalmaq. qıncalmaq.

qüclə **güclə.** dartıq. **-dartıq tınıqmaq:** güclə solumaq.

qüclə **güclə**. **gücmə**. zorğa. zorla. çətinik.

qücləmək **gücləmək.** girətmək. zorlamaq.

qüclənən **güclənən. qayrağan**. qeyrətə gələn. **-**axdaran tapar, **qayrağan yapar**.

qüclənmək **güclənmək**. **1**.bayırmaq (**bəy olmaq**). qudrətlənmək.**1**. **gücünmək**. zorlanmaq.

qüclənməqin **-güclənməgin minbir yolu**, doğruluğun tək bir yolu.

qücləntirib **gücləndirib**. gücəttirib.

qücləntirir **gücləndirir**. yukatır. -bu gəlişmələri görmək, kişidə umutları **yukatır**.

qücləntirmək **gücləndirmək**. tutağatmaq.

qücləntirmək -**ortanı, ilişgiləri gücləndirmək:** ara bəkitmək.

qüclər -**qorallı güclər qoldavı**: yaraqlı güclər arxacı, müsəlləh güclər dəstəyi, püştibanı.

qücləşmək **gücləşmək.** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

qücləyən **gücləyən**. aşan. zorlayan.

qüclü 1. çağınlı. yağınlı. dağınlı. çiğinli. omuzlu. kürəkli. sağlam. **1**. **güyclü**. qocurlu. qayratlı. qeyrətli. {erkək. ərkək < **ərk**: güc. (ərk yiyəsi)}. **1**. tov. tovlu. **-bilsən, biləyin tov**, bilməsənğ, diləyin.

-güclü bilək birin basmış, güclü bilik minin.

-güclü bilək birin basmış, **güclü bilik minin**.

-kəndüvə **salma gücü**, kəndirə **salda gücü**.

-güclü gül iyisi qoxar. (güclü nərsə örtülü qalmaz, görünməz keçrilməz).

-güclü ilən gürəşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti) {işivi yoluvu, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün)}.

qüclü **1.**basqın. üstün. -**basqın çıxmaq**: üstün çıxmaq. güclü çıxmaq. **1**. onqat. bacarıqlı. **-onqat at**, kövnə çul. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**kövnə: >** köhnə). **1**. batur. batman. pəhləvan. -**batur savaşda**, yürük yarışda. **1.**biləyi alp. alp bilək. qəvi.**1**. çağlı. cəlallı.
-əliz işli, ağzız dişli, **baxtız güclü**.
-**güclü söz alana qalıb**, söz gücü gəmik qırır.
-**oğlu olan güclü varlı,** atlı olan hər nə varlı. (keçmişdə).
-qorumaq üçün topraqla daş, **güclü istək, güvənli baş**.

qüclü **-güclü bilək** birin, **güclü bilik** minin yıxar..
-əli işli olunca, **baxtı güclü olsun**.

qüclü **güclü**. **1**. irkəli. irəkli. qudrətli. zorlu. **1**. tuxdam. **(**< **tuq**: düğün**)**. qalın. sağlam. möhkəm. **1**. qazan. daynaqlı. quvvəli. -**qazanxan**: qazan xan. -**qazanat**: qazan at.

1. ərkün. qudrətli. **1**. totuq. **1**. töpür. tamırlı. **1**. **gögüt**. bacarlı. **1**.tovat. tovuc. tovğuc..
-**qaba güclu**: kürük. quduruq. vəhşi..
-**güclü quvvətli**: irkil irkəli. irəkli erkili.

qüclü **güclü. 1**. **ısmıq**. **ısqın**. **isgin**. ismik. -**ismik** kişi. -**ismik** dərman. **1.** butun. qəvi. müğəzzi. -**butun** yeməklər: mənfəətli yeməklər.

qüclü **güclü. 1.**aca. acar {işlənməmiş, aşınmamımış (solmamış)}. **1.**girli. zorlu..
-arzım sizə. -arça dilək, **güclü bilək**. (**arça**: saf. təmiz.).

qüclü **güclü.** bökə. pəhləvan. -yıxılsanda, **bökədən** yıxıl.

qüclü **güclü.** üstün. **üstüğ**. (# **düştün**: **düştüğ.** gücsüz. aciz).
-inamın, gücə sığınmasın, inamın güclü olsun.

qüclü uluğ. uca. böyük. (şukuhlu. hişmətli. alirütbə. aliməqam. qabil. bərcəstə).

qüclüq **güclük**. **1**. (nərsədə). güclü yer. doluq. dolu yer. but. -hər nəyin **butu** var: hər nəyin dolu, güclü yeri var. **1.** zorluq. qısqı. girtuk. sıxıntı. qısı. acı. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu. qızqı.

qüclüq **güclük**. məşəqqət.

qüclüqlə **güclüklə**. aran. arğan. ağır. arınaraq. -**aran** getdi. -vermirdi, **aran** verdi.

qüclülük **güclülük.** üstünlük. bacarılıq. fovqluq. (# **düştünlük**: **düştüğlük.** gücsüzlük. acizlik).

qüclülüq **güclülük**. tutağalıq.

qüclün güclün. güciş. gərəyiş. gərəyit. qonqur. qondur. qurqa. vacib. bağda. bağlı. icbar. məcbur. məcburluq.

qüclünün -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olandaqabağ. üzbəüz. muqabil). (**qat**: yan).

qüclüsü **-**tülkünü min bir sapalağı var, ən güclüsü görünməzlik. (**sapalaq**: buruq. oyun. kələk).

qüclütür **-**çətinlik qarşısında, **duruşub üstələyən güclüdür**, qaça bilən ağıllı.

qüclütür **-**kişi başı **hər nəyindən güclüdür**.

qücmə **gücmə**. **güclə**. zorğa. zorla. çətinik.

qücrəşmək **gücəşmək**. **gürəşmək**. birbirin itmək. **(# cürəşmək**: birbiylə yol gedmək**)**.

qücsüz **gücsüz**. **1**. bacarsız. **1**. çögüt. aldığ. **1**. qovuq. **1**. düşük.

qücsüz **gücsüz**. **1**.çağsız. zayıf.**1**. çalımsız. nifuzsuz.**1**. tovansız.
-susuz qalan topraq çatlaq, **gücsüz qalan yaltaq olağay**. (**olağay**: ola bilər).

qücsüz **gücsüz.** almay.

qücsüz **gücsüz.** biləksiz: **-**iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. (**sofalsız:** ötüksüz. gözsüz. deşiksiz)**.**

qücsüz **gücsüz.** düştün. düştüğ**.** aciz. (# **üstün**. güclü).

qücsüz ilsiz**.** (**il**: güc. bacarıq). gücsüz. zəif.

qücsüzlük **gücsüzlük.** düştünlük. düştüğlük. acizlik. (# **üstünlük**. güclülük. bacarılıq. fovqluq).

qüct **çox güc:** gücqat.-at arıtmaq yorqat, **yurt arıtmaq gücqat**. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq).

qüctə -inam güc yaradır, gücdə inam.

qüctən -**gücdən düşmək:** haldan düşmək. yavanmaq. yadanmaq. arınmaq. -yorulub **yavandılar**. -kişi oğlu kişi, **yadanmadan** qutarar işi. -yavandan: yavan çağım yetmədən.

qüctən **gücdən**. ərkdən. ixtiyardan. **-ər qarır ərkdən**, xatun qarır görkdən. (**xatun**: qadın. zənən). (**görkdən**: gözəllikdən).

qüctən **gücdən**. **güycdən**. qocurdan. qayratdan. qeyrətdən. ərkdən. -**qocurdan** düşmək.

qüctən -**işdən gücdən qaçmaq**. (**gücdən**: zordan. ağırlıqdan).

qüctətir (buda bir el sözüdür). -**butuq ərdəm, gücdədir**. (ən böyük bacarıq, güclənmədir) (kişinin gücü, güclənməkdədir) (gücü yiyələnmək, kişinin ən uca ərdəmidir).

qücü **gücü** .-sığırın sütü, **yılxının gücü ağzından**. (**yılxının**: heyvanın).

qücü -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, **sürüdən ayrılan, gücü almamış** (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş

(hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

-sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü..

-**damcının gücü nə**, dələ daşı, damcı damar ilə deşər daşı.

qücü **gücü.** onatı. -dilin gücü, **kişi onatı** (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (**onatı**: təsdigi. doğruluğu)..

-**bəlləmə, mənimsəmə gücü**: yutra. hafizə..

-**dilin gücü**, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.).

qücü -**ilik gücü, bilikdən.** (**ilik**: **ilmək.** bacarıq. tovan). (**ilmək** < bacarmaq. tovanmaq). (**bilik**: bilim. ilim).

qücü qolu. əli. ilişgisi. **-**yukarlarda qolu olanın, yer salar.

-qarnı acmış, **gücü qaçmış**.

qücü zoru. -dizlərimin **gücü** yox.
-tovansızam, **dizlərimin gücü yox**. (**tovansızam**: tabsızam).
-güclü söz alana qalıb, **söz gücü gəmik qırır**.
-**yalavac gücü dilində**.
çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, **gücü dibdən kavaldı**, sığdı qılıc, güc, qına.
-qazaş üçün **bilim gücü**, yaşam üçün, **sözün gücü**.
-qorxu gücü bel bükər , qoymaz tovan uçmağa. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen)**.**
-ağça gücü qara gündə bəlgürür, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-ağça gücü qara gündə bəlgürür, **kosuq gücü qara qışda bəlgürür**. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-qundaqçı gücü, taxt yiyəsinkin basar. {yaşkən əkit, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun. (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ)}**.**

qücü -**dartışıq gücü**. çəkişik tovu.

qücüq **küçük**. **cücük.**

qücüm **-**bir nəyin qulpun tutdunsa, **gücüm yox demə**. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

qücün **-ağçaya inan**, gücün varsa, gücə inan, inamın varsa..

-**ağçaya inan, gücün varsa**, gücə inan, inamın varsa.

qücün **-gücün çatandan** yapış!..

-gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, sözü bildin danış, başın ağrımaz!..

-sılağa gücün yoxsa, sıylama dilin bolsun.(**sılağa**: **sıylama** əzizləməyə. təkrim edməyə). {birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)} (kişiyə söğüş yaman, qudurqanlıq, ağzı açıqlıq yaramaz)**.**

-kiçikdə dursa ulduzun, **öz gücün deyər gecə düşəli**. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma).

qücün **gücün**. **güc**. -**gücün** almaq: **güc** almaq. güclənmək..
-**gücün gücün**: **gücə gücə**. çətin çətin. zorun zorun. -yorqun yorqun, **gücün gücün**..
-**bükün gücün**: tamam gücü ilə.

qücün -**pulun gücün bax**, elin suçuna! (**suç**:saçmalıq. sayalıq. sadəlik).

qücün **-**söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).

qücün -könlü kimin olsa qali yox cığay**, qılsan gücün olmaz belə** dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.
-oy gücün saldırırsa işə, əbbək tapıb salarda dişə. (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

qücünmək **gücünmək**. **güclənmək**. zorlanmaq.

qücüşmək **gücüşmək**. **çalğışmaq. 1.**qılnışmaq.**1**. mubarizə edmək.

qücüylə -biliklərin başilə, **igitlərin gücüylə**, cocuqların könlüylə, yol yürüyən yorulmaz.

qücüylə -**var gücüylə**: tam çalsın. -**işləmək**: var gücüylə işləmək.

qücüz **gücüz** (**gücsüz**). aciz. cansız. zəif.

qücüz kövəl. kövlə. tavsız. natəvan. aciz.

qüçə **-dar küçə:** sox**.** (dərbət. dərbənd).

qüçə -**küçə əhalisi:** küçəkilər. küçədə oturanlar.

qüçə **küçə**. **köçə**. **1**. iki yer ara açılan yol. yolağ. **1**.evdən eşik. **1**. soxpağ. soxaq..
-**küçəsin belə ötməmiş**: bir konuda çox bilgisiz olan.

qüçə **küçə**. -**kör küçə** : dalsı olmayan.

qüçə **küçə.** küçə iti: çarşı iti-sokaq iti**.** -küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz).

qüçəbaq **küçəbağ** < **köçəbağ**. çarbağ. köşgülü, evli bağ.

qüçəqilər **küçəkilər**. küçədə oturanlar. küçə əhalisi.

qüçəl **küçəl**. **köçəl**. bəlli küçələrin yerləşdiyi yer. məhhələ.

qüçələş **küçələş**. **köçələş**. bir məhəlləli.

qüçəli **küçəli**. bir küçədən olan.

qüçəlik **küçəlik**. **köçəlik**. eşiklik. -**küçəlik** geyim: eşik geyim.

qüçət **güçət**. **göçət**. **1**.tingə. **1**.bitgi.

qüçəti **güçəti**. **göçəti**. **köçəti**. üstü örtülü yerdə (serdə) becərilən bitgi, yemiş. (diräxti).

qüçətlik **güçətlik**.**göçətlik**. **1**.**güçətsər**. **göçətsər**. tingələrin bol olduğu yer. **1**. tingə, göy gövərəntiləri əkib becərilən, üstü örtülü, havası gözətilmiş (kontırol olmuş) yer. ser.

qüçətsər **güçətsər**. **göçətsər**. **göçətlik**. **güçətlik**.

qüçücüq **küçücük**. balağay.

qüçüq -enik küçük qurd basar. (enik küçük qurd təpər). (tula qurda atılar. tula, qodukluğuna görə (kudəkliyinə görə) qurdu enmək istər. niyə çünkü qoduğdur (kudəkdir), qanmır ki, qurddan əmi çıxmaz).

qüçüq **küçük**. **kiçik**. **köçük**. səğir. uşaq. -arslan **küçüyü**.

qüçüq **küçük.** uşaq. ufaq.

qüçüq uşaq düşəkş ufaq təfək.

qüçümsəmək **-kimsəni küçümsəmək**, başsızlıq, büyütsəmək qorxaqlıqdır.

qüdmək **güdmək**. bəkləmək. (**baxlamaq**). gözləmək.

qüəş **güəş**. (həmavərd).

qüf **küf**. **1**.boza. boraz. bozağ. küflənmiş törəli nərsədə oluşan toztul, boztul, göytül qat.**1**. çan. çən.

qüf **küf**. **küv**. **küp**.

qüfəçiq **küfəçiğ**. şehdən oluşan küf. -köçü (zerzəmi) duvarları **küfəçiğ** bağlamış.

qüflə **küflə**. -**ürək küflə paslansa**, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

qüflənmiş **küflənmiş.** pırsıq. porsuq.

qüftə -**diri küfdə**: dəndöşü, düğsü, ləpəsi pişib əzilməmiş küfdə çeşiti.**.**
-kiçik küfdə: boğursaq.

qüh **güh**. **kov**. qırtlaq. boğaz. damaq. geçit. kanal. məcra..
-**küh yatmaq**: **kürk yatmaq**: qurqanmaq. qol qanatın açıb, gərib oturmaq.

qüqə **kükə**. -**yax** kükə: **yağlı** kükə.

qüqənək **kükənək**. **gögənək**. **kərkənəz**.

qüqərsə -kükərsə göy, küyməz topraq. (kükrəsə göy, yanamz susuzluğa topraq).

qüqi **küki**. ququ quşu.

qüqrəmək **gügrəmək.** kürkürmək. qoruldamaq. -göy **kürkürür**: göy **kükrürür**.

qüqrəmək **kükrəmək. kürkəmək**. kişnəmək.

qüqrəşintən **kükrəşindən**. -dəğirman doğulu siçan, **göy kükrəşindən qorxmaz**. (**dəğirman doğulu:** dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).

qüqrəti -**göy kükrədi**, dağlar inrədi.

qüqsəmək **küksəmək. köksəmək**. **kösgərmək**. dalqanmaq. köpsənmək. (**quruşanmaq** > xuruşan olmaq). -göllər çaylar **köksəlir**.

qüqüm **gügüm.** toran.

qüqürmək **kükürmək**. **küykürmək**. **küyüşgürmək**.

qüqürt -**gügürd çiçəyi**: gügürd tozu, darısı.

qüqüz **küküz**. **gülgüz**. cok. lətifə.

qül **1**.**kül**. -**kül** olmasan sonunda, **qul** olmağın nəyidir. **1**. **gül**. -**qul** var sonu **gül**, qul var sonu kül**.**
-gül yerində, ər elində**.**
-yerə **düşən gül olar**, oda **düşən kül**.

qül **-güclü gül** iyisi qoxar. (güclü nərsə örtülü qalmaz, görünməz keçrilməz).

-gül deyən kim, kül oxan kim. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

-**bir gül bilən yaz olmaz**, bıraq qışı qorxudar. (**bıraq**: ama).

-güllərə qulluq olar, **tikən gəli gül arxalı**. (**arxalı**: vasitəsi ilə).

-**gül qörqünə tən gəlməz:** gül gözəlliginə tay, bərabər olamaz.

-pox içində **gül seçilməz**. (seçimə, yaşama bir qursaq, koşul, şərayit, mihit istir).

-**incə, yeni gözərmiş kiçik gül:** gülçək. gülçə. çiçək. çilçək.

-yeddisindən yetmişinə qanmamış, **səksənində gül açmaz**.

qül **-gül versənə gülənə**, gül dərəkin bilənə. (**dərəkin**: qədrin)**.**
-için yaxan gül olmuş, donun yaxan kül olmuş.(**için**: nəfsin)(**için yaxan**: kəndinin önün tutan. nəfsin önləyən.iç güdüsün yönətmiş)**.**
-tüm qüllərdən yaz olmaz, **bir gül ilə yaz başlar**. (**başlar**: gəlir).
-əngəl gülə basılı, əngəl güldən asılı, **gül olmasa**, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).
-istəyin kimi ol. **sən gül olda, dərən tapılar**, eşşək olda palan tapılar.
-**kül olsun odu**, alçağın yandıran odu. (**alçaq**: şərəfsizin)
-gül tikansız, sevgi sayqız olmaz.
-oda qapılan **kül olar**.

qül **gül. 1. gil**. bucaq. quşə. -tək**gil**: (bir bucaq). -qoş**gül:** cüt**gül**: (iki bucaq). -üç**gül**: (üç bucaq). -död**gül**: (dörd bucaq). -beş**gil**: (beş bucaq)-at**gil**: (altı bucaq). -yet**gil**: (yeddi bucaq). **1**. bucaq. qurun. zaviyə. -beş **güllü**. -dörd **güllü** güzgü. -iki **güllü** piçaq. **1**. nərsənin üzərinə vurulan mıncıqlı, daş, gümüşdən işlənmiş bəzək, süs. **1**. ağ. məni. **1**. qısraqların tüklərində bəlirən doğurma simgəsi. **1. gülük**. al. qırmızı. **1.** hər nəyin ilkini, birincisi, ən iyisi. -pitiklərin **gülü**. -yemişlərin **gülü**. **1.** ə'la. -**gül! gül!.** ə'la! ə'la!..

-**qızıl gül ad değişməklə**, isin dəğişməz. (**isin**: iyin)..

-**kübrəsiz gül çıxmaz**..

-**ayvalmasa gül olmaz**, baxılmasa bağ olmaz. (**ayvalmasa**: baxılmasa. muvazibət olunmasa)..

-dünün anğıtı, yarın sanğıtı, gün gülünü, **kül edər**. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər)..

-**yanıb kül olmaq**: cılağı çıxmaq. -ayran kimi tökülmək, kül kimi saçılmaq..

-**gül kimi görünüb**, tikən batıran, dos kimi görünüb, yılanca soxan..

-**gül** kimi, güzgü kimi..

-İtib gedib, ol gənclik, izi yox**, ol ocaqdan kül qalıb**, közü yox..

-**gül armıdı**: al boyalı armıd çeşiti..

-**gül qoymaq**: pislikdə əlindən gəldiyin əsir gəməmək. yamanlıqda göz çıartmaq. divan tutmaq. gücmətmək. gücəmək. zülm edmək.

qül **gül**. **1**.açı. zaviyə. açılmış bonçuğ, bonçaq, qonça. {türkcə olan (gül) ün (farscaya keçmiş -qol-), daşıdığı qavram (açıq)dır (gül < > gün <> kül. bunların hamısında açılqlıq, saçıqlıq, yayımlıq anlamları vardır). gül sözü, səs, anlam yönündən bu sözlərlə uyğun gəlir (köv, kov, kav: oyuq. açıq)}.**1.** məzə (mizah).

qül **gül**. bucaq. quşə. -üçgül: yonca. müsəlləs..
-**yasın gül**, tutmadı yerin, **yarın** tikanın..
-**dördgül**: mürəbbə'. -**üçgül**: müsəlləs..
-**ətirgül**: qızıl gül. məhəmmədi gül..
-gərçək gündə **gül** açmaz, yalan **gülsüz** duranmaz..
-**göy gül**: açıq al qırmızı..
-**kül boyas**: burğa. bürküt boyas.

qül **gül.** -**gül çiçəklər**, bal biçəklər (dadlı balalar).
-qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. **qara topraq gül açar**, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

qül **kül**. açı. açul. saçul. yanıqan, oddan açılan, qalan tortu, torut, çöküt. -**kül tökən**: (ərə görə) əş. arvad. qarı. qadın. -{**kül pişiyi**: **1**. od, ocağ başından ayrılmayan. **1**. uyşun. üşəng. üyşəng. pəsiv. **1**. misgin. **1**. yoxsun. bacarıqsız}. -**kül udmaq**: aldanmaq. yahalmaq. qandırılmaq. -**külün savurmaq**: yerli dibli yoxaltmaq. -**küllük**: siqar altı. -**üzü kül kəsilmək**: ağarıb bozarmaq. **1**. **kül**. **çül**. yalan. qoşdurum. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz. **1. kül**. **kör**. (# **qor**: köz. od).

qül **kül**. -qorsun olub, od qorunca, kül olub, köz qora. -oda qorsun olunca, köz üstünə, kül ol.

qül -**pis qoxulu gül çeşiti**: osduraq çiçəyi..
-**gül açar**, bülbül sayrır.**.**
-batlaqdan gül əsgik olmasın. {bu, bir çox anlamlı sözdür. biri -bataqlıqda sapıqlara yolağuz olan güllər. (**bataqlıqda:** gümrahlıqda) (sapıqlara: gümrahlara) (**yolağuz**: yol açan. yol göstərən)}.
-**ölüm adlı gül bitməz**!. (ölüm hər hançı bir üzdə olursa olsun, ürək açan deyil, gülü oxşar deyil!)..
-gül oldum, **gül satanlara**..
-öncə tikanlı qonça idim, **indi isə ipəkli gül**!**.**.
-gül oldum, gül satanlara.

qül **gül.** çiçək (**< saçaq)**.
-**kül boyalı:** külü. tuvsi. boz.
-**kül ovram**: parçalanmış. parça parça.

-**kül ürküncə**, köz ür. **(ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə). (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

qülab **gülab**. **gülas**. gülsuyu. güldən sağılan çəkilən su.

qülabdan **gülabdan**. **qülbaç**.

qülah **gülah. külah. kovlah. kovlak**. içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qülah **gülah**. **külah**. **kovlah**. **kovlak**. içi oyulub boşadılaraq qurutulmuş qabağ.

qülaqa **-**gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə.

qülan **gülan**. **gulan**. **guralan**. **kürələn**. (guralan, güralan iti deyildikdə-qulan, gulan, gülan-biçimlerine düşür). **1**. istadyom. **1**. böyük meydan. böyük alan.

qülas **gülas**. gülsuyu. gülab. güldən sağılan çəkilən su.

qülbaç **qülbaç**. gülabdan.

qülbastı **külbasdı**: küldə qızartılmış.

qülbaş **-**ana dilin itirən qarabaş, **ad tapanmaz olar külbaş**.

qülbaş **-**su axar yolun tapar, **külbaş gəzər çulun tapar**. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

qülbaşlı **külbaşlı**. külsıra. kimliyi alçalmış. **-**eldən atılmış, **külsıra qalmışlara**. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun.

qülbə **külbə**. çatma. dam. bark.

qülbəsər **gülbəsər**. burunçiçək təzə xiyar.

qülbəşəqər **gülbəşəkər**. dadlı duzlu, eyi qoxulu. -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!.

qülcər **gülcər. gülzar**. -**gülcər** yanında, kolluqda olur, küllükdə.

qülcər **gülcər**. gülzar. -**gülcəri** var, bağcası var, bağı var.

qülcərətə **gülcərədə**. güllükdə. gülüstanda. **-**tərs çönəndə baxtlar, **gülcərədə tikən batar ayağa**, qışın günü ayran dolar çanağa.

qülcətmək **külcətmək**. çükütmək. kiçitmək. alçatmaq. yergitəmək. pəsdələmək. boğmalamaq.

qülcici **gülcici**.(hər nə xanım buyursa, sözü ilə qarşılayan kişi). dişək. arvadağız (kişi).

qülçə **gülçə**. **gülçək**. çiçək. çilçək. incə, yeni gözərmiş kiçik gül.

qülçə **külçə**. **1**. **> kıluçə**. külür. küldə pişirilən ufacıq kökə. **1**. bel ilə budun arasında yerləşən köpük, şişik bölüm. göt. **1**. **gülçə**. (**kövləc**). (**< köv**). ortası deşik girdə. çadır dirəyinin baş bölümünün keçdiyi, ortası deşik girdə. **1**. **külüc**. bölüc şümş.
-altın **bölüc**: qızıl külçə.

qülçəq **gülçək**. **gülçə**. çiçək. çilçək. incə, yeni gözərmiş kiçik gül.

qülçər **gülçər.gülzar.** güllük. gülüstan.

qülçiçəyi **külçiçəyi**. sönmüş gözün üstündə oluşan külün görnüşü.

qülçörə **külçörə**. küldük. küldə, yumşaq otda pişirlən çörək.

qülçun **gülçun**. **gülçin**. dərmə (dərinti). seçmə. güldəsdə.

qülə **-**ağız **aç gülə**, **uğur gülə**. (aç ağız gülə, uğur gülə). (ağzın xeyrə aç)(ağzın uğra aç).
od külə gizlənir. (od kül altda qorunar). (od küldə qorunur).
-**enli, külə olan:** büktəl**.** (< **bükük**).
-əngəl gülə basılı, əngəl güldən asılı, gül olmasa, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).
-gülə gülməsən könül qalır.
-gözlə giləm, **gülə tikən batmasın**. (**giləm**: gözümün bəbəyi).
-**bülbül gülə**, qarqa çöplügə.

qülə -**gülə gülməsən**, kövnü qalır.

qülə **gülə! 1**. bəli. öylədir. əlbbəddə. **1**. **"gülə gülə"** nin qısatı **(**qısaltısı**)**.

qülə **gülə**. -o sevilemez **ki gülə** hər gələnə!..
-iştə kitosların işi bu, **tikən kimi gülə batmaq**, yılan kimi dosdu soxmaq..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**..**
-baxt üzüvə gülə: uğrola**.**

qülə -**incə külə:**. qıpıt.

qülə **külə**. enə. alçaq..
-**külə şişman**: tokur. güdə pota.

qülə **-**yanar odun, külə dönməsin!.

qülə -**külə dönmək:** düdə, oda gedmək.

qülək **-**bulutları sürüb gəlyən **sərgin külək**.

qüləq **gülək**. **(**küvlək. kovlaq**).** böyük küp.

qüləq -**külək qalxdı**, göy gurladı, şimşək **yalavıdı.(yalavımaq:** çaxmaq).

qüləqül **güləgül.** rişxənd. sevincsiz gülüş.

qüləqülmək **güləgülmək.** sevincsiz gülmək. rişxənd edmək.

qüləm -eşqində küyən, **ocaqda küləm.**

qüləmə **güləmə.-**dosdunu əkmə, işdən qalmasın, **yağuna güləmə**, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

qülən **gülən**. -**gülən üzlərə**, gülərmiş yaz, gülər qalar gülüm!, güləri yaz.

qülən **-yıxıldınsa gülən çox olar**, eşitmə, dayandınsa dosdun çox, güvənmə!.

qülənə **-**gül versənə gülənə, **gül dərəkin bilənə**. (**dərəkin**: qədrin)**.**

qülənə **gülənə.** -**gülü gülənə ver**, könül sevənə ver, sevmək gözəl nəndir, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir).

qülənlər **gülənlər. -**birinə gülmədən tınqar, **sanada gülənlər olar**.

qülənlər -**gülüncsüz gülənlər**, yahatmadan sevənlər. (**gülüncsüz**: rişqansız. sevinclə).

qülər **-gülər kimi, qırıq səs çıxartmaq**: pöggüldəmək. pıqqıldamaq.

qülər **gülər**. -gülən üzlərə, gülərmiş yaz, **gülər qalar** gülüm!, güləri yaz..
-bir gün gələr, **güller gülər**, ərkin bilməz, ərkin bilər.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir)..
-**gələli ağlarıdun, hammı gülər**, ele gedki, gedeli ağlayalar..
-**qabağı** gülər. (üzü).

qülər **gülər**.-qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, **hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər.** (**döndü dönər**: fələk. dünya).
-poxu güdülən **körpənin üzü gülər**. (körpələrin (bəbənin), onların çevrəsindəkilərin

günlərin qara edən, cocuqların ayağ bərkiliyi, boşluğudur). (körpənin yeyib içib yatmaqdan son işi yoxdur)

qülər **-kar iki gülər**, bir sənin gülməyivə, birdə kəndi düşündüyünə.

qülər **külər**. (külə oxşar. külə çönər). fani. -**külər** dünya..

-gülər üz: açar. şux.

qülər **-**yanar, gülər, ölər, dirilər.

qüləri **güləri**. -gülən üzlərə, gülərmiş yaz, gülər qalar gülüm!, **güləri yaz**.

qüləri **güləri**. **-üzüz güləri**, yoluz sürəli olsun. (**sürəli:** dəvamlı**).**

qülərmiş **gülərmiş**. -gülən üzlərə, **gülərmiş yaz**, gülər qalar gülüm!, güləri yaz.

qülərsin -**necə gülərsin** əkin, **nəyə gülərsin** usun anlanır. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).

qülərtək **külərtmək**. külə çevirmək. yox, məhv eləmək.

qülərüz **gülərüz**. güləsoy. mütəbəssim. təbəssümlü. yoşaq. şən.

qüləsi -gülməgə tələsmə. -**ilki baş oynab güləsi**, sonku tutar çiləsin. (çiləsin: əzasın)

qüləsoy **güləsoy**. gülərüz. mütəbəssim. təbəssümlü.

qüləş **küləş**. puşal < pukal. puçal.

qüləşmək **güləşmək**. **kürəcmək**. **kürəşmək**.

qülətəq **gülətək.** pakizə damən. mə'sum. ismətli.

qüləyi **güləyi**.-**güləyi tutdu**: gülməyi tutdu.

qülxan **külxan**. xısaq (qıs). (his, tüslə qapalı yer). tulambar.

qüliş **güliş**. işgül. başiş. şahkar.

qülqan **külxan**. tulambar. istov. istixana. yunaq. su qızdırma üçün ocağın, matorun yerləşdiyi yer.

qülqə **gülgə**. **1**. güldan. **1**. rişqand. **1**. komodi. lətifə.

qülqəçi **gülgəçi**. komediyən. lətifəçi. dəbəh.

qülqən **gülgən**. gülşən.gülün gengələn, bolluq yeri.

qülqənmək **gülgənmək**. rişqand edmək.

qülqəz **gülgəz**. **1**. pakizə. **1**. əfif. **1**. tahir. mütəhhər. **1**. taza. tər. **1**. kəvrək. **1**. təravətli. **1**. gülmək üçün qoşulan sözlər, qurulan işlər, yapılan oyunlar. komodi.

qülqü **gülgü**. cok. lətifə.

qülqü **gülgü**. komodi. (#**yasğu**. tırajedi).

qülqüc **gülgüc**. komedi.

qülqülər -**ülgülü ğülgülər** : eğitimli şuxluqlar.

qülqün -**gülgün qonşuva,** gəlsün başuva.

qülqün **gülgün**. **1**. **güldük**. **güldək**. alğur. alğur. çöhreyi. çehreyi. **1**. sevgilərin gülüşmə (birbirinə gül vermə) günü. sən vəlantən.

qülqünmək **gülgünmək**. rişkan edmək.

qülqüsevər **gülgü sevər**.

qülqüz **gülgüz küküz**. cok. lətifə.

qüller -bir gün gələr, **güller gülər**, ərkin bilməz, ərkin bilər.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir).

qüllə **güllə**. atı. atığ. atuğ. tir.**.**
-orta boyda güllə çeşiti: çalqa.

qüllə **güllə**. **-**sevdaların çoxu **güllə başlar**, tikana bitər.

qülləq **küllək**. kül qabı.

qüllələ **güllələ!.** atut!. vur.

qüllələmək **güllələmək.** atuvlamaq. atutmaq. tirbaran edmək. -**atut**!: güllələ. vur.

qüllələmək **güllələmək**. tirgələmək. atılamaq. atığlamaq. atuğlamaq.

qüllələşmək **güllələşmək.** atılaşmaq. atığlaşmaq. atuğlaşmaq. tirgələşmək.

qüllələtmək **güllələtmək.** atılatmaq. atığlatmaq. atuğlatmaq. tirgələtmək.

qüllənən **güllənən.** çiçəklənən. saçarlanan.

qülləni -çəkilirkən **saçmanı, gülləni** atdıran düğmə: çaşnı (< **saçnı)**.

qüllənmək **güllənmək**. **1**. çıtamaq. -**ösüb çıtamaq** böyüyüb güllənmək. **1**. çiçəklənmək. yaşnaşmaq.

qüllənməz **güllənməz**. **-**düğmələnməsə büklənməz, **büklənməsə güllənməz**. (**düğmələnməsə**: cücərinməsə). (**büklənməz**: qonçalanmaz).

qüllər **-**daş olursun, qırıq könül yapırsın, olda topraq, **qızıl güllər saçırsın**!.
-daş yəşərməz, keçirsədə yaz, **olda topraq, qoxur güllər saç**!.

qüllər -keçmişin **qoyma qala köz kimi küllər altda**. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

qüllər -**mən gedəli, güllər qalar**, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

qüllərə -**güllərə qulluq olar**, tikən gəli gül arxalı. (**arxalı**: vasitəsi ilə).

qüllərin -**güllərin həpsini olsa qıranı**, gələcək yaz, genədə yaz gələcək.

qüllərtən **qüllərdən**. **-tüm qüllərdən yaz olmaz**, bir gül ilə yaz başlar. (**başlar**: gəlir).

qüllüq **1**.**küllük**. **1**.**güllük**. -**qulluq** var sonu **güllük**, qulluq var sonu **külluk**. -**güllük** nə tez çönər **küllüyə**, çətin **küllük** dönmüş **güllüyə**. **1**. **küllük**. dulağ. tullağ. **(**< **dal**: yarı. tək**)**. çöplük. aşqallıq. aşqal qabı. zibil qabı. **1**. **küllük**. süpgə. süprüntülərin atıldığı yer. aşqalaq. zibilxana.

qüllüq **güllük**. gülçər.gülzar. gülüstan.

qüllüq -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük** görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

qüllüq **-küllük odsuz sanğırma**. (**sanğırma**: fikrivədə gətirmə**).**

qüllüq **küllük.** siqar altı.

qüllüqxana **küllüxanağ**. külsər. zibilxana.

qüllüqtə -cin azıdı cinlikdə, **biridə çıxdı küllükdən**.

qüllüqtə **güllükdə**. gülcərədə. gülüstanda. **-**tərs çönəndə baxtlar, **gülcərədə tikən batar ayağa**, qışın günü ayran dolar çanağa.

qüllüyə **-**qurdcalıyan, **küllüyə düşər**: çox axdaran, küllüyə düşər. çəkələn kişi seşmiyə düşər. **(çəkələn:**çox axdaran).

qülmə -**üzü gülə**: xoş dillə. yaxşılıqla. -**yaxşılıqla** özün danış nə oldu orda.

qülmək **-gülüb qatqırmaq:** çox, bətər gülmək. qaqqıldamaq. qaqqa çəkib gülmək. gülməkdən qırılmaq, ölmək. gülüb dalığıb gedmək..
-**açıq gülmək**: ağzın gen açıb, ucadan gülmək..
-**açıq gülmək**: ağzın gen açıb, ucadan gülmək..
-**açın gülmək** dodağ qaçırmaq təbəssüm edmək.

qülmək qıqqldamaq. qıqırtlamaq.
-**gülmək səsi**: qıqırtı.

qülmək -**qıs qıs gülmək:** hənildəmək. -niyə **hənildisin**. -burda **hənildəməli** (gülünc) nərsə yox. -kimsənin **həniyinə** qalmaq: glünüc olmaq.

qülmək -ölümə gülmək, yaşamaqdır.

qülmək -**şaqqanaq çəkib gülmək**: qaqqa çəkib gülmək.

qülməqə -**gülməgə tələsmə**. -ilki baş oynab güləsi, sonku tutar çiləsin. (çiləsin: əzasın)

qülməsə **-elim günüm gülməsə**, ayım günüm doğmasın.

qülməsən **-**gülə gülməsən könül qalır.

qülməsən -**gülə gülməsən**, kövnü qalır.

qülmətən **gülmədən. -birinə gülmədən tınqar**, sanada gülənlər olar.

qülmətiq **-ir gülmədik**, gec gülməz, **gec gülmədik**, heç gülməz. (**ir**: tez) .

qülməyəsin **gülməyəsin. günməyəsin.** onmayasın. yaramıyasın. mutlu, xoşbəx olmayasın.

qülməyi **gülməyi.-gülməyi tutdu**: güləyi tutdu.

qülməyivə **-**kar iki gülər, **bir sənin gülməyivə**, birdə kəndi düşündüyünə.

qülməz **gülməz**. **-**qurdla qoyun quda olmaz, **olursada, qoyun gülməz**. (**quda**: qohum).

qülməz **-**ir gülmədik, gec gülməz, gec gülmədik, **heç gülməz**. (**ir**: tez).
-bilimli ölməz, **bilimsiz gülməz**.

qülməz **-**kitaba tərs baxanın, qaçsada dodaq **gülməz üzü**.

qülov **gülov**. şənlik. şadyanalıq. şadımanlıq.

qülsər **külsər**. küllüxanağ. zibilxana.

qülsıra **külsıra**. külbaşlı. kimliyi alçalmış. **-**eldən atılmış, **külsıra qalmışlara**. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin doğan elin var olsun.

qülsuyu **gülsuyu**. gülas. gülab. güldən sağılan çəkilən su.

qülsüm **gülsüm**. **gülsim**. **gülsım**. **(gül + sum**. **sim**. **sım)**. gül kimi.

qülsün **gülsün.** uzsun. gətirsin. **(uz**: yola. muvafiq**).** -yaşı uzasun, **uğru uzsun** (uşağın olum günü)..
-**baxtı gülsün**: uğru gülsün. (yarqış sözü)..
-öz dilin bilsin, **elgünüm gülsün**.

qülsürmək **gülsürmək.** rişqand edmək.

qülsürük **gülsürük.** rişqand.

qülsüz **gülsüz**. -**gülsüz olar yemişi**, dadlı dadlı dənəsi (tapmaca) (**encir**).

qülsüz **-külsüz evdə** od qalmaz. (od kül altda qoruna). (od küldə qorunur).

qülşən **gülşən**.**gülgən**. gülün gengələn, bolluq yeri.

qülşən -yoğrulu söz, **duzlağı gülşən edər**, yontusuz söz, **gülşəni duzlağ edib**!.

qülşəni -yoğrulu söz, **duzlağı gülşən edər**, yontusuz söz, **gülşəni duzlağ edib**!.

qültan **güldan**. gülgə.

qültə -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət). (**peyin:** pisgil).

qültə -**küldə qızartılmış**: külbasdı.

qültə **kültə**. **1**. **kiltə**. vağa. bağa. yekə biçin bağları. **1**. ümdə. (# **kiltə**: cüzi).

qültəq **güldək**. **güldük**. **gülgün**. alğur. alğur. çöhreyi. çehreyi.

qültən **güldən.** -**gülü güldən ucuz tutma qıl**. (ululları birbiri Ilə ölçməzlər). (ölçməzlər: muqayisə edməzlər).

qültən **güldən**.**-**unutma gülü sən, **tikən güldən ayrılmaz**.
-bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, **sənə güldəndə mən ulqa** deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).
-əngəl gülə basılı, **əngəl güldən asılı**, gül olmasa, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).

qültən **-küldən təpə**, qardan oyuq olmaz.

qültəy **güldəy** gül kimi. -**güldəy** üzünə.

qültüq **1**. **güldük**. **güldək**. **gülgün**. alğur. alğur. çöhreyi. çehreyi. **1**. **küldük.** külçörə. küldə, yumşaq otda pişirlən çörək.

qültün -**necə güldün** əkin, nəyə güldün usun bəlli. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).

qültür **küldür**. quldur. gurultucu. yayqaraçı.

qültürməz **-**yoxsulluq -qırır, -öldürür, -**güldürməz**, -diritməz, -yaşatmaz.

qültürməz **-**yoxsulluq qırır, öldürür, **güldürməz**, diritməz, yaşatmaz.

qültürməz **-**yoxsulluq qırmasada, **güldürməz**. (**qırmasada**: öldürməsədə).

qültürməz **-**yoxsulluq öldürməsədə, güldürməz!.

qültürü -dos küydürü aytaru, **yov güldürü aytaru**. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər).

qültürücü **güldürücü**. çağlaban. şaklaban. qopara. komik.

qültürüşmək **güldürüşmək**. mizah edmək.

qültüyün **-necə güldüyün əkitin**, nəyə güldüyün usun bəlgilər. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).

qülü **-gülü ünlə sən**, tikən özü yönlənir. (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).
-gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, səni olunca.
-gülü bir gün, səni hər gün, **gülü solunca**, səni olunca.
-yaşam gerçək, **gülü göyçək**.
-sən gülüvü unutma, **tikən unutmaz gülü**.

-unutma gülü sən, tikən güldən ayrılmaz.
-sən unutma gülü, tikən yanında gülün.
-**gülü bir gün**, səni hər gün, gülü solunca, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.

qülü **gülü.** -**gülü güldən ucuz tutma qıl**. (ululları birbiri Ilə ölçməzlər). (ölçməzlər: muqayisə edməzlər).

qülü **gülü. -gülü solmadan tutun**, dolçanı dolmadan..
-kim desə tikanı batmasın ələ, **koldan qızıl gülü qopara bilməz**!..
-**gülü gülənə ver**, könül sevənə ver, sevmək gözəl nəndir, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir).

qülü **gülü.** -iştə kitosların işi bu, tikən kimi **gülü saşmaq**, yılan kimi dosdu soxmaq**..**
-tox dursun!. **gerçək gülü qızarmaz**, tikanlıqdan qutarmaz, yaşıl doğub, yaş qalar!. (tox dursun!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz)**.**
-novruz gülü: buz çiçəyi. qar çiçəyi.

qülü **külü.** -külü çox, odu yox ellər..
-külü dərman desələr, gizdə qoyan.

qülü -sevgiyə olma qul könül, çox sevdiyin alınır, **külü başan savılır**..
-dözümün ağacı yox, **gülü var**.

qülü **külü**. kül boyalı. tuvsi. boz.

qülüb **-**durmadan gülüb durun, bayramızı qutluyun.

qülüb **gülüb** -qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman döngə dünür, sanma **gülər, bolluq edər**. (qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman döngə dünür sanma gülər, bolluq edər) (**dönər dünür: döngə dünür**: fələk. dünya).

qülüc **gülüc.** məzəli. (mizahlı). -**gülüc** kişi.

qülüc **külüc**. **1**. (**gülüc**). bisküyit. **1**. **külçə**. bölüc şümş. -altın **bölüc**: qızıl külçə.

qülüfləri **gülüfləri.**-yağış yağdıran dəgildi, **gülüfləri ıslatdı**. (bu söz gözlədiyimiz oluşmayanda söylənir).

qülüh **külüh**. **külüng**. gəzə (qaza).

qülüq -**bel külük bizdən**, bel büküş sizdən. (**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən).

qülüq **gülük**. **gül**. al. qırmızı.

qülüq **-**keçən günü sanamam, **yersiz külük çalamam**.

qülüq **külük.** -**bel külük bizdən**, tər töküb işləmək sizdən.

qülüq **külük**. **künlüg**. > **koləng** (fars) **kərkənğ**. **kərkən**. **(**< **kərtmək)**. iki başı kəsərli olan {bir başı yana, öbür başı ona **(**doğra**)**} qazma aracı, quralı.

qülüm -**ağlama gülüm** qoy düşmanın ağlasun, alalvan geyin, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

qülüm **-**duyanda adın, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, **səssizcə gülüm könül ağlayır**.

qülüm **gülüm**. -gülən üzlərə, gülərmiş yaz, **gülər qalar gülüm**!, güləri yaz.

qülüm -düşsə soğun **qalmaz gülüm qonçam**.

qülümsər **gülümsər**. bayın. mütəbəssim. -**bayın baxış**: xoş baxış.

qülümsərlik **gülümsərlik**. bayınlıq. mütəbəssimlik.

qülün **gülün**. -**bağda gülün bülbülü**, ev bəyinin sünbülü.

qülün -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, **külün gözə savırar**. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

qülün **-**sən unutma gülü, **tikən yanında gülün**.

qülün -qutqay olub **oynab gülün**.

qülünc **gülünc**. **1**. müzhik. **1**. oyun. -bodun boynu yoğun olar, ona girən oyun olar.

qülünc **-**içdə qaldı qulunc, **çölə çıxdı gülünc**.

qülünc **-**içimdə qalıb qulunc olunca, **çölə çıxsın gülünc olum**!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).
-ağrısın deməz qulunc olar, **deyər gülünc olar**. (**qulunc**: sancı).
-sözün demir qulunc olur, **deyir gülünc olur**. (**qulunc**: sancı).
-demisən qulunc olusan, **deyirsən gülünc olusan**. (**qulunc**: sancı).
-deməz qulunc olar, **deyər gülün olar**. (**qulunc**: sancı).

qülünc **-**qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.

qülüncsüz **gülüncsüz**. rişqansız. rişxəndsiz. sevinclə. -**gülüncsüz** gülənlər, yahatmadan sevənlər.

qülünq **külüng**. **külüh**. gəzə (qaza).

qülünü -dünün anğıtı, yarın sanğıtı, **gün gülünü**, kül edər. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər).

qülür **külür**. külçə (> **kıluçə**). küldə pişirilən ufacıq kökə.

qülüstan **gülüstan**. gülçər. gülzar. güllük.

qülüstanta **gülüstanda**. gülcərədə. güllükdə. **-**tərs çönəndə baxtlar, **gülcərədə tikən batar ayağa**, qışın günü ayran dolar çanağa.

qülüş gülüş. təbəssüm. **-**bir anlıq **təbəssüm** bəxş elə mənə: Bir anlıq **gülüşün** bağışla mənə

qülüş -**açın gülüş** təbəssüm.

qülüş **-**hər acı, **gülüş gözləmir**, **hər gülüş**, acı.

qülüşçül **gülüşçül**. -**arutasız, gülüşçül**, oysanasız, uyuşçul. (həyasız olan çox gülər, qayqısız olan çox uyur).

qülüşlü **gülüşlü**. **-**kişi qılığı ölünə sürər, **gülüşlü dodağ könülə**. (**ölünə**: ölənə dək).

qülüşlüyüntən **gülüşlüyündən.**təbəssümündən.-mən ilham alıram **təbəssümündən**: mən əsinlənirəm gülüşcüyündən.

qülüşmək **gülüşmək**. birbirinə gül vermək.

qülüşmək --**qıs qıs gülüşürdülər. (qıs qıs**: gülməyin səssiz, alaylı olduğun anlatır).

qülüşüq **gülüşük**. təbəssüm. -sənin üzündəki o xoş **təbəssüm**: Sənin üzündəki o xoş **gülüşük**.

qülüşünü **gülüşünü.** təbəssümü -İtirmə üzündən **təbəssümü** sən: İtirmə üzündən **gülüşünü** sən.

qülüt **gülüt**. alay. aluğ. rişqand. məsxərə.

qülütmək **gülütmək**. birinə gül sunmaq.

qülüvü **-sən gülüvü unutma**, tikən unutmaz gülü.

qülüz **gülüz**. məsxərə.

qülüzmək **gülüzmək**. birinə sevgisin bildirmək.

qülzar **gülzar**. **gülcər. -gülcər** yanında, kolluqda olur, küllükdə.

qülzar **gülzar. gülçər**. güllük. gülüstan.

qüman -**güman olmasın başqasına**, kimsə yığmaz yükü daşqasına..
-anılmağa umut olamaz, **sevilməyə güman qalamaz**. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz)..
-güman getdi, güvən itdi. (**güman** : ümid).

qüman **güman. 1**. sancaq. **1**. sanğrı. sanrı. xiyal. həds. **1**. sanığ. həds. sanı. sanğı. zənn. təxmin. **1**. sanğu. sanığ. **1**. sezi (< **sezmək**. **süzmək**). zənn. həds. düşəc. quşuc. **1**. xiyal. **1**. san. -**sandan** çıxmaz. -bu **sanı** at başından. -**güman edmək**: sanmaq. -məni kim **sanmısan**..
-**bəd güman:** qarasan qarasanaq. qara ürəkli..
-**güman edmək:** sanamaq sanramaq. sanğamaq. həds vurmaq.

qüman **güman**. həds. keşim (< **çəkim**).

qüman **güman**. şəgg. **-güman inamdan edər**. (şəgg imandan ayırar).

qüman **güman.** varası. ümid. imdadgər. -**varasızlara**, **varası** var.

qüman -**güman inamdan edər. (**şəgg imandan ayırar).
-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

qümanım **gümanım**. sanağım.xayalım. -çəkmir **sanağım**, birdə dönəm sizlərə sarı.

qümanla **gümanla.** sanğral. sanğal. xiyalı. hədsi.

qümanlamaq **gümanlamaq.** keşimləmək (çəkimləmək**)**. yorumlamaq. çalımlamaq. həds vurmaq.

qümanlanmaq **gümanlanmaq**. **1**. gümanlı, quşqulu olmaq. **1**. güman edmək. sanğulanmaq. sanığlanmaq.

qümanlı **gümanlı**. sandıraq.

qümansız **gümansız**. əmin. -**gümansız ki**: əminəm ki.

qümantırtı **gümandırdı:** quşquludur**.** -inan bu sözlərə **gümandırdı demə**.

qümbür -**gümbür gümbür:** gümmür gümmür: qumbur qumbur. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qümbürdənmək **gümbürdənmək.** gümmürlənmək. gumburdanmaq. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qümə **1**. **gümə**. **cümə bazarı**. pərkar. barqar. (< **barmaq**). üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. həfdəlik bazar. gümə. cümə bazarı. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**. **1**. **kümə**. **koma**. qonçaq. küviş. kövüş. kövüc. daxma. **1**. **kümə**. bükət tudə.**1**. **kümə**. opağ. yığıntı.

qüməc **güməc**. **kəndu**. -**balküməci**.

qümәl **kümәl**. ailə.

qümələk **kümələk**. **köbələn**. **kömələk**. **öbələn**. **1**. kündək. kündə. yoğur **(**xəmir**)** topacı. **1**. yumru. yuvar.

qümələnmək **kümələnmək**. **kömələnmək**. öbəklənmək. öbləkinmək. topaclanmaq. tomurcuqlanmaq.

qümәlti **gümәlti**. daxma.

qümən -**elinə gümən, malına qıyar**.(**elinə gümən**: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz).

qümən -**gümən güvən:** e'tiqad iman..
-**elin gümən**, puluna qıyar. (**gümmək**: sevmək. sevib gözləmək). (elin sevən parasından keçər).

qümənmək **gümənmək** (**gömülü** (quylu), gizli olduğun sanmaq). şəgg edmək. (# **güvənmək**: inanmaq).

qümənmək **gümənmək.güvənmək**. güvənc edmək. özünü vermək. güman kəsmək. inanmaq. e'timad edmək. -**elinə gümən**, alına qıyar.(elinə gümən: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz).

qümərən **gümərən**. gomuran. quylayan.

qümət **kümət**. ev.

qümqüz **dümdüz**. şup şumal sam balam saf.

qümmək **gümmək**. sevmək. sevib gözləmək. -elin gümən, puluna qıyar. (elin sevən parasından keçər).

qümmür -**gümmür gümmür**: gümbür gümbür: qumbur qumbur. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qümmürlənmək **gümmürlənmək**. gümbürdənmək. gumburdanmaq. -dağlar **qumbur qumbur** qumburdanar.

qümrüq **gümrük**. **1**. ötgül. **1**. bağdana.

qümüq kümük. **yuvarlaq**, **qopsar**, **kümük nərsə**: kəllə.

qümüş -**altın gümüş**, birbirini izləmiş (tapmaca) (**gün. ay**).

qümüş **-gümüş qovaq: ağ qovaq**: qələmə.

qümüş -**gümüş ışıq:** ayıq ışıq. ay ışığına oxşar, mat, tüstülü, sütül ışıq. -açıq ışıq, ayıq ışıq.

qümüşdür -**söyləyiş gümüşdürsə**, dinləyiş qızıl sayılmışdır.

qümüşsə **-gəpləməklik gümüşsə**, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).

qümüşsə **-**gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).

qümüşsə **-**söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun. {gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş)}**.**

qümüşü **gümüşü**. **gümüşün.**

qümüşün **gümüşün. gümüşü**.

qün **-**artqı sözə gərək yok, **bu gün varsın,** yarın bir olasın. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**
-gec tez, nə dərək**, bir gün** olacaq. (**nə dərək**:nə olsun. nə fərq elər. nə fərqi!).
-gün kölgəsi, ay görkəsi. (**görkəsi**: gözəlliyi)
-gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, səni olunca.
-qutaylığa dünən gec, yarın tez, **bu gün çağdır**. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).
-gün qısa, yol uzaq görünsə belə. (**gün**: yaş. ömür)**.**
-gün sayın: gün bə gün.
-**tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).
-**ümüd gün götürməz**, ümüd günündə doğulur, günüylə boğulur. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).
-yaşam beş gün durur. seçimdə sənin, keçimdə, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.
-öğlə düşsə **gün durmaz**. {gün yağuru günortaya dəkdir. (**yağuru**: bərəkəti)}.
-bir gün doğan **bir gün boğan** dünya.
-gülü **bir gün**, səni **hər gün**, gülü solunca, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.
-**ölürsə gün**, ayım öksüz, gecən yiyəsiz qalar.
-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, **yetir bir gün**.
-su çanın küydürən il acı, **dəğirman çanın küydürən gün acı**. (**çanın**: novbətin) (**küydürən**: yandıran).
-**bir gün:** barha. barır. gəlir. **-**ağır yük **barha** batar.

qün -çürümüş ipdə olursa, **gəli gün dərdə dəğir**!. (**gəli gün**: gün gəlir)..

-**gün keçir, ay dönür**, güz yeli əsir, illər irəlir, sonuma tələsir..

-səksən doxsan bir gün yoxsan..

-ay günü gözlər, **gün ayı gözləməz**..

-**gün görməsin** kölgən sənin..

-**qırx gün yaraq**, bir gün gerek..

-**gün poxa düşər**, iy tutmur..

-**gün uçmaq:** qaranlıq qavuşmaq. axşam düşmək. tünərmək..

-uzaq yol atı sınlar, **ağır gün əri.** (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..

-darıldı könül, **açılmadı gün**, dedi gələr yarın, dedim açmaz yarın (səhər)..

-**gün olan yerdə** ay sayılmaz..

-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

-dün keçmədən, **gün gəlmədən**, dan atmaz, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var)..

-**gün doğuşu:** doğun..

-dünün ağıtı, yarın sağıtı, **gün gülünü**, kül edər. (**ağıtı**: xatirəsi). (**sağıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər)..

-qırx gün yaraq, **bir gün gerek**.

qün **-**dan bəzəyi içə yarar, **gün bəzəyi elə yarar**, tün bəzəyi ərə yarar. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**

-evrən budur**, bir gün** yolda, **bir gün** gorda, bir gün ayağda, **bir gün** yastığda.

-gün doğmasa, **gün batmaz**, qoşun yatar, yov yatmaz. (**yov** : düşman)**.**

-**gün** təpəriş: **gün** keçiriş. **gün** ötürüş. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş).

-ər arvad savaşı, batığay yeli, **gün düşər yatar**. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar).

-olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -**bir gün atar** , bir varlığı danar dan.

-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

qün **gün**. **1**.mod. şivə. -**1**.çağ. zaman. -**gün o gün deyil:** çağ, o çağ deyil. zaman o zamandeyil.**.**

-gün istisi: küyəş**.** yaman isti..

-**gün raportu:** günəriş..

-çoğun, acısın ucuz satar, **bu gün tutar yarın atar**, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən).

-dözüb duran, **ölür bir gün**, dözərək yürən, yetir bir gün..

-**dur yeni bir gün**, hava köklə. (ölüsü ölənə, neçə gün keçmişində deyilən söz)**.**

-qoşnaşan gün, uşaqlıq bitmiş artıq. (**qoşnaşmaq**: sevişmək. cütləşmək)..

-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, **yetir bir gün**..

-olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.**.

-**gün kürk dəğişsədə** gecə düşər. (olacaqdan qaçaq yox)..

-**oğlan ağlar gün keçər**, quzu mələr il keçər.

qün **gün**. -**gün** kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, su kimi duru, topraq kimi yasağun, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin)..

-**bir gün gələr**, güller gülər, ərkin bilməz, ərkin bilər.(**ərk**: ixtiyar. güc. qiymət. qədir). (qarqış) -**gün görməmişin** biri gün görməmiş..

-bir **gün** dəğər işizə, dadı gələr dişizə..

-**gün keçdi**, kölgələndik kölgəmizdə, **gün batdı**, ayda yatdı, ölülər ölkəmizdə..

-**ertələmə gün işin**, işi bitirdə şişin. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün)..

-**gün görmək**: rahat üzü görmək..

-öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur)..

-tün yoğar, **gün doğar**..

-**gün geçmədən unutmaq**: çox tez unutmaq.

günün, gün çağın üç bölümü. {**günbaşı. günorta. günaltı**)..

-illər dönər, ay aylanar, gün keçər..

-neredeyse atıban dan, **doğacaq gün**, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik..

-**bağlaqılan gün yeşin**, ertələmə **gün işin**. (**yeşin**: **yeşigin**. yükün). (ertələmə **gün**

işin, işi bitirdə şişin). (**ertələmə**: yarına qoyma)..

-**ac aca gün verməz**, gönü gönüyə nə verməz.(**gönü**: məhbub)..

-**yut gün**: bütün gün. igirmi dörd saat.

qün **gün**. günüz. atar. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz..

-gərçək **gündə** gül açmaz, yalan gülsüz duranmaz..

-**gün çıxanda** səs salmaz..

-**büt gün**: tamam gün**..**

-bütün gün: **danqara**. gün çıxar gün batar**..**

-əza, matəm günü: çilən (**< çiləgün**)..

-**gün görməmiş**: görünməmiş..

-**gün yarıq**: gün ışığı..

-**günü günə ağrışur:** gün dalısı gün aşır, gəlir..

-**yarım gün**: haftaym çalaçağ..

-**arı gün**: **arğun (< ar gün)**. yoğuş, xoş, şən, səadətli, fərxündə gün..

-**birisi gün**: endinğ. -ertənğ yox **ending**..

-**bulutlu gün**: alagün..

-**ertəsi gün**: ertəsiğin. sabahısı..

-**gün edmək**. gün keçirmək. yaşamaq. -doğruluqla **gün edmək** necədir, qolaymı?..

-**gün ardından gün ötdü**: günlər keçdi..

-**gün** ardından gün ötər, tün ardından tün yetər..

-**günlər** keçər, dan atar, günəş batar, tün yetər..

-**ölüm günü**: yat günü tuğuc **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**tuxdanma. tuqlanma. qapama. dinmə. doyma**)**. ölüm törəni..

-**pis günə (**. -nə oldu ki belə **kəminə** qaldın**)**..

-**çəkiş günü**: hesab günü. qiyamət**..**

-**açığ gün**: ışıq gün..

-**aya** günlər: açıq günlər..

-**geyn gün**: dünən..

-**enigünlər**: yendlik (< **yenmək**). bu günlər. zamanımızda..

-bayan günü: bayar günü. bayram günü**..**

-bu günki: yendik..

-**doğum günü töreni tutmaq**: **doğluq tutmaq**: doğşalamaq. təvəllüd tutmaq**..**

-günlər sozalır: qısalır**..**

-öncəki gün: öndüğün.

qün -günəşin odu, sıcağı. günün qızqın çağı. -**gün tovunda** qızarmış yemiş**.**

-**açan** gün: doğan gün.

-**adal** gün: həmən. gün.

-**bağşı gün**: xoş gün.

-**gün vermək**: şans vermək
-**gün yamanı**: yaşam məşəqqəti. məişət çətinliyi. -**gün yamanı görməyəsin.**
-**gün yaşan**:gün batan..
-**gün qapış:** isti vurma.
-**gün görmək**: (gün qılınmaq). yaşamaq. -**pis gün görmək**: kötü yaşamaq. -**iyi gün görmək**: yaxcı yaşamaq.
-tamam gün: ertörüt < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam.

qün -**gün gündən**: günü gündən. gündən günə.
-qat qat döşək döşüb uçub üstünə, yuvarlarıb, ağdaranıb **yatan gün.** (uşaqlıq, gənclik)
-**qışın gün qısa,** tün uzun.
-gün gələr utar topraq.
-**qısarmış gün**, uzarmış tün.

qüna **güna**. yazığ. suç. -**yazığı** keçilməz : günası bağışlanmaz. -**yazığım** nəyimiş mənim: günam, suçum nəyimiş mənim. -**yazığ çevirmək**: günah işləmək. :.

qünacı -dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı.

qünah **günah (**fars**) < qınaq. 1**. qınaqlı nərsə. **1**. kirtə. -**günaha batmaq**: kirtinmək**..**
-günah işləmək: yazmaq. azmaq. suçmaq.

qünah **günah**. < **qınağ**. yazqu.

qünah **günah. günək**. **günə**. suç. -**günəm** nə?. -**günəli**. -**günəsiz**.

qünah **günah.** yazuq. kabahat.

qünah **günah**.suçuq.

qünah **günah.** qaytı. (**qaymaq**: səhv edmək).caytı. qayma. cayma. qələt. yanlış. səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı qaytısız**.

qünahçı **günahçı**. günahkar. < **qınağçı**.

qünahım **günahım** təqsirimi. **-**əfv eylə təqsirimi xəcalətim var. (bağışla utancım var).

qünahkar **günahkar**. kirtli.

qünahqar **günahkar** < **qınağlı.** -**qınağlı**, örpəyin çəkər üzünə. (niqabın çəkər üzünə).

qünahqar **günahkar**. **günahçı**. < **qınağçı**.

qünahqar **günahkar.** qınaqlı.

qünalı **günalı**. yazığlı. suçlu.

qünaltı **günaltı**. **1**. bir günü iki bölümə bölləndə, birinci bölüm quşluq, ikinc bölüm günaltı deyilir. **1**. öğlə sonrası. **1**. ikindi olunan yuxu. qilulə. -**günaltı** yapmadım, başım ağrır. **1**. öğlə sonrası şifti. -**günaltı işləmək. 1**. günün ikinci yarsı. nahardan sonra. bə'dəzzohr. (# **günbaşı**: quşluq. səhər çağı.).

qünarın **günarın**. gündəlik arın, ibadət.

qünaş **günaş**. gün ışığın andıran. gün ışığına oxşayan ışıq.

qünaşar **günaşar**. günmüzd.

qünbaqış **günbaxış**. **günə baxan**. sımışqa.

qünbat **günbat**. **günbatar**. aşağ. batı. batar. ğərb. baxtər. məğrib.

qünbatar **günbatar**. batar. ğərb. məğrib.

qünbatar **günbatar**. **günbat**. aşağ. batı. batar. ğərb. baxtər. məğrib.

qünbəqün **gün bə gün.** gün sayın**.**

qünbəqün **günbəgün**. **gün bə gün**. **-**güdülü beyin qurdluğa düşər, **gün bəgün şişər**. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

qünbəztə **günbəzdə**. -qoz könül edsə, **bitər günbəzdə**. (**qoz**: girdəkan. cəviz). (**bitər**: durar). (istəyən izlər).

qünc **1**. **künc**. köşə. quşə. çapıq. bucaq. zaviyə. nəbş. **1**. **günc.** əxbar. xəbərlər. gün xəbərləri. -**günc yekunu**: gün xəbərlərin xulasəsi.

qünc **künc**. bulunğ**.** burunğ. bulcaq. burcaq. quşə.

qüncayiş **güncayiş**. **1**. quncayiş. qavlıq. **1**. sığbar. sığlıq. sığıtlıq. kapasitə. zərffiyyət.

qüncə **güncə**. (ruzanə).

qüncəl **güncəl**. axımdaki.

qüncəllik **güncəllik**. aktüalitə.

qünçü **günçü.** gün işçisi. ruzmüzd.

qünçül **günçül**. cicikli.

qüney **güney. 1**. günəgəy. günəvər. gün tutan yer. güntutan. **1**. gün açılan yön, bölgə. gün düşən yer..
-**güney yeli:** ağyel. (isti yel)..
-**güney batı yeli:** bozyel. qızılyel.**.**
-güneydən əsən yel : ağyel.

qünə **-**bir el ki dosluğun (dosların) dərəkin bilmiyə, **pis günə qalar**.

qünə **-**edim qılım **bir günə ki dəğişməz**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət. xulq xuy)**.**
-yamandan yarlıq uman, **eyi günə nisgiili yatar** (batar).

qünə **-günə baxanın kölgəsi** arxada yatır (durur)..
-gördüyün danan, kimliyin satan, yadları anmış, **nə günə qalmış**. (**yadları anmış**: bij).

qünə **-günə dik baxan**, kor olur gözdən. (böyügün üzünə duran, alçaq durur).
-günə dik baxan kor olur gözdən.

qünə **günə**. **1**.moda. çağa. zamaniyə. -**günə yaxımlı** qılıqda: uyqun qılıqda. (**yaxımlı:** uyqun.yararlı). **1**. durum. halət. -nə **günə** qaldı..
-**pis günə:** acığa .-qurda acıyan, **acığa qalar**..
-**ay olub günə,** günü (rəqib), bulut gizlədir günü, günü **günə** satma, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib)..
-**el günə uyqun:** el günə yaxımlı. xalqa, zamaniyə tənasüblü, munasib.

qünə **günə**. ruzanə. -**günə** oxul.

qünə **günə.-dünü günə bağlamar!**, günü tünə, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!).(**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar)..
-dünəni boş ver, bu günü xoş ver, **ertin günə pay saxla** (**ertin**: yarın).

qünə **günək**. günah. suç. -**günəm** nə?. -**günəli**. -**günəsiz**..
-at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)
-qalmaz **günə** (olmaz günə. çıxmaz günə. çıxınsız günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.

qünə -acgözlünün cicikilinin, **gündən günə** dərdi artıb baradur. (**artıb baradur**: artıb gedər)
-**gündən günə:** gün gündən. günü gündən

qünəbaqan **günəbaxan**. güntapan.

qünəq **günək**. **günə**. günah. suç. -**günəm** nə?. -**günəli**. -**günəsiz**.

qünəlmək **genəlmək. gənəlmək.** aralmaq. (# **daralmaq:** qısılmaq).

qünənikmək **günənikmək**. **günənmək**. **gönənmək**. **gönənikmək**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qünənmək **günənmək**. **günənikmək**. **gönənmək**. **gönənikmək**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

qünənmək **günmək**. **günənmək**. inanmaq.

qünəriş **günəriş**. apdeyt. updeyt.gün raportu.

qünəş -**günəş ilanı:**. kəsdənkələ. kərtənkələ. qıryaşıl. qıvraşıq. qıvraşıl.

qünəş **günəş**. **1**. **{**bu sözü kişi adı olaraq açıqlaması. inatçı bir kişiliğə yiyə olan, sürəkli engəllənməsinə qarşın işlərini başarmaya çalışan, sağduyulu, yaratıcı, üzüntü ve sevinci bir arada yaşayan, çox ürətken, güclü bir yapısı olan bir kişilik enerjisi verir}.
-ulduzlar yansın, ay parlasın, tanyeri ağarsın, **günəş saçsın**.
-sevgidən qorun, sevdiyin **günəş yaxar** səni.

qünəş **günəş**. günlün. şəmsi**..**
-günəş ortasında olan kölgə: kölgəz.

qünəş **günəş.** -kor gözə **günəş neylər**!. (qapalı könülə, öğüd işləməz).

qünəş **günəş**. -korağun kəndi, **günəş görməz**!. (**korağun kəndi**: korların kəndi)..
-ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, **doğan günəş puslanar**. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

qünəş **-**kölgəyə sığınan, **günəş görməz**..
-qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

qünəşə **-**kölügüvü gördünsə, **günəşə and iç**. (kölgəvi gördünsə ışığa inan).

qünəşə -yürün bəylər döğüşə, **yollar düzün günəşə**.

qünəşin -**günəşin odu, sıcağı:** gün tovu.

qünətün **günətün**. gecəgündüz. şəbanəruz.

qünəvər -**günəvərlikdə kölgəli yer**: yasrım. kölgəlik.

qüni **güni.** kimi. -yağmur **güni** qan saçar. -biri var sən **güni**, biridə var mən **güni**.

qünq -**güng, gürüm, ibrik** kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü: qonqıla. qonqula. qondıla. qondula. qoyqula. qoyqula. qonyıla. qoydula.

qünq **güng**. gic. tumağ.

qünqeç **günkeş. günkeç.** yaşayış. zindiyanlıq. məişət.

qünqirt **güngirt**. ışıqlıq. **(# tüngirt**: qaranlıq**)**.

qünqü **günkü. 1**. gündəki. **1**. (ruzmərrə).

qünlər -**dartıq günlər**: ağır günlər.

qünlər **-**günlər **gəzələşib :** uzanıb.
-qınlı günlər: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.
-xoş günlər: saz günlər.
-yazan günlər: əldən çıxan günlər.

qünlər **günlər**. -ardı sıra **keçir günlər**: birbiri dalısıcan keçir günlər..
-**keşgi o günlər**: həsrət, əfsus o günlər.

qünlər **günlər.** -**yaman günlər ayağı**, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.

qünlər **iyi günlər**. xudafiz. xuda hafiz.

qünlər -**mut günlər**: xoş günlər.

qünlər -**ağır günlər** başdan keçirmək.
-**qızıq günlər**: 1.isti günlər. 1.maraqlı, aranan, armanlı günlər.
-**yavuz günlər** güc keçər.

qünlərə -qısa yaşam, uzun tünə, qısa günə tüş oldu.

qünləri -açılmayan, bağlı qalan sorular, **darıxdırar günləri.**

qünlərin **günlərin.** -**günlərin adı var**, yemişlərin dadı var..
-**günlərin ötüşü var**, sözlərin bitişi yok.

qünlərivə **-**yaşam güdə, sayılmaz kaçı, **günlərivə,** qatma acı!. (**kaçı**: neçəsi).

qünləyin **günləyin.** gün**sayın**. hər **gün**.

qünlü **günlü**. 1. aftabi. **1**. güntay. qutay. quttay. xoşbəx.

qünlü **günlü**. salamı. bəhrəli, nuzullu pul.

qünlüq **1**.**günlük**. güntür. bir günlük olan. bir gündə olan. -**güntür** yazı: güntür yaddaşt. **1**.**günlük**. yaddaş dəfdəri.**1**.**künlüg**. **külük**. > **koləng** (fars) **kərkənğ**. **kərkən**. **(**< **kərtmək)**. iki başı kəsərli olan {bir başı yana, öbür başı ona **(**doğra**)}** qazma aracı, quralı. **1**. salamıq. riba.

qünlüqünü **günlügünü**. gün işini. -irtiv qalxan günlügünü yarıtdı. (**ertiv**: **irtiv**: tez. tezraq).

qünlün **günlün**. günəş. şəmsi.

qünmək **günmək**. **günənmək**. inanmaq.

qünməyəsin **günməyəsin. gülməyəsin.** onmayasın. yaramıyasın. mutlu, xoşbəx olmayasın.

qünmüzt **günmüzd**. günaşar.

qünorta -**gün orta çağı:** düşlük ötü.

qünorta **gün orta**. **1**. (# **tünorta**). **1**.öylə. öğlə..
-**günorta namazı**: öyləsi. -öyləsin qıldı: günorta namazın qıldı. günorta yeməyi. -**öyləsin** yemiş gedmiş.

qünorta **günorta**. **günörtə**. tüş (**düş**: dal. dalı). (günün dalı yatan öğü (çağı).

qünorta -**günortaya doğru**: tuşqurun.

qünorta **günorta.** qatağ. tüş. nahar. **(çatağ.** sabah. sübh). (**yatağ**: aşğam. axşam. gecə).

qünortaya **-ertirdən günortaya dək**, öğlədən axşama dək aralıq: salqın. altı saatlıq ara. gündüzün ikidən biri. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

qünortaz -**günortaz xeyir**: tuşuğra. tuşğur.

qünörtə **günörtə**. **günorta**. tüş (**düş**: dal. dalı). (günün dalı yatan öğü (çağı).

qünsanar **günsanar**. təqvim.

qünsarıq **günsarıq**. afitabi.

qünsayın **günsayın**. **günləyin.** hər **gün**.

qünsaylı -**günsaylı** iş görmək: gün sayabı ilə, gün hesabı ilə iş görmək. -günsay işçi: günlük.

qüntapan **gün tapan**. günəbaxan.

qüntay **güntay**. gün olayların yansıdan yazı, bası. ruznamə. jurnal. qəzetə.

qüntay **güntay**. günlü. qutay. quttay. xoşbəx.

qüntay **-**itirib qutulan, güntay, itirib tutulan, küttay. (**güntay**: günlü. xoşbax)(**küttay**: qaragün. qarabax)**.**

qüntayatmaq **güntayatmaq.** qutqarlamaq.qutqara almaq. mutluğatmaq. xoşbaşlamaq.

qüntaylıq **güntaylıq**. qutaylıq. xoşbəxlik. **-**qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır.

qüntə **-ağça gücü qara gündə bəlgürür**, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir)**.**
-ökdəyə günündə, **dələ gündə bayram**. (**ökdəyə**: ağıllı) (**dələ**: dəliyə)**.**
-sağ canlıya **gündə toy**.

qüntə **gündə**. **günüğə**..
-ovçu pişik **gündə yatar**, tündə gəzər.

qüntə **gündə**. -sevgi quşu ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, gələsi **gündə**, başqa budaq tapırda qonur.

qüntə **kündə**. **1**. bezə. topaq. -əkməyin böyüyü bezədən olur. **1**. **kündək**. köbələn. kömələk. kümələk. öbələn. yoğur **(**xəmir**)** topacı. **1**. **kündük. -**suçluların, əsirlərin boynuna salınan kündük, kündə. qara burğa. **1**. **(**əl ayağ vurulan**)** qılav. çalbağ.

qüntə **kündə.** omca. kötük.

qüntə **-**subaya qarısın **gündə boşar**. (subaya boşamaq bilməz nədir).

-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

qüntə -**utanmaza gündə toy**.

qüntə. **1.kündə.** omça. yarılmamış ağac kötüyü **. -**odünçu gözü omçada**..**
-hərdən tapılıb, **gündə batan yar..**
-başdaş olanın dəğər **gündə daşqa başı**. (**daşqa:** daşa. daşə).

qüntəq **kündək**. **kündə**. köbələn. kömələk. kümələk. öbələn. yoğur **(**xəmir**)** topacı.

qüntəqi **gündəki.günkü**.

qüntələyin **gündələyin**. hər gün olunan, qaytalan, tikrarlanan.

qüntəlik -**gündəlik pıroqram**: burutuş.

qüntəliq -**gündəlik gərəclər:** sürsüvat. sürsuvat. sarsavat. sarsuvat. ləvazimat. vəsayil.

qüntəliq **gündəlik**. ruznamə. jurnal. cəridə. qəzetə.

qüntəliq -**gündəlik işlər**: durmuş qulluqları.

qüntən -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

-gecə gündüz çavçalır, **günü gündən alçalır**. (tapmaca) (yaş. ömür). (**çavçalır:** çalğaşır. əlləşir).

-gözəl görkün, **göydə gündən ayınmaz**. (**ayınmaz**: seçilməz).

qüntən **-**erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, **gündən quşluq uçar oldu**. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

qüntən **-gündən küsən** kölgədə qalar.

qüntən **-**sıçan yuvasıda **ışığın gündən alır**.

qüntən -acgözlünün cicikilinin, **gündən günə** dərdi artıb baradur. (**artıb baradur**: artıb gedər)

qüntən -**gün gündən**: günü **gündən**. gündən günə.

qüntoqar **gündoğar**. məşriq.

qüntoquş **gündoğuş**. güntöş. şərq.

qüntöş **güntöş**. **gündoğuş**. şərq.

qüntüq **gündük**. ruzmərrə. -**gündük** yemək. -**gündük** işlər. -**gündük** olay: gündəki oyun.

qüntüq **kündük, kündə. -**suçluların, əsirlərin boynuna salınan kündük, kündə. qara burğa.

qüntüq **kündük.tüngük. tüng.**

qüntüq -**gündük işi görüb qoy**, yarın açsa öz işi. (yarına var öz işi)

qüntür **güntür**. günlük. bir günlük olan. bir gündə olan. -**güntür** yazı: güntür yaddaşt.

qüntüz **-gecə gündüz çavçalır**, günü gündən alçalır. (tapmaca) (yaş. ömür). (**çavçalır:** çalğaşır. əlləşir).

qüntüz **gündüz** .-**gündüz çıra yaxan**, gecə tünə çıxar.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır).

qüntüz -**gündüz yatar yuvada**, gecə gəzər obada. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**)**.**

qüntüz **gündüz**. yarağ. (# **qarağ**: gecə). -**yarqarağ**: gecə gündüz**..**
-tam bir gecə gündüz: butal**..**
-gecə gündüz: gec irtin. -yolun gütdü **gec irtin**.

qüntüzü **gün düzü**. (**gün düzüsü**). gün pıroqramı. -**gündüzü** nədir**:** gün pıroqramı nədir. -**gündüzü** necə keçdi: gün pıroqramı necə keçdi.

qüntüzü **gündüzü**. -uşaq atıya qaytarsa sözü, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, **qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.**

qüntüzün -**gündüzün ikidən biri:** salqın. ertirdən günortaya dək, öğlədən axşama dək aralıq. altı saatlıq ara. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

qüntüzün **gündüzün**. -yava it **gündüzün hürər**. (kal kişi bildiyin bağırar).

qünuqra **günuğra!**. eygün!. vaxtız xeyir.

qünü **1**. şansı. -**günü gətirmiş**: şansı gətirmiş. -**günü gətirmədi**: şansı gətirmədi. -**günü verilmiş**: şans verilmiş.
-**günü dolmaq:** (yetmək. çatmaq. olmaq. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

qünü -ac olub sürünən, **bayram günü ac qalır**.

-damcı damcı donar, **günü gələr dağ olar**.

-gecə gündüz çavçalır, **günü gündən alçalır**. (tapmaca) (yaş. ömür). (**çavçalır:** çalğaşır. əlləşir).

-evrən budur, **günü devrilir yola**, günü devinir gora.

-tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, **qışın günü ayran dolar çanağa**. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

-**dəmalış günü**: tə'til günü.

-qonaqlıq üçü, köç günü. (qonaq üç gün olur).

qünü -**ay günü gözlər**, gün ayı gözləməz..
-**günü qoyub** ay yaşrına sığnılmaz..
-**doğum günü:** doğun.

qünü -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}..
-**günü ətək bilə** basırıb olmaz..
-ay olub günə, **günü (rəqib)**, bulut gizlədir **günü**, **günü** günə satma, xoş keçir **günü**. (**günü**: rəqib)..
-könül sevən xoş olar, **günü keçsə boş olar**. (**boş olar**: heç olar).
-gərəkli nəyi, **gərəksiz günü al**..
-**günü kürk dəğişsədə** günüdür..
-**mut** keçir günü: **xoş** keçir günü.

qünü **günü**. **1**. cəza. -**günün göstərmək**: cəzalandırmaq. **1**. rəqib. qayın. -iki **qayın** ucraşdılar. **1**. çalaçı. umay. umağ..
-**doğuş günü**: doğum günü: yaş günü. təvəllüd.

qünü **günü.** -**günü ötdü**, sözü bitmədi..
-**günü ötər**, sözü bitməz..

-dünəni boş ver, **bu günü xoş ver**, ertin günə pay saxla (**ertin**: yarın)..

-dünü günə bağlamar!, **günü tünə**, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!). (**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar). (**yarınar**: ışınar)..

-**dar günü** uzaq olsun. (yarqış sözü)..

-**bayram günü aşa ne**, savaş günü daşa nə!.**.**

-dünü boşla, **günü xoşla**!.

qünü **-keçən günü sanamam**, yersiz külük çalamam.
-yaşamı satın almamısan, **günü günün ölçürsən**. başa gələn çəkilir!**.**
-alışdığın dadlı bal, **keçsə günü acıyar**.
-**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (boşlunqa: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-**buluş günü:** qiyamət günü.

qünü: -**günü gündən:** gün gündən. gündən günə.

-**soraş günü:** qiyamət günü.

qünübal günübal. günübol. bolagün. günüxoş. xoşgün. xoşbəx. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

qünübol günübol. günübal. bolagün. günüxoş. xoşgün. xoşbəx. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

qünüdür -**ay günüdür**: . doğan çağlarıdır.

qünüxoş günüxoş. xoşgün. xoşbəx. günübal. günübol. bolagün. -**günüballar**: xoşgünlər. xoşbəxlər. -**günüballıq**: xoşgünlük. xoşbəxlik.

qünüq **günük**. **1**. ağgün. yoğşuq. yağşıq. xoşbəx. **1**. kəniz. **1**. xoşbəxt.

qünüqə **günüğə**. **gündə**.

qünüqlüq **günüklük**. xoşbəxtlik.

qünüləmək **günüləmək** cəzalamaq.

qünüm -**aydın günüm,** qara gecəm.

qünüm -**dünü andım günüm keçdi**, yarın gələr, yaşım keçdi. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).

qünüm **-**elim günüm gülməsə, **ayım günüm doğmasın**.
-elim günüm gülməsə, ayım günüm doğmasın.

qünüm **-elim günüm olmasa**, ayım günüm doğmasın..
-elim günüm olmasa, **ayım günüm doğmasın**.

qünüm **-günüm qaçar**, ay qovalar, il yazar (əldən çıxar).

qünüm -elim günüm olmasa, **ayım günüm** doğmasın. (birinin elinə yurduna bağlılığın ötgəzir). (**ötgəzir**: yetirir. müntəqil elir)

qünümə **günümə**. -**ömrümə günümə** nələr! dadanıb.

qünün **günün** .-**günün göylər keçirsin**, ağramın yer götürsün. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}.

qünün -**günün xoş**. (xudafiz).
-olan günün biri yeğ, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

qünün **-günün qızqın çağı**: gün tovu.

qünün -keçinib keçən!. **günün itirən**, yarına qalmaz, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa)..
-**keçmiş günün yadına dalma**, gələcək günün dadını alma. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

qünün -yaşamı satın almamısan, **günü günün ölçürsən**. başa gələn çəkilir!.

qünün -yemə yarmat çörəyin, **günün tapar başqa çalar**. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

qününə -**gününə it ağlamaq:** çox kötüyə, qın dura düşmək. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma).

qününə -**gününə yanmaq**: gününə küymək. yaşamına (durmşuna), durumuna acımaq.

qününtə **günündə**: bir gün. -qaya başında gəzən, **günündə qayar**.

qününtə **-ökdəyə günündə**, dələ gündə bayram. (**ökdəyə**: ağıllı) (**dələ**: dəliyə).
-ümüd gün götürməz, **ümüd günündə doğulur**, günüylə boğulur. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).

qününüz -**gününüz** izqulu bolqu. (**izqulu:** iyqulu. iyi**)** (çağuz uğur keçinişli, uğranışlı olsun).

qünür **günür**. ağımtıl sarı. -**günür** ərik.

qünütür **-**günü kürk dəğişsədə **günüdür**.

qünüvə **günüvə.-günüvə inan**, kəndivə güvən. (yetişər gülün, tapun olsa dərirsin, sağ olsun başın, gəlsə başa çəkirsin.(**tapun**: baxtın). (yaşamı tələsdirmə. sən başardığın gör, çalış işi günündə bitir. olsun ki yarın buralı deyilsin. hamı yarın qonaq çağrıla bilir).

qünüvü **günüvü**. **-**yamanı bırax yaxşını tut, **dünəni bırax, günüvü tut**.

qünüylə **-**ümüd gün götürməz, ümüd günündə doğulur, **günüylə boğulur**. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).

qünüyün -saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, **günlüyün yarına salma**, düşər axşam gecə qalırsın.

qünüz **-**gecə çağlanan, **günüz çağalar**. (**çağlanan:** yüklənən). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı. (gecə basılan, günüz doğar). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı)**.**

-gecə basılan, **günüz doğar**. (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

qünüz **-günüz aydın**: tanqut. səhəriz xeyir.

qünüz **günüz.** (sağollaşma sözü). -**günüz barlı**, təniz sağlı olsun.

qünüz **günüz**. gün. atar. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz.

qünüzə **-**gecəni tanıyaq, **günüzə toy tutaq**..
-elizə günüzə qutluq!.

qünvənctən **-**kişi güvəncdən soxular. (kişi inanandığı yerdən çalınar).

qünyanı **-dünyanı aparmış** çığıran gur.

qünyasın **-**biri qantarla, **biri qan tərlə yapar dünyasın**.

qünyaşarı **günyaşarı.** gün çörəyi.

qünyutun **günyutun**. igirmi dörd saat içində.

qüp **güp. gürüz.** basuğ. basur. dəmir toxmaq..
-**güp güp: gürs gürs. kös kös.** -**ürəyi kös kös** (gürs gürsürəyi kös kös (gürs gürs) döğür.

qüp **küp 1**. **<> qub**. **1**. təpir tüpür. -**tüpür** qarınlı. **1**. təbən. təpən. -bir **təbən** bal.. -**acıtğan küp**: sırsız (şirsiz) küp.

qüp **küp**. **küf**. **küv**.

qüp **küp**. tağar..
-ocaq çayı, **küp pendiri**, isti çöçə, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü).

qüpçü **küpçü**. **küpəçi**. torbaçı. kələkçi. **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar).

qüpə **-başın hər küpə soxan** sonunda boyaqçı olur.
-köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar). (**küpçü: küpəçi**. torbaçı. kələkçi).

qüpə **küpə**. bardaq. livan. -**küpə salmaq**: **küpə çəkmək**: bardaq ile sırt ağrılarına uyqulanan otaçılıq.

qüpə **küpə. köpə.** coşun. zireh. çulba. çülbə. cübbə. (< **çulqa**). çuvar. çuqar. çuval. çoğal. çuğal. (< **çulqa**).

qüpəçi **küpəçi**. **küpçü**. torbaçı. kələkçi. **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar).

qüpəçiyə **küpəçiyə**. torbaçıya. kələkçiyə. **-**köpəçi küpəçiyə aldanar. (**köpəçi**: köpə yürən. tamahkar).

qüpənmək **küpənmək**. **küpünmək**. **güvənmək**. qopanmaq. şişinmək. maxdanmaq. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**.

qüpərmək **güpərmək. köpərmək. pökmək. köpmək.** şişmək. şişərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq.

qüpərmək **küpərmək <> qubarmaq**. şişmək.

qüpərtiş **küpərtiş**. qabartış.

qüpərtmək **küpərtmək**. qabartmaq.

qüpəştə **küpəşdə**. **qopuşda**. **1**. yarım bir metrəlik səggi. **1**. dam, eyvan qırağında qurulan kiçik duvar.

qüplə **küplə** > **xele**.

qüppü **güppü. pöggü. köppü.** (< **pökmək. köpmək**: şişmək) köpmüş, şişmiş olan. -şehdən suvağda, gəcdə pöggülər oluşmuş. -porsuq kimi **pöggü** qalmış.

qüppürmək **güppürmək. köppürmək. pöggürmək.** şişmək. qabarmaq. yellənmək.

qüppürüş **güppürüş. köppürüş. pöggürüş.** şişiniş. qabarnış. yelləniş.

qüppürüşmək **güppürüşmək. pöggürüşmək. köppürüşmək.** şişinmək. qabarınmaq. yellənmək. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan).

qüps **güps > kös. küs**. yekə təbil, dövül.

qüpsəmək **-güpüz güpsəmək:** qopuz çalmaq.

qüpü -bilik **küpü**, yol **küpü**. (**yol**: tədbir).(çox bilən eyi yol seçir).

qüpüc **güpüc**. **güpün**. çöğüc. çöğüş.

qüpücləmək **küpücləmək**. zərbə endirmək.

qüpül **küpül**. yoğun. qabaq. gobut. kobut.

qüpün **güpün**. **güpüc**. çöğüc. çöğüş.

qüpünmək **küpünmək**. **küpənmək**. **güvənmək**. qopanmaq. şişinmək. maxdanmaq. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**.

qüpüt **küpüt**. qıpıt. qıbıt. tulum. dəridən qab. -bir **qıbıt** yoğurt.

qüpüz **küpüz.** küvəz. qopaz. qurra. faxir. müftəxər. -ərdəm dilib, öğrənibən olma **küvəz**, ərdəmsizin öğünsə, anmağızda engilər. -kim gur bolsa **küvəz** bolur: güc, öğüş gətirir: qudrət mədh sevdirər..
-**güpüz güpsəmək:** qopuz çalmaq.

qür **gür**. **gur**. kürən. gürən. guran.

qürcəq (arac) **kürcək > kürək**.

qürevi **kürevi**. topağı. yuvarı.

qürə **kürə**. **1**. yuvarlaq. boğçal. **1**. yuvun. şar. -yer **yuvun**: yer kürəsi..
-**yer kürəsi**: topcar..
-**hava kürəsi**: torun.

qürə **kürə**. metro.

qürə **kürə**. toğalaq. şar. -**yer toğalağı**: yer kürəsi.

qürəc **kürəc**. topac. yuvac. şar. -**yer topacı**. yer kürəci. -**dal topaç**: yarım kürə.

qürəcmək **kürəcmək**. **kürəşmək**. **güləşmək**. -dörd bağadur kürəşir, heç biridə yenilməz. **(**bilməcə**)**. **(yaz**. **yay**. **güz**. **qış)**.

qürəq **kürək**. **1**. < (arac) **kürcək**. **1**.(sürək). eşgə. eşgək. (qayığda, gəmidə suyu **eşən** arac).**1**.avar (**< av**).

qürəq -**qaşqaykürək**: kimliyi arxadan belə bəlli olan. -**qaşqaykürək** cında: el içində adlım qəhbə.

qürəq -**yüklənib kürək**, sindirib ürək, qopmaq bilmir dil sevgisi.

qürəqən -**gəlin kürəkən**: bəybəgim.**.**
-qaynatsı evində qalan **kürəkən**: iç güvey.

qürəqən -**işin dadın kürəkən alır**, sağduşa gözləmək qalır. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

qürəqən **küyəv**. -qız verib küyəv alıb.

qürəqləmək **kürəkləmək**. kürəyinə, çiğninə almaq. arxaşmaq.

qürəqləri -**qayıq kürəyi**: balaq.

qürəqli **kürəkli**. çağınlı. yağınlı. dağınlı. çiğinli. omuzlu. sağlam. güclü.

qürəqtaş **kürəkdaş**. qayağandaş. saçıt daşı. lovhə daşı.

qürən 1. **kürən**. gürən. guran. gur. gür. **1**. **gürən**. kürən. guran. gur. gür.

qürən **gürən. kürən.** qoyuq. doruq. toğur. qara ilə al arası boya.

qürən **kürən**. **küyrən**. **(**< **küymək**: yanmaq**)**. qəhveyi. -**qarağan küyrən**: tüd qəhveyi..
-**ağçıl kürən**, **qoyan**, **qonğur**: açıq qəhveyi..
-**qızıl kürən**: qonğur. qəhveyi.

qürən **kürən.** qoyuq. doruq. toğur. qara ilə al arası boya.

qürən **kürən**.iti axar. iti cərəyan.

qürəsəl **kürəsəl**. toçobal (**toç**: tus. tut. tam).((**obal**: imum).

qürəş -**başa gürəş**: başal. yarışın, yarışların sonuncu bölümü. birinclik yarış. final. -**başala qatılmaq**: baş gürəşə qatılmaq. finalda iştirak edmək.

qürəş **gürəş**. **1**. uruş. mubarizə. cəng. -ölüm dirim **gürəşi**. **1**. mucadilə. mubarizə. **1**. mubarizə. -qıyın **gürəş**: çətin mubarizə**.**.
-qarşı gürəş: mucadilə. -**qarşı gürəş yürgüzmək**: mucadilə aparmaq.

qürəşçi **gürəşçi**. **1**. isporçı. təpirçi. tamırçı. idmançı. vərzişkar. **1**. mubariz.

qürəşçin **gürəşçin**. -**gürəşçin atan olursada**, yıx. (**gürəşçin**: meydanda olan rəqibin).

qürəşiş **kürəşiş**. **kürəşmə**. **güləşiş**. **(**< **kür**. **gür**. **gur)**. **1**. çarpışma. döğüşmə. mubarizə. **1**. çalışma. cəhd. qeyrət.

qürəşmə **-güclü ilən gürəşmə**, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti) {işivi yoluvu, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün)}.

qürəşmək -**başa gürəşmək:** birinclik yarışda olmaq. -o çox yarışlara qatıldı, ama **başala** (başa gürəşə) heç çağun çatmadı.

qürəşmək **gürəşmək**. **gücəşmək**. **küräşmək**. **kürəcmək**. **güləşmək**. birbirin itmək. **(**# **cürəşmək**: birbiylə yol gedmək**)**.

qürəştə **-**at yürüşdə, qurd yırtışda, **ər güräşdə**, batır savaşda.

qürəştən **-**yıxılan, **gürəşdən doymaz**. (öc isi (hissi) için oyar).

qürəyə **kürəyə** .-**kürəyə salınan** çantanın, çiğindən aşırma bağları: çalbət.

qürq **-günü kürk dəğişsədə** günüdür..
-gün kürk dəğişsədə gecə düşər. (olacaqdan qaçaq yox).

qürq **kürk**. dəridən yapılmıç iki üzlü geyim..
-**kürk yatmaq**: qurqanmaq. qol qanatın açıb, gərib oturmaq.

qürq **kürk.** post. **-**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, **quşun gönü post olmaz**. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi).

qürqəmək **kürkəmək**. **kükrəmək.** kişnəmək.

qürqüb kürküb. ıldırım şaxıb. -**kürküb** ürəkdə uşənc köçdü. **()** (**uşənc**: çəkinmə.qorxu (# **işənc**: güvənc. itminan))

qürqün **kürkün**. **-börkün kürkün** yığıb getdi.

qürqüncə **kürküncə.**ürküncə: ürfüncə. -kül ürküncə, köz ür. (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

qürqünə **kürkünə**. -kəndi oyuna qapılıb, **kürkünə büründü**.

qürqünmək **qürğünmək.** dürünmək. dürtünmək. qaşınmaq. -nəyə belə **dürünürsün**.

qürqünmək **kürkünmək**. **ürkünmək**.

qürqür **gürgür.** gurgur. gurulucu. carcar. çağçağ. çoğçoğ. küyküy.

qürqürmək **kürkürmək**. gügrəmək. qoruldamaq. -göy **kürkürür**: göy **kükrürür**.

qürqüş **kürgüş**.şuriş. dalğaş.

qürmək **gürmək.** gurlamaq. itinib üzə girmək. -nə belə utanmazca **gürürsün**.

qürnüş **kürnüş**. **kürünüş**. **yükünüş**. > {**korniş** (fars)}. nərsənin çək dartısın, ağırlığın yüklənmə. **1**. tə'zim edmə. **1**. riku'. **1**. ibadət. namaz. {namos. (sanskirit)}.

qürrüng -**gəp gürrüng**: söz.

qürs **gürs gürs: güp güp: kös kös.** -**ürəyi kös kös** (gürs gürsürəyi kös kös (gürs gürs) döğür.

qürsəq **kürsək**. **1**.qızmış. (həşəri). **1**. har.

qürsi **kürsi. küsri**. **əğsi**. qayağ**.** ayağu. qabırqa sümükləri, dəndələri.

qürsü **kürsü. 1**. sərgə**.** miz. masa. ustol. **1**. peşxan. **1**. səggi. tiribun. **1**.(**küysü**). qorsun (od qabı). içinə köz qoyub, üstü örtulü quraq (cihaz).

qürsüyə **-**açıqdır ağzı, söyləyir elim, **mindirəm gərək kürsüyə dilim**.

qürşan **gürşan.gürşən** {> xursənd (fars)}. çox sevincli. şat.

qürşən **gürşən. gürşan** {> xursənd (fars)}. çox sevincli. şat.

qürşür **-**oynur utur, gürşür yıxır. (**gürşür**: güreşür).

qürt **-kürd ha belə dəğişsədə**, kütlügündən əl çəkməz. (**kütlügündən**: yamanlığından. kötülügündən. anlamazlığından)

qürt **kürt. kürüt**. ürkün. vəhşi.

qürteq kürdek. üslükheyimi olan qolsuz geyim. kəpənək.

qürtə **kürdə. kürüt**. **1**.xam. **1**. yüklə, bağlacın, qabın (zərflə məzrufun) birgə çəkisi.

qürtə **kürtə**. **güdə**. **kütəcə**. **güdəkcə**. **qurtqa**. (bu sözlərin hamısında güdəli, qırıqlı, uzun omamaqlıq bəs bəlli). əğnə geyilən qıssa geyim.

qürtüq **kürtük**. kütcə. > qurtqa **(**rus**)**. qutqa. gödəkcə. kot. xot. çəpən. çapan **(**< **qab)**.

qürüq **kürük**. **(sürük)**. **1**. qaba güclu. quduruq. vəhşi. **1**. odlu. **1**. ütük. şəhvətli. {**# zürük (çürük)**: zayıf}.

qürüqəy **kürügəy.** itcik. acıntay. aqresiv.

qürüm -**güng, gürüm, ibrik** kimi qabların ağız lülüş, boyun bölümü: qonqıla. qonqula. qondıla. qondula. qoyqula. qoyqula. qonyıla. qoydula.

qürün **kürün.** xaral. böyük çuval.

qürünğ -**gəp gürünğ**: söz söhbət.

qürünüş **kürünüş**. **kürnüş**. **yükünüş**. > {**korniş** (fars)}. nərsənin çək dartısın, ağırlığın yüklənmə. **1**. tə'zim edmə. **1**. riku'. **1**. ibadət. namaz. {namos. (sanskirit)}.

qürüş **kürüş**. **1**. > xuruş. nə'rə. **1**. (**sürüş < sürmək**). sürüç. pırosə. **1**. dolğuş. tüpüş. aşub. üsyan. iğtişaş. **1**. vəhşət. -nədir bu **kürüş**, **ürüş**.

qürüşmək **kürüşmək**. nə'rə çəkmək.

qürüt **gürüt**. **1**. təşviq. **1**. **kürüt**. alqış.

qürüt **kürüt**. **1**. qoyum. ürf. sünnət. **1**. **kürüt!** təşviq!.

qürüt **kürüt**. **kürdə. 1**.xam. **1**. yüklə, bağlacın, qabın (zərflə məzrufun) birgə çəkisi.

qürüt **kürüt**. **kürt.** ürkün. vəhşi.

qürütmək **1**. **gürütmək**. məcbur edmək. soxlamaq. zorlamaq. -siz bu işə **gürütən**. yoxdur. -**düş<u>gürütmək</u>**: düşməyə soxlamaq. **1**. **kürütmək**. təşviq edmək.

qürüz **gürüz. güp.** basuğ. basur. dəmir toxmaq.

qürüz **kürüz**. zahid.

qürüzmək **kürüzmək**. (> **qoriz**). çəkinmək.

qürz **gürz.** toyqa. toxqa. toqqa. zopa. çomaq. başı şişik, topuzlu dəğənək.

qüs **kös. küs**. < güps. yekə təbil, dövül.

qüsbə **küsbə.** köçbe. çöküntü. çökəl. çökmə. torta. tortu. (risub. təhnişin).

qüsəqən **küsəgən**. **kütsük**.

qüsəqən **küsəgən**. qırılqan. əl dəğmə düşər.

qüsəqənlik **küsəgənlik.** qırılqanlıq. əl dəğmə düşərli. -**qırılqanlıq** edmə.

qüsən **-gündən küsən** kölgədə qalar.

qüsən -küsmə!. **küsən, paysız qalar**, şamsız yatar.

qüsən -tutan bitirdi, **küsən itirdi**!.

qüsqün **küsgün**. **küsük.** qırqın. -o məndən **qırqındır**. -könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, ayağ gedməz, baş gedməz. (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

qüsmə **-gerçəklə barış, yalandan küsmə!!.**

qüsmə -**küsmə**!. küsən, paysız qalar, şamsız yatar.

qüsmək **küsmək**. **kövsünmək.** -hər nəyilə **kövsünmə**, hər yel ilə övsünmə. (hər nədən küsmə, hər yel ilə əsinmə).

qüsmək **küsmək**. kütsəmək.

qüsməz -yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, **küsüb küsməz barışıq**, ara yaman qarışıq.

qüsmüş -adı tutulmayır meşədə, **küsmüş ayı meşədən**!.

qüsmüş **-boyası küsmüş:** boyası atmış.

qüsri **küsri**. **kürsi. əğsi**. qayağ**.** ayağu. qabırqa sümükləri, dəndələri.

qüssə **tussə**. tutuqluq. tutqunluq. (< **tutmaq**). qəm. -**tüssə** basıb qussə **tutub** könlümü.

qüstah **güstah.** gözüdağlı. {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. gözü dağ görmüş. qorxmaz.

qüstahlıq **güstahlıq. itizlik**. -urcunuşa, itizliyə baxmayın. (**urcunuş**: cəsarət).

qüstaqlıq **güstaqlıq. qostağalıq. < qozatlıq**. bir bəlli ölçüdən aşmalıq.

qüstə **küsdə**. küsdürüb, qısdıran bağ. zəncir. -**küsdəli** qollar. bu öpüşdə işləməz dodaq, əli bağlı, **qolu küsdə**, ürəkdi düşər, ayaq, üsdə!.

qüstəqlik **küstəklik.** burkmazlıq cəsarət. -**burkmazlığa baxmayın**: cəsarətə baxmayın cəsarət olmasın.

qüsüb -yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, **küsüb küsməz barışıq**, ara yaman qarışıq.

qüsücü **küsücü**. morunçu. burun sallayan.

qüsüq **küsük. küsgün**. qırqın. -o məndən **qırqındır**. -könül qalırsa qırqın, qaş oynamaz, ayağ gedməz, baş gedməz. (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

qüsüq **küsük.** -**küsük boruq**: soluq boya.

qüsüq **küsük**. -**yaşama küsük**, üzük yaşar. (**üzük**: narahat. huzursz). (kəndindən küsən (kənidini bəğənməyən, özünü gönməz, özündən razı olmayan), yaşam gülməz).

qüsür **küsür. -**izdə qalır, küsür, önə keçir, qusur.

qüsür **küsür**..
-az yeyir **küsür**, çox yeyir **qusur**.

qüsürsə **-balıq küsürsə sudan**, yaşam köçər ondan.

qüsürsə **küsürsə**. -dil, **küsürsə dildən**, dil, qarğayar yiyəsin..
-dil, **küsürsə dildən**, dil, tanımaz yiyəsin.

qüşq **küşg**. **küşg**. **köşg**. **kuşq**. (**< köç**). **1**.yaylaq evi. bağ bağavlı yerdə qurulan ev baraq. **1**. köşlük. köçün (ailənin) oturduğu böyük yer. **1**. **kuşk**. otaq. **1**. **köşg**. **küşük**. **köşük**. {**çəkmək**. **çökmək**}. koşk. kiyusk.

qüştüq -**girə düşdük:**. ilməndik.

qüştürə **küştürə**. **çöktürə**. **söktürə**. **çöştürə**. təxdədə iv, yapluq açma aracı.

qüşüq **küşük**. **köşük**. **küşg**. **köşg**. {**çəkmək**. **çökmək**}. koşk. kiyusk.

qüşüncəli **düşüncəli**. anğın. əndişəli. fikirli.

qüt **1**.**küt**. **kit**. tünükə. şort. **1**.**güd**. novbət. -**güddən** çıxma. -**güdə** gir. **1**. **güt**. köçüş. ibnə. **1**. **güd!**. gözlə. -biraz **güd** gəldim. -**(**tilfunda**) güdün**: quşi.

qüt **1.küt**. kötü. **-**mut qapısı çalınmadan açılmır, **küt qapısı çalınmadan açıqdır**. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**mut**: iyi). **1. küt**. qat. yad. tərs. qarşı. muxalif. zidd. əleyh. **1.küt.**əziyət. **1**.**küt.**kot. kor. kesgin olmayan **.1. kut.** pis. (> **mırt**). (# **mut:** xoş)..
-küt piçaq **ələ küt verir**. (**küt verir:** əziyət verir). -başdan dibə **kütdüda**..
-verən əli tut, **alan əli güd**..
-**küt qarı:** deyingən qarı. sinsidən xanım.-küt qarı dilə, küt pıçaq ələ küt verir . (**küt verir**: kötü gəlir. zərər verir)

qüt **-**gengəşli iş **küt gəlməz**. (**gengəş**: muşavirə). (**küt gəlməz**: arada sınmaz. pozulmaz).
-küt gəlir: bacaracaqsız olur. qısa gəlir. **-**iki ağız bir olcaq, **bir ağız küt gəlir**.
-göt atandan, **küt tutandan uzaq**. (uca gedib başarıq bəsləyəmən).

qüt **-küt qayçı**, dərziyə korac. (**koraç**: işini pozan, sınıxlayan ararrac!)..
-**küt küt: kit kit. qırt qırt. xırp xırp**. -qıranı **kit kit** yemək.

qüt -**küt olan**: kort olan.kütlü. küttü: beyinsiz. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.

qüt **küt**. **1**. güdə qalın **(**uzun, sivri iti olmayan**)**. **1**. kəsməz. tə'sirsiz. əsərsiz. -**küt** tədbirlər. **1**. bucaq. qınqıyıq **(**qınqıy yer**)**. qınqucaq. qorqacaq. quytu, qıraq yer. -bir **küt** bulub dinc aldı. **1**. ötməz. **1**. (**küt**. **köt**. **kət**. **kit**. **qat**). bu səslərin həpsində qalınlıq **(**yoğunluq. oyumluk**)** anlamı var. **(kütülük**. **kötülük**. **kətlik**. **kitlik**. **qatılıq**). **1**. **küt (**<> **tük)**. **(kütə <> tütə > tudə)**. top. taya. qalaq. püştə. **1.** kütək. kot. kəsməzək. ötməzək. kəsməz. -**kütək** piçaq əl kəsər. **1**. kasad. kəmin (yeyin

olmayan). yavaş. **1**. yoğun. qaba. **1**.**kötü**. qəbih. pis. 2.bədbəx..

-kit küt: boğur toxur: dinməz söyləməz. lam kam..

-küt kütək sut o kur..

-bağırqüd: vicdan.

qüt **küt**. şey. nəsnə. cism. objekt. yansız.

qüt **-**usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin. (**qatda**: yanında. huzurunda).

qütaçuqdan **kütaçuğdan** (**küt**-**açuğ**-**dan**). bədbəxlikdən.bəd şansıdan.

qütaqız **kütağız. kütağuz**. **küt ağuz**. sözün başa salanmayan.

qütaquz **kütağız. kütağuz**. **küt ağuz**. sözün başa salanmayan.

qütay **kütay**. korbax.

qütay -**qutay kütay:** yoşbax qarabax. xoşbəx bədbəx.

qütayaq **kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.

qütaylar **kütaylar.**-qutaylar iş üsdə, **kütaylar yataqda ölür**. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(kişi işdə gərək).

qütaylı **kütaylı**. baxtı qapıq. korbax. **(# qutaylı**: baxtı açıq).

qütaylıq **kütaylıq**. korbaxlıq.

qütaz **güdaz**. alçuğ. duzağ. tor. fənd. kələk.

qütaz **güdaz.** qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. şikəncə. cəza.

qütbaş **kütbaş**. **kütbeyin**. bunaq. bunğaq. buğaq. bulnaq. xirift.

qütbaşı **kütbaşı**. qulağa. qoşunda qubbalı, dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə.

qütbeyin **kütbeyin**. **kütbaş**. bunaq. bunğaq. buğaq. bulnaq. xirift.

qütbeyin **kütbeyin**. kütgən.

qütbeyin **kütbeyin**. qaraqur. qaraqaptur.

qütbeynitə **kütbeynidə**. **beynikütdə**. **-beynikütdə** ut olmaz. (kütbeynidə utanc olmaz).

qütcə **kütcə**. kürtük > qurtqa **(**rus**)**. qutqa. gödəkcə. kot. xot. çəpən. çapan **(**< **qab)**.

qütev **kütev. kötev**. alçaq, kiçik, bir qat ev. -**kütevlər,** yoxsun yerlər.

qütevlər **-kütevlər, yoxsun yerlər**. **(kütevlər:** alçaq, kiçik, bir qat ev).

qütə **1**. **güdə**. kəltə. qalta. qıssa. basıq. -boydan **basıq**. **1**. **kütə**. çox. -kütə **öcət**: çox inad. -**küt kütə**: çox çox. -**kütə bol**: çox bol. -parayla yollar **(**imkanlar**) kütə bol** açılır. **1**. **güdə**. qınqa. kiltə. qıssa. **1**. **güdə** > gədə. alçaq. **1**. **güdə**. kəltə. qıssa. -**kəltə** saç..
-**qısa, güdə boy:** çutuk. çotuq. çıtıq. çitik..
-**güdə pota**: tokur. külə şişman..
-**güdə tuman**: kütmən.

qütə **-güdə boylu**: kötəl. kütəl. güdəl..
-**güdə, yoğun çunuq**: kötək.

qütə -**güdə yatmaq**: **güdə durmaq**: gözləmək. bəkləmək.
-yorqan güdə qıs ayağun, için çəkmir, qıs boğazun.

qütə **güdə.** cılqı. culqa. cıqqılı. -**culqa barmaq**: çoçola barmaq.

qütə **güdə.** çala. -**güdə beyin:** çala beyin. axmaq. -**çala boyun**: güdə boyun.
-**çala boylu**: güdə boylu.
-yaşam güdə, sayılmaz kaçı, günlərivə, qatma acı!. (**kaçı**: neçəsi).

qütə **kütə**. **kətə**. **kütəl**. **kitə**. yoğur ortasına göy gövərənti qoyulub, böyrəyi bükülüb, yağda qovrulan böyrək. böyrək biçili, yağda qızarılan yemək. piraşgi.

qütə -**sıx, güdə tikə, geyim:** tingə.

qütəc **kütəc**. **kotac**. (kütəş**)**. araba hızın almaq üçün yol ortasında qoyulan hörgüc. **(**dəvə boynu**)**. sürətgir.

qütəçi **güdəçi**. **güdücü**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

qütəq **güdək**. **1**. (**güdələk > kutulə**). güdə mazalağ: güdə qol qıçlı, pota kimsə. **1**.(> kutah. kütülək. > kutulə). **1**. gözlənilən nərsə. movud.**1**.**gödək**. > **kudək**. tifil.

qütəq **güdək**. **kötək**. (**1**. < **kotaq**: götək: yoğun.**1**. < **güdə**: qıssa. **1**. < (**köt <> döğ**) **döğək**). **1**.(qıssa dəğənək). yoğun, güdə, bərk çubuq. batım. (gənəlliklə birin, nərsəni döğməkdə işlənir). gizirlərin, güdücülərin, qaravulların əl ağacı. **1**. (döğək). zərb.

qütəq **güdək.gödək.**

qütəq **kütək**. **1**. yavşaq. yavaş olan. astaq. asta olan. **(**kondro**)**. -**kütək** araba. **1**. kasad. rakid. -alver çox **kütəkdir**. **1**. çala görən. yaxcı seçib, kəsə bilməyən göz. nəzdikbin. -**kütək** göz. **1**. küt. kəsməzək. ötməzək. kəsməz. -**kütək** piçaq əl kəsər.. -**küt kütək** sut o kur.

qütəqçi **güdəkçi.** güdücü. izərçi. muraqib olan.

qütəqitmək **kütəgitmək**. yavaşlatmaq.

qütəl -bu yerin **kütəl** eli yoxdur.

qütəl **kütəl**. **1**. **küt**. -**kütəl** sözüm keçmir mənim: sözüm kütdür. **1**. yavşaq. yavaş olan. astaq. asta olan. təmbəl. -**kütəl** kişi. **1**. asdan. **1**. **kütlə**. yığın. topar. tudə.

qütəl **kütəl. gütəl** {(**1**. < **götəl < göt**: kök. dib). (**1.** < güdmək **< göz**. **gözmək**. gözəmək)**.** (**1. götürmək**)} **1**. çevrəsi açıq yerdə hündür təpə. **1**. yanda götrülən nərsə. yük. ağraq. tuşə. -yol uzaq, **kütəl** ağır. **1**. heykəlli. **1**. yük arabası. (taksıbar). **1**. kitəl. yas günləri, küçə çıxışlarında al qara bayraqlarla götürülən, bəzəkli bəzəksiz, yastıq biçimində başı süslənmiş bayraq. -**köv kütəl**: (**köv**: kös, təbil). hay küy. dəm təşgilat. **köv kütəlivi** yığ çəkdir (sikdir). -ələm kütəl: böyük çıxışların, dəsdələrin önündə götürülür. **1**. yədək. asqıda götürülən at. (rikabi). **1**. kök salmış. yerli. -bu yerin **kütəl** eli yoxdur. -qonağ gəldi, kütəl qaç. (yersiz gəldi, yerli qaç)**1**. (həmrah). -xan **kütəlləri** ilə birgə endilər. -özü ilə də iki **kütəl** gətirmiş. **1**. ağacın dibindən çıxan azuq (artıq qol). **1.güdəl**. **kötəl. kütəl.** güdə boylu. **1.kötəl. güdəl**. güdə boylu.

qütəl **kütəl**. **kətə**. **kütə**. **kitə**. yoğur ortasına göy gövərənti qoyulub, böyrəyi bükülüb, yağda qovrulan böyrək. böyrək biçili, yağda qızarılan yemək. piraşgi.

qütəl **kütəl**. **kötək**. yoğun, güdə dəğənək.

qütələk **kütələk**. asdalaq. susdalaq.

qütələq **güdələk**. (**> kutulə**). **güdək**. güdə mazalağ: güdə qol qıçlı, pota kimsə.

qütəliq **güdəlik** > **gədəlik**. alçaqlıq.

qütəlləmək **kütəlləmək**. **kötəkləmək**. yoğun, güdə dəğənəklə döğmək.

qütəllik **kütəllik**. təmbəllik. **(**yavaşlıq. astalıq**)**. -**kütəllik** edib qalıb yoldan.

qütəltiqcə **güdəldikcə.-güdəldikcə yol**, döngə azalır, uzandıqda, döngə çoxalır. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

qütəm **kütəm**. **kotam**. bağlam. tutam. top.

qütən **1**. **güdən**. arxac. hami. güdən. qutan. **1**. **kütən**. **kütənə**. kot. paltodan qısa geyim.

qütən **güdən**. (heyvanları). çoban. otac. otaran. otarçı. oturçu.

(**siba** (**sumer**): pastör).

qütən **güdən**. -yolun tutan, çata çatdı, **ağız güdən**, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..
-yolun tutan, çatın almış, **ağız güdən**, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.)..
-yolun tutan, çata yetdi, **ağız güdən**, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi)..
-yolun tutan, barqınar, ağız güdən, aldınar (barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınar: mə'təl, avara qalar)..
-yolun tutan, bardınqar, **ağız güdən**, aldınqar. (bardınqar: əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınqar: əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar).

qütənbər **kütənbəl**. (**küt**. **göt**). yeyib içib götün yapan.

qütənə **kütənə**. **kütən**. kot. paltodan qısa geyim.

qütənlər -**güdənlər gədiyə düşər**. (**gədiyə**: doğanaq. boğnaq)

qütər **güdər**. baxar. -kölükdə yatar, **min qoy baxar**. (tapmaca) (it).

qütər **güdər. yoxlar.** -əl toxlar, **göz yoxlar**..
-**börü boran güdər**, çovğuna təpər. (**boran**: yelli küləkli, qarışıq alıq, hava). (**çovğun**: yelli küləkli, qarlı qalıq, hava). (qurd qar yağışı keşinlər, avılqar**).**

qütər **güdər**.-**yer əkən buğdasın güdər**, saman özün yetirər.

qütər **-kişi sevdiyin güdər**, dişi sevildiyin.

qütəsür **kütəsür**.qaramsar. pesimist. -bunlar tam **qaramsar** düşüncə, qara duyqu.

qütəş **kütəş**. **kütəc**. **kotac**. araba hızın almaq üçün yol ortasında qoyulan hörgüc. **(**dəvə boynu**)**. sürətgir.

qütəyin **kütəyin**. dibdən. imumiyyətlə. -**kütəyin** siz bunu yapmazsız.

qütəysə **-qılıncın güdəysə**, bir atdım öngrək ol.

qütəzimək **kütəzimək**. yorulmağa başlamaq.

qütəzmək **gütəzmək**. **gözətmək**. saxlamaq. sakınmaq. çəkinmək. -ora gedməkdən **gütəz**. -**gütəzmədən** girdi içəri.

qütqən **kütgən**. (**kütəgən**. **kütəcən**). **1**. olduqca, çox quyuq, yoğun, qalın olan. 2. kütbeyin.

qütqəniş **gütgəniş**. bəkləyiş. gözləyiş. intizar.

qütqirmək **kütgirmək**. **kotgirmək**. kotan kimi yerə taxılıb durmaq. birdən **(**tax deyib**)** durmaq. -yanacağ qurtaran kimi araba yolarasında **kütgirib** qaldı.

qütqüt **kütküt**. **hüthüt**. şanapipik.

qütqüzmək **gütgüzmək**. **gözgütmək**. **güdmək**.

qütlə **kütlə**. körtük.

qütlə **kütlə**. **kütəl**. **1**.yığın. topar. tudə. **1**.qaraçuğ. xalq. əvam.

qütlə **kütlə**. **kütvə**. **kitvə**. hər nəyin bir yerə komalaşmışı. tudə.

qütləq **güdlək**. güdələk (> **kutulə** ($_{fars}$)). yarmaca. qısa boylu olan.

qütləmək **güdləmək**. novbət çəkmək. -çox **güdlədimdən** çıxma. -**güdə** gir.

qütləşmiş -beyinləri sulanmış, **qafaları kütləşmiş**, içərləri hislənmiş.

qütlü **kütlü. 1.küttü**. beyinsiz. küt olan. kort olan. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.**1.**kütov. köhnə beyin. qanmaz. axmaq**.-**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).

qütlü **kütlü.** pis. -başı qutlu, **sonu kütlü**: başlanqıcı iyi, sonu kötü.

qütlüqündən **kütlügündən.** yamanlıından. kötülügündən. anlamazlığından. **-**kürd ha belə dəğişsədə, **kütlügündən əl çəkməz**.

qütlütür kütovdur. köhnə beyindir. qanmazdır**.-**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan) (**kütlü**: kütov. köhnə beyin. qanmaz).

qütlüyə **-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara'**, qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur.

qütmaqta **güdmaqda**. gözləyir. -sizi nələr **güdmaqda**.

qütmə **güdmə**. **-**pozan əldən duz güdmə, **yalançıdan düz güdmə**.

qütmə **kütmə** (**küt**: yoğun). toxmaq çeşiti.

qütmək -analarca sevi **güdmək**: **qılmaq**. **göstərmək**.

qütmək **güdmək**. **1**. baxmaq. -xəsdə **baxmaq**. **1**. **gözgütmək**. **gütgüzmək**. **1**. asramaq. əsrəmək. gözləmək. mahafizət edmək. -kəndi başın **əsrə**..
-**güdüb oturan**: güzlər duran. müntəzir olan..
-(tilfunda)-**güdün**: quşi. -bir dəyqə **güdün**..
-**nərsənin oluşun güdmək**: yanğutmaq. əsistanlıq edmək.

qütmək **güdmək.** qoraqmaq. qoruqa qoymaq. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq.

qütmək **gütmək.** sürmək.

qütməliyik **güdməliyik.-biz yaşamı güdməliyik**, ölümü yox.

qütmən **kütmən**. güdə tuman.

qütməz **güdməz.** -küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz)..
-arpa əkən, **buğda güdməz**.

qütmüq **kütmük**. **kütüm**. alçaq, kiçik çalbağ, çarpaya.

qütov **kütov.** kütlü. köhnə beyin. qanmaz. axmaq**.-**bu kişi kətli deyil, **kütlüdür. (kətli**: kətdə, köydə oturan).

qütrüm **kütrüm**. **1**.alçaq səggi. (**götrüm**: uca səggi). **1**. toplumun yoxsul qatı. aşağı təbəqə. **1**. həşdi. keçmişdə böyük evlərin (sarayların) önündə olan çuxurluq.

qütsanay **küt sanay**. kutah bin.

qütsəmək **kütsəmək**. küsmək.

qütsənmək **kütsənmək**. qussələnmək.

qütsüq **kütsük**. **küsəgən**.

qüttay **küttay**: qaragün. qarabax**. -itirib qutulan**, güntay, **itirib tutulan, küttay**. (**güntay**: günlü. xoşbax).

qüttə **-bu küddə ki yoxdur beyin**, ötür otlasun az deyin. (**küddə**: axmaqda).

qüttəq dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan.-**küddək əgər padişəhi şəhr ola**, sih götünü dərvazadan sal yola.

qüttəq **güddək**. quyruğu, ardı, dalısı güdə, qısa olan.

qüttəq **kütdək**. axmaqyana. əxməqanə.

qüttələnmək **kütdələnmək**. kütləşmək. kortalanmaq.

qüttü **küttü**.**kütlü.** beyinsiz. küt olan. kort olan. yaman kimi işlənən **"kətdi"** inin doğru deyişi **"kütlü"** dür.

qütü **güdü**. **1**. intizar. **1**. uma. ümid. -**güdü** üzülmədim, sən gələcəksin.

qütü **güdü. güdük.** sorğa. təmənna.

qütü **güdük.** sorğa. təmənna.

qütü -**gönünə güdü sızmasın**: ürəyivə quşqu damasın.

qütüb dur **güdüb dur**. gözlə.

qütüb **güdüb.** gözlək. -illər **arzığıb güdüb** qaldıq.(arzılayıb gözlək durduq).

qütüb **güdüb.** -**hər yerdə güdüb durar**, istəyirsə tutub udar (tapmaca) (**ölüm**).

qütüc **güdüc**. qərizi.

qütücü **güdücü**. **1**. **güdəçi**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar. **1**. hərasət işçisi. **1**. qaravan qaraman. **qaraval**. **qaravul**. (< **qaramaq**). keşikçi. nigəhban. **1**. qaran (< **qaramaq**). nigəhban.

qütücü **güdücü.** ayavçı. muvazib olan.

qütücü **güdücü. güdəkçi.** izərçi. muraqib olan.

qütücüsü **güdücü** (saray güdücüsü). qarrac (< **qaramaq**). fərraş.

qütügüm **güdülüm**. pasqah.

qütüq **1**. **güdük**. qərizə. **1**. **kütük**. üzərində sıralı yazılmış nərsələr (ad. olay kimi). əndeks. siyahi. surət. -hesab **kütüyü**. **1**. **güdük**. tüng.

qütüq **güdük.** düşük**.** quyruq. yanına, dalına düşüb gedən.

qütüq **güdük. güdü.** sorğa. təmənna.

qütüq **küdük**. basıq. alçaq .

qütüqləmək **kütükləmək**. **kötükləmək**.**1**. yekə kütüyü kiçik kötüklərə bölmək. **1**.səssizcə dürtmək.

qütül **güdül**. quyruqsuz (toyuq, quş).

qütülən **güdülən**. ansağın. bəklənən.

qütülən **-poxu güdülən** körpənin üzü gülər. (körpələrin (bəbənin), onların çevrəsindəkilərin günlərin qara edən, cocuqların ayağ bərkiliyi, boşluğudur) (körpənin yeyib içib yatmaqdan son işi yoxdur)

qütülmək -**qan güdülmək:** öcalınmaq. intiqam çəkilmək. haylar qanı içiləcək, ondaki **qan güdüləcək.**

qütülməz -körü içlidən, **uğur güdülməz**. (**uğur**: yaxcılıq). (**körü**: **koru.** kötü).

qütülməz **-qut güdülməz**, qut alınar. (**alınar**: qazanılar).

qütülmür -gedən güdülmür.

qütülü **güdülü**. nigəran. şəggili. məşkuk.
-**güdülü beyin** qurdluğa düşər, gün bəgün şişər**.**
-güdülü beyin, boklu pehin. (**boklu**: poxlu).
-**güdülü beyin**, qorqasız qalar. (**qorqasız**: yaraqsız. silahsız. difasız).
-**güdülü beyin**, kəndini yeyir.

qütülü **güdülü.** sorğalı. təmənnalı. irkək. irkəli. ərköyül. arzulu. armanağ. istəkli. umuq.

qütülüq **güdülük**. hərsət bölümü.

qütülüq **güdülük**. nigəranlıq. şəggaglıq. məşkukluq. {güdülük bizim yaşamımızdan, başımızdan çevrəmizdən doğur}.

qütüm **kütüm**. **kütmük**. alçaq, kiçik çalbağ, çarpaya.

qütümçü **güdümçü**. quşqulu. şəkkak. **(**# **butuçu**. **bütüçü**. **butunçu**. **bütünçü**: inanan. güvənli. e'tiqadlı. əqidəli**)**.

qütün **güdün.** muraat edin. -**qoyuşları** güdün qərarları muraat edin. -yiyəsinə gərək olan, **qonşuya kütün demişlər**. (**kütün**: haram).

qütün **kütün**. həram. (# **sütün**: hələl).

qütün **kütün**. kovdən.

qütünçü **güdünçü**. gözləmçi. keşinçi. qarqaç. qarçan. muşahidə edən. observator.

qütür **güdür.** iz çəkir: iy çəkir.

qütür -öz **sarını** güdür: öz tərəfin güdür.

qütür **-**sağ yaşıyan, **başını güdür**, könüllə yürür. (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır).

qütürtəmək **kütürdəmək**. **gurldamaq**.

qütürtətmək **kütürdətmək. kitirdətmək. qırtırdatmaq. xırpıldatmaq**. -qıranı **qırtırdataraq** yemək.

qütürtəvük **kütürdəvük. kitirdəvük. qırtırdavuq. xırpıldavuq**. **kitirdəyən. qırtırdayan. kütürdəyən. xırpıldayan**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qütürtəyən **kütürdəyən. kitirdəyən. qırtırdayan. xırpıldayan**. **kitirdəvük. qırtırdavuq. kütürdəvük. xırpıldavuq**. -**qırtırdavuq** quru yemək.

qütürtü **kütürtü. qırtırtı. qırpıltı. xırpıltı**. **kitirti.** qırılaraq çıxan səs.

qütüsüz **güdüsüz.** təmənnasız.

qütüş **güdüş**. bəkləş. intizar. -**güdüş qoğuş**: intizar salonu.

qütütləmək **güdükləmək**. keşikləmək (nərsə ilə sürmək, uzanmaq). keşiyində durmaq. **keşikləmə!**: güdükləmə!.

qütüv **güdüv**. sürü.

qütüyə **güdüyə**. dola. dolçaya. **-**dörd oxçu, **bir güdüyə ox atar**. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).

qütvə **kütvə**. **kitvə**. **kütlə**. hər nəyin bir yerə komalaşmışı. tudə.

qüv **güv**. **1**. güvlü. güvün. mütməin. -**güv** deyilim: mütməin deyilim. -**güvsən** danış, gümsən sus. **1**. e'timad. -**güv** qalmadı artıq. -**güvdən** düşmək. -**güvə** minmək: çox **güvmək**..
-**çinə güv**: ürəyi doğru. sadiq..
-**sinə güvdən**: çin könüldən: səmimi qəlbdən.

qüv **güv. -çinə güv:** ürəyi doğru. sadiq.

qüv **küv**. **küf**. **küp**.

qüvara **güvara** < **qovut qovat**. (< **kəvrik**: həzm olmuş. sinmiş). -**qovut olsun** güvara olsun.

qüvariş **güvariş** (fars) **< guvaş.**

qüvcəli **güvcəli**. e'timad ediləli.

qüvencin **-qurur güvencin** azlığından törür.

qüvey -**iç güvey**: qaynatsı evində qalan kürəkən.

qüvə **güvə**. **cüvə**. bit. {**mite (fırans)}**.

qüvə **güvə. cüvə.** dilmə. deyləm.

qüvəc **güvəc**. güc. ısnıq. ısnik. quvat. quvvət.

qüvən -başla ürək birləşir, **sevincdən, güvən yaradır**. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).

qüvən **-**görüncüyə inanma, gördüyüvə güvənmə. **kəndivə güvən**.
-günüvə inan, **kəndivə güvən**. (yetişər gülün, tapun olsa dərirsin, sağ olsun başın, gəlsə başa çəkirsin.(**tapun**: baxtın). (yaşamı tələsdirmə. sən başardığın gör, çalış işi günündə bitir. olsun ki yarın buralı deyilsin. hamı yarın qonaq çağrıla bilir).
-kəndivə güvən, nə itər. nə qırılar. **kəndivə güvən**. nə itməsin, nə qırılmasın!.
-**güvən halan edmək:** yola salmaq. curlamaq.
-qurur başqalar üçün şişinməkdir, **güvən kəndi kəndivi yetirməkdir**.
-**kəndivə güvən**, heç nəyi itirmədən öl.
-qırqınlıq ummaqdan doğur. heç nə heç kimdən, kəndindən belə umma. bırax yüyəni, güdmə gözləri, **kəndivə güvən**.
-içivi çəkmə, içindən çəkinmə, yollar içindədir, **kəndivə güvən**. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).
-elin çoxluğuna güvənmə, **birliyindən al güvən**.

qüvən -**gümən güvən:** e'tiqad iman.

qüvən **-güvən güvəndən su içər,** qamış boğundan.

-başqasın itmədən, **kəndivə güvən**!.

-kəndivə güvən, dayaq, ölüncə sənə.

-gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

-hamıdan üşün, kəndivə güvən. (**üşün**: çəkin).

-ona qərəb , mına qərəb , sana kim qərəb. kəndivə qərəb, **kəndivə güvən**. (**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).

-atdan salıb ad yaxarlar. **kəndivə güvən**.

-sınan şüyşə, **sınan güvən**, tutmur yama.

qüvən **güvən**. **1**. sevinc. -**güvəni** qoynuna sığmaz. **1**. inanıq. itminan. e'timad. **1**.zamin.

qüvən **güvən**. -güman getdi, **güvən** itdi. (**güman** : ümid)..
-bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**
-kəndivə güvən, kəndivi edin. (özüvə inan, kəndivə yiyələn, özüvü əldə ed!).

qüvən **güvən. -**güvənci qorumaq üçün, yalan demə, yalana batmamaq üçün, **güvən**.

qüvən -**kəndivə güvən**!.güvənc bir quş durur, içində yatır. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

qüvən -**könül üçünə güvən**.-baş, əl, ayaq .

qüvən **qaşqaküvən.** kürəyində iri ləkə olan yılxı, heyvan. qaşqası kürəyində olan. **-qaşqaküvən qəhbə:** adlım qəhbə). (yaman)

qüvən -kəndivə bax, **kəndivə güvən!** (burnuvu soxma oyan buyana)
-göz, durmadan baxsan, koralar, yum birdə aç. kəndivə gəl, **kəndivə güvən**.
-**kəndivə güvən** evrəni qazan.
-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.
-verilən pay, alınan pay, yığılan pay, dağılan pay. kəndi payın, **kəndivə güvən.** (**pay**: qismət).

qüvənc **-artqı güvənc**, doğru yoldan sapdırar. (**artqı** : çədən aşa. həddən artıq).

qüvənc **güvənc**. -**güvəncüzrə deyilib**: {-bir çiçəkdir düşübdür ələ, suvarıb, becərib, qoruya bilsən, tez dönər tikana bu incə çiçək, saymayıb, tullayıb, bağbana gülsən}.

qüvənc **güvənc**. tapşın. tapşınıq. -**tapşınım** qalmaz: güvəncim qalmaz. -artıq **tapşınıq** qalmaz. artıq güvənc qalmaz.

qüvənc **-könüldə olursa güvənc**, itirmədən qorxman.

qüvənc -qocanın qıçına, **cocuğun sözünə güvənc olmaz**. (qocanın gücü yox, cocuğun güvəni yox)**..**
-kəndivə güvən!.**güvənc bir quş durur**, içində yatır. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

qüvənc **-**ol ki güvənc arır, kəsin yasaçıdır. (**yasaçı**: səyasətçi. hüllükçü. kələkçi).

qüvənc işənc. itminan. {(# uşənc. qorxu. çəkinmə. -kürküb **ürəkdə uşənc köçdü**. **(**kürküb: ıldırım şaxıb)}

qüvənci **güvənci. -güvənci qorumaq üçün**, yalan demə, yalana batmamaq üçün, güvən.

qüvənci -kəndivi sev, sevinci yaşat, **kəndivə inan, güvənci yaşat**.

qüvəncizi -ölümə ölüm, yaşadır bizi, **itirməyin güvəncizi**!.

qüvəncli **-bəyəncli güvəncli.**

qüvəncli **güvəncli.-**suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü**).**

qüvənər -gördüyünə göz güvənər. (qulaq gözü dəğişməz)

qüvəni -**güvəni yıxan**: e'timadı səlb edən.

qüvənilməz **güvənilməz**. salsağ. dayanıqsız. mütəzəlzil.

qüvənli **güvənli**. butuçu. bütüçü. butunçu. bütünçü. inanan. e'tiqadlı. əqidəli. **(**# **güdümçü**: quşqulu. şəkkak**)**..
-**el içində güvənli, keçərli kimsə, kimsələr**: sayat..
-**elin güvənli ağbirçəyi**: arpal..
-**el güvəni, ağsaqqalı**: arpağ.

qüvənli **güvənli.** inanclı. inamlı. arxayın. mütməin. əmin. e'timadlı.

qüvənli -kəndivə inan, **güvənli barqal**!. (**güvənli barqal**: güvənli ol, hər qaçan, həmişə). (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!). (yükləsən kimsəyə, işin qaldı, kəndinə inanır, işin aldı).

qüvənli **-**qorumaq üçün topraqla daş, **güclü istək, güvənli baş**.
-**özünə güvənli**: ökdəmlı. türklüyünə inanan.

qüvənliq **güvənlik**. işanc. itminan. -**işanc** tilfunu: itminan tilfunu.

qüvənliq **güvənlik.** işənlik. inanlıq. e'tibar. zəmanət. kıredibiliti.

qüvənliq **güvənlik**. amanlıq. sağduruş. təhlükəsizlik. əmniyyət.

qüvənliyi -**güvənliyi əmniyyəti qoruyan:** sağçı. polis.

qüvənmə -atın satıb çuluna **güvənir**.

qüvənmə **-**görüncüyə inanma, **gördüyüvə güvənmə**. kəndivə güvən.
-**elin çoxluğuna güvənmə**, birliyindən al güvən.

qüvənmə **-**yıxıldınsa gülən çox olar, eşitmə, **dayandınsa dosdun çox, güvənmə**!.

qüvənmək **güvənmək**. **1**. butumaq. bütümək. butunmaq. bütünmək. inanmaq. içdən, sədaqətlə inanmaq. e'tiqad tapmaq. əqidələnmək. e'timad edmək. -but mənə: inan mənə. -and içdimdə **butunmadı**. **1**. işənmək. içənmək. izənmək. inənmək. imənmək. **(# üşənmək**: çəkinmək**)**. **1**. **küpənmək**. **küpünmək**. qopanmaq. şişinmək. maxdanmaq. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**. **1**. **sevinmək**. **süvənmək**. öğünmək. öğlənmək. **1**. **könüğmək.** ürək vermək. **1**. inanmaq. (# **gümənmək**: şəgg edmək).

qüvənmək **güvənmək**. e'tibar edmək.

qüvənmək **güvənmək**. **gümənmək**. güvənc edmək. özünü vermək. güman kəsmək. inanmaq. e'timad edmək. -**elinə gümən**, malına qıyar.(elinə gümən: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz).

qüvənmək **güvənmək**. tapşınmaq -kimə **tapşınım**, kimə **arxanım**.

qüvənmək **güvənmək.könəvmək. qıvanmaq**. bəğənmək. xoş olmaq.

qüvənməqıl **-**baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

qüvənmiş -aldadırsan birin, sanma abdalından, **güvənmiş biridir o lap artığınıdan** (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**

qüvənmiyən -güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz. (**alsınmaz**: yahalmaz. aldanmaz). (inanan alsına bilir). (inanan qayrıla bilir). {e'timad edən, dönüklüyə yem ola bilir. (**dönüklüyə:** xəyanətə)} .{inanan kimsə dönüklükdən qornalmaz). (**qornalmaz**: məhfuz qalmaz)}.

qüvənsiz **-güvənsiz**, sevinmək güc.

qüvəntən **-güvən güvəndən su içər,** qamış boğundan.

qüvəntirmək **güvəndirmək**. arxatmaq. arxayınlatmaq. mütməinlətmək.

qüvərcin **güvərcin**.**gögürkün**

qüvəş **güvəş**.e'timad bi nəfs. -**güvəş** itirmiş. -**güvəş** vermək. -**güvəşli**:e'timad bi nəfsli. -**güvətin**:e'timad bi nəfslə. (**güvətin** yeri).

qüvət **güvət**. **1**. sədd. bənd. **1**. təzmin. təzminat. **1**. bimə. **1**. itminan. **1**. amanlıq. əmniyyət. **1**. kəfalət. **1**. xətərsiz.

qüvət **küvət**. daluğ. van. banyo.

qüvəz **küvəz**. **1**. qopaz. küpüz. qurra. faxir. müftəxər. -ərdəm dilib, öğrənibən olma **küvəz**, ərdəmsizin öğünsə, anmağızda engilər. -kim gur bolsa **küvəz** bolur: güc, öğüş gətirir: qudrət mədh sevdirər. **1**. **quzey**. (< **küv**. **quy**). günəş görməyən, yel tutmayan, quytu yer.

qüvəzimək **küvəzimək**. **kövəzimək**. çürəzimək. çürüməyə başlamaq.

qüviş **küviş**. **kövüş**. **kövüc**. koma. kümə. qonçaq. daxma. qonam {> **konam (**fars**)**}.

qüvlü **güvlü**. güv. güvün. mütməin. -**güv** deyilim: mütməin deyilim. -**güvsən** danış, gümsən sus.

qüvlüq **güvlük**. e'timadnamə.

qüvmək **güvmək**. e'timad edmək.

qüvtən **güvdən**-**çinə güvdən: sinə güvdən:** çin könüldən: səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz.

qüvüq **güvük**. muridi e'timad. e'timad olunan. -**güvügüm** yoxdur. -bu çox **güvük** adamdır.

qüvün **güvün**. **güvlü**. güv. mütməin. -**güv** deyilim: mütməin deyilim. -**güvsən** danış, gümsən sus.

qüvünc **güvünc**. öğünc. övünc. sevinc. şadlıq.

qüy **küy**. **1**.**car**. **çağ**. **çoğ**. bağırma. yüksək səslə səslənmə, dinlənmə.**1.küz**. **köz**. qor. od. ışıq.**1**. şayiə. **-**su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, **bir yağu yad küy saldı**, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

qüy **küy**. ahəng. -şarkı **küyləri**. -kılask **küylər**.

qüy **küy**. **küyük**. qor. od. atəş. -söz **küyünə** tutmaq: durmadan söyləmək. -bu **küyə** düşəli. -eşq **küyü küydürər**. -yaman düşdük yaman küygə. -bu **küyükdən** necə qurtulmaq..
-**hay küy:** ağuş çağuş.

qüy -**səs küy**: çığkürən. çığkürün. çığırbağır. -bu **çığkürəni** kəsin.

qüyc **güyc**. **güc**. qocur. qayrat. qeyrət. ərk.

qüyclü **güyclü**. **güclü**. qocurlu. qayratlı. qeyrətli. {erkək. ərkək < **ərk**: güc. (ərk yiyəsi)}.

qüyctən **güycdən**. **gücdən**. qocurdan. qayratdan. qeyrətdən. ərkdən. -**qocurdan** düşmək.

qüycü **küycü.** küyən. yaxıcı.

qüycüm **güycüm** .-bir nəyin qulpun tutdunsa, **güycüm yox demə**.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

qüycünmək **güycünmək**. qocrunmaq. qayranmaq. qeyrətə gəlmək. ağrına gəlmək. coşmaq.

qüycütmək **güycütmək**. qocrutmaq. qayratmaq. qeyrətə gətirtmək. coşdurmaq.

qüyçü **küyçü**. **carçı**. **çağçı**. **çoğçu**. bağrac. yüksək səslə səsləyən, səslənən. münadi.

qüyçü **küyçü**. çuğul. xəbərçi.

qüydürmək **küydürmək**. hirsləndirmək.

qüyən -**eşqində küyən**, ocaqda küləm.
-oda qızan kim, küyən kim. (**küyən**: yanan).

qüyən **küyən**. **küyücü**. yandıran. -**aştın** küyən: bətər yandıran**..**
-can<u>**küyən**</u>: can yandıran. fədakar.

qüyən **küyən**. küycü. yaxıcı.

qüyəntə **-**oda qızanda var, **küyəndə**. (**küyəndə**: yananda).

qüyər **-**qılın tapsan, qar küyər. (işin qılığın, yolun bulursan, qar da belə od tutar, yanar).

qüyər yaxan. -**canküyər**.canyaxan. -**canküyər** elsevər.

qüyəş **küyəş.** yaman isti. gün istisi.

qüyət **küyət**. quvvət. güc.

qüyətən **küyətən**. (**< küy atan**. **küy edən**). **1**. ataban **(**< **atmaq**. **aytmaq**: söyləmək**)**. büləndqu. -dinamik **ataban**. **1**. səs salan. hay küy salan. qışqırıqçı.

qüyəv -**iç güyəv**: qız evində yaşayan kürəkən.

qüyəv **küyəv**. kürəkən. -qız verib küyəv alıb.

qüyəz **küyəz**. **1**. **küyzə**. həyəcan. iztirab. **1**. yaxıcı. (cansuz).

qüyəz **küyəz. yanıq.** -**küyəz ürək**: yanıq ürək.

qüyəzinmək **küyəzinmək**. həyəcanlanmaq. müztəriblənmək.

qüyəzitmək **küyəzitmək**. həyəcanlandırmaq. müztəriblətmək.

qüyəzmək **küyəzmək**. yanmaq. -**küyəz ürək**: yanıq ürək.

qüyqalamaq **küyqalamaq**. hay küy salmaq.

qüyqəq **küygək**. yanıcı. -**küygək** yağ: yanıcı yağ.

qüyqələq **küygələk**. öfgəli. sınırlı. əsəbi. -söz dinləməz **küygələk** biri.

qüyqürmək **küykürmək**. **kükürmək**. **küyüşgürmək**.

qüyqüş **1**.**küyğüş**. **küyünüş**. tovunuş. tovunma. qızığış. qızışma. istiniş. istinmə.**1**.**küyküəş**. səsküy.

qüyqüy **küyküy**. carcar. çağçağ. çoğçoğ. gurgur. gürgür. gurulucu.

qüyqüzmək **küygüzmək**. küydürmək. yandırmaq. -odlayıb **küygüzdülər**.

qüyləşmək **küyləşmək**. səs səsə vermək.

qüyləz **küyləz**. (**küy**: od). **1**. cəhənnəm. (# **göyləz**: uçmaq. cənnət). **1**. ağrılı, yaxıcı durum.

qüymə **küymə**. yanma. acıma.

qüyməc **küyməc**. yanacaq. yaxılacaq.

qüymək **küymək**. **1**. qışqırmaq. car salmaq. **1**. **çüymək**. ürkmək. qaçmaq. -çəpiş **çüyüb** dağlara qaçmış.

qüymək **küymək.** acımaq. yanmaq. -**gününə küymək** : gününə yanmaq. yaşamına (durmşuna), durumuna acımaq.

qüymək **küymək**. **küyünmək.** yanmaq. -ürəyim **küydü**, ürəyin **küysün**. (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

qüymək **küymək**. qavrulmaq. yandırılmış olmaq.

qüyməmiş **küyməmiş**. **-**soyun danan, **küyməmiş yanar**.

qüyməmiş **küyməmiş**. yanmamış. **-acığın utan küyməmiş**. (**acığın**: acırın).

qüyməz **küyməz**. kumul. lal. -**dumul kumul**: lal kar.

qüyməz -kükərsə göy, küyməz topraq. (kükrəsə göy, yanamz susuzluğa topraq).

qüymüq **küymük**.aşpazxana.

qüymüş -**canı küymüş**: canı yanmış.

qüymüş -**küymüş ürək**: yanmış ürək.

qüyrək **küyrək**. tez alışan. odlu. aşqın.

qüyrən **küyrən**. **kürən**. **(**< **küymək**: yanmaq**)**. qəhveyi. -**qarağan küyrən**: tüd qəhveyi.

qüyrüq **küyrük**. ürkək.

qüysü **küysü**. **kürsü**. qorsun (od qabı). içinə köz qoyub, üstü örtulü quraq (cihaz).

qüysüq **küysük**. **qoysuq**. buğdayı **(**< **boğdayı)**. qaraqaptur. qaraqur. qaramsı. əsmər. yağız.

qüysüq **küysük**. mültəhib.

qüysün **küysün**. -ürəyim küydü, ürəyin **küysün**. **(küyünmək: küymək**. yanmaq). (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

qüysüz -**üysüz küysüz**: evi, toprağı olmayanın səsidə (həqqidə) olmaz.

qüytəçi **küydəçi**. hayküyçü. araqızışdıran.

qüytəş **küytəş**. səsbir. (həmava. həmsəda. həmahəng).

qüytəşmək **küytəşmək**. səsbirişmək.

qüytü **küydü.**-ürəyim **küydü**, ürəyin küysün. **(küyünmək: küymək**. yanmaq). (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

qüytün **küytün**. **1**. yaxıcı. **1**. boğucu sıcaq.

qüytürən **küydürən**. yandıran. əldən verən. **-**su çanın küydürən il acı, **dəğirman çanın küydürən gün acı**. (**çanın**: novbətin).

qüytürmək **küydürmək**. küygüzmək. yandırmaq. -odlayıb **küygüzdülər**.

qüytürü -**dos küydürü aytaru**, yov güldürü aytaru. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər).

qüytürücü **küydürücü**. otaşın. atəşin.

qüytürücü **küydürücü**. tamu yandırıcı. yaxıcı.

qüyü **küyü**. çoğu. çoğ çoğ. qoğ küy. qay küy. hay küy. çığır bağır. qovqa. həmhəmə. dad o fəryad.

qüyüb **küyüb**. yanıb. -**könlü küyüb**, qanı qurub.

qüyücü **küyücü**. **küyən**. yandıran. -**aştın** küyən: bətər yandıran.

qüyüq **güyük**. qoycuq. bir sıvını qabdan qaba axıtmağa, ağdarmağa, qoymağa yarar, işə uyğn biçimdə əğrisi olan yüyə' lülə. sifon.

qüyüq -**küyük küyük**: küyün küyün. kövük kövük. qoyuq qoyuq. yanıq yanıq. için için.

qüyüq **küyük**. **göyük**. aşq. eşq.

qüyüq **küyük**. **küy**. qor. od. atəş. -söz **küyünə** tutmaq: durmadan söyləmək. -bu **küyə** düşəli. -eşq **küyü küydürər**. -yaman düşdük yaman küygə. -bu **küyükdən** necə qurtulmaq..
-küyük izi: küyüz. basılmış dağdan bıraxılan iz. dağlama izi.

qüyüq **küyük**. yanıq.

qüyün -**küyün küyün:** küyük küyük. kövük kövük. qoyuq qoyuq. yanıq yanıq. için için.

qüyün **küyün**. şəhvani. şəhvətli.

qüyünmək **küyünmək. küymək**. yanmaq. -ürəyim **küydü**, ürəyin **küysün**. (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

qüyünüş **küyünüş küyğüş**. tovunuş. tovunma. qızığış. qızışma. istiniş. istinmə.

qüyür **küyür**. istiot. çox isti.

qüyüs **küyüs**. **1**.şəhvət.**1**.şəhvətçi. əyyaş. (şəhvətpərəst).

qüyüş **küyüş**. həyahu. qovqa. cəncal.

qüyüşqürmək **küyüşgürmək**. **küykürmək**. **kükürmək**.

qüyüşmək **küyüşmək**.kövüşmək. yanmaq. hədər olmaq. tələf olmaq. -**əməyi küyüşmək**. əməyi kövüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək. qıncılığı itmək.

qüyüt **küyüt**. **1**.hayküy. hayahuy > həyahu. qovğa. hərəngəmə > hənqamə.**1**.şəhvət. məni.

qüyütmək **küyütmək**. **quyutmaq**. (< **küy**). qulağa çatdırmaq. eşiditmək.

qüyüz **küyüz**. küyük izi. basılmış dağdan bıraxılan iz.

qüyzə **küyzə**. **köyzə.** qızarıq. kəbabi.

qüyzə **küyzə**. **küyəz**. həyəcan. iztirab.

qüyzə **-yağlı küyzə** su yokmaz. (**küyzə**: küzə). (**yokmaz**: yoluğdurmaz. sızdırmaz).

qüyzəb **köyzəb**. **küzəb.** izə. izəm. sitəm. zülm. cəbr.

qüyzəki **küyzəki**. **küyzün**. tez közərən, qızaran. tez inciyən, öfgəyən.

qüyzəq **küyzək. küyzün. köyzək. çızğınğ.** közərik. közərmiş. yanımsı. qızarmış.

qüyzəlləmək **küyzəlləmək**. **1**. iti, acı danışmaq. **1**. iti, acı acı göynəmək, ağrımaq.

qüyzün **küyzün. çızğınğ. köyzək. küyzək.** közərik. közərmiş. yanımsı. qızarmış.

qüz **1.güz**. **-yeri güz sür**, güz sürmədin yüz sür. (yem acanda, iş çağında gərək).**1.küz**. **küy**. **köz**. qor. od. ışıq.

qüz -gün keçir, ay dönür**, güz yeli əsir**, illər irəlir, sonuma tələsir.

qüz **-güzə aylandı:** güzükdü. payız oldu..
-yazın əkər, **güzün** biçər, yayın tökər, qışın içər**..**
-qışdan qorxma, artdan yaz gəlir, **güzdən** qorxma, artdan qış gəlir**..**
-yaz yerişi, **güz** gəlişin bəlgürür, iş gedişi, iş yetişin bəlgürür.

qüz **-**qış qəmin yaz ye, yay ye, olmasa, **güz ye**.

qüzbar **güzbar**. güz ürünləri. (**bar**: **bay**: **var**. zənginlik. sərvət). -**yaybar**. **yayvar**: yay ürünləri.
-**yazbar**: yaz ürünləri. -**qışbar**: qış ürünləri.

qüzə **güzə.** payıza. -ötün **güzə aylanır**: çağ payıza üz tutur. (**aylanır:** meyillənir)**.**

qüzə -**şirli**, **güdə küzə**: bəlik (**ballıq < bal**).

qüzəb **küzəb. köyzəb**. izə. izəm. sitəm, zülm, cəbr.

qüzəl **-yaşam güzəl**, ağır olsa belə. (**ağır**: zəhmətli).(yaşam gözəl, ağırsa belə).

qüzəmək **güzəmək**. (< **güz**. payız). payızlamaq. güzü keçirmək.

qüzən **güzən**. monitor. manitor. ekran.

qüzənin **küzənin.** -**min küzənin qılpı olmaq**: yaltaqca, qalmasın dələduzluğa əl atmaq..
-**küzənin yüzü, suvatı**. (yüz küzədən su içir). **(suvatı**: mal qaranın su içən yeri).

qüzəran **güzəran**. aşam. keçim. məişət**..**
-yaşam güzəranı: durmuş keçüri.

qüzəran **güzəran.** yaşal. yaşın.

qüzəran **güzəran.** gəzərən. gəzərənçilik. keçirniş. yaşayış. məişət. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

qüzəsi -**su küzəsi, su sızdırar**. (ot kökündən içər, nə olduğun verər).

qüzəş **güzəş.** ötünc. -**ötünclü:** güzəşli. -**ötüncsüz:** güzəşsiz. -**ötünc dilə:** güzəş dilə.

qüzəşli **güzəşli**. geçəkli.

qüzəşsiz **güzəşsiz**. daş ürək.

qüzəşsiz **güzəşsiz. keçişsiz.** ötüksüz. acımaz. mərhətsiz. rəhmsiz.

qüzəşt **güzəşt**. **1**.keçiş. bağış. əff. **1**.ötnüş. əff. geçək. **1**.ötüv. bağış. -**ötüvə getdi**: güzəştə getdi. -**ötünədi**: güzəşt etdi. **1**. keçəv əfv. **1**. ötüş. qüzəşt. əff**..**
-güzəşt edən: qoyqar.

qüzəşt **güzəşt**. **1**.keçiş. ötük. əfv. **1**.ötünc. bağış. əffv.

qüzətən **-küzədən axan içindəndir**.

qüzəyə -küzəyə bulaşan, içindən değil.

qüzqü **-güzgü düzün**: düz olan güzgünü. -kəndivi altalayıb, güzgü düzün baltalama. (**altalayıb**: alta qoyub. basaqarıb. gizgələdib). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

qüzqü **güzgü**. **gözgü**. **güzüğ**. ayna. -dil könül **güzgüsü**..
-**güzgülər görkü**: aynalar gözəli. qəhbə..
-gözdən düşmüş, **güzüğdən** yox.

qüzqü **güzgü**. **gözüngü**. ayna.
-**olsun bir güzgü yetər**, bir acıyan görməyə!!. (duyduğun çox nərsələri dışarda, özgədə gəzmək gərəkməz)**.**

qüzqü **güzgü.** -gül kimi, **güzgü** kimi.

qüzqülük **güzgülük**. aynabədlik.

qüzqün **küzgün**. **küyüzgün**. qızqın. çızqın çox isti. şəhvətli. həyəcanlı. küydürən. yandıran. hərarətli.

qüzqüyə **-güzgüyə,**düz bax!.

qüzləmək **güzləmək**. güzü keçirmək.

qüzləmək -**güzlər duran**: güdüb oturan. müntəzir olan.

qüzlüq **düzlük.** düzəy. açıqlıq.

qüzü **-**subay gözü, **kor gözü**. (subay gözü ilə, qız alınmaz).

qüzüq **güzüğ**. **güzgü**. -gözdən düşmüş, **güzüğdən** yox.

qüzün **küzün** > **xəzan**. yalım (od) qızıl sarısı.

qıza -dul varki dəyər min qıza.

qorqur **-**sıçıb **poxundan qorxur**.

la yenə. və. -şəkildə mən, atam **yenə** anam. (şəkildə mən, atam**la** anam).

laçın 1. doğan**1. yalçın**. iti, sarp, şığıcı quş çeşiti.

laçınmaq < **yarçınmaq**. **yarşınmaq**. xoşallanmaq.

lax (< **axmaq**). 1.boş.**1.** həvərə. hevərə. ləvərə. (**kəvərə**). boş. durasız.

laq **lax.** (< **axmaq**). boş.

laqqa **loqqa**. dığa. gədə.

laqlatmaq **laxlatmaq**. boşaltmaq. -biri **qa**, **ladır**, biri **laxladır**: biri bərkidir, biri boşaldır.

laqsatmaq **laxsatmaq**. **axsatmaq.** lənsitmək. ləngitmək.

lal 1. doğal səs. lalın çıxardığı səs. -soğur sağır, **çolağ lal**: kor kar, **şil lal**. **1.** kumul. küyməz. -**dumul kumul**: lal kar.
-quş dilin quş düşər, **lal dilin anası**. **(düşər**: düşünər).

lala **ala < al** (< **yal. yalav. alav. alov)**
-dağ dabanın **lala almışdı yazın**. (**dabanın**: ətəyin).

-**dəvə lalası**: narınc boyalı lala.

lalaqızıl **lala qızıl**. **ala qızıl**. qıp qızıl. acı qızıl (**acı**: tünd).

lalazar burçalıq**.** alalıq.

laltan **laldan .-**kordan sağçı, **laldan carçı olmaz**. (**sağçı**: baxıcı).

laltı **laldı .** -görsün görəli kordu gözüm, **laldı dilim**. (**görsün:** üzün).

lam -ağır sular, **lam axar**.

lamıl ram. amıl. yamıl. əmik. yumşaq. yavıl. ılım. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava.

lamp {greek **lampein** "(to shine"ışıldamaq. yanmaq). and lampas "torch, " which english borrowed as "lamp." so far as we can tell, it bears no relation to "limp" in any of its meanings}.(limpidus "clear, bright).

lampası -ışıq lampasıçaxılqı danı. çirağ.

lap **1**. dəng. tinğ. ən. -**tinğ** başında: lap üstündə. **1**. dal. tam. -**dal** ortasında. **1**. **tap**. **tam**. -**tap** indi: **tam** indi: **lap** indi: elə indi. **1**. ötək. ötəh. -**ötək** arıq. **1**. entayın. ən. -**entayın** kiçik: lap kiçik. ən kiçik. **1**. oq. elə. -**oq** indi: lap indi. elə indi. -**oq** bu gün gedərim..**1**. op ob. -**op**yuxar: **lap**uca.**1.** çağ. tax. tam. -**çağ** öylə oldu.**1.** çağlı. çalı. -**çalı** özüdü: elə özüdür..1. **ək**. -**aylap**: bütün bir ay. -bir **aylap** kətdə gəzdi: qaldı, dolandı.
-**lap ara:** alaran. -işin **alaranında** gəlib çıxdı.
-**lap başdan**: **ilk** başdan.
-lap düz. lap doğru: oxtuq.
-**lap gönəndi**: lap könlümcədir. lap mən deyəndi.
-lap hazır: **lap hazır**. tap tayın.

lapatqa **palatqa**.

lapbelə -**lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə**, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

lapyalquz yapayalquz. -qaldı **yapayalquz**.

larca (***ək)***. tay. kimi. -ata**larca**: ata **kimi**. -dos**larca**: doslar **kimi**. -arslan**larca**: arslan **kimi**. -qəhrəman**larca**: qəhrəman **kimi**.

ları **-ları xoruz banlamayıb banlamaz**, göy köynəkli anlamayıb anlamaz.

lastik keşil. kəşil.

lat darqaşayırd. ötrük.

lav **alav**. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək.

lavaş < yalaş. yoxa (yuxa), yasıq (nazik), yayvan əkmək (çörək).

lavaş -**suxəri çörək, lavaş:** yala yufa.

lavşaq (yumşaq. sust). iradəsi sust. iradəsiz. (# **tavşaq**. **tovşaq**).

lay **1**.yal.**1**.yasta. layə. -iki yasıt. -bir **yasıt** qum, bir **yasıt** xır. **1**.qabat. -iki **qabat** boya. **1**. ara. -**layına** girmək: arasına girmək. -onların **layına** girmə: onların arasına girmə. -savaş **layında**: savaş arasında. -qışlarının **layından** keçdi.**1**.çinə.**1.** qat. darağ. **1.** lığ.

layer **layə**. (ingilis). qat. təbəqə.

layə 1. **layer** (ingilis). qat. təbəqə.1.yasta. lay. -iki yasıt. -bir **yasıt** qum, bir **yasıt** xır.

layın ***ək***. **ləyin**. hər. sayın. -gün**ləyin**: gün**sayın**. hər **gün**. -**aylaryın**: aysayın: hər ay.

laytın **-**ulduzlu gecə, ay ışığı **bir sən olaydın** daha bir mən.

lazım < **alzım**. **alsım**. (< **alzınmaq**. **alsınmaq**: alınmağı, olunmağı gərəkən, istənilən).**əlzəm**. gərək.
-**alzım** olan. **almalı** olan. -**lazım** deyir: **alzım** deyir. **almalı** deyir. **alma**.

lazimdi ilizimdi (ilişilmişdi. ilişiklidi). qaçınılmazdı.

lazımlı yaraşqan. yaraşay. dəğimli. (lazimi. vacib). müstəhəq.

leh -**döğüb leh edmək**: basağlamaq**.** basalamaq. döğüb əzmək.
-**leh edən**: əzici..
-**leh edmək**: əzmək..
-**leh edmək**: tıncıtmaq **(tıxıncıtmaq**). əzmək..
-**leh edmək**: təpsəmək.

lehqinmək **lehginmək**. əzilmək.

leylac **leylac**. **leylaş**. qıyqaç. qıyaqçı. çıxarlı qumarçı.

leylaş **leylac**. qıyqaç. qıyaqçı. çıxarlı qumarçı.

lə **"və, lə"** uğur daşlığı, birgəliyi göstərən bağlayıcı, köməkçi sözcüklər.

ləb (fars) < **alıb < alav**. **alev**. tutaq. dodaq.

ləb(fars**)** **lapium**. **labium (**latin**) lip (**ingilis**)**. levr **(**fıransa**)**. qopa. dodaq.

ləbas **ləvas.**

ləcən baldağ. balcağ. balçıq. palçıq. palça. çalpa. çamır. çalçuq. zığ.

ləcənləmək balğılamaq.

ləcənlənmək balğılanmaq.

ləhcə aytış. gəpiş. quyiş.

ləhim 1. kətim. qaynağ.**1.** löhüm. qonqur. qondur. qurqa. qaynaq.

ləhliyə -**ləhliyə** ləhliyə köks ötürə-ötürə.

ləxtələnmək toxşanmaq. quyuqlanmaq.

ləqəsiz **ləkəsiz.** kirşənsiz. qarasız. yamansız. -urəyi **kirşənsiz**.

ləqə **ləkə**. **1**. burtaq. **1**. çapağ. **1**. dağ. eyb. **1**. səkə. çal. çalaq. salaq. səpi. -ağ **sal**..
-**ləkə kimi görünən kölgə**: kölgəz.
-pul pul ləkə tutmaq: pulduraşmaq.
-gözə düşən ağ, **ləkə**, səkə: çaxaq.

ləqəli **ləkəli**. **1**. çallı. səpil. səkil. -ağ **səkilli** al don. **1**. dağlı. eybli.

ləqəmək **ləkəmək**. atarlamaq. ayıblamaq. yazğılamaq. suçlamaq.

ləqtə **ləxdə** < **bəkdə**. donuq.

ləqtələnmək **ləxdələnmək.** boğqunmaq. bağırınmaq. dolmalanmaq. tüqmələnmək. -**boğqun** qan üzündə dururdu.

ləqtələşmək < **bəkdələşmək**. donuşmaq.

lələ atağa. bürəbbi.

lələbəy **-lələbəy** qəhbəsi. (yaman)

lələq **lələk**. < **yelək**. bürək. quş tükü.

lələsi **-oğlu lələsi**, atı əkdısi tanır. (**əkdısi**: mürəbbisi).

ləm 1.**lim**. darağ qəfəsənin rədiflərinin hər biri.**1.dəm. çəm**. qılığ. yol. fənn. -hər işin **dəmi** var. -**dəmin tut**: qılığın, püfün ələ gətir. -**dəmin görmək**: kökləmək. bir işi yerinə qoymaq üçün kimsə yağlamaq, doyurmaq, ürəyin ələ g\tirmək.
-**ləm vermək:** qayqınmaq. dayanmaq. yastanmaq.

lənc -**raq**. **{-lənc: -raq}. -**köp**lənc**: çox**raq**. əğləb. əksərən. -**köplənc** dəniz qıyında gögərən otlar.

lənqə **ləngə < dəngə**. (lingə < dingə).

lənqər **ləngər**. **(**ləngər dəmiri, çəngəli**)**. çapa. çıpa.
-ləngər almaq: dəmir almaq. köçmək.
-**ləngər atmaq:** ləngər salmaq. dəmir atmaq. dəmir salmaq.

lənqərin **ləngərin.-sevgi salsa ləngərin**, sılağ onun dəngidir. (**sılağ**: sıylaq: sayqı).

lənqiş **ləngiş**. səkmə.

lənqitmək **ləngitmək. 1**. **lənsitmək.** axsatmaq. laxsatmaq. **1**. yavaşlatmaq.

lənsitmək **ləngitmək.** axsatmaq. laxsatmaq.

ləpə **1**. (: şəpə. dalqa) < yəlpə. yalpa. **1**. qırpaq. -**ləpə ləpə**: qırpaq qırpaq.

ləpələnmək örcüklənmək. örüclənmək. hörcüklənmək. hörgüclənmək. hörüclənmək. mövclənmək. şəpələnmək.

ləpətən -**ləpədən dəvə çıxardan**, daldan dağ düzəldər..
-**ləpədən dəvə** çıxartmaq, sıçandan fil.

ləpir yalım. {su, hava, od dilimi, şəpiri (şəpəri, şəpəsi)}.

ləş {**loş**. **şol**. **(lacher (**: ləşer: boşatmaq**) (**fırans**)**} **1**. gəbət. qato. qatov. ölük. cəsəd. cəndək. -qarqa yenər **ölüğə**. **1**. sökə. ölü. ölük. cəndək. nə'ş. cəsəd…**1**.kitil. (öləndən son yerdə qalan nərsə). cəndək.**1**.donğu. cənazə. meyit.

ləş **gəbərcik**. gəvərcik. gavarcıq. gəbərik. gəbəlik. cəsəd. gəbə. qaba. qapa. gəvə. kava.

ləvas **ləbas.**

ləvər **t**ə**vər**. (döğür). (qalıçılıq). qırx ilmək birimi.

ləvərə **1**.**d**ə**vərə**. (dəvə kimi). uca heykəlli, əğri üğrü. gobud biçimli.**1**.**ləvrə**. **hevərə**. **həvərə**. (**kəvərə**). boş. lax. durasız.

ləvrə **ləvərə**. **hevərə**. **həvərə**. (**kəvərə**). boş. lax. durasız.

ləy **kən**. -diri**ləy**: dirir**kən**. -yaş**lay**: yaş**kən**. gənc**kən**.

ləyin ***ək***. **layın**. hər. sayın. -gün**ləyin**: gün**sayın**. hər **gün**. -**aylaryın**: aysayın: hər ay.

lı ***ək***. (**çı**). -qutulmaq**çı**: qurtulma**lı**. -yandırma**çı**: yanma**lı**. -urmaq**çı**: urma**lı**. -qaytarmaq**çı**: qaytarma**lı**..
-buz**lu**: buz**tay**.

li **-li.** -**çi.** işləmə əklənib **gərəklik** anlamın artırır. -gedmə**li**: gedmək**çi**: gedməyə **gərəkli**. -gedmə**li**yəm: gedmək**çi**yəm: gedməyə **gərəkliyəm.**

lifciq **lifcik**. bağırdaq. korset. məməlik. korset. döşlük.

lıq **1**.**lığ**. lay**.1.*ək***. zar. -baxca**lıq**: bağça**zar**.

lıqın -**lığın lığın**: yastı yastı.

lıqlamac **lığlamac.** sıylamac. şələm şorba.

lil çamra < çalra. çalğa. bullanığ. -**çalğa** sudan balığ tutmaq.

lim **1**. **ləm**. darağ qəfəsənin rədiflərinin hər biri. **1**. cöngə. püf.

limə çalağa. çərəkə. kərəçə. kərpiç yarpısı, tikəsi.

linqə **1**.**lingə < dingə**. (**ləngə < dəngə**). yal.**1**.**lingə < dingə**. **dəngə**. tay.

litə **liçə**. (< **biçə**). biçilmiş göyərtilərdən yasanan salaça, turşu.

livan (yazılara görə livan bölgəsində yerləşən, iyi saxsıçılığla tanınmış **"livan"** köyü adından götürülmuş-(dehxuda). küpə. bardaq. -**küpə salmaq**: **küpə çəkmək**: bardaq ile sırt ağrılarına uyqulanan otaçılıq.

lizlənmək tijlənmək. cücərib budağ vermək.

loba lobiyə. bobaş. momaş. maş.

lobiya loba. bobaş. momaş. maş.

lobiyə bülcük. bürülcə. bürcük. böğrülcə. böğrülcük. **(böğrək. böbrək).** (maş).

loq dilmə. deyləm. tir.

loqqa **laqqa**. dığa. gədə.

lopa -**lopa bığ**: yoğun, kündə buğ.

lopaq **lopağ**. < **oba**. **obal**. (**qopal**. kümlə). **1**. boy. kılan. qəbilə. **1**. dolu tikə. bütün. -bir **lopağ** ət.

lor tat. -**tat degi**: tatlar demişkən..
-**tat danışmaq**: lori dildə danışmaq.

loş {**1**. (< **boş**). **1**. (< **şol**). **1**. (< **yoş**: yumşaq)}. {**ləş**. **şol**. **(lacher (**: ləşer: boşatmaq**) (**fırans**)}**.**1.**> **toş**. tutuq. qaranlıq. tünd. -**toş** gecələr: qaran gecələr. -**toş** boya. (# **yoş**: açıq.).**1**.**şol**. (**boş**). gen geyim. iş geysi..**1. şol.** çalxoy. çalxanan. içlədiyi (içinə aldığı) nərsiyə kip olmayıb, gen duran. gən. bol. böyük. -**çalxoy** başmaq. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

loşaq **loşağ** (< **boş**). kahal (**< kav**). sust. halsız.

loşluqtan **loşluqdan**. şolluqdan. çalxoyluqdan**.** böyüklükdən. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

lotu qolçomaq. quldur. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**çomağı**: basqı aracı) (**qolçağı**: oyunçağı.).

lotuçul -**lotuçul gəzən**: dılqır.

lotulanmaq atanmaq. satanmaq.

lovalanmaq toğalanmaq. tovlanıb tavlanmaq. burçalmaq. burşqalmaq. burulub qıvrılmaq.

lovqa **lovğa**. içi boş yekə danışan. -sarsıtdı təpginiz **lovğa duşmanı**. (**sarsıtdı**: titrətdi).

lovqalamaq **lovğalamaq**.qatırlamaq. qoturlamaq. atılıb düşmək. hobbalamaq.

lovqalanıb **-lovğalanıb daşqanma**, başqa gələn çəkilir. (**lovğalanıb daşqanma**: boy oxuyub inad edmə)). (**başqa**: başa).

lovqalanma **lovğalanma.** hola qoşulma.

lovqalanmaq **lovğalanmaq.** çaxmaq.

lovqalatmaq **lovğalatmaq.** şişirtmək. qoltuğuna vermək.

lovla < dolava-**qapı pəncərə lovlası**: qaraqolbağ. qaraqolab. qapı kimi nərsələrin, üzərində dolanan dəmir dəngə, dınqıl, mil.

löhmə < **töhmə**. -**löhmə** tənli: **töhmə** tənli: boy buxunlu.

löhüm ləhim. qonqur. qondur. qurqa. qaynaq.

löq **lök.** tükü az və qısa olan yük dəvəsi.

löpüq **löpük** yöpük. yalıq (nazik), şumal, döşəmə daşı.

luç (fars) luş (fırans).

luqmə < **qolma**. bəllə. uzun tikə.

luncaq -**alıb asğun oluncaq**, verib ökdə ol.(**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı).

luş **luş** (fırans). **luç** (fars)

lül kefli < **dül kefli**.

lülə **yülə**. **1**.yola. botur. sıvur. yüyə. dürüm. çuvuğ. **1**.bornoq içi boş yuvaq.

lülələnmək boruğlanmaq. borğalanmaq. burğalanmaq.

lülələnmək borulanmaq. boruğlanmaq. borğalanmaq. burğalanmaq.

lülələnmiş -**lülələnmiş biçim**: hörüklü. örüklü. örkül. -**örkül** dadlı, çörək. -**örkül** saç.

lülərmək yularmaq. yolarmaq. boturlamaq.

lülüş cük. müçük. qəmiş.

lüt **1**. çal. çala. yala. yal. yalman. çılpaq. açıq. ütük. -**ütük** gəlib **ütük** getdi, aşın yedi öğüt deydi. **1**. soyut. **1.** yalınğaç. çılpaq.**1**. yaltunğ. -**artunğ** istər, **yaltunğ** qalar: çox istəyən, lüt qalar. **1**.çıpıldaq. soyunuq. çılpaq.**1.**çalduq. yalduq. çılpaq.
-həpini donatır, özü lüt yatır. (**tapmaca**) (**iğnə**).
-lüt içrə, ac dışra. (ac dışra qaçar doymağa, lüt içrə qaçar qızmağa).
-**lüt qılınc**: siyirməqılış. siyirmə qılınc**.**

lütqılıc -**lüt qılıc**. sırğınqılıc.

lütlənmək çıplınmaq. çalpınmaq. çaldanğmaq. saldanğmaq. yaldanğmaq.
-**açılıb lütlənmək:** ardınmaq. -ay qız üzüvü **ardın** görəlim kimsin. (# **örtünmək**).

lütlənmiş dalqım. dalıq. talanmış.

lütlətmək lüt edib ortaya qoymaq, çıxartmaq. açqarıtmaq.

lütü **-**yırığı çıxmaq. cırığı çıxmaq. lütü çıxmaq. yorulmaq. canı qaladı. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qalamamaq)**.**

mahana **1**. atış. saltav. soval. sovalğa. gəzək. **1.** bağna. -gündə bir **bağna** çıxarır.**1**.**bağana**. pusqa. **1**.qurça..**1.**çapan.
-üzr, **mahana gətirmək**: girdələmək. dolaylamaq..
-**mahana gətirmək**: gəzəgitmək. saltavlamaq..
-**mahana gəlmək**: ırsaramaq. mahana gəlib qaçınmaq. -**birbirinə mahana gəlib qaçışmaq**: ırsarışmaq.
-**mahana qutusu**: qaçalqa. -**qaçalqasın** itirmiş. -hər yanda, hər işdə **qaçalqası** yanında.

mahanaçılıq qurçaçılıq. -**qurçaçılıq, mahanaçılıq** kişini, eli batırar**.**

mahanatır **mahanadır**. qurçadır. -bunlar hamısı **qurçadır**.

mahnı qoşan. qoşuq. türkü. yır. -**bayan yırlar**: şad mahnılar. -toy günləri **qoşanlarım** yanğılar. -söylənməyir **qoşanlar**, ündən düşmüş qopçurum..
-əzgi, nəğmə, şarkı, **mahnı**, təranə oxumaq, söyləmək: ayışmaq. aytışmaq.**.**
-mahnı (oxuma, şarkı) **sözləri**: sağın.
-**sözlü mahnı**: aytır. surud.

mahnıçı ayışçı. aytışçı. aytışqan. ayışqan. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. təranə oxuyan.

maqa **mağa.** (**ək**). arğa. -**sat<u>arğa</u>**: **sata<u>mağa</u>**.

maqara **mağara**. (**?? < kavara)**. köğül.

maqaşar **mağaşar**. burc. hibubat.

maqçı **məkçi**. istə**məkçi**. istəyən. -para **qoymaqçı**: tök**məkçi**. yatır**maqçı**. para yatırmaq **istəyən**..
-bar**maqçı**: ged**məkçi**. gedmək istəyən.

maqıl **mağıl mağıl**. **1**. -**mağıl mağıl baxmaq**: **mayıl mayıl baxmaq**: **bayıl bayıl, bayqın bayqın,** süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq. 2. -**bağır bağır baxmaq**. açıq açıq, bər bər, bəl bəl baxmaq. iti iti, acı acı baxmaq.

maqqac **maqqab**. çıpız {**çıbbız**. **cımbız**. **cımız**. **(**< **çıp)**}. qapqaç. maqqab. pəns. çıpıq, oğuq, kiçik nərsələri götürmək üçün kiçik qısqaç, maşa.

maqta **maxda**. **paxda**. **bökdə**. **1**. pambıq. **1**. şişik. **1**. məğrur.

maqtanmaq **maxdanmaq.** küpənmək. küpünmək. güvənmək. qopanmaq. şişinmək. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**.

mal **1**. **(**moğol**)**. sağın. heyvan. -**sağın sağmaq**: heyvan sağmaq. **1**. heyvan. -**qara mal**: at ulağ. yekə baş mal. **1**. qoşqa **(**< **qoşa qoş**). canlı dörd əl ayaqlı **(**heyvan**)**. -**qoşqa** kimi yügürdü..**1.** bağ. bağıt. bar. kala. -öz bağımın **bağıtı**.**1.** qoşqa **(**< **qoşa qoş)**. dörd əl ayaqlı. heyvan
-**mal yolu**: yolça. cığır.
-pişiyə ət, qurda quyruq, itə gəmik, **xocaya mal**, oğlana qız tapşırılmaz!.
-**satılı mal**, atılı ox. (satılmış mal, atılmış ox).
-susuz yerin otu yiyəsiz, **ərsiz yerin malı yiyəsiz**.
-yabun malın, **mal sanma**. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).
-balalı evdə sır yatmaz, **oğurluq yerdə, mal qalmaz**. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).
-çuval yırtıq **mal durmaz**.
-**mal dövlət**: axca buxca. var dövlət.
-**ucuzlu mal dadımaz**, bahalısı yadımaz. (**yadımaz**: yaddan çıxmaz) (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).
-gəncliyi selə vermə, **mal davarı yelə vermə**. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil)...
-**qoşqa** kimi yügürdü **..**
-qoyun kimi yaşıyan çobansız, **qoşqa kimi yaşıyan çomaqsız olmaz**..
-**eşq mal deyir satıla**, mallara qatıla, bir "maldan" alına, "öküzə" satıla.
-**mala, mal kimi baxma!**. (mal: var dövlət) (mal: qanmaz) heyvan). (kişioğlu, pula, mala, vara nə qapılsın, nə önsərməsin. parasız, varasız, yer üzündə dirçəlib gəlişmək olamaz.) (qapılsın: çox önəm vermək). (önsərməsin: önəm verməsin). (**varasız**:

imkansız. imkanatsız).
-**koramal**: heçnə qanmayan. danabaş. qanmaz.

mala -başa gələn, **mala gəlsin**.
-**mala, mal kimi baxma!**. (mal: var dövlət) (mal: qanmaz. heyvan). (kişioğlu, pula, mala, vara nə qapılsın, nə önsərməsin. parasız, varasız, yer üzündə dirçəlib gəlişmək olamaz.) (qapılsın: çox önəm vermək). (önsərməsin: önəm verməsin). (**varasız**: imkansız. imkanatsız).
-yoğrun malı **oğrun mala qatmaqıl**. (**yoğrun oğrun**: həlal həram)

malaqa **malağa**. **malağay** < **bulağay**. çalıcı. nər buladıb qarışdıran.

malaqay **malağay** < **bulağay**. çalıcı. nər buladıb qarışdıran.

malaqov **malakov**. pulakov. pulaki. malpərəs. pulpərəs.

malça **balça. mahiçə**. qonğ .

malı varı. barı. sərvəti. dövləti. -**varı** çox. -yaşı yetmiş, **varı** gedmiş, çəlik düşmüş əlindən. -**varına** baxıb dəğər biçilir, gora soxulub aşın içilir. (puldu görər hər iş). -**varı gedən**: ziyan görən. -**varına** güvənmək. -**varı qarnında**: (qazandığın, işlədiyin yeyən).
-**yoğrun malı** oğrun mala qatmaqıl. (**yoğrun oğrun**: həlal həram)
-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, **əldən malı tökənməz.**(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).
-yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin) (**ardağlı**: dəğərli).

malıqa **-**yov yox demə yurdunqa, qurd yox demə malınqa. (yurd düşmansız, mal oğrusuz olmaz).

malın -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**
-gəncliyi tutma bərk, **dünya malın tutsan ək**. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).
-tükənməz malın olunca, utanmaz üzün olsun.
-yabun malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).
-**ara yolda malın qalmasın**, orta yolda atın ölməsin.

malına -**elinə gümən, malına qıyar**.(**elinə gümən**: elinə güvənən, elindən görən, güdən. elindən gümanı olan). (**qıyar**: imsak edməz).

malını -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini).

malıvı **-dişin varcan malıvı ye**, canın varcan balıvı!. (**varcan**: ta varındı)

malqara çaval. çavtal. əhşam. əğnam. (dam).

malqara -**mal qara yemi**: gövüş. (gəvmək). ilufə. əliq. (azıq).

malqara -**malqara boynuna taxılan kiçik çan**: çağarız. çanğıraz. çanğırız.

malqaraçılıq heyvandarlıq. dampərvəri.

mallaq **mallağ. -tərsə mallağ:** aşqav.

mallaq taxlaq. -**on paraya on taxlaq atar**: on para üçü on mallaq atar. pul üçün, azda olsa belə özündən çıxar.

mallara **-**eşq mal deyir satıla, **mallara qatıla**, bir "maldan" alına, "öküzə" satıla.

malların danaların**.** heyvanların. qanmazların. -bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**.

mallı danğlı.

mallı -**mallı, ərkli**: (varlı güclü olur. varlı ixtiyar shabı olur. varlı muxtar olur. varlı bildiyin yapır).

malta **-bölüşsəm malda göz qalmaz**, döğüşsəm canda.

maltan **-ata maldan kar çıxmaz**, başda baxtın olmasa!.

maltan **-korqa maldan olsun, başdan yok**. (**korqa**: zərər).

maltan **"maldan" .-**eşq mal deyir satıla, mallara qatıla, **bir "maldan" alına**, "öküzə" satıla.

maltan **maldan.** vardan. sərvətdən. -acgöz, maldan **bükməz.** (**bükmək**: doymaq).

maltı **-**(düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir).

mama umana (umay ana). əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran). qındıq ana. (göbək ana).

mamac qudas. ispisyalist. mütəxəssis.

mamıq **(m <> p) pamıq**.

mamız məmə (döş) ucu.

man ar. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza).

-man səndədir, güzgüdə yox.

man çal. eyb. nüqsan.

man **ək.** nərsiyə bağlılığı, nərsiyə yönəliyi göstərir. -**elman**: (el-il: (ilmək. bağlılıq. rabitə. mərbutluq.) . elinə bağlı. ilqarlı. bəfalı. verilən sözə bağlı. -**türkman**: türlüyündə doğru, teyxa.

man **-**əsrüyə sayıqlamaq, ayqıra çul yırtma **man deyil**. (**ayqır**: güclü ərkək at).

mana budur. -**mana** səninki: budur səninki.

manaq **manağ**. **1**.eybli. mə'yub. çala. **1**. ləim. xəsis.

manaq sıyıq. kimi. sifət. -**ayımanaq**. ayı kimi.

manhana **bahana**. qaprız. bir kəsikliyi, əksikliyi örtmə üçün qondarlan nədən.

manıb -suya **manıb** boğuldu. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

manılmatan **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). -manılmadan manlara, kimsə qalmaz danlağa. (**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə).

manılsa **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). -**yağa manılsa çörək**, bir tikəsi tutar ürək.

manın **-**eygin**, el manın açmaz**. (**eygin**: eyi olan. yaxcı olan). (yaxcı kişi el aybın (yada) açmaz).

manın **-**qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).

manq **manğ. banğ. vanğ. van**. **1**. cumuq. çuxur. **1**. göl. gölcə.

manqımaq bax > **banğmaq.**

manqır **manğır. manğur.** paxır para. mis para.

manqlaq **manğlaq**. **manla**. alın. -**manğlayı** çapıq: alnı yarıq. -**manğlayı** qırşıq. alnı qırşıq.

manqur **manğur. manğır.** paxır para. mis para.

manqut **1**.başı boş. özəlliklə anığın **(**keçmiş hafizəsin**)** itirib, öz soyun, kimliyin, dilin danan, yadırqayan. **(**əz xod biqanə**)**. nankor.**1.**döngüz > donğoz. öz kökün danan. öz soyuna uymayan.

manqut ağtıq. (< **ağtınmaq**: təp çevir olmaq). olduğuna üz çevirmiş. kökünə xain.

manqut andı pozuq. (# **anqut:** andı doğur).

manla **manğlaq**. alın. -**manğlayı** çapıq: alnı yarıq. -**manğlayı** qırşıq. alnı qırşıq.

manlara pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə. -manılmadan manlara, kimsə qalmaz danlağa. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə).

manlı -**manlı kişi güstah olur**. {qınağlı (günahlı), suç işləyən kişi dürtük olur}. (**güstah**: gözüdağlı. {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. gözü dağ görmüş. qorxmaz).

manmq **banmq.** nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq. -suya **manıb** boğuldu. -su olub yerə **mandı**: yox oldu. -**manılmadan** manlara, kimsə qalmaz danlağa. {(**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə)}. -yağa **manılsa** çörək, bir tikəsi tutar ürək. -dili bala **mandı**, başı alamandı (**alamandı** : taraclandı). {**minmək**: nərsənin üzərinə qoşulmaq, artılmaq}.

mansız eybsiz. qusursuz. kəmsiz.

mansuq **mansuğ** (**manğ**: qəbih). qəbih.

mantaq **mandağ**. **tandağ**. alın. bəxt.

mantal **mandal**. **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. sürgü. gələn gedən. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}.

mantaylaşmaq **mandaylaşmaq**.üzləşmək. -bir kərə onla **mandaylaşmış**.

mantı **mandı.(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). -**dili bala mandı**, başı alamandı (**alamandı** : taraclandı).

mantır **mandır**. ayıbdır.

maraq **1**.qayru. istək. -çoğur çönmüş, uğur ötmüş, **qayruq** qayrum yox uçmağa: fələk (bəxt) dönmüş, çağ ötmüş, daha marağım (istəyim) qalmamış heç uçmağa. **1**.qızqır. təvəccüh. **1**. < barağ. barlaşa, yoxlaşa dəğər. ilginc.

maraq **marağ. barağ**. **sarağ**.

maraq **marağ**. **karağ** (**1**. **< qarağ**. 2. < **yarağ**: fayda). gözə batan, gözü çəkən, yararlı, faydalı, qabili təvəccühə dəğər olan nərsə.

maraq **marağ**. sarağ. səriğ. əğim. meyl. əlaqə.

maraq **maral.** imtik**.** meyil. rəğbət.

maraqı **marağı**. qızığı. əlaqəsi.

maraqını **marağını**. isini. isinği. istəyini. diqqətini. -onun **isini** çəkdi. -**isini** çəkən nərsə bulamadı.

maraqla **marağla**. **1**.ürəklə. könüllə. məmniniyyətlə. **1**.qızqıb. -onun gəlişin **qızqıb** gözətdik.

maraqlanmaq qızıqmaq.

maraqlanmaq uğur almaq. uğurlanmaq.

maraqlatmaq aldırmaq. ilgitmək. -onun işi məni **aldırmaz**.

maraqlı qıızıqlı. ilginc. calib. -**qıızıqlı** pitiklər. -**qıızıqlı** olaylar.

maraqlı qızığatlı. sevikli. sevəğən. qızıqay. qızqarlı. qızqırlı. əlaqəli.

maraqlı qızığlı. calib. cəzzab.

maraqlı **marağlı.** düşgün.

maraqlı aranan. armanaq. armanlı.qızıq. -**qızıq günlər**: armanaq günlər. maraqlı, aranan, armanlı günlər.

maraqlıq **marallıq.** imtilik. meyillik. rəğbət. rağiblik.

maral dişi soğun. (**-**erkək soğun: buğa).

maral **maraq.** imtik**.** meyil. rəğbət.

marallıq **maraqlıq.** imtilik. meyillik. rəğbət. rağiblik.

mart **-mart, gözünə barmağım**, yaza çıxdı oylağım.

mast **mast** (fars). (< **amas**: şişik. yoğun). yoğurt (< **yoğun**).

masurə tübür.

maş bobaş. momaş. (loba). lobiyə. loba çeşiti.

maşa {(< **başa**: açıb başlama üçün çəkilən, açılan tikə, bölüm, düğmə, bənd) (< başlamaq)}. çaxmaq. (**çəkmək**. **çıxmıq**). çakçırağ. tetik.

maşa -**doğuzu maşa**, gələni aşa öğrətmə. (**öğrətmə**: dadandırma).

maşa qısac. ısac. ısqac. qısqac.

maşa -yad əliylə paşa yox, **öz əlində maşa ol**.)**paşa yox**: paşa olunca)..
-**yeter artıq olma maşa**, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

maşqala **başqala**. **(**baş qalağı**)**. xanəvadə. əhl əyal.

maşqala **başqala.** ayilə. ailə < ayla.

maşqalalı **başqalalı.** ailəli. ayiləli < aylalı

mat qic **mat gic**. allaq bullaq: allaq burlaq. gic heyran.

mat **1**. koral. xirə. **1**. tox. tutuq. tünd. -**tox** göy. -**tox** qızıl. **1**.alıq. heyran. mütəhəyyir. -**alıq qaldım**: mat qaldım..
-**mat qalmaq**: bayınmaq. heyran qalmaq. -**bayınası** gözəl qız..
-**mat qalmaq**: daşqınmaq.

mat buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. qanra. heyran.

mat cik. cih. məbhut. -**cih qalmaq**: mat qalmaq.
-**mat qalmaq**:. tanqalmaq. şaşırmaq. heyran qalmaq. -**tanqaldılar** görənlər.

mat tünək**.** kas. parıldaq olmayan.

matah **1**. dadağ. nobar. **1**. görsək**.** görməli.

matıqmaq mat qalmaq. tumuqmaq.

matlatmaq **-boyanın itiliyin aparmaq, matlatmaq**: çalartmaq. bozartmaq.

maval yaval.

mavultamaz **mavuldamaz**.-**miyoldamaz:** pusuda pişik **miyoldamaz.**(**pusuda**: ova yatan)

maya -**maya qoymaq**: qayranmaq. qeyrət xərcə vermək. -**qayranıb** işi gördü: maya qoyub işi gördü.

maya **-sən maya qoy baxıb zad eləmə**, gəlib burda yeri dar eləmə.

mayası damızlıq. mayalıq.

maydalanmaq **maydalanmaq**. bərdələnmək. bardalanmaq. paydalanmaq. (bir pay götermək). işdələnmək. -keçdi ömur bardalanmadan, barın bərdələnin. ılindəkindən işdələnmədi. -**maydalı** işlər.

mayıl -**mayıl mayıl: mağıl mağıl**. **bayıl bayıl.bayqın bayqın.** süzgün süzgün. -**mağıl mağıl baxmaq**: süzgün süzgün baxmaq. bayqın bayqın baxmaq.

mayılmaq (**# yamılmaq**: yapılmaq: əzilmək. gəvşəmək**)**.

mayılmaq **bayılmaq**. huşazmaq. huşdan gedmək.

mayışmaq (**# yamışmaq: yapışmaq**.)

maymaq < **qaymaq**. **qaymıq**. gay. keh.

maymaq şaşqo. çaşqo. çaşbaş.

mayta **mayda** < **payda**. xırda. kiçik. -**payda payda**: xırda xırda. kiçik kiçik. -çörək **paydaları:** çörək xırdaları. -**paydaya qalmaq**: nərsədən qalan oğuntuya göz tikmək. artığa qalmaq.

maytacıq **maydacıq**. balaca. xırdaca. (naçizane).

mazalaq burutqaç. burnac. bötərgəc. topac. fırıldaq.

meh duman. çən. umur.

mehran -**mehran** çayı: **< meydan** çayı.

mehriban < **bayğan**. bayat. açıqlıq, rəhmət gətirən, verən. rahim.

merqən **mergən.** (?< **urqan. vurqan. vırqan**.). tüpəng. tüfəng.

meşə -baltasız, bağ **meşəyə** dönər..
-**sıx meşə**: toxa. bükə. orman.

meşə bük.

meşə büşgə: toğa. **-**qurddan qorxan, **büşəgə girməz**.

meşəbəyi qoruğçu.

meşəl < **biçəl**. **(**əli biçik**)**. əlindən iş gəlməyən. əli iş tutmaz. başarıqsız.

meşəlik tutağalıq. cəngəllik.

meşətə -**adı tutulmayır meşədə**, küsmüş ayı meşədən!.

meşətən -adı tutulmayır meşədə, **küsmüş ayı meşədən**!.

meşəyə -qurddan qorxan **meşəyə girməz**!**.**

metr metrum (latin). matram (sans). ölçü.

meydan -**böyük meydan**: böyük alan. guralan. kürələn. gulan. gülan. (qur alan. gur alan)..
-**cəng meydanı**: atağ atışan alan, yer.

meyxana ayaqlıq.

meyxana çaxırun **(çaxır orun)**. çaxırxana. çaxır içilən yer.

meyxana **meykən.**

meyxana bozqal. boza satılan içilən yer.

meyxanaçı bozağaçı. boza satılan içilən yeri dolandıran, yiyələnən.

meyxuş çəkşik. əkşik. gəs. türş. tüğşuq. ağzı yığan, buran dad.

meyillənmək qayışırmaq. qaysınmaq. satılanmaq.

meyqən **meykən. meyxana.**

meyl -sən imeyl elə, **bizdə meyl eliyək**.

meytan -**döğüş meydanı**: uralca.

meytan -**qar meydanı**: qar alanı. qar meydanı. qaralıq **(qar+alıq**).

meytan **meydan**. **1**.çetin (çetlənmiş, qırağınmış, çevrəli yer). **1**.talbar. talbay. talbağ. dalbar..
-meydan dolandıran: ayğaş. meydandar.

meytan **meydan.** aylağ. sahə.

meytan **meydan**. dönlək**.**

meytan **meydan**. ortalıq. alan.

meytanı **meydanı**. -**etgiləniş alanı, meydanı:** zolağ. mədar hitəsi.

mə **bə**. **ba**. **1**. bay. boy. şaşma ünləmi. **1**. işdə. -**odu ba**: işdə odu.

məcazı -**məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq:** qurğaymaq. təntikinmək.

məçidə **məçidə**.-**məçidə**, xoca tanrıdan ötür, el xocadan ötür gedər!.

məhəmmədi -**məhəmmədi gül**: ətirgül. qızıl gül.

məhkəm (möhkəm). bərkkəm. bərkəm.

məjmeyi **məcmeyi**. qonça. xonça. -**xonça** gəldi otur bir tikə çörək kəs.

məqam çat.

məqçi **məkçi**. **maqçı**. istə**məkçi**. stəyən. -para **qoymaqçı**: tök**məkçi**. yatır**maqçı**. para yatırmaq **istəyən**..
-bar**maqçı**: ged**məkçi**. gedmək istəyən.

məqqul **məğqul**. mə'qul. alağul. almalı. almağa uyqun.

məqz **məğz**. **ağıl**. beyn. beyin.

məqzəl məğzəl. ərit. ərim. əriş. (mil. ox. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. əğrəbə).

mələr **-**oğlan ağlar gün keçər, **quzu mələr il keçər**.

mələz qırma. qırıq. qırna. qırçıl. qırçal. qırqıl. qopuq. azman.

məmə əmcək. pestan..

-məmə (**döş**) **ucu**: mamız..

-qulağın məməsi: sırıt. qulağın ən alt, yumşaq bölümü..

-**qız<u>məməsi</u>**: **1**. altıntop. qıritfurut. **1**. şafdalı çeşiti.

məməlik lifcik. bağırdaq. korset. lifcik.

məməyin **mə məyin**. **<u>ək</u>**. məs tin. -bu ver**mə məyin**: bu ver **məs tin**.

mən **ək**. (-**mən. -mən**): **birlə. ilə.** -bir qarğa**mən**, qış gəlməz. (bir qarğ**a <u>ilə</u>** qış gəlməz: bir qarğ**<u>ayla</u>** qış gəlməz). (bir qarğa **birlə** qış gəlməz). (bir qarğa **bilən,** qış gəlməz).
-bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, **sənə güldəndə mən ulqa** deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).
-o yügürdü **mən ürkdüm**.
-sənin yaradanıvın **ağrın alım mən**. (alqış).
-dinmədim mən, deməyin ki tanımır güllə tikanın dərkin. (**dərkin**: fərqin).

mən **-mən bu yola** baş qoyaram, ayaq yox..

-mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan)..

-lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)**.**

-dilsiz başa, **necə deyim kişi mən**!. (**başa**: adama. kəsə).

mən -**mən sazı, sən qavalı**, qoymayaq caya havanı. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**

-durum mən əkilim, buralardan çəkilim.

mən -**mən təkin**: haqir bəndə.

mən -sən vurmadın, **mən yıxılmadım**. (sən vurmaseydin, mən yıxılmazıdım).

mən **-**ulduzlu gecə, ay ışığı bir sən olaydın **daha bir mən**.

mən -**yolağ mən pişiyə**, özü tutar, özü yiyər!. (**yolağ:** qurban).

mən -sən ona, **mən ona**, pox yemək qalar ona: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).

-**mən mənlik**: mənəm mənəmlik.

-**söyənmədim evrənə yara mən,** bitirdim işi ölüm yetmədən. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

məndil (**bundle**. **paquet, ballot; baluchon**). çığı. (< **çiq**). buxca. bəsdə.

mənə bu gördüyüz. -**mənə bu** gözəllik: gördüyüz gözəllik.

mənə **-**tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.
-**mənə yarımadı** sizə necə yağacaq.

məni -**çəkib dara asma məni**: çox incidisən.

məni -doğru olsam ox kimi, yabana atarlar məni, əğri olsam yay kimi, **əldə tutarlar məni**. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).

məni -**məni əldən qoy**: məni bırax. məni ötür.

məni **-**səndən ey can azdıra **bilməz məni illa əcəl**. (**azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz).
-salma məni. (**salma**: ötürmə).

mənim menən mənim ilə. -**mənim menən** oynarsan.

mənim -**mənim özümə:** biləmə. **kəndi özümə**. şəxsi özümə. -yazıqlar olsun mənə, deyən olmadı **biləmə.**
-sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

mənim -**söz mənim ruhum**. (**söz**: dil) (**tinim**: ruhum).
-gəlməseydin sən, **açılardımı dançağım mənim**. (**dançağım:** səhərim).

mənim **-yaxı mənim**, **yağı sənin**, batı **mənim**, butu sənin. (**yaxı**: əzabı) (**batı**:ziyanı). (**butu:** bəhrəsi).

mənimqi -**mənimki** nərədə, nərəyə! qaldı.

mənimlə **-keçmiş mənimlə yaşır**, mənlədə itir, məndədə bitir.

mənimsəmə -**bəlləmə, mənimsəmə gücü**: yutra. hafizə.

mənimsəmək tapmaq. qazanmaq. yığmaq. **-tapmaq öğrənməmişik**, ancağu itrmək bilirik!.

mənimsənmək alqınmaq. öğrənmək. yadalınmaq.

mənismək öğrəşmək.

mənisməyən öğrəşməyən.

mənişş sinc.

məniz **1**. **minəz**. məzac. -**minəzi** yatıq: yumşaq məcazlı. **1**. **bəniz**. surət..
-**bənzi saman olmuş**: rəngi atmış. düşgün salqınlaşmış. yavınc, möhtac, biçarə, təpirsiz olmuş.

mənizlənmək **bənizlənmək**. gözəlləşmək.

mənq **məng.** -**məng edən**: uyudan. yuxladan.

mənq **məng**. saral (**al sarmış**: al vurmuş). gic.

mənq **mənğ. mən. bənğ. bən. dənğ. dən**. > **dənə**.

mənqənə **məngənə**. qısqıc. qısqı. qıstırqıc.

mənqənətə **məngənədə**. tingənədə.

mənqiş **mənğiş. bənğiş**. **bəniş**. üzə bənd salma.

mənqitmək **məngitmək**. **bəngitmək**. əsritmək. sərxoş edmək. kefləndirmək.

mənqtəşmək **mənğdəşmək. bənğdəşmək**. **bənişmək**. qadınların birbiri üzünə bənd salması.

mənqül **məngül**. qotaz. püsgül.

mənlətə -keçmiş mənimlə yaşır, **mənlədə itir**, məndədə bitir.

mənlik -**mən mənlik**: mənəm mənəmlik.
-**mənəm mənəmlik**: mən mənlik.

mənliyim -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən)**.**

mənsəmək məni görmək istəmək. məni könül istəmək. -əzizim daha onu tapandan bəri **mənsəmisin:** görmək istəmirsin.

məntə **məndə**. -adız tanış ürəkdə, **anırsamır baş məndə**. (**anırsamır**: yadına gətirmir).

məntə **məndə**. -uğruza söyləndi, **məndə sarındım**. (zikri xeyrizidi, məndə difa elədim).

məntən -aytqa səndən, **dingə məndən**. (demək səndən, dinləmək məndən).

məntəntir -danılmaz ki **kəmik məndəndir**. (**kəmik**: **kəmlik**. azıq.qusur). (yəqin ki qusur məndən).

məntətə **-**keçmiş mənimlə yaşır, mənlədə itir, **məndədə bitir**.

mənzəş **bənzəş. 1.**oxşar. oxşaş. -buna **bənzəş**: buna oxşar.**1.**oxşaş. keşim. keşib. (**çəkim**). -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**.

mənzi **-qızıl mənzi** solmasın.

mərc **1**. öc. şərt. **1**. dov. bağlaşda (qumarda) ortaya atılan para, nərsə.

mərcləşmək dovaşmaq. bağlaşda (qumarda) ortaya atılan para, nərsə ilə qumar oynamaq.

mərdana toxlava. kündəni yaymaq üçün dığırtaq (ustuvanə) oxlavadan yoğun ox.

mərə **mərrə** (**m<> k**) kərə. dəfə. -**birmərrə** olub, **onmərə** ölmək.

mərmər {**marmairo** (grek)}. parlayan. yaltıran.

mərmər qaymaqdaş.

mərrə **mərə** (**m<> k**) kərə. dəfə. -**birmərrə** olub, **onmərə** ölmək.

mərt **mərd.** -**əl mərd olur, göz naməd**. (əl veräni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

mərzə **məzrə. bəzrə**.

məstin **məs tin**. mə məyin. -bu ver **məs tin**: bu ver**mə məyin**.

məşəl ışdat.

mətələmək burğulamaq**.** dəlmək.

məyə (**ək**). **gə** -paltarların gey**məyə** başladı: geyir**gə**.

məzə < **bəzəm**. ləzzət. kef.

məzəq **məzək.** < **bəzək**. **bəzgək**. 1. bəzə. çaşnı. 1. bir quş adı.

məzəli < **bəzəmli**. ləzzətli. kef verici.

məzgilsiz çağsız. vaxsız. -**məzgilsiz** çağıran **(**banlayan**)** xoruz soyulmuş.

məzrə **dərzə. dərəz. 1. (məzrəə)**. tarla. əkənək. biçənək. əkin alanı,sahəsi. 1. iki əkin arasına açılan sınırlıq, boşluq, çəkə.

məzrə **mərzə. bəzrə**.

mi -deməzlər **mi**?: deyətən **yokmu**?.

micələmək **böcələmək. böcəkləmək**. **mücələmək**. (< **böcək. bicək. micək**). qurtdalamaq.

mıcı **-mıcı mıcı: böcü böcü. bici bici.** yavaş yavaş. bala bala. -**mıcı mıcı.** işləyir.

mıcmınmaq dada dada, bala bala yemək.

miçə (**biçə**) yonca ilə saman qarşığı heyvan yemi.

mıxtövlə qazaq. qadaq. yekə çivi.

mıqca **mıxca**. qatmıq.

mıqırtıq **mığırdıq**. mızmız. -**mığırdav söylənmək**: dırlanmaq. kəm küm edmək.

mıqlanmaq **mıxlanmaq**. taxılmaq. durmaq. -araba gedərək, birdən **taxıldı**. -hər nə ölümlə **taxılır**.

mıqmıqa **mığmığa**. batğan. ağcaqanad. ditdili. hünü. çivin. sivir. sivrisinek, tatarcıq. pəşə**.**

mıqmıqa **mığmığa**. **çığmığa**. **-gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşitibit**: dili. diddili. ağcaqanat.

mil **1**. çıbığ. çubuğ. **1**. çat. şaft. **1**. (incə). sülü toxu mili.

mil ərit. ərim. əriş. (. ox. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə).

milçək **-at milçəyi:** at sinəyi. xər məgəs..
-torun qurub torumca, bəkləyəcək bir **milçəyi** tutunca.

milçəkdan sivrisinəkdən qorunma qorunma toru. tül. qılqan.

mimə **-**əlifə dayaq, **mimə çomaq deyənlər**.

min san minlərcə. -**min san** olardılar.

min -bilməz biri od yaxır, **söndürənmir min bilən**(**bilməz**: qanmaz. cahil).

min **-**bir ulcağın dincliyi, **min alçağın baş ağrısı**. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).

-bir itin dosluğu, bir dosdun itiligindən **min yaxşı**. (**itiligindən**:itligindən).

-min yaddan yüz özgədənsə, bir gözəldən danış.

-min yaxşılıq aşar başdan, bir yamanlıq yadınca. (**yadınca**: yaddan çıxınca).

-min yaxşılıq çıxar yaddan, bir yamanlıq çıxmamış.

-tamu qapısı bir, **uçuq qapısı min**. (**uçuq**: uçmaq).

min **-döğüş yolu min olsada**, qaçış yolu çox deyil.
-hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, **hər acının min açısı var**. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**
-tülkünü min bir sapalağı var, ən güclüsü görünməzlik. (**sapalaq**: buruq. oyun. kələk).
-birin birin **min bolur**, dama dama göl bolur.
-düğürdən uzaq, **qırx min ayaq**, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).
-koruna atan bir vursa, **izləyən vursa min vurar**.
-**yarın min olsada**, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz.
-**min kişi gələr**, biri alar.
-**ölüm min kərə gəlir**, bir kərəm alır!.
-tanozlunun bir gün duzun dadsan, **min il tosun çəkərsin**. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

min -dul varki **dəyər min qıza**..

-min könüllü, bir çatıda qalmaz..

-**qurulmağa min bir güc**, yıxılmağa, birin güc. (**birin**: təkcə bir)**.**

-min küzənin qılpı olmaq: yaltaqca, qalmasın dələduzluğa əl atmaq.

min -edgiligin bir yola, yamanlığın **min yola**. (edgiligin: **eyiligin. iyiligin. yaxşılığın).** (**bir yola**: bir yönə. bir tərəfə). (iyiliq eddin, qarşılıq gözləmə, kötülüq etdinsə, min kərə qaşılıq gözlə). (iyiligin yolu bir tərəfədir, qaşılıq gözlənilməz, getdi gəlməz, ama kötülügün yolu, min təfəflidir. bir kötülük yaparsansa, olsun ki min kərə sənə qarşılıq verilsin)..
-igitligin yolu bir, **yavuzluğa min yol var**!. **(Igitligin**: doğruluğun)..
-**yetər ki min qanan qalsın**, analıq dilin ansın. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**
-öz işimin bir qılın, **dəğişmərəm min qılına başqasın** (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm)..
-oxlu tüfəkdən bir kişi, oxsuzundan **min kişi qorxar**. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi).

min -**min bilənə tor olur**, bilməz biri yaxan od. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

-min qapıda gəzən, bir qapıda durmaz, **min qapıdan uman**, bir qapıdan doymaz.

min -**min dosdu** olan qaldı, **min öküzü** olan aldı..
-sevməğənə söykənmə, untun gedər, **min qızıllıq başın bir pul edər**. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin. (**bir pul**: bir qəpik)..
-kölükdə yatar, **min qoy baxar**. (tapmaca) (it).

min -otuz iki qapısı var, bir balası, **min bəlası**. (dilivə yiyə dur)..
-türk dili birdir, **min qollu olsada. (türk** dili birdir, türkcəmiz min)..
-biliksiz bir yaşar, bilikli **min yaşar**..
-bir başım, **min işim**..
-**qarqa min qaqırar yaz çıxmaz**, qaz bir qığırar, çıxar..
-bir başa bir göz yetər, baş olmasa, **min göz belə nə edər**..
-bir ölümə, **min ağlamazlar**. (yaşam çaydır bir suyunda ikin kərəm üzülməz, doğub boğan dünyadır, ölümlərlə bitinməz)..
-min qarqıya bir kəsək..
-yarın min olsada, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz.

min -**eşşəgə min ata çatınca, ata min** baxta çatınca, baxtıvı tut sinə yatınca. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).
-yol doğrusa, yük ağır, **min ömürlük** çəkməyə nə var.

mına -**mına indi**: iştə şimdi.

mına **-ona qərəb** , mına qərəb , sana kim qərəb. kəndivə qərəb, kəndivə güvən. (**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).

minbaşı sərqurd.

minbir **-güclənməgin minbir yolu**, doğruluğun tək bir yolu.

mıncıq -**göy mıncıq**: **göy buncuq**: **göz mıncığı**. pis gözdən qorunma üçün uşaqların geyiminə taxılır..
-**göz mıncığı**: busqa pusuda, gizlidə olan pislikdən qoruyan nərsə..
-**mıncıq dürcük**.

minciq -**incik mincik:** baldır.

minciqsiniz -**incik minciksiniz**. tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın.

minə işdə. olsun. -**minə** ötüb keçər bu güzdə.

minən **-yorğa minən**: durmadan, yorulmadan, yüyrək, iti gedən. **-yorğa minən**, ayaqdaşın itirər. ((**ayaqdaşın**: yol yoldaşın).

minən **-yorqa minən yoldaşından ayrılır**, çox yaşayan yaşdaşından ayrılır. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

minənin **-eşək minənin ayağı**, iki arvadlının qulağı dinməz.

minəntən **minəndən**. -yükü çəkəndən sor, **atı minəndən**, oxu atandan, düşü yatandan, aşı qazandan.

minər -türk sözü yaraşır türkün adına, tez düşər, **kim minər özgə atına**.

minətə **minədə**. inədə. hələdə.

minəz **mənіz**. məzac. -**minəzi** yatıq: yumşaq məcazlı.

mini -biri döğülər, **mini döğünməz**, **mini döğülər**, biri döğünməz. (**döğülər**: vurular. kötəklənər) (**döğünməz**: narahat olmaz. inciməz).

miniq -enik qaldıq, **minik geçdi..**
-minik enik birgə çatar bayrama, birgə çatmaz barçağa.

miniq **minik.** işə başlama çağı. (# **dinik**: işi bıraxma çağı).

miniq **minik**. sürüğ. mərkəb. səvari. süvari. -**sürüğlər** gədi ellərdən, yığıldı çoğqalar qalxdı.

miniqmək **minikmək.** işə başlamaq. (# **dinikmək**: işi bıraxmaq).

minin **-**güclü bilək birin basmış, **güclü bilik minin**.

minin **-**güclü bilək birin, güclü bilik **minin yıxar**.

minin **-yesən qayğının minin**, bitirməz işin birin.

mininsə **-**ölüm, olum içində doğub, birin yorub, **mininsə boğub**.

minintə **-**bir ağac kölgəsin danan, **minində danar**.
-birin danan, **minində danar**.

miniş uzun qollu ətəkli, gənə bol üst geyim, cübbə, üstənək. abalıq. qapalıq.

minişmək bu geyimi geymək. (**miniş:** uzun qollu ətəkli, gənə bol üst geyim, cübbə, üstənək).

miniyin -**miniyin atmı eşək**, aydınlanar bəllənər. (**minik**: mərkəb) (**aydınlanar**: ışıqlanar).

minqat **min qat**. qatqat.

minqə **mingə**. binək.

minqit **mingit**. **minnət**. **(< minmək)**. yük. ağırlıq. -bunun bizə **mingiti** yox. -bunun **mingitindən** necə çıxa bilirim.

minqitli **mingitli**. **minnətli**. **minnətdar**. **(< minmək)**. yükünlük. -sizə **mingitli** qaldıq.

minlərcə min san. -**min san** olardılar.

minlərin -minlərin çatlar götürər, sınmaz ərənlər.

minmək : nərsənin üzərinə qoşulmaq, artılmaq. (**manmq. banmq:** nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

minmək **1.** (# **inmək. enmək**). 1. (danmaq. qalxmaq). {# **inmək. yinmək. enmək. yenmək. (dinmək)}**. **1**. üstünə çıxmaq. qələbə çalmaq. -görək kim kimi **minəcək**. 1. çıxıb oturmaq.

minmək **1**.atlanmaq.**1**.çıxmaq. -sudan **mindim**: çıxdım. -bu ağaca **min**.

minmək -**dərəkə minmək:** qiymət tapmaq.

minmək -**pökə minmək**: havalanmaq.

minmək -**qızığa minmək**: götürülmək. (**qızığ**: sıtma).

minmin milyon.

minmiş -güc olan yerdə inam yaranar, **gücə minmiş inam kəndisin danar**.

minnət **mingit**. **(< minmək)**. yük. ağırlıq. -bunun bizə **mingiti** yox. -bunun **mingitindən** necə çıxa bilirim.

minnətdar **mingitli**. **minnətli**. **(< minmək)**. yükünlük. -sizə **mingitli** qaldıq.

minnətli **mingitli**. **minnətdar**. **(< minmək)**. yükünlük. -sizə **mingitli** qaldıq.

minsə -ilkin **eşək sürən at minsə**, özün bilməz, hovalanıb, göt atar.

mintə -birin ötən su arxdan, **mində sonra ötər su. (**bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)

mintəq **mindək**.minlərcə. minlər dəfə. (**min**+**dək**).

minti **-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz).

mintir **mindir** -**pökə** : havalandır.

mintir -yol, birdir gedənə, **yol, mindir itənə**! (bu söz kişini, seçdiyi yolda, onal, doğru, sadiq durmağa, amacını güdüb, itirməməyə çağırır. yaşamda qaz vurub, qazan doldurmaq olmaz, düşünmək gərəkdir.).

mintirə **mindirə**. minbər.

mintirəm **-**açıqdır ağzı, söyləyir elim, **mindirəm gərək kürsüyə dilim**.

mintirənlər **mindirənlər. -suç boyuna mindirənlər.**

mintirir -biri qılınar sana mindirir, biri yavçalar sandan endirir. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)

mintirmək **1.** yüklətmək. taxqutmaq. müsəlləh edmək. -qılıc qəmə, tüfək **mindirib** yola saldı.

1. çıxarıb oturtmaq. taxda qoymaq.

mintirmək **mindirmək**. **(**# **indirmək)**. yükləmək **(# yıxlamaq**. **yoxlamaq**: boşaltmaq**)**. **(**. -**mindir**: yüklə. -**mindirən**: yükləyən. -**mindiriş**: yükləyiş.

mintirmək **mindirmək.** qondurmaq**.**

mırt vurmaq oynamaq, əğlenmək.

mırt < **mut**. xoş.

mırt şuxluq. oynaç. mizah.

mırtlaşmaq oynaçmaq. şuxluq edmək. mizah edmək.

mırtlaşmaq oynaşmaq. şuxluq edmək. -odla **oynaşma**.

mısar **pusar**. gizlənər.-düşman qaçanda usar, **düşman görəndə pusar**. (götü boş pişik). (**usar**: coşar).

miş **(**: **gən)**. -birləş**miş**: birləş**gən**.

mişiq **mişik (m <> p) pişik**. **puşuk**. **muşuk**.

mişiq **mişik**. **pişik**. çetik. çetük. çitik. ketük. ketik. kedi. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

mışıltamaq **mışıldamaq**. **ışıldamaq**.

mitil **kitil**. asdar. yorqan döşəyin içliyin kitləmək (bərkitmək, yayılıb yığılmasın önləmək) üçün, içliyə tikilən parça. bu qat yunu (içliyi) qoyulduğu kimi saxlar.

mitqal saplıq.

miyan boyun. moyun. ortal. vəsət.

miyançı **beyinçi >** boyunçu. boyançı. barışçı. aşutçu. ortançı. sülh vərən.

miyançılıq boyunçuluq. moyunçuluq. ortalçılıq. vəsatət. -kim **boyunçuluq** qılacaq.

miyoltamaz **miyoldamaz. mavuldamaz**.-pusuda pişik **miyoldamaz.**(**pusuda**: ova yatan)

mızı sini.

mızı tınıvız. düşüncəsin ayan (açıqca) bildirməyən.

moqol {türkcənin türkcənin kökü , gücü işləm-eyləm-feil dədir. **moğolcanın** işləm-eyləm-feil biçimleri **türkcə** ilə birdir}.

moqoy **moğoy**. **1**. boğuq. **1**. ışıqsız. **1**. mat. **1**. mübhəm.

molla **-molla ölüdən qorxmaz.**

momaş **bobaş.** maş. (loba). lobiyə. loba çeşiti.

mor algöy. alagöy. bənəfşə.

morunçu küsücü. burun sallayan.

moyun **boyun**. miyan. ortal. vəsət.

moyunçuluq **boyunçuluq**. miyançılıq. ortalçılıq. vəsatət. -kim **boyunçuluq** qılacaq.

möçəriş çəkləş. təxmin. estimeyt. ərzyablıq.

möhkəm (məhkəm). bərkkəm. bərkəm.

möv **1**.asma. -**asma** (möv) **buçunu** (sürgünü): sarmu.**1**.üzüm botu.

mövlük -**mövlük təsərrüfatı**: üzüm qurcalan, tarıcalan.

muğayat ol ayavla. gözlə. take carre.

mum -**mum olub yananda mən**, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar.

mumsuz -**mumsuz bal:** damıt bal: süzük bal. (**damıt**: süzük)**.**

mundar **murdar**. buldar (bulamaq).

munq **munğ**. **bunğ. bunağ**. **munağ**. bəla. müsibət. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

munq **munğ.** büküntü. sıxıntı.

munqar **pinar**. çeşmə. bulaq.

munqlu **munğlu**. darqın. büksəli. tuxsalı. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). oysalı. qussəli. mə'yus.

munqmaq **munğmaq.** bükünmək. üzünmək. sıxınmaq. kitirginmək. kədərlənmək. qussələnmək. huzursuz olmaq. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

munqurmaq **munğurmaq**. qussələnmək. -**qayqırmayın munğurmayın**.

munquz **munğuz. buynuz. muynuz.**

muntarçı **mundarçı. murdarçı.** buldarçı (bulamaq). kifirçi.

muntuq **munduğ**. tündük. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**.

murat **murad.** burat. içi buran. dilək. arzu.

murçə {**murçə** (fars)} (?< **qumurşqa**. **qarışqa**).

murtarçı **murdarçı. mundarçı.** buldarçı (bulamaq). kifirçi.

musmutlu lap mutlu.

muş **buç**. **buş**. böğürtgən.

muşaq < **quşaq**-**uşaq quşaq > uşaq muşaq**: döl döş. cocuq torun.

muşar **müşar. buçar.** buşqu. biçgi. buxcu. ərə.

muştuluğ **1**. ağnağız. ağnağaz. müjdə. bəşarət. -bol yağış əkin bolluğuna **ağnağız**. **1**. söyünck. sevincik. müjdəqani.

muştuluq bağşılıq**.**

muştuluq söväc. müjdə.

muşuq **muşuk (m <> p) puşuk**. **mişik**. **pişik**.

muşuq puşuq. pusuq. pişik. buçuk. biçik.

mut **1**.(> **mırt**). xoş.(**# kut. küt**: pis). -**mut olsun**: . xoş olsun. -**mut günlər**: xoş günlər. -**mutgünüm** keçdi: xoşgünüm keçdi. -könül sevən **mut** olar. -cığana, eşitməsi **mut** gəlməz, qonşu çalan zırnanın. (**cığana**: paxıla). -**mut** keçir günü: **xoş** keçir günü. **1.**iyi. **-mut qapısı çalınmadan açılmır,** küt qapısı çalınmadan açıqdır. (uğrun götü açılmadan görünməz, kütün gözü gün çıxmadan evdədir) (**küt**: kötü)..
-yamana **mut** baxan, yaxcını itirər.(**mut:** xoş).**1.**uğur. iyilik. -mut qapısı çalınmadan açılmır.

mutalmaq **mutanmaq**. **qutalmaq**. **qutanmaq**. **butalmaq**. **butanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

mutanmaq **mutalmaq**. **qutalmaq**. **qutanmaq**. **butalmaq**. **butanmaq**. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

mutaşırmaq xoş keçirmək. (# **kutaşırmaq**: pis keçirmək)

mutay **butay**. **qutay**. **1**. yümlü, yümnlü ay. **1**. orucluq ayı.

mutqul iyimsər. xoşbin.

mutqünüm **mutgünüm** .-**mutgünüm** keçdi: xoşgünüm keçdi.

mutlanmaq xoşlanmaq. yoşlanmaq.

mutlu **1.(# kutlu. kitli. kədərli).-**mutlu, **mutlu deməkdir**. **1.** xoşlu. xoşul..
-ay yazan yazı, belə yazı yaz, **mutlu bayram**, qutlu yaz..
-**umutlu, mutlu!.**

mutlu -**mutlu olmaq**: könənmək. xoşbəxt olmaq.

mutlu -**mutlu olmaq**: qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. olcaymaq. bolcaymaq. ulcaymaq. bulcaymaq. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.
-**mutlu olmayasın**: xoşbəx olmayasın. onmayasın. yaramıyasın. günməyəsin. gülməyəsin.
-sevincə qanan, mutlu!.

mutlu **-neçə mutlu illər** uzaq yaşa. (qulama sözü).

mutluq xoşluq. yoşluq.

mutluq -**mutluq dediyin** deyil geyim, geyilməz, **mutluq dediyin** deyil yeyim, yeyilməz, **mutluq dediyin** quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz.

mutluq! təbrik eliyirəm.

mutluqa **-**tüm qayğı kitin söküb atmış, **mutluğa, sevincəultanmış**. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

mutluqatmaq **mutluğatmaq.** qutqarlamaq.qutqara almaq. güntayatmaq. xoşbaşlamaq.

mutluluq -**paylaşılamaz mutluluq**, duyulması könüldə gərək. (paylaşılamaz mutluluq, duyulması ürəkdə gərək). (mutluluq yalnız duyula bilir, paylaşılamaz).

mutluluq yartıq. -**yartıq yolu**: xoşbəxlik yolu. qutatqu bilik.

mutluluqun **-mutluluğun qapısı yox**, mutsuzluğun qapısı çox.

mutlusun **-gizin yoksa mutlusun**!. (**gizin**: gizlinin. sırrın).

mutlusun **-**ölümlə dur göz gözə, **gizin yoxsa mutlusun**. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

mutsu xoş niyyət.

mutsuzluqun **-**mutluluğun qapısı yox, **mutsuzluğun qapısı çox**.

mutul xoşbəx.

muynuz **buynuz. munğuz.**

mübtəla tutuq. qapıq.

mücələmək **böcələmək. böcəkləmək**. (< **böcək. bicək. micək**). micələmək. qurtdalamaq.

mücələnmək **böcələnmək. böcəklənmək**. qurtdalanmaq. nərsə ilə yavaş yavaş uğraşmaq.

müçə üzv. -yeni **müçələr**. -əski **muçə**.

müçəl (üzbək**)** bürc. ulduz falı.

müçüq **müçük**. cük. lülüş. qəmiş.

müxövlülər -**müxövlülər dədəsi:** pistiklər dədəsi.

müjtə **müjdə**. alac.

müjtə **müjdə**. söyəc. muştuluq.

müqüləmək **mügüləmək.** ımızqanmaq.

mürimik yazın çıxan, çox ayaqlı, kiçik böcək.

mürqülemek **mürgülemek**. balaca yuxlamaq.

mürqüləmə **mürgüləmə**. mürgüş.

mürqüləmək **mürgüləmək. bürgüləmək.** alaçortlamaq. gözlərin yumub huşlanmaq. sayğılmaq. sayılmaq. sayıqlamaq. çort vurmaq.

mürqüş **mürgüş**. mürgüləmə.

müslüman -**müslüman türk**, dinin dəğişmiş bacısın satar, qardaşın atar.

müşar **muşar. buçar.** buşqu. biçgi. buxcu. ərə.

müşət (< **bükət**). kiçik bağlı, buxca, bəsdə.

müşqül **müşgül**. **işgil**. **1**. qırsıq. qısrıq. çətinlik. **(**təngna**)**. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən. **1**. çətinlik. dartıq. -bu **dartığa** düşən, çətinki qurtula bilə. **1**.düğür düğünlü. çətin. asan olmayan.

müşqül **müşgül**. qın. çətin. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

müşqül **müşgül**. qın. çətin. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

müşqülləşmək **müşgülləşmək.** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. daralmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

müşqüllük **müşgüllük.** qınçılıq. zorluq. güc durum. çətinlik. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək.

na (**na <> ya)** {**ya**sıq (**ya <> na**) > **na**zik.yeləpər. incə. -**yeləpər** parça}.

nacaq **nacağ**. < **yarcağ**. **1**. kiçik balta çeşiti. **1**. satur.

nacaq **nacağ**. **çarpanağ**. **yarpanağ**. çapacağ. çapqı.

naçar **1**.alaçar.**1**.qalıq.**1**.dərdəcər.

naçar yamsız. yolsuz.

naçarlıqdan yor çora. çar naçar. -**yor çora** qoşulara üz tutdu.

nadoğru ısuz. xeyri həqiqi {**# ısuq** (**iç**). həqiqi. doğru. -**ısuq** söz. -**ısuq** deyir. -**ısuqmu?**: doğrumu?-**ısuq** söyləsəm}.

naxır mal qoyun qarışıq sürü

naxışlı -**boyalı, naxışlı qurşaq, belbağ**: kəşik. çəkik.

naq **nak**. -o adların ki sonunda {-**zadə**. **-bur**. **-pur**. **-nak**. **-kan}**. var, haması **türkdür**.

naqara **nağara**.qovara (**kov+ara**: arası boş). təbil.

naqəsin **nakəsin** < qaykəsin. -**qaykəsin pulu** yarmaz işə.

-qaykəsin işi pula yarsada, pulu işə yarmadı (**qaykəsin**: nakəsin).

naqır **naxır**. mal qoyun qarışıq sürü

naqıra **naxıra**. **-danam gedər naxıra**, axşam gələr axıra. (**danam**: dan çağı. səhər). (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).

naqqa **laqqa**. **qaqqa**. böyük balığ çeşiti. -**naqqa balığ**: qadırğa. balen.

naqqışlı **yanqqışlı**. **yalqışlı**. **1**. tək ayağlı. **1**. tək ayağlı sıçrama oyunu. səksək.

nal -**çəngəlli nal**: qayar.

nal taxov. -dəmirçi atı, taxovsuz olur.

nalça **yalça**. kiçik döşək.

nalçalar -**şakşakalar nalçalar**, iş bitirər akçalar (şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır).

nalçatır **nalçadır**. -şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır (şakşakalar nalçalar, iş bitirər akçalar).

nalçərə çalıq. qəhbəxana ruspuxana.

nalsız çalduq. çalpaq. taxasız.

namaz **< namos** (sanskırit).

namət **naməd**. -**əl mərd olur, göz naməd**. (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

nan *<u>ək</u>*. -**yara<u>tan</u> var**, **yara<u>nan</u> var**, **yara<u>yan</u> var**.

nankor manqut. başı boş. özəlliklə anığın **(**keçmiş hafizəsin**)** itirib, öz soyun, kimliyin, dilin danan, yadırqayan. **(**əz xod biqanə**)**.

nanqor **nankor**. **1**. danaq. (nəmək be həram. nəmək nəşinas). **1**. qaramar. **1**. **korgöz**..**1.**boysanmaz. qədir bilməz.**1.**aşın yeyib, daşlayan.

naranqa **naranqa (**sanskirit**) (**orange tree**)**. narış.

narxoz neşəxana. engün.

narı -baxcalar barı, **heyvası narı**, hamı dinsədə, dinmə sən barı.

narıc < **yarıc**. nazik. zərif.

narın < **yarın**. **1**. incə. xoş. qaba olmayan. az. zayıf. **1**. dar. inc. kəsgin. **1**. çırtlaq. saçma. **1**. nazlı. nazənin. yepələk. oyası. yosma. **1**. tutumlu. çimri. -**narın kişi**. **1**. arxalı. yarqalı. keyfiyyətli. kalitəli. mükəmməl. kamil. dəğərli. gözəl. xariqə. fovquladə. **1**. diqqəli. incədən. detaylı. ayrıntılı. içaçlı. dalqıclı. izahlı. tovzihli. -**narın** danşıq. **1**. riz. **1**. incə. yufa. surağ. nazik. zərif. həssas durumlu. -çox **yarın** qız. -bir **yarın** qılıqlı kişi. **1**. qırcı. qırçı. qırıc. qırıç. qır. xırda. oğuntu. **1**. qaçqıl. zərif. nazik..**1.** dayanıqsız. çıtqırıldım.**1. yarnıq**. ovnuq. xırda.
-**yarın biçikçi(**moğol**)**: münşi. sekreter. -**yarın biçik daruqa(**moğol**)**: baş münşi, sekreter..
-**narın yağmur**: **narın barun (baruğan(**moğol**)) (**> **barğan** > **baran (**fars**)**: çisələyən yağış..
-**narin qum** : çitə.

narıncaq (**narın < yarın**), (> **narencək** (fars)). qırıncaq. qıronad. atılaraq narın, kiçik parçalara yarılıraq patlayan əl bombası.

narinci qızqılsar. qızıl sarı.

narqan **narğan** < **yarığan**. daha narın, incə. çox narın, incə.

narmay (moğol**)** **nardal** < **yarmay**. **yarmaz**. **1**. **(**yarılmadan. yarılmazın**)**. tam. tüm. bütün. həp. sırıtıp. sırtıp. sirtib. tamamən. -**narmay** yekə asiyin**(**moğol**)**: tüm asyalılar. -**narmay türklər(**moğol**)**: bütün türklər. -**narmay ulus(**moğol**)**: bütün millət. **1**. yekə. iri. böyük.

narmıd naymıt. yavmıt. yavmut. yavalığa, umsuzluğa uğramış.

nasaz çağmaz. naxoş.

nasazlamaq qayışırmaq.

nasıl qanday. nəcür. -**qanday** gəldiz. -hava durumu **qanday**.

nasıl nəhilli**.** nədilli. necə. nəcür. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir).

nastratik (rus) (< **yastratik)**. yasıq (yazıq) > yazik tənik. Incə. (# **tünük**: qalın. yoğun.).

nasudə (fars) (< sürtəmək). sürtülməmiş.

naşı **1**. tosun. əcəmi. iş görmədik. pişmədik. bərkiməmiş. təcrübəsiz. xam. -**tosun** uşaq. -**tosun** kişi. mən bu işin **tosun. 1.** tərnə. xam. pişməmiş. olquşmamış. **1.** yavan. piyada. **1.** yavır. yavan. əcəmi. naaqah. təcrübəsiz. mübtədi. qeyri mücərrəb. -mən bu işin **yavanı. bu işdən baş açmaz. -**çəkimi yoxdur, illərdə işlir genə yavır qalmış. **1**. açar. yontuq. yonluğ. **1**. enik. əcəmi. piyada. **1**. bayıq. piyada. -işində **bayıq** kişilər. **1**.sayaz. **1**.yadaç. yaduq. əcəmi. **1**.açamı. (nərsədən, bir yerdən) açıq olan. yad. əcəmi.**1**.yavan. piyada.**1.** ağız. yeni başlamış. xam. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi. -**ağız** işçi. -**ağuzsan** çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var).**1.** torlax. iş bilməyən.**1.** yaban < yavan.: tat <> yad.

naşılıq tosunluq. əcəmilik. pişmədiklik. təcrübəsizlik. xamlıq.

natar **nadar**. boş yer.

natinc **nadinc.** azarçı. ileşik.

natoqru **nadoğru < qaydoğru < qaydoğru**. doğru olmayan. sapıq.

navar **nə var.** -bilmədiyin nərsəni **danmağa navar**.

navqanqurd **(**moğol**)**. < **yağqanqurd**. **yaxqanqurd**. **yağtaqurd**. ipək qurdu. ipək böcəyi. barama.

naymıd **1**.düşük.**1**.üzük mətruk. məxrubə. viran. veyran. -**naymıd edici**: üzücü.**1.** çiğmiş (çiğrimiş). çiğrik. usanmış. mə'yus.
-**naymıd olmaz**: çiğməz (çiğriməz). usanmaz. mə'yus olmaz.
- naymıd qalmaq: yesinmək. (yarqış sözü). -yolun caymasın, **yesin qalmasın**.

naz yaz. aya.
-naz edmək: nazlanmaq. aynatmaq. qırcanmaq.
-qız evi, **naz evi,** oğlan evi, qoz evi. {qız evi qır verər (qızın istiyəni çox var), oğlan evi şişirər (ay oğlanın nələri var)}.

naz -nazü ne'mət. yağtı su.

nazbalış **yazbalış**. **yasbalış**. **qubalış**. qu tükündən oluşan iri, ənli, gənəbol, qalın, yumşaq balış.

nazənin **1**. sevimli. **1**. yaslı. -**yaslı** yuxuya batmış.

naziq **{nazik** (**na <> ya) < yasıq}**. { **nazik**. **yazik**. (< **narıc**. **yarıc)** }**1**. zərif. **1**. sıyız. **1**. < **yazıq**. **yasıq**. **1**. yuxa. yoxa. incə. incik. **1**. qaçqıl. zərif. narin. **1**. incə. yalxı. yalxoy. -**yazıq geyinmək**: özünü işə verməmək. **1**. qayırqın. yumşaq. şəfəqətli. -qayırqın sözlərin ornuna, çaldın durmadan yeğirik **(**yenirik. təhqir**)**..**1**.yeləpər. incə. -**yeləpər** parça. **1**.yoşaq.**1.**incik. darqın. qırqın. həssas. alınqan.**1**.yalıq. -**yalıq** daş: nazik daş.**1**. yax.1.incik. qıncıq. qılcıq. yıncıq. lətif. incə. -**yıncıq** bitgi.1.yuxa.-**əğni nazik**: : əğni yuxa.
-nazik cizgilər.
-**nazik yumşaq**: yuxa ipək.
-**nazik parça:**yuxa parça.
-**incə, nazik doğranmış**: çitə.

nazqana **-nazğana nazğana: nazlana nazlana.** yayqana yayqana. yazqana yazqana.

nazqəlləm **nazgəlləm.**-**azgəlləm, nazgəlləm.**

nazlana **-nazlana nazlana: nazğana nazğana.** yayqana yayqana. yazqana yazqana.

nazlanmaq **1**.yayqanmaq. yaylanmaq. yazlanmaq.**1**.yayranmaq. açılıb şişinmək. fəxr edmək. nazlanmaq. -tovus əğninə baxıb **yayranar**, ayağına yox.**1.** naz edmək. aynatmaq. qırcanmaq. **1.** süzülmək. siylənmək. sıylanmaq. qırcanmaq. qırıtmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

nazlı **1**.ərik. -**nazlı gözəl balam**: ərik törkə balam.**1.**yazlı.**1.** yazlı. ayalı. ayın. -**ayın** balam. -**ayın** qız.

naztan **-**arı görməmiş bal olmaz, **nazdan əksik yar olmaz**.

necə **1**. qalar. nəcür. qanayıb. -bu daşı **qanayıb** aşım. -**qanayıb** ötməli: necə keçməli. -qalar **ürəksinmə** olar: necə cürət edmək mümkün. **1**. qalay. qanday. -**necə?**: qalay?. -**necəsiz**: qalaysız. -**eviç necədi**: eviç yaxşımı: xanəvadə qalay. -sordum içi qalay **(**necədir**)**, söylədi. -üzü alay **(**bəzək**)**, içi halay **(**boş**)**. **1**. qalay. -**qalaysız**: necəsiz. -**qalaylıq**: necəlik. -**qalay** gördün.: necə gördün. -**qalay** gəldin: necə gəldin. -**qalay** edək.: necə edək-**qalayından** asılı: necəliyindən asılı**...** 1. qalay. -hava **qalay**. **1**. nə

ula. nə ilə. nə vəsilə ilə. nə vasitə ilə. -**nə ula** gəldiz: necə, nə ilə gəldiz. nə vəsilə ilə gəldiz. nə vasitə ilə gəldiz. **1.** qanday.-qarı anıya **qanday qılıb qarasın**. (qoca nəniyə **necə** edib baxsın).
-necə degəndə: nəqəddir desəndə. -**necə degəndə**, burda doğub yaşayıb, yejinə bələtdi.
-kefin **necədir**: kefin **qanday**: kefin **qalay**..
-ana dansa anadilin, **uşaq necə qana dilin**?.
-**necəsiz** qalaysız: qandaysız.
-mənə yarımadı **sizə necə yağacaq**.
-**könlüz necə istərsə:** ərkizə. könlüz istəyinə.
-sən alma qələmi, yazma yazını, içində olan, **necə yazılı**.
-**necə güldüyün əkitin**, nəyə güldüyün usun bəlgilər. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).
-necə güldün əkin, nəyə güldün usun bəlli. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-necə gülərsin əkin, nəyə gülərsin usun anlanır. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-qazanmağa öğrənib, **itirməyə necə dözsün**..
-arzı yolları **neçədir neçə**. -**necəlik** yerin tapsa, **neçəliyi**, gur basar.

necə 1.qaday. qalay. nə təhər. -qadaysın. qalaysın. nə təhərsin. necəsin. -bu kitabevinə yazıluqa olar. (**yazıluqa**: yazılma. ad yazma). **1.**nəhilli**.** nədilli. nəcür. nasıl. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir). **1.**neqə. niyə. -**neqə** keşikdin. (necə gecikdin. niyə gecikdin)

necədə qanağa. nəqqədərdə. -**qanağa** səfehsin: necədə səfehsin.

necəq **necək**. nədir. -adın **necək**: adın nədir. -sənəkə necək: səninki nədir.

necəsiz 1. nəcürsüz. qandaysız. kefiz. hal əhval.**1.** hal yağday?. vəziyət zad?. kef əhval?.

necəsiz -**necəysiz.** qaleysiz.

necətur **-könlün çəkəri hər necədur** qoy elə olsun.

necəysiz -**necəsiz.** qaleysiz.

neçaqal **neçağal**. neç çağal. neçə çağal. neçə mütdət.

neçə 1. kaç. qança. qanqa. -**neçədə**: qanqıda. -**neçə kərə**: qança qatap. -**qança** aldın: **neçə** aldın. -**qança** verdin: **neçə** verdin. -**qançağa** çıxar: **neçiyə** çıxar..**1.** qança. -**bir qança**:bir neçə. -**qança** kişi: neçə kişi. -**qança** kərəm dedim genə eşitmədi: neçə kərəm. neçə dəfə. -**qança** verə **qança** ala, kimi qala, kimi görə. **1.** qança. kaçca. kaç.

kaç dənə. -bir **qançа** işlərlə uğraşıb.**1.** qanqa. -**qanqa** yaşı var.
-neçə **yolam dedim**: neçə **yol** dedim.
-**bir neçə olmaq**: bir neçə nəfər olmaq. üç dört kişi olmaq. -**bir neçə olduq**: bir neçə kişi yola çıxdıq.
-**nəçə gəpirir**: nə dildə gəpirirnə. nəçə danışır. nə dildə danışır.

neçə -**töləyi neçə**:: xərci, götürü akça kanca.

neçəminci -**neçəminci təbəqə**: qatsayı .

neçətir **neçədir.** -arzı yolları **neçədir neçə**.

neçləb nişləb. neyüçün. nəüçün.

nekah {**neqah** (fars) : (baca) < {**nekah** (ərəb) (baca)}. {**göz** (baca) (< **köv**: kov: oyuq)}. {**didə** (fars) (< **didik**: yartıq. deşik)}.

neqah {**neqah** (fars) : (baca) < {**nekah** (ərəb) (baca)}. {**göz** (baca) (< **köv**: kov: oyuq)}. {**didə** (fars) (< **didik**: yartıq. deşik)}.

neqə **negə**. **nigə**. **niyə**.

neqə necə. niyə. -**neqə** keşikdin. (necə gecikdin. niyə gecikdin)

nereteyse **neredeyse**. -**neredeyse atıban dan**, doğacaq gün, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik.

neşə engüş. xumar.

neşəxana engün. narxoz.

neşəxana uyat. narxoz.

neşələnmək baylanmaq. ləzzət almaq.

neşəli 1. bayın.**1.** irik. erik. kefli. nişatlı. xoşal.

nevruz -**nevruz gülü**: buz çiçəyi. qar çiçəyi.

neylər -kor gözə **günəş neylər**!. (qapalı könülə, öğüd işləməz).

neyləsin -aldış qoyan, **qıncıqmasın neyləsin**.(**aldış**: alışqanlıq. adət).
-baş tanımırsa daşı, **daş neyləsin**.
-durursa baş qınında, **götdə bilər neyləsin**. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)

neyləsin -başında yoxdur huşu, **dürtmə qursaq neyləsin**. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)

neylir! -kitabsız baş daşı neylir!.

neyüçün nişləb. neçləb. nəüçün.

neyzə **1.** cıda. -döğüşdə, balıq avında işlənən, **üç uclu cıda, neyzə**: qadalqa. qazalqa.
1.sürnüz..
-**qarğı** (**neyzə**)**, tüfəng başına taxılan incə, işgə bayraq, pərçəm**: alov. yalov.

neyzələmək süngüləmək. acuğlamaq. ucuğlamaq.

nə **1** kan**.** -**kandem**: kan deyim: nə deyim. -**kanqılem**: nə edim. nə edəyim. nə qılayım..
-**nə fayda**: uğur yox. -gözün acdırsa, **uğur yox ki (**nə fayda ki), qarın tox olacaq**.. 1**. qay. -**qay**<u></u>**vax**: nə vax. **1**. şey. -bir**nə**: bir şey. -bir**nə** de: bir şey de. -bir**nə** değil. bir şey değil..
-**damcının gücü nə**, dələ daşı, damcı damar ilə deşər daşı.
-**nə** edməli: qay edməli. -**nə** edsəndə: qay edsəndə..
-**nə** edmək: **qay** edmək. qayapmaq. -birbelə pulu **qay**etdin..
-**nə qədər**: **nə qədər**. qança. -bir dağ başında iki laçın, görməz, qança uçsa dağın başın. **(**bilməcə**)**. **(baş**. **kirpik)**..
-**nə qayrıq**?: nə edməli**..**
-nə xəbər?: nöşdə?. nə işdə?..
-**nə nədir** (-**çoban nədir**, təsbeh nə).
-ana yol **nə ölməkdir nə öldürmək**. (igidlik nə ölməkdir nə öldürmək) **(**qozavada işlənən yasa**).** (qozovada, daldurumda: ıssız, ucqar, bəllənməz yerdə, çağda).
-nə çoxların etdi inamdan para. (**etdi** : ayırdı. uzaqlatdı).
-qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır. (**qutaylıq**: güntaylıq. xoşbəxlik).
-**nə edim:** kantım. qay edim. kan edim.
-nə gəpirir: nə danışır.
-**dərəki nə:** yeri nə. tutarı, qiyməti nə. -mənim yaşamımda onun **dərəki nə**.
-nə qoymusan 'qar'a başın, qara başın. (oyan quylama 'qar'a başıvı, daşlı başıvı).
-**nə yazıq** ki **o arın sevgini** dolu çaldı. (**nə yazıq :** təəssüflə).
-nə dosda, nə gözüvə , özüvə inan!.
-**nə gözəl**: olası kimi. onası (onğusun, doğrusun istəmiş tək). maşşalah. maşalah. -**onası** nə böyümüş.

-nə inci, nə gileylən, kəndivə güvən!.
-**nə yaxşı nə pis:** alayeğ. orta babat.
-**nə pis nə yaxşı:.** orta ılı. orta yılı. > ortalı.
-**nə dərək**:nə olsun. nə fərq elər. nə fərqi!. -gec tez, **nə dərək,** bir gün olacaq.
-kəndivə güvən, **nə itər**. **nə qırılar**. kəndivə güvən. **nə itməsin**, **nə qırılmasın**!.
-gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.
-hovanlar nə bağışlar, nə unudar. (**hovan**: axmaq).
-''ki nə olsun'', çox çox ağır sorudur. tüm fəlsəfələrdə bunu çözməyə çalışıb.
-pozulanın nə izində , **nə içində** olma, düzülənin başında ol. (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).
-**ok** nə demək: **yanı** nə demək.
-varlıdan var yukar, yoxludan nə yukar. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin).
-qoyla börü **nə qandaşdır**, **nə qardaş**. (**börü**: qurd).
-oğlu olan güclü varlı, **atlı olan hər nə varlı**. (keçmişdə).
-**ərki nə**: ixtiyarı nə.
-yoluxda nə var yalığa **nə** versin.**.**
-nə olduğun tanıyan toplum, el olur, nə bilədiyin tanıyan toplum, devlət olur. (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın)..
-**nə anlamı var:**tançuda?!. nə demək ki. yanı nə.**.**
-nə yolun yolçusudu, **nə kimin** qolçusudur..
-**nə soxub** çıxardanmır, **nə verib** alanmır..
-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada..
-nərsənin varlığında karlığın bilməyən, **yoxluğunda korluğun nə bilir**. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin)..
-pişiyə elçi **nə gərək**.**.**
-süycü aşın yox ikən, **süycü dilən nə gəlmiş**. (**süycü**: dadlı).
-yapışan **nə**, yaxışan **nə**..
-toxluq **nə dedirtməz**, aclıq **nə edirtməz.**

nə **heç nə** yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, **nə yapıb** nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

nəcür qalar. necə. qanayıb. qanday. nasıl. -**qanday** gəldiz. -hava durumu **qanday**. -bu daşı **qanayıb** aşım. -**qanayıb** ötməli: necə keçməli. -qalar **ürəksinmə** olar: necə cürət edmək mümkün.
-**nəcür olur:**tançuda?!.

nəcür kanday. nə nov'. -**kanday** kitab oxur. -**kanday** söz xoşlamaz. -**kanday** şəhərdir. -**kanday** adamdır. -**kanday** uşaqdır.

nəcür nəhilli**.** nədilli. necə. nasıl. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir).

nəcürsüz necəsiz. qandaysız. kefiz. hal əhval.

nəçəqli **nəçəkli**. nəqqədər.

nəçoq **nə çox**. tanımadığımız çoxlar. -**nəçoxları** var. -**nəçox** yemişəm. -**nəçoxları** görməmişik hələ. -**nəçoxları** öldü, dönmədi.

nəhəng bökə. urtan. əzimülcüssə.

nəhilli nədilli. necə. nəcür. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir).

nəilə -**nə ilə:** nə ula. necə. nə vəsilə ilə. nə vasitə ilə. -**nə ula** gəldiz: necə, nə ilə gəldiz. nə vəsilə ilə gəldiz. nə vasitə ilə gəldiz.

nəqətər **nəqədər.** nəqqədir. nədərək **.-nədərək** alçaqlığı göz önünə gəlir.

nəqəttər **nəqəddər**. 1.tançu. çox çox. bərk çox.**1.** qança. **{qança~sonca**: **qança~onca**: **qança~qalay** }. qancama. -**nəqədər** çətin, zor: qancama qattı. -**qança** tez gəlsən, **sonca** tez qurtulluq. -**qança** gur, **sonca** yaxşı. -**qança** yekə, **sonca** güclü. -**qança** dadlı, **sonca** yeməli. -**qança** gözəl, **sonca** istəkli..
-**nəqqədər də**: qanağa. necədə. -**qanağa** səfehsin: necədə səfehsin.

nəqəttir **nəqəddir.**-**nəqəddir desəndə**: necə degəndə. -**necə degəndə**, burda doğub yaşayıb, yejinə bələtdi.

nəqqətir **nəqqədir.** nəqədər. nədərək **.-nədərək** alçaqlığı göz önünə gəlir.

nəqş yürt. rol. fonction. -yaşamda paranın **yürtü**: paranın nəqşi, yeri. -tapşırılan **yürtü** başarı ilə yerinə yetirmək. -**yürt yeritmək**: rol oynamaq. nəqş oynamaq.

nəqşə **nəxşə**. **1.** keşdə**.** kəşdə. **(çəkdə). (< çəkmək). -keşdəli keşdəsiz:** nəqşəli nəqşəsiz. -**keşdə** salmaq : nəqşə salmaq. -iri **keşdə** : iri nəqşə. -istəkənin **keşdəsi**. **1**.eşin.**1**. aldaq. çalağ. kələk. hilə. yalan. **1**. qurqu. kələk. **1**. tərh. səlgə. çəkrə. çəkirə.

nəqşə **nəxşə.** hörək. kələk.

nəqşələmək keşdələmək. nəqşə çəkmək.

nəlbəki kiçik boşqab.

nələr nərsələr. -**nərsələr** görmüş, **nələr** eşitmiş.
-ömrümə günümə **nələr! dadanıb**..
-acından qarnı gurlar, **başında nələr oylar**. (**oylar**: düşunər).
-eşq olsa **nələr çəkilmir**.

nəm **1.** ığal. ıyğal. ısğal. şeh. çiğ. **1**. {**nəm**in başqa, yaxın biçimi -**dəm**dir. nəmli hava: dəmli hava: quru olmayan, yağtın, buxarlı}. {çox olasılıqla moğol ağızlığı olacaq. nəm - yəm (< **çəm. çən**). türkcə -moğolcada sözbaşı -ya -na -səsləri birbirinə çevrilirlər. belə ki. (yapraq -napraq. nacaq -yarcaq. narın -yarınğ. yağmır -namğır}. **1.** çan. çən. şeh. şəbnəm. çim. -**nəm çəkmək**: şehəlmək. **(# keşəlmək**: nəm vermək. quruzaymaq**)**..**1.** xonav.
-**nəm vermək**: keşəlmək: quruzaymaq. **(# şehəlmək** nəm çəkmək**)**.

nəm -**nəm nişansız:** qulaqsız quyruqsuz.

nəmə **1.** bilmirəm. -**nəmə** nə qıldı: bilmirəm neylədi.**1. nəmənə** -**nəmə** məni **yalvada** bilər: **nəmənə** məni **yalvarda** bilər.

nəməkbehəram danaq. (nəmək be həram. nəmək nəşinas).

nəmənə **nəmə** -**nəmə** məni **yalvada** bilər: **nəmənə** məni **yalvarda** bilər.

nəməniyə **-nəməniyə bəncir**: -çor vurmuş qara badımcana

nəməsə yaxud. ya. -bu, **nəməsə** o.

nəmişlik yağın. -**yağın** qalıq: yağın hava. nəmişlik hava. -**yağına** düşmək. -**yağından** qurtulmaq.

nəmlətmək çiğdirmək**.** şehlətmək. mərtub edmək.

nəmli **1**.çimli.**1.**suvul**.** ritubətli. şehli.

nəmli dımqıl. dəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli.

nəmlik ızqarlıq. ısqarlıq. şehlik. çiğlik.

nəmlilik çimlilik.

nəmnəm **nəm nəm**. zəm zəm. bala bala. -**nəm nəm** axaır göz yaşları.

nənə < **ana + ana**. ananın anası. böyük ana..
-**nənə bala**: **ana bala** ilkə dilkə. ilək di.
-**qoca nənə**: qoca ana: qocuna.
-**qarınənə**: hörümcək. tor atan.

nəntir **nəndir.** şeydir. -gülü gülənə ver, könül sevənə ver, **sevmək gözəl nəndir**, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir).

nər ər. atac. ərkək.

nərduvan **nərduvan**. **qolduvan**. -on ayğalı **qolduvan**.

nərə -çayla gedən dənizə, **arxla gedən nərə çatar**.

nərətə **nərədə**. -mənimki **nərədə**, nərəyə! qaldı.

nərətən. **nərədən.** qayudan. haradan. -**qayudan gəlib**, qayuya yolum. (**haradan gəlib**, haraya yolum). (**nərədən gəlib**, nərəyə yolum).

nərəyə qayuya.haraya. -qayudan gəlib, **qayuya yolum**. (haradan gəlib, **haraya yolum**). (nərədən gəlib, **nərəyə yolum**).

nərəyə -mənimki nərədə, **nərəyə**! qaldı.

nərsə -elin düşsə çoğun eşinə, **nərsə qılın, yaran işinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).

nərsələr **nələr**. -**nərsələr** görmüş, **nələr** eşitmiş.

nərsəni -**bilmədiyin nərsəni** danmağa navar. (**na var: nə var**)

nərsənin **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).
-nərsənin yengisi yeğ, nərsənin əsgisi.

nərtüban **-nərdüban pilləsi:** bağna. bağan.

nərtüvan **nərdüvan**. 1.artal**.** . 1.basğac. basğıc. ayağcaq..**1.**yaduğan. barduvan. basqıc. çatu. çatuq.
-haçalı, **iki qıçlı (qışlı) nərdüvan**: çatal. satal.
-**nərdüvan basacağı, pilləsi:**çıt. çıp.

nəs **nəhs**. qaraqut.

nəsə şey. -**nəsələr**: şeylər. -bir **nəsə**: bir şey. -verməyə olmasa bir **nəsən**, içi boşaq boşqa sən!. -**nəsəm** yox verməyə, keçirin: **bir şeyim** yoxdu verməyə, bağışlayın. -**nəsə** vermiş, **nəsə** almış: **bir şey** vermiş, **bir şey** almış.

nəsən -**oyda nəsən,** dildə ol!. (oyunda nəsən dildə ol!). (**oyda**: fikrində).

nəsim əsim. -**sərin nəsim əsir**: salqın övsəyir.

nəsnə **1.** bar. maddə. cism. şey. zad. obje. -**bar baraq**. **bal baruq**: şey şüy.**1.** küt. şey.

nəsnəl maddi. cismi. şeyii.

nəsöz **nə söz.** -korun ist'diği bir göz, iki **olursa nə söz**.

nəştab bükağuz.

nəştab yavan (yavan ağız). quşluq (subhanə) yeməmiş.

nətəhər **nə təhər**.qaday. qalay. necə. -**qadaysın**. qalaysın. nə təhərsin. necəsin.

nətən **nədən. 1.**atış. illət.**1.**pusur. pus. **(**< **püsürmək**: birdən dışarı çıxmaq**)**. illət. səbəb. -nə **pusa** görə. -bu **pusdan**. -**pusursz**: səbəbsiz**..**1. ucub.ucuv. səbəb. illət. dəlil. mocib. -bir **ucuv** tapmadım: bir nədən tapmadım.1. ucun. səbəb -onun üzüklüyünə **ucun oldu** (səbəb oldu)..-yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa, hər nədən sağar**. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar)**..**
-hərnədən son: **barıbir. barı bir (barı:** hərnə). hər halda. biləxərə. -**barı bir** verməlisin. -**barı bir** gələcəksin.
-ilkin nədən, səbəb, dəlil : başağuc.
-taylarından acratıb duradığan **nədən**. (oxşarlarından ayırıb saxlayan nədən).
-keçmişi bırax, **hər nədən irəli yaşa**!.
-hər nədən doyulur aşqdan başqa, könül baş çevrilir aşqdan aşqa.

nətənsiz **nədənsiz.1.**ucuvsuz. ucubsuz. dəlilsiz. səbəbsiz. illətsiz. movcibsiz. ucuvsuz iş olmaz.1. **''nədən''siz** .-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.

nətənti **''nədən''di** .-**''nədən''di** qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.

nətəraq **nədərək.** nəqədər. nəqqədir**.-nədərək** alçaqlığı göz önünə gəlir.

nətilli **nədilli.** nəhilli**.** necə. nəcür. nasıl. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir).

nətir **nədir**. necək. -**adın nədir**: adın necək. -səninki nədir: sənəkə necək**..**

-nə nədir (-**çoban nədir**, təsbeh nə).

-andıq olmadan son, **sandıq nədir**, sağlıq nə. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).

-o nədir alındıqca yayılır. (**tapmaca**)(**öc**). (yaşam sürür. "öc almaq" təkcə yol durmur).

-o nədir ışığı var, qızığı yox.(**qızığı**: istisi) (tapmca) (ay)**.**

nətir **nədir. -qoy nədir**, **yür nədir**. (qoyun nədir, yürün nədir) (qoyun nədir, yügür nədir) (qoydan, yür olmaz (qoyundan saldıran, yügürən olmaz).

nətir? yoxolmaq**.-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. ölsərmək. ölmək. batmaq. yoxolmaq.

nəüçün nişləb. neçləb. neyüçün.

nəvax **nə vax**. **ha vax**. qança. qançağ. qaçağ. haçan. haçağ. -uçuş **qaçağdı**. -**qança** gəlsən, varam qulluğunda mən.

nəvar -acgöz doyamaz dünyanı versən, **toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz**.
-**nərsənin üzərindən aşan**, **gəzən şırıq**, **nəvar**: aşıc.

nəvar **nə var** -**açmasan için, kim bilir içində nə var**, tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar.

nəvarmış **nə varmış**. -pay olmamış topraqdan, **dadlı nə varmış yurtdan**.

nəvəsan dalqış.

nəyə **-**aldışa tutul, **hər nəyə utul**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (kişi nərsiyə alışandan, öğrəşəndən son, başqaların dəğərləri dəğişər, düşər) (aldışlıq, alışqanlıqçox itgilər uyartır)**..**
-iş döğüş dəğil, **tələsmək nəyə gərəkdir**.
-qörünən yola **bələtçi nəyə**!. (**bələtçi**: bildəçi).
-necə güldüyün əkitin, **nəyə güldüyün usun bəlgilər**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).
-necə güldün əkin, **nəyə güldün usun bəlli**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-necə gülərsin əkin, nəyə gülərsin usun anlanır. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-**nəyə görə:** nə uğra.

nəyə heç nə yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur**, nə yapıb nəyə yoğrulur**, qayda boğulur.

nəyi **-gərəkli nəyi**, gərəksiz günü al..
-''nədən''di qoyur ortaya ''nəyi'', ''nədən''siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.
-**yoxsulun nəyi var qısmağa**.

nəyimə **-əğrini düzəltmək nəyimə gərək**, düzü düz saxlamaq gərək.
-fala inanan, suya dayanan, **nəyimə (s imə) dönər**.

nəyin **-bir nəyin qulpun tutdunsa**, gücüm yox demə. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

-**hər nəyin olumu var**, hər olumun ölümü. (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər). (hər nəyin sonu var, yazılı biçili donu var)..

-hər kəsin, kəsi var, **hər nəyin bəsi** (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var)..

-**hər nəyin sonu var**, yazılı biçili donu var. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).

-hər nəyin sonu var, biçiməmiş donu var**..**

-bir nəyin qulpun tutdunsa, güycüm yox demə.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

-hər nəyin **yenğisi, yaxşısı**. (barçanın yenğisi, yaxşısı). (**barçanın:m** hər nəyin).

-yaşamda, **heç nəyin izinə düşmə**, önünə düş.

-atın varsa, **nəyin yoxdur**, atın yoxsa, nəyin vardı.

-**çox nəyin dərki** ölər bilinər, gedər bilinər. (**dərki**: qədri).

nəyinə **-**yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək. (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**
-bitin nəyinə toydu, yas!.

nəyintən **-**kişi başı **hər nəyindən güclüdür**.

ni **nə**. -**ni**şlisin: **nə** şlisin: **nə** yapırsın.

nida < **ündə. ündək.** (< **ündəmək**: çağırmaq). çağrış.

nigəran < **anğıran**. **yanğıran**. gözü, oy anısı ardında olmaq.

nigəran -**niyaran, nigəran qalmaq:** kovqarılmaq. kovtarılmaq. > xəvatırlanmaq. xavatırlanmaq. nərsənin boşluğun, yoxluğun düşünərmək, düşünə almaq.

niq **nik**. niyə. neçün. -niyə düşdüm, **nik** içdim. -niyə doğdum, **nik** yaşadım.

niq **nik**.{**kin** < **met** > **nik**. **niq**}. **ki**. -öncə**nik**: öncə**n** **ki**: öncə **ki**. sonra**nıq**: sonra**n** **ki**. sonra **ki**.

niqarançılıq **nigarançılıq.** sanağ**.** əndişə. ənduh. fikr. dartuğ. iztirab. -məni **sanağa** saldın : fikrə saldın. -**sanağlı** baş, sığmaz çanağ. -**sanağlı**: əndişəli. əfkarlı. -kəllə dolmuş **sanağa**: baş dolmuş fikrə. -yapma **sanağ**: fikr eləmə.

niqə **nigə**. **negə**. **niyə**.

niqəran **nigəran. qayırğan.** izəyən. izində qalan.

niqəran **nigəran**. qaylı. qayğın. qayın. qayırdıq. qayruq. qayrulu. -**nigəran qalmaq**: qaylanmaq. qayğılanmaq. qayınmaq. qayırdınmaq.

niqəran **nigəran.1.**çoraq. çoraq. şoraq. -**şoraq qalmaq**: niyaran qalmaq. **1.**umurlu. qayğılı. fikirli. -**umurlu** qoyma. -**umurlu** qaldıq. -**umurlu** umursuz..
-**nigəran qalmaq:**umurlanmaq. qayğılanmaq. fikirləşmək. fikr eləmək.

niqəranlıq nigəranlıq. güdülük. {güdülük bizim yaşamımızdan, başımızdan çevrəmizdən doğur}.

nıqqıldamaq səkəsikmək. sözün səkə səkə **(**kəsik kəsik**)** söyləmək.

nıqqıldayan hırçın. qırçın. deyingən.

nimçə qolqab.

nimtaş **nimdaş**. yalağ. **(**işlənib yenilikdən çıxmış nərsə**)**. **(**dəsti düvvüm**)**.

nin (toyuq). kətək.kitək.(**kərtək**).

nin **hin**. yuva. uva.

nisqiili -yamandan yarlıq uman, **eyi günə nisgiili yatar** (batar).

nisqil **nisgil**. həsrət. -**nisgil**, ürəyimi yaman incidir.

nisqil **nisgil. isgil**. keşgi. üzük. nostalji. özləm. həsrət.-nədir bu **keşgi**, nədir bu **özləm**: nədir bu **həsrət**..
-o ki məndə yoxdur **nisgil**, özləm, həsrətdir.

nisqil **nisgil.** -**nisgil** qanatlandırır sevgiləri.

nisqil **nisgil.** yoxuş. yoxuş. həsrət.

nisqil **-sevgi yolu nisgil dolu**, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

nisqili -**bir udum sevgi nisgili**.

nisqili **-qocalıq nisgili qalmasın** könlündə sənin. (pir olasan. çox yaşıyasan)..
-nisgili boğdum, kəndim doğuldum!

nisqilim -**nisgilim qaldı**: armanım qaldı.

nisqilini **nisgilini.** həsrətini. -**nisgilini özün kimi sevirəm.** (həsrətini özün kimi sevirəm).

nisqilini **nisgilini.** -**içimin nisgilini**, tökməyə dildir, könülün sırlarını açmağa dildir.

nisqilləmək **nisgilləmək.** ürəyə düşmək. istənmək. həsrət duymaq. -ürəyinə düşüb gedsin bir atasın görsün.

nisqillər **nisgillər. -tüm nisgillər hamısı**, çox əkilən, az cücərən, sevi adlı tuxumdandır. (**sevi**: məhəbbət).

nisqilləri **nisgilləri**. -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, **nisgilləri qavırar**, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

nisqilli **nisgilli. -**açılan əllərə, **nisgilli ürəklərə**, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

nisqilli **nisgilli.** arman. armamış. çatmamış. həsrət. həsrətli. -tüm arzularına **arman** qalanlar. -**arman** qalmayasın. -**arman** qadın. -**armanına çatmaq**: nisgilli nərsəsinə yetmək. -indi nədir armanın sənin. -armana gedən yollar. -mən **arman** qaldığım söz dəlisiyəm. itikləri, dərdləri, **armanları**. -**armanın** buraxdığı izlər. -**armanın** iziylə gedən. -ovcunda **armanıar** yuva quracaq. -göy mənə **arman**, mən göyə **arman**.

nisqilli **nisgilli.** həsrətli. **-həsrətli qəlbimə** girərək, gülüm: **nisgilli könlümə** girərək, gülüm**.**

nisqilli **nisgilli**. həsrətli.-qurd öləndədə, **qoyun nisgilli**.

nisqilli **nisgilli.** keşgili.özləmli. həsrətli..
-uşaqlığın unudan, böyüdükdə, **nisgilli qalır**.

nisqilli **-**sevgi öz yolun gedər, **sevənlər nisgilli düşər**.

nisqilli **nisgilli.** armanlı. armanaq**.**

nisqilsiz **nisgilsiz.** keşgisiz. özləmsiz. həsrətsiz.

nisqiltir **-özləm nisgildir qoğzayır başın**, desin, sevgiyə azca dolaşın.

nisqitmək **nisgitmək**. ərkitmək. (ərk edib vermək). dəğərli bir nərsəni ərdirmək, təqdim edmək.

nişan < -nişəstən-lə bağlı. ama -niəştən-in kökü nədir. tanıdığımız, yabançı söz sayılıb, inşa edmək: oturtmaq, var. bunların ikisindədə
(enişmək: enişmək: oturmaq) anlamı var.

nişan **1**.söykə. adağ. -**söykə salmaq**: nişan taxmaq.**1**.unuş. bəlik. -**nişan vermək**: unşutmaq.

nişançı **1**.atqır.**1**.unuşçu. bəlikçi.

nişanlamaq **1**.söykələmək. adağlamaq.**1**.unuşlamaq. nişan qoymaq. bəlikləmək.

nişanlı **1**.söykəli. adağlı.**1**.unuşlu. bəlli.

nişqun **nişqun** (fars). **<** dişqın. çimdik. -bir **dişqın** bir çimdik.

nişləb neçləb. neyüçün. nəüçün.

nişləmək **nəşləmək**. **nə şləmək**. **nə işləmək**. nə qılmaq. nə yapmaq. -**nişləsin**: nedsin. nə edsin. nə yapsın.

nişləriz **nə işləriz**. nə yaparız.

nişlisin -**ni**şlisin: **nə** şlisin: **nə** yapırsın.

nita **nida**. ündə.

niyaran bultunğ. bultun. qayğun.

niyaran çoraq. çoraq. şoraq. -**şoraq qalmaq**: niyaran qalmaq.

niyaran hovatırlı. qayruğ.

niyaran -**niyaran, nigəran qalmaq:** kovqarılmaq. kovtarılmaq. > xəvatırlanmaq. xavatırlanmaq. nərsənin boşluğun, yoxluğun düşünərmək, düşünə almaq.

niyarançılıq qay. ğay.

niyarançılıq qayqı. tədirginlik. çapqınlıq. təşviş. töküntü. iztirab.

niyə **nigə**. **negə**.

niyə neqə. necə. -**neqə** keşikdin. (necə gecikdin. niyə gecikdin).

niyəran qalmaq qayqıramaq. qayıramaq.

niyəran sanğıraq.

nobar **< yenibar**. təzəbar. yeni yetişmiş yemiş.

nobar **1**. dadağ. matah. **1**. qopca. ertək. -**ertək** yemişlər. -**qopca** yemişlər.

nobar ertən (**ertgən)** erit. yen. yenğ. təbərzə.

noh (nova).

noxda çılbır.

noq -**olanaq noq:** imkan yok.

noq **yok. yox.** -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, **çöndəllə işi noq**. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

noqta **noxda**. cilov. yələ. yular. çalva..
-**noxdasın qırmaq:** aşınmaq. azınmaq. çaşırmaq. coşdanmaq. qudurmaq.

noqta **noxda**. gəm: cilov. -ac ağız **gəm götürməz**.

noqtaçı **noxdaçı**. çalvaçı. axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. yüyənçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. yələçi.

noqul **noğul** < **yoğul**. **oğul** {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq) }.

nol apara.

nonor dodurqa. dodurqay. dəğmə düşər. ərköyül. bulhəvs.

novbətçi gəlici.

novçə boyça.

novçə qolça. novça.

novdan şoratan. şıratan.

novraq **novrağ**. **növrək**. < **yüvrək**. {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq)}. cərəyan. gediş. (cərəyanda, gedişdə olan).

novruz {**nov**: niyu. yeni. + **ruz** < jur (latin) (jour: ışıq)}. (bu bayram el içində **"yazbayramı"** adlanır).burda farsca söz yoxdur.

novruz -**novruz gülü**: buz çiçəyi. qar çiçəyi.

novtan **novdan**. **avalac**. **avdan**. (< **av**. **ov**). çatı, dam, axarlı bir yerin axan suyun dərib axıtmağ üçün çəkilən kiçik arx.

noyan (moğol**)** < **yoğan**. böyük.

nöqər -**iç nökər**: yut yükər.

nöqər **nökər**. qul. kölə. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı. arançı. yarançı. yançı. yarçı.

nöqər **nökər. yükər .-dil bilməz nökər**, avqarın sökər. (**avqarın** : evin sözün işin, iç dünyavı eşiyə açar).

nöqəriz **nökəriz**. kəmiz. kəminiz.

nöşdə? nə işdə?. nə xəbər?.

növrəq **növrək**. **novrağ** < **yüvrək**. {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq)}. cərəyan. gediş. (cərəyanda, gedişdə olan).

növrəq **növrək**. **novrağ**.

nuq. -qanu**nuq**: qanuni.

nuş **1**.gönək. cana sinər. -**gönək olsun**: nuş olsun. **1**.uğuş. -**uğuş olsun**: nuş olsun. mən yeyəm, biri baxa, yediyim **uğuş deyil**, .**1**.suyuz (canıza su). -**suyuz olsun**: nuş olsun.**.**
-nuş olsun: aş olsun. aşqa qaranğ **(**özbək**)**.
nuş olsun!: aş olsun!**.** (< **aşlanmaq**: sinmək). sinsin!. afiyət olsun!..
-**nuş!**: **nuş olsun!**. sınğar. afiyət olsun..
-**nuş edmək**: aşqanmaq. yemək. meyl edmək..
-**nuş editmək**: aşqatmaq. yedirtmək..
-**nuş edmək**: gönəkəmək. bədənə vurmaq.

nuş sinər. yut.-**yut deyil**: nuş deyil..
-**nuş olsun**: daddı olsun.(dadlı olsun).

nuş yapış. -**yapışdı:** nuş oldu. -**yapış deyil**: nuş deyil. -**yapışdı:** nuş oldu. -**yapış deyil**: nuş deyil. -**nuş olsun**: yapışsın.

o **-o sənə yar deyil**, yardı sənə. (**yar**: dos. kömək). {**yar**: uçurum). **yardı**: uçurumdur. batlaqdır)}.

o **ol.** -**ol** nəmə. -**ol** kim.

ob **op**. lap. -**op**yuxar: **lap**uca.

oba **1**. **obal > lopaq**. (**qopal**. kümlə). boy. kılan. qəbilə. **1**. **opa**. **opaq**. **öbək**. **köbək**. **koba**. **koma**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

oba **oba oba**: **obama oba**. -**obama oba** gəzdiyim yerlər.

obabaşı -evdə odabaşı, çöldə obabaşı. (hər yanda sözü keçən kişiyə söylənir). (hər yanda başına buyruq kimsə).

obac **boğac**. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

obaqlamaq **obağlamaq**. **otağlamaq**. bir araya gətirmək, yığmaq.

obaltan **obaldan**. aladdan bəri. qabaldan. ötədənbəri. ən əsgidən bəri.

obama oba **oba oba**. -**obama oba** gəzdiyim yerlər.

obar **obar** (fars). {< **uqra** (sans). **oqre** (fırans)}. obur. hopur. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doyumduymaz. doymaq bilməz.

obaş səhər.

obaştan **obaşdan**. **başaç**. yasdan. yasdın.

obaştan **obaşdan.** ertlik. irtlik.

obaştanlıq **obaşdanlıq**. yasdanlıq. yasdınlıq.

obata -gündüz yatar yuvada, **gecə gəzər obada**. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**).

obatanlıq **obadanlıq**. **abadanlıq**. **avadanlıq**. **ovadanlıq**. bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan qoşu qoşullar (abzal. vəsayil. mühit).

obatay **hobatay**. **hopatay**. (< **hopmaq**: soğurmaq). ucu hopalı (hopulmuş, soğrulmuş) börk.

obiri -bir ayaq zivsə, **o biri titrər**.

obmaq <> **qopmaq**.

oboy qamoy. əfkri imumi.

obruq **opruq**. içbükəy. müqə'ər. (çopuq).

obrulmaq < **qoprulmaq**.

obuq (**< tobuq**. **topuq**) **1**.cəmaət. -**opuq tapın**: cəmaət namazı. **1**. tudə. **1**. yəğva. mərasim. **1**. ümdə. -**obuq** işlər: ümdə işlər. **1**. aləm. -bir **obuq**: bir aləm. **1**. (**# çopuq**). (**obruq**. **opruq**. içbükəy. müqə'ər). **1**. (**qopuq**. kümə).aile. ayile. famil. xanəvadə.

obuqun **obuğun** (**< tobuq**. **topuq**) ümdətən.

obun (**< ob**.**qob**). gənəlliklə. imumiyyətlə.

obur **1**. qarabataq. yeyərdoymaz. **1**.görküm. heybət. əzəmət. ehtişam. -**oburlu**: heybətli.**1**. təkəbbür. -**obur satmaq**: qurralıq göstərmək. **1**. doymağur. doymaz. **1**. **ubur** (< **qopur < qopmaq**). birdən qalxıb, gözə çarpan varlıq. xortlan. xortlağ.

obur **hopur**. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doyumduymaz. doymaq bilməz. {uqra (sans). oqre (fırans) > obar (fars)}.

oburqan **oburğan**. yekətay. mütəkəbbir.

oburlu **oburtay**. heybətli. məğrur.

oburmaq < **qopurmaq**.

oburtatmaq **oburdatmaq**. şişirtmək. qabağa vermək.

oburtay **oburlu**. heybətli. məğrur.

ocaq **1**. örükə. örkə. **(**< **hörmək)**. ailə. xanəvadə. **1**. odcuq. -**odcuğun** sönsün. **1**. atəşgədə. kanun. kulup. qolut..
-**devlət ocağı**: albatun.

ocaq qala. ev. xana. -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. -öz **qalaz** kimi: öz eviz kimi.
-ocaq odlu, gəlin utlu. (**utlu**: utanclı. hayalı).
-sönük ocaq körük, kahıllıq ışıq sevməz.

ocaq **ocağ. 1.**öbek. -**dil öbeyi**: dil ocağı. **1.ortcağ.** otun oturduğu yer.-yandırar ayrıq odu ortcağı. (**ayrıq**: hicran)..
-**ocaq çayı**, küp pendiri, isti çöçə, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü)..
-ac it, **ocaq sökər**. (ac it fırın yıxar).

ocaq **ocağ.** məkan.

ocaq oğuş {< "**oğ.ok.og**". (boy. ana)}. başqala. ailə (sumercə). fəmil. famil. xanəvadə.

ocaq -paydaya tikilirsə iki göz, **yurtdan ocaq köçər**, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

ocaq -**yadqanıb ocağ**, tüstülü bucağ: unudulmuşda ocağ, tüstü almışda bucağız.

ocaqa -**yanmaz ocağa**, götürsələr çıra kötüyü, yanmayınca, yanmayacaq.

ocaqı -**bili ocağı > bilicaq**. danişqah. üniversitə.

ocaqı **ocağı**. **ortcağı**: otun oturduğu yer.-yandırar ayrıq odu ortcağı. (**ayrıq**: hicran).

ocaqı -**bili ocağı: >** bilicaq. danişqah. üniversitə. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

ocaqın -**ocağın qurusun**!. (odun qurusun!.) (evin dağılsın, soyun kəsilsin.).(qarqış sözü).

ocaqına -**qan ocağına** çevrilən taxlar.

ocaqıntan **-**önüb ösgən ocağından savılma. (**önüb ösgən**: doğduğun böyüdügün) (doğma yurduvu unutma)**.**

ocaqlamaq **ocağlamaq**. qonmaq. qonağlamaq. oçmaq. çökmək.

ocaqlı **-daş ocaqlı.**

ocaqlı örükəli. örkəli. **(**< **hörmək)**. ailəli. xanəvadəli.

ocaqta -eşqində küyən, **ocaqda küləm**.

ocaqta -**biri ocaqda**, biri qucaqda.

ocaqtan -İtib gedib, ol gənclik, izi yox, **ol ocaqdan kül qalıb**, közü yox.

ocaqtan -paydaya tikilirsə iki göz, yurtdan ocaq köçər, **ocaqdan köz**. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

ocar **ucar. 1.** göydələn. simanxiraş. **1**. boyunduruğla a maçın (xışın) qoluna taxılan uzun qol, ğac.

ocman **-**osman ekiz, **ocman sekiz**. (**osman**: dosd). (**ocman:** düşman). (dosd iki olsa, düşman səkizdir).

ocmanlıq düşmanlıq. **-**osmanlıq qarır, **ocmanlıq qarımaz**. (**osmanlıq**: dosluq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz).

ocuq **ocuk**. **öcük**. (**evcik**. **öycük**. **oycuq**). hücrə. hücərə. -gövrədə yerləşən **öcüklər**.

ocür andağ. ondağ. oncağ. (həmən cür).

ocürü andağı. ondağı. oncağı.

ocürün andağın. ondağın. oncağın.

oç ed! **oç**!. təvəccüh!. diqqət!.

oç! **oç ed**!. təvəccüh!. diqqət!.

oçat açat uçat (yaxma söndürmə) işin görən iliktirik kilidi.

oçertləmək **(**< **uçmaq**. **oçmaq)**. mulahizə edmək. baxıb nəzərin yazmaq. yaddaşt edmək. -ətək yazıları **oçetin**.

oçet **(**< **uçmaq**. **oçmaq)**. **1**. qıssa qaraş **(**qaraşma, nəzər salma**)**, baxış. mulahizə. yaddaşt. nərsənin qırağına qoyulan yazıclar. haşiyə. -bu kimin **oçetləridir**. -oçet vermək: mulahizəsin bildirmək. nəzər vermək. -gün **oçetləri**. -mahnı **oçetləri**. -arxıl **oçetiş**: tarixi mulahizat. -bu kitabın **oçetin** kim yazmış. -**oçetlər**: mulahizat. **1**. hafizə. huş. yaddaşt. -**güclü oçet**: qəvi yaddaşt, hafizə. -**oçetimdən** silinmiş. -**oçetli**: huşlu. **1**. **oç ed**! **oç**!. təvəccüh!. diqqət!.

oçetiş -**arxıl oçetiş**: tarixi mulahizat.

oçetlər mulahizat.

oçqa açıq. -**oçqa** danış, ay mən sana satan yar (satan: qurban. fəda).

oçmaq **çökmək**. qonmaq. qonağlamaq. ocağlamaq.

oçun -**açın oçun**: **aşın oşun**: (**avçın ovçun < av**). aşiq mə'şuq.

oçut -**oçut uçut**. nərsənin oturub qalxması. -uçaqların **oçut uçutu**.

od aparıb odun gətirən.

ox amac. aksən. -bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək: devrinmək.

oxşarıq **oxşarıq**. yastörə. suqvarlıq.

oxşaş **oqşaş**. keşim. keşib. (**çəkim**). mənzəş. bənzəş. -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**.

oxtəq **oxdək**. -özü yoxdək, **tövşü oxdək** (**tövşü**: səsi). (tapmaca) (**çəkitgə**).

oxuyan -**oxuyan duyusuz qalmaz**. (oxuyanla olan, oturan duran duyusuz qalmaz).

oq **1**. (**ok).** tamam. təkmil. -çəpər atıcı. **oq** oxçu. **oq** nişançı. **1. ox**. amac. aksən. -bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək: devrinmək. **1. ox**. düz. -**ox** üzünə: düz üzünə. -**ox** yol: düz yol. -**ox** kişi: düz kişi. -**ox** sözüm: düz sözüm. -**ox** yalı: lap düz. dos doğru. qoni düz. -**ox** dur: düz dur. -**ox** gəlib, **ox** geddi: düz gəlib, düz geddi. -ox: düz. -ox dəğmiş ürəginə: düz dəğmiş ürəginə. **1.** tam. təkmil. -**oq** özüdür: tam özüdür. -**oq** mənə tay: tam mənə tay. -**oq** mənə oxşur: tam mənə oxşur. -**oq** doyduq: tam doyduq. -bu qıyından **oq** bitmədən, **oq** bıqmadan çəkdi özün dışarı.

oq **1**. **uq.** on. onğ. unğ. **1.ox** .-**doğru olsam ox kimi**, yabana atarlar məni, əğri olsam yay kimi, əldə tutarlar məni. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).**1.oğ. ov**(< **uruğ)**.oğlu..

-ox ötməyən daşdan, ötər dilim.

oq **1.ok.** yanı -ok nə demək: yanı nə demək.**1.ox**. ərit. ərim. əriş. (mil. iğ. dük. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə).
-(satılmış mal, atılmış ox).

oq -**daşqalarda təkərlərin dınqıldan, <u>oxdan</u> çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx:** qulağ çivisi.

oq lap. elə. -**oq** indi: lap indi. elə indi. -**oq** bu gün gedərim..

-ox atma: atım. oxçuluq. tirəndazlıq. -**atım ər**: **atımlı ər**: **atımlıq ər**: ox atmada, işində başarıqlı, mahir olan..
-iğnə gözündən **ox** keçirmək: iyi atıcı..
-**ox atan arac**: tirgiş > tərkeş.

oq **ox**. 1. -**haça oxu**. sindiqayış. (qayçıqeyiş). rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.
-dörd oxçu, **bir güdüyə ox atar**. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).
-atılan ox, aydılan söz qaytmamış. (**aydılan**: deyilən).

oq -**oxun arxa ucundaki kərtik**: gəz..

-təmrən (peykan) yerinə **başı düğməli ox**: düğür.

oq -**ox yalı** doğru söz.

oqa **oğa**. **ova**. **öğə**. **{ovaq**. < **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: **1**.xırda. **1**.nütfə. 2.nəsl).}.oğluq. oğlu. zadə. **1**. kiçik qardaş. -**ağa oğa**: böyük kiçik qardaş.

oqaq **oğaq**. **ovaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: xırda). **1**.nütfə. 2.nəsl.

oqalamaq **oğalamaq**. oğşalamaq. oğçalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

oqalmaq **oxalmaq**. **oxualmaq**. təhsil amaq.

oqan **oğan**. **1**. ona. **1**. çəkən. çağan. **1**. **yoğan**. tanrı. -**yoğan yoğurmuş yoğurun**.

oqan **oğan.** bayuq. eygin. xariqa. şahanə. süper. mö'cüzə. çox iyi.

oqan **oğan**. rəqqass.

oqan **oxan**. oxuyan. uyqulayan. **-**gül deyən kim, **kül oxan kim**. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

oqan **oxan. oxuyan**.deşifrör. deşifrə edən. yoran. rəmz oxuyan. rəmz açan.

oqan **okan**. oxuyan. -oku **okan** illər: oku **okuyan** illər.

oqan **oğan.** tanrı. -**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)
-**okan ukan**: oxuyan eşidən.

oqanmaq **oğanmaq**. uvanmaq. (içi) qırınmaq. üzünmək. sincinmək. vicdan əzabı çəkmək.

oqar **oğar**. zəhmət.

oqar **oxar**. **1**.iti. -**oxar** yağur. **1**. səri'. **1**. itacı (iti acı). dəlici. -**oxar** sözlər.

oqarıtmaq **oxarıtmaq**. itilətmək.

oqarlamaq **oxarlamaq**. ititmək. -orağ, pıçaq **oxarlamaq**.

oqarlamaq **oxarlamaq**. oyarlamaq. aqah edmək.

oqarlanmaq **oxarlanmaq**. itinmək.

oqat **oğat**. **onğat**. **onat**. doğru. həqiqət. gerçək. sağda. sağad. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə.

oqatlamaq **oğatlamaq**: söküb, yıxıb dağıtmaq. **(# ovatlamaq:** düzgünə salmaq). -o gəlin sənin evin **ovatlamaz**. -bu qalmış iş peşələri kim **ovatlayar.**

oqatmaq **oğatmaq**. **yoğatmaq**. **yuvatmaq**. yumuşatmaq. təsəlli vermək. -yalan söylədi dos könlün **yuvatı** üçün. -ərir istidə dəmir olsa belə, sevgi sevgini yuvatsın gərək.

oqatmaq **oqtarmaq.** qurtarmaq. tamlatmaq. təkmillətmək. -axşama dək **oktanmaz**. -durmuş (yaşam) sürür, olayları **oktanmaz**, düşənləri yencidər, əzgitməkdən usanmaz. -**okat**: bitir. tamamlat. -alacaqsın, **okdarıt**, alda qutar. -başlayan kim, **oktaran** kim.

oqaz **oxaz**. tə'kid. işarə.

oqazlamaq **oxazlamaq**. **1**. tə'kid edmək. **1**. işarə edmək.

oqca **okca**. **ukcə**. daban. ayaqqabı altının araxa, uca bölümü.

oqçaq **oğçağ**. **oyçağ**. **1**. numayiş. **1**. rəqs.

oqçalamaq **oğçalamaq.** oğalamaq. oğşalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

oqçu **-dörd oxçu**, bir güdüyə ox atar. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).

oqçu **oxçu**. tuşçu. atan nərsəni (ox, güllə) düz amaca yerləşdirən. tirəndaz.

oqçu -oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil) çəpər atıcı.

oqçuluq **oxçuluq.** ox atma. atım**.** tirəndazlıq. -**atım ər**: **atımlı ər**: **atımlıq ər**: ox atmada, işində başarıqlı, mahir olan.

oqçun **1**. **oxçun**. birdən. nagəhani. birdən üz verən nərsə. qəflətən. duyuqsuz. xəbərsiz. **1**. **oğçun**. **ovçun**. zərər görmüş. mütəzərrir.

oqətər **o qədər. oq qədər. oncaklı**. o çəkidə (də). oq qədərdə. -**oncaqlı** çox deyil: oq qədərdə çox deyil. -**oncaqlı** yekə deyil: oq qədərdə yekə deyil. -**oncaqlı** yetər: oq qədər yetər.

oqətər **oqədər**. **odərək**. onunçənli. onçaqlı. onun yalı.

oqətər **oqədər**. **oqqədər**. andaq. ondaq. (**an\on+daq**). -**andaq** söylədim, dinləmədi.

oqqalamaq **oğkalamaq. öğkələmək. hövkələmək**. -qız əlində **hövkələdiyi** kağızı üzünə sıxıb ağlayırdı.

oqqalamaq **uqqalamaq**. **yoqqalamaq**. **yuqqalamaq**. **yuxqalamaq**. **oxşalamaq**. **oxşamaq**. **oğşamaq**. **ovşamaq**. **yoxşamaq**. **yoğşamaq**. **yovşamaq)**. **1**. kəsginlətmək. azıqdırmaq. acıqdırmaq. **(**sürnətitmək. şiddətləndirmək**)**. qorsavıya vurmaq. közsəviyə vurmaq. biləmək. kəsərləmək. kəstərləmək. kəstərələmək. kəsərə, kəsürə tutmaq. -piçağı **qayarlamaq**. **1**. arıtlamaq. arçamaq. arçılamaq. təmizləmək. silgirləmək. silivləmək. **1**. əsgi, züvgənləşmiş nal, nərsə. **1**. qınamaq. birinin suçların başına çırpmaq. dürtgüləmək. dürtgütmək.

oqqanı kiçi ağramlı çəki birimi.**-**evində batmanı görməz, **qonşuda oqqanı çəkməz**. (**batman**: böyük ağramlı çəki birimi) (**çəkməz**: götürməz, dözəməz)**.**

oqqat -**azıq ovqat (oğqat):** xurd xurək. xarbar. -**azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: yeyim içim bakanlığı:** xarbar vəzirliyi.

oqqətər **oq qədər. oncaklı**. o çəkidə (də). oq qədərdə. -**oncaqlı** çox deyil: oq qədərdə çox deyil. -**oncaqlı** yekə deyil: oq qədərdə yekə deyil. -**oncaqlı** yetər: oq qədər yetər.

oqqətər **oqqədər**. **oqədər**. andaq. ondaq. (**an\on**+**daq**). -**andaq** söylədim, dinləmədi.

oqla -bir oxla iki ov.

oqlaq **oğlaq**. yaşarmış ağac dalları.

oqlaq -at düyə, **oğlaq quzu**. (**düyə**: dəvə).

oqlaqi -damda gəzən keçidən, **çamda gəzən oğlağı**. (elə babadan, belə atadan, belə bala, böylə bəla).

oqlamaq **oxlamaq**. attırmaq. nişana tutmaq. -at çapdırıb, altun qabağ attırıb. (şənlik edmək).

oqlan -**kəsil oğlan:** naxoş insan.

oqlan **-**qız evi, naz evi, **oğlan evi, qoz evi**. {qız evi qır verər (qızın istiyəni çox var), oğlan evi şişirər (ay oğlanın nələri var)}.

-öğülən oğlan ətəyə sıçar. (öğülən oğlan ətəyi bələr).

oqlan **oğlan > olan**. qıro. -**qıro**, bura gəl**..**

-oğlanın qız evinə verdiyi para, **mal**: başlıq. qalın.

oqlan **-oğlan ağlar gün keçər**, quzu mələr il keçər.

oqlan **-oğlan havlığar**, dan çağında atar. (**oğlan**: evlənməmiş, sevgisi olan). (**havlığar**: tələsər).

oqlan **oğlan**. xam.

oqlan -**yaxşı oğlan**: **yaxşı iğit**: gözəl oğlan. bir gənc ərkəyi çağırma sözü..
-**ağuz oğlan**: süt əmər cocuq..
-**əroğlan**: subay gənc. evlənməmiş ərkək oğlan. -**əroğlan qızoğlan** ilişgiləri: qız oğlan rabitələri..
-**qız oğlan**: (cütük).

oqlan **oğlan**. cəvan.

oqlana **-**pişiyə ət, qurda quyruq, itə gəmik, xocaya mal, **oğlana qız** tapşırılmaz!.

oqlandan **-**iləndi elçilər sorşulsun oğlandan. (adamlar göndərildi oğlan haqda təhqiq edsinlər).

oqlanqız **oğlanqız.** arıqız.

oqlat -**oğlat ulqat** : tabe' mətbu'.

oqlayanta **oxlayanda**. **-**oxşayanda dil, **oxlayanda** dil.

oqlayış **oxlayış**. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard). (yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş.

oqlu -anadilin bilməyən, **öksüzoğlu öküzdür**. (**öksüz**: soysuz).
-atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**. (**əkləyən:** əkidən. eğitən. becərən. tərbiyət verən).
-gecənin qara olduğun danan, **yalan dosdu yalanoğlu yalan**.
-**qozan oğlu qozan**: qurumsaq oğlu qurumsaq.
-**oğlu lələsi**, atı əkdısi tanır. (**əkdısi**: mürəbbisi).
-**oğlu olan güclü varlı**, atlı olan hər nə varlı. (keçmişdə).
-**şahoğlu**: sağul.
-**xan oğlu:** > **xaxul**.
-**kəsən oğlu:** haydan. erməni. **-**koldan kötük olmaz, **haydan yetim**. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz).

oqlu **-atam oğlu dura dur**, börüngə bax, ula dur! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın).

oqlu **oğlu. {ov.oğ** (< **uruğ)}**.

oqlu **oğlu**. **oğluq**. öğə. ova. oğa. (zadə). **{ovaq**. < **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: **1**.xırda. **1**.nütfə. 2.nəsl).}.

oqluq **1**. **oğluq**. **oğlu**. öğə. ova. oğa. (zadə). **{ovaq**. < **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: **1**.xırda. **1**.nütfə. 2.nəsl).}. **1**. **oxluq**. göstərici. şaxis.

oqluq **oxluq.** qoğur. qovur. qabur. qapur. qurban. qubur. ox, yay qabı. sadaq. tirkeş.

oqlum **oğlum.** inim. balam. -**inim,** sən ged topa (pöggüyə) bax.

oqlunla -qızınla yurt qurasın, **oğlunla ordu olasın**. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

oqlunun **oğlunun.**-**baxma adam oğlunun uyruğuna**, tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

oqmaq **oğmaq 1**. < **avalamaq**. **avmaq**. avuca tutub sıxışdırmaq. masaj vermək. **1**. dartmaq.

oqmaq **oğmaq**. **öğütmək**. birbirindən ayırmaq.

oqmaq **üğütmək**. **oğmaq**. üyütmək. un etmək

oqnaq **oğnaq**. rəqsan.

oqnamaq **oğnamaq**. **onamaq**. oxşamaq. təltif edmək. -onun ağlı mənə qattı **onadı**.

oqnamaq **oğnamaq.** rəqs edmək.

oqnatmaq **oğnatmaq**. rəqsə gətirtmək.

oqnuq -**oğnuq oğşaq**: **ovnuq uşaq**: çoluq cocuq.

oqnuq **oğnuq**. **avnuq**. dəğəri olmayan, az olan. önəmsiz. əhmiyətsiz. -**avnuq** qonuşma.

oqnuş **oxnuş**. zikr. vird. -ovsun **deyitləri**.

oqnuşlu **oxnuşlu**. zikr **(**vird**)** edilmiş nərsə. mütəbərrək.

oqnuşmaq **oxnuşmaq**. zikr demək. vird demək. istimdad edmək. iltimas edmək. tələb edmək.

oqraq -**dəmiri oğraq edər** olsa çəkic altundan.

oqraq **oğraq. avrağ.** xırım xırda.

oqraqçı **oğraqçı**. **oğdaçı**. bütün, sınıq nərsəni alıb tikələrə ayıran.

oqraqlamaq **oğraqlamaq**. **oğdalamaq**. -maşını **oğdalayıb oğutlara** ayırmaq. -bu kitab neçə oğut içərir.

oqraqlıq **oğraqlıq**. çapalıq.

oqramaq **okramaq**. anlamaq.

oqratmaq **okratmaq**. anlatmaq.

oqru **-**doğru övrülsə, **oğru doğular**. (**övrülsə**: çövrülsə)..
-əlaçıq eşigin açıq qoyar, oğru girməkdən utmaz. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla)..
-yaman atlı el yıxar, **yavan oğru ev**.

oqru **oğru .-**yetim gözü çömçədə, yartı gözü omçada, **oğru gözü olçada**. (**omça**: kündə). (**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)**.**
-oğru, tanıq aramaz. (**tanıq** : şahid)..
-**oğru oğrudur**, dosd olursa belə.

oqru **oğru**. çalağın. qaraqu (gizli qalıb alan). soyucu. **1**. çalçı..
-**oğrular**, **yol kəsənlər başçısı**: çataman. kəsəmən..
-**oğru dam deşər**, qaraqçı yol kesər.**.**
-oğru tün aşınca, börü (qurd) don (aşınca). -**oğru oğurlab**, yola düşər, axırı bir gün ələ düşər.

oqru **oğru.** -**oğru asılınca**, doğru basınca, çox iş olar. -**oğru yeri bolcar**, doğru göyü (oğru biçib alar, doğru paysız qalar). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək).

oqru **oğru**.şərri. **-**axşamın uğrundan, **ertirin oğru yeğ**. (**uğrundan**: xeyrindən). (**ertirin**: sabahın).
-**oğru doğrunu** desə inanma.
-**oğru eli pozanmaz**, dağı börü. el oğrusu tututlar, dağ börüsü boğular.
-oğru kəndinə inanmasın, kimə inanansın.
-**oğru qalana yanmış**, yiyəsi gedənə.
"doğrudur, doğru", yalançının sözüdür, **"oğrudur, oğru"**, yalançının özüdür., "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

oqru -**uğru oğru:** xeyri şərri. -**uğru oğru** sizin olsun: xeyri şərri.
-**''**doğru''nun başın vursan, **'oğru'** qalar.

oqrulamaq **oğrulamaq**. aşırmaq. -onun var yoxun **aşırıb,** bir sözdə edmədilər: onun var yoxun yeyib, heç bir sözündə açmadılar (danışmadılar).

oqrular **oğrular.** -boğulmuş doğrular, **doğrulmuş oğrular** indi..
-**oğrular taxda**, doğrular altda.

oqrular **oğrular.** -doğrular kor oldular, **oğrular armadılar**. (**armadılar**: yorulmadılar. utanmadılar).

oqrular **oğrular**. əzilər. **-**bilək dilək qoğuşsa, **yağı başı oğrular**.

oqrun **-oğrun boğaya gələn**, aygün quzular. (**aygün**: açqar). (**quzular:** balalar. doğar).

oqrun -yoğrun malı **oğrun mala qatmaqıl**. (**yoğrun oğrun**: həlal həram)

oqrunmaq **oğrunmaq**. **1**. ağrınmaq. dərd çəkmək. **1**. mütəəssif olmaq. **1**. təəssüf yemək.

oqrunu -oğrunu, doğurmuş yalan.
-oğru eli pozanmaz, dağı börü. **el oğrusu tututlar**, dağ börüsü boğular.

oqrus -saylamda oy (rə'y. səs) oğrusu: **qapoy**.

oqrusu -**ev oğrusu** tutulmaz.

oqrusuna **oğrusuna .-**uğur, **oğrusuna pay verər**. {qutluq kor quş, tutanındır. (qutluq kor quşdur, oda tutanındır)}.

oqrusuz -**el oğrusuz**, dağ börüsüz olmaz.

oqrusuz **-el oğrusuz**, dağ börüsüz olmaz.(**börüsüz:** qurdsuz).

oqrutan **-oğrudan doğru** doğmamış hələ.

oqrutan **-**oğrudan qorxan var birikməz.

oqrutur **-oğru oğrudur**, dosd olursa belə.

oqrutur **oğrudur.-**"doğrudur, doğru", yalançının sözüdür, **''oğrudur, oğru''**, yalançının özüdür., "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

oqruya -**oğruya pay edən, itirən:** aldıran. çaldıran. qapdıran. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**
-oğruya qoysan əğrini seçər, doğrunu qayrar!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan)

(**qoymaq**: icazə vermək). (**qayrar**: düzəldər).
-**oğruya uyan çalınmış**, yağuya uyan talınmış.

oqruyu **oğruyu.** -doğruyu danan! **oğruyu qapan**, yalanı danan! doğruya yaman. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

oqsa **oxsa**. **-atılan oxsa**, saxlanmaz, aytılan sözsə, tutulmaz. (**aytılan**: deyilən).

oqsaç **oğsaç**. təsgin verici.

oqsalamaq **oğsalamaq**. tıxcalamaq (geyim yumada).

oqsuq **oxsuq**. (**yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).** cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq.

oqsuz **oxlu tüfəkdən bir kişi**, oxsuzundan min kişi qorxar. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi).

oqsuzuntan oxlu tüfəkdən bir kişi, **oxsuzundan** min kişi qorxar. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi).

oqşab -**oxşab gedədi**: oxşayırdı.

oqşaq **oğşaq**. **ovşaq**. xırda. -çörək **ovşağı**..
-**oğnuq oğşaq**: **ovnuq uşaq**: çoluq cocuq.

oqşal **oxşal**. xoşhal. sevik. şad.

oqşalamaq **oğşalamaq.** oğalamaq. oğçalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

oqşalatmaq **oxşalatmaq**. bənzəlitmək. bənizətmək. bənzətim yapmaq. basırlamaq. şəbeh çıxartmaq. yansılamaq. ədasın çıxartmaq. öyküləmək. təqlid edmək.

oqşalmaq **oxşalmaq**. xoşhal olmaq. sevinmək. şad olmaq.

oqşalmaq **oğşalmaq. onğşalmaq. onğalmaq.** doğrunmaq. düzülmək. dürüstünmək.

oqşamaq **oxşamaq**. **1**. bənzəmək. bənizsəmək. **1**. oğnamaq. onamaq. təltif edmək. -onun ağlı mənə qattı **onadı**. **1**. sılamaq. nəvaziş edmək. -yel dəğdi **sılab** ötdü. **1**. alasımaq. **1**. sıylamaq təltif edmək. **1**. yoğuşmaq..
-**sayıb oxşamaq**: sayıb sevmək. eygiləmək. edgiləmək..
-**yas tutub oxşarıb ağlamaq**: sağruq sağmaq.

oqşamaz -**adama oxşamaz**: anqut..
-**sözü sözə oxşamaz**, ağzı sözdən boşalmaz.

oqşamaz **oxşamaz**.-doğru söz, qulağ **oxşamaz**. (doğru söz qulağ yakmaz). {toxu (düz. doğru söz. gerçək. həqiqət), qulağ bəğənməz}.

oqşamır **-**ördək değil, qarqaya belə oxşamır, axı bu quş deyil.

oqşanmaq **oxşanmaq**. sığalanmaq. cilvələnmək. görünmək. -bir suluvluq **sığalar** önündən: bir gözəlik oxşanır qabağından.

oqşar **oxşar**. **1**. sınğar. tay. əşik bənzər. -iki gözdən biri, ekizin **sınğarı (**bir tayı**)**. **(**iki gözdən biri, ikizdən biri**)**. **1**. imiş. şəbih. mütəşabeh.

oqşar **oxşar.** -**bəniz oxşar**: üz bəzər.

oqşar **oxşar**. bənzəş. bənizdəş. (**bəniz**: üz. surət) çalımdaş.

oqşar **oxşaş.** bənzəş. mənzəş. -buna **bənzəş**: buna oxşar.

oqşar sırıq. -**yaza oxşar**: yazım**sırıq**.
-sən gögyaza oxşar. (sən novbahara mənzəş).

oqşar **oxşar**. yaxın**.** -yaxın **aralıqda** ösüşənlər: mühitdə böyüyənlər.

oqşar. **oxşar.** tayış. əkiz..
-yayılmaz iş, ölüyə oxşar. (yayılmıyacaq bir yazı, ölü doğulmuş uşaq kimidir)

oqşarı **oxşarı**. müşabeh. taylama.

oqşarlıq **oxşarlıq**. imişlik. misillik. şəbahət. təşaböh.

oqşaş **oxşaş**. **1**.keşim. keşib. (**çəkim**). mənzəş. bənzəş. -**keşimi** kimədir. tam atasına **keşimlənir**. **1.oxşar.** bənzəş. mənzəş. -buna **bənzəş**: buna oxşar.

oqşaşlıq **oxşaşlıq**. oxdaşlıq. oxuşluq. bənzərlik.

oqşaşmaq **oxşaşmaq**. adalışmaq. bənzəşmək. muşabeh olmaq.

oqşatan **oxşadan**. sağaçı (ağladan).

oqşatar -**kar duymaz, oxşadar**, kor görməz, yaraşdırar.

oqşatmaq **oxşatmaq**. **1**. bənzətmək. yozmaq. -hər kimi kəndinə **yozma**. **1**. dəngətmək. bir tutmaq. -bunların ikisin **dənğətmə**. **1**. alasıtmaq. -məni ona **alasıtma**..
-**birbirinə oxşatmaq**: üztaylamaq. şəbihsazlıq edmək.

oqşayanta **-oxşayanda dil**, oxlayanda dil.

oqşayıcı **oxşayıcı**. yoşaq. oxşayıcı. -**yoşaq** sözlər.

oqşuq **oxşuq**. izharnamə.

oqşun **oxşun**. -**dili oxşun**: **dili oxuşlu**. dili dualı.

oqşun **oxşun**. dua.

oqşunçu **oxşunçu**. duaçı. dua yazan.

oqşunmaq **oxşunmaq**. dua edmək.

oqşur **-**hər kəsin tanrısı **özünə oxşur**.

oqşur **oxşur**. öprür. öpür. -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

oqşurtu **oxşurdu**. oxşab gedədi.

oqşuyana **oxşuyana.** öprənə. öpənə. -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük** görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur).

oqtaçı **1**. **oğdaçı**. **oğraqçı**. bütün, sınıq nərsəni alıb tikələrə ayıran. **1**. **oxdaçı**. **oxundaçı**. ötüğçü. xanəndə.

oqtaçılıq **oxdaçılıq**. ötüğçülük. xanəndəlik. -**oxdaçılıq edmək**: ötüğləmək. oxundamaq. xanəndəlik edmək.

oqtalamaq **1**. **oğdalamaq**. **oğraqlamaq**. -maşını **oğdalayıb oğutlara** ayırmaq. -bu kitab neçə oğut içərir. **1**. **oğtalamaq**. oğub əzmək.

oqtalı **oğdalı**.əzik. (hal) pərişan.

oqtalıq **oğdalıq**. boğdalıq. pəsdəlik. xarlıq. zəlalət. xiffət.

oqtanmaq tamlanmaq. təkmillənmək.

oqtarışmaq tamlanışmaq. təkmillənişmək.

oqtarmaq **oqatmaq.** qurtarmaq. tamlatmaq. təkmillətmək. sərəncam vermək. -axşama dək **oktanmaz**. -durmuş (yaşam) sürür, olayları **oktanmaz**, düşənləri yencidər, əzgitməkdən usanmaz. -**okat**: bitir. tamamlat. -alacaqsın, **okdarıt**, alda qutar. -başlayan kim, **oktaran** kim.

oqtaşlıq **oxdaşlıq**. oxşaşlıq. oxuşluq. bənzərlik.

oqtaşmaq **okdaşmaq. oxdaşmaq.** uylaşmaq. uzlaşmaq. uyarlaşmaq. həmahəng olmaq. muvafiq olmaq. -ikisidə söz verdilər, birbirilə **uzlaşamadılar**: birbirilə həmahəng muvafiq olmadılar. -ikizdə **uylaşın**: ikizdə həmahəng olun. -birbirilə . ikizdə həmahəng olun

oqtay **oğtay**. suğat. yutay. yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. şən (şənğ) < çağ. çanğ. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.

oqtay **oxtay**. ox yalı. ox kimi.

oqtəq **oxdək**. -özü yoxdək, **tövşü oxdək** (**tövşü**: səsi). (tapmaca) (**çəkitgə**).

oqtu **1**. **oğtu**. **oğtu** (**oğuq**: xırda). heç. heç nə. zərrə qədər. -**oğtu** adalı yoxdu: heç bənzəri yoxdur. -**oğtu** sözləmə: əslən danışma, sözün edmək. **1**. **oxtu {**(**< oxtun**. **oxtunğ**. **oxtonğ**. **ox donu**) **ox + don > dan}**. ox qabı. sadaq. savdaq.

oqtu **oxtu {**(**< oxtun**. **oxtunğ**. **oxtonğ**. **ox donu**) **ox + don > dan}**. ox qabı. sadaq. savdaq.

oqtucu **oğtucu**. bölücü.

oqtuq oğduq. çalğama.

oqtuq **oğtuq**. bölnük.

oqtuq **oxtuq**. lap düz. lap doğru.

oqtulamaq **oğtulamaq** parçalamaq. əzmək. sındırmaq. şikəs vermək.

oqtulasi **oğtulasi**. bölünəsi.

oqtun **1**. **oxtun**. munacat. **1**. **oğtun**. çox qıssa. -**oğtun** sürə. -**oğtun** quyruq: balaca.

oqtunmaq **oxtunmaq**. munacat edmək.

oqtur **oxdur**. düz dur.

oqturanmaq **oxduranmaq**. tirlənmək. tirgəşmək.

oqturmaq **oxdurmaq**. **1**. dik durmaq. tirlənmək. **1**. şaha durmaq. dikə durmaq.

oqturmaq **oxdurmaq**. mənsub edmək.

oqtuşlamaq **oğtuşlamaq**. əzişdirmək.

oqtuşmaq **oktuşmaq.** musadif olmaq. -bir köşdə (böyük ailə) yeddi doğum günü **oktümüş**.

oqu **1. oku. oxu.** oxuma. mutaliə. -**oxumaz** uşaq: mutaliə edməz qoduq. -**oxusu** necədir onun?. -**oxu** odası. -**oxu** öğrəncisi. -**oxu** öğrəticisi. -**oxu** gözlüyü. -oxu ışığı. **1. oxu.** -yükü çəkəndən sor, atı minəndən, **oxu atandan**, düşü yatandan, aşı qazandan.

oqu -atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

oqu -**başatı oxu**: ilk okul.
-**döndü oxu yolundan**, geddi qutu batayatar. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).

oqu -**əl oxu**. quşatan: çəkuzat. (çək uz at).

-**haça oxu**: ox. sindiqayış. (qayçıqeyiş)rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

oqu **oxu**. **1**. **oxuv**. təhsil. dərs. -**oxu** ili. -**oxuva** gedən bir uşaq. **1**. ündə. ində. səslə. çağır..
-oxu!: söylə. ayış. aytış..
-**oxu** alınları: təhsil rişdələri..
-**yuxarı oxu**: yüksək öğrənim.

oqu **oxu**. təhsil. mədrəsə. məktəb. -**oxuya** gedəndə: təhsilə gedəndə. mədrəsə gedəndə. -**oxusun** başlayan il. (təhsilin. mədrəsəsin).

oqu **oxu**. 1.dərs. təhsil. -**oxun** ver: **oxusun** ver: dərsin ver. -**oxu pətəyi**: təhsil mədrəki. **1.**amuziş. tə'lim.

oqualmaq **oxualmaq. oxalmaq**. təhsil amaq.

oqub -**oxub uğrayıb**: təhsillə uğrayıb: oxumaqla məşqullanıb.

oquc **1**. **oğuc**. qırğıc. çıtan. çitən. törpüc. rəndə. **1**. **oxuc**. qələm. qələmi. -**oxuc** batrı: **qələmi** batrı.

oquc **oğuc**. **1**. qıssa. çalağ. -**oğuc** tüklü kürk. 1. **oyuc**. kalaz. qıssa. -**oğuc** tüklü kürk.

oqucu **1**. **oxucu**. müddəi. **(**xahan. rəqib. hərif. dadxah. şaki. da'vaçı**)**. istəkli. arzulu. həvəsli. **1**. **oğucu**. **ovucu**. zərər, ziyan verən.

oqucu **oxucu**. **1**.oxuyan. oxur. yontuq. yonluğ. şayırd. tələbə. məhəssil. təhsil edən.**1.oxuyucu**. dua, pitik yazan. pitikçi. pitiçi > **bətçi**.

oqucu **oxucu**. məhəssil. şayırd.

oqucuq **oxucuq**. mədrəsə şayırdı.

oqucutur -demək olar ki **yaxcı oxucudur ki, yazarı tanıdır**.

oquçu **oxuçu**. **oxuvçu**. məhəssil. mühəssil. şayırd.

oquçu **oxuçu**. məhəssil.

oquçuluq **oxuçuluq**. **oxuvçuluq**. məhəssillik. mühəssillik.

oquq **oğuq**. **1**. çıpıq. riz. **1**. əğik**.** (**rim**). -dəmir **əğki**: dəmir çırdası.

oqul **1**. **oğul**. -ata dirək, oğul bilək. **1**. **oxul**. nəzəri. **1**. **okul**. oxuş. məktəb. -**oxuş** girişi: okul girişi. -**oxuşa** gedmək: okula gedmək. -**oxuş** başlayana çox var. **1**. **oxul**. sorğul.məktəb..

-birgə ata, **yeddi oğul** saxlayar, bir atanı **yeddi oğul** saxlamaz..

-**orta oğul** : **ortağul**. ortanca oğul, uşaq..

-aloğlu: qoxulu sarı boyalı üzüm..

-oğul bala: qız bala.

oqul **1.okul. -ertəlik** okul: səhərdən günortayadək olan məktəb. (**ikindilik okul**: günortan başlayan məktəb).
-**oğul dursa evin daşı**, qızda durur könül aşı. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).
-**oğul yetişincə**, qız pişincə.

-**azcaq olursa oğul uşağın**, dosdan atadan baydan gör. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).
-**oğul ağısı**, sində dinər.

oqul **-azma oğul düşmanındır erməni**, düşman yanmaz düşmana. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)**.**
-oğul beldən, söz didən, iş əldən.

oqul **oğul < yoğul**. **> noğul** {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq) }.

oqul **oğul**. **doğul.** -doğru olursa qadın, **doğul tanır atasın**. (**doğru**: düz). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır)..
-(aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, **oğul dursun**, **el dursun**. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir).

oqulamaq **oxulamaq.** çağırmaq.

oqulan **oğulan**. ovranan. qırılan. -**ovranan** çörək.

oqulcıq **oğulcığ.** uşaq. -qonşu **oğulcığı.** uşağı.

oqulları **-dil oğulları, yurt qoruqları.**

oqulluq -**oğulluq alqışı**.

oqulluq **oğulluq**. tutuncuğ. tutunçu oğul. uşaqlıq. **(**fərzənd xandə**)**.

oqulmaq çanlamaq. çanğamaq. tozanmaq. toza dönmək.

oqulmuş -**oğulmuş əkmək**: xırda çörək. oğuş çörək.

oqulotu **oğulotu**. melisa.

oqulsuz -**anasız oğulsuz**: əkəsiz tökəsiz.

oqulsuzta **-**baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

oqulsuzün **-**oğulsuzün toyu olmaz.

oqultan **-özsıran oğuldan**, yazsıran qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

oqulu -**az oxulu, savadlı:** çaloxur **(çal oxur)**. çalabiç.

oqulu -**oxulu bilimli**: savadlı elimli.

oqulu **oxulu**. **1**. çağrışlı. də'vətli. **1**. adaxlı. nişanlı. **1**. kandid.

oqulu **oxulu**. amuziş görmüş. tə'limli.

oquluq **oxuluq**. **1**. amuzişqah. **1**. oxu üçün bağlı hər nə. (təhsili).

oquma **oku. oxu.** oxuma. mutaliə. -**oxumaz** uşaq: mutaliə edməz qoduq. -**oxusu** necədir onun?. -**oxu** odası. -**oxu** öğrəncisi. -**oxu** öğrəticisi. -**oxu** gözlüyü. -oxu ışığı.

oqumaq -**gözəl səslə oxumaq**: sayğırmaq. nəxməkarlıq edmək. oxumaq. (türkü. şarkı. mahnı. qoşu).

oqumaq **oxumaq**. **1**. anmaq. adın çəkmək. çağırmaq. **1**. sayramaq. ötmək. -**sayra** bülbül: oxu bülbül. -**sayrasın** bülbül kimi bağlı dilin..
-ağzına gələni **sanğıramaq (**saymaq, oxumaq, söyləmək**).** ağzına gələni söyləmək. **1**. ehzar edmək. **1**. rəsmi çağrış yapmaq. də'vət edmək. **1**. sağramaq. sayramaq. səyrəmək. səğrimək. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək. **1**. təhsil almaq.**1**. çəkmək. vermək. -**azan oxumaq**: azan çəkmək, vermək. -**əzan çəkər**, namaz qılmaz, arvad alar kəbin salmaz. (tapmaca: beçə). **1**. ünləmək. **1**. **yoğmaq**. uyqunmaq. saziqar olmaq. -o hammıynan **yoğur**. -**yoğur** uşaq: üzü yola, söz eşidən balar. -çağın sənlə **yoğmadı**, sən onla **yoğur.**.
-əzgi, nəğmə, şarkı, mahnı, təranə **oxumaq**, **söyləmək**: ayışmaq. aytışmaq.

oqumaq **oxumaq**. **1**. uçlamaq. **1**. aytaşmaq. aytışmaq. (**ataşmaq**). ötüşmək. söysüzmək. söysüşmək. tərənnüm edmək. **1**. səslənmək. -biri **oxur**, biri **ukar**. (# **ukamaq**: dinləmək. eşitmək).

oqumaq **oxumaq. 1**.sayğırmaq. gözəl səslə oxumaq. nəxməkarlıq edmək. (türkü. şarkı. mahnı. qoşu). **1.**ünləmək. çağırmaq.

oqumaq **oxumaq**. **oxutmaq**. **1**. **toxumaq**. **toxutmaq**. kələk, hilə işləmək.

oqumaq -**çat oxumaq**: birinə qarşı meydan oxumaq. yavalamaq. (**çat**: qarşı. qabağ. üzbəüz. muqabil).

oqumaqla -**oxumaqla uğraşıb**: oxub uğrayıb: təhsillə məşqullanıb.

oqumaz -oxuyan el uzar, **oxumaz el tozar** . (**uzar**: yaşar. durar). (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız)

oqumuş **oxumuş**. savadlı.

oqun **1**. **oğun** (xırdalamaq. qol qıçı **oğaraq**-**oynataraq** oynamaq). rəqs. **1. oxun** (**oxlu oxun**). imgənmiş, məşhud, nişanlı kitab. qutsal pitik. quran.

oqun **1.oğun. avın.** dənə. tuxum. **1**. **oğun > evin**. dənə. həbbə. həbb**..**
-oxun başı: təmrən (peykan).

oqun -**oxun çilləyə dayanan haçalı dibi**: soval. soxal. sofal. soxana. sovana.

oqun **oxun**. **1**. məktub. namə. **1**. təhsil. **1**. ox kimi saçan. **1**. birdən. bir anda. -**oxun** gəlib keçdi. -**oxun** sızan duyqular. **1**. tə'cili. -**oxun** bildiri. **1**. filaş. şaxın. çaxın. **1**. mutaliə. **1**.məhəssillik. danişamuzluq. məktəb. -**oxun** illəri.

oqun **oxun**. **-**gör eşit iylə, dişlə dad toxun, on kərə tuşla, **birdin at oxun**.

oqunaqlı **oxunaqlı**. oxuna bilən.

oqunc **oxunc**. **1**. də'vətnamə. cəlb kağazı. **1**. **oxunuğ**. **axunq**. > **ahəng (**< **axmaq**. **yaxmaq)**. çalav. çalğı. çalqı. saz.

oqunq **oxunuğ**. **oxunc**. **axunq**. > **ahəng (**< **axmaq**. **yaxmaq)**. çalav. çalğı. çalqı. saz.

oqunmaq **oğunmaq**. **1**. ağrımaq. **1**. **öykünmək**. **ökünmək**.peşman olmaq. **1**. sinmək. həzm olmaq. -**aş oğunsun**: aşavunsun. sinsin. həzm olsun. aş olsun. nuş olsun.

oqunmaq **oğunmaq.** avınmaq. oyunmaq.

oqunmaq **oxun**. təhsil almaq. mühəssillik edmək. dərk olmaq.

oqunmaq **oxunmaq**. **1**. anılmaq. adı çəkilmək. çağrılmaq. **1**. birbirin qarşılaşmağa çağırmaq. şikayət edmək. **1**. ehzar olunmaq. **1**. də'vət olunmaq. ehzar olunmaq.

oqunmuş **oxunmuş**. **1**. çağrılmış. ehzar olmuş. **1**. adaxlı. kandid.

oqunmuş **oxunmuş**. **1**. nərsənin içi, iç üzü, yazılmamış törə yörəsi açılıb bəllənmiş. **1**. mübərhən olmuş. aşqar olmuş.

oqunsun **oğunsun**. -**aş oğunsun**: sinsin. həzm olsun. aşavunsun. aş olsun. nuş olsun.

oquntaçı **oxundaçı**. **oxdaçı**. ötüğçü. xanəndə.

oquntamaq **oxundamaq**. ötüğləmək. oxdaçılıq edmək. xanəndəlik edmək.

oquntu **1**. **oğuntu**. ağrı. -ürək **oğuntusu**: ürək ağrısı. **1**. **oğuntu**. qırcı. qırçı. qırıc. qırıç. narin. qır. xırda. **1**. **oğuntu**. törpü. xırda. -düğü, buğda **törpüsü**.

oquntu **oğuntu**. töküntü. qalan qaçan. darğaşıq. qalıntı. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı.

oqunub **-**incə ələnib sıx toxunub, **ağ geydirən ölüm oxunub**. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

oqunuq **oxunuq**. diplomu olan. diplomə.

oqunun -**daşqa, araba oxunun** ucların qapayan tikə: burğu. boğqu.

oqunuş **1**. **oxunuş**. çağrış. **1**. **oxunuş**. qəraət. **1**. **oğunuş**. oğunma, nazlanma istəyi. qırcanma. əzilmə. nazlanış. **1**. **oğunuş**. **ökünüş**. peşmanlıq. **1**. **oxunuş**. varyant. rivayət.

oqunuşmaq **oxunuşmaq**. **1**. birbirin qarşılaşmağa çağırmaq. da'va axdarmaq. **1**. çağrışmaq. **(**fəraxan verilmək**)**. -tüm el yığvıya **oxunuşdular**. **1**. nərsə üçün çağırmaq. **(**fəraxan vermək**)**.

oqur **1**. **oxur**. oxuyucu. **1**. **oxur**. nərsənin açısın, çatağın, rəmzin bilən. deşifrör. **1**. qare'. qari. **1**. **oxur**. yontuq. yonluğ. şayırd. oxucu. oxuyan. tələbə. məhəssil. təhsil edən. **1**. **oxur**. yasan. doğraçı. yayınlanacaq yazıların yanlışların yoxlayan kimsə.**1**. **oğur**. zaman. **1**. **oğur**. fürsət. fırsat. olanaq. **1**. **oğur**. şər. -ağız uğra açıb, uğur dilə, oğur yatmış qapında.
-olursa yemi qarqa yemi, **kitab oxur olamaz gözi**. (kitab oxuyan gözü olanmaz).
-bülbül oxur: bülbül ötür. sanduvac sayrır**.**

oqur **-**hər xoca öz bildiyin oxur.

oqur **oğur**. **1**. **(**oğulmaq: sınmaq**)**. şikəst. **(# uğur**: nailiyyət**)**. **1**. məsləhət. -**oğur ayırdı** bakanlığı: təşxisi məsləhət vizarəti. **1**. bədbəxlik. -**uğur oğur**: **{**(**uğramaq**: çamaq) (**oğramaq**: **öğrəmək**: oğulmaq. döğülmək.əzilmək)**}**.xoşbəxlik bədbəxlik.

oqur **oğur**. **1**. quylanmış, sində yatan ölü. **1**. **üğür**. **üğüdür**. **oğudur**. **-**bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, **dənin oğur** (**oğur: üğür**: üğüdür. oğudur). {sallancağı sallanar, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi)}.

oqur **oğur**. **oluq**. **(**< **oğuq**: **oyuq)**. **qavalca**. **qovalca**. **1**. arık. axar. su yolu. kiçik arx, qənov. **1**. novdan.

oqur **oxur**. məhəssil.

oqur **-ukar qulaq, tez okur**. (**ukar**: eşidən). (**okur**: anlar). (eşidən qulağ, tez anlar).

oqurlab **oğurlab**. -**oğru oğurlab**, yola düşər, axırı bir gün ələ düşər.

oqurlamaq -**birbirindən oğurlamaq:** çalnışmaq.

oqurlamaq **oğurlamaq**. alıb gedmək.

oqurlamaq **oğurlamaq**. almaq. çalmaq. -yançuğumdan (cib) paramı almışlar.

oqurlamaq **oğurlamaq**. aşırmaq. çalmaq..
-**uğur oğurlamaq**: fürsət tapmaq.

oqurlan -gənclikdən uğurlan, **yavuzluqdan oğurlan**. (**uğurlanmaq**. faydalanmaq). (**oğurlan**: qaçaq dur)

oqurlanmış -**uğru oğurlanmış.**

oqurlu **oğurlu**. onurlu. minnətda.

oqurluq **-**balalı evdə sır yatmaz, **oğurluq yerdə, mal qalmaz**. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).

oqurluq **oğurluq mal.** balıncağ**.** (< **balmaq**: çalmaq). çalıntı.

oqurluq oğurluq -**oğurluq ileyi**: oğurluq ittihamı.

oqurluq **oğurluq**. -**oğurluq yatmaz**: oğurluq gizli qalmaz.

oqurluqla **oğurluqla** .-**oğurluqla qorxmaq**, qəhbəliklə utanmaq tutmaz.

oqurluqu (qarqış). -**oğurluğu** yağtı aya tuş gəlmiş. (**yağtı aya**: ay ışığına).

oqurman **oxurman**.oxuyan.

oqurtmaq **oxurtmaq**. dərs vermək.

oqurusu -**uğur oğurusu.**

oqusuz **oxusuz**. bilgisiz. savadsız. -**oxusuz duyusuz**.

oqusuz **oxusuz.** çağrısız. də'vətsiz. kartsız. -**oxusuz gələn**, döşəksiz qalır.

oquş **1. oğuş**. xırda. -**oğuş** çörək: oğulmuş əkmək. xırda çörək. **1**. **oxuş**. teori. (mədrəsə. məktəb). rivayət. varyant. **1**. **okuş**. **oxuş**. təhsil. məktəb. -**okuş illəri**. məktəb illəri.

oquş **oğuş** {< "**oğ.ok.og**". (boy. ana)}. başqala. ocaq. ailə (sumercə). fəmil. famil. xanəvadə.

oquş **oxuş**. **1**. mutaliə. **1**. kağaz. məktub. -**söycün** oxuş: məhəbbət kağazı. **1**. təhsil. -**oxuş** ili. **1**. izhar. **1**. okul. məktəb. mədrəsə. -**oxuş** girişi: okul girişi. -**oxuşa** gedmək: okula gedmək. -**oxuş** başlayana çox var. **1**. qəraət. **1**. sorağ. dərs. təhsil. **1**. çağış. yarlıq. carlıq. çağlıq. çoğluq. e'lan. e'lamiyyə.

oquş **oxuş**. çağış. bildiri.

oquş **oxuş**. çapa. çapda. çağış. (anons. mesaj. e'lan. e'lamiyyə).

oquş **oxuş.** dua. duva. -**dilim oxuşlu durar**: həmməşə dua edər dilim.

oquşaq **oxuşaq**. **oxuşat**. mutaliat.

oquşan **oxuşan**. birbiri ilə cür gələn. uyaşın. saziqar. mutənasib.

oquşat **oxuşat**. **oxuşaq**. mutaliat.

oquşqa **oxuşqa**. oxuş otağı. qəraət, mutaliə otağı.

oquşlu **oxşun**. -**dili oxşun**: **dili oxuşlu**. dili dualı.

oquşlu **oxuşlu**. oxuşun. uyqun. munasib.

oquşluq **oxuşluq** oxşaşlıq. oxdaşlıq. bənzərlik.

oquşmaq **oxşunmaq**. zikr demək. duva (dua) demək. -gecə gündüz, **oxuşar**, tin durmaz. (tin: dinc).

oquşmaq **oxuşmaq**. **1**.birbirinə üstün gəlməyə çalışmaq, çarpışmaq. boydaşmaq. birbirinə boy demək. **1**. deyişmək. **1**. oxuma yarışı yapmaq. **1**. izhar kərdən.

oquşun **oxuşun**. **1**. oxumağı, mutaliəni sevən. oxumağa dilənli, həvəsli. dərs oxuyan. kitabqaçı (kitab dalıcan qaçan). kitab dilənlisi, həvəslisi. **1**. **oxuşlu**. uyqun. munasib.

oquşut **oxuşut**. mutaliə.

oqut **oğut**. **oğtu**. (**oğuq**: xırda). heç. heç nə. zərrə qədər. -**oğtu** adalı yoxdu: heç bənzəri yoxdur. -**oğut** bolan değil. -**oğtu** sözləmə: əslən danışma, sözün edmək.

oqutan **oxutan**. **1**. öğrətən. məəllim. müdərris. **(oxuyan**: öğrənən. şayırd. məhəssil**). 1**. tutqa. tutqayan. tutqalayan. speacher. kitabı oxuyan maşın. **1**. dərs verən. məəllim. eğitən.

oqutasız **oxudasız**?. təhsil edirsiz?.

oqutcu **oxutcu**. **oxutucu**. eğitçi. öğrətmən. məəllim.

oqutçu **oxutçu**. ustad**..**
-oxutçu oxuvçu: məəllim şagird.

oqutququn **-**oxuduğun demə, bildiyn de.

oqutmaq **1**. **oğutmaq**. **üyütmək**. çəkmək. çağmaq. xırdalamaq. -ət **çəkmək**. **(çəkən**: çağan: oğan**). 1**. **oxutmaq**. öğrətmək. tədris edmək.

oqutmaq **oxumaq**. **oxutmaq**. **1**. **toxumaq**. **toxutmaq**. kələk, hilə işləmək.

oqutmaq **oğutmaq.** çanlatmaq. çanğatmaq. tozanatmaq. tozatmaq. toza döndərmək. oğmaq.

oqutmaq **okutmaq**. **ukutmaq.** 1.oxutmaq. bəllətmək. mə'lum edmək. -sorunu **okutun**. 1.qandırtmaq. anlatmaq. -o çalışır, abanğ (ama) sözünü **ukutanmır**.

oqutuc **oxutuc**. (pileyır). (kaset, yazışma, pıroqram, bərnamə. maşın) kimiləri işə salan.

oqutucu **oğutucu**. yaxıcı. ağrıdıcı.

oqutucu **oxutucu**. **oxutcu**. eğitçi. öğrətmən. məəllim. amuzqar.

oqutuq **oxutuq**. amuziş.

oqutur **oğudur**. **üğüdür**. **oğur**. **üğür**. **-**bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, **dənin oğur** (**oğur: üğür**: üğüdür. oğudur). {sallancağı sallanar, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi)}.

oqutuş **oxutuş**. lisə. amuzişqah.

oqutuvçu **oxutuvçu. okutuvçu**. sabakçı. dərs verən. ustad.

oqutuvçu **oxutuvçu**. öğrətmən. məəllim. müəllim

oquv **oxuv**. dərs. -**oxuv** kitabı. dərs kitabı.

oquv **oxuv**. təhsil. edilən yer. mədrəsə. -**oxuva** gedən bir uşaq.

oquv **okuv**. **oxuv**. məktəb. mədrəsə. mərdəsə. -yay girməzin **okuv qapı** bağlanar.

oquvçu **oxuvçu**. (öğrənci. danişcu).

oquvçu **oxuvçu**. **oxuçu**. məhəssil. mühəssil. şayırd.

oquvçu **oxuvçu**. **okuvçu**. şayırd. məhəssil..
-**oxutçu oxuvçu**: məəllim şagird.

oquvçuluq **oxuvçuluq**. **oxuçuluq**. məhəssillik. mühəssillik.

oquyan -**oxuyan el uzar**, oxumaz el tozar . (**uzar**: yaşar. durar). (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız)

oquyan **-oxuyan gözdən** ışıq düşməz. (oxuyan gözdən ışıq gedməz).

oquyan **oxuyan**. **1**. ayışçı. aytışçı. aytışqan. ayışqan. söyəçi. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan. **1**. öğrənən. şayırd. məhəssil. **(oxutan**: öğrətən. məəllim). **1**. sayran. saytan. ötən..
-**kitabı oxuyan maşın**: tutqa. tutqayan. tutqalayan. speacher. oxutar.

oquyan **oxuyan**. **oxan**. uyqulayan. **-**gül deyən kim, **kül oxan kim**. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

oquyan **oxuyan**. oxucu. oxur. yontuq. yonluğ. şayırd. tələbə. məhəssil. təhsil edən.

oquyan **oxuyan. okan**. -oku **okan** illər: oku **okuyan** illər.

oquyan **oxuyan.oxan.** deşifrör. deşifrə edən. yoran. rəmz oxuyan. rəmz açan.

oquyan -**oxuyan eşidən**: okan ukan.

oquyan **oxuyan.** oxurman.

oquyucu **oxuyucu**. oxucu. dua, pitik yazan. pitikçi. pitiçi > **bətçi**.

oquyucu **oxuyucu.** oxur.

oquyun **-**kişinin sözü baldı bal. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)

oquyuntu **oxuyuntu**. alqa. quta. alqayış. üzərlik. duva. xeyir dua'. -**kor alqası**: **kor duvası**: inanılmadan yapılan alqa, duva.

oquyurd **okuyurd**. oxyut. məktəb. məktəbxana.

oquyut **oxyut.** okuyurd. məktəb. məktəbxana.

oqyalı **ox yalı.** oxtay. ox kimi.

oqzanlamaq **oğzanlamaq**. **ağzanlamaq**. **ozanlamaq**. çançanlamaq. çox danışmaq.

ol -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. **sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən** ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

ol **-dilivi tanı, var ol!**.
-palanlıya eşşək yok, **eşşək tapsan palan ol**. (**eşşək yok**: eşşək olma).
-sevdiyinlə **sevdiyin kimi ol**.

ol **-**istəlinmək arasan, **istənən kimi ol**. istəklivi arasan, istəyin kimi ol.
-doğulan yerin əri ol, doyulan yerin iti yox.

ol or. orun. məkan..
-alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) . -alıb asğun oluncaq, **verib ökdə ol.**(**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı)**..**
-dəliqanlı ol, onurunla yaşa..
-eyilərdən ol, kəndini arat! (**eyilərdən**: iyilərdən: yaxcılardan. onatlardan). (**kəndini arat**: özüvü istət)**..**
-oyda nəsən, **dildə ol!.** (oyunda nəsən dildə ol!). (**oyda**: fikrində).

ol **o.** -**ol** nəmə. -**ol** kim.
-**ayığ ol**: muğayat ol.
-**aban ol:** take care. özün gözlə.

ola bilən bolsaqay. üz verə bilən. mümkün olan.

ola -**ola bilməz**: düşüşünməli.uykuda görməli. inanılmaz. tanrım!. rəbbim!.

ola -**ola olsun**!: **bola bolsun**! inşallah!..
-**ola olsun**: qıla bolsun. olursa olsun. qandaq qıla bolsun qandaq bolsun. hər halda.

olabar mahəsəl. movcud.

olabilər olabilir. bolsa bolubdur. olsa olubdur.

olabilir olabilər. bolsa bolubdur. olsa olubdur.

olacağı bolunğu. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi.

olacağına olmasına. olma yerinə. -dəli dosdun **olacağına**, ağıllı duşmanın olsun.

olacaq **bolacaq**. olanaq. təqdir. -olacağa **sanağ** yox: təqdir tədbir yox.

olacaq -əroğlunu qurtaran, gözəllik yox, **söz olacaq**. (söz, savsal. fəlsəfə analamındadır. örnək-**sözlü sözlər**. birdə söz: dil anlamındadır. divandan. -**erdem başı dil**. söz hər nəyin eşidilməz, duyulan, qavranan içidir).

olacaq **olacağ**. **olcağ.** görgüd. görcək. olcağ. təqdir. -**görgüd** nədir : təqdir nədir. -olcağdan, bulcağ yox: təqdirdən qaçağ yox. -**görgüdə** çara yox.

olacaq **olcaq**. **bolcaq**. **bolacaq**.

olacaqı -**olacağı çəkləmək, təxminləmək:** görcələmək.

olağan üstü aşabaşı. atabaşı. fovquladə. ğeyri adi. xariqa. olmasın.

olaq **olağ**. **bolağ**. **boldağ**. **1**. cayiz. mucaz. mubah. rəva. **1**. imkan. **1**. olalı. bolalı. ola bilən. mümkün. imkan. olanağlı. imkan pəzir. məqdur. miyəssər. **1**. şərayit. -**bolağ** qurmaq: imkan **(**şərayit**)** yaratmaq.

olaq varlıq. -**olaq olnaq**: **bulaq bulnaq** (-bu iki söz qoşalıqda işlənir-). varlıq yoxluq.

olaqan **olağan. -çıldırmağı olağan:** dəlirməsi mümkün.

olaqay **olağay**: ola bilər. -susuz qalan topraq çatlaq, gücsüz qalan yaltaq olağay.

olaqu **olağu**. **bolağu**. olası. -olay **olağu** imməs: olay **bolağu** imməs

olaquşmaq **olağuşmaq**. həyata keçmək.

olalı **bolalı**. **olağ**. **bolağ**. ola bilən. mümkün. imkan. məqdur. miyəssər. mə'qul. -**bolağınca**: imkanınca. -**bolağına** bax: imkanına. -**bolağım** yoxdur: imkanım.

olam dünya. -**olama** göz açalı.

olamaydı bolamaydı. yaramaydı. olayazmır. olanmır.

olamaz -**anılmağa umut olamaz**, sevilməyə güman qalamaz. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

olamaz **bolamaz**. əmposibl.

olamaz **-**olursa yemi qarqa yemi, **kitab oxur olamaz gözi**. (kitab oxuyan gözü olanmaz).
-**olamaz iş**: namümkün iş. mümkünsüz iş. imkansız iş. (qoş qılıc bir qın). (qoşa qılıc təkə qın). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).

olamazları **-gənclik olamazları**, qocalıqda oluşur.

olamazsın -yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, **türksən qoyun olamazsın**, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

olamıq gərəklik. hacət. -onların heç birinə **olamıq** yox.

olan it -darda qalan qurt **yatamaz**, **ıslağ olan it!.**

olan (**oğlan**). qıro. -**qıro**, bura gəl.

olan bar. -çağa **bar** yerdə: uşaq **olan** yerdə.

olan **bolan**. **1**. hazir. -**olan** nəvar gətir. **1**. bolcu. üz verən. vaqe. **1**. var. bar. movcud.

olan **-eşək olan** çulun tapmış. (çoxun işlər qarşına qarşın yapılır).
-**olan budur:** bizdən bu dərək. (**dərək**: qədər)**.**

olan **-əldə olan, bulunan:**azçoq. az çox. artığ əsgik. -**az çoxla yaşamaq**: əldə olanla keçinmək.

olan **-olan günün biri yeğ**, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

olan -**indiki, olan durum:** dolun. dolunğ. dolmuş olan. hal. hazır. -**dolunğ** aldım: hal aldım. dolunğu pozuq: halı pozuq. -**dolunğu** nasıl: halı necə. -**dolunlu**: hallı. -**dolunğ olmaz**: hal olmaz. -**dolunğ almaz**. -dolunğ edmək: hal edmək.
-**güc olan yerdə inam yaranar**, gücə minmiş inam kəndisin danar.

olanabaqsıztır **olanabaqsızdır**. mümkünsüzdür.

olanaq **bolanaq**. mümkün deyir.

olanaq oğur. fırsat.

olanaq **olacaq**. **bolacaq**. təqdir. -olacağa **sanağ** yox: təqdirə tədbir yox.

olanaq -**olanaq noq:** imkan yok.

olanaqlı **olanağlı**. olağ. bolağ. olalı. bolalı. imkan pəzir.

olanı -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (davarın: malını. devlətini).

olanı **-olanı düşün**, ölmədən üşün. (**ölmədən**: ölməkdən). (**üşünmək**: çəkinərək, qapılmayaraq düşünmək) (ölümü kəmsimə, əksik görmə, çalış uzaq durasan).

olanı **-**yamandan sorulmamış **yaxşı olanı**, yaxşıdan sorulmuş yaman olanı.

olanın **1**. varlığın. -**olanın** dağıtdılar. **1**. movcud olanı. -**olanın** qoru, olmayan özü gəlir. **1**. olduğu yerin. -**olanın** biləmədim.

olanın -**dağdan arxası olanın**, daşdan bağrı gərək.

olanın -**dərdi dünya olanın**, dünya boyu dərdi olur.

olanın **-**qonağı **erməni olanın**. !!!!.

olanla **-**keçəni bıraq, **olanla keçin**.

olanlar **-**asil yetməzlər **atanadan olanlar yox**, bilim əkimdən olanlardır. (**yetməzlər**:yoxsunlar. məhrumlar) (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən)**.**

olanlar olduğlar. bolular. ma vəqə'lər.

olanlar **-tənbir tinbir olanlar**, ağ qarasın bulanlar, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

olanlara oldağlara. veqeiyyətlərə. -at gözündən yaşqanı, **girdir başın oldağlara**, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

olanmır bolamaydı. olamaydı. yaramaydı. olayazmır.

olantan -**olum, olandan doğur**, ölüm, olandan boğur.**.**

-olum, olandan doğur, **ölüm, olandan boğur**.

olar olmaz **1**. dəğərsiz. -**olar olmaz** danışma. **1**. yaxlaşıq. -**olar olmaz** bir il.

olar dağılar. **-**ev evə girsə, **ev evdən olar**.
-**bulut olsan yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).

olar **-**gec **olar** güc **olar**.

olar -**olar görüşər**: gəlişər görüşər.

olar -**olar olar:** yaray yaray.
-könül bir olsun, **dil başqada olar.**

olaraq kimi. kipi. sifətində. məqamında. -yazıçı **kimi** tanınır: yazıçı olaraq tanınır.

olarmı yaraymı.

olarmış -daşdan adam olmaz, **adamdan, daş olarmış**!.

olarmış **-**dilin danmış, torba ağız **el olarmış**!.

olartı **-**onun alçaqlığı qoysaydı, **ulçaqlıqda bir pox olardı**. (**alçaqlığı**: əsgigliyi) (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

olası olur qədərdə nə varsa o olur.

olası **1**. qədər. -**nə olası ol olar**: qədərdə nə varsa ol olar. **1**. qılınar. -**qılınar değil**. olunar, olası değil.

olası **-**işləməzsə beyin, kor qalası gözlərim, **dörd olası gözlərim**!.

olası mümkmün. -**olası** işlər.

olası -**olası değil**: mümkün değil.

olası -**olası kimi:** onası (onğusun, doğrusun istəmiş tək). maşşalah. maşalah. nə gözəl. -**onası** nə böyümüş.

olası olağu. bolağu. -olay **olağu** iməs: olay **bolağu** iməs

olasıda -**olasıda** (ehtimalən, möhtəmilən) **ola biləcəyi**: olasında olduğu bolğusu. bilquvvəliyi.

olasıq imkan. -bu ölümdür ki kişiləri üzə düşməgə olasıq vermir.

olasıları -**olasıları olmuş kimi görmək**:yanılsamaq.

olasılıq -**yüksək olasılıq**: qalib ehtimal. -**yüksək olasılıqla**: qalib ehtimalla.

olasın ehtimal (ihtimal)**.-**artqı sözə gərək yok, bu gün varsın, **yarın bir olasın**. (**artqı**: artıq. ziyadə).

olasın -qızınla yurt qurasın, **oğlunla ordu olasın**. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

olasında -**olasında olduğu**: bolğusu. olasıda (ehtimalən, möhtəmilən) ola biləcəyi. bilquvvəliyi.

olasıtır -**çıxarsızlıq olasıdır**, ıssızlıq, keçinilməz. (**ıssızlıq**: xəsiyətsizlik. qılığsızlıq. kimdiksizlik. möhməllik. karaktersizlik)

olasıtmaq nərsənin olmasına imkan yaratmaq.

olasıya -**olasıya görə**: ehtimalata görə. -**olasıya görə**, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür.

olasız -**dura olasız**: **dura** durasız. paydar olasız.

olasov olmağa yaxın. (olmuş kimi). təmkin. keçinmə.

olasovmaq olduğuynan keçinmək.

olasun -**bolasun** güdüb, **olasun** itirmək.

olasun! (olmasın oldursun). inşallah.

olat **bolat**. olsunki. bəlki. şayəd. ihtimalən.

olat **bolat.** olsunki. bəlki. şayəd. ihtimalən. ehtimal ki.

olati **oladi**. oldu ki. olur ki. -on il **oladı** burda yaşıram.

olatır **oladır**. **boladır**. varımış. -**ilik çağlarda bir xan boladır**: əsgi zamanlarda bir padişah varımış.

olay **1**. düşən. keçən. **1**. **ollı**. imkanlı. şərayitli..
-**gözlənilməz olay**: çaltaq. hadisə..
-**olay olsa**: **öylə isə**. -**olay olsa ayt**: öylə isə söylə.

olayan -**olayan solayan**: bolayan tozayan.

olayaz **bolayaz**. pırosə. (prosə).

olayazmaq **bolayazmaq**. **1**. bir durumun oluşuna, gərçəkləşməsinə ilərləmək. -o kəl **olayazdı**: dazlaşmaq. **1**. pırosə qoymaq, açmaq.

olayazmır bolamaydı. olamaydı. yaramaydı. olanmır.

olayızmaq **bolayızmaq**. pırosə açılmaq.

olayları -ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

olayların cərəyanların -**olayların ağına taxılmaq**. (cərəyanların toruna düşmək).

olba **el oba**. cəmiyyət. xalq.

olca arxa. arxac. arğac. sığnaq. daldağ. söykü. (sevgimdə sən, söykümdə). məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah.

olcacıq **olluca**. **bolcacıq**. **bolluca**. **dolcacıq**. **dolluca**. olduqca çox.

olcaçı **bolcaçı**. falçı. baxıcı.

olcaq **1**. mümkün. -**olcaq değil**: mümkün olmayacaq.

olcaq **olacaq**. **bolcaq**. **bolacaq**.

olcaq **olcağ**. bolcağ. gələcək. -**olcağı** kötü. -**olcağı** iyi görünmür. -**olcağı** görümsüz: gələcəyi mübhəm.
-iki ağız bir olcaq, bir ağız küt gəlir. (**küt gəlir:**bacaracaqsız olur. qısa gəlir).

olcaq **olcağ. olacağ**. görgüd. görcək. olcağ. təqdir. -**görgüd** nədir : təqdir nədir. -olcağdan, bulcağ yox: təqdirdən qaçağ yox. -**görgüdə** çara yox.

olcaqa -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, **olcağa yeni gözlə bax**, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

olcası boldaçı: dolcası. gəlişən. **-**boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü.

olcaymaq **bolcaymaq**. **ulcaymaq**. **bulcaymaq**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

olcum **bolcum**. **bulcum**. **1**. baxıcı. falçı. 2. ulduztanışçı. ulduztanışan. ulduzların yerişindən, duruşundan sonuc çıxaran.

olça tədbir. məsləhət. -**olça biçmək**: tədbir tökmək. -**olça görmək**: məsləhət bilmək. -sizdən **olça** gözlərəm. -**olçalı** iş: tədbirli iqdam..
-**olçaya görə ölçmək**: imkanata, şərayitə görə don biçmək, tədbir görmək.

olçat yortav. yordav. yoldav. çardav. çara. çıxış (yolu). tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

olçata **olçada.-**yetim gözü çömçədə, yartı gözü omçada, **oğru gözü olçada**. (**omça**: kündə). (**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)

oleyti -yaşlılar deyər. -o yaşım olaydı, bu başım.

oli -eyilik **dadlı oli,** onu yeyən dadanmasa, **axmaq oli.**

oli -**əl zeyrək oli**, göz ürkək. (**zeyrək**: zirək. çevik.) (**ürkək**: qorxaq.)**.**

olqalı mümkün.

olqamır **onqamır**. qayakimi. çox bərk, sağlam olan.

olqan **onqan**. **olqun**. mahir. -**onqun** usda: mahir isbilən.

olqanmaq mümkmün olmaq. mühəqqəq olmaq.

olqanmaq olmağına şərayit cürlənmək.

olqanmaq vaqe' olmaq. -bu çağda **olqanan** olay.

olqaran olutan. varıtan var edən. xəlq edən.

olqasız imkansız. qeyri mümkün.

olqatmaq mümkmün edmək. mühəqqəq edmək. -kimdi **olqatan** varı. -**olqatan,** oğan tanrım.

olqatmaq olmağına şərayit cürləmək.

olqu -ülgülü olqu, yaşamın yolqu. (kişi kəndi olqusun, olduğun tanıya bilsə, kəndi yaşamın, olduğuca, az itgilərlə, uyğun sürə bilər) (düşünülüb biçilən vaqeiyyəti ülgü götürmək, yaşamın yoludur).

olquq bilfe'illik. -**olğuq bolğuq**: bilfe'illik, bilquvvəlik.

olqun **olqan**. **1**. **olğun**. **bolğun**. **oluq**. **boluğ**. hazir. **1**. **onqan**. mahir. -**onqun** usda: mahir isbilən. **1**. törək. dölək. bolaq. gölək. çıxarlı. -aclıq çölək, toxluq törək. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət).

olqunlaşdırmaq bolğatmaq.

olqunlaşdırmaq kövnütmək. yumuşatmaq.

olqunlaşmaq ediləşmək. qabiliyyət tapmaq. ustalaşmaq. buluğa çatmaq. pişmək.

olqunlaşmış ərişgin. yetişgin. qoyasa.

olqunuş yaranma. biçimlənmə formalaşma.

olqusu **olğusu**. indi olduğu. bilfe'illiyi. -**olğusu** güclüdür.

olquşmamış tərnə. xam. naşı. pişməmiş.

olqut fakt.

olqutan **olğutan**. **bolğutan**. **olutan**. **bolutan**. hazırlayan.

olquz **olğuz**. **oluz**. adi. engin. sürsal. mə'mul. normal.

ollı **olay**. imkanlı. şərayitli.

olluca **olcacıq**. **bolcacıq**. **bolluca**. **dolcacıq**. **dolluca**. olduqca çox.

olma ehtimalı olyası. bolyası. olması. -qonşuğundan, rus **olyası** gərək.

olma **1.**yox. **-palanlıya eşşək yok**, eşşək tapsan palan ol. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.** **-**çağınla ayaqlaş, **olma keçmişə yoldaş**.

-pozulanın **nə izində** , **nə içində olma**, düzülənin başında ol. (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).
-**yad baltaya sap olma**.

olma **-olma qula qul!.**

olma oluv. boluv. -yoxsul **boluv**. -xan **boluv**..
-**gəlmə**, **olma (səbəbi) qohum**: toxuş. {**# doğuş**: doğma **(**nəsəbi**)** qohum}.

olmağa -**olmağa yaxın**: olasov.

olmaq olnaq olum olmama. olum olnaq. bud o nəbud.

olmaq -{+**dan olmaq**: +dən ayrılmaq. -ət dırnaqdan **olur**, sümük ətdən (**olur**: ayrılır).

olmaq **1**. **almaq**. **1**. oturmaq. iqamət etdik. -iki il bu evdə **olmuşuq**. **1**. durmaq. qalmaq. -burda **ol** gəldim. **1**. yaşamaq. çəkmək. keçirmək. -orda çox ağır olaylar **oldu**. **1**. gəlmək. -bu başıva nə **oldu**. **1**. aşmaq. -belə **aşmaz**: belə olmaz. **1**. **bolmaq**. dəğişmək. dönüşmək. -bu balaca **oldu**. -kiç**ilmək**: kiçik **olmaq**. kiçiyə dönüşmək.. -neçə **oldu**: neçə**dir**..
-**olub böyümək**: önüb ösmək.

olmaq **1**.bişmək. pişmək. **1.**qalmaq. -para***dan*** olmaq. -ev***dən*** olmaq. -işim***dən*** oldum: işim***dən*** qaldım. -işin***dən*** olma: işin***dən*** qalma.

olmaq çıxmaq**.** -dirək **olmaq**: dirək **çıxmaq**: yardım olmaq.

olmaq -**günü** dolmaq (yetmək. çatmaq. **olmaq**. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

olmaq **onmaq**. işi, gedişi iyi gedmək.

olmaq ösmək. gəlişmək. böyümək. yetişmək.

olmaqsızın -**o olmaqsızın**: o olmadan. onsuz.

olmaqtan **olmaqdan .-**eşşəyi olmaq, **eşşək olmaqdan yeğ**!.

olmalı **-**çox yolun pişməyə var **yolçu yolunda olmalı**.

olmamış -bilgəli baş, **yük olmamış ayağa**(**bilgəli** :ağıllı).

olmamış -**pay olmamış topraqdan**, dadlı nə varmış yurtdan.

olmasa bolmaz (əgər nə şod ne mi şəvəd).

olmasa **-**bir başa bir göz yetər, **baş olmasa**, min göz belə nə edər..
-**elim günüm olmasa**, ayım günüm doğmasın..
-qurd balası it olmaz, **qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa**.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar).
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa.

olmasa -əngəl gülə basılı, əngəl güldən asılı, **gül olmasa**, əngəl başı yazılı. (**başı yazılı**: məhkum).

olmasa -**göz olmasa baxılmaz**, səs olmasa asılmaz. (tapmaca) (**saat. qulaq).**

olmasa -göz olmasa baxılmaz, **səs olmasa asılmaz**. (tapmaca) (**saat. qulaq).**

olmasa -**heç olmasa**: heç bolmanda.

olmasa -**heç olmasa**: kəm kəmdən. həddiəqəll. -**kəmi kəmdən** mənə demə.

olmasa **-heç olmasa:**azı**.** həddəqəll (həddiəqəl. həddə'qəl). -**azı** bir tikə götürün. -**azı** bir zəng açardın, anğıra qalmayardıq. (anğıra: > niyaran..
-çoxun vermədin, azı, azın **qısma**.

olmasa **-içində olmasa çıxar**, pox quyudan, pox çıxar. (çıxa bilməz başına bir ağacın, tırmadırsan bir ömürsə balığı).

olmasa **-**qış qəmin yaz ye, yay ye, **olmasa**, güz ye.

olmasata **-**duyan qulağda **suç olmasada**, suçlanar.

olmasaytı -**gecə olmasaydı** ayla ulduz itgin qalardılar.

olmasaytı -**gic ana olmasaydı**, öz dilini (anadilin) atmazdı.

olmasaytı **olmasaydı .-olmasaydı gecə**, tanınmaziydı ay ulduz, itginiydi danda, görməziydi heç gün üz..
-yoxiydi qadası başın, **olmasaydı ağızda dili**.

olmasaytı -**olmasaydı sarsaqlar**, ac qalardı, yaltaqlar!.

olması **olması. bolyası. olyası.** olma ehtimalı. -qonşuğundan, rus **olyası** gərək.

olmasın **-**acda alqın, **bəyə vergin olmasın**. (**alqın**: alacağın). (**vergin**: verəcağın)..
-batlaqdan gül **əsgik olmasın**. {bu, bir çox anlamlı sözdür. biri -bataqlıqda sapıqlara yolağuz olan güllər. (**bataqlıqda:** gümrahlıqda) (sapıqlara: gümrahlara) (**yolağuz**: yol

açan. yol göstərən)}.
-qızıl taxtın, **qara baxtın olmasın**.

olmasın aşabaşı. atabaşı. olağan üstü. fovquladə. ğeyri adi. xariqa.

olmasın bolcağın. -**bolcağın** bildirən:. olmasın bildirən.

olmasın **-**dırnaq ətsiz, **kişi ərdəmsiz olmasın**.

olmasın **-**türkün dəb ərdəmi kəmələməsin. (türkdən dəb ərdəm azalmasın).

olmasından bolcağından.

olmatan **-andıq olmadan son**, sandıq nədir, sağlıq nə. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).

olmatan -**o olmadan**: o olmaqsızın. onsuz.
-ayın, **olmadan gec**. (**ayın: oyan).**

olmati **olmadi**. yaxmadi. -**buda yaxmadi**: buda olmadı.

olmatıq -**dərdi olmadıq**, dərman izləməz. (**olmadıq**: olmayan).

olmatıqı **-olub olmadığı birnə dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** durub durmadığı dəğişməz.

olmayacaq -**olmayacaq bir işi başarmaq**: yoxdan yonqa qoparmaq.

olmayacaq olmaz. olumsuz. bolmaçı.

olmayan bolmaytın. olmaytın.
-**yad olmayan:** öz. -**özlərlə** otur dur, özgərdən uzaq dur.

olmayanın yoxnun. -işi **yoxnun**: işi olmayanın. -aşı **yoxnun**: aşı olmayanın.

olmayanta **olmayanda.** yoxalanda. öləndə.

olmayış foqdan. əksiklik. qusur. yoxluq. qiyab.

olmaytın b**olmaytın**. olmayan.

olmaz **1.**ayrılmaz**. -arı baldan olmaz**, türk dilindən. **1.**çıxmaz. **-**qayından qardaş, **gəlindən bacı olmaz**.
-gül tikansız, **sevgi sayqısız olmaz.**
-(pozitivizm açıdan) **"yoxda uğur olmaz"**. (yoxluq iyi qarşılanmaz).
-**koldan kötük olmaz**, haydan yetim. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz). (**haydan:** erməni. kəsən oğlu).
-**tüm qüllərdən yaz olmaz**, bir gül ilə yaz başlar. (**başlar**: gəlir).
-türklərə başqa dil ilə tarını **banlamaq olmaz**. (**banlamaq:** çağırmaq).
-qurd çağasından **əkdə olmaz**. (**əkdə**: tərbiyəli. əhli).

-**qurdla qoyun quda olmaz**, olursada, qoyun gülməz. (**quda**: qohum).
-yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz.
-**ayrandan aş olmaz**, sınanmadan yoldaş.
-baylıq **qorqasız olmaz**. (**baylıq:** dəvlətçilik**)**. (**qorqasız**: silahsız).
-oğulsuzün toyu olmaz.
-gecik işdə **seçim olmaz**. (**gecik**: yubanmış. çağında olunmayan, qılınmayan nərsə). (uyqun cağda yetmiyən qonağın yeri bəllənməz).
-hər doğru söz söylənməz, **söylədiğin yalan olmaz**. (doğru sözündə yeri var).

olmaz **bolmaz**. (ğeyri qabili təsəvvür).

olmaz -dadlı dada dadanma, **acısı olmaz, inanma**!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin) bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.)

-daşdan adam olmaz, adamdan, daş olarmış!.

-qalmaz günə (**olmaz** günə. çıxmaz günə. çıxınsız günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.

olmaz olumsuz. olmayacaq. bolmaçı.

-yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu **ərə olmaz yok**. (**yürək**: çevik. canlı).

-beynikütdə **ut olmaz**. (kütbeynidə utanc olmaz).

-keçmişin ömrü olmaz, nə qısanmaz, nə uzanmaz.

-qoça buynuz, **yük olmaz**.

olmaz -topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, **toprağı qorub saxlamaq olmaz**.

olmaz -yalan üstə **olmaz** yaman.(yalan üstə yaman yox) .(yalan üstə yoxdur yaman). (yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu)**..**
-qurd balası it olmaz, qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar).
-**yalan, palansız olmaz**, palan, yalansız..
-yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz..
-qara gecə **ağ olmaz**, yalançıdan **dosd olmaz**..
-**qara gecə ağ olmaz**, eski düşman dosd olmaz..
-qılıcla oyun, **qurdla qoyun olmaz**..
-qurd arxası quşsuz olmaz. (ov qalıqlarından yemləmək üçün)**.**
-ölkə dediyin **düşmansız olmaz**..
-it saxlayan **yalağsız olmaz**..
-hamıya dos, **kimsiyə dosd olmaz**.

olmaz -**yığmaq olmaz əl ayağın**, söz düşərsə dillərə.

olmaz -**olmaz kişi dosd olmaz**. (**olmaz kişi**: uyqarsız, əktisiz, kültürsüz olan)

olmaz yaraymaz. əl verməz.
-könlü kimin olsa qali yox cığay**, qılsan gücün olmaz belə** dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}.

olmaza su'. -**olmaza işlətiş**: su' isfadə.

olmazı -yasağı əz, **olmazı oldur**!

olmazın **-dili uzun olmazın**, yaşı uzar. (**yaşı**: ömrü) .

olmazqi -hər parlayan **olmaz ki qızıl**.

olmur **-kölənin qulu olmur,** öz işin özü görür**.** (**qulu** : köməyi).

olmuş **-**için yaxan **gül olmuş**, donun yaxan **kül olmuş**.(**için**: nəfsin)(**için yaxan**: kəndinin önün tutan. nəfsin önləyən.iç güdüsün yönətmiş)**.**

olmuş -**sənində olmuş bəlalı başın**, demə yüngülmüş çırpınan daşın.

olmuş doğal. duruş. təbii. -**duruş** durum.

olmutan -**olmudan ölümə**, bir ərək, çalışıb işləmək gərək. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir)**.**

olnaq fuqdan. ədəm..
-**olaq olnaq**: **bulaq bulnaq** (-bu iki söz qoşalıqda işlənir-). varlıq yoxluq.

olsa -**axar sular durar olsa ısqanar**. (**ısqanar**: iylənər).

olsa aysu. əgər. İsə. -**aysu** olmadı: **əgər** olmadı. olmadı **isə**. -**aysu** tez bitdi gəl..
-**isə**. -öylə **olsa**: öylə **isə**.

olsa -dəmiri oğraq edər **olsa çəkic altundan**..
-**görən olsa**, bir başa bir göz yetir (**yetir** : bəs edir). (bilən başa bir göz yetər) .

olsa -**var olsa:**varsa. (barsa). bar bolsa. -yumurta **varsa** al: yumurta **var olsa** al. yumurta **bar bolsa** al.
-yaşam güzəl, **ağır olsa belə**. (**ağır**: zəhmətli).(yaşam gözəl, ağırsa belə).
-**ağız dadın bal olsa**, alışdınsa yad olar.
-dadıqsıyar **alışdığın bal olsa belə**. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).

-**deyən olsa:** inşallah. -**deyən olsa** gələn il!.
-eşək olsa, palan tapılar, isti təndir, **unun olsa**, çörək yapılar.
-**alası olsa içində**, göz yahalar seçimdə.
-**olsa olubdur:** bolsa bolubdur. olabilir. olabilər.

olsa -**yar yarına yad olsa**, yar yarını yad alar. (yar yarından yadalsa, yar yarını yad alar)..

-**bitəli olsa gözəllər**, təki sən, bitməyəsin!..

-güllərin həpsini olsa qıranı, gələcək yaz, genədə yaz gələcək.

olsa -**yoldaşın olsa qarqa** , yemindən pox kəsilməz. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

olsa -**ağızıın olsa** tanrı yetgər hər yerdə. (**ağızıın**: qismətin)

-**ara ayrı olsa**, aradakı alınır. (ara pozuq olursa, aradaki əldən gedər).

olsan **-bulut olsan yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təpräşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).

olsan -**tuş olsan:** düş bolsan.

-tuş olsan yaman qadına, yaşın ötər qor ilən. (**qor:** şər).

-dilə sal dilə, var olsun dilin.

-yamanlığı dəğməsin, **yaxşılığı borc olsun.** (bir kimsədən ki pislik yetmir, yetər, artığına yaxşılıq gözləmə).

-qarın doyuran aşın , **yağu yıxan daşın olsun**.

-dediyin olsun: aytkənin bolsun.

-**böylə olsun**:. şunday qılay qalamız.

olsata **olsada** .-**biligin olsada çox**, açsan ağız az söylə. (**biligin**: ağlın).

-alcağın olsada, vercəğın qalmasın..

-**uruş söğüş olsada**, görüş üçün yer saxla**..**

-yarın min olsada, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz..

-türk dili birdir, **min qollu olsada. (türk** dili birdir, türkcəmiz min).

olsata **olsada**.**-donduraçıda əl buz olsada**, ürək sıcaq.
-döğüş yolu min olsada, qaçış yolu çox deyil.
-**yarın min olsada**, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz.
-**tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar**, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.
-**ulu olsada**, ölü arslan, kiçik olsunda, diri siçğan!.
-yolu doğrunun, **yükü ağır olsada**, dosdu dağdırsa, kolay çəkilir.

olsatmaq ehtimal vermək.

olsay fərzən. fərz ed.

olsay fərz.

olsayış fərz ediş.

olsaymaq fərz edmək.

olsun -**əşin olsun** yolda yoldaşın.**.**
-ağzın **şirin olsun**.**.**
-səpidə izin olsun, bükətdə üzün olsun. (**səpidə**: əkində. tarlada). (**bükətdə**: xərməndə. xırmanda).**.**
-buruq **olsun**, yol **olsun**, doğru **olsun**, dul **olsun**. (**dul**: ər arvaddan biri ölmüş, biri tək qalmış)..
-yoluz **açıq olsun**.**.**
-dosdun pullu olsun, **yoxsullar yad olsun**..
-əli işli olunca, **baxtı güclü olsun**..
-öz dərəkin özün biç, **el biçəni borc olsun**. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin).
-tülkü olursa dosdun, **qurulu qapanın olsun**.

olsun -**gec olduda, yeğ olsun**!. (gec yakşı, gələn yakşı).

olsun -**hər nə olur olsun:** tolqunala. hərnəgələ. hərçi badabad.

olsun **-"ki nə olsun",** çox çox ağır sorudur. tüm fəlsəfələrdə bunu çözməyə çalışıb.
-**kül olsun odu**, alçağın yandıran odu. (**alçaq**: şərəfsizin)
-nə olsun: nə dərək. nə fərq elər. nə fərqi!.-gec tez, **nə dərək,** bir gün olacaq.
-**olsun bir güzgü yetər**, bir acıyan görməyə!!. (duyduğun çox nərsələri dışarda, özgədə gəzmək gərəkməz)**.**
-dura olsun. (paydar olun).
-az **olsun**, saz **olsun**. **(saz**: yaxcı).
-**igit olsun**, erkək dişi dərk edməz. (**dərk edməz**: fərq edməz).
-**omuz əzən yükün olsun**, canlar qıran sözün yox.

olsun minə. işdə. -**minə** ötüb keçər bu güzdə..
-**ola olsun**!: **bola bolsun**! inşallah!.

olsun -**könül bir olsun**, dil başqada olar.

olsunda -**az olsunda**, yaz olsun.

olsunqi -**deyən olsun ki**: inşallah ki -**deyən olsun ki** bakı yolağına yasanırsız.

olsunqi **olsunki.** bolat. olat. bəlki. şayəd. ihtimalən. ehtimal ki.

olsunta **olsunda**. **-**ulu olsada, ölü arslan, **kiçik olsunda**, diri siçğan!.

olta **(**ucu qayıq, əğri qol**)**. qarmaq. qapbac. qança. çəngəl. çəngək. qənarə. qopla. qullab.

olta -daş olursun, qırıq könül yapırsın, **olda topraq**, qızıl güllər saçırsın!.
-daş yəşərməz, keçirsədə yaz, **olda topraq, qoxur güllər saç (aç)**!.

olta **-**istəyin kimi ol. **sən gül olda, dərən tapılar**, eşşək olda palan tapılar.

olta -iyi olda, yoxsul durma. (**durma**: qalma).

oltaçu **oldaçu**. **boldaçu**. gələcəkli. -**boldaçu** bizov, öküz ara bəlgülü.

oltaq **oldağ**. riyal. vaqei. -**oldağ sandağ**: vaqei məcazı. riyal virtüal.

oltaqa **oldağa.**vaqeiyyətə. -yalan yüklü, qalıcı olmasada, **oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər**: (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**doğruya**: həqiqətə).

oltaqlara **oldağlara**. olanlara. veqeiyyətlərə. -at gözündən yaşqanı, **girdir başın oldağlara**, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.)**.**

oltan **oltun**. (hər nəyin olturduğu, yerləşdiyi yer). yurd. yerlik. məskən. iqamətqah. zistqah.

oltatmaq **oldatmaq**. bərqərar edmək.

oltatmaq **oldatmaq**. bərqərar edmək.

oltqun **olduğun.** -başqasın boşla, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, **kim olduğun darıxmadan bəllənər**! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

oltu **-bu dünyanı alan oldu**, doyan yox.

oltu -**dad oldu**: ləzzət verdi.
-**oldu ki**: olur ki. oladi. -on il **oladı** burda yaşıram.
-dil qırıldı, can töküldü, sevgi dildə, **oldu tapmaz öz sözün**.
-(**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).
-**çağ öylə oldu**. (**çağ: tax**. tam. lap).

oltu gəlişdik. -**gəlişdik**, yarına: oldu, sabaha dək.

-oldu öldü qaçılmaz, sən əldəkin tutqına.

oltu **oldu**. **1**. **olur**. anlaşdıq. gəlişdik. tamam. qəbul. **(**əqrid. dəkor**)**. **1**. yarar. yaray. yarıy. yaxci. -sən özün **yarar** dedin. **1**. (**olmuş**). fakt. -bu bir **oltu**.

oltu **oldu. 1.**okey (alqılama, qəbul sözü). {{olur. say, (saymaq). iy (iyi). tamam. peki. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}. **1.**yarar. yaxcı. haydi. -**yarar,** gedəlim.

oltuğumuz **-olduğumuz yalan deyil**, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.

oltuq -**xoşbəxt olduq:** qut bulduq.

oltuq -qoağ **umduğundan yox**, olduğundan yeyər.

oltuq **-**oduna qızmadıq, **tüstüsünə kor olduq**.

oltuqca -**olduqca çox:** bolcacıq. bolluca. dolcacıq. dolluca. olcacıq. olluca.

oltuqca **olduqca**. doluq. -**doluq** iyi.

oltuqca **olduqca**. ötrək. -**ötrək** gec.

oltuqnu **-it arıq olduğnu** börgüyə bildirməzimiş. (**börgüyə**: börüyə. qurdda).

oltuqu -**indi olduğu**: olğusi. bilfe'illiyi. -**olğusu** güclüdür..
-**olasında olduğu**: bolğusu. olasıda (ehtimalən, möhtəmilən) ola biləcəyi. bilquvvəliyi.

oltuqu **-olduğu kimi görünən**, çılxadı. (**çılxadı**: xalisdi).

oltuqu **olduğu.** -açsa ağız kişi sözə, **kim olduğu çıxar üzə**!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!).

oltuqu **olduğu.** oluşu**.** -**mə'lum olduğu kimi**: bəlin oluşu yalı.

oltuqu **olduğu.** vaqeiyyəti.-keçmişi anma, gəlcəyi sanma, **olduğu danma**. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir).

oltuqu **-**parayla kişi dəğişməz, **nə olduğu bəllənər**! (para kişini dəğiştirmir, için tökməyə yönətir). (için tökməyə yardımçı olur).

oltuqu -hər elin keçmişi yer altıda, **olduğu əlində üzündədir**. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)

oltuqun -**əli olduğun danmaq** : iştirakın inkar edmək.

oltuqun **-gecənin qara olduğun danan**, yalan dosdu yalanoğlu yalan.

oltuqun -qanmaz, qanana, qanmazlığın **nə olduğun göstərir**.

oltuqun -**nə olduğun tanıyan toplum**, el olur, nə bilədiyin tanıyan toplum, devlət . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın).

oltuquntan -qurd olduğundan yekə görünər. (qurd ağır görkəmli, səhimli olur).

oltuqunu -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

oltuqunu **olduğunu**. digini. -iyi yer**digini** söylər: iyi yer **olduğunu** söylər. -yaman kişi**digini** nə bileydim. -soyuq dağ**digini** duymuşdum.
-(gör**dügünü** gör**digini**) -verməmiş gör**dügünü** göz qulağa. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

oltuquz -kim olduğuzu, olduğuz yerdən başlayın.

oltuquz -kimlillik, **olduğuz yerdən başlır**.

oltuquzu -kim olduğuzu, olduğuz yerdən başlayın.

oltular **-**iki yaxın uruşdular, **özgələrə yem oldular**.

oltular **oldular**. -**doğrular kor oldular**, oğrular armadılar. (**armadılar**: yorulmadılar. utanmadılar).

oltum -əlsala **oldum evrənə**. (əlsala: məsxərə).

oltum **oldum** .-doğan bilən quda oldum, **doğanımdan oldum** . (**doğan**: qohum). (**quda**: qohum) (**doğanından olmaq**: qohumundan olmaq. qohumun itirmək)..
-**gül oldum**, gül satanlara.

oltun -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu, eyi qoxulu).

oltun -əğilib qoyun oldun, hər nəyə boyun oldun. (**qoyun**: tabe'. müti').

oltun **oldun**. **-atlı oldun,** yol yaxın.

oltun **oldun.** -**qoyun oldun basıldın**, birin sevdin, asıldın, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

oltunsa **-**öz tuşunla düş gilən, **quş oldunsa** quşlarınan uç gilən. (**tuşunla**: babınla).

oltur -yasağı əz, **olmazı oldur!**

olturaşmaq yerləşmək. iqamət edmək. müqim olmaq.

olturatmaq yerlətmək. müqim edmək.

olturmaq **oldurmaq**. barıtmaq.

olturmaq **oldurmaq**. bolğatmaq.

olturmaq **oldurmaq**. bolqutmaq.

olturuş (iclas).

olturuş : ziyafət.

oltuta -**gec olduda, yeğ olsun**!. (gec yakşı, gələn yakşı).

olu durmaq **oturmaq**.

olu **-**bu yol, acgöz çinislər yolu**, kişilər girməz olu**. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.

olu **olur.** -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu..
-**olu ötgü**: **ölub keçən.** -diri dirgi, uyudan, **olu ötgü** unutan.

olub -altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, iki olub, ağızbir, göy üzdəkin endirər. (**ağızala:** **ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

olub -**birmərrə olub**, onmərə ölmək. **(mərrə**: **mərə**. kərə).

olub -**olub qurtarmaq**: bolubarmaq.

olub **-olub olmadığı birnə dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** durub durmadığı dəğişməz.

olubtur -**olsa olubdur:** bolsa bolubdur. olabilir. olabilər.

oluq **oluğ**. **1**. alığ. əlik. enik. hazir. mühəyya. **1**. **oğur (**< **oğuq**: **oyuq)**. **qavalca**. **qovalca**. **1**. arık. axar. su yolu. kiçik arx, qənov. **1**. novdan. **1**. **boluğ**. **olğun**. **bolğun**. hazir. **1**. hüviyyət.

oluqat (oluqanmış. olub durmuş). vaqeiyyət.

oluqlanmaq **oluğlanmaq**. oluğlaşmaq. bollanmaq. boluğlanmaq. boluğlaşmaq.

oluqlaşmaq **oluğlaşmaq**. oluğlanmaq. bollanmaq. boluğlanmaq. boluğlaşmaq.

oluqmaq **oluğmaq**. **boluğmaq**. hazır olmaq. -**oluğam**: hazıram. -**oluğsan**: hazırsan. -**oluğmu**: hazırmı. -**oluğsuz**: hazıram. -**oluğdular**: hazırdırlar. -yarına **oluğmaz**: sabaha hazır olmaz.

oluqunmaq **oluğunmaq**. **bolğunmaq**. hazırlanmaq.

oluqutmaq **oluğutmaq**. **bolğutmaq**. hazırlamaq. -**olğut**: hazırla. -**olğutun**: hazırlayın.

olum olnaq olmaq olnaq. olum olmama. bud o nəbud. həsti nisti.

olum -**göz önündə ölüm, olum**, daşa döndü sağım, solum. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır)..
-**olum yoxdursa,** ölüm nə gəzir.

olum **-**içimdə qalıb qulunc olunca, **çölə çıxsın gülünc olum**!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).

olum -**olum ölüm**: doğun tökün.

olum **-**ölümə, ölüm yoxdur, **ölməzə olum yoxdur**. (**olum**: imkan). (evrənin işi devirməkdir. bir başdan doğur, bir başdan boğur, doğuşla boğuşun arasında, etdigin ed..
-olum yoxdursa, ölüm nə gəzir..
-**olum, olandan doğur**, ölüm, olandan boğur**..**
-ölüm, **olum içində doğub**, birin yorub, mininsə boğub.

olumsuz mənfi

olumsuz olmaz. olmayacaq. bolmaçı.

olumu -**hər nəyin olumu var**, hər olumun ölümü. (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər). (hər nəyin sonu var, yazılı biçili donu var).

olumun -hər nəyin olumu var, **hər olumun ölümü.** (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər). (hər nəyin sonu var, yazılı biçili donu var).

olun **alan.** məkan.

olunar qılınar. -**qılınar değil**. olunar, olası değil.

olunca **-əli işli olunca**, baxtı güclü olsun..

-tükənməz malın olunca, utanmaz üzün olsun..

-yoxsul olunca, yox ol!.

olunca **-**gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca**.
-tənim köçər, tinim qalar, **olunca yaşar**.
-qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).
-tanrı dağının qurdu olunca, **kəndi elivin qorcusu** ol.
-**içimdə qalıb qulunc olunca**, çölə çıxsın gülünc olum!. **(**içində qalıb qulunc olunca, çölə çıxsın gülünc olsun!).
-gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca**. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni ölüncə)**.

oluncan **-**alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) .

olunqu **olunğu**. indiki. movcud. -**burunğü olunğu**, **bolunğu**: keçmişçi, indiki, gəlcəkçi.

olunmaq -nələr **umulur** nələr **olunur**.

olur **1**. gediş. rəvənd. -işi **oluruna** bırax. **1**. yetər. **1**. **oldu**. anlaşdıq. gəlişdik. tamam. qəbul. **(**əqrid. dəkor**)**.

olur **1**.gəlir. -bir gün **olur** sən də bilib ağlarsan**..**

-nəcür olur:tançuda?!..

-**yaltaq yalançı olur**. yalançıda yamanların yamanı!**..**

-dəmirçi atı, taxovsuz olur. (**taxov. nal)**.

olur -**hər nə olur olsun:** tolqunala. hərnəgələ. hərçi badabad.

olur okey (alqılama, qəbul sözü). {{oldu. say, (saymaq). iy (iyi). tamam. peki. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}}.

olur -**olur k**i: oldu ki. oladi. -on il **oladı** burda yaşıram.
-qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.
-içgidən bükülən olur, bükünən yox. (içgi, içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz). (**bükünən**: doyan. doyunan)**.**

oluratmaq imkan yaratmaq.

olurdu ki keşgə. keşdə.

olursa **-**amanlığa gəpirməz, **yaman olursa kişi**.

-olursa seçim yazı dəğişir.

olursa -arığ diləklə olursa hər iş xoşdur. (**arığ diləklə**: xilusi niyyətlə).

olursa -başla başçı **olursa pozuq**..
-oğru oğrudur, **dosd olursa belə..**
-tülkü olursa dosdun, qurulu qapanın olsun.

olursa -**çürümüş ipdə olursa**, gəli gün dərdə dəğir!. (**gəli gün**: gün gəlir).

olursa -**olursa olsun**: ola olsun. qıla bolsun. qandaq qıla bolsun qandaq bolsun. hər halda**..**
-böylə olursa: bu tutunda. bu məqamda.

olursa **-olursa yemi qarqa yemi**, kitab oxur olamaz gözi. (kitab oxuyan gözü olanmaz).
-üzündə topla belə, **sovğan olursa yumruq**. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).
-**baş düz olursa**, qoymaz ayaq caymağa.

olursan -**düş olursan yaman qadına**, yaşın düşər tərs qatına.

olursata **olursada**. -**gürəşçin atan olursada**, yıx. (**gürəşçin**: meydanda olan rəqibin).
-qurdla qoyun quda olmaz, **olursada, qoyun gülməz**. (**quda**: qohum).

olursun **-daş olursun, qırıq könül yapırsın**, olda topraq, qızıl güllər saçırsın!.

olursuz ğeyri mümkün.

oluş **1**. uyuş. gəliş. **1**. **buluş**. başlanqıc. ilkiş. qaynaq. **1**. doğuş. doğuz. doğum. -**doğuş yoxlaşı**: doğum kontrolu. **1**. **buluş**. **oluşma**. **buluşma**. biçiliş. bəsiliş. təkvin. təkəvvün. təşəggül. **1**. uluş. bölüş. düzən..
-**doğuş günü**: doğum günü: yaş günü. təvəllüd.

oluş **boluş**. durum. tutam. hal. oran. -balam bu nə **boluşdur**.

oluş imkan.

oluşlu müsbət. imkanlı.

oluşma **oluş**. **buluş**. **buluşma**. biçiliş. bəsiliş. təkvin. təkəvvün. təşəggül.

oluşmaq **1**. uyuşmaq. gəlişmək. gələzlənmək. gələzimək. boylanmaq. **1**. **buluşmaq**. başlanmaq. ilkəşmək. **1**. **buluşmaq**. biçişmək. bəsişmək. şəkillənmək. formlaşmaq. təkvin, təkəvvün, təşəggül tapmaq. **1**. uluşmaq. bölüşmək. düzənişmək. sınıflaşmaq. sinifləşmək. dərəcələrə, kilaslara bölünmək.

oluşu olduğu. -**bəlin oluşu yalı**: mə'lum olduğu kimi.

oluşur **-**gənclik olamazları, **qocalıqda oluşur**.

oluşur **-tanışlıq sıyışsız oluşur**, düşünmə, sıyışla doğuşur. (**sıyış**: atifə) **.**
-mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur (qozovada qozabad: bəllənməz yer, çağ).

olut arıt (artırmad). müsbət.

olut müsbət. **-əl olut**, göz soyut . (**soyut**: mənfi).

olutan **bolğutan**. **olğutan**. **olutan**. **bolutan**. hazırlayan.

olutan olqaran. varıtan var edən. xəlq edən.

oluv bilfe'l -**oluv boluv**: bilfe'l bilquvvə.

oluv **boluv**. olma. -yoxsul **boluv**. -xan **boluv**.

oluvçu bilfe'l olan.

oluz **olğuz**. engin. sürsal. adi. mə'mul. normal.

olyası **bolyası. olyası. olması.** olma ehtimalı. -qonşuğundan, rus **olyası** gərək.

omba dümbə. dalı.

ombalamaq **dombalamaq**. dombalaq aşmaq. mallaq aşmaq. götü üstə qalxıb fırlanmaq.

omca kötük. kündə.

omça kündə. yarılmamış ağac kötüyü **. -**odünçu gözü omçada.

omçata **omçada.-**yetim gözü çömçədə, **yartı gözü omçada**, oğru gözü olçada. (**omça**: kündə).
(**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)

omurqanmaq **umurqanmaq**. böyürgənmək. qururlanmaq. -**omurqansın** ellər baturuna.

omurqası **omuru**. sutunu. təməli.

omuru **omurqası**. sutunu. təməli.

omuz çağın. yağın. dağın. çiğin.

omuz gəriş. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü). çiğin.
-**omuz əzən yükün olsun**, canlar qıran sözün yox.

omuz -**omuz omuza**, qoluz qoluza, birgə qalın.

omuz **opuz**. **(tomuz**. **topuz)**. çiğin **(< çiq**: düğün**)**. yelkə. yalqa. yelkə. nərsənin kəlləsinə yaxın dik duran bölümü. kişi qolu ilə kürəyin biləşdirən topal bölüm. dağ yamacının yuxarı bölümü.

omuza -**omuz omuza**, qoluz qoluza, birgə qalın.

omuzlu çağınlı. yağınlı. dağınlı. çiğinli. kürəkli. sağlam. güclü.

omuzlu gərişli. (gövdənin enindən enli, gərilmiş, çəkili bölümü). çiğinli.

on {**onğ**. **qonğ}**. **1**.doğru. **1**. sağ. **1**. **(onğ)**. uyğun. -**on** düşdü. **1**. **on**. **onğ**. **{onğu**. **onuğ**. **qonğu**. **qonu**. (**onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğru. doğruq}. doğru. sağ. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim).

on -**bilməzlərin on daşı**, bilənlərin bir daşı.(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

on **-**gör eşit iylə, dişlə dad toxun, **on kərə tuşla**, birdin at oxun.

on **-on dinləyib** bir söylə. (çox dinləyib az söylə).

on **onğ.** onğay. qonğay. qolay. asan. rahat -**on** iş.

on onğ. unğ. oq. uq.

ona ki -yalğun tanıyar tanrısı kimdir, **tapnan ona ki, həp yolu çindir**. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

ona **-**ana dilin qorumazsa ana, **nə deyim ona**!.
-kəklik səsin çıxartdı, **qırqı ona göz saldı**.
-üstəlirsə yalan, **çatmaz ona heç yaman**.

ona **-**başım şüşə, **ona dəğsə çatdurur.**

ona -gərəklik yasa yapar, **kəndi ona yasanmaz**..
-uyar isən doğuya, **sən sürəcəksin ona**. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin).

ona oğan.

ona **-ona qərəb** , mına qərəb , sana kim qərəb. kəndivə qərəb, kəndivə güvən. (**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).

-iki könül bir olsa, **kimin ona sözü var**. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}. (könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).

ona -**sən ona**, **mən ona**, pox yemək **qalar ona**: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).

onac əlac.dava. dərman.

onaçı **1**. islahtələb. **1**. şəfa verən. nəcat ver.

onaq **onağ**. **onağay**. sağ əlli. (# **solaq**: **çonaq** sol əlli. solağay).

onaq **onağ**. halal. həlal. -**onağ yasağ:** halal haram. -**onağ** işlər bitmiş ki, **yasaqlarla** uğraşaq. halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).

onaqası **onağası**. onbaşı.

onaqay **onağay**. onaq. sağ əlli.

onaqış **onağış**. **onayış**. ehqaq.

onaqlıq **onağlıq**. **onaylıq**. mühiqliq.

onaqmaq **onağmaq**. dayanmaq. muqavimət edmək.

onaqurmaq yasaqurmaq. yamaqurmaq. tə'mir edmək. -ayaqqabı **yasaqurmaq**.

onal **1**. (ruberah). **1**. sadiq. doğru. düz.

onamaq **1**. **oğnamaq**. oxşamaq. təltif edmək. -onun ağlı mənə qattı **onadı**. **1**. **onatmaq**. rəhmət elmək. -allah **onasın**: allah **rəhmət** eləsin. **1**. rəhmət elmək. -allah **onasın**: allah **rəhmət** eləsin. **1**. razi olmaq. -çox **tutqaladım** onanmadı **(**razi olmadı**)**. **1**. ilərimək. gəlişmək. osamaq.

onamən razıyam.

onan can qurtaran. -bu kəsəldən **onan** olmadı.

onanmaq qəbul qılınmaq.

onap düzələn. islah olan. -**onap değil**: düzələn. islah olan değil.

onar düzələr. islah olar.

onarı qapqal. yapqal. tə'mir.

onarıq islah. -**onarıq** gözləmə.

onarıq ona bilən. düzələn. düzələ bilən. qabili islah. qabili tə'mir.

onarım onaş. yasaş. rimont.

onarış -**uyğun onarış**: islahat.

onarıtmaq (**on**: düz). tə'mir editmək.

onarıtmaq baş verilən bir itgini qapsanmaq, doğrutmaq. tərmim, cübran, bərpa edmək.

onarmaq yapqılamaq. qapqalamaq. tə'mir edmək.

onartıqın **onardığın.** razı olduğun.

onası **(**< **onğ**: doğru**)**. həqiqi. -sözlərin **onası alası** anlamları.

onası (onğusun, doğrusun istəmiş tək). olası kimi. maşşalah. maşalah. nə gözəl. -**onası** nə böyümüş.

onasın! maşallah!-**onasın !onasın!:** maşallah! maşallah!.

onaş **1**.(behbudi).**1**.razılıq. -onun **onaşı** ilə. -**onaşın** al: razılığın al.**1**.yasaş. onarım. rimont.

onaşlıq **onatlıq**. qutaşlıq. qutalıq. yetiniş. başarı **(**başa çatdırma**)**. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

onaşmaq **1**.razılaşmaq. -danışıb **onaşmaq**.**1**.cürləşmək.

onat **1**. **onat!**. doğru!. -siz dediyiz **onat!. 1.** saleh. əsləh. -**onat** işlər: əsləh işlər. -**onat** kişi: saleh adam. **1**. köşək. rahat. dinc. **1.** qayqın. qayıcı. parlaq. düzgün.**1**. yey. doğru. düz. dürüst. **1**. **onat**!. təşəkkür. -**qat (**çox**) onat**: təşəkkürlər. **1**. rəhmət. -uğurlu işlərlə **onat** qazandı: xeyirli işlərlə **rəhmət** apardı. **1**. **onğat**. **oğat**. doğru. həqiqət. gerçək. sağda. sağad. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. yonat. usağ. məntiq. **1**. dik. düz. doğru. uca. **1**. tə'mir..
-**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ. tərsonat.tərsuvat. tersuvat. öntüş (**ön düş**: dalı).

onat razı sal. -onğ, onay, **onat**.(doğru ol, razı ol, razı sal).

onatan sağdac. sağaldıcı. dərman. -bu dərdi **onatan** gəlsin..
-men bu **onatanı**, beş açılana yey tuturam".
-yırtıqları çatdıran, **pozuqları onatan**, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

onatı təsdigi. doğruluğu. gücü -dilin gücü, **kişi onatı** (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır).

onatlartan **onatlardan.** eyilərdən**.** iyilərdən. yaxcılardan. **-**eyilərdən ol, kəndini arat! . (**kəndini arat**: özüvü istət).

onatlı **onğatlı. yonğatlı. yonatlı.** bacarıqlı. hünərli.

onatlıq **onaşlıq**. qutaşlıq. qutalıq. yetiniş. başarı **(**başa çatdırma**)**. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

onatmaq **1**. bəğənmək. -ikisindən birin **onatmalısın**. **1**. **onağatmaq**. ehqaq edmək. **1**. **onamaq**. rəhmət elmək. -allah **onasın**: allah **rəhmət** eləsin. **1**. rəhmət elmək. -allah **onasın**: allah **rəhmət** eləsin. **1**. musaidə edmək.

onay **1**. muvafiq. munasib. -onun **onayın** al: onun **təvfüqün** al. **1**. təsdiq. muvafiq nəzər. -onun **onayın** oğurlamaq.

onay bol rahatlıq, uğurluq. -**onay gəlsin.**

onay -**onay**?: razısan?. -öndəki mənim, ardaki sənin, **onay**?.

onay razı ol. -onğ, **onay**, onat.(doğru ol, razı ol, razı sal).

onay qolay. hasat. hanğsat. asan. -**qıyın olsun onay**: çətin olsun qolay. müşgül olsun hasat (hanğsat. asan)**.**
-**tanrı yazar onay sormaz**. (sən boldiyin işləməlisin). (sən istdiklərindən bacardığın işləməlisin).

onay! (düzəliş, islah istəmək). düzət!. nəcat ver!. -**tarım onay!**: **özün onay!**: özün düzət!. nəcat ver!.

onayın **-tarı onayın:** tanrı rizası üçün.

onayış **onağış**. ehqaq.

onaylama -onaylama sözü: **say!**.səhih!. səhihdi. qəbul!. muvafiq. (# **sat**: qarşı. muxalif).

onaylamaq qəbul edmək. -**onaylasa**: qəbul edsə. -**onaylamaz**: qəbul edməz.

onaylı -**onaylı yaraşlı**: rahat uyqun.

onaylı -**onaylı yaraşlı:** rahat uyqun.

onaylıq **onağlıq**. mühiqliq.

onaymaq baş atmaq. təsdiq edmək.

onaymən -**çəksiz onaymən**: hədsiz razıyam.

onaymır könül dincəlmir. içim dincəlmir. -söyləyirəm aldırmır, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır).

onaymısız razımısız.

onba (**on**: **1**. **ön**. **1**. baş). qurquşumlu səqqə aşıq. aşıq oyununda baş aşıq. qoz dığırlatma oyununda baş qoz.

onba **önbə**. -**önbə qalmaq**: üzü üsdə düşmək.

onbalamaq **önbələmək**. nərsəni ağzı aşaq bıraxmaq.

onbaşı onağası.

onca **{qança~onca**: **qança~sonca**: **qança~qalay** }. -**qança** tez gəlsən, **sonca** tez qurtulluq. -**qança** gur, **sonca** yaxşı. -**qança** yekə, **sonca** güclü. -**qança** dadlı, **sonca** yeməli. -**qança** gözəl, **sonca** istəkli.

onca **1**. **oncalıq**. **oncaman**. o qədər. **1**. öyləsinə. öylə. 2. onculayın. ona görə. onun açsından.

onca **oncaq**. (**on** + **ca < caq**). o yekəlikdə. oq qədər çox. şuncaq çox. -**oncaq** kişi: oq qədər kişi. -**oncaq** yemək: oq qədər yemək. -**oncaq** para: oq qədər -**oncaq** yer: o böyüklükdə yer.

oncaq **onca**. (**on** + **ca < caq**). o çəkidə. o yekəlikdə. oq qədər çox. şuncaq çox. -**oncaq** kişi: oq qədər kişi. -**oncaq** yemək: oq qədər yemək. -**oncaq** para: oq qədər -**oncaq** yer: o böyüklükdə yer.

oncaq **oncağ. ondağ.** andağ. ocür. (həmən cür).

oncaqı **oncağı. ondağı.** andağı. ocürü.

oncaqın **oncağın. ondağın.** andağın. ocürün.

oncaqlı **oncaklı**. o çəkidə (də). oq qədər. oq qədərdə. -**oncaqlı** çox deyil: oq qədərdə çox deyil. -**oncaqlı** yekə deyil: oq qədərdə yekə deyil. -**oncaqlı** yetər: oq qədər yetər.

oncalıq onca. oncaman. o qədər.

oncaman onca. oncalıq. o qədər.

oncar **1**. istandar. -**oncar** mal. **1**. **oncarış**. **(**< **onğ**: düz**)**. tə'mir.

oncarış **(**< **onğ**: düz**)**. **1**. tə'mirat. **1**. islahlahat.

oncarış **oncar**. **(**< **onğ**: düz**)**. tə'mir.

oncarmaq **onğcarmaq**. **(**< **onğ**: düz**)**. **1**. tə'mir edmək. **1**. islah edmək.

onculayın onca. ona görə. onun açsından.

onculayın **oncılayın**. onun kimi.

onçaqlı onun yalı. onunçənli. odərək. oqədər.

onçular hər nə. hər şey. -**onçulardan**: hər nədən. -**onçuların**: hər nəyin. -**onçulardan** danışdılar: hər nədən danışdılar. -onçuları yeyər: hər nəyi yeyər.

onə **o nə**. o nəmə. -**onəyi** mənə ver.

onq **onğ!** . doğru ol. düz ol. -**onğ**, onay, onat.(doğru ol, razı ol, razı sal).

onq **onğ**. **1**. **önğ**. çağ. sağ.**1.onuğ.** məğz. huş. beyn. beyin. damağ. -**onğun** itirmiş bir gənc. -**onğulu**: **onuğlu**: saynağ. ussaq. fəhim. huşlu. beyinli.**1.onuğ.** məğz. huş. beyn. beyin. damağ. -**onğun** itirmiş bir gənc. -**onğulu**: **onuğlu**: saynağ. ussaq. fəhim. huşlu. beyinli.

onq **onğ. 1.unğ**. on. oq. uq. **1.**: rahat**.-**tapmaq qın, itirmək onğ. (**qın**: çətin).

onq **onğ**. bacarıqlı. onatlı.onğatlı. yonğatlı. yonatlı. bacarıqlı. hünərli.

onq **onğ. on. 1**. onğay. qonğay. qolay. asan. rahat -**on** iş. **1**. **qonğ**. **{onğu**. **onuğ**. **qonğu**. **qonu**. (**onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğru. doğruq}. doğru. sağ. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim). **1**. **yon**. düz. (həqq. müstəqim. səhih. əmud. qaim. rast. dürürst. sadiq.).

onqa **onğa.** doğru. -**onğa yol:** doğru yol. -sözü **onqa**, yüzü **tonqa**. (**tonqa**: gobud)**..**
-öndən onğa: aldan onğa. qabaqdan sağa**..**
-aldan onğa: öndən onğa: sabaqdan sağa.

onqalır -**evi pozuq onqalır**, oyu pozuq onqalmaz (**oyu**: düşüncəsi).

onqalmaq **onğalmaq**. **1**. **onuğmaq**. fəxr edmək. **1**. **onğanmaq**. dirsəlmək. bərpa olmaq. tərmim tapmaq.

onqalmaq **onğalmaq. onğşalmaq. oğşalmaq.** doğrunmaq. düzülmək. dürüstünmək.

onqalmaz -evi pozuq onqalır, **oyu pozuq onqalmaz** (**oyu**: düşüncəsi).

onqamaq **onğamaq**. **onğarmaq**.

onqamır **olqamır**. qayakimi. çox bərk, sağlam olan.

onqan **1**. **olqan**. **olqun**. mahir. -**onqun** usda: mahir isbilən. **1**. **onğan**. başarıqlı. mahir.

onqar **onğar**. düzər. rasdar.

onqarmaq **onğarmaq**. düzərmək. rasdarmaq.

onqarmaq **onğarmaq**. **onğamaq**. dirsənmək. bərpa olmaq. tərmim tapmaq.

onqaru **onğaru**. sağa doğru

onqat bacarıqlı. güclü. **-onqat at**, kövnə çul. (onqat atsa, kövnə çulda bəlgürür). (**kövnə: >** köhnə).

onqat ə'la. xariqa. -**onqat** olardı. -vallah bu **onqat** bir iş.

onqat **onğat**. **1**. **oğat**. **onat**. doğru. həqiqət. gerçək. sağda. sağad. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. fəxri. iftixari. -**onğat** ad. -**onğat** doktora. -**onğat** üyə. **1**. şərəfli. hörmətli. -**onğat** görəv.

onqatlı **onğatlı. yonğatlı. yonatlı. onatlı**. bacarıqlı. hünərli.

onqatmaq **onağatmaq**. **1**. **onatmaq**. ehqaq edmək. **1**. **onurtmaq**. şərəf vermək. iftixar vermək. **1**. **onğarmaq**. dirsətmək. bərpa edmək. tərmim edmək.

onqatmaq **onğatmaq**. düzərtmək. rastatmaq.

onqay **onğay**. **1**. əlverişli. munasib. -bu bizə onğay değil. -**onğay** oldu saxladım. **1**. **yonğay**. **yüzğay** (< **düz**).(rüchan. imtiyaz. özəl həqq. məziyyət). **1**. **qonğay. qolay**. on (onğ)**.** asan. rahat -**on** iş.

onqay **onğay**.macal. -**onğay bulsa**: macal bulsa.

onqay razı. -söyləsəm izgəsi yok, **sussam könül onqay değil.** (söyləsəm tə'siri yok, sussam könül razı değil).

onqayış **onğayış**. sağayış. yaxayış. yarayış. doğayış. düzəyiş. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

onqaysız **onğaysız**. əlverişsiz. ğeyri munasib. -bu bizə onğaysız oldu. -**onğaysız** olsa dəğişin.

onqcarmaq **onğcarmaq**. **oncarmaq**. **(**< **onğ**: düz**)**. **1**. tə'mir edmək. **1**. islah edmək.

onqıra çökəl. fəqərat sümüyü.

onqlamaq **onğlamaq**. doğrulamaq. yaxşılamaq. islah edmək.

onqluq **onğluq**. dinclik. rahatlıq.

onqmaq **onğmaq**. **onmaq**. **onuğmaq**. **(olmaq)**. **1**. dirsəlmək. **(# ölmək)**. -qonşu qonşunun nə **onduğun**, nə **öldüğün** istər. **1**. doğrulmaq.

onqşalmaq **onğşalmaq. oğşalmaq. onğalmaq.** doğrunmaq. düzülmək. dürüstünmək.

onqşatmaq **onğşatmaq**. **öğnütmək**. doğanlatmaq. irşad, tərbiyə edmək.

onqu **onğu**. **onuğ**. **qonğu**. **qonu**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). (**onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğruq. doğru. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim).

onqulmaq **onğulmaq. onulmaq.** düzəlmək. -işlər **onğalmadı**.

onqumaq **onğumaq.** istəyi bitmək. işi tutmaq.

onqun **onğun**. **1**. simbolik. **1**. tapqa. inancın imit (təmsili). mə'bud.

onqun **onğun**.: **1**. şərafətli. **-onğun kişi ölmüş**, onun yolu yaşamış. **1**. yümnlü. xoş dədəm.

onquna **onğuna.** uğruna. yoluna. -iş **uğruna** bolsun. -iş **onğuna** bolsun.

onqunmaq -iş onğunan çıxarda **(**iş gətirən çağında**)**, qarqa salsan qaz alar, iş qırsıxıb qalanda **(**iş gətirməyib duranda**)**, şunqar salsan boz alar.

onqunmamaq **onğunmamaq**. qırsıxmaq. gətirməmək. -iş onğunan çıxarda **(**iş gətirən çağında**)**, qarqa salsan qaz alar, iş **qırsıxıb qalanda (**iş **gətirməyib duranda)**, şunqar salsan boz alar.

onqur **onğur onğur**. situni fəqərat.

onqur **onğur**. **onur.** unğur. uğur. şərəf. xeyir.

onqur piş fərz. prejürman.

onqura **qonqura**.

onqura **onğura**. **onğur**. situni fəqərat.

onqurt onqurt çaqqanaq. iskilet. əti gedmiş sür sümük. -arıqlığdan **çaqqanağı** çıxmaq.

onquşmaq **onğuşmaq**. iftixar tapmaq. şərəf tapmaq.

onlanış islah. islah oluş.

onlar -**onlar ölmüş**, gəlməzə gedmiş. (**gəlməzə**: dönməzə).

onları -**onları boş ver**, tutduğun xoş ver.

onların -**onların özlərinə:** bilələrinə. kəndi özlərinə. şəxsi özlərinə.

onmaq (**onğmaq**). **1**.yaxşı hala gəlmək. düzəlmək. şəfa tapmaq. -daha **onmağa** ümid qalmaz. -bu kəsəldən **onan** olmadı. -**onub onmaz**: sağalıb sağalmaz.**1.** cücərmək. -yaz gəlibən **ondu** çiçəkli otlar. **1**.**olmaq**. işi, gedişi iyi gedmək.

onmaq **onğmaq**. **1**. **(olmaq)**. dirsəlmək. **(# ölmək).** -qonşu qonşunun nə **onduğun**, nə **öldüğün** istər. **1**. **onuğmaq**. doğrulmaq.

onmasız varasız. ümidsiz. çıxılmaz. (çətin durum). -**varasız** qaldım. bu varasızlığa düşəli. -**varasızlara**, **varası** var. (**varası:** ümid. güman. köməkçi).

onmatıq **onmadıq**. bədbəxt. bəxti çönmuş. tale'siz. sağalmaz. dərmansız.

onmayasın yaramıyasın. günməyəsin. gülməyəsin. mutlu, xoşbəx olmayasın.

onmaz (danşıqda, qilağa **''olmaz''** biçimindədə eşidilir). (**olmaz1**. nacür. -**onmaz** işlər. **1**. tutmaz. cür gəlməz. yaxışmaz. -bu iş mənlə onmaz. -**onmaza düşmək**: çox pis duruma düşmək. -onmazın durum: çıxılmaz şərayit. -onmaza qalmış: pis günə qalmış. -onmaz.

onmaz düzəlməz. sağalmaz. -**onmaz** yaram: **sağalmaz** yaram.

onmaz düzəlməz.**-**düzə inanan düzdə qaldı, **duza inanan onmaz maldı**. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**

onmaz sağalmaz. düzəlməz. -**onub onmaz**: sağalıb sağalmaz.

onmərə -birmərrə olub, **onmərə ölmək**. **(mərrə**: **mərə**. kərə).

onral **onural**. fəxri.

onrmaq **ondarmaq**. tə'mir edmək.

onruş **onuş**. tə'mir. rimont. (bazsazi. novsazi).

onsa razı olsa **.-əldəkinə ürək onsa**, baş bildiyin edər.

onsamaq onu könül istəmək.

onsuz o olmadan. o olmaqsızın.

onsuzta **-**yaşam bilməz təkiz, **onsuzda təkiz**. (**təkiz**: 1. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc). 1. yalnızız. yalınquyuz).

ont -**ont kişi ölərmiş**, onun işi yaşarmış. (**ont**: doğur).

onta **-**gözün biri könlə, biri başa baxar, **onda iki ürəkli qalar**, beləliklə göz qorxaq olar.

onta **onda**. numayəndə. vəkil. deputat.

ontaq **ondağ**. **1**.sədiq.**1**.**andaq**. oqədər. oqqədər. -**andaq** söylədim, dinləmədi. **1**. **oncağ.** andağ. ocür. (həmən cür).

ontaqı **ondağı. oncağı.** andağı. ocürü.

ontaqın **ondağın. oncağın.** andağın. ocürün.

ontal yontal. usağan. məntiqi.

ontalamaq **ondalamaq**. sabit edmək.

ontalı **ondalı**. mühiqq. həqli.

ontalıq **ondalıq**. onda neçəlik. dər dəh. -beş **ondalıq** qazancla **(**asıyla**)** satırıq.

ontan **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), **dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq**. **yorqunluq**), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).
-çevrəmiz dağdur, **gələn ondan yanuq**. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**
-sandım ki gecişdim, gecə qaldım, ondan qaçalı qatmara düşdüm. (**qatmar**: qəliz).
-balıq küsürsə sudan, **yaşam köçər ondan**.

ontan **-**haq odur, haq ondadır, **ondan uca yokdur uluc**. (**uluc:**ən ulu)**.**

ontan -hər nə əksən əkinə, **ondan çıxar tikənə**. (yel becərən, boran biçər). {yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən)}.

ontan **-**itdən gəmik, **ondan para açılmaz**. (**açılmaz**: çıxmaz). (qıtmır, qısmır konusu).

ontan **-**utlu, utun qorar, utsuz sanar, **ondan qorxar**! (**ut**: həya).

ontanmaq **ondanmaq**. bəraət qazanmaq. həqq çıxmaq.

ontarmaq **ondarmaq** (**on**: düz). tə'mir edmək.

ontarmaq **ondarmaq**. **onrmaq**. tə'mir edmək.

ontaş **ondaş**. düz danışan. sözündə düz.

ontatır **-haq odur, haq ondadır**, ondan uca yokdur uluc. (**uluc:**ən ulu)**.**

ontay onun kimi.

ontun onuğ. önüğ. amadə, hazir olan. -**önüğ** nəvar gətir. -**onğuna** hammı şah olur. -hər bir nəyə **onuğam**. -onuğ tutun **yaraqı**.

onturaq **ondurağ**. cəbrçi. cəbrgira. determinist.

onturalıq **onduralıq**. cəbrçilik. cəbrgiralıq. determinism. hər nəyi olduğu kimi kəsin bilmə inanclığı.

onturmaq **ondurmaq**. **onutmaq**. (nərsəni) yoluna qoymaq.

onu **-**dözən, istəgin tapmasa, **topraq onu tapar**.

onu **-**düşman səni tanıyınca, **sən onu tanı**.

onu **-**kişi kəndi kökün danırsa, **topraq onu yadırqar**, kişi kəndi kökün tanırsa, **topraq ona yağırdar (onu yağırdar)**. (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

onu -sevgi, içdə durmalı, **sevən, onu sarmalı**. (**sarmalı**: qorumalı. örtməli).

onu **-**yalandək kişini yırtan, **doğru tək onu örtən yox**. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

onub -**onub onmaz**: sağalıb sağalmaz. sağalıb sağalmaz.

onuq **onuğ 1**.(**oluğ)**. mütəbərrək. **1**.(**oluğ)**. hazır, amadə -**onuğ tut**: hazır, amadə tut, saxla.**1**. **önüğ**. **ontun.** amadə, hazir olan. -**önüğ** nəvar gətir. -**onğuna** hammı şah olur. -hər bir nəyə **onuğam**. -onuğ tutun **yaraqı**. **1**. **önüğ**. nəğd. -**onuğ** param yox. -**onuğ** alver. -**onuğu qoyub qoğqıya qaçma**: nəğdi qoyub nisyiyə keçmə.**1**. **onğ**. məğz. huş. beyn. beyin. damağ. -**onğun** itirmiş bir gənc. -**onğulu**: **onuğlu**: saynağ. ussaq. fəhim. huşlu. beyinli.

onuq **onuğ**. **1**. **qonğu**. **onğu**. **qonu**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). (**onmaq**: **onğmaq**: **onuğmaq**: doğrulmaq). doğruq. doğru. həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim). **1**. **onur**. fəxr. **1**. **onur**. şərəf. **1**.xoşbəx. dövlət. bəxt. qutlu. mubarək. totem.**1**.simbol.

onuqlu **onuğlu** onuğun. bəxtli.

onuqluq **onuğluq**. hazırlıq. amadəlik.

onuqluq **onuğluq**. xoşbəxlik.

onuqmaq **onuğmaq**. **1**. **onğmaq**. **onmaq** doğrulmaq. **1**. **onğalmaq**. fəxr edmək. **1**. sevinmək. şükr edmək. qədrşinaslıq edmək.

onuqun **onuğun**. onuğlu bəxtli.

onulmaq **onğulmaq.** düzəlmək. -işlər **onğalmadı**.

onulmaz təsdiq olunmaz. təsdiğin tapmaz. **-**yamandan yaxşı sorulmaz, **sorulsada, onulmaz**.

onulmaz -dərisinə sığmamaq, **onulmaz dərd**. (çox qurranmaq çıxılmaz dərd).

onuluş (islah. behbudi. bərpayi).

onun dənizi istəkəndədir.

onun **-**adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz).

onun -duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, **duyular, görülər, çevirər onun beterin**. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

onun **-onun alçaqlığı qoysaydı**, ulçaqlıqda bir pox olardı. (**alçaqlığı**: əsgigliyi) (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

onun -**onun yalı**: onçaqlı. onunçənli. odərək. oqədər.

onun **-**sevgi salsa ləngərin, sılağ onun dəngidir. (**sılağ**: sıylaq: sayqı).
-yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək. (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir).
-onğun kişi ölmüş, **onun yolu yaşamış**. (**onğun**: şərafətli).
-ont kişi ölərmiş, **onun işi yaşarmış**. (**ont**: doğur).

onunca onca. ona görə.

onunçənli onçaqlı. onun yalı. odərək. oqədər.

onunla **-**düzgünü qur, **onunla yür**. (**düzgünü**: dəsdurü. proqramı).

onur **1**. heysiyyət.**1.** izzəti nəfs. vüqar. şərəf.
-**onur, şərəf vermək**: onurlatmaq. onurlandırmaq. onur qazandırmaq. təşrif (götürmək, gətirmək, aparmaq).

onur **onğur**. unğur. uğur. şərəf. xeyir.

onur **onuğ 1**. fəxr. **1**. şərəf..
-**onur duymaq**. könənmək. iftixar edmək.

onur şərəf -siz gənclər, **boysanc**, **onur** yaraldısız ellərə.

onural **onral**. fəxri.

onurlamaq onurun, şərəfin dəğərləmək.

onurlanın müşərrəf olun. şərəfyab olun.

onurlantıq **onurlandıq**. şərəfyab olduq.

onurlantırmaq **onurlatmaq**. onur, şərəf vermək. onur qazandırmaq. təşrif (götürmək, gətirmək, aparmaq).

onurlatmaq **onurlandırmaq**. onur, şərəf vermək. onur qazandırmaq. təşrif (götürmək, gətirmək, aparmaq).

onurlunu **-onurlunu yola ver**, onursuza yol ver. (şərəfli ilə keçin, yola ver, onursuza yol ver çəkib gedsin).

onursuza **-**onurlunu yola ver, **onursuza yol ver**. (şərəfli ilə keçin, yola ver, onursuza yol ver çəkib gedsin).

onurtmaq **onğatmaq**. şərəf vermək. iftixar vermək.

onurun -**onurun dəğərləmək:** onurlamaq. şərəfin dəğərləmək.

onurunla -dəliqanlı ol, **onurunla yaşa**.

onuş **onruş.** tə'mir. rimont. (bazsazi. novsazi).

onuşmaq gəlişmək. təvafüq edmək. -**gəlişdik mi?**: oldu mu.

onutmaq **ondurmaq**. (nərsəni) yoluna qoymaq.

op **1**. (**qop**) xanəvadə. **1**. **ob**. lap. -**op**yuxar: **lap**uca.

opa **oba**. **opaq**. **öbək**. **köbək**. **koba**. **koma**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

opaçi **hopaçi**. **(abacı)**. **(**hop edən. utan**)** cin. xortlaq. öcü.

opaq **oba**. **opa**. **öbək**. **köbək**. **koba**. **koma**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

opaq **opağ**. yığıntı. kümə.

oparı yuxarı. -**oparı qaru**: yuxarı sarı.

oparmaq **1**. utarmaq. utmaq. qələbə çalmaq. **1**. qalxmaq. dirsəlmək.

open -**press to open**: itaç!. itəç!. açmaq üçün itələ, sox, bas, fişar ver.

opınmaq **hopınmaq**. dalmaq. batmaq. -öz içinə **opınmaq**. -alıs alıs **(**uzaq uzaq**)** düşlərə **opınıb** yatmış.

opqa **hopqa 1**. (**qop**.). mubaliğə. **1**. **öpgə**. **höpgə**. şüş. (pumon).

opqalı **hopqalı**. **opqur**. mubaliğəli.

opqamaq **hobqamaq**. **topqamaq**. **toplamaq**.

opqın **opğın**. saç təpəliyi.

opqur **hopqur**. **1**.şişgin. qabartı. qabarıq. **1**.**hopqalı**. **opqalı**. mubaliğəli. **1**. yumru. -**opqur topqur**: yumur yuvur. atar tutar. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı. **1**. girdə. **1**.vərəm. **1**.təhəddüb. **1**.mütəvərrəm.

oplu xanəvadəli.

opmaq **hopmaq**. **öpmək**. **höpmək**. içmək. içərimək. içərləmək. içəri almaq.

opraq ovurdaq. məğrur. xudpəsət.

opruq **obruq**. içbükəy. müqə'ər. (çopuq).

oprulmaz telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz.-**donun geni oprulmaz**, gəngəş bilik, ardırmaz . (**gəngəş**: danışıq) . (**ardırmaz:** dala aparmaz).

opsun {kəndinə **hopdan**. **hoputma**, içətirən güclü nərsə. ovsunlayan (? > əfsanə)}. **1**. opyom. tiryək. **1**. ovsun. sehr. tilism.

opul böyük op. böyük xanəvadə.

opurdanmaq **hopurdanmaq**. bəygülənmək. övgülənmək. qovqalanmaq. qurralanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

opurtmaq **hopurtmaq. öpürtmək. höpürtmək**. içirtmək.

or ol. orun. məkan.

ora bura əri bəri.

ora alay. -**alay** gedmə: ora gedmə.

ora -**izək hara, izgə ora**: niyyət hara mənzil ora.

ora **-**könül hara **baş ora**. baş hara, **ayaq ora**. göz hara, **qulaq ora**.

ora -**könül hara, baş ora**, könül qara, baş qara. baş haradır, ayaqda!, göz haradır, qulaqda!.

orabura **ora bura**. eylək beylək. sağa sola.

oraq (uraq). çalqı.

oraq **orağ** .-**dil bilən orağ ursan**, belin ağrımaz. (biligin sal işə, biləgin yox)

oraq -**oraq çağı**: horan. biçin..
-**uzun saplı oraq**: çalqır. tırpan.

oraqay (**oraq ayı**). biçinay. (biçin ayı). təmmuz.

oraqcan **-**ha düz olsada, oraqcan əyrisi var. (**ha düz olsada**: nə dərək düz olsada).

oraqı **-dil oraqı** tutsa kəsər.

oraqı -**əkin oraqı**: biçin.

oraqla **ur**. **vur**. dər. -**əkib ur,** əkləb gör(əkib **dər**, əkləb gör). (**əkləb**: tərbiyət ver).

oraqlamaq **oramaq**. biçmək. -əkdiyin **ora**: əkdiyin **biç**.

oraqlamaq **orqalamaq**. qırıb biçmək.

oraqlar **orar**. biçər. **-əkən orar**, tokan geyər. (**tokan** : toxuyan).

oraqlarsan urarsan. biçərsən. dəyərsən. **-əksən urarsan**.

oral (yerində) normal. -qan **basılım** oral. -oral durum. -yağdayım **oral**: halım normal.

oralar alaylar.

oralı alaylı.

oralsu **oranı**. təxmini.

oramaq **1**. hörəmək. sarmaq. -güldən çələng **oramaq**. **1**. oraqlamaq. biçmək. -əkdiyin **ora**: əkdiyin **biç**.

oran **1**. bol. **1**.bərəkət.-**oran** versin: bərəkət versin. **1**.çox. hər nədə çoxluğu göstərir. -**oran** kötü: çox. -**oran** iy: çox yaxcı. -**oran** uzaq: çox uzaq. -**oran** gözəl: çox gözəl. -**oran** yedik: çox yedik. -**oran** keçdi: çox keçdi. -**oran** gəzmiş **oran** görmüş: çox gəzmiş çox görmüş.

oran darıt **(**< **dartmaq)**. nırx. təərüfə. miyzan.

oran nahar. -**doğan oran utan:** səhər nahar axşam.

oranat halət.

orançı quloğlanı vergi toplayan görəvli. maliyatçı.

orançı səxi. səxavət. bolçuluq .əli bol.

orançılıq səxilik. səxavət. bolçuluq .əli bolluq. -**orançılığa** öğrəşmiş. -**orançılıqla** bolçuluqla .əli bolluqla.

oranı **oralsu**. təxmini.

oranla təxminlə.

oranlamağa **oranlamağa.** ölçüb biçməyə.

oranlamaq qararlamaq. biçəkləmək. təxminləmək.

oranta **oranda**. **örəndə**. h**örəndə**. bir hörəkdə (duvarda) yaşayanlar. ailə üyələr (üzvləri).

orar **oraqlar**. biçər. **-əkən orar**, tokan geyər. (**tokan** : toxuyan).

orasımaz biçmək istəməz. **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

orata **orada.**-harada aşdır, **orada başdır**.

oratan **oradan**. alaydan.

oratın təxminən. təxmini.

oratınmaq **1**.cürləşmək. bir araya gəlmək. -onlar heç yolla oratınmazlar. **1**.düşmək. -ged tayınla **oratın**. **1**. iştiraki məsai edmək.

oray -**ökünüş oray**: çox üzr istəyirəm.

oraya alaya.

orbuq **obruq**. (< **ovruq. oyruq**). dağlar arsındaki qaya yarıqları. eskidən yay aylarında yağ, pendir kimi şeylərin qışa dək saxlanıldığı qarlı soğuq yarıqlar.

orçalamaq (**urçalamaq**. **vurçalamaq**). qırmaq. kəsmək. -dosluğunu **orçalamaq**. ilişgilər **orçalanmış**.

orçat kumpani. şirkət. orqanizasyon. firm. sosyətə. cəmiyyət. əncümən. kompileks. ansambıl. heyə't. qurhan.

orınlamaq yerinə gətirmək.

orqa (**hörgə < hörmək**). **1**. **orda**. yekə, iri çadır. -**xan orqası**. **1**. saray. imarət. -**xanlıq orqa**. **1**. barqah.

orqalamaq **oraqlamaq**. qırıb biçmək.

orqan **1**. örgəv. gövgə. əndam. **1**. **orxan**. **urğan**. (**< ur**: **vur**).döğüşçü. mubariz. cəngəvər.

orqaş konsantre işi.

orqat mərkəz.

orqatın mütəmərkiz tərzdə.

orqatınmaq mütəmərkiz olmaq.

orqatıtmaq mütəmərkiz edmək. mütəşəggil edmək.

orlay **orlayu**. yaxlaşıq. təqribən.

orlayu **orlay**. yaxlaşıq. təqribən.

ormaq şəbəkə. -net ormağı: net şəbəkəsi.

orman -balta görməmiş**, orman yox**. (orman: meşə) (sıxıntısız, inciksiz iş, kimisə yoxdur). (igit deyingən, dəymədüşər, ərgil (ərgçil), ərköyül olmamalıdır. (**ərgil**: ərgçil. ərköyül: kəmaltələb).

orman toxa. bükə. sıx meşə..
-ağacsız, **orman olmaz**. -əsməyincə yel, **urlamaz orman**. -demişlər ki ormandan gələr odun, götürməzlər ki ormanə odun. -bir orman, tək ağacla simgənir (bəlgənir).

orn **orun.** dərək. yer. əvəz. -onun **dərəkinə**: onun yerinə.

ornamaq yerinə qoymaq. yerinə yetirmək.

ornamam yerinə yetirəməm.

ornaş 1. yerləş. 1. yer. -bu kimi **ornaşı**. -onun **ornaşı** dar gəlir. -gen **ornaşlı**.

ornaşan yerləşən.

ornaşın -**ornaşın bil**: (yerləşdiyin yeri bil). yerin tanı.

ornaşın -**ornaşın sonra**: yerləşin sonra.

ornaşmaq yerləşmək. yerin tutmaq.

ornaşmaz yerləşməz.

ornaşmır yerləşmir.

ornaştır **ornaşdır**. yerləşdir.

ornaşuq yerləşik.

ornaşutmaq yerləşdirmək.

ornat (**orun**: yer). (yerinə qoyulmuş). təmsilçi. numayişçi. məə'rif. numayəndə.

ornatmaq **1**. onatmaq. tam yarayına **(**gərəkliyinə**)** yerləşdirib, yaraşdırmaq. -gülü güldana **onatdı**. **1**. yerlətmək. **1**. (**orun**: yer). yerinə qoymaq. təmsil edmək. numayiş edmək. məə**'**rrifi edmək. numayəndəlik edmək.

ornatmaq yerlətmək.

ornu yeri. -birinci **ornu** tutan. -**ornu** boş qalar.

ornuna dərəkinə. yerinə. əvəzinə. -bunun **dərəkinə** nə verəcəksin.

ornuna yerinə. -**ornuna** qoy.

ornuta -**önkü ornuda**: qabaqki yerdə.

ort **1**. **yurd**. kadr. odacıq. hücrə. **çəko**. (< **çəkmək**). -**baş çəko**: başlıq yazılan kadr. **1**.məqam. -bu **ortda**: bu məqamda.

orta **{otra}. 1**. o**tra**. -o**rta**dan: otradan. -o**rta**sı: o**tra**sı. -o**rta**da: o**tra**da. -o**rta**sından: o**tra**sından. **1**. asma. -**asma qat**: orta qat: **(1**. yapıda aramıncı qat. **1**. toplumda ortancı qat. xırda bujuva**)**. **1**. amıl. yamıl. (lamıl. ram). əmik. yumşaq. yavıl. ılım. mö'tədil. -**amıl** gün, hava. **1**. aran. vəsət. bayağı. -**aran** mal. **1**. **orda.** anda**. -anda** kimsə qalmasın. **1**. dum. ara. **1**. **orda**. **ordağ**. saray. dərbar..
-**hər nəyin düz ortası**: bağın..
-**orta babat**: alağu. nəpis, nə yaxcı. -necəsin?: -alağu.**.**
-yolda orta qaldırım: qorab. qolab. (refüj)**..**
-orta isti: yalıq. ılıq.

orta **1**. çala. -**çala yaşlı**: orta yaşlı. **1.** nahar. **-ertörüt**: < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam. tamam gün.
-orta yoxsa dəngəşməz. (arxac (davər) yoxsa, işlər düzəlməz.). (birlə üçü, iki barışdırar, yanaşdırar, danışdırar).

orta **-**ara yolda malın qalmasın, **orta yolda atın ölməsin**.
-**barığ orta tutulsa**, yoxdan yeğ. (olan nərsə olmuyandan yeğ). (nəğdin azı, nisyənin çoxundan yeğ.
-**orta boylu:** büktəl**.** (< **büküк**).
-**orta yaşlı:** otuzun aşmış**:** ərişgin.

orta **-**burda şaxır qılıcı, **orta çınlır ucu**. (tapmaca) (**ıldırım**).

orta -**gün orta**: öylə. öğlə..
-**orta yolda atını** qoru, orta yaşda, xatını..
-**tünorta**: gecə yarı. gecə yartı. (**# günorta**)..
-**günorta** (# **tünorta**).

orta oda. mərkəz**..**
-orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda** itməsün xatun**.**
-orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda itməsün xatun.**.
-orta yolu astasına ustasına tutqınan!.

orta **orda**. orqa (**hörgə < hörmək**). yekə, iri çadır. -**xan orqası.**.
-orta bölüm: ortun**.**

-ortaya almaq: ortmaq. içərmək. möhtəvi edmək..

-ortaya qonuşmaq: bəlli bir kimsəyə toxunmadan danışmaq..

-ortaya yaxın: ortırağ. az ortada.

orta **orda. otra**. iqamətqah.

orta -**orta ılı: orta yılı**: > **ortalı.** nə pis nə yaxşı.

ortababat ılnaq.

ortababat **orta babat**. alayeğ. nə yaxşı nə pis.

ortababat yılıq. yalıq. ılıq. iti, kəsgin olmayan. tüt, iti çalarlı olmayan. mö'tədil.

ortabablaşmaq yılıqmaq. yalıqmaq. ılıqmaq. mö'tədilləşmək.

ortaca **1**. öylə böylə. şöylə böylə. elə belə. nə iyi nə kötü. nə yaxşı nə yaman. **1**. hər vax ki kimi. **1**. bala bala. səkin səkin.

ortaçəm həddi vəsət.

ortaçı **1**. arayçı. çaqçı. ilcər. ilgər. miyançi. dəllal. komisyonçu. **(**simsar**)**. **1**. arçaçı. aralayıcı. iki savaşan yanı ayıran.

ortada -**ortada durmaq**: vasitəlik, miyançılıq edmək.

ortaq **1**. **ordağ**. **orda**. saray. dərbar. **1**. yoldaş. kamarad. -**ortaqlar**: yoldaşlar. **1**. **ordaq**. sərləşgər. **1**. səhmli. **1**. yardaç. şərik..
-**ortaq, ortaqdan artuq olmaz**: yartıq (şərik), ərdən artıq olmaz. ("həd çəkivi saxla" kimi insaflı olmağa çağırma sözü).

ortaq -**durmuş ortaq:** boydaş. həyat yoldaş. (həmsər).

ortaq orturqa. orduqah. orturaq. oturaq. otraq. oturqa. çökək. çökəlgə. qonalqa.

ortaqı -**durmuş ortağı**: yaşam şəriki. şəriki zindəgi.

ortaqı -**durmuş ortağı**: həyat yoldaşı.

ortaqın **ortağın**. **1**. müştərəkən. **1**. **ötrügün**. **ötrəliklə**. gənəlliklə. imumiyyətlə.

ortaqlıq -**neçə nərsə arasında olan ortaqlıq:** araçat**.** müştərək olan nərsə. müştərək nuqdə. -mənlə onun **araçatımız** yoxdur. -**ortaqlıqda araçatları** tapmaq gərək.

ortaqlıqı **ortaqlığı**. **-**itlərin qardaşlığı, bir gəmiyi göründə, kişilərin qardaşlığı, **ortaqlığı bitincə**!.

ortaqmal aramal. milli mal. milli sərvət.

ortaqul **ortağul**. **1**.**orta oğul**. ortanca oğul, uşaq. **1**. (nitəlik). vəsət.**1**. mütəvəssit.

ortaqyapım məhsuli müştərək. kopırodakşın.

ortal boyun. moyun. miyan. vəsət.

ortal əllək. əldə. əl altı. qoltut. ərsək. dəsdrəs. dəstrəs.

ortalama **1**. həddi vəsət. çək. **1**. (bəravərd).

ortalama araçat**.** miyangin.

ortalama averaj.

ortalamaq **ordalamaq**. sıralamaq. mürəttəbləmək. tərtibləmək. sortlamaq. classification.

ortalamtan -**ortalamdan düşəri pay yaşımız**, qolla, başla, içimizlə yaşırız. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

ortalaşmaq aradaşmaq. girişmək. qatılmaq. (**# aralaşmaq**).

ortalçılıq **ortalçılıq.** boyunçuluq. moyunçuluq. miyançılıq. vəsatət. -kim **boyunçuluq** qılacaq.

ortalı > **ortalı** < **orta ılı: orta yılı**. nə pis nə yaxşı.

ortalıq **-ortalıq donu**: **ortama donu:** yaşama gərəcləri. məişət vəsayili.
-ev içində savaş çıxdı, **ortama donu yırtışdı**.

ortalıq 1.alan. meydan. 1.mərkəz.1. mərkəzi. -ortalıq ağtarıq komitəsi. (mərkəzi icra komitəsi)

ortalıqa **-**ağarıb önə düşmə, qaralıb sona düşmə, **ortalığa nə gəlib**.

ortalış qatılış. iştirak.

ortalsın yansın**. -**bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**. (dutaqları**: bükdəncləri. kitirləri. kədərləri).

ortam **1**. vəsət. **1**. mühit. (düzəy. səviyyə. səth). -bilikət **ortamında**: üniversitə kimi mühitində.

ortama hava.ambiyans.

ortama **-ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri. məişət vəsayili.
-ev içində savaş çıxdı, **ortama donu yırtışdı**.

ortan burtan **ordan burdan**. çalağı. mütəfərriqə.

ortan (nərsəni çulqayan, çevrəyən barlıq). {**orun**: yer} {**ortmaq**: ortaya almaq}. **1**.cəvv. atmosfer. **1**. içərən. havi edən.

ortan imum.

ortan nuqteyi müştərək.

ortanca (ortanca oğul, uşaq). orta oğul : ortağul.

ortançı barışçı. aşutçu. boyunçu. boyançı. beyinçi > miyançı. sülh vərən.

ortanı -**ortanı, ilişgiləri gücləndirmək:** ara bəkitmək.

ortanıq imumi.

ortanıqla imumiyətlə.

ortanıqta **ortanıqda**. imumiyətdə.

ortası -**hər nəyin ortası**, baş yanı: sinə.

ortası yurdu. -**qurdordası**: qurd. qalaqurd.

ortaş müştərək.

ortaşan səhm aparan.

ortaşıtmaq ortuşutmaq. yurtlaşıtmaq. yurtuşutmaq. ötləşitmək. milliləşdirmək.

ortaşmaq odlaşmaq. od, ox atıb döğüşmək. -iki kənd **ortaşdılar**.

ortata **-əl ortada**, hər yana yaxın. (gündəlik yaşamda əlin önəmi).

ortata **-ortada yeyir**, arıtda gəzir. (**arıtda**: yanda. dalıda).

ortata **ortada.**-acla ac dalaşar, **ortada dilənçi doğar**, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq).

ortataqi **-ortadaki tutular**, arıtdaki utular. (**arıtdaki**: daldaki) (**utular:** unudular).

ortataqi -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

ortatan **ortadan qaldırma**. qət. qıt. yoxatma. yox edmə.

ortatan -**ortadan silmək:** çapıtlamaq (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı). salıqlamaq.

ortatopar **orta tapar**. ümmət malı. hamı yönündən ortada yığılmış davar.

ortavçılıq ortaçılıqda iş görmə. **-**öküz öldü, **ortavçılıq savıldı**.

ortay **orday**. hərbi. cəngi. sipahi. nizami.

ortaya -"nədən"di qoyur ortaya "nəyi", "nədən"siz açmaz gözün, heç ‘‘nə’’ dünyada.

ortayaş (**orta yaş**). çalyaş.

ortayaş arayaş.

ortayer **orta yer.** çatılıq. aralıq.

ortaylıq **ordaylıq**. hərbiçlik. sipahilik. nizamilik.

ortcaq **ortcağ. ocaq.** otun oturduğu yer.-yandırar ayrıq odu ortcağı. (**ayrıq**: hicran).

ortcaqı **ortcağı**: **ocağı**. otun oturduğu yer.-yandırar ayrıq odu ortcağı. (**ayrıq**: hicran).

ortcuq iştira nuqtəsi.

ortıraq **ortırağ**. ortaya yaxın. az ortada.

ortqat **1**. konsantre. **1**. yoğunlaşmış. qəliz. mütəmərkiz. birbirinə eşilmiş, sıxılmış.

ortlamaq **ordlamaq**. **odlamaq**. **örtləmək**. **pörtləmək**. dağlamaq.

ortlu **-ortlu örtü: odlu örtü:** oddan don.

ortmaq ortaya almaq. içərmək. möhtəvi edmək.

ortu **ordu**. **1**. **{orud**. **yordu**. **yurdu**. **yorut}**.**1**. sürü. su. qoşun. ləşgər.

ortu **ordu**. -qızınla yurt qurasın, **oğlunla ordu olasın**. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

ortu **ordu.**çəriğ..
-**ordu arxadaşı:** südəş.

ortubat **ordubad**. cirgələn.

ortucaq **oturcaq.** oturulan, yerləşən yer.

ortuq **1.**ortaq, şərikli olunan nərsə.**1**.içərik. mündəricə.

ortuq aralı**.** yarı açıq, yarı örtük olan.

ortuq bir yeri qapsayan durum. atmosfer. fəza.

ortuq **ortuğ**. qışlıq. sərbazxana.

ortuqah **orduqah.** çökək. çökəlgə. qonalqa. ortaq. orturaq. oturaq. otraq. oturqa. orturqa.

ortun **1**. mütəvəssitə. **1**. mütəvəssitə. dəbiristan. **1**. orta bölüm. (-**ardın**. dal bölüm. -**aldın**: ön bölüm).

ortun od. **-**dözün birlə ərişgil, **ortun birlə duruşma**. (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).

ortun odluq. qızlıq. şəfəq. -**ortun bulud**: gün batarı, qızaran bulut.

ortun **urtun.** (< **vurulmuş**. oraqlanmış). xərmən. qırman.

ortunu -**ordunu talan saxlar**, dövləti yalan saxlar **(talan**: qənimət).

orturaq ortaq. orturqa. orduqah. oturaq. otraq. oturqa. çökək. çökəlgə. qonalqa.

orturaqçı (iştirakçı).

orturqa ortaq. orturaq. orduqah. oturaq. otraq. oturqa. çökək. çökəlgə. qonalqa.

ortuş **1**. neçə kişilik uzunca oturaq. nimkət. **1**. törə. rəsm. ənənə.

ortuşutmaq ortaşıtmaq. yurtlaşıtmaq. yurtuşutmaq. ötləşitmək. milliləşdirmək.

oru oraya. o araya. o yerə.

oru uru**.** örü. (< **kov**). govdal.

oruc tutmaq basaqlamaq.

oruc (< qoruc). pərhiz.

oruc (**1**. < **qoruc.** 2. avuc: çevrəli, qapalı durum). pərhiz. imsak.

oruc -**oruc açma**: ağız açma. tutaç. ifdar.

oruc -**orucunan neylisiz**. -vallah elə azannan azana yiyirik, acandan-acana!. -bəh-bəh nə gözəl.

oruc oyuc. qoyuc (**qoymaq**: tərk edmək) gün çıxıb batanacaq yeyib içməkdən qoyunma, çəkinmə işi.
{qulaq nökəri olanlardan, səs oxşalığından, (ruzə) dən alınmasını demişlər. qanıtsız. (ruzə) sözcüğünün kökü hələ bəlli deyir. tamam dillərdə oruc işi, paklıqla, çəkinməklə, yığılmaqla bağlıdır}.

oruc tut. tutu.

orucluq (**qorucluq:** pərhiz, imsak, çəkinmə, qapanma ayı.). rəməzan.

orucluq -**orucluq ayı**: mutay. butay. qutay.

orucluq tutluq. tutuluq.

orun **1**. sılağ. dərcə. məqam. -yoğ **sılağ** : ulu orunlu. **1.**or. ol. məkan. **1**.yerin. **-oturan orun alar**, yürən yolun..
-**oturan orun alar**, yürən izin salar. (**orun** : yerin).

orun **orn.** dərək. yer. əvəz. -onun **dərəkinə**: onun yerinə.

orun **orunğ**. **(> ovrəng**. **orəng)**. **1**. yer. -**orun basmaq**. yerin basmaq. yerin almaq. yerləşmək. məqbul düşmək. -yaxcı olsa qayata, **orun basar** tez gəlin. **1**. təxt. **1**. açа. açan. nahiyə. bölgə. **1**. kişvər. çəkvər. yurd. yutuq. vətən. məmləkət. -**ilkə yutuq**: ana vətən. **1**.torpaq. yer. qacar. quruluq. ölkə. (ərazi. ərsə. qara. məmləkət. vətən.

diyar). **1**. (məkan. məhəll. məqərr). -**orun durum**: hal o məqam. **1**. məhəll. -**iş orun**: iş yeri..
-**orun bayır**: ev eşik.

orun yer. -dilin yurdsu, **könül orun**, dillə sözü, könüllə yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla).

orun -**işorun: (iş+ orun**: yer) kərxana. fabrika.

oruna məqama. -**kələk, düzənlə bir oruna yiyələnmək**: börk qapmaq.

orunq **orunğ**. **(> ovrəng**). **1**. yer. **1**. təxt.

orunlaştırmaq **orunlaşdırmaq**. yerləşdirmək. qoymaq. aldırmaq. -**işə orunlaşdırmaq**: işə qoymaq.

oruntuq oturaq. cayiqah. iqamətqah.

oruntutmaq oturutmaq. cayqozin edmək.

orunun -**durmuş orunun bərk**, özgür qalasan ərk. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar).

orut **1**. **orud**. {**ordu yordu**. **yurdu**. **yorut}**. **1**.yer. (məsnəd. məqərr).

orutmaq **orutmaq**. qoğzamaq. dikəltmək. -duvar **uruşmaq**.

osamaq onamaq. ilərimək. gəlişmək.

osqun **osğun** (**osmaq**: bitmək. qalxmaq). üsyan. şuriş.

osmaq **1**. **ösmək**. böyümək. -avlu ağacları keçən ildən çox **osmuş**. -**osub** boya çatmaq. -**osyapmadan**: böyümədən. **1**. qalxmaq. dikəlmək.

osmaq ozmaq. otmaq. ucmaq. ucalmaq. böyümək.

osman **-osman ekiz**, ocman sekiz. (**osman**: dosd). (**ocman:** düşman). (dosd iki olsa, düşman səkizdir).

osman -**osman düşman**.

osmanlıq dosluq. **-osmanlıq qarır**, ocmanlıq qarımaz. (**ocmanlıq:** düşmanlıq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz).

osraqan **osrağan.** osduranquli.

ostay (< **os**: böyük). istadyom.

oste **oste (latin)**. **ostuxan**(fars)

ostuq böyük. müəzzəm. (# **astuq**: aşağ. həqir).

osturaq -at **osdurağı**, arpa gücüdür.

osturaq -**osduraq çiçəyi:** pis qoxulu gül çeşiti.

osturaq -**osduraq əlindən**, ösgürmək olmur.
-**osduraq göt açar**, ösgürək göğüs.
-**osduraqlı göt**, ösgürək sevməz.

osturaq **osduraq.-**kor koru tapar, **osduraq qabın**.

osturaq **osturuq**. yelquraq. yellənmə. şişinmə.

osturaqı **osdurağı** .-**osdurağı isti**: **osdurağı cinli: osdurağı cinli.** (**cinli:** çıpqıt). nərsiyə dayanıb, güvənib çox mənəmçilik, yarqaraçılıq edən.

osturaqlı **-osduraqlı göt**, ösgürək sevməz.

osturanquli **osduranquli**. osrağan.

osturanqulu **osduranqulu** (çox osduran). topatan (top atan).

osturar **osdurar**. -yel ösdürən, **boran** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

osturmaq **osdurmaq**. ösdürmək. (**öt sürmək**).

osturmaq **osdurmaq**. **östürmək**. böyütmək. boylatmaq.

osturub **-osdurub bağırmaq**.

osturub -ösgürüb, ayılmaq, **osdurub bayılmaq**.

osturuq **osturaq**. yelquraq. yellənmə. şişinmə.

osum **ösum**. bitgi. göy.

osuş **ösüş**. böyümə.

oşun -**aşın oşun**: **açın oçun**: (**avçın ovçun < av**). aşiq mə'şuq.

ot **(od**. **ot**). **1**. alağ. **1**. əm**.** əm səm. (< **yəm. yem**). dava duva. dava dərman. **1**.ösüm (**üsüm)**.**1**.çoğ. virus. **1**. küy. küyük. qor. atəş. -söz **küyünə** tutmaq: durmadan söyləmək. -bu **küyə** düşəli. -eşq **küyü küydürər**. **1**. ört**.** yanqın. (atəş suzi). **1**. yalqın. yanqın. -içi **yalqın**, dışı salqın. **1**. yanqın. **1**. çaxun. atəş**..**

-aşıq od: yaman..

-**həsir otu**: koğ..

-**odun göy yanması**: göğüt. göyüt. -göy yanan oda **göyüt** denir..

-**burun otu**: burna çəkilən. ənfiyə**..**

-od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). çaxuc. qığılcım. uçğun. əxgər**..**

-kişini iş bəlirür, **altını od**.**.**

-qarağod: **qarağ+ od**. gözbəbəyi**..**

-quru ot yığını: toxurçun. taya**..**

-od parçası: qorcuq.qorcacıq**..**

-od vurmaq: ütmek**..**

-od içində: yanğan..

-**ört!: odla**!. -quru **yandı**, yaşda onla **örtədi**. -**örtlü bulut**: **örtənmiş bulut**: gün batış doğuşundan qızarmış bulu..

-**alova, oda salmaq:** aldırtmaq. alovlatmaq. odlatmaq. yandırmaq..

-**od dilimi**: yalqun. alov.

ot tutmaq: otalanmaq. ağılanmaq. məsmum olmaq. zəhərlənmək..

-**od tovu**: odu tovlayıb tutuşdurmaq üçün kiçik dəmir səbət, tor**..**

-dilimi: yalım. ləpir..

-**sürük otu**: içot. isal darı..

-yeri var **odla odun** olasın, yandıqca itiləsin, yerdə var **su** ilə **pambıq** olasın, islandıqca ağırlanasın.

ot -**bilməz biri od yaxır**, söndürənmir min bilən(**bilməz**: qanmaz. cahil).

-çəkotu: qorca. qordal. xərdəl. şəhvəti çoxalda ot, dərman, nərsə.

-içot: içilib utula bilən ot, dərman. iç işləkli olan dərman.

-dışot: içilib utula bilməyən ot, dərman. dış kullanışlı olan ot, dərman. dışarıq ot.

-kişi yaşdan, **od odundan doymamış**. (bu söz, kişini, yaş sürəsinə, günvənlə yanaşmasına çağırır).

-min bilənə tor olur, **bilməz biri yaxan od**. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

-od yandırıb tüstüsünə tutulmaq. (kəndi yapdığı işin toruna düşmək).

-ot iym: ot yem.

ot bulaq otu. yarpız türü**.** -ocaq çayı, küp pendiri, isti çöçə, **ot yarpızı**..

-**ot iyisi**: ot qoxusu.

ot **-**durunmadan iş bitməz, **su yağmadan ot bitməz**. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

-odun qırmayana**, od yaxtırma**.

-**ot, göy yeməklə yetinmək:** otluqmaq. göygüləmək. göyəçimək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

ot **od** -qorsun olub, od qorunca, kül olub, köz qora..

-**od olsa dört yan**, yeriyiz yayan, tipidən yılman **(tipidən yılman**: tufandan qorxman). (**yayan**: piyada)..

-bitirən otu, gurlatın deyil, yağmasa yağış, **ot bitən deyil**. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək)..

-kitos olan dos sandığın, **pambıq içrə, od sandığın**. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın)..

-**oda qorsun olunca**, köz üstünə, kül ol..

-**od ürəkli** tünc ürekli. tovunc ürəkli.-**od bürüsə**, yaş qurur, yalan qalxsa, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.

ot **od**. **1**. ortun. **-**dözün birlə ərişgil, **ortun birlə duruşma**. (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir). **1**.küz. küy. köz. qor. ışıq.
-od püsgürən dağ: yanardağ. atəşfişan dağ. volkanik.
-dil ötən yerdən **od ötməz**. **-**qayğı əri, **od yağı əridər**. (**qayğı**: fikir xiyal).
-sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, **tutursa od**, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).
-**od** uçğundan qopar.
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, **daş altından od qoyar**, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-od düşən yerdə ot bitməz.
-sevgi yakdur, **sevgi od**, düşsə yakar canan evin!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).
-**ot çayı**: göy çay. göyək çay. yaşıl çay. -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.
-**ot alağ: ot ələf**: aşbar**.** -mal **aşbarı**.
-külsüz evdə **od qalmaz**. (od kül altda qoruna). (od küldə qorunur).
-od külə gizlənir. (od kül altda qorunar). (od küldə qorunur).

ot **od.** çoğ. coş. köz. ışıq. yalım. alov. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq..

-**altunu od sınar**, əri altun..

-od daşı yarar, daş, başı..

-od uçğundan qopar. (**uçğun**: qoğ. qığocılğım).

ot **od.** qor: köz. (# **kül**. **kör**)..

-mum olub yananda mən, **od olub yaxanda mən**, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar..

-**kağızla od yığılmaz..**
-od ilə su, əldə ikən yaradır, əldən aşdı, biri yaxar, biri boğar. (**yaradır**: faydadı).
-altunu od sınar, əri altun..
-**alov, od qovmaq:** alqovmaq**.** alqamaq. yılqovmaq. yılqamaq. yelgəmək. selgəmək. iticə çapmaq..
-**düdsüz od:** altdan işləyən..
-**yoncaya oxşar ot:** kirinqan. kilincan.

ot -saman altdan od vermək. (çox cıvıldızlıqla, bildirmədən olmasın işlər görmək)..
-**ot kök üstə** bitər**..**
-dözüm acı ot durur, canı yaxar, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder)**..**
-od daşı yarar, daş başı.

ot -**dadıcı ot**: ədviyə. çaşnı (< **saçnı)**. (yeməyi dadlandırma üçün üzərinə, içinə saçılan dadıcı ot, ədvüyə, nərsə)
-qış **qonağın od olsun**.
-ölü keçi sudan qorxmaz, **od yanmasa tüstü qopmaz**.
-**od qurdu**: **köz qurdu**. gec ışın. gecə çırağı. (kirmi şəbtab).
-**od su**

ota dərman. darı. ilac.

ota muxəddirə. dıroq.

ota -**oda qılınc** ilə yügürmə..
-**başoda**: şəxsi otaq. .

ota **oda**. **1**.**(od** + **a**. atəşə özəl yer**)**. odluq. cəhənnəm.**1**.**odaq**. **otaq**.**1**. kanun. mərkəz. mehraq. **1**. fokus. fiks nuxdəsi..
-**başoda**: tənəbi. qonağ otağı**..**
-ayrıq oda: məxsus otaq..
-**açıq oda**: qonağ otağı**..**
-yatağ odası: yatnağ..
-yerə düşən gül olar, **oda düşən kül**.

ota **oda**. orta. mərkəz

ota **oda**.**-oda qızanda var**, küyəndə. (**küyəndə**: yananda).
-oda qızan kim, küyən kim. (**küyən**: yanan)**.**
-oda qapılan kül olar.
-baxma buzun sətliyinə, oda sudan olmuş.

ota 1.**oda. odqa.** -**odqa qarşı**: **oda qarşı.** ziddi atəş. 1.**ota.** -**otqa qarşı**: **ota qarşı. alağa qarşı.** ziddi ələf.
-**qərqəmişdən, xəsil aşaldan, çubuğ çıpığdan yapılmış oda:** çığat. alaçığ. alaçiğ. çardağ.
-**düdə, oda gedmək:** külə dönmək.

otabaşı -evdə odabaşı, çöldə obabaşı. (hər yanda sözü keçən kişiyə söylənir). (hər yanda başına buyruq kimsə).

otabaşı odabaşı. kabinə başı.

otac **1**.hücrə. xanə.**1**.**odac**. (**odçatı**) odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana.

otac **-**bilməz otac, can alar. (**otac:** həkim)

otac **otaran**. **otarçı**. **oturçu**. (heyvanları). çoban. güdən.
(**siba** (**sumer**): pastör).

otacıq **odacıq**. kadr. ort. yurd. hücrə. **çəko**. (< **çəkmək**). -**baş çəko**: başlıq yazılan kadr.

otaç çoğaç. antivirus.

otaçı **1. odaçı**. ayağçı. **1**. otaçın. döhdür.

otaçı çatman. çatırman. əczaçı. davaxanaçı.

otaçın otaçı. döhdür.

otaq **otağ** (**od**). təşviş.

otaq -otağ çatrası uşağlar yox, yaşlılar, qonağlar oturur. (**çatra**: bir yerinə ən uca, yuxar yeri).

otaq **otağ**. **oda**. **1**. çadır. **1**. kuşk. küşg. **1**. ev. **1**. kanun. mərkəz. mehraq. **1**. fokus. fiks nuxdəsi. **1**. **(ot yağ)**. ösümlük yağ. otluğ yağ. göyək yağ. giyahi yağ. otdan, göy gövərəntidən alınan yağ. süzük yağ. **1**. bölmə. çat. çatul. daşuq. bir yerdə ayrılan bölümlərin hər biri. -on **çatıqlı** ev, hotel. -**yatıçat**: **> yatca**. yatma odsı. -**odac**: (**odçatı**): odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana. -**aşçat**: aşpazxana..
-**iş otağı**: işbol..
-**evin ən böyük odası**: evoda. evqonağ..

-**əmanətxana**. **əmanət otağı**, **dəfdəri**. alqayır **(alıb qayırmaq**: alıb qorumaq, saxlamaq**)**..
-**dalı otaq**: quyul**..**
-qonağ otağı: başoda. tənəbi.

otaq itthadiyyə. -yazuvçular **udarı**: yazıçılar itthadiyyəsinin dəbiri.

otaqçı **otağçı**. **odaçı**. **çadırçı**. **1**. çadır qurucu. **1**. çadır tikən, satan.

otaqı -**qonağ otağı**: açıq oda.

otaqlamaq **1**. otağına, yerinə qoğuşmaq, gedmək. otağlara qoymaq. **1**. **otağlamaq**. **obağlamaq**. bir araya gətirmək, yığmaq. **1**. **odalamaq**. mütəmərkiz edmək. fokuslatmaq.

otaqları -yandırın ışıqları, **yağtırın odaqları**. (**yağtırın** : ışıldırın).

otaqlaşmış **odaqlaşmış**. **odaqlanmış**. kanunlaşmış. mərkəzləşmiş. fokuslaşmış.

otaqlıq **odal**. **odalıq**. kanuni. mərkəzi. mehraqi. fokal.

otaqur **otağur**. oda dayanıqlı. refractory.

otal **odal**. **odalıq**. **otaqlıq**. kanuni. mərkəzi. mehraqi. fokal.

otal otalıq otlar, nərsələr. dərmançıl. darıçıl. dərman, ilac kimi işlənən.

otalaq ağı. zəhər. səmm.

otalamaq **1**. **odalamaq**. **otaqlamaq**. mütəmərkiz edmək. fokuslatmaq. **1**. otalatmaq. ağılamaq. məsmumlamaq. zəhərləmək.

otalamaq dərmanlamaq. darılamaq. ilaclamaq.

otalar **odalar**mərkəzlər-**tutuqılıcı odalar**: təsmim tutan. (**tutuqılan**: tutuqılıcı. təsmim tutan).

otalar -**arnalğan** odalar yapılmış. (**arnalğan**: məxsus).

otalatmaq otalamaq. ağılamaq. məsmumlamaq. zəhərləmək.

otalıq darılıq. davaxana. ilacxana. farməsi. əczaxanə.

otalıq **odalıq**. **odal**. **otaqlıq**. kanuni. mərkəzi. mehraqi. fokal.

otamaq ğərəs edmək. əkini ot alağdan arıtlamaq.

otan (**otlamaq**: boşuna keçinmək). **1**. asval. atil. avaraq. -**asval** yaşam. **1**. müfdəxor. möhməl.

otan **odan** (odağan. od tutub yanan). falanj..
-**sotan** (**soy odan**): (soy, ırq oduna tutuşub yanan). faşisit.

otaran **otac**. **otarçı**. **oturçu**. (heyvanları). çoban. güdən.
(**siba** (**sumer**): pastör).

otarçı **otac**. **otaran**. **oturçu**. (heyvanları). çoban. güdən.
(**siba** (**sumer**): pastör).

otari ğeyri mədəni. (# uytari: mədəni).

otas -**təprəm odas**: zəlzələ odası. zəlzələ mərkəzi. zəlzələ kanunu.

otaş **atəş**. qızığ.

otaş! (otaç) > **atəş**!.

otaşa **ataşa.** çalaşa. savaşçıl. döğüş, vuruş istəklisi, dəlisi. (cəng əfruz).

otaşı ispənah yeməyi.

otaşı **otdaşı**. **otaşı**. üzərində yosun bitən daş.

otaşın > **atəşin**. odlu. küydürücü. parlaq.

otaşmaq **odaşmaq**. **oduşmaq**. öcüşmək. ötüşmək. ütüşmək. birbirinə qızmaq.

otaşturmaq **odaşdurmaq**. **oduşdurmaq**. öcüşdürmək. ötüşdürmək. ütüşdürtmək. qızışdırmaq.

otaşuq çıldıran, dəlici istək, eşq.

otaşul yaxıcı. yandırıb yaxan. (suzan).

otaşun > **atəşin**.

otcaq **otcağ**. atəşgədə.

otcuq **odcuq**. ocaq. -**odcuğun** sönsün.

otçöqən **odçökən**. odtapan. odğa çökündüğan. atəşpərəst.

otçu əttar.

otçullamaq **otsullamaq.** göyçülləmək. giyah xarlıq edmək.

otərəq **odərək**. **oqədər**. onunçənli. onçaqlı. onun yalı.

otqa 1.**odqa.oda.** -**odqa qarşı**: **oda qarşı.** ziddi atəş. 1.**ota.** -**otqa qarşı**: **ota qarşı. alağa qarşı.** ziddi ələf.

otqırnası **odqırnası**. fışıldayıq.

otqurmaq bərqərar edmək.

otla -odla saman qonşuluğu çox sürməz.

otlaq **otlağ**. **1**. (pis anlamda). hitə. qələmrov. **1**. çayrıq. çayırlıq. (çəraqah). mərtə'.

otlaqçı **otlağçı**. sortuğ. başqalarından keçinən. tüfeyli. müfdəxor.

otlaqta **otlağda.** öləndə. ölənğdə (< **öl**: h**öl**: şeh). mərtə'də. **-**tayxan yağanda dinər, çoban öləndə. (**tayxan**: əkinçi).

otlamaq **-**bülbüllə gəzən ötmək öğrəşir, **qarqayla gəzən otlamaq**.

otlamaq **odlamaq**. **ordlamaq**. **örtləmək**. **pörtləmək**. dağlamaq.

otlanmaq **odlanmaq. örtənmək**.

otlar -**qırımsı** otlar. (**qırımsı**: çölümsü. səhrayi).

otlar -qoy, **keçisiz çətin otlar**.

otlasın -çal düdüyün çatlasın, **qoyun quzun otlasın**.

otlasun **-**bu küddə ki yoxdur beyin, **ötür otlasun az deyin**. (**küddə**: axmaqda).

otlaşmaq **odlaşmaq.** ortaşmaq**.** od, ox atıb döğüşmək. -iki kənd **ortaşdılar**.

otlatmaq **odlatmaq.** aldırtmaq. alova, oda salmaq. alovlatmaq. yandırmaq.

otlatmaq sürmək.

otlu **-ocaq odlu,** gəlin utlu. (**utlu**: utanclı. hayalı).

otlu -**odlu ısıq:** qızıqlıq. pasyon. tutqu. iştiyaq. coşqu. coğuş. alış. tovuş .

otlu **odlu**. **1**. kürük. **1**. qırmızı. -**üzü odlu**: üzü qırmızı. **1**. ataqay. ataqlı. qızqın. həyəcanlı. **1**. yanğan. **1**. tez alışan. küyrək. aşqın. **1**.tovqun. müştəil. **1**. qorcuy çox isdi. **1**. yaxıl. iti..
-**qutlu utlu**, **odlu <u>otlu</u> olsun**: uğurlu həyalı, ocaqlı bollu olsun..
-**qutlu utlu**, **<u>odlu</u> otlu olsun**: uğurlu həyalı, ocaqlı bollu olsun..
-**odlu örtü: ortlu örtü:** oddan don.

otlu **odlu.** qoruldaq. atəşli. atəşin.

otlubaqa **otlubağa**. qara qurbağa.

otluq **1**. axır. tövlə. **1**. **odluq**. oda. **(od** + **a**. atəşə özəl yer**)**. cəhənnəm. **1**. **odluq**. odac (**odçatı**) odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. tulanbar. atəşxana. **1**. **odluq**. od yaxışqa (yaxmağa) gərəklik..
-toprağlıqda əsməyən yel, **odluqda susan** yel yaşasın.

otluq -**çırağda odluq:** qarapalan.

otluq **odluq.** ortun. qızlıq. şəfəq. -**ortun bulud**: gün batarı, qızaran bulut.

otluqçu göyəçi. gögülçü (göygülçü). giyahxar. vejetaryən.

otluqmaq göygüləmək. göyəçimək. ot, göy yeməklə yetinmək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

otlun **odlun**. odşun. atəşin. istin.

otmaq osmaq. ozmaq. ucmaq. ucalmaq. böyümək.

otra **1**. **orta**. **1**. o**tr**a. -o**tr**adan: o**rta**dan. -o**tr**ası: o**rta**sı. -o**tr**ada: o**rta**da. -o**tr**asından: o**rta**sından.

otra **orda. otra**. iqamətqah.

otraq **qonqan**. **1**. nərsənin oturduğu yer. **1**. kəmp. **1**. duraq. durluq. qonaq.

otraq oturaq. oturqa. ortaq. orturaq. orturqa. orduqah. çökək. çökəlgə. qonalqa.

otraqan **otrağan**. yandırıcı. qızın.

otraqı **otrağı.** dərgəsi**.** barınqası. otrağı. -**şahım ali dərgəsi**, ululların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

otruş **oturuş**. **1**. qayda. qərar. -bu **otruşda**: bu qərar. -**otruşuzu** dəğişin. **1**. məclis. əğləşmə. əyləşmə. -hər gün **oturuşda**, toyda qız oğlan.

otruşmaq köşəşmək. dincəlmək. dinişmək. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. düşüşmək. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək.

otsuz **-küllük odsuz sanğırma**. (**sanğırma**: fikrivədə gətirmə)**.**
-odsuz, qazan qaynamaz.
-oduq qoraq, **odsuz qoraq**.

otşun **odşun**. **atəşin**. odlun. istin.

otta **odda** -**altını odda** sına, kişini işdə.

otta -**odda qızartılmış:** odbasdı.

otta **otda. -otda yanmaz**, suda çaxmaz (tapmaca) (hələ buracan tapılmayıb).

otta -kişi qazanın **otda durnca**, otdan düşüncə gör.

ottan **oddan**. **-**demişlər. -**oddan çıxarsan ilanı**, əl qoluva dolaşar.

ottan **oddan**. **-**oddur duzağ, **oddan uzaq**.
-biləgi topla, havadır sudur **oddu topraq** işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).

ottan **oddan.** -samanın varsa, **oddan qorx**.

ottan -kişi qazanın otda durnca, **otdan düşüncə** gör.

ottapan **odtapan**. odçökən. odğa çökündüğan. atəşpərəst.

ottaşı **otdaşı**. **otaşı**. üzərində yosun bitən daş.

ottu **otdu**. -ötdü igitlik devran, **otdu qarrılıq duman**, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək **ottur.**

ottur **-eşq oddur əllə tutulmaz**, dönər daşa utulmaz.

otu -**bilik odu sönürsə**, bilməzlərin bayramı. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

otu -**bitirən otu, gurlatın deyil,** yağmasa yağış, ot bitən deyil. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək).

otu -**çəkişotu**. yaranın çirkin çəkən, soran bitgi yaprağı..
-**ürək odu**: qeyrət. cürət.

otu -**günəşin odu, sıcağı:** gün tovu.

otu **-**odu özünə bas, ötgəsinə**. (**ötməzsə **ötgəsinə:** özgəsinə)**.**
-ürək odu: qeyrət. cürət..
-**odu sal otun dibinə**, yandırar qoymaz, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək)..
-**su ösrür otu**, **köçrür odu**. (**ösrür**: cücətir. göyərtir). (**köçrür**: keçrir. söndürür). (əlində olan aracın, yaracın bilmək).

otu **odu.** -külü çox, odu yox ellər..
-yandırar **ayrıq odu**, ortcağı. (**ayrıq**: hicran). (**ortcağı**: **ocağı**.otun oturduğu yer).

otu -onun **odu çaxranır**. (**çaxranmaq.** alışmaq).
-ısırqan otu: çalqancaq. çalqan otu.
-kül olsun **odu**, alçağın yandıran **odu**. (**alçaq**: şərəfsizin).
-**odu görünməz**, tüstüsü göz çıxarır.
-**uşuq odu tutunub**, öpgə ürək qoğrulur. (**uşuq**: eşq). **-içik odu tutunsa**, öpgə ürək qavrular. (**öpgə**: ciyər) (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).
-**susuz yerin otu yiyəsiz**, ərsiz yerin malı yiyəsiz.
-**odu yox**, tüsdüsü çox.

otuc motel. musafirxana.

otuq **oduq.** çaxır**.** boza. şərab.
-**oduq qoraq**, odsuz qoraq.

otuq **ötük**. çiban.

otuqçu **otuğçu** (< **oturmaq**). sabit. dayimi. (# **ötüğçü**: keçəri. müvəqqəti).

otul **1**. hotel. **1**. **odul**. volkan. atəşfişan.

otuma **oturma**. əyləşmə.

otun atəşin.
-yanar odun, külə dönməsin!.

otun -**inşallahda odun olsa**, maşallahda ipin tapılar.

otun -**kiçik odun parçaları**: qığmığ.
-ayrılıq odun görməyən pişməz.
-gözyaşı, içdə yanan **odun törəsi**. (**törəsi**: hasılı). (iç yanmasa, göz yaşarmaz) (iç küyməsə yaş axmaz)**.**
-odun qırmaya, ot yaxtırma.
-**çiğ** odun**.** (**çiğ**: yaş).
-**çiğ odun** yanmadan tütər: düdlər. (**çiğ**: yaş).
-köçcək deyib, **odun uçurmaq**. (**uçurmaq**: yandırmaq. məhv edmək). (köçmədən hər nəyi yerli dibli tükətmək).

otun -**odu sal otun dibinə**, yandırar qoymaz, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).

otun -**odun qurusun**!. (ocağın qurusun!.) (evin dağılsın, soyun kəsilsin.).(qarqış sözü).

otun ot kimi. -süsü **otun** uruldu: çiriki, qoşunu ot kimi biçildi**.**
-demişlər ki ormandan gələr **odun**, götürməzlər ki ormanə **odun.**.
-işi aparmaq, suyun işi aparmaq, **odun işi** yakarmaq..
-yeri var **odla odun** olasın, yandıqca itiləsin, yerdə var **su** ilə **pambıq** olasın, islandıqca ağırlanasın.

otun **-**soyuqlamış yanar dağım, **püsgürməyir odun artıq**. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım)**.**
-odun aldın, tüsdüsündə al.

otun -dildə **sönməz odun** qalısın.

otuna **-oduna qızmadıq**, tüstüsünə kor olduq.

otuna **oduna**. **-oduna görə** tüstüsü çox.
-**oduna görə** tüstüsü yox.

otunçu **odunçu.** yartı **.-**yetim gözü çömçədə, **yartı gözü omçada**, oğru gözü olçada. (**omça**: kündə). (**olça**: qənimət)

otunluq -bir qığılcım, **odunluq yaxar**!.

otunmalı (# **ötünməli**)**.** gözetməli. gözətməli (**göz edməli**)**.** diqqət edməli. (**# gözötməli**: diqqət edməməli. təvəccüh edməməli).

otunsuz **odunsuz**. -**odunsuz qazan** qaynamaz, qadınsız ev, yayramaz.

otuntan -kişi yaşdan, **od odundan doymamış**. (bu söz, kişini, yaş sürəsinə, günvənlə yanaşmasına çağırır).

otuntan -**odundan suyundan olmaq**: yaşamından olmaq.

otuntna -bilgin yanar, **bilməzlərin odunda**. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

otunu **-odunu yığan bilər**, inəyi sağan. (**bilər**: tanır).

otunu -**dosd odunu yaşda olur tüstülü**, tanozluda üstülü. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)

otunun -**dosd odunun tüstüsü**, korluq verməz gözüvə. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

otur : məkan. -**ötür otur**: zaman məkan.

-cırıq çarıq, uzun yol, otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.

-öz sözüvü batman tut, **yüngül otur**, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

otur -**ged götüvün qabında otur**.
-**özlərlə otur dur**, özgərdən uzaq dur. (**özlərlə**: yad olmayanlarla).
-**ağır otur**, yüngül dur. (**dur**: qalx). (ağır otur, yüngül qop. (**qop**: qalx).
-**batman otur**, yüngül dur. (bulut olsan yoldaş olar yel sənə). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi)**.**

otur **-haq odur, haq ondadır**, ondan uca yokdur uluc. (**uluc:**ən ulu)**.**

otur mator. maşın.

otur **oturur .-**ünləksiz gələn, **döşəksiz otur**. (**ünləksiz**: çağrısız. də'vətsiz).
-(qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!).-**qoşu odur**, dildən qopa, könlə hopa!.

otur **-söz odur dildən qopa**, könlə hopa.

otur! (olduğu, bulunduğu davranışdan, qızqınlıqdan duruşdan dalı durmağa çağrış). sakin. dayan.

oturac qoncal. səndəl.

oturaq **1**. oruntuq. **1**. qoltuq. qol dayaqlı, yumşaq, dinəc çökə, səndəl..
-**son oturaq**: çatval(< **çatmaq**). son məqsəd.

oturaq bitrək. butraq. məfluc. fələc. oturub duranmıyan.

oturaq otraq. oturqa. ortaq. orturaq. orturqa. orduqah. çökək. çökəlgə. qonalqa.

oturaqlıq abadanlıq. yazlıq.

oturan **1**.əkləşən.əyləşən. əğləşən. **1.**durğun. çökən. çökgən. çökgün. yerli. sakin. müqim..
-**oturan orun alar**, yürən yolun. (**orun** : yerin)..
-**oturan verdi**, duran aldı.

oturan **-**gedən gətirər, **oturan tutar sorar**. (**tutar sorar**: qiymət elər. məzəndə sorar).
-cırıq çarıq, uzun yol, otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, **evdə oturan** yol uzaldar.

oturan -**oturan orun alar**, yürən izin salar. (**orun** : yerin).

oturan -otuz iki qalalı dil var olsun. **iki qulaq arasında oturan** yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-yıxılan qalxmış, **oturan batmış**.

oturan -**yamanla oturan**, yalanabatar.

oturan -yıxılan qalxmış, **oturan batmış**.

oturar **-yeğlə oturar** iyini tutar. (**yeğlə**: iyi ilə). (yaxcı ilə oturan, yaxcını seçər).

oturcaq **ortucaq**. oturulan, yerləşən yer.

oturçu **otac**. **otaran**. **otarçı**. (heyvanları). çoban. güdən.

(**siba** (**sumer**): pastör).

oturçuluq çobanlıq.

oturdur **otur dur**. oturqıl.

oturqan **-gəpləmədən oturğan**, ağıldan kəm gətirməz.

oturqıç səndəl. -**oturqıçın** qıçı sınmış.

oturqıçın -**oturqıçın** qıçı sınmış.

oturqıl otur dur. maaşirət ed.-kiçkilərlə ötünqıl, yavzuqları, ötürqıl, **uluğlarla oturqıl**.
(**ötünqıl**: keçin). (**yavzuqları**: yavuzları. yavaları). (**ötürqıl**: tərk ed). (**uluğlarla**. böyüklərlə)..
-gedənlərlə köçməgir, **diriklərlə oturqıl**!. (**köçməgir**: köç edmə!). (ölülərə qovuşma, dirilərlə bir qonuş). {ölülərlə, ölmə, dirilərlə, dirik bul (diril!)}.

oturma (yeri. dolan. yatma. gəzələş. gəzləş. gəziş. gəz. gəzələnc ed).

oturma -**düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü:** düş ötü.

oturma **otuma**. əyləşmə.

oturma **-**yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, **edinmədin, oturma yasa**.

oturma -**dalı oturma:** gerişmə gerişmə. -olsunki **gerişmə**, gəlişməyə yararlı ola

oturmaq **1**. **olu durmaq**. **1**. qonanmaq. yerləşmək. **1**. əkmək..
-**alcayın oturmaq**: dizləri aralı oturmaq aralı.

oturmaq -**qıçı üstü oturmaq**: götü üsdə oturmaq: bir işdən, durumdan sonuc bəsləyənməyib düşünərək qalmaq.

oturmamış **-toxdayan taxda oturmamış**. (**toxdayan**: təskin tapan).

otursan -otursan boşa ötər.

oturtmaq qonağutmaq. qondurtmaq. yerləşdirmək..
-**üs üsə oturtmaq**: nuxdə nuxdə oturtmaq. nuxdə nuxdəsinə qoymaq.

oturtu -**dağlar dənizlər üstümə gəlmək**: vəhm oturdu.

oturtuq -qocanın ən acı sözü. -**oturduq, boşa ötürdük**.(qocanın ən acı ötü. -oturduq, boşa ötürdük).

oturum iskan.

oturum məskən. -**oturum** edmiş dağların başın.

oturum yığva. -iş yeməklə, **yığva deməklə**. (işləməyə, yeyilməsə güc qalmaz, yığılmağa, danışıqsız yer qalmaz).

oturumlu məskən salmış. sakin. -bu yerlərin **oturumlusu** kimlər olmuş.

oturur **otur .-**ünləksiz gələn, **döşəksiz otur**. (**ünləksiz**: çağrısız. də'vətsiz)

oturur -**toz oturur**: çan yukur.

oturuş **otruş**. **1**. iclas.**1**. qayda. qərar. -bu **otruşda**: bu qərar. -**otruşuzu** dəğişin. **1**. məclis. əğləşmə. əyləşmə. -hər gün **oturuşda**, toyda qız oğlan.

oturuşma **-onla oturuşma, olma**: onla düğüşmə: onla düşmə.

oturuşmaq oturmaq istəmək.

oturuşmuş durğun.

oturutmaq oruntutmaq.

otuş **oduş. atış**. od açma.

otuş yaxuş. yanqı. iltihab. inflammation..
-tutuş otuş: çəkiş bəkiş. yaxış çaxış.

otuşqanlıq atəş fişanlıq.

otuşmaq **oduşmaq**. **1**. od tutmaq. **1**. **odaşmaq**. öcüşmək. ötüşmək. ütüşmək. birbirinə qızmaq.

otuşturmaq **oduşdurmaq**. **odaşdurmaq**. öcüşdürmək. ötüşdürmək. ütüşdürtmək. qızışdırmaq.

otuz -**otuz iki qapısı var**, bir balası, min bəlası. (dilivə yiyə dur).

otuziki **otuz iki**. -**otuz iki qalalı dil var olsun**. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

otuzturmaq **otuzdurmaq**. bərqərar edmək. müstəqərr, təsbit edmək.

otuzun -**otuzun aşmış:** orta yaşlı. ərişgin.

otuzunta **-otuzunda qaysa ayağ**, toparlayıb yığılar, altmışında qaysa ayağ, toparlamaq güc olar.

otünçu **-**odünçu gözü omçada. (**omça** : kündə. yarılmamış ağac kötüyü)

ov -**iti itiz olan ov iti**: tazı. tazıq. tizik**..**
-ov (**av**) **iti**: zağar < şağar..
-**ov iti**: tazı. çapa.

ov **oğ** (< **uruğ)**.oğlu**..**
-bir oxla iki ov**..**
-ov ovçusun tanımır, ovçu ovun!.

ova **1**. aya. düz, uzanan, açıq yer. **1**. yayla.**1**. dala. dalağ. dalay. dəşt. səhra. sayla. yazla. çöl. -çiçək doğdu **dağ dala**: dağ ova..
-**gen ova**: **gen dala**. geniş ova, yazı.

ova **oğa**. **öğə**. **{ovaq**. < **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: **1**.xırda. **1**.nütfə. 2.nəsl).}.oğluq. oğlu. zadə.

ovaq **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: xırda). **1**.nütfə. 2.nəsl.

ovaq **ovağ**. udam. famil.

ovan **avan**. **avur. ovur**. **ovanğ**. **avanğ**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

ovanq **ovanğ**. **avanğ**. **avur**. **ovur**. **ovan**. **avan**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

ovant **ovand**. obadan. ovat. abad.

ovantlıq **ovandlıq**. obadanlıq. ovatlıq. abadlıq.

-**ovat kişi**: qılığı arassa (təmiz), pozuq omayan.

ovat -**ovat kişi**: qılığı arassa (təmiz), pozuq omayan.

ovat avad. ovad. bol. bərəkətli. -eliz eviz **ovad**. elizə evizə ovadalıq.

ovataq -**ovadaki quşdan** ötür. evdəki ki quşuva tüpürmə. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək)**.**

ovatan **ovadan**. **1**. bərəkətli. -**ovadan** olsun. **1**. çoxlu. bollu. -**ovadan** işlm qalmamış. -**ovadan** gözəl. -**ovadan** yazılar gəlmiş. **1**. gen. -**ovadan** don.

ovatanlıq **ovadanlıq**. **avadanlıq**. **abadanlıq**. **obadanlıq**. bir iş, quruluş yaşamına, yaşamının sürməsi üçün gərəkli olan qoşu qoşullar (abzal. vəsayil. mühit).

ovatanlıq **ovadanlıq.** bolluq. -**ovadanlıq** dilərim. -bu ovadanlığı əsirgəmə: bu bulluğu əlimizdən alma.

ovatanlıq **ovadanlıq**. **avadanlıq.** 1.bolluq. bərəkətlilik. 1. əsbab. əbzar. abzal. təchizat.

ovatı **avatı**. təcəssüm. təmsil. canlandırma. **(**incarnation**)**.

ovatlamaq düzgünə salmaq. -o gəlin sənin evin **ovatlamaz**. -bu qalmış iş peşələri kim **ovatlayar. (# oğatlamaq**: söküb, yıxıb dağıtmaq**)**.

ovatlıq -dinclik üçün sayrasın dilim, **ovatlıq üçün işləsin elim**. (barış üçün ötsün dilim).

ovatlıqı -**ovadlığı könüldən**, doğruluğu ağızdan gör. (**ovadlığı** : gözəlliyi).

ovbaş **1**. ötrük. **1**. darqaşayırd. bayırqaçıt.

ovbaş quldur. çapaqul.

ovc **(**sanskirit. **uchcha)**. cakâd **(**sanskirit. cakât**)**tiq **(**sanskirit). **(**tərək**)**. rə's. baş.

ovcar ovsunçu. cadugər.

ovcarlamaq su' istifadə edmək.

ovcunta **-canı ovcunda:** başı qoltuğunda**.**

ovçaqat **ovçağat**. ovsunçuluq aracları

ovçan **1**. şeytan. qurçun. çorqut. düzənbaz. aldamac. **1**. diribaş. başarıqlı. başarılı.

ovçan **ovçunçu**. şö'bədəbaz.

ovçı avqan. ovqan. şikarçı.

ovçu **1**. torçu. **1**. alğur. alcı. **1**. avucu. alıcı. şikarçı. **1.**atıcı. şikarçı..
-**ovçu pişik** gündə yatar, tündə gəzər.

ovçu -atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

ovçu **-**ov ovçusun tanımır, **ovçu ovun**!.

ovçun **oğçun**. zərər görmüş. mütəzərrir.

ovçunçu ovçan. şö'bədəbaz.

ovçusun **-ov ovçusun tanımır**, ovçu ovun!.

ovçuya **-ovçuya ovlaq imlənmiş**, avı özü izləmiş. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah) (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

ovqan **avqan**. ovçı. şikarçı.

ovqat -**azıq ovqat (oğqat):** xurd xurək. xarbar.

ovqumac **-ovğumac. ovmac. -**unumu tükətən, unlu aş, yağımı tükətən ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

ovqun **ovğun**. **avğın**. **1**. ovlu. ovu bol olan yer. **1**. gəlirli. **1**. bərəkətli. -**ovğun** olsun **1**. müvəffəq.

ovlaq (hitə. qələmrov). -**ovlağın** gengəltmək.

ovlaq **avlaq**. **1**. ov meydanı. şikarqah. **1**. bir illik keçi. keçi balası.

ovlaq **avlaq**. ov yeri. basma. şikarqah.

ovlaq ov yeri. şikarqah.**-ovçuya ovlaq imlənmiş**, avı özü izləmiş. (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

ovlaq **-ovçuya ovlaq imlənmiş**, avı özü izləmiş. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah) (**imlənmiş**: nişan verilmiş).

ovlamaq atmaq. -bu gün nə **atdız**: ovladız.

ovlanan -dügüylə ovlanan quş olur, **pulla ovlanan öküz**. (**dügüylə** : dənlə).

ovlanar -**göz gördügüylə ovlanar**. (göz gördügündən avlanar) (göz bir yaşqa durur, başla könül ara). (**yaşqa**: tutu. pərdə).

ovlaş **1**.avlaş. ovçuluq. ovçuluq.**1.**şikar.

ovlu **avlu**. həyət. -**ovluya** qoy: həyətə. -**ovludan** keçdi: həyətdən. -kiçi **ovlu**: kiçik həyət. -**ovlulu**: həyətli.

ovmaq -**keçə ovmaq**: tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan geyim, yapınca, paltar.

ovmıq **oyluq. oymıq. yüksük.yüksük. üslük. üsgük. 1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

ovmıq **oymıq.** toxunu. tikini (toxunmuş, tikilmiş olan).

ovnuq -**ovnuq uşaq**: (**oğnuq oğşaq**): çoluq cocuq.

ovnuq -**ovnuq yapraq, incə baldaq:** kiçik yarpaq, nazik səğə.

ovnuq -**tutarlı ovnuq daş**: mərcan. inci. hüncür.

ovnuq yarnıq. narın. xırda.

ovram -**kül ovram**: parçalanmış. parça parça.

ovranan **oğulan**. qırılan. -**ovranan** çörək.

ovrəng **orəng < orunğ**. **1**. yer. **1**. təxt.

ovruq **avruq. (< av. ov).** kəmənd. hörgən. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.

ovruq **ovruq. (< av. ov).** kəmənd. hörgən. -**dağı ovruğun (ovruğ) əğməz, dənizi qayığ bükməz:** kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz.

ovruqun **-dağı ovruğun əğməz**, dənizi qayığ bükməz**. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).

ovsar **1**. boyunbağ. (mahar). **1**. qolav. yular**..**

-keçi ovsar bilməz. (keçi ovsar götürməz).

ovsar baş. -**başın yığ**: ovsarın çək.

ovsar çilqov. cilov. sıxlov. sılov. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

ovsar -palan tapıb eşşək arır, **ovsar taspıb** atın arır. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

ovsarçı cilovçu.buyruqçu. kontrolçu.

ovsarın **-**dəvəsin itirib **ovsarın gəzir**.

ovsarlamaq çilovlamaq.cilovlamaq. cilolamaq. kontrol edmək.

ovsarlı cilovlu.tabe'. müti'. kontrollu.

ovsun **1**. > **əfsun**. torbağ. avbağ > arbağ. arpağ. **1**. **opsun** sehr. tilism. **1**.avsun**.** bürkü**.** sehr.

ovsunçu **1**. avbağçı > arbağçı. arpağçı. torbağçı. **1**. ovcar. cadugər.

ovsunçu **1**. **avtay**. avlama, büyüləmə biliyi, gücü olan. **1**. sayxan. büyücü. sehirli. məshur edici.

ovsunçu **avsunçu.** avğaş**.** arğaş.

ovsunçu göz bağçı. göz boyaçı. imələçi. imələc. yadaçı. cadıçı. cadugər. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

ovsunçuluq -**ovsunçuluq aracları**: ovçağat

ovsunlamaq **avsunlamaq**. **(**avuca almaq**)**. **1**. uşaq edib dediklərinə inandırmaq. avcına baxdırmaq. avcına qaraqdırmaq. **1**. avlamaq. avsamaq. albamaq. alğamaq.

ovsunlamaq torbağlamaq. avbağlamaq.

ovsunlu alaqul. alamut. sehirli.

ovsunlu yer almışam bir ovsunlu gözəldən, çikdə olub qalacağam xalında!. (**çikdə**: nuqtə).

ovşaq **oğşaq**. xırda. -çörək **ovşağı**.

ovta **ovda.** öndə. **-izdə olandan, ovda ol**. (artda olmaqdansa, ol).

ovtan **ovadan**. -**ovadan** oldu çiləm: çoxaldı dərdim. -**ovadan** bolsun: bol olsun.

ovtar **avdar ovdar**. **yəxdən**. **(**< **av)**. sandıq. qutu.

ovuc -**bir ovuc: bir avuc**. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). ovucluq. avucluq. qıtlama. qırtlama. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

ovucluq **avucluq**. (nərsənin qıtlığın, azlığın bildirir). bir ovuc. bir avuc. qıtlama. qırtlama. -o verdyin **qıtlama** unun, böylə qaxıncı olarmı?.

ovucu **ovucu**. **oğucu**. zərər, ziyan verən..

-**ovcunda saxlamaq**, **tutmaq**: avalamaq.

ovuq -**iri ovuq:** xırda böyük. kətə kiçə.

ovun **-**arslan **ovun verməz..**

-ov ovçusun tanımır, **ovçu ovun**!.

ovur **avur. ovan**. **avan**. **ovanğ**. **avanğ**. (< **av**. **ov**). **1**. gölməcə. -**camışavan**: camış gölməcəsi. 2. qapalı, hisarlı yer. **1**. kərdi. **1**. tarla.

ovurt **ovurd**. gəvcək. gəvəc.

ovurtaq **ovurdaq**. opraq. məğrur. xudpəsət.

ovus -**avus ovus**: fut o fənn.

ovuşlamaq (**uşlamaq. avuşlamaq). (tuşmaq. tupmaq. tutmaq). ə**lə almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq.

ovut **avurt. avut.** taya. daya. -uşağa **avut** tutundu.

ovzar **avzar**. (< **av**. **ov**). (> **əbzar**. **əfzar**). əl aracı. ərsənin tutma, dolandırma, baxma, onarma üçün gərəkli arac**..**

-əl ovzari: əl alqaş manüel. əl əsbabı.

oy -**oy bilik**: fikir düşüncə.
-oy ərkəsi: düşüncə azadlığı.
-oy işçi: fiki işi görüb yaşlığın sağlıyan. (**yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən).
-**qol işçi, oy işçi. (**əl işi görüb yaşlığın sağlıyan. fiki işi görüb yaşlığın sağlıyan). (**yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən).
-**ana oy, fikir:** başlıq.

oy oyuq. qazıq. çuxur. kəvər. (**uçqur: kəmər**: çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası).

-söz danışıb, **oy alışdılar**: söhbət edib fikir rəddi bədəl elədilər.

-qara oylar toxunmaq: çöpsünmək. qaramsarlıq edmək. pesimist olmaq. bədbinçilik edmək.

oy rə'y. -saylamda oy (rə'y. səs) oğrusu: **qapoy..**
-oy sanağ: fikir xiyal**..**
-oy oyuq: **oy sanığ**: fikir xiyal**..**
-qaramanın qoyunu, çıxar bir gün **oyunu**. **(**qaramanın qoyu, çıxar bir gün **oyu (**kələyi**)**..
-**aya oy**: açıq fikir. ayan. aydın. roşənfikr. -**aya** oylular: **ayanlar**. açıq fikirlər. aydınlar. roşənfikr..
-**oy qaraş**: **oy qaraş**. fikr zikr..
-**oy qılmaq**: düşünmək. fikirləşmək..
-**oy alışmaq**: gəngəşmək. sanğışmaq. fikirləşmək..
-oyu, fikir, ağıl ölçüşmək, tutşdurmaq, atışdırmaq, gürəşdirmək: sandışmaq..
-**qızıl oy**: **qırmız oy**: bir oylamada **(**saylamada. rə'y olmada. intixabatda**)**, qarşılıq **(**muxalifət**)** göstərən oy **(**səs, rə'y**)..**
-ata ana qayqusudur, ev eşik, uşaqların qayquşudur **oy deşik.**(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

oy -**oy gücün saldırırsa işə**, əbbək tapıb salarda dişə. (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

oya rə'y. fikir.

oya yuva.

oyaq **-**(**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar). **-**kişi olar, **ayıq oyaq**, ərin arın. (**ərin**: alçaq könül. sınaq görmüş) (**ərin arın**: ərinmiş arınmış).
-**ayıq, oyaq düşən:** quşqu düşən. quşaq. yaraq. **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

oyaq **-oyaq salan**: qulaq açan.

oyaq -**oyaq salmaq**: qayırmaq. xəbərdarlıq edmək. -bu işdən sizi **qayırmışdım**. -**qayırı** verib yola saldılar. -nə bileydim, **qayıran** olmadı.

oyaq -**oyaq uyaq**: bidar o xoftə.

oyaq oyur. oyuq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**.** aqah**.**

oyaq sayıq**.** sayaq. huşlu. aqah.

oyaqlav **oyağlav**. **(**oyağ olmuş kimi**)**. bəlli bəlirsiz. yumşaqca. xəfifcə. -onun erkən gəlişi könlümdə oyağlav bir sezim **(**hiss**)** oyatdı.

oyaqlıq ayınlıq. ayğınlıq. sayıqlıq. huşyarlıq.

oyaqtan **oyakdan** (**o + yak**: yan). ordan. uzaqdan.

oyalamaq yuvatmaq. yumşatmaq. ələ almaq.

oyalanmaq < **avalanmaq**. **1**. məşqul olmaq. başın qatmaq. **1**. bir nərsiyə qapılmaq. **1**. bir nərsiyə girifdar olmaq. **1**. əğlənmək. əylənmək. məəttəl olmaq. -**əğlənmədən** yol dartar arğışlar **(**kərvanlar**)**..
-**oylanıb oyalanmaq**: düşünüb axdarmaq. fikro təfəhhüs edmək.

oyalatmaq **avalatmaq**. **(**birinin**)** başın qatmaq: məşqul edmək.

oyalı münəbbətli. -**ucları** oyalı (münəbbətli) sərgə (masa).

oyalmanğ **oyalmanğ**. qayğırma. fikr eləmə. narahat olma.

oyan anra. qırağ. -**anrada**: oyanda. qırağda. -**anralıq dur**: oyanlıq, qırağlıq dur.

oyan **ayın.** -**ayın**, olmadan gec.

oyan qazıcı. qazan.

oyana -buyanın işlərini gördə bitir, **oyana qoyma qala görcəyin iş**. (**buyanın** : bu dünyanın.) (**oyana**: o dünyaya). (bu dünyada görməli işlərivi çalış gör qutar, öləndən son, görməli işin yox artıq.).

oyanbuyan -öylə böylə, **oyan buyan** aranmaq, axdarınmaq: eylək beylək urunmaq.

oyanda aşırı. uzaqda. ötədə. -bizdən bir ev **aşırı**.

oyandırı görgüt. (< **görmək**: edmək). savaq. huşdar. təzəkkür.

oyandırmaq **görgütmək**. (< **görmək**: edmək). savatmaq. huşdar vermək.

oyanı fikrə gətirmə. təsəvvür.

oyanımaq fikrə gətirmək. təsəvvür edmək.

oyanlamaq manipülasya edmək.

oyanmadan isgərmədən. hiss edmədən.

oyanmaq **1.**ayınmaq. aylanmaq. ışıqlanmaq. özünə gəlmək. -**ayın**, olmadan gec.**1.**oyurtmaq. oyrunmaq. ayılmaq. ayğınmaq.

oyanmaq aydınmaq. atınmaq. -**atınmış** ölkələr..

-**intiqam isi oyanmaq**: kiginmək öcünmək. öcü, kini oyanmaq.

oyanmaq aynımaq. ayılmaq.

oyanmaq isgənmək.

oyanmaq esinmək. duyğanmaq.

oyanmayıb -yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram, **tapdanıb oyanmayıb** baxdıma yanıram.

oyanmaz **-**varını verən uyalmaz, **gözünü yuman oyanmaz**. (**uyalmaz**: uyanmaz).

oyansan -**oyansan, dayansan, utansan**.

oyar -**su daşı oyar, su daşı utar**. (gücün çatmazsa nərsiyə, su kimi çəpərlik, yumuşaqlıq göstər. (dağlar boyda qayalar, suya sığar).

oyar -işin qeyim tutan, **izçisinin gözün oyar**. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

oyarı huşdar. ixtar.

oyarıtmaq abandırmaq. ixdar edmək.

oyarlamaq oxarlamaq. öğrətmək. bildirmək. aqah edmək.

oyat **oyat**!. **oyğur!.**

oyatıb -**oyadıb öğrətmək:** oyqatıb uyqatmaq.

oyatıcı **1**. gözətici. təhziri. **1**. nəsihətli.

oyatım -**hançı dillə oyatım** uymuş elim?.

oyatımaq **1**. gözətimək. təhzir edmək. ixtar vermək. **1**. nəsihət edmək.

oyatmaq çalğatmaq. təhrik edmək.

oyatmaq isgərmək.

oyatmaq **oyqatmaq**. ayıtmaq. -**oyqatıb uyqatmaq**: oyadıb öğrətmək.

oyav **yuva**. aşiyanə (fars) < yaşnaq. (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). öy. ev.

oybaş **oy baş.** fikir xiyal. -**oy başın aratıb**, baş atıb yatıb. (**oy başın aratıb**: fikir xiyalın təmizləyib, dincəldib).

oybir **-oybir olmaq**: oydaşmaq.

oyça düşüncə.

oyçaq **oyçağ**. **oğçağ**. **1**. numayiş. **1**. rəqs.

oyçaqlıq oyluq. (oy, oğ, oyuq, oğuq yer). çökətlik. çuxutluq. çuxurluq. alçaqlıq. pəslik.

oyçam əyyam. dönəm. dönüm.

oyçan mentalitə.

oyçanmaq düşüncəyə dalmaq.

oyçat ixtilafi nəzər.

oyçatmaq ixtilafi nəzər tapmaq.

oyçun mütəffəgir.

oyçunmaq talaşlanmaq. talğaşınmaq. anğaşınmaq. əndişələnmək. həyəcanlanmaq. -bu salığı **oyçunmadan** dinlədilər.

oyçutluq xiyal pərəstlik.

oyğunduki **oyğunduki.** fikr eddiki.

oyqa **oya**. **oyğa**. fikrə. -**oyğa almaq** düşünmək..
-**oyqa qalmaq**: oya dalmaq. düşunmək.

oyqa **-oyğa alınan:** gözlənilən.

oyqaq **oyğaq > aqah**. bilgin. bilən.

oyqalıq oyqınlıq. ayıqlıq. aydınlıq. usucluq. usuğluq. ağıllılıq. huşyarlıq.

oyqan **oyğan**. düşüncəli. əndşimənd.

oyqaraqmaq **oyqarağmaq.** yesinmək. ümidini itirmək. hüsrana uğramaq. bıqmaq. -yoxsulluqdan yenmişlər. -yaşamdan **yesinmək**.

oyqaş müttəfiq. -**oyqaş uyqaş**: müttəfiq müttəhid .

oyqaş **oyğaş**. fikri məşquliyyət..
-**oylaş oyğaş**: təhqiq o təfəhhos.

oyqaşlıq ittifaq .-**oyqaşlıq uyqaşlıq**: ittifaq ittihad .

oyqatıb -**oyqatıb uyqatmaq:** oyadıb öğrətmək.

oyqatmaq oyatmaq. ayıtmaq. -**oyqatıb uyqatmaq**: oyadıb öğrətmək.

oyqınlıq oyqalıq. ayıqlıq. aydınlıq. usucluq. usuğluq. ağıllılıq. huşyarlıq.

oyqu qab.

oyqu -**oyğu edəm**: fikr eliyəm.

oyqul **oyğul**: fikirli. **-tənbəl olan oyğul olar**, ağır işin çəmin tapar.

oyqular **-mif öykülü oykular** yalnız qozovada oluşur (qozovada qozabad: bəllənməz yer, çağ).

oyqum **oyğum**. -**oyğum sanağım:** fikrim xayalım.

oyqun **oyğun**. **1**. üşgün. üşük. püsgün. püsük. əfsürdə. pərişan. **1**. pəri. **1**. düşuncəli.

oyqunluq **oyğunluq**. üşgünlük. üşüklük. püsgünlük. püsüklük. depresyon. əfsürdəgi. pərişanlıq.

oyqunmaki **oyğunmaki.** fikr edməki.

oyqunsaqi **oyğunsaki.** fikr edsəki.

oyqur **1**. intiqad edən. nəqd edən. nəqqad. **1**. mütəfkgir.

oyqur bilgə. bilik yiyəsi. aqah.

oyqur **oyğur!. oyat**!.

oyqur oyur. oyuq. oyaq. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**.**

oyqurtmaq düşündürmək.

oyla -söyləməzdən, dib oyla. (ağzuvu açmadan, işin, konunun için, dibin düşün, açıqla, qan).

oylab -**dənəkcə oylab gör: dənnək oylab: dənək dinək oylab gör**: dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.

oylab **düşünüb**. -sözə qulaq as, **oylab** yola bas..
-söz aytanda, **oylab ayt**, irtəsini boylab ayt. (**düşünmədən söz demə**).

oylabayt **oylamayt**. oylamaz. düşünməz. **-**tox bala, eçtəməni oylabayt. (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).

oylabayt **oylamayt**. oylamaz. düşünməz. **-**tox bala, eçtəməni oylabayt. (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).

oylaq **avlaq**. istirahətqah. başqah.

oylaq bəllək. anğıl. oylaq. dağarcıq. hafizə. memori.

oylaq yadadaş.

oylaqım **-**mart, gözünə barmağım, **yaza çıxdı oylağım**.

oylama fikir, fikr, xiyal eləmə. -**oylama** məndə ona tayam. -**oylama** sən yaşamı yüngül, dözün dayan cidam verə bil.

oylamadan fikr edmədən. fikirləşmədən. xiyallanmadan. -**oylamadan** işə başladılar.

oylamaq (səncidən. bərrəsi edmək).

oylamaq **1**. düşünmək. tədbir edmək. -**oylayan** kim, **qoylayan** kim: tədbir edən kim təqdir edən kim. -oylama **tək yekə** özüvü: yalnız özüvü düşünmə. **1**. fikirləşmək. göz önündə tutmaq. ləhaz edmək. mülahizə edmək..
-**çın oylamaq**: yaxcı düşünmək..
-**oylab görərəm**: düşünərəm..
-**oylab görürəm**: düşünürəm..
-**oylamadan** ertəni: düşünmədən yarını.

oylamaz oylabayt. oylamayt. düşünməz. **-**tox bala, eçtəməni oylabayt. (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).

oylan **-aytmadan oylan**. (danışmadan düşün).

-**ilkin oylan**, sonra toylan. (əvvəl düşün, sonra toya, yığvaya qarış).

oylan düşün. -**boylanmadan, oylan**.

oylanc məşquliyyət. sərgərmi.

-**əğlənc oylanc**: təfrih sərgərmi. istirahət məşquliyyət.

oylanıb -**oylanıb oyalanmaq**: düşünüb axdarmaq. fikro təfəhhüs edmək.

oylanıb -**oylanıb dolğanmaq**: duşünüb dolanmaq.

oylanın düşünün. fikirləşin. -**oylanın** bu sözlərə.

oylanın -**oylanın kəsinə varın**: düşünün qərara gəlin.

oylanqan **oylanğan**. fikirləşən. göz önündə tutan. ləhaz edən. mülahizə edən.

oylanmaq **1**. aldırmaq. **1**. düşünmək. -baş amanın **oylanmaq**: öz sağlığın düşünmək. **1**. fikirləşmək. -**oylan danış**: fikirləş danış. -**oylanmadan**: fikirləşmədən.**.** **-oylanıb öylənmək**: düşünüb keçinmək **(**çağın sürmək. məşqul olmaq**)**.

oylanmaq -**toylanıb oylanmaq:** yığışıb düşünmək, fikirləşmək.

oylanmazın filbədahə.

oylansan **-ön oylansan hər işdən**, ökünməzsin heç işdən. (hər işdən ön oylansan, heç işdən peşman olmazsın).

oylapqa **öyləpgə**. düşünməyə. fikirləşməyə. -**öyləpgə** nərsələrim var.

oylar düşunər. -acından qarnı gurlar, **başında nələr oylar**.

oylaş -**oylaş oyğaş**: təhqiq o təfəhhos.

oylaşıq məşvərət.

oylaşmaq itişarə edmək. məşvərət edmək. məsləhətləşmək. fikirləşmək. -**oylaşıb soylaşmaq**: düşünüm dərinləşmək. təəmmüq edmək. -**oylaşıb saylaşmaq**: düşünüb

məsləhətləşmək..
-kiminlə **uğraşdığın**, **oylaşdığın** bilməyən poxa düşür.

oylatmaq düşündürmək. fikirlətmək. fikirləşdirmək. fikrə salmaq.

oylatmaq savalıtmaq. səsə qoymaq. rə'yə qoymaq.

oylu fikirli. -**yaman oylu, uğralmaz**. pis oylu doğralmaz, doğru yola gedməz, haqqa ulaşmaz. körü (kötü. xərab.) içlidən, uğur (yaxcılıq) güdülməz.

oylu **-qara oylu:** qara fikirli. çöpsül. qaramsar. pesimis. bədbin.

oylu -**oylu qoylu**: tədbirli təqdirli.

oyluq **1**. qeyb.**1.**balaq. yamaq. hördək.

oyluq **1**. oy, oğ, oyuq, oğuq yer. çökətlik. çuxutluq. çuxurluq. oyçaqlıq. alçaqlıq. pəslik. **1**. yapınca. çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyim.

oyluq -**oyluq qoyluq**: tədbir təqdir.

oyluq **oymıq. ovmıq.yüksük.yüksük. üslük. üsgük. 1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

oylum tulum. həcm.

oylun **-**boylun boylun dağları, **oylun oylun yolları**, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

oyma -**çəlik qələmlə yapılan oyma süs:** qazı. çitik. həgg.

oyma -**oyma qələmi**: qazac.

oymaçılıq həkkakçılıq.

oymaq **1**. soxmaq. -gözün qarqa **soxmuş**: oymuş. **1**. əşirə. tayfa.

oymaq çoğurmaq. çonqurmaq. çunğurmaq. -qarqa, qarqa gözün **çoğurmaz**. (**çoğurmaz**: oymaz. kor edməz).

oymaq kələr. çadır.

oymaq üsgük. iğnə ilə tikişdə taxılan barmaqlıq.

oyman dalman. dalğun. əfkarlı. əndişəli. müztərib.

oymaz **1.aymaz**.**1**çoğurmaz. kor edməz.**-**qarqa, qarqa gözün çoğurmaz.

oymaz aymaz.

oymaz aymaz. mulahizəsiz.

oymazlıq aymazlıq. mulahizəsizlik.

oymıq **ovmıq**. toxunu. tikini (toxunmuş, tikilmiş olan).

oymıq **oyluq. ovmıq.yüksük.yüksük. üslük. üsgük. 1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

oyn fərz

oynab şuxluq. şuxluqla olunan nərsə.

oynab -gülməgə tələsmə. -**ilki baş oynab güləsi**, sonku tutar çiləsin. (çiləsin: əzasın)

oynab -qutqay olub **oynab gülün**.

oynaç şuxluq. mırt. mizah.

oynaçmaq şuxluq edmək. mırtlaşmaq. mizah edmək.

oynaq -**çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq:** cuvalaq. cüvallahı.

oynaq **oynağ**. dolaşma. gəzişmə. məşquliyyət. -balam sənin bir oynağın yoxdur. -ona bir **oynağ** tap başı qarışsın. -**oynağanı** bir iş görmək. -**oynağanı** kitab oxumaq. -**oynağanı** bazara çıxmaq..
-onun çağalıqdan (uşaqlıqdan) **oynağı** çalqı olubdur.

oynaqan -**oynağan ayı**: ayı. balaban.

oynaqan **oynağan**. qımıldayan. köçək.

oynaqani **oynağani**. dolaşma, gəzişmə üçün. məşquliyyət üçün. -**oynağanı** bir iş görmək. -**oynağanı** kitab oxumaq. -**oynağanı** bazara çıxmaq.

oynaqlamaq oynamaq. əsirmək. əsğirmək.

oynalan oyun uçun ayrələn alan. oyun yeri.

oynalatmaq çöndələtmək. kələgətmək. kələk gəlmək. dəğəl edmək.

oynama -ölüm kəndiriylə **oynama**.

oynamac **oyunbaz**. kələkbaz. çöntələk. çöndələk.

oynamaq **1**. burğmaq. bükmək. büküymək. rəqs edmək. dans edmək. **1**. burutmaq. -görək kim kimi **burutar**. -ayı **burutmaq**. **1**. oynaqlamaq. əsirmək. əsğirmək. **1**. sallanmaq. qımıldanmaq. **1**. bükünmək. (bel buxunu, əl ayağı, qolu bükmək, qırıtmaq). rəqs, dans edmək.

oynamaq 1. təzahür edmək. **1.** dartmaq**.** -**top dartmaq**.

-**qaçıb oynamaq:** oynaşmaq. çapqılaşmaq.

oynamaq **-çalqı ilə oynamaq:** çevrəylə uyuşmaq.
-qoz oynamaq: əlindən gələni, çıxarnı, var gücün işlətmək.
-qoz qoz oynamaq: **qoz qozlamaq**: girdəkan oynamaq.
-**börk oynamaq**: börk edmək. oyun çıxarmaq. oyun oynamaq. oyun yapmaq.
-**oyun oynamaq**. oyun çıxarmaq. oyun yapmaq. börk oynamaq. börk edmək.

oynamaq rəftar edmək. -onla belə **oynamaq** olmaz: onla belə rəftar edmək olmaz.

oynamaq səyirmək < səğirmək. səkirmək. atılıb düşmək. hopbanıb düşmək.

oynamaz -könül qalırsa qırqın, **qaş oynamaz**, ayağ gedməz, baş gedməz. (**qırqın**: küsük. küsgün). (dos kişilər ara, hər nədən öncə, könül alma ilkin önəm daşır. al dosduvun könlünü, düşman könlü partlasın).

oynar dəğişər. -izək izəyə tüş gəlsə, **evrən yerindən oynar**. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər).

oynar -duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, **uğur oynar dan atar.**

oynar -sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, **saz oynar**, can bağışlar ellərə.

oynaş qırığ. -**qırığna** güvənib ərsiz qalmaq.

oynaşa **-**dosda uyan çöldə qaldı, **oynaşa guman evsiz**. (**guman**: gumanı gedən).

oynaşa -**oynaşa güvənən**, ərsiz qalar.

oynaşan oyunçu aktor.

oynaşmaq qaçıb oynamaq. çapqılaşmaq.

oynaşmaq mırtlaşmaq. şuxluq edmək. -odla **oynaşma**.

oynaşmaq oyun çıxarmaq. oyun görkəzmək. aktorluq edmək.

oynatar **-**çöldə gəzən tülkü tazı görməsə, **quyruq oynadar**, qurdu tanımaz.

oynatqı qolçaq. qurcağ. (aləti dəsd). -sən bu boluşunla, özüvü bir **oynatqıya** çevrisin. (**boluşunla**: vəziyyətinlə). -mən sənin **oynatqın** deyiləm ki.

oynatmaq aynatmaq. burçamaq. -dilivi **aynatma**, düz danış.

oynatmaq -**götün oynatmaq**: **böksəsin bükmək**: böksəmək..
-**döşlərin oynatmaq**: öksətmək.

oynatmaq iki yana yanpalama. çalxamaq> çayqamaq. yalxamaq. təpərcələtmək. dəpərcələtmək.

oynatmaq sallamaq. qımıldatmaq.

oynatmalı oynavac. oyunçaq. əsbabbazi. çağaların əğlənc oylancı üçün yasanan oynatmalı (quçaq, qolçaq).

oynavac oyunçaq. oynatmalı. əsbabbazi. çağaların əğlənc oylancı üçün yasanan oynatmalı (quçaq, qolçaq).

oynu fikri. -**oynu yaman**: pis oylu. kötü fikirli..
-dəvənin boynu yaman, yamanın **oynu yaman**.

oynu rol. nəqş.

oynu tamaşa. nəmayiş. numayiş. tiatr. tiyatr.

oynuq göz kasası.

oynun **-oynun sonu** uruşa bar. (**oyun**: şaka. şuxluq).

oynur **-**aşq yaşanır, hər kəs bacardığın oynur.

oynur **-**oynur utur, gürşür yıxır. (**gürşür**: güräşür).

oynur **oytur**. rol, nəqş oynuyan. aktor. hünərpişə.

oynuş məzəli.

oynutan tamaşanı aparan.

oynutmaq fərz edmək

oyratmaq düşündürmək.

oyrunmaq oyanmaq. oyurtmaq. ayılmaq. ayğınmaq.

oysa qussə. düşüncə. qayğı. girifdarlıq.
-on il dözdüm, **oysa** bir gün belə, canım verdim ona, **oysa** yanın qıymadı, dünyanı atdım ol üçün, **oysa** atdı məni, dünya üçün.

oysaq **oysak. oysuk.** alnağ. ağnaq. xiyal. vəhm.

oysalı qussəli. düşüncəli. qayğılı. girifdar.

oysalı qussəli. tuxsalı. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). büksəli. munğlu. darqın. mə'yus.

oysan **1**.fikir xiyal. **1**. yaddaşt. hafizə. **1**.sanağuş. sanğış. zehniyyət. mentalitet. **1**. fikir xiyal.

oysan fikir xiyal.

oysan **-oysan, dillə tapar can!. (oysan**: fikir xiyal).

oysana təxəyyüli. xiyali. -**oysana bilimlər**: təxəyyüli elimlər.

oysanasız -arutasız, gülüşçül, **oysanasız, uyuşçul**. (həyasız olan çox gülər, qayqısız olan çox uyur).

oysanımda fikir xiyalımda. -o yolçuluq oysanımda, sanağımda qaba izlər qaldırdı. (**sanağımda**: zehnyyətimdə).(**qaldırmaq**: bıraxmaq. qoymaq).

oysanma fikr edmə. -**oysanma ki** fikr edmə ki.

oysuq **oysuk. oysak.** alnağ. ağnaq. xiyal. vəhm.

oyta əfkar.

oyta **oyda** .-**oyda nəsən,** dildə ol!. (oyunda nəsən dildə ol!). (**oyda**: fikrində).

oytaq **1**. (# **qoytaq**: dikə. birnəmə qalxıq). dayaz. birnəmə (biraz) oyaq, çökət yer. -**oytaq** olsa su alar, **qoytaq** olsa, su **dalar. (dalar:** dal itər. yırtar). (bu söz kişini oldağa, ortama uyğun davranmağa çağırır). **1**. **oytalı.** əfkarlı.

oytalamaq **oydalamaq**. təbliğ edmək.

oytalı **oytaq.** əfkarlı.

oytanmaq düşünmək. fikirləşmək.

oytaslamaq fikir qurmaq.

oytaş həmfikir.

oytaş **oydaş**. **dilgəş**. diləyi bir olan. (həmrə'y. həmbəstə). həmfikir.

oytaş **oydaş.** sandaş. həmrə'y

oytaşıqmaq **oydaşıqmaq**. bir düşüncəyə yetişmək. həmfikir olmaq.

oytaşınmaq **oydaşınmaq**. düşüncəsin dəğişmək.

oytaşıtmaq **oydaşıtmaq**. oysatmaq. bir düşüncə dışarı yaymaq. təbliğ edmək.

oytaşlıq **oydaşlıq**. (həmfikirlik. həmrə'ylik).

oytaşmaq **oydaşmaq**. oybir olmaq. həmfikr olmaq.

oytu (**oylu**).oy, fikir yiyəsi. -belə **oytu** belə **uydu**.

oytuq **1**. əqidə. e'tiqad. idə. məram. **1**. zehniyyət.

oytuq **1**.çuxanaq. çuxur. çuxura batmış. -onun **çuxanaq** gözləri. **1**.oybir. müttəhidülfikr.

oytuqlanmaq oy birliyinə çatmaq. həmfikrləşmək**.**

oytuqlu əqidəli.

oytuqlu oy birliyi olan.

oytuqmaq əqidəsi olmaq.

oytul **oytul**!. bilin!. aqah olun!.

oytular **oydular**: sökdülər. -**qıyma-qıyma oydular**.

oytun düşundürücü..

-**oytun aytın**: mütəfəggiri roşənfikr.

oytun fikir dayirəsi.

oytun məfkurə.

oytur oynur. rol, nəqş oynuyan. aktor. hünərpişə.

oytüşünmək **oydüşünmək**. oydüşünmək. tədbir tökmək, qılmaq.

oyu düşüncəsi. -evi pozuq onqalır, **oyu pozuq onqalmaz.**

oyu fikir. -geng çonğ **oyu** iyəsi: vəsi' dərin fikir

oyuc qəcet.

oyuc ləcuc. simic.

oyuc **oğuc**. kalaz. qıssa. -**oğuc** tüklü kürk.

oyuq (< **oy**: fikir. xiyal). xiyalat. ovham. kölgə.
-**oyuğ. -**bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, **oyuğ görüb evin yıxar**.
(**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək).
(geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

oyuq **1**. **buruğ**. **pırob**. geyimi tikmədən öncə, kökləyib, əğnə taxıb az çoxun yoxlama işi. **1**. kövüs. dəlik. **1**. qolçaq. -alla ayı tutulur, gücün **oyuq** (qolçaq) tutulmaz. **1**. xətər. **1**.kənik..

-**kiçik oyuq**, **dəlik**: açaz. açquç..

-**kiçik kovuq**, **oyuq**: kovdan..

-**oyuq oyuq edmək**: kovdalamaq..

-**oyuq toyuq**: qazıq qozuq.**.**

-oy oyuq: **oy sanığ**: fikir xiyal.

oyuq **1**.boş. puç. kaos. -**oyuq** oyular: **oyuq** düşlər : **oyuq** fikirlər: -**oyuq** yaşam: boş yaşam. -**oyuqluğda** yaşamaq, başın boşqa qalamaq. (**boşqa: boşluğa**: puhluğa). **1**.

gədik. (kərtik). çarıq. yarıq. -**gədik tutmaq**: yarıq tutmaq. -**gədik açmaq**: -gədikçi: fürsəttəlb. -**gədikli**: çarıqlı. yarıqlı. -**gədik gədik**: oyuq oyuq.

oyuq -küldən təpə, **qardan oyuq olmaz**.

oyuq oy. qazıq. çuxur. kəvər. (**uçqur: kəmər**: çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası).

-toprağda oluşan oyuq dərik, cırıq şırıq. (yırantı. cırantı).

oyuq oyur. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**.**

oyuqsuzun **oyuğsuzun**. bilincsizcə. yarığsızın. tanığsızın. naaqahanə.

oyul **1**. teori. -**oyul qoyul**: teori pıratik. **1**. zehni.

oyular fikirlər. nəzərlər. -bu konuya dəgişli, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

oyulçaq **oyulçağ**. fikri məşquliyyət.

oyulqa təsəvvür.

oyulqamaq alqılamaq. təsəvvür edmək. dəryaft edmək.

oyulmaq kovanmaq: qazılmaq.

oyulmaz yıxılmaz. alınmaz. -qala, itib batıb **dumanda**. (**duman**. tuban).

oyum **1**. təfəkkür. əndişə.

oyum qan. tut. həcm. -**tutuna** görə. **qanıba** görə. oymun görə.

oyumsuz **1**. **olumsuz**. sağlamsız. dayanıqsız. qoyusuz. qanıtsız. yapınsız. əsassız. -**olumsuz** söz danışma. -**olumsuz** qanıtlar verdilər. **1**. təfəkkürsüz.

oyun **1**. bası. zahir sazlıq. **1**. dolan. dolap. hilə. düzən. **1**. oyunçaq. iləğə. ələğə. **1**. **öğün**. dövrə. dövr. dövür. qərn. əsr. **1**. büküv (bel buxunu, əl ayağı, qolu bükmək, qırıtmaq). rəqs. dans. **1**. gülünc. -bodun boynu yoğun olar, ona girən oyun olar.. -qaramanın qoyunu, çıxar bir gün **oyunu**. **(**qaramanın qoyu, çıxar bir gün **oyu (**kələyi**)**.. -**doqquz daş oyunu**: dokurçun.

oyun **1.**sapalaq. buruq. kələk. **-tülkünü min bir sapalağı var**, ən güclüsü görünməzlik. **1**.çalım. duruğ. əda. ətvar. jest. **1**.numayiş. **1**.piyes. **1**.qumar. qurqu. -**oyun tutmaq**: qumar oynamaq. **1**. şaka. şuxluq.-(futbolda) **oyun**, aldatıcı davranış: çalım. buruq.
-davar yığma yığraşu, **oyun qılma qarğaşu**, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**
-oyun tutmaq: yüngülsəmək. önəmsəməmək. -bu işləri **oyun tutma**.
-**oyun** çıxarmaq. **oyun** oynamaq. **oyun** yapmaq. börk oynamaq. börk edmək.

oyun -**aban düşmə toruna**, oyun var çulqamış toyuna. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!)..
-**qılıcla oyun**, qurdla qoyun olmaz..
-**pişiyə oyun**, siçana ölüm.

oyun fərzi

oyun fikirin. -bu **oyundan daşın**: fikrivi dəğiş. -**oyun nədir**: fikirin nədir**..**
-düzməcələr hilə oyun.

oyun **-oyun çıxarmaq: oyun görkəzmək:** oynaşmaq. aktorluq edmək.

oyun təzahür.
-**oyun aylası:** uçqur. kəmər. çuxurun, kəvərin çevrəsi.

oyuna -**kəndi oyuna qapılıb**, kürkünə büründü.

oyuna -**oyuna gəlməz**: ağlına gəlməz. ağlan gəlməz..
-**oyuna uyan**: fe'linə uyan-özgənin oyuna uyan:başqasının fe'linə uyan.

oyunbaz **oynamac.** kələkbaz. çöntələk. çöndələk.

oyunbazçılıqtır alayqançılıqdır **.-yaşam alayqançılıqdır** (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax.

oyunc alət. aləti dəst. -mən onun **oyuncu** olamam.

oyuncaq mələbə.

oyunça məsxərə. məzhəkə.

oyunçaq **1**. əğləncə. **1**. məzhəkə.

oyunçaq oynavac. oynatmalı. əsbabbazi. çağaların əğlənc oylancı üçün yasanan oynatmalı (quçaq, qolçaq).

oyunçaq **oyuncağ**. **1**. oyun. iləğə. ələğə. **1**. qolçaq. qurçaq. mələbə.

oyunçaq **-**oyunçu hər nəyi oyunçaq tutar, onu itirər başqasın tutar. qayındı ki, oyunuda doğruya tutar. (**qayındı ki**: ciddi kişidi ki)**.**
-ay çevrəyə oyunçaq, könüldə baş doluncaq. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).

oyunçaqı **oyunçağı.** qolçağı. **-**qolçomaq bir əlin çomağı, bir əlin qolçağı olur. (**qolçomaq**: quldur. lotu) (**çomağı**: basqı aracı).

oyunçu büküyçü. rəqqas**..**
-oyundan birinci sırada oynayan oyunçu: alqar.

oyunçu oynaşan. aktor.

oyunçu oyun qılan. təzahür edən.

oyunçu **-**oyunçu hər nəyi oyunçaq tutar, onu itirər başqasın tutar. qayındı ki, oyunuda doğruya tutar. (**qayındı ki**: ciddi kişidi ki)**.**

oyunev oyun evi. tiyatr.

oyunqan müdrik. -**ayınqan oyunqan**: aqil müdrik.

oyunmaq avınmaq. oğunmaq.

oyunmaq nərsiyə qapılıb düşünmək. düşüncəyə qapılmaq.

oyuntan **-əli saxla oyundan**, qurdu saxla qoyundan (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz)**.**

oyuntan **oyundan.** şuxluğdan.**-oyundan** savaş çıxar. (

oyunu -**çevrənin eşi oyunu**, sandan eşər, sandan deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan))..
-**beşdaş oyunu:** qırıçov. qıtım. qırım.

oyunu **-top** oyunu: **pöggü** oyunu. (pökmək: şişmək) (**pöggü** < **pökmək**: **köpmək:** şişmək).

oyunun -**görün çoğunun oyunun**, üzər çoxunun boyunun, nə ərənlər yer qoyunun, qucdu deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

oyur oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**.**

oyurmaq (oyurtmaq) oylandırmaq. oya, fikrə salmaq. fikirləşdirmək.

oyurmaq nərsəni qapıb, ələ alıb düşünmək. düşüncəni qapıb incələmək.

oyurmaq uğraşmaq. eşələnmək.

oyurtmaq oyanmaq. oyrunmaq. ayılmaq. ayğınmaq.

oyut **1**. fərz. **(**oyut, uyut, qoyut: fərz **(**qiyas**)**, istiqra, istintac**)**. **1**.zehn.

oyutan huşdar verici. huşdar verən. e'lami xətər edən.

oyutçu məsləhətçi.

oyutmaq **1**. fərz etmək. -belə **oyaq** ki. **1**. **öğütmək**. bildirmək. aqah etmək. açıqlamaq. qəzavət etmək.

oyuz -hər çeşit **oyuz, həlqə**: qıstırqac.

oyuza **oyza**. -**oyza duyza quvat** (oyuza duyuza quvvət).

oyza **oyuza**. -**oyza duyza quvat** (oyuza duyuza quvvət).

oza qabaq. öncə. -ondan **oza** gördüm. -qalaq **(**kaşki**)** səni **oza** görsəydim.

ozalı **-ilkin ozalı:** əzəldən. -böylə yazılmamış **ilkin ozalı**: **əzəldən** böylə yazılmamış.

ozan -**ozan ozan**: uzun uzadı.

ozanlamaq **oğzanlamaq**. **ağzanlamaq**. çançanlamaq. çox danışmaq.

ozasan ucalarsan.-üstözingə dik qarasan, tozasan, sılağ qılsan, **asta asta ozasan**. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

ozat kamil. nərsənin təfərrüati. (# **özət**: güdə). -yazının **ozatıda**, **özəti** də verilmişdir.

ozmaq **1**. **uzmaq**. böyümək. ucalmaq. **1**. ötmək.

ozmaq osmaq. otmaq. ucmaq. ucalmaq. böyümək.

ozuq boyuq. uzun boylu.

öbeq **öbek**. ocağ. -**dil öbeyi**: dil ocağı.

öbeyi -**dil öbeyi**: dil ocağı.

öbəq **öbək**. bənzər nərsələrin toparı, qurupu.

öbəq **öbək**. **köbək**. **oba**. **opa**. **opaq**. **koba**. **koma**. kömə. obac. boğac. bölük. takım. quruh. qurup. dəsdə.

öbəqlənmək **öbəklənmək**. **öbləkinmək**. kömələnmək. kümələnmək. topaclanmaq. tomurcuqlanmaq.

öbələn **köbələn**. **kömələk**. **kümələk**. **1**. kündək. kündə. yoğur **(**xəmir**)** topacı. **1**. yumru. yuvar.

öbqələnmək **öbgələnmək**. şişmək.

öbləqinmək **öbləkinmək**. **öbəklənmək**. kömələnmək. kümələnmək. topaclanmaq. tomurcuqlanmaq.

öc **1**. hirs. öfgə. öpgə. **1**. mərc. şərt. **1**. higgə. kin**..**
-öc acısı: kindən duyulan ağrı..
-kor kin, öc: avar..
-**öc ötmək.** intiqam almaq. -**öc ötüşən, işə düşər..**
-öc tütmək: intiqama çağırmaq. **öc tütər**. intiqama çağırar..
-**öcü barlı**, **içi dartar kinlilər**: iti öclü, içi güdülü, çox qısqanc düşmanlar.

öc -**bizə gələn öc ötür:** düşmanlıq edir. acı danışır.
-**öc almaq:** ödəşmək. kin aramaq. intiqam almaq. kinətuzluq edmək.

öc öcük. qəhər.

öcçül öcürçil. yağıçıl. azıçıl. qırınçıl. düşmançıl.

öcə **-öcə uc qoyulmadan yayılar**. (**uc qoyulmadan**: son qoyulmazsa). (kin güdmək yaş bitirər, yaş itirər) (**yaş**: yaşamaq fürsət).

öcə -**öcə utulan**, öclə utulur. (**öcə** tutulan, öclə utulur).
-öcü qov, öclə qovul, **öcə tutulma**. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

öcəqtirmək **öcəkdirmək. öcükdürmək.** quşqurtmaq. öcü, kini artmaq.

öcənmək öpgənmək. (öfgələnmək. öpgələnmək). higgənmək. höggənmək. hirslənmək.

öcəöc (öcə öc). qısaqıs (qısa qıs). kəsəkəs (kəsə kəs). tayatay (taya tay). qisas. muqabilə bimisl.

öcəş **öcüş**. qisas.

öcəşmək **1**. hıncışmaq. öc, intiqam düşünmək. **1**. yarışmaq, məş bağlamaq.

öcəşmək **öcəşmək. öcükmək. öcüğüşmək.** öcü, kini artmaq.

öcət **1**. inad. -kütə **öcət**: çox inad. **1**. kinli. qanlı. -**öcət** savaş. -**öcət** yarış.

öcətin **öclü**. kinətin. kinli.

öclə -öcə utulan, **öclə utulur**. (öcə tutulan, **öclə utulur**).
-öcü qov, **öclə qovul**, öcə tutulma. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

öclü **öcük**. **1**.**öcətin**. kinətin. kinik. kinli. **1**. **öcüq**. higək. higgəli. kinik. kinli**..**
-öclü olan: öcü. öclü kimsə. düşman. -**öcü kəsilmək**: düşman biçilmək**..**
-bərk, sərt, öclü kinli olan: tutusuq.

öclü öcüklü. qəhərli.

öclü **öcürlü**. azılı. qırınlı. yağılı. düşmanlı.

öclüq **öclük**. **öcürlük**. azılıq. qırınlıq. yağılıq. yağuluq. düşmanlıq.

öcman **düşman**. öcüvçü. intiqamçı. qənim.

öcman düşman. yağı. yağu. dağu. cağu.

öcmanlıq düşmanlıq. kin. -mənə qarşı **öcmanlıq** göstərmə.

öctülərgə **öcdülərgə**. **öclülərgə**. yağılar, düşmanlar yönündən, əlində. -**öclülərgə** öldürüldü.

öcü **1**. **acı**. **1**. opaçi. hopaçi. **(abacı)**. **(**hop edən. utan**)**. cin. xortlaq. **1**. öclü olan. öclü kimsə. düşman. -**öcü kəsilmək**: düşman biçilmək.

öcü -harda ağlar ana var, **öcü, boynumun borcu**!.

öcü kini. -acun eldən dosd olmaz, **öcü qalsa**, dinc almaz.

öcü -**öcü, kini artmaq:** öcəşmək. öcükmək. öcüğüşmək.

öcü **ötü**. **ötüc**. **1**. **böcü**. **öcü böcü**. çorlu, zərərli qurd quşlara verilən gənəl ad. **1**. uşaqları qorxutma üçün qurulan kölgə yaratıq, xiyalı varlıq. quyu anası. qarı nənə. **qoxur**. öcü. quyu anası. umacı. qoquçu. qoxuçu. qoxaçı. uşaqları qorxutmaq üçün uydurulan, qorxu verici varlıq. **1**. **süycü**. **söycü**. dadlı şirin nənə. böyük nənə.

öcü -**öcü qov**, öclə qovul, öcə tutulma. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

öcüq **öcük**. **1**. qisas. **1**. **öclü**. kinik. kinli. higək. higgəli..
-**acıq öcüq:** hirs tos.

öcüq **öcük**. **ocuk**. (**evcik**. **öycük**. **oycuq**). hücrə. hücərə. -gövrədə yerləşən **öcüklər**.

öcüq **öcük.** öc. qəhər.

öcüqlü **öcüklü.** öclü. qəhərli.

öcüqmək **öcükmək**. kinlənmək. qəhərlənmək.

öcüqmək **öcükmək. öcəşmək. öcüğüşmək.** öcü, kini artmaq.

öcüqüşmək **öcüğüşmək. öcükmək. öcəşmək.** öcü, kini artmaq.

öcümək **öcüləmək**. düşmanlıq edmək. qoğutmaq. oğutmək. disginmək. səkinmək. iğrənmək. ikrah, nifrət edmək.

öcün acın. qənim. düşman. düşgün. -canıma malıma **acın** kəsildi. -ilan **acını**. -para **acını**.

öcün -ürəyinə dövmüş, **düşük öcün alacaq**, dar günün basırıb, aydın günə çatacaq. (**ürəyə dövmək**: niyyətlənmək).

öcünmək intiqam aramaq.

öcünmək kiginmək. öcü, kini oyanmaq. intiqam isi oyanmaq.

öcünü -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy

sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

öcür azı. yağı. qırın. düşman. -**kitrət güdmək, qoğmaq**: kin, öc bəsləmək, kökləmək.

öcür ədavət. -**acır öcür** : şəfqət ədavət.

öcür **-öcür dikə** gərək daşlanasan. (**dikə**: məğrur). (öylə əksik qurranın başına gərəkdir addanasan).

öcürçil öcçül. yağıçıl. azıçıl. qırınçıl. düşmançıl.

öcürlü **öclü**. azılı. qırınlı. yağılı. düşmanlı.

öcürlük **öclük**. azılıq. qırınlıq. yağılıq. yağuluq. düşmanlıq.

öcüş **1**. **öcəş**. qisas. **1**. **ötüş**. pis düşüncəli olan.

öcüşmək **ötüşmək**. **ütüşmək**. oduşmaq. odaşmaq. birbirinə qızmaq.

öcüşməqi -dalışmaqla dalaşmağı, **düşünməkə öcüşməgi** dəng tutma. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

öcüştürmək **öcüşdürmək**. **ötüşdürmək**. **ütüşdürtmək**. oduşdurmaq. odaşdurmaq. qızışdırmaq.

öcüt cani. cinayətkar. qatil.

öcüv **1**. intiqam. **1**. covur. covr. sıtaq. siytəm (< **sıxmaq**). sitəm. zülm.

öcüvçü intiqamçı. qənim. öcman. düşman.

öçət (uçutmaq. köçütmək).(bildiyin, yadına düşdüyün. yazıb ötmə işi). gözütüş. yaddaşt.

öçətmək (uçutmaq. köçütmək). yaddaşt götürmək.

öçmək **uçmaq**. sönmək.

öçün xamuş. sakit. aram.

öçüş **uçuş**.

öçüt (uçutmaq. köçütmək). raport. quzariş.

öçütçü (uçutmaq. köçütmək). raport çu. quzarişçi.

öçütləmək (uçutmaq. köçütmək). raport, quzariş yazıb göndərmək.

öçütmək (uçutmaq. köçütmək). raport, quzariş yazmaq.

öfqə köz..
-**öfgə topuğa çıxmaq**: öfgə başa çıxmaq: ötgəli, aşırı qızmaq.

öfqə **öfgə**. **1**. **öpgə**. öc. hirs. **1**. tirs. hirs. (< **dirişmək**). qızqınlıq. itsilik. -**tirs tors**.

öfqələnmək **öfgələnmək**. qayıqmaq. pərtmək. pərt olmaq. hirslənmək.

öfqəli **öfgəli**. **1**.közün. küygələk. sınırlı. əsəbi. -söz dinləməz **küygələk** biri. **1**.yalmanaq. hirsli. qəzəbli.

öfqəli **öfkəli.** acan. acığan. qəzəbli. fəna.

öq **ök**. of. uf.

öqcə **ökcə. kökcə**. daban.

öqey **ögey**. **öskə**.

öqə **gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. (**kətira**). -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

öqə **öğə**. **1**. parça. cüz'. -bir **öğə** əkmək. **1**. **ökə**. ağıl kanı. bigili, sınavlı ağ saqqal. **1**. ürə. tuxum. **1**. tökə. döğə. qoğa. cüz'. ünsür. element.

öqə **öğə**. **ova**. **oğa**. **{ovaq**. < **oğaq** (< **oğ**. **öğ**). (**oğuq**: ovuq: **1**.xırda. **1**.nütfə. 2.nəsl).}.oğluq. oğlu. zadə.

öqəq öğək. çox içtən. səmimi.

öqəqir **ögəgir** (öggə ağrı). sill.

öqələq **öğələk**. övələk. əvələk. kəvələk. xəşəl. xaşal.

öqəm **ökəm. ökkəm.** ciyərim. əzizim.

öqəmək **ögəmək**. **ögürmək**. qaytarmaq. ürəyi bulanmaq.

öqən **öğən**. **ön**. **önən**. **önğən**. **iləri**. (**lər** <> **rəl**). **irəli**. qabağ. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.

öqənmənin **-düşünmək, öğrənmənin anasıdır.**

öqərmək **öğərmək**. **öğərtmək**. **1**. öğrətmək. örgətmək. sınatmaq. oluşdurmaq. doğrutmaq. yarıtmaq. tərbiyət edmək. **1**. uslamaq. uslandırtmaq. ağıllatmaq. ağıl qoymaq. **1**. doğurtmaq. **1**. **önərmək**. **önğərmək**. sürləmək. iləri sürmək.

öqətmək **ögətmək**. **ögürtmək**. qaytartmaq. ürəyi bulandırtmaq.

öqi **ögi**. ürək bulanma.

öqqə **ökgə**. **öfgə**. hirs.

öqqə **öggə**. **ökpən.** ağciyər. -**öggə kəsəli.** ökpənsızı. ağciyər xəsdəliyi.

öqqələmək **öğkələmək. oğkalamaq. hövkələmək**. -qız əlində **hövkələdiyi** kağızı üzünə sıxıb ağlayırdı.

öqqəm **ökkəm. ökəm.** ciyərim. əzizim.

öqqən **öğgən. örgən**.-daşa söykən, **başla öğrən**. (hər işdə bilik, yaraq gərəkir).

öqqəsintən **-ökgəsindən səs çıxartmaq**: höggüldəmək. higgildəmək.

öqqüt **öğgüt**. nəsihət.

öqqütmək **öğgütmək**. nəsihət edmək.

öqlaqu **öğlağu**. öğlə çağı. öğlə gözü. öğlə vaxdı.

öqlə **-**qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

öqlə -**öğlə düşsə** gün durmaz. {gün yağuru günortaya dəkdir. (**yağuru**: bərəkəti)}.

öqlə -**öğlə keçni:** öğlə keçəndən son. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).

öqlə -**öğlə sonrası**: günaltı..
-**öğlə sonrası** şifti. -**günaltı** işləmək**.**

öqlə **öğlə. öylə**. gün orta.

öqlə öylə. özlə. tüş. tuş. günorta.

öqləq **öğlək**. aciz.

öqlənmək **öğlənmək. 1**. kişi arvad ğalmaq. (**ərlənmək**: arvad ərə gedmək) **1**. **öğünmək**. sevinmək. süvənmək. küvənmək.

öqlətən -ertirdən günortaya dək, **öğlədən axşama dək aralıq**: salqın. altı saatlıq ara. gündüzün ikidən biri. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

öqlətən -**öğlədən sonra, saat üçə dək olan ara**qoyun. qoni.

öqlü **öğlü**. **öklü**. ağıllı. zəki.

öqnü -**düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü:** düş ötü.

öqnüşmək **öknüşmək**. **ökünüşmək**. **öküncmək**. **ökünmək**. təəssüf edmək. mütəəssif olmaq. -o bu işdən çox **öknüşdü**: mütəəssif oldu.

öqnütmək **öğnütmək**. **onğşatmaq**. doğanlatmaq. irşad, tərbiyə edmək.

öqpən **ökpən. öggə**. ağciyər.

öqpənsızı **ökpənsızı**. öggə kəsəli. ağciyər xəsdəliyi.

öqrəq **öğrək**. sorağ. dərs.

öqrən **öğrən.** bil!. bilə! ("**bil**"in vurqulu biçimi). tanış. -bilik **bilə**, sondan dilə. -onun için **bilə**: onun iç üzün öğrən.

öqrən **öğrən**. -doslğun dilin bil, **düşmanın dilin öğrən**.

öqrən **öğrən**. **örgən**. **öğgən.** bilgilən. -işin eşin bilgilən! -daşa söykən, **başla öğrən**. (hər işdə bilik, yaraq gərəkir).

öqrən **öğrən**. tanış. bilən. -**bilik bilən**, sondan dilən.

öqrən **öğrün**. **öğrən**. evrən. (çevirmək. çöğürmək). (fırlanan). fələk.

öqrənci **öğrənci**. **1**.(oxuvçu. danişcu).**1**.əknən (əkinən). **1**.qolca. şayırd. əlaltı işləyən, öğrənən. **1**.şayırd. sormaqçı.

öqrənciyə **öğrənciyə.** -öğrətciyə duyğurluq, **öğrənciyə uyğurluq**. (öğrətməndə duyarlıq, məsuliyyət hissi, öğrənciyə eşitmə, sözə baxma tutqusu gərəkir, olmalıdır). (**uyğurluq:** ədəb. mə'rifət). (**tutqusu**: qabiliyyəti).

öqrənən -**qazanmağa öğrənən**, itirməyə necə dözsün.

öqrənən **öğrənən**. oxuyan. şayırd. məhəssil. **(oxutan**: öğrətən. məəllim).

öqrənər -**bilgin öğrənər**, hovan öğrədər. (**hovan**: axmaq) .

öqrənib **öğrənib**. -**qazanmağa öğrənib**, itirməyə necə dözsün.

öqrənibən **öğrənibən. -**bilməzidim boşlamağı boşanmağı, düşdü duvağ, **öğrənibən boş almağı**. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**

öqrəniş **-iş öğrəniş:** türkəniş**.** iş öğrəniş dövrü.

öqrəniş **öğrəniş**. **1**.eğiniş. sorğaş. **1**.eytiş. amuziş.

öqrəniş **öğrəniş**. tə'lim alma. -ışıqdan ev, **öğrəniş bizdən**, öğrətiş sizdən. (tapmaca) (oxul. **oxuvçu**. oxutçu).

öqrənişi -**yönətşinin öğrənişi**: önətşinin öğrənməsi. hidayətinin öğrənməsi.

öqrənmə -**bilim öğrənmə:** bilim alış. kəsbi daniş.

öqrənmə -**öğrənmə alcaşı**, **qabiliyyəti**: qaspır (< **qabsamaq**).

öqrənmək **öğrənmək. 1**. alnışmaq. alışmaq. əzbərləmək. **1**. avulqamaq **(**< **av)**. öğrənmək. əzbərləmək. **1**. əkdəlmək. əkdənmək. tərbiyət olmaq, almaq. baraşınmaq. pərvəriş tapmaq. -çalış bilik **əkdən**. **1**.alqınmaq. mənimsənmək. yadalınmaq.**1**.sorulqamaq sorub içəri almaq.

öqrənmək **öğrənmək.** bilmək. bilənmək. bəlinmək. -məndə öz işimi **bəlindim**. -yenicə gəlin, yerivi bəlin. (tanı).

öqrənmək **öğrənmək.** pişirünmək. başarmaq.kəmalə ərmək.

öqrənməmişik **-tapmaq öğrənməmişik**, ancağu itrmək bilirik!. (**tapmaq**: qazanmaq. mənimsəmək. yığmaq).

öqrənməsi -**önətşinin öğrənməsi**: yönətşinin öğrənişi. hidayətinin öğrənməsi.

öqrəş **öğrəş. -**dosda qıymamağı, yağuya **qıymağı öğrəş**!. (**qıymamağı**: acımağı). (**yağuya**: düşmana) (**qıymağı**: acımamağı).

öqrəşən **-çoxa öğrəşən**, aza dayanmaz. (qazanı görən, boşqaba qanmaz.)**.**

öqrəşən **-qızdırmağa öğrəşən**, ölümə yürür.

öqrəşənmədi **öğrəşənmədi.** yurtanmadı. alışanmadı.

öqrəşər **-**qoduq ulu babasından **pox yeməyi öğrəşər**.

öqrəşər **öğrəşər.-göz gördükcə öğrəşər**, görmədikcə döngəşər**.**
-dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər. döngəşər. danğaşar. üzü dönər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər.**

öqrəşər -**yaş öğrəşər**, qarı durqaşar (muqavimət edər).

öqrəşiq **öğrəşik**. aşqın (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. bir işdə mahir. haziq. xibrə. usda. çəpər. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**.

öqrəşilən **-alışılan, öğrəşilən nərsə**: tutuğ (> **düdük**). alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. avunc. avıncığ. avuncuğ. avınc.

öqrəşilir -unutmaq öğrədilmir, öğrəşilir!.

öqrəşilmiş -**öğrəşilmiş durum**. yurta.

öqrəşilmiş **öğrəşilmiş**. əsgi. bayağı.qədimi. (moddan düşmüş). -**bayağı** geyim.

öqrəşir **-bülbüllə gəzən ötmək öğrəşir**, qarqayla gəzən otlamaq.

öqrəşir -itirmişsə qoca ellər öz dilin, **çaşırlığa, qolayına öğrəşir**. çaşırlığa: başqalışa. özgərişə. azqınlığa).

öqrəşmə -**öğrəşmə qabiliyyəti**: götürüm.

öqrəşmək **öğrəşmək. 1**. aldışmaq. adət edmək. -alağların **aldışmağı** çox çəkmir, ayrışmağı üzücü. (**alağların**: tüstüklərin (siqar. tiryək. uyuşdurucu nəsnələr) (üzücü: uzun sürüb bıqdıran). -tez alışıb **aldışdıq**, çox çəkmədən ayrışdıq. -**aldışmışıq** yalana, kimsə qalmır amana. (**amana qalmaq**: qornuqmaq. məhfuz qalmaq). -əli işə **aldışmır** : əli işə öğrəşmir. -bu aldışma, bu ayrışma, götrər səni yaşam sonuna. -aldışma hər gələn gözələ. -bu aldış, bu ayrış. **1**. avunmaq**.** alunmaq. alınmaq. avunc, üns, ülfət, xuy tutmaq. **1**. əmsirmək. öğsərmək. eysərmək.

öqrəşmək **öğrəşmək**. **1**. aşılmaq. alışmaq. adət edmək. -**aşılmasa** əlin işivə, çətin gələ çörək dişivə. **1**. bağrışmaq. **1**. sorağmaq. dərs almaq. bilgişmək. **1**. soramaq.

əmzinmək. **1**. unsunmaq. (bir nərsiyə, intibaq tapmaq, xuy tutmaq)..
-**iş öğrəşmək**: aşılaşmaq.

öqrəşmək **öğrəşmək**. **1**. bəlləmək. əzbərləmək. -dinləyib **bəlləmək**. **1**. mənismək.

öqrəşmək **öğrəşmək. 1.**avınmaq. xuy tutmaq. adət edmək. -ona **avınma** çox sürər. -**avınmadan** dəğişən acun. -**əsgik avın**: **ötavın**: ənənə. rəsm rusum. qədim adət, aşın. **1.**yutraşmaq. -**yutraşmadı**: öğrəşəmədi.

öqrəşmək **öğrəşmək.** bəlinmək. bəlləyinə vermək. əzbərləmək. **-**kora beyin çox çətin **bəlinə**: öğrəşə.

öqrəşmək **öğrəşmək**. qatnaşmaq. dözmək. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -qında olsa bu ortama **qatnaşdı**. (**qın**: çətin).

öqrəşmək **öğrəşmək.** sorağlamaq. dərs almaq.

öqrəşmək soraşmaq. -doslarından **soraş.**

öqrəşməklə -gec ertiyə sığmayır, **öğrəşməklə yaxcılıq**. (öğrənməklə yaxşılıq, ertini yox, gecini yox. (öğrənişlə yaxşılıq, ertə gecin sayılmaz).

öqrəşməyə **öğrəşməyə.** könüküşgə.

öqrəşməyə **öğrəşməyə**. -öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur).

öqrəşməyən **öğrəşməyən**. mənismeyən.

öqrəşməz **öğrəşməz.** -quru ağac əğrilməz, **qoca öküz öğrəşməz**.

öqrəşmir **öğrəşmir**. aldışmır. -əli işə **aldışmır** : əli işə öğrəşmir.

öqrəşmiş **öğrəşmiş.** alada. (alınmış). alışıq. adət kərdə.

öqrəşsin **-**bilən öğrətsin, **bilməqən öğrəşsin**.

öqrəşti **öğrəşdi.** qatnaşdı. dözdü. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

öqrətci **öğrətci**. **əktən** (**əkitən**).

öqrətciyə **öğrətciyə.** -**öğrətciyə duyğurluq**, öğrənciyə uyğurluq. (öğrətməndə duyarlıq, məsuliyyət hissi, öğrənciyə eşitmə, sözə baxma tutqusu gərəkir, olmalıdır). (**uyğurluq:** ədəb. mə'rifət). (**tutqusu**: qabiliyyəti).

öqrətən **öğrədən.** bildirən. -bu işin **bildirəni** kimdir: öğrətməni kimdir.

öqrətən **öğrətən**. oxutan. məəllim. müdərris. **(oxuyan**: öğrənən. şayırd. məhəssil**).**

öqrətər -bilgin öğrənər, **hovan öğrədər**. (**hovan**: axmaq) .

öqrəti **öğrəti**. **öyrəti**. doktirin.

öqrətici **öğrətici.** öğrətmən. əkdəçi. əkidiçi. eğitici. öğrətmən**.** tərbiyət verici. mürəbbi. məəllim. müəllim.

öqrətilmir -unutmaq öğrədilmir, öğrəşilir!.

öqrətim **öğrətim**. **eğitim**. bilimləndiriş. amuziş. -**eğitim baxanlığı**: bilimləndiriş vəzirliyi: amuziş ministerliyi.

öqrətim **öğrətim.** anğ bilim:

öqrətinmək **öğrətinmək**. bilitinmək. bilgitinmək. bilgətinmək.

öqrətiş **öğrətiş**. tə'lim.-ışıqdan ev, öğrəniş bizdən, **öğrətiş sizdən**. (tapmaca) (oxul. oxuvçu. **oxutçu**).

öqrətmə **öğrətmə.** dadandırma. -doğuzu maşa, **gələni aşa öğrətmə**.

öqrətmək -**oyadıb öğrətmək:** oyqatıb uyqatmaq.

öqrətmək **öğrətmək. 1.** bildirmək. -bu işi kim **bildirə** bilir. -sən bildiyivi mənə **bildir**, mən bildiyimi sənə. -bu dərsləri öğrəncilərə tək bə tək **bildirdim**. **1.** bilitmək. bilgitmək. bilgətmək. **1.** bəldirmək. -bu işi sənə kim **bəldirmiş (bəldizmiş).**

öqrətmək **öğrətmək**. **1**. oxutmaq. tədris edmək. **1**. tanışdırmaq. **1**. **eyitmək**. **əritmək**. becərmək. tərbiyət vermək. -səni **becərən** atan batsın. **1**. **uyqatmaq**. tərbiyət edmək. -**oyadıb öğrətmək**: oyqatıb uyqatmaq. **1**. yasdırmaq. becərtmək. eyitmək**..** **-iş öğrətmək**: aşılatmaq.

öqrətmək **öğrətmək**. anlatmaq.

öqrətmək **öğrətmək.** aşınatmaq. işlətmək .

öqrətmək **öğrətmək**. tansıtmaq. tanıyan kimi edmək. öğrəti, teori olaraq bildirmək.

öqrətməqtən -qoca öküzü öldürmək, **öğrətməkdən qolaydır**.

öqrətməqtənsə -**başqalarına sayqı öğrətməkdənsə**, kəndi kəndimizə sayqı duyalım!.

öqrətmən -**çalpan öğrətmən, məəllim**: çəpər eytimçi.

öqrətmən **öğrətmən**. **eğitçi**. oxutcu. oxutucu. məəllim.

öqrətmən **öğrətmən. öğrətici.** əkdəçi. mürəbbi.

öqrətmən **öğrətmən.** oxutuvçu. məəllim. müəlim

öqrətməyən **öğrətməyən.** gizləyən. -bilməyənləri qınıyan, qanmazdır, **bildiklərin öğrətməyən, yanmaz**!. (**yanmaz**: acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz).

öqrətsin **-bilən öğrətsin**, bilməqən öğrəşsin.

öqrətti -**yaşam öğrətdi ki**, ağacı yemişi, yararı ilən tanı, sonra kökü ilən.

öqrəyiş **öğrəyiş. örgəşik. örşük**. adət. rəsm. dəb.

öqrülmək (fırlanıb) dalıya çönmək (əğrilmək).

öqrün **öğrün**. öğrən. evrən. (çevirmək. çöğürmək). (fırlanan). fələk.

öqsə **öksə**. çiğinlə qarnın arasında yerləşən bölüm. döş. (**böksə**: budla belin arasında yerləşən bölüm. göt).

öqsərmək **öğsərmək.** əmsirmək. eysərmək. öğrəşmək.

öqsətmək **öksətmək**. döşlərin oynatmaq.

öqsürmək **öksürmək**. **ök + sürmək**. öggəsin (göğsün, sinəsin) boşaltmaq.

öqsürmək **öksürmək**. ösgürmək. ökün, (ağciyərin) arıtlamaq.

öqsüt **öksüt** (**< ök**). bəlğəm.

öqsüz **öksüz.** ata anasın itirən soysuz**.** -ana dilin danan **"öksüz"** olar. .

öqsüz **öksüz.** qıran. qırın. yetim. atasın anasın itirmiş.

öqsüz **öksüz**. **-**ölürsə gün, **ayım öksüz**, gecən yiyəsiz qalar.
-anadilin bilməyən, **öksüzoğlu öküzdür**. (**öksüz**: soysuz).

öqsüzoqlu -anadilin bilməyən, **öksüzoğlu öküzdür**. (**öksüz**: soysuz).

öqşan **ökşan. öküşən.** peşman. -kişigə, kişicə baxmanı bilsənğ, çoxalar dosdun, yox olar düşman, mən mənligin yoluna girsənğ, yalnız qalıb edər səni ökşan.

öqtə (**ökdə**. **öğdə. ukdə)**. **1**. **ökdə**. ciyər. -**ökdəm:** ciyərim. **1**. öğdə. öğrəşmiş. usta. -**ökdə** kişilər. -**ökdələr** toplağı. **1**. usdə. güclü. -alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. **1**. üstün. -**ökdə** çıxmaq. -**ökdə** tanımaq. **1**. başarcanlı. usda. türgən. -**ökdə** işçilər. -**ökdə** əllər. **1**. yaxcı. -hançı dilləri **ökdə** bilirsiz.
işi ver ökdəsinə, birində üsdəsinə. (işi iş bilənə tapşır, yalmanında bir qat artıq ver) (**yalman**: müzd).

öqtə **-**alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) ..
-alıb asğun oluncaq, **verib ökdə ol**.(**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı).

öqtə **ökdə. -bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan:** çəpər **(< çapar**). çalpan. çalap. mahir. usda. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar).

öqtə **ökdə**. ustad. mücərrəb. -yaşam üçün ökdə gərək igidə. (işlərdə bilənin önəmi).

öqtələmək **ökdələmək** (< **ökə**: sinə). könəmək (< **könül**). əzbərləmək. -**dillər könəni**: dillərdən düşməyən. dillər əzbəri.

öqtəliq **ökdəlik**. bilicilik. türgənlik. ustalıq. türgəlik.

öqtəmlı **ökdəmlı**. özünə güvənli. türklüyünə inanan.

öqtən **ökdən**. ağıllı. -**ökdən** balalarım. ağıllı əzizlərim.

öqtəyə **-ökdəyə günündə**, dələ gündə bayram. (**ökdəyə**: ağıllı) (**dələ**: dəliyə).

öqtunmaq **öğtunmaq** xəsarət almaq.

öqüc **ögüc**. yarıc. mubariz.

öqüc **öğüc**. ibrət. dərs.

öqücləmək **öğücləmək**. dərs vermək. ibrət vermək.

öqücmək **ögücmək**. yarıcmaq. mubarizə edmək.

öqüq **ögük**. cocuq. əvlat.

öqüq **ökük**. əfsus. ahvay. ah. -**ökük çəkmək**: ah çəkmək.

öqüqmək **ökükmək**. əfsus edmək. heyifsinmək.

öqülən **-öğülən oğlan** ətəyə sıçar. (öğülən oğlan ətəyi bələr).

öqün **öğün 1**. (**öğütmək**: oğmaq. birbirindən ayırmaq). nərsə üçün ayrılan çağ. çağıt. vaxt. -**öğün** qalmadı: çağıt qalmadı -bizə ayrılan **çağıt** (öğün) bitdi. -bu **öğün**: bu çağıt. bu vaxt. **1**. (fəsl. movsim. movqe'. hinqam. müddət.). **1**. ərzaq. azuqə. **1**. və'də. -gündə iki **öğün**. **1**. **oyun**. dövrə. dövr. dövür. qərn. əsr. **1**. **çağın**. nərsənin düz, uyqun çağı. -yeməyə **çağın** çatdıq. -**çağın** gəlin, gecikməyin. -**çağın** çatmayıb hələn**..**
-ökün yaxınıram: çox xahiş edirəm**..**
-öğün uğur: vəxtiniz xeyir olsun.

öqün **öğün.** bal. balqa. (**< bal. böl**)**.** kərə. -iki **balım** gəldim. **1**.qətə. dəsdə.

öqün **öğün**. fürsət. -**öğün ötər**, ödün keçər. (**ödün**: zamana).
-ökün, (ağciyərin) arıtlamaq: öksürmək. ösgürmək.

öqün **öğün. öyün**. boysan. şişin. fəxr ed. -**duyuva boysan**, dilivə söygün, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

öqünc **öğünc**. **övünc**. **1**. xoşluq. **1**. rahatlıq. **1**. güvünc. sevinc. şadlıq.

öqünc **ökünc**. əfsus.

öqünc **ökünc**. qınanc. nədamət. nidamət.

öqünc **ökünc**. **öküş**. təəssüf.

öqünclü **ökünclü.** təəssüflü.

öqünclüq **ökünclük.** qınıclıq. peşmançılıq.

öqüncmək **ökünc**mək. **öknüşmək**. **ökünüşmək**. **ökünmək**. təəssüf edmək. mütəəssif olmaq.
-o bu işdən çox **öknüşdü**: mütəəssif oldu.

öqünlüq **ökünlük.** peşmanlıq. -**ökünlük duyar** suça yaxılmaq: peşmanlıq gətirən günaha tutulmaq.

öqünmək **1**. **öğünmək**. **öğlənmək**. sevinmək. süvənmək. küvənmək. **1**. **ökünmək**. **öykünmək**. **oğunmaq**. peşman olmaq. **1**. **öğünmək**. avınmaq. azınmaq. şişinmək. atınmaq.-nəyivə görə belə **atınırsın**.

öqünmək **ökünmək. kökünmək.**şişmək. fəxr edmək. iftixar edmək.

öqünmək **ökünmək.** qınığmaq. peşmanlamaq.

öqünmək **ökünmək**. **ökünüşmək**. **öknüşmək**. **öküncmək.** təəssüf edmək. mütəəssif olmaq. -o bu işdən çox **öknüşdü**: mütəəssif oldu.

öqünmətən **ökünmədən**. peşman olmadan. təəssüf duymadan.

öqünməzsin **ökünməzsin**. peşman olmazsın. **-**ön oylansan hər işdən, **ökünməzsin heç işdən**. (hər işdən ön oylansan, heç işdən peşman olmazsın).

öqüntə **öğündə.** çağında**. -**hövlük belə hövülgər, **tut öğündə pişər**. (**hövlük**: tələsən) .

öqüntürən **ökündürən.** mütəəssif edən.

öqünüş **ökünüş**. **oğunuş**. peşmanlıq.

öqünüş -**ökünüş oray**: çox üzr istəyirəm.

öqünüşqə **ökünüşgə**. mə'zirət istəyirəm.

öqünüşmək **ökünüşmək**. **öknüşmək**. **öküncmək**. **ökünmək**. təəssüf edmək. mütəəssif olmaq. -o bu işdən çox **öknüşdü**: mütəəssif oldu.

öqürmək **1**. **öğürmək**. **çöğürmək**.**övürmək**. **çövürmək**. **örüvmək**. **1**. **ökürmək** hökütmək. ökgə vurmaq. hınçqırmaq. için çəkmək. -sən getgən **ökürüb** ağladım. -**öksür öksür** ağlamaq: hınçır hınçır, höküt höküt ağlamaq.

öqürmək **ögürmək**. **ögəmək.** qaytarmaq. ürəyi bulanmaq.

öqürtləmək **öğürtləmək**. **öğürtmək**. məsləhət verмək.

öqürtlü **öğürtlü. öğütlü**. aqah**.** oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'.

öqürtmək **ögürtmək**. **ögətmək**. qaytartmaq. ürəyi bulandırtmaq.

öqürtmək **öğürtməköğürtləmək**. məsləhət vermək.

öqüş **1**. **öküş**. **öknc**. təəssüf. **1**. **öğüş**. şükür. -tanrıma **öğüş**.

öqüş **öküş**. əfsus. təssüf.

öqüşən **öküşən. ökşan.** peşman. -kişigə, kişicə baxmanı bilsəng, çoxalar dosdun, yox olar düşman, mən mənligin yoluna girsəng, yalnız qalıb edər səni ökşan.

öqüşlərimlə **öküşlərimlə**. təəssüflərimi sunurum.

öqüşmək **öküşmək**. peşman olmaq.

öqüt -**öğüd nəsihət**: sağsana.

öqüt -**öğüt yukmaz**: söz eşitməz. nəsihət eşitməz.

öqüt **öğüt.** ötük**.** nəsihət.

öqütlərin **-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl**, uyuq savlar edilsə, yoğşar yumşar can könül.

öqütlü **öğütlü. öğürtlü.** aqah**.** oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'.

öqütmək **öğütmək**. **1**. **oyutmaq**. bildirmək. aqah edmək. açıqlamaq. qəzavət edmək. **1**. oğmaq. birbirindən ayırmaq..
-**cik öğütmək**: {(**cik**: nuxdə). nuxdə incələmək}. incədən incəyə araşıtmaq, açdalamaq. olmasın nərsəni soru edmək. qurdun çıxartmaq. qurcuğun çıxartmaq.

öqütücü **öğütücü**. **1**. dəğirmançı. **1**..
-**öğütücü diş**: kökdiş. azıdişi.

öqüz -it kimi daşlanan dişilər, **öküz kimi yügürən kişilər**.
-boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü. (**boldaçı**: olcası. dolcası. gəlişən).
-**öküz öldü**, ortavçılıq savıldı. (**ortavçılıq:** ortaçılıqda iş görmə).

öqüz -min dosdu olan qaldı, **min öküzü** olan aldı.

öqüz **öküz**. -dügüylə ovlanan quş olur, **pulla ovlanan öküz**. (**dügüylə** : dənlə).

öqüz **öküz.** -quru ağac əğrilməz, **qoca öküz öğrəşməz**.

öqüz **-yatan öküz** ac qaldı.

öqüzə -ata arxadan, **öküzə öndən**, axmağa heç yöndən, yoxunma. (**yoxunma**: yaxınlaşma).

öqüzə **"öküzə" .-**eşq mal deyir satıla, mallara qatıla, bir "maldan" alına, **"öküzə" satıla.**

öqüztür -anadilin bilməyən, **öksüz oğlu öküzdür**. (**öksüz**: soysuz).

öqüzü -**qoca öküzü öldürmək**, öğrətməkdən qolaydır.

öl -alma yeyib ağrıyınca, **ərik yedə öl**.

öl **höl**. {söl. suvl suvul}. sulu. şeh.

öl **-**kəndivə güvən, **heç nəyi itirmədən öl**.

ölcə **ölcə**. əcəl. -**ölcəyi** gəlməmiş kimsə ölməmiş.

ölcülüm yazğıncaq.

ölç -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

ölç -**könüllə ölç, əllə biç**. (kişi yaşamın dadın almaq istərsə, könlünün sözü, dili ilə yaşamı sürməlidir).

ölç **-ölç aşıvın duzunu**, bil ağzıvın sözünü.

ölç! **ölçə!.** sayıla!. sayla!.

ölçə norm.

ölçə! **ölç!.** sayıla!. sayla!.

ölçəq **ölçək**. əndazə. -**tezlik ölçəği**: sürət əndazəsi.

ölçəqli **ölçəkli**. ölçülü. əndazəli. çənçəkli. ölçülü biçili.

ölçələmə **ölçüləmə**. (əndazə tutma).

ölçələmək boytalamaq. dönə dönə ölçmək.

ölçəm əndazə.

ölçəm vəzn. -qoşu **ölçəmlərindən** hica, əruz bilən: şeir vəznlərin hica, əruzu bilən. -hica **ölçəmi:** hica vəzni -əruz **ölçəmləri.**

ölçəmə -**ölçəmə uyqun**: tibqi qaidə. qaydıya uyqun.

ölçən **ölçər**. gəzər. gəzir. gəzən. metirləyən.

ölçər -könül çəkər, **baş ölçər**. (könül istər, baş hesab verər).

ölçər ölçən. gəzər. gəzir. gəzən. metirləyən.

ölçəv **1**. qərar. -**göz ölçəvi**: göz qərarı. **1**. tərazı.

ölçmək boylamaq. -hər yönün **boyla**.

ölçmək gəzləmək. metirləmək.

ölçmək gəzləmək. metrləmək. metirləmək.

ölçmək -**olçaya görə ölçmək**: imkanata, şərayitə görə don biçmək, tədbir görmək.

ölçmələmək **gəzmələmək**. iki yöndən ölçmək, metirləmək.

ölçməzlər muqayisə edməzlər. -ululları birbiri llə ölçməzlər (gülü güldən ucuz tutma qıl).

ölçü **1**. təkiş **(**< **dəng)**. miyzan. **1**. tək. dək. səviyyə. miyzan. -bu **təki** bilgin: bu səviyyədə alim. **1**.bulquş. qalıb. əndazə..

-ölçü biçmək: dəngərləmək. dəngəcləmək..

-**ölçü ilə**: sayca. sayalı. sayılı..

-**ölçü biçmək**: tədbir görmək.

ölçü çəmə. əndazə. -böyük **çəmə**: böyük hudud. -**çəməvi** güd: ölçüvü saxla. hududu gözlə. -**çəmə qoymaq**: hudud biçmək.

ölçü ərəc. əndazə. -**ərəcli**: ölçülü. əndazəli. -**ərəcsiz**: ölçüsz. əndazəsiz. -**ərəcin bil**: ölçün bil. ölçüva bil. əndazəvi tanı. -**ərəcdən çıxma**: ölçüdən çıxma. əndazədən çıxma. -**ərəcinə** qoy: ölçüsünə qoy. əndazəsinə qoy. -hər nəyin **ərəcsü** var: hər nəyin **ölçüsü** var. hər nəyin **əndazəsi** var.

ölçü qatil.

ölçü metr. metrum (latin). matram (sans).

ölçüb boylab. -söz aytanda, oylab ayt, irtəsini **boylab ayt**. (**düşünmədən söz demə**).

ölçüb -**ölçüb biçməyə**: əoranlamağa.

ölçüq **ölçük.** metr.

ölçülə **-aşın duzun ölçülə**, havan sözün bil çilə. (**havan** : axmaq) (axmaq sözün bil danış).

ölçüləmə **ölçələmə**. (əndazə tutma).

ölçüləmək **ölçü götürmək**. biçimləmək. bitimləmək. fiqur vermək.

ölçülərin -**sana ölçülərin toparı**: san salmıq. kəmmiyyət, vəznləri məcmusu.

ölçülməz **-**ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə)**.**

ölçülü ölçəkli. çənçəkli. ölçülü biçili. əndazəli.

ölçülü ölçülü. dənik.

ölçülü **ölüçlü.** sınalı. əndazə ilə. movzun.

ölçülük qatillik.

ölçülür **-**söz dəğəri, qılıc kəsəriylə **ölçülür**.

ölçülür -söz dəğəri, qılıc kəsriylə **ölçülür**.

ölçüm mahakimə.

ölçüm miqdar.

ölçümləmək mahakimə edmək.

ölçünmək boylanmaq**.** çəkilmək. muqayisə olunmaq.

ölçürsən **-**yaşamı satın almamısan, **günü günün ölçürsən**. başa gələn çəkilir!**.**

ölçüsüz sınırsız. sərhədsiz.

ölçüt cinayət.

ölçüt kiriter. me'yar.

ölçüt kriter.

ölçütmək boylatmaq.

ölçütmək sınatmaq. (əndazəgirlik edmək).

öldürmək -**özün öldürmək**: atınmaq.

ölə ölə ölə. düşə qalxa.

ölə -**yarına kim ölə,** kim qala, payın budur ya ye, ya yala. (yaşamda azcada olsa seçim var)

öləcəq **-**qonaqçı kimi evini, **öləcək kimi, içini arıt**.

öləcəq -**öldü öləcək olmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölüm ağzında yatmaq. ölməkdə olmaq.

öləcəq **öləcək**. ölümü ağzında. ölməyi çox yaxın.

öləcəq **öləcək**. ölür. -**ölür** günüm: öləcək günüm.

öləq **ölək**. cəsəd. ləş.

öləqin **-alağın öləğin: alağın çalağın**: ölgün. çox mərizül əhval.

ölən -su axarı **ölən balığda gedir, diri balığda**. (yaşamda hər üz var)**..**
-yanan düzlük söyütlük, **ölən sığır süytlük** (olar)..
-**ölən sığır** süytlü.

ölən **1**.düşən. keçinən.**1**.(iyi anlamda. uçmağ girən, gedən). uçan.

ölən -**acından ölən:** aclay ölgən.

ölən -yurt dərəki, köçən son, pul dərəki, bitən son**, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür**. (**eyku**: yaxcı).

ölənə **-**yaşam ölənə bitmiş, ölüm qalana qalmış.

ölənətəq **ölənə dək**. ölünə **-kişi qılığı ölünə sürər**, gülüşlü dodağ könülə.

ölənqtə **öləndə**. **ölənğdə** (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda**.** mərtə'də. **-**tayxan yağanda dinər, çoban öləndə. (**tayxan**: əkinçi).

ölənlər -**toprağa girənlər, ölənlər:** yer çəkənlər.
-**bayramda ac ölənlər.**

öləntə **öləndə**. **ölənğdə** (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda**.** mərtə'də. **-**tayxan yağanda dinər, **çoban öləndə**. (**tayxan**: əkinçi).

öləntə **öləndə.** yoxalanda. olmayanda.

öləntətə -**qurd öləndədə,** qoyun nisgilli. (**nisgilli**: həsrətli).

ölər **-**bolluqda toxalmayan, **qıtlıqda acından ölər**.

ölər **-**çox nəyin dərki **ölər bilinər**, gedər bilinər. (**dərki**: qədri).

ölər **-yaxşı ölər**, dərək görər.(yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**

ölər **-**yanar, gülər, ölər, dirilər.

ölərmiş -**ont kişi ölərmiş**, onun işi yaşarmış. (**ont**: doğur).

öləsi topraq ağzına**..**

-öləsi sevən: sevirçi. aşiq**..**

-öləsi sevmək: qızığmaq. -sevgi sevgisin **qızığar**.

ölqə balığ. **-**başçı köp bolsa **balığ iğlənər**.

ölqə **ölkə**. **1**.əyalət.**1**.torpaq. yer. orun. qacar. quruluq. (ərazi. ərsə. qara. məmləkət. vətən. diyar)..

-**bir ölküyə** girişdə alınan para: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı..

-**yad ölkəyə bağlı**: yadal eqzotik.

ölqə **ölkə.** balığ.
-başda dursa bir alçaq, dağar gedər, **tozar pozar bir ölkə**. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).
-**ölkə başlayanı**. (hakim).

ölqə **ölkə.** balıq. -çobansız sürü baş tutmaz, **bakansız ölkə..**

-ölkə dediyin düşmansız olmaz.

ölqə -yüzlərcə gözəl, başqa eliklərdədə çoxdur, amma bizim ölkə, **bütün elcarı** gözəldir. (**elcar**: xalq. əhali). (**elik.** millət)..

-**ölkə yutu**: ölkə içi.

ölqə -**ölkə qocutları**: məmləkət rəcülləri.

ölqəbərə **ölkəbərə**. məmləkətə.

ölqəm **ölkəm.** -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

ölqəmiztə **ölkəmizdə**. -gün keçdi, kölgələndik kölgəmizdə, gün batdı, ayda yatdı, **ölülər ölkəmizdə**.

ölqən -**aclay ölgən**: acından ölən.

ölqən **ölgən** (< **ölmək**). nərsə üzrə ölümə gedən. fədayi.

ölqəni **-ölkəni alalıq pozar**, aranı kölgəlik. (**alalıq:** ixtilaf. nifaq). (**kölgəlik**: quşquluq. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə)**.**

ölqəni -yaxşılığa yaxşılıq, borclu qoymaz kimsəni, yaxşılığa yamanlıq, **dincə verməz ölkəni**.

ölqənin **-dil ölkənin dirəyi**, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

ölqənin -**ol ölkənin duzun yeyib**, yay yazını ötlüdük. (**ötlüdük**: keçirdik).

ölqənin -**ölkənin göbək bölümü**: yut qacar.

ölqər **ölgər**. qatil. cani.

ölqətə **ölkədə**. **-**dinər qalı kişilər, **bolluq olsa ölkədə**. **(dinər qalı**: dinc yaşır).
-**ölkədə yalan yatdı**, kişi batdı. (**yalan yatdı**: yalan var oldu).

ölqətən -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, **iç ölkədən qoğacaq**. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

ölqəyə **-**ölkəyə tay tapılmaz. (hər nəyin tayı var, ölkəyə tay tapılmaz).

ölqün **ölgün**. düşük.

ölqün **ölgün**. ölüş. soluk. ruhsuz. cansız. ölüvar.

ölmə -**çalış yağu əlində ölmə**.

ölmə -**inanc üçün ölmə**, inancla yaşa.

ölmək **1**. **ölüvmək**. **(**# dirsəlmək. onmaq. onğmaq**)**. -qonşu qonşunun nə **onduğun**, nə **öldüğün** istər. **1**.{çəkəyin (çənəsin) çəkmək}. **1**.tınqırmaq (boşalmaq).**1**.boşumaq. **1**.yatqalmaq. -**yatqalan** cocuq.**1**. aradan yürə vermək (çıxmaq). **1**. qarana

(qaranlığa) gedmək. **1**. duza barmaq (duz tapılmayan çağda, duza gedən qayətmazdı). **1**. çönə vermək. rücə't eləmək. **1**. qalğançı yola (sonuncu yolçuluğa) gedmək..

-ölüb ölüb dirilmək: çox güclük çəkmək..

-el üçün ölsən, **gülər öl**.

ölmək av olmaq. tələf olmaq. -neçə davar soyuğa **av oldular**. istiyə **av olmaq**: istidən. ölmək.

ölmək -birmərrə olub, **onmərə ölmək**. **(mərrə**: **mərə**. kərə).

ölmək dünyadan qayıtmaq. yoxalmaq.
-**ölmək varda**, danmaq yox.

ölmək sona ərmək. sönərmək. qurtulmaq. bitinmək..
-**dura ölmək yeğ**, yata ölməkdən. (**yeğ**: yaxcı. burda yaxşıdır)). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir).
-**ölmək** varda, danmaq yok.

ölmək **-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. ölsərmək. **ölmək**. batmaq. yoxolmaq.

ölmək **-yellənib, şişib ölmək:** köppərmək. pöggərmək. gəbərmək.

ölmək acrılmaq (ayrılmaq). -aramızdan **acrılalı**: öləli.
-**donub ölmək**: donub qalmaq. donub gedmək. (donuram).
-qızışıb qalmaq: qızışıb gedmək: **qızışıb ölmək**. (qızışmaq).

ölməqtə -**ölməkdə olmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölüm ağzında yatmaq. öldü öləcək olmaq.

ölməqtən -dura ölmək yeğ, **yata ölməkdən**. (**yeğ**: yaxcı. burda yaxşıdır)). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir).

ölməqtir **-**ana yol **nə ölməkdir nə öldürmək**. (igidlik nə ölməkdir nə öldürmək) **(**qozavada işlənən yasa**).** (qozovada, daldurumda: ıssız, ucqar, bəllənməz yerdə, çağda).

ölməqtir **ölməkdir**. aşmaqdır. -hər yaşın sonu aşmaqdır. (**yaşın**: dirinin) (ölüm əkilib ucunda başın).

ölməsin **-**ara yolda malın qalmasın, **orta yolda atın ölməsin**.

ölməsin **-orta yolda ölməsün atün**, orta yaşda itməsün xatun.

ölmətən -çox aşıqmadan, armıd pişmədən, **sökəl ölmədən**. (**aşıqmadan**: tələsmədən). (**sökəl**: xəsdə).

ölmətən **-**olanı düşün, ölmədən üşün. (**ölmədən**: ölməkdən). (**üşünmək**: çəkinərək, qapılmayaraq düşünmək) (ölümü kəsimə, əksik görmə, çalış uzaq durasan).

ölmətən **-**yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, **çalış ölmədən ön**, yuxunu bitir. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)**.**

ölməyə **-**dilsiz ellər, ölməyə büktüm.(**büktüm**: məhkum).

ölməyi -**ölməyi çox yaxın:** ölümü ağzında. öləcək.

ölməyivi **-ölməyivi unutma**: düşün köçüvü.

ölməz -ağzı açıq **ac ölməz**. (acında ölməz).

ölməz -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu.

ölməz -**ölməz itməz** sözlər.

ölməz **ölümsüz**. durğa. tura. banğu. əbədi. dayimi. cavidan. cavid.

ölməz sönməz. ötgəməz. absolut. -**ötgəməz acılar.**

ölməz -yonca bitsə dizimdən, **ölməz eşşək acından**, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından..
-**bilimli ölməz**, bilimsiz gülməz.

ölməz -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, **indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.**

ölməzə **-**ölümə, ölüm yoxdur, **ölməzə olum yoxdur**. (**olum**: imkan). (evrənin işi devirməkdir. bir başdan doğur, bir başdan boğur, doğuşla boğuşun arasında, etdigin ed.

ölməzin əbədi.

ölməzlik ötgəməzlik. sönməzlik. absolutluq. -**ötgəməzliyə** qovuşmaq: əbədiyyətə qovuşmaq.

ölmüş batil. aradan çıxmış.

ölmüş **-onğun kişi ölmüş**, onun yolu yaşamış. (**onğun**: şərafətli).
-**onlar ölmüş**, gəlməzə gedmiş. (**gəlməzə**: dönməzə).

ölmüş -**orta yolda atı ölmüş**, orta yaşda qadını.

ölmüş uçuğ. yoxolmuş. nabud olmuş. mə'dum. münqəriz. -**uçuğ** düşüncə. -**uçuğ** devlətlər. -**uçuğ** dillər..
-**keçmiş ölmüş**: geçik köçük: keçmiş çökmüş. (**quzəşdə,** dərquzəşdə).

ölmüş -**yoldaşı ölmüş türk**, **dəvəsi ölmüş ərəb**. (yoldaşı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb deyilsinki, əlin üzündən çək!. (əlin üzən qoyma). (arvadı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb).

ölmüş keçinmiş. -**keçinmiş kiçmişləri qoğ**, gələnləri qutluğa yoğ. (**yoğ**: yor)
-**başı ölmüş yolsuz qalan karvanın** dəvəsi dağdan, keçisi qayadan uçar.

ölmüştü **-**keçmişə "geç" dedilər, **ölmüşdü geçənmədi**.

ölmüşün -**dəvəsi ölmüşün**, yerikinə bax (**yerik**: iştah).

ölmüyəsən **-**çalış düşman ələ düşmüyəsən, **yağu əldə ölmüyəsən**.

ölsərmək **-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. **ölsərmək**. ölmək. batmaq. yoxolmaq.

ölsün **-ölsün o pis ki** deyir yaxcı tapılmır.

ölsün! gəbərsin. soya dursun.

ölşünmək **höyüşlənmək**. şeh çəkmək.

öltəçi **öldəçi**. əcəli gəlmiş. -**öldəçi** sıçanpişik quyruğun tutar. **(**öləcək sıçan**)**. -bir tülkü **ikilə** soyulmaz.

öltü . -yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, yaz gəldidə bitmədi, eşək **öldü acından**.

öltü qatil. cani.

öltü **-oldu öldü qaçılmaz**, sən əldəkin tutqına.

öltü -**öldü öləcək olmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölüm ağzında yatmaq. ölməkdə olmaq.
-**öküz öldü**, ortavçılıq savıldı. (**ortavçılıq:** ortaçılıqda iş görmə).

öltüm **öldüm.** -**öldüm əridim (**kölgəm yerə daldı).

öltünmək **öldünmək**. atdanmaq. özün öldürmək. xudkoşluq edmək.

öltünülmək **öldünülmək**. atdanılmaq. özün öldürməyə gücləmək **(**məcbur edmək**)**. xudkoşluq etdirilmək.

öltüräməz -güc inamı yenər, **öldüräməz**. (**yenər**:üsdələr). (güc inamı yıxar, öldüräməz). (güc inamı yıxmış, öldüräməmiş).

öltüräməz **öldüräməz. -**güc inamı yenər, **öldüräməz**. (güc inamı yıxar, öldüräməz). (güc inamı yıxmış, öldüräməmiş). (**yenər**:üsdələr).

öltürən **öldürən. 1**. atan. **1**. atcan**.** cani. qatil. **1**. uçutan (iyi anlamda. uçmağa girdirən, aparan). -**uçutan** sevgilər..
-**özün öldürən**: özatan. müntəhir. xodkoşluq edən.

öltürən **öldürən.** qanqır. qatil. cani. -atasının **qanqırı**. -**qanqırlıq** yaşamı. -onun **qanqırı** kim olabilir.

öltürənə -ilan öldürənə ağac vermirlər.

öltürər **-**qan içində bok **tapılsa öldürər**, bok içində qan tapılsa ölümcül elər. (**bok**: pox).

öltürər **öldürər. 1**.qındırar. -oğul qını, **qındırar**: oğul çiğı çiğritdi. oğul dərdi öldürdü.
1.**qındırar. -qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar).

öltürər **öldürər.** qındırar**.** -**qandıranmırsa, qındırar**, aldıranmırsa, sındırar. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa). **(sındırar**: qırar)..
-**alış səssiz girər, dinməz öldürər**. (**alış**: adət). (alşın kəndi alışın önəmsəməz, nə olduğun biləməz. yan yörədən deyilən sözlərə uyarlı olmalıyıq. (**alşın**: alışqan. mö'tad).

öltürmə **-ölüm tox, öldürmə yox**. (**tox:** hak.haq**).** (ölüm toxlu, öldürmə yoxlu). (**toxlu**: haklı). (**yoxlu**: haksız)**.**

öltürmək **-**ana yol **nə ölməkdir nə öldürmək**. (igidlik nə ölməkdir nə öldürmək) **(**qozavada işlənən yasa**).** (qozovada, daldurumda: ıssız, ucqar, bəllənməz yerdə, çağda).

öltürmək -**qoca öküzü öldürmək**, öğrətməkdən qolaydır.

öltürmək **öldürmək**. **1**. (iyi anlamda. uçmağa girmək, gedmək). uçutmaq. -sənin sevgin **uçutdu məni** (öldürdü). **1**. atamaq. **1**. yoxsamaq. yox edmək. **1**. atmaq**..**
-adam kimi **öldürmək..**
-birbirin öldürmək. ataldaşmaq..
-**özün öldürmək:** atınmaq..
-**tüfənglə öldürmək**: tüpənləmək.

öltürmək -**özün öldürmək**: atanalmaq.-niyə **atanalmadım**?: nədən özümü öldürmədim

öltürməsətə **öldürməsədə**. qırmasada. **-yoxsulluq qırmasada**, güldürməz. (.

öltürməsətə **-**yoxsulluq öldürməsədə, güldürməz!

öltürməz -alqış qaldırar, **qarqış öldürməz**.

öltürtmək **öldürtmək. 1**. atağlatmaq atağutmaq. **1**. sulandırmaq. yumuşatmaq.

öltürücü -**öldürücü ağı**: köçələ. -**köçələ** içmiş.

öltürücü **öldürücü**. ölütüt. ölüm tütən. ölüm saçan. mühlik. -**ölütüt** ağı.

öltürülən **öldürülən.** qanqın. məqtul.

öltürülmək **öldürülmək** atanmaq.

öltürüm -ən kötü durum, ən kötü seçim. -**ya ölüm, ya öldürüm**.

öltürür **öldürrr**. **-bir birin ölütür:** birin biri öldürrr.
-yoxsulluq qırır, **öldürür**, güldürməz, diritməz, yaşatmaz.

öltürür -**yaxşını söz öldürür**, yamanı dayaq. (iyi kişini söz öldürür, kötüyü dayaq öldürür). (kötüyə, yamana, qanmaza, kotana söz nə edəcək). (kağıl, cahılın önündə söz kar kəsməz)**.**

öltürür **-**yoxsulluq -qırır, -**öldürür**, -güldürməz, -diritməz, -yaşatmaz.

öltürüş **öldürüş**. qırmaş. salağlıq. sallağlıq. qan tökmə.

ölü -**çökən ölü**. **1**. gəlişməmiş, pozuq, kök salmamış olan bitgi. 2. keçmiş, əsgimiş, çoxdankı nərsə, soru, olay..
-yayılmıyacaq bir yazı, **ölü doğulmuş uşaq kimidir**.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar).

ölü -gün kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, su kimi duru, topraq kimi yasağun, **ölü kimi dincək**. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq

saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin)..
-**ölü yaşamaqdansa**, yaşayan ölülərlə yaşamaq yeğ durur!!.

ölü -**keçmişi yaşadan, "ölü"!**.

ölü -**ölü aytdan doymaz**, diri daddan. (ölü addan doymaz, diri daddan). (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar). (**aytdan**: söz sav. danışıq). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

ölü -**ölü yuğulan yer:** morqa.yurqa. mirdəşirxana.
-diri daddan doymaz, **ölü aytdan**. (**aytdan**: duadan. virddən)**.**
-ulu olsada**, ölü arslan**, kiçik olsunda, diri siçğan!.
-**ölü ulu ilənməz**, diri ulu dilənməz.

ölü **ölük**. **1**. ləş. cəndək. nə'ş. cəsəd. **1**.sönük. cansız**..**
-ölü ilə birlikdə quylanan nərsələr: quyulqa..
-**ölü quylama töreni**: qapsuq. (təşyii cənazə)..
-**ölü qaldırma töreni**: cənazə yürüşü qapsür**..**
-ölünün il dönümü verilən aş, **yemək**: qalğançı aş.

ölü kasat. rakid. -**ölü** bazar. -**ölü** alver.
-**ölü qalsa ərkinə**, sıçar yerinə. (**ərkinə:** başına) (bələr sıçar yerinə).
-**ölü keçi sudan qorxmaz**, od yanmasa tüstü qopmaz.

ölüb -**ölüb ərimiş (**: kölgəsi yerə dalmış).

ölübtür **ölübdür.** ötübdür. köçübdür. fovt eləyibdir. vəfat edibdir. -bu gün adlım qoşar **ötübdür.**

ölüçlü **ölçülü.** sınalı. əndazə ilə. movzun.

ölüq **ölük**. **1**. gəbət. qatov. qato. cəsəd. cəndək. ləş. -qarqa yenər **ölüğə**. **1**. miskin, təmbəl. pasaklı. **1**. **ölü**. ləş. cəndək. nə'ş. cəsəd. **1**. həlak olmuş. düşük. -döğüş **düşükləri**.

ölüq **ölük. hölük**. yaşlıq. şehlik. bitiklik. çimənlik.

ölüq **ölük.** sulu otlağ.

ölüq **ölük**. məqtul.

ölüqütçü **ölükütçü**. həlak edici.

ölüqütmək **ölükütmək**. həlakətə yetirmək.

ölülər -gün keçdi, kölgələndik kölgəmizdə, gün batdı, ayda yatdı, **ölülər ölkəmizdə**..
-altına, dəmir azmaz, **ölülər diril verməz**, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər..
-arayan çatar, **ölülər yatar**.(çalışmaq, dirilik bəlgəsidir, yatmaq, ölülük imgəsidir).

ölülər -nə itirmisən, nə axatırırsan, **ölülər yurdu bu yer.**

ölülərlə -ölü yaşamaqdansa, **yaşayan ölülərlə yaşamaq** yeğ durur!!.

ölüm **1**. buz. don. -**don olar**: dona dönüşür). **-**ay aylanar il olar, **don dəğişər, don olar**. (**aylanar**: dolanar).
-**ölüm tox, öldürmə yox**. (**tox:** hak.haq**).** (ölüm toxlu, öldürmə yoxlu). (**toxlu**: haklı). (**yoxlu**: haksız)**.**
-ölüm carçısın yaşam sevməz.
-**ölüm gəlsə buyur deməz**, burar gedər. (**burar:** ayırar. qırar).
-**düşmana ölüm diləyincə**, özüvə yaşam dilə.
-**ölüm ağızda**: ölüm qaşla göz arasında. ölüm kimsədən uzaq deyil.
-**ölüm ağzında**: can verəndə. canbəsər. əcəl ağzında.
-**ölüm gələnə qal deməz** gedənə dur deməz.
-**ölüm min kərə gəlir**, bir kərəm alır!. **-**dözənə ömür çortaş, **ölüm yoldaş**. (**çortaş**: **kortaş**: ağşım. zəqqum).
-**ölüm ağzında yatmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölməkdə olmaq. öldü öləcək olmaq.
-ölüm ağzından almaq: ölümdən qurtarmaq. ölümdən döndürmək. ölümdən qaytarmaq.
-**ölüm bir düşmür** yoxsula, baya, birin yatağda tutur, birin dirir darağa.
-**ölüm əkilib** ucunda başın. (hər yaşın sonu aşmaqdır). (**yaşın**: dirinin).
-yaşam ölənə bitmiş, **ölüm qalana qalmış**.
-çağ barınar durmadan, **ölüm qapar sormadan**. (**barınar**: axar).
-gəldi çağı sıxılmış, **ölüm basar qurtarar.** (**basar**: sındırar).
-incə ələnib sıx toxunub, **ağ geydirən ölüm oxunub**. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

ölüm **1**. yatım. **(# yaşın**: **yaşam**. həyat. zindəgi**)**. -**yaşın yatım savaşı**: ölüm dirim dalaşı. **1**. yoxul. fovt. **1**. uçur. fovt. movt. -dözümün **sonu ölümdür**.**.**
-ölüm baturdan bezər, qorxağı əzər**..**
-ivədi gedən, **ölümə** gedər**..**
-ölüm enişləsi (firiştəsi**)**: tuğaç. **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**qapanış**)**. əcəl. əzrayil..
-**ölüm törəni**: tuğuc **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**tuxdanma. tuqlanma. qapama. dinmə. doyma**)**. ölüm günü. yat günü..
-**olum ölüm**: doğun tökün..
-**ölüm yürüm**: ölüm dirim..
-**ertin ölüm**. ertin. çağından ön düşmüş..
-**ölüm qabağı gözə gələn**, **sayılıb sayılmaz görüntü**: ağsa. uyuq. şəbəh.

ölüm **-**cansız, yara bilməz, **ölüm, çara bilməz**.
-**girsə ölüm**, qalxar önüm.
-**ölüm keşişi**: ölüm təsviri.

-**ölüm**, yoxluğa varlıq verir.
-**ölümə ölüm**, yaşadır bizi, itirməyin güvəncizi!.
-taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

ölüm -**göz önündə ölüm, olum**, daşa döndü sağım, solum. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır)..
-olum yoxdursa, **ölüm nə gəzir**.

ölüm **-ölümə, ölüm yoxdur**, ölməzə olum yoxdur. (**olum**: imkan). (evrənin işi devirməkdir. bir başdan doğur, bir başdan boğur, doğuşla boğuşun arasında,.
-ölümə düşün, yaşam üçun, yaşamaq deyil, **ölüm üçün.**.
-**ölüm acqır olur**, aldığın vermir geri. (**acqır**: acımaz. rəhmsiz)..
-**ölüm adlı gül bitməz**!. (ölüm hər hançı bir üzdə olursa olsun, ürək açan deyil, gülü oxşar deyil!)..
-**ölüm** bolqut sayılmaz. (**bolqut** : dərman)**..**
-ölüm yazılı: başı ölümlü**.**
-yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin, qılın işivi, **çağrı vermədən ölüm təpilir**. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət)..
-olum yoxdursa, ölüm nə gəzir..
-**ölüm yügürqan olur..**
-düşmanuva ölüm diləyincə, kəndivə ömür dilə..
-olum, olandan doğur, **ölüm, olandan boğur**..
-ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür..
-**ölüm**, ala deməz ələ girməz, aldığın verməz **..**
-ölüm, olum içində doğub, birin yorub, mininsə boğub..
-pişiyə oyun, **siçana ölüm**..
-dona sona **yaturan ölüm**. (**dona** : buza)..
-dondarır sondarır **ölüm**.

ölüm əcəl. {ölüm döhülü duyulmaz. -ölüm tutdu boğazın, bıraxmadı bir soluq azın} (**bir soluq azın**: lap azı bir nəfəs).
-söyənmədim evrənə yara mən, **bitirdim işi ölüm yetmədən**. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)
-ən kötü durum, ən kötü seçim. -**ya ölüm, ya öldürüm**.
-**ölüm kəndiriylə** oynama.

ölümcül **-**qan içində bok tapılsa öldürər, **bok içində qan tapılsa ölümcül elər**. (**bok**: pox).

ölümdür -dözümün sonu ölümdür.

ölümə **-inanc ölümə yaklaşdırır**, quşqu yaşama.

ölümə -**olmudan ölümə**, bir ərək, çalışıb işləmək gərək. (**bir ərək**: bir mənzil). (yaşamın dadı çalışıb sevmə, sevib çalışmaqdadır). (bu söz, yaşamın qısa güdə olduğun kişiyə anlatır, dadın çəkməyin yolun göstərir)**.**

ölümə **-ölümə düşün**, yaşam üçun, yaşamaq deyil, ölüm üçün.

ölümə -ölümə gülmək, yaşamaqdır..
-**ölümə, ölüm yoxdur**, ölməzə olum yoxdur. (**olum**: imkan). (evrənin işi devirməkdir. bir başdan doğur, bir başdan boğur, doğuşla boğuşun arasında, etdigin ed..
-**bir ölümə**, min ağlamazlar. (yaşam çaydır bir suyunda ikin kərəm üzülməz, doğub boğan dünyadır, ölümlərlə bitinməz)..
-qıızdırmağa öğrəşən, **ölümə yürür.**.
-qızdırmayla bacaran, **ölümə yaxılmaz**. (**yaxılmaz**: aldırımaz. qapılmaz. üstələr)

ölümə **-ölümə keçmə**, ölümlə keçin.
-qanan gözdə. -**ölümə inanan ucalmır**, ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.**
-kişi dönümə söz verər, **ölümə yox**.
-yaşama sığmaz, **ölümə qaçar**.
-yaşamdan doyub, **ölümə qaçmaq**. (özün öldürmək, öldürtmək)**.**

ölümə -**ölümə qapılmaq**: ölümə yem olmaq. gözlənmədən ölmək. qəflətən ölüb, işlərin hamısı yarımçıq qalmaq, bitirəməmək, demək itirmək.

ölümə -**ölümə ölüm**, yaşadır bizi, itirməyin güvəncizi!.

ölümlə **-**ölümə keçmə, **ölümlə keçin.**

ölümlə **-ölümlə dur göz gözə**, gizin yoxsa mutlusun. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

ölümlə -**ölümlə əğlenmək**: ölümle oynamaq, mırt vurmaq.

ölümlə **-yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat**, yoxunla yok, varınla yaşat!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).
-uyku, yaşamla doğur, **ölümlə** bitir..
-yaşamı, **ölümlə yok**, işlə yaşat!.

ölümlə -yaşamla yuxu, **ölümlə bitir**.

ölümlə -**yaşaş ölümlə bitir**, itmir.

ölümlü -**başı ölümlü**: ölüm yazılı.

ölümlü ötünlü. köçəri. keçəri. müvəqqəti (duran). -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

ölümsül çalacan. can üsdə.

ölümsüz **ölməz**. durğa. tura. banğu. əbədi. dayimi. cavidan. cavid.

ölümtə **-**ayrılıq acı, **ölümdə acı**.

ölümtə -**ölümdə güc yox ansın anlasın**, yerə çırp başın, kökü patlasın. (kökü: götü).

ölümtən -qaradan yuxarı rəh, **ölümdən yuxarı dərd yox**.
-ayrılıq var yaşam ağacı, **ayrılıq var ölümdən acı**.
-ölümdən ağır, **ölümdən uzaq** sanılmaz.
-**ölümdən qurtarmaq:** ölüm ağzından almaq. ölümdən döndürmək. ölümdən qaytarmaq.

ölümtən **ölümdən**.-gəzmək ömürdəndi, **yatmaq ölümdən**.

ölümtür **ölümdür** . -**bu ölümdür ki** kişiləri üzə düşməgə olasıq vermir.

ölümü **-**biz yaşamı güdməliyik, **ölümü yox**.

ölümü əcəli.**-ölümü gəlməz** yetdi, **ölümü gələn** getdi.
-qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.
-**ölümü ağzında**: öləcək. ölməyi çox yaxın.
-ölümü danmaq, vara aldanmaq.

ölümü -hər nəyin olumu var, **hər olumun ölümü**. (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər). (hər nəyin sonu var, yazılı biçili donu var).

ölümü -qarpuz qabuğuyla böyüyən eşəğin, **ölümü sudan olur**.

ölümün **-kimsə kəndi ölümün görmür**!.

ölümün -**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz**. (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).

ölün qətl.

ölüncə **-**gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni ölüncə**. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.

ölüncə **-**kəndivə güvən, **dayaq, ölüncə sənə**.

ölüncə **-**yaşam bir yuxudur, **ölüncə bitir**, çalış ölmədən ön, yuxunu bitir. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)**.**

ölüncə -**yatıb ölüncə**, **atıb öl**: oturub ölüncə, yarışda, çalışda, döğüşdə öl.

ölünə ölənə dək. **-kişi qılığı ölünə sürə**r, gülüşlü dodağ könülə.

ölünü -yıxılan **ölünü dirildər.**

ölür -**alan ölür, satan köçür**, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

ölür **-**başın yerə qoyan, ya uyur, **ya ölür**.

ölür -dözüb duran, **ölür bir gün**, dözərək yürən, yetir bir gün..
-aldışlar bizlə doğur **bizlə ölür**. (**1**.aldışlar bizimlə doğur bizimlə ölür). (2. aldışlar biz ilə doğur biz ilə ölür). (**biz: miz**. yılxı sürmədə işlənən iti uclu kiçik arac) (**biz il**ə: güc ilə. zorla)..
-kişi diliylə doğur, diliylə yaşır, **diliylə ölür**!.

ölür -**kişi ölür, izək qalır**. (**izək**. əsər).

ölür **-**kişi var qalada doğur, dərədə ölür, kişi də var dərədə doğur, **qalada ölür**!**.**
-qutaylar iş üsdə, **kütaylar yataqda ölür**. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(**qutay kütay**: yoşbax qarabax. xoşbəx bədbəx). (kişi işdə gərək).
-dözüb duran, **ölür bir gün**, dözərək yürən, yetir bir gün.

ölür öləcək. -**ölür** günüm: öləcək günüm.

ölür -umac itir, **umucu ölür**, umuq (umud) qalır. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur)..
-**kişi var dururkən, ürəyi ölür**, ürək var vururkən, **kişisi ölür**. **(dururkən**: yaşırkən)**.**
-kişi var dururkən, ürəyi ölür, **ürək var vururkən, kişisi ölür**. **(dururkən**: yaşırkən).

ölür -bildiğin yaşayan, **istəyi kimi ölür**. (**bildiğin yaşayan**: bildiyi yolunda olan)

ölür! **-**kişi var qalada doğur, dərədə ölür, kişi də var dərədə doğur, **qalada ölür**!.

ölürsə -bizdə bir kölügə ışığa bağlıq, **ölürsə ışıq,** ölürdə varlıq. (bağlıq: bağlı).

ölürsə **-ölürsə gün**, ayım öksüz, gecən yiyəsiz qalar.

ölürtə **ölürdə.** -bizdə bir kölügə ışığa bağlıq, ölürsə ışıq, **ölürdə varlıq**. (bağlıq: bağlı).

ölüş **1**. cinayət. **1**. **soluk**. ruhsuz. cansız. ölüvar. ölgün.

ölüşqəmək **ölüşgəmək**. **-susmaq nədir**?: -**ölüşgəmək**. ölsərmək. ölmək. batmaq. yoxolmaq.

ölüşmək -buluşub boluşmaq, **bölüşüb ölüşmək**. (yığılıb çoxalmaq, ayrılıb öımək).

ölüt qatil.

ölütən -**molla ölüdən qorxmaz**.

ölütən -**cığanlıq ölütən**, kösəvi gögər. (cığanlığın, paxıllığın öldürgənin, kösəvi gögrər. (paxıllığın, buxlun öldürənin, közəvi göyərər) (**kösəv**: yarı yanmış, başı yanmış çubuğ. köz qarışdıran). (cığanlığı, paxıllığı, cicikliyi kəndindən qoğan, hər amacına yüryüb çata bilər)

ölütüm ölüm iyi verən. ölməyi, ölümu andıran. -**ölütüm** durqunluq **(**sikut**)**.

ölütür **-bir birin ölütür:** birin biri öldürrr.

ölütüt ölüm tütən. ölüm saçan. öldürücü. mühlik. -**ölütüt** ağı.

ölüv qətl.

ölüvar ölüş. soluk. ruhsuz. cansız. ölgün.

ölüvmək **ölmək**.

ölüvün -**ölüvün papmbıqlı qulağına sıçım**. (yaman) (kara, eşitmiyənə deyilir)

ölüyə -yayılmaz iş, ölüyə oxşar. (yayılmıyacaq bir yazı, ölü doğulmuş uşaq kimidir)

ömr **ömür**. yaş. həyat.

ömrü **-keçmişin ömrü olmaz**, nə qısanmaz, nə uzanmaz.

ömrü -**ömrü uzsun**, zumar bulsun. (yarqış sözü).

ömrü yaşı .-dili uzun olmazın**, yaşı uzar**..
-düşmanuva ölüm diləyincə, **kəndivə ömür dilə**..
-**yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə**, dünyanın ən yaşlılarındanır!.
-kırıx düşmə, karvan yürür **ömür keçir**.

ömrümə -**ömrümə günümə** nələr! dadanıb.

ömür -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz)..
-**uzun ömür**: ulamlı yaşam..
-ömür ötür ürəkdəki çiğ ilən. **(çiğ**: dərd).

ömür -**qıssa ömür**, uzun ümüd, yaş boyunu qıstırar..
-çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, **ömür üstü havalani**. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

ömür **ömr**. yaş. həyat.

ömür yaş. -**salca** yaş. uzun ömür**.**
-ömür varkən, umur bitməz. (**umur**: ümidçilik).
-**dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş. (**çortaş**: **kortaş**: ağşım. zəqqum)**.**

ömür yaşın .-**kötü duyqular yaşın yıpratır**, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

ömür -yolsuz yerdə karvan yürməz, öytgəp keçər **ömür durmaz**. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

ömürlu durklu.muqavim.

ömürlüq -yol doğrusa, yük ağır, **min ömürlük** çəkməyə nə var.

ömürsə -çıxa bilməz başına bir ağacın, **tırmadırsan bir ömürsə balığı**. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

ömürtənti **ömürdəndi**.-**gəzmək ömürdəndi**, yatmaq ölümdən.

ön -Innən **ön** : innən **ir**. innən **qabaq**. indidən qabaq.

ön qabaq.
-yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, **yuxunu bitir.** (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)**.**

ön **öğən**. **önən**. **önğən**. **iləri**. (**lər** <> **rəl**). **irəli**. qabağ. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.
-**girməzdən ön**, çıxmanı sağlan. (**sağlan**: tə'min ed). (girməzdən ön, çıxmanı oylan).
-**ön oylansan hər işdən**, ökünməzsin heç işdən. (hər işdən ön oylansan, heç işdən peşman olmazsın).
-**ağarıb önə düşmə**, qaralıb sona düşmə, ortalığa nə gəlib.

ön **önğ**. rəh. rəng. boya. -yaşıl **önlü** don**..**
-ön bölüm: aldın..

-**dalı ön**: dalı qabağ. tərs onat: tərsonat.tərsuvat. tersuvat. öntüş (**ön düş**: dalı)**..**
-içi eşiyi, **önü arxası**: içi dışı, alı arxası..
-**öndə qaçan**: alqaçan. alqaçağan. tələsən. əcələçi..
-nə **önüm** güdürdün, nə **önüvə** çıxdı..
-**önünə çıxmaq**: qarşılamaq..
-**önünə çıxmaq**: qarşılamaq..
-**önə keçmək**: burunmaq. buyurmaq. burun keçmək.

ön **-özündən ön** pişiyin doyur.

önaqası **önağası**. önbaşı. baştutan. unbaşı. sərkərdə.

önaqşam **önaxşam**. **önyaşıq**. əvvəl axşam.

önatçı atbaşçı. öndə gedən atçı.

önbaq **önbağ**. bir yapıdan ilkin qurulan saplar, bağlar. piş zəminə.

önbaşı önağası. unbaşı. baştutan. sərkərdə.

önbaşılıq unbaşılıq. baştutanlıq. sərkərdəlik.

önbə **onba**. -**önbə qalmaq**: üzü üsdə düşmək.

önbəl dürbəl. əngəl. sədd. mane'.

önbələmək **onbalamaq**. nərsəni ağzı aşaq bıraxmaq.

önbəlirti ilkin sorağ, sorğa, işarə, xəbər.

önbiç pırob.

önbiliq **önbilik**. ilkbilik. bir konuda ilkin, kök, daban, təməl bilgilər.

öncə **1**. ilk. əlik. aşnu. **1**. ilik. -**ilik** düşün, sondan daşın (iqdam ed)..
-**daha öncə**: aşnı. başnı..
-**öncə ki**: ertüki. qabaq ki..
-**ən öncə**: ilgəri. ilköncə**..**
-önceden tasarlama: tavsar. varsay. pişfərz. presuppose.

öncə -**hər nədən öncə**: albaki. qablaki. öncəki. əvvəlki çağlarda.

öncə **-öncə tikanlı qonça idim**, indi isə ipəkli gül!.

öncədəki öncəki. alqatki. aldaqki. keçmişdəki.

öncədən başdan. -**başdan** dedim, çıxmasın sonra sözü.

öncəki **1**. öncədəki. alqatki. aldaqki. keçmiştəki. **1**. aşnıki. başnıki. ilkin. əvvəlki. iliğki.

öncəkilər burunkilər. qabaqkilər.

öncəq **öncək**. bayaq.

öncəqi -**öncəki gün**: öndüğün.

öncəqi **öncəki**. albaki. qablaki. hər nədən öncə. əvvəlki çağlarda.

öncəqi **öncəki.** aldağki. qabalki. hər nədən öncə. əvvəlki.

öncəl alqar. sələf.

öncəliklə aşnu.

öncəliqlə **öncəliklə.** hər nədən qabağ. hər nədən əvvəl. -**öncəliklə** nasılsınız?. -iyi. uğraşırız.(**uğraşırız**: keçiniriz. şükrən. şükr).

öncəsiz əzəli.

öncəsizlik əzəlilik. əzəliyyət.

öncəş (ertəş. irtəş). nərsənin keçmişi, keçmişinə bağlı olanlar. sabiqə. -kötü **öncəkli**.

öncəşli sabiqəli. pişinəli.

öncəşsiz savrığsız. sabiqəsiz. pişinəsiz.

öncətən **öncədən**. alqayın. aldınala. öncədən. əvvəlcədən.

öncü **1**. öndən gələn. öndən gedən. (piş kisvət). 2. bir nərsədə yeni cığır açan.

önçaq **önçağ**. ilkçağ. -**önçağlar**: ilkçağlar.

önçü yolaçan. yolçavul.

önçüləri **-izçiləri önçüləri**: müridləri, mürşüdləri.

önə -**önə keçmək.** : soxulmaq**.** aralaşmaq. sıranı qatmaq.

önə sürmək iləri sürmək.

önə -içindeki hırs, dağları yıxar, gözler, **önə**, səngərə baxar.

önə -**iz önə**: dal qabağa.

önə -izdə qalır, küsür, **önə** keçir, qusur.

önə -hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)
-keç önə: keç alğa. -**alğa** qoy: önə qoy.
-saçı sola, sağa, **önə yarmaq**. (saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq).

önəq **önək**. **1**. önəkiş. önləyiş. önəriş. alqıtış. saxsalış. qarışıt. **(**pişgiri**)**. **1**. **önəğ**. timsal. misal. məsdurə. **1**. **önək**. **önük**. nəma. tüs. tüt. **(**< **tutmaq)**. surət. bükə. don. heyə't. şəkil. zahir. forma.

önəqiş **önəkiş**. önək. önləyiş. önəriş. alqıtış. saxsalış. qarışıt. **(**pişgiri**)**.

önəqləmək **önəkləmək. önləmək.** bükmək. qabağın almaq. qabağlamaq. ətəkləmək. başqırmaq. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq.

önəl **1**. acar. taza. **1**. birinci əl (birinci kərə işlədiğan, görünən). əl dəğməmiş. taza. yeni. bədii.

önəm **1**. say. əhəmmiyyət. -**saydan** salmaq. **1**. sayış ayış. ehtiram. muraat..
-**önəm vermək**: sayırlamaq.**.**
-önəm verməmək: boşçalamaq.

önəm bulğu. ağram. vəzn. ərziş. ərciş. -bu işin **bulğusu** nə: önəmi nə. -sözü bulğudan düşmüş: sözü ərzişdən düşmüş. -**ər bulğusu sözündə**!: kişinin önəmi, dəğəri sözündədir.

önəm -**önəm vermək**: önsərmək.

önəmə -**çox önəmə dəğər**: çox ünsülüdür: çox önəmlidir.

önəmli **1**.çox önəmli. çox mühümm dirkə.**1**.yeriğ.

önəmli bulğulu. ağramlı. vəznli. vəzin.

önəmli dərəkli. değerli. anlamlı. uğurlu. qabili təvəccüh. -bu gün **dərəkli** salıq yox..
-**önəmli iş:**qonqur. qondur. qurqa.

önəmli ulğan. böyük. saltan. (vəsi'. həcim. büzürg. çəşmgir. bərcəstə). -**ulğan** utuq yetiklər: böyük nailiyyətlər. -**ulğan** işlər: böyük işlər. -**ulğan** söz: önəmli söz. -**ulğan** yol: ana yol.

önəmli ulu. -**çox önəmli:** cüda ulu.

önəmlitir -**çox önəmlidir**: çox ünsülüdür. çox önəmə dəğər.

önəmsəmək sanamaq hesaba qoymaq.

önəmsəməmək **1.(**oyun tutmaq). yüngülsəmək. -bu işləri **oyun tutma**.**1.**çıpıtmaq. sıpıtmaq. sapıtmaq.

önəmsiz **1**. dəğməz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. xırda. balaca. az. kəm. **1.** önəm daşı mayan. bayağı. (naçiz). -**bayağı** bilgili.

önəmsiz **avnuq**. **oğnuq**. dəğəri olmayan, az olan. əhmiyətsiz. -**avnuq** qonuşma.

önəmsiz bolqusuz. olub olmadığı dərəkməz.

önəmsiz qıçqırıq. ayağı qırıq. dəğərsiz. qırtıpıl.

önəmsiz -**önəmsiz göstərmək:** kəmitmək. köncə altına aparmaq.

önəmsiz -**önəmsiz saymaq**: atlamaq.

önən qabağa çıxan. iləryən. rüşd tapan.

önən **ön**. **öğən**. **önğən**. **iləri**. (**l**ər <> **r**əl). **irəli**. qabağ. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.

önərçi önürçü. yaratcı. peşəkar. sənətkar. hünmənd.

önəri alda. pişnəhad..
-**önəri vermək**: aldamaq. **(**< **al**: ön**)**. pişnəhad edmək.

önəri iləriş. pişnəhad.

önəri önüç. pişnəhad.

önərilən -**önərilən qaraş**, **nəzər**: düşəki.

önərisiz açıq. sandırışsız. dəğişsiz. təkişsiz. təkəllüfsüz. taarüfsüz.

önəriş **önləyiş**. önəkiş. önək. alqıtış. saxsalış. qarışıt. **(**pişgiri**)**.

önəriş **önürüş.** ilərişş. alğarış. aldarış. gəlişiş. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.

önəriş usunuş**.** sunuş. pişnəhad ediş.

önərişmək ilərişmək. iləri gedmək.

önəritmək iləritmək. iləri aparmaq.

önəritmək **önəri vermək**. ilərişdəmək. pişnəhad vermək.

önərmək usunmaq. sunmaq. pişnəhad edmək.

önəşmək burnaşmaq. qarşılaşmaq. qarşı qarşıya gəlmək.

önətşinin -**önətşinin öğrənməsi**: yönətşinin öğrənişi. hidayətinin öğrənməsi.

önq **önğ**. **onğ**. çağ. sağ.

önq **önğ**. **ön**. rəh. rəng. boya. -yaşıl **önlü** don.

önqeri **öngeri**. **(ön geri)**. **1**. üzü oyana. **1**. üzü dalı. tərs uvat. dal qabaq. tərs. (bər əks. varunə).

önqə **öngə**. başsıra. qoşunun, səfin başı.

önqə öngə. tərcihən. -**öngə** abunə olun.

önqə -**öngə pəsgə:** qabağa dalıya.

önqəlməyin **-**biləlikdə bitər qamunun gərəyi, **birləşikdir öngəlməyin dirəyi**. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

önqən **önğən**. **ön**. **öğən**. **önən**. **iləri**. (**lər** <> **rəl**). **irəli**. qabağ. -**iləri** gəl: **önə** gəl. -**iləri** gün: **qabağ** gün.

önqəp **öngəp**. sözbaşı.

önqər **öngər (ön + qaramaq**: önü, ilərni görmək**)**. öngörüşlü. aqibətəndiş.

önqərmək **öngərmək**. mubabilə edmək.

önqəş **öngəş**. peşşaş. -bu güldanı bəğəndizsə **öngəşiz** olsun. -aldığın ver, artığın **öngəşin**.

önqətmək **öngətmək**. peşşaş edmək. pişkeş edmək.

önqəz **önkəz**. birincikəz.

önqi -**önki enki:** öndəki, indiki. dünki enki: dünənki indiki.

önqlər **önğlər**. **önlər**. qədimlər.

önqol əlgər. qolun dirsəklə bilək arasındaki bölüm sümüyü.

önqol **ön qol**. **1**. bağol **(bağqul**. **bağqol)**. dirsəkl biləyin orta bölümü. **1**. qarbağ. əlbağ. əli qarcaya **(**bazuya**)** bağlayan qol. dirsəklə bilək arasın **(**arasındaki**)** bölümü. arənc.

önqrəq **-**qılıncın güdəysə, **bir atdım öngrək ol**.

önqtə **önğdə**. keçmişdə. -**önğdə** bir kişi varımış.

önqü **öngü. rəngi**. **-**ana yurdun aman olsa, **üzün öngü saman olmaz**.

önqü -**önkü ornuda**: qabaqki yerdə.

önqü **önkü**.qabaqki. -**önkü** kimi olmadı.

önqüc **öngüc**. öndə gedən güc, qoşun, səf.

önqüç **öngüç**. **öngüş**. **önüş**. borc. boş. ödünc. ödüş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.

önqül **öngül**. seçgin. şahkar. bərcəsdə. əziz. dürdana.

önqün **öngün**. **1**.**alğın**. ilkin. **1**.qabaqgün.

önqürə **öngürə**. qabağ. -**onqura öngürə**: dalı qabağ.

önqüş **öngüç**. **öngüş**. **önüş**. borc. boş. ödünc. ödüş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.

önlə qabağın al. -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (tükəzi: məsrəfi. xərci) (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

önləm **yönləm**. yeti. tapdağ. tədbir. sərəncam. çalaçör. çalölüc. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir.

önləmək **1**. saxsalamaq. alqıtmaq. qarışıtmaq. **(**pişgirlik edmək**)**. -nərsənin yayılmasın **saxılqatma** yolları. **1**. sipərləmək. savamaq. cilovlamaq. mane' olmaq. **1**. qapzamaq. qapasarmaq. qabağın almaq. (pişgirlik edmək). **1**. engələmək. (pişgirlik edmək).

önləmək dürbələmək. əngəlləmək. mane' olmaq.

önləmək qabaqlamaq. (cilovgirlik edmək. mane' olmaq. pişgirlik edmək).

önləmək **önəkləmək.** bükmək. qabağın almaq. qabağlamaq. ətəkləmək. başqırmaq. durdurmaq. saxsalamaq. tıxalamaq.

önləmək aldılamaq. qabağlamaq. qabağın almaq.

önlər **önğlər**. qədimlər.

önləv öndəriş. önüv. düşündürü**.** tovsiyə.

önləyiş **önəriş**. önəkiş. önək. alqıtış. saxsalış. qarışıt. **(**pişgiri**)**.

önlü **(**< **ön**: üz**)**. gözəl. qəşəng. sulu. sövül. sövməli. **(**# **önsüz**: çirkin**)**..
-**allı önlü**: allı artlı. arxalı önlü.

önlü -**izli önlü**: keçmişli gəlcəkli.

önlüq **önlük**. alpıq **(**al yapıqıç**)**. alyapqıc..
-**dam qırağlarına düzülən önlük:** aldığ. alığ. herə.

önmək -**önübösmək**: olub böyümək.

önməs hasılsız. barsız. nəticəsiz. səmərsiz.

önsezi içə doğma.

önsərmək **1**.önəm vermək. qabartmaq. -**önsərmədən**: önəm vermədən. -**önsərməsən** keçər gedər: önəm verməsən keçər gedər. -**önsərən**: önəm verən. **1**. önə sürmək.

1.tanıtmaq. təqdim edmək. bir kitabı tanıtmaq üçün yazılan tikə, özət..
-**qapılıb önsərmək**: məczub olub başa qoymaq, başa çıxartmaq. artığına önəm veritmək.

önsıra ərəfə. -bayram **önsırasında** hər kim öz eviylə uğraşır.

önsırıc **1**. bir konuda ən öndə yeriyənlər. **1**. bir oturumda ön cərgədə yer alanlar.

önsüz çirkin. {**# önlü (**< **ön**: üz). gözəl. qəşəng. sulu. sövül. sövməli}.

önsüz əzəl.

öntə -**öndə barıcı:** qapaçı(qabaqçı). sərkərdə.

öntə **öndə.** ovda**. -izdə olandan, ovda ol**. (artda olmaqdansa, ol).

öntə **öndə**. önüt. açar. başlığ. ərəfə. nərsənin açılşına, başlamasına yaxın çağ, yaxud başlamasının ilkin atdımları.

öntə -**öndə sonda**.
-yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, **yağı öndə dura ver**, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

öntəqi **-öndəki, indiki:** önki enki**.**

öntəmək **öndəmək**. yolatmaq. yönətmək.

öntəmli **öndəmli**. qalınlı iz açan. mühümm.

öntən -ata arxadan, **öküzə öndən**, axmağa heç yöndən, yoxunma. (**yoxunma**: yaxınlaşma).

öntən **öndən**. aldan. qabaqcadan. -**aldan** demişdi..
-**öndən onğa**: aldan onğa. qabaqdan sağa.

öntən **öndən**. -düşən yerin bilseydim, **döşək döşərdim öndən**.

öntən **-**yıxılası daşqa, **qırxgün öndən cırıldar**.

öntəp tovsiyə. **-öntəp demək: öntəpləmək:** tovsiyə vermək.

öntər **öndər**. **1**. yöndər. yürütən. yeridən. aparan. bağçı. sapçı. ipçi. qılavuz. çapbar. öndər. baştamal. başda gedən. -**öndərlər**: birincilər. ilkinlər. açıcılar. yolbaşçılar. başçılar. qılavuzlar. rəhbərlər. **1**. başuğ. başağa. (pişəva. lider. sərdəstə. qaid. fərmandeh. rahnəma rəhbər)..
-**başöndər**: baş rəhbər. başqurğan. böyük lider.

öntər **öndər. 1.**başər. başa. paşa. baş > şah. **1.**kosman.

öntərin **öndərin .-öndərin gör**, qarşını tanı. {**qarşın** : (qaraşlı olan, üstündə göz olunan). ümmət}.

öntəriş **öndəriş**. önləv. önüv. düşündürü**.** tovsiyə.

öntön **öndön**. ziqzaq.

öntün əvvəl axşam.

öntür öntür iskilet.

öntürmək **öndürmək. önütmək.** rüşd editmək. tovlid edmək.

öntürsi sənəti.

öntürüş **öndürüş.** sənaye. -**ağır öndürüş bakanlığı**: sənayei səngin vəzirliyi**.**
-**yengil öndürüş bakanlığı**: sənayei səbük vəzirliyi.

öntürüş **öndürüş**. sənə't. pişə. hünər.

öntüş **1**. səhər. -**öntüşük**: səhərə bağlı, özəl olan. **1**. (keçmişdə düşmüş, üz vermiş. keçmişlə bağlı). sabiqə.

öntüş **öndüş 1**. (**ön düş**: dalı). tərsuvat. tersuvat. tersovat. tərsonat. (**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ.). -işivin **öntüsün** düşün. öntüş (**ön düş**: dalı). **1**. pişfərz.

öntüşünmək **(önə düşürmək)**. özün gözə soxmaq. özün qabağa salmaq. qabağa düşmək.

öntüşütmək nərsəni gözə soxmaq. qabağa salmaq. önəmsətmək. nərsiyə çox önəm **(**əhəmmiyət vermək**)**.

öntüyün **öndüğün**. öncəki gün.

önü -**bayram önü** xına yok, ondan keçni xına çok. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).

önü **-izi önü bəllənməz:** dalı qabağı bəllənməz.

önü -**önü çönü**: dalı qabağı.

önüb **-**önüb ösgən ocağından savılma. (**önüb ösgən**: doğduğun böyüdügün) (doğma yurduvu unutma)**.**

önüb -**önüb ösümək**: doğub böyümək.

önüç önəri. pişnəhad.

önüq **önüğ**. **onuğ. 1**. **ontun.** amadə, hazir olan. -**önüğ** nəvar gətir. -**onğuna** hammı şah olur. -hər bir nəyə **onuğam**. -onuğ tutun **yaraqı**. **1**. nəğd. -**onuğ** param yox. -**onuğ** alver. -**onuğu qoyub qoğqıya qaçma**: nəğdi qoyub nisyiyə keçmə.

önüq **önük**. **1**. **önək**. nəma. tüs. tüt. **(< tutmaq)**. surət. bükə. don. heyə't. şəkil. zahir. forma. **1**. rəhli**. -önük sönük:** rəhli rəhsiz.

önüm **1**. əsər. iş. yaratcılıq. -**önümsüz** yaşam, yaşamğı yansılayıb, ən doğru ölümdür. -onun ən **önəmli önümü**: ən böyük işi. **1**. yara. kar. -**önüm** güdmək. -nə **önüm** güdürdün, nə önüvə çıxdı. -**önümlü**: karlı. faydalı. -**önüm verməz**: kar kəsməz. fayda verməz. -**önümlü önəmli**: barlı əhəmmiyətli.

önüm **1**. hasıl. bar. nəticə. **1**. bərəkət. -girsə **ölüm**, qalxar **önüm**. (ölüm, azar olan yerdən, bolluq, dinclik uzaq durar) (bu söz varı devləti sağlıq, yaşala dəğərlədirir) **-**girsə ölüm, **qalxar önüm**.

önümçülük ürətim. tovlid. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

önümləri -bəsi **ürünləri**: azıq **önümləri**.

önümlü **1**. karlı. faydalı. -**önümlü önəmli**: barlı əhəmmiyətli. -**önüm verməz**: kar kəsməz. fayda verməz. **1**.barlı.

önümlü barlı. hasıllı. nəticəli. bərəkətli.

önümlü bərəli. -**önümlü ötşünə**: bərəli keçrməsinə.

önümsüz barsız. hasılsız. nəticəsiz. bərəkətsiz.

önün **-enine önün**: əninə uzunluğuna.

önün -**izin bellir, önün şəllir**: izin itirir, önünə daş salır.

önün -izin qoymur, **önün tutmur**.

önünə -**izinə önünə**: dalına qabağına.

önünə -**qapı önünə**: eşik aldına.

önünə qarşına.**-**nədərək alçaqlığı **göz önünə** gəlir. (**nədərək**:nəqədər. nəqqədir) .. -**göz önünə: göz** qarşına.

önünə **-**yaşamda, heç nəyin izinə düşmə, **önünə düş**.

önüntə -**göz önündə ölüm, olum**, daşa döndü sağım, solum. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır).

önüntə -**köpçülük önündə:** cəmaat qabağında.

önüntən **-**pozuldusa, izindən qaç, **düzüldüsə önündən**. (**izindən qaç**: izindən çəkil).

önür **(**önə verilən**)**. pişnəhad. təklif. təqdim. ərzə. -yenilikdə heç **önür** alınmamış. -sizin **önürüz** nədir.

önür -ağrıyı kölgələyən, **özü ağrıya dönür**. (siqar. tüstü).

önürçü önərçi. yaratcı. peşəkar. sənətkar. hünmənd.

önürmək **(**önə vermək**). (**pişnəhad vermək. təqdim edmək. ərzə edmək. iraə' edmək**)**.

önürüş **önəriş**. iləriş. alğarış. aldarış. gəlişiş. tərfi'. tərəqqi. pişrəft.

önüş **öngüç**. **öngüş**. borc. boş. ödünc. ödüş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.

önüş rüşd. tovlid.

önüş təqdim. -**önüş törəni** uzun sürdü: təqdim mərasimi.

önüşmək rüşd edmək. tovlid olmaq.

önüt **1**. öndə. açar. başlığ. ərəfə. nərsənin açılşına, başlamasına yaxın çağ, yaxud başlamasının ilkin atdımları. **1**. pişnəhad. -**önütlərin** hamısı yoxlandı, yalnız biri bəğənildi. -sizdə bir **önüt** verin. -**önütlük**: önütlər sandığı. **1**. fərman. dəsdur.

önütmək **1**. pişnəhad edmək. -hər nə istirsiz yazın **önütün**. **1**. təqdim edmək. -sənin dosdun özün heç yanda **önütmədən** oturmaz. -bu sərgidə ən əsgi yasmalar **(**nusxə**)** belə **önütülmüş**. -özüzü **önütün**.

önütmək **öndürmək.** rüşd editmək. tovlid edmək.

önüv öndəriş. önləv. düşündürü**.** tovsiyə.

önüyana üzü o yana.

önüyuxar üzü üsdə.

önyaşıq **önaxşam**. əvvəl axşam.

öp **-**böyügün **əllərindən öp**, kiçiyin **gözlərindən**.

öpcün boğazına dək (dodağına dək) dolu, yetik. dolu. tıxa. kamil. gərəkliləri yetərik (kafi. kifayət qədər), yerbə yer olan. tıxa basa. **1**. tam hazır. -gedişə **öpcün 1**. fərax. rifahlı. -**öpcün** yaşam. -**öpcün** yaraqlı -yağdayı **öpcün**: durumu kamil. halı yerində.

öpçün isfənc. hovlu. su çəkən kağaz.

öpəq -**bağır öpək:** ürək ciyər.

öpənə **öprənə**. oxşuyana**.** -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük** görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur).

öpgələtmək **öpgələtmək.** hirsləndirmək.

öpqə **öpgə**. **1**. mod. **1**. coşqu. sov. sovu. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. qor}. qoğ. qov. qovu. qoğu. həyəcan. **1**. **höpgə**. **opqa**. **hopqa**. şüş. (pumon). **1**. **öfgə**. öc. hirs.

öpqə **öpgə**. ciyər. **-**içik odu tutunsa, **öpgə ürək qavrular**. (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).

öpqə **öpgə**. **-**uşuq odu tutunub, **öpgə ürək qoğrulur**. (**uşuq**: eşq).

öpqən **öpkən**. ağçiyər.

öpqənmək **öpgənmək**. (öfgələnmək. öpgələnmək). higgənmək. höggənmək. öcənmək. hirslənmək.

öpqülənmək **öpgülənmək**. **övgülənmək**. hopurdanmaq. opurdanmaq. bəygülənmək. qovqalanmaq. qurralanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

öpqün **öpgün**. burulqan. girdab.

öplünmək öplünmək. töylünmək. tövlünmək. (dövül). qabranmaq. qabar çalmaq.

öpmək **höpmək**. **opmaq**. **hopmaq**. içmək. içərimək. içərləmək. içəri almaq..
-**öpərkən ısırmaq**: qaşın alarkən, vurub gözün çıxartmaq.

öpöz (lap belə. sırf. məhz). -**öpöz** türkcə.

öppəq **-göt öppək,** ağız buldarmaz, ürək bulandırır. (**buldarmaz**: mundar olmaz).

öprənə öpənə. oxşuyana -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük** görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur).

öprüq **öprük > ibriq**. axıcı nərsəni axıtmaq üçun, öprülmüş, somrulmuş biçimdə, öpüşlü, əmzikli qab.

öprür öpür. oxşur. -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

öpüb -**yanağın öpüb** yolçu eylədi.

öpül töül. tövül (dövül). qabar.

öpülməz **-**dişlənir daş öpülməz, **tikinməz bez, sökülməz.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

öpür öprür. oxşur. -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

öpürəm -qarşında baş əyirəm, **əllərindən öpürəm**.

öpürtmək **höpürtmək**. **hopurtmaq. opurtmaq**. içirtmək.

öpüş -**öpüş atmaq**: əl ilə öpücük göndərmək.

öpüşmək **küpüşmək**. **1**. iki nərsə birbirinə yavaşca toxuşmaq, çarpışmaq. **1**. birbirin ləms edmək. **1**. mürgüləmək. ımızqanmaq. uzanmaq. kəstirmək. kəsitmək. çortlamaq. pinələmək. pinəkləmək. qırışı vermək. uyuşunmaq. uyşunmaq. uyuyu vermək. sızmaq..
-**topraqla öpüşmək**: ölmək. yenmək. məğlub olmaq..
-**ağrılarla öpüşüb yollamaq**: artığ ağrılardan ayrılmaq, dərdlərin savmaq..
-**öpüşüb durmaq**: barışmaq. yarşınmaq. yarşanmaq. yaraşışmaq.

öpüşmək ləms edmək. -**barmağıynan öpüşdü**: ləms etdi.

öpüştü **öpüşdü**. -**barmağıynan öpüşdü**: ləms etdi.

öpüşüb -görüşüb **öpüşüb** qoxuşdular.

ör **öğ**. **oğ**. oğuq. -**saman örü**: saman xırdası.

ör yuxar. -örə: yuxarıya.

örbəymək böyümək. -çağalıb **örbəyib**.

örcüq **örcük. hörcük.** incə hörülmüş hörük.

örcüqlənmək **hörcüklənmək**. **hörgüclənmək**. **hörüclənmək**. **örcüklənmək. örüclənmək**. ləpələnmək. mövclənmək. şəpələnmək.

örç **hörç**. **1**. tusuğ. {**tut**. **toz**}. tor. **1**. sarım. zar **< (sarmaq)**. incə, tor pərdə. ğişa'. membrant.

örə **1**. (**hörə**). teknik. **1**. üsdə. -ayaq **örə**: ayaq **üsdə**.

örəq **örək**. **hörək**. hərəm.

örəqə **örəkə**. **(**birbirinə keçmiş**)**. şəbəkə. müşəbbək. ağ. tor. darbəst. aralı aralı toxunmuş parça. tel tel tikilmiş. nərdə. çaldaq. qəfəs duvarı. **1**. qapuşqa. **(**otaqlarda. bilit satma kiyuskunda**)** kiçik pəncərə. tar o pud.

örəmək **törəmək**. tovlid edmək. -göy yeyib **altın** törər. (tapmaca) (**ipək qurdu**).

örən **1**. **hörən**. **örənğ**. **hörənğ**. örüş. hörüş. hörük. hərim. məhvətə. **1**. ağıl. açur. tövlə.

örən -**örən irki çağ**: çox qədim zaman.

örənq **örənğ**. **örən**. **hörən**. **hörənğ**. örüş. hörüş. hörük. hərim. məhvətə.

örəntə **örəndə**. h**örəndə**. **oranda**. bir hörəkdə (duvarda) yaşayanlar. ailə üyələr (üzvləri).

örqə -**örgə qop**: ayağa qalx.

örqə **örkə**. **örükə**. **(< hörmək)**. **1**. ailə. ocaq. xanəvadə. **1**. ev əhli. əhli beyt. famil. **1**. dadqah..
-**örkə yerükə**: yer yurd. iş yurd. iş qurum. ev eşik.

örqəl **örkəl**. **{örk əl < örkə** (**örəkə**: **şəbəkə**) **+ əl (il** < ilətişim: irtibat. irtibatat**)}**. network.

örqən **örgən**. **1**. arqan. ip. **1**. təşgilat.

örqən **örgən**. **öğrən**. **öğgən.** -daşa söykən, **başla öğrən**. (hər işdə bilik, yaraq gərəkir).

örqəv **örgəv**. **gövgə**. orqan. əndam.

örqül **örkül**. **örüklü**. **hörüklü**. lülələnmiş biçim. -**örkül** dadlı, çörək. -**örkül** saç.

örqütçü **örgütçü**. nazim. düzənçi. orqanizatör.

örmək **hörmək**. əğirmək. eşmək.

örnə -**örnə çox**: çox çox.

örnəq **örnək**. **1**. alıq. yalıq. misal. -bir **alıq** çəkəlim. -**alıqsız** keçin sözün özünə. **1**. ülgü. nimunə. -gəngəşsiz söz, **ülgüsüz** don biçilməz. **1**. ülgü. ülük. **1**. misal. nimunə. **1**. qoluc. nimunə. nişan. -bu onun işlərindən bir **qolucdur**. **1**. ülgər. nimunəçi. sərməşq. ibrət verici. (şayani təqlid. situdə)..
-onun işlərindən bir **kərt**.

örnəq **örnək**. görəldə. nimunə. -özgələrə **görəldə** oldu.

örnəq -**örnək götürmək:** ülgüləmək.

örnəqin **örnəğin**. **örnəyin** adalın. məsələn. -**adalın** bu. -**adalın** nədəmək istəyirsin.

örnəqləmək **örnəkləmək**. nimunə gətirmək.

örnəyin adalın. məsələn. -**adalın** bu. -**adalın** nədəmək istəyirsin.

örpəyin niqabın. -qınağlı, **örpəyin çəkər üzünə**. (günahkar niqabın çəkər üzünə).

örs töş. sindan. zindan. -köğüküm, **töşüm**, çöğücüm: körüyüm, örsüm, güpüc.

örsün (nərsəni örtən). dəri.

ört od. yanqın. (atəş suzi)..
-**ört!: odla**!. -quru **yandı**, yaşda onla **örtədi**. -**örtlü bulut**: **örtənmiş bulut**: gün batış doğuşundan qızarmış bulu..
-**ört basır**: yapat qapat..
-**ört basırlamaq**: yoğurmaq.

ört -**qara ört**: qara tutqun.

örtbasırlamaq gizinləmək. bağanlamaq.

örtbaslamaq ağşarlamaq. ağartmaq. masmallamaq. girdələmək.

örtbaslamaq alalamaq . gizlətmək.

örtbaslamaq gizlətmək. örtələtmək. çalmalamaq. çəlmələmək. -bizi görən kimi özün **çalmaladı**.

örtə **ötrə.** axşam**. -ertörüt**: < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam. tamam gün.

örtəq teqil **-ördək değil**, qarqaya belə oxşamır, axı bu quş deyil.

örtəq **-çaman ördək** ir uçar. {**çaman: çalaman**. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan}. (**ir**: tez) .

örtəq -**ördək çeşiti**: gəbcə. gəbəc.

örtəq -**ördək, bir para quşların çıxardığı səs:** qanğ. qağ. -ördək uçar **qağıldar**, aşan sular **çağıldar**.

örtəqlə -**ördəklə qaz qanğıldar**: ördəklə qaz ötər.

örtələtmək gizlətmək**.** örtbaslamaq. çalmalamaq. çəlmələmək. -bizi görən kimi özün **çalmaladı**.

örtəlsin yansın. **-**könlün, için **örtəlsin**. (ürəyin, için yansın).

örtən **1**. bürüc. örtük. **1**. gizlədən. yapurğan.

örtən **-**yalandək kişini yırtan, **doğru tək onu örtən yox**. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

örtən yaşuran**.** yapan.

örtənmək **odlanmaq**.

örtəyi -**yaban ördəyi:**kələr.

örtqü **örtgü. örtük.** çat. çadra. hicab.

örtqül **örtgül**. məhrəmanə. -**örtgül** yazı.

örtqülü **örtgülü**. **örtüklü.** çatlı. çadralı. hicablı.

örtqüsüz **örtüksüz.** çatsız. çadrasız. hicabsız.

örtləmək **pörtləmək**. **ordlamaq**. **odlamaq**. dağlamaq. yandırmaq. -özəgimi **örtədi**: içimi **(**içəyimi**)** yandırdı.

örtlənim **üsdənim**. üslənim. təəhhüd.

örtlü burut. gizli. daluq **(**dalımış**)**. gömülü.

örtmə **1**. bürüş. **1**. sayavan. **1**. bürüt. bürüv.

örtmək **1**. **örütmək**. yascalamaq. gizlətmək. **1**. aşıtmaq**.** basıtmaq. -qamuğ ıssın **aşıtan**: hammının eybin örtən. (**ıssın**: iysizin. uysuzun). **1**. bağanlamaq. **1**. burmaq. burtmaq. gizlətmək. **1**. bürümək.

örtmək basdırmaq.

örtmək keşibləmək.

-nərsəni başqa nərsə ilə örtmək: çuğlamaq. çulğamaq.

örtmək korramaq. korlamaq. quylamaq. basırmaq.

örtməli sarmalı. qorumalı. -sevgi, içdə durmalı, sevən, onu **sarmalı**.

örtmən **1**. götəri. dam. **1**. görtü. görüt. üz. yüz. səth. -**örtmənin** yox **artmanın** (için) gör. **1**. eşik (< **eşmək**: toxumaq). geymən. çulqa. bürmə.

örtü çarşav. çarşab. sarcaf. ləhaf. mələfə**..**

-ortlu örtü: odlu örtü: oddan don**..**

-sərgə örtüsü: sərəki.

örtük qaval. qabal. qabcıq. kavır.

örtüq çəpər.

örtüq **örtük. {çatır. çit**. **çitir**. **çıt**. **çıtır**. **çat**. (< **çitmək**. **çıtmaq**. < **çatmaq**: örtmək) (. -**çitir bezi**: lüt olurkən, ölü yuğulurkən örtülməsi gərəkən yerləri örtən bez.

örtüq **örtük**. **1**. bürük. burqa. **1**. qapuç. rupuş. **1**. qaput. kaput. rukeş. **1**. bürüc. örtən. **1**. yapa. yapağ **(**< **yapmaq**: örtmək**)**. **1**. yapıq**.** qapığ. -yastıq **yaptığı**. -yorqan **yaptığı**. **1**. örtün**.** bürgün. bürgək. bürgüş. puşiş. hicab. **1**. sarıc. yapınca. puşiş. **1**. yapınca. büründcək. **1**. cux.çul (< **çulqa**). **yupağ**. mələfə. ləhaf. ləffafə. -yorqan **çulu**. yastıq **çulu**. **1**. yapıç. yapğıc**..**

-üz örtüyü: üzqıp nuqab**..**

-geyim örtük: geyçəv. geypüç. hicab. pərdə**..**

-üst örtük, **geyim**: sərən..

-**nərsənin üzərinə yapımış bəzək**, **örtük**, **yonqa**, **nəxşə**: usdara. üstərə..

-**böyük örtük**: çulağay. çulğayı. bağlı. sarbağ.çarşab.

örtüq **örtük**. **1**.bürüş.**1.**çar. sar. şal. sarac. saruv. çarçav. çarşav.

örtüq **örtük.** keçəğ. geycək.

örtüq **örtük. örtgü.** çat. çadra. hicab.

örtüq -**üst örtük:** çapan. geyim.

örtüqlü **örtüklü. örtgülü**. çatlı. çadralı. hicablı.

örtüqlü **örtüklü**. tutuğlu. məxfi.

örtüqsüz **örtüksüz.** çılqı. çılğa. çılpaq. açıq.

örtüqsüz **örtüksüz. örtgüsüz.** çatsız. çadrasız. hicabsız.

örtülü **1**. bürün. bürüt. burqalı. gizli. **1**. yapqalı..

-**açıq örtülü**: açqara içqərə. sərih o ğeyri sərih..

-**gizli örtülü olan:** basığ pusuğ.

örtülü kəşbli. keşbli (< **çəkmək**). gizli.

-**örtülü yerin üstü**: **üzü**: qat. dam.

örtüm keyfiyyət.

örtün örtük. bürgün. bürgək. bürgüş. puşiş. hicab.

örtünmək **1**. geyinmək. **1**. hicab bürünmək. **1**. burtlanmaq. burtanmaq. geyinmək. **1**. hicab bürünmək. **1**. (# **ardınmaq**: açılıb lütlənmək**)**. -ay qız üzüvü **ardın** görəlim kimsin.

örtünük gizlənilən yer. pusu. kəminqah.

örtüş **örütüş**. **aratış**. **1**. bir evin ara, böyük otağı. tənəbi. qoğuş. **1**. pəzirayi.

örtütmək sarşıtmaq. hicab alta qoymaq.

örtüyü -**araba örtüyü**: köymən.

örtzə (**ört**: od). göyzə. yanqı. iltihab.

örtzənmək (**ört**: od). göyzənmək. mültəhib olmaq.

örü sahə. -bu **örüdə**: bu sahədə. -iş **örüm**: iş sahəm. -nə **örüdə** çalışırsız: nə sahədə çalışırsız. -**örü** kişisi: sahə adamı. -geniş **örü**: geniş sahə.

örü yuxarı. dik. -**örü** dur: dik dur.-doğru yolda **örü dur**: düz yolda iləri. -dayağına dayanıb **örü durdu**: dik qalxdı. -əllərin **örü tutdu**: yuxarı tutdu. -**örü** var: düz ged.

örü uru**.** oru. (< **kov**). govdal.

örücü **hörücü**. ərmən < əğmən. (əğirmənçi. əğrimçi. əğirici). əğrici. əğirən. (risəndə. nəxris. tabəndə. nəxtab).

örüq **örük** (**hörük**). **1**.tekniki.**1**.**hörük**. çatı.**1**. sevda..
-**ediğ örük**: iş güc.

örüq **örük. hörük.** sistim.

örüqə **örükə**. **örkə**. **(**< **hörmək)**. **1**. ailə. ocaq. xanəvadə. **1**. ev əhli. əhli beyt. famil. **1**. dadqah.

örüqəli **örükəli**. **örkəli**. **(**< **hörmək)**. ailəli. ocaqlı. xanəvadəli.

örüqlü **örüklü**. **hörüklü**. **örkül**. lülələnmiş biçim. -**örkül** dadlı, çörək. -**örkül** saç.

örüqün **örükün**. sevdalı.

örülüb eşilib. toxunub. -şəhriyarın qoşuları el aytımlarına örülüb gedyər. (**aytımlarına**: nəğmələrinə).

örüm -**örüm örüm:** hörüm hörüm. hörəm hörəm: burum burum. buram buram. -**örüm örüm** gövüşlüdür eynalım: hörük hörüklü sinəsi var eynalımın.

örüntüq **öründük**. at yəhəri üzərinə salınan örtük.

örüş **hörüş**. otlaq.

örütmək **örtmək**.

örütüş **örtüş. aratış**. **1**. bir evin ara, böyük otağı. tənəbi. qoğuş. **1**. pəzirayi.

örüvmək **övürmək**. **çövürmək**. **öğürmək**. **çöğürmək**.

ös **üs. ösmək <> üsmək**: böyümək. -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

ösə **üsə.** böyüməyə**.** -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

ösqə **öskə**. **özgə**. **ötgə**. ögey.

ösqən **ösgən.-**önüb ösgən ocağından savılma. (**önüb ösgən**: doğduğun böyüdügün) (doğma yurduvu unutma).

ösqənmək **ösgənmək**. böyümək. -iyi yolda **(**usulda**) ösgənən** uşaq.

ösqrüş **öskürüş**.rüşd.

ösqül **ösgül. ösül.** göyğal. göygəl. bitgil. nəbati. -**ösül** yağ: bitgil yağ. nəbatiyağ. -**ösül** ürün: bitgil ürün. nəbati məhsul.

ösqürəq -osduraq göt açar, **ösgürək göğüs**.
-osduraqlı göt, **ösgürək sevməz**.

ösqürmək **ösgürmək**. **öksürmək**. ökün, (ağciyərin) arıtlamaq.
-osduraq əlindən, **ösgürmək olmur**.

ösqürmək **ösgürmək**. yutalmaq **(**uzbek**)**.

ösqürüb -**ösgürüb, ayılmaq**, osdurub bayılmaq.

ösmə **ösüm.** gəlişim. gəlişmə. (rüşd. pişrəft.). -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**.

ösmə **ösüş.**artış. əfzayiş**.**

ösmək gəlişmək. rüşd tapmaq. -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**.

ösmək olmaq. gəlişmək. böyümək. yetişmək.

ösmək **osmaq**. böyümək. boy atmaq. -**ösüb çıtamaq** böyüyüb güllənmək**..**
-ösmüş (böyümüş**)** ağac, çiçəklənib bürlənib..
-**doğub ösgən**: **doğub ötgən**. doğub böyümüş. -**doğub ötgən** elim..
-**önüb ösmək**: olub böyümək.

ösməyi ösüşü. ilgərişi. -**işbirliyi ösməyi**: işbirliyi ösüşü: işbirliyi ilgərişi.

ösmüş **ösük**. mütərəqqi. pişrəftə.

ösrür -**su ösrür otu**, köçrür odu. (**ösrür**: cücətir. göyərtir). (**köçrür**: keçrir. söndürür). (əlində olan aracın, yaracın bilmək).

öst **üst**.

östürən -**yel ösdürən**, boran osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

östürmək **1**. **osdurmaq**. böyütmək. boylatmaq. **1**. **ösürətmək**. əsitirmək. əsiritmək. dalqalatmaq. əstirmək. **1**. **ösdürmək**. (**öt sürmək**). **osdurmaq**.

ösüb böyüyüb. -**ösüb boya çatmaq**: üsboymaq. böyüyüb özün tanımaq, baliğ olmaq.

ösüb -**ösüb çıtamaq**: böyüyüb güllənmək.

ösüb -**ösüb dursun:** böyüsün. böyüməyə dəvam edsin. -gündən günə **ösüb dursun**: böyüsün.

ösüq **ösük**. (**ötük**). yetim.

ösüq **ösük**. ösmüş. mütərəqqi. pişrəftə.

ösüq **ösük**. ürə. tömər. tumor. tupor. domal **(**> doməl**)**. tumuş. quddə. aşıq.

ösüqlüq **ösüklük**. yetimxana.

ösül **ösgül.** bitgil. göyğal. göygəl. nəbati. -**ösül** yağ: bitgil yağ. nəbatiyağ. -**ösül** ürün: bitgil ürün. nəbati məhsul.

ösülüş (rüşd o nəma).

ösüm bitgi. (**ösüt**: tük).

ösüm **osum**. (**üsüm)**. ot. bitgi. bitgi. göy.

ösüm **ösmə.** gəlişim. gəlişmə. (rüşd. pişrəft.) -dil **ösümü**: dil **ösməği**: dil **gəlişmi**.

ösümək -**önüb ösümək**: doğub böyümək.

ösürətmək **östürmək**. əsitirmək. əsiritmək. dalqalatmaq.

ösürüş (pərvəriş).

ösüş (**üsüm)**. tölüş. (rüşd. nəmüv. rivaclanış. tərəqqi. pişrəft. tovsiə. bəst). artış. (əfzayiş).

ösüş hərəkət. tavış. tavrış. carayan. cünbüş. təkan. cünb cuş. yürüş duruş. siluk. əxlaq. tərəqqi. əfzayiş. iləriş.

ösüş **osuş**. böyümə.

ösüş rüşd.-**ösüşdən** qalmış. rüşddən qalmış.

ösüş tərəqqi. -**ösüş qarağudur: tərəqqi qarağudur**:**(qarağudur:**təzminidir).

ösüşən ösü yatgən **(ösü yatgən).** ösüşdə, böyüməkdə olan.

ösüşlü rüşdlü.

ösüşmək atınmaq. gəlişmək. tərəqqi edmək. -**atınma** yolları.

ösüşmək rüşd tapmaq.

ösüşsüz rüşdsüz.

ösüştə -**ösüşdə, böyüməkdə olan:** ösü yatgən **(ösü yatgən).** ösüşən.

ösüşü ösməyi. ilgərişi. -işbirliyi ösməyi: **işbirliyi ösüşü**: işbirliyi ilgərişi.

ösüşüşqə **ösüşüşgə.** ilərləyişə. ilərişə. -**ösüşüşgə yol açan**. (ilərləyişə yol açan).

ösüt saç. tük. {**ösüm**:bitgi}.

ösütləmək saçqalamaq. tükgələmək. tüküdən tutmaq.

ösüvmək düzəlmək. islah, dərman olmaq. iltiyam tapmaq. pisliklər, ağrılar aradan qalxmaq.

ösüyatqən **ösü yatgən.** ösüşən. ösüşdə, böyüməkdə olan.

öt **1**. (# **öz**).yad. -o bizə **öz** değil, **ötdü**: o bizə məhrəm değil, yaddı. **1**. dəlik. -**burunöt**: **burun+öt**. burun dəliyi.

öt **ötlü. ötül**. dəlik.

-gördün öt, qörmədin keç, kəndivə güvən.

ötavın əsgik avın. ənənə. rəsm rusum. qədim adət, aşın.

ötçülərin bağışlayın. üzürlər.

ötə **1**. arqı. -**arqı yaxdan**: ötə yandan. **1**. aşa. bətər. -**aşa** vurdu. -**aşa** yeditdi. -**örən aşa**: çox bətər..
-**çəkötə** (**çək ötə**): çək aşa. həddən çox. -**çəkötə** yemə. -**çəkötə** gedmə. -**çəkötə** danışma..
-**ötə gedgən:** çox aşırı. -ölkə bəyləri **ötə gedgən** qıyın (zalim)..
-bolğamdan **ötə** bir nə yapamam.

ötə -gizin vermə dosduva, **dostun ötə dosdu var**. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var).

ötə **-ötə bəriyə** göz salmaq: anğrı bəriyə çala göz yetirmək. (**çala:** ötəri).

ötə -**zamzndan ötə**:. çağdanaşa.

ötə çox. -**ötə** işlər qalmış: çox işlər. -**ötə** danışdı: çox danışdı. -**ötə** qıssa: çox qıssa. -**ötə** uzun.
-**ötə düz**: kamilən səhih.

ötəcan özatan. biqanəpərəst.

ötəçi (biqanəpərəst).

ötəçi (nərsəni, bir olayı oxuyan, ötürən, ötən, deyən). xəbərqüzar. xəbərçi.

ötədə aşırı. uzaqda. oyanda. -bizdən bir ev **aşırı**.

ötəq ötək. ötəh. ən. lap. artıq. üstün.

ötəqçi **ötəkçi.** tarixçi.

ötəqən **ötəkən**. (antiq. bastani).

ötəqinq **ötəkinğ**. yaşam nağılı. biyoqrafi.

ötəl **ödəl**. **töləğ**. **1**.müzd. dəsmüzd. ücrət. bədəl. padaş. **1**. cübran. tələfi.

ötəl **ödəl**. yarşıt. tələfi. cübran.

ötələmək **atalamaq. 1**. artığlamaq. ifrat edmək. -hirslənib **ötələdi**. -yeməkdə **ötələmə**. **1**. rədd edmək. qaytarmaq. -hər gələni **ötələmə.**

ötələmək atalamaq. qaytarmaq. rədd edmək.

ötələnməz -ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

ötələnməz ötəlmir. itələnməz. -ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

ötəlmir ötələnməz. itələnməz. -ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

ötəm **ötüm**. dəri üzərində oluşan şiş.

ötəmək **ödəmək**. töləmək. müzd, ücrət vermək..
-**törütün töləmək**: qiymətin ödəmək..
-**utamaq** da var, **ödəməkdə**: almaqda **(**yeməkdə**)** var, verməkdə..
-**ödə!:** əvəzin aç. tavan ver. tələfi, cübran ed.
ödüş: pərdaxt. tələfi. cübran. tə'min..
-**ödənilməz**.
-**qarşınıt ödəmək:**qarışıtlamaq. arşınıtmaq. qayırmaq. yasartmaq. ardalamaq (**art.**

dal). cübran edmək. tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

ötəmək **ödəmək.** ötgüzmək. vermək.

ötəmir **ödəmir** yetmir. kafi değil. -gəliri gedirin **ödəmir**. -dadı acısın **ödəmir**.

ötən **1**. **ödən**. **ödəş.** pərdaxt. **1**. **ötgən**. keçən. -**ötən** saat. -**ötən** il. -**ötən** kimsə. **1**. **ötgən**. keçən. -**ötgən** il: **keçən** il. **1**. sayran. saytan. oxuyan.
-dil ötən yerdən od ötməz.
-ötən il: keçən il. bayağu il. bildir**.**

ötən -**birin ötən su arxdan**, mində sonra ötər su. (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)

ötəni **-saylama keçən ötəni**, indin yarın duran yerdə. (**saylama**: sayıb irdələmə). (günlə yarını düşün)**.**

ötəniq **ötənik**. müvəqqəti.

ötənilməz **ödənilməz.** cübran olunmaz.

ötənləri -sarpdığın yoldan, doğru yola dönü ver, **ötənləri ötmüş**, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif).

ötənli -**ötənli özənli**: diqqətli diqqətsiz.

ötənliq **ödənlik**. layiq. şayistə. -bu sizə **ödənlik** deyir. **ödənlik** işlər.

ötər **1. ötəri**. üçün. -bir saman **ötər**, bir saray yıxalar.. **1.**qanğıldar. -**ördəklə qaz qanğıldar**: ördəklə qaz ötər.

-tuş olsan yaman qadına, **yaşın ötər qor ilən**. (**qor:** şər).

-ötlük ötər, közlü yara sızlayar. (**ötlük ötər**: zaman keçər).

-**günü ötər**, sözü bitməz.

-qalma geri, işin keçər, **gəzək ötər**, karvan köçər. (**gəzək** :sıra. fürsət).

-ox ötməyən daşdan, **ötər dilim.**.

-bağdalı dos, **illər ötər**, üzün görməz, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı).

-**öğün ötər**, ödün keçər. (**öğün**: fürsət). (**ödün**: zamana).

-iş bitər **çağ ötər**.

ötər -birin ötən su arxdan, **mində sonra ötər su.** (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər).(bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)
-otursan boşa ötər.

ötərəq **ötərək**. ötgəb. keçərək.

ötəri **1**. çala **-**anğrı bəriyə **çala göz yetirmək**: ötə bəriyə göz salmaq. **1**. ötgəzi. müvəqqəti.

ötəri **ötər**. üçün. -bir saman **ötər**, bir saray yıxalar.

ötəritir **ötəridir.** öytgəpdir. keçəridir. müvəqqətidir. dəvamsızdır. -**öytgəpdir** ömür durmaz: yaşam ötəridir davam gətirmək.

ötərmək keçərmək. teyy edmək. -boş çağızı iyi **ötərin**.

ötəson **ötə son**: çox son.

ötəş **ödəş**. **1**. (ücrət.müzd. bədəl. padaş). ödəmə. töləş. **1**. **ödəc**. borc töləv. -**töləv** vermək: borc vermək. -**töləviin** istəmək: borc istəmək. -**töləvdən** çıxarmaq: borcdan çıxarmaq-**töləvim** neçə olar: borcum neçə olar. **1**. **ödən**. pərdaxt.

ötəşmək **ödəşmək**. öc almaq. kin aramaq. intiqam almaq. kinətuzluq edmək.

ötətən -**ötədən bəridən:** ilərdən qayradan.

ötətənbəri obaldan. aladdan bəri. qabaldan. ən əsgidən bəri.

ötətmə ertələmə. yubatma. gecikdirmə. möhlətə qoyma.

ötəv **ödəv**. **1**. gərəkli, tapşıqlı iş. **1**. ötünc. ödünc. borc. qərz. -**ödəvi** ötün, öləni ötür qurtul.

ötəvtir **ödəvdir.** görəvdir. borcdur. vəzifədir.

ötəynəmək **ödəynəmək**. cəvabdeh olmaq.

ötqə **ötgə**. **1**. **öskə**. **özgə**. **1**. **öytgə**. əcib. qərib. şigift.

ötqəb **ötgəb** ötərək. keçərək.

ötqəc **ötgəc**. keçgəc. keçincə.

ötqəməz **ötgəməz**. **1**. keçməz. **1**. sönməz. ölməz. -**ötgəməz acılar.**

ötqəməzliq **ötgəməzlik**. **1**. keçməzlik. **1**. sönməzlik. ölməzlik. absolutluq. -**ötgəməzliyə** qovuşmaq: əbədiyyətə qovuşmaq.

ötqən **ötgən**. **1.**getgən. əsgi. mazi.1. **ötən**. keçən. -**ötən** saat. -**ötən** il. -**ötən** kimsə.

ötqənlətə **ötkənlədə**. keçmişlərdə.

ötqəsinə **-**odu özünə bas, ötməzsə ötgəsinə**. (ötgəsinə:** özgəsinə).

ötqəş **ötgəş**. **öytgəş**. (**ötgəşik**. **öytgəşik**). mütəəccib. -**ötgəş** qalmaq. -**ötgəş** olmaq.

ötqəşiq **ötgəşik**. **öytgəşik**. şaşıq. çaşıq. mütəəccib. -**ötgəşik** gözlər.

ötqəşmək **ötgəşmək**. **1**. **öytgəşmək**. mütəəccib olmaq. təəccüb edmək. **1**. (bərquzar olmaq).

ötqəşmək **ötgəşmək**. cərəyan tapmaq. -**ötgəşib gedyər:** cərəyan tapər.

ötqəzi ötgəzi. ötəri. müvəqqəti.

ötqəzib -**etgisin ötgəzib**: etgisin bıraxıb.

ötqəzir **ötgəzir.** yetirir. müntəqil elir**.** -birinin elinə yurduna **bağlılığın ötgəzir**.(. -elim günüm olmasa, ayım günüm doğmasın).

ötqəziş **ötgəziş**. keçiriş.

ötqəziş **ötgəziş.** ağtarış. aktarış. quzariş. raport.
-**köçət ötgəziş**: koçəri yaşam.

ötqəzləmək **ötgəzləmək**. atqazlamaq. başdan edmək. özgəyə salğıtmaq. (**salğıtmaq:** həvalə edmək).

ötqir **ötgir**. kəsici. kəsgir. iti. -**kəsgir** soyuq. -**yalav** (tiğə) kimi kəsgir. **1**. nafiz. -**ötgir** baxış. -**ötgirliyin** itirmiş sözlər.

ötqizilik **ötgizilik**. keçiriliş.keçiridiş. (bərquzari).

ötqizilişi **ötgizilişi**. keçirilişi.(bərquzarlığı).

ötqön **ötgön**. keçən. keçmiş.

ötqü **. ötgü**.1. burğa**.** qoxu. iy.1. **ötdü**. -**ötdü igitlik devran**, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).
-diri dirgi, uyudan, **olu ötgü** unutan.

ötqül **ötgül**. **1**. pasport idarəsi. **1**. gümrük.

ötqülü **ötgülü**. bağışlayan.

ötqün **ötgün**. **1**. **ötmüş**. aşqan. aşqın. aşmış. keşgin. keçmiş. -altmışın **aşqan** yaşlı. **1**. **ötün**. bətər. -**bətər** yeməli: **ötün** dadlı. -**ötün** gözəl. -**ötün** iti. -**ötün** yaxşı. -üzük qaşından **ötgün**.
-**əl əldən ötgün**: əl üstnünə əl var.

ötqünc **ötgünc. ötünc**. nağıl. nəğil. qissə. dasdan. -**ötünc ötgünmək**: nağıl, danışmaq, demək.

ötqünmək **ötgünmək 1**. təqlid edmək. **1**. inancından ötənmək, aşanmaq. təəccüblənmək.

ötqünmək **ötgünmək.** dişəlmək. qayralmaq. qatralmaq. itinmək. bilənmək.

ötqünmək **ötgünmək.** şərh edmək. -**ötünc ötgünmək**: nağıl, danışmaq, demək.

ötqür **ötgür**. **1.**kəsgin. -**ötgür baxışı** ərksiz çəkdi onu. (**ərksiz:** bila ixtiyar). **1**. suxənranlıq.
-iki **ötgür** keçirildi. **1**. dəlil. amil. bais. **1**. iti. -**ötgür yoxumlu**: iti yoluğan..
-çapqır at, **ötgür pıçaq**..
-**qılıcsı ötgür** baxışlar.

ötqürmək **ötgürmək**. edmək. keçirmək. -yeddi gün, yeddi gecə toy **ötgürdülər.**

ötqürüq **ötgürük** yarım açıq. arçal.

ötqürütmək **ötgürütmək**. ititmək.

ötqüş **ötgüş**. oxuma.

ötqütmək **ötgütmək**. inancından ötütmək, aşırmaq. təəccüblətmək.

ötqüzmək **ötgüzmək**. **ötküzmək**. **1**. aşırmaq. **1**. keçizmək. (bərquzar edmək). **1**. mürtəkib olmaq. -pis qılışlar **ötküzmüş**. -bir yanqırıq (cinayət) **ötküzmədən**.

ötqüzmək **ötgüzmək**. ödəmək. vermək.

ötqüzmək **ötgüzmək**.keçirmək. qılmaq. qeyd edmək.

ötqüzüşçü **ötgüzüşçü**. dilgəz. savgəz. quzarişçi. xəbərnigar.

ötləqən **ötləgən**. çalı bülbül.

ötləmək **ödəmək**. töləmək.müzd, ücrət, bədəl, padaş vermək.

ötlənilmək **ödənilmək**. tölənilmək.müzdü, ücrəti, bədəli verilmək.

ötlənmək **ödənmək**. tölənmək.müzd, ücrət, bədəl, almaq.

ötləşitmək yurtlaşıtmaq. yurtuşutmaq. ortaşıtmaq. ortuşutmaq. milliləşdirmək.

ötləyəcək **ödləyəcək.** qayıracaq. qarşatacaq. -bu itgini necə qayıracaq**.**

ötlü **1. ötük.** dəlik, deşik olan. **1. ötül**. **öt**. dəlik.

ötlüq **ötlük**. 1.aşılıq. keşlik. pasport. təzkirə.**1.** zaman. **-ötlük ötər**, közlü yara sızlayar. (**ötlük ötər**: zaman keçər).

ötlütüq **ötlüdük**. keçirdik. **-**ol ölkənin duzun yeyib, yay yazını ötlüdük.

ötmək **1**. gedmək. -keçib **ötən**: keçib **gedən**. **1**. sayramaq. oxumaq. -**sayra** bülbül: oxu bülbül. -**sayrasın** bülbül kimi bağlı dilin. **1**. aytmaq. sirudən. **1**. sağramaq. sayramaq. səyrəmək. səğrimək. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. oxumaq. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək..
-**doğub ötgən**: **doğub ösgən**. doğub böyümüş. -**doğub ötgən** elim..
-**gün ardından gün ötdü**: günlər keçdi..
-**öc ötmək.** intiqam almaq. -**öc ötüşən, işə düşər..**
-gün ardından gün **ötər**, tün ardından tün **yetər**..
-**ötən** keçən: yaşab keçən.
-bülbüllə gəzən ötmək öğrəşir, qarqayla gəzən otlamaq.
-çiğ, dərd ötmək: qınıclı danışmaq.

ötməqör **ötməgör**. ötüb keçmə. qoşulub köçmə, keçmə.

ötməmək -**su damağından ötməmək:** su boğazından keçməmək: çox sıxıntıda olmaq.

ötməmiş -**küçəsin belə ötməmiş**: bir konuda çox bilgisiz olan.

ötməyən **-ox ötməyən daşdan**, ötər dilim.

ötməz **1.** küt. -ötməz pıçaq əl kəsir. **1**. kor. bünbəst. küt. **1**. donuq. **1**. bədəxlaq..
-**çox ötməz**: çox keçməz.
-dil ötən yerdən **od ötməz**.

ötməz -aralarından su sızmaz, **qıl ötməz**. (birbirinə çox yaxın olanlar)
-yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, **ötməz artuğ yaş belə.** (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənınlədir)

ötməzək kəsməzək. kəsməz. küt. kütək. kot. -**kütək** piçaq əl kəsər.

ötməzsə **-**odu özünə bas, ötməzsə ötgəsinə**. (ötgəsinə:** özgəsinə)**.**

ötmüş **1**. (çağ)-ötmüş ötüv. keçiv. keçmiş. -saat beşi on **ötüv**. **1**. **ötgün**. aşqan. aşqın. aşmış. keşgin. keçmiş. -altmışın **aşqan** yaşlı.**1.** batil olmuş.
-sarpdığın yoldan, doğru yola dönü ver, **ötənləri ötmüş**, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif).
-**su başdan ötmüş**: iş işdən keçmiş.

ötmüşlər keçmişlər. qaytmazlar. qaytmaslar. dönməzlər. dönməslər.

ötnök keçən, keçmiş çağ, zaman.

ötnü 1. ərzə.**1.** nəğmə. -sanat yaratar **ötnü qoşunu**. **(sanat**: ilham**.).**

ötnüş **1**. (< **ötünmək**: diənmək). istək. (dərxast). mutalibə. təqaza. təmənna. xahiş. **1**. **(ötmə)**. **(**expiration**)**. nərsənin sürəsi, dövrü bitmə. inqiza'. soluq vermə. nəfəs çəkmə. **1**. güzəşt. **1**. üzr.

ötnüt! **ötündürt**!. ötünc istəd.

ötrə **örtə**. axşam**. -ertörüt**: < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam. tamam gün.

ötrəq **ötrək**. **1**. süper. ə'la. **1**. olduqca. -**ötrək** gec. **1**. üstəlik. -**ötrək** nə verməliyəm. **1**. mükəmməl. kamil. -**ötrək** yapdaş: kamil usda.

ötrəqün **ötrəgün**. dünən.

ötrəliqlə **ötrəliklə**. **ötrügün**. **ortağın**. gənəlliklə. imumiyyətlə.

ötrəm ütrəm. yorğa. salqa.

ötrüq -**ötrük kələk birləşmiş:** yalan aldav birləşmiş.

ötrüq **ötrük. 1.**başlaq. boşlaq. başıboş. azad. -**başlaq** el. -**başlaq** heyvan. -**başlaq** ılxı.1 darqaşayırd. lat. həvəsran. sərgərdan. sərsəri. bekara. veylan. aylaq. atil batil. xanimansız. kıloşar. pərişan. aralıq oğrusu. xuliqan. bözəhkar. xilafkar. ovbaş. hərzə. pis ağız. ağır ayaq səsi. bəlli bəlirsiz iz, nişan. kəlləqənd.**1.ötürük**. yalan. əsassız.

ötrüqçü **ötrükçü**. 1.**ötürükçü**. yalançı.1. salıcı. basıcı. yalançı.

ötrüqün **ötrügün**. **ötrəliklə**. **ortağın**. gənəlliklə. imumiyyətlə.

ötrütür **ötrüdür. ötürdür.** sayrutur. sayrudur. ürəyin nərsə üçün əsməsi, çox istəyişi.

ötsə **-dil xoş ötsə** qulaq səmirər.

ötsülənmək **ötüslənmək**. (**öd**.**öt**). odkolunlanmaq, ətirlənmək.

ötsün -sazın ötdü, səmrədi qulağ, ötsün dilim, səmrəsin qulağ. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).

ötsüv katalizor.

ötşüq **ötşük**. batilə.

ötşünə keçrməsinə. -**önümlü ötşünə**: bərəli keçrməsinə.

ötteyiş **ötdeyiş**. dərin bir düşüncəni qıssaca açıqlayan söz, cümlə. vəcizə.

öttəq **ötdək**. maddi. cismi. gövdə.

öttəqçiliq **ötdəkçilik**. maddıçılıq. matiryalizm.

öttəqləmək **ötdəkləmək**. 1. **üzdəkləmək**. üzləmək. ütləmək. xərmən dibin, biçindən arda qalan töküntüləri dərib toplamaq. 2. uçdağlamaq. nərsiyə quşqu ilə yanaşmaq.

öttü **ötdü.** -**günü ötdü**, sözü bitmədi.
-sazın ötdü, səmrədi qulağ, ötsün dilim, səmrəsin qulağ. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).

öttürmək **ötdürmək**. keçirmək. -yaşlığıvı boşa **ötdürmə**: gəncliyivi heçə keçirmə.. -qonaqları arxadaki yekə qapıdan **ötdürdülər**.

ötü **-düşlük ötü. 1**. istirahət çağı. **1**. gün orta çağı.
-**ödü qopmaq**. ödü partlamaq. ürəyi yarılmaq.
-**ödü varsa düşmanın**, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).

ötüb -kəsməz keçməz **ötüb yarmaz**.
-kəsib keçdi **ötüb yardı**.
-tanrım tüm **ötüb köçənləri** yarqasın.

ötübtür **ötübdür**. köçübdür. ölübdür. fovt eləyibdir. vəfat edibdir. -bu gün adlım qoşar **ötübdür.**

ötüc **1. ödüc**. nəğd.1. davər. **1.** ədviyəcat.

ötücü **1**. atıcı**.** müfrit. ziyadə ro. **1**. xanəndə. nəğmə aytan.

ötücülük ifratkarlıq.

ötüç **1**.müvəqqəti. **1**. ışıqların qırılması. (xamuşi). **1**. ödüç ud. yaxılan qoxulu ağac.**1.** avız. avaz.

ötüq **ötük**. **1**. **(**< **ötmək)**. həvəs. **1**. edik. çəkmə. çizmə. -**çəkmə**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə. **1**. **örtük**. gizli. məhrəmanə. məxfi. **(# atıq**: açıq. ələni**)**. **1**. **ütük**. iti. -**ütük** qılınc qının biçər, **ötük** (iti) sirkə qabın. **1**. **ötüğ**. ləhn. nəğmə. təranə. **1**. ğeyri zərur. ğeyri lazim. -**ütük ötük**: zəruri, ğeyri zəruri.1. başaq. basaq. başmaq. basmaq.1. qusma. qəyy. istifrağ. -**ötük tutmaq**. 1. əmanət. -bizdən sizə **ötük** olsun. -**ötüklük**: əmanət qoyulan yer. 1. öğüt. nəsihət. **1**. **otuq**. çiban. **1.**başdan ötürülən, keçirilən. sər quzəşt. macəra. dasdan. şərhi ma vəqə'. **1.**iğnə gözü. soval. soxal. sofal. soxana. sovana. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın.**1.**sönük**.** xamuş.**1.edik.** ayaqqab. **1**. əfv. keçiş. güzəşt. qoy. icazə. **1**.istəş. sitəş. xahiş. istida'. rica. -**ötükün**: istəyin. yalvarın. xahiş edin. -**ötükəlim**: xahiş edərim. istida' edərim. rica edərim. -**ötüksüz**: acımaz. mərhətsiz. rəhmsiz. -**ötüklü**: niyazmənd. ərizəli. **1**.**ötlü**. dəlik, deşik olan. **1**.ötüşmüş. pozuq. xərab. zay. **1**.**ütük**. məful. ibnə. götvərən. **1**. ədviyəcat. **1**. məzə. çaşnı. **1**. iy. qoxu. **1**.başmaq. -**ötügü dama atılmaq**: {**1**. çağı, gücü, sürəsi keçmək. -o daha yaşlanmış, **ötügü dama atlanlmış**. **1**. rüsvay olmaq}.
-**ötügü yarıq**: acılı. yazıq. düşük. zavallı.
-ötük bıraxmamaq: yılmamaq. aldırmamaq. qorxmamaq. çəkinməmək. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

-**ötük ötütmək**: başmaq sürmək: bir işi, sorunu doğrutmağ üçün çox dalanmaq, qaçmaq.

ötüqçu **ötükçu**. **edikçi.** başmaqçı. kövüşçü. kəffaş.

ötüqçü 1. **ötüğçü**. oxundaçı. oxdaçı. xanəndə.**1. ötükçü**. nəxməkar. xanəndə.**1. ötükçü. ötünçü**. **ötünüşçü. ötünükçü**. ötünüş qılığçı. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

ötüqçülük **ötüğçülük**. oxdaçılıq. xanəndəlik.

ötüqəlim **ötükəlim**. yalvarırım. xahiş edərim. istida' edərim. rica edərim.

ötüqləmək **ötüğləmək**. oxundamaq. oxdaçılıq edmək. xanəndəlik edmək.

ötüqləmək **ötüğləmək**. oxundamaq. oxdaçılıq edmək. xanəndəlik edmək.

ötüqlənmək **ötüklənmək.** ayaqqabı geyinmək. başmaqların geymək. ayaqqabı yiyələnmək.

ötüqlərin **ötüklərin**. -**birinin ötüklərin çevirmək**: birini dolaylın (bir təhər) qoğmaq. bir yolla üzrün istəmək.

ötüqlü **ötüklü** 1.**(< ötmək)**. həvəsli.1. niyazmənd. ərizəli.

ötüqlüq **ötüklük**. **ütüklük**. məfulluq. ibnəlik. götvərənlik.

ötüqrmək **ötgürmək**. **ötürmək**. **1**. keçirmək. -uşağı oxuya **ötgür**. -hançı oxulları **ötgürmüş**: keçirmiş, oxumuş. **1**. qoymaq. taxmaq. -üzüyü barmağa **ötgür**.

ötüqsüz **ötüksüz. 1.**acımaz. mərhətsiz. rəhmsiz. güzəşsiz. keçişsiz. **1.**sofalsız. gözsüz. deşiksiz**. -**iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. **(biləksiz**: gücsüz) .
-**ötüksüz qaçmaq**: tüv dabana qaçmaq. odlu, iti dabanla, od qoyulmuş kimi qaçmaq.

ötüqtən -**ötükdən alçaq**: çox bayağı, dəğərsiz.

ötüqün **ötükün**. istəyin. yalvarın. xahiş edin.

ötül 1. **ödül**. qarşılıq. mukafat. müzd. -buda sənin **ödülün**. **1ötlü. öt**. dəlik. **1**. **ödül**. padaş. bələk. bulaq. **1**. sayut. avaz. surud. təsnif**.1.** pasport. lisans. ..
-**işinə sanal**, **ödülə sanal**: işində layiq, mükafata layiq.

ötülləmək **ödülləmək**. təqdir, qədrdanlıq, təltif edmək.

ötülmək 1. aşılmaq. aşamaq. aşırılmaq. amacına, sonuca, diləyinə çatmaq. nayil olmaq. müvəffəq olmaq.**1.** keçilmək. bağışlanmaq.

ötülməz keçilməz. bağışlanmaz.

ötülü -**aparış ödülü**: utma cayizəsi.

ötülüş **1. ödülüş**. təsviyə hesab.1. nəcat.

ötüm 1. boy. **1**. **ötəm**. dəri üzərində oluşan şiş.

ötümək yollanmaq. bir yerə gedmək.

ötüməz **ötürməz**. keçirməz. ayiq. -su **ötüməz** parça.

ötümlüq **ötümlük** mütəəddi.

ötün **1.** ruxsət. icazə. izin. -**ötün istərim**: icazə istərim. **1**. **ötgün**. bətər. -**bətər** yeməli: **ötün** dadlı. -**ötün** gözəl. -**ötün** iti. -**ötün** yaxşı. -**ötün** gözəl. -**ötün** iti. -**ötün** yaxşı. -üzük qaşından **ötgün**. **1**. **üçün**. için. **1**. nəfəs..**1.** zamana. -öğün ötər, **ödün keçər**. (**öğün**: fürsət). 1. çağ. -**ötün** güzə aylanır: çağ payıza üz tutur. (**aylanır:** meyillənir)**.1.** keç. -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, **ertiki gündən ötün** heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən).
-ötünc istə.
-ötün (zaman) ötər **yaşru** qalan dışqarur (aşqarlanır).

ötünc 1. **ödünc**. **ödüş**. öngüç. öngüş. önüş. borc. boş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı. **1.**üzr. mə'zirət. -**ötünc sormaq**: üzr istəmək. **1**. bağış. güzəşt. əffv. **1.** üzr. üzür. -**ötünc** istə: ötün!. -ötünc istirəm: ötünəm!. ötünürəm!. -ötünc istəd: ötnüt!. ötündürt!. -ötüncə yer yox. **1.** güzəş. -**ötünclü:** güzəşli. -**ötüncsüz:** güzəşsiz. -**ötünc dilə:** güzəş dilə. **1. ötgünc.** nağıl. nəğil. qissə. dasdan. -**ötünc ötgünmək**: nağıl, danışmaq, demək. **1**. **ödünc**. **ötəv**. **ödəv**. borc. qərz. -**ödəvi** ötün, öləni ötür qurtul. **1**. **ötüş**. buyurğan. burğan. bayğaş. bağış. adaq. xeyrat. ehsan.**1. ötüş. h**keçik. sovğat. yoğu. yoğuş. yoğa. bağış. idyə. (şirinlik).

-ötünc yardım dilə. (keçiş, kömək istə).

ötünclü **ödünclü**. borclu. boşlu. **{**alımlı. alığlı. alıclı. alacağlı. **(**qərzli. vamlı**). (**# **verimli**. **vericli**. **berimli**. **bericli)}**.

ötünçü 1. abir.**1. ötükçü. ötünüşçü. ötünükçü**. ötünüş qılığçı. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

ötündürt! **ötnüt!.** ötünc istəd.

ötünə keçmişə.-yaşam, sevməz keçmişdə qalanları, **ötünə yananları**.

ötünəm! **ötünürəm!.** ötünc istirəm.

ötünəmən yalvarıram. -**ötinəmən**, gedmə sən.

ötünqıl **ötünqıl.** keçin.-**kiçkilərlə ötünqıl**, yavzuqları, ötürqıl, uluğlarla oturqıl. (**yavzuqları**: yavuzları. yavaları). (**uluğlarla**. böyüklərlə). (**ötürqıl**: tərk ed). (**oturqıl**: maaşirət ed).

ötünlü köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti (duran). -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

ötünlü nəfəsli.

ötünmək **1**. aşınmaq. keçinmək. mudara edmək. iğmaz edmək. -sən onla aşınamazsın. **1**. keçrinmək. qəbul olmaq. -bu **burğan** ötünmədi: bu pişnəhad qəbul olmadı. -**ötnüşlü** söz de: qəbul olunan söz de. **1**. nəfəs almaq. **1**. aşınmaq. gəzinmək. **1**. ərz edmək.

ötünməli (# **otunmalı**). keçinməli. gözötməli (**göz ötməli**)**.** diqqət edməməli. təvəccüh edməməli.

ötünüqçü **ötünükçü**. **ötünüşçü. ötükçü. ötünçü**. ötünüş qılığçı. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

ötünürəm! **ötünəm!.** ötünc istirəm.

ötünüş **1**. ərzi hal. **1**. iltimas.

ötünüş **-ötünüş qılığçı:** ötükçü. ötünçü. ötünüşçü. ötünükçü. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

ötünüş rica. xahiş.

ötünüşçü **ötünükçü**. **ötükçü. ötünçü**. ötünüş qılığçı. araçı. şəfi'. şəfaətçi. şəfaət edən. vasitəçi. -o məni **ötükçü** tutundu.

ötünüz bağışlayın. üzr istirəm..
-**ötüş ötünmək**: keçiş istəmək. güzəşt istəmək. üzr istəmək.

ötür **-aldışı ötür**, yaxısın götür. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**yaxısın götür**: əzabın, mərəzin çək)**..**
-çağ ötür, dönmür geri **..**
-məçidə, xoca tanrıdan ötür, **el xocadan ötür gedər**!.

ötür **-əylənməz ötür evrilir**. (durmadan zaman dəğişir)**.**

ötür keçir. -ordan **ötür**, buraya yetir.
-aylar keçir, illər ötür **yol yarı**, kimsə görməz bu uzanan yolları.

ötür -**məni ötür.** məni əldən qoy. məni bırax..
-**ovadaki quşdan ötür. evdəki** ki quşuva tüpürmə. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək)**.**

ötür sal**. -**gəlir al, **gedir sal**.
-bülbül ötür: oxur. bülbül. sanduvac sayrır.
-bu küddə ki yoxdur beyin, **ötür otlasun az deyin**. (**küddə**: axmaqda).
-**bizə gələn öc ötür:** düşmanlıq edir. acı danışır.
-**yandınkı yanından ötür**, özünkü canından. (yanda olan, yanındakı üzündən ötür, özününkü içindən?).

ötür -**yıllar ötür**, əsgilir doslar, anılar itir, **"itik"** anılar..
-kölgəni bıraq ışığı tut, **gözdəkin ötür**, əldəkin ut..
-**əldən sal ötür**: yor bırak..
-ömür ötür ürəkdəki çiğ ilən. **(çiğ**: dərd).

ötür zaman. -**ötür otur**: zaman məkan.

ötürdür sorağlıdır. -bu nə **sorağlıdır**: bu nədən ötürdür.

ötürə ötürə -**köks ötürə**-**ötürə**: ləhliyə ləhliyə.

ötürən boşutan**.** yola, işə salan. açan. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan.

ötürqıl tərk ed.-kiçkilərlə ötünqıl, **yavzuqları, ötürqıl, uluğlarla** oturqıl. (**ötünqıl**: keçin). (**yavzuqları**: yavuzları. yavaları). (**uluğlarla**. böyüklərlə). (**oturqıl**: maaşirət ed).

ötürmə salma. -salma məni.

ötürmə -yazdaki sulun özürgəli, **evdəki toyuq ötürmə**. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

ötürmək **1**. atlamaq**.** keçmək. salmaq. qaçırmaq. rədd olmaq. -bu səfənin iki xəddin **atladız**. -bir hən bir yox **atlamış**. **1**. salmaq. bıraxmaq. azad edmək.

ötürmək **1.** boşlamaq. bıraxmaq. açnıtmaq. bağın açmaq. (rəha, azad edmək). -tutuqları **boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma. **1.** burqurmaq. burquramaq. qoxutmaq. iy salmaq.

ötürmək **-döl ötürmək**: quşaq (nəsil) yaymaq.

ötürmək keçirmək.

ötürmək **ötgürmək**. **1**. keçirmək. -uşağı oxuya **ötgür**. -hançı oxulları **ötgürmüş**: keçirmiş, oxumuş. **1**. qoymaq. taxmaq. -üzüyü barmağa **ötgür**.

ötürmək yaymaq. -**döl ötürmək**: quşaq (nəsil) yaymaq.

ötürməz **ötürməz**. keçirməz. ayiq. -su **ötüməz** parça.

ötürmüş **-ev barığın ötürmüş**, başın qoymuş çöllərə. (**ev barığın:** ev eşiyin. barlığın. varlığın).

ötürrəm salaram**-**gələr alaram, **gedər salaram**.

ötürtmək **1**. keçtirtmək. qəbullatmaq. -gücün çatarsa **ötürt**. **1**. mürəxəs edmək.

ötürtüq -qocanın ən acı sözü. -**oturduq, boşa ötürdük**.(qocanın ən acı ötü. -oturduq, boşa ötürdük).

ötürtür **ötürdür. ötrüdür.** sayrutur. sayrudur. ürəyin nərsə üçün əsməsi, çox istəyişi.

ötürüq **ötürük**. **ötrük**. yalan. əsassız.

ötürüq **ötürük**. yalan. -yalançı! aytğanın oldu mu?, diridirsin dedin, buda bir **ötürük**.

ötürüq **ötürük**. şayiə. yalan.

ötürüqçü **ötürükçü**. **ötrükçü**. yalançı.

ötürülən keçirilən. -**barmaq** ucuna taxılan, **boynuna ötürülən** boğmacıq, halqacıq, qorcuq: yünğsük. (yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).

ötürülmək bıraxılmaq. eylənmək. aylanmaq.

ötürün yol verin. -**ötürün** dağlar**.**

ötürüş boşuğ. boşut. açarış. bıraxış. boşatma, tərxis çağı. -mal davarın **boşuğu** çatdı: çölə bıraxma çağı.

ötürüş təpəriş. keçiriş. gəziriş. dolandırış. dolandırma. -gün **təpəriş**: gün **keçiriş**. gün **ötürüş**. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş).

ötürütmək idarə etmək. keçiritmək. dolandırmaq. -**edil ötürütmək**.

ötüsən -nə yaşın var, **belə ağlar ötüsən**!?.

ötüslənmək **ötsülənmək**. (**öd**.**öt**). odkolunlanmaq, ətirlənmək.

ötüş **1**. ağız. avız. (> **avaz**). səs. -onun **avızın** düşürdü yada. **1**. savrın. sovrun. sədəqə. bağşış.**1.ötünc. h**keçik. sovğat. yoğu. yoğuş. yoğa. bağış. idyə. (şirinlik).

ötüş **1**. cavaz. icazə. **1**. ibur. **1**. **öcüş**. pis düşüncəli olan. **1**. **ödüş.** təlafi. -onun **ödüşü** qalar gələn səfərə. pərdax. -**ödüş** tarixi. cübran. -ödüşülməz **iyilik**. tə'min. -bu gəlirlə, gedişi ödüşləyəməz. irza'. iqna'. -istəklərin **ödüşü**. **1**. **ötünc**. buyurğan. burğan. bayğaş. bağış. adaq. xeyrat. ehsan. **1**. bərəş. yol ara, dəmir yolunda, yayalar üçün qoyulan keçit **(**xətkeşlik**). 1**. ləhn. **1**. qüzəşt. əff..
-**alış ötüş**: al ver. təbadül..
-**ötüş ötünmək**: keçiş istəmək. güzəşt istəmək. üzr istəmək..
-ötüş töküş: atar tutar. dəğiş töküş. aşıt daşıt. gedər edər. rədd o bədəl.

ötüş **1**. üzr. -**ötüş**!: üzr istə. -**ötüşürəm**!: üzr istirəm. **1**. rica'. xahiş.

ötüş nəğmə. -söylədi doymamış eşqindən ürək, bu **ötüş** qaldı dodağımda mənim sən gedəli..
-yanılış üçün **ötüş sora**: iştibah ötür üzr istə.

ötüş **ödüş**. **ödünc**. öngüç. öngüş. önüş. borc. boş. qərz. -boş ver:önüş ver. ödüş ver. -**boş bitmir**: borc verilmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir. -**önüş almaq:** borc almaq. **-önüş** para kimdən almaq olur. -**boşların** ödüş çağı yaklaşdı.
-**yaş ötüş bilən**: yaşlandıqcan.
-ötüş çalğış: aytım saz. nəğmə musiqi.

ötüş sönüş**. 1. (**xamuşi). **1**. vəfat.

ötüş əff. əfv. -**ötüş** diləmək: əff istəmək.

ötüşər -**quvlar ötüşər :** quvlar çınqıldar.

ötüşmək **1**. **ütüşmək**. **öcüşmək**. oduşmaq. odaşmaq. birbirinə qızmaq. **1**. mudara edmək. **1**. aytaşmaq. tərənnüm edmək. -**aytaşa aytaşa**: ötüşə ötüşə.

ötüşmək **1**.pozulmaq. xərab, zay olmaq. -**ötüşər**: pozular. xərab olar. -**ötüşür:** pozulur. xərab olur. **1**. üzr istəmək. -**ötüşürəm**!: üzr istirəm. -**ötüş**!: üzr istə. **1.** ötük. pozuq. xərab. zay.

ötüşmək aytaşmaq. aytışmaq. (**ataşmaq**). söysüzmək. söysüşmək. tərənnüm edmək. oxumaq.

ötüşməti -**çet ötüşmədi**: yan keçmədi.

ötüşsüz qoymadan. durmadan.

ötüştürmək **ötüşdürmək**. **öcüşdürmək**. **ütüşdürtmək**. oduşdurmaq. odaşdurmaq. qızışdırmaq.

ötüşü -**günlərin ötüşü var**, sözlərin bitişi yok.

ötüşüb -**tüşüb** sayraşır quşlar.

ötüt **ötüd (**< **ötmək)**. inancı ötən, aşan. əcib. qərib.

ötütmək -**ötük ötütmək**: başmaq sürmək: bir işi, sorunu doğrutmağ üçün çox dalanmaq, qaçmaq.

ötüv **1**. (çağ)-**ötüv**: ötmüş. keçiv. keçmiş. -saat beşi on **ötüv**.**1**. güzəşt. bağış. -**ötüvə getdi**: güzəştə getdi. -**ötünədi**: güzəşt etdi. **1.** mə'zirət. -**ötüv istərim**: mə'zirət istərim.

ötüyün tərs geydirmək: qandırmaq. -**ötügü yarıq**: acılı. yazıq. düşük. zavallı.

övələq **övələk**. öğələk. əvələk. kəvələk. xəşəl. xaşal.

övən tə'rifləyən.

övən **-**uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

övəsli **övsəli.** həvəsli.

övəsmək **övsənmək**. həvəslənmək.

öveş (öv.ev). **1**.bir evdə, otaqda əyləşmə. həmxana. həmmənzil. **1**.kohabitan.

öveşlik (öv.ev). həmxana. həmmənzil. bir evdə, otaqda əyləşlik, yaşamalıq. **1**.çohabit.

övqələmək **övkələmək**. **əvkələmək**. **əfkələmək**. sıxıb əzişdirmək.

övqülənmək **övgülənmək**. hopurdanmaq. opurdanmaq. bəygülənmək. qovqalanmaq. qurralanmaq. şişqolanmaq. kibirlənmək.

övqünü **övgünü.** övüşü. tə'rifi. mədhi.**-övüşü qulaq duyar**, baş cayar.

övməm tə'rifləməm.

övməyə tə'rifləməyə. -onu **övməyə** ağız yetməz.

övrən kəz. gəz. gəzək. kərə**.** yolam**.** yola**.** yol. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -neçə **yolam** dedim: neçə **yol** dedim. -bir **yola** o mənə belə dedi. -bir **yola** ververdi. -bir neçə **yola** geddim: bir kaç kərə geddim. -bir **gəzək** həm: bir gəzək belə. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər. -bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən. -neçə **gəzək** gəzdim, tapmadım. -birneçə **gəzək** eşitdim: dəfələrcə duydum. -gələn **gəzək**: gələn kərə. -sonku **gəzək** dönüb baxdı: sonku kəz dönüb baxdı-gəzək.

övrüq **övrük**. devik. yatıq. ağışlı. sapıq. qıys. qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

övrülsə **çövrülsə. -doğru övrülsə**, oğru doğular.

övsəli **övəsli**. həvəsli.

övsəniş **övsəş**. həvəslənmə.

övsənmək **övəsmək**. həvəslənmək.

övsəş **övsəniş**. həvəslənmə.

övsəyən əsən. -**quylaqda övsəyən yellər**, tutmuşdu göylüyü, sarartmışdı göyü. (quylaqda : qəbristanda). (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

övsəyir əsir. -**salqın əsim övsəyir**: sərin nəsim əsir.

övsümək **övüsmək**. əsmək. -ılığ yel **övsür**.

övsünmək əsinmək. -yel əsməmiş, yapraqda **əsinməmiş**.

övsünmək şişinmək. şişib sevinmək. mubahajat edmək.

övşola (**övüş ola**). şükr ola.

övşün şovq. ışıltı. -**övşününü** düşdü gözümə. -günü **övşünü** cama vururdu. -bu sölərin **övşün** çarpsa ürəyə. -**övşünə** baxma, özü güclü deyir.

övtala övüş ola. barakallah.

övünc **öğünc**. **1**. xoşluq. rahatlıq. **1**. güvünc. sevinc. şadlıq.

övünən fəxr edən. -**övünən** gözəl.

övünər **-**pişik buğuna, **tülkü quyruğuna övünər**. (**övünər**: sevinər. baxar kef elər).

övünmək ərkilmək. iftixar edmək. -yaşamında **ərkiləli** bir iş yapmamış. -belə ərkilmə. burasında **ərkiləli** nə var ki.

övünməqlə **-övünməklə sevinc**, işdə bəllənsin!.

övür -**övür övür. (**bir işi, qılışı uzun uzadıb, izin üzmədən təkərləmək, təkrarlamaq). zol zol. qarşı qarşı. qayta qayta. dönə dönə. birsixli. -**zol zol** bizi güldürdü. -**zol zol** baxdı: bör bör, bər bər baxdı.

övürmək **çövürmək**. **örüvmək**. **öğürmək**. **çöğürmək**. -**övürən**:**çövürən**. **örüvən**. **öğürmək**. **çöğürmək**.

övüsmək **övsümək**. əsmək. -ılığ yel **övsür**.

övüş ola 1. övtala. barakallah. 1. **övşola**. şükr ola.

övüşqü **övüşgü. çövüşgü. çöğüşgü**. **çönüşgü. çönğüşgü**. çevrilmiş. çövrülmüş. övrülmüş. dəğişgi. dəğişmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdil.

övüşməsi çevrişməsi. dəğrişməsi. -səs **övüşməsi**: səs çevrişməsi. -türlü səs **övüşmələri**. (**türlü**: muxtəlif).

övüşü övgünü. tə'rifi. mədhi.**-övüşü qulaq duyar**, baş cayar.

öy **1**. ev. aşiyanə (fars) < yaşnaq. (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). yuva. oyav. **1**. zaman. çağ. -bu **öy**: bu çağ. -bu **öyün**: bu çağda. -axşam **öynü**: axşam gözü.

öy **-ağöy:ağev.** gəlin evi. gəlin gedilən, köçrülən ev.
-**qaraöy:** qaraev. gor. govur. qəbir.

öy -**qara öy**: qara ev. yekə çadır.

öyən -**özünü öyən:** boysaq. məğrur. özünə fəxr edən.

öyqə **öykə**. **1**.təsəvvür. xiyalda canlandırma. **1**.xiyal. -kov **öykələr**: boş, puç xiyal.

öyqəmək **öykəmək**. təsəvvür edmək. xiyalda canlandırmaq. -**öykələ**: təsəvvür ed.

öyqü **1**. **öygü**. ibrət. **1**. **öykü**. fikr. fikir. **1**. **öykü**. əfsanə.

öyqü **öykü.** -**öykü dolu başı var**, yağu qıran daşı var.

öyqü **öykü. -öykü hörüb, pitik törmək. (törmək: törəmək). (**dasdan qoşub, kitan düzmək).

öyqücü **öykücü**. ayutan. anlatan. nağıl deyən. hikâyəçi. masalcı.

öyqülü **-mif öykülü oykular** yalnız qozovada oluşur (qozovada qozabadda: bəllənməz yer, çağ).

öyqülü **öykülü**. fikirli.

öyqün **1**. **öygün**. ibrətli. ibrət götürməli. **1**. **öykün**. fikirli. əfkarlı.

öyqünc **öykünc**. əfsanəvi.

öyqünçü **öykünçü. öykütən**. təmsilçi.

öyqünmək **öykünmək**. **1**. **ökünmək**.**oğunmaq**. peşman olmaq. **1**. fikrləşmək. fikirləşmək.

öyqünmək **öykünmək**. dalqayınmaq. xiyallanmaq.

öyqünmək **öykünmək**. sincinmək. qınsınmaq. incinmək. qınalmaq. ahmığ çəkmək.

öyqünmək **öykünmək**. təmsil edmək.

öyqünüştə **öykünüşdə .-**su göğüsdən aşan son, **öykünüşdə nə kar var**. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda)

öyqütən **öykütən**. **öykünçü.** təmsilçi.

öylə **alay**. -sərinliyi **alay** gur değil: soyuqlu **öylə** çox değil. -**alay** çox olar: **öylə** çox olar. -**alay** demədimki: **öylə** söyləmədimki..
-**öylə böylə**: alay bolay.

öylə onca. öyləsinə.

öylə öcür. aylaq.

öylə **öğlə**. gün orta.

öylə **-öylə ayruqlu gözəlsin** kim sana yokdur dərək. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) (**dərək**: bədəl).
-**öylə ki deyildi:** aytqantay. aytqantək. deyilmiş kimi.
-**çağ öylə oldu**. (**çağ: tax**. tam. lap).

öylə -**öylə deyilmi**: şundeymi.

öyləböylə -**öylə böylə**, oyan buyan aranmaq, axdarınmaq: eylək beylək urunmaq.

öylədir gülə!. bəli.

öylənmək -**oylanıb öylənmək**: düşünüb keçinmək **(**çağın sürmək. məşqul olmaq**)**.

öyləpqə **öyləpgə**. **oylapqa**. düşünməyə. fikirləşməyə. -**öyləpgə** nərsələrim var.

öyləsi (günortası. günortuya öz, xas). (öylən yeyilən yemək, qılınan namaz). **1**.günorta yeməyi. -**öyləsin** yemiş gedmiş. -**öyləsin** güclü yeyənlər. -**öyləsi** nə yedin. **1**.günorta namazı. -**öyləsin qıldı**: günorta namazın qıldı.

öyləsinə onca. öylə.

öyləysə alaysa. **öylə isə**. alay bolsa.

öyməöy **öymə öy**. ev bə ev. ev ev.

öyn göz -axşam **öynü**: axşam gözü.

öyrəti **öğrəti**. doktirin.

öytqə **öytgə**. **ötgə**. əcib. qərib. şigift.

öytqəb **öytgəb.** fani. -**öytgəb dünya**: fani dünya.

öytqən **öytgən**. dəğişik. -**biraz öytgən görnüş**: biraz qiyafə.

öytqəni **öytgəni**. çünki. -**öytgəni** çox gecdir.-günlər uzandı, **öytgəni** yaz gəlmiş.

öytqəp -yolsuz yerdə karvan yürməz, **öytgəp keçər** ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

öytqəptir **öytgəpdir**. ötəridir. keçəridir. müvəqqətidir. -**öytgəpdir** ömür durmaz: yaşam ötəridir davam gətirmək.

öytqəşiq **ötgəşik**. **öytgəşik**. mütəəccib. şaşıq. çaşıq. -**ötgəşik** gözlər.

öytqəşmək **öytgəşmək**. **ötgəşmək**. mütəəccib olmaq. təəccüb edmək.

öyuq **öyuk.** səna. **-öyuk dilək:** duva səna.

öyün **1**. dəfə. -gələn **öyün**. -keçən **öyün**. **1**. şərayit. -bu **öyündə** işləmək olmaz. -indi artıq **öyün** dəğişmiş. **1**. imkanat. -**öynünə** baxır. -**öynə** uyğun. -**öyün** yaratmaq. **1**. fürsət. -bir **öyün** tapsaydı, əlindən gələni əsir gəməzdi.

öyün **öğün.** boysan. şişin. fəxr ed. -**duyuva boysan**, dilivə söygün, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

öz (**# öt**).məhrəm. (xodi). -o bizə **öz** değil, **ötdü**: o bizə məhrəm değil, yaddı..
-**öz olan**: məxsus olan. -bir kəsə **öz** olan: bir kəsə **məxsus** olan..
-**kəsə öz**: **kəsöz**. münhəsir bi fərd..
-**acöz**: bağırqurd. nəfsi əmmarə. -tanrım **acözdən**, **acüzdən** qoru: tanrım nəfsi əmmarədən, pis üzdən saxla.

öz **1**. boy. kənd..
-**öz dilin bilsin**, elgünüm gülsün..
-**öz əlin, öz daşın**, ağrımaz başın.**.**
-hamı öz işinin qaçanın qovar. (**qaçanın**: fovri. fovt olunan.) (kimsə öz gərəkli işin bıraxıb, özgənin buyruğuna baxmaz, özgə gərəyin görməz). (başqası özünün qaçaraq işini qoyub sənin gərəkli işini görməyə girişməyəcək)..

-**öz dilində yaşayırsa**, yurd elim şən qalacaq..
-**yaşam öz sözün boğaza soxur**, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir)..
-qurda sordular. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -**öz işimi**, **özüm görrəm**..
-yad əliylə paşa yox, **öz əlində maşa ol**.)**paşa yox**: paşa olunca).

öz **1**. can. -**özügüm** üzülgən olsa: canım çıxası olsa. **1**. usarə. but. **1**. özündən çıxmaq azğınmaq. **1**. məxsus. -**özünə öz** özgün., məxsus. original. əsil. bikr. bədii. **1**. tin (# **don**). (# **töz**: gövdə. tənə)**..**
-öz çevrəsinə dönmək: girələmək**..**
-öz kökün danan: döngüz > donğoz. manqut. öz soyuna uymayan**..**
-özün asmaq: asdınmaq..
-**öz özücə**: kəndi başına. öz hesabına. -bu alış veriş çox gəlirli değil, **öz özücə**, gəlir gedərin ödər..
-**öz özüdən**: birdən birə. kəndiliyindən. ixtiyarsız..
-**özünə özü**: **özü özünə**. yalğızca. -**özünə özü** danışar..
-**özün öldürmək:** atınmaq..
-**özün gözləmək**: ayanmaq. özündən muğayat olmaq. özü özün qorumaq.

öz **-**hər kim tanrısın **öz gözilə görür**..
-**baxıcı öz baxtını** açanmaz.(**baxıcı** : falçı)**..**
-qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar..
-ilkin özgələri dingələ, **sonğ öz sözün aytgələ**. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə)..
-hər xoca öz bildiyin oxur..
-kiçikdə dursa ulduzun**, öz gücün deyər gecə düşəli**. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma)..
-**öz dərəkin özün biç**, el biçəni borc olsun. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin)

öz mehriban. səmimi. -**öz olmaq**: mehriban olmaq. səmimi olmaq. **-**asığçı biri, adamlarla **öz ola bilməz**. (mənfəətpərəst adam insanlarla mehriban, səmimi ola bilməz). -**qala öz qalamdır**: nərsəni özünə çıxıb, istəyi tək qılınmaq. (**qala**: ev. ocağ. xana).
-**öz qalaz** kimi: (**qala**: ev. ocağ. xana). öz eviz kimi.
-kimi öz işində, kimi deyirman dişində, kimi dartır, kimi dartılır.
-**öz aldına: öz alnına**. öz başına. tək başına. təkliginə. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

-hər ağzın öz **avızı.**

-hamı öz əkdiyin orasımaz. (hamı öz əkdiyin biçmək istəməz). (kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

-öz sözüvü batman tut, yüngül otur, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

-öz özün usu yetməz, uslulların sözün tutmaz. (gicoğlu gic)**.**

-son çağan gələr, **əzreyil öz canın alar**. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).

-üzsüz öz yoxdur, özsüz üz. (maddi olmayan zat yoxdur, zatsız maddə).

-sevgi öz yolun gedər, sevənlər nisgilli düşər.

öz -**öz özünə** bəylik edən**, öz özünə** qulluq edər..
-**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz**. (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).
-itirmişsə qoca ellər **öz dilin**, çaşırlığa, qolayına öğrəşir. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa)..
-kölənin qulu olmur, öz işin özü görür. (**qulu** : köməyi)**.**
-hər sürən sürəcin sürür, **evirən öz yolun yürür**. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol)..
-**öz işimin bir qılın**, dəğişmərəm min qılına başqasın (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm).

öz özək. çəkdə. {> **çəkidə** (fars)}.
-kəndi başın tutmayan, **öz yağında qavrular**!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).

öz **.** (# **yüz**). **iç**. **1**. daxil. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc. **1**. sinsi. daxili. dəruni. **1**. tanış. qohum. əqrəba. məhrəm. xodi. -bu bizim **öz** kişi. **1**. xirəd. **1**.zat. **1**.nəfs. **1**. məğz. beyin. **1**. cirgə. şirə.**1**. iç. (# **üz**: dış).**1**.şəxsiyyət. **1**.acra. maya.**1.**yad olmayan. -**özlərlə** otur dur, özgərdən uzaq dur.
-gic ana olmasaydı, **öz dilini** (**anadilin**) atmazdı.
-qızın yeği ər evində, **qanana yeği öz evində**. (**yeği**: yaxcısı).
-dil qırıldı, can töküldü, sevgi dildə, **oldu tapmaz öz sözün**.
-öz qazdığın çuxur çəkər səni.
-düşüncədir yasayan kişini, **kişilik kişinin öz əlindədir**. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).
-**el öz dəlisin tanıyır**, bəllənmir kimə inanır.
-hər qızın ər qayğısı, **ulu elin öz qayğısı**.
-**öz varına bulğanar**, hər gələnə tullanar. (**bulğanar**: şişinər).
-tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, **öz doğma dilimdir ki şirindir** mənə baldan.
-**öz çağında**, uz çağında.
-yatan **öz bəxdinə** iləməz. (yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir). ((**iləməz:** çatmaz).
-**öz içində yatmadıq**, el içində yatmaz. (**yatmaq**: gizli qalmaq).
-**öz qazdığın çuxur** çəkər səni.
-**öz tuşunla düş gilən**, quş oldunsa quşlarınan uç gilən. (**tuşunla**: babınla).

-**öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən**, ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən. (**usanmaz**: yorulmaz. sarsılmaz. bezməz.).

öz arnalğan.özəl. məxsus. xass. -**arnalğan** odalar yapılmış. -baş ağrısna **arnalğan** darı. -sizə **arnalğan** sərgə (miz). -qara saça **arnalğan** şampu.
-gəzib dolan **öz uyqarun tapgilən**. (**uyqarun**: tayın. babın.munasibin)**.**
-gündük işi görüb qoy, **yarın açsa öz işi**. (yarına var öz işi)
-elağzı ala olsa, **öz başına bəla açır.** (elin gücü ağız birliyindədir) (**ala**: ixtilaflı)
-öz dilindən keçənlər, özgə dilə yananlar.
-özündən qaçmaq, **'öz' dəğişmənin** başlanqıcıdır.

özatan özünə qarşı olan. müntəhir. özün öldürən. xodkoşluq edən. biqanəpərəst. ötəcan.

özbaş boş**.** -**boş** at.

özbaşalıq **özbaşnalıq**. bıraxış. buraxış. anarşism.

özbaşına başıboş. başına. yələ (< **yelə**). cilovsuz. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. -**yələ** qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca çatamaq üçün, yol salmalıdır).

özbaşına **öz başına**. **1**. ayrat. **1**. sayaq. savraq.

özbaşnalıq **özbaşalıq**. bıraxış. buraxış. anarşism.

özbaştaq **özbaşdaq**. qotur.

özbaştaq **özbaşdaq**. özsıran. özbuyraq. özündən başqası sözünə, yoluna gedməz. -**özsıran** oğuldan, yazsıran qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

özbet özyasma. əsli nusxə.

özbərləmək əzbərləmək. bağırlamaq. bağramaq. hifz edmək.

özbətləmək > **əzbərləmək**.

özbəyiş > **əzbərləmə**.

özbir > əzbər. işbilir. mahir.

özbiri içdən olan biri. -**özbiriləri** kimi: ozlərindən olan biri kimi.

özbirləmək > **əzbərləmək**. hifz edmək.

özboytaq **özboydaq**. **özbuyruq**. müstəqil.

özbuyraq özsıran. özbaşdaq. özündən başqası sözünə, yoluna gedməz. -**özsıran** oğuldan, yazsıran qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

özbuyruq **özboydaq**. müstəqil.

özev **öz ev**. özlük ev. başlıq. şəxsi ev.

özə məğz. beyin.

özəbaş anarşist. burğat.

özəq **özək**. **1**. əsil dad. cirgə. məğz. **1**. içək. için içi. ruh. -özəgimi **örtədi**: içəyimi yandırdı..

-**özəği dalığmaq**: içi keçmək. ürəyi gedmək.

özəq **özək.** öz. çəkdə. {> **çəkidə** (fars)}.

özəl arnalğan. (arınmış. ayrılmış). məxsus. -**arnalğan** odalar.

özəl arnalğan. öz. məxsus. xass. -**arnalğan** odalar yapılmış. -baş ağrısna **arnalğan** darı. -sizə **arnalğan** sərgə (miz). -qara saça **arnalğan** şampu.

özəlliq -göz alıcı gözəllik, **gözəllərdə özəllik**. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı) (hər gözəlin kəndi özəlliyi var).

özəlliq **özəllik**. tanıl. xisusiyyət..

-**gözəllik özəllik**.

özəlliq **özəllik.** arnalıq. xasiyyət. vijəlik. -**arnallıq** qazanmaq. -**arnallığı** artmış.

özəlliqi -hər gözəlin **kəndi özəlliyi var**. (göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (**göz alıcı**: göz çəkici. yaxımlı. alımlı).

özən **1**. ayav. diqqət. **1.** e'tina. -**özən** verməz: e'tina. edməz

özən -**özən göstərən**: öznəğən. özənən.: rağib. rəğbət göstərən, meyl edən.

özən -**özən qoruq**: qora qayğı. təvəccühlə himayət.

özən rəğbət. təvəccüh. -**özən** göstər: rəğbət göstər. -**özən** bəslə: rəğbət yarat. -**özənli**: rəğbətli. -çoxlu **özən gördük**: çoxlu təvəccüh, diqqət, qulluq gördük,.

özənli: -**ötənli özənli**: diqqətli diqqətsiz.

özənsiz rəğbətsiz. meyilsiz. -özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə.

özəntirmək **özəndirmək**. nərsiyə qarşı bir üzüğün, həsrət, maraq, duqu oyandırmaq. duyqulandırmaq. -yoxsulluq varlılığa **özndirir**. -keçmişlərə **özəndirən** anılar.

özət qıssa nəzər.

özətlər baş salıv. xəbərlərin qıssası. xulaseyi əxbar.

özəyi -**sevgi düşüncənin özəyi**!.

öziğiz **öziğiz**. **özünüz**. **siz**. -**öziğiz** barız: siz hamız.

özqə **-**danıq dönük adlanar, kəndi yurdun qoyan, **özgə yurdun qoruyan (danıq dönük:** gavur xain)**. (**deyə bilmərəm kişi buna)**.**

özqə **-özgə gözdə seçəyir** qıldan qılı, görməyir kəndi gözündə dirəyi. (**seçəyir** : seçə bilir).

özqə **özgə**. biqanə.

özqə **özgə.** kəsəki. yad. başqa. yabanı. xarici. -**kəsəki biri**: yad biri. -**kəsəki ölkə**: yadölkə. -**kəsəki** dillər: **kəsəki dillər**: yabanı dillər. -söz yalansız, **yaban** yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yançıya alınma)..
-türk sözü yaraşır türkün adına, tez düşər, **kim minər özgə atına**..
-qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini).

özqə **özgə.** qayra. başqa. digər. -**qayra** yaşam, **qayra** durum, **qayra** oyum. -**qayra** sözün, diləyin. qayralara uyan könlüm. -qayra uyan, qaya qalar. {**1**. özgəyə tutulan (qapılan), bəlaya (qaya) qalır. **1**. özgəyə tutulan, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar)}.

özqə **özgə**. **öskə**. **ötgə**. ögey..
-**birbirinə özgə**: yadaş.

özqə **özgə.** yabun. yabrun. adun. adrun. ayun. ayrun. -**yabun** malın, mal sanma. özgə malı, mal olmaz (bir gün geri alınır).
-dilin qanmaz yazıqlar, **özgə götün yer bilər**.

özqə -ana dilin dananlar, **özgə dilə yananlar**.
-öz dilindən keçənlər, **özgə dilə yananlar**.

özqələr **-**özgələr ağzına baxan, avara qalar.

özqələr **-özgələr ağzına baxan**, avara qalar.

özqələr **özgələr.**əğyar.

özqələrə **-**iki yaxın uruşdular, **özgələrə yem oldular**.

özqələrə -iştə burdan toxlu çıxan tapılmaz, **tapşırıq iş özgələrə**, yapılmaz(**toxlu**: haqlı).

özqələri **-ilkin özgələri dingələ**, sonğ öz sözün aytgələ. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə).

özqələrtən **özgələrdən**. ellərdən. -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam.

özqən **özgən**. şəxsi.

özqəni -özünü bil (tanı), **özgəni qoy** (bırax).

özqəni **-**özüvü bars bilsən **özgəni arslan bil**.

özqənin -nə dörddə alım var, nə beşdə verim, **nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim**.

özqənin -ağzındaykən sənindi, **çıxdı isə özgənin**. (söz)

özqəntisi **özkəndisi**. bizat kendisi.

özqəritti **özgəritdi.** dəğişdi. -**özgəritdi qalı**: dəğişdi halı.

özqərmək **özgərmək**. çaşmaq. -**özgərmə**: çaşma.

özqərməz **özgərməz**. sabit. bər qərar.

özqərtən **özgərdən**. **-**özlərlə otur dur, **özgərdən uzaq dur**. (**özlərlə**: yad olmayanlarla).

özqərti **özgərdi.** mütəhəvvil oldu. dəğişdi. -**özgərdi** birdən durum.

özqərtmək **özgərtmək**. **özgətmək**. dəğişmək. əvəzləmək. -sözüvü **özgətmə**.

özqəsəyiş **özgəsəyiş**. özgəyə (yada) asimilasya oluş.

özqəsinə **özgəsinə**. başıqa. başqsına. ayrısına. -**başıqa dəğişli**: başqasına mərbut olan.

özqəş **özgəş**. fərq. təfavüt.

özqəşik **özgəşik.** çalğış. (tə'viz olmuş.).

özqəşlik **özgəşlik**. iftiraq. mütəfavitlik.

özqəşmək **özgəşmək.** çalğışmaq. tə'viz olmaq.

özqətən **özgədən.** -**özgədən kəndiri qırıv**, kəndivə quşan. (qırıv: qırıb: qırı ver. qırı verib). (bu söz, kişini kəndisinə güvəncə çağırır. güvəncə: güvənməyə).

özqətən -**saman olsa özgədən**, samanlığa iyə, sən!. (gözün qapıb ağzın açıb, ayaq basıb, əl uzadıb, düşünmədən qılınma, yadlı başa yılınma)

özqətənsə **-**min yaddan **yüz özgədənsə,** bir gözəldən danış.

özqətir -ev düzənin yad **sözləri özgətir**. (**özgətir**: pozar. dəğişir) (yad sözlər, eşikdən girən sözlər evə uymazda, pozarda)

özqətmək **özgətmək**. **1**. **özgərtmək**. dəğişmək. əvəzləmək. -sözüvü **özgətmə**. **1**. unutmaq. yaddan çıxartmaq.

özqətmək **özgətmək. özgərtmək**. dəğişmək. əvəz edmək. tə'viz edmək. cayqozin edmək.

özqəyə -kəndivə qıymazı, **özgəyə qıyma**. **(qıymazı**:xoş görmədiyivi). **(qıyma**: xoş görmə).

özqəyə -**özgəyə salğıtmaq**: atqazlamaq < ötgəzləmək. başdan edmək. (**salğıtmaq:** həvalə edmək).

özqəyə **özgəyə.** -**'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. (**'bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**
-özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar). (qayra uyan, **qaya qalar)**.

özqəzsin dəğişməsin. -**özgəzsin** neyləsin: dəğişməsin neyləsin.

özqü **özgü**. vijə. xass.

özqül **özgül**. vijənamə.

özqün **özgün**. **1**. özünə oxşar. özünə məxsus. orijinal. **1**. (**özğün**). özünə öz, məxsus. original. əsil. bikr. bədii. -**özgünlüyün** qorumaq. **1**.baştın.**1**. əsl. orijinal. -**özgün** yasma: əsl nusxə. -yazının **özgünü** hançı dildədir.**.**
-özünü bil (tanı), özgəni qoy (bırax).**.**
-özünü bilməsəndə, adını bil.

özqün **özgün**. hər kəsə öz, keçirilən günləri. kəndinə öz, gün, yaşam. biyoqrafi. -**özgünü** yazılmış yazarlar. -**özgün** yazan yazar. -xanlar **özgünü**.

özqün **özgün**. orijinal. əsil. bikr. -**özgün** yasma. əsil nusxə. -

özqür **-**aldışmırsın, **özgür qalırsın.** (**aldışmırsın**: öğrəşikli olmayırsansa)

özqür -durmuş orunun bərk, **özgür qalasan ərk**. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar).

özqür irkə. muxdar..
-özgürlük kişinin istək gücüdür, gücün istəyi değil.

özqürlüq **-**aldışın dəğiş, **özgürlük qazan**. (**aldışın**: aldışıvı) .

özqürlüqü -söz **özgürlügü**: söz ərginliyi. söz azadlığı.

özqürlürlüq -özgürlürlük, ərginlik iki, neçə seçim arasındadır.

özqüyə -**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)

özləm keşgi. nisgil. həsrət.-nədir bu **keşgi**, nədir bu **özləm**: nədir bu **həsrət**.

özləm -o ki məndə yoxdur nisgil, **özləm**, həsrətdir.

özləm **-özləm nisgildir qoğzayır başın,** desin, sevgiyə azca dolaşın.

özləmək **1**. könüşləmək. **1**. sağınmaq. sanğırmaq. -keçənləri **sağınma**. -sevinc içində **sağınıb** duran. -uzaq düşən öz yurdunu **sağınar**.

özləmək düşünmək. sanamaq. -keçmişin **sanamaq**. **1**. qayğınmaq. (əndişə edmək).

özləmək kovsamaq. kövsəmək. yerin boşlamaq. isləmək.

özləmiş **-**kişi var doğan yerin, kişi var doyan yerin **özləmiş**.

özləmli keşgili. nisgilli. həsrətli.

özləmsiz keşgisiz. nisgilsiz. həsrətsiz.

özlənçi istənçi. **(**özünü, içini verən**)**. tapınçı. pərəstişkar. sitayişgər.

özlənibtir **özlənibdir.**xaslanıbdır. -onun qoşuları özəl, türlü konulara **özlənibdir**.

özlənilmək istənilmək. pərəstiş edilmək.

özlənmək istənmək. tapınmaq. pərəstiş edmək.

özlənmək qıssanmaq. darıxmaq. sıxılmaq.

özlərinə -**kəndi özlərinə**: bilələrinə. onların özlərinə. şəxsi özlərinə.
-**onların özlərinə:** bilələrinə. kəndi özlərinə. şəxsi özlərinə.

özlərinə **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, **özlərinə bırax**.

özlərlə **-özlərlə otur** dur, özgərdən uzaq dur. (**özlərlə**: yad olmayanlarla).

özləştiriş **özləşdiriş**. asimilasyon.

özləştirmək **özləşdirmək**. ixtisas vermək.

özləyiş sürgünə sürülmüş qutluq.

özlü bərəkətli. artımlı. cirgəli. içli. anlamlı. şəxsiyətli. kifiyətli. -**özlü buğda**: bol un verən buğda. -özlü bitik: içli kitab. -**özlü** kişi. -**özlü** uşaq.

özlüq **özlük**. arxa. yarqa. mahiyyət.

özlüq **özlük**. başlıq. bir kəsə öz (məxsus) olan nərsə. şəxsi..
-**özlük almaşığ**: **dönüşük zəmir**. (**inikasi**).pronoms refléchis. -mən özüm..
-**özlük ev**: özev. başlıq, şəxsi ev.

özlüqün **özlügün.** kimliyin. şəxsiyyətin. -**özlügün tanıtışmaq:** təqdimat edmək. təqdim edmək.

özmüzə -**bizim özmüzə:** biləmizə. kəndi bizə.

öznəqən **öznəğən**. **özənən**. özən göstərən: rağib. rəğbət göstərən, meyl edən.

özsıran özbaşdaq. özbuyraq. özündən başqası sözünə, yoluna gedməz. -**özsıran** oğuldan, yazsıran qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).
-**özsıran oğuldan**, yazsıran qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

özsu salqı. üsarə.

özsu tıqsu. soğun. nərsənin soxulub (sıxılıb) sorulmuş (soğulmuş) içəyi. cirgə. usarə.

özsüz **1**.şəxsiyyətsiz.**1**.mayasız.

özsüz **-**üzsüz öz yoxdur, **özsüz üz**. (maddi olmayan zat yoxdur, zatsız maddə).

öztə **özdə**. xəsiyət.

öztə **özdə**. sırf.

öztəq **özdək.** əsas. təməl. kök.

öztən **özdən**. sirfən.

öztən -**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan**. {.** -**qayar özdən** ər bolmaz, sevməz canda dərd olmaz.)

öztəriş xəyal.

öztərişinə xəyalına.

öztəş **özdəş**. identical. mütəcanis.

öztün **1**. içtin.zati. **1**. xəsiyətli.

özü -bağanın özü çöldə, qözü göldə. (çöldə: çöldəsə). {igid, çin (könül) danmaz} (qurbağanın kəndisi çöldə olsa belə, dahi gözi göldədir). (igid ürəkli harda olursada, könlü, kəndi özün (dilin inamın, elin toprağın) yadırqamaz (tüpürməz. satmaz). (aşıq gördüyün, könül sevdiyin).
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, **özü yanmaz**, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-kölənin qulu olmur, öz işin özü görür. (**qulu** : köməyi)**.**

özü **-**biz yeyib azaltdıq, **özü uğurlasun**. (**uğurlasun**: bərəkət versin).

-həpini donatır, özü lüt yatır. (**tapmaca**) (**iğnə**).

-qocalığın adı ağır **özü yüngül**. (tez gəlir).

-qocalığın adı uzaq **özü yaxın**. (ölməyə nə qaldı ki). (başı topla işin bitirə).

özü **-**düşmanın qoğ, **dosd özü gələr**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin).(düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged)..
-xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**..
-**özü gedər** kölgəsi durar. (tapmaca) (söz)**.**
-biri var özü yaman, biri var adı yaman.

özü -xalça dövülər tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. **altun ərir özü çıxar**..
-**özü özündən daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş..
-**özü duzlu**, baxdı buzlu. (baxdı yatıq, qaşı çatıq)..

-**özü yoxdək**, tövşü oxdək (**tövşü**: səsi). (tapmaca) (**çəkitgə**)..

-**özü toxdar**, kölgəsi uzar (**toxdar**: durar). (tapmaca) (**gün qabağında hər nə qoyulsa**).

özü kəsi. -**kəsi** yıxılan ağlamaz..

-**özünə qarşı olan**: özatan.

özü tanrı.**-özü yarqasın**: rəhmət eləsin. bağışlasın.
-gülü ünlə sən, **tikən özü yönlənir.** (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).
-ovçuya ovlaq imlənmiş, **avı özü izləmiş**. (**ovlaq**: ov yeri. şikarqah) (**imlənmiş**: nişan verilmiş).
-qaba səmirən, özü qapılar. (gobudluk öğrədən, günündə qabıya yem olur, gobudluqdan paysız qalmaz).
-**donu** görklü olmasada, **özü** keçməli değil.
-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü**, yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan.

özü -yolağ mən pişiyə, **özü tutar, özü yiyər**!. (**yolağ:** qurban).

özü -ağrıyı kölgələyən, **özü ağrıya dönür**. (siqar. tüstü).

-**acdı gözü**, qolu dolu. (**qolu**: əli) (tapmaca) (**saranğ**: nərsəsinə sarınan.çimri. qıtmır. manağ. xəsis)

özü -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə) (məğlətə ilə hamı özun haklı, özgəni haksız bilar).

-ilkin eşək sürən at minsə, **özün bilməz**, hovalanıb, göt atar.

-**özün gözlə:** aban ol. take care.

özüq **özüğ**. **1**.sığın. **1**.covhər. **1**.mə'nəvi. **1**.həqiqi mə'na. gerçək anlam..

-**altun özük: artun süzük:** nəfsi, zati təmiz.

özül **1**. məğz. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. him. baza. **1**. xass.

özülənmək ürəkdən sızdırıb demək. yaxışmaq.

özüm **-qonağa qoyaram sıylavım olar**, özüm yeyərəm qolqatım olar. (**qolqat** : qolun güclü olan yukar bölümü)..

-nisgili boğdum, kəndim doğuldum!

özüm -qurda sordular. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -**öz işimi, özüm görrəm.**

özümə -**mənim özümə:** biləmə. **kəndi özümə**. şəxsi özümə. -yazıqlar olsun mənə, deyən olmadı **biləmə.**

özümsətiş asimilasya ediş.

özümsəyiş özünə asimilasya ediş.

özümtən -soyumu kökümü tanıyıram mən, **qarışıq deyiləm, özümdən hürkəm**.

özümüztən -ilkin özümüz, evimiz, dosdumuzdan başlıyalım.

özün -adın çəkmə, özün gətir..
-söz verib tutmamaq, **kəndi özün saymamaq..**
-alta baxıb yerin tanı, **üstə baxıb özün tanı**. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma)..
-**öz dərəkin özün biç**, el biçəni borc olsun. (**dərəkin**: tutarın. qiymətin).
-**yutlu danırsa özün**, yatlı gəlib yurt salar.

özün **-**gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə..
-**tanrım sən özün əsirgə qoru**, yağır yarçalıq səndədir yolu(**yağır yarçalıq**: lütf inayət).

özün kəndin. boyun..
-**özün başqa donda yasatan**: sayğas. sayvas. riyakar. (müqəddəsnəma)..
-**özün öldürmək**: atınmaq..
-**özün öldürməyə itmək**: atınqıtmaq..
-**özün tanımaq**: üsboymaq. boya çatmaq. baliğ olmaq..
-**özün**, özünü əmən kimisin.

özün **-**öz özün usu yetməz, uslulların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**uslulların**: ağıllıların).

özün -**özün öldürmək**: atanalmaq.-niyə **atanalmadım**?: nədən özümü öldürmədim

özün **-özün** yaddan çıxartmaq: **özün** itirmək. yadırsınmaq. (əz xod biqanə olmaq).

özün -yer əkən buğdasın güdər, **saman özün yetirər.**

özüncətə **-düşmanı özüncədə görməsən**, topuğunca gör.

özüncətə **-düşmanı özüncədə görməsən**, topuğunca gör.

özündən -**özü özündən daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş.

özündən -**özündən** gedmək bayınmaq ürəyi keçmək. -istidən **bayındı**.

özünə -**gözlər özünə**, qulaq başqalara inanar.

özünə **-**hər kəsin tanrısı **özünə oxşur**..

-**hər kiminki özünə**, ay görünər özünə..

-hər kiminki özünə, **ay görünər özünə**.

özünə -**hər kiminin özünə**, tansu gələr gözünə. (**hər kiminin**: hər kiminki). (**dansu: tansu:** huru).

özünə **-**odu özünə bas, ötməzsə ötgəsinə**. (ötgəsinə:** özgəsinə)**.**

-öz özünə bəylik edən, **öz özünə** qulluq edər.

özünə -**özünə fəxr edən**: boysaq. özünü öyən. məğrur.

özünə **-özünə gəlmək:** ayınmaq. aylanmaq. oyanmaq. ışıqlanmaq. -**ayın**, olmadan gec.
-**özünə güvənli**: ökdəmlı. türklüyünə inanan.
-**özünə qonum qonatmaq**: özünə qohum qonşu yığmaq.
-qoy tutarmı qardaş, **qurdu özünə**!?. (qoyun, qurdu özünə qardaş tutarmaz).

özünəqulluq **özünə qulluq**. buyursu. self servis. **(**seçimlər içində seçmə ərkli **(**ixtiyarli**)** olan**)**. -burası **buyursu** tükan değil, nə istirsiz buyurun alın. -**buyursu** yeməkevi.

özünqü **-**yandınkı yanından ötür, **özünkü canından**. (yanda olan, yanındakı üzündən ötür, özününkü içindən?).

özünqüzə -durmuşu boş tutmayın, atar tutar saymayın, **özünğüzə sayqılar**, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

özünlüq **özünlük**. şəxsi.

özüntə -**özündə yox**: özündə değil.

özüntə -**tözündə özündə:** içində kəndində**.**

özüntən -könlün ürəyin aparmaq. **özündən için keçirmək**. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

özüntən -**özündən çıxmaq**: başqalaşmaq. -kişi keçsə başa **başqalaşır**.

özüntən **-özündən çıxmaq:** dartınmaq. qurranmaq.

özüntən **-özündən ön** pişiyin doyur.

özüntən -**özündən qaçmaq**, 'öz' dəğişmənin başlanqıcıdır.

-**özündən razı**: arxayın. -çoxda **otürma**

özünü -özün, **özünü** əmən kimisin.

özünü **-özünü dürsəmək**: özünü yığmaq. özünü ələ almaq. özünə gəlmək. ıssına gəlmək. gücünü toplamaq.

özünü -**özünü öyən:** boysaq. məğrur. özünə fəxr edən.

özünü -**özünü yırtmaq**: **qıçını yırtmaq**: **götünü yırtmaq**. **1**. bir nədən ötür dirənişlə uğraşmaq. **1**. qızqınca bağırıb çığırmaq.
-**özünü əkə edmək**, keçisin təkə. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq).

özünü -"sevirəm" sözünü gətir dilinə, **sevirəm özünü görüt gözümə**.

özünün -biz azərbaycanlıllar, **türk özünün**, bir üzüyük.

özünün -**dos özünün ağası**, dostunun qulluğunda olur.

özünün **-**əl özünün, cib qonşunun.

özününqünün **-özününkünün bir yanı acıdırsa**, bir yanı tatlıdır.

özünüz **öziğiz**. **siz**. -**öziğiz** barız: siz hamız.

özürqəli **özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli. -**yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

özürqəmək **özürgəmək.**(**1**. < **öz**.**1**. < **göz**.). ürəyi istəmək. tamahlanmaq. tamaha düşmək. -yazdaki sulun **özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

özüş diriğ.

özütür **özüdür.-**"doğrudur, doğru", yalançının sözüdür, "oğrudur, oğru", yalançının **özüdür**., "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

özüvə **-**nə dosda, nə gözüvə , özüvə inan!.

özüvə -**özüvə** yorma: **özüvə** alma. **özüvə** götümə.
-düşmana ölüm diləyincə, **özüvə yaşam dilə**.
-**sənin özüvə:** biləvə**.** kəndi özüvə. şəxsi özüvə. şəxsi sənə. -**biləvə** dedim: -**biləyizə** dedim.

özüvü **-özüvü bars bilsən** özgəni arslan bil.
-**özüvü süt bilsən**, dosdun qaymağ bil. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).

özüvütə **özüvüdə**. -**özüvüdə cırsan inanmaram!:** iki gözüm!. gör inanmamışdım.

özüycə kəndi sanıyla. öz zənnicə. **-**hər kim eşitdiyin **özüycə deyir**. (**deyir**: yorur).

özüycə -**özüycə işləmək**: öz içicə işləmək.

özüzə -**sizin özüzə:** sizin kəndi özüzə**.** biləzə. şəxsi özüzə. -**biləzə** sordum, yanıtmadız.

özyasma özbet. əsli nusxə.

paça -**qarapaça:** içi qırmızı qovun (qoğun).

paçava saçmalaq.

paçqal **basqal**. (sıxan, qıran, basan, çırpan, atan) aracın qolun basan, sıxan.

padişəhi -**küddək əgər padişəhi şəhr ola**, sih götünü dərvazadan sal yola. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

padov aralıqda qulluq edən, işləyən işçi. ayağaltı.

paduşqa (rus**)** < **balış**.

padval köçü (**< kov**). zerzəmi. -köçü duvarları **küfəçiğ** bağlamış.

paxil -**pəxil** uçmağada gedə bilsə, başqasın yanında götürməz..
-**paxıl, qıtmır**: qıs kişi. -**qıs kişi** savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: **qıs kişi** say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçəli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

paxır pas..
-**paxır para**: mis para. manğur. manğır.

paxlan bağlanqaz. flaminqo.

paqet **paket**. **1**. < **qapıt**. bağ. qapıq. zərf. -məktubuvun **qapığın** saxlamıam. **1**. baçqa. bağça. **1**. qapıl. bəsdə. **1**. zərf. yupağ. (< **yapmaq**). **1**. bukav (**bük**). örtük. ləfaf.

paqet **paket**. balça**.** bağlı. parcel (latin).

paqetləmək **paketləmək**. **1**. qapıllamaq. qapılatmaq. bəsdəbətlik elmək. **1**. torbalamaq. bağanlamaq.

paqıl **paxıl**. cığan.

paqıla **paxıla**. cığana.-**cığana, eşitməsi xoş gəlməz**, qonşu çalan zırnanın.

paqıllıqın **paxıllığın**. cıqanlığın**.** -**cığanlıq ölütən**, kösəvi gögər. (cığanlığın, paxıllığın öldürgənin, kösəvi gögrər. (paxıllığın, buxlun öldürənin, közəvi göyərər) (**kösəv**: yarı yanmış, başı yanmış çubuğ. köz qarışdıran). (cığanlığı, paxıllığı, cicikliyi kəndindən qoğan, hər amacına yüryüb çata bilər)

paqır **paxır**. bağır. kəşgül. dilənçi çanağı.

paqırın -sanki qızıl görməmiş **heç kim paxırın**. (**paxırın**: misin).

paqla **paxla**.-**bitli paxla**, kor alıcı gözləyər.

paqta **paxda**. **bökdə**. **1**. pambıq. **1**. şişik. **1**. məğrur.

paqtadan dildi dildir **paxtadan yumşaq durur** daşdan qatı, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

palaqman **balağman** {< **balmaq** (baltalamaq): bölmək. yarmaq}. sapan. saban. xış.

palan arxalıq. bağırcağ.

palan çuğar > suğar (**< çulqar: çulqayan**). səmər. -**çuğar palan:** çulçuğar.

-**palan tapıb** eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

palan **-**istəyin kimi ol. sən gül olda, dərən tapılar, **eşşək olda palan tapılar**.
-**eşək bulsan palan ol,** palan bulsan eşək yox.
-eşək bulsan palan ol**, palan bulsan eşək yox**.
-**eşşəyi palan saxlar**, evrəni yalan saxlar. (palansız eşşəgi işlətmək olmaz. palansız yağırlanar, yağırçalar. (**yağırlanmaq**: **yağırçalmaq**: kürəyi, beli sürtülərək yaralanmaq).
-palanlıya eşşək yok, **eşşək tapsan palan ol**. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.**
-eşək olsa, **palan tapılar**, isti təndir, unun olsa, çörək yapılar.
-**palan, yalansız yaşamış**, yalan, palansız qalmamış.

palan -**qarapalan:** çırağda odluq.

palan -**palan tıxmaqda işlənən çəngəl**: soxar.

palan **-**yalan, palansız olmaz, **palan, yalansız**..

-yalğu dediyin: -üzünün yarısı yalan, **geyminin yarısı palan**. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)

palanı **-ipək olsa palanı**, törrə başında yeri var. (**törrə**: törgə. ali, böyük məylis)..
-**ipək olsa palanı**, yaşqalanır yalanı . (**yaşqalanır**: gizlətilir, pərdələnir)

palanların -çevrənə səs düşür, qulaq deşilir. **köhnə palanların içi eşilir**. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

palanlıya **-palanlıya eşşək yok,** eşşək tapsan palan ol. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.**

palansız **-**palan, yalansız yaşamış**, yalan, palansız qalmamış**.

palansız **-yalan, palansız olmaz**, palan, yalansız.

palaş (**< parça**. **balça**. **bölçə**). təcziyə.-**palaş çalaş**: təcziyə tərkib.

palaşçı (**< par**. **bal**. **böl**). təcziyətələb.

palaşçılıq (**< par**. **bal**. **böl**). təcziyətələblik.

palaşım (**< parça**. **balça**. **bölçə**). təcziyə işi.-**palaşım çalaşım**: təcziyə tərkib işi.

palaşıtmaq (**< par**. **bal**. **böl**). təcziyə etmək. bölçətmək.

palaşmaq (**< par**. **bal**. **böl**). təcziyə olmaq.

palatqa **lapatqa**.

palça **çalpa**. **palçıq**. baldağ. balcağ. balçıq. çamır. zığ. ləcən.

palçıq batağ. -**batağdada** qalarlar.

palçıq **bulçıq**. (ləcən). **palça**. **çalpa**. **palçığ**. **çalçığ**. **çalbığ**. çalmır. çamır. baldağ. balcağ. balçıq. balğı. zığ. ləcən. sıvaq. sıvar. batağ. -**batağ** yer: palçıq yer.

palçıqlamaq balğılamaq. balıqlamaq. çamırlamaq.

palçıqlanmaq balğılanmaq. çamırlanmaq.

palçıqlatmaq **balutmaq. balçutmaq.**

palçıqlı **baltıqlı**. bulanıq.

palçıqlı çalpa. çalpağ. zığlı. kəsif. pis.

palçıqlıq **balçıqlıq**. **baltıqlıq**. bataqlıq.

palçut bulaşıq. kəsif.

paltar əğin (< **əkin**: nərsiyə əklənmiş (yapınmış, geydirimiş) tikə). geyim..
-**əğnin** (əğnindəkin) çırpıb tökünmək: çılbanmaq. soyunmaq**..**
-alt paltar: çaşır. yaxşır..
-**paltar alıc**: geyim alqıc: asqılıq. rəxtaviz..
-**par paltar**: geyim salım..
-**iş paltarı:** üslük. aşırtma**..**
-paltar yuğan: yuşuc..
-**paltar yuğan maşın**: yuşac.
-**paltar yuğulan yer**: yuşuğ..
-**paltar yumaq**: yuşurmaq.

paltar -**paltar ağacı:** yaba. (çapa). neçə qollu (şanalı) asqılı duvar, yada dayalı (qıçlı), uzun, yada girdə asqısı. -**yabada** ildir: asqıdan as. -**yaba** ağır yüklənib düşü verdi.

paltar -tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan **geyim, yapınca, paltar**: keçə ovmaq.

paltar -**paltar sabın**: kir sabın. yıkar sabın

paltarı -**qonağ paltarı**: gərilik. çalımlı, şik geyim.

palto boldon (bütün, bir parça don).

palto çəpəngi..
-**çala** palto: yarım palto.

palto çapan.

paltov çəkən.çəpən. çapan. < yapanğ.

paltov kəpənək **(**qapanaq**)**. yapınca. üst geyim.

pambıq ağ altun.

pambıq bökdə. paxda. köfək. kövək. -**kövək** əllər.

pambıq -qulağ duyanı göz görsə, **quru pambıq** köz görsə..
-kitos olan dos sandığın, **pambıq içrə**, **od sandığın**. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın).

pambıq -yeri var **su** ilə **pambıq** olasın, islandıqca ağırlanasın, yerdə var **odla odun** olasın, yandıqca itiləsin.

pamıq **(p <> m) mamıq**.

pamıq -**qızpamıq:** qarqız. (bılanş nej).

papaq **-**bizlərdə soru 'baş' deyil, '**papaq'dır**.

papaq -**qarapapaq:** toyuqların pipiyin qaraldıb, öldürən kəsəl adı.

papaq **papağ**. (**qabağ**. **qapaq**). başın qabı. başsız qab. axmaq. səfeh. -**papağdı,** baş?: -səfehdi, bilən?. -**papağ** sanma hər **papağlını**, **papağsızı**. -papağ satıb baş alınmaz.

papaq **papağ.**-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, **papağ altda baş yoxsa**, eşitdiyin keşidər (uzadar).

papaqa **-papağa baş tap**, çarığa ayaq. (hər dəğərə, görəvə, işə, yerə, məqama, uyqun uyqarın tap)**.**

papaqın papağın. **-başına görə papağın**, götünə görə tumanın olsun.

papmbıqlı -**ölüvün papmbıqlı qulağına sıçım**. (yaman) (kara, eşitmiyənə deyilir)

par paltar geyim salım.

para fəqərə. ədəd. siggə. nimunə. bəxş. pilak. piyes..
-**parayla tutmaq**: alıqoymaq..
-**yardım parası**: yarmıq..
-yaşamda **paranın yürtü**: paranın nəqşi, yeri. -tapşırılan **yürtü** başarı ilə yerinə yetirmək. -**yürt yeritmək**: rol oynamaq. nəqş oynamaq..
-**xırda para**: dəmir para. dınqır..
-**dəmir para**: xırda para. dınqır**.**
-gərənli para: müddətli pul.

para **-**itdən gəmik, **ondan para açılmaz**. (**açılmaz**: çıxmaz). (qıtmır, qısmır konusu).

-**bölük** para. (**bölük**: xırda. pozuq).

-**birpara:**. bə'zilər. -**birpara** dedi gedmə, **birpara** dedi ged, hamını dinlə, bildiyin ed.

-nə çoxların etdi **inamdan para**. (**etdi** : ayırdı. uzaqlatdı).

para qaymacıq..
-**bir para.** ayrım. atrım. adrım. azrım. sayrım. payrım. bərxi. bə'zi..
-dəmirsi para: tınqa.

para -**paxır para**: mis para. manğur. manğır.

para -para üzü sıcaq olur, topraq üzü soyuq.

para -**pozuq para cibi dələr,** pozuq kişi, işi. (**pozuq para**: dəmir quruş)

paraçı pulçu. pulavac. paravuc. pul, para avında olan. para yığan. pulpərsət.

parax püsük. qabarıq, şişik, havalı tükə deyilir.

paral para kimi (ağça kimi). ışıqlı.

paralatmaq ağcalatmaq. pullatmaq. paraya ağdarmaq, çevirmək.

paraldamaq **parıldamaq**. para kimi (ağça kimi) ışıldamaq.

paralı -parasız dağlı, **paralı yağlı**. (ac çapılar, bay tapılar).

paralı -parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

param -**onuğ** param yox. (**onuğ**: nəğd).

parantez qeyçi. qayçı.

parası -**bir parası:** bir böləgi.

parasına -**parasına minnət:** puluna buysuq.

parasız **1**. aylaq. havayi. pulsuz. müfdə. -**aylaq** sirkə baldan dadlı. **1**. yeləv.

parasız -**parasız dağlı**, paralı yağlı. (ac çapılar, bay tapılar).

parasız -parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

parasızca yeləvi. müfdəsinə. bedavaca. məccani. rayiqani.

paratır -ağacdır gətrən yemişi, **paradır görən hər işi**.

paravuc pulavac. pul, para avında olan. para yığan. paraçı. pulçu. pulpərsət.

parayla -ayrılmasın parayla güc, inamdan!. !. (yoğuş:munacat).

parayla **-parayla kişi dəğişməz**, nə olduğu bəllənər! (para kişini dəğiştirmir, için tökməyə yönətir). (için tökməyə yardımçı olur).

parç **barç**. **bağç**. lülüşü uzun, incə qıl boyunlu, işgə ağızlı, uca boylu, əl suyu axıtmağ üçün su qabı. tüng. altı geniş, üstü dar, qulplu su qabı. orbuk. orbük. urbük. vurbük. tüng. tünük. güğüm. gümbirik. gümbürüq. gümbü. gül. güvül. güvüc. gürnü. su qabı. qanata. qıldıq. qıltuq. qıvrıq. ovrıq. avrıq. ivrik. ibriq. qolpıl. qılpıl. sağır. qırmacay. qıvratma.

parç **bart. balt.** kil. peymanə.

parça (**< balmaq**). **1**. kərç. **(**< **kərmək)**. -ağır yükü neçə **kərçə** böl götürməsi qolay olsun. **1**. aşır. aşra. qumaş. bez. çit **(**< **kitmək**: toxumaq**)**. toxu. nəsc. **1**. öğə. cüz'. -bir **öğə** əkmək. **1**. tikə. -bu **yarçalara** uyar parçalar. **1**. buta. -**bir buta**: bir parça. **1**. dal. cüz'. **1**. dal. bölüm. **1**.pölüş (**böl**). tikə. -bir **pölüş**: bir parça. bir tikə. -**pölüş pölüş**: parça parça. tikə tikə.**1**.şalpa. çalpa.

parça -**bir parça.** bütün. təkiz. qırığı olmayan. -yekə **təkiz** çörək. -**təkiz** bulut. -**təkiz** parça.

parça çapa. baldız. (< **bal**: tikə. kəsik). bölüm. tikə-on **baldızlı** ev. -ulusun böyük **çapası** gəlmişdi.

parça **-kiçik parça:** qamaz**. (kəmaz).** -**bir qamaz:** bir parça.

parça -**parça parça ağlığı olan nərsə, bulut**: qazgöğsü. qazgösü. qazkösü.

parça sınığ. tikə. -iki **sınığ** əkmək: iki parça əkmək. -**sınığ sınığ**: parça parça. tikə tikə.

parça üzüntü. tikə. -bu kitabdan **üzüntülər**. (parçalar. tikələr). -bu danışıqdan bir **üzüntü**. -**yuxa** parça: nazik parça.

parçaq **> pıçaq.** bucar (**biç**). nifaq -**bulam pıçaq**: **bulam bucar**: fitnə nifaq. -**bulam pıçaq** düşməsin.

parçalamaq **parğalamaq**. **balqalamaq**. **1**. böləkləmək. **1**. butarlamaq. **1**. dağıtmaq. tarqatmaq. salğatmaq. **1**. oğtulamaq. **1**. pölüşləmək (**böl**). tikələmək.

parçalanmaq doğranmaq**.** doğraşmaq**.** ayrılmaq. -**doğranmış** elim.

parçalanmış (balçalanmış < **bal**). parıq -**sürtük parıq**: aşınmış yırtılmış. aşınıq yırtıq.

parçalanmış bölük. -**bölük** ürəklər. -**bölük** topraq.

parçalanmış parça parça. kül ovram.

parçama **< balçama**. ayırma. ayrı, başqa görmə. **-**bilək birsə, **barmaqları balçama**.

parçamaq **barçamaq. pərçəmək**. nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.

parçası -**od parçası**: qorcuq.qorcacıq.

parçası sınığı. tikəsi. -iki əkmək **sınığı**.

parçıtmaq **barçıtmaq**. **pərçitmək**. {> **pərçin edmək**) (fars)} nərsənin qırağına cırıq, yarıq, kəsik salmaq.

parıq parçalanmış (balçalanmış < **bal**). -**sürtük parıq**: aşınmış yırtılmış. aşınıq yırtıq.

parıq **parlaq**. ışrıq (ışıq).

parıq yarıq. yıraq. bərik. yırtıq. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

parıldanmaq siltənmək. ışıldanmaq. bərq çalmaq.

parıldatmaq **parıldatmaq**. **1**. pərdax vermək. satqamaq. **1**. siltəmək. **1**. yaltarmaq. yaltıramaq. yaldızamaq. ışıldamaq. -su kimi **yaltırar**. **1**. para kimi (ağça kimi) ışıldamaq.

parıltaq **-parıldaq olmayan**: tünək**.** mat. kas.

parıltaq **parıldaq.** yıldıravuq. ışınaq. -dirəgin **yıldıravuq** yapraqları: (ağac) qələmənin ışnaq yapraqları.

parıltamaq çalmaq**.** açılmaq. ağarmaq. -**gün çalan**: gün çıxan. gün atan. gün doğan.

parıltanmaq **parıldanmaq.** parraqlanmaq. çıraylanmaq. ışıldanmaq. sığallanmaq.

parıltatan **parıldatan**. satqac. açqaç. pərdaxlayan.

parıltatmaq **parıldatmaq**. üzgətmək. cila vermək. cila vermək.

parıltayan yarqırağan. -**parıldayan ulduzum**: yarqırağan ulduzum.

parıltayır **parıldayır**. yalpıldayır

parış (< **parlamaq**). paltar yuma puru. fab.

parıtan **parıdan**. ağadan. ağardan.

parqalamaq **parğalamaq**. **balqalamaq**. **parçalamaq**. böləkləmək.

parla iti ışıq. münəvvər.

parlab -sönməz uçmaz bolan, **parlab duran sevgim**.

parlaq **1**. **bərraq**. ışnaq. **1.** qayqın. qayıcı. düzgün. onat..
-**qırlı, kirişli, parlaq bez:** kətəl.

parlaq **1**.**parıq**. ışrıq (ışıq). **1**. parlaq aynaq. şəffaf. **1**. silit. bərraq.**1**. yaxta. bərraq. -**yaxta** boyas: parlaq boya. **1**. aydın. yaxtın. açıq..
-**parlaq, ışıqlı olan**: açılay..
-**duru parlaq**: aynaq.

parlaq çıralı. cilalı.

parlaq yarqın.ışıqlı. -keçmişmizin **yarqın** dalları.

parlaqlıq ışıq.

parlamaq sayramaq. yıldıramaq. -günəş gözü **sayrar** damlalarda.

parlar **parlar durur**: yaltırab dur.

parlasın **-**ulduzlar yansın, **ay parlasın**, tanyeri ağarsın, günəş saçsın.

parlayan çağan.

parlayan yaltıran. mərmər. {marmairo (grek)}..
-**hər parlayan** olmaz ki qızıl.

parlayar yaltırar. -gözü **parlayar**, içi çalxayar: gözü yaltırar, içi qaltıray (tapmaca) (**otaraba. maşın**).

parmaq **-basıb götürüb aparmaq:** ilətmək. -su geçidi (köprünü) **ilətdi**.

parraq yarqın. -**yarqın boya**: parraq boya. mat olmayan boya.

parraqlanmaq **parıldanmaq.** çıraylanmaq. ışıldanmaq. sığallanmaq.

parraqlığın yarqınlığın. -boyaların **yarqınlığın** qorumaq üçün sirkə yararlıdır.

parsbazlıq dəlqəhlik. dəlibazlıq. dəli oynatma.

partan -**hartan partan**: **dartan partan**: əvələn kəvələn. həvələn kəvələn. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

partılı -**köməkli, qollu, partılı kimsə:** arxalı samballı kimsə.

partlaq -**iri, partlaq gözlü:** gözaçan.

partlama -**partlama səsi**: pataq.

partlamadan -könlümün alda pökün, **partlamadan**.

partlamaq -**ödü partlamaq**: ödü qopmaq. ürəyi yarılmaq.

partlamış -**partlamış**, **açılmış qurşun**, **güllə**, **mərmi**, **fişək**: dandıq.

partlar **-**yarça verər, **cığan partlar**. (**yarça**: səxi. covmət).(**cığan:** paxıl).

paruq axmaz. ağmaz. durqun. tınıq. tiniq. yatuq. sakin. donuq. tonuq. duru. arığ. saf. şəffaf.

pas **1. (<>pus <> pis). 1.** paxır.

pas **1**. çan. çən. **1**. tut. tot. -qızıl **pas** götürməz: altına tut qapınmaz. **1**.(< **bas**: altda olan). giz. sirr. -**pasın** açmaq. -**paslı**: gizli. sırlı.**1**.fəsad**..**
-pas qoxusu: kolansa {(< **kov**). kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu}..
-işləyən balta **tot (**pas**)** tutmaz.

pas **1**. dəmir pası, pusu. **1**. fars. tat -türk dəmir deyir, **pas yeyə**.

pas **-**qılış qında **pas atar**.

pas -qızıl qab **pas götürməz**.

pasıq **1**. çürgüş. paslanmış, çürümüşdən qoxan iy. **1**. fasid.

pasıqmaq fasid olmaq.

pasır pusur **pasır pusur**. birdəngə. aman çağan vermədən. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən.

pasqal pəsqəl. mane'. tosqal (tusqal). -**tosqal** olamaz.

paslanmaq -**qulağları paslanmaq**: uzun sürə keçibdə, sulumlu, xoşa gələn söz, səs, çalqı eşitməmək.

paslansa -**ürək küflə paslansa**, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

paslı fəsadlı.

pasta **pasda**. altda.-**asda** gedən **pasda** (altda) qalır.

pastan -ışqıt açıla **pasdan ürək**. (**ışqıt**:ışıqlandır)**.**

paşa **başa**. başər. baş > şah..
-**yad əliylə paşa yox**, öz əlində maşa ol.)**paşa yox**: paşa olunca)..
-yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, **türküm diyən olur paşa** (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

paşa **paşa**. başa. (başı cığalı, taclı.). tajlı. tacdar. başdaq. padşah.

paşalaq boşalaq. qozavan. qurusıxıcı. (pəhləvan pənbə).

paşaylıq başaylıq. başbuğluq. atamanlıq. fərmandehlik.

paşna **> {paşne** (fars)}. **basınğa** > daban. nərsənin yerə basılan, təpilən alt bölümü.

paşne **{paşne** (fars)}. < **paşna** < **basınğa**. daban. nərsənin yerə basılan, təpilən alt bölümü.

paştıq **paşdıq**. **başdıq.** rəis. müdür.

pataq inficar.

patartmaq **padartmaq**. pay vermək. pay edmək. təxsis edmək. müəyyən edmək.

pataş **padaş < tapaş**. mukafat.

patava **-**biləyə, topuğa bağlanan sarıq. bükənc. bükənci. bürgənc. biləzik. topuqluq.

patavac sakac.

patlamaq -**ürəyi patlamaq**: sığmamaq. darıxmaq.

patlamış -daşla könül yaşamış, **daşdan könül patlamış**.

patlar -**altı patlar**: altı atar.

patlasın -ölümdə güc yox ansın anlasın, yerə çırp başın, **kökü patlasın**. (**kökü**: götü).

patşah < **başqağa**. **başqaq**.

patşah **padşah** (fars) < **başdaq**.

patşah **padşah**.başdaq. başa. paşa. (başı cığalı, taclı.). tajlı. tacdar.

patşahlıq **padşahlıq**. başlalıq. başdalıq.

patuq durqat.

pay (bölüm). **1**.baş. -on **paylıq**: on başlıq. -**pay pay:** baş baş.**1.** ülək. tanrıdan düşən pay. nəsib. -tanrıdan bulsun **ülək**. -tanrıdan bulmuş **ülək.** -**pay** olsa: nəsib olsa. -**payından** artıq : nəsibindən artıq. -**payız** olsun : nəsibiz olsun..
-qonşuda pişer, **bize pay düşer** (qonşuya baxıb, yerin al)..
-**pay olmamış topraqdan**, dadlı nə varmış yurtdan..
-dünəni boş ver, bu günü xoş ver, **ertin günə pay saxla** (**ertin**: yarın).

pay **1**. bölək. sovğat. **1**. ülək **(ülmək**: **bölmək)**. bulaq. bəxt. -kimsə **üləkindən** artığın ummuşda, alamamış. **1**. ülgə. ülük. ülk. (< **ülmək**: bölmək). -küsənin **ülgü** dadlı olur. -yanan oddan **ülg** alan: ipi qırıq. çox iti olan. **1**. dal. **1**. tutmağ. hissə. -**ağız tutamağı**: sus payı..
-sus payı: həqqi sikut..
-hava parası: baştavac. sərqıfl..
-**paya pay**: tənə tən..
-**paya paylaşmaq**: ayırbaşlamaq. çalışdırmaq. dəğişmək. əvəz bədəl, mubadilə edmək. -ölkədən ölkəyə keçəndə paralarımızı **ayırbaşlamaq** gərəkir. -bunu onla **ayırbaşlamam**.

pay **1**. dilmə. deyləm. hissə. səhm. qətə. **1.** (**pay**: aç. böl). (# **yap:** qapa) -(**yapda**: qapad) (# **payda**:). -(**yapın**: yığıl) (**# payın**: açın. bölün).

pay **-ağacı yaran bir pay**, higgəsin deyən iki pay. (**yaran**: ayıran).

pay həqq. (haq. haqq. hak). -**paylı paysız**: haqlı haqsız. -**payın vermək**: həqqin vermək. -**payın almaq**: həqqin almaq. haqqına çatmaq.
-**ortalamdan düşəri pay yaşımız**, qolla, başla, içimizlə yaşırız. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

pay -**oğruya pay edən, itirən:** aldıran. çaldıran. qapdıran. -bu bazarda gündə neçə kişi pul kifin **aldıran olur.**

pay **-**uğur, **oğrusuna pay verər**. {qutluq kor quş, tutanındır. (qutluq kor quşdur, oda tutanındır)}.

pay ülüş. bölüş. səhm. -topraq **ülüş götürməz**. (topraqdan pay olanmaz).

-**paya pay:** dərək dərəkə. (dərək : yer. tutar. qiymət).

pay ülüş. (< **ülmək**: bölmək). bəhrə.

-**iki sanı düğü verdiyi pay**, əkin vermiş dağlara tay. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri).

-**göydən yerə pay töküldü**, bir neçə tuxum əkildi.

-verilən **pay**, alınan **pay**, yığılan **pay**, dağılan **pay**. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

paya **1**. daşıt. daya. -dörd **daşıtlı** sərgə. **1**. yasta. payə. rütbə..

-**həm paya**: yettəş. yetəş.

paya -**paya pay:** dərək dərəkə. (dərək : yer. tutar. qiymət).

payapay -**payapay alver**: çıpış.

payı -çiy yumurta soyulmaz, **qonşu payı doyurmaz**. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı)**.**

-bir saruğ yaprağ, **dərvişlük payı.**

payı qisməti.**-**durmuş bir sınağ, **sınanın payı**, sındırana eşq olsun. (durmuş bir sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).

payı -**qutluq payı bacarıqcadır**. (qutluq nə alınır nə satınır, yalnız yaranır).

payıın -yarına kim ölə, kim qala, **payıın budur ya ye, ya yala**. (yaşamda azcada olsa seçim var)

-verilən pay, alınan pay, yığılan pay, dağılan pay. **kəndi payın**, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

payım düşüm**.** baxtım. qismətim. -**düşüm** bu.

payın **-**ağzın açıq yaşamda gərək, **düşsə payın qapasan**.(**qapasan**: yığasan. tutasan)**..**

-qulaq hər səsdən payın alır, ulu sözdən qayın alır. (**qayın**: gözəllik) .

payın **-**aldınsa bəğin, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, **payın alsın**. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

payış bağış. ehsan. (**# qağış**: lə'nət. qəzəb).

payış payğaş. bağış. töhvə.

payıza güzə. -ötün güzə aylanır: çağ payıza üz tutur. (**aylanır:** meyillənir)**.**

payızta **-payızda** "qalan cücə" sıyılar.

payqac **payğac**. distiribütör.

payqac **payğac**. kəsici. qəssam. (sovğa, miras, gəlir, bir nərsəni bölüşdürən görəvli).

payqapar paytutar. hissəçi.

payqaş **payğaş**. payış. bağış. töhvə.

payqaşan **payğaşan**. bağışlayan.

payqaşlamaq **payğaşlamaq** > bağışlamaq. bəxş etmək.

payqaşmaq **paylaşmaq**. bölgüşmək. bölüşmək. ülgəşmək. üləşmək.

payqat **payğat**. ayrılmış (ixtisas verilmiş) pay. qismət.

paylamaq həqqini vermək.

paylamaq -**söz paylamaq**: şantaj etmək.

paylamaq ülətmək. bölmək. dağıtmaq.

paylamaq **-yayıb paylamaq:** ulatmaq**.** dağıtmaq. -el içrə bilik **ulat**.

paylaşıq təqsim. tovzi'.

paylaşılamaz -**paylaşılamaz mutluluq**, duyulması könüldə gərək. (paylaşılamaz mutluluq, duyulması ürəkdə gərək). (mutluluq yalnız duyula bilir, paylaşılamaz).

paylaşırım -**paylaşırım**, yaşırım deməkdir.

paylaşmaq -**gəzəyinə** paylaşmaq: sırayla paylaşmaq. bir kərə sizin çörəyizdən yedik, bir kərədə mənimkindən, böyləcə **gəzəyinə paylaşmış** oluruq.

paylaşmaq -**qoz paylaşmaq:** güc işlədərək, imtiyaz verməklə bir işi açmaq, aşmaq.

paylaşmaq **payqaşmaq**. bölgüşmək. bölüşmək. ülgəşmək. üləşmək.

paylayan daratıcı. dağıtıcı. bölən. ülöşücü. təqsim edən.

payrım ayrım. atrım. adrım. azrım. sayrım. bir para. bərxi. bə'zi.

paysız -açıq göz, ışıqsız, açıq ağız, paysız qalmaz. (kişi öz gücünə, biliyinə, biləyinə inanmalıdı)..
-oğru biçib alar, **doğru paysız qalar** (oğru yeri bolcar, doğru göyü). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək).

paysız -küsmə!. **küsən, paysız qalar**, şamsız yatar.
-taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

payta **payda**. > **mayda**. xırda. kiçik. -**payda payda**: xırda xırda. kiçik kiçik. -çörək **paydaları:** çörək xırdaları. -**paydaya qalmaq**: nərsədən qalan oğuntuya göz tikmək. artığa qalmaq.

paytaq **paytax**. qamuya ortaq olan nərsə. imumi olan. imumi mal.

paytal **paydal**. yarmıq. alokasyon. maavinət.

paytalamaq **paydalamaq**. xırdalamaq. kiçik tikələrə ayırmaq.

paytalanma **paydalanma**. qazanma. yatırım. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. sərmaya qoyma.

paytalanmaq **paydalanmaq**. bərdələnmək. bardalanmaq. maydalanmaq. (bir pay götermək). işdələnmək. -keçdi ömur bardalanmadan, barın bərdələnin. ılindəkindən işdələnmədi. -**maydalı** işlər.

paytaş **paydaş**. səhimdar.

paytaya -**paydaya tikilirsə iki göz**, yurtdan ocaq köçər, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

paytəxt başkənd. başqala.

paytutar payqapar. hissəçi.

paytüşər **paydüşər**. (pay + **düşər**: (**düşər:** nərsiyə uyğunluğu, yerliyi, layiqliyi, haklığı göstərir).

: pay yetişən.

pazı çuğundur. çökündür.

pazırıx **basırıq**. sin. qəbir.

pazu **basu. bazu.** dirsəkdən çiğinə dək qolun ən yoğun bölümü. əğin (**. əkin**: yoğun. əkili).

peçə **biçə**. rəsid. faktor.

peçə yaşmaq. üzlük.

peçəq **peçək**.bürgək.

pehin axıl. (qığ).

pehin **-**güdülü beyin, boklu pehin. (**boklu**: poxlu).

pehin -yetərki, dönə aylana beyin, **bağçıya dönə, poxluqda pehin**. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

peqi **peki**. okey (alqılama, qəbul sözü). {{say (saymaq). iy (iyi). olur. oldu. tamam. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}}.

peqqözəl **pek gözəl**. tamaşa (**tam aşa**). çox ali. xariqa. -o gözəldir, bu biri **tamaşa**.

penc (penta).

pencək uzun kot.

pentir **pendir.** -ocaq çayı, **küp pendiri**, isti çöçə, ot yarpızı. (bulaq otu. yarpız türü).

persepşın dərk. alqı. tutu.

pes dal. -**pesə**, **dala qalmaq**: pesinmək gecikmək. -**pesi**: dalı. -**pesində**: dalında. -**pesini** gör: **dalını** gör.

pes **pəs. pis**. dalı. dar. alçaq. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin.

mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)

pesəlmək **pəsəlmək**. pəsə, aşağ düşmək. aşağlamaq. alçalmaq. həqirləşmək. mühəqqər olmaq.

pesin zerzəmi. -**pesin çağlar**: dalın çağlar. qabağ zamanlar, dövrələr.

pesinmək gecikmək. pesə, dala qalmaq. çimçəşmək. iğrənmək. pisi gəlmək.

peş -geçi can hayında **(**vayında. qayında. dərdində**)**, qəssab yağ **izində (peşində**. **dalında)**.

peşə aşılqa.

peşəçi **peşənağ**. (**? pişmək**). **peşəkar**. bir işi arxalı, arxanaq görən.

peşəkar **peşənağ**. **peşəçi**. (**? pişmək**). bir işi arxalı, arxanaq görən.

peşəkar önürçü. önərçi. yaratcı. sənətkar. hünmənd.

peşəq **peşək**. **peşə**. (**? pişmək**). arxalı, arxanaq görülən iş.

peşənaq **peşənağ**. **peşəçi**. (**? pişmək**). **peşəkar**. bir işi arxalı, arxanaq görən.

peşətəş **peşədəş**. məsləkdəş.

peşin olaraq öncədən. alqayın. alqadan. öncədən.

peşin **< pişin**. **1**. anıq. nəğd. -**anıq** para: nəğd pul. -**anıqdan**: nəğdən. -**anığa**: nəğdə satma.

peşindən öncədən. alqayın. alqadan. öncədən.

peşindən -**peşindən gedmək**: yapşınmaq. quyruq olmaq. dalına, izinə düşmək.

peşqel **{peşgel** (fars)}. **< pisgildən.** peyindən. -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət).

peşqil {**peşgil** (fars)} **< pisgil. pislik**

peşman olmaq döğünmək**\.** urunmaq. vurunmaq. -dos tutdun, yarımadı (yaxcı çıxmadı), **döğünmədən** atqınan.

peşman korman.

peşman ökşan. öküşən. -kişigə, kişicə baxmanı bilsəng, çoxalar dosdun, yox olar düşman, mən mənligin yoluna girsəng, yalnız qalıb edər səni ökşan.
-**peşman olmaq**: öküşmək.
-**peşman olmazsın**: ökünməzsin. -ön oylansan hər işdən, **ökünməzsin heç işdən**. (hər işdən ön oylansan, heç işdən peşman olmazsın).

peşman -**peşman olmadan**: ökünmədən. təəssüf duymadan.

peşman -**peşman olmaq:** püşmanlamaq. büşükmək.

peşman **< pişeyman. püşeyman** (< **pişmək**) yanmış. dönmüş. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.
-**peşman olmaq:** döğünmək**.** urunmaq. vurunmaq. -dos tutdun, yarımadı (yaxcı çıxmadı), **döğünmədən** atqınan.

peşmançılıq peşmançılıqqınıclıq. ökünclük.

peşmanlamaq qqınığmaq. ökünmək.

peşmanlıq -kəsilən baş geri bitməz, **son ökünüş assı edməz**. (**son ökünüş**: son peşmanlıq) (**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).

peşmanlıq ökünlük**.** -**ökünlük duyar** suça yaxılmaq: peşmanlıq gətirən günaha tutulmaq.

peşmanlıq ökünüş.

peşşaş (pişkeş). dartaş.

peşşaş **1**. irtə. -canım sana **irtədir**. **1**. öngəş. -bu güldanı bəğəndizsə **öngəşiz** olsun. -aldığın ver, artığın **öngəşin**. -**peşşaş edmək**: öngətmək. pişkeş edmək. **1**. **götürü**. pişkeş. -bu canım sənə **götürü**: bu canım sənə pişkeş.

peştamal **1**. **başqamal**. (**baş + qamal**: örtük). başötüyü. 2. **basqamal**. (bas + qamal: örtük). köknəç (< **kök**: namus). butal (bud, qıç bölümüne geyilen bürge) > fite. fota. (**pagne** (fırans): **butluq**. qalça dan dize dek olan bürge).

peştəmal baştamal. başörtüsü. çəktən. çəktin. çəkin. keştən. keştin. keşin. qaprı.

petiqləmək **petikləmək**. bağlamaq. bətləmək. qapamaq. -ürəyi **petiklənmiş**, tıxılmış.

peyğəmbər -**peyğəmbər çiçəyi**: göybaş. göğbaş. yapraq çiçəğii göy mor bitki türü.

peyintən **peyindən**. pisgildən **{> peşgel** (fars)}. -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət).

peymanşikən **peymanşikən \dönək**.

peysər -**ənsə, peysər, boyun kökü:** süksün.

peysər yelkə. ənsə. -əğilənin **yelkəsinə** minən çox olur.

pezeşk **pizişg** (fars) < **physicic. fizisik**.

pezəvəng qəmsiz. dəyyus.

pədərən -**hədərən pədərən**: bayıq sayıq. saçma sapan.

pəhləvan < **alpağan**. **1**. alpağ. **1**. batar (batırmaq, yenmək gücü olan). **1. bəhləvan (**ərəb**).** dəli. dəlxək.

pəhləvan alpaş.

pəhləvan batur. batman. güclü. -**batur savaşda**, yürük yarışda.

pəhləvan bökə. güclü. -yıxılsanda, **bökədən** yıxıl.

pəhləvanlaşmaq alpaşlanmaq.

pəxil **-pəxil, qıtmır**: qıs kişi. -**qıs kişi** savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: **qıs kişi** say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçəli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

pəxş -pəxş edmək: < başqalamaq. (başqa edmək: ayırmaq.). (baş baş edmək. başqalarına vermək. başlara başlıq ayırmaq. başlıq edmək). dağıtmaq.

pəqlə **pəxlə. 1**. (zəncir) həlqə. aşut. **1**. bənd. -**pəxlə pəxlə**: bənd bənd.

pəqlələnmək **pəxlələnmək**. bənd bənd olmaq.

pəqmal {**pəkmal**) (fars)} < **pərgəl**. **bərkəl.** (< **barçamaq. parçamaq. pərçəmək**: nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.). gön üzərində bər, yırıq, cızıq salma aracı.

pəqş -**pəxş edmək**: tökədaşlamaq**.**dağıtlamaq.

pələ yekə. -**yekə** qulaq: **pələ** qulaq.

pələnq **pələng.** bars.-pişan! **barsların anısın**, kişilərə balasın. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

pəlləmək burlamaq**.** qarışdırmaq.

pəlləmək işin arasına çöp uzatmaq. arğaclamaq. arğıclamaq. arğac keçirmək.

pəllənmək açılmaq. dağılmaq.

pəmbəçub **(**kauçu taxoz: tıxac, təpək**)**.

pəmbəçub bükə. tıxa. qapuc.

pənahsız bağdalsız.

pəncə **1**. < **çəngə**. caynaq. çatal barmaqları aralı duran açıq əl. çəngə. -pişik **caynağı**. **1**. tabaq. -**pişik tabağı**: pişik pəncə. **1**. caynağ. çəngə. çatqal.

pəncələmək < **çəngələmək**. çəngələmək. qamçalamaq. avuclamaq.

pəncələyib -**qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək:** çalmalamaq. çəlmələmək.

pəncərə **1**. açaz. açquç. dərəzə. kərəzə. -**tüpə tərəzə**: duvarın yuxarısında, tüpənə baxan pəncərə. **1**. qaç. qaş. (baca). -iki **qaşlı** oda. -**qaş** toru. -**qaç** tülü..
-**kiçik pəncərə**: örəkə. qapuşqa. **(**otaqlarda. bilit satma kiyuskunda**)**.

pəncərə aşqı.

pəncərə ayna. görü çərçivəsi.

pəncərə ayna. görü çərçivəsi. gözün dolanma meydanı.

pəncərə ışqa. ışıq düşən yer. ışıqlıq. -**damışqa**: damdan qoyulan ışıqlıq.

pəncərətən -qapıdan qoğub **pəncərəden almaq**: əlin kəsib ayaq açmaq.

pəncərətir -su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli).

pənçər açaz. açquç. qaçaz. **(açazmaq**: pənçər olmaq**)**..
-**pənçər olmaq**: açazmaq.

pənir -**pənir boğacı**. **(boğac**: tutu. maya).

pənir -**pənir suyu**: şor (çor) su: şorva. şorağ > şərab..
-**pənir acını**: pənir şarovu.

pənkə **(fan**: yel**)**. yelpik. yelgic. yelçəkən. yelcək. yelbasar > yelpazə.

pəntirini **pəndirini.-**tülkü əfə dadlı dillər söylədi, **qarqa bəydən pəndirini almağa**.

pər (sanskirit) **(**sanskirit**) (**pərəndə**)**.

pərağ ələki. bol tüklü heyvan.

pərax tüknü bol tüklü.

pərçəm **1**. sancaq. bayraq. ələm. **1**. sorquc. püsgül. **1**. yalaq. bayraq.

pərçəmək **barçamaq. parçamaq.** nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.

pərçim qond. çəmbər. qors. qurs. dəmir həlqə.

pərçin {> **pərçin edmək**) (fars)} < **barçıtmaq**. **parçıtmaq. pərçitmək**. nərsənin qırağına cırıq, yarıq, kəsik salmaq.

pərçin **1**. < bürçün. **burçanağ**. iki nərini birbirə keçirib, iyicə tutdurmaq üçün burnun (burun bölümün: baş bölümün) əzmə işi. **1**. qalçağ.

pərçinləmək **burçanatmaq**. kənətləmək. birikdirmək.

pərçitmək **barçıtmaq**. **parçıtmaq.** {> **pərçin edmək**) (fars)} nərsənin qırağına cırıq, yarıq, kəsik salmaq.

pərişan **{< perish (**latin**) (**ölmək. dağılmaq**)}**. **1**. azğın. aşüfdə. **1**. (hal) oğdalı.

pərqar **pərkar**. **1**. **barqar**. (< **barmaq**). üstü örtülü geniş barma, otraq yeri. böyük alan, meydanlarda, satış üçün, yanları geninə açıq böyük çadırsı yer. həfdəlik bazar. gümə. cümə bazarı. -balıq **barqarı**. -ət **barqarı**. **1**. **pərgəl**. **< burqal**. bir ox üzrə durub burulan (dolanan) arac. dayirə, yayıq cızqı çəkmədə işlənir.

pərqəl **pərgəl**. **bərkəl.** > {**pəkmal**) (fars)}. (< **barçamaq. parçamaq. pərçəmək**: nərsiyə cızıq, yarıq, kəsik salmaq.). gön üzərində bər, yırıq, cızıq salma aracı.

pərqəl **pərgəl**. **pərkar < burqal**. bir ox üzrə durub burulan (dolanan) arac. dayirə, yayıq cızqı çəkmədə işlənir.

pərpələmək < **burbalamaq** danlamaq. qınamaq. məzəmmət edmək.

pərt çet. yan. qıraq. -çağdaş sorulardan tam **çet** qalmış.

pərt yolğa. uzaq. ıraq. aralı. ucqar. -**yolğa** ölkəlr..
-**həvassı pərt olmaq**: uçqurunmaq..
-**pərt olmaq**: **pərtmək**. qayıqmaq. hirslənmək.

pərtablamaq atrablamaq**.** bıraxmaq. (vaquzarlamaq).

pərtə **pərdə**. başam. duvağ. sıva.

pərtə **pərdə**. qapaç. -oniki **qapaç**. -iki **qapaç** arası. -yarım **qapaç**.

pərtə **pərdə.** yaşırqa**.** -**yaşırqa gedsin yana**, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

pərti **pərdi**. **bərdi**. **1**. çatıya düzülən incə qamış. -döşünün qılları hu bərdisi. (**hu**: ot, bərdidən ev). **1**. ərtik. çatıda işlənən incə təxdələr..
-**pərdi təxdəsi**: güdələk. güdlək.

pərtmək **pərt olmaq**. qayıqmaq. hirslənmək.

pərtov -**çala pərtov:** ala buraq. çala burtav. hədən vədəni, çəki bəri bəllənməyən.

pərtov **-çala pərtov:** çala burtav. hədərən vədərən.

pərvəri **1**. **becəti. becəri.** əkiti. əkdi. əkizi. -**əkdi su**: buz salınmayıb, soyuqda sogudulan su. **1**. əkiri. becəri. tərbiyət olunmuş. **1**. göğəti. **1**. çağarı. becəri. bəsəri. kəsim üçün çağatılmış, becərilmiş, kökətilmiş heyvan.

pərvəriş **1**. becətiş. becəriş. baralış. əkdə**.** əkitiş. əkdiş. əkiziş. tərbiyət. **1**. əkiriş. əkriş. becəriş.
pərvəriş tapmaq: baraşınmaq. əkdəlmək. əkdənmək. öğrənmək. tərbiyət olmaq, almaq. -çalış bilik **əkdən**.
pərvəriş vermək: baraşıtmaq. əkdətmək. əklətmək. tərbiyət edmək.

pərvərtmək **becərtmək**. əkitmək. əkdətmək. əkzətmək.

pəs piş iləri qayra. qabağ dalı.

pəs **1**. (pəsəymiş. alçalmış). az (azalmış). qaçqın. çəkilmiş. -isti düşüb, sular **qaçqınıb (**çəkilib). -**qaçqın** sular: başdan azlmış, çəkilmiş sular.

pəs tövən. aşağ. süfla.

pəs **pes**. **pis**. dalı. dar. alçaq. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)

pəsab kirtüs. kirtük su.

pəsaqam pəs kişi.

pəsəqütmək **pəsəkütmək**. **pisəkütmək**. alaçalmaq. aşağaymaq. soysuzlaşmaq.

pəsələtmək pəsə, aşağ düşürmək aşağlatmaq. alçatmaq. həqir edmək. təhqir edmək.

pəsəyiş kəməyiş. yeniliş. tənəzzül. -istilərin **kəməyişi**. -gəlirin **kəməyişi**.

pəsqə -**öngə pəsgə:** qabağa dalıya.
-**pəsqə təpəqə**: aşaq yuxar. alt usdə.

pəsqəl pasqal. mane'. tosqal (tusqal). -**tosqal** olamaz.

pəsqər pəsgər. mürtəce'.

pəsqil **pəsgil**. mane'. -**pəsgiləri aşaraq**, çatdı ərək başına.

pəsqiləri **pəsgiləri.** mane'ləri. -**pəsgiləri aşaraq**, çatdı ərək başına.

pəsqit -bergil olma alçağa, **pəsgit yerdə yaxalar**. (**pəsgit**: pis yerlə). (**bergil**: borclu)

pəsqitmək **pəsgitmək**. mən' edmək.

pəslik aşağılıq. xorluq. həqirlik.

pəslik pislik. aşağlıq.

pəsliq **pəslik.** oyluq. (oy, oğ, oyuq, oğuq yer). çökətlik. çuxutluq. çuxurluq. oyçaqlıq. alçaqlıq.

pəsmətləmək pismətləmək. basmatlamaq. danlamaq. qıycırtmaq. məzəmmət edmək.

pəsov : çirkin. mundar.

pəsta (fars) < (**təpsi**: təpilib yassınmış) (kəsilmiş gön tikələrin biçişdirib (forma salıb) (döğüb safaldıb), ayaqqabı üzrə çəkişə yasayan kimsə).

pəstələmək **pəsdələmək**. boğmalamaq. çükütmək. kiçitmək. alçatmaq. yergitəmək. külcətmək. təhqir edmək.

pəstəliq **pəsdəlik**. oğdalıq. boğdalıq. xarlıq. zəlalət. xiffət.

pəşəbaç (+**baç**: bağ). milçək, mığmığdan qorunmalıq çadır tor. pəşəbət.

pəşəbət pəşəbaç milçək, mığmığdan qorunmalıq çadır tor.

pəşədan singək sinəkdən qorunma toru. köməc.

pətə fiş. bərgə.

pətə **pətək.** (pitik). mədrək. -**oxu pətəyi**: təhsil mədrəki.

pətəq **pətək. pətə**. (pitik). mədrək. -**oxu pətəyi**: təhsil mədrəki.

pətəyin çinəligin. qarnın. **-toyuq kimi olma yesiri, pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (yemək düşgünü olma).

pətoc fişyer.

pəyə tövlə.

pəyəsi -**burun pəyəsi** : burun çəpəri. burun sümüyün çevrəyən ət. (**çəpər**: nərsəni qapağ kimi çevrəyən, qurşayan örtük).

pıç pıç **pıç pıç**.pıçıldama üfürüş.

piç **-piç xordən** (fars). **burçunmaq: piçinmək**. {burunmaq**.** burğunmaq. dolanmaq. dolğanmaq. kələflənmək. (risidən)}.

piç **piş**. **pinc**. burba. çörəp **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**.

pıçaq **< parçaq.** bucar (**biç**). nifaq -**bulam pıçaq**: **bulam bucar**: fitnə nifaq. -**bulam pıçaq** düşməsin..
-**piçağ sapı, tutacağı, dəsdəsi**: baldağ. (balığ kimi) (**< balığ**)**.**

pıçaq -çapqır at, **ötgür pıçaq**.

piçaq -davar gəbərsə, **piçaq** tapılar..
-**piçağ çəkən**: piçağan. piçağkeş. çaqqıkeş..
-**piçağa alınmaz**: çox az. dəğməz.

piçaq **-küt piçaq** ələ küt verir. (**küt**: kot. kor. kesgin olmayan) (**küt verir:** əziyət verir).

pıçaq -ötməz pıçaq əl kəsir. (**ötməz**: küt). (sanmadığın iş olur). (**sanmadığın**: güman edmədiyin. ağla gəlməz).

pıçaq -**pıçaq olub**, sancdı ürəgi.

piçaqan **piçağan**. piçağ çəkən. piçağkeş. çaqqıkeş.

pıçaqı -**bağbanlıq pıçağı**: çıpkəsən. çıtkəsən.

pıçaqı -**həcəmət pıçağı**: teşi.

pıçaqın -itən pıçağın sapı altun.

pıçaqlar -**tırpanlar pıçaqlar**, sopalar taşlar, hücuma başlar.

piçaqlıq **piçağlıq**. sallaqxana. məzbəh.

piçiq **piçik**. butuq. kiçik, yuvar çörək. fətir. yanından kesilib, kiçik maşa ilə içi aralanıb doldurulur. dönər, pendir qoyub uşaqlara bəllək, dürmək tutulur.

pıçıldama üfürüş. pıç pıç.

pıçıltı fiskos-nədi **fiskos** bu, nədir gəzən qulaqla qulaq.

piçinmək **{piç xordən** (fars)} **< burçunmaq: >** {burunmaq**.** burğunmaq. dolanmaq. dolğanmaq. kələflənmək. (risidən)}.

pıçırtı (nəcva).

piçişik buruşuq.

piçişikmək toxcuşmaq. birbirinə keçmək **(**dəndə dişi kimi**)**.

piçitən **{piçidən** (fars) }**<** burçamaq. burğamaq. çevləmək**.** çövləmək. çulqamaq. sarlamaq.

piçquşlu **pişquşti**. burquc. burqıc. çörəp burqıc.

piçquşti < **pişquruc**. burğıc. turnvis.

piçləmək **pişləmək**. **pincləmək**. çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. burbaymaq. burbalamaq.

pıqqıltamaq **pıqqıldamaq**. **pöggüldəmək**. gülər kimi, qırıq səs çıxartmaq.

pıqqıltı **pöggültü** >. pök pök. pıq pıq havanın birdən boşalmasından, qaynayan nərsədən çıxan səs. -**pök pök** qaynamaq, gülmək: **pıq pıq** qaynamaq, gülmək.

piləsgən çəkək. çəkçək.

piləyincə püfləyincə. -kül piləyincə köz pilə. (kül ürküncə, köz ür). **(ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə). (

pılı -**pılı pırtı**: alam salam. əsgi püsgü. çapıl çapıt.

pillə **1**. basa. -on **basalı basma**: on pilləli pilləkan. **1**. səggi. səki. **1**. çat. -**yürüt çat**: **yür çat**: **(**çat: pillə**)**. çaxıl çat. pillə bərqi. escalator. **1**. bazaq. basaq. ayağ basılan yer. **1**. qıdam. (< **qırmaq**). -iki qız baş qıdam bucağında oturdular.

pillə **1**. çat**. 1.** çitə.

pillə **1**.art.**1.**bağna. bağan.

pillə barda. -**barda barda**: pillə pillə -bir **barda**, iki **barda**. -**bardalı.** pilləli.

pillə basama . dərəcə. dərcə. -bir **basama** yuxarı bir **basama** aşağı.

pillə səkə.

pilləkan basma. çatal. -on **basalı basma**: on pilləli pilləkan.

pilləqan **pilləkan**. artal.

pilləqan **pilləkan**. səkəl.

pillələmək pillə pillə gedmək. səkələmək.

pilləsi -**nərdüvan basacağı, pilləsi:**çıt. çıp.

piltə **1**. bəlik. bəlih. burğuz. fitil. -**bəliklik köpəz**: fitillik pambığ. **1**. biçtik. biştik. fitil. **1**. buruq.

piltəstə **pil dəsdə.** çəlik ağac. çəlik çomaq.

pinar bunar. bular. bulağ. çağdan. çağlan. bulaq.

pinar **munqar**. çeşmə. bulaq.

pinc **1**. **piç**. **piş**. burba. çörəp **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. **1**. xırlı (ivli) çivi.

pinc coruq. corlu. {(pinc) dişli}..
-pinc dişi: cor.

pinc -**pünc qoruyucu**. -{qar. xar. gilgic. (püncün caymasın önləmək üçün, qoluna salınar)}.

pincaçar piçquşti.

pincləmək **piçləmək**. **pişləmək**. çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. burbaymaq. burbalamaq.

pinə **1**. döğənək. çapağ. -**çapağ əllər**: işdən çap çap düğün qoymuş, qaba dərili əllər. pinəli əllər. **1**. qasmıq. qasrıq. qurut. döğənək. qobar. kübək. kibrə. **1**. qatmıq. **1**. kitmək. kitmən (**kitmənğ**). döğənək. -əlləri **kitmənli** işçi.

pinə bunğuz. bunğuzaq. bıxca. bükcə. döğnək. döğənək.

pinə **pinək. bənək. bənik. binək.** -əli **pinəli**.

pinəçi pinəçi**.** əkəçi. yamaçı. başmaq yamıyan.

pinəçi sapaqçi.

pinəq **pinək. bənək. bənik. binək. pinə**. -əli **pinəli**.

pip -**çubuğ, pip başı:** çubul (< **çuğ**. **çiğ**). hoqqa.

pipiq **pipik**. **pöpük**. kakil. kəkil.

pipiyin -**toyuqların pipiyin qaraldıb, öldürən kəsəl** adı: qarapapaq.

pir olmaq yaşabarmaq. yaşlanmaq. -**pir olsun**: yaşabarsın.

pir yönəkə. **(**yön əkəsi, ağası**)**.

piramun (fars) < **buran**. nərsəni bürən çevrə. mühit.

piraşgi bökən. böggən.

piraşqi **piraşgi**. **kətə**. **kütə**. **kütəl**. **kitə**. yoğur ortasına göy gövərənti qoyulub, böyrəyi bükülüb, yağda qovrulan böyrək. böyrək biçili, yağda qızarılan yemək.

pırıl -**pırıl qızıl**: bərraq qızıl. ışıl qızıl. qıp qızıl.

pırıl -**pırıl pırıl pırıldamaq:** ışıl ışıl ışıldamaq. alav alav alavlamaq.

pırıltamaq -**pırıl pırıl pırıldamaq:** ışıl ışıl ışıldamaq. alav alav alavlamaq.

pirim **birim**. dənə. iri. -**pirim pirim** qar gəlir. -**pirim pirim** göz yaşları.

pırlamaq durduğunda, durduğu yerdən uçmaq.

pırosə sürüç.

pırsamaq **pısramaq**. pürsəmək. pörsəmək. pozsurmaq. pozramaq. pisrəmək. pirsəmək.

pirsəmək pisrəmək. pürsəmək. pörsəmək. pozsurmaq. pozramaq. pısramaq. pırsamaq.

pırsıq **1**. qırışıq. **1**. küflənmiş.

pırt **bırt.** bart. birdən. -**bart** dedi düşdü. -**bart bart**: dalbadal. padar. durmadan. -**bart bart** nə deyinirsin. -tüstü göz qıpımında **bart burt** tutdu.

pırtı -**xırt**-**pırtı**: əl altında işlənən nərsələr.

pırtı -**pılı pırtı**: alam salam. əsgi püsgü. çapıl çapıt.

pırtlaşıq **1**. buruşuq. burtlaşıq. burda. burat. **(**< **bur)**. **1**. tükük.

pırtlaşıq çalqaş.

pırtlaşıq çataq. (birbirinə keçmiş). qarmaşıq. tərs. çətin. çitin. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

pırtlaşıq çılşırıq. çəlşirik. buruşuq.

pırtlaşıq çılşırım. burşuq. çigin. -**çılşırım** soru. -**çılşırım** kələf. -**çılşırım** iş.

pırtlaşıq -**pırtlaşıq, qarışıq yer:** toka. bükük. bürkük. sıx.tünlük yer.-darağ **toka** girməz.

pırtlaşmaq **burtlaşmaq. 1**. arbaymaq. arbanmaq. qarışmaq. **1**. **(**birbirinə**)** tutuşmaq, dolaşmaq. avqaşmaq. alqaşmaq. **1**. butalmaq. burtalmaq. qarğışmaq. şaşırmaq. -**burtalıb qalmq**: şaşırıb qalmaq.

pırtlaştırmaq **pırtlaşdırmaq**. **burtaldırmaq**. **butaldırmaq**. qarışdırmaq. çapraşdırmaq.

pis **(<> pas <> pus.). 1.** kütlü. -başı qutlu, **sonu kütlü**: başlanqıcı iyi, sonu kötü. **1.** yavuz. yavız. yava. -gədə (oğlan) **elə yavızdı, elə yavızdı**!.

pis 1. ərbət. < qarbat. (< **qara**). qabat. kötü. -**pis məzac:**. çiğis. **1**. yavakor. yaramaz. kötü. -**nə pis nə yaxşı:.** orta ılı. orta yılı. > ortalı.

-**pis durmaq**: (yuxudan). tərsindən qalxmaq. -danışdırma onu, **tərsindən qalxmış** bu gün.

-**nə yaxşı nə pis:** alayeğ. orta babat.

pis **1**. qox. **(**pox**)**. **1**. yaman. -**yaman değil**: pis değil. -çox **yaman adamdı**: çox pis adamdı. **1**. altın. qəbih. kötü. -**altın** söz ağzıva gətirmə. **1**. kota. kötü. **1**. gey (# **yey**. yaxcı). **1**. edimsiz. edməyi iyi olmayan. kötü. -**edimsiz** iş. **1**. ac. (bəd). -**acöz**: bağırqurd. nəfsi əmmarə. -tanrım **acözdən**, **acüzdən** qoru: tanrım nəfsi əmmarədən, pis üzdən saxla. **1**.kötü. küt. qəbih.**1**.kötü. yaman. -**yaran yaman**: yaxcı pis.**1**.pozuq. kötü. -ağzı **pozuq**.**1**.yoz. (# **yor**). bəd. -o ki sənin **yorun** deyir, **yozun** ki yox: o ki sənin **məsləhətivi** deyir, **pisin** demirki**..**
-pisi gəlmək: çimçəşmək. pesinmək. iğrənmək**..**
-pis niyyətli: içiqara**..**
-yaxcı pis: yarıq yerik..
-**(**pis olmayan**)**. -**pis değil**: çalaiyi. çalaqut..
-**adı pis:** alad**.** adı yaman. (bəd nam)..
-**pis değil**: toxdanğ. -işlərimiz **toxdanğ**..
-**pis diləkli**: pis niyyətli. pozuq..
-**pis qoxulu olan**: burtarca..
-**pis olmayan:** alasilik**.** keçinməli. -**alasilik** bir yaşamı var..

-**pis günə (**. -nə oldu ki belə **kəminə** qaldın**)**..

-**pis durum**: yavtal. yava yağday**..**

-pis, **mühəqqər görmək**: korsulamaq. alasıtlamaq. kiçisiləmək..

-**pis adam**: kitos. kötüş. yetməz. (namərd. nakəs. şərir. pəst. təbəhkar)..

-**zatı pis**: kötlük. (dəni'ol əsl). bədzat..

-**pis yaxcı**: yaxa yaxmaz. yax yamaz**..**

-pis qoxu: pas qoxusu. kolansa {(< **kov**). kovluğa, çürüşə üz tutmuş, çürşüklük durumlu nərsədən çıxan qoxu}.

pis **1**.çalpa. çalpağ. palçıqlı. zığlı. kəsif. **1.**kor. **-**sevdiyin alsan kar olur, **alanmasan kor olur** (**kar**: yaxcı).
-**ölsün o pis ki** deyir yaxcı tapılmır.
-**yaxcı pis:** yaruğ yaramaz.
-**pis düşünmə:** ürəyivə heç nə dammasın. (). {könlüvə heç nə gəlməsin. (**könlüvə:** xətirvə)}.

pis **1**.qın. pis. -**qın** hava: kötü hava. **1**. yaman. dönük. iblis. düşman.
-**kəm** pis: çox pis.

pis **-**bir el ki dosluğun (dosların) dərəkin bilmiyə, **pis günə qalar**.

pis **-çox pis qoxu, dad:** çalğalanğ**.** zəqqum..
-**pis duyqulu**: qara ürək. içi qara..
-**pisə dəğişmək, çevirmək:** altarmaq. alçatmaq. alta endirmək.

pis **-ən iyi, ən pis**, dil ilə ürək.

pis kötü. köçə. (< **güdə**). alçaq..
-**pis günə:** acığa .-qurda acıyan, **acığa qalar**..
-**pis qoxulu gül çeşiti**: osduraq çiçəyi..
-**pis keçirmək:** kutaşırmaq. (**# mutaşırmaq** xoş keçirmək)..
-**tançu pis**: nəqədər kötü. çox pis.(**tançu**. çox çox).

pis 1.geyku**.** kötük. yoğun. yaman. şərr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).**1.**qolay. alçaq**.** -baylıq qazan elivə, bilməm demək çox qolay. (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)**1.pəs. pes.** dalı. dar. alçaq. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)

pisayaq kütayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.

pisboqaz **pisboğaz**.-**boşboğazla, pisboğaz**, çorqadadan qurtulmaz. (**çorqadadan**: dərdi bəla).

pisə **-pisə baxda yozlanma**. (**yozlanma**: naşükürlük edmə. şükür ed).

pisəqütmək **pisəkütmək**. **pəsəkütmək**. alaçalmaq. aşağaymaq. soysuzlaşmaq.

pisəlmək **1**. incimək. narahat olmaq. **1**. kötəlmək.

pisəlmək azmıqlamaq**.** bətərləşmək.

pisəsindən bolqasundan. bətgəsindən. kötüsündən. -tanrı **olqasundan** qorusun.

pisətmək ürək bulamaq. kirlətmək.

pisətmək ürək bulamaq. kirlətmək.

pisi -düzü yazan əğri, **pisi qanmaz**, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez).

pisi **-yaxcı pisi saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**
-pisi görüb daşunma, bəyi görüb düşünqıl. **(daşunma:** naşükürlük edmə).
-başda, **pisi ayır yaxcıdan**, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).

pisi -ərigidi ər tanır, **qayər yaxşı pisi nə bilsin**. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)
-boza bilməz **yaxcı pisi tanımaz**. (boza bilməz ağ bozunu nə bilir).

pisik {pisik dəli anlamında deyir. iç sıxıntısı, qırqınlıq keçirməyə pisikis durum deyilir}.

pısıq pisik. alaca. alaşa. alçaq.

pisiq **pisik.** kəsif. kifir. -**pisik kişi baş yumaz**, bitdən görər. (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır).

pisiq **pisik**. qəbih. -**pisik** qanmaz, üz utanmaz.

pisiq **pisik**. pısıq. alaca. alaşa. alçaq.

pisiqliq **pisiklik**. qəbahət. -**pisikligin** azaltmaq. qəbahətin azaltmaq.

pisilət **pis ilət.** bəd niyyət. -**pisilətli**: bəd niyyətli.

pisiliqlərə **pisiliklərə.** manlara. ayıblara. qəbahətlərə. -manılmadan manlara, kimsə qalmaz danlağa. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**danlağa**: qınalğa. şəmatətə).

pisintəntə -**pisindəndə deyiləm**: çoxda pis deyiləm.

pisqəl **pisgəl**. gözlənilməz müsibət. pis hadisə. **(# eygəl**. **(**eyi, iyi, xoş olay**)**. yaxcı pişaməd**)**. -**pistin**ə düşmək.

pisqil **pisgilş pislik** {> **peşgil** (fars)}

pısqıl **püsgül**. **fışqıl (< püsgürmək)**. qışqıl **(<** qışqırmaq**)**. düdüklü. zud pəz.

pisqiltən **pisgildən. {> peşgel** (fars)}. peyindən. -baş çanağı boş qalmasın beyindən, **qaraş olsa, güldə bitər peyindən**. (**qaraş**: baxım. muvazibət. muraqibət).

pisqin **pisgin. pislin.** dıştın. dışqın. mundar. murdar.

pısqıtmaq **püsgütmək**. **fısqıtmaq**. **fışqıtmaq**. dışarı bıraxmaq, tökmək. içərdən dəf' edmək.

pisqöz **pisgöz**. çərgöz. yaman göz. bədnəzər.

pisqünə **pis günə.** acığa .-qurda acıyan, **acığa qalar**.

pıslamaq (nərsəni) altına almaq. girələmək. birini minmək (xoruz toyuğu).

pıslanmaq (nərsəni) altına çökmək. girələmək. birinə minik vermək (toyuğ xoruza).

pisləmək qığlamaq. poxlamaq. tərsləmək.

pisləmək yazqarmaq. qınamaq.

pisli ayıblı. qəbih.

pislik pəslik. aşağlıq.

pisliq **pislik.** arxıq. pox.

pisliq **pislik. pisgil.** {> **peşgil** (fars)}

pislin **pisgin.** dıştın. dışqın. mundar. murdar.

pismətləmək pəsmətləmək. basmatlamaq. danlamaq. qıycırtmaq. məzəmmət edmək.

pısramaq **pırsamaq**. pürsəmək. pörsəmək. pozsurmaq. pozramaq. pisrəmək. pirsəmək.

pisrəmək **pirsəmək**. pürsəmək. pörsəmək. pozsurmaq. pozramaq. pısramaq. pırsamaq.

pıstan -**dombalan pısdan**: dingilə dışav.

pistəlim **pisdəlim** (**pis** + **dal**: yarı**)**. pis değil. yaxşı. qənaətbəş.

pistən -mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, **pisdən qalar izlər**, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

pistiq **pistik.** çıpıt. cüzam.

pistiqli **pistikli.** çıpıtay.

pistiqlilər -**pistiklər dədəsi:** müxövlülər dədəsi.

pistiləqli **pis diləkli.**qara yuturlu. qara yutlu. kötü ürəkli. bəd niyyətli.

pistləqli -pis ürəkli, **pis diləkli olan**:. çıptıq. çıpcıq. sıptıq. yaman.

pisürəqli -**pis ürəkli,** pis diləkli **olan**:. çıptıq. çıpcıq. sıptıq. yaman.

piş **1**. baş. -bu ondan **pişdir (**başdır**)**: qabaqdır. **1**. **piç**. **pinc**. burba. çörəp **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**.

pişahəng **pişahəng \avqaç**. avanqard.

pişan -**pişan**! barsların anısın, kişilərə balasın. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

pişanlar -**pişanlar**, barslanları andıran, kişiləri baydıran. (**barslanları**: arslan pələhləri). (baydıran: ləzzət verən, sevindirən).

pişçi püşçü. aşlaqçı.

pişçiq **pişçiğ**. alaçiğ. alapört. yarmaca pişmiş. yaxcı pişməmiş çörək. xəmir çörək.

pişer -**qonşuda pişer,** bize pay düşer (qonşuya baxıb, yerin al)..
-**daş qazanda, aş pişər**. **1**.(dışı daş, içi yaş). **1**.{(yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)}**..**
-daş qızar, **aş pişər**. (taş qızar, **aş pişər**, hər nə, yoluna düşər). (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (bir olaydan doğan sonuclar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır).

pişeyman **püşeyman** > **peşman** (< **pişmək**). yanmış. dönmüş. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

pişeymanam **püşeymanam** > **peşmanam** (< **pişmək**). yandım. döndüm. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

pişə idək. **edlək** (< **edmək**. **idmək**).

pişə öndürüş. sənə't. hünər.

pişələr **-qırxlıdırlar pişələr** çox var hələ.

pişər -daş qızar, aş pişər. (bir olaydan doğan sonuclar). (hər nə, yolun tapacaq). su axar, yol düşər (iz qoyar). (keçmişə bağlı yollar, yarına üz tutarlar).

pişər **-**hövlük belə hövülgər, **tut öğündə pişər**. (**hövlük**: tələsən) . (**öğündə** : çağında)

pişərsin -**yaxma pişərsin**, qazma düşərsin. (yaxan pişmiş, qazan düşmüş).

pişərsin -**yaxma pişərsin**, qazma düşərsin.

pişib **-ağzı pişib süytdə**, üfləp içər suyudə.

pişib -**yanıp pişib.**

pişic pişirmə aracları.

pişigin -çiğin saldım, **pişigin aldım** (tapmaca) (your (xəmir)-çörək).

pişiq -pişik kimsə üçün xoruldamaz!..
-**pusuda pişik** miyoldamaz.(**pusuda**: ova yatan) (**miyoldamaz: mavuldamaz).**
-susuq pişik, avlağan olur. (**susuq** : səssiz. sakit).

pişiq -**pişik yuvnuş**: pişirməli, yuğmalı.

pişiq **pişik**. **1**. **(p <> m) mişik**. **puşuk**. **muşuk**. pusuq. buçuk. biçik.-**pişik tabağı**: pişik pəncə. **1**. **pişgik**. **pişqan**. pişmiş. alışıq. bir işdə görüşlü, biligin. usda. mahir. -əlgözü **pişik**. -bu işin **pişiyi..**
-ovçu pişik gündə yatar, tündə gəzər.

pişiq **pişik**. **çitük**.

pişiq **pişik**. **mişik**. çetik. çetük. çitik. ketük. ketik. kedi. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur.

(**tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

-subay gözü **pişik tükün xəz görür**.

-buğu **var saqqalı** yox. (tapmaca)(**pişik**).

pişiq **pişik.** -su görür balığa, **pişik görür**, sıçana (çönür).

pişiqçi **pişikçi**. aşpaz.

pişiqlə **-pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz**, dosluğuda alınmaz.

pişiqliq **pişiklik**. pişiklərə öz.

pişiqtən -**qorxun yoxsa pişikdən**, nə baxırsan deşikdən?.

pişin anıq. **1**. **(> peşin)**. nəğd. -**anıq** para: nəğd pul. -**anıqdan**: nəğdən. -**anığa**: nəğdə satma. **1**. hazir.

pişincə **-**oğul yetişincə, **qız pişincə**.

pişir düşür -**pişir düşür** (aşpazxana) **gərəcləri**: pişdəcər.

pişir ərişir. yetimləşir.-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir.**

pişirib **-pişirib sözün açarsa ağız**, qızmaz qulağı, çəkməz ağız. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.

pişirmə -**qaynar su töküb üzdən pişirmə:** frıqlama. pöşləmə.

pişirmək toxdatmaq. sınav, təcrübə qazandırmaq.

pişirmək -**yavaş yavaş pişirmək:** qıtlamaq. xaşlamaq.
-**buğda (burda. buxarda) pişirmək:** bulatmaq. buğatmaq. buğaltmaq. buratmaq. buraltmaq. buğlatmaq.

pişirmək yasarmaq. hazırlamaq. -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar). (**düşürmək**. qazanmaq).

pişirməli -**pişirməli, yuğmalı**: **pişirməli, yumalı**: pişik yuvnuş.

pişirməsə -pişirsə aş (yemək) olur, pişirməsə quş olur. (tapmaca) (yumurta).

pişirsə -pişirsə aş (yemək) olur, pişirməsə quş olur. (tapmaca) (yumurta).

pişirünmək öğrənmək. başarmaq.kəmalə ərmək.

pişiv pişmə.toxdav. sınav, təcrübə qazanma.

pişiyə -**pişiyə dedilər boqun dərman**, sıçdı quyladı. (**boqun:** poxun).
-**pişiyə ət**, qurda quyruq, itə gəmik, xocaya mal, oğlana qız tapşırılmaz!.

pişiyə **-pişiyə elçi** nə gərək.

pişiyə **-pişiyə oyun**, siçana ölüm.

pişiyə -**yolağ mən pişiyə**, özü tutar, özü yiyər!. (**yolağ:** qurban).

pişiyi -**kül pişiyi**: **1**. od, ocağ başından ayrılmayan. **1**. uyşun. üşəng. üyşəng. pəsiv. **1**. misgin. **1**. yoxsun. bacarıqsız.

pişiyin **-**özündən ön **pişiyin doyur**.

pişqeş **pişkeş**. peşşaş. dartaş.

pişqəmizə **pişgəmizə.** pişməmizə**. -qırxlıyıq pişgəmizə** çox var hələ.

pişqəyimə **pişgəyimə.** pişməyimə**. -qırxlıyam pişməyimə** çox var hələ.

pişqiq **pişgik**. **pişik**. **pişqan**. pişmiş. bir işdə görüşlü, biligin. usda. mahir. -əlgözü **pişik**. -bu işin **pişiyi**.

pişqin **pişgin .-**düşmanı vurmağa **biləği pişgin igit**

pişqin **pişgin**. bolqasun.

pışqırmaq **fışqırmaq**. püsgürmək. püsürmək. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək.

pişqo ocaq qaz.

pişquruc **> piçquşti** burğıc. turnvis.

pişquşti **piçquşti**. burqıc. çörəp burqıc.

pişləmək **piçləmək**. **pincləmək**. çörəpləmək **(**< **çevrəb**: çevrilən**)**. burbaymaq. burbalamaq.

pişliq **pişlik**. pişmə sürəsi. pişirmə yolu, sürəsi, yeri, gücü.

pişmə pişiv.toxdav. kökləş. sınav, təcrübə qazanma.

pişmək -ayı çox çelişər, armud **çağında pişər**..
-**üzü pişmək**: üzü qızarmaq. utanmaq.

pişmək **bişmək**. olmaq.

pişmək ediləşmək. qabiliyyət tapmaq. ustalaşmaq. olqunlaşmaq. buluğa çatmaq..
-tosunsan çox hələ **pişmək üçün işlər gərək**. (**tosun:** naşı. pişmədik).

pişməqizə **-qırxlısız pişməgizə** çox var hələ.

pişməmiş boraz. bozağ. alağ. çiğ. təcrübəsiz. xam. -**boraz** yemiş. -**boraz** kişi.

pişməmiş **-**qovrulmamış, qaynamamış, **pişməmiş**.

pişməmiş **-soyuq, pişməmiş sözlər**: çiğ sözlər.

pişməmiş tərnə. xam. naşı. olquşmamış.

pişməmizə **pişgəmizə. -qırxlıyıq pişgəmizə** çox var hələ.

pişməsinə pişməyinə. **-qırxlıdır pişməyinə** çox var hələ.

pişmətən -çox aşıqmadan, **armıd pişmədən**, sökəl ölmədən. (**aşıqmadan**: tələsmədən). (**sökəl**: xəsdə).

pişmətiq **pişmədik.** tosun. naşı. əcəmi. iş görmədik. bərkiməmiş. təcrübəsiz. xam. -**tosun** uşaq. -**tosun** kişi. mən bu işin **tosun.**

pişmətiqliq **pişmədiklik.** tosunluq. naşılıq. əcəmilik. təcrübəsizlik. xamlıq.

pişməyə **-çox yolun pişməyə var** yolçu yolunda olmalı.

pişməyimə pişgəyimə**. -qırxlıyam pişməyimə** çox var hələ.

pişməyinə pişməsinə**. -qırxlıdır pişməyinə** çox var hələ.

pişməyivə **-qırxlısan pişməyivə çox var hələ**, qırxıva çatmaq üçün dözməlisən. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).

pişməyivə **-qırxlısan pişməyivə** çox var hələ.

pişməz **-**ayrılıq odun **görməyən pişməz**.

pişmiş ərgin.

pişmiş gəlik. yetgin. hazir..
-az pişmiş: alapört. alagəl..
-yarmaca pişmiş: pişçiğ. alaçiğ. alapört.

pişmiş **pişik**. **pişgik**. **pişqan**. bir işdə görüşlü, biligin. usda. mahir. -əlgözü **pişik**. -bu işin **pişiyi**.

pişmiş toxdanmış. toxdağ. sınav, təcrübə qazanmış..
-alapört pişmiş: çalay..
-**kəmin pişmiş**: yarı pişmiş.

pişmiş -**yarım pişmiş:** çalaçiğ.
-**yaxan pişmiş**, qazan düşmüş. (yaxma pişərsin, qazma düşərsin).

pişmişlərə -**pişmişlərə ver könül**, pişnaqlardan, al könül. (pişmişlərə: olqunlara). (pişnaqlardan: pişməmişlərdən).(pişmiklərə ver könül, pişnaqların pönlün al!).

pişmöhrə tov. qatağ. burqunu (pinci) bərk saxlamaq üçün ücundan bağlanan tikə.

pişmyivə **-**hələ çiğsən qalırı **çoxlu çağun pişmyivə**.

pişnaqlardan -pişmişlərə ver könül, **pişnaqlardan, al könül**. (pişmişlərə: olqunlara). (pişnaqlardan: pişməmişlərdən).(pişmiklərə ver könül, pişnaqların pönlün al!).

pişriq **pişrik**. aşpazlıq.

pişsə -**qavın pişsə**, sapında durmaz.

piştam **pişdam.** matorxana. aşpazxana.

piştan **pişdan.** tağda, ağacda iyi yetişmiş, dadlı yemiş.

piştəcər **pişdəcər**. pişir düşür (aşpazxana) gərəcləri.

piştiq **piştik**. aşpazxana.

piştox aşpazxana.

pitiçi **pitikçi** > **bətçi**. oxuyucu. oxucu. dua, pitik yazan.

pitik **pitik. kitab** -**kitab çəkmək**: kitab yazmaq.

pitiq -**qutsal pitik**: quran. oxun (**oxlu oxun**). imgənmiş, məşhud, nişanlı kitab.

pitiq **pitik**. busqa. pusuda, gizlidə olan pislikdən qoruyan nərsə.

pitiq **pitik**. **butuq** (**bitinmiş**. **butunmuş**: yazılı). kitab.

pitiq **pitik. -öykü hörüb, pitik törmək. (törmək: törəmək). (**dasdan qoşub, kitan düzmək).

pitiq -**seyik pitik**: sadə kitab. (**yala:** sadə).
-dua, pitik yazan: oxuyucu. oxucu. pitikçi. pitiçi > **bətçi**.

pitiqcə **pitikcə**. dəfdərcə. dəfdərçə. -**yazuv pitikcəsi**: not dəfdərcəsi.

pitiqçi **pitikçi. pitiçi** > **bətçi**. oxuyucu. oxucu. dua, pitik yazan.

pitiqmək **pitikmək. bitikmək**. bitmək. qapanmaq. bağlanmaq. -yaşa pitiyi **bitinmədən**, qıl yarağuvi. -qaçaq yollar **bitinmədən**.

pitil {**kitil**. < **kit** (düğün)}. -**cadı pitil**: cadı kitil: cadı kələk.

pıtıldamaq mırıldamaq.

pitin **bitin**. bağlan. qapan. qurtul.

pitit **bitit**. bağlat. qapat. qurtar.

pititmək qeyd etmək.

pıtlaşıq **pırtlaşıq**. buruşuq. burtlaşıq. burda. burat. **(**< **bur)**.

pıtraşıq büdrəşik.

pıtraşmaq büdrəşmək.

piy qat yağ.

piyada yavan. naşı.

piyada yörük. yaya.

piyata **piyada**. ayaqda. yayaq.

poç **puç.** pök. (< **köp**). içi boş. kov. kav. köpük. (# **cik**: dolu).

pof **püf**. **pök**. **(< köp).** şiş. hava. qabar. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır.

pofaq **püfək**. **kopaq**. **1**. boş. yelli. havalı. -**pofaq duyular**: boş xiyallar. **1**. qabarcıq. **1**. köpük. **1**. nərsənin pıkır pıkır qanaması.

poq -ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, **pox yiyənin qaşığı belində**. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

-onun alçaqlığı qoysaydı, **ulçaqlıqda bir pox olardı**. (**alçaqlığı**: əsgigliyi) (**ulçaqlıqda**: kişilikdə).

-pox içində gül seçilməz. (seçimə, yaşama bir qursaq, koşul, şərayit, mihit istir).

-yoldaşın olsa qarqa , **yemindən pox kəsilməz**. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

poq **-pox qurcamaz dimdik** batmaz. (pox eşmiyən dimdik niyə bələnir)**.**
-pox yedim demək: ağız çəkmək. üzr istmək.
-dilini tanan var olmuş, dilini danan **pox olmuş**!. (dilin tanan var olmuş, dilin danan bok olmuş)!.
-pox yeməzin çəmçəsi batmaz.
-qoduq ulu babasından **pox yeməyi öğrəşər**.
-qoran gözə çöp düşər, **açıq ağza pox**. (**qoran**: qorunan).

poq **pox**. **bök**. (< **bük**). **1**. əngəl. bənd. -**bökə düşmək**: poxa düşmək. bəndə düşmək. giriftar olmaq. -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**bökün çıxarmaq**: pox çıxarmaq. əngəl. -**bökün aşırmaq:** poxun aşırmaq. əngəlin qaldırmaq, açmaq. **1**. arxıq. pislik. batma. təzək. **1**. iğrənc. kifir. pis. zəhlə gedməli. **1**. püsür. tulluğ **(**tullanmalı**)**. -**püsür** oğlu **püsür**. -**püsür** danışma. -çox **püsür** adamdır. **1**.**boğ**. süpüt. süpürüntü.
-içində olmasa çıxar, **pox quyudan, pox çıxar.** (çıxa bilməz başına bir ağacın, tırmadırsan bir ömürsə balığı)..
-**pox quyusu**: daldurum. məncəlab. quytaq. fazilab.**.**
-o ki pox yedim demir, pox yedirdərlər. (**demir**: deyə bilmir). (kişi öz yanlışların bilib tanısa (e'tiraf edsə), yaşayıb yaşadar)**1.** bulay. -genə **bulay** (pox) çıxartmış. -onun **bulayına** girən, çətin qurtular. -arvad, pul **bulayına** düşmək..
-**pox püsür:** çalbağ**.** alada ulada. çoruq çürük..
-hər yanda **pox tapılsa**, adamda tapılar.

poq -sən ona, mən ona, **pox yemək qalar ona**: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).

poqa **-**dilin qanmaz yazıqlar, **"poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər**. (tamaha düşər: umsunar)**.**

poqa -erməni başın, bas poxa.

poqa -**poxa düşmək: poxlanmaq.** bökdənmək. bükdənmək. tutğunmaq. əngəllənmək. -onlarla oturub dursan **bökdənərsin**. -**bökdənmədən** qaç..
-**gün poxa düşər**, iy tutmur.

poqcuq **poxcuq**. pox qubbası. (bir nəyə yaramaz, arada duran nərsiyədə deyilir).

poqlamaq **poxlamaq**. qığlamaq. pisləmək. tərsləmək.

poqlanmaq **poxlanmaq. poxa düşmək.** bökdənmək. bükdənmək. tutğunmaq. əngəllənmək. -onlarla oturub dursan **bökdənərsin**. -**bökdənmədən** qaç.

poqlu **poxlu.** bulanğır..
-poxu qurdalladıqca iy çıxar deyiblər!.

poqlu **poxlu**. tüstülü. dumanlı. iyli. -bu iş çox **dumanlıdır**.

poqlu **poxlu**.-**acla ac poxlu**, toxla tox toxlu.

poqluqa **poxluğa** çöplüyə**. -**qarqa tavçası çöplüyə salar. (**tavçası**: tovsiyəsi).

poqluqta **-**yetərki, dönə aylana beyin, **bağçıya dönə, poxluqda pehin**. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

poqu **-at eşşək poxu**: qomuq. -at **qomuqladı**.

poqu -**poxu düyünlənəndə** bizi tapar. (işi çətinə düşəndə). (xoş vaxtında birin tanımayıbda dərdə qalanda birinin başına gəlmək).

poqu **-poxu güdülən** körpənin üzü gülər. (körpələrin (bəbənin), onların çevrəsindəkilərin günlərin qara edən, cocuqların ayağ bərkiliyi, boşluğudur) (körpənin yeyib içib yatmaqdan son işi yoxdur)

poqu **poxu**. -**qoyun poxu**: bişqül. qığ.

poqun **-əğri poxun yeyib tox gəzər**, vay doğrunun tavına. (**əğri bir pox tapıb tox gəzər**, vay doğrunun çağına). (**çağına**: **tavına**: halına).

poqun **poxun.** artığın.-kürd **artığın** yeyib.

poqun **poxun**. **boqun**. -**pişiyə dedilər boqun dərman**, sıçdı quyladı.

poquna -dəli ilə yoldaş, **yolda poxuna bulaş**.

poquntan **poxundan** .**-erməni hər poxundan əl çəksədə**, dığalığından əl çəkməz.(**dığalıq:** gədəlik)

poqut **pokut**.qoğuq. hava kisəsi.

poquta **-**tavuk giderse **poxuda gider**.

poqutmaq **pokutmaq**.qoğutmaq. havalandırmaq. püləyib şişirtmək.

polat **polad**. çalıq. çəlik. közgün. tapdanıb kürədən çıxmış dəmir. çalınmış, döğülmüş dəmir.

polat **polad**. çəlik. (< **çal**). çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir. **-**dil ətdən, **çəlik əridir**.

polat **polad.** çəlik. -**qurç dəmir**.

polatlatmaq çəlikitmək. dəmiritmək. dəmirlətmək.

polis polis. sağçı. güvənliyi əmniyyəti qoruyan.

pomalanmaq (tumalanmaq. tupalanmaq. somalanmaq. komalanmaq. comalanmaq. yumalanmaq. gomalanmaq). yığılmaq.

porsamaq pürsümək. iğlənmək.

porsidən (fars**)** **< prachh (**sanskirit**)**. istəmək.
prier (fırans**)**. precari **(**latin**)**.

porsuq **-bostana girən "porsuq**" yabadan qorxmaz. (**yaba**: şənə)

porsuq yelləniş. qoxumuş.

porz **< pürüz (püsürmək)**.

post -**domuz dərisi post olmaz**, əsgi yağı dost olmaz.

post kürk**. -**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, **quşun gönü post olmaz**. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi).

post örsün (nərsəni örtən). dəri.

posta **(< basıq).** gizli. -**posta yazış**: gizli dürbün.

posturmaq **posdurmaq**. **basdırmaq**. dalı vurmaq.

pota **1**. buta. inək balası. **1**. **büçək**. **buta**. **bütə**. **bitək**. **(**< **biçi**: bölük**)**. bala. uşaq. -bir keçi ilə üç **büçəyi**. **1**. şişək. toxlu..
-**güdə pota**: tokur. külə şişman.

pota balaban. böyük. yekə. (> barban (rus): böyük davıl).

potul daşqazan. böyük qazan. -**daşqazan** görməmiş, aş qazanında boğular.

potun çizmə. ötük. edik. -**çəkmə**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə.

potuş dişilərin qıç aralarında totuş (şişik, yumşaq) bölüm. am. amcıq.

potuşqa **buçuşqa**. büçük. bir gözlü kiçik pəncərə.

potuşqa işgə. dərbəçə. tərəzə.

poz çalım.götrüm. ifadə.

pozan -**ara pozan**: qalqatan. (# **qolqatan**: ara düzən). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

pozan -**ilqarın pozan**: qayrılan.

pozan -**kələk pozan**: düzən pozan. düzən qıran. tələ qıran. tovtiə, disisə dağıdan.

pozan **-pozan əldən duz güdmə**, yalançıdan düz güdmə.

pozanda -**pozanda var**, düzəndə var.

pozanları -qaynat qara qazanları, yöndəri ver azanları, **çarxı qırıb pozanları** (yöndəri ver: hidayet et).

pozanmaz **-oğru eli pozanmaz**, dağı börü. el oğrusu tututlar, dağ börüsü boğular.

pozar **-**ağız alalıq **pozar dağıdar**, **pozar yoxadar**. (**ağız alalıq**: birgəşməzlik. qeyri müttəhidlik).

pozar azar. qoxar. -balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (**yaluğ**: kişi) (kişi başdan, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

pozar **-**başda dursa bir alçaq, dağar gedər, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).
-ağacı **yalınqu pozar**, yalınqu yalan. (**yalınqu**: **yalınğ.** kişi. adam).

pozar **-**əl yozanı, **göz pozar**.

pozar əridər. sındırar. üzər. -əməgin **pozar**, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

pozar **-**əroğlunu **söz pozar**. donla daşı **suv pozar**. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).
-ölkəni alalıq pozar, aranı kölgəlik. (**alalıq:** ixtilaf. nifaq). (**kölgəlik**: quşquluq. örtbazarlıq. açıq olmayıb qaranqu qalan işlər. şəggi şübhə**).**

pozar **-**qapalı bazar, **dosluğu pozar**.

pozar **-**yaxşıdan ad qalınca, **yaman pozar dadını**. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

pozcur xərabkar.

pozçuluq təxəllüf. xilafkarlıq.

pozqıc midad silən.

pozqırmaq **bozqırmaq**. batil edib atmaq. bıraxıb atmaq. tərk edib atmaq.

pozquboq **pozboğ**. hüllühbaz.

pozquc **pozğuc**. pakkon.

pozqutmaq **pozğutmaq.** atlaşdırmaq**.** əprəşdirmək. xərablatmaq. -bu uşağı sən, **atlaşdırdın**.

pozmaq -**ara pozmaq**: qalqatmaq. -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.

pozmaq bölmək. xırdalamaq. -para **pozmaq**.

pozmaq qaçırmaq. -kefin **qaçırmaq**.
-ara pozmaq, vurmaq: çaxdurmaq. -iki sevgili **çaxdırıb** qoydu.

pozmaz -**ilqarın pozmaz**: qayrılmaz. ilqarlı. bəfalı.

pozmur **-**alın yazısın, **yazılar pozmur**, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, seçimlərin quludur.

poznuq pozulmağa (fasidliyə) üz tutmuş.

pozramaq **pozsurmaq**. pürsəmək. pörsəmək. pısramaq. pırsamaq. pisrəmək. pirsəmək.

pozsurmaq **pozramaq**. pürsəmək. pörsəmək. pısramaq. pırsamaq. pisrəmək. pirsəmək.

pozturma **pozdurma**. ağdarış.

pozucar fəsadkar. (büzəhkar).

pozuq **1**. iyi olmayan. qolay. **1**. iğrənc. **(# qızıq**: ilginc**)**. **1**. pis diləkli. pis niyyətli. **1**. altın. aşağ, alçaq, rəzil olan. əclaf. namussuz. yava. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf. kötür. xərab. **1**.pis. kötü. -ağzı **pozuq**.**1**.yoz..
-**kökü pozuq** düzəlməz..
-**ağzı pozuq**: açığ ağız qaba ağız..
-**pozuq yumurta**: çılığ (< **çalxanmaq**).

pozuq azcaq. azmış. **-azcaq olursa oğul uşağın**, dosdan atadan baydan gör. (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).
-**edni pozuq:** işi allı. kirdarı yaman.

pozuq bölük. xırda. -**bölük** para.

pozuq -**evi pozuq onqalır**, oyu pozuq onqalmaz (**oyu**: düşüncəsi).

pozuq ötük. ötüşmüş. xərab. zay.

pozuq -**pozuq para cibi dələr**, pozuq kişi, işi. (**pozuq para**: dəmir quruş)**.**
-pozuq para cibi dələr, **pozuq kişi, işi**. (**pozuq para**: dəmir quruş)**.**
-andı pozuq: manqut..
-**baş pozuq**, başçı pozuq**..**
-dartı pozuq: tərazı pozuq..
-baş pozuq, **başçı pozuq**..
-başla başçı **olursa pozuq**.

pozuq -**pozuq saç kimi**..
-**başıpozuq**: dərnəksiz.

pozuqçu **> bozəhkar (**fars**)**.

pozuqları -yırtıqları çatdıran, **pozuqları onatan**, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

pozuqluq -**əxlaq pozuqluğu**: uçarılıq..
-**pozuğluq**, **hərzəlik**, **qəhbəlik edmək**: atdırmaq. -boşanandan bəri, damda bacada atdırır.

pozulanın qarışılanın. qatıqlığın.-**pozulanın nə izində** , nə içində olma, düzülənin başında ol.

pozulmadan çökmədən. qırılmadan. xərab olmadan. -köçmək yaxınlaşır doslar, dəngi bağlayın, **pozulmadan yollar**.

pozulmaq > {**pusidən** (fars)}.

pozulmaq ıslanmaq. xarab olmaq. zaylanmaq. korlanmaq. -**ıslanmadan**: xarab olmadan. pozulmadan. zaylanmadan. korlanmadan.

pozulmaq ötüşmək. xərab, zay olmaq. -**ötüşər**: pozular. xərab olar. -**ötüşür:** pozulur. xərab olur.

pozulmaq uçuramaq. çürümək.

pozulmaq -**yəmini pozulmaq**: tanğısın aldıdmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq).

pozulmuş -**niyyətlər pozulmuş**: ürəklər qaralmış.

pozultusa **-pozuldusa**, izindən qaç, düzüldüsə önündən. (**izindən qaç**: izindən çəkil).

pozuluş inhitat.

pozumaq pozumaq (pozulmaq). tozumaq (tozulmaq). yıpranmaq. əsgimək.

pozun **tosun**. **fosun**. **-**tanozlunun bir gün duzun dadsan, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

pozunmaq azıntıya düşmək. korsunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

pozuntan -**pozundan kimsəyə yaxınlaşamamaq**: kimsəyə çalımından keçiləməmək.

pozuntu qarşıl. qarşıntı.

pozuş fəsad.

pozuşmaq atlaşmaq. əprəşmək. xərablanmaq. -yemişlər yumşaqdılar, **atlaşmadan** yeyin bitsin.

pozuşmaq **-birbiriylə** boğuşmaq**, pozuşmaq,** dalaşmaq**:** börkləri dəğişik, qarışıq, çalaşıq düşmək.

pozuştu **pozuşdu**.
-bir kitozdan söz qopuşdu, elim eldən pozuşdu. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq). su ilə yel qovuşdu, **dağ ilə daş pozuşdu**, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

pozut fəsad.

pozutmaq fəsad törətmək.

pöhəriş **pöhrə vermə**. atış**.**cücəriş.

pöhrə **-pöhrə vermə: pöhəriş.** atış**.**cücəriş.

pöhrəli verimli. yaşlı.

pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. kov. kav. köpük. (# **cik**: dolu).

pöq **bök**. **pök**. **1**. qoğzaq. şişik. (aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, oğul dursun, el dursun. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir). **1**. **pök**. <> **köp**. şişik. -**pök** dodaqları.

pöq **pök. 1**. **(< köp).** > **poç. puç.** içi boş. kov. kav. köpük. (# **cik**: dolu). **1**. **(< köp).** hop. siqardan çəkilən (içilən) bir soluq. -bir siqarı, sırayla, **hop hop** çəkdilər. -iki **pök** tüstü. **1**. **pof. püf**. **(< köp).** şiş. hava. qabar. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır. **1**. < **bük. bek. bət**. (< **bükük**). boğun. düğün. -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.

pöqə **bökə**. **pökə**. şişgin.

pöqə **pök. -pökə durmuş:** pök durmuş. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri.

pöqqə **pökgə**. **pükgə.** toğalaq. şişik. püflü. (# **çiggə**: çuxalaq. çuxur).

pöqqərmək **pöggərmək. köppərmək. gəbərmək**. yellənib, şişib ölmək.

pöqqü **pöggü.** (< **pökmək. köpmək**: şişmək) **1**. top. -**top** oyunu: **pöggü** oyunu. (**pöggü** < **pökmək**: **köpmək:** şişmək) **1**. köppü. güppü. köpmüş, şişmiş olan. -şehdən suvağda, gəcdə pöggülər oluşmuş. -porsuq kimi **pöggü** qalmış.

pöqqültəmək **pöggüldəmək**. **pıqqıldamaq**. gülər kimi, qırıq səs çıxartmaq.

pöqqültü **pöggültü** > **pıqqıltı**. pök pök. pıq pıq havanın birdən boşalmasından, qaynayan nərsədən çıxan səs. -**pök pök** qaynamaq, gülmək: **pıq pıq** qaynamaq, gülmək.

pöqqürmək **pöggürmək. köppürmək. güppürmək.** şişmək. qabarmaq. yellənmək.

pöqqürmək **pökgürmək. bökmək**. **pökmək.** pök deyib səs çıxarmaq. birdən partlamaq.

pöqqürüş **pöggürüş. köppürüş. güppürüş.** şişiniş. qabarnış. yelləniş.

pöqqürüşmək **pöggürüşmək. köppürüşmək. güppürüşmək.** şişinmək. qabarınmaq. yellənmək. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan).

pöqlü **pöklü**. havalı.

pöqmək **pökmək. bökmək**. **1**. **pökgürmək.** pök deyib səs çıxarmaq. birdən partlamaq. **1**. sıçramaq. daşlanmaq. atılmaq. -**ürəyi pökdi**: ürəyi atdı. -**pökə pökə**: atıla atıla. -**pöküb düşdü**: atılıb düşdü.

pöqmək **pökmək. köpmək. köpərmək. güpərmək.** şişmək. şişərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq.

pöqtən **pökdən**. -**pökdən düşmüş**: havadan düşmüş.

pöqtürmək -**ürək pökdürmək**: dulqundurmaq. ürək silkələtmək, daqalatmaq.

pöqün **pökün**. **1**. şişik. **1**. qarnı şişik. yekə qarın.

pöqünmək **pökünmək**. qarın çıxarmaq. qarnı şişmək.

pölüq **pölük** (**böl**). uşaq kəstiridə, artda qalan ət tikəsi.

pölüş (**böl**). parça. tikə. -bir **pölüş**: bir parça. bir tikə. -**pölüş pölüş**: parça parça. tikə tikə.

pölüşləmək (**böl**). parçalamaq. tikələmək.

pöpüq **pipik**. kakil. kəkil.

pörçüq -**bölük pörçük**: üzləm salpam.

pörsəmək **pürsəmək**. pozsurmaq. pozramaq. pısramaq. pırsamaq. pisrəmək. pirsəmək.

pört -**alapört**: az pişmiş. alagəl.

pörtləmək **örtləmək**. **ordlamaq**. **odlamaq**. dağlamaq.

pörtük alaboz.

pöşləmə frıqlama. qaynar su töküb üzdən pişirmə.

prüsümək iylənmək. xərab olmaq.

puç **1**. çaxa. çalağ. **1**. qovuq (**< kov**). boş. **1**. boş. bolmağan. ola bilməyən.

puç **1**. **poç.** pök. (< **köp**). içi boş. kov. kav. köpük. (# **cik**: dolu). **1**. oyuq. boş. kaos. -**oyuq** oyular: **oyuq** düşlər : **oyuq** fikirlər: -**oyuq** yaşam: boş yaşam. -**oyuqluğda** yaşamaq, başın boşqa qalamaq. (**boşqa: boşluğa**: puhluğa).

puç -**beyni puç**: uçuq.

puç **puk.** içi boş. kövüz**.**

puçal **pukal**. **> puşal**. **1**. küləş. **1**. çürük.

puçuna əllək. ələki. boşuna. sava. sova. boş. havayı.

pukalmaq **pukalmaq.** yavanmaq. içi keçmək. -yem yemiş çox qalın **yavanıb**.

puq **puk**. qovuq.

puq **puk. puç.** içi boş. kövüz**.**

puqal **pukal**. **puçal** > **puşal**. küləş. **1**. çürük.

puqatur **-**yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)}**.**

puqta **puxta**. duxat. möhkəm. -**duxat** canlı. -**duxat** yapı. -**duxat** qala. -**duxatlı duramlı** bir iyid: dəvamlı, muqavim gənc.

pul **1**.**flus**. pülək. pilək. xırda. **1**.sərmaya. kapital. **1.** rüşvə. -irdəmsizdən qut qaçar, **yarmıq** (pul. rüşvə.) gəlsə iş**..**

-pul kifi: cib kifi. bağıc. kitmən..

-**dəmir pul**: xırda para. dınqır..

-**pul var** cibə sığmır, söz var ağıza**..**

-bir pul: bir qəpik **{**-sevməğənə söykənmə, untun gedər, min qızıllıq başın **bir pul edər**. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin}.

pul **-**cibi yırtıq, **pul durmaz**, ağız yırtıq söz durmaz.

-yurt dərəki, köçən son, **pul dərəki, bitən son**, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür. (**eyku**: yaxcı).

-**bölük** para. (**bölük**: xırda. pozuq).

pul para. qaymacıq..

-**kağaz pul**: qayma..

-**kağaz pul kifi:** qaymalıq. qaymaqam.

pul para. -pul bilənin qulu, bilməzin xanı!. (**bilənin**: qədir tananın) (**bilməzin**: qanmazın)

pul **-pul pul ləkə tutmaq**: pulduraşmaq.

pul **-**pul sevər biri, pis yerdə toxunar. (**toxunar**: ziyan verər).

pula **-pula qıymaz** , cana qıymaz.
-**pula sevgi**, işə qayğı. (gənclərdə iş qayğısı oyandırmalı, qara pulun dərkin qanıtmalıyıq). (**dərkin**: dərəkin. qədrin). (**qanıtmalıyıq**: anlatmalıq).

pulaqi -**pulaki, utanmazki**!. (pulaki, arsız olur).

pulaqi **pulaki**. malakov. pulakov. malpərəs. pulpərəs.

pulaqılıq **-pulakılıq edmək**: qaşaqımaq.

pulaqov **pulakov**. malakov. pulaki. malpərəs. pulpərəs.

pulavac paravuc. pul, para avında olan. para yığan. paraçı. pulçu. pulpərsət.

pulçu paraçı. pulavac. paravuc. pul, para avında olan. para yığan. pulpərsət.

pulqa pul qabı.

pulla -dügüylə ovlanan quş olur, **pulla ovlanan öküz**. (**dügüylə** : dənlə).

pullaq (**pul**: bəzək üçün **tikə**, **para**). -**allaq pullaq**: qıvır zıvır. şar şaqqatar.

pullamaq (**pul**: bəzək üçün **tikə**, **para**). nərsələr artıraraq bəzəmək. -**allayıb pullamaq**: bər bəzək, qıvır zıvır qoşmaq.

pullandırmaq axçalandırmaq. paralandırmaq.

pullatmaq ağcalatmaq. paralatmaq. paraya ağdarmaq, çevirmək.

pullu **-dosdun pullu olsun**, yoxsullar yad olsun.

pullu varyatlı. varyoxlu. zəngin. dövlətli. -**varyat** qırılmış.

pulluq kotan.

pulluq **puluq**. **1**.bang. **1**. sərmayadarlıq. kapitalism..
-pulluq dəmiri: saban dəmiri. gavan. gəvən. (< gəvmək: bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək).

pulluların -**pullu**ların **başına daş düşüb**, yoxsulların cibinə, heç biri pitik alanmırlar.

pulsuz aylaq. havayi. parasız. müfdə. -**aylaq** sirkə baldan dadlı.

pulsuz dəğişsiz. müfdə.

pulturaşmaq **pulduraşmaq.** pul pul ləkə tutmaq.

pulu -**qaykəsin pulu** yarmaz işə. -qaykəsin işi pula yarsada, pulu işə yarmadı (**qaykəsin**: nakəsin).

puluqluq -**şuluğ puluğluq:** hövül qaralıq.

pulun -**pulun gücün bax**, elin suçuna! (**suç**:saçmalıq. sayalıq. sadəlik).

puluna -elin gümən, **puluna qıyar**. (**gümmək**: sevmək. sevib gözləmək). (elin sevən parasından keçər).

puluna -**puluna buysuq**: **puluna buyruq**: parasına minnət.

pur -o adların ki sonunda {-**zadə**. **-bur**. **-pur**. **-nak**. **-kan}**. var, hamısı **türkdür**.

purcuq **purcuğ**. xəşəl. xaşak. zayiat. tufalə.

pus **(<>pas <> pis).**

pus qayib.

pus **pusur. (**< **püsürmək**: birdən dışarı çıxmaq**). 1**. fürsət. -**pusun** olsa: fürsət tapsan. -**pusursuz**: fürsətsiz. -**pusurlu**: fürsətli. **1. (**nədən**).** illət. səbəb. -nə **pusa** görə. -bu **pusdan**. -**pusursz**: səbəbsiz.

pusaq **pusağ**. **pusağa**. həşti. evlərin, bir yerin girişi önündə olan, oyuq, boşluq.

pusaqa **pusağa**. **pusağ**. həşti. evlərin, bir yerin girişi önündə olan, oyuq, boşluq.

pusandıra ev içində dalda otaq. sandıra. sandıxana. sandıxanaq. (yorqan döşək qoyulan yer. yüklük.).

pusanmaq gizlənmək. masqa taxmaq.

pusar qoxar**. -**balıq başdan qoxar. (**balıq**: > bəlx. ölkə. şəhər.). (toplumun alt orta qatlarında nə var ki). (ölkə başdan pozular).

pusar **mısar**. gizlənər.-düşman qaçanda usar, **düşman görəndə pusar**. (götü boş pişik). (**usar**: coşar).

pusarmaq fişar vermək.

pusitən {**pusidən** (fars)}. < **pozulmaq**.

pusqa **1**. mask. masqa. nuqab. rubənd. mahana. **1**. sınğa > səngər (< **sınmaq**: gizlənmək). (gizlnmə yeri).

pusqən **puskən**. souğuc.

pusqu **pusu.** ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). kəmin. tutaq > duzaq.

puslan **pusulan (baslan**. **basılan)**. həzimət, şikəs görmüş. -**baslan** ellər: sınan ölkələr, məmləkətlər.

puslanar -ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, **doğan günəş puslanar**. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

puslanma **paslanma**. kitlənmə. kədərlənmə. qussələnmə. -**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**gəlcək**: gələcək).

puslanma -**puslanma könül**, sevdili yarın genə gəlcək. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma) (**gəlcək**: gələcək).

puslar **-**qılıc qınında **dursa puslar**. (**puslar**: paslanar).

pusmaq **pusunmaq**. **1**. gizlənmək. kəmin edmək. **1**. sığınmaq. pənah aparmaq, gətirmək.

pusta **pusda**. **busda**. -**basta busda**: yavaş gizli. -**basta busda** gəlib çıxdı ocağ başına.

pustuq -**qaldıq pustuq**: artıq urtuq.

pusturmaq **pusdurmaq. busdurmaq. basdırmaq**. gizlətmək.

pusu **1**. **pusqu.** ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). qoğuluq. **(**məxfiqah**)**. **1**. kəmin. tutaq > duzaq. **1**. örtünük. gizlənilən yer. kəminqah. **1**. daldağ. ardağ. gizlənmə yeri. kəminqah. ixtifa yeri.

pusuq **1**.çirkli. irinli. **1**. puşuq. muşuq. buçuk. biçik. pişik..
-**basığ pusuğ**: **1**. gizli örtülü olan. **1**. bur bucaq.

pusuqmaq **pusuğmaq.** basığmaq.şişmək. yoğunmaq.yoğunlamaq.

pusulan **puslan**. **(baslan**. **basılan)**. həzimət, şikəs görmüş. -**baslan** ellər: sınan ölkələr, məmləkətlər.

pusun (nərsənin gizli, gözə görünməyən durumu). ruh.

pusunmaq **pusmaq**. **1**. gizlənmək. kəmin edmək. **1**. sığınmaq. pənah aparmaq, gətirmək.

pusur -**pasır pusur:**. birdəngə. aman çağan vermədən. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən.

pusur **pus**. **(**< **püsürmək**: birdən dışarı çıxmaq**)**. **1**. fürsət. -**pusun** olsa: fürsət tapsan. -**pusursuz**: fürsətsiz. -**pusurlu**: fürsətli. **1**. **(**nədən**)**. illət. səbəb. -nə **pusa** görə. -bu **pusdan**. -**pusursz**: səbəbsiz.

pusurmaq füşürdən.

pusuta **pusuda**: ova yatan .-**pusuda pişik** miyoldamaz.(**miyoldamaz: mavuldamaz)**

puşə < **bürgə**. qovluq. foldır.

puşiş **< bürgüş**. bürgün. bürgək. örtün**.** örtük. hicab.

puşuq **puşuk (p <> m) pusuq**. **muşuk**. **mişik**. **pişik**. buçuk. biçik.

put pud. atqı**.** arğac. dəzgahda əninə uzanan tellər. sərgəc.

putlama **pudlama**. atqılama**.** arğaclama. dəzgahda əninə uzanan tellər sərmək. sərgəcləmə.

putuq **butuq**. (butaq).qələm. midad. -**pitik putuq**. **bitik butuq**: kağaz qələm. dəfdər qələm.

püf **1**. önəmli nuxdə. açquç. haçar. rəmz. **1**. cöngə. lim. **1**. pük. qop. şiş**..**
-işin püfü: işin qılığı, gözü. -**işin gözün** bilən. -**işin gözün** tapmaq.

püf eş. yol. fənn. -hər **işin eşi** var. -xoruz banı, atdırmaz danı.

püf qaçqıl. -hər işin **qaçqılı** var.

püf **pof. pök**. **(< köp).** şiş. hava. qabar. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır.

püf tav. qılıq.

püfəq **püfək <> köfək**. **pofaq**. **kopaq**. **1**. boş. yelli. havalı. -**pofaq duyular**: boş xiyallar. **1**. qabarcıq. **1**. köpük. **1**. nərsənin pıkır pıkır qanaması.

püfqürmək **püfgürmək püfürmək**. **püfləmək**. üfkürmək. üfürmək. üfləmək.

püfləmək **püfgürmək püfürmək**. üfkürmək. üfürmək. üfləmək.

püfləyincə piləyincə. -kül piləyincə köz pilə. (kül ürküncə, köz ür). **(ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə). (

püflü **1**. pükgə. pökgə (# **çiggə**: çuxalaq. çuxur). toğalaq. şişik. **1**. yelli. şişik. -**yelli** göz qapaqları..
-**püflü, şişik duran:** hüpük.

püfürmək **püfgürmək**. **püfləmək**. üfkürmək. üfürmək. üfləmək.

püq **pük. -**boynu üzük, **beyni pük**, belin əğdə, yükün yük. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

püq **pük**. püf. qop. şiş.

püqqə **pükgə. pökgə**. toğalaq. şişik. püflü. (# **çiggə**: çuxalaq. çuxur).

pülcüq **pülcük. püsgül**. çörçöp. (yemişlərdə) dalqım. dalıq.

püləmək -**püləyib şişirtmək**: pokutmaq.qoğutmaq. havalandırmaq.

pülsüq **pülsük. püsgül.** dalıq. dalınmış, budanmış.

pülüt **fulut** (**< füləmək**. **püləmək**). solut(ney) çeşiti.

pünc -**pünc qoruyucu**. -{qar. xar. gilgic. (püncün caymasın önləmək üçün, qoluna salınar)}.

pünhan içgə. -**içgə savın kim bilər**. (pünhan sırrın kim bilər). -**içgə** işlər. -**içgə** işi var çoğunun (fələkin), dön dolanın bildirməz. -**içgə** sav: xisusi söz. -**içgəsin** dışar!: sırrın aç!. -**içgəsin** üzə vurmaq.

pürcəq **pürcək**. **birçək**. kakil.

pürçüq -bəzək pürçük. şarşaqqatar.

pürqürmək **pürgürmək. burqurmaq.** (**burun**: iləri). birdən burunmaq, tullanmaq.

pürrənq **pürrəng**. qoyu. tutqun. rəhli. -**qoyu** qızıl. -**qoyu** sarı. -**qoyu** çay, **açıq** çay: rəhli çay, rəhsiz çay. -**qoyu** göy. -**qoyu** bəniz: tutqun üzlü.

pürs qırış.

pürsəmək qırışmaq.

pürsəmək **pörsəmək**. pozsurmaq. pozramaq. pısramaq. pırsamaq. pisrəmək. pirsəmək.

pürsümək **porsamaq**. iğlənmək.

pürüc **ürpüç**. zibr. yeni çıxıb biz biz durub batan saç, tük, qıl. -**ürpüç** buğ saqqal.

pürüz **(> porz) (< püsürmək)**.

pürz (porz). püs. parça, toxunma üzərində duran güdə, incə, qabarıq tükcüklər.

püs pürz. (porz).parça, toxunma üzərində duran güdə, incə, qabarıq tükcüklər.

püs püsür. püsgü. süpgü. sıpıq. ispirey. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).

püsgü **püsgü**. süpgü. sıpıq. ispireypüs. püsür. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).

püsqü -**əsgi püsgü**: alam salam. pılı pırtı. çapıl çapıt.

püsqüc **püsgüc**. duş. əfşan.

püsqül **püsgül**. **1**. məngül. qotaz. **1**. **püsgül**. **pısqıl**. **fışqıl (< püsgürmək)**. qışqıl **(< qışqırmaq)**. düdüklü. zud pəz. **1**. sorquc. pərçəm.

püsqül **püsgül**. **pülcük.** çörçöp. (yemişlərdə) dalqım. dalıq.

püsqül **püsgül. pülsük.** dalıq. dalınmış, budanmış.

püsqün **püsgün**. püsük. üşgün. üşük. oyğun. əfsürdə. pərişan.

püsqünlük **püsgünlük**. püsüklük. üşgünlük. oyğunluq. depresyon. əfsürdəgi. pərişanlıq.

püsqürən -**od püsgürən dağ:** yanardağ. atəşfişan dağ. volkanik.

püsqürmək **püsgürmək**. **püsürmək**. **1**. fışqırmaq. pışqırmaq. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək. **1**. üsürmək. fışqırmaq. -**üsürən** sular.

püsqürməyir **püsgürməyir.-**soyuqlamış yanar dağım, **püsgürməyir odun artıq**. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım)**.**

püsqürtmək **püsgürtmək**. **püsürtmək**. üsürtmək.

püsqütmək **püsgütmək**. **pısqıtmaq**. **fısqıtmaq**. **fışqıtmaq**. dışarı bıraxmaq, tökmək. içərdən dəf' edmək.

püsləmək -**süsləyib püsləmək**: bəziyib düzəmək.

püstənək dümük.

püsüq **püsük**. **1**. (əfsürdə). sölük. **1**. **püsgün**. üşgün. üşük. oyğun. əfsürdə. pərişan.

püsüq **püsük**. parax. qabarıq, şişik, havalı tükə deyilir.

püsüqlüq **püsüklük**. **püsgünlük**. üşgünlük. oyğunluq. depresyon. əfsürdəgi. pərişanlıq.

püsün **püsüş**. əfsus. -mədir bu **püsüş**.

püsünləmək **püsüşmək**. əfsuslamaq. -gec olar sən dönəli, **püsünləmən** karsız olur.

püsüntü **püsküntü**. üsüntü. səpinti. saçıntı. ispirey.

püsür (**> besar**). tullantı. pox. -**püsür** oğlu **püsür**. -**püsür** danışma. -çox **püsür** adamdır.

püsür **-pox püsür:** çalbağ**.** alada ulada. çoruq çürük.

püsür püs. püsgü. süpgü. sıpıq. ispirey. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).

püsürlük **(**< **püsürmək**: fışqırmaq**)**. qopalıq. sərkeşlik.

püsürmək **püsgürmək**. fışqırmaq. pışqırmaq. -**lav püsürmək**: alav püsgürmək.

püsürtmək **püsürtmək**. **püsgürtmək**. üsürtmək.

püsüş **püsün**. əfsus. -mədir bu **püsüş**.

püsüşmək **püsünləmək**. əfsuslamaq. -gec olar sən dönəli, **püsünləmən** karsız olur.

püşçü pişçi. aşlaqçı.

püşeyman **pişeyman.** > **peşman** (< **pişmək**). yanmış. dönmüş. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

püşeymanam **pişeymanam.** > **peşmanam** (< **pişmək**). yandım. döndüm. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

püşəymək boşoalmaq. -**boğunları püşəymək**: əl ayağı boşalmaq, sustalmaq.

püşmanlamaq **peşman olmaq**. büşükmək.

püşt onqura. arxa. dalı. -**onqura öngürə**: dalı qabağ.

püşt -**püşti pərdə**: arxalıq. pərdə ardında olanlar.

püştə kötül. təpə.

püştə **püşdə. bükdə.** atırqal. atqal. təpə. toma.

pütün **bütün**.

poquntan **-**sıçıb **poxundan qorxur**.

r (**r**) biçiyinin yer dəğişməsi. ib**r**ik **<>** (i**r**biq) < ev**r**ik <> e**r**vik (< **evirmək**) -ki**r**pik <> kip**r**ik. -ki**r**pi <> kip**r**i. ki**r**bit <> kib**r**it. **o**r**buq** <> **ob**r**uq** (qaya yarıqları). -kö**r**pü <> köp**r**ü. -av**r**at <> a**r**vad. -göstə**r**mek <> gö**r**sətmeq.

raq **-lənc**. **{-lənc: -raq}. -**çox**raq**: köp**lənc.** əğləb. əksərən. -**köplənc** dəniz qıyında gögərən otlar.

ras -**ras gələsi:** uğrası. -onu **uğrası** gördüm. -onu ras gələsi gördüm..
-**ras gətirsin:** uğrasın**.** -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

ras -**ras gəlmək:** çatmaq.

rasqələ **rasgələ**. sərpmə. səkmə. çarpma.

raslamaq ras gəlmək.yoluğmaq.

raslamaqı düşməyi. tüşməyi. tüşgəlməyi. ucraşmağı. -ona **düşməyi** uğur olar.

raslanan ucranan. -**çox az ucranan nərsə**: taysıq.

raslaşmaq qonucmaq. qoncuqmaq. ucraşmaq. tuşlaşmaq..
-**birdən raslaşmaq**: qonçaşmaq. qoncuşmaq. uçğaşmaq. birdənbirə birbirinə dəğmək. təsadüf edmək.

raslaşmaq ras gəlməktuşmaq.tuşlaşmaq. qarşılaşmaq.

raslaştılar **raslaşdılarş** tuşuşdular**.** qarşılaşdılar. görüşdülər. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər.

raslıq araslıq**.** arıslıq. düzlük.

rasta tirə (**tirək**). tirəy. soy qolu. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hammısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur.

rastar **rasdar**. (rast). onğar. düzər.

rastarmaq **rasdarmaq** düzərmək. onğarmaq.

rastatmaq onğatmaq. düzərtmək.

rezintaşı **rezindaşı**. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

rəh ruf bənzüz (bənz üz. bəniz üz). toz tüs. -**bəniz üzü** sarğamış.

rəh -**qaradan yuxarı rəh**, ölümdən yuxarı dərd yox.

rəh -**rəh ruf:** rəng boya. ıs tüs. ıs tüys. ıys tüys.

rəh **rəng.** çal**.** boya. -**çala**!: boya!. rəhlə!. -**çalıya çalıya gəlir**!: boyuya boyuya irəlir!.

rəh rəng. **önğ**. **ön**. boya. -yaşıl **önlü** don.

rəhbərəh ala dürlü.

rəhbərəh alyan. alaqun. alvan. alğan. əlvan. (< **ala**).

rəhbərəh rəngarəng.

rəhlə **-**rəhlə!: **çala**!. boya!.

rəhləmə boyaş. (rənrəzi).

rəhləmək boyurmaq. boyamaq.

rəhləmək çalmaq. boyamaq.

rəhləmək **rəngətmək**. **boyamaq**. **1**. boyatmaq. olduğu boyası dəğişdirmək. **1**. rəhləmək. kələk gəlmək. təqəllüb edmək.

rəhli -**qoyu, rəhli çay:** kökə çay.

rəhli qoyu. tutqun. pürrəng. -**qoyu** qızıl. -**qoyu** sarı. -**qoyu** çay, **açıq** çay: rəhli çay, rəhsiz çay. -**qoyu** göy. -**qoyu** bəniz: tutqun üzlü.

rəhli **-rəhli rəhsiz**: önük sönük.

rəhmətlik yarğuş. -**yarğuş** atam.

rəhruf **rəh ruf**. rəng boya. ıs tüs. ıs tüys. ıys tüys.

rəhsiz **1**. açığ. -**açığ** çay: rəhsiz çay. **1**. açıq. soluq**..**
-rəhli rəhsiz: önük sönük.

rəhsiz açıq. -qoyu çay, **açıq çay**: rəhli çay, **rəhsiz çay**.

rəqə -**iki rəgə**: qırma. mələz.

RəQləmək **dəkləmək**. -**ürəginə dəkləmək**: həgg edmək.

rəmzidir **-**kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

rənceş (fars**)** < **yancınış**. **yancış**. inciş. inciniş. incimə.

rəncitə **{rəncidə (fars)} < incirdik**

rəncitən **rəncidən** < **incidən**. sancan.

rəng **rəng.** rəh. **öng**. **ön**. boya. -yaşıl **önlü** don.

rənhləyiş boyaş.

rənq **rəng** < **urunğ**.

rənq -**rəng boya:** rəh ruf. ıs tüs. ıs tüys. ıys tüys.

rənq **rəng**. **1**. boyas. -**kül boyas**: burğa. bürküt boyas. **1**. çalma. boya. tös. tüs. tüt. **(**< **tutmaq)**. -birtös: tək rəng. **1**. çıray. -birdən **aldındı**. dəğişmək. **1**. tüs (< **tusmaq**. **tutmaq**). boya**..**
-quyun: qəhveyi..
-**havayi rəng**: göy göy göy boyalı göy.

rənq **rəng**. bula**.** bura. boya.

rənq **rəng.** çal**.** boya. -**çala**!: boya!. rəhlə!. -**çalıya çalıya gəlir**!: boyuya boyuya irəlir!.

rənqarəng alabur. neçə boyalı. alağan. əlvan.

rənqarənq **rəngarəng**. rəhbərəh.

rənqəlmək **rəngəlmək**. boyalmaq. boya, rəng almaq. boya, rəng tutmaq. olduğu boyası itiləşmək, dəğişmək.

rənqətmək **rəngətmək**. **rəhləmək**. boyamaq. olduğu boyası dəğişdirmək.

rənqi -**qan rəngi:**qan boyas. alğan.

rənqi **rəngi**. **öngü. -**ana yurdun aman olsa, **üzün öngü saman olmaz**.

rənqləmə **rəngləmə. rəhləmə**. boyaş. (rənrəzi).

rənqli **rəngli**. rəhli. qoyu. tutqun. pürrəng. -**qoyu** qızıl. -**qoyu** sarı. -**qoyu** çay, **açıq** çay: rəhli çay, rəhsiz çay. -**qoyu** göy. -**qoyu** bəniz: tutqun üzlü.

rəntə rəndə. ərində. əğirən. xırdağac. qırğız.

rəzə **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {rəzvə. cəfdə. sürgü. gələn gedən. toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. zamin}.

rəzvə **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {. rəzə. cəfdə. sürgü. gələn gedən. toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. zamin}.

rıxlı toxumlu. toxşun. xoşəndam.

rika -**nə fab qaldı nə rika**, əğzuva soxum əmrika!. (**əğzuva**: ağzuva)

rinc **dinc.** -ürəyi suvlu. arxayın. xoş görkülü. -işində, bolşunda ürəgi suvlu.

risman qolluq. boyluq.

rişqand gülgə. -**rişqand edmək**: gülgənmək.

rişqansız gülüncsüz. sevinclə. -**gülüncsüz** gülənlər, yahatmadan sevənlər.

rişte **rişdə**. darmaq. qol. dal. şaxə.

rişte **rişdə.ərişdə**. bəlgə. qolaq. -**qolaq** aş: rişdə aşı.

riz çıpıq. oğuq.

rizə qıcıq. qırcıq. kiçik.

roşən olmaq sayılanmaq. saylanmaq. aqah olmaq. aydınlanmaq. açılmaq.

roşən < **yarşın**. ışıq.

roşən -**roşən edmək**: ayqıtmaq. aynıtmaq. -yaxın daşlığın **ayqıtmaq**.

roşən ağşıl. açıq. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti.

roşənayi < **yaşınlıq**. yaxtılıq. ışıqlıq. aydınlıq.

roşənayi ışlav. ışıq işləri.

rovşən **<. yaşın.** ağçıl. açıq. -**ağçıl** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar.

rovşən ayıq. -**ayıq** kişi.

ruf -**rəh ruf:** rəng boya. ıs tüs. ıs tüys. ıys tüys.

ruh **1**. (ölünün canlı ruhu). (yelsin əsən, süzülən nərsə).üzüt. **1**. (dirilik simgəsi) tın. tin. inc. can. nəfəs..

-kötü ruh: aza. -**azıya** qapılası..
-**iç ruh**: tös. tinət. sirət. xuy**..**
-qara ruh: yenğ. yen. şeytan. -**yenğlər**: **yenlər**: qara ruhlar. şeytanlar**..**
-kötü ruh: albas**(**< **al)**. cin.

ruh alminyom. aluminyom.

ruh için. -**içinli**: ruhlu. -**içinsiz**: ruhsuz. -**içinə** gəlmək: ruh tapmaq. -**için** tökülmək: ruhdan düşmək. -**için tökülsün**.

ruh -**kötü qoş, sür, ruh:** aza. qaza. çılqı. cin. çapıt. çıpıt.

ruh tın.

ruhi -**ruhi dinclik**, **aramiş**: bəsilik**.**

ruhlandırmaq yaşğatmaq.

ruhlanmaq yaşğanmaq.

ruhların -**ruhların çağırma toplantısı**: taplantı. ruh çağırma seansı. ehzari ərvah.

ruhsuz bayıq.

ruhsuz tınsız.

ruhu xəsdə albusuq. pisik. malixulyalı.

ruhu -**ruhu götərilmək:**ürək coşmaq. tovsalmaq.

ruhu -**ruhu şad olsun:** içi sevinsin.

ruvatlandırır yukatır. gücləndirir. -bu gəlişmələri görmək, kişidə umutları **yukatır**.

ruzqar əsük.

s **(s <> k).** -sümük <> kemik. -köpək <> söbək. -sinema<>kinema. -sirilik <> kiril, -sibernetika <> kibernetik.

saat çağ. -bir **çağ**: bir saat. -qoşa **çağ**: iki saat..
-**zəngli saat:** çalar..
-**elə o saat**: **elə həmən**: anığ. həmən. -onun kim olduğun **anığ** gördüm. -işin harda olduğun **anığ** seçəmədim..

-**saatın oxumağı**. **{**. -**biri beş keçir**: ikiyə beş işlir. ikiyə beş dəyqə. -**birə beş qalır**: bir dolarqa beş. -**iki yarım**: üçə yartı}.

saatlıq **-altı saatlıq ara:** salqın. gündüzün ikidən biri. ertirdən günortaya dək, öğlədən axşama dək aralıq. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş.

sabah ertəğ. -**ertəğ** beşdə: sabah beşdə..
-**bugün sabah**: bugün **ertə**. bugün **yarın**. bugünlərdə.

sabaq dəris. dərs.

sabaq soruq. (< **soramaq**: əmzinmək: öğrəşmək). dərs.

sabaqçı **sabakçı**. dərs verən. oxutuvçu. okutuvçu. ustad.

saban -**saban dəmiri**: pulluq dəmiri. gavan. gəvən. (< gəvmək: bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək).

saban -**saban tirəsi**: xış. çalıt.

saban -**sabanın, xışın qaldırdığı toprağı tərs çevirən dəmir:** qulağ dəmiri.

saban **sapan.** xış. balağman {< **balmaq** (baltalamaq): bölmək. yarmaq}.

sabançı soxaçi. yer sürən. şuxumçu.

sabın -**qoxur sabın**: ətirli sabın. -**suyuq sabın**: donuq, kəsək olmayan sabın. -kəsək sabın: qalıb sabın. -kir sabın: paltar sabın. yıkar sabın. -dəri sabın: tibbi sabın. -**sabındon**: sabından: sabınqab.

sabınqab sabındon. sabından.

sabıntan **sabından.** sabındon. sabınqab.

sabınton **sabındon**. sabından. sabınqab.

sablahlamaq danatlamaq.

saç **1**. biçil. **1**. ösüt. tük. {**ösüm**:bitgi}..
-dağıq, yayıq, saçıq parıq **saç**..
-**qoyaç saç**: komaçı..
-**saç qısqıç**: baş sancağı..
-**saç alıtmaq**: saç qırxdırmaq..

-**saçın süpürgə edmək**: çox güclüklə çalışmaq..

-**saçı ağarmayan yaşlı**: qaraqoca.**.**

-bulutsu saç: bulut tək saç. yumşaq saç**.**

saç **1.çaş**. > **şeş**. **şiş**. ürkək.**1.**səp. (# **seç**: yığ).**1**.baş. -**başın** yağlamış: saçına yağ sürmüş. -**başını** yağlamış: birini toğlamış. -**başın** dara: saçın dara.
-təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ: çatqı. qotaz.
-**saç toqqacı, bağlacı**: qıstırsaç.
-yaxşı cocuq ertir durub **saç darar**, yaman cocuq irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).
-**dağınıq, dolaşıq saç**: qılçığ.

saç **-**dağ görkü daş, **baş görkü saç**, göz görkü qaş. (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)**.**

-saç təpəliyi: opğın..

-**bura** saç: qıvrıq, **qıvırcıq saç**..

-dağ görkü daş, **baş görkü saç**.

saç **-**daş yəşərməz, keçirsədə yaz, **olda topraq, qoxur güllər saç**!.

-saçda **çaları**: saçda ağarı.

saç -**pozuq saç kimi**..

-**hançı bir qapqara saç,** sonunda ağarmdı.

saç -**saç alış**: saç islahı. -**saç alğızış**: saç alğıtış: saç aldırma. saç islah etdiriş.

-(**saç yarıqı, fərqi**). -sola, sağa, önə **yarmaq**. saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq. (**yarmaq**: açmaq).

saça padaş. **(# çapa**: cəza. penaltı. keyfər**)**.

saça -**qara saça arnalğan** şampu. (**arnalğan**: məxsus).

saçaq **1**. süfrə. -**saçaqlar (**süfrələr**)** yazılmış, qonaqlar düzülmüş. **1**. desktab..

-**salxım saçaq**: biçrəş.

saçaq **-sallam saçaq:** yırtıq yoltuq olub, şırıq şırıq sallanan. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

-yağla dügü olmasa, **açıq saçaq boş qalar**. (**saçaq**: süfrə).

-dansaçaq: dantoran **(dan toran).** danertə alaqaranlığı.

saçaq -**təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ:** çatqı. qotaz.

saçaq saçağ. sancağ. çağaq. iğnə.
-arxdan su kəsilməsə **saçaq çörəksiz qalmaz**. **(saçaq:** sü'frə)

saçaqlı **saçağlı**. **sarıçlı**. **saraçlı**. saçay. bərli bəzəkli..
-**saçaqlı hovlə**: saçıq.

saçaqsız -**saçağsız** yapı(bina): kipri. kipir.

saçaqtan -arxdan su kəsildi **saçaqdan çörək**. **(saçaqdan:** süfrədən)

saçal (**< saçın aldırmış**: saçın itirmiş). > **keçəl**. **kəçəl**.

saçalış saç islahı. səlmani. bərbər.

saçaluq **saçulqa**. tör töküntü. düzənsizlik. nəzmsizlik.

saçan -**bilim** saçan sözlər. (**bilim:** ışıq).

saçan -**ışıq saçan:** yaltırac. ışıldaq. projektor.

saçan **-ışıq saçan:**ışıyan.

saçanaq **saçanağ**. **səçənək**. **çaranağ**. **çalanağ**. **çərənək**. **1**. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü. qırıntı. 2. (qurşun). dənəvər. qırma. saçma.

saçar -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

saçarlanan **çiçəklənən**. güllənən.

saçay sarıçlı. saraçlı. saçağlı. bərli bəzəkli.

saçayağı çatalca.

saçı **çəki**. məzə.

saçıb -göydə açıq əlli saçıb duradur.

saçıq **1**. quşqu. şəgg. şübhə. -saçıq qapmaq: saçığınmaq: quşqulanmaq. -**saçıqsız**: quşqusuz. -**saçıqlı** kəllə: quşqusulu baş. **1**. saçaqlı olan. saçaqlı hovlə..
-**açıq saçıq**: çalıq çapıq. qəbeh. cıf.

saçıq **saçqın.** pərişan.

saçıq çarpıcı. çapıcı. çıpıcı. açıq. cıf. zənəndə.
-**tökük saçıq**.

saçılıq **1**. səxilik. covmərtlik. covmətlik. yaraşlıq. **1**. sovğat. kado.

saçılıq comətlik. səxilik. **(# saxılıq**: sıxılıq. çinislik**)**.

saçıllı **seşmə**. **1**. tör töküntü, kirli üsbaşlı. ayqaş uyqaş. ayaş uyaş. pərişan dalğın. **1**. bayağı, sıradan biri, kimsə, nərsə.

saçılmaq **1**. arbaymaq. arbanmaq. aralanmaq. açılmaq. **1**. hədər olmaq. **1**. tələsmək. -**saçılmazdan**: tələsməzdən. -**saçıl!**: tələs!.

saçılmaq -ayran kimi tökülmək, kül kimi saçılmaq.

saçımaq tarımaq. dərimək. əkəmək. tikəmək. -tuxum **dərimək**. ağac **dərimək**. -əkin **dərimək**. tarım **dərimək**. tarım tarımaq.

saçın -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, **saçın yolub, sinə sökə**, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

saçın **-**cırıq çarıq, uzun yol, otur evdə **saçın yol**. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.

saçın **-**saçın ağlığı yaşlıq göstərir, başlıq yox.

saçınqız **saçınğız**. soyunun.

saçınmaq **1**. soyunmaq. -geyimin **saçınmaq**: soyunmaq. **1**. fariğ olmaq.

saçınmaq çiçəklənmək. içində, içdən açılmaq. ayılmaq. (# **yayılmaq**: dışarda, dışarya açılmaq. saçmaq).

saçıntı üsüntü. püsüntü. səpinti. ispirey.

saçır -parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

saçırsın -daş olursun, qırıq könül yapırsın, olda topraq, **qızıl güllər saçırsın**!.

saçış atış.

saçışmaq səkişmək.

saçışmasa **-**saçışmasa, seçişməz.

saçıt daşı -**saçıt daşı**: kürəkdaş. qayağandaş. lovhə daşı.

saçqalamaq ösütləmək. tükgələmək. tükündən tutmaq.

saçqıc savac. savğac. xəkəndaz.

saçqın **saçıq.** pərişan.

saçlarına **-**genə axşamdı düşür, **al qarışır sarşınımın saçlarına**.

saçlı -**araçatlı uzun saçlı**: dolaylı (kinayəli) sözlə qadın, dişi.

saçlı -**qır saçlı**: qırov. qıroğ.

saçma **1**.(qurşun). çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. dənəvər. qırma.**1.** səkmə.**1.**çalpara. çalbala. qırmaç. qırma.**1.**səkirdiş. ilğar. cumma.

saçma qovuq.

saçma -**saçma fişək: kəsdənə fişək**: 1. kəsik kəsik patlayan fişəh çeşiti. 2. şənlik fişəyi.

-**saçma sapan söyləmək**: qığlamaq.

saçmaq yaymaq. dağıtmaq. dəritmək. pəxş edmək. -iyi iylər **dəritdi**..

-**aşıb saçmaq:** atılıb düşmək..

-**ışıq saçmaq**: çaxurmaq (< **çax**: ışıq).

saçmaq yaymaq. təbliğ edmək. -bu sözləri el içinə **saçmaq**.

saçmalaq paçava.

saçmalamaq saçma, sonucsuz nərsələrlə uğraşmaq. qaranlıqda qoz qırmaq. qozaqlamaq. qozalamaq.

saçmalamaq uçuqlamaq. səfehləmək. sayrıqlamaq.

saçmalıq suç. sayalıq. sadəlik. -pulun gücün bax, **elin suçuna**! (**suç**:).

saçmanı -çəkilirkən **saçmanı, gülləni** atdıran düğmə: çaşnı (< **saçnı)**.

saçnış -**kiçik saçnış**, **yanılış**: cayış aldış.

saçramaq **1**. səpçimək. səçrəmək. atılmaq. **1**. şualamaq. -sevincindən gözləri **saçradı**.

saçranmaq şualanmaq.

saçratqı **saçratğı 1**.səpgil. **1**.kasni.

saçrımaq sıçramaq. səkrimək. sikrimək. atılmaq. -**səkrib düşmək** atılıb düşmək.

saçsın -ulduzlar yansın, ay parlasın, tanyeri ağarsın, **günəş saçsın**.

saçtaraş arayişqah.

saçtaraz səlmani. bərbər. arayişgər.

saçtırmaq **-ışıq saçdırmaq:** çaxdurmaq.

saçuq arğuq. dartuq. sərkeş. inad.

saçul kül. açı. açul. yanıqan, oddan açılan, qalan tortu, torut, çöküt. -**kül tökən**: (ərə görə) əş. arvad. qarı. qadın.

saçulqa **saçaluq**. tör töküntü. düzənsizlik. nəzmsizlik.

sadaq **sadaq**. tirkeş. qurban. ox, yay qabı. qubur. qoğur. qovur. qabur. qapur. oxluq.

saf **1.** ayas. ayaz. yayas. yayaz. açıq. -**ayas** göy: açıq hava. **1.** yılıq. yalıq. təkiz.. -**ürəgi saf:** ürəgi qarasız, yamansız**:**ürəgi kirşinsiz**.**

saf **1**. duru. tinik. anıq. şəffaf. **1**. təkin. movzun. yekin. **1**. düzük. -sözün **düzüyü**.**1**. təkiz. düz. hamar. -**təkiz** kağaz: qırışıqsız, pürüzsüz kağaz. -**təkiz** yer: hamar yer. **1**. ütük. qırışıqsız. (çin çürüksüz). -**ütük** söz. -**ütük** üz. **1**. yaprı. yassı. düz. düzəngah. **1**. türkəsaya. durqa. saf. arın ürəkli. torqa. -**torqa** danış. -**torqa** sözlər. **torqa** ürəkli. **1**. arnağ. **1**. təkzə təkiz. -**təkzə** kağaz. -**təkzə** yol. -**təkzə** söz. **1**. ayraz. ayaz. açıq. **1**. say. sır. sür. hamar**1**. yalpa. -**yalpa daban**: ayağ təki (kəfi) saf. **1**.döyük. hamar.**1**.yax. -**yax** ürək.**.**
-saf yer, **səth**: yapla. **1**. təniz (**< dənğ**). hamar. **1**. **yal**. dik, düz qaya.

saf çin. -**çin ürək**: saf ürək.

safalmamış **(**na xalis. kirli**)**. burtaq. burut. bürüt. arınmamış. ayrılmamış. qarışığı olan.

safaltmaq **1**. düzələmək. **1**. silikləmək. şumallatmaq. **1**. təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). düzəltmək. **1**. üzləmək. **1**. ayalamaq. -parçanın qıvırların **ayala**: safalt. **1**. **safdalamaq**. yazmaq. yazıtlamaq. düzətləmək təkizləmək.

safaltmaq -**sürtüb safaltmaq**: sırçalamaq. sayalamaq.

safaltmaq ütmek.

safatma açma. durutma.

saflanmaq sızınmaq**.** süzünmək. durunmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

saflanmaq sızınmaq**.** süzünmək. durunmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

saflaşmaq yılıqmaq. yalıqmaq. təkizmək.

saflıq təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). düzlük.

saftalamaq **safdalamaq**. **safaltmaq**. yazmaq. yazıtlamaq. düzətləmək təkizləmək.

sahalmaq savağmaq. sağavmaq.

sahə boylan.

sahmanlamaq düzgütmək.

saxda -**saxda olmayan**: qondarma olmayan: kökdən çəkmə. kökdən sürmə.

sakit sayxaş. aram.

saq -**əllər dursa sağ əldə**, bayraq qalar yerində..
-**sağ qalın, işsiz qalmayın**!!!.

saq **sağ**. **1**. çağ. onğ. önğ.
-canın sağ, çörəyin bol olsun.
-**baş sağ olsa** təlpək tapılar. (**təlpək**: papaq)**.**
-sağ canlıya gündə toy.

saq **sağ**. **1**. huşlu. zəkalı. **1**. say. salim. **1**. sağlam. kökəl. **1**. on. onğ. qonğ..
-**əğin sağmı**: vicudun əsənmi..
-**sağ xoş**: **sağoş**. **(**good. -bye**)**. sağol. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**)** **(**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. uğur xoş. xeyir xoş..
-ağrıq yamanın **sağ**, aclıq yamanın tox **bilməz**.

saq **sax**. çıxmaz. bünbəst.

saq **sak.** corabın tabandan yuxarı olan bölümü.

saq -sol əlin soyuq unda, **sağ əlin sarı yağda**. (gəlinə söylənir).

-**sağ dursun:** amana qalsın. salamat qalsın.

-**sağ salamat**: uğra aman.

saq -sol göz görəni, **sağ göz anar**..

-sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır..

-**sağ yaşıyan**, başını güdür, könüllə yürür. (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır).

saq -**sağ aman**: sağ salım.

saqa **1**. **sağa** (sağ qal). xuda hafiz. **1**. **saxa**. çapa. biçil. form. boş yerlərin doldurmaq üçün yazılmış bəlgə.

saqa **1**.**sağa**. nərsəyə dayaq olub sağlayan, saxlayan. sutun. sütün. situn.**1.saxa.** çapa. forma. don. donat.

saqa -**dartıq olsa sağa, sola,** təlbələnər, düşməz yola. (**dartıq:** əğim**.** çəkiş. kişiş). (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

saqa -**qabaqdan sağa** aldan onğa. öndən onğa. qabaqdan sağa.

saqa -**sağa doğru:** onğaru.

saqa -saçı sola, **sağa**, önə **yarmaq**. (saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq).

-**sağa sola:** eylək beylək: ora bura.

saqac **sakac.** patavac.

saqaçı **sağaçı** (ağladan). oxşadan.

saqaq **sağaq**. **çaqaq**. çənə. çana. zənəx.

saqal **sağal**. **1**.həlal. **1**.pak. təmiz. -içgidən **sağal** kimsə: içgiyə alışqanlığın itirmiş kimsə.

saqalama **sakalama**. **saxalama**. saklambac. gizlənbac.

saqalay **sağalay** (sağaqol). sağ əli ilə qolay, çəpər işləyən. {**solağay**:(solaqol). sol əli ilə qolay, çəpər işləyən}.

saqalayan -**damı saxlayan dirəkdir**, eli saxlayan tıraktur!.

saqalıq **sağalıq**. sağul. bimaristan.

saqalmaq **sağalmaq**. eynəlmək. eyilənmək. iyilənmək. düzəlmək.

saqalmaz **sağalmaz**. **1**. onmadıq.dərmansız. **1**. onmaz. düzəlməz. -**onub onmaz**: sağalıb sağalmaz.

saqalmaz **sağalmaz.** onmaz. düzəlməz. -**onmaz** yaram: **sağalmaz** yaram.

saqaltıcı **sağaldıcı**. **sağdac.** onatan. dərman. -bu dərdi **onatan** gəlsin.

saqamanlaşaq **sağamanlaşaq**. sağollaşmaq. xudafizləşmək.

saqamanlıq **sağamanlıq**. sağlıq iyilik. sağlıq əsənlik. -**sağamanlıq** diləyiz.

saqan **-**odunu yığan bilər, **inəyi sağan**. (**bilər**: tanır).

saqan **sağan**. **1**. sənə. -ağır yük oldu **sağan (**sənə**)**. **1**. duş. **(**durmadan iti axan su**)**. **1**. **sağuran**. **sayquran**. hesabçı. möhtəsib. **1**. aqil.

saqanaq **sağanaq**. çapağun. yağıtul. güclü qar, yağış, güllə ~ yağması, düşməsi.

saqanaqına **sağanağına.** saldırısına **. -yağış saldırısına** tutuqlandı.

saqanc **sağanc**. **(**duş**)** əfşan.

saqançılıq **sağançılıq**. **sağmaçılıq**. əlləmə. qollama. kolonyalizm. iste'marçılıq. müstə'mərəçilik.

saqanırmaq **sağanırmaq**. fikr xiyal edmək. ovhama qapılmaq.

saqanmaq **sağanmaq**. **1**. **sağınmaq**. anıqlamaq. anğamaq. düşünmək. qavramaq. **1**. **sanamaq**. **sağınmaq**. edinmək. eyinmək. təsəvvür edmək. -hər gələni doğru **edinməyin**.

saqanmaq **saxanmaq**. (**saxqanmaq**. **saxcanmaq**). səbr edmək.

saqar **sağar. -**bardı ərən, qonağ görüb, **qutqa sağar**, qaldı alığ, oyuğ görüb evin yıxar. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

saqar **sağar**. **sakar**. 1. uzunsov biçimli. 1. qaşqay. təpəl. alnı, manğlayı, təpəsi ləkəli olan. əlamətli.

saqar **sağar**. yağar. yetirər.-yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa**, **hər nədən sağar**. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

saqası -**bartın sağası sağlıq**. (hər nəyin dəvamı, durmusu sağlıqdır).

saqaş **sağaş**. kəş. anlaş. sanaş. sanğaş. sayaş. ayraş. barğaş.

saqat **sağad**. **1**. **sağda**. doğru. onğat. oğat. onat. həqiqət. gerçək. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. **sağta**. hafizə.

saqat üzrük. mə'lul.

saqataq **sağadaq**. **sadaq**. tirkəş. ox, tir qabı.

saqatlamaq **sağatlamaq**. **sağtalamaq**. hafizəyə vermək. əzbərləmək.

saqatlıq **sakatlıq**. kəmik (kəmlik). kavağ. nuqsan. qusur.

saqatuq **sağatuq**. **sağtın**. sağlıq, səlamətlik bilimi. hijyen.
(*hygiēs:* healthy; akin to Sanskrit *su* well and to Latin *vivus* living).

saqavmaq **sağavmaq**. **savağmaq**. şəfa, behbudluq tapmaq.

saqay **sağay**. sağ əl.

saqayış **sağayış**. yaxayış. yarayış. doğayış. onğayış. düzəyiş. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

saqaymaq **sağaymaq**. toparlanmaq. behbud tapmaq.

saqbilən. **sağbilən.** sağsan. bilgin. böyük bilik, sanı, fikir yiyəsi. alim. danişmənd.

saqbolaşmaq **sağbolaşmaq**. **sağollaşmaq**. **savbulaşmaq**. **savbolaşmaq**. vidalaşmaq.

saqca **saxca**. **saxça**. {> saska **(**rus**)**}. çivi. mıx. -götü dəlik, **saxca** saxlamaz.

saqcanmaq **saxcanmaq**. **saxqanmaq**. **saxanmaq**. səbr edmək.

saqça **saxça**. **saxca**. {> saska **(**rus**)**}. çivi. mıx. -götü dəlik, **saxca** saxlamaz.

saqçı 1. **saxçı**. qaraqol. qaraqul. qarakol. qaravul. bəkçi. 1. **sağçı**. döhdür. doktır. həkim. təbib.

saqçı **1**.**sağçı**. polis. güvənliyi əmniyyəti qoruyan.**1.sakçı**. keşik. əsgər. sərbaz.

saqçı **sağçı**. **1**. mahafizəkar. **1**. təbib. döktür.

saqçı **sağçı**. baxıcı. **-kordan sağçı**, laldan carçı olmaz.

saqə **saqə** (fars). < **səğə**. baldaq. -**baldaqlı baldaqsız**.

saqi ayağçı.

saqıb **sağıb. -**çoban kövnəsə, **sirkə sağıb süt verər**. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).

saqıc **sağıc**. tədbir.

saqıç **sağıç. sağın**. çiçək (**< saçaq)**. hasıl.

saqılamaq **saxılamaq**. aldılamaq. qabağın almaq. -gülməyin **aldılamadı**.

saqılıq **saxılıq**. **sıxılıq**. çinislik. **(# saçılıq**: səxilik. comətlik).

saqılqamaq **saxılqamaq**. **1**. andamaq. and içmək. **1**. söz vermək. qovl vermək. **1**. adıqlamaq. əhd bağlamaq. peyman bağlamaq.

saqılqanmaq **saxılqanmaq** çəkinmək. qoruğuna çəkilmək. gizginmək.

saqılqatmaq **saxılqatmaq**. **1**. mə'təl edmək. yubatmaq. -işlərizi **saxılqatmadan** gətirin. **1**. mane' olmaq. -sizin yoluzu **saxılqatan** kimsə yox. **1**. mütərakim edmək. sıx sıx **(**sıxıb**)** yığmaq. akümülə edmək. -**ışıq saxılsıtan**: ışıq toplayıcı. akümülatör. **1**. çəkdirmək. -hammı gözlərin telvizyaya **saxılqamışdı**: tikmişdi. **1**. həsr edmək. -o tamam ömrün işləməyə **saxılqatmış**.

saqılmasa **sağılmasa.** -qarıvmasa bağ olmaz, **sağılmasa yağ olmaz**. (qarıvmasa: baxılmasa).

saqılmaz. **-**gedən inəyin sütü sağılmaz.

saqılsınmaq **saxılsınmaq**. hər nəyi özünə çəkdirmək. saxlamaq, yiyələnmək istəmək. -kor tutduğun **saxılsınar**. mütərakim olmaq.

saqım -göz önündə ölüm, olum, **daşa döndü sağım, solum**. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır).

saqın **sağın**. **1**. (**sağ**). müsəlləmən. əlbəttə. qətə'n.**1**. mal. heyvan. -**sağın sağmaq**: heyvan sağmaq. **1**. həkim. təbib. döhdür. **1**. **sağun**. qutuğ. (ata. pir. dədə). muqəddəs. **1**. **sakın!**. çəkin!. ayıbdır!. -**sakın**!, bu işə qol qoyma: **ayıbdır**!. bu işə qol çəkmə. **1**.mahnı (oxuma, şarkı) sözləri. **1**. mənzumə..
-**sakın!**: abay!. avay!. çəkin!. həzər!.

saqın **sakın!.** aban!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!. -(evrən bir tor durur) **aban** düşmə toruna, oyun var çulqamış toyuna. -**abanmadan** girmə heç yerə, düşərsən birdən çıxılmaz yerə.

saqın **sakın**. möhtat.

saqın **sağın**. **sağıç.** çiçək (**< saçaq)**. hasıl.

saqına **sakına**. -**sakına sakına**: çəkinə çəkinə. ehtiyatla.

saqınaq **sağınaq** (**> suqnak**(fars)). ağlamalı.

saqınalı **sakınalı**. -**sakınalı** nə varki: nədən çəkinimki. nə varki. kiçəkinə. ehtiyat eləməli nə varki.

saqınan **sağınan**. qorunan. gözlənən. -**sağınan** gözü, çöp güdər.

saqınc **sağınc**. qussə. qayğı. -**qayğı** könlü qarıqlar (qərq edər), üz bənizi sarığlar. -sağınc sizə cummasın**.** qayğı sizi çulqamasın.

saqınc **sağınc**.kədər. -bir çağın **sevinc**, bir çağın **sağınc**.

saqınca **sağınca.** sanğ. düşüncə. fikir.

saqıncaqlı **sakıncaqlı**. ehtiyatlı.

saqınça **sağınça**. **sağnəçə**. pərəstar.

saqınılmaq **saxınılmaq**. çəknilmək. aldınılmaq. xuddarlıq edmək.

saqının **sakının**. ehtiyatlı olun. -bəğənmədən, paylaşmada çox sakının.

saqınış **sağınış**. düşünüş. enginiş.

saqınmaq **sağınmaq**. **1**. qısqanmaq. **1**. **sanğırmaq**. özləmək. -sevinc içində **sağınıb** duran. -keçənləri **sağınma**. **1**. **sakınmaq**. **saxlamaq**. gütəzmək. gözətmək. çəkinmək. -ora gedməkdən **gütəz**. -**gütəzmədən** girdi içəri. **1**. **sağanmaq**. anıqlamaq. anğamaq. düşünmək. qavramaq. **1**. **sanamaq**. **sağanmaq**. edinmək. eyinmək. təsəvvür edmək. -hər gələni doğru **edinməyin**.

saqınmaq **sağınmaq.** düşünmək. endişmək. əndişə edmək. {(**sak, en, düş**) sözlərinin üçündədə yığılmaq anlamı saklı)}. fikirləşmək. -mən bu işi hey **sağındım** çara tapabilmədim.

saqınmaq **sağınmaq.** işənmək**.** inanmaq. (bavər, ittika' edmək). -**eşinmədən işənmə**: quşqulanmadan inanma.

saqınmaq **sakınmaq.** əsrəmək. əsirgəmək. xoddarlıq edmək.

saqıntırıq **sağındırıq**. **sağdırıq**. **sağrığ**. **sağrağ**. **sağrağı**. **1**. lüleyinli tüng, küzə. sağır. sürahi. **1**. nərsəni damıtmaq, yavaşdan süzmək üçün işgə əmzikli qab.

saqıntırmaq **sakındırmaq**. çəkindirmək. ayıbdırmaq. -onu bu işdən **ayıbdıran** yox ki.

saqıntırmaq **sakındırmaq**. çəkindirmək. bər həzər edmək. ehtiyata çağırmaq.

saqıntıvac **sağındıvac. sandıvac.** bülbül. -**dadlı ötər sandıvac:** şirin oxuyar bülbül.

saqır **sağır**. **1**. kar. -kəllər, **karlar (sağırlar)**, birbirin ağırlar. **1**. sürahi. sağrığ. sağrağ. sağrağı. sağdırıq. sağındırıq. **1**. içgi bardağı. gilas.

saqır **sağır**. **çaxır.** damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi.

saqır **sağır**. **kar. -soğur sağır**, çolağ lal: **kor kar**, şil lal.

saqırı **sağırı**. iti yağan yağmırın şıdırğı səsi.

saqırı -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

saqırqa **sağırqa**. kənə.

saqırmaq sağırmaq. qoşu qoşmaq. şeir demək.

saqırsa **sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə. -yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa, hər nədən sağar**. (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl

dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

saqış **sağış**. **1**. **sanğış**. kədər. qussə. -bu işin **tapışı** bir, **sağışı** min. **1**. hikmət.

saqış **sağış**. düşüş. engiş. .

saqış **sağış**. iste'mar.

saqıt **1**. **sağıt**. **sarğıt**. qızğıt. qızıt. şəfəq. **1**. **saxıt**. **savıt**. qab. -sabın **savıt**: sabın qabı. **1**. **sağıt**. astalaqtik..
-**sağır soğur**: kar kor.

saqit **sakit**!. toxda!.

saqıtılaraq **-damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi:** çaxır. sağır.

saqıtmaq **sağıtmaq**. **(**sağ, doğru oldunu göstərmək**)**. doğrutmaq. isbat, sabit edmək.

saqıyaq **sağıyağ**. **sağyağ**. **sarıyağ**. tərəyağı. kərəyağ. kərəyağı.

saqız **sağız**. **1**. yumşaq. mulayim. təravvətli. mətbu'. **1**. sarğız. (ağuştə. məmzuc. sirişdə). **1**. **sarğız**. sar qızıl. qızımtıl sarı.

saqız **sakız**. ehtiyat.

saqızan **sağızan**. yumşaq əsintili hava. təravvətli hava.

saqqa **sağqa**. **sağa** -**qabaqdan sağa**. aldan onğa. öndən onğa.

saqqa **sağqa**. **səğgə**. **səğə**. şaxa.

saqqal -**ağsaqqal:** yaşul. yaşlı.

saqqal -düzəlmişdi hər yarağımız, **qalmışdı saqqal darağımız**.

saqqal **sağqal**. sağa xudahafiz..
-saqqalın gücü başdandır.

saqqal -**saqqali çallatmaq**: ağartmaq.

saqqal **sarqal**. sarxıq, salxıq, aslaq qalan, duran..
-**çatal** saqqal: haçalı saqqal..
-**ürpüç** (pürüc**) buğ saqqal**: yeni çıxıb biz biz duran saqqal.

saqqal -**saqqal alğızış**: saqqal aldırma. saqqal islah etdiriş.
-**saqqal almaq**. saqqal vurmaq. saqqal qırxmaq.

saqqalı -**saqqalı var** buğu yox. (tapmaca)(**keçi**).
-saqqalı var **beyni yox**. (tapmaca)(**keçi**).
-buğu **var saqqalı** yox. (tapmaca)(**pişik**).

saqqalsız -**buğlu**, **saqqalsız**. (tapmaca) (pişik).

saqqanmaq **1**. **saxqanmaq**. **saxcanmaq**. **saxanmaq**. səbr edmək. **1**. **sağqanmaq**. **sağqaymaq**. özünə gəlib düzəlmək. (recouvrer.behbud yaftən).

saqqaru **sağqaru. sayğaru. > sarı. sayrı.**

saqqat **sağqat**. **sağat**. sələmət. salamat.

saqqaymaq **sağqaymaq**. **sağqanmaq**. özünə gəlib düzəlmək. (recouvrer.behbud yaftən).

saqqəlməmiş **sağgəlməmiş** (qarqış sözü).

saqqız **çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. çöklək. çökələk. qıraç. qıraz. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

saqqız kitir. səməğ.

saqqul **sağqul**.əməli alih bəndə.

saqqur **saqtur**. **çaqçur**. **taqtur**. üst baş.

saqqurlamaq **saxqurlamaq**. **sağurlamaq**. **1**. sahib çıxmaq. qanadı altına almaq. keşikləmək. keşiyində durmaq. gözgütləmək. göz önünə almaq (qanun. törə). **1**. pənahında tutmaq. -tanrım səni yaman gündən, ağır gözdən **sağurlasın**. **1**. tə'min edmək. -gəliri gedirin **saxqurlamaz**.

saqla **-arıq saxla**, yağu olmasun. (**arıq**: ac). (ac saxla qudurmasın).

saqla **-**dana tutmağa, inək saxla.

saqla -dünəni boş ver, bu günü xoş ver, **ertin günə pay saxla** (**ertin**: yarın).

saqla **-əli saxla** oyundan, **qurdu saxla** qoyundan (əlivünən şaka, şuxluq olmaz, qurtla qoyunun oyun olmaz)**.**

saqla **saxla!. 1**. qoru!. əsirgəmə!. **1**. **saxla!**. dur**..**
-barın saxla: **barın saxda**: həpsin qoru.

saqla **saxla.-**uruş söğüş olsada, **görüş üçün yer saxla**.

saqla -**üzün saxla** üzü susuzdan. (utun qoru utsuzdan). (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

saqla **saxla.** bas. -özünü **bas**: özüvü saxla.

saqlaq -**sağlaq sağnaq**: saz nasaz.

saqlam **sağlam**. **1**. tuxdam. **(**< **tuq**: düğün**)**. qalın. güclü. möhkəm. **1**. sağ. kökəl. **1**. əsən < iysin. sləamət**..**
-sağlam dəğişməz: pabit o sərqərar..
-**yarı xəsdə**, **yarı sağlam**: sağ sökəl. sağ səkəl. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir..
-**çox bərk**, **sağlam olan**: qayakimi: olqamır. onqamır..
-**sağlam olmayan**: çalanğ.

saqlam **sağlam**. **-**bir **sağlam dil**, **sağlam beyin** istər!.

saqlam **sağlam**. çağınlı. yağınlı. dağınlı. çiğinli. omuzlu. kürəkli. güclü.

saqlam **sağlam**. salim. bükün. bütün.

saqlama **-boşuna saxlama**: əkmə. gözətlətmə, mə'təl eləmə.**-dosdunu əkmə**, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

saqlama -gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan.

saqlama **saxlama**. qaldurum.

saqlamaq **-**əğrini düzəltmək nəyimə gərək, **düzü düz saxlamaq gərək**.
-dos tapbaq qolay deyil, **çox qıy olur saxlamağı**. (**qıy**: **qıyın**: çətin).

saqlamaq -**əkləyib saxlamaq**: yedirib içirmək..
-topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, **toprağı qorub saxlamaq olmaz**.

saqlamaq **sağlamaq**. təşviq edmək. (# **əngələmək**: **əngəlləmək**: mane' olmaq). -s**ağlayan engələyən** nədənləri tanımalı.

saqlamaq **saxlamaq**. mumaniət edmək. -məni kim **saxlıyacaq**, təki sən səslə məni. (**təki**: arzum budurki).

saqlamaq **saxlamaq**. **saklamaq**. **1**. qorıqlamaq. **1**. **sakınmaq**. gütəzmək. gözətmək. çəkinmək. -ora gedməkdən **gütəz**. -**gütəzmədən** girdi içəri. **1**. qaçırmaq. gizləmək. **1**. yaşırımaq. gizləmək. **1**. qaldırmaq. tutmaq. -**açıq qaldırmaq**: salxaq tutmaq. aspatlamaq. tə'viqə salmaq. **1**. qordamaq. əsrəmək**..**
-birgə ata, yeddi oğul **saxlayar**, bir atanı yeddi oğul **saxlamaz**..
-**göz önündən çəkmək**, **saxlamaq**, **gizlətmək**: salqılamaq. səlqələmək..
-**tutub saxlamaq**: alıqoymaq. bazdaşt edmək.

saqlamaq **saxlamaq.** qaldırmaq. -bunu mənə **qaldır**. (saxla).

saqlamaqa -istədiyin devləti qura bilsəndə, **saxlamağa kəllə gərək**.

saqlamayan **söz saxlamayan**: atıcı.

saqlamaz -dövük qab **su saxlamaz.** (dövük qabda su durmaz).

saqlamaz **saxlamaz. -**qurddan qorxan **qoyun saxlamaz**!.

saqlambac **saklambac**. **saxlambac**. sakalama. gizlənbac. saxsox. **(sax** < **saxlamaq**. + **sox**: baca**)**. gizlənpaç.

saqlamlıq **sağlamlıq**. tutağalıq.

saqlamsız **sağlamsız**. olumsuz. oyumsuz. dayanıqsız. qoyusuz. qanıtsız. yapınsız. əsassız. -**olumsuz** söz danışma. -**olumsuz** qanıtlar verdilər.

saqlan **sağlan**. tə'min ed. **-**girməzdən ön, **çıxmanı sağlan**. (girməzdən ön, çıxmanı oylan).

saqlan **saxlan!**. gözlən!.

saqlanc **saxlanc.** əmanət.

saqlanır -**bilgi çağında saklanır**, yerində kullanır. (**saklanır**: yığılır. öğrənilir). (çağunda, fürsətində öğrənilən bilim ilim, yeri gəldikdə işlənilir).

saqlanmaq **saxlanmaq**. çəkinmək. xuddarlıq emək.

saqlanmaq **saklanmaq**. **saxlanmaq**. e'tina, diqqət edmək. -**saxlanmadan** əlinə gələni, alda gələnə**(**qabağa gələnə**)** verdi.

saqlanmaq **saxlanmaq.** durmaq. toxdamaq. ayaq çəkmək. yeriməkdən çəkilmək.

saqlanmaz **saxlanmaz**. **-**atılan oxsa, **saxlanmaz**, aytılan sözsə, tutulmaz. (**aytılan**: deyilən).

saqlanturmaq **sağlanturmaq**. qornutmaq. tə'min editmək.

saqlar **-**dəli dəli görüncə, **sobasın saxlar**. (saxlar: işlətməz. gizlədər) (**soba: dəğənək**) (əş netəlikdə olan iki kişi, birbirinə qarşı durmaqdan çəkinər).

saqlar **-eşşəyi palan saxlar**, evrəni yalan saxlar. (palansız eşşəgi işlətmək olmaz. palansız yağırlanar, yağırçalar. (**yağırlanmaq**: **yağırçalmaq**: kürəyi, beli sürtülərək yaralanmaq).

saqlar -**ordunu talan saxlar**, dövləti **yalan saxlar (talan**: qənimət).

saqlar **sağlar**. şəfaxanə. davaxana.

saqlasın qorasın. -öz **sığında qorasın**.

saqlasın **saxlasın**. -ver sözüvü **ada saxlasın**, yağuda girsə, qarşı taxlasın.

saqlasun **saxlasun**. qorusun. **-tarım qorusun**, elim yarusun (**yarusun**: kömək olsun).

saqlaş **saxlaş.** basın:

saqlaşmaq. **sağlaşmaq.** eyikmək. güclənmək. düzəlmək. -işlərin necədi, **eyikibmi**?. -**eyikməz**. -**eyiksər** deyil: düzələsi deyil.

saqlatmaq **saxlatmaq**. avratmaq. yığtamaq. toplatmaq. pəsəndaz edmək. -**saxlat**: avrat!. save!.

saqlatmaq **saxlatmaq**. mə'təl edmək.

saqlayan -atı saxlayan, oğlu əkləyən tanır. (**əkləyən:** əkidən. eğitən. becərən. tərbiyət verən).

saqlayan -damı saxlayan dirəkdir, **eli saxlayan tıraktur**!.

saqlayan -daşqa, araba **oxunun ucların qapayan tikə**: burğu. boğqu.

saqlayan -**it saxlayan** yalağsız olmaz.

saqlayan **sağlayan**. sağlayıcı. müşəvviq.

saqlayan -**sir saxlayan**: sırman.

saqlayanmamaq **saxlayanmamaq.**
aldıdmaq.tutanmamaq. -göz yaşın **aldıtdı**. -orucun aldıtdı: yedi. -sözün aldıtdı. -sırrın **aldıtdı**: əyan etdi. -bu sırrı **aldıtma**.

saqlayar **-**təndir sıcaq, **saxlayar çörək**, sıcaqlı söz, sevdirər ürək.

saqlayıcı **sağlayıcı**. sağlayan. müşəvviq.

saqlayın **saxlayın!**. **(**tilfunda**)** qoymayın!.

saqlı **1. sağlı**. (sağollaşma sözü). -günüz barlı, **təniz sağlı** olsun. **1. saklı.** məhfuz.

saqlı **1**. **sağlı**. -**sağlı sollu**: tumlu tuşlu. hər tərəfli. **1**. **saklı**. məhfuz. **1**. **saklı**. məhrəmanə. gerin.

saqlı -**saylı sağlı** : baylı başlı kişi.

saqlıq **-**andıq olmadan son, sandıq nədir, **sağlıq nə**. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).

saqlıq **-**can sağlıq, başdaqlıq.
-üzüzə gözüzə **sağlıq**.
-yoxsula baylıq, **can sağlıq**. (**baylıq: bəylik**: devlət).
-barısının başı, sağlıq. (**barısının**: hamısının).

saqlıq **-sağlıq dilə**, çox yemə, saylıq dilə, çox demə.

saqlıq **sağlıq**. aman. tə'min. -baş **amanın** oylanmaq: öz sağlığın düşünmək.

saqlıq **-üstünüzə sağlıq.**

saqlıq -**bartın sağası sağlıq**. (hər nəyin dəvamı, durmusu sağlıqdır).

saqlıq -**sağlıq bakanlığı**: sələmətlik vəzirliyi. behdarı vəzirliyi.

saqlıq -**sağlıq əsənlik:** sağamanlıq. sağlıq iyilik. -**sağamanlıq** diləyiz.
-**sağlıq iyilik:** sağamanlıq. sağlıq əsənlik. -**sağamanlıq** diləyiz.

saqlıqı **-can sağlığı**, könül çağlığı diləyim.

saqlıqımta -ağlayacaqsan, **sağlığımda ağla sən**.

saqlıqın -əklənin dərəkin, əklənir biləsin, **sağlığın dərəkin**, işlənir biləsin!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

saqlıqınta -**sağlığında əl barmasa berməyə**, qıymazılar qalanlar qol gərməyə. (durmuşda dururkən əlin gəlmərsə verməyə, səndən sonrakılar necə qıyarlar əl uzatsınlar verməyə).

saqlıqla **sağlıqla. sağolaş**. amanqa. amana. xudafiz. amanqal yamandan. amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan.

saqlıqta -**sağlıqda xoşluqda** yaşab yürəsiz.

saqlın **sağlın**. dikkatli. möhtat.

saqlınmaq **sağlınmaq**. dikkat edmək.

saqlıyan -**yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən.

saqmaçılıq **sağmaçılıq**. **sağançılıq**. əlləmə. qollama. kolonyalizm. iste'marçılıq. müstə'mərəçilik.

saqmaq -**sağın sağmaq**: heyvan sağmaq..
-**sağruq sağmaq**: yas tutub oxşarıb ağlamaq.

saqmal **sağmal**. hələl. hələl mal, qazanc.

saqnaq **sağanaq**. bolşıq. bolluq.

saqnaq -**sağlaq sağnaq**: saz nasaz.

saqnaqı **sağnağı**. bolşığı bolluqu.

saqnaqutdi **sağnağutdi.**-yağqutmadı çağında, **sağnağutdi yağında**. (yağdırmadı gərəyində, sel kimi axıtdı yağışlıqda). (davranışda ölçünü, qılınışda, öğünü (zamanı) güdməli, gözləməli).

saqnəçə **sağnəçə**. **sağınça**. pərəstar.

saqol **sağol!**. sağoş. sağ xoş. **(**good. -bye**)**. çav!. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**) (**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. uğur xoş. xeyir xoş.

saqolaş **sağolaş**. **sağlıqla.** amanqa. amana. xudafiz. amanqal yamandan. amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan.

saqolaşmaq **sağollaşmaq**. **sağbolaşmaq**. **savbulaşmaq**. **savbolaşmaq**. vidalaşmaq.

saqollaşmaq **sağollaşmaq**. amandaşmaq. əsənləşmək.

saqollaşmaq **sağollaşmaq**. xoşlaşmaq. xudafizləşmək. vidalaşmaq. -**xoşlaşalı**, qara gözdən yaş axar.

saqollaşmaq **sağollaşmaq.** qutlaşmaq.

saqollaşmaq **sağollaşmaq.** sağamanlaşaq. xudafizləşmək.

saqoş **sağoş**. **sağ xoş**. **(**good. -bye**)**. sağol. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**) (**qoşulana dək. gələn görüşə dək**)**. uğur xoş. xeyir xoş.

saqpay **saxpay**. yədək.

saqra **sağra**. (< **sağran**. **sağrac**). > **sarı** -**sarı bülbül**: **sağra bülbül**.

saqra **sağra**. durmadan.

saqrac **sağrac**. **sağran**. xanəndə. şarkıcı.

saqraq **sağrağ**. **sağrığ**. **sağrağı**. **sağdırıq**. **sağındırıq**. **1**. lüleyinli tüng, küzə. sağır. sürahi. **1**. nərsəni damıtmaq, yavaşdan süzmək üçün işgə əmzikli qab. lülüşlü, əmzikli qab.

saqraq **sağraq**. sağsaq. sağsağan.

saqraqı **sağrağı**. **sağrığ**. **sağrağ**. **sağdırıq**. **sağındırıq**. **1**. lüleyinli tüng, küzə. sağır. sürahi. **1**. nərsəni damıtmaq, yavaşdan süzmək üçün işgə əmzikli qab.

saqramaq **1**. **sağramaq**. **sayramaq**. **səyrəmək**. **səğrimək**. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. oxumaq. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək. **1**. **saxramaq.** tutramaq. rezerv edmək. -on yerdən ikisi **tutralıb**, səggizi boşdur. -bu hoteldə **tutralı** otağ qalmamış.

saqran **sağran**. **sağrac**. {> **sarı**. **sarı bülbül**: **sağrı bülbül** }. xanəndə. şarkıcı.

saqratmaq **saxratmaq.** tutratmaq. rezerv etdirmək.

saqrı **sağrı**. > **şarkı**. əzgi.mahnı.təranə.nəğmə.

saqrı **sağrı. sarı**. təhər. -bu **sarı** edmə o incir, o **sarı** demə bu incir. nə **sağrı** adamdı bu. -hər nə **sarı** edirsən ed, çönən deyil.

saqrıq **sağrığ**. **sağrağ**. **sağrağı**. **sağdırıq**. **sağındırıq**. **1**. lüleyinli tüng, küzə. sağır. sürahi. **1**. nərsəni damıtmaq, yavaşdan süzmək üçün işgə əmzikli qab. lülüşlü, əmzikli qab.

saqrıq **sağrıq**. **süğrük**. körpə bitgi, əkin.

saqrılamaq **sağrılamaq**. **(səğriləmək**. **sarğılamaq)**. **(**< **saxlamaq**. **sağlamaq**. **sarlamaq)**. **1**. nərsəni gönlə üzləmək. nərsiyə dəridən üz çəkmək. **1**. gönü, dərini işləmək, aşılamaq, səpiləmək, dəbbağlamaq.

saqrın **saxrın**. tutrın. rezerve ola bilən, olmalı.

saqrınmaq **saxrınmaq.** tutrınmaq. rezerv olunmaq.

saqrış **sağrış**. **1**. yürgüş. sürüş. uzuş. sırış. arkış. arğış. dəvam. tədavüm. **1**. **səğriş**. çalıb çağırma. çalıb oxuma.

saqru **sağru**. dərman. əlac. -siz verən sağrular **yarucmadı**.

saqruq **1**. **saxruğ**. zəxirə. tutu. pəs əndaz. **1**. **sağruq**. (suqvari). matəm. yas. -**sağruq sağmaq**: yas tutub oxşarıb ağlamaq.

saqruq **sağruq. sağur.** -**söğüşə, sağur** (sağruq ol). (yamana kar ol. yamana qarşı qulaqların tıxa).

saqrulmaq **sağrulmaq**. ılqımlanmaq. xiyala gəlmək. -ağçı (ovçu) ağına düşəli, keçən günlər.

saqsaq **sağsaq**. sağraq. sağsağan.

saqsaqan **sağsağan**. **1**. **sağazay**. qəcələ. boşboğaz. boş boş danışan. çərənçi. **(**zağçə**)**. **1**. quzqun. -yazda gəlir, qışda gedir. **(**bilməcə**)**. **(**quzqun**)**. **1**. sağraq. sağsaq.

saqsaqlıq **sağsağlıq**. sağsarlıq. behdari.

saqsal **saxsal**. (< **saxlamaq**). **1**. əngəl. kit. mane'. -olmasın **saxsala** düşdük. **1**. gecikmə. yubanma. -iki gün **saxsal** gəlib çatdıq. **1**. axsaq. topal. -bu **saxsal** işçini hardan tapdın. **1**. bağat. büküt. sədd. -sel basıb **saxsal** yıxdı.

saqsalamaq **saxsalamaq**. alqıtmaq. önləmək. qarışıtmaq. **(**pişgirlik edmək**)**. -nərsənin yayılmasın **saxılqatma** yolları.

saqsalamaq **saxsalamaq.** durdurmaq. tıxalamaq. qabağın almaq. qabağlamaq. bükmək. ətəkləmək. başqırmaq. önəkləmək. önləmək.

saqsan **sağsan**. həkim. sağış (hikmət) bilən.

saqsan **sağsan**. sağbilən. bilgin. böyük bilik, sanı, fikir yiyəsi. alim. danişmənd.

saqsan **sağsan. sağsanlı.** açıq, dərin düşüncəli. əqli səlim.

saqsana **sağsana**. öğüd nəsihət.

saqsarlıq **sağsarlıq**. sağsaxlıq. behdari.

saqsat **sağsat**. əğli səlim.

saqsəqəl **sağ səkəl**. **sağ sökəl**. yarı xəsdə, yarı sağlam. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir.

saqsi **saxsi**. saxlamağa dəğər. **1**. dəğərli. **1**. saxlama dəğirləri, aracları.

saqsı **-yaxındakı saxsı**, dışardakı daşdan bərk. (**dışardakı** : uzaqdakı. ıraqdakı). (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

saqsın **sağsın**. hikmətli.

saqsın **sağsın.** hikmətli. -**sizin savsal, sağsın qısa sözlərizdə**, duyular dalqanır, könüldə yer açır. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**:).

saqsız **sağsız**. sökəl **(**açılı**)**. acılı. çalıq. xəsdə. naxoş.

saqsızlanmaq **sağsızlanmaq**. zayıflamaq. istihkamın itirmək.

saqsoq **saxsox**. **(sax** < **saxlamaq**. + **sox**: baca**)**. saxlambac. saxlambac. gizlənpaç.

saqsöqəl **sağ sökəl**. **sağ səkəl**. yarı xəsdə, yarı sağlam. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir.

saqsürlüq **sağsürlüq**. **sağurluq**. behzisti.

saqta **1**. **sağda**. **sağad**. doğru. onğat. oğat. onat. həqiqət. gerçək. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. **saxda**. qoyaç. düzətmə. məsnovi. **1**. **sağat**. hafizə. **1**. **saxda**. > **sada**. (**sadamaq < saxdamaq**). konserv. -balıq **sada**. toyuq **sada**. **1**. **saxda**

yasma..

-barın saxda: **barın saxla**: həpsin qoru.

saqta **saxda.** tartan(< **dartmaq**). qondarma.

saqta **saxta. 1**.çöndək. çöndəl. nadoğru. fəllə. -**çöndək** mal. **1. saxda. sapta.** yalpa. yansa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). qalpa. qullabi. bədəl. cə'li.

saqta **saxta**. basqamıt**.**

saqta **saxta**. çöndəl. nadoğru.

saqtac **sağdac. sağaldıcı**. onatan. dərman. -bu dərdi **onatan** gəlsin.

saqtaq **sakdağ**. pasdar. polis.

saqtalamaq **sağatlamaq**. **sağtalamaq**. hafizəyə vermək. əzbərləmək.

saqtamaq **sağtamaq 1**. **> sığıtmaq**. **sığtınmaq**. **<** ağlamaq. göz yaşı tökmək. **1**.(dayanmaq istəmək. asğanmaq). təvəssül, dadxahlıq edmək.

saqtanmaq **sağtanmaq**. tə'min olunmaq. ələ gətirmək.

saqtaş **sağdaş**. **sağdıc**. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

saqtatmaq **saxdatmaq**. **sadatmaq**. konservləşdirmək. konserv yapmaq.

saqtıc **sağdıc**. **sağdaş**. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

saqtıc **sağdıc**. **sardıc**. **yardıc**.

saqtıq **saxdığ**. **sandıq**. (**< sakındıq**). quyul. qutu. boks. cə'bə.

saqtıq **saktıq**. gözləş. çəkiş. ehtiyat.

saqtın **sağtın**. **sağatuq**. sağlıq, səlamətlik bilimi. hijyen.
(*hygiēs:* healthy; akin to Sanskrit *su* well and to Latin *vivus* living).

saqtın **saktın**. gözlə. çəkin. ehtiyat ed.

saqtınmatan **saktınmadan**. çəkinmədən. ehtiyat edmədən.

saqtırıq **sağdırıq**. **sağındırıq**. **sağrığ**. **sağrağ**. **sağrağı**. **1**. lüleyinli tüng, küzə. sağır. sürahi. **1**. nərsəni damıtmaq, yavaşdan süzmək üçün işgə əmzikli qab.

saqtur **saqqur**. **çaqçur**. **taqtur**. üst baş.

saqturuş **sağduruş.** amanlıq. güvənlik. təhlükəsizlik. əmniyyət.

saqtuşa -işin dadın kürəkən alır, **sağduşa gözləmək qalır**. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

saqtuşluq **sağduşluk**. (düyündə gəlinə, yada güveyə, qılavuz olan kimsə). (yorumu: boşa gedən əmək).-işin dadın kürəkən alır, **sağduşa** gözləmək qalır. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

saqtutmaq **saxtutmaq**. **1**.mən' edmək. mane' olmaq. mumaniət edmək. **1**.dolağıtmaq. dolağdırmaq. {dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq}. tutağlatmaq. (bazdaşt edmək). **1**. tutağlatmaq. sürüncətmək. sürüdürmək. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək.

saqu **sağu**. yaruğ (rəhmət) yağışı.**.**
-sağu saylamaq: bayram qabağı, uşaqların oynaya oynaya ev ev dolaşıb, yağ, bulqur, nərsə toplamaqları.

saquc **sağuc**. **1**. filter. safi. **1**. **sağut**. şükr. şükür.

saquclar şükürlər.

saquq **sağuq**. xiyal. **-**usuqmuşa, **sağuq qamuğ** su görünür. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**usuqmuşa**: **(us <> su)** susamışa) (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

saqul **sağul**. sağalıq. bimaristan.

saqul sağul. şahoğlu.

saqun **sağun**. **sağın**. qutuğ. (ata. pir. dədə). muqəddəs.

saqun **sağun**. take querre.

saqur **sağur.** pak. münəzzəh.

saqur **sağur. sağruq** .-**söğüşə, sağur** (sağruq ol). (yamana kar ol. yamana qarşı qulaqların tıxa).

saqur **sağur**. tədbir. -**sağur** qılmaq.

saquran **sağuran**. **sağan**. **sayquran**. sayqul. hesabçı. möhtəsib.

saqurqan **sağurqan**. şəfa bəxş.

saqurqanlıq **sağurqanlıq**. əmniyyət. təhlükəsizlik.

saqurlamaq **saxqurlamaq**. **sağurlamaq**. **1**. sahib çıxmaq. qanadı altına almaq. keşikləmək. keşiyində durmaq. gözgütləmək. göz önünə almaq (qanun. törə). **1**. pənahında tutmaq. -tanrım səni yaman gündən, ağır gözdən **sağurlasın**. **1**. tə'min edmək. -gəliri gedirin **saxqurlamaz**.

saqurluq **sağsürlüq**. **sağdurluq**. behzisti.

saqurmaq **sağurmaq.** tüpürmək. -sağursan göy üzə, aynalıb düşər üzə.

saquş **sağuş**. sağlığa. **(**sağlığ verilirkən, sağlığa içilirkən deyilən söz**)**.

saquşmaq **sağuşmaq**. **yağuşmaq**. hərnəyin bolbol axması, tökülməsi.

saqut **sağut**. **1**. səntez. (**sav**: tez. -**savut**. anti tez. -). **1**. **yaxut**. yas, əza matəm türküsü, surudu. **1**. **sağuc**. şükr. şükür.

saqut **sağut**. sələm.

saqut **sağut**. sələm.

saqutamaq sağutamaq. sələmlamaq. əsənləmək.

saqutaymaq **sağutaymaq**. sağuclamaq. aşutlamaq. aşutaymaq.

saqutlamaq **sağutlamaq**. **sağuclamaq**. sağutaymaq aşutlamaq. aşutaymaq. aşqutaymaq. -**saquclar**: şükürlər.

saqutmaq **sağutmaq**. göz yaşı tökmək.

saquy **sağuy**. **1**. xoş. **1**. (iyi dilək). təşəkkür.

saquy **sağuy**. xoş niyyət. xoş məram.

saquylar **sağuylar**. təşəkkürlər.

saqyaq **sağyağ**. **sağıyağ**. **sarıyağ**. tərəyağı. kərəyağ. kərəyağı. **sal**.

sal {sal üzrə -sal, sıl, sil. çul, çil. artırılan sözə çalar, nuans artırır. türkcənin təməli eyləm, edləm, işləm, feil üzrə törenmiş, qurulmuş, dayanmışdır. türkcədə, hər donuq, camid sözün (demək AD-İSİM) kökü, işləmə dayanır. türkcədə, bir sözün, sifət, ad-isim olması, tümlədən, işlənən yerdən asılıdır. -uysal=uyçul. (uy!=yat).-usal=makul. (us!=düşün. qan. anla). -usçul=düşünən}.

sal **1**. **(salınmış)**. bağ. -albağ üzüm **salları**: yekə üzüm bağları. **1**. **çal**. > şal. çalqı. atqı. aşırma. alçur. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq işlənən** geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl)..
-basmadan yuxu, **yerivi sal**.

sal artır. -az qoyursun **'sal' deyir**, çox qoyursun **'al' deyir** (tapmaca) (**tərazı**)..
-**əldən sal ötür**: yor bırak.

sal bıraq. -**sal qutar**: bıraq gedsin..
-**odu sal otun dibinə**, yandırar qoymaz, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).

sal boy. uzunluq. -dalqa **boyu**: dalqa **salı**: movc uzunluğu.
-təpər təpər, sal düşmana təprəmi!.

sal **-dilə sal dilə,** var olsun dilin.

-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, yay gəlirsə ayranı qat aşıva.

sal -**dilə sal dilə**, var olsun dilin. (nərsəni gündəmə gətirməklə, aldışmaqla diri saxlayıb yürkütmək olayı). (**yürkütmək**: rayic edmək)..
-küddək əgər padişəhi şəhr ola, **sih götünü dərvazadan sal yola**. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

sala **1**. **salat**. süfdə. -**sala sal:** süfdə ver. **1**. savca. sovca. sobca. uzunca. -**salca** yaş: uzun ömür. **1**. sürən. şənlik. toy. **1**. **sal**. (san. sanu). qiyas. **1**. **sal**. şürhə. -**sal sal**: şürhə şürhə. **1**. **sal**. kamil. tamam. **1**. **sal**. açıq. say. xalis. nab. pak. **1**. **sal**. **çala**. (> **sıra**). bir sürənin, çağın, zamanın bir bölümü. dövrə. dövür.
-**salda**: **salada**: sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

sala -**dura sala**: ara sıra. -iki bala ayaqlaşıb yatır, dura sala dayaqlaşıb atır. **(dura sala**: ara sıra**) (**bilməcə**). (kirpik)**.

salab **salağ**. **1**. **seləv**. **silov**. selin oyduğu dərə, yarğan. -**seləvdə** ev salınmaz. 2. (pəsəndaz). 2. sarpın. sarpun. ambar.

salabaş salma. salman. səlman. saltabaş. açıq. yuçut. sərbəst. salmata. başaçıq. azad.

salaçılıq ilcərlik. ilgərlik. dəllallıq.

salaq **salağ**. **1**. rəsmi icazə. **1**. çal. çalaq. səpi. ləkə. səkə. -ağ **sal**.

salaq **salağ**. **salab**. **1**. **seləv**. **silov**. selin oyduğu dərə, yarğan. -**seləvdə** ev salınmaz. 2. (pəsəndaz). 2. sarpın. sarpun. ambar.

salaqlıq **salağlıq**. **sallağlıq**. qan tökmə. qırmaş. öldürüş.

salaqun **salağun**. tikəbaş. birbaşa. dalayın. müstəqimən.

salaquz **salağuz**. yekə ağuz. (**sal**: böyük. yekə).

salalamaq süfdə edmək. sala salmaq: süfdə vermək.

salalatmaq **salatmaq**: süfdə vermək.

salam -**alam salam**: əsgi püsgü. pılı pırtı. çapıl çapıt.

salam eskin. esin. səlam.

salaman **salamançı**. çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

salamançı **salaman**. çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. qırtaç. soyqunçu. quldur. qarətgər.

salamat -**sağ salamat**: uğra aman.

salamçı **sələmçi**. aslamçı. təpəçi. ribaxor. tənzilçi. faizci. sərraf.

salamı günlü. bəhrəli, nuzullu pul.

salamıq günlük. riba.

salamlamaq **salmılamaq**. **çalamalamaq**. **çalmalamaq**. asqılamaq.

salan -**alan salan**: firistəndə girəndə.

salan atan. uran. vuran. çalan. -**quşatan**: çəkuzat. əl oxu.

salan **-dalına salan:** izitçi. bələdçi. izçilərin başçısı.
-oyaq salan: qulaq açan.
-yola, işə salan: boşutan**.** ötürən. açan. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan.

salan -dil salan düğünü, diş çözəməzi.

salan -**düz yola qoyan, salan:** düzgərən.

salan -**bağ salan**, bağvan olur, tovlayanın tovun alın, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

salana **sallana**. avara. -**salana** yaşam sürmək.

salanı -**əl salanı**, göz talar (**salmaq**: yıxmaq).

salanmayan -**sözün başa salanmayan:** kütağız. kütağuz. küt ağız.

salar bolbaş.

salar -**çaqqallar qorxu salar**..
-**tülkü salar xolları**, dovşan alar kolları. (**xol**: zincir. tələ) (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar).

salar **-**qarqa tavçası **çöplüyə salar**. (**tavçası**: tovsiyəsi).(**çöplüyə**: poxluğa).
-dırnaqları bilətib, **salar üzün dırmatar** (**bilətib**: itildib). (**dırmatar**: cırmaqlar).
-könül qoymaz uzaq, sevənin, **gözdü salar**, könül seçənin.
-yol açar, dərd qaldırır düşünən, **yollar qapıp**, dərdə salar üşünən.

salar -oturan orun alar, **yürən izin salar**. (**orun** : yerin)**..**
-dil var quyuya salar, dil var quyudan alar..
-əl ilə gözün yarışı: -biri alar, **biri salar**, biri qalar, biri dalar..
-yutlu danırsa özün, **yatlı gəlib yurt salar**.

salaram ötürrəm**. -**gələr alaram, **gedər salaram**.

salarım **-**it yaza çıxsam **sümükdən dam salarım** deyərmiş..
-it, yaza çıxsam, **gəmikdən saray salarım demiş**.

salarta -oy gücün saldırırsa işə, **əbbək tapıb salarda dişə**. (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

salasan bıraxasın. qoyasan. -elə edmə özüvü, eygili gözdən **salasan**.

salasığ altut. vurtut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. hərc mərc.

salasız xəbərsiz. -siz eybələ dosdun içində **salasız** qalanda, qara eldən nə güdüm artıq

salat (< **salmaq**). hər qıllı türlü nərsələrin qarışığından yapılan nərsə, soyuq yemək.

salat sal daş olan yer. daş üsdə ölü yuğlan yer. mirdəşirxana.

salat **sala**. süfdə. -**sala sal:** süfdə ver.

salata **salada**. **salda**. sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

salatmaq -**para salatmaq**: bəhriyə, nuzula vermək. avlıqmaq. avlıqmaq.

salatmaq **salalatmaq**. süfdə vermək.

salavuq əlvida'. ayrılış.

salavuq -**tınqala deyirəm** baxışlarımla.

salba atba. şillik. -top **salbası** gurladı.

salbaq **salbağ**. **1**. **çalbağ**. **atanağ**. körpü. **1**. **çalbağ**. həlqərəcə. zeybərə. **1**. çiyindən bağlanan, sallanan yarıq (nəvar). aşırma.

salbar **salbur**. **şalvar**. **çalbar**. **çalvar**.

salbarıtmaq səfərbər edmək.

salbaş > **sərbəs** {(< **salmaq**: ötürmək + **baş**). başıboş}. azad.

salbaş sərbaz.

salbaş ucabaş.

salbatmaq şillik edmək.

salbur **çalbur**. **1**. dəri şalvar. **1**. uzun səğəli çəkmə.

salbur **salbar**. **şalvar**. **çalbar**. **çalvar**.

salcar **çalcar**. sorağsız. xəbərsiz. -sizə demişdimki ora **çalcar** gedməyin.

salcılamaq həvalə edmək. nərsə ilə göndərmək. -bayra qutluğun (təbrik kartın) **salcılamaq**.

salcın cəllad.

salcış (salıb çıxmaq). gəngəş. götürqoy. məsləhət. tədbir qılış.

salcış **-salcış ilə atdır daşı**, atdığını uzaq daşı. (**salcış**: məsləhət) (**uzaq daşı**: uzağa apar).

salcışlamaq (salıb çıxmaq). gəngəşləmək. götürqoy edmək. məsləhətləşmək. tədbir qılmaq.

salçav **saltav**. aşıc **(**< **aşmaq)**. qarışıq.

salçı xəbərçi.

saldurum **saldurum**. sallaqxana.

salı vermək salıvatmaq. əl çəkmək. bıraxmaq.

salı acı (xəbər). acınat.

salı **-**könül tutursa qanad, **uçudar başı ayağ salı**. (**könül**: həvəs).

salı -**salı salmaq**: xəbər vermək..
-**salı vermək**: azad etmək. buraxmaq.

salıb -**atdan salıb ad yaxarlar**. kəndivə güvən.

salıb -çəkirsən şişə könlümü!, **salıb sındırdın şüşə könlümü**.

salıb dartıb. -**döşək dartıb yatmaq**: döşək salıb yatmaq: kəsəllənmək..
-el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq).

salıb -**ışıq salıb baxmaq:** ışlamaq.

salıcı basıcı. yalançı.

salıç cərmə.

salıq (xəbər. peyam. peyğam). -salıq gəldi seçin siz tapğacazu (mə'budunuzu)**.**
-salıq olsun: xəbər olsun..
-**salıq üz**: düşük üz.

salıq **1**. nərsə üçün yapılmış, quranmış oda, yer. -**işsalıq**: iş yeri. -**aşsalıq**: aşpazxana. -**yatsalıq**: yataqxana. -**çaysalıq**: çayxana. qəhvəxana. **1**. saxtıman. **1.** məsləhət**. -görük salığ:** tədbir məsləhət. -sizdən salıq **:** məsləhət sizindi**. -**bizdən salıq, sizdən alıq **:** bizdən məsləhət vermək, sizdən qəbul edmək. **1.** nərsə üçün yapılmış, quranmış oda, yer. -**işsalıq**: iş yeri. -**aşsalıq**: aşpazxana. -**yatsalıq**: yatma yeri. -**çaysalıq**: çayxana. qəhvəxana.
-qınınclı salıq: **qınıclı** salıq. üzücü xəbər.
-bağşı salıq: sevincik xəbər.

salıq xəbər. -ay canım **xoşsalıq** olasın!.

salıq **salığ**. **1**. fərman. dəsdur. **1**. **salım**. biçil. rəsm. **1**. doğluq. təbiət. **1**. təmayül. **1**. e'lam. **1**. güvən. dayaq. ittika'. **1**. qaidə. **1**. rəsm rusum. **1**. kölgə. saya. **1**. təks. taks. maliyat. -**doğru salıq**: müstəqim maliyat. **(**# **əğri salıq**: ğeyri müstəqim maliyat**)**. **1**. **savıq**. ayrıca. əlahədə. **1**. müstəqillik. istiqlal. **1**. **(**virgül, nuxdə kimi**)** ayırma simgəsi **(**işarəti**)**. **1**. tək başına. **1**. fərdi. **1**. inhsari. -salıq tanıc: inhisari mark. **1**. taks. maliyat. əvariz. xərc. gedər. töhmət. məlamət. yorqun. yük. təhmil. zorlama. üstünə düşən görəv. təklif. ilzam. **1**.sərbəst < **salvat**. (**salınmış**. bıraxılmış). azad.**1**.**silik**. boş. müfdə. məccani. münfəsil. rəha. ixtiyari. azad. müstəqill. dərbəst. silik gün: boş, tə'til gün. -bu gün siliyəm: boşam. **1**. xəbər.
salıqlı: xəbərli**..**
-qopac (birdən) düşən **salıq**, **xəbər**: düşgüd. filəş.

salıq -**salıq başı**: xəbər başlıqları (sər xətləri).
-**nə salıq**?: nə xəbər.

salıq -**salıq salmaq**: xəbər vermək.
-**dan salıq:** sabah haberleri.

salıq **-yox salıq, xoş salıq**. (yox xəbər, xoş xəbər).

salıq çatıq. məəlləq. məəttəl.

salıqçı bildirivçi. xəbərçi. xəbər verən.

salıqlamaq **1**. taks, maliyat, əvariz bağlamaq. xərcə salmq. töhmət vurmaq. məlamət edmək. yorub əldən salmaq. **1**. xəbər vermək.

salıqlamaq **salğıtmaq**. **silgitmək**. boşlatmaq. xilas, mürəxəs, azad edmək.

salıqlatmaq nərsəni üstünə düşürtmək, yüklətmək. nərsəni təhmil edmək. nərsəni birinə təklif, ilzam editmək.

salıqlı xəbəri olan. xəbərdar. agah. -**salıqlıyam**: xəbərim var.

salıqlı **salımlı**. biçili. bayraq. rəsmi.

salıqlır xəbər verər.-görəni eşidən **salıqlır**.

salıqlıyam xəbərim var.

salılarta dövürlərdə. -keçən **salılarda:** keçən dövürlərdə.

salım **1**. ara. macal. -**salımsız**: arasız. -**salım vermədi**: macal vermədi. -tutdu, **salım vermədən** çaldı: macal. **1**. aman. -**salımsız** ölüm gəldi. amansız ölüm gəldi. -**salım istədi**: aman istədi. -**salım** verməz: aman verməz. **1**. ölumlə qopaq (qiyamət) arasındaki aşama. bərzəx. **1**. inşaat.
-çala salım : çala **çağ**. qısa zaman -bir **çala çağ** keçdi: bir **çala salım**, qısa zaman keçdi.

salım **1**. qədər. bəxt. şans. -salımı böylə. -bu **salımla** nərə gedəlim. -**salımlı** kişi. **1**. adət. -**atadan salımıyla**: dədələr adəti üzrə. **1**. **salıq**. biçil. rəsm. **1**. başyazı. **1**. usuğ. yasa. nəsq. qanun. qayda. -hər nəyin bir **usuqu** var. **1**. say. sağ..
-**geyim salım**: par paltar..
-**geyim salım** geyim quşam.

salımlı **salıqlı**. biçili. bayraq. rəsmi.

salın həmlə.

salın xəbər verin. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, **ayrıq bitdi, salın yara**. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran).

salınan -**kürəyə salınan** çantanın, çiğindən aşırma bağları: çalbət.

salınan vəz' olunan.

salınış salıt. 1. bıraxılış. 1. ixrac.

salınq **salınğ**. mulaqat. takoc. taxoc. toxac. **(< taxılmaq**. **toxunmaq)**.

salınmaq -**dilə salınmaq**: ağzalatılmaq. -bu söz haçandan **ağzalatılmış.**

salınmaq e'zam olmaq.

salınmaq qoymaq. dəb salmaq. -bunu onun yerinə salın. -alıb salmaq: nərsəni götürüb yerinə qoymaq. **1**. rayic edmək. -o dəb burda salınamaz. -yeli sözlər, dilə salınmalı. -söz salınıb ki. car salınıb ki.

salınmaq -**yola salınmaq**: başarılmaq atarılmaq. istart vurulmaq.

salınmaz **-balığ başsız**, bağ bildəsiz salınmaz. (**balığ**: şəhər. ölkə). (**bildəsiz: bələtsiz**: bilgisiz. mə'lumatsız).

salınmaz -qurd saldırmanı gözə saldısa, **çoban sana salınmaz** . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə).

salınmış -**salınmış uşaq**: düşük.

salır -qılıc kimdə olursa, qələmi alır, qələm qarşı çıxsa, **qılıncı salır**.

salış **1**.sarıç. üzəy. yüzəy. dekor. döşəc. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc.**1**. həmlə. hucum. iti, çalıq yanıt.

salış e'zam.**.**
-ağı salış: çalış. -ilan demiş, mənim işim **çalış**, **ağı salış**.

salışqa qərarqah.

salıştıran -**calışdıran salışdıran:** tanışdıran savaşdıran.

salıştırmaq **salışdırmaq**. tutuşdurmaq. adalşıtmaq. qarşılaşdırmaq. muqayisə edmək. tətbiq edmək.

salıt salınış. 1. bıraxılış. 1. ixrac.

salıt **salta.** e'tibar. geçər. keçər. dəğər. bağdal. -sözündə **keçər** qalmayıbdır.

salıtlı **saltalı**. **1**. heysiyyətli. **1**. e'tibarlı.

salıtlı **saltalı.** e'tibarlı. bağdalı. geçərli. geçgin. keçərli. dəğərli.

salıtlıq **saldalıq.** salvaş. sərbazlıq. nizam vəzifə.

salıtmaq **1**. münfəsil edmək. ayırmaq. -gəncləri analıq dədəlik evlərindən erkən **salıtmalı**. **1**. sərbəs bıraxmaq. -mal yılxını çöl ara **salıtmaq**. -şəhər içrə iti **salıtmaq** olmaz. -**salıtılmış** qiymətlər. -gözün yumub, ağzın açıb, dilivi salıtmaq **(**ağzına gələni demək. **1**. e'zam edmək. tərk edmək. -siqar çəkməyin, alkol içməyin **salıtmaq** yolları.

salıtsız **saltasız**. **1**. heysiyyətsiz. **1**. e'tibarsız.

salıv -**baş salıv**: **1**. özətlər. xəbərlərin qıssası. xulaseyi əxbar. **1**. baş titr. əsl titr.

salıvan şalvar.

salıvatmaq salı vermək. əl çəkmək. bıraxmaq.

salız numayiş. tamaşa.

salqa **1**. **(**< **salmaq)**. > **səlqə**. nərsənin salma, döşəmə qoyma işi, biçimi. **1**. yorğa. ötrəm. ütrəm. **1**. **(**səlqə**)**. qayda düzən. inzibat. intizam nəzm. tərtib. tə'dib. cəza. disiplin. fənn. **1**. sırqa. asırqa. qulp. (küzə kimi kimi) nərsədə olan tutma, asma üçün qolluq.

salqa **səlqə**. salma yolu. (< **salmaq**: qoymaq).

salqaç çəkmə, tərrahlıq, nəqqaşlıqda işlənən nərsələr.

salqaç **salğaç**. rəqqas (titrəyən. oynayan).

salqaq **salğaq**. **sallaq**. hazır..
-**sınığ salxaq**: açıq uçuq. güclü, yığcam, kəsərli olmayan. zəif. avara. -**açıq uçuq** kişi. -**açıq uçuq** quram. -**açıq uçuq** ölkə**..**
-sınıq salxaq: çalçur.

salqalamaq **salxalamaq**. **çalxalamaq**. **yalxalamaq**. **yelxalamaq**.

salqalı **salğalı**. nəzmli. mürəttəb.

salqalmaq soyuğlamaq. soyuq dəğmək.

salqamaq **salxamaq**. **çalxamaq**. **yalxamaq**. **yelxamaq**.

salqan (asib vuran. dilşikən. naquvar.).

salqar **salğar**. sallağ. qəssab.

salqaş **salğaş** (> sərkeş) çapın> {**çubin** (fars)}. yağı.

salqaş -**salqaş**: tək qat. tək tel. (**sal**: tək).

salqaşmaq asqaşmaq**.** > sərkeşlik edmək. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

salqaşmaq **salğaşmaq**. **1**. mutarikə edmək. bıraxmaq. velləmək. əl çəkmək. daşlamaq. - düşmanlığı **salğaşdılar**: bıraxdılar. **1**. **asqaşmaq**. (> sərkeşlik edmək). asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

salqat **salğat**. rədif. tərtib. sort. abc tərtibi.

salqatmaq **(sakılqamaq**. **saxılqamaq)**. salqalatmaq. **(**səlqələmək**)**. nəzm tərtibə soxmaq, salmaq. tə'dib edmək. yola gətirmək. cəzalamaq.

salqatmaq **salğatmaq**. **1**. dağıtmaq. tarqatmaq. parçalamaq. **1**. rədifləmək. tərtibləmək. asortlamaq. sortlamaq. abc sırasına soxmaq.

salqaya yekə qaya. (**sal**: böyük. yekə).

salqı çavar. çavur. sorağ. xəbər. əxbar.

salqı məzə.

salqı özsu. üsarə. məni'. covhər. şərbət.

salqı **salğı.şalğı**. **çalğı.** şal. (çiyindən, boyundan salınan uzun parça. atqı).

salqıçı sorağçı. xəbərçi. bəlirtic.

salqılamaq çavarlamaq. çavurlamaq. sorağlamaq. xəbərləmək.

salqılamaq **səlqələmək**. göz önündən çəkmək, saxlamaq, gizlətmək.

salqım **-**basqıdakı altından, **asqıdakı salxım yeğ**. (**basqıdakı** : dəfinədəki)**.**

salqım -**salxım söğüt:** ayğız. (< **aymaq**).

salqım -**salxım söğüt:** sal söğüt.

salqım **salxım**. **1**. bağ. -**üzüm bağı**: üzüm salxım. **1**. çöngəc. çöngəl. istalaqtit. -buz **çöngəli**. -daş **çöngəli**..
-**salxım saçaq**: biçrəş.

salqım **salxım.** büküncək. qoşuncaq. xuşə.

salqımı -elə verir dalqımı, **kendi yutar salxımı**. (**dalqım**: üzüm püsgülü).

salqımlı vəznli. -**ağır salqımlı**: ağır vəznli.ağır ağramlı.ağır cüssəli.

salqın **1**. sərin. sərgin. -**salqın** əsim övsəyir. sərin nəsim əsir. -**salqın** çiğli gecələr. **1**. gündüzün ikidən biri. ertirdən günortaya dək, öğlədən axşama dək aralıq. altı saatlıq ara. -bir **salqında** sürülən yer, görülən iş. **1**. düşük. ılıq. mulayim. -**salqın qalıq**: mulayim hava. -**salqın qılıq**: ılıq xuy..
-**salqın** çiğli gecələr.
-**salqın düşmək**: sərin düşmək. sərinləşmək -salqın.

salqın **salğın**. **1**. kölgəlik. **1**. soyuq. soğuq. sərin. -qulaqdan girən **salqın (soyuq)** söz, ürəyə varıb buz bağlar. -içi yalqın, **dışı salqın**: içi od, dışı soğuq. **1**. **sallanan**. sirkin. silkin. silkənən. cünban. müztərib.

salqın sərgin. sərin.

salqınmaq **salğınmaq**. **silgənmək**. boşlanmaq. xilas, mürəxəs, azad olmaq.

salqısız yad. sap. sorağsız. xəbərsiz. çəggin. biqanə.

salqışlamaq səlqələmək. səlqiyə salmaq.

salqıt (salınan, vəz' olunan nərsə). tölüt. maliyat. əvariz. kəbin. bac.

salqıtçı maliyatçı. əvarizçi. tölütçü. bacalan. bacavul.

salqıtmaq həvalə edmək. -**özgəyə salğıtmaq**: atqazlamaq < ötgəzləmək. başdan edmək.

salqıtmaq maliyat, əvariz bağlamaq. tölkütmək. tölük tölətmək. kəbin kəsmək.

salqıtmaq **salğıtmaq**. **salıqlamaq**. **silgitmək**. boşlatmaq. xilas, mürəxəs, azad edmək.

salqut **salğut** (sağlıq sallamaq, diləmək). səlam.

salla -**quyu gördün ip salda keç, bəlkə** düşən oldun!.

sallac **sallaq**. cəllad.

sallaq **allaq. 1**. asqat. asığat. müəlləq. **1**. **salğaq**. hazır. **1**. **sallac**. cəllad. **1**. müəlləq. tə'liq olunmuş. -işlərimiz **allaq** qaldı. **1**. məəttəl. -siz **allaq** qalmayın, işizdə olun. -bu gündə allaq qoydu bizi. **1**. avara. -əşi nə **allaq sallaq** gəzirsin. **1**. alahı. qalan. başqa. arada, yerdə qalan, duran nərsə. -**allaq** bir iş qalmayıb, daha gedə birlirsiz. -**allaq** sözüm yox**..**
-sallağ (sallağ) **ağac**: asağac.

sallaq **sallağ**. **salğar**. qəssab.

sallaq **şallaq**.

sallaqxana piçağlıq. saldurum. məzbəh.

sallaqlıq **sallağlıq**. **salağlıq**. qan tökmə. qırmaş. öldürüş.

sallam **-sallam saçaq:** yırtıq yoltuq olub, şırıq şırıq sallanan. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

sallama asqıq. asma. aslanan nərsə. asmalıq. asanaq. avizə.

sallamaq **1**. asmaq. **1**. oynatmaq. qımıldatmaq.

sallamaq **asıtmaq. astırmaq**. **1**. üsdən aşağ uzatmaq. -ipi asıtan. **1**. uzatmaq. geycitmək. gecitmək. yubatmaq. tə'xirə salmaq. **1**. hazırlamaq. **1**. silkəmək. siltəmək.

sallamaq **-börk sallamaq**: yalanmaq. yaltaqlanmaq. yalınmaq.

sallana **salana**. avara. -**salana** yaşam sürmək..
-**yor yor**, **sallana sallana**, **rahat rahat yerimək**: yorğanmaq**..**
-sallana sallana: aşavar.

sallana -**sallana sallana yerimək:** səkrəmək. səkirmək. səkimək. səkmək.

sallana -**sallana sallana yerimək:** səkrəmək. səkirmək. səkimək. səkmək.

sallanan **1**. **salğın**. sirkin. silkin. silkənən. cünban. müztərib. **1**. silkinən. -**sallanan ürək**: silkinən ürək.

sallanan -yırtıq yoltuq olub, **şırıq şırıq sallanan**: sallam saçaq. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

sallanar -**sallancağı sallanar**, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi). {bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

sallancaqı **sallancağı**: beşigi. -**sallancağı sallanar**, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). {bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, dənin üğür (**üğür**: üğüdür. oğudur)}.

sallanıq **salnıq**. sal. düşgün. arığ köklü, tez tez kəsəllənən.

sallanmaq **1**. **səndələmək**. **sandalamaq**. təprənmək. cayqalmaq. -**təprənən** diş düşər. **1**. hazırlanmaq. **1**. səndələmək. yalpalanmaq. yırğalanmaq. yellənmək. əllənmək. hellənmək. qolaylanmaq. **1**. duraqsamaq. **1**. asılmaq. **1**. yaslanmaq. -bulutlu göy **yaslanmış** yer üzünə. **1**. qımıldanmaq. oynamaq. **1**. **dağılmaq**. (dağrılmaq). devrilmək. -yaşamı **devrilmək**: yaşamı dağılmaq.

sallanmaq səldirəmək. valaylamaq.

sallanmaq -**oyan buyana sallanmaq**: yelpəmək. təlvəmək.

sallanmaz -yumurtalar bir səbətə yığılmaz, **iki ayağ bir quyuya sallanmaz**.

sallantı tə'liq.

sallaşıq sal. sürtüş. sütrüş. tə'xir.

sallaşınmaq ertələnmək. geri bıraxılmaq, qalmaq. yubanmaq.

sallatmaq asıtmaq. asdırtmaq.

sallayan -**burun sallayan**: morunçu. küsücü.

salma **1**. salman. səlman. saltabaş. salabaş. açıq. yuçut. sərbəst. salmata. başaçıq. azad. **1**. atıq. layihə tərh. **1**. inşaat..
-**çörək salma, yapma döşəyi, aracı**: yapcaq.

salma **1**.ötürmə. -salma məni.**1.**şərt.

salma -saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, **günlüyün yarına salma**, düşər axşam gecə qalırsın..
-yetməzə çatarsa əlin, **başın qoyub salma ayağa daşı**. (**yetməz**: namərd).

salma sünni. (# **doğma**: təbii).

-kəndüvə salma gücü, kəndirə salda gücü.

-**salma yolu**: səlqə. salqa. (< **salmaq**: qoymaq)**.**

-üzə bənd salma: mənğiş. bənğiş.

salma -**yola salma:**götümə. göndəri. göndürü. uğurlama. -**göndəriyə** gedmək.

salmaq (nişandən).
-**boynuna hörgən salmaq**: (**hörgən**:ip). gücləmək. dürtmək. zorlamaq. məcbur edmək.
-**diŋ salmaq:din salmaq. dinğləmək. dinləmək**: qulaq asmaq.
-**düzgünə salmaq:** ovatlamaq**. -**o gəlin sənin evin **ovatlamaz**. -bu qalmış iş peşələri kim **ovatlayar. (# oğatlamaq**: söküb, yıxıb dağıtmaq**).**
-ötə bəriyə **göz salmaq**: anğrı bəriyə çala göz yetirmək. (**çala:** ötəri).
-qalmaz günə (olmaz günə. çıxmaz günə. çıxınsız günə) salmaq: ağır, çarasız duruma soxmaq, qoymaq.
-izinə it salmaq: (alaylayıb qovalamaq).

salmaq **1**. çıxartmaq. -**geyib salmaq**: geyib çıxartmaq. **1**. barıtmaq. inşa' edmək. **1**. bıraxmaq. -**ac salmaq**: ac bıraxmaq. **1**. düşürmək. -**şəkil salmaq**: düşürmək. **1**. qoymaq. sərf edmək. -qeyrət **salmaq**. **1**. düşürmək. -saya **salmaq**: saya **düşürmək**. yardım edmək. yardım vermək. **1**. məşqul edmək. -işə **salmaq**. -tüstüyə **salmaq 1**. girifdar edmək. -məni bu dərdə **salalı**. **1**. yasmaq. -qonağa döşək **yasmaq**. **1**. atlamaq**.** keçmək. ötürmək. qaçırmaq. rədd olmaq. -bu səfənin iki xəddin **atladız**. -bir hən bir yox **atlamış**. **1**. atmaq. daşlamaq. -türməyə **daşlamaq**. **1**. ötürmək. bıraxmaq. azad edmək. **1**. yatırmaq. yatquzmaq. -qır **salmaq**: yatquzmaq..
-**qol salmaq**. qol düşmək. qol olmaq. vasitə olmaq**..**
-yola salmaq: atarmaq (yola atmaq). uğratmaq. -qonağı **atar**, başıvı qutar..
-**aslama salmaq**: ribhə, faizə yatırmaq..
-**qabağa salmaq**: irdəritmək..
-**aş salmaq**: əkin əkmək..
-**dalı salmaq**: ertələtmək. sonraya qoymaq. yubatmaq. tə'viq..
-**ələ salmaq**: əldəmək..
-**ələ salmaq:** alıqlamaq. alqılamaq. alaylamaq. nərsiyə gülmək. rişqand, məsxərə edmək. məsqərələmək. -**alıqlama** özgə başda qalağı: özgənin bəlasına gülmə..
-**işə qoymaq**: **işə salmaq**: aratmaq. çalışdırmaq. çalaşdırmaq. talaşdırmaq..
-ölü **əkəlib salmaq**: ölü götürüb quylamaq..
-**düzə salma**: nəzmə, tərtibə qoyma. -işləri **düzə salanmadı**..
-**yada salma**: yad avəri. anğış..
-**ayrılıq sal, içinə dal:** ayrılıq sal, üstünü al. ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb

istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək..

-**bəlgi salmaq**: nişan qoymaq. -yol başına **bəlgi saldım** tanınsın..

-**gəngəş salmaq**: məsləhət edmək. -yada **gəngəş salanın**, yazığa getdi başı. **(yazığa**: **yazına**. boşuna**)**..

-**sırıt salmaq**: sırıtmaq sırtamaq. nəqqaşlıq, rəssamlıq edmək..

-**yola salmaq**: yolğutmaq..

-**çapıt salmaq:** birdən aparılan yürüş..

-**çovlu salmaq**: birinin işinə qarışmaq**..**

-(nərsənin oluşun) **qabağa salmaq**: tezindirmək..

-**yola salmaq**: yolçutmaq. bədrəqə edmək**..**

-kitil salmaq: düşüb qalmaq. götün yer eləmək. yerindən təprəşmək bilməmək. -qonaq getddin, bir gün iki gün, **kitilin salmaq**.

salmaq **1**. şərt bağlamaq.
-hay küy salmaq: küyqalamaq.
-yada salmaq: yadavmaq.
-yola salmaq: yolçu edmək. səfərə vermək**.**
-hesaba salmaq: hesaba qoymaq. sanasürmək.
-**ləngər** salmaq: ləngər atmaq. dəmir atmaq. dəmir salmaq. yerləşmək. (# ləngər **almaq:** dəmir **almaq**. köçmək). -bu topraqda dəmir salmış atalar, igid qalmaz, qanı durmaz bizi burdan atalar.
-**sağut salmaq:** sələm yetirmək.
-**salıq salmaq**: xəbər vermək.
-**yola salmaq:** güvən halan edmək. curlamaq. -qonaq gəldi, evdə olanla **güvən halan etdim**.
-**iy salmaq:** burqurmaq. burquramaq. ötürmək. qoxutmaq.
-**sanasalmaq**: sanasürmək. hesaba qoymaq. hesaba salmaq.
-**san salmıq**. sana ölçülərin toparı. kəmmiyyət, vəznləri məcmusu.

salmaq bıraqmaq. -**sal qutar**: bıraq gedsin. -**sal**: bıraq..

-**düz yola qoymaq, salmaq**: düzgərtmək**..**

-dalına salmaq: izinə tirkəmək..

-**toz salmaq**: tozanlamaq..

-**saya salmaq**: saya qoymaq. ətfi təvəccüh eləmək..

-**yola salmaq**: yola çıxartmaq. uğratmaq. -yedirib içdirib **uğratmaq**.

salmaq -**görügə salmaq:** ağız almaq. yad tutmaq. yadlamaq.

salmaq -**səlqiyə salmaq:** salqışlamaq. səlqələmək.

salmaq yıxmaq..

-**eşiyə salmaq**: dışatmaq. ixrac edmək..

-**oyaq salmaq**: qayırmaq. xəbərdarlıq edmək. -bu işdən sizi **qayırmışdım**. -**qayırı** verib yola saldılar. -nə bileydim, **qayıran** olmadı..

-**yola salmaq**: yubarmaq..

-**qamçı salmaq**: **qamçı çalmaq.qamçılamaq..**
-salı salmaq: xəbər vermək.

salmaq -**qulaq salmaq:** qulaq asmaq.

salmaqlı vüqarlı.

salman **1**. salma. səlman. saltabaş. salabaş. açıq. yuçut. sərbəst. salmata. başaçıq. azad. **1**. (> **samanə**(fars)). sistim.

salmasın -**salmasın ayrılıq, ellərə aralıq!.**

salmasın -bağ salan, bağvan olur, tovlayanın tovun alın, **dağ salmasın**. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

salmata salma. salman. səlman. saltabaş. salabaş. başaçıq. açıq. yuçut. sərbəst. azad.

salmaz -sevgisiz başda, **düşüncə yurd salmaz**!.

salmıq yük. -ağır **salmıq**: ağır yük. -könlün dolur qayqıya, bu **salmıqa** dözün yox.

salmıqı -salmıqı yengil, tutarı ağır.

salmılamaq **salamlamaq**. **çalamalamaq**. **çalmalamaq**. asqılamaq.

salmış -**kök salmış. yerli:** . kütəl. kütəl**. (bax > qütəl)**. -bu yerin **kütəl** eli yoxdur. -qonağ gəldi, kütəl qaç.

salnar -birlikdədir dirlik gizi, **tarix boyu, salnar izi.** (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

salnıq **1**. özəl ayrılmış. ixtisasi. **1**. ayrıca. əlahədə.

salnıq **sallanıq**. sal. düşgün. arığ köklü, tez tez kəsəllənən.

salpa yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. çapa. şəpə. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər.

salpam -**üzləm salpam**: bölük pörçük.

salsa -bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**).**

salsa **-sevgi salsa ləngərin**, sılağ onun dəngidir. (**sılağ**: sıylaq: sayqı).

salsaq **salsağ**. dayanıqsız. güvənilməz. mütəzəlzil. qeyri sabit.

salsarmaq atlandırmaq**.** yubandırmaq.

salsavat **sal savat**. xəbər ətər. -balam qaşqay elində **sal savat**.

salsöqüt sal söğüt. salkım söğüt.

salşıq düşüş. qərar. -**salşıqla**: qərarla. -**salşıqsız**: qərar. -**salşıqlı**: qərarlı.

salta hükm.

salta **salda**. çalda. çapda. yarış. yartış. yağtış. yağıt. təşviq.

-kəndüvə salma gücü, **kəndirə salda gücü**.

salta **salda**. **salada**. sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

salta **salıt.** e'tibar. geçər. keçər. dəğər. bağdal. -sözündə **keçər** qalmayıbdır.

saltabaş salma. salman. səlman. salabaş. açıq. yuçut. sərbəst. salmata. başaçıq. azad.

saltac **saldac.** dəllal. kurtiyə.

saltalamaq saltanmaq. səltələmək. səndələmək. səndələmək. titrəmək.

saltalı **salıtlı**. **1**. heysiyyətli. **1**. e'tibarlı.

saltalı **salıtlı.** e'tibarlı. bağdalı. geçərli. geçgin. keçərli. dəğərli.

saltalıq **saldalıq. salıtlıq.** salvaş. sərbazlıq. nizam vəzifə.

saltamaq hükm edmək. hükmranlıq edmək. hikumət, hakimiyyətin qurmaq. -**saltanlıq** yolunda.

saltamaq ixrac edmək. -işdən **saltanmadan** bildiyin etdi.

saltamlı **saldamlı**. **1**. ağır. mətin. -**saldamlı** kişi: mətin. -**saldamlı** yük: ağır. **sansallı**. **1**. ağır köklü. ağır adlı. -**arxalı samballı**: köməkli, qollu, partılı kimsə.

saltamlı **saldamlı**. **samballı**. ağır. -**saldamlı** kişi: mətin. -**saldamlı** yük: ağır.

saltan **çaltan**. cəllad.

saltan hakim.

saltan ulğan. böyük. önəmli. (vəsi'. həcim. büzürg. çəşmgir. bərcəstə). -**ulğan** utuq yetiklər: böyük nailiyyətlər. -**ulğan** işlər: böyük işlər. -**ulğan** söz: önəmli söz. -**ulğan** yol: ana yol.

saltanat azman. aba. abral. böyük.

saltanatlı görkək. kökrək. göstərişli. göz alıcı. görkəmli.

saltanqmaq **saldanğmaq**. **çaldanğmaq**. **yaldanğmaq**. **çıplınmaq**. **çalpınmaq**. **1**. çıplaqlanmaq. soyunmaq. **1**. lütlənmək. **1**. yoxsunmaq. kasılamaq.

saltanlıq çaltanlıq. cəlladlıq.

saltanlıq hakimiyyət. -**saltanlıq** yolunda.

saltanmaq saltalamaq. səltələmək. səndələmək. səndələmək. titrəmək.

saltasız **salıtsız**. **1**. heysiyyətsiz. **1**. e'tibarsız.

saltaş **1**.sərbaz. **1**. mütəcaviz.

saltaş **saldaş**. **saldış**. əlbir. qolbir. əldəş. qoldaş. yarğaş. yarqaş. həm dəst.

saltaşmaq **satğaşmaq.:** təcavüz edmək. birbirinə ilişmək.

saltat **saldat.**çərik. çəri. sərbaz.

saltav **salçav**. aşıc **(**< **aşmaq)**. qarışıq.

saltav soval. sovalğa. atış. gəzək. mahana.

saltavlamaq gəzəgitmək. mahana, üzr, üzür gətirmək.

saltı **-**kəklik səsin çıxartdı, **qırqı ona göz saldı**.

saltı **-**oturan orun aldı, **yürən izin saldı**. (**orun** : yerin).

saltı **-**su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, **bir yağu yad küy saldı**, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

saltıq **(**< **salmaq)**. **1**. saltat. salğat. sərbaz. qortal. silahlı. müsəlləh. hərbi. -**qortal güclər**. niruhaye müsəlləh. -**qortal yürüş**: saltıq saldır. müsəlləh hucim. -**qortal dirəniş**: armed resistance silahlı müqavimət. **qortal qarşılıq**: silahlı muqabilə.

saltıqıtır -**sandığın yok, saldığıdır**. (sandığıva yok, saldığınadır). (həsibə yox, nəsibədir).

saltıqıtır sandığın yok, saldığıdır. (sandığıva yok, saldığınadır).

saltım **saldım**. -**çiğin saldım**, pişigin aldım (tapmaca) (your (xəmir)-çörək).

saltın **saldın**. bırakdın. -**saldın** məni sanağa: məni **bırakdın** xiyallara.

saltınmaq **siltinmək**. eşiyə salınmaq. ixrac olunmaq.

saltıran **saldıran**. basğan..
-**yada saldıran:** anutğan. anıdan.

saltırı **saldırı**. yürgüş. həmlə**..**
-qarşı saldırı qarşı ataq. qarşı hicum. ziddi həmlə.

saltırıb **-saldırıb yıxmaq**. (sikmək): basmaq**.** təcavuz edmək. -güclü gücsüzü **basarda** yaxarda. -iki kişi bir qızı **basmış**.

saltırın **saldırın**. (təhacümi. offensive).

saltırırsa işə -**oy gücün saldırırsa işə**, əbbək tapıb salarda dişə. (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

saltırısına **saldırısına .** sağanağına**-yağış saldırısına** tutuqlandı.

saltırısına -tuşaldı dığa **saldırısına**. (**tuşaldı**: tuş gəldi). (tutaldı gədə hucumuna).

saltırqan **saldırqan**.aqresif.

saltırmanı **saldırmanı** .-**qurd saldırmanı gözə saldısa**, çoban sana salınmaz . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə).

saltısa **saldısa** .-**qurd saldırmanı gözə saldısa**, çoban sana salınmaz . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə).

saltış **saldış**. **saldaş**. əlbir. qolbir. əldəş. qoldaş. yarğaş. yarqaş. həm dəst.

saltuq **1**. **saltuğ** (**< sal**: aşağ **+ tuğ**: bağlı. örtük). > saltuğa > sərdabə. dərində, yer altı olan otaq, bağlı yer.**1**. {> şaludə (fars)}. hər nəyin kökü. ən alt qatda salınmış qatı.

saltuq qapırcaq. tabut. ölünü sinə dək daşıtan qutu. -kimin beşik arar, **kimin saltuq**.

saltuqa saltuğa (> **sərdabə**) < **saltuğ** (**< sal**: aşağ **+ tuğ**: bağlı. örtük). > dərində, yer altı olan otaq, bağlı yer.

saltur **> sərdar.**

salva **1**. siql. ağram. **1**. hörmət. **1**. ləyaqət. **1**. birlikdə, durmadan od açma. od yağdırış. tirbaran.

salvalamaq **salvamaq**. **1**. saymamaq. **1**. rədd edmək.

salvalamaq **salvatmaq**. birlikdə, durmadan od açmaq. od yağdırmaq. tirbaran edmək.

salvamaq **salvamaq**. **1**. saymamaq. **1**. rədd edmək.

salvar **şalvar**. uzar.

salvaş salıtlıq. saldalıq. sərbazlıq. nizam vəzifə.

salvaşçı **salğaşçı**. işi tikinti, yapı salışma olan.

salvaşmaq **salğaşmaq**. tikinti, yapı salışmaq (yapmaq).

salvaştı **salğaştı**. tikinti, yapı salışma işi.

salvat **1**. > sərbəst. **salıq**. (**salınmış**. bıraxılmış). azad. **1**.səqil. ağrıq. səngin. **1**. layiq. **1**. müstəhəqq.**1.** tədbir. -**salvat qılmaq**: **salvat biçmək**: tədbir tökmək.

salvatlı 1. ağrıqlı. dəbdəbəli.**1.** tədbirli.

salvatmaq **salvalamaq**. birlikdə, durmadan od açmaq. od yağdırmaq. tirbaran edmək.

salvatsız tədbirsiz.

sam saf qırım. düm düz.

sam sal. teyxa. yağsız, sümüksüz ət.

samaq **sımaq**. istəmək.

saman **-**ana yurdun aman olsa, **üzün öngü saman olmaz**. (**öngü**: rəngi).

saman -bir **saman** ötər, bir saray yıxalar..
-saman yaldızı: altına oxşar sarı bəzək..
-**sapı samana qarışdırmaq**: hər nəyi birbirinə vurmaq..

-saman yığını: toxurçun. taya**..**
-yonca ilə saman qarşığı heyvan yemi: miçə (**biçə**).
-**köhnə saman aktarmaq**: (köhnə saman altüst edmək, eşələmək). köhnə boşları yadına düşmək.
-köhnə **saman** aktarmaq: köhnə saman altüst edmək, eşələmək. köhnə boşları yadına düşmək.
-qoyma bitsin hələ varkən bu **samanlıqda saman**, hər zaman döngə dünür, sanma gülər, bolluq edər. (qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman döngə dünür sanma gülər, bolluq edər) (**dönər dünür: döngə dünür**: fələk. dünya)..
-**odla saman qonşuluğu** çox sürməz.
-saman altdan od vermək. (çox cıvıldızlıqla, bildirmədən olmasın işlər görmək)..
-qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .
-**saman altindan su yeritmək**: eşib işləmək. bildiyin yapmaq. kələkli iş aparmaq.
-yer əkən buğdasın güdər, **saman özün yetirər**.
-buğda biçilir, xırman savrılır, **saman ayrılır**, dənə yığılır.
-əkən olmaz ki **buğdanı saman dərsin**. (kimsə saman dərmək üçün buğda əkməmiş)**.**
-yaman ilə yaman gərək, **eşşəkliyə saman gərək**. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək. {eşəklə eşək gərək. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}.
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, **saman asdan su qoyar**, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-düşcəğim bilsəydim, **döşərdim saman yerimə**. (**düşcəğim**: düşən çağımı. yıxılançağımı).
-**saman düdü** canlı qırar.
-gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), **arpa saman yağıtqıl**, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).
-yıxılcağın yerim bilsəydim, **döşərdim saman yerinə**.

saman -**saman olsa özgədən**, samanlığa iyə, sən!. (gözün qapıb ağzın açıb, ayaq basıb, əl uzadıb, düşünmədən qılınma, yadlı başa yılınma)

samanə (fars) < salman. sistim.

samanı -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərək**: edək. yarar. (**yorar**: işlədər. istifadə edər).

samanı -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərəkin**: qədrin. qiymətin).

samanili saman çox, başağın az olduğu il. -**samanilinə** düşdük.

samanın -**samanın varsa**, oddan qorx.

samanlıqa -saman olsa özgədən, **samanlığa iyə**, **sən**!. (gözün qapıb ağzın açıb, ayaq basıb, əl uzadıb, düşünmədən qılınma, yadlı başa yılınma)

samanlıqta **samanlıqda** .-**qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman**, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

samavar **səmavar. səmavər.** çaynağan. qaynağan.

sambalamsaf dümbələmdüz**.** təptəkiz.

samballaşmış cikə dolmuş.

samballı 1. ağır. yünkün. yükün. qapsamlı.**1.** qapsamlı.

samsayaq **sapsayaq**. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. uşaq içli. çox kəvrək ürəkli.

samuq kora beyin.

samursaq **sarımsaq**.

san **1. (**+**şən. -şan. -sin. -san**: kimi). **(**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan. ay kimi). **1**. çox. -**san sırlar (**nə sırlar**)** açılmadı gizli getdi. **1**. şöhrət. **1**. ləyaqət.**1**. sayı, neçəlik, ədəd, kəmmiyyəti göstərən simgələrə verilən ad. **1**. çan. səs. **1**. səf. -**sandan çıxmaq**: **1**. səfdən çıxmaq. **1**. saydan, hesabdan çıxmaq. **1**. işdən düşmək**.** (# **sanğa** (**sana**) **qoşulmaq**. **sana girmək**: düzəlmək). **1**. ağıl. fikr. -**sanaz**: ağılsız. səfeh. -**sana** gəlməz, başa gələr: ağla gəlməz, başa gələr. -**sana** sığmaz, baş sıxar. **1**. **çən**. miqdar. -**san tutmaq**: **çənin tutmaq**: saymaq. **1**.**say**. ədəd. rəqəm..1. ədəd. -bir **san**: bir ədəd. -iki **san**: iki ədəd. -üç **san**: üç ədəd. -**neçə san**: neçə ədəd.
-boş san: bosun**.** sıfr. sıfır.
-min san: minlərcə. -**min san** olardılar..
-**san vermək:** sanamaq. təvəccüh edmək..
-**san vermək: 1**. hesab vermək. **1**. səf çəkmək..
-**san görmək:** hesab kitab edmək**..**
-sana mincə: **sanı mincə**: çox sayıda. sansız sanağsız. saysız sanasız.
-**san tutuşu:** cəmi kullu.
-**san salmıq**. sana ölçülərin toparı. kəmmiyyət, vəznləri məcmusu.

san 1.dəğər. layiq. -özüvə san: özüvə dəğər. 1. dəğər. -**sanı** nə: dəğəri nə. -necə **san** verdilər: necə dəğər vebiçdilər. 1.ad. şöhrət. -elə **sanı** sən gətir.1. (**sanğ**). şumarə. -**sonğ san**: axir şumarə. -**sonğ sanı**: axir şumarəsi. -bu **sanı** çevirin: bu şumarəni tut. -

san çevik (çörək): eski tilfunlarda şumarə çevirən girdə tabaq. -**sana** bax: şumariyə bax. -**sanı** dəğişmiş: şumarəsi dəğişmiş. -bu sanı: bu şumarəni. -**sanların** əzbərlə: şumarəlin öğrən. -**sanı** neçə: şumarəsi neçədir. -girdə **san**: qolay qavranan, yadda qalan şumarə. -**sanlı** yapraqlar: şumarəli sayfalar. -**san** almaq: şumarə almaq. -**san** vermək: şumarə vermək. -dəri döhdüründən **san** almaq: şumarə almaq. -otrac **sanı**: oturqıç (səndəl) şumarəsi.
-biri qılınar sana mindirir, **biri yavçalar sandan endirir**. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır) **1.**şumarə. nümrə. -bu **sanı** itirməyin. -bir **sanı** ikidən ön gəlir.

san -**uğursan:** hüsni şöhrət. -**uğursan dirik**: sayın kişi.

sana **1**. hesab. -**sana olmaq**: **sana sormaq**. **1**. dən. don > dənə. ədəd.
-qurd saldırmanı gözə saldısa, **çoban sana salınmaz** . (qurd çobanı almaz sana, saldırmanı saldısa gözə)..
-**say sana bilən** yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı)
-qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini)..
-girişmə ənlik kirşana, **kişi ol kəndivi sana**. (bəzəyində çəki çükü (həddi əndazəsi) var, içəği (içivi), keçəğə (geycəğə. örtüyə) vermə).
-öylə ayruqlu gözəlsin kim **sana yokdur dərək**. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) (**dərək**: bədəl).
-sana qoşulmaz gözə ilməz biri. (sayılmaz, gözə gəlməz, önəm verilməz biri).
-**sana qoşulmaz**, gözə ilməz: sana, gözə gəlməz.
-**sana ölçülərin toparı**: san salmıq. kəmmiyyət, vəznləri məcmusu.
-**tanrım sana bir dilək**, toprağımı yaşlı qıl, yaşlılarım başlı qıl. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

sana hesaba.
-**sanmam sana** bir kimsə **aya**. (**aya:** qeydinə qala. saya).
-ona qərəb , mına qərəb , **sana kim qərəb**. kəndivə qərəb, kəndivə güvən. (**qərəbmək**: qarabmaq. baxmaq). (hər nəyin dərdinə ulaşırsan, özüvə bir baxmayırsa).
-köhnə qafa, **qalın sana**. (**sana**: düşüncə).
-**sana bilməz**,sanalı almaz, sanalı verməz, qaran dünya. (**qaran**: könlü kor).
-**say sana:** hesab kitab.

sana şöhrətə. (**sana minsə:** çıxsa). -**sana minsə** gədə ilkin vurar öz elin. -san qurmaq: ad qazanmaq.

sanab sayıb.

sanabil **sana bil**. hesabla düşün. -işivi yoluvu, **sana bil yürü**. { güclü ilən gürəşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti)}.

sanaq **sanağ**. **1.** xayal -bir sanağ **keçdi** içimdə: bir **xayal** keçdi içimdə. -nədür **sanağın**: nədür xayalın. **1**. hafizə. memori. -**ana sanaq**: əsli hafizə. main memory. -**kök sanaq**: base memory. -**altun sanaq**: **dipdin sanaq**: altdaki, dibdəki hafizə. -**ustün sanaq**: topdun sanaq: yuxrardaki, topdaki hafizə. high memory. **1**. təqvim.1. əndişə. ənduh. fikr. dartuğ. iztirab. nigarançılıq. -məni **sanağa** saldın : fikrə saldın. -**sanağlı** baş, sığmaz çanağ. -**sanağlı**: əndişəli. əfkarlı. -kəllə dolmuş **sanağa**: baş dolmuş fikrə. -yapma **sanağ**: fikr eləmə. .
-**yol sanağ qılmaq**: tədbir tökmək çare bulmaq. bir işin yapılmasına qərar vermək..
-**oy sanağ**: fikir xiyal..
-**sanağa almaq**: başına toplamaq. qavramaq. fikrində tutmaq..
-**sanağa vermək:** sayatmaq. sayğatmaq. sanatmaq. sanğatmaq. sandırmaq. sandırtmaq. qandırmaq. qələm dad edmək.
-**say sanaq**, **kişini yapar**, kişiyə yarar. (say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**)..**
-yut sanağ. iç duyğu.
-**say sanaq**: nərsənin sayı, ölçüsü. (kəmmiyyəti. vəzni).

sanaq **sanağ**. **1**. **sayaq.** amari. **1**. **sayaq.** amar tutma.

sanaqa **sanağa**. xiyallara. -**saldın** məni sanağa: məni **bırakdın** xiyallara.

sanaqım **sanağım**. **1.**.gümanım. xayalım. -çəkmir **sanağım**, birdə dönəm sizlərə sarı.1.xayalım. -**çəkmir sanağım**, birdə dönəm sizlərə sarı.
. -**oyğum sanağım:** fikrim xayalım.

sanaqımta **sanağımda**. zehnyyətimdə. -o yolçuluq oysanımda, sanağımda qaba izlər qaldırdı. (**oysanımda**: fikir xiyalımda). (**qaldırmaq**: bıraxmaq. qoymaq).

sanaqtan **sanağdan**. -**düşdü bu sanağdan**: düşdü bu xayaldan.

sanaqul **sanağul**. düşünüləbilir. fikrə gələbilir. mə'qul. ağıllı.

sanaqur **sanağur**. aristokrat.

sanaquş **sanağuş**. **sanğış**. oysan. zehniyyət. mentalitet.

sanal **1**. hesaba gələn. **1**. sayılan. hörmətli. **1**. adlı. məşhur. **1**. düşüncə. nəzər. -**sanal** avmaq **(**almaq**)**: nəzər toplamaq. **1**. sayılan. layiq. -işinə **san**, ödülə **san**: işində layiq, mükafatalayiq.**1.** qurama. tasarıq.

sanal hesabi.

sanalı xatırlayaraq. -mən səni **sanalı** gəldim.

sanalı -sana bilməz,**sanalı almaz**, sanalı verməz, qaran dünya. (**qaran**: könlü kor).

sanalmaq **sanılmaq**. **sayalmaq**. **sayılmaq**.

sanalmaq sayılmaq. -bu iyi **sanalır**: bu iyi **sayılır**.

sanamaq **1**. sanramaq. sanğamaq. güman edmək. həds vurmaq. **1**. hesaba qoymaq. önəmsəmək. **1**. ayırmaq. **1**. hesablamaq. **1**. **san vermək.** təvəccüh edmək. **1**. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. anğarmaq. sanrılamaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayısın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür. **1**. **sağınmaq**. **sağanmaq**. edinmək. eyinmək. təsəvvür edmək. -hər gələni doğru **edinməyin**.**1**. niyyətlənmək. -**qara sanamaq**: pis düşünmək. **1**. düşünmək. özləmək. -keçmişin **sanamaq**. **1**. qayğınmaq. (əndişə edmək). **1**.dənətmək. donutmək **{dənə** (**dən**. **don**. **dan**.): ədəd**}**. add edmək. hesablamaq.

sanamam **-keçən günü sanamam**, yersiz külük çalamam.

sanan -**kəndin usğat sanan**, görsədən, satan: usan.

sananmaq donulmək. dənəlmək. **{dənə** (**dən**. **don**. **dan**.): ədəd**}.** add olunmaq. hesablanmaq.

sanap santuk. zehniyyət. mentalitet.
-yerdən tapsan **sanap al**.

sanar **-**əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli. {utlu, utundan susar, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya)}..
-utlu, utundan susar, **utsuz, susdurdum sanar**. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum **sanar**. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.
-**günsanar:** təqvim.
-utlu, utun qorar, **utsuz sanar**, ondan qorxar! (**ut**: həya).

sanarqamaq **sanarğamaq**. **sinərgəmək**. içə, düşüncəyə dalmaq.

sanasal sanasür. hesaba qoy. hesaba sal.

sanasalmaq sanasürmək. hesaba qoymaq. hesaba salmaq.

sanası məntiqi.-**sanası** sözlər.

sanasız -**sanasız alqış.**

sanasür hesaba qoy. hesaba sal. sanasal.

sanasür sanasal. hesaba qoy. hesaba sal.

sanasürmək sanasalmaq. hesaba qoymaq. hesaba salmaq.

sanaş kəş. anlaş. sanğaş. sağaş. sayaş. ayraş. barğaş.

sanat **1**. e'tibarlı. nifuzlu. **1**. ilham.**1** ilham**.** -**sanat yaratar** ötnü qoşunu. **(ötnü**: nəğmə).

sanata **-**birinə gülmədən tınqar, **sanada gülənlər olar**.

sanatmaq **1**. duyqulatmaq. fikrə salmaq. **1**. **sanğatmaq. sayatmaq. sayğatmaq.** sandırmaq. sandırtmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək.

sanaturmaq **sanadurmaq**. təsəvvür edmək. -siz böylə **sanadurun**.

sanav **sanav**. düşünüb yol tapma. tədbir. -olacağa **sanav** yox: təqdirə tədbir yox.

sanavğa saymaq. sanamaq. -**sanavğada** olur: saymaqda olur.

sanay zehn.

sanayın don don. dəqiqən.

sanaylı zehnli. zehinli.

sanbal **sanbul**. səmbol.

sanbul **sanbal**. səmbol.

sancaq **1**. bir coğun (> fovcun) simgəsi, nişanı. ələm. ləva. -tikətin **sancağuzu** toprağıza, suvarın dibcəsini al qan ilə. **1**. bəllənmiş bir bölük. bölgə. məntəqə.

sancaq **1**. ehtimal. güman. **1**. qısqıç. -**baş sancağı**: saç qısqıç. **1**. peyvəst. **1**. əzabçı. dərd verən. zalim. -**sancaq sancul**: : zalim məzlum.

sancaq **bayraq**. **1**. dalba. simbol. **1**. pərçəm. ələm. **1**. əlamət. **1**. hipnotiz.

sancaq -şahım əli durur gəlir, **yəşil sancaq əlində**, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.

sancaq **sancağ. 1.**saçağ. çağaq. iğnə. **1.**sapmağa, taxmağa yarar olan. (**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

sancaqı -**baş sancağı**: çalqıl.

sancaqlamaq hipnotiz edmək.

sancan -**acı, sancan nərsə**: çaxur**.** cağur: (çaxır. araq).

sancan incidən. rəncidən.

sancar **-**tatlarqu dili **olsada bal, ağzımı sancar**, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

sancaymaq **sanın caymaq**.qaysanmaq. başqa nərsə sanmaq. başqa yolda düşünmək.

sancı iltihab.

sancıb -**sancıb sincib düşün:** sakitcə, yaxcı, dərin düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.

sancıq ittifaq.

sancıqlamaq tə'nə vurmaq.

sancılmaq batmaq. -iğnə **batmaq**: iğnə sancılmaq.

sancımaz **-hirsin utan sancımaz**.

sancısın -aldışın qoyan, **sancısın çəkər**. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

sancıtmaq gizitmək. -canımı **gizitdi**.

sancmaq çaxmaq. qapmaq.

sancmaq -**sözlə sancmaq**, dalazlamaq, dürtmək.

sancmaq şiş soxmaq. şişləmək. şüşləmək. sixləmək.

sanctanmaq **sancdanmaq**. özünə iğnə, sancaq, iti nərsə soxmaq, batırmaq.

sanctı -pıçaq olub, **sancdı ürəgi**.

sancul əzablı. dərdli. məzlum.

sançı biləkçi. biləçi. qeybdən deyən. falçı. kahin.

sanı **1**. **sanğı**. **sanığ**. həds. güman. zənn. təxmin. **1**. sayış ayış. fərz. **1**. e'tibar. -**sanıdan** düşmək. -**sanıya** minmək.

sanı dənə-altı **dənə** al. altı **sanı** al.

sanı ədəd. -neçə **sanı** görər. iki, üç **sanı**. -uşaq **sanın** nı olduğun nə bilir.

sanı -**tutuş sanı**: cəmi kullu. vurub tutsan. hamısın yığsan.

sanı -**üç sanı:** üç dənə. üç ədəd. üçəm. -**üçəm** alma atdılar, bir dənəsin tutdular.

sanı dənə. ədəd. -neçə **sanı**: neçə dənə. -iki **sanı** çörək: iki dənə çörək. -üç **sanı** qoz: üç dənə. -bir **sanı**: bir dənə. -iki **sanı** düğü verdiyi pay, əkin vermiş dağlara tay. -iki **sanı** buğda tayı.

sanıca təxminən.

sanıq **sanığ**. **1**. fərziyyə. **1**. **sanğı**. **sanı**. həds. güman. zənn. təxmin. **1**. **sanğu**. xiyal. güman. təsəvvür..
-**oy sanığ**: **oy oyuq**: fikir xiyal.

sanıq **sanığ**. bilin. zehn. zehin. memori. -**pozuq bilin**: pozuq zehin.

sanıqlamaq **sanığlamaq.** bilinləmək. könülləmək. zehnə tapşırmaq. əzbərləmək.

sanıqlanmaq **sanığlanmaq**. **sanğulanmaq**. xiyallanmaq. güman edmək. mütəsəvvir olmaq. təsəvvür edmək. -**sanığlanma** sənə yardım edən yoxdur.

sanıqlı **sanığlı.** bilinli.zehnli. zehinli.

sanılar məfruzat.

sanılmaq **1**. sayğılmaq sayılmaq. usunmaq. usğunmaq. fərz olmaq. **1**. **sayılmaq**.

sanılmaq **sanalmaq**. **sayalmaq**. **sayılmaq**.

sanılmaz **-**ölümdən ağır, ölümdən uzaq **sanılmaz**.
-**sanılmaz duyu**, inanılmaz büyü.

sanın şumarəsin. nümrəsin. -sanın tap. -**sanın** neçə dedin. -**sanın** qaydın: şumarısin səhv elədin.

sanınmaq düşünmək. -**sanınmasan** undulur: fikr eləməsən yaddan çıxır.

sanısan hesab eliyirsən-onu nə **sanısan**: onu nə hesab eliyirsən.

sanısı şumarəsi. nümrəsi. -**sanısı** neçədir. -**sanısı** tanış gəlir.

sanış **1**. (**sanğış**). (nağıl. fərz. pindar). **1**. **sayış**. hesab. sayıntı. mahasibə. **1**. təfəkkür. -**anış sanış**: fikri xiyal.

sanışlamaq hesablamaq. mahasibə edmək.

sanışmaq mulahizə edmək. consider. fərz edmək.

sanıt bəlin. nəğd (pul). nisyə olmayan.

sanıv hesab. -sanıva sıçım: hesabıva sıçım. sanıva soxum: hesabıva soxum. -sanı pozuq.

sanıyla **-kəndi sanıyla:** özüycə. öz zənnicə. **-**hər kim eşitdiyin **özüycə deyir**. (**deyir**: yorur).

sanıyox fikirsiz. düşüncəsiz.

sanq **sanğ**, **zehn qarışıqlığı**: alğasanğ.

sanq **sanğ**. barış. varış. alıq. idrak.

sanq **sanğ**. sağınca. düşüncə. fikir.

sanq **sanğ**. **san.** şumarə. -**sonğ san**: axir şumarə. -**sonğ sanı**: axir şumarəsi. -bu **sanı** çevirin: bu şumarəni tut. -**san** çevik (çörək): eski tilfunlarda şumarə çevirən girdə tabaq. -**sana** bax: şumariyə bax. -**sanı** dəğişmiş: şumarəsi dəğişmiş. -bu sanı: bu şumarəni. -**sanların** əzbərlə: şumarəlin öğrən. -**sanı** neçə: şumarəsi neçədir. -girdə **san**: qolay qavranan, yadda qalan şumarə. -**sanlı** yapraqlar: şumarəli sayfalar. -**san** almaq: şumarə almaq. -**san** vermək: şumarə vermək. -dəri döhdüründən **san** almaq: şumarə almaq. -otrac **sanı**: oturqıç (səndəl) şumarəsi.

sanqa **sanğa**. **1**. xiyal. güman. təsəvvür. fərz. təvəccüh. -**sanğa vermək:** xiyala gətirmək. xiyal, güman, təsəvvür, fərz edmək. təvəccüh edmək. -bu sözü boş **sanğa** yorma. **1**. sayqa. hesab.

sanqal **sanğal**. **1**. **sanğral**. xiyalı. gümanla. hədslə. **1**. ideya.

sanqalamaq **sanğalamaq**. sayqalamaq. çörtgələmək. hesablamaq.

sanqamaq **sanğamaq**. **1**. **sanamaq. sanramaq.** güman edmək. həds vurmaq. **1**. **sanğarmaq.** sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür.

sanqanışmaq bir konu üzrə ağır, yaxcı düşünmək.

sanqanmaq **sanğanmaq.** fikrə, xiyala dalmaq.

sanqar **sanğar**. çox bilgin, doğru düşünən. səlimüləql.

sanqarılmaz **sanğarılmaz.** ğeyri qabili təsəvvür.

sanqarış **sanğarış**. **1**. düşünmə. fikirləşmə. **1**. səfehləmə. həzyanlama. (xiyalbaflıq).

sanqarmaq **sanğarmaq**. **1**. düşünmək. kədərlənmək. -**sanğarıb** yürətin durmaq: **düşünüb (**kədərlənib**)** yaşam sürdüm. **1**. **sanğamaq.** sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür. **1**. səfehləmək. həzəyan demək.

sanqaş **sanğaş**. xiyalpərəst.

sanqaş **sanğaş**. kəş. anlaş. sanaş. sağaş. sayaş. ayraş. barğaş.

sanqatmaq **sanğatmaq. sanatmaq. sayatmaq. sayğatmaq.** sandırmaq. sandırtmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək.

sanqı **sanğı**. xiyal.

sanqı **sanğı**. **sanığ**. **sanı**. həds. güman. zənn. təxmin.

sanqi -**sanki qızıl görməmiş** heç kim paxırın. (**paxırın**: misin).

sanqılaq **sanğılaq.** düşgün. heyran.

sanqılamaq **sanğılamaq**. təxmin edmək.

sanqılanmaq **sanğılanmaq**. xiyal qurmaq.

sanqır **sanğır**. təsəvvür.

sanqıra **sanğıra**.ovham. xiyalat. həzyan.

sanqıraq **sanğıraq**. xiyal kimi. xiyalda.

sanqıraq **sanğıraq**. niyəran.

sanqıramaq **sanğıramaq**. -ağzına gələni **sanğıramaq (**saymaq, oxumaq, söyləmək**).** ağzına gələni söyləmək.

sanqıramaz **sanğıramaz**. təsəvvür edəməz.

sanqıramən **sanğıramən**. sanğırayım. təsəvvür edirəm.

sanqıran **sanğıran**. təsəvvür edən.

sanqıran **sanğıran**. təsəvvür edən. -**sanğıranlarız**: təsəvvür edənləriz.

sanqırayım **sanğırayım**. sanğıramən. təsəvvür edirəm.

sanqırın **sanğırın**. təsəvvür edin.

sanqırma **sanğırma**. fikrivədə gətirmə. təsəvvür eləmə. mütəsəvvir olma. **-küllük odsuz sanğırma**.

sanqırmaq **sanğırmaq**. **1**. düşünmək. fikrə batmaq. **1**. anğaşınmaq. əndişələnmək. qayğırmaq..
-bunun ki **sanğırı** yoxdu. -**sanğırma**: munğuma. düşünmə, fikr edmə, büksələnmə, tütsələnmə (< **düd**: tüstü). oysalanma. qussə edmə.

sanqırmaq **sanğırmaq**. **sağınmaq**. özləmək. -keçənləri **sağınma**.

sanqırmaq **sanğırmaq. sanğışmaq**. xiyal edmək.

sanqış **sanğış**. **1**. məsləhət. **1**. **sağış**. kədər. qussə. -bu işin **tapışı** bir, **sağışı** min. **1**. fikr. əndişə. düşüncə. **1**. **sanağuş**. oysan. zehniyyət. mentalitet.

sanqış **sanğış**. xiyal edmə.

sanqışmaq **sanğışmaq**. məsləhət edmək.

sanqışmaq **sanğışmaq**. oy alışmaq. gəngəşmək. fikirləşmək.

sanqışmaq **sanğışmaq**. **sanğırmaq.** xiyal edmək.

sanqıt **sanğıt**. təxmin.

sanqıtan **sanğıtan**. xiyala daldıran.

sanqıtı -dünün anğıtı, **yarın sanğıtı**, gün gülünü, kül edər. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər).

sanqlayır **sanğlayır.** çəkləşdirir. ərzyablıq edir. -kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə **çəkləşdirir**.

sanqral **sanğral. sanğal**. xiyalı. gümanla. hədslə.

sanqrı **sanğrı. sanrı**. xiyal. güman. həds.

sanqşar **sanğşar. anğşar**. duyqur. əndişmənd. dışar olaylayları sezib özləşdirib düşünən.

sanqu **sanğu**. **1**. sərasimə. aşüfdə. heyran**)**. **1**. **sanığ**.xiyal. güman. təsəvvür.

sanqul **sanğul**. mütəfəggirnə.

sanqulamaq **sanğulatmaq**: sərasimə, aşüfdə, heyran edmək.

sanqulanmaq **sanğulanmaq**. **1**. sərasimə, aşüfdə, heyran qalmaq. **1**. **sanığlanmaq**. xiyallanmaq. güman edmək. mütəsəvvir olmaq. təsəvvür edmək. -**sanığlanma** sənə yardım edən yoxdur.

sanqur **sanğur**. mütəfəggir.

sanqurayın **sanğurayın**. **sanğurlayın**. xatırlayın. -**sanğurlayın** bizləri.

sanqurlamaq **sanğurlamaq. sanrağalmaq** (sanığa almaq). xatırlamaq. yadlamaq. -{düşüklər çağırır. -bayrağı alqışarkən, **sanğurlayın** bizləri, görün bayraq üzündə, bizdən qalan izləri}. (**alqışarkən**: səlamlarkən).

sanqurlayın **sanğurlayın**. **sanğurayın**. xatırlayın. -**sanğurlayın** bizləri.

sanqut **sanğut**. valeh edici. huşu çaşdıran. ağla sığmaz. sirli. ruhsal. (əsraramiz. mavərayi təbii).

sanlamaq **çənləmək.** dəkləmək (dənğləmək). təxminləmək.

sanlamaq düşünübmək.

sanlamaq sanamaq. saylamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür.

sanlanmaq ağla gəlmək.

sanlayan əlhasob. data processor.

sanlayıban **-sanlayıban söyləsən**, ağrımaz başın yarılmaz. (**sanlayıban söyləsən**: düşünüb danışsan.danışdığın düşünsən).

sanlı -**adlı sanlı:**dərəkli. -keçmişin **dərəkli** kişilərindən.

sanlı 1.dəğərli. layiqli. -sanlı: dəğərli. layiqli. **1.**şumarəli. nümrəli. -on **sanlı** okul: on şumarəli okul. on nümrəli okul. -bir **sanlı** okul: bir şumarəli okul. bir nümrəli okul. -bu **sanlı** okul yoxdur.

sanma -**aldadırsan birin, sanma abdalından**, güvənmiş biridir o lap artığınıdan (**artığınıdan**: gərəkdiyindən). (sənə aldanan birini axmaq sayma, o çəkdən, həddən artıq sənə inanıb, güvənib)**.**

sanma -keçmişi anma, **gəlcəyi sanma**, olduğu danma. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir)..
-soxma başın kolluğa, **sanma görən yox səni**. {kola soxmuş tülkü başın, gizləndiyin sanmış. (tülkü başını kola (tikanlıqa) soxanda, elə bilir onu heç kim görmür}.

sanma -qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, **hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər.** (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

sanma **-**yabun malın, **mal sanma**. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

sanmaq **1**. sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür. **1**. güman edmək. -məni kim **sanmısan**.

sanmam -**sanmam sana** bir kimsə **aya**. (**aya:** qeydinə qala. saya).

sanmaz **saymaz**. **1**. təfavütsüz. **1**. təvəccühsüz. **1**. hesab kitabsız.

sanmış -uysul susmuş, **uysuz susdurub sanmış**. (uylu utanıb çəkinmiş, utsuz, çəkindirib demiş). (uylu utanıb susar, utsuz, susdurdum sanar). (ədəbli susmuş, ədəbsiz, susdurdum demiş, sanmış). {**uy**: **ut** (ədəb. utanc. həya)}.

sanrağalmaq **sanrağalmaq** (sanığa almaq). sanğurlamaq. xatırlamaq. yadlamaq. -{düşüklər çağırır. -bayrağı alqışarkən, **sanğurlayın** bizləri, görün bayraq üzündə, bizdən qalan izləri}. (**alqışarkən**: səlamlarkən).

sanramaq **sanamaq. sanğamaq**. güman edmək. həds vurmaq.

sanrı **sanğrı**. xiyal. güman. həds.

sanrılamaq **sanrılmaq.** sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür.

sansanaq **say sanaq**. nərsənin sayı, ölçüsü. (kəmmiyyəti. vəzni).

sansar san, ad düşgunü. şöhrət tələb.

sansıraqlamaq **sandıraqlamaq**. **sandırıqlamaq**. yandıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək. çançıraqlamaq. çandıraqlamaq.

sansız -**adsız sansız:** dərəksiz. adsız sansız.

sansız ləyaqətsiz.

sansız **sansız işlər:** saya gəlməz şeylər.

sanşarmaq həpərut, melankolik, malixulya aləminə girmək.

santa xiyal. təsəvvür.

santa -**sanda deyil**: hesabda deyil.

-**şol sanda:** o cümlədən. -ərəblərdə **şol sanda** bizdədə. -bağlarda **şol sanda** almalıqlardada. -şol sanda. -qalarda **şol sanda** təbrizdədə. -kişilərdə **şol sanda** məndədə.

santaq **sandağ**. **1**. ağlı çalınmış. axmaq. **1**. mə'qul.

santaq **sandağ**. virtüal. məcazı. -**oldağ sandağ**: vaqei məcazı. riyal virtüal.

santal xiyali. mütəsəvvir.

santal pisik. ruhi xəsddə.

santalamaq nəğdən vermək.

santalamaq **sandalamaq**. **səndələmək**. **sallanmaq**. -yelkəsinə minib **sallanmağı (**sandalmağı**)** önləndi.

santalatmaq xiyallandırmaq. xiyala düşürmək.

santalatmaq nəğd edmək.

santalı xiyallı. ovhamlı.

santalmaq xiyallanmaq. xiyala düşmək. təsəvvürünə gətirmək. mütəsəvvir olmaq.

santan **çəndən. sandan**. bə'zən. gahdan. -**sandan** gələr, **sandan** gedər. -çevrənin eşi oyunu, sandan eşər, **sandan** deşər. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi).

santaş **sandaş**. oydaş. həmrə'y

santıxana **sandıxana**. **sandıxanaq**. **sandıra**. **sandıraq**. pusandıra. ev içində dalda otaq. (yorqan döşək qoyulan yer. yüklük.).

santıxanaq **sandıxanaq**. **sandıxana**. **sandıra**. **sandıraq**. pusandıra. ev içində dalda otaq. (yorqan döşək qoyulan yer. yüklük.).

santıq **-**andıq olmadan son, **sandıq nədir**, sağlıq nə. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).

santıq **sandığ**. **1**. **çantığ (**< **çan)**. **1**. yəxdən. ovdar. avdar **(**< **av)**. qutu. **1**. qutuq. dəxil. qapsa. qapcağ. kes. kasa. kassa. **1**. **saxdığ**. (**< sakındıq**). quyul. qutu. boks. cə'bə..
-**kiçik sandıq**: qopcaq. qutca.

santıq **sandıq**. qabırçaq təpəngi.

santıqac **sandığac**. bülbül. altun qırqalday.

santıqana **sandıxana**. dalın **(dalı**: arxa**)**. pəstu.

santıqçı **sandıqçı**. təhvildar. almac. saybalan. təhvil alan.

santıqı -**dözümçünün sandığçası boş qalar**.

santıqım **sandığım**. duyduğum. düşündüyüm. -**duyduğum** kimi olmadı.

santıqın -kitos olan **dos sandığın**, pambıq içrə, **od sandığın**. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın).

santıqın -**sandığın yok, saldığıdır**. (sandığıva yok, saldığınadır). (həsibə yox, nəsibədir).

santıqtaqı **-**verdin adındı, yedün dadındı, **sandıkdakı yadındı**.

santım -**sandım ki gecişdim**, gecə qaldım, ondan qaçalı qatmara düşdüm. (**qatmar**: qəliz).

santın (dolu sayıda). o qədər. -**santın** kərə söylədim, dinləmədi.

santın -**sevdiyini, gedməz kimi sandın**, gedənləri, dönər kimi andın.

santıra **sandıraq**. **sandıra**. **sandıxana**. **sandıxanaq**. pusandıra. ev içində dalda otaq. (yorqan döşək qoyulan yer. yüklük.).

santıraq **1**. **sandıra**. **sandıraq**. **sandıxana**. **sandıxanaq**. pusandıra. ev içində dalda otaq. (yorqan döşək qoyulan yer. yüklük.). **1**. **sandıraq.** alanğ. avanğ. **1**. çaçanğ. sasanğ. saçanğ. yayanğ. çaçandıraq. **(**şaşandıraq. yayandıraq. avandıraq. ayandıraq. asandıraq. açandıraq**)**. **1**. həzyan söyləyən. xiyalatlı. **1**. təvəhhümlü. gümanlı.

santıraqlamaq **sandıraqlamaq**. **sandırıqlamaq**. **sansıraqlamaq**. yandıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək. çançıraqlamaq. çandıraqlamaq.

santırıqlamaq **sandırıqlamaq**. **sandıraqlamaq**. **sansıraqlamaq**. yandıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək. çançıraqlamaq. çandıraqlamaq.

santırışsız **sandırışsız**. açıq. önərisiz. dəğişsiz. təkişsiz. təkəllüfsüz. taarüfsüz.

santırmaq **sandırmaq. sandırtmaq.** sayatmaq. sayğatmaq. sanatmaq. sanğatmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək.

santırtmaq **sandırtmaq. sandırmaq.** sayatmaq. sayğatmaq. sanatmaq. sanğatmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək.

santışmaq **sandışmaq**. oyu, fikir, ağıl ölçüşmək, tutşdurmaq, atışdırmaq, gürəşdirmək.

santıvac **sandıvac. sağındıvac.** bülbül. -**dadlı ötər sandıvac:** şirin oxuyar bülbül.

santuvac -**sanduvac sayrır:** bülbül oxur. bülbül ötür.

sanuqay **sanuğay**. ovham. xiyalat.

sanyalınmaq təsəvvür olunmaq. mütəsəvvir olunmaq. -**sanyanılmaz**: təsəvvür edilməz. -**sanyanılmaz** dərdə düşmüşdür demə.

sanyalmaq xiyallanmaq. xiyalına gətirmək.

sanyamaq təsəvvür edmək. -**sanya**: təsəvvür ed.

sap **1**. baldaq. qılp. qulp. dəsgirə. **1**. boyun**.** dəsdə. -piçaq **boynu**.

sap **1**. balğaq. balağ. tutam. qapsa. qəbzə. dəsdə. -qılıc **balqağı**. **1**. qolav. dəsdə. **1**. səğə. sıtaq. budaq. gül, başaq kimiləri kökə bağlayan qol**.**.
-sapdan iğnəyə nərlər yatır..
-**məkik sapı** atqı..
-**sapı samana qarışdırmaq**: hər nəyi birbirinə vurmaq..
-**sap sapırsız**: ucsuz ucaqsız. -**sap sapırsız** gen dalalar **(**çöl**)**..
-**sap sayxan**: çox gözəl..
-**asma üzümün bağlanan sapı**: **qolas**. mələx**.**.
-say sap: tayın qayın. muvafiq muxalif.

sap **1.** əriş**.** tar. dar. **1**. yad. salqısız. sorağsız. xəbərsiz. çəggin. biqanə. **1**. (qılınc, çəkiş, piçağ da). tutacaq. dəsdə. **baldağ**. (balığ kimi) (**< balığ**).
-baltanın boğazına sap soxulmasa baltalanmaz. (baltanın götünə) (**baltalanmaz**: baltalıq edəməz).
-**yad baltaya sap olma**.

sap -**bincik durar sap üsdə**, kişi qalar söz üsdə(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)**.**

sap -**hər yoğun sap,** incayından qırılır (**incayından:** ən inck, pozulqan yeri)**.**

sap -qılınc, çəkiş. piçağ sapı, tutacağı, dəsdəsi. **baldağ**. (balığ kimi) (**< balığ**)**.**

sapa **1**.(bir rahə). **1**. kəj. əğri.

sapa çantıras. çaltıras. yantıras. yabançı.

sapaç **-sapaç qonaq**, ev yiyəsin qonaqlar. (**qonaqlar**: buyur deyər). (**sapaç:** səfeh).

sapaq **-beteri vear:-**əldən çolaq, qoldan sınıq, axsaq ayaq, **başdan sapaq**, quşqun ürək.

sapaq **sapağ.** zolağ.xətt. kəsim.

sapaq səğə.

sapaq **sabağ**. **çapağ**. (nərsədən oyularaq yapılan). qab.

sapaqçi pinəçi.

sapaqlar -**tüm dönəməc, sapaqlar**.

sapaqlıq **sapalıq**. anormallıq: anomali.

sapal (sapa yol). ıssız, uzaq düşən yol.

sapalac şaşqın.

sapalaq buruq. oyun. kələk. **-tülkünü min bir sapalağı var**, ən güclüsü görünməzlik.

sapalaq -**qaçalaq sapalaq edmək**: qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

sapalamaq **sapıtmaq**. şaşırmaq. ne yapacağını bilməmə. əlayağın itirmək.

sapalıq **sapaqlıq**. anormallıq: anomali.

sapalıq sapıqlıq. sapış. azqıntı. azıntı. iğfal. yavma. yavış. cayma. cayış. çaşma. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

sapan **saban**. xış. balağman {< **balmaq** (baltalamaq): bölmək. yarmaq}.
-sapıq sapan: toğan boğan**:** dağ dərə. əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

sapan -**saçma sapan söyləmək**: qığlamaq.

sapan **yaban**. biqanə.

sapanlar qayanlar. gümrahlar.

sapasaqlam **sapa sağlam**. dənğ dürüst > dəndürüst.

sapaşmaq (sapaşışmaq). basaşımaq. dışaşmaq (dışaşışmaq). düşgürüşmək. dışdalışmaq. su' istfadə edmək (suyi istfadə edmək).

sapat **1**. günah. suç. **1**. qonc. qoluc. səğə. çəkmə, potun səğəsi, sapatı. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə.

sapatma **qapatma**. **yapatma**. **çapatma**. evlənmədən bir kişi ilə yaşayan qadın. oynaş. metres.

sapatmaq bənd eləmək. gir vermək. -yetənə **sapatır**, yetməyənə daşatır. -hər şeyə sapatmaq.

sapav (bozəhkar. günəhkar).

sapayol sapıq yol. münhərif yol (təriq). inhiraf.

sapbaş başı, ucu sapıq, əğri.

sapçılamaq işi işə düğünləmək. işləri sapıyla, sırayla görmək.

sapı **çəpi**. 1. körpə. bəbə. -**sap balıq**: çoluq cocuğ. 2. bir yaşlı uşaq. 2. uşaq. çiğ. xam.

sapı -itən pıçağın sapı altun..
-kimsələri qaldıran süpürgədi, **endirən süpürgə sapı**.

sapıc burquc. zəndiq. mülhid.

sapıçlamaq işi işə soxmaq. iş arasında iş görmək.

sapıq **1**. **sıpıq** (**çıxıq**). münhərf. **1**. **tapıq**. həvalə. əmanət. **1**. bur. burğ. (düz yoldan). xəta. yanlış. iştibah. səhv. suç. qələt. -mənim **bur**: mənim günahım. -mənim **burum** nədir: mənim xətam nədir. **1**. (müxənnəs. pəlid).**1**.buruq. mürtəd. -**buruq** sanağ: kötü niyyət.

sapıq ağışlı. devik. yatıq. övrük. qıys. qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

sapıq -buğda əkən, arpa dəğmədi, **sapıq gedən barça ərmədi**. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).

sapıq qaydoğru > qadoğru > nadoğru. doğru olmayan.

sapıq -**sapıq sapan:** toğan boğan**.** dağ dərə. əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

sapıq -**sapıq yol**, doğru amaca varmaz. (**sapıq yol**, doğru amac qazanmaz). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.).

sapıqları -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, **sapıqları yolatan**, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

sapıqlıq sapalıq. sapış. azqıntı. azıntı. iğfal. yavma. yavış. cayma. cayış. çaşma. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

sapıqlıqa -aşırtçılıq sapıqlığa yol açar. (**aşırtçılıq** : ifratkarlıq. panlıq. artıq gedmə).

sapıl **1**.(sapa yolda olan). gic. sərgərdan.**1**.töv. döv. bürlə. lobyə. fasulyə. -**bürlə qurdu**.

sapın -**balta sapın tanımır**, ona qulluq edir. (balta sapın tanımır, dediyin elir). -**baltanın sapın tanı**, qulluq ed.

sapına **-balta düşsə, sapına bax** (baltaya tutuldunsa, sapı gör kimdədir).

sapınc **sapış**. **1**. kətən. **1**. tənzif. **1**. kəfən.

sapınla **-**sapsız balta, nə edər, balta baltalıq, sapınla edər.

sapınta **sapında** .-qavın pişsə, **sapında durmaz**.

sapıntan -balta gücü sapından.

sapıp **-sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq:** təpcəmək**.** tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

sapırılmaq **çapırılmaq**. yerləşmək.

sapış atış. qatış.

sapış sapıqlıq. sapalıq. azqıntı. azıntı. iğfal. yavma. yavış. cayma. cayış. çaşma. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

sapış **sapınc**. **1**. kətən. **1**. tənzif. **1**. kəfən.**.**

-qapış sapış: atar tutar. top təşər. tə'ni zərb.

sapış söğüş. dartış. çağış. çığrışma. ağız qavqası.

sapıtan azıdan. yozduran. münhərif edən. -**acıdan ol**, **azıdan yox**: incitmək başqa, yozdurmaq, sapıtmaq **(**münhərif edmək**)** başqa.

sapıtan yozutan. münhərif edən.

sapıtmaq **1**.çöndərmək. çevdərmək. münhərif edmək.**1**.**sapalamaq**. şaşırmaq. ne yapacağını bilməmə. əlayağın itirmək.

sapıtmaq burmaq**.** münhərif edmək.

sapıtmaq **sıpıtmaq**. **çıpıtmaq**. **1**. ağlın qaçırmaq, itirmək. mayılmaq. bayılmaq. **1**. önəmsəməmək. **1**. atmaq. **1**. nərsəni çalmaq. **1**. nərsəni gizlətmək.

sapıva **-**baltanma belə, **sapıva bax kimdədir**. (**baltanma** baltalıq edmə).

sapıynan **-**balta dişi ilə işlər, sapından **asılar**. (balta dişi ilə işlər, quyruğundan asılar).

sapqol sapıq olan qol, dəsdə.

sapqun azqun. gümrah. münhərif.

saplaq **saplağ.** tapıx. engil. uydu. qoyuncaq. mürid. peyrov.

saplamaq (qazma, kərki) başlamaq. sap taxmaq. -**qazma başlamaq**. -qazmanı başlasan qızıldanda, gedib gəvən dibi eşər. (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

saplanıb -**saplanıb keçmişdə qalma**, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, düşər axşam gecə qalırsın.

saplanmaq **1**. girə düşmək. -bu çətinliyə **saplanalı**. -**saplanmadan** qaça bildi. **1**. bənd olmaq.

sapları **-qırın sapları baltadan** yoğunları, avluqarları (**avluqarları**:rüşvəxorları)**.**

saplı -**qızıl saplı olsada**, qazma işi eşmədi.

saplı qollu. **1**. uzantısı, quyruğu olan. **1**. şö'bəli..
-**saplı** iğnə, gücün tapılır, çörək yapmadan yoğur yapılır. **(gücün**: çətin**)**.

saplı qollu. dəsdəli.

saplı qulaqlı. qılplı. qulplı.

saplı **-**saplı balta yerdə qalmaz.

saplıq 1.əsginib, yırtınıb sapı çıxmış, aşınmış geyim. 1. mitqal. -ipək donun, **saplıq utun olmasın**. (**utun**: namus)

Sapma azma. toğlanma. vəsvəsə olma.

sapmaq dönmək.

sapnaq **sapnağ**. aznağ. azqınlıq. gümrahlıq.

sapsadə təptəkiz.

sapsanay **sap sanay**. bəd əndiş.

sapsayaq **samsayaq**. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. uşaq içli. çox kəvrək ürəkli.

sapsız **-**sapsız balta, nə edər, balta baltalıq, sapınla edər..
-sapsız balta, dərəkməz (**dərəkməz**: dərdə dəğməz**.**

sapşırmaq tapşırmaq. həvalə edmək. əmanətə vermək.

sapta **saxta.** yalpa. yansa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). qalpa. qullabi. bədəl. cə'li.

saptal **sapdal**. {(**sap**: **dal**: xət) (**sap**+**dal** (dalmaq). xətdə olmaq. xətdə dalmış}. çevirimçi. anlayn. on line. -sapdal **işdəçi**: çevirimçi kullanıcı. user on line. -**sapdal sözlük**: on line sözdük.

saptal **sapdal.** çevrimiçi. online.

saptal **sapdal**. qaynar. online (anlayn). canlı. diri. igirmi dörd saat açıq olan. -**qaynar** tilfun. **qaynar** zəng.

saptı **sapdı**: caydı. batırdı. -işləyən qapdı, gözləyən sapdı. (**sapdı**: caydı. batırdı). (aşun gözləmək yok, görmək yeridir!). {gözləyən, yolda gözü, görəyən aldı yolu. (görəyən: iş qılan. işləyən)}.

saptırar **-**artqı güvənc, **doğru yoldan sapdırar**. (**artqı** : çədən aşa. həddən artıq).

saptırmaq çəkitmək. çəritmək. yönünü dəğiştirmək.

saptırmaq **sapdırmaq.** azdırmaq. yozdurmaq.

saptırmaq **sapdırmaq**. **yozdurmaq**. olduğundan, sapıq, aldıq yola, yönə çəkmək. (**yozduran**: **sapdırıcı**. **sapdıran**: **spoiler**).

saptırmatan **sıpdırmadan. sapdırmadan.** itirmədən. -**sıpdırmadan** izini, qoğdu yağını, oydu gözün qarasın, yırtdı ağını.

sar **çar**. şal. sarac. saruv. çarçav. çarşav. örtük.

sar **ək**. dovtələb. istəkli. üz tutmuş. axımlı. əklənən sözə görə səslsi dəğişir. { **sər**. **ser**. **sır**. **sir**. **sor**. }. -sına**sar**: sınaya**caq** (sınaya**sak**). sınama **istəyən**. -gedə**sər**: gedə**cək**. -ölə**sər**. -diri**sər**.

sar -**sar qızıl**: sağız sarğız. qızımtıl sarı.

sarac buraç. **1**. mələfə. **1**. nərsəni üzərin tutmaq, nərsəni bağlamaqda işlənən kağaz, parça. **1**. çarşaf. çərşab. **1**. üz. səth. -**saracı** bəzək, içliyi təzək.

sarac **sarqaçı**. iqtisadçı. ekonomist.

sarac saruv. çarçav. çarşav. çar. sar. şal. örtük.

saraçlı **sarıçlı**. **saçağlı**. saçay. bərli bəzəkli.

saraq **1**. **sarağ. səriğ.** marağ. əğim. meyl. əlaqə. **1.barağ**. **marağ. sarağ**.

saraq **sarqat**. iqtisad. ekonomi.

saraq **sarağ.**turağ. dörəğ. barağ. barə. murid. -bu **törəğdə** nə bilirsiz. bu **dörəğdə** nə bilirsiz. bu **barağda** nə bilirsiz. bu nə bilirsiz. bu **sarağda** nə bilirsiz. bu nə **muriddə** bilirsiz.

saraqu **sarağu**. saralmış.

saral (**al sarmış**: al vurmuş). cin vurmuş. məng. gic. dəli.

saralmış sarağu.

saramaz (sarılmayan. sığmayan. yerə göyə sığmayan. içinə sığmayan). qurra. mütəkəbbir.

saranğ (uyğur) bülbül. -**saranğdak**: bülbül kimi.

saranğuy sarğış. sarımsı. sarmay. sarğal. sarğam. sarımtıl.

saranqa **saranğa** (nərsəsinə sarınan).çimri xəsis. qıtmır**.**

sarar -açsa yaşıq **carıq sarar üzünü**. (**carıq** : yarıq. ışıq).

sararmaq **sarı + armaq**. sarıqlıq almaq. sarılığa qızlığa ərmək (armaq).

sararmış -gözlərin **kökü sararmış**. (sökəlmiş. kəsəlləmiş).

sararmış sarqın. soluq. solqun.

sarartmıştı **-**quylaqda övsəyən yellər, tutmuşdu göylüyü, **sarartmışdı göyü**. (quylaqda : qəbristanda). (**övsəyən**: əsən) (tutmuşdu: əsir edmişdi).

saraş (< **sar**: yön). nərsiyə sarı, içində oyanan duyu, istək. həvəs.

saraşlı həvəsli.

saraşsız həvəssiz.

sarat sifət. -**kişi sarat:**ərsək**.** arsaq. azadə. -**kişi diləyi**, dini, dili, toprağı. (**dini**:inamı. inancı).

saravuc **sarvıc**. **sayaban**. avğan **(< av)**. bükək. pənahqah. pənah. hefaz.

saray **1**. ordağ. orda. dərbar. **1**. qonbağ. **1**. **saray** (fars). < **sarağ**.qasur. qısarlı yer. qəsr. **1**. orqa (**hörgə < hörmək**). imarət. -**xanlıq orqa.**.
-bir saman ötər, bir **saray** yıxalar.

saray -**saray katibi, münşisi**: yut bitikçi.

saray sərdə. sərət. başlaq. başnağ. {> **başqah**(fars)}. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**.

saray -yalan üstə yaman durmaz, **yaman üstə yalan durdu, saray qurdu**. (yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan). (yalandan bətəri yoxdur yaman). (yalan üstə yaman yox).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).

sarayçı ayağçı. səraydar.

sarbaq **sarbağ**.**çarşab**. bağlı. çulağay. çulğayı. böyük örtük.

sarbaqa **sarbağa**. sarıkök.

sarc **sarığ**. band. hörgü. toxsa.

sarcab çarşab. saryap. çərşab. **(**< **sarmaq)**.

sarcaf **çarşav**. **çarşab**. **1**. çəkilən siqar, otun (alağın) burulduğu, sarıldığı kağaz. **1**. **çərşab**. gənəbol üst örtüyü. **1**. örtü. ləhaf. mələfə. **1**. **sərcəf**. yekə yük örtüyü. bağlı. **1**. bəsdə bətlik. **1**. uzun yazının, kitabın bölümlərindən hər biri. fəsl..
-**çarşab kimi**: **1**. çox geniş, yayıq, sərik, böyük. **1**. (boya. su). dalqasız nərsə..
-**çarşabına dolanmaq**: öz poxuna bələşmək. öz qurqusuna, duzağına düşmək.
çarşaba girmək: örtünmək.

sarcaflıq **çarşavlıq**. **çarşablıq**. məhrəmanə (yazı, paket, məktub, namə).

sarcamaq **burcamaq**. **1**. mələfələmək. **1**. bağılamaq. bağlı yapmaq. bəstəbədlik edmək.

sarcamaq **sarğamaq**. toxsamaq. bandlamaq.

sarı **1**. (< **sağra**. **sağran**. **sağrac**). -**sarı bülbül**: **sağra bülbül**. **1**. qaru. -**oparı qaru**: yuxarı sarı..
-**qonğır sarı**: qonğur. qoyan. qızıl kürən. qəhveyi..
-**qırmızı sarı**: al sarı. qızıl sarı. turunc..
-**bürünc sarısı**: tuş. tuç..
-**qızımtıl sarı**: sar qızıl. sağız sarğız..
-**qoyu sarı**: qızıl sarı. sarğız..
-**ala çalan**, **qoyu sarı**: kökür. köhər(< **kök**).

sarı 1. tərəf. -öz **sarını** güdür: öz tərəfin güdür. -bizim **sarını** gütd: bizim tərəfi tut -**sarı çıxmaq**: tərəf çıxmaq. -**sarıçıların**: tərəfdarların. mürütlərin. -**sarıçılıq**: tərəfçilik. tərəfdarlıq. -bəri gəldilər **sarıçılar**: mudafeçilər yığışdılar. **1**. üzlə. doğru.
-sol əlin soyuq unda, **sağ əlin sarı yağda**. (gəlinə söylənir).
-**alqızıl sarı:** sarığan. zəfran.

sarı -**ağımtıl sarı**: günür. -**günür** ərik.

sarı **-arzılar sarı** qoyulan atımlar. (**atımlar**: qədəmlər).
-**qoyu sarı**: tüt sarı.
-çəkmir sanağım, **birdə dönəm sizlərə sarı**. (**sanağım**: xayalım).

sarı -**astı sarı**, **üstü sarı,** süycü dadlı, içi darıq (**darıq** : dənə) (tapmaca) (**encir**).

sarı **sayrı < sayğaru. sağqaru.**

sarı **-şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq:** kədə. qata.

sarı **sağrı**. təhər. -bu **sarı** edmə o incir, o **sarı** demə bu incir. nə **sağrı** adamdı bu. -hər nə **sarı** edirsən ed, çönən deyil.
-**çox açıq sarı:** sütsarı.
-**sümük, gəmik sarı:** sümüğü. sümüğsüqoyumtul, bozarmış sarı.
-**alasarı:** ur**.** bur.

sarıc **1**. gənə bol geyim. yapınca. tonik. yapınca. örtük. puşiş. **1**. muzahim. əl ayağa dolaşan. -**sarıclar**: muzahimlər.

sarıcarı **saric arı**. yabanı eşək arısı.

sarıcmaq muzahimət edmək. -**sarıcmaz**: muzahimət edməz.

sarıç salış. üzəy. yüzəy. dekor. döşəc. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc.

sarıçı tərəfdar. tərəfçi.

sarıçılar mudafeçilər -bəri gəldilər **sarıçılar** yığışdılar.

sarıçıların tərəfdarların. mürütlərin.

sarıçılıq tərəfçilik. tərəfdarlıq.

sarıçlı **saraçlı**. **saçağlı**. saçay. bərli bəzəkli.

sarıq **1**. **sarığ**. **sarc**. band. hörgü. toxsa. **1**. **zar < (sarmaq)**. örç. hörç. ğişa'. membrane. **1**. darayi. **1**. meymun.

sarıq **-biləyə, topuğa bağlanan sarıq**. (patava): bükənc. bükənci. bürgənc. biləzik. topuqluq.

sarıq qaçıq. soluq. -qanı qaçıq, soluq.

sarıq **sarığ**. yan. yak. -**bu sarığa o sarığa:** o yana bu yana. o yaqqa bu yaqqa.
-sırqavın üzü sarıq, ərir gövrə, təni arıq.

sarıqan sarığan. zəfran. alqızıl sarı.

sarıqıtmaq **sarığıtmaq**. sarğatmaq. soldurmaq.

sarıqmaq **sarığmaq**. **1**. **sarmaq**. yönəlməyə başlamaq. -sayrı (kəsəl) kötüyə **sarmış**. -gündən günə arda **sarır**. -günortadan günbatıya **sardı** gün. -hava tutulmağa **sarığdır**. **1.** meymun kimi davranmaq. əda çıxartmaq.

sarıqöq **sarıkök**. sarbağa.

sarılı -kimi **geyimə sarılı**, kiminə **geyim sarılı**.

sarılmaq **1**. taralmaq. dağılmaq. -iyi bütün yana **taraldı**. **1**. buram buram, burula burula gedmək. -tütüsü göylərə **sarılmış**. **1**. **asılmaq**. muzahim olmaq..
-**arılıb sarılmaq: qarılıb darılmaq**. qızıb acıqlanmaq.

sarılmaq qoçmaq. qucaqlamaq.

sarılmalım **sarmalım**.-**sarmalım** sevməlim mənim: **sarılmalım** sevilməlim mənim.

sarım **zar < (sarmaq)**. örç. hörç. incə, tor pərdə. ğişa'. membrant.

sarımsaq -atan soğan, **anan sarımsaq**, hardan oldun gülbəşəkər?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu).

sarımsaq **samursaq**.

sarımsı sarğış. sarmay. saranğuy. sarğal. sarğam. sarımtıl.

sarımtıl sarğış. sarımsı. sarmay. saranğuy. sarğal. sarğam..
-açıq, **sarımtıl qəhveyi boyas**: **köhər** < **kökür**. (< **kök**).

sarını -bizim **sarını** gütd: bizim **tərəfi** tut.

sarını -öz **sarını** güdür: öz tərəfin güdür.

sarınlamaq sarmalamaq. sarmaq. bağanlamaq.

sarıntım **sarındım**. difa elədim. -uğruza söyləndi, **məndə sarındım**. (zikri xeyrizidi, məndə).

sarısuru **sarı suru**.

sarışan amator.

sarışsız əğimsiz. meyilsiz.

sarıtan **sarıtan**. **sarğıtan**. yönətən. hidayət edən.

sarıtmaq **1**. **sarğıtmaq**. yönətmək. hidayət edmək. -yava yoldan doğruya **sarğıtanlar**. **1**. idarə edmək. dönəndirmək. dolandırmaq. iqtisadçılıq edmək. ekonomayz.

sarıyaq **sarıyağ**. **sağyağ**. **sağıyağ**. tərəyağı. kərəyağ. kərəyağı.

sarq kəfən.

sarqa **sarğa**. seyrək. -**sarğa** budaqlardan arama saya.

sarqac sarağuc. sırmalı, nəxşəli yəmşək, çərqət.

sarqaçı **sarac**. iqtisadçı. ekonomist.

sarqal **1**. **sarğal**. sarğam. saranğuy. sarğış. sarımsı. sarmay. sarımtıl. **1**. **saqqal**. sarxıq, salxıq, aslaq qalan, duran.

sarqam **sarğam**. sarğal. saranğuy. sarğış. sarımsı. sarmay. sarımtıl.

sarqamaq :**sarğamaq**. məğlətə edmək.

sarqamaq **sarğamaq**. **sarcamaq**. toxsamaq. **sarmaq**. bandlamaq.

sarqan **sarğan. 1**.fədayi. 2. **sarğıl**. bir işə sarılan. sai'. püşt karlı. **1**. çoraq (şoraq, duzlu, bərk) topraqlarda yetişən bitgilər.

sarqat **sarğat 1**. **> çərqəd**. baş ötüyü. **1**. **saraq**. iqtisad. ekonomi. **1**. **çərqət**. {**sərağuş\sərağuc}**(fars) < **sarağuc** (sarıb içinə alan).

sarqatmaq **sarğatmaq**. sarığıtmaq. soldurmaq.

sarqı **sarğı**. **1**. bağlavıc. **1**. bənd. band. **1**. səfra.

sarqıc iğ. iğdə. dük. məkik.

sarqıq **sarğıq**. əlavə. bağşış. əlahədə.

sarqıl **sarğıl**. **sarğan.** bir işə sarılan. sai'. püşt karlı.

sarqıl sarğıl. ilan kimi fırlaq dolanbac. spiral. espiral. marpiç

sarqıllı **sarğıllı**. sirli. desisəli. totiəli.

sarqın **1**. sararmış. soluq. solqun. **1**. yel. **1**. **sarqıt**. iqtisadi. ekonomik. **1**. munis. səmimi.

sarqınmaq **sarğınmaq**. durmadan dolanmaq, sarılmaq.

sarqıntı damındı**.** müqəttər. təqtir olunmuş.

sarqış **sarğış**. **1**. sarımsı. sarmay. saranğuy. sarğal. sarğam. sarımtıl. **1.** (arada olan) ülfət, səmimilik.

sarqış **sarğış**.məğlətə. -bu bir **sarğış**. -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə)

sarqışlara **sarğışlara.** məğlətələrə. -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (məğlətə ilə hamı özun haklı, özgəni haksız bilar).

sarqışmaq **sarğışmaq**. sarımsımaq. saralmaq. sarıya çalmaq.

sarqıt **1**. **sarğıt**. **sağıt**. qızğıt. qızıt. şəfəq. **1**. **sarqın**. iqtisadi. ekonomik.

sarqıt tapşırıq. buyruq. təklif.

sarqıtan **sarğıtan**. **sarıtan**. yönətən. hidayət edən.

sarqıtmaq **sarğıtmaq**. çulqatmaq.

sarqıtmaq **sarğıtmaq**. **sarıtmaq**. yönətmək. hidayət edmək. -yava yoldan doğruya **sarğıtanlar**.

sarqız **sarğız**. **1**. qoyu sarı. qızıl sarı. **1**. **sağız**. sar qızıl. qızımtıl sarı. **1**. **sağız**. (ağuştə. məmzuc. sirişdə).

sarqızmaq **sarğızmaq.** süzərək axmaq. -gözdən yaş, buzdan su **sarğızar**.

sarlaqan **sarlağan**.saralğan. (**sarı + al. alğan. alvan**). zarfıran. zə'fəran.

sarlaqan **sarlağan**.**saralğan**. (**sarı + al. alğan. alvan**). zarfıran. zə'fəran.

sarlamaq çevləmək**.** çövləmək. çulqamaq. burğamaq. burçamaq. (piçidən).

sarma çəlmə. səlmə. çalma. əmmamə.

sarma muzahimət. -sizə **sarma** olmasın.

sarmac muzahim. -bu uşaq bizim hər nəyimizə **sarmacdır**.

sarmaq **1**. sarmalamaq. sarınlamaq. bağanlamaq. **1**. oramaq. hörəmək. -güldən çələng **oramaq**. **1**. **sarğamaq**. bandlamaq. **1**. **sarığmaq**. yönəlməyə başlamaq. -sayrı

(kəsəl) kötüyə **sarmış**. -gündən günə arda **sarır**. -günortadan günbatıya **sardı** gün. -hava tutulmağa **sarığdır**. **1**. yönətmək. çəkmək. dartmaq. -**daşa kökə sarmaq**. işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq. **1**.şö'bədə.**1**.yükləmək. bətdəmək. -bunuda bizə **sardılar**. bunuda bizə **yüklədilər**. -bir pəxmə tapıb, qızın ona **sardı**..
-daşa kökə sarmaq: işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq.

sarmaq eşmək**.** çevirmək. əyirmək. əğirmək. burmaq. bükmək.

sarmaqçı şö'bədəbaz.

sarmalamaq sarmaq. sarınlamaq. bağanlamaq.

sarmalı qorumalı. örtməli. -sevgi, içdə durmalı, sevən, onu **sarmalı**.

sarmalım **sarılmalım**.-**sarmalım** sevməlim mənim: **sarılmalım** sevilməlim mənim.

sarmasın -**keşgələr sarmasın dilin**, qıl bitir əldəki işin. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

sarmaş **çırmaş**. (piç o xəm).

sarmay sarğış. sarımsı. saranğuy. sarğal. sarğam. sarımtıl.

sarmıq sehir.

sarmıqçı sehirçi.

sarmu asma (möv) buçunu (sürgünü).

sarp -**iti, sarp, şığıcı quş çeşiti:** yalçın. laçın.

sarpın (sarılı yer. qorunqa). ambar.

sarpın **sarpun**. ambar. salab. salağ.

sarptıq **sarptıq.** münhərif. -**sarpdığın** yoldan, doğru yola dönü ver, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver.

sarptıqın **sarpdığın.** -**sarpdığın yoldan**, doğru yola dönü ver, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif).

sarpun **sarpın**. ambar. salab. salağ.

sarsağ **savağ**. boş danışan.

sarsaq kötü. qaba.

sarsaqlar -**olmasaydı sarsaqlar**, ac qalardı, yaltaqlar!.

sarsaqlar **sarsağlar**.yavçalar. -biri qılınar sana mindirir, **biri yavçalar sandan endirir**. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)

sarsamaq **sarsamaq**. yorulmaq. -çox işləyib **sarsadı**. -**sarsamadan** çalışan.

sarsavat **sarsuvat.** sürsüvat. sürsüvat. gündəlik gərəclər. ləvazimat. vəsayil.

sarsılmaz usanmaz. yorulmaz. bezməz. **-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən**, ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən.

sarsılmış kəvçəlmiş.kovçalmış. kavçalmış.

sarsımaq **sarsamaq**. yorulmaq. -çox işləyib **sarsadı**. -**sarsamadan** çalışan.

sarsınmaq usmaq. usamaq. usanmaq. üzənmək. darılmaq. bıqqınmaq. bıqmaq. yorulmaq.

sarsıntı -**sarsıntı keçirmək:** müztərib olmaq. iztiraba tutmaq.

sarsıntılı -opqur topqur. yumur yuvur. atar tutar. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı.

sarsıtarmış -**sarsıdarmış**, yoğrasız söz, can evin.

sarsıtmaq bezətmək**.** tirtətmək. (lərzandən).

sarsıttı **sarsıtdı.** titrətdi. -**sarsıtdı** təpginiz lovğa duşmanı. **(lovğa**: içi boş yekə danışan).

sarsuvat **sarsavat.** sürsuvat. sürsüvat. gündəlik gərəclər. ləvazimat. vəsayil.

sarşınımın **-**genə axşamdı düşür, **al qarışır sarşınımın saçlarına**.

sarşınmaq həvəslənmək.

sarşıtmaq **sarcıtmaq**. örtütmək. hicab alta qoymaq.

sartax çatra. (xəsdə, nərsə daşımaq üçün, dörd qollu, yaxud təyərli arac). daşqa. çəkic. çəkiş. bırankard.

sartıc **sardıc**. **sağdıc**. **yardıc**.

sartıq tapşırqı. buyqur. fərman. dəsdur.

sartmaq dağıtmaq. yaymaq.

sartu (**sartmaq**: dağıtmaq. yaymaq).imumi.

sartuq **sarduq**. **çarduq**. örtülü, sarılı, çatılı duvarlı, sarılı hörülü yer. qorvan. qorman. ev.

saruc (< **sarmaq**. **sürtmək**) ahahla kül, su qarmcı (məxlutu). {su sızmanı qarşılamaq üçün (su ambarı, hovuz düvarına) sürülür}.

saruq -**bir saruğ yaprağ**, dərvişlük payı.

saruq işsar. iş geyimi.

saruq -**saruq ərik**: sarı boyalı yemiş türü.

sarun **> sərin.** dəri.

saruv sarac. çarçav. çarşav. çar. sar. şal. örtük.

sarva **çarva**.karvansaray.

sarvıc **saravuc**. **sayaban**. avğan **(< av)**. bükək. pənahqah. pənah. qaçanaq. hefaz.

sarvılmaq savılmaq. dönmək. -kəndi başın itirən, yad başına **sarvılar**.

sarvıt dış üz. dış sifət. (# **sırtav:** iç üz. iç sifət).

saryap sarcab. çarşab. çərşab. **(**< **sarmaq)**.

sasaç **susaç**. abbaş.

sasar qoxar.

sasıq qoxuq. qoxumuş. -**sasıq ağız**. ağzı pis qoxan.

saska (rus**)** **<** saxça. saxca. çivi. mıx. -götü dəlik, **saxca** saxlamaz.

sasqo qoxuq. əprik.

saşmaq -iştə kitosların işi bu, tikən kimi **gülü saşmaq**, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

sat **1**. net. **1**. qarşı. muxalif. (oylamada). (# **say!**: (onaylama, tə'yid sözü). -**saysat**: muvafiq muxalif. **1**. (**sart**). surat. surət. -**satlı**:surətli. -**satsız**:surətsiz. -**satın** gizlət:surətin ört. -**satın** görcək, ürək gedmiş. -**sat surat**.

sat **-**yaman arvad, yaman qonşu, yaman at, birin boşa, birin boşla, **birin sat**.

sata **sada**. **saxda**. (**sadamaq < saxdamaq**). konserv. -balıq **sada**. toyuq **sada**.

satac **sadac.** arac. asac. iki nərsəni birbirinə çatdıran, bir işi yapmağda gərəkən qoşu.

sataçı məğrur.

sataq **1**. **sadaq**. **savdaq**. oxtu **{(< oxtun**. **oxtunğ**. **oxtonğ**. **ox donu**) **ox + don > dan}**. ox qabı. **1**. **satağ**. satığ yeri. mağaza.

sataqutmaq **satağutmaq**. qurban vermək. fəda edmək.

satal **çatal**. haçalı, iki qıçlı **(**qışlı**)** nərdüvan.

satalamaq **1.** hərraca qoymaq. tutarın düşürmək.

satalamaq bir daha bir daha söylemək. təkrarlamaq. təkərləmək. -**satala satala!**: bir daha bir daha!. tazaşdan tazaşdan!.

satalanmaq **sadalanmaq.** çanlanmaq. bir sav, nərsə yayılmaq, dilə salınmaq, düşrülmək. səslənmək.

satan **-acıların ucuz satan**, süycülərin yerə basan dünya.(**süycülərin**: dadlıların)

satan -**alan ölür, satan köçür**, eykiliklər yarqanır, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

satan çatan. qıç. -uzün **çatan**..
-gördüyün danan, **kimliyin satan**, yadları anmış, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

satan -elin atan, başı, daşdı, **dilin satan**, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

satan görsədən. -kəndin usğat **sanan**, **görsədən, satan**: usan.
-baha satan: bahaçıl.

satan qurban. fəda. -oçqa danış, ay mən sana **satan** yar..
-**atan satan yerimək**: uzun atdımlarla, qopa qopa (lotu yana) yerimək atanmaq. satanmaq.

satanın **çatanın.** qıçın**.** -iki **çatanın (satanın), qıçın** qovuşduğu yer: çat. çatalba.

satanlara **-**gül oldum, **gül satanlara**.

satanmaq **1**. **satlanmaq**. lotulanmaq. foslanmaq. ifadə satmaq. **1**. qurban, fəda olmaq.

satanta **-satanda kor** alanda kor kim apardı.

satar **-çoğun, acısın ucuz satar**, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

satar -müslüman türk, dinin dəğişmiş **bacısın satar**, qardaşın atar.

satar **-**sevilməyə alqın, sevilməməkdən dalqın olan, **kəndin ucuz satar**. (**alqın**: aşiq). (**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

sataş qurur.

sataşmaq dalqaşmaq.

sataşmaq söz atmaq. taxılmaq. bənd olmaq.

satatmaq **sadatmaq**. **saxdatmaq**. konservləşdirmək. konserv yapmaq.

satə **sadə. 1**. inancan. tez inanan. tezlik bilən inam bildirən. -o çox **inancan** biri. **1.** türkana. türkyana. türksayaq. türkəsayaq. anlayışı qolay. -**türkana** sözlər. -**türkana** kişi.

satə **sadə**. saya.

satələtmək **sadələtmək**. torqatmaq.

satəliq **sadəlik**. suç. saçmalıq. sayalıq. -pulun gücün bax, **elin suçuna**! (**suç**:).

satəsi **sadəsi.** tüküsü. -**tüküsü**: sadəsi. -**tüküsün** de: sadəsin de.

satı -**satı bazar**: alver. ticarət.

satıb alıcı **satın alıcı**. satılan nərsəni alan. müşdəri.

satıb -atın **satıb** çuluna güvənir.

satıcı -**kor satıcı**, kor alıcı.
-**satıcı kor**, alıcı kor.

satıla -eşq mal deyir satıla, **mallara qatıla**, bir "maldan" alına, "öküzə" satıla.

satıla -eşq mal deyir satıla, mallara qatıla, bir "maldan" alına, **"öküzə" satıla.**

satılanmaq qaysınmaq. meyillənmək.

satılatmaq **qaysıtmaq**. **1**. meyillətmək. **1**. yağlamaq. yaltaqlıq edmək.

satılı -**satılı mal**, atılı ox. (satılmış mal, atılmış ox).

satılır -qonşu üçün ev satılır, ev alınmır.

satılma -dünə yapılma, indiyə qapılma, **yarına satılma**.{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}.

satılmaz -baxtın taxdı **satılmaz**.

satın alıcı **satıb alıcı**. satılan nərsəni alan. müşdəri.

satın -başa qadanı **satın almaq**. (kəlləsi üsdə bəliya gedmək).

satın -**yaşamı satın almamısan**, günü günün ölçürsən. başa gələn çəkilir!**.**

satınır -qutluq nə alınır **nə satınır**, yalnız yaranır. (qutluq payı bacarıqcadır).

satınmaq **1**.itinmək. götürülmək (**# yatınmaq**: sakitləşmək).**1**. qurralanmaq.

satır -biri susatır, **biri su satır**. (iş birdirlər).

satış -**alış satış**: alqı vergi..
-**nisyə olmayıb**, **nəğd satış**: alötə. alödə **(al ödə)**..
-**pay pay**, **parça**, **xırda satış**: qayapa.

satışa **-satışa qoy:** dart!. ərzə ed.

satqac açqaç. parıldatan. pərdaxlayan.

satqaçı açqaçı. (pərdazişgər).

satqamaq **1**. **satmaq**. **savtamaq**. -**savta** malın qutar ondan canını. **1**. açqamaq. **1**. parıldatmaq. pərdax vermək.

satqaşmaq **satğaşmaq. saltaşmaq**. təcavüz edmək. birbirinə ilişmək.

satqın xoryat. koryat. çoryat. dönük.

satqın iki üzlü. alçıq **(**alınmış**)**. dönük. xain. -el içrə **alçıq**, başmaqda palçıq.

satma **-**ay olub günə, günü (rəqib), bulut gizlədir günü, **günü günə satma**, xoş keçir günü. (**günü**: rəqib).

satmaq **1**. **satqamaq**. **savtamaq**. -**savta** malın qutar ondan canını. **1**. alsıtmaq. ələ, lova vermək**..**

-itiyinə, **zərərinə satmaq**: atatmaq.

satmaq **-**tutğun alıb qul satmaq. (əsir götürüb qulluğa, qul kimi satmaq).

satsan -alsan bitər, **satsan itər**. (baxsan bitər (cücərər), savsan itər (başı soyuqluqluq edsən əldən gedər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar)**.**

satucu -**topla** satucu.

sav **{(savmaq**: ayırmaq**). (saxlamaq**: qorumaq**)}**. **1**. sınır. mərz. sər həd. hidud. -**savlı**: **savalı**: sınırlı. məhdud. **1**. qoşunun önündəki sır, səf. **1**. risalə. **1**. **sax**. **{(savmaq**: ayırmaq**). (saxlamaq**: qorumaq**)}**. hər çeşit qab. **1**. səs. rə'y. **1**. tez. (**savut**: anti tez. -**sağut**: səntez)..
-**gülsük**: gülsün. güldan..
-**(**pulsax. pulsak**)**. pul kifi..
-**əsən sav**: kef əhval. -**əsən sav** sormaq: kef əhval edmək..
-**sav sov:** dindiriş**.** sual cəvab. porseş pasox..
-**bir savı, səsi, xəbəri çatdıran**: çavuz.

sav > **vaz**. (**vaz geçmək**: sav geçmək).

sav ad. şöhrət. -qıs kişi **savı** (**adı. şöhrəti**), yörüklü olmaz: qıs kişi **say yoruqlu** olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (**nifuzlu, e'tibarlı**) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir)..
-**içgə sav**: xisusi söz.

sav dil **.** söz.

sava **1**. **sova**. əllək. ələki. boşuna. puçuna. boş. havayı. **1**. avazə. -savası aşmış duyum sınırın.

sava -**sav sava.** dəf' o mudafiə.

savac **savğac**. saçqıc. xəkəndaz.

savacağ **suvacağ**. **suqaçağ**. suyun bir yerdən çıxacağ yeri. **(# suvacağ**: suyun bir yerə girəcək yeri**)**.

savadsız koral.

savaq **savağ**. **1**. **sarsağ**. boş danışan. **1**. çağrılmamış qonaq. **1**. bir ölçüdən artıq qalan bölüm, nərsə. artıq. **1**. rəbtsiz. na mərbut. -**savaq** çapaq sözlər. -**savağ** danışma. **1**. konu dışı. **1**. ğeyri zəruri. **1**. **çapaq**. önəmsiz, xırdavat nərsə. cüzi'. kiçik məsələ. -**gərəkin** bıraxıb, **savağın** tutub. -**savaq** kişi: önəmsiz adam. **1**. anlamsız. bihudə. **1**. qara yaxa. bir yerə, devlətə, dəsdiyə bağlı olmayan. **1**. **savğa**. hidyə. -bizə bundan artıq **savğa** ola ilməzdi **(**bilməzdi**)**. **1**. ğeyri rəsmi **(# sayaq**: rəsmi). **1**. başı soyuq. **1**. imalə. fizul. **1**. cəvab. -**sorağ savağ**: sual cəvab. **1**. oyandırı. görgüt. (< **görmək**: edmək). huşdar. təzəkkür. **1**. dəğirmən oluğu. **1**. **sırıq**. hər nəyin uzunu. **1**. **sırıq**. nəsl.

savaq **savağ. sovağ.** qırın. kovuq. boşluq. böyük daş, ağac içində oluşan boşluq.

savaqçı **savağçı**. qarıcan (qarşılayan). öhdədar. cəvabdeh. qorucan. mudafe'.

savaqlamaq **savqalamaq**. **1**. **soğaqlamaq**. **soraqlamaq**. itən, istənilən nərsəni araşdırmaq. **1**. iticə tənqid edmək.

savaqmaq **savağmaq**. **sağavmaq**. şəfa, behbudluq tapmaq.

saval **suval**. **sual**. -savala yarasa yanıt: uyqun cəvab.

savalamaq başdan sovmaq, eləmək.

savalani -çiğm dərdim havalani, **könül istər savalani**, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

savalanmaq araşmaq**.** ayrışmaq. mütəmayiz, təfkik olmaq. fərqlənmək. -bu iki boya birbirindən **araşmır**. -ağ qaradan iyicə **araşır**. -**alaşmadan** araşmaz, bulaşmadan duraşmaz.

savalanmış **-birbirindən savalanmış, ayrılmış, təfkik olunmuş:** adaşıq**.**

savamaq **1**. ayırmaq. **1**. sipərləmək. önləmək.

savan -doğrunu qapan, **yanlışı savan**.

savan **suvan**. **soğan**. {(savan, suvan, soğan)+ daşı}. nərsə savmaqla, gidərməklə itildən arac.

savar **-başdan savar:** atar qaçar.

savaş **-**arxasız kişi, **savaş gəzməz**. (**arxasız:** köməksiz**)..**
-oyundan **savaş çıxar**. (**oyundan:** şuxluğdan).

savaş **-**başçılar doymaz, **savaş durmaz**.

savaş -bayram günü aşa ne, savaş günü daşa nə..
-**yut savaş**: daxili savaş..
-bayram aşınan, **savaş daşınan**..
-bayram günü aşa ne, **savaş günü daşa nə**!.

savaş boğuş. -**qara boğuş**: böyük savaş. **1**. döğüş qoğuş. qağış qapış. çandış. çanğış. çaldış. çalğış. cəngiş. çanğ. cəng. (çındış). **1**. cıdaş. döğüş. mubarizə..
-**çaqqa çaq savaş**: qıyasıya savaş.

savaş -dəliyə savaş, bayram, **iğidə savaş, qayrağ**. (**qayrağ:** qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü). (dəli üçün savaş dalaş toy gəlir. dəlinin işi qavqa savaşdır, ama igid, ərkişi üçün savaş, kimliyin, qeyrətin qorumaqdır).

savaş **-savaş bitən son** boylaşan çox olar. (**boylaşan**: boy oxuyan, boy deyən).
-**ev içində savaş çıxdı**, ortama donu yırtışdı. (**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri).

savaş -**qatıq savaş**: şədid döğüş.
-**sovuş savaş**: cəngi difa'. (**sovuş**: difa').

savaşa -barış sevən, savaşa yaraqlı gərək. (**yaraqlı**: hazir. mücəhhəz).

savaşçı savınğar. yavınqar. mubariz.

savaşçıl atlağan.

savaşgən yarqaçı. qavqacan. döğüşgən.

savaşı **-ər arvad savaşı**, batığay yeli, gün düşər yatar. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar)**.**

savaşı mubarizə. -pul **izləmə savaşı**: para arama mubarizəsi.

savaşı -**savaşı qızışdırmaq:** qaynadanlıq eləmək.

savaşıb **-savaşıb söküşmək, əzilmək**: döğüşüb yencişmək.

savaşqalı **savaşğalı.** tutuşqalı. -**tutuşqalı** yanaşdı: savaşmaq üçün yaxlaşdı.

savaşlarta **-**yarışlarda yürüşlü, **savaşlarda ürəkli**, el dərdinə gərəkli.

savaşmaq **1**. çalbamaq. döğmək. **1**. dalışmaq. -yavlağ ilə yekmə yekkə **dalışdı**: düşman ilə təkbətək **savaşdı**.

savaşmaq çalnışmaq. soxluşmaq.

savaşmaq çaqcışmaq**.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar.

savaşta **-**at yürüşdə, qurd yırtışda, ər güreşdə, **batır savaşda**.

savaşta -barış dəğəri, **savaşda biçilər**.

savaşta **-batur savaşda**, yürük yarışda. (**batur:** batman. güclü. pəhləvan).

savaştan **-barış savaşdan doğar!.**

savaştıran -**tanışdıran savaşdıran:** calışdıran salışdıran.

savat **1**. ehsan. qarşılıqsız verilən nərsə. **1**. qurban. -**yaxılı** (layiq) kişiyə can savat: can qurban.

savat -**sal savat**: xəbər ətər. -balam qaşqay elində **sal savat**.

savatmaq görgütmək. (< **görmək**: edmək). oyandırmaq. huşdar, təzəkkür vermək.

savay deterjan. dıroqri. behdaşti malları.

savayı (**< savamaq**: ayırmaq). başqa. istisna olaraq. -**bundan savayı**: bu istisna olaraq. -**savayı** bu, hammısın götür.

savayı istisna olaraq.

savbolaşmaq **savbulaşmaq**. **sağbolaşmaq**. **sağollaşmaq**. vidalaşmaq.

savbulaşmaq **savbolaşmaq**. **sağbolaşmaq**. **sağollaşmaq**. vidalaşmaq.

savca **sovca**. **sobca**. sala. uzunca. -**salca** yaş: uzun ömür.

savcaq **savcağ**. savlağa (tez) qarşı qoyulan konu. antitez. -bu qorumalı **savlağ** deyil. -hər **savlağın**, **savcığı** olmalıdır. -bir **sorlağ**, bir **savlağla savcağın** çəlişməsindən doğmalıdır.

savçı **1**. savçı müfəttiş. prikürör. **1**. **savuncu**. yaklavçı. vəkil. avokat.

savçılar elçilər. elçilik edər. -sevən könül, **kəndi özü savçılar**. (bu söz, amaclı kişini, kəndi özünü çalıçığa, carçılığa, sözçülügə çağırır, özgələrdən yalvarıclığı pəsgitir, mən' edir).

savıcsız açıq. difasız.

savıq **1**. qaplağ. döndəri. mahafiz. **1**. salıq. ayrıca. əlahədə..
-**yaxıq savıq**: **taxıq savıq**: dəruni biruni. xarici daxili.

savıq sıvaq. zıvaq. zivək. zibək. çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. çapıq.

savıqçılıq **savınçılıq**. sevçilik. həvəsbazlıq.

savıl peyam.

savılır -sevgiyə olma qul könül, çox sevdiyin alınır, **külü başan savılır**.

savılma **-**önüb ösgən ocağından savılma. (**önüb ösgən**: doğduğun böyüdügün) (doğma yurduvu unutma).

savılmaq sarvılmaq. dönmək. -kəndi başın itirən, yad başına **sarvılar**.

savıltı **-**öküz öldü, **ortavçılıq savıldı**. (**ortavçılıq:** ortaçılıqda iş görmə).

savıltı -**yağ davarın savıldı**, ərən kişin dağıldı. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

savın **ək**. **+savın.** +**çavın. +tavın. +təhər. +tül. +tul**.:kimi. çalan. -**göyümtul**. **göyçavın**. **göysavın**. **göyçavın**. **göytavın**. **göytəhər**.

savın -**içgə savın kim bilər**. (pünhan sırrın kim bilər).

savın -**ağızda savın**, qolunda sazın.

savınaq difasız.

savınçılıq **savıqçılıq**. sevçilik. həvəsbazlıq.

savınqar **savınğar**. **yavınqar**. **1**. yavanı, şərri, düşmən qoğan. **1**. savaşçı. mubariz.

savıntan **-bilgələrin savından öğütlərin alınqıl**, uyuq savlar edilsə, yoğşar yumşar can könül.

savırar -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

savırtmaq **(> sipəri edmək).** aşırtmaq. keçirtmək. keçəritmək. yaşamaq. sürmək. tey edmək. -günlərin xoş **aşır**.

savış **tavış**. **tapış**. səs. səslənmə. -dan quşların **savşı** çıxar: səhər quşların səsi çıxar. -ıraq olsada, **savşı** gəlsin. -sizdən heç **savış** çıxmadı. -bu **savışlar** hardan gəlir.. -çaldıran sular **savışı**: çağlayn suların səsi.

savıt **saxıt**. qab. -sabın **savıt**: sabın qabı..
-**qaraq savıt**: davat. mirəggəb qabı.

savıt! aşıt!.

savıtı **-ağız savıdı**: ağızdan ağıza keçib yayılan söz. köksüz qaynaqsız söz.

savıvı -**sən savıvı bitirdin** (aldıra, qəbullada bildin), mən alımımı bitirəmədim. (**bitirmək:** sabit edmək).

savqa **savğa**. **1**. **savağ**. hidyə. -bizə bundan artıq **savğa** ola ilməzdi **(**bilməzdi**)**. **1**. sovqat. hidyə. **1**. **sovğa**. **çavğa**. (ağır işin, uzun yolun, nərsənin savrılması ötəri verilən sevinc). şükran.

savqac **savğac**. **1**. **savac**. saçqıc. xəkəndaz. **1**. mudafiə vəkili.

savqadamaq **savaqlamaq**.

savqalamaq **savaqlamaq**. **1**. **soğaqlamaq**. **soraqlamaq**. itən, istənilən nərsəni araşdırmaq. **1**. iticə tənqid edmək.

savqalamaq **savğalamaq**. şükr edmək. -tanrı **əricin** savğala artsın günə gündən. (**əric**: **əric**. **ərinc**. ne'mət).

savqan **savğan**. **savran**. avran. evrən. (**< av**). çanqalaq. çulğaq. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos.

savqarlamaq **savğarlamaq**. **savqurlamaq**. müdafiə eləmək. himayədarlıq eləmək.

savqatamaq **savqadamaq**. çapaqlamaq. çapqlamaq. savqadamaq. dəğnəkləmək. dayaqlamaq.

savqatmaq **savutmaq**. əldən vermək. itirmək.

savqəz **savgəz**. ötgüzüşçü. dilgəz. quzarişçi. xəbərnigar.

savqırmaq **savqıtmaq**. salıtmaq. ayırmaq.

savqıtmaq **savqırmaq**. salıtmaq. ayırmaq.

savqurlamaq **savğarlamaq**. müdafiə eləmək. himayədarlıq eləmək.

savlaq **savlağ**. iləri atılan konu (söz. yazı). tez. -bu qorumalı **savlağ** deyil. -hər **savlağın**, **savcığı** olmalıdır. -bir sorlağ, bir savlağla savcağın çəlişməsindən doğmalıdır.

savlamaq **1**. mərz bədlik edmək. **1**. səs vermək. rə'y vermək. **1**. nəsihət edmək. **1**. **savmaq**. **savurmaq**. qoğmaq. (# **avmaq**. **avurmaq**. **avlamaq**: qapurmaq. tutmaq).

savlamaq peyam göndərmək.

savlar **-**bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, **uyuq savlar edilsə**, yoğşar yumşar can könül.

savların xəbər verin.

savlaşlı -qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**: büdrəməz. çaşmaz).

savlaşmaq məşvərət edmək.

savlatmaq məsləhət vermək.

savlıq **savlığ**. mudafiə. -**qandım sonunda savlığına**, **doldur içim onun sağlğına**: onun mudafiəsinə inandım.

savmaq **1**. **savramaq**. rədd edmək. **1**. **savurmaq**. **savlamaq**. qoğmaq. (# **avmaq**. **avurmaq**. **avlamaq**: qapurmaq. tutmaq)..

-suya savmaq: **suya axızmaq**: **suya tökmək**: boşuna itirmək, satmaq. -**suya düşmüş çörək tək**: sürnük. bitgin. çox gəvşək, halsız. açıla qalmış.

savnamaq əldən gedmək. itmək.

savrac israfkar. müsrif.

savraçılıq israfkarlıq.

savraq **sayaq. 1**. hərzə. **1**. özbaşnalıq.

savraqlamaq **> sayaqlamaq. sayğalamaq** həzyanlamaq.

savramaq **savmaq**. rədd edmək.

savran **savğan**. avran. evrən. (**< av**). çanqalaq. çulğaq. bu dünyanın maddi nərsələrin qapsayan qab. keyhan. çoğan > cəhan. kainat. kosmos.

savrıc pişirilən nərsənin suyun savırmaq, ayırmaq üçün deşgig qab. sumaxbalan. süzgəc.

savrılır **-**buğda biçilir, **xırman savrılır**, saman ayrılır, dənə yığılır.

savrılmaq tələf olmaq. hədər olmaq. heçə gedmək. -sənsiz keçən günlərim necə **savrılır**.

savrın sovrun. ötüş. sədəqə. bağşış.

savrulmaq -**toz topraq savrulmaq, qalxmaq**: tozumaq. tozanmaq.

savsaç feyləsuf.

savsaq səfsətə.

savsal **savsanal**. fəlsəfi.

savsal -sizin **savsal, sağsın qısa sözlərizdə**, duyular dalqanır, könüldə yer açır. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**: hikmətli).

savsalamaq səfsətə edmək.

savsalıdır : fəlsəfəsidir.-bu yaşamın, doğal savsalıdır, kişini, üç soruya, qarşaladır. -ölmək, öldürmək, ölümə, özün vermək. ().

savsamaq filosofe. fəlsəfə işləmək.

savsamaq səfsətə edmək.

savsamaq **sosamaq. sovsamaq. söysəmək.** söhbət edmək.

savsan başı soyuqluqluq edsən.-baxsan bitər, **savsan itər**. (**bitər**: cücərər) (**itər**: əldən gedər). (alsan bitər, satsan itər). (bu evrən özənlə, yığmaqla, qorumaqla gəlişmiş, sovsalamaq, başı soyuqluqla, satıb savmaqla olan qurum durum tozar, dağılar).

savsan fəlsəfə.

savsanal **savsal**. fəlsəfi.

savsar **sovsar**. səhlənqar. ehmalkar.

savsaşmaq **sosaşmaq. sovsaşmaq. söysəşmək.** söhbətləşmək.

savsava **sav sava**. dəf' o mudafiə.

savsayın feyləsufunə.

savsi qorumağa dəğir, bağlı nərsələr. mudafiə məlzumatı.

savsığan sarsağan.

savsov **savsovut.** ağnağız. ağnağaz. mahəsəl. -eybələ qaç quç, sonunda. **savsovut** budu ki var, genə əli boşuq.

savsovut **savsov.** ağnağız. ağnağaz. mahəsəl. -eybələ qaç quç, sonunda. **savsovut** budu ki var, genə əli boşuq.

savtaçı **savdaçı**. xəbərdar edən.

savtaq **savdaq**. **sadaq**. oxtu **{(< oxtun**. **oxtunğ**. **oxtonğ**. **ox donu**) **ox + don > dan}**. ox qabı.

savtamaq **satqamaq**. **satmaq**. -**savta** malın qutar ondan canını.

savtamaq **savdamaq**.xəbərdarlıq edmək.

savtasava **savta sava**. qabqaşıq.

savtırın **savdırın**. difai'. təhacümi. saldırın. deffensive.

savuc! rəd ol!.

savuq **soğuq**.-**kəsici savuq (soğuq . soyuq) :**ayaz. şaxta. sazaq.

savul -için diləm yardım olmuş özgüyə, **qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü**!. (**için diləm**: doğru inanc)

savulqa **çavulqa**. irtibatat. muxabirat. communications.

savulmaq rədd olmaq. dəf' olmaq. -savul!: rədd ol. dəf' ol!.

savulmaq sozulmaq. süzülmək. üzülmək. qutarmaq. bitmək. -iki saata **sozular**.

savun **-**az qalmışdı qovuşmağa, qoymadı çoğun, üzüldü ip, **qırıldı savun**. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

savuncu **savçı**. yaklavçı. vəkil. avokat.

savurmaq **1**. sallamak. atmaq. -yumruq **savurmaq**. **1**. dağıtmaq (**# söpürmək** yığmaq).

savurmaq -**külün savurmaq**: yerli dibli yoxaltmaq.

savurmaq **savmaq**. **savlamaq**. qoğmaq. (# **avmaq**. **avurmaq**. **avlamaq**: qapurmaq. tutmaq).

savurmaq saymamaq.

savut **1**. silah. **1**. zireh. qalxan. **1**. anti tez. (**sav**: tez. -**sağut**: səntez).

savutmaq boş vermək. əhəmmiyət verməmək. -**savut gedsin**.

savutmaq **savqatmaq**. əldən vermək. itirmək.

say (saymaq). okey (alqılama, qəbul sözü). {{. iy (iyi). olur. oldu. tamam. peki. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}}.

say **1.** hareketsiz. sabit. -**say duran** sular. durqun. duru. oturmuş. **1.** nifuzlu. **-say yoruqlu:** adlı keçərli. -qıs kişi **say yoruqlu** olmaz. qıs kişi savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir)..
-**say sanaq**, **kişini yapar**, kişiyə yarar. (say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**)..**
-say yoruqlu: adlı keçərli. -qıs kişi **say yoruqlu** olmaz. qıs kişi savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

say **1**. **sağ**. salim. **1**. artırılan sözə '' bənzərlik. taylıq. gözəllik. teyxalıq'' anlamın artırır. nab. -**saygül**: gül kimi gözəl. -**say**kişi. -**say**mal: cis, yaxcı mal. **1**. dəğər. qiymət. ərziş. **1**. sayağ. sadə. **1**. **sayın**. möhtərəm. hörmətli. -say bəylərim, birbirindən yey bəylərim. **1**. bayır. çöl. **1**. uyqun. muvafiq. -yaşına **say**. -ərkizə **say**: istəyizə **(**ixtiyarıza**)** uyqun. -bu ona **say** değil. **1**. xoş. -bu işlərin **say** değil. -**say** sözlər: xoş sözlər. **1**. say. sığ. dayaz. **1**. xətir. hörmət. -kimin **sayına**: kimin xətirnə. **1**. önəm. əhəmmiyyət. -**saydan** salmaq. **1**. **san**. ədəd. rəqəm. **1**.(şayistə. möhtərəm. mühəzzəb.). **1**. alicənab. **1**. yaxşi. ali. -**aşa say**: çox yaxşi. **1**.səhih. **1**.sır. sür. saf. hamar. **1**.kəmmiyyət. -**say sığ oranı**: kəmmiyyət keyfiyyət nisbəti.**1**. (onaylama, tə'yid sözü). -**say!** səhih!. səhihdi. qəbul!. muvafiq. (# **sat**: qarşı. muxalif). -**saysat** (**say sat**): muvafiq muxalif. **1**. bir. ədəd. **1**. başqa. fərqli. -gəlib gedər hər ildə, hər dördüdə, say qılda (tapmaca) (ilin dörd carnı (fəsli)..
-**say qaçan**: say çağan. hər qaçan. hər zaman..
-**saya gəlməz:** önəmsiz. əsgik..
-**say edik** (**ey edik**), **kötü** edik: yaxcı, pis iş.**.**
-say sap: tayın qayın. muvafiq muxalif.

say sal. sala. açıq. xalis. nab. pak.

say **-say sana bilən** yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı)

saya **1**. duru. zülal. **1**. riyasız. **1**. baya. normal. **(**alışılmış**)**. **1**. yaxcı. sayqı dəğər. **1**. yardım. -**saya salmaq**: **saya düşürmək**: yardım edmək. yardım vermək. **1**. sadə. **1**. salıq. kölgə. **1**. fərz. **1**. **yaya**. sadə. -**saya yazı**: **sayaz**: nəsr. **1**. sırlı gizli olmayan. sadə.

saya **-**saya boyunca : amara müntəbəq. tibqi amar.

saya -**saya gəlməz şeylər:** sansız işlər:.

saya -**saya gəlməz:** saynanmaz. hesaba gəlməz.

saya -**saya salmaq**: saya qoymaq. ətfi təvəccüh eləmək.

saya sılağ: hörmət, ikram .-sığır **sılağ götürməz**.

sayab **sayav**. hesab.

sayaban **saravuc**. **sarvıc**. avğan **(< av)**. bükək. pənahqah. pənah. qaçanaq. hefaz.

sayaban sayavan. köləngi.

sayabı **-**evdəki **sayap**, çarşıya çıxmaz, **bazar sayabı**, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).

sayaçı **1**. cəlbi rəhmət edən. hörmət çəkən. **1**. məddah.

sayaçı məddah.

sayaq **1**. **sayağ.** say. sadə. **1**. **savraq**. hərzə. **1**. **savraq**. özbaşnalıq. **1**. uslub. rəviş. səbk. tərz. nəhvə. şivə. **1**. rəsmi. -**sayaq** kağaz. **(# savaq**: ğeyri rəsmi**)**. **1**. ciddi.

sayaq **sanaq**. **1**. amari. **1**. amar tutma. **1**. mümtaz.

sayaq **sayıq. 1**. qanacaqlı. **1**. hesab kitab bilən. dəqiq. **1**. oyaq. huşlu. aqah.

sayaqda -**bu sayaqda**: bu kök havalı.

sayaqı -**atalar sayağı:** ataman.

sayaqı -**türk sayağı:** türkəcər. alatürka.

sayaqlamaq **sayğalamaq < savraqlamaq**. həzyanlamaq.

sayaqlamaq səyrəkləmək.

sayalamaq sırçalamaq sürtüb safaltmaq.

sayalı sayca. sayılı. adam başı. ölçü ilə. nümrə ilə.

sayalıq suç. saçmalıq. sadəlik. -pulun gücün bax, **elin suçuna**! (**suç**:).

sayalım sürkən. saykən. tutalım. fərzən.

sayalmaq **sanalmaq**. **sanılmaq**. **sayılmaq**.

sayan **1**. (**say ər).** alicənab. **1**. ərcümənd. **1**. müəddəb.

sayan ayan. qeydinə qalan. -**ayalı** kimsəsi yox: **ayanan** kimsəsi yox. (qeydinə qalan kimsəsi yox).

sayan -**elini sayan, dilini danmaz**, dilini danan, atasın anmaz! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz).

sayanıqlı -**dayanıqlı sayanıqlı**: müqavim o qabili e'tibar. müqavim o mö'təbər.

sayap **-evdəki sayap**, çarşıya çıxmaz, bazar **sayabı**, evlərə sığmaz. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).

sayar sayxan. muraqib.

sayas **1**. **sayası**. nimə rəsmi. **1**. (sayqı, hörmət bəsləyiş). təşəkkür. (> sipas qozari).

sayasın rəhmət eləsin.

sayaslamaq **1**. (sayqı, hörmət bəsləyiş). təşəkkür edmək. (> sipas qozarlıq edmək). **1**. sipasquzarlıq edmək.

sayaş kəş. anlaş. sanaş. sanğaş. sağaş. ayraş. barğaş.

sayat **1**. el içində güvənli, keçərli kimsə, kimsələr. **1**. görülüb gözlənilməsi gərəkli olan nərsələr. rəsm. risum. **1**. sanlı. adsanlı. mö'təbər. hörmətli. adlım. namdar. mə'ruf. məşhur. avazəli. **1**. seyrək. **1**. hasat. asan.

sayatlamaq amar tutmaq.

sayatmaq **sayğatmaq. sanatmaq. sanğatmaq.** sandırmaq. sandırtmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək.

sayav **sayab**. hesab.

sayavan örtmə.

sayavan **sayaban**. köləngi.

sayavar **1**. > **səzavar**(fars). yaraşıq. yarşıq. yarşaq. yarşın. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan (zibəndə). **1**. sayqılı. **1**. sevimli.

sayayağ **saya yağ. sarı yağ.** bəğənilmiş, gözəl, sayalı (mümtaz) yağ.

sayaz **1**.**say yazı**. nəsr. **1**. dayaz. yayaz. sadə. bəsit. **1**.naşı.**1**. təkəllüfsüz.

saybal ə'lahəzrət. ulyahəzrət.

saybalan sandıqçı təhvil alan.

saybalatmaq təhvil vermək.

saybat **(say bat** < **say bet)**. **(**< **say**: hesab + **bet**: üz**)**. surət hesab.

saybil hesab.

sayca sayalı. sayılı. adam başı. ölçü ilə. nümrə ilə.

saycalamaq **saysalamaq**. təxmin edmək.

saycaş **saysat**. təxmin.

saycatmaq nümrələmək.

sayçı məddah.

sayı -**qatsayı:** . neçəminci təbəqə.

sayı sok.

sayıb almaq təhvil almaq.

sayıb sanab.

sayıcı nərsəni sayan kimsə.

sayıçı **sayğat**. hesab işlərinə yetişən. hesabçı.

sayığlaşdırmaq **ara aşdırmaq**. **araşdırmaq**.

sayıq **sayaq**. **1**. qanacaqlı. **1**. hesab kitab bilən. dəqiq. **1**. oyaq. huşlu. aqah..
-**ayıq sayıq**: seyrək. endər. nadir..
-**bayıq sayıq**: saçma sapan. hədərən pədərən.

sayıqlamaq **cayıqlamaq**. sərəkləmək. çərənləmək. yavalamaq. həzyan, həzəyan demək.

sayıqlamaq **-əsrüyə sayıqlamaq**, ayqıra çul yırtma man deyil. (**ayqır**: güclü ərkək at).

sayıqlıq **1**. mehribanlıq. **1**. oyaqlıq. ayınlıq. ayğınlıq. huşyarlıq.

sayıl **1**. sayıns. imtiyaz. avans. **1**. kəmmi.-**sayıl sığıl**: kəmmi keyfi. **1**. mərasim. -**sayıl** keçən (ötən) geyin, xına, ketə qoyulur.

sayıl **-ayıl sayıl.** ayrı seçgilik. **-ayıl sayıl qoyulmadan**, boy soy sorulmadan**.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

sayıl yol. təhər. təriq. şivə. tərz. nəhv. -bu **sayılla** ged: bu təhərlə sür. -bu **sayılla** olmaz. -bir **sayılla** yollaşmaq. -bir **sayıl** tapılar, işlər yapılar. -o **sayıl** etdi olmadı, bu **sayıl** etdi çıxmadı, alınmad. -bir **sayıl** alğa gedir.

sayıla! **sayla**!. ölç!. ölçə!.

sayılamaq **sayqılamaq**. ardalamaq. ardaqlamaq. hörmət edmək. -öz sözüvü **ardala**.

sayılan sanal. hörmətli.

sayılan -**sayılan sunulan.**

sayılanmaq **saylanmaq**. aqah olmaq. aydınlanmaq. açılmaq. roşən olmaq.

sayılar farscada gedən sayılar. yek, yək: yekə.
do: duva.
se: sera. tera.
çahar: çağar, çoğar. çuvar. kuvar. kuvar. kovart
penc: penta.
şiş: siks.
heft: hepta.
heşt: eyta. heta
noh: nova.
dəh: deka.

sayılı **1**. sayca. sayalı. adam başı. ölçü ilə. nümrə ilə. **1**. sayıltı**.** görəcə. e'tibarən. -bu gündən **sayıltı**.

sayılmaq **sanalmaq**. **sanılmaq**. **sayalmaq**.

sayılmaq **sayığlmaq**. **1**. muraat olmaq. **1**. **sanılmaq.** usunmaq. usğunmaq. fərz olmaq. **1**. sayıqlamaq. mürgüləmək. çort vurmaq.

sayılmaq sanalmaq. -bu iyi **sanalır**: bu iyi **sayılır**.

sayılmaz **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, **çox uzluğu sayılmaz**. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

sayılmaz **-**gün olan yerdə **ay sayılmaz**.

sayılmaz **-**ölüm **bolqut sayılmaz**. (**bolqut** : dərman).

sayılmaz **-**yaşam güdə, **sayılmaz kaçı**, günlərivə, qatma acı!. (**kaçı**: neçəsi).

sayılmaz **-yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz**, gənciklərdə qırış deyə tapılmaz. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

sayılmış -söyləyiş gümüşdürsə, **dinləyiş qızıl sayılmışdır**.

sayıltı **1**. fərz. **1**. **sayılı.** görəcə. e'tibarən. -bu gündən **sayıltı**.

sayım **1**. amar. **1**. xanımlara öz sayqı sözü. -**sayım bəyim**: sayım xanım.

sayın (***ək***.) layın. ləyin. hər. -gün**ləyin**: gün**sayın**. hər **gün**. -**aylaryın**: aysayın: hər ay.

sayın **1**. ca. -vurduq **sayın**: vurduq**ca**. -verdik **sayın**: verdik**cə**. -gəldik **sayın**: gəldik**cə**. **1**. hər. -**sayın** kişi: hər kişi. -gün **sayın**: hər gün. **1**. **sayqın.** şanlı. zi şə'n. girami. əzim. möhtərəm. ali cənab..
-gün **sayın** öləndə var, günüdə **(**bir günü**)** öləndə..
-günəş qızdırır, qızdırğan **sayın**: qızdırdıqca da. **1**. mutafiq. -birbirinə **sayın** düşmədilər. -özüvə **sayın** qılın. -bu konuda məndə sizlə **sayınam**. **1**. **say**. möhtərəm. hörmətli. -say bəylərim, birbirindən yey bəylərim..
-**sayın şayın**: **say şayın**. yaxcı gözəl.

sayın **-ayın sayın.** aygün. ayın şayın. açıq aşgar. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün.
-**gün sayın:** gün bə gün.

sayın -**sayın sıra** hər kəs köçüb baracaq. (**sayın sıra**: novbət novbət) (hamı köçməlidir).

sayınlama **sayqılama**. ağırlama. büzürgdaşt.

sayınlamaq **sayqılamaq**. ağırlamaq.

sayıns **sayıl.** imtiyaz. avans.

sayınsımaq itibar edmək.

sayıntı sayış. sanış. hesab. mahasibə..
-**sayış ayış**: hesab kitab.

sayır **-sayır bayır:** xəzə'bülat. çərənd pərənd. sərsəm. rəbtsiz, məntiqsiz nərsələr**..**
-sayır sayır: ardarda. birbəbir.

sayırlamaq önəm, əhmiyət vermək. hesablamaq. mahasibə edmək..
-adam kimi **sayırladılar**: adam yerinə qoydular.

sayırlaş mahasibə. mahasibat.

sayısal dijital.

sayış **sanış**. hesab. sayıntı. mahasibə..
-**sayış ayış: 1**. sayıntı. hesab kitab. **1**. məhəl qoyma. **1**. ehtiram. önəm. muraat. **1**. pendar. əngizə. **1**. **sanı**. fərz.

sayış sayma işi. -**sayış** başlar:

sayışlamaq **sayğışlamaq.**

sayışmaq **1**. hesablaşmaq. birbiriylə mahasibədə bulunmaq. **1**. birbirindən seçilmək.

sayıştac xəzanə başçısı. mahasibat baxcısı.

sayıştay divani mahasibat. mahasibat bakanlığı.

sayıt birigit. hesabi kull. hesabın cəmi. faktor.

sayitən **sayidən** (fars) **< sayalamaq**. sürtüb safaltmaq. sırçalamaq.

sayıtmaq birigitmək. hesablamaq.

sayıyla saysalla. sincik. umursuq. bitdə bitdə. bitəbit. bitbəbit. bitbitə. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

sayqa **1**. amar. ərqam. **1**. sanğa. hesab. -**sayqata sal**: hesaba sal.

sayqaçı amarçı.

sayqal amari.

sayqalamaq sanğalamaq. çörtgələmək. hesablamaq.

sayqalamaq **sayğalamaq. sayaqlamaq. < savraqlamaq**. həzyanlamaq.

sayqalaşmaq hesablaşmaq. hesabın təsviyə edmək.

sayqan -**sayğan yuturlu**: iyi ürəkli, diləkli, niyyətli.

sayqan **sayxan. 1**. **sayar**. muraqib. **1**. müəddəb. **1**. nab. sərə. **1**. mö'təməd. **1**. sərxoş. kefli. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş. **1**. çəkiimli. alımlı. çəkici. cəzzab. fəttan. lətif. məlih. **1**. ovsunçu. büyücü. sehirli. məshur edici..
-**sap sayxan**: çox gözəl.

sayqanışmaq hesab kitablaşmaq.

sayqanmaq **sayğanmaq**. huşa gəlmək.

sayqar **1**. tansu. şükrquzar. **1**. şükr edən. şakir. minnətdar.

sayqar şükr edən.

sayqarmaq **sayqamaq**. anlamaq. seçmək. sezmək. fərqinə varmaq. fərq edmək. -yoxsulluğun bıraxan izlərini **sayqadıq**. -**sayqamadan**: anlamadan. seçmədən. fərqinə varmadan. -**sayqaran**: anlalayan. seçən. fərqinə varan. -yaxcı pisi **sayqaran**: anlayan. seçən. fərq edən. -**sayqamaz**: anlamaz. seçəməz. fərqinə varmıyan. -bu işin izin **sayqamışdım**: bu işin sonun sezmişdim.

sayqarmaq **saymaq**. əsrəmək. əsirgəmək. pas daşdən. -böyükləri **əsrəyin**.

sayqarmamış hesaba salmamış. -**ışıq sayqarmamış** kölgəsin.

sayqaru **sayğaru. sağqaru > sarı. sayrı.**

sayqas **sayğas** **sayvas**. özün başqa donda yasatan. riyakar. (müqəddəsnəma).

sayqaş **sayxaş. 1**. dinc. açıq. **1**. duru. saydam. **1**. sakit. aram **1**. rakid. hərəkətsiz. **1**. xəlvət. -**ara sayxaşmaq**: əl ayaq kəsilmək. ged gəl azalmaq. qızqın durum soğumaq.

sayqaşmaq **sayğaşmaq. sayraşmaq**. seyrəşmək. sığlaşmaq.

sayqat **sayğat**. **1**. **sayıçı**. hesab işlərinə yetişən. hesabçı. **1**. muhasib. möhtəsib. muhasibəgər. hesabçı. hesabgər. bilgisayar. kampioter.

sayqatmaq **sayğatmaq. 1**. **sayatmaq. sanatmaq. sanğatmaq.** sandırmaq. sandırtmaq. sanağa vermək. qandırmaq. qələm dad edmək. **1**. muhasibə edmək. hesablamaq. bilgisayara (kampioterə) qoymaq. -**sayqatla**: **sayqala**: hesabla.

sayqayım minnətdaram. -**sayqayım qayğızdan**.

sayqən **saykən**. sürkən. sayalım. tutalım. fərzən.

sayqı dəğər saya.

sayqı **1**. ağırlıq. ağrıq. təkrim. hörmət. sitayiş. pərəstiş. ehtiram. **1**. sipas. ehtiram. hörmət. **1**. sıylağ. sıy. dəğər. -sığır sıybağ, yaman sıylağ **(**sayqı**)** bilməz.

sayqı -**başqalarına sayqı öğrətməkdənsə**, kəndi kəndimizə sayqı duyalım!.

sayqı **-düzlük sayqı təməli.**

sayqı -**sayqı köçər durmaz**, güc var olan yerdə..
-**yaşlılara sayqı göstərənlər**, qutsanırlar.(**qutsanırlar**: bereketlenirler).(**uluğlu uluğlansa** qut bolur!). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır)..
-sayqı dəğər vermə: sılaşıq. sıylaşıq. -**sılaşıq iki başlı.**

sayqı **-**sevdiklərə yarqı, **kəndizə sayqı**. (**yarqi**: yumşaqlıq. mərhəmət).

sayqı **-uluya sayqı gərək**, kiçiyi kəmsitməmək. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

sayqılama **1**. **sayınlama.** ağırlama. büzürgdaşt. **1**. sıylama. ağırlama. ehtiram ediş.

sayqılamaq **1**. **sayılamaq**. ardalamaq. ardaqlamaq. hörmət edmək. -öz sözüvü **ardala**. **1**. **sayınlamaq.** ağırlamaq. **1**. ağırsamaq. ehtiram qoymaq.

sayqılar -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

sayqılar -durmuşu boş tutmayın, atar tutar saymayın, **özünğüzə sayqılar**, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

sayqılı sayavar.

sayqılı -**çox sayqılı**: ardaq. cənab. müəzziz. -**ardaqlar**: cənablar. -el ardaqları:el ümənaları.

sayqılış hesab kitab.

sayqılışmaq hesab kitab qılmaq.

sayqılmaq **sayğılmaq. sayılmaq**. **1**. muraat olmaq. **1**. **sanılmaq.** usunmaq. usğunmaq. fərz olmaq. **1**. sayıqlamaq. mürgüləmək. çort vurmaq.

sayqın **1**. **sayın**. şanlı. zi şə'n. girami. əzim. möhtərəm. ali cənab. **1**. alsay. ulsay. yaraşqan. yaraşay. **1**. sayı, hörməti çəkən. **1**. **seçgin**. darğa (darnanmış. daranmış). başqa. mümtaz.

sayqın ağırlı.ağırlığ. dəğərli.

sayqın **-**düzü yoxuşu enişi, **kəndi asqından sayqın asılı**. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

sayqını **-**sevgini bildir, **sayqını qoru**, çəkini bil. (**çəkini**: həddi.həddini)**.**

sayqınıta -**saydıqlarımın sayqınıda**, bilki sən oldun.

sayqır məmnun. razi. qane'. xuşnud. xursənd.

sayqırmaq **sayğırmaq**. gözəl səslə oxumaq. nəxməkarlıq edmək. oxumaq. (türkü. şarkı. mahnı. qoşu).

sayqısızlıq e'tinasızlıq. təcahül. ehmal.

sayqışlamaq **sayğışlamaq. sayışlamaq.**

sayqıtamaq **saylatmaq.** ağır, böyük saymaq.

sayqıya sılaqa.-qonu qoşnu arasıda kəttəginə sılağa igə. (qonşular arasında çox böyük **sayqıya** yiyə).

sayqız **-**gül tikansız, **sevgi sayqısız olmaz**.
-sevgi sayqız bitməz olsun.

sayqul **sayquran**. **sağan**. **sağuran**. hesabçı. möhtəsib.

sayqulaq **sayğulaq**. sayğı dəğər. qabili ehtiram. müəzzəz. ərcmənd.

sayqun **sayğun**. şərif. nəcib.

sayqur **sayğur**. əsil. nobl. nəcibzadə. zadəgan. əşraf.

sayquran **sağan**. **sağuran**. sayqul. hesabçı. möhtəsib.

sayqut ovliya. ehliya.

sayquturuş **sayquduruş**. nərsəni ehya edmə. rehabilitation. təvanbəxşi.

sayqün **saygün**. çağlıq. təqvim. -**saygünə** bax: təqvim bax. -yeni **saygün**: yeni təqvim. -əski **saygün**: köhnə təqvim. -bu **saygünnün** yanlış çox: bu təqvimin yanlış çox.

sayla yazla. dalağ. çöl. ova..
-**sayla!: sayıla!.** ölç!. ölçə!.

saylam **1**. **saylaş**. seçim seçiş. **1**. seçim. quziniş. **1**. seçgi. intixabat. -**saylamda** oy (rə'y. səs) oğrusu: qapoy.

saylama **-saylama keçən ötəni**, indin yarın duran yerdə. (**saylama**: sayıb irdələmə). (günlə yarını düşün)**.**

saylamaq **1**. sanamaq. sanlamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. anğarmaq. yanğarmaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür. **1**. **saymaq.** sayurmaq. **1**. seçmək. -**sayladığız** adamlar: seçdiyiz adamlar. -istədiyizi **saylayın**: seçin. -**sayla**!: seç!. -çalış səndə iyilər ara **saylanasın**. -**saylatış**: seçitiş. seçitmə. **1**. xətir qoymaq. hörmət edmək..
-**aş saylamaq**: yerikləmək..
-**sağu saylamaq**: bayram qabağı, uşaqların oynaya oynaya ev ev dolaşıb, yağ, bulqur, nərsə toplamaqları.

saylamaq ayırmaq. seçmək. -yaxcı pisi **saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında.

saylamaq. ayırmaq. -yaxcı pisi **saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında.

saylanan seçilən. -**saylananlar** cərgəsi: seçilənlər səfi. -**saylanan** göycə yazılar.

saylanmaq **1**. **sayılanmaq**. aqah olmaq. aydınlanmaq. açılmaq. roşən olmaq. **1**. arımaq. arılmaq. paklanmaq. **1**. seçilmək. -saylavların ikisində **saylandı**.

saylaş **saylam**. seçim seçiş.

saylaşmaq **saydaşmaq**. **1**. birbirin mədh edmək, tə'rifləmək. **1**. tə'riflənmək.

saylatmaq **1**. **sayqıtamaq**. ağır, böyük saymaq. **1**. şişirtmək.

saylatmaq seçlətmək. seçimə qoymaq. -on çeşit maldan beşin **saylata** qoyduq.

saylav numayəndə. bər quzidə.

saylayan seçən. -onun dəğərli işlərin usda **saylayan** yoxdu: usda seçən yoxdu.

saylayan **-yaxcı pisi saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**

saylı (# **saysız**). mə'dud. bir neçə. -bayrama **saylı** gün qalmış.

saylı -**saylı sağlı** : baylı başlı kişi.

saylıq hörmət. **-**sağlıq dilə, çox yemə, **saylıq dilə**, çox demə.

saylın (saylanan) mucaz.

saylın başqa. seçilmiş. seçmə. seçilib alınan. tanqal. tansal. (sər aməd. bər qozidə).

sayma şumariş.

saymaq **1**. **saylamaq.** sayurmaq. **1**. tutmaq. qəbul edmək. -o ki səni **saymır**, nə istirsən. -**sayılan** nərsə: qəbul oluna nərsə. **1**. **sayqarmaq**. əsrəmək. əsirgəmək. pas daşdən. -böyükləri **əsrəyin**. **1**. ərkitləmək.
saydırtmaq: tutdurtmaq. qəbullatmaq..
-**sayıb oxşamaq**: sayıb sevmək. eygiləmək. edgiləmək..
-ağzına gələni **sanğıramaq (**saymaq, oxumaq, söyləmək**).** ağzına gələni söyləmək..
-**ağızda qoz sayır:** açıq aydın söylür.

saymaq -**içdən saymaq**: yutuğursımaq.

saymaq qaymaq. e'tina edmək. -qadaş demiş **qaymamış**, qayın demiş **qaymış**. (**qayın**: səbəbi qohum).

saymaq məhəl qoymaq. dərəkləmək.

saymaq **sılağmaq**. 1. e'tibar vermək. -öğrətməni **sılağmayan** nə öğrəşə bilir. 1. dərcələmək. -**dərcələyib** qarşaladı: sayqı ilə alqadı.

saymamaq baş verməmək.

saymamaq salvalamaq. salvalamaq.

saymamaq savurmaq.

saymamaq **-**söz verib tutmamaq, **kəndi özün saymamaq**.

sayman hörmətli. dəğərli. e'tibarlı. mö'təbər. abırlı.

saymasan **-iyini saymasan yaşam olmaz**, kötünü saymasanda olar.

saymasanda **-**iyini saymasan yaşam olmaz, **kötünü saymasanda olar**.

saymat riyaziyyat. incətik bilim.

saymatan -**saymadan, dönmədən gedmək:** gedər gedmək. barığ barmaq.

saymayın -durmuşu boş tutmayın, **atar tutar saymayın**, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

saymaz **sanmaz**. **1**. təfavütsüz. **1**. təvəccühsüz. **1**. hesab kitabsız..
-tanımıyanı saymaz: tanımıyanı sıylamaz.

saymaz **-söz saymaz:** boşğul**.** səhlənkar.

saymazlıq -**söz saymazlıq:** boşğulluq. səhlənkarlıq.

saynaq **-saynaq doslar ağrışmaz**, saynaqsızlar barışmaz. (**saynaq**: hesab kitab bilən). (**ağrışmaz**: çətinlik çəkməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

saynaqsızlar **-**saynaq doslar ağrışmaz, **saynaqsızlar barışmaz**. (**saynaq**: hesab kitab bilən). (**ağrışmaz**: çətinlik çəkməz). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

saynamaq fərz edmək. -**sayna**!: fərz ed.

saynanmaz saya gəlməz. hesaba gəlməz.

sayrab yazın. yazıq. aydın. açıq. sadə. -**sayrab** sanı.

sayramaq **1**. ötmək. oxumaq. -**sayra** bülbül: oxu bülbül. -**sayrasın** bülbül kimi bağlı dilin. **1**. parlamaq. -günəş gözü **sayrar** damlalarda.

sayramaq **sağramaq**. **səyrəmək**. **səğrimək**. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. oxumaq. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək..
-**sayramadı** umaq quşum: ötmədi baxt quşum.

sayran **saytan**. (> **sorayəndə**). ötən. oxuyan.

sayrar -**sanduvac sayrır:** bülbül oxur. bülbül ötür.

sayrasın -**dinclik üçün sayrasın dilim**, ovatlıq üçün işləsin elim. (barış üçün ötsün dilim).

sayraş **1**. bekarıq. məşquliyyətsiz. başı açıq. -indi **sayraşam**, buyurun. **1**. aram. xəlvət. -**sayraşlıq**: xəlvətlik. -bir sayraşlıq bulmadım ki qalan işlərimidə qurtaram. **1**. mədihə. tə'rif. tovsif.

sayraşır -tüşüb **sayraşır** quşlar.

sayraşmaq **sayğaşmaq.** seyrəşmək. sığlaşmaq.

sayratamaq bəllətmək. ayqıtmaq. bilgətmək. tanatmaq. vəsf edmək. tə'rif edmək.

sayrı ağrı. dərd.

sayrı **sarı < sayğaru. sağqaru.**

sayrı yerli olmayan.

sayrıcmaq təəmmüq edmək. dəqiq hesablamaq.

sayrıq **sayrığ**. **1**. **sayrıl**. ağrıq. xəsdə. **1**. nərsənin hesab kitabı, listi.

sayrıqlamaq uçuqlamaq. səfehləmək. saçmalamaq.

sayrıqmaq **sayrığmaq**. ağrıqmaq. xəsdələnmək.

sayrıl **sayrığ**. ağrıq. xəsdə.

sayrılıq **savrılıq.**

sayrım ayrım. atrım. adrım. azrım. payrım. bir para. bərxi. bə'zi.

sayrın mö'tədil.

sayrır -gül açar, **bülbül sayrır**.

sayrış mahasibə.

sayrışan -**sayrışan ulduzla** göz gözə vermək.

sayrışmaq göz göz edmək. hərdən yanan, hərdən sönən ulduzların görnüşü.

sayrışmatı **sayrışmadı.** -əriməz qaldı beyində buzumuz, **göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz** -əriməz qaldı beyində buzumuz, **göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz**.

sayru xəstə.

sayruc (sayını, ədədi, rəqəmi göstərən simgə). nümrə. nambır. şumarə.

sayruş şumariş.

sayrutur **sayrudur**. ötürdür. ötrüdür. ürəyin nərsə üçün əsməsi, çox istəyişi.

saysalamaq **saycalamaq**. təxmin edmək.

saysalla sayıyla. sincik. umursuq. bitdə bitdə. bitəbit. bitbəbit. bitbitə. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

saysana xeyir dua. -**saysana** verib yola saldı.

saysana -**könül saysana** (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz.

saysana **say sana**. hesab kitab.

saysar qədirşinas. qədirdan.

saysarlıq qədirşinaslıq. qədirdanlıq.

saysat (**say sat**)muvafiq muxalif.

saysat **saycaş**. təxmin.

sayşayın -**say şayın**: **sayın şayın**: yaxcı gözəl.

sayt **sayta**. numayiş.

sayta **sayt**. numayiş.

saytal cüssəli. heykəlli.

saytam **saydam.** sayxaş. duru.

saytamaq **saytmaq**. açıb görsətmək. açığa qoymaq. numayiş edmək.

saytan **sayran**. (> **sorayəndə**). ötən. oxuyan.

saytaşmaq **saydaşmaq. saylaşmaq**. **1**. birbirin mədh edmək, tə'rifləmək. **1**. tə'riflənmək.

saytay amar idarəsi.

saytıqın **saydığın** .-keçirsə bastağa qurd, **çobanın saydığın unut.** (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba).

saytıqlarımın -**saydıqlarımın sayqınıda**, bilki sən oldun.

saytırmaq -**dişin saydırmaq**: birinə sırrın vermək.

saytış aramiş.

saytış **-aytış saytış: ayış soruş**. **ayış soğuş**. kef əhval. əhval porsluq.
-**aytış saytış**: kef əhval edmə.

saytmaq **saytamaq**. açıb görsətmək. açığa qoymaq. numayiş edmək.

saytul şəxsiyyətli.

saytur -**saytur bolqutmaq**: çox diqqətlə incikləmək, düşünmək.

sayumaq **sayutmaq**. şükür edmək. şükredmək.

sayurmaq saylamaq. saymaq.

sayut **1**. (< **sayramaq**). ötül. avaz. surud. təsnif. **1**. şəxsiyyət.

sayut şükür!.

sayutsızlıq şəxsiyyətsizlik.

sayuymaq **sayumaq**. şükür edmək. şükredmək.

sayva **1**. sələm. sıylaq, sayma simgəsi olaraq deyilən söz. **1**. səviyyə. -bilim **sayvası**: elm səviyyəsi. -düşüncə **sayvası**: fikir səviyyəsi. -çox **sayvalı**: çox səviyyəli. -**sayvadan** düşmək: səviyyədən düşmək. -çalış özüvü iyilərlə **sayvala**, tarazla: iyilər səviyyəsinə qaldır. -**sayva sayvasız** qarışdılar: səviyyəli səviyyəsiz. -bir **sayvada** olma: bir səviyyədə olma.

sayvaqlamaq **sayvaxlamaq**. **cayvaxlamaq**. **zayvaxlamaq**. yahalmaq. özün itirib caymaq. səfehləmək.

sayvas **sayğas**. özün başqa donda yasatan. riyakar. (müqəddəsnəma).

saz nasaz sağlaq sağnaq.

saz **1**. çaltı. ənstıruman. insturuman. **1**. qopçur. qopuz. -söylənməyir qoşanlar, ündən düşmüş **qopçurum**. **1**. bataq. **(batan**, sancan nərsə). qamış. **1**. çağ. -yağlı dilli, **çağlı** işli. -sözündə yağ, işində **çağ**. **1**. dartı **{**dartılaraq çalınan araclar (simli çalqı alətləri)}.**.**
-aydım saz: söz saz..
-**söz saz**: aydım saz.

saz -anlayana sıvri sinək, **saz gəlir**, anlamaza döhül zırna az gəlir. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir)..
-**kefi saz:** arxayınlıqda duran. dək gəzir **(dənğ).** -sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir..
-**kefi saz**: şayqın. -qozuz şayqın, gözüz aydın olsun.

saz **-aytım saz:** ötüş çalğış. nəğmə musiqi.

saz çağ. -**çağ** qalın: saz qalın.

saz xoş. -**xoş günlər**: saz günlər.

saz -sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, **saz oynar**, can bağışlar ellərə.

saz yaxcı. **-**az olsun, **saz olsun**.
-**sazı tanıma:** sazbiləlik.

sazaq ata **sazaq ata.** ayaz ata. şaxta ata. şaxta baba. kəsici soyuq tanrısı.

sazaq **şaxta.** ayaz. kəsici soyuq.

sazaq **sazağ**. **çatağ**. **çatırığ**. **çatğa**. **şaxta**. çox soğuq.

sazaqata **sazaqata.** ayaz ata. şaxta ata. şaxta baba. kəsici soyuq tanrısı.

sazbiləliq **sazbilələk.** saz tanıma.

sazı -**mən sazı, sən qavalı**, qoymayaq caya havanı. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**
-sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə.

sazıqar **sazığar**. yetənik. layiq.

sazın **-sazın ötdü**, səmrədi qulağ, ötsün dilim, səmrəsin qulağ. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).

sazın -ağızda savın, **qolunda sazın**.

sazız -**aytım sazız** duyulsun.

sazlamaq **çağlamaq**. **1**.kökləmək. **1**.əlac etmək. **1**. həmahəng etmək.

sazlamaq duxlamaq. toxlamaq. bərpa etmək.

sazlaşıq **uz**laşıq. **düz**ləşik. **cür**ləşik. uylaşıq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

sazlaşmaq **uz**laşmaq. **düz**ləşmək. **cür**ləşmək. **uy**laşmaq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

sazlıq qamışlıq. bataqlıq.

saztaran (**saz + dartmaq**). çalqıçı.

seç bəyən.

seç -tullanırsan damdan, qısasın seç.

seç yığ. (#**saç**: səp).

seçaqan **seçağan**.seçilmiş ağa. deptat. vəkil. numayəndə. -sayın **seçağanlar**.

seçən bəyənən. bəğənən.

seçən **çeçen**. **1**. ağıllı. dahi. zəki. **1**. nuxdə dan. suxən dan. **1**. saylayan. -onun dəğərli işlərin usda **saylayan** yoxdu: usda seçən yoxdu.

seçən **-gözdü seçən gözəli**, könül sevər sevəni. (könül gözəli yox, sevdiyin seçər). (könül sevən göyçək olur!).

seçənəqləmək **seçənəkləmək.** çəkələmək. ayırıb seçmək.

seçənin **-**könül qoymaz uzaq, sevənin, gözdü salar, **könül seçənin**.

seçənməsən **-seçənməsən yolun,** seçməlikdi yolun.

seçər **-**oğruya qoysan **əğrini seçər**, doğrunu qayrar!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək). (**qayrar**: düzəldər).
-könül gözəli yox, **sevdiyin seçər**. (könül sevən göyçək olur!). (gözdü seçən gözəli, könül sevər sevəni).

seçəyir seçə bilir. **-özgə gözdə seçəyir** qıldan qılı, görməyir kəndi gözündə dirəyi.

seçib -**seçib ayırmaq**: başaqlamaq.

seçiq **seçik**. **1**.mümtaz. **1**.dərik.

seçilən saylanan. müntəxəb. -**saylananlar** cərgəsi: seçilənlər səfi. -**saylanan** göycə yazılar.

seçilir -yaşam buyruqda durmur, buyruqla yürmür, gələn çəkilir, **olan seçilir**.

seçilməz ayınmaz. **-**gözəl görkün, **göydə gündən ayınmaz**.

seçilməz -**dartışla yar seçilməz**, acıqlı su içilməz. (**acıqlı**: çox şor).

seçilməz **-**doğada **iyi kötü seçilməz**, doğru yalan tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur).

-seçilməz **-**pox içində **gül seçilməz**. (seçimə, yaşama bir qursaq, koşul, şərayit, mihit istir).

seçilmir **-**dudla duman seçilmir.

seçilmiş **1.**gözdə**.** dürdana. -bu arvad ərinin **gözdəsidir.1.**seçmə. başqa. saylın. seçilib alınan. tanqal. tansal. (sər aməd. bər qozidə).

seçilmiş dənləğən.

seçilmiş -**seçilmiş ağa:** seçağan. deptat. vəkil. numayəndə. -sayın **seçağanlar**.

seçilmişin yaxtuğun. ən yaxcısın. ən alisin.

seçim **1**. almaş. alternativ. -başqa **almaş** qalmadı. **1**. saylam. quziniş. **1**. **seçiş**. saylaş. saylam.

seçim **-**alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, **alın yazısı seçim qoludur**, seçimlərin quludur.

seçim -**ama tarix seçim dəyir**, hər devirdə bir kişi sözün deyir. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

seçim bəyənc. bəğənc.
-**seçim yapma**: bəğəniş. bəyəniş.

seçim **-gecik işdə** seçim olmaz. (**gecik**: yubanmış. çağında olunmayan, qılınmayan nərsə). (uyqun cağda yetmiyən qonağın yeri bəllənməz).

seçim -özgürlürlük, ərginlik iki, neçə seçim arasındadır.

-olursa seçim yazı dəğişir.

seçimitir **seçimidir.** varyantıdır. yoludur.-ən uyğun **varyantıdır**.

seçimlər -ən kötü durum, **ən kötü seçim**. -ya ölüm, ya öldürüm.

seçimlərdir -kimliyi yaradan, seçimlərdir!.

seçimlərin **-**alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, **seçimlərin quludur.**

seçimtə **seçimdə**. **-**yaşam beş gün durur. **seçimdə sənin, keçimdə**, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.
-alası olsa içində, **göz yahalar seçimdə**.

seçin -**uğur seçin**: amac, hədəf seçin.

seçiniş bəğəniş. tərcih.

seçinişmək bəyənişmək: sevişmək. birbirin sevib, xoşlamaq. xoşlanışmaq. xoşallanmaq.

seçir bəyənir. bəğənir.

seçiş seçim yapma. bəğəniş. bəyəniş.

seçiş **seçim**. saylaş. saylam.

seçişmək **birbirindən seçilmək.** sayışmaq**.**

seçişməz **-**saçışmasa, seçişməz.

seçqələmək **seçgələmək**. axdamadan, qabağa çıxanların içindən seçmək. seçimində çox çətin olmayan.

seçqi **seçgi**. saylam. intixabat. -**saylamda** oy (rə'y. səs) oğrusu: qapoy..
-**seçgi alayı**: intixabat təbliğatı.

seçqilə **seçgilə.** ayırqıl**. -yağlaq yavlaq ayırqıl**!. (yaxcı pisi seçgilə).

seçqilik -**ayrı seçgilik**: ayrıcalıq.

seçqin görnüklü. görkəmli. gözdəli > {(**qozidə** (fars)}. -öz devrinin **görnüklüsü**.

seçqin **seçgin**. **1**. daldam. **1**. dərmə. seçgin. bərquzidə. **1**. ayratın. **1**. öngül. **1**. darğa (darnanmış. daranmış). başqa. sayqın. mümtaz. **1**. dərə -iyitlərin **dərəsi**: iyitlərin seçgin.

seçqin **seçgin.** ayratınğ**.** ayğutın. gözətin.

seçQin **seçgin**. mümtaz. müntəxəb.

seçqin **seçgin.** yeğnək. yeğnə. yeğinə. yeganə **(fars)** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. birincil.

seçlətmək seçimə qoymaq. saylatmaq. -on çeşit maldan beşin **saylata** qoyduq.

seçlilər çəklilər. müntəxəbat.

seçmə çəkələ. -**çəkələ deyil**: seçmə deyir.

seçmə dərmə (dərinti). güldəsdə. gülçun. gülçin. (bərqozidə).

seçmə seçilmiş. başqa. saylın. seçilib alınan. tanqal. tansal. (sər aməd. bər qozidə).

seçmək **1**. daldamaq. **1**. ilgəmək. ayırmaq. **1**. saylamaq. -**sayladığız** adamlar: seçdiyiz adamlar. -istədiyizi **saylayın**: seçin. -**sayla**!: seç!. -çalış səndə iyilər ara **saylanasın**. -**saylatış**: seçitiş. seçitmə. **1**. səltəmək. arığlamaq**.** ən iyisin almaq, götürmək. -**doldurma arığlama**. **1**. ayıqlamaq. ayırtlamaq. təmyiz edmək. -yaxcı pisi **ayırtlamaq**. **1**. ələmək.

seçmək ayramaq**.** ayğutmaq. gözrəmək.

seçmək bəyənmək. bəğənmək.
-**ayırıb seçmək**: çəkələmək.

seçmək sezmək. sayqamaq. anlamaq. fərqinə varmaq. fərq edmək. -yoxsulluğun bıraxan izlərini **sayqadıq**. -**sayqamadan**: anlamadan. seçmədən. fərqinə varmadan. -**sayqaran**: anlalayan. seçən. fərqinə varan. -yaxcı pisi **sayqaran**: anlayan. seçən. fərq edən. -**sayqamaz**: anlamaz. seçəməz. fərqinə varmıyan. -bu işin izin **sayqamışdım**: bu işin sonun sezmişdim.

seçmək tapuğ.tapmağ. -kitabları **tapuğa** kim yardımçı olacaq.

seçməlikdi **-**seçənməsən yolun**, seçməlikdi yolun.**

seçməz aymaz. fərq edməz. axmaq.

seçtiyi -hər elin çıxarı **seçdiyi baylıq**. (**baylıq**: devlət)

seçtiyin **seçdiyin .-çalış seçdiyin yolda,** yolla yaşa.

sefeh gicov.

sehirçi büküyçü. büyüyçü. büyüçü. cadıçı.

sehirləmək büyüymək. büküymək. cadılamaq.

sehpa ucağ. üç ayaq. saç ayaqlığı. -**ucağı** qoymuş **ocağa**, qazan asmış**.** -saç **ucağsız**, dəğirman susuz olmaz. -**ucaq** sərgə: üç ayaq miz. -**ucaq** kürsü: üç ayaq kürsü.

seqirtmek **seğirtmek**. **seğirtmek**. atıla düşə, qaça qaça getmek.

seqiz **sekiz**. **-**osman ekiz, **ocman sekiz**. (**osman**: dosd). (**ocman:** düşman). (dosd iki olsa, düşman səkizdir).

sel **1**. suyun. usun. -**suyna avtalmaq**: selə qapılmaq. **1**. taşırğa..
-**dağdan axan iti sel**: qayan.

sel sal. iti su axını.

sel -tanrıdan su diləndik əkinə, **yağış yağdı sel endi yerinə** (işlərin uğramazın göstərir)**.**

sel su daşqını. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.

selə -**gəncliyi selə vermə**, mal davarı yelə vermə. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).

seləv silov. salab. salağ. selin oyduğu dərə, yarğan. -**seləvdə** ev salınmaz.

seli -**qar seli:** qarqun. qatı (çox) yoğun qar yğması.

selqəmək **selgəmək.** yelgəmək. alqamaq. (**alqovmaq**). yılqamaq. yılqovmaq. iticə çapmaq.

selləymək bollaymaq. çoxaymaq. artaymaq. bərəkət tapmaq. -**bollayan** tanrım. -tanrı **bollaysın**.

sepaya çatqı. ayaqlıq. daraca. -not **çatqısı**. -rəssamlıq **çatqısı**. -**çatqı** ocaq.

sepordən (fars**)** **(**spârdan **(**sanskirit**)** apaspârtan**).**

seramik : {sürəmik. kirəmit. kaşı. saval. soval > saxsı suval. suğal. > sofal}. suyu, suyuğu özündən sızdırmayan.

seretmək < sez etmək. sez itmək. baxmaq. -bir salım dinmədən onun üzünə **sezetdi**.

serili sıralı. seryal. ardığ. dəvamlı.

seryal **1**.sıralı. serili. ardığ. dəvamlı.**1**.sürval. ardaval. arxal. seris, sərisi, dalısı olan. birbirini izləyən. dalısı olan. dəvamlı. silsiləvar. müsəlsəl.

seşaxə uçal. **(**üçal. üçdal**).**

seşmə **saçıllı**. **1**. tör töküntü, kirli üsbaşlı. ayqaş uyqaş. ayaş uyaş. pərişan dalğın. **1**. bayağı, sıradan biri, kimsə, nərsə. **1**. silbə. abdəslik. abdəsxana. abdarxana. dəstşuyi. tuvalet.

seşməlik çalmalıq.

seşmiyə -çəkələn kişi **seşmiyə düşər**. (**çəkələn:** çox axdaran). çox axdaran, küllüyə düşər. (qurdcalıyan, küllüyə düşər).

setuh **setuh** (fars). (< **süytük**. **süytüh**. (sovqur. soqqur. sükkür). yorqun. düşgün. bıqqın.

sev -**sev bilən**: sevinc ilə. mehribanca. meh ilə. -sev bilən götüb almaq: sevinc ilə qarşılamaq. -analarca **sev bilən** yanaş. (**analarca**: analar kimi).

sev **-sən sev**, sevilmək kəndi gəlir.
-sən sev, sevinmək kəndi gəlir.
-təki sev, yaşam başlar.

sev **-türkce düşün, türkce döğün, türkce sev..**
-yer çökmədən, gök sökmədən, **sev demədən sevdim səni**, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni..
-**kəndivi sev, sevinci yaşat**, kəndivə inan, güvənci yaşat.

sev -türkü tanı, türkə inan, **türkü sev**!.

sevcə **söycə.** məhbub.

sevçilik **1**. sövçülük. söyçülük. eşqbazlıq. **1**. dosbazlıq. **1**. savınçılıq. savıqçılıq. həvəsbazlıq.

sevdiyin -**sevdiyin var, gedməz demə**!, gedənin var, dönər demə!.

sever sivir. zirəng. çalğay. çalva. çalba. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.
-dəli hoyu, **qız toyu sevər**.

sever **yağlav**. **(# yalğav**: təmbəl**)**.

sevəc **sevic**. məhəbbət.

sevəcən mehriban. müşfiq.

sevəq **-iki söyək iki sevək**. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

sevəqən **sevəğən**. sevikli. qızığatlı. əlaqəli. maraqlı.

sevəməz **-**yügürən iti, **sevəməz tilki**.

sevən istəyən..

-öləsi sevən: sevirçi. aşiq..

-sevən söykənər: **söyən söykənər**: sevən dayanar.

sevən **-könül sevən xoş olar**, günü keçsə boş olar. (**boş olar**: heç olar)

sevən -**könül sevən**, bol olursa, gen gəlməz, sıx olursa, dar gəlməz. (könül sevən, yoş (xoş) olar)**.**

-barış sevən, savaşa yaraqlı gərək. (**yaraqlı**: hazir. mücəhhəz).

sevən -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

sevən -**sevən könül**, kəndi özü savçılar (**savçılar**: elçilər. elçilik edər). (bu söz, amaclı kişini, kəndi özünü çalıçığa, carçılığa, sözçülügə çağırır, özgələrdən yalvarıclığı pəsgitir, mən' edir).

sevən **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin**.**
-sevən görünən aldadıb sevəni. (sevən görünən aldadar sevəni).
-**könül sevən göyçək olur**!. (gözdü seçən gözəli, könül sevər sevəni). (könül gözəli yox, sevdiyin seçər).

sevən -sevgi, içdə durmalı, sevən, onu **sarmalı**. (**sarmalı**: qorumalı. örtməli).

sevən -**yaxşılıq sevən**: yeyçin. (xeyrxah. nikuxah).

sevən -**sevən sevgilə** yox deməz, qalxan edər canını.

sevənə -gülü gülənə ver, **könül sevənə ver**, sevmək gözəl nəndir, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir).

sevənə **-sevənə vermə sevgivi**, sevgiyə ver sevənin.
-**sevgivi ver sevənə** gör nə edər.
-sevgini ver sevənə gör nə edər.

sevəni **-**gözdü seçən gözəli, **könül sevər sevəni**. (könül gözəli yox, sevdiyin seçər). (könül sevən göyçək olur!).
-göz gözəl görür **könül sevəni**.
-sevən görünən **aldadıb sevəni**. (sevən görünən aldadar sevəni).

sevəni **-səni sevəni ağıdursa ut**, sevməyən səni baldursa unut!.

sevənin **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin.
-**sevgi sevənin olsun**. (iş yiyəsin tapsın, sevən sevənin). (aşiq mə'şuqlar birbirinə çatsınlar).
-könül qoymaz uzaq, **sevənin**, gözdü salar, könül seçənin.
-sevənə vermə sevgivi, **sevgiyə ver sevənin**.

sevənivi **-sən sevənivi tut dişlə**, sevməyənivi qapma ama!.

sevənlər -gülüncsüz gülənlər, **yahatmadan sevənlər**. (**gülüncsüz**: rişqansız. sevinclə).

sevənlər **-**sevgi öz yolun gedər, **sevənlər nisgilli düşər**.

sevənlərin **-**ıraq düşdü **sevənlərin gözündən**.

sevənlərin **-**sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, **sevənlərin üzüşü**.

sevəntə **-sevəndə**, cibin, gözlərin qapat, qulaqların aç!.

sevər **-gülgü sevər**.

sevər istər.-könül qanıt bilməz. könül ya dinər, **ya sevər**, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, **ya istər**, ya nifrət edər).

sevər mehriban. -**sevər dosdum**: mehriban dosdum.
-pul sevər biri, pis yerdə toxunar. (**toxunar**: ziyan verər).
-gözdü seçən gözəli, **könül sevər sevəni**. (könül gözəli yox, **sevdiyin seçər**). (könül sevən göyçək olur!).

sevər sevici. söyücü. söyər.

sevəsir **1**. (< **sevmək**).amator. **1**. **səvəsər**. **səvsər**. **səvsir**. sağdaş. sağdıc. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

sevi **1.** mehr.-analarca **sevi** güdmək: qılmaq. göstərmək.**1.**məhəbbət.
-tüm nisgillər hamısı, çox əkilən, az cücərən, **sevi adlı tuxumdandır**.
-göz doymaz **sevi qanmaz**.

sevi **1**. məhəbbət. mehribanlıq. **1**. eşq. -onun **sevindən**: onun eşqindən. -**sevi** tutqunu: eşq əsiri. -**sevi** alqını: eşq dəlisi. -bu **sevi** öldürər məni. -**sevi** danılar unudulmaz. **1**.məhəbbət. -**sevi bağlamaq**: sevi salmaq: məhəbbət bağlamaq.

sevi -çalqıya sevi ulu kiçi tanımaz. (**sevi**: əlaqə).

-sevi sevgi -(nə? niyə ? nasıl ?), götürməz!. (**sevi sevgi**: eşq məhəbbət).

-sevi yolu könüldən keçir.

sevi eşq əlaqə. -**boş sevilər yapanlar**. (**sevilər**: məhəbbətlər. eşq əlaqələr)**.**.
-sözlər var çox çılqın, dəlirdici, **alaqara sevi sevdadan danışır**.

sevi -**sevi göstərən:** ısıq göstərən. ısıqçı. utufətli. məhəbbət edən..
-gəzəgin, dövələk, hərcayı **sevi sevgilər**. dünya ki dönür tərsinə, böyləleri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

sevi -**sevi ilə > sevgilə**. məhəbbətlə -sevgilə baxan gözə aşiqəm: məhəbbətlə baxan gözə aşiqəm.

sevi -**sevi tutuğu**: məhəbbət əsiri.

sevib -uğurlar sevib sevilənlərə. (**uğurlar!**: açıq yollar!. açıqbaxlıq!).

sevic **sevəc**. məhəbbət.

sevici **(**sevən. mayil. xahan). tamada. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

sevici sevər. söyücü. söyər.

seviq məhbub. -**göz yaşında dondu sevik**.

seviq **sevik**. **1**. dadlı. ləzzətli. xoş tə'm. mətbu'. **1**. bayqal. baysal. şad. xoşnud. **1**. ərkə. ərik. əziz. -**ərkə** oğlum. -**ərkə** qızım. **1**. oxşal. xoşhal. şad..
-**qızıq sevik**: **qızıq söyük**: şur u şovq.

seviqə **sevigə**. **sevgə**. **söyügə**. **söygə**. **süygə**. **süyügə**. sevgili. sevimli.

seviqi **-öz istəyivə olan sevigi** kimsəyə alçatma. (**sevigi**: eşqi).

seviqli **sevikli**. sevəğən. qızığatlı. əlaqəli. maraqlı.

seviqli **sevikli**. söygülü. məhbub. mə'şuq.

sevil **sevinğ**. məhbub. mə'şuq.

sevil **-yalnız sevil** iyiyə yetər!**.**

sevilemez -**o sevilemez** ki gülə hər gələnə!.

sevilənlərə -uğurlar sevib sevilənlərə. (**uğurlar!**: açıq yollar!. açıqbaxlıq!).

sevili sevimli. söyük. söyün. söygün. məhbub. girami.

sevilqim **sevilgim**. mehribanım.

sevilmə **-**sevgi ərklə deyil, **sevilmə əldə deyil**. (**ərklə**: istəklə. ixtiyarla).

sevilmədən -**sevmək sevilmədən**, düdüklərin işidir!.

sevilmək **-**sən sev, **sevilmək kəndi gəlir**.

sevilməli sevşək.

sevilməməqtən **-**sevilməməkdən qorxan kişi, çevrəsinə toxunar. (**toxunar**: zərər yetirər).

sevilməməqtən **-**sevilməyə alqın, **sevilməməkdən dalqın olan**, kəndin ucuz satar. (**alqın**: aşiq). (**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

sevilməyə -anılmağa umut olamaz, **sevilməyə güman qalamaz**. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

sevilməyə -bildirməsən sevdiyivi, **sevilməyə umar yaşama**.

sevilməyə **-sevilməyə alqın**, sevilməməkdən dalqın olan, kəndin ucuz satar. (**alqın**: aşiq). (**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).

sevilməz **-tülküyə sevilməz**, yügürən tazı.

sevilməz -sevdiyin iş ucaldar, **sevilməz iş qocaldar**

seviltiyin **-**kişi sevdiyin güdər, **dişi sevildiyin**.

sevimli **1**. ada. **(adlı**. ad çıxarmış. ad qazanmış**)**. əziz. -**ada xatun**: sevimli, mütəşəxxis qardın. -**ada bala**: əziz balam. -**ada sevgili**: seçilmiş, bəğənilmoş mə'şuq. **1**. sevgili. sevgə. sevigə. söyügə. söygə. süygə. süyügə. **1**. sayavar. **1**. nazənin. **1**. **söyümlü**. ərkin.(ərk, sayqı, ağram verilən). **1**. sevili. söyük. söyün. söygün. məhbub. girami.

sevimli **1.** söycük. iyi. hoş. **1.** yutun. səmimi.

sevimli **-sevimli söz** sıcaq tutar ürəyi.

sevimli -**sevimli yurdu**: yurdu. yurdsu. -**dilin yurdsu**, könül orun, dillə sözü, könüllə yorun. (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla).

sevimlik **söylük**. əzizlik. -qonağın **söylüyün** bir girəndə, bir də çıxanda gör.

sevin qıvan. bəğin. **-**əldəkinə **qıvan artsın**.

sevin müjdə. -**sevin verin**, itgin düşən yar gəlir.

sevin söygün: -**sevinc** bildir. -duyuva boysan, **dilivə söygün**, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed)..
-**sevinc bildir:** söygün: sevin. -duyuva boysan, **dilivə söygün**, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed).

sevinc **1**. güvən. -**güvəni** qoynuna sığmaz. **1**. iki nərsəni birbirinə bağlayan tikə. **1**. **səvinc**. neşə.**1**. neşə. **1**. **söyünc**. müjdə. bəşarət. xoş salıq. xoş xəbər. **1**. açağ. -**açağ** bulmaq. **1**. öğünc. övünc. güvünc. şadlıq.

sevinc -bir çağın **sevinc**, bir çağın **sağınc**.

sevinc -**qəm sevinc**: qınınc qıvanc.

sevinc qıvanc. -**qıvanc bilən**. sevinc ilə.
-**sevinc ilə**: **sev bilən**. mehribanca. meh ilə. -sev bilən götüb almaq: sevinc ilə qarşılamaq. -analarca **sev bilən** yanaş. (**analarca**: analar kimi).

sevinc **-övünməklə sevinc**, işdə bəllənsin!.

sevinc -**sevinc gətirən:** bağşı. sevindirici. sevincik. qutlu. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.

sevinc sevinclik. bayşanlıq. bayşatlıq. bayış. şadlıq.

sevinc şəəf.

sevinc uçqun.

sevinc **-**yaşlılıqda yaşıllıq, **sevgi sevinc** gözdə deyir, üzdə deyir, könüldədir.

sevincə müjdə.

sevincə **-sevincə qanan, mutlu!**.

sevincə **-**tüm qayğı kitin söküb atmış, **mutluğa, sevincə ultanmış**. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

sevinci **-**çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

sevinci -**kəndivi sev, sevinci yaşat**, kəndivə inan, güvənci yaşat.

sevinci -**könül sevinci**: könül şadlığı. yürək xoşu.

sevincik söyünck. muştuluq. müjdəqani.

sevinciq **sevincik.** bağşı (bağşı xəbər). sevindirici. sevinc gətirən. qutlu. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.
-sevincik salıq.

sevincim -**incim sevincim**: ağrım bəğəncim.

sevincini -**sevincini bildirmək:**sövəkləmək. təbrikləmək.

sevincintən **-**düşman duysa dərdivi, **sevincindən çatlayır**, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.

sevinclə **sevişlə**. məmnuniyyətlə.

sevincli **1**. sevməli. qızıq. həvəsli. ilginc. -**qızıq** gördüyün gözəl sevgilin, gəlir günü pozuq görünür. **1**. baytay bəğtiy.

sevincli (çox sevincli). gürşan.gürşən {> xursənd (fars)}. şat.

sevinclik sevinc. bayşanlıq. bayşatlıq. bayış. şadlıq.

sevinctən -başla ürək birləşir, **sevincdən, güvən yaradır**. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).

sevinçi **söyünçü**. müjdəçi. bəşarətçi. qasid.

sevinçilik **söyünçülük**. qasidlik.

sevindirən könətən. şad edən.

sevinər -**çilənsən yov sevinər**, dos döğünər. (**çilənsən** : çiğin söyləsən. çiğin desən. şikayət edsən). (**çiğ**: dərd). (**yov**: yavuz. düşman).

sevinir **bəğinir**. **-**cocuq könlüm aldanır, **alanına bəğinir**, verəninə qınanır. (**qınanır**: döğünür. üzülür).

sevinq **seviğ**. **sevil.** məhbub. mə'şuq.

sevinmə -**qış gəlir deb sevinmə**, izinin ayazı var:**(teb:** deyib.). (**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)

sevinmək **1**. bayışmaq. şadllanmaq. **1**. könəmək. şadlanmaq. -çox **könəndik**. çox sevindik. **-şişib sevinmək:** övsünmək. şişinmək. mubahajat edmək.

sevinmək **1**. uçurunmaq. uçğunmaq. **1**. **süvənmək**. **küvənmək**. öğünmək. öğlənmək. **1**. könənmək. könükmək. **1**. söyşünmək. **1**. bayınmaq. bəyinmək. **1**. oxşalmaq. xoşhal olmaq. şad olmaq. gönənmək. **1**.açıqlanmaq. **1**.onuğmaq.**1**.uçqunmaq.

sevinmək bəğənmək. bəyənmək. -çoxda **bəğənmə**: çoxda sevinmə. -çox **bəğəndim**: çox şad oldum. çox sevindim.

sevinmək **-**güvənsiz, **sevinmək güc**.
-sən sev, **sevinmək kəndi gəlir**.

sevinmək qovanmaq.

sevinmək qutrumaq. bəğənmək. quvanmaq. qıvanmaq.

sevinmək gönükmək. qönükmək. ürək vermək. -qalıb qalıb, **bara bara** qönükər. (ürək verər. sevər).

sevinsin -**içi sevinsin**: ruhu şad olsun.

sevinsin -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(tükəl**: tamam. bütün). **(elgə**: ellik. millət).

sevintiləmək **sevin diləmək.** rəhm, şəfəqət diləmək. -yalnız ondan **sevindilə, sevindilə**.

sevintirən **sevindirən**. **söysündürən**. -ondan **söysündürən** sav eşitmədi ki.

sevintirici **sevindirici.** bağşı. sevincik. sevinc gətirən. qutlu. xoş. mubarət. fərəhli. məsərrətbəxş. -**bağşı sözlər**: gözəl sözlər. -**bağşı** salıq: sevincik xəbər. -**bağşı olsun**: qutlu olsun. -**bağşılıq**: muştuluq. -**bağşı gün**: xoş gün.

sevintirici **sevindirici**. bayac. şad edici.

sevintiriş **sevindiriş**. sevindirmə. bəyəndiriş. bəğəndiriş.

sevintirmə **sevindirmə.** sevindiriş. bəyəndiriş. bəğəndiriş.

sevintirmək **sevindirmək**. baysutmaq. bayşatmaq. məmnun edmək.

sevintirmək **sevindirmək**.könətmək. könütmək. şad edmək..
-**könətin:** sevindirin. şad edin..
-**könətmədi:** sevindirmədi. şad edmədi.

sevir bəyənir. bəğənir.

sevir sovq verir. -yaşam sürür, **sevir irəli**, eyisin pisindən, ötüb bitən keçənləri yadlama.

sevirçi öləsi sevən. aşiq. pərəstişkar.

sevirəm -**sevirəm demək**, and içməklə yarışmaz. (**yarışmaz** : tutmaz. doğrulmaz).

sevirəm -**"sevirəm" sözünü gətir dilinə**, **sevirəm özünü** görüt gözümə.

sevirqə **sevirgə**. **sövürgə**. **söyürgə**. (sevərək verilən nərsə). bağış. bəxşiş. əta.

sevirtmək **səvirtmək**. sevdirtmək. qıytıtmaq. məhəbbətin çəkdirmək.

seviş **1**. məhəbbət. -**seviş yoğuş**: məhəbbət utufət. **1**. **söyüş**. eşq. -**söyşüm** mənim: eşqim mənim. -yaşam **söyşü**.

seviş b$əğin. **-aldınsa bəğin**, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**qınaş**: korluq).

seviş -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu.

seviş **-yurda seviş**, yovqa söğüş birgə doğur.(**yovqa:** yağuya).

sevişən qoşnaşan. cütləşən**. -qoşnaşan gün, uşaqlıq bitmiş artıq**.

sevişən. -yar yoldaşdan bezişən, **kəndi başına sevişən**.

sevişlə eşq. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət). (dirgə: digər. ayrı).

sevişlə **sevinclə.** məmnuniyyətlə

sevişlə **-sevişlə söğüş** birgə doğmuş.

sevişlə **-sevişlə söğüş**, soxuşlu döğüş. (**soxuşlu**: birbirinə keçmiş, ayrılmaz. əşdoğarlı. doğaşıq. toxuşlu. ekizli).

sevişli -**sevişli görüş:** görsük.

sevişli **söyüşlü**. eşqli. -**söyüşlü** gözlər. -**söyüşlü** yaşam.

sevişmək aşılanmaq. qoşnalmaq. cütləşmək.

sevişmək bəyənişmək: seçinişmək. birbirin sevib, xoşlamaq. xoşlanışmaq. xoşallanmaq.

sevişmək qoşnaşmaq . cütləşmək.

sevit **sevda**.

sevitən -göz doymayır gözəllikdən, **könül qanmır sevidən**. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən).

sevitən -uşaq çörəkdən, **böyük sevidən qaçmaz**. (**sevidən:** məhəbbətdən).

sevqalmaq **sevğalmaq**. **sevmək**.

sevqə **sevgə**. **sevigə**. **söyügə**. **söygə**. **süygə**. **süyügə**. sevgili. sevimli.

sevqi **-**gözəl duyqulardan, sevgi yarandı.

sevqi məhəbbət. -yalançı **sevi** yaşayar dildə.

sevqi **sevgi** .-kötü duyqular yaşın yıpratır, **gözəl duyqular sevgi yaratır**, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir)..
-sevgi sözləşmə götürməz (**sözləşmə** : gəngəş. danışıq).

sevqi **-sevgi ərklə deyil**, sevilmə əldə deyil. (**ərklə**: istəklə. ixtiyarla).

-sevgi öz yolun gedər, sevənlər nisgilli düşər.

-sevi sevgi -(nə? niyə ? nasıl ?), götürməz!. (**sevi sevgi**: eşq məhəbbət).

-iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, **ikincisi sevgi**, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

-sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

sevqi -sevgi, and sevməz!.

sevqi **sevgi**. **1**. arzı. **1**. sıybağ. -sığır sıybağ, yaman sıylağ **(**sayqı**)** bilməz. **1**. ütük. eşq. -ütük odu tutunsa, öpgə ürək qavrıdar. **1**. yengi. yanğı. şəfəqət. tərəhhüm. rəhmət. **1**. aşıq. eşq. -**aşıq** daşı əridər. **1**. **sevgil**. aşqa (< **aşmaq**). könüğ. eşq. məhbub. mə'şuq.

sevqi **sevgi.** -bənizin bəzəsin **sevgi bağını**. (camalın bəzəsin sevgi bağını)..
-**sevgi düşüncənin özəyi!.**
-çatlayan sevgi: qırılan sevgi. şikəs yeyən sevgi..
-**sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..
-**sevgi üzrə deyilib**: {-bir çiçəkdir düşübdür ələ, suvarıb, becərib, qoruya bilsən, tez dönər tikana bu incə çiçək, saymayıb, tullayıb, bağbana gülsən}..
-dənək, iki daşlı, **sevgi, iki başlı**. (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır. (sevgi daşı, təkcə başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz).

sevqi **sevgi.** eşq. mehr. məhəbbət. -**sevg** odu düşmüş**:** eşq odu düşmüş. -**sevgi** bilməz daşa dönmüş ürəgi.

sevqi **sevgi**. gözdə. məhbub. -**gözdə** mənim..
-**bir udum sevgi nisgili**..
-sevgi, içdə durmalı, sevən, onu sarmalı. (**sarmalı**: qorumalı. örtməli)..
-**sevgi**, çıxsa dışa, girər dona..
-**sevgi quşu** ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, gələsi gündə, başqa budaq tapırda qonur.

sevqi **-**sevgidən qorun, sevdiyin sevgi batırar səni.
-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə, əlli əlli düz gələr. (**sılaq**: sıylaq: sayqı).
-sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).
-**sevgi salsa ləngərin**, sılağ onun dəngidir. (**sılağ**: sıylaq: sayqı)
-gül tikansız, **sevgi sayqısız olmaz**.
-sevgi sayqız bitməz olsun.
-**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq.-**ciciklə sevgi birgə doğulur**, bıraq birgə boğulmur. (**bıraq**: ama)**.**
-sevgi könüldə durur, bu dondu qurur.
-**sevgi bazarında çal ha çaldı**, eşşək dəviyə topanca altdı.
-**sevgi otdur düşdüyündə** yandırar dörd bir yanı. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).
-**sevgi yakdur**, **sevgi od,** düşsə yakar canan evin!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).
-dil qırıldı, can töküldü, **sevgi dildə**, oldu tapmaz öz sözün.
-söz açılsa aydınır, **sevgi sözsüz yartınır**. (**yartınır**: ışıqlanır). (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).
-**sevgi sevənin olsun**. (iş yiyəsin tapsın, sevən sevənin). (aşiq mə'şuqlar birbirinə

çatsınlar).
-**pula sevgi**, işə qayğı. (gənclərdə iş qayğısı oyandırmalı, qara pulun dərkin qanıtmalıyıq). (**dərkin**: dərəkin. qədrin). (**qanıtmalıyıq**: anlatmalıq).
-qutsallıq oldu aşqın, **toprağa sevgi**.

sevqi -yaşlılıqda yaşıllıq, **sevgi sevinc** gözdə deyir, üzdə deyir, könüldədir.

sevqilə **sevgilə** < **sevi ilə**. məhəbbətlə -sevgilə baxan gözə aşiqəm: məhəbbətlə baxan gözə aşiqəm.

sevqilə -**sevən sevgilə** yox deməz, qalxan edər canını.

sevqilər **-sevgilər boyası**, boyalar türkuazı (göydaş boyası. lacvərd. firuzə).

sevqilər **-sevgilər uçurkən başqalaşar**, qonurkən daşqalaşır.
-**sevgilər yolu buruğqan**, kimi kəndinə buyruqan. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).

sevqilər -**sevgilər**, **yoxanmasın**, **yuxansın**!. (**yoxanmasın**: məhv olmasın). (**yuxansın**: ucalsın).

sevqilər **sevgilər. -**gəzəgin, dövələk, hərcayı **sevi sevgilər**. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

sevqiləri **sevgiləri**. -nisgil qanatlandırır **sevgiləri**.

sevqili **sevgili**. **1**. arzıv. -**arzıv** yar. **1**. aymaq. amaraq. **1**. sevimli. sevgə. sevigə. söyügə. söygə. süygə. süyügə.

sevqili **sevgili.** söyüklü. məhbub. -ən **söyüklüm. -**el **söyüklüləri.**

sevqiliqin **-**sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, **sevgiligin yürüşü**, sevənlərin üzüşü.

sevqilin **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin**.**

sevqilivə **-sevgilivə sevdigi gözlə yox**, sevdigin gözlə bax.

sevqilləmək **sevgilləmək**. əzizləmək.

sevqilsiz -sevgilsiz ürək köksüdə yükdür. (**köksüdə**: sinədə).

sevqim **sevgim**. dadlım. şəkərim. gözəlim. şirinim. əzizim. duzlum **(**məlihəm**)**.

sevqim -sönməz uçmaz bolan, **parlab duran sevgim**.

sevqini **-**alçaq könül **sevgini gizli tut**, umsulğu unut. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).
-nə yazıq ki o **arın sevgini** dolu çaldı. (**nə yazıq :** təəssüflə).

sevqini **-sevgini bildir**, sayqını qoru, çəkini bil. (**çəkini**: həddi.həddini)**.**
-sevgini ver sevənə gör nə edər.

sevqinin **-hər sevginin iyəsi**, hər çiçəyin iyisi.

sevqinin -**itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə** başqasın tapıncaqdır.

sevqisi -yüklənib kürək, sindirib ürək, **qopmaq bilmir dil sevgisi**.

sevqisin -**birinin sevgisin əzizliyin** çəkmək, edmək. qılmaq: könül daşımaq.

sevqisiz -**sevgisiz başda**, düşüncə yurd salmaz!.

sevqişmək **sevgişmək**. qonquşmaq.

sevqit **sevgit**. məhbub.

sevqitən -sevgidən qorun. sevdiyin yağış sıladar səni, sevdiyin yel qoparar səni, sevgidən qorun, sevdiyin günəş yaxar səni. sevgidən qorun, sevdiyin sevgi batırar səni.

sevqitir -tökəndikcə tükənmiyən varlığımız, **sevgidir**. (**tökəndikcə**: xərcləndikcə).

sevqivi -başqasın boşla, **sevgivi yoxla**, kəndivi düşün, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

sevqivi **-sevgivi ver sevənə** gör nə edər.
-**sevənə vermə sevgivi**, sevgiyə ver sevənin.

sevqiyə **-**özləm nisgildir qoğzayır başın, **desin, sevgiyə azca dolaşın**.
-sevənə vermə sevgivi, **sevgiyə ver sevənin**.

sevqiyə **-sevgiyə qıyanlar**: cəfa edən.

sevqiyə -**sevgiyə olma qul könül**, çox sevdiyin alınır, külü başan savılır.

sevqiyə **sevgiyə.-sevgiyə aldanılan** birdə inanmaz.

sevqiylə **-**uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

sevqyə -**düz əğrilik** yaddı sevgiyə. (sevgilik, aşıqlıq qoyu veri (icazə, ruxsat) bəkləməz. çağlar şarlar sular kimidir, dərədən daşar, qayadan aşar).

sevmə -**sevməyə başlamaq**: sevsəyirmək amatorluğa başlamaq.

sevmək bəyənmək. bəğənmək.
-çala sevmək: bir az bəğənmək, sevmək.

sevmək gümmək. sevib gözləmək. -elin gümən, puluna qıyar. (elin sevən parasından keçər)..
-gülü gülənə ver, könül sevənə ver, **sevmək gözəl nəndir**, dəğər verənə ver. (**nəndir**: şeydir).

sevmək **sevğalmaq**..
-**öləsi sevmək**: qızığmaq. -sevgi sevgisin **qızığar**..
-**sayıb sevmək**: sayıb oxşamaq. eygiləmək. edgiləmək.

sevmək -**sevmək sevilmədən**, düdüklərin işidir!.

sevmək **-sevmək üçün ürək gərək**, sevməmək üçün də. (ürək: qab, cürət) .

sevmək **-sevmək üçün yürək**, sürmək üçün əmək. (**əmək**: iş. çaba. ağrıq. zəhmət). (sevənə, yürək, sürənə, əmək gərək).

sevməqənə -**sevməğənə söykənmə**, untun gedər, min qızıllıq başın bir pul edər. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin. (**bir pul**: bir qəpik).

sevməli **1**. sevincli. qızıq. həvəsli. ilginc. -**qızıq** gördüyün gözəl sevgilin, gəlir günü pozuq görünür. **1**. sevük. **1**. **söyməli**. ərkəsi. (ərk, sayqı, ağram veriləsi).

sevməli **-**iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, **ikincisi sevməli**.

sevməmək **-**sevmək üçün ürək gərək, sevməmək üçün də. (ürək: qab, cürət) .

sevmətiyin -sevdiyin iş ucaldar, **sevmədiyin iş qocaldar səni**

sevməyən **-**səni sevəni ağıdursa ut, **sevməyən səni baldursa unut**!.

sevməyənivi **-**sən sevənivi tut dişlə, **sevməyənivi qapma ama**!.

sevməz -osduraqlı göt, **ösgürək sevməz**.
-sevgi, and sevməz!.

sevməz **-**ölüm carçısın yaşam sevməz.

sevməz **-**sönük ocaq körük, **kahıllıq ışıq sevməz**.

sevməz -**yaşam, sevməz** keçmişdə qalanları, ötünə yananları.(**ötünə**: keçmişə).

sevməz -qayar özdən ər bolmaz, sevməz canda dərd olmaz. (**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan)

sevmir **-yaşam sevmir** könlü qalanları.

sevmir **-**yaşam sevmir könlü qalanları.
-yaşam sevmir sevmiyənləri.

sevmir -irəli!, **sevmir yaşam** geri qalanı.

sevmiş -**börü sevmiş** boranı. (boran: dumanlı hava).

sevmiyənləri **-**yaşam sevmir sevmiyənləri.

sevsəyirmək sevməyə başlamaq. amatorluğa başlamaq.

sevşəq **sevşək.**sevilməli.

sevşiq **sevşik.**məhbub.

sevta **sevda**. **sevit**.

sevta **sevda**.örük.

sevta **sevdə**. **sovda**. **(sövdə).** dəlicə sevgi. otucu sevi, eşq.

sevtaların **sevdaların**. **-sevdaların çoxu** güllə başlar, tikana bitər.

sevtalı **sevdalı**. aşqın.

sevtalı **sevdalı**.örükün.

sevtalıq **sevdalıq**. əsəntilik. əsriklik. əsrüklük. malixulyalıq. xiyalbaflıq. bülhəvəslik.

sevtası **sevdası.**alası. həvəsi. -**keçmiş**, **yaşın sevdası**, ağlar gözüm yaş gəlməz. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.)

sevtasız **sevdasız.** -(qarqış) sevdasız qalmış.

sevtatan -sözlər var çox çılqın, dəlirdici, **alaqara sevi sevdadan danışır**.

sevtiqi **-sevgilivə sevdigi gözlə yox**, sevdigin gözlə bax.

sevtiqim **sevdiğim.**-**sevdiğim çiçek**, adı gerçek.(gerçek: gerçək. doğtur. həqiqət.). (çoxlarına, tikanlıqda bitən, qoxusuz boyasız gülün adıdır).

sevtiqin **-**sevgilivə sevdigi gözlə yox, **sevdigin gözlə bax**.

sevtiqlərə **-sevdiklərə yarqı**, kəndizə sayqı. (**yarqi**: yumşaqlıq. mərhəmət).

sevtili **sevdili**. -puslanma könül, **sevdili yarın genə gəlcək**. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma) (**gəlcək**: gələcək).

sevtili **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin**.**

sevtim -yer çökmədən, gök sökmədən, **sev demədən sevdim səni**, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni.

sevtin **sevdin**. -qoyun oldun basıldın, **birin sevdin, asıldın**, birlik qurdun, yasıldın. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

sevtirəntə **-**sevdirəndə dil, bezdirəndə dil.

sevtirər **-**təndir sıcaq, saxlayar çörək, sıcaqlı söz, **sevdirər ürək**.

sevtiyi -**hər kəsin sevdiyi**: hammının sevdiyi.

sevtiyin -göz donda qalar, **könül sevdiyin bular**. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül görəni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır).

sevtiyin **sevdiyin**.-sevgidən qorun. sevdiyin yağış sıladar səni, sevdiyin yel qoparar səni, sevgidən qorun, sevdiyin günəş yaxar səni. sevgidən qorun, sevdiyin sevgi batırar səni.
-**sevdiyin alsan kar olur**, alanmasan kor olur (**kar**: yaxcı). (**kor**: pis).
-**kişi sevdiyin güdər**, dişi sevildiyin.
-sevdiyinlə **sevdiyin kimi** ol.
-könül gözəli yox, **sevdiyin seçər**. (könül sevən göyçək olur!). (gözdü seçən gözəli, könül sevər sevəni).

sevtiyin -sevgiyə olma qul könül, **çox sevdiyin alınır**, külü başan savılır.

sevtiyin -sevdiyin iş ucaldar, sevmədiyin iş qocaldar səni

sevtiyinə -**aşıq sevdiyinə**, göz gördüyünə inanar.

sevtiyini -**sevdiyini, gedməz kimi sandın**, gedənləri, dönər kimi andın.

sevtiyinlə **-sevdiyinlə** sevdiyin kimi ol.

sevtiyivi -**bildirməsən sevdiyivi**, sevilməyə umar yaşama.

sevüq **sevük.** sevməli.

seyhə < **sıtğa**. **1**. (**cıyğa**). ürəkdən, içi içindən cığırmaq. **1**. höggə. çox hirsdən, ağlamaqda, ötgəsi çıxmaq.

seyiq **seyik**. seyrək. açıq. (**#** sıx).

seyiq **seyik.** yələ. yala. sadə. anlaşılır. çətin, burşuq olmayan. -**seyik pitik**: sadə kitab. -**yala** söz: sadə söz.

seyqəl **-seyqəl verir**: yoğratır. sıyalır. **-gəngəş bilik yoğratır**, birlik bilik toplatır.

seyqin **seygin**. yavaşca.

seyləngə **seyləngə**. **seyranqah**. gəzirgə. gəzmə yeri.

seylinmək **sərlinmək**. gəzinmək.

seyrəq **seyrək**. **1**. sayat. **1**. ayıq sayıq. endər. nadir. **1**. sıyıq. duru. rəqiq. **1**. **seyik**. açıq. (# sıx).

seyrəq **seyrək**. sərə sərpə.-qar yağır **sərə sərpə**.

seyrəm açıq. sığ. sıx olmayan.

seyrəşmək sayğaşmaq. sayraşmaq. sığlaşmaq.

sez **-sez etmək: sezitmək**. baxmaq. -bir salım dinmədən onun üzünə **sezetdi**.

sezər **-iş var ürək sezər**, göz görməz.

sezi (< **sezmək**. **süzmək**). **1**. zənn. həds. quşuc. güman. **1**. alğı. duyu. duyur. tav. tavış. tov. tovuş. hiss..
-**altıncı sezi** (**hiss**): dal dürtük.

sezi -**önsezi**: içə doğma.

seziq **sezik**. həssas.

seziqləriz sezikləriz. -sezikləriz ulam yalabır. (xiyallarız dəvamlı alovlanır).

sezim hiss.

seziniş duyanış. intusya. işraq. ürəyə damma. ilham.

sezirsə **-göz görəni, baş sezsə**, könül çırpar, ayağ çapar, qol çalar.

sezitmək **sez itmək**. **sez etmək**. baxmaq. qaratmaq. -bir salım dinmədən onun üzünə **sezetdi**.

sezqən **sezgən**. həssas. -çox **sezgən**: çox həssas.

sezqənliq **sezgənlik**. həssaslıq. -**sezgənlik** göstərir: həssaslıq göstərir.

sezqir **sezgir** (**< sezğır**).həssas.

sezqir **sezgir** singir. işin sinsi, gizli yönlərin sezən, görən. oyanıq.

sezqir **sezgir**. incik. ıncıq. dəğmə düşər. həssas. -yel əsdi **incik** incidi. -**sezgir** burunlular. -**sezgirlik** öldürməsədə ölümcül edər.

sezqir **sezgir**. ayıq.

sezmək anlamaq. -**sezmədiz** bunu heç..
-**anıq sezin**: açıqca düşünün.

sezmək duymaq**.**

sezmək seçmək. sayqamaq. anlamaq. fərqinə varmaq. fərq edmək. -yoxsulluğun bıraxan izlərini **sayqadıq**. -**sayqamadan**: anlamadan. seçmədən. fərqinə varmadan. -**sayqaran**: anlalayan. seçən. fərqinə varan. -yaxcı pisi **sayqaran**: anlayan. seçən. fərq edən. -**sayqamaz**: anlamaz. seçəməz. fərqinə varmıyan. -bu işin izin **sayqamışdım**: bu işin sonun sezmişdim.

sezsin -göz görəni, baş sezsin!. (**sezsin**: anlasın).

sezsin -göz görəni, baş sezsin.

seztirmə **sezdirmə**. ağdarış. aşılama. ilhamlama.

səbət **-böyük səbət, çuval:** çökə.

səbət çatan.

səbət **səbəd.** qollu.

səbət **səvət**. sövət. zənbil. topaç**..**

-böyük səbət: koğun.

səbətə -**yumurtalar bir səbətə yığılmaz**, iki ayağ bir quyuya sallanmaz.

səbzə **sovzu**. gögət.

səbzəçi gögətçi.

səçənəq **səçənək**. almaşıq.alternatif.

səçənəq **səçənək**. **saçanağ**. **çaranağ**. **çalanağ**. **çərənək**. **1**. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. döğüntü. qırıntı. 2. (qurşun). dənəvər. qırma. saçma.

səçrəmək səpçimək. saçramaq. atılmaq.

səf cərgə. cörgə.

səf sırağ. səfər. musafirət. uzun yol.

səfalanmaq arımaq. sulumlanmaq.

səfeh **1**. axmaq. kalah**. 1.** usuz. (ussuz). başarcaqsız.

səfeh **1**.baş bilməz. baş bilməyən. axmaq. **1.**hovanaq. hovanaq. boş kişi. axmaq kişi.

səfeh alanğ. avanğ. səmə. toruğ.

səfeh kalva. axmaq.

səfeh papağ. (**qabağ**. **qapaq**). başın qabı. başsız qab. axmaq. -**papağdı,** baş?: -səfehdi, bilən?. -**papağ** sanma hər **papağlını**, **papağsızı**. -papağ satıb baş alınmaz.
-**səfeh kopoyoğlu:** alçaq qısta.

səfehləmə sanğarış.

səfehləmə şaşma.

səfehləmək (bala bala). caydağlaşmaq.

səfehləmək **1**.burunmaq. sərgəkləmək. axmaxlamaq. avalamaq. **1**.kalvalamaq. axmaqlamaq.**1**.sanğarmaq. **1**.uçuqlamaq. saçmalamaq. sayrıqlamaq.

səfehləmək bayağımaq.yavamaq.

səfehlik kalvalıq. axmaqlıq.

səfeyin -**səfeyin** kiçi böyüyü olmaz.

səfər **səvər**. gəziş..
-**bir səfərdə**: birtutaşda.

səfərbər -**səfərbər olmaq**:çəməleşmək. çırmalaşmaq.

səfərbərləşmək səfərbər olmaq. çəməleşmək. çırmalaşmaq.

səhə (sahə). aylağ**.** meydan.

səhər **-səhər açmadan**: ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir.

səhər -**səhər axşam**: ertin geytin**..**
-səhər tezdən duran: irtənçi.

səhər -**səhər tezdən**: irertin.

səhərtez danir (**dan ir)**. -**danir** gəl yetişsin.(səhərtez gəl).

səhimli ayımanaq.heybətli. əzim.

səhlidir **səhlidir**. qalsın. demə!. -o bu işi, on gündə **səhlidir**, igirmi gündə belə qurtaranmaz.

səhmanlaq **(**sazımandehlik edmək) .

səhmanlı **(**sazımandehlik olmuş) .

səxt səxt. bərk. gobut. qonğ. qonc. qont. qunt. -bu **qont** sözlər bırax.

səxtiyan {**səxtiyan** : **<** soxdalanmış (döğülüb işlənmiş) dəri.}. {< **soxdamaq**: (döğmək). dəbbağlıq edmək}.

səksəkə **səksəkə.** qışqırtma. təşviş.

səq **səg** (< **səkmək**. **səgirmək**: atılmaq. yügürmək).

səqə **1**. **səğə.** baldağ. -**baldağı** qırıq : səğəsi qırıq. -**baldağlı** : səğəli. -iki **baldağlı** : iki səğəli. -**baldağından** tut : **səğəsiindən** tut. **1. səkə.** eyb. irad. səktə. -**səkəsi** nə. -hər nəyə bir **səkə** qoyar. **1**. **səkə.** suç. günah. -nəyimiş **səkəm**.

-**səkə səkə:** bökə bökə. atıla atıla. -təpilənmiş top, **bökə bökə** getdi: çırpalanmış top, **səkə səkə, atıla atıla** uzaqlaşdı.

səqə 1. **səğə**. **sağqa**. **səğgə**. şaxa. **1**. **səkə**. pillə.

səqə -quş dilini bilənim, **səkir səkə yürənim**, alda başın qıl çara.

səqə **səğə**. (bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan). qol. dal. şaxa. çatal. **çatallar** üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

səqə **səğə**. **1**. əkiz**. 1**. sapaq. > **saqə**. **şaxə.** çalba**.** budaq. dal. sapat. qoluc. -**çəkmə**, **potun səğəsi**, **sapatı**: qonc. qoluc. -uzun **qoluc**, qıssa **qoluc**: uzun səğə, qıssa səğə. -yemişin bolluğundan ağac **çalbaları** sınasıydı. -iki güllü **çalba**. **1**. qonc. ayaqqabın, corabın, qıf kimi yuxarı geddikcə genişlənən (topuqdan yuxarı ki) bölümü..
-**qıssa səğə çəkmə**: çalasap..
-sözün **səkə səkə (kəsik kəsik)** söyləmək: **səkəsikmək**. nıqqıldamaq.

səqə **səğə**. baldaq. -kiçik yarpaq, **nazik səğə**. ovnuq yapraq, incə baldaq. -**baldaqlı baldaqsız**.

səqə **səkə**. **1**. ləkə. çal. çalaq. salaq. səpi. -ağ **sal**. **1**.**səkə**. valay. **1**. iskilet. **1**. pillə. qədəm. -**səkə səkə**: pillə pillə..
-**səkə çıxıb yenmək**: səkləmək.

səqə -gözə düşən ağ, ləkə, **səkə**: çaxaq.

səqəçil **səkəçi**l. eyb qoyan. irad axdaran. hər nəyə bir səkə qoyan.

səqəq **səgək** (< **səkmək:** atılmaq). fənər.

səqəl **səkəl**. pillə..
-sağ səkəl: **sağ sökəl**: yarı xəsdə, yarı sağlam. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir.

səqəl **səkəl**. pilləkan.

səqələmək **səkələmək**. pillə pillə gedmək.

səqəli **səkəli**. eybli. mə'yub. iradlı. -**səkəli** iş. -**səkəli** parça. -**səkəli** söz.

səqəli **səkəli**. pilləli.

səqəlli **səkəlli**.pilləli.

səqəmən **səkəmən**. **səkmən**. çalaç. nimkət.

səqəsiqmək **səkəsikmək**. sözün səkə səkə **(**kəsik kəsik**)** söyləmək. nıqqıldamaq.

səqəsinmək **səkəsinmək**. içqırınmaq. hıçqınmaq. hıncqırmaq. için çəkmək. tərsinmək.

səqəsiz **səkəsiz.** eybsiz. iradsız. səktəsiz. -onun üçün səkəsiz nərsə yox.

səqəti **səkəti**. pillə pillə. tədricən.

səqəy **səkəy**. **səköy**. əngəbəli, daşlı çanqıllı, atartutarlı yer. hamar olmayan yer.

səqf **1**. göyət. (# **yerət**: daban.). **1**. sərən. **(# sələn**: döşək. bir yerdə daban, kəf**)**. tavan. tüpən. düşəm. **(# döşəm**: daban. dibən. kəf). qapuç. bir yerin üzərinə gələn örtük. çatı.

səqf bağdatı.

səqf çatı.

səqf üslük**.** üzük. (üzlük). (**üz**: üst). qara evin (yekə çadır) yukar bölümü.

səqi **1**. **səki**. **səggi**. **səkgi**. basamıq. pillə. **1**. **səki**. təki. təkcə. yalnız. fəqət. -harda olursun ol, **səki** bizdən uzaq ol.

səqi **səki. təki**. son istəyim bu ki**. -bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

səqil **1**. **səgil**. **sigil**. **ziyil**. qopuq. balu. gövdədə çıxan ağrısız, bərk bez. **1**. **səkil**. səpil. çallı. ləkəli. -ağ **səkilli** al don. **1**. **səkil**. tərh. rəsm. şəkil. foto. əks. **1**. **səkil**. pilləkan. -**səkil** başından dığırlandı.

səqili **səkili**. pilləkanlı.

səqimək **səkimək. səkmək**. **səkrəmək**. **səkirmək.** sallana sallana yerimək.

səqin -**səkin səkin**: bala bala. ortaca.

səqir -quş dilini bilənim, **səkir səkə yürənim**, alda başın qıl çara.

səqiri **səğiri**. **səğri**. nəğmə. tərənnüm.

səqirmək **səğirmək. səkirmək**. **səyirmək** atılıb düşmək. hopbanıb düşmək. oynamaq.

səqirmək **səkirmək**. **1**. **sikirmək**. atılmaq. -başına **sikirmə**. **1**. **səkirmək**. **(**< **sək)**. dartınmaq. birdən atılmaq, sıçramaq. -göz qapağım **səğirir**.

səqirmək **səkirmək. səkrəmək**. **səkimək. səkmək**. sallana sallana yerimək.

səqirməz -qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**: büdrəməz. çaşmaz).

səqirt **səgirt!.** qaçırt!. qoğala!.

səqirtiş **səkirdiş**. saçma. ilğar. cumma.

səqirtmək **səkirtmək**. titrətmək.

səqiş **səkiş** (< **səkmək**: atılmaq). atılma. (pəriş).

səqişmək **səkişmək.** saçışmaq.

səqizləmək **səkizləmək**. büdrəmək.

səqq -**atılma səggisi**: uçda.

səqqə onba. {(**on**: **1**. **ön**. **1**. baş). qurquşumlu səqqə aşıq. aşıq oyununda baş aşıq. qoz dığırlatma oyununda baş qoz}.

səqqə **səğgə**. **sağqa**. **səğə**. şaxa.

səqqəl -**səqqəl sürüşdürmək**: öpüşmək..
-**səqqəl isladan**: çox sulu, dadlı nərsə..
-**səqqəl qapan**: dördyol. işlək yer.

səqqi **səggi**. **səkgi**. **1**. kürsü. tiribun. **1**. qaldırım. -**yolda orta qaldırım**: qorab. qolab. (refüj). **1**. **səki**. **səggi**. səki. pillə. basamıq..
-**yarım bir metrəlik <u>səggi</u>**: küpəşdə. qopuşda.**.**
-alçaq səggi: kütrüm. (götrüm: uca səggi)..
-**uca səggi:** götrüm.**(# kütrüm**: alçaq səggi).

səqqoy at xəsteliyi.

səqləmək **səkləmək**. **1**. atılmaq. sıçramaq. **1**. səkə (pillə) çıxmaq (yenmək). -**səkləmədən** cana gəldim.

səqləş **səkləş**. atılıb düşmə.

səqlətmək **səxlətmək**. sixlətmək. durutmaq.

səqmə **səkmə**. saçma. cəhiş. xiz. ləngiş.

səqmə **səkmə**. **sərpmə**. **çarpma**. **1**. rasgələ. **1**. çalma. teyxa olmayıb artlığı (artırılmış tikə), qarışığı olan.

səqmək **səkmək**. **1**. atılmaq. -gen çayları səkib, dənizlərdən üzüb, uca dağları aşıb gəıldim. **1**. (**> sekəndəri xordən**(fars)) büdrəmək.

səqmək **səkmək.** atılıb düşmək.

səqmək **səkmək**. **səkirmək. səkimək. səkrəmək**. sallana sallana yerimək.

səqmən **səkmən**. **səkəmən**. çalaç. nimkət.

səqov **səkov. çəkov**. çin çin. çil çil. nuxdə nuxdə. -**səkov** bet. -**çəkov** parça. -**səkov** boya.

səqöy **səköy**. **1**. **səkəy**. əngəbəli, daşlı çanqıllı, atartutarlı yer. hamar olmayan yer. **1**. valaylı. girdə, düz nərsədə oluşan əğrilik. -**təköy** təkər.

səqrə **səkrə**. (səkmək: büdrəmək). xəta. qusur.

səqrəmək -əsrük olan **səkrəyər**.

səqrəmək **səkrəmək**. diksinmək. silkinmək. səndələmək.

səqrəmək **səkrəmək**. **səkirmək. səkimək. səkmək**. sallana sallana yerimək.

səqrəmək **səkrəmək**: büdrəmək. münhərif olmaq.

səqri **səğri**. **səğiri**. nəğmə. tərənnüm.

səqrimək **1**. **səkrimək**. **sikrimək**. **saçrımaq**. sıçramaq. atılmaq. -**səkrib düşmək** atılıb düşmək. **1**. **səğrimək**. **sağramaq**. **sayramaq**. **səyrəmək**. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. oxumaq. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək.

səqrinmək **səkrinmək**. səkildən (pilləkandan) züvüb düşmək.

səqriş **səğriş**. **sağrış**. **səkriş**. **1**. çalıb çağırma. çalıb oxuma. **1**. atlış. atılma. **1**.atlama. özünü atma. (pəriş).

səqsəqə **səksəkə**. qışqırıq.

səqsən -səksən doxsan bir gün yoxsan.

səqsən **səksən**. səkiz on.

səqsənində **-**yeddisindən yetmişinə qanmamış, **səksənində gül açmaz**.

səlalamaq alqışarmaq. -{düşüklər çağırır. -**bayrağı alqışarkən**, sanğurlayın bizləri, görün bayraq üzündə, bizdən qalan izləri}. (**alqışarkən**: səlamlarkən). (**sanğurayın**: **sanğurlayın**. xatırlayın).

səlam sayva. sıylaq, sayma simgəsi olaraq deyilən söz.

səlamlamaq : əsənləmək. sağutamaq.

səlamlaşmaq çaxşılaşmaq. kef əhvallaşmaq.

səlbə (**selbağ**. **salbağ**). sel, saldırı (hucum) önündə qurulan bənd. büvət.

sələ kərzin. topaç.

sələmçi **salamçı**. aslamçı. təpəçi. ribaxor. tənzilçi. faizci. sərraf.

sələn **(**< **salmıq)**. döşək. bir yerdə daban, kəf. **(# sərən**: səqf**)**.

səliqə < **sələqə**. **salqa**. salma yolu. (< **salmaq**: qoymaq).

səlimüləql sanğar. çox bilgin, doğru düşünən.

səlis **{(**axan**)**. tutuşdur. **slice (**ingilis**)**}.

sələqə **salqa**. salma yolu. (< **salmaq**: qoymaq).

sələqə **sələgə**. **salqa**. **(**< **salmaq)**. nərsənin salma, döşəmə qoyma işi, biçimi. **1**. layihə. **1**. tərh. nəqşə. çəkrə. çəkirə.

sələqəc **sələgəc**. çəkirəc. çəkmə, tərrahlıq, nəqqaşlıq aracları.

səlqələmək **bax** > **salqalatmaq**.

səlqələmək dərmələmək. tərtibə salmaq. nəzmə salmaq.

səlqələmək **salqılamaq**. göz önündən çəkmək, saxlamaq, gizlətmək.

səlqələmək salqışlamaq. səlqiyə salmaq.

səlqəli **1**. qılığlı. **1**. yığın. -həm **yığın**, həm **yeğin**.

səlqəsiz sovsur.

səlqic **səlgic**. **çəkic**. tərh, rəsm, nəqşə qələmi.

səlqiçi **səlgiçi**. **səlgir**. çəkir. çəkici. tərrah. rəssam. şəkilçi. fotoqraf. əkkas.

səlqiq **səlgik**. çəkik. tərhli. rəsmli. şəkilli. fotolu. əksli. -**səlgik kitab**: rəsmli kitab.

səlqir **səlgir**. **səlgiçi**. çəkir. çəkici. tərrah. rəssam. şəkilçi. fotoqraf. əkkas.

səlqirəmək **səldirəmək.** sallanmaq. valaylamaq.

səlqiş **səlgiş**. **çəkiş**. tərrahlıq. rəssamlıq. şəkilçlik. fotoqraflıq. əkkaslıq.

səlqiyə -**səlqiyə salmaq:** salqışlamaq. səlqələmək.

səlman salma. salman. saltabaş. salabaş. açıq. yuçut. sərbəst. salmata. başaçıq. azad.

səlmə **çəlmə. çalma**. sarma. əmmamə.

səltələmək səndələmək. səndələmək. saltalamaq. saltanmaq. titrəmək.

səltəmək seçmək. arığlamaq**.** ən iyisin almaq, götürmək. -**doldurma arığlama**.

səmavar **səmavər. samavar.** çaynağan. qaynağan.

səmavər **səmavar. samavar.** çaynağan. qaynağan.

səmə **1**. səfeh. **1**. bol. -**səmə** ürün: bol hasıl.

səməli bolluca. iyicə. -**səmli** gəlişmiş.

səmər çuğar > suğar (< **çulqar: çulqayan**). palan. -**çuğar palan:** çulçuğar.

səmərtmək **səmrətmək**. **səmirtmək**. bəsərtmək. becərtmək.

səmiq **səmik**. kök.

səmiqmək **səmikmək**. kökəlmək.

səminmək bollaşmaq.

səmirçi müqəvvi. müğəzzi.

səmirən **-**qaba səmirən, özü qapılar. (gobudluk öğrədən, günündə qabıya yem olur, gobudluqdan paysız qalmaz).

səmirər -bir dərinin içində, **qoyun nəçə kərəm səmirər**, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

səmirər **-**dil xoş ötsə **qulaq səmirər**.

səmirir becərilir**.-**umud könlüdə doğur, **işdə səmirir** .

səmirmək gəlişmək. -kişi qulaqdan səmirir (insan sözlə gəlişir, onarır).

səmirməz -qavqaçı qurd səmirməz. savlaşlı iş səkirməz. (**savlaşlı**: məşvərətli). (**səkirməz**: büdrəməz. çaşmaz).

səmirməz -vuruşqan xoruz, **səmirməz**.

səmirsə **-**eşək səmirsə yiyəsin təpər.

səmiz tombul. balıq kimi.

səmizotu qıvırşıq.

səmm ağı.

səmrər **-**baş dildən, **qoy boğazdan səmrər**. (**qoy** : qoyun). (**səmrər**: becərər).

səmrər -göz qulaq **səmrər kişini**. (kişi görüb oxumaq, dinləməklə becərilər, yeməklə yox).

səmrəsin **-**sazın ötdü, səmrədi qulağ, ötsün dilim, **səmrəsin qulağ**. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).

səmrəti **səmrədi**. **-**sazın ötdü, **səmrədi qulağ**, ötsün dilim, səmrəsin qulağ. (səni dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).

sən **-**düşman səni tanıyınca, **sən onu tanı**..

-**sən vurmadın**, mən yıxılmadım. (sən vurmaseydin, mən yıxılmazıdım)**..**

-uyar isən doğuya, **sən sürəcəksin ona**. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin)**..**

-sən, dadlı bir uyal, acı bir anısın. (**uyal**: xiyal)**..**

-ağlayacaqsan, **sağlığımda ağla sən**..

-**sən bil ağaların canı**: inandıqlarıva and verirəm**..**

-sən maya qoy baxıb zad eləmə, gəlib burda yeri dar eləmə..

-sən sevənivi tut dişlə, sevməyənivi qapma ama!..

-sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, **sən yığdığın**, tökər dünya, səpər dünya**..**

-ulduzlu gecə, ay ışığı **bir sən olaydın** daha bir mən.

sən **-gülü ünlə sən**, tikən özü yönlənir. (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).
-sən gögyaza oxşar. (sən novbahara mənzəş).
-sən gülüvü unutma, tikən unutmaz gülü.
-sən unutma gülü, tikən yanında gülün.
-unutma gülü sən, tikən güldən ayrılmaz.
-sən unutma gülü, tikən yanında gülün.
-çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. **sən nə versən** ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**
-istəyin kimi ol. sən gül olda, dərən tapılar, eşşək olda palan tapılar.
-**sən sev**, sevilmək kəndi gəlir.
-sən sev, sevinmək kəndi gəlir.
-**sən alma qələmi**, yazma yazını, içində olan, necə yazılı.

sən -**mən sazı, sən qavalı**, qoymayaq caya havanı. (bu söz, iki kişini, iməcliyə, əməkdaşlığa, yardaşlığa çağranda söylənir)**.**

-baxcalar barı, heyvası narı, hamı dinsədə, **dinmə sən barı**..

-bitəli olsa gözəllər, **təki sən, bitməyəsin**!.

sən **-**oldu öldü qaçılmaz, **sən əldəkin tutqına**.

sən **-**saydıqlarımın sayqınıda, **bilki sən oldun**.

sən **-sən doğru dur**, əğri qadasın bulur.

sən -**sən sən ol**, el sözüylə yola çıxma. el sözüylə yola çıxan, el yolunda yorular. (**yorular**: məhv olar)

sən -**tanrım sən özün əsirgə qoru**, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət)..

-səni sevən, **sən sən deyən**..

-bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. **sən ol keçi, sürünü sür**, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə

gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

sən -**sən ona**, mən ona, pox yemək qalar ona: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).
-buyruq enirsə göydən, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).
-saman olsa özgədən, **samanlığa iyə, sən**!. (gözün qapıb ağzın açıb, ayaq basıb, əl uzadıb, düşünmədən qılınma, yadlı başa yılınma)

səncab çəkələöz.

səncaqək teşibaşı.

səncidən səncidən(fars) < **sınatmaq**.

sənciş **sənciş** (fars) < **sınaş**.

sənciş(**fars**) < (**sinciş**). **sıncış**. **sınğaş**. **< sınaş**. (< **sınğmaq**).

səndəl qoltuq. qonqa. ardalıq. **(**art dal**)**.

sənə -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

sənə **-**gəlin ayağı, çoban dayağı yer eləsin, **gör bir sənə nə eləsin**.
-**bulut olsan yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).
-**şəxsi sənə**: şəxsi özüvə. biləvə**.** sənin özüvə. kəndi özüvə. -**biləvə** dedim: -**biləyizə** dedim.

sənə **-**kəndivə güvən, **dayaq, ölüncə sənə**.

sənə **-o sənə yar deyil**, yardı sənə. (**yar**: dos. kömək). {**yar**: uçurum). **yardı**: uçurumdur. batlaqdır)}.

sənə sağan. -ağır yük oldu **sağan (**sənə**)**.

sənəq **sənək** < **çənək**. < **çanağ**.

sənəqə **sənəkə**. səninki. -**səninki** nədir: **sənəkə** necək.

səni -**duyduqca səni**, əsinər ürək. (**əsinər**: **əslənər.** ilhama gələr).

səni **-düşman səni tanıyınca**, sən onu tanı..

-**səni sevəni ağıdursa ut**, sevməyən səni baldursa unut!..

-səni sevəni ağıdursa ut, **sevməyən səni baldursa unut**!..

-tütənlərə: -mator ol! düdü bas dışarı, **yox içəri, boğar səni**!. (**tütənlərə**: tüstüçülərə).

səni **-**gülü bir gün, **səni hər gün**, gülü solunca, **səni olunca**.
-**səni yaradanıvın** ağrın alım mən. (alqış).
-öz qazdığın çuxur **çəkər səni**.
-gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.
-gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni ölüncə**. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.

səni -işi qoymasan yoluna, **yol tutar səni**.

səni **-**keçdi, unut, **yoxsa yutar səni**.

səni -**səni sevən**, sən sən deyən..

-yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən **sevdim səni**, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni..

-yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, **sıxdım içim, sığdım səni.**

səni -**yandırdı səni,** yantuğu ayruq, abac oldu: yandırdı səni mehnət həcran əcəb oldı !**.**

səni -**yaratmış ərgil, yaratan səni**!. **(ərgil:** hür. azad**).**

səni -sevdiyin iş ucaldar, **sevmədiyin iş qocaldar səni**.

sənin **-**kar iki gülər, **bir sənin gülməyivə**, birdə kəndi düşündüyünə.

sənin **-sənin başıva söz yoxdur**, hər nə var quyruğundadır..

-qocalıq nisgili **qalmasın könlündə sənin**. (pir olasan. çox yaşıyasan)..

-acısı süycüsü sənin.

sənin -**sənin özüvə:** biləvə**.** kəndi özüvə. şəxsi özüvə. şəxsi sənə. -**biləvə** dedim: -**biləyizə** dedim.
-bu şirinlik, bu **yasuxluq ki sənin var**, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).
-**sənin köyün mənim köydən**, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).
-yaşam beş gün durur. **seçimdə sənin**, keçimdə, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.

sənin **-**yaxı mənim, yağı **sənin**, batı mənim, butu **sənin**. (**yaxı**: əzabı) (**batı**:ziyanı). (**butu:** bəhrəsi)..

-gün görməsin **kölgən sənin**.

səninki sənəkə. -**səninki** nədir: **sənəkə** necək.

səninlə -sinciləyib, **sinsidiklərim səninlə** (səni tənqid edibdə, kəndimdə inciyib.).

sənintə -**sənində olmuş bəlalı başın**, demə yüngülmüş çırpınan daşın.

səninti -**ağzındaykən sənindi**, çıxdı isə özgənin. (söz)

sənqəh **səngəh. səngək.** qulaqlı. üçqulaq.

sənqəq **səngək. səngəh.** qulaqlı. üçqulaq.

sənqər < **səngər**. **sınğır** (< **sınmaq**: gizlənmək). gizlənilən, arxalanan, daldalanan yer.
-səngər tutmaq: < sınğırmaq (< **sınmaq**: gizlənmək). > daldalanmaq.

sənqər **səngər < sınğır** (< **sınmaq**: gizlənmək). gizlənilən, arxalanan, daldalanan yer.

sənqər **səngər**. **1**. **< sınğa** (< **sınmaq**: gizlənmək). pusqa. (gizlnmə yeri). **1**. dalda. -**səngər tutmaq**: daldalanmaq. **1**. qoraq.

sənqərə -içindeki hırs, dağları yıxar, gözler, önə, **səngərə baxar**.

sənqərlərtə -at kəlləli batırlar, **səngərlərdə yatırlar**. (**at kəlləli**: qorxmaz).

sənqimək **səngimək.** təngimək (daralmaq). yavaşlamaq. (**# cəngimək**: itinmək).

sənqin **səngin**. ağırın. yavaş. -**ağırın** hava. -**ağırın ağırın** danışıq gedir.

sənqin **sənqin.** basruq**.** ağır. giran. -yer **basrığı** dağ, bodun (el) **basrığı** bağ (bəğ. bəy).

sənqlaq **sənglağ** (**fars**) **< çanqılağ çınqılağ**. (< **çınqıl**. **çanqıl**: daş parçası). daşlı, qırlı, xırlı yer.

sənlər **sinlər**. **silər**. siz.

sənsələrimək **sənsələmək**. bir işi, görəvi birbirinə atmaq **(**həvalə edmək**)**. -**sənsələrlik** edmədən hər kim öz işin görsün.

sənsin -tanrıdan son, **ilki sənsin ayğısım**. (**ayğısım**: əzizim. mehribanım).

sənsiz -**sənsiz yaşam yoxdursun**. (yoxolsun).

sənsiz -**sənsiz**, ayrılıq buludları varkən, sənin, kölgən olan varlıq yox olur.

səntə **-**ağzından çıxan söz, **səndə qanac sərgəni**. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

səntələmək **səndələmək**. **sallanmaq**. yalpalanmaq. yırğalanmaq. yellənmək. əllənmək. hellənmək. qolaylanmaq.

səntələmək **səndələmək**. **sandalamaq**. **sallanmaq**. səkrəmək. diksinmək. silkinmək.

səntələmək **səndələmək**. səltələmək. saltalamaq. saltanmaq. titrəmək.

səntən -**aytqa səndən**, dingə məndən. (demək səndən, dinləmək məndən).

səntən **-səndən ey can azdıra** bilməz məni illa əcəl. (**azdıra bilməz**: münqəti' qılmaz)**.**
-candan üzərimsə umut, üzmərim **səndən əlim**. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm)**.**

səntən **səndən**. **-**düğürdən uzaq, qırx min ayaq, **səndən bizə olsun dayaq**, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

səntətir -tanrım sən özün əsirgə qoru, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət).

səntirləmək **səndirləmək**. sallanmaq. valaylamaq.

sənubər ardıc. arça. köknar. göknar. sapən.

səp **çəp** (**sapmaq**). əğri. kəc**..**
-suyu səp sinər yergə, sözü qoy sığar yergə.

səp saç. (# **seç**: yığ).

səp -**səy səp:**. **şay şap**. orasından burasından vurulmuş, taxılmış, sürülmüş bər bəzək.

səp -**suyu səp sinər yergə**, sözü qoy sığar elgə.

səpbə məxmələk.

səpcə əfşan. duş.

səpçimək səçrəmək. saçramaq. atılmaq.

səpələmək ısqırmaq. çiləmək. çiləyəmək.

səpən -**su səpən**: ısqır. çiləyən.

səpər **-**sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, tökər dünya, **səpər dünya**.

səpi **1**. çal. çalaq. salaq. ləkə. səkə. -ağ **sal**. **1**. səpgil. çil.

səpiq **səpik**. **çəpik** (**sapmaq**). əğrik. kəcik. meyilli.

səpil səkil. çallı. ləkəli. -ağ **səkilli** al don.

səpili atım atım**.** yer bə yer. dağınaq.

səpilmətən **səpilmədən**. **-**əkən dərdi. **səpilmədən gögərməz**.

səpinmək **çəpinmək** (**sapmaq**). əğinmək. meyillənmək. mayil olmaq. rəğbət görsətmək.

səpinti üsüntü. püsüntü. saçıntı. ispirey.

səpirəm ərdirəm. xəşlirəm. xərcləyirəm. -var yoxumu **səpirəm**, **ərdirəm**.

səpiş israf. -səpiş əkiş: israf o qənaət.

səpişmək israf edmək.

səpit həvali. -bu **səpitlərdə**. -bu şəhərin **səpiti** çoxda yekə, geniş deyil.

səpitə **səpidə .-səpidə izin olsun**, bükətdə üzün olsun. (**səpidə**: əkində. tarlada). (**bükətdə**: xərməndə. xırmanda).

səpqiq **səpgik**. **səpgilli**.bəniş bənli.

səpqil **səpgil**. **1**. səpi. çil. **1**. saçratğı.

səpqilli **səpgilli**.**səpgik**. bəniş bənli.

səpqüc **səpgüc**.səpən.

səpmək -**çiğ, şeh səpmək:** çiləmək. çiğləmək. çiğələmək. cisələmək.

sər avənd (fars) (< **saravan**: sarı boya **< sarı**).

sər **sər** \uc\. baş. -ucu **əğri** çivi.

sərağuş (fars) **sər ağuc**(fars) < **sarağuc** (sarıb içinə alan). sarqat. çərqət.

səraydar ayağçı. sarayçı.

sərbəs < **salbaş** {(< **salmaq**: ötürmək + **baş**). başıboş}. azad. açın. -**açın** gəzmək.

sərbəs açıq. azad.

sərbəs -**sərbəs qalmaq**. ayrılmaq. açrılmaq. açılmaq. yuçunmaq. çözünmək. dalqınamaq.

sərbəslik < **sərsəplik**. ərginlik. erginlik. yuçunluq. yuçutluq. azadlıq.

sərbəslik. < sərsəplik. ərginlik. erginlik. yuçunluq. yuçutluq. azadlıq.

sərbəst **1**. < **salvat**. **salıq**. (**salınmış**. bıraxılmış). açğın. azad. **1**. açıq. yuçut. salma. salman. səlman. saltabaş. salabaş. başaçıq. salmata. azad..
-**sərbəs bıraxmaq**: qoytarmaqazad edmək..
-**sərbəs bıraxmaq**: salıtmaq. -mal yılxını çöl ara **salıtmaq**. -şəhər içrə iti **salıtmaq** olmaz. -**salıtılmış** qiymətlər. -gözün yumub, ağzın açıb, dilivi salıtmaq **(**ağzına gələni demək..
-**sərbəst bol**: sərbəst şən. aylaq yaylaq.

sərcəf çarşav. çarşab. sarcaf. yekə yük örtüyü. bağlı.

sərcəmən **sərəc**. **sərim**. döşəmə. -ev **sərcəmənləri**: ev döşəmələri.

sərçeşmə gözbaş.

sərçə çıpçıq. torğay.

sərçətən **-**sərçədən qorxan darı əkməz.

sərdaba sutaq.

sərdabə **sərdabə\ saltuğ\ saltuğa** (**< sal**: aşağ **+ tuğ**: bağlı. örtük). > dərində, yer altı olan otaq, bağlı yer.

sərə (**< sərmək**). **1**. rəf. -**gerisər**: qapı ardında olan rəf. **1**. herə. **1**. rəf. **1**. sərgit. sərit. şərit. paltar sərmə ipi, ağacı. **1**. miz. -**sərə çök**: miz səndəl.

sərə dağ köksünün, sinəsinin yuxar bölümü. rəf.

sərəc **1**. nərsənin yerə görə durumun ölçən arac. təraz. **1**. **sərcəmən**. **sərim**. döşəmə. -ev **sərcəmənləri**: ev döşəmələri.

sərəq **sərək**. **1**. **sərgək**. **sərəy**. **1**. **(**> **sayə)**. kölgə. **1**. üstü qapalı, kölgəli yer. -**sərək** bazar. **1**. süfrə.

sərəqi **sərəki**. süfrə. sərgə örtüsü.

sərəqləmək **sərəkləmək**. sayıqlamaq. cayıqlamaq. çərənləmək. yavalamaq. həzyan, həzəyan demək.

sərələnmək **sərəymək**. qol qıçı açığ yatmaq, uzanmaq.

sərəliş dağılış. yayılış. pəxş. intişar.

sərən **1**. üst örtük, geyim. **1**. səqf. **(sələn**: döşək. bir yerdə daban, kəf**)**.

sərəncam önləm. yönləm. yeti. tapdağ. tədbir. çalaçör. çalölüc. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir.

sərəncam **-sərəncam vermək**: soncatmaq. bitrətmək**.**

sərəsərpə **sərə sərpə**.seyrək. -qar yağır **sərə sərpə**.

sərəsov yekə sürgüc, mala.

sərəsütmək (sərəsürtmək).sərsərilik edmək. yaşarqanmaq gənclik edmək. kefə baxmaq. xoş keçirmək.

sərət **sərdə**. saray. başlaq. başnağ. {> **başqah**(fars)}. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**.

sərəy **sərək**. **sərgək**. **1**. **(**> **sayə)**. kölgə. **1**. üstü qapalı, kölgəli yer. -**sərək** bazar.

sərəymək **sərələnmək**. qol qıçı açığ yatmaq, uzanmaq.

sərhəd astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu.

sərhədsiz sınırsız. ölçüsüz.

sərxoş **sayxan**. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş..
-**sərxoş edmək**: bəngitmək. məngitmək. əsritmək. kefləndirmək.

sərxoş -**sərxoş olmaq**: əsirəmək.

səric rəqəm.

sərigər **sərigər**. açığar. yayığar. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapan).

sərih sərik. **(**sərilmiş**)**. açıq.

səriq **sərig. sarağ.** marağ. əğim. meyl. əlaqə.

səriq **sərik**. **(**sərilmiş**)**. açıq. sərih.

səriqmək **sərikmək**. **sərgimək**. açğımaq. açığmaq. yayğımaq. yayığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).

sərili sərilmiş. döşənmiş. yayılmış. uzanmış. açılı. gənəli. aralı. dağılı.

sərilmək -**sərilib yatmaq**: düşüb yatmaq.

sərilmək uzanmaq. eylənmək. aylanmaq.

sərilmiş sərili.

sərilti **sərildi.** yazıldı. -**yerə yazıldı**, birdə qalxmadı.

sərim **1**.dibaçə. bir yazının giriş, başlanqıc bölümü.**1**.**sərcəmən**. **sərəc**. döşəmə. -ev **sərcəmənləri**: ev döşəmələri. **1**. açıqlama. açma. aytma. aydalama. əritmə. həll edmə.

sərimiş **-**çırtmasın sərimiş, yünün ərimiş. (**çırtma:** göz göz olan quş duzağı, tələsi. tor).

sərin **1**. salqın. -içi yalqın, dışı salqın. **1**. ayaz. **1. < sarun**. dəri.**1**.filə. rasta**..**
-sərin gəlmək: sınırlanmamaq. qızmamaq..
-**sərin qanlı**: çabasız. dalaşsız**..**
-çox sərin: donsuğ. donmaqda olan.

sərin **sərgin.** salqın. -**salqın** əsim övsəyir. sərin nəsim əsir. -**salqın** çiğli gecələr.
-**sərin düşmək**: salqın düşmək. sərinləşmək.
-**sərin nəsim əsir**: salqın əsim övsəyir.

sərin salqın. sərgin.

sərin! aram!. basın!. sakit!. tiniş!.

sərin! basın!. tiniş!. sakit!. aram!.

sərinqanlı soyuğqanlı. basnığ.

sərinqanlı soyuğqanlı. basnığ.

sərinqıl dayanqıl**.** dözgilən. cıdanqıl. -**ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

sərinləmək ayazlamaq.

sərinləşmək salqın düşmək. sərin düşmək.

sərinmək **1**. (heç bir iş görmədən uzanmaq**)**. dözmək. səbr edmək. **1**. dözmək. dayanmaq. səbr edmək. -**sərin!**: döz!. səbr ed!. **1**. soğumaq. **1**. aramlamaq. sakitləşmək. sakinləşmək.

sərinmək **1**.dözmək.**1.**soğumaq. donlunmaq.

sərintim **sərindim.** dözdüm. cıdandım. -**ertər dedim! sərindim**: keçər dedim cıdandım, səbir qıldım.

sərintiriq **sərindirik**. açığ, arığ ət. yağdan sümükdən arıtlanmış olan.

sərişqən **sərişgən. sürüşgən**. ağnaq. ağnağan. qayağan.

sərit **1**. siyahi. surət hesab. -malların **səritin** çıxarmaq. **1**. fehrist. əndeks. -kitab içindəkilərin **səriti**. **1**. şərit. sərə. sərgit. paltar sərmə ipi, ağacı.

səriti **səridi.-**daşa dedim əridi, **başa dedim səridi**. (batsın belə bir baş ki ağızda dili yoxdu).

sərqeşliq **-sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq.** saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

sərqə **sərgə**. **1**. **cərgə**. sıra. **1**. miz. masa. kürsü. ustol. **1**. miz. **1**. numayiş.

sərqə **sərgə**. miz. -**sərgə örtüsü**: sərəki.

sərqəc **sərgəc.** atqı**.** arğac. dəzgahda əninə uzanan tellər. pud.

sərqəcləmə **sərgəcləmə.** atqılama**.** arğaclama. dəzgahda əninə uzanan tellər sərmək. pudlama.

sərqəq **sərgək**. **sərək**. **sərəy**. **1**. **(**> **sayə)**. kölgə. **1**. üstü qapalı, kölgəli yer. -**sərək** bazar.

sərqəq **sərğək** (< **sarmaq**). > sərhəd. məhdudə.

sərqəqləmək **sərgəkləmək**. səfehləmək. axmaxlamaq.

sərqəl **sərgəl**. numayişdah.

sərqən **sərgən**. rəf. vitrin.

sərqən **sərgən**. üfüqi**.** -**dirgən sərgən.** əmudi üfüqi.

sərqənçi **sərgənçi**. vitrinçi.

sərqəni **-**ağzından çıxan söz, **səndə qanac sərgəni**. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

sərqənmək **sərgənmək**. **sərginmək**. **sərmənmək**. aranmaq. dolanıb baxmaq. -bütün yerləri **sərgəndim** tapanmadım.

sərqərtan **sərgərdan**. **1**. **<** sərgəz (sərilib gəzinən). avara. **1**. sapıl (sapa yolda olan). gic.

sərqərtan **sərgərdan**. sərgəz {sərgəzən (sərik gəzik)}. tutanaq, duraq yeri olmayan. avara.

sərqəş **sərgəş**. sunuş. iraə edmə. numayiş edmə.

sərqəz **sərgəz** (sərilib gəzinən). **1**. > sərgərdan. avara. **1**. ev yuvasız.

sərqəz **sərgəz. {sərgəzən (sərik gəzik)}.** tutanaq, duraq yeri olmayan. sərgərdan. avara.

sərqi **göndən, dəridən olan yayqı, sərgi:** göndürük.

sərqi **sərgi**. **1**. döşək. bəsat. **1**. internetdə sırayla sərilən hər dalın **(**səfhənin**)** biri. **1**.yayla ekspozisyon.

sərqiləmək **sərgiləmək**. **1**. açqılamaq. numayiş edmək. -varsa hünər qolunda, bursa (burası) alan, **açqıla**. -olan bilgisin bu işinddə **açqılamış**. **1**. toxumaq. -ona nə duzağ **sərgilədin**. **(**çidən**)**.

sərqiləmək **sərgiləmək**.numayiş edmək. göstərmək.

sərqimək **sərgimək**. **sərikmək**. açğımaq. açığmaq. yayğımaq. yayığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).

sərqin **-**bulutları sürüb gəlyən **sərgin külək**.

sərqin **sərgin**. **1**. dağ yamacı, ətəyi. **1**. aram. (# **gərgin**: həssas).

sərqin **sərgin**. dözgün. tovqın. taqətli. (şəkiba. səbur. burdbar).

sərqin **sərgin. sərin.** salqın. -**salqın** əsim övsəyir. sərin nəsim əsir. -**salqın** çiğli gecələr.

sərqin **sərgin**. sərin. salqın.

sərqinmək **sərginmək**. **sərgənmək**. **sərmənmək**. aranmaq. dolanıb baxmaq. -bütün yerləri **sərgəndim** tapanmadım.

sərqiş **sərgiş**. **1**. **əsriş**. **sürgüş**. sərxoşluğ. xoşhallıq. şadlıq. şənlik. açılış. **1**. numayiş.

sərqiş **sərkiş.** tosun. tovsun (odlu). (< **tov**).

sərqit **sərgit**. sərə. sərit. şərit. paltar sərmə ipi, ağacı.

sərlinmək **seylinmək**. gəzinmək.

sərmə açma.

sərmək **1**. yazmaq. -**ayağına sərmək:** ayağına yazmaq. **1**. döşəmək. **1**. açsarmaq. yaymaq. (müntəşir, pəxş, edmək. bəst o tovsiə vermək).

sərmənmək **sərgənmək**. **sərginmək**. aranmaq. dolanıb baxmaq. -bütün yerləri **sərgəndim** tapanmadım.

sərməst toxmal. kefli. neşəli.

sərmiq **sərmik**. sərik, açıq, enli yaprağlı göy. isfənac.

sərncam -**sərncam vermək**: toplamaq. -işləri **toplayın**.

sərnə səth.

sərnəmək açnamaq. yaynamaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş vermək).

sərniq **sərnik**. gözləmə, intizar otağı, yeri.

sərnişin yolçu. yolavçı. musafir. passenger.

sərpə **sərə sərpə**: seyrək. -qar yağır **sərə sərpə**.

sərpitmə **sərpitmə**. (**səritmə**. **səpritmə**. **səpitmə**. sərvitmə. sərçitmə. sarçıtma. saçıtma). açığ, yayıq, gənə bol olan örtük, geyim, yəmşək, otağ, nərsə.

sərpmə **səkmə**. **çarpma**. **1**. rasgələ. **1**. çalma. teyxa olmayıb artlığı (artırılmış tikə), qarışığı olan.

sərsəm sayır bayır. rəbtsiz, məntiqsiz nərsələr.

sərsəm -**sərsəm tutmaq:** basırğanmaq. qara basmaq.

sərsən **(**sərili**)**. avara. -iki üç **sərsən** quş göydə gəzirdilər.

sərsəplik > **sərbəslik**. ərginlik. erginlik. yuçunluq. yuçutluq. azadlıq.

sərsəri veylan. ötrük..
-**sərsərilik edmək <** sərəsütmək (sərəsürtmək). yaşarqanmaq gənclik edmək. kefə baxmaq. xoş keçirmək.

sərsət (**sərik < sərmək**)açıqlıq. çöl. biyaban.

sərt **1**. bərk. qay **(< qaq)**. -**qay qafa**: dik qafa. **1**. qatan. bərk. -**qatan** sümükləri boşaymış. **1**. qurba. qurva. bərk. -**qurba buğda**: qara, sərt buğda.

sərt **-iti, sərt, düz nərsə:** sox**.**

sərt yaman. yavuz-**yavız**, qarlı, sət qayalı dağları, yavaş, yorqun ayaqlarla aşırmış. -**yavuz kişi**, bu yerlərdən uzaq dur. -**yavuzluğu** qoygilən, yaruqluğa qoyunqıl. -**yavuz** yaratıq.

sərt **sırt.** çat. qat. çətin. bərk. daltuq. dartuq.

sərtaba **sərdaba**. (**sərdabə**) **< saltuğa < saltuğ** (**< sal**: aşağ **+ tuğ**: bağlı. örtük). > dərində, yer altı olan otaq, bağlı yer.

sərtaba **sərdaba**. sutaq. su ambari.

sərtar **sərdar** (fars) **< saltur.**

sərtə **sərdə**. **sərət**. saray. başlaq. başnağ. {> **başqah**(fars)}. kulub. görüş, oyun, yığva yeri. -idman **sarayı**.

sərtəsər sərəsər. ucdan uca -**ucdan uca** qurumuş.

sərtinmək quyunmaq**.** bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək. (#.**qoyunmaq**: **qoyulmaq**: yumşanmaq. sərtliyi gedmək).

sərtitmək daşlatmaq. qatıtmaq. donqıtmaq. dəmiritmək. dəmirlətmək.

sərtləşmək **sətləşmək**. didirləşmək.

sərtlik **1**. acığlıq. acılıq. qayışlıq. qatığlıq. çətinlik. çitginlik. çitiklik. **1**. qatqaq. çətinlik. bərklik.

sərtliyi -**sərtliyi gedmək:** qoyunmaq. qoyulmaq. yumşanmaq. (# **quyunmaq:** sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək).

sərtyanıt danılamaz. çürütüləməz. (dəndanşikən).

sərüsseyr aşğınçı. çapar.

səs **1**. danğ. ün. -sıxmalığa **danğı** çıxan. **1**. tavış. tapış. savış. -dan quşların **savşı** çıxar: səhər quşların səsi çıxar. -ıraq olsada, **savşı** gəlsin. -sizdən heç **savış** çıxmadı. -bu **savışlar** hardan gəlir. **1**. sav. oy. rə'y. -saylamda oy (rə'y. səs) oğrusu: **qapoy**.-**səs vermək**: savlamaq. rə'y vermək. -**səsə qoymaq**: savalıtmaq. rə'yə qoymaq. oylatmaq. **1**. çağ. ün. -**çağlı**: səsli..**1.** ağız. avız. (> **avaz**). ötüş. -onun **avızın** düşürdü yada. -**avız vermək**: səs vermək. -**avızlı**: səsli. -**avızsız**: səssiz. -sizin **avzıza** gəldim: sizin səsizə gəldim. -**avzına** çatan olmaz: səsüvə gələn olmaz. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib. -**avızdan** düşüncə mən: səsdən düşüncə mən. -**avıza** gəlmək: **ağza** gəlmək: səslənmək.

-çağır səs: kəsgin, incə səs.

-iti, çığıldayan səs: çatlaq. cırlaq.

-**burun səsləri**. (burnundan dışaran səslər): ağın..

-**gəniz səsi**: burun tapışı..

-**səsi çıxmaz**: inləməy. -**inləməy** oturun: sakit oturun..

-**səs salan**: hay küy salan. küyətən. (**< küy atan**. **küy edən**). qışqırıqçı..

-**səs səsə vermək**: küyləşmək..

-**ucadan oxunan səs**: çavuz. çağuz. avuz. avaz..

-**uyumlu səs**: sınç. ahəng..

-**nərsənin uca səsi, çığırtısı**: **carğa**. fəryad. -**carğası** yetdi. -**carğasına** kimsə yanıt verməz..

-**caranğ curunğ**: cırınğ curunğ..

-**gur səs**: cağır.**.**

-səsi çıxmaz: indəməz. inləməz. dinməz.

-**çevrənə səs düşür**, qulaq deşilir. köhnə palanların içi eşilir. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

-gülər kimi, qırıq səs çıxartmaq: pöggüldəmək. pıqqıldamaq.

-**ökgəsindən səs çıxartmaq**: höggüldəmək. higgildəmək.

-**taqqıltı** (takırtı). **tak tak** (**tok tok**). **dük dük**..

-çatırtı (**şakırtı. şaqqıltı**). patırtı. tıkırtı (tıqqıltı)..

-gurultu (uğurtu)..

-şap şap (çap çap).

{**clatter}. {tılıq tılıq: tələq tələq}.**

-**səs** övüşməsi: **səs** çevrişməsiövüşməsi. çevrişməsi. -türlü səs **övüşmələri**. (**türlü**: muxtəlif).

-alçaq, yoxa səs: cıq**.** cınqır. -**cıq** ed görəyim: **cınqırın** çıxmasın.

-**səs, yanğı vermək**: yanğılamaq. cavab qaytarmaq..

-göz olmasa baxılmaz, **səs olmasa asılmaz**. (tapmaca) (**saat. qulaq).**

səs -**səs səsə vermək**: səsdəşmək. səsləşmək. ürdəşmək**.**

səsbir **-səsbir olmayan:**alağız . ixtilaflı**. -alağız itlər birikər**, qənşər çıxanda qurda. (**qənşər**: üzbəüz).

səsbir **-səsbir olsa:** birgəlsə**. -iki ağız birgəlsə**, göy üzdəkin endirər, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

səsə avıza. ağıza. -**avız avıza** verib: **ağız ağıza** verib. səs səsə verib.

səsə -**səs səsə vermək**: səsdəşmək. səsləşmək. ürdəşmək**.**

səsi tövşü. -özü yoxdək, **tövşü oxdək**. (tapmaca) (**çəkitgə**).

-könül sızlar səsi çıxmaz, könül ağlar, yaşı çıxmaz.

-**gülmək səsi**: qıqırtı.

-səsi ünü: səsi sədası. -**ünü səsi** çıxmadı.

səsin **-kəklik səsin çıxartdı**, qırqı ona göz saldı.
-duyanda adın, könül daralır, **gələndə səsin ağım ucalır**, səssizcə gülüm könül ağlayır.

səsin -**duyum səsin**, tinim çınlasın. (**çınlasın**: titrəyib çağlasın)

səsintən **səsindən** .-qurd itdən qorxmaz, **səsindən diksinər**!.

səsizə avzıza -sizin **avzıza** gəldim: sizin **səsizə** gəldim.

səsqüy **səs küy**. çığkürən. çığkürün. çığırbağır. -bu **çığkürəni** kəsin.

səsqüy **səsküy**. **1**. hay. bancar(**banğ carğa**). -**bancar** salma. **1**. küyküəş.

səslə ündə. ində. oxu. çağır.
-**çala səslə**: yuvaş səslə.
-**gözəl səslə oxumaq**: sayğırmaq. nəxməkarlıq edmək. oxumaq. (türkü. şarkı. mahnı. qoşu).

səsləndirmək **1**. **səslətmək**. əksi sədaya gətirmək. yanşatmaq. yanğırşatmaq. (**yanğ**: səs). **1**. söyləndirmək. dublaj edmək.

səslənmə ündəşi.

səslənmək **1**. ündənmək. **1**. yanşamaq. yanğırşamaq. (**yanğ**: səs). -saldım səsi dağlara, qaya qaya **yanşadı**.**1.** avıza gəlmək. ağza gəlmək. səsə gəlmək.**1.**oxumaq. -biri **oxur**, biri **ukar**. (# **ukamaq**: dinləmək. eşitmək).

səslənmək çanlanmaq. bir sav, nərsə yayılmaq, dilə salınmaq, düşrülmək. sadalanmaq.

səslənsin **dillənsin. -**ağza sal **duyquların dillənsin**!.
-ürəkdə olan, dodaqda səslənsin.

səsləntirmək avızlatmaq. ağızlatmaq.

səsləşmək səsdəşmək. səs səsə vermək. ürdəşmək**.**

səslətmək **səsləndirmək**. əksi sədaya gətirmək. yanşatmaq. yanğırşatmaq. (**yanğ**: səs).

səsli 1. avızlı.**1.** ünüğ.

səssiz amıl. yamıl. sakit. yomır. yapır.**1.** avızsız.**1.** susuq. sakit. **-susuq pişik**, avlağan olur.**1.** ümük. sakit. -**ümük** uşaq.
-**alış səssiz girər, dinməz öldürər**. (**alış**: adət). {adət bala bala özünə yer elər, sonucunda bildirmədən edigər (**edigər**: qılar. e'mal edər)}. (alşın kəndi alışın önəmsəməz, nə olduğun biləməz. yan yörədən deyilən sözlərə uyarlı olmalıyıq. (**alşın**: alışqan. mö'tad).

səssizcə **-**duyanda adın, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, **səssizcə gülüm könül ağlayır**.
-**səssizcə dürtmək**: kütükləmək. kötükləmək.

səssizlik ümlük. sakitlik. -ağır **ümlük** qapsamış gecəni.

səstə **səsdə**. -**qulağı səsdə**: qulağı zəhdə. qulağı çında.
-qulaq səsdə, göz yolda.

səstən səsdən. avızdan. -**avızdan** düşüncə mən: səsdən düşüncə mən.
-qulaq hər səsdən payın alır, ulu sözdən qayın alır. (**qayın**: gözəllik) .

səstəşmək **səsdəşmək**. səsləşmək. səs səsə vermək. ürdəşmək**.**

sətası **-səsi sədası:** səsi ünü. -**ünü səsi** çıxmadı.

sətəq **sətək. təkəz**. düzək. sütək. müsəttəh.

sətəlcəm zatürriyə.

sətəmə **sədəmə**. çalbırmaq. çalbıtmaq. çarpırmaq. çarpıtmaq. çırpıtmaq. çıpıtmaq. çəpitmək.

sətil < **sutul**. **su tulu**. dolça. kova.

sətl dol**.** dola. dolça.

sətləşmək **sərtləşmək**. didirləşmək.

sətliyin -**buzun sətliyin** soyuqdan sor.

sətliyinə **-**baxma buzun sətliyinə, oda sudan olmuş.

sətt **sədd**. dalba.güvət. bənd.

səva < **sova.** -**sova dur**: (). **qaça dur**: ayrı dur. dış dur. çəkin. həzər ed. ictinab ed.

səvər **səfər**. gəziş..
-**vətən sevər**: əkə yurdçu. anayurdçu.

səvəsər **bax > səvəsir**.

səvət **səbət**. sövət. zənbil.

səvsər **bax > səvəsir**.

səvsir **bax > səvəsir**.

səyiləmək **səyiləmək**. (sağılamaq). nərsənin artığ urtuğun, daş qumun arıdəb' ayırmaq.

səyirmək < **səğirmək. səkirmək**. atılıb düşmək. hopbanıb düşmək. oynamaq.

səyləmək **səyiləmək**. (sağılamaq). nərsənin artığ urtuğun, daş qumun arıdəb' ayırmaq.

səyrəqləmək **səyrəkləmək.** sayaqlamaq.

səyrəmək **sağramaq**. **sayramaq**. **səğrimək**. {sərimək. soğramaq. soyğarmaq. söyləmək}. ötmək. oxumaq. əzgirmək. nəğmə, ahəng, təranə söyləmək.

səysəp **səy səp**. **şay şap**. orasından burasından vurulmuş, taxılmış, sürülmüş bər bəzək.

səzavar (fars). < **sayavar**. yaraşıq. yarşıq. yarşaq. yarşın. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan (zibəndə).

sı **1**.(istəmək). -aytın**sı**: ayta bilərsiz. aytmaq istərsiz. deyə bilərsiz. demək istərsiz.**1**.**si**. **'sı**, **si'** əki artırılan sözə 'olası. mümkün olmaqlıq' anlamın artırır. -saxlana**sı**: saxlanması mümkün olan. -gizlənə**si**: gizlənməsi mümkün olan.**.**
-avc**ısı**: bir avı bilən. avlama bilən.

si **sı**. **'sı**, **si'** əki artırılan sözə 'olası. mümkün olmaqlıq' anlamın artırır. -saxlana**sı**: saxlanması mümkün olan. -gizlənə**si**: gizlənməsi mümkün olan.

sibir **sibir**. dörd illik keçi. burulmuş təkə.

sıcaq **1. ıslığ**. **sılığ**. isti. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq**: **suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq. **1.**issi. issuq.

-**sıcaq aşqın** dadın dart. (sıcaq aşqın dad dadın).

-ağzı açıq tikəsin qapar, **təndiri sıcaq, çörəyin yapar**.

-**çox sıcaq:** cızlayıb yandıran. cızdağ.

-donduraçı əli buzsada, **ürəyi sıcaq**.

-donduraçıda əl buz olsada, **ürək sıcaq.**

-sevimli söz **sıcaq tutar ürəyi**.

-təndir sıcaq, saxlayar çörək, sıcaqlı söz, sevdirər ürək.

-para üzü sıcaq olur, topraq üzü soyuq.

sıcaqı **-günəşin odu, sıcağı:** gün tovu.

sıcaqlı **-**təndir sıcaq, saxlayar çörək, **sıcaqlı söz**, sevdirər ürək.

sıcaqlıq cana yaxınlıq.

sicim **1**. ipcim. çox sıx, kip eşili ip. **1**. telov (neçə teldən toxunmuş tel, sim, ip).

siçan -**çöl siçanı**: carbı.
-**dəğirman doğulu siçan**, göy kükrəşindən qorxmaz. (**dəğirman doğulu:** dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).
-qoca sıçan deşiksiz qalmaz.
-pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz, dosluğuda alınmaz.
-sıçan yuvasıda ışığın gündən alır.

siçana **-**pişiyə oyun, **siçana ölüm**.
-su görür balığa, pişik görür, **sıçana** (**çönür**).

sıçanı **-dəgirman sıçanı** gurultudan qorxmaz.

sıçanı -qarrı qurd hünkürtüdən, **dəğirman sıçanı gurultudan** ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz).

sıçantan -ləpədən dəvə çıxartmaq, **sıçandan fil.**

sıçar -göy yeyib **altın sıçar** (törər) (tapmaca) (**ipək qurdu**).
-öğülən oğlan **ətəyə sıçar**. (öğülən oğlan ətəyi bələr).

sıçar -ölü qalsa ərkinə, **sıçar yerinə**. (**ərkinə:** başına) (bələr sıçar yerinə).

sıçıb **-sıçıb poxundan** qorxur.

sıçım -**ölüvün papmbıqlı qulağına sıçım**. (yaman) (kara, eşitmiyənə deyilir)

sıçır -**boşqabda yeyib, qazana sıçır.**

siçqan **siçğan**. **-**ulu olsada, ölü arslan, kiçik olsunda, **diri siçğan!**.

sıçmaq dışıtmaq.

sıçovul -bu evrən **ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).

sıçovul -bu evrən ağlı qara sıçovul yalı, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).

sıçovul -evrən ağlı qara **sıçovul yalı** qırar baradur. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

sıçramaq **1**. **saçrımaq**. **səkrimək**. atılmaq. -**səkrib düşmək** atılıb düşmək. **1**. səkləmək. atılmaq.

sıçramaq büdrəmək. bükrəmək. bükülmək. burkulmaq. -at **bükrədi.**

sıçramaq pökmək. bökmək. daşlanmaq. atılmaq. -**ürəyi pökdi**: ürəyi atdı. -**pökə pökə**: atıla atıla. -**pöküb düşdü**: atılıb düşdü.

sıçtı **sıçdı**. -pişiyə dedilər boqun dərman, **sıçdı quyladı**. (**boqun:** poxun).

sifariş < **sipariş**. asparış. asmarış. {asmarlamaq (**ismarlamaq**). (**asmaq**). tapşırmaq}.

sıfır bosun**.** boş san. sıfr.

sift **sıx**. **thick (**ingilis**)**. qalın, yoğun, bərk.

siftlik tutağalıq.

sixul **sixul** (fars) < **soxur**. kirpi.

sıq **1**. **sıx**. dar. ziq (ərəb). ziyq (ərəb). **1**. **sıx**. **sift**. **thick (**ingilis**)**. qalın, yoğun, bərk. **1**. **sıx**. dar. dart **(**< **dartmaq)**. **1**. **sıx**. boğuq -**boğuq** yaxa: sıx kip yaxa. **1**. tıkız.**1 sıx.**toka. bükük. bürkük. tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer.-darağ **toka** girməz.**1**. **sık**. karakter. **1**. **sık**. əxlaq. -**sıklı**: əxlaqlı. -**sıksız**: əxlaqsız. **1**. **sık**. bağlanmış çuval ağzın sıxıb bərkitmə üçün ağac tikəsi.**1**. **sığ**. sıx olmayan. seyrəm. açıq. **1**. **sığ**. **sıyığ**. sıyaz. sıyız. dayaz. dərinliyi az olan. **1**. **sığ**. dərəzik. dayaz. -**dərəzik** boşqab. -**dərəzik** su. **1**. **sığ**. keyfiyyət. -**say sığ oranı**: kəmmiyyət keyfiyyət nisbəti. **-incə ələnib sıx toxunub**, ağ geydirən ölüm oxunub. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).
-könül sevən, bol olursa, gen gəlməz, **sıx olursa, dar gəlməz.** (könül sevən, yoş (xoş) olar)**.**
-**sıx tıxac**: iri tıxac.
-sıx tırafik: tıxac. qatnaşıq. basırıq.
-**sıx, güdə tikə, geyim:** tingə..
-**sıx, quyuq, ət, sümük suyu:** tingo. cirgə.

siq **1.six**. **şiş**. < **sox. 1**.**sik.sih**. -küddək əgər padişəhi şəhr ola, **sih götünü dərvazadan sal yola**. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan).**1**. **six**. **< sox**. **sok**. (**soxuc**. **soxun > sixək**). məhmiz. **1**.**six** (**<** sox). şiş.**1. six. sik.** keç (keçmək). **1. six**. **şiş**. **soxu**. biz. -ağac qatısı **soxu**.**1. sik**. {**dik**. **çıx** (**> sıx six**). **şiş**. **sox}**. -**sıx sıx**: dimdik. (-təpə

saçları **çıx çıx** durmuşdu). **.1**. **sik**. soxdu. ərkəklik aracı.**1**. **sik**. qatağ. qotağ. yaraq. -qatağıma **(**sik**)** tıxılmış. -götü **qatağlı**. **1**. **sik**. ucub. yaraj. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq.
-iş verin işliyək, **sik verin dişliyək**. (təbrizdə aralıq sözü).
-sik and götürməz.

siq **çiğ**. **siğ**. sırıq. çırp. çırpı. yün çırpma çubuğu.

sıq -incə əğirib sıx toxumaq. (işgə əğirib sıx toxumaq).

sıq **sıx**!. (səs). qıs!. al!. azalt.
-gəlirin azsa, **gedərin sıx**. (girdəc azsa çıxacın qıs). (girən baca dar isə, çıxan baca gendurmaz)

sıqa **sıxa**. soğra. usarə. usra. suyup. cirgə.

sıqaq **sıxaq**. içinə nərsə sıxılıb qoyulan qab. kəpsul.

sıqalanmaq **sığalanmaq**. cilvələnmək. görünmək. oxşanmaq. -bir suluvluq **sığalar** önündən: bir gözəlik oxşanır qabağından.

sıqalanmaz **-eşşək sığalanmaz**, sığır silkəniş bilməz.

sıqallanmaq **sığallanmaq.** çıraylanmaq. ışıldanmaq. parıldanmaq. parraqlanmaq.

sıqallanmaq **sığallanmaq**. sırlanmaq. -sırqa taxıb **sırlanır**, hər gələnə hırlanır **(**gülür**)**.

sıqamaz **sığamaz**. -inam, sığınsa gücə, **könlə sığamaz** (könüldən qaçar).

sıqan **-könlə sığan** kövnə sığmaz. (k**övnə**: dünyaya) (**kövn**: boş, qaranlı, quru yer, dünya).

sıqanca **sıkanca**. ısğınc. şikəncə. qınçıt.

sıqar **-**bilikli kişi, **dar yerə sığar**..
-**siqar** heç nəyi azaltmır, yox edmir.
yalnız aldadır.
ən yalançı dos.
özüvü aldatısan. boşuna..
-**el elə sığar**, ev evə sığmaz. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)

sıqar **-**könlə sığsa, **gövrə sığar**. (**gövrə**: cana. tənə).

sıqar **sığar.**-suyu səp sinər yergə, **sözü qoy sığar elgə**.

siqar -**siqar altı**. küllük.

sıqar -suyu səp sinər yergə, sözü qoy **sığar yergə**.

siqarın -**siqarın**, **tüstünün** gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

sıqarmaq **sıxarmaq**. kölgələmək. boğzarmaq. qussələndirmək. kədərlətmək. -kölgə düşəndə yada, **kölgələr** məni.

sıqaş **sığaş**. azimayiş.

sıqat **sıxat**. tilif. təlvə.

sıqat **sıxat.** zəhmət. -**sıxata salmaq**: zəhmətə salmaq. -**sıxat olmasa**: zəhmət olmasa. -**sıxatmadan**: zəhmət vermədən.

sıqatlı **sıxatlı.** zəhmətli.

sıqatsız **sıxatsız.** zəhmətsiz.

sıqatun **sıxatun.** çox zəhmətli.

sıqaz **sığaz**. kirem.

sıqbar **sığbar**. sığlıq. sığıtlıq. güncayiş. kapasitə. zərffiyyət.

siqə **sikə.** -**qızıvı vermə erməni sikə**, yurduva, dilivə qənimin tökə.

siqəq **sixək < soxuc**. **soxun** (**sox**. **sok**. **> six**.). məhmiz.

siqəntəri **sikəndəri** (fars) < **səkinmək. səkmək**. tullaranaq yerimək, atılmaq, yügürmək.

siqi **-**götvərənin **siki uzun olur**.

sıqı -**sıkı ayrılmaz** (nəzdik o cuda nəşodəni)**..**
-sıxı acıma: şur o iztirab.

sıqıb **sıxıb**.-**tutub sıxıb silkələmək**: tıxcalamaq.

sıqıc **sığıc**. ajir, alarm aracı.

sıqıcı **sıxıcı**. acıdan. acutan.

siqil **sigil**. **səgil**. **ziyil**. qopuq. balu. gövdədə çıxan ağrısız, bərk bez.

sıqıl **sığıl**. **1**. ısğırıq. ısğa. fışqa. ıslıq. sut. səfir. **1**. keyfi -**sayıl sığıl**: kəmmi keyfi.

sıqılar **sıxılar.**-göğüş daralar, **ürək sıxılar**.

sıqılıq **sıxılıq**. **saxılıq**. çinislik. **(# saçılıq**: səxilik. comətlik).

sıqılmaq **sıxılmaq. 1**. bezmək. bıqmaq. darıqmaq. buşğunmaq. buşuğmaq. buşmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar. **1**. sıxız.(əfşorə. füşürdə).

sıqılmaq **sıxılmaq**. **1**. qıssanmaq. darıxmaq. özlənmək. **1**. **sıxılmaq.** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. daralmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

sıqılmaq **sıxılmaq.** qınanmaq**.** qınalmaq. üzülmək. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

sıqılmaq -**ürəgi sıxılmaq**: canı sıxılmaq. içi qısılmaq.

sıqılmış **sıxılmış-gəldi çağı sıxılmış**, ölüm basar qurtarar**.** (**basar**: sındırar).

sıqıltı **-**düşmanın **sıxıldı qırtlağı boğazı**.

sıqıltı **sıxıltı**. darlıq. basuğ. məziqə.

siqim -**dədivin tiltə tutan əlin sikim**.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın).

sıqım **sıxım**. əziyət. -uğramadan sıxıma: düşmədən əziyətə.

siqimə **sikimə**. **-**fala inanan, suya dayanan, **nəyimə (s imə) dönər**.

sıqın **1**. **sığın**. özüğ. covhər. mə'nəvi. **1**. **sıxın** nərsənin sıxılmışı. xulasə.

sıqın **sığın**. pənah. -gecəyin hardan bulsun sığın. (gecə çağı hardan tapsın pənah).

sıqınaq **-**iki söyək iki sevək. -**biri sığınaq**, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

sıqınan -**gücə sığınan,** kölüyə dönür.

sıqınan **-kölgəyə sığınan**, günəş görməz.

sıqınc **sıxınc**. məlal. usanc.

sıqıncaq **sığıncaq**. arxat. pənahqah.

sıqınız -**törqə sığınız**: yuxarı buyurun. yuxarda yer alın.

sıqınqa sığınqa. qorunqa. canpənah.

sıqınma **sığınma**. qaçıb gəlmə.

sıqınmaq **1**. **sığınmaq**. qorqulanmaq. pənah tutmaq. **1**. **sığınmaq**. pusunmaq. pusmaq. pənah aparmaq, gətirmək. **1**. **sıxınmaq**. izələnmək. incinmək.

sıqınmaq **sıxınmaq.** bükünmək. munğmaq. üzünmək. kədərlənmək. qussələnmək. huzursuz olmaq. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

sıqınmalı **-**iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, **birinci sığınmalı**, ikincisi sevməli.

sıqınmasın **-**inamın, gücə sığınmasın, inamın güclü olsun.

sıqınsa **sığınsa.** -**inam, sığınsa gücə**, könlə sığamaz (könüldən qaçar).

sıqınsımaq **sıxınsımaq**. sinsimək.

sıqınta **sığında**. pənahında. -**öz sığında qorasın**.

sıqınta **sığında**. **sığlında**. **sonunda.** böyləcə. bu üzdən. nəticətən. -çox gözlədik gəlmədi, **böyləcə** görüşsüz qayıtdığ. -gec qaldığ, **böyləcə** əli boş durduq.

sıqıntı **sıxıntı**. **1**. darıxma. tüngə. qussə. **1**. darqıt. təzyiq. **1**. iztirab. çalbıntı. çarpıntı. çırpıntı. çıpıntı. çəpinti. **1**. dərd. əziyyət. çilə..
-**pisikoloji**, **ruhi sıxıntı**: sinsik..

-**iç sıxıntısı**: iç bükü..
-**sıxıntıda**, **məziqədə olma**: tustaq (tutsaq). qıstıq.

sıqıntı **sıxıntı.** büküntü. munğ.

sıqıntı **sıxıntı**. qısı. qısqı. girtuk. acı. güclük. zorluq. qayqı. qatqı. qayqu. qatqu. qızqı.

sıqıntılı **sıxıntılı**. dalbasıq. müztərib. iztirablı.

sıqıntılı **sıxıntılı**. qındam.

sıqıntılıq **sıxıntılıq**. daldurum. sıxıntılıq. nigərançılıq.

sıqıntısız **sıxıntısız durum**: yurta.

sıqır **1**. **sığır** (< **sığırmaq**: doldurmaq.) {sığır}boğazına dək tıxmış, dolu, tox. {> **sir** (fars)}. **1**. **sıkır**. hər nəyin dar bölümü.

sıqır **-**eşşək sığalanmaz, **sığır silkəniş bilməz**.

sıqır -**sığır** sılağ götürməz. (**sılağ**:saya. hörmət, ikram).
-yanan düzlük söyütlük, **ölən sığır süytlük** (olar)..
-**ölən sığır** süytlü.

sıqır **sığır. sığra. sınğır. sınır.** cığır. cığra. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd.

sıqır -**üzücü sığır:** su sığırı. camış. (< **çimiş. çimgic**).

sıqırçın -**ala sığırçın**: burazquşu.

sıqırı -**su sığırı:** üzücü sığır. camış. (< **çimiş. çimgic**).

sıqırın -**sığırın sütü**, yılxının gücü ağzından. (**yılxının**: heyvanın).

sıqırın -sığırın sütü ağzında.

sıqırlı -**sığırlı el** ac qalmaz.

siqirmək **sikirmək**. **səkirmək**. atılmaq. -başına **sikirmə**.

sıqırtı **sığırtı**. fışqa kimi incə səs. fışqa səsi.

sıqış **sıxış**. fişar.

sıqışıq **sıxışıq**. çapıq. qısışıq.

sıqışın **-birbirizlə sıxışın dedim**, sikişin ki yox.

siqişin **sikişin**. **-**birbirizlə sıxışın dedim, **sikişin ki yox**.

siqişmək **sikişmək. 1**. **yanğışmaq** {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. **1**. qablaşmaq**.** livat edmək. **1.** qayrışmaq**.** yanğışmaq {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**} cima', muqaribət edmək. **1**. qocuşmaq.

siqişməqlə -**çox sikişməklə** cocuq olmaz. (bayqal).

sıqıştırmaq **sıxışdırmaq.** burğalamaq**.** incitmək. işkəncə edmək. -bu yaşam değl ki, **burğalanmaq**. -**burğalamaqla** tanıtdılar: e'tiraf aldılar..
-parçanı yuğub, iyicə **burğala** ki suyu qalmasın.

sıqıştırmaq **sıxışdırmaq**. incitmək. təpgiləmək. təpəlləmək.

sıqıştırmaq **sıxışdırmaq.** qınamaq. qınatmaq. darağlamaq. qısnamaq. zorluğa soxmaq.

sıqıştırsa **-**qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar yurtda xanlıq edər.

sıqıt **1**. **sığıt**. ağıt. novhə. mərsiyə. **1**. **sığıt**. fəryad. **1**. **sığıt**. ajir. alarm. **1**. **sıxıt**. gərəklik. gərək. niyaz. ehtiyac. lazim. lizum. zərurət. zor.

sıqıt **sıxıt**. **sıxtı**. əziyət. -bir az **sıxtı** çıkirlər: bir az əziyət çıkirlər. -**sıxtısı** çox olmasın: əziyəti çox olmasın. -**sıxtısı** nə ola bilir.

sıqıt **sıxıt**. **sıxtı**. mehnət. məşəqqət. -min **sıxıta** qatlanam. -**sıxtı** qılıb tapdım: **sıxtı** çəkib tapdım. -çox **sıxtıya** qatlandım.

sıqıtış **sıxıtış**. tıxıtış. mütərakim, işba' edmə.

sıqıtlı **sıxıtlı**. **sıxtılı**. əziyətli.

sıqıtlıq **sığıtlıq**. sığbar. sığlıq. güncayiş. kapasitə. zərffiyyət.

sıqıtmaq **sığıtmaq**. **1**. ısğırmaq. usğurmaq. fışqalamaq. **1**. ajir. alarm. **1**. **sığtınmaq**. **<** **sağtamaq**. ağlamaq. göz yaşı tökmək.

sıqıtmaq **sıxıtmaq**. **1**. doyurmaq. tətmi' edmək. **1**. sızdırmaq. para sıxıtmaq: para vermək. rüşvət vermək. -yer var **sıxıtmadan** iş aparılmır. -neçə **sıxıtdın**. -idarələrdə **sıxıta sıxıta** işin yürütmək.

sıqıtsız **sıxıtsız**. **sıxtısız**. əziyətsiz.

sıqız **sıxız**. **1**. çəkidə. **1**. sıxılmış. (əfşorə. füşürdə).

sıqqa **sığqa** > **sıyğa**. içdən çəkilən cığırtı. (> şeyhə).

sıqqavus axur, kom təmizləmədə işlədilən tirə.

sıqqınmaq **sıxqınmaq**. üzgünmək. məhzun olmaq. hüzünlü olmaq. içginmək. (nərsə üçün) darıxmaq. kədərlənmək.

sıqqürən **sığkürən**. **sığkürün**. **sığsağın**. çığkürən. çığkürün. yanığlı sığıyan, sızlayan, zarıyan, çığçağıran. -**çığkürən** ana, ağlar balasın istər.

sıqqürün **sığkürün**. **sığkürən**. **sığsağın**. çığkürən. çığkürün. yanığlı sığıyan, sızlayan, zarıyan, çığçağıran. -**çığkürən** ana, ağlar balasın istər.

sıqlamaq **sığlamaq**. **çığlamaq**. -**ürəyi çığlamaq**: ürəyi cicişmək, sıxışmaq, darıxmaq. qayğırmaq. (şur zədən).

sıqlaşmaq **sığlaşmaq.** sayğaşmaq. sayraşmaq. seyrəşmək.

sıqlaşmaq **sıxlaşmaq**. **çiqlişmək.** bərkişmək.

sıqlat **sıxlat**. sıxmalı. cimcilaq.

siqləmək **sixləmək**. **soxlamaq**. **soklamaq**. **>**. **soxuclamaq > sixək vurmaq**. dürcələmək. təhrik, təşviq edmək.

siqləmək **sixləmək**. **şişləmək**. **şüşləmək**. **1**. nərsənin ucun ititmək. **1**. şiş soxmaq. sancmaq.

siqlətmək **sixlətmək**. 1.səxlətmək. durutmaq. **1.siklətmək**. **soxlatmaq**. **şaxlatmaq**. **şəxlətmək**. diklətmək. durquzmaq.

sıqlıq **sığlıq**. **1**. sığbar. sığıtlıq. güncayiş. kapasitə. zərffiyyət. **1**. ajir.

sıqlıq **sıxlıq**. **1**. təraküm. -**qalaq sıxlığı**: hava tərakümi. **1**. tutağalıq.1 darcıq**.** qıtlıq. **1.**qatnav. tünlük. tırafik.

sıqlım **sığlım**. **1**. > **səkim**. torba. çuval. çuğal. **1**. sığarlı. tutarlı. çıxarlı, ağır, başarıqlı olan. -nə **sığlım** uşaq.

sıqlınta **sığlında**. **sığında**. **sonunda.** böyləcə. bu üzdən. nəticətən. -çox gözlədik gəlmədi, **böyləcə** görüşsüz qayıtdığ. -gec qaldığ, **böyləcə** əli boş durduq.

sıqlov **sıxlov**. **sılov**. **çiqlov**. **çilqov**. **cilov**. ovsar. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

sıqmaq **1.** çəkmək**.** -**çək** bərkisin.**1.** zorlamaq. soxlamaq. tullamaq. itmək. atmaq. -daş **sıxıldı** camı qırdı. -boşqabı başına **sıxdı**. -ürəyinə qurşun **sıxılmış**. -ayaqqabın çıxarıb **sıxdı**.

sıqmal **sıxmal**. **(sıxmac**). sıxmağa, suyun çəkməyə əlverişli olan.

sıqmalı **sıxmalı**. sıxlat. cimcilaq.

sıqmalıq **sıxmalıq**. çinislik. qıtmırlıq. sıxmalığa **danğı** çıxan.

sıqmamaq **sığmamaq**. ürəyi patlamaq. darıxmaq.

sıqmamaq -**dərisinə sığmamaq,** onulmaz dərd. (çox qurranmaq çıxılmaz dərd).

sıqmayır -**gec ertiyə sığmayır**, öğrəşməklə yaxcılıq. (öğrənməklə yaxşılıq, ertini yox, gecini yox. (öğrənişlə yaxşılıq, ertə gecin sayılmaz).

sıqmaz -**ağla sığmaz**: başdanaşa. aşabaşı. atabaşı. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş.
-evdəki sayap, çarşıya çıxmaz, bazar sayabı, **evlərə sığmaz**. (**sayap: sayab**: hesab). (çarşı: bazar).
-iki ayaq sığmaz, bir başmağa təpincə. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına)..
-el elə sığar, **ev evə sığmaz**. (evdən evə ışıq düşməz: hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə)
-iki ev bir evə **sığmaz**.
-iki qılıc, **bir qına sığmaz**.
-könlə sığan **kövnə sığmaz**. (k**övnə**: dünyaya) (**kövn**: boş, qaranlı, quru yer, dünya).
. **-yaşama sığmaz**, ölümə qaçar.

siqmək **sikmək**. **1**. soxmaq. itərmək. tıxmaq.

sıqmır -pul var cibə **sığmır**, söz var ağıza.

sıqmır **sığmır.-**böylə yaşam. **başıma belə sığmır**!(**başıma:** ağlıma).

sıqnaq **sığnaq. 1**. arxa. arxac. arğac. olca. daldağ. söykü. (sevgimdə sən, söykümdə). məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah. **1**. barnaq. pənahqah.

sıqnatmaq **sığnatmaq**. əsrəmək. əsirgəmək. pənah vermək.

sıqnılmaz **-**günü qoyub **ay yaşrına sığnılmaz.**

sıqnışmaq **sıxnışmaq**. **soxnuşmaq**. idğam olmaq.

sıqntı -**sıxıntı. qısıntı,qıyıntı**: fişar, təzyiq, məşəqqət.

sıqra **sığra. sığır. sınğır. sınır.** cığır. cığra. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd.

siqrimək **siğrimək**. **siyrimək**. çiğrimək. çiyrimək. **yiğrimək**.

siqrimək **sikrimək**. **səkrimək**. **saçrımaq**. sıçramaq. atılmaq. -**səkrib düşmək** atılıb düşmək.

sıqsa **-könlə sığsa**, gövrə sığar. (**gövrə**: cana. tənə).

sıqsağın **sığsağın**. **sığkürən**. **sığkürün**. çığkürən. çığkürün. yanığlı sığıyan, sızlayan, zarıyan, çığçağıran. -**çığkürən** ana, ağlar balasın istər.

sıqta **sıxta**. icbar.

sıqtanmaq **sığdanmaq**. **sıdamaq**. **sıdanmaq**. **cıdanmaq**. **cıdamaq**. dözmək. təhəmmül edmək.

sıqtasu **sıxtasu**. sıxılaraq alınmış su. usarə. şirə. cirgə.

sıqtı **1**. **sıxtı**. **sıxıt**. əziyət. -bir az **sıxtı** çıkirlər: bir az əziyət çıkirlər. -**sıxtısı** çox olmasın: əziyəti çox olmasın. -**sıxtısı** nə ola bilir. **1. sığdı. -**çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, **sığdı qılıc, güc, qına.1. sıxtı**. **sıxıt**. mehnət. məşəqqət. -min **sıxıta** qatlanam. -**sıxtı** qılıb tapdım: **sıxtı** çəkib tapdım. -çox **sıxtıya** qatlandım.

sıqtılı **sıxtılı**. **sıxıtlı**. əziyətli.

sıqtım **1**. **sığdım.** -yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, **sıxdım içim, sığdım səni. 1. sıxdım.** -yer çökmədən, gök sökmədən, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, **sıxdım içim, sığdım səni**.

sıqtınmaq **sığtınmaq**. **sığıtmaq**. < **sağtamaq**. ağlamaq. göz yaşı tökmək.

sıqtınmaq **sıxtınmaq.** zəhmət, mehnət çəkmək.

siqtir -**sikdir!:** izə! : dalı!. rədd ol!.

siqtir **sikdir.** barın. süz. ged.

siqtir **sikdir**. çəkil. çəkdir. ırqala **(**ıraqla**)**. itil. əkil. əkdir.

sıqtırmaq **sığdırmaq**. aldırmaq -onu özaralarına **aldırdılar**. -bu yekəlikdə tikəni ağzına **aldırdı**, ama utanmadı. **1**. idarə edmək.

sıqtısız **sıxtısız**. **sıxıtsız**. əziyətsiz.

sıquc **sıxuc**. soluq darlığı. asm.

sil **1**. həlim. -**sil** yemək. **1**. zahir. -**sil sini**: zahir batini. -**sili sini**: zahiri batin. -**sil qoruma**: hifzi zahir. -onun **sili sini** bəllidir.**1.** sifət.

sılaq **-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə**, əlli əlli düz gələr. (**sılaq**: sıylaq: sayqı)
-sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).
-sevgi salsa ləngərin, **sılağ onun dəngidir**. (**sılağ**: sıylaq: sayqı).

sılaq **sılağ**. **yansığ**. **1**. nərmiş. **1**. təmrin.

sılaq **sılağ**:**1**.saya. hörmət, ikram .-sığır **sılağ götürməz**. **1.** orun. dərcə. məqam. -yoğ **sılağ** : ulu orunlu..
-üstözingə dik qarasan, tozasan, **sılağ qılsan**, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

sılaq, **sılağ**. **-sılağa sılağ**, qınağa qınağ. (**sılağ**: hörmət). (yağırsa yağ, yığırsa yığ).

sılaqa sayqıya.-qonu qoşnu arasıda kəttəginə sılağa igə. (qonşular arasında çox böyük **sayqıya** yiyə).

sılaqa **sılağa**. **-sılağa sılağ**, qınağa qınağ. (**sılağ**: hörmət). (yağırsa yağ, yığırsa yığ).

sılaqa **sılağa**: **sıylama.** əzizləməyə. təkrim edməyə .-sılağa gücün yoxsa, sıylama dilin bolsun. {birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)}

sılaqan **sılağan**. **sıylağan.** qədirdan. dədirşünas.

sılaqmaq **sılağmaq**. **saymaq**. 1. e'tibar vermək. -öğrətməni **sılağmayan** nə öğrəşə bilir. 1. dərcələmək. -**dərcələyib** qarşaladı: sayqı ilə alqadı.

sılamaq **1**. **çılamaq**. **siləmək**. yansılamaq. ədasın çıxartmaq, təmrin edmək. nərmiş edmək. yapıclamaq. {{bir işləmə **(**fe'lə**)** artırılaraq ona. bu anlamlardan birin artırır,

əkləyir}. **1**. oxşamaq. nəvaziş edmək. -yel dəğdi **sılab** ötdü..
-**tapçılamaq**: təti pati yerimək..
-**yazıçılamaq**: yazmağı dənəmək..
-**yapçılamaq**: **1**. təmrin edmək məşq edmək. **1**. yapası görünmək. -dadsılamaq: dadına baxmaq.

sılanar **sıylanar**: hörmət görər**. -yiyəli it sılanar**.

sılaşıq **1**.**sıylaşıq.**sayqı dəğər vermə. **1**.**sıylaşqı.** kef əhval. -**sılaşıq iki başlı.**

silat **silit**. işlənəndən son atılan **(**itilən**)** dəsmal. kağaz dəsmal. kıliniks.

sılatar **sıladar. ısladar**.-sevgidən qorun.sevdiyin **yağış sıladar** səni.

silbə seşmə. dəstşuyi. tuvalet.

silciq **silcik**. **silşik**. **silic**. **çalpıq**. salfetqa. dəsmal kağəzi. kıliniks. keliniks.

siləqiş **siləğiş**. təzahür.

siləmək **sılamaq**. **çılamaq**. yansılamaq. ədasın çıxartmaq, təmrin edmək. nərmiş edmək. yapıclamaq. {{bir işləmə **(**fe'lə**)** artırılaraq ona. bu anlamlardan birin artırır, əkləyir}..
-**tapçılamaq**: təti pati yerimək..
-**yazıçılamaq**: yazmağı dənəmək..
-**yapçılamaq**: **1**. təmrin edmək məşq edmək. **1**. yapası görünmək. -dadsılamaq: dadına baxmaq.

silən sürtən. təmizləyən..
-**midad silən**: pozqıc.

silər **sinlər**. **sənlər**. siz.

siləri **sizləri** -**qandem siləri**: nə edim sizləri.

sili zahiri.-**sili bıraq** sini tut: bıraq batini tut. (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

silic **silcik**. **silşik**. **çalpıq**. salfetqa. dəsmal kağəzi. kıliniks. keliniks.

sılıq **sılığ**. **1**. aynaq. luab. **1**. züvgən.

sılıq **sılığ**. **ıslığ**. isti. sıcaq. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq.

siliq **silik**. **1**. şumal. **1**. (açıq. qaranlığı olmayan)**1**.muxlis. **1**. nəzih. sərih. **1**. saf. düz. sadiq. -sil sini **silik** kimsə. **1**. səmimi. -**silik könüllə**: səmimi qəlblə.**1**. nəfis. **1**. mulayim. **1**. mə'sum. **1**. **salıq**. boş. müfdə. məccani. münfəsil. rəha. ixtiyari. azad. müstəqill. dərbəst. **1**.məhv.**1**.dişsiz. düpdüz.

siliq **silik.** təmiz.

siliq **silik**.şoğurt. tüpürcək. ağız suyu

siliqə **siligə**. **sizligə**. **sizilgə**. sizə.

siliqləmək **silikləmək**. **1**. şumallatmaq. safaltmaq. **1**. şığallamaq. cilalamaq.

silin firni.

sılınmaq **1**. **sınılmaq**. xəta, iştibah edmək. **1**. təsfiyə olmaq.

silinmək **silgitmək**. **salğıtmaq**. **salıqlamaq**. boşlatmaq. xilas, mürəxəs, azad edmək.

silinsin -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(tükəl**: tamam. bütün). **(elgə**: ellik. millət).

siliş həzf.

sılış təsfiyə.

silit **1**. **silat**. işlənəndən son atılan **(**itilən**)** dəsmal. kağaz dəsmal. kıliniks. **1**. bullur. şəffaf. parlaq. bərraq.

sılıtmaq təsfiyə edmək.

silitmək pərdaxlamaq. seyqəlləmək.

silivləmək silgirləmək. çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. arıtmaq. əritib arıtmaq.

silq **silk**. jel.

silqəc **silgəc**. sürpək. süprək. sürərək silip süpürən arac. dəsmal.

silqələmək -**tutub sıxıb silkələmək**: tıxcalamaq.

silqələtmək **silkələtmək.** dulqundurmaq**.** dalqalatmaq.-**ürək dulqundurmaq**: ürək pökdürmək: ürək silkələtmək. dalqalatmaq.

silqələtmək -**ürək silkələtmək, daqalatmaq**: ürək dulqundurmaq**.** pökdürmək: ürək silkələtmək, daqalatmaq.

silqəmək **silkəmək**. **siltəmək**. sallamaq.

silqəniş **-**eşşək sığalanmaz, **sığır silkəniş bilməz**.

silqənmək **silgənmək**. **1**. **salğınmaq**. boşlanmaq. xilas, mürəxəs, azad olmaq. **1**. zahir olunmaq.

silqətitmək **silgətitmək**. tovbələtmə vermək.

silqətmək **silgətmək**. təzahür edmək.

silqi **silgi**. dəsmal. -**silgi** sərgisi. -ipək **silgi**.

silqi **silgi**. tampon.

sılqı **sılğı**. **1**.luğab.**1**. səməğ. zamk.

silqic **silgic**. arğıc. süpgüc. təmizləyən. pak edən.

silqin **silgin**. mə'sum.

silqinən **silkinən**. sallanan. **silkinən ürək**: sallanan ürək.

silqinmək **silginmək**. tovbə edmək.

silqinmək **silkinmək**. **1**. arığlamaq. arğılmaq. əğnin tökmək. **(# yağırlamaq**: **yağlanmaq**: şişinmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. səkrəmək. diksinmək. səndələmək.

silqir **silgir**. zahir pərəst. zahir saz.

silqirləmək **silgirləmək**. silivləmək. çalatmaq. çalqatmaq. qalatmaq. arıtmaq. əritib arıtmaq.

sılqış **sılğış**. (silğiş). tovbə.

sılqışmaq **sılğışmaq**. (silğiş). tovbə edmək.

silqitmək **silgitmək**. **salğıtmaq**. **salıqlamaq**. boşlatmaq. xilas, mürəxəs, azad edmək.

sillə **şillə.** şapalaq. açıq əl ilə vurulur.

silli sifətli.

silliləmək keşgələmək. çəkələmək.

silmək **1**. uçurmaq. gidərtmək. -ağrı kədər **uçuran**. **1**. sürtmək. -əlləri ilə göz yaşların **sürtdü**: sildi.

silmək -**ortadan silmək:** çapıtlamaq (**çıpıt:** yaş mirəkkəbi qurutma kağazı). salıqlamaq.

silmək sürtəmək..
-**ağzını silmək**: birinin dediklərin, ağlı qaralı savunmaq, qəbul edmək. -bildiyivi danış, hər kəsin **ağzını silmə**.

silov seləv. salab. salağ. selin oyduğu dərə, yarğan. -**seləvdə** ev salınmaz.

sılov **sıxlov**. **çiqlov**. **çilqov**. **cilov**. ovsar. qəməl (kəməl. qəpəl. qapal).

silsilə bolğav. -dağ **bolğavı**.

silsilə sıra. sıraz. -**sıra** dağlar: **sıraz** dağlar. **silsilə** dağlar. sıra vermiş, səf çəkib uzanan dağlar.

silsilə sırsıra.

silsiləşmək sürəşmək suraşmaq. sürsürəşmək. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. dizişmək. düzüşmək.

silsiz sifətsiz.

silşiq **silşik**. **silcik**. **silic**. **çalpıq**. salfetqa. dəsmal kağəzi. kıliniks. keliniks.

siltəmək **1**. parıldamaq. **1**. sığallayıb parıldatmaq. **1**. **silkəmək**. sallamaq.

siltənmək parıldanmaq. ışıldanmaq. bərq çalmaq.

sıltırım **sıldırım. 1**. **sıyıldırım**. (< **sürüldürüm**). uçurum. fəlakət. **1**. uca, salt, hündür qaya. -sıldırımla uçurum birgə doğurmuş bildim.

sim əkic sim: rabit sim. bir simi uzamaq üçün artırılan tikə.

sim sırıt {(**sır**.**sür**). uzanan nərsə}**..**
-kabab simi (dəmir teldən toxunmuş, gözəli (deşik deşik) sim): közək. gözək. izqara.

sima (fars**)** **(sema**: sign**) (**latin**). "semiotic**" borrowed from Greek semeitikos "**significant**" from "**semeioun**: to signal, ".

sımaq **samaq**. istəmək.

sımaz istəməz. **-orasımaz:** biçmək istəməz. **-hamı öz əkdiyin orasımaz**. (hamı öz əkdiyin).
(kənidi işlərin sonucun alqamaq (qəbulluq) istəməz).

simcir zəncir.

siməqül **siməgül**. əlamətdar. -**siməgül olay**: əlamətdar hadisə.

simic oyuc. ləcuc.

simiq **simik**. ğeyri səmimi.

simitən arğaş. itüzlü**.** sırtıq. -**arğaş** uşaq.

simqə -**nərsə bəlirtən simgə**: bəlirtgə. müşəxxə əlamət.

simqə **simgə**. **1**. simbol. çanıq. **1**. bilgəc. -**soru (sorağ) simgəsi**, **bilgəci**. sorğac. sorac. əlaməti sual..
-**şaşma**, **nida'**, **təəccüb** simgəsi, bilgəci: ünğəc.

simqənmək **simgənmək**. bəlgənmək. -bir orman, tək ağacla simgənir (bəlgənir).

simqəsi **-baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi**: bayraq. baydaq. baytuğ.

sımqıl suyımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. dımqıl. dəmli. nəmli. ritubətli.

simqləmək **simgələmək**. bəlikdirmək. işarə, əlamət qoymaq.

simsar arayçı. ortaçı. çaqçı. ilcər. ilgər. miyançi. dəllal. komisyonçu.

sımsılaq **cımcılaq**. **cumculaq**. ıpıslaq. teyxa suya batmış.

sın sıyağ şəkil surət. -bu dünyanın başlavı ayağı yox, ya bir **sını sıyağ** yox. -kötü durumda **sın sıyağdan** düşdü.

sin > {**sini-sinə-singir-singər}**.

sin **1. (**+**şən. -şan. -sin. -san**: kimi). **(**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan. ay kimi). **1.** quyluq. qəbir.

sin **1**. {: andıran}. -dəmir**sin**: dəmiri andıran dəmir kimi olan. **1**. (**iç**). sifət. -bu **sində** adam görmədim.-nə **sındadır**: nə sifətdədir. -bu **sında (**sifətdə**)** adam görmədim. -o çox özlü sınlı **(**sifətli**)** biridir. -**sin ataç**: sifət zəmiri. **1**. şəkil. əks. foto. **1**. yamac. **1**. **sinğ**. **sın**. **sınğ**. sitəm. zülm. **1**. qəbr. quy. gömür. göm. gövür. gor. **1**. sın. duyur. tav. tavış. tov. tovuş. hiss. **1**. batin. -**sil sini**: zahir batini. -**sili sini**: zahiri batin. **1**. göm. qəbir.

sın **1**.(**sınğmaq**: gizlənmək). gömük. -**sıntaş**: gömük daşı. balbal. **1**. sifət. -nə **sındadır**: nə sifətdədir. -bu **sında (**sifətdə**)** adam görmədim. -o çox özlü sınlı **(**sifətli**)** biridir. -**sin ataç**: sifət zəmiri. **1**. şəkil. əks. foto. **1**. yamac. **1**. **sınğ**. **sin sinğ**. sitəm. zülm.

sin -**kəndi sində**: kəndi gorunda. -yoxluğunda varlığını düşünmə, dirligində, **kəndi sində eşinmə**. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)**.**
-çin sin ürəkdən: səmimi qəlbdən.

sin quyluğ. qəbir. **-**yalan vardı, **quyluğundan** dışar vurar quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

sin pazırıx. basırıq. qəbir.

sın tək. -**obasın**: obası tək.

sına -**altını odda sına**, kişini işdə.

sınab təcrübə.

sınac me'yar. məhək.

sınaq birdən.

sınaq **-durmuş bir sınağ**, sınanın payı, sındırana eşq olsun.(**payı**: qisməti). (durmuş bir sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).

sinaq **sinağ. çinağ**. dümağ. ağaçqa**.** ağapbağ.ağappağ.

sınaq **-sınaq görmüş:** ərin**.**ərinmiş**.** alçaq könül.-kişi olar, ayıq oyaq, **ərin arın**. (**ərin arın**: ərinmiş arınmış). (**ayıq oyaq:** gözü, beyni açıq. bidar huşyar).
-yaşam bir sınağ, sınan utuzur, sındıran utur, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

sınaq -**tanıma sınağı**: tandənək. tantanaq. məhək.

sınaqa -**sınağa qalqan: sınağa qalan**: tuşgələn. üzləşən. mə'ruz qalan.

sınaqışmaq **sınağışmaq**. imtahana çəkmək.

sınaqışmaq **sınağışmaq**. təmrin edmək.

sınaqu **sınağul.** sına bilən. kövrək. kəvrək. həssas. (şikəstəni). -**sınağul könül**: kövrək könül.

sınaqut (sin+qut). qutsal gorgan. ziyarətgah.

sınalı ölçülü. ölüçlü. əndazə ilə. movzun.

sınalqan **sınalğan**. **sınqarlı**. ərgin. mücərrəb.

sınalqı tilivizyon.

sınama sinəmə. tənqid.

sınamaq 1. çəkmək. görmək. -**qın sınamaq**: əzab çəkmək. **1**. görmək. təcrübə edmək. -qıyınçılıqlar **sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, işgillər aşırmış bir ərən.

sınamaq -ilqarsızı yüz **sınamış**, yüzdə **sınmışlar**. (**ilqarsızı**: bəfasızı) (yüz kərədə olmamışlar, şikəs yemişlər).

sınamaz **-**yurt dərəki, köçən yurtda bəlgürür, **qın sınamaz,** ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).
-**qın sınamaz,** bal olmaz. (çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz). (**qın sınamaq**: zəhmət çəkmək).

sınamış -**qıyınçılıqlar sınamış**, çitgiliklər keçirmiş, işgillər aşırmış bir ərən. (**qıyınçılıqlar:** məşəqqətlər. müsibətlər) (**sınamış**:. görmüş. təcrübə edmiş).

sınan **-sınan şüyşə**, sınan güvən, tutmur yama.

sınan **sınmış.** düşən. (məğlub. şikəst yemiş).

sınan -**tez sınan**: köfək. kövək. qırılqan. -**kövək** ürək.

sınan -yaşam bir sınağ, **sınan utuzur**, sındıran utur, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

sınan -söyənci **sınan** ağlamazmı. (söyənci: e'tibarı) (**söyənci:**söykənci**).**

sınanar -dişi kişi, qadın altın, altın alov **birbiriylə sınanar.**

sınanıb -**sınanıb sınmış:** biləməz. uğur tapmaz. -**biləməz** yaşam. -**biləməz** yollar.

sınanın **-**durmuş bir sınağ, **sınanın payı**, sındırana eşq olsun. (**payı**: qisməti). (durmuş bir sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).

sınanmasa -**bilik tükənməyən bayluqdur, sınanmasa bayqurur. (bayqurmaq**: bayağılaşmaq**).**

sınanmasa **-sınanmasa bəllənməz**, yumuşmasa bellənməz. (**yumuşmasa**: işlənməsə, yumuşanmasa). (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).

sınanmatan **-**ayrandan aş olmaz, **sınanmadan yoldaş**.

sınanta -bu evrəni sınayıb sınanda var sındıranda. (**sınayıb**: yaşayıb).

sınar -altunu od **sınar**, əri altun.

sınar çəkər. görər. -bu yollarda çox çoxlu **qın sınar**.

sınar -doğru əğilər, əğri sınar.

sınar **-**qonşu damdan düşər, **qutsuzun boynu sınar**.(**qutsuzun**: şansısızın)..
-**altunu od sınar**, əri altun.

sınar tozar. ərir. -əməgin pozar, ərinən **tozar**. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

sınas (**sın**:**sin**: iç). vicdan.

sınasar sına**sar**: sınaya**caq** (sınaya**sak**). sınama **istəyən**.

sınası sına bilən.

sınasın qırısın. türd. kövrək. kəvrək. tez qırılan, sınan. həssas.

sınaş **1**. {. > sənciş(fars)}. (azimun. qiyas. muqayisə. təvazün). **1.** muvazinə.

sınaş **1**. dənəş. cəhd. **1**. (**sənciş**(fars)) **< sıncış**. **sınğaş**. **<**. (< **sınğmaq**). **1**.(nərsiyə, nərsədə). tanış. uzman. usda. -işi **sınaşa** ver. -mən bu işin **sınaşı** deyilim. -**sınaşlar**: iştaşlar. uzmanlar. usdalar.

sınaşmaq bilişmək. qədir şinaslıq edmək.

sınaşmaq üns, ülfət qurmaq. səmimləşmək.

sınatmaq imtahana çəkmək. ölçütmək.

sınatmaq yaşatmaq. mə'ruz qoymaq. -tanrım sizi aclıqla **sınatmasın**.

sınavul (tez, yaxcı**)** sinən, həzm olan. -**sınavul** yeməklər. **1**. anlanan. qabili dərk.

sınayacaq (sınaya**sak**). sınasar. sınama istəyən.

sınayar **-əl sınayar**, göz qınayar.

sınayıb yaşayıb. -bu evrəni sınayıb sınanda var sındıranda.

sinc sirət. mənişş. təbiət. fitrət.

sincib -**sancıb sincib düşün:** sakitcə, yaxcı, dərin düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.

sinciklab **sıncıqlab**. **(sın**: iç**)**. ürəkdən. dərindən. incədən incəyə.

sinciq **sincik**. saysalla. sayıyla. umursuq. bitdə bitdə. bitəbit. bitbəbit. bitbitə. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

sıncıl cana yatıq. səmimi.

sıncılanmaq cana yatınmaq. səmimiyyət yaranmaq.

sıncılatmaq cana yatıtmaq. səmimiyyət yaradmaq.

sinciləmək **1**. incələmək. muşikaflıq edmək. **1**. nəğq, təndid edmək.

sinciləmək incələmək.

sinciləmək -**sinciləyib**, sinsidiklərim səninlə (səni tənqid edibdə, kəndimdə inciyib.).

sinciləyib tənqid edib. -sinciləyib, sinsidiklərim səninlə (səni tənqid edibdə, kəndimdə inciyib.).

sıncılıq cana yatıqlıq. səmimiyyət.

sincim zulm. sitəm.

sincinmək **1**. bərkinmək. bəkinmək. **1**. oğanmaq. uvanmaq. (içi) qırınmaq. üzünmək. vicdan əzabı çəkmək.

sincinmək qınsınmaq. incinmək. qınalmaq. öykünmək. ahmığ çəkmək.

sincir **1**. incə boğal. incə zəncir. **1**. dəqiq. **1**. əsəbi.

sinciş (**sənciş**(fars)) **< sıncış**. **sınğaş**. **< sınaş**. (< **sınğmaq**).

sıncış **sınğaş**. (**sənciş**(**fars**)) (**sinciş**). < **sınaş**. (< **sınğmaq**).

sıncov **1**. titiz. dəqiq. **1**. vasvası. **1**. həssas. **1**. qaçqıl. nuxdə şinas. nuxdə sənc. **1**. **sincov > konckav**.

sıncov -bu sözün, **sıncov** anlamı nədir.

sincov dos donunda, gizin, dönük işləyən**.**

sincov **sıncov > konckav**.

sınç uyumlu səs. ahəng.

sinə riz qonduruq. qoyunduruq. köndürük. gərdən bənd.

sinə -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, **saçın yolub, sinə sökə**, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

sinə (**çinə**).

sinə **çinə**. həqiqi. həqiqətə uyğun. -**çinə güvdən: sinə güvdən:** çin könüldən: səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz. **-çinə güv:** ürəyi doğru. sadiq. -doğru düşün, **çinə** danış.

sinə hər nəyin ortası, baş yanı.

sinə -**sinə güvdən: çinə güvdən:** çin könüldən: səmimi qəlbdən. qərəzsiz mərəzsiz.

sinə gövtün.gövüş.
-eşşəgə min ata çatınca, ata min baxta çatınca, **baxtıvı tut sinə yatınca.** (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

sinə! nuş!.

sinəbəd köğüsdürük. kövüsdürük. gömüldürük. gövüslük.

sinəq -**anlayana sıvri sinək**, saz gəlir, anlamaza döhül zırna az gəlir. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

sinəq -bal olsa, sinək tapılar.

sinəq **-**boq olan yerdən **sinək uzaq durmaz**. (**boq**: pox).

sinəq **-ivək sinək sütə düşər**, tələsən tələyə. (**ivək**: tələsən).

sinəq **sinək**. **1**. **(sini)**. əl üz yuma, qab qaşıq yuma çanağı. **1**. mətbu'. güvara. -**sinək** sular. **1**. sinin, qəbirin, üst bölümü. qəbir daşının qoyulan yeri**..**
-sinək daşı. **qəbir daşı**: sinəki. sinəyin..
-**at sinəyi:** at milçəyi. xər məgəs..
-**atsinəyi**: köküyün. gögüyün..
-**sinəkdən qorunma toru**: singək. köməc. pəşədan.

sinəqi **sinəki**. **sinəyin**. **1**.sinək daşı. qəbir daşı. bənayin. **1**. korset.

sinəlik bağırdaq. korset.

sinəmə sınama. tənqid.

sinəmək içinə almaq. əzbərləmək.

sinən (tez, yaxcı**)**. həzm olan. sınavul. -**sınavul** yeməklər.

sinər içsun. içməli**..**
-suyu səp **sinər yergə**, sözü qoy **sığar yergə**..
-cana sinər: gönək.nuş. -**gönək olsun**: nuş olsun.

sinər nuş. yut.-**yut deyil**: nuş deyil..
-**suyu səp sinər yergə**, sözü qoy sığar elgə.

sinəriz bağan.

sinərqəmək **sinərgəmək**. **sanarğamaq**. içə, düşüncəyə dalmaq.

sinəsi **singəsi.**

sinəsin afiyət, nuş olsun.

sinəsinin -**dağ köksünün, sinəsinin yuxar bölümü:** sərə.

sinəsızı gövtünsızı.gövüşsızı. gövüş ağrısı. sinə ağrısı. sinə dərdi.

sinəv -**sinəv gedmək: sinov gedmək**: **sinəyi gedmək**: nərsə izindən, qızqın istəklə (sinəsi üsdə belə) süzüb, sürünüb gedmək.

sinəyi -**sinəyi gedmək: sinəv gedmək**: **sinov gedmək**: nərsə izindən, qızqın istəklə (sinəsi üsdə belə) süzüb, sürünüb gedmək.

sinəyin **sinəki**. **sinəyin**. **1**.sinək daşı. qəbir daşı. **1**. korset.

singimək aramlamaq. dingimək. dincəmək sakitləmək. durğunmaq. huzur bulmaq.

singirimə məzarıma).

sini **1**. sin. qəbir. **1**. yataq. süfrə. **(**bəstər. məcra**)**. -çay **sinisi**: çay yatağı. -**siniyə girmək**: uzanmaq. **1**. səhn. **1**. sen. səhnə. **1**. beşik. zəmin. **1**. mızı. **1**. gizlicə başlayan, yavaş gəlişən, ağır sonuclar doğurabilən kəsəl, nərsə. bədxim.

sini batini.-sili bıraq **sini tut**: zahiri bıraq batini tut. (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

sinici qabili həzm. səmimi. içə hopan.

sinif bölük. kilas.

sınıf sinf. bağdal. qat. təbəqə. -işçi **bağdalı**.

siniflərə **-**tövlədə hamı tənəklərə (siniflərə) yer var.

sınıq -**üzük, sınıq ürək**: qırqın ürək..
-**beteri vear:-**əldən çolaq, **qoldan sınıq**, axsaq ayaq, başdan sapaq, quşqun ürək.

sınıq **sınığ** parça. tikə. -iki **sınığ** əkmək: iki parça əkmək. -**sınığ sınığ**: parça parça. tikə tikə.

sınıq **sınığ**. **1**. **çınığ**. **tınığ**. şünas. -adam**sınığ**: adamtanıç. adam tanıma, . adamşünas. **1**. devik. döğük. -**döğük** ayaq: ayağı **döğük**: ayağı **sınıq**..
-**sınığ bağı**: **(**sınığı bağlayan bağ kimi**)** sıx bağlanan sarıq, ip..
-**sınığ salxaq**: açıq uçuq. güclü, yığcam, kəsərli olmayan. zəif. avara. -**açıq uçuq** kişi. -**açıq uçuq** quram. -**açıq uçuq** ölkə**.**.
-sınıq salxaq: çalçur.

siniq **sinik**. atifə.

siniq **sinik**. səmimi.

sınıq -**sınıq olmaq:** təhqir olmaq.

sınıqı **sınığı.** parçası. tikəsi. -iki əkmək **sınığı**.

sınıqmaq **sınığmaq**. acizləmək. zəifləmək.

sınıqmaq **sınığmaq**. **sınğıqmaq.** zəifləmək. zayıflamaq. -o çağdan çox **sınıqmış.**

sınıl **1**. **sınğıl**. açıq. tutşı. tutşu. tuştu. səmimi. **1**. xəta. iştibah. səhv.

sınılıq **çınılıq**. **tınılıq**. şünaslıq. -adam**sınılıq**: adam tanımalıq, tanıçlıq. adamşünaslıq.

sınılmaq **1**.bəllənmək. -gerçək dosluq, ağır gündə **sınılır**.**1**.**sılınmaq**. xəta, iştibah etmək.

sinilməz -**sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə:** yekə tikə. cığdam. cikdəm.

sınılsız xətasız. iştibahsız. səhvsiz.

sının **-: sının almaq**: könlün almaq: xətrin almaq.

sınınca -**əğri sınınca**, doğru üzülər.

sinində -**könül tən sinində**.

sınır **1**. bağ. **1**. qısar. hudud. -işlərivə bir **qısar** qoy. **1**. boy. -**ölkə** boyları**..**
-sınır cızığı, **xətti**: ayırd. -qaçdı aşdı **ayırdı**, gedməz güman qayırtı: qaçıb çək çükü aşmış, qayıtmağı umulmaz..
-**bir yerin sınır boyları**, **yanları**: uc. -**ucları** oyalı (münəbbətli) sərgə (masa).
-**çək sınır**: hudud o suğur.

sınır bəlgə. mərz.

sinir güvara. ədəbli. uyqun.

sınır qıy.

sınır **-**qorxunu enən, **sınır bilməz**.(**enən**: üstələyən).

sınır **sığır. sınğır. sığra.** cığır. cığra. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd.

sinir tarla hududu, serheddi

sınırıq **sınğırıq**. əsəbi. əsəb bağlı olan.

sınırıq **sınrıq**. əsəbi. -doğban **sınırıq** yavrusu: şərqin əsəbi yavrusu. (**doğban**: şərq).

sınırlanmamaq sərin gəlmək. qızmamaq.

sınırlar qısralar. hududlar.

sınırlı hirsli. əsəbi.

sınırlı küygələk. öfgəli. əsəbi. -söz dinləməz **küygələk** biri.

sınırlıq boşluq. çəkə. -iki əkin arasına açılan **sınırlıq, boşluq, çəkə**: dərzə. dərəz. məzrə.

sınırsa -sevgi quşu ürəkdə olur, bir budaq tapırsa qonur, **sınırsa budaq**, gələsi gündə, başqa budaq tapırda qonur.

sınırsa -sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü.

sınırsız ölçüsüz. sərhədsiz.

sinisi **sinsisi.** əzabı. -**yutuğ sinsisi** (**sinisi**): vicdan əzabı.

sınış **sınğış** (**< sindirmək**). (nərsəni sindirmək **(**içərmək, həzm edmək**)**, öğrəşmək üçün bir işi qaytarıtma, tikralama**)**. məşq. təmrin.

siniş -**yengil siniş** yeməklər. (yüngül həzmli yeməklər).

sınıtmaq bəllətmək.

sınıvtan **sınıvdan**. -**iki sınıvdan, qırıcdan, cinsdən olan:** azma. atma. qayma. qırma.

sinq **sinğ**. **1**. **sin sın**. **sınğ**. sitəm. zülm. **1**. (dəmirçillərdən). röy. ruh.

sınq **sınğ**. **1**. **sın**. **sin sinğ**. sitəm. zülm. **1**. **çınğ**. incə. -**çınğ** buğda.

sınqa **sınğa** > **səngər** (< **sınmaq**: gizlənmək). pusqa. (gizlnmə yeri).

sınqa **sınka**. incə tənikə. kökdəş (**sin. sinə. sini**).

sınqar **sınğar**. **1**. nuş!. afiyət olsun. **1**. səmimi. **1**. tay. oxşar. -iki gözdən biri, ekizin **sınğarı** **(**bir tayı**)**. **(**iki gözdən biri, ikizdən biri**)**. **1**. tozğar. ərgin. şikəs pəzir.

sınqar **tınqar.** çəkin. **-birinə gülmədən tınqar**, sanada gülənlər olar.

sınqarlı **sınalğan**. ərgin. mücərrəb.

sınqaş **sınğaş**. **sıncış**. (**sənciş**(fars)) **<** (**sinciş**). < **sınaş**. (< **sınğmaq**).

sinqə -**sinqə buyruq**: siz buyura bilərsiz.

sinqəq singək sinəkdən qorunma toru. köməc. pəşədan.

sinqəsi **singəsi. sinəsi.**

sınqı **sınğı**. atifə.

sınqı **sınğı**. şikəstəgi.

sınqıq **sınğıq**. devgük. döğgük. (şikestə).

sınqıq **sınğıq**.zəif. -**sınğıq** arac: zəif arac.

sınqıqmaq **sınğıqmaq. sınığmaq**. zəifləmək. zayıflamaq. -o çağdan çox **sınıqmış.**

sınqıl **sınğıl**. **1**. **sınıl**. açıq. tutşı. tutşu. tuştu. səmimi. **1**. **çingil**. kiçik bacı. əkəm.

sınqıl **sınğıl**. atifi.

sinqil **sinğil**. bacı.

sınqılı **sınğılı**. atifəli.

sinqilim **singilim**. bir kiçik qızı çağırma sözü.

sinqimək **singimək**. **səngimək**. **tingimək**. durmaq. kəsilmək.

sinqin **singin**. ləziz. ləzzətli. güvara.

sınqın **sınğın**. **1**. başqat. mətin. vüqarlı. ağırbaşlı. **1**. canayaxın. atifəli. utufətli.

sınqın uğursuz. qırqın. üzgün. şikəs yemiş.

sınqır izəc. izgər. xətti hərəkət.

sinqir **singir** sezgir. işin sinsi, gizli yönlərin sezən, görən. oyanıq.

sinqir **singir**. döğəş. muzahim. qonqur. qondur. qurqa.

sınqır **sınğır** (< **sınmaq**: gizlənmək). > **səngər.** gizlənilən, arxalanan, daldalanan yer.

sınqır **sınğır**. **1**. (tınğır). nəğmə. **1. sığır. sınır. sığra.** cığır. cığra. mərz. sərhəd. hudud. hidud. hədd. həd.

sınqır **sınğır**. **1**. konqirə. -**dam qırağlarına yapılan sınğır, konqirə**: aldığ. alığ. **1**. birbirinə sancılı, bağlı cızığ, xətlərlə görsətilən şəkil. diyaqram. həndəsi şəkil. **1**. **çınğır**. **çındır**. kiriş. pey. əsəb..
-damarlı, **sınğırlı nərsə**: qas.

sinqir **sinğir**. can ciyər. bacı qız. -**sinğirlərimiz**: can ciyərlərimiz. bacı qızlarımız. zənənlərimiz.

sınqıraq **sınğıraq**. (tınğıraq). nəğməxan. qənarə.

sınqıraq **sınğıraq**. əsəbi sistim. -**sınğırağı** pozulmuş.

sınqırıq **sınğırıq**. **1**. **çınğırıq**. cinli. əsəbi. -**sınğırıq** bir qoduğ **(**> kudək**)**. **1**. **sınırıq**. əsəbi. əsəb bağlı olan.

sinqirimə **singirimə**. -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, saçın yolub, sinə sökə, **singirimə taş tökə**. (**singirimə**: məzarıma).

sınqırmaq **sınğırmaq** (< **sınmaq**: gizlənmək). > **səngər tutmaq.** daldalanmaq.

sınqırmaq **sınğırmaq**. (tınğır). nəğmə oxumaq.

sınqırmaq **sınğırmaq**. **çınğırmaq**. əsəblənmək.

sinqirmək **singirmək**. yerinə oturmaq, düşmək. yerində olmaq. bərqərar olmaq. -hərnə **singirib**.

sınqısız **sınğısız**. atifəsiz.

sınqış **sınğış**. çöklüş. şikəst.

sınqıtmaq **sınğıtmaq**. **1**. **(sındırmaq**: ayırmaq**)**. yarqılamaq. **(yarıtmaq**: ayırmaq**)**. mahakimə edmək. hökm çıxartmaq. qərar çıxartmaq. **1**. alçatmaq. təhqir edmək.

sınqlamaq **sınğlamaq**. **zınğlamaq**. **çınlamaq**. **çınğlamaq**. **tınlamaq**. **tınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

sinqlim **sinğlim**. **sinlim**. bacım.

sınlaq **sınlağ**. məzarlıq. qəbristan.

sınlamaq **sinləmək**. bağramaq. içəri vermək.

sınlar -**uzaq yol atı sınlar**, ağır gün əri. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar).

sinləmək **sınlamaq**. bağramaq. içəri vermək.

sinlər **sənlər**. **silər**. siz.

sinlərin gövdələrin. boyların. vicudların. cismlərin. **-**bara bara yaşırdı, uca dağlar boyların. (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

sınlı boslu. boylu. tənli. tənəli. gövdəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**.

sınlı zərif. nəfis.

sınlıq sinlik. duyluq. həssasiyyət.

sinliq **sinlik**. qəbristan. qəbisdan. məzarlıq.

sinliq **sinlik**. sınlıq. duyluq. həssasiyyət.

sinlim **sinğlim**. bacım.

sınmaq **1**. yenilmək. təslim olmaq. şikəs yemək. **1**. aldırmaq. batırmaq. batrınmaq. şikəs yemək. təslim olmaq. -kim kimə **aldıracaq**. **1**. bükünmək. qırılmaq..
-**ayağım sınsın**: **(**bir nərsəni edməmək üçün and içmək**)**. andım pozulsun. üzümə tüpür, tüpürsünlər. -**ayağım sınsın** birdə sənin üzüv**ə** baxsam.

sınmaq gizlənmək. arxalanmaq. daldalanmaq. -

sınmatıq **-**sınmadıq, qaldıq, dirçəlib aldıq.

sınmayıb **-sınmayıb qalarıq**, dirçəlib alarıq.

sınmaz bükünməz (şikəst yeməz).

sınmaz -minlərin çatlar götürər, **sınmaz ərənlər**.

sınmaz -yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, **sınmaz beli, el dursun**.

sinmək **1**. könəlmək**.** yapışmaq. könlünə yatmaq. -onun dadlı sözləri bizə çox **könəndi**. **1**. yatmaq. gizlənmək. -**sinmə** tülkü daldasında, qo yesin arslan səni. keçmə yavlaq köprüsündən, qoy aparsın sel səni. **1**. oğunmaq. həzm olmaq. -**aş oğunsun**: aşavunsun. sinsin. həzm olsun. aş olsun. nuş olsun.

sınmış **sınan.** düşən. (məğlub. şikəst yemiş).

sınmış -**sınanıb sınmış:** biləməz. uğur tapmaz. -**biləməz** yaşam. -**biləməz** yollar.. -oturqıçın **qıçı sınmış**.

sınmş -**gövnü sınmş** endikce. (**endikce:** bir balaca).

sinov -**sinov gedmək: sinəv gedmək**: **sinəyi gedmək**: nərsə izindən, qızqın istəklə (sinəsi üsdə belə) süzüb, sürünüb gedmək.

sınrıq bağıl. məhdud.

sınrıq **sınırıq.** əsəbi. -doğban **sınırıq** yavrusu: şərqin əsəbi yavrusu. (**doğban**: şərq).

sınrına başına**. -ərənlərə man dəğir, dağ sınrına (başına) yel dəğir:** hər bəlayla yıxılmamalı, necə ki yel əsib dağa toxunur, yel keçir, dağ yerində qalır.

sınsaq **sınsağ**. (**sın**:**sin**: iç). vicdanlı.

sinsi öz. daxili. dəruni.

sinsi sinci. sınsı. sıncı. sincik. sinrik. sınrıq. sıncıq. tavsı. tovsı. duyruq. duyruş. hissi.

sinsiq diltəng. dilxor. -**həmməşə** sinsikdir. -**sinsiq** görünür.

sinsiq **sinsik**. **1**. gövdəsi yığıq, sıxıq. balaca qalmş. **1**. pisikoloji, ruhi sıxıntı.

sinsimək **1**. qıynalmaq. korluq çəkmək. -bura çatınca çox **qıynaldıq**. **1**. sıxınsımaq. incinmək. **1**. qıynalmaq. çətinlik çəkmək. -**qıynalmadı**: sinsimədik. güclük çəkmədik. danışmağa **qıynalır**.

sinsimək əzab çəkmək**.**

sinsimək korlanmaq. korluq görmək.

sınsırmaq nərsədən incimək.

sinsisi **sinisi.** əzabı. -**yutuğ sinsisi** (**sinisi**): vicdan əzabı.

sinsitiqlərim **sinsidiklərim** -sinciləyib, **sinsidiklərim** sənin lə (səni tənqid edibdə, kəndimdə inciyib).

sinsiyən sinsiyən. alğınan. dalğınan. huzuru pozulan.

sinsiyərmiş -sinsiyərmiş aldışından ayrılan. (**aldış**: alışqanlıq. adət).

sıntalamaq **sındalamaq**. **sindələmək.** qayçılamaq. qeyçiləmək.

sintan **sindan**. **zindan**. örs. töş. -köğüküm, **töşüm**, çöğücüm: körüyüm, örsüm, güpüc.

sıntaş gömük, qəbir daşı. balbal.

sintaşınta **sindaşında**. qəbirdaşında. başdaşında. **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə).

sıntaşmaq **sındaşmaq**. anıtlaşmaq. boylaşmaq. boyqaşmaq. heykəlləşmək. abidələşmək.

sintə **-**oğul ağısı, **sində dinər**.

sintələmək **sindələmək. sındalamaq**. qayçılamaq. qeyçiləmək.

sinti -**qana sindi**. qana sındı. qana işlədi.

sıntı -**qana sındı**: qana sindi: qana işlədi.

sıntı **sındı** (**sınıq yola olmuş cocuq**). zinazada. həramzada.

sıntıq **sındıq**. yendik. şikəst.

sintiqayış **sindiqayış**. (qayçıqeyiş). ox. haça oxu. rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan.

sıntıran **sındıran.**-yaşam bir sınağ, sınan utuzur, **sındıran utur**, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

sıntırana **sındırana.-**durmuş bir sınağ, sınanın payı, **sındırana eşq olsun**. (**payı**: qisməti). (durmuş bir sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).

sıntıranta -bu evrəni sınayıb sınanda var sındıranda. (**sınayıb**: yaşayıb).

sıntırar **sındırar**. basar. **-**gəldi çağı sıxılmış, **ölüm basar qurtarar**.

sıntırar **sındırar.** qırar. -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar**. {bu söyləv sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa).

sıntırar **sındırar**. pozar. əridər. üzər. -əməgin **pozar**, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}.

sıntırdın -çəkirsən şişə könlümü!, **salıb sındırdın şüşə könlümü**.

sintirəlməmək **sindirəlməmək**. ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. içində düğünlənmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.

sintirib -yüklənib kürək, **sindirib ürək**, qopmaq bilmir dil sevgisi.

sıntırılmaq **sındırılmaq.** basğınılmaq. basınılmaq. şikəst verilmək.

sıntırır **sındırar.** qırar. -qandıranmırsa, qındırar, **aldıranmırsa, sındırar.** {sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}. (**qandıranmırsa**: inandıranmırsa). (**qındırar**: öldürər). (**aldıranmırsa:** bacaranmırsa. nail olanmırsa. müvəffəq olanmırsa).

sıntırış **sındırış**. sındı ilə kəsmə. qayçılama. qeyçiləmə. sansor.

sıntırma -**sındırırsa** qab xanım, səsi çıxmaz daş dələr.

sıntırmaq -**keçib aparmaq, sındırmaq:** basqatmaq. basqıtmaq. basmaq. şikəst vermək.

sıntırmaq **sındırmaq**. **1**. sıymaq. **1**. endirmək. **1**. oğtulamaq. **1**. bükütmək. -**bükütün**!: sındırın. şikəs verin.

sintirmək -**sindirilməmiş yemək**: qay **(< qaq**: bərk**)**. -küfdə, dolma ağır yeməklərdir, yaxcı çeğnəməsən **qay** qalır.

sintirmək **-sorub sindirmək:** öğrəşib mənimsəmək, yiyələnmək, həz edmək.

sınut bağut. hudud.

sınutmaq şikəs vermək.

sipariş > sifariş. asparış. asmarış. {asmarlamaq (**ismarlamaq**). (**asmaq**). tapşırmaq}.

sipas {**sipas qozari** (fars) < **sayas**) (sayqı, hörmət bəsləyiş). təşəkkür.

sipər çaltar. qalxan.

sipərləmək savamaq. önləmək.

sipərləmək savamaq. önləmək.

sıpıq (**çıxıq**). **sapıq**. münhərf.

sıpıq püsgü. süpgü. ispirey. püs. püsür. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).

sıpıntan **sapından**. dəsdəsindən. **-**balta yönün **sapından sor**. **(yönün:** tuşun. səmtin).

sıpır **çıpır. tıpır**. dibdən. tamam. sonut. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.

sıpırmaq **sıyırmaq. süpürmək**. -ilan kov **sıyırdı**(saldı, dışladı, tökdü). (**kov**: yufa, incə dəri, qabıq).

sıpışqa **çıpışqa**. (birbirinə çırpılaraq yanan) (< **çıpmaq**). kibrit.

sıpıtan **sıypıtan**. **çıpıtan**. **çırpıtan**. süpütən. rədd edən.

sıpıtı **sıpıtı vermək**. nərsənin yerin dəğişmək.

sıpıtmaq ifşa edmək.

sıpıtmaq **sapıtmaq**. **çıpıtmaq**. **1**. ağlın qaçırmaq, itirmək. mayılmaq. bayılmaq. **1**. önəmsəməmək. **1**. atmaq. **1**. nərsəni çalmaq. **1**. nərsəni gizlətmək.

sıpmaq çıxmaq. yazmaq. -ağzından **sıpdı**.

sıpmaq qutulmaq. -ondan **sıpmaq** qolay deyil. -yaman **sıpdım**.

sıpmaq **sıypmaq**. züvmək. yazmaq. -əlimdən **yazıb** düşdü. -ayağı **sıyıb** düşdü.

sıprılmaq **sıyrılmaq**. **süprülmək. -**dərisi **sıyrıldı.**

sıptıq **çıptıq**. **çıpcıq**. 1. cin. 1. yaman. pis ürəkli, diləkli olan. 1. qoğulmuş. məlu'n.

sıptırmatan **sıpdırmadan. sapdırmadan**. itirmədən. -**sıpdırmadan** izini, qoğdu yağını, oydu gözün qarasın, yırtdı ağını.

sir sifət göz qaraş.

sır **1**. **sirr**. kit. gir. **1**. say. sür. saf. hamar.

sır **-balalı evdə sır yatmaz**, oğurluq yerdə, mal qalmaz. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).
-berdi can, **aytmadı sır.**

sır -çılğın edib **könlümdəki sır məni**..
-**sır saxlayan**: sırman.

sır **-sır qoran**: söz qoruyan. ağzı basıq.

sir -**sir saxlayan**: açmaz. ağzı bütün. çəkağız. ağzə çək. söz saxlayan**..**
-sir saxlayan: sır tutan: bağurtqan. bağduran.

sir -**sir saxlayan**: sırman.

sır söz. -**söz, sır saxlayamaz** : ağzı yırtıq.

sıra **1**. cərgə. sərgə. **1**. sok. **1**. keşik. keçik. geçik. novbət. -**sıra** sizin. -sən **keşiyin** itirdin. -mənim **keşiyim** keçmiş. **1**. yasat. düzən. **1**. sıraq. mum. **1**. (+**sıra**: mutabiqi. tibqi). -**boysıra** boy ölçüsü üzrə. -**yaşsıra**: yaş ölçüsü üzrə. -**bilsıra**: bilik ölçüsü ilə..
-**ara sıra**: **ara dura**..
-**ara sıra**: dura sala. -iki bala ayaqlaşıb yatır, dura sala dayaqlaşıb atır. **(dura sala**: ara sıra**)**. **(**bilməcə**)**. **(kirpik)**..
-**sıra gəzmək**: qonaqlıq verib, qonaqlıqlara gedmək..
-**sırada ən sonuncu**: dalban (< **dal**. **alt**)..
-**sıraya girmək**: sıralaşmaq. keşikləşmək. çəkişləşmək. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. almaşlaşmaq. girvələşmək. girəvləşmək. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik..
-**başsıra**: öngə. qoşunun, səfin başı.

sıra **1**. gəzək. novbət. -**gəzəyi** yetdi: sırası gəldi. novbəti gəldi. -**gəzəyində**: sırasında novbətində. -gəzəyin itirdi: sırasın, novbətin itirdi, qaçırdı. -gözlədim gəlmədi ölüm gəzəyim, sürüdü çəkdi, apardı yaşam. -**gəzək** kimin. -qoşqu oxuma **gəzəyin** çatdı. -**gəzək** mənim: sıra mənim. -**gəzək gəzəyinə:** sıra sırasına. sırala. novbətlə. -**gəzək gəzəyinə**keşik çəkmək. **1.** gəzək. fürsət. -qalma geri, işin keçər, **gəzək ötər**, karvan köçər..

-**gəzək** düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz..
-**ardı sıra:** gəzəkmə gəzək. -**gəzəkmə gəzək** dolub boşaldı.

sıra -**ardı sıra** keçir günlər: birbiri dalısıcan keçir günlər.

sıra -**birsıra**: birtakım.

sıra -**sayın sıra** hər kəs köçüb baracaq. (**sayın sıra**: novbət novbət) (hamı köçməlidir).

sıra sıraz. silsilə. -**sıra** dağlar: **sıraz** dağlar. **silsilə** dağlar. sıra vermiş, səf çəkib uzanan dağlar.

sıra -**ara sıra:** çatğat. çatrat.

sıra -**düzü, sıra dərilmək:** düzülmək. dizilmək.

sırac **1**. çirağ.**1.**çaxılqı. ışıq. bərq. iliktirik. -**çaxılqı danı**: çirağ. ışıq lampası.

sıradan -**bayağı**, **sıradan biri**, **kimsə**, **nərsə**: seşmə. saçıllı.

sıraq **sırağ**. **1**. səf. **1**. uzun yol. **1**. səfər. musafirət. -**sırağdan** dönəli.

sıraqac **sırağac** (sırıq ağac). **1**.çıraqqaz. **1**. (ışıq, telgiraf) uzun, dikinə tikilmiş dirək. doruq.

sıralamaq **1**. ordalamaq. mürəttəbləmək. tərtibləmək. sortlamaq. classification. **1**. sırılamaq. sırıqlamaq. keşikləmək. çəkişləmək. almaşlamaq. girvələmək. girəvləmək. novbətləmək.

sıralaşmaq sıraya girmək. keşikləşmək. çəkişləşmək. bir görəvdə sırayla bəkləşərək işləmək. almaşlaşmaq. girvələşmək. girəvləşmək. novbətləşmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək. -o ilə mən iki başa, tək oraqla **keşikləşərək** əkini biçdik.

sıralı quralı: müsəffəf mütəşəggil. münəzzəm təşgilatlı.

sıralı serili. seryal. ardığ. dəvamlı.

sıralı sıraz. səfli. müsəffəf. mürəttəb. -hər nə sıralı: hər nə mürəttəb. -sıralı quralı: müsəffəf mütəşəggil. münəzzəm təşgilatlı. -**sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur. -sıralı.

sıram keşik. mə'muriyyət.

sıramaq yapışdırmaq. düzmək. seriyə düzmək.

sıran **sıryan**. bərbər. səlmani.

sıranı -**sıranı qatmaq** : soxulmaq**.** aralaşmaq. önə keçmək.

sıranmaq **1**. yasanmaq. düzünmək. **1**. tərtibə, rədifə salınmaq.

sıraşmaq ardaşmaq. ard arda sürmək, gedmək. sürəşmək suraşmaq. sürsürəşmək. silsiləşmək. dizişmək. düzüşmək.

sırat dizi. tərtib. rədif. səf. rişdə.

sırata **sırada**. novbətdə. -**sırada** kimdir.

sıratan **sıradan**. dəyməz. -duruşda, bu duruş, başqaları **dəyməz duruş**: halətdə bu halət.

sırataş **sıradaş**. həmrədif. həmqatar. həmdərəcə.

sıratmaq **1**. yasatmaq. düzütmək. tənzim, mürəttəb edmək. **1**. düzmək. tərtibə salmaq.

sırayla **1**. gəzək gəzəyinə. novbəti. -**gəzək gəzəyinə** keşik çəkmək. -**gəzək gəzəyinə** yatmaq. **1.** gəzəginə. bir bir. novbətlə. -bir boşqab, bir istəkən varlarıydı, **gəzəyinə** işlədirdilər. bir bir işlədirdilər. -dalçatımız ağırıdı, **gəzəyinə** çəkirdik. dalçatımız (dalçantamız) -**gəzəyinə** paylaşmaq: sırayla paylaşmaq. bir kərə sizin çörəyizdən yedik, bir kərədə mənimkindən, böyləcə **gəzəyinə paylaşmış** oluruq.

sırayla novbətlə. -bir siqarı, **sırayla**, hop hop (pök pök) çəkdilər.

sırayla gəzək gəzəyinə.

sıraylı silsilə.

sıraz **1.** sıra. silsilə. -**sıra** dağlar: **sıraz** dağlar. **silsilə** dağlar. sıra vermiş, səf çəkib uzanan dağlar. **1**. sıralı. səfli. müsəffəf. mürəttəb. -hər nə sıralı: hər nə mürəttəb. -sıralı quralı: müsəffəf mütəşəggil. münəzzəm təşgilatlı. -**sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur. -sıralı.

sırbaq **sırbağ**. birbirinə bağlı. bağdaş. silsilə.

sırça cam. bullur. şüşə.

sırçalamaq sürtüb safaltmaq. sayalamaq.

sirəşmək **şirəşmək**. bərkişmək. -**şirəşib** dona qalan buzlar.

sırıc -**önsırıc**. **1**. bir konuda ən öndə yeriyənlər. **1**. bir oturumda ön cərgədə yer alanlar.

sırıq **1**. surət. nərsənin dış biçimin, görnüşün çəkmək, cızmaq. **1**. əks. foto. **1**. firqə.

sırıq **1**.oxşar. -yazım**sırıq**: yaza **oxşar**.**1**sıyıq.

sırıq **savaq**. **1**. hər nəyin uzunu. **1**. nəsl.

sırıq **sırpaq**. çırpaq. çırpanağ. ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi.

sırıq çırp. çırpı. çiğ. siğ. yün çırpma çubuğu

sırıqlamaq sıralamaq. sırılamaq. keşikləmək. çəkişləmək. almaşlamaq. girvələmək. girəvləmək. novbətləmək.

sırıqlanmaq firqələnmək.

sırıl çox incə, yufqa olan. zərif. -**sırıl sırıl**: incə incə. incəcik. incədən incəyə.

sırılamaq sıralamaq. sırıqlamaq. keşikləmək. çəkişləmək. almaşlamaq. girvələmək. girəvləmək. novbətləmək. birbirini əvəz edmək. birbirinin yerinə keçmək.

sırım **1**. göndən kəsimiş incə bağ, şırım.

sırım kəsmə. təsmə. dar kəsilmiş sırıt qayış. şərit.

sirim **sırım**. bağırsaq, göndən yapılan ip.

sırım **sirim**. bağırsaq, göndən yapılan ip.

sırın -**sırın sırın**: uzun uzun. .

sırır -gösterir buğda, **arpa sırır**.

siriş **kiriş**. **çiriş**. (**< sürüş**). qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. çəsb.

sırış **sürüş**. **uzuş**. **arkış**. **arğış**. **1**. yürgüş. sağrış. dəvam. tədavüm. **1**. kərvan.

sırıt **1**. list. fehrist. siyahi. **1**. **sırt**. nəqqaşi. rəsm. **1**. (**sır**.**sür**). uzanan nərsə. sim. kəndir. ip. **1**. **sütür**. (**sütrümək**. **sırıtmaq**). iki tikənin birbirinə tikilən yeri. bəxyə.

1.**sırt**. **sırtqa**. (< **siyirmək**). xalis. nab. -**sırtqa** türk. -**sırıt** qara.**1**.qulağın məmə bölümü. qulağın ən alt, yumşaq bölümü.

sırıt sətir. -yarım **sırıt**. -bütün **sırıt**.

sırıtçı **sırtçı**. nəqqaş. rəssam.

sırıtmaq (gülərək) dişlərin ağartmaq.

sırıtmaq **1**. listləəmək. fehrist yazmaq. siyahi almaq. **1**. **sırtamaq**. sırıt salmaq. nəqqaşlıq, rəssamlıq edmək.

sırıtmaq **sütrümək**. iki tikənin birbirinə tikmək. bəxyələmək.

sırqa ibrət. dərs. -buda sizə **sırqa** olsun.

sırqa -**qulağına sırqa (küpə**) **olmaq**: dərs olmaq.

sırqa **sırğa**.**1**. (qulaqdan sallanan). asırğa. qulaqlıq. güşvara. **1**.**asırqa**. salqa. qulp. (küzə kimi kimi) nərsədə olan tutma, asma üçün qolluq.

sırqalı -sırqalı takılı: bəzəkli düzəkli.

sırqancıq **sırğancıq**. sürüşgən. qaycu. qayqan. züvgən.

sırqav **sırğav**. kəsəlli. naxaş.

sırqavın **sırqovun**. sökəlin. xəsdənin. -**sırqavın üzü sarıq**, ərir gövrə, təni arıq.

sırqavlamaq **sırkavlamaq.** sirkəvləmək. xəsdələnmək.-yaxar yaxmaz yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi). -(**yaxar yaxmaz**. dəğər dəğməz. yarar yarmaz).

sirqə **sirkə**. acus. acıt. **(**< **acı** su. **acı** dadlı**)**.

sirqə **sirkə. -**çoban kövnəsə, **sirkə sağıb süt verər**. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).

sirqə **sirkə.** sox**..**
-sirkə qalsa acıyar, bilək qalsa çürüyər, bilik qalsa yeyilər (**yeyilər**: azalar).

sirqənən **silkənən**. **silkin**. **sirkin**. salğın. sallanan. cünban. müztərib.

sirqəşirə **-sirkəşirə**, sirkədən dadlı olur.

sirqətən **-**sirkəşirə, **sirkədən dadlı olur**.

sirqəvləmək **sirkəvləmək. sırkavlamaq**: xəsdələnmək.-yaxar yaxmaz yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi). -(**yaxar yaxmaz**. dəğər dəğməz. yarar yarmaz).

sırqılıc **sırmaqılıc. sıyırma qılıc**. açıq, qından çıkilmiş qılıc.

sirqin **silkin**. **sirkin**. silkənən. salğın. sallanan. cünban. müztərib.

sırqın **sırğın**. birbirinə yapışıb uzanan biçimli. zəncirvari.

sirqin **sirkin**. **silkin**. silkənən. salğın. sallanan. cünban. müztərib.

sırqınqılıc **sırğınqılıc**. lüt qılıc.

sırqıt **sırğıt**. birbirinə yapışıb uzanan. zəncir. -gün **sığıtı**. -dəmir **sırğıt**. altın **sırğıt**.

sırqov mahasirə. baykot. həlqə.

sırqovmaq mahasirə edmək. baykotlamaq. həlqələmək. həlqəyə salmaq.

sırqovun **sırqavın**. sökəlin. xəsdənin. -**sırqavın üzü sarıq**, ərir gövrə, təni arıq.

sırlanmaq sığallanmaq. -sırqa taxıb **sırlanır**, hər gələnə hırlanır **(**gülür**)**.

sırlar gizlər..
-**dildir, sırlar haçarı**, sözdür, könül yaparı..
-yaşırqa gedsin yana, **sırlar olsun aşikar**, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

sırlar -**sırlar haçarı söz durur**, bilmək için dil ara. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum).

sırlarını -içimin nisgilini, tökməyə dildir, **könülün sırlarını** açmağa dildir.

sirli **1**. sanğut. **1**. sarğıllı.

sirli bükkürün.

sırlı gizli.

sırlı -**sırlı, gizli, açılmamış, qarışıq nərsəsi olan.** bök. (< **bük**). -**böklü**. poxlu. əngəlli. -**böklü** işə girişmə, son başında kirişmə. (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq).

sırlı şirli. -bağlı ağız söz verməz, **sırlı** küzə su verməz..
-**adı gizli**, **sırlı**, **məxfi**: adı giz. adı saxlı..
-**sırlı gizli olmayan**: saya. sadə.

sırma bar. -**sırmalı parça**, **nərsə**: barbalı. özəlliklə sırmalı geyimlər. -**barbalı** kürk.

sırma uzanma.

sırmaq uzanmaq. -**ızına sırmaq** : dalına düşmək. -**ızı sıra** : izinə uzaraq.

sırmaqılıc **sıyırma qılıc. sırqılıc**. açıq, qından çıkilmiş qılıc.

sırman sir saxlayan.

sırnaş defilə.

sırnaşmaq asağanmaq. durmadan istəmək.

sırpaq **sırıq**. çırpaq. çırpanağ. ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi.

sırpancaq sürüşgən. qayqan.

sirr **sır**. **1**. kit. gir. **1**. gizi. dalın **(dalı**: arxa**)**. **1**. bükü. **1**. gizir. -**danqopan** buldu yaşam gizrilərin (sirrlərin). -**gizirli**: sirrli. **1**. pas (< **bas**: altda olan). giz. -**pasın** açmaq. -**paslı**: gizli. sırlı..
-sirrini açmaq: tapnıtmaq.

sirri gizi: -**birlikdədir dirlik gizi**, tarix boyu, salnar izi. {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

sirrimi **-**dosda aytdım sözümü, **düşman bildi sirrimi**, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)

sirrin **-**dosdunu əkmə, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

sırrın gizin.gizlinin.**-gizin yoksa mutlusun**!.

sırrın -**sırrın aç!**: içgəsin dışar!.

sirritir **, sirridir**. **-**keçinmək, qoşyaşamın **gizidir, sirridir**. (**qoşyaşamın:** cütlükdə yaşamın).

sirrün **-**dosduvu bəklətmə işdən qalur, **düşmənlə uğraşma, sirrün alur.**

sırsax sır saxlan.

sırsıq **sirsik**. **1**. bezgin. **1**. mütənəffir.

sirsiq **sirsik**. **sırsıq**. **1**. bezgin. **1**. mütənəffir.

sırsıqal **sırsığal.** çıray. ənlik kirşan. şır şaqqatar. üz gözə yaxılan parraq boya.

sırsıntı qoşuşma. çırpınma. çarpınma.

sırsıra silsilə.

sırt **1**. **sırıt**. nəqqaşi. rəsm. **1**. eşik. -evin **sırtında** dayanma: eşiyində. **1**. dış. don. -sırtına baxıb mal alan, içində qalar. -sırtı qızıl, içi ağ, arasında dayaq. **(**bilməcə**)**. **(iğdə)**. **1**. yal. hər nəyin kürək uzunu yerləşən bölüm. -at **yalı**. -dağ **yalı**. **1**. **sırıt**. **sırtqa**. (< **siyirmək**). xalis. nab. -**sırtqa** türk. -**sırıt** qara.

sırt -ürək küflə paslansa, **sırt düşmana yaslansa**, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

sırt **sərt.** çat. qat. çətin. bərk. daltuq. dartuq.
-**sırt çantası: sıtçanta:** arxa qapcığ. arxap. heybə. külə püşti.

sırta **1**. səf. **1**. xətt. sətr. -iki **sırta** yazı. -**sırtalı** dəfdər.

sırtac xətkeş.

sırtacar iş dalından qaçmayan. (puştkarlı).

sırtaq **sırtağ**. dalısı olan. idaməli. dunbalədar.

sırtalamaq **1**. (dalı atmaq). unutmaq. (üstündən) xət çəkmək. **1**. səfə çəkmək. səfə düzmək. **1**. xətləmək.

sırtalan dalısın tutan. tə'qib edən. idamə verən.

sırtalaşdırmaq **sırdalaşdırmaq**. sırayla birbiri dalıca düzmək. ardalaşdırmaq. arğalaşdırmaq. rədifə, səfə çəkdirmək.

sırtalı xətli.

sırtalver -**sırtalver bakanlığı**: **dışalver bakanlığı**: xarici alver vəzirliyi.

sırtamaq **1**. {> **sirudən (**fars**)}**. qoşmaq. bəsgələmək. təsnif edmək. **1**. nərsənin üzün, surətin silmək, təmizləmək. **1**. nərsənin için bıraxıb üzün işləmək. **1**. **sırıtmaq**. sırıt salmaq. nəqqaşlıq, rəssamlıq edmək.

sırtanmaq **1**. səf çəkmək. xətdənmək.

sırtanmış xətlənmiş. səflənmiş.

sırtaşım **-**yolda yoldaşım, **evdə sırdaşım**.

sırtaşın -əşin olsun yolda yoldaşın, **evdə sırdaşın**.

sırtaşın **-**yolda yoldaşın, **evdə sırdaşın**.

sırtatmaq sətir sətir edmək.

sırtav iç üz. iç sifət. (# **sarvıt:** dış üz. dış sifət).

sırtçı **sırıtçı**. nəqqaş. rəssam.

sırtıq **1**. itüzlü**.** simitən. ütrük**.** ütük. üzlü. uzuq. **1**. baylan. bayıq. ədəbsiz. tərbiyətsiz. -**baylanın** biri **baylan**. **1**. üztökən.

sırtıq -**çox sırtıq**: sırtov.

sırtıq -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, **sırtıq quzqun yağunu**, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq)..
-gözüyırtıq üzü **sırtıq**.

sırtıqlar üzü çoxlar. -utanırsansa el içrə, **üzü çoxlar** utacaq.

sırtın **-**iki sırtlan bir sırtlanın **sırtın sökər**!

sırtırmaq **sırdırmaq.** çalmaq**.** yıxmaq. basmaq. düşürmək. şikəst vermək.

sırtişlər sırtqıişlər. dışişlər. xarici işlər.

sırtqa **1**. **sırıt**. **sırt**. (< **siyirmək**). xalis. nab. -**sırtqa** türk. -**sırıt** qara. **1**. üzə. -içdəki dərd **sırtqa** çıxdı.

sırtqıişlər sırtişlər. dışişlər. xarici işlər. -**sırtişlər bakanlığı: bakanlığı dışişlər bakanlığı:** xarici işlər vəzirliyi

sırtlan arşu. kafdar.

sırtlan **-**iki sırtlan bir sırtlanın sırtın sökər!

sırtlanın **-iki sırtlan bir sırtlanın** sırtın sökər!

sırtlanmaq çəkmək. yüklənmək.

sırtov (**sırt**: əğin. üst. kürək).kot. jaket.

sırtov çox sırtıq.

sırttan **sırtdan.** izdən. daldan. -**izdən** gəlir səsin sənin.

sirudən (fars**)** **< sırtamaq**. qoşmaq. dərgəmək. bəsgəmək. təsnif edmək.

sirur (fars) **< sür**.

sirut **sirud**. (**sürüt).** aytığ. aytış. aytılış.

sırvac düşgün. fanatik. tutağ. tuşağ. tutğaq. mütəəssib. pan. fan.

sırvaz (qaşınan). sadist. sadismə tutqun.

sırvazçı (qaşınmaçı). sadism türlü davranan.

sırvazçılıq sadism.

sırvazçılıq -**sırvazçılıq**, cicikçilik edmək: sadismə tutqunun davranışı).

sırvazın (sadismə tutqunun) gördüyü işi, tutduğu yolu göstərir}.

sıryan **sıran.** bərbər. səlmani.

sısqa -**sısqa cocuq:** qıran. cücə dölü.

sısqa sust.

sısqan **sısyan**. **cırbala**. **cırbağa**. **cırba**. 1. cürə cocuğ. 1. gəlişməmiş, cılız uşaq.

sistimli duxlu. duruqlu. durumu gözəl. yaraşıqlı.

sısyan **sısqan**. **cırbala**. **cırbağa**. **cırba**. 1. cürə cocuğ. 1. gəlişməmiş, cılız uşaq.

sit **çit**. bərk.

sıtaq **1**. mən'. **1**. səğə. sap. budaq. gül, başaq kimiləri kökə bağlayan qol. **1**. **siytəm** (< **sıxmaq**). sitəm. öcüv. covur. covr. zülm.

sıtamaq **sıdamaq**. **sıdanmaq**. **sığdanmaq**. **cıdanmaq**. **cıdamaq**. dözmək. təhəmmül edmək.

sıtamlı **sıdamlı**. **sığdamlı**. **cıdamlı**. dözümlü. təhəmmüllü.

sıtanmaq **sıdanmaq**. **sıdamaq**. **sığdanmaq**. **cıdanmaq**. **cıdamaq**. dözmək. təhəmmül edmək.

sıtçanta **sırt çantası.** arxa qapcığ. arxap. heybə. külə püşti.

sitəm **1**. **sın**. **sınğ**. **sin sinğ**. zülm. **1**. sıtaq. siytəm (< **sıxmaq**). öcüv. covur. covr. zülm.

sitəş **sitəş. istəş.** ötük. xahiş. istida'. rica.

sıtıq gövdə. tənə.

sitiq **sidik**. süydük. sızıq. çiş. şaş < saç.

sıtırqasıqa **sıdırqasığa**. sıtrasığa. başabaş.

sıtırmaq sıdırmaq. südük atmaq. işəmək.

sıtqa **sıtğa** > **seyhə 1**. (**cıyğa**). ürəkdən, içi içindən cığırmaq. **1**. höggə. çox hirsdən, ağlamaqda, ötgəsi çıxmaq.

sıtqamaq **sığdamaq**. zıqqıldamaq. zırıldamaq. ağlamaq.

sıtqamaq **sıtmaq**. mən' edmək.

sitqin -**sidqin siyritmək (sıyrıtmaq):** tanğısın aldıdmaq. yəmini pozulmaq. inamın itirmək.

sıtma qızığ. təb.

sıtma tav. təb. qızqa.

sıtma qızığ. təb. -**qızığı** var. -**qızıqlını** uşütmə basar, soyuq tər axar. (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər). -qızığa minmək: götürülmək. -**qızığı** düşmüş ağrısı yok, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). -qızığa tutulası.

sıtmaq **sıtqamaq**. mən' edmək.

sitmək **isitmək**. cəzb edmək. -**sitmir** biləmi.

sıtrasıqa **sıtrasığa**. sıdırqasığa. başabaş.

sıtrıq **sıtrığ**. **çıtrığ**. **çıtıq**. yeni cücərmiş əkin, bitgi.

situn sökə. söyək. (**< söykənmək**). dayaq. paya..
-**ana dirək, situn:** yapavul. yapağul. (< **yap**).

situn **sutun**. **sütün**. sağa. nərsəyə dayaq olub sağlayan, saxlayan.

sıv <> **suv**.

siv **çiv.**: iti. {(> çuvaluz. cıddan. çaman. çalaman. şıltaq. iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez). (**çaman** ördək: **çuvaluz** ördək)}.

sıva başam. duvağ. pərdə.

sıva **suva**. aralıq. açalıq. məsahət. səth.

sıvaq savıq. zıvaq. zivək. zibək. çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. çapıq.

sıvaq **sıvar**. palçıq.

sıvaqı **sıvağı**. **suvağı**. üzdən. üsdən. üzəki. ələki. yalpaq. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

sıvamaq **çıvamaq**.

sıvantamaq **sıvandamaq**. **suvandamaq**. doluqmaq. nərsə ilə qaplanmaq.

sıvar **sıvaq**. palçıq.

sıvasız açıq. duvağsız. aylayın. pərdəsiz. ələni. hüveyda.

sıvaşğan yalğıt. yapışqan.

sıvat bulaşıcı. müsri'.

sıvaya -**sözdən sıvaya**: söz konusunda yuxarı. sözdən artıq.

sivə **1**. ucu iti olan. **1**. > cıda. neyzə.

sivəq **sivək**. sovul **(**< **sovulan**: əllə tutulamayan**)**. ruh. can. rəvan. rəməq. ruhiyyə. cürət. nəfs.

sivəq **sivək**. suvaq. > civək. civə. cüvə.

sıvıq **1**. cıpcıq. cıvıq. suyuq. sulu. çox sulu, boş olan. **1**. **suyuq**. yoşaq..
-**sıvıq** danışmaq. **sıvıq** davranmaq. iti, açıq, sinsidici, alçaq söz, qılıq.

sıvıq **cıvıq**. suvaşqan. -**cıvıq** saqqız olub, yapışdı.

siviq **sivik. zirək**. çağqan.

sivilcə -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin). (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**

sivilcə burc. (**buruc**. **burcuq**). cuş.

sivir sever. zirəng. çalğay. çalva. çalba. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

sivir **sivri**. uzun. -sivir quyruq: uzun quyruq. (# **top**: güdə. qısa).

sıvız **1**. rəqiq. **1**. sıvızqur. ney.

sıvızqur **sıvız**. ney.

sıvızqurmaq **sıvızlamaq**. ney çalmaq.

sıvızlamaq **sıvızqurmaq**. ney çalmaq.

sivqil **sivgil**. **çavğıl**. **çevgil**. **çəpgil**. **çapğıl**. davranışında, işində huşunda, yerişində yürüşündə iti, sivik, zirək olan.

sıvqıtmaq **cıpcıtmaq**. **cıvqıtmaq**. **suyuqlatmaq**. **1**. suyun çoxaltmaq. **1**. iti, açıq, sinsidici, alçaq sözlər, qılıqlar taxınmaq.

sıvri -**anlayana sıvri sinək**, saz gəlir, anlamaza döhül zırna az gəlir. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

sivri **sivir**. uzun. -sivir quyruq: uzun quyruq. (# **top**: güdə. qısa)**..**
-uzun, **sivri iti olmayan**: küt.

sivri -**sivri yer:**. cükə. quşə. uc. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

sivri -**sivri sivri** daşlar: qıyçaq qıyçaq daşlar.

sıvur pip. lülə. yüyə.

sıvzıq kiçik ney. düdük.

sıy **1**. ərməğan. -**sıylı** qonaq, üzlü olur. **1**. qonaqlıq. ziyafət. -**sıy sür** bəzm o ziyafət. **1**. sayqı. dəğər. -**sıydan düşmək**: gözdən düşmək. -altın yerində **sıylı**. **(**hər nə dəğərdə olsa belə, öz yerində gərəkir**)**. **1**. şərəf. əsil. ağır. nəcib. ciddi. müəqqər. e'tibar. qədr. layiq. səzavar. heysiyyət. abır. nifuz. qədri mənzilət. təcəlli..
-**sıy görmək**: sayqı, hörmət görmək.

sıy -qanmaz yoldaş, **sıy bilməz** (nadan yoldaş, qədir bilməz!).

siyahi sərit. surət hesab. -malların **səritin** çıxarmaq.

sıyaq **sın sıyağ**. şəkil surət.

sıyaqlı yanğlı. kimi. -haça **sıyaqlı**: haça kimi. -bu **sıyaqlı**: bu kimi.

sıyalır yoğratır. seyqəl verir. **-gəngəş bilik yoğratır**, birlik bilik toplatır.

sıyaz **sıyız**. sığ. sıyığ. dayaz. dərinliyi az olan.

sıybaq **sıybağ**. sevgi. -sığır sıybağ, yaman sıylağ **(**sayqı**)** bilməz.

sıyıq manaq. kimi. sifət. -**ayımanaq**. ayı kimi.

sıyıq **sıyığ**. **1**. **sığ**. sıyaz. sıyız. dayaz. dərinliyi az olan. seyrək. duru. rəqiq. **1**. abır.. -**yığıq sıyıq**: (yığıq lığıq. tıxıq sıyıq) **qapur yapur**.

sıyıqlı **sıyığlı**. abırlı.

sıyılar **-**payızda "qalan cücə" **sıyılar**.

sıyıltırım **sıyıldırım**. **sıldırım**. (< **sürüldürm**). uçurum. fəlakət.

sıyıntı (sıymaq: sındırmaq). yıxıntı. töküntü. xərabə.

sıyırma -**sıyırma qılıc**: **sırmaqılıc. sırqılıc**. açıq, qından çıkilmiş qılıc.

sıyırmaq **sıpırmaq**. **süpürmək**. -ilan kov **sıyırdı**(saldı, dışladı, tökdü). (**kov**: yufa, incə dəri, qabıq).

sıyırmaq **soğurmaq**. çəkib çıxarmaq. -xəncərin soğurub yügürdü.

siyirməqılış **siyirmə qılınc. 1**. lüt qılınc. **1**. qanlıpıçaq.

sıyışla **-**tanışlıq sıyışsız oluşur, **düşünmə, sıyışla doğuşur**. (**sıyış**: atifə) **.**

sıyışsız **-tanışlıq sıyışsız oluşur**, düşünmə, sıyışla doğuşur. (**sıyış**: atifə) **.**

sıyız **1**. **sıyaz**. sığ. sıyığ. dayaz. dərinliyi az olan. **1**. nazik.

sıyqa **1**. **sıyğa**. < **sığqa**. içdən çəkilən cığırtı. (> şeyhə). **1**. hidyə. -çoxlu **sıyqalar** yığdılar.

sıylağan hörmət qoyan. -**sıylağan** sıylanır: hörmət qoyan hörmət görür.

sıylaq **sıylağ**. sayqı. -sığır sıybağ, yaman sıylağ **(**sayqı**)** bilməz.

sıylaqan **sıylağan. sılağan**. qədirdan. dədirşünas.

sıylama sayqılama. ağırlama. ehtiram ediş.

sıylama **sılağa**: əzizləməyə. təkrim edməyə .-sılağa gücün yoxsa, sıylama dilin bolsun. {birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)}

sıylamac lığlamac. şələm şorba.

sıylamaq **1**. oxşamaq. təltif edmək. **1**. pəziralıq edmək.

sıylamaz -**tanımıyanı sıylamaz**: tanımıyanı saymaz.

sıylanar **sıylanar**: hörmət görər**. -yiyəli it sılanar**.

sıylanmaq siylənmək. süzülmək. nazlanmaq. qırcanmaq. qırıtmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

sıylasın **-**elə ver aşın **sıylasın başın**.

sıylaşıq. **sılaşıq.** -sayqı dəğər vermə: -**sılaşıq iki başlı.**

sıylaşqı **sılaşıq**. kef əhval. -**sılaşıq iki başlı.**

sıylavım **-qonağa qoyaram sıylavım olar**, özüm yeyərəm qolqatım olar. (**qolqat** : qolun güclü olan yukar bölümü).

siylənmək sıylanmaq. süzülmək. nazlanmaq. qırcanmaq. qırıtmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

sıylı abırlı. -**ulusıylı** işlər: çox abırlı işlər.

sıylıq əzizlik.

sıymaq sındırmaq.

sıypamaz keçinməz. mudara edməyən.

sıypıtan **sıpıtan**. **çıpıtan**. **çırpıtan**. süpütən. rədd edən.

sıypmaq **sıpmaq**. züvmək. yazmaq. -əlimdən **yazıb** düşdü. -ayağı **sıyıb** düşdü.

sıyrılmaq **sıprılmaq**. **süprülmək**. -dərisi **sıyrıldı.**

sıyrılmaq -**ürək sıyrılmaq**: ürək gedmək. acıqmaq.

siyrimək **siğrimək**. çiğrimək. çiyrimək. **yiğrimək**.

sıyrıtmaq -**sidqin siyritmək (sıyrıtmaq):** tanğısın aldıdmaq. yəmini pozulmaq. inamın itirmək.

siyritmək -**sidqin siyritmək (sıyrıtmaq):** tanğısın aldıdmaq. yəmini pozulmaq. inamın itirmək.

siytəm **sıtaq**. (< **sıxmaq**). sitəm. öcüv. covur. covr. zülm.

sıyut mukafat. **(# qıyut**: mucazat**)**. -**qıyut sıyut**: mucazat mukafat.

sİz **sinlər**. **sənlər**. **silər**. **(öziğiz**. **özünüz)**. -**öziğiz** barız: siz hamız.

sİz **-**yaşam sizi gözləməz, **siz yaşamı gözləyin**.

sızar **sızlar**.-tən ağrısa, **can sızar**.

sızavar bala bala. -**sızavar** yaşamaq: bala bala keçinmək.

sizcə sizin nəzərizcə.

sizdən -ışıqdan ev, öğrəniş bizdən, **öğrətiş sizdən**. (tapmaca) (oxul. oxuvçu. **oxutçu**).

sİzə -mənə yarımadı **sizə necə yağacaq**.

sİzə **siligə**. **sizligə**. **sizilgə**.

sİzə -**sizə arnal** yer açılıb. (sizə məxsus). (**arnal:** xas).

sızı damla. qətrə. çikə.

sİzi -**sizi igəmə** tapşurdum. (**igəmə**: iyəmə. tarıma)**.**

sİzi **-yaşam sizi gözləməz**, siz yaşamı gözləyin.

sızı dərd. -gövtün**sızı**.gövüş**sızı**. sinə**sızı**. gövüş **ağrısı**. sinə **ağrısı**. sinə **dərdi**.
-ökpən**sızı**: öggə kəsəli. ağciyər xəsdəliyi.
-böyrün**sızı:** böyür ağrısı. böyür kəsəli.
-**belsızı**: belağrı.

sızıc damla. qətrə. cikə.

sızıcı ısqı. süzəyən. sozayan. -**ısqı səslər**: sızıcı səslər. -bir **ısqı** ışıq düşür. -bir **ısqı** deşik.

sızıq **sızığ**. **1**. tərəşşüh. **1**. incə tutu, pərdə. tor. **1**. süydük. sidik. çiş. çiş. şaş < saç. **1**. (nifuzi).

sızıq **süzük**. **cızıq.** xət. -uzun **süzük**: uzun xət. -sonsuz **süzük** tapılmaz, düşünməz iş yapılmaz. -**süzükü** qırıq: xətti qırıq. -**süzüklər** kəsili: xətlər kəsili. -ışıq **süzükləri**: ışıq xətləri. -yoğun **süzük**: qalın xət. -tilfun **süzüyü**: tilfun xətti.

sızıquz **sızığuz**. darasun. daruzun. sosuğun. **(**linear**)**.

sızıların şikayətlərin .-sözlərin, **sızıların dinlə**.

sizilgə **sizligə**. **siligə**. sizə.

sızılmaq **cızılmaq**. çərkilmək. nəqş olunmaq.

sızıltıya **sızıldıya**. -(ağı). **bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə**, saçın yolub, sinə sökə, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

sizin -**sizin özüzə:** sizin kəndi özüzə**.** biləzə. şəxsi özüzə. -**biləzə** sordum, yanıtmadız.

sızınmaq **süzünmək**. durunmaq. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

sızınmaq süzünmək. durunmaq. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

sızıntı **1**. axış. qaçaq. **1**. sıznış. sürnüş. süznüş. süzüntü. tərəşşüh.

sızıtmaq sızatmaq. sıtıtmaq. sıyıtmaq. sıxıtmaq.

sızıtmaq süzəytmək. sozaytmaq. ısqatmaq. iki nərsənin arasından, yarığından keçitmək, axdırmaq.

sızqıc **sızğıc**. damğıc. qətrə keş. çikəc.

sızlaq **sızlağ**. ağrı. -bel **sızlağı**: bel ağrısı.

sızlamaq ürək ağlamaq. -bulut ağlar el ağlar, bilin ağlar yad ağlar, dili gedmiş əlindən, yaşlı ağlar, yaş ağlar. (**yaş** : uşaq.genc).

sızlanmaq dərdinmək. yanıb yaxılmaq. dərd çəkmək.

sızlar **-könül sızlar səsi çıxmaz**, könül ağlar, yaşı çıxmaz.

sızlar **sızar**.-tən ağrısa, **can sızar**.

sızlarıq **-sızlarıq ağlamaq:** inrənmək. iğrənmək. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**. -**inrəyən** könül.

sızlatar -**sızladar sazı əgər**, söz sızsa axsa tellərə, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə.

sızlayan sıznaq. yaxnaq. yaxınqan. yaxınan. dərdli.

sızlayan yanaz. -**yanaz** yara.

sızlayar **-**ötlük ötər, **közlü yara sızlayar**. (**ötlük ötər**: zaman keçər).

sizlərə -çəkmir sanağım, **birdə dönəm sizlərə sarı**. (**sanağım**: xayalım).

sizligə **sizilgə**. **siligə**. sizə.

sızmaq -**ürəyi sızmaq**: hiss edmək.

sızmasın -**gönünə güdü sızmasın**: ürəyivə quşqu damasın.

sızmaz -aralarından **su sızmaz**, qıl ötməz. (birbirinə çox yaxın olanlar)

sıznaq (**> suznak**). **sızlayan**. yaxnaq. yaxınqan. yaxınan. dərdli.

sıznış sızıntı. sürnüş. süznüş. süzüntü. tərəşşüh.

sızsa -**sızsa axsa.** -sızladar sazı əgər, **söz sızsa axsa tellərə**, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə.

sizsəmək sizi könül istəmək.

sıztaq **sızdağ**. dərd. ağrı.

siztəqi -**sizdəki dursu imәs**: sizinki, sizin duruşuz doğru değil.

siztən -bel külük bizdən, **bel büküş sizdən**. (bel külük bizdən, tər töküb **işləmək sizdən**).

siztən **sizdən.** -bel külük bizdən, **tər töküb işləmək sizdən**.

sıztıq **sızdıq**. **sozduğ**. **1**. cansız. **1**. halsız. **1**. ağrıq. kəsəl. naxoş. **1**. gəvşək. təmbəl.

sıztırar -**su küzəsi, su sızdırar**. (ot köküdən içər, nə olduğun verər).

sıztırmaq **sızdırmaq**. sıxıtmaq. rüşvət vermək. -yer var **sıxıtmadan** iş aparılmır. -neçə **sıxıtdın**. -idarələrdə **sıxıta sıxıta** işin yürütmək.

sıztırmaz **sızdırmaz**. su, şeh, hava keçirməz.

sıztırmaz **sızdırmaz.** yokmaz. yoluğdurmaz. **-**yağlı küyzə **su yokmaz**. (**küyzə**: küzə).

soba **sovba. soma**. somurulmuş uzunca biçimlan. məxrut.

sobalamaq çapaqlamaq. çapqlamaq. savqadamaq. dəğnəkləmək. dayaqlamaq.

sobasın -dəli dəli görüncə, **sobasın saxlar**. (saxlar: işlətməz. gizlədər) (**soba: dəğənək**) (əş netəlikdə olan iki kişi, birbirinə qarşı durmaqdan çəkinər).

sobca **savca**. **sovca**. sala. uzunca. -**salca** yaş: uzun ömür.

socks (ingilis**)** **(**< **soxmaq**: **1**. geydirmək. **1**. **sock (**ingilis**)**vurmaq**)**. **1**. corab < çulqab. **1**. tokat atmaq. tokatlamaq. vurmaq. dövmək.

socuq xoşa gəlim. mətbu'.

socuq -**socuq ata** (sucuq ata): dadlı, şirin, könlük, sevimli ata, dədə.

soç (**sorç**). püstənək. məmə başlı şüşə.

sofal. **soval**. **soxal. soxana. sovana. 1**. ötük. iğnə gözü. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın. **1**. oxun çilləyə dayanan haçalı dibi.

sofalsız ötüksüz. gözsüz. deşiksiz**. -iğnə sofalsız**, bilik biləksiz olmasın. **(biləksiz**: gücsüz) .

sofu <. **sosur**. vasvası. qutdam.

sofu **sovfi.** düşük.

sofuluq <. **sosurluq**. **sosuluq**. vasvasılıq. qutdamlıq.

sofuluq **sovfuluq** (< **sovmaq**). vasvasılıq.

sohra **sonra**. geyin. **-**aldın ast, **geyin üst**. (ilk alt, üst).

soxlanmaq **soxlanmaq** inadçılıq edmək.

soxtən {**soxtən**(fars)}. **< soxdamaq** (döğmək). (əzib döğüb incələmək, xırdalamaq)**.**

soq **-**bu tavcanı **sox qulağan**, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

soq **sox**. {**şiş**. (**> sıx six**) **çıx}** **1**. dik. -**sıx sıx**: dimdik. təpə saçları **çıx çıx** durmuşdu. 2. çıxı. çivi. çıx. çiv. mıx.

soq **sox. 1**. biz. iti uclu ağac parçası. dəmrən (dəmir bizli ağac parçası). **1**. çüv. çivi. mix. **1**. iti, sərt, düz nərsə. **1**. > **six**. şiş. **1**. iti. **1**. sirkə. **1**. dar uzun nərsə. -**sox quyu**: ağzı dar quyu. **1**. dar küçə. dərbət. dərbənd. **1**. şalvarın hər qıçından biri. **1**. dar geyim. **1**. **süs > şax**. incə uzun nərsə. -**süs** iğnə. sosu iğnə. -**sox** kişi. **1**. göydələn. **1**. sürülən nərsələrin axmaması bir yerə soxulan tikə. **1**. inadçı. -**soxluq**: inadçılıq.

soq **sox**. **sok**. **> six**. (**soxuc**. **soxun > sixək**). məhmiz.

soq **sox**. **ucubınıq**. **1**. incə uzun. **1**. göydələn. duranqa.

soq **sok. 1**. (səs) incə. (# **tok**: bəm). **1**. sıra. tip. qələm. şəkil. sayı. rəqəm. dijit. simbol. əlamət. əng.

soqa **1**.**soğa**. hər nə olur olsun.**1.soxa**. yeləp. qəhbə.

soqacaq **soxacaq. soxcaq.** taxmağa yarar olan.(**caq**:**"ək"** olaraq yapışan sözə " yarar" anlamın yüklür)

soqaçi **soxaçi**. sabançı. yer sürən. şuxumçu.

soqaq **soxaq**. **soxpağ.** küçə.

soqaq **sokaq** -**sokaq iti**: çarşı iti-küçə iti**. {**-küçə iti, qapı bəkləməz (güdməz)}.

soqaqlamaq **soğaqlamaq**. **soraqlamaq**. **savqalamaq**. **savaqlamaq**. itən, istənilən nərsəni araşdırmaq.

soqal **soxal**. (qoxulann yer **< soxmaq**) (**> surax** (fars). deşik. dəlik. baca.

soqal. **soxal. soval**. **sofal. soxana. sovana. 1**. ötük. iğnə gözü. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın. **1**. oxun çilləyə dayanan haçalı dibi.

soqan -**atan soğan**, anan sarımsaq, hardan oldun gülbəşəkər?!. (**gülbəşəkər**: dadlı duzlu, eyi qoxulu).
-başın hər küpə soxan sonunda boyaqçı olur.
-dibli soğan: soğanaq. kalış.
-dala soğanı: buz çiçəyi.
-gül kimi görünüb, tikən batıran, dos kimi görünüb, **yılanca soxan**.

soqan **soğan**. savan. suvan. {(savan, suvan, soğan)+ daşı}. nərsə savmaqla, gidərməklə itildən arac.

soqan -**soğun çağun:** xəzan fəsli. -**düşsə soğun** qalmaz gülüm qonçam.

soqana **soxana. sovana. soval**. **soxal. sofal. 1**. ötük. iğnə gözü. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın. **1**. oxun çilləyə dayanan haçalı dibi.

soqanaq **soğanaq**. dibli soğan. kalış.

soqanlar **soxanlar**.çalanlar. **-**ilan kimi **soxanlar**.

soqanlıq -hər nə varından qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz. (**qoxar**: iy, is verər).

soqar **soxar**. **1**. kiçik gədik. çəntik. **1**. palan tıxmaqda işlənən çəngəl.1. **suxar**. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). qızartma. kabab.

soqari **soxari**. **suxari**. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). xasa. qızarıb qurumuş. kəbabi. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

soqarıtmaq **soxarıtmaq**. **suxarıtmaq**. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). qızartmaq. kabablamaq.

soqbalatı **soxbaladı**.təhmil etdi.

soqca **soxca** (> sixək). dürçə. tikən. məhmiz. əngizə. təhrik.

soqcaq **soxcaq. soxacaq.** taxmağa yarar olan.(**caq**:**''ək''** olaraq yapışan sözə '' yarar'' anlamın yüklür)

soqcamaq **soxcamaq** (> sixək, sok vurmaq.). dürçəmək. məhmiz vurmaq. təhrik edmək.

soqqöz **soxgöz. şor göz. kor göz**. (> **şux çəşm**) (fars). gözün utanmazca bir yerə **soxan**.

soqqu (**soxqu**). dübək. dibək. dibəh. həvəh.

soqlamaq **soxlamaq**. **1**. çiviləmək. çüvləmək.mıxlamaq. azarlamaq. təhrik edmək. **1**. **soklamaq**. **> sixləmək**. **soxuclamaq > sixək vurmaq**. dürcələmək. təhrik, təşviq edmək. **1**. **zorlamaq**. gürütmək. məcbur edmək. -siz bu işə **gürütən**. yoxdur. -**düş<u>gürütmək</u>**: düşməyə soxlamaq.

soqlamaq **soxlamaq**. bizləmək**.**

soqlatmaq **soxlatmaq**. **1**.**şaxlatmaq**. **şəxlətmək**. **sixlətmək**.**siklətmək**. diklətmək. durquzmaq. **1**. şişdə qızartmaq. şişə soxmaq. kabab (kavab) edmək.

soqluq **soxluq**. inadçılıq.

soqluşmaq **soxluşmaq.** çalnışmaq. savaşmaq.

soqm {**soqm. soqmə** (fars)}. < soxum. soxma. soxmıq. dərd. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.

soqma **soxma**.-başın geçməz yerə, **burnuvu soxma**..
-**soxma başın kolluğa**, sanma görən yox səni. {kola soxmuş tülkü başın, gizləndiyin sanmış. (tülkü başını kola (tikanlıqa) soxanda, elə bilir onu heç kim görmür}.

soqma **soxma. soxum. soxmıq**. > {**soqm. soqmə** (fars)}. dərd. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.

soqmaq **soxmaq**. **1**. atmaq. döğünmək. -**soxur** ürəyim. **1**. itərmək. sikmək. tıxmaq. **1**. **soxma yol**. cığma yol. cığır. ged gəlib tapdanmaqdan **(**soxulmaqdan**)** çəkilən, düşən, oluşan yol. **1**. oymaq. -gözün qarqa **soxmuş**: oymuş. **1**. bizləmək..**1.**girizmək. qoyuzmaq. taxızmaq. dəxalət vermək. daxil edmək.
-gözə soxmaq: üstülətmək..
-axca soxmaq: para basmaq.
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülə batmaq, **yılan kimi dosdu soxmaq**..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**
. -**şiş soxmaq**: sancmaq. şişləmək. şüşləmək. sixləmək.

soqmaq **soxmaq**. 1.çalmaq. -tilfun **soxur**. **1.**döğmək**.** -dəmir **soxmaq**: dəmir **döğmək**.

soqmə {**soqm. soqmə** (fars)}. < soxum. soxma. soxmıq. dərd. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.

soqmıq **soxmıq**. **soxum. soxma.** {**soqm. soqmə** (fars)}. dərd. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.

soqnuşmaq **soxnuşmaq**. **sıxnışmaq**. idğam olmaq.

soqpaq **soxpağ**. **soxaq**. küçə.

soqra **1**. **soğra**. sıxa. usarə. usra. suyup. cirgə. **1**. **soxra** (**soxmaq**). zülm. sitəm. bidad. təəddi.

soqrat **coğrat**.**soğrat**. **çuğurt**. **coğurt**. (**coğ**.**tuğ**). süzmə yoğurd.

soqruş **soğruş**. ehzar.

soqta **soxda**.**1**. dərd. rənc. əzab. məşəqqət. **1**.təcrübə.1.kiçik döğmə kovağı, qabı. kiçik həvəng.

soqtalamaq **soxdalamaq**. **soxdamaq**. əzib döğüb incələmək. xırdalamaq. **1**. nəğd edmək. {**soxtən**(fars)}. söz **soxdalamaq**: söz incələmək. {(> soxən soxtən) (fars) }.

soqtalı **soxdalı**. **1**.dərdli. **1**.əzablı. məşəqqətli **1**.təcrübəli.

soqtamaq **soxdamaq**. (döğmək). **1**.**soxdalamaq**. əzib döğüb incələmək. {**soxtən**(fars)}. **1**. (> {**səxtiyan** : **<** soxdalanmış (döğülüb işlənmiş) dəri.}. dəbbağlıq edmək.

soqtanmaq **soxdanmaq**.**1**. dərd çəkmək. əzab çəkmək. **1**.təcrübələnmək.

soqtu **soxdu**. {> **soxtu**(fars)**} 1**.ərkəklik aracı. sik. **1**.zülm. -bu **sexduya** dözüm yox.

soqtuq **soxtuğ**. **ayğac**. məxfi mə'mur. soxən çin. suxən çin. nəmmam.

soqu soxu. six. şiş. biz. -ağac qatısı **soxu**.

soqu **soxu**. süngü. neyzə.

soqu -**duruş soxu**: adi təpiş. mə'muli nəbz.

soqub **-nə soxub çıxardanmır**, nə verib alanmır.

soquc **1**. **soğuc** (yeralma kimi incə qabığılı nərsələri soğmağa) iki qol arasına yerləşdirilmiş piçağ. **1**. **soxuc**. **soxun > sixək** (**sox**. **sok**. **> six**.). məhmiz.

soquclamaq **soxuclamaq > sixək vurmaq soxlamaq**. **soklamaq**. **> sixləmək**. dürcələmək. təhrik, təşviq edmək.

soquq **soğuq**. **1**. don. isti soyuqdan danışanda **"sıfır"** anlamı verir. -bu gün hava axşam on isti, dan beş **soyuq** olacaq. **1**. ıssız. **(istisiz)**. -**ıssız duzsuz**. **1**. salqın. -içi yanqın, **dışı salqın**: içi od, dışı soğuq. **1**. **soyuq**. salqın. -qulaqdan girən **salqın (soyuq)** söz, ürəyə varıb buz bağlar. **1**. ayaz. -**ayaz** su. **1**. alımsız. (**# alımlı** qızıq. isti). -**alımsız** üz. .-**kəsici soyuq (soğuq . savuq) :**ayaz. şaxta. sazaq.
-yoxlu üzü soğuq olur, varlı üzü yoğuq olur. (**yoxlu**: yoxsul) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).
-**yoxluq üzü soğuq olur**, varlıq üzü yoğuq olur. (**yoxluq**: ölüm) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).

-**soğuq dəğmək:** ayazlamaq. ayazlanmaq. ayazımaq.
-**soğuq dəğmə**: ayaz. ayazlıq.

soquq -**çox soğuq:** çatağ. çatırığ. sazağ. çatğa. şaxta.

soquqa -**issiyə soğuqa**: ıssa soyuğa.

soquqan **soğuqan**. soyuquqan.

soquqlamaq **soğuqlamaq**. soyuğ dəğmək ayazlamaq.

soquqlatmaq **soğuqlatmaq**. ayazlatmaq. soyuğ dəğdirmək, qaqdırmaq.

soqulan **soxulan.** yüklənən. çağlanan. çağılan. taxılan. basılan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

soqular **-**kişi güvəncdən soxular. (kişi inanandığı yerdən çalınar).

soqulcan **soğulcan**. **sovulcan**. **çovulğan**. **çoğulğan**. qıvrılıb çevrilən, çöğrülən.

soqulmaq **soxulmaq.** aralaşmaq. aranı almaq. araya girmək.

soqulmaq **soxulmaq.** aralaşmaq. sıranı qatmaq. önə keçmək.

soqulmasa **-**baltanın boğazına sap soxulmasa baltalanmaz. (baltanın götünə) (**baltalanmaz**: baltalıq edəməz).

soqulmasın **-**yetməyən yerə ayağın, **soxulmasın qadalı başın**.

soqulmayan -**taxılmayan soxulmayan**.

soqulsun **soxulsun**. təpilsin. sürülsün. **-**əkilən topraq **təpilsin**.

soqum -nə fab qaldı nə rika, **əğzuva soxum əmrika**!. (**əğzuva**: ağzuva)

soqum **soxum.soxma. soxmıq**. > {**soqm. soqmə** (fars)}. dərd. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.

soqumaq **soğumaq**.1. sərinmək. donlunmaq.**1.soyumaq**. çiğrəmək. çiyrəmək. **1**. ayazlamaq.

soqumaz -qarpuz kəsmeklə **yürək soğumaz**.

soqumlamaq **soxumlamaq > şuxumlamaq**. **-soxumlanmamış** (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. (sürülmədən əkilməz) (təpilmədən əkilməz).

soqumu -**quyruq soxumu:** çat. çatalba.

soqumu -**quyruq soxumu:** çat.

soqun **soğun** (**-**erkəyi: **buğa**. **-**dişisi: **maral**).

soqun **soğun**. **1**.nərsənin soxulub (sıxılıb) sorulmuş (soğulmuş) içəyi. tıqsu. özsu. cirgə. usarə. rubb. şirə. doşab. şərbət. sos. hərnəyin özəyi, seçilmiş.

soqun **soxun**. **1**. zubin. cıda. neyzə. **1**. **soxuc**. **> sixək** (**sox**. **sok**. **> six**.). məhmiz.

soqur **soğur**. (< **soyğarmaq**). **1**. munacat. niyayiş. **1**. xahiş. yaxış..

soqur **soxur. -yaşam öz sözün boğaza soxur**, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

soqur **soğur**. göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor. **-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz**.

-**soğur sağır**, çolağ lal: **kor kar**, şil lal.

-soğur yox: cəvab yox.

-**sağır soğur**: kar kor.

-**soğur** istəyi bir göz, iki olsa nə söz..

-**soxur** göz: kor göz..

-**soğur içəy**: kor bağırsağ. korunc. apandis.

soqur **soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək). -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, **soğur urdu töküldüm**, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**urğana**: vırğana. xaraba).

soqur **soxur**. çalır. -tilfun **soxur**. -çınqıray **soxdu**: qonqıray soxdu.

soquranmaq **soxuranmaq**. peşmanlamaq. -ertə duran, ertə evlənən **soxuranmadı**.

soqurmaq **soğurmaq**. hopmaq.

soqurmaq **soğurmaq. sıyırmaq**. çəkib çıxarmaq. -xəncərin suğurub yügürdü.

soquru -sevən könül qulağ sağırı, göz soğuru.

soqurub **soğurub**. ayırıb. -aramızdan **soğurub** alıb geddi.

soquş **-ayış soğuş**: **aytış saytış. ayış soruş**. kef əhval. əhval porsluq.

soquşlu **soxuşlu.** birbirinə keçmiş, ayrılmaz. əşdoğarlı. doğaşıq. toxuşlu. ekizli. -**soxuşlu.** -sevişlə söğüş, **soxuşlu döğüş.** (**.**

soquşmaq **soxuşmaq.** çağışmaq**.** əzmək. döğmək. -daş duz **çağışmaq**. -buğda çağış. -dğşin yoxsa əlində **çağış**.

soqut **soğut**. 1.supap. **1.soxut**. -**göz sokutu**: gözənək. göz kasası. hədəqə.

soqzamaq **soğzamaq**. uzatıb söyləmək. -tutu kimi gəpəmək. **eşittiyin soğzamaq**: yanışlamaq. yanğışlamaq.

sol **şol**. zəif**..**
-sol əlli: solağ. çonaq. solağay.
-sol əlin soyuq unda, sağ əlin sarı yağda. (gəlinə söylənir).
-sol göz görəni, sağ göz anar..
-sol gözlə görən, sağ gözümlə anılır..
-**bol sol:** boluna soluna. artıqraq. çox. gərəkdən artıq. -boluna verməz, solana istər.

sola -**dartıq olsa sağa, sola,** təlbələnər, düşməz yola. (**dartıq:** əğim**.** çəkiş. kişiş). (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

sola -saçı **sola**, sağa, önə **yarmaq**. (saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq).
-**sağa sola:** eylək beylək: ora bura.

solaq **1**. **solağ**. **solay**. çalığ. çapraz. **1**. **çonaq**. sol əlli. solağay. (**# onaq**. **onağay**. sağ əlli).

solaqay **solağay 1.**(solaqol). sol əli ilə qolay, çəpər işləyən. **{sağalay**: (sağaqol). sağ əli ilə qolay, çəpər işləyən}**..1**. **soləxər**. **solaqu**. **1**. solaq. çonaq. sol əlli. **1**. tərs. inadkar. -**solağay kişi**: tərs, inadkar adam.

solaqaylıq **solağaylıq**. tərsçilik. inadkarlıq. -**solağaylıq eləmə**: tərslik. inadkarlıq eləmə.

solaqu **solağay**. **soləxər**.

solamaq **1**. nəfəs çəkmək. **1**. ah çəkmək. uf demək. -"tanrım" deyə **solasan**, dar **soluşun** genələr.

solan -**bolan solan**: genə bol.

solap (< **sulanmaq**). əriməkdə olan qar. sulanmış nərsə.

solar -mən gedəli, güllər qalar, **yazda açar, qışda solar**, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).
-yaşam soluqla başlar, **soluqla solar**.

solay 1. sol əl. **1. solağ**. çalığ. çapraz.

solayan -**olayan solayan**: bolayan tozayan.

solçuq (pəjmürdə. əfsürdə).

soləqər **soləxər solağay**. **solaqu**.

solış **soluş**. **1**. nəfəs. **1**. ah. uf. -"tanrım" deyə **solasan**, dar **soluşun** genələr.

solqamaq **solğamaq**. tinəkmək. nəfəs almaq.

solqu **solğu**. nəfəs.

solqun soluq. sarqın. sararmış.

sollu -**sağlı sollu**: tumlu tuşlu. hər tərəfli.

solmasın **-**qızıl mənzi **solmasın**.

solmatan **-gülü solmadan tutun**, dolçanı dolmadan.

solmatan -dil çiçəkdirsə **solmadan suvar**.

solmayıb **-solmayıb çürüməmək:** tər taza durmaq.

solpurmaq **soldurmaq**. sarğatmaq. sarığıtmaq.

solu nəfəs. -**solu tünlüyü**: nəfəs təngliyi. xıs.

soluj tənəffüs.

soluq vermə ötnüş.

soluq **soluk**. **{sovluq}**. **1**. **(**< **sovulan**: əllə tutulamayan**)**. nəfəs. **1**. açıq. rəhsiz. **1**. solqun. sarqın. sararmış. **1**. ölüş. ruhsuz. cansız. ölüvar. ölgün..
-**çuxur soluq**: dərin nəfəs..
-**soluq borusu**: boğalçağ..
-**dışarı verilən soluğ**, **nəfəs**: apsığ.

soluq **1.** qaçıq. sarıq. -qanı qaçıq, sarıq. **1.** qaçqın. -**qaçqın** boyas. (rəng). **1. soluğ**. (zərər. asib). **1. soluğ**. hava. -**soluğdan düşmək**: havadan düşmək. -**soluğ** ver: hava ver. nəfəs ver. -**soluğa salmaq**: nəfəs nəfəsə salmaq..**1. sonluq**. **sonul**. nəticə. -buda onun **sonulu**. -böylə çalışdım, sonunda bir **sonul** olmadı.
-**soluq darlığı**: sıxuc. soluq darlığı. asm.
-soluk kəsən, ciğər sökən, can yaxan ağrı**.**
-soluq boya: küsük boruq.

soluq -**bir soluq azın**: lap azı bir nəfəs. {ölüm döhülü duyulmaz. -ölüm tutdu boğazın, **bıraxmadı bir soluq azın**}

soluqa -**soluğa düşmək**: higginmək.

soluqla **-**yaşam **soluqla başlar**, **soluqla solar**.

soluqu -**soluğu** (**nəfəsi**) **darılmaq**: tingimək. təngimək.

solum -göz önündə ölüm, olum, **daşa döndü sağım, solum**. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır).

solumaq **1.** tınıqmaq. nəfəs çəkmək. **-dartıq tınıqmaq:** güclə solumaq. **1.** iti iti solumaq higginmək**.**.

-ağır solumaq: xıslanmaq.

solun -**dinə solun**: rahat nəfəs al.

solunca **-**gülü bir gün, səni hər gün, **gülü solunca**, səni olunca.

solunca **-**gülü bir gün, səni hər gün, **gülü solunca**, səni ölüncə. (gülü bir gün, səni hər gün, gülü solunca, **səni olunca)**.

solunmaq **1**. havanı içər çəkmək (**sorumaq**: **sormaq**: içər çəkmək). **1**. ərsinmək. ərzinmək. arzulamq. ərmək, çatmaq istəmək.

solur -dilsiz, **uluslar solur**.

soluş **solış**. **1**. nəfəs. **1**. ah. uf. -"tanrım" deyə **solasan**, dar **soluşun** genələr.

solut (< **solumaq**). ney. hava yolları.

solutan **-din soludan aran**, başna qadasın arar. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

solutmaq nəfəs vermək. yeni hava vermək.

solvajmaq nəfəs almaq.

solvamaq nəfəs vermək. {**sorfə** (fars)}.

solvatmaq nəfəsə salmaq.

som **1**. daban. -**dabanlılar** (heyvan): sümlülər. **1**. teyxa. tək. dək. xalis. çin. artırılan sözün anlamın vurqalayır. -**çin** ağ: **tək** ağ: düm ağ. -**çin** yalan: **tək** yalan: dibdən yalan. -**çin** ortada: **tək** ortada: lap ortada. -**tək** qızıl.**1.** çılqı. çılğa. yalxa. teyxa. doğruca. həqiqətən. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

soma **soba. sovba.** somurulmuş uzunca biçimlan. məxrut.

somaq **somağ**. apağ. çılağ. çinağ.

somalaq məxrut.

somalanmaq tumalanmaq. tupalanmaq. (pomalanmaq. komalanmaq. comalanmaq. yumalanmaq. gomalanmaq). yığılmaq.

somar sömür. (< **somaq**: yumaq). yumutsı. yumrasu. yumral. beyzevi. beyzimsi. oval. (eliptik).

somu **sömü**. **söbü**. **söbə**. (< **somaq**: yumaq). beyzi.

somuclamaq cəmbədlik edmək.

somurmaq **sümürmək**.

somurmaq -**yavaş yavaş somurmaq**: əmmək.

somurtlamaq -**somurtlasan** xoruldar. (tapmaca. **qəlyan**).

somuruş **sümürüş**.

somusuz -ayran! ayran! ayrandan için, **somusuz, çörəksiz doyuran**.

son **1**. barağ. nəhayət. ğayət. **1**. iz. axir. -işlərin **izi** qolay gəlsin. -işi izindən yox başından başla. -al başı gözəl gəldi, bıraq **(**amma. fəqət**)** izi yaman oldu. **1**. bitə. qurtuluq. **(**əncam. fərcam**)**. -bitə çəkmək: sərəncam çəkmək son qoymaq. **1**. doluq. -**doluq** sözün nədir. **1**. uc. (əncam. sərəncam. payan). -işlərin **ucuna** çatdıq. -bu işə kim **uc** qoyacaq: əncam çəkəcək. **1**. daban. axir. -**il dabanı**: il sonu. il axiri. -**dabanda**: sonda. **1**. **sonunku**. geyinki. -**geyinki** kərə. **1**. gəpəs. qapas. yekun. -**gəpəs qoymaq**: son vermək..1.ayağ. tamam.

-**üstünün sonuna gəlmək**: ən sonuna gəlmək..

-**son dərəcə**: **son dərəcə** aşabaşı. atabaşı. aşırı. bərk çox. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş..

-**başdan sona**: əkin tökün. ilkin tükün..

-**ən sonunda**: nəhayət..

-nərsənin ən **ucu**, **sonu**. sonuncu, qurtarıncı, axirinci qatığ, mərhələ: aşıc. -işlərimiz çox yaxşı gedirdi, gi gəl ki **aşıcında** pozuldu. -buracan yaxcı gəldin, **aşıcında** yorulmayasan..

-**ən son**: kəsgit. ən axir. nəhayi. -**kəsgit** sözüz nədir, bilmədim..

-**ən sonu**: ucqarı. nəhayətdə. -**ucqarı** nə edə bilər..

-**il sonu**: il ayağı..

-bu ağrının **ucu** varmı..

-**son ucunda**: biləxərə**..**

-sona ərmək: ayağlanmaq. məhv olmaq. -bu ağrıyla **ayağlanmışlar**.**.**

-dözümün sonu ölümdür**..**

-hər nəyin sonu. **əsgimişi**, **aşınmışı**: bitil**..**

-hər nəyin sonu: tükün. ğayət.

-**savaş bitən son** boylaşan çox olar. (**boylaşan**: boy oxuyan, boy deyən).

-**tanrıdan son**, ilki sənsin ayğısım. (**ayğısım**: əzizim. mehribanım).

-bir anda can tapan, bir anda **son bulur**, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).

-hərnədən son: **barıbir. barı bir (barı:** hərnə). hər halda. biləxərə. -**barı bir** verməlisin. -**barı bir** gələcəksin.

-**son istəyim bu ki:** təki. səki**. -bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət).

-kəsilən baş geri bitməz, **son ökünüş assı edməz. (son ökünüş**: son peşmanlıq)

(**assı edməz**: fayda verməz) (**bitmək:** yapışmaq. qaynaşmaq).
-andıq olmadan son, sandıq nədir, sağlıq nə. (**andıq**: anlaq. baş. bigi).
-yurt dərəki, köçən **son**, pul dərəki, bitən **son**, eyku kişi, ölən **sonra** bəlgirür. (**eyku**: yaxcı).
-son çağan gələr, əzreyil öz canın alar. (**son çağan:** axirəzzaman. axirüzzaman).
-son yurd: yurtqa. gorluq. goruğ. qəbistan.
-**andan son:** anan. annan. sonra.
-su göğüsdən aşan son, öykünüşdə nə kar var. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda)

son **sonra**. -gedən**son**: gedəndən **sonra**. -yeyənən**son**: yeyəndən **sonra**. -enənson: enəndən sonra. -verən**son**: verəndən **sonra**. -çatan**son**: çatandan **sonra**. -oxan**son**: oxuyandan **sonra**.
-**ötə son**: çox son.

sona **-**ağarıb önə düşmə, **qaralıb sona düşmə**, ortalığa nə gəlib.
-**başdan sona**: başdan başa. (**baş:** axır). başdan ayağa: boya boy. başa baş. əvvəldən axıra.
-**dona sona** yaturan ölüm. (**dona** : buza).
-**sona ərmək**: ölmək. sönərmək. qurtulmaq. bitinmək.

sonaçutmaq müncər olmaq.

sonaqı **sonakı**. ən sondaki. ən sonku. izəki. ən izəki. geyinçi. ən geridə duran. sonbeşik. -uşaqların **geyinçisi**.

sonal final.

sonalmaq (sona almaq). 1.bitəlmək (bitə almaq). bitirmək. -oxuvnun **sonaldı**. 1.sərəncam çəkmək.

sonamac **son amac**. barağ. nəhayi məqsəd.

sonan sona ərən. qurtulan.

sonat (**son at**). oltimatom.

sonatı -**başatı sonatı**: əvvəl axiri.

sonatın sonuncu iş, iqdam.

sonatmaq sonuncu işi görüb bitirmək.

sonbaşınta -böklü işə girişmə, **son başında kirişmə**. **(böklü:** poxlu. əngəlli). (**kirişmək**: kəndin qorumaq üçün, öz üzərinə yığışmaq).

sonbeşiq **sonbeşik.** astal**.** aşdal**.** ən sonuncu. tağar dibi. -**astal** oğul. -**astalı** kim yapardı, işidə o apardı.

sonbeşiq **sonbeşik**. geyinçi. ən geridə duran. ən izəki. ən sondaki. ən sonku. -uşaqların **geyinçisi**.

sonca **{qançа~sonca**: **qançа~onca**: **qançа~qalay** }. -**qançа** tez gəlsən, **sonca** tez qurtulluq. -**qançа** gur, **sonca** yaxşı. -**qançа** yekə, **sonca** güclü. -**qançа** dadlı, **sonca** yeməli. -**qançа** gözəl, **sonca** istəkli.

soncatmaq sərəncam vermək. bitrətmək**.**

sonərmək atğalmaq. (<> **ayağınmaq**). bitmək. qurtulmaq.

sonq **-**ilkin özgələri dingələ, **sonğ öz sözün aytgələ**. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə).

sonq -**sonğ san**: axir şumarə. -**sonğ sanı**: axir şumarəsi.

sonqalmaq **sonğalmaq**. sərəncam tapmaq.

sonqarlı **sonğarlı**. sonğur. (sanğar). bulğur. bəsirətli.

sonqarmaq **sonğarmaq**. bir sürənin sona ərməsi. bitmək.

sonqat **sonğat**. bəsir.

sonqatın **sonğatın**. sərəncam. aqibət.

sonqatmaq **sonğatmaq**. sərəncam vermək.

sonqu **sonğu**. hər günlünün **(**gün görənin, varlığın**)** sonku günü.

sonqu **sonğu**. tübölügü. sonluğu. aqibəti. -**sonğu** beləsi görməmişdim. (aqibəti belə olası). -**tübölügü** düz bolsun. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

sonqu **sonku.** geyinki. -**geyinki illlərdə**: sonku illərdə.
-gülməgə tələsmə. -ilki baş oynab güləsi, **sonku tutar çiləsin**. (çiləsin: əzasın)
-**sonku vaxlar**: geyinki çağlar.

sonqulmaq **sonğulmaq**. nəticələnmək. bitmək. qərar çıxarılmaq.

sonqunmaq **sonğunmaq**. bitinmək.

sonqur **sonğur**. işin sonun görən. müdrik.

sonqur **sonğur**. sonğarlı. (sanğar). bulğur. bəsirətli.

sonquramaq **sonğuramaq**. **sonuğramaq**. sonu (tübölügü. sonluğu) uğra calanmaq. aqibət bəxeyr olmaq. -**sonğurasın**: **sonuğrasın:** sonu uğra calansın. aqibət bəxeyr olsun.

sonlab -**sonlab sonlamanqa**: sonlandırmadan. bitirir bitirməz.

sonlamanqa -**sonlab sonlamanqa**: sonlandırmadan. bitirir bitirməz.

sonlantırmatan **sonlandırmadan.** sonlab sonlamanqa. bitirir bitirməz.

sonlu bitli. -**bitli** acun: sona ərən dünya.

sonluq **soluq**. **sonul**. nəticə. -buda onun **sonulu**. -böylə çalışdım, sonunda bir **sonul** olmadı.

sonluqu **sonluğu.** sonğu. tübölügü. aqibəti. -**sonğu** beləsi görməmişdim. (aqibəti belə olası). -**tübölügü** düz bolsun. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

sonoquşmaq son**oxuşmaq**. əlvidalaşmaq.

sonra **1**. andan. -o desin **andan** sən de. **1**. basa**.** sora. -məndən **basa**. -sizdən **basa**. -hançından **basa. -**bundan **basa. 1**. əkin. sondan. -bu gün oğur (vəxt. fürsət) yox, **əkin** gəl. -məndən əkin gəldi. -əkinə sözün qalmasın ha!. **1**. qay. gec. -onlar bizdən çox **qay** gəldilər. **1**. geyin.

sonra anan. annan. andan son.

sonra ayla. geri. -indi tələsirəm, **ayla** gəl.
-**keçəndən sonra: keçəndən gerin.** keçni. keçmiş. sonrası. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.

sonra **-**cibivi bağla, **sonra ürək bağla**.

sonra gəzəginə. sonrası. -qocaqlayıb, öpüb **gəzəginə** oğşadı..
-yaşam öğrətdi ki, ağacı yemişi, yararı ilən tanı, **sonra kökü ilən**.

sonra -ilkin oylan, **sonra toylan**. (əvvəl düşün, sonra toya, yığvaya qarış).

sonra **sohra**. geyin. **-**aldın ast, **geyin üst**. (ilk alt, üst).

sonra **son**. -gedən**son**: gedəndən **sonra**. -yeyənən**son**: yeyəndən **sonra**. -enənson: enəndən sonra. -verən**son**: verəndən **sonra**. -çatan**son**: çatandan **sonra**. -oxan**son**: oxuyandan **sonra**.
-birin ötən su arxdan**, mində sonra ötər su**. (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)

sonraki izəki. novbəti.

sonrası gəzəginə. sonra. -qocaqlayıb, öpüb **gəzəginə** oğşadı.

sonrası keçni. keçmiş. keçəndən sonra. keçəndən gerin. -axşam **keçni:** axşam düşəndən son. -öğlə **keçni:** öğlə keçəndən son. -qırx yaş **keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son. -bayram önü xına yok, ondan **keçni** xına çok. -**devrim keçini**: devrimdən sonra. -gənckən işlət bilək, yığna bilik, **gənclik keşni** tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)**.

sonrası -**öğlə sonrası**: günaltı.

sonsuz **1**. ayaqsız. **1**. bitgəsiz. bitməyən. bitimsiz. çağlasız. **1**. açğın. -**açğın** çöllər..
-**sonsuz dünya**: yarıs. layətənahi nərsə.

sonsuz izsiz. əzəli. axirsiz.

sonsuz **-**sevgi yolu nisgil dolu, **sonsuz qolu**, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

sonsuz -**sonsuz olan yol batsın**, başsız duran el batsın. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın).

sonsuzluq törəksizlik. törgəsizlik. uşaqsızlıq. əslafsızlıq. ovladsızlıq. nəvadəsizlik.

sonsuztur **sonsuzdur**. çıxmazdır.

sonta **sonda.** iştə. elə. -**iştə kitosların işi bu**, tikən kimi gülə batmaq, yılan kimi dosdu soxmaq.

sonta **sonda**. ütrü. ütrə. -söğüşüb vuruşub, **ütrə** donları didişir.

sonta **sonda**.tükün.

sonta -**öndə sonda**.

sontaqi **sondaki.** izgi. daldaki. arxadaki. -**izgi** araba. -onun **izgi** kişi.

sontal bittə. tamamən.

sontal **sondal**. aqibət. sərncam.-**geynisi** nə olacaq: aqibəti, sərncamı nə olacaq.

sontalama **sondalama**. **sondayış**. sorayış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard**). **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. mayna. təftiş.

sontan **-**bilik bilən, **sondan dilən**. (**bilən**: öğrən. tanış).

sontan **sondan.** əkin. sonra. -bu gün oğur (vəxt. fürsət) yox, **əkin** gəl. -məndən əkin gəldi. -əkinə sözün qalmasın ha!.

sontarı əlhasilə. məxləsi kəlam.

sontarır -dondarır **sondarır** ölüm.

sontayış **sondayış**. **sondalama**. sorayış. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard**). **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. mayna. təftiş.

sonu **1**. barası. **1**. bitəgi. aqibət. axir. -**bitəgi** gəlib çıxdıq.

sonu -başı qutlu, **sonu kütlü**: başlanqıcı iyi, sonu kötü..
-dözümün sonu ölümdür.

sonu **-bir xətdin sonu:** dönlük**.**

sonu -dözməyin ənə **sonu yok** (ənə : iştə).

-dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

-**hər nəyin sonu:** qıqırt. qırqıt.

-**sonu uğra calanmaq:** sonğuramaq. sonuğramaq. aqibət bəxeyr olmaq. -

sonğurasın:sonuğrasın: sonu uğra calansın. aqibət bəxeyr olsun.

sonu **-**hər nəyin sonu var, biçiməmiş donu var.

sonu **-hər nəyin sonu var**, yazılı biçili donu var. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).

sonu **-oynun sonu** uruşa bar. (**oyun**: şaka. şuxluq).

sonu -**sonu yarusun**: aqibət bə xeyr olsun.

sonu -**ən sonu:** teysonu**.**

sonuc (**son uc**). **1**. həddiəksər. -**sonucu**: həddiəksəri. -**sonuca** çalışmaq. çalışmasın həddiəksər edmək. **1**. qayə. **1**. məqsəd. **1**. edin. nəticə. **1**. çəkit. **1**. son bölüm. qutara qurtar. -**sonucda**: qutara qurtardar. ayağda. **1**. əkin. nəticə. -bu işin əkinə dözə bilsən elə. -əkin əkib, **əkinin** gözlür. **1**.aqibət. -yaman **sonuclu**: pis aqibətli.**1**.irdin. irəliyə çıxan nərsə. nəticə. -buda onun **irtinidir**: sonucudur. -nə bileydim ki belə **irtini** var. -bu **irtini** gözləməzdim: bu sonucu**..**
-iş sonucu : edik ediyi: edik ürə. ə'malın nəticəsi.

sonuç (**son uç**). faşist.

sonuçluq (**son uç**). faşislik.

sonuqramaq **sonuğramaq**. **sonğuramaq**. sonu uğra calanmaq. aqibət bəxeyr olmaq. -**sonğurasın**: **sonuğrasın:** sonu uğra calansın. aqibət bəxeyr olsun. tübölügü düz bolsun. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

sonul **sonluq**. **soluq**. nəticə. -buda onun **sonulu**. -böylə çalışdım, sonunda bir **sonul** olmadı.

sonuldan nəticətən. -**sonuldan** belə oldu.

sonuma -gün keçir, ay dönür, güz yeli əsir, **illər irəlir, sonuma tələsir**.

sonun bitin. sərəncam. (fərcam. payan).

sonuna -**sonuna gətirmək:** bitirmək.

sonunadək geçə. -bu il **geçə** çalşacam. -il **geçə** çalşamaz.

sonuncu qalançı. qalğançı. -**qalançı** sözüm budur ki. -**qalançı** əsən: sonuncu sələm..
-**ən sonuncu:** astal**.** sonbeşik. -**astal** oğul. -**astalı** kim yapardı, işidə o apardı..

-**sırada ən sonuncu**: dalban (< **dal**. **alt**)**..**

-qalğançı aş: ölünün il dönümü verilən aş, yemək. -**qalğançı yola** (sonuncu yolçuluğa) **gedmək**: ölmək.

sonunda -hançı bir qapqara saç, **sonunda ağarmdı.**

sonunda ucun. axirdə. -**ucun**, qonan köçər.

sonunki **-hər nəyin sonunku bölümü**: aşdal**.** asdal.

sonunqu **sonunku**. geyinki. son. -**geyinki** kərə.

sonunta **-**az yaşa, ya çox yaşa, **sonunda gəlgir başa**.

sonunta **-**başın hər küpə soxan **sonunda boyaqçı olur**.

sonunta **-**hər uzunda belə sonunda unudulur.

sonunta **sonunda.** sığında. sığlında. böyləcə. bu üzdən. nəticətən. -çox gözlədik gəlmədi, **böyləcə** görüşsüz qayıtdığ. -gec qaldığ, **böyləcə** əli boş durduq.

sonunta **-**yamanlaşma **sonunda** düşmanlığa bitər**:** söğüşləşən yağışlar.

sonurmaq bitinmək. müncər olmaq. -bu iş onun ölümünə **bitinəcək**.

sonus **1**. (**son us**). əğli küll. **1**. bitiş. itmam.

sonuşma qərar vermə. hükm vermə. **-**düşünmədən, qonuşma, danışmadan, **sonuşma**. (**qonuşma**: ağız açma). (**danışmadan**: gəngəşmədən).

sonuşmaq bitmək. qurtulmaq.

sonut (**son ut**). sərəncam. nəhayi hükm.

sonut çıpır. sıpır. tıpır. dibdən. tamam. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.

sopalar -tırpanlar pıçaqlar, **sopalar taşlar**, hücuma başlar.

sopu -**soy sopu bəlli**: əki kökü bəlli.

sor -çox durandansa, **çox yürəndən sor**!. (**duran**: yaşıyan) (**yürəndən**: gəzəndən)..
-buzun sətliyin **soyuqdan sor**.

sor -**sor qayıl**: sual cəvab.**.**

-sor soraq: xəbər ətər.

sor -**sor soruğ:** kef əhval. -naxcuvan sayağı **sor soruğ**. -ay balam, nə təhərsən!, vəziyyət zad, -sən nə təhərsən qardaş.

sor **-**söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).
-yamanı yaxşıdan **sor tanı**.
-balta yönün **sapından sor**. **(yönün:** tuşun. səmtin). (**sapından:** dəsdəsindən).

sor -**yükü çəkəndən sor**, atı minəndən, oxu atandan, düşü yatandan, aşı qazandan.

sora sora -**dada dada**, sora sora yemək: keşinmək.

sora **1**. basa**.** sonra. -məndən **basa**. -sizdən **basa**. -hançından **basa. -**bundan **basa. 1**. məsələ. -bu çox boylu sora: bu çox uzün məsələdir.

sora -yanılış üçün **ötüş sora**: iştibah ötür üzr istə.

sorac **sorac**. **sorğac**. soru **(**sorağ**)** simgəsi, bilgəci. əlaməti sual.

soraq -**izəğ sorağ**. **izəğ soraş**: **1**. arayış. izəriş. axdarış. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq. **1**. kef əhval. əhvalpürsi.

soraq -**sorağ tutmaq:** dərəkləmək. sorub soruşdurmaq. -**dərəkləyən**, dəğinmiş: : **dərəkən**, dəğmiş: axdaran tapmış..
-**sorağ sormaq:**soraşdırmaq. sorğaşdırmaq. (pors o cu edmək).

soraq **sorağ**. **1**. cavab. -**sorağlı**: cavablı. -**sorağsız**: cavabsız. -**sorğu sorağ**: sual cavab. -**sorqu** yoxkən, **sorağ** yoxdurur.**1**.dərs. ibrət. -**sorağ olsun**: ibrət olsun. -**sorağlı**: ibrətli. -**sorağçı**: ibrət verici. -**sorağçın**: ibrət alan.-**sorağçınlıq**: ibrət almaqlıq..
-**soraq edmək**: salı salmaq. xəbər vermək..
-**soraq edmək**: bələtləmək. -qoğurmanı soraq etdi: bələtlədi. -sorağ çıxmadı səndən, dönmüş yaz genə, .

soraq **sorağ**. **1**. cəvab. -**sor soraq**: sual cəvab.**1**. dərək. xəbər. -bir **dərək** olmadı. -onun **dərəğin** eşitdilər. -uyduru dəğər: şayiə. **1**. sual. -**sorağ savağ**: sual cəvab. **1**. xəbər. -**sor soraq**: xəbər ətər..
-**soraq sormaq**: sual soruşmaq. **1.** buruq (bir nərsədən, aralıqda, nərsədə qalan **iz**, **iy**) (havada **buran**, havanı **büryən** iy). iz. nişan. **1**. dilək. istək. istəm. (mutalibə. xahiş. təqaza. tələb). **1**. **sorğa**. xahiş. tələb. **1**. **sorğa**. soru. -**soru (sorağ) simgəsi**, **bilgəci**.

sorğac. sorac. əlaməti sual. **1**. oxuş. dərs. təhsil. mutaliə..
-**sorağ biçik**: dərslik. dərs kitabı.

soraq **sorağ.** cəvab**. -soruğ sorağ:** sual cəvab.
-sorğu verən sorağ tapar. (sual verən cəvab almış).
-on **soraq** : on sual. -neçə **soraq** : neçə sual. -**soraq sorma** sevmir yaşam, yanıt verməz sanki daşam. bacarda tut başın yaşa, yaşam desin yaşa yaşa. (**soraq sorma**: sual vermə).

soraq **sorağ.** çavar. çavur. salqı. xəbər. əxbar.

soraq **sorağ**: sual. **-acı sorağ verib**, süycü yanıt qarşama. (**süycü**: gözləmə).

soraq **sorağ**. dərs. öğrək.
-**idək soraq**: araşdırma.

soraqanmaq **sorağanmaq**. dərs almaq. dərs oxumaq. təhsil edmək.

soraqatmaq **sorağatmaq**. dərs vermək.

soraqçı **sorağçı**. **1**. salqıçı. xəbərçi. bəlirtic. **1**. araşdırıcı. mühəqqiq.

soraqlamaq **sorağlamaq**. **1**. **(**soruşdurmaq**)**. arallamaq. araldamaq. aranmaq. araşdırmaq. tapağlamaq. **1**. **soğaqlamaq**. **savqalamaq**. **savaqlamaq**. itən, istənilən nərsəni araşdırmaq. **1**. xəbər tutmaq.

soraqlamaq **sorağlamaq.** çavarlamaq. çavurlamaq. salqılamaq. xəbərləmək.

soraqlamaq **sorağlamaq**. öğrəşmək. dərs almaq.

soraqlaşa **-sorağlaşa sorağlaşa.** sorğa sorğa. soruşa soruşa. **-**biçik qorğa qorğa, **kişik sorğa sorğa** yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə).

soraqlı -sorağlı söz: qanatlı söz. vəcizə. özdeyiş. aforism.

soraqlıdır **sorağlıdır**. ötürdür. -bu nə **sorağlıdır**: bu nədən ötürdür.

soraqlıq **sorağlıq**. yarıqlıq. aqahlıq.

soraqmaq **sorağmaq**. dərs almaq. öğrəşmək. bilgişmək.

soraqmaq **sorağmaq**. **sorğamaq**. xahiş, tələb edmək.

soraqsız **sorağsız**. çalcar. salcar. xəbərsiz. -sizə demişdimki ora **çalcar** gedməyin.

soraqsız **sorağsız**. yad. sap. salqısız. xəbərsiz. çəggin. biqanə.

soraqtan **-**inanca qapılan **sorqu sorağdan geri qalır**!

soraqtan **-**inandızsa, **sorqu sorağdan** geri qalmayın!.

soramaq **1**. **soraymaq**. diləmək. istəmək. qalaymaq. -ürəyin nə **qalay**. -**sorar soramaz**: **sorar sormaz**: istər istəməz. -**keçrim diləmək**, **soramaq**: **üzr istəmək**. -ondan **sorasan** verər. -məndə para yox, məndən niyə **sorursun**. -pul **soran**: para istəyən. -pul **sorab** gələnlər: pul istəməyə gələnlər. **1**. **sormaq**. xahiş, rica' edmək. **1**. əmzinmək. öğrəşmək..
-**sorayım**: rica edirim..
-**keçiş soramaq**: əff istəmək. güzəşt istəmək. üzr istəmək.

soramaq **sorab durmaq**. izəmək. izək soraq edmək. xəbər tutmaq. -səni əsən yeldən, uçan quşdan **izədim**. -izədim sorağ çıxmadı: soradım, iz, xəbər çıxmadı. -arınma, **izə** qıl: ərinmə, soruş. -**izəyən** çatdı, kitəyən batdı. -bilmədiyin **izələ**, bildiklərin gizəmə.

soramaqçı təqazaçı.

soran -**bilməzin soran**, bildiyin edən, apardı. (kişi bilmədiklərin sormasac, gaydan gicə dönür, bildiklərin edməsə, gordan gora girir).

soran -**dəmir soran**: dəmir qapan. ahənruba.

soranın -**diləş soranın**: iltimasi dua edin.

soranış dilgəniş. soranış. sorğayış. iltimas. xahiş.

soranışmaq **sorğaşmaq**. dilgənmək. dilgəşmək. xahiş edmək.

sorar **-**gedən gətirər, **oturan tutar sorar**. (**tutar sorar**: qiymət elər. məzəndə sorar).

sorarıc **sorarış**. **(**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**. açaz. sorusür. həllil məsail.

sorarış **(sorəriş). sorarıc (**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**. açaz. sorusür. həllil məsail.

soraş -**araş soraş:** arayış sorayış. axdarış sorayış.
-izəğ soraş: **izəğ sorağ**. **1**. arayış. izəriş. axdarış. təfəhhüs. izəğin tutub, sorağ almaq. **1**. kef əhval. əhvalpürsi.

soraş dərs.

soraş -**dilək soraş**: iltimasi dua**..**
-soraş çözüş: (porsiş pasox).

soraş -**soraş günü:** qiyamət günü.

soraşa **-**yalxu soraşa soraşa, yılxu ısqaşa ısqaşa. (**yalxu**: kişi. insan). (**yılxu**: heyvan).
(ısqaşa: iyləşə iyləşə).

soraşmaq xəbər tutmaq.

soraşmaq **soraş yapmaq**..
-**könül soraşmaq**: könül almaq.

soraşmaq öğrəşmək. -doslarından **soraş**

soraştırmaq **soraşdırmaq. sorğaşdırmaq**. sorağ sormaq. (pors o cu edmək).

sorat məəllim.

sorata məəllim başı. baş məəllim. fəqif. müctehid.

soratlıq məəllimçilik.

soray sual.

sorayış -**arayış sorayış:** axdarış sorayış. araş soraş.

sorayış sondayış. sondalama. oxlayış. yoxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard). (yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. mayna. təftiş.

soraymaq **soramaq**. qalaymaq. istəmək. -ürəyin nə **qalay**.

sorcamaq soruşmaq. (cuya olmaq).

sorculuq pürsişnamə.

sorçaq əmizlik. əmzik. uşaq ağızlığı.

sorçu cəvabdeh. -buna mən **sorçu** deyilim.

sordular **soruşdular**. -**qurda sordular**. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. yandı (dedi-cavabladı). -öz işimi, özüm görrəm.

sorfə (fars) (**solvamaq**: nəfəs vermək).

sorx (fars**)** {**roz**. **ros**. **zər**. **red**}.

sorımaq **sormaq**. dar̲tmaq. əmmək. -su **dartan**: su çəkən. -pul **dadan**: para çəkən.

sorqa **-sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa. **-**biçik qorğa qorğa, **kişik sorğa sorğa** yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə).

sorqa **sorğa**. **1**. **sorağ**. xahiş. tələb. **1**. **sorva > şorba**. (< sormaq) pişən ətin, sorularaq yeyilən suyu.

sorqa **sorğa**. güdü. güdük. təmənna.

sorqac **sorğac**. **1**. **sorac**. soru **(**sorağ**)** simgəsi, bilgəci. əlaməti sual. **1**. (pürsişnamə). -**sorqacda** on sorudan üçünə doğru çalba qoymuş.

sorqalı **sorğalı.** güdülü. irkək. irkəli. ərköyül. arzulu. armanağ. istəkli. umuq. təmənnalı.

sorqama **sorğama.** soraş. sual edmə. -**soraş**, sözün yarısı, yanaş, sözün barısı.

sorqamaq **sorğamaq**. **sorağmaq**. xahiş, tələb edmək.

sorqaş **sorğaş**. öğrəniş. eğiniş. xəbər alma.

sorqaşıb -**kişi sorğaşıb tanar**, ısğaşıb qalar. (**ısğaşmaq**: ıssılıq duymaq. alışmaq).

sorqaşmaq **sorğaşmaq**. **soranışmaq**. dilgənmək. dilgəşmək. xahiş edmək.

sorqaştırmaq **sorğaşdırmaq**. **soraşdırmaq.** sorağ sormaq. (pors o cu edmək).

sorqu sual -**sorqu suala tutmaq**: qarasoranmaq.

sorqu **-**inanca qapılan **sorqu sorağdan geri qalır**!**.**
-inandızsa, **sorqu sorağdan** geri qalmayın!.

sorqu **sorğu** -**sorğu sorağ**: sual cavab. -**sorqu** yoxkən, **sorağ** yoxdurur.

sorqu -**sorğu sual**: soruşdurma. dindirmə. sorğu sual. təhqiqat..
-**sorqu təpgi**: atqı təpgi. (bir yığvada, toplumda) verilən sorqu, atılan konu (lara) göstərilən təpgi, reaksiya.

sorqu **-sorğu verən sorağ tapar**. (sual verən cəvab almış)**.**

sorquc püsgül. pərçəm.

sorquc **sorğuc. çıpıt**. **1**.su çəkən. sudərən. su qurudan. **1**.yaş mirəkkəbi qurutma kağazı.

sorqul **sorğul**.məktəb. oxul.

sorqun məsul. cəvabdeh.

sorqutulmuş **sorğutulmuş**. axdarılmış. tə'qibə verilmiş.

sorlaq **sorlağ**. (< **soramaq**: əmzinmək: öğrəşmək). **1**. səntez. -bu qorumalı **savlağ** deyil. -hər **savlağın**, **savcığı** olmalıdır. -bir **sorlağ**, bir **savlağla savcağın** çəlişməsindən doğmalıdır.

sorlanmaq aşıqlanmaq. aşılanmaq. faydalanmaq. istifadələnmək. -əlizdəykən **sorlanın**. -yeri düşsə əkilər, ələ düşsə **sorlanar**.

sorluq soruşdurma. soru formu. form. (pürsişnamə. anket).

sorma -**sorma kişi kimliyin**, söyləşirsə bəllənir!. (**söyləşirsə**: danışırsa, danşığa gəlisə) . (kişi sözündən bəllənir).

sorma -**balasın gördün, atasın sorma** (balanı tanıdınsa, atasın tanımışsın) (bu söz, kişini, oğul, uşaq eğitiminə çağırır).

sorma **-**üzümün yedə, **bağın sorma**. (işin nasıl olduğu nəyüvə?!).

sorma **-**yamanın üzün gördün, **dalın sorma**. (**dalın**: dal üzün. gizli üzün). (yamana salcışlı yanaş). {**salcışlı** : tədbirli)}.

sormaq çəkmək**.** (qan almaq).

sormaq istəmək. -yanqı su **sorar**.

sormaq **-sorağ sormaq:**soraşdırmaq. sorğaşdırmaq. (pors o cu edmək).

sormaq **soramaq**. **1**. xahiş, rica' edmək. **1**. **sorımaq**. dartmaq. əmmək. -su **dartan**: su çəkən. -pul **dadan**: para çəkən..
-**soraq sormaq**: sual soruşmaq.

sormaqçı istəkçi. diləkçi. öğrənci. şayırd. (. xahan. müddəi).

sormaqçı təqaza edən. mütəqazi. istida' edən. mültəmis. müstədi'. iltimasçı. rica edən. xahiş edən. talib. dovtələb.

sormasan -**gəpmə, dinmə, sormasan**, uyğan yarın tapılmaz.

sormatan -çağ barınar durmadan, **ölüm qapar sormadan**. (**barınar**: axar).

sormaz **-sormaz adın**, **sormaz yaşın** alır canın, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya..
-sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya.

sormaz **-**üzümün yeyər, bağın sormaz. (işin nasıl olduğu nəyinə!).

sormaz -**tanrı yazar onay sormaz**. (sən boldiyin işləməlisin). (sən istdiklərindən bacardığın işləməlisin).

sorsan **-**tiksən biçərsin, **sorsan bilərsin**. (**tiksən**: əksən).

sorsat ərzə təqaza. -**sorsat**, önür ötün birbirinə uymalıdır.

sorsoraq **sor soraq**. sual cəvab.

sorşulsun təhqiq olunsun. **-**iləndi elçilər sorşulsun oğlandan. (adamlar göndərildi oğlan haqda təhqiq edsinlər).

sortal doktirin. nəzəriyyə. -**buruq sortal**: **sapıq sortal**: **(**yanlış**)** zəndəqə, ilhad doktirini, nəzəriyyəsi.

sortlamaq sıralamaq. ordalamaq. mürəttəbləmək. tərtibləmək. classification.

sortuğ **sortuğ**. otlağçı. başqalarından keçinən. tüfeyli. müfdəxor.

soru qoymaq soru sormaq.

soru (ağır) pıroblem. bulay. məsələ. -**bulay** nədir.

soru **1**. sorağ. -**soru (sorağ) simgəsi**, **bilgəci**. sorğac. sorac. ələməti sual. **1**. işgil. pıroblem. məsələ..
-**soru formu**: sorluq. soruşdurma.

soru **-bizlərdə soru** 'baş' deyil, 'papaq'dır.
-bizdə soru 'başdan' köçüb, börkə çöküb.

sorub **-sorub sindirmək:** öğrəşib bilmək. öğrəşib mənimsəmək, yiyələnmək, həz edmək.

sorub -**sorub soruşdurmaq:** dərəkləmək. sorağ tutmaq. -**dərəkləyən**, dəğinmiş: : **dərəkən**, dəğmiş: axdaran tapmış.

soruq -**sor soruğ:** kef əhval. -naxcuvan sayağı **sor soruğ**. -ay balam, nə təhərsən!, vəziyyət zad, -sən nə təhərsən qardaş.

soruq **soruğ**. axdarış. tə'qib. -**soruğ** çıxmış.
-soruğ sorağ: sual cəvab.

soruq **soruğ**. sual. qiyamət. -**soruğ gündə** yetər dada. (**soruğ gündə**: sual günü. qiyamət günü).

soruq sual. -**soruq yoruq**: sual cəvab.

sorular -**açılmayan, bağlı qalan sorular**, darıxdırar günləri.

sorular -**içəki sorular:** daxili məsələlər.

soruları -**köpçülük**. (**köpçülük**. içtima'. camiə).

sorularla **-**yaşam, tapıntılarla, yanıtlarla yaşanır, **sorularla yox**!.

sorulqamaq sorub içəri almaq. öğrənmək.

sorulmamış **-yamandan sorulmamış** yaxşı olanı, yaxşıdan sorulmuş yaman olanı.

sorulmatan **-**ayıl sayıl qoyulmadan, boy soy sorulmadan**.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

sorulmatan **-**bölmə şəkər sorulmadan utulmaz. (**bölmə şəkər** : qənd).

sorulmaz **-**qurtdan tapu sorulmaz. (**tapu**: qəbalə).

sorulmaz **-yamandan yaxşı sorulmaz**, sorulsada, onulmaz. (**onulmaz**: təsdiq olunmaz. təsdiğin tapmaz).

sorulmuş **-**yamandan sorulmamış yaxşı olanı, **yaxşıdan sorulmuş** yaman olanı.

sorulsa **-sorulsa söz baş şişər**, sorulsa su, iç şişər.

sorulsata **-**yamandan yaxşı sorulmaz, **sorulsada, onulmaz**. (**onulmaz**: təsdiq olunmaz. təsdiğin tapmaz).

sorulu bulanğır. pıroblemli. məsələli.

sorumlu **1**. cəvab deh. **1**. **görgəl**. məsul. **1**. görgəvli. məsuliyyətli.

sorumluk görgəv. məsuliyyət.

sorumluluq cəvab dehlik.

sorumsuz məsuliyyətsiz. -**sorumsuz** kimsədəmn sorma nələr olmuş.

sorun məsələ. mane'. **-sorun qılmaq:** məsələ düzətmək. məsələ çıxartmaq. -**sorun** yoxdur: məsələ yoxdur. -hər **soruna** qarşı. ələrəğmi hər məsələ. -bu bir sorun deyil.

sorunçu xahişmənd. mütəqazi. -**sorunçumən**: xahişməndəm. xahiş edirəm. mütəqaziyəm.

sorunlar -**sorunlar yorunlar**: məsələlər həlllər. məsələlər cəvablar. pıroblemlər həll yolları.

sorunlu cəvabdeh. -**sorumlular sorunludur**: məsullar cəvabdehdirlər.

sorunmaq içəri çəkmək (**solunmaq**: havanı içər çəkmək).

sorusür sorarış. sorarıc **(**< **soru**: sual + **əriş**: həll**)**. açaz. həllil məsail.

soruş **-ayış soruş: aytış saytış. ayış soğuş**. kef əhval. əhval porsluq.

soruşa **-soruşa soruşa:** sorğa sorğa. sorağlaşa sorağlaşa. **-**biçik qorğa qorğa, **kişik sorğa sorğa** yetişər!. (biçik: beçə. kiçik))**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə).

soruşdurmaq -**sorub soruşdurmaq:** dərəkləmək. sorağ tutmaq. -**dərəkləyən**, dəğinmiş: **dərəkən**, dəğmiş: axdaran tapmış.

soruşqac bazcu.

soruşqan məhkəmə. dadqah.

soruşqat bazculuq.

soruşqatmaq bazculuq edmək.

soruşmaq sorcamaq. (cuya olmaq)**..**
-sual soruşmaq: soraq sormaq.

soruştum **soruşdum**. -soruşdum səndə yaş kaç söylədi, onbeş olar olmaz!.

soruşturma **soruşdurma**. dindirmə. sorğu sual. təhqiqat.

soruşturma **soruşdurma**. sorluq. soru formu. form.

sorutu **sorudu**. məsələdi. -bu yuxa sorudu. (**yuxa**:. həssas).

sorutur -**çoğun sorudur**: qəliz məsəlidir. (**çoğun**: yoğun)

sorva **sorğa > şorba**. (< sormaq) pişən ətin, sorularaq yeyilən suyu.

sosaq **sosağ**. (**susağ**). su salaraq, sulanaq, yumşanaraq pozulan nərsə.

sosamaq : : sovsamaq. söysəmək. savsamaq. söhbət edmək.

sosaşmaq **sovsaşmaq. söysəşmək. savsaşmaq**. söhbətləşmək.

sosqa **sosma.** əmcik. körpənin sorduğu məməcik.

sosma **sosqa.** əmcik. körpənin sorduğu məməcik.

sosuq **sosuğ**. vasvas kəsəli. qutdam xəstəliyi.

sosuqun **sosuğun**. dar uzun. darasun. sızığuz. **(**linear**)**.

sosuluq **sosurluq**. vasvasılıq. qutdamlıq.

sosur vasvası. qutdam. qutdalıyan.

sosurluq **sosuluq**. vasvasılıq. qutdamlıq.

sotan (**soy odan**) (soy, ırq oduna tutuşub yanan). faşisit.

sov **sovu**. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. qov. qovu. qoğu. qor. qoğ. öpgə}. coşqu. həyəcan..
-**sav sov:** dindiriş**.** sual cəvab. porseş pasox.

sova **sava**. əllək. ələki. boşuna. puçuna. boş. havayı.

sova -**sova dur**: (**sova >** səva). **qaça dur**: ayrı dur. dış dur. çəkin. həzər ed. ictinab ed.

sova **sovğa**. irs.

sovaçı **sovaçı**. **sovğaçı**. mirasçı. varis.

sovaq **sovağ. savağ.** qırın. kovuq. boşluq. böyük daş, ağac içində oluşan boşluq.

soval saltav. sovalğa. atış. gəzək. mahana.

soval **soxal. sofal. soxana. sovana. 1**. ötük. iğnə gözü. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın. **1**. oxun çilləyə dayanan haçalı dibi.

sovalqa **sovalğa**. saltav. soval. atış. gəzək. mahana.

sovana **soxana. soval**. **soxal. sofal. 1**. ötük. iğnə gözü. -iğnə **sofalsız**, bilik biləksiz (gücsüz) olmasın. **1**. oxun çilləyə dayanan haçalı dibi.

sovba **soba. soma**. somurulmuş uzunca biçimlan. məxrut.

sovca **savca**. **sobca**. sala. uzunca. -**salca** yaş: uzun ömür.

sovfuluq **sofuluq** (< **sovmaq**). vasvasılıq.

sovısıt yelisit. yekə yerlərdə qapı ardında soyuğa qarşı yerləşdirilən iti yelli lsdırıcı.

sovqa **sovğa**. **1**. irs. **1**. **savğa**. **çavğa**. (ağır işin, uzun yolun, nərsənin savrılması ötəri verilən sevinc). şükran. **1**. qalın (nərsədən geri qalan). miras**..**
-gəlin köçürüldükdə, gəlingilin oğlangildən **(**oğlan evindən**)** alınan **para**, **sovğa**: toprağbasdı. torpağbasdı. ayaqbasdı..
-**atalardan qalan sovğa**: ataç. miras.

sovqa **sovğa**. **sova**. irs.

sovqaçı **sovğaçı**. **sovaçı**. mirasçı. varis.

sovqaçı **sovğaçı**. **soyqaçı**. qomaçı. qalmaçı. qalıtçı. andıraçı. andığçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

sovqaçılıq **sovğaçılıq.** mirasxarlıq.

sovqalıq **sovğalıq.** geçlik. irsi. miraslıq.

sovqalıq **sovğalıq**. hədyə. -**sovğalığın** azı olmaz, qarta qızın nazı.

sovqamaq **sovğamaq**. qaldırmaq. miras qoymaq. -tam varın **qaldırdı**. -o ölər it götü belə **qaldırmaz**.

sovqan **sovğan**. **-**üzündə topla belə, **sovğan olursa yumruq**. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).

sovqat **1**. savqa. artut. töhvə. hidyə. ərməğan. -görüşüb **artut ötrüşdülər**: birbirinə sovğat sundular. **1**. bölək. pay.

sovqat **sovğat**. boşuğ**.** ərməğan. töhvə.

sovqat **sovğat.** keçik. yoğu. yoğuş. yoğa. bağış. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik).

sovqat **sovğat**. saçılıq. kado.

sovqat **sovğat.-düşmanından sovğat**, üzünə baxma at!.

sovqut **sovğut**. supap.

sovla qaraltı. kölgə. şəbəh.

sovluq **soluq (**< **sovulan**: əllə tutulamayan**)**. nəfəs.

sovmaq atmaq**.** atamaq. eləmək. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. çözmək. şeşmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

sovmaq sovurmaq. tələf edmək. hədərə vermək.

sovmaq tullamaq. atmaq. -başın sağa sola **sovdu.**

sovruq başarıqsız. **-**yaşlıqda iş başlamıyan, **yaşlılıqda sovruq olar**. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq).

sovrun savrın. ötüş. sədəqə. bağşış.

sovsalamaq başdan eləmək.

sovsalamaq rədd edmək. başdan eləmək.

sovsamaq **sosamaq. söysəmək. savsamaq**. söhbət edmək.

sovsar (< **sevmək**).**1**.sovtamar. həvəskar. **1**.fasiq.

sovsar başısoyuq. səhləngar.

sovsar **savsar.** səhlənqar. ehmalkar.

sovsar **suvsar**. şey şüy. zadmad. vəsayil.

sovsaşmaq **sosaşmaq. söysəşmək. savsaşmaq**. söhbətləşmək.

sovsur aymaz. başıboş. diqqətsiz. səlqəsiz. məsuliyyətsiz. ehtiyatsız.

sovta **(sövdə). sevda**. **sevdə**. dəlicə sevgi. otucu sevi, eşq.

sovta **sovda. sevda**. dəlicə sevgi. otucu sevi, eşq.

sovtamar sovsar. həvəskar.

sovu **sov**. {hovu. hov. tova. tov. döğ. döğü. qov. qor. qoğ. qovu. qoğu. öpgə}. coşqu. həyəcan.

sovuca **-**gəmi düşmüş boğuca, yox kiməsi sovuca (**boğuc**: girdab). (**sovuca**: sova. qurtara).

sovul **(**< **sovulan**: əllə tutulamayan**)**. sivək. ruh. can. rəvan. rəməq. ruhiyyə. cürət. nəfs.

sovulcan **soğulcan**. **çovulğan**. **çoğulğan**. qıvrılıb çevrilən, çöğrülən.

sovurmaq sovmaq. tələf edmək. hədərə vermək.

sovuş difa'. -**sovuş savaş**: cəngi difa'.

sovuşmuş -**çox iti sovuşmuş**: yel təki yellənib yürmüş.

sovzu **1**. kavar (**göyər**.**gövər**. **< gövərmək**). **1**. **səbzə**. gögət.

sovzuçu səbzəçi. gögətçi.

soy **-boy soy:** el topar. il o təbar.

soy **-boy soy:** kimlik. **-**ayıl sayıl qoyulmadan, **boy soy sorulmadan.** (ayrı seçgilik qoyulmadan, kimlik sorulmadan).

soy -əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, **yaxşılığın soy adıdır**.. -**soy sopu bəlli**: əki kökü bəlli.

soy -**soy qolu**: tirə (**tirək**). tirəy. rasta. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hammısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur.

soy **soy**!. dart!. çıxart!. -başmaqların **dart**. -su görməyincə, **dartınma**. (soyunma). (tələsmə).

soy urq. ırq. nəjad. ras.

soyac varis.

soyaq **soyağ. soyğa. ağsoy**. əşraf. adlım, bəlli soydan olan. xan quşaqından olan. xanzada. şahzada.

soyal **soyğal**. soydan, ata babadan yetgi, qalğı. irsi. movrusi.

soyat **1**. irs. **1**. **soyad**. adar. şöhrət. sicill. -**ad adar**: ad soyad.

soyatlamaq soyat seçmək. varis tə'yin edmək.

soyatmaq **soyatmaq**. soya bıraqmaq. irsə qoymaq.

soyaz vərəsə.

soyçu urqaçı. ırqıçı. nəjadpərəst. rasist.

soyçuluq qaba başlıq. (soyçuluq: ırqçılıq. ırqıçlıq. rasism. nəjadpərəslik). **(qaba başlıq**: gobud başlıq. acın başlıq. yov başlıq. dəli başlıq. yıtaclıq. qudurqanlıq. (**acın: yov**: vəhşi).

soyğa **soyğa**. soydan, ata babadan yetişən, qalan mə'nəvi irs. miras.

soyqa **soyğa**. gəpət (qapat). xələt. üstənək. üslük. üst geyim. üsdon. -**gəpətim** kirlənib.

soyqa **soyğa. soyağ. ağsoy**. əşraf. adlım, bəlli soydan olan. xan quşaqından olan. xanzada. şahzada.

soyqaç nərsəni soyma aracı.

soyqaçı **sovğaçı**. qomaçı. qalmaçı. qalıtçı. andıraçı. andığçı. varis. irsçi. mirasçı. muris.

soyqal **soyğal**. **soyal**. soydan, ata babadan yetgi, qalğı. irsi. movrusi.

soyqöq **soy kök.** dib ıldız. dıbıldız. dib düb. əsl o təbar.

soyqunçu çalamançı. çalaman. alaman. alamançı. salaman. salamançı. qırtaç. quldur. qarətgər.

soyqunçu -**gəpən soyqunçusu**: **gəpənçi**. ölü soyucu. nəbbaş.

soyqutçu **soyğutçu**. deşövüc. soyutuc. deşövçü. dedektiv. iktişafçı. kəşşaf. müfəttiş.

soyqutmaq **soyğutmaq** (qabığın açmaq). deşgütmək. faş, ifşa' edmək. təftiş edmək.

soylasun **-**boyum boylasun, **soyum soylasun**. (elim böyüsün, qalxsın, nəslim sürsün).

soylu **1**. arxamıq. **1**. bayar. boyar. **(boy ər)**. əsilzadə. nəcibzadə. **1**. təki, dibi, kökü, soyu yaxcı. ata anası, dədə babaları iyi olan. nəcibzadə.

soylu damarlı**.** əsil.

soymaq kəsmək. qurbanlıq edmək. -**qoy soymaq**:.

soymaq kəsmək. qurbanlıq edmək. -üç mal **soydular**. -**soya dursun**: **soyulsun**: **1**. kəsilsin. **1**. ölsün. gəbərsin. **1**. (qabığ). arçamaq.

soynut bir görəvdən atılmış. xəli' libas olmuş.

soysanaq nəjadpərst. ırqıçı. rasist.

soysanlıq nəjadpərstlik. ırqıçılıq. rasistlik.

soysop ailə. sülalə. uruq doğan.

soysuz **1**.həramzada. **1**. köksüz. nəsəbsiz. **1**. başsız.-**soysuz sonsuz:** başsız dibsiz.

soysuzlaşmaq soyun, kökün itirmək. gəldiyi yerin itirmək. bədəsilləşmək. pisəkütmək. alaçalmaq. aşağaymaq.

soyta **-**ucalıq boydadır, **dərinlik soyda**. (ucalıq boydan, dərinlik soydan).

soytaş **soydaş.** ırqdaş. urqdaş.

soytaş **soydaş**. kökdəş. həmcins. bir soydan, ailədən olan.

soytaşmazsa **-**atı at yanında bağlasanğ, **soydaşmazsa**, suvdaşar. (**suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər). (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy)**.**

soytuş təcrid.

soyucmaq **(**maddi dünyadan soyunmuşluq**)**. abidlik edmək. zahidlik edmək.

soyucu qaraqu (gizli qalıb alan). oğru.

soyuq -**isti soyuq:** yaz havası.

-**kökü soyuq:** zatı qırıq. -bu nasıl biri, önü açıq, ardı açıq, gözü qapalı. bu ənə kökü soyuq, insan adlanan yaluğ. (**ənə**: elə. iştə).

-sol əlin soyuq unda, sağ əlin sarı yağda. (gəlinə söylənir).

-**ısık** boya, **soyuğ** boya. (**ısığ:** isti).

-**dəlici soyuq:** çaqqa. şaxda.

soyuq -**qanı soyuq:** ısıqsız. ısqıtsız**.** qeyri səmimi.

soyuq **-**qızıq daşı, **soyuq aşı**. (davranışı sıcaq olubda, içi quru, soyuğ olan)..
-**bağrı soyuq**: soyuq məzac..
-**kəsici soyuq (soğuq. savuq) :**ayaz. şaxta. sazaq..
-**soyuq girsə arıya**, ipək sular qat olur, tam istilər yad olur.

soyuq **-**para üzü sıcaq olur, topraq üzü soyuq.

soyuq **soğuq**. **1**. salqın. -qulaqdan girən **salqın (soyuq)** söz, ürəyə varıb buz bağlar. **1**. ayaz..
-**başı soyuq**: savaq..
-**başı soyuq**: uçurt..
-**başısoyuq**: sovsar. səhləngar..
-**kəmin** soyuq: az soyuq..
-**ayaz** su. -**ayaz soyuq**: quru soyuq. qoruz (< **qor**: od). şaxda..
-**soyuq yaraq**: sökəc**..**
-başı soyuq: ayğal. (gəzib dolnşığında olan). səhlənkar**..**
-soyuğ dəğmə: yelçə**.** çalığ. soyuğ dəğmə.

soyuq -**soyuq hava**: elqovan..
-**soyuq sözlər**: donduran sözlər..

-isti aş, **soyuq daş**. (içi sıcaq olub, davranışı quru, soyuğ olan). yürt qılığında (əməl rəfdarında, adab maaşirətində) çəkici olmayan.

soyuq -**soyuq, pişməmiş sözlər**: çiğ sözlər.

soyuq **-**üz üzdən isti, **topraq soyuq topraqdan**. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).

soyuq -**çox soğuq**: çatağ. çatırığ. sazağ. çatğa. şaxta.
-qızıqlını uşütmə basar, **soyuq tər axar**. (**qızığ**: sıtma). (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər).

soyuqa -**soyuğa vermək:** ayazlatmaq. ayazıtmaq.

soyuqa -**ıssa soyuğa**: issiyə soğuqa.

soyuqqanlı **soyuğqanlı**. sərinqanlı. basnığ.

soyuqqanlı **soyuğqanlı**. sərinqanlı. basnığ.

soyuqlamaq **soyuğlamaq**. **salqalmaq**. soyuq dəğmək.

soyuqlamış **-soyuqlamış yanar dağım**, püsgürməyir odun artıq. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım)**.**

soyuqta **-**donduraçının carlığı -**bir qadınla soyuğda olsan**, dondurma kimi ol, ürəyinə hop.(**carlığı**: anonsu).

soyuqtan -buzun sətliyin **soyuqdan sor**.

soyuqtursa **-**qaşıq bilər **isti soyuqdursa aş**. (ağız yandıran aşı qaşıq tanar).

soyuquc **soyuğuc**. puskən.

soyuquqan soğuqan.

soyulmaz -**çiy yumurta soyulmaz**, qonşu payı doyurmaz. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı)**.**

soyum **-**boyum boylasun, **soyum soylasun**. (elim böyüsün, qalxsın, nəslim sürsün).

soyumaq **soğumaq.** çiğrəmək. çiyrəmək.

soyumu -**soyumu kökümü tanıyıram mən**, qarışıq deyiləm, özümdən hürkəm.

soyun -**soyun dandı**, demək yandı.
-**soyun danan**, küyməmiş yanar.

soyunqa quyul yuğnaqda geyimi soyunma bölümü.

soyunmaq çalanmaq. çalınmaq. yalanmaq. yalınmaq. yolunmaq.

soyunmaq çılbanmaq. əğnin (əğnindəkin) çırpıb tökünmək.

soyunmaq çıplınmaq. çalpınmaq. çaldanğmaq. saldanğmaq. yaldanğmaq. çıplaqlanmaq.

soyunmaq saçınmaq. -geyimin **saçınmaq**: soyunmaq.

soyunmalıq açun. geyimlərdən soyunma yeri.

soyunmuş kavlaq. gavlaq. çıplaq.

soyunub -**soyunub dincəliş:** aylaş. ayaş. yeşniş. istirahət.
-**soyunub dincəlmək:** aylaşmaq. əyləşmək. yeşinmək. istirahət edmək.

soyunuq çıpıldaq. lüt. çılpaq.

soyunun saçınğız.

soyut mənfi.-əl olut, **göz soyut** . (**olut**: müsbət).

soyut **1**. **(**maddi dünyadan soyunmuşluq**)**. zahid. **1**. mücərrəd. **1**. lüt. **1**. qənimət. **1**. çal çap. **1**. qətli qarət.

soyut alıt (alıtmaq). mənfi.

soyutuc **soyğutçu**. deşövüc. deşövçü. dedektiv. iktişafçı. kəşşaf. müfəttiş.

soyutucu **soyuducu**. üşdürüm.

soyutuş deşövüş. dedekşın. təftiş.

soyuz munacat. boyatı. **(**dinc, yüngül, yumşaq**)** dini, ilahi ötüş, aytış, söyləş. dini şarkı, musiqi.

sozaq **sozağ**. nasaz.

sozaqımaq **sozağımaq**. nasazımaq. nasazlamaq.

sozalamaq sozuqlanmaq. sozalanmaq. ehsasi zə'f edmək. kefsizlənmək. kəsəllənmək.

sozalanmaq sozuqlanmaq. sozalamaq. ehsasi zə'f edmək. kefsizlənmək. kəsəllənmək.

sozalmaq qısalmaq. -günlər **sozalır**.

sozamaq **sozatmaq**. **sozumaq**. **sozutmaq**, uzatmaq. -dəviyə tikan gərəksə, boynun **sosar**.. -əlim **sozdum**, ulmadı: əlimi uzatdım, çatmadı.

sozayan **süzəyən.** ısqı. sızıcı. -**ısqı səslər**: sızıcı səslər. -bir **ısqı** ışıq düşür. -bir **ısqı** deşik.

sozaytmaq sızıtmaq. süzəytmək. ısqatmaq. iki nərsənin arasından, yarığından keçitmək, axdırmaq.

sozqun **sozğun**. alız. **1**.halsız. zəi'f. **1**. sönməyə uz qoymuş.

soztuq **sozduğ**. **sızdıq**. **1**. cansız. **1**. halsız. **1**. ağrıq. kəsəl. naxoş. **1**. gəvşək. təmbəl.

sozuq kefsiz. kəsil. zəi'f. zayıf. -**sozuq** uşaq.

sozuq çəkik. keşik. {> **kəşidə** (fars)}

sozuqlanmaq sozalanmaq. sozalamaq. ehsasi zə'f edmək. kefsizlənmək. kəsəllənmək. -qocalıq.

sozulmaq süzülmək. üzülmək. savulmaq. qutarmaq. bitmək. -iki saata **sozular**.

sozuluş uzanış. istirahət.

söbə **söbü**. **somu**. **sömü**. (< **somaq**: yumaq). beyzi.

söbü **söbə**. **somu**. **sömü**. (< **somaq**: yumaq). beyzi.

söhbət -**söz söhbət**: gəp gürüng.

söqan **sökan**. sökmən. səfdər. düşman sətin qıran, çözen savaşçılara verilen onursal bir ad.

söqə **sökə**. -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, **saçın yolub, sinə sökə**, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

söqə **sökə**. **1**. **söyək**. (**< söykənmək**). sutun. dayaq. paya. **1**. ləş. cəndək. **1**. cərrah.. **-sökə balta**: savaş baltası.

söqəc **sökəc**. **1**. **(**diş, dırnaq kimi**)**. sökən arac. **1**. xəncər. **1**. soyuq yaraq.

söqəq **sökək** (< **sökmək**) (> şikaf. sufar). yarıq.

söqəl **-çıpıtlı sökəl**: cinli xəsdə.

söqəl -çox aşıqmadan, armıd pişmədən, **sökəl ölmədən**. (**aşıqmadan**: tələsmədən). (**sökəl**: xəsdə).

söqəl **sökəl (**açılı**)**. acılı. sağsız. çalıq. xəsdə. naxoş..
-**sağ sökəl**: **sağ səkəl**: yarı xəsdə, yarı sağlam. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir.

söqəl sökəl. xəstə.

söqəli -**qaşınma sökəli:** sadism xəstəligi. -belə görünür ki ikisinində **qaşınma sökəli** var.

söqəliq sökəlik. xəstəlik.

söqəlin **sökəlin**. sırqavın. xəsdənin. -**sırqavın üzü sarıq**, ərir gövrə, təni arıq.

söqən **-**soluk kəsən, **ciğər sökən**, can yaxan ağrı**.**

söqən **sökən** -**kökən sökən**.

söqən **sökən**. çözən. açan. (# **çotan**: tikən).

söqər **sökər**. **-**iki sırtlan bir sırtlanın **sırtın sökər**!**.**
-dil bilməz nökər, **avqarın sökər**. (**avqarın** : evin sözün işin, iç dünyavı eşiyə açar).

söqər **sökər**.-ac it, **ocaq sökər**. (ac it fırın yıxar).

söqərsə -**sökərsə dan**, sökülməz ürək, çox iş qalır, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır).

söqəsiz **sökəsiz**. söyəksiz. (**< söykənmək**). sutunsuz. dayaqsız. payasız.

söqəş **sökəş**. dalaş. cəng.

söqmək çözmək. açmaq. (# **çotmaq**: tikmək).

söqmək -**düzən sökmək:** kələk pozmaq.tələ qırmaq.

söqmən **sökmən**. sökan. səfdər. düşman sətin qıran, çözen savaşçılara verilen onursal bir ad.

söqmətən **sökmədən**. -**yer çökmədən, gök sökmədən**, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni.

söqtülər **sökdülər.** oydular: -**qıyma-qıyma oydular**.

söqtürə **söktürə**. **çöktürə**. **çöştürə**. **küştürə**. təxdədə iv, yapluq açma aracı.

söqtürmək **sökdürmək**. **tökdürmək**. açıqlamaq. -pambıq **tökdürmək**.

söqü **-sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq:** təpcəmək**.** tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

söqüb -**söküb acıdır.**

söqüb **-tüm qayğı kitin söküb atmış**, mutluğa, sevincə ultanmış. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

söqüc **söküc**. sökmə, əməliyyat aracı. (piçaq. biz).

söqüq **sökük**. -çökük, tökük, sökük.

söqülməz **-**dişlənir daş öpülməz, **tikinməz bez, sökülməz.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

söqülməz -sökərsə dan, **sökülməz ürək**, çox iş qalır, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır).

söqülmüş **-**göz giləsinin yerləşən **sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor**: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

söqülür -ilmək ilmək toxunur, **bir çıpıda sökülür**.

söqün **sökün**. yaralı. qəməli. (zəxmi. məcruh).

söqünmək **sökünmək**. baltanmaq.

söqüntürən **söğündürən**. xoşalladan. şadladan.

söqüş -**çöküş söküş**: (fəna o nisti)..
-söğüş çöğüş: şadlıq qəmginlik. xoşluq bədlik.

söqüş **söğüş .-uruş söğüş olsada**, görüş üçün yer saxla..
-yurda seviş, yovqa söğüş birgə doğur.(**yovqa:** yağuya).

söqüş **söğüş**. **1**. qayar. **1**. yaman yoğuz. -söyüşlə açılan dil, **söğüşlə** qapanmaz..
-**qayar yemək**: söğülmək. -**qayarı yeyincə** başını topladı.

söqüş **söğüş**. sapış. dartış. çağış. çığrışma. ağız qavqası.
-**uruş söğüş:**. dağva murafiə.

söqüş **söğüş**. -**sevişlə söğüş**, soxuşlu döğüş. (**soxuşlu**: birbirinə keçmiş, ayrılmaz. əşdoğarlı. doğaşıq. toxuşlu. ekizli).
-sevişlə söğüş birgə doğmuş.

söqüş **söküş** (töküş). dağılış.

söqüş **söküş**. ayrılıq. firaq.
-kor çobanda qoy qalmaz, **söğüş gedsə ut qalmaz**. (**uy: ut**: haya).

söqüşçü **söğüşçü. -**çalış döğüşçü ol, **söğüşçü yox**. (**döğüşçü**: nərsəni oğub yox eləyən, qaldıran). (acı sözlə, yamanl ilə başa çıxmaz işlər, baş açılmaz işdən!). (**iş**: bəla).

söqüşə -**söğüşə, sağur** (sağruq ol). (yamana kar ol. yamana qarşı qulaqların tıxa).

söqüşləşən **-söğüşləşən yağışlar**: yamanlaşma sonunda düşmanlığa bitər.

söqüşmək **-savaşıb söküşmək, əzilmək**: döğüşüb yencişmək.

söqüt -**sal söğüt**: salkım söğüt.
-**salxım söğüt:** ayğız. (< **aymaq**).

söqüt **-söğüt gillərdən** dikinə ucalan ağac türü: dirək. qələmə. -**dirəgin** yıldıravuq yapraqları: qələmənin ışnaq yapraqları.

söqüzmək **söküzmək**. söküb keçmək. -öküz kimi **söküzdü**.

sölə (**sövləş**). tləffüz. hərf.

söləq **sölək**. **çölək.** susluq. rixvət. -aclıq **çölək**, toxluq törək. (**törək**: dölək. bolaq. gölək. olqun. çıxarlı).

söləş (**sövləş**). tləffüz.

söləşir **söyləşir**. danışır.

sölqüc **sölgüc**. qurduc. nərsənin şehin, nəmin aldırma aracı.

sölpüq **sölpük** (incə, sallax duran nərsə). kökdən ayrılan saçaqlar. -çayda üzən, söğüt **sölpükləri.**

söltürmək **söldürmək**. uslatmaq. ıslatmaq. sulandırmaq. əzmək. yumşatmaq.

sölüq **sölük**. **1**. (< **su**). şeh. nəm. ritubətli. -**sölük** hava. -**sölük** geyim. **1**. ritubət. **1**. üznaq. üzlün. üzgün. məhzun. qəmgin. qussəli. mükəddər. **1**. mə'nəvi ehtiyac.

sölüq **sölük**.püsük. (əfsürdə).

sömü **somu**. **söbü**. **söbə**. (< **somaq**: yumaq). beyzi.

sömüq **sömük**. ilik. çömük(moğol). məğz. covhər.

sömür **somar**. (< **somaq**: yumaq). yumutsı. yumrasu. yumral. beyzevi. beyzimsi. oval. (eliptik).

sömürqəçiliyə **sömürgəçiliyə.** müstə'mərəçiligə .-**sömürgəçiliyə ikisi gərək**. -bolluca kotalan, azacıq danqalan.(**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) . (**danqalan**: **döngələn**. kökün danan. xain) .

sönərmək (sona ərmək. ölmək). qurtulmaq. bitinmək.

sönmək **1**. (ışıq) tünmək. uçmaq. öçmək. **1**. bükənmək. itfa olmaq.

sönməz -görməz olur, başı gora titrəyən, **sönməz ışıq**, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

sönməz keçməz.

sönməz ölməz. ötgəməz. absolut. -**ötgəməz acılar.**

sönməz -**sönməz uçmaz bolan**, parlab duran sevgim.
-dildə **sönməz odun** qalısın.

sönməzlik ötgəməzlik. ölməzlik. absolutluq. -**ötgəməzliyə** qovuşmaq: əbədiyyətə qovuşmaq.

söntürənmir -bilməz biri od yaxır, **söndürənmir min bilən**(**bilməz**: qanmaz. cahil).

söntürmək **söndürmək**. **1**. aşırmaq. (keçirmək). yıxmaq. **1**. basdırmaq.

sönüq **-sönük ocaq körük**, kahıllıq ışıq sevməz.

sönüq **sönük**. **1**. basıq. -**basıq** köz. **1**. xamuş. uçuğ. -**uçuğ** gözlər. -**uçuğ** ışıq. -**uçuğ** burğan: sönük atəşfişan. **1**. koruz. xamuş. -**koruz** yaşam. **1**. cansız. ölü**..**
-önük sönük: rəhli rəhsiz.

sönülüş (xamuşi).

sönürsə -**bilik odu sönürsə**, bilməzlərin bayramı. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

sönüş ötüş. **1. (**xamuşi). **1**. vəfat.

sönütmək bitirmək. qurtarmaq. keçirmək.

söpürmək **1**. yığmaq. (# **savurmaq**: dağıtmaq) **1**. **süpürtmək**. **höpürtmək**. birbaşa içəri çəkmək. içmək, yemək, döşə vurmaq.

söv -**söv söhbət edmə**: söyləşib gəpləşmək.

sövçülük söyçülük. sevçilik. eşqbazlıq.

sövəc muştuluq. müjdə.

söyəqləmək **sövəkləmək**. sevincini bildirmək. təbrikləmək.

sövət **səbət**. **səvət**. zənbil.

sövlət (< söv. sav). şöhrət. avazə. dildə gəzən, dilə düşmüş söz. -ün tapıb **sövlətə** minmiş. -**sövlətdən** düşmək. -çavlı **sövlətli**. -**sövləti** dünya gəzən ozanlar. -ad tapıb **sövlətləndi**.

sövməli sövül. önlü {< **ön**: üz. **(# önsüz**: çirkin**)**}. gözəl. qəşəng. sulu.

sövsərmək yamanlamaq. başdan eləmək.

sövüq **sövük**. gözənəkli daş. isfənc.

sövül sövməli. önlü {< **ön**: üz. **(# önsüz**: çirkin**)**}. gözəl. qəşəng. sulu.

sövürqə **sövürgə**. **söyürgə**. **sevirgə**. (sevərək verilən nərsə). bağış. bəxşiş. əta.

söy -başlı ara, söz dinlə, dibsiz bulsan, **söy dinlə**! (**söy**: söyüş).

söycə **sevcə**. məhbub.

söycə ürəkcə olan nərsə, durum. eşqi. -**söycə** uşaq: eşqi uşaq. -**söycə** yaşam.

söycü aşiq. pərəstişkar.

söycüq **söycük.** iyi. xoş. sevimli.

söycün aşiqanə. məhəbbət amiz. -**söycün** sözlər. -**söycün** yazılar. -**söycün** oxuş: məhəbbət kağazı.

söyçülük sövçülük. sevçilik. eşqbazlıq.

söyəçi ayışçı. aytışçı. aytışqan. ayışqan. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. şarkıçı. mahnıçı. təranə oxuyan.

söyəq -iki söyək iki sevək. -biri sığınaq, atana qoucağı, ikincisi sevgi, birinci sığınmalı, ikincisi sevməli.

söyəq **söyək**. **1**. **sökə**. (**< söykənmək**). sutun. dayaq. paya. **1**. sümük.

söyəqıl **söyəqıl.** aydaqıl. deyəqıl.

söyəqsiz **söyəksiz**. **1**. **sökəsiz**. **söyəksiz**. (**< söykənmək**). sutunsuz. dayaqsız. payasız. **1**. sümüksüz.

söyən **söyən**. **söygən**. aşiq..
-**söyən söykənər**: **sevən söykənər**: sevən dayanar..
-**söyən söyşük**: söyən söyşük. aşiq mə'şuq.

söyən **söykən**. dayancaq. təkyəqah.sevərək, istiyərək dyanılan yer, nərsə. patuq. -bura onun **söyəni**. -mənim **söyəndiyim** yer. -**söyənin** dəğişmiş. -yeni **söyənlər**

söyənci **söykənci.** e'tibarı. -**söyənci sınan** ağlamazmı.

söyənib **(< söykənib).** e'tibar verib. dayanıb. -sizə **söyənib** işə başladım. (e'tibar verib). -**ona söyənmə**: (söyənmə: e'tibar edmə)

söyənmətim -**söyənmədim evrənə yara mən**, bitirdim işi ölüm yetmədən. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

söyənmirəm : söykənmirəm: e'tibar edmirən. -söyənmirəm verdiyi sözə.

söyər nifrət edər.-könül qanıt bilməz. könül ya dinər, ya sevər, **ya söyər**(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, ya istər, ya nifrət edər).

söyər söyücü. sevər. sevici.

söyqə **1**. **söygə**. **söyügə**. **sevgə**. **sevigə**. **süygə**. **süyügə**. sevgili. sevimli. **1**. **söykə**. məsnəd. -**güc söykəsi**: qudrət məsnədi. **1**. **söykə**. adağ. nişan. -**söykə salmaq**: nişan taxmaq.

söyqəq **söykək**. süyək. sümük. (gəmik). dayaq.

söyqələmək **söykələmək**. adağlamaq. nişanlamaq.

söyqəli **söykəli**. adağlı. nişanlı.

söyqən **1**. **söykən**. nərsənin söykənən, dayanan yeri. payiqah. **1**. **söygən**. **söyən**. aşiq.

söyqən -**daşa söykən**, başla öğrən. (**öğrən**: örgən). (hər işdə bilik, yaraq gərəkir).

söyqən **söykən**. **söyən.** dayancaq. təkyəqah.sevərək, istiyərək dyanılan yer, nərsə. patuq. -bura onun **söyəni**. -mənim **söyəndiyim** yer. -**söyənin** dəğişmiş. -yeni **söyənlər**

söyqənək **söykənək**. təkyəqah. ardalıq. **(**art dal**)**.

söyqənər **-el elə söykənər**, dağ dağa.

söyqənərək **söykənərək**. **söynərək:** e'tibar edərək. -bu tarixə **söynərək**.

söyqənib **söykənib > söyənib.** e'tibar verib. dayanıb. -sizə **söyənib** işə başladım. (e'tibar verib). -**ona söyənmə**: (söyənmə: e'tibar edmə)

söyqənişən **-**yalanışan acıqmaz, **söykənişən yıxılmaz**.

söyqənmə -**sevməğənə söykənmə**, untun gedər, min qızıllıq başın bir pul edər. (**untun**: unatın. bahan. qiymətin. (**bir pul**: bir qəpik).

söyqənmək **söykənmək**. dirkənmək (bir dayağa dayanmaq)**..**
-sevən söykənər: **söyən söykənər**: sevən dayanar.

söyqənmirəm **söyənmirəm söykənmirəm:** e'tibar edmirən. -söyənmirəm verdiyi sözə.

söyqnəc **(söykənc)**. > **söynəc.** e'tibar. -**söynəc** olmaz: e'tibar olmaz. -**söynəc** edməz: e'tibar edməz. -**söynəc** artar: e'tibar artar. -**söynəci** nə? e'tibarı nə: **söynəci** yox: e'tibarı yox

söyqü **söykü**. (sevgimdə sən, söykümdə). daldağ. arxa. arxac. arğac. olca. sığnaq. məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah.

söyqülü **söygülü**. sevikli. məhbub. mə'şuq.

söyqün **söygün**. **söyün**. **1**.mə'şuq. **1**.mətlub.

söyqün **söygün**: sevin. sevinc bildir. -duyuva boysan, **dilivə söygün**, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed).

söylemək -**bir daha bir daha söylemək**: satalamaq. təkrarlamaq. təkərləmək.

söyleyirem -**söyləyirəm aldırmır**, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır) (**onaymır**: könül dincəlmir. içim dincəlmir). {söyləsəm aldırmaz, söyləməsəm onaymaz}.

söylə **1**.aytgələ. **1.danış**.-biligin olsada çox, **açsan ağız az** söylə. (**biligin**: ağlın)

söylə -**anqıl söylə anlayım**.

söylə ayt. -**bilən sözüvü ayt** (söylə), bilməz sözdən qayt (qayıd).

söylə -bir yaram var, dərmanı dildə, **dilimlə bir söz, söylə dilimlə**. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla).

söylə **-**çox dinləyib **az söylə**. (on dinləyib bir söylə).

söylə **söylə**!. ayla!. de!.

söylə! **1**. oxu. ayış. aytış. **1**. xəbər ver!.

söyləmək -ağzına gələni **sanğıramaq (**saymaq, oxumaq, söyləmək**).** ağzına gələni söyləmək..
-əzgi, nəğmə, şarkı, mahnı, təranə oxumaq, **söyləmək**: ayışmaq. aytışmaq..
-**söylə desən söyləyim**: ayta desən aytayım..
-**ağzına gələni söyləmək**: ağzını yaymaq.

söyləmək -**saçma sapan söyləmək**: qığlamaq.

söyləmək **-**söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun. {gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş)**}.**

söyləmək **-**tutu kimi gəpəmək. eşittiyin **soğzamaq**, **uzatıb söyləmək**: yanışlamaq. yanğışlamaq.

söyləmək -**uğra söylənən**: zikri xeyr olunan.
-**uğra söylənsin**:zikri xeyr olunsun. xeyrə yad olunsun.
-uğra söyləyin: zikri xeyr edin.
-**uğra söylədik**: zikri xeyr etdik.

söyləməyən -**yumuşaq söyləməyən**: atıcı.ətacı.

söyləməz -**dinməz söyləməz**: kit küt. boğur toxur lam kam.

söyləməz tə'rifləməz.-ac toxdan nə gözləməz, **tox toxdan nə söyləməz**..
-söyləyən dərdin, dərman bular, **söyləməz dursa**, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

söyləməz -**söylər söyləməz**: aydıb aytmaz.

söyləməztən -söyləməzdən, dib oyla. (ağzuvu açmadan, işin, konunun için, dibin düşün, açıqla, qan).

söylənən -**söylənən söz**: söylətin. **{**-söyləyənə yox, söylətinə bax}.

söylənmək danışmaq. -**söylən!**: danış!. -**söylənmədi!**: danışmadı!.

söylənməz **-hər doğru söz söylənməz**, söylədiğin yalan olmaz. (doğru sözündə yeri var).

söylənmiş -siqarın, tüstünün **gözəlliyənə söylənmiş**. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

söylənti məsmuat.

söylənti **söyləndi**. -**uğruza söyləndi**, məndə sarındım. (zikri xeyrizidi, məndə difa elədim).

söyləntirmək **söyləndirmək 1**.səsləndirmək. dublaj edmək. **1**. danışdırmaq.

söylər **-**beyni dolu çox dinləyib **az söylər**, ağzı dolu çox söyləyər az dinlər.

söylər -dil ürəkdəkin **söylər**.

söylər -**söylər söyləməz**: aydıb aytmaz.

söyləsəm aytdigən olsam: aytdığan olsam: degən olsam: demiş olsam.

söyləsəm -söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz:** dözməz). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

söyləsəm -**söyləsəm izgəsi yok**, sussam könül onqay değil. (söyləsəm tə'siri yok, sussam könül razı değil).

söyləsən **-sanlayıban söyləsən**, ağrımaz başın yarılmaz. (**sanlayıban söyləsən**: düşünüb danışsan.danışdığın düşünsən).

söyləş söyü. söz. danışıq. -yörü bilməyən yol pozar, **söyü** bilməyən söz pozar.

söyləş sözləş. gəpləş. söhbət. -**söyləş dili**: danşıq, gəpləş dili. (quyeş dili).

söyləşə -yılığ **ıslaşa ıslaşa**, yaluğ söyləşə söyləşə (birbirin tanır). (**yılığ**: heyvan) (**yaluğ**: insan). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (**söyləşə söyləşə**: sözləşə sözləşə).

söyləşik aytmaşıq. (qoftqu).

söyləşir **söləşir**. danışır.

söyləşirsə -sorma kişi kimliyin, **söyləşirsə bəllənir!**. (**söyləşirsə**: danışırsa, danşığa gəlisə) (kişi sözündən bəllənir).

söyləşiv aytmaşıv. (qoftman).

söyləşmə qonuşma..
-**söyləşib gəpləşmək**: söv söhbət edmə.

söyləşmək danışmaq..
-(tilfunda) kimlə **söyləşirəm**: kimlə danışmaq.

söyləşmək qonuşmaq. söhbətləmək.

söyləşməkçi söyləşmək istəyən. danışmaqçı. -sizinlə bir iki söz **söyləşməkçiyəm** (**söyləşməkçimən**).

söyləti yürəti. deyilən söz, nəzər. -sizin **yürətüzcə**: sizin dediyiz kimi, dediyizə görə.

söylətiqin **-**hər doğru söz söylənməz**, söylədiğin yalan olmaz**. (doğru sözündə yeri var).

söylətin söylənən söz. -söyləyənə yox, söylətinə bax.

söylətir **-tülkü əfə dadlı dillər söylədi**, qarqa bəydən pəndirini almağa.

söyləv ibarət. -yaban sözlər, **söyləvdə verilsə**, ən doğru qarşılığı verilə bilir.

söyləv söz söhbət. danışıq. **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**.

söyləv söz söhbət. danışıq.**-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**.

söyləv tümlə. cümlə.

söyləvçi aytmaqçı. -**söyləvçi** olmaq **aytmaqçı** olmaq: danışmaq istəmək. -o birəsə özündən, birəsə ondan söyləvçi oldu: o bə'zən özündən, gahdan ondan danışıqlı oldu.

söyləvçilik aytmaqçılıq. danışmaq istəşlik.

söyləyən -**ağzın açıb söyləyən**, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin.

söyləyən -**Istədiyin söyləyən**, istənməzi eşidər!, papağ altda baş yoxsa, eşitdiyin keşidər (uzadar)..
-**söyləyən dərdin**, dərman bular, söyləməz dursa, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

söyləyən -**sözünü bilib söyləyən**, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

söyləyənə -söyləyənə yox, söylətinə bax.

söyləyib **-**ac bıraxma tox gəzdir, **az söyləyib**, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

söyləyir **-**açıqdır ağzı, **söyləyir elim**, mindirəm gərək kürsüyə dilim.

söyləyirsə -dos **söyləyirsə** acı, uzaq durmaz tapaçı, yov **söyləyirsə** sücü, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi).

söyləyiş -**söyləyiş gümüşdürsə**, dinləyiş qızıl sayılmışdır.

söyləz yumuşaq, axar dilli.

söylüq **söylük**. **sevimlik**. əzizlik. -qonağın **söylüyün** bir girəndə, bir də çıxanda gör.

söyməli **sevməli**. ərkəsi. (ərk, sayqı, ağram veriləsi).

söynəc **(söykənc)**. e'tibar. -**söynəc** olmaz: e'tibar olmaz. -**söynəc** edməz: e'tibar edməz. -**söynəc** artar: e'tibar artar. -**söynəci** nə? e'tibarı nə: **söynəci** yox: e'tibarı yox

söynərək **: söykənərək**. e'tibar edərək. -bu tarixə **söynərək**.

söysəmək **sosamaq. sovsamaq. savsamaq**. söhbət edmək.

söysəşmək **sosaşmaq. sovsaşmaq. savsaşmaq**. söhbətləşmək.

söysündürən **sevindirən**. -ondan **söysündürən** sav eşitmədi ki.

söysüşmək **söysüzmək.** aytaşmaq. aytışmaq. (**ataşmaq**). ötüşmək. tərənnüm edmək. oxumaq.

söysüzmək **söysüşmək**. aytaşmaq. aytışmaq. (**ataşmaq**). ötüşmək. tərənnüm edmək. oxumaq.

söyşüq **söyşük**. -**söyən söyşük**: söyən söyşük. aşiq mə'şuq.

söyşünmək sevinmək.

söytəli **< şöylə edəli**. böyləcə yaparaq.

söytüş mubahisə.

söytüşmək mubahisə edmək.

söyü söz. söyləş. danışıq. -yörü bilməyən yol pozar, **söyü** bilməyən söz pozar.

söyücü söyər. sevər. sevici.

söyüq **söyük**. sevimli. sevili. söyün. söygün. məhbub. girami**..**
-qızıq sevik. şur u şovq..
-**qızıq söyük**: **qızıq sevik**. şur u şovq.

söyüqə **söyügə**. **söygə**. **sevgə**. **sevigə**. **süygə**. **süyügə**. sevgili. sevimli.

söyüqlü **söyüklü**. sevgili. məhbub. -ən **söyüklüm. -**el **söyüklüləri.**

söyüqlüq **söyüklük**. söygün. söyün. mə'şuq.

söyül **1**. qovl. nəvid. və'də. **1**. yoşaq. şəfəqətli. məhəbbətli.

söyümlü **sevimli**. ərkin.(ərk, sayqı, ağram verilən).

söyün **söygün**. mə'şuq.

söyünc **sevinc**. müjdə. bəşarət. xoş salıq. xoş xəbər.

söyüncəq **söyüncək**.hədiyyə. hədyə. hidyə. -uşaqların **söyüncəkləri** hanı. -oda sizdən **söyüncəklər** gözləyir

söyüncük sevincik. muştuluq. müjdəqani.

söyünçü **sevinçi**. müjdəçi. bəşarətçi. qasid.

söyünçülük **sevinçilik**. qasidlik.

söyürqə **söyürgə**. **sövürgə**. **sevirgə**. (sevərək verilən nərsə). bağış. bəxşiş. əta.

söyüş nifrət. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. (dirgə: digər. ayrı). **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət).

söyüş **seviş**. **1**. eşq. -**söyşüm** mənim: eşqim mənim. -yaşam **söyşü**. **1**. məhəbbət. mehr.. -**söyüşlə** (eşqlə) açılan dil, söğüşlə qapanmaz.

söyüşlü **sevişli**. eşqli. -**söyüşlü** gözlər. -**söyüşlü** yaşam.

söyüşmək aşiq olmaq.

söyüşməmək aşiq olmamaq.

söyütlüq **-yanan düzlük söyütlük**, ölən sığır süytlük (olar).

söyütmək söz vermək. qovl vermək.

söz söhbət ağzalalıq. çəkiş bəkiş. -**ağzalalığı yığışdırın**: söz söhbəti yığışdırın. ağzalalıq.

söz **1**. degi. -**tat degi**: tatlar demişkən. tatlar sözü.**1**.ayta. -**ayta** yox. -**aytalıya** oxşur. -**ayta** ver. -**aytan** nə: (qayta: deyilən, göndərilən sözə, ilətiyə, ayta (aytıya) yanıt, cəvab). **1.**degi. deyiğ. deygi. hərf. -**deyiğ** yoxdur: söz yoxdur. -**deyiğin** nədir: sözün nədir. nə demək istəyirsin. -**söz deyiğ**: hərf o suxən..

-əroğlunu qurtaran, gözəllik yox, **söz olacaq**. (söz, savsal. fəlsəfə analamındadır. örnək-**sözlü sözlər**. birdə söz: dil anlamındadır. divandan. -**erdem başı dil**. söz hər nəyin eşidilməz, duyulan, qavranan içidir)..

-**yoğrulu söz**, duzlağı gülşən edər, **yontusuz söz,** gülşəni duzlağ edib!..

-dünyaya gələn, **söz**, qalan, **söz**, aparan söz. (ərdəm başı **dil**.)**..**

-söz bilməyən elbaşı, el başına, yov çəkir. (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.)**.**

-sözün doğrusu, **doğru söz**, bütün dillərdə, yazıleydi kaş!..

-**söz saxlamayan**: atıcı..

-bincik durar sap üsdə, **kişi qalar söz üsdə**(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)..

-ışığa tutar, göz verir, kişiyə tutar, **söz verir**. (**tutar**: dəğər)..

-yel, ələklə tutulmaz, **söz, çomaqla yutulmaz**. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək)..

-yontalanmışsa, qılar, **duzlaqları gülzar söz**..

-başlı ara, **söz dinlə**, dibsiz bulsan, söy dinlə! (**söy**: söyüş)..

-böylə dar tutma, boğursan sözüvü, **açılıq, söz yaradır**, hər gözələ söz yaraşır..

-sarsıdarmış, **yoğrasız söz**, can evin..

-eyləyər bizar, **yuğrulmamış söz**, can evin..

-sızladar sazı əgər, **söz sızsa axsa tellərə**, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə..

-**söz yaratmaq**, sözdən yararmaq..

-**söz çalan**..

-**söz paylamaq**: şantaj edmək..

-**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək)**.**

-yığmaq olmaz əl ayağın, **söz düşərsə dillərə**.

söz **1.** dil**. -ərdəm başı dil**, yardam başı il. (**il:** el). (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz). **1.** sır. -**söz, sır saxlayamaz** : ağzı yırtıq.

-cibi yırtıq, pul durmaz, **ağız yırtıq söz durmaz**.

-çəkini bilmək **ərdəmçilikdə baş söz**. (həddini bilmək, adamçılıqda birinci yeri tutur).

-ağzından çıxan söz, səndə qanac sərgəni. (**qanac** : dərk gücü. qanma, dərk gücü. şuur). (**sərgəni**: vitrini).

-əroğlunu söz pozar. donla daşı suv pozar. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).

-atılan ox, **aydılan söz** qaytmamış. (**aydılan**: deyilən).

-bilgin olan **imcimilə söz qanar**. (bilgin olan bir himilə **söz qanar**). (**imcim: himcim**. ima işarə).

-**dil: söz xəzinəsi, varlığı:** dil baylığı.

-söz evrənin dayağı, birelligin yarağı. (**birelligin** : bir millətliyin)**.**

-**söz danışıb**, oy alışdılar: söhbət edib fikir rəddi bədəl elədilər.

-aydıla söz, aydılacaq sözün qaynansı. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).

-sorulsa söz baş şişər, sorulsa su, iç şişər.

-göyçək duyqular axarı, **söz bulağı**, qopuşan suyun calağı. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

-**söz eşitməz:**. öğüt yukmaz. nəsihət eşitməz.

-söz yerin bulsa qılıncı yonar.

söz **1**. gəp. **1**. aytış. danışıq. -**aytışa** baxıb, **aytqan** ölçülür. **1**. aytu. hərf. -aytu işləv: hərf əməl. **1**. söyü. söyləş. danışıq. -yörü bilməyən yol pozar, **söyü** bilməyən söz pozar. **1**. gəpdə > qofdə. -bu mahnının **gəpdəsi** kimnəndir. **1**. ayıt. -**ağdarılmış ayıt**: ağdayıt (**ağdayıt**). nəqli qovl. **1**. üsgü. kəlmə..

-pul var cibə sığmır, **söz var** ağıza..

-**söz saz**: aydım saz..

-**söz** söz açar, **söz** göz açar..

-**sözün bilə ayt**: (sözüvü itit söylə). sözüvü pişir söylə**..**

-söz gəzdirən: çavçav..

-**deyilən söz**, **nəzər**: söyləti. yürəti. -sizin **yürətüzcə**: sizin dediyiz kimi, dediyizə görə..

-ər **sözündən**, qoyun boğazından **(**tutulmuş**)**..

-**söz götürən**: alağız. qoğucu. ara pozan. -**alağıza** söz verənə carçı gərəkməz..

-**söz saxlayamayan**: alağız. ağzı yırtıq. -**alağıza** söz vermə, yalançıya üz..

-**duzasöz**: duzlu söz. süycü, şirin söz..

-**söz atmaq**: uçurtmaq. uçutmaq..

-**söz eşitməz:** arğuq. dartuq. karğuq. qulağ verməz..

-**söz saxlayamayan**: ağzı düşük..

-**ağızlıya söz verən**, **ayaqlıya yol verən**: işinin ustası olan. iş keçərin bilən. -**ağızlıya söz ver**, **ayaqlıya yol**: işivin yolun bil..

-**ayaqlı söz**: köklü söz. əsli, həqiqəti olan söz..

-**sözü ağzında**: danışığa anıq, hazır..

-**sözü dolandırmaq**: aytışı aylandırmaq..

-**dərmə sözlər**: kələmati qisar..

-**söz vermək**: saxılqamaq. qovl vermək..

-**söz söhbət**: gəp gürüng..

-**acı**, **yoğun söz**: sümüklü dil..

-**aytdın sözü**, qaytma üzü (dediyin sözdən, üz çevirmə). (atdın, qatma). (aytdın, qaytma)..

-**sözlə xoş**, qollar boş. (**qollar**: əllər)..

-könül **yazan** sözlər..

-**söz çəkirtmək**: söz götürmək..

-**söz eşidən**: uysal. usal..

-**söz eşitməz**: uydal. uymal. ədəbsiz..

-**söycün** sözlər: aşiqanə sözlər.

-**sözdən çıxma**: qarşıl. qarşıntı**..**

-sözə baxan: yulay**..**

-gücü yox, **sözü** üstələ**..**

-söz vermək: söyütmək. qovl vermək..

-**sözü kök**, **ağzı boş**: gəvəzə. çəvəngi. çərəngi. çavça**..**

-mahnı (oxuma, şarkı) **sözləri**: sağın..

-**söz saxlayan**: açmaz ağzı bütün. çəkağız. ağzə çək**..**

-sözündə durmaz: yeləpər. oportünist..

-**gəp gəpirmək**: söz demək. söz danışmaq**..**

-qıldığan söz: deydiğan söz. deyəcək söz**..**

-söylənən söz: söylətin. **{**-söyləyənə yox, söylətinə bax}**..**

-söz aytanda, oylab ayt, irtəsini boylab ayt. (**düşünmədən söz demə**)**..**

-söz eşidən: buyrun. buyrunğ. buyruğa əğik, enik. müti'**..**

-söz vermək: qərar vermək**..**

-sözlə sancmaq, dalazlamaq, dürtmək..

-dadlı su, daşdan çıxar, **yaxşı söz başdan**.**.**

-söz gəlsə deyər, aş gəlsə yeyər**..**

-yel əsməsin, **söz dəğməsin**: ərköyül.

söz ayığ. (< **aytmaq**: demək). aytılmış nərsə. verilmiş söz. və'də. qovl. **-ayıq aymaq:** qovl vermək. -ayıq aytdın tutqınan. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin). -**ayığ** verdin qılmadın, tutmadın. (və'də verdin əməl edmədin).
-**söz dəğəri**, qılıc kəsəriylə ölçülür.
-kababçı köz, **deyingəl söz arar**.
-ağız qulaqdan **söz alır**. (ağız dinlənən sözü təkərlər)**.**
-kişi dönümə söz verər, ölümə yox.

-**söz tutanın**, inci yığanındır. **-söz yiyəsi**, diliylə yaşar!.
-yük ağırı çəkilir, **söz ağırı çəkilməz**.
-**söz açılsa aydınır**, sevgi sözsüz yartınır. (**yartınır**: ışıqlanır). (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).
-**ağızda söz**, ayada yol verməz: sözdə işdə çox iti, aparıcı olan.
-aşın dadı duz, **ərin dadı söz**.
-**söz ağı qurmaq:** ağ ağız qılmaq. kələklə söz almaq.
-**söz çatmaz:** ağız yetməz. -onu övməyə ağız yetməz. (**övməyə**: tə'rifləməyə).
-**söz qoruyan:** sır qoran. ağzı basıq.
-ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz. {(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).
-**söz azadlığı:** ağzı baylığı.
-əlli sözdən **bəlli söz**.
-**söz söhbət:** söyləv. danışıq. **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**.
-**bir kitozdan söz qopuşdu**, elim eldən pozuşdu. (**kitozdan**: ikiüzlü. qarıştırıcı. munafiq).
-**güclü söz alana qalıb**, söz gücü gəmik qırır.
-güclü söz alana qalıb, **söz gücü gəmik qırır**.
-ikitlərə yol vermə, **alağuza söz vermə**. (**ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə). (**alağuza**: ağzı açıq).
-**kələklə söz almaq:** ağ ağız qılmaq. söz ağı qurmaq.
-**söz biliyə** yad deyil, əl biləyə.
-**yala** söz: sadə söz. (**yala:** sadə).
-söz, dil mənim ruhum. (**tinim**: ruhum).
-kişi için, **söz açar**. (**için**: **1**. içində olanı. **1**. ruhun). (kişi kimliyin söz açar). {söz kişinin baylığı. (**baylığı**: varı yoxu. devləti)}**.**
-kişi qılğı zor düşər, **açmasa söz ağızdan**. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli)**.**
-hər doğru söz söylənməz, söylədiğin yalan olmaz. (doğru sözündə yeri var).
-sevimli söz sıcaq tutar ürəyi.
-söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).
-söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa **söz uzanar**, verən yoxsa qol uzanar.
-təndir sıcaq, saxlayar çörək, **sıcaqlı söz**, sevdirər ürək.
-üz görkü göz, **kişi görkü söz**.
-üz görkəzi göz, **kişi görkəzi söz**. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi).

söz dil **.** sav..

-doğru söz qulağ yakmaz. (doğru söz, qulağ oxşamaz). {toxu (düz. doğru söz. gerçək. həqiqət), qulağ bəğənməz}..

-**söz dəğəri**, qılıc kəsriylə ölçülür**.**.

-söz verib tutmamaq, kəndi özün saymamaq**.**.

-dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim).

-**düz söz daşı deşər** demişlər, **düz söz daşı deşsədə**, qulağa keçməz!!!..

-**sənin başıva söz yoxdur**, hər nə var quyruğundadır..

-**söz qanadın** qırılmasın**.**.

-durnuq söz: istilah..

-**söz** tanrımız, **söz** bilgimiz**.**.

-uzansa söz, us batar, uzansa yol, dos batar. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..

-**söz deyən az olur**, çeynəyən çox. (çox kişi özgələrdən öğrəşiklərin (tez, teori kimi bildiklərin) yansılır, bildiyin, düşündüyün demir)**.**.

-daşa dönmüşdü başı, **daşlanamaz söz deyəməz**..

-dil, ağız yaraşığı, **söz**, dil yaraşığı, **sözilə** dil, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə var!!!!!?????. {{-oyan.}})**.**

-havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar)**..**

-oğul beldən, **söz didən**, iş əldən..

-**sırlar haçarı söz durur**, bilmək için dil ara. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum)**..**

-söz atmaq: taxılmaq. bənd olmaq. sataşmaq ..

-**söz odur dildən qopa**, könlə hopa..

-**söz söhbət:** söz söhbət, söyləv. danışıq.**-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**..

-**doğru söz:** toxu. toxu.düz. doğru söz. gerçək. həqiqət. -**toxu** qulağ bəğənməz. (doğru söz, qulağ oxşamaz**)**. (doğru söz qulağ yakmaz).

SÖZ -**ərşid olan bir im ilə söz qanar**, ərişməyən anlayınca söz yanar. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan)..

-ərşid olan bir im ilə söz qanar, **ərişməyən anlayınca söz yanar**. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan)..

-**yaxşını söz öldürür**, yamanı dayaq. (iyi kişini söz öldürür, kötüyü dayaq öldürür). (kötüyə, yamana, qanmaza, kotana söz nə edəcək). (kağıl, cahılın önündə söz kar kəsməz)**.**

-alğısız, söz yaranmamış, dilsiz, söz dayanmamış. (**alğı**: duyum. idrak. şuur). (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş. {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}**.**

-söz yalansız, yaban yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yabançıya alınma)..

-alğısız, söz yaranmamış, **dilsiz, söz dayanmamış**. (**alğı**: duyum. idrak. şuur). (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş. {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}.

-ayrılıqlardan canım! **söz edmiyək**, titrədir köksüm, üzür candan ürək..

-**söz eşitmə, dinləmə dəlisi:** qulağıqızıq**.** qulağdəlisi..

-**sözbaşı**: yazı, danışıq başlığı, titri..

-bir yaram var, dərmanı dildə, **dilimlə bir söz, söylə dilimlə**. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla).

SÖZ -**yalan söz aytmak:** çıpdırmaq. yalan sözləmək, sözləmək.

-**ağzından söz almaq**: çəkağızlamaq. ağzın aralamaq.

-ayrılıqlardan, canım, **söz edmiyək**, titrədir köksüm, üzür candan ürək.

-**başqı** söz: birinci söz.

-**söz aparan**: kələçi. sözçü.
-**söz saymaz:** boşğul**.** səhlənkar.
-**söz saymazlıq:** boşğulluq. səhlənkarlıq.

söz gəp gürrüng.
-**köçürmə söz**: iqtibas olunmuş söz.
-**durnuq** söz: möhkəm söz
-at iyidin altında, **söz bilgənin ağzında**.
-**söz ərginliyi**: söz özgürlügü. söz azadlığı
--**aytana söz bulmadı:** deməyə söz tapmadı.
-**eyku söz** can azığı.
-ox yalı **doğru söz**.
-{(söz). -ağzındaykən sənindi, **çıxdı isə özgənin}**.
-**söz kəsəni** qılıc kəsməz.(sonuncu yol, qutarıcı yol, sözdür)
-**ciggin** söz. **{ciggin:** cikli. cihli. cirgəli. yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}.

sözavçı (söz avlayan). süxənçin.

sözbaşı öngəp.

sözbaz çapçı. sözü şişirən.

sözbilən üsgütanış. kəlməşinas. hərfşünas.

sözbir -**sözbir dəl:** sözbir olmayan. alağız. alavız. ala ağız. müttəhid olmayan.

sözbir **-sözbir olan:** ağzıbir. -Sözbir Olmayan: **ağzala**. **-altı olub ağzıbir**, göy üzdəkin endirər, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar.

sözçü **1**. dilgə. suxənqu. **1**. **kələçi**. elçi. **1**. sözgür.

sözçü atıcı. aytcı. aytıcı. (suxənran).

sözçü kələçi. söz aparan. kələci (musahibəni) yönətən.

sözçüsü -sözçü. savçı. bir qurumun, ölkənin **sözçüsü**: ataman. aytaman. **(**< **atmaq**. **aytmaq**: söyləmək**)**. **(**soxən pəran. soxən qu**)**.

sözdən -sözü sözə oxşamaz, **ağzı sözdən boşalmaz**.

sözə -**açsa ağız kişi sözə**, kim olduğu çıxar üzə!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!)..

-**duzağım dil bəzəyin boşlu sözə**, gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə.

sözə **-artqı sözə gərək yok**, bu gün varsın, yarın bir olasın. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**

-sözün azı, **sözə duz gətirir**, sözün düzü, **sözə üz gətirir**. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).

sözə -iyi ki varız, **biz sözə yarız**.

sözə -**sözə qulaq** as, oylab yola bas.**.**

-sözü sözə oxşamaz, ağzı sözdən boşalmaz.

sözə -sözü qap, **sözə qapılma**!.

sözə -söyənmirəm verdiyi sözə. (**söyənmirəm**: söykənmirəm: e'tibar edmirən)

sözəsöz çavaçav.

sözilə -dil, ağız yaraşığı, söz, dil yaraşığı, **sözilə dil**, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə var!!!!!?????. {{-oyan.}})

söziylə -**ataların söziylə**, Türkün tatlı diliylə, yol yürüyən yorulmaz.

sözqür **sözgür**. suxənran. sözçü.

sözlə -ayı ətəklə, **aynı sözlə**, dili yasaqla tutmaq olmaz. (**aynı**: ayını).

sözləm aytuv. aytul. ibarət.

sözləmək anlatmaq. aytmaq. danışmaq. hikayət edmək.

sözləmək -**yalan sözləmək, sözləmək**: **çıpdırmaq**. yalan söz aytmak.

sözləməsə **-kişi sözləməsə**, quş uçmasa tutulmaz.

sözlənmək dilə gəlmək.

sözlər -**acar** sözlər.**.**

-yax sözlər: yumşaq sözlər.

sözlər -**anqıl sözlər**: sadə sözlər.

-**bağşı** sözlər: gözəl sözlər.

-**çiğ sözlər**: soyuq, pişməmiş sözlər.

-**qabaylı sözlər:** qəhirli sözlər.

-**qınlı sözlər**: acıq sözlər.

sözlər -**bu donda sözlər** hər yanda işlənəməz.
-**çalağan sözlər**, çılqınlara yarar. (**çılqınlara**: vırqnlara. dəlilərə).
-**bilim** saçan sözlər. (**bilim:** ışıq).
-**gözəl sözlər**, göyçəklərə bərk yaraşır, gözəl sözlər, göyçəklərdən bərk yapışır.

sözlər **-dadlu ağulu sözlər..**

-ısnışlı sözlər. dosca sözlər.

sözlər **-qıpsıq sözlər**. (**qıpsıq:**. gizli saxlanmağı yeğ olan. qəbeh).

-**ölməz itməz sözlər**.

sözlər -**sözlər var çox çılqın**, dəlirdici, alaqara sevi sevdadan danışır.**.**

-donduran sözlər: soyuq sözlər.

sözlər -yuxa **davranış**, yuxa **sözlər**: yumşaq, lətif rəfda, kələki.

sözlər -**qarşıt sözlər**. -**od su**. -**toy yas**. -**aclıq toxluq**. -**osman düşman**. -**dos düş**: yan duran qarşı duran. -**yaş qarı**: gənc yaşlı.

sözlərə -çin ürəkdən **qulaq tutun sözlərə**. (**qulaq tutun**: qulaq asın).

sözlərə -oylanın bu sözlərə. (**oylanın:** düşünün).

sözlərə -**inan bu sözlərə** gümandırdı demə. (**gümandırdı:** quşquludur)

sözləri -**aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri**, yuxarıda, aşağıdan demək gərək.

sözləri -ev düzənin yad **sözləri özgətir**. (**özgətir**: pozar. dəğişir) (yad sözlər, eşikdən girən sözlər evə uymazda, pozarda)

sözlərin -günlərin ötüşü var, **sözlərin bitişi yok**.

sözlərin **-**xanın sözü, **sözlərin xanı deyil**. (şahın sözü, sözlərin şahı deyil)..

-**sözlərin**, sızıların dinlə.(**sızıların**: şikayətlərin)

sözləş söyləş. gəpləş. söhbət. -**söyləş dili**: danşıq, gəpləş dili. (quyeş dili).

sözləşilən və'dələşilən. movu'd. -**sözləşilən** gün. -**sözləşilən** topraq.

sözləşitən **sözləşidən**: danışmaqdan. -özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən** qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən** uyalmas mən. (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).

sözləşmə **-**sevgi sözləşmə götürməz (**sözləşmə** : gəngəş. danışıq).

sözləşmə şərtnamə. qərarnamə. qərardadnamə.

-**gizli sözləşmə:**. gizgəliş. gizgəlişmə. təbani.

sözləşmək xorlaşmaq. deyişmək.

sözlətmək dilə gətirmək.

sözlü -**dadlı sözlü**: balağuz.

sözlü -**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək)**..**

-sözlü mahnı: aytır. surud.

sözmək -**dilək sözmək**:dilək demək. dilək aytmaq. diləkləmək. dua edmək.

sözsaluq **(söz saluğ).** məşvərətə. -**sözsaluğa** gedmək.

sözsə **-**atılan oxsa, saxlanmaz, **aytılan sözsə**, tutulmaz. (**aytılan**: deyilən).

sözsüz **-**söz açılsa aydınır, **sevgi sözsüz yartınır**. (**yartınır**: ışıqlanır). (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).

sözsüz hətmən.

söztə -**bir sözdə**: bir degidə: bir mə'nada.

söztə **-**gözün gözdə, **qulaq sözdə**.

söztə -**sözdə qalmayan:** göybez.

söztəisə -**birlik sözdə isə baş kitirir**, işdə isə iş bitirir. (**baş kitirir**: qafa qabardır, yozdurur.).

söztən -bilən sözüvü ayt (söylə), **bilməz sözdən qayt** (qayıd).

söztən -**əlli sözdən** bəlli söz.

söztən **-**gerçəkdə alır dad, **sözdən**. (**sözdən**: didən).

söztən **-**qulaq hər səsdən payın alır, **ulu sözdən qayın alır**. (**qayın**: gözəllik) **..**
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa.

söztən **sözdən.** -söz yaratmaq, **sözdən yararmaq**.

söztən **sözdən.** -**sözdən sıvaya**: söz konusunda yuxarı. sözdən artıq..
-**sözdən keçiş olar deyərlər**: məsələdə munaqişə yoxdur.

söztinləməz **sözdinləməz.** qulağı kəsik. qulağı tüklü. qulağı dolu. fanat. pan. inad.

söztür -dadlı duzdur verən dada duz, **barlı sözdür verən dilə duz**.

söztür **sözdür** .-**sözdür** gözəlligi andıran, iyiligi qandıran, yamanlığı danlıyan..
-**sözdür çevirən çoğanı**, yükü, keşişlər çəkir. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı). (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

söztür -**sözdür kişinin gərəki görkü**, tutmasa sözün, yaramaz börkü. (**görkü**: yaraşığı).

söztür **sözdür.** -dildir, sırlar haçarı, **sözdür, könül yaparı**.

sözü 1. aytışıyla. -**aytışıyla** eytişi tutmur: tutmur. **1.** dili. **-**ağzı əğri, **dili düz**.
-kişi içi sözü ilə açılır, işi ilə kimgətilir. (kimliyi tanqatılır, təsbit olur).
-iki könül bir olsa, kimin ona sözü var. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}.
(könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).
-kəsdənə qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, **yazıq kinlinin sözü çoxumuş**,
hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

sözü -**atalarsözü**, dosları, dosda eşir, düşmanın bağrın deşir.**.**
-dilin yurdsu, könül orun, **dillə sözü**, könüllə yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla)..
-günü ötdü, **sözü bitmədi**..
-suyu səp sinər yergə, **sözü qoy sığar elgə**..
-**bir sözü**!, deyənməsən, hər yanda, deməginən, heç yanda!.**.**
-kişi heç yanılmaz, bilir isə, deyən sözün, **bulur isə, duyan sözü**. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)..
-**yaşam öz sözün boğaza soxur**, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül

qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir)..
-**sözün qısası**, ipin uzunu..
-kişi heç yanılmaz, **bilir isə, deyən sözün**, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)..
-**sözün doğrusu**, doğru söz, bütün dillərdə, yazıleydi kaş!.

sözü **-**hər çağun, hər bir yerin işlək işi, **uyqun sözü olsun gərək**. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**
-söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa söz uzanar, verən yoxsa qol uzanar.
-yeri işləyib tuxumla, **sözü becərib yorumla**.
-duyasına duymadı sözü. (duyacağı kimi duymadı sözü).

sözü -sözü dəğərinən, qılıcı kəsərinən..
-bilgin işi ilə, **hovar sözü ilə**. (**hovar** : axmaq)..
-**xanın sözü**, sözlərin xanı deyil. (şahın sözü, sözlərin şahı deyil)..
-gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, **sözü bildin danış**, başın ağrımaz!..
-**kişinin sözü baldı bal**. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (alqasın: qəbul edsin: təqəbbələllah)

sözü -**sözü qap**, sözə qapılma!.

sözü -**sözü sözə oxşamaz**, ağzı sözdən boşalmaz**.**
-suyu səp sinər yergə, sözü qoy sığar yergə.

sözü -**türk sözü yaraşır türkün adına**, tez düşər, kim minər özgə atına..
-şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində..
-**uşaq atıya qaytarsa sözü**, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü..
-sözü işinə dən dərək: tam uyğun..
-**sözün tutmaq**..
-ama tarix seçim dəyir, **hər devirdə bir kişi sözün deyir**. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

sözü -**sözü aylamadan** ayta qoyun. (**aylamadan**: çevirmədən)
-**qocanın ən acı ötü**. -oturduq, boşa ötürdük.(qocanın ən acı sözü. -oturduq, boşa ötürdük).
-**qocanın ən acı sözü**. -oturduq, boşa ötürdük.(qocanın ən acı ötü. -oturduq, boşa ötürdük).

sözüm yox duraman. qəbul. -'gülgü' dərman deyillər, buna **daraman**.

sözüm -**deməli sözüm yox.** aydan sözüm yox.

sözüm -**ox sözüm**: düz sözüm.

sözüm. **-**düşman anlar gizim, **dosda desəm sözüm**.

sözümü **-dosda aytdım sözümü**, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)

sözün **-**aşın duzun ölçülə, **havan, sözün bil çilə**. (**havan** : axmaq). (axmaq sözün bil danış)..
-işin bilməyən danqaz, **sözün qanmayan qanmaz**..
-ilkin özgələri dingələ, **sonğ öz sözün aytgələ**. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə)..
-**çox sözün azı yaxşı**, az sözün uzu..
-**sözün başa salanmayan:** kütağız. kütağuz. küt ağız..
-**sözün çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

sözün deyəsin. **-**verəsi çörək yoxunsa, **deyəsin çörəkli olsun**. (sözün dadlı olsun).

-xanım betin yaşırar, **sözün dağdan aşırar**. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

-aydıla söz, **aydılacaq sözün qaynansı**. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).

-öz özün usu yetməz, uslulların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**uslulların**: ağıllıların).

sözün **-**qazaş üçün bilim gücü, **yaşam üçün, sözün gücü**.
-pişirib sözün açarsa ağız, qızmaz qulağı, çəkməz ağız. (**qulağı qızmaq**: qınanmaq. cəza görmək) {**ağız çəkmək**: **1**. üzr istmək. pox yedim demək. **1**. ağzın quyu biləziyinə (ayaq yolu daşına) çəkmək}.
-omuz əzən yükün olsun, **canlar qıran sözün yox**.
-**sözün ağzunda: '**sözüzü unutmayın'. birinin sözün kəsərək bu anlamı verir.
-dil qırıldı, can töküldü, sevgi dildə, **oldu tapmaz öz sözün**.
-**sözün azı**, sözə duz gətirir, **sözün düzü**, sözə üz gətirir. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).
-**sözün demir qulunc olur**, deyir gülünc olur. (**qulunc**: sancı).
-**sözün düzün qalıb kim deyə**.

sözün -soraş, **sözün yarısı**, yanaş, **sözün barısı**. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

sözün -sözdür kişinin gərəki görkü, **tutmasa sözün, yaramaz börkü**. (**görkü**: yaraşığı).

sözün -**sözün tutmaq**: və'dəsinə əməl edmək.

sözün -sözün qaqı qulaq yırtmaz, diş qırmaz. (**qaq:** bərk. möhkəm)
-sözün covhəri: **sözün** çiğrəsi. **sözün** cirgəsi. (**covhər. cövhər** < çiğrə. cirgə).

sözündə -**sözündə düz**: ondaş. düz danışan.

sözünə -qocanın qıçına, **cocuğun sözünə güvənc olmaz**. (qocanın gücü yox, cocuğun güvəni yox).

sözüntə **-**gözü gözündə, **qulağı sözündə**. (vurqun).

sözüntə -**sözündə duran:** aytqanın etgən.

sözüntə -**sözündə duran:** dediyin yapan. qovlun tutan. kəsir.

sözüntə **sözündə.** -**işində, sözündə durmayan**: dəğişən**.** daşınan.

sözüntə **sözündə.**-**sözündə açıq düşman**, yeğ durur, kitoz dosdan. (**kitoz**: iki üzlü)**..**
-sözündə durmaq: anda yetmək.

sözüntən -**sözündən qaymaz:** əhdindən dönməz.

sözüntən **sözündən.** -**kişi sözündən tanınar**, üzündən yox. (üzündən: bəzəgindən).

sözüntən **sözündən**. -kişi yapdığından tutulur, **dəli sözündən**, axmaq duyduğundan. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).

sözünü **-**ölç aşıvın duzunu, **bil ağzıvın sözünü**.

sözünü -**"sevirəm" sözünü gətir dilinə**, sevirəm özünü görüt gözümə.

sözünü -**sözünü bilib söyləyən**, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz)**..**
-hər yetməzə **yazıqlama sözünü**. (**yazıqlama**: açıqlama. heyf eləmə). (**yetməz**: namərd).

sözütür **-**"doğrudur, doğru", **yalançının sözüdür**, "oğrudur, oğru", yalançının özüdür., "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

sözütür -umut dənizi istəkəndədir, **içənlərin sözüdür**, umut dənizi istəkəncədir, **umanların sözüdür. (umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

sözüvü -**bilən sözüvü ayt** (söylə), bilməz sözdən qayt (qayıd).

sözüvü **-**danışanda susmağı unutma, **susanda sözü**.

sözüvü -**dilivi qoru sözüvü yarat**, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**
-qoru gəzəyi dərmanda, **sözüvü demə hər yanda**. (**gəzəyi**: sırayı) (**dərmanda**: dəgirmanda).

sözüvü **-öz sözüvü batman tut**, yüngül otur, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

sözüvü -**sözüvü dəğişmə**!: daşınma!..
-böylə dar tutma, **boğursan sözüvü**, açılıq, söz yaradır, hər gözələ söz yaraşır.

sözüz -**sözüz nə.** aydanız nə. deməliz nə.

sözüz -**sözüz nə:** aytınız nə. degiz nə.
-**arnal** sözüz varmı. (**arnal:** xas).

su **1**.**ək**. dəki. -ev oğru**su** tutulmaz: ev**dəki** oğru tutulmaz.**.**
-dadlı su, daşdan çıxar, yaxşı söz başdan.**.**
-qamış **sudan doymaz**, qadın toydan.**.**
-acı su: acus.araq.**.**
-dadlı su: süyüt.**.**
-suya batıb gedmək: **suya vurub gedmək**: yox olmaq..
-**suya axızmaq**: **suya tökmək**: **suya savmaq**: boşuna itirmək, satmaq.**.**
-suya düşmüş çörək tək: sürnük. bitgin. çox gəvşək, halsız. açıla qalmış.**.**
-suya çəkmək: aruvlamaq.**.**
-suyu başından kəsmək: işi bilənə tapşırmaq. -**suyu başından kəsseydin** işin böylə əngələ düşməzdi..
-**suyu belləmək**: suyun önün açmaq. suyu bıraxmaq.**.**
-sütdən ağ, **sudan tınığ**. (sütdən arığ, sudan duruğ). (tınığ: duru).**.**
-su süzmək: su axıtmaq. yuğmaq.**.**
-şor (**çor**) **su**: şorva. şorağ > şərab. pənir suyu..
-başqasının **suyuna** gedən: yumşaq. uysal..
-**bulağusu**: bulağ suyu. qaynağ usu. qaynağ suyu.**.**
-su götürməz, geri dönməz: üzülkəs. qəti'. kəsin.**.**
-kirtük su: **kirtüs**: pəsab..
-**arıq su**: tə'mid suyu..
-**assular**: yer altı sular. -su **astı** gəmi..
-**aş su**: yeyəcək içəcək..
-**aş su**: yeyim içim..
-**bir içim su**: çox gözəl qız, xanım..
-**su keçirməz**: sızdırmaz..
-**suyun bir yerə girəcək yeri**: suvacağ. **(# suyun bir yerdən çıxacağ yeri**: savacağ**)**..
-**bulğan suya yağ qatmaq**: qarışıq bir durumu, yumuşaq nərsəylə yatışdırmaq..
-**ət suyu**: suyup..
-**su bağajı**: dalba..

-**şor su**: şarov. şərov. acın. -pənir **acını**..

-**yersu**: ab o həva. -oranın **yersu**yu mənə düşmür. -bir **yersuyun** dəğiş, bəlkə ağrın dinləndi..

-**kökün sudan çıxartmaq**: başara bilmək: çöğlənmək. -**çöğlənə** bisən iyi olur..

-**böyük su qabı**: sulav..

-**su yolu**: avqın..

-yeri var **su** ilə **pambıq** olasın, islandıqca ağırlanasın, yerdə var **odla odun** olasın, yandıqca itiləsin**..**

-su : şəpir (şəpər, şəpə). ləpir.

su -dartışla yar seçilməz, **acıqlı su içilməz**. (**acıqlı**: çox şor).
-qar dağın**, su çuxurun tapar**.
-su sığırı: üzücü sığır. camış. (< **çimiş. çimgic**).
-**su damağından ötməmək:** su boğazından keçməmək: çox sıxıntıda olmaq.
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, **saman asdan su qoyar**, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-**acı su**: şor su.
-biri susatır, **biri su satır**. (iş birdirlər).
-**su ilə yel qovuşdu**, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.
-**su başdan ötmüş**: iş işdən keçmiş.
-qayğı qalxsa kişi batırar, **su qalxsa qayığ**.
-**lti su axını:** sal**. sel**.
-**su çanın küydürən il acı**, dəğirman çanın küydürən gün acı. (**çanın**: novbətin) (**küydürən**: yandıran).
-usuqmuşa, sağuq qamuğ **su görünür**. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**usuqmuşa**: **(us <> su)** susamışa) (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

su -**su axar yolun tapar**, külbaş gəzər çulun tapar. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

-**su daşı oyar, su daşı utar**. (gücün çatmazsa nərsiyə, su kimi çəpərlik, yumuşaqlıq göstər. (dağlar boyda qayalar, suya sığar).

su -**su gəlib axar gedər**, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli)..

-**su ösrür otu**, köçrür odu. (**ösrür**: cücətir. göyərtir). (**köçrür**: keçrir. söndürür). (əlində olan aracın, yaracın bilmək)..

-**ürəyi su üsdə**: ürəksiz..

-**od ilə su, əldə ikən yaradır**, əldən aşdı, biri yaxar, biri boğar. (**yaradır**: faydadı).

-**su hoban: su qıran: su dərən: su hopan: su hoban**: hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. qırım. qurutma.

su -**su görür balığa**, pişik görür, sıçana (çönür)..

-**axar su**, yerin tapar..

-**su kim içmək** (qolayca)..

-**axar su**, yerin tapar**..**

-gün kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, **su kimi duru**, topraq kimi yasağun, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin)..

-**saman altindan su yeritmək**: eşib işləmək. bildiyin yapmaq. kələkli iş aparmaq..

-**su astıda**, islanmadan duranmaz. (**astıda**. altında**).** (tapmaca) (**daş**)..

-**arxasınca əllərin su atmışdı**.

su **suv**. mərkür yıldızı.

-dövük qab **su saxlamaz**. (dövük qabda su durmaz)..

-kişi dilin dansa, **su çox yatsa acar.**(**acar**: küflənər)..

-**su axar**, daş qalar..

-**su axar**ı ölən balığda gedir, diri balığda. (yaşamda hər üz var)..

-su gəldi çörəgi apardı**..**

-su olub yerə mandı: yox oldu. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (qarqış). -böyüdügündə, su olub yerə keçeydin..

-**su göğüsdən aşan son**, öykünüşdə nə kar var. (**göğüsdən**: köksdən. sinədən) .(**öykünüşdə**: peşmançılıqda).

-**ağac dibindən su içər**..

-dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı..

-**dəviyə su gərəkirsə**, boynun əgir..

-**su küzəsi, su sızdırar**. (ot kökündən içər, nə olduğun verər)..

-**su küzəsi, su sızdırar**. (ot kökündən içər, nə olduğun verər).

su -**tanrıdan su diləndik əkinə**, yağış yağdı sel endi yerinə (işlərin uğramazın göstərir)**.**

su **-**yağlı küyzə **su yokmaz**. (**küyzə**: küzə). (**yokmaz**: yoluğdurmaz. sızdırmaz).

-güvən güvəndən su içər, qamış boğundan.

-keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, keçmişin yeri yaşamda deyil.

-çoğra su: coşlu. coşğan. qaynar su.

-su görməmiş, dartınma. (soyunma).

-durunmadan iş bitməz, **su yağmadan ot bitməz**. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

-könül başdan, **baş könüldən su** içsin. (sinik sanıq birbirinə yoluxsun. sinik say sana bir birində tam qopmasın, ayrılmasın. (**sinik**: atifə) (**say sana**: hesab kitab) (bir başa maddəçi olmamaq)**.**

-sorulsa söz baş şişər, **sorulsa su, iç şişər**.

su -**birin ötən su arxdan**, mində sonra ötər su. (bir su ötgən arığdan, minğ yıldan sonğ da su ötər). (bir kərə su axan arxdan, genə günü gələr axar su). (uzaq olsada devran dönür, gəzək genə bizə düşür. (**gəzək**: sıra. novbət). (olasıya görə, bir kərə olan nərsə, min kərə ötsədə, minincidə olasıdır, mümkündür). (**olasıya görə**: ehtimalata görə)
-**arxdan su kəsildi** saçaqdan çörək. **(saçaqdan:** süfrədən)
-**arxdan su kəsilməsə** saçaq çörəksiz qalmaz. **(saçaq:** sü'frə)
-aralarından **su sızmaz**, qıl ötməz. (birbirinə çox yaxın olanlar)
-**qaynar su töküb üzdən pişirmə:** frıqlama. pöşləmə.
-**od su**.
-**su daşqını**. sel. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.
-**yağtı su**: nazü ne'mət.
-tin tinindən, tən tənindən **aldı su.**

sual -**sorğu sual**: soruşdurma. dindirmə. sorğu sual. təhqiqat..
-**sual cəvab:** sav sov. dindiriş**.** porseş pasox..
-**suval**. **saval**: soray. -savala yarasa yanıt: uyqun cəvab..
-**ələməti sual**: sorğac. sorac. soru **(**sorağ**)** simgəsi, bilgəci.

sual. sorağ: **.-acı sorağ verib**, süycü yanıt qarşama. (**süycü**: gözləmə).

suambari **su ambari**. sutaq. sərdaba.

suambari sutaq.

subar amin.

subaşı subay. subəyi. mirab.

subay : boydaq.

subay **1**. subəyi. subaşı. mirab. **1. (su**: qoşun + **bəy**: rəis**)**. fərmandeh. **1**. boydaq. botaq. bekar. mücərrəd. **1**. boytaq. bekar. mücərrəd. **1**. ərkən (ərlikdə (ərliyə) olan.). qadınsız kişi.

subay açıq. boş. bekar. əşsiz. -**açıqlar**: subaylar. işsizlər. bekarlar. -**açıqda qalmaq**, **yaşamaq**: subaylıq keçirmək. -**açıq tutuq**: evli evsiz**.**

subay ərgən. ergin. bekar.

subay **-subay gözü** pişik tükün xəz görür.

-subay gözü, kor gözü. (subay gözü ilə, qız alınmaz).

subay **suvoy**.

subay boydaq. mücərrəd. əzəb.

subaya **-subaya qarısın** gündə boşar. (subaya boşamaq bilməz nədir).

subəyi subay. subaşı. mirab.

sucarmaq suya düşmək. -yemişlər pişib **sucarıb.**

sucartmaq suya salmaq. -**sucartıb** qaynatamaq.

sucuq süycük. üzüm şirəsi və nişasta ilə hazırlanan bir çeşit dadlı..
-**qızıl sucuq**: sücü. boza. şərab..
-**sucuq ata** (socuq ata): dadlı, şirin, könlük, sevimli ata, dədə.

sucuqmaq **1.** su yığışmaq. **1**. dodaq qırasında çıxan sulu, qaşınan qabar. **1**. (**sulu**: gözəl. dadlı). dadlanmaq. şirinləşmək.

sucuqu -**qurutulmuş ət sucuğu**: kədit. qaqıt.

suç **1**. günək. günə. günah. -**günəm** nə?. -**günəli**. -**günəsiz**. **1.** səkə. günah. -nəyimiş səkəm.

suç **1**. sapat. **1**. yaxal. içi, vicdanı yaxan, incidən nərsə. günah. **1**. bur. burğ. (düz yoldan). sapıq. xəta. yanlış. iştibah. səhv. qələt. -mənim **bur**: mənim günahım. -mənim **burum** nədir: mənim xətam nədir. **1**. çor. cürm. **1**. **azığ**. günah**.**
-ağır suç: qınta. cinayət..
-**çox ağır olmayan suç**: qıntıc. cünhə.

suç saçmalıq. sayalıq. sadəlik. -pulun gücün bax, **elin suçuna**! (**suç**:).

suç -**suç boyuna mindirənlər.**

suç yanqıç. yanılqı içində bulunan**.**
-duyan qulağda **suç olmasada**, suçlanar.

suç yazığ. güna. -**yazığı** keçilməz : günası bağışlanmaz. -**yazığım** nəyimiş mənim: günam, suçum nəyimiş mənim. -**yazığ çevirmək**: günah işləmək. :.

suça -ökünlük duyar **suça yaxılmaq**: peşmanlıq gətirən günaha tutulmaq.

suçal basma. suvat. ırmaqdan, axardan su götürmək, malqara suvarılmaq üçün düzədilən yer. -**suvatda** malqara suvarılar, paltar yuğular.

suçəqən **su çəkən**. sudərən. su qurudan. çıpıt. sorğuc.

suçiçək abiləmurğan

suçlama -ağzıva çatmır, **dişi suçlama**.

suçlamaq **1**. atarlamaq. ayıblamaq. ləkəmək. **1**. burulamaq. burqulamaq. yazğılamaq. müttəhim edmək.

suçlanar -duyan qulağda suç olmasada, **suçlanar**.

suçların -**suçların qabası**, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**

suçlu azuq**..**

-çox suçlu. kirtük. günəhkar**..**

-suçlunu tapmaq: çəkəvalmaq.

suçlu yanqaç. yanılqıçı. yanlış yapan.

suçlu yazığlı. günalı.

suçlular -**heç doğmamış suçlular** (yoxsullar).

suçlunu -bir suçsuzu tutmaqdansa, **bir suçlunu bıraxmaq yeğdir**. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).

suçmaq yazmaq. azmaq. günah işləmək.

suçsuzü -**bir suçsuzu** tutmaqdansa, bir suçlunu bırxmaq yeğdir. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).

suçu **-dilin suçu yox**, dildə yalan yox. (otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

suçu -**qoyunluq suçu**, qoyunçuda yox, boyunçudadır.(**qoyunluq**: tabe'lik. müti'lik).

suçuq günah.

suçuşmaq uçuşmaq. buruğ, suç, kötülük, günah, qəbahət işləmək. burquramaq. burqurmaq. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. çərtmək.

suhan **< süyğan**. türkmənlərdə dadlı türü.

suqab susaq.

suqağ quş yarasa.

suqalan şarlama. şarlavuq. şağıratma. şəlalə. çavlan. abşar. gurgur.

suqar **suğar** < **çuğar** (< **çulqar: çulqayan**). palan. səmər. -**çuğar palan:** çulçuğar.

suqar **suxar**. **soxar**. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). qızartma. kabab.

suqari **suxari**. **soxari**. (< **sox**: şiş). (şişdə qızarılmış). xasa. qızarıb qurumuş. kəbabi. -**suxari** toyuq. -**suxari** çörək. -**suxari** yemiş. -**suxari yemiş**: ağac üsdə yetişib, qızarmış meyvə.

suqarıtmaq **suxarıtmaq**. **soxarıtmaq**. (< **sox**: şiş). (şişdə pişilmiş, qızarılmış). qızartmaq. kabablamaq.

suqaş **suğaş**. qusl.

suqat **suğat**. yutay. oğtay. yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. şən (şəng) < çağ. çanğ. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.

suqəri -**suxəri çörək, lavaş:** yala yufa.

suqnak(fars) **< sağınaq**. ağlamalı. ağlanacaq.

suqnaq **suğnaq**. **yuğnaq yunaq**. **sunaq**. hamam.

suqunmaq **suğunmaq yuğunmaq**(yıkanmaq). (suğa sinmək, sınmaq, batmaq). çimmək.

suqur **suxur**. **çuxur**.

suqurutan **su qurudan.** su çəkən. sudərən. çıpıt. sorğuc.

suquşu -**bir su quşu adı**: qaranaz.

suqvari < **sağruq**. matəm. yas. -**sağruq sağmaq**: yas tutub oxşarıb ağlamaq.

sulaq **sulağ**. **şolağ**. boş. kəvək.

sulaqsın **sulağsın**. sulğasın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. uğurlasın. uğurlasun. boluğlasın. oluğlasın. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

sulama sudarış. sudartış. abyaryi.

sulamaq tavlamaq**.** tovlamaq.

sulanaraq -**sulanaraq şeh duruma gəlmək**: keşəlmək. -yağışlıqda geyim, parça **keşələr**.

sulanmaq gönənmək. könənmək.

sulanmaq uslanmaq. islanmaq. əzlənmək. yumşanmaq.

sulanmış -**beyinləri sulanmış**, qafaları kütləşmiş, içərləri hislənmiş.

sulanmış -**sulanmış nərsə**: solap (< **sulanmaq**). **1**. -**sulanmış**, **yumuşanmış nərsə**: kövnü. köhnü. kövün. -**kövün qoğun**.

sulantırmaq **sulandırmaq**. **1**. uslatmaq. ıslatmaq. əzmək. öldürmək. yumşatmaq. **1**. öldürtmək. yumuşatmaq.

sular -**ağır sular**, lam axar**..**
-dərin sular, dinc axar**..**
-zinə sular, çay olar.

sular -**axar sular durar olsa ısqanar**. (**ısqanar**: iylənər).

sular -**bulağa varsa, sular dinər**, düğünə varsa, yırlar.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.). (**yırlar**: çalçağır)**..**
-ağ sular çöndü qara suya, basdı veyranı.

sular -dağları **boylatan sular:** dağları aşan, cumduran, çulqan sular.
-ördək uçar qağıldar, **aşan sular çağıldar**. (**qağ:**ördək səsi).

sular **-**qopun qopsa. -dərya qurur, **sular çəkilir**, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

sular **-**soyuq girsə arıya, **ipək sular qat olur**, tam istilər yad olur.

sulatı ıslatma. sulatma. işlətmə. işləti. sürgi. müləyyin. müshil.

sulatı surəti. çırğay. çırağuy. çahrayı. üyzün. (> üzün).

sulatma ıslatma. sulatı. işlətmə. işləti. sürgi. müləyyin. müshil.

sulav **1**. böyük su qabı. malqaranın içməyi üçün qoyulan su qabı. **1**. şolba. şolva. tiltə.

sulcuq dadlı yemiş pişmişi. kampot.

sulqasın **sulğasın**. sulağsın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. uğurlasın. uğurlasun. boluğlasın. oluğlasın. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

sulqu **sulğu**. hovlə.

sulqu suluq. culqu. qətifə. hovlu. hovlə.

sulluqun **sulluğun**. **-sululuğun (sulluğun. gəncliyin) itirmək**: yavanmaq. xərab olmaq. qocalmaq. -iki ildə nə **yavanmış**. -sən görən indi **yavanıb** gedmiş.

sulu **1**. cıpcıq. cıvıq. sıvıq. suyuq. çox sulu, boş olan. **1**. usarəli. **1**. önlü {< **ön**: üz. **(# önsüz**: çirkin**)}**. gözəl. qəşəng. sövül. sövməli. **1**. yoşaq..
-**sıvıq** danışmaq. **sıvıq** davranmaq. iti, açıq, sinsidici, alçaq söz, qılıq..
-**sulu qar**: çalaqar. alaqar**..**
-sulu üzüm çeşiti: köhnü. kövnü. kövün..
-**içi sulu şiş**: suluğ. qabar.

sulu bulanğır. bulay. bələşgən. yapışqan. -bu **bulay** sorudur.

sulu **-göz giləsinin yerləşən sulu torbası** sökülmüş, tökülmüş kor: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

sulu ısqın. ıslaq. -**ısqır** bulut. -**ısqır** gözüm qaldı: yaşlı gözüm qaldı.

sulu -**ürəgi sulu:** xoş. arxayın. -belə çox **ürəgi sulu** oturmusuz!. -çoxda **ürəgi sulu** deyiləm.

suluq hovlə.

suluq sulqu. culqu. qətifə. hovlu. hovlə.

suluq **suluğ**. gözəl. xoş. -**suluğ** günlər:. gözəl günlər. xoş günlər. -**suluğ sılığ**. : **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq**. gözəllik sıcaqlıq.

suluq **suluğ**. içi sulu şiş. qabar.

sululuqtan **sululuqdan. -sululuqdan, yılılıq:** (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (ılılıq, cana qılıq: xuy gözəlligi, can dərmanı). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

sululuqun **sululuğun**. **-sululuğun (sulluğun. gəncliyin, təravətin) itirmək**: yavanmaq. xərab olmaq. qocalmaq. -iki ildə nə **yavanmış**. -sən görən indi **yavanıb** gedmiş.

sulumlanmaq arımaq. səfalanmaq.

sulumsuz yaramaz. bəğənilməz. xoşa gəlməz. -**yaramaz qılıq**: xoşa gəlməz rəfdar.

sulun -**yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

suluvluq gözəllik. -bir suluvluq sığalar önündən: bir gözəlik oxşanır **(**cilvələnir**)** qabağından.

sumaxbalan savrıc. pişirilən nərsənin suyun savırmaq, ayırmaq üçün deşgig qab. süzgəc.

sumka əl çantası. çanta. əl kifi. bağca.

sun **sun**!. dart!. ver!.

sunaq **yunaq**. **yuğnaq suğnaq**. hamam. < .

sunamaq **<> sunmaq.**

sunca (sunmağa dəğər). nərsənin ən yaxcı tikəsi.

sunculağ daş çanqıllı yer. -sunculağ yerə düşdük axşamıdı.

sunqu **sunğu**. (sunmaq). **1**. mohibət. ne'mət.

sunqur **sunğur** (**sunmaq**). {sunulmuş. göz önünə qoyulmuş}. **1**.vali. **1**.yelli. şişmiş. mütəvərrim. **1**.qurra. **1**.qabarıq. bərcəsdə. **1**.gözəl. şik. **1**.göz tutan. çəşmgir. **1**.mümtaz. **1**.layiq. səzavar. **1**.adlım. ünlü. **1**.(mücəllel. dirəxşan).

sunquş **sunğuş**. (sunmaq). peşkeş.

sunmaq **<> sunmaq.**

sunmaq **1**. {# **sünmək**. (**sümmək**): yığılmaq. daralmaq}. uzanmaq. **1**. qoyulqatmaq.

sunmaq tutmaq. təklif edmək. mə'ruzə edmək. -qonaqlara yemiş **tutun**. -sevən sevilə gül **tutmuş**. -sınağın yazıb sınaçılara **tutdu**.

sunmaq uzatmaq. vermək. təqdim etmək

sunmaq usunmaq. önərmək. pişnəhad emək.

sunulan -**sayılan sunulan.**

sunuluş təqdimat.

sunuş **1**. sərgəş. iraə edmə. numayiş edmə. **1**. təklif.

sunuş usunuş**.** önəriş. pişnəhad ediş.

suot **suvot**. suda bitib yaşıyan göy, göyək.

sup **suyup**. boş yemək.

supaş suyuq yemək.(**qoyaş**: quyuq yemək).

supsıramaq **supasırmaq**. sulanmağa üz tutmaq.

sur **-sur düdüyü, şeypuru**: dur düdüyü.

surax (fars) < **çuvaq (< kov)**. dəlik. hüfrə.

surax **1**. **{surax** (fars)}. **< soxal** (qoxulann yer **< soxmaq**). deşik. dəlik. baca. **1**. < sürək. baca.

suraş **sürəş**. kıronik. müzmin.

suraşmaq **sürəşmək**. **1**. sürsürəşmək. silsiləşmək. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. dizişmək. düzüşmək. **1**. şənlik, şadlıq edmək.

surat surət. sat. (**sart**). -**satlı**:surətli. -**satsız**:surətsiz. -**satın** gizlət:surətin ört. -**satın** görcək, ürək gedmiş. -**sat surat.**.
-şəkil surat: **şəkil surət**: **şəkil surat**: sın sıyağ.

surət hesab saybat **(say bat** < **say bet)**. **(**< **say**: hesab + **bet**: üz**)**.

surət **sırıq**. nərsənin dış biçimin, görnüşün çəkmək, cızmaq..
-**şəkil surət**: **şəkil surat**: sın sıyağ.

surqa **surğa**. (< sürmək: axıtmaq) ahəng.

surqac **surğac**. ahəngsaz. bəstəkar.

surqatmaq **surğatmaq**. (< sürmək: axıtmaq) ahəng düzəltmək. bəstəkarlıq edmək.

surna **sürüng**. **> zırna**. uzun qollu çalqı aracı.

suru -**sarı suru**.

surur -**cəşni surur**: şölən sürən. coşna sür. toy büsat. toy qonaqlıq.

surut **surud**. aytır. sözlü mahnı.

sus **sust. gəvşək**. **1**.kasad. -**susd** alver: ağır gedən bazar. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur.**1**. yavaş. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur.

sus **sust**. gəvşək. -**sus** alver: ağır gedən bazar. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur. -**sus** boya. -**sus sarı**: açıq sarı.**.**
-sus payı: ağız tutamağı. həqqi sikut.

sus! **1**. tutun!**.** saxlan!. dinmə!. **1**. ust!.

susa -böyü, böyüklüyə tutulma, **susa, dənizlərə utulma**, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma).

susa **suysa**. (**şüyşə**). dümdüz. düpdüz. düpədüz. samsap. samsaf. sapsaf.

susaç **sasaç**. abbaş.

susaq **1**.**ussaq** > **usaq**. yanğan. təşnə. ətşan. -**usaq** dodaq: təşnə ləb. **1**.suqab.

susamaq yanqamaq.

susamışa **(us <> su)**. usuqmuşa. **-usuqmuşa**, sağuq qamuğ su görünür. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

susan **-**bilib danışan, **bilməyib susan**, qızıla dəğər. (**dəğər**: bədəl).

susan -toprağlıqda əsməyən yel, odluqda **susan yel** yaşasın.

susanta **-**danışanda susmağı unutma, **susanda sözü**.

susar tinər.-könül qanıt bilməz. **könül ya dinər**, ya sevər, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, ya istər, ya nifrət edər).

susar **-**utlu, **utundan susar**, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən **susar**, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.

susatan susutan. susatğan. yanğıtan. təşnə, ətəşli edən. -**usutan** günəş qapsadı.

susatır **-biri susatır**, biri su satır. (iş birdirlər).

susatqan **susatğan.** susutan. susatan. yanğıtan. təşnə, ətəşli edən. -**usutan** günəş qapsadı.

susav susuz.

susavan **susəpən**.

susəpən **susavan**.

susıq **susığ.** dolça. dolğav.

susqa tişnə.

susluq sölək. çölək. rixvət. -aclıq **çölək**, toxluq törək. (**törək**: dölək. bolaq. gölək. olqun. çıxarlı).

susluq yuxalıq. -**yuxalıq** eləmə.

susmaq **-**əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, **susmaq ən gözəl yanıt**, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

susmaq **-**söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun. {gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş)}**.**

susmaq **-susmaq danışığa yol açmış**, danışmağa yok.(danışığa: barışa).

susmaq **-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. ölsərmək. ölmək. batmaq. yoxolmaq.

susmaq tısmaq. tıslamaq (nərsiyə qarşı).

susmaq tutulmaq. -**tutulub qalmaq**: susub qalmaq.

susmaqı **-danışanda susmağı unutma**, susanda sözü.

susmaz -**könül susmaz**, baş durmaz.

susmuş -**uysul susmuş**, uysuz susdurub sanmış. (uylu utanıb çəkinmiş, utsuz, çəkindirib demiş). (uylu utanıb susar, utsuz, susdurdum sanar). (ədəbli susmuş, ədəbsiz, susdurdum demiş, sanmış). {**uy**: **ut** (ədəb. utanc. həya)}.

sussam -söyləsəm izgəsi yok, **sussam könül onqay değil**. (söyləsəm tə'siri yok, sussam könül razı değil).

sust **1**. sısqa. **1**. uyuşuq. ıslaq. təmbəl. **1**. ərin (< **ərimək**). kahal (**< kav**). loşağ. halsız. **1**. şol. (**boş**). **1**. **sus**. gəvşək. -**sus** alver: ağır gedən bazar. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur. -**sus** boya. -**sus sarı**: açıq sarı.**1**.uyğaş. yuxulu.**1**.yalığ. boş.

sust **sus. gəvşək**. **1**.kasad. -**susd** alver: ağır gedən bazar. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur.**1**. yavaş. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur. **1.** yayaz. yalkav (yaykav).

sust -**sust təprəşmə:** ərincək olma. (tutarlı, qayın (müsəmməm, ciddi) ol. (batman otur, yüngül dur). (bulut olsan yoldaş olar yel sənə).

sust yuxa. (**yoxa**).

sustalmaq boşaşmaq. gəvişmək.

sustuqumta **-susduğumda içimdəsən**, qonuşursam dilimdəsən, sən ki mənim hər yerimdəsən, arır əllər boş qalır ancaq.

sustuqun **-**danışdığın qanan, **susduğun bilər**.

susturtum **susdurdum .-**utlu, utundan susar, **utsuz, susdurdum sanar**. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən susar, əkisiz, **susdurdum** sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.

susturub -uysul susmuş, **uysuz susdurub sanmış**. (uylu utanıb çəkinmiş, utsuz, çəkindirib demiş). (uylu utanıb susar, utsuz, susdurdum sanar). (ədəbli susmuş, ədəbsiz, susdurdum demiş, sanmış). {**uy**: **ut** (ədəb. utanc. həya)}.

susuq **1**. ağız açmaz. ünü çıxmaz. dinməz. **1**. usuq**.** susuz qalmış. təşnə. ətəş.

susuq səssiz. sakit. **-susuq pişik**, avlağan olur.

susursam -söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz:** dözməz). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

susutan susatan. susatğan. yanğıtan. təşnə, ətəşli edən. -**usutan** günəş qapsadı.

susuz (**su < >**. **us**). **1**. ussuz.usuz. təşnə. **1**. çor. yanıq (yanqılı). **1**. susav..
-**şor, susuz topraq**: kitir. kəvir.

susuz **-susuz yerin otu yiyəsiz**, ərsiz yerin malı yiyəsiz.
-**susuz qalan topraq çatlaq**, gücsüz qalan yaltaq olağay. (**olağay**: ola bilər).

susuztan -üzün saxla **üzü susuzdan**. (utun qoru utsuzdan). (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

sut ısğırıq. sığıl. ısğa. fışqa. ıslıq. səfir.

sut **sud**. asıq**.** qazanc. -**artış asıq**: izafi sud.

suta -**axar suda**, kir qalmaz.

suta **suda.** -otda yanmaz, **suda çaxmaz** (tapmaca) (hələ buracan tapılmayıb).

sutaq **sutağ**. **1**. ədl. -**qutağ sutağ**: ədl fəzilət. **1**. sərdaba. su ambari.

sutan **-**qan sudan ağır basar. (qanla su ölçüştürüləməz).

sutan -**sudan dönmüş, buz olmuşlar**, buz balta kəsik, daş olmuşlar.(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.).

sutan **sudan.** -qarpuz qabuğuyla böyüyən eşəğin **ölümü, sudan olur**.

sutan **sudan**. **-**varlılıq süt gölündə yüzdürər, **yoxsulluq, acı sudan üzdürər**. (**acı su**: şor su).
(**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).
-baxma buzun sətliyinə, oda sudan olmuş.
-**balıq küsürsə sudan**, yaşam köçər ondan.
-canı kişinin hovadan, **balığın canı sudan**.

sutan -çalğa sudan balığ tutmaq. (**çalğa** > **çamra.** bullanığ. lil).

sutan -**ölü keçi sudan qorxmaz**, od yanmasa tüstü qopmaz.

sutan -sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.

sutarış **sudarış**. **sudartış**. sulama. abyaryi.

sutartış **sudartış**. **sudarış**. sulama. abyaryi.

sutatır **sudadır**. -**balığın canı sudadır, ylığun canı dildə**. (**yalığun**: insanın) **(**kişi, içsəl, ruhsal yaşamın, dil ilə, söz ilə yaşadır. dil, söz, kişi üçün, balığa su yerindədir**).**

sutay **tutay**. duruşma. məhkəmə. -**duruşmanı** ertələmək: məhkəməni sonraya bıraxmaq.

sutərən **sudərən.** su çəkən. su qurudan. çıpıt. sorğuc.

sutopu vaterbal

sutul suvul. sətil. dolça. kova.

sutum nərsənin dış böyüklüyü. bədən. tən. gövdə. **(# tutum**. nərsənin iç böyklüyü. zərfiyyət. həcm**)**.

sutun **1**. < **ostun**. (< **osmaq**: qalxmaq. dikəlmək). **1**. çağul. colomn. -üç **çağullu** kağaz. **1**. sökə. söyək. (**< söykənmək**). dayaq. paya. **1.** ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). dirək. **1**. dal. -**baş sutun**: başdal. -**yan sutun**: yandal. -**baş sutun**: başdal. **1**. dirkə. dayaq. paya.

sutun batur (yerə batıb düz duran). çadır dirəyi. əmud.

sutun -**kəşov kəşov, sutun sutun edmək:** keçovlamaq. xətləmək. sutun çəkmək.

sutun **sütün**. **situn**. sağa. nərsəyə dayaq olub sağlayan, saxlayan.

sutunu omuru. omurqası. təməli.

sutur **(**< **tutur)**. çalaüz. siluet. nim rox.

sutur **sudur**. **-**biləgi topla, **havadır sudur** oddu topraq işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).

suv <> **sıv**.

suv **-**əroğlunu söz pozar. donla daşı suv pozar. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).

suv **su**. mərkür yıldızı

suv **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy.

suva **sıva**. aralıq. açalıq. məsahət. səth.

suva suva!. sürtə!. sürgə!. sürə!. sürt!. dürtə!**.** yax!. -başıva yağ **dürtə**.

suvacağ suyun bir yerə girəcək yeri. **(# savacağ**: suyun bir yerdən çıxacağ yeri**)**.

suvaq **1**. sivək. > civək. civə. cüvə. **1**. **suvax**. suyuq. ərişgin.

suvaq arx. kanal. gəzit..
-ağ suvağın (**boyanın**) **astından** (**altından**) **qara suvağ**: astar.

suvaq **suvağ** (**su+ bağ**). su bəndi.

suvaqı **suvağı**. **sıvağı**. üzdən. üsdən. üzəki. ələki. yalpaq. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

suval **saval**. **sual**. -savala yarasa yanıt: uyqun cəvab.

suvalan su alan. suvarılan. -**suvalan** suvağ pöggürümuş. ().

suvalmasa **-tarla suvalmasa quruyar**, quru qalsa, qurudar. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).

suvam dəvam. -**suvam** verin. -**suvam** olmaz: dəvam olmaz. -yaşamın eygiliklə **suvam** verdi: dəvam etdi. -bu olayın **suvamın** gör. bu hadisənin dəvamın gör. -gec **suvamı**, ertinə ular (gecənin dəvamı, əlbət ki səhərə çıxar). -**suvamında**: dəvamında. -bu yol suvamıynan: bu yol dəvamıynan. -**suvamsız**: dəvamsız. -**suvamlı** olsun: dəvamlı olsun.

suvamı -**gec suvamı**, ertinə ular. (**gec**: gecə). (**suvam:** dəvam). (gecənin dəvamı, əlbət ki səhərə çıxar).

suvan **savan**. **soğan**. {(savan, suvan, soğan)+ daşı}. nərsə savmaqla, gidərməklə itildən arac.

suvantamaq **suvandamaq**. suyun üzünə çıxmaq.

suvar **-**basda yürü, yetirsin, **əkdə suvar, dərirsin**.

suvar -dil çiçəkdirsə **solmadan suvar**.

suvar. sivir sever.

suvarlatmaq arnattmaq. təhzib edmək. təshih edmək. əl gəzdirmək. virastarlıq edmək.

suvarmaq -**yapcağız suvarmaq:** keşləmək. şehləmək. üzdən suvarmaq.

suvart **1**. çox iti, zirək. zivit. zivirt. **1**. su ardı saman yerdən. mızi.

suvasti **suv asti**. **su altı**.

suvaşqan cıvıq.sıvıq. -**cıvıq** saqqız olub, yapışdı.

suvat > **suat**. **1**. göl, çayda malqara suvarma, su götürmə, paltar yuma üçün düzəldilən yer. su başı. **1**. sulu yer. **1**. qazanc qaynağı. **1**. nərsənin su içən, baş alan, gücalan yeri, qaynağı.

suvat basma. suçal. ırmaqdan, axardan su götürmək, malqara suvarılmaq üçün düzədilən yer. -**suvatda** malqara suvarılar, paltar yuğular..
-**suvatda, dayaqlıq olaraq taxılan dəğənək:** basma**.**

suvatı -**küzənin yüzü, suvatı**. (yüz küzədən su içir). **(suvatı**: mal qaranın su içən yeri).

suvcuq tərlək.

suvla yağmır, aralıq sularını ağdıran arx. qənov.

suvlu -**ürəyi suvlu**: arxayın. dinc. xoş görkülü. -işində, bolşunda ürəgi suvlu.

suvluq hovlə (< **hopmaq**). -**yunaq suvluğu**: böuyük hovlə. -**əl suvluk**: kiçik hovlə.

suvluq dəsmal. hovlə. hopla.

suvot **suot**. suda bitib yaşıyan göy, göyək.

suvoy **subay**.

suvtaşar **suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər**. -**atı at yanında bağlasanğ, soydaşmazsa, **suvdaşar**. (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy).

suvul ritubətli. nəmli. şehli.

suvut ab o həva. abhava. əhval. -**şabalıt <u>suvutlu</u>, boyalı. açıq ala qoyuq, qəhveyi**: alsıq. -iyi **suvutlu**.

suy -**qaynar suyun səsi**: bor bor -**bor bor** qaynadı..

-**qaynar suyun burulması**: bur bur.

suy **suv.** davranış. tüvarış. xulq. xuy.

suya -ağ sular **çöndü qara suya**, basdı veyranı..

-**suya batmama üçün, boğulmamaq üçün geyilən geyim**: çökətə**.**

suya -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**
-fala inanan, **suya dayanan**, nəyimə (s imə) dönər.
-**toruvu sal suya ki**, var balığı.
-**toruvu sal suya ki, var balığı**. (qaranquluqda yeriş yaramaz). (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

suya **-ətə suya gəlmək:** dolsumaq**.** ətlənmək.

suya **-umatlı suya düşdü**, ağzında balıq çıxdı. (**umatlı**: şanslı).

-**suya manıb** boğuldu. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

suya -suya girmədən üzüvü bil. (**üzüvü:** üzməyi).

suyımqıl sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. dımqıl. dəmli. nəmli. ritubətli.

suyolu bir yerdən ged gəl haqqı.

suyu **-acı çayın suyu getdi**, acısı qaldı..

-işi başa düşüncə, **at suyu gəməli içmiş**, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)**.**

-ağız suyu: şoğurt. silik. tüpürcək..

-sözünü bilib söyləyən, **üzdən suyu tökülməz**, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

suyu -**burnun quyuq suyu**: fırtıq. süymük. sümük..

-**suyu səp sinər yergə**, sözü qoy sığar elgə.

suyu **-xınası boyadan, suyu kovadan düşmüş..**

-süzmə. suyu çəkitilmiş yoğurd: kəşik. çəkik..

-**sıx, quyuq, ət, sümük suyu:** tingo. cirgə.

suyu -**izi suyu**: izi kökü. izi qoxusu.

suyu -**qar suyu**: su olmuş qar. ərik qar. (**ərik**: əğik:ərimiş).

suyu **-suyu büksən** göl olur, **suyu dərsən** çöl olur. (**suyu büksən**: suyu yığsan, toplasan) (**suyu dərsən**: suyu çəksən).

suyu -**suyu səp** sinər yergə, sözü qoy sığar yergə.

suyuq **1**. cıpcıq. cıvıq. sıvıq. sulu. çox sulu, boş olan. **1**. üt. məni'. bel suyu. **1**. **sıvıq**. **cıvıq**. yoşaq..
-**sıvıq** danışmaq. **sıvıq** davranmaq. iti, açıq, sinsidici, alçaq söz, qılıq..
-**qatıq suyuq**: bərk boş.

suyuq suvax. ərişgin.

suyuq -**suyuq aşdan aş bolmaz**, qudadan qarındaş. (**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum). (**qarındaş**: doğma qohum. nəsəbi qohum).

suyuq **-suyuq aşdan aş bolmaz**.

suyuq **-suyuq aşın**, dəni az olar. (**suyuq**: sulu. boş).

suyuq -**suyuq, boş yemək**: çalqı. çalxama.

suyuq -**suyuq sabın**: **donuq olmayan sabın:** kəsək olmayan sabın.

suyuqlatmaq **cıpcıtmaq**. **cıvqıtmaq**. **sıvqıtmaq**. **1**. suyun çoxaltmaq. **1**. iti, açıq, sinsidici, alçaq sözlər, qılıqlar taxınmaq.

suyuqluqu **-aş suyuqluğu** dən azlığındandır. (**aşın suyuqluğu** dənin azlığındandır).

suyumsuz yaraşıqsız.

suyun **(su < > us)**. **usun**. sel. -**suyna avtalmaq**: selə qapılmaq.**.**
-suyun işi aparmaq, suyun işi aparmaq, odun işi yakarmaq.

suyun **-**göyçək duyqular axarı, söz bulağı, **qopuşan suyun calağı**. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

suyun -**suyun çəkib şeh duruma gəlmək**: keşəlmək. yaş nərsənin quruyaraq yığılması, çəkilməsi. -(yuğulmuş) palatarlar **keşəldisə,** yığ..
-**suyun şoru dadlanmaz!.**

suyun **-suyun qamçısı yel.**

suyuna gedmək nərsiyə çəkilmək, dartılıb oxşamaq.

suyunc usarə. üsarə.

suyuntan -**odundan suyundan olmaq**: yaşamından olmaq.

suyup **1**. **sup**. boş yemək. **1**. ət suyu. **1**. hər nəyin qaynatılaraq, sıxılara, damıtaraq **(**təbxir edmə**)** çəkilən suyu **(**cirgəsi, şirəsi). cirgə. **1**. şorba. **1**. şərbət.

suyutə **suyudə.-**ağzı pişib süytdə, **üfləp içər suyudə**.

suyuz! (canıza su).nuş!. -**suyuz olsun**: nuş olsun.

suznaq **suznak** (fars) **< sıznaq**. (**sızlayan**. yaxnaq. yaxınqan. yaxınan. dərdli).

sücü -dos söyləyirsə acı, uzaq durmaz tapaçı, **yov söyləyirsə sücü**, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi).

sücü qızıl sucuq. boza. şərab.

sücü **sücük**. şirin. dadlı.

sücü **süycü**. şirin. -**süycü**, **söz**: duzlu söz..
-acınmadan, **sücü** (boza. şərab) olmaz, utanmadan kişi olmaz. (utanmaq, həyalı olmaq kişiyə gərəklidir).

sücüq **sücük.sücü**. şirin. dadlı.

süfrə < **sürvə**. dəstərxan. dəsdərxan < dusturxan. (< **düz**). yemək düzlən yayıq. saçaq. -**saçaqlar (**süfrələr**)** yazılmış, qonaqlar düzülmüş.

süqan **sükan.** burman. fərman.

süqan **sükan.** domac. fərman.

süqrüq **süğrük**. **sağrıq**. körpə bitgi, əkin.

süqsün **süksün**. ənsə, peysər, boyun kökü.

süqürmək **süyğürmək**. söğməyin bildirmək.

sülgün **sülgün**. **sülün.** qırqavul. qırtavul (qırtavuq). toranğ.

sülü (incə) mil. toxu mili.

sülüq **sülük**. **süvlük**. qan soran qara qurdcuğ. zəli.

sülüq **sülük**. zəli.

sülün qırqavıl.

sülün **sülgün**. qırqavul. qırtavul (qırtavuq). torağ.

süm şümş. teyxa. **-**gəpləməklik gümüşsə, **gəpləməzlik süm altun**.

süm **tüm**. teyxa. şüms. -gəpləməzlik **süm altun**.
-gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş).
-söyləmək gümüşsə, susmaq süm altun. {gəpləməklik gümüşsə, gəpləməzlik süm altun. (**süm**: şümş)}**.**

sümbə < **sürbə**. oyuq nərsənin içinə soxulub sürülən ox. dalac.

sümqa **sümka**. buxca. kif.

sümlü dırqan. dırnaqlı. -**bitgə dırqanlar**: bir parça dırnaqlılar. -**aça** (**haça**) **dırqanlar**: iki parça dırnaqlılar.

sümmək **sünmək**. daralmaq. yığılmaq. (# **sunmaq**: uzanmaq). -yayda günlər **sunar**, qışda **sünər**. -yun geyim yuğulduqda **sünər**. **sünər** qumaş.

sümrə **sürmə**. zümrə.

sümsüqmək **sümsükmək**. **sürnükmək**. **sürsünmək**. vırnığmaq. avara avara dolanıb, ora bura baş çəkmək, baş soxmaq.

sümüq -ət dırnaqdan olur, **sümük ətdən** (**olur**: ayrılır). {+**dan olmaq**: +dən ayrılmaq}.

sümüq **-**itin gövnü **bir sümük**. (**sümük**: gəmik)

sümüq **sümük**. **1**. söyək. **1**. **sünük**. incə, uzcun, bərk sərt nərsə. **1**. **süyək**. (gəmik). söykək. dayaq. isqilet**..**
-qabırqa sümükləri, dəndələr: əğsi. kürsi. küsri. qayağ. ayağu..
-**sümüyü ağarmaq**: **(**qarqış**)** ölmək. gəbərmək. -yamanın **sümüyü ağarsın**. -**sümüyü ağarmış**.

sümüq **sümük**. **süng. -**qat **süng**: bərk sümük.

sümüq **sümük. süngük**. gəmik. -sütlə girən, **sümük bolsun!** (aynası. -uşaq böyüdükdə, doğma anasının dilin danmasın). (**aynası**: anlamı. açıqlaması)..
-**sıx, quyuq, ət, sümük suyu:** tingo. cirgə.

sümüq **sümük**. **süymük.** fırtıq. burnun quyuq suyu.

sümüq -**sümük, gəmik sarı:** sümüğü. sümüğsüqoyumtul, bozarmış sarı.

sümüqlü -**sümüklü böcək**: əkəm tökəm. hələzon..
-**sümüklü dil**: acı, yoğun söz.

sümüqsü **sümüğsü**. **sümüğü.** sümük, gəmik sarı. qoyumtul, bozarmış sarı.

sümüqsüz **sümüksüz**. söyəksiz. (**< söykənmək**).

sümüqsüz -**teyxa**. **yağsız, sümüksüz ət:** sal. sam.

sümüqtən **-**it yaza çıxsam **sümükdən dam salarım** deyərmiş.

sümüqü **sümüğü. sümüğsü**. sümük, gəmik sarı. qoyumtul, bozarmış sarı.

sümürmək **somurmaq**.

sümürüş **somuruş**.

sümüyə -**edim qılım sütlə sümüyə girir**, qanla canla çıxır. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

sünbülü -bağda gülün bülbülü, ev bəyinin **sünbülü**.

sünq **süng. -**qat **süng**: bərk sümük.

sünqü **süngü**. soxu. neyzə.

sünqüq **süngük**. sümük. gəmik. -sütlə girən, **sümük bolsun**! (aynası. -uşaq böyüdükdə, doğma anasının dilin danmasın). (**aynası**: anlamı. açıqlaması).

sünqüləmək **süngüləmək**. neyzələmək. acuğlamaq. ucuğlamaq.

sünmək **sümmək**. daralmaq. yığılmaq. (# **sunmaq**: uzanmaq). -yayda günlər **sunar**, qışda **sünər**. -yun geyim yuğulduqda **sünər**. **sünər** qumaş.

sünüq **sünük**. **sümük**. incə, uzcun, bərk sərt nərsə.

süpqə **süpgə**. süprüntülərin atıldığı yer. küllük. aşqalaq. zibilxana.

süpqü **süpgü**. püsgü. sıpıq. ispireypüs. püsür. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).

süpqüc **süpgüc**. arğıc. silgic. təmizləyən. pak edən.

süprəq **süprək**. **sürpək**. sürərək silip süpürən arac. silgəc. dəsmal.

süprülmək birdən tökülmək, düşmək, götürülmək.

süprülmək **sıyrılmaq**. **sıprılmaq. -**dərisi **sıyrıldı.**

süprüntü **süpürüntü.** çöprüntü. çöpürüntü.

süpüqəçi **süpügəçi**. **süvürçi**. çöpçü. zibilçi. süpügəçi.

süpürqə **-**kimsələri qaldıran süpürgədi, **endirən süpürgə sapı**.

süpürqə -**saçın süpürgə edmək**: çox güclüklə çalışmaq.

süpürqə -tülkü quyruğu, **süpürgə kötüyü buğlar**.

süpürqəti **-kimsələri qaldıran süpürgədi**, endirən süpürgə sapı.

süpürmək çalqılamaq.

süpürmək **sıyırmaq. sıpırmaq**. -ilan kov **sıyırdı**(saldı, dışladı, tökdü). (**kov**: yufa, incə dəri, qabıq).

süpürtmək **söpürtmək**. **höpürtmək**. birbaşa içəri çəkmək. içmək, yemək, döşə vurmaq.

süpürüntü **süprüntü.** çöprüntü. çöpürüntü.

süpürüntü süpüt. daşqal (< **dışqal**: qışa atılan). urdas (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ). tullantı. süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

süpürüntü **süpüt**. **pox**. **boğ**.

süpüt **1**. aşqal. zibil. çöp. dəğərsiz. **1**. **süpürüntü**. **pox**. **boğ**.

süpüt süpürüntü. daşqal (< **dışqal**: qışa atılan). urdas (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ). tullantı. süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

süpütən çıpıtan. çırpıtan. sıpıtan. sıypıtan.: rədd edən.

sür **1**. (**sürənmək**: gözəl bir nərsiyə çəkilmək). ləzzət. həzz. {> **sirur** (fars)}. **1**. bəzm. -**bəzm o ziyafət**: sıy sür. **1**. say. sır. saf. hamar**..**
-bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. **sən ol keçi, sürünü sür**, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**
-kötü qoş, sür, ruh: aza. qaza. çılqı. cin. çapıt. çıpıt.

sür -**coşna sür**: (cəşni surur). şölən sürən. toy büsat. toy qonaqlıq.

sür **-**yeri güz sür, **güz sürmədin yüz sür**. (yem acanda, iş çağında gərək).

sürahi sağır. sağrığ. sağrağ. sağrağı. sağdırıq. sağındırıq.

sürbə > **sümbə**. dalac. oyuq nərsənin içinə soxulub sürülən ox.

sürc təqsir.

sürcəq **sürcək.** gərçək. gerçək. geçrək **(< keç).** yumşadıcı. müshil. -**geçrək yağ**: sürdürmə yağı. müshil yağ.

sürcəmək büdrəmək. bürdəmək. (< **bur**).

sürcmək aldıdmaq. yanılmaq. -dilim **aldıdı**.

sürçəq sürçək. hikayə. -**sürçəyi**: hikayəsi.

süret sürət. tezlik. yügüt. tov. itilik. -bu **tezliklə** çatmaq güc. bu sürətlə. bu itiliyə. -**tezlik ölçər:** itilik ölçər: sürət ölçər.

sürə **1**. ara**.** çağ. zaman. -bu **arada**: bu **sürədə**. -o **aradan** çox keçmiş. **1**. əcəl. və'də. -**sürəsi** gəlmiş. **1**. müddət. -**yarıtlıq sürə**: qabili istifadə (sürə). -**yarıtlıq sürəsi**: işdəlik (işlək) sürəsi. -iki il **yarıtlığı** var. **1.**möhlət. -**sürə** uzun değil**..**
-qıssa sürə: arça..
-**oğtun** sürə: çox qıssa zaman.

-yelmayaqca gəlib keçər evrən, **qomaz kimsə sürə, uzun devrən**. (**yelmayaqca** yel kimi iti, çapıq olan).

sürə -**itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə** başqasın tapıncaqdır.

sürə sürə!. sürtə!. sürgə!. sürt!. suva!. dürtə!**.** yax!. -başıva yağ **dürtə**.

sürəc **1**. maşın. dırayver.

sürəcə müddətcə. -: faş edilmədiyi müddətcə.

sürəcəqsin **-**uyar isən doğuya, **sən sürəcəksin ona**. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin).

sürəciməz sürmənət. sürəməz. dəvam edəməz.

sürəcin -**hər sürən sürəcin sürür**, evirən öz yolun yürür. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol).

süräq **1**.**sürəğ**. iz. əsər. nişanə. -**sürəğ** sormaq.**1.sürək** (> **surax**). baca.

süräqli **sürəkli**. tınımsız. dinimsiz. dəvamlı.

süräli **1**. çağlı. çalı. ərzində. mütdətində. can.-on ay **çalı** yalığ (maaş) almamışan. (on ay **can**).**1.**dəvamlı. **-**üzüz güləri, **yoluz süräli olsun**.

süräli çaklı. dəvamlı. müstəmərr.

sürəməz sürmənət. sürəciməz. dəvam edəməz.

sürəmik : {. seramik. kirəmit. kaşı. saval. soval > saxsı suval. suğal. > sofal}. suyu, suyuğu özündən sızdırmayan.

sürən **1**. **çağ** < met > **qaç**. qaçan. durmayan. **1**. şənlik. sala. toy.

sürən **1**. tərh tökən. tərrah. nəxşə çəkən. nəxşəçi. **1**. uzun tə'til. **1**. yaşam. durmuş. **1**. qoşun. -**qaraqoşun**: qarasürən. qarada (yerdə) çalışan döyüş gücləri.**.**

-hər sürən sürəcin sürür, evirən öz yolun yürür. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol)..

-**bir keçidi sürünü sürən**, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə

gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

sürən dəvam edən.

sürən -**şölən sürən**: toy büsat. toy qonaqlıq. coşna sür. (cəşni surur).

sürən qatar. tirən. çəkib uzanan.
-**ilkin eşək sürən** at minsə, özün bilməz, hovalanıb, göt atar.
-**yıkan sürən:** düşə qalxa. -izindən **yıkan sürən** ılqab. (dalından düşə qalxa qaçıb).

sürənlər -boş verərnlər, üz verərnlər, **batmağa yol sürənlər**. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.).

sürənmək (gözəl bir nərsiyə çəkilmək). **1**. ləzzət, həzz almaq.**1**. seyr, tamaşa edmək. **1**. xımır çımır qımıldamaq. bala bala sürmək, dəvam edmək.

sürər **-**acı yardan ayrılan, **sürər yaşam dad ilə**. (**dad ilə**: ləzzətlə)**.**

sürər -ağasız yeri, **domuz sürər.**.
-yaşam sürər, durar deyil, gerini daşla, yenidən başla.

sürər **-**iş bilməyən **xınanı götnə sürər**. (hər ayağın qabı var).

sürər -itginin ağrısı başqasın **tapınca sürər**.

sürər **-kişi qılığı ölünə sürər**, gülüşlü dodağ könülə. (**ölünə**: ölənə dək).

süreş **suraş**. kıronik. müzmin.

süreşləmək olan bir nərsəni olduğu kimi sürmək, idamə vermək.

süreşmək **suraşmaq**. **1**. sürsüreşmək. silsiləşmək. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. dizişmək. düzüşmək. **1**. şənlik, şadlıq edmək.

sürət **1**. atım. atam. **1**. tezlik..
-**tezlik ölçəği**: sürət əndazəsi.

sürətlə -**çox iti, yeyrək, sürətlə**: çalavaz. çalağuz.

sürətlənmək çalvanmaq. çağlanmaq. çalağanmaq. (> **çalak**). çapğanmaq (> **çapuq**). itinmək.

sürətli yügrük. tezli. tovlu.

sürqə sürgə!. sürtə!. sürə!. sürt!. suva!. dürtə!**.** yax!. -başıva yağ **dürtə**.

sürqən **sürgən. dürgən**. (# **durğan:** kasad. rakid)

sürqən **sürkən**. saykən. sayalım. tutalım. fərzən.

sürqənmək **sürgənmək**. yürgənmək. keçğinmək. keçinmək. yaşamaq. mudara edmək.

sürqəş **sürgəş**. **1**. çalasər. **1**. bulaşıq, batığ yuğunan yer. (zərfşuy. dəstşuy).

sürqətmək **sürgətmək**. idamə vermək.

sürqi **sürgi**. işlətmə. işləti. ıslatma. sulatma. sulatı. müləyyin. müshil.

sürqü **sürgü**. **1**. **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {gələn gedən. toxnaq. tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}. **1**. uruğ. cücəri. cəvanə.**1.** buçun. -**asma** (möv) **buçunu** (sürgünü): sarmu.

sürqüc **sürgüc**. **1**.mala. -**yekə sürgüc**, **mala**: sərəsov.**1.sürtov** (**sürmə**: yaşama). yaşama gücü.

sürqül **sürgül**. (> **sərgül**). pişahəng.

sürqüləmək **sürgüləmək.** uruğlanmaq. cücərimək. cəvanə vurmaq.

sürqün **sürgün**. **1**. fışqın (**fış <> dış**). cəvanə. **1**. yeni sürmüş dal. beçə.**1.** mütəhərrik. (# **durğun** ğeyri mütəhərrik).

sürqünə -**sürgünə sürülmüş qutluq**: özləyiş.

sürqünmək **sürgünmək**. **(**bir işdən, nərsədən**)** qaytınmaq. qayçınmaq. qaçınmaq. yana çəkilmək. təfrə gedmək.

sürqüş **sürgüş**. **1**.**sərgiş**. **əsriş**. xoşhallıq. şadlıq. şənlik.**1**. təbi'd.

sürqüt **sürgüd** (sürü başçı). çoban. rəhbər.

sürqütmək **sürgütmək**. itib yönətmək. zorla aparmaq.

sürqüzçü **sürgüzçü**. **sürücü.** şofer.

sürlü **sürül**. əlvan. alavan.

sürmə **1**. pırosə. **1**. **sümrə**. zümrə.**1**. uzunlamasına qoyulan dirək, nərsə. **1**. quş sürüsü. **1**. yazı çəkidə nərsənin altına, yanına çəkilən cızığ, xətt. **1**. səyyar. portativ. **1**. mütəhərrik. -**sürmə qat**.**1**.ğeyri təbi' olan. məsnovi. **1**.iki rəgə. **1**. incik, yumşaq, gözəl toxunaqlı uzun şal. ipək şal..

-**kökdən sürmə**: kökdən çəkmə. qondarma (saxda) olmayan. hərcayi olmayan**..**

-sürmə dartmaq: sürmə sürmək.

sürmə çəkməcə. kəşov..

-**at sürmə öğrəşən uşaqları, ata bağlama biçimi:** çalbət..

-**sürmə çəkdi gözünə**, çıxdı çölün düzünə.

sürmə **-**davar yığma yığraşu, oyun qılma qarğaşu, **yaşam sürmə dartaşu**. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**

sürməc **sürməcə**. **çəkməcə**. kəşov. çəşov.

sürməcə **sürməc**. **çəkməcə**. kəşov. çəşov.

sürmək **1**. gütmək. **1**.otlatmaq. **1**.sərf edmək

sürmək **1**. nərsəni dolandırmaq. aparmaq. idarə edmək. -işləri **sürmək**. **1**. nərsədən atmaq. qavqamaq **(**qoğmaq**)**. boşaltmaq. çıxarmaq. ixrac edmək. -işdən **sürmək**. **1**. aydamaq. -iti **aydan**: iti **sür**. -biraz yavaş **aydat**: biraz yavaş **sür**. -biraz asdaraq **(**yavaşraq**) aydat**. **1**. tərh tökmək. **1**. yaşamaq. aşırtmaq. keçirtmək. keçəritmək. savırtmaq. (> sipəri edmək). tey edmək. -günlərin xoş **aşır**. **1**. yürsüləmək. yaşamaq. **1**. dartmaq. -**sürmə dartmaq**: sürmə sürmək..

-**yer sürmək**. -ətəyin ucu **yer sürdü**: yerə dəğdi..

-**yaşam sürmək**: durmuş keçirtmək**..**

-yaşayıb sürmək: durqalmaq**..**

-iləri sürmək: önə sürmək.

sürmək çalmaq. -**yağ çalmaq**: yağ sürmək.

sürmək **-**sevmək üçün yürək, **sürmək üçün əmək**. (**əmək**: iş. çaba. ağrıq. zəhmət). (sevənə, yürək, sürənə, əmək gərək).
-**ilgəri sürmək**.
-**sanasürmək**: sanasalmaq. hesaba qoymaq. hesaba salmaq.

sürmənət sürəməz. sürəciməz. dəvam edəməz.

sürmətən sürdürən.

sürmətidir sürmətidir. sürücüdür. dəvamıdır.

sürmətin **sürmədin**. **-**yeri güz sür, **güz sürmədin yüz sür**. (yem acanda, iş çağında gərək).

sürməz **sürümsüz.** kor. dəvamsız.**.**
-odla saman qonşuluğu **çox sürməz**.

sürnəpə zərrafə.

sürnüq **sürnük.** müzmin.

sürnüqmək **sürnükmək**. **sürsünmək**. **sümsükmək**. vırnığmaq. avara avara dolanıb, ora bura baş çəkmək, baş soxmaq.

sürnüqtürmək **sürnükdürmək**. cana yığmaq. bitginitmək. haldan aparmaq.

sürnüş süznüş. süzüntü. sıznış. sızıntı. tərəşşüh.

sürnüz uzun düz buynuz. neyzə.

sürpəq **sürpək**. **süprək**. sürərək silip süpürən arac. silgəc. dəsmal.

sürpüləmək törpüləmək. taraşlamaq. əğişmək. əğəşmək. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

sürsal **1**. oluz. olğuz. engin. adi. mə'mul. normal. **1**. vəsayil. cihaz. cahaz. təchizat. **1**. yeyəcək. bəsin. ərzaq. mə'kulat. xaribar. **1**. vəsayil. xaribar. **1**. dəm təşgilat. busat..
-**yol sürsatı**: yolat.

sürsat tədarukat.

sürsuvat **sürsüvat**. sarsavat. sarsuvat. gündəlik gərəclər. ləvazimat. vəsayil.

sürsümük **çürçöpüz. cırçıpız.** əti tökülüb sümüyə dönmüş olan. çox arığ. -bu uşaq nəqqdə yeyir genə **cırçıpız** qalır.

sürsün dəvam tapsın. -elim böyüsün, qalxsın, **nəslim sürsün**. (boyum boylasun, soyum soylasun). (**sürsün:** dəvam tapsın).

sürsünmək **sürnükmək**. **sümsükmək**. vırnığmaq. avara avara dolanıb, ora bura baş çəkmək, baş soxmaq.

sürsürə sürüntü.

sürsüreşmək süreşmək suraşmaq. silsiləşmək. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. dizişmək. düzüşmək.

sürsüvat **sürsuvat**. sarsavat. sarsuvat. gündəlik gərəclər. ləvazimat. vəsayil.

sürşə jel. yumşaq nərsənin düzgün saxlanması üçün sürülən maddə.

sürt sürt!. sürtə!. sürgə!. sürə!. suva!. dürtə!**.** yax!. -başıva yağ **dürtə**.

sürtə sürtə!. sürgə!. sürə!. sürt!. suva!. dürtə!**.** yax!. -başıva yağ **dürtə**.

sürtə sürüt. şe'r.

sürtəmək arsıtmaq. təmizləmək. silmək.

sürtən silən. təmizləyən.

sürtmək **1**. **(**silmək, arçatmaq, aradan qaldırmaq üçün**)**. yorçamaq. **1**. yaxdurmaq. **1**. silmək.
-əlləri ilə göz yaşların **sürtdü**: sildi.

sürtov **sürgüc**. (**sürmə**: yaşama). yaşama gücü.

sürtü -**onda gördün devran sürdü tərsinə**, tax devrilib, əlin çatmaz ərkinə.

sürtüb -**sürtüb safaltmaq**: sırçalamaq. sayalamaq.

sürtüq **sürtük**. yalğav**.**
-sürtük parıq: aşınmış yırtılmış. aşınıq yırtıq.

sürtünə -**dürtünə sürtünə**: dala yala > talov talov. dığırlana yığırlana.

sürtünmək **dürtünmək.**

sürtünmək toxunmaq..
-**toxun**: sürtün..
-**toxunan**: sürtünən..
-**toxundurmaq**: sürtünütmək..
-**sürtünüb yeyilmək, aradan gedmək**: aşğınmaq.

sürtürən **sürdürən**. sürmətən.

sürtürmək **sürdürmək üzdürmək**. keçirmək. -yaşlığıvı **(**gənclivi**)**necə **üzdürdun**.

sürtüş **sütrüş**. sal. sallaşıq. tə'xir.

sürtüşmək **dürtüşmək. sürtüşmək**. (malidən. sayidən).

sürü **1**. **sürün**. gəllə. **1**. təpin. tabın. **1**.**{süğrü**. **süvrü**. **süğür**. **süvür}**. su. ordu. qoşun. ləşgər.**1**.gal. bağa. xıl. -inək **galı**. bir **gal** durna. -bir **gal** sərçə.**1**.**sürük**. top. -qurd **topu**: qurd **sürüsü**..
-axsağsız sürü, tapılmaz. (sürü axsaqsız olmaz)..
-quş sürüsü: sürmə..
-**at sürüsü**: atun. (**atlun**. **atğun**)..
-bir keçidi sürünü sürən, **keçisiz, sürü qalmamış**. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

sürü -**çobansız sürü baş tutmaz**, bakansız ölkə.

sürü qalğa. kəttə. gəllə. -bir **qala** qoyun.

sürüb **-bulutları sürüb gəlyən** sərgin külək.

sürüc **1**.maşın. qayağ.**1.**mator.

sürüclətmək nərsiyə mator qoşmaq.

sürücmə züvüc. züvcə. ləğziş. -dil **züvücü** (zürcəsi) baş üzər.

sürücü qayaçı (< **qaymaq**: sürüşmək). arabaçı. maşınçı. yürtüc. şofer.

sürücü **sürgüzçü**. şofer.

sürücük sürücülüyü iyi yapamayan. -yol toxaşları çoxun **sürücüklərdən** törənir. **sürücülərin** çoxu **sürücükdülər**.

sürücül sürükdə, topluqda yaşayan.

sürücülük sürüşdürüv.

sürücütür **sürücüdür**. sürmətidir. dəvamıdır.

sürüç **1**. **kürüş** (**sürüş < sürmək**). pırosə. **1**. **sürük**. maşın.

sürüq **sürüğ**. minik. mərkəb. səvari. süvari. -**sürüğlər** gədi ellərdən, yığıldı çoğqalar qalxdı.

sürüq **sürük**. **1**.**sürü**. top. -qurd **topu**: qurd **sürüsü**.**1**.**sürüç**. maşın.**1**.novbət. -**sürüküzü** güdün.**1.**dəvam. idamə. -**sürük** vermək: idamə vermək. -**sürüklü**: dəvamlı. -**sürüksüz**: dəvamsız**.1.**firqe. bir kütükdən sürülən (uzanan) qol..
-**sürük** uzuğ: sürünən, uzanan.**.**
-sürük otu: içot. isal darı.

sürüqi **sürüki**.novbəti. -**sürüki** verdiş.

sürüqlə **sürüklə**. novbətlə. -**sürüklə** gəlin: novbətlə gəlin.

sürüqləmək **sürükləmək**. dalı qalmaq. -**sürükləmədən** iləri.

sürüqlənmək **sürüklənmək**. dalı atılmaq. -işlərimiz iki ay **sürüklənməli** oldu.

sürüqlətilmək **sürüklətilmək**. dalı atlatılmaq. -bizim işi **sürüklətmə**.

sürüqür **sürüğür** davam tapır. **-**bir anda can tapan, bir anda son bulur, **yaşam sürüğür** durmuş dururkən durur. (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).

sürül **sürlü**. əlvan. alavan.

sürülən -**yaxlı**, **sürülən qılıqlı olan**: yılım.

sürülmək dalı qalınmaq. -**sürülmədən** iləri.

sürülmək təpilmək. döğülmək. yumşatılmaq. -**təpilmədən** əkilməz. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. -əkilən topraq **təpilsin**.

sürülmətən -**sürülmədən əkilməz:** təpilmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz.

sürülmüş -**sürgünə sürülmüş qutluq**: özləyiş.

sürülmüş -**sürülmüş topraq**: aran.

sürültürüm **sürüldürüm. >** sıyıldırım. sıldırım. uçurum. fəlakət.

sürülü -**komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanla:** urmancıq. qurmancıq. komunotik.

sürüm alver.

sürümək **1**. ağdarmaq. daşımaq. -araba ilə **ağdarmaq**. **1**. dartmaq. aparmaq. -sonsuzluğa **dartan** yollar. **1**. yədəkləmək.

sürümlü alverli.

sürümsüz **sürməz.** kor. dəvamsız.

sürümsüz yavat. kasat.

sürün **1**. axın. hucum. **1**. **sürü**. gəllə. **1**. **qol**. ırmaq. qol. axış. dərya. nəhr. -**qol**, **çay**, **ırmaq yatağı**: qolnat qolyat.**1**. **qol**. qoşun. **1**. buynuz.

sürün -bu aralaşmanı **dırnaqlarıza sürün**. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

sürün -düzün birlə görün, **ütük gördün sürün**. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)

sürüncətmək **sürüdürmək**. saxtutmaq. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək.

sürünən **-ac olub sürünən**, bayram günü ac qalır.

sürünər **-tüpən qalxar bulut sürünər**, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).

sürünq **sürüng**. **surna**. **> zırna**. uzun qollu çalqı aracı.

sürünmək uzanmaq. keşmək. keşənmək.

sürünsün -ilan **sürünsün**, balasıda dalıncan. (qoy rədd olsun.).

sürüntü sürsürə.

sürünü -**bir keçidi sürünü sürən**, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə

gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

sürür **-evrəni hovalara sürür**, başlılar kəlləbaş yürür. (**hovalar**: axmaqlar)..
-kişi yürür, yaşam sürür.

sürür -**hər sürən sürəcin sürür**, evirən öz yolun yürür. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). **(sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol).

sürüsü -qurd sürüsü acırqar. (**acırqar**: yırtıcılaşar. vəhşiləşər. saldırqan olur).

sürüş **1**. > **siriş**. **kiriş**. **çiriş**. qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. yapışqan. çəsb. **1**. səhv. qaçıq. -qələm **qaçığı**. **1**. **sürü**. **1**. **uzuş**. **sırış**. **arkış**. **arğış**. **1**. yürgüş. sağrış. dəvam. tədavüm. **1**. kərvan**..**
-sürüş qayış: **züğüş qayış**: iştibah o xəta.

sürüşqən **sürüşgən**. **1**. **sərişgən**. ağnaq. ağnağan. qayağan. qayqan. qaycu. qayqan. sırğancıq. sırpancaq. züval. zival. züvgən. züvgən. **1**. münhərifanə.

sürüşqün **sürüşgün**. **sürüşük**. münhərif.

sürüşmək süvürlənmək.

sürüştürüv **sürüşdürüv**. sürücülük.

sürüşüq **sürüşük**. **sürüşgün**. münhərif.

sürüt **1**. iz. əsər. **1**. **sürtə**. şe'r.

sürüt işlik. mə'muriyyət.

sürüt sünnət.

sürütçü motorçu.

sürütə -**sürüdə qotur** alğa qaçar. (sürünün önündə, sürüdən ayrı gedər).

sürütən -bir keçidi sürünü sürən, keçisiz, sürü qalmamış. sən ol keçi, sürünü sür, sürüdən ayrılan, gücü almamış (qalmamış). (necə ki, bir ambar benzin, bir qığılcım önündə gücsüz, bacarıqsız, alız qalır. tarix boyuda, kimsə öndə olmayınca, axın, təprəş (hərəkət) olmamış). (tarixi, kişilərin tutquları, keyişləri, kişləri etgilir)**.**

sürütən **-sürüdən qalın**, qurda alın. **(qalın**: ayrı düş. geri qal)**.**

sürütləmək **südrəmək**. -**çarıq südrəmək**: yoxsulluqla yaşamaq.

sürütləyib **-itib, sürütləyib atmaq:** sütrəmək. bərtərəf edmək. -**sütrə** gedsin.

sürütmə **-sürütmə itə gəmlənər** ata yox.

sürütmə uzun geyis, paltar.

sürütürmək **sürüdürmək**. **sürüncətmək**. saxtutmaq. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək.

sürüv kirem.

sürüvqat sürülü qatlaq. şil çolaq. -bir **sürüvqat** işçi tapdı. -niyə **sürüvqata** tay əl qolun işləmir, biraz iti ol.

sürüylə -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**).**

sürüyor **-verdişimiz sürüyor:** pıraqramımız dəvam eliyir.

sürval seryal. ardaval. arxal. seris, sərisi, dalısı olan. birbirini izləyən. dalısı olan. dəvamlı. silsiləvar. müsəlsəl.

sürvə **1**. **> süfrə**. dəstərxan. dəsdərxan < dusturxan. (< **düz**). yemək düzlən yayıq. **1**. çalva**.** yelqovan. qoyun, keçinin yününə ilişən toppuzlu, tikanlı ot.

süryən çox uzun.

süs **> şax**. sox**.** incə uzun nərsə. -**süs** iğnə: sosu iğnə. -**sox** kişi.

süs **1**. bəzək. çap (doğal, doğma olmayan). dekor. **1**. kirim.

süsəq -**bəzək süsək:** tuvalet.

süsqürmək **süsgürmək.** buynuzlamaq.

süsləmçi kirimçi.

süsləmək yasalamaq. bəzəmək.**.**
-bəzi süsləmək: dərmələmək. arayiş edmək. -kəndi başın **dərməyəz**, gəlin başı

dərmələr..

-süsləyib püsləmək: bəziyib düzəmək.

süslənmiş -**aşırı süslənmiş (**qadın**)**: ağşarlı. şığallı. boyalı.

süslü **1**.yasdaq. bəzəkli.**1**.zilli.

süsün -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.

süsüşmək buynuzlaşmaq.

süt əmər -**süt əmər cocuq**: ağuz oğlan.

süt > **sud**. mənfəət. **gətiri..**

-süt dadlısı çeşiti: kəşgül. çəkqül.

süt **1**. aşıq. aşı. asıq. ası. baraq. bərə. fayda. **1**. boya adlarına qoşularaq, çox açıqlıq anlamın artırır. -**sütal**: çox açıq qırmızı. -**sütgöy**: çox açıq göy..

-**su qarışıq süt**: alasüt**..**

-sütdən ağ, sudan tınığ. (sütdən arığ, sudan duruğ). (tınığ: duru)**..**

-sütdən yanığ: sütçalığı. sütçalqını. sütqırası. döş sütü azlığından soluq, incə qalmış uşaq.

süt **-ana dili, süt dili.**
-anadilin danmamış belə, **danadan hələ süt yeyən ana**.
-**varlılıq süt gölündə yüzdürər**, yoxsulluq, acı sudan üzdürər. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).
-**ilk süt**: ağuz.
-çoban kövnəsə, **sirkə sağıb süt verər**. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).
-**özüvü süt bilsən**, dosdun qaymağ bil. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).

süt -**calanmış süt**: calağ. -**calağ adanmaz:** calanmış sütdən nəzir deyilməz.

süt -**süt dili**: kala dili. ana dili.

sütaq **sütağ. süytağ**.

sütal çox açıq qırmızı. (süt sözü boya adlarına qoşularaq, çox açıqlıq anlamın artırır).

sütaş şirbiniş.

sütboya süytü. süyüt. sütə çalan boya.

sütçalığı **sütçalqını**. **sütqırası**. sütdən yanığ. döş sütü azlığından soluq, incə qalmış uşaq.

sütçalqını **sütçalığı**. **sütqırası**. sütdən yanığ. döş sütü azlığından soluq, incə qalmış uşaq.

sütə **-ivək sinək sütə düşər**, tələsən tələyə. (**ivək**: tələsən).

sütəçi atıcı. inad.

sütəq **sütək**. **düzək.** sətək. təkəz. müsəttəh.

sütəmər əmlik. altı aya çatmamış uşaq.

sütəş **südəş**. ordu arxadaşı

sütəşi yoğurt mayası. yoğurt çalmada sütə çalınan maya.

sütilman dipdinc.

sütqartaş **sütqardaş**. sütlük.

sütqərmək **sütgərmək.** sütləşmək. sütlü olmaq.

sütqi **sütgi**. **süytgi**. **süypi**. süt kimi açıq sarı boya.

sütqırası **sütçalığı**. **sütçalqını**. sütdən yanığ. döş sütü azlığından soluq, incə qalmış uşaq.

sütqöy **sütgöy**. çox açıq göy. (süt sözü boya adlarına qoşularaq, çox açıqlıq anlamın artırır).

sütlə -**edim qılım sütlə sümüyə girir**, qanla canla çıxır. (**edim qılım**: xulq xəsiyət) (**sümüyə**: gəmiyə).

sütlə -sütlə girən, sümük bolsun! (aynası. -uşaq böyüdükdə, doğma anasının dilin danmasın). (**sümük**: **süngük**. gəmik). (**aynası**: anlamı. açıqlaması).

sütlən **sütülgən**.

sütlü > sudlu. sütəmən. > sudmənd. mənfəətli. gətirli**.**

sütlü -**sütlü göllü**: çox yararlı, bollu paralı.

sütlüq **sütlük**. **1**. sütqardaş. 2. düdlük.

sütrəmək itib, sürütləyib atmaq. bərtərəf edmək. -**sütrə** gedsin.

sütrəmək **südrəmək**. **sürütləmək**. -**çarıq südrəmək**: yoxsulluqla yaşamaq.

sütrümək **sırıtmaq**. iki tikənin birbirinə tikmək. bəxyələmək.

sütrüş **sürtüş**. sal. sallaşıq. tə'xir.

sütsarı çox açıq sarı.

sütü -**sığırın sütü**, yılxının gücü ağzından. (**yılxının**: heyvanın)..
-gedən inəyin sütü sağılmaz.

sütü **-sığırın sütü ağzında**.

sütüq -**südük atmaq**: sıdırmaq. işəmək.

sütül **1**. ağnağız. ağnağaz. təbərzə. bir ürünün ilkin götrülən barı. **1**. alasüt. yeni yetmə. alayeti. alayütül. nov rəs.

sütül **1**.xam. **1**.dəm çəkməmiş. -**sütül çay**.

sütül tərnə.

sütülqən **sütülgən**.**sütlən**.

sütülman sütün. hələl.

sütün **sutun**. **situn**. sağa. nərsəyə dayaq olub sağlayan, saxlayan.

sütün sütülman. hələl. (# **həram**: kütün).

sütür **sırıt**. (**sütrümək**. **sırıtmaq**). iki tikənin birbirinə tikilən yeri. bəxyə.

süvari **səvari**. sürüğ. minik. mərkəb. -**sürüğlər** gədi ellərdən, yığıldı çoğqalar qalxdı.

süvə **cüvük**. **cük**. **çivgə**. lülüş. nərsədən su, axıntı çıxan uzunsu yeri. dudul.

süvənmək **sevinmək**. **küvənmək**. öğünmək. öğlənmək.

süvqən **-saflıqdan süvgən olan:** yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). (liz). -**yalsıq** daş.

süvür rutin. bayağı, adi işlər.

süvürçü **1**. **süpügəçi**. çöpçü. zibilçi. süpügəçi. **1**. kilfət. **1**. müstəxdim. xuddam. xadim. **1**. rutinçi. bayağı, adi işlərlə uğraşan.

süvürlənmək sürüşmək.

süvüşqən **süvüşgən**. həssas. delikat. qaypaq. -**qaypaq** durum. -**qaypaq** soru.

süvüt təşt. van. vanna.

süycənmək dadığlanmaq. dadlanmaq. şirinləşmək. -üzümlər **dadığlanmamış** hələ.

süycər məzə.

süycü dadlı.-**süycü aşın yox ikən**, süycü dilən nə gəlmiş..
-acı sorağ verib, **süycü yanıt qarşama**. (**sorağ**: sual). (**süycü**: gözləmə)..
-**süycü dil bir kan**, vermək bilən tükənməz. (**bilən**: ilə) .

süycü **1**. **sücü**. şirin. -**süycü**, **söz**: duzlu söz. **1**. xoşa gəlim. dadlı. tamlı. tamağlı.

süycü **süycü dadlı**: dadlı dadlı**.** çox dadlı**.** -astı sarı, üstü sarı, süycü dadlı, içi darıq (**darıq** : dənə) (tapmaca) (**encir**).

süycü dildi dildir paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, ağqulardan çox acı, **baldan belə süycü durur**.(**paxtadan**: pambıqdan)
-**süycü yoxumlu** sözü səs: dadlı rəuf yumşaq, mərhəməti sözü səsi.

süycüq **süycük. sucuq**. üzüm şirəsi və nişasta ilə hazırlanan bir çeşit dadlı.

süycüləri şərabları. -əməyi keçənlərə **uçun süycüləri yasbarsın**. (**uçun**: cənnət) (**yasbarsın**: nəsib olsun).

süycülərin dadlıların **.-**acıların ucuz satan, **süycülərin yerə basan dünya**.

süycülərin dadlıların.

süycüməz dadlanmaz. şirin olmaz.-bal deməklə **ağız süycüməz**.

süycün -dos acısın balla ut, **yağu süycün, daşla tut**. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla).

süycünmək şirinləşmək.

süycüsü -acısı süycüsü sənin**.**
-acısı yoxun, süycüsü yox. (**süycüsü**: dadlısı).

süyçüt çaxır, şərab vurqunu.

süyə hami. havadar.

süyəq **süyək**. sümük. (gəmik). söykək. dayaq. isqilet.

süyqan **süyğan** > **suhan**. türkmənlərdə dadlı türü.

süyqə **süygə**. **süykə**. **1**. **süyügə**. **sevgə**. **sevigə**. **söyügə**. **söygə**. **söyügə**. sevgili. sevimli.
1. yumşaq. -dirican, süykə baş adlandın.

süyqürmək **süğürmək**. söğməyin (sevməyin) bildirmək.

süyqüt **süygüt**. əsgüt. kefləndirən.

süymək süzülərək yüksəlmək, enmək.

süymük **sümük.** fırtıq. burnun quyuq suyu.

süypi **süypi**. **sütgi**. **süytgi**. süt kimi açıq sarı boya.

süyrəq **süyrək**. əsrük. kefli.

süyrəmək əsrimək. keflənmək.

süyrətmək əsritmək. kefləndirmək.

süytaq **süytağ**. **sütağ.**

süytərəmək **süytürəmək.** büdrəmək. bürdəmək. (burutulmaq).

süytqi **süytgi**. **sütgi**. **süypi**. süt kimi açıq sarı boya.

süytlü **-**ölən sığır **süytlü**.

süytlüq **-**yanan düzlük söyütlük, **ölən sığır süytlük** (olar).

süyttə **süytdə.-ağzı pişib süytdə**, üfləp içər suyudə.

süytü **süyüt**. sütboya. sütə çalan boya.

süytüh **süytük**. (sovqur. soqqur. sükkür). (> **setuh**(fars)).yorqun. düşgün. bıqqın.

süytüq **süydük**. sidik. sızıq. çiş. şaş < saç.

süytüq **süytük**. **süytüh**. (sovqur. soqqur. sükkür). (> **setuh**(fars)). yorqun. düşgün. bıqqın.

süytün **sürtün**. qoşun, ordu birliyi, qolu.

süytürəmək **süytərəmək.** büdrəmək. bürdəmək. (burutulmaq).

süyüc şirin.

süyüqə **süyügə**. **süygə**. **sevgə**. **sevigə**. **söyügə**. **söygə**. **söyügə**. sevgili. sevimli.

süyünc şərbət..
-**süyünc davranış**: məhəbbətamiz rəfdar.

süyüt dadlı su, içgi. şərab.

süyüt **süytü**. sütboya. sütə çalan boya.

süz barın. sikdir. ged.

süz us. yumşaq. nərm.

süzən -**çay süzən**: çaysağ (sağmaq).

süzən -**qulağasüzən**: **qulağaqaçan**: istənilmədən bir gizli nədən açığa çıxan sav, xəbər.

süzərək **-süzərək axmaq:** sarğızmaq**.** -gözdən yaş, buzdan su **sarğızar**.

süzəyən **sozayan.** ısqı. sızıcı. -**ısqı səslər**: sızıcı səslər. -bir **ısqı** ışıq düşür. -bir **ısqı** deşik.

süzəytmək sızıtmaq. sozaytmaq. ısqatmaq. iki nərsənin arasından, yarığından keçitmək, axdırmaq.

süzqəc **süzgəc**. savrıc. pişirilən nərsənin suyun savırmaq, ayırmaq üçün deşgig qab. sumaxbalan.

süzqün **süzgün**. **1**. xumar. bayın. **1**. qıya. -**süzgün süzgün**: qıya qıya. -**qıya qıya** baxmaq.

süzmə **1**. **sürmə**. **1**. çəkə (**çəkmək**). **çəkit**. usarə. **1**. çəkli. -**çəkli** seçik. **1**. arınmış. çəkdə. təsfiyə olunmuş. -**süzmə** sözlər: çəkdə sözlər. **1**. coğra**..**
-süzmə yoğurd: çuğurt. coğurt. coğrat.soğrat. (**coğ**.**tuğ**).

süzmə -**bal kimi süzmə şəkər dil**.

süzmə çəkəti. -bal **çəkəti**: bal süzməsi. -yoğurt **çəkəti**: yoğurt süzməsi.

süzmə -**süzmə qatıq**, içli kökə, göy tərə..
-**süzmə. suyu çəkitilmiş yoğurd:** kəşik. çəkik.

süzmə **süzüş**. üzüş. üzmə.

süzmək barınmaq. axmaq. gəlmək.

süzmək çəkətmək. -bal **çəkətmək**. yoğurt **çəkətmək**.

süzmək **-çırt süzmək:** ağız dişlərin arasından **'çırt'** deyə fısqırtmaq.

süzmək -**su süzmək**: su axıtmaq. yuğmaq.

süznüş sürnüş. süzüntü. sıznış. sızıntı. tərəşşüh.

süzük duru. təsfiyə olunmuş.

süzüq **-artun süzük: altun özük:** nəfsi, zati təmiz.

süzüq **süzük** damıt. -**damıt bal**: süzük bal. mumsuz bal.

süzüq **sızık.cızıq.** xət. -uzun **süzük**: uzun xət. -sonsuz **süzük** tapılmaz, düşünməz iş yapılmaz. -**süzükü** qırıq: xətti qırıq. -**süzüklər** kəsili: xətlər kəsili. -ışıq **süzükləri**: ışıq xətləri. -yoğun **süzük**: qalın xət. -tilfun **süzüyü**: tilfun xətti.

süzülmək siylənmək. sıylanmaq. nazlanmaq. qırcanmaq. qırıtmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bayıqlanmaq.

süzülmək sozulmaq. üzülmək. savulmaq. qutarmaq. bitmək. -iki saata **sozular**.

süzülməsə **-süzülməsə durulmaz!.**

süzünər **-**tüpən qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).

süzünmək **sızınmaq.** durunmaq. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər.**

süzünmək **sızınmaq.** durunmaq. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

süzüntü sürnüş. süznüş. sıznış. sızıntı. tərəşşüh.

süzüş **süzmə**. üzüş. üzmə.

süzüt **süzüt!**. damıt!. təqdir ed. safalt. təsfiyə ed.

şabalıt -**şabalıt dənəsic** (dənə biçimli) yemişi: kəsdənə. qasdana. (iri dənə).

şabalıt -**şabalıt suvutlu, boyalı. açıq ala qoyuq, qəhveyi**: alsıq.

şabaş (**< sovaş**.).

şabaş tapaş. bağşış. ənam.

şaf -**şaf şaf deyincə**, şafdalı de.

şafdalı (**dolu ərik**. **dol ərik)**. dolarıq..
-şaf şaf deyincə, **şafdalı de**..
-şafdalı çeşiti: qızməməsi.

şah < **baş**. başa. paşa. başər.

şah < **şas**(sanskirit): yönətmək (dehxuda sözlüyü)..
-şaha durmaq: dikə durmaq. dikodurmaq. dik oturmaq. heykəl kimi oturmaq. qaşqaymaq.

şaha **-şaha durmaq:** oxdurmaq. dikə durmaq.

şahım -**şahım ali dərgəsi**, ulların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

şahım -**şahım əli durur gəlir**, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.

şahin (**sunğur**. **sunğar**. **sünğür**. **şunğur**. **şunğar**) şahin sözünün kökünə gəldikdə, quşlar içində bu quşun itiliyi, cumuşu, şığışı (şığırması) böyük ad qazanmışdır. olsun ki şığırmaq dan törənən sözdür.

şahin **< şağun < çağun.** (caflı).

şahqilə **şahgilə**. buşgilə. buşgilət. buğgilə. buğgilət. muşgilə. ən iri giləlili olan.

şahqulam > **şağlam**.

şahmat -şahmatda **"kiş"** durumu: açmaz.

şahoqlu **şah oğlu**. sağul.

şahtut buştut. buğtut.

şax dik. şüş. şaş. şiş.

şaxa **sağqa**. **səğgə**. **səğə**.

şaxə **1**. **səğə.** çalba**.** budaq. dal. -yemişin bolluğundan ağac **çalbaları** sınasıydı. -iki güllü **çalba**. **1**. şaxə darmaq. qol. dal.

şaxə **şaxa**. (bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan). qol. dal. səğə. çatal. **çatallar** üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

şaxta **sazaq.** ayaz. kəsici soyuq.

şaxtaata **şaxta ata.** şaxta baba. ayaz ata. sazaq ata. kəsici soyuq tanrısı.

şaxtababa **şaxta baba.** şaxtaata**.** ayaz ata. sazaq ata. kəsici soyuq tanrısı.

şaq **şax** < **süs.** sox**.** incə uzun nərsə. -**süs** iğnə: sosu iğnə. -**sox** kişi.

şaq **şax**. **1**.**çax**. buynuz.**1**.dik. şüş. şaş. şiş.

şaqa **şaxa**. (bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan). qol. dal. səğə. çatal. **çatallar** üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

şaqa **şaxa**. **sağqa**. **səğgə**. **səğə**.

şaqa **şaka.** oyun. şuxluq.

şaqar **şağar > zağar**. av iti.

şaqar **şaxar**. ışınar**-ışın ışınar**, yamır yağar, göy açılar. **(ışın:** ıldırım). (**yamır:** yağmır).

şaqəli **şaxəli**. çatın. haçalı. neçə qollu, uclu. -**çatın** yollar: neçə yönə, qola açılan yollar.

şaqın **şaxın**. **çaxın**. oxun **(**< ox kimi saçan**)**. birdən üz verən nərsə.

şaqır **-burda şaxır qılıcı**, orda çınlır ucu. (tapmaca) (**ıldırım**).

şaqıratma **şağıratma**. **şarlama**. **şarlavuq**. şəlalə. çavlan. gurgur. suqalan. abşar.

şaqird **şagird**. **şayırd.** yontuq. yonluğ. çökəş. çökək. çöküş. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv.

şaqqanaq qaqqa -**şaqqanaq çəkib gülmək**: qaqqa çəkib gülmək.

şaqqatar -**şar şaqqatar**: allaq pullaq.

şaqqıltamaq **şaqqıldamaq**. **çaxşamaq. şaxşamaq**. -ıldırım **çaxşadı**. -üzük daşların (qaşların) birbirinə çırpsan **çaxşar**.

şaqlaban **şaklaban**. **çağlaban**. güldürücü. qopara. komik.

şaqlam **şağlam**. şahqulam.

şaqlatmaq **şaxlatmaq**. **şəxlətmək**. **sixlətmək**.**siklətmək**. **soxlatmaq**. diklətmək. durquzmaq.

şaqlatmaq **şaklatmaq**. **şıklatmaq**. şıqqıldatmaq.

şaqmaq **sakmaq**. **1**. **şaşmaq**. -bu iş çox **şakdıq**. **1**. (**çağmaq**). iti, gur ışıldamaq, ışınmaq.

şaqratma **çağratma**. şəlalə.

şaqşaq -şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır (şakşakalar nalçalar, iş bitirər akçalar).

şaqşaqalar **şakşakalar**. -**şakşakalar nalçalar**, iş bitirər akçalar (şaq şaq eden nalçadır, iş btirən akçadır).

şaqşamaq **şaxşamaq**. **çaxşamaq. şaqqıldamaq**. -ıldırım **çaxşadı**. -üzük daşların (qaşların) birbirinə çırpsan **çaxşar**.

şaqta **şaxda.** buzağ. donağ. qırov.

şaqta **şaxda**. çaqqa. dəlici soyuq.

şaqta **şaxda**. qoruz (< **qor**: od). ayaz soyuq.

şaqta **şaxta. sazaq.** ayaz. kəsici soyuq.

şaqta **şaxta**. **çatağ**. **çatırığ**. **sazağ**. **çatğa**. çox soğuq.

şaqtababa **şaxdababa.** ayazbaba.

şaqtaçıq **şağdaçıq**. könlü xoş. dilxoş.

şaqun **şağun > şahin < çağun.** (caflı).

şal < çal. sal. çalqı. atqı. aşırma. alçur. (geyilmiyən, nərsə üstünə **çalınıb**, **salınıb**, **atılaraq** işlənən geyim). -**boyun şalı**: boyuna salınan geyim. -**qol şalı**: qol üsdə daşınan geyim. -**baş şalı**: baş üsdə salınan geyim. **çalma**. -**yaxşal**: yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl)..
-**boyuna bağlanan tirmə**, **şal**: şalbağ.

şal **1.**çalğı. salğı. şalğı. (çiyindən, boyundan salınan uzun parça. atqı).**1.**çar. sar. sarac. saruv. çarçav. çarşav. örtük.

şalab -**şalab şalab**: **çalıb çalıb**: maçı, öpüş səsi.

şalbaq **şalbağ**. boyuna bağlanan tirmə, şal.

şalqı **şalğı**. **salğı. çalğı.** şal. (çiyindən, boyundan salınan uzun parça. atqı).

şallaq **çalaq**. **çadaq**. **(< çalmaq)**. **1**. çırpacaq. çıpçıq. qamçı. taziyanə. **1**. təsmə. kəsmə. sırım. dar kəsilmiş sırıt gön. **1**. çaltaq. taziyanə**..**
-çaqlı şallaq (çapıt): qamçı.

şallaq **sallaq**.

şallaqlamaq kəsmələmək. qayışlamaq.

şallapa **çallapa**. şilə şorba.

şalpa **çalpa**. parça.

şaludə (fars) saltuq kök. (hər nəyin kökü. ən alt qatda salınmış qatı).

şalvar **1**. **salbur**. **salbar**. **çalbar**. **çalvar**. **1**. salıvan..
-**kotşalvar**: dərgis. takos. qoştaq. ətək cəkət. süit.

şalvar culvar. çulğar.

şalvar **salvar**. uzar.

şalvar -**şalvar, köynək kimilərin qolları:** körük**.** yenğ. -dar **körüklü** kot. -qısa **körük** köynək.

şalvarın **-şalvarın hər qıçından biri:** sox**.**

şalvarsız işdoncaq. yalnız tumanla. iç paltarla.

şam qabı qırçana. qırçına. qırçənə. şəmdani.

şam **1**. aşqam. axşam yeməyi. **1**. qapşıq. şəm'. yalqıc..
-hər axşamın öz **şamı** var.

şam -dan yeməyin yükünlət, **şam yeməyin yüngüllət**. (**yükünlət.** ağırlat. yüklət).

şam gecaş. axşam yeməyi. {**tanaş** qəhvaltı. -**tüşaş**: tüş yeməyi}.

şamal əsim. əsməl. yumşaq, sərin yel, əsinti.

şaman **qaman**. qamçı. bükücü. büğücü. büyücü.

şamsız **-**küsmə!. küsən, paysız qalar, **şamsız yatar**.

şan **(**+**şən. -şan. -sin. -san**: kimi). **(**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan. ay kimi).

şana **1**. **şənə**. (**< çan**). yapa (< **yarpa**). iri dişli daraq biçimli olub, saman, ot yığmada, işlənən çəngəl. **1**. **çana**. **çanğa**. **şənə**. dirgən. dirən. yaba. çəngəl.

şana **şənə** (< **çana**). ayır**.** açır. yarba. yaba. iki haçalı, iki qolu birbirindən aralı olan nərsə, araç. xərmən sovurma çəngəli. -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

şanalamaq **şənələmək**. şənə ilə yığmaq, toplamaq.

şanapipik kütküt. hüthüt.

şanlı sayqın. sayın. zi şə'n. girami. əzim. möhtərəm. ali cənab.

şans ülək. -**şans eniştəsi** (mələyi) ülkər.

şap -**şay şap: səy səp**. orasından burasından vurulmuş, taxılmış, sürülmüş bər bəzək.

şapaq **çapaq.** ayaqaltı başmağı**.**

şapalaq şillə. sillə. açıq əl ilə vurulur.

şapbaşıq yapışıqlı.

şapıt **çapıt**.**1**. kiçik, düz yalıq təxdə parçası. **1**.oturacın oturaq bölümü.

şapqa təlpək. təpəlik **(**< **təpə)**. börk çeşiti.

şapo < **qapo**. börk.

şapşap -tap tap ayaq, **şap şap ağız** (işlə, dişlə).

şar şaqqatar aşırma. bər bəzək.

şar **1**. (**ək**). -**şar**. -**şər**. -**ca**. -**cə**. -biri**şər**: bir**cə**. -iki**şər**: iki**cə**. -üçü**şər**: üç**cə**. -dörd**şər**: dörd**cə**. beş**şər**: beş**cə**. altı**şər**: altı**ca**. **1**. döngələk. **1**. yuvun. kürə. kürəc. topac. yuvac. -**yer topacı**. yer küräci. -yer **yuvun**: yer kürəsi..
-**şar şaqqatar**: allaq pullaq.

şar **car**. adlım. uzaqlardan ad eşidilən. -**şarqala**: adlım qala. -**şar** dağlar.

şar çöğüç. (< **çöğ. döv.çev**). kürə.

şar kürə. toğalaq. -**yer toğalağı**: yer kürəsi.

şara -**cara, şara salmaq**: açğatmaq. ifşa edmək.

şarqara qabqara.

şarqı **şarkı < sağrı**. əzgi.mahnı.təranə.nəğmə. aytış. ayış. əzgi. mahnı. təranə. -əzgi, nəğmə, **şarkı**, mahnı, təranə oxumaq, söyləmək: ayışmaq. aytışmaq.

şarqıçı **şarkıçı**. ayışçı. aytışçı. aytışqan. ayışqan. söyəçi. oxuyan. əzgiçi. nəğməçi. mahnıçı. təranə oxuyan.

şarlama **şarlavuq**. **şağıratma**. şəlalə. çavlan. gurgur. suqalan. abşar.

şarlanmış -**gözləri dışarı şarlanmış kimsə**: aqqor.

şarlavuq **şarlama**. **şağıratma**. şəlalə. çavlan. gurgur. suqalan. abşar.

şarov **şərov**. şor su. acın. -pənir **acını**.

şarşaqqatar bəzək pürçük.

şarşar şaşur. şəlalə.

şarvan cah calal.

şarvanaq cah calallı.

şaş **1**. **< saç**. çiş. süydük. sidik. sızıq. **1**.**şüş**. **şiş**. dik. şax.

şaşamaq qayarmaq. mütəəccib olmaq.

şaşamat çəkəmət. şaşılacaq. qərib.

şaşıq **1**.afal. heyran. **1**.**çaşıq**. ötgəşik. öytgəşik. mütəəccib. -**ötgəşik** gözlər.

şaşılacaq çəkəmət. şaşamat. qərib. şaşılacaq bayınacaq. -**bayınacaq** nərsə: şaşılacaq nərsə.

şaşılmanğ! **şaşmanğ!**. tələsmə!.

şaşınmaq tanğdanmaq. tandanmaq. disginmək.

şaşıran tamşandıran. tamaşandıran. təəccübləndirən. mat edən. heyrana salan.

şaşırmaq **1**. butalmaq. burtalmaq. pırtlaşmaq. qarğışmaq. -**burtalıb qalmq**: şaşırıb qalmaq. **1**. gicəlmək. **1**.sapıtmaq. sapalamaq. ne yapacağını bilməmə. əlayağın itirmək.

şaşırmaq hoplanmaq. tonqazmaq. heyranmaq.

şaşırmaq tanqalmaq. şaşırmaq. heyran qalmaq. -**tanqaldılar** görənlər.

şaşırtıcı **şaşırdıcı**. təəccüb edici.

şaşqan şaşqın.

şaşqın **1**.alqın. mütəhəyyir. **1**.sapalac. mütəəccib. **1**.şaşqan.

şaşqın yalpaq. heyran.

şaşqo çaşqo. çaşbaş. maymaq.

şaşma **1**. qorxma. -**şaşma şaşma**: qorxma qorxma. **1**. səfehləmə.

şaşma -**şaşma ünləmi:** mə. bə. ba. bay. boy.

şaşma -**şaşma**, **nida'**, **təəccüb** simgəsi, bilgəci: ünğəc.

şaşmaq **1**. dana qalmaq. danğa qalmaq. gic qalmaq. qanmaz durmaq. **1**. qaptıraqanmaq. aptıraqanmaq. -adam görməmisin, nədən **aptıraqanırsın**. **1**. **sakmaq**. -bu iş çox **şakdıq**. **1**. daşqınmaq. təəccüb edmək. **1**. qalmaq. -onu belə

görüb **qaldım**: şaşdım. **1**.(bir nərsədən) abanmaq. tisginmək. -heç **abanmadım**.**1**.afallamaq (**afal**: açıq). açıla qalmaq.

şaşmanğ! **şaşılmanğ**!. tələsmə!.

şaşrı abarı. təəccüb.

şaştı -**qavışan şaşdı**, qapıda qaldı. (haq qapısı)

şaşur şarşar. şəlalə.

şaşutmaq **çaşutmaq**. təəccübləndirmək. heyrətə salmaq. qafilgir edmək.

şat -**şad olmaq**: uğanmaq. xoşallanmaq . xoşlanmaq .bəğənmək. bəyənmək. sevinmək. -çoxda **bəğənmə**: çoxda sevinmə. -çox **bəğəndim**: çox şad oldum. çox sevindim.

şat -**ruhu şad olsun:** içi sevinsin.

şat **şad** < **çat.**

şat -**şad olmaq**: şadlanmaq. çatlağmaq. (**çatlağmaq:** açılmaq).

şat **şad. 1**. bayas.**1**. gögün. çağ. uğruq. xursənd. baysal. yarçın. yaçın. yarşın. yarşın. xoşal. -**gögün** günlər. -**çağlıq**: şadlıq. -**çağ qalın**: şad qalın. -**şad olmaq**: xoşallanmaq. yarçınmaq yarşınmaq. **1**. bayqal. baysal. sevik. **1**. bayan. **1**. bayarlı. bəğərli. **1**. gönüş. -**şad olmaq**: gönüşmək. xoşnud olmaq. -**şad edmək:** gönütmək. **1**. oxşal. xoşhal. sevik. -**şad olmaq**: gönənmək. yoğşanmaq. sevinmək. sevinmək. oxşalmaq. xoşhal olmaq. **1**. **bayğan**. -yeddi gecə **bayğanlıq** toy qurdular. **1**. **şad** (**< yoşat**). açın. xoşal. -**açın** günlər. -**açın** üzlü. -**açın** ürək. -təki, könlüz **açın** olsun.**.**
-şad edici: bayac. sevindirici..
-**şad olmaq**: bayınmaq..
-**şad olmaq**: uçurunmaq. uçğunmaq..
-**şad olmaq** < **aşalmaq**..
-**şad edmək**: könətmək. könütmək. sevindirmək..
-**şad edən:** könətən. sevindirən..
-**şad edmək**: yoğşatmaq..
-**şad olmaq**: könənmək. könükmək..
-**şad**, **xoşal olmaq**: çoxşanmaq..
-**şad edmək**: çoxşatmaq.**.**
-şad olmaq: uçqunmaq. sevinmək.

şat **şad. 1.** şay. **1.** çağan. -**çağan** könl.

şat **şad.** bayşan. bəyəncli.
-**şad olmaq**: bəğənmək. -**şad edmək**: bəğəndirmək**.**

şat **şad**. toy. -**toy qalmaq**: şad olmaq.

şat gürşan.gürşən {> xursənd (fars)}. çox sevincli.

şatır **çatır**. carçı**.** yarışçı.

şatlanma **şadlanma.** qaynaşma. çağlanma. coşun. coşunma.

şatlanmaq **şadlanmaq**. **1**. açıqlanmaq. sevinmək. **1**. baysalmaq. bayqalmaq. sevinmək. xoşnud olmaq. **1**.kövünmək. xoşallanmaq.

şatlanmaq **şadlanmaq.** sevinmək. könəmək. -çox **könəndik**. çox sevindik.

şatlanmaq **şadlanmaq.** şad olmaq. bəğənmək. bəyənmək. sevinmək. -çoxda **bəğənmə**: çoxda sevinmə. -çox **bəğəndim**: çox şad oldum. çox sevindim.

şatlanmaq **şadlanmaq**. şad olmaq. çatlağmaq. (**çatlağmaq:** açılmaq).

şatlatan **şadladan**. söğündürən. xoşalladan.

şatlıq -**şadlıq qeyd edmək**:. toylamaq.

şatlıq **şadlıq**. **1**. sərgiş. əsriş. sürgüş. xoşhallıq. şənlik. **1**. gönüşlük. şadlıq. xoşnudluq **1**. bayarlıq. bəğərlik. **1**. bayğanlıq. -yeddi gecə **bayğanlıq** toy qurdular..
-**şadlıq edmək**: sürəşmək suraşmaq. **1**. yoşalıq. yoşluq. sirur. məsərrət. **1**.açınlıq xoşallıq..
-**şadlıq acılıq**: söğüş çöğüş. xoşluq bədlik.

şatlıq **şadlıq.** bayşanlıq. bayşatlıq. bayış. sevinc. sevinclik.

şatlıq **şadlıq.** bəyənc. bəğənc. xoşluq. yoşluq.

şatlıq **şadlıq.** coşluq. şənlik.

şatlıq **şadlıq.** çatlıq. (**çatlağmaq:** açılmaq).

şatlıq **şadlıq**. xoşluq. bəğənc. bəyənc.

şatlıqı -**könül şadlığı**: könül sevinci. yürək xoşu.

şatllanmaq **şadllanmaq.** bayışmaq. sevinmək.

şattırmaq (**attırmaq**). kəfləmə çəkmək.

şatyanalıq **şadyanalıq**. **1**. bayğanlıq. -yeddi gecə **bayğanlıq** toy qurdular. **1**. şadımanlıq. gülov. şənlik.

şavaşçı quldur.

şay cəlal.

şay şad.

şayıq şaylı. cəlallı. mücəllel.

şayın **-ayın şayın**: aygün. ayın sayın. açıq aşgar. gözük. -**gözük** yerə qoy görünsün.

şayın -**sayın şayın**: **say şayın**. yaxcı gözəl.

şayırd oxur. yontuq. yonluğ. oxucu. oxuyan. tələbə. məhəssil. təhsil edən.

şayırd **şagird**. **1**. **çəkirt**. **çəkit**. dəriş, dərs alan. iş öğrəşən. **1**. qolca. əlaltı işləyən, öğrənən. öğrənci. **1**.əlik. əl altında işləyən. **1**.öğrənci. sormaqçı.

şayırdlıq aşılçılıq. **(**karamuzi**)**.

şayırt **şayırd**. oxuçu. oxuvçu. məhəssil.

şayırt **şayırd.** yontuq. yonluğ. çökəş. çökək. çöküş. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv.

şayistə < **şaysat** (< **say**). yarsat. iyi. gözəl. layiq.

şayistə layiq. bəyəni. bəğəni. bəğin. bəyin. -özünə **bəyəni**.

şayqın kefi saz. -qozuz şayqın, gözüz aydın olsun.

şaylar takıncaqlar. taxıncaqlar. zivər alat.

şaylı şayıq. cəlallı. mücəllel.

şaylıq şənlik.

şaysat > **şayistə** (< **say**). yarsat. iyi. gözəl. layiq.

şaysəp zinət.

şayşap **şay şap**. **səy səp**. orasından burasından vurulmuş, taxılmış, sürülmüş bər bəzək.

şeh **1**. ığal. ıyğal. ısğal. çiğ. nəm. **1**. izəri. ıslaq. -**izəri gözlər**: yaş gözlər. -**izəri** hava. -**çiğ, şeh səpmək:** çiləmək. çiğləmək. çiğələmək. cisələmək.

şeh **1**.çan. çən. nəm. şəbnəm. **1**.höl. ritubət. -**höl** torpaq. -**höl** hava.**.** **-şeh keçirməz**: sızdırmaz.

şeh bürkül. mərtub.. -**şeh çəkmək**: höyüşlənmək. ölüşünmək.

şeh ığal. sis. tozanaq yağış qar, çiğ, nəmişlik. yağın. -**ığal** hava.. -**suyun çəkib şeh duruma gəlmək**: keşəlmək. yaş nərsənin quruyaraq yığılması, çəkilməsi. -(yuğulmuş) palatarlar **keşəldisə,** yığ.. -**sulanaraq şeh duruma gəlmək**: keşəlmək. -yağışlıqda geyim, parça **keşələr**.

şeh **-**kef çəkənlə, **şeh çəkəninki** tutmaz.

şehəlmək **1**. çisəlmək. çiğlənmək. **1**. nəm çəkmək. **(# keşəlmək**: nəm vermək. quruzaymaq**)**.

şehləmək (**şeh<> keş)**. **keşləmək**. yapcağız suvarmaq. üzdən suvarmaq.

şehlətmək çiğdirmək**.** nəmlətmək. mərtub edmək.

şehli suvul**.** ritubətli. nəmli.

şehlik ızqarlıq. ısqarlıq. çiğlik. nəmlik.

şehliq **şehlik**. yaşlıq. ölük. hölük.

şen **şen**(fars) **< şin < çiğ**. **çin**. **çinğ >** qum.

şenas (fars) < **sınaş**. tanış. uzman. usda. -işi **sınaşa** ver. -mən bu işin **sınaşı** deyilim.

şeş **şiş**. < **çaş**. **saç**. ürkək.

şeş **şuş**. **şüş**. **şiv**. **şüv**. **şəx**. biz. -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq.

şeşibeş : birbirinin zitti.

şeşmək atmaq**.** atamaq. eləmək. ayarmaq. ayırmaq. açmaq. sovmaq. çözmək. -**yoldan eləmək**: azdırmaq. (çaşdırmaq. aşdırmaq. baz daştən. mane' olmaq). -düzdən **eləyən**. -**başdan elə**. -başdan atmaq: münsərif olmaq.
atıtmaq. ötütmək. saxlamaq. qoymaq. münsərif, edmək. mane' olmaq. -neynədik işindən **saxlayamadıq**. -onu bu yoldan **saxlayamaq** olur.

şey şüy sovsar. suvsar. zadmad. vəsayil.

şey nə. -bir**nə**: bir şey. -bir**nə** de: bir şey de. -bir**nə** değil. bir şey değil.

şeyhə < **sıyğa**. < **sığqa**. içdən çəkilən cığırtı. (>).

şeylə **beylə**. böylə. şöylə.

şeylər işlər. -**saya gəlməz şeylər:** sansız işlər:.

şeypur çınqa.

şeypuru **-sur düdüyü, şeypuru**: dur düdüyü.

şeytan **1**. **caytan** (sapdıran). **1**. çorqut. ovçan. qurçun. aldamac.

şəbəh sovla. qaraltı. kölgə..
-**şəbeh çıxartmaq**: **1**. uyutmaq. yansıtmaq. muşabehin düzəltmək. **1**. qarqalağlamaq. qalmaqal çıxartmaq. cəncal çıxartmaq. **1**. qarqalağlamaq. təzahürat, numayiş edmək.

şəbnəm çan. çən. nəm. şeh.

şəbşərə çeğni. çərəz. dişaltı. yeməli xırdavat.

şəhər -**içəri şəhər**: yut qala.

şəhər qalağ. -bu **qalağa** bəylik edmiş devqara: bu **şəhərə** hakim olmuş qara devlər.

şəhr -**küddək əgər padişəhi şəhr ola**, sih götünü dərvazadan sal yola. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

şəhriyar -**şəhriyarın qoşuları** el aytımlarına örülüb gedyər. (**aytımlarına**: nəğmələrinə).
(**hörülüb**: eşilib. toxunub).

şəhvət üt.

şəx (**şeş**. **şuş**. **şüş**. **şiv**. **şüv**.). biz. -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq.

şəkər apağ. əziz. qənd. -**apağım**: əzizim. şəkərim. -**apağ** balam. -sevgilim. -**apağ** atam.

şəkər çikir. çikrit. çəkrə. çikrə. çəkrit. çirgə. cirgə. şirə.

şəqər **-**bölmə şəkər sorulmadan utulmaz. (**bölmə şəkər** : qənd).

şəqər **şəkər**. -**bal kimi süzmə şəkər dil**.

şəqiba **{şəkiba** (fars)} < **çəkivli**. dözümlü. dözüvlü. sabir. səbirli.

şəqibli (**şəkibli** (fars)) < çəkim. çəkişmə. çəkişim.

şəqil **şəkil**. **1**. **çəkil**. nəqşə.**1**. sın. sın. əks. foto. **1**. sok. **1**. tüs. tüt. **(**< **tutmaq)**. surət. bükə. don. heyə't. nəma. zahir. forma. **1**. çəkil. foto. əks. -**şəkil maşını**: əks maşını: **səlgic**. **çəkic**. **1**. kəşük. keşük (< **çəkmək**)..
-**şəkil surat**: **şəkil surət**. sın sıyağ.

şəqil **şəkil**. çək. (nərsənin şəkili, dış üzü, zahiri).

şəqil **şəkil**. üzlük. yüzlük. əks. foto.

şəqil **şəkil.1**. çəkə. -**çəkəli**: şəkilli. **1**. **keşib**. (< **çəkim**). dış görnüş. görüm. şikli zahiri. **1**. **keşib**. (**çəkib**). -**keşbi**: şəkli. şəkili. -**keşbinə** (şəklinə) baxmadan, səsindən tanıdım. -**keşibli**. şəkilli. -**keşibçi**: şəkilçi. keşibi. -**keşibə** düşmək: şəkilə düşmək. **1**. təsvir.

şəqil **şəkil.** görnüş. zahir.

şəqilçi **şəkilçi.** çəkəçi**.**

şəqilçi **şəkilçi**. səlgiçi. səlgir. çəkir. çəkici. fotoqraf. əkkas.

şəqilçlik **şəkilçlik**. çəkiş. səlgiş. tərrahlıq. rəssamlıq. fotoqraflıq. əkkaslıq.

şəqili **şəkili. şəkli.** görnüşü. zahiri.

şəqillənmək **şəkillənmək**. oluşmaq. buluşmaq. biçişmək. bəsişmək. formlaşmaq. təkvin, təkəvvün, təşəggül tapmaq.

şəqilli **şəkilli**. **1**. fotolu. əksli. **1**. xoş tərkib. xoş rixt. əndamlı. xoş bər o ru. **1**. **çəkili**. **çəkli**. təsvirli. əksli.

şəqilli **şəkilli**. müsəvvər.

şəqinmək **şəkinmək** (**səkinmək**). şəgg eləmək.

şəqq -**şəgg eləmək**: şəkinmək. (**səkinmək**).

şəqqələnmək alcaymaq. alaçağmaq. haçalanmaq. -təprəmdə yer **alcaymış**.

şəqlətmək **şəxlətmək**. **şaxlatmaq**. **soxlatmaq**. **sixlətmək**.**siklətmək**. diklətmək. durquzmaq.

şəqli **-**açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).

şəqli **şəkli. şəkili.** görnüşü. zahiri.

şəqlintə **şəklində.** görnüşündə. zahirində.

şəlalə **< şırşıra**. çağratma. şağratma. şarlavuq. şağıratma. çavlan. gurgur. suqalan. şarlama. abşar. şaşur.şarşar.

şəlaləsi calağı. -göz yaş **calağı**.

şələm -**şələm şorba:** lığlamac. sıylamac.

şəlqəm (**şaqulam.şahqulam**).vəzir.

şəllənmək əğrilib ağırlıq edmək. -üstümə **şəllənmə**: ağırlığıvı salma üstümə.

şəllətmək əğrilib ağırlıq edmək.-şeh ev duvarın **şəllətib**.

şəllir -**izin bellir, önün şəllir**: izin itirir, önünə daş salır.

şəltə çaltov. uzun ətəkli don.

şəm' şam. qapşıq.

şəmbəllə boy.

şəmdani qırçana. qırçına. qırçənə. **(qır**: mum**)**. şam qabı.

şəmi' -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. çoğunlar yandı ahımdan, **tutuğum şəmi' yanmazmı**?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

şən **(**+**şən. -şan. -sin. -san**: kimi). **(**ayşən**.** ayşan. aysin. aysan. ay kimi).

şən (**şənğ**) **< çağ**. **çanğ**. yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). **1**. > xoş. suğat. yutay. oğtay. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.**1**. bayal. xoşal. xurrəm. razi..
-**şən xoş**: əsən bayın.

şən -öz dilində yaşayırsa, **yurd elim şən qalacaq**.

şən uğraçıq. xoşbəx.

şənə çənti. çəntik.

şənə **şana** (**< çan**). (< **çənəğ**). **1**. **şana**. **çana**. **çanğa**. dirgən. dirən. yaba. çəngəl.**1**. yapa (< **yarpa**). iri dişli daraq biçimli olub, saman, ot yığmada, işlənən çəngəl. **1**. **şənək**. çənək. **1**. çatal.

şənə **şana**. (< **çana**). ayır**.** açır. yarba. yaba. iki haçalı, iki qolu birbirindən aralı olan nərsə, araç. xərmən sovurma çəngəli. -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

şənədən yabadan **. -**bostana girən "porsuq" **yabadan qorxmaz**. (**yaba**: şənə)

şənəq **şənək**. **şənə**. çənək.

şənələmək < **çatallamaq**. birin hər üzdən qısnağa çəkmək, incitmək. sorqu suvala tutmaq.

şənələmək **şanalamaq.** şənə ilə yığmaq, toplamaq.

şənilmək **şənlənmək**.

şənq **şənğ** > **şən < çağ**. **çanğ**. yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. suğat. yutay. oğtay. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.

şənlənmək könənmək. könükmək.

şənlik coşluq. şadlıq.

şənlik şənlik. şaylıq.

şənliq **-milli şənlik, cəşn**: milli: bayram. bodun toy. boyun toy.

şənliq -**şənlik fişəyi**: saçma fişək: kəsdənə fişək:.

şənliq **şənlik** sərgiş. əsriş. sürgüş. xoşhallıq. şadlıq. **1**. gülov. şadyanalıq. şadımanlıq..
-**şənlik edmək**: sürəşmək suraşmaq..
-**toy şənlik**: çaldurum.

şənliq **şənlik**. sürən. sala. toy.

şəpə **1**. çapa. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər. **1**. toğan. **(qar toğanı)**. bəhmən. **1**. yalpa. dalqa. movc. **1**. köşgü. (köçüb, özü ilədə köçürən). dağdan aşan qar kültəsi. çiğ. bəhmən. **1**.dalqa. (dolqun).valay. (zir bəm. movci hərəkət. nəvəsan. təmüvvüc).**1.**yayqa. dalqa. movc. -dəniz **yayqadı**. -yağlı boya axsa **yayqalar**: ləpə ləpə (şəpə şəpə. movclu) iz qalar. -könlüm onun üçün **yayılıb** yayqalır: əsir. ürəyim onu çox istəyir.

şəpə qom. dalqa.

şəpə qom. qop. dalqa. movc.

şəpə tolqun. təpincə. movc.

şəpələnmək **1**. örcüklənmək. örüclənmək. hörcüklənmək. hörgüclənmək. hörüclənmək. ləpələnmək. mövclənmək. **1**. örcüklənmək. örüclənmək. hörcüklənmək. hörgüclənmək. hörüclənmək. ləpələnmək. mövclənmək.

şəpəli -**şəpəli, dalqalı axan:** çağqın > ceyhun. coşqun.

şər (**ək**). -**şər**. -**şar**. -**ca**. -**cə**. -biri**şər**: bir**cə**. -iki**şər**: iki**cə**. -üçü**şər**: üç**cə**. -dörd**şər**: dörd**cə**. beş**şər**: beş**cə**. altı**şər**: altı**ca**.

şərab **1**. < **şorva**. **şorav**. şor (çor) su. pənir suyu. **1**. üzüm arıq. çaxır. darasu. boza.

şərab şərab sücü. qızıl sucuq. boza.

şərayit **çartul** (**< çartmaq**: **çarpmaq**: bölmək). bağdal. yağday. iqlim. -**axar bağdalı**: hava şərayiti.

şərci bürküt.

şərit **1**. sərit. sərə. sərgit. paltar sərmə ipi, ağacı. **1**. uçğur iki uc arasında dartılı duran bağ, ip.

şərov **şarov**. şor su. acın. -pənir **acını**.

şərt **çart** (**< çartmaq**: **çarpmaq**: bölmək). **1**. nərsəni çərçivəsinə alan cızıq. **1**. dart. hədd. **1**. öc. mərc.

şərtləşmək bağlaşmaq. çəkişmək. gərvişmək.

şiftə (fars) < **çifdə**. **{**ilişik. girifdar. -çox **ilişiyəm}**.

şikaf biçik. çatlaq. yarıq. yırtıq. -**biçik** qabqacaq. -**biçik** geyim. -**biçik** dodaqlı.

şikayətlənmək ağırğanmaq. ağrığanmaq.

şiqaf **şikaf** (fars) < **sökək**. yarıq.

şıqallamaq **şığallamaq**. silikləmək. cilalamaq.

şıqallı **şığallı**. ağşarlı. aşırı süslənmiş **(**qadın**)**. boyalı.

şiqənc **şikənc**. **eşkənc** (fars) **< eşginc**. **eşgin**. (**< eşgimək**: burmaq).

şiqəncə **şikəncə** (**< eşmək**: burmaq)..
-**şikəncə edmək**: eşgitmək. **şikəncə olmaq**: eşginmək.

şiqəncə **şikəncə**. **1**. < **işkəncə**. **< ışğanc**. (< **ışğırmaq**. **qısğırmaq**). **1**.qıstan. -**şikəncə ayqıtı**: qıstanağ. -**şikəncə edmək**: qıstatmaq.

şiqəncə **şikəncə. işkəncə.** icin. -işkəncə görmək, çəkmək: icinmək..
-işkəncə edmək, vermək: icitmək.

şiqəncə **şikəncə.** qırın. qırını. kərgət. kətgit. kəsgit. qıstıq. qızqı. qısqı. qızıq. qısıq. qıysat. qıstac. güdaz. cəza.

şiqəncə **şikəncə**. sıkanca. ışğınc. qınçıt.

şiqəstəqi **şekəstəgi**. **şikaftəgi** (fars) < **sökək**. (< **sökmək**). yarıqlıq.

şıqıcı -**iti, sarp, şığıcı quş çeşiti:** yalçın. laçın.

şıqınmaq **şığınmaq**. şığmaq. cummaq çuğmaq.

şıqırmaq **şığırmaq**. **şığmaq**. **(**iticə **çıxmaq)**.

şıqlatmaq **şıklatmaq**. şaklatmaq.

şıqmaq **şığmaq**. **1**. şığınmaq. cummaq çuğmaq. **1**. **şığırmaq**. **(iticə çıxmaq)**.

şıqtıq **şığdıq**. **xışdıq**. çanqıllıq.

şil **çal**. **1**. çalaq. mə'lul. şikəs. **1**. çolaq. çökət. iflac. muflic. fələc. əlil. aldığ..
-əl **çolağı** yenğdə qalır, dil çolağı üzdə.

şil çolpan. çolvan. çolum. həndikəp.

şil **-**soğur sağır, çolağ lal: **kor kar**, **şil lal**.

şilə -**şilə şorba**: çallapa. şallapa.

şıllaqlamaq qıç atmaq.

şıllaqlamaq şıllaq atmaq. təpəl atmaq: təpəlləmək. təpircəkləmək. təkmələmək. təpgiləmək. təpikləmək.

şıllaqlar -azın kəmin bilməyən, çoxun görsə **şıllaqlar**. (**şıllaqlar**: qudurar. azar)

şillə **sillə.**şapalaq. açıq əl ilə vurulur.

şilliq **şillik**. salba. atba. -top **salbası** gurladı. -**şillik edmək**: salbatmaq.

şıllopa qarla qarışıq yağış

şilşüt **şil şüt**. çolvanaq.

şıltaq **<** çaltaq. çalğın. çaxşıq.

şıltaq çaman. çalaman. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan. -**çaman** ördək ir uçar. (**ir**: tez)

şimşək çaxılqan. **-şimşək çaxmaq:** çaxılqan çaxmaq..
-**çaxılqan çaxılayın**: ıldırım kimi. çox iti..
-**şimşək çaxmaq: ılğımdamaq**. yılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. yalabımaq. çalabımaq (parıldamaq)..
-**şimşək gətirən:** ılğımlı. yılğımlı. yalğımlı. çalğımlı.

şimşək çaxın. çaxmır. ıldırım.

şimşək -külək qalxdı, göy gurladı, **şimşək yalavıdı.(yalavımaq:** çaxmaq).

şimti -**iştə şimdi**: mına indi.

şimti **şindi. şimdi**. şu indi. şu imdi.

şimti -**şimdi təkillik üstəlir**, köpçülük geridə qalmış olur. (**köpçülük**: çoxluq. mərdüm. cəmiyyət)**.** -(**təkillik**:fərdiyyət.)

şin (**şen** (fars) **< çiğ**. **çin**. **çinğ**). qum.

şinel cübbə.

şiniştanı -**ənişdanına şinişdanı qoyarlar**. (yaman) (**ənişdanına şinişdanı** : amına hacatı).

şinti **şindi. şimdi**. şu indi. şu imdi.

şip **< çıp.** bölünmüş kərdinin hər bir bölüyü. -kərdinin **çıp** aralarına kərpiç düz, suyu ağnamasın.

şır şaqqatar çıray. ənlik kirşan. sırsığal. üz gözə yaxılan parraq boya.

şir qırna. qıran. -**qıranı** bağla. -su çox gəlir qıranı **azalt**.

şıratan > **şoratan**.

şıratan **şoratan**. novdan.

şirazə boğdal.

şirə şırtıq çalbış. çulbuş. bulaşıq bələşik.

şirə **1**. çikir. çikrit. çəkrə. çikrə. çəkrit. çirgə. cirgə. **1**. suyup. **(**hər nəyin qaynatılaraq, sıxılara, damıtaraq **(**təbxir edmə**)** çəkilən suyu **(**cirgəsi**))**. **1**. sıxtasu. sıxılaraq alınmış su. usarə. cirgə.

şirə cirgə. öz**.**

şirə tuçan. cirgə.

şirəşmək **sirəşmək**. bərkişmək. -**şirəşib** dona qalan buzlar.

şırıq cırığa keçən tikə..
-**nərsənin üzərindən aşan**, **gəzən şırıq**, **nəvar**: aşıc.

şırıq çapr. çarp. çıp**.** (> **şip**). xışın açdığı yarıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

şırıq -toprağda oluşan oyuq dərik, cırıq şırıq. (yırantı. cırantı).

şırıq -yırtıq yoltuq olub, **şırıq şırıq sallanan**: sallam saçaq. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

şırıq boyun. zolaq. nəvar.

şirin **1**. sücü. süycü. -**süycü**, **söz**: duzlu söz. **1**. dadlı. baltay.ballı. süyüc. **1**.yoşaq. dadlı.

şirin -**bazarın şirin çağı**: bazar gözü. bazarın qızığında.

şirin dadlı. sücü. sücük..
-ağzın **şirin olsun**..
-şirin olmaz: süycüməz. dadlanmaz. -bal deməklə **ağız süycüməz**.

şirin **-şirin bala**: dadlı bala. əziz bala. çağacıq. -**çağacıqlarım!**.

şirinləşmək (**sulu**: gözəl. dadlı). sucuqmaq. dadlanmaq.

şirinləşmək dadığlanmaq. dadlanmaq. süycənmək. -üzümlər **dadığlanmamış** hələ.

şirinləşmək süycünmək.

şirinlik keçik. sovğat. yoğu. yoğuş. yoğa. bağış. ötünc. ötüş. hidyə.

şirinliq **-bu şirinlik**, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

şirinliq **şirinlik**. -**şirinlik versən qurda**, aylanıb gələr yurda. (**aylanıb**: dolanıb. dönüb. gəzib) (yamanı dadandırma).

şirinliq **şirinlik**. **duzuğ. duzğu. dadlıq.** 1. rüşvət. -işlər **düzə** gedsə, **duzğu yaranmaz**.1. bir uğura verilən ərməğan, hidyə. -oğlan qız evləri birbirinə **duzğu saldılar**.

şirintir **şirindir**. -tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

şirli sırlı. -bağlı ağız söz verməz, **sırlı** küzə su verməz.

şirnəşmək dadığlanmaq. (# **didiğlənmək**: iğrənmək). dadanmaq. girnişmək.

şirni balqa. dadlı.

şirni dadıq. -toy **dadığı**.

şırşıra **> şəlalə**.

şiş {**sox**. (**> sıx six**) **çıx}**. **1**. dik. -**sıx sıx**: dimdik. təpə saçları **çıx çıx** durmuşdu. 2. çıxı.

çivi. çıx. çiv. mıx.

-ayağına şiş, dilinə tikən batmasın.

şiş **1**. **six**. **soxu**. biz. -ağac qatısı **soxu**. **1.** burs. bars. (< **burmaq**). amas.**1.şeş**. < **çaş**. **saç**. ürkək.

şiş **1**. topqur. **1**. pük. püf. qop. **1**.**şüş**. **şaş**. dik. şax..

-içi sulu şiş: suluğ. qabar..

-**şişdə qızartmaq**: soxlatmaq. (şişə soxmaq. kabab (kavab) edmək).

şiş **1**.qapırış. qabarma. (təvərrüm. bərcəstəgi). **1.six < sox.**

şiş pof. püf. pök. **(< köp).** hava. qabar. -könlümün alda **pökün**, partlamadan. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri. -pöklü: havalı. -**pökdən** düşmüş: havadan düşmüş. -**pökə minmək**: havalanmaq. -**pökə mindir**: havalandır.

şiş -**şiş soxmaq**: sancmaq. şişləmək. şüşləmək. sixləmək..

-**şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq:** kədə. qata.

şişə -**çəkirsən şişə könlümü**!, salıb sındırdın şüşə könlümü.

şişəq **şişək**. pota. toxlu.

şişər -**balıq başdan şişər**, yox quyruğundan, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan.

(**yaluğ**: kişi) (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

şişər **-**güdülü beyin qurdluğa düşər, **gün bəgün şişər**. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).
(güdülü: nigəran. şəggili. məşkuk).

şişər **-**sorulsa söz baş şişər, **sorulsa su, iç şişər**.

şişərmək **şişmək.** köpmək. pökmək. köpərmək. güpərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq.

şişi -qızığı düşmüş ağrısı yok, **şişi gedmiş**, acısı yok. (**acısı**: acışması). (sorun savılıb, işlər yolunda).

şişib -**şişib sevinmək:** övsünmək. şişinmək. mubahajat edmək.
-**yellənib, şişib ölmək:** köppərmək. pöggərmək. gəbərmək.

şişiq dalquq**.** dolquq.
-**uzaqda olan şişik**, qıraqda olan dadlı görünür.

şişiq **şişik**. **1**. bökdə. paxda. **1**. köprük. qaynıq. **1**. tümsək. donğ. **1**. pökün. **1**. şişman. komba. **1**. tosuq. qabarıq.

şişiq **şişik. 1.** pükgə. pökgə (# **çiggə**: çuxalaq. çuxur). toğalaq. püflü. **1**. **(**bök. pök. qoğzaq. aşıq). -**ciqqə** dursun, **bök** dursun, oğul dursun, el dursun. (bu evrən aşıq oyunun andırır. bökdə durur, cikdə. hər necə olursa olsun, kişilik dursun, elim dursun. çevirəni, dunyanı dolandırıb çevirən, tanrı qulu, kişi oğlu, elimdir). **1. şişik.** yelli. püflü. -**yelli** göz qapaqları. **1.** kopan. qopan**.** gəbə. qaba. qapa. **1.** pök. <> köp. -**pök** dodaqları..
-**püflü, şişik duran:** hüpük.

şişiq **şişik.** -**yayın şişik üzü**: qutuğsı. -topun **yutuğsı**, **qutuğsı** üzü: topun içəri, dışarı üzü..
-**başı şişik, topuzlu dəğənək**: toyqa. toxqa. toqqa. zopa. çomaq.

şişin boysan. öğün. öyün. fəxr ed. -**duyuva boysan**, dilivə söygün, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

şişin -ertələmə gün işin, **işi bitirdə şişin**. (**ertələmə**: yarına qoyma). (bağlaqılan gün yeşin, ertələmə gün işin). (**yeşin**: **yeşigin**. yükün).

şişinər bulğanar**. -öz varına bulğanar**, hər gələnə tullanar. (**bulğanar**: şişinər).

şişiniş qabarnış. yelləniş. köppürüş. pöggürüş. güppürüş.

şişiniv qabanıv. kopanıv. köpünüv. təvərrüm. iltihab.

şişinqən **şişingən**.qoltuğlu.

şişinmə osturaq. osturuq. yelquraq. yellənmə.

şişinmək (açılıb) yayranmaq. yayğanmaq. bolqanmaq. -tovus əğninə baxıb **yayranar**, ayağına yox.

şişinmək **1**. bökdənmək. (# **bükdənmək**: əğilmək). **1**. kökənmək. **1**. yağırlamaq. yağlanmaq. ətlənmək. **(# arığlamaq**: **arğılmaq**: silkinmək. əğnin tökmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı. **1**. küpənmək. küpünmək. güvənmək. qopanmaq. maxdanmaq. fəx, iftixar edmək. (balidən). -qamığ ellər olduğuyla **güvənir**. **1**. baylanmaq.

şişinmək **1**. qoltuğlanmaq.**1.**bulğunmaq. bulunmaq. burğanmaq. -öz varına **bulğanar**, hər gələnə tullanar.

şişinmək **1**. övsünmək. şişib sevinmək. mubahajat edmək. **1**. qabarınmaq. pöggürüşmək. köppürüşmək. güppürüşmək. yellənmək. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan).

şişinmək kökünmək.ökünmək. fəxr edmək. iftixar edmək.

şişinmək qubarmaq. bökünmək. böyüklənmək. qurlanmaq.

şişinməqtir **-qurur başqalar üçün şişinməkdir**, güvən kəndi kəndivi yetirməkdir.

şişirən -**sözü şişirən**: sözbaz. çapçı.

şişirmək -**ürəgini şişirmək:** coşdurmaq. qanın qızışdırmaq.

şişirtənə **-**köp şişrilən, şişirdənə yer qoymaz.

şişirtmə böyütmə. qabartma. abartma. aşğırtma. aşığa vurma.

şişirtmək **1**. atandırmaq. attırmaq. mubaliğə edmək. **1**. saylatmaq. **1**. dolmalatmaq. dombalatmaq. tombalatmaq. toxmalatmaq. **1**. kökətmək. çağatmaq. ətləndirmək. tavlatmaq. **1**. şişirtmək oburdatmaq**..**
-püləyib şişirtmək: pokutmaq.qoğutmaq. havalandırmaq.

şişirtmək lovğalatmaq. qoltuğuna vermək.

şişirtmək şişirtmək. qoltuğlatmaq.

şişqin **şişgin**. bökə. pökə.

şişqin **şişgin**. opqur. qabarıq.

şişqolanmaq opurdanmaq. övgülənmək. qovqalanmaq. qurralanmaq. kibirlənmək.

şişləmək **şüşləmək**. **sixləmək**. **1**. nərsənin ucun itirmək. **1**. şiş soxmaq. sancmaq.

şişman **1**. kök. çağ. **1**. şişik. komba..
-**külə şişman**: tokur. güdə pota.

şişman toxsun. tuxsun**.** tosun.

şişmək **1.** köppürmək. pöggürmək. güppürmək. qabarmaq. yellənmək. **1. şişərmək.** köpmək. pökmək. köpərmək. güpərmək. -**pöküb** yatmaq: **köpüb** yatmaq: yuvarlanıb yatmaq.

şişmək **1**. öbgələnmək. **1**. qabarmaq. qobarmaq. **1**. köpünmək. bökünmək.

şişmək **1**.basığmaq.pusuğmaq. yoğunmaq.yoğunlamaq. **1.**kökünmək.ökünmək. fəxr edmək. iftixar edmək.

şişmək köpmək. pökmək.

şişmiş -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş.

şişmiş sunğur. yelli. mütəvərrim.

şişrilən **-**köp şişrilən, şişirdənə yer qoymaz.

şitil **çitil**. yeni yetmə buta.

şivə < **eşiv**. səbk.

şivid **şüvüd**. **sivid**. **(**< **sivir)**. incə, uzun.

şo o biri. (**şu**: bu biri).

şoqurt **şoğurt**. silik. tüpürcək. ağız suyu

şol **1**. boş yemək. **(# qoy**: bərk yemək**)**. **1**. **loş**. **ləş (lacher (**: ləşer: boşatmaq**) (**fırans**)**.**1**. **loş**. (**boş**). gen geyim. iş geysi. **1**. kasad. sust. bətyi. **1**. **sol**. zəif.

şol **loş.** çalxoy. çalxanan. içlədiyi (içinə aldığı) nərsiyə kip olmayıb, gen duran. gən. bol. böyük. -**çalxoy** başmaq. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

şol -**şol sanda:** o cümlədən. -ərəblərdə **şol sanda** bizdədə. -bağlarda **şol sanda** almalıqlardada. -şol sanda. -qalarda **şol sanda** təbrizdədə. -kişilərdə **şol sanda** məndədə.

şol boş. çözük. açıq. -oxu atıq, yayı **çözük**. (işin görmüş oturmuş).

şolaq **şolağ**. **sulağ**. boş. kəvək.

şolatlamaq ısçılamaq. ızçılamaq.

şolba **şolva**. sulav. tiltə.

şolluqtan **şolluqdan.** loşluqdan. çalxoyluqdan**.** böyüklükdən. -**çalxoyluqdan** köynək əğnimdən tökülür.

şoltu **şoldu**. qeydsiz.

şolva **şolba**. sulav. tiltə.

şopıq **çapıq. çöpük**. yemişdən arda qalan aşqal.

şor **< çor..**

-şor (**çor**) **su**: şorva. şorağ > şərab. pənir suyu**..**

-şorun çıxartmaq: dadınmaq. dartınmaq. nərsiyə aşırı çəkilmək..

-**şor, susuz topraq**: kitir. kəvir.

şor **-şor yandaq**: dəvə tikanı. -dəvə gərəyi **şor yandaq**, əğər boynun, uzadar.

şoraq **çoraq.** niyaran. -**şoraq qalmaq**: niyaran qalmaq.

şoraq **şorağ**. < **çorağ**. **1**.qır duz. **1**.duzda qoyulan açar, turşu. **1**. **şorva**. **> şərab**. şor (çor) su. pənir suyu.

şoraqlamış qatışmış. -**şoraqlamış** könül.

şoratan (abşar).

şoratan < **şıratan**.

şoratan **şıratan**. novdan.

şorba {< **sorba**. **sorva**. **çorba** < **sormaq)**. **1**. nərsənin qaynatılaraq sorulan **(**çıxarılan, alına**)** suyu, cirgəsi. **1**. < **sorva**. **sorğa**. (< sormaq) pişən ətin, sorularaq yeyilən suyu.**1**. suyup..

-**şilə şorba**: çallapa. şallapa.

şorba -**şələm şorba:** lığlamac. sıylamaq.

şorbaq **korbax**. **şorbax**. kütaylı. baxtı qapıq. **(# qutaylı**: baxtı açıq).

şorçu < **çorçu**. şorları, şorluğu sevən.

şorqöz **şor göz. soxgöz. kor göz**. (> **şux çəşm**) (fars). gözün utanmazca bir yerə **soxan**.

şorqöz **şorgöz**. **korgöz**. çalagöz.

şorqöz **şorgöz**. **korgöz.** gözü arın (təmiz) olmayan. gözü yırtıq.

şorlanmaq **çorlanmaq**.

şorlaşmaq < **çorlaşmaq**. qurmuqlaşmaq. kəvirə çönmək.

şorlatmaq < **çorlatmaq**.

şorluq **korluq**. **çorluq**. baxtsız. -**çorluq** yaşam sürmək.

şorsu **şor su**. acı su.

şorsu **şor su**. şarov. şərov. acın. -pənir **acını**.

şorta **şorda**. **-**dəvə qırda **gözü şorda**.

şoru **-suyun şoru dadlanmaz!.**

şorva **şorağ > şərab**. şor (çor) su. pənir suyu.

şoryantaq **şoryandaq:** dəvə tikəni. **-**dəviyə şoryandaq gərəkirsə, boynun uzar.

şovq övşün. ışıltı. -**övşününü** düşdü gözümə. -günü **övşünü** cama vururdu. -bu sölərin **övşün** çarpsa ürəyə. -**övşünə** baxma, özü güclü deyir.

şölən parti. ziyafət.

şölən -**şölən sürən**: toy büsat. toy qonaqlıq. coşna sür. (cəşni surur).

şöylə **böylə**. beylə. şeylə.

şöylətə **şöylədə**. ha belə. -burda **ha belə** ordada. (burda **şöylədə** ordada).

şu bu biri. (**şo**: o biri).

şu -**şu indi:şu imdi**. şindi. şimdi.

şubelə şunca. bubelə. buqədər. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

şubəq **şubək** (ərəb)ş **çubək** (fars) **< çıpıq**.

şux **1**. açar. gülər üz. **1**. yoşaq. şən.

şuxçəşm (**şux çəşm**) (fars). < **soxgöz. şor göz. kor göz**. gözün utanmazca bir yerə **soxan**.

şuxluq oynaç. mırt. mizah.
-**şuxluq edmək:**oynaçmaq. mırtlaşmaq. mizah edmək.

şuxluqlar -**eğitimli şuxluqlar**: ülgülü ğülgülər.

şuxumçu soxaçi. sabançı. yer sürən.

şuqluq -**şuxluq edmək**: oynaşmaq. mırtlaşmaq. -odla **oynaşma**.

şuqluq **şuxluq**. oynab.

şuqluq **şuxluq.** oyun. şaka.

şuqluqtan **şuxluğdan.-**oyundan**. oyundan** savaş çıxar.

şuqumlamaq **şuxumlamaq < soxumlamaq -soxumlanmamış** (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. (sürülmədən əkilməz) (təpilmədən əkilməz).

şuluq -**çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq:** cuvalaq. cüvallahı.

şuluq **şuluğ 1**. < **çağul**. çaluğ. çox qımıldayan. köçək. **1**. tünər. tünür. tündük. tünü. qalaba. **1**.yantuq (şeytan)**..**
-çox şuluq: alaşuluq.

şuluq -**şuluğ puluğluq:** hövül qaralıq.

şuluq -**şuluğ uşaq**: çıpıt.

şuluq **şuluğ.** kitik.

şuluqluq -**şuluğluğ edmək**: çalğınmaq. çabalamaq. dinc durmamaq.

şuluqluq **-şuluğluq edmək:** çağızlamaq**.** çağuzımaq. çızğalamaq.

şuluqluq **şuluğluq**. **1**.çalağlıq. qatnaş. tıxnaş. tırafik. -küçələrin **qatnaşına** düşmək. -böyük şəhərlərin **qatnaşı**. -ara qarışıdı: qatnaşdı. -bu **qatnaşdan**. **1**.çalbaca. qaçaqaç. həngamə. -bu **çalabcada**: bu qaçaqaç.

şuluqluq **şuluğluq.** kitlik. qalabalıq.

şumal **1**. **şamal**. əsməl. əsim. yumşaq, sərin yel, əsinti. **1**. silik. **1**. yalman çox saf, züvgən olan. **1**. yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). saf. -**yalsıq** yer..
-**şup şumal**: sam balam saf. dümdüz.

şumallatmaq silikləmək. safaltmaq.

şumariş sayış\ sayma işi. -**sayış** başlar.

şumlamaq **cumlamaq.** batmaq. çökmək.

şumlamaq torpağı üzdən (bir iki qarış) qazmaq. -yer **şumlamaq.**

şunbul **şumbul**. **çumbul**. cük.

şunca bubelə. buqədər. şubelə. -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

şunca -**şunca boyu var**: bir beləcə boyu var.

şuntay -**şunday qılay qalamız**: böylə olsun.

şuntay **şunday!**: böylədi!. böylədi işdə!. -olan oldu, dolan doldu, **şunday!**.

şuntay **şunday.**-**şunday deydi**: belə deyirdi.

şunteymi **şun deymi**. öylə deyilmi.

şupşumal **şup şumal**. sam balam saf. dümdüz.

şur -**şur u şovq**: qızıq sevik. qızıq söyük.

şuruş (şureş). daşğaq. aşğaq. aşub. bulaq. bulğaq. burğaq. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş).

şuş (**şeş**. **şüş**. **şiv**. **şüv**. **şəx**). biz. -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq.

şürüş çoğuş. bulğay > bəlva. el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar.**

şüş **1**. (**şeş**. **şuş**. **şiv**. **şüv**. **şəx**). biz. -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq. **1**. öpgə. höpgə. opqa. hopqa. (pumon). **1**.**şaş**. **şiş**. dik. şax. -**ənəşüş**: **ənsəşüş**: boyun tutan. danqaz. -**şüş** qaya. -önümə **şuş** çıxdı: dik, birdən çıxdı.

şüşə aynaq. -**düdlü**, **tüstülü şüşə**: qaraqur. qaraqaptur.

şüşə **-başım şüşə**, ona dəğsə çatdurur**.**

şüşə sırça..
-çəkirsən şişə könlümü!, **salıb sındırdın şüşə könlümü**.

şüşləmək **şişləmək**. **sixləmək**. **1**. nərsənin ucun ititmək. **1**. şiş soxmaq. sancmaq.

şüv (**şeş**. **şuş**. **şüş**. **şiv**. **şəx**). biz. -**şiş** qulaq. -eşidib qulaqları **şiş durdu**. -**şeş çıxmaq**: **şeş olmaq**: tuşlanmaq.

şüv tirkə. zuğ. incə çubuq.

şüvşüv **şüv şüv.** zolaq zolaq. zol zol. cızmıqlı. çizmikli. yollu. yolaqlı. yol yol. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim.

şüvüd **şivid**. **sivid**. **(**< **sivir)**. incə, uzun.

şüyşə **-sınan şüyşə**, sınan güvən, tutmur yama.

ta **1**. (**da**. **də**: **ın**. **in**. **un**. **ün**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**. **1**.çatı. liğayət. ila. -beşdən **çatı** altiyə. **1**.**da**. ak. -gəl da: gəl ak. -ye **ak**: ye **da**. -gəlmir **ak**: gəlmir **da**.

tab **1**. **< tov**. **1**.**dart**. **(**özəlcə**)** dartma, çəkmə gücü. ır **(**hır**)**. enerji.

tab **-tab gətirməsə**: tavınmasa. dözməsə. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (**qına ha qına**: danla ha danla). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).

tab **tap**. **1**. güc. dərman. quvvət. -bu kəsvətə **(**zülm**) tabı** yetmədi. -aclıqdan tükəndi **dərman**. **1**. təvan. alqın. -bitmiş dözüm **alqını**. **1**. düz. -**tab** başında: düz təpəsində.

tabaq **1**. **(< təpə**. < **təpmək)**. **(**> **təbəq)**. təpilib yastanmış, ənli, geniş qab..
-**alverçi tabağı**: dərgə. **1**. pəncə. -**pişik tabağı**: pişik pəncə..

-**qutun tabaq**: mütəbərrək xonça (bir yerə sayqı ilə göndərilən nərsə (yemək, tikə, xələt).

tabaqaz **(**kərpiç, muzaik üçün**)** qalıb.

tabalaq tablet.

taban **daban** təmən. (> **damənə**).

taban **daban**. **1**. dalı. əqəb. **1**. som. -**dabanlılar** (heyvan): sümlülər. **1**. dibən. döşəm. kəf. **(# düşəm**: tavan. səqf. tüpən). **1**. döşəmə. zəmin. **1**. okca. ukcə. ayaqqabı altının araxa, uca bölümü. **1**. sələn **(**< **salmıq)**. döşək. kəf. **(**# **sərən**: səqf**)**. **1**. bünyə. dayağın (sutun), duran nərsənin duracağı, kökü. **1**. qaidə. (# **tavan**: səqf). **1**. **< toban**. ayağın tomar yumar (girdə) olan arxa bölümü. **1**. **< toban**. damqa. möhr. -**qızıl daban**: qırmızı möhr.**1**. son. axir. -**il dabanı**: il sonu. il axiri. -**dabanda**: sonda. **1**. hər nəyin gizli üzü, altı. **1**. (usul. bünyan).**1**. kəf. -**yalpa daban**: ayağ təki (kəfi) saf. **1**. təh. tək. payin. zir**..**
-daban qırmaq: dabanlamaq. durmadan, ara vermədən birin ardınca yerimək.

taban **daban**. **basınğa** > **paşnə > {paşne** (fars)}. nərsənin yerə basılan, təpilən alt bölümü.

taban **daban. -bir daban** yer: bir kərpic yeri. bir kaşılıq yeri. atış (kinayə) sözü ilə, çox kiçik yer.

taban -qaşa qaşa, qazan olur, **yasa yasa, daban**. (**qaşa qaşa**: qaşıya qaşıya). (**yasa yasa**: yastılata yastılata). (**daban**: ayağın altı, ayası).

taban -**tikintinin daban, binöv daşı**: but.

taban ökcə. kökcə.

tabana **-tüv dabana qaçmaq**: odlu, iti dabanla, od qoyulmuş kimi qaçmaq. ötüksüz qaçmaq.

tabanaquz **daban ağuz**. **tapnağuz**. indicə. həmən. dər hal.

tabançı **dabançı**. usulgira.

tabanıq qabanıq. təhtani.

tabanın **dabanın**. ətəyin. **-dağ dabanın** lala almışdı yazın.

tabanlamaq **dabanlamaq**. daban qırmaq. durmadan, ara vermədən birin ardınca yerimək.

tabanlamaq **dabanlamaq**. **tobanlamaq**. **1**. damqalamaq. möhürləmək. təsdiqləmək. **1**. daban salmaq.

tabanlatmaq **dabanlatmaq**. tə'yid edmək.

tabar **-el tabar:** bodun boğun.

tabara **dabara**. **tapar. tapara**. (< **təpmək**). qovqa. həngamə. -**tapara** düşmək. qovqa düşmək. -nədir bu **tapar**, küyüş. -qalxar **tapar**, küyüş, başlamadan yügürüş.

tabay **tapay**. tabu.

tabeş < **tövüş**.

tabılqa (**təpmək**). dəmir, döğüş börkü.

tabın **1**. servis. -bir qab **tabın** qaşıq. **1**. set. -bir **tabın** geyim. **1**. **təpin**. sürü.

tabışqan **tavışqan**. **tovuşqan**. çok davınan, devinən, dövünən, təprəşən. tavşan. dovşan. doğşan.

tabışmaq **tavışmaq**. **tovuşmaq**. mütəhərrik, hərəkətli olmaq.

tabqur **tapqur**. **taqur**. üsqat. üstqat. balaxana.

tablaş tavış. döz. -bu qına **tablaş**.

tablet tabalaq.

tablı **< tovlu**.

tabmaq **təpmək**. **tovmaq**. **davmak**. hərəkət edmək.

tabu tapay.

tabut qaput. saltuq. qapırcaq. ölünü sinə dək daşıtan qutu. -kimin beşik arar, **kimin saltuq**.

taclamaq **daclamaq**. nuxdələmək.

taclı **tajlı**. başa. paşa. (başı cığalı, taclı.). tacdar. başdaq. padşah.

tadaş **-**baş tanımırsa daşı, **daş neyləsin.**

tağı -budur çırpınır ürək, **hər çırpıda bir dağı dələk**!.

taha -**bir daha:** qayra. təkrar. -**qayra** dönüb gəlirim. -**qayra** görsə inanmar. -**qayra qayra** desəndə. -**qayra** dedim.

taha **daha**. **1**. aşqan. artıq. -bundan **aşqan** nə istər. -**aşqan** aşıq. **1**. **daxi**. alı. -**alı** demə. -**alı** nə istirsin. **1**. **daxi**. **dahi**. yenə. genə. -**dahi** görmədim. -**dahi** yeyin. -**daha** nə istirsən. **1**. ayru**.** daha**..**
-bir daha bir daha!: satala satala!. tazaşdan tazaşdan!..
-daha iyi: yeğrək. eyrək. iyrək. ala üstün.

taha **daha.** ayru**.** artıq. yoxsa. vəgərnə.

taha **daha.** day. artıq.

taha **daha.** qaytam. qayta. artıq. -ağrısı qayta artmış. -**qayta** gəlməyin.

taha **daha. tağın**. -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

taha **-**ulduzlu gecə, ay ışığı bir sən olaydın **daha bir mən**.

tahata **dahada**. **daxada**. **daxama**. **daxamu**. -bu, **daxamu** gözəl.

tahi **dahi**. **daxi**. **daha**. yenə. genə. -**dahi** görmədim. -**dahi** yeyin. -**daha** nə istirsən.

tahın **dahın**. **daxın**. **1**. yenə də. genə də. -**daxın** səni görməyim. **1**. genə. yenə. təkrar. -**daxın** gəldi. -**daxın** verdi.

tahınsı **dahınsı**. **daxıqat**. genidən. yenidən.

taxama **daxamu**. **daxama**. **daxada**. **dahada**. -bu, **daxamu** gözəl.

taxdı -**baxtın taxdı** satılmaz.

taxlaq -**təpə taxlaq:** baştübən . kəlləmallaq. təpəsi üstə.

tajlı **taclı**. başa. paşa. (başı cığalı, taclı.). tacdar. başdaq. padşah.

taq **-dağ görkü daş**, baş görkü saç, göz görkü qaş. (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)**.**
-ləpədən dəvə çıxardan, **daldan dağ düzəldər**..

-arxalaşan dağ aşar. (**arxalaşan**: köməkli olan)**.**

-el elə söykənər, **dağ dağa**..

-**dağ görkü daş**, baş görkü saç..

-**qara bürünmüş dağ**: **qaralıq** dağ.

taq **1**. **tağ**. (< **toğ >** dağ). dağ biçimli tavan. **1**. **dağ** < **toğ. 1. dağ (< tav. tov). 1. tak**. dəyqə. -bir **tak**, iki **tak**. -bir **tak** keçər. -bir **tak** gördüyün irəli, qalmamış indi görəli. (bir **dəyqə** qabaq gördüyün, indi qalxmış, dəğişmiş).

-dağ daş: toğan boğan**.** sapıq Sapan**.** əğri üğrü. -**sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

-dağ dərə: toğan boğan. sapıq sapan**:** əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

taq **1**. **tax**. **çağ**. tam. lap. -**çağ** öylə oldu. **1**. cəbəl. < çapal.
-od püsgürən dağ: yanardağ. atəşfişan dağ. volkanik.
-oğru eli pozanmaz, dağı börü. el oğrusu tututlar, **dağ börüsü boğular**.
-su ilə yel qovuşdu, **dağ ilə daş pozuşdu**, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.
-**dağ köksünün, sinəsinin yuxar bölümü:** sərə.

taq -**atuz dağ:** ulu dağ..

-onda gördün devran sürdü tərsinə, **tax devrilib**, əlin çatmaz ərkinə.

taq **dağ** < **tov**. **1**. istidən, oddan qalan iz. **1**. qaynar. buğçala. -**buğçala** su: qaynar su. **1**. alın**. -alın töpü**: dağ kəlləsi. **1**. **danğ. tanğ**. (< **tanımaq**). ənğ. nərsənin tanımaq üçün vurulan iz, nişan. **1**. ləkə. eyb. -**dağ düşürmək**: ləkə salmaq..

-dərələr çatışarsada, **iki dağ başı** birbirinə çatmaz,.

-**tax tax döğmək**: takıllamaq. taxlamaq. tıqlamaq..

-çiçək doğdu **dağ dala**: dağ ova..

-**dağ beli**, **kəməri**: yamac. qaymac. qayıs..

-**dağ beli:** yart. art. gədik. aşın. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir.**.**

-dağ bağrı: dağ ətəyi. bayır. bağır. açıqlıq. düzlük..

-**dağ toxusu**: **dağ toyuğu**. altın tavuq.**.**

-dağ döşü: qıraş. qırac. (əkilməyən topraq).**.**

-el oğrusuz, **dağ börüsüz olmaz**.**.**

-yax dağ: görkəmli dağ.

taq -**dağ doluğu**. (**doluq**: **dölük. döğlük.** iki, neçə nərsənin birbirinə döğülən, dəğilən, toxuşan, dolan yeri).

-**dağ bərə**: **dağ** dərə. dav dala.

-damcı damcı donar, **günü gələr dağ olar**.

-dağ dabanın lala almışdı yazın. (**dabanın**: ətəyin).

taq -topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, **dağ ayrılırsa topraqdan**, toprağı qorub saxlamaq olmaz..
-yağuya qarşı, **dağ arxalı**, daş ürəkli..
-el uykusu, **dağ yuxusu** ağır olur, çağır ha çağır..
-**dağ yolu**: kətir. kətrə. qatır. qatra..
-**yer basrığı dağ**, bodun basrığı bağ. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır.

taq -**dağ belində yerləşmiş kənd:** çənli kənd. çənli şəhər. çanbalıq**.** çənlibel.
-dağ **çatında**. (**çat**: yal. yalman**.** qaş).
-**dağ tayın** durnuq: dağ kimin möhkəm.
-yaxşıdan bağ qalar, **yamandan dağ.** {yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar. **(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar)}
-bağ salan, bağvan olur, tovlayanın tovun alın, **dağ salmasın**. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

taqa **-**dağa **atlanalım**: dağa çıxalım. -boranda dağa atlanmaq güc.
-keçi izlədin, dağa bardın, yadı izlədin, gora bardın, dili izlədın, elə bardın!.

taqa **dağa.** -**uysuz çıxsa dağa**, uylu qaçar bağa (**uysuz**: həyasız) (**uylu**: həyalı).

taqa -**dağdan dağa uğraşıb**. (dağları gəzib).

taqa **-**el elə söykənər, **dağ dağa**.

taqa **-yetinməyən dağa çıxdı**. (yetinməyən yola çıxar).

taqal **taxal**. muzahim. -**taxal** değilsiz.

taqalatmaq -**ürək silkələtmək, daqalatmaq**: ürək dulqundurmaq**.** pökdürmək: ürək silkələtmək, daqalatmaq.

taqalıq **taxalıq**. **taxlat**. muzahimət.

taqama **daxama**. **daxamu**. **daxada**. **dahada**. -bu, **daxamu** gözəl.

taqamaq **takamaq**. nallamaq. -at **takanır**, eşək qıçın qaldırır.

taqan **dağan**. **təkin**. -**ayağa dağan (təkin)**: **1**. sonuna dəğin. sonunacan. **1**. sonuncuna, axirincinə təkin.

taqanır -**at takanır**, eşək butun qaldırır.(at takanır, **eşək butun götürür)**. (at takanır, eşək qıçın qaldırır.).

taqanmaq **takanmaq**. nallanmaq. -at **takanır**, eşək qıçın qaldırır.

taqar **1**. **tağar.** aşlav**.** təknə. -**tağar dibi:** aşdal**.** sonbeşik. **1**. **dağar.** nov. nova. navalça. **1**. **tağar**. çanqa. yekə çanaq. **1**.**dağar**. baraq.

taqar dağar.**-**başda dursa bir alçaq, **dağar gedər**, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).

taqar **dağar**: **dağılar**. -çobansız qoyun dağar.

taqar **tağar** < **toğar**. **tuğar**. **1**. yem yemək sandığı, qabı. **1**. iki dalqa arasında oluşan qorxunc oyuq. ağır təhlükə. **1**. təknə. təngək. böyük təşt.

taqar **tağar**. qab. çanaq. küp.

taqar **dağar. davar**. kala.

taqarcıq **dağarcıq**. **1**. aşımıq. **1**. bəllək. anğıl. oylaq. hafizə. memori. **1**. qaparcıq. qapacıq. heybə. torba.

taqarcıq **dağarcıq.** bavul. bavlu. bağlı. çanta. çəntə. -**bavulunda** nə var.

taqarmış **-taxarmış bəlliyin çatan yerə**, paysız qoymamış, yaşanı ölüm. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

taqasız **taxasız.** çalduq. çalpaq. nalsız.

taqata **daxada**. **dahada**. **daxama**. **daxamu**. -bu, **daxamu** gözəl.

taqatı **taxatı**. (nərsənin işlədilməsinə, doğrulmasına gərəkli olan qoşumlar). əklənti. qoşumca. vəsayil. ləvazim. accessory.

taqay **dağay. dayı**

taqay **dağay.** dayı.

taqbaqır **dağbağır**. şəfəq.

taqbar **dağbar**. dağlıq yer.

taqca **-taxca buxca**: açıq gizli. -**taxcası buxcasına** bələd.

taqcışmaq **taxcışmaq.** çaqcışmaq**.** birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq. -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar.

taqı **-dağı ovruğun əğməz**, dənizi qayığ bükməz**. (**kəmənd dağı əğməz, dəniz qayığla bənd olmaz. böyük işlər kiçik dişlə görünməz). (**ovruğun**: ovruq. avruq. **(< av. ov). hörgən.** kəmənd).
-oğru eli pozanmaz, **dağı börü**. el oğrusu tututlar, dağ börüsü boğular.

taqı **dağı.** -**dağı qarlı**, gözəl yarlı olsun. (yarqış sözü)..
-bağ çiçəyi, **bostan tağı**.

taqi **daxi**. **1**. **daha**. alı. -**alı** demə. -**alı** nə istirsin. **1**. **dahi**. **daha**. yenə. genə. -**dahi** görmədim. -**dahi** yeyin. -**daha** nə istirsən.

taqi **daki**. (-yə ayid).-dalay**daki**. dərya**daki**. dəniz**dəki**. dənizə ayid**..**
-arxa**daki**. **dalı**daki**. arxıya ayid..
-doğu**daki**: doğuya ayid. doğulu.

taqı **-danışan, dağı aşdı**, danışmayan, yolu çaşdı. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

taqı -topraq bağlıdır dağına, **dağı topraqdan ayırmaq olmaz,** dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz..
-**dağı yox, qarına qala**, bağı yox barına baxa. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

taqi **daxi**. və. həm. bu o.

taqıq **dağıq. darıq.** dağınıq. pərakəndə. -**dərik darıq: dərnik dağnıq.** yığılı açılı.

taqıq **dağıq**. yıxıq. uçuq. veyran. düşük.

taqıq -**taxıq savıq**: -**yaxıq savıq** dəruni biruni. xarici daxili.

taqıq **taxıq.** bilik. əgəh. aqah. -**taxıq dur**: bilik dur. bil ki. əgəh ol. ilavə açıq olsun.

taqıqat **daxıqat**. **dahınsı**. genidən. yenidən.

taqıl **taxıl**. başaq. aşaq. aşlıq.

taqıl **taxıl**. budağ (qabığında ayrılmış, döğülmüş dənə). (?**1**. < **boğdaq** (**boğat**: həbbə. dənə. **1**. < **budamaq**). burçağ. hububat. burçağ. hububat..
-taxıla öz: darısı..
-**taxıl saxlanan yer**: darısı. silo.

taqılan **-suvatda, dayaqlıq olaraq taxılan dəğənək:** basma.

taqılan **taxılan.** yüklənən. çağlanan. çağılan. basılan. soxulan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

taqılan **taklon**. **taxılan**. (taxmaq). fuzul.

taqılan -verilən pay, alınan pay, yığılan pay, dağılan pay. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

taqılar **dağılar**. **dağar**: -çobansız qoyun dağar.

taqılar **dağılar**. olar **-**ev evə girsə, **ev evdən olar**.

taqılı **1**.**dağılı**. sərili. **1**.**taxılı**. giriftarçılığı olan. giriftar..
-sırqalı takılı: bəzəkli düzəkli.

taqılı **taxılı.** çağılı**.** yüklü. hamilə. (yüklü, hamilə qalmış). -**gecə çağılı**, günüz çağalı. (**çağalı**: balalı). (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə basılan, günüz doğar).

taqılış **dağılış**. **1**.sərəliş. yayılış. pəxş. intişar. **1**.**söküş** (töküş).

taqıllamaq **takıllamaq**. taxlamaq. tıqlamaq. tax tax döğmək.

taqılma **1**. **dağılma**. -**dağılsa** beş, biriksə bir. **(**bilməcə**)**. **(yumruq)**. **1**. **taxılma.** çəkin. girmə. dəxalət edmə.

taqılmaq **dağılmaq 1.< tarqılmaq**. dartılıb uzanmaq, gedmək. açılmaq. -bu söz hər yana **darqılmış**.

taqılmaq **dağılmaq**. **1**. (**dağrılmaq**). devrilmək. sallanmaq. -yaşamı **devrilmək**: yaşamı dağılmaq.**1**. **taralmaq**. -qara qaralmaz ki heç, başın gurlara **(**qəhrə**)** girməyincə, qayqı **taralmaz** ki heç. **1**. **tarqılmaq**. **tarqalmaq**. **taralmaq**. sarılmaq. yayılmaq. -səsi

çevrəyə **darqıldı**. -iyi bütün yana **taraldı**. **1**. yaylaşmaq. **(# yerləşmək**: mütəmərkiz olmaq**)**. **1**. **taxılmaq** <> **qatılmaq**..
-**darılıb dağılmaq: törülüb döğülmək**. məhv olmaq..
-**içi dağılmaq**: dalğınmaq. huzuru pozulmaq.

taqılmaq **dağılmaq**. tozmaq. toza gedmək. məhv olmaq. batmaq. nabud olmaq. -tüm varım **tozmuş.** uçmuş. çökmüş.

taqılmaq **taxılmaq**. **1**.dəxalət edmək. -sən bizim işlərə **taxılma**. -o dəlisovun biridir, yetər yetməzə **taxılar**.

taqılmaq **taxılmaq.** düşmək. -**olayların ağına taxılmaq**. (cərəyanların toruna düşmək).

taqılmaq **taxılmaq.** mıxlanmaq. durmaq. -araba gedərək, birdən **taxıldı**. -hər nə ölümlə **taxılır**.

taqılmaq **taxılmaq.** söz atmaq bənd olmaq. sataşmaq .

taqılmaq **dağılmaq.** daraymaq. dağaymaq.

taqılmayan -**taxılmayan soxulmayan**.

taqıltı -yağ davarın savıldı, **ərən kişin dağıldı**. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

taqım **1**. **taxım**. bağ. zümrə. quruh. **1**. **takım**. öbək. köbək. oba. opa. opaq. koba. koma. kömə. obac. boğac. bölük. quruh. qurup. dəsdə.

taqım -**birtakım**: birsıra.

taqım **dağım.-soyuqlamış yanar dağım**, püsgürməyir odun artıq. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım)**.**

taqım -**qoşum takım**: donuq.

taqım **taxım.** tim. ekip. dəs. set.

taqın **dağın**. **çağın**. **yağın**. **çiğin**. omuz.

taqın **daxın**. **dahın**. **1**. yenə də. genə də. -**daxın** səni görməyim. **1**. genə. yenə. təkrar. -**daxın** gəldi. -**daxın** verdi. **1**. qaytın. mükərrərən..
-**dahınsı**: **daxıqat**: genidən. yenidən.

taqın **-qar dağın**, su çuxurun tapar.

taqın **tağın. daha**. -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

taqına -**topraq bağlıdır dağına**, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

taqınaq **dağınaq.** atım atım**.**yer bə yer. səpili.

taqıncaqlar **takıncaqlar**. **taxıncaqlar**. şaylar. zivər alat.

taqınıq -**dağınıq, dolaşıq saç**: qılçığ.

taqının **dağının**. **-tanrı dağının qurdu** olunca, kəndi elivin qorcusu ol.

taqınlı **dağınlı**. **çağınlı**. **yağınlı**. **çiğinli**. omuzlu. kürəkli. sağlam. güclü.

taqınmaq **taxınmaq.** asılmaq. muzahim olmaq.

taqınmaq **taxınmaq**. girə düşmək. bəndə düşmək. giriftar olmaq.

taqırtantı -nə eldən yardımım vardı, **belə durmuş dağırdandı**. (**durmuş:**yaşam).

taqış dağış. dağva. da'va. -dos yarışda, at qaçışda, ər **dağışda** bəllənir. **(yarışda**, köməklikdə**)**.

taqıtan -**bölüb dağıdan**: böləqıran. (təfrəqə be əndaz o hikumət kon).

taqıtan **dağıdan**. dağraqçı. pəxş edən. tovzi' edən.

taqıtan **dağıdan**. qıratqan. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.

taqıtar **-**ağız alalıq **pozar dağıdar, pozar yoxadar**. (**ağız alalıq**: birgəşməzlik. qeyri müttəhidlik).

taqıtar **-**ev evi dağıdar.

taqıtıcı **dağıdıcı**. müsrif.

taqıtıcı **dağıtıcı**. **daratıcı**. paylayan. bölən. ülöşücü. təqsim edən.

taqıtış **dağıtış**. **dağıtıv**. yayıtıv. tovzi'. pəxş edmə.

taqıtıv **dağıtıv**. **dağıtış**. yayıtıv. tovzi'. pəxş edmə.

taqıtlamaq **dağıtlamaq**. tökədaşlamaq. pəxş edmək.

taqıtmaq **dağıtmaq** < **dalğıtmaq**. (dal dal edmək). **1. dəritmək**. **1**. tarqatmaq. salğatmaq. parçalamaq. **1**. **dağdırmaq**. tozdurmaq. qaldırmaq. yox edmək. -yaxşı söz ev saldırar, yaman söz ev dağdırar. **1**. **tarqamaq**. **tarqatmaq**. **tarqıtmaq**. **dəritmək**. yaymaq. yayıtmaq. pəxş edmək. saçmaq. -iyi iylər **dəritdi**. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək. **1**. ülətmək. bölmək. paylamaq. **1**. başqalamaq (başqa edmək: ayırmaq.). (baş baş edmək. başqalarına vermək. başlara başlıq ayırmaq. başlıq edmək) > pəxş edmək. **1**. sartmaq. yaymaq.

taqıtmaq **dağıtmaq.** tozdurmaq.

taqıtmaq **dağıtmaq.** ulatmaq**.** yayıb paylamaq. -el içrə bilik **ulat**.

taqıtmaq **-hərgələ yaymaq, dağıtmaq:** atızlamaq. -paravı niyə **atızlısan**.

taqıtmaq -**talayıb dağıtmaq**: yer bə yer edmək.

taqıysa **-keçmişin duz dağıysa**, duzğacığaz boş qalar. (**duzğacığaz:** duzqabcağı).

taqızmaq **taxızmaq**. dəxalət vermək. daxil edmək. girizmək. soxmaq. qoyuzmaq.

taqqa -elə həmən **daqqa**: alqan kəzində.

taqqılmaq **taxqılmaq**. israr edmək.

taqqınçılıq **dağqınçılıq**. bölgünçülük. təfrəqə. iftiraq.

taqqınmaq **taxqınmaq**. mat qalmaq. heyrətə gəlmək.

taqqutmaq **taxqutmaq.** mindirmək**.** yüklətmək. müsəlləh edmək. -qılıc qəmə, tüfək **mindirib** yola saldı.

taqla **taxla**. tuvağ.döndəri. döndərmə. qaplağ. yeməyin soğumaması, qorunması üçün üzərinə çevrilən qapağlıq. bax gör **döndəri** altında nı var.

taqlaq **taxlaq**. **1**. mallaq. -**on paraya on taxlaq atar**: on para üçü on mallaq atar. pul üçün, azda olsa belə özündən çıxar. **1**. nəsib.

taqlama -**dağlama izi**: küyük izi: küyüz. basılmış dağdan bıraxılan iz.

taqlamaq **1**. **dağlamaq**. örtləmək. pörtləmək. ordlamaq. odlamaq. **1**. **taxlamaq**. takıllamaq. tıqlamaq. tax tax döğmək. **1**.**taklamaq**. döğmək. -qapını **taqlab** durdü.

taqlamaq **-göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. güstah. gözü dağ görmüş. qorxmaz.

taqlamaq -**ürək dağlamaq**: yaralamaq.

taqlar **-**bara bara yaşırdı, uca dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

taqlar -bilmədin evrənin çevirdiyini, **ulu dağlar devirdiyini**. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

taqlar **dağlar** .-dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)

taqlar -**dağlar dənizlər üstümə gəlmək**: vəhm oturdu.

taqlar **dağlar**. **-**dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**kit**: bağlı).
-**daranıb** gedən dağlar. **(daranıb**. uzanıb).

taqlar -içindeki hırs, **dağları yıxar**, gözler, önə, səngərə baxar.

taqlar **-**qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, **yekə dağlar ərir**, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

taqlar dağlar **< toğlar.** -ağlaram ağlar kimi, **toğluyam toğlar kimi**, soğur urdu töküldüm, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).
-qan ocağına **çevrilən taxlar**.

taqlara **dağlara**. -**dağlara çıxmayan**, uzaqları görənməz.

taqlara -iki sanı düğü verdiyi pay, əkin vermiş dağlara tay. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

taqları **-boylun boylun dağları**, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

taqları -**dağları boylatan** sular**:** dağları aşan, cumduran, çulqan sular.

taqları -markopolo yazır **"toruz dağları"**. bu dağ inaq dağının (eynalının) keçmiş adıdır.

taqların **dağların.** -**uca dağların**, dərin dərələri olur.

taqlasın **taxlasın**. -ver sözüvü ada saxlasın, yağuda girsə, **qarşı taxlasın**.

taqlat **taxlat**. **taxalıq**. muzahimət.

taqlatmaq **taxlatmaq**. muzahimət edmək.

taqlı **dağlı**. ləkəli. eybli. -**dağ düşürmək**: ləkə salmaq.

taqlı -**parasız dağlı**, paralı yağlı. (ac çapılar, bay tapılar).
-**gözüdağlı:** {**göz dağlamaq**: **1**. gözə odlu mil çəkmək. **1**. göz dağı vermək. kimsəni qorxutmaq}. güstah. gözü dağ görmüş. qorxmaz.

taqlıq **dağlıq**. (yer) dağbar.

taqlıyam **dağlıyam.** toğluyam. dərdliyəm. -ağlaram ağlar kimi, **toğluyam toğlar kimi**, soğur urdu töküldüm, urğana bağlar kimi.(**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

taqlon **taklon**. **taxılan**. (taxmaq). fuzul.

taqma **daxma**. **1**. gümælti. **1**. qonçaq. küviş. kövüş. kövüc. koma. kümə. **1**. dəməkcə. kitək. kətək. koma. kiçicik, yaramazca yaşayış yeri. **1**. darça.

taqma **daxma. dam.** avağ.

taqma **daxma**. damac. cumca. cumac.

taqmacalar **taxmacalar**. (zivər alat).

taqmacı **dağmacı.dağmaqçı**. ağdırımcı.ağmacı. çöndürümçü. yıxmaçı.

taqmaq -**çəlmə taxmaq**: ildik vermək. səkdirmək.

-ad taxmaq: ad qoymaq.

taqmaq **taxmaq. 1**. aşdamaq**. -**çəkişə sap **aşda**, sapı qırılıb. **1**. salmaq. bağlamaq.

taqmaq **taxmaq.** ötürmək. ötgürmək. qoymaq. -üzüyü barmağa **ötgür**.

taqmaqcı dağmacı.dağmaqçı. ağdırımcı.ağmacı. çöndürümçü. yıxmaçı.

taqnıq **dağınıq**. darıq**.** dağıq. pərakəndə. -**dərik darıq: dərnik dağnıq**. yığılı açılı.

taqoc **takoc**. **taxoc**. **toxac**. **(< taxılmaq**. **toxunmaq)**. salınğ. mulaqat. tələqi. bərxurd. təqato'.

taqos **takos** (**< tak**). yüngül, gen, iş, qorunuş börkü. kasket.

taqos **takos**. **qoştaq**. **1**.dəst. set. **1**.dərgis. kotşalvar. ətək cəkət. süit.

taqov **taxov.** nal. -dəmirçi atı, taxovsuz olur.

taqovsuz **taxovsuz**.-**dəmirçi atı, taxovsuz olur**. (**taxov. nal)**.

taqoz **1**. **taxoz**. tıxac. təpək. **(**kauçu. pəmbəçub**)**. **1**. **takoz**. **taxoz**. **(< taxmaq)**. nərsənin qıpırdamadan dik durması üçün altına yerleşdirilən ağaç qama **(**tikə**)**, qısqı. **1**. **takoz**. mane'. mane'ə.

taqraqçı **dağraqçı**. dağıdan.

taqraqun **dağraqun**. dağılmış. -**dağraqun** evlər, ellər.

taqsa -sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.

taqsan **taksan**. **təksin.** fərd ədəd.

taqt **-**qundaqçı gücü, **taxt yiyəsinkin basar**. {yaşkən əkit, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun. (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ)}**.**

taqt **taxt. təxt.** çatma. məsnəd.

taqt **taxt**. **təxt**. düşüt. kıravat.

taqta **-çürük taxda**, çüy tutmaz. (**çüy**: mıx).
-**toxdayan taxda oturmamış**. (**toxdayan**: təskin tapan)**.**

taqta **-taxda qoymaq:** çıxarıb oturtmaq. mindirmək.

taqta **taxda**. -**oğrular taxda**, doğrular altda.

taqta **taxda**. **təxdə**. çapo. **(**< **çapmaq)**.

taqtan -**dağdan arxası olanın**, daşdan bağrı gərək.

taqtan -**dağdan dağa uğraşıb**. (dağları gəzib).

taqtan **-**xanım betin yaşırar**, sözün dağdan aşırar**. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

taqtan -**uca dağdan** duman durub əylənməz. (**əylənməz:** əsgilməz). {kətə (qata. ağır) işlərin yüküdə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur)**.**

taqtan -başı ölmüş yolsuz qalan karvanın **dəvəsi dağdan**, keçisi qayadan uçar.

taqtay **dağday**. dağ kimi.

taqtı **-qudrət taxdı: ərk**. qudrət məsnədi. qudrət payası.

taqtın **-qızıl taxtın**, qara baxtın olmasın.

taqtırmaq **dağdırmaq**. **dağıtmaq**. tozdurmaq. qaldırmaq. yox edmək. -yaxşı söz ev saldırar, yaman söz ev dağdırar.

taqtırsa **dağdırsa**. **-**yolu doğrunun, yükü ağır olsada, **dosdu dağdırsa**, kolay çəkilir.

taqtur **çaqçur**. **saqqur**. **saqtur**. üst baş.

taqtur **dağdur. -çevrəmiz dağdur**, gələn ondan yanuq. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**

taqu **dağu. yağı. yağu. cağu**. öcman. düşman.

taqul **taxul**. kət. kit. qıncı. büküt. mane'. sədd.

taqun **dağun** < **dalğan**. xurdi xəmir.

taqur dözər. -qança qına **kim taqur**: eybelə əzaba kim dözər.

taqur **tapqur**. **tabqur**. üsqat. üstqat. balaxana.

taqva -**dağva dalaş:** bulğaşay > bəlbəşuy. bulağay. qarşışıqlıq. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

taqva **dağva**. **1**. çəliş. çəlgiş. dartış. **1**. da'va. dağış. -dos yarışda, at qaçışda, ər **dağışda** bəllənir. **(yarışda**, köməklikdə**)**.

taqva **dağva**. **qavqa**. döğvə. bulğa. bulğay. döğüş.

taqvaçı **dağvaçı**. qoğucu. -qoğucu olmasa yardağ qurulmaz.

taqvaçı **dağvaçı**. uruşun. döğüşcan.

tal (bir kündədən, kütdən, kotdan, tənədən ayrılmış olan). qol. şaxa. səğə. çatal.

çatallar üç üç bağlanmış. -**çatalları** sağa sola dağılmış. -saçlarının ucu **çatallanmış**: neçə qol olmuş.

tal **dal {< metatez > lat}**. **1**.**dal** (**<> yal**).**1**. yarı. **1**. əş. yar. bir cütün hər biri. **1**. qoşa olan nərsənin ikidən biri. tay. **(**tək. bir**)**. -**dal** qanatlı: bir qanatlı. -**dal qol**: bir qol. -**dal** ayaq: bir ayaq. -dal yana: bir yana. -iki dal: iki tay. **1**. səfhə. səfə. vərəq. -iki **dallı**. **1**. cinah. -qoşun **dalları**. **1**. cüz. **1**. üzv. **1**. yön. cənb. -ötə **daldan**: o yandan. -bir **dalda** bu, bir **daldanda** o. **1**. **(**: iti)dəli. vəhşi. -**dal** dünya. -**dal** kişi. **1**. iti. tünd. -**dal** acı. **1**. ucsuz bucaqsız. -**dalay**: çöl. **1**. dərin. -**dal** bilgili: dərin elmli. -**dal** sular. **1**. uca. -**dal** qaya. **1**. nim. nisfə. nimi. şərik. **1**. **dalmıq**. **darmıq**. -**dalmıq dalmıq** dərilmək: dal dal yayılmaq. **1**. lap. tam. -**dal** ortasında. **1**. yayrı. qol. -**yayrıları**: qolları. dalları. -bir kök iki **yayrı**. **1**. budaq. çalba**.** şaxə. səğə. -yemişin bolluğundan ağac **çalbaları** sınasıydı. -iki güllü **çalba**. **1**. ardal. **(**art dal**)**. **1**. **ard**. sırada arxaya qalan, arxada duran. **1**. **aln**. qalıq **(**qalxıq**)**. üst **(**duran**)**. -**dalqan**: üstələyən. **1**. **ald**. irəli. qabaq. **1**. budal. budağ. qol. tayfa. -hançı **butulun**, hançı **budalındansan**: hançı millətin, hançı budağındasan **(**qolundan, tayfasındansan**)**. **1**. butuq **(**iki budun bitişik bölümü**)**. göt. **1**. qol. yan. dura. tərəf. səmt. cəhət. -**geridal**: arxa. -**öndal**: ön yan. **1**. rişdə. **1**. pay. parça. cüz'. **1**. arx. **1**. as. dəvam. **1**. darmaq. qol. şaxə. bölüm. parça. qism. gil (xil). tür. çeşit. **1**.pes. -**pesə**, **dala qalmaq**: pesinmək gecikmək. -**pesi**: dalı. -**pesində**: dalında. -**pesini** gör: **dalını** gör**.**.

-dal dal edmək: taramaq. daramaq**.**.

-dal dalı: gey geyin**.**.

-dalısın tutmaq: ayağ vermək..

-**dalına düşmək**: ardına qoymaq. ardından izləmək.

-**dal dürtük**: altıncı sezi **(**hiss**)**..

-**dal toxa**: yarım dayirə. yarım çəmbər..

-**dal bükə**: yarım tənə..

-**dal danqa**: yarım quruş..

-**dal topaç**: yarım kürə..

-**dalına minmək**: dalmaq..

-**dalıya qabağa**: ardala irdələ..

-**dala vurmaq**: artalatmaq..

-**dallı**, **qollu**. **şö'bəli** olan nərsə: çatal. -**çatal** saqqal. -**çatal** qurum **(**təşgilat**)**..

-geçi can hayında **(**vayında. qayında. dərdində**)**, qəssab yağ **izində (peşində**. **dalında)**..

-**nərsənin dalıca olmaq**: **nərsənin dalıca düşmək**: barıqalmaq..

-**dal qabağ edmə**: ağdarış. yerbə yer edmə..

-**dalba dal**: izli izilə..

-**birdal**: (**bir + dal**: **yarım**). bir yarım. bir buçuk..

-dal ada: yarımada..

-**yaşarmış ağac dalları**: oğlaq**..**

-dalqabaqdan: aldarxadan**..**

-hər nəyin dal üzü: tərs. əvər evər. (**çevirmək**). -işin **əvəri**: işin dal üzü**..**

-dal bölüm: ardın**..**

-dal oturmaq: çəkişmək.

tal **dal. 1**.**dal**.{**y**a**l**. (**y** <> **ç** <> **d**). **ç**a**l**}. şırıq, sırıq, dil biçimində olan nərsə. **1.**xətt. kəsim.
-**dal qabağ qılı:** utqılı. uyqılı. qıçqılı. (həya, şərm yerlərinin tükü).

tal **dal.** buta**.** buda. qol. bir bütünə bağlı. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**butun** : bodun: el. millət)
-**dal qabağa:** iz önə.

tal **dal.** çön. -onun **çönünə** keçmə. -işlərimiz **çönə** qaldı. -**önü çönü**: dalı qabağı..
-**dal qabağı: dalı qabağı: önü çönü**.

tal -**iç dal**: yutdal. daxili şö'bə.

tal -**qatı dal**, iti baltasar. (**baltasar**: balta istər)..
-**çatının dal üzü:** çatdal. dam. (**çatı**: səqf).

tal -**incə dal:** çıb**.** çıbıq. çubuğ.
-**dol dal**: dolğu dalğı. doluq dalıq**.** cəzr o mədd.

tala -**dala aparmaz**:ardırmaz**.** -donun geni oprulmaz, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) .

tala **dala**. **1**. > **dərə**. çaba **(< kov)**. iki yoxuşun, dağın arasındaki dalıq, çuxur, govud. -**dala soğanı**: buz çiçəyi. -**dalayın altda qalır**: dərya olan altda qalır. **1**. çöl. ova. -çiçək doğdu **dağ dala**: dağ ova. **1**. **dalay**. çöl. dəşt. səhra. ova. **1**.çöl..
-**sap sapırsız** gen dalalar..
-**dalaya**: çölə. -**daladan**: çöldən. -**dala tay**: çölə tay. çöləyin. -**dalalar**: çöllər..
-**gen dala**. **gen ova**. geniş ova, yazı.

tala **dala**. **1**.izə. -**izə** qaldı: dala qaldı. -**uvada izdə**: qabaqda arxada..
-**dala vermək.** izə vermək**.** qaytarmaq. -sevməsəz **izə verin.**
-**dala dönmək:** dala gedmək. izə çəkilmək.
-**dala düş.** izə qon. keç dala. izal ol. çəkil.

-**dala ged**: **dala** qayıt. izə çəkil. izə dur. izə çək. qayra (qıraq) dur. qırağ ol.
-**dala gedər**: izə basar.
-**dala gedmək**: **dalunğa** gedmək. izə gedmək. iziŋə gedmək. geri gedmək. geriŋə gedmək.
-**dala keçdi:** iz qaldı. götə keçdi.
-**keç dala.** izə qon. dala düş. izal ol. çəkil.
-**dala qomaq, aşmaq, keçmək:** izə qomaq**.** üstəmək. qələbə çalmaq.

tala **dala**. -**dav dala**: dağ bərə. dağ dərə.

-**dala yala**: > talov talov. dürtünə sürtünə. dığırlana yığırlana.

tala **dala.-dala düşənlərdə nərsə çatmır**, kölgə olub heçin dala düşmə.
-dala düşənlərdə nərsə çatmır, kölgə olub **heçin dala düşmə**.
-**atıb dala vurmaq**: tipəkləmək.

tala **-**düz üz üzmür işi, **dala üz, keçər işi**.

talab (fars) < **talağu**. **dalağu**. dalay (dəniz) qulağu.

talaban **dalaban**. mütəcaviz.

talabınmaq **dalabınmaq**. talaşlanmaq. cəhd edmək.

talac **dalac**. sümbə < sürbə. oyuq nərsənin içinə soxulub sürülən ox.

talaçı **dalaçı**. çölçü.

talaçılıq **dalaçılıq**. bir dala (qola) çəkmə. tamaçılıq. (**taman**: tərəf). tərəfkeşlik.

talaçılıq **dalaçılıq**. çölçülük.

talağu **dalağu** > talab. dalay (dəniz) qulağu.

talaq **1**.**dalağ** (yem içim soxulan dəlik). boğaz.**1**.**dalaq**. **dələk**. (**dalmaq**). fuzul. fizul. yersiz işlərə taxılan. **1**.**dalağ**. sayla. yazla. ova. çöl.

talaqan **dalağan**. çapılçı. ğarətgər.

talaqu **dalağu.** movci.

talaqu **dalaqu**. (**dalmaq**). fuzul adam.

talaqum **dalağum**. tuğanaq. tələtüm.

talaqun **dalağun.** təməvvüci.

talaqutmaq **dalağutmaq**. dala vurmaq.

talalıq **dalalıq**. **dələlik** (**dalmaq**). fuzulluq. fizulluq.

talamaq <> **çalmaq**.

talamaq **dalamaq. 1**. artamaq**.** dala, geri gedmək. əxlaqı, adamlığı pozulmaq. **1**. soxmaq. sancmaq. -arı onu **daladı**. -iğnə barmağımı **daladı**.

talamaq -**vurub talamaq vurtalamaq**. qarət edmək. yağmalamaq.

talan **dalan**. **(**< **dalamaq**. sökmək. qırmaq**)**. talanmış, zorla alınmış, qoparılmış nərsə. alınmalı mal. alınmış mal. oğurluq mal. oğurlanmış mal. qarət. qənimət. -**talan** deyir ki yügürmüsüz. **1**. astol. **(ast yol)**. üstü örtülü yolağ. dalğız. dəhliz. koridor. rahro. **1**. girişlik. giriş yeri. **1**. dalğuz. dəhliz. **1**. dəfinə. gənc. xəzinə. toplama hovuzu. **1**. pasaj..
-yer altı dalan: gövüz..
-**dalanların böyük girişi**: tüməç.

talan döğüşdə, qarşı yandan, düşmandan, çalınan var, mal. qənimət. -ordunu **talan** saxlar, dövləti yalan saxlar..
-**ordunu talan saxlar**, dövləti yalan saxlar **(talan**: qənimət).

talançı **dalançı. 1.** ayağçı. **1**. cumunçu. batınçı. qəvvas.

talanmaq **dalanmaq**. **1**. dalıb gedmək. batmaq. yoxalmaq. cummaq. **1**. dərgir olmaq. -itlə **dalanan**, ətəyi yırtıq çıxar.

talanmış dalqım. dalıq. lütlənmiş.

talanmış **talınmış**. **-**oğruya uyan çalınmış, **yağuya uyan talınmış**.

talar -əl salanı, **göz talar** (**salmaq**: yıxmaq).

talar. **-**əl ilə gözün yarışı: -biri alar, biri salar, biri qalar, **biri dalar**.

talaş -**dağva dalaş:** bulğaşay > bəlbəşuy. bulağay. qarşışıqlıq. qovqa. qoğqa. qov+qa (qa: çoxaltma, artırma, şiddət, təkərləmə tikrar əki).

talaş **dalaş**. **1**. tələş. təpiş. atış. atuş. təpilti. çıpış. çıbış. çapa. qeryət. **1**. sökəş. cəng..

-dalaş dəriş: cərri bəhs. bəhs o munaziə. aytış dartış..
-**dalaş dəriş**: cərri bəhs. bəhs o munaziə. aytış dartış.

talaşar -**acla ac dalaşar**, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq).

talaşar -**acla ac dalaşar**, toxla tox yalaşar.

talaşıq **dalaşıq**. bəhsli, muşacirəli konu. qeyri muvafiq.

talaşqan **-kəndisiylə dalaşğan**, topraq içrə barışmış.

talaşlanırıq **-**hürküb **qorxudan talaşlanırıq**.

talaşlanmaq **1**. dalabınmaq. cəhd edmək. **1**. çelişmək. çəlişmək. çalışmaq. əlləşmək. -ayı çox çelişər, armud çağında pişər.

talaşlanmaq **talğaşınmaq**. oyçunmaq. anğaşınmaq. əndişələnmək. həyəcanlanmaq. -bu salığı **oyçunmadan** dinlədilər.

talaşlanmaq ürəgi yellənmək. quruntalmaq. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq.

talaşmağı -**dalışmaqla dalaşmağı**, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

talaşmaq > **tələş edmək**. gərişmək.

talaşmaq **dalaşmaq. 1**. ataldaşmaq. **1**. avqaşmaq. alqaşmaq. yaxalaşmaq.

talaşmaq **dalaşmaq. 1.**biçişmək**.** kəsişmək. **1.**budaşmaq. birbirindən ayrışmaq. -**budaşıq qıç**: birbirində aralı duran qıç.
-**birbiriylə** boğuşmaq**,** pozuşmaq**, dalaşmaq:** börkləri dəğişik, qarışıq, çalaşıq düşmək.

talaştırmaq **talaşdırmaq**. çalışdırmaq. çalaşdırmaq. aratmaq. işə salmaq. işə qoymaq.

talatmaq **1**. **çalatmaq**. burub, qırıb, sındırıb dağıtmaq. **1**. **dalatmaq.** alartmaq**.** (gözlərin) bərəltmək. bələrtmək. hirsli hirsli baxmaq.

talavar **dalavar**. dal həyət.

talavut **dalavut**. suiqəsd. -**dalavut** qurtulmaq.

talavutçu **dalavutçu**. suiqəsdçi.

talavutçuluq **dalavutçuluq**. suiqəsdçilik.

talay **dalay**. **1**. **(**bayvan. bayıran > biyaban**)**. bayır. çöl. **1**. **(**dalılıq. dalı qalan**)**. **1**. bi ədəb. **1**. qəbih. -**dalay** sözlər. **1**. çoxlu. -dalay kəzlər: çoxlu dəfələr. **1**. **dala**. çöl. dəşt. səhra. ova. **1**. hər yanından açıq olan. düz. doğru. dosdoğru. müstəqim. **1**. **dal ay** (**dal**: yarım **+ay**). yarım ay. yarım girdə. dırnağ dibini biçimi. **1**. çöl. **1**. **dəniz**. -**dalay** (**dəniz**) **qulağu**: talağu. dalağu > talab. -**yumğun dalay**: durqun dəniz. **1**. çox. -**dalay** tansay: çox təşəkkür. -**dalay dalay**: çox çox..
-**göy dalay**: göy üzü.

talay **dalay**. 1. çöl. səhra. **-**dəniz daşsa, **dalay boğular**. **1**. çox.
-dalu dalay: moğlcada "xəzər dənizi".

talay **dalay**. böyük. çoxluca.

talayar **dalayar**.-**ac acı dalayar**, tox toxu yalayar.

talayçı **dalayçı**. bayvançı. çölçü.

talayıb -**talayıb dağıtmaq**: yer bə yer edmək.

talayın **dalayın**. **1**. salağun. tikəbaş. birbaşa. müstəqimən. **1**. dəryaya ayid. -**dalayın qoşun**: dərya gücləri.

talayınmaq **dalayınmaq**. açığa düşmək. zahir olmaq.

talayların **dalayların**. çoxlarını.

talaytaki **dalaydaki**. dəryadaki. dənizdəki. dənizə ayid.

talaz **dalaz**. **1**. cüzvə. **1**. əcza'.

talazlamaq **dalazlamaq** sözlə sancmaq. dürtmək.

talazlaşmaq **dalazlaşmaq**. birbirin sözlə sancmaq. dürtüşmək.

talba **dalba**. **1**. simbol. sancaq. bayraq. **1**. nərsənin gedişin, axışın daldıran, dala vuran, önləyən. mane'. əngəl. su bağajı. sədd. **1**. qarışıt. alqıtış. saxsalış. **(**pişgiri**)**. **1**. dalqaqıran. dalbasan. bəndər qornağı. iskilə. **1**. **dalbağ**. (> dunbalə). dəvam. idamə.

talbaq **1**.**dalbağ**. **dalba**. (> dunbalə). dəvam. idamə. **1**.**talbağ**. **talbar talbay**. **dalbar**. meydan.

talbaqmaq **dalbağmaq**. **dalbanmaq**. (> dunbalə tapmaq). dəvam edmək. idamə tapmaq.

talbalanmaq talbırarmaq. aldırarmaq**.** alığınmaq. alğınarmaq. almaşıqmaq. na rahat, müztərib, qərarsız olmaq.

talban **dalban** (< **dal**. **alt**). (yer içinə dalıq yer, otaq). altqat. zerzəmi. bodrum. padval. **1**. ambar. sərdaba. məxzən. **1**. sırada ən sonuncu.

talbanmaq **dalbanmaq**. **dalbağmaq**. (> dunbalə tapmaq). dəvam edmək. idamə tapmaq.

talbanmatan **dalbanmadan.** rədd olunmadan. -qurralıq, əzilməkdən, qoğulmaqdan, **dalbanmadan** (rədd olunmadan) qorxanların dərdidir.

talbar **talbay**. **talbağ**. **dalbar**. meydan.

talbarlaçı **dalbarlaçı**. müfəssir. commentator.

talbarmaq **dalbarmaq.** açılmaq.

talbasan **dalbasan**. dalqaqıran. dalba. bəndər qornağı. iskilə.

talbasıq **dalbasıq**. sıxıntılı. müztərib. iztirablı.

talbat **dalbat**. qəbahət.

talbatal **dalbadal**. ardışıq. ardıl. pey dər pey. arxa arxadan. durmadan. üzülmədən. izdəşik. qırılmadan. mütənavib. yürgülə. -aylar keçdi **yürgülə**.

talbatal **dalbadal**. divildivil. üzlüksüz. toxtamastın. arxa arxadan.

talbatal **dalbadal**. qatnab. qaytalab. üznüksüz.

talbatallıq **dalba dallıq.**ardavallıq. almaş. dəğşiş. tənavüb. peydərpeylik.

talbatlamaq **dalbatlamaq**. **1**. səhhə qoymaq. **1**. düşbütləmək. bir bəlgənin dalın, arxasın çəkləmək, yazıb damqalamaq.

talbatmaq **dalbatmaq** (dalı, geri atmaq).rədd edmək.

talbatmaq **dalbatmaq**. **1**.**dalbağatmaq**. dəvam, idamə vermək.**1**. dalı, geri atmaq. rədd edmək.

talbay **talbar**. **talbağ**. **dalbar**. meydan.

talbıç **dalbıç**. qaracqı. qoracqı. mərcər. çatqaç. nərdə.

talbınış **talbış**. **çalbış. çalbınış**. iztirab.

talbırarmaq talbalanmaq. aldırarmaq**.** alığınmaq. alğınarmaq. almaşıqmaq. na rahat, müztərib, qərarsız olmaq.

talbış **dalbış 1**. **(**dalqa**)**. tövüş **(**< təprənmək**)**. iztirab. əsiş. əsriş. -**əsişdən bıqmaq**: iti iztirabdan cana yığılmaq. **1**. **talbınış**. **çalbış. çalbınış**. iztirab.

talbış **dalbış**. (tələtüm).

talbışlı **dalbışlı (**dalqa**)**. tövüşlü **(**< təprənmək**)**. iztirablı. əsrik.

talbışmaq **dalbışmaq (**dalqa**)**. tövüşmək **(**< təprənmək**)**. əsrişmək. əsişmək. iztirab çəkmək.

talbışmaq **dalbışmaq**. (mütəlatim olmaq.).

talbıtmaq **dalbıtmaq (**dalqa**)**. tövşütmək **(**< təprənmək**)**. əsritmək. əsitmək. iztiraba salmaq.

talçanta **dalçanta. dalçat**. -dalçatımız ağırıdı, **gəzəyinə** çəkirdik.

talçat **dalçat**. **dalçanta**. -dalçatımız ağırıdı, **gəzəyinə** çəkirdik.

talçınmaq **dalçınmaq**. düçar olmaq.

talı **dalı** -**dalı qabağı: dal qabağı: önü çönü**.

talı -**dalı qalmaq:**. qalışmaq. -birbirində **qalışmaz**.

-**dalı qalma: qalşıq**. **qalış**. əqəbmandəgi. -bu **qalışqa** çıxış.

-**dalı qalmış:**. qalışmış. (əqəbmandə). -**qalışmış gəlişmiş**.

talı **dalı!.** izə! : sikdir!. rədd ol!.

-**dalı qalmış:** izərin. izgeyin. dalgeyin.

talı **dalı**. **1**. arxa. geyin. -**geyin** qatıt. **1**. geyni. dalı. (əqəb. püşt).**1**. əkin. geyin. (püşt. qəfa). -onun **əkin** güdür. -keç **əkinə**. **1**. əqəb. daban. **1**. iz. geri. -izğə dönmək. **1**. asağı: dəvamı. -**asağısı**: dalısı. dəvamı. -**asağında**: dalında. dəvamında. **1**.göt**.** ket (gey: key: dal). -sayıl keçən (ötən) geyin, xına, **ketə qoyulur**. -**betin** gördük, **ketində** gör. -**ket bet**: dal qabaq. -**ket betinə** keçmək olmur: dal qabağına keçmək olmur. -**dalı gedmək:** ketinmək**.** götünmək. (gey: key: dal)..
-**talı çəkilmək**: **dalı çəkilmək**. ürkülmək. irkilmək..
-**dalı salmaq**: ertələtmək. sonraya qoymaq. yubatmaq. tə'viq..
-**dalı gedmək**: ardamaq. -işlərim günədən günə ardayır.
dalı vurmaq posdurmaq. basdırmaq..
-**geri, dalı qoymaq:** alıqoymaq**. -**məni işlərimdən **alıqoyanlardan** biridə çox içgi içməkdir. -**alıqoyulmuş** ölkələr..
-**dal dalı**: gey geyin.**.**
-dalı qalış: **dal qalış**: geciğiş**..**
-dalında durmaq: ardamaq. dəstək vermək. -tanrım **ardasın**..
-**dalısı olan**: sırtağ. idaməli. dunbalədar. -**dalısın tutan**: sırtalan. tə'qib edən. -**dalı otaq**: quyul**.**.
-dalı qalmış: düşük -**düşük** ölkələr**.**.
-dalı ön: dalı qabağ. tərs onat: tərsonat.tərsuvat. tersuvat. öntüş (**ön düş**: dalı).

talı **dalı.** keti (< **gey**). ardı. -onun ketidən gedmə.

talı **dalı**. onqura. arxa. -**onqura öngürə**: dalı qabağ.

talı -qırılmış qanadı, budanmış dalı.

talı **dalı**. 1.götü. içüzü. -tehranda nərsə dəğişmir, **dəğişik olanların dalı**, üzlərinə çıxır.**1.**pəs. pes. pis. dar. alçaq. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)
-**dalı oturma:** gerişmə. -olsunki **gerişmə**, gəlişməyə yararlı ola
-əl dalı: əli pəs. əli alçaq.

talıca **dalıca**. **dalınca**. arxasıra. -qoruculari **arxasıra** gəlirlər.

talıca **-**düşmanın qoğ, dosd özü **gəlməz**, **dalıca ged**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin). (düşmanın qoğ, dosd özü gələr).

talıcan **dalıcan**. ardıcan. -**dalıcan** gedsən, səndən qaçar, ondan qaçsan, dalınca çapar (tapmaca) (kölgə).

talıq **dalığ.** alığ. quş dodağı. dimdik..
-**dadığ dalığ:** tə'm ləzzət.

talıq **dalıq**.**1.** dalınmış, budanmış. pülsük. püsgül. **1.** dalqım. talanmış. lütlənmiş.

talıq -**doluq dalıq: dolğu dalğı. dol dal**. cəzr o mədd.

talıqalan **dalıqalan**. geyqalan.

talıqmaq -**özəği dalığmaq**: içi keçmək. ürəyi gedmək.

talıquş **dalığuş**. (pəjmurdəlik. pərişanlıq).

talım **dalım** {**latım**}. yarım.

talımbaş **dalımbaş** (**dalım**: yarım**)**. yarım dənə. yarım kəllə.

talın **dalın (dalı**: arxa**)**. **1**. dalı qalmış. əqəb mandə. **1**. gizli. **1**. gizi. sirr. **1**. zəxirə. pəs əndaz. **1**. bir yerdə arıçılıq, təmizçilik, tuvalet bölümü. **1**. sandıxana..
-dalın çağlar. pesin çağlar. qabağ zamanlar, dövrələr.

talın -yamanın adın çəkmə, adın çəkdin, üzün görmə, üzün gördün, **dalın görmə**. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).
-yamanın üzün gördün, **dalın sorma**. (**dalın**: dal üzün. gizli üzün). (yamana salcışlı yanaş). {**salcışlı** : tədbirli)}.

talına **dalına.** -**dalına salmaq:** izinə tirkəmək..
-**dalına, izinə düşmək:** yapşınmaq. quyruq olmaq.

talına **dalına**. izinə. -onun **izinə**: onun dalına. -**izivə** dön: dalıva dön.
-**dalına qabağına:** izinə önünə.
-**dalına salan:** izitçi. bələdçi. izçilərin başçısı.

talına **dalına**. qıçına. götünə. -**qıçına təkmə atmaq**: götündən təpikləmək. qoğmaq. dəf edmək.

talınca **dalınca**. ardınca. -ardıcan (dalıcan) gedsən, səndən qaçar, ondan qaçsan, **dalınca** çapar (tapmaca) (kölgə).

talınca **dalınca**. **dalıca**. arxasıra. -qoruculəri **arxasıra** gəlirlər.

talıncan -ilan sürünsün, balasıda **dalıncan**. (qoy rədd olsun.).

talını -**dalını çatdırmaq:**üstünü yetirmək. öhdəsindən gəlmək.

talınma **dalınma.** -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**

talınmış **talanmış**. **-**oğruya uyan çalınmış, **yağuya uyan talınmış**.

talıntaq **dalındağ**. barındağ. mə'mən.

talıntan **dalından**. izindən. -yıkan sürən ılqab. (dalından düşə qalxa qaçıb).

talısı **dalısı.** izəri. dəvamı. -**izəri** yoxdur. -onun **izəri** hara gedir. -**izərin** bırax. -bu nəyin **izəridir.**

talısı -**qabağı dalısı:** ilərsi qayrası.

talısıca **dalısıca**. qarasıca. izicə.

talısıcan -**birbiri dalısıcan** keçir günlər: ardı sıra keçir günlər.

talısım **dalısım**. dəlisim. dəlivar.

talısın **dalısın.** izərin. dəvamın. -**izərin** tut. -onun **izərindən** geddi. -**izərin** bırax.

talış > **tələş**.-**çalış dalış:** sə'y kuşiş. {**kuşiş** (fars) < **qoşuş}.**

talış **dalış (**setizə. cidal mubahisə**)**. -dalış dartış: çun o çəra.

talış nifaq. izmihlal.

talışqan **dalışqan**. **çalışqan**. işəgən. işləgən. bacarıqla işləyən.

talışmaq **dalışmaq**. savaşmaq. -yavlağ ilə yekmə yekkə **alışdı**: düşman ilə təkbətək **savaşdı**.

talışmaqla -**dalışmaqla dalaşmağı**, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

talıta **dalıda**. yanda. arıtda. **-**ortada yeyir, **arıtda gəzir**.

talıta -**dalıda alar**, burunda doğar. (gecə boylu düşən, irtə doğur). (hər gizin, gəzi var açlımağa)

talıtaki **dalıdaki**. arxadaki. arxıya ayid.

talıya -(fırlanıb) **dalıya çönmək** (əğrilmək): öğrülmək.

talıya **dalıya. dalğa**. -alğa iyi irisin, **dalğa kirlisin**. (**alğa**: qabağa)
-**qabağa dalıya:** öngə pəsgə.

talqa **-dalqa boyu**: dalqa **salı**: movc uzunluğu.

talqa **dalqa**. **1**. (gündəlikdə, bir dövürdə üstün gələn biçim). mod.**1**. axım. hərəkət. cünbüş. -düşüncə **axımları**. -**axım** onğayına: hərəkət uyumuna. **1**. **dalqun**. **dolqa**. movc. **1**. yalpa. şəpə. movc..
-**iki dalqa arasında qalan çuxur:** aşlav**.** açlav.

talqa **dalqa**. **1**.(**dolqun**).valay. şəpə. (zir bəm. movci hərəkət. nəvəsan. təmüvvüc).**1.**yayqa. şəpə. movc. -dəniz **yayqadı**. -yağlı boya axsa **yayqalar**: ləpə ləpə (şəpə şəpə. movclu) iz qalar. -könlüm onun üçün **yayılıb** yayqalır: əsir. ürəyim onu çox istəyir.

talqa **dalqa.** qom. qop. şəpə. movc.

talqa **dalqa**. rəvan. -**dalqa keçirmək:**. dalqanmaq. rəvani olmaq. pisik olmaq.

talqa qom. dalqa. şəpə.

talqa **dalğa**. dalıya. -alğa iyi irisin, **dalğa kirlisin**. (**alğa**: qabağa)

talqabaq **dal qabağ**. **1**.aldarxa. **1**.öngeri (ön geri). üzü oyana. üzü dalı. tərs uvat. tərs.

talqabaqdan **dalqabaqdan**. aldarxadan.

talqac **dalqac**. mühərrik. əngizə.

talqaq **dalqaq**. dalqalı. rəvani. pisik.

talqaqıran **dalqaqıran**. dalbasan. dalba. bəndər qornağı. iskilə.

talqalanır **dalqalanır.** -**dalqanır**. sizin savsal, sağsın qısa sözlərizdə, duyular dalqanır, könüldə yer açır. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**: hikmətli).

talqalanır **dalqalanır.-**köksüm ağrır, titirir, **dalqalanır**, hey bulanır.

talqalanmaq -aslaq bayrağın, parçanın yellə çalınıb, dalqalanmağından çıxan səs: **yeləp**. -**yeləp yeləp** əsən bayraqlar.

talqalanmaq **dalqalanmaq.** qomunmaq. qopunmaq. qaynamaq. bir işə götürülmək, can atmaq. bir arzı içində oyanmaq.

talqaların -**duran gəmi, dalqaların əsiri**!.

talqalatmaq **dalqalatmaq**. östürmək. ösürətmək. əsitirmək. əsiritmək. dalqalatmaq.

talqalatmaq **dalqalatmaq**.dulqundurmaq**.** silkələtmək. -**ürək dulqundurmaq**: ürək pökdürmək: ürək silkələtmək, dalqalatmaq.

talqalı **dalqalı**. dalqaq. rəvani. pisik.

talqalı **dalqalı.** şəpəli, dalqalı axan.

talqamaq **-bulğayıb dalqamaq:** incidib acıtmaq.

talqan **dalğan**. **1**. üstün. aştın. -bu ondan **aştındır**. -aşq odunan, **aştın** küyən (yandıran) od bulmadım. **1**. modern. **1**. > **dağun**. xurdi xəmir.

talqanac **dalqanac**. dalqavuq. yalaqa. yaltaq. yalataq. mütəməlliq.

talqanar -dərədə yel qalxsa, art başı dalğanar. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**

talqanatmaq **dalqanatmaq**. moda mindirmək.

talqanıb -**dalqanıb bolqanmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. acğınmaq. acıqlanmaq.

talqanır **dalqanır**. **dalqalanır.** -sizin savsal, sağsın qısa sözlərizdə, duyular dalqanır, könüldə yer açır. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**: hikmətli).

talqanmaq **dalqanmaq**. **1**. **dolqanmaq**. -arman görüb sevincin **dolqana**: arzıva çatıb, sevincin dalqalana, coşa. **1**. ırqalmaq. -əsən yeldə qızıl güllər **ırqalır**. **1**. moda minmək.

talqanmaq **dalqanmaq**. dalqa keçirmək. rəvani olmaq. pisik olmaq.

talqanmaq **talğanmaq. -buğanıb talğanmaq:** bulğanmaq. burğanmaq. qızıb coşmaq. hirslənmək. -işlər **burğandı**: qarışdı.

talqanmaq **dalqanmaq**. küksəmək. köksəmək. kösgərmək. köpsənmək. (**quruşanmaq** > xuruşan olmaq). -göllər çaylar **köksəlir**.

talqar **dalqar > dılqır**. mütəcaviz. təcavüzkar.

talqası -alğası bəzək, **dalğası təzək**. (**alğası**: üzü. qabağı). (**dalğası**: dalısı)

talqasız **dalqasız**. qayğısız. təkiz. hamar. dinc. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz:** yalnızız. yalınquyuz).

talqasızlıq **dalqasızlıq**. dalqınsızlıq. qayğısızlıq. təkizlik. dinclik.

talqaş **dalqaş**. **1**. dalqat. dalqum. salpa. yalpa. çapa. şəpə. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər. **1**. əngizi. **1**. kürgüş.şuriş.

talqaşınmaq **talğaşınmaq**. **talaşlanmaq.** oyçunmaq. anğaşınmaq. əndişələnmək. həyəcanlanmaq. -bu salığı **oyçunmadan** dinlədilər.

talqaşmaq **dalqaşmaq**. **1**. sataşmaq. **1**. xusumət edmək.

talqat **dalqat**. dalqum. dalqaş. salpa. yalpa. çapa. şəpə. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər.

talqav **dalqav. 1**. amac. **1**. tapşıt. misya.

talqavaqlar **dalqavaqlar.** fürsəttəlblər. -**yaltaqlar, dalqavaqlar**, ataq üçün yol varanlar, hər gələnə yalvaranlar, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**:).

talqavuq **dalqavuq**. dalqanac. yalaqa. yaltaq. yalataq. mütəməlliq.

talqavur **dalqavur.** bir iş üçün göndərilmiş, qoyulmuş. mə'mur. e'zam olmuş. misyoner.

talqavut **dalqavut.** bir iş üçün göndəriliş. e'zamiyyət. mə'muriyyət.

talqayınmaq **dalqayınmaq**. öykünmək. xiyallanmaq.

talqeç **dalkeç**. istisna.

talqeyin **dalgeyin.** izərin. izgeyin. dalı qalmış.

talqı -**dolğu dalğı:** doluq dalıq. dol dal. cəzr o mədd.

talqıc! **dalqıc!.** ayrıl!. aralan!. açıl!. qırıl!. çatla!. qop!. qopun!.

talqıcı -**yol ayrıcı, dalqıcı:** basma.

talqım **dalqım**. dalıq. talanmış. lütlənmiş. (yemişlərdə) pülcük. püsgül. çörçöp.

talqımı -**elə verir dalqımı**, kendi yutar salxımı. (**dalqım**: üzüm püsgülü).

talqın **dalqın**. **1**. fikirli. tumuq. **1**.qayqın. fikirli.

talqın **dalqın**. darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı. -sevilməyə alqın, **sevilməməkdən dalqın olan**, kəndin ucuz satar. (**alqın**: aşiq).

talqınamaq **dalqınamaq.** ayrılmaq. açrılmaq. açılmaq. yuçunmaq. çözünmək. sərbəs qalmaq.

talqınan **dalğınan**. **alğınan.** huzuru pozulan. sinsiyən.

talqınmaq **dalğınmaq**. içi dağılmaq. huzuru pozulmaq.

talqınsızlıq **dalqınsızlıq**. dalqasızlıq. qayğısızlıq. təkizlik. dinclik.

talqır **dalqır. dılqır**. mütəcaviz.

talqış **dalqış**. **1**. əsmə. bir dalqanın **(**şəpənin, movcun**)** gedib gəlməsi, yenib qalxması. nəvəsan. -dalqa **dalqış**: dalqanın təprənmə gücü. **1**. talvasa. qayqırış. **1**. qızqın əğik, meyl. **1**. etgi. tə'sir. -**dalqış** altda qalmaq. **1**. yırğılış. yelləniş. qalxma. etizaz.

talqış **dalqış.-çalqış dalqış**: **çalqış yarqış:** çəliş çatış. tətümmə ixtilaf. çəkiş bəkiş.

talqıtmaq **dalğıtmaq** > **dağıtmaq**. dal dal edmək.

talquq **dalquq. dolquq**. şişik.

talqum **dalqum**. dalqat. dalqaş. salpa. yalpa. çapa. şəpə. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər.

talqun **dalğun**. **1**. **dalqa**. movc. **1**. xirə. **1**. **dalman**. oyman. əfkarlı. əndişəli. müztərib.

talqunmaq **dalğunmaq**. **dolğanmaq. bulğanmaq. burğanmaq.** qozğanmaq. qalxınmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

talqur **dalqur**. umman.

talqurum **dalqurum**. gizli qurum. gizli təşgilat. sirri təşgilat.

talqurun **dalqurun**. uqyanus.

talquş **dalğuş**. xəlsə.

talquşmaq **dalğuşmaq**. **dolğuşmaq**. həyəcanalanmaq.

talqut **dalğut**. fəci'.

talquz **dalğuz**. dəhliz. dalan.

tallamaq **dallamaq**. **1**.qollamaq. yanlamaq. yan basmaq. tərəfdardıq edmək. **1**.qurtdalamaq.

tallanmaq **dallanmaq**. çağalanmaq. qollanmaq. -çağalab **örbəyən** ağac.

tallatmaq **dallatmaq**. qol qanat vermək. uzatmaq. dalbarlamaq. tozihat, təfərrüat vermək.

tallıq **dallıq**. dəlilik. vəhşilik.

talma **ayrılıq sal, içinə dal:** ayrılıq sal, üstünü al. ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək.

talma -**keçmiş günün yadına dalma**, gələcək günün dadını alma. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

talma **dalma**.həmlə. -**ürək dalması**: həmleyi qəlbi.

talmaq **dalmaq**. **1**. banmaq. çökmək. cummaq. **1**. opınmaq. hopınmaq. batmaq. -öz içinə **opınmaq**. **1**. üstələmək. **1**. üstünə minmək. **1**. dalına minmək..
-**gözü dalmaq**: gözü yorulmaq..
-**əğni dalmaq**: çiğni düşmək. beli büklmək..
-**içə**, **düşüncəyə dalmaq**: sanarğamaq. sinərgəmək.

talmaq **dalmaq.** cumuşmaq. culğuşmaq.

talmaq -**düşüncəyə dalmaq:** oyçanmaq.

talman **dalman**. **dalğun**. oyman. əfkarlı. əndişəli. müztərib.

talmıq **dalmıq**. **darmıq**. dal. -**dalmıq dalmıq** dərilmək: dal dal yayılmaq.

talmış **dalmış**. -**kölgəsi yerə dalmış** (ölüb ərimiş).

talmıtmaq **dalmıtmaq**. təsvib edmək.

talmıtmaq **dalmıtmaq**. təsvib edmək.

talov **dalov**. nərsənin girişi, başlanqıcı. ərəfə.

talov -**talov talov <** dala yala. dürtünə sürtünə. dığırlana yığırlana.

talpan -**alpan talpan**: çarpıq bacaq.

talsınmaq **dalsınmaq.** burçanmaq. busanmaq. pərişan olmaq.

talsıtan **dalsıtan.** burçatan. busatan. pərişan edən.

talsıtmaq **dalsıtmaq.** busutmaq.burçatmaq. pərişan edmək.

talsun **dalsun.** dalı qalmış.

talta **-**ayrılan, yolda, bölünən, dalda qalmış.

talta **-dalda cücərən düğmə, cürcük:** botuq. qunçə. qonça.

talta **dalda**. səngər.

taltac **daldac**. şaxis.

taltaq **daldağ**. **1**. söykü. (sevgimdə sən, söykümdə). arxa. arxac. arğac. olca. sığnaq. məlcə'. pənah. (arxa kömək. püştü pənah). təkyə qah. **1**. bir yerdə arxada, qırağda qalan yer. pəstu. **1**.ardağ. pusu. gizlənmə yeri. kəminqah. ixtifa yeri.

taltaqi **daldaki.** arıtdaki: **-**ortadaki tutular**, arıtdaki utular**. (**utular:** unudular).

taltaqi **daldaki.** izgi. arxadaki. sondaki. -**izgi** araba. -onun **izgi** kişi.

taltal **dal dal** tək tük. -**dal dal** yağış damcıları.

taltalamaq **daldalamaq**. ardalamaq. ardaqlamaq. himayət edmək. -bu işdə bizi **ardaqlayan** olmadı.

taltalanmaq **daldalanmaq**. səngər tutmaq.

taltalanmaq **daldalanmaq.** sınmaq. gizlənmək. arxalanmaq.

taltalım **daldalım** (**dal**: yarı**)**. yarı yarıya.

taltam **daldam** seçgin.

taltamaq **daldamaq**. ayırmaq. seçmək. -yaxcı pisi **daldayan**.

taltan **daldan.** izdən. sırtdan. -**izdən** gəlir səsin sənin.

taltan -ləpədən dəvə çıxardan, **daldan dağ düzəldər**.

taltan -yov üzdən eşər, **daldan deşər**. (**yov**: yağu) (**eşər**: toxur. bəzir)**.**

taltayağ **(taltın yağ)**. kərə.

taltayanmaq **daldayanmaq**. arxalanmaq. arxa almaq.

taltı -**kölgəm yerə daldı**: öldüm əridim.

taltıq **daltıq**. rejim. pərhiz. riyazət.

taltın **daldın**. -**daldın** yaşam sürmək.

taltınığmaq **daltınığmaq**. **daltınışmaq**. müstəğrəq olmaq. qərq olmaq.

taltınışmaq **daltınışmaq**. **daltınığmaq**. müstəğrəq olmaq. qərq olmaq.

taltınmaq **daldınmaq**. **1**. müstəğrəq olmaq. qərq olmaq. **1**. inziva edmək.

taltınmaq **daltınmaq**. pərhiz edmək.

taltöş **daldöş**. qolsuz köynək.

taltuq **daltuq. dartuq.** çat. qat. çətin. sərt. sırt. bərk.

taltulatmaq **daldulatmaq**. ehtikar edmək.

talturmaq **daldurmaq**.(bir olayın sürməsin, yaşamın) arxalamaq. təzmin edmək. zəmanət edmək

talturum **daldurum**. **1**. qara duyquluq. qurtaq. melankolik. malxulyalı. **1**. sıxıntılıq. nigərançılıq. **1**. dinc, ıssız, sakit, ucqar yer. qozabad. **1**. durqun sular. engin. uqyanus. **1**. depresyon. ruhi əzab, sıxıntı. **1**. dəli havalı. **1**. rikud. daralış.

kasatlıq. **1**. böhran. çöküntü. uçuntu. **1**. məncəlab. quytaq. pox quyusu. fazilab. **1**. bünbəst. **1**. sikut. xəfəqan.

talu **dalu**. **daul**. qusl. -**daul qılağu**: qusl əməliyyati.

taluc **daluc**. köçət. əkilən (yerə dalınaraq) yaş ağac dalı. qələmə. (nəhal. nişa).

taluq **daluğ. 1**. aluğ. boğaz. -**aluğ** qapanar, aldığın buraxar, süzər gözü, canı usanar, qalan sananar, uçan sananar. **1**. **(**dalımış**)**. gizli. burut. örtlü. gömülü. **1**. küvət. van. banyo.

talum **dalum**. dirgən. dirən. çıpın. **(**> **zubin)**. cıda. neyzə.

talunqa **-dalunğa gedmək:** dala gedmək. izə gedmək. iziŋğə gedmək. geri gedmək. geriŋğə gedmək.

talut dalut. yağma. çalma. **-**gələn tolut, **gedən talut**. (**tolut**:dolut. varlıq. bolluq. dövlət) (gələn gətirir, gedən aparır).

talutalay **dalu dalay.** moğlcada "xəzər dənizi".

taluv **daluv**. qusl edmə.

talvaq **dalvağ > davağ**. dalağa (boğaza) qoyulan yem. yemək. xurək. -ac olan **davağ** dallamaz: ac olan yemək qurddalamaz (seçməz).

talvasa dalqış. qayqırış.

talvasalı nigəran. qorcan.

talvır > **qəlbir**. əldə tavlatılıb çalvatılaraq, irini oğuntudan ayıran böyük ələk.

tam çalsın var gücüylə. -**işləmək**: var gücüylə işləmək.

tam 1. doluq. dolıq. bütün. kamil. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**öz aldına**: öz alnına. öz başına. tək başına. təkliginə). (qalıplaşdırır: təşgil verir). **1**. **dam**. qat. örtülü yerin üstü. -**qatı** çürük. -ağırlıq edsə **qatı,** çökər damı. -**qatı** yüngül, altı yoğun çox durar. -**qatdan qata** : damdan dama. -duvar tapmır **qatın** qoya: palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq. -yağınlıqda dəlik **qatlar**

damcılar. -qatdan düşmək: damdan düşmək. -qata çıxmaq : dama çıxmaq. -qatdan baxan dərin görür. (**qatdan**: damdan. ucadan).

tam **1**. ləzzət. -çox **tamlı**: çox ləzzətli. **1**. **tamam**. var. bar. -bar diləyim: tam arzum. **1**. tüm. çin. çin. -**çin ürəkdən**: **çın ürəkdən**: tüm ürəkdən. **1**. doluq. bütöv. kamil. mükəmməl. -**doluq** söz: bütün söz. -**doluq** sözləri **doluğu**: kamil sözlərin kamili. -**doluq** bir kişi. -**doluq** bir iş. **1**. **toç**. **tus**. **tut**. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə. -**toçun**: hamısın. **1**. dad. tə'm. qoxtay. məzə. keşin (çaşnı). **1**. doluq. kamil. -**doluq** doğru.**.**
-damın iç üzü: gövərtə. səqf.

tam **1**.**dam**.başçat. qalma, durma üçün yer..
-damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar..
-it yaza çıxsam **sümükdən dam salarım** deyərmiş..
-soyuq girsə arıya, ipək sular qat olur, **tam istilər yad olur.**.
-yırtıq ələk, **yıxıq dam**.

tam çağ. qusursuz. xətasız. doğru. doğra. dürüst. səhih..
-**tam tamına:** qırıq qırığına..
-**tam uyğun:** dən dərək. -sözü işinə dən dərək.

tam çağ. tax. lap. -**çağ** öylə oldu.
-bir dam durur qapısız (tapmca) (**qarpız**).

tam **dam. 1.** avağ. daxma. **1.** çatdal. çatının dal üzü. (**çatı**: səqf).

tam **dam**. **1**. çatal. çatı. bağdat. **1**. örtmən. **1**. tübək. tüpək. -ev **tübəyi**. **1**. dal. lap. -**dal** ortasında. **1**. duvağ. ev. -**duvağı** dağılası. **1**. tüpə. -**tüpə** çıxma. **1**. **tap**. **lap**. -**tap** indi: **tam** indi: **lap** indi: elə indi. **1**. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). bastırma. **1**. **tusağ**. **duzağ**. (< **tusmaq**. **tutmaq**).**1**. bastırma. ardal. arğı. **1**. örtmən**.** götəri. **1**. təmr. **1**.çatma. külbə. bark.**1**. yuxar (# **töm**. aşağ. alt)**.**
-oğru dam deşər, qaraqçı yol kesər..
-**yatdam**. yatam yatma damı, otağı. bedroom..
-**dam qırağlarına düzülən önlük:** aldığ. alığ. herə. -**dam qırağlarına yapılan sınğır, konqirə**: aldığ. alığ..
-**tamam gün**: gün boyu.

tam oq. təkmil. -**oq** özüdür: tam özüdür. -**oq** mənə tay: tam mənə tay. -**oq** mənə oxşur: tam mənə oxşur. -**oq** doyduq: tam doyduq. -bu qıyından **oq** bitmədən, **oq** bıqmadan çəkdi özün dışarı.
-dam üstü: üçək. -**üçəğə** çıxmış. -**üçəkdən** düşdü.

tam edil. -edil bir ulduz yalı: tam bir ulduz kimi.

tama **dama**. -birin birin min bolur, **dama dama** göl bolur.

tama qata. **-qarın yükü qata düşər**, ayaq gedər, qab üzülər.
-**dama çıxmaq** : qata çıxmaq.
-**damdan dama**: qatdan qata.

tamac **damac**. daxma. cumca. cumac.

tamaç (**dammaq**). xalis. sirf. abid. zahid. parsa. nərsənin odlu yanlısı (partizanı) olan. nərsənin odlu yanlısı (partizanı) olan.

tamaçılıq (**taman**: tərəf). dalaçılıq. bir dala (qola) çəkmə. tərəfkeşlik.

tamada sevici. **(**sevən. mayil. xahan). alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

tamaha -**tamaha düşmək**: umsunmaq. təməkinmək..
-**tamaha salmaq**: umsutmaq. tamahlandırmaq.

tamaha **-tamaha salmaq:** boğaz qızıtmaq**.** iştaha gətirmək. -açar (turşu) **boğaz qızıdar.**

tamahçı təməkin. tamahlı. tamaha düşmüş. umsunğ. umsun. umsuk. umsuğ.

tamahlanmaq özürgəmək**.(1**. < **öz**.**1**. < **göz**.). ürəyi istəmək. tamaha düşmək. -yazdaki sulun **özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

tamahlantırmaq **tamahlandırmaq**. tamaha salmaq. umsutmaq.

tamahlı təməkin. tamahçı. tamaha düşmüş. umsunğ. umsun. umsuk. umsuğ.

tamaq **damağ.** boğaz. -əllə ayaq tez doyar, **gözlə damağ**, heç doymaz (**doyar**: toxlanar. yorular).

tamaq **damağ.** dadağ.

tamaq **damaq**. **1**. < **darmıq (dar** olan yer**)**. **(dartmaq)**. boğaz. qarın. boğaz. kov. güh. qırtlaq. geçit. kanal. məcra. -ağzında bal, **damağları** çağ. **1**. boğaz. -dar **damaq**..
-**damağ** tox, qayqı yox. **(**qarın tox, qayqı yox**)**.

tamaq **tamağ**. dad. xoş. xoş boğaz. yemək.

tamaq **tamağ**. istək. dilək. arsu.

tamaq -**tamaq tadım bakanlığı:** azıq ovqat bakanlığı: yeyim içim bakanlığı: xarbar vəzirliyi. (**bakanlığı**: vəzirliyi).

tamaqın **damağın.**-istəkənin ağ olsun, iç, **damağın çağ olsun**.

tamaqın **tamağın**. təməkin. tamağlı. dadlı. xoşa gəlim. xoş boğaz.

tamaqın **-**yolun ağ, **damağın çağ.** (**ağ**: açıq).

tamaqıntan -**su damağından ötməmək:** su boğazından keçməmək: çox sıxıntıda olmaq.

tamaqlamaq **tamağlamaq**. dadına baxmaq.

tamaqlanmaq **tamağlanmaq**. dadanmaq. xoşu gəlmək.

tamaqlı **tamağlı**. tamağın. təməkin. dadlı. xoşa gəlim. xoş boğaz.

tamaqlı **tamağlı**. **tamlı.** süycü.

tamalahı **tam alahı**. bambaşqa.

tamam **1**. anlaşdıq. gəlişdik. oldu. olur. qəbul. **(**əqrid. dəkor**)**. **1**. dola. bütün. -**dola** boynu dolmuş yarıya: tamam vicudu yara ilə qapanmış. **1**. **tam**. var. bar. -bar diləyim: tam arzum. **1**. barlıq. bütün. -**barlıq** param. tamam param. -**barlıq** könlüm: bütün könlüm. -**barlıq** varım: bütün varım. **1**. dola. dolu. -gün **dola**: **tamam** gün. -çuval **dola**: torba **dolusu**. **1**. tutu. bütün. -gün **tutu**: tamam gün. ay **tutu**: tamam ay. -kişi **tutu**: hammı. bütün el. **1**. kompilet. büt. doluq. **1**. ucut. **1**. toçun. küll. -**tamam millət**: el toçun.

tamam **1**. bükün. bütün. **1**. sal. sala. kamil.**1**.ayağ. son.**1.**çıpır. sıpır. tıpır. dibdən. sonut. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.

tamam **1.** okey (alqılama, qəbul sözü). {{say, (saymaq). iy (iyi). olur. oldu. peki. -**say** versəniz, başlarıq. -onun **sayın** al. {# **qay (**: qaqmaq, qoğmaq, qəbul edməmə sözü)}}. **1.** tükəl. bütün. -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(elgə**: ellik. millət)..
-**tükəl görmüş, eşitmiş**, xanlıq çağında olmuş. **(tükəl**: tamam. bütün).

tamam **1**. topar. bütün. barınğ. külli. -**topar** kişilər: tamam kişilər. -**topar** üyələr: tamam üyələr. -**topar** dünya: tamam dünya. -**topar** varım: tamam varım. -**topar** yazılarım, işlərim: tamam. -yaşamın **toparı** altmış, əllisin yatmış: ayı, pişik kimi yaşamış kişi üçün

deyilir. -**toparın** almaq: tamamın almaq. **1.** tutuş. tutşu. bütün. hamı. imum. -tutuş ellər: bütün ellər. -tutuş el: imum millət. bütün el. -il tutuşu: il bütün. -tutuş: -tutuş: **1**. oq**.** təkmil. -çəpər atıcı. **oq** oxçu. **oq** nişançı..
-**tamam gün:** ertörüt < **{ertə orta örtə (ötrə)}.** səhər nahar axşam.

tamamən **1**. bittə. sontal. **1**. bükünlü.

tamamən doluğraq. kamilən.

tamamən bütgül.bitgil.

tamamı barlığı bütünü. həpsi. tümü.

tamamıyla barçasıyla.

tamamlamaq **1**. qurtarmaq. kəsmək. -səsizi **kəsin**. -savaşı **kəsin**. **1**. ucutmaq.

tamamlamaq topanlamaq: bütünləmək. bitinləmək. -**topanırsa**: tamamlanırsa. -**topan**!: tamamla!. -**topat**: tamamlat.

tamamlanmaq yetilmək.

tamamlayıcı bütünləyici. mütəmmim. təkmili.

taman **təpən**. doğru. tərəf. -**ən ağır armanlar taman**: ən çətin ümidlərə doğru.

taman yan. tərəf. -o **taman** bu bu yan. -bir **tamanlıq** eləyin. -bir **yanlıq** eləyin. o **tamanda** bu **tamanna**: o yandan bu yana.

tamar **-**damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar.

tamar **damar. 1.** (rəg o pey). **1.** maya.

tamar **damar**. **1**. qeyrət. şərəf. aybın. təbər. təpər. **1**. ulqa **(ulanmış**. uzanıb gedən. uzun). ırmaq. çay..
-**damarlı**, **sınğırlı nərsə**: qas..
-**damarlı daş**: qasaş. qasdaş**..**
-yamanın dilindən, ilanın dişindən **ağı damar**.

tamar -damcının gücü nə, dələ daşı, **damcı damar ilə deşər daşı**.

tamar -əllər içi qabar-qabar, **üstü damar damar**.

tamara **-damara qarar**, qan dolanar. {**qarar**: (< **qaramaq**) görə}.

tamarıma -ağlamam, toplayaram yaşlarımı, **toxlataram damarıma**, qan edərəm. (**toxlataram:** doldoraram).

tamarqa **tamarka**. (arxalıq, dalıq dam). xəlvət küncü. xəlvəthə. üzlətgəh.

tamarlı **damarlı.** soylu. əsil.

tamarsı **tamarzı**. **təmərsi**. **tamasır**. **təməsi**. (dadına çatmaq, dadını almaq istəyən). tamına, dadına özgün, həsrətli.

tamarta **-**görəndə uçdu əldən hər nə var barım, us başımda, **qan damarda**, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).

tamarzı həsrət. yadqın.

tamarzı **tamarsı**. **təmərsi**. **tamasır**. **təməsi**. (dadına çatmaq, dadını almaq istəyən). tamına, dadına özgün, həsrətli.

tamasıq **təməsik**. dadanmış.

tamasır **təməsi**. **tamarzı**. **tamarsı**. **təmərsi**. (dadına çatmaq, dadını almaq istəyən). tamına, dadına özgün, həsrətli.

tamaşa **1**.görgü. **1**.salız.

tamaşa **tamaşa**! (**tam aşa**) təəccüb! -acı ilə dadlı çıxdı savaşa, acı güc gəldi vurdu daşa çıxdı başa, dadlı qaldı **tumaşa hay tamaşa**!. (**tam aşa**: çox təəccüblü. çox mat).

tamaşa (**tam aşa**). pek gözəl. çox ali. xariqa. -o gözəldir, bu biri **tamaşa**.
-**tamaşaçağun**: çox gözəl fəsil.

tamaşaçı baxcı. görcü. tamaşagər. binəndə. seyirçi. seyr edən.

tamaşantıran **tamaşandıran**. **tamşandıran**. şaşıran. təəccübləndirən. mat edən. heyrana salan.

tamaşantırmaq **tamaşandırmaq**. **tamşandırmaq**. (tam aşandırmaq). təəccübə salmaq. mat edmək. heyranatmaq.

tamaşatı **tamaşadı(tam aşadı)** təəccüblüdür.

tamata **(tam ata**: hammıya atalıq edən**)**. davər. arabulucu.

tamatama **dama dama.** dənə dənə.

tamay aytam. bütün ay. bədr.

tambilən (**tam bilən**). kamilən.

tambır ifadə. -**tambırı** yer süpürür.

tamcı **-**damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar.

tamcı **-damcı damcı donar**, günü gələr dağ olar.

tamcı **damcı. 1**. gildə. girdə. qətrə. **1**. çikə. burç**..**
-damcı damcı: burça burça dənə dənə. gildə gildə: gildir gildir: girdəl girdəl**.**

tamcı **damcı.** cıqqa (cıq. cığ). -**cıqqa cıqqa**: damcı damcı.

tamcı **damcı.**cıqqa. çikə >{**çekkə** (fars).**çəkkə}.** -gözü **cıqqa** yaşa doldu. -**cıqqa cıqqa** damcıladı: **çikə çikə** damcıladı.

tamcı -**damcının** gücü nə, dələ daşı, **damcı damar ilə deşər daşı**.

tamcılar -yağınlıqda dəlik qatlar **damcılar**.

tamcılataraq **-damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi:** çaxır. sağır.

tamcılatı **damcıladı.** -**cıqqa cıqqa** damcıladı. **çikə çikə** damcıladı.(**cıqqa**: damcı).

tamcının -**damcının gücü nə**, dələ daşı, damcı damar ilə deşər daşı.

tamcır **damcır**. qətrə keş.

tamcırır **damcırır.-**yağmur **damış damış damcırır. (**az az yağar).

tamənə **damənə** < **daban**. təmən.

tamı -**damı saxlayan dirəkdir**, eli saxlayan tıraktur!.

tamı **damı.** dumağı**.** -**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**umağı**: ümüd yeri). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**.

tamı **damı**. qatı. -**qatı yüngül**, altı yoğun çox durar. (**qat**: dam).

-ağırlıq edsə qatı, çökər damı. (**qat**: dam). (**damı**: evi).

tamı **qamuğ**. **-**usuqmuşa, **sağuq qamuğ** su görünür. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**usuqmuşa**: **(us <> su)** susamışa) (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

tamıc **damıc**. ciq. ucuq. nuxdə.

tamıcan **damıcan**. **damğac**. qətrəkeş.

tamıqan **-damığan yara:** qanırğan yara.

tamına -**tam tamına:** qırıq qırığına.

tamının barlığının. hamısının. -bir alçağun, barlığının yiyəsi. (**bir alçağun**: çox alçağ olan birinin. bir əsgiyin).

tamıntı **damındı.** sarqıntı. müqəttər. təqtir olunmuş.

tamır **1**. kök. töz. -yaşam tözü. -işlərin **tözü**: kökü. -sözün **tözü**: tamırı. -**tözü** gedmiş, **tozu** qalmış. **1**. namus. şərəf. qeyrət. güc.

tamırçı **təpirçi**. idmançı. vərzişkar.

tamırlı namuslu. şərəfli. qeyrətli. güclü.

tamırşi idmançı. vərzişkar. atlet.

tamırşin pəhləvan.

tamistəklə bitistəklə. topistəklə. məmnuniyyətlə.

tamış **-damış damış yağdırar**, çaylar qurub çağdırar.

tamış **damış.-**yağmur **damış damış** damcırır**. (**az az yağar).

tamışqa **damışqa. camışqa.** damdan qoyulan ışıqlıq.

tamıt **1. damıt!.** süzüt. təqdir ed. safalt. təsfiyə ed. 1. süzük. -**damıt bal**: süzük bal. mumsuz bal.

tamıtış **damıtış**. təqtir.

tamıtmaq **damıtmaq.** çəkitmək. çəkətmək.

tamıtmaq **damıtmaq**. təbxir edmək.

tamız **-damız dəmiz isti**.

tamız **damız**. **damzı**. maya.

tamız -**gönek damız**: halal maya. -**gönek damız**, azalsa da yox olmaz: **halal maya** azalsa da yox olmaz.

tamızat **damızat** (**damız+at**). damızlıq at ajırqat. aşırqat (**aşırqa at**).

tamızlamaq **damızlamaq**. **damzıtmaq**. mayalamaq.

tamızlarda -tamrıq duran kişidə, **damızlarda güc alır**, başlı olan kişidə **damızlardan, tüv alır**. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).

tamızlı **damızlı**.mayalı.

tamızlıq **damızlıq**. **1**.mayalıq. mayası. **1**.uruğluq**.** tuxumluq. əkinlik. uruğ, tuxum, nütfə olaraq saxlanılan nərsə..
-**damızlıq**, **tuxumluq heyvan**: aşırqa. acırqa**..**
-damızlıq at: damızat. ajırqat. aşırqat (**aşırqa at**).

tamızlıqın -**damızlığın kəsilsin**: **1**.tuxumluğun, bərəkətin gitsin. **1**.üzün, qeyrətin tökülsün.

tamqa **damqa (**< **tanqa)**. **1**. bəlit. mark. **1**. nişan. əlamət. **1**. tanğba. möhür. **1**. toban. daban. möhr. -**qızıl daban**: qırmızı möhr..
-**imza yerinə basılan damqa**: möhür. tancıq.

tamqa **damqa**. -**qazıq damqa**: **qazıq marka**: çox bahalı.

tamqa **damqa. tanqa.** doğra**.** imza.

tamqac **damğac**. **damıcan**. qətrəkeş.

tamqac **damqac**. qətrəkeş.

tamqalamaq **damqalamaq**. tabanlamaq. dabanlamaq. tobanlamaq. möhürləmək. təsdiqləmək.

tamqayıq **damqayıq**. qusulxana. mirdəşirxana.

tamqıc **damğıc**. sızğıc. qətrə keş. çikəc.

tamla **-damla damla göl olar**, damlamazsa çöl olar.

tamla **damla**. sızı. qətrə. çikə**..**
-damla yazın: istetik yazılar. (gözəlliyi, incəliyi, lirikliyi qonu edən yazın, ədəbiyyat**)..**
-damlaya dalıb **dənizdən** olmaq.

tamla -**bir damla durar bir tona ülgü**. (**ülgü**: nimunə).

tamlamaq **1**.balğınmaq. baltınmaq. işi bitirmək. bitirləmək. bitirəmək. **1**.**damlamaq**. təmrləmək.

tamlamaq **damlamaq**. **dammaq**. çəkəmək. çəkələmək.

tamlamazsa **-**damla damla göl olar, **damlamazsa çöl olar**.

tamlata **-**aşıq uşuq bir damlada birgəşir. (**aşıq uşuq**: aşıq məşuq).

tamlatmaq oqtarmaq. oqatmaq. qurtarmaq. təkmillətmək. -axşama dək **oktanmaz**. -durmuş (yaşam) sürür, olayları **oktanmaz**, düşənləri yencidər, əzgitməkdən usanmaz. -**okat**: bitir. tamamlat. -alacaqsın, **okdarıt**, alda qutar. -başlayan kim, **oktaran** kim.

tamlı **tamağlı**. süycü.

tammaq **axmasa da damar**: yağmasa da gurlar.

tammaq **dammaq.** çəkmək. çəkəmək.

tammaq **dammaq**. **damlamaq**. çəkəmək. çəkələmək.

tammasın **-ürəyivə heç nə dammasın.** (pis düşünmə). {könlüvə heç nə gəlməsin. (**könlüvə:** xətirvə)}.

tammaz -daşşağı çalpaqdan, **elə uğur dammaz**. (qıtmır, çinis, pulakıdan, elə xeyir gəlməz.

tammış **dammış**. **-**könlümə **qan dammış**.

tamrıq -**tamrıq duran kişidə**, damızlarda güc alır, başlı olan kişidə damızlardan, tüv alır. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).

tamrıl radikal.

tamsa **tümsə**. **(**. tumas. tomas**). (tüm**, **tom**, **tam** sözlərinde 'tepelik, diklik anlamları bəlli**).** kürsü. minbər.

tamsa -**yağudan damsa uğur**, ağqu kimi alqularam. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). (**ağqu**: **ağu**. **ağı**. zəhər) (**alqularam**: qəbul edərəm).

tamsantırmaq **tamaşandırmaq**. **tamşandırmaq**(tam aşandırmaq). təəccübə salmaq. mat edmək. heyranatmaq.

tamşantıran **tamşandıran**. **tamaşandıran**. şaşıran. təəccübləndirən. mat edən. heyrana salan.

tamşantırmaq **tamşandırmaq**. **tamaşandırmaq** (tam aşandırmaq). təəccübə salmaq. mat edmək. heyranatmaq.

tamta -**damda gəzən keçidən**, çamda gəzən oğlağı. (elə babadan, belə atadan, belə bala, böylə bəla).

tamtabaca **damdabaca.** cin.

tamtan -**damdan dama**: qatdan qata.

-**damdan düşmək**: qatdan düşmək.

-**biri damdan yıxılar** baxsızın boynu qırılar. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

-alçaq damdan qar yağar (tapmaca) (**ələk-un**).

tamtan -**damdan qoyulan ışıqlıq:** damışqa. camışqa**.**

tamtan **-qonşu damdan düşər**, qutsuzun boynu sınar.(**qutsuzun**: şansısızın).

tamtan -tullanırsan damdan, qısasın seç.

tamtar **damdar**. **dapdar**. çox qıt. -**damdar** baca.

tamtıq **damdıq**. **(**< **tanı)**. **1**. doktura. döktüra. **1**. bəlgə. arxın. onayı. quvahinamə. şəhadətnamə. rəsmi sənəd. vəsiqə.

tamtuq **damtuq**. dam üstü.

tamtuq **tamduğ**. tamdur. təndir. (**tamu:** yandırıcı. yaxıcı. küydürücü).

tamtur **tamdur**. tamduğ. təndir. (**tamu:** yandırıcı. yaxıcı. küydürücü).

tamturlamaq **tamdurlamaq**. təndirləmək. çox istilətmək.

tamu **-tamu qapısı** bir, uçuq qapısı min. (**uçuq**: uçmaq).

tamuq **1**.cəhənnəmlik. **1**.toluq. kamil. mükəmməl.

tamul! qurqol!. atonğ!. cəhənnəm ol!.

tamzı **damzı**. **damız**. maya.

tamzı **damzı**. **damız**. maya.

tamzıtmaq **damzıtmaq**. **damızlamaq**. mayalamaq.

tan **dan** .-**dan ışığı** gecə qalmaz!..
-yalana inan, **düzü dan**.

tan -**dan yeməyin yükünlət**, şam yeməyin yüngüllət. (**yükünlət.** ağırlat. yüklət).

tan **dan**. **1**. ad. şöhrət. -eylə danış **dan** gətir **(**ad qazan**)**, korluq yox. **1**. *ək*. -**yaratan var**, **yaranan var**, **yarayan var**.**1**. ***ək***. çağ öğün, zamanı göstərən ək. -axşam**dan**: axşam **çağından**. -başlavd**an**: başladığı **çağdan**. **1**. **dən**. **dəndək**. diş. kərit. yarıq. **1**. birdənə. yeqanə. -**danım** mənim. -**dan** uşaq: evin birdənə uşağı..
-**dan dan**: səhər səhər..
-**dan ertə**: yaxtın (**< yaxmaq**). səhər əvvəl vəxt..
-dan yeli: dana yel..
-**dan çağı**: tançala. səhər çağı..
-dan dan: damcı damcı. cih cih. cik cik. -burnundan **cih cih** ağı yağır: qiyafəsindən zəhmar tökülür.

tan **dan.** -**dan ertə duran**: ertənçil.
-dan yarmadan: dan atmadan: ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

tan **dan.** irt. sübh. səhər.
-oğlan havlığar, **dan çağında atar**. (**oğlan**: evlənməmiş, sevgisi olan). (**havlığar**: tələsər).
-**dan salıq:** sabah haberleri.

tan **dan**. -**neredeyse atıban dan**, doğacaq gün, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik..
-**dan diləmək**: uğur, qut diləmək. -**dan diləmən**: uğurdilərim. qut dilərim.

tan -duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, **uğur oynar dan atar..**
-sökərsə dan, sökülməz ürək, çox iş qalır, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır)..
-dün keçmədən, gün gəlmədən, **dan atmaz**, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

tan **ək**. (**dan < don** (**< tonğ**. **tunğ**).

tan **-**gecə boylu **dan atırsa** doğular.
-dan bəzəyi içə yarar, gün bəzəyi elə yarar, tün bəzəyi ərə yarar. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**
-uğurtanğ: tanqut. səhəriz xeyr.
-olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar , **bir varlığı danar dan**.

tan -**dan bozardı**: dan atası oldu.

tana **-**dana tutmağa, inək saxla.

tana **dana**. -**dana qalmaq**: **danğa qalmaq**: şaşmaq. gic qalmaq. qanmaz durmaq..
-**dana durmaq**: danalmaq. təəccüb edmək..
-**dana yel**: dan yeli.

tanabaş **danabaş.** koramal. heçnə qanmayan. qanmaz.

tanac ayırma, tanıma aracı, yolu. -çiçəklərin **tanacı** "iyi" dir, əroğlunun **tanacı**, "dili"dir). (çiçəklər birbirində iy, qoxu ilə seçilir). (kişioğlu, insan, birbirindən dili ilə seçilir, tanınır).

tanac ayrac. üzgər . şaxis.

tanadan **-**anadilin danmamış belə, **danadan hələ süt yeyən ana**.

tanaq **danaq**. qədir bilməz. nankor. (nəmək be həram. nəmək nəşinas).

tanaq **tanağ**. **1**. (şinas)-**kişitanağ**: antıropoloq. insan şinas. -**ottanağ**: giyahşinas. **1**. qutağ. xoşbəxt. mubarək. səid. xucəstə. **1**. şükr. **1**. aşina. varid.

tanaq **tanağ.** bəllək. hafizə.

tanaq **tanığ**. **1**. **tanağ**. qail. mö'təqid. -o dediyinə **tanağ** deyil. **1**. dərk. idrak. (şinaxt).. -**anığa tanığ**: hazirə qulluq. hazirə ağa. qula qulçu.

tanaqu **tanağu**. əsli. usul. -**tanağu yanağu**: əsli fəri'. usul firu.

tanaqur **tanağur. tanğur.** alim. bilgir. tanışman. danişmənd.

tanaquş **tanağuş**. **tanğuş. təngiş.** (< **dənğ**). ədalət.

tanaquşmaq **tanağuşmaq**. qutağuşmaq. qutoxuşmaq. birbirinə xoşbəxtlik arzulamaq.

tanalar -**dinsiz olan dilin danalar**, tanrı qatı onu qavalar. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar) (**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)

tanaların **danaların.** malların. heyvanların. qanmazların. -bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**.

tanalmaq **danalmaq**. dana durmaq. təəccüb edmək.

tanam **danam**. dan çağı. səhər. **-danam gedər naxıra**, axşam gələr axıra. (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).

tanamaz **danamaz**. -**kölgə ışığın, danamaz**, ışıq, kölgəsin tanımaz.

tanamıq **tanamığ**. çalamığ. yalamığ. çaxmıq. dövəlik. döğəlik. həqqüzzəhmə.

tanan **danan.** -**ana dilin danan** "öksüz" olar. (ata anasın itirən soysuz).

tanan danan. -**doğruyu danan**! oğruyu qapan, **yalanı danan**! doğruya yaman. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

tanan **-dilini tanan var olmuş**, dilini danan pox olmuş!.
-qanan gözdə. -ölümə inanan ucalmır, **ama ölümü danan alçalır, gülünc olur**.
-bir ağac kölgəsin danan, **minində danar**.
-**birin danan**, minində danar.
-gecənin qara olduğun danan, yalan dosdu yalan oğlu yalan.
-**soyun danan**, küyməmiş yanar.

tanan -elini sayan, dilini danmaz, **dilini danan, atasın anmaz**! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz)..

-**gerçəyi danan**, yalanla barışan..
-**gördüyün danan**, kimliyin satan, yadları anmış, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

tananı **-çox danışmaq**, dananı qurda verər.

tananı **-kəllə gəzən dananı** qurd yeyər.

tananın -**qədir tananın:** bilənin . -pul bilənin qulu, bilməzin xanı!. (**pul**: para). (**bilməzin**: qanmazın)

tananlar -**ana dilin dananlar**, özgə dilə yananlar.

tananmıştır **tananmışdır. tanınmışdır**. dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir. -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

tanar -ağız yandıran aşı **qaşıq tanar**. (qaşıq bilər isti soyuqdursa aş).

tanar **-**bir ağac kölgəsin danan, **minində danar**.
-birin danan, **minində danar**.

tanar **danar**. -əl veräni, **göz danar**. (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

tanar **-**olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar , **bir varlığı danar dan**.

tanar -güc olan yerdə inam yaranar, **gücə minmiş inam kəndisin danar**.
-**kişi sorğaşıb tanar**, ısğaşıb qalar. (**ısğaşmaq**: ıssılıq duymaq. alışmaq).

tanar. **-**əl alanı, **göz danar**.

tanasın -**bozağu danasın**, cocuq anasın bulur. (**bulur**: arayıb tapır). (bu söz, kişini, kəndində olan ilkin, doğru, güclü istəkləri, başqa istəklərdən tanıyıb, önsərməyə çağırır.).

tanaş (**tan**: səhər. sübh). qəhvaltı. tüşaş: tüş yeməyi. gecaş: şam. axşam yeməyi.

tanat **1**. müşəxxəs. konkiret. **1**. tə'rif.

tanatan **danatan**. dan çağıında.

tanatar **danatar**. dan çağı.

tanatıb **danatıb**. səhər açmış.

tanatlamaq **danatlamaq**. sablahlamaq.

tanatmaq bəllətmək. ayqıtmaq. bilgətmək. sayratamaq. vəsf edmək. tə'rif edmək.

tanatov tanıma, qanma, idrak gücü.

tanav təşxis.

tanavlamaq müşəxxəs edmək.

tanavmaq təşxis vermək.

tanayaq **danayaq**. dançağı. səhər. səhərçağı.

tanca səhər. -**tanca** gələr, **tüncə** gedər: səhər gələr, axşam gedər. (tapmaca: **günəş**).

tancıq şəhadət barmağı. imza yerinə basılan damqa. möhür.

tançaqı **dan çağı**. danam. səhər. **-danam gedər naxıra**, axşam gələr axıra. (yılxı yaşamı böylədir). (**yılxı**: heyvan).

tançaqı **dançağı**. danayaq. səhər. səhərçağı.

tançaqım **dançağım.** səhərim. **-**gəlməseydin sən, **açılardımı dançağım mənim**.

tançala dan çağı. səhər çağı.

tançılıq **tanışlıq**.

tançu çox çox. bərk çox. nəqəddər. -**tançuda**?!: nəcür olur. nə anlamı var. nə demək ki. yanı nə. -**tançu pis**: nəqədər kötü. çox pis. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha.

tançuta **tançuda**?!. nəcür olur. nə anlamı var. nə demək ki. yanı nə.

taneritinçi tanqopan. tanduran. səhər tezdən duran. səhərxiz. -**tanqopan işi, tünə qalmaz**. (tünə: gecə gecəyə. axşama).

tanertə **dan ertə.** ertik**.**

tanertə **-danertə alaqaranlığı:** dantoran **(dan toran).** dansaçaq.

tanertən **s**əhər tezdən. -durar olsan **tanertən**, bitər işin, tüşə qalmaz. (tüşə: ikindi, gün batana yaxın).

tanertin **danertin.** səhər erkən **-danertin duran**: erkənçi**.** səhər erkən qalxan.

tanertin **danertin**. yarınay. səhər səhər. səhər tezdən.

tanertin **danertin**.yarqan yartın. səhər səhər. səhər tezdən.

tanı bil.-özünü bil, özgəni qoy (bırax)**..**
-xoruz banı, **atdırmaz danı**.

tanı **-çaxılqı danı**: çirağ. ışıq lampası.
-dilivi tanı, var ol!.
-atın varkən **yol tanı**, atan varkən **dos tanı**.
-**baltanın sapın tanı**, qulluq ed.
-yamanı yaxşıdan **sor tanı**.

tanı **-**öndərin gör, **qarşını tanı**. {**qarşın** : (qaraşlı olan, üstündə göz olunan). ümmət}..
-**alta baxıb yerin tanı**, üstə baxıb özün tanı. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma)..
-**türkü tanı**, türkə inan, türkü sev!**..**
-alta baxıb yerin tanı, **üstə baxıb özün tanı**. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma). (Sadece senden güçlü, bay insanları düşünme, güç bakımından senden aşağıda olanları da düşün.Güç ve zenginlik bakıından senden aşağıda olan insanlara bakarak gururlanma, senden daha güçlü ve zengin insanların olduğunu da unutma.) (Bayram Özdemir)**.**
-düşman səni tanıyınca, **sən onu tanı**.

tanı -yaşam öğrətdi ki, **ağacı yemişi, yararı ilən tanı**, sonra kökü ilən.

tanı -**yerin tanı:** ornaşın bil. (yerləşdiyin yeri bil).

tanıc mark. -**salıq tanıc**: inhisari mark.

tanıq aqah**.** oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. müttəle'..
-**danıq dönük adlanar**, kəndi yurdun qoyan, özgə yurdun qoruyan **(danıq dönük:** gavur xain)**. (**deyə bilmərəm kişi buna)**.**

tanıq **danıq**. (xətərli. bəd xim). (əhriməni. şeytani).

tanıq -oğru, **tanıq aramaz**. (**tanıq** : şahid).

tanıq şahid. -oğru, **tanıq** aramaz.

tanıq **tanığ**. **1**. mə'rifət. şuur. **1**. minnət. -**tanığda bulunmaq**: minnətdarlıq edmək.. -**danıq dönük**: kafir xain.

tanıqalsız **tanığalsız**. tanımadan. -**tanığalsız** qapı döğülməz.

tanıqaymaq **tanığaymaq**. xəbərdar olmaq. aqah olmaq.

tanıqlamaq **tanığlamaq**. rəsmiyyətə tanımaq.

tanıqlıq **tanığlıq**. (bazşinaxt). (bazşinasi).

tanıqmaq **tanqalmaq.** adığmaq. adlanmaq. ünlənmək.

tanıqsız **tanığsız.** minnətsiz. qədir verməz. -kölügə, ışığ **tanığsız**, kölgə, asıq ışıqdan(ışığın kölgəyə minnəti yox, kölgə asılıdır ışıqdan). (asıq: asılı. bağlı) (kölügə: kölgüyə).

tanıqsızın **tanığsızın**. bilincsizcə. yarığsızın. oyuğsuzun. naaqahanə.

tanıl **1**. özəllik. xisusiyyət. müşəxxəsə. **1**. **tanış**.

tanılamaq (baz şinaxtən). e'tiraf edmək.

tanılamaz **danılamaz**. çürütüləməz. sərtyanıt. (dəndanşikən).

tanılqan adıqlı. məşhur.

tanılmamış tanımal.

tanılmatıq -açmasan için, kim bilir içində nə var, **tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar**.

tanılmaz -**danılmaz ki** kəmik məndəndir. (**kəmik**: **kəmlik**. azıq.qusur). (yəqin ki qusur məndən).. -kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, **çox qıslığı danılmaz**, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

tanılmaz **-pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz**, dosluğuda alınmaz.

tanılmazı -açmasan için, kim bilir içində nə var, **tanılmadıq qapı, tanılmazı qavalar**.

tanım təşrih.

tanıma bilmə. şinaxt..
-**tanıma sınağı**: tandənək. tantanaq. məhək..
-**tanıma**, **qanma**, **idrak gücü**: tanatov.

tanıma **-sazı tanıma:** sazbilələlik.

tanımadan tanığalsız. -**tanığalsız** qapı döğülməz.

tanımaq belinmək**.** boynalmaq. boynamaq. iqrar, e'tiraf edmək.

tanımaq biləmək. -**tanıdığım**: bilədiyim..
-yaşama gəlmədik, tanınmaq üçün, ona gəldik **tanımaq** üçün.

tanımaq -**özün tanımaq**: üsboymaq. boya çatmaq. baliğ olmaq.

tanımal tanınmamış. ğeyri rəsmi.

tanımal tanınmış. adlım.

tanımal tanılmamış. tanımağı gərəkən. tanınılmaz.

tanımaz -çalqıya sevi ulu kiçi tanımaz. (**sevi**: əlaqə).

tanımaz **-**çöldə gəzən tülkü tazı görməsə, quyruq oynadar, **qurdu tanımaz**.

tanımaz -dil, küsürsə dildən, dil, **tanımaz yiyəsi.**

tanımaz **-**ilim bilim, **dil tanımaz**, el bilməz.

tanımaz -kölgə ışığın, danamaz, **ışıq, kölgəsin tanımaz**.

tanımaz -boza bilməz **yaxcı pisi tanımaz**. (boza bilməz ağ bozunu nə bilir).

tanımır **-**dinmədim mən, **deməyin ki tanımır** güllə tikanın dərkin. (**dərkin**: fərqin).
-**balta sapın tanımır**, ona qulluq edir. (balta sapın tanımır, dediyin elir).

tanımır **-ov ovçusun tanımır**, ovçu ovun!.

tanımırsa **-baş tanımırsa daşı**, daş neyləsin.

tanımıyanı -**tanımıyanı sıylamaz**: tanımıyanı saymaz.

tanımlama tanımlama açayır. içayır. içaç. düşünləmə. açıqlama. tə'lil. tozih. şərh. izah.

tanımlanmaq müşəxxəs olmaq. təşxis verilmək.

tanımlatmaq düşünütmək. açıqlamaq. açayırmaq. açadırmaq. içayırmaq. içaçlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

tanımlayıcı tanıma yardımçısı. şaxis.

tanınar -**kişi sözündən tanınar**, üzündən yox. (üzündən: bəzəgindən).

tanınılmaz tanımal.

tanınmaq adınğmaq. adınmaq. adlanmaq. adı çıxmaq. məşhur olmaq..
-yaşama gəlmədik, **tanınmaq** üçün, ona gəldik tanımaq üçün.

tanınmamış **1**. azuq. **1**. tanımal.

tanınmamış **-tanınmamış qapıları**, yonulmamış açarları, bu dünyanın, bu dünyanın.

tanınmaz atıq**.** na mə'lum. na müşəxxəs.

tanınmaz -**tanınmaz kimsə:** qaravəlli. qozavalı. -oturub hər **qaravəllini** oxusaq, gərək adımızı dəli qoyaq.

tanınmaziyti **tanınmaziydı .-**olmasaydı gecə, **tanınmaziydı ay ulduz,** itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.

tanınmış tanımal. adlım.

tanınmış tanlıq. adlım. məşhur. -tüm ölkələrə **tanlıq** ənənə.

tanınmıştır **tanınmışdır**. **tananmışdır.** dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir. -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

tanır **-**atı saxlayan, **oğlu əkləyən tanır**. (**əkləyən:** əkidən. eğitən. becərən. tərbiyət verən).
-oğlu lələsi, **atı əkdısi tanır**. (**əkdısi**: mürəbbisi).

tanir -**danir duran:** erkənçi. (sübhxiz).

tanir **danir**. **dan ir**. ertirin. sabah çağı. səhər çağı. -**ertiriğiz qut**.

tanır -doğru olursa qadın, **doğul tanır atasın**. (**doğru**: düz). (**doğul:** oğul). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır).

tanır -**eli gəzən**, **el tanır**, yolu gəzən, yol tanır..
-eli gəzən, el tanır, **yolu gəzən, yol tanır**.

tanir (**dan ir)**.səhərtez. -**danir** gəl yetişsin.(səhərtez gəl).

tanır -**ərigidi ər tanır**, qayər yaxşı pisi nə bilsin. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)

tanırsa **-kişi kəndi kökün danırsa**, topraq onu yadırqar, **kişi kəndi kökün tanırsa**, topraq ona yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

tanırsa -**kişi kəndi kökün danırsa**, topraq onu yadırqar, **kişi kəndi kökün tanırsa**, topraq ona yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

tanırsa **-yutlu danırsa özün**, yatlı gəlib yurt salar.

tanirsov **dan irsov**. səhər tez duran.

tanirtən **dan irdən**. səhər tezdən.

tanirtin **dan irdin**. səhər tez.

tanısa -qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

tanısaymaq **tansaymaq**. qədirdanlıq, minnətdarlıq edmək.

tanış **1**. biligəy. aqah. -**tanış tunuş**: dosdoğan. **1**. **danış**!. gəpir!. gələ!. qonuş!. **1**. tanşağ. tanış tanınmış. aşna. aşnağ. (< **aşınmaq**). **1**. biliş. -**tanış biliş**: tör törük. **1**. **tanıl**. **1**.sınaş**..**
-tanış biliş: dost aşna.

tanış **1. danış!.** ayqıl!. ayğıl!. ayt!. qonuş!. **1**. **tanğış.** anaq. aşna. -**anaq** deyil. **1**. **danış**.
-**anqıl danış**: sadə danış.

tanış **1.**öz**.** -bu bizim **öz** kişi.**1.** bil!. bilə! ("**bil**"in vurqulu biçimi). öğrən. -bilik **bilə**, sondan dilə. -onun için **bilə**: onun iç üzün öğrən. **1. tanış**!. bül!. bil!. **-qamu ilə tanış qıl,** dosluğuva ərdəm bul. **1**. öğrən. bilən. -**bilik bilən**, sondan dilən.
-yad varlının adı **tanış gələr**, **tanış yoxsulun** adı yad.
-yad varlının adı tanış gələr, **tanış yoxsulun adı yad**.
-**tanış biliş**: qohum əqrəba. dos qardaş.

tanış -**adız tanış ürəkdə**, anırsamır baş məndə. (**anırsamır**: yadına gətirmir)..
-**asda danış**, usda ged**..**
-yüz bilməzlə, çox demə, **bir bilənlə, bir danış**. (bilməzlərin on daşı, bilənlərin bir daşı).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

tanış **-**az danış, qıs danış..
-asda danış, usda ged. (**usda ged**: usca, usda, ağıllı, bilgin davranmaq). (yavaş gedib gec qalmandan qayğınma, darıxma. asda ged, düşün, bilənlərdən sor, olursa çatacaqsın)..
-gücün çatdı yapış, qolun ağrımaz, **sözü bildin danış**, başın ağrımaz!.

tanış biliş. -yad **biliş**: yad tanış.

tanış -doğru düşün, **çinə danış**.

tanış -**içgin tanış**: dərin tanış.

tanış **-tanış qoğuş**. (**qoğuşmaq:** çatışmaq**).** yaxın əqrəba.
-min yaddan yüz özgədənsə, **bir gözəldən danış**.

tanış -**tanış biliş**: tanıdıq bildik.

tanışan **-bilib danışan**, bilməyib susan, qızıla dəğər. (**dəğər**: bədəl).

tanışan **-burundan danışan kimsə:.** qığır.

tanışan -**çox danışan**, az eşidər.
-danışan, dağı aşdı, danışmayan, yolu çaşdı. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

tanışan -**çox danışan**: atıcı.

tanışan -**çox danışan**: yanşaq. yanğşaq.

tanışan **danışan**. **1**. aytqan. dilləşən. qonuşan. -**aytışa** baxıb, **aytqan** ölçülür. -türki **dilləşən**: türki danışan. **1**. ayutan. anlatan**..**
-boş danışan: savağ. sarsağ..
-**burunda danışan:** ağan**. -ağan** ulubəy**..**
-düz danışan: ondaş. sözündə düz.

tanışan **danışan.** aytçı. -**çəpər aytçı**: çalap danışan.

tanışan -**doğru danışan:** doğurçığ. -yalançının dosdu çox, **doğurçunun** dosdu yox.

tanışanta **-danışanda susmağı unutma**, susanda sözü.

tanışar -altı dolu, uca danışar. (altı dolu, gumbuldar).

tanışdırmaq **danışdırmaq**. söyləndirmək.

tanışı -**doğutanışı**: xavərşünas.

tanışıb -**söz danışıb**, oy alışdılar: söhbət edib fikir rəddi bədəl elədilər.

tanışıq **danışıq**. **1**. aytığ. söyü. söz. söyləş. aytış. söz. -**aytışa** baxıb, **aytqan** ölçülür. **1**. çəkit. söhbət. -yörü bilməyən yol pozar, **söyü** bilməyən söz pozar. **1**. bəhsə qoyuluş..
-üz üzə danışıq: ağız iki söyləş..
-**bayağı danışıq**: bayağı dil. bayqa. arqo.

tanışıq **danışıq**. gəpləşik. mühavirə. (muhavirə).

tanışıq **danışıq**. kələc.

tanışıq **danışıq**. söyləv. söz söhbət. **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**.

tanışıq **danışıq.** söyləv. söz söhbət. **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**.

tanışıq -yalanlara alışıq, **boşuboşuna danışıq**, küsüb küsməz barışıq, ara yaman qarışıq.

tanışıqa **danışığa**: barışa**.-susmaq danışığa yol açmış**, danışmağa yok.

tanışıqsız **danışıqsız**. gəngəşsiz. -gəngəşsiz söz, ülgüsüz don biçilməz.

tanışıqta **danışıqda.** aytığda.

tanışıma **tanışlığıma**.

tanışır -**acı danışır. {bizə gələn öc ötür}.**

tanışır **danışır**. söləşir. söyləşir.

tanışır **-nə danışır** : nə gəpirir.
-**nəçə danışır: nə dildə danışır.** nəçə gəpirir. nə dildə gəpirirnə.

tanışır -sözlər var çox çılqın, dəlirdici, **alaqara sevi sevdadan danışır**.

tanışıtmaq tanışdırmaq. bəlişitmək.

tanışlığıma **tanışıma**.

tanışlıq (**tançılıq**). **1**. məərrifi namə. **1**. aşnallıq. **1**. tanja. **1**. aşnalıq. bilişlik.

tanışlıq **-tanışlıq sıyışsız oluşur**, düşünmə, sıyışla doğuşur. (**sıyış**: atifə) **.**

tanışlıqı **-pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz**, dosluğuda alınmaz.

tanışma -**asılı evdə, danışma ipdən**. (kimsəsi asılmış olanın yanında, ip sözünü işlətmə).

tanışma **danışma**. bilgi, xəbər, informasya alma yeri, köşgü.

tanışma **danışma**. -**boşuna danışma**: {börküvü dinlət. börküvə anlat. ged başqasın qandır}.
-**hər gələylə danışma**, əlsizlərə basınma. (**əlsizlərə:** acizlərə).

tanışma -**dışarı** qonuşma: artıq danışma.

tanışma **-düşündüyün danışma**, danışdığın düşün.

tanışma -**kava hova danışma**: gəlişgözəl danışma.

tanışmadı -**bilən danışmadı**!, bilməyən alışmadı!.

tanışmaq **1**. bəlişmək. bəlsükmək. **1**. aytmaq. sözləmək. aytmaq. hikayət edmək. **1**. demək. aytmaq. eytmək. -nağıl **danışmaq**: nağıl demək..
-**çox danışmaq**: oğzanlamaq. ağzanlamaq. ozanlamaq. çançanlamaq..
-**kən** danışma: **çox** danışma**.**
-ordan burdan danışmaq: gəpçiləmək. dərdi dil edmək..
-**çəkötə** danışma: həddən çox danışma..
-**çox danışmaq**: yanşamaq. yanğırşamaq. (**yanğ**: səs).

tanışmaq **1**.bilişmək. aşnaşmaq.**1.**bilişmək. bilgişmək. -buluşub bilişdilər: tapışıb tanışdılar.

tanışmaq -**boş yerə danışmaq**: ağnağaz üyütmək. boşboğazlıq edmək..
-**tat danışmaq**: lori dildə danışmaq.

tanışmaq -**çox danışmaq**, dananı qurda verər.

tanışmaq **danışmaq. 1.** aytışmaq. işarə edmək. -ondan **danışmadan** keçdilər. -hər söz başı ondan **danışır. -**orda belə sözlərdən **danışma. 1.** çənişmək. çağlaşmaq. çəkləşmək. gəpişmək. **1**. çənələmək. çənə çalmaq.

tanışmaq **danışmaq**. **1**.söylənmək. -**söylən!**: danış!. -**söylənmədi!**: danışmadı!. **1**. dilgəmək. qonuşmaq. **gəpgəşmək**. söyləşmək. **1**. aşnalmaq**..**

-yava danışdı: səhv dedi. -(tilfunda) kimlə **söyləşirəm**: kimlə danışmaq.**.**

-söz danışmaq: gəp gəpirmək.

tanışmaq **danışmaq**. -**qınıclı danışmaq**: çiğ, dərd ötmək.

tanışmaqa **-**susmaq danışığa yol açmış, **danışmağa yok**.(danışığa: barışa).

tanışmaqtan **danışmaqdan.** sözləşidən: -özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən** qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən** uyalmas mən. (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).
-**öz dilimi danışmaqdan** usanmaz mən, **ana dilimi danışmaqdan** utanmaz mən. (**usanmaz**: yorulmaz. sarsılmaz. bezməz.).

tanışmalıq **danışmalıq**. məsləhətxana.

tanışman baştay (başlı). bilgə.

tanışman **tanışman (tanğışman). danişmənd**. tanğur. tanağur. bilgir. alim.

tanışmatan **danışmadan**. gəngəşmədən. **-**düşünmədən, qonuşma, **danışmadan**, sonuşma. (**qonuşma**: ağız açma). (**sonuşma**: qərar vermə. hükm vermə).

tanışmayan -danışan, dağı aşdı, **danışmayan, yolu çaşdı**. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

tanışmaz -görməz dinləməz, **danışmaz kimsə**: göz, dil qulağ koru.

tanişmənt **danişmənd**. **tanışman.** tanğur. tanağur. bilgir. alim.

tanıştıq **danışdıq**. **-**üzüzə gözgözə **danışdıq**.

tanıştıqın **-danışdığın qanan**, susduğun bilər.

tanıştıqın **-**düşündüyün danışma, **danışdığın düşün**.

tanıştıran -**tanışdıran savaşdıran:** calışdıran salışdıran.

tanıştırış **tanışdırış.** təqdimat. məərrifilik.

tanıştırmaq **tanışdırmaq**. **1**. öğrətmək. **1**. tanışıtmaq. bəlişitmək. **1**. təqdim edmək. -**tanışdırın**. təqdim edin. -**tanışdırış**: təqdim edmə. -**tanışdırıldı**: təqdim olundu.

tanıştırmaq **tanışdırmaq.** təqdim edmək. məərrifi edmək. müərrifi edmək. -ilkin özünüzü **tanışdırın.**

tanıştırmaz -başlı olan, tovanları dindirməz. (**tovanları**: ahmaqları).

tanıt məərrifi.

tanıtıq **tanıdığ**. **tanış**.

tanıtıq -**tanıdıq bildik:**tanış biliş.

tanıtıqca **-**beyin **tanıdıqca** açılar.

tanıtır -demək olar ki **yaxcı oxucudur ki, yazarı tanıdır**.

tanıtış **tanıdığ**. tanılama. təqdim.

tanıtışmaq təqdim edmək. təqdimat edmək. -**özlügün tanıtışmaq:** kimliyin, şəxsiyyətin təqdim edmək, təqdimat edmək.

tanıtlama təqdim. tanıtış.

tanıtlamaq təqdim edmək.

tanıtlatmaq bitirmək. bütürmək. sənədlə isbatlamaq. -siz bunu **bitirəməzsiz**. -yarqıcda onun üzə bu alımı **bitirdik**: dadqahda onun boşlu olduğun tanıtlatdıq.

tanıtmaq **1**. önsərmək.təqdim edmək. bir kitabı tanıtmaq üçün yazılan tikə, özət. **1.**(bir kitabı tanıtmaq üçün yazılan tikə, özət). önsərmək. təqdim edmək.

tanıtmaq **anıtmaq**. aqah edmək. xəbərdar edmək. müttəle' edmək. mültəfit edmək. vaqif edmək.

tanıtmaq bəldirmək. -bu işi sənə kim **bəldirmiş (bəldizmiş).**

tanıtmaq məərrifi edmək.

tanıya -**tanıya bilə**: **tanqa bilə**.

tanıyaca -**tanıyaca olsaq:**tanıyarsaq.

tanıyaq **-gecəni tanıyaq**, günüzə toy tutaq.

tanıyan -nə olduğun tanıyan toplum, el olur, **nə bilədiyin tanıyan toplum**, devlət . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın).

tanıyanmazsın -baxma adam oğlunun uyruğuna, **tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna**. (-**uyruğuna**: uyqalığına. mədəniliyinə).

tanıyar -**yalğun tanıyar tanrısı kimdir**, tapnan ona ki, həp yolu çindir. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

tanıyarsaq tanıyaca olsaq.

tanıyınca **-düşman səni tanıyınca**, sən onu tanı.

tanıyır **-el öz dəlisin tanıyır**, bəllənmir kimə inanır.

tanıyıram -**soyumu kökümü tanıyıram mən**, qarışıq deyiləm, özümdən hürkəm.

tanız **danız. danğın.** dəridə, istilikdən oluşan səpgil.

tanja tanışlıq.

tanq **1**. (< **dəng**). qanun. **1**. böyük. əzəmətli.

tanq **tanğ. danğ. 1**. **dağ**. (< **tanımaq**). ənğ. nərsənin tanımaq üçün vurulan iz, nişan. **1**. heyrət. təəccüb. -**danğ** yox. **1**. səs. ün. -sıxmalığa **danğı** çıxan. **1**. mal. ne'mət.

tanq **tanğ.1. dəng**. ağırlık. **1.**and. -**tanğısın aldıdmaq**: yəmini pozulmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq).

tanq **-uğurtanğ:** tanqut. səhəriz xeyr.

tanq **dang**. **dingə.** tamam əyar.

tanq -**uğurlu tanğ:** tanqut.

tanqa **1**. **(**< **tanıtan)**. fehrist. siyahi. surət.**1**. **tanğa**. tanrı ağa. böyük tanrı..
-**danğa qalmaq**: **danğa qalmaq**: şaşmaq. gic qalmaq. qanmaz durmaq. **1**. gələn. -**tanqa** yaz: gələn yaz.**1**. sabah. -**tanqa** gələn: sabah gələn.

tanqa **1**. **tanğa**. **tanığa**. **tanğal**. **tanal**. **tansa**. **tanşa** > **aşna > aşina**(fars)). sanğal. sanal. sınğal. sınal. sınac. sınaş. aqah. **1.** > **tənha** < **dingə**. yalnız. təkcə. fəqət. -**dingə** o deyil. -**dingə** burda yox, hər yanda belədi. -onun kötülüyü **dingə** bu deyil. -o **dingə** qalmaz. -**dingə** gəlmiş **dingə** gedmiş.

tanqa -**tanqa bilə**: tanıya bilə.

tanqa -**təki tanqa: təki tənha**. yekə tək. yala yalquz.

tanqa **tanqa. damqa.** doğra**.** imza.

tanqaç karmənd.

tanqal şəxsiyyət.

tanqal **tansal**. başqa. saylın. seçilmiş. seçmə. seçilib alınan. (sər aməd. bər qozidə).

tanqala **1**. əhya gecəsi. **1**. yarın. sabah.

tanqalan **danqalan. döngələn**. kökün danan. xain. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -bolluca kotalan, **azacıq danqalan**. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) .

tanqalaş əhya saxlama.

tanqalı şəxsiyyətli.

tanqalıq -**danqalıq dingəlik**. (təklik dinclik). (təhlik dişlik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tanqalıq **danqalıq**. təklik. yalsalıq. -**danqalıq dingəlik**: (təklik dinclik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tanqalmaq heyran qalmaq. şaşırmaq. -**tanqaldılar** görənlər.

tanqalmaq **tanıqmaq.** adığmaq. adlanmaq. ünlənmək.

tanqara **danqara**. gün çıxar gün batar. bütün gün.

tanqaraq (< **tanımaq**). dönək. xain.

tanqarmaq müşəxxəs edmək.

tanqaşar **danğaşar.** döngəşər. dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər. üzü dönər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər.**

tanqatmaq kim olduğun tanıtmaq. məərrifi edmək. aqah edmək.

tanqatmaq **tonqatmaq**. **donqatmaq**. **dondurmaq**. nərsəni kipin, bərk bağlamaq. təsbit edmək. -unatları (qiymətləri) **tonqatmaq**.

tanqaz **danğaz**. **danqaz**. **1**. dayğaz. inad. inad edən. **1**. sərkeş. dikəbaş.

tanqaz -**işin bilməyən danqaz**, sözün qanmayan qanmaz.

tanqba **tanğba**. **damqa (**< **tanqa)**. möhür.

tanqi düz. doğru. -**tanqi** beşdə. -**tanqi** özdür.

tanqılamaq qədrşinaslıq, sipasquzarlıq edmək.

tanqılış **tanğılış**. mə'rifət tapış.

tanqılışmaq **tanğılışmaq**. mə'rifət tapmaq.

tanqın **danğın. danız.** dəridə, istilikdən oluşan səpgil.

tanqınız -**tanğınız uğra**: tanqut. sabahınız xeyr.

tanqır **tanğır**. **təngir**. göy.

tanqıruy **tanğıruy**. tansuq ilahi.

tanqış minnətdarlıq. -**tanqışım**: minnətdaram.

tanqış **tanğış**. mə'rifət.

tanqış **tanğış. tanış**. anaq. aşna. -**anaq** deyil.

tanqışıb **-tanqışıb alqışmaq:** minnətdarlıq, təşəkkür edmək.

tanqıtmaq bəlgitmək. tə'yin edmək. feysələ vermək. tə'rifləmək.

tanqıtmaq **tanğıtmaq.** çökdürmək. çökərmək. çökərtmək. ayırd edmək. təsfiyə edmək.

tanqlı **danğlı**. mallı. ne'mətli.

tanqlıq **tanğlıq**. **tanlıq**. (şinasi)-**kişitanğlıq**: antıropoloji. insan şinasi. kişi bilim.

tanqopan : **tanduran**. taneritinçi. səhər tezdən duran. səhərxiz. -**tanqopan işi, tünə qalmaz**. (tünə: gecə gecəyə. axşama).

tanqopan **danqopan**. dan qalxan. səhər tezdən qalxan. -**danqopanlıq edmək**: səhər səhər qalxmaqlıq edmək.

tanqramaq **tanğıramaq**. tanrıya qovuşmaq. rəhmətə gedmək.

tanqsa **tanğsa**. **tansa**. səma.

tanqsarmaq **tanğsarmaq**. **tansarmaq**. səma edmək.

tanqsun **tanğsun**. mələkut. cənnət. həvın.

tanqsur **tanğsur**. ruhani.

tanqtanmaq **tanğdanmaq**. **tandanmaq**. disginmək. şaşınmaq.

tanqu **tanğu**. huş. zəka. yaddaş. -**tanğusun** aldınmaq: yaddaştın itirmək.

tanqucqa çox yekə, böyük.

tanqulaş -**tanğ ulaş**: səhərə dək.

tanqulatmaq tə'yidə yetitmək.

tanqumaq **tanğumaq. tan uğra syləmək.** sübbexeyr demək.

tanqur **tanğur.** tanrı adlarından. bilgir. alim. tanağur. tanışman. danişmənd.

tanqur! **tanğur.** tanuğra (tan uğra**).** sübbexeyr.

tanqurun **danqurun**. səhərə doğru.

tanquş **tanğuş. tanağuş**. **təngiş.** (< **dənğ**). ədalət.

tanqut **1**.günüz aydın. səhəriz xeyir. **1.**züka. düha. dahi. danişmənd.

tanqut ertuğur: tanuğur. sübbexeyr.

tanqut uğurtanğ. səhəriz xeyr.

tanqut tanğınız uğra. uğurlu tanğ. sabahınız xeyr.

tanquyat **tanq uyat**. çox usanc, utlu arlı, həyalı.

tanla **danla**. qına. -**qına ha qına**: danla ha danla. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**tavınmasa:** dözməsə). (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).

tanlaqa **danlağa**. qınalğa. şəmatətə. -manılmadan manlara, **kimsə qalmaz danlağa**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**manlara**: pisiliklərə. ayıblara. qəbahətlərə).

tanlamaq **danlamaq**. burbalamaq. qınamaq. məzəmmət edmək.

tanlamaq **danlamaq**. qıycırtmaq. pəsmətləmək. pismətləmək. basmatlamaq. məzəmmət edmək.

tanlamaq **tanımaq**. seçmək. -yaxşı yamanı **tanlayan**.

tanlayu -duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, **göy açılar danlayu**, uğur oynar dan atar.

tanlıq **tanğlıq**. (şinasi)-**kişitanğlıq**: antıropoloji. insan şinasi. kişi bilim.

tanlıq tanınmış. adlım. məşhur. -tüm ölkələrə **tanlıq** ənənə.

tanlıq **tanlığ**. mə'lumat.

tanlıyan -sözdür gözəlligi andıran, iyiligi qandıran, **yamanlığı danlıyan**.

tanma -duyduğun içlə**, gördüyün danma**. (**duyduğun içlə**: duyduğunu eşitdiyini yoxla)**.**

tanma -keçmişi anma, gəlcəyi sanma, **olduğu danma**. (keçmişləri xatırlama, gəlcəkləri düşünmə belə, ama, oldaqları (vaqeiyyətləri) danma, bulara göz yumma. (yaşam ürəklə duyulur, başla sezilir, ayaqla sürülür. (oldaqla, olan kimi yerir).

tanmaq **danmaq**. **1**. **dönmək**. inkar edmək. **1**.utrunmaq (# **ütgünmək**. e'tiraf edmək).

tanmaq **danmaq.** baş dartmaq.

tanmaq **danmaq**. -**əli olduğun danmaq**: iştirakın inkar edmək.

tanmaq **danmaq**. içib, çəkib yoxatmaq. tükətmək. -suyun **dandı:** suyun çəkdi. -hey yağ tökdüm, yağın **dandı**: yağın **dandı** : yağın çəkib..
-ölmək varda, **danmaq yok**.

tanmaq **-**ölmək varda, **danmaq yox**.

tanmaq **-**ölümü danmaq, vara aldanmaq.

tanmaqa -bilmədiyin nərsəni **danmağa navar**. (**na var: nə var**)

tanmaqtır **-**suçların qabası, kəndini danmaqdır. kəndivə inan, kəndivi qına, güvəncli ol!.(**qabası**: ən kötüsü)**.**

tanmamalı -**yanlışı danmamalı**, gerçəgi untmamamlı, kəndi yaşın yaşamalı.

tanmamış **-anadilin danmamış belə**, danadan hələ süt yeyən ana.

tanmasa **-göz gördüyün danmasa**!, könül qolay inanar!.

tanmaz **-**Igid, könül (dilin, dinin) danmaz..
-**elini sayan, dilini danmaz**, dilini danan, atasın anmaz! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz).

tanmaz -**eşək tanımaz** alşaq, at bilməz. (**alşaq**: alçaq. əsgik).

tanmıq **danmıq**: danız **(**dəridə, istilikdən oluşan səpgil) kəsəli tutuq.

tanmış **danmış** -elin danmış, **'yolun azmış'** demişlər.

tanmış -dilin danmış, torba ağız el olarmış!.

tanmış -düşünən yanmış, **düşünməz danmış**.

tanozlunun minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın. **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin (**tosun: pozun**. fosun).

tanozluta -dosd odunu yaşda olur tüstülü, **tanozluda üstülü**. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)

Tanrı Güvəncdir, Hər Kimin Içində Yatır. (kəndivə inan, tanrıvı bul).

tanrı **1**. (ən yuxarda olan) tapğac (**< tap**: yuxarı). **1**. yiyə. -göğərçinin görkü **(**gözəlliyi**)** var, başında da börkü var, öz **yiyəmdir** öz ağam, nə versədə irki **(**haqqı. ixtiyari**)** var. **1**. yoğan. oğan. -**yoğan yoğurmuş yoğurun**..
-**ilahi**, **tanrı vergisi**: yaspay törük..
-**tanrı istəsə**: əsirsə. əssə. əsrəsə. inşa allah..
-**tanrı keşikçisi**: keşiş < keşic. (**< çək**. **keş**). **1**. abid..
-**tanrı vergisi**: doğma..
-**tanrı edəsin**: baratanğ. amin. deyən olsun.**.**
-tanrı ağa: tanğa. böyük tanrı.**.**
-tanrıya qovuşmaq: tanğıramaq. rəhmətə gedmək**..**
-tanrı evi: **tinğir ib > tiğirib**. məçid. məscid.

tanrı **-çaxılqan tanrı**: ıldırım tanrısı.

tanrı **-**düğürdən uzaq, qırx min ayaq, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, **tanrı barım, tanrı barım**. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).
-**tanrı dağının qurdu** olunca, kəndi elivin qorcusu ol.

tanrı görən. -**görən bilir**. tanrı bilir -**görən** nə oldu: allah bilir nə oldu.

tanrı özü**.-özü yarqasın**: tanrı rəhmət eləsin. tanrı bağışlasın.

tanrı **-tanrı adlarından:** tanğur. alim. bilgir. tanağur.

tanrı -**tanrı əçə:** tanrıca. ilahə. -yatmış **tanrıca.**

tanrı **-tanrı güvəncdir**, hər kimin içində yatır. (kəndivə inan, tanrıvı bul).

tanrı **-tanrı iki əllə** bir başa çırpmaz.

tanrı **-tanrı qıymasın**: tanrı əksitməsin. tanrı qorusun.

tanrı -**tanrı ulağçıları**: allah rəsulları.

tanrı oğan**.** -**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)
-dinsiz olan dilin danalar, **tanrı qatı onu qavalar**. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar) (**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)
-**tanrı yazar onay sormaz**. (sən boldiyin işləməlisin). (sən istdiklərindən bacardığın işləməlisin).
-ağızın olsa **tanrı yetgər** hər yerdə. (**ağızın**: qismətin)

tanrı -tanrı yalığuq **durutdu**. (**yalığuq**: insan) (**durutmaq**: yaratmaq. yasatmaq).
-tanrı acun **durutdu**.(**durutmaq**: yaratmaq. yasatmaq).

tanrıca **tanrı əçə**. ilahə. -yatmış **tanrıca.**

tanrıçı tanrı adamı.

tanrıçı **tanrıçılıq edən**. tantaş (tanrıyla tanış). tanrısını tanıyan. xudaşünas.

tanrıçıl xudaşünas.

tanrım **1.(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar)..
-**tanrım kişini**, kəndinə tapşırıb. kəndin qurub, qorumalıdır.

tanrım **-aman tanrım**: allahü əkbər.
-tanrım kəssin: buyqurmasın. uğur (xeyir) görməyəsin.

tanrım rəbbim. -**tanrım** sana ısmarladım: rəbbim sana ısmarladım..
-**tanrım sana bir dilək**, toprağımı yaşlı qıl, yaşlılarım başlı qıl. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

tanrım -**tanrım aşırsın, daşırsın**.

tanrım -**tanrım sən özün əsirgə qoru**, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət).

tanrım -**tanrım sizi qorusun**, evizə eşiyizə, yurduza beşiyizə çox görməsin.

tanrım **-**tanrım! iykular yaz başımıza, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

tanrım! rəbbim!.düşüşünməli.uykuda görməli. inanılmaz. ola bilməz.

tanrıma -tanrıma **öğüş**. tanrıma şükür.

tanrımız -**söz tanrımız**, söz bilgimiz.

tanrısı **-hər kəsin tanrısı** özünə oxşur..
-**kəsici soyuq tanrısı**: ayaz ata. şaxta ata. şaxta baba. sazaq ata.

tanrısı **-ıldırım tanrısı:** çaxılqan tanrı..
-**yalğun tanıyar tanrısı kimdir**, tapnan ona ki, həp yolu çindir. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

tanrısı -**göyquşağı tanrısı**: çaxıldağ.

tanrısın **-hər kim tanrısın** öz gözilə görür.

tanrısın **-**istəklə işləyən **tanrısın bulur**.

tanrıtan **-**adlım kişi adından qorxduqca, adsız kişi tanrıdan qorxmaz!

tanrıtan **tanrıdan** .-məçidə, **xoca tanrıdan ötür**, el xocadan ötür gedər!.

tanrıtan -**tanrıdan su diləndik əkinə**, yağış yağdı sel endi yerinə (işlərin uğramazın göstərir)**.**

tanrıtan **tanrıdan. -tanrıdan düşən pay**: ülək. nəsib. pay. -tanrıdan bulsun **ülək**. -tanrıdan bulmuş **ülək.**

tanrıtan **tanrıdan**. -**tanrıdan son**, ilki sənsin ayğısım. (**ayğısım**: əzizim. mehribanım).

tanrıtanımaz allahsız. -**tanrıtanımazı**, tanrı tanımaz.

tanrıva -(haq qapısı, el qapısı). **tanrıva tapın, elivə yapın**. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır).

tanrıvı -kəndivə inan, **tanrıvı bul**. (tanrı güvəncdir, hər kimin içində yatır).

tanruq ilahi.

tanruq sübhani.

tanrya -**tanrya görə kişi, insan:** qul. təkin.

tansa **-ana dansa anadilin**, uşaq necə qana dilin?.

tansa **-göz gördüyün dansa**, qulaq duysa inanmaz.

tansa -**kişi dilin dansa**, su çox yatsa acar.(**acar**: küflənər).

tansa **tanğsa**. səma.

tansaçaq **dansaçaq**. dantoran **(dan toran).** danertə alaqaranlığı.

tansal **tanqal**. başqa. saylın. seçilmiş. seçmə. seçilib alınan. (sər aməd. bər qozidə).

tansamaq təşəkkür edmək. -bilməm, siz bəylərizdən, nece **tansağım** (təşəkkür edim).

tansarmaq **tansarmaq**. **tanğsarmaq**. səma edmək.

tansay **1**. **tanısay**. mersi. təşəkkür. -**tansay**, çox yaxşı. -**tansay**, çox çox gözəl. -necəsiz (-tansay, pis deyilim). -sizə **tansay** aytarım (deyərim): çizdən təşəkkür edərim. -çox **tansay**: ülkən **tansay**: çox təşəkkür. **1**. {**ts**. **"tansay" ın** (təşəkkür) qısatılı**..** **-dalay** tansay: çox təşəkkür.

tansayam **tansaymən**. qədirdanam. minnətdaram.

tansaymaq qədir bilmək. qədirşünaslıq edmək. -bu ağrıqları daşırmazdan çoxlu **tansayım** (minnətdarım).

tansaymaq **tanısaymaq**. qədirdanlıq, minnətdarlıq edmək.

tansaymən **tansayam**. qədirdanam. minnətdaram.

tansıq -**onun tansığın qazan**: onun yarğasın qazan.

tansıtmaq öğrətmək. tanıyan kimi edmək. öğrəti, teori olaraq bildirmək.-**eşitmək, öğrətir, görmək, biltirir**!.

tansız **1**. inamsız. imansız. allahsız. kafir. **1**. ate. **1**. şərəfsiz. binamus. **1**. haqsız. həqsiz.

tansızlıq haqsızlıq. həqsizlik. -burda bir **tansızlıq** var.

tansu **dansu**. huru. -hər kiminin özünə, **tansu gəldər gözünə**. (**hər kiminin**: hər kiminki).

tansu şükrquzar.

tansuq bayat. boyat. ilahi. qutsal. muqəddəs. yəzdani. xudayi.

tansuq tanğıruy. atağ. adağ. ilahi. dinsəl.

tansuluq şükrquzarlıq. sayqarlıq.

tansurmaq şükrquzarlıq edmək. şükr edmək.

tanşaq **tanşağ**. tanış tanınmış. aşna. aşnağ. (< **aşınmaq**).

tanşıq **danşıq**. gəpik.

tanşıqta -**danşıqda**, böyrüzdə bir böyük olsun!. (**böyrüzdə**: yanızda).

tanta **-**olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.**

tantaq **dandağ**. tovbix.

tantaq **tandağ**. **mandağ**. alın. bəxt. -**tandayına** yazılmış.

tantaqlamaq **tandaqlamaq**. təsdiq edmək.

tantanaq **tandənək**. tanıma sınağı. məhək.

tantanmaq **tandanmaq**. **tanğdanmaq**. disginmək. şaşınmaq.

tantaş (tanrıyla tanış).taş tanrıçılıq edən. tanrısını tanıyan. xudaşünas.

tanteşən **dandeşən**. dandışar . dandeşər. səhər gözü.

tanteşər **dandeşər.** dandışar . dan deşən. səhər gözü.

tantənəq **tandənək**. **tantanaq**. tanıma sınağı. məhək.

tantı -bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı. (**bilməzin**: qəfilcə).

tantı **dandı**. **-soyun dandı**, demək yandı.

tantıc indeks. əndeks.

tantıq **1**. **dandıq**. qusuq. məlu'n (# **qutuq**: qutsal. müqəddəs). **1**. **dandıq**. partlamış, açılmış qurşun, güllə, taraqqa, mərmi, fişək. **1**.**tandıq**. bəlirlənmiş. mənsub. numayədə.

tantıq **dandıq.** yalpa. keçərsiz. möhməl.

tantıl **anlı**. aqah. xəbərdar. müttəle'. mültəfit. vaqif. bəsir. arif. şuurlu. huşyar. bilincli. ağlı başında. fərqində.

tantınmaq **anıtınmaq**. aqah, xəbərdar, müttəle', mültəfit edilmək.

tantışar **dandışar** .dandeşər. dan deşən. səhər gözü.

tantışıtır -gecənin ən qaranlığı, dandışıdır dərlər. (**dandışıdır** : dandeşərdir. dan deşən çağıdır). (gecə son gücünü danla (səhərlə) döğüşdə ortaya qoyar)

tantoran **dan toran.** dansaçaq. danertə alaqaranlığı.

tanturan **tanduran**. **tanqopan**. taneritinçi. səhər tezdən duran. səhərxiz. -**tanqopan işi, tünə qalmaz**. (tünə: gecə gecəyə. axşama).

tanuq **1**. bilgi. veri. mə'lumat. data. **1**. **danuq** (**< dan**.**tan**). aydın. aqah.

tanuq **danuğ**. səhər.

tanuqluqa **dönüklüyə**.-**dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər.** döngəşər. danğaşar. üzü dönər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər.**

tanuqra **tan uğra.** tanğur. sübbexeyr.

tanuqur **tanuğur**. ertuğur: tanqut. sübhbexeyr.

tanulmaqı **-**göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı.

tanyaruq **dan yaruq**. səhər erkən saatlar. səhər tezdən.

tanyeri **-**ulduzlar yansın, ay parlasın, **tanyeri ağarsın**, günəş saçsın.

tap **1**. **tam**. **lap**. -**tap** indi: **tam** indi: **lap** indi: elə indi. **1**. **tab**. güc. dərman. quvvət. -bu kəsvətə **(**zülm**) tabı** yetmədi. -aclıqdan tükəndi **dərman**..
-**tap tap yerimək**: **(**uşağın yeriməyə başlaması**)**. tapçılamaq. tatanlamaq..
-**tap tayın**: lap hazır.

tap -**ara tap**: gəz bul..
-yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).

tap əş. bərabər. musavi.
-papağa baş tap, çarığa ayaq. (hər dəğərə, görəvə, işə, yerə, məqama, uyqun uyqarın tap).
-gözəlliyin yeri var, **göyçək davran yerin tap**.

tap tap!. bul.

tapa -**tav tapa**: (**tap**: **təp** < təpmək) (koniş va koniş). qılış qayış.

tapabilmək bulabilmək.

tapac **tapğac**. **1**. abid. şex. **1**. mütəəssib.

tapacaq -istəyən varsa asılsın, **tapacaq kəndirini**. (**kəndirini**: ipini). (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (qadasın bulur: bəlasın tapır).

tapaçı -dos söyləyirsə acı, **uzaq durmaz tapaçı**, yov söyləyirsə sücü, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi).

tapaqlamaq **tapağlamaq**. arallamaq. araldamaq. aranmaq. araşdırmaq. sorağlamaq **(**soruşdurmaq**)**.

tapan **-**birlik tapan baş olur.

tapan sürülmüş tarlayı düzəltməyə yarıyan ağacdan düzəldilmiş arac**.**

-axşamlığın tapan, ertirliyin qayğırmaz. (**ertirliyin**: sbahlığın. səhərliyin) (köçəbə yaşam).

tapan **tapıcı.** bulucu. bulan. kaşif.
-bir anda **can tapan**, bir anda son bulur, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).

tapan **tapınan**. çökən. çökünən. pərəstişkar. sitayişgər.

tapanq **tapanğ**. qutsal. muqəddəs.

tapanqlar **tapanğlar**. qutsallar. mə'bədlər.

tapanlar -**kor şeytana tapanlar**.

tapanmadı kor mollaya kitab verdilər, **basırdı tapanmadı**. (**basırdı**: gizlətdi). {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.

tapanmamaq **tapa almamaq**. bula almaq. bulamamaq. -çox axdadılar **tapa almadılar**.

tapanmaz **-**ana dilin itirən qarabaş, **ad tapanmaz olar külbaş**.

tapanmaz -yalan girər tələsik, **çıxmağa yol tapanmaz**.

tapanta **-**kimisi acanda, **kimisi tapanda**. (bəy. yoxsul).

tapapsız çarğsız. laəlac. ıəlacsız. naçar.

tapar -axar su, **yerin tapar**..
-əkən arar, **qılan tapar**..
-işləyirsə baş, **gərəyin tapar**, bildiyin yapar..
-axar su, **yerin tapar**.

tapar **-axdaran tapar**, qayrağan yapar. (**qayrağan**: güclənən: qeyrətə gələn)**.**

tapar -aranı tut, **yanlar yerin tez tapar**.**.**
-çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, **sevinci harda tapar**, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) ..
-göz alqıya **ışıq tapar**, kişi qanıya yolun tapar. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə).
-göz alqıya ışıq tapar, **kişi qanıya yolun tapar**. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə).
-gəzəgən it **gəmik tapar**.

tapar **-kor koru tapar**, osduraq qabın.

tapar **-**qar dağın, **su çuxurun tapar**.

tapar qazanc. nailiyyət.

tapar **-**qurd ayağıyla **yem tapar**. (qurd azığı yolda).
-tənbəl olan oyğul olar, **ağır işin çəmin tapar**. (**oyğul**: fikirli).
-dözən, istəgin tapmasa, **topraq onu tapar**.

tapar **-sorğu verən sorağ tapar**. (sual verən cəvab almış)**.**
-anqıran tayın tapar. (anqıran tayın tapçış).

tapar -**su axar yolun tapar**, külbaş gəzər çulun tapar. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

tapar -su axar yolun tapar, **külbaş gəzər çulun tapar**. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.

tapar **tapara**. (< **təpmək**). qovqa. həngamə. -**tapara** düşmək. qovqa düşmək. -nədir bu **tapar**, küyüş. -qalxar **tapar**, küyüş, başlamadan yügürüş. -**dabara** qalxıb, göyə yüksəlir..
-**oysan, dillə tapar can!. (oysan**: fikir xiyal)**.**

tapar -yemə yarmat çörəyin, **günün tapar başqa çalar**. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.
-at aylanıb qazığın tapar. (**aylanıb**: gəzib. dolanıb) (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).

taparlıq **taparrıq**. təbərrük.

taparrıq **taparlıq**. təbərrük.

tapaş > **padaş**. mukafat.

tapaş şabaş. bağşış. ənam.

tapat buluş. kəşf.

tapatış taptakış. taptəkiş. təftiş. iktişaf.

tapay **tabay**. tabu.

tapbaq **-dos tapbaq qolay deyil**, çox qıy olur saxlamağı. (**qıy**: **qıyın**: çətin).

tapbəlli **tap bəlli**. apaydın.

tapçılamaq **(**uşağın yeriməyə başlaması**)**. tap tap yerimək. tatanlamaq.

tapı **1**. sənəd. **1**. ibadətə. -**birlikdə tapıya durmaq**: tapnışmaq cəmaət namazı qılmaq.

tapı -toxar qapı, **buldun tapı**. (haqqa açılan qapını buldun, tapıntıvı (gəncivi) buldun).

tapıb -**palan tapıb** eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. (duvar tapmır qatın qoya). (. işləri tərsə mallaq aparmaq).

tapıb -oy gücün saldırırsa işə, **əbbək tapıb salarda dişə.** (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

tapıcı **tapan.** bulucu. bulan. kaşif.

tapıçı **tapuğçu**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

tapıçı tapuğçu. ayaqçı. qulluqçu.

tapıx **tapıx**. saplağ. engil. uydu. qoyuncaq. mürid. peyrov.

tapıq **sapıq**. həvalə. əmanət.

tapıl iddia.

tapılar -ac çapılar, **bay tapılar**. (parasız dağlı, paralı yağlı).
-eşək olsa, **palan tapılar**, isti təndir, unun olsa, çörək yapılar.
-istəyin kimi ol. sən gül olda, **dərən tapılar**, eşşək olda **palan tapılar**.
-baş sağ olsa **təlpək tapılar**. (**təlpək**: papaq).

tapılar -bal olsa, sinək tapılar.

tapılar -hər yanda pox tapılsa, **adamda tapılar**..
-döyülürsə qapılar, işi işləyən tapılar!..
-ətin olsun, **çölmək tapılar**. (bu söz kişini, ilkin, hər nəyin içi, özəyi, amacı üzrə düşünməyə çağrır).

tapılar -inşallahda odun olsa, **maşallahda ipin tapılar**.

tapılar -**bir sayıl tapılar**, işlər yapılar. (**sayıl:** yol. təhər).

tapılıb -**hərdən tapılıb**, gündə batan yar.

tapılqa iddia namə.

tapılmaq **taplımaq.** bulunmaq. bulnumaq.

tapılmalı **-**hər bir dərdin acısı, **tapılmalı açısı**. (**açısı**: dərmanı. ilacı)**.**

tapılmatı **tapılmadı.** bulunmadı.

tapılmaz -gənckən işlət bilək, yığna bilik, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

tapılmaz -iştə burdan **toxlu çıxan tapılmaz**, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz(**toxlu**: haqlı).

tapılmaz **-**keçmiş quylanamaz, ona quyu tapılmaz, **quyu qazılmaz**.

tapılmaz **-**ölkəyə tay tapılmaz. (hər nəyin tayı var, ölkəyə tay tapılmaz)..
-**teyxa altun tapılmaz**, yanılmaz iş yapılmaz. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).(**teyxa**: yalxı. yılxa.xalis.)**.**
-yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz, **gənciklərdə qırış deyə tapılmaz**. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş)..
-doğada iyi kötü seçilməz, doğru yalan **tapılmaz**. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur)..
-tapış keçmişdə axdarılmaz, **axdarılsada tapılmaz**. (**tapış**: şans) . (yaşamda irəli, önə bax!)**.**
-tapışlar, umatlar təprəşmədən, dəğşirmədən **tapılmaz**. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**təprəşmədən:** qımıldamadan**). (dəğşirmədən:** dəğişmədən**).**

tapılmaz -gəpmə, dinmə, sormasan, **uyğan yarın tapılmaz**.

tapılmır **-**ölsün o pis ki **deyir yaxcı tapılmır**.

tapılmış **-tapılmış nərsə:** bulnut. bulunduq.

tapılsa -hər yanda **pox tapılsa**, adamda tapılar.

tapılsa **-**qan içində bok **tapılsa öldürər**, bok içində qan **tapılsa ölümcül elər**. (**bok**: pox).

tapın -(haq qapısı, el qapısı). **tanrıva tapın, elivə yapın**. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır)..
-yonulan haçar düşməz hər yola, **yolun tapın, yonun haçarı**.

tapın **1**. muqəddəs. **1**. namaz. ibadət. **1**. tabe'. bağlı. -**tapın** ellər. -**tapın** cümlə. **1**. mürid..
-**obuq tapın**: cəmaət namazı.

tapınan **tapan**. çökən. çökünən. pərəstişkar. sitayişgər.

tapınc yükünc. ibadət. sitayiş. pərəstiş.

tapınca **bulunca**. **bulğunça**. **-at bulunca, ayaqla**. (iş var bəkləməz. kişi varıyla, olduğuyla, əldəkiylə çalışmalıdır). (ayaqla çap, ata çatınca). {ayaq çalan, at çapar: çalışmaqla, atda tapılar). (qurçaçılıq, mahanaçılıq kişini, eli batırar).

tapınca **-**evin itirən, **ev tapınca**, yarın itirən **yar tapınca**.

tapınca -itginin ağrısı başqasın **tapınca sürər**.

tapıncaqdır. -itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə **başqasın tapıncaqdır**.

tapınçı istənçi. özlənçi. **(**özünü, içini verən**)**. pərəstişkar. sitayişgər.

tapındırmaq təsbit edmək. -o da özünü bacardığı qədər **tapındırmış**. -özünün nə olduğun **tapındırdı**.

tapınış **tapış**. çökəş. çöküş. pərəstiş. sitayiş.

tapınmaq 1. arınmaq. ibadət edmək. **1**. ibadət edmək. **-tapınmaq elin qulluğun qılmadır**, yalandan əyilmək düzəlmək deyil.

tapınmaq **1**. inanmaq. **1**. istənmək. özlənmək **(**özünü, içini vermək**)**. pərəstiş edmək. **1**.çökünmək. pərəstiş edmək.

tapınmaq **tapmaq**. sitayiş etmək. səcdə etmək. xidmət etmək

tapıntı buluk. kəşf olunmuş. -yeni **buluk**: yeni tapıntı.

tapıntı kəşf. -**başqı** tapıntı: birinci kəşf.

tapıntılarla -yaşam, **tapıntılarla, yanıtlarla** yaşanır, sorularla yox!.

tapıntırmaq **tapındırmaq. tapıtmaq.** buldurtmaq**.**

tapır **tapğır**. çırpıntılı. çırpınan. -**tapır** yel: birdən qalxan yel. -əsən yellər **tapır tapır,** ev eşiyi yırqatar (tollavar).

tapırda -sevgi quşu ürəkdə olur, **bir budaq tapırsa qonur**, sınırsa budaq, gələsi gündə, **başqa budaq tapırda qonur**.

tapırsa -sevgi quşu ürəkdə olur, **bir budaq tapırsa** qonur, sınırsa budaq, gələsi gündə, başqa budaq tapırda qonur.

tapış **1**. **(**< **savış)**. -**burun tapışı**: gəniz səsi. **1**. buluş. icad. kəşf. **1**. **dapış**. **davış**. səs. -tapışı var sözü yox, canı var dili yox, mindiyi atın canı yox. **(**bilməcə**)**. **(**uşaq. mindiyi beşik**)**. **1**. dərs. **1**. **tavış**. **savış**. səs. -dan quşların **savşı** çıxar: səhər quşların səsi çıxar. -ıraq olsada, **savşı** gəlsin. -sizdən heç **savış** çıxmadı. -bu **savışlar** hardan gəlir. **1**. qazanc. mənfəət. -bu işin **tapışı** bir, **sağışı** min. **1**. şans. bəxt. -**tapışnı** ələ al: şansıvı ələ al. -**tapışlı**: şanslı. **1**. **tapınış**. çökəş. çöküş. pərəstiş. sitayiş.

tapış şans**. -tapış keçmişdə axdarılmaz**, axdarılsada tapılmaz. (yaşamda irəli, önə bax!). -tapış yalnız indi ilə gəlcəkdədir.

tapışan təmas tutan. -tapışan yoxdur.

tapışçı pərəstişkar.

tapışıb buluşub. -buluşub bilişdilər: tapışıb tanışdılar.

tapışın **tapışın!.** buluşun!.

tapışqa tapmaca. bilməcə.

tapışlar iyi şans. iyi şanslar.

tapışlar umatlar. şanslar. ehtimallar. **-tapışlar, umatlar** təprəşmədən, dəğşirmədən tapılmaz. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**təprəşmədən:** qımıldamadan**). (dəğşirmədən:** dəğişmədən**).**

tapışların şansların. -yanı bir kərə gec qalmaqla tüm **tapışların** itirir?.

tapışlı **tapşırlan**. çağrılan yerin uzağı yox, tapışlı işin qıyını yox.

tapışlıqını **tapışlığını**. tapışmağını.

tapışmaq buluşmaq. yığışmaq.

tapışmaq şansı gətirmək.

tapışmaq **tapşınmaq**. dərs, təhsil almaq. dərs oxumaq.

tapışmaq təmas tutmaq.

tapışmaqını **tapışmağını**. tapışlığını.

tapışsız şanssız.

tapıtmaq **tapındırmaq.** buldurtmaq**.**

tapızğı tapzıq. bilməcə. -**tapzığ tapızmaq**: **tapzığ tapıtmaq**: **tapzığ tapızdırmaq**: bilməcə sormaq.

tapızlarız -**tapızlarız alqansın**: ibadətləriz qabul olsun.

tapqa onqun. inancın imit (təmsili). mə'bud.

tapqac **tapğac. 1**. alğaş**.** ibadət. **1**. çox tapınan, ibadət edmən. abid. zahid. **1**. **tapac**. abid. şex. **1**. **tapğac** (< **tap**: yuxarı). ən yuxarda olan. şah. tanrı. **1**.mö'min. abid.

tapqac **tapğac.** büt. mə'bud. -salıq gəldi seçin siz **tapğacazu** (mə'budunuzu).

tapqilən -(**uyqarun**: tayın. babın.munasibin)

tapqır **tapğır**. **tapır.** çırpıntılı. çırpınan. -**tapır** yel: birdən qalxan yel. -əsən yellər **tapır tapır,** ev eşiyi yırqatar (tollavar).

tapqızıt **tapqızıt!. tapdır!.** buldur!. bulduz!.

taplamaq təsdiq edmək.

taplantı ruhların çağırma toplantısı. ruh çağırma seansı. ehzari ərvah.

taplımaq **tapılmaq.** bulunmaq. bulnumaq.

tapmaca yumbağ. bilməcə.

tapmağın dadın, **tapanmıyandan sor**.

tapmaq doğmaq. doğurmaq. -anam məni **tapmış**. **(**doğurmuş**)**. -bala **tapmaq**: bala doğmaq.. -**tapa almamaq**: **tapanmamaq**: bula almaq. bulamamaq. -çox axdadılar **tapa almadılar**..
-**yol tapmaq**: qayırmaq.

tapmaq qazanmaq. mənimsəmək. yığmaq. **-tapmaq öğrənməmişik**, ancağu itrmək bilirik!.

tapmaq **tapınmaq** . sitayiş etmək. səcdə etmək. xidmət etmək**.**
-tapmaq qın, itirmək onğ. (**qın**: çətin). (**onğ**: rahat)**.**

-göydə aradığın, **yerdə tapmaq**: göydəki diləğinə, yerdə qovuşmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

tapmaq -**uğur tapmaq:** biləmək. çatmaq. müvəffəq olmaq.

tapmaq **tapmağ**. tapuğ. seçmək. -kitabları **tapuğa** kim yardımçı olacaq.

tapmalı -qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır. (**qutaylıq**: güntaylıq. xoşbəxlik).

tapmasa **-dözən, istəgin tapmasa**, topraq onu tapar.

tapmaz -dil qırıldı, can töküldü, sevgi dildə, **oldu tapmaz öz sözün**.

tapmaz -**uğur tapmaz:** biləməz. sınanıb sınmış. -**biləməz** yaşam. -**biləməz** yollar.

tapmaz -**tayın tapmaz**, çilər bülbül. (**tayın**: yarın) (**çilər**: dərdlə ötər. sağurar).

tapmır -**duvar tapmır** qatın qoya. (palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq).

tapmış -**axdaran tapmış:** dərəkləyən, dəğinmiş: dərəkən, dəğmiş .

tapmış doğurmuş. -anam məni **tapmış**.

tapmış -eşək olan **çulun tapmış**. (çoxun işlər qarşına qarşın yapılır).

tapmış -**izləyən**, **tapmış**.

tapnaq **tapnağ**. ataç. adres.

tapnaquz **tapnağuz**. **daban ağuz**. indicə. həmən. dər hal.

tapnan -yalğun tanıyar tanrısı kimdir, **tapnan ona ki, həp yolu çindir**. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

tapnış cəmi' ibadətə. cümə namazı.

tapnışmaq birlikdə tapıya **(**ibadətə**)** durmaq. cəmaət namazı qılmaq.

tapnıtmaq inandırmaq. sirrini açmaq.

tapot papsah. qərarqah.

tapranmaq **dapranmaq**. yapranmaq. davranmaq. qılğanmaq. dəbəşmək. rəftar etmək.

taprış (tapşırıq). təklif. vəzifə. ismarlanmış iş. -bu yerdə bizim taprış nədir. -**taprışdan** qaçmaq.

tapsan -çoxluğunan azaşandansa, **yekə yolun tapsan yeğ**. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).
-**yerdən tapsan** sanap al.
-palanlıya eşşək yok, **eşşək tapsan palan ol**. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.**

tapsan **-**qılın tapsan, qar küyər. (işin qılığın, yolun bulursan, qar da belə od tutar, yanar).

tapsın **-**qapıyan düşən, **amacın tapsın**, bilgələrin, bildiyin yapsın. (**qapıyan**: qapına)

tapşıq **1**. **(tapşırıq)**. məşq. təklif. -**tapşığa** verilmiş soru, məsələ. **1**.təklifə yetmiş olan. mükkəlləf.

tapşın **tapşınıq**. güvənc. e'timad. -**tapşınım** qalmaz: güvəncim qalmaz. -artıq **tapşınıq** qalmaz. artıq güvənc qalmaz.

tapşınıq **tapşın**. güvənc. e'timad. -**tapşınım** qalmaz: güvəncim qalmaz. -artıq **tapşınıq** qalmaz. artıq güvənc qalmaz.

tapşınmaq güvənmək. -kimə **tapşınım**, kimə **arxanım**.

tapşınmaq **tapışmaq**. dərs, təhsil almaq. dərs oxumaq.

tapşınmaq təmas tutmaq istəmək. ilginmək.

tapşır **-**qulaqdan girəni, ağızdan çıxanı **başıva tapşır**.

tapşırı sifarişi. rikomandə. -**tapşırı** iş. -**tapşırı** kağaz.

tapşırıb **-**tanrım kişini, **kəndinə tapşırıb**. kəndin qurub, qorumalıdır.

tapşırıq buyruq. sarqıt. təklif.

tapşırıq isbarış. ismarış..
-iştə burdan toxlu çıxan tapılmaz, **tapşırıq iş özgələrə**, yapılmaz(**toxlu**: haqlı).

tapşırıq alışdırma. təmrin.

tapşırıq tovsiyə.

tapşırılmaz **-**pişiyə ət, qurda quyruq, itə gəmik, xocaya mal, **oğlana qız** tapşırılmaz!.

tapşırır tavçadır. tovsiyə edir.

tapşırqı buyqur. sartıq. fərman. dəsdur.

tapşırlan **tapışlı**. çağrılan yerin uzağı yox, tapışlı işin qıyını yox.

tapşırma axtarış. təslim edmə.

tapşırma qayrıtma. güdürtmə. -börüyə qoy qayrıtma. (qurda qoyun gütmə görəvini yüklətmə).

tapşırmaq asmarlamaq. ismarlamaq. (**asmaq**). {sifariş. < **sipariş**. asparış. asmarış}.

tapşırmaq sapşırmaq. həvalə edmək.

tapşıt dalqav. misya.

tapşıtmaq dərs, təhsil vermək. tədris edmək.

tapşuq mə'bud.

tapşurtum **tapşurdum**.-sizi igəmə **tapşurdum**. (**igəmə**: iyəmə. tarıma).

taptaq **tapdağ**. **1**. önləm. yönləm. yeti. tədbir. sərəncam. çalaçör. çalölüc. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir. **1**. təhqir.

taptaqış **taptakış**. **taptəkiş**. **tapatış**. təftiş. iktişaf.

taptaqlamaq **tapdağlamaq**. **tapdalamaq**. döğmək. geygitləmək. ardağlamaq. qaytağlamaq. yenğitləmək. təkərləmək. təkrarlamaq. təmrin edmək.

taptal **tapdal**. **1**. həvəh dəsdə. **1**. təkəriş. təkrarlama.

taptamaq **tapdamaq**. təpsəmək. əzmək.

taptamal **tapdamal** dövülü. işlənmiş.

taptamat **tapdamat**. müsəlsəl. (yaraq).

taptanıb -yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram, **tapdanıb oyanmayıb** baxdıma yanıram.

taptanmaq **tapdanmaq**. **1**. əzilmək. çeynənmək. çeğnənmək. **1**. təhqir olmaq. xərab olmaq.

taptanmış -**çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir:** çəlik. (< **çal**). polad.

taptanmış **-tapdanmış dəmir:** çəlik. polad. **-**dil ətdən, **çəlik əridir**.

taptap -**tap tap ayaq**, şap şap ağız (işlə, dişlə).

taptapa **dəbdəbə**. təntənə. çav çov. çapa döğə. -**taptapa** ilə girdi: şişəşişə. -**taptapalı** yürüş. -düşərsə **taptapadan**, açar qulağın, duymamış sözlər girər qulağına.

taptayıb -**tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan** geyim, yapınca, paltar: keçə ovmaq.

taptəqiş **taptəkiş**. **taptakış**. **tapatış**. təftiş. iktişaf.

taptı **-kim tapdı acı dildən** aman. (**aman**: qoraq. həfazət)**..**
-düşündə görmədi, **döşündə tapdı**.

taptı -**ürəklənən yaraq tapdı**, yaraqlanan, ürək yok**.** (**ürəklənən**: cürətlənən) (**yaraq**: vəsilə)(könül varsa, umut var)

taptıq **tapdığ.** boluş**.**

taptıq **tapdığ.** buluş.

taptıqın -işlədənlər istədiyin acıdır, **işləyənlər tapdığın acı**.

taptıqını -işlədənlər istədiyin dişləyir, **işləyənlər tapdığını dişləyir**.

taptır **tapdır!. tapqızıt!.** buldur!. bulduz!.

taptun **tapdun**. (təpmə, döğmə donu, qabı.) dibək. həvəng.

taptur **tapdur**: **tapdurur:** əşdir. bərabərdir. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

tapturur **tapdurur: tapdur**: əşdir. bərabərdir. **-**iki çetik , bir arslana tapdurur. (**çetik**. **çetük**. **çitik**. **ketek**. **ketik**. **kedi**: pişik. mişik). (iki çetik bir olsa, bir arslana tapdurur).

tapu huzur. qulluq. xidmət. səcdə. tə'zim

tapu qəbalə. **-**qurtdan tapu sorulmaz.

tapuq durur əmanətdir. -atalardan **tapuq durur** bizlərə, biz qoruduq, sıra gəldi sizlərə.

tapuq ibadət.

tapuq **tapuğ**.1. kəşf. kəşif. 1.tapmağ. seçmək. -kitabları **tapuğa** kim yardımçı olacaq.

tapuqçu **tapuğçu**. **tapıçı**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. yançı. pərəstişkar. tərəfdar.

tapuqçu **tapuğçu.** tapıçı. ayaqçı. qulluqçu.

tapuqtur **tapuqdur.** əmanatdır. -bunaldım hər nəyimdə, **tapuqdur tin tənimdə**, mutsuz can yox tənimdə, qədərdər sənin əlində. (**tin**: ruh)**.**

tapul ot dəməti

tapuş (< **təpmək**). papış. yalnız ayağı örtən, ökcəsiz (səğəsiz) ayaqqab.

tapzıq **tapızğı**. bilməcə.

tar **-ata maldan kar çıxmaz**, başda baxtın olmasa!.

-əli dar könlü dar: çiğis çinis.

-yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

-tar, qopuz çırtqamaq. (çalmaq).

-**dar yol:** yuda. yurda. yuta. bir utumluq yol.

tar **-**bilməz dosdan yar olmaz, **gəngəşli don dar olmaz**. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).
-**uğarlı don, dar gəlməz**: məsləhətli don.

tar burunğuc.

tar **dar**. **1**. basıq. -**basıq** ətək. **1**. **dart (**< **dartmaq)**. sıx. çətin. gərgin. **1**. qın (# **gen**: bol)..
-**dara çəkmək**: darmıqlamaq. **(**darmıq: > damaq. boğaz**)**..
-**dar baca**, **deşik**: işgəf..
-**dar yol** boğur (iki nərsə arasında olan darlıq). təngə**.**
-dar, **dərin dərə**: kovçal. koçal. kəçəl (**< kav**. **kov**)**.**.
-dar yol: art (< **yart**) (< **yarmaq**). dərbəd. dərbənd. təngə.

tar **dar**. -**böylə dar tutma**, boğursan sözüvü, açılıq, söz yaradır, hər gözələ söz yaraşır.. -**dar günü** uzaq olsun. (yarqış sözü).

tar **dar.** əriş**.** sap.
-vax dar: çağ qıt.
-gen göllü**, dar könüllü xanlar**.
-el ağrısı az gəlməz, **gengəşli don dar gəlməz**. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).

tar dar. **-xanın evi dar gəlir**, dar yuvacım, gen gəlir. (**yuvacım**. **yuvacığım**: alaçaçığım. daxmam). (kəndi dilivə, elivə, yurduva xor baxma!) (xan evinin darlığı, dar evimin genliyi)..
-**dar quran**, dara çəkilir..
-xanlar evi gen olsun, dar görünər biləmə, kəndi evim dar olsun, gen yaşanır biləmə. (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın)..
-könül sevən, bol olursa, gen gəlməz, **sıx olursa, dar gəlməz**..
-dar qurumcağın quran qurumsağ. (**qurumcağın**: təşgilatın)..
-dar qurana, qurdular dar quramcağı. (**qurumcağın**: təşgilatı)..
-ata baxsanğ ardaqlab, **yağqa verməz, dar yerdə**!. (ata dəvamlı (izinə, öznək ilə) baxarsan, yağıya verməz səni güclükdə). (**yağqa:** düşmana)..
-**dar qafalı:**gömük. kor. -bu işin gömüküyəm: bu işdən heç nə bilməm. -yazba, qoşuq çevrəsində gömük biri: ədəbiyat şeir alanında kor biri..
-dar quran, **dara çəkilir**.

tar toyuqların üstüne düzüldüğü yasdı ağac**.**
-dar geyim: sox**.**.
-**dar küçə:** sox**.** (dərbət. dərbənd)..
-**dar çəkmək**: dar, dəzgah qurmaq..
-sən maya qoy baxıb zad eləmə, **gəlib burda yeri dar eləmə.**.
-bilikli kişi, **dar yerə sığar**.

tar pəs. pes. pis. dalı. alçaq. kəm. -**pəs** kişi: pəsadam. -**əli pəs**: əl dalı, əli alçaq. -pəs durumda: pis vəziyyətdə. -pəslik: pislik. aşağlıq. -pəsgər: mürtəce'. -pəsov: çirkin. mundar. -basılıb **pəsə** qaldıq. (zorlanıb dalı qaldıq). -**pəsə** qalan **pisə** düşür. (dalı qalan pisə duşər)
-əlayağın yapuqsa, **geniş evrən dar gəlir**. (**yapuqsa**: bağlısa)

tara -baş var **düşür dara**, başda var **çəkilir dara**.

tara -**çəkib dara asma məni**: çox incidisən.

tara -**dara çıxmaq**, **yol açmaz**. dar yıxılsa, asılmaz!.

tarac **darac**. peşxan. kontuar.

taraca **daraca.** çatqı. ayaqlıq. sepaya. -not **çatqısı**. -rəssamlıq **çatqısı**. -**çatqı** ocaq.

taracıq **daracıq**. qın yalı.

taraclandı alamandı . -dili bala mandı, **başı alamandı (manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

taraq -**darağ toka girməz**. (**toka**: bükük. bürkük. sıx.tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer).

taraq **darağ**. (**darğat**: nərsənin qırılası daralmış yeri**). 1**. cuqqa. coqa. tuqat. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. doruq. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**. **1**. təbəqə. silk. zümrə. **1**. daranan, bəzənən yer. arayişqah. **1**. dəsqah. -qalı **darağı**. -çalqı (musiqi) **darağları**. **1**. gir. həçəl. -taratmaq. daratmaq: dara atmaq. girə salmaq. həçələ salmaq**..**
-çalpa darağ: iri dişli..
-**üsdaraq**. tavan. savan. çatının, səqfin, damın içər yanı, üzü. {# **asdaraq**. **(**< **as**. **ast**: **alt)**. döşəməni, dabanı oluşduran, quran üz qat}.

taraq **darağ**. ədl.

taraq **darağ**. qat. lay.

taraq **darağ**. ləm. lim. qəfəsənin rədiflərinin hər biri**..**
-darax ucu: hər nəyin ən yaxcısı, üzdə qalanı, yaxcısı. -**darax dibi**: hər nəyin ən altda qalanı, kötük töküyü, pisi.

taraq **taraq**. dəsqah. -quş qanatsız, qapı daraqsız durmaz.

taraqa **darağa**. **-**ölüm bir düşmür yoxsula, baya, birin yatağda tutur, **birin dirir darağa**.

taraqçı **darağçı.** saçı dərib darayan. bərbər. səlmani.

taraqçı **daraqçı**. dərikçi. cızımçı. kurukuçu. desinatör. tərrah. tərsimçi. rəssam.

taraqımız **darağımız.** -düzəlmişdi hər yarağımız, **qalmışdı saqqal darağımız**.

taraqlamaq **darağlamaq.** qınamaq. qınatmaq. qısnamaq. sıxışdırmaq. zorluğa soxmaq.

taraqlamaq **darağlamaq.** tavlamaq**.** tovlamaq. miyzanlamaq.

taraqlamaq **darağlamaq**. yaxcı pisi, kiçik böyüyü ayırdmaq.

taraqlı **daraqlı.** düzüqoylu. düzüquylu. daraqlı. nəzmli nizamlı. müntəzəm. usllu qaydalı.

taraqlıq **darağlıq**. ədalətxana. divan. dadqah.

taraqmaq **dağaymaq**. **daraymaq.** dağılmaq.

taraqsız -quş qanatsız, **qapı daraqsız durmaz.**

taralar **daralar.-göğüş daralar**, ürək sıxılar.

taralır **daralır. -**duyanda adın, **könül daralır**, gələndə səsin ağım ucalır, səssizcə gülüm könül ağlayır.

taralış **daralış**. daldurum. rikud. kasatlıq.

taralış **daralış**. daldurum. rikud. kasatlıq.

taralmaq **daralmaq**. **1**. **darıqmaq**. **1**. sarılmaq. -iyi bütün yana **taraldı**. **1**.sünmək. (**sümmək**). yığılmaq. (# **sunmaq**: uzanmaq). -yayda günlər **sunar**, qışda **sünər**. -yun geyim yuğulduqda **sünər**. **sünər** qumaş..
-qara qaralmaz ki heç, başın gurlara **(**qəhrə**)** girməyincə, qayqı **taralmaz** ki heç.

taralmaq **daralmaq.** qınalmaq. qınalışmaq. qınlaşmaq. qın olmaq. sıxılmaq. çətinləşmək. müşgülləşmək. ağırlaşmaq. gücləşmək. zorlaşmaq. -keçidlər artıq. **qınalmış**. -işlər **qınalır**. -qabağa görə çox **qınalmış**.

taralmaq daralmaq**.** qısılmaq. (# **aralmaq**: gənəlmək).

taralmaq **daralmaq.** təngimək. səngimək.

taram turul **daram durul**. çapıq. -**çapıq** şalvar.

tarama -**yuğub darama**: yumar. tumar. yumşatış. yuşatış.

taramaq **daramaq**. tarım tarım, dal dal, tel tel etmək.

taranmaq **daranmaq**. girə düşmək.

taranmaq **daranmaq**. uzanmaq. (yayılmaq). -**daranıb** gedən dağlar. -ağızdan ağıza **daranıb** bizə çatmış.

tarar **-**yaxşı cocuq ertir durub **saç darar**, yaman cocuq irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

tarasu **darasu**. üzüm arıq. çaxır. boza. şərab.

tarasun **darasun**. **daruzun**. sızığuz. sosuğun. **(**linear**)**.

taraş **daraş**. arayiş. -**daraş dəriş**: bəzək düzək. arayiş pirayiş.

taraşan **daraşan**. **darğan**. müsri.

taraşçı **daraşçı**. arayişgər. səlmani.

taraşıq **yaraşıq**. arayişqah. səlmani (yeri).

taraşıt darayış.

taraşlamaq **1**. daraytmaq. **1**. törpüləmək. sürpüləmək. əğişmək. əğəşmək. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

taraşlamaq yorçamaq.

taraşmaq daraşmaq. asılmaq. yapışmaq. -nə **daraşmısız** ona.

tarat **-arat darat: 1**. baz rəsi. **1**. nəzm o nəsq.

taratıcı **daratıcı**. **dağıtıcı**. paylayan. bölən. ülöşücü. təqsim edən.

tarayış **darayış**. **1**. piryiş. **1**. taraşıt..
-**arayış darayış**: bəzəş düzəş.

taraymaq **daraymaq**. piryiş olmaq. təmizlənmək.

taraymaq **daraymaq. dağaymaq**. dağılmaq.

taraytmaq **daraytmaq**. **1**. piryiş edmək. **1**. taraşlamaq.

taraz **daraz**. daralı dartılı, asılı, çıxılmaz durum. çətinlik. təngik. məşəqqət. -**daraz** düşmək.

tarazlamaq **1**. tənələmək. tənləmək. **(**< **dənğ)**. hamarlamaq. **1**. yaymaq. -yoğuru **(**xəmir**) yayıb** ocağa qoy.

tarazlatmaq təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). miyzanlatmaq.

tarazlıq təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). miyzanlıq.

tarbəs **darbəs**. asma.

tarcıq **darcıq.** narahatlıq.

-bu dözüm **darcığa** qalmadı.

tarça **darça**. daxma.

tarçın **darçın** (< **dartmaq**). əduva. neçə dadlı otun dartılıb, qarşılaraq təyirlənən qarım.

tarelqa **< dəringə**. dərin boşqab. sup boşqabı.

tarxan azadə. istəyi kimi davranan. -el **tarxanı**.

tarı **darı. darıq.** -**darı göz çıxarar** (kiçikliynə, azlığınaqarşın, etgili, güclü olan)**.**

-kişi qolasun, **tarı bolasun**. (**qolasun**: əlləşsin.çalışsın). (**bolasun**: bərəkət versin).

tarı **darı**. dava. ota. dərman. ilac.

-**tarı yarqasın**: bilənin versin.

tarı darı.dava. çarım.(# **çorum**: ağı. zəhər)..

-**tarı** versə quluna, gətirib qoyar yoluna..

-**darı yora**: dərman əlac.**.**

-isal darı: içot. sürük otu.

tarı igə. iyə. malik. ağa. -ev **igəsi.**

tarı -qaçanda **tarı çağrır**, qavanda.**.**

-sərçədən qorxan darı əkməz.

tarı **-tarı onayın:** tanrı rizası üçün.

tarı -**tarı uğra!**: allah kömək!. -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun..

-**ürək tarı**: ürək qılı: arzu.

tarı **darı.** çiçək. tozu. -**gügürd çiçəyi**: gügürd

tarıc **darıc**.darıxma.

tarıca > **tıraşa**. -**tarıca** odun olmaz, ağiçə (mələkə) qadın olmaz.

tarıcalan qurucalanğ. qurcalan. təsərrüfat. -**üzüm qurcalan**: üzüm, mövlük təsərrüfatı.

tarıçı **darıçı**. tərəzi.

tarıçıl **darıçıl**. dərmançıl. otal. otalıq otlar, nərsələr. dərman, ilac kimi işlənən.

tarix arxıl. -**tarixi inqiza**: bayatı **(**işlətmə sürəsi **(**tarixi**)** keçmiş**)**.

tarix -birlikdədir dirlik gizi, **tarix boyu, salnar izi**. (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

tarıx **darıx.** asm.

tarik (fars) (< **toruq**: arçıq, açıq olmayan. tutqun).

tariq -**ama tarix seçim dəyir**, hər devirdə bir kişi sözün deyir. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

tarıq **darığ**. tingə.

tarıq **darıq** (**daramaq işi**). (**darıb dərib** yaratma işi). sənət. hünər. sanat.

tarıq **darıq.** dağıq. dağınıq. pərakəndə. -**dərik darıq: dərnik dağnıq**. yığılı açılı.

tarıq **darıq.** dənə**.** -astı sarı, üstü sarı, süycü dadlı, **içi darıq** (tapmaca) (**encir**).. -**darı.** -**göz çıxarar** (kiçikliynə, azlığınaqarşın, etgili, güclü olan)**.**

tarıqan **darıxan.** buşaq. buşğan. (dil təng).

tarıqcım **darıxcım.** darıxmış. könülsuz. içgin (kəndi kəndinə qapanmış). içi tutuq. -**könülsuz** duran könlum

tarıqma **darıxma. 1**. burut. burt. qısıq. qussə. kədər. -burt **basmış** kimsələr. **1**.darıc.

tarıqmaq **darıxmaq. 1**. qıssanmaq. özlənmək. sıxılmaq. **1.** tukatlıq duymaq. ürəyi qısılmaq.

tarıqmaq **darıxmaq.** bezikmək. (**büzükmək**. yığılmaq).

tarıqmaq **darıxmaq. darğılmaq.** qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq.

-gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

tarıqmaq **darıxmaq**. tingimək. təngimək.

tarıqmaq **darıxmaq.** ürəyi patlamaq: sığmamaq.

tarıqmaq **darıqmaq. 1**. bezmək. bıqmaq. sıxılmaq. buşğunmaq. buşuğmaq. buşmaq. -bu işdən **buşdum**. -**buşmasa, boz quş tutar, ivməsə ağ quş tutar**: **buşmasa avçı, quşun bozun, ivməsə quşun ağın avçı tutar:** avçı darıxmasa boz doğan tutar, tələsməsə doğanların ən gözəli olan ağ doğan tutar. **1**. **daralmaq**. **1**. **darıxmaq**. (nərsə üçün) içginmək.

tarıqmatan -başqasın boşla, sevgivi yoxla, kəndivi düşün, **kim olduğun darıxmadan bəllənər**! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

tarıqmatan **-**darıxmadan baxınca, tünlükdə, ay görünər. (**tünlükdə**: damda olan tüstülük, baca)**.**

tarıqmış **darıxmış**. darıxcım. könülsuz. içgin (kəndi kəndinə qapanmış). içi tutuq. -**könülsuz** duran könlum

tarıqtıran **darıxdıran. darıxdırıcı.** qınbasar. qəmli. qussəli.

tarıqtırar -açılmayan, bağlı qalan sorular, **darıxdırar günləri.**

tarıqtırıcı **darıxdırıcı. darıxdıran.** qınbasar. qəmli. qussəli.

tarıqtırmaq **darıqdırmaq** .qaradalaq edmək.

tarılamaq **darılamaq**. otalamaq. dərmanlamaq. davalamaq. ilaclamaq.

tarılamaq **darılamaq.** davalamaq. ilaclamaq.

tarıların -**darıların çoxu aralaşmaldırlar**. (**aralaşmal**: tərkibi).

tarılıq **darılıq**. davaxana. otalıq. ilacxana. farməsi. əczaxanə.

tarılmaq **darılmaq. 1**. dartınmaq. qısqanmaq. -özgələrin varlanmasına **dartınma**. **1**. dartınmaq. qızmaq. hirslənmək. -kiçik uşaqdır, nəyə biləsinə belə **darılıb dartınısan**. **1**. usmaq. usamaq. usanmaq. üzənmək. bıqqınmaq. bıqmaq. sarsınmaq.

yorulmaq. **1**.bezikmək. boğulmaq. təngimək. tingimək..
-soluğu (**nəfəsi**) **darılmaq**: tingimək. təngimək..
-**qarılıb darılmaq: arılıb sarılmaq**. qızıb acıqlanmaq..
-**darılıb dağılmaq: törülüb döğülmək**. məhv olmaq.

tarıltı -**darıldı könül**, açılmadı gün, dedi gələr yarın, dedim açmaz yarın (səhər).

tarım **1**. əkirim. **1**. məzrəə. **1**. e'dam. **1**. **dərim**. əkim. məzrəə..
-**tarım**, **əkin işçisi**: köngü. kökçü. (könğçü). rəncbər..
-tarım çəkinmək: gəriginmək. dartqınmaq..
-**tarım tarım edmək**: taramaq. daramaq.

tarım **-**kişinin sözü baldı bal. atar batar bir bənd oxuyun. tarım alqasın (**atar batar**: səhər axşam) (**alqasın**: qəbul edsin: təqəbbələllah)**.**
-incik minciksiniz. **tarım gözəllikləri göyçəklərə qıymasın**.

tarım **-tarım qorusun**, elim yarusun (**qorusun**: saxlasun) (**yarusun**: kömək olsun).

tarım -**tarım qorusun, elim yorusun**. (yorusun: dəğərləsin. qiymət versin). (yarqış sözü)..
-tarım qorusun, elim yarusun (kömək olsun).

tarım 1.çərçivə. çarçuva. ana hörgə. isqilet. -çadır **tarımları** durnuqlu (möhkəm) dallardan olmalıdır. 1.şəbəkə.

tarıma igəmə: iyəmə. -**sizi igəmə** tapşurdum.

tarımaq **dərimək**. əkəmək. tikəmək. saçımaq. -tuxum **dərimək**. ağac **dərimək**. -əkin **dərimək**. tarım **dərimək**. tarım tarımaq.

tarımlıq əkinəcək. təsərrüfat.

tarını **-türklərə başqa dil ilə tarını** banlamaq olmaz. (**banlamaq:** çağırmaq).

tarınış **darınış**. gəriniş. çəkiniş.

tarınqa **darınqa**.dava qutusu, yeri.

tarısı **darısı**. taxıla özlük. taxıl saxlanan yer. silo.

tarısqışır **darısqışır**. qısırlaşır. ziyqə uğrayır. -sevgilər **qısırlaşır.**

tarıt **darıt**. **(< dartmaq)**. **1**. oran. nırx. təərüfə. miyzan. **1**. dart. etgi. iz. tə'sir. -keçmişlərin **dartı** alnında bəs bəliriydi: gözə çarpırdı. **1**. turşməzə. dadı tünd olan. **1**. dəğirman.

tarıt **darıt**. yüküm. görəm. görəv. vəzifə. diyuti. -bu sizin **darıtız**. -darıtız nə. görəviz nə. -ağır **darıtlar**: çətin görəvlər.

tarıtlı **darıtlı**. dartıl. görəvli. görəvik. mükəlləf. müvəzzəf. məcbur. vəzifəli.

tarıtlıq **darıtlıq**. **dartılıq**. sərbazxana. vəzifəxana.

tarıtlıq **darıtlıq**. giriftarlıq.

tarıtmaq **darıtmaq**. görəvitmək. vəzifə vermək. boş qoymamaq.

tarıtmaq **darıtmaq**. -**ürək darıtmaq**. ürək dürtmək. ürək gücətmək. könül (xətir) qırmaq. ürək üzmək.

tarıtsız **darıtsız**. görəvsiz. vəzifəsiz. məsuliyyətsiz.

tarız (< **dərinmiş**). arınmış.

tariz **darız. dəriz.** uzun, uca. minarə.

tarqa **darğa 1**. (daranmış). başqa. seçgin. sayqın. mümtaz. **1**.hakim. **1**.polis zabiti. **1**.başçı. yorqa. sərkərdə. komandan. qamandır.

tarqac **darğac. darsağ.** 1. çarmıx. 1. nərsəni daraqlama, dartma, gərmə üçün qurulan qasnağ. dəsgah. çalçuğ.

tarqaçı **darğaçı** (**daramaq**). (**darıb dərib** iş yaradan). sənətkar. sənətçi. sanaatkar.

tarqaqçı **darğaqçı**. **dağraqçı**. dağıdan. pəxş edən. tovzi' edən.

tarqalıq **darğalıq**. hakimlik.

tarqalmaq **tarqılmaq**. **dağılmaq**. yayılmaq. -səsi çevrəyə **darqıldı**. -ışığın **tarqaması**: ışığın dağılması, yayılması.

tarqamaq **tarqatmaq**. **tarqıtmaq**. **dağıtmaq**. yaymaq. yayıtmaq. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək.

tarqamal **darğamal**. **dağranıq**. dağınıq. yayınıq. saçınıq. sərpinik. mütəfərrəq.

tarqan **darğan**. **daraşan**. müsri.

tarqan **darxan**. **1**. (**daranmış**). tərxan. özəl ayrıcalığı, seçginliyi (imtiyazı) olan kimsə. -**darxan bağadur** (**boğadur**): ulu bağadur. **1**.**qayran**. hünərmənd. artizan. sənətkar.

tarqanmaq **darğanmaq** (**daramaq**). (**darıb dərib** iş yaratmaq). sənətdə işləmək. sənətçilik edmək.

tarqaşayırd **darqaşayırd**. **1**.bayırqaçıt. ovbaş. **1**.toxunçu. dolaşğan. **1**.yaltunğ. ötrük. lat.

tarqaşıq **darğaşıq.** qalan qaçan. qalıntı. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı. oğuntu. töküntü.

tarqat **darğat**. **darvat > dərbəd**. **dərbənd**.

tarqat **darğat**. ədalət

tarqatmaq **tarqamaq**. **1**. **tarqıtmaq**. **dağıtmaq**. yaymaq. yayıtmaq. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək. **1**. dağıtmaq. salğatmaq. parçalamaq.

tarqav **darqav**. həçəl.

tarqılmaq **1**.dartılıb uzanmaq, gedmək. dağılmaq. açılmaq. -bu söz hər yana **darqılmış**. **1**.**tarqalmaq**. **dağılmaq**. yayılmaq. -səsi çevrəyə **darqıldı**. -ışığın **tarqaması**: ışığın dağılması, yayılması.

tarqılmaq **darğılmaq. darıxmaq.** qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. üzülmək. sinsimək. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

tarqım **darğım**. şəbəkə.

tarqın **darğın**. **1**. çalaba. narahat. **1**.qayğın. (# **ayğın**. açıq. geniş. fərax.).

tarqın **darqın**. dalqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı. -sevilməyə alqın, **sevilməməkdən dalqın olan**, kəndin ucuz satar. (**alqın**: aşiq).

tarqın **darqın.** incik. qıncıq. qırqın.

tarqın **darqın.** incik. qırqın. nazik. həssas. alınqan.

tarqın **darqın.** munğlu. büksəli. tuxsalı. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). oysalı. qussəli. mə'yus.

tarqınlıq **darqınlıq.** inciklik. qıncıqlıq. qırqınlıq.

tarqış **darğış**. təqəlla. cəhd.

tarqıt **darqıt**. sıxıntı. təzyiq.

tarqıtmaq **tarqamaq**. **tarqatmaq**. **dağıtmaq**. yaymaq. yayıtmaq. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək.

tarqov **darqov**. girifdar.

tarqovluq **darqovluq**. girifdarlıq.

tarqur **darqur.** qaradalaq. əsəbi.

tarqurcaq **darqurcaq.** əl ürək. dəğmə düşər.

tarqurmaq **darqurmaq.** duyqurmaq**.** düşündürmək. incitmək. -qayğı məni **duyqurur: darqurur**: düşündürür, incidir.

tarla (avur. ovur. ovan. avan. ovanğ. avanğ). (< **av**. **ov**).

tarla {tuxum} **(**dərilən, düzülən yer**)**. atız **(**atılan yer**)**. əkin **(**əkilən yer**)**.

tarla -**tarla çıplara bölünmüş**, hər çıpda başqa əkin əkilmiş. (**çıplara:** kərdilərə). (**çıpda:** kərdidə).

tarla **-tarla dərim**: kərdi əkin. məzrələr.

tarla -**tarla hududu, serheddi:**sinir.

tarla **-tarla suvalmasa quruyar**, quru qalsa, qurudar. (kişi varlığı tarıq (əkinəcaqdan) asılıdır).

tarlata **-tarlada iz əkən**, xırmanda yüz biçər. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

tarlıq **darlıq.** qınat. cəfa. zülm. zulum. sitəm. covr. cövr. çətinlik. sitəm. -**qınat çəkmək**: zillət çəkmək. -**qınat** görmək: -**qınata** düşmək : -**qın qınatdan** qurtulmaq.

tarlıq **darlıq**. sıxıltı. basuğ. məziqə.

tarlıq -**soluq darlığı**: sıxuc. soluq darlığı. asm.

tarlıq -**varlığa darlıq yox**.

tarmaq **-çəkib darmaq:** keşətmək. -torbanın ağızsapın **keşət** (çək daralsın).

tarmaq **darmaq**. **1**. **dalmıq**. dal. qol. -**darmaqlı** yollar: **qollu** yollar. **1**. qol. dal. şaxə.. -**ışıq tarmağı**: bərq şəbəkəsi. -**dalmıq dalmıq** dərilmək: dal dal yayılmaq.

tarmaq şəbəkə.

tarmataqın **darmadağın**. dərbədərik.

tarmıq **darmıq 1**. > **damaq (dar** olan yer**). (dartmaq)**. boğaz. **1**. **dalmıq**. dal. qol. -**dalmıq dalmıq** dərilmək: dal dal yayılmaq. -**darmaqlı** yollar: **qollu** yollar. -**ışıq tarmağı**: bərq şəbəkəsi. **1**. şö'bə.

tarmıqlamaq **darmıqlamaq**. **(darmıq**: **> damaq**. boğaz**). 1**. boğazlamaq. **1**. dara çəkmək.

tarnaq **darnaq.** davaxana.

tarnıq **darnıq. çürnüq**. tükü qılı dibdən çürüdüb dərib arıdan darı. hamam davası. vacibi.

tarnışmaq **darnışmaq.** arnışmaq. çürnüşmək. hamam davası, vacibi qoymaq.

tarov **darov**. cəfa.

tarsaq **darsağ. darğac.** 1. çarmıx. 1. nərsəni daraqlama, dartma, gərmə üçün qurulan qasnağ. dəsgah. düzgək. çalçuğ.

tarsınmaq **darsınmaq**. **dartsınmaq**. hayıfsınmaq. için çəkmək.

tarsuq **darsuq.** incə bağırsaq.

tarşamaq **taraşlamaq.** törpüləmək. sürpüləmək. əğişmək. əğəşmək. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

tarşıt **darşıt** < **dartış**. çəkşit. çakşıt. çalşıt. çaltış. qarşıt. ixtilaf.

tarşut **darşut**. rəğmən. -onun istəyinə **darşut**: onun istəyinə **rəğmən**.

tart **-dart üzmə**, it yıxma. (bur qırma, itələ yıxma, öldürmə).

tart **dart!.** 1. uzat!. çək!. 1. sun!. ver!. 1. ərzə ed. satışa qoy. 1. soy. çıxart. -başmaqların **dart**. -su görməyincə, **dartınma** : soyunma. (tələsmə).

tart **dart**. **1**. **dartı**. **(**< **dartmaq)**. kilo. vəzn. -**dart qapmaq**: vəzn almaq. ağırlaşmaq. **1**. şərt. həd. **1**. **dar**. **(**< **dartmaq)**. sıx. çətin. gərgin. **1**. darıt. etgi. iz. tə'sir. nişan. -keçmişlərin **dartı** alnında bəs bəliriydi: gözə çarpırdı. **1**. **tab**. **(**özəlcə**)** dartma, çəkmə gücü. ır **(**hır**)**. enerji. **1**. turş.

tart -sıcaq aşqın **dadın dart**. (sıcaq aşqın dad dadın).

tarta -**darda qalan qurt yatamaz**, ıslağ olan it!.

tarta **darda**. qında**.** əziyətdə. darda. çitlikdə. -ikisidə **qında**.

tarta -canalqıca yalvarma, **tutar yaxan darta barar**. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. -yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)

tartac **dartac**. **1**. əl dəğirmanı. **1**. **(dartğac**) qaldırac. məncənaq. cərsəqil. asansor.

tartac **dartac. dartan.** çəkməc. çəkən.

tartacar **dardacar**. **dartqacar**. **dərdəcər**. (**dartılmaq**+**qacar**: yer). qacara. avara.

tartaç **dartaç**. **(# itaç)**. dartılaraq açılan qapı, işə düşən nərsə. -bu qapının sol qanadı **dartaçdır**, sağı **itaçdır**. -**dartaç** düğmə, kilid.

tartaq **dartaq**. **1**. (**< dartmaq**). qalı toxuma dəzgahı. **1**. tutay. mahakimə. məhkəmə.

tartaqan **dartağan**. çəkici. cəzzab. -**dartağan** iy. -**dartağan** boya.

tartaqlamaq **dartaqlamaq**. çəkiştirmək. dartıb gücləmək.

tartamaq **dartamaq**. **1**. edgiləmək. qoytamaq. vəz' edmək. e'mal edmək. -alba **(**maliyat**)** dartamaq. **1**. durdurmaq. tutmaq. saxlamaq. yığmaq. maharlamaq. qabağın tutmaq. -o dilini dartayamaz. -oğul dilivi **darta**. **1**. çəkəmək. dözəmək. -bu çiləni **dartayamazsın**. **1**. asmaq. ipə çəkmək. ipə götürmək. e'dam edmək.. -kimi **aytar**, kimi **dartar**.

tartamazsın **dartamazsın**. çəkəməzsin. qaldıramazsın.

tartan (< **dartmaq**). qondarma. saxda.

tartan -**arının ağın dartan**, balna dəğər biçsin.

tartan -**dartan partan**: **hartan partan**: əvələn kəvələn. həvələn kəvələn. boşu boşuna. -**həvələn kəvələn** danışmaq.

tartan -**ertə dardan:** ertə bardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

tartan. **dartan. dartac.** çəkməc. çəkən.

tartanının -**kəndivin it dartanının** ağzına it işəsin. (yaman).

tartanmaq **dartanmaq**. **dadanmaq**. nərsiyə çəkilmək.cəlb olmaq.

tartar **-**əl verər, **göz dartar**.

tartaraq -**dartaraq açmaq**: gərmək.

tartaru **-dartaru baxmaq: didrü baxmaq:.** gözün zilləyib baxmaq.

tartasız **dartasız**. bağtasız. şərtsiz.

tartaş **dartaş**. peşşaş. (pişkeş).

tartaşmaq **dartaşmaq**. gücəşmək (> kuşiş edmək).

tartaşu **dartaşu**. çəkişlə. mücadilə ilə.**-**davar yığma yığraşu, oyun qılma qarğaşu, **yaşam sürmə dartaşu**. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq).

tartı -**dartı pozuq:** tərazı pozuq.

tartı **dartı**. **1**. **dart**. **(**< **dartmaq)**. kilo. vəzn. -**dart qapmaq**: vəzn almaq. ağırlaşmaq. **1**. dəğər. qiymət. **1**. nəql qovl. məzəndə. **1**. saz. dartılaraq çalınan araclar (simli çalqı alətləri)..
-yarqı dartı: bəhs o mubahisə. bəhs o munazirə-**yarqı dartısız**: bəhs o mubahisəsiz.

tartıalı -incə tutsan ipivi, **dartılalı tez qırılı**. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan).

tartıb -buyruqdursa quluna, **dartıb qoyar yoluna**. (**buyruqdursa:** qismətdirsə).

tartıb **dartıb.** salıb. -**döşək dartıb yatmaq**: döşək salıb yatmaq: kəsəllənmək.

tartıc **dartıc**. çəkim gücü. cəzb gücü.

tartıq **dartığ. 1**. çəkiş. kəşiş. yönəlmiş gediş. **1**. bələş. töhfvə. hidyə. **1**. baha. çox baha. **1**. giriftar. **1**. məhzur. **1**. tirə. **1**. gərgin. **1**. çətinlik. müşgülat. -bu **dartığa** düşən, çətinki qurtula bilə. **1**. dəm almış. dəm çəkmiş. -**dartıq** çay. -**dartıq** düğü. **1**. **datıq**. çətin tutan. **1**. (dartlı). çəkgin (çəkili). gərin. (**gərmək**: dartmaq. çəkilmək). ağır. qəliz. **1**. tovlu. tovat.

tartıq -**dartıq boyun**: **1**. qaz kimi boynu olan. **1**. qurra. kibirli.

tartıq **dartıq**. **1**. ağır. -**dartıq** günlər. **1**. meyl. əğim. çəkiş. kişiş. -gah sağa **dartıq**, sola gahdan. -**dartıq** olsa sağa, sola, təlbələnər, düşməz yola. (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

tartıq **dartıq. 1.** yan, qıraq, yalaz, ucqar olan, qalan. -**dartıq** yer. 1. gərgit. gərgin. **1.** dartqıl. acğıl. (# **açğıl**: xoşəxlaq). bədəxlaq. **1.** güclə. **-dartıq tınıqmaq:** güclə solumaq.

tartıq **dartıq.** layiq. -yaxışa dartıq ara. (yaxşılıq edməyə axdar) (yaxşılıq etdiyivə layiqin ara).

tartıq layiq.-sən **yaxışa dartıq** olmadın.
-**yaxşıya dartıq** olmalı. (yaxcılığa layiq olmalı).

tartıq -**yaxşılığa dartıq** olmalısa.(**dartıq**: layiq).

tartıqlamaq **dartıqlamaq**. artikulə edmək. bir sözü dartıb vurqulamaq, höccüləmək.

tartıqtan -yonulan qələm qızıl quşdan, **yaxşılıq çəksin dartıqdan**. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

tartıl **dartıl**. **darıtlı**. görəvli. görəvik. mükəlləf. müvəzzəf. məcbur. vəzifəli.

tartılan sürülən. çəkilən. -keçən gün başda **dartılan** yaşıl yapraq, bu gün ayaqlar altında yatar.

tartılar -ip dartılır, ötəlmir, qurd yadqırır, yönəlmir!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

tartılı **dartılı**. yükümlü. müvəzzəf. -siz buna **dartılısız**.

tartılıq **dartılıq**. **darıtlıq**. sərbazxana. vəzifəxana.

tartılır **-**kimi öz işində, kimi deyirman dişində, kimi dartır, **kimi dartılır**.

tartılmaq **dartılmaq**. asılmaq. e'dam olmaq.

tartılmaq **dartılmaq**. çəkilmək. qurumaq. -çaylar **dartılan** illər.

tartılmaq **dartılmaq**. yükümlənmək. görəvlənmək. müvəzzəf olmaq.

tartılmaqla **-**qamış dartılmaqla uzanmaz.

tartılmaz -itgəməsən açılmaz, **güc verməsən, dartılmaz**.

tartılmış **dartılmış.** çilə < çiğlə.

tartımadan **dartımadan**. çəkinmədən. -**dartımadan** aldı: çəkinmədən aldı.

tartımaq **dartımaq >** dərd edmək. ağrımaq.

tartın çalış. -dartğın könül buldunsa, **dartın onu alasın**. (**dartğın**: tutqun). (dartğın könül buldunsa, dartın onu açasan). (tutqun könüllü kimsəyə ucradın, rasladınsa, çalış onu kövrəsən, boşaldasan, yoğşadasan).

tartın **dartın**. (< **dartmaq**). **1**. sunulan, göndərilən sovğat, ərməğan. **1**. gərgin.

tartınışmaq **dartınışmaq**. vəsvəsə olmaq.

tartınma **-su görməmiş, dartınma.** (soyunma).

tartınmaq **dartınmaq**. **1**. damarlanmaq. damarı tumaq. qanı qaynamaq. qızışmaq. tutcunmaq. tutsunmaq. qeyrəti tutmaq. damarı atmaq. qeyrətlənmək. **1**. darılmaq. qızmaq. hirslənmək. -kiçik uşaqdır, nəyə biləsinə belə **darılıb dartınısan**.

1. darılmaq. qısqanmaq. -özgələrin varlanmasına **dartınma**. **1**. çalışmaq. can atmaq. meyl, rəğbət göstərmək. -**dartınmasan yartınmasan**: çalışmadan dinclik, qalxış üzü görməsən. **1**. bölüşmək. -hər nə tapdı uşaqlarıyla **dartındı**. -bizdə bu acıda sizlə **dartınırıq**. **1**. çəkşinmək. nərsiyə uğraşınmaq, məşqul olmaq. -tam günün qıvır zıvır işlərlə **dartınmaq**. **1**. birinə, nərsiyə sayqı, istək, rəğbət görsətmək, diləyinmək. -onun içi iyiliyə **dartınır**. -çalış bilginlərə, bilginliyə **dartın**. **1**. tutunmaq. bağlanmaq. bağlılıq, qayğı, təvəccüh göstərmək. -bizim arvad uşalara çox **dartınar**. **1**. tutunmaq. təklif, taarüf edmək. pəziralıq edmək. -qonaqlara yemiş **dartın**. -sizə hançı işi **dartındılar**. **1**. düşünüb arzılanmaq. qayğılanmaq. düşünmək. fikrində olmaq. -heç bizlərə **dartımısan**. -gələcəyin üçün nə **dartınısan. -** gecə gündüz sizi **dartındım**. **1**. daşınmaq. -gecə gündüz yeyim yemiş **dartınar**, qonağ sevər, ağırlayar yartınar. **1**. durqunmaq. utanmaq. oytunmaq. öğtünmək. oğtunmaq. qaymıqmaq. şərməndə olmaq. xəcalət çəkmək. -bu işdən çox **darqındıq**. -olub keçən işlərindən darqınmadı. -**qaymıqma** al. **1**. məczub olmaq. **1**. iltimas edmək. **1**. tovlanmaq. tovanlamaq. bir ox, dartı **(**cazibə**)** etgisi altında dolanmaq. gravitate. **1**. **dadınmaq**. nərsiyə aşırı çəkilmək. şorun çıxartmaq.

tartınmaq **dartınmaq**. özündən çıxmaq. qurranmaq.

tartır **dartır**. çəkir.

-kimi öz işində, kimi deyirman dişində, **kimi dartır,** kimi dartılır.

tartış **dartış 1**. > **darşıt**. çəkşit. çakşıt. çalşıt. çaltış. qarşıt. ixtilaf. **1**. çaltış. tutuş. sə'y. fəaliyyət. **1**. tutuş. çəkiş. cazibə. -**dartış** güc. **1**. çaba. qeryət. -dağı uca demə, çaba qılsan çıxarsan, yavnı **(**düşmanı**)** güclü demə, **dartış (**qeyrət**)** qılsan yıxarsan. **1**. mubahisə. -sorunu **dartışa** bıraxın. **1**. (bəhs. munazirə. qoftqu. mubahisə.muzakirə). **1**.**yartış**. rəqabət. mubahisə. çəkişmə. çartış. **1**. ixltilaf. cədəl. **1**. çəlgiş. çəliş. (muşacirə. dağva. niza'. setiz)**..**
-aytış dartış: bəhs o munaziə. dalaş dəriş. cərri bəhs..
-**aytış dartış:** bəhs o munaziə. dalaş dəriş. cərri bəhs.

tartış **dartış. 1. (**pəziralıq). 1. cəzzabiyyət. -yaşı yetmişə yetmiş, yaşam **dartışı** itmiş. **1**. söğüş. sapış. çağış. çığrışma. ağız qavqası.

-dartış yartış: muşacirə. bəhs o cədəl.

tartışıq -**dartışıq gücü**. çəkişik tovu.

tartışılmaz -**dartışılmaz olan:** şərt olan.

tartışıv **dartışma**. aytışıv. aytışma. bəhs. mubahisə.

tartışla **-dartışla yar seçilməz**, acıqlı su içilməz. (**acıqlı**: çox şor).

tartışlı **dartışlı**.yartışlı. cədəli. mucadiləli.

tartışma **dartışma**. **dartışıv**. aytışıv. aytışma. bəhs. mubahisə.

tartışmaq **dartışmaq**. **1**. çabalamaq. qeryət göstərmək. **1**. artışmaq. irtişmək. didişmək. **1**. tutuşmaq. inad edmək. **1**. **dartaşmaq**. bağlaşmaq. barğaşmaq. barlaşmaq. barğalaşmaq. yarğaşmaq. yarışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək. **1**. qıcqırışmaq. **1**. **yartışmaq**. rəqabət edmək. mubahisə edmək. **1**. çəlgişmək. çəlişmək. çələngirəmək. muşacirə edmək.

tartışmaq **dartışmaq**. **datrışmaq. 1.**titrişmək. -yazıda böri ulasa, evdə bağrı atın titrişər (datrışar, dartışar).**1**. için için olmaq. -içim **dartışur.**

tartışmaq -**iti dartışmaq:**cərləşmək. harlaşmaq. -gəpləşik **cərləşməyə** döndü.

tartıyan **dartıyan**. asan dara çəkən. e'dam edən.

tartqac **dartğac** > **dartac**. qaldırac. məncənaq. cərsəqil. asansor.

tartqacar **dartqacar**. **dərdəcər**. **dardacar**. (**dartılmaq**+**qacar**: yer).qacara. avara.

tartqan **dartğan**. calib.

tartqaymaq **dartqaymaq.** gərtginmək. qayqurmaq. qaytqırmaq. tosğunlanmaq. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq.

tartqaymaq **dartqaymaq**. qayqurmaq. qaytqırmaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq.

tartqıl **dartqıl.** dartıq**.** acğıl. (# **açğıl**: xoşəxlaq). bədəxlaq.

tartqın **dartğın**. **1**. dartılıb çəkilən. tirlənmiş. -ürəyi **dartğın** durur: tir çəkir. -**dartğın** damar. **1**. ağrın. gərgin. böhranlı. -**dartğın** durum. **1**. titrək. -**dartğın** ürək : titrək ürək. **1**. tutqun. qəmgin. -dartğın könül buldunsa, dartın onu alasın. (**dartın**: çalış). (dartğın

könül buldunsa, dartın onu açasan). (tutqun könüllü kimsəyə ucradın, rasladınsa, çalış onu kövrəsən, boşaldasan, yoğşadasan).

tartqın **dartqın**. tirgən. münqəbiz.

tartqın **dartqın**.qısqın. iki nərsə arasında dartılı, qısılı qalan. ikican. mürəddəd. mütərəddid. tərəddüdlü. quşqulu. qərarsız. mütəəmmil. çəkişli.

tartqınmaq **dartqınmaq**. giriftar olmaq. məhzur olmaq. tirələnmək. gəriginmək. tarım çəkinmək.

tartlamaq **dartlamaq**. cəzb edmək.

tartma **dartma**. daşıma. həml o nəql.

tartmaq **dartmaq. 1.** > **dadmaq**. 1. oynamaq. -**top dartmaq**.

-baş dartmaq:. danmaq.

tartmaq **dartmaq**. **1**. çəkmək. -ora barışa könlüm **dartmır**: ora gedməyə ürəyim çəkmir. **1**. oğmaq. çərxləmək. **1**. çəkmək. vurmaq. -qamçı **dartmaq**. -silli **dartmaq**. **1**. sarmaq. yönətmək. çəkmək. -**daşa kökə sarmaq**. işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq. **1**. sürmək. -**sürmə dartmaq**: sürmə sürmək.

tartmaq -**yol ipin dartmaq**: iti yerimək.

tartsın -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (**tükəzi**: məsrəfi. xərci) (**önlə**: qabağın al). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

tartsınmaq **dartsınmaq**. **1**. **darsınmaq**. hayıfsınmaq. için çəkmək. **1**. meyillənmək. rəğbət göstərmək.

tarttırmaq **dartdırmaq**. gecikdirmək. məəttəl edmək. yubatmaq.

tartuq **dartuğ**. sanağ**.** əndişə. ənduh. fikr. iztirab. nigarançılıq. -məni **sanağa** saldın : fikrə saldın. -**sanağlı** baş, sığmaz çanağ. -**sanağlı**: əndişəli. əfkarlı. -kəllə dolmuş **sanağa**: baş dolmuş fikrə. -yapma **sanağ**: fikr eləmə.

tartuq **dartuq**. **arğuq. 1**. **karğuq**. qulağ verməz. söz eşitməz. **1**. saçuq. sərkeş. inad. **1**. iki dirək arasına ənində (uzunasına. yatına) qoyulan ağac.

tartuq **dartuq. daltuq.** çat. qat. çətin. sərt. sırt. bərk.

tartun **dartun.** artun. amator. həvəskar.

tartuv **dartuv**. cəhd. qeyrət.

taruq **daruğ**. **(**darqa**)**. baş **(**başçı**)**. rə's **(**rəis**)**. -**el daruğ**: ev başı.

tarus çıpqa**.** töpək. çatı.

taruzun **dar uzun**. **darasun**. sızığuz. sosuğun. **(**linear**)**.

tarvat **darvat**. **darğat**. **> dərbəd**. **> dərbənd**.

tas kasa. çümüc çömüc. (< **kav. kov**).

tasa -**kiçi kasa**, **tasa**: üsgürə. əltası.

tasalatmaq **taslatmaq. tasarlatmaq**. korramaq. korlamaq. üzmək.

tasarı quram. pərdazə.

tasarıq sanal. qurama.

tasarım dizayn.

tasarlama -**önceden tasarlama**: tavsar. varsay. pişfərz. presuppose.

tasarlatmaq **taslatmaq. tasalatmaq.** korramaq. korlamaq. üzmək.

tası -**yunaq tası**: bota məşgəfə. yekə, yoğun bardaq biçimdə olur.

taslaq **1**. başatın. nərsənin gənəl durumuna görə qısa bildiri. külli tərh. ana xətt. şəkli icmali. **1**. sınğır. diyaqram. birbirinə sancılı, bağlı cızığ, xətlərlə görsətilən şəkil. **1**. **tuslaq**. (< **tutmaq**). nərsə üçün tutulan yol, oy, sana. tərh. nəqşə.

taslatmaq **tasalatmaq. tasarlatmaq**. korramaq. korlamaq. üzmək.

taş -aş atana, yastanma, **daş atana daşlanma**. (**atana**: verənə). {abayla davran. (**abayla:** siyasətlə)}. (qarnıvı toxlatana, qoduğlanma, daşı görcək daşlanma, düşün yanıtla). **(daşlanma:** coşma)..
-**baş daş ilə** dənənməsin, **daş baş ilə** dənənsin!..
-daş başı unutmuş, baş daşı yox..
-**daş ocaqlı..**

-əğik başa, daş ilişməz.
-**dağ görkü daş**, baş görkü saç, göz görkü qaş. (**görkü**: gözəlliyi. bəzəyi. yarğaşı)**.**
-inandığın daş olsa belə, atılmazsa mənə, keçinməliyəm!**..**
-su axar, **daş qalar**..
-**birgün belindən gəlirsə daş**, yaxın dosdan gəlir arxadaş**..**
-od daşı yarar, **daş başı**..
-od daşı yarar, daş, başı..
-**dağ görkü daş**, baş görkü saç.

taş -bir ağrıdır ağardır baş, **əridir daş**!.
-**çalqı daş**: çaxmaq daş. bilöv daş. nərsəni itiməkdə, üzərinə sürtülən daş.
-**dağ daş:** toğan boğan**.** toğan boğan**.** dağ dərə. sapıq sapan**.** əğri üğrü. -**sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.
-**daş olursun, qırıq könül yapırsın**, olda topraq, qızıl güllər saçırsın!.
-**daş yəşərməz**, **keçirsədə yaz**, olda topraq, qoxur güllər saç!.
-daşdan adam olmaz, **adamdan, daş olarmış**!.

taş **daş 1**. (**# boş**). **1**. (nərsə ilə tutulu, içli olan). natur. sirət. karakter. (# **qaş**:surət)**..**
-daş bilən vurduğuvu, aş bilən vur**..**
-bulğur daşı: əl dəğirmanı**..**
-doqquz daş oyunu: dokurçun**..**
-sinək daşı. **qəbir daşı**: sinəki. sinəyin**..**
-sıntaş: gömük, qəbir daşı. balbal**..**
-yalıq (**nazik**), **şumal**, **döşəmə daşı**: löpük yöpük..
-**bilöv daşı**: çərx daşı. qaypıq..
-sındırırsa qab xanım, səsi çıxmaz **daş** dələr..
-anlamazla yemə aşı, anlayanla **daşı**, **daşı**..
-**daş bassın!**: ağır olsun!..
-**qaş aynalı daşlar**: çevrəsi qaşlı, bəzəkli daşlar..
-**qaşına daş bağlamaq**, **sallamaq**: qaş qabağ sallamaq..
-**ürəyi daş**: bağrı qat..
-**saçıt daşı**: kürəkdaş. qayağandaş. lovhə daşı..
-**daşa kökə sarmaq**: işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq. -**daşa kökə düşmək**: çətinliyə düşmək..
-**qənov daşı:** atlama**..**
-tikmədaş: abidə daşı..
-**bağırdaş**: sin daşı (yatay qoyulan qəbir daş) üstünə, dikə qoyulan daş..
-**qara daş**: qayqa (səngi xara)**..**
-damarlı daş: qasaş. qasdaş..
-**daş kimi bərk**: kitir.

taş daş.-sudan dönmüş, buz olmuşlar, **buz balta kəsik, daş olmuşlar**.(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.)**..**

-daş qızar, aş pişər. (**taş qızar**, aş pişər, hər nə, yoluna düşər). (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (bir olaydan doğan sonuclar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır)**..**

-aşına daş qatmaq. (dincliyin pozmaq)..

-**pulluların başına daş düşüb**, yoxsulların cibinə, heç biri pitik alanmırlar..

-**daş atılmamış**, yemişsiz ağaca..

-yoldaş var, **yol üsdə daş**, yoldaşda var, yola aş..

-**el qaldırar ağır daş**, yel qoparar yenni **daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar)**..**

-yol yorağı bilsə kişi, **daş durumda**, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)..

-**daş qazanda, aş pişər**. **1**.(dışı daş, içi yaş). **1**.{(yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)}..

-**dışı daş, içi yaş**. (daş qazanda, aş pişər.)..

-**aşlı daş**: çətin olubda, yağlı olan. zəhmətinə dəğər. zəhmətinə görə dəğər verən..

-isti aş, **soyuq daş**. (içi sıcaq olub, davranışı quru, soyuğ olan). yürt qılığında (əməl rəfdarında, adab maaşirətində) çəkici olmayan.

taş **-**daşı aş, **aşı daş edən arvad**.

-dişlənir daş öpülməz, tikinməz bez, sökülməz**.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

-**otdaşı**: **otaşı**: üzərində yosun bitən daş.

-**acı daş:** qaradaş çeşiti. ən sərt daşlar qaradaş adlanır.

-**qaradaş:** ən sərt daşlar **qaradaş** adlanır.

-**rezindaşı**: rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşvuran. quşatan. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

-**tutarlı ovnuq daş**: mərcan. inci. hüncür.

-yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

-alcağlardan baş alan dursun, **ulcağlardan daş alan**. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).

-daş qatı, baş qatı, baş daşdan qatı.

taş **-**könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi daş altda gərək**. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan)
-işsiz baş, başına daş. (açıq başı qada diş qoymaz).
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, **daş altından od qoyar**, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, saçın yolub, sinə sökə, **singirimə taş tökə**. (**singirimə**: məzarıma).
-döncək yerivə daş atma. (varcaq yerivə daş atma).
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.
-**qorumaq üçün topraqla daş**, güclü istək, güvənli baş.
-su ilə yel qovuşdu, **dağ ilə daş pozuşdu**, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.
-**daş bövət**: daş səddi. (**bövət:** sədd).

taş -yağuya qarşı, dağ arxalı, **daş ürəkli**..

-başdan aşan var olsun, **qada balan daş olsun**..

-**daş çanqıllı yer**: kətir. kətrə. qatır. qatra..

-**daş qızar, aş pişər**. (bir olaydan doğan sonuclar). (hər nə, yolun tapacaq). su axar, yol düşər (iz qoyar). (keçmişə bağlı yollar, yarına üz tutarlar)..

-**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq). -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa)..

-**böyük daş, ağac içində oluşan boşluq:** qırın. sovağ. savağ. kovuq. boşluq..

-**qaymaqdaş:** mərmərdaşı..

-göz önündə ölüm, olum, **daşa döndü sağım, solum**. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır)..

-**daşa gəlsin**: uzaq olsun: 'tanrım uzaq olsun' demək. (yaxa uşlamaq**.** kəndi qulağın burmaq).

taş -yetənə, bir baş, **yetməzə, bir daş**.(**baş**: kəllə).

taş -**dil daş deyil**, başdır, dilin daşıda başdır. (**daşıda**: təməlidə)

-**kiçik daş:** çat. çıt. çanqıl.

taşa **daşa**. -bayram günü aşa ne, savaş günü daşa nə..

-bayram günü aşa ne, **savaş günü daşa nə**!**..**

-daşa söykən, başla öğrən. (**öğrən**: örgən). (hər işdə bilik, yaraq gərəkir)..

-aşa aşa aşındıq**, daşa daşa daşındıq**. (bizdə yaşı belə sürdük).

taşa **daşa. daşqa. daşə. -**başdaş olanın **dəğər gündə daşqa başı**..

-eşq oddur əllə tutulmaz, **dönər daşa utulmaz..**

-açıq baş, **daşa tuş** .(**açıq**: gizlənməmiş). (**tuş**: yem)**.**

-baş boşludur daşa, birdə üstəlik..

-**daşa dedim əridi**, başa dedim səridi. (batsın belə bir baş ki ağızda dili yoxdu)..

-**daşa dönmüşdü başı**, daşlanamaz söz deyəməz.

taşa **daşa**. **-**qada düşəndə, başı qoyub, **daşa düşməz**.

taşa **-elin dərdin çırpda daşa**, elində! ol ağrıdaşı (dərddaşı).

taşa **-**qanığan aldı yolun, **vurdu daşa, çıxdı başa**, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

taşaq **daşaq**. aşa. yuxar. üst. (**# aşaq**: ast). -nol **aşaq**, nol **daşaq**: sıfır altı, sıfır üstü.

taşanmaq daşıyıb tökmək. daşıyıb axıtmaq.

taşanta **-**dəli coşanda, **dərya daşanda**.

taşar **daşar. dışar.** eşiyə bağlı olan.

taşarcaq **-**başa düşən işi başarmaq gərək, **başarmadın daşarcaq (**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə).

taşarı **daşarı. dışarı.** eşiki. xarici. -**daşarı yurd:dışarı yurd: dışarıq**. xaricə.

taşarqi **daşarki. dışarki.** eşikdəki.

taşaşmaq **daşaşmaq**. atmaq. -özün dənizə **daşadı**.

taşaz **daşaz**. israf.

taşbaqır **daşbağır**. daşürək. acınmaz. qasıq.

taşbuz **daş buz**. çox bərk buz. -**daş buza** döndü.

taşçı **daşçı**. yontac. yontaş. daş yonan.

taşçılıqla hər gələnə daş atmaqla. -**daşçılıqla, başçılıq** olmaz.

taşə **daşə. daşqa. daşa. -**başdaş olanın **dəğər gündə daşqa başı**.

taşərqliq **daşərklik**. **(daş + ərklik)**. huquq əşitliyi. huquq bərabərliyi.

taşı **-**daş başı unutmuş, baş daşı yox..

-**od daşı yarar**, daş başı..

-**qızıq daşı**, soyuq aşı. (davranışı sıcaq olubda, içi quru, soyuğ olan)..

-**baş tanımırsa daşı**, daş neyləsin..

-**düz söz daşı deşər** demişlər, **düz söz daşı deşsədə**, qulağa keçməz!!!**..**

-od daşı yarar, daş, başı..

-yetməzə çatarsa əlin, **başın qoyub salma ayağa daşı**. (**yetməz**: namərd)..

-adam başı, daşla daşı.

taşı **-daşı aş**, aşı daş edən arvad.

-çak**daşı**. **{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. yak**daşı**. çaxmaq**daşı**.

-əroğlunu söz pozar. **donla daşı suv pozar**. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).

-ulcağların daşı, alcağların başına, ulcağların qadası, dığaların başına.

taşı **daşı.** -öykü dolu başı var, **yağu qıran daşı var**..

-**bilməzlərin on daşı**, bilənlərin bir daşı.(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.)**..**

-bilməzlərin on daşı, **bilənlərin bir daşı**.(yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış.).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

taşı **daşı**. **-salcış ilə atdır daşı**, atdığını **uzaq daşı**. (**salcış**: məsləhət) (**uzaq daşı**: uzağa apar).
-kim istir daş, başı, başına sal, daşı.
-**baş daşı:** sal.
-**oğul dursa evin daşı**, qızda durur könül aşı. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).
-**çaxmaq daşı:** çaxqur. çaxqar.
-kitabsız baş daşı neylir!.
-yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)**}.**

taşı **daşı**. -**sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır..

-damcının gücü nə, **dələ daşı**, damcı damar ilə deşər daşı..

-**tikintinin daban, binöv daşı**: but..

-damcının gücü nə, dələ daşı, **damcı damar ilə deşər daşı**.

taşı -**könül, daşı ısıtmış**, daşdan könül, ısınmaz!. (könül sevgi, daşı yumşatır, daşdan olan könül, ısınmaz, yumşanmaz.)**.**

taşı **-su daşı oyar, su daşı utar**. (gücün çatmazsa nərsiyə, su kimi çəpərlik, yumuşaqlıq göstər. (dağlar boyda qayalar, suya sığar).

taşıb -**coşub daşıb əsrimək**: qomunmaq.

taşıb -**daşıb coşub** deşən qoşar!. (**qoşar**: şair)

taşıc **daşıc**. ləkə.

taşıq **daşıq. aşıq.** (< **aşmaq. daşmaq)**. nərsədə artıq istəyi olan. qap. pan. -**aşı**qtürk: **pan**türk..
-**yaşıq daşıq**: zahir batin. -**yaşıq daşığı** bu.

taşılar **daşılar**. **daşqal**. yörtəl. portabl.

taşılqa **daşılqa**. səkdə. -ürək daşılqası: ürək ddurması.

taşılqamadan **daşılqamadan**. atılmadan. sapmadan. azmadan. düzənli. sistimatik.

taşıma **daşıma**. **1**. ağdarış. devir. dolaşdırma. intiqal edmə. **1**. dartma. həml o nəql..
-**daşıma aracı**, **vəsayili**: götürüc. çökürüc.

taşımaq **daşımaq**. **1**. çəkmək. yeritmək. **1**. ağdarmaq. sürümək. -araba ilə **ağdarmaq**. **1**. albarmaq. alıb barmaq. aparmaq..
-anlamazla yemə aşı, anlayanla **daşı**, **daşı**.

taşımaq **daşımaq.** ilətmək. alıb atmaq.

taşımaq -**könül daşımaq**: birinin sevgisin əzizliyin çəkmək, edmək.

taşın **daşın. 1.** çəkin. -**daşın** bu sözdən: çəkin bu sözdən..
-**qohumluq daşın** köksünə döğmək: quda quda demək..
-öz əlin, **öz daşın**, ağrımaz başın.

taşın **-**gərəkli daşın, yox ağramı.

taşın -göy üzünə **atan daşın**, qaytıb gələr, yarar başın.

taşın **-**qarın doyuran aşın , **yağu yıxan daşın olsun**.

-alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.

taşın -sənində olmuş bəlalı başın, **demə yüngülmüş çırpınan daşın**.

taşınan **daşınan.** dəğişən. işində, sözündə durmayan..
-bayram aşınan, **savaş daşınan**.

taşınılmaz **daşınılmaz**. ayrılmaz. -**daşınılmaz** qonşu: ayrılmaz qonşu.

taşının -**dəğirman daşının**qoğzama aracı: qoza.

taşınma **daşınma**!. sözüvü dəğişmə!.

taşınmaq **daşınmaq. 1**. dartınmaq. -gecə gündüz yeyim yemiş **dartınar**, qonağ sevər, ağırlayar yartınar. **1**. kəsikmək. qırılmaq. -soluğu **daşına dala**: nəfəsi kəsilənə dək.

taşınmaq **daşınmaq.** çəkinmək. dəğişmək. -oyundan **daşınmaq**: fikrin dəğişmək. -**daşın** bu sözdən: çəkin bu sözdən. **1**. əl çəkmək. -özü özündən **daşınmış**: özü özündən əl çəkmiş.

taşınmaz **daşınmaz**. -**sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır.

taşınta **daşında-**sin**daşında**. qəbir**daşında**. baş**daşında**. **-**bininin sindaşında yazılmışdı: -qonşunu qoyub burda neylisin!. (demək qonşunu qoyub mənim görüşümə gəlmə).

taşıntıq **daşındıq.**-aşa aşa aşındıq, **daşa daşa daşındıq**. (bizdə yaşı belə sürdük).

taşıntırmaq **daşındırmaq**. dəğişdirmək.

taşır bakirə olmayan qızlıq, bakirəlik tutsu, pərdəsi olmayan. -**daşır** qız. -**aşır daşır**: rətq o fətq.

taşır **-**eşəklə evlənən yükündə çəkir, **ununda daşır**. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

taşır təvrübə. -bu bir **taşır** ki, yaşla almaq olar.

taşırcılar **daşırcılar**. keşişlər. çəkişlər. çəkərlər. (> çakərlər). hammallar. -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı).

taşırqa **daşırqa**. **daşqa**. daşıt. aşılqa. daşırqa. yükləməyə, yük daşımağa özəl arac. bari. -**aşılqa mal**: **aşıma mal**: yük heyvanı..
-**əl daşırqası**: **daşqar**. (< **daşımaq**). iki kişi kullandığı dört saplı ağac daşıt.

taşırqa **taşırğa**. sel.

taşırqaçı **daşqaçı**. **daşırqaçı**. aşıqçı.

taşırmaq **daşırmaq**. aşırmaq. köçürmək. -o hər nəyini burdan **aşırmış**.

taşırsın -**tanrım aşırsın, daşırsın**.

taşıt **daşıt**. **1**. transport. nəqliyyat. **1**. daşırqa. daşqa. aşılqa. daşırqa. yükləməyə, yük daşımağa özəl arac. bari. -**aşılqa mal**: **aşıma mal**: yük heyvanı. **1**.not. nərsənin qırağında qoyulan yazı. **1**. qeyd. **1**. daya. paya. -dörd **daşıtlı** sərgə**..**
-aşıt daşıt: atar tutar. dəğiş töküş. ötüş töküş. gedər edər. rədd o bədəl.

taşıt -**yol daşıt: yol yoluq.** rah o tərabəri (transport). -**yol yoluq bakanlığı**: **yol daşıt bakanlığı**: rah o tərabəri vəzirliyi. transport ministiri.

taşıta -dil daş deyil, başdır, **dilin daşıda başdır**. (**daşıda**: təməlidə)

taşıtlı **daşıtlı**. yazıtlı. qeydli.

taşıtlıq **daşıtlıq**. aşılqa. yükün, nərsənin daşıma xərci.

taşıtmaq **daşıtmaq**. **1**.not yazmaq. **1**. qeyd edmək. **1**.dayatlamaq. payalamaq. **1**. yazıtmaq. qeyd edmək.

taşıtmaq **daşıtmaq.** azıtmaq**.** -onun qursağın **azıtma**: onun hövsələsin (səbrin) daşıtma.
-**qulaq azıtmaq:** qulaq aparmaq. -az danış qulağımı **azıtdın**.

taşıyamaq **daşıyamaq**. götürəmək. təhəmmül edmək.

taşıyan -**ıldırım daşıyan:** yalğınçı. çalğınçı.

taşıyanın **-**keçmiş çürüməz, daşıyanın çürüdür!.

taşıyar **-**keçənlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

taşıyar **-**keçmiş yükün **atanmıyan daşıyar**.

taşıyar **-**keçmişlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

taşıyıb **-daşıyıb axıtmaq:** daşıyıb tökmək. daşanmaq.

taşıyıcı **daşıyıcı.** yükər. hambal.

taşqa -**daşqa, araba oxunun** ucların qapayan tikə: burğu. boğqu.

taşqa **daşqa.** çatra. (xəsdə, nərsə daşımaq üçün, dörd qollu, yaxud təyərli arac). çəkic. çəkiş. sartax. bırankard.

taşqa **daşqa. daşa. daşə. -**başdaş olanın **dəğər gündə daşqa başı**..

-**yıxılası daşqa**, qırxgün öndən cırıldar.

taşqa **daşqa**. **daşırqa**. daşıt. aşılqa. yükləməyə, yük daşımağa özəl arac. bari. -**aşılqa mal**: **aşıma mal**: yük heyvanı..

-**daşqa**, **araba** üzərinə gələn, açılıb qapanan parça örtük: körük. qapuç..

-**əl daşqası**: əl çərxi. çəkəc. çəkcə.

taşqa -**daşqalarda təkərlərin dınqıldan, oxdan çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx:** qulağ çivisi.

taşqa **-**dovşan yolu **daşqa qırar**. (hər yolun yolçusu var).

taşqaçı **daşqaçı** .-**daşqaçı gözlü olsa**, kor atıda yönətər.

taşqaçı **daşqaçı**. **daşırqaçı**. aşıqçı.

taşqaq **daşğaq**. aşğaq. aşub. şuruş (şureş). bulaq. bulğaq. burğaq. buruş (# **duruş**: sakinlik. aramiş).

taşqal **daşqal** (< **dışqal**: qışa atılan). süpüt. süpürüntü. urdas (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ). tullantı. süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

taşqal **daşqal**. **daşılar**. yörtəl. portabl.

taşqal **daşqal**. tişgəl. əngəl. muzahim. işqal.

taşqalamaq **daşqalamaq**. **1**. **dışqalamaq**. dəf' edmək.

taşqalar **-**yamana versən aşın, **daşqalar başın**.

taşqalaşır **-**sevgilər uçurkən başqalaşar, **qonurkən daşqalaşır**.

taşqalatmaq **daşqalatmaq**. başqalatmaq. biçgələtmək. ayırmaq.

taşqallamaq **daşqallamaq**. tişgəlləmək. təşgəlləmək. əngəlləmək. muzahim olmaq. işqal törətmək.

taşqan **daşğan**. burğan. coşğan.

taşqanın -daşqanın təkəri, atın yəhəri.

taşqanma **daşqanma**. inad edmə. **-lovğalanıb daşqanma**, başqa gələn çəkilir. (**lovğalanıb daşqanma**: boy oxuyub inad edmə)). (**başqa**: başa).

taşqar **təşşqar**. (< **daşımaq**). iki kişi kullandığı dört saplı ağac daşıt. əl daşırqası.

taşqarmaq -**canın daşqarmaq**: canın almaq..
-**işi daşqarmaq**: işi durdurmaq.

taşqarmaq **daşqarmaq** ağdarmaq.

taşqasına -güman olmasın başqasına, **kimsə yığmaz yükü daşqasına**.

taşqazan **daşqazan**. potul. böyük qazan. -**daşqazan** görməmiş, aş qazanında boğular.

taşqəri əlavə. -bundan **taşqəri**. bundan.

taşqəri əlavə.

taşqıl **daşqıl**. qərarlı. müsəmməm. əzmli. ciddi.

taşqıl **-yaşam həmməşə tuğur**, ama yoğşutmadan yaşanmaz. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir)(**yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan).

taşqın **daşqın.** axqın. basqın. (təcavüz).

taşqın **daşqın**. aşqın. coşqun. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). çırpışıq**.** daşqın. burtaq > fırtınalı. mütəlatim. tuğyanlı.

taşqını -**su daşqını**. sel. -**qıratqan** sel. -**qıratqan** su daşqını.

taşqınmaq **daşqınmaq**. şaşmaq. təəccüb edmək. mat qalmaq.

taşqınmaz **daşqınmaz**. **daşralmaz**. **daşralası olmayan**. **boşanmaz**. **(dışa düşməz)**. **(**bir gedişin, gəlişmənin, yönəlməyin daşlanmaması, qurumaması, qırılmaması**)** baradığan. tükənməz. qurtulmaz. bitinməz. əbədi. cavidan. yorğunmaz. paydar. aralıqsız. sabit. müqərrər. müəzzəm. müsəmməm.

taşqıran -**daşqıran qardaşım**: zəhmətkeş qardaşım.

taşqol **daşqol**. həm qatar. həm rədif.

taşqömür **daş kömür**. qara daş.

taşla **-**adam başı, daşla daşı.

taşla **-daşla könül yaşamış**, daşdan könül patlamış.

taşla **daşla!**. **1**. unud. at. -keçmişi **daşla**. **1**. göz yum. vaz keç. -öz həqqini **daşlayan**. **1**. tərk ed. -tütünü **daşla**.

taşla -dos acısın balla ut, **yağu süycün, daşla tut. (daşğa tut**: **daşla tut:** daşla)..
-yaşam sürər, durar deyil, **gerini daşla, yenidən başla**.

taşla **-kişi dəlik daşla**, dişi qələm qaşla alınmaz. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

taşlab **daşlab**. tərk edib. atıb. -**daşlab qaçdı**: ötürüb qaçdı. -**daşlab getdi**: ötürüb getdi. -**daşlab qoyub**: atıb bıraxıb.

taşlaq **-yol daşlağ**, ulağ çolağ. (çolağ ulağ, uzun gedməz.). (**ulağ**: yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac).

taşlamaq **daşlamaq** (dışlamaq). açdaşlamaq. ifşa edmək.

taşlamaq **daşlamaq**. **1**. **(a < > ı**) **dışlamaq**. bıraxmaq. -**ısırıb daşlamaq**: qoparıb atmaq. -bu yükü boynundan **ısırıb daşla**. **1**. atmaq. -bitə qızmış, donun oda **daşlamış (**atmış**)**. **(**bir bit üçün donun yaxmış**)**. **1**. salğaşmaq. əl çəkmək. -düşmanlığı **salğaşdılar**: bıraxdılar. **1**. atmaq. salmaq. -türməyə **daşlamaq**. **1**.məhkum edmək. **1**.tullamaq. fırlatmaq..
-**üzüb daşlamaq**: qoparıb atmaq.**.**
-adım daşlamaq: qədəm **atmaq**.

taşlanamaz **daşlanamaz .-**daşa dönmüşdü başı, **daşlanamaz söz deyəməz**.

taşlanan **-it kimi daşlanan dişilər**, öküz kimi yügürən kişilər.

taşlanma -**alçaq görüb daşlanma**, yüksək görüb, alçalma.

taşlanma **daşlanma**. coşma. -aş atana, yastanma, **daş atana daşlanma**. (**atana**: verənə). {abayla davran. (**abayla:** siyasətlə)}. (qarnıvı toxlatana, qoduğlanma, daşı görcək daşlanma, düşün yanıtla). **(daşlanma:** coşma).

taşlanmaq **daşlanmaq.** sıçramaq. pökmək. bökmək. atılmaq. -**ürəyi pökdi**: ürəyi atdı. -**pökə pökə**: atıla atıla. -**pöküb düşdü**: atılıb düşdü.

taşlantı **daşlantı.** qalan qaçan. darğaşıq. qalıntı. çıprıntı. çaprıntı. oğuntu. töküntü.

taşlar -**daşlar inrədi**: sızlarıq ağladı.

taşlar -tırpanlar pıçaqlar, **sopalar taşlar**, hücuma başlar.

taşlar -**qıyçaq qıyçaq daşlar**: sivri sivri daşlar.

taşlara **daşla**. -**bağrı daşla** dolu topraq.

taşlarının -**dəğirman daşlarının hər biri**: göz.

taşlaşmaz **-kor kor ilə daşlaşmaz**.

taşlatmaq **daşlatmaq**. qatıtmaq. donqıtmaq. sərtitmək. dəmiritmək. dəmirlətmək.

taşlavatmaq **daşlavatmaq** tulaşatmaq. bıraxmaq. tərk edmək.

taşlayan -**aşın yeyib, daşlayan**. (nankor).

taşlayan **daşlayan**. **-doğma dilin daşlayan**, yuva qazdı, yad dillərə könlündə.

taşlayıb **daşlayıb**. atıb. -sındırıb **daşlayıb**. -öldürüb **daşlayıb.**

taşlı -**dənək, iki daşlı**, sevgi, iki başlı. (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır. (sevgi daşı, təkcə başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz).

taşlıq **daşlıq** (yer). coğur.

taşlıq **daşlıq**. **1**. çinədan. çınğıldan. çiğildan. **1**. sənglağ. **(**ləm yəzrə**')**.

taşlıq -uğur daşlıq: birgəliyi. -**''və, lə'' uğur daşlığı** göstərən bağlayıcı, köməkçi sözcüklər.

taşma **daşma**. **1**. cuş. **1**. xal.

taşmaq **1**. **daşmaq**. aşmaq. qiyam edmək. **1**. qatışmaq. -gün günə **aşır**, işlər **uzanır**. **1**. **daşmaq**. ağmaq. coşmaq. (**# axmaq**).

taşmasa **daşmasa.** güvən (əmniyət) supabı. nərsənin daşmasın (partlamasın) önləyən nərsə.

taşmayan **-**qınçalar qıyından **dolub daşmayan doymaz**. (**qınçalar qıyından** : əzablar məşəqqətindən).

taşru -**yaşru daşru:** gizli açıq. pünhan aşqar.

taşsa **-dəniz daşsa**, dalay boğular. (**dalay**: çöl. səhra).

taşşaq -**daşşaq kabab çəkirsiz:** qış günündə, bazarda alıcıların alverçilərə od, isti başında oturalı deyikləri söz. demək alveriz yavadır?.

taşşaqı -**daşşağı çalpaqdan**, elə uğur dammaz. (qıtmır, çinis, pulakıdan, elə xeyir gəlməz.

taşşaqlı **daşşaqlı.** edərmən.

taştan -dadlı su, **daşdan çıxar**, yaxşı söz başdan.

taştan -dağdan arxası olanın, **daşdan bağrı gərək**.

taştan **-**daş qatı, baş qatı, **baş daşdan qatı**.

taştan -**daşdan adam olmaz**, adamdan, daş olarmış!.

taştan **daşdan**. -**başdan tüstü çıxar**, daşdan yox.

taştan **-**könül, daşı ısıtmış, **daşdan könül, ısınmaz**!. (könül sevgi, daşı yumşatır, daşdan olan könül, ısınmaz, yumşanmaz.).
-daşla könül yaşamış, **daşdan könül patlamış**.

taştan **-ox ötməyən daşdan**, ötər dilim.

taştan **-**yaxındakı saxsı, **dışardakı daşdan bərk**. (**dışardakı** : uzaqdakı. ıraqdakı). (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

taştan dildi dildir paxtadan yumşaq durur **daşdan qatı**, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

taştı **-**başdı, **daşdı**, aşdır. (kişiyə ilkin baş, qoraq topraq, var yemək gərəkdir). (başda baş).

taştı -elin atan, **başı, daşdı**, dilin satan, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

taştı -söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz: dözməz**). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

taştövər **daş tövər < dış tövər**. hovl o hovş. hovl o həvali. -qalanın **daştöväri** avad. -bu **daştövərdə** tükan yoxdur. -**daştövərə** göz ol. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq. -**daş tövərin** yoxlayıb girdi.

taşuq **daşuq (**daşınmış. dışlanmış**)**. **1**. **daşuğ**. **(**nərsədən dışlanmış, dıngəlmiş, ayrılan, qoparılan tikə**)**. tikə. kəsik. parça. -bir **daşuğ**. -iki metrəlik **daşuq** qumaş. **1**. bölüm. qurup. ekib. bəxş. qol. coğa **(**cuxə**)**. -işlərin iyi gedməsi üçün, işçiləri daşuqlara böldüq. **1**. sinif. kilas. -birinci **daşuq**. **1**. atolyə. karqah. **(**section. department. classroom. group. squad**)**. **1**. çat. **çatul**. bir yerdə ayrılan bölümlərin hər biri. otaq. bölmə. -on **çatıqlı** ev, hotel. -**yatıçat**: **> yatca**. yatma odsı. -**odac**: (**odçatı**): odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. tulanbar. atəşxana. -**aşçat**: aşpazxana..
-**geyim daşuğu**: bölümü, sectori..
-**aşıl daşuq**: **iş daşuq**: atolyə. karqah. workshop.

taşul **daşul**. **(**bir bütün yazıda aralıq vermənin vurqlayan simgə**)**. virgül.

taşulqa **daşulqa**. bölmə. ayırma. təqsim. inqisam. bəxş. qismət. qoşun qolu. parça. ayrılıq. mutarikə. infisal. uzaqlıq. firaq. təfkik. dəsdəbədlik. təbəqəbətlik. anlaşmazlıq. ixtilaf. təfrəqə.

taşunma **daşunma**. naşükürlük edmə. **-pisi görüb daşunma**, bəyi görüb düşünqıl.

taşut **daşut**. xətər. -qalanında itirmə daşutuyla başbaşadır: qalanında itirmə xətəriylə üzüzədir.

taşut **daşut**. risk. xətər.

taşutlamaq **daşutlamaq**. **daşutaymaq**. (nasipaslıq edmək. naşükrülük edmək. küfran edmək).

taşürəq **daş ürək.** bağırqura.

taşüräq **daş ürək**. güzəşsiz**.**

taşürəq **daş ürək**. qabaq. çox qaba, bərk.

taşüräq **-daşürək yok**, ürəkdaş olun.

taşürəq **daşürək**. daşbağır. qasıq. acınmaz.

taşyaqı **daşyağı.** qəti düşman.

tat **1**. çet. yad. xarici. -çet **ölkə**. **1.** dinsiz. laməssəb.

tat **1.** lor. -**tat degi**: tatlar demişkən.**1. 'tat'** sözünün -yabanılıq-anlamı, özün buradada göstərir. -**tatsımaq**, **dadsımaq**: dadı yabanımaq, yavalamaq. -**tatıq**: dadı dəğişmiş. dadı yavamış..
-**dad vermək**: dadın artırmaq.dadlıtmaq. dadlatmaq..
-toxduğa, toxlu əti **dad verməz** (doyandan sonra, toxlunun əti toprax dadır) (toxduğ: boğazına dək tıxmış.)..
-**tat danışmaq**: lori dildə danışmaq.

tat **1**.**<> yad.** naşı. yaban < yavan.: **1.**ləzzət. -**dad oldu**: ləzzət verdi.
-acı yardan ayrılan, **sürər yaşam dad ilə**. (**dad ilə**: ləzzətlə).
-gerçəkdə alır dad, sözdən. (**sözdən**: didən).
-gör eşit iylə, **dişlə dad toxun**, on kərə tuşla, birdin at oxun.

tat **1**.**dad.** tamağ. **1.**dil qanmaz. -**gəpləyiş bilməz tat**: söz, dil başa düşməz dil qanmaz..
-**al, dad**: dadın çıxart. yiyənib dadın al. -evrənidə aldat, al, dad. (**evrənidə**: dünyanıda) (**aldat**: tovla).

tat -ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin..
-qanana da can qurban, qanmayana da, **dad yarımçıq əlindən**..
-yaşam dadın, duzun, acısın, **birin dad, birin çək, birin at..**
-çox pis qoxu, dad: çalğalanğ**.** zəqqum.

tat **dad**. **1**. (**dart**). çeşni. çaşnı. keşniğ. (< **çəkmək**). məzə. tə'm. **1**.keşit. -**dad vermək**: keşitmək. **1**.tam. tə'm. qoxtay. keşin (çaşnı). məzə..
-**dada dada**, sora sora yemək: keşinmək..
-**dadı qaçmaq**, **dəğişmək**: dadığmaq. keşinmək**.**.
-dadına baxmaq: keşinmək**.**.
-dadı gedib duzu qalmaq: yarasız duruma düşmək**.**.
-əsil dad: özək.

tat xoş. **-**keçmişdən kişmiş çıxarsa, **alsa ağız dad olar**. (ağız alsa xoş olar).
-sıcaq aşqın **dad dadın**. (sıcaq aşqın dadın dart).
-aldatmasan aldanarsan, aldatılmadan , aldat!, **al, dad!**.

tata **-dada dada**, bala bala yemək: mıcmınmaq.

tata -**dadlı dada dadanma**, acısı olmaz, inanma!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin) bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.).

tata -**dadlı duzdur verən dada duz**, barlı sözdür verən dilə duz.

tataantırma **öğrətmə**. -doğuzu maşa, **gələni aşa öğrətmə**.

tataq **dadağ. 1**. matah. nobar. **1**. yeyib içmə. yeyəcək içəcək. **1**. nuş. afiyət. -**dadağ** olsun.

tataq **dadağ**. **damağ.**

tatalış **1**. istikak. **1**. muzahimət. **1**. mane'.

tatalmaq **dadalmaq**. ləzzət aparmaq.

tatanan **dadanan. -dadanan dodunmaz**: dadanan doymaz.

tatanan **-**quduran yemiş yatmış, **dadanan yemiş doymamış**.

tatanar -dadar dadar **dadanar**.

tatanıb **dadanıb**. -ömrümə günümə **nələr! dadanıb**.

tatanlamaq **(**uşağın yeriməyə başlaması**)**. tapçılamaq. tap tap yerimək. təti pati yerimək.

tatanma -**dadlı dada dadanma**, acısı olmaz, inanma!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin) bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.).

tatanmaq **dadanmaq. 1**. dad almaq. könül, ləzzət, həzz almaq. **1**. dadığlanmaq. (# **didiğlənmək**: iğrənmək). şirnəşmək. girnişmək. **1**. tutuşmaq.

tatanmaq **dadanmaq**. **dartanmaq**. **1**. nərsiyə çəkilmək. **1**. cəlb olmaq.

tatanmaq **dadanmaq.** tamağlanmaq. xoşu gəlmək.

tatanmasa -eyilik dadlı oli, onu **yeyən dadanmasa,** axmaq oli.

tatanmış **dadanmış**. tamasıq. təməsik.

tatanmq **dadanmaq.** -**beçəyə qaza dadanmaq.**

tatantı -daddı daddı **daddandı**.

tatantırmaq **dadandırmaq**. dadına öğrətmək.

tatar -**dadar dadar** dadanar.

tatarlar tatlar. yad ellilər.

tataş **dadaş**. batur. böyük qərdəş**..**
-ağadadaş: ağabay. böyük qardaş.

tatdan **tatdan. -**dünyanı gəzdim **tatdan dadsız görmədim**!.

tatı **-**acı bilmərsən, **dadı bilmərsən**. (**acı**: yeməli olmayan) (**dadı**: süycü. yeməli olan).

tatı **-aşın dadı duz**, ərin dadı söz.
-**dadıqsıyar** alışdığın bal olsa belə. (**dadıqsıyar**: dadı qaçar. dadı dəğişər).

tatı **dadı.** -günlərin adı var, **yemişlərin dadı var**..
-bir gün dəğər işizə, dadı gələr dişizə.

tatı **dadı**. -**qını** çox, dadı yox. (**qını çox**: zəhmət çox).

tatı -keçmişin yadı, **acının dadı yaman**.

tatıb **-**dadın bilən yeyib gedər, dadın bulan **dadıb gedər**. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).

tatıcı -**dadıcı ot**: ədviyə. çaşnı (< **saçnı)**. (yeməyi dadlandırma üçün üzərinə, içinə saçılan dadıcı ot, ədvüyə, nərsə)

tatıq **dadıq**. (**tat**-**yad** <) dadı dəğişmiş. dadı yavamış.

tatıq **dadıq**. **1**.şirni. -toy **dadığı**. **1**. ləziz. **1**.**dartıq**. çətin tutan..
-**dadığ dalığ:** tə'm ləzzət.

tatıqlanmaq **dadığlanmaq. 1**. (# **didiğlənmək**: iğrənmək). dadanmaq. şirnəşmək. girnişmək. **1**. dadlanmaq. süycənmək. şirinləşmək. -üzümlər **dadığlanmamış** hələ.

tatıqmaq **dadığmaq**. dadı qaçmaq, dəğişmək. keşinmək.

tatıqsıq **dadığsıq.** dadlı, süycü, şirin sevən. şirinçi. şirniç.

tatıqsıyar **dadıqsıyar**. dadı qaçar. dadı dəğişər. **-**dadıqsıyar **alışdığın bal olsa belə**.

tatıl **dadıl.** amıl. yamıl. həlim.

tatılır **-**dinlcəlmək qabağdadır, **işlədikcə, yaşam dadılır** (dad alınır. dadlanır).

tatılmaq **dadılmaq.** az az yemək. -dadılırsa azdan, azı qalar, yeyilirsə çoxdan, azıda qalmaz.

tatım -**tamaq tadım bakanlığı:** azıq ovqat bakanlığı: yeyim içim bakanlığı**:** xarbar vəzirliyi. (**bakanlığı**: vəzirliyi).

tatımaz -**ucuz dadımaz**. (ucuzun dadı olmaz). (ucuzlu mal dadımaz, bahalısı yadımaz. (**yadımaz**: yaddan çıxmaz).

tatımsılamaq **dadısılamaq** dadına baxmaq.

tatın **-ağız dadın bal olsa**, alışdınsa yad olar.
-**dadın bilən** yeyib gedər, **dadın bulan** dadıb gedər. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).

tatın **dadın** .-**aş dadın yeyən bilər**, yol ağramın, gedən. (**ağramın**: əzabın)..
-**işin dadın kürəkən alır**, sağduşa gözləmək qalır. (işin dadın gəlin kürəkən alır, sağduşa solduşa gözləmək qalır!)

tatın -**dadın dəğişmək**: dadsıtmaq**..**
-dadına öğrətmək: dadandırmaq..
-**dadın qaçırmaq**: dadqıtmaq**..**
-dadın artırmaq: dad vermək.dadlıtmaq. dadlatmaq.

tatın -sıcaq aşqın **dadın dart**. (sıcaq aşqın dad dadın).

tatın -**yaşam dadın**, **duzun, acısın**, birin dad, birin çək, birin at**.**

tatına -**dadına baxdırmaq**: dadnıtmaq. dadızdırmaq..
-**dadına baxmaq**: dadnalmaq. dadızmaq.

tatına -**dadına baxmaq:** dadmaq. çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq.

tatına -**dadına baxmaq**: tamağlamaq.

tatını -keçmiş günün yadına dalma, **gələcək günün dadını alma**. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

tatını **-**yaxşıdan ad qalınca, **yaman pozar dadını**. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

tatınmaq **dadınmaq**. **dartınmaq**. nərsiyə aşırı çəkilmək. şorun çıxartmaq.

tatınmaq **dadınmaq.** ümid edmək. -**dadın** ona, **tapın** ona, yatın (söykən) ona.

tatıntı **-**verdin adındı, **yedün dadındı**, sandıkdakı yadındı.

tatır **-**biri yaşamaqdadır, biri yaşamaq dadır.

tatırqan **dadırğan.** çörək verən. saçağı (süfrəsi) açıq.

tatırlaq **datırlaq**. çətin, güc olan nərsə, yer. sə'bül ubur.

tatırlıq **datırlıq**. çətinlik. qıyınlıq. məziqə.

tatışmaq **dadışmaq**. zovq almaq.

tatıtır -əl götürmə götürəllikdən, **ağızlar dadıdır**, kişiyə bircə qalan, yaxşılığın soy adıdır.

tatıtmaq **dadıtmaq.** yedirtmək. yeyizdirmək.

tatızmaq **dadızmaq.** dadnalmaq. dadına baxmaq.

tatıztırmaq **dadızdırmaq**. dadnıtmaq. dadına baxdırmaq.

tatqıtmaq dadqıtmaq. dadın qaçırmaq.

tatlamaq fars danışmaq. əcəmi danışmaq. qanılmaz dil danışmaq.

tatlamaq qatıqlamaq. -genə **tatladı**: genə **qatıqladı**.

tatlanmaq **dadlanmaq.** (**sulu**: gözəl. dadlı). sucuqmaq. şirinləşmək.

tatlanmaq **dadlanmaq.** dadığlanmaq. süycənmək. şirinləşmək. -üzümlər **dadığlanmamış** hələ.

tatlanmaz **dadlanmaz.** süycüməz. şirin olmaz.-bal deməklə **ağız süycüməz**.

tatlanmaz **-suyun şoru dadlanmaz!.**

tatlar tatarlar. yad ellilər.

tatlar -**tatlar demişkən**: tat degi.

tatlara **-**hər görəndə səni ürək dönür bağa bostana, qoy korluq **qalsın tatlara könül**.

tatlarqu **-tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar**, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.

tatlatmaq **dadlatmaq**. **dadlıtmaq.** dad vermək. dadın artırmaq.

tatlı **-alışdığın dadlı bal**, keçsə günü acıyar.

tatlı **dadlı**. **1**.keşitli.**1**.balqa. şirni. -**çox dadlı**, **yeməli**: balqa. **1**. şirin. baltay.ballı. **1**. amrağı**.** ləzzətli. ləziz. dad almalı nərsə. **1**.yoğaş. **1**.yoşaq. şirin. **1**.süycü.**1**. yax. yeməli. ləzzətli. -**yax** yeməklər**..**

-baldan dadlı, duzdan çor (iti)**..**

-dadlı su, daşdan çıxar, yaxşı söz başdan**..**

-duz kimi acı, **bal kimi dadlı..**

-dadlı su, **içgi**: süyüt..

-**dadlı ötər sandıvac:** şirin oxuyar bülbül**..**

-dadlı sözlü: balağuz.

tatlı **dadlı. 1.**sücü. sücük. şirin. **1.**tamağlı. tamağın. təməkin. xoşa gəlim. xoş boğaz. **1.**süycü .-**süycü aşın yox ikən**, süycü dilən nə gəlmiş..

-**süycü dil bir kan**, vermək bilən tükənməz. (**bilən**: ilə) **..**

-altınlı evdən, can dadlı..

-sirkəşirə, **sirkədən dadlı olur.**.

-**sən, dadlı bir uyal**, acı bir anısın. (**uyal**: xiyal)**..**

-baldan dadlı, baltadan ağır (**tapmaca**). (yuxu).

tatlı **dadlı.** -ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, **dadlı denən dad gəlsin**, acı demə yad gəlsin..

-acını acı kəsər, **dadlını dadlı bəsər**. (**bəsər**: bəslər). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz)..

-qayğısın çəkən, **dadlı dil tökən**..

-**dadlı duzdur verən dada duz**, barlı sözdür verən dilə duz.

tatlı **dadlı.** -**daddı olsun**. nuş olsun..

-pay olmamış topraqdan, **dadlı nə varmış yurtdan**..

-**uşaq dilində dadlı** (şəkər. şirni): qaqqa..

-yaşam iştə, **acılı dadlı utunur**..

-**dadlı dadlı**: süycü dadlı. çox dadlı. -gülsüz olar yemişi, **dadlı dadlı dənəsi** (tapmaca)

(encir)..

-ataların söziylə, **türkün tatlı diliylə**, yol yürüyən yorulmaz..

-**baldan dadlı**, baltadan ağır (tapmaca). (yuxu).

tatlı **dadlı.** -**dadlı balalar**: bal biçəklər. -gül çiçəklər, bal biçəklər.

-**dadlı bala**: şirin bala. əziz bala. çağacıq. -**çağacıqlarım!**..

-**dadlı dada dadanma**, acısı olmaz, inanma!. (bu söz, yaşamın öytgəliyin (dəğişgəliyin) bildirir. yaşamın acı dadlısına, qolay çoruna, eni yoxuna, olar olmazına oyaq qalmasın tavçalır (vurqulur, tovsiyə edir, tapşırır.)

-**eyilik dadlı oli**, onu yeyən dadanmasa, axmaq oli.

tatlı -dərin yuxu **dadlı düş**.

-tülkü əfə dadlı dillər söylədi, qarqa bəydən pəndirini almağa.

tatlı -uzaqda olan şişik, **qıraqda olan dadlı görünür**.

tatlı -ballı dadlı.

tatlıq **dadlıq**. **1**. ədvüyə. **1**. çaşnı. **1**. məzə. **1**. açar. əduvacat.

tatlıq **dadlıq**. məzə.

tatlıq **dadlıq. duzuğ. duzğu. şirinlik**. 1. rüşvət. -işlər **düzə** gedsə, **duzğu yaranmaz**.1. bir uğura verilən ərməğan, hidyə. -oğlan qız evləri birbirinə **duzğu saldılar**.

tatlıqır -özününkünün bir yanı acıdırsa, **bir yanı tatlıdır**.

tatlıların **dadlıların** süycülərin.-acıların ucuz satan, **süycülərin yerə basan dünya**.

tatlıların **dadlıların**. süycülərin.

tatlını **dadlını.** -acını acı kəsər, **dadlını dadlı bəsər**. (**bəsər**: bəslər). (acı üstə acı var, dadlı üstə dadlı. ac göz kişini, topraq doyuyar). (dəngəli pozuq, dinc olmaz).

tatlını -yaşamın quralı budur, acının utdurur, **dadlını utuzdurur** !**.**

tatlısı -**süt dadlısı çeşiti**: kəşgül. çəkqül.

tatlısın -yaratıq varki verməkdən acısın **almaqdan dadlısın** bilməz.

tatlısıta **dadlısıda.** -**topraqların dadlısıda**, yurd olmuş!.

tatlıtmaq **dadlıtmaq. dadlatmaq**. dad vermək. dadın artırmaq.

tatlıtuzlu -**dadlı duzlu, eyi qoxulu: gülbəşəkər**. -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!.

tatlıya -**hər dadlıya** bal demə.

tatlu **-dadlu ağulu sözlər.**

tatma **dadma**. keşik. (çeşayi).

tatmaq **dadmaq** < **dartmaq.**

tatmaq **dadmaq. 1**. az yemək. yamtamaq. **1**. içəri çəkmək. keşinmək {> **çeşidən** (fars)}. **1**. təcrübə edmək.

tatmaq **dadmaq**. **1**.dadına baxmaq. çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq**1.**dadına baxmaq. çəkişmək. çəksəmək. (> **çəkidən** (fars)). çaşnamaq.

tatnalmaq **dadnalmaq**. dadızmaq. dadına baxmaq.

tatnıq **dadnıq**. acqursaq. acqurd. acqır. görməmiş. tamahkar.

tatnıtmaq **dadnıtmaq**. dadızdırmaq. dadına baxdırmaq.

tatrışmaq **datrışmaq. dartışmaq**. titrişmək. -yazıda böri ulasa, evdə bağrı atın titrişər (datrışar, dartışar).

tatruşmaq **dadruşmaq.** dadmaq.

tatsan **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

tatsımaq **dadsımaq**. (**tat**-**yad** <) dadı yabanımaq, yavalamaq.

tatsıtmaq **dadsıtmaq**. dadın dəğişmək.

tatsız -**dadsız duzsuz**, **məzəsiz yemək**: bayıq. -subaylığın **bayıq** yeməkləri. tohi.

tatsız **dadsız. -**dünyanı gəzdim **tatdan dadsız görmədim**!.

tatsuq **dadsuq**. sevik. dadlı. xoş tə'm. ləzzətli. mətbu'.

tatşım -**ilin olmaz dadşım bil yenisi**, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

tattan **daddan**. -ölü aytdan doymaz, **diri daddan**. (ölü addan doymaz, diri daddan). (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar). (aytdan: söz sav. danışıq). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

tattan **-diri daddan doymaz**, ölü aytdan. (**aytdan**: duadan. virddən).

tattı -**daddı daddı** daddandı.

tattı **daddı.** -**dadlı olsun**. nuş olsun.

tattırışmaq **tatdırışmaq**. anlaşılmaz dildə qonuşmaq. ağızda it boğuşdurmaq.

taul **daul**. **dalu**. qusl. -**daul qılağu**: qusl əməliyyati.

tav töv tov. tövüş. yalğun. yalğın. hiddət.

tav (təv). **1**. novbət. -**tav** bizə düşdü. -**tavın** itirmək. **1**. rəfdar. -**tav qılınmaq**: tavranmaq. rəfdar edmək: -bu **tavla**: bu rəfdarla. -**tav tapa**: (**tap**: **təp** < təpmək) (koniş va koniş). qılış qayış. etgiləşim.

tav **> təb**. qızdırma.

tav >. **təb**. qızqa. sıtma.

tav **1**.**tavış**. **tov**. **tovuş**. alğı. duyu. duyur. sezi. hiss. **1**.**tov**. dövr.

tav **av tav:ab tav** (**avma**: tutma). **ab.** (**abmaq**: **qabmaq**: tutmaq.).
-**av tav:** durum tutum. durum qoşum.
-**av tavası** necədir: durum qoşumu nasıldır.
-**ab tav**: yol yöndəm. sap qılığ. uğur. yağday. şərayit. təhər.
-**av tavın bilmək**: nərsənin durumun, işləmək yolun bilmək.
-**av tavın** bilməyən güclük duyar, çəkər.

tav **dav**. -**dav dala**: dağ bərə. dağ dərə.

tav xulq. xuy. hal. qılıq. püf. qıvam. ğəzəb. xəşm.

tava **1**. **(< təpə**. < **təpmək)**. təpilib yastanmış qab. **1**. **dava.** darı. çarım.(# **çorum**: ağı. zəhər). **1**. **tova**. tavlama (tovlama), qızartma, qızdırma üçün qab. **1**.**dava**.onac..
-**yağ tavası kimi kiçik tava**: qazancıq. > qazıc..
-**dava dərman**: dava duva. əm**.** (< **yəm. yem**). əm səm. ot..
-**ağılı dava**: ağutan, zəhərləyən dva.

tava -**dava qutusu, yeri**: darınqa.

tava **dava**. darı. ota. dərman. ilac.

tavac **tavça.** tovsiyə. məsləhət. -**tavça** verər dinləməz. -onun **tavçasın** eşidən kimdir, onun **tavacın** tutan kimdir. -**tavac** dolu danışıq. -**tavçalardım**: məsləhət görərdim -**tavçalıram**: məsləhət görürəm.

tavacın **tavçasın.** -onun **tavçasın** eşidən kimdir: onun **tavacın** tutan kimdir.

tavaçı **da'vaçı**. quldur.

tavaxana **davaxana**. darnaq**.**

tavaxana **davaxana**. sağlar.

tavaq **1**. **davağ**. yer mülk. darayi. əmlak. **1**. **tavağ**. **tabaq (< təpə**. < **təpmək)**. **(**> **təbəq)**. təpilib yastanmış, ənli, geniş qab. **1**.**davağ**. < **dalvağ**. dalağa (boğaza) qoyulan yem. yemək. xurək. -ac olan **davağ** dallamaz: ac olan yemək qurddalamaz (seçməz). **1**.**tavağ**. məhrəm.

tavaqana **davaxana**. darılıq. otalıq. ilacxana. farməsi. əczaxanə.

tavalamaq **davalamaq**. darılamaq. otalamaq. dərmanlamaq. ilaclamaq.

tavalamaq **davalamaq**. **darılamaq.** ilaclamaq.

tavan **1**. düşəm. tüpən. səqf. **(# döşəm**: daban. dibən. kəf**)**. **1**. **havan**. savan. göşək. göyşək. göyək. göyüc. çatı. gülək. göyək. başlıq. yaşmaq. səqf. **(**# **daban**: döşək**)**. -**yaşmaq** dəlik, dirək qırıq.

tavan -**dağ biçimli tavan**: tağ. (< **toğ >** dağ).

tavan! hərəkət!.

tavanmaq **tavaşmaq**. hərəkət edmək.

tavar **davar**. (qoy keçi). xırdadırnaq. (**xırda dırnaq**). xırdayaq.

tavar **davar.-davar yığma yığraşu**, oyun qılma qarğaşu, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.).

tavar **tavar**. mal..
-**davar** gəbərsə, piçaq tapılar.

tavar **davar**. **dağar.** kala.

tavarı -gəncliyi selə vermə, **mal davarı yelə vermə**. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).

tavarın -**yağ davarın savıldı**, ərən kişin dağıldı. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

tavarlanmaq **davarlanmaq**. **təyərlənmək**. **1**. mücəhhəz olmaq. **1**. hazırlanmaq. **1**. malik olmaq.

tavası -**hamam davası**: çürnüq. darnıq. tükü qılı dibdən çürüdüb dərib arıdan darı. vacibi.
-hamam davası, vacibi qoymaq. darnışmaq**.** arnışmaq. çürnüşmək.

tavaş hərəkət.

tavaşmaq **tavanmaq**. hərəkət edmək.

tavay **tayvaş**. (< **tay**: əş). **1**. təğən. əştə. aynı. eyni. **1**. qardaş. qərdəş. bəradər.

tavaylıq (**taylılıq**). tayvaşlıq. təğənlik(**dəğişlik**). əştəlik. eynilik.

tavcanı tovsiyəni. məsləhəti.**-bu tavcanı** sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**

tavça **1**.nusxə. reçetə. resept. -**dava** tavçası. **1**. tovsiyə. **1**. faktor. **1**.rəsid.

tavça **tavac**. tovsiyə. məsləhət. -**tavça** verər dinləməz. -onun **tavçasın** eşidən kimdir, onun **tavacın** tutan kimdir. -**tavac** dolu danışıq. -**tavçalardım**: məsləhət görərdim -**tavçalıram**: məsləhət görürəm.
-dosman tavça: dosyana verilən tovsiyə.

tavçaçı tovsiyə edən. məsləhət verən.

tavçalamaq **tavçatmaq**. tovsiyə edmək.

tavçası **-qarqa tavçası** çöplüyə salar. (**tavçası**: tovsiyəsi).(**çöplüyə**: poxluğa).

tavçasın **tavacın.** -onun **tavçasın** eşidən kimdir: onun **tavacın** tutan kimdir.

tavçasın -**yaşadların tavçasın**, yelli qulaq güc alır.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).

tavçatır **tavçadır.** tapşırır. tovsiyə edir.

tavçatmaq **tavçalamaq**. tovsiyə edmək.

tavəl {**tavəl(**fars)} < **töül**. **tövül (dövül**). öpül. qabar.

tavıq **tavlı. tovlu. tovuq.** eşik. aşıq. qızıq.

tavın dözum. (muqavimət. təhəmmül). -bu **qına** dözum olmaz: bu məşəqqətə.

tavın **ək**. **+tavın.** +**çavın. +savın. +təhər. +tül. +tul**.:kimi. çalan. -**göyümtul**. **göyçavın**. **göysavın**. **göyçavın**. **göytavın**. **göytəhər**.

tavına **çağına**. halına. **-**əğri poxun yeyib tox gəzər, **vay doğrunun tavına**. (əğri bir pox tapıb tox gəzər, **vay doğrunun çağına**).

tavında -dəmiri, **tavında bas.**

tavınmasa tab gətirməsə. dözməsə. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (**qına ha qına**: danla ha danla). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).

tavış **1**. tablaş. döz. -bu qına **tablaş**. **1. tavrış.** ösüş. hərəkət.

tavış **1**. **tapış**. **savış**. səs. -dan quşların **savşı** çıxar: səhər quşların səsi çıxar. -ıraq olsada, **savşı** gəlsin. -sizdən heç **savış** çıxmadı. -bu **savışlar** hardan gəlir. **1**. **tav**. **tov**. **tovuş**. alğı. duyu. duyur. sezi. hiss.

tavışqan **tabışqan**. **tovuşqan**. çok davınan, devinən, dövünən, təprəşən. tavşan. dovşan. doğşan.

tavışmaq **tabışmaq**. **tovuşmaq**. mütəhərrik, hərəkətli olmaq.

tavqa **1**. (**tav**. **tov**: dövr). hərəm. -**qutuq tavağ**: müqəddəs hərəm.**1**.barantay. bərabər. əş. dəng. musavi. çəkdəş.

tavqal **tovqal**. iti. ürəkli. -**tavqal** kişi dağ oyar.

tavla **davla**. **dovla**. **dolav**. **tələ**. üzəri bəzənmiş av toru.

tavlamaq çavlamaq. çırpıb oğuşdumaq.

tavlamaq **tovlamaq. 1.**hazırlamaq. **1**.mö'tədillətmək. **1**.mulayimlətmək. **1**.miyzanlamaq. darağlamaq. **1**.qayırmaq. yoluna qoymaq. **1**.hal vermək. **1**.qatmaq. məxlut edmək. **1**.sulamaq.

tavlanmaq kökənmək.

tavlanmaq -**tovlanıb tavlanmaq:** toğalanmaq. burçalmaq. burşqalmaq. burulub qıvrılmaq. lovalanmaq.

tavlatmaq ətləndirmək. kökətmək. şişirtmək. çağatmaq.

tavlı **1. tavıq. tovlu. tovuq.** eşik. aşıq. qızıq. **1.** yumşaq. gəvrək. -**tavlı** topraq.

tavlı **tovlu**. burama.

tavmak **davmak**. **tabmaq**. **təpmək**. **tovmaq**. hərəkət edmək.

tavrad! aşın!**.** tələs!. əcələ ed!.

tavran **davran** .-**doğun** davran : təbii davran

tavran **-**gözəlliyin yeri var, **göyçək davran yerin tap**.

tavranış -(futbolda) oyun, **aldatıcı davranış**: çalım. buruq.

tavranış **davranış**. qılmış. tov. rəfdar. -bu **tovun** dəğiş.

tavranış **davranış.** suv. suy. xulq. xuy.

tavranış -yuxa **davranış**, yuxa **sözlər**: yumşaq, lətif rəfda, kələki.

tavranışın **-davranışın** devşirir məni. (**devşirir** : yıxır. qırır. qatır).

tavranışlı **davranışlı.** ısnışıq. açıq qabağ. xoşxuy. xoşrəftar.

tavranmaq **davranmaq**. {**təprənmək**. **təvrənmək**. qılınmaq}. **1**. edgərmək. işə keçmək. rəfdar edmək. **1**. təşəbbüs edmək. iqdam edmək. tav qılınmaq. rəfdar edmək. **1**. axranmaq. qılınmaq. hərəkət edmək. -**ürəyicə axranmaq**: istəyi kimi davranmaq. **1**. dapranmaq. yapranmaq. qılğanmaq. dəbəşmək. rəftar edmək. **1**. devişmək rəftar edmək..
-**devrilə davranmaq**: çağına uymaq.

tavranmaq **davranmaq.** yürünmək. rəfdar edmək.

tavranmaq -**diqqətlə davranmaq**: bolqutmaq. bincikləmək.

tavranmaq -**dosca davranmaq**: yutunsılamaq.

tavranmaq -qınayın, qıvırla, kölgətlə, kinayəylə **davranmaq**:çalım atmaq.

tavrıq **təvrik**. əxlaq bilimi. əxlaq usulu.

tavrış **tavış.** ösüş. hərəkət.

tavsar varsay. pişfərz. önceden tasarlama. presuppose.

tavsız kövəl. kövlə. gücüz. natəvan. aciz.

tavşaq **tovşaq**. iradəsi bərk. iradəli. (# **lavşaq**).

tavtaçı həvəsləndirici. təşviq edici.

tavtaq **tavdağ**. **taydağ**. **toydağ**. rəqib. hərif.

tavtuşar **tüvtəşər.** tavtuşar. suvdaşar: **-**atı at yanında bağlasanğ, soydaşmazsa, **suvdaşar**. (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy).

tavuq -**altın tavuq**: dağ toxusu. dağ toyuğu.

tavuq **-tavuk giderse** poxuda gider.

tavuq **-**toyuğuna **tavuq deyən** yox.

tavul **davul.** tüngür.

tay bərabər -**tay bərabər**: adıl əşil.

tay **1**. **<u>ək</u>**. dəy. cə. -gül**day**: gül**dəy**: gül**cə**. **1**. kimi. -tanış**tay**: tanıdıq **kimi**. **1**. **təy**. **dəy**. -**gül<u>dəy</u>**: gül <u>kimi</u>. -**güldəy** üzünə. **1**. çək. qət. qədər. -bizim **çək** çiğ çəkən yoxdur bu dünyadə. **(çiğ**: dərd. həsrət**)**. -bizim **çəkli**: bizcə. biz qədər. **1**. sınğar. oxşar. -iki gözdən biri, ekizin **sınğarı (**bir tayı**)**. **(**iki gözdən biri, ikizdən biri**)**. **1**. cür. muvafiq. -elə elə ki **tay** düşsün: **cür** gəlsin. **1**. muşabeh. -ona **tay**: ona muşabeh. -birbirinə **tay**: birbirinə muşabeh (muşabeh həm). **1**. -daş**<u>tay</u>**: daş kimi. -siz**<u>təy</u>**: siz kimi. **1**.**lay**. -uşu**<u>lay</u>**: uşu**<u>tay</u>**. **1**. yeşik. bələn. **1**.dingə. dəngə > lingə.**1**.misl. əş. -bunun **tayı**: bunun **əşi**.**.**

-tay keşik: **tay değişik**.**.**

-buz**tay**: buz**lu**.

tay **day**. daha. artıq.

-birbirinə tay: taybatay. tayıq. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. yalıyala. yalıq. birbiri yalı.

birbirinə oxşar.
-buna tay: beyləki. bu cür. -**beyləki** söz uymur ağız yaşıva.

tay **day. dayça**. (yeni doğulmuş at balası) qulun..
-ölkəyə tay tapılmaz. (hər nəyin tayı var, ölkəyə tay tapılmaz).

tay dərək. -**dərək bə dərək**: taybatay..
-**tayı bəslərsən at olur**, qurdu bəslərsən yad olur. (**tay**: at balası).

tay həmnov'.

tay tən (dənğ). bərabər. -**gül qörqünə tən gəlməz:** gül gözəlliginə olamaz.

tay -iki sanı düğü verdiyi pay, **əkin vermiş dağlara tay**. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)
-məndə hamıya **tay**, arnal yer istəməz. (**arnal:** xas).

taya **1**. kəbən. kübən. yığın. -biçin **küpəni**: ot tayası. **1**. komala. cumala. kibənə. **1**. **daya**. paya daşıt. -dörd **daşıtlı** sərgə. **1**.toxurçun. saman, quru ot yığını.

taya **daya.** avurt. avut. ovut. -uşağa **avut** tutundu.

tayağı **-söz evrənin dayağı**, birelligin yarağı. (**birelligin** : bir millətliyin).

tayaq **dayaq .-**arça dayaq dəgir. **(araça :** davər)**.**
-dayaq yetəncək yumruq**..**
-əlifə dayaq, mimə çomaq deyənlər..
-dəvənin irisi, köprü üsdə **dayaq yer.**

tayaq **dayaq**. **1**. (nərsiyə dayaq olaraq vurulan dirək). qolşaq. dəstək.**1**. arxalıq. ardım. **1**. arxan. arxav. dəsdək. puştiban. **1**. ittika'. salıq. -**salıq salmaq**: müttəki olmaq. **1**. **döyək**. **döğəq**. soba. çomaq. -**döyəkləmək**: döğəqləmək: dayaqlamaq. -**döyəkitmək**: döğəkitmək: dayaq atmaq. **1**. çönbə. dəsdək. (nərsənin çönməsin, (yıxılmasın) önləmək üçün çöndəsinə (dalına) qoyulan dayaq. qapı qalınan salınan ağac.). **1**. çönbə. əlağacı. (başı əğik dayaq). **1**. dirkə. sutun. paya.**1**. astan. sutun. paya. **1**. sökə. söyək. (**< söykənmək**). sutun. paya. **1**. ərk. muridi e'timad. -sizi **ərk** bildim, **ərkindim**. **1**.süyək. sümük. (gəmik). söykək. isqilet**..**
-dayağdan qurtulub, toxmağa tutulma..
-**dayaq duran**: arxalaşan. -**arxalaşan** ağır yağımda **(**durumumda. halımda**) (**çağımda**)**.

tayaq **dayaq.** çatma. dəsdək.

tayaq **dayaq**. -ura bilməz **ulu dayağ götürür**..
-**yar yara olmasa dayaq**, yadda əzib, basar ayaq.
könəlgə. çönəlgə. dönəlgə. arxa.

tayaq **dayaq.** yaprış. sınıq nərsənin altına, dalına qoyulan nərsə. dəsdək.

tayaq **-**düğürdən uzaq, qırx min ayaq, **səndən bizə olsun dayaq**, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

tayaq hami. püştiban. -**yol yarağı yemik**, el dayağı bilik. (**yaraq**: ləvazimat). (**yemik**: yemək. çörək) (**bilik**: ilim).

tayaq **-**kəndivə güvən, **dayaq, ölüncə sənə**.

tayaq **-**qıltay manın olunca, dayaq enər başına. (**manın**: aybın).

tayaq -şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, **türküm türkə dayaq gəlir**, dədəm sözü dilində.

tayaq -yaxşını söz öldürür, **yamanı dayaq**. (iyi kişini söz öldürür, kötüyü dayaq öldürür). (kötüyə, yamana, qanmaza, kotana söz nə edəcək). (kağıl, cahılın önündə söz kar kəsməz).

tayaqa -baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa, **ayağ dayağa**, qayrat kanı, türk qadını!.

tayaqı **dayağı** .-çobanın ayağı yetməsə, **dayağı yetər**.

tayaqı **dayağı.** -yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, **elin durmuş dayağı**, sınmaz beli, el dursun.

tayaqı **dayağı**.**-**gəlin ayağı, **çoban dayağı** yer eləsin, gör bir sənə nə eləsin.

tayaqlamaq **dayaqlamaq**. çapaqlamaq. çapqlamaq. savqadamaq. dəğnəkləmək.

tayaqlıq **dayaqlıq. ayaqlıq.** nərsiyə ayaq, dayaq olaraq vurulan qol. dəsdək.

tayaqlıq **-suvatda, dayaqlıq olaraq taxılan dəğənək:** basma**.**

tayaqsız -**çoban dayağsız olmaz**.

tayaqsız **dayaqsız**. **1**. söyəksiz. sökəsiz. (**< söykənmək**). sutunsuz. payasız. **1**. yeləpər. yüngül. mütəzəlzil. -**yeləpər** qurum. -**yeləpər** oyqur (mütəfkgir).

tayan -**dayan edmək**: qərar tutmaq. sabit qalmaq.

tayan -dil ağacdırsa, **yıxılmadan dayan**.

tayan! **dayan**!. otur! (olduğu, bulunduğu davranışdan, qızqınlıqdan duruşdan dalı durmağa çağrış). sakin!.

tayan! **dayan!**. toxda!.döz!.

tayanac **dayanac**. **1**. dayanma, dözmə (muqavimət) gücü.

tayanamaz **dayanamaz.** çıdabay**.**dözəməz. -könlüm çiğə **çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz.

tayanamaz **dayanamaz.** muqavimət edəməz.

tayanan **dayanan**. **-**fala inanan, **suya dayanan**, nəyimə (s imə) dönər.

tayanc **dayanc**.arxanc. kömək. dəstək. himayə. -kimin **arxancıyla** qalxdın, gəlişdin. -demə ki **arxanc** yoxudu. -qalxıb durmaq güc.

tayancaq **dayancaq.** söyən. söykən. təkyəqah.sevərək, istiyərək dyanılan yer, nərsə. patuq. -bura onun **söyəni**. -mənim **söyəndiyim** yer. -**söyənin** dəğişmiş. -yeni **söyənlər**

tayanıb **dayanıb**. e'tibar verib. söyənib (söykənib). -sizə **söyənib** işə başladım. (e'tibar verib). -**ona söyənmə**: (söyənmə: e'tibar edmə)

tayanıqlı **dayanıqlı**. tuxdal. **(**< **tuq**: düğün**)**. cıdamlı. muqavim**..**
-dayanıqlı sayanıqlı: müqavim o qabili e'tibar. müqavim o mö'təbər.

tayanıqlıq **dayanıqlıq**. tutağalıq.

tayanıqsız **dayanıqsız**. köfək. kövək. -istiyə **kövək** dəmirlər.

tayanıqsız **dayanıqsız.** narın. çıtqırıldım.

tayanıqsız **dayanıqsız**. salsağ. mütəzəlzil. qeyri sabit.

tayanır -**inam gücə dayanır**, güc inandırmağa. (gücsüz, inam duramaz, uyqulanamaz).

tayanışmaq **dayanışmaq.** birbirinə dayanmaq. əkişmək. -**əkişib** birbirinə, bəkişib çiğen çiğinə. -**əkişsə** iki, altıları yendirir, ayrışsa altılar, iki onu endirər.

tayanqa **dayanqa**. payiqah.

tayanqıl **dayanqıl.** sərinqıl. dözgilən. cıdanqıl. -**ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

tayanma -**dayanma**, **dözmə** (muqavimət) **gücü**: dayanac.

tayanma -sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.

tayanmağa -çənçəkin olmasa bir işdə balam, qırılar incə belin, **tov gətiməz dayanmağa.** **(çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

tayanmaq **dayanmaq**. **1**. onağmaq. muqavimət edmək. **1**. ardağanmaq. -hələ ki ona **ardağanır**.

tayanmaq **dayanmaq**. dözmək. sərinmək. səbr edmək. -**sərin!**: döz!. səbr ed!.

tayanmaq **dayanmaq.** durulmaq**.** təvəqqüf edmək. mütəvəqqif olmaq. -yol üsdə **durulmaz**.

tayanmaq **dayanmaq.** durunmaq**.** muqavimət edmək. -mənə ötrü **durunma**: mənə qarşı, mənim üzümə durma. -**durunmadan dayanmadan**.

tayanmaq **dayanmaq.** qayqınmaq. yastanmaq. ləm vermək.

tayanmamış **dayanmamış.** uzun sürə, sürməmiş. -alğısız, söz yaranmamış, **dilsiz, söz dayanmamış**. (**alğı**: duyum. idrak. şuur). (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş). {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}.

tayanmaz **-**çoxa öğrəşən, **aza dayanmaz**. (qazanı görən, boşqaba qanmaz.).

tayansaq dayağlı. duruğsağ**.** duruğlu. durmaq, dayanmaq istəyən.

tayansan -**oyansan, dayansan, utansan**.

tayantınsa **-**yıxıldınsa gülən çox olar, eşitmə, **dayandınsa dosdun çox, güvənmə**!.

tayararaq -**əlin başına dayararaq yaslanmaq**: qayqışmaq. dayqışmaq.

tayaş **dayaş**. muqavimət.

tayat **dayat**. arxat. püştiban.

tayatay (taya tay). qısaqıs (qısa qıs). kəsəkəs (kəsə kəs). öcəöc (öcə öc). qisas. muqabilə bimisl.

tayataylamaq qısaqıslamaq.kəsəkəsləmək. qisaslaşmaq.

tayaz **dayaz**. **1**. dərəzik. sığ. -**dərəzik** boşqab. -**dərəzik** su. **1**. sıyaz. sıyız. sığ. sıyığ. dərinliyi az olan. **1**. sayaz. yayaz. sadə. bəsit.

tayaz **dayaz.** oytaq (# **qoytaq**: dikə. birnəmə qalxıq). birnəmə (biraz) oyaq, çökət yer. -**oytaq** olsa su alar, **qoytaq** olsa, su **dalar. (dalar:** dal itər. yırtar). (bu söz kişini oldağa, ortama uyğun davranmağa çağırır).

taybatay dərək bə dərək. (**dərək**: tay).

taybatay tayıq. birbirinə tay. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar. həmsan. şəbih be həm.

tayça **dayça. day**. (yeni doğulmuş at balası) qulun.

tayfa boy. boğ. -hançı **boydan** olduğu sorulmadan, adı belə sayılmadan, öndə duran əzildi.

tayfa **tayğa.** uruğ. tuxum.

tayı **1**. **dayı** dağay. **1**. eyni. -**tayı** tapılmaz: **eyni** tapılmaz.

tayı beyləki. -**beyləkisi ilən**: tayı ilən.

tayı **dayı . dağay.**

tayı kimi. yalı. (şəbihi. misli. manəndi). -bu **yalı**: bu **kimi**. -adam **yalı**: adam **kimi**. adam tayı. adama tay**. -**görməmiş **yalı**: görməmiş **kimi**.

tayıq birbirinə tay: taybatay. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. yalıyala. yalıq. birbiri yalı. birbirinə oxşar.

tayim **dayim**. **dayima**. barğa. -dilək **barğa** sizlər ilə doslarım.

tayima **dayima**. **dayim**. barğa. -dilək **barğa** sizlər ilə doslarım.

tayın **1**. < **dəğin**. **(**dəğilmiş. dərilmiş**)**. hazir. **1**. **qayın**. qayar. **(**qayrılmış olan**)**. hazir. -adam var, adam deyincə, şirin canın qıymağa qayın, bir baləcə gülümsəyincə, günəş olub, parlır dolayın **(**ışıldadır çevrəsin**)**. **1**. dəng. musavi. -**tayın taylar**: dəng bağlılar. -oğul tayınla dolan. -alacağım verəcəyim tayın düşdü. -aşağı yuxarı **tayın** gəlir. **1**. kimi.

nərsə ilə müntəbəq. -işlər sizin buyruğuz **tayın** uyqulandılar. **1**. eynən. -ikisidə **tayın** bir boydadırlar. -**tayın** özüdür. -qardaşında **tayın** sənin kimi qırışmaldır. **1**. muvafiq. -sizdə mənlə **tayınsızmı**. -**tayın qayın**: say sap. muvafiq muxalif..
-**tap tayın**: lap hazır.

tayın -anqıran tayın tapar. (anqıran tayın tapçış)**.**

tayın kimin. -**dağ tayın** durnuq: dağ kimin möhkəm.
-**tayın tapmaz**, çilər bülbül. (**tayın**: yarın) (**çilər**: dərdlə ötər. sağurar).

tayirə **dayirə**. girdə. burça. -bir **burça** fətir, aləmə səçir **(**saçır**)**. **(**bilməcə**)**. **(ay**). **(günəmş)**.

tayirə dayirə.çöğüç. (< **çöğ. döv.çev**).

tayış **1**. təkiş. eyni. həmən. **1**. türəş. həmcins. muşabeh. mütəcanis. -buda ona **tayış**.

tayış **1**.eyni. -iki ekiz dodağ **tayış**, burun **tayış**, qulağ **tayış**. **1.**əkiz. oxşar.

tayıştırlar **tayışdırlar**. aynıdırlar.

tayqa **tayğa. tayfa.** uruğ. tuxum.

tayqan **tayğan**. əkinçi.

tayqan **tayxan .-tayxan yağanda dinər**, çoban öləndə. (**tayxan**: əkinçi). (**öləndə**: **ölənğdə**: (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda).

tayqan **tayxan >dehqan** . -**tayxan** yağanda dinər: **əkinçi** yağanda, yağışda işləyənməz.

tayqan **tayxan.dehqan**. < tikən. tikkan. əkən.

tayqapa **dayqapa (< dayı**: **böyük)**. qapqa **(böyük qapı)**. toyqapa. dərvaza.

tayqaz **dayğaz**. danğaz. inad. inad edən.

tayqeş **tay keş**. (**tay keşik**: **tay değişik)**. teng teş (**dənğ +değişik**).

tayqınmaq **tayğınmaq**. **tayğışmaq**. cür gəlmək. uyuşmaq.

tayqışmaq **dayqışmaq**. **qayqışmaq**. **1**. əlin başına dayararaq yaslanmaq. 2. **qanrılmaq**.

tayqışmaq **tayğışmaq**. **tayğınmaq**. cür gəlmək. uyuşmaq.

tayquşçuluq **tayğuşçuluq**. həm cins bazlıq.

tayla nəzirə.

taylaq **daylaq. qaylaq**. **1**. dişi dəvə. 2. üç yaşında dəvə. 3. dovşan yavrusu.

taylaq yük vurulmamış gənc dəvə.

taylama **1**. nəzirə. **1**. şəbeh çıxartma. **1**. oxşarı. müşabeh.

taylamaq **1**. nəzirə demək, yazmaq. -əsgi yazıları **taylamaq** çox güc. **1**. yançılamaq. yansılamaq. təqlid edmək. -olar birbirin **taylırlar**. -o kimsəni **taylamaz**. **1**. oxşarların, bir tür olanların bir yerə yığmaq. -yaxcı pisi **taylamaq**: ayırd edib bir yerə yığmaq. **1**. təbəqəbədlik edmək. sınıflandırmaq. kilasifier. təqsimbədlik edmək. ərqama, rəqəmlərə ayırmaq. məqulələrə ayırmaq. **1**. sort edmək. -üsdən (a-dan z-edə) **taylamaq**: ascending-altdan (z-eddən a-ya) **taylamaq**: descending.

tayları **-**başmaq tayları kimi, birbirinə tutuzlular. (**tutuzlular**: bəfalılar).

taylarıntan -**taylarından** acratıb duradığan nədən. (oxşarlarından ayırıb saxlayan nədən).

taylaşdırılmayan tənləşdirilməyən**. (dənğləşdirilməyən).** bərabərləşdirilməyən.

taylaşıtmaq dəngəşitmək.

taylı tərəfgir. -yarqıcda **taylı** davranmaq olmaz.

taymaq **caymaq**. aşağıya qaymaq. inmək.

tayman iddiaçı. müddəi.

taymanmaq iddiada bulunmaq.

taymat iddia.

taynaq **daynağ**. **1**. tikyə nuqtəsi. **1**.dipcik. qundaq. nərsəni dibi, götü.

taynaqlamaq **daynaqlamaq**. dipcikləmək. qundaqlamaq. nərsəni dibi, götü ilə döğmək.

taynaqlı **daynaqlı**. qazan. güclü. quvvəli. -**qazanxan**: qazan xan. -**qazanat**: qazan at.

taynıtmaq tələfi edmək. cübran edmək.

tayrə **dayrə**. **1**.aylan. **1**.təğrə. təgirmə.

tayrəçi **dayrəçi**. təğrəçi. qavalçı.

taysız **1**. adalsız. əşsiz. **1**. tək. dək. -ölkələr içində **tək**.

taysız dənsiz. dənğsiz. əşsiz.

taysuq (**taysıq**) tayı az tapılan, az ucranan (raslanan). nadir. əcib. qəşəng.

tayşıt bab. -**tayşıtın**: babın. müsaidin.

tayşıt əlmüsənna. müsənna. kopi. dublika.

tayşıtın babın. müsaidin.

tayşun : (< **tay**: əş). türdəş. muşabeh. həmcins. mütəcanis. muvafiq.

tayşunçu həmcinsbaz.

taytaq **taydağ**. **tavdağ**. **toydağ**. rəqib. hərif.

taytuşsuz təhdəşsiz. təndəşsiz. tənğəşsiz. dənğdəşsiz. əmsalsız. bədii. görülməğən.

tayuç faks (**fax**) facsimile. havayı yolla (uçuqla) göndərilən şəkil. bəlgəgeçər.

tayuş eynən. -onun **tayuşun** (eynisin)sizə göndərirəm.

tayuş kopi.

tayuşun eynisin. -onun **tayuşun** sizə göndərirəm.

tayvaş **tavay**. (< **tay**: əş). **1**. təğən. əştə. aynı. eyni. **1**. qardaş. qərdəş. bəradər.

tayvaşlıq **tavaylıq** (**taylılıq**). təğənlik(**dəğişlik**). əştəlik. eynilik.

taz **daz.** çaluğ**.** yaluğ. keçəl..
-**acmuq daz**: ağ kəl. ağ keçəl.

taza **1**. açar. açaq. başaq. yeni. açılmış. işlənməmiş. -**başaq** xəbər. **1**. gülgəz..
-**gücdən**, **tazalıqdan düşmək**: artaymaq. -qocaldıqca yaş **(**gənc. güclü**)** canım **artaydı**.
1. önəl. birinci əl (birinci kərə işlədiğan, görünən). əl dəğməmiş. yeni. bədii. **1**.acar (< **açar**). bədii. -**acar** ruman.**1**.önəl. acar..

-**taza toza**: həm yeni həm əlvan. -**taza toza** sav söz.**.**

-taza köhnə: acar aşar. yeni əsgi.

taza **1**. çağlı. yağlı. yeni. -**çağlı yağlı** paltarın geyinib qonağlıqlarda gəzir. **1. təzə.** yaş**.** tər. tör.
-**taza gəlin**. yeni gəlin. bəğəc. bəyəc.

taza **-tər taza durmaq**: solmayıb çürüməmək.

taza yaşlı. yeni.

tazalamaq qaytalamaq. yengiləmək. yeniləmək.

tazalamaq yengətmək. yengərtmək. enətmək. yenitmək.

tazalanma yengəyiş.

tazalanmaq **1**. yaşarmaq. cəvanlanmaq. **1**. yengəşmək. yenilənmək.

tazalaşma yenğiliş. yeniliş.

tazalatma yengətiş. apdeyt edmə. beruz edmə.

tazalatmaq yaşartmaq. cəvanlatmaq.

tazalayan **təzələyən.** yengic. yeniləyən. misvak. -**diş yengic**: diş misvak.

tazaşdan -tazaşdan tazaşdan!.satala satala!. bir daha bir daha!.

tazaştan **tazaşdan**. başdan**.** yeni başdan. yenidən. genədən. du barə. mücəddədən.

tazı -qız qarrısa qazi, **it qarrısa tazı olar**.

tazı **1**.çalıt. iti. tazğan. tozğan. **1**.ov iti. çapa. **1**.**tazıq**. **tizik**. iti itiz olan ov iti.

tazı **-**tülkü qolay avlanar, **tazı çıxsa yutdaşı**. (oğru dosduyla, tanışıyla qolay tutulur).

tazı **yügürən**. **-**tülküyə sevilməz, **yügürən tazı**.
-çöldə gəzən tülkü tazı görməsə, quyruq oynadar, qurdu tanımaz.

tazıq **tazı**. **tizik**. iti itiz olan ov iti.

tazqan **tazğan**. **tozğan**. tazı. çalıt. iti.

tdiş **-biçgi diş:** ərə dişin andıran çəki, rəsm, nəxşə.

te **-**ağça demə **açğa de**. (**açğa**: açar).

te -alça demə, **balça de**.

te **de!.** ayla!. söylə!.

te **de**. **-de dosduva desin dosduna**, bilik gəlsin bilik üstünə.

te **-**oxuduğun demə, bildiyn de.

teb **deb. deyib**.-**qış gəlir deb sevinmə**, izinin ayazı var.(**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)

teçən **-saylama keçən ötəni**, indin yarın duran yerdə. (**saylama**: sayıb irdələmə). (günlə yarını düşün)**.**

teçiş dirəniş. israr.

teçişmək israr edmək.

tehqan **dehqan** < **tayxan**. -**tayxan** yağanda dinər: **əkinçi** yağanda, yağışda işləyənməz.

tehqan **dehqan**. **tayxan.**< tikən. tikkan. əkən.

tehranta -**tehranda nərsə dəğişmir**, dəğişik olanların dalı, üzlərinə çıxır.

tehşət **dehşət**. alağun!. **(**< **ala qalmaq)**.

teqerli **değerli.** dərəkli. anlamlı. önəmli. uğurlu. qabili təvəccüh. -bu gün **dərəkli** salıq yox.

teqəci **değəci**. **deyəci**. cəvabdeh. məsu'l. -bunun işlərinə mən **deyəci** değilim. -bu olaya **deyəci** kimdir.

teqəçi **değəçi.** deyə bilən. -mən onu **değəçi** deyiləm: demək istəmirəm.

teqən **1**.**degən**. deyilən. adlı. -acı **degən** sözüm yox, düşmən **degən** kimsəm yox. -əli **deqən** biri sizi sorağdı. -böylə **deyilən (**bu adlı**)** bir iş yox. **1**.**təğən** (**dəğiş**). tavay. tayvaş. əştə. aynı. eyni.**.**
-işə **dəğən**: dərdə **dəğən**: işlətişgə dəğişli. əlverişli.

teqən **degən**. adlı. adlanan. -**təbriz degən** yurdum var. (təbriz adlı vətənim var).

teqən **degən.-degən olsam:** demiş olsam: aytdigən olsam: aytdığan olsam: söyləsəm.

teqən **degən**. degici. diktor.

teqəni **degəni**. yani. -**bu nə degəni**: bu yanı nə.

teqəntə **degəndə**.-**necə degəndə**: nəqəddir desəndə. -**necə degəndə**, burda doğub yaşayıb, yejinə bələtdi.

teqi **degi**. **deyiğ. deygi.** söz. hərf. -**deyiğ** yoxdur: söz yoxdur. -**deyiğin** nədir: sözün nədir. nə demək istəyirsin. -**söz deyiğ**: hərf o suxən..
-**tat degi**: tatlar demişkən.

teqici **degici.** degən. diktor.

teqil -asıb asılma, asdırıb asdırılma, **kişilik değil**.

teqil **değil. 1.**yox. -**özündə yox**: özündə değil.**1**. deynən. ayır!. aydır. izah ed. -**ayır** kişi nəyindi.

teqil **-**düşünmək inanmaq **değil**, inanmaq düşünmək **değil**..
-**olası değil**: mümkün değil..
-bir şey değil: dəyməz. dəğməz. xahiş edirəm..
-küzəyə bulaşan, içindən değil.

teqilmi **değilmi.** iməsmi. -altun alma alqış al, alqış altun iməsmi.

teqiltir **-**düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.

teqimi **degimi** . -xoca deyər.-**degimi yap**, yapdığım at. (sözümə bax, işimə yox).

teqiş **değiş.** aytış. (munazirə. muşacirə).
-dəğiş töküşmək: çalnışmaq. alış veriş, muavizə edmək.

teqiş **değiş.** aytış. eytiş. diyaloq. qarşılıqlı qonuşma.

teqişə **-**evrən çevrənə baxır boyanır, **evrəndən gözləmə değişə boyanı**. (bizim durmuşumuz yaşadığız çevrədən etgilənir).

teqişir -**çağul değişir**, kişi işləməzsədə. (**çağul**: fəsl).
-olursa seçim **yazı dəğişir**.

teqişli **dəgişli**. mərbut. -bu konuya **dəgişli**, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya **mərbut**, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

teqişməklə **-qızıl gül ad değişməklə**, isin dəğişməz. (**isin**: iyin).

teqitə: **degidə.** -**bir degidə:** bir sözdə: bir mə'nada.

teqiz -**degiz nə:** aytınız nə. sözüz nə.

tel -**bir tel siqar**: bur.

tel -**neçə tel**. neçə qaç. alqaş.
-**təktel:** təkqat. salqaş. (**sal**: tək).

tel -**tel tel edmək**: taramaq. daramaq.

telic **1**. (lampa) fitil. **1**.tel tel görümlü parça, toxu. təlis.

tellər -sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, **titrəsə tellər**, saz oynar, can bağışlar ellərə.

tellərə -sızladar sazı əgər, **söz sızsa axsa tellərə**, titrəsə tellər, saz oynar, can bağışlar ellərə.

telli -**allı telli durna**.

telli gözəl xanım.

telov (neçə teldən toxunmuş tel, sim, ip). **1**. **tilov**. **cilov**. yular (nərsəni çəkməkdə, sürüməkdə işlənir. demir, çəlikdən yapılır. moğollar **utac\ulac** söylər).**1**.sicim. **1**.kabl. **1**. net. **1**. tor hörəkə, şəbəkə. **1**. tələ.

telpəvicləmək yelləmək. yelpikləmək. yelpəmək. -yel çaldırmaq. yelçalıtmaq.

temaqlar **demaqlar**. deditinlər. -**dediinlərə görə**: demaqlara görə. -**deditinləri tura** (tuğra**)**: demaqları doğru.

temə -**alça demə**, balça de..
-**sevdiyin var, gedməz demə**!, gedənin var, dönər demə!..
-yüz bilməzlə, çox demə, bir bilənlə, bir danış. (bilməzlərin on daşı, bilənlərin bir daşı).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

temə **-barmağı başqa demə**, biləyi birdir. (bir yerdən su içir).
-yov yox demə yurdunqa, qurd yox demə malınqa. (yurd düşmansız, mal oğrusuz olmaz).
-al gördün, **qan demə**. (işin için bil danış).
-baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

temə **demə!.** qalsın. səhlidir. -o bu işi, on gündə **səhlidir**, igirmi gündə belə qurtaranmaz.

temə **demə.** -sənində olmuş bəlalı başın, **demə yüngülmüş çırpınan daşın**..
-ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, **acı demə yad gəlsin.**

temə **demə**.-bir nəyin qulpun tutdunsa, **güycüm yox demə**.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar)..
-canı ağrımazın yanında, **başın ağrımasından demə**..
-oxuduğun demə, bildiyn de..
-demə varımdır, alarlar!..
-**demə gizin dosduna**, dosdun belə dosdu var.

temə -dəm bu dəmdi, **yey içib dündən demə**, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).
-ağça demə açğa de. (**açğa**: açar).
-bir nəyin qulpun tutdunsa, **gücüm yox demə**. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

temə -**düşünmədən söz demə** (söz aytanda, oylab ayt)**..**
-düşünmədən söz **demə**, hər qızıla köz **demə**, hər gələnə xoş **demə**, hər duyanı düz **demə**, hər söyəni yov **demə**, hər dadlıya bal **demə**.

temə -qoru gəzəyi dərmanda, **sözüvü demə hər yanda**. (**gəzəyi**: sırayı) (**dərmanda**: dəgirmanda).

temə -**barmaq başqa demə**, biləyi birsə.
-dünya **durağu demə**. (**durağu**: qalağu. qalan. baqi. əbədi. cavid).
-inan bu sözlərə **gümandırdı demə**. (**gümandırdı:** quşquludur)
-hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

temək -aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri, **yuxarıda, aşağıdan demək gərək**.

temək **demək**. **1**. aytamaq. aylamaq. -bunu ona **ayla**. **1**. danışmaq. aytmaq. eytmək..
-**səhv dedi**: yava danışdı..
-söz demək: gəp gəpirmək.

temək **demək.** ayıtmaq. aytatmaq.
-soyun dandı, **demək yandı**.
-pox yedim demək: ağız çəkmək. üzr istmək.
-**ok** nə **demək**: yanı nə demək.

temək **demək**. aytqa. -**aytqa səndən**, dingə məndən. (demək səndən, dinləmək məndən)..
-**sevirəm demək**, and içməklə yarışmaz. (**yarışmaz** : tutmaz. doğrulmaz).

-zor demək: qıynamaq. (qıyınçılıq edmək).
-çağırıb demək: ündəb aydamaq.

temək -**dilək demək**:. dilək aytmaq. dilək sözmək. diləkləmək. dua edmək.

temək -**nə demək ki**: tançuda?!. nəcür olur. nə anlamı var. yanı nə**..**
-yetişsə yerə ağac budağı, **demək ki yetirmiş bollu barı**.

temək -baylıq qazan elivə, **bilməm demək çox qolay.** (**çox qolay**: çox rahat. çox pis, alçaq)

teməqçi **deməkçi**. -nəmə **deməkçisiz**: nə demək istisiz.

teməqinən -bir sözü!, deyənməsən, hər yanda, **deməginən, heç yanda**!.

teməqlə -**bal deməklə** ağız süycüməz.(**süycüməz**: dadlanmaz. şirin olmaz)**..**
-iş yeməklə, **yığva deməklə.** (**yığva**: oturum). (işləməyə, yeyilməsə güc qalmaz, yığılmağa, danışıqsız yer qalmaz).

teməqolar **demək olar.** çoxlu. tərcihən. -bu **çoxlu** qızmırıdır.

teməqtir **deməkdir.** -birlik, bəylik deməkdir..
-mutlu, **mutlu deməkdir**.

teməli -**deməli sözüm yox.** aydan sözüm yox.

teməlitir qi **deməlidir ki.** aytmançı. demənçi.

teməliyəm -**deməliyəm ki:** işdə. -**işdə** gedmiyəcəksin.

teməliz **deməliz.** aydanız. -**deməliz nə.** aydanız nə. sözüz nə.

temən **demən**. **demirəm**

temənçi **demənçi.** aytmançı. deməlidir ki.

temətən -yer çökmədən, gök sökmədən, **sev demədən sevdim səni**, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni.

teməti -**çaşmışdı iğid demədi kimisə**, getdiyin yol çoradır, yox dənizə. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

temətqir **deməkdir**.-paylaşırım, **yaşırım deməkdir**.

teməyə **deməyə**. deyişgə.

teməyə **deməyə.** aytana. --**aytana söz bulmadı:** deməyə söz tapmadı.

teməyim **deməyin. -**bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, **sənə güldəndə mən ulqa** deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).
-dinmədim mən, **deməyin ki tanımır** güllə tikanın dərkin. (**dərkin**: fərqin).

teməz **-ağrısın deməz qulunc olar**, deyər gülünc olar. (**qulunc**: sancı).
-deməz qulunc olar, deyər gülün olar. (**qulunc**: sancı).
-**ölüm gəlsə buyur deməz**, burar gedər. (**burar:** ayırar. qırar).
-ölüm gələnə **qal deməz** gedənə **dur deməz**.

teməz **deməz .-**ölüm, **ala deməz** ələ girməz, aldığın verməz .

teməz -sevən sevgilə **yox deməz**, qalxan edər canını.

temi **demi.** deyilmi.

temir deyə bilmir**. -o ki pox yedim demir, pox yedirdərlər.** (kişi öz yanlışların bilib tanısa (e'tiraf edsə), yaşayıb yaşadar)**.**

temir **-sözün demir qulunc olur**, deyir gülünc olur. (**qulunc**: sancı).

temirəm **demirəm**. **demən**.

temirsən **-demirsən bir təkdə var**, ay qoş yatan bəxtəvər?!. (**qoş**: cüt).

temisən **-**demisən qulunc olusan, deyirsən gülünc olusan. (**qulunc**: sancı).

temiş **-**can eşidən **can demiş**. (kişi görüb öğrəşir).

temiş **demiş.-demiş olsam**: degən olsam: aytdigən olsam: aytdığan olsam: söyləsəm.

temiş -onun dili ilə **demiş olsam**: onun dili ilə desəm. onun dili ilə **aytdıqan olsam**.

temiş -**təbrizdən demiş**, üç ay qış, doqquz ay qəmiş. (**qəmiş:** imalə).

temiş. **-**it, yaza çıxsam, **gəmikdən saray salarım demiş**.

temişkən **demişkən.** aytuğçı. e'tibarən.

temişqən **demişkən**. aytmışlayın. -atalar **aytmışlayın**: atalar demişkən.

temişqən -**tatlar demişkən**: tat degi.

temişlər -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, **evlər yıxar demişlər**.

temişlər **demişlər**. -**demişlər ki** "əldən qoyma, əldən keçir".
-oddan çıxarsan ilanı, əl qoluva dolaşar.
-yiyəsinə gərək olan, **qonşuya kütün demişlər**. (**kütün**: haram).

temişlər **demişlər.-**gözləyən gözə, **düşərmiş ağ demişlər**. (nə gözləməyi. yaşa sürür, quruya yürür, çağun, çatun əldən gedir). (**çatun**: fürsətin) (kəndivə güvən, buyur işən). (**işən**: işivə).

temişlər -**düz söz daşı deşər demişlər**, düz söz daşı deşsədə, qulağa keçməz!!!.

temişlər **-**əğri azar, doğru uzar **demişlər**.

temişlər **-**yurt dərəki, köçən yurtda bəlgürür, qın sınamaz, **ballanmamış demişlər**. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).

temiştim **demiştim**. -**ursun demiştim**.

temriv **demriv. dəmröv**. iqzima.

tenən **denən.** -ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, **dadlı denən dad gəlsin**, **acı demə yad gəlsin.**

tenqir tanrı. **-(qulama).** bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin. (**qutulsun**: qutlu olsun).

tenqteş **tenğ teş** (**dənğ +değişik**). taykeş (**tay keşik**: **tay değişik)**.

tep **dep**. **dəp**. diyə. deyə. -görəyim **dep** gəldim.**.**
-təp çevir edmək: ağdarmaq. -ev eşiyi tamam axdarıb **ağdardılar**.

tepmək **depmək**. **deyipmək.** istəmək. kələmək. -mən ora gedmək **depidim**.

teraşə (fars) < **tirəşə**. **tij** (< **diş**). nər yanından çıxan qoparıq.

terənq **derəng** (fars) < **dirənc** (< **dirnəmk**: durmaq).

terinti **derinti.** dəsdə bətlik.

term atama. istilah.

tersovat **tersuvat**. **tərsuvat**. tərsonat. (**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ.). öntüş (**ön düş**: dalı).

tersuvat **tərsuvat**. **tersovat**. tərsonat. (**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ.). öntüş (**ön düş**: dalı).

terti -**bu derdi uyudan**, könlü avutan. (**avutan:** sakinlədən).

tervişlüq -bir saruğ yaprağ, **dərvişlük payı**.

tesə **-**oğru doğrunu **desə inanma**.

tesə -qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

tesələr **desələr**. -külü dərman desələr, gizdə qoyan.

tesəm **desəm .-**düşman anlar gizim, **dosda desəm sözüm**.

tesəm -onun dili ilə desəm: onun dili ilə **aytdıqan olsam**. onun dili ilə **demiş olsam**.

tesən **-yaxşıya yaxşı desən**, yaxşılığın artırar, **yamana yaxşı desən**, yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)

tesəntə **desəndə**.-**nəqəddir desəndə**: necə degəndə. -**necə degəndə**, burda doğub yaşayıb, yejinə bələtdi.

tesin **desin**. **-de dosduva desin dosduna**, bilik gəlsin bilik üstünə.
-özləm nisgildir qoğzayır başın, **desin, sevgiyə azca dolaşın**.
-eldən atılmış, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, **görən desin** doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

tesinler -**desinler için**: gösteriş olsun diye.

tesintə -**yesində desində.**

teş **deş. 1**. **deşik**. **ış.** yarıq. çatlaq. dəlik. **1**. nərsədən içəri, bəri olan dəlik, yarıq. (**dış**. nərsədən eşiyə, dışarı, ötəri olan dəlik, yarıq). **1. çiş.** < **diş. -çiş**ilmək: **deş**ilmək**.**

teş **deş. deşlik.** ışalqa. ışıq yolu. nəcat yolu.

teş **deş**. deşlik. ışalqa. ışıq yolu. nəcat yolu.

teşə intiqad. tənqid. -bu çox kəsgin **teşə**. -yıxıcı **teşə.**

teşəçi intiqad edən. tənqidçi. -bu çox kəsgin **teşə**. -yıxıcı **teşə.**

teşələmək intiqad edmək. tənqid edmək.

teşən **deşən**. acar.

teşən -daşıb coşub **deşən qoşar**!. (**qoşar**: şair)

teşər **deşər**. -çevrənin eşi oyunu, **sandan eşər, sandan deşər**. (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür). (**eşi**: kələyi). (dünyanın kələyi oyunu, gahdan toxur, gahdan sökür. bu dünyanın sıy sayına (e'tibarına) uymamalıyıq. bu evrəndə, istədiyin kimi yapın, dərgələn (pılanlan))**.**
-damcının gücü nə, dələ daşı, **damcı damar ilə deşər daşı**..
-yov üzdən eşər, **daldan deşər**. (**yov**: yağu) (**eşər**: toxur. bəzir).

teşər -**düz söz daşı deşər demişlər**, düz söz daşı deşsədə, qulağa keçməz!!!.

teşər -**oğru dam deşər**, qaraqçı yol kesər..
-**top təşər:** atar tutar. qapış sapış. tə'ni zərb.

teşəyin -yorum yapın, bəyənin, **teşəyin**.(**teşəyin**: tənqid edin).

teşi həcəmət pıçağı.

teşi yun eğirmeye yarayan alət

teşibaşı teşi başı. (səncaqək).

teşiq -ata ana qayqusudur, ev eşik, uşaqların qayquşudur **oy deşik**.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

teşiq **deşik**. **1**. **dəlik**. çav **(< kav)**. baca. -**çatçav**: çatıda olan baca. tünlük. **1**. dəlik. gözə**..**
-beşikdən deşiyə: beşikdən gora**..**
-çevrəsi örtülü **deşik** (duvarda, yer altında): gilif..
-**dar baca**, **deşik**: işgəf..
-**yeşik deşik**: yeşik deşik gizli aşqar aşkar o pünhan.

teşiq **deşik**. **deş. ış.** yarıq. çatlaq. dəlik.

teşiq **-dəlik, deşik olan**: ötük. ötlü.

teşiqsiz **-**qoca sıçan **deşiksiz qalmaz**.

teşiqsiz. **deşiksiz.** sofalsız. ötüksüz. gözsüz. **-**iğnə sofalsız, bilik biləksiz olmasın. **(biləksiz**: gücsüz) .

teşiqtən -**deşikdən baxmaq:** (oğrun) ışqalamaq. göz atmaq. -qapıdan **ışqala**. -tərəzədən **ışqalayan** var.

teşiqtən -eşikdən çıxar, **deşikdən girər**. (**eşikdən**: qapıdan).

teşiqtən **-**qonaq girir eşikdən, **qonaqçı qaç deşikdən**. (**eşikdən**: qapıdan).

teşiqtən -qorxun yoxsa pişikdən, **nə baxırsan deşikdən**?.

teşilir **deşilir**. -çevrənə səs düşür, **qulaq deşilir**. köhnə palanların içi eşilir. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

teşilmək **deş**ilmək**. çiş**ilmək**{deş. çiş.** < **diş}.**

teşilmək **deşilmək.** -**dərdi deşilmək**: yarası çözülmək.

teşir -atalarsözü, dosları, dosda eşir, **düşmanın bağrın deşir**.

teşirçi (**deşmək**). kevirçi(**kəvmək**). mühəqqiq. təhqiqatçı. kavuş konəndə. müktəşif.

teşirmək **deşirmək**. **devşirmək**. toplamaq. yığmaq.

teşiyi **-**köprünü görür, **deşiyi görənoq**. (**görənoq**: görmür).

teşqə **deşgə** (deşik. dışıq). ayaq yolu. tuvalet. müstərah.

teşqil **deşgil**. eşgil haçarı. açaz. həllol məsail.

teşqütmək **deşgütmək**. deşövütmək. soyğutmaq (qabığın açmaq). faş, ifşa' edmək. təftiş edmək.

teşliq **deşlik. deş.** ışalqa. ışıq yolu. nəcat yolu.

teşliq **deşlik**. **deş**. ışalqa. ışıq yolu. nəcat yolu.

teşmiş **deşmiş**. -atğır ovçu atanda oxu, dəlib **deşmiş**, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

teşövçü **deşövçü**. deşövüc. soyutuc. soyğutçu. dedektiv. iktişafçı. kəşşaf. müfəttiş.

teşövüc **deşövüc**. **deşövçü**. soyğutçu. soyutuc. dedektiv. iktişafçı. kəşşaf. müfəttiş.

teşövüş **deşövüş**. soyutuş. dedekşın. təftiş. {iktişaf. keşf. açığa çıxarma. örtülü olanı açma. gizli olanı meydana çıxarma. tutunu (pərdəni) açma}.

teşövütmək **deşövütmək**. **deşgütmək**. soyğutmaq (qabığın açmaq). faş, ifşa' edmək. təftiş edmək.

teşsətə **deşsədə**.-düz söz daşı deşər demişlər, **düz söz daşı deşsədə**, qulağa keçməz!!!.

tetəsi -**pistiklər dədəsi:** müxövlülər dədəsi.

teti -darıldı könül, açılmadı gün, **dedi gələr yarın**, dedim açmaz yarın (səhər).

teti **dedi**. -**qazan dedi** qızıldı dibim, **çömçə dedi**, burğanıbda görmüşəm. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

teti **dedi**. -oda **dedi**: oda qeyd elədi.

teti **dedi**. yandı. cavabladı. -qurda sordular. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. **yandı** -öz işimi, özüm görrəm.

tetidə **-**yedidə **dedidə**.

tetiq **tetik**. çaxmaq. (**çəkmək**. **çıxmıq**). çakçırağ. maşa {(< **başa**: açıb başlama üçün çəkilən, açılan tikə, bölüm, düğmə, bənd) (< başlamaq)}.

tetiqimi **-**xoca deyir.-**dedigimi yap**, yapdığımı at. (sözümə bax, işimə yox).

tetiqoptu **dediqopdu**. arada gəzib şişən salıq, xəbər, söz. şayiə. -**dediqopdudu** inanma.

tetiqoptuçu **dediqopduçu**. şayiəçi.

tetiqor **dediqor**. dikdor.

tetiqotu **dedi qodu**. koğu. koğ.

tetiqotu **dediqodu**. alaqapdı.

tetiqotu **dediqodu.** gəpgip. qiybət.

tetiqotuçu **dediqoduçu**. koğuçu. koğçu.

tetilər -**dedilər bitir yaşın**, dedim işim qalır, dedilər dosların var, dedim bir çoxu yatır.

tetilər **dedilər**.**-qaş üsdə gözü var dedilər**, varın yoxun yedilər. (kişini şişirtdilər)**.**
-pişiyə dedilər boqun dərman, sıçdı quyladı. (**boqun:** poxun).
-**quş dilin quş bilir dedilər**, doğma dilim yedilər. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).

tetilər **-keçmişə "geç" dedilər**, ölmüşdü geçənmədi.

tetim **dedim .** aytdım: **-dosda aytdım sözümü**, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi.

tetim **aytdım. -qıza aytdım**, gəlin düşsün. (**düşsün**: düşünsün).
-birbirizlə sıxışın dedim, sikişin ki yox.

tetim **dedim .-daşa dedim əridi**, başa dedim səridi. (batsın belə bir baş ki ağızda dili yoxdu).

tetim **dedim.** -dedilər bitir yaşın, **dedim işim qalır,** dedilər dosların var, **dedim bir çoxu yatır**..
-neçə **yolam dedim**: neçə **yol** dedim..
-darıldı könül, açılmadı gün, dedi gələr yarın, **dedim açmaz yarın** (səhər).

tetim **dedim. -ertər dedim! sərindim**: keçər dedim cıdandım, səbir qıldım.

tetin **-**istək dolular, bıraxıb getdi, **edməzəm dedin**, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).
-düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.

tetinmək qurddalanmaq.

tetirtməz **-toxluq nə dedirtməz**, aclıq nə edirtməz.

tetitinlər -**deditinlərə görə**: demaqlara görə. -**deditinləri tura** (tuğra**)**: demaqları doğru.

tetiyimi **dediyimi .-**xoca deyər. -**dediyimi gör**, gördügümü yox.

tetiyin **-dediyin olsun:** aytkənin bolsun.

tetiyin -**dediyin yapan:** sözündə duran. qovlun tutan. kəsir.

tetiyin **dediyin.-yalğu dediyin**: -üzünün yarısı yalan, geyminin yarısı palan. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir).
-**ölkə dediyin** düşmansız olmaz.

tetiyin -**mutluq dediyin** deyil geyim, geyilməz, **mutluq dediyin** deyil yeyim, yeyilməz, **mutluq dediyin** quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz.

tev **-**acı çəkən dev olmaz.

tev **dev**. qaraquy. quyğun.qulyabanı.

tevi **devi**. -aldışın yansın evi, verdi kefi, **yıxdı devi**.

tevic **devic**. **1**. (< **təpmək**). hərəkətə gəirən. amil. **1**. (< **tov**: enerji). mator.

teviq **devik.** ağışlı. yatıq. övrük. sapıq. qıys. qıysıq. (**qıymaq**: əğmək). italik. keşin (kəcin). -**qıys** yazı. -**qıys**, **bolun** yazı: italik, bold yazı.

teviq **devik**. **döğük**. sınıq. -**döğük** ayaq: ayağı **döğük**: ayağı **sınıq**.

teviqmək **devikmək**. çabamaq. cəhd edmək. **1**.avara dolanmaq. **1**.döğrə vurmaq. mirur edmək.

tevinqen **devingen. devgin**. dinamik.

tevinqən **devingən**. dinamik.

tevir **devir**. ağdarış. daşıma. dolaşdırma. intiqal edmə..
-**devrilə davranmaq**: çağına uymaq.

tevirçi **devirçi**.inqilabçı.

tevirdiyini -bilmədin evrənin çevirdiyini, **ulu dağlar devirdiyini**. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

tevirqən **devirgən**.**dığırqan**.

tevirlənən **devirlənən**.**dığırlanan**.

tevirmək **devirmək. çevirmək.** əğirmək. aşırmaq. -tufan gəmini **əğirdi**.

tevirt **-çevirt devirt:** evirt devirt**.**

tevirtə -ama tarix seçim dəyir, **hər devirdə bir kişi sözün deyir**. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

tevirtmək **devirtmək**. **çevirtmək**. aylatmaq. dolatmaq **(**dolğatmaq**)**. gəzitmək.

tevişmək **devişmək**. **1**. **davranmaq**. rəftar edmək. **1**. **dəvişmək**. **dəvşinmək**. (< **təpəşmək**. **dəbəşmək**). hərəkətə gəlmək. hərəkətə edmək.

tevişsiz **devişsiz**. (< **təpmək**). hərəkətli.

tevqin **devgin**. **devingen.** dinamik.

tevqüq **devgük**. **döğgük**. (sınğıq. (şikestə).

tevlət -nə olduğun tanıyan toplum, el olur, nə bilədiyin **tanıyan toplum, devlət** . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın).

tevləti **devləti.** baylığı. varı yoxu. -söz kişinin baylığı.

tevləti **-**qanlı düşmanı, **kəndi devləti** , dirçəlməyər can devləti.

tevləti **-istədiyin devləti qura bilsəndə**, saxlamağa kəllə gərək.

tevran **devran**. -**ötdü igitlik devran**, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).

tevran -**onda gördün devran sürdü tərsinə**, tax devrilib, əlin çatmaz ərkinə.

tevrən -yelmayaqca gəlib keçər evrən, **qomaz kimsə sürə, uzun devrən**. (**yelmayaqca** yel kimi iti, çapıq olan).

tevriq **devrik**. dönər. dəvərani.

tevrilən -yaxanın göğsə doğru **çönən, devrilən bölümü**:. çəkə. çəkin. çalpa.

tevriləsi -bilmədin evrənin çevirdiyini, ulu dağlar devirdiyini. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı **devriləsi evrənim batsın**. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi).

tevrilib -onda gördün devran sürdü tərsinə, **tax devrilib**, əlin çatmaz ərkinə.

tevrilir -evrən budur**, günü devrilir yola,** günü devinir gora.

tevriliş **devriliş**. (vajquni).

tevrilmək **devrilmək** (dağrılmaq). dağılmaq. sallanmaq. -yaşamı **devrilmək**: yaşamı dağılmaq.

tevrim -**devrim cağğı**: inqilab şuarları.

tevrim **devrim**. **çevrim**. dəğrim. dəğirim.

tevrimçi **devrimçi.** qızğıl**.**aşırıcı. inqilabi.

tevrinir -evrən budur**,** günü devrilir yola**, günü devinir gora.**

tevrinmək **devrinmək. (**bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək). **1**. fırlanmaq. dolanmaq. gəzmək. gəzişmək. -aşun (acun, dünya) nə üsdə **devrinir. 1**. dövr edmək. mirur edmək. -**qoşu** (şeir) devrinmədən çətin yadda qalır.

tevrişmək **devrişmək. dəğişmək. çevrişmək.** ayışmaq**.** ibdal olmaq.

tevritmək **devritmək**. **1**. çevdərmək. çöndərmək. nabud edmək. **1**. dolandırmaq. idarə edmək. -**devridən** kim, **devrilən** kim.

tevşirir **devşirir**. yıxır. qırır. qatır. **-**davranışın **devşirir məni**. (**devşirir** : yıxır. qırır. qatır).

tevşirmək **devşirmək**. **deşirmək**. toplamaq. yığmaq.

tevşitmək **devşitmək**. (< **təpmək**). hərəkətə gətirmək.

tevtavul. **devdavul.** düngür. yekə dövül, təbil.

teyə **diyə**. **deyə**. dep. dəp. -görəyim **dep** gəldim.

teyə **-**gələcək deyə əlindəkin tükətmə.

teyə -kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı).

teyə **-sözün düzün qalıb kim deyə**.

teyə **-**yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz, **gənciklərdə qırış deyə tapılmaz**. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

teyəcəq -**deyəcək söz**. qıldığan söz. deydiğan söz.

teyəci **değəci**. **deyəci**. cəvabdeh. məsu'l. -bunun işlərinə mən **deyəci** değilim. -bu olaya **deyəci** kimdir.

teyəçi -**deyə bilən:** değəçi**.** -mən onu **değəçi** deyiləm: demək istəmirəm.

teyəqən **deyəgən.deyingən. -**dərdli **deyəgən**, qımlı yatağan. (**qımlı**: qussəli).

teyəqıl **deyəqıl.** aydaqıl. söyəqıl.

teyəməz **deyəməz.-**daşa dönmüşdü başı, **daşlanamaz söz deyəməz**.

teyəmməmiş -kəsdənə qabığından çıxmışda, qabığın bəğənməmiş, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, **hıncından kimsəyə deyəmməmiş**. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).

teyən -**çox deyən yanılar**, adın bilənçi qoyar.

teyən -**deyən olsun**: baratanğ. amin. tanrı edəsin.

teyən deyən. aydan.-uzaqdan hoy hoy **aydan** səs gəlir. (hoy hoy **deyən**).
-**aydan** deyil: deyən deyil.
-deyən varmı. **aydan** varmı.
-söz gücün deyən ağızdan yox, duyan qulaqdan sor. (**duyan**: eşidən).
-ağacı yaran bir pay, **higgəsin deyən iki pay**. (**yaran**: ayıran).
-**deyən olsa:** inşallah. -**deyən olsa** gələn il!.

teyən **deyən.** -səni sevən, **sən sən deyən**..
-**ey deyən əçə yox**, qoy deyən qoca: işə baxan yox.

teyən **deyən.**-kişi heç yanılmaz, **bilir isə, deyən sözün**, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə)..
-**aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri**, yuxarıda, aşağıdan demək gərək..
-deyən olsun ki: inşallah ki -deyən olsun ki bakı yolağına yasanırsız.

teyən **-gül deyən kim**, kül oxan kim. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

teyən -toyuğuna **tavuq deyən yox**..
-söz deyən az olur, çeynəyən çox.(çox kişi özgələrdən öğrəşiklərin (tez, teori kimi bildiklərin) yansılır, bildiyin, düşündüyün demir).

teyəni **-ağzın deyəni**, qulağın eşidər.

teyənlər **-**əlifə dayaq, **mimə çomaq deyənlər**.

teyənlər -**ola bilsinki deyənlər düz ola**, gördüyün uykun yozula. (**yozula:** açıla).

teyənməsən -bir sözü!, **deyənməsən, hər yanda**, deməginən, heç yanda!.

teyənti -**lap mən deyəndi:** lap gönəndi. lap könlümcədir.

teyər **deyər** .-**xoca deyər**.-degimi yap, yapdığım at. (sözümə bax, işimə yox). -kiçikdə dursa ulduzun, **öz gücün deyər gecə düşəli**. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada

satma)..

-**xoca deyər**. -dediyimi gör, gördügümü yox.

teyər **deyər**. rivayət..

-**əl hən deyər**, göz yox.

teyər **-**dilin qanmaz yazıqlar, **"poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər**. (tamaha düşər: umsunar)**.**
-ağrısın deməz qulunc olar, **deyər gülünc olar**. (**qulunc**: sancı).
-deməz qulunc olar, **deyər gülün olar**. (**qulunc**: sancı).
-**ağız deyər**, qulaq duyar, göz görər.

teyər -qulağ çalınır, dil deyir. (qulağ eşitdiyin **dil deyər**). (**çalınır**:dəğrilir).

teyərçi **deyərçi**. ravi.

teyəriz -**deyəriz uğra**: müvəffəq ol. yaşa. var ol. xoş geddin.

teyərmiş **-**it yaza çıxsam sümükdən dam salarım **deyərmiş**.

teyərmiş **-ulatalar deyərmiş**, yelin əkən yel dərmiş. (**ulatalar**: ulu atalar).

teyəsin **deyəsin**. sözün. **-**verəsi çörək yoxunsa, **deyəsin çörəkli olsun**. (sözün dadlı olsun).

teyib **-deyib qandır:** aytıb duyur.

teyib **deyib. deb.** -**qış gəlir deb sevinmə**, izinin ayazı var.(**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)

teyib **-köçcək deyib**, odun uçurmaq. (**uçurmaq**: yandırmaq. məhv edmək). (köçmədən hər nəyi yerli dibli tükətmək).

teyib **-**tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**
-baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

teyiblər **-qonağa gəl deyiblər**, qal ki yox.

teyici **deyici**. nağil. nağılçı. nəql edən.

teyicisi **-**adamin yaman yeyicisi olsun **yaman deyicisi olmasin**.

teyiq **deyiğ. deygi. degi**. söz. hərf. -**deyiğ** yoxdur: söz yoxdur. -**deyiğin** nədir: sözün nədir. nə demək istəyirsin. -**söz deyiğ**: hərf o suxən.

teyil **deyil.** -**bitirən otu, gurlatın deyil**, yağmasa yağış, **ot bitən deyil**. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək).

teyil **-**dos tapbaq qolay deyil, **çox qıy olur saxlamağı**. (**qıy**: **qıyın**: çətin).
-döğüş yolu min olsada, **qaçış yolu çox deyil.**
-gen açırsa gilimin kişi , **təkinə yığmaq deyil işi.**
-bu kişi kətli deyil, kütlüdür**. (kətli**: kətdə, köydə oturan) (**kütlü**: kütov. köhnə beyin. qanmaz).
-**inamlı el yazıq deyil**, kəndivi düşün.

teyil -kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı)**..**
-ölümə düşün, yaşam üçun, **yaşamaq deyil**, ölüm üçün.

teyil **-**tapınmaq elin qulluğun qılmadır, **yalandan əyilmək düzəlmək deyil**. (**tapınmaq** : ibadət edmək).
-olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.
-sevgi ərklə deyil, sevilmə əldə deyil. (**ərklə**: istəklə. ixtiyarla).
-keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, **keçmişin yeri yaşamda deyil**.

teyil -**yaşam sürər, durar deyil**, gerini daşla, yenidən başla.

teyiləcəq **deyiləcək**. **aydılacaq**. **-**aydıla söz, **aydılacaq sözün qaynansı**. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı)**.**

teyiləm -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən)**.**

teyiləm -**pisindəndə deyiləm**: çoxda pis deyiləm.

teyiləm -soyumu kökümü tanıyıram mən, **qarışıq deyiləm**, özümdən hürkəm.

teyilən **deyilən**. **-aydıla söz**, aydılacaq sözün qaynansı. (deyilən söz, deyiləcək sözün qaynansı).
-atılan ox, aydılan söz qaytmamış.

teyilən **deyilən**. değən. adlı. -böylə **deyilən (**bu adlı**)** bir iş yox..
-**deyilən söz**, **nəzər**: söyləti. yürəti..
-sizin **yürətüzcə**: sizin dediyiz kimi, dediyizə görə..
-acı **degən** sözüm yox, düşmən **degən** kimsəm yox..
-əli **deqən** biri sizi sorağdı.

teyiləni **deyiləni.deyimi**.

teyilir -çox işlənən aşınır, çox ünlənən deyilir. (çox kullanan yeyilir, çox səslən dillərə düşür).

teyillər **deyillər**. **deydilər**. -qalada **deydilər** ki: ki şəhərdə **deyillər** ki..
-"**deyillərin", ağacı** (gəmiyi). **yoxdur, acısı çox, tanığı yoxdur, "dedinin", ağacı** (gəmiyi). **var, acısı yox, tanığı çox.**

teyillərsətə **-yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə**, dünyanın ən yaşlılarındanır!

teyilmək **deyilmək**. ayıtılmaq.

teyilməz -**çöndələ**, **çön deyilməz**. (**çöndəl**: münhərif). (sapıq kişi ilə qonuşulmaz belə).

teyilmi **deyilmi.** demi.

teyilmi -**öylə deyilmi**: şundeymi.

teyilmiş -**deyilmiş kimi:** aytqantay. aytqantək. öylə ki deyildi.
-**deyilmiş kimi:** ayğan dək.

teyilmiş **deyilmiş**. aytmış.

teyilsin **deyilsin**. adı olsun.

teyilti -**öylə ki deyildi:** aytqantay. aytqantək. deyilmiş kimi.

teyim **-**bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, **bəs nə deyim**. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

teyim **deyim** .-dilsiz başa, **necə deyim kişi mən**!. (**başa**: adama. kəsə).

teyim **deyim.** aytığ. aytış. aytılış. istilah.

teyim **deyim.** -**nə deyim**: kan deyim.

teyimi **deyimi**. **deyiləni.**

teyin **-**bu küddə ki yoxdur beyin, **ötür otlasun az deyin**. (**küddə**: axmaqda).

teyin **deyin**. aytın. -**aytın** bakalım: deyin görüm.

teyincə **deyincə**. aytunca. aytınca.

teyinqə **deyingə**.deyinmə. -**deyingə tutmaq**: deyinmə tutmaq.

teyinqəl **deyingəl**. **-**kababçı köz, **deyingəl söz arar**.

teyinqən -**deyingən qarı.** küt qarı**.** -küt qarı dilə, küt pıçaq ələ küt verir . (**küt verir**: kötü gəlir. zərər verir)

teyinqən **deyingən. deyəgən. -**dərdli **deyəgən**, qımlı yatağan. (**qımlı**: qussəli).

teyinqən **deyingən**. **-**dərdli deyingən, qəmli yatağan olar. (**dərdli**: didikli, açılmış büklü olan). (qəmli: açılmamış bükü olan. kitirli. kədərli).

teyinqən **deyingən**. hırçın. qırçın. nıqqıldayan.

teyinmə **deyinmə.** deyingə.-**deyingə tutmaq**: deyinmə tutmaq.

teyinmək **deyinmək**. qonğurmaq.

teyinmək **deyinmək**. qorquldamaq. quruldamaq.

teyinmək **deyinmək.** yanğaşmaq. yanğşamaq. durmadan danışmaq.

teyinmək -**dərddən deyinmək:**çilgənmək.

teyipmək **deyipmək. depmək**. istəmək. kələmək. -mən ora gedmək **depidim**.

teyir **1**. **deyir**. **deyr**. tingənə. təkyə. dayanqa. xəlvətgə. dayanğa. qonalqa. xaniqah. inziva yeri. üzlətgəh. zaviyə. hücrə. somiə. **1**. bolta. hazır. amadə. **1**. dıyır. dığır. diyir. dəğir.

teyir **deyir .-eşq mal deyir satıla**, mallara qatıla, bir "maldan" alına, "öküzə" satıla. **-** yalançının evi yandı, **yalan deyir kim inandı**..
-yaşlılıqda yaşıllıq, sevgi sevinc **gözdə deyir**, **üzdə deyir**, könüldədir.

teyir **deyir**. -**doğun** deyir. : təbii deyir.

teyir **deyir.** yorur.**-**hər kim eşitdiyin **özüycə deyir**. (**özüycə**: kəndi sanıyla. öz zənnicə).
-ölsün o pis ki **deyir yaxcı** tapılmır.
-sözün demir qulunc olur, **deyir gülünc olur**. (**qulunc**: sancı).

teyir **-xoca deyir**.-dedigimi yap, yapdığımı at. (sözümə bax, işimə yox).

teyir -qulağ çalınır, **dil deyir.** (qulağ eşitdiyin **dil deyər**). (**çalınır**:dəğrilir)**.**

teyir -göz gözə baxıb **yalan deyir,** qazan qazana **qara deyir**.

teyirman **-**kimi öz işində, **kimi deyirman dişində**, kimi dartır, kimi dartılır.

teyirsən **-**demisən qulunc olusan, deyirsən gülünc olusan. (**qulunc**: sancı).

teyirtə **-**yeyirdə **deyirdə**.

teyirti **deyirdi**.-**belə deyirdi**: şunday deydi.

teyis **deyis**. təmsilli ad. istilah.

teyişqə **deyişgə**. deməyə.

teyişmə **deyişmə**. muşacirə.

teyişmək **deyişmək.** xorlaşmaq. sözləşmək.

teyişmək **deyişmək**. oxuşmaq.

teyit **deyit**. vird. -ovsun **deyitləri**. -baxıcı **deyiti**.

teyiv **deyiv**. hikayət. nağıl.

teyivçi **deyivçi**. nağılçı. hikayətçi.

teyqa **-teyxa qızıl**: süm altun. şümş. **-**gəpləməklik gümüşsə, **gəpləməzlik süm altun**.

teyqa **teyxa**. çılqı. çılğa. yalxa. doğruca. həqiqətən. som. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

teyqa **teyxa**. som. tək. dək. xalis. çin. artırılan sözün anlamın vurqalayır. -**çin** ağ: **tək** ağ: düm ağ. -**çin** yalan: **tək** yalan: dibdən yalan. -**çin** ortada: **tək** ortada: lap ortada. -**tək** qızıl.

teyqa **teyxa.** süm. tüm. şüms. -gəpləməzlik **süm altun**.

teyqa -**teyxa**. **yağsız, sümüksüz ət:** sal. sam.

teyqa **teyxa.** yalxı. təkcə. sadəcə. -burda **yalxı** adları yazılıb.

teyqa **teyxa**. yalxı. yılxa. xalis.-**teyxa altun tapılmaz**, yanılmaz iş yapılmaz. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).

teyqi **deygi. deyiğ. degi**. söz. hərf. -**deyiğ** yoxdur: söz yoxdur. -**deyiğin** nədir: sözün nədir. nə demək istəyirsin. -**söz deyiğ**: hərf o suxən.

teyləm **deyləm** < **dilgəm**. əhrum.

teyləm **deyləm. dilmə.** qəmə. qama. hissə. pay. səhm. qətə. güvə. cüvə. qısqı. çalva. loq. tir.

teyləm **deyləm**. kəsdək. əhrom.

teyləmək ayırmaq. arıtmaq.

teyləmək **tiyələmək**. qələmləmək. çalmaq. yontmaq. -bağrım başı təklik **teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı)(**teylər:** açar).

teylər açar. -bağrım başı **təklik teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı). (**teyləmək: tiyələmək**. qələmləmək. çalmaq. yontmaq).

teynən **deynən**. degil. ayır!. aydır. izah ed. -**ayır** kişi nəyindi.

teysonu ən sonu.

teyti **deydi**.-**şunday deydi**: belə deyirdi.

teytiqan -**deydiğan söz**: qıldığan söz. deyəcək söz.

teytilər **deydilər deyillər**. -qalada **deydilər** ki: ki şəhərdə **deyillər** ki.

teyu **-ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

tez **1**. ələstü. dərhal. **1**. atıq. iti. -**atıq** ol: tələs. tez ol.**1**. **tiz.** iti. sərüsseyr. tünd. aşğın. **1**. aşqın. **1**. ivsə. iti. tələsik. **1**. vəxdən qabaq (# **gec**: vəxdən sonra). **1**. iti. dirik. -**dirik** gəl.**.**
-ertən tez duran: ertəncik..
-**tez olmaq**: **tələsmək**. irtəmək. ertəmək. -**irtmədən**: tələsmədən..
-**erkən**, **tezdən**. **tez başlamaq**: ertələmək.
tez davranmaq. ertələmək..
-**tez ol**!: tələs!. yallah!. atağal!. ırqala!. -**tez olun**: atağalın!. tələsin!. **1.** atüstü. çalt. cəld. fori. iti. -**atüstü** ged gəl..
-**tez alışan**: küyrək. odlu. aşqın..
-**tez unudulan**: uçnağ**.**.
-tez olmaq: tizinmək. -biraz **tizin**: biraz tez ol.

tez -incə tutsan ipivi, **dartılalı tez qırılı**. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan)..
-qarnı ac gözü acdan **tez** doyar..

-**aldışların** ayrışmağı **tez olmaz**..

-**ukar qulaq, tez okur**. (**ukar**: eşidən). (**okur**: anlar). (eşidən qulağ, tez anlar)..

-türk sözü yaraşır türkün adına, **tez düşər**, kim minər özgə atına..

-ukar qulaq, **tez okur**: eşidən qulağ, tez anlar.

tez ir .**-ir gülmədik**, gec gülməz, gec gülmədik, heç gülməz.

tez ir. çarçapıq. çatçapıq. dərtəpik. dərhal. həmən.
-gec tez, nə dərək**,** bir gün olacaq. (**nə dərək**:nə olsun. nə fərq elər. nə fərqi!).
-qutaylığa dünən gec, **yarın tez**, bu gün çağdır. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).
-**tez eləmək:** tezləmək. tələsmək. -tezliyən itdi, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi).
-təpəgən qoç **tez kəsilir**.

tez qırvax. qıvraq. iti. yeyin.
-bəlirmiş çağdan tez, qabağ, irik: erit. irit. -siz çox **irit** gəlmisiz.
-yelli gedən, **tez köçər**. yelli qalxan, **tez çökər**. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (yelli durma, yel alır).

tez -**tez inanmalıq**. inancanlıq. sadəlik. -bu **inancanlığn** kötəyin yeyəcəksin..
-aranı tut, **yanlar yerin tez tapar**.

tez -**tez yol alan**, gec yorular. (bu söz, kişiyə, hər nərsəni, erkindən (tez, gənclikdən) başlayıb, işləməyə qalxışmağı sürüclür (sezdirir).

tez tezraq. ertiv. irtiv. -**irtiv** qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini).
-yaş çağulu **tez keçər**, gec çağulu gec. (**çağul**: fəsl). (**gec çağulu**: qocalıq devri)
(gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər).

tez -**çox çox tez**: irdənikə.

tezcə **-**gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

tezcə tezgin. tiröv. diröv. itigin. yeyin. -**diröv** dışar çıxdı: tezcəeşiyə çıxdı.

tezcik **-tezcik** (birdən) düşən salıq, xəbər: düşgüd. filəş.

tezdən -**səhər tezdən**: ir ertin.

tezəlmək **tələsmək**.

tezənmək tez sanmaq. vaxda çox qalmasını düşünmək.

tezənmək **tələsmək**.

tezər tezdən. səhər.

tezərçi tezdən duran, oyanan.səhər xiz.

tezərmək **1**.tez durmaq. tez oyanmaq. **1**. tez evlənmək.

teziq **tezik**. (çağından ön olunan (üzlənən) nərsə). **1**.-**tezik uşaq**: bir iki ay tez olan cocuq. **1**. -**teziğə qoymaq**: tezindirmək. sıradan, novbətdən qabağa salmaq. **1**. tez, tələsik yetirilməsi gərəkən nərsə. filəş. tə'cili. -**tezik** xəbər. **1**. (çağında oluşan yemişlərin ən biriniciləri). təbərzə. novbar. -**tezik yemiş**. **1**. gənc. cəvan. oniki onaltı yaş aralı. **1**.çox tez. -**tezik tizik ölüm**: həm gənc, həm iticə ölüm.

teziqmək **tezikmək**. təlsəmək. tələsmək. tələsiyə, əcəliyə düşmək. -onun səsin eşitcək **tezikdi**.

tezin **1**.səriüsseyr. **1**. əcul. -**tezin** yeriş.**1**. acil. -**tezin** işim yoxdur. **1**. filəş. fovri -**tezin** salıq: acil, fovri xəbər. **1**. urjans. **1**. sürət. **1**. səri'.

tezincir **tizincir**. **tez incir**. tez inciyən. həssas.

tezinmək **1**. hövl edmək. əcələ eləmək. -gec qalma **tezin**. əcələ elə. -çox **tezinmə**, tezquta (vaxda) çox var. **1**. tezgişmək. tosunmaq. itinmək. itikləşmək. atıqlaşmaq.

tezintirmək **tezindirmək**. nərsənin oluşun qabağa salmaq. əcələyə salmaq.

tezitən tezitici. akselerator.

tezitmək ilərişə gürütmək (təşviq edmək).

tezqec **tez gec**. ir gec. -minarə oğrusu, qılıfın tapmaz. **(**yalanın çox yekəsi **tez gez** çıxar).

tezqər **tezgər**. ürjans. (urjans). -**tezgər yardım**: ürjans kömək.

tezqərçiliq **tezgərçili**k. ürjans mərkəzi. (urjans mərkəzi).

tezqin **tezgin**. tezcə. tiröv. diröv. itigin. yeyin. -**diröv** dışar çıxdı: tezcəeşiyə çıxdı.

tezqinə **tezginə.** aşqına. tərtələsik. çapucaq. əcələylə. -**tezginə aşab içəndən son**: tərtələsik yeyib içəndən son.

tezqir **tezgir**. çabıq. iti çalışan. əli yeyin. -**tezgir** dərimçi: (taxıl. bitgi. pambıq)iti, çalasın dərən maşın. -əl işin iti bilən, işində **tezgir** olar. -**tezgirlik** əldə edmək üçün çox çalışmaq gərəkir.

tezqirə **tezgirə**. iticə. tələsik.

tezqişmək **tezgişmək**. tezinmək. tosunmaq. itinmək. itikləşmək. atıqlaşmaq.

tezqörənlik **tezgörənlik. 1.** duyğarluğ. iticanlıq. **1**. (durbini).

tezqur telgiraf.

tezqurun çox qabaq çağ.

tezqut **1**. düz çağında olunan nərsə. geçikmədən. -yığva **tezqut** (geçikmədən) başlandı. **1**. çağlı çağında.

tezqüt **tezküt**. **1**.vaxdan qabağ. vaxsız. -yığva **tezküt** (geçikmədən) başlandı. **1**. erkən doğmuş. -**tezküt** olay. **1**.ərküt. kal. xam. nabaliğ.

tezləmək tez eləmək. tələsmək. -tezliyən itdi, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi).

tezlənmək tələsmək. səbirsizlik edmək.

tezli yügrük. tovlu. sürətli.

-**tezli tezli**. 1. sürətlə. 1. bir çağa görən tezraq. tezli tezli ged qayıd.

tezlik sürət.

tezliq **tezlik**. sürət. -**tezlik ölçəği**: sürət əndazəsi.

tezliq **tezlik**. yügüt. tov. sürət. itilik. -bu **tezliklə** çatmaq güc. bu sürətlə. bu itiliyə. -**tezlik ölçər:** itilik ölçər: sürət ölçər.

-**tezlik bilən**: zudluq bilən. (# **dözlük bilən**. cıdam bilən. səbir bilən).

tezliqle **tezlikle. dərəkəp.**

tezliqli **tezlikli**. sürətli. itili. -**tezlikli** arac: sürətli arac. -tezlikliyi pozuq: sürət aracı pozuq.

tezliyən tələsən. **-tezliyən itdi**, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi). (**tezləmək**: tez eləmək. tələsmək).

tezraq tez. ertiv. irtiv. -**irtiv** qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini).

teztə -gəncliyin gurultusu, **tezdə keçər**, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**

teztən **-ertə tezdən.** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: dan yarmadan: dan atmadan. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

teztən -**səhər tezdən**: irertin.

teztən **-tezdən başlamaq:** ertələmək**. -**yubatmayıb tezə salmaq. -uğur işi **ertələsən** yeğ durur: xeyir işi yubatmasan yaxcıdır.

teztən **tezdən**. **1**. irkələ. **1**. tezər.

teztirmək **tezdirmək**: sürətləndirmək. -**tezdir**!: tez ol.

tə (**də**. **da**: **ın**. **in**. **un**. **ün**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**.

təb < **tav**. qızdırma.

təb < **tav**. qızqa. sıtma.

təb **dəb**. **görənək**. -**gələnək görənək**: adət ənənə. dəb, rəsm rusum.

təb **dəb**. yörtə (yörüşdə, gündəlikdə olan). -el **yörtələri**.

təb (< **tav**). qızığ. sıtma. -**qızığı** var. -**qızıqlını** uşütmə basar, soyuq tər axar. (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər). -qızığa minmək: götürülmək. -**qızığı** düşmüş ağrısı yok, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). -qızığa tutulası.

təbar **< tübür (< tüb. dib)**. -**türktübürlü**. türksoylu.

təbar butar. budağın kökü, qaynağı.

təbbət **tübüt**.

təbəh **dəbəh**. gülgəçi.

təbəqə < **qatba**. uçkub > uşkub(fars). qat.

təbəqə bağdal. qat. sinf. sınıf. -işçi **bağdalı**.

təbəqə qatav. qabat. qat. aşam..
-**üs təbəqə**: uşqat üst qat.

təbəqə layə. layer (ingilis). qat.

təbəqə -**neçəminci təbəqə**: qatsayı .

təbəqə qabat.qat.

təbəqliqtə -**alayda, dəbəklikdə qalmayan:** göybez.

təbəlmək **dəbəlmək**. təpraşmək.

təbən **təpən**. **1**. küp. -bir **təbən** bal. **1**. pəncə. kəf.

təbənə **təbənə. təpənə**. (< **təpmək**). çuvaldız.

təbər < **təpər**. (< **təpmək**) **1**. balta. təpmə, döğmə, kəsmə aracı. **1**. qeyrət. şərəf. aybın. damar.

təbərxun {**təbərxun**(fars)}. (**tıpır**: teuxa). < çıpırqan. qıp qırmızı.

təbərrük taparlıq.taparrıq.

təbərtmək -**nərsəni fırladaraq dəbərtmək:** bulamaq. bulğamaq. buramaq. burğamaq. (bullamaq). -qazan dedi qızıldı dibim, çömçə dedi, **burğanıbda görmüşəm**.

təbərzə **1**. ağnağız. ağnağaz. sütül. bir ürünün ilkin götrülən barı. **1**. qopca.

təbərzə ertən (**ertgən)** erit. yen. yenğ. nobar.

təbərzə tezik (çağında oluşan yemişlərin ən biriniciləri). -tezik yemiş.

təbəşmə **dəbəşmə!**. **təpraşmə**!. qımıldama!. qımırlamanğ!.

təbəşmək **dəbəşmək**. **1**. hərəkət edmək. rəfdar edmək. **1**. dapranmaq. yapranmaq. davranmaq. qılğanmaq. rəftar edmək.

təbətmək **dəbətmək**. təprətmək.

təbi **-türkün** dəb ərdəmi kəmələsin. (türkdən dəb ərdəm azalmasın).

təbil qovara (**kov+ara**: arası boş). nağara.

təbil tübür. döhül. **(< döğmək**. **təpmək)**.

təbil -**yekə dövül, təbil:** düngür. devdavul.

təbil -**yekə təbil, dövül:** kös. küs. < güps.

təbriz -**təbriz degən** yurdum var, al sarısı, çiçəkləri qalında. (təbriz adlı vətənim var). **qalında**: **qalısında**. xalçasında).

təbriz **təpriz**. {**təprəm yeri**. (**tapnaq**=mə'bəd). (**turuz=**duralı. cavidan). (**tovuz**=odlu (tav-tov=od. qızqın)}.

təbriztən -**təbrizdən demiş**, üç ay qış, doqquz ay qəmiş. (**qəmiş:** imalə).

təbtəbə **dəbdəbə. taptapa**. təntənə. çav çov. çapa döğə. -**taptapa** ilə girdi: şişəşişə. -**taptapalı** yürüş. -düşərsə **taptapadan**, açar qulağın, duymamış sözlər girər qulağına.

təcli **dəcli**. **dərli**. **dəğli** (**< dəğmək**). bərk, möhkəm bağlanmış, qapanmış.

təcrübəli -**təcrübəli dünya görmuş**: aşınmış eşinmiş.

təcrübəni **-**uca tut düşüncəni, **ələ al təcrübəni**, yansıma, heç kimsəni.

təfəq -**ufaq təfək:** uşaq düşəkş küçük.

təftərxana **dəfdərxana.** yazı pozu.

təh **-dəh** .-**eşidən dəh gələmir** gözlə görən qarşında ..
-**dək**. **dənğ**.**dənğic.** -sonuna **dək**..
-**tək** -bilən **tək qalmaz**.

təh **tək**. daban. -**yalpa daban**: ayağ təki (kəfi) saf.

təhçin basdırma.

təhər qandaq. cürə. -heç qandaq: heç cürə. heç təhər.

təhər -**nə təhər**:qaday. qalay. necə. -qadaysın. qalaysın. nə təhərsin. necəsin.

təhər sayıl. yol. təriq. şivə. tərz. nəhv. -bu **sayılla** ged: bu təhərlə sür. -bu **sayılla** olmaz. -bir **sayılla** yollaşmaq. -bir **sayıl** tapılar, işlər yapılar. -o **sayıl** etdi olmadı, bu **sayıl** etdi çıxmadı, alınmad. -bir **sayıl** alğa gedir.

təhinz **dəhinz**. dəniz.

təhləşmək **dəhləşmək**. **1**. ağırşanmaq. mütəadilləşmək. **1**. **dənğləşmək**. adalışmaq. bərabərləşmək. musavi olmaq.

təhliq **dəhlik**. **təklik**. **(**< **dənğlik**). **1**. dinclik. rahatlıq. **1**. düzlük. saflıq. **1**. tarazlıq. miyzanlıq. **1**. əşitlik. bərabərlik. musavilik.

təhliq -**təhlik dişlik**: təklik dinclik. danqalıq dingəlik. (azacıq aşım, ağrımaz başım).

təhliz **dəhliz**. **1**. astol. **(ast yol)**. dalan. üstü örtülü yolağ. dalğız. koridor. rahro. **1**. dalğuz. dalan..
-**yer altı dəhliz**: gövüz.

təhtəşsiz **təhdəşsiz**. **təndəşsiz**. **tənğəşsiz**. **dənğdəşsiz**. taytuşsuz. əmsalsız. bədii. görülməğən.

təhtüşləmək **təktişləmək**. (təkin, dibin eşmək). təhqiq edmək.

təxt **(**oturma üçün) qonat.

təxt **təxt. taxt. 1.**çatma. məsnəd.**1.**düşüt. kıravat.

təj **dəj** (< **dənğ**: **dəh**.bütün) **1**.bütöv. əldəğməz. açılmamış. bikr. akbənd. -**dəj qalmaq**: bütöv qalmaq. əldəğməz durmaq. **1**. nərsənin dəj olmağın tanıdan simgə. akbətlik əlaməti.

təjbir **dəjbir**. (dəj h dək. dənğ). hər yanı bir çəkdə, həddə olan. yeksan.

təkimlər əfrad. -**birim təkimlər**: əfrad o quruh.

təq **(dənğ). -dək gəzmək**: dinc olmaq, sürmək, dolanmaq. -**dək gəzin:** arxayın ol. -**dək gəzinəməz:** arxayın olamaz**.** dinc olamaz**. -dək gəzir:** arxayınlıqda duran. kefi saz. -sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir..
-**tək başına:** ayrıq**.** -**ayrıq** qaldı başım, daşıyan yoxdu, yoxdu daşım.

təq -**kəndivə inamın qalıncaya dək**, yoxdurur qorxu. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

təq **tək**. **1**. **təh**. daban. -**yalpa daban**: ayağ təki (kəfi) saf. **1**. kəssiz. yalça**.**
-tək kişi yerisə, iz açar, iki olsa yol.

təq **tək. 1.**çağlı. çalı. fəqət. -**çalı** mən getdim.**1.**sal. -**salqaş**: tək qat. tək tel. -**sal qat**: bir qat, mərtəbə.
-**ayğan dək:** deyilmiş kimi.
-güclənməgin minbir yolu, **doğruluğun tək bir yolu**.
-türk tək qalmaz. (türk olasan tək qalasan, olamaz).

təq **tək**. **dək**. **1**. ölçü. səviyyə. miyzan. hiza'. -bu **təki** bilgin: bu səviyyədə alim. **1**. üz. səth. **(# tik**: iç**)**. -**təkinə** baxma **tikinə** bax. **1**. nişan. hədəf. -**dəkləmək**: nişan, hədəf tutmaq. **1**. teyxa. som. xalis. çin. mütləq. artırılan sözün anlamın vurqalayır. -**çin** ağ: **tək** ağ: düm ağ. -**çin** yalan: **tək** yalan: dibdən yalan. -**çin** ortada: **tək** ortada: lap ortada. -**tək** qızıl. -**tək** qızıl. -**tək** qızıl. **1**. taysız. -ölkələr içində **tək**. **1**. yalnız. -**tək** başına. **1**. düz. hamar. -**tək təkir**: dümbələm düz. **1**. təkmil. mükəmməl. nüqsansız. tam. kamil. bütöv. tamam əyar. ali. **1**. fərd. -**bir tək**: bir fərd. **1**. tın. yalğız. quytu. **1**. **yək**. **yek (**< **dənğ)**. bir. **1**. dib. astay. -ürək **astayından**: ürəyin dibindən, təkindən. **1**. yalnız. yanğız. **1**. **dək**. **çək**. **cən**. -dibinə**çək**: dibinə**dək**: dibinə**cən**. -bura**cək**: bura**cən**: bura**can**: bura**dək**. **1**. **tək**. -oylama **tək yekə** özüvü: yalnız özüvü düşünmə. **1**. **dək**. dəğin. dənli. dənik. qədər. -bu **dənik**: bu **qədər**. -nə **dənik** gözləməliyik: nə **qədər** gözləməliyik. **1**. **təh**. **tiki**. -**təh**də: **tiki**də. altda. **1**. yalın. **(# qalın** yüklü**)**. **1**. yekə. -**yekə yekə**: **yekmə yekkə**: təkətək. təmətək. -yavlağ ilə **yekmə yekkə** dalışdı: düşman ilə təkbətək savaşdı. **1**. barı yalnızca. fəqət. ancaq. -**barı tək**: sadəcə. **1**. taq. yekə.. -hər nəyin tək qalmışı: dul. dulqat. **(**< **dal**: yarı. tək. dalı**)**..
-**tək başına**: salıq..
-**bir təkin belə**. -qonaq qonağı sevməz, ev yiyəsi **bir təkin belə (**birisində**)**.

təq **tək.** sın. -**obasın**: obası tək..
-**tək başına**: yalquzaq.

təq **-**yalandək kişini yırtan, **doğru tək onu örtən yox**. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

-demirsən bir təkdə var, ay qoş yatan bəxtəvər?!. (**qoş**: cüt).

-**yekə tək:**. təki tanqa. təki tənha. yala yalquz.

təq **tək**.fərd.
-**dək gəzən**, tox durar. (**dək**: gəl gedin bilən)

təqan təkan. ösüş.
-təkan vermək: ösütmək. mütəəssir edmək. təhrik edmək.

təqapu **təkapu** ($_{fars}$) < **təpgiş**. çalğaş. çabalama.

təqbaşına -**tək başına: öz başına**. öz aldına. öz alnına. təkliginə. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

təqbaşına **təkbaşına**. yekəbaşına. yalqızqına. yalqızına.

təqbə -**təkbə təkizə:** barınğıza. barınıza. həpinğizğə. həpinizə.

təqbə -**təkbə təkizi:** barınğızı. həpinğizi.

təqcə -**təkcə bir**: birin**.** -qurulmağa min bir güc, yıxılmağa, **birin güc**.

təqcə **təkcə.** dingə. tanqa. tənha. yalnız. fəqət. -**dingə** o deyil. -**dingə** burda yox, hər yanda belədi. -onun kötülüyü **dingə** bu deyil. -o **dingə** qalmaz. -**dingə** gəlmiş **dingə** gedmiş.
-**təkcə bir:** dingə bir. tınqa bir. dınqa bir. -beş kişiyə **dınqa bir** çörək.

təqcə təkcə. təki. səki. yalnız. fəqət. -harda olursun ol, **səki** bizdən uzaq ol.

təqcə **təkcə.** yalxı. teyxa. sadəcə. -burda **yalxı** adları yazılıb.

təqcə **yekə**. -**yekə** özü: özü. -**yekə** özləri: təkcə özləri.

təqcə **təkcə.** dingə. -**dingə** qayğısı. -**dingə** başına: təkcə başına.

təqcəmək **dəğcəmək**. **dəğərmək**. yarcımaq. ərzimək. (> **ərzidən**).

təqdim edmək **təqdim edmək** tanışdırmaq.

təqə -qoşa qılıc **təkə qın**. (qoş qılıc bir qın). (olamaz iş). (qoşa qılıc bir qına sığmaz).
-özünü əkə edmək, **keçisin təkə**. (**əkə**: ağa). (birini övüb şişirib yaltağlanmaq).

təqə **təkə**. **1**.(**dikə**). yeyin, iti davranış. daşlanan, iti tavırlı qaçan heyvan. -**təkə kimi davranan**: təkəmiş.**1**. dübür. üç illik keçi. burulmuş, əxdə keçi. **1**.fərdi.

təqəbur **təkəbur (təkə**: eyni. üni. **+ bur**: geyim. üz. şəkil**)**. təkşi. üniform.

təqəl **dəkəl**. **dikəl**.

təqəlik **təkəlik**. fərdiyyət.

təqəliq **təkəlk**. **əkəklik. ərkəklik.** qadında olan yekəxanalıq.

təqəlləmək **dəğəlləmək**. **təyəlləmək**. (**< dəğmək**). **1**. basırmaq. kökləmək. aralı aralı tikmək. **1**. yekə atdımlarla yerimək. qaça qaça gedmək.

təqəlliq **təkəllik**. monopoli.

təqəmiş **təkəmiş** (**dikə**). təkə kimi davranan. yeyin davranışlı. hızlı. yügürgən. -**təkəmişlik** edmək.

təqən **dəgən. dəyən.**-**dərdə dəyən**: dərdə dəyən. **aşınalası.**(nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). işə tutmalı .

təqən -**dərdə dəğən zamanı**: işlik. məsrəf çağı. -bunların **işliyi** bitmiş: bunlar keçmişdə qalmış.

təqən -**dərdə dəğən:** idəkli. dərəkli. yararlı. -onun sözlərin qatı **dərəkli** bulduq. -**dərəkin** bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. -**dərəkli** zadlar.

təqənəq -**başı şişik, topuzlu dəğənək**: toyqa. toxqa. toqqa. zopa. çomaq.

təqənəq **dəğənək**. **1**. qarağı. kötək. **1**. qolat. **1**.**dəgəng**. tolaz (tullanaraq vurulan). çubuq.

təqənəq **dəğənək**. **dəgəng**. çomaq. duymaz. qanmaz. -**dəgəng** birisi.

təqənəq -hənək hənək, olur dəğənək. (şuxluq artsa kötəyə çönür).

təqənəq **-suvatda, dayaqlıq olaraq taxılan dəğənək:** basma**.**

təqənq **dəgəng**. **dəğənək**. çomaq. duymaz. qanmaz. -**dəgəng** birisi.

təqənq **dəgəng**. **dəğənək**. tolaz (tullanaraq vurulan). çubuq.

təqənqi -**kor, dəğəngi bəllər kimi**. (əsgidən olduğu kimi. heç dəyişmədən. hər vax kimi).

təqənlik **təğənlik**(**dəğişlik**). tavaylıq. tayvaşlıq. əştəlik. eynilik.

təqər -**sayqı dəğər vermə**: sılaşıq. sıylaşıq. -**sılaşıq iki başlı.**.
-**başdaş olanın dəğər** gündə daşqa başı. (**daşqa:** daşa. daşə).

təqər 1. **təkər.** çiğri. çığrı. {> **çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. cərx.
1. **dəğər**. bədəl. **-**bilib danışan, bilməyib susan, **qızıla dəğər**.

təqər **1**.çalım. baltağ. tutar. e'tibar. qiymət. **1.**e'tibar. geçər. keçər. salta. salıt. bağdal. -sözündə **keçər** qalmayıbdır.

-**yarğa dəğər.** dərdə dəyər.
-it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügüräni, atın yürüyəni). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi).

təqər -**çevrə təğər**: ətraf həvalı.

təqər **-dəğər vermək**: dəğərləmək. ərciş vermək. yoxarlamaq. yoxlamaq.

təqər **dəğər**. **1**. dartı. qiymət. **1**. **qədər**. dəvə kimi boy verincə, ləpə **dəğər** oy **(**ağıl**)** ver. **1**. ediv. qiymət. -**edivli** topraq. **1**. sıy. sayqı. **1**. qatır. bəha. qiymət. **1**. say. qiymət. ərziş. **1**. unat (**onat**: dik. düz. uca). baha. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha. -**unatlar** aşa başladı: qiymətlər artışaldı..
-**dəğər biçmək**: dəğərləmək. dəngərləmək. dəngəcləmək.

təqər **dəğər. 1.** dərək. qiymət..
-gülü gülənə ver, könül sevənə ver, sevmək gözəl nəndir, **dəğər verənə ver**. (**nəndir**: şeydir)..
-dərək verdilər, **dəğər biçdilər**..
-arının ağın dartan, **balna dəğər biçsin**..
-**daşqalarda <u>təkərlərin</u> dınqıldan, oxdan çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx:** qulağ çivisi..
-**vurulan yarqa dəğər**. (vurulan yarıya dəğər). (hər olay adamın sınıq, qırıq, çılız zayıf yerin oynadır, etgilir). (kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə çəkləşdirir (sanğlayır. ərzyablıq edir).

təqər **dəğər**. -bir gün dəğər işizə, dadı gələr dişizə.

təqər **dəğər.**-**qəhbəlik dəğər bulsa**, xanımlıq düşər (itər) gözdən.

təqər **təkər**. **< təğrə**. **1**. döngələk. **1**. yalnız. yalnız kişi. -**təkər təkər**: birər birər. **1**. dıyır. dığır. diyir. dəğir. təyir. təkər**..**
-ən gözəli, **dəğərli olan**: gözdəlin. şahəsər..
-**təköy təkər**: valaylı təkər**..**
-düşük dəğər: nazil qiymət**..**
-cüt təkər: yelov. duçərxə.

təqər **təkər. təyər.-**təyər üsdə təprəşən hər nə: döngül**.**

təqər -tutma yüngül dilivi, **türkcə dilin inci dəğər**. (**inci**: mərcan. mirvarid).

təqər **dəğər. 1.**san. -**sanı** nə: dəğəri nə. -necə **san** verdilər: necə dəğər vebiçdilər. 1.san. dəğər. layiq. -özüvə san: özüvə dəğər.

təqər qızıq. ərcək.

təqər -yamanlığı görübdə, yaxşılığa dəğər biç. (**görübdə**: tanıyıbda. sınayıbda)

təqərçi **təkərçi**. çərxçi. təğrəçi.

təqəri **dəğəri**.-**us dəgəri**, uslu işdə bəlgirür. (ağlın qiyməti ağıllı işdə işlənsə bəllənir)**.**
-söz dəğəri, qılıc kəsəriylə ölçülür.

təqəri **-işin dəğəri altun**, kişi dəğəri yartun. (**yartun**: aydınlıq).

təqəri **təkəri**.-daşqanın təkəri, atın yəhəri..
-**söz dəğəri**, qılıc kəsriylə ölçülür.**.**
-barış dəğəri, savaşda biçilər.

təqəriq **təkərik.** qaytın. tikrari.

təqərinən -sözü dəğərinən, qılıcı kəsərinən.

təqərlə **təkərlə**. tikrarla. qayta. -birdə **qayta**: birdə təkərlə. -beş kərə **qaytadı**: təkərlədi. -daha artıq **qayta**: genədə çox təkərlə.

təqərləq **təkərlək**. burqac. yuvarlaq.

təqərləmə **dəğərləmə**. (ərzyabi).

təqərləmə **dəğərləmə**. mulahizat. nəzəriyyat. quotation. (ərzyabi).

təqərləmək **1**. **təkərləmək**. tikrarlamaq. qaytarmaq. -birdə **qaytarın**. **1**. **dəğərləmək**. dəğər biçmək. dəngərləmək. dəngəcləmək. ölçü biçmək.

təqərləmək **1**.**dəğərləmək**. ərkitləmək. qiymət qoymaq. yuxar tutmaq. **1**.**təkərləmək**. **təkrarlamaq**. satalamaq bir daha bir daha söylemək.

təqərləmək **dəğərləmək**. dəğər vermək. ərciş vermək. yoxarlamaq. yoxlamaq.

təqərləmək -**onurun dəğərləmək:** onurlamaq. şərəfin dəğərləmək.

təqərləməmək **dəğərləməmək.** kəmtutmaq. kiçik saymaq.

təqərlənə -**təkərlənə təkərlənə** qaytala qaytala. tikrarlana tikrarlana. -qaytala qaytala döndü aldışa.

təqərlənmək **dəğərlənmək**. uğur almaq. uğralmaq. istifadə edmək.

təqərlənmək **dəğərlənmək.** üstələnmək.

təqərlənmək qaytınmaq. tikrar olmaq. -**qaytınır**. təkərlənir. tikrar olur.

təqərlənmək **təkərlənmək. təkrarlanmaq.** qaytalmaq.

təqərlənsə **-**qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər. (**dəğiqlər** : dəğərlilər).(qut bolur!.uluğlansa uluğlar). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

təqərləntirmək **dəğərləndirmək**. üstələtmək.

təqərləsin **dəğərləsin.** yorusun**.**qiymət versin-**tarım qorusun, elim yorusun**. (yarqış sözü).

təqərlətmək **dəğərlətmək.** boysatmaq. qiymət, qədir vermək.

təqərləyəməz **dəğərləyəməz**. qiymət bilməz. təqdir edəməz.

təqərli **dəğərli. 1**. ağrağı**.** bahalı. qiymətli. **1**. ərcin. qiymətli. -**ərcin dən**: mirvarid. **1**. sayman hörmətli. **1***.* untay (**onat**: dik. düz. uca). bahalı.

təqərli **dəğərli.** ağırlı.ağırlığ. sayqın.

təqərli **dəğərli.** ardağlı. **-**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin).

təqərli **dəğərli.** dəğiq : şəxsiyyətli. **-**qutluq olur, **dəğərlənsə dəğiqlər**. (qut bolur!.uluğlansa uluğlar).

təqərli **dəğərli.** dərəkli. qiymətli.

təqərli **dəğərli.** e'tibarlı. salıtlı. saltalı. bağdalı. geçərli. geçgin. keçərli.

təqərli **dəğərli.** sanlı. layiqli. -sanlı: dəğərli. layiqli.

təqərlilər **dəğiqlər** : dəğərlilər.**-**qutluq olur, **dəğərlənsə dəğiqlər**. (qut bolur!.uluğlansa uluğlar). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

təqərməc **təkərməc**. **təkərlək**.

təqərmək **dəğərmək**. **dəğcəmək**. yarcımaq. ərzimək. (> **ərzidən**).

təqərsiz **dəğərsiz**. **1***.* qatırsız. **1***.* olar olmaz. -**olar olmaz** danışma. **1**.süpüt. aşqal. zibil. çöp.

təqərsiz **dəğərsiz.** çalımsız. tutarsız. e'tibarsız. qiymətsiz.

təqərsiz **dəğərsiz. -çox bayağı, dəğərsiz olan:** ötükdən alçaq.

təqərsiz **dəğərsiz**. qıçqırıq. ayağı qırıq. qırtıpıl. önəmsiz.

təqətmək **təkətmək**. izolə edmək.

təqəz **təkəz**. **sətək.** düzək. sütək. müsəttəh.

təqi **1**.**dəki. (ək)**. su. -ev**dəki** oğru tutulmaz: ev oğru**su** tutulmaz. **1**.**təki**. **səki**. **təkcə**. yalnız. fəqət. -harda olursun ol, **səki** bizdən uzaq ol.

təqi -bitəli olsa gözəllər, **təki sən, bitməyəsin**!.

təqi **təki**. **səki.** son istəyim bu ki. -**bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun**!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)**.**

təqi **təki. -təki sev**, yaşam başlar.

təqiq dəğiq . dəğərli. şəxsiyyətli. **-**qutluq olur, **dəğərlənsə dəğiqlər**. (qut bolur!.uluğlansa uluğlar).

təqiqlər **dəğiqlər** . dəğərlilər.**-**qutluq olur, **dəğərlənsə dəğiqlər**. (qut bolur!.uluğlansa uluğlar). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

təqil **dəxil**. sandıq. qutuq. qapsa. qapcağ. kes. kasa. kassa**..**
-heçbiri dəğil: birsi də tügil.

təqil **-iş döğüş dəğil**, tələsmək nəyə gərəkdir.

təqil **təkil**.fərdi.

təqiləmək **təkiləmək**. **birtəkitmək**. **birtəkiz yasamaq**. **1**. dəngələmək. əşitləmək. **1**. hamarlatmaq. safaltmaq.

təqilliq **təkillik**. fərdiyyət. -**şimdi təkillik üstəlir**, köpçülük geridə qalmış olur. (**köpçülük**: çoxluq. mərdüm. cəmiyyət)**.**

təqilliq **təkillik**.fərdiyyət.

təqilmək **dəğilmək**. incimək. -heç nədən **dəğilir**.

təqilməmiş **dəğilməmiş.** uğraşılmamış. -**dəğilməmiş çala** işlər: uğraşılmamış yarımçılıq işlər.

təqilməmiş -**əl dəğilməmiş**: başaq. bikr. bikiz **(**< **bük)**.

təqilti **dəgildi**.-**yağış yağdıran dəgildi**, gülüfləri ıslatdı. (bu söz gözlədiyimiz oluşmayanda söylənir).

təqiman -**dəğiman daşı**: döngələk.

təqimli **dəğimli**. müstəhəq.

təqimli **dəğimli**. yaraşqan. yaraşay. lazımlı. (lazimi. vacib). müstəhəq.

təqin -**can təkin**, səni mənə basdılar.

təqin **dəğin**. **1**. > **tayın**. **(**dəğilmiş. dərilmiş**)**. hazir. **1**. dək. dənli. dənik. qədər. -bu **dənik**: bu **qədər**. -nə **dənik** gözləməliyik: nə **qədər** gözləməliyik.

təqin **dəğin.** -**bala dəğin**: ən azından.

təqin -**mən təkin**: haqir bəndə.

təqin **-**sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).

təqin **təkin**. **1**. **təkin**. boş. müfdə. bədəva. -**təkinə** öldü. -**təkinə** aldı. **1**. movzun. saf. yekin. **1**. dəkit. həm paya. həm taraz. **1**. təkiş. birdək. birtək. yek nəvaxt. yek dəst. -**tək** səs. -**tək** boya. **1**. bala. balğa. qul. bəndə. -tanrı **balası**. **1**. qarşıtsız alıb verilən nərsə. müfdə. -**təkin** sirkə, baldan dadlı. **1**. dinc. rahat. -alışqan qol **(**əl**) təkin** durmaz..

-**qutluğ təkin: qutluğ quluq**. xoşbəxt bəndə, qul.

təqin **təkin**. tanrya görə kişi, insan. qul..

-**sevgi daşı, təkin başda daşınmaz**, iki könül çırpınmasa alınmaz. (**təkin başda**: **təkin başla:** bircə başla) (dənək, iki daşlı, sevgi, iki başlı). (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır.

təqin **təkin.** zatən. -**təkin** özü dedi. -**təkin**, gedməli değildim, güclə basdılar.

təqin **-tənik** təkin: aciz bəndə. -bizlər **tənik təkinlərik**: aciz bəndələrik. (**tənik:** zayıf. aciz).

təqin -**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək). -**evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər**, uşaqlar, qocalar.

təqinə **-**gen açırsa gilimin kişi , **təkinə yığmaq deyil işi.**

təqinmək **1**.**dəğinmək**. muraciət edmək. -tüm bəlgələrə **dəğindilər**. **1**.**tekinmək**. **təkinmək**. dincəlmək. istirahat edmək.

təqinmək **dəğinmək.** çalınmaq**.** çırpınmaq. -birdən özün yerə **çalındı**.

təqinmək **dəğinmək**. ərcəmək. ərcinmək. ərziş tapmaq.

təqinmiş -**dərəkləyən, dəğinmiş**: dərəkən, dəğmiş :axdaran tapmış.

təqir **1**.**dəğir**. munasib. -**dəğir** sözlər, işlər. **1**.**dəğir**.dıyır. dığır. diyir. təyir. təkər. **1**. **təkir**. düz xətt. müstəqim. **1**. **təkir**. nəsr. düz yazı. mənsur. -**təkir qoşuq**: şe'r o nəsr. **təkiçi qoşuçu:** yazıçı şair.

təqir **-**araça dayaq dəgir. **(araça :** davər)

təqir -çürümüş ipdə olursa, **gəli gün dərdə dəğir**!. (**gəli gün**: gün gəlir)..
-**dərəkən, dəğmiş** :dərəkləyən, dəğinmiş: axdaran tapmış.

təqir **dəğir. dayir** mərbut. -ilərizə **dayir**: ilərizə **dəğir.**

təqir **dəğir**.tutur. qiymət. nırx. -**dəğir** kəsmək. -**dəğir** vermək. -**tuturu** nə?. -bu **tutur** mənə yaxmaz: bu qiymətmənə əl verməz. -**tuturu** bəlli.

təqirçi -**təkiçi qoşuçu:** yazıçı şair.

təqirələmək **təkirələmək**. **təkirələmək**. **təkrarlamaq**.

təqirən **-ayağa dəğirən:** işi bitirən.

təqirim **dəğrim**. **dəğirim**. çevrim. devrim.

təqirman -dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı.

təqirman **dəgirman.** -**dəgirman gəzəklə**, toy bəzəklə. (**gəzəklə**: sırayla)**.**

təqirman **dəgirman.** dığır . fələk**. -**əl işlər, ağız dişlər, qarın çevirər, **dığır çevrənər**.

təqirman **dəğirman** .-**dəğirman bildiyin edər**, çax çaxı başı ağrıdar.

təqirman **dəğirman** .-qarrı qurd hünkürtüdən, **dəğirman sıçanı gurultudan** ürkməz. (**ürkməz**: qorxmaz).

təqirman **-dəğirman dinləmədən** bildiyin edmiş.

təqirman **dəğirman**. {**tögərmən**. **təkirmən**. **tikirman**. **dəğirman**. **dığırman**. **(**< **təkir**. **təkər)}**. **1**.darıt. **1**.döğmən. **1**.dünür. dünya. -**dönər dünür**: çərxi fələk..

-**dəgirman dişləri**: aşlıq**. -**aşlığımdan ikisi **qurdlanıb**..

-**əl dəğirmanı:** dartac.**.**

-dəğirman daşlarının hər biri: təğrə. dəğirman daşlarının hər biri.**.**

-dənsiz dəğirman qatırlayar: dəğirman dənsiz işləsə, (daşı) atılıb düşüb, yerindən olur (işdən düşür).**.**

-əl dəğirmanı: bulğur daşı.

təqirman **dəğirman**.-**dəğirman daşlarının hər biri**: göz.
-dəğirman daşının qoğzama aracı: qoza**.**
-dəğirman doğulu siçan, göy kükrəşindən qorxmaz. (**dəğirman doğulu**: dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).
-su çanın küydürən il acı, **dəğirman çanın küydürən gün acı**. (**çanın**: novbətin) (**küydürən**: yandıran).

təqirmançı **dəğirmançı**. öğütücü.

təqirmanın -yaman ilan aylanar, **dəğirmanın başında**. (**yaman**: xain).

təqirmə **təgirmə**. təğrə. dayrə.

təqirmək **dəğirmək**. **1**. **(dəğmək)**. sürtmək. **1**. uc uca yetirmək, çatdırmaq. -məndən ona salam **dəğir**. -bunu ona **dəğirin**. -alqıl götür, apar məni uzaq yerlərə, **dəğir** mənə keçmişlərdən bir xəbər. **1**. təkirmək. dolandırmaq. idarə edmək. -gəlir gediri **dəğirmək**: xərc dəxlin uc uca düğünləmək. -dəğinişi çox çətin olan: keçinəcağı, dolanşığı, məyişəti kötü olan. **1**.çevirmək. cəhrə çevirmək, dəğirmək cəhrələmək. -toxu toxusan, bez olar, **cəhrələsən**, ip olar**..**
-ayağa dəğirmək: ayağa vurmaq. qurtarmaq. bitirmək.

təqirmək **dəğirmək**. çalmaq**.** yetirmək. -**qulağa çalmaq**: eşitirmək.

təqirmən **{**sürtən. sürtüb oğan}.

təqirmi **dəğirmi** giğirdə. girdə. yuvarlaq.

təqirsin **-**bilik bilsən uluğluğa dəgirsin. (bilik bilib ulğuluğa ərişgil). (**ulğuluğa: uluğluğa**: böyüklügə).

təqirsin -bilikliklə, **ululuqluğa dəğirsin**!. (bilib, qanmaqla böyüklüyə yetişirsin).

təqiş təqiş **dəğiş təkiş.** aşırma. təkəllüf. təklif. taarüf.

təqiş **1**. **dəğiş**. irtibat. rabitə. -bunun ona **dəğişi** yoxdur. -**dəğiş yolları**: irtiba kanalları. -iki yolun **dəğişçisin** yolu sel aparıb. -**dəğiş** qurmaq. -**dəğişləri** pozuq olanlar. **1**. **dəğiş**. **(**dəğiş töküş**)**. alver. ticarət. -**dəğiş** ocaqları: ticarət mərkəzləri. **1**.**dəgiş**. (nərsə qarşılığı). bədəl. muqabil. -buda onun **dəğişi**. -əsgərliyi **dəğiş** qarşılığı bağşlandı. -**dəğiş** töləş: bədəl vermə. -nə **dəğiş** töləyib, bu bağışı aldın: nə qarşılıq verib bu iltifatı qazandın.**.**
-dəğiş töküş: atar tutar. ötüş töküş. aşıt daşıt. gedər edər. rədd o bədəl.

təqiş **-aldışın dəğiş**, özgürlük qazan. (**aldışın**: aldışıvı) .

təqiş **-**baş yazıvı kövün yazınla dəğiş. (**kövün**: könül) ('baş yazı' deyilən nə varsa tulla, könlündəkilər uyqulamağa, sağlamağa edin, çalış).

təqiş **dəğiş. -dəğiş təkiş:** aşırma**.** təkəllüf. təklif. taarüf..
-çalışma gördügüvü dəğişəsin, çalış görüşüvü dəğiş.

təqiş **təkiş**. **1**. tayış. eyni. həmən. **1**. istandar. **1**. birdək. birtək. təkin. yek nəvaxt. yek dəst. -**tək** səs. -**tək** boya. **1**. hamar. **1**. **təkiz**. müsəttəh. təxt. -**təkiz** yer.

təqiş **təkiş**. **təkşi**. **(**< **dənğ)**. **1**. dinc. rahat. **1**. mətin. ağır. xunsərdə. -özüvü **təkiş** apar. **1**. **(**< **dənğ)**. ölçü. miyzan. **1**. əş. bərabər. musavi. ələsviyyə. -**təkişlik**: bərabərlik. əşlik. **1**. şəbih.

təqiş! **dəğiş**!. almaşdır!. təbdil ed!. əvəz, bədəl elə!..
-**dəğiş toxuş**: almaş çalmaş. alışveriş.

təqişçi **dəğişçi**. birbirinə bağlayan. rabit. -iki yolun **dəğişçisin** yolu sel aparıb.

təqişdi **dəğişdi.** özgəritdi**.** -**özgəritdi qalı**: dəğişdi halı.

təqişəməyən **dəğişəməyən**. duran.

təqişəməz **dəğişəməz**. duran.

təqişən **dəğişən.** daşınan. işində, sözündə durmayan.

təqişən -**evrəni dəğişən dəlilərdilər**, dünyanı çevirən axmaqlar!.

təqişər -aldışa tutulan, **qıyın dəğişər**. (**aldış**: alışqanlıq. adət).(çətin dəğişər, atar.dəğişə bilməz).

təqişər **-**ay aylanar il olar, **don dəğişər**, don olar. (**aylanar**: dolanar). (**don**: **1**. fəsil. fəsl. -**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür).

təqişər **dəğişər** (pisə). altar. alçadar. alta endirər. -aldış olsa yalana, **altar əri çalana**. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət).

təqişəsin -çalışma gördügüvü dəğişəsin, çalış görüşüvü dəğiş.

təqişgən **dəğişgən**. durnaqsız. dönək. qərarsız. subatsız.

təqişib -**məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq:** qurğaymaq. təntikinmək.

təqişik dəğişmiş. ayışıq. aymışıq. mütəğəyyər. mütəğəyyər. təğyir tapmış.
-tehranda nərsə dəğişmir, **dəğişik olanların dalı**, üzlərinə çıxır.
-bu konuya dəgişli, **kəbir dəğişik** oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

təqişiq **-börkləri dəğişik düşmək**: börkləri qarışıq, çalaşıq. birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq.

təqişiq **dəğişik**. **1**. dönük. almaşıq. əvəzi. **1**. mütəəlliq. -on bizə **dəgişikdi**. **1**.ağtıq. əvəzi.**.** **-**tay **değişik**: tay **keşik**.

təqişiq öytgən. -**biraz öytgən görnüş**: biraz qiyafə.

təqişiqliq **dəğişiklik**. dəğişlik. başqalaşım. təğyir. təhəvvül.

təqişim alaş. təhəvvül.

təqişim **dəğişim**. **1**. çalım çalış. **1**. **dəğişmə**. döndərmə. ağdarış. təğyir.

təqişinmək **təkişinmək.** dənginmək. təkizinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. düzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

təqişir **dəğişir**.-**kişi, yaşamaqla dəğişir**, baş, çəkə çəkə ərişir. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}.

təqişiş **dəğişiş**. **dəğiştiriş**. almaş. almaştırış. tə'viz. əvəzləmə.

təqişitmək **dəğişitmək.** aynıtmaq. aylıtmaq. çöndərmək.

təqişqən **dəğişgən**. çapıq dəğişən. qeyri sabit. -hava durumu çox **qayruq** durur.

təqişqən ayışmal. mütəğəyyər.

təqişqi dəğişgi. dəğişmiş. çövüşgü. çöğüşgü. övüşgü. çönüşgü. çönğüşgü. çevrilmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

təqişqinmək **dəğişginmək.** dəğişmək. başqalaşmaq. başqaşımlaşmaq.

təqişli **dəğişli**. **1**. mərbut. -**başıqa dəğişli**: başqasına mərbut olan. -sənə **dəğişli değişli** nəyiz var buyurun. -bu konuya **dəğişli**. **1**. irtibatlı. mürtəbitə. -**dəğişli** qablar: birbirinə bağlı qablar. **1**.**dəşli**. **dəğli**. mərbut..
-işlətişgə dəğişli: işə dəğən. dərdə dəğən. əlverişli.

təqişli **dəğişli**. **1**. mürtəbit. -**dəğişli qablar**: mürtəbitə qablar. **1**. mərbut. race'. -sayasətə **dəğişli**: sayasətə mərbut. -sizə **dəğişli**: sizə mərbut. -mənə **dəğişli**: mənə mərbut.

təqişli **dəğişli.** dərəkli. bağlı. mərbut. munasib. -bu sizə **dərəklidir**.

təqişli **dəğişli**. **dəyişli**. mərbut. -kimə **dəyişlidir**. -bu soru hamuya **dəyişli**. -konuya **dəyişli** yazılar.

təqişli **dəğişli**. mərbut. -soyuq ıstısı ona **dəğişli dəl**. -soyuq istisi ona mərbut deyil. -bu iş ding mənə **dəğişli:** bu iş yalnız mənə mərbut.

təqişlik **dəgişlik**. təəllüq. -onun bizə **dəgişligi** yox.

təqişliq **dəğişlik**. dəğişiklik. başqalaşım. təğyir. təhəvvül.

təqişlin **dəğşilin**. **dəğişlin**. (**dəğiş** + **ilin\ilən**: < bilən). qabili tə'viz, mubadilə, muavizə. təbadül oluna bilən.

təqişmə çalşıq. -s <> y **çalşığı**.

təqişmə **dəğişmə**. **1**. almaşıq. təbadül. mubadilə. **(***exchange***)** **1**. almaşış. **1**. **dəğişim**. döndərmə. ağdarış. təğyir.

təqişmə **dəğişmə.** çevgi. dönüm. təhvil. -yeni il **çevgisi**.

təqişmə dəğişmə. -**sözüvü dəğişmə**!: daşınma!.

təqişmə -**hava dəğişmə aracı**: yellək. təhviyə.

təqişmək 1. çönüşmək. -**çağul dəğişmək** (**çağul**: fəsl). **1**. alaşmaq. alahılaşmaq. təhəvvül tapmaq. mütəhəvvil olmaq. **1**. çalmaq**. çalınmaq**. **1**. başqalaşmaq. **-**adamda belə **başqalaşarmış**. -çağda **başqalaşdı,** adamlarda.
-çox dəğişmək: çox başqalaşmaq. belə bir cür olmaq. -keçən ildən o **çox dəğişmiş**, başqalaşmış, belə bir cür olmuş.

təqişmək **dəğişmək**. **1**. aldınmaq. alğınmaq. -rəngi birdən **aldındı**. **1**. ayırçanmaq. **1**. dönmək. aylanmaq. təğyir tapmaq. **1**. almaşınmaq. dönüşmək. **1**. özgərtmək. özgətmək. əvəzləmək. -sözüvü **özgətmə**. **1**. çöğünmək. **1**.fərq edmək. -**dəğişməz**: fərq edməz.

təqişmək **dəğişmək**. **1**. dəğişginmək. başqalaşmaq. başqaşımlaşmaq. **1.** ayınmaq. aylınmaq. çönmək. **1.** ayınmaq**.** dönmək. **1.** aynamaq. qaynamaq. -birdən durumu **qaynadı.** -durum **qaynadan:** şərayit dəğişmədən. **1. devrişmək. çevrişmək.** ayışmaq**.** ibdal olmaq.
-nərsənin yerin dəğişmək: sıpıtı vermək.

təqişmək **dəğişmək.** daşınmaq. çəkinmək. -oyundan **daşınmaq**: fikrin dəğişmək. -**daşın** bu sözdən: çəkin bu sözdən.

təqişmək -**düşüncəsin dəğişmək:** oydaşınmaq**.**

təqişmək -**pisə dəğişmək, çevirmək:** altarmaq. alçatmaq. alta endirmək.

təqişmək ayışmaq. mütəğəyyər olmaq. təğyir tapmaq.

təqişmənin -özündən qaçmaq, **'öz' dəğişmənin** başlanqıcıdır.

təqişmərəm -lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

təqişmərəm -öz işimin bir qılın, **dəğişmərəm min qılına başqasın** (öz işimin bir qılın, bir telin, bir cıqqışın, özgələrin min lovğalı işinə dəğşimərəm).

təqişməsi **dəğişməsi.**çalşığı**.** -səs **çalşığı** sonucu türlü anlamlar törür.

təqişməsin özgəzsin. -**özgəzsin** neyləsin: dəğişməsin neyləsin.

təqişmətən **dəğişmədən. dəğşirmədən.-**tapışlar, umatlar təpreşmədən, **dəğşirmədən** tapılmaz. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**təpreşmədən:** qımıldamadan**).**

təqişməyən -**dəğişməyən toplum**, atılar!

təqişməz **-durub durmadığı dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** olub olmadığı birnə dəğişməz..
-**olub olmadığı birnə dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** durub durmadığı dəğişməz..
-qızıl gül ad değişməklə, **isin dəğişməz.** (**isin**: iyin).

təqişməz **-**edim qılım **bir günə ki dəğişməz**. (**edim qılım**: xulq xəsiyət. xulq xuy).

təqişməz **-parayla kişi dəğişməz**, nə olduğu bəllənər! (para kişini dəğiştirmir, için tökməyə yönətir). (için tökməyə yardımçı olur).

təqişməz -**sağlam dəğişməz**: pabit o sərqərar.

təqişməz -qulaq gözü dəğişməz. (gördüğünə göz güvənər).

təqişməzlik **təkişməzlik**. na bərabərlik.

təqişmir -**tehranda nərsə dəğişmir**, dəğişik olanların dalı, üzlərinə çıxır.

təqişmiş **dəğişmiş**. dəğişgi. çövüşgü. çöğüşgü. övüşgü. çönüşgü. çönğüşgü. çevrilmiş. təbdil. -**övüşgüsü**: çevrilmişi. dəğişmişi. təbdili.

təqişmiş **dəğişmiş**. -müslüman türk, **dinin dəğişmiş** bacısın satar, qardaşın atar.

təqişmiş dəğişik. ayışıq. aymışıq. mütəğəyyər. mütəğəyyər. təğyir tapmış.

təqişsətə **-günü kürk dəğişsədə** günüdür..
-gün kürk dəğişsədə gecə düşər. (olacaqdan qaçaq yox).

təqişsətə **-kürd ha belə dəğişsədə**, kütlügündən əl çəkməz. (**kütlügündən**: yamanlığından. kötülügündən. anlamazlığından)

təqişsiz **dəğişsiz. 1**. **təkişsiz.** açıq. önərisiz. sandırışsız. təkəllüfsüz. taarüfsüz. **1**. müfdə. pulsuz.

təqişti **dəğişdi.** özgərdi. mütəhəvvil oldu -**özgərdi** birdən durum.

təqiştiriş **dəğiştiriş**. **dəğişiş**. almaş. almaştırış. tə'viz. əvəzləmə.

təqiştiriv **dəğişdiriv**. tə'viz.

təqiştirmək **dəğişdirmək**. almaşıtmaq.

təqiştirmək **dəğişdirmək**. daşındırmaq.

təqiştirmək -**yönünü dəğiştirmək:** çəkitmək. çəritmək. saptırmaq.

təqiştirmək ayışdırmaq.

təqit **dəkit**. təkin. həm paya. həm taraz.

təqitanqa **təki tanqa**. **təki tənha**. yekə tək. yala yalquz.

təqitə **təkidə.** içində. içdən. zatında. -o **təkidə** yaman kişidi.

təqitənha **təki tənha**. **təki tanqa**. yekə tək. yala yalquz.

təqitmək **dəğitmək.** çaldırmaq**.** çırpıtmaq. -birdən yerə **çaldırdı**.

təqiz **1.** saf. sadə. **1**. yılman. saf. düz. -**təkiz** olmasada, buz kimi taydırıb (züvdürüb) apardı. **1**. bütün. qırığı olmayan. bir parça. -yekə **təkiz** çörək. -**təkiz** bulut. -**təkiz** parça.

təqiz **təkiz**. 1. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc. 1. yalnızız. yalınquyuz. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**.

təqiz **təkiz**. **1**. sadə. **1**. təməl. məğz. **1**. saf. düz. hamar. -**təkiz** kağaz: qırışıqsız, pürüzsüz kağaz. -**təkiz** yer: hamar yer. **1**. **təküz**. müsəttəh. -**təküz** çöllər. -**təküz** yer. **1**. **təkiş.** müsəttəh. -**təkiz** yer. **1**. tənnəvü'süz. -bir **təkiz** yaşam. **1**. taraz. hamar. **1.** zəminə. bəkqırond. **1**. **təkzə**. saf. -**təkzə** kağaz. -**təkzə** yol. -**təkzə** söz.

təqiz **təkiz.** yılıq. yalıq. saf.

təqiz -**təptəkiz:** dümbələmdüz. sambalamsaf.

təqizə -**təkbə təkizə:** barınğıza. barınıza. həpinğizğə. həpinizə.

təqizi -**təkbə təkizi:** barınğızı. həpinğizi.

təqizinmək **təkizinmək.** dənginmək. təkişinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. düzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

təqizləmək **təkizləmək**. düzətləmək. yazmaq. yazıtlamaq. safdalamaq. safaltmaq.

təqizlik **təkizlik**. dalqasızlıq. dalqınsızlıq. qayğısızlıq. dinclik.

təqizmək **təkizmək.** yılıqmaq. yalıqmaq. saflaşmaq.

təqqat tək qat. -**təkqat**. təktel. salqaş. (**sal**: tək).

təqqə **1**. **dəggə**. **tüggə**. **tuqqa**. (**< tuq**). dəggə. butqa. köşə. köşgə (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk. **1**. **təkgə**. **yekgə**. biricik. bircə. yeqanə. **1**. **tekkə** (fars). **tikkə**. **tikə**. (< **tikmək**: neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq)-**tik**ələri **tik**mək.

təqqəzir **-dək gəzir: (dənğ).** arxayınlıqda duran. kefi -saz. sən sandığın kimi **dək gəzir** deyir.

təqqil **təkgil.** bir bucaq).

təqləq **təğlək**. həbb. tablet.

təqləmək dəkləmək. (dənğləmək). çənləmək. sanlamaq. təxminləmək.

təqləmək **dəkləmək**. nişan, hədəf tutmaq.

təqlətmək **təklətmək**. tutquratmaq.

təqli **dəğli**. **1**.**dəşli**. **dəğişli**. mərbut.**1**.**dərli**. **dəcli**. (**< dəğmək**). bərk, möhkəm bağlanmış, qapanmış.

təqli **dəxli**. qatqı. -**dəxli** yox: qatqı yox.

təqli **-**yazının **ağla nə dəxli**.

təqliq -bağrım başı **təklik teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı). (**teylər:** açar).

təqliq -**təklik dinclik**: təhlik dişlik. danqalıq dingəlik. (azacıq aşım, ağrımaz başım).

təqliq **təklik**. **1**.danqalıq. yalsalıq. -**danqalıq dingəlik**: (təklik dinclik). (azacıq aşım, ağrımaz başım). **1**.**dəhlik (**< **dənğlik**). **1**. dinclik. rahatlıq. **1**. düzlük. saflıq. **1**. tarazlıq. miyzanlıq. **1**. əşitlik. bərabərlik. musavilik.

təqliqinə **təkliginə**. öz aldına. öz alnına. öz başına. tək başına. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**doluq**: tam. bütün). (qalıplaşdırır: təşgil verir). -**öz aldına** bir dünya. (təkinə). -**öz aldına** aldı ələ işlərin.

təqmə tüşər **dəğmə düşər** tezincir. tizincir. tez incir. tez inciyən. həssas.

təqmə -**dəğmə düşər**. əl ürək. darqurcaq..
-**əl dəğmə düşər:** qırılqan. küsəgən..
-**əl dəğmə düşərlik:** qırılqanlıq. küsəgənlik. -**qırılqanlıq** edmə.

təqmə **dəğmə.** başvurma. yolux. öncədən qərarlaşmamış görüş, yolux.

təqmə -**qıçına təkmə atmaq**: götündən təpikləmək. qoğmaq. dəf edmək. (**qıçına: d**alına. götünə).
-**soğuq dəğmə**: ayaz. ayazlıq.

təqmə **təkmə**. **1**. hər. -**təkmə** sözdən inciyən. -**təkmə** əldən tikə yeyən. -**təkmə** yerə gedmə qıl. -**təkmə** yerdən gəldilər. **1**. müfred. vahid..
-**dəğmə düşər**: incik. ıncıq. **dəğmə düşər**. sezgir. həssas. -yel əsdi **incik** incidi**..**
-dəğmə düşər: çalsın. alsın. həssas.

təqməcik **dəğməcik**.əzizgirami. dəğmədüşər.

təqmək **dəğmək. 1**. ilmək. toxunmaq. -**göz ilməsin** gözəlliyinə. -**göz ilməsin** deyə üzərlik tüttülər (tüstülətdilər). **1**. nərsənin ucu yetişmək, çatmaq. -bir metrə **dəğər**. -bu yol hara **dəğir**. -**dəğməyən** yollar: bir yerə çıxmayan yollar. -dəğməz: çıxmaz. bünbəst..
-**ərliğə dəğmək**: kəndin bilmək. buluğa çatmaq. -kimsənə kim ərliyə dəğmiş ola, ol bilir nə işləyu, nə ki qıla..
-**göz dəğmək**: gözəgümək. gözəgəmək.

təqmək **dəğmək.** ilmək**.** çatmaq. -**qulağıma ildi**: qulağımaçatdı.

təqmək **dəğmək.** ilmək. -gözə **ilmədi**: gözə dəğmədi. -gözümə **ilməsin**: gözümə dəğməsin-ona **ilmə**: ona dəğmə. -qadaya **ilmiş**: qəziya gələsi.
-**soğuq dəğmək:** ayazlamaq. ayazlanmaq. ayazımaq.

təqmək **dəğmək**. -**qıran dəğmək**: afət vurmaq.

təqmək -**göz dəğmək**: gözəgəlmək.

təqmək **təğmək**. **dəymək**. mərbut olmaq. irtibatı olmaq. -sənə **dəyməz**, mənə **dəyməz**, bəs kimə **dəyər**.
-ərə dəğmək: ərə gedmək: ərə çıxmaq: evlənmək.
-**gözə dəğmək**: gözə ilyənmək. gözə ilişmək.

təqməqırar **dəğməqırar**.çox qırıcı, yarqıc (xətərli) olan.

təqmələmək **təkmələmək**. **təpəlləmək**. **təpikləmək**. 1. təpircəkləmək. şıllaqlamaq. təpəl atmaq:. şıllaq atmaq. 1. əzmək. çiğnəmək.

təqmələr **təkmələr**.müfredat. vahidlər.

təqməsin -**göz dəğməsin**, köz çalmasın.

təqməsin **-yamanlığı dəğməsin**, yaxşılığı borc olsun. (bir kimsədən ki pislik yetmir, yetər, artığına yaxşılıq gözləmə).

təqməsin -yel əsməsin, **söz dəğməsin**: ərköyül.

təqməsin. **-dərdə dəğməsin:** karlığın**.** yararın. **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir.

təqmətən **dəğmədən**. -**hava dəğmədən**: hava cərəyanından. hava yoğuşundan. -**aralaşmaları** hava yoğuşundan uzaq tutun. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

təqməti **-**buğda əkən, **arpa dəğmədi**, sapıq gedən barça ərmədi. (**barça**: **barçqa**. məqsədə. mənzilə).
-**qurd dəğmədi**, qoy ürkmədi. (qurd dəğməsə, qoy ürkməz). (hər nəyin nədəni var, uçmuq olsa gedəni var).

təqmәturar **dəğmədurar**.çox həssas. titiz.

təqmətüşər **dəğmədüşər.** dəğməcik.əzizgirami.

təqmətüşər **dəğmədüşər. dəymədüşər.** qısıqqan. həssas.

təqməyən -**dəğməyən yollar**: bir yerə çıxmayan yollar.

təqməz -**dəğər dəğməz.** yaxar yaxmaz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

təqməz **dəğməz**. **1**. arzımaz **{arzımaq**: **ərzimək**: dəğmək. tutamaq **(**ərmək: çatmaq**)}**. bir şey dəğil. **1**. çıxmaz. bünbəst. **1**. önəmsiz. endik (**> əndək**). ucuz. na qabil. xırda. balaca. az. kəm..
-**dərdə dəğməz**: işdənok. -**işdənok** hər nə var çöplüyə tulladılar**.**.
-dərdə dəğməz: kötül.

təqməz **dəğməz**. -**dərdə** (< **dərəkə**) **dəğməz**: dərəksiz..
-**dərdə dəğməz: dərəkməz**. -sapsız balta, dərəkməz.
-**başı beşə dəğməz,** aşı dişə**.** (asasız yarsız (faydasız) kimsə).

təqməz **dəğməz**. **dəyməz.** bir şey değil. xahiş edirəm.

təqməz dəğməz.dəyməz. çıxmaz. -danışmağa **dəğməz**.

təqməz **göz dəğməz. (**-əl verməsə, **göz dəğməz** (əl görsətməsə, göz vurulmaz). {(əl: barmaq) barmaq göstərməsə, göz dəğməz)}).

təqməz **-**iki olub birə dəğməz, **gözlü olub kora dəğməz**.

təqməz **-**it çaxırı, ata dəğər, at çaxırı itə dəğməz. (itin yügürəni, atın yürüyəni). (qudurqan at, tulla at). **(çaxır:** qızarmış. qanlı. gözü qanlı hirsli, acığlı. vəhşi).

təqmin **dəğmin**. **dəmin. "bir az olar, elə indi"** anlamında deyim. -**dəmin** yedim.

təqmiş -**ox dəğmiş üreginə**: düz dəğmiş üreginə.

təqnə **təknə. 1**. aşlav**.** tağar. **1**. **təngək**. böyük təşt. tağar (< toğar. tuğar).(< **tuğ**).

təqnəq -**dilənçi dəğnəyi:** çox hapur zopur edən. boşuna yamanlaşan.

təqnəqləmək **dəğnəkləmək**. çapaqlamaq. çapqlamaq. savqadamaq. dayaqlamaq.

təqrar **-təkrar təkrar:**. qayta qayta. dönə dönə.

təqrar **təkrar**. qatav. qabat. qaytab. yenidən. qaytara. -**qaytara** dedim dinləmədi.

təqrarlamaq **təkrarlamaq**. **təkərləmək**. satalamaq bir daha bir daha söylemək.

təqrarlamaq **təkrarlamaq**. **təkirələmək**. **təkirələmək**. qabatlamaq. qatablamaq. qaytablamaq. yinələmək.

təqrarlanmaq **təkrarlanmaq. təkərlənmək.** qaytalmaq.

təqrə **təğrə**. **dəğrə**. (**təğrəmək**: döğrəmək. çönmək. fırlanmaq). **1**. təgirmə. dayrə. **1**.çöğrə. çevrə. **1**.girdə. **1**. dəğirman daşlarının hər biri. **1**. təkər. **1**.çərx. girdə. **1**.**döğrə**.çevrə. civar. yovar.

təqrəçi **təğrəçi**. dayrəçi. qavalçı. təkərçi.

təqrəmək **təğrəmək**. döğrəmək. çönmək. fırlanmaq.

təqrəmək **təkrəmək. əkrəmək. əğrəmək dəğrəmək**. döğrəmək. dövrəsin, təkrəsin, çevrəsin qapalamaq, qurşamaq, almaq. dayirələmək. -(düşmanı) təkrə alıb əkrədi (döğrün alıb qurşadı), atdan düşüb yügrədi, arslalyu (kimi) kükrədi, döğdü gücün kövləsi (yağını gücdən düşəli çırpdı).

təqriq **dəğrik**. məqbul.

təqrim **dəğrim**. **1**. **dəğirim**. çevrim. devrim. **1**. **dərgim**. **əkrim. təkrim**. nərsənin əkilən yığılan yeri.

təqrişməsi çevrişməsi. övüşməsi. -səs **övüşməsi**: səs çevrişməsi. -türlü səs **övüşmələri**. (**türlü**: muxtəlif).

təqsə **-**başım şüşə, **ona dəğsə çatdurur.**

təqsin **təksin**. taksan. fərd ədəd.

təqsitmək **təksitmək**. **dəhlətmək (**< **dənğlətmək**). **1**. dincətmək. rahatlatmaq. **1**. düzəltmək. safaltmaq. **1**. tarazlatmaq. miyzanlatmaq. **1**. əşlətmək. bərabər, musavi edmək. **1**. təsviyə hesab edmək..
-**təksinmək**. **dəhlənmək**..
-**təksindirmək**. **dəhləndirmək**.

təqşi **təkşi**. **1**. təkəbur **(təkə**: eyni. üni. **+ bur**: geyim. üz. şəkil**)**. üniform. **1**. **təkiş**. **(**< **dənğ)**. dinc. rahat.

təqşiq **dəğşik**. **1**. adaşıq**.** ayrım. fərq. təfavüt. təfazül. muğayirət. təbayün. **1**. araşıq. fərq. təfavüt. təfazül. muğayirət. təbayün.

təqşirəmək **təkşirəmək**. təkləyib, ayırdlamaq. sərşumarlıq edmək.

təqşirmək **dəğşirmək.** bir yerə toplamaq. -tüm bəlgələri **dəğşirib** araşdırma yapmaq.

təqşirmətən **dəğşirmədən.** dəğişmədən**.-**tapışlar, umatlar təprəşmədən, **dəğşirmədən** tapılmaz. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**təprəşmədən:** qımıldamadan**).**

təqşiş **dəğşiş.** almaş. dalba dallıq. ardavallıq. tənavüb. peydərpeylik.

təqt **təxt**. **taxt**. düşüt. kıravat.

təqtel **təktel**. -təkqat. salqaş. (**sal**: tək).

təqtə **təxdə**. **taxda**. çapo. **(**< **çapmaq)**..
-**pərdi təxdəsi**: güdələk. güdlək..
-**qalın**, **enli təxdə**: qalvar alvar.

təqtələmək **təxdələmək. əxdələmək.** arğıtlamaq. arığlatmaq. iğdişlətmək. biçələmək.

təqtənmək **təkdənmək.** təxtinmək. dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təkzinməkdüzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

təqti **dəğdi.** ildi**.** çatdı. -**qulağıma ildi**: qulağımaçatdı.

təqti **-qulağa dəğdi:** qulağa çalındı.

təqtinmək **təxtinmək**. təkdənmək. dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təkzinməkdüzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

təqtirmək **təkdirmək**. təftiş edmək.

təqtirvçi **təkdirvçi**. müfəttiş.

təqtişləmək **təktişləmək**. **təhtüşləmək**. (təkin, dibin eşmək). təhqiq edmək.

təqtüq **tək tük**. dal dal. -**dal dal** yağış damcıları. -uzaqlardan gəlir səsi **dal dal**.

təqtüzə **təkdüzə**. birtəkiz. yeknəsəq. yeksan. monoton.

təqüt **təküt**. tək başına.

təqüz **təküz**. **təkiz**. müsəttəh. -**təküz** çöllər. -**təküz** yer.

təqyə **təkyə (**təklənmə yeri**)**. qurçal **(**< **quru**: tək**)**. deyr. tingənə. dayanqa. deyir. deyr. xəlvətgə. dayanğa. qonalqa. xaniqah. inziva yeri. üzlətgəh. zaviyə. hücrə. somiə.

təqyə **təkyə.** dingə: ibadətqah.

təqyə **təkyə**. tinəki.

təqyəqah **təkyəqah .**söyən. söykən. dayancaq. sevərək, istiyərək dyanılan yer, nərsə. patuq. -bura onun **söyəni**. -mənim **söyəndiyim** yer. -**söyənin** dəğişmiş. -yeni **söyənlər**

təqzə **təkiz**. saf. -**təkzə** kağaz. -**təkzə** yol. -**təkzə** söz.

təqzinmək **təkzinmək.** dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təxtinmək. təkdənmək. düzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

təl -**sözbir dəl:** sözbir olmayan. alağız. alavız. ala ağız. müttəhid olmayan.

təl **-**yaşam yasqın dəl. (yaşam engəbəsiz deyil).

tələş < **dalış** .-**çalış dalış:** sə'y kuşiş.

tələş çaba. -nədir bu **çaba**, nədir bu dulay (macəra).

tələş çoğaş. təşviş.

tələş **dalaş**. **1**. atış. atuş. təpiş. təpilti. **1**. çaxnaş. vəlvələ. **1**. çapda. qeyrət.

tələş **tələş** (fars)< **çalaş**.

tələtüm qopalıq.

tələtüm tuğanaq. dalağum.

təlbə (**dolba**). nərsələr doldurmaq üçün qaval biçimli (tabaq kimi) yassı, geniş qab.

təlbə -**dəli təlbə**.

təlbələnər -dartıq olsa sağa, sola, **təlbələnər, düşməz yola**. (**dartıq:** əğim**.** çəkiş. kişiş). (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

təlcə **dəlcə**. **dəlicə**. başsız. ağılsız.

təlcəliq **dəlcəlik**. **dəlicəlik**. dəlixana timaristan.

tələ **1**. < **çala**. cələ. hilə qurqusu. çatma. **1**. aval. -**aval qurub avlamaq**: tələ qurub tutmaq. **1**. telov. **1**.**davla**. **dovla**. **dolav**. üzəri bəzənmiş av toru.**1.**kələk. dolab.

tələ çiğən**.** çələ. çigəl.

tələ **dələ**. dəliyə**. -**ökdəyə günündə, **dələ gündə bayram**. (**ökdəyə**: ağıllı).
-tələ qıran: düzən qıran.düzən pozan. kələk pozan. tovtiə dağıdan.
-**tələ qırmaq**. düzəni sökmək. kələk pozmaq.

tələ kələk. duzağ. qurğu..
-damcının gücü nə, **dələ daşı**, damcı damar ilə deşər daşı.

tələb sorğa. sorağ. xahiş.

tələblənmək **diləblənmək**. **diləvlənmək**. **diləvənmək**. **dilənmək**. istənmək.

tələq -budur çırpınır ürək, **hər çırpıda bir dağı dələk**!.

tələq **dələk**. **dalaq** (**dalmaq**). fuzul. fizul. yersiz işlərə taxılan.

tələqə **tələkə**. **diləgə**. (dilimcə). bir azca. -hər dildən **tələkə** bilmək.

tələliq **dələlik**. **dalalıq** (**dalmaq**). fuzulluq. fizulluq.

tələn **dələn**. **< ağacdələn**. **qaqan <** ağacqaqan. ağac qurdların yeyib yaşayan quş.

tələn -**qazan dələn**: ağ çiçəkli, iti, bərk tikənli bir ot.

tələr -**pozuq para cibi dələr**, pozuq kişi, işi. (**pozuq para**: dəmir quruş)

tələs tez ol!. atağal!. yallah!. tez ol. ırqala. -**tələsin**!: atağalın!. tez olun!.

tələs! aşın!**.** tavrad!. əcələ ed!. evil!. ivil!. iviş!.

tələscan əcul. qorcan.

tələscən çal çapığ.

tələsən **1**. alqaçan. alqaçağan. öndə qaçan. əcələçi. **1**. aşıq. acil. səbirsiz. **1**. ivədi. ivən..
-**çox tələsən**: postçu başı.

tələsən **1.** ıldıraqsan**.** acil. **1**. ivək. **-ivək sinək sütə düşər**, tələsən tələyə. **1**. tezliyən. **-tezliyən itdi**, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi). (**tezləmək**: tez eləmək. tələsmək).
-ivək sinək sütə düşər, **tələsən tələyə**. (**ivək**: tələsən).

tələsən hövlük: . **-hövlük belə hövülgər**, tut öğündə pişər. (**öğündə** : çağında)

tələsər -göz görər, ürək əsər, **baş tələsər**!.

tələsik aşıqlı (**aşıqmaq**). iti.

tələsik **tələsik.** qıstağ. əcələ ilə.

tələsik təpcilək. çabıcaq. çapucaq.

tələsik -**yalan girər tələsik**, çıxmağa yol tapanmaz.

tələsiq çaqqal. çapandaraq.

tələsiq -tələsik yazmaq: ısçılamaq. ızçılamaq. yaddaş, not götürmək.

tələsiq **tələsik**. **1**. tirəsik. aşıqlı. aşılı. tə'cili. qırra. aştırı. iticə. yeyin. ivədi. əcələ ilə. **1**. atağal. atağam. çar çabıq. çabıq. hızlı. **1**. atın. **1**. ivsə. iti. tez. **1**. qapca. **1**. tizin (tezin). **1**. atıq. sürətlə. -**atıq** gəlib keçdi çağım. **1**.tezgirə. iticə.

tələsiq **tələsik**. çalasan. əlbə hövül.

tələsiq **tələsik.** hövlək. (< **tov**).

tələsir **-**əkişdə izi yox, **dərişə tələsir**.

tələsir -gün keçir, ay dönür, güz yeli əsir, **illər irəlir, sonuma tələsir**.

tələsmə qaçqov.

tələsmə yılqav. çapuv. -bu **yılqav**, bu **çapuv,** bu tələsmə nədir.

tələsmə -**gülməgə tələsmə**. -ilki baş oynab güləsi, sonku tutar çiləsin. (çiləsin: əzasın)

tələsmə! şaşmanğ!. şaşılmanğ!.

tələsmədən yılqavmadan.

tələsmək aşıqmaq.

tələsmək **-**iş döğüş dəğil, **tələsmək nəyə gərəkdir**.

tələsmək **tez olmaq**. **tezəlmək**. **1**. **tezənmək**. **1**. irtəmək. ertəmək. -**irtmədən**: tələsmədən. **1**. ertələmək. əcələ edmək. **1**. saçılmaq. -**saçılmazdan**: tələsməzdən. **1**. ivmək. tivmək. tivirmək. < **təpirmək**. **1**. atağalmaq. atğanmaq. -çatasan istəyivə, çox **atağalma** gözəlim. -**atağal!**. tez ol!. tələs!. -**atağalın!**. tez olun!. tələsin!. **1**. çaltavmaq. -**çaltav!** tələs!. **1**.tezlənmək..
-yapraq kimi əsir, kimi görməyə **tələsir**.

tələsmək tezləmək. tez eləmək. -tezliyən itdi, izləyən yetdi. (**itdi**: yetmədi).

tələsməz aşıqmaz. asta.

tələtuzluq **dələduzluq**. **daladuzluq**. **duldamaclıq**. (**dul**: **dal**). gözboyağçılıq. hoqqabazlıq. aldamaclıq. qurçunluq. kələkbazlıq.

tələyə **-**ivək sinək sütə düşər, **tələsən tələyə**. (**ivək**: tələsən).

təli **-dəli coşanda**, dərya daşanda.

təli **-dəli hoyu**, qız toyu sevər.

təli **dəli**. **1**. cinli. çılqın **(**çapqın. çalqın**)**. vırqın. məcnun. **1**. artıqçı. **1**. **dəlvə**. divanə. **1**. saral (**al sarmış**: al vurmuş).**1**. dal. vəhşi. -**dal** dünya. -**dal** kişi. **1**. aşıt. -**dəli qanlı**: aşıt. gənc..
-**dəli havalı**: daldurum..
-**boğallı** dəli.

təli **dəli**. cintov.

təli **dəli.** -kişi yapdığından tutulur, **dəli sözündən**, axmaq duyduğundan. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).
-**dəli dəli görüncə**, sobasın saxlar. (saxlar: işlətməz. gizlədər) (**soba: dəğənək**) (əş netəlikdə olan iki kişi, birbirinə qarşı durmaqdan çəkinər).
-**dəli dəli görüncə**, sobasın saxlar. (saxlar: işlətməz. gizlədər) (**soba: dəğənək**) (əş netəlikdə olan iki kişi, birbirinə qarşı durmaqdan çəkinər).
-**dəli ilə yoldaş**, yolda poxuna bulaş.

təli -**dəli** dəlil aramaz!.
-**dəli təlbə**.

təlib -atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, yağu gözünü. (**atğır**: nişançı).

təlibazlıq **dəlibazlıq**. parsbazlıq. dəlqəhlik.

təlicə **dəlicə**. **dəlcə**. başsız. ağılsız.

təlicə **dəlicə.** içgin. uçqun. vurqunca. -o, öz işi ilə **içgin** uğraşır.

təlicəliq **dəlicəlik**. **dəlcəlik**. dəlixana timaristan.

təlici -**dəlici soyuq:** çaqqa. şaxda.

təlici **dəlici**. **1**.itacı (iti acı). oxar. -**oxar** sözlər. **1**.ütrəgən. nafiz.

təlixana **dəlixana**. çıldağ.

təlixana **dəlixana**. dəlvə dəlgə. timaristan.

təliq **-dəlik, deşik olan**: ötük. ötlü.

təliq **dəlik**. **1**. çuvaq **(< kov)**. hüfrə. **1**. **deşik**. çav **(< kav)**. baca. -**çatçav**: çatıda olan baca. tünlük. **1**. kövüs. oyuq. **1**.deşik.gözə.**1**. öt -**burunöt**: **burun+öt**. burun dəliyi..
-**girdə dəlik** çalmanc..
-**kiçik oyuq**, **dəlik**: açaz. açquç.

təliq **dəlik.** ış. deş. deşik. yarıq. çatlaq.

təliq **dəlik.** ötlü. ötül. öt.
-**yağınlıqda dəlik qatlar** damcılar.

təliq **-kiçik dəlik:** kovsuq. kosuq. -ağça gücü qara gündə bəlgürür, kosuq gücü qara qışda bəlgürür. (**kosuq**: kiçik dəlik). (**bəlgürür**: bəllənir).

təliq **-kişi dəlik daşla**, dişi qələm qaşla alınmaz. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

təliqana **dəlixana**. çıldağ.

təliqana **dəlixana**. dəlcəlik. dəlicəlik. timaristan.

təliqana **dəlixana**. qəşov**.** timaristan.

təliqanlı -**dəliqanlı ol**, onurunla yaşa.

təliqanlı **dəliqanlı**. uyqut. (**uyqurd**). qızılbaş. fədayi. pişmərgə. -**yaş uyqutlar**: gən qızılbaşlar. -**yaş uyqutlar** düşman tilfun tellərin kəsiştirmişlər.

təliqanlı qızıqbaş. gənc. cəvan.

təlil -dəli **dəlil aramaz**!.

təlilərə **dəlilərə**. çılqınlara. vırqnlara. **-**çalağan sözlər, **çılqınlara yarar**.

təlilərtilər -**evrəni dəğişən dəlilərdilər**, dünyanı çevirən axmaqlar!.

təliliq **dəlilik**. **1**.alıqlıq. havalıq. **1**.dallıq. vəhşilik.

təliliq **dəlilik**. cintoluq. çılqınlıq.

təliliq -gənclik, **dəlilik**, doluluq.!

təliliyi **kəmlik dəliliyi** : özün alçaq görmə xəsdəliyi. -onlarda kəmlik dəliliyi var.

təlim **qatım**. çox miqdar). **(# atım** az).

təlinsin -**bağrın dəlinsin**: ürəyin dəlinsin.

təlir **dəlir. dəlirmiş**.-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**yoxlacın**: cilovun.yelovun. yuların. kontrolun). (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə).

təlir **dəlir**. **dilir**. {> **delir (fars)}.** qoxmaz. batur. baytur. batır.

təlirəcək **dəlirəcək.** çıldıracaq. -çıldıracaq könlümdəki sır məni.

təlirən **dəlirən**. çıldıran. havalandıran. -onu **çıldıran**.

təlirir **-**sevən sevgilin itirsə dəlirir, sevgili sevənin**.**

təlirmək **dəlirmək**. cingirmək. cini tutmaq.

təlirmək **dəlirmək.** havalanmaq. çıldırmaq. -onu **çıldırma**.

təlirməsi **-dəlirməsi mümkün**: çıldırmağı olağan.

təlirmiş **dəlirmiş.** çılğın edib : -**çılğın edib** könlümdəki sır məni. ().

təlirmiş **dəlirmiş. dəlir.**-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**yoxlacın**: cilovun.yelovun. yuların. kontrolun). (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə).

təlirtici -sözlər var çox çılqın, **dəlirdici,** alaqara sevi sevdadan danışır.

təlis **telic**. tel tel görümlü parça, toxu.

təlisi **dəlisi. -söz eşitmə, dinləmə dəlisi:** qulağıqızıq**.** qulağdəlisi..
-**qulağdəlisi**: qulağıqızıq**.** söz eşitmə, dinləmə dəlisi.

təlisim **dəlisim**. dalısım. dəlivar.

təlisin -el öz dəlisin tanıyır, bəllənmir kimə inanır.

təlivar **dəlivar**. dalısım. dəlisim.

təliyə **dəliyə** .-**bilənə dəliyə** varlıya yoxluya, yaşam gözəldi, gözəl!

təliyə **dəliyə. dələ**. **-**ökdəyə günündə, **dələ gündə bayram**. (**ökdəyə**: ağıllı).

təliyə **dəliyə.** -**dəliyə savaş, bayram**, iğidə savaş, qayrağ. (**qayrağ:** qeyrət. qayırma, başarma, edmə gücü). (dəli üçün savaş dalaş toy gəlir. dəlinin işi qavqa savaşdır, ama igid, ərkişi üçün savaş, kimliyin, qeyrətin qorumaqdır).

təliyə -**təliyə düşmək**: düzənə düşmək**.**

təliyi -**iğnə dəliyi:** urt. yurd. yart. ard.

təliz **dəliz**. dəlirmiş kimi. çılqız. (divanəvar. məcnun kimi).

təlqə **dəlgə**. dəlixana. timaristan.

təlqəhliq **dəlqəhlik**. parsbazlıq. dəlibazlıq.

təlqəq **dəlgək**. yelli. havalı. fanatik **(**< **fan**. **van**. **vent**: yel**)**. nərsənin yelinə, havasına alınmış. nərsiyə çox aşırı istəkli olan. -yenilik **yellisi**. -top **yellisi**.

təlləq -**qadın cansürtən, kisəçi, dəllək**: qayma.

təlmə -sındırırsa qab xanım, səsi çıxmaz daş **dələr**.

təlmək **dəlmək.** burğulamaq**.** mətələmək.

təlməseytin **-gəlməseydin** sən, açılardımı dançağım mənim. (**dançağım:** səhərim).

təlpək **-**baş sağ olsa **təlpək tapılar**. (**təlpək**: papaq)**.**

təlpəq **təlpək**. **təpəlik (**< **təpə)**. şapqa. börk çeşiti.

təlvə **dəlvə**. **dəli**. divanə.

təlvəmək yelpəmək. oyan buyana sallanmaq.

təm {**dəm**in başqa, yaxın biçimi -**nəm**dir. nəmli hava: dəmli hava: quru olmayan, yağtın, buxarlı}. {çox olasılıqla moğol ağızlığı olacaq. nəm -yəm (< **çəm. çən**). türkcə - moğolcada sözbaşı -ya -na -səsləri birbirinə çevrilirlər. belə ki. (yapraq -napraq. nacaq - yarcaq. narın -yarığ. yağmır -namğır}.

təm **1**. **dəm.** -**kişini dəm yeridər**, qəm çürüdər. **1.** edim. -**qandem.** kan edim: nə edim. nə yapım. -**qandem** siləri: nə edim siləri.

təm -**dəm bu dəmdi**, yey içib dündən demə, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

təm **-**dəm verən qəm çəkməz. (**dəm verən:** yaşamla ayaq olan).

təm **dəm**. **1**. heyn. an. durbal. qınıs. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu. -elə bu **astanda** gəlib çıxdı. **1**. yetriş. ayış. ayiş. nərsəni yetişmə, pişmə üçün dincə bıraxmaq. -**dəmə bıraxmaq**..
-**dəm almaq**: **dinlənmək**..
-**dəm almaq**: dinlənmək. -bir **dəm** alın..
-**dəm aldırtmaq**: dəmə qoymaq. dinləndirmək..
-**dəm almaq**: dinlənmək..
-**dəmə qoymaq**: dartıtmaq. -bu çayın **dartığı** uzun çəkər. -düyünü **dartıya** qoymaq**.**.
-dəm alma: arakəsmə.

təm -**kişini dəm yaşatır**, qəm qağşatır. (**qağşatır**: qurudur)..
-**kişini dəm yürüdür, qəm çürüdür**. (**yürüdər**. yaşadar). ((kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır). (**yaşğatır**: yaşatır). (**qağşatır**: qarıtır. qocadır).

təm **dəm. çəm. ləm**. qılığ. yol. fənn. -hər işin **dəmi** var. -**dəmin tut**: qılığın, püfün ələ gətir. -**dəmin görmək**: kökləmək. bir işi yerinə qoymaq üçün kimsə yağlamaq, doyurmaq, ürəyin ələ g\tirmək.

təmalış **dəmalış**. **dəm alış**. (**tam alış**). tə'til. -**dəmalış günü**: tə'til günü.

təmalış **dəmalış**. istirahət.

təmar **dəmar.** 1. < **damar**. 1. maya.

təmbəl **1**. asqın. yapalaq. yatır. **1**. ərinən. əringən. -əməgin pozar, **ərinən** tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}. **1**. sozduğ. sızdıq. gəvşək. **1**. uyuşuq. sust. ıslaq. **1**. yalğav. **(# yağlav**: sever**)**. -başlığın iki balasından bir **yalğav** çıxır. **(başlığ**. başqan. rəis**)**. **1**. kütəl. yavşaq. yavaş olan. astaq. asta olan. -**kütəl** kişi. **1**. sust. ərin (< **ərimək**).

təmbəl ərincək. ərinti kişi: ərincək kişi.

təmbəl üşüc. üşüş. üşəngəş. üşənqaş. bir işi yapmaya ərinen.

təmbəl yayaz. yalkav (yaykav).

təmbəlləşmə! toxdanma!. tınma!.

təmbəlləşmək ağrıqlanmaq**.** əriklənmək. ərinmək.

təmbəllik **1**. çökünlük. rixavət. kasatlıq. halsızlıq. ətalət. **1**. kütəllik. **(**yavaşlıq. astalıq**)**. -**kütəllik** edib qalıb yoldan.

təmbəllik üşüşlük.

təmbuq **dəmbuğ**. **1**. **dəmkeş**. buğçala. dəmlik. **1**. toxmal.

təmcirişmək **dəmcirişmək**. dəmirləşmək. bərkimək. mücərrəb olmaq.

təmçəq **dəmçək**. **dəmkeş.** havakeş. düdkeş. baca.

təməqcə **dəməhcə**. **dəməkcə**. daxma. kitək. kətək. koma. kiçicik, yaramazca yaşayış yeri.

təməqin **təməkin**. tamağın. tamağlı. dadlı. xoşa gəlim. xoş boğaz.

təməqin təməkin. tamahlı. tamahçı. tamaha düşmüş. umsunğ. umsun. umsuk. umsuğ.

təməqinmək **təməkinmək.** umsunmaq. tamaha düşmək.

təməl **1**. altın. paya. bünyə. **1**. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). **1**. təkiz. məğz. **1**.çökün (hər nəyin ana duraqı, üstündə çökdüyü (oturduğu) kök). bünyə**..**
-təməl kök: atsoy (altsoy). kökən..
-**dibin**, **təməlin qazmaq**: yerkütmək. yerkitmək. yarkütmək. **(**yeri kərtmək, qazmaq**)**. kökün dağıtmaq, yıxmaq. yerlə bir edmək..
-**təməl yemək**: aştıq. (**aşaldı**: antirə. -aşaltı: deser)**.**.
-təməl konular: başatlar. riusi mətalib.

təməl çat. əsl. əsli. -**çat simək**: əsli əlamət.

təməl özdək. əsas. kök.

təməl sal. kök. bünyə.

təməli **-düzlük sayqı təməli.**

təməli sutunu. omurqası. omuru.

təməlinq **təməliŋ**. ən təməlli**. -**bizin **təməliŋ** işimiz: bizin **ən təməlli** işimiz.

təməlli **1**. köklü. əsasi. -**təmənli təməlli**: ətraflı köklü. **1**. kökük. kökə bağlı olan. əsasi.

təməlli -**ən təməlli: təməliŋ**. **-**bizin **təməliŋ** işimiz: bizin **ən təməlli** işimiz.

təməlsiz ələki. (**əl** + **əki)**. üzdən.

təmən daban. (> **damənə**).

təmən **təpən**. **tərəf**. yan. -o **təmənə**, bu **təmənə**.

təmənli ətraflı. hər tərəfli. -**təmənli təməlli**: ətraflı köklü.

təmərsi **tamarsı**. **tamarzı**. **tamasır**. **təməsi**. (dadına çatmaq, dadını almaq istəyən). tamına, dadına özgün, həsrətli.

təməsiq **təməsik**. **tamasıq**. dadanmış.

təmət **1**. tərəf. dəsdək. **1**. mədəd. **1**. **dəmət**. bağlam. dəstəm. tutam.

təmətçi **1**. mədədçi. **1**. tərəfdar. dəsdəkçi.

təmətçilik **1**. mədədçilik. mədədkar. **1**. tərəfdarlıq. dəsdəkçilik.

təmətləmək **dəmətləmək.** qoldaqlamaq. dəsdələmək.

təmətmək tərəf tutmaq. dəsdək vermək.

təmi **-kahıllığın dəmi qaranlıq**. (**kahıllığın**: qarğunluğun. cahıllığın).

təmin **dəmin. dəğmin**. **"bir az olar, elə indi"** anlamında deyim. -**dəmin** yedim.

təmin **dəmin**. indi. əlan. -**enik** gəldim.

təmir -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

təmir **-dəmir almaq:** ləngər almaq. köçmək. -**artıq dəmir almaq günü gəlmişsə çağundan**, boşlunqa gedən bir gəmi qalxar bu barından. (**dəmir almaq**: ləngər almaq. köçmək). (boşlunqa: qozovaya. məçhulluqa. fənaya). (**barından**: limandan).
-**dəmir atmaq: dəmir salmaq:** ləngər atmaq. ləngər salmaq.
-**çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir:** çəlik. (< **çal**). polad.
-**tapdanmış dəmir:** çəlik. polad. **-**dil ətdən, **çəlik əridir**.

təmir -**dəmir yol**: bağal. reyl.

təmir **-dəmir yol:** dəmril**.** -**dəmril qoluq**: (dəmir yol hərəkət şö'bəsi).

təmir -**dəmiri** tovlu, təndiri isti saxla**..**

-dəmir para: xırda para. dınqır..

-**ərik dəmir, qurquşum**: qortağ**..**

-dəmir tor dəmir ağ: türmə..

-**tökmə dəmir**: çoğun. çuğun. çönğür..

-**göy dəmir geri durmaz**: qara dəmir kəsib gedər. sözündə qara dəmir kimi dur..

-**saban dəmiri**: pulluq dəmiri. gavan. gəvən. (< gəvmək: bölüb əzmək. çeğmək. çeğnəmək)**..**

-dəmir yolu: dəmriz (**dəmir iz**)..

-**dəmir yolu durağı**: dəmizgə. (**dəmir iz**).

təmir -**qurç dəmir**: çəlik. polad..

-**dəmir toxmaq:** basuğ. basur. güp. gürüz..

-**dəmir həlqə:** qond. çəmbər. qors. qurs. pərçim..

-**dəmir, tovla bəkiyər**..

-**türk dəmir** deyir, pas yeyə. (**pas**: **1**. dəmir pası, pusu. **1**. fars. tat).

təmiraq **dəmir ağ**. dəmir qəfəs.

təmirçi -**dəmirçi atı, taxovsuz olur**. (**taxov. nal)**.

təmirçi **dəmirçi**. (əzmkar. sabitqədəm. puştkarlı).

təmirçi **-**uçqundan qorxan, **dəmirçi olmaz**.

təmiri -**dəmiri dəmir yumşatar**.

təmiri -**dəmiri oğraq edər** olsa çəkic altundan.

təmiri -**dəmiri,** tavında bas.

təmiri -**qulağ dəmiri**: sabanın, xışın qaldırdığı toprağı tərs çevirən dəmir.

təmiriq **dəmirik**. **dəmirin**. dəmirli, dəmirdən olan. dəmir kimi bərk, qatı. filizzi.

təmirin **dəmirin**. **dəmirik**. dəmirli, dəmirdən olan. dəmir kimi bərk, qatı. filizzi.

təmiritmək **dəmiritmək**. **dəmirlətmək**. çəlikitmək. polatlatmaq. daşlatmaq. qatıtmaq. donqıtmaq. sərtitmək. qıvamlatmaq. çağlatmaq.

təmirqapan **dəmir qapan**. **1**.dəmir soran. (ahənruba). **1**.çönbük.

təmirqazıq quzey. -**dəmirqazıq qapdal**: quzey yönü.

təmirqil -**kan dəmirgil**: məadin və filizzat. mə'dən metalurji. -**kan dəmirgil bakanlığı**: vəzirliyi. mə'dən metalurji ministiri.

təmirləmək **dəmirləmək.** bərkitmək.

təmirləşmək **dəmirləşmək**. dəmcirişmək. bərkimək. mücərrəb olmaq.

təmirlətmək **dəmirlətmək**. **dəmiritmək**. çəlikitmək. daşlatmaq. qatıtmaq. donqıtmaq. sərtitmək. qıvamlatmaq. çağlatmaq.

təmirsi -dəmirsi para: tınqa.

təmirsi **dəmirsi**. filizz. metal. dəmir gillər. dəmir gillərdən olan.

təmirsin **dəmirsin**. dəmir kimi olan. dəmiri andıran.

təmirsoran -**dəmir soran**. dəmir qapan. ahənruba.

təmişg **< tumuş**. bükütgən. böğütgən. **(**raspberry. framboise**)**.

təmit kök. rişə.

təmitli köklü. rişəli.

təmiz arsıl..
-**çox arın, təmiz olmayan**: alasilik**.**

təmiz **-damız dəmiz isti**.

təmizçilik arasdalıq. arsalıq.

təmizqə **dəmizgə**. **dəmrizgə** (**dəmir iz**). dəmir yolu durağı.

təmizləmək ayığlamaq. arçıvmaq. arıtmaq.

təmizləmək sürtəmək. arsıtmaq.

təmizləyən sürtən. silən.

təmqeş **dəmkeş**. **dəmbuğ**. buğçala. dəmlik.

təmqeş **dəmkeş. dəmçək**. havakeş. düdkeş. baca.

təmləmək **dəmləmək**. yetişdirmə, pişirmə üçün özəl, gərəkli havada, durumda qoymaq.

təmliq **dəmlik**. buğçala. dəmkeş. dəmbuğ.

təmmət ucut.

təmrən **dəmrən** (dəmir bizli ağac parçası). sox**.** biz.

təmrən **dəmrən**. **1**.(dəmir bizli ağac parçası).sox. (peykan). **1**.məhmiz. **1**.oxun başı. (peykan).

təmrənləmək başaqlamaq**.** ağac oxun başına dəmir taxmaq. burqu, kəsici yaraqların ağızlarına nərsə artırmaq, yaraqlamaq.

təmril **dəmril.** dəmir yol. -**dəmril qoluq**: (dəmir yol hərəkət şö'bəsi).

təmriz **dəmriz** (**dəmir iz**). dəmir yolu.

təmroy **dəmroy**. qaşınan bir tür dəri kəsəli.

təmröv **dəmröv**. **demriv.** iqzima.

təmti **təmdi**. -**dəm bu dəmdi**, yey içib dündən demə, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

tən (dənğ). tay. bərabər. -**gül qörqünə tən gəlməz:** gül gözəlliginə olamaz.
-aş suyuqluğu **dən azlığındandır**. (aşın suyuqluğu **dənin azlığındandır**).

tən **1**.bosta. gövdə. **1**.**dən**. **dənğ**. ünsür. əsas. -seçim **dənğləri**: seçim **dənləri**. **1**.**dən**. **don**. **dan**. (**dənğ**. **donğ**. **danğ**). **> dənə**. ədəd. sana. -**dəni** çox: sanı çox. **1**.**dən**. işqal. -**dəni** yox. -**dəni** nə?. **1**. əğin. ənğ. vicud. bədən. gövdən. kövdən. **1**. **tənğ**. bahəm. birlikdə. -**tən** yaşıyıb **tən** ölmək. -olar ikisi **tən** yedilər. -ərarvad **tən** qarısın.

tən -**könül çəkir, tən çəkmir**. (**könül**: həvəs).
-sözü işinə **dən dərək**: tam uyğun.

tən -**könül tən sinində**..
-**tənin yükün ayaq**, tin yükün, ürək. (daşır).(**tən**: gövdə).(**tin**: ruh).

tən kövrə. gövdə. -**kövrə qarır**, könül qarımaz. (bədən qocalır, könül yox)..
-**bir dil bir tən bir tin**: dilbir tinbir tənbir : dildaş təndaş tindaş..
-**tən ağrısa**, can sızar.(**sızar**: sızlar).

tən -tin tinindən, **tən tənindən** aldı su.
-düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

tənab qolluq. boyluq.

tənbəl **-tənbəl olan oyğul olar**, ağır işin çəmin tapar. (**oyğul**: fikirli).

tənbir -**dilbir tinbir tənbir** : bir dil bir tən bir tin : dildaş təndaş tindaş.

tənbir **-tənbir tinbir olanlar**, ağ qarasın bulanlar, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

təndivə **-**hamıdan üşün, kəndivə güvən. (**üşün**: çəkin)**.**

təndürüst sağ. sağlam. kökəl.

təndürüsti **sağlamlıq**. tutağalıq.

tənə tən paya pay. əşit. musavi. bərabər..
-**tən tənə**, **tənə tən olmaq**: tənləşmək. tənələşmək. **(**< **dənğ)**. musavi olmaq. -**tən tənə olduq**: paya pay, bərabər olduq.

tənə **(**< **dənğ)**. **1**. tənasüb. -**tənəsi** pozulmuş: tənasübi qarışmış. -**tənəli**: tənasüblü. **1**. nisbət. qərar. -bu **tənədə** gedmək olmaz. -nə **tənədə**: nə qərarda. **1**. bədən. boy. -**boyu** hündür, enli kürək, külək olsa qayalar əsir. -ay **tənəsi** yaltırır: ay kimi **(**ağ**)** boyu yarnılır, parıdır. **1**. burc. qurs. həb. **1**. burç**.** (< **burmaq**). **1**. burça. dənə. -**dənə dənə**: burça burça. **1**. evin < oğun. həbbə. həbb. **1**. giləz. gilə. gözə. -bir üzüm **giləzi**. **1**. uruğ. bürç. tuxum. -**uruğ turuğ:** tuxum dənə. **1**. uruq. tut. həbbə..
-**düğmə düğmə**, **dənə dənə olmaq**: burcaqlanmaq. **1**. bükə. -**dal bükə**: yarım tənə.

tənə **1**. **dənə** (**dənğ**. **donğ**. **danğ**). (**dən**. **don**. **dan**.). ədəd. sana. -**dəni** çox: sanı çox. **1**. **dənə**. boğat. həbbə. **1**. sıtıq. gövdə. **1**. **dənə**. döv. töv.

tənə **1**.**dənə**. sanı. -altı **dənə** al. altı **sanı** al.**1.**gövrə. cana. **-**könlə sığsa, **gövrə sığar**.

tənə **dənə biçimli**: dənəsic. -şabalıt dənəsic (**dənə biçimli**) yemişi: kəsdənə. qasdana. (iri dənə).

-**iri dənə**: kəsdənə. qasdana. şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi.

tənə **dənə. 1.**avın**.** oğun. tuxum.**1**. bən. bənc. bunc. **1**.töz. (# **öz**: tin (# **don**). gövdə. **1.**birim. pirim. iri. -**pirim pirim** qar gəlir. -**pirim pirim** göz yaşları**..**

-iri dənə: kəllə. -bir **kəllə** pənir. -bir **kəllə** qənd**..**

-beş olsada barmağı, **yox bir dənə** dırnağı (tapmaca) (əlcək)**..**

-iki dənə: ikitə. -**ikitə** çörək**..**

-tənə vurmaq: itnəmək.

tənə **dənə.** darıq**.** -astı sarı, üstü sarı, **süycü dadlı**, içi darıq. (tapmaca) (**encir**)..

-**dənə dənə**: çox diqqətlə.

tənə **dənə**. gildək. gilə. burç (kəndi çevrəsinə burularaq, dönərək qurulan gildək). həbbə -tər **burçu**: -noxud **burçu**: -**burça burça**: dənə dənə.

tənə **dənə**. yarma**..**

-ər ərə qonaq, tin tənə.

tənə **-iri dənə:** qondı**.**

tənə **tənək**. gövrə. gövdə. bədən.

tənə -**üç dənə**: üç sanı. üç ədəd. üçəm. -**üçəm** alma atdılar, bir dənəsin tutdular.

tənə 1.bos. təndis. **1.**sanı. ədəd. -neçə **sanı**: neçə dənə. -iki **sanı** çörək: iki dənə çörək. -üç **sanı** qoz: üç dənə. -bir **sanı**: bir dənə. -iki **sanı** düğü verdiyi pay, əkin vermiş dağlara tay. -iki **sanı** buğda tayı.
-iki**də**. iki**dənə**. -biri**də**: biri**dənə**

tənə **dənə**. (**gözəmək**. dənələmək. gilələmək. -üzüm **gözəmək**)

tənəbi **1**. başoda. qonağ otağı. **1**. **törəni**. **törnə**. törən, toy, qonaqlıq üçün bir durağın ən böyük otağı. örtüş. örütüş. aratış. bir evin ara, böyük otağı. qoğuş.

tənəq -**dənək dinək oylab gör**: **dənnək oylab: dənəkcə oylab gör:** dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.

tənəq -**dənək, iki daşlı**, sevgi, iki başlı. (hər nəyi dənəməyə dənək daşı, ölçüt, me'yar gərəkir. çin sevgidə iki yanlı, qarşıtlı, iki başlı olmalıdır. (sevgi daşı, təkcə başda daşınmaz, iki könül çırpınmasa alınmaz).

tənəq **dənək**.dəniş. (< **dəğmək**). təcrubə.

tənəq **tənək**. **1**. qafiyə. **1**. bölünmüş nərsənin tikələri arasında ölçü uyqunluğu, uyqun ölçək. **1**. səbk. şivə. **1**. nov'. **1**. taraz. -bu **tənəklə** heç nəyə çatamazsın. **1**. kateqori. sinif. sınıf.

tənəq **tənək. tənə**. gövrə. gövdə. bədən.

tənəqlərə tənəklərə **.-**tövlədə hamı **tənəklərə** yer var.

tənəqli **dənəkli**.dənişli. (< **dəğmək**). təcrubəli.

tənəqmək **dənəkmək**.dənişmək. (< **dəğmək**). təcrubə edmək.

tənələmək **dənələmək. (**< **dənğ)**. **1**. uruğlamaq**. -**kəbəz **uruğlamaq**. **1**. hamarlamaq. tarazlamaq. bərabərləmək.

tənələmək **dənələmək.** gözəmək. gilələmək. -üzüm gözəmək

tənələnmiştir **dənələnmişdir. dənənmişdir.** tananmışdır. tanınmışdır. bəllənmişdir. bəlginmişdir). -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

tənələşmək **tənləşmək**. **tən tənə**, **tənə tən olmaq**. **(**< **dənğ)**. **1**. musavi olmaq. -**tən tənə olduq**: paya pay, bərabər olduq. -onuda versən tənləşərik. **1**. paka pak olmaq. -onuda versən **tənləşərik**.

tənəli **1**.**tənli**. sınlı. boslu. boylu. gövdəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**. **1**.bostalı. gövdəli.

tənəlmək **dənəlmək**. **donulmək**. **{dənə** (**dən**. **don**. **dan**.): ədəd**}**. add olunmaq. sananmaq. hesablanmaq.

tənəmə **dənəmə**. **1**. yapsaq. təcrübə. **1**. görəti. **1**.tədqiq. -**dənəmələr**: tədqiqat.

tənəmə. **dənəmə.** məhkəmə.

tənəmək **dənəmək. çənəmək.** doğurlamaq. gəzəmək. nişanə, hədəf tutmaq. -kimə, hara **doğurladız**.

tənəmək **dənəmək**. **dəngəmək**. dəngəyə **(**ölçüyə**)** çəkmək. imtahan edmək.

tənənməsin **-baş daş ilə dənənməsin**, daş baş ilə dənənsin!.

tənənmiştir **dənənmişdir. dənələnmişdir.** tananmışdır. tanınmışdır. bəllənmişdir. bəlginmişdir). -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı.

tənənsin **-**baş daş ilə dənənməsin, **daş baş ilə dənənsin**!.

tənər **dənər. -dənər dənər dənləmək.**
-dənər dənər: burcaq burcaq. bürtək bürtək.

tənəsi **1.** bədəni. -**ağ tənəsi** qış qarını uyatdı. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).
.1.**dənəsi**. -gülsüz olar yemişi, dadlı dadlı **dənəsi** (tapmaca) (encir).
-**bir dənəsi**: yaxlısı. əzizi.

tənəsiq **dənəsic:** dənə biçimli. -**şabalıt dənəsic** (dənə biçimli) yemişi: kəsdənə. qasdana. (iri dənə).

tənəş **1**.zəvar. -sərgənin **tənəşlər** qırıqmış: mizin yanları qırıqmış. -işqaf, qapı tənəşi. **1**. (nərsəd) yan. baş. tərəf. -kürsünün yuxar **tənəşi**: baş yanı. -aşağ **tənəş**: aşağ baş. **1**.**dənəş**. sınaş. cəhd.

tənətcə -**dənəkcə oylab gör: dənnək oylab: dənək dinək oylab gör**: dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.

tənətənə **dənə dənə**. dama dama.

tənətmək **dənətmək**. **donutmək**. **danatmaq**. **{dənə** (**< dən**. **don**. **dan**.) (**dənğ**. **donğ**. **danğ**): ədəd**}**. add edmək. sanamaq. hesablamaq.

tənəv **dənəv**. imtahan. təcrübə.

tənəvəmək **dənəvmək**. imtahan edmək. təcrübə edmək.

tənəvər **dənəvər.** (qurşun). çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. qırma. saçma.

tənəyi -**göz dənəyi**: göz çalası. göz əyarı. -**göz çalası** tutar (qiymət) kəsdilər.

tənəyi **-iş dənəyi:** biləgi**.**

təngəş **təngəş**. **dənğəş**. münsəcəm.

təngna qırsıq. qısrıq. çətinlik. işgil. müşgül. -iş **qırsığa** düşb gəl. -bu qırsığdan qurtulam, geri dönəm birdə mən.

tənha < **tanqa**. **dingə**. yalnız. təkcə. fəqət. -**dingə** o deyil. -**dingə** burda yox, hər yanda belədi. -onun kötülüyü **dingə** bu deyil. -o **dingə** qalmaz. -**dingə** gəlmiş **dingə** gedmiş.

tənha < **təngi.** -**təngi** gəlib, **təngi** qalıb, **təngi** getdi. -**təngi** gələn, **təngi** qalsa, **təngi** gedər.

tənha -**təki tənha:**. **təki tanqa**. yekə tək. yala yalquz.

təni -baş qaldırıb, **tökmə təni**, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!.

təni **dəni** .-**dəni görmüş**, **quş olan,** yox duzağı. (quş beyinli, sadə, dəni görür).

təni **-**suyuq aşın, **dəni az olar**. (**suyuq**: sulu. boş).

-tini tindən, **təni təndən**, canı candan aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc).

(**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

-sırqavın üzü sarıq, ərir gövrə, **təni arıq**.

tənic **dənic**. **dəniş**. **dəngəc**. təadül.

təniq **1**. **dənik**. mütəadil. mətin. ölçülü. adil. xiştəndar. ılğın. mulayim. təmkin edən. mütəməkkin. sakin. aram. ahüstə xuy. **1**. **tənik** (**< dənğ**). (durum) rahat. **1**.**dənik**. **dənli**. dəğin. dək. qədər. -bu **dənik**: bu **qədər**. -nə **dənik** gözləməliyik: nə **qədər** gözləməliyik. **1**. **tənik**. (qalın, buruşuq olmayan). sadə. bayağı.**1**. **tənik**. açıq. -**tənik** boya. -**tənik tünük**: açıq tünd.

təniq **tənik**. İncə. yasıq (yazıq) > yazik > yastratik (# **tünük**: qalın. yoğun.).

təniq **tənik.** zayıf. aciz. -**tənik** təkin: aciz bəndə. -bizlər **tənik təkinlərik**: aciz bəndələrik.

təniqliq **təniklik.** tənlik. qıtlıq.

tənim **-tənim köçər**, tinim qalar, olunca yaşar.

tənin **-**aş suyuqluğu **dən azlığındandır**. (aşın suyuqluğu **dənin azlığındandır**).

tənintən -tin tinindən, **tən tənindən** aldı su.

təniş < **təpiniş**. **təpniş**. **təpiş. təpic. təpinc.** həyəcan. iztirab. aşub.

təniş **dəniş**. (< **dəğmək**). dənək. təcrubə.

təniş **dəniş**. **1**.(**< dəng**). aramiş. **1**. **dənic**. **dəngəc**. təadül.

tənişli **dənişli**. (< **dəğmək**). dənəkli. təcrubəli.

tənişmək **dənişmək**. (< **dəğmək**). dənəkmək. təcrubə edmək.

tənişmək dincəlmək. yatışmaq. yumşanmaq. -dəmir odda **tənişər**.

təniz (sağollaşma sözü). -günüz barlı, **təniz sağlı** olsun.

təniz **-dəniz daşsa**, dalay boğular. (**dalay**: çöl. səhra).

təniz **dəniz**. (**< dəng**). **1**. dalay. -**yumğun dalay**: durqun dəniz. -**dalay** (**dəniz**) **qulağu**: talağu. dalağu > talab.**1**.saf. hamar. **1**. münsif. insaflı. **1**. doğru..
-**dəniz quzğunu**: qarabataq. qara qaz. balıqçıl quş..
-**iç dənizində boğulmaq**: özünə əl qatmaq. özün öldürmək..
-**damlaya** dalıb **dənizdən** olmaq.

təniz **dəniz**. dəhinz.

tənizçi **dənizçi**. dərya nəvərd.

tənizə -çaşmışdı iğid demədi kimisə, **getdiyin yol çoradır, yox dənizə**. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük).

tənizə -**çayla gedən dənizə**, arxla gedən nərə çatar.

tənizi -**dənizi keçib**, çayda boğulmaq.

tənizi **-xəzər dənizi:** moğlcada **''dalu dalay''**.

tənizi -**umut dənizi istəkəndədir**, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, umanların sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

tənizlər -**dağlar dənizlər üstümə gəlmək**: vəhm oturdu.

tənizlərə -böyü, böyüklüyə tutulma, **susa, dənizlərə utulma**, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma).

tənizləki **dənizdəki**. dəryadaki. dalaydaki. dənizə ayid.

tənizтən **dənizdən.** -**çaşqın çay, dənizdən qay**. (çaşqın çaylar, dənizdən geyin qalar). (geyin qalmaq: dalı qalmaq. umacına, məqsədinə çatmamaq). (azıq su, dənizə varmaz). (sapıq yol, doğru amac qazanmaz).

tənq **dəng. 1.** qondı. yük. **1.** dərək. bərabər. əşit. muqabil. maadil. -bunlar ikisi **dərək** gəlmək. -**dərək dərəkə**: gərək gərəkə. -**dərəkin** bilib, dəğər biçilər. -bunla onu **dərək** tutmam. -**dərəkin** ödə (tölə). -sözü işinə **dən dərək**: tam uyğun.

tənq **dəng.** tanğ. ağırlık.

tənq **dənğ**. **gənğ**. **1**. bikr. **1**. mə'sum. **1**. bir neçə il əkilməmiş tarla, zəmi.

tənq **dənğ**.**dənğic. dək**. -sonuna **dək**.

tənq **tənğ**. **dəng**. **1**. həmən. aynı. eyni. **1**. **tinğ**. ən. lap. -**tinğ** başında: lap üstündə. **1**. **tən**. əğin. ənğ. vicud. **1**. **dəng**. tayın. musavi. -**tayın taylar**: dəng bağlılar. -oğul **tayınla** dolan. -alacağım verəcəyim tayın düşdü. -aşağı yuxarı **tayın** gəlir. **1**. **dənğ**. **dən**. ünsür. əsas. -seçim **dənğləri**: seçim **dənləri**. **1**.barantay. bərabər. əş. musavi. çəkdəş. tavqa. **1**.vəz'. -bu **dəngdə**: bu vəz'də. bu halətdə**..**
-təngə gətirmək: tınqıtmaq. təngitmək. tının (nəfəsin) kəsmək. boğamaq. xəfələmək..
-**dənğ dürüst**: **> dəndürüst**. **1**.düppədüz. **1**.sapa sağlam.

tənq -bir biləyi qoruyar, **dəng olmayan beş barmaq**.
-dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi **dəng tutma**. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

tənqə **dəngə**. **1**. ədalət. münsifanə qəzavət. insaf. təadüli fikri. e'tidal. muvazinət. dadqah. -**dəngə qurmaq**: ədalət masası qurmaq. dadqah qurmaq. **1**. istiqrar.

tənqə **dingə**. **dəngə > lingə**. tay.

tənqə **təngə**. **dəngə**. **1**. art (< **yart**) (< **yarmaq**). dərbəd. dərbənd. dar yol. **1**. boğur (iki nərsə arasında olan darlıq) dar yol.**1**. çapa. boğaz. basıq. dar keçid. -bu bir **basıqdan** ayağa keçmək olmaz. **1**. balans. təadül. **1**. bolan. boğlan. **1**. burdağ**. 1**. quruş. -**dal danqa**: yarım quruş. **1**. **dəngə** > **ləngə** (lingə < dingə)..
-**dəngə düzən:** e'tidal o nəzm. -işlərə **dəngə düzən** vermə çağı yetmiş artıq. -**dəngə düzənli** işləmək.

tənqəc **dəngəc**. **dənic**. **dəniş**. təadül.

tənqəcləmək **dəngəcləmək**. **dəngərləmək**. dəğər biçmək. dəğərləmək. ölçü biçmək.

tənqəq **təngək**. **təknə**. böyük təşt. tağar (< toğar. tuğar).(< **tuğ**).

tənqəl **dəngəl**. **1**. me'yar. **1**. muvazi. paralel.

tənqələmək **dəngələmək**. birtəkitmək. təkiləmək. əşitləmək.

tənqəmək **dəngəmək**. **dənəmək**. dəngəyə **(**ölçüyə**)** çəkmək. imtahan edmək.

tənqərivmək **dəngərivmək**. dəng, bir, bərabər tutmaq.

tənqərləmək **dəngərləmək**. **dəngəcləmək**. dəğər biçmək. dəğərləmək. ölçü biçmək.

tənqəsiz **dəngəsiz**. təadülsüz.

tənqəşitmək **dəngəşitmək**. taylaşıtmaq.

tənqəşməz **-orta yoxsa dəngəşməz**. (arxac (davər) yoxsa, işlər düzəlməz.). (birlə üçü, iki barışdırar, yanaşdırar, danışdırar).

tənqətmək **dəngətmək**. **1**.oxşatmaq. bir tutmaq. -bunların ikisin dəngətmə. **1**.vəz' edmək.

tənqi **dəngi**. **1.** çəki. -**dəngi dənginə:** çəki çəkinə. nuxdə nuxdəsinə. -**dəngi dənginə vurmaq**: çəki çəkinə, nuxdə nuxdəsinə qoymaq. **1.** yükü. bağlamanı. -köçmək yaxınlaşır doslar, **dəngi bağlayın,** pozulmadan yollar. **(dəngi**: yükü. bağlamanı). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər ara deyilir)}.

tənqi **dəngi.** yükü. bağlamanı. -köçmək yaxınlaşır doslar, **dəngi bağlayın**, pozulmadan yollar. (**pozulmadan**: çökmədən. qırılmadan. xərab olmadan). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər arasında deyilir)}.

tənqi **təngi** > **tənha**. -**təngi** gəlib, **təngi** qalıb, **təngi** getdi. -**təngi** gələn, **təngi** qalsa, **təngi** gedər.

tənqic **dənğic. dənğ**.**dək**. -sonuna **dək**.

tənqiq **təngik**. daraz. daralı dartılı, asılı, çıxılmaz durum. çətinlik. məşəqqət. -**daraz** düşmək.

tənqiqmək. **təngikmək.** bikirmək. bükürmək.

tənqimək **səngimək**. **singimək**. **tingimək**. durmaq. kəsilmək.

tənqimək təngimək (daralmaq). səngimək. yavaşlamaq. (**# cəngimək**: itinmək).

tənqimək **təngimək**. **tingimək**. **1**.darıxmaq. **1**. bezikmək. darılmaq. boğulmaq.

tənqin -**zəngin, dingin**: varlı, dinc (olur). vardan üzük yox. vardan ziyan gəlməz.

tənqinmək **təngınmək**. təngə gəlmək. buşğunmaq. buşuğmaq. buşmaq. -işdən **buşub darıdı** (darxdı). -**buşuğ buşmaq**: çox darıxmaq. **1**. qayğılanmaq. niyaran qalmaq. -onun bu işi məni çox buşuğdurur).

tənqinmək **dənginmək**. təkişinmək. təkizinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. düzülmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

tənqir **təngir 1**. rəqib. **1**. **tanğır**. göy. **1**. (həmqam).

tənqiş **dəngiş**. çatal. çatvar. çatbar. yetəl. yetənək. becəri. başarı. zərfiyyət. güc. iqtidar. yetərlik. qabiliyyət. ləyaqət. istitaət. şayistəlik.

tənqiş **təngiş. tanağuş**. **tanğuş.** (< **dənğ**). ədalət.

tənqişmək **dəngişmək**. **1**. tətbiq olmaq. müntəbəq olmaq. **1**. ayarlaşmaq.

tənqişmək **dəngişmək**. **yarışmaq**. **1**. rəqabət edmək. **1**. bərabərlik edmək. **1**. tə'dil olmaq. **1**.miyzan olmaq. **1**.kökəşmək. həmahəng olmaq. **1**. tənzim olmaq.**1**. təhrir olmaq. **1**. mulayim olmaq.

tənqitir **dəngidir.-**sevgi salsa ləngərin, **sılağ onun dəngidir**. (**sılağ**: sıylaq: sayqı).

tənqitmək **1**. **təngitmək**. **tınqıtmaq**. təngə gətirmək. tının (nəfəsin) kəsmək. boğamaq. xəfələmək. **1**. **dəngitmək**. mütəadil edmək. **1**. **dəngitmək**. zil bəminə baxmaq.

tənqləm **dəngləm**. maadilə. bərabərlik. -**dəngləm yenilişi**: maadilə, bərabərlik sadələşməsi.

tənqləmək **dəngləmək**. dəkləmək. çənləmək. sanlamaq. təxminləmək.

tənqləşmək **dəngləşmək**. **dəhləşmək**. adalışmaq. bərabərləşmək. musavi olmaq.

tənqliq **tənglik**. **tünlük**. -**solu tünlüyü**: (> nəfəs **təngliyi**). nəfəs tünlüyü. xıs.

tənqliq **tənlik**. **dənglik**. ədalət.

tənqov **təngov.** qıstaq. dar, qıs olan aşama, yol, keçid. bərzəx. bərzəx.

tənqsiz **dənğsiz. dənsiz**. əşsiz. taysız.

tənqsizliq **dənğsizlik**. **dənsizlik**. nabərabərlik.

tənqtay **dənğtay**. əşit. -o mənə **dənğtay** bəlgiləndi: o mənə əşit göründü.

tənqtəşsiz **tənğəşsiz**. **dənğdəşsiz**. **təndəşsiz**. **təhdəşsiz**. taytuşsuz. əmsalsız. bədii. görülməğən.

tənqtöş **dənqdöş. tənqtüş**. tərəfi muqabil. -demək istirsiz ki **dənqdöşüz** (tənğdöşüz.dənqtüşüz. tərəfi muqabiliz) yaşad, yaşlı olsun. demi.

tənqtüş **tənqtüş**. **dənqdöş.** tərəfi muqabil. -demək istirsiz ki **dənqdöşüz** (tənğdöşüz.dənqtüşüz. tərəfi muqabiliz) yaşad, yaşlı olsun. demi.

tənlə **dənlə.** dügüylə. -**dügüylə ovlanan quş olur**, pulla ovlanan öküz.

tənləqən **dənləğən**. seçilmiş.

tənləmək **dənləmək. -dənər dənər dənləmək.**

tənləmək **tənələmək**. **(**< **dənğ)**. hamarlamaq. tarazlamaq. bərabərləmək.

tənləş maadilə. -**tənləş** çözmək: maadilə həll edmək.

tənləşdirilməyən **dənğləşdirilməyən.** bərabərləşdirilməyən. taylaşdırılmayan.

tənləşmək **tənələşmək**. **tən tənə**, **tənə tən olmaq**. **(**< **dənğ)**. **1**. musavi olmaq. -**tən tənə olduq**: paya pay, bərabər olduq. -onuda versən tənləşərik. **1**. paka pak olmaq. -onuda versən **tənləşərik**.

tənləyib -toyuq kimi olma yesiri, pətəyin, **dənləyib doldurur**, tökür təzəyin. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

tənli **1**.**dənli**. işqallı.**1**.**tənəli**. sınlı. boslu. boylu. gövdəli. -ayı **sınlı** -gözəl **sınlı**. **1**.**dənli**. **dənik**. dəğin. dək. qədər. -bu **dənik**: bu **qədər**. -nə **dənik** gözləməliyik: nə **qədər** gözləməliyik.

tənli qurğun.

tənliq **tənlik**. **dənğlik**. ədalət.

tənliq **tənlik**. təniklik. qıtlıq.

tənnəq -**dənnək oylab: dənəkcə oylab gör: dənək dinək oylab gör**: dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.

tənsaqlıq **tənsağlıq**. (behdaşt).

tənsiz **dənsiz**. **dənğsiz**. əşsiz. taysız.

tənsiz **dənsiz**. işqalsız.

tənsizliq **dənsizlik**. **dənğsizlik**. nabərabərlik.

təntaş -**dildaş təndaş tindaş**. : bir dil bir tən bir tin. dilbir tinbir tənbir.

təntə **dəndə**. -**qabırqa sümükləri, dəndələr:** əğsi. kürsi. küsri. qayağ. ayağu.

təntə **-**görəndə uçdu əldən hər nə var barım, us başımda, qan damarda, **təndə can durmaz**. (**uçdu**: məhv oldu).

təntəq **dəndək**. **dən**. **dan**. diş. kərit. yarıq.

təntən -tini tindən, **təni təndən**, canı candan aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

təntənə taptapa. dəbdəbə. çav çov. döğ çapa. şişəşişə. -**taptapa** ilə girdi. -**taptapalı** yürüş. -düşərsə **taptapadan**, açar qulağın, duymamış sözlər girər qulağına.

təntəriq **təntərik**. **təntürük**. nəzm o nəsq.

təntəriqli **təntərikli**. **təntürükli**. münəzzəm. inzibatlı.

təntəş (**dənğ**). uyqun. uyumlu. cür. mütəvazin. movzun.

təntəş **təndəş**. **(təndaş)**. yarım heykəl.

təntəşsiz **dənğdəşsiz**. **tənğəşsiz**. **təhdəşsiz**. **təndəşsiz**. taytuşsuz. əmsalsız. bədii. görülməğən.

tənti -yumurtları **kəndi tostuva yığ**, dostunkuna yok!. (**tostuva**: torbava).

təntiqinmək **təntikinmək.** qurğaymaq. məcazı, xulqu dəğişib qatıqmaq.

təntinmək **tüntünmək.** yavaş yavaş, qurddalana qurddalana iş görmək, uğraşmaq.

təntir -dəmiri tovlu, **təndiri** isti saxla.

təntir **-təndir sıcaq**, saxlayar çörək, sıcaqlı söz, sevdirər ürək.

təntir **təndir**. -eşək olsa, palan tapılar, **isti təndir**, unun olsa, çörək yapılar.

təntir **təndir**. tamduğ. tamdur. (**tamu:** yandırıcı. yaxıcı. küydürücü).

təntiri **-**ağzı açıq tikəsin qapar, **təndiri sıcaq, çörəyin yapar**.

təntirləmək **təndirləmək**. tamdurlamaq. çox istilətmək.

təntis **{təndis (**fars)} **< təndəş**. **(təndaş)**. yarım heykəl.

təntürüq **təntürük**. **təntərik**. nəzm o nəsq.

təntürüqli **təntürükli**. **təntərikli**. münəzzəm. inzibatlı.

təntürüst **dəndürüst** < **dənğ dürüst**. **1**.düppədüz. **1**.sapa sağlam.

tənün (**tən+ün**) (həmnəva). (həmahəng). ahəngli (ahəngdar).

tənzif tənzik. tortul. incə, nazik parça.

tənziq **tənzik**. tənzif. tortul. incə, nazik parça. -tənzikdə.

təpcəmək sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq. tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

təpcilək tələsik. çabıcaq. çapucaq.

təpeş {**təpeş** (fars)}. < **təpiş** (< **təpmək**)**.** tüpüş (< **tüpmək**)**.** -ürək **tüpüşü**. -ürəyi **tüp tüp** çalınanda.

təpə **1**. baş. **1**. coğa(**cuğ**. **tuğ**). **1**. kötəl. atağ. bir yüzəydən **atalı** (uca) qalan üz. ada. cəzirə. sulağ ara quraqlıq. **1**. kötül. püştə. **1**. **tüpə**. atır. adır. -**çöl adır**: çöl təpə. **1**.kəllə. köbür**..**
-təpiyə, başa çırpma: təpətiş. (sərzəniş. sərkuft)**..**
-dərə təpə: qazıq qozuq.

təpə atur. atuz. utur (# **uçur**). qalağ. -çöldə yer yer daş qum **aturları** görünürdü.

təpə qaş..

-**təpə taxlaq:** baştübən . kəlləmallaq. təpəsi üstə..

-**küldən təpə**, qardan oyuq olmaz..

-çevrəsi açıq yerdə hündür təpə: kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**.

təpə -**təpə tıxa:** dizləmə. (sarılıb bağlanan nərsə). dizlə basılıb sıxı bağlanan.

təpə toma. atırqal. atqal. bükdə. püşdə.

təpə **tüpə.** azığ. (su, topraq kimi üzəylərdə) -**azığlı yollar**. -**azığ qazığ**: **1**. eniş yoxuş. engəbə. **1**. cəzr mədd.

təpəcə tıxaca. (təpəcək, tıxacaqla qapanan kiçik pəncərə). tərəzə. dərbəçə.

təpəcək tıpa. tıxacıq. boğca. bükət.

təpəçi aslamçı. salamçı. sələmçi. ribaxor. tənzilçi. faizci. sərraf.

təpəçi aslamçı. salamçı. sələmçi. ribaxor. tənzilçi. faizci. sərraf.

təpəq **təpək** taxoz. tıxac. **(**kauçu. pəmbəçub**).**

təpəqə -**pəsqə təpəqə**: aşaq yuxar. alt usdə.

təpəqən **təpəgən**. **-təpəgən qoç** tez kəsilir.

təpəqür **təpəgür**. sərkiş. quldur.

təpəl 1. qaşqay. sağar. sakar. alnı, manğlayı, təpəsi ləkəli olan. əlamətli. 1. şıllaq. təkmə. -**təpəl atmaq**: **təpəlləmək**. təkmələmək. şıllaq atmaq. şıllaqlamaq.

təpələr -**yapban təpələr**. (**yabban**: yapban: yastı).

təpəli başlı. ağıllı.

təpəliq **təpəlik**. **təlpək**. **(**< **təpə)**. şapqa. börk çeşiti.

təpəliyi -**saç təpəliyi:** opğın.

təpəlləmək **təkmələmək**. təpgiləmək. təpikləmək. 1. təpircəkləmək. şıllaqlamaq. təpəl atmaq:. şıllaq atmaq. 1. əzmək. çiğnəmək.

təpən **1**. **təbən**. pəncə. kəf. **1**. **təmən**. **tərəf**. yan. -o **təmənə**, bu **təmənə**.

təpən **taman**. **1**. doğru. tərəf. -**ən ağır armanlar taman**: ən çətin ümidlərə doğru. **1**. **təbən**. küp. -bir **təbən** bal.

təpənə **təbənə.** çuvaldız.

təpəngi **təpəngi**. (basdırılmış). çörəyi yumşaq saxlamaq üçün qapaqlı örtülü çörək qabı.

təpənqi **təpəngi.** qabırçaq sandıq.

təpənləmək kəf salmaq (vurmaq. qoymaq).

təpər > **təbər**. (< **təpmək**). **1**. balta. təpmə, döğmə, kəsmə aracı. **1**. qeyrət. şərəf. aybın. damar.

təpər -**actəpər:**. acgöz.

təpər -börü boran güdər, **çovğuna təpər**. (**boran**: yelli küləkli, qarışıq alıq, hava). (**çovğun**: yelli küləkli, qarlı qalıq, hava).

təpər **-**eşək səmirsə yiyəsin təpər.

təpər -təpər təpər, sal düşmana təprəmi!.

təpərcələtmək **dəpərcələtmək**. çalxamaq> çayqamaq. yalxamaq. oynatmaq. iki yana yanpalamaq.

təpərik **təpərik.** mühtəşəm. -**təpərik** olay: mühtəşəm olay.

təpəriş keçiriş. ötürüş. gəziriş. dolandırış. dolandırma. -gün **təpəriş**: gün **keçiriş**. gün **ötürüş**. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş).

təpəritmək hərəkətə gətirmək. təhrik edmək.

təpərmək rədd edmək.

təpərmək **təpgərmək**. geri vurmaq. rədd, dəf' edmək.

təpəsi -**təpəsi üstə:** baştübən . təpə taxlaq. kəlləmallaq.

təpətaxlaq kəlləmallaq. allaq bullaq. altüst.

təpətə -**təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ:** çatqı. qotaz.

təpətəp basabas. tünətün. (çox şuluğ).

təpətiş təpiyə, başa çırpma. (sərzəniş. sərkuft).

təpic **təpiniş**. **təpniş**. **təpiş. təpinc.** > **təniş**. həyəcan. iztirab. aşub.

təpiq **təpik** (təpilənmiş). döğük. yumşaq. -**təpik** yer. -**təpik** yol : işlək yol.

təpiqləmək **təpikləmək**. ayağlamaq. təpsəmək.

təpiqləmək **təpikləmək**. təpgiləmək. təkmələmək. təpəlləmək. əzmək. çiğnəmək.

təpiləmək çırpalamaq. -**təpilənmiş** top, bökə bökə getdi: **çırpalanmış** top, səkə səkə, atıla atıla uzaqlaşdı.

təpilib -**qulaqlara qurşun təpilib**: eşidən yoxdur.

təpilmək döğülmək. yumşatılmaq. sürülmək. -**təpilmədən** əkilməz. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. -əkilən topraq **təpilsin**.

təpilmətən -**təpilmədən əkilməz**. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz.

təpilsin sürülsün. soxulsun. **-**əkilən topraq **təpilsin**.

təpilti təpiş. atış. atuş. tələş. dalaş.

təpin **tabın**. sürü.

təpinc **təpiniş**. **təpniş**. **təpiş. təpic.** > **təniş**. həyəcan. iztirab. aşub.

təpincə **-**iki ayaq sığmaz, **bir başmağa təpincə**. (bir başmağa, iki ayaq sığmaz). (sığmaz ayaq iki olsa, bir başmağın tayına).

təpincə tolqun. şəpə. movc.

təpiniş **təpniş**. **təpiş. təpic. təpinc.** > **təniş**. həyəcan. iztirab. aşub.

təpinmək tə'sir göstərmək. hərəkətə keçmək.

təpip **-sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq:** təpcəmək**.** tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

təpir çarə. çıxar. -başıvın **çıxarına** özün bax: başıvın çarəsinə özün bax.

təpir **tibir.** çalım. çaka. yaxa. qurum.

təpir **tüpür**. küp. **-tüpür** qarınlı.

təpircəqləmək **təpircəkləmək**. **təkmələmək**. təpgiləmək. təpikləmək. şıllaqlamaq. təpəl atmaq:. şıllaq atmaq.

təpirçi **tamırçı**. idmançı. vərzişkar.

təpirmək > **ivmək**. **tivmək**. **tivirmək**. tələsmək.

təpirmək batırmaq. yaşırmaq. yoşurmaq. gizlətmək.

təpiş (< **təpmək**)**.** tüpüş (< **tüpmək**)**. {> təpeş** (fars)}. -ürək **tüpüşü**. -ürəyi **tüp tüp** çalınanda.

təpiş **1**. atış**.** atın. **1**. təpilti. atış. atuş. tələş. dalaş. **1**. həyəcan. **1**.tə'sir. hərəkət.

təpiş **təpiniş**. **təpniş**. **təpic. təpinc.** > **təniş**. həyəcan. iztirab. aşub.

təpiş -**duruş təpiş. adi** soxu. mə'muli nəbz.

təpişmək tə'sir edmək. hərəkət edmək.

təpiyə **-**təpiyə tübəndən aşır. (**tübəndən**: dabandan. ətəkdən. aşağdan).

təpiz (təpmək). zərb o şətm. döğüb, çalıb sıxışdırma.

təpqərmək **təpgərmək.** rədd edmək. edgeri vurmaq.

təpqərmək **təpgərmək**. **təpərmək**. geri vurmaq. rədd, dəf' edmək.

təpqi basqıc. etgi. tə'sir.

təpqi **təpgi**. etgi. aldırım. tə'sir..
-**atqı təpgi**: sorqu təpgi. (bir yığvada, toplumda) verilən sorqu, atılan konu (lara)

göstərilən təpgi, reaksiya..
-**təpgi göstərmək**: inikas göstərmək. təpsinmək.

təpqiləmək 1. təpikləmək. təkmələmək. təpəlləmək. incitmək. sıxışdırmaq. 1. xorlamaq. basqılamaq. zülm, sitəm edmək.

təpqiləsi **təpgiləsi**. təpsiləsi. dürgüləsi. təpriləsi. təhrik olası. -**təpsiləsi** kişi değil.

təpqin **təpgin**. nərsənin itilik, çaltlıq, yeyinlik ölçüsü. tempo. timpo. temp. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

təpqiniştim **təpginişdim**. zarıdım. bezarıdım.

təpqinmək **təpginmək**. təprinmək. təpsinmək. dürgünmək. təhrik olmaq.

təpqiş **təpgiş** (> **təkapu** ($_{(fars)}$) çalğaş. çabalama.

təpqitmək **təpgitmək**. təpsitmək. təpritmək. dürgütmək. təhrik edmək. -sınırı **təpsitən** öğlər.

təpmək **1**. şıllaqlamaq. **1**. **tabmaq**. **tovmaq**. **davmak**. hərəkət edmək..
-**arqa tepmək**: geri çevirmək..
-dəvə köşşəyin güclü görsə, həm **təpər**, həm **qapar**.

təpniş **təpiniş**. **təpiş. təpic. təpinc.** > **təniş**. həyəcan. iztirab. aşub.

təprəm (< **təprəşmək**). zəlzələ.

təprəm -**təprəm odas**: zəlzələ odası. zəlzələ mərkəzi. zəlzələ kanunu.

təprəmi -təpər təpər, sal düşmana təprəmi!.

təprənmək **təvrənmək**. **davranmaq**. **1**. qılınmaq. **1**. sallanmaq. cayqalmaq. -**təprənən** diş düşər.

təprəş cünbüş.

təprəşmə -**sust təprəşmə:** ərincək olma. (tutarlı, qayın (müsəmməm, ciddi) ol. (batman otur, yüngül dur). (bulut olsan yoldaş olar yel sənə).

təprəşmə! **dəbəşmə!**. qımıldama!. qımırlamanğ!.

təprəşmək **1**. sallanmaq. **1**. qıpranmaq. qıpırdamaq (**qıypanmaq**). hərəkət etmək. -**qıparanın**: hərəkət edin. -dan ertin yola qıprandılar. -ölüm salın eşitdibdə **qıpranmadı**. -isti içinə işləyib, don əlayağı **qıpranmağa** başladı. -**qırpanma**: hərəkət edmə. -**qırpaş çalındı**: hərəkət edmə işarəti verildi. **1**.dəbəlmək.

təprəşmək **tərəpmək. tərpəşmək.** hərəkətə gəlmək. hərəkətlənmək.

təprəşmətən **təprəşmədən.** qımıldamadan**. -**tapışlar, umatlar **təprəşmədən**, dəğşirmədən tapılmaz. (**tapışlar**: **umatlar**: şanslar. ehtimallar). (**). (dəğşirmədən:** dəğişmədən**).**

təprətmə **-**acı gəplətmə, **toxu təprətmə**.

təprətmək dəbətmək.

təpriləsi təpsiləsi. dürgüləsi. təpgiləsi. təhrik olası. -**təpsiləsi** kişi değil.

təprinmək təpginmək. təpsinmək. dürgünmək. təhrik olmaq.

təpriş əsiş.

təpritmək təpsitmək. təpgitmək. dürgütmək. təhrik etmək. -sınırı **təpsitən** öğlər.

təpriz **təbriz**. {**təprəm yeri**. (**tapnaq**=mə'bəd). (**turuz=**duralı. cavidan). (**tovuz**=odlu (tav-tov=od. qızqın)}.

təps **çəps.** nəbz. -**çəpsin** yoxla.

təpsəmək **1**.təpgi, inikas göstərmək. **1**. dürtələmək. itələmək. **1**. ayağlamaq. təpikləmək. **1**. (dalbadal təpmək). döğcələmək. döğsələmək. **1**.əzmək. tapdamaq.

təpsiçi (**təpsi**: təpilib yassınmış) (< **təpmək**) **1**.qazıb tapdalayıb yol açan. (caddə safkon) **1**.ayaqqabı üzü yapan. kəsilmiş gön tikələrin biçişdirib (forma salıb) (döğüb safaldıb), ayaqqabı üzrə çəkişə yasayan kimsə. **1**. yığvalarda qonaqlara, sini (təpsi) ilə uğraşan görəvçi. (çaytutan (çayçı), içgi süzən, ayağçı, sağər).

təpsiləsi dürgüləsi. təpriləsi. təpgiləsi. təhrik olası. -**təpsiləsi** kişi değil.

təpsimək döğmək. atmaq. -canı, damarı təpsiməyə **düşdü**.

təpsinmək **1**. atılmaq. -eşitcək yerindən **təpsindi**. **1**. döğünmək. -**təpsinər** ürək, hər duyan savdan. **1**. dürgünmək. təprinmək. təpginmək. təhrik olmaq. həssasiyyət

göstərmək. **1**. təpgi, inikas göstərmək. hövşünmək. tövşünmək. qayğınmaq. qərarsız olmaq. hövsələsizlik edmək.

təpsinmək çəpsinmək. çıpsınmaq. döğünmək. nəbzi döğmək.

təpsitmək dürgütmək. təpritmək. təpgitmək. təhrik edmək. -sınırı **təpsitən** öğlər.

təptəqiz **təptəkiz**. sapsadə.

təptəqiz **təptəkiz**. dümbələmdüz. sambalamsaf.

tər tələsik atağal. atağam. çar çabıq. çabıq. hızlı.

tər **1. tör.** yaş**.** taza. təzə.**1.**dər. ur. vur. oraqla. -**əkib ur,** əkləb gör(əkib **dər**, əkləb gör). (**əkləb**: tərbiyət ver).

tər -bel külük bizdən, **tər töküb işləmək sizdən**.

tər -bel külük bizdən, **tər töküb işləmək sizdən**. (bel külük bizdən, bel büküş sizdən).

-tər taza durmaq: solmayıb çürüməmək.

tər çığar (< **çiğ**). ısğar. yaş. -**çığar** çağa gec qanar, **çığar** ağac, gec yanar.

tər kəvrək. gülgəz.
{-**ter**: **{terre(**fırans**)}**. **yer}**.

tər -qızıqlını uşütmə basar, **soyuq tər axar.** (**qızığ**: sıtma). (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər).

təraşlamaq **təraşlamaq**. doğarlamaq.

təraz sərəc. nərsənin yerə görə durumun ölçən arac.

tərazı -(tapmaca) -az qoyursun **'sal'** deyir, çox qoyursun **'al'** deyir (**tərazı**).

tərazı ölçəv.

tərazı **tərazı.** pozuq : dartı pozuq.

tərbə **dərbə** (dərmək). rədə.

tərbəçə **dərbəçə**. **1**. büçük. buçuşqa. potuşqa. bir gözlü kiçik pəncərə. **1**. tərəzə. işgə. potuşqa. **1**. tıxaca. təpəcə (təpəcək, tıxacaqla qapanan kiçik pəncərə). tərəzə.

tərbəd **dərbəd**. dərbənd. art (< **yart**) (< **yarmaq**). dar yol. təngə.

tərbələmək **dərbələmək**. **dərəbləmək**. (dərmək). rədələmək.

tərbənd **dərbənd < dərbəd < darvat**. **darğat**.

tərbət **dərbəd**. **< dərbənd < darvat**. **darğat**.

tərbətərik **dərbədərik**. darmadağın.

tərcə **dərcə. 1**.orun. sılağ. məqam. -yoğ **sılağ** : ulu orunlu. **1.dərəcə.** basama . pillə. -bir **basama** yuxarı bir **basama** aşağı.

tərcə **dərcə. dərəcə.** barda. -hündür **bardalı**: ulu dərcəli.

tərcə **dərgə**. 1. kəşov. 1. cədvəlin hər bir xanəsi. 1. herə. sərə. rəf. -**dərcələrə** düzülmüş eski qablar.

tərcə **dərcə. dərgə.** durqu. movqe'. mevqe'. -birinici **durqunu** qazanmış. -bilim **durqusun** yuxartmalı.

tərcələmək **dərcələmək**. (bir yer ayırmaq). sılağmaq. saymaq. sayqı göstərmək. gözdə almaq. ağırlamaq. -**dərcələyib** qarşaladı: sayqı ilə alqadı.

tərcələmək **dərcələmək**. dərib düzmək. dərib bəzəmək. -gözəl şəkillərlə **dərcələnmiş** odalar.

tərcəlişi **dərcəlişi**. dərilməkliyi. düzülüşü. -kitabları **dərcəlişi**.

tərcətmək **dərcətmək**. **ərcətmək**. sinifləmək. kılasifikasya edmək. təsnif edmək.

tərçən **dərçən**.

tərçi götrü**.** muzdur.

tərçin **dərçin**. nərdüvan.

tərə -**dağ dərə**: dav dala: dağ bərə.

tərə -**dağ dərə**: toğan boğan. sapıq sapan**:** əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

tərə **dərə 1**. (dərik). yasta. qatlam. qatman. qişr. təbəqə. **1**. yar. -əli yox, baltası yox, körpü salar **yarlara** (dərələrə). (bilməcə). (**buz**). **1**. < **dala**. çaba **(< kov)**. iki yoxuşun, dağın arasındaki dalıq, çuxur, govud. vadi. {**valley (**ingilis**)**. **val (**fırans**)**. **vad (**ərəb**)**. **ğur (**ərəb**)**}. **1**. enəş. **1**.seçgin. -iyitlərin **dərəsi**: iyitlərin seçgin.**1.**yalqa. **-qarayalğa:** (qara dərə). cəhənnəm. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz..
-**dərələr** çatışarsada, iki dağ başı birbirinə çatmaz**..**
-dar, **dərin dərə**: kovçal. koçal. kəçəl (**< kav**. **kov**)**..**
-dərə təpə: qazıq qozuq.

tərə **dərə**. **dərək**. **dərik**. {**1**. (< **dərmək**). **1**. **dalaq**. **dalıq** (< **dalmaq**)}. iki dalqa, iki dağ arasında ki dəriklik, dalıqlıq, çuxurluq..
-**dar**, **uzun**, **dərin dərə**: qoğ (< **kov**).

tərə **dərə.** -yolatası keçi olanın, **dərə dırnaq yeri olar**.

tərə **dərə**.-**yiyəsiz dərə**, tülkü bəyliyi.

tərə -süzmə qatıq, içli kökə, **göy tərə**.

tərəbə **dərəbə** (dərilmiş). (eyvan önündə, pillə qırağında) ara ara dərilmiş çubuqlar. barmaqlıq. nərdə.

tərəbəyinə **dərəbəyinə** -**dərəbəyinə müfdə lşləmə**: köləlik. bəygirlik. bəndəlik. bərdəlik. biqarlıq. qonqur. qondur. qurqa.

tərəbləmək **dərəbləmək**. **dərbələmək**. (dərmək). rədələmək.

tərəcə **dərəcə**. **1**. çat. -tanrılıq **çatı**. -başsubaylıq **çatı**. çavuşluq **çatı**. -iki **çatı** birdən hopbamaq. **1**. dərək. -qoşun **dərəkləri**. **1**. aşama. **1**. dərgə. -bu **gərgədə** ikinci **dərəcə.**.
-son dərəcə: aşabaşı. atabaşı. aşırı. bərk çox. -**atabaşı sayxan**: çox sərxoş. çox xoş..
-**istilik dərəcəsi**: tov..
-**dərəcələrə**, **kilaslara bölünmək**: oluşmaq. uluşmaq. bölüşmək. düzənişmək. sinifləşmək. sınıflaşmaq.

tərəcə **dərəcə. dərcə.** basama . pillə. -bir **basama** yuxarı bir **basama** aşağı.

tərəcə **dərəcə**. ərit. irit. irət. rütbə. bağdal. paya. məqam. mərtəbət. mənzilət.

tərəcək **dərəcək**. **-**kim bilir **əkən dərəcək**.

tərəcəli -**birinci dərəcəli**: ulcan.

tərəcəli **dərəcəli**. -qoşunda qubbalı, **dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə**: qulağa. kütbaşı.

tərəçi **tərəzi**. dərəkləyən dəhləyən arac. tarıçı.

tərəf **1**. **təmən**. yan. -o **təmənə**, bu **təmənə**. **1**. baş. -bu **başa** gəl. -o **başdan** tut. **1**. doğru. taman. təpən. -**ən ağır armanlar taman**: ən çətin ümidlərə doğru..
-**hər tərəfli**: sağlı sollu. tumlu tuşlu.

tərəfçisi yanlısı. tərəfdarı. -siz kitab **yanlısı** değilsiniz.

tərəfdən -**hər tərəfdən**: yerli yerindən.

tərəfqeşliq **tərəfkeşlik**. tutçuluq.

tərəq **dərəğ** (**dərə**). yarıq. -**dərəğ dərəğ**: yarıq yarıq.

tərəq **dərəğ**. **dərək**. (< **dərmək**). **1**. qapı qanadlarının hər biri. -iki **dərəğli** qapı. -bir **dərəğli** qapı. **1**. sorağ. xəbər. -bir **dərək** olmadı. -onun **dərəğin** eşitdilər. -uyduru dəğər: şayiə. **1**. rəf. **1**. **dərək** > **dərəcə**. (pilləkan. nərdüvan. mərtəbə. rütbə. pillə. qam. qədəm). -qoşun **dərəkləri**. **1**. **tərək**. **dirək**.

tərəq **dərək**. (< **dəğmək**). ilişgi. bağlılıq (**dərk**: ayrıq. fərq).

tərəq **dərək**. (dərilən, ayrılan yer). yer. tutar. qiymət. -**dərək dərik** olduq: əvəz əvəz olduq. paka pak olduq. -**dərəkiz** bəlli: yeriz mə'lum. -mənim yaşamımda onun **dərəki** nə. (yeri nə. tutarı, qiyməti nə). -dərək dərəkə: paya pay.
-**dərkə dərək olmaq**:. əvəz əvəz olmaq.
-**dərək yetib**: qədir verib.

tərəq **dərək**. **1**. dəng. bərabər. əşit. muqabil. maadil. bədəl. əvəz. həmərziş. -bunlar ikisi **dərək** gəlmək. -**dərək dərəkə**: gərək gərəkə. -**dərəkin** bilib, dəğər biçilər. -bunla onu **dərək** tutmam. -**dərəkin** ödə (tölə). -sözü işinə **dən dərək**: tam uyğun. **1**. qədr. -**dərək** verdilər, dəğər biçdilər. -**dərəkçi**: qədirşünas. -**dərəkdən** düşmüş. -**dərəkdən** salmaq, düşürmək. -**dərəkə** minmək. dərəklə: qiymət ver. -**dərəkiş**: ərzyablıq. **1**. tay. -**dərək bə dərək** :taybatay. **1**. bədəl. əvəz. -bu ona **dərək** olmaz. **1**. dəğər. qiymət. **1**. nəğd. -**dərək** alış veriş. **1**. təvəccüh. üns. diqqət. -**dərək** verin. -**dərək** vermədilər. -**dərək** qazanmaq. **1**. mərbut. irtibat. -onun mənə **dərəki** yox. **1**. idək. yarar. -az çox **dərəki** var. -**dərək** gözlür. **1**. uğur. xəbər. bilgi. -**dərək** əldə edmək. -**dərəkin** kimdən

sorayım. -**dərək** soramaq: bilgi toplamaq. -köçənlərdən nə bir **dərək**, nə bir **salıt. 1**. iz. nişan. əsər. **-dərək** qalmaz. -**dərəki** silinmiş. -**dərək** qoymuş. -eli çökmüş, **dərəki** darğamış (dağılmış): iz nişanı qalmamış. **1**. yer. orn. orun. əvəz. -onun **dərəkinə**: onun yerinə. **1**. dudman. xanıman. təşgilat. busat. -**dərək** qurmaq: busat-qurmaq. -**dərəkli baraklı**: varlı təşgilatlı. -**dərəki** darğalmaq: yoxsullaşmaq. kasıblaşmaq. iflas edmək. işdən düşmək. **1**. ünvan. -**dərəkli**: ünvanlı. -**dərəksiz**: ünvansız. -**dərəksiz** kağızlar: ünvansız kağızlar. -sizin **dərəkiz** nə : sizin ünvanız nə.

tərəq **dərək**. **1**. qədir**. -**hər kim **ürəyi dərək** yaşayır. -**bizdən bu dərək:** olan budur. -ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, itdi yaxşılıq yaman, **bilməz dərək evrən**!. **1**. ulaş. rəbt. -onun mənə **ulaşı** yox: onun mənə **rəbti** yox. -bunun kimə **ulaşı** var. (rəbti var). **1. dərk**. fərq. -**dərki** nə: fərqi nə. -**dərkli**: fərqli. -**dərksiz**: fərqsiz. -**dərk** edməz: fərq edməz. -**dərkin** anlamaz: fərqin başa düşməz. -**dərkin** böyütmək: fərq yekətmək. -**dərki nədir**: fərqi nədir. -**dərki yox**: fərqi yox. **1**. qətdə. qət. qədər. (əndazə. miqdar). çalı. çağlı. çanlı. -bu **çalı** dözüm olmaq. -bu **çalı** qanmamazlıq. -nə çalı borcun var. -burdan ora **çalı**. -təpədən dırnağa **çalı** yalançıdır. -**qılçalı**: **dırnağ çalı**: çox az. -uzunluğu burdan ora **çalı** olur. -içinə **çalı** işlədi. -iki bu **çalı**. -nə **çalı** dadlı, o **çalı** baha. (nə qədər dadlı, o qədər baha). -istəyin **çalı** alabilirsin. (istəyin qədər). -bir o **çalıda** mənə ver. (o qədərdə). -o **çalı** qaynasın ki bərkisin. (o qədər). -nə **çalı**. (nə qədər). -bu **çalı** görər. (bu qədər). -nə **çalı** gözəldir.**1.**bədəl.**-**öylə ayruqlu gözəlsin **kim sana yokdur dərək**. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) olacaq.**1.**qədir.-can de eləsinə o **qədir** bilə. (can de eləsinə o **dərək** bilə).
-yaxşı ölər, **dərək görər**.(yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**
-yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək. (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**
-igit olsun, erkək dişi **dərk edməz**.
-**dərək bilməz qardaşdan**, dərək bilən yad yaxşı. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).
-**dərək (qədir) bilənə, verənə**: biləsinə. **-**kitabı, yazını **yiyəsinə, biləsinə** çatdırın. {-kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi)}**.**
-nə dərək: nə olsun. nə fərq elər. nə fərqi!.-gec tez, **nə dərək,** bir gün

tərəq **dərək**. -**dərək dərəkə :** əvəz əvəzə: bərabər. musavi.

tərəq **dərək**. **dərik**. **dərə**. {**1**. (< **dərmək**). **1**. **dalaq**. **dalıq** (< **dalmaq**)}. iki dalqa, iki dağ arasında ki dəriklik, dalıqlıq, çuxurluq.

tərəq **dərək**. mərbut. -mənə nə **dərək**: mənə nə mərbutdu. -sənə nə **dərək**: sənə nə mərbutdu. -kimsəyə **dərəkməz**: kimsəyə mərbut değil: heç kimə mərbut değil**.**
-əkim dərin, **əkin dərək**.

tərəq **dərək**. -**buna dərək**: buna bədəl. buna bərabər.

tərəqçi **dərəkçi**. qədirşünas.

tərəqə -**dərək dərəkə**: paya pay. (dərək : yer. tutar. qiymət).

tərəqə **dərəkə 1. > dərdə**. -**dərdə dəğməz**: dərəksiz. **1.** ülükdən (bölüşdən) düşən bölüm. mirasdan düşən bölüm..
-**dərəkə minmək:** qiymət tapmaq.

tərəqəçi **dərəkəçi**. mirasçı. səhmçi.

tərəqən -**dərəkən, dəğmiş** :dərəkləyən, dəğinmiş: axdaran tapmış.

tərəqən **dərəgən**. **dərəkli** (dərilmiş: sərilmiş. yayılmış). mütədavil. tədavüllü. -**gen** dərəkli: **ən** dərəkli: **gen** yayımlı: **ən** yayımlı. **gen** mütədavil. **ən** mütədavil.

tərəqəp **dərəkəp. 1.** derhal. **1**. tezlikle.

tərəqər **dərəkər**. bağlı olan. mərbut. -sizə **dərəkər** nərsə yok. -konuya **dərəkər** yazılar. -pişir düşürə **dərəkər** qoşular (vəsayil).

tərəqi 1. **dərəgi**. əvəzi. -hər nəyin **dərəgi** var: hər nəyin əvəzivar. 1. **dərəki** -**dərəki nə:** yeri nə. tutarı, qiyməti nə. -mənim yaşamımda onun **dərəki nə**.
-yurt dərəki, köçən yurtda bəlgürür, qın sınamaz, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).
-**yurt dərəki, köçən son**, pul dərəki, bitən son, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür. (**eyku**: yaxcı).

tərəqin **-**bir el ki dosluğun (dosların) **dərəkin bilmiyə**, pis günə qalar.
-gül versənə gülənə, **gül dərəkin bilənə**. (**dərəkin**: qədrin)**.**
-əklənin **dərəkin**, əklənir biləsin, sağlığın **dərəkin**, işlənir biləsin!. (**əklənin**: əklənin:) (dərəkin: tutarın. qiymətin). (**əklənir**: ədəbili olub).

tərəqin **dərəkin. 1.** edəkin. yararın. -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərək**: (**yorar**: işlədər. istifadə edər). **1.** qədrin. qiymətin. -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar.

tərəqin **dərəkin**: tutarın. qiymətin **.-öz dərəkin özün biç**, el biçəni borc olsun.

tərəqinə **dərəginə**. 1. yerinə. tutarına. qiymətinə. -dərəginə bax. 1. əvəzinə. -dərəginə -onun **dərəginə**: onun əvəzinə. -**dərəginə** nə aldın: əvəzinə nə aldın. -dərəginə: əvəzinə.

tərəqinə **dərəginə**. yerinə. əvəzinə. canişinliyinə. -onun **dərəginə** işlərdi.

tərəqinə **dərəkinə**. ornuna. yerinə. əvəzinə. -bunun **dərəkinə** nə verəcəksin.

tərəqinmək **dərəkinmək**. **dərkənmək**. **1**. fərq edmək. **1**. rədəbətlik olmaq.

tərəqiş **dərəkiş**. ərzyablıq.

tərəqitmək **dərəkitmək**. **dərkətmək**. ayırmaq. fərq qoymaq. rədəbətlik edmək.

tərəqiz -**dərəkiz bəlli**. yeriz mə'lum. (dərək : yer. tutar. qiymət).

tərəqizə **dərəkizə.** yerizə. əvəzizə. -sizin **dərəkizə** mən gedərəm.

tərəqlə **dərəklə**. qiymət ver.

tərəqləmək **dərəkləmək**. izərləmək. tə'qib edmək. sorağında olmaq. xəbər tutmaq. yoxlamaq. barlamaq. sağ amanlığın barlamaq. məhəl qoymaq. saymaq. göz yetirmək. gözdən keçirmək.

tərəqləmək **dərəkləmək**. sorub soruşdurmaq. sorağ tutmaq. -**dərəkləyən**, dəğinmiş: : **dərəkən**, dəğmiş: axdaran tapmış.

tərəqləyən -**dərəkləyən, dəğinmiş**: dərəkən, dəğmiş :axdaran tapmış.

tərəqli **dərəkli**. **1**. bətər. -**dərəkli** aytış. -**dərəkli** vurdu. -**dərəkli** yanıt: cəvab. **1**. adlı sanlı. -keçmişin **dərəkli** kişilərindən. **1**. idəkli. yararlı. dərdə dəğən. -onun sözlərin qatı **dərəkli** bulduq. -**dərəkin** bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. -**dərəkli** zadlar. **1**. değerli. anlamlı. önəmli. uğurlu. qabili təvəccüh. -bu gün **dərəkli** salıq yox.

tərəqli **dərəkli. 1**. dəğərli. qiymətli. **1**. qabili təvəccüh. **1**. ünslü. diqqətli. **1**. bağlı. dəğişli. mərbut. munasib. -bu sizə **dərəklidir**.

tərəqli **dərəkli**. **dərəgən** mütədavil. tədavüllü. -**gen** dərəkli: **ən** dərəkli: **gen** yayımlı: **ən** yayımlı. **gen** mütədavil. **ən** mütədavil.

tərəqməz **dərəkməz**. dərdə dəğməz. -sapsız balta, dərəkməz.

tərəqsiz **dərəksiz**. adsız sansız. dərdə (< **dərəkə**) dəğməz.

tərəqtən -**dərəkdən** düşmüş: qiymətdən düşmüş. -**dərəkdən** salmaq, düşürmək.

tərələri **dərələri.** -uca dağların, **dərin dərələri** olur.

tərən **-**əkən kim **dərən kim**.

tərən **-**istəyin kimi ol. **sən gül olda, dərən tapılar**, eşşək olda palan tapılar.

tərən -**su dərən: su hoban: su qıran: su hopan: su hoban**: hovlu. hoplu. hoblu. hovul. hopul. hobul. qırım. qurutma.

tərən -**sudərən:** su çəkən. su qurudan. çıpıt. sorğuc.

tərəpmək **tərpəşmək. təprəşmək**. hərəkətə gəlmək. hərəkətlənmək.

tərər **-**yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**). (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).

tərəsi -**aş tərəsi çeşiti**: iligiz. ələgəz.

tərətə **-**kişi var qalada doğur, **dərədə ölür**, kişi də var **dərədə doğur**, qalada ölür!**.**

tərətə -**dərədə yel qalxsa**, art başı dalğanar. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**

tərəti -**dərədi bolmadıq**, dərmən izləməz. (**izləməz**: aramaz).

tərəyaqı **tərəyağı**. kərəyağ. kərəyağı. sağyağ. sağıyağ. sarıyağ.

tərəz **dərəz**. **1**. xətt. yazı. sətr. **1**. birbiri yanına, ard arda düzülmuş. rədif. rədə. qatar. səf.

tərəz **dərəz. dərgəz.** çalqı. uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi.

tərəz **dərəz. dərzə. məzrə. 1. (məzrəə)**. tarla. əkənək. biçənək. əkin alanı,sahəsi. 1. iki əkin arasına açılan sınırlıq, boşluq, çəkə.

tərəzə **dərəzə**. **1**. **kərəzə**. pəncərə. **1**. tıxaca. təpəcə (təpəcək, tıxacaqla qapanan kiçik pəncərə). dərbəçə. **1**. işgə. potuşqa. dərbəçə.

tərəzi **1**. **tarıçı. darıçı. 1. tərəçi**. dərəkləyən dəhləyən arac. tarıçı.

tərəziq **dərəzik**. dayaz. sığ. -**dərəzik** boşqab. -**dərəzik** su.

tərəzləmək **dərəzləmək. dərgəzləmək.** çalqılamaq. (**çalqı:** uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi).

tərhal **dərhal**.dərtəpik. çarçapıq. çatçapıq. həmən. tez. ir.

təri **-**bir qoyundan **iki dəri alınmaz**.

təri **-dəri biçib don tikmək**, hər kişiyə iş olmaz.

təri **dəri**. **1**. gön < göm (< **gömmək**). (içinə alan. çeirən. quylayan). post. **1**. örsün (nərsəni örtən). **1**.sərin. sarun..
-incə dəri: yalığ. ğişa'.

təri -dəri sabın: tibbi sabın.

tərib -**dərib bəzəmək:** dərcələmək. -gözəl şəkillərlə **dərcələnmiş** odalar.

təridən **göndən, dəridən olan yayqı, sərgi:** göndürük.

təriq **dərik**. -**dərək dərik**: əvəz əvəz. paka pak. -dərək **dərik** olduq: əvəz əvəz olduq. paka pak olduq. (dərək : yer. tutar. qiymət).
-toprağda oluşan oyuq dərik, cırıq şırıq. (yırantı. cırantı).

təriq **dərik**. **dərək**. **dərə**. {**1**. (< **dərmək**). **1**. **dalaq**. **dalıq** (< **dalmaq**)}. iki dalqa, iki dağ arasında ki dəriklik, dalıqlıq, çuxurluq. **1**. döşək. bəsat. **1**. seçik.

təriq **dərik**. **dərlənmiş**. topuq. yığıq. hazir.

təriq **dərik**. nəğd. nəğbə nəğ. -**dərik** al ver. -işi **dərik** gör.

təriqçi **dərikçi**. daraqçı. cızımçı. kurukuçu. desinatör. tərrah. tərsimçi. rəssam.

təriqləmək **tərikləmək. dərikləmək.** təyərləmək. dəyərləmək. gərəki kimi edmək, yerinə yetirməa, qoymaq. hazırlamaq. -sabakların **dəyərlə**. -paltar geyimin **dəyərlə.** -yarın geycəyin paltarə gec **dəyərlə** yatmadan. -tapşıqların **dəyərlə** yatdı.

tərilmək **dərilmək**. yayılmaq. -dalmıq dalmıq dərilmək: dal dal yayılmaq.

tərilmək -**düzü, sıra dərilmək:** düzülmək. dizilmək.

tərilməqliyi **dərilməkliyi**. dərcəlişi. düzülüşü. -kitabları **dərcəlişi**.

tərim **dərim**. iskal. düşlük. düş.

tərim **dərim**. **tarım**. əkim. məzrəə..
-dola dərim:sıx sıx. -o bizə **dola dərim** gəlir.

tərim **-**ək dərim, əkim dərsin.

tərim -**tarla dərim**: kərdi əkin. məzrələr.

tərim -**dərim dərim**: dizin dizin.

tərimçi **dərimçi**. -**tezgir** dərimçi: (taxıl. bitgi. pambıq)iti, çalasın dərən maşın.

tərimçi **dərimçi**.1.dekorator. dekorçu. 1.yasamçı. virastar. 1.hurufçin. hirufçin

tərimək **dərimək**. **tarımaq**. əkəmək. tikəmək. saçımaq. -tuxum **dərimək**. ağac **dərimək**. -əkin **dərimək**. tarım **dərimək**. tarım tarımaq..
-**çox dərin quyu**: quytun.

tərin **-dərin yuxu** dadlı düş.

tərin **dərin**. **1**. dal. -**dal** bilgili: dərin elmli. -**dal** sular. **1**. kovun > çonğ. dərin boşluq. **1**. gərin. gerin. əmiq. **1**. köksün. kök salmış. (jərf)..
-dərin nəfəs: çuxur soluq..
-çox dərin: altan..
-dar, **dərin dərə**: kovçal. koçal. kəçəl (**< kav**. **kov**)..
-dərin sular, dinc axar.

tərin **dərin.** -uca dağların, **dərin dərələri** olur..
-çiğin unudan, **dərin yatar**. (**çiğin**: dərdin).

tərin -əkim dərin, əkin dərək..
-əkdiz dərdik, **əkək dərin**.

tərin -qatdan baxan **dərin görür**. (**qatdan**: damdan. ucadan). (**qat**: dam).
-**sakitcə, yaxcı, dərin düşün**: sancıb sincib düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.

tərin **dərin.1.** çonğ. -geng **çonğ** oyu iyəsi: vəsi' dərin fikir **1.** çuxur. -**çuxur çuxur** soluyun: dərin dərin nəfəs alın.
-yatma, irtin urğun əkə ver, **canın qanlı tərin tökə ver**, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman

önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, səninlədir)

tərinin -**bir dərinin içində**, qoyun nəçə kərəm səmirər, nəçə kərəm azırar. (**azırar**: arıqlar) (yaşam bir ox üsdə, bir havada dönməz).

tərinqə **dəringə > tarelqa**. dərin boşqab. sup boşqabı.

tərinləşər **-quyu qazıldıqca dərinləşər**.

tərinləşir **dərinləşir.** çökür. batır. -ucalırsa dağ, **çökür** dərələr.

tərinləşmək **dərinləşmək**. çuxurlaşmaq. çunğurlaşmaq.

tərinlik **dərinlik**. **1**. altanlıq. **1**. çunqurluq. cumuqluq.

tərinliq **-**ucalıq boydadır, **dərinlik soyda**. (ucalıq boydan, dərinlik soydan).

tərinliyin **-**dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

tərinmək **dərinmək**. **dərişmək**. mütəvəccih olmaq. -bağışlayın **dərinmədim**.

tərinmək **dərinmək**. toplanmaq. yığınmaq. cəmlənmək.

tərintən **dərindən**. sinciklab. sıncıqlab. **(sın**: iç**)**. ürəkdən.

tərirsin **-**basda yürü, yetirsin, **əkdə suvar, dərirsin.**

tərisi **dərisi.** gönü. köynəgi. **-**bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, **quşun gönü post olmaz**. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (post: kürk)**.**

tərisi -**domuz dərisi post olmaz**, əsgi yağı dost olmaz.

tərisinə -**dərisinə sığmamaq**, onulmaz dərd. (çox qurranmaq çıxılmaz dərd).

tərisintəti **dərisindədi.-**yağın yaxcı yağdı, yazıqki **it dərisindədi**. (**yazıqki**: heyifki)

təriş **dəriş**. **1**. **dərs**. sabaq. **1**. sort. tərtib. **1**. pirayiş. -**daraş dəriş**: bəzək düzək. arayiş pirayiş..

-dalaş dəriş: cərri bəhs. bəhs o munaziə. aytış dartış.

təriş **dəriş**. təvəccüh. diqqət.

tərişə **-**əkişdə izi yox, **dərişə tələsir**.

tərişli **dərişli**. mütəvəccih. diqqətli.

tərişmək **dərişmək**. **dərinmək**. mütəvəccih olmaq. -bağışlayın **dərinmədim**.

tərişmək **dərişmək**. sort olmaq. tərtiblənmək.

tərištə **-**əkişdə yoxalan, dərişdə toxlanmaz. (**toxlanmaz**: haqq edməz. üzü olmaz. həq qazanmaz).

tərit **dərit**. reçetə. nusxə. -bu döhdürün iki **dəritin** yeyib sağaldım. -**dərit** darı: satılması dərit ilə olan dava.

tərit **dərit.** rəsm.

təritçi **dəritçi**. davaxanada dəritlərə yetişən kimsə. nusxə piç.

təritən **-**dəridən üzüb gəmikdən aryırmaq.

təritən **dəridən.** -**dəridən olub çobanların geydiyi çəkəc, gödəkcə, kərik:** göntüzlük.. -**göndən, dəridən yapılmış gərəçlər**, qoşamlar, yaraqlar, yaraclar, vəsayil: qönqoç.

təritmək **dəritmək**. (**dəğ edmək. dəğitmək**). təvəccüh edmək. -**dəritmədən**: təvəccüh edmədən. -**dəritin**: təvəccüh edin.

təritmək **dəritmək**. **1**. **dağıtmaq**. yaymaq. pəxş edmək. saçmaq. -iyi iylər **dəritdi**. -bu pinc istini doğru **dəritir**. **1**. **dağıtmaq**.

təritmək **dəritmək**. nusxə yazmaq. təcviz edmək.

təriz **darız. dəriz.** uzun, uca. minarə.

təriz **dəriz**. yolqa. təriq.

tərkibi aralaşmal. -darıların çoxu aralaşmaldırlar.

tərq **dərk**. (< **dərkətmək**). ayrıq. fərq. (**dərək**: ilişgi. bağlılıq). -nə **dərki** var ki: nə fərqi var ki. -bu dərki (fərqi) qaldıralım, sonra aldıralım

tərq **dərk**. **dərək**. fərq. -**dərki** nə: fərqi nə. -**dərkli**: fərqli. -**dərksiz**: fərqsiz. -**dərk** edməz: fərq edməz. -**dərkin** anlamaz: fərqin başa düşməz. -**dərkin** böyütmək: fərq yekətmək. -**dərki nədir**: fərqi nədir. -**dərki yox**: fərqi yox.
-igit olsun, erkək dişi **dərk edməz**.

tərqan **tərxan. 1**. açuq. ayuq. hər bir görəvdən açıq olan. -**açuq aşuq**: **açıt aşıt**: azad bəndə. **1**. **darxan** (**daranmış**). özəl ayrıcalığı, seçginliyi (imtiyazı) olan kimsə.

tərqə **dərgə**. {< **dərmək**: **1**. yığmaq. **1**. tutmaq. **1**. sərmək**)**. **1**. vitrin. **1**. üzərinə nərsə sərgilənmək üçün böyük sərgə, miz. peşxan. **1**. alverçi tabağı. **1**. bəsat. **1**. **(**tutulmuş nərsə**)**. qazanc. -bunun sizə **gəlir dərgəsi** nədir. **1**. **(**tutulmuş nərsə**)**. fərz. xiyal. pendar. -başında gəzən boş **dərgələr** dusdağı. -**dərgələrə** tutlmaq. **1**. pıroqram. pılan. bərnamə. **1**. dərəcə. -bu **gərgədə** ikinci **dərəcə**.

tərqə **dərgə**. **dərcə**. 1. kəşov. 1. cədvəlin hər bir xanəsi. 1. herə. sərə. ref. -**dərcələrə** düzülmüş eski qablar. **1**. rütbə. -ulu dərgələr: ali rütbələr.

tərqə -**dərkə dərək olmaq**:. əvəz əvəz olmaq.

tərqə **dərgə. dərcə.** durqu. movqe'. mevqe'. -birinici **durqunu** qazanmış. -bilim **durqusun** yuxartmalı.

tərqəc **dərgəc**. **dərgəş**. yonqac. rəndə. yemiş, yeralma kimilərin qabığın incəcik alan qoruqlu, bir yaxud iki ağızlı piçaq.

tərqələmək **dərgələmək**. pıroqramlamaq. pılanlamaq. bərnamə yazmaq.

tərqəli **dərgəli**. hazırlıqlı. hazır.

tərqəmək **dərgəmək**. bəsgəmək. qoşmaq. sırtamaq {> **sirudən (**fars**)}**. təsnif edmək.

tərqənmək **dərkənmək**. **dərəkinmək**. **1**. fərq edmək. **1**. rədəbətlik olmaq.

tərqər **dərgər > dülgər** (< **dərmək**: yonmaq). nəccar.

tərqəsi **dərgəsi.** barınqası. otrağı. -**şahım ali dərgəsi**, ulların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

tərqəsi **dərgəsi**. rütbəsi. -adaylıq **dərgəsi**. kandidalıq rütbəsi. (**adaylıq**: kandidalıq).

tərqəş **1**.**dərgəş**. **dərgəc** yonqac. rəndə. yümiş, yeralma kimilərin qabığın incəcik alan qoruqlu, bir yaxud iki ağızlı piçaq. **1**.**tərkeş < tirgiş**. ox atan arac.

tərqətləmək dərgətləmək. dərgəzləmək. dürgəzləmək. hazırlamaq. toplamaq. pıroqramlamaq.

tərqətmək **dərkətmək**. **dərəkitmək**. **1**. ayırmaq. fərq qoymaq. **1**. rədəbətlik edmək.

tərqəvçi **dərgəvçi**. müfəttiş.

tərqəz **dərgəz. dərəz.** çalqı. uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi.

tərqəz **dərgəz**. dürgəz. hazır. dəsqah.

tərqəzləmək **dərgəzləmək. dərəzləmək.** çalqılamaq. (**çalqı:** uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi).

tərqəzləmək dərgəzləmək. dərgətləmək. dürgəzləmək (amadə edmək). hazırlamaq. toplamaq. pıroqramlamaq.

tərqi **dərgi**. bültən. **(**xəbər namə**)**.

tərqi **dərki**. **-çox nəyin dərki** ölər bilinər, gedər bilinər. (**dərki**: qədri).

tərqim **dərgim**. **dəğrim. əkrim. təkrim**. nərsənin əkilən yığılan yeri.

tərqimanta -**qoru gəzəyi dərmanda, sözüvü demə** hər yanda. (**gəzəyi**: sırayı) (**dərmanda**: dəgirmanda).

tərqin **dərkin.-**dinmədim mən, deməyin ki tanımır **güllə tikanın dərkin.** (**dərkin**: fərqin).

tərqir -**dərgir olmaq**: qatışmaq. -istəmədən **qatışdıq**.

tərqis **dərgis 1**. (**dər+ geyis**). takos. qoştaq. kotşalvar. ətək cəkət. süit. **1**. (bərxurd).

tərqit **dərgit**. **1**. dəfdər. **1**. kəsgit. təqatü'. -iki yol **dərgitində**.

tərləq **tərlək**. 1. çox tərləyən. 1. suvcuq.

tərləmək **1**. buğlamak. **1**. **dərləmək.** toplamaq. tə'lif edmək.

tərləmək **dərləmək**. toplamaq. yığmaq. -evlənmək üçün, ev, yaşam gərəklərin **dərləyibmiş**.

tərlənik **dərlənik.** müdəvvən.

tərlənmiş **dərlənmiş**. **dərik**. topuq. yığıq.

tərlər -gecənin ən qaranlığı, dandışıdır dərlər. (**dandışıdır** : dandeşərdir. dan deşən çağıdır). (gecə son gücünü danla (səhərlə) döğüşdə ortaya qoyar)

tərləyən **dərləyən.** müəllif.

tərli -**dərli toplu:** qoylu toplu. münəzzm müntəzəm.

tərli **dərli**. **dəcli**. **dəğli** (**< dəğmək**). bərk, möhkəm bağlanmış, qapanmış.

tərlik iç geyim. dərmə.

tərman **-dərman edmək:** bitirmək. bütürmək. iltiyam, şəfa tapıtmaq. -yaramı bitrən **gəldi**. -vurduğun yara **bitərmi**.
-**dərman edən**: bitrən. -yaramı bitrən **gəldi**.
-**pişiyə dedilər boqun dərman**, sıçdı quyladı. (**boqun:** poxun).

tərman **dərman**. **1**. arçan. arlan. **1**. tap. tab. güc. quvvət. -bu kəsvətə **(**zülm**) tabı** yetmədi. -aclıqdan tükəndi **dərman**. **1**. sağru..
-**dava dərman**: dava duva. əm**.** (< **yəm. yem**). əm səm. ot..
-**əlac**, **dərman**, **tədavi edmək**: yasmaq.

tərman **dərman.** çar. yar. çarac. yarac. çatır. əlac. çözüm.

tərman **dərman**. ota. darı. dava. ilac.

tərman **dərman.** sağdac. sağaldıcı. onatan. -bu dərdi **onatan** gəlsin. -dərman edmək: bolqutmaq..
-külü dərman desələr, gizdə qoyan..
-söyləyən dərdin, **dərman bular**, söyləməz dursa, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

tərman **dərman.1.**bolqut .-ölüm **bolqut sayılmaz**. **1. dərmən.** -dərədi bolmadıq, **dərmən izləməz**. (**izləməz**: aramaz)..
-dərdi olmadıq, **dərman izləməz**. (**olmadıq**: olmayan)..
-ağı dərmandan qaçar, **dərman ağrını qapar.**

tərman -hər dərdə dərmandı qara, **bu dərdə dərman arama**. (**qara**:tiryək)

tərmançıl **dərmançıl**. otal. otalıq otlar, nərsələr. darıçıl. dərman, ilac kimi işlənən.

tərmanı -bir yaram var, **dərmanı dildə**, dilimlə bir söz, söylə dilimlə. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla)..
-**xuy gözəlligi, can dərmanı. (**ılılıq, cana qılıq). (sululuqdan, yılılıq). (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur)**.**

tərmanı **dərmanı.** ilacı. açısı.-hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, **hər acının min açısı var**.

tərmanı **dərmanı.** yarağı**. -**almaşdır **tüm aldışların yarağı**. (**almaşdır**: çalışdırmaqdır. yerinə başqasın qoymaqdır. tə'vizdir). (**aldışların**: adetlerin).

tərmanı -uca oğan burğanı, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

tərmanlamaq **dərmanlamaq**. otalamaq. darılamaq. davalamaq. ilaclamaq.

tərmansız **dərmansız.** yamsız.

tərmantan -**ağı dərmandan qaçar**, dərman ağrını qapar.

tərmantı -**hər dərdə dərmandı qara**, bu dərdə dərman arama. (**qara**:tiryək)

tərmə **dərmə**. **(**< **dərmək)**. **1**. seçgin. bərquzidə. **1**. qisar. -**dərmə sözlər**: kələmati qisar. **1**. tirmə. incə toxunmuş qumaş. **1**. tərlik. iç geyim. **1**. rubdöşambr. **1**. (dərinti) seçmə. güldəsdə. gülçun. gülçin. (bərqozidə). **1**. (tilfun). dəsdə. dəstək. quşi.

tərmək **dərmək**. **1**. (yonmaq). dərib yığmaq, düzmək, toplamaq. **1**. tutmaq. -**şumarə** tutmaq: şumarə **dərmək**. **1**. nəticə almaq. **1**. toplamaq. yığmaq. cəm qılmaq. cəmləmək. **1**. yonmaq..
-**nümrə**, **şumarə**, **tilfun dərmək**: tutmaq. -tilfunu yanlış **dərmişsiniz**.

tərmək **dərmək.** avdanmaq. evdinmək. edinmək **(**< **av. ov. ev**). yığmaq. -böylə paranı nə üçün **avdanırsın**.

tərmək **dərmək.** çəkmək. çəkəmək. qurmaq. hazırlamaq. -kitab **çəkmək**: kitab yazmaq. -dar **çəkmək**: dar, dəzgah qurmaq.

tərmək yığmaq. -el gəldi gəlin görməyə, gəlin getdi **təzək dərməyə**.

tərmək tiləmək. ram edmək.

tərmələmək **dərmələmək**. **1**. düzənləmək. çəki düzən, nəzm intizam vermək. **1**. bəzi süsləmək. arayiş edmək. -kəndi başın **dərməyəz**, gəlin başı **dərməlir**.

tərmələmək **dərmələmək**. səlqələmək. tərtibə salmaq. nəzmə salmaq.

tərmən **dərmən. dərman.** -dərədi bolmadıq, **dərmən izləməz**. (**izləməz**: aramaz).

tərmənmək **dərmənmək** (dəğirman) idarə olmaq.

tərməş **1**. **tərməşiş**. (< **təpreşmək**. **tərpəşmək**. **tərməşmək**). təmrin. **1**. mumarisət.

tərməşiş **tərməş**. (< **təprəşmək**. **tərpəşmək**. **tərməşmək**). təmrin. təmrin edmə.

tərməşmək (< **tərpəşmək**. **təprəşmək**.). təmrin edmək.

tərmət **dərmət** (dəğirman). idarə.

tərmətlik **dərmətlik** (dəğirman). idarəbazlıq.

tərmətmək **dərmətmək** (dəğirman) idarə edmək.

tərmiş **-**gidən yetmiş, **əkən dərmiş**.

tərmiş **-**ulatalar deyərmiş, **yelin əkən yel dərmiş**. (**ulatalar**: ulu atalar).

tərmiz **tirmiz**. qoğun, qabağ tuxumlarını birgəşdirən ipliksi sapları.

tərnə **1.** sütül. **1**. xam. naşı. pişməmiş. olquşmamış. **1**. yeni yetmə. novcəvan. novnəhal. **tərnə törnələr :** yeni yetmələr.

tərnə **tərnək. tərnə.** nərmiş. təmrin.

tərnəçi iş öğrəşən. **(**debutan. novamuz).

tərnəkmək **tərnəkmək.tərnəmək**.nərmiş, təmrin edmək.

tərnəq **dərnək**. topluluq. cəmiyyət. -**dərnək dərnəgi**. -**dərnəklərin** qapanması. -**dərnək quruqlar**: cəmiyyət təşgilatlar.

tərnəq **tərnək. tərnə.** nərmiş. təmrin.

tərnəqli **dərnəkli**. **1**. düzənli. -səlqəli **dərnəkli**. **1**. hesab kitablı. **1**. düzənli. -səlqəli **dərnəkli**. **1**. sistimli. **dərnəkli** ekonomi.

tərnəqsiz **dərnəksiz. 1**. düzənsiz. sistimsiz. besistim. **1**. başıpozuq. **1**. hesab kitabsiz. -**dərnəksiz** iş görmə.

tərnəmək **tərnəmək**.**tərnəkmək.**nərmiş, təmrin edmək.

tərniq **dərnik.** -**dərnik darıq: dərik dağnıq**. yığılı açılı**.**

tərnişintə dərnişində. kampanyasında. -**yardım dərnişində** yaklaşıq on para yığışdı.

tərpən yallah. -ged görək, **tərpən:** ged görək, yallah.

tərpəşmək **tərəpmək. təprəşmək**. hərəkətə gəlmək. hərəkətlənmək.

tərs uvat **tərs uvat**. öngeri (ön geri). üzü oyana. üzü dalı. dal qabaq. tərs.

tərs **1**. **dərs**. **dəriş**. sabaq. **1**. olumsuz. -bu **olumsuz** qonşuynan yollanmaq çox güc. **1**. **çaxşır**. çavşır. çavşırı. çarpazı. mütəzadd. -çavşırı iş yapmaq: yanlış bir şey yapmaq. **1**. solağay. inadkar. -**solağay kişi**: tərs, inadkar adam. **1**. yanğabur. xuysuz. bədəxlaq. yan, əğri gedən. **1**.buruq. qarışıq. -**buruq anlamaq**: tərs başa düşmək.**1**.əvər evər. (**çevirmək**). hər nəyin dal üzü. -işin **əvəri**: işin dal üzü.**1.**öngeri (ön geri). üzü oyana. üzü dalı. tərs uvat. dal qabaq.

tərs çataq. (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. qarmaşıq. çətin. çitin. dolaşıq. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

tərs -düş olursan yaman qadına, **yaşın düşər tərs qatına**.

tərs **-eşqin tərs uvandı olmaz**, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

tərs **-kitaba tərs baxanın**, qaçsada dodaq gülməz üzü.
-**börkünü tərs geydirmək**: **börk geydirmək**: börk qoymaq. qandırmaq. aldatmaq. qalıblamaq.

tərs küt. qat. yad. qarşı. muxalif. zidd. əleyh. **1.**çön. qarşı. əks. zidd. (**# çin**). -hər nə dedim çön çıxdı. -**çöndəş**: mütəzadd..
-**tərs tüs** ilə doğru yolağ alınmaz. (**yolağ** : təriqət. məzhəb). (**alnamaz**: **alınmaz**. tutulanmaz)..
-**tərs üzün, için açmaq:** çönün çıxartmaq**.** gizli nərsəni açığa vurmaq.

tərs **-tərs çönəndə baxtlar**, gülcərədə tikən batar ayağa, qışın günü ayran dolar çanağa.

(**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

tərs **-tərs gedir:** izə çəkilir.

tərs -**tərs üzün açmaq**: çulxasın çevirmək.

tərsa **tərsa** (fars) < **tərsək. torsuq**. tərs yola girən. doğru yoldan sapmış. tərs yolunda dirənən, inad edən. müslümanlara görə kiristiyənlər, ermənilər. -**doğruq torsuq**: həq nahaq.

tərsçilik solağaylıq. inadkarlıq. -**solağaylıq eləmə**: tərslik. inadkarlıq eləmə.

tərsə **-**eşili dünya tərsə fırlanır. (**eşili**: tovlaq. tovlu. kələkçi) .

tərsə **-tərsə mallağ:** aşqav.

tərsəq **tərsək**. inadkar.

tərsəq **tərsək**. **torsuq**. {> **tərsa** (fars)}. tərs yola girən. doğru yoldan sapmış. tərs yolunda dirənən, inad edən. müslümanlara görə kiristiyənlər, ermənilər. -**doğruq torsuq**: həq nahaq.

tərsəqliq **tərsəklik**. inadkarlıq.

tərsəqmək **tərsəkmək**. **tərsinmək**. inadkarlıq edmək.

tərsəl inadkar.

tərsəməz **-tirsin utan tərsəməz**. (**tirsin**: hirsin) (**tərsəməz**: yanılmaz).

tərsən **-**suyu büksən göl olur, **suyu dərsən** çöl olur. (**suyu büksən**: suyu yığsan, toplasan) (**suyu dərsən**: suyu çəksən).

tərsiq **tərsik**. yozlaq.

tərsin **dərsin.-**əkən olmaz **ki buğdanı saman dərsin**. (kimsə saman dərmək üçün buğda əkməmiş).
-ək dərim, əkim dərsin.

tərsin **-**əkdi dərdim, **əkim dərsin**.

tərsinə çönə -işlərimiz **çönə** qaldı: işlərimiz tərs düşdü..
-lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

tərsinə -dünya dönür **tərsinə axi**.

tərsinə **-**gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

tərsinə götünə. -**tərsinə qoyasan**: götünə qoyasan.

tərsinə hələ. qaytam. qayta. əksinə. -piski deyil, **qaytam**, çoxda xoşdur. -onun qabağın almır ki heç, qayta qızışdırırda. -ölmür ki heç, **qaytam**, gündən dirsəlir, canlanır. -yağış dinmən, **qayta** güclənir.

tərsinə -**onda gördün devran sürdü tərsinə**, tax devrilib, əlin çatmaz ərkinə.

tərsinmək **1**. dirsənmək. muxalifət edmək. **1**. səkəsinmək. içqırınmaq. hıçqınmaq. hıncqırmaq. için çəkmək.

tərsinmək **tərsəkmək**. inadkarlıq edmək.

tərsintən -**tərsindən qalxmaq**: (yuxudan). pis durmaq. -danışdırma onu, **tərsindən qalxmış** bu gün.

tərsitən **tərsidən.** acurtğan**.** acıqladan. hirsləndirən.

tərsləqçi **tərsləkçi**. inad. sərkeş.

tərsləmək qığlamaq. poxlamaq. pisləmək.

tərslik solağaylıq. inadkarlıq. -**solağaylıq eləmə**: tərslik. inadkarlıq eləmə.

tərsonat (**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ.).tərsuvat. tersuvat. öntüs (ön ters).

tərsuvat **tersuvat**. **tersovat**. tərsonat. (**tərs onat**: dalı ön. dalı qabağ.). öntüş (**ön düş**: dalı).

tərşitmək **dərşitmək**. sort edmək. tərtibə salmaq.

tərt -**bilə çəkilən dərd** yüngül düşər. (**bilə**: birlə: birgə. birlikdə. bahəm)..
-**dərd çəkmək:** ağrınmaq..
-**dərdə dəğən zamanı**: işlik. məsrəf çağı. -bunların **işliyi** bitmiş: bunlar keçmişdə qalmış**..**
-yol açar, **dərd qaldırar** düşünən, yollar qaqıb, **dərd artırar** üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)

tərt **-dərd çəkmək**:. dərdinmək. çiğinmək.
-dərdli ilə dərdləşsən, **dərd** üstündən **dərd** alar, dərdsiz ilə dərdləşsən, **dərd** üstünə **dərd** qoyar.
-dərd çəkmək: dərdinmək. yanıb yaxılmaq. sızlanmaq.

tərt **dərd**. **1**. qat. qay. hay. -nəyin **hayında** qalmısan. -onun **hayın** boş ver. **1**. sağış. sanğış. qussə. -bu işin **tapışı** bir, **sağışı** min. **1**. acığlıq. acılıq. qayuğluq. mərarət. ağrı. sayrı. **1**. basıq. hüzn. -**basıq** tozu qonmuş üzünə. **1**. çilə. ağrı. **1**. göğüt. göyüt. **1**.acıntı. əzab. **1**.ağrış. ağrıma. **1**. çilin (< **çiğ**). ələm. **1**.çiləğ (**çiğ**). **1**.çilə.**1**.tutuş. yanış. ələm.**1**. yaxı**..**

-dərdə dəğməz: kötül**..**

-dərd edmək < dartımaq. ağrımaq..

-**dərdə dəğməz**: işdənok. -**işdənok** hər nə var çöplüyə tulladılar**..**

-dərdə dəğən: işə dəğən. işlətişgə dəğişli. əlverişli..

-geçi can **hayında (vayında**. **qayında**. **dərdində)**, qəssab yağ izində **(**peşində. dalında**)**..

-**dərdə dəğən**: yarsın. -**yarsın** mal..

-**dərdə dəğən**: işgələn **(**işə gələn**)**. -**işgələn** değil: dərdə dəğməz. -tamam **işgələn** şeyləri yığdı..

-**dərdə dəğmək** işgəlmək. -ağca axca, qaragündə **işgələr**..

-**o mənim dərdimə dəğməz**: **(**işimə, karıma gəlməz**)**. o mənim işdənim değil: o mənim məsrəfim değil..

-**dərdə dəğən**: yaruc-siz verən sağrular **yarucmadı**. -**yaruc** sözlər..

-**dərdə dəğmək**: yarucmaq. müfid, faydalı olmaq..

-**dərd çəkmək**, oğrunmaq. ağrınmaq..

-**dərdə dəğən**: əsrək-**əsrək** nə varıdı götürdülər..

-**dərdə dəğən**: yardığ**..**

-dərdin alım: ağrın alım (**ağrığın** alım). -**acı ağrın** mənə gəlsin: **qadan** alım.

tərt **dərd**. **1**.çiğ. ağrı. avuş -nədir bu **avuş. -**bu **avuş**, öldürər məni. -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş. -**avuş** çarpmış. **1.**çoğ. çor. -**ayrılıq çoğu:** ayrılıq dərdi. **1.**inci. ağrı. əzab. -**inciyə** dözmək: ağrıya qatlaşmaq -**incim sevincim**: ağrım bəğəncim. -inci verir: əzab verir. -incidən qaçır: ağrıdan qaçır -**inci inciyə** gəldi, ağrı ağrıya mindi. -bu incidən hara qaçım. **1.**üzüntü. üzgü**.** yazqı. qın. qınc. qının. qınınc. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

-çiğ, dərd ötmək: qınıclı danışmaq.

tərt **dərd.** çiğ**. -kit çiğ: kitiv çiğ:** dərd kədər..

-**dərd çəkər:** yaxışar: -göz alışar, **könül yaxışar**. (**alışar**: öğrəşər). (könül göräni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

tərt **dərd.** çiğ. -ömür ötür ürəkdəki çiğ ilən.

tərt -qaradan yuxarı rəh, **ölümdən yuxarı dərd yox**.
-dərd çəkməyən, dərd qınqatın biləmək.(**qınqatın**: əzabın nə olduğun)**.**
-yol açar, **dərd qaldırır düşünən**, yollar qapıp, dərdə salar üşünən.

tərt **1.** sızdağ. ağrı. **1.**sızı. -gövtün**sızı**.gövüş**sızı**. sinə**sızı**. gövüş **ağrısı**. sinə **ağrısı**. sinə **dərdi**. -qayar özdən ər bolmaz, sevməz canda **dərd olmaz**. (**qayar özdən**: zatı pozuqdan. kökü xərabdan) **1.**soxum. soxma. soxmıq. > {**soqm. soqmə** (fars)}. əzab. -bu **soxmadan** qurtulma.
-**dərdi məşəqqət**: çapa əmək**.** rənc o əzab.
-dərisinə sığmamaq, **onulmaz dərd**. (çox qurranmaq çıxılmaz dərd).

tərtbir **dərdbir.** yaxdaş. həmdərd.

tərtə **-dərdə dəğməsin:** karlığın**.** yararın. **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir.

tərtə **-dərdə dəyər:** yarğa dəğər**.**

tərtə **dərdə.** çiğə. -**könlüm çiğə çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz..
-yazqı yazdım, qarasız, **dərdə düşdüm çarasız**, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.

tərtə **dərdə**. çiləyə. -**çiləyə** göğüs gələn.

tərtə **dərdə**. -**dərdə dəğən:** idəkli. dərəkli. yararlı. -onun sözlərin qatı **dərəkli** bulduq. -**dərəkin** bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. -**dərəkli** zadlar..
-çürümüş ipdə olursa, **gəli gün dərdə dəğir**!. (**gəli gün**: gün gəlir)..
-**dərdə** (< **dərəkə**) **dəğməz**: dərəksiz..
-**dərdə dəğməz: dərəkməz**. -sapsız balta, dərəkməz.

tərtə **dərdə.** -**dərdə dəyən**: dərdə dəyən. **aşınalası.**(nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). işə tutmalı .

tərtə -**hər dərdə dərmandı qara**, bu dərdə dərman arama. (**qara**:tiryək)

tərtəcər **dərdəcər**. **dartqacar**. **dardacar**. (**dartılmaq**+**qacar**: yer). **1**.qacara. avara. **1**. naçar.

tərtəcər dərdəcər. dərd əlindən zara gəlmiş.

tərtəcər **dərdəcər**. dərdmənd. -**dərdəcərmən dərdəcərmən**: dərdməndəm dərdməndəm.

tərtəcər **dərdəcər**. yanıb yaxılan.

tərtələsik **1**. ağnağız. ağnağaz. əlbəhilm. çalasın. **1**. çəkəçək**.** qıssa. -bir **çəkəçək** görüm oldu. **1**. uçra. əl bə həlim. fori. -**uçra** yemək: ayağ üstü tez yeyilən nərsə. -**uçra yeməkxana**: ayağ üstü yeyilən resturan. qulluqçuluqu tez, iti yapılan yeməkxana.

tərtələsik çalağay. -**çalağay** gəldi **çalağay** getdi.

tərtələsik tezginə. çapucaq. aşqına. əcələylə. -**tezginə aşab içəndən son**: tərtələsik yeyib içəndən son.

tərtəmiz arısili.

tərtəpiq **dərtəpik**. dərhal. çarçapıq. çatçapıq. həmən. tez. ir.

tərti bəla **dərdi bəla**. çorqadadan**.**-boşboğazla, pisboğaz, **çorqadadan qurtulmaz**. (**çorqadadan**:).

tərti -**dərdi olmadıq**, dərman izləməz. (**olmadıq**: olmayan)..
-eşən əkdi, **əkən dərdi**!.

tərti **dərdi.** -**dərdi deşilmək**: yarası çözülmək..
-**dərdi dünya olanın**, dünya boyu dərdi olur.

tərti **dərdi**. **-əkən dərdi**. səpilmədən gögərməz.

tərti **-əkən dərdi**, əkməyən dərdli.

tərti **-hər kəsin bir dərdi**, hər dərdin bir acısı, hər acının min açısı var. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**

tərti -acgözlünün cicikilinin, gündən günə **dərdi artıb baradur**. (**artıb baradur**: artıb gedər)
-**sinə dərdi:** sinə ağrısı. sinəsızı. gövtünsızı.gövüşsızı. gövüş ağrısı.

tərtiq **-əkdiz dərdik**, əkək dərin.

tərtim -**çiğm dərdim havalani**, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu).

tərtim **-əkdi dərdim**, əkim dərsin.

tərtin **dərdin.** ağrın. qadan. -sene yanan, **ağrın alan**..
-**söyləyən dərdin**, dərman bular, söyləməz dursa, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

tərtin **-elin dərdin çırpda daşa**, elində! ol ağrıdaşı (dərddaşı).

tərtin **-hər bir dərdin acısı**, tapılmalı açısı. (**açısı**: dərmanı. ilacı)**.**

tərtin **-hər kəsin bir dərdi**, **hər dərdin bir acısı**, hər acının min açısı var. (**açısı**: ilacı. dərmanı)**.**

tərtin -nə dörddə alım var, nə beşdə verim, **nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim**.

tərtinə **-**yarışlarda yürüşlü, savaşlarda ürəkli, **el dərdinə gərəkli**.

tərtinmək **dərdinmək**. 1. çiğinmək. dərd çəkmək. 1. **dərdlənmək**. şikayətlənmək.

tərtinmək **dərdinmək**. yanıb yaxılmaq. sızlanmaq. dərd çəkmək.

tərtintən -**dərdindən demək:** dərdlənmək.

tərtiş -**dolan gərdiş**: dolanış. aylaz. -ayın günün **aylazına** baxır. -işlərin **aylazı** necədir.

tərtitir **dərdidir**-qurralıq, əzilməkdən, qoğulmaqdan, dalbanmadan (rədd olunmadan) qorxanların **dərdidir**.

tərtivi **dərdivi.-düşman duysa dərdivi**, sevincindən çatlayır, **dosdun bilsə dərdivi**, dədin alar azaldar.

tərtlənmək **dərdlənmək**. **dədlənmək**. < **dartlanmaq**. içəri höpürtmək. tıxmaq. aşqanmaq.

tərtlənmək **dərdlənmək**. **dərdinmək**. şikayətlənmək.

tərtlənmək **dərdlənmək**.dərdindən demək.

tərtlər **-**dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, **dərdlər yedi içimi**. (**aytdım**: dedim)

tərtlər -uca oğan burğanı, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

tərtlərə **dərdlərə.** ağrılara. -**zəhmətlərə dərdlərə**. ağırlara ağrılara.

tərtləşmək **dərdləşmək.** açlışmaq. açılışmaq. səmimiləşmək..
-**ürəyin açıb dərdləşmək:** açışmaq. açılışmaq.

tərtləşsən **-dərdli ilə dərdləşsən**, dərd üstündən dərd alar, **dərdsiz ilə dərdləşsən**, dərd üstünə dərd qoyar.

tərtli -dərdli deyəgən, qımlı yatağan. (**qımlı**: qussəli). (**deyəgən**: deyingən).

tərtli **-dərdli ilə dərdləşsən**, dərd üstündən dərd alar, dərdsiz ilə dərdləşsən, dərd üstünə dərd qoyar.

tərtli **dərdli.** avuşuq. dardmənd. -**acılı avuşlu** günlər. -avuş: -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş., öldürər məni.

tərtli **dərdli**. **-dərdli deyingən**, qəmli yatağan olar. (**dərdli**: didikli, açılmış büklü olan). (qəmli: açılmamış bükü olan. kitirli. kədərli).

tərtli **dərdli**.**1**. acıl. -**acıl** ürək.**1**. çilək. çiləli. dərdmənd. **1**. çıtıq. çırtıq.**1**. qayqın. **1**. sızнaq. sızlayan. yaxnaq. yaxınqan. yaxınan.

tərtli **-**əkən dərdi, **əkməyən dərdli**.

tərtliyəm **dərdliyəm.** toğluyam. dağlıyam. -ağlaram ağlar kimi, **toğluyam toğlar kimi**, soğur urdu töküldüm, urğana bağlar kimi. (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

tərtmənd **dərdmənd**. **1**.**dərdli**. sızнaq. sızlayan. yaxnaq. yaxınqan. yaxınan.**1**. yanaz.**1**. çilək. çiləli. dərdli.

tərtmənd **dərdmənd.** avuşuq. -**acılı avuşlu** günlər. -avuş: -**avuşa** tutulmuş. -**avuşa** vurulmuş., öldürər məni.

tərtmənd **dərdmənd**. dərdəcər.-**dərdəcərmən dərdəcərmən**: dərdməndəm dərdməndəm.

tərtörə **tər törə.** yaş yoş**.** körpə gözə.

tərtsiz **-**dərdli ilə dərdləşsən, dərd üstündən dərd alar, dərdsiz ilə dərdləşsən, dərd üstünə dərd qoyar.

tərttaş **dərddaş**.**dərddəş**. həmdərd. yasdaş.

tərttaşı **dərddaşı**. ağrıdaşı.**-**elin dərdin çırpda daşa, **elində! ol ağrıdaşı**.

tərttaşlıq **dərddaşlıq**. kitdişlik. qəmdəşlik. duyğudaşlıq. həmdərdlik.

tərttən **dərddən**. qınıncdan**.**

tərttən -**dərddən deyinmək:**çilgənmək.

tərvaza **dərvaza**. böyük qapı. qala.

tərvaza **dərvaza**. qapqa **(böyük qapı)**. dayqapa **(< dayı**: **böyük)**. toyqapa.

tərvazadan **dərvazadan**.-**küddək** əgər padişəhi şəhr ola, **sih götünü dərvazadan sal yola**. (**küddək**: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

tərvazanın **dərvazanın**. böyük qapının. qalanın. -**ac qalanın**, çörək açar dilini.

tərviş **dərviş**. düşgün.

tərviş -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

tərya **-**dəli coşanda, **dərya daşanda**.

-qopun qopsa. -**dərya qurur**, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

tərya -**dərya olan altda qalır**: dalayın altda qalır..
-**dəryaya ayid**: dalayın. -**dalayın qoşun**: dərya gücləri.

təryaça **dəryaça**.**1**. gölmə. kiçik göl. **1**.axmaz.

təryataki **dəryadaki**. dalaydaki. dənizdəki. dənizə ayid.

tərzə **dərzə. dərəz. məzrə. 1. (məzrəə)**. tarla. əkənək. biçənək. əkin alanı,sahəsi. 1. iki əkin arasına açılan sınırlıq, boşluq, çəkə.

tərzi **dərzi**. (dərən). (< **dərmək**). dərib, qayçılayıb, qırıb düzən. xəyyat.

tərzi **dərzi.** tikinçi. xəyyat.

tərziyə **-**küt qayçı, **dərziyə korac**. (**koraç**: işini pozan, sınıxlayan ararrac!).

təsbeh -çoban nədir, **təsbeh nə**.

təsər **-**dil oraqı **tutsa kəsər**.

təsqah **dəsgah. düzgək**. darğac. darsağ. nərsəni daraqlama, dartma, gərmə üçün qurulan qasnağ. çalçuğ.

təsqah **dəsqah**. **1**.darağ. -qalı **darağı**. -çalqı (musiqi) **darağları**. **1**.**dərgəz**. dürgəz. hazır.

təsqah **dəsqah**. daraq. -quş qanatsız, qapı daraqsız durmaz.

təsqəri **təsgəri.** mə'kus.

təsləbki **dəsləbki**. ilkin. əvvəlki.

təsma **dəsmal.** arçal. -əl üz**arçalı**. burun **arçalı.**

təsmal **dəsmal**.**1**. **< kəsməl**. yalğıq. yağlıq. **1**. silgəc. sürpək. süprək. sürərək silip süpürən arac.

təsmal **dəsmal**. suvluq. hovlə. hopla.

təsmallamaq **dəsmallamaq.** yasalamaq. yağlamaq.

təsmə **kəsmə**. **1**. sırım. dar kəsilmiş sırıt qayış. şərit. **1**. ruban. **1**. aşrıq. bir təyər çevrəsinə aşrılan (keçrilən) təsmə. **1**. boğdal.

təsmələmək **kəsmələmək**. qayışla bağlamaq. sırımlamaq.

təstə **dəsdə.** boyun**.** sap. -piçaq **boynu**.

təstə **dəsdə**. tutğuc (**tutğuc**). qoluc..
-**dəsdə qoymaq**: qoluclatmaq. tutğuclatmaq.

təstəq **dəsdək**. arxan. arxav. dayaq.

təstələmək **dəsdələmək.** qoldaqlamaq. dəmətləmək.

təstəm **dəstəm**. bağlam. dəmət. dəstəm. tutam.

təstəntaz **təstəndaz** (fars).{Dəstəndaz sözü. bu pozuq, sərimə səsin törənməsi. (**Dəstəndaz**) sözü (**Atar-Tutar**) ın, sınıq salxaq çevrisidir. (**Atar**: əndaz + **Tutar**: dəst)}.

təstərə **kəstərə.** buxcu. biçgi.

təstərxan **dəstərxan**. **dəsdərxan < dusturxan**. (< düz). yemək düzlən yayıq. sürvə. süfrə.

təşqəlləmək **təşgəlləmək**. **tişgəlləmək**. daşqallamaq. əngəlləmək. muzahim olmaq. işqal törətmək.

təşli **dəşli**. **dəğişli**. **dəğli**. mərbut.

təşt **1**. **dəşt** (< **dış**). biyaban (< **bayır**). bayırvan. çöl. **1**. süvüt..
-**böyük təşt**: təknə. təngək. tağar (< toğar. tuğar).(< **tuğ**).

təşt **dəşt < dışır. dışığ**. ucsuz bucaqsız, uzaqlı eniş (vəsi') yer. səhra.

tət **cədd. cəd** < **dəd. dədə**.

tətə **dədə** < **ata + ata**. **1**. atanın atası. böyük ata. **1**. aba. qağa. böyük..
-**böyük ata, dədə**: atağ (**ata ağa**).

tətəqurqut **dədəqurqud.** görgütata**.** tədbirli ata.

tətəm -şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, **dədəm sözü dilində**.

tətəş **dədəş** (**< dədə+ əş\əkə**). atanın anası. böyük ata.

tətiqotu -**dədikodu yapmaq**: çəkirtmək.

tətinmək **tətünmək. titinmək. (dartınmaq)**. **1**.nərsənin arxasından dartınan, sürünən, bıraxılan sonuclar, sarsıntılar. -buda onun **titünməsidir**. **1**.dartınıb çəkinmək. yubanmaq. quşqulanmaq. -**tətünmədən** keçdi işə.

tətipati -**tətipati yerimək**: gigətmək. (**gedgedmək**).

tətirqin **tədirgin.** alğın. alağın. alıq. qayğın. burğun. burnuğ. çaşğın. müztərib. aşüftə. na rahat. giriftə. huzursuz. -ürəyim **alıqda**.

tətirqin **tədirgin**.anğuşalı. əndişləli. huzursuz. müztərib. narahat. rahatsız.

tətirqinliq **tədirginlik.** qayqı. çapqınlıq. niyarançılıq. təşviş. töküntü. iztirab.

tətivin -**dədivin tiltə tutan əlin sikim**.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın).

tətünmək **tətinmək. titinmək. (dartınmaq)**. **1**.nərsənin arxasından dartınan, sürünən, bıraxılan sonuclar, sarsıntılar. -buda onun **titünməsidir**. **1**.dartınıb çəkinmək. yubanmaq. quşqulanmaq. -**tətünmədən** keçdi işə.

təvafüq gəlişik. gəlşik. -**gəlişik keçirmək**.

təvamlı **dəvamlı**. udayı. durmadan. -gecə gündüz **udayı**: tün gün **durmadan**.

təvamsız **dəvamsız**. **1**.geçək. -**keçək** dünya kimə qaldı. **1**.tozanğ. çox iti keçən. -**tozanğ** yaşam.

təvan **1**. güc. irkə. irək. qudrət. zorlu. **1**. çatvar. çatal. cıdal. qabiliyyət. yetənək. istitaət. sələhiyyət.

təvan çalım. nifuz. güc. qudrət.

təvansız çalımsız. qudrətsiz.

təvə -**ağ dəvə çökmək**: qışın ilkin qarı düşmək**..**
-dəvə çöksə yer tapar. {batman gəlsən, yer çalar (yeri cırar)}**..**
-dəvə qartaysa **(**yaşlansa**)**, köşyin güdər: yaşlı adam ələ baxım olur..
-**dəvə yapmaq**: özgə birinin nəyin, özünə davar, mal edmək..
-**erkək dəvə**: atan..
-**dişi dəvə**: **engən**..
-**dəvə təzəyi**: qumalağ..
-**enənmiş dəvə:** atan..
-**dəvə** köşşəyin güclü görsə, həm təpər, həm qapar**..**
-iki hörgüclü dəvə: boğur (iki nərsə (hörgüc) arasında olan darlıq)..
-yalqız dəvə, bağıraq olur, yalqız bala, ağlaq**..**
-dəvə basdırmaq: ərkək dəvəni qoşanışa şirnətmək üçün, dişi dəviyə qırmız, ala bula parçalar geyindirmək..
-**dəvə lalası**: narınc boyalı lala.

təvə **-dəvə boynun əğriliyin** bilsə yaxşı.(el üçün hər çağun oldağı, vaqeiyyəti danışmaq yeğdir)**..**
-ləpədən dəvə çıxardan, daldan dağ düzəldər..
-**ləpədən dəvə** çıxartmaq, sıçandan fil..
-dəvə boynun əğriliyin bilsə yaxşı..
-**dəvə tikəni: şoryandaq.-**dəviyə şoryandaq gərəkirsə, boynun uzar.

təvə **-dəvə qırda** gözü şorda.
-**dəvə yükü aş olsa**, acğa azğanır. (dəvə yükü ac olana az gəlir) (**azğanır:** az gəlir).

təvə **dəvə. -**üç yaşında, üçlə yeddi yaş arasında olan **dəvə**: kipinci. kirinci..
-**bozumtul dişi dəvə**: kipinci. kirinci..
-**üç yaşında dəvə:** qaylaq. daylaq..
-**dişi dəvə:** qaylaq. daylaq.

təvə -**qoyun dəvə**: qoy tüvə.

təvəçi **dəvəçi**. yədən. sariban.

təvəni **-**qısmasan boğazı, dəvəni utar. (könül dolmaz, qarın doymaz). (həvəsdi, bəsdi).

təvənin **dəvənin** -**dəvənin boynu** yaman, yamanın oynu yaman.

təvənin -**dəvənin irisi**, köprü üsdə dayaq yer.

təvər **l̲əvər**. (döğür). (qalıçılıq). qırx ilmək birimi.

təvər **tövər.** həvali.
-**daş tövər < dış tövər**. hovl o hovş. hovl o həvali. -qalanın **daştöväri** avad. -bu **daştövärdə** tükan yoxdur. -**daştövärə** göz ol. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq. -daş tövərin yoxlayıb girdi.

təvərə **dəvərə**. **l̲əvərə**. (dəvə kimi). uca heykəlli, əğri üğrü. gobud biçimli.

təvəsi **dəvəsi.** -yoldaşı ölmüş türk, **dəvəsi ölmüş ərəb**. (yoldaşı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb deyilsinki, əlin üzündən çək!. (əlin üzən qoyma). (arvadı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb)..
-dəvəsi ölmüşün, yerikinə bax (**yerik**: iştah).

təvəsi -başı ölmüş yolsuz qalan karvanın **dəvəsi dağdan**, keçisi qayadan **uçar**.

təvəsin **-dəvəsin itirib** ovsarın gəzir.

təviş **dəviş**. **1**. (< **təvişmək**: səslənmək). tür. ləhcə. şivə. rəviş. **1**. **dəviş**. **tovuş**. (< **təpmək**). hərəkət. -**devişsiz**: **dəvişsiz**. hərəkətsiz. -**devişli**. **dəvişli**: hərəkətli. -**devişə düşmək**: hərəkət düşmək. **1**. (< **devinmək**. **davranmaq**). yürüş. rəftar.

təviyə **dəviyə .-dəviyə su gərəkirsə**, boynun əgir..
-**dəviyə şoryandaq gərəkirsə**, boynun uzar. (**şoryandaq:** dəvə tikəni).

təviyə **dəviyə**. **-**sevgi bazarında çal ha çaldı, **eşşək dəviyə topanca altdı**.

təvrənmək **təprənmək**. **davranmaq**. **1**. qılınmaq. **1**. dapranmaq. yapranmaq. qılğanmaq. dəbəşmək. rəftar edmək.

təvriq **təvrik**. **tavrıq**. əxlaq bilimi. əxlaq usulu.

təvşinmək **dəvşinmək**. **devişmək**. **dəvişmək**. (< **təpəşmək**. **dəbəşmək**). hərəkətə gəlmək. hərəkətə edmək.

təy **dəy**. **tay**. -**gül<u>dəy</u>**: gül <u>kimi</u>. -**güldəy** üzünə.

təyəlləmək **təyəlləmək**. **dəğəlləmək**. (**< dəğmək**). **1**. basırmaq. kökləmək. aralı aralı tikmək. **1**. yekə atdımlarla yerimək. qaça qaça gedmək.

təyən **dəyən**-**dərdə dəyən**: dərdə dəyən. **aşınalası.**(nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). işə tutmalı .

təyər **dəyər**. -dul varki **dəyər min qıza**.

təyər dıyır. dığır. diyir. dəğir..
-söz gəlsə **deyər**, aş gəlsə yeyər.

təyər **-**təyər üsdə təprəşən hər nə: döngül**.**
-uludar eldə dəyər, bilik biləklə altun.

təyərləmək görəkmək. təhiyyə edmək. -gec olduğundan, istəklərizi **görəkəmədim** : təyərləyəmədim. -ertdən neçə dənə **görəkə** ildi : səhərdən, təhiyyə neçə dənə edə bildin. -**görəkəməz** : qılamaz. -**görəkin** : hazırlaşın. amadə olun.

təyərləmək **dəyərləmək**. təriklәmək. dərikləmək. gərəki kimi edmək, yerinə yetirməa, qoymaq. hazırlamaq. -sabakların **dəyərlə**. -paltar geyimin **dəyərlə.** -yarın geycəyin paltarə gec **dəyərlə** yatmadan. -tapşıqların **dəyərlə** yatdı.

təyərlənmək davarlanmaq. mücəhhəz olmaq.

təyərlənmək toplanmaq. hazırlanmaq.-**cummağa, yügürməyə toplanmaq**: (quş). qısırmaq. yügürmək üçün əl ayağın yığmaq. -qartal **qısırıb** şığırdı.

təyərlənmiş görəkin. görülmüş. qılınmış. amadə. -**görəkinə** yiyə tapılır: hazırına sahab olan çox olur. -**görəkinə** qulluq: self servis.

təyərlətmək görəkitmək. təhiyyə editmək. hazırlatmaq. amadə editmək.

təyərsən **dəyərsən.** urarsan. oraqlarsan. biçərsən. **-əksən urarsan**.

təyir -**ama tarix seçim dəyir**, hər devirdə bir kişi **sözün deyir**. (bizlərdə. -başa gələn çəkilir!).

təyirləmək boltamaq. hazırlamaq. amadə edmək.

təyirlənmək boltanmaq. hazırlanmaq. amadə olmaq.

təyirtə -**dəyirdə çot yox**, ərgində göt yox. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.) .

təyişli **dəğişli**. **dəyişli**. mərbut. -kimə **dəyişlidir**. -bu soru hamuya **dəyişli**. -konuya **dəyişli** yazılar.

təymə -**dəymə düşər**: alağar (özünə alan).

təymək -**dındığına dəymək**: dimdiyinə dəymək.

təymək **təymək**. **dəğmək**. mərbut olmaq. irtibatı olmaq-sənə **dəyməz**, mənə **dəyməz**, bəs kimə **dəyər**.

təymətüşər **dəymədüşər. dəğmədüşər.** qısıqqan. həssas.

təyməz **dəğməz**. **1**.bir şey değil. xahiş edirəm. **1.**dəyməz. çıxmaz. -danışmağa **dəğməz**.

təyməz **dəyməz**. sıradan. -duruşda, bu duruş, başqaları **dəyməz duruş**: halətdə bu halət.

təzə **taza.** yaş**.** tər. tör.

təzəbar yenibar > nobar. yeni yetişmiş yemiş.

təzəq -**aza təzək**: çöldən yığılmış quru təzək.
-**höl təzək**, **quru təzək**, hər kimə gəlir gəzək. (**höl: öl**. yaş).
-**təzək yığını:** qalax.

təzəq **təzək**. **1**. batma. pox..
-**dəvə təzəyi**: qumalağ..
-el gəldi gəlin görməyə, gəlin getdi **təzək dərməyə**.

təzəq -alğası bəzək, **dalğası təzək**. (**alğası**: üzü. qabağı). (**dalğası**: dalısı)

təzəqətləmək **təzəkətləmək.** yenəkətləmək. rinovasiyon.

təzələn! qaytalan!. yenilən!.

təzələnir qaytalır. qayıdır. geri dönür. yenilənir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.

təzələyən **tazalayan.** yengic. yeniləyən. misvak. -**diş yengic**: diş misvak.

təzəyə **-**gəzəyən ayaq təzəyə batar.

təzəyin **-**toyuq kimi olma yesiri, pətəyin, dənləyib doldurur, **tökür təzəyin**. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

təzgah **dəzgah**-**qalı toxuma dəzgahı**: dartaq.

təzqah -dar, **dəzgah** qurmaq: dar çəkmək.

təzqah **dəzgah**. **1**. gərgə. gərgəv. çərçəv. çərçiv. **1**. dəsqah. qurama. -qalı **quraması**. **1**.urğaş.

tib -**dib anğılış**: nəhayi hədəf. nəhayi məqsəd.

tib **dib**. **1**. tək. astay. -ürək **astayından**: ürəyin dibindən, təkindən. **1**. **düb**. düş. -yerin **düşü**: yerin dibi. **1**. alt. ardal. **(**art dal**)**. **1**. kök. əsas. paya. **1**. bat (**# baş**:). -**başından** girib **batından** çıxdı. **1**.aşağ. ast. -**aşağıya**: dibə. asta.**1**.tövən. aşağ. həqir..
-qapı **dibində**: qapı ağzında..
-**dibin**, **təmələn qazmaq**: yerkütmək. yerkitmək. yarkütmək. **(**yeri kərtmək, qazmaq**)**. kökün dağıtmaq, yıxmaq. yerlə bir edmək.

tib **dib. tüb**. ildiz**.** ıldız. kök. rişə. -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar. -**dibli** kişi. **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.

tib **dib. tüb**. kök.

tib -söyləməzdən, dib oyla. (ağzuvu açmadan, işin, konunun için, dibin düşün, açıqla, qan).

tibəh **dibəh**. **dübək**. **dibək**. soqqu (soxqu). həvəh.

tibəq **dibək**. **1**. (**< təpək < təpmək**). nərsə təpməyə, döğməyə yarar qab. **1**. tapdun. (təpmə, döğmə donu, qabı.) həvəng. **1**. bir başı (ucu) enli, yoğun sap, qol. dibli nərsə.

tibəq **dibək**. **dübək**. **dibəh**. soqqu (soxqu). həvəh.

tibəli **dibəli**. əbədi.

tibəliq **dibəlik**. bir dəfəlik. həmişəlik. əbədi olaraq.

tibən **dibən**. daban. döşəm. kəf. **(# düşəm**: tavan. səqf. tüpən).

tibətiş **dibətiş**. tövətiş. aşğatış. təhqir. təzlil.

tibi -**darax dibi**: hər nəyin ən altda qalanı, kötük töküyü, pisi. (# -**darax ucu**: hər nəyin ən yaxcısı, üzdə qalanı, yaxcısı.).

tibi **-**dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

tibi -qazmanı başlasan qızıldanda, **gedib gəvən dibi eşər** (**başlamaq**: (qazma, kərki) saplamaq). (qızıl saplı olsada, qazma işi eşmədi).

tibi -**qulaq dibi**: qulaq tozu**.**

tibiq **dibik**. müstənəd.

tibil **dibil**.hər nəyin dibində, təkində qalan bölüm.

tibıltız -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar.

tıbıltız -**dıbıldız: dib ıldız**. dib düb. soy kök. əsl o təbar.

tibim **dibim**. -**qazan dedi qızıldı dibim**, çömçə dedi, burğanıbda görmüşəm. (**burğamaq**. **buramaq**. bulamaq. bulğamaq).

tibimə **dibimə** -**nə dibimə (götümə**) **düşübsən**: nə qarabaqara düşübsən.

tibin **qibin**. dərinlik. ümq.

tibinə -**odu sal otun dibinə**, yandırar qoymaz, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).

tibintən -**ağac dibindən su içər**.

tibir **təpir.** çalım. çaka. yaxa. qurum.

tıbırlanmaq **dıbırlanmaq**. **dığırlanmaq**.

tibqi boyuca. boyunca. görə. mutabiqi. -işiz **boyunca** geyim gərək. -davranışız boyuna söz eşidərsiz.

tibqur **dibqur**. **dipqur**. **diqur**. atqat. altqat. zerzəmi.

tibləmək **dibləmək. tübləmək**. batırmaq.

tiblətmək **diblətmək. dibrinləmək**. aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

tibli -**dibli kişi**: **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.

tibli **-dibli soğan:** soğanaq. kalış.

tibli **dibli**. **1**. **dibik**. sənədli. müstənəd. **1**. köklü. kök salmış. əsaslı..
-**yerli dibli**: başlı baratlı.

tibli **dibli. tüblü**. köklü.

tibli -**yerli dibli yoxaltmaq**: külün savurmaq.

tibrinləmək **dibrinləmək**. **diblətmək.** aralamaq. ayrılatmaq. açılamaq. alqaşlamaq. alqaşdırmaq. çalqaşlamaq. çalqaşdırmaq. təfəhhüs edmək. -**dibrinlə** bir gör onun evin tapabilirsin.

tibsiz **dibsiz.** (götvərən). baçı boş. -başlı ara, söz dinlə, **dibsiz bulsan**, söy dinlə! (**söy**: söyüş).

tibtən **dibdən.** içgin. içdən. yaxından. -**içgin** araşdırmaq. -bu soruya **içgin** yanaşın.

tibtən **dibdən**. kütəyin. imumiyyətlə. -**kütəyin** siz bunu yapmazsız.

tibtən **dibdən.**çıpır. sıpır. tıpır. tamam. sonut. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.
-çoxlu başlar yuvardı, yağı beli yavaldı, **gücü dibdən kavaldı**, sığdı qılıc, güc, qına.

tibtibə **dibdibə**. tübtübə. götgötə.

tibtibintən **dibdibindən**.-yaranmasa kimi kimdən, **adın çəkməz dibdibindən**.

tibtüb **dib düb**. dib ıldız. dıbıldız. soy kök. əsl o təbar.

tıçan **tıçğan**. **sıçan**. **sıçğan**. **(dişgən**: çeğnəyən**).**

tiçəlmək **dirçəlmək**.

tifan **tufan.** toğanaq. qasırğa. burulğan.

tiftiq **tifdik**. kilkə, pırtlaşıq olan. qoyun tükü.

tij **tirişə**. **tirəşə** (< **diş**). nər yanından çıxan qoparıq.

tijlənmək lizlənmək. cücərib budağ vermək.

tikizli **tikizli**. gərəkli.

tiq **1**. **dik**. irtifa'. -**dikəl**: irtifalı. **1**. **tıx**. nuxdə. **1**. **tik**. iç. **(# tək**: **dək**: üz. səth). -**təkinə** baxma **tikinə** bax. **1**. **dik.** atıq. dik. yoxuş. **1**. **dik**. yoxuş. atıq. **1**. (fars) < **ting**. böyük qazan. **1**. onat. **1**. **dik**. doğru. qaim. örü.**1**. **dik**. şüş. şaş. şiş. şax..
-dik qafa: ataraq. inad. kəlləbaş. kalabaş. sərkeş. -**dik qafalıq edmək**: ataraqmaq. kəlləbasmaq. inad edmək. sərkeşlik edmək..
-**dik qafa**: qay qafa..
-**dik**, **düz qaya**: sal. yal..
-dik olmayıb, yassı, düz qaya: yalab.

tiq **-**boyuva **yorqan tik**.

tiq **dik** .-**üstözingə dik qarasan**, tozasan, sılağ qılsan, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)**.**
-boş çuval, **dik durmaz**.

tiq -**dik durmaq:** oxdurmaq. tirlənmək.
-ucu çovlu, dik qulaq: qamış qulaq. qayçı qulaq (at qulağı).

tiq **dik**. {**sik**. **çıx** (**> sıx six**). **şiş**. **sox}**. -**sıx sıx**: dimdik. (-təpə saçları **çıx çıx** durmuşdu).
-günə dik baxan, kor olur gözdən. (böyügün üzünə duran, alçaq durur).
-günə dik baxan kor olur gözdən.

tıq **tığ.** xırman yerinde ki saman yığını.

tıqa **1**.**dığa**. laqqa. loqqa. gədə.**1**.**tıxa**. bükə. qapuc. pəmbəçub.

tıqa **dığa** .-tuşaldı **dığa** saldırısına. (**tuşaldı**: tuş gəldi). (tutaldı gədə hucumuna).

tıqa -**təpə tıxa:** dizləmə. (sarılıb bağlanan nərsə). dizlə basılıb sıxı bağlanan.

tıqac -**iri tıxac:** sıx tıxac.

tıqac **tıxac.** basırığ. basığ. tırafik.

tıqac **tıxac**. sıx tırafik. basırıq.

tıqac **tıxac**. taxoz. təpək. **(**kauçu. pəmbəçub**)**.

tıqaca **tıxaca**. **təpəcə** (təpəcək, tıxacaqla qapanan kiçik pəncərə). tərəzə. dərbəçə.

tıqacar **dığacar**. dığlı (**tıq. tik**). bezgin. bıqqın. çiggin. çiğgin **(< çiğ).** zarımış (zara gəlmiş).

tıqacıq **tıxacıq**. tıpa. təpəcək. boğca. bükət.

tıqaclamaq **tıxaclamaq**. mane' olmaq. qarışıtmaq. **(**pişgirlik edmək**)**. -gəlişməni **tıxaclayan** yapdanlar: amillər.

tıqaçar **tıxaçar**. **tıxac açar**. burqaçar. tir buşon.

tıqalamaq **tıxalamaq.** durdurmaq. saxsalamaq. qabağın almaq. qabağlamaq. bükmək. ətəkləmək. başqırmaq. önəkləmək. önləmək.

tıqalara -**dığalara yamanlıq**, ana yurda amanlıq. (**yamanlıq:** qaragün) (**amanlıq**: ağgün)

tıqaların **-**ulcağların daşı, alcağların başına, ulcağların qadası, **dığaların başına**.

tıqalı -**qulağı tıxalı**: **1**. **qulağı ağır**. sağır. ağır eşidən. 2. dinləmək istəməyən. dinləməyən.

tıqalıqıntan **dığalığından .-**erməni hər poxundan əl çəksədə, **dığalığından əl çəkməz**.(**dığalıq:** gədəlik)

tiqan **dikan**. **1**. acı. (acıdan). -**tikan** deyib, **tikan** dinlə. -tikan sözlər. **1**. qopal. gobut. -**dikan** danışma. **1**. birdən önə dikilən nərsə. (üz verən mane')..
-**yasın** gül, tutmadı yerin, **yarın tikanın**.

tıqan **tıxan**. tıxıcı. kəsən. kəsici. -qan **tıxıcı**: (kəsilci)

tiqana **tikana**. **-**sevdaların çoxu güllə başlar, **tikana bitər**.

tıqanc **tıxanc.** pənbəçub. (qapaq işin görür).

tiqanı **-kim desə tikanı batmasın ələ**, koldan qızıl gülü qopara bilməz!.

tiqanın **tikanın.-**dinmədim mən, deməyin ki tanımır **güllə tikanın dərkin**. (**dərkin**: fərqin).

tiqanlı -kollu **tikanlı** yollar.

tiqanlı **-öncə tikanlı qonça idim**, indi isə ipəkli gül!.

tiqanlıqdan -tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, **tikanlıqdan qutarmaz**, yaşıl doğub, yaş qalar!. (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

tiqansız **-gül tikansız**, sevgi sayqısız olmaz.

tıqcalamaq **tıxcalamaq**. **1**. (geyim yumada). oğsalamaq. **1**. tutub sıxıb silkələmək.

tiqə **1**. **dikə**. -**dikə qonucda**: əmudi durumda, halətdə. -nə **qonucda** yaşırız. **1. tikə-sıx, güdə tikə, geyim:** tingə. **1. tiğə.** qırınc. qırıc. rezva.

tiqə **dikə.** qoytaq. birnəmə qalxıq. (# **oytaq**: dayaz. birnəmə (biraz) oyaq, çökət yer). -**oytaq** olsa su alar, **qoytaq** olsa, su **dalar. (dalar:** dal itər. yırtar). (**qoytaq**: dikə. birnəmə qalxıq) (bu söz kişini oldağa, ortama uyğun davranmağa çağırır).
-dikə durmaq: oxdurmaq. şaha durmaq.

tiqə **dikə**: məğrur. **-öcür dikə** gərək daşlanasan. (öylə əksik qurranın başına gərəkdir addanasan).

tiqə **tiğə**. gəzək.

tiqə **tikə**. **1**. çalqa. **1**. balaq (< **balmaq**). **1**. **dikə**. bir parça. bütün. tikili, tikəli olmayan. **1**. doğram. **1**. parça. -bu **yarçalara** uyar parçalar. **1**. qəpim. qapım. luqmə. **1**. yarpı. -**kərpiç yarpısı**, **tikəsi** çalağa. çərəkə. kərəçə. limə. **1**. kərç. -iki **kərç** yer. **1**. (**bölgə**). bəlgə bölək. -bir **bəlgə** çörək esiri.**1**.pölüş (**böl**). parça. -bir **pölüş**: bir parça. bir tikə. -**pölüş pölüş**: parça parça. tikə tikə**..**
-uzun tikə: qolma. luqmə. bəllə**..**
-yax tikə: yağlı tikə. yax tikə**..**
-bir tikə: bitgə. bütün..
-**arzımanla**, **adaqla tutulan**, **ayrılan tikə**: bürək. bələş. bəllə. **1**. **tikkə**. (< **tikmək**: neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq)-**tik**ələri **tik**mək. **1**. dişləm-**bir tikə**: bir dişləm**..**
-tikə tikə: atım atım**..**
-iki, neçə nəsəni birbirinə qoğuşduran yer, **tikə**, **qat**: aşıc..
-ağza girən, boğazda qalan **tikə**..
-**tikə tikə**: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. doğram doğram. qaş qaş. çapım çapım. bölək bölək.

tiqə **tikə**. baldız. (< **bal**: tikə. kəsik). bölüm. parça. çapa. -on **baldızlı** ev. -ulusun böyük **çapası** gəlmişdi.

tiqə **tikə**. sınığ. parça. -iki **sınığ** əkmək: iki parça əkmək. -**sınığ sınığ**: parça parça. tikə tikə.

tiqə **tikə**. üzüntü. parça. -bu kitabdan **üzüntülər**. (parçalar. tikələr). -bu danışıqdan bir **üzüntü**.
-**yekə tikə:** cığdam. cikdəm. sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə.

tiqə **dikə**. düz. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf.

tiqəbaş **dikəbaş**. **1**. danqaz. sərkeş. **1**. birbaşa. salağun. dalayın. müstəqimən.

tiqəciq **tikəcik**. doğramca.

tiqəçlik **tikəçlik**. **tikəşlik**. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac). ağac tikmə.

tiqəl **dikəl**. **dəkəl**.

tiqəl **dikəl.** dur. dirsəl. diril. doğrul. düzəl. ayaqlan. qalx!: qax!.

tiqələmək **1**. **tikələmək**. pölüşləmək (**böl**). parçalamaq. **1**. **dikəlmək**. osmaq. qalxmaq.

tiqələmək **tikələmək.** qiymələmək. qıymalamaq. qıyım qıyım edmək. kərçəmək. kərçiləmək. kərçim kərçim doğramaq.

tiqələrə -**tikələrə bölmək**: atızlamaq. -sürülən toprağı ilkin **atızla** sonra sür.

tiqəltmək **dikəltmək**. orutmaq. orutmaq. qoğzamaq. -duvar **uruşmaq**.

tiqəmək **tikəmək**. **1**. əkəmək. dərimək. tarımaq. saçımaq. -tuxum **dərimək**. ağac **dərimək**. -əkin **dərimək**. tarım **dərimək**. tarım tarımaq. **1**. **tikmək.** əkmək. əkəmək..
-**ək**! tik!. oturt!..
-əkən!: əkin!: tikin!. otur!.

tiqən -gül kimi görünüb, **tikən batıran**, dos kimi görünüb, yılanca soxan.

tiqən **tikən**. 1. xəyyat. **1**. çotan. (# **çözən**. açan. sökən). **-**tərs çönəndə baxtlar, **gülcərədə tikən batar ayağa**, qışın günü ayran dolar çanağa. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).
-ayağına şiş, **dilinə tikən batmasın**.
-güllərə qulluq olar, **tikən gəli gül arxalı**. (**arxalı**: vasitəsi ilə).

tiqən **tikən.** -iştə kitosların işi bu, **tikən kimi gülə batmaq**, yılan kimi dosdu soxmaq..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

tiqən **tikən**. soxca (> sixək). dürçə.

tiqən **tikən**.**1**.xəyyat. **1**.quran. **1**.müəssis. tə'sis edən. **1**. **tikkan > tayxan. dehqan**. əkən.
-gülü ünlə sən, **tikən özü yönlənir**. (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).
-sən gülüvü unutma, **tikən unutmaz gülü**.
-unutma gülü sən, **tikən güldən ayrılmaz**.
-sən unutma gülü, tikən yanında gülün.

tiqən **tikən.-**gözlə giləm, **gülə tikən batmasın**. (**giləm**: gözümün bəbəyi)**.**

tiqənə **-**hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə. (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). {yel ösdürən, **boran osdurar** (**dərər**)}.

tiqəni **tikəni. -dəvə tikəni: şoryandaq.-**dəviyə şoryandaq gərəkirsə, boynun uzar.

tiqənlənmək **dikənlənmək**. **dikən dikən olmaq**. çüvlənmək **(çüv**. **çiv**: mıx**)**. bizlənmək. biz biz olmaq.

tiqənmək **tikənmək**. **tükənmək**. bitənmək. bitmək.

tiqər **digər < daqur < dağur < değir**. ayruq**.** başqa.

tiqər **digər. 1.dirgə**. ayrı. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət). **1.**qayra. başqa. özgə. -**qayra** yaşam, **qayra** durum, **qayra** oyum. -**qayra** sözün, diləyin. qayralara uyan könlüm. -qayra uyan, qaya qalar. {**1**. özgəyə tutulan (qapılan), bəlaya (qaya) qalır. **1**. özgəyə tutulan, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar)}.

tiqər **digər.** ayruq**.** başqa..
-**ayır ayruq**: **ayaruq**: və ğeyreh.

tiqər **digər**. başqa. qayrım. ayrı. ğeyreh.

tiqər **digər**. böləki. (**bölünmuş**). ayrı. başqa. müstəqill. -bu ikisi **böləki** nərsələr. -hər birinə **böləki** mallar verdilər.

tiqər **tikər**. -əl yumar, **göz tikər**. (əl qısarsa, göz qırar). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın).

tiqəsi **tikəsi** .-yağa manılsa çörək, **bir tikəsi tutar ürək**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

tiqəsi **tikəsi.** sınığı. parçası. -iki əkmək **sınığı**.

tiqəsin **-ağzı açıq tikəsin qapar**, təndiri sıcaq, çörəyin yapar.

tiqət **dikət.** bina. çox qatlı yapı. bildinq (building).

tiqətmək -**qulağ qabartmaq, dikətmək**: **qulağ yatırtmaq**: bəllətmədən dinləmək.

tiqətoqru **dikədoğru**: müstəqimən.

tiqətoqru -**dikədoğru**: müstəqimən.

tiqətur **dikətur**. qaşqay. döğüşçü. qıyına, gücə, düşmana baş əğməyən.

tıqı **tıxı**. tıxac.

tiqi **tiki. təh**. -**təh**də: **tiki**də. altda.

tıqıcı **tıxıcı.** tıxan. kəsən. kəsici. -qan **tıxıcı**: (kəsilci)

tiqiq -**önü tikik**: **önü kəsik**: qabağı bağlı. ilərləmə, gəlişmə yolu bağlı, qapalı.

tıqıq **tıxıq**. boğnaq. basıq. xəfə.

tiqili **tikili**. **kitik**. yapışıq.

tiqilib -**tikilib qalmaq, durmaq**: qayqıla qalmaq.

tiqilib **-torba tikilib**, qapı bağlanıb. (artıq hər nəyə gec).

tiqilir. **tikilir**. bulunur. hazır olur. -əkin üstə əkilir, **xərmən başı tikilir**. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}.

tiqilirsə -**paydaya tikilirsə iki göz**, yurtdan ocaq köçər, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

tiqiliş **-quruluş tikiliş**.

tıqılmaq kəsilmək. -qan **tıxılmır**: (kəsilmir)

tiqilmək **1**. **dikilmək**. doğrulmaq. **1**. **tikilmək**. qadalmaq. -**qadalı** göz: tikili göz.

tiqilmiş -**evi tikilmiş**: iyi diləkdə, arsuda, arzuda bulunma sözüdür. evi, abadanlığı qurulmuş. günə çıxmış. evi qurmuş, baxda minmiş. (**# evi yıxılmış**).

tiqilmiş **-toxunmuş, tikilmiş olan**: toxunu. tikini. oymıq. ovmıq.

tiqin **1**. **dikin**. irtifa'. **1**. **tikin**. vəliəhd.

tiqin **tikin**. bina.

tiqin **tikin**. xəyyatlıq.

tiqinçi **tikinçi**. dərzi. xəyyat.

tiqini **digini**. olduğunu. -iyi yer**digini** söylər: iyi yer **olduğunu** söylər. -yaman kişi**digini** nə bileydim. -soyuq dağ**digini** duymuşdum.
-(gör**dügünü** gör**digini**) -verməmiş gör**dügünü** göz qulağa. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

tiqini **tikini.** oymıq. ovmıq. toxunu. (toxunmuş, tikilmiş olan).

tıqınıq **tıxınıq**. tükünük. (qapalı. bağlı).

tıqınış **tıxınış**. təraküm. izdiham.

tiqinmək **tikinmək.** əkənmək. əkinmək.

tiqinməz **-**dişlənir daş öpülməz, **tikinməz bez, sökülməz.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

tiqinti **tikinti**. **1**. yapıt. (sazə). **1**. quruv. yapıv. inşaat. imarət. saxtman.

tiqintinin -**tikintinin daban, binöv daşı**: but.

tiqip **tikip <> bitik** <> **kipit.**

tıqır **dığır** : dəgirman. fələk**. -**əl işlər, ağız dişlər, qarın çevirər, **dığır çevrənər**.

tıqır **dığır**. dıyır. diyir. dəğir. təyir.

tıqırdatmaq **tıkırdatmaq**. tık (tıkır) səsi çıxartmaq. (kılik.kilək).

tiqirib **tiğirib** < **tinğir ib**: **tanrı evi**. məçid. məscid.

tıqırqan **dığırqan. 1.devirgən**.**1**.**dığran.** qəltək.

tıqırqan **dığran.** qəltək.

tıqırlana -**dığırlana yığırlana:** dürtünə sürtünə. dala yala > talov talov.

tıqırlanan **dığırlanan**. **devirlənən.**

tıqırlanmaq **dığırlanmaq**. **1**. **dıbırlanmaq**. **1**. əvələnmək.

tıqırlanmaq **dığırlanmaq**. ağdanmaq. ağdalanmaq. yuvarlanmaq.

tıqırman **dığırman**. **tikirman**. **təkirmən**. **dəğirman**. **(**< **təkir**. **təkər)**.

tiqirman **tikirman**. **təkirmən**. **dəğirman**. **dığırman**. **(**< **təkir**. **təkər)**.

tıqırtaq **dığırtaq**. ustuvanə. qəltək. bobin. silindir.

tiqiş -**burala** (ziqzaq) **tikiş**: iğnardı (iğnə ardı).

tiqit **dikit**. istalaqtik.

tıqıt **tıkıt**. (qapalı). icbar. fəkt. oluşundan, buluşundan qaçınılmaz.

tiqit **tikit**. başı bağlı. sərbəsdə. məhrəmanə. -**tikit** kağaz.

tıqıtış **tıxıtış**. **sıxıtış** mütərakim, işba' edmə.

tıqıya **-dığıya qız verənin**, anası batsın, ər verənin, atası batsın. (**dığıya**: ermənіyə).

tıqıya **dığıya.** ermənіyə. yağuya: düşmana. -**ürək açsan yağuya**, gərəg qalmaz ağuya. (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz).

tıqız **1**.**tıkız**. qatıq. sıx. tikələri birbiri içinə girmiş.**1**.**tıxız**. yoğun. **1**. **tıkız**. qatıq.

tiqiz **tikiz**. gərək. -**tikiz** olsa gələrəm: gərək olsa gələrəm.

tiqizmək **tikizmək**. gərəkmək. -**tikizdir**: gərəkdir. -dərindən qaramamız **tikizir**: -dərindən baxmamız gərəkir. -**tikizmir**: gərəkimir.

tiqqan **tikkan.**tikən. > tayxan. dehqan. əkən.

tiqqə **tikkə**. **tikə**. (< **tikmək**: neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq)-**tik**ələri **tik**mək.

tiqqin **tikgin**. imöbl. mülk. malikanə.

tıqlamac **tıxlamac** qəliz. quyuq. qapur**.**

tıqlamaq **1**. takıllamaq. taxlamaq. tax tax döğmək. **1**. **tıxlamaq**. nuxdələmək. **1**. **tıxlamaq**. **tükləmək (tük**: **tık**: bütün. tamam**)**. qarşılamaq. tə'min edmək.

tıqlamaq **dığlamaq**.

tiqlətiş **diklətiş**. bərp edmə.

tiqlətmək **diklətmək**. bərp edmək.

tiqlətmək **diklətmək**. durquzmaq.sixlətmək siklətmək. soxlatmaq. şaxlatmaq. şəxlətmək.

tıqlı **dığlı.** dığacar (**tıq. tik**). bezgin. bıqqın. çiggin. çiğgin **(< çiğ).** zarımış. zara gəlmiş.

tıqlıq **tıxlıq**. axın. izdiham.

tıqmaq **tıxmaq**. **1**. itərmək. soxmaq. sikmək. -qatağıma **(**sik**)** tıxılmış. **1**. bükətləmək. səddləmək.

tıqmaq **tıxmaq**. **qığmaq**. basmaq. çapamaq.

tıqmaq **tıxmaq. tıtmaq**. əngəl olmaq. əngəlləmək.engəlləmək.

tiqmə -**tikmə basırmaq**: kökərtmək. tikmə basırmaq. (**tikmə**: başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac). ağac əkmək.

tiqmə **tikmə**. **1**. abidə. yadbud. -**tikmədaş**: abidə daşı. **1**. başqa bir yerə tikilmək üçün, bulunduğu yerdən çıxarılan taza ağac. qələmə.

tiqmək **-dəri biçib don tikmək**, hər kişiyə iş olmaz.

-qətləyib tikmək: qıypıtmaq. qıpıtmaq**.** -parçanı **qıpıt** cırılmasın.

tiqmək **tikmək**. **1**. buturmaq. bütürmək. bitirmək. yaraltmaq. yapmaq. düzəltmək. **1**. **tikəmək.** əkmək. əkəmək..
-**ək**! tik!. oturt!..
-**kökün tikmək**: təməlin salmaq..
-əkən!: əkin!: tikin!. otur!.

tiqmək **tikmək**. çatdırmaq. təpcəmək**.** sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq. tutmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

tiqmiş -**yarnına tikmiş umud gözünü**, yarın yarır, yarar gecəni.

tıqnaş **tıxnaş.** qatnaş. şuluğluq. tırafik. -küçələrin **qatnaşına** düşmək. -böyük şəhərlərin **qatnaşı**. -ara qarışıdı: qatnaşdı. -bu **qatnaşdan**.

tiqotur **dikodur**. aşqay. dik oturmuş. şaha durmuş durum.

tiqoturmaq **dikodurmaq**. dikə durmaq. dik oturmaq. heykəl kimi oturmaq. şaha durmaq. qaşqaymaq.

tiqraq **dikrağ**. qalxıraq. -yatanda başıvı **qalxıraq** qoy, soluğun qolay gəlsin, xoruldama.

tiqrar **tikrar**. **təkrar**. ayda. yenidən. dubarə..
-**tikrar ed**: qaytala. yanıla. -tutu kimi **qaytala**.

tiqrar **tikrar.**qaytalan. -qanatların **qaytalan** (tikrar) çalınmasından çıxan vızıltı səsi.

tiqrarlamaq **tikrarlamaq**. **1**. təkərləmək. qaytarmaq. -birdə **qaytarın**. **1**. əkiləmək**. -**bir sözü iki kərə **əkiləmə**. -o nağılı genə **əkilə**. -yalanı **ikiləmə** daha.

tıqsalı **tıxsalı.** tuxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). büksəli. oysalı. qussəli. munğlu. darqın. mə'yus.

tiqsən -qutluq gətirir, əldə olanı sana bilsən, qutluq gətiməz, özgə davarın, gözə tiksən. (**davarın**: malını. devlətini).

tiqsən **-tiksən biçərsin**, sorsan bilərsin. (**tiksən**: əksən).

tiqsinə **-diksinə diksinə**qoruna qoruna**.** qorğa qorğa. çəkinə çəkinə. **-biçik qorğa qorğa**, kişik sorğa sorğa yetişər!. (**biçik**: beçə. kiçik))**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

tiqsinər **diksinər**.-qurd itdən qorxmaz, **səsindən diksinər**!.

tiqsinmək **diksinmək**. səkrəmək. silkinmək. səndələmək.

tiqsiti **diksiti**. xətər e'lanı.

tiqsitmək **diksitmək. disgindirmək.** atlatmaq**.**

tıqsu özsu. soğun. nərsənin soxulub (sıxılıb) sorulmuş (soğulmuş) içəyi. cirgə. usarə.

tiqşirüvçi **tikşirüvçi**. yığan. toplayan.

tiqtə **dikdə.** zor. -**dikdə** altında yazılanlar.

tiqur **diqur**. **dibqur**. **dipqur**. atqat. altqat. zerzəmi.

til -aman yaman **dildən**..
-**dil yasaqlığı**: dilbağ**..**
-bayağı dil: bayağı danışıq: bayqa. arqo**..**
-dillər əzbəri: çağasöz. zərbülməsəl**..**
-dili qıssa: çaladil..
-**xoş dillə**: üzü gülə. yaxşılıqla. -**yaxşılıqla** özün danış nə oldu orda..
-**dil almaq**: casut tutuqlamaq..
-**ilkə dil**: **əkə dil**: ana dil. doğma dil..
-**dildir** ağzın qalası, **dildir** başın qadası **(**bəlası**)**..
-**dillər könəni**: dillərdən düşməyən. dillər əzbəri..
-söyüşlə açılan dil, söğüşlə qapanmaz..
-**ərdəm başı dil**: yaxışuq başı dil. ən əfzəl olan dildir..
-**sümüklü dil**: acı, yoğun söz..
-**dil kitməsi**: dil lüknəti**..**
-uşaq dilində **'ət'**ə **'coğuş'** deyilir..
-**dil var**, ütər qılıcı**..**
-dilə gəlmək: sözlənmək..
-**dilə gətirmək**: sözlətmək.

til **-dil getdi, el getdi.**
-**dil ölkənin** dirəyi, **dil qafanın** biləyi, **dil ürəgin** diləyi, **dil yelkənin** yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).
-**dil yarası**, il yarası. (qılınc yarası sağalar, söz yarası sağalmaz). (qılınc yarası, iz qoyar, söz yarası, köz qoyar!).

til **dil.** -daş bağlamş ürəyinə, **dil öcünü alacaq**, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar

vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq)..

-**dil oğulları, yurt qoruqları..**

-dil bir elin, keçmişi, baylığı varlığı, ulamıdır. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır).

-qayğısın çəkən, **dadlı dil tökən**..

-**dil tökmək**: dönməzcəsinə istəmək, rica etmək..

-ağıl xəznə, könül yozaq**, dil açar**. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar)..

-**duzağım dil bəzəyin boşlu sözə**, gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə..

-**dil üzrə deyilib**: {-bir çiçəkdir düşübdür ələ, suvarıb, becərib, qoruya bilsən, tez dönər tikana bu incə çiçək, saymayıb, tullayıb, bağbana gülsən}.

til **dil**. -**dil**, küsürsə dildən, **dil**, qarğayar yiyəsin..

-**bir dili tam yönlü bilən**: dilovuc. dilovçu. ədib..

-**dil dodağ çeynəmək**..

-**dil öbeyi**: dil ocağı..

-**dil**, bilim qolu, **dil**, bilim qulu. (**qulu**: qulluqçusu)..

-**dil**, küsürsə dildən, **dil**, tanımaz yiyəsin..

-dil, düşürsə dildən, dil, yadırqay yiyəsin..

-**dil!, dilə** düşmədən, ələ gəlməz, ələ gəldisə, **dildən** düşməz..

-qurumuş **dil dodağ**..

-**dil, din**. birini elim qoymaz, birində beyin. (**qoymaz**: tərk edməz).

til **dil.** söz**. -ərdəm başı dil**, yardam başı il. (**il:** el). (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz).

-qulağ çalınır, **dil deyir**. (qulağ eşitdiyin **dil deyər**). (**çalınır**:dəğrilir).

-**dil çözmək**:. açmaq.

-yaz olmasa, yağ olmaz, **dil olmasa, baş olmaz**. (**baş olmaz**: düşünmək olmaz).

-ərdəm aldı, altun dil. (**aldı**: alnı. yüksəyin. ən yüksəyi. başı) (ərdəm başı, til).

-**dil baylığı:** dil: söz xəzinəsi, varlığı.

-ilim bilim**, dil tanımaz**, el bilməz.

til -**göz, dil qulağ koru**: görməz dinləməz, danışmaz kimsə.
-söz, dil mənim ruhum. (**söz**: dil) (**tinim**: ruhum).
-əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-**dil** könül haçarı. (**dil**: söz).
-**türklərə başqa dil ilə tarını** banlamaq olmaz. (**banlamaq:** çağırmaq).
-**dil ətdən**, çəlik əridir. (**çəlik**: tapdanmış dəmir. polad).
-**dil qırıldı**, can töküldü, sevgi dildə, oldu tapmaz öz sözün.
-ər altun ilə ölçülməz, ərdəmli baş, dil gərək. (**dil**: söz. düşüncə).
-**otuz iki qalalı dil var olsun**. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

-**dil xoş ötsə** qulaq səmirər.
-**dil ötən yerdən** od ötməz.
-**bal kimi süzmə şəkər dil**.
-**dil oraqı** tutsa kəsər.
-neçə **dil** bilən olsan, neçə adam deyərlər, öz **dilini** bilməsən, necə adam deyərlər!?.
-**oxşayanda dil**, **oxlayanda dil**.
-**bir sağlam dil,** sağlam beyin istər!.
-oxşayanda dil, oxlayanda dil.
-**el dilə bağlı**, yurd elə.

til söz. sav..

-**dil salan düğünü**, diş çözəməzi..

-**dil** ürəkdəkin söylər**..**

-dil elitin, bayrağı, yurd elitin, baylağı. **{**hər elin (millətin) varlığını bəllətən(var olduğun tanıtan özəl, özgür bəlgə) sözü, savı, dilidir}. {hər elin (millətin) balyağı (balı yağı), kan dağarı, nəni devləti, yurdu, torprqıdır}..

-**dil tökmək:** rica etmək**..**

-ən iyi, ən pis, **dil ilə ürək**..

-**bir dil bir tən bir tin**: dilbir tinbir tənbir : dildaş təndaş tindaş..

-**dil ilə vurulan**, içi qırılar**..**

-dil qanan: dilmaş.-**dilmaş** uşaq. -**dilmaş** balalar..

-**dil qanmaz:** tat.-**gəpləyiş bilməz tat**: söz, dil başa düşməz dil qanmaz..

-**dil var** quyuya salar, **dil var** quyudan alar..

-**dil bilməz nökər**, avqarın sökər. (**avqarın** : evin sözün işin, iç dünyavı eşiyə açar)..

-sırlar haçarı söz durur, bilmək için **dil ara**. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum)**..**

-süycü dil bir kan, vermək bilən tükənməz. (**süycü**: dadlı) (**bilən**: ilə) **..**

-dil, ağız yaraşığı, söz, **dil** yaraşığı, sözilə **dil**, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə var!!!!!?????. {{-oyan.}})**.**

-sevdirəndə dil, bezdirəndə dil..

-**dil bilən orağ ursan**, belin ağrımaz. (biligin sal işə, biləgin yox)**.**

-dil bəla, diş qala, dildən gəlir hər bəla..

-kişi iki kökdə durur, **doğma dil**, doğma topraq..

-sevdirəndə dil, bezdirəndə dil.

til -yüklənib kürək, sindirib ürək, **qopmaq bilmir dil sevgisi**.

-qaravqul ol ağzına, **dil durur canın qadası**, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

-**dil çiçəkdirsə** solmadan suvar.

-qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

-**dil daş deyil**, başdır, dilin daşıda başdır. (**daşıda**: təməlidə)

tilab **dilab**. dayirə.

tilabca **dilabca**. **dolabca**. gömüc. çörək dilabı, qutusu.

tilaçış **dilaçış**. mukalimə.tə'bir.

tilaqu **dilağu**. bəddua.

tilaquc **dilağuc**. falçı.

tilaqucmaq **dilağucmaq**. fala baxmaq.

tilaqut **dilağut.** suxənvər.

tilatan **dilatan**. diləvər. amator.

tilatan **dilatan**. muştaq.

tilbaq **dilbağ**. **1**.dil yasaqlığı. **1**. iki sözü birbirinə bağlayan biçik, öğə. rəbt hərfi. hərfi rəbt.

tilbaqı **dilbağı**. danışıq, söz alma üçün verilən para, nərsə. -yağlı **dilbağı** vermişlər, söz almışlar.

tilbilim **dilbilim.** dilşünaslıq.

tilbilimçi **dilbilimçi.** dilşünas.

tilbir -**dilbir tinbir tənbir** : bir dil bir tən bir tin : dildaş təndaş tindaş.

tilçi -türkün yoluna türkcəsi bayraq, **dilçi çalışa, işçiyə qayrağ**. (**qayrağ**: qayrat).

tileq **dilək**. -**uca dilek**: böyük amac..
-arzım sizə. -**arça dilək**, güclü bilək. (**arça**: saf. təmiz.)..
-**arzı dilək**. (qovuşub bir olmaq **arzı diləkdir**)..
-**tanrım sana bir dilək**, toprağımı yaşlı qıl, yaşlılarım başlı qıl. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

tilenqəc **dilengəc**. ağızdan düşməz. viridi zəban.

tilə -dildən dilə düşmüş.
-dilə qılmaq: iltimas edmək.
-düşmana ölüm diləyincə, **özüvə yaşam dilə**.

tİlə -**dİlə gətirmək:** ağzına götürmək**:** ağzamaq. ağzalmaq. -bir daha o sözü **ağzama**. -oğul bu söz qaba söz, söğüşdür, artıq görmürüm **ağzayasan**. -mənim yanımda onun adın **ağzama**..
-**toxunmasın kimsə dilə, dinimə**, biri varlığımdır, biri inancım..
-dadlı duzdur verən dada duz, **barlı sözdür verən dilə duz**..
-**dilə salınmaq**: ağzalatılmaq. -bu söz haçandan **ağzalatılmış.**

tilə **-dilə sal dilə,** var olsun dilin.

tilə **dilə**. aşıq oyununda, artıq tava durmaq üçün sürtülmuş aşıq.

tilə **dilə**. -**dil!, dilə** düşmədən, ələ gəlməz, ələ gəldisə, **dildən** düşməz.

tilə **-el dilə bağlı**, yurd elə..
-**dilə sal dilə**, var olsun dilin. (nərsəni gündəmə gətirməklə, aldışmaqla diri saxlayıb yürkütmək olayı). (**yürkütmək**: rayic edmək)..
-**dilə tutmaq:**razı salmaq..
-düşmanuva ölüm diləyincə, **kəndivə ömür dilə**.

tilə -**ötünc yardım dilə**. (keçiş, kömək istə).

tilə -ana dilin dananlar, **özgə dilə yananlar**.
-öz dilindən keçənlər, **özgə dilə yananlar**.

tiləb **diləb.** yalvarıb .-verəndə almadıq, **diləb alar**. (verəndə almayan, yalvarıb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən).

tiləblənmək **diləblənmək**. **diləvlənmək**. **diləvənmək**. **dilənmək**. **tələblənmək**. istənmək.

tiləq -arzı **dilək**, könüldə bitir (**bitir**: gücərir)..
-**öyuk dilək:** duva səna.

tiləq -boyunca : istək boyunca. istədiyiz kimi. diləyiz qədər.
-ilik, bilik yartısı, **dilək, ilik yartısı**. (**ilik**: başarıq). (**bilik** : ilim. tanışlıq). (**yartısı**: yarısı). (**dilək**: istəş). (başarıqsız, başarma, iqdam gücü olmadan, bilik yartıcan olur, dilək gücü olmayınca, başarmaq, qılmaq uğru (şansı), yarı kəsir). (bilik dolmayına, ilik olmayınca, dilək gəlməyincə, nə yapayız, yapabiləriz).

tiləq **dilək**. **1**. məram. **1**. sorağ. istək. istəm. (mutalibə. xahiş. təqaza. tələb). **1**. asağ. istək. tələb. **1**. tamağ. istək. arsu**..**
-dilək soraş: iltimasi dua**..**

-ilək dilək: **ilkə dilkə**. əkə bala. ana bala. nənə bala..
-**iyi dilək**: sağ dilək. xoş dilək.

tiləq **dilək.** burat. murad. içi buran. arzu.

tiləq **dilək**. dua.

tiləq **-**kişini yaratan işdir, **ulatan dilək**.
-**bilək dilək qoğuşsa**, yağı başı oğrular. (**oğrular**: əzilər).

tiləq **dilək.** dilin düşməyən sözü. dilə, ağza əklənmiş. zikr. vird. -**ağırsama diləki**: şükr edmə zikri.

tiləqarşı -**diləqarşı**: diləğə qarşı. istəmiyərək.

tiləqçi **diləkçi**. (xastar).

tiləqçi **diləkçi**. sormaqçı. istəkçi.

tiləqə **diləgə**. **tələkə**. (dilimcə). bir azca. -hər dildən **tələkə** bilmək.

tiləqi **diləgi**. dərxast.

tiləqim **diləğim**. **ılağım. ileğim**. bir istəkdə, arzuda (iyi kötü) bulunanda söylənir. -**ileğim** həmməşə toy. -**ileğim** düşmanın qırılsın. -**ileğim** uyun gülsün. -**ileğim** yolun açıq olsun.

tiləqinə -**göydəki diləğinə**, yerdə qovuşmaq: göydə aradığın, yerdə tapmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

tiləqizə -**diləgizə** baş əyirəm.

tiləqlə -arığ diləklə olursa hər iş xoşdur. (**arığ diləklə**: xilusi niyyətlə).

tiləqlə **-**quş qanatla uçar, **kişi diləklə**.

tiləqləmək **dilәkləmək**. dilək demək. dilək aytmaq. dilək sözmək. dua edmək.

tiləqlərin -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

tiləqli **diləkli**. **1**. (istəyən. istəkli. xastqar). **1**. asağay. asağlı. istəkli. talib..
-pis diləkli: pis niyyətli. pozuq.

tiləqli **-iyi diləkli:** umat. umart.

tiləqli -**pis diləkli**: qara yuturlu. qara yutlu. kötü ürəkli. bəd niyyətli.

tiləqtə **diləkdə** istəkdə. -iş görməyə, **diləkdə gərək, biləkdə**, ilikdə gərək, bilikdə. (işi qılmağa, istək, güc, başarıq, bilim olmalıdır.).

tiləqtəmək **diləkdəmək**. niyətləmək.

tiləqtəş **diləkdəş**. həmməram.

tiləm **diləm**. xahiş. rica'.

tiləm **diləm**. inanc . -**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)

tiləmçi **diləmçi**. istəkli. qulançı.

tiləmçi **diləmçi**. mültəmis.

tiləmək -**dan diləmək**: uğur, qut diləmək. -**dan diləmən**: uğurdilərim. qut dilərim.

tiləmək **diləmək**. **1**. **dilimləmək**. dilim dilim, uzunasına kəsmək. -qoğunu **dilə**. **1**. yalağ, nəvar biçimində kəsmək. -bu yarındağı **(**işlənmiş gön**) dilə**: yalağla. **1**. yalağlamaq. yara salmaq. yarmaq. -əlim piçağa ilişib **diləndi**. -atılan daşın ucu, kəlləsin tutub dilədi. **1**. soramaq. -**keçrim diləmək**, **soramaq**: **üzr istəmək**.

tiləmək **diləmək.** kəsmək**.** doğramaq. qıymaq. bölüb almaq.

tiləmək tərmək. ram edmək.
-**bağış diləmək**: üzür istəmək.

tilən **-**bilik bilən, **sondan dilən**. (**bilən**: öğrən. tanış).

tilən **dilən.** dilivə. -süycü aşın yox ikən, **süycü dilən nə gəlmiş**. (**süycü**: dadlı)

tilən **dilən**. həvəs. tələb. -işə **dilənli**: işə həvəsli. oxumağa **dilənli**: həvəsli.

tilənçi -acla ac dalaşar, **ortada dilənçi doğar**, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq).

tilənçi **dilənçi**. **1**. artıqçı. **1**. yolçu. yaltunğ..
-**dilənçi çanağı**: paxır bağır. kəşgül..
-**dilənçi dəğnəyi:** çox hapur zopur edən. boşuna yamanlaşan.

tilənçilərin -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

tiləniş **diləniş**. iltimas.

tiləniş **diləniş**. yalvarış. iltimas .-qurd yarşağı dirəniş, tilki yarşağı **diləniş**. (**dirəniş**: çəling. döğüş).

tilənqi **diləngi** (**< diləngçi**). hacətmənd. möhtac.

tilənqi **diləngi**. möhtac -kimsəyə diləngi olmayasın. (əlin əkəli biçəli olsun). (əli barlı gəlirli, bərəkətli olsun).

tilənqi **diləngi**. möhtac.

tilənli **dilənli**. həvəsçi. həvəskar. talib.

tilənmək **dilənmək**. **diləblənmək**. **diləvlənmək**. **diləvənmək**. **tələblənmək**. istənmək.

tilənmək **dilənmək.** iltimas edmək.

tilənməz **-**ölü ulu ilənməz, **diri ulu dilənməz**.

tilənnitmək **dilənitrmək. diləndirmək.** yalvatıtmaq. ltimasa gətirtmək.

tilənsən **-**yaşın boyu versən, alan çox olar, **bir kərəm dilənsən**, çevrən boş olar.

tiləntiq -**tanrıdan su diləndik əkinə**, yağış yağdı sel endi yerinə (işlərin uğramazın göstərir)**.**

tiləntirmək **diləndirmək. dilənitrmək.** yalvatıtmaq. ltimasa gətirtmək.

tilər **dilər**. -çox anlayan, çox yol bilər. **çiğlər açıb, qutluq dilər**. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər).

tilər **-**yaxşı cocuq ertir durub saç darar, yaman cocuq irdən durub **yem dilər**. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

tilərim dilərim. xahiş edərim. rica' edərim.

tiləş **diləş**. -**diləş soranın**: iltimasi dua edin.

tiləş **diləş**. xahiş. -**son diləş**: son xahiş.

tiləş **diləş.** irkə. əriş. arzu. istək. umu. güdü. sorğa. təmənna.

tiləş **diləş**. təmənna. iltimas.

tiləşmək **diləşmək**. ağzaşmaq. ağız ağıza vermək. iticə bəhs edmək. -onlar nə üzrə **ağzaşırlar**.

tiləti **diləti**. (yazılmış, göndərilmiş, verilmiş olan bir dilək, istək).

tilətim **dilətim**. iltimas.

tilətinmək **dilətinmək**. iltimas edmək.

tiləvənmək **diləvənmək**. **diləblənmək**. **diləvlənmək**. **dilənmək**. **tələblənmək**. istənmək.

tiləvər **diləvər**.dilatan. amator.

tiləvlənmək **diləvlənmək**. **diləblənmək**. **diləvənmək**. **dilənmək**. **tələblənmək**. istənmək.

tiləyi **-**dil ölkənin dirəyi, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi (dil qafanın biləyi: söz başın gücü). (yeləyi: qanatı).

tiləyi -**ərsək kişi diləyi**, dini, dili, toprağı. (ərsək. arsaq. kişi sarat. azadə). (**dini**:inamı. inancı).

tiləyik **diləyik**. **istəyik**. **1**. ürəkcə olan. ürək istəyən. (dilxah). **1**. dilənmiş, istənmiş nərsə.

tiləyim **-**can sağlığı, könül çağlığı **diləyim**.

tiləyim -gəlməz ürəyim, **yox diləyim** görməyə birdə.

tiləyin **-**bilsən, biləyin tov, **bilməsənğ, diləyin**. (**tov**: tovlu. güclü).

tiləyincə **-düşmana ölüm diləyincə**, özüvə yaşam dilə.

tiləyincə -**düşmanuva ölüm diləyincə**, kəndivə ömür dilə.

tiləyinə -istəyində durmayan, diləyinə çatanmaz!.

tiləyişmək **diləyişmək**. niyayiş edmək.

tiləyiz -**diləyiz qədər**: dilək boyunca : istək boyunca : istədiyiz kimi.

tiləyizcə **diləyizcə**. istəyizcə. meylizcə. a volonte. -**diləyizcə** kullanız.

tilfun -tilfun barıntısı: tilfun **xətdi**.

tilxoşluqla **dilxoşluqla**. könüllə.

tili **-ana dili, süt dili.**
-dili ballı, işi allı yaramaz. (**işi allı**: edni pozuq. kirdarı yaman)**.**
-tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, öz doğma dilimdir ki şirindir mənə baldan.
-**bit dili**. **diddili**. ağcaqanat. gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşiti.

tili -dili uzun olmazın, yaşı uzar. (**yaşı**: ömrü) **..**
-türk dili birdir, min qollu olsada. (türk dili birdir, türkcəmiz min)..
-**dili bala mandı**, başı alamandı **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq). (**alamandı** : taraclandı)..
-yoxiydi qadası başın, **olmasaydı ağızda dili**.

tili **dili.** -ayı ətəklə, aynı sözlə, **dili yasaqla** tutmaq olmaz. (**aynı**: ayını)..
-ərsək kişi diləyi, **dini, dili, toprağı.** (ərsək. arsaq. kişi sarat. azadə). (**dini**:inamı. inancı)..
-**yağu dili:** (carçısı). casut. çaşut. yaşut. (gizli. xəfiyyə). yarmaça. iç düşman.

tili **dili.** -**dili dualı**: dili oxşun. dili oxuşlu..
-**dili gəpə gəlmək**: dili açılmaq. danışmağa başlamaq.

tili **dili**. sözü**. -**ağzı əğri, **dili düz**.
-dili yüngül tutanın başı gedər.
-**kala dili**: süt dili. ana dili.
-**kələ dili:** gələ dili. böyüyüb öğrəşilən dil. ikinci dili.
-kərə dili: çörək dili. iş dili. qazanc dili. yazıb törədə bilən, ulğanılğan dil. incəsənət dili.

tili **-**keçi izlədin, dağa bardın, yadı izlədin, gora bardın, **dili izlədın, elə bardın**!.

tili -**qadınların dili**, erkəklərin əli yumşanmalıdır. (yumşaq dil təpməz, yumşaq əl itməz, oxşar).

tiliçi **diliçi**. casus.

tilif bit**.** tufalə.

tilif qoğa. təlvə. sıxat.

tilif təlvə. tındağ.

tiliq **dilik**. fənn. teknik**..**
-dilik açmaq: dildirmək. uzununa yarmaq.

tiliqçi **dilikçi**. teknisyən.

tiliqit **dilikit**. fənni. tekniki.

tiliqut tərcüman. bir dildən başa dilə çevirən, ağdaran. nərsəni, bir olayı söz edən, söləyən.

tililən -**elçi dililən**, düğün əlinən, xarman yelinən, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).

tilim **-**açıqdır ağzı, söyləyir elim, **mindirəm gərək kürsüyə dilim**..
-ox ötməyən daşdan, **ötər dilim.**

tilim **dilim**. **1**. çaxnaq. qaç. **1**. dilmə. hissə..
-**od dilimi**: yalqun. alov.

tilim -**dinclik üçün sayrasın dilim**, ovatlıq üçün işləsin elim. (barış üçün ötsün dilim)**.**
-görsün görəli kordu gözüm, **laldı dilim**. (**görsün:** üzün).

tilim **-**əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca) (**yazı**:xətt)**.**
-quş dilin quş bilir dedilər, **doğma dilim yedilər**. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).
-sazın ötdü, səmrədi qulağ, **ötsün dilim**, səmrəsin qulağ. (sən dinləddin biz xoş olduq, indisə dinlə bizdən, sən xoş ol).
-**dilim bayraq**, topraq duraq.

tilimdəsən **-**susduğumda içimdəsən, **qonuşursam dilimdəsən**, sən ki mənim hər yerimdəsən, arır əllər boş qalır ancaq.

tilimi **-öz dilimi danışmaqdan** usanmaz mən, **ana dilimi danışmaqdan** utanmaz mən. (**usanmaz**: yorulmaz. sarsılmaz. bezməz.).

tilimlə -bir yaram var, dərmanı dildə, **dilimlə bir söz, söylə dilimlə**. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla)..
-bir yaram var, dərmanı dildə, **dilimlə bir söz, söylə dilimlə**. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla).

tilimlək **dilimlək**. **dilmək**.

tilimləmək **dilimləmək**. **diləmək**. **1**. dilim dilim, uzunasına kəsmək. -qoğunu **dilə**.

tilimni -özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən** qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən** uyalmas mən. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).

tilimtir **dilimdir**. **-**tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, **öz doğma dilimdir ki şirindir** mənə baldan.

tilin **-ana dilin itirən qarabaş**, ad tapanmaz olar külbaş..

-uzun dilin, yaşı uzamaz..

-sılağa gücün yoxsa, **sıylama bolsun**.(**sılağa**: **sıylama** əzizləməyə. təkrim edməyə).

{birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)}.

-**kişi dilin dansa**, su çox yatsa acar.(**acar**: küflənər)**..**

-dilə sal dilə, **var olsun dilin**. (nərsəni gündəmə gətirməklə, aldışmaqla diri saxlayıb yürkütmək olayı). (**yürkütmək**: rayic edmək)..

-**dilin danmış**, torba ağız el olarmış!**..**

-düşməsin dildən, dilin.

tilin **-ana dilin qorumazsa ana**, nə deyim ona!**.**
-dilin qanmaz yazıqlar, özgə götün yer bilər. (**dilin qanmaz yazıqlar**, "poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər)!**.**
-quş dilin quş bilir dedilər, doğma dilim yedilər. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).
-**quş dilin quş düşər**, lal dilin anası. **(düşər**: düşünər).
-**dilin suçu yox**, dildə yalan yox. (otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-**doğma dilin daşlayan**, yuva qazdı, yad dillərə könlündə.
-usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin. (**qatda**: yanında. huzurunda).
-**könül dilin daşlayan**, yuva qazdı, yad dillərə könlündə.
-düşməsin **dildən dilin**.

tilin **dilin.** -**dilin gü**cü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)..

-**öz dilin bilsin**, elgünüm gülsün..

-**ana dilin danan** "öksüz" olar. (ata anasın itirən soysuz)..

-**dilin yurdsu**, könül orun, dillə sözü, könüllə yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla)..

-elin atan, başı, daşdı, **dilin satan**, qırdıqaçdı!.(**qırdıqaç**: satqın. saltasız).

tilin **dilin.** -**dilin tutanmıyan**, qulağından yeyər. (**qulağından yeyər**: ursanar: (< **vur**). cəzalanar) (hər sözü hər yanda demək olmaz)..

-yetər ki min qanan qalsın, **analıq dilin ansın**. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**

-itirmişsə qoca ellər **öz dilin**, çaşırlığa, qolayına öğrəşir. (**çaşırlığa**: başqalışa. özgərişə. azqınlığa)..

-**keşgələr sarmasın dilin**, qıl bitir əldəki işin. (**keşgə**: kaş ki) (görəcək işivi qıl qutar).

tilin **dilin.** -doslğun **dilin bil**, düşmanın **dilin öğrən**.

-dosdun ürəyin, düşmanın dilin bil.

tilin -tutma yüngül dilivi, **türkcə dilin inci dəgər**. (**inci**: mərcan. mirvarid).
-ana dansa anadilin, **uşaq necə qana dilin**?.
-dilə sal dilə, var olsun dilin.

tilin -**ağızda dilin olsun**, əlində yaraq.
-**dinsiz olan dilin danalar**, tanrı qatı onu qavalar. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar) (**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)
-qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, qıs dişingi qatıraq, **dişdir dilin qalası**.(**qalası**: qapısı).
-dilin itirən dinsiz qalır
-dinli olan **dilin qorur**.
-**dilin düşməyən sözü**: dilək**.** zikr. vird. -**ağırsama diləki**: şükr edmə zikri.
-dil daş deyil, başdır, dilin daşıda başdır. (**daşıda**: təməlidə)

tilin -**ana dilin dananlar**, özgə dilə yananlar.

tilindən -**yamanın dilindən**, ilanın dişindən ağı damar.

tilindən -öz dilindən keçənlər, özgə dilə yananlar.

tilinə **-ayağına şiş**, dilinə tikən batmasın.

tilinə **dilinə**. -**"sevirəm" sözünü gətir dilinə**, sevirəm özünü görüt gözümə..
-**elini sayan, dilini danmaz**, dilini danan, atasın anmaz! (**anmaz**: xatırlamaz, xətir saxlamaz).

tilini -ac qalanın, **çörək açar dilini**.

tilini **dilini (n < ng**). < **dilingi. dilivi** (**v < g < ng).**
-neçə **dil** bilən olsan, neçə adam deyərlər, öz **dilini** bilməsən, necə adam deyərlər!?.**-dilini tanan var olmuş**, dilini danan pox olmuş!.
-gic ana olmasaydı, **öz dilini** (**anadilin**) atmazdı.

tilini -**quş dilini bilənim**, səkir səkə yürənim, alda başın qıl çara.

tilinin -**dilinin virdi**: ağız aytı (**aytı**: sözü). (birinin) dilinə düşmüş. təkər təkər çox deyilən söz.

tilinqi **dilingi. 1**.> **dilini (n < ng**). **1**.**dilivi** (**v < g < ng).**

tilintə -**öz dilində yaşayırsa**, yurd elim şən qalacaq.

tilintə -şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, **dədəm sözü dilində**.

tilintə **-yalavac gücü dilində**.

tilintən **-**arı baldan olmaz, **türk dilindən**. (**olmaz**: ayrılmaz).

tilintən **-kimisə dilindən dönür**, anası üzünə tüpürür!.

tilir **dəlir.** {> **delir (fars)}. dilir**. qoxmaz. batur. baytur. batır.

tilir **dilir.** alpağut**.** canlı iyid.

tilirliq **dilirlik**. (< **diləmək**). iğitlik. bağır. ürək. qeyrət. cürət. cəsarət. şücalıq. şücaət.

tilismli alaqul. alamut. ovsunlu. sehirli.

tilitir **dilidir**. -çiçəklərin tanacı "iyi" dir, **əroğlunun tanacı, "dili"dir**. (**tanacı**: ayırma, tanıma aracı, yolu). (çiçəklər birbirində iy, qoxu ilə seçilir). (kişioğlu, insan, birbirindən dili ilə seçilir, tanınır).

tilitqan **tilit qan**. çilit qan. çıpırqan.

tilivə **dilivə.** -duyuva boysan, **dilivə söygün**, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

tilivə **dilivə**. -qızıvı vermə erməni sikə, **yurduva, dilivə** qənimin tökə.

tilivi **dilivi** (**v < g < ng).** < **dilingi. dilini (n < ng**).

tilivi -**dilivi qoru sözüvü yarat**, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**

tilivi -**tutma yüngül dilivi**, türkcə dilin inci dəgər. (**inci**: mərcan. mirvarid).

tiliylə -ataların söziylə, **Türkün tatlı diliylə**, yol yürüyən yorulmaz.

tiliylə -**kişi diliylə** doğur, **diliylə** yaşır, **diliylə** ölür!.

tiliylə **-**söz yiyəsi, **diliylə yaşar**!.

tilqə **dilgə**. **1**. arzu. **1**. sözçü. suxənqu..
-ilkə dilkə: **ilək dilək**. əkə bala. ana bala. nənə bala.

tilqəm **dilgəm** > **deyləm**. əhrum.

tilqəmək **dilgəmək**. danışmaq. qonuşmaq.

tilqəniş **dilgəniş**. soranış. sorğayış. iltimas. xahiş.

tilqənmək **dilgənmək**. **dilgəşmək**. xahiş edmək. soranışmaq. sorğaşmaq.

tilqər **dilgər**. sözçü. dildə, sözdə başarlı.

tilqəş **dilgəş**. diləyi bir olan. oydaş. (həmrə'y. həmbəstə).

tilqəşikmək **dilgəşikmək**. (həmbəstəlik, həmrə'ylik bildirmək.).

tilqəşlik **dilgəşlik**. (həmbəstəgi. həmrə'ylik).

tilqəşmək **dilgəşmək**. (həmbəstəlik, həmrə'ylik bildirmək.).

tilqəşmək **dilgəşmək**. **dilgənmək**. xahiş edmək. soranışmaq. sorğaşmaq.

tilqəz **dilgəz.** ötgüzüşçü. savçı. quzarişçi. xəbərnigar.

tilqi **-**kəndivi çaqqal bilsən, **qonşuvu tilki bil**.
-yügürən iti, **sevəməz tilki**.

tilqi -qurd yarşağı dirəniş, **tilki yarşağı** dilәniş. (**dirəniş**: çəling. döğüş). (**dilәniş**: yalvarış. iltimas).

tilqinin -qurdun qudası, **tilkinin dosdu**. (**qudası**: qohumu).

tılqır **dılqır**. < **dalqar**. mütəcaviz. təcavüzkar.

tılqır **dılqır. 1**. dığa. yekə olubda başarcaqsız, usuz(səfeh). 2. lotuçul gəzən.

tılqır **dılqır**. **dalqır.** mütəcaviz.

tilqor **dilxor**. acıqlı. -**dilxor olmaq**: acıqnmaq. acıqlanmaq. incimək. (ürəyinə) yava almaq.

tıllaq **dıllağ**. çalığ. çaluğ. amcığ.

tillə dil ilə. -dilin yurdsu, könül orun, **dillə sözü**, könüllə yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**yorun**: yozun. açıqla).

tillə **dillə.** -**oysan, dillə tapar can**!. **(oysan**: fikir xiyal**).**
-hançı dillə oyatım uymuş elim?.

tillənsin **dillənsin.** səslənsin**. -**ağza sal **duyquların dillənsin**!.

tillər **-tülkü əfə dadlı dillər söylədi**, qarqa bəydən pəndirini almağa.

tillərə **dillərə**. **-**doğma dilin daşlayan, yuva qazdı, **yad dillərə könlündə**.

tillərə **dillərə**. **-**könül dilin daşlayan, yuva qazdı, **yad dillərə könlündə**.

tillərə -yığmaq olmaz əl ayağın, **söz düşərsə dillərə**.

tilləri **dilləri.** zolağları. -alov zolağları, dilləri.

tillərtə -sözün doğrusu, doğru söz, **bütün dillərdə**, yazıleydi kaş!.

tilləşən **dilləşən**. qonuşan. danışan. -türki **dilləşən**: türki danışan.

tilmac **dilmac**. **dilmər**. **1**.dil bilən. başqa bir dili, gizli bir dili bilən. **1**. tərcüman. mütərcim.

tilmac **dilmac**. mütərcim. tercümə edən.

tilman **dilman**. arman.

tilmaş **dilmaş.** dil qanan. -**dilmaş** uşaq. -**dilmaş** balalar.

tilmaşlıq **dilmaşlıq.** çevirməçilik. tərcüməçilik.

tilmə **dilmə**. **1**. dilim. **1**. hissə. **1**. fal. **1**.cüzvə.**1.**dörd bucaq kəsilən uzun təxdə. alvar.

tilmə **dilmə. deyləm.** qəmə. qama. hissə. pay. səhm. qətə. güvə. cüvə. qısqı. çalva. loq. tir.

tilmək **dilmək**. **dilimlək**.

tilmənəq **dilmənək**. inadçı. inadkar.

tilmər **dilmər**. **dilmac**. **1**. dil bilən. başqa bir dili, gizli bir dili bilən. **1**. tərcüman. mütərcim.

tiloqut **tiloğut.** bir sözü, işi oğan, yoğan, yozan. müfəssir.

tilov **dilov**. **1**. olta. **(**balıq avlamada kullanılan, ucuna çəngəlli iğnə taxılı, çoğunluqla at quyruğu qılından olan vəya naylon tellərdən yapılmış iplik**)**. -el sorumluları bu **dilov** yabancısı değillərdi. **1**. çəngək. qullab.

tilov **telov**. **cilov**. yular (nərsəni çəkməkdə, sürüməkdə işlənir. demir, çəlikdən yapılır. moğollar **utac\ulac** söylər).

tilovçu **dilovçu. dilovuc**. **1**. bir dili tam yönlü bilən. ədib. **1**. suxəndan.

tilovlamaq **dilovlamaq**. **1**. dilindən, sözündən tutmaq. **1**. dilə tutmaq. ağız aramaq.

tilovuc **dilovuc**. **dilovçu. 1**. bir dili tam yönlü bilən. ədib. **1**. suxəndan.

tilsimli alaqul. alamut. ovsunlu. sehirli.

tilsiz **-**dilsiz ellər, ölməyə büktüm.(**büktüm**: məhkum)**.**
-dilsiz başa, necə deyim kişi mən!. (**başa**: adama. kəsə).

tilsiz **dilsiz.** -alğısız, söz yaranmamış, **dilsiz, söz dayanmamış**. (**alğı**: duyum. idrak. şuur). (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş. {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}**.**
-dilsiz el qalmaz, tinsiz el durmaz!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni).

tilsiz **dilsiz**. **-dilsiz baş**, başsız gövdə.

tilsiz **dilsiz**. -**dilsiz**, uluslar solur.

tilsiz -yersiz əkin olmaz, dilsiz, elin.

tiltaş -**dildaş təndaş tindaş**. : bir dil bir tən bir tin. dilbir tinbir tənbir.

tiltə -**anlaşılmaz dildə qonuşmaq**: tatdırışmaq. ağızda it boğuşdurmaq.

tiltə **dildə**. -**balığın canı sudadır, ylığun canı dildə**. balığın canı sudadır, ylığun canı dildə. (**yalığun**: insanın)**.**
-bir yaram var, **dərmanı dildə**, dilimlə bir söz, söylə dilimlə. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla).

tiltə **dildə. -**dilin suçu yox, **dildə yalan yox**. (otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-dil qırıldı, can töküldü, **sevgi dildə**, oldu tapmaz öz sözün.

tiltə şolba. şolva. sulav..
-**tiltə edmək**: bükdələmək. suyuq yeməyə çörək doğramaq.

tiltə **tiltə** .-**dədivin tiltə tutan əlin sikim**.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın)..
-**dildə** .-oyda nəsən, **dildə ol!.** (oyunda nəsən dildə ol!). (**oyda**: fikrində).

tiltə -**dildə** sönməz odun qalısın.

tiltən -**canı dildən çalışmaq:** başardığın əsirgəməmək. qayırdanmaq. qursdanmaq. möhkəmlənmək. qeyrətə gəlmək**.**

-baş dildən, qoy boğazdan səmrər. (**qoy** : qoyun). (**səmrər**: becərər)**.**

tiltən -**cani dildən:** ürək bilən. ürəkdən. içdən.

tiltən -dildən dilə düşmüş.

tiltən **dildən**. -dil, küsürsə **dildən**, dil, qarğayar yiyəsin..
-dil, küsürsə **dildən**, dil, tanımaz yiyəsin..
-dil, düşürsə **dildən**, dil, yadırqay yiyəsin..
-**dil!, dilə** düşmədən, ələ gəlməz, ələ gəldisə, **dildən** düşməz.

tiltən **-**düşməsin **dildən dilin**.

tiltən **-düşməsin dildən, dilin**..
-**söz odur dildən qopa**, könlə hopa..
-(qoşu nədir? bunu dil yox, könülə bilər!!).-qoşu odur, **dildən qopa**, könlə hopa!.**.**
-dil bəla, diş qala, **dildən gəlir hər bəla.**.
-kim tapdı **acı dildən** aman. (**aman**: qoraq. həfazət)**..**
-oğul beldən**, söz didən**, iş əldən.

tiltən {**dildən (**fars**)}**. **< tindən**. -**cani dildən:** ürək tindən: canla tindən.

tilti **dildi dildir** paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

tıltıbıl **dıldıbıl.** çılpaq. lüt.

tiltir -**dildir quran**, ürəkdən ürəklərə yol!. (**dildir** :sözdür).

tiltir **dildir.** -**dildir, sırlar haçarı**, sözdür, könül yaparı..
-içimin nisgilini, **tökməyə dildir**, könülün sırlarını **açmağa dildir**.

tiltir dildi dildir **paxtadan yumşaq durur** daşdan qatı, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

tiltirmək **dildirmək** dilik açmaq. uzununa yarmaq.

tilvar **dil var**. dil usda.

tilvii **-dilivi tanı, var ol!.**

timək çotmaq. (# **çözmək**. açmaq. sökmək).

timiq **timik**. **1**.bucaq.**1**. **dimik**. barmağın, pıçağın ucu.

timinə -kimi geyimə sarılı, **kiminə geyim sarılı**.

tımqıl **dımqıl**. dəmli. nəmli. suyımqıl. sımqıl. (su. us. sı. ıs). sulu olan. ritubətli.

timməz **dinməz. dinməz**. mütləq. -**dimməz** deməliyəm: mütləq deməliyəm. -**dimməz** demək: mütləq demək.

timtiq **dimdik**. cük.

timtiq **-pox qurcamaz dimdik** batmaz. (pox eşmiyən dimdik niyə bələnir)**.**

timtiqləşmək **dimdikləşmək**. qaqalaşmaq cüküşmək. -iki qarqa **cüküşdü**, quzqun gəlib apardi.

timtiyi **-ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar**, pox yiyənin qaşığı belində. {hər gərəyin gərəci var. hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

timtiyinə -**dimdiyinə dəymək**: dındığına dəymək.

tin **1**. ruh. **1**. zat. nəfs. -**tini** pozuq. **1**.(# **don**). öz (# **töz**: gövdə. tənə).**1**.**tın**. (dirilik simgəsi). inc. can. ruh. nəfəs.

tın **1**. tək. yalğız. quytu. **1**. **tin**. (dirilik simgəsi). inc. can. ruh. nəfəs..
-tını çıxmış: ölmüş..
-**tın üzən** can alan. ümiddən salan. ümidsiz edən. naymıd edən. ruhdan salan..
-tının (nəfəsin) **kəsmək**: tınqıtmaq. təngitmək. təngə gətirmək. boğamaq. xəfələmək.

tin -**din carçısı**: dincar. din təbliğçisi.
-din salmaq:diğ salmaq. dinğləmək. dinləmək: qulaq asmaq.

tin **-din soludan aran**, başna qadasın arar. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).
-göz görürsə, **tin dinər**. (**tin dinər**: iç, ruh inanar)**.**

tin **din**. ! danış!.

tin **din**. -işində çin, **sonra din**: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol..
-**dil, din**. birini elim qoymaz, birində beyin. (**qoymaz**: tərk edməz)..
-tənin yükün ayaq, **tin yükün, ürək**. (daşır).).(**tən**: gövdə).(**tin**: ruh).

tin -ər ərə qonaq, **tin** tənə..
-**din əkli**: din əhli..
-bir dil bir tən bir tin: dilbir tinbir tənbir : dildaş təndaş tindaş.

tin ruh. -)bunaldım hər nəyimdə, **tapuqdur tin tənimdə**, mutsuz can yox tənimdə, qədərdər sənin əlində. (**tapuqdur** :əmanatdır).
-**bağışlı ürək, tin durur**. (**tin durar**: huzur bulur). (**bağışlı**: rəuf. mehriban. rəhimli). bağışlı könül, dinclik bulur).

tın ruh. can.-**tın** çıxar təndən.

tin -**tin tinindən**, tən tənindən aldı su.

tın! **tin!**. **1**. **dinmə!**. sözüvü tıx, tıy. **1**. istirahət ed. **1**. toxda. nəfəs al. (# **din**: durma!. tıprış. dəbəş).

tınaqat **tınağat**. (**tin**: dinc). tə'tilat.

tınaqut **tınağut**. (**tin**: dinc). tə'tilatda olan. mürəxəslikdə olan.

tınalan **tın alan**. tın, nəfəs çəkən.

tinalış tə'til. -**tinalış** günü.

tınalış **tın alış**. **tinalış**. nəfəs alma. tənəffüs. aralış **(**ara alma**)**.

tinalış **tin alış**. tınalış. tın alış. nəfəs alma. tənəffüs. aralış **(**ara alma**)**.

tinatan **dinatan**. ziddi din.

tınatan **tın atan**. soluyan. tın, nəfəs verən.

tinbir -**dilbir tinbir tənbir** : bir dil bir tən bir tin : dildaş təndaş tindaş.

tinbir **-tənbir tinbir olanlar**, ağ qarasın bulanlar, aylın aylın aylanar. (**aylın:** səma'). (**aylın aylın aylanar**: dönər dönər fırlanar).

tinc almaz **dinc almaz.** -acun eldən dosd olmaz, öcü qalsa, dinc almaz.

tinc **dinc**. **1**. **dinik**. sakit. aram. **1**. yumğun. yamğın. (yumulu, durqun, qımıldamayan). aram. sakin. -**yumğun dalay**: durqun dəniz. **1**. **dincil.** asudə**. <** yastaq. yasta. yasut. rahat. arın. **1**. sayxaş. açıq. **1**. təkin. rahat. -alışqan qol **(**əl**) təkin** durmaz. **1**. təkiş. təkşi. **(**< **dənğ)**. rahat. **1**. yoş. yoğuş. yoğşuq **(**yoğrulmuş**)**. rahat. -**yoş yaşam**: dinc yaşam. **1**. rahat. yey. **1**. **tin**. pause. poz..

-**dinc elə**: rahat ol..

-**dinc eləyin**: rahat olun..

-**dinc**, **rahat bıraxmamaq**: qıynamaq. -bu qızıq məni qıynar..

-**dinc**, **rahat qoymamaq**: qınamaq. qıynamaq. -yurd duyqusu məni **qıynar**. -az **qıynayın**: az rahatsız edin..

-**tincmisiz?**: **dincmisiz?**. yaxşımız?..

-dinc almaq: **dincəlmək**. **dinəlmək**. istirahət edmək..

-**dinc rahat**: toxtav..

-dərin sular, dinc axar.

tinc **dinc. amır**. **yamır** (yapır). huzur. rahat. aram.

tinc **dinc.** aydın. ayın. arxayın.

tinc **dinc**. **-könlün dinc alsın** çırpınmadan.
-əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-**dinc dinc**. dinənişlə. aram aram. -**dinənişlə uğraşmaq**: dinc dinc məşqul olmaq.
-**dinc yatsın:** dinc otursun. barısın.
-**dinc yaşır:** dinər qalı (. -**dinər qalı** kişilər, bolluq olsa ölkədə).

tinc **dinc.** köşək. onat. rahat..

-**dinc durmamaq:** çalğınmaq. çabalamaq. şuluğluğ edmək.

tinc **dinc**. rahat.

tinc **dinc**. təkiz. hamar. dalqasız. qayğısız. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz:** yalnızız. yalınquyuz).

-acqarın başı **dinc almaz**.

tincalıq **dincalıq. dincəlik. incalıq**. rahatlıq. sakinlik.

tincalıqlı **dincalıqlı. dincəlikli.** incalıqlı. rahat. sakin. -**incalıqlı** oturğıc.

tıncalmaq (göy gövərənti). incalmaq. qıncalmaq. pozulmağa, əzilib sulanmağa başlamaq.

tincalmaq **dinc almaq**. **dincəlmək**. rahatlanmaq. -**dinc al**: **dincəl**: rahatlan.

tincalmaq **dincalmaq.** incalmaq. ağrısı dinmək. rahatlanmaq. sakinləşmək.

tincar **dincar**. din carçısı. din təbliğçisi.

tıncarmaq (göy gövərənti). incalmaq. qıncalmaq. pozulmağa, əzilib sulanmağa başlamaq.

tincə -yaxşılığa yaxşılıq, borclu qoymaz kimsəni, yaxşılığa yamanlıq, **dincə verməz ölkəni**.

tincəq **dincək**. aram.

tincəq **dincək.** -gün kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, su kimi duru, topraq kimi yasağun, **ölü kimi dincək**. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin).

tincəqliq **dincəklik**. -ruhi dinclik, aramiş: bəsilik**.**

tincəlik **dincəlik. dincalıq. incalıq**. rahatlıq. sakinlik.

tincəliqli **dincəlikli. dincalıqlı.** incalıqlı. rahat. sakin. -**incalıqlı** oturğıc.

tincəlir **dincəlir**.-üzünə baxan irgənir, **içinə qoyan dincəlir**.

tincəliş -**soyunub dincəliş:** aylaş. ayaş. yeşniş. istirahət.

tincəlmək **dincəlmək**. **1**. **ərmənmək**. **əmrənmək**. **armanmaq**. artınmaq. rahatlanmaq. **1**. **dinəlmək**. **dinc almaq**. istirahət edmək.

tincəlmək **dincəlmək. 1**. köşəşmək. dinişmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. düşüşmək. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək**. 1.** ürəyi yerinə gəlmək. təsgin tapmaq.

tincəlmək **dincəlmək**. açışmaq.

tincəlmək **dincəlmək**. **dinc almaq**. rahatlanmaq. -**dinc al**: **dincəl**: rahatlan.

tincəlmək **dincəlmək**. tekinmək. təkinmək. istirahat edmək.

tincəlmək -**soyunub dincəlmək:** aylaşmaq. əyləşmək. yeşinmək. istirahət edmək.

tincəlməz **dincəlməz**. barışmaz. **-**saynaq doslar ağrışmaz, **saynaqsızlar barışmaz**. (**saynaq**: hesab kitab bilən). (**ağrışmaz**: çətinlik çəkməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).

tincəlməz **-**it yaslayan dincəlməz. (**it yaslayan** : it əkidən, becərən. itlə uğraşan)

tincəlmir -**içim dincəlmir**: onaymır könül dincəlmir. -söyləyirəm aldırmır, söyləmirəm onaymır. (**aldırmır**: saymır).

tincəltən **dincəldən.** yarıtan. aramiş verən. -**yarıtan** darı..
-**könül dincəldən, açan:** ürək genədən.

tincəltir **dincəltir**. yarıtır. aramiş verir. -siz olduğuz baş **yarıtır**, ağrıtmır, iş çarıtır: açır.

tincəltmək **dincəltmək.** aratmaq. təmizləmək. -**oy başın aratıb**, baş atıb yatıb. (**oy başın aratıb**: fikir xiyalın təmizləyib, dincəldib).

tincər **dincər**. rahatlıq verici.

tincəşmək **dincəşmək**. yomraşmaq. **yapraşmaq**. barışmaq. huzur tapmaq, rahatlaşmaq.

tincətmək **dincətmək**. **incətmək.** rahatlamaq.

tincətmək **dincətmək**. təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). rahatlatmaq.

tinciq (# **cicikli**. xıncıq. qancıq. qıncıq.).

tıncıq (**tıncığ**. **tıncık**). **1**. (qıssaca tın, nəfəs). **1**. son soluq. uçınaq. can bəsər. **1**.

tıncıqdırmaq əzişdirmək.

tincil **dincil. dinc.** asudə**. <** yastaq. yasta. yasut. rahat. arın.

tıncımaq tincimək. incimək. diskinmək.

tincimək tıncımaq. incimək. diskinmək.

tincin **dincin**. -bir anlıq hirsin basan, **yüz il dincin yatar**.

tincitən **dincidən.** rahat edən. rahatlıq verən.

tıncıtmaq **(tıxıncıtmaq**). **1**. əzmək. leh edmək. **1**. təzyiq edmək.

tincitmək **dincitmək.** rahat qoymaq.

tincitməz **dincitməz.** rahat qoymaz.

tincliq -bağışlı könül, dinclik bulur. (**dinclik bulur**: **tin durur**: huzur bulur).

tincliq **dinclik.** -**dinclik**, başda yaransın, könlə insin!..
-**günorta son qılınan dinclik, yatma**. **qilulə**. **siyest**: qoyun. qoni.

tincliq **dinclik**. **dinək**. **1**.sakitlik. **1**. aramiş. **1**. onğluq. rahatlıq.

tincliq **dinclik**. rahatlıq.

tincliq **dinclik**. təkizlik. dalqasızlıq. dalqınsızlıq. qayğısızlıq.
-**dinclik üçün sayrasın dilim**, ovatlıq üçün işləsin elim. (barış üçün ötsün dilim).

tincliq -**təklik dinclik**: təhlik dişlik. danqalıq dingəlik. (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tincliq **dinclik.** amanlıq.ağgün. -dığalara yamanlıq, **ana yurda amanlıq**. (**yamanlıq:** qaragün)

tincliqtə **dinclikdə.** aramişdə. -onu dinclikdə, dincrikcə **bəsrədilər**. (**bəsrədilər: bəslədilər**. toxlatdılar)

tinclit **dinclik.** bəsilik**.**

tinclit **dinclik**. təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). rahatlıq.

tincliyə -**dincliyə başlamaq:** dinəcmək. ürəgi düşüşmə. ürəgi köşəşmək.

tincliyi **dişliyi**. **-bir ulcağın dincliyi**, min alçağın baş ağrısı. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).
-işdən enər **tümlə elin dişliyi**.

tincliyi **-könül dincliyi əldə olmaq**: könülsərmək.

tincriqcə **dincrikcə**. yastarıqca. yastaluqca. asudəliklə. asudəcə. -**dinclikdə dincrikcə:** aramişdə asudəcə.

tincsiz **dincsiz**. rahatsız.

tinçi böyük ruha iyə olan.

tinçil ruhi.

tinçol ruhani.

tinə -**dinə solun**: rahat nəfəs al.

tinəc -**dinəc dinəc**: əmin ərgin: rahat rahat.

tinəcmək **dinəcmək**. dincliyə başlamaq. ürəgi düşüşmə. ürəgi köşəşmək.

tinəq : -**dənək dinək oylab gör**: **dənnək oylab: dənəkcə oylab gör:** dərin düşün. sakitcə, yaxcı, dərin düşün. sancıb sincib düşün.

tinəq **dinək. 1**.**dinək.** toxdağ. aramqah.**1**.**tinək**. (**dinək**). huzur. **1**. tınıq. tınış. tiniş. toxdaş. istirahət. durma. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**. **dinclik**. sakitlik. **1**. **dinclik**. aramiş. **1**.sikut. -əsən külək çınladar qulaq, bir **dinək** köçmüş içdən içimə.

tinəq **tinək.** təqaüd. -**tinəyə**çıxmaq.

tinəqi **1**.**dinəgi**. huzuri.**1**.**tinəki**. (**dinəki**). **1**.huzuri. **1**. təkyə.

tinəqmək **tinəkmək**. solğamaq. nəfəs almaq.

tinəl ruhi.

tinəlmək **dinəlmək**. **1**. aramlaşmaq. sakitləşmək. **1**. **dincəlmək**. **dinc almaq**. istirahət edmək. **1**. durub qalmaq. -qarşımda dinəlib durma.

tinən **dinən**. bəşər. -bir **dinən** belə tapılmaz.

tinən **dinən**. yatan. -burda **dinən** mənim atam.

tinənişlə **dinənişlə**. dinc dinc. aram aram. -**dinənişlə uğraşmaq**. məşqul olmaq.

tinər -**bulağa varsa, sular dinər**, düğünə varsa, yırlar.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.). (**yırlar**: çalçağır).

tinər **dinər**.
-**dinər** qalı kişilər, bolluq olsa ölkədə. **(dinər qalı**: dinc yaşır).
-göz görürsə, **tin dinər**. (**tin dinər**: iç, ruh inanar).
-oğul ağısı, **sində dinər**.

tinər **dinər.-tayxan yağanda dinər**, çoban öləndə. (**tayxan**: əkinçi). (**öləndə**: **ölənğdə**: (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda).

tinər susar.-könül qanıt bilməz. **könül ya dinər**, ya sevər, ya söyər(könül dəlil, məntiq bilməz, könül ya susar, ya istər, ya nifrət edər).

tinərqə **dinərgə**. aramqah. asayişqah.

tinəsov **dinəsov**. aramişi xatir. xatircəm.

tinəsovluqla **dinəsovluqla**. xatircəmliklə. aramişi xatirlə.

tinəş **dinəş**. (dinc almaq. dinc alış). əltə'til. -kiminə **dinəl** günlər uzanır uzun keçir. kiminə qısqalanır, güdə keçir.

tinəş **dinəş**. (**dinəv**. **divan**) (dinib eşitmə. deyib eşitmə). gəngəş. konsey. şura.

tinəşmək **dinəşmək**. sikut edmək.

tinətmək **dinətmək**. təsəlli vermək.

tini -ərsək kişi diləyi, **dini, dili, toprağı.** (ərsək. arsaq. kişi sarat. azadə). (**dini**:inamı. inancı).

tini içini. -**donu** dəğişdin, tini bəs (tinin, için neyləyəcəksin).

tini -**tini tindən**, təni təndən, canı candan aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

tınıc **dinic**. **1**. sakit. aram. **1**. səssiz. **1**. rahat. **1**. qaprınıc. xəlvət. **1**. **tınış**. **diniş**. **dinic**. hizur. huzur. rahatlıq. -tanışlı **tınışlı**.

tinic **dinic**. **diniş**. **tınıc**. **tınış**. hizur. huzur. rahatlıq. -tanışlı **tınışlı**.

tinic **dinic**. **tınıc**. **1**. sakit. aram. **1**. səssiz. **1**. rahat.

tinic istirahət. aramiş. tənəffüs.

tinicmək istirahət edmək. aramiş tapmaq. nəfəs almaq.

tiniq **1**. **dinik.** sakit. -**dinik** yaşam. -**dinik** uşaq. **1**. **tinik**. duru. anıq. şəffaf. saf. **1**. **dinik**. dinc. sakit. aram.

tiniq **dinik**: işi bıraxma çağı. (# **işə başlama çağı:** minik).

tınıq **tınığ**. **1**. duru. -sütdən ağ, **sudan tınığ**. (sütdən arığ, sudan duruğ).**1**.**çınığ**. **sınığ**. şünas. -adam**sınığ**: adamtanıç. adam tanıma, . adamşünas.**1.tınış**. **tiniş**. toxdaş. dinək. istirahət. durma. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**.xoş xim. -**tınıq** kəsəl.

tiniq **tinik**.məks.

tınıqmaq **-dartıq tınıqmaq:** güclə solumaq.

tınıqmaq solumaq**.** nəfəs çəkmək. **-dartıq tınıqmaq:** güclə solumaq.

tınıqmaq **tınığmaq**. **1**. həbs olmaq. **1**. sakitləşmək. **1**. bıqmaq.

tiniqmək **dinikmək**. işi bıraxmaq. (# **minikmək.** işə başlamaq).

tinil **dinil**. tə'til. -**dinil** dönəmi: tə'til dönəmi. -**dinilə** çıxmaq: tə'tilə çıxmaq.

tınılıq **sınılıq**. **tınılıq**. şünaslıq. -adam**sınılıq**: adam tanımalıq, tanıçlıq. adamşünaslıq.

tınım rahatlıq. -**tınım yox**: rahatlıq yox.

tinim ruhum.-söz mənim ruhum. (**söz**: dil)
-tənim köçər, **tinim qalar**, olunca yaşar.

tinim -duyum səsin, **tinim çınlasın**. (**çınlasın**: titrəyib çağlasın)

tinimə **dinimə**. -**toxunmasın kimsə dilə, dinimə**, biri varlığımdır, biri inancım.

tınımsız **dinimsiz**. sürəkli. dəvamlı.

tinimsiz **dinimsiz**. **tınımsız**. sürəkli. dəvamlı.

tinin -müslüman türk, **dinin dəğişmiş** bacısın satar, qardaşın atar.

tinin ruhun. -ilin olmaz dadşım bil yenisi, **tinin olsun yenilərdən yenisi.(tin:** ruh. nəfs).

tinin -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

tininə hisinə. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük.

tinintən -**tin tinindən**, tən tənindən aldı su.

tınış **1**. **tınıc**. **diniş**. **dinic**. hizur. huzur. rahatlıq. -tanışlı **tınışlı**. **1**. **tınıq**. **tiniş**. dinək. toxdaş. istirahət. durma. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**. huzurlu. -**tınış** yaşam: huzurlu həyat. **1**. istirahət. **1**. gizlicə nərsəni öğrənmə üçün dinləmə. (suxən çini).

tiniş **diniş**. **1**. **dinic**. **tınıc**. **tınış**. hizur. huzur. rahatlıq. -tanışlı **tınışlı**. **1**. istirahat. istirahət. rahatlıq. **1**. **tınıq**. **tınış**. dinək. toxdaş. istirahət. durma. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**. toxsağ sakitləşmə. -ağrılarım **tosağ** bilmir. **1**. tə'til..
-**uruş diniş**: (cəngi sülh).

tiniş sikut.

tiniş! aram!. basın!. sakit!. sərin!.

tiniş! basın!. sakit!. aram!. sərin!.

tiniş! sərin!. aram!. basın!. sakit!.

tınışçı gizlicə nərsəni öğrənmə üçün dinləyən. (suxən çin).

tinişlik dinməzlik. sakitlik.

tınışmaq **tınşımaq**. **1**. nəfəs çəkmək. **1**. istirahət edmək.

tinişmək **dinişmək**. aram olmaq. sakit olmaq. sakinləşmək. huzur bulmaq.

tinişmək **dinişmək**. köşəşmək. dincəlmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. düşüşmək. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək.

tınıvız mızı. düşüncəsin ayan (açıqca) bildirməyən.

tinq **-diñğ salmaq:din salmaq. dinğləmək. dinləmək**: qulaq asmaq.

tinq **ting 1**. {> **dik** (fars)}. böyük qazan. **1**. dəñğ. ən. lap. -**tiñğ** başında: lap üstündə**.**
-tiñğ törün: işai' rəbbani. məzhəbi mərasim. dini mərasim.

tinq **ding.** yalnız.fəqət. -bu iş **ding** mənə dəğişli**:** bu iş yalnız mənə mərbut.

tınqa dəmirsi para.

tınqa -**tınqa bir: dınqa bir:** dingə bir. təkcə bir. -beş kişiyə **dınqa bir** çörək.

tınqala -**tınqala deyirəm** baxışlarımla.

tinqala **tınqala**. **(tin**: dinc**)**. ayrılış. əlvida'.

tınqala **tinqala**. **(tin**: dinc**)**. ayrılış. əlvida'.

tınqar **sınqar**. çəkin. **-birinə gülmədən tınqar**, sanada gülənlər olar.

tinqə **1**. **dingə > lingə**. (**ləngə < dəngə**). **1**. **tingə**. güçət. göçət. yeni kök salmış göyərti. **1**.**dingə**. **dəngə > lingə**. tay.**1**.**tingə**. darığ.

tinqə **dingə.** dinləmək. -aytqa səndən, **dingə məndən**. (demək səndən, dinləmək məndən).

tinqə **dingə**. tanqa > tənha. yalnız. təkcə. fəqət. -**dingə** o deyil. -**dingə** burda yox, hər yanda belədi. -onun kötülüyü **dingə** bu deyil. -o **dingə** qalmaz. -**dingə** gəlmiş **dingə** gedmiş.
-dingə bir: tınqa bir. dınqa bir. təkcə bir. -beş kişiyə **dınqa bir** çörək.

tinqə **dingə**: ibadətqah. təkyə.

tinqə **tingə**. **1**. sıx, darıcıq, güdə tikə, geyim. gövdənin ut (həya) yerlərin tutan, örtən tikə, parça, geyim. küştüçülərin dizə dək olan, güdə sıx geyimi. **1**. alt geyim. tənə yapışan geyim. tər köynəyi.

tinqə **tingə**. sıx, güdə tikə, geyim. körpə ağac.

tinqə **dingə.1. dang**. tamam əyar. **1.** təkcə. -**dingə** qayğısı. -**dingə** başına: təkcə başına. **1.**fəqət. -**dinqə** o deyil. -**dinqə** bir dənə. -təki suçu **dinqə** o olardı. -**dinqə** bir söz, dinlə məni.

tinqəl **tingəl**. ruhani.

tinqələ **dingələ. dinlə.**

tinqələ **-ilkin özgələri dingələ**, sonğ öz sözün aytgələ. (**dingələ**: dinlə) (**aytgələ**: söylə).

tinqəliq -**danqalıq dingəlik**. (təklik dinclik). (təhlik dişlik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tinqəliq **dingəlik**. asudəlik. rahatlıq. -**danqalıq dingəlik**: (təklik dinclik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tinqənə **tingənə**. təkyə. dayanqa. deyir. deyr. xəlvətgə. dayanğa. qonalqa. xaniqah. xaniqah. inziva yeri. üzlətgəh. zaviyə. hücrə. somiə.

tinqənətə **tingənədə**. məngənədə.

tinqəşmək **tingəşmək**. dinclik bulmaq.

tınqıl -**daşqalarda təkərlərin dınqıldan, oxdan çıxmaması üçün, şarın dışarısına taxılan mıx:** qulağ çivisi.

tinqil **dingil**. **dəngəl**.**dənlək**. **dəhrə**. (< **dənğ**). ox. qol. mehvər. mil. çərx.

tinqil **dingil**. ərit. ərim. əriş. (mil. ox. iğ. dük. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə).

tınqıl **dınqıl**. köçər mehvər.

tinqilə -**dingilə dışav**: dombalan pısdan.

tinqimək **tingimək**. **singimək**. **səngimək**. durmaq. kəsilmək.

tinqimək **tingimək**. **təngimək**. **1**.darıxmaq. **1**. bezikmək. darılmaq. boğulmaq. **1**. soluğu (nəfəsi) darılmaq.

tinqin **dingin**. basnığ. sakin.

tınqır **1**. dəmir para. xırda para. **1**. parasız kimsə. **1**. boş. quruq.

tınqır -**dınqır qıran**: qəpik quruş.

tinqir -**tinğir ib**: **tiğirib** < **tanrı evi**. məçid. məscid.

tınqırmaq (boşalmaq). ölmək.

tinqiş **tingiş**.**1**. istima'. **1**. qulaq asğış.

tınqıtmaq **tınğıtmaq**. **dingitmək**. durutmaq. -bulaq başdan bulanmış, kim **dingizər** ay xanım, ağac dibdən yıxılmış, kim durquzar ay canım.

tınqıtmaq tının (nəfəsin) kəsmək. təngitmək. təngə gətirmək. boğamaq. xəfələmək.

tinqitmək **dingitmək**. **tınğıtmaq**. durutmaq. -bulaq başdan bulanmış, kim **dingizər** ay xanım, ağac dibdən yıxılmış, kim durquzar ay canım.

tınqlamaq **tınğlamaq**. **tınlamaq**. **çınlamaq**. **çınğlamaq**. **zınğlamaq**. **sınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

tinqləmək **dinğləmək. dinləmək**: **dinğ salmaq. din salmaq.** qulaq asmaq.

tinqliş **tinğliş**. eşiti. eşitmə. qulağuş. duyuş.

tinqo **tingo**. sıx, quyuq, ət, sümük suyu. cirgə.

tinqoz **dinqoz**. dinsiz.

tınlaqız **tınlağız.** dinləyiz. qulaq asın.

tınlamaq **1**.**çınlamaq**.**1**.**tınğlamaq**. **çınlamaq**. **çınğlamaq**. **zınğlamaq**. **sınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

tinlcəlmək **-dinlcəlmək qabağdadır**, işlədikcə, yaşam dadılır (dad alınır. dadlanır)**.**

tinlə **dinlə**. **-**az gəpləyib, **kop dinlə**. (kop gəpləmə, kop dinlə).

tinlə **dinlə.** -başlı ara, söz dinlə, dibsiz bulsan, söy dinlə! (**söy**: söyüş).

tinlə **dinlə**.**dingələ..**
-sözlərin, **sızıların dinlə**.(**sızıların**: şikayətlərin)

tinləb -**dinləb dur**: qulaq as.

tinləmə **dinləmə. -söz eşitmə, dinləmə dəlisi:** qulağıqızıq**.** qulağdəlisi.

tinləmək -azın (azraq) danış, çoxun **dinlə**.

tinləmək **dinləmək** dingə. -aytqa səndən, **dingə məndən**. (demək səndən, dinləmək məndən).

tinləmək **dinləmək**. eşitmək..
-türkü anlamaq üçün **kişidən dinləmək gərək**.!

tinləmək **dinləmək.** ukamaq. eşitmək. -biri **oxur**, biri **ukar**. (# **oxumaq**: səslənmək). -ukar qulaq, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar..
-**bəllətmədən dinləmək:** qulağ qabartmaq, dikətmək. qulağ yatırtmaq.

tinləmək **dinləmək**: **dinğləmək. dinğ salmaq. din salmaq.** qulaq asmaq.

tinləmətən **-dəğirman dinləmədən** bildiyin edmiş.

tinləməz -görməz **dinləməz**, danışmaz kimsə: göz, dil qulağ koru.

tinlənmək **dinlənmək**. **1**. **dəm almaq**. **1**. dəm almaq. -bir **dəm** alın.

tinlənmək **dinlənmək**. **1.** tınmaq**. 1.** dinmək. istənmək. müddəi olmaq. -işində çin, **sonra din**: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol.

tinlənmək **dinlənmək.** amırmaq. yamıramaq (yapır). aramlamaq. huzur tapmaq. rahatlanmaq.

tinlənməz **-**it, qurd qatında **dinlənməz**. (**qatında**: qulluğunda. huzurunda)

tinləntirmək **dinləndirmək**. dəm aldırtmaq. dəmə qoymaq.

tinlər **-**beyni dolu çox dinləyib az söylər, **ağzı dolu çox söyləyər az dinlər**.

tinləş **dinləş**!. sakit ol.

tinləşmədən **dinləşmədən**. toxdaşmadan. istirahət edmədən.

tinlət **dinlət**. -**börküvü dinlət**: **börküvə anlat**: ged başqasın qandır. boşuna danışma.

tinlətmək **dinlətmək**. duydutmaq. eşitdirtmək.

tinləyən **-dinləyən izləyən.**

tinləyər **dinləyər**. -ağzın açıb söyləyən, **istənməzi dinləyər**, dadlı denən dad gəlsin, acı demə yad gəlsin.

tinləyib **-beyni dolu çox dinləyib az söylər**, ağzı dolu çox söyləyər az dinlər.

tinləyib **-çox dinləyib** az söylə. (on dinləyib bir söylə).

tinləyib **-dinləyib izləyib.**

tinləyiş -söyləyiş gümüşdürsə, **dinləyiş qızıl sayılmışdır**.

tinləyiz **dinləyiz**. tınlağız. qulaq asın.

tınlı nəfəsli.

tınlı **tınlığ**. canlı.

tinli -**dinli olan** dilin qorur.

tınlıq **tınlığ**. **tınlı**. canlı.

tinliq **tinlik**. huzurluq. aramiş.

tinltiriş **tinldiriş**. huzur bermə. aramiş vermə.

tinltirişmək **tinldirişmək**. huzura ulaşmaq. aramiş tapmaq.

tinltiritmək **tinldiritmək**. huzura ulaştırmaq. aramiş vermək.

tınma! **1**. **tınmə**!. dinmə!. sakit!. (# **tınma**: **tumma**: sakit durma. qılın. toxdanma!. təmbəlləşmə!).

tınmaq dinlənmək.

tinmə **dinmə.**-baxcalar barı, heyvası narı, hamı dinsədə, **dinmə sən barı**.

tinmə **dinmə.** qapır. gəpirmə. xəfələn. qıfıllan.

tinmə -**gəpmə, dinmə, sormasan**, uyğan yarın tapılmaz.

tinmə! **dinmə!. tinmə**!. **tınma!**. dinmə!. sakit!. tutun!**.** saxlan!. sus!. (# **tınma**: **tumma**: sakit durma. qılın).

tinmək **dinmək**. dinlənmək. istənmək. müddəi olmaq. -işində çin, **sonra din**: işivi doğru gör, sonra dinlən, istən, müddəi ol.

tinmək **-gözü tinmək**: qaralmaq.

tinməmək **dinməmək**. e'tibar verməmək. -niyə **dinməyir** bilməm.

tinmətim **dinmədim.-dinmədim mən**, deməyin ki tanımır güllə tikanın dərkin. (**dərkin**: fərqin).

tinməz **-dinməz uymaz**, ızını üzməz, ırman arman, izigedər çalışqan.

tinməz **dinməz**. **1**. indəməz. inləməz. səsi çıxmaz. **1**. toxday. sakit. -nə deycəyin bilməz, dinməz (**toxday**) qaldı..
-**dinməz söyləməz**: kit küt. boğur toxur lam kam.

tinməz **dinməz. dimməz**. mütləq. -**dimməz** deməliyəm: mütləq deməliyəm. -**dimməz** demək: mütləq demək.

tinməz **dinməz.** ümsüm. sakit. -indiyə dək **ümsüm** durduq..
-**alış səssiz girər, dinməz öldürər**. (**alış**: adət). {adət bala bala özünə yer elər, sonucunda bildirmədən edigər (**edigər**: qılar. e'mal edər)}. (alşın kəndi alışın önəmsəməz, nə olduğun biləməz. yan yörədən deyilən sözlərə uyarlı olmalıyıq. (**alşın**: alışqan. mö'tad).

tinməz **-**eşək minənin ayağı, **iki arvadlının qulağı dinməz**.

tinməzlik **dinməzlik**. e'tibar verməzlik-yalvardımda **dinməzliyindən** düşmədi.

tinməzlik **dinməzlik.** tinişlik. sakitlik.

tinsətə **dinsədə**.-baxcalar barı, heyvası narı, **hamı dinsədə**, dinmə sən barı.

tınsıq **1**.asm. **1**. təzyiq.

tinsin **dinsin**. **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), **dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq**. **yorqunluq**), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

tinsisiz -dilin itirən dinsiz qalır

tinsiz **-**dilsiz el qalmaz, **tinsiz el durmaz**!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni).

tınsız ruhsuz.

tinsiz -**dinsiz olan dilin danalar**, tanrı qatı onu qavalar. (**danalar**: lap dana, öküz kimi danar) (**tanrı qatı**: tanrı qulluğu, qapısı)

tınşımaq **tınışmaq**. nəfəs çəkmək.

tintaş -**dildaş təndaş tindaş**. : bir dil bir tən bir tin. dilbir tinbir tənbir.

tintay **dintay**. tanrı, din konuda bilgili olan. ilahiyatçı.

tintən -**tini tindən**, təni təndən, canı candan aralı. (**tin**: soluq. ruh. köksüdə, könüldə olan güc). (**tən**: gövrə. bədən. cism). (**can**: təndə, başda gəzən güc).

tintən -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

tintən -**ürək tindən**: **canla tindən**: cani dildən.

tıntıqına -**dındığına dəymək**: dimdiyinə dəymək.

tintinləmək **dindinləmək**. qapı arxasından dinləmək.

tintirici **dindirici**. yatışdırıcı sakinləşdirici. təsgin verici.

tintiriş **dindiriş.** sual cəvab. sav sov. porseş pasox.

tintirmə **dindirmə**. soruşdurma. sorğu sual. təhqiqat.

tintirmək -**acını dindirmək**: təskin vermək.

tıpa **1**. boğa. şüşə başı. (dərpuş). **1**. boğa. qanı durdurmaq üçün kullanılan yumağ, istirlize edilmiş pamıqlı özəl bez.

tıpa tıxacıq. təpəcək. boğca. bükət.

tipciq **dipcik**. daynaq. qundaq. nərsəni dibi, götü.

tipciqləmək **dipcikləmək**. daynaqlamaq. qundaqlamaq. nərsəni dibi, götü ilə döğmək.

tipəqləmək **tipəkləmək**. atıb dala vurmaq.

tıpır **çıpır. sıpır**. dibdən. tamam. sonut. xalis. əzdəm. tutuş. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.

tıpış nəbz. -**tıpış tıpış** damarlarımda : nəbz -nəbz atır damarlarımda.

tıpıştıpış kiçik atdımlarla, iti yeriş.

tipiten -**tipiden yılman**: tufandan qorxman**.**

tipitən **tipidən.** -ıldırımdan, qasırqadan, **tipidən** yılman (qorxman)..
-**tipidən yılman**: tufandan qorxman. -od olsa dört yan, yeriyiz yayan, **tipidən yılman.** (**yayan**: piyada).

tipqur **dipqur**. **dibqur**. **diqur**. atqat. altqat. zerzəmi.

tipləmək **dipləmək**. sınıfda qalmaq. rədd olmaq. yaxınlıq, cima' edmək.

tipsirəmək **dipsirəmək**. dip qapmaq.

tiptinc **dipdinc**. sütilman.

tir **1**.iti. tov.**1**. **dir** (**+dır/+dur/+dür**) < **durur**. (**ək**). -al**dır**: ala durur. alıb durur. -varmış**dır**: varmış **durur**. **1**. atı. atığ. atuğ. güllə.

tir dilmə. deyləm. loq..
-bir yerin üstünə gələn **kiriş, tir, ağac**: gərtil: xətil. kitəl. kətil. kərtil. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik.

tır **dır** (**+dir/+dur/+dür**) < **durur**. (**ək**). -al**dır**: ala durur. alıb durur. -varmış**dır**: varmış **durur**.

tiraktur -beyni qapayan tiryakdur, **gözləri açan tiraktur**!.

tıraktur -damı saxlayan dirəkdir, **eli saxlayan tıraktur**!.

tıraqıntan **dırağından**. **-**quş qanadından, **at dırağından uçutlamaz**. (**uçutlamaz**: uçut almaz. kira almaz).

tiraş -**midad tiraş**: midad qəddiyən. açğuc.

tıraşa **1**. < **tarıca**. -**tarıca** odun olmaz, ağiçə (mələkə) qadın olmaz.**1**.çıpıq. yonqa. qırpıq. qırxıq. **1**. çöpür.

tiraşçı **tiraşkar**. yülgər.

tiraşkar isgənovçu. -bir balaca əğrisi var, **isgənovçu düzəldər**. (deyim).

tiraşkar **tiraşkar**. **tiraşçı.** yülgər.

tiraşlamaq **yülgəmək**.

tirbaqan **tirbağan**. **tirbaran**. tirətiş. tirətuş. tirəqaz.

tirbaqanlamaq **tirbağanlamaq**. tirəqazlamaq. tirbaran edmək. tirətişləmək. tirətuşlamaq.

tirbaran tirbağan. tirətiş. tirətuş. tirəqaz. -**tirbaran edmək**: tirbağanlamaq. tirəqazlamaq. tirətişləmək. tirətuşlamaq.

tirçəlib **-**sınmadıq, qaldıq, dirçəlib aldıq.

tirçəlib **-**sınmayıb qalarıq, **dirçəlib alarıq**.

tirçəliş **dirçəliş**. (rəstaxiz).

tirçəlmək **dirçəlmək. tiçəlmək.** durğanmaq. şifa bulmaq.

tirçəlməyər **-**qanlı düşmanı, kəndi devləti , **dirçəlməyər can devləti**.

tirçəlsə **dirçəlsə**. -**doğru dirçəlsə**, əğri büzülər. **(**doğru **canlansa**, əğri büzülər**)**.

tirçəşmək -**ağırca çalışmaq, dirçəşmək**: can edmək: can çəkmək**.** -şubelə can çəkəli, tapmamışam tox yolunu. (**tox**: hak).

tirçətiş **dirçətiş**. (ehya. bazsazi).

tiren sürən. qatar. çəkib uzanan.

tirə **1**. {triste **(**fıransa**)**}. toruq. munduğ. tündük. tutqun. bulutlu. **1**. qıyaq. kəsək. sapsız olan hər çeşit kəsər. **1**. artal. qatar. **1**. gərgin. dartıq. **1**. kəsə. {**(**. -) bu simgənin adı}. **1**. (xət). çat. çəkilib qoyulan kiçik cızıq ("-") (xət). **1**. gil. il. cür. qın. nov'. -**dəmirgillər**: **dəmirillər**: dəmir cürləri, novları. filizzilər..
-**saban tirəsi**: xış. çalıt. **1**. **dirək**. **tirəy**. rasta. soy qolu. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hamısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur.

tirə qırç**.** (xət. xətt).

tirəq **dirək.** (**tərək**). **1**. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). sutun. **1**. nərsənin diriliyin, durmağın sağlayan, tutan bölüm. təməl. -ata dirək, oğul bilək. **1**. **tirəy > tirə**. rasta. soy qolu. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hamısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur..
-**uzunlamasına qoyulan dirək**, **nərsə**: sürmə**.**.
-(ışıq, telgiraf) **uzun**, **dikinə tikilmiş dirək**: sırağac (sırıq ağac).

tirəq **dirək.** dəstək. yardım. -sizin işizə, yoluza uğur, **dirəklər** dilərim. -**dirək** tapılmadı. -**dirək** olun. -**dirək** çıxmaq. -**dirək** olmaq.

tirəq **dirək**. söğüt gillərdən dikinə ucalan ağac türü. qələmə. -**dirəgin** yıldıravuq yapraqları: qələmənin ışnaq yapraqları..
-**qınıc, yıxmış ev dirək**, çalış, yapna bir ürək. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

tirəq **dirək. -yüklənən odun, tayların şəllənib (əğrilib ağırlıq edib) aşmamağın sağlamaq üçün üstünə qoyulub bağlanan dirək, ağac:** basma**.**

tirəqaz tirətiş. tirətuş. tirbağan. tirbaran.

tirəqazlamaq tirbağanlamaq. tirbaran edmək. tirətişləmək. tirətuşlamaq. tirbaqanlamaq.

tirəqənliq **dirəgənlik**. təxalüf.

tirəqəşmək **dirgəşmək**. **dirənişmək**. təqabül edmək. qarşı qarşıya durmaq.

tirəqin (ağac) qələmənin. -dirəgin yıldıravuq yapraqları: qələmənin ışnaq yapraqları.

tirəqlər **-qırıq direklər**, yırtıq yelkənlər.

tirəqtir -**damı saxlayan direkdir**, eli saxlayan tıraktur!.

tirələnmək dartqınmaq.

tirəli çağır. kəsəli. -**çağır daş**: çaxmaq daşı. uclu, kəsəli daş.

tirəlmək **dirəlmək**. **1**. cana gəlmək. **1**. ehya olmaq.

tirən **dirən**. **dirgən**. **1**.dalum. çıpın. **(**> **zubin)**. cıda. neyzə. **1**.şana. çana. çanğa. şənə. yaba. çəngəl.

tirən **dirən.** -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, **dirən gücal**, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, səninlədir)

tirənc **dirənc**. **dirgəş**. **dirənim**. təqabül. bir gücə qarşı olan güc.

tirənən **dirənən. -tərs yolunda dirənən, inad edən**: tərsək. torsuq. {> **tərsa** (fars)}. tərs yola girən. doğru yoldan sapmışmüslümanlara görə kiristiyənlər, ermənilər.

tirənər **dirənər.** -əl bəğənər, **göz dirənər**. (dirənər: bəğənəkdən çəkinər).

tirənər **dirənər.-**əl bəğənər, **göz dirənər**. (**dirənər**: bəğənəkdən çəkinər)

tirənim **dirənim**. **dirənc**. **dirgəş**. təqabül. bir gücə qarşı olan güc.

tirənirsə -kişi başa gəldiyin yaşar, **dirənirsə, bükətlər aşar**!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər).

tirəniş **dirəniş**. çəling. döğüş . -qurd yarşağı **dirəniş**, tilki yarşağı dilənіş. **(yarşağı:** yaraşığı. ləyaqəti).(**dilənіş**: yalvarış. iltimas).

tirəniş **dirəniş**. teçiş. israr.

tirənişmək **dirənişmək**. **dirgəşmək**. təqabül edmək. qarşı qarşıya durmaq.

tirənq **dirəng** {**derəng** (fars)} < **dirənc** (< **dirnəmk**: durmaq).

tirənmək **dirənmək**. **1**. **dirgənmək**. təqabül edmək. qarşı durmaq. muxalifət edmək. **1**. qarşı durmaq. **1**. qarşı durmaq.

tirənmək **dirənmək**. qatığ (qatğığ) durmaq. qate' durmaq. israr edmək.

tirəsiq **tirəsik**. tələsik. aşıqlı. aşılı. tə'cili.

tirəsov **dirəsov**. **(dirəş sov)**. mizraqsı. neyzəsov. **(**lanceolate**)**.

tirəş **dirəş**. **1**. mizraq. neyzə. **1**. qarışıt. ixtilaf.

tirəşə **tirəşə**. **tij** (< **diş**). nər yanından çıxan qoparıq.

tirəşqən **dirəşgən**.-**dirəşgən duruşqan**: muqavim mubariz.

tirəşmək **dirəşmək** çalışmaq. -var gücüylə **dirəşmək**.

tirətiş **tirətuş**. tirbağan. tirbaran. tirəqaz.

tirətişləmək **tirətuşlamaq**. tirəqazlamaq. tirbağanlamaq. tirbaran edmək.

tirətmək **dirətmək**. **dirgətmək**. qarşı qoydurmaq.

tirətuş **tirətiş**. tirbağan. tirbaran. tirəqaz.

tirətuşlamaq **tirətişləmək**. tirəqazlamaq. tirbağanlamaq. tirbaran edmək.

tirəy **tirə**. **dirək**. **tirəy**. rasta. soy qolu. nov'. -yekəbaş heyvan **tirələri**. -onlar hammısı bu **tirədəndirlər**. -bu yurtda fil **tirəyi** yoxdur.

tirəyi **-**biləlikdə bitər qamunun gərəyi, **birləşikdir öngəlməyin dirəyi**. (**biləlikdə**: birgəlikdə) (**öngəlməyin dirəyi**: ilərişin,dirçəlməyin əsası).

tirəyi -**çadır dirəyi**: batur (yerə batıb düz duran). əmud. sutun.

tirəyi **-dil ölkənin dirəyi**, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

tirəyi **-**özgə gözdə seçəyir qıldan qılı, **görməyir kəndi gözündə dirəyi**. (**seçəyir** : seçə bilir).

tirəyin -dirəyin **cükəsinə** qondu. (**cükəsinə**. **quşəsinə**. ucuna).

tiri -su axarı **ölən balığda gedir, diri balığda**. (yaşamda hər üz var).

tiri -**diri dirgi**, uyudan, olu ötgü unutan.

tiri **diri**. **1**.bir az çiğ, xam. -**diri küfdə**: dəndöşü, düğsü, ləpəsi pişib əzilməmiş küfdə çeşiti. -**diri ət**: yarı pişmiş ət.**1**.taza. -**diri** gül: taza gül. **1**. qayın (qaynar olan) duran. yürüşdə, hərəkətdə olan. canlı.

tiri **diri**. qaynar. sapdal. online (anlayn). canlı. igirmi dörd saat açıq olan. -**qaynar** tilfun. **qaynar** zəng.
-ölü ulu ilənməz, **diri ulu dilənməz**.
-ulu olsada, ölü arslan, kiçik olsunda, **diri siçğan**!.
-**diri daddan doymaz**, ölü aytdan. (**aytdan**: duadan. virddən).

tiri **diri.** -ölü aytdan doymaz, **diri daddan**. (ölü addan doymaz, diri daddan). (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar). (**aytdan**: söz sav. danışıq). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

tiribaş **diribaş**. **1**. başarıqlı. ovçan. **1**. şuluğ. -**diribaş** uşaq.

tiribaş **diribaş**. işgəl.

tiriq **dirik**. **1**.canlı. -**dirik duruqlar**: canlı movcudat.**1**.**çirik**. çevik. iti.**1**.tez. iti. -**dirik** gəl.

tırıq **tırıq.tırıx**. ishal.

tiriq **dirik.** kişi. insan. -**uğursan dirik:** sayın kişi**. (uğursan:** hüsni şöhrət).

tiriqçilik **dirikçilik.** imrari maaş. -**ovlaş** (ovçuluq) ilən dirikçilik qılmış.

tırıqlama -**az** verisən arığlır, **çox** verisən **tırıxlır**.

tiriqlər **diriklər.** eyik diriklər. iyi, yararlı varlıqlar.

tiriqlərlə **diriklərlə**. dirilərlə. yaşayanlarla.

tiriqlərlə -gedənlərlə köçməgir, **diriklərlə oturqıl**!. (**köçməgir**: köç edmə!). (ölülərə qovuşma, dirilərlə bir qonuş). {ölülərlə, ölmə, dirilərlə, dirik bul (diril!)}.

tiriqtə **-**alp çərikdə, bilgə tirikdə. (biləkli savaşda, bilikli dolanşıqda, yaşamda bəllənir, seçilir). (**biləkli**: batur, tovğac, pəhləvan) (**savaşda**: qoşunda).

tiril **diril**. -altına, dəmir azmaz, **ölülər diril verməz**, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

tiril **diril.** dur. dirsəl. doğrul. dikəl. düzəl. ayaqlan. qalx!: qax!.

tirilər **-**yanar, gülər, ölər, dirilər.

tirilərlə **dirilərlə**. diriklərlə. yaşayanlarla.

tiriliq **dirilik**. **dirlik**. zindəgi.

tiriliş -**diriliş koşulları:** turmuş qoşulları. məişət şərayiti.

tiriliş **diriliş.** atış. doğuş. ucalış. yüksəliş. çıxış. artış.

tiriliyi **diriliyi.** dirgəsi. -şahım ali dərgəsi, ulların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, **el birliyi dirgəsi**. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri).

tiriliyiztə **dirriliğizcə**. durmuşuzda.

tirilmək -**ölüb ölüb dirilmək**: çox güclük çəkmək.

tiriltər -yıxılan **ölünü dirildər.**

tirim -**ölüm dirim**: ölüm yürüm.

tirimək **dirmək**. diri olmaq. durumaq. yaşırmaq. -uzun **dirmədən** köçənlər.

tirin **dirin**. həyati.

tirini **dirini.** yaşanı. yaşayanı. -taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**.**

tirinin **dirinin**. yaşın. -hər yaşın sonu aşmaqdır. (ölüm əkilib ucunda başın).

tiriniş dayanaq, dəvam gücü. idameyi həyat. dəvami həyat. əqayi həyat.

tirir **dirir**. **-**ölüm bir düşmür yoxsula, baya, birin yatağda tutur, **birin dirir darağa**.

tiriş **diriş**. rəstaxiz.

tirişə **tirəşə**. **tij** (< **diş**). nər yanından çıxan qoparıq.

tirişin **dirişin**. dirliyi, yaşamı sevən.

tirişqənlik **dirişgənlik**. çalışqanlıq. işdənlik. mudavimət.

tirişliq **dirişlik**. həyat. -**dirişlik qızığı**: həyat ləzzəti.

tirişmək **dirişmək**. çalışmaq.

tiritir **diridir.**-**kişi yaparkən diridir**.(bu söz kişini, iyi ad qoyma uyutundan qaçınmağa, yoxluğu düşümədən, dirilikdən üşünmədən, oyaqlığa çağırır.(**uyutundan**: xiyalından. şəbəhindən).

tiritli **diritli**. diritmə, canlandırma gücü olan.

tiritməz **-**yoxsulluq -qırır, -öldürür, -güldürməz, -**diritməz**, -yaşatmaz.

tiritməz **-**yoxsulluq qırır, öldürür, güldürməz, **diritməz**, yaşatmaz.

tiriyən **-keçmişə ayaq diriyən**, çağına uymaz.

tiriz zirvə. atırqal. atqal. qullə. amac. -**amaca** çatmaq üçün, **yamac** keçməli.

tırqan **dırqan**. (**dırma**, **cırma** araclı olan heyvan). dırnaqlı. sümlü. -**bitgə dırqanlar**: bir parça dırnaqlılar. -**aça** (**haça**) **dırqanlar**: iki parça dırnaqlılar.

tirqeş **tirkeş.** sadaq. qurban. ox, yay qabı. qubur. qoğur. qovur. qabur. qapur. oxluq.

tirqə **dirgə**. digər. ayrı. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət).

tirqə **dirkə**. **1**. çox önəmli. çox mühümm. **1**. sutun. dayaq. paya.

tirqə **tirkə**. şüv. zuğ. incə çubuq.

tirqələmək **tirgələmək**. güllələmək. atılamaq. atığlamaq. atuğlamaq.

tirqələşmək **tirgələşmək.** atılaşmaq. atığlaşmaq. atuğlaşmaq. güllələşmək.

tirqələtmək **tirgələtmək**. güllələtmək. atılatmaq. atığlatmaq. atuğlatmaq.

tirqəmək **tirkəmək**. -**izinə tirkəmək**: dalına salmaq.

tirqən **dirgən**. **1**. **dirən**. dalum. çıpın. **(**> **zubin)**. cıda. neyzə. **1**. əkin sapları qarmaşdırmaqda **(**yığmaqda**)** işlənən iki barmaqlı, uzun saplı şənə.

tirqən **dirgən**. biz.

tirqən **dirgən**. **dirən**. şana. çana. çanğa. şənə. yaba. çəngəl.

tirqən **dirgən.** əmudi. -**dirgən sərgən.** əmudi üfüqi.

tirqən **tirgən**. dartqın. münqəbiz.

tirqənmək **dirkənmək**. **1**. bir dayağa dayanmaq. söykənmək. **1**. bər pa olmaq.

tirqəsi **dirgəsi**: diriliyi. -şahım ali dərgəsi, ulların yergəsi, ellər gəlir birgəşir, **el birliyi dirgəsi**. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri).

tirqəşmək **tirgəşmək.** tirlənmək. oxduranmaq.

tirqət **dirgət**. **1**.(< **dirəmək**). israr. **1**.qarğı. neyzə.

tirqətmək **dirgətmək**. **dirətmək**. qarşı qoydurmaq.

tirqəz **dirgəz**. (< **dirəmək**). israr edən. müsirr.

tirqəzmək **dirgəzmək**. (< **dirəmək**). israr edmək. müsirr olmaq.

tirqi -**diri dirgi**, uyudan, olu ötgü unutan.

tırqıc **tırxıc**. damın (otağın) içini bölmək için qayrılmış ağac duvar, bölmə.

tirqin **dirgin**. canlı. əktiv. mütəhərrik.

tirqiş **tirgiş > tərkeş**. ox atan arac.

tirqov iti. yeyin. səri'. iti dəbəşən. səri', hərəkət edən.

tirqovul (ox kimi gedən). çalağan. bir birimin, qoşunun çabıq, iti, təkəvər gücləri.

tirqürmək **dirgürmək**. durqurmaq.

tirlənmək oxdurmaq. dik durmaq.

tirlənmək tirgəşmək. oxduranmaq.

tirlənmiş dartğın. dartılıb çəkilən. -ürəyi **dartğın** durur: tir çəkir. -**dartğın** damar.

tirliq **1**.**dirlik**. **dirilik**. zindəgi. **1**.**tirlik**. tovluq. dartlıq. tir çəkmək, dartılma gücü.

tirliq -**birlikdədir dirlik gizi**, tarix boyu, salnar izi. (**gizi**: sirri). {ayı yemiş ayrılsan, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem)} (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem).

(ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirində ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

tirliqintə **dirligində**. -yoxluğunda varlığını düşünmə, **dirligində, kəndi sində eşinmə**. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)**.**

tirlin **dirlin**. axıcı, canlı dirilik. sürən dirilik.

tırma **dımırıq**.

tırmalamaq **dırmalamaq. -qulaq dırmalamaq, cırmalamaq, cırmaqlamaq**: iti, gur səslə qulağı incitmək. -zırna çalıb qulağımı **dırmalama**.

tırmanaq **dırmanaq**. bir hündürə dırmanma aracı.

tırmanmaq **dırmanmaq**. asağanmaq. -duvara, ağaca **asağanmaq**.

tırmaşar -anası çıxar yamacdan, **qızı dırmaşar ağacdan**. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!).

tırmatar **dırmatar**. cırmaqlar. **-**dırnaqları bilətib, **salar üzün dırmatar** (**bilətib**: itildib).

tırmatırsan **-**çıxa bilməz başına bir ağacın, **tırmadırsan bir ömürsə balığı**. (içində olmasa çıxar, pox quyudan, pox çıxar).

tirmə **(**< **dərmə < dərmək)**. incə toxunmuş qumaş..
-**boyuna bağlanan tirmə**, **şal**: şalbağ.

tirmiz **tərmiz**. qoğun, qabağ tuxumlarını birgəşdirən ipliksi sapları.

tırnaq **-dırnaq ətsiz**, kişi ərdəmsiz olmasın.

tırnaq **dırnaq. {-dərə dırnaq.** -yolatası keçi olanın, **dərə dırnaq yeri olar}**.

tırnaq **dırnaq**. cırnaq. çırt. çıt.

tırnaq **dırnaq**. çapuç. çapuş. sığır, qoyun kimilərin ayağındaki sümüksü başmaq. som..
-beş olsada barmağı, yox **bir dənə dırnağı** (tapmaca) (əlcək).

tırnaqətin **dırnağətin**. dırnağla ətin. **-dırnağətin yoxdu** yeri girməyə. (ər arvad dırnağla ət kimidir) (ər arvad arasına girilməz).

tırnaqları **-dırnaqları bilətib**, salar üzün dırmatar (**bilətib**: itildib). (**dırmatar**: cırmaqlar).

tırnaqlarıza -bu aralaşmanı **dırnaqlarıza sürün**. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

tırnaqtan -**ət dırnaqdan olur**, sümük ətdən (**olur**: ayrılır). {+**dan olmaq**: +dən ayrılmaq}.

tırnıq **dırnıq. qırnıq. zırnıq**. zərrə. ən kiçik bölük. -**bir qırnıq**: bir zərrə.

tırov **dırov** (fars) < dəriv (**dərmək**).

tiröv **diröv**. tezgin. tezcə. itigin. yeyin. -**diröv** dışar çıxdı: tezcəeşiyə çıxdı.

tırp -**kiçik tırp türü:** kəsdənə turpu.

tırp **turp.** çalğan**.** -**acı çalğan**: acı turp.

tırp -**kövüz** tırp: puh tırp.

tırpan çalqır. uzun saplı oraq. -**tırpançı**: çalqırçı.

tırpançı çapğınçı. çalqırçı. ğarətgər.

tırpanlar -**tırpanlar pıçaqlar**, sopalar taşlar, hücuma başlar.

tirriliqizcə **dirriliğizcə**. diriliyizdə. durmuşuzda.

tirs hirs. (< **dirişmək**). öfgə. qızqınlıq. itsilik. -**tirs tors**.

tirsəqləmə **dirsəkləmə**. (**soqlomə** $_{((fars)))}$ < **soxlama**. (< **soxmaq).**

tirsəl **dirsəl.** dur. diril. doğrul. dikəl. düzəl. ayaqlan. qalx!: qax!.

tirsəlmək **dirsəlmək**. **1**. onmaq. onğmaq. **(# ölmək)**. -qonşu qonşunun nə **onduğun**, nə **öldüğün** istər. **1**. qalxmaq. oparmaq.

tirsəlmək **dirsəlmək**. onğalmaq. onğanmaq. bərpa olmaq.

tirsənmək **dirsənmək**. tərsinmək muxalifət edmək.

tirsətmək **dirsətmək**. bərpa edmək. tərmim edmək.

tirsətmək **dirsətmək.** turuzmaq. duruzmaq. durdurmaq. qaldırmaq.

tirsin **-tirsin utan tərsəməz**. (**tirsin**: hirsin) (**tərsəməz**: yanılmaz).

tirtətmək bezətmək**.** sarsıtmaq. (lərzandən).

tirtiq **dirtik**. didici. dürtücü. **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər).
(dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz).

tırtıl -**tırtıl böcəyi**: **barama böcəyi.** qıvır. qıfır.

tirtov çox tovlu.

tiryaqtur -**beyni qapayan tiryakdur**, gözləri açan tiraktur!.

tiryək qara. -hər dərdə dərmandı qara, **bu dərdə dərman arama**.

tisqindirmək **disgindirmək. diksitmək.** atlatmaq**.**

tisqinmək **disginmək**. tanğdanmaq. tandanmaq. şaşınmaq.

tisqinmək **diskinmək**. 1. tıncımaq. tincimək. incimək. 1. ürkmək. çəkinmək.

tisqinmək **tisginmək**. (bir nərsədən) abanmaq. şaşmaq. -heç **abanmadım**.

tıslamaq (nərsiyə qarşı) susmaq. tısmaq.

tısmaq susmaq. tıslamaq (nərsiyə qarşı).

tış sifət -**dış sifət:** dış üz. sarvıt. (**# sırtav:** iç üz. iç sifət).

tış **1**. **dış**. (# **iç**). **1**. **dış**. don. sırt. -sırtına baxıb mal alan, içində qalar. -sırtı qızıl, içi ağ, arasında dayaq. **(**bilməcə**)**. **(iğdə)**..
-**konu dışı**: savağ..
-**dış qalmaq**. -gözümdən **dış qaldı**: görümdən qaçındı..
-**gözdən dış**: gözdən ıraq..
-içi yanqın, **dışı salqın**: içi od, dışı soğuq..
-**içi dışı, alı arxası**: içi eşiyi, önü arxası..
-**işdən dış**: işdən çıxmış. məsrəf vaxtı keçmiş..
-**nərsədən uzaq**, **dış olan**: alay-**qala alayı**: qala dışı. şəhər eşiyi..
-**şəhər eşiyi**: qaladışı.

tiş **-**ağzı dişsiz, **diş ağrısın** it qapanda bilər.
-**diş açılmaq**: **diş qoyulmaq**: dişəlmək. dişlənmək.

tiş **-dəgirman dişləri**: aşlıq**. -**aşlığımdan ikisi **qurdlanıb**..
-**dişi dişin kəsmək**: özü kəndini yemək, tükətmək. ağızlığın **(**gəmin**)** çeğnəmək..
-**dişin saydırmaq**: birinə sırrın vermək..
-**içi keçmiş diş** qovutla qırılır..
-qana qan, **dişə diş**, qola qol, başa baş demişlər?, deməmişlər?!..
-qan qana, **diş dişə**, qol qola, baş başa çalmaq **(**canla könüldən birləşdilər**)**..
-**kökdiş**: azıdişi. öğütücü diş..
-diş **acısı**: diş ağrısı.**.**
-dişə vurmaq: aşlanmaq. aşılanmaq. təcrübə edmək. -**aşlana aşlana** yaşlanmış qocalar.**.**
-pinc dişi: cor.

tiş -dil salan düğünü, **diş çözəməzi**.

tiş **diş .-dil bəla, diş qala**, dildən gəlir hər bəla.

tiş **diş. 1. çiş.** < **deş. -çiş**ilmək: **deş**ilmək **1**. (**azıdişi**. **qazıdişi. acıdişi). (qazı**. **azı**. acı)..
-**acı diş:** azıbaş. qazıbaş.

tış **dış. 1.** uzaq. ırаq. -**dış olsun**: uzaq olsun. -ondan **dış dur**. -**hamıdan dış**: hamıdan ırаq. **1**. eşik. **1**. bir çəkdən artıqlığı, çoxluğu çatdırır. bətər. xass. fövq. fövquladə. -**dış** yaxcı : çox yaxcı. -**dış** güclü : çox güclü. -**dış** yeməli: çox yeməli. -**dış** kötü.
-**dış dur.** qaça dur. sova dur. (sova **>** səva). ayrı dur. çəkin. həzər ed. ictinab ed.
-**dış durmaq:** qatılmamaq.
-**dış görnüş**: görüm. şəkil. keşib. (< **çəkim**). şikli zahiri.

tış **dış. 1**.üz. (# **öz**. iç).**1**. çək. (nərsənin şəkili, dış üzü, zahiri). **1**. ırаq. uzaq. -**dış** ölkələr. -**dış** adam.

tiş **diş**. -**bizə diş biləyən yağunun**, yıxılsın yeri yurdu!. (qarqış).

tış **dış**. nərsədən eşiyə, dışarı, ötəri olan dəlik, yarıq. (**deş**. nərsədən içəri, bəri olan dəlik, yarıq).

tiş -sözün qaqı qulaq yırtmaz, diş qırmaz. (**qaq:** bərk. möhkəm)
-**diş yengic**: diş misvak. **(yengic**: yeniləyən. tazalayan.təzələyən.).

tışa **dışa**. -sevgi, **çıxsa dışa**, girər dona.

tışa -**eşiyə, dışa bağlı:** dışqı.

tışaq (xarici). -**dışaq durum**: çəğrə (> **çehrə**). -**çəğrəsi** ilə, **çiğrəsi** uymur.

tışaqi -**içəki dışaki**: xarici daxili.

tışaqırmaq **dışağırmaq**. dışa axmaq, sızmaq. nəşt edmək.

tışaqut **dışağut**. bəlli bir konudan, sınırdan artığ olan. xarc əz movzu'. xarc əz hədd.

tışalver -**dışalver bakanlığı**: **sırtalver bakanlığı**: xarici alver vəzirliyi.

tişan dışarı. -içan qala dişan qalai: içəri qala dışarı qala

tışar **dışar .-**yalan vardı, quyluğundan **dışar vurar** quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

tışar **dışar. daşar.** eşiyə bağlı olan.

tışar -**içgəsin dışar**!: sırrın aç!.

tışar -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, **yalnızlıq dışar durar**, içimdəki ürək vurar.

tışarı **dışarı .-**tütənlərə: -mator ol! **düdü bas dışarı**, yox içəri, boğar səni!.(**tütənlərə**: tüstüçülərə).

tışarı -**dışarı bıraxmaq**, **tökmə**: püsgütmək. pısqıtmaq. fısqıtmaq. fışqıtmaq. içərdən dəf' edmək.

tışarı -**dışarı çəkitmək:** qusturmaq: (# **qıstırma**: aşağı, içəri çəkitmək).

tışarı **dışarı. 1.**çəkaşa. ağdıq. ardıq. -**dışarı** qonuşma: artıq danışma. -**dışarı** getdi: çəkin (həddin) aşdı. **1.daşarı.** eşiki. xarici. -**daşarı yurd:dışarı yurd: dışarıq**. xaricə.

tışarı -**gözləri dışarı şarlanmış kimsə**: aqqor.

tışarı **dışarı.** tişan**.** -içan qala dişan qalai: içəri qala dışarı qala

tışarıq **dışarıq**. **1**.xaricə. daşarı yurd. dışarı yurd. **1.**xarici. -**dışarıq (xarici) ot**: içilib utula bilməyən ot, dərman. dış kullanışlı olan ot, dərman.

tışarqi **dışarki. daşarki.** eşikdəki.

tışartaqı **dışardakı**. uzaqdakı. ıraqdakı. **-**yaxındakı saxsı, **dışardakı daşdan bərk**. (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

tışartmaq **dışartmaq. (**dış çıkarmaq). çıxartmaq. ifşa edmək.

tışaşmaq **dışaşmaq** (dışaşışmaq). basaşımaq. sapaşmaq (sapaşışmaq). düşgürüşmək. dışdalışmaq. su' istfadə edmək (suyi istfadə edmək).

tışatan **dışatan**. dışa salan. faş edən.

tışatmaq **dışatmaq**. dışa salmaq. faş edmək.

tışatmaq **dışatmaq.** eşiyə salmaq. ixrac edmək.

tışav -**dingilə dışav**: dombalan pısdan.

tişbataq **dişbadaq**. dayanıqlı, sərt ağac çeşiti.

tışbəlləq **dış bəllək.**-**dışbəllək**: external memory .

tışbüqəy **dışbükəy**. qopruq. mühəddəb. (obuq).

tışdon **dışdon.** (# **işdon. içdon**).

tişə **-**başı beşə dəğməz**, aşı dişə.** (asasız yarsız (faydasız) kimsə).

tişə **dişə.** -**dişə aş**, işə baş gərək. (**baş**: başçı. iş aparan. işbaşçı).

tişə **-**özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

tişə -oy gücün saldırırsa işə, **əbbək tapıb salarda dişə**. (oy girməsə başa, əl işlər, ağız dişlər, qarın doymaz)

tişəq **dişək**. gülcici.(hər nə xanım buyursa, sözü ilə qarşılayan kişi). dişək. arvadağız (kişi).

tişəqi **dişəgi**. diş açma aracı (qoralı).

tişəl **dişəl**. zənanə.

tişəlmək **dişəlmək.** 1. **dişlənmək**. diş açılmaq, diş qoyulmaq. 1. qayralmaq. qatralmaq. itinmək. bilənmək. ötgünmək.

tişi -ağzı yox, **dişi çox** (tapmaca) (ərə).

tişi **-ağzında bircə dişi yox**, yaşamda görcək işi yox.

tişi -ağzıva çatmır, **dişi suçlama**.
-**balta dişi ilə işlər**, sapından asılar. (balta dişi ilə işlər, quyruğundan asılar).
-igit olsun, **erkək dişi dərk edməz**. (**dərk edməz**: fərq edməz).
-kişi sevdiyin güdər, **dişi sevildiyin**.
-kişi dəlik daşla, **dişi qələm qaşla alınmaz**. (**dəlik daş**: dəğərli daş). (qələm qaş: gözəllik simgəsi)**.**

tışı -**dışı daş, içi yaş**. (daş qazanda, aş pişər.).

tişi -**dişi dəvə:** qaylaq. daylaq..
-**bozumtul dişi dəvə**: kipinci. kirinci..
-**dişi it:** qoncuq. qancıq..
-**it dişi**: azığ**.** acığ.

tişi -**dişi kişi**, qadın altın, altın alov birbiriylə sınanar..
-**yaşlı kişi dişi**: qart qarı. qat qarı.

tişi **dişi**. **ana**. -**ana** qaz: dişi qaz. -**ana** qoyun: dişi qoyun..
-**ərkək dişi**: cütük. (ərarvad. qız oğlan). -**cütüklə**:: ərkək dişilər.

tişi **dişi**. -dolaylı (kinayəli) sözlə **qadın, dişi**: araçatlı uzun saçlı.

tışı **-**ilan **dışı yumuş**, içi acı.

tişi -pozuq para cibi dələr, **pozuq kişi, işi**. (**pozuq para**: dəmir quruş)

tişi urqaçı.

tışıq **dışığ. dışır** (> **dəşt**). ucsuz bucaqsız, uzaqlı eniş (vəsi') yer. səhra.

tışıqmaq **dışıqmaq.** 1. çıxışmaq. istixrac olmaq. 1. açılmaq. faş olmaq.

tişil **dişil**. müənnəs.

tışıl -**içdışıl:** başbaşa. içli dışlı. məhrəmanə.

tişilər **-**erkəklər boş tutdular, **dişilər bərkitdilər**, evdən xoşluq, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

tişilər **-it kimi daşlanan dişilər**, öküz kimi yügürən kişilər.

tişin **-dişin varcan malıvı ye**, canın varcan balıvı!.

tişin -qanına dişin batırmaq.

tışına **-dışına aylanmaq:** başına dolanmaq. birinə qulluq üçün, çevrəsində, qatında, yanında durmaq.

tışına **-**qadanın içinə qaçan itirdi, **dışına basan apardı**.

tışına **dışına**. çevrəsinə. -əpəy əpəy edikəy, baxmıyar dışına. usul usul gəlir, baxmıyar çevrəsinə. {**edikəy**. (**edik**: başmaq). atdım ataraq. atdım çalaraq. qədəm ataraq}.

tişini -bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**).**

tişini -bökə salsa kişi dişini, quduz it tək salar dişini(**bökə**: əngələçətinligə**).**

tişinqi -qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, **qıs dişingi qatıraq**, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).

tışıntan **dışından**. dışman. -öylə tikizdə **(**biçimdə**)** yapılmış ki **dışman** bir nərsədə seçilmir.

tışıntan **dışından**. zahirən. -**dışından** pisə oxşamır.

tişintə **-**kimi öz işində, **kimi deyirman dişində**, kimi dartır, kimi dartılır.

tişintən -yamanın dilindən, **ilanın dişindən** ağı damar.

tişintiriq **dişindirik** (**dişinduruq**). heyvanların tumşuğuna vurulan ağızlıq.

tışır **dışır. dışığ** (> **dəşt**). ucsuz bucaqsız, uzaqlı eniş (vəsi') yer. səhra.

tişirüv **dişirüv**. zənən tayfası.

tişisi -adamlığın ərkəyi yox, **dişisi yox**.

tışişlər **dışişlər.** sırtişlər. sırtqıişlər. dışişlər. xarici işlər. -**sırtişlər bakanlığı: bakanlığı dışişlər bakanlığı:** xarici işlər vəzirliyi

tışıtmaq **dışıtmaq.** sıçmaq.

tişizə **dişizə**. -bir gün dəğər işizə, dadı gələr dişizə.

tışqa işiyə atmalı. aşqal. zibil.

tışqal **dışqal**. **dışqı**. > **aşqal**. zibil.

tişqan **dişqan**. **tışqan**. siçan. sıçan.

tışqaraşı **dış qaraşı.** görüntüsü. zahiri. -**dış qaraşı** içgili: kefli.

tışqari **tışqəri**. başqa. əlavə. artıq. -**tışqari** sözü yok.

tışqarmaq **dışqarmaq**. aşqarlanmaq. -ötün (zaman) ötər yaşru qalan **dışqarur** (aşqarlanır). -yaşru işi daşırla (dışarla, açıqla).

tişqə **dişgə. dişgi**. zədə. -**dişgəli**, qurdlu yemiş dadlı olur.

tişqəl **tişgəl**. **təşgəl**. daşqal. əngəl. muzahim. işqal.

tişqəlləmək **tişgəlləmək**. **təşgəlləmək**. daşqallamaq. əngəlləmək. muzahim olmaq. işqal törətmək.

tışqəri **tışqari.** başqa. əlavə. artıq. -**tışqari** sözü yok.

tişqi **dişgi**. **dişgə.** zədə. -**dişgəli**, qurdlu yemiş dadlı olur.

tışqı **dışqı**. **dışqal > aşqal**. zibil. çör çöp. çər çöp.

tışqı **dışqı**. eşiyə, dışa bağlı.

tişqın **dişqın**. (> **nişqun**). çimdik. -bir **dişqın** bir çimdik.

tışqın **dışqın.** dıştın. pislin. pisgin. mundar. murdar.

tışqıtmaq **dışqıtmaq.** çıxartmaq. istixrac etmək.

tışqol **dışqol**. xarici güc, niru.

tışla -**dışla, eşiklə bağlı olan**: dıştın.

tışlamaq **dışlamaq (**ı <> a**) daşlamaq** bıraxmaq.

tışlanan **dışlanan**. atılan.

tışlanmaq **dışlanmaq**. **1**. atılmaq. **1**. dışa düşmək. faş olunmaq.

tışlanmaq **dışlanmaq.** qurbətə düşmək. -keçdi günü **dışlanu**.

tışlanmışlar **dışlanmışlar**. atılmışlar.

tışlatmaq **dışlatmaq.** qurbətə salmaq. bir çevrədən dışa, qırağa qoymaq.

tışlayın -**yaramazları alıb dışlayın. (alıb dışlayın:** tutub atın. batil edin).

tişlə **dişlə**. -gör eşit iylə, **dişlə dad toxun**, on kərə tuşla, birdin at oxun.

tişlə -**işlə**, **dişlə** (tap tap ayaq, şap şap ağız).

tişlə **-sən sevənivi tut dişlə**, sevməyənivi qapma ama!.

tişləm **dişləm**.**1**. luqmə. -əlindəkin yeyin özgə **dişləmdə** gözün qalmasın. -bir **dişləmə** belə qıymadı. **1**.tikə. -**bir dişləm**: bir tikə.

tişləmək **dişləmək. 1.**ısqamaq **(** nərsə ilə qısıb sıxmaq).**1.**qırlamaq. qıtlamaq. ısırmaq.

tişlənir **-dişlənir daş öpülməz**, tikinməz bez, sökülməz**.** (ısırılan nərsəyə, əsirgənilməz). (gücü çatsa, acımaz) (dəlinməyib tikiləmiyən nərsə necə sökülür). (ısırılmayan daşı, öpmək gərək). (kəsiləməyən əl, öpülməli). (harda gördün lotu, yanında otu). (işlərdə yumuşaqlıq gərək).

tişlənmək **dişlənmək**. dişəlmək. diş açılmaq, diş qoyulmaq.

tişlər **-**əl işlər, **ağız dişlər**, qarın çevirər, dığır çevrənər. (**dığır** : dəgirman. fələk)

tişləri -**dişləri çığrıtma**. (**çığrıtmaq:** qıcırdatmaq).

tişlərin -**dişlərin ağartmaq**. (gülərək): sırıtmaq.

tişlətilər -çeynədilər, dişlədilər, diddilər.

tişləyir -**işlədənlər istədiyin dişləyir**, işləyənlər tapdığını dişləyir.

tişləyir -işlədənlər istədiyin dişləyir, **işləyənlər tapdığını dişləyir**.

tişli **dişli.** diş diş. (dəndənəli). qırtıqlı. müzərrəs.

tişli **-**əliz işli, **ağzız dişli**, baxtız güclü.

tışlı -**içli dışlı:** başbaşa. içdışıl. məhrəmanə.

tişlih **dişlih**. **dişlik**. isttirahət. -**dişlih günü**: isttirahət günü. **dişliyə çıxmaq**: tə'tilə çıxmaq.

tişliq **dişlik**. **1**.cəza. **1**.diş asırquc.**1**.**dişlih**. isttirahət. -**dişlih günü**: isttirahət günü. **dişliyə çıxmaq**: tə'tilə çıxmaq.

tişliq -**təhlik dişlik**: təklik dinclik. danqalıq dingəlik. (azacıq aşım, ağrımaz başım).

tişliyə **-qavurqa ver dişliyə**, ağız əngi işliyə.

tişliyək **-**iş verin işliyək, **sik verin dişliyək**. (təbrizdə aralıq sözü).

tişliyi **dişliyi**. **dincliyi**. **-**işdən enər **tümlə elin dişliyi**.

-işdən enər tümlə elin dişliyi. (**dişliyi**: dincliyi).

tışman **dışman**. dışından. -öylə tikizdə **(**biçimdə**)** yapılmış ki **dışman** bir nərsədə seçilmir.

tışot **dışot.** içilib utula bilməyən ot, dərman. dış kullanışlı olan ot, dərman. dışarıq (xarici) ot. (# **içot**: içilib utula bilən ot, dərman. iç işləkli olan dərman. içərik (daxili) ot).

tışot içilib utula bilməyən ot, dərman. dış kullanışlı olan ot, dərman.

tışra **-**lüt içrə, **ac dışra**. (ac dışra qaçar doymağa, lüt içrə qaçar qızmağa).

tışraq **dışraq**. açığraq.

tişsiz **-ağzı dişsiz**, diş ağrısın it qapanda bilər.

tişsiz **dişsiz**. silik. düpdüz.

tıştalışmaq **dışdalışmaq**. düşgürüşmək. sapaşmaq (sapaşışmaq). basaşımaq. dışaşmaq (dışaşışmaq). su' istfadə edmək (suyi istfadə edmək).

tıştan **-dışdan gəlib evlənmiş:** əkdiş**.** evli, yurdlu olan yad, yabanı nərsə, kimsə. inteqrə olmuş.

tıştan **dışdan**. **dışdon**. (**dış+don**). dış geyim. eşiklik.

tıştanmaq **dışdanmaq**. işdən çıxarılmaq. ixrac olunmaq.

tıştatmaq **dışdatmaq**. işdən çıxarmaq. ixrac edmək.

tiştən **dişdən (**< **dış)**. ğeyri xudi.

tiştən **-**işdən artmır, **dişdən artır. (**gəlir çoxalmır, yeyən çoxalır).

tıştın **dıştın.** 1.dışla, eşiklə bağlı olan. 1. dışqın. pislin. pisgin. mundar. murdar. 1. qəribə. yad. əcnəbi. içdən (xodi) olmayan. -**dıştınları** içəri qoymurlar. -yad ölkədə min yaşasanda **dıştınsan.** 1. eşikdən. -**dıştın** girdi: **dışdan**, eşikdən gəldi. 1. dışa, eşiyə salınmış, ötürülmüş. ixraci.

tiştir -qaravqul ol ağzına, dil durur canın qadası, qıs dişingi qatıraq, **dişdir dilin qalası**.(**qalası**: qapısı).

tiştiş **diş diş.** dişli**.** (dəndənəli). qırtıqlı. müzərrəs.

tışton **dışdon**. **dışdan**. (**dış+don**). dış geyim. eşiklik. eşik paltarı.

tıştövər **dış tövər**. > **daş tövər.** hovl o hovş. hovl o həvali. -qalanın **daştöväri** avad. -bu **daştövərdə** tükan yoxdur. -**daştövərə** göz ol. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq. -**daş tövərin** yoxlayıb girdi.

tışüz -**dış üz**. dış sifət. sarvıt. (**# sırtav:** iç üz. iç sifət).

titə **didə**. {**didə** (fars) (< **didik**: yartıq. deşik)} {**göz** (baca) (< **köv**: kov: oyuq)}. {**neqah** (fars) : (baca) < {**nekah** (ərəb) (baca)}.

titəcər -**didəcər baxış**: iti, yırtcı baxış.

titəq **-ana dirək, situn:** yapavul. yapağul. (< **yap**).

titərtmək **gidərtmək**. uçurmaq. silmək. -ağrı kədər **uçuran**.

titici **didici**. dirtik. dürtücü. **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz).

titiq **titik. titik**. (**didmək:** açmaq.). **1**.açıq. **1**.tetik.

titiqlənmək **didiğlənmək**: iğrənmək. (# **dadığlanmaq**. dadanmaq. şirnəşmək. girnişmək).

titinmək **tətinmək.tətünmək. (dartınmaq)**. **1**.nərsənin arxasından dartınan, sürünən, bıraxılan sonuclar, sarsıntılar. -buda onun **titünməsidir**. **1**.dartınıb çəkinmək. yubanmaq. quşqulanmaq. -**tətünmədən** keçdi işə.

titirir **-**köksüm ağrır, titirir, dalqalanır, hey bulanır.

titirləşmək **didirləşmək**. sətləşmək. sərtləşmək.

titişmək **didişmək.** artışmaq. dartışmaq. irtişmək.

titiz **1**. sıncov. dəqiq. **1**. çağ. diqqatli.

titiz dəğmədurar.çox həssas.

tıtmaq tıxmaq. əngəl olmaq. əngəlləmək.engəlləmək.

titr -**baş titr**: əsl titr. baş salıv.

titrəq **titrək.** dartğın. -**dartğın** ürək : titrək ürək.

titrəq **titrək**. mürtəiş. -**titrək ürkək**.

titrəmək **1**. qaltıramaq. **1**. səndələmək. səndələmək. səltələmək. saltalamaq. saltanmaq. **1**. yellənmək. əsmək.

titrəmək **1**.əfsənmək. əvsənmək. -qoyunların quyruğu **əfil əfil** əvsənir.**1**.qaltırmaq (durmadan qalxmaq).

titrəmək yelpirəmək. yelvirəmək.

titrər -bir ayaq zivsə, **o biri titrər**.

titrəsə -sızladar sazı əgər, söz sızsa axsa tellərə, **titrəsə tellər**, saz oynar, can bağışlar ellərə.

titrəş -**çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq**: qıl üsdə durmaq. havıya bənd olmaq.

titrətən **-barmaqları titrədən könül** (həvəs) sağlığına.

titrətir **titrədir. -**ayrılıqlardan canım! söz edmiyək, **titrədir köksüm**, üzür candan ürək.

titrətir **titrədir.** -ayrılıqlardan, canım, söz edmiyək, **titrədir köksüm**, üzür candan ürək.

titrətmək gizitmək.

titrətmək səkirtmək.

titrətmək yelpirətmək. yelpirətmək.

titrətti **titrətdi**. sarsıtdı. -**sarsıtdı** təpginiz lovğa duşmanı. **(lovğa**: içi boş yekə danışan).

titrəyən -**görməz olur, başı gora titrəyən**, sönməz ışıq, dönməz ilqar istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

titrəyən qopırağan. qımrağan. -**qoprağan** yarapraq.

titrəyib -**titrəyib çağlasın** çınlasın. -duyum səsin, **tinim çınlasın**.

titrişmək datrışmaq. dartışmaq. -yazıda böri ulasa, evdə bağrı atın titrişər (datrışar, dartışar).

titrü **-didrü baxmaq:. dartaru baxmaq:** gözün zilləyib baxmaq.

tittilər -çeynədilər, dişlədilər, diddilər.

tittili **diddili**. **bit dili**. ağcaqanat. gözə güc görünən mığmığa (çığmığa) çeşiti.

tivan **divan**. topan. -**tupan tutmaq**: məhkəmə qurmaq.

tivanə -**divanə olmaq:** dəlirmək. cingirmək. cini tutmaq.

tivanə **divanə**.

tivanə **divanə**. {? < **təlbənğ dəlvənək**}. təlbə. dəlbə. artıqçı. dəli. aşıt.

tiviltivil **divildivil**. üzlüksüz. dalbadal. toxtamastın. arxa arxadan.

tivirmək **tivmək**. **ivmək**. < **təpirmək**. tələsmək.

tivmək **ivmək**. **tivirmək**. < **təpirmək**. tələsmək.

tiyə **diyə**. **deyə**. dep. dəp. -görəyim **dep** gəldim.

tiyələmək **teyləmək**. qələmləmək. çalmaq. yontmaq. -bağrım başı təklik **teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı)(**teylər:** açar).

tiyəməz -**kimsə yedi diyəməz**, beşə indiräməz.

tiyən **diyən**. -yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, **türküm diyən olur paşa** (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

tıyır **dıyır**. dığır. diyir. dəğir. təyir. təkər.

tiyir diyir. dıyır. dığır. dəğir. təyir. təkər.

tiz **1**. **yitiz**. **itiz**. **hiz**. çevik. qıvraq. səri'. **1**. tablaşan. dözən. **1**. **tez.** iti. sərüsseyr. tünd. aşğın. **1**. aşqın. **1**. baltaj. baltac. qəti'. üzülkəs. kəsgin. -**baltac yanıt**: qəti'cəvab.**.**
-diz bükməz: **1**. yenməz. qətlənməz. təslim olmaz..
-**dizə gəlmək**: çökmək. tabe', təslim olmaq.

tizbə **dizbə**. **düzbə**. qatar. -gün **dizbəyi**. -durna **dizbəyi**. -illər **dizbəyi**.

tizə **dizə**. tümlə. cümlə. (sırayla düzülüb, bir bağ qurmuş söz, sözcüklər).

tizəq **1**.**dizəğ**. düzəğ. sistim.**1**.**dizək**. (alçalıb işin görən).qəhbə. **1**. **tizək**. iti. çağır.

tizəq **dizək.**misra.

tizəlmək **dizəlmək**. dizə çökmək.

tizənmək sürətlənmək.

tizərləmək **dizərləmək. dizlənirmək**. çökmək.

tizəvitmək sürətləndirmək.

tizəvitrmək **tizəvitrmək**.sürətləndirmək.

tizəvmək itəvmək. sürətlənmək.

tizi **-dizi dizi izir gedmək:** çox yaxından, yavaşdan izindən, arxasından yollanmaq.

tizi **dizi**. **1**.tərtib. **1**. sort. -**dizi dizi**: qatar qatar. rədif rədif.**1**. səf. **1**. sırat. tərtib. rədif.

tiziq **dizik.** rədə. -on **dizik**. -**dizik dizik** dizildi.
-dizik durmaq: səfə durmaq. səf çəkmək.

tiziq **tizik**. **1**. aşığın. əsəbi. **1**. **tazı**. **tazıq**. iti itiz olan ov iti.

tiziqitmək **dizigtmək**. kontrola qoymaq.

tiziqmək **tiziğmək**. aşığılanmaq. əsəbiləşmək.

tiziləmək **diziləmək**. tərtibə salmaq.

tizilmək **dizilmək**. **düzülmək.** düzü, sıra dərilmək.

tizim **dizim**. list. -gələnlərin **dizimin** düzüluk: gələnlərin listin bəlirdik.

tizim **dizim.** səf. rişdə.

tizimtən **dizimdən**.-**yonca bitsə dizimdən**, ölməz eşşək acından, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından.

tizin **1**.(tezin) tələsik. **1**.**dizin**. -**üslərin** dizini: hərflərin sırğası.

tizin **dizin**. **düzün.** ahəng.
-**dizin dizin.** dərim dərim:

tizindirmək **tizindirmək**. yeyinlətmək. itilətmək.

tizinmək **1**. itinmək. sürətlənmək. **1**. tez olmaq. -biraz **tizin**: biraz tez ol.

tiziş itiş. itiğ. hiddət. dütüş.

tizişmək **dizişmək**. **düzüşmək**. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. sürəşmək suraşmaq. sürsürəşmək. silsiləşmək.

tizitmək **1**. **dizitmək**. **dizgitmək**. tərtibə salmaq. **1**. yeyinlətmək. sürət artırmaq. səriləşdirmək.

tiziv sürət.

tizivmək sürətləndirmək.

tizqə **dizgə**. **1**.nəzm. -**düzə dizgə**: nəzmi intizam.**1**. sistim.

tizqəl **dizgəl**. **düzğəl**. sistimatik.

tizqin **dizgin**. **1**.kontrol. **1**. idarə. -işlərin **dizgini** əldən çıxdı.

tizqin **dizgin**. sistimatik**..**
-dolu dizgin: dolu noxda. tam ittik. tam sürətlə.

tizqinin **dizginin**:yuların. cilovun. kontrolun. -**düzgünün dizginin alsın** düzən əllər əlinə.
(**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**düzən**: yasan. yaradan).

tizqit **tizgit**. saylanan (mucaz) tizlik, itilik, sürət. -**tizgit** yüz on. -**tizgit** otuz. -**tizgiti** aşmağ olmaz.

tizqitləmək **tizgitləmək**. saylanan (mucaz) tizlik, itilik, sürəti uyqutlamaq (bərqərar edmək). -alman şəhərlərinin köy küçələri **tizgitlənmiş**.

tizqitmək **dizgitmək**. **dizitmək**. tərtibə salmaq.

tizlədən **gizlədən.** yaşurğan**. -**içini cibini yaşurğan (sözlərini **yaşurğan),** eldən qalar yadurğan (qərib).

tizləmə **dizləmə**. (sarılıb bağlanan nərsə). təpə tıxa. dizlə basılıb sıxı bağlanan.

tizlənirmək **dizlənirmək**. **dizərləmək.** çökmək.

tizlənmək ititlənmək. itiğlənmək. hiddətlənmək. tütlənmək.

tizlərimin **-**tovansızam, **dizlərimin gücü yox**. (**tovansızam**: tabsızam).

tizliq **tizlik**. **1**.sürət dərəcəsi. **1**.sürət. -bir işlər var **tizlikdə** bilinməz..
-**tizlik bilən**: tizov iticə. -işlərini **tizov** qılıb getdi.

tizov **1**.iticə. tizlik bilən. -işlərini **tizov** qılıb getdi. **1**.səri'. -**tizov** gəl ged. **1**.səriüsseyr. -**tizov** qatar. -**tizov** çapar.

tizsinmək **gizsinmək.** yaşsınmaq.

toban **taban**. **daban**. **1**.ayağın tomar yumar (girdə) olan arxa bölümü. **1**.damqa. möhr.
-**qızıl daban**: qırmızı möhr.

tobanlamaq **tabanlamaq**. **dabanlamaq**. damqalamaq. möhürləmək. təsdiqləmək.

tobay < **toybay**. toybaş. toybaşı. toyağa. toyçu.

tobqamaq **topqamaq**. **toplamaq**. **hobqamaq**. **opqamaq**.

tobra qoncuq**.** çanta.

tobra **-yastıq biçimli tobra:** dürkək**.** dürbə.

tobtolu **dobdolu**. başına dək dolu. qarbağar.

tobuq bərcəstə.

toç **tus**. **tut**. **tam**. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə. -**toçun**: hamısın.

toçmaq düçar olmaq. -**dərdə toçmaq:** qına düşmək. -onun **qınına** düşdü:dərdinə.

toçobal (**toç**: tus. tut. tam).(**obal**: imum). imum dünya. qılobal.

toçun **1**. hamısın. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə. **1**.hammı. -**el toçun**: tamam millət.

toxqşurtmaq **toxşurtmaq.** düşgürtmək. tuşğurtmaq. ucraşdırtmaq. çatışdırtmaq. -oğulla atanı **tuşğurtduk.** -bu kərəlik çalış onu bizlə **tuşğurtma.** -qızla oğlanı **tuşğurt** başından elə.

toq **1**. **tok**. imum. küll. -**tok** ölkə. **1**. **tox**. **toxmat**. fərman. **1**. nuxdə. **1**. **tox**. tutuq. tünd. mat. -**tox** göy. -**tox** qızıl. **1**. **tok**. (səs) bəm. (# **sok**: incə)**..**
-ac ivək (iti. yeyin), tox tölək (üzü yola). (**tölək:** asudə. aram. mütməin)..
-**tox** gecə: gecə ortasında..
-**ac çolaq, tox dolaq. (dolaq:** üzlü. qudurqan**)..**
-qarın **tox**, qayqı yox..
-**tox durmaq**: tox gəzmək**..**
-ac əsnəyər, **tox gəğirər**..
-ağrıq yamanın sağ, aclıq yamanın **tox bilməz**..
-ac **toxunan** oynamaz.

toq **-əğri poxun yeyib tox gəzər**, vay doğrunun tavına. (**əğri bir pox tapıb tox gəzər**, vay doğrunun çağına). (**çağına**: **tavına**: halına)**.**
-tox bala, eçtəməni oylabayt. (**oylabayt**: oylamaz: düşünməz). (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).
-ac izini **tox tutmaz**, **tox izini** ac tutar.

toq **-**əl tox olar, göz ac.

toq **toğ > dağ**.

toq **toğ.** (**toğmaq**: birləşdirmək).

toq **toğ. tuğ.** boğac. (> **bocağu**).
-tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**
-tox **etdin**: uz etdin. hak etdin. əcəb etdin.
-**tox edmədin**: uz edmədin. hak edmədin.
-ölüm tox, öldürmə yox. (**tox:** hak.haq**).** (ölüm toxlu, öldürmə yoxlu). (**toxlu**: haklı). (**yoxlu**: haksız)
-qarnı tox, beyni yox.
-**tox**, ac bağırın duymaz. (**bağırın**: bağırtısın. çığırtısın. fəryadın).

-**tox çalxanmaz**, ac doymaz. (**tox**: dolu).
-**ac bıraxma tox gəzdir**, az söyləyib, köp yazdır. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

toq **tox**.**1.** haq. hak. -**toxuz nədir**: haqqız nədir..

-gözü ac, **qarnısa tox**, xan belə yoxsulluq edər..

-acla ac poxlu, **toxla tox toxlu**..

-acla ac dalaşar, **toxla tox yalaşar**..

-**tox dursun**!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz, yaşıl doğub, yaş qalar!. (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz)**..**

-acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, **toxla tox yalaşar**, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq)**..**

-ac acı dalayar, **tox toxu yalayar.. .**

-ac toxdan nə gözləməz, **tox toxdan nə söyləməz.**(**söyləməz**: tə'rifləməz)..

-**tox durmaq:** acgöz olmamaq.

toq -dək gəzən, **tox durar**. (**dək**: gəl gedin bilən)

toqa **1.toğa**. büşgə: meşə. **-**qurddan qorxan, **büşəgə girməz**.**1.toka**. bükük. bürkük. sıx.tünlük yer. pırtlaşıq, qarışıq yer.-darağ **toka** girməz.

toqa **toxa** .-toxun acdan alası yok, **acın toxa verəsi yok**..

-toxun acdan alası yox, **acın toxa verəsi yox**.

toqa **toxa**. **1**. **tuğa**. **tuva**. bükə. sıx meşə. orman. **1**. kitmən. kərki. çapa. başı əğri bel. **(**kəc bel**)**.

toqa **toxa**: haqqa. -**yürün toxa yol bilən**, bir uyqaruq yar bilən. (**uyqaruq**: munasib).

toqa **toka**. dayirə. -**dal toxa**: yarım dayirə. yarım çəmbər.

toqab **doğab**. **dolab**. **(< tuğ**: girdə. tutuğ). 1. quyudan su çəkmə çərxi, çarxı. 2. kələk. hilə. gizli anlaşma, sözləşmə, uyuşma, yarğaş, əl birlik. (**collusion).**

toqac **1**.**doğac**. təbii. fitri.**1**.**toxac**. **döğəc**. kir yuma toxmağı. **1**. **doğac**. urğac. madə.

toqac **doğac.** doğma evi. zayişqah.

toqac **toxac**. **1**. döğəc. döğnə, vurma aracı. **1**. **takoc**. **taxoc**. **(< taxılmaq**. **toxunmaq)**. salınğ. mulaqat. tələqi. bərxurd. təqato'.

toqacaq **doğacaq**. -neredeyse atıban dan, **doğacaq gün**, hələlik, qarquranın qarasını çəkməliyik.

toqacan **doğacan**. doğmağa meyilli. -**doğacan qonşun olursa**, ayıq düşməlisin.

toqaç **doğaç**. **1**. **doğaş**. -**doğaç qoyaç**: təbii məsnovi. **1**. **(**açılış**)**. umay. bəx quşu. qaraçuxa. bəxt enişləsi.

toqaç **doğaç**. zahı. yeni doğmuş.

toqal **doğal**. **1**. buynuzsuz. -**doğal** keçi buynuz sorayında, qulağdan oldu. **1**. **təbii**. qondarma, saxda olmayan. səmimi. -hammı ilə olsan **doğal**, sonunda yığdığın **poxal! (**pox, al!: poxdur, al!**)**. -doğdlaşmaq: səmimiləşmək. -doğdlatmaq: səmimilətmək. səmimiliyin qazanmaq.

toqal duruş. olmuş. təbii. -**duruş** durum.

toqalaq **toğalaq**. kürə. şar. -**yer toğalağı**: yer kürəsi.

toqalaq **toğalaq.** pükgə. pökgə (# **çiggə**: çuxalaq. çuxur). şişik. püflü.

toqalan **toxalan**. fəmanbər.

toqalı **toxalı**. ətf olmuş. -bu kitabda siz deyənlərə **toxalı** çox var.

toqalmaq **doğalmaq**. **doğamaq**. **çoğalmaq**. **çoğamaq**. **çoxamaq**. **çoxalmaq**. 2. ürəmək. türəmək. örəmək. törəmək. öğəmək. töğəmək. fazlalaşmaq. təzayüd, təkasür, təssür edmək. **1**. doğranmaq. çoxlu tikələrə, parçalara bölünmək. qollanmaq.

toqalmayan **-bolluqda toxalmayan**, qıtlıqda acından ölər.

toqamaq **doğalmaq**. **doğamaq**. **çoğalmaq**. **çoğamaq**. **çoxamaq**. **çoxalmaq**. 2. ürəmək. türəmək. örəmək. törəmək. öğəmək. töğəmək. fazlalaşmaq. təzayüd, təkasür, təssür edmək. **1**. doğranmaq. çoxlu tikələrə, parçalara bölünmək. qollanmaq.

toqamaq **toxamaq**. **1**. yetişmək. ərişmək. -buda ona **toxadı**. -bura hançı aylana **(**meydana**)** **toxar**. -amaca **toxamaq**. **1**. **toxumaq**. **toxlamaq** {> **duxtən** (fars)}. (nərsənin azlığın, naqisliyin, kəsrin, axsaqlığın qaldırmaq, bütünlətmək).nərsənin boşluğun doldurmaq. neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikələri tikmək.

toqan **-biri doğan**, biri duran, biri doyan yerinə bağlı. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

toqan -**doğan gün**: açan gün.
-toğan boğan: dağ dərə. sapıq sapan**:** əğri üğrü. dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

toqan **doğan**. **1**. cocuq. uşaq. **1**. açılan. -**açılan** ay: doğan ay. **1**. xişavənd. -**yax yoğ qağaş**: uzaq doğan, qohum. (**yax yoğ**: nərsədən, nərsiyə yaxılmış, yoğulmuş. nərsənin daşığı, bulaşığı). **1**. **doğqan**. qohum. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər. **1**. atan**.** çıxan. yüksələn. zihur, tilu' edən. tale' olan. **1**. qohum. famil**..**
-ata doğan: atayak. atanın yaxınları, qohumları..
-**ana doğan**: anayak. ananın yaxınları, qohumları..
-**birdoğan**: qardaş.

toqan **doğan**. **1**. **tuğan**. < toyxan. sərdar. sərdəsdə. **1**. doğma. -**doğan** dilim: doğma dilim. -**doğan** elim: doğma elim. -**doğan** balan: doğma balan. -**doğan** yurdum: doğma yurdum. -doğan yeri: doğma yeri. **1**. qohum**.** -**qoyun doğan,** qurdu boğan (-**qoyun**: üzü yola. -**doğan**: qohum): kişi. insan). **-bir gün doğan** bir gün boğan dünya.
-eldən atılmış, külsıra qalmışlara. elinlə olsun toyun bayramın, görən desin **doğan elin var olsun**. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).
-**kişi var doğan yerin**, kişi var doyan yerin özləmiş.

toqan **doğan.** qohum. **-doğra bəydə doğan yox**, doğanlıda inam yox. (**doğra:** adil). (adil hakimdə qohum tanımaz, qohumlu hakimdə, iman tanımaz). (düz hakim, işində qohumluğu sanatmaq (dəxalət verməz), qohumluğu sanatan (dəxalət verən, hesaba salan) hakimdə inman olmaz).

toqan **doğan**. səhər. -**doğan oran utan:** səhər nahar axşam.

toqan **doğan**. -ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, **doğan günəş puslanar**. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

toqan **doğan.1.**laçın. **1**.qohum.-**doğan bilən quda oldum**, doğanımdan oldum . (**quda**: qohum) (**doğanından olmaq**: qohumundan olmaq. qohumun itirmək)..
-**qay toxan**: qay qada. qəza vü qədər**.**
-doğan çağlarıdır: ay günüdür .

toqan **-**əkən orar, **tokan geyər**. (**orar**: oraqlar. biçər) (**tokan** : toxuyan).

toqan **toğan**. **1**. **(qar toğanı)**. şəpə. bəhmən. **1**. **tovan**. kuf. -**toğan atınmaq**: kuf uçmaq. **1**. bəlbəşur. qarışıqlıq. **1**. **doğma**. bacı qardaş. bir evdə, bir atanadan doğulanlar. soyca lap yaxın olan kişilər. **1**.doğurçu.**1**.təbiət. -**doğanı** böylə. **1**. **tuğan**. tuğyan**..**
-uruq doğan: soysop.

toqan **toxan**. təsadüf. qəza. -bu ağır **toxanıda** atlatdıq: başdan savdıq.

toqan qohum. -**doğan qardaş**, dosla yar.

toqana **toxana**. **toxqına. toxuna**. nibuğ ilə. dahiyanə. ali. -öz elin **toxquna** öndərlik edmiş. -**toxqına** iş.

toqanaq **toğanaq.** qasırğa. tifan. tufan. burulğan.

toqanaq **toxanaq**. birbiri içinə girmiş durum. çox keçitli olan. çapraz yığılmış odun qalağı.

toqanaq **doğanaq**. boğnaq**.** gədiyə**.** -**güdənlər gədiyə düşər**.

toqanc **toxanc**. haqşünas. qədrdan.

toqançılıq **doğançılıq**. qohumluq, xişavəndilik edmə.

toqani **doğani.** -**doğani var olsun** (yarqış sözü).

toqanımtan **doğanımdan** .-doğan bilən quda oldum, **doğanımdan oldum** . (**doğan**: qohum). (**quda**: qohum) (**doğanından olmaq**: qohumundan olmaq. qohumun itirmək).

toqanış **doğanış**. runisans.

toqanqay **doğanqay!**. qardaşım!.

toqanlar **doğanlar**. bacı qardaşlar.

toqanlatmaq **doğanlatmaq**. **onğşatmaq**. öğnütmək. irşad, tərbiyə etmək.

toqanlı **doğanlı**. qohumlu.

toqanlıq **doğanlıq**. qardaşlıq. bəradərlik.

toqanlıta **doğanlıda. -**doğra bəydə doğan yox, **doğanlıda inam yox**. (**doğra:** adil). (**doğan:** qohum). (adil hakimdə qohum tanımaz, qohumlu hakimdə, iman tanımaz). (düz hakim, işində qohumluğu sanatmaq (dəxalət verməz), qohumluğu sanatan (dəxalət verən, hesaba salan) hakimdə inman olmaz).

toqanmaq -**toxanıb tükənən**: dolub boşalan.

toqansız **doğansız**. qohumsuz.

toqanut **doğanut**. anayurd.

toqar **-barış savaşdan doğar!.**

toqar **-bir anadan ağda doğar**, qarada.

toqar **doğar**. bədii. orijinal.

toqar **doğar**. quzular. balalar. **-**oğrun boğaya gələn, **aygün quzular**. (**aygün**: açqar). **-**keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

toqar **doğar..**
-tün yoğar, **gün doğar**..
-ağsa qızıl bayraq, **doğar qara topraq**.(**qızıl bayraq**: günəş)**..**
-acla ac dalaşar, ortada **dilənçi doğar**, toxla tox yalaşar, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq)**..**
-acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, **ortada yalançı doğar**. (**yalançı**: yaltaq).

toqar -gecə basılan, **günüz doğar**. (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

toqar **toğar**. **tuğar**. > **tağar**.(< **tuğ**) **1**. yem yemək sandığı, qabı. **1**. iki dalqa arasında oluşan qorxunc oyuq. ağır təhlükə. **1**. təknə. təngək. böyük təşt.

toqar **toxar.** haqqa açılan. -**toxar qapı**, buldun tapı. (**haqqa açılan qapını buldun**, tapıntıvı (gəncivi) buldun).

toqar **tokar**. **toxar**. imumən.

toqar -dalıda alar, **burunda doğar**. (gecə boylu düşən, irtə doğur) (hər gizin, gəzi var açlımağa)

toqar -**gündoğar:** məşriq.

toqarın **tokarın**. **toxarın**. imumiyyətlə.

toqarlamaq **doğarlamaq**. təraşlamaq. taraşlamaq.

toqaş **doğaş**. **doğaç**. -**doğaç qoyaç**: təbii məsnovi.

toqaş **toxaş**. mumass.

toqata **doğada.** təbiətdə**.-doğada** iyi kötü seçilməz, doğru yalan tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**özdür**: məxsusdur).

toqatan **toxatan**. **toxman**. sərkərdə. fərmandeh.

toqatlıq **toxatlıq**. **toxmanlıq**. sərkərdəlik. fərmandehlik.

toqatmaq **toxatmaq**. fərman vermək.

toqatmaq **toxatmaq**. hal vermək. ləzzət vermək.

toqatuq iki başı həlqəli olub, birbirinə keçilərək bağlanan qayış. fanusqa.

toqay **1**. buruşuq. mürəkkəb. mübhəm. qəliz. **1**. el, top başçısı. sərkərdə. **1**. **toğay**. hazır. mühəyya. amadə. **1**. **toxay**. **toxalı**. -**çağ toxalı**: çağdan çağa. **1**. **toxay**. kamilən.

toqay **toxay**. burşuq. ğamiz.

toqay **toxay**. **toğay**. **(tox**: sıx**). 1**. tünlük. çuluğ. şuluğ. -bayram bazarınn toxay günlərində. **1**. meşə. cəngəl. **1**. **tuxay**. iki üzlü toxunmuş, qurunmuş parça, nərsə.

toqay **toxay**. iti. tünd. tünüt.

toqayış **doğayış**. sağayış. yaxayış. yarayış. onğayış. düzəyiş. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

toqaylamaq **toğaylamaq**. hazırlamaq.

toqazlamaq **tokazlamaq**. **toxazlamaq**. toxunası olmaq. ilişmək. dik bir nərsiyə sürtünüb toxunmaq. -daşı görmədim **toxazıdım**.

toqbaq **toxbağ**. **toxmaq**.

toqbalı **doğbalı**. çıxnalı. şərqi.

toqban **doğban**. çıxan. şərq.

toqban **doğban**: şərq. -doğban **sınırıq** yavrusu: şərqin əsəbi yavrusu.

toqbar **doğbar**. çıxanaq. məşriq.

toqbarın **doğbarın**. çıxnağın. gün doğan (çıxan) çağı.

toqbasar **toxbasar**. deser.

toqcu **toxcu**. hərfi rəbt.

toqcuşmaq **toxcuşmaq**. piçişikmək. birbirinə keçmək **(**dəndə dişi kimi**)**.

toqça **doğça**. zahı. yeni doğmuş qadın.

toqçalamaq **doğçalamaq**. doğuramaq. dövcələmək. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

toqçuluq **toxçuluq**. **1**. fəraxlıq. bolçuluq. **1**. **toxluq**. -toxçuluq günlərdə unutma acı.

toqçuluq **toxçuluq**. **-toxçuluq yoxçuluq** birgə doğur.

toqılarca **toxılarca. toxalarca**. nibuğ yiyələri, huşlu, nabiğələr, dahilər kimi.

toqqa -hər çeşit **toqqa**: qıstırqac.

toqqa **toxqa. toyqa.** zopa. çomaq. başı şişik, topuzlu dəğənək.

toqqacı -**saç toqqacı, bağlacı**: qıstırsaç.

toqqan **doğqan**. **doğan**. törgün. əqrəba. qohum. -qoyğun qız, **törgün** tanımaz. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər.

toqqına **toxqına. toxuna**. **toxana**. nibuğ ilə. dahiyanə. ali. -öz elin **toxquna** öndərlik edmiş. -**toxqına** iş.

toqqöy **toxgöy**. nil.

toqqöz **tox göz**. **toxlangöz**. gözü tox **(# kovlangöz**. **kovgöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **çorgöz**. gözü ac**)**.

toqqöztə -acgöz doyamaz dünyanı versən, **toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz**.

toqqurçu **toxqurçu**. bafəndə.

toqquz -**doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq**: bicələk **(biçələk)**.

toqquz -**doqquz daş oyunu**: dokurçun.

toqquz -təbrizdən demiş, üç ay qış, **doqquz ay qəmiş**. (**qəmiş:** imalə).

toqquz -**dola toxquz**: kəm kəsirsiz.

toqqüləmək **toxküləmək**. tıxıb, çox yeyib qudurmaq. aşırı dinclik, qolaylıq görüb özündən çıxmaq.

toqla -**əli toxla**, gözü yoxla. (əlin dolu olsunda, göz ölçəyin unutma).

toqla **toxla.**-acla ac poxlu, **toxla tox toxlu**..
-acla ac dalaşar, **toxla tox yalaşar**..
-acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, **toxla tox yalaşar**, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq).

toqlaq **toğlağ. torlağ.** aldağ**.**

toqlaq toxlağ. boğaz. -**toxlağın** yasaqurmaq: arıtlamaq.

toqlamaq **toğlamaq.** aldatmaq. atlatmaq.

toqlamaq **toğlamaq**. toruqlamaq. tora salmaq.

toqlamaq **toxlamaq**. **1**. **toxamaq**. **toxumaq**. {> **duxtən** (fars)}. (nərsənin azlığın, naqisliyin, kəsrin, axsaqlığın qaldırmaq, bütünlətmək).nərsənin boşluğun doldurmaq. neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikələri tikmək. **1**. **duxlamaq**. bərpa edmək. sazlamaq. **1**. tədbir qılmaq.

toqlamaq **toxlamaq.** haq edmək. haklı olmaq..
-**yoxluyub toxlamaq**: baxıb (yetişib. bərrəsi edib), onaylamaq, tə'yid (təsdiq) edmək.

toqlamazsın **toxlamazsın**. hak edməzsin. haqqın yoxdur.

toqlan **toxlan**. böyük istqah.

toqlanar **toxlanar.** doyar**.** yorular. -**əllə ayaq tez doyar**, gözlə damağ, heç doymaz (**damağ**: boğaz)**.**

toqlangöz **toxlangöz**. **tox göz**. gözü tox **(# kovlangöz**. **kovgöz**. **korgöz**. **çovgöz**. **çorgöz**. gözü ac**)**.

toqlanma **toğlanma**. azma. sapma. vəsvəsə olma.

toqlanmaq **toğlanmaq**. **1**. **torğanmaq**. (tora, tuğa qapılmaq). alğanmaq. allanmaq. aldanmaq. (ala qapılmaq). iğfal olmaq. məğbun olmaq. **1**. yalğışmaq. aldanmaq.

toqlanmaz **toxlanmaz**. haqq edməz. üzü olmaz. həq qazanmaz. **-**əkişdə yoxalan, dərişdə toxlanmaz.

toqlar **toxlar.** -**əl toxlar**, göz yoxlar (güdər).

toqlar **toğlar >** dağlar**.** -ağlaram ağlar kimi, **toğluyam toğlar kimi**, soğur urdu tökküldüm, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

toqlaşmaq **toxlaşmaq**. baş qatmaq. məşqul olmaq.

toqlat **toxlat.** bəslə. bəsrə. -onu dinclikdə, dincrikcə **bəsrədilər**.

toqlataram **toxlataram.** doldoraram. -ağlamam, toplayaram yaşlarımı, **toxlataram damarıma**, qan edərəm.

toqlatı **toxlatı**. ağdaruş. köçəriş. alınıb çatdırılan nərsə. (yazılı arayış) bir olayın, işin oluşunun keçişindən, çevrəsində oluşanlardan söz edən açıqlama (danışıq, yazışıq). (bir olayın əkləntiləri). quzariş.

toqlatımaq **toxlatımaq** çəkirtmək. hesabat vermək. haqq hesab vermək.

toqlatmaq **toxlatmaq**. (pişgirlik edmək). -**yoxlayıb toxlatmaq**: (pişbinlik, pişgirlik edmək).

toqlatmaq **toxlatmaq**. **1**. nərsə üçün doyurub pişirmək, hazırlamaq. əngizə, motiv vermək. -gəncləri dinclikdə çətinliyə **toxlatmalısız**. **1**. quşqurtmaq. qızdırmaq. təhrik edmək. **1**. cəvab vermək. tətmin edmək. məmnun edmək. yerinə gətirmək. xoşnud edmək. razı edmək. qarşılamaq. inandırmaq. iğna' edmek. gidərmək. doyurmaq. qanığdırmaq..
-bu para mənim işlərimi **toxlatmaz**. -bu istəyi **toxlatmaq** çox güc.

toqlatmaq **toxlatmaq.** haq qazandırmaq.

toqlav **toxlav**. **toxlamaq işi**. -**yoxlayıb toxlamaq**: imtahan eləyib, naqislərin, çatışmazlıqların aradan qaldırmaq.

toqlava **toxlava**. kündəni yaymaq üçün dığırtaq (ustuvanə) oxlavadan yoğun ox.

toqlayan **toğlayan**. aldac. iğfal edən.

toqlayan **toğlayan**. andağan. aldağan. qandıran. (firib kar).

toqlu -**toxlu çıxdı.** uz çıxdı. haklı çıxdı.

toqlu **toxlu**. **1**. varlı. zəngin. **(**dövlətli. səvətli. davarlı. ğəni**)**. **1**. hər gərəyi **(**ehtiyacı, vəsayili**)** yerində olan kimsə, nərsə. -**toxlu ev**: dör döşənəkli ev. moblə ev. **1**. **doluq**. artırılan sözə üstünlük, dəğəlilik, doluluq anlamın artırır. -**toxlu** qiymət: dolu dəğər. bahalı. -**toxlu** yemək: yağlı, kalorik yemək. -**toxlu** səs: gur səs. **1**. bollu. -bu il ağaclar **toxlu** yemişə dolmuş. **1**. şişək. pota.

toqlu **toxlu**. doğru. haklı. mühiqq. -toxlu yolun açarı. (**toxlu** : doğru. haklı. mühiqq).

toqlu **toxlu**. qoyunluq yaşına girmiş erkək quzu..
-kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı).

toqlu **toxlu.** toxsun. tuxsun**.** tosun. ətli.

toqlu **toxlu**.**1**.haqlı. -**toxlu toxsuz**: **toxlu yoxlu**: haqlı haqsız. -işdə burdan **toxlu** çıxan tapılmaz, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz.
acla ac poxlu, **toxla tox toxlu**..
-**toxlu toxu toxdadar**. (çox, çoxa axar)**..**
-toxduğa, toxlu əti dad verməz (doyandan sonra, toxlunun əti toprax dadır) (toxduğ: boğazına dək tıxmış.).

toqlu **toxlu.** haklı. -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə) (məğlətə ilə hamı özun, özgəni haksız bilar).

toqluq **1**. **doğluq**. salıq. təbiət. **1**. **toxluq**. **toxçuluq**. -toxçuluq günlərdə unutma acı. **1**. **doğluq**. doğulan gün. təvəllüd. -**doğluq tutmaq**: **doğum günü törəni tutmaq**: doğşalamaq. təvəllüd tutmaq.

toqluq **-toxluq nə dedirtməz**, aclıq nə edirtməz.

toqluq toxluq. bəsilik**.** iğna'.

toqluq -**aclıq toxluq**.

toqlun **toğlun.** alnuğ. alınmış. iğfal olmuş.

toqlunmaq **toxlunmaq**. varlanmaq. zənginləşmək.

toqluyam **toğluyam**. dağlıyam. dərdliyəm. -ağlaram ağlar kimi, **toğluyam toğlar kimi**, soğur urdu tökküldüm, urğana bağlar kimi. (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

toqma -**doğma evi**: doğac. zayişqah.

toqma **doğma**. **1**. irsi. -**doğma** kəsəllər: irsi xəsdəliklər. **1**. tanrı vergisi. -doğma çıxar: kökdən gələn iste'dad..
-**doğma (nəsəbi) qohum**. doğuş. {**# toxuş**: gəlmə, olma **(**səbəbi**)** qohum}..
-doğma dil: ana dil. əkə dil. ilkə dil.

toqma **doğma**. doğan. -**doğan** dilim: doğma dilim. -**doğan** elim: doğma elim. -**doğan** balan: doğma balan. -**doğan** yurdum: doğma yurdum. -doğan yeri: doğma yeri.
-**doğma dilin daşlayan**, yuva qazdı, yad dillərə könlündə.
-quş dilin quş bilir dedilər, **doğma dilim yedilər**. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).
-tatlarqu dili olsada bal, ağzımı sancar, **öz doğma dilimdir ki şirindir** mənə baldan.
-içə doğma: önsezi.

toqma **doğma**. **doğdu.**

toqma **doğma.** qarındaş. nəsəbi qohum.-suyuq aşdan aş bolmaz, **qudadan qarındaş**. (**quda**: ərkək dişi almaqla oluşan qohum. səbəbi qohum)..
-kişi iki kökdə durur, **doğma dil, doğma topraq**.

toqma **doğma**. təbii. (# **salma**: sünni).

toqma -geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.

toqmacı **doğmacı**. **doğuc**. həqiqi anlam. -**doğuc köşüc**: (**doğmacı köşməci**): həqiqi məcazi anlam.

toqmağa -dayağdan qurtulub, **toxmağa tutulma**.

toqmaq **1**. **doğmaq**. -birin boğub, **birin doğmaq**. (etdiyi bir kötülüğü gidərmək, qayırmaq üçün iyilik edmək). **1. toxmaq. -dəmir toxmaq:** basuğ. basur. güp. gürüz.

toqmaq **1**. **tuqmaq**. **doymaq**. **toxmaq**. dolmaq. **(# doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. boşalmaq**). 1**. **doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. boşalmaq. **(**# **doymaq**. **toxmaq**. **toqmaq**. **tuqmaq**: dolmaq**). 1**. **toxbağ**. **1**. **doğmaq**. tapmaq. -bala **tapmaq**: bala doğmaq..
-**doğub ötgən**: **doğub ösgən**. doğub böyümüş. -**doğub ötgən** elim..
-**qapı döğmə həlqəsi, toxmağı**: çalasun..
-**toxmaq çeşiti**: kütmə (**küt**: yoğun).

toqmaq **doğmaq**. **1**. açamaq. çıxartmaq. ortaya qoymaq. -toyuq iki yumurta **açadı**. **1**. enmək. inmək. -**enik**: doğum. -**enikevi**: doğumevi. **1**. boşanmaq.

toqmaq **toğmaq.** birləşdirmək. nikah qılmaq.

toqmaq **toxmaq**. **1**. impiratur. **1**. tuğay (< **tuq**).

toqmaq -**yenidən doğmaq**: yenilmək. -yanılıb, yanmaq, **yanıb yenilmək** yaşam donu.

toqmal **toxmal**. **1**. dəmbuğ. **1**. çaydan başlığı. çaydanı, nərsəni isti saxlamağ üçün başına qoyulan örtük. **1**. kefli. neşəli. sərməst.

toqmalatmaq **toxmalatmaq**. dolmalatmaq. dombalatmaq. tombalatmaq. şişirtmək.

toqmamış **doğmamış**. -**heç doğmamış suçlular** (yoxsullar).

toqmamış **-**oğrudan doğru **doğmamış hələ**.

toqman **toxman**. **toxatan**. sərkərdə. fərmandeh.

toqmanlıq **toxmanlıq**. **toxatlıq**. sərkərdəlik. fərmandehlik.

toqmar **toxmar** > **tumar**. **1**.bir konu üzrə, bir çoxluq (toxluq) yönündən qol çəkilmiş yazı. **1**. bir yerdə olanların, ad kötüyü (listi).

toqmasa **-gün doğmasa**, gün batmaz, qoşun yatar, yov yatmaz. (**yov** : düşman).

toqmasın **-**elim günüm gülməsə, **ayım günüm doğmasın**.

toqmasın **-**elim günüm olmasa, **ayım günüm doğmasın**.

toqmasın -elim günüm olmasa, **ayım günüm doğmasın**. (birinin elinə yurduna bağlılığın ötgəzir). (**ötgəzir**: yetirir. müntəqil elir)

toqmat **toxmat**. tox. fərman.

toqmatlıq **toxmanlıq**. **toxatlıq**. sərkərdəlik. fərmandehlik.

toqmaz **doğmaz**. qısır.

toqmaz **doğmaz**. **-**yarın min olsada, topraq iki olmaz, **yenidən doğmaz**.

toqmaz **doğmaz.-**yarın min olsada, topraq iki olmaz, **yenidən doğmaz**.

toqmuş -**aysız doğmuş**: yaşamda yarım yamalaq qalan. işləri gətirib gətirməyən kimsə.

toqmuş -**bir çağda, bir qarından doğmuş:** toxulu doğulmuş**.** əkiztay.ekiztay..
-**doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq**: bicələk **(biçələk)**..
-yurda seviş, yovqa söğüş birgə doğur.(**yovqa:** yağuya).

toqmuş -**erkən doğmuş**: tezküt. -**tezküt** olay.

toqmuş -sevişlə söğüş **birgə doğmuş**.

toqmuş **-yeni doğmuş qadın:** azağ**.** (**acı**). zahı.

toqmuş -**yeni doğmuş**: doğaç. zahı.

toqna **toxna**. **1**.mumass. tanjant.**1**. konu. movzu. -toxna dışı: konudan dış. xaricəz movzu.

toqnaq **toxnaq**. **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {tutqa. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. sürgü. gələn gedən. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}.

toqnaşış **toxnaşış**. icəşiş. ucraşış.

toqnaşmaq **toxnaşmaq**. icəşmək. ucraşmaq.

toqnuq **toxnuq. toxuntu.** eşnik. eşinik. hörnüt. hörüntü.

toqnuş **toxnuş.** çalpış. çarpış. cıdalış.

toqra **doğra. 1.** adil. **-doğra bəydə doğan yox**, doğanlıda inam yox. ((**doğan:** qohum). (adil hakimdə qohum tanımaz, qohumlu hakimdə, iman tanımaz). (düz hakim, işində qohumluğu sanatmaq (dəxalət verməz), qohumluğu sanatan (dəxalət verən, hesaba salan) hakimdə inman olmaz). **1. doğru.** çağ. tam. qusursuz. xətasız. dürüst. səhih.

toqra **doğra**. **1**. **doğru**. durqa. gərcək. **1**. barə. -**bu doğralı**: bu barədə.

toqra **doğra.** dura**.**

toqra **doğra**. dura. hak. haq. haqq. həqq.

toqra **doğra**. haqq. -bilmək sizin **doğranızdır**. -**doğram** çatmır.

toqra **doğra**. munasibətə. **-hər doğra görə**: hər munasibətə görə.

toqra **doğra.** 1. tanqa. damqa. imza. 1. rəsm. (**doğral**: rəsmi.)

toqra! **doğra**!. ya həqq!.

toqrac **doğrac**. təraş çərxi, maşını. yonuc.

toqraçı **doğraçı.** oxur. yasan. yayınlanacaq yazıların yanlışların yoxlayan kimsə.

toqraçı **doğraçı**. yonucu. təraş verən. xərrat.

toqral **doğral**: rəsmi. (**doğra**: rəsm)

toqralı **doğralı**. barədə. -**bu doğralı**: bu barədə.

toqram **doğram**. **1**. kəsim. hissə. **1**. tikə**..**
-doğram doğram: kərçəm kərçəm. kəriç kəriç. kəsik kəsik. çapım çapım. qaş qaş. çapım çapım. tikə tikə. bölək bölək.

toqramadı ha **-yarımdanadı doğramadı ha !**

toqramaq **doğramaq. 1. {**boğramaq. (< **boğ)**. boğum boğum edmək}.

toqramaq **doğramaq.** qıymaq. kəsmək. diləmək. bölüb almaq.

toqramca **doğramca**. tikəcik.

toqranmaq **doğranmaq. 1.**biçilmək. yencilmək. -iç içəyin **doğransın**. **1.**doğraşmaq**.** parçalanmaq. ayrılmaq. -**doğranmış** elim.

toqranmış -**incə, nazik doğranmış**: çitə.

toqrar **doğrar**. **-**qılıc qınına qıymaz, **yiyəsin doğrar**. {qoraq yiyəsinə yağu durar. (əsləhə sahabına düşmandur)}.

toqrasın doğrasın -**doğrasın bilmədim**: munasibətin bilmədim. -**doğrasın soruş**: munasibətin soruş.

toqrasına **doğrasına**. **doğruya**. **-**nə doğrasına: nə munasibətə görə. -nə doğruya: nə munasibətə.

toqrasıyla **doğrasıyla**. doğruluğunda. munasibətiylə. -**bayram doğruluqda:** bayram munasibətiylə.

toqraş **doğraş**. **doraş**. yöndaş. yandaş. həm dəsdə.

toqraş **doğraş.** istiqamət. -**doğraşın** dəğişdi: istiqamətin dəğişdi.

toqraşmaq **doğraşmaq.** 1. dəvam edmək. 1. **doğranmaq.** parçalanmaq. ayrılmaq. -**doğranmış** elim.

toqru **1**. **doğru!.** onat!. -siz dediyiz **onat!.**
-**çala doğru**, **çala yalan**: yarı doğru, yarı yalan.
-**doğru yoğmasa**, əğri incəlməz!. (**yuğmasa:** gəlişməsə). (əğrilik, ot alağ kimi, ölməyir, soldurula bilir!)..
-**lap doğru**: -**lap düz.** oxtuq.

toqru **1**. toxlu. haklı. mühiqq. -toxlu yolun açarı. (**toxlu** : doğru. haklı. mühiqq). **1**. turuz. hak. həqq. **-**turuz yolun izəri. (**izəri**: yolçusu. uydusu. mürüdü. peyrövü). **1**. üzlə. sarı. **1**. tanqi. düz. -**tanqi** beşdə. -**tanqi** özdür.
-**yaxanın göğsə doğru** çönən, devrilən bölümü:. çəkə. çəkin. çalpa.
-doğru olmayan: qaydoğru > qadoğru > nadoğru. sapıq.
-doğru yalan: doğuşdan toxudan.
-yalandək kişini yırtan, **doğru tək onu örtən yox**. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

toqru **1**. toxu.düz. doğru söz. gerçək. həqiqət. -**toxu** qulağ bəğənməz. **(toxu:**doğru söz). (doğru söz, qulağ oxşamaz**)**. (doğru söz qulağ yakmaz). **1.**bəyli. bə'li. bəli. (< **bəğənmək**). **1.** için -**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc).
-**doğru ol:** düz ol. onğ!. -**onğ**, onay, onat.(doğru ol, razı ol, razı sal)..
-buruq olsun, yol olsun, **doğru olsun**, dul olsun. (**dul**: ər arvaddan biri ölmüş, biri tək qalmış)..
-**doğru olsam ox kimi**, yabana atarlar məni, əğri olsam yay kimi, əldə tutarlar məni. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər)**..**
-doğru yol, üz: uvat . -tarım işlərizə **uvat** versin**..**
-yaman dosla, doğru yola varılmaz. (**yaman**: pis)..
-doğada iyi kötü seçilməz, **doğru yalan** tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur)..
-tərs tüs ilə **doğru** yolağ alınmaz. (**yolağ** : təriqət. məzhəb). (**alnamaz**: **alınmaz**. tutulanmaz)**..**
-doğru dos. çindos. **-çindos**, qıyın günü bəllənir. (**çindos**). (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. həlalzada. içi üzü bir olan)}**..**
-doğru söz qulağ yakmaz. (doğru söz, qulağ oxşamaz). {toxu (düz. doğru söz. gerçək. həqiqət), qulağ bəğənməz}..

-əğri azar, **doğru uzar** demişlər**..**

-artqı güvənc, **doğru yoldan sapdırar**. (**artqı** : çədən aşa. həddən artıq)**..**

-doğru danışan: doğurçınğ. -yalançının dosdu çox, **doğurçunun** dosdu yox..

-**doğru düzgün**, alımlı yaxımlı söyləv. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq)**..**

-doğru uzar, əğri azar..

-**doğru, doğur kişiylə,** yalan, dünya boyu yaşı var**..**

-sağa doğru: onğaru.

toqru **-doğru, doğur kişiylə**, yalan yaşır dünyaca.
-**doğru düzgün**, alımlı yaxımlı söyləv. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).
-**oğrudan doğru** doğmamış hələ.

toqru **doğru**. **1**. **doğur**. -**doğur ilə aldar**: doğruyla yalançı. **1**. taman. təpən. tərəf. -**ən ağır armanlar taman**: ən çətin ümidlərə doğru. **1**. **doğur**. həqq. -sizə **doğru**: sizin həqqizdə. -bu **doğurda** sözüm yoxdu. -ona **doğur** bildiyiz iyiliyi yapın. -bu **doğurda** danışmaq olmaz. -onun **doğrusunda** nə bilirsiniz: **(**onun **haqqında)**. **1**. konu. movzu'. -bu **doğru** da heç sözdə olabilməz. **1**. anıq. -**anıq** söz. **1**. dalay. düz. **1**. direkt. müstəqim. -**doğru salıq**: müstəqim maliyat**. (# əğri salıq**: ğeyri müstəqim maliyat**). 1**. onğat. oğat. onat. həqiqət. gerçək. sağda. sağad. -çox doğru **inanmağa**: inanılmaz dərəcədə. **1**. onğa**. -onğa yol:** doğru yol. **1**. ısuq (**iç**). həqiqi. -**ısuq** söz. -**ısuq** deyir. -**ısuqmu?**: doğrumu?-**ısuq** söyləsəm. (**# ısuz**: nadoğru. xeyri həqiqi). **1**. inanılır. işgilsiz. bayıq. səmimi. -sevgisində **bayıq** qalmaq. -**bayıqca** söylədi üzünə. **1**. onal.sadiq. düz. **1**. onat. düz. **1**. inanılır. işgilsiz. bayıq. səmimi. -sevgisində **bayıq** qalmaq. -**bayıqca** söylədi üzünə. **1**. onqa. -sözü **onqa**, yüzü **tonqa**. (**tonqa**: gobud). **1**. yey. onat. düz. dürüst. **1**. **doğruq**. **onğu**. **qonğu**. **qonu**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim). **1**. müstəqim. **1**. həqiqət. -işlərin **doğrusu**: işlərin həqiqəti. -**doğruğa** inanmadı. -yalan **doğru** qarışmış: düzlə həqiqət qarışmış. **1**. onğ. qonğ. on. **1**. təniz (**< dənğ**). **1**. dik qaim**..**

-doğru duvar, ucaq çıxar. -**doğru aşıvı**, əğri başıvı yer (yeyər). -**doğru uzar**, əğri azar..

-**axşama doğru**: gecqurun. gecqırın..

-**günortaya doğru**: tuşqurun..

-**səhərə doğru**: danqurun..

-**ərin doğru izlərə**: gedin düz yollara..

-**duru doğru..**

-yalan doğru: yalan dürüz. -**yalanla doğru**: yalanla düz..

-**ürəyi doğru**: çinə güv. sadiq.

toqru **doğru**. **1.** həq. -**əğri doğru** yaşanar (keçər). -ışıq doğurkən, kölgə yarandı. **ışıq doğru**, kölgə yalandı..

-oğru asılınca, **doğru basınca**, çox iş olar..

-sözün doğrusu, **doğru söz**, bütün dillərdə, yazıleydi kaş!..
-yalan gircək qapıdan, **doğru qaçmış, yapıdan**. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)..
-oğru yeri bolcar, **doğru göyü** (oğru biçib alar, doğru paysız qalar). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək)..
-sarpdığın yoldan, **doğru yola dönü ver**, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif)..
-əğri sınınca, **doğru üzülər**..
-doğru əğilər, əğri sınar..
-sapıq yol, **doğru amaca varmaz**. (sapıq yol, **doğru amac** qazanmaz). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.)..
-**doğruq yolda**: çində. doğruq üçün. həqq, həqiqət üçün. -**çində yazmaq**: doğruq yolda, doğruq üçün yazmaq.

toqru **doğru**:**1**. düz. -**doğru olursa qadın**, doğul tanır atasın. (**doğul:** oğul). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır). **1. doğra.** çağ. tam. qusursuz. xətasız. dürüst. səhih. **1.** qoni**.** inanılır. əmin..
-hər nə **yaxşılığa doğru**. (iyi diləkdə bulunmaq)..
-**doğru övrülsə**, oğru doğular. (**övrülsə**: çövrülsə)..
-**doğru canlansa**, əğri büzülər. **(**doğru dirçəlsə, əğri büzülər)..
-**doğru dirçəlsə**, əğri büzülər. **(**doğru **canlansa**, əğri büzülər**)**..
-**gerçəkdən doğru**: həqiqətən doğru..
-**doğru düşün**, çinə danış..
-**ürəyi doğru:** çinə güv. sadiq.

toqru **-hər doğru söz söylənməz**, söylədiğin yalan olmaz. (doğru sözündə yeri var).

toqru **-sən doğru dur**, əğri qadasın bulur.
-"doğrudur, doğru", yalançının sözüdür, "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

toqru **doğru.** həq. həqq. haq. haqq. murid. -bu konu **doğrusu** (haqda) nə birilirsiz. -mənə **doğru** (mənim haqda) nə deyirlər. -buna **doğru** (bu haqda) kimsə ilə danışma.

toqru **doğru.1. tura**. **tuğra**. səhih. -**deditinləri tura**: demaqları doğru. **1.**dursu. -**sizdəki iməs**: sizinki, sizin duruşuz doğru değil. **1.**haqda. -mənə **doğru** (mənim haqda) nə deyirlər.
-**bəlik, bu doğru:** ya, bul çin. bəlik, bu səhihdir.
-ox yalı **doğru söz.**

toqruca **doğruca.** çılqı. çılğa. yalxa. teyxa. həqiqətən. som. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

toqrucu **doğrucu**. xalis. sadiq.

toqruculuq **doğruculuq**. xalislik. sadiqlik.

toqruq **-doğruq torsuq**: həq nahaq.

toqruq **doğruq**. **1**. **doğru**. **onğu**. **onuğ**. **qonğu**. **qonu**. (**on**. **onğ**: doğru. sağ). həqq. mühiqq. -**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol. (sirati müstəqim). **1**. həqiqi olan. -**doğruğ** budurki. -**doğruğun** söylə. -doğurdan, **doğruğdan** yayındı: həqiqətən həqiqətdən caydı. -**doğruğa** gedənlər: **doğruğ** yoluna gedənlər.

toqruqur **-"doğrudur, doğru"**, yalançının sözüdür, "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.

toqrul **doğrul.** dur. dirsəl. diril. dikəl. düzəl. ayaqlan. qalx!: qax!.

toqrulamaq **doğrulamaq**. **1**. onğlamaq. yaxşılamaq. islah etmək. **1**. dikilmək. **1**. uzmaq. rəstqar olmaq. -ayrılan azmış, qoşulan **uzmuş**.

toqrulamaq **doğrulamaq.** qonqıtmaq. donqırtmaq. donqıtmaq. doğrutmaq. düzəltmək. ustuvar edmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.

toqrulamaq **doğrulamaq**. subuta yetirmək. isbatlamaq.

toqrulamaq **doğrulamaq.** tuşlamaq. bir yerə qoymaq. muqayisə edmək. -kimi kimlə **doğrulursun.** -bunu ona **doğrulama**.

toqrulanmaq **doğrulanmaq** isbatlanmaq.

toqrular **doğrular.** -**doğrular kor oldular**, oğrular armadılar. (**armadılar**: yorulmadılar. utanmadılar).

toqrular **doğrular**. -oğrular taxda, **doğrular altda**.

toqrulmaq **doğrulmaq**. **1**. onğmaq. onuğmaq. onmaq. **1**. sabit olmaq.

toqrulmaz **doğrulmaz.** yarışmaz. tutmaz. -sevirəm demək, **and içməklə yarışmaz**.

toqrulmuş **doğrulmuş.** -boğulmuş doğrular, **doğrulmuş oğrular** indi.

toqrultu **doğrultu**. **dorultu**. yölüş. istiqamət.

toqrultusunta uğrunda. -bu işin yararı **doğrultusunda**: bu işin xeyri uğrunda.

toqrultuyu -**doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə:** kərtiz. gətirəz. kəritəz. kərtəz.

toqruluğu **doğruluğu.** onatı. -dilin gücü, **kişi onatı** (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (**onatı**: təsdigi. doğruluğu).

toqruluq **doğruluq**. düzlük. anıqlıq.

toqruluqu -ovadlığı könüldən, **doğruluğu ağızdan gör**. (**ovadlığı** : gözəlliyi).

toqruluqun **-**güclənməgin minbir yolu, **doğruluğun tək bir yolu**.

toqruluqunta **doğruluğunda**. **doğrasıyla**. munasibətiylə. -**bayram doğruluqda:** bayram munasibətiylə.

toqrulur heç nə yazılı deyil. -kişioğlu **qayda doğulur**, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

toqruluş **doğruluş.** yontaq. islah.

toqrum **doğrum**. tələb.

toqrumu **doğrumu.** turamı. tuğramı. rastamı. səhihmi.

toqrun **doğrun**. **1**. həqiqi (sabit olmuş). -**doğrun** olutlar: həqiqi (sabit olmuş) faktlar. **1**. talib.

toqrunmaq **doğrunmaq**. talib olmaq. tələb edmək.

toqrunmaq **doğrunmaq**. onğşalmaq. oğşalmaq. onğalmaq. düzülmək. dürüstünmək.

toqrunu -**doğrunu qapan**, yanlışı savan.

toqrunu **doğrunu.-doğrunu**, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar)..
-yalanı qapar, **doğrunu atar**.

toqrunu **-**oğruya qoysan əğrini seçər, **doğrunu qayrar**!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək). (**qayrar**: düzəldər).
-**oğru doğrunu** desə inanma.
-yalan doğulmamış boğula, **yalan doğulur doğrunu boğa**.

toqrunun **doğrunun**. **-yolu doğrunun**, yükü ağır olsada, dosdu dağdırsa, kolay çəkilir.

toqrunun **-**əğri poxun yeyib tox gəzər, **vay doğrunun tavına**. (əğri bir pox tapıb tox gəzər, **vay doğrunun çağına**). (**çağına**: **tavına**: halına).

toqrunun -**''doğru''nun** başın vursan, 'oğru' qalar.

toqrusa -**yol doğrusa,** yük ağır, min ömürlük çəkməyə nə var.

toqrusınmaq **doğrusınmaq**. doğrusın, doğru kimi gəlmək.

toqrusu **doğrusu**. **dorusu**. həqiqətən.

toqrusu -**sözün doğrusu**, doğru söz, bütün dillərdə, yazıleydi kaş!.

toqrusu **doğrusu.** haqda. -bu konu **doğrusu** (haqda) nə birilirsiz.

toqrusuntan **doğrusundan.** (doğru) çinəyin. çinəgin. çinəğim. çinəsin. vaqiən. -onlar **çinəğim** doğma qardaşdırlar. -**çinəsin** de: doğrusun de.

toqrut **doğrut.** çinlə. sabit ed.

toqrut. **doğrut.** kitir. gerçəkləşdir. uyqula. **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma)

toqruta **doğruda.** haqda. -bu sözlər siz **doğruda**, biz **doğrudada** düzdür.

toqrutan **doğrudan** .-qaranlıq aydınlıqdan, **yalan doğrudan qaçar**, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**)**.. -**doğrudan**, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar).

toqrutan -**doğrudan qaynaqlanan**: toxdan içən. haqdan içən.

-**yarar doğrutan**. mənfəət, nəf' bəsləyən, yetirən.

toqrutan **doğrudan**. çindən. doğrudan. həqiqətən.

toqrutan **doğrudan**. **-doğrudan**, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar).

toqrutmaq **doğrutmaq**. **1**. durlamaq. duruslamaq. -yalan sözü **durlamaq**, daş qırmaqdan güc olur. **1**. düzmək. düzgələtmək. tikələri birbirinə uyqulamaq. dəzgah qurmaq. **1**. sabit edmək. **1**. sağıtmaq. **(**sağ, doğru oldunu göstərmək**)**. isbat, sabit edmək.

toqrutmaq **doğrutmaq.** qonqıtmaq. donqırtmaq. donqıtmaq. doğrulamaq. düzəltmək. ustuvar edmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.

toqrutmaq **doğrutmaq.** yolqarmaq. yolqarmaq.yoluna qoymaq. nəcat vermək. -tarım özü **yolqasın**: özü doğrutsun, özü yoluna qoysun. özü nəcat versin.

toqrutmaq -**yarar doğrutmaq**: mənfəət, nəf' bəsləmək, yetirmək.

toqruturmu **doğrudurmu**?. (uşaq ağzı). tuti?.

toqruya **doğrasına**. **doğruya**. **-**nə doğrasına: nə munasibətə görə. -nə doğruya: nə munasibətə.

toqruya **doğruya**. ciddiyə. ciddi kimi. **-**oyunçu hər nəyi oyunçaq tutar, onu itirər başqasın tutar. qayındı ki, oyunuda tutar. (**qayındı ki**: ciddi kişidi ki).

toqruya **doğruya.** -doğruyu danan! oğruyu qapan, yalanı danan! **doğruya yaman**. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

toqruya **doğruya.** həqiqətə. -yalan yüklü, qalıcı olmasada, **oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər**: (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**oldağa**: vaqeiyyətə).

toqruyu **doğruyu.** -**doğruyu danan**! oğruyu qapan, yalanı danan! doğruya yaman. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

toqrünu **-doğrünu doğur**, yalanı boğur.

toqsa **-ay doğsa** hammı görər.

toqsa **toxsa!**.lütfən sakit!.

toqsa **toxsa**. hörgü. sarc. sarığ. band.

toqsaq **toxsağ**. **1**.diniş. sakitləşmə. -ağrılarım **tosağ** bilmir. **1**. iltiyam..
-**axsaq toxsaq**: axsaya axsaya. ləng ləngan.

toqsamaq **toxsamaq**. **1**. hörgüləmək. hörmək. **1**. toxumaq. **1**. sarcamaq. sarğamaq. bandlamaq.

toqsan -səksən doxsan bir gün yoxsan.

toqsuq **toxsuq**. **tosuq**. səkdə. -ürəyi **tosuq keçirmiş**: **tosunmuş**: səkdə edmiş.

toqsuqmaq **toxsuqmaq**. **tosuqmaq**. səkdə edmək.

toqsun **1**. **doğsun**. doğulmuş kimi. bakirə. bikr. xam. lap yeni. nov. əsil. intikari. **1**. **toxsun**. durqay. sabitqədəm. müsəmməm.

toqsun **toxsun.** eysin!.haqlısın!.

toqsun **toxsun. toxsun. tuxsun.** tosun. yağlı. şişman. ətli. toxlu.

toqsunca **toxsunca**. könülcə olan. armal. kəmali mətlub.

toqsunmaq **toxsunmaq**. **1**.sakitləşmək. **1**.əl çəkmək. **1**.dinmək. **1**.mütəvəqqif olmaq. təvəqqüf edmək. **1**.

toqsunmaq **toxsunmaq**. məks, povza edmək. dirəng edmək.

toqsunmaq **toxsunmaq**. təmkin edmək. razılaşmaq. -qısnaqda qalıb **toxsundu**.

toqsuz **toxsuz.** yoxlu**.** haqsız.-**toxlu toxsuz**: **toxlu yoxlu**: haqlı haqsız. -iştə burdan **toxlu** çıxan tapılmaz, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz.

toqsürün **doğsürün**. tübər. təbar. əsl o nəsəb.

toqşalamaq **doğşalamaq**. doğum günü törəni tutmaq. təvəllüd tutmaq.

toqşan **doğşan**. **1**. **doğuşqan**. qardaş. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər. **1**. qoyan. -**qoyan** bala tapmışda, qoymağa yer tapmamış. **1**. qoğun. -**sarığ**, **uzunsov** (**uzuncaq**) **doğşan** (**qoğun**) **türü**: topatan (top atan).

toqşan **doğşan. dovşan.** -**dovşan yavrusu:** qaylaq. daylaq.

toqşanmaq **toxşanmaq**. ləxtələnmək. quyuqlanmaq.

toqşu **toxşu**. fəlsəfə. məntiq.

toqşuq **toxşuq**. **1**. fəlsəfi. məntiqi. **1**. təsadüf.

toqşuqmaq **toxşuqmaq**. təsadüf edmək.

toqşul **doğşul**. doğum evi.

toqşun **toxşun**. toxumlu. rıxlı. xoşəndam. əndamlı.

toqşurmaq **toxşurmaq**. > **doşğurmaq. dolşurmaq.** nərsənin için başacan doldurmaq. -evi mal davarla **doşğurmuş.**

toqta **toxda!**.**1**.sakit!. **1**.stop!. **1**.döz!. dayan!.

toqtab **toxdab!**. **toxdab durun!**. **toxdab dur!**. bir dəyqə.

toqtaq **1**. **toxdağ**. toxdanmış. pişmiş. sınav, təcrübə qazanmış. **1**. **toxtaq**. sikut. sakinlik. **1**. **toxdağ.** dinək. aramqah.

toqtaqan **toxtağan.** dəvam edən. dayimi.

toqtal **toxdal**. aramqah. məqbərə.

toqtala -toxdala isduyuvu qızma belə, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə. (**toxdala:** cilovla. kontrol ed)**. (isduyuvu:** ehsasatıvı).

toqtalamaq **toxdalamaq.** cilovlamaq. kontrol edmək**. -ısduyu** toxdala: ehsasat kontrol ed. -toxdala isduyuvu qızma belə, yel gətirmiş qalamır, gedir yelə. **(isduyuvu:** ehsasatıvı).

toqtalı **toxdalı**. yetərli. edəqut. gərəkli dərəcədə güclü, etgili olan. (müəssir. adequate. kafi. təkafu edici. layiq. muansib. səlahiyyətli. bəsəndə. şayistə).

toqtalış **toxdalış**. **1**. istirahət. **1**. duraq. istqah.

toqtamaq **toxdamaq**. **1**. durmaq. -ağrım **toxdadı**. -bu **toxdalda** üç şair **toxdur**. -bizim kidə burda toxdadı. -**toxdamadan** durulmaz, bəslənmədən dirilməz. **1**. yetilmək. bitilmək. -yaranın **yetilməsi**. **1**. durmaq. istop edmək. -toxdatın: saxlayın. -toxdamadı: saxlamadı. -toxdamadan: saxlamadan. **1**. eygilənmək. iygilənmək. **1**. fiks olmaq. **1**. iqamət edmək. -üç günlük orda **toxdadıq**.

toqtamaq **toxdamaq**. əldə edəilmək. -əlizə nərsə toxdadı. əlizə nərsə gəldi. nərsə əldə edəildiz.

toqtamaq **toxdamaq.** uzundan dəvam edib gəlmək.

toqtamaq **toxdamaq**. durmaq. saxlanmaq. ayaq çəkmək. yeriməkdən çəkilmək.

toqtamastın **toxtamastın**. dividivil. üzlüksüz. dalbadal. arxa arxadan.

toqtan haqdan -**toxdan içən**: içən. doğrudan qaynaqlanan.

toqtan **toxdan.**-**ac toxdan nə gözləməz**, tox toxdan nə söyləməz.(**söyləməz**: tə'rifləməz)..
-ac toxdan nə gözləməz, **tox toxdan nə söyləməz.**(**söyləməz**: tə'rifləməz).

toqtanım **toxtanım**. antlaşıq. sazişnamə.

toqtanq **toxdanğ**. keçinməli. pis değil. yaxşıdır. rizayət bəxş. -işlərimiz **toxdanğ**.

toqtanq! **toxdanğ!**. dur. istop.

toqtanma **toxdanma**!. tınma!. təmbəlləşmə!.

toqtanmaq **toxdanmaq**. **1**. ləzzət almaq. **1**.bərqərar olmaq. razı olmaq.

toqtanmış **toxdanmış**. pişmiş. sınav, təcrübə qazanma.

toqtar **toxdar.** durar.-**özü toxdar**, kölgəsi uzar. (tapmaca) (**gün qabağında hər nə qoyulsa**).

toqtar **toxtar**. (**tox+ dar < dartmaq**) fərmandar.

toqtaruş **toxtaruş**. uruş toxtaş. atəşkəs. atəşbəs. -**toxtaruş anlaşması**: atəşkəs şərtnaməsi.

toqtaş **toxdaş**. **1**. **(**iş ara**)** tənəffüs. **1**. tınıq. tınış. tiniş. dinək. istirahət. durma. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**.işdən durma. tənəffüs. **1**. aramiş. **1**. təskin..
-**uruş toxtaş**: toxtaruş. atəşkəs. atəşbəs. -**toxtaruş anlaşması**: atəşkəs şərtnaməsi.

toqtaşmadan **toxdaşmadan**. dinləşmədən. istirahət edmədən.

toqtat **toxdat**. ləzzət.

toqtatar -**toxlu toxu toxdadar**. (çox, çoxa axar).

toqtatmaq **toxdatmaq**. **1**. ləzzət vermək. **1**.bərqərar edmək. razı edmək. **1**. pişirmək. sınav, təcrübə qazandırmaq. **1**. bərqərar edmək. razı edmək.

toqtatmaq **toxdatmaq**. fiks edmək.

toqtav **toxdav**. **1**. pişiv. pişmə. sınav, təcrübə qazanma. **1**.kefi kök. **1**.isti yumuşaq. -**toxtav** döşək. -**toxtav** balış. **1**. dinc rahat. **1**. məks. povz. poza.

toqtay **toxday**. dinməz. sakit. -nə deycəyin bilməz, dinməz (**toxday**) qaldı.

toqtayan **-toxdayan taxda oturmamış**. (**toxdayan**: təskin tapan)**.**

toqtörüş **doğtörüş**. əxlaf.

toqtu **doğdu.** bitdi**.** xəlq oldu.

toqtu **doğdu. doğma**.

toqtuq **toxduğ.** -toxduğa, toxlu əti dad verməz (doyandan sonra, toxlunun əti toprax dadır) (toxduğ: boğazına dək tıxmış.).

toqtuqun **-doğduğun böyüdügün**: önüb ösgən**.-**önüb ösgən ocağından savılma. (doğma yurduvu unutma)**.**

toqtun **toğtun**. ağır başıq. mətin. xuddar. səngin. mö'tədil. müəqqər. mə'qul. ciddi. matar. acgöz olmayan. təmkinli.

toqturmaq **toxdurmaq**. **1**. vurdurmaq. -boyun **toxdurmaq**: boyun **vurdurmaq**. **1**. şəfa vermək.

toqu **1**. **doğu**. qızğıt. qızıt. məşriq. şərq. şəfəq. **1**. **toxu**. çit **(**< **kitmək**: toxumaq**)**. parça. nəsc.

toqu **toxu.** -**dağ toxusu**: **dağ toyuğu**. altın tavuq.

toqu **toxu**. -**dağ toxusu**: **dağ toyuğu**. altın tavuq..
-**toxu toxusan**, bez olar, cəhrələsən, ip olar.

toqu **toxu.**-ac acı dalayar, **tox toxu yalayar.**.
-göz toxu: göz haqqı. (əti doğruyanda görənin haqqı)**.**.
-toxlu toxu toxdadar. (çox, çoxa axar).

toqu **toxu**.düz.doğru. gerçək. həqiqət. -**toxu** qulağ bəğənməz. **(toxu:**doğru söz). (doğru söz, qulağ oxşamaz**)**. (doğru söz qulağ yakmaz)..
-acı gəplətmə, **toxu təprətmə**.

toqub **-**ölüm, **olum içində doğub**, birin yorub, mininsə boğub.

toqub -tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz, **yaşıl doğub, yaş qalar!.** (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

toqub -**doğub böyümək**: önüb ösümək.

toquc **doğuc**. **doğmacı**. həqiqi anlam. -**doğuc köşüc** (**doğmacı köşməci**): həqiqi məcazi anlam.

toquc **doğuc**. doğum, olum dərəkli tutulan törən, şənlik. ad günü.

toquq **toxuq**. toruq. tox, tünd boya qaraqaptur. qaraqur.

toqul **1**. **toxul**. təcrübi. **1**. **doğul** (**< doğum ili**). -**doğul toy**: doğum. doğum ili, günü üçün totulan toy, bayram. təvəllüd cəşni.

toqul **doğul. oğul**. -doğru olursa qadın, **doğul tanır atasın**. (**doğru**: düz). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır).

toqulan **doğulan .-doğulan yarın**, keçəni boğur!.

toqulan **-doğulan yerin əri ol**, doyulan yerin iti yox.

toqular **-**doğru övrülsə, **oğru doğular**. (**övrülsə**: çövrülsə).

toqular **-**gecə boylu dan atırsa **doğular**.

toqulqanta **doğulqanda**. doğum günündə. -**doğulqanda** bergən ikən qırx gün toy.

toqulmalı -kişi kəndin yeniləməli, yenidən doğulmalı. {kişi kəndi uçun həvəslərin kəndirin tutmalı (qılavutmalı, cilovutmalı, ovsatmalı), yeni evreklər qurmalıdır}.

toqulmamış **-yalan doğulmamış boğula**, yalan doğulur doğrunu boğa.

toqulmuş -yayılmıyacaq bir yazı, **ölü doğulmuş uşaq kimidir**.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar).. -**toxulu doğulmuş:** əkiztay.ekiztay. bir çağda, bir qarından doğmuş.

toqultuq -ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).

toqultum **-**nisgili boğdum, kəndim doğuldum!

toqulu (**doğulu**). **toxulu**. farslar toxulu sözündən alıb, DO (: İKİ) -sözündə olan to=do oxşarlığından yararlanıb, basmaqalıb söz edmişdirlər.

toqulu -**dəğirman doğulu siçan**, göy kükrəşindən qorxmaz. (**dəğirman doğulu:** dəğirmanda doğmuş) (**kükrəşindən**: gurultusundan).

toqulu **doğulu**. bədii. orijinal.

toqulu **doğulu**.ekiztay. əkiztay.toxulu doğulmuş: bir çağda, bir qarından doğmuş..
-**toxulu doğulmuş:** əkiztay.ekiztay. bir çağda, bir qarından doğmuş.

toquluq **doğuluq**. doğum üçün olan yer, nərsə. doğluq (doğum günü) üçün götürülən görüşlük.

toqulur -**ciciklə sevgi birgə doğulur**, bıraq birgə boğulmur**.**(**ciciklə sevgi**:həsədlə eşq) (**bıraq**: ama)**.**

toqulur **-**ümüd gün götürməz, **ümüd günündə doğulur**, günüylə boğulur. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).
-yalan doğulmamış boğula, **yalan doğulur doğrunu boğa**.

toquluş **toxuluş**.azqılış. qıdalaş. bəsləş. təğziyə.

toqum **-doğum çağı:** dol.

toqum -**doğum günü:** doğun.

toqum **doğum**. **1**. **doğuş**. **doğuz**. oluş. -**doğuş yoxlaşı**: doğum kontrolu. **1**. yentik. -**yentik** toy: doğum toy.**.**
-doğum yeri: doğut (doğu yurd). doğun (doğ orn)**..**
-doğum töküm: çoğuş. zadi vələd**..**
-doğum evi: doğşul..
-**doğum günü törəni tutmaq**: **doğluq tutmaq**: doğşalamaq. təvəllüd tutmaq.

toqum **doğum. -doğum qabağı** çəkilən ağrı: azağımaq. azağlamaq. (**acı**).
-**boylunun doğum çağı:** aygün. -**aygünlü**: boylunun doğumuna yaxın çağ.

toqum -**toxum töküm: tuxum töküm:** bir kimsə ilə tuxum töküm ilişgidə (qan ilişgidə, evləniş). bulunan kimsə

toqum **toxum**. haqqım. -**toxum çatmır**: haqqım çatmır. -**toxum buyumuş**: haqqım buyumuş.

toqum **tuxum**. **toxum**. boy.

toqumaçılıq -**toxumaçılıqda nəxşə çeşiti**: keçirtmə. aşırtma.

toqumaq eşmək. üşmək. yeşmək. yaşmaq. bağlamaq.

toqumaq **toxumaq.** {birbirinə çırpmaq, toxatmaq. keçirmək. çalğamaq. çulğamaq. (çulamaq.çalamaq)}.

toqumaq **toxumaq. 1**. basmaq. quraşdırmaq. **1**. burmaq**.** bükmək.
-**neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq**: bükmək**.** eşmək. tovlamaq. tovamaq.

toqumaq **toxumaq**. **1**. **toxamaq**. **toxlamaq** {> **duxtən** (fars)}. (nərsənin azlığın, naqisliyin, kəsrin, axsaqlığın qaldırmaq, bütünlətmək).nərsənin boşluğun doldurmaq. neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikələri tikmək. **1**. toxsamaq. **1**. eşləmək. düzəltmək.

toqumaq -incə əğirib sıx toxumaq. (işgə əğirib sıx toxumaq).

toqumevi **doğumevi**. enikevi.

toqumlu **toxumlu**. **1**. toxşun. rıxlı. xoşəndam. **1**. **tuxumlu**. boylu nütfəli.

toqun **1**. **doğun**. (**doğ orn**). **doğut** (**doğu yurd**). doğum yeri.**1**. **doğun**. yaxın qohum, famil.**1**.**toxun**. qasım (yoğun). atağ. təhlükə. **1**. **toxun**. əfsanə. **1**. **doğun** (**< doğum günü**). **1**. **doğun**. qohum. **1**. **toxun**. baybağ. qayın. **1**. mütməin. itminanlı. **1**. razi. məmnun..
-**doğun tökün**: olum ölüm.

toqun **1**. şərqli. **1**. doğum günü. gün doğuşu.

toqun **1.toxun.** gerçəyin.həqiqətin. -arayıb yoxlayan, **toxun bulmuş**. {hər amaca çatmaq üçün, nə dərək kiçikdə olsa, çalış dalış gərəkki. (**dərək**: qədər). (**çalış dalış**: sə'y kuşiş. (**dalış**: > **tələş**)}.**1.doğun**. təbii. (süni' olmayan). -o dərək gözəl **doğun** oxur oynur ki. -**doğun** görüşlü. -**doğun** durumda: təbii durumda. -**doğun** davran : təbii davran . -**doğun** deyir. : təbii deyir. -lap belə **doğundur** : lap belə təbiidr . -**doğun** olsada, öylə görünmür: təbii olsada, öylə görünmür . -**doğun** yaşa : təbii yaşa . -**doğun doğun** : təbii təbii ..
-acın başı bəlalı olur, **toxun başı bəla doğurur**. -**toxun acdan alası yok**, acın toxa verəsi yok..
-**toxun acdan alası** yox, acın toxa verəsi yox.

toqun **toxun**.
-**toxun başına bol yağar**, acın başına dol. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).
-gör eşit iylə, **dişlə dad toxun**, on kərə tuşla, birdin at oxun.

toquna **toxuna**. **toxqına. toxana**. nibuğ ilə. dahiyanə. ali. -öz elin **toxquna** öndərlik edmiş. -**toxqına** iş.

toqunaclı **toxunaclı**. ağulayıcı. zərərli. -**ağulayıcı** işlər, sözlər.

toqunal **doğunal**. bumi. indigène, aborigène.

toqunar **-boyluğa toxunar arqaş**, arqaşa toxunmazıq boyluq. (**toxunmazıq**: toxunmaz ki).

toqunar **toxunar**. zərər yetirər. **-**sevilməməkdən qorxan kişi, çevrəsinə toxunar.

toqunar **toxunar.** ziyan verər**.-**pul sevər biri, pis yerdə **toxunar**.

toqunc **toxunc**. itgi. qoğuc. batqı. çapa. şəpə. salpa. yalpa. dalqat. dalqum. dalqaş. üzük. ziyan. zərər.

toqunçınq **doğurçınğ**. doğru danışan. -yalançının dosdu çox, **doğurçunun** dosdu yox.

toqunçu **toxunçu**. darqaşayırd. dolaşğan.

toqunmaq **toxunmaq**. **1**. sürtünmək. **1**. ilmək. dəğmək. -**göz ilməsin** gözəlliyinə. -**göz ilməsin** deyə üzərlik tüttülər (tüstülətdilər). **1**. işarə edmək..
-**toxun**: sürtün..
-**toxunan**: sürtünən..
-**toxundurmaq**: sürtünütmək

toqunmaq **toxunmaq.** qırtamaq. təxətti edmək. -kimsənin haqqına **qırtamadan**.

toqunmasın **toxunmasın.** -**toxunmasın kimsə dilə, dinimə**, biri varlığımdır, biri inancım.

toqunmatan -qız olmadan gəlin yox, **toxunmadan bezin yox.**(hər nəyə ortam (mihit), iş gərəkir).

toqunmaz **-**toxunmaz qaranın çoxu yaxşı.

toqunmazıq toxunmaz ki -boyluğa toxunar arqaş, **arqaşa toxunmazıq boyluq**.

toqunmuş **-toxunmuş, tikilmiş olan**: toxunu. tikini. oymıq. ovmıq.

toqunmuş **toxunmuş**. çit.

toquntu **toxuntu. toxnuq.** eşnik. eşinik. hörnüt. höründü.

toquntur **doğundur.** təbiidr .-lap belə **doğundur** : lap belə təbiidr .

toqunu **toxunu.** oymıq. ovmıq. tikini (toxunmuş, tikilmiş olan).

toqunub **-incə ələnib sıx toxunub**, ağ geydirən ölüm oxunub. (bu evrəni ölçüb biçməyə gəlmədin, köçən yoldur, köndə biz, qaçmaq olmaz köçər yoldan).

toqunub **toxunub**. hörülüb. eşilib. -şəhriyarın qoşuları el aytımlarına örülüb gedyər.

(**aytımlarına**: nəğmələrinə).

toqunur -**ilmək ilmək toxunur**, bir çıpıda sökülür.

toqunuş **1**.**doğunuş**. zad o vələd.**1**.**toxunuş**. munasibət. -bunla onun **toxunuşu** yox. -o işin mənə **toxunuşu** yox.

toqur **1**. **doğur**. yaxın gələcək. -yarın uzaq **doğur** değil, yollar ıraq son durğaya çatar değil. **1**. **tokur**. külə şişman. güdə pota. **1**. **doğur**. **doğru**. həqq. -sizə **doğru**: sizin həqqizdə. -bu **doğurda** sözüm yoxdu. -ona **doğur** bildiyiz iyiliyi yapın. **1**. **doğur**. tərəf. istiqamət.**1**.**toğur** (doğur).(doğru). doğulmuş kimi. mə'sum. (tahir). **1**. **toxur**.(bir yerdə toxdanmış). götürüm. fələc. iflic. **1**. **toxur**. (ilişiklik. axsaqlıq).qusur. -**toxura** baxmayın..

-boğur toxur: kit küt. dinməz söyləməz. lam kam..

-**doğur ilə aldar**: doğruyla yalançı. **1**. **doğur**. istiqamət.

toqur -aldışlar **bizlə doğur** bizlə ölür. (**1**.aldışlar bizimlə doğur bizimlə ölür). (2. aldışlar biz ilə doğur biz ilə ölür). (**biz: miz**. yılxı sürmədə işlənən iti uclu kiçik arac) (**biz il**ə: güc ilə. zorla)..

-**doğru, doğur kişiylə**, yalan, dünya boyu yaşı var..

-kişi diliylə doğur, diliylə yaşır, diliylə ölür!..

-**olum, olandan doğur**, ölüm, olandan boğur..

-andı doğur: anqut..

-umud könlüdə doğur, işdə səmirir . (**səmirir** : becərilir)

toqur **doğur.** çin. təmiz. -**çin** söylə, **çin** dinlə: doğur söylə, doğur dinlə.

toqur **doğur.** rəsm o insaf.

-toxçuluq yoxçuluq **birgə doğur**.

-bağışlamamaq, çalvalığdan doğur!. (**çalvalığdan**: başarcansızlıqdan. acizlikdəm).

-**doğur qoğur**: yalan düz. qalan yalan.

toqur **-**keçmişləri qınama, hər nə doğur keçmişdən , bizdən doğar gələcək. (**doğar**: doğacaq).

toqur **toğur.** qoyuq. doruq. gürən. kürən. qara ilə al arası boya.
-kişi var **qalada doğur**, dərədə ölür, kişi də var **dərədə doğur**, qalada ölür!.
-doğru, doğur kişiylə, yalan yaşır dünyaca.
-**doğrünu doğur**, yalanı boğur.
-**qırqınlıq ummaqdan doğur**. heç nə heç kimdən, kəndindən belə umma. bırax yüyəni, güdmə gözləri, kəndivə güvən.

toqur **toxur**. -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. (dirgə: digər. ayrı). **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət)..
-tutdan bizə **köynək toxur** (tapmaca) (**ipək qurdu**).

toqur **-uyku, yaşamla doğur, ölümlə bitir.**

toqur -gecə boylu düşən, **irtə doğur**. (dalıda alar, burunda doğar). (hər gizin, gəzi var açlımağa).

toquramaq **doğuramaq.** doğçalamaq. dövcələmək. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

toquran **doğuran.** enirən. ana. < enə. (< **enmək**).

toqurçu **1**. **doğurçu**. doğan. **1**. **toxurçu**. hikayəçi.

toqurçu **toxurçu**.**1**.gopçu. **1**.xiyalpərəst.

toqurçun **dokurçun**. doqquz daş oyunu. **toxurçun**. taya. saman, quru ot yığını.

toqurçutur **doğurçudur**. həqiqidir.

toqurqan **doğurğan**. törəgən. törgəğən.

toqurqən **doğurkən**. -**ışıq doğurkən**, kölgə yarandı. ışıq doğru, kölgə yalandı.

toqurqu **toxurğu**. hikayə.

toqurlamaq **doğurlamaq**. çənəmək. dənəmək. gəzəmək. nişanə, hədəf tutmaq. -kimə, hara **doğurladız**.

toqurlatmaq **doğurlatmaq**. dürsütmək. dürsütləmək. yasutlamaq. tovcih edmək. məşru' edmək. haqlı olmağa yol açmaq. haq (həqq) qazandırmaq. -**arac amacı**, **amac aracı yasutlamaz**.

toqurma -**qısraqların tüklərində bəlirən doğurma simgəsi**: gül.

toqurmaq **doğurmaq**. tapmaq. -anam məni **tapmış**. **(**doğurmuş**)**.

toqurmayan **doğurmayan**. **1**. inəmiz. inəsi, balası olmayan. qısır. **1**. törəməğən. töröbögən. qısır.

toqurmuş **doğurmuş**. tapmış. -anam məni **tapmış**.

toqurmuş -oğrunu, doğurmuş yalan.

toqursu **doğursu**. çinəyi. həqiqəti. -**çinəyi** çox istidi.

toqursun **doğursun**. körpə. çağlaq yeni doğulmuş.

toqurta **doğurda.** istiqamətdə.

toqurta **doğurda**. istiqamətdə. -tutduğu **doğurda** sür.

toqurtan **doğurdan > dordan.**

toqurtan **doğurdan.** çinəyin. çinəgin. çinəğim. çinəsin. həqiqətən. -**çinəyin** sevirsinmi. -**çinəyin** acıqmışdım.

toqurur **-**acın başı bəlalı olur, **toxun başı bəla doğurur**.

toqurur -dosd edinməyə bax, düşmanını **anan belə doğurur**. (**edinməyə:** qazanmağa).

toqusan -**toxu toxusan**, bez olar, cəhrələsən, ip olar.

toqusu -**gün doğuşu:** doğun.

toquş **1**. **doğuş** doğma **(**nəsəbi**)** qohum. toxuş: gəlmə, olma **(**səbəbi**)** qohum. **1**. **doğuş**. **doğuz**. **doğum**. oluş. -**doğuş yoxlaşı**: doğum kontrolu. **1**. **toxuş**. gəlmə, olma **(**səbəbi**)** qohum. {**# doğuş**: doğma **(**nəsəbi**)** qohum}. **1**. **doğuş**. tilu'. enik (**< enmək**). -gün **eniyi**..
-**dəğiş toxuş**: almaş çalmaş. alışveriş..
-**tor toxuş**: tor işləmə. -**tor toxuş** mili..
-**doğuş günü**: doğum günü: yaş günü. təvəllüd..
-**doğuş ağrısı**: çatağır. güc dözülən ağrı.

toquş **doğuş**. **1**. qohum. -**qohum doğuşları**: qohum əqrəbaları. qohumlar. **1**. atış. ucalış. yüksəliş. çıxış. diriliş. artış.

toquş **-döğüş toxuş:** (cəng o qoriz).

toquşqan **doğuşqan**. **doğşan**. qardaş. -**doğşan doğan** çöndülər: qardaş qohum üz çevirdilər.

toquşlu **doğuşlu**. nəsəbli. alicənab.

toquşluq **doğuşluq**. qohumluq.

toquştan -**doğuşdan toxudan:** doğru yalan.

toquştuq qohumluq. -**doğuştuq adları**: doğuşların, qohumların birbirinə verdikləri ataqlar (əmi, bibi, dayı kimi adlar).

toquşur **-**tanışlıq sıyışsız oluşur, **düşünmə, sıyışla doğuşur**. (**sıyış**: atifə) .

toqut **1**. **doğut** (**doğu yurd**). **doğun** (**doğ orn**). doğum yeri. **1**. **doğut**. vələd. **1**. **toxut**. əsl. (bir toxunuşu, sistimi oluşduran yol).

toqutan -**doğuşdan toxudan:** doğru yalan.

toqutanışı **doğutanışı**. xavərşünas.

toqutlar **toxutlar**. usul.

toqutlu **toxutlu**. munasibətli. -bu olaylar birbirinə **toxutludurlar**.

toquya **-uyar isən doğuya**, sən sürəcəksin ona. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin).

toquyan **toxuyan. toxyan.** yapan. bükən. **oxuyan.** açan kim yapan kim.

toquz **1**. **doğuz**. **doğuş**. **doğum**. oluş. -**doğuş yoxlaşı**: doğum kontrolu. **1**. **tokuz**. **toxuz**. iç içə toxunmuş **(**keçirilmiş**)** iki həlqə. adaxlıq üzüyü simgəsi olaraq gəlin arabasına asılır.

toquz -**doğuz səsi**: cıyaq..
-**doğuz səsi çıxartmaq**: cıyaqlamaq.

toquz **toxuz.** -**toxuz nədir**: haqqız nədir.

toquzu **-**doğuzu bataqda bas. (**bataqda: batlaqda**).
-**doğuzu maşa**, gələni aşa öğrətmə. (**öğrətmə**: dadandırma).

toqürdan -**doğürdan meyilliyəm:** çin əğilmən: həqiqətən istirən.

toqürmaq **doğürmaq.** qonnamaq.

toqürucu **doğürucu.** qonnaçı. gəbə heyvan.

tol **dol.** 1. dola. dolça. sətl. 1. bünyə. bünyad. pey. -gövdə **dolu**. -ev **dolu**. -duvar **dolu**. 1. doğum çağı. 1. zahı.

tol **dol**. **-**toxun başına bol yağar, **acın başına dol**. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).

tol -**qola dola vurmaq**: nala mıxa vurmaq.

tol -**dol dal**: dolğu dalğı. doluq dalıq**.** cəzr o mədd.

tola **dola**. **1**. bütün. tamam. kamil. -**dola** boynu dolmuş yarıya: tamam vicudu yara ilə qapanmış. -**dola** iş. -**dola** iş günü. -**dola** ev. -**dola** söz. **1**. **dolu**. tamam. -gün **dola**: **tamam** gün. -çuval **dola**: torba **dolusu**. **1**. pərdaxt.

tola **dola**. 1. dolça. dol**.** sətl. **1**. dolçaya. güdüyə. **-**dörd oxçu, **bir güdüyə ox atar**. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).

tola **dola**. çox. -**dola** yaman: çox yaman. -**dola** gözəl: çox gözəl. -**dola dərim**:sıx sıx. -o bizə **dola dərim** gəlir.

tola -**qaramat yolu ışına dola**: sapıqlıq yolu ışığa dola, appaçıq ola.

tola -**dola toxquz**: kəm kəsirsiz.

tolab **dolab**. (neyrəng. bənd o bəst. saxt o paxt).

tolab **dolab**. **1**. çərx. **1**. iqtisad. -**dolabıq** : **dolabal :** iqtisadı. -**dolablı** : iqtisadlı. -**dolab bilim** : iqtisad elmi. -**dolabçı** : iqtisadçı. -**dolağat** : iqtisadiyyat. -dolağançılıq : dolavatçılıq. dolaşat: dolanşıq. məişət. iqtisadi dolanşıq.
-dolab bilim: iqtisad elmi.

tolab **dolab**. **1**. işqab. kamod. kabinet. yaşruq (**< yaşırmaq**: gizlətmək). **1**. idarə..
-**yekə çərx, dolab:** burcağad. **1**. dayirə..
-**geyim dolabı**: geydolab. komod. qərdrob.

tolab **dolab.** çiğri. çığrı. {**> çarıx. çarx. çərx**. (< **cik. cuq. tuq**. bağlı. təkir. döğür)}. -özü çevrilmədən, **çiğri** çevirir.

tolab **dolab**. idarə.

tolab **dolab**. **doğab**. **(< tuğ**: girdə. tutuğ). 1. quyudan su çəkmə çərxi, çarxı. 2. kələk. hilə. gizli anlaşma, sözləşmə, uyuşma, yarğaş, əl birlik. (**collusion).**

tolabal **dolabal. dolabıq**. iqtisadı.

tolabca **dolabca**. **dilabca**. gömüc. çörək dilabı, qutusu.

tolabçı **dolabçı**. dayirə başı, rəisi.

tolabçı **dolabçı**. idarəçi.

tolabçı **dolabçı**. iqtisadçı.

tolabçı **dolabçı**. tovtiəçi. intirikaçı.

tolabçı **dolabçı.** 1.bahaçı. baha satan. 1. kələkbaz.

tolabçılıq **dolabçılıq**. idarə edmə çıxarı. təşgilartçılıq.

tolabıq **dolabıq**. **dolabal.** iqtisadı.

tolablamaq **dolablamaq**. bən d o bəst, saxt o paxt edmək.

tolablı **dolablı** : iqtisadlı.

tolac **dolac**. girdov. məhləkə.

tolac **dolac**. itənək. pistun.

tolaç **dolaç**. əkəl.zəmimə. ilhaq. mükəmmil.

tolaçlı **dolaçlı**. əkəli. zəmiməli. ilhaqı olan.

toladuruq **doladuruq**. administrasiya.

tolaq **dolağ**. **1**. rəmz. **1**. **dolağı**. ğeyri sərih. ğeyri müstəqim. **1**. üzlü. qudurqan**. -ac çolaq, tox dolaq. 1**. bağıt. bükət. bənd. -dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq: saxtutmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək). **1**. aylağ. kilkə. kələk. hilə**..**
-alaq dolaq: aldolağ. avara sərgərdan.

tolaq **dolaq.** qafiyə.

tolaqançılıq **dolağançılıq**. dolavatçılıq. dolaşat: dolanşıq. məişət. iqtisadi dolanşıq.

tolaqaş **dolağaş**. (yol). burağaş. burala. ziqzaq.

tolaqaş **dolağaş.** burağaş . (yol). burala. ziqzaq.

tolaqat **dolağat**. iqtisadiyyat.

tolaqı **dolağı**. işarə ilə. -**dolağı** danışma, keç işə.

tolaqın **dolağın**. burşuqluğun -bu **dolağın** ucubu : bu **burşuqluğun** səbəbi.

tolaqına **dolağına. doldağına.** uyqdağına. aşağına. -bu işin **aşağına** inandılar.

tolaqış **dolağış**. **1**. mirur edmə. xitur edmə. gözdən, sanadan keçirmə. -sınavdan ön bir **dolağış** iyi olur. **1**. yada salma. xatırlama. -keçənləri **dolağışma**.

tolaqıtmaq **dolağıtmaq**. **dolağdırmaq**. **dolandırmaq**. **saxtutmaq**. **tutağlatmaq**. {dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq}. **1**.sürüncətmək. sürüdürmək. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək. **1**. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək).

tolaqlamaq **dolağlamaq**. masmallıq edmək.

tolaqtırmaq **dolağdırmaq**. **dolağıtmaq**. **dolandırmaq**. **saxtutmaq**. **tutağlatmaq**. {dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq}. **1**.sürüncətmək. sürüdürmək. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək. **1**. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək).

tolaqu **dolağu**. düz, açıq olmayan. ğeyri səmimi.

tolama **dolama**. ambalaj.

tolama **dolama**. çiban.

tolamaq **dolamaq**. **1**. bağanlamaq. **1**. pərdaxt edmək. **1**. aylamaq. -**aylayıb**, tovlayıb, tulladı.

tolamaq **-izinə dolamaq, çevirmək:**qaytarmaq**.** -sürünü (izinə) **qaytar.**

tolaman **dolaman**. **domalan**. **döləmən**. (**> donbalan**(fars)). (yumar, girdə, şar biçimli olan). **1**. köbələk (küpələk) çeşiti. **1**. daşşaq.

tolan **dolan. (**yeri. yatma. oturma. gəzələş. gəzləş. gəziş. gəz. gəzələnc ed).

tolan **dolan**. **1**. dolap. hilə. düzən. oyun. **1**. idarə..
-**dolan gərdiş**: dolanış. aylaz. -ayın günün **aylazına** baxır. -işlərin **aylazı** necədir..
-**yalan dolan**: bası bükə. bası. hilə. kələk. yalan.

tolan -**gəzib dolan** öz uyqarun tapgilən. (**uyqarun**: tayın. babın.munasibin)

tolana **dolana**.-qalıb kimisi boşana! **kimisi dolana**!.

tolanamaz **dolanamaz.** dönəməz. fırlanamaz. aylanamaz. aylana olmaz.

tolanan **dolanan.** aylanan. fırlanan.-çox aylanan yıxılar.

tolanar **-**damara qarar**, qan dolanar**. {**qarar**: (< **qaramaq**) görə}.

tolanar **dolanar**. aylanar. **-ay aylanar il olar**, don dəğişər, don olar. (**don**: **1**. fəsil. fəsl. -**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür).

tolanbac **dolanbac**. aylan. -**aylan kabab**: dönər kibab.

tolanbac -**ilan kimi fırlaq dolanbac:** sarğıl. espiral.

tolandıran -**kimi gəzici dərviş, dilənçilərin kəndiləriylə dolandıran çanağı, qabı**: kəşgül. çəkqül.

tolandıran -**işi dolandıran:** çevrəçi. çərxəçi.

tolandırmaq **dolandırmaq.** cilovlamaq. idarə edmək.

tolandırmaq **dolandırmaq. -göz dolandırmaq:** göz aylamaq.

tolanıb **dolanıb**. aylanıb. əylənib. -**əylənib gəlib**: dolanıb gəlib.

tolanıb **dolanıb**. dönüb. aylanıb. gəzib. -şirinlik versən qurda, **aylanıb gələr yurda**. (yamanı dadandırma). -**dolanıb** yurda gəldi.

tolanıb **dolanıb.** aylanıb. gəzib. -at aylanıb qazığın tapar. (**qazığın**: mıxtövləsin) (at dolanıb noxdasın bular).

tolanın **dolanın.** -içgə işi var çoğunun, **dön dolanın bildirməz**. (**içgə**: gizli). **(çoğunun**: fələkin).

tolanış **dolanış**. **1**. aylanış. **1**. aylaz. dolan gərdiş. -ayın günün **aylazına** baxır. -işlərin **aylazı** necədir.

tolanış **dolanış**. aylanış. çevgiş. çərxiş. gərdiş.

tolanış **dolanış.** yürüş. gəziş.

tolanışıq **dolanışıq**. köyköç (**eşik + ailə**). (eşik içəri işləri, çətinlikləri). yaşayış. işgüc. məişət.

tolanqaç **dolanğaç.** buruquşuq. labirənt.

tolanmac **dolanmac.** döngə.

tolanmaq **dolanmaq**. 1. burmaq. fırlanmaq**. 1. dolğanmaq.** burunmaq. burğunmaq. (**burçunmaq: piçinmək > piç xordən**). kələflənmək. (risidən).

tolanmaq **dolanmaq**. -**çarşabına dolanmaq**: öz poxuna bələşmək. öz qurqusuna, duzağına düşmək.**.**
-avara dolanmaq: devikmək.

tolanmaq **dolanmaq**. devrinmək. fırlanmaq. gəzmək. gəzişmək. **(**bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək). -aşun (acun, dünya) nə üsdə **devrinir.**
-başına dolanmaq: dışına aylanmaq. birinə qulluq üçün, çevrəsində, qatında, yanında durmaq.
-boyuna dolanmaq: keştəmək **(< keçmək)**. gəztəmək. səyyahlıq edmək.

tolanmaq **dolanmaq.** gəzikmək. gicəlmək. -ev başıma **gəzikdi..**
-dolanarım: aylanarım..
-**dolanıb baxmaq**: sərgənmək. sərginmək. sərmənmək. aranmaq. -bütün yerləri **sərgəndim** tapanmadım..
-**dolanım**: aylanım.

tolanmaq -**duşünüb dolanmaq:**oylanıb dolğanmaq.

tolanmaz **-**aşsız baş dolanmaz.

tolanş **dolanş.** aylanış. cərəyan, -qan aylanışı: qan cərəyanı, dolanşı.

tolanşıq **dolanşıq**. dolaşat: dolağançılıq. dolavatçılıq. məişət. iqtisadi dolanşıq.

tolanşıq **dolanşıq**. məişət.

tolanşıqı **dolanşığı.** keşiti. -atası öləndən son, evin bütün keşiti onun boynuna düşdü.

tolantıran -**meydan dolandıran**: ayğaş. meydandar.

tolantırıcı **dolandırıcı.** çöndələbçi. çalağay. düzənbaz. aldağac.

tolantırma **dolandırış.** gəziriş**.** keçiriş**.** təpəriş. ötürüş. -gün **təpəriş**: gün **keçiriş**. gün **ötürüş**. mə'yişət gəziriş. (mə'yişət güzəriş).

tolantırma **dolandırma**. ələsərimə. ala sarma.

tolantırmaq -**baş dolandırmaq**: baş aylamaq. aldatmaq. baş yozdurmaq. baş çaşdırmaq.

tolantırmaq **dolandırmaq**. **1**. **dolağıtmaq**. **dolağdırmaq**. **saxtutmaq**. **tutağlatmaq**. {dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq}. **1**.sürüncətmək. sürüdürmək. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək. **1**. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək). **1**. aydarmaq. aylatmaq. -at minməyən at minsəc **aydar aydar** öldürər. **1**. devritmək. idarə edmək. -**devridən** kim, **devrilən** kim. **1**. yönətmək. çönətmək. çevirmək. idarə edmək. **1**. əğirmək. iqtisadçılıq edmək. ekonomizə edmək. **1**. ötürütmək. idarə edmək. keçiritmək. -**edil ötürütmək**..
-**sözü dolandırmaq**: aytışı aylandırmaq.

tolantırmaq **dolandırmaq.** doldurmaq. aşırmaq. uyqulamaq. idarə edmək.

tolanu **dolanu** (**dolanuq**) idari.

tolap **dolab. 1**.yalan. hilə. məkr. hilə. **1**. tələ.

tolap **dolap**. dolan. hilə. düzən. oyun.

tolar **dolar**. **-ürək dolar**, könül doymaz. (güc bitər, istək (həvəs) bitməz, razı olmaz).

tolar **-**tərs çönəndə baxtlar, gülcərədə tikən batar ayağa, **qışın günü ayran dolar çanağa**. (**gülcərədə**: güllükdə. gülüstanda).

tolar -yaltaq hürməsədə, **ağzı açıqdır, dolar**.

tolar -yetməzə açılan əl **dolar topraqıla**. (**yetməz**: namərd).

tolarıq **dolarıq**. (**dolu ərik**). şafdalı.

tolaş **dolaş**. **1**. aralıq savaşı. küçə savaşı. meydan savaşı. -**dolaşda** ölənin qanı tölənməz: aralıqda ölənin qanı boşa gedər. **1**. təğziyə.

tolaş **dolaş.** burşuq. tutuq. -**dolaş üz**: qaş qabaqlı.

tolaşan **dolaşan**. dönən. aylaq. dəvvar. müdəvvər.

tolaşar **dolaşar**. **-**demişlər. -oddan çıxarsan ilanı, **əl qoluva dolaşar**.

tolaşat **dolaşat**: dolanşıq. dolağançılıq. dolavatçılıq. məişət. iqtisadi dolanşıq.

tolaşıb -götürsən uzun hər nəyin ipin, **ya dolaşıb yıxar**, ya üzülüb qırılar. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)

tolaşıq -**dağınıq, dolaşıq saç**: qılçığ.

tolaşıq **dolaşıq. -burma dolaşıq:** çalğamıc**.** qarma qarışıq. dürmə dolaşıq. dər həm bər həm.. -**dürmə dolaşıq:** çalğamıc**.** qarma qarışıq. burma dolaşıq. dər həm bər həm.

tolaşıq **dolaşıq.** çataq. (birbirinə keçmiş). pırtlaşıq. qarmaşıq. tərs. çətin. çitin. kələk. hilə. -**çataq** soru. -**çatağa salmaq: çataq salmaq**: kələk qurmaq. kələk işləmək.

tolaşıq **dolaşıq**. həməgir.

tolaşım **dolaşım**. cərəyan. -pul **dolaşımı**: pul cərəyanı.

tolaşın **-**özləm nisgildir qoğzayır başın, **desin, sevgiyə azca dolaşın**.

tolaşqan **dolaşğan**. toxunçu. darqaşayırd.

tolaşma **dolaşma**. oynağ. gəzişmə. məşquliyyət.

tolaşmaq **dolaşmaq**. **1**. **(**birbirinə**)** tutuşmaq. pırtlaşmaq. avqaşmaq. alqaşmaq. **1**. tuğşalmaq. tüşəlmək. düğün düşmək. -aslan kükrər, at ayağı **tuğşalar. 1**. dövərləmək. gəzmək. **1**. dövr vurmaq. dövürmək. -yaday ülükləri **dövürmək**: yad ölkələri dolaşmaq**.**.
-dolaşab dolaşa: dolaşa dolaşa. dolaşıb dolaşa.

tolaştırma **dolaşdırma**. ağdarış. daşıma. devir. intiqal edmə.

tolaştırmaq **dolaşdırmaq.** kilkətmək. bulaşdırmaq. buraşdırmaq. qarışdırmaq.

tolatırıcı **doladırıcı**. administrator.

tolatırıcılıq **doladırıcılıq**. administratorluq.

tolatmaq **dolatmaq (dolğatmaq)**. **1**. gəzitmək. aylatmaq. devirtmək. çevirtmək. **1**. **doldurmaq**. -səbətləri **dolat**. -ovcuvu **dolat**.

tolatmaq **dolatmaq.** dönərtmək. fırlatmaq. aylatmaq.

tolaturuc **doladuruc**. administrativ.

tolav **dolav**. **davla**. **dovla**. **tələ**. üzəri bəzənmiş av toru.

tolavatçılıq **dolavatçılıq. dolağançılıq**. dolaşat: dolanşıq. məişət. iqtisadi dolanşıq.

tolay **dolay**. **dulay.** başdan keçrilən. başa gələn, düşən. macəra. -nədir bu çaba, nədir bu.

tolay **dolay**. həvali.

tolayı -**dolayı anlam**: (məcazi mə'ni). çəkit. -**çətiki** gözəl, **çəkiti** (anlam) yava..
-dolayı anlam: **dolayı çəkit**: çəkdi. məcazi anlam.

tolayın **dolayın**. **1**. mahana edərək. -bu işi **dolayın** gəldim. **1**. qarşın. rəğmən. (ələrəğmi). oluşuna qəti' nəzər. -gözəlliyinə **dolayın**, yürtündən heç xoşum gəlmir.

tolayısı **dolayısı**. qeyri müstəqim. -**balabanda qandırmaq**: dolayısı (qeyri müstəqim) qandırmaq.

tolayısıla **dolayısıla**. munasibətilə.

tolaylamaq **dolaylamaq**. **girdələmək**. **1**.üzr, mahana gətirmək. **1**. dövr vurmaq.

tolayları **dolayları**. hovl həvali. həvali. -**təbriz dolayları**: təbriz həvalisi.

tolaylı **dolaylı.** -**dolaylı (kinayəli) sözlə** qadın, dişi: araçatlı uzun saçlı.

tolaylı **dolaylı.** vasitəli.

tolaylıq **dolaylıq**. beldən aşağıya sarılan örtük.

tolaylın **dolaylın.** bir təhər. -**birini dolaylın** (bir təhər) **qoğmaq**: birinin ötüklərin çevirmək. bir yolla üzrün istəmək.

tolaysilə **dolaysilə**. bolamilə. munasibəti ilə. munasibətinə görə. -bayram **bolamilə** qurulan toy.

tolaysız **dolaysız** vasitəsiz.

tolaz (tullanaraq vurulan). dəğənək. dəgəng. çubuq. -**tolaz** atmaq. -**tolazlamaq**: çubuq tullamaq.

tolbaş **dolbaş**. başı dolu.

tolcacıq **dolcacıq**. **dolluca**. **bolcacıq**. **bolluca**. **olcacıq**. **olluca**. olduqca çox.

tolcası **dolcası.** boldaçı: olcası. gəlişən. **-**boldaçı bizov, öküz ara bəlgülü.

tolça **dolça. 1**. dolğav. susığ**. 1**. sutul. su tulu. sətil. kova.

tolça **dolça.** çətil.

tolça **dolça.** çilək. çəlik. çəllək. kova (kovaq).

tolça **dolça.** dola. dol**.** sətl.

tolça -**kiçik tutluğ, dolça çeşitli** qab: çanlığ**.** çənlik. çəltik.

tolçamın **dolçamın.** -**gözümün kirpiyi, dolçamın qılpı deyil ki** : mənim heç nəyim ondan asılı deyil.

tolçanı **-**gülü solmadan tutun, **dolçanı dolmadan**.

tolçatmaq **dolçatmaq**. əklətmək. zəmimə, mülhəq edmək.

tolçaya **dolçaya**. dola. güdüyə. **-**dörd oxçu, **bir güdüyə ox atar**. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).

toldurmaq -**başa baş doldurmaq:** dolşqurmaq. doşqurmaq.

toldurur **-**toyuq kimi olma yesiri, pətəyin, **dənləyib doldurur**, tökür təzəyin. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

tolıq **dolıq**. **doluq**. tam. bütün. kamil. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**öz aldına**: öz alnına. öz başına. tək başına. təkliginə). (qalıplaşdırır: təşgil verir).

tolqa **dolqa**. **1**. **dalqa**. **1**. baş.

tolqa **dolqa**. baş.

tolqa **dolqa.** zəngin. -könlü kimin olsa qali yox cığay**,** qılsan gücün olmaz belə **dolqa bəy**. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

tolqanıq **dolğanıq.** dolquruq**.** bulanıq. buranıq. boranıq. aylanıq.

tolqanmaq **dolğanmaq**. **1**. duyqulanmaq. -çox ağır **dolğan** günlər. **1**. **dalqanmaq**. -arman görüb sevincin **dolqana**: arzıva çatıb, sevincin dalqalana, coşa.

tolqanmaq **dolğanmaq. dolanmaq**. burunmaq. burğunmaq. (**burçunmaq: piçinmək > piç xordən**). kələflənmək. (risidən).

tolqanmaq -**aylanıb dolğanmaq**: evlənib (çevlənib) dolğanmaq**:** çönüb fırlanmaq.
-**oylanıb dolğanmaq**: duşünüb dolanmaq.

tolqanmaq **dolğanmaq. dalğunmaq**. **bulğanmaq. burğanmaq.** qozğanmaq. qalxınmaq. -ağız yeyər, qarın çəkməz **bulğanar**. -dərədə yel qalxsa, art başı **dalğanar**. (art başı: bel başı. gədik). -könlüm **bulğanır**. -bürküt **qalxır**, göy **dalğanır.**

tolqar **dolğar. bulğar**. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq). -ürək dolğar: ürək gedmə. -**qarın dolğar**: qarın burma. qarın ağrısı.

tolqat **dolqat**. mütəmmim.

tolqav **dolğav.** dolça. susığ**.**

tolqay **dolqay**. mühlik fəlakət.

tolqu **dolqu**. baş. baş kimi girdə biçimli nərsə.

tolqu -**dolğu dalğı:** doluq dalıq. dol dal. cəzr o mədd.

tolquq **dolquq. dalquq.** şişik.

tolqun **dolqun.** bükün. içli. -**bükün bilgə**: çox bilgin. çox bilən. -**biligin irdədim, bükünü ayırdım**. (bilgisin araşdırdım, dolusun, bilgilisin ayırdım).

tolqun **dolqun**. girtüv. girdağ. girdab. dolqun..
-**dolqun çovqun**: yüksək alçaq. **(**fəraz o nəşib**)**.

tolqun **dolqun**. kamilən. -**dolqun** özüdü. -borcun **dolqun** ödədi.

tolqun **dolqun**.dalqa. şəpə.

tolqun şəpə. təpincə. movc.

tolquna -üzmək bacaran, **tolquna girməz**, tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**. şəpə. movc).

tolqunala hərnəgələ. hər nə olur olsun. badabad. -**tolqunala üzən**: ərksiz. ixtiyarsız. iradəsiz. axara baxan. ibnülvəxt.

tolqunaz doluğ olmayan. namükəmməl.

tolqunçu tolquna üzən. qəvvas.

tolqunla -üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

tolqunmaq **dolqunmaq.** pılomb olmaq.

tolquruq **dolquruq.** dolğanıq. bulanıq. buranıq. boranıq. aylanıq.

tolquş **dolğuş**. kürüş. tüpüş. aşub. üsyan. iğtişaş.

tolquş **dolquş.** pılombaj.

tolquşmaq **dolğuşmaq**. **dalğuşmaq**. həyəcanalanmaq.

tolqutmaq **dolqutmaq**. təkmilləmək. mükəmməl edmək.

tollamaq üsürtmək.

tolluca **dolluca**. **dolcacıq**. **bolcacıq**. **bolluca**. **olcacıq**. **olluca**. olduqca çox.

tolmaq **dolmaq**. bolmaq. -iş sürəmi **bolub** gəldim.

tolmaq **dolmaq**. doymaq. toxmaq. toqmaq. tuqmaq. **(# doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. boşalmaq)..
-**dolub boşalan**: toxanıb tükənən.

tolmaq -**günü dolmaq:** (yetmək. çatmaq. olmaq. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

tolmaq -**qulağları dolmaq**: nərsəni çox eşitməkdən usanmaq, bıqmaq.

tolmalanmaq **dolmalanmaq.** boğqunmaq. bağırınmaq. ləxdələnmək. tüqmələnmək. -**boğqun** qan üzündə dururdu.

tolmalatmaq **dolmalatmaq**. **1**. doldurmaq. **1**. doluğdurmaq. işba' edmək. **1**. dombalatmaq. tombalatmaq. toxmalatmaq. şişirtmək. **1**. çağqalatmaq. ətləndirmək. **1**. qatılatmaq. yoğunlatmaq. qəlizlətmək. qoyulatmaq.

tolman **dolman.** şinel.

tolmatan -**doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq**: bicələk **(biçələk)**.

tolmatan **-**gülü solmadan tutun, **dolçanı dolmadan**.

tolmaz **-könül dolmaz**, qarın doymaz. (qısmasan boğazı, dəvəni utar). (həvəsdi, bəsdi).

tolmur -doluya qoyam almır, boşuna qoyam, dolmur. (düşunülən yolların heç biri çözüm, çıxış yolu sağlamamaq, düzəltəməmək).

tolmuş -**cikə dolmuş**: samballaşmış.

tolsumaq **dolsumaq.** ətlənmək. ətə suya gəlmək.

tolsun **dolsun**. -yaşad olsun, **kefə dolsun** (yarqış sözü).

tolşqurmaq **dolşqurmaq. doşqurmaq**. başa baş doldurmaq.

tolşurmaq **dolşurmaq. toxşurmaq**. > **doşğurmaq.** nərsənin için başacan doldurmaq. -evi mal davarla **doşğurmuş.**

toltaqına **doldağına. dolağına.** uyqdağına. aşağına. -bu işin **aşağına** inandılar.

toltanmaq -**evlənib (çevlənib) dolğanmaq:** aylanıb dolğanmaq. çönüb fırlanmaq.

toltarqa **doldarqa**.qarın. mə'də.

toltoraram **doldoraram**. toxlataram. -ağlamam, toplayaram yaşlarımı, **toxlataram damarıma**, qan edərəm.

toltu -gözü **cıqqa yaşa doldu**.(**cıqqa**: **çikə** >{**çekkə** (fars).**çəkkə}.** damcı).

toltuq **doltuq**. (güllə). (rəgbar).

toltuqmaq **doltuqmaq**. (güllə). (rəgbarlamaq).

toltumaq bərtərəf edmək. -**kəmçilikləri doldumaq**: çatışmaçları bərtərəf edmək.

toltur **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, **doldur**, **tükət**. izləyənləri, özlərinə bırax.

tolturar -kişi var **doydurar**, kişidə var **doldurar**.

tolturmaq **doldurmaq.** dolandırmaq. aşırmaq. uyqulamaq. idarə edmək.

tolturmaq **doldurmaq**. **dolatmaq**. -səbətləri **dolat**. -ovcuvu **dolat**.

tolturmaq **doldurmaq**. dolmalatmaq.

tolturmayan -**çağın doldurmayan:** yanıq. (nakam. kamyab olmayan).

tolturtuqca -**doldurduqca boşalar**. (tapmaca) (**deşik idiş** (**dəlik qab**).

tolu -**ağul dolu ağça quzu,** qapını yapsam, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

-beyni dolu çox dinləyib az söylər, ağzı dolu çox söyləyər az dinlər.

-sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

tolu **dolu .-çevrən dolu qurğular**, burulduqca burular.

tolu **dolu**. **1**. (rəgbar). **1**. kamil. -**dolu** ürək: çin ürək. quşqusuz könül. **1**. kamilən. -**dolu bəlli**: kamilən mə'lum.

tolu **dolu**. **1**. bardağar. yüklü. -**bardağar** söz: yüklü, anlamlı söz. **bardağar** fikir. **1**. burçaq. **1**. **dola**. tamam. kamil. -gün **dola**: **tamam** gün. -çuval **dola**: torba **dolusu**. **1**. aşnıq. -**aşnıq** tuluq. -bu gün başım işdən çox **aşnıqdır**..
-**orta dolu:** arğaz. nə çox arığ, nə çox çağ olan..
-**kiçik dənəli dolu**: qırcı. qırçı. qırıc. qırıç..
-**dolu ərik**: **dol ərik**: dolarıq. şafdalı..
-**dolu dizgin:** dolu noxda. tam ittik. tam sürətlə.**.**
-yağışdan qurtulub, **doluya düşmək**.

tolu **dolu. 1.**cik. (# pök. poç. puç. (< **köp**). içi boş. kov. kav. köpük)**1.** yetərincə. kafi çəkdə. kafi qədər. be həddi kafi. -**dolu** yetdi. -**dolu** görər. -**dolu** doyurdu. -**dolu** yaşardı. -**dolu** yaşadı. -**dolu** gənc. -**dolu** yaşlı. -**dolu** yekə.

tolu **dolu**. -**altı dolu**, uca danışar. (altı dolu, gumbuldar)**.**
-öykü dolu başı var, yağu qıran daşı var..
-bağrı **daşla dolu topraq**.

tolu **dolu.** -**dolu ətli**: qurğun..
-**qulağı dolu:** qulağı kəsik. qulağı tüklü. sözdinləməz. fanat. pan. inad.

tolu -**qucaq dolu:** çoxluğu, bolluğu göstərir. -**qucaq dolu** salamlar.

tolu burçuq.
-acdı gözü, **qolu dolu**. (**qolu**: əli) (tapmaca) (**saranğ**: nərsəsinə sarınan.çimri. qıtmır. manağ. xəsis)

tolub **dolub**. -(qoşucunun) qoşar könlü, **dolub coşmuş**, gəlib zarə!.

tolub **-**qınçalar qıyından **dolub daşmayan doymaz**. (**qınçalar qıyından** : əzablar məşəqqətindən).

toluq **doluğ.** 1. baş. -kişi **doluğa** on tümən: adam başına on tümən. 1. **dolıq**. tam. bütün. kamil. -bu toplum öz aldına bir doluq el qalıplaşdırır. (**öz aldına**: öz alnına. öz başına. tək başına. təkliginə). (qalıplaşdırır: təşgil verir). 1. **dölük. döğlük.** iki, neçə nərsənin birbirinə döğülən, dəğilən, toxuşan, dolan yeri. -dağ **doluğu**. **1**. mükəmməl. kamil. -**doluğ olmayan**: dolğunaz. namükəmməl.

toluq **doluq.** (nərsədə) dolu yer. güclük. güclü yer. but. -hər nəyin **butu** var: hər nəyin dolu, güclü yeri var.

toluq **doluq**. **1**. bütün. mükəmməl. -türk dili **doluq** bir dil. **1**. kamilən. total. -**doluq** borca batmış. -**doluq** başın itirmiş. **1**. büt. tamam. kompilet. **1**. tam. bütöv. kamil. mükəmməl. -**doluq** söz: bütün söz. -**doluq** sözlərin **doluğu**: kamil sözlərin kamili. -**doluq** bir kişi. -**doluq** bir iş. **1**. iyicə. çox. -**doluq** bətər. -**doluq** pozuq. **1**. olduqca. -**doluq** iyi. **1**. doyunca. -allah bol eləsin, **doluq** yeyib içdik. **1**. son. -**doluq** sözün nədir. **1**. qutub. qutb. doruq. **1**. mükəmməl. **1**. son qərar. geri dönülməz söz. fərəncam. **1**. kamil. tam. -**doluq** doğru. **1**. tamuq.kamil. mükəmməl. **1**.dolqu maddəsi. pılomb.**1**.nərsədən bol, dolu. -**boluq**, **doluq** yaşam.

toluq təkmil. bilgimükəmməl. -**toluq bilgi**: mükəmməl mə'lumat.

toluq -**doluq dalıq: dolğu dalğı. dol dal**. cəzr o mədd.

toluqmaq **doluqmaq**. (inondə, ləbriz olmaq).

toluqraq **doluğraq**. kamilən. tamamən.

toluqturmaq **doluğdurmaq**. dolmalatmaq. işba' edmək.

tolular **-istək dolular**, bıraxıb getdi, edməzəm dedin, edməzin etdi. (hola qoşulma. lovğalanma). (başqalaşsan başqalardan, dibdə birsən, başdabir).

toluluq -gənclik, dəlilik, **doluluq**.!

tolum **dolum**. imkan. -**dolumlu**: imkanlı. -**dolumsuz**. imkansız. -**dolumuzda** olsa: imkanızda olsa. -**dolum** bəsləmək: imkan yaratmaq. -**dolumuna** görə : imkanına görə. -**dolumu** bol : geniş imkanlı. -**dolumu** yox : imkanı yox.

tolum **dolum.** yaraq. (imkan. vəsayil). -sağı solu **dolumlu**. -**dolumsuz**: əli boş. -dolumsuz, bolumsuz: imkansız, huzursuz. əli boşluqla dinclik olmaz.

tolum **dolum.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat.

tolumlu **dolumlu**: imkanlı.

tolumsuz **dolumsuz**. imkansız.

tolumu -**dolumu** yox : imkanı yox. -**dolumu** bol : geniş imkanlı.

tolumuna -**dolumuna** görə : imkanına görə.

tolumuzda -**dolumuzda** olsa: imkanızda olsa.

tolun **dolun**. **1**. diplom. **1**. içli nərsə. -**dolun** paltov: içli paltov. **1**. dastan. epik. **1**. dolqu, pılomb oturulan yer.

tolun **dolun**. **-dolun ay barmaq ilə imlənməz**. (aydın nərsədən danışanda deyilir).

tolun **dolunğ. dolun**. dolmuş olan. indiki, olan durum. hal. hazır. -**dolunğ** aldım: hal aldım. dolunğu pozuq: halı pozuq. -**dolunğu** nasıl: halı necə. -**dolunlu**: hallı. -**dolunğ olmaz**: hal olmaz. -**dolunğ almaz**. -dolunğ edmək: hal edmək.

tolunay **dolunay**. bədr.

toluncaq **-**ay çevrəyə oyunçaq, **könüldə baş doluncaq**. (baş onmayıb, inanmayınca könül əsəcək). (**onmayıb**: hinməyib, razılaşmayıb).

tolunq **dolun**. dolmuş olan. indiki, olan durum. hal. hazır. -**dolunğ** aldım: hal aldım. dolunğu pozuq: halı pozuq. -**dolunğu** nasıl: halı necə. -**dolunlu**: hallı. -**dolunğ olmaz**: hal olmaz. -**dolunğ almaz**. -dolunğ edmək: hal edmək.

tolursa **-uyalla dolursa yaşın**, könlün əzik, başın boş qalır! (**uyalla**:xəyalla).

toluşmaq **doluşmaq (**bir ödəvi, borcu dolmaq**).** törəşmək. ödəmək. vermək. -arabıya neçə **doluşduz**: verdiz. -neçə **doluşmalıyam**: neçə **borcluyam**.

toluşu -**il doluşu:** salgərdi.

tolut dolut. varlıq. bolluq. dövlət. **-gələn tolut**, gedən talut. (**talut**: dalut. yağma. çalma) (gələn gətirir, gedən aparır).

toluvar **doluvar**. dolulu hava. -bu **doluvada** hara gedirsiz.

toluvarmaq **doluvarmaq**. doluyağmaq.

toluya -**doluya qoyam almır**, boşuna qoyam, dolmur. (düşunülən yolların heç biri çözüm, çıxış yolu sağlamamaq, düzəltəməmək).

toluyaqmaq **doluyağmaq**. doluvarmaq.

toluz **doluz**. şəhər, şəhərlər, köylər ara, tünük tirafikli, nərsə daşıma qatarı, tireni. metro.

tom **1**. cild. -üç **tom**: üç cild. **1**. **dom**. çiğin.

toma **doma**. ləxdə. bərk. sift.

toma təpə. atırqal. atqal. bükdə. püşdə.

tomac **domac**. girdə. sükan. fərman.

tomal **domal (**> domal**)**. tömər. tumor. tupor. tumuş. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tomalan **domalan**. **dolaman**. **döləmən**. (**> donbalan**(fars)). (yumar, girdə, şar biçimli olan). **1**. köbələk (küpələk) çeşiti. **1**. daşşaq. **1**. yuvarlan.

tomalanğan **domalanğan**. yuvarlanğan. yuvarlanğ, girdə duran.

tomalanmaq **domalanmaq**. yuvarlanmaq.

tomar **1**. **tumar**. **yumar**. dürülüb yuvarlaq yapılmış nərsə. **1**. yumar girdə. -**ayağın tomar yumar** (girdə) **olan arxa bölümü**: taban. daban < toban.

tomba -**domba göz**: aqqor.

tombaq **tombağ**. çomaq.

tombal elin yığnaq yeri. topnağ.

tombalaq -**dombalaq aşmaq:** ombalamaq. dombalamaq. mallaq aşmaq.

tombalamaq **dombalamaq**. **ombalamaq.** dombalaq aşmaq. mallaq aşmaq. götü üstə qalxıb fırlanmaq.

tombalan pısdan dombalan pısdan. dingilə dışav.

tombalan -**dombalan pısdan**: qıncıraq. qıncırdayıq.

tombalatmaq **dombalatmaq**. dolmalatmaq. toxmalatmaq. şişirtmək.

tombul səmiz. balıq kimi.

tombuldamaq **dombuldamaq**. hırçındamaq. qırçındamaq. deyinmək. nıqqıldamaq. düggüldəmək. homurdanmaq. -**dombuldayıb durmaq**.

tomal **domal (**fars**)** < **domal**. tömər. tumor. tupor. tumuş. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tomruq işlənən daş, ağac. kütək. kötük. kündə.

tomurcuq -bitgilərdə cücərik, çıxan **tomurcuq**: göz**.**

tomurcuq bucur. burcuq. düğmə (bitgidə). qunçə. qonça.

tomurcuq büküc. boğuc. boncuğ. qunçə. qonça.

tomurcuqlanmaq **topaclanmaq**. öbəklənmək. öbləkinmək. kömələnmək. kümələnmək.

tomuz -ağasız yeri, **domuz sürər**.

tomuz -**domuz dərisi post olmaz**, əsgi yağı dost olmaz.

tomuz -it kimi ək, **domuz kimi ur**. (**ur**: vur). (it kimi gizlət, quyla, donuz kimi sök).

ton **1.don** (# **tin**: öz {# **töz**: gövdə. tənə}.**1.ək**. (**don > dan** (**< tonğ**. **tunğ**)**..**

-oddan don: ortlu örtü odlu örtü**..**

-oğru tün aşınca, börü (qurd) **don** (**aşınca**)**..**

-uston: (uzun olub, üst don). uzun çapan (qapan) çeşiti. cübbə. aba. əba. rəda..

-ilan don dəğişər, qılığ yox..

-ağdon: iç don. işton. iç geyim.

ton **-**bilməz dosdan yar olmaz, **gəngəşli don dar olmaz**. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).

ton **-dəri biçib don tikmək**, hər kişiyə iş olmaz.

-dışdon. (# **işdon. içdon**).

ton **don**. **1**. dış. sırt. -sırtına baxıb mal alan, içində qalar. -sırtı qızıl, içi ağ, arasında dayaq. **(**bilməcə**)**. **(iğdə)**. **1**. tüs. tüt. **(**< **tutmaq)**. surət. bükə. heyə't. nəma. şəkil. zahir. forma. **1**. **don**. **dən**. **dan**. (**dənğ**. **donğ**. **danğ**). **> dənə**. ədəd. sana. -**dəni** çox: sanı çox..

-**uzun ətəkli don:** çaltov. şəltə..

-**atdon**: at paltar..

-**üsdon**: üs paltar..

-**içdon**: ev paltarı..

-**dışdon**: eşik paltarı..

-don biçmək: tədbir görmək.

ton **don**. **1**.üz. üzlük. zahir. -**donu** dəğişdin, tini bəs (tinin, için neyləyəcəksin). -bu **donda** sözlər hər yanda işlənəməz. -**donu** görklü olmasada, **özü** keçməli değil. **1**.hər nəyin aldatıcı yönü. yalan. -**dondur** inanma. **1**. kilitli. qıfıllı. kilişələnmiş.qablaşmış. -**don** sözlər. **1**.buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. qanra. mat. heyran.**1**. fəsil. fəsl. -**don dəğişər**: hər nə dəğişər. **1**. buz. ölüm. -**don olar**: dona dönüşür). **-**ay aylanar il olar, **don dəğişər, don olar**. (**aylanar**: dolanar).
-el ağrısı az gəlməz, **gengəşli don dar gəlməz**. (elin hər gün üçün bir sorusu olr).**1**. donat. forma. çapa. saxa.

ton **don.** büt. gövdə. bədən. -kişi ölür **bütü qalır**.

ton -düz əğrilik **yaddı sevgiyə**, don biçilməz, hələ sevgiyə..

-**don ürək**: yavuz. acımaz. rəhmsiz. kərsin..

-**qırıq don:** gənə bol, büzgülü, sarkıq geyim.

ton **-**otalağı çor vurmaz, **acı badamı don vurmaz.**.

-**gen biçilsə don çartamaz**, gengəşli bilik, qartamaz. (gen biçilsə don çartamaz, işlənən bilik, qartamaz). (bol kəsilən don cırılmaq. paylaşmaqla, işlənməklə bilgi qocalmaz, kortalmaz, gobudlaşmaz).

ton -**uğarlı don, dar gəlməz**: məsləhətli don.

ton -işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

tona buza.-**dona sona** yaturan ölüm. (**dona** :).

tona **-dona bürünməz**, gözə görünməz. (tapmaca) (**səs**).

tona **dona**. xunsa. -**dona** davranış. -el içrə **dona** durur, içində yadla yürür. -dona gedər: xunsa-**donalıq**: xunsa. -**dona qalın**: qarışmayın.
-bax dona, qal dona. (baxda **dona**, qalma **dona**). (baxar **dona**, qalar **dona**). {(sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). (don: **1**.üz. üzlük. zahir. hər nəyin aldatıcı yönü.**1**. kilitli. qıfıllı. buzbalta kəsilmiş. düşünməz qalmış. ölmüş)}.
-dona qoymaq: donğlatmaq. donlatmaq. mat məbhut bıraxmaq.

tona **dona**. -sevgi, çıxsa dışa, **girər dona**.

tona -**bir damla durar bir tona ülgü**. (**ülgü**: nimunə).

tonaç **donaç**. firizer.

tonaq **donağ.** buzağ. şaxda. qırov.

tonanım **donanım**. donuq. təcəhizat.

tonanmaq **donanmaq**. yapsanmaq. yaraqlanmaq.

tonar **-damcı damcı donar**, günü gələr dağ olar.

tonat **donat.** don. çapa. saxa. forma.

tonatamaq **donatamaq.** donatmaq. donatlamaq. formalatmaq.

tonatım **donatım**. yapsal.

tonatır **-**həpini donatır, özü lüt yatır. (**tapmaca**) (**iğnə**).

tonatlamaq **donatlamaq.** donatmaq. donatamaq. formalatmaq.

tonatmaq **donatmaq** . geyindirmək

tonatmaq **donatmaq.** çalatmaq. bəzəmək. -bayram gəlir, ev eşiyi **çalatın.**

tonatmaq **donatmaq**. donatamaq. donatlamaq. formalatmaq.

tonatmaq **donatmaq**. yapsatmaq. yaraqlatmaq.

tonbalan **donbalan** (fars) (**< dolaman domalan**. **döləmən**). (yumar, girdə, şar biçimli olan).

toncuq **doncuğ**. qıssa ətək. minjüb.

tonçaq **donçağ**. buzlama dönəmi.

toniq **tunik**. gödəkcə. yepicə.

tonq **1**. **donğ**. tümsək. şişik. **1**. **ək** (**tonğ**. **tunğ**. **> don**. > **dan**).

tonqa **donqa.** arayiş. dekor. zahir.

tonqa **donqa.** çıxıntı. şiş. -dəvənin **donqaları**.

tonqa **donqa**. güdə don.

tonqa gobud-sözü **onqa**, yüzü **tonqa**. (**onqa**: doğru). (**tonqa**: gobud).

tonqaq **donqaq**. buzlaq. buzlama. (yəxbəndan).

tonqazmaq hoplanmaq. şaşırmaq. heyranmaq.

tonqıratmaq **donqıratmaq**. **qonqıratmaq.** sözə, işə gətirtmək. gerçəkləşdirtmək. iqrara, e'tirafa çəkdirtmək. -bu işkəncə çoxların elinməz, olunmaz işlərə **donqıratıb.**

tonqırtmaq **donqırtmaq**. **qonqıtmaq donqıtmaq**. doğrulamaq. doğrutmaq. düzəltmək. ustuvar edmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.

tonqıtmaq **donqıtmaq**. daşlatmaq. qatıtmaq. sərtitmək. dəmiritmək. dəmirlətmək.

tonqıtmaq **qonqıtmaq donqıtmaq**. **donqırtmaq**. doğrulamaq. doğrutmaq. düzəltmək. ustuvar edmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.

tonqlatmaq **donğlatmaq. donlatmaq**. dona qoymaq. mat məbhut bıraxmaq.

tonqu **donğu**. ləş. cənazə. meyit.

tonquz -**donğuz yavrusu**: çıba (< **çıp**).

tonla **-**əroğlunu söz pozar. **donla daşı suv pozar**. (kişi sözündə durduqca dəğərlənər, "parça, daş" su altında yeyilib, əriyər, pozular).

tonlatmaq **donlatmaq**. **donğlatmaq.** dona qoymaq. mat məbhut bıraxmaq.

tonlayu **donlayu.**buzlağu. buz donmuş. -qalar könlü **donlayu.**

tonlunmaq **donlunmaq. 1.**sərinmək. soğumaq. **1**.bəd əxlaqlıq edmək.

tonmalatmaq **donmalatmaq**. donuqdurmaq.

tonmuş **-**buz donmuş: donlayu**.**buzlağu. -qalar könlü **donlayu.**

tonsuq **donsuğ**. donmaqda olan. çox sərin.

tont **tond** (fars**)**< **tüt**. düd. tutuq (< **tutmaq**).

tonta **donda.**-**bu donda sözlər** hər yanda işlənəməz.

tonta -**könül lç alır, göz donda qalır**. (göz alışar, könül yaxışar). (**alışar**: öğrəşər). (**yaxışar**: dərd çəkər). (könül görəni, göz görməz). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

tonta -**özün başqa donda yasatan**: sayğas. sayvas. riyakar. (müqəddəsnəma).

tontan **-**yalan donun geyinən, **qalan dondan utanmaz**.

tontarıc **dondarıc**. buzlatıc. firizer.

tontarır -**dondarır** sondarır ölüm.

tonton **don don**. sanayın. dəqiqən.

tontu **dondu**. -**göz yaşında dondu sevik**. (**sevik**: məhbub).

tontu **-**sevgi könüldə durur, **bu dondu qurur**.

tontuq **dontuğ**. uzun ətək. maksi (ətək).

tontur **dondur**. yalandır. -**dondur** inanma.

tonturaçı **-donduraçı əli buzsada**, ürəyi sıcaq.

tonturaçıta **-donduraçıda əl buz olsada**, ürək sıcaq.

tonturan **donduran**. -**donduran sözlər**: soyuq sözlər.

tonturan **donduran**.-**başa donduran**, başa gəlməsin!.(**başa donduran**: başı tanğıdan, heyran qoyan. ağlı mat qoyan).

tonturma **-**donduraçının carlığı -bir qadınla soyuğda olsan, **dondurma kimi ol**, ürəyinə hop.(**carlığı**: anonsu).

tonturmaq **dondurmaq**. **tonqatmaq**. **donqatmaq**. **tanqatmaq**. nərsəni kipin, bərk bağlamaq. təsbit edmək. -unatları (qiymətləri) **tonqatmaq**.

tonu -**açıq qəhveyi at donu, boyası**: kəsdənə doru.

tonu **-**hər nəyin sonu var, biçiməmiş donu var.**.**

-bilik atı arımaz, **donu tozumaz**.

tonu **-**hər nəyin sonu var, **yazılı biçili donu var**. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).

tonu -könül duyub könlü bəyənər, **göz görüb donu** (bəyənər).
-**donu** görklü olmasada, **özü** keçməli değil.
-içi tut, **donu yax**!.
-**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri. məişət vəsayili.
-ev içində savaş çıxdı, **ortama donu yırtışdı**.

tonu -yanılıb, yanmaq, yanıb yenilmək **yaşam donu**. (**yenilmək**: yenidən doğmaq).

tonub -**donub qalmaq**: donub gedmək: donub ölmək. (donuram).
-**qızışıb qalmaq**: qızışıb gedmək: qızışıb ölmək. (qızışmaq).

tonuç **donuç.** müncəmid.

tonuq -**donuğa vurmaq**: (nərsəni) unutmaq. yaddan çıxartmaq.

tonuq -**donuq qanlı**: qanı quru.

tonuq **donuq**. əsas. ləvazimat. qoşum takım. donanım. təcəhizat. -ev **donuqsuz** olmaz.
-**donuqlu** ev: döşənəkli ev. -**ev donuq**: ev eşik gərəkləri.

tonuq **donuq.** ləxdə. < bəkdə.

tonuq **donuq**. ötməz.

tonuq -**donuq olmayan sabın:** kəsək olmayan sabın. **suyuq sabın**.

tonuqlamaq **donuqlamaq**. mücəhhəz edmək. hazırlatmaq.

tonuqluq **donuqluq**. mücəhhəz.

tonulmək **donulmək**. **dənəlmək**. **{dənə** (**dən**. **don**. **dan**.) (**dənğ**. **donğ**. **danğ**): ədəd**}.** add olunmaq. sananmaq. hesablanmaq.

tonuluş **donuluş**. donuş (donma) dövrü.

tonun -**donun geni oprulmaz**, gəngəş bilik, ardırmaz . (**oprulmaz**: telləri çəkilib, gücə düşüb tez aşınmaz). (**gəngəş**: danışıq) . (**ardırmaz:** dala aparmaz)**..**
-donun geni yırtılmaz, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz)..
-**ipək donun içində** yaxşı yaman bəllənməz.

tonun **donun**. **-donun geni yırtılmaz**, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).
-**yalan donun geyinən**, qalan dondan utanmaz.
-için yaxan gül olmuş, **donun yaxan kül olmuş**.(**için**: nəfsin)(**için yaxan**: kəndinin önün tutan. nəfsin önləyən.iç güdüsün yönətmiş).

tonun **donun.** üz örtüyü. üzörtün -kin yolun bıraq, çin yola yolun, yaşamın yasa, **atsala donun**. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə). {düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, **atıb tulla üzörtün** (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}.

tonun -**ipək donun** saplıq, utun olmasın. (**saplıq:** 1.əsginib, yırtınıb sapı çıxmış, aşınmış geyim. 1. mitqal). (**utun**: namus)

tonunq **donunğ**. əlbisə.

tonuram **donuram.** (donub ölmək. donub qalmaq. donub gedmək).

tonuş **donuş**. don tutma, bağlama.

tonuşmaq **donuşmaq**. ləqtələşmək. < bəkdələşmək.

tonutmək **donutmək**. **dənətmək**. **{dənə** (**dən**. **don**. **dan**.) (**dənğ**. **donğ**. **danğ**): ədəd**}.** add edmək. sanamaq. hesablamaq.

top **1**. yumaq. **1**. kotam. bağlam. tutam. **1**. güdə. qısa. -top quyruq: qısa quyruq. (# **sivri**: **sivir**: uzun). **1**. sürü. sürük. -qurd **topu**: qurd **sürüsü**.**.**
-top təşər: atar tutar. qapış sapış. tə'ni zərb**..**
-altıntop: qızməməsi. qıritfurut..
-**el, top başçısı**: toqay. sərkərdə.

top **dop. 1**. dolu. kamil. mükəmməl. **1**. tamam.

top pöggü. -**top** oyunu: **pöggü** oyunu. (**pöggü** < **pökmək**: **köpmək:** şişmək).

top -**top oynamaq**: top dartmaq.

topa cəmi küll. yekun. çıkın. məbləğ. miqdar. məbləğ.

topac **1**. burnac. mazalaq. **1**. burutqaç. bötərgəc. mazalaq. fırıldaq..
-**yoğur (**xəmir**) topacı**: köbələn. kömələk. kümələk. öbələn. kündək. kündə. **1**. yuvac. kürəc. şar. -**yer topacı**. yer küräci. -**dal topaç**: yarım kürə.

topaclanmaq **tomurcuqlanmaq**. öbəklənmək. öbləkinmək. kömələnmək. kümələnmək.

topaç qıqıc.

topaç səbət. sələ.

topaq **1**. bezə. kündə. -əkməyin böyüyü bezədən olur. **1**.xalq. **1**.cəmiyyət.

topaqı **topağı**. kürevi. yuvarı.

topal **1**. (yığıq. bir yanı, bir qolu yığıq, qısqa olan). axsaq. -**topal** masa: bir qıçı qıssa olan masa. **1**. saxsal. (< **saxlamaq**). axsaq. -bu **saxsal** işçini hardan tapdın.

topal -**kor topal:** axsaq uxsaq.

topan **1**.iclas. cələsə.**1**. heyət. heyə't. -**başqanlıq topanı**: rəhbərlik heyəti.

topanca **-**sevgi bazarında çal ha çaldı, **eşşək dəviyə topanca altdı**.

topanlamaq : tamamlamaq. bütünləmək. bitinləmək. -**topanırsa**: tamamlanırsa. -**topan**!: tamamla!. -**topat**: tamamlat.

topar **1**. quruh. -qıylı toparlar: çeşitli quruhlar. **1**. kütəl. kütlə. yığın. tudə..
-**bir topar**: xeyləh. bir çox. (külli). -ona **bir topar** sual verdilər: ona külli sual verdilər.

topar **1**. qurup. quruh. -hançı **topar**: hançı qurup. -bir **toparlı**: bir quruplu. -sol **topar**: sol qurup. -qanlı **topar**: cani qurup. cinayətkar qurup. -**topar dursa qarşı, topara**: qurup dursa qarşı, qurupa. **1**. tamam. bütün. barıng. külli. -**topar** kişilər: tamam kişilər. -**topar** üyələr: tamam üyələr. -**topar** dünya: tamam dünya. -**topar** varım: tamam varım. -**topar** yazılarım, işlərim: tamam. -yaşamın **toparı** altmış, əllisin yatmış: ayı, pişik kimi

yaşamış kişi üçün deyilir. -**toparın** almaq: tamamın almaq.
-el topar: il o təbar. boy soy.

topar avar. birbiri üsdə yığılmış, tökülmüş. qalvar. yığın. -təprəmdə **avar** altda qalmışlar. -bir **avar** kitab. -kərpiç **avarı**. -bu topraq **avarın** kim qaldıracaq.

topar qurup. bir topar gədə yığışmışdır. -xan yoğarı, quldur topar. xanın tədbiri, gücə dayanır.

topar -**yörtə topar**: xass quruh. muxtəss quruh. ixtisasi quruh.

topar qısım. -bu **topar** işlər: bu qısım işlər.

toparı -**böyüklər toparı:** ataman.

toparlamaq nəzm intizam sermək.

toparlamaq **-**otuzunda qaysa ayağ, toparlayıb yığılar, altmışında qaysa ayağ, **toparlamaq güc olar.**

toparlanmaq çulqalanmaq. -isləri **çulqalandı**. -acığı **çulqalandı.**

toparlanmaq quruplanmaq.

toparlanmaq sağaymaq. behbud tapmaq.

toparlayıb **-**otuzunda qaysa ayağ, **toparlayıb yığılar**, altmışında qaysa ayağ, toparlamaq güc olar.

topat (**top**: baş). dövlət.

topatan **top atan**. **1**.sarığ, uzunsov (uzuncaq) doğşan (qoğun) türü. **1**. osduranqulu (çox osduran).

topbaramaq **topparamaq**. **toplamaq**.

topbaş iyi buğda çeşiti.

topcar yer kürəsi.

topcuq çörtgə. maşın hesab.

topçaq təaavüni şirkəti.

topçu (iki nərsəni birbirinə ilgəyən, bağlayan). düğmə.

topçul quruh. firqə.

topçuluğ **topçuluğ**. təaavüni. kooperatif. -**topçuluğ** gücü topun gücü.

topdan **topdan**. bükünü. bütünü.

topistəklə bitistəklə. tamistəklə. məmnuniyyətlə.

topiş bir kimsənin işlərinin topu, hamısı.

topqalamaq yığqalamaq. komalamaq. birbiri üsdə, düzənsiz hər gələ birgətəmək.

topqamaq **toplamaq**. **hobqamaq**. **opqamaq**.

topqur şiş. çiban. yumur.

topla ümdə. -**topla** satucu.

topla **-üzündə topla belə**, sovğan olursa yumruq. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).
-**biləgi topla**, havadır sudur oddu topraq işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).

topla -yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).

topla -**yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin**, qılın işivi, çağrı vermədən ölüm təpilir. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət).

topla **yığna.** -gənckən işlət bilək, **yığna bilik**, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

toplaq **toplağ**. külliyat..
-**işənlər toplağı**: heyə'ti ümənа.

toplam **1**. yığam. yumağ. cəm'. -**yumağı** neçə **(**oldu**)**: toplamı kaç. hesab cəmi neçə. cəmi neçə. **1**. yığın. yekun. **1**. cəm.

toplam çot. sürəthesab.

toplama -**toplama hovuzu**: dalan.

toplamaq **1**. **topqamaq**. **hobqamaq**. **hopqamaq**. **1**. yekundurmaq. çıkındırmaq.cəm vurmaq. **1**. dərləmək. tə'lif edmək. **1**. avmaq. almaq. -**sanal avmaq**: nəzər toplamaq. **1**. deşirmək devşirmək. yığmaq. **1**. tükətmək. yığmaq. **1**. dərgətləmək. dərgəzləmək. **1**.sərncam vermək. -işləri **toplayın**.**1.**bükmək**.** qısmaq. yığmaq.-**ayağın bük**: ayağıvı yığ.**1.**(nərsəni çoxaltma) bükmək. yığmaq. cəmləmək. **-bük!**: yığ!. topla!. cəmlə!. -para, mal, davar **bükmək**. -ağlıvı, huşuvu **bük** danış. -suyu **bük**!.).

toplamaq bükmək**.** yığmaq. -suyu **büksən** göl olur, suyu dərsən çöl olur. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.
-**bilim, ilim toplamaq:** bilik yükərmək.
-**bir yerə toplamaq:** dəğşirmək**.** -tüm bəlgələri **dəğşirib** araşdırma yapmaq.

toplamaq durlatmaq. yığmaq.

toplamaq qısırmaq. yığarmaq.

toplamı -**başbilənlər başbolanlar toplamı**: bilicilər başçılar heyəti.

toplanın -**toplanın ağalar:** yığnalın əkələr.

toplanış yığılış. iclas.

toplanmaq **1**. quralmaq. -bütün el meydana **quraldı**. **1**. yapsanmaq. **1**.(çoxalmaq. artınmaq). irkinmək. birkinmək. kitrinmək.

toplanmaq təyərlənmək. hazırlanmaq.-**cummağa, yügürməyə toplanmaq**: (quş). qısırmaq. yügürmək üçün əl ayağın yığmaq. -qartal **qısırıb** şığırdı.

toplantı qonqalma. yığışma.

toplantı meclis.

toplantı tədbir.

toplantısı **-qan toplantısı:** qanqonuğ. konjesyon.

toplaşmaq durquraşmaq. yığnaşmaq.

toplaşun **-toplaşun qurun!.**

toplatım yapsal. cəmi kull.

toplatır **-**gəngəş bilik yoğratır, birlik bilik toplatır. (**yoğratır**: sıyalır, seyqəl verir).

toplatmaq yapsatmaq.

toplayan **1**. yığan. tikşirüvçi. **1**. yükündürən.

toplayan yığnaqlayan. yığnalayan.

toplayaram -**ağlamam, toplayaram yaşlarımı**, toxlataram damarıma, qan edərəm. (**toxlataram:** doldoraram).

toplayış yığnalıq.yığnayış. yığma işi.

toplu -**dərli toplu:** qoylu toplu. münəzzm müntəzəm.
-**qoylu toplu**: dərli toplu. münəzzm müntəzəm.

toplu -**toplu iğnə**: götlü iğnə. tüpüz.

topluca hammılıq. -qırılsaqa **topluca**: qırılsaqa hammılıq.

topluq -**kiçik əğləncə topluğu**: bayqa.

topluluq **1**. dərnək. cəmiyyət. -**dərnək dərnəgi**. -**dərnəklərin** qapanması. -**dərnək quruqlar**: cəmiyyət təşgilatlar. **1.** basun. cəmaat. xalq.

toplum -nə olduğun **tanıyan toplum**, el olur, nə bilədiyin **tanıyan toplum**, devlət . (**bilədiyin** : başardığın. nəyə gücü çatdığın).

toplum -**dəğişməyən toplum**, atılar!

toplumsal toptamal. ictimai.

topnaq **topnağ**. elin yığnaq yeri. tombal.

topparamaq **topbaramaq**. **toplamaq**.

toppatoqru **doppadoğru**. kamilən düz.

toppuz -çox acı olan **toppuz yuvar** bibər: qoza bibər**.**

toprağul **1**. torapraq oğlu. topraqdan yaranmış. köçəri varlıq. **1**. toprağa çönən.

topraq -ağır əğin, **kovğa topraq**, iz basar.
-daş olursun, qırıq könül yapırsın, **olda topraq**, qızıl güllər saçırsın!.
-daş yəşərməz, keçirsədə yaz, **olda topraq, qoxur güllər saç**!.
-kişi kəndi kökün danırsa, **topraq onu yadırqar**, kişi kəndi kökün tanırsa, **topraq ona**

yağırdar (onu yağırdar). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).
-qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. **qara topraq gül açar**, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).
-**topraq**, içindəkin gücədir (becədir).

topraq -bağrı **daşla dolu topraq**..
-elçi dililən, düğün əlinən, xarman yelinən, **topraq belinən** (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac)..
-**beşigin topraq**, göy bələyin..
-**topraq** havalandı..
-**topraq belinən**, kişi bilinən. (topraq belnən, kişi bilnən). (topraq belinən işlənir, kişi bilinən). (toprağa bel gərək, kişiyə bil gərək). (toprağa bel gərəkir, kişiyə bil)..
-gün kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, su kimi duru, **topraq kimi yasağun**, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin)..
-**topraq ana**, **topraq çörək**..
-**toz topraq**: çanğ tozaq..
-ağsa qızıl bayraq, **doğar qara topraq**.(**qızıl bayraq**: günəş)**..**
-qara topraq, yaşıl yapraq, göy çiçək.

topraq **-**dilim bayraq, **topraq duraq**.
-dözən, istəgin tapmasa, **topraq onu tapar**.
-kəndisiylə dalaşğan, **topraq içrə barışmış**.
-para üzü sıcaq olur, topraq üzü soyuq.
-**susuz qalan topraq çatlaq**, gücsüz qalan, yaltaq olağay. (**olağay**: ola bilər).
-yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz.
-biləgi topla, havadır sudur **oddu topraq** işləgin. (**biləgi:** əməli bilgi. təcrübə:). **(biləgi topla: biləgi edin**: təcrübə qazan). (**işləgin**: işlədiyin maddələr).
-üz üzdən isti, **topraq soyuq topraqdan**. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).
-**topraq bövət**: topraq sədd. (**bövət:** sədd).

topraq **-**əkilən topraq təpilsin. (**təpilsin**: sürülsün. soxulsun).

topraq -**qara topraq**, ayna bulaq, yaşıl yapraq, al çiçək.

topraq **toprağ**. **< torpağ**. **1**. ərazi.-**çürük topraq**: (çürük yapraq, ağac qırşığlı topraq) kövnük.
1. quru. -**topraq** qalmış yerləri. -bəxt olmasa, yağış yağar toprağdan çıxıb, palçığa düşər. -**topraqdan** çıxıb külə batmaq**..**
-topraq ağzına: öləsi**..**
-toprağlıqda əsməyən yel, odluqda susan yel yaşasın**..**
-verimsiz toprağ: qoruz (< **qor**: od). -**koruz**, **qoruz**!: koruz qalan, qoruz olur: **baxımsız**

qalan, **verimsiz** olur..
-**toz topraq**: çanğ tozaq..
-**topraq vergisi**: alan..
-**toz topraq**: çan tozan..
-**bərk topraq**: coğur..
-çaxıllı qumlu topraq: çağşaq..
-şor, susuz topraq: kitir. kəvir..
-**gönən topraq**: suya doymuş topraq..
-bərk topraq: girt. kitir..
-sürülmüş topraq: aran.

topraq -**topraq bağlıdır dağına**, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz..
-**toz topraq savrulmaq, qalxmaq**: tozumaq. tozanmaq.
-topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, dağ ayrılırsa topraqdan, **toprağı qorub saxlamaq olmaz**.

topraq -**topraq** ülüş götürməz. (topraqdan pay olanmaz). (ülüş: bölüş. pay. səhm).

topraq **-**yarın min olsada, **topraq iki olmaz**, yenidən doğmaz..
-kişi iki kökdə durur, doğma dil, **doğma topraq**.

topraq -gün gələr utar topraq.
-kükərsə göy, küyməz topraq. (kükrəsə göy, yanamz susuzluğa topraq).
-**toz topraq:** çanğ. çan. çən (< **çalmaq**. **çəlmək**). ğubar.

topraqa **-qara toprağa batda**, alçaqlara alçalma. (**alçaqlara**: iğrənclərə. namətlərə).

topraqa **-**qutsallıq oldu aşqın, **toprağa sevgi**.

topraqa -**toprağa girənlər, ölənlər:** yer çəkənlər

topraqdan -**pay olmamış topraqdan**, dadlı nə varmış yurtdan.

topraqı -ərsək kişi diləyi, **dini, dili, topraği**. (ərsək. arsaq. kişi sarat. azadə). (**dini**:inamı. inancı).

topraqı -ulu ağac, **boş toprağı**, ulu amac, boş ürəyi bəğənməz. (boş urək: ölü ürək). (ulu ağac, uca ağac, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar).

topraqıla -yetməzə açılan əl dolar topraqıla. (**yetməz**: namərd).

topraqımı -tanrım sana bir dilək, **toprağımı yaşlı qıl**, yaşlılarım başlı qıl. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

topraqın -**toprağın aldıran** (itirən) ac qalar.

topraqla **-qorumaq üçün topraqla daş**, güclü istək, güvənli baş.

topraqların **topraqların.** -**topraqların dadlısıda**, yurd olmuş!.

topraqta -**açıq topraqda gəzən**: elat. -o **elatdı**. -**elat** yaşamı.

topraqta -**bu topraqda dəmir salmış atalar**, igid qalmaz, qanı durmaz bizi burdan atalar. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).

topraqta -ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, **bu topraqda doğulduq**, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).

topraqtan -topraq bağlıdır dağına, **dağı topraqdan ayırmaq olmaz,** dağ ayrılırsa topraqdan, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

topraqtan -topraq bağlıdır dağına, dağı topraqdan ayırmaq olmaz, **dağ ayrılırsa topraqdan**, toprağı qorub saxlamaq olmaz.

topraqtan **-**üz üzdən isti, **topraq soyuq topraqdan**. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).

topramaq qurumaq.

topsıramaq **topasırmaq**. yuvarlanmağa üz tutmaq.

toptamal toplumsal. ictimai.

toptan **-topdan çıx**, kopdan yox. (qurupçuluqdan uzaq ol, cəmiyyətdən yox).

toptar kanun. başqah.

toptaşıt **topdaşıt** (**altdaşıt**). otobüs.

toptoqur **toptoğur**. kamilən səhih.

toptolu **dopdolu**. aşnıq. -**aşnıq** tuluq. -bu gün başım işdən çox **aşnıqdır**.

toptop futbal. -**toptop** gedmək: **toptop** oynamaq.

toptozar (> **tup o təşər**). hədə qorxu.

topturmaq **topdurmaq**. **toputmaq**. quverner. bəylik, dövlətçilik, şahlıq, səltənət edmək.

topu **1**.cəmi. -**ayda topu**: ayda cəmi.**1.**tümü. cəmi. -**tümü** beşcə tümən. -**tümündən** beşi sənin.

topu qazanca. qazancıq > qazıc. kiçik qazan. qazan enciyi. qazan eniyi. enik, encik qazan. quşağna.

topu -**qoltopu**: handbal.
-**sutopu:** vaterbal

topuq **1**. dərik. dərlənmiş. yığıq. **1**. qoncuğ. -**qoyundan** tökülsə, qoncuğa gedər.

topuqa **-biləyə, topuğa bağlanan sarıq**. (patava): bükənc. bükənci. bürgənc. biləzik. topuqluq.

topuqluq topuqluq**.** bükənc. bükənci. bürgənc. biləyə, topuğa bağlanan sarıq. (patava).

topuqunca **-**düşmanı özüncədə görməsən, **topuğunca gör**.

topuqunca **-**düşmanı özüncədə görməsən, **topuğunca gör**.

topun **-alın topun:** hər yan. yer göy. -qışın keçdi, yazın gəldi, **alın topun** yaşarar.

toputluq hakimiyyət.

toputmaq **topdurmaq**. quverner. bəylik, dövlətçilik, şahlıq, səltənət edmək.

topuzlu -**başı şişik, topuzlu dəğənək**: toyqa. toxqa. toqqa. zopa. çomaq.

tor **1**. incə tutu, pərdə. sızıq. **1**. tozar. -gəlin gələr başında var ağ **tozar**. **1**. ağ. örəkə. **1**. çilə. ağ. **1**. tusuğ. {**tut**. **toz**}. örç. hörç. **1**. qılqan. qıldan yapılmış avqar (tutma aracı)..
-**tor**, **tül işləri**: işgəf. dantel. (gənəlliklə qasnağa çəkilib toxunan işlər)..
-**tor hörəkə**, **şəbəkə**: telov net..
-**dəmir tor** dəmir ağ: türmə..
-**tor qoymaq**: avulqamaq **(**< **av)**. torlamaq..
-**tor toxuş**: tor işləmə. -**tor toxuş** mili..
-**torun qurub** torumca, bəkləyəcək bir milçəyi tutunca..
-**balığ toru çeşiti**: kəpbastı.

tor al. -bir gözəlin **alına** düşdüm..
-arvada toy, **kişiyə tor**.

tor çırtma (göz göz olan quş duzağı, tələsi). -**çırtmasın** sərimiş, yünün ərimiş.

tor -indiki evlənmələr **toy** tutmaq yok, **tor** qurmaqdırlar.

tor **-min bilənə tor olur**, bilməz biri yaxan od. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

tor **tozun**. **tozan**. **1**. tələ. -**tor** qurmuş yolunda: **tozun** yapmış yolna. **1**. çox incə, nazik olan..
-**sinəkdən qorunma toru**: singək. köməc. pəşədan.

tor yel vurub oynayan incə yaşıq, yaşqa, tutu, duvağ. yələnğ. yeləng. -gəlin yeləngi.

torab labirent. labirənt. -yaşam **torabı**.

torac **dorac**. doruq. qullə.

torac **torqa**. tərh. nəqşə.

toraçı -dos söyləyirsə acı, uzaq durmaz tapaçı, yov söyləyirsə sücü, **uzaq durmaz toraçı**. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi).

toraq **torağ**.(tilvizyon) bərfək. -**torağ** çalmaq: bərfək görsətmək.

toraqay **torağay**. **torğay**. sərçə.

toraqçı **torqac**. tərrah. nəqşəkeş.

toralı **torqalı**. tərhli. nəqşəli.

toram (**toğram**). nərm əfzar . (# **qurqam:** səxt əfzar).

toram (**toğram**). nərm əfzar. (# **qurqam:** səxt əfzar).

toran **-dan toran:** dansaçaq. danertə alaqaranlığı.

toran gügüm**.**
-ala toran: bor qara. bor baray.

toranq **toranğ.** sülün. sülgün. qırqavul. qırtavul (qırtavuq).

toraş **doraş**. **doğraş**. yöndaş. yandaş. həm dəsdə.

toratan **tor atan**. **1**. **torumca**. hörümcək. örümcək. -**ağılı hörümcək çeşiti**: böğ. büvə.

toratan **tor atan.** qarınənə. hörümcək.

torba **1**. aşımıq. **1**. qaparcıq. qapacıq. dağarcıq. heybə..
-**böyük torba**: çantay. qantay. xaral..
-**kiçik torba**: çantıq. çanta..
-**torba**, **balış** para birimləri olmuş.

torba **-**dilin danmış, **torba ağız** el olarmış!.

torba siyasət.
-**kisə, torba çeşidi**: hurcun. xurcun.
-**tuman, torba bağı, keşi:** içqur. içqurşaq.
-torba tikilib, qapı bağlanıb. (artıq hər nəyə gec).

torba tost(**tutmaq**. tosmaq. tusmaq). -yumurtları **kəndi tostuva yığ**, dostunkuna yok!.

torbaçı 1. siyasətçi. **1**. küpçü. küpəçi. kələkçi. **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar).
-köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar). (**küpçü: küpəçi**. torbaçı. kələkçi).

torbaçıya küpəçiyə. kələkçiyə. **-**köpəçi küpəçiyə aldanar. (**köpəçi**: köpə yürən. tamahkar).

torbaq **torbağ**. ovsun.

torbaqçı **torbağçı**. ovsunçu. avbağçı > arbağçı. arpağçı.

torbaqlamaq **torbağlamaq**. avbağlamaq. ovsunlamaq.

torbalamaq paketləmək. bağanlamaq.

torbalamaq siyasət edmək.

torbalar **-**köpəçini küpçü küpə basar, torbaçı torbalar. (**köpəçi**. köpə yürən. tamahkar). (**küpçü: küpəçi**. torbaçı. kələkçi).

torbalı siyasətli.

torbası **-göz giləsinin yerləşən sulu torbası** sökülmüş, tökülmüş kor: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

torbasını **-**çox gəzən başmaqını, çox işliyən gərəcini, geyəcini, **çox anqıran torbasını tez yırtar**.

torbasız -**torbasız siyasət** görünməmiş!.

torcaşmaq tor durumuna düşmək. aşınıb incəlmək. **(**soyuqda su, yağlı nərsənin üzü donmağa başlamaq, incəcə donmaq. **(**qan kimi**)** nərsə ləxtələnməyə başlamaq.

torçu ağ kullanan

torçu ovçu.

torqa **1**. **dorqa** ayıq. huşlu. **1**. **torac**. tərh. nəqşə. **1**. hərir. **1**. sadə. bəsit. -**torqa** danış. -**torqa** sözlər. **torqa** ürəkli. **1**. qolay. hasat. asan. **1**. türkəsaya. durqa. saf. arın ürəkli. **1**. xam. təbii. **(**nər aşılanmamış. özlüyündə olduğu kimi. kəndi halında**)**. **1**. normal. adi. mə'muli.

torqac **toraqçı**. tərrah. nəqşəkeş.

torqaq **torqağ**. hərir.

torqalamaq **torğalamaq**. tora salmaq çilovlamaq yemlə tutmaq.

torqalı **toralı**. tərhli. nəqşəli.

torqanmaq **torğanmaq**. **toğlanmaq**. (tora, tuğa qapılmaq). alğanmaq. allanmaq. aldanmaq. (ala qapılmaq). iğfal olmaq. məğbun olmaq.

torqap **torğap**. **1**.toprağdan yasanan nərsə. -**torğap** evlər. **1**.döşəməsi toprağdan olan yer. (xaki). -**torğap** yollar.

torqatmaq sadələtmək.

torqatmaq tərh, nəqşə tökmək.

torqay **torğay**. **torağay**. sərçə.

torlaq **torlağ. toğlağ.** aldağ**.**

torlaq **torlax**. iş bilməyən. naşı

torlamaq avulqamaq **(**< **av)**. ağa, tor, qəfəsə qoymaq.

tormac turmac. safi. katalizor.

tormıq toruş. ağuş. şəbəkə. reseau. net. network. -yuxarı güclü **tormıq**.

tormuz əğləc. əğləc.

torpaq -sən qara geyiminlə, **qara torpaq kimisən**.

torpaq **torpağ**. **> toprağ**. yer. orun. qacar. quruluq. ölkə. (ərazi. ərsə. qara. məmləkət. vətən. diyar.
sərzəmin. zəmin. xoşgi)..
-**höl torpaq**: şeh toppaq.

torpıq torpaqdan olan. torpaqlı. (xaki).

tors -**tirs tors**: tirs hirs. (< **dirişmək**). öfgə. qızqınlıq. itsilik.

torsuq **tərsək.** {> **tərsa** (fars)}. tərs yola girən. doğru yoldan sapmış. tərs yolunda dirənən, inad edən. müslümanlara görə kiristiyənlər, ermənilər. -**doğruq torsuq**: həq nahaq.

tort yalpa. işdən düşmüş.

torta **tortu**. köçbe. küsbə. çöküntü. çökəl. çökmə. (risub. təhnişin).

tortan **dordan < doğurdan**.

tortu **turtu**. durğu. bir qabın dibində duran, dibnə çökən. (. təhmandə).

tortul tənzif tənzik. incə, nazik parça.

tortut **orta.** köçbe. küsbə. çöküntü. çökəl. çökmə. (risub. təhnişin).

toru -**düzün toru**, hörülü olar. (axmağın işi torsuz, qadasız olmaz).

toru -**kəsdənə doru**: açıq qəhveyi at donu, boyası.

toruq **1**. tirə. **1**. mübhəm. **1**. toxuq. tox, tünd boya qaraqaptur. qaraqur. **1**. lətif. nazik. ali. nəzif. faxir. rəqiq. saf. riz. gözəl. incə. **1**. **doruq (duruq**: nərsənin son durağı**)** cuqqa. coqa. tuqat. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa.

darağ. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**. **1**. **toruğ**. səfeh. **1**. **doruq**. sırağac. uzun, dikinə tikilmiş dirək. **1**. **doruq**. hər nəyin ən uca çəki, yeri. qutuq. qutub. qutb. doluq. **1**.arçıq, açıq olmayan. tutqun. məlul. mükəddər. (> **tarik**). **1**. tutmağ, donmağa üz tutmuş nərsə (su, süt).**1**. aydın olmayan iş, soru, nərsə. -**toruq** işə girmə.

toruq **doruq. 1.**çatra. ucat. zirvə. qullə.**1**. qoyuq. toğur. gürən. kürən. qara ilə al arası boya.

toruq **doruq. dorac**. qullə.

toruqlamaq tora salmaq. toğlamaq.

torultu **dorultu**. **doğrultu**. yölüş. istiqamət.

torum **1**. **dorum**. dəvə yavrusu. **1**. şərayit. -**hava torumu**: hava şərayiti.

torumca **toratan**. hörümcək. örümcək. -**ağılı hörümcək çeşiti**: böğ. büvə. -torun qurub torumca, bəkləyəcək bir milçəyi tutunca.

torun **1**. (bir ışıq qaynağından axan çapağlar (şualar), oddan sızan sıçağlığdan doğan seyrək çevrə. çevrəni tor kimi çulqayan durum. bəlli bəlirsiz, yoxacıq sezilən duyu, hiss). halə. -**ışıq torunu**: nur həlqəsi. nur haləsi. -bulut **torunun**-düstü **torunu**. -duman **torunu**. -sevinc **torunu** qapsadı ürəyimi. **1**. ağtuq. (**çağtuq**). nəvə.**1**. atmosfer. cəvv. fəza. hava kürəsi. -bu **torun** canımı sıxdı. -iş **torunu**: iş şərayiti. -**torun** ağılığı get gedə artırdı. -bir toy **torunlu** hava. -yas **torunlu**..
-**cocuq torun**: döl döş. uşaq quşaq > uşaq muşaq.

toruna -**aban düşmə toruna**, oyun var çulqamış toyuna. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!).

toruna **-düzün toruna düşmək**: axmağın (sadə kişinin) toruna düşmək.

torunc **turunc**. **türünc**. (< **tovunc** < **tov** (od. köz). alov, qızıl sarı boyalı. (qızqın. tovunc dəmir.).

torusu **dorusu**. **doğrusu**. həqiqətən.

toruş tormıq. ağuş. şəbəkə. reseau. net. network.

torut **dorut**. həqq.

torutuq **dorutuq**. həqiqət.

torutun **dorutun**. həqiqətən.

toruvu **-toruvu sal suya ki**, var balığı.

toruvu **-toruvu sal suya ki, var balığı**. (qaranquluqda yeriş yaramaz). (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

toruz -markopolo yazır **"toruz dağları"**. bu dağ inaq dağının (eynalının) keçmiş adıdır.

tos **1**. xiyal. təxəyyül. **1**. yumşaq. həlim. **1**. rəhmli. **1**. töhmət. iftira..

tos **dos**. **1**. adaş. qadaş. yoldaş. **1**. qurdaş. rəfiq. **1**. yardaş. -**yağıq yardaş**: dos düşman..

-bilikli dos baş ulatır. (**ulatır**: ucatır)**.**

-gül kimi görünüb, tikən batıran, **dos kimi görünüb**, yılanca soxan..

-**iki yoldaş dos qalmış**, biri ata çatınca..

-**dos acısın balla ut**, yağu süycün, daşla tut. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla)..

-**dos başa**, düşman ayağa baxar. (baş ucalığın dosd istər, ayağ qaymasın düşman)..

-**dos söyləyirsə acı**, uzaq durmaz tapaçı, yov söyləyirsə sücü, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi)..

-**dos küydürü aytaru**, yov güldürü aytaru. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər)..

-çilənsən yov **sevinər**, **dos döğünər**. (**çilənsən** : çiğin söyləsən. çiğin desən. şikayət edsən). (**çiğ**: dərd). (**yov**: yavuz. düşman).

-dos qardaş:tanış biliş. qohum əqrəba.

-dos tapbaq qolay deyil, çox qıy olur saxlamağı. (**qıy**: **qıyın**: çətin).

-atın varkən yol tanı, **atan varkən dos tanı**.

-dos var aşa, dos var başa.(aşados var, başados var). (**başa**: ağla)**..**

-uzansa söz, us batar, uzansa yol, **dos batar**. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..

-qara keçə, ağ bolmaz, **yalançıdan dos bolmaz..**

-bağdalı dos, illər ötər, üzün görməz, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı)**..**

-dos yaxşısı uzaqda..

-**hamıya dos**, kimsiyə dosd olmaz**..**

-çindos: doğru dos**. -çindos**, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan)}**..**

-düşmanın qoğ, **dosd özü gələr**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin).(düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged)**..**

-hamıya dos, **kimsiyə dosd olmaz**..

-qara gecə ağ olmaz, **yalançıdan dosd olmaz**..

-oğru oğrudur, **dosd olursa belə**.

-**dos kişi!**: yoldaş. !. -necəsən **dos kişi**: necəsən yoldaş..

-**hirs tos:** acıq öcüq..

-**kitos olan dos sandığın**, pambıq içrə, od sandığın. (**kitoz**: iki üzlü). (**dos sandığın**: dosd hesabladığın). (**od sandığın**: od ambarın).
-**dos gözə**, yağun (düşman) yerə (ayağa) qaray.
-yad yanaşdı doslaşdı, **dos yolaşdı, yadlaşdı**. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).

tos -**dos düş**: yan duran qarşı duran.

tosaq çox yumşaq. rəhm göyül.

tosaqlamaq **tosağlamaq**. tulazlamaq. havıya fırlatmaq.

tosan **tozan**. ürkün. qoşqun. (< **tozmaq. tozamaq**). {> **tovsən** (fars)}.

tosay **dosay**. (dostay yanaşan) (< **tusmaq**. **tutmaq**.). xoşməşrəb. xoşmaşirət.

tosbaz **dosbaz**. yarçı.

tosbazlıq **dosbazlıq**. sevçilik.

tosca -**dosca davranmaq**: yutunsılamaq.

tosca **dosca.** ısnışlı. mehribanca. -**ısnışlı** ilgi qurmaq. -**ısnışlı** sözlər.

tosca **dosca**. rəfiqə.

tosqa **(< tusmaq**. **tutmaq)**. qurşaq. kəmər.

tosqa **1**. (tutqa). dəsqah. (tikələri birbirinə tutduraraq qurulan bütün). -**dəsqah qurmaq**: tikələri birbirinə tutdurmaq, qoşaraq bir bütün qurmaq. **1.** ağ, yumşaq ağac çeşiti.

tosqal (**tusqal**). mane'. pasqal. pəsqəl. -**tosqal** olamaz.

tosqunlanmaq **tosğunlanmaq.** tulğanmaq. toslanmaq. tosuqlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

tosla **-**yaman dosla, doğru yola varılmaz. (**yaman**: pis).

tosla **dosla.** -doğan qardaş, **dosla yar.** (**doğan**: qohum)

toslamaq yalan qurmaq. töhmət, iftira edmək.

toslanmaq **1**. xiyallanmaq. təxəyyül edmək. **1. tulğanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq**. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

toslanmaq **tosuqlanmaq.** tulğanmaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

toslar **doslar**. -**köçmək yaxınlaşır doslar**, dəngi bağlayın, pozulmadan yollar. **(dəngi**: yükü. bağlamanı). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər ara deyilir)}.

toslar **doslar**. -yıllar ötür, **əsgilir doslar**, anılar itir, **''itik''** anılar.

toslar **-saynaq doslar ağrışmaz**, saynaqsızlar barışmaz. (**saynaq**: hesab kitab bilən). (**ağrışmaz**: çətinlik çəkməz). (**barışmaz**: dincəlməz). (doslar ara hesab kitab olmasa dinclik olamaz). (örtülü bazar dosluğu pozar).
-**yaxlı** doslar yaxınlar: əziz doslar yaxınlar.

tosları -atalarsözü, **dosları, dosda eşir**, düşmanın bağrın deşir.

tosların -dedilər bitir yaşın, dedim işim qalır, **dedilər dosların var**, dedim bir çoxu yatır.

toslaşlaşar -**İki qoç toslaşlaşar**, qurdun qarnı acığar. (**toslaşlaşmaq**: çarpışmaq. savaşmaq. burnuzlaşmaq). (iç savaşda, qayın ölkələr toy tutar). (**qayın ölkələr**: rəqib ölkələr. yad ölkələr).

toslaştı -**yad yanaşdı doslaşdı**, dos yolaşdı, yadlaşdı. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).

toslqun **doslğun.** -**doslğun dilin bil**, düşmanın dilin öğrən.

tosluq **dosluq. 1.** ısınşıq. səmimiyyət. **1.** ısnışıqlıq. (yaxın) arxadaşlıq. könüldaşlıq. ürəkdaşlıq. ürkədaşlıq.

tosluq **dosluq**. aşutluq..
-**dosluq düşlük**: dostluq düşmənlik. alqadaşlıq arxadaşlıq.

tosluq **dosluq**. osmanlıq. **-osmanlıq qarır**, ocmanlıq qarımaz. (**ocmanlıq:** düşmanlıq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz).
-el birikib, ağız birləşsin, **elizə dosluq yerləşsin**.
-**dosluq düşmanlıq**: barış buruş. barış bürüş.

tosluqa -**dosluğa butum**: dosluğa sədaqə.

tosluqu **-bir itin dosluğu**, bir dosdun itiligindən min yaxşı. (**itiligindən**:itligindən).

tosluqun **-bir el ki dosluğun** (**dosların**) dərəkin bilmiyə, pis günə qalar.

tosluquta **-**pişiklə sıçan tanışlığı danılmaz, **dosluğuda alınmaz**.

tosluquva -qamu ilə tanış qıl, **dosluğuva ərdəm bul**.

tosman **dosman** # **düşman**.

tosman **dosman .-dosman üzündə aydar**, düşman izində. (**dosman**: dosd olan) (**aydar**: söylər) (**izində**: dalında. arxanda).

tosman **-dosman tavça:** dosyana verilən tovsiyə.

tossevər **dossevər**. dostcanlı. -**dostcanlı**, dostuna qıymaz.

tossuz **-**(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

tossuz -dossuz başım, duzsuz aşım.(yaşam belə gətirir ki, bir əl suyun tökür, bir əl duzun!. tək qalmaq, kişiyə uymaz).

tossuzta **-**dosda bağlanma, dossuzda qalma. (dosda bağlan qapılma, dossuzda qalma).

tost olmaz **dosd olmaz** -**acun eldən dosd olmaz**, öcü qalsa, dinc almaz.

tost **dosd (< tutmaq. tusmaq).** birbiylə tutşlu, tutan.
-**dosd edinməyə** bax, düşmanını anan belə doğurur. (**edinməyə:** qazanmağa).
-bu tavcanı sox qulağan, eski düşman dosd olmaz, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)**.**
-domuz dərisi post olmaz, **əsgi yağı dost olmaz**.
-**dost aşna**: tanış biliş..
-**min dosdu** olan qaldı, min öküzü olan aldı**..**
-ata düşmanı, **dosd olmaz**.
-düşmanın qoğ, **dosd özü gələr**. (düşmanın qoğ, dosdun gəlsin).(düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged)**..**
-hamıya dos, **kimsiyə dosd olmaz**.**.**
-qara gecə ağ olmaz, **yalançıdan dosd olmaz**..
-oğru oğrudur, **dosd olursa belə**..

-**dos var aşa**, dos var başa.(aşados var, başados var). (**başa**: ağla)**..**
-uzansa söz, us batar, uzansa yol, **dos batar**. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..
-qara keçə, ağ bolmaz, **yalançıdan dos bolmaz..**
-bağdalı dos, illər ötər, üzün görməz, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı)**..**
-dos yaxşısı uzaqda..
-**hamıya dos**, kimsiyə dosd olmaz**..**
-çindos: doğru dos**. -çindos**, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindəş, qıyın günü bəllənir. (**çindəş** düz tuxum. içi düz. hələlzada. içi üzü bir olan)}.

tost (**tutmaq**. tosmaq. tusmaq). torba. -yumurtları **kəndi tostuva yığ,** dostunkuna yok!.
-**dosd odunu yaşda olur tüstülü**, tanozluda üstülü. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)**.**
-**olmaz kişi dosd olmaz**. (**olmaz kişi**: uyqarsız, əktisiz, kültürsüz olan)
-**dosd odunun tüstüsü**, korluq verməz gözüvə. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

tosta **dosda .-**düşman anlar gizim, **dosda desəm sözüm**..
-**dosda aytdım sözümü**, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)
-atalarsözü, **dosları, dosda eşir**, düşmanın bağrın deşir.
-dosda bağlanma, dossuzda qalma. (dosda bağlan qapılma, dossuzda qalma).
-dosda uyan çöldə qaldı, oynaşa guman evsiz. (**guman**: gumanı gedən).
-qalxıb durar kişi yıxılsa özü, **yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan**.
-dosda qıymamağı, yağuya qıymağı öğrəş!. (**qıymamağı**: acımağı). (**yağuya**: düşmana) (**qıymağı**: acımamağı).

tosta **-**nə dosda, nə gözüvə , özüvə inan!.

tostan **-**azcaq olursa oğul uşağın, **dosdan atadan baydan gör**. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).
-bilməz dosdan yar olmaz, gəngəşli don dar olmaz. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).
-birgün belindən gəlirsə daş, **yaxın dosdan gəlir arxadaş**.
-sözündə açıq düşman, yeğ durur, **kitoz dosdan**. (**kitoz**: iki üzlü).

tostcanlı **dostcanlı**. dossevər. -**dostcanlı**, dostuna qıymaz.

tostluq -**dostluq düşmənlik**: dosluq düşlük. alqadaşlıq arxadaşlıq.

tostoqan **dosdoğan**. tanış tunuş. qovm o xiş. qohum əqrəba.

tostoqru **dos doğru**. 1.lap düz. qoni düz. ox yalı. 1. dalay. hər yanından açıq olan. düz.**1.**doğru dos, yoldaş.

tostu **-**demə gizin dosduna, **dosdun belə dosdu var**..
-**dosdu iş başında gör**..
-**dosdu yoxun**, düşmanı yoğun..
-**dosdu tülkü olanın**, qapanı qurulu gərək. (**qapanı**: tələsi)..
-gizin vermə dosduva, **dostun ötə dosdu var**. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var).
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülə batmaq, **yılan kimi dosdu soxmaq**..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**
-yolu doğrunun, yükü ağır olsada, **dosdu dağdırsa**, kolay çəkilir.
-qurdun qudası, **tilkinin dosdu**. (**qudası**: qohumu).
-gecənin qara olduğun danan, **yalan dosdu yalanoğlu yalan**.

tostuma **-**dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, **söz aytmadım dosduma**, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim)

tostumuztan -ilkin özümüzdən, evimizdən, dosdumuzdan başlıyalım.

tostun **-**bir itin dosluğu, **bir dosdun itiligindən** min yaxşı. (**itiligindən**:itligindən).

tostun **-dosdun yaman**? bəkləmə uğur, yoğur ha yoğur . (**uğur**: xeyir) (**yoğur!** : yasa. yağla)**.**
-dostun yoğun, üstələr yovun. (**yoğun**: güclü). (**yovun: yağun**. düşmanun). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər) **..**
-demə gizin dosduna, **dosdun belə dosdu var**..
-**dosdun pullu olsun**, yoxsullar yad olsun..
-düşmanın qoğ, **dosdun gəlsin**.(düşmanın qoğ, dosd özü gələr). (düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged)..
-gizin vermə dosduva, **dostun ötə dosdu var**. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var)..
-**tülkü olursa dosdun**, qurulu qapanın olsun.
-**dosdun ürəyin, düşmanın dilin bil.**
-düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, **dosdun bilsə dərdivi**, dədin alar azaldar.
-özüvü süt bilsən, **dosdun qaymağ bil**. (dosduvu alçaq görmə, alçaq görürsənsə, dos olma).

tostun **-**yıxıldınsa gülən çox olar, eşitmə, **dayandınsa dosdun çox, güvənmə**!.

tostuna **dosduna**. **-demə gizin dosduna**, dosdun belə dosdu var.
-de dosduva desin dosduna, bilik gəlsin bilik üstünə.

tostunu **dosdunu .-dosdunu əkmə**, işdən qalmasın, yağuna güləmə, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)
-dos özünün ağası, **dostunun qulluğunda olur**.

tosturmaq **tosdurmaq. tutdurmaq**. dəsqah qurmaq. tikələri birbirinə tutdurmaq, qoşaraq bir bütün qurmaq.

tostuva **dosduva**. **-aytma gizin dosduva**, verər anı düşmana.
-de dosduva desin dosduna, bilik gəlsin bilik üstünə.
-**gizin vermə dosduva**, dostun ötə dosdu var. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var).

tostuva torbava**.** -yumurtları **kəndi tostuva yığ**, dostunkuna yok!.

tostuvu **dosduvu.** -yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən).
-dosduvu bəklətmə işdən qalur, düşmənlə uğraşma, sirrün alur.

tosuq **tusuğ**. {**tut**. **toz**}. **1**. tor. örç. hörç. **1. (**tutmaq**)**. əngəl. mane'. **1**. (tutqun). **tutsu > tuvsi**.1. xiyalatlı. mütəxəyyil. rəvani. pisik.**1.** şişik. qabarıq.

tosuqlanmaq **toslanmaq.** tulğanmaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

tosuqlanmaq **tulğanmaq**. toslanmaq. tosğunlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

tosuqmaq **toxsuqmaq**. səkdə edmək.

tosun **1**. **toysun.** naşı. əcəmi. iş görmədik. pişmədik. bərkiməmiş. təcrübəsiz. xam. -**tosun** uşaq. -**tosun** kişi. mən bu işin **tosun.** (**tosun:** naşı. pişmədik). **1**. **toxsun. tuxsun.** yağlı. şişman. ətli. toxlu.**1. pozun**. **fosun**. **-**tanozlunun bir gün duzun dadsan, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).**1. tovsun** (odlu). (< **tov**). sərkeş.

tosunluq naşılıq. əcəmilik. pişmədiklik. təcrübəsizlik. xamlıq.

tosunmaq **1**. itinmək. yügürmək. (# **tusunmaq**: tutunmaq). **1**. tezinmək. tezgişmək. itinmək. itikləşmək. atıqlaşmaq.**1.** atılmaq. (# **tusunmaq**:tutunmaq).

tosunsan -**tosunsan çox hələ** pişmək üçün işlər gərək.

tosuş təxəyyül.

tosuşmaq təxəyyül edmək. xiyalında qurmaq.

tosyana -**dosyana verilən tovsiyə**. dosman tavça.

toş > **loş**. tutuq. qaranlıq. tünd. -**toş** gecələr: qaran gecələr. -**toş** boya. (# **yoş**: açıq.).

toşqan **(**uşaq ağzı**)**. dovşan.

toşqurmaq **doşğurmaq < toxşurmaq**. **dolşurmaq.** nərsənin için başacan doldurmaq. -evi mal davarla **doşğurmuş.**

toşqurmaq **doşqurmaq**. **dolşqurmaq.** başa baş doldurmaq.

tot **1**. **tut**. pas. -altına **tut** qapınmaz: qızıl pas götürməz. -işləyən balta **tot (**pas**)** tutmaz. **1**. bir kərədə alınan, işlənən topa (miqdar). doz.

totaq **dodağ.** aldığ. alığ. arın. yarın. irin. ərin. yalaq. (< **yarmaq**). bir nərsiyə ağız yapmaq üçün açılan yarıq. -**aldığı** yarığ. -**irnin** belə qımıldatmadıh dodağın belə təprətmədi. ağzın belə açmadı, qonuşmadı. -**irin turşatmaq**: dodağ büzmək.
. -qurumuş **dil dodağ**.
-kitaba tərs baxanın, **qaçsada dodaq** gülməz üzü.
-kişi qılığı ölünə sürər, **gülüşlü dodağ könülə**. (**ölünə**: ölənə dək).
-**usaq** dodaq: təşnə ləb.
-**dil dodağ çeynəmək**.
-**dodağ enligi:** dodağ boyası.

totaq **dodaq.** irin. erin**. (yarın < yarmıq).** bir yırtığın qıraqları. -**erin boya:** matik.

totaqda **dodaqda**. -ürəkdə olan, dodaqda səslənsin.

totaqı -**dodağı yarıq, yırtıq**: yırıq. -**yırıq** məmi.

totarmaq **dodarmaq** qurralanmaq. mütəkəbbir olmaq.

totuq güclü. igid. iğid. yigit.

toturqa **dodurqa**. **dodurqay**. dəğmə düşər. ərköyül. nonor. bulhəvs.

toturqay **dodurqay. dodurqa**. dəğmə düşər. ərköyül. nonor. bulhəvs.

tov (**> tab**.). **{qor**. **od}** (**< tovmaq**). **1**. kəlmə. luğət. **1**. enerji.**1**. şovq. **1**. hərarət. **1**. qeyrət. -**tovlu**: qeyrətli. **1**. enerji. fişar. zor. güc. qudrət. quvvət. ruh. ərkə. quvveyi fe'liyyə. **1**. **> dağ**. istidən, oddan qalan iz.. **1**. **tovuş**. **tav**. **tavış**. alğı. duyu. duyur. sezi. hiss. **1**. davranış. rəfdar. -bu **tovun** dəğiş. **1**. tav töv. tövüş. yalğun. yalğın. hiddət. **1**. tova. {hovu. hov. döğ. döğü. qov. qovu. qoğu. qor. qoğ. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan. **1**. **dov**. (**tuğ**: bağlı). bağlaşda (qumarda) ortaya atılan (bağlı qoyulan) para, nərsə. mərc. **1**.qız. isti. **1**. isti. mehriban. **1**.istilik dərəcəsi. **1**. qızmır. qırmız. **1**. gərgin. buruşuq. tir. iti. **1**. qatağ. burqunu (pinci) bərk saxlamaq üçün ücundan bağlanan tikə. **1**.**kuf**. -**tov** (küf) **gedmək üçün, ağacdan, uca yerdən asılıb, iki qat ip**: çöncələ. **1**. **tav**. dövr.**1.** güc. zor. -**tov qıyır**: güc qıyır: zor qılır, rəva bilir.

-**od tovu**: odu tovlayıb tutuşdurmaq üçün kiçik dəmir səbət, tor. -**tov tovlamaq**: ara qızışdırmaq.

-çənçəkin olmasa bir işdə balam, qırılar incə belin, **tov gətiməz dayanmağa. (çənçəkin:** ölçü ölçəyin). (duruma görə uyum bəsləməli).

-qanmazları, qanandaki, tov bassın! (**tov**: güc).

tov **1**. tovlu. güclü. **-bilsən, biləyin tov**, bilməsəng, diləyin. **1**. tezlik. yügüt. sürət.

-tov vermək: döğütmək**.** tovlamaq. -**döğlü** qılınc: -**döğülü** qılınc: **tovlu** qılınc.

tov **dov**. yügrü. qoşuş. qaçış.

tova **1**. (**tovağ < tovmaq**). kəlam. **1**. tov. hovu. hov. döğ. döğü. qor. qoğ. qov. qovu. qoğu. sov. sovu. öpgə. coşqu. həyəcan. **1**. **tava**. tavlama (tovlama), qızartma, qızdırma üçün qab.

toval **1**. istov. istixana. sera. parnik. gül, gövərəniti becərilən yer. **1**.malqaranı qoruyub, isti saxlamaq üçün dam. tövlə.

tovamaq **tovlamaq.** bükmək**.** eşmək. neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq.

tovan {> **təvan** (> fars)}.1.bacarıq. ilik. ilmək. ləyaqət. -**ilik gücü, bilikdən**. (bilik: bilim. ilim). **. 1**. (**< tov**. **tab**). şovq. iştiyaq. **1**. **toğan**. kuf.

-qorxu gücü bel bükər , **qoymaz tovan uçmağa**. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen)**.**

tovanlamaq **tovlanmaq**. bir ox, dartı **(**cazibə**)** etgisi altında dolanmaq. dartınmaq. gravitate.

tovanları -başlı olan, tovanları dindirməz. (**tovanları**: ahmaqları).

tovansız gücsüz.

tovansızam **-tovansızam**, dizlərimin gücü yox. (**tovansızam**: tabsızam).

tovarmaq qızarmaq. **tov**\.

tovaş **1**. (# **yavaş**). **1**. **hovaş**. iti. yeyin.

tovaşmaq **1**. **dovaşmaq**. mərcləşmək. bağlaşda (qumarda) ortaya atılan (bağlı qoyulan) para, nərsə ilə qumar oynamaq. **1**. qızışmaq.

tovat güclü. tovlu.

tovatmaq qızdırmaq.

tovca yaşaq. bərq. enerji. niru. -**yaşaq bakanlığı**: **tovca bakanlığı**: vəzirliyi.

tovqa məhləkə.

tovqac **tovğac**. batur. cəsarətli. **(duyğac**. ehtiyatlı. düşüncəli). bu söz kişini könül sevər xoş olurluğa çağırıb, ardındanda, başı untmamağa yönəldir. könül saysana (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz.

tovqal tavqal. iti. ürəkli. -**tavqal** kişi dağ oyar.

tovqın taqətli. sərgin. dözgün. (şəkiba. səbur. burdbar).

tovquc **tovğuc**. **tovuc**. **1**. qızqın. **1**. güclü. zorlu. **1**. ərəkin.

tovqun qızarıq. odlu. müştəil. iti. itik. yeyin. sürətli.

tovqunmaq **tovğunmaq**. taqət gətirmək. eşiginmək. qızğışmaq.

tovla **1**. aylat. fırlat. -**aylatıb** yerə vurdu. **1**. **davla**. **dovla**. **dolav**. **tələ**. üzəri bəzənmiş av toru.

tovla aldat: . -evrənidə aldat, al, dad. (**evrənidə**: dünyanıda) (**al, dad**: dadın çıxart.yiyənib dadın al).

tovla -**dəmir, tovla bəkiyər**.

tovlaq eşək (< **eşmək**). eşici. kələkçi. hoqqaçı. **-eşəklə eşək gərək**. kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).

tovlaq **tovlağ**. **1**. (tovlanmış). quşanmış. mücəhhəz. **1**. qıyşıq. əğri. əğri. düz olmayan. -**qıyşıq** yol: əğri yol.

tovlaq **tovlu.** eşili. kələkçi **.-**eşili dünya tərsə fırlanır.

tovlamaq **1**. eşləmək. -aylayıb, **tovlayıb**, tulladı. **1**. əğirmək. eşmək..
-**tov tovlamaq**: ara qızışdırmaq.

tovlamaq **1**.eşmək. iğşəmək. əğirmək. bükmək. **1.**tovamaq. eşmək**.** dolamaq. fırlamaq. çevirmək. əyirmək. əğirmək. burmaq. bükmək. sarmaq.

tovlamaq döğütmək**.** tov vermək. -**döğlü** qılınc: -**döğülü** qılınc: **tovlu** qılınc.

tovlamaq **tavlamaq. 1.**hazırlamaq. **1**.mö'tədillətmək. **1**.mulayimlətmək. **1**.miyzanlamaq. darağlamaq. **1**.qayırmaq. yoluna qoymaq. **1**.hal vermək. **1**.qatmaq. məxlut edmək. **1**.sulamaq.

tovlamaq **tovamaq**. bükmək**.** eşmək. neçə nərsəni birbirinə burmaq, keçirtmək, toxumaq.

tovlanan aldağın. aldatılan. məğbun.

tovlanıb -**tovlanıb tavlanmaq:** toğalanmaq. burçalmaq. burşqalmaq. burulub qıvrılmaq. lovalanmaq.

tovlanmaq **1**. alsığmaq. alsığmaq. alşığmaq. aldanmaq. **1**. qayışmaq. əğrişmək. münhərif olmaq. **1**. **tovanlamaq**. bir ox, dartı **(**cazibə**)** etgisi altında dolanmaq. dartınmaq. gravitate. **1**. **toğlanmaq**. yalğışmaq. aldanmaq.

tovlaşdırar -yağcarlı buğların **tovlaşdırar**. (**yağcarlı**: yağlı).

tovlaştırmaq **tovlaşdırmaq**. eşib tovlamaq, tov vermək. -yağcarlı buğların **tovlaşdırar**. (yağcarlı: yağlı).

tovlatılmaq aldığanmaq. aldatılmaq.

tovlatmaq qayrıtmaq. əğritmək. münhərif edmək.

tovlayanın -bağ salan, bağvan olur, **tovlayanın tovun alın**, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

tovlu **1**. **> tablı**. tovat. dartıq.**1**. (tovlanmış) ip. bükük (bükülmüş) ip. əğrik**.** (əğrilmiş, rişdələnmiş sap). **1**. enerjili. **1**.eşili.-**çox tovlu**: tirtov. **1**.**tavlı**. burama. -dəmiri **tovlu**, təndiri isti saxla.

tovlu 1. eşli. burqulu. 1. yügrük. tezli. sürətli. **1**. tov. güclü. **-bilsən, biləyin tov**, bilməsənğ, diləyin.

tovlu **tovlaq.** eşili. kələkçi **.-**eşili dünya tərsə fırlanır.

tovlu **tovuq. tavlı. tavıq.** eşik. aşıq. qızıq.

tovmaq **1**. **tabmaq**. **təpmək**. **davmak**. hərəkət edmək. **1**. dönüb öz üzərinə gəlmək. girdələnmək. **1**.qızarmaq. hirslənmək. əsəbiləşmək. **1**.qızmaq.

tovman > **təvanmənd**.

tovranmaq qurşanmaq. mücəhhəz olmaq. -silahına **tovrandı**: çeviklikle silahını aldı.

tovsalanmaq (< **tov. tav**). hovsalmaq. hövlənmək. ürəgi yellənmək. quruntalmaq. qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

tovsalmaq ürək coşmaq : ruhu götərilmək.

tovsalmaq ürək coşmaq. ruhu götərilmək.

tovsən {**tovsən** (fars)} **< tozan. tosan**. ürkün. qoşqun. (< **tozmaq. tozamaq**). {>)}.

tovsun **tosun.** (odlu). (< **tov**). sərkiş.

tovşaq **tovşaq**. iradəsi bərk. iradəli. (# **lavşaq**).

tovşan **dovşan** -**dovşan yavrusu:** qaylaq. daylaq.

tovşan **-dovşan yolu** daşqa qırar. (hər yolun yolçusu var).

tovşan **dovşan**. **1**. **doğşan**.qoğun. -**sarığ**, **uzunsov** (**uzuncaq**) **doğşan** (**qoğun**) **türü**: topatan (top atan). **1**. qoşan.

tovşan -tülkü salar xolları, **dovşan alar kolları**. (**xol**: zincir. tələ) (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar).

tovtələb **dovtələb. 1**. çalğan. adan. **1**. könüt. amator.

tovtələb **dovtələb.** isilgən. talib.

tovtələb **dovtələb.** könüz. könüllü. amator.

tovtur tovuq. buyra. buruq. qıvrıq. mücəəd.

tovu -**gün tovu:** günəşin odu, sıcağı. -**gün tovunda** qızarmış yemiş**.**

tovu -**çəkişik tovu:**dartışıq gücü.

tovuc **tovğuc**. **1**. qızqın. **1**. güclü. **1**. ərəkin.

tovuq **1**. (**< tovmaq**) ibarət. **1**. yelli. badlı. qabarıq. qobarıq. mütəvərrim.

tovuq **tovlu. tavlı. tavıq.** eşik. aşıq. qızıq.

tovuq tovtur. buyra. buruq. qıvrıq. mücəəd.

tovuq **toyuq**. **-toyuq kimi olma yesiri**, **pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

tovuqluq qızıqlıq. istilik.

tovun **1**. iti. itik. yeyin. sürətli. **1**. isti.

tovun -bağ salan, bağvan olur, **tovlayanın tovun alın**, dağ salmasın. (ara qatanın aracın alın, yara vurmasın) (**tov: > dağ**: od)

tovunc -**tovunc ürəkli** tünc ürekli. od ürəkli.

tovunqa (tovun, eşin, itiliyi alınma yeri, aracı). **1**. qayınqa. sapıq işlər, yüngül suçlar işləyənlər üçün dustaq. **1**. iti gedən nərsənin yeyinliyin sındırma üçün, yol üstü qoyulan hörgüc. (sürətgir).

tovunma **tovunuş**. qızığış. qızışma. istiniş. istinmə. küyğüş. küyünüş.

tovunuş **1**. **tovunma**. qızığış qızışma. istiniş. istinmə. küyğüş. küyünüş.**1**. {şurlanış. şəəfləniş. şəhvətləniş. vəcdləniş. həyəcanlanış}.

tovur yanar. məştəil.

tovurçu eşirçi (< **eşmək**). qurucu. təşgilatçı.

tovuş **1**. {şur. şəəf. şəhvət. vəcd. həyəcan}. **1**. **tov**. **tav**. **tavış**. alğı. duyu. duyur. sezi. hiss. **1**. **deviş**. hərəkət. **1**.istilik. məhəbbət..
-**tovuş ayqıtı**, **üzvü**: alğıc.

tovuş alış. pasyon. tutqu. iştiyaq. odlu ısıq. qızıqlıq. coşqu. coğuş.

tovuşqan **tabışqan**. **tavışqan**. çok davınan, devinən, dövünən, təprəşən. tavşan. dovşan. doğşan.

tovuşmaq **tavışmaq**. **tabışmaq**. mütəhərrik, hərəkətli olmaq.

tovut təhyic.

tovutmaq eşmək. qızışdırmaq. təşviq edmək.

tovuzmaq **tozmaq**. {**tovmaq** (**tov**: od. iti)}. coşub atılmaq. cummaq.

toy **-aşıq toyda**, xoca gorda**..**

-qamış sudan doymaz, **qadın toydan**..

-yentik **toy**: doğum **toy**..

-**toy şənlik**: çaldurum.

toy **-boyun toy:** bodun toy. milli şənlik, cəşn. milli bayram.

toy **-**gecəni tanıyaq, **günüzə toy tutaq**.

toy sala. sürən. şənlik.
-sağ canlıya **gündə toy**.
-indiki evlənmələr **toy** tutmaq yok, **tor** qurmaqdırlar.
-toy bayram **düzdülər**. -şanlı bayram **düzmək**.(**düzmək:** tərtib vermək).

toy şad. -**toy qalmaq**: şad olmaq.

-**toy büsat**: şölən sürən. toy qonaqlıq. coşna sür. (cəşni surur).

toy -**toy yeri**: toyxana. toykona. avulqa..

-dəgirman gəzəklə, toy bəzəklə. (**gəzəklə**: sırayla)**.**

toy -**utanmaza gündə toy**..

-**toy busat qurmaq**: bayrınmaq..

-**arvada toy**, kişiyə tor.

toy -**toy yas.**

toya -yaramaz olsa yasa, yasa ha yasa, **nə toya yarır**, nə yarır yasa. (uyarıq olmayan qanun sınası olacaq).

toyağa **toyağa**. toybaş. toybaşı. toyçu. toybay > tobay.

toyaqana **doya qana**. doya doya. doyuncaya dək.

toyamaz -**acgöz doyamaz dünyanı versən**, toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz.

toyan **-**biri doğan, biri duran, **biri doyan** yerinə bağlı. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

toyan **-**bu dünyanı alan oldu, **doyan yox**.

toyan **doyan**.gönən.-acgöz yesə dünyanıda, **gönən** deyil.

toyan -kişi var doğan yerin, kişi var doyan yerin özləmiş.

toyar **doyar.** toxlanar. yorular. -**əllə ayaq tez doyar**, gözlə damağ, heç doymaz (**damağ**: boğaz)**.**

toyar -qarnı ac gözü acdan tez doyar.

toyatoya: **doya doya**. doya qana. doyuncaya dək.

toybaş **toybaşı**. toyağa. toyçu. toybay > tobay.

toybaşı **toybaş**. toyağa. toyçu. toybay > tobay.

toybay **> tobay**. toybaş. toybaşı. toyağa. toyçu.

toyçu toybaş. toybaşı. toyağa. toybay > tobay.

toyqa **toxqa. toqqa**. zopa. çomaq. başı şişik, topuzlu dəğənək.

toyqamaq **toyğamaq**. qutamaq. bayramlamaq. bayram tutmaq. cəşn tutmaq.

toyqan **toyxan** > tuğan. toğan. sərdar. sərdəsdə.

toyqana **toyxana**. **toykona**. toy yeri. avulqa.

toyqapa qapqa **(böyük qapı)**. dayqapa **(< dayı**: **böyük)**. dərvaza.

toyqona **toyxana**. **toykona**. toy yeri. avulqa.

toyqun **doyğun**. qane'.

toyla **-**aldış atışı, qınasız olmaz, **toyla düğün** zırnasız. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) .

toylamaq şadlıq qeyd etmək.

toylamaq ziyafət vermək.

toylan -ilkin oylan, **sonra toylan**. (əvvəl düşün, sonra toya, yığvaya qarış).

toylanıb -**toylanıb oylanmaq:** yığışıb düşünmək, fikirləşmək.

toymab **doymab**: doymayan.**-yeyib doymab**, yalab doymaz.

toymab **-yeyib doymab**, yalab doymaz.

toymaq **-doymaq bilməz:** hopur. opur. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doyumduymaz.

toymaq **doymaq. 1.** bükmək**.** -acgöz maldan **bükməz**. **1. doyunmaq.** bükünmək. -yaşamında səni **bükütən** nərsə varınmı. -içgidən **bükülən** olur, **bükünən** yox: içgi içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz.
-**doymaq bilməyən**: arantay ağzın açmaq. (nəhəng kimi ağzın açmaq).

toymaq **doymaq**. **1**. **toxmaq**. **toqmaq**. **tuqmaq**. dolmaq. **(# doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. boşalmaq). **1**. gönənmək. könənmək. -yemək **könünməyən**, yalamaqla **könəğiməz**..
-**könül doymaq**: məmnun qalmaq.

toymaqur **doymağur** doymaz. obur.

toymamış **doymamış**. çala. yanıq. umadın. nərsədən bitinməmiş, kamilləşməmiş.

toymamış -kişi yaşdan, **od odundan doymamış**. (bu söz, kişini, yaş sürəsinə, günvənlə yanaşmasına çağırır).

toymamış **-**quduran yemiş yatmış, **dadanan yemiş doymamış**.

toymasa **-yer doymasa**, ər doymaz. (yer işləyib əkməklə doyar).

toymayan **doymayan.** çiğməgən. çiyməgən. umud kəsməz. -**çiyməgən candan**: doymayan candan.

toymayan **doymayan.doymab**: .**-yeyib doymab**, yalab doymaz.

toymayan **-yağla doymayan**, ətlə doymaz.

toymayır -**göz doymayır gözəllikdən**, könül qanmır sevidən. (**qanımır: qanımır**: **qanıqmır**. doymur). (**sevidən**: məhəbbətdən).

toymaz **doymaz**. **1**. doymağur. obur. **1**. qanmaz. -gözü **qanmaz**.

toymaz **doymaz**. -əllə ayaq tez doyar, gözlə damağ, **heç doymaz** (**doyar**: toxlanar. yorular) (**damağ**: boğaz).

toymaz **doymaz**. -min qapıda gəzən, bir qapıda durmaz, min qapıdan uman, **bir qapıdan doymaz**.

toymaz **doymaz**. -**ölü aytdan doymaz**, diri daddan. (ölü addan doymaz, diri daddan). (**ölü addan doymaz**: ölüyə hər ad taxmaq olar). (**aytdan**: söz sav. danışıq). (ölüdən danışıdıqca söz uzar, diri grünməmiş daddan, yaşam dadından doya).

toymaz **doymaz**. **-**yeyib doymab, **yalab doymaz**. (**doymab**: doymayan)**..**
-yıxılan, **gürəşdən doymaz**. (öc isi (hissi) için oyar)**..**
-göz görməkdən, kişi **bilməkdən doymaz**.

toymaz **-**könül dolmaz, **qarın doymaz**. (qısmasan boğazı, dəvəni utar). (həvəsdi, bəsdi).
-yağla doymayan, **ətlə doymaz**.
-**göz doymaz** sevi qanmaz. (**sevi**: məhəbbət).
-qurd arxansından **quş doymaz**. (yem qalığı güdər).
-**diri daddan doymaz**, ölü aytdan. (**aytdan**: duadan. virddən).
ürək dolar, **könül doymaz**. (güc bitər, istək (həvəs) bitməz, razı olmaz).
-tox çalxanmaz, **ac doymaz**. (**tox**: dolu).
-yeyib doymab, **yalab doymaz**.

toymaz **-**qınçalar qıyından **dolub daşmayan doymaz**. (**qınçalar qıyından** : əzablar məşəqqətindən).

-yer doymasa, **ər doymaz**. (yer işləyib əkməklə doyar).

-başçılar doymaz, savaş durmaz.

-yalğu yaşad olar **yaşdan doymaz**.

toyn **doyn**. (**< doy**). həlqə. -qapının **doynası** qırılmış.

toynalamaq **doynalamaq** (**< doy**). həlqələmək. -qapını **doynala**.

toynuq **tuynuq. tünlük**. alaçıq, çadır kəlləsində yerləşən girdə bacalıq, açıqlıq.

toyraq **doyraq**. **1**. bərcəstə. **1**. gözün ən ıraqı seçə bildiyi alan. üfüq.

toyran dövrbər. yaxın ətraf.

toytaq **toydağ**. **tavdağ**. **taydağ**. rəqib. hərif.

toytu -bitin nəyinə **toydu, yas**!.

toytumaşa **toy tumaşa**: **toy yumaşa**: böyük şölən, bayram, çalıb oynama yığıncağı.

toytun əbləh.

toyturar -kişi var **doydurar**, kişidə var **doldurar**.

toyturmaq -**cana doydurmaq**: canqıtmaq. bezarıtmaq.

toyu **-**dəli hoyu, **qız toyu sevər**.

toyu **-**oğulsuzün toyu olmaz.

toyub **-doyub bıqmaq:** bükmək**.** -çox yemə **bükərsin**.
-**yaşamdan doyub**, ölümə qaçmaq. (özün öldürmək, öldürtmək).

toyuq **doyuq**. **1**. gönən. işba' olunmuş. -**gönən** topraq: suya doymuş topraq. **1**. qabarıq. (bərcəstə). **1**.bold. highlight. -**oyuq toyuq**: qazıq qozuq. **1**. həcim. həcmli. **1**. doyuran. qanıtan. qane' edən. **1**. malik. ərbab. hakim. karfərma. işverən. usdabaşı. şef. bos. **1**. kamil. **1**. mümtaz. **1**. ali. **1**. üstün. (piruz)**..**
-qara toyuğda ağ yumurtlar..
-toyuq **sada**..
-**dağ toyuğu**: **dağ toxusu**. altın tavuq.

toyuq **-toyuq kimi olma yesiri**, **pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

toyuq -yazdaki sulun özürgəli, **evdəki toyuq ötürmə**. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

toyuq -**urmu toyuq**. (**urmu**: (vurulu. çırpılı. çıplı) çilli).

toyuqların -**toyuqların pipiyin qaraldıb, öldürən kəsəl** adı: qarapapaq.

toyuquna **-toyuğuna** tavuq deyən yox.

toyulan **-**doğulan yerin əri ol, **doyulan yerin iti yox**.

toyulur **doyulur** .-**hər nədən doyulur** aşqdan başqa, könül baş çevrilir aşqdan aşqa.

toyum **doyum**. işba'.

toyumsuz **doyumsuz**. həris. təmma'.

toyumtuymaz **doyumduymaz**. hopur. opur. (hopmaq) korboğaz. yərdoymaz. doymaq bilməz.

toyun **-**eldən atılmış, külsıra qalmışlara. **elinlə olsun toyun bayramın**, görən desin doğan elin var olsun. (**külsıra**: külbaşlı. kimliyi alçalmış).

toyuna -aban düşmə toruna, **oyun var çulqamış toyuna**. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!).

toyunca **doyunca**. doluq. -allah bol eləsin, **doluq** yeyib içdik.

toyuncaya -**doyuncaya dək:** doya qana: doya doya.

toyunqa **doyunqa**. nərsənin bolluğu, doyulan yeri.

toyunmaq **doyunmaq. doymaq.** bükünmək. -yaşamında səni **bükütən** nərsə varınmı. -içgidən **bükülən** olur, **bükünən** yox: içgi içəni büksədə (yıxsada), içən içgiyə doymaz.

toyur **-**özündən ön **pişiyin doyur**.

toyuran -ayran! ayran! ayrandan için, somusuz, çörəksiz doyuran.

toyuran **doyuran**. **1**. qanığay. razı salan. -**qanığay** qulluq. **1**. toyuq (doyuq). qane' edən.

toyuran **-qarın doyuran aşın** , yağu yıxan daşın olsun.

toyurmaq **doyurmaq**. **1**. inandırmaq. iğna' edmek. toxlatmaq. qanığdırmaq. **1**. qandırmaq.

toyurmaq **doyurmaq.** qanıratmaq. boşluğu, yoxluğu gidərmək.

toyurmaz **doyurmaz**. -çiy yumurta soyulmaz, **qonşu payı doyurmaz**. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı).

toyurmaz **doyurmaz**.-**qarın doyurmaz**, boğaz isladar.(qarın doyurmaz, boğaz isladandır). (bu söz, olanı, adıyla, ölçüsüylə tanımağa çağırır.).

toyuru **doyuru.** kökəti. təqviyəti.

toyyumaşa **toy yumaşa**: **toy tumaşa**:: böyük şölən, bayram, çalıb oynama yığıncağı.

toz **1**. çan. -**toz topraq**: çan tozan. **1**. şəkər. **1**. pudr. **1**. barıt. **1**. nərsə üzrə incə səpilən nərsə. -göy **tozlu** ağ. **1**.ələs. -**altın ələsi**: qızıl tozu**..**
-altun ələs: qızıl toz..

-**toz tüs**: rəh ruf..
-**toz topraq**: çanğ tozaq.

toz -**al boya, toz**: enlik. -**enlik kirşan.**

toz çanğ**.** xəkə..
-**toz kimi uçub**, yox olan.

toz **-toz kimi uçub**, yox olan.

toz -**toz oturur**: çan yukur.

toz -**toz salmaq**: tozanlamaq..
-**qoyu, tünd toz, boya: qonqur**. qonğur. qonur. qoğur. qoyu qumral..
-**toz basmaq:** tozaşmaq. əsgişmək..
-**toz topraq savrulmaq, qalxmaq**: tozumaq. tozanmaq..
-**toza gedmək**: tozmaq. məhv olmaq. dağılmaq. batmaq. nabud olmaq. -tüm varım **tozmuş.** uçmuş. çökmüş.

toz çiçək. darı. -**gügürd çiçəyi**: gügürd
-**toz topraq:** çanğ. çan. çən (< **çalmaq**. **çəlmək**). ğubar.

toza -**taza toza**: həm yeni həm əlvan. -**taza toza** sav söz.

toza -**toza dönmək:** çanlamaq. çanğamaq. tozanmaq. oğulmaq.

tozaq -**çanğ tozaq**: toz topraq.

tozaq **tozağ**. **tozuğ**. **1**. əsgi. köhnə. -**tozuğ** parça. **1**. bit bazarı. -əsgi qalaların **(**şəhərlərin**)**, özəlliklə balığların **(**böyük şəhərlərin**)**, **tozuqlarında** yaxcı ətiqələr tapılır..
-**çan tozaq**: toz topraq. gərd o xak.

tozaqıc **tozağıc**. toz alan.

tozalan **toz alan.** tozağıc.

tozan tosan. ürkün. qoşqun. (< **tozmaq. tozamaq**). {> **tovsən** (fars)}.

tozan **tozanğ**. **1**. nazik. incə. yumşaq. boş. -**tozanğ** parça. -**tozanğ** topraq. -qum **tozanğ**. **1**. tozlu boran, yel. -**tozanğ** hava. **1**. topraqlı. topraqdan olan. -yağış çiləsə, **tozanğ** yollar toz qoparmaz. **1**. çox iti keçən. dəvamsız. -**tozanğ** yaşam.

tozan **tozun**. **tor**. **1**. tələ. -**tor** qurmuş yolunda: **tozun** yapmış yolna. **1**. yuxa **(**yoxa**)**. çox incə, nazik olan..
-**çan tozan**: toz topraq.

tozanaq çanğıt.

tozanatmaq çanlatmaq. çanğatmaq. tozatmaq. toza döndərmək. oğutmaq. oğmaq.

tozanq **tozanğ**. **tozan**. **1**. nazik. incə. yumşaq. boş. -**tozanğ** parça. -**tozanğ** topraq. -qum **tozanğ**. **1**. tozlu boran, yel. -**tozanğ** hava. **1**. topraqlı. topraqdan olan. -yağış çiləsə, **tozanğ** yollar toz qoparmaz. **1**. çox iti keçən. dəvamsız. -**tozanğ** yaşam.

tozanlamaq toz salmaq. sözlərin duyqudan, etgidən sınıxıb: düşüb.

tozanmaq tozumaq. toz topraq savrulmaq, qalxmaq.

tozanmaq çanlamaq. çanğamaq. toza dönmək. oğulmaq.

tozar ölər. heç olar. yox olar.-oxuyan el uzar, **oxumaz el tozar**. (**uzar**: yaşar. durar).

tozar **1**. ərir. sınar. -əməgin pozar, ərinən **tozar**. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}. **1**. tor. -gəlin gələr başında var ağ **tozar**..
-**toptozar**: (> **tup o təşər**). hədə qorxu.

tozar məhv olar.**-**başda dursa bir alçaq, dağar gedər, **tozar pozar** bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).**

tozasan -**üstözingə dik qarasan, tozasan**, sılağ qılsan, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

tozaşmaq əsgişmək. toz basmaq.

tozayan -**bolayan tozayan**: olayan solayan.

tozayan **xozayan**. çoban çubuğu.

tozçu çançı. ev işçisi, qulluqçusu.

tozqa **1**. polen. çiçək tozu. **1**. hər nəyin ən kiçik böləki durumu. -qar tozqasın səpələb.

tozqan **tozğan**. **tazğan**. tazı. çalıt. iti.

tozqar **tozğar**. sınğar. ərgin. şikəs pəzir.

tozlamaq incə, azca səpmək. -düğünü sarı yağla **tozlamaq**.

tozlu -**tozlu boran, yel**: tozan (**tozanğ**). -**tozanğ** hava.

tozmaq **tovuzmaq**. {**tovmaq** (**tov**: od. iti)}. coşub atılmaq. cummaq.

tozmaq toza gedmək. məhv olmaq. dağılmaq. batmaq. nabud olmaq. -tüm varım **tozmuş.** uçmuş. çökmüş.

tozturmaq **tozdurmaq**. dağıtmaq.

tozturmaq **tozdurmaq**. dağıtmaq. dağdırmaq. qaldırmaq. yox edmək. -yaxşı söz ev saldırar, yaman söz ev dağdırar..
-**boran tozdurmaq**: fırtına qoparmaq.

tozu -xalça dövülər **tozu çıxar**, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar.

tozu -**xalça dövülər tozu çıxar**, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar..
-**çiçək tozu:** .tozqa. polen.

tozu -**qulaq tozu:** qulaq dibi.

tozuq filu. mübhəm. qalar yadımda bir tozuq çəkin, sürüb gedən gündən gördüyün çəkin. (gördüyün çəkin: gördügüvü çək, nəqqaşlıq ed).

tozuq xayalı. ovhamlı. zehni.

tozuq **tozuğ**. **1**. halı əhvalı yerində olmazlıq. nasaz. **1**. şəffaf olmayan.

tozumaq **1**. (tozulmaq). pozumaq (pozulmaq). yıpranmaq. əsgimək. **1.** tozanmaq. toz topraq savrulmaq, qalxmaq.

tozumaq əsgimək. köhnəlmək. -ipək çox tez **tozur**.

tozumaz. -bilik atı arımaz, **donu tozumaz**.

tozun **tozan**. **tor**. **1**. tələ. -**tor** qurmuş yolunda: **tozun** yapmış yolna. **1**. yuxa **(**yoxa**)**. çox incə, nazik olan.

tozuntul tünərgən. boğumtul. tünrək. tüstünül. -**tünərgən** boya.

tozunuşmaq məhv olmaq. tələf olmaq.

tozutmaq yox edmək.

töbən (< töb. dib). alçaq. şərəfsiz.

töbtöbə başbaşa.

töbtüb **töb tüb**. başayaq. -**töb**ündən **tüb**ünnə.

töçüb -sayın sıra **hər kəs köçüb baracaq**. (**sayın sıra**: novbət novbət) (hamı köçməlidir).

töhlüm məni (şəhvət). kişinin suyu.

töhmə > **löhmə**. -**löhmə** tənli: **töhmə** tənli: boy buxunlu.

töhül -anlayana sıvri sinək, saz gəlir, **anlamaza döhül zırna az gəlir**. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

töhül **döhül**. tübür. təbil **(**< **döğmək**. **təpmək)**.

töq **döğ**. **döğü**. **{**hovu. hov. tova. tov. qov. qovu. qoğu. qor. qoğ. sov. sovu. öpgə}. coşqu. həyəcan.

töqcələmək **döğcələmək**. **döğsələmək**. (dalbadal təpmək). təpsəmək.

töqcələmək **döğcələmək**. toxcalamaq.

töqə -**çapa döğə:** taptapa. dəbdəbə. təntənə. çav çov. -**taptapa** ilə girdi: şişəşişə. -**taptapalı** yürüş. -düşərsə **taptapadan**, açar qulağın, duymamış sözlər girər qulağına.

töqə **tökə**. -(ağı). **bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə**, saçın yolub, sinə sökə, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

töqə **tökə**. -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, saçın yolub, sinə sökə, **singirimə taş tökə**. (**singirimə**: məzarıma).

töqə **tökə**. **döğə**. qoğa. öğə. cüz'. ünsür. element.

töqə **tökə**. -qızıvı vermə erməni sikə, yurduva, dilivə **qənimin tökə**.

töqəc **döğəc**. **1**. toxac. döğnə, vurma aracı. **1**. **toxac**. kir yuma toxmağı.

töqəc **döğəc**. **dövəc**. əmək. iş. zəhmət.

töqəci **döğəci**. **dövədən**. açar. təhrik edən.

töqəçi **döğəçi**. **döväçi**. əməkçi. zəhmətkeş.

töqəq **döğəq**. **döyək**. **dayaq**. soba. çomaq. -**döyəkləmək**: döğəqləmək: dayaqlamaq. -**döyəkitmək**: döğəkitmək: dayaq atmaq.

töqəqər **döğəgər**. **döğərək**. döğrə. döğrəbər. ətraf. -bu döğərgə bax gör hardadır.

töqələq **dögələk.** dığırlaq. tumru. girdə. müdəvvər.

töqəliq **döğəlik. dövəlik.** çalamığ. yalamığ. çaxmıq. tanamığ. həqqüzzəhmə.

töqəlmək **tökəlmək.** boşalmaq. (xali olmaq).

töqəmə **tökəmə.** zinazadə.

töqən **döğən**. -**döğülən varsa, döğən var**, yıxılan varsa!, yıxan var!. (nədənsiz heç nə olmaz, su gəlib nola dolmaz).

töqən -**kül tökən**: (ərə görə) əş. arvad. qarı. qadın..
-qayğısın çəkən, **dadlı dil tökən**.

töqənəq **döğənək**. **1**. pinə. çapağ. -**çapağ əllər**: işdən çap çap düğün qoymuş, qaba dərili əllər. pinəli əllər. **1**. qasmıq. qasrıq. qurut. qobar. pinə. kübək. kibrə. **1**. kitik. pinə. **1**. kitmək. kitmən (**kitmənğ**). pinə. -əlləri **kitmənli** işçi.

töqənəq **döğənək. döğnək.** bunğuz**.** bunğuzaq. bıxca. bükcə. pinə.

töqəni **tökəni**. -**anası tökəni**, balası yığar (qız anasından öyrənər).

töqənməz **tökənməz. tükənməz.** qutulmaz.-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, **əldən malı tökənməz.** (**tükətən**: xərcləyən.).

töqəntiqcə -**tökəndikcə tükənmiyən** varlığımız, sevgidir. (**tökəndikcə**: xərcləndikcə).

töqər **döğər**. **dövrə**. civar. -bu **döğərdə**. -otuziki **döğərində** bir gənc.

töqər **-**qınçıların əlləri, **yerə döğər belləri**. qara topraq gül açar, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).

töqər **tökər .-**sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, **tökər dünya**, səpər dünya.

töqər **tökər.** -**anası tökər**, balası yığar. (bu söz ana ilə balanın tzm əməkdaşlığın bildirir.) (bu söz iki kişini birbirinə uymağı bəlgitir). (ananın qılığın, ülgüsün, qızı yiyələnər).

töqərəq **döğərək**. **döğəgər**. döğrə. döğrəbər. ətraf. -bu **döğərgə** bax gör hardadır.

töqərmən **tögərmən**. **dəğirman**. -yel **tögərməni**. -su **tögərməni**.

töqəsiz -**əkəsiz tökəsiz**: anasız oğulsuz.

töqəş **döğəş.** singir. muzahim. qonqur. qondur. qurqa.

töqətaşlamaq **tökədaşlamaq.**dağıtlamaq. pəxş edmək.

töqəver **tökə ver.** -yatma, irtin urğun əkə ver, **canın qanlı tərin tökə ver**, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənlədir)

töqəzləmək **tökəzləmək**. **(**tökülən, sallanan kimi olmaq tökülesi sallanası olmaq). sürüşmək. züvmək. sürcəmək. -bir **sürcəyən** atın başı kəsilməz.

töqqən **döğgən**. təcrübəli. mücərrəb. əşib eşmiş. dünya görmüş.

töqqüq **döğgük**. **devgük**. (sınğıq. (şikestə).

töqlü **döğlü**. tovlu. -**döğlü** qılınc: **döğülü** qılınc: qılınc.

töqlüq **döğlük. dölük. doluq**. iki, neçə nərsənin birbirinə döğülən, dəğilən, toxuşan, dolan yeri. -dağ **doluğu**.

töqmə -baş qaldırıb, **tökmə təni**, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!.

töqmə **tökmə**. axtarış. axıtma. boşaltma. endərmə..
-**döğmə** başı, **tökmə** yaşı, götür daşı. **(**deyinmə, zırıldama çalış**)**..
-**tökmə dəmir**: çoğun. çuğun. çönğür..
-**qan tökmə**: salağlıq. sallağlıq. qırmaş. öldürüş..
-**qapı döğmə həlqəsi, toxmağı**: çalasun.

töqmək **1**. **döğmək.** bataqlamaq. (**batdırmaq**). **1. tökmək**. calamaq. yığmaq. **-**günü günə **caladıq..**
-dil tökmək: dönməzcəsinə istəmək, rica etmək.

töqmək **1**. **döğmək.** çalbamaq. savaşmaq. **1**. təpsimək. atmaq. -canı, damarı təpsiməyə düşdü.**1**. **döğmək**. **dövələmək töpələmək**. -baş gözünə **töpələdi**. **1**. **tökmək.**

(para**)**. qoymaq. yatırmaq. **1**.**döğmək**. taklamaq. -qapını **taqlab** durdü**..**
-suya tökmək: **suya axızmaq**: **suya savmaq**: boşuna itirmək, satmaq..
-**dışarı bıraxmaq**, **tökmə**: püsgütmək. pısqıtmaq. fısqıtmaq. fışqıtmaq. içərdən dəf' edmək..
-yazın əkər, güzün biçər, yayın **tökər**, qışın içər..
-**yığıb bir yerə tökmək**: bükdələmək.

töqmək **-daşıyıb tökmək**: daşıyıb axıtmaq. daşanmaq.

töqmək -**dil tökmək:** rica etmək.

töqmək **döğmək.** basmaq**.** -uşağı yaman **basdı**.

töqmək **döğmək.** çağışmaq**.** soxuşmaq. əzmək. -daş duz **çağışmaq**. -buğda çağış. -dğşin yoxsa əlində **çağış**.

töqmək **döğmək**. -qohumluq daşın **köksünə döğmək**: quda quda demək..
-**yaş tökmək**: yaşıytmaq. ağlamaq. yağmaq. -günük tünük **yaşıytıb** durur: gecə gündüz ağlayır, yağır, yaş tökür.

töqmək **döğmək. 1.**çarpmaq. çırpmaq. qırmaq. qırpmaq. -on casut boynun **döğdü**. 1. soxmaq. -dəmir **soxmaq**: dəmir **döğmək**.

töqmən **döğmən**. dəğirman.

töqməyə **tökməyə.** -içimin nisgilini, **tökməyə dildir**, könülün sırlarını açmağa dildir.

töqnəq **döğnək. döğənək.** bunğuz**.** bunğuzaq. bıxca. bükcə. pinə.

töqrə **döğrə** gərvə**..**
-döğrə vurmaq: devikmək.mirur edmək.

töqrə **döğrə**.**dəğrə**. çevrə. civar. yovar.

töqrəbər **döğrə bər**. **1**. çevrə bər. kəmbər. **1**. döğərək. döğəgər. döğrə. ətraf. -bu döğərgə bax gör hardadır.

töqrəmək **döğrəmək**. **1**. dövrəsin, təkrəsin, çevrəsin qapalamaq, qurşamaq, almaq. əkrəmək. əğrəmək təkrəmək. dəğrəmək. dayirələmək. -(düşmanı) təkrə alıb əkrədi (döğrün alıb qurşadı), atdan düşüb yügrədi, arslalyu (kimi) kükrədi, döğdü gücün kövləsi (yağını gücdən düşəli çırpdı). **1**. təğrəmək. çönmək. fırlanmaq.

töqrər **döğrə**. **döğərək**. **döğəgər**. döğrəbər. ətraf. -bu döğərgə bax gör hardadır.

töqsələmək **döğsələmək**. **döğcələmək**. (dalbadal təpmək). təpsəmək.

töqsələmək -**döğsələyiib əzmək**: bastağlamaq. **1**. bastağ (bastağ) düzəltmək. bastağlamaq.

töqsüq **döğsük**. əksik. kəssik. naqis.

töqtürmək **tökdürmək**. **sökdürmək**. açıqlamaq. -pambıq **tökdürmək**.

töqü **döğü**. **döğ**. **{**hovu. hov. tova. tov. qov. qovu. qoğu. qor. sov. sovu. qoğ. öpgə}. coşqu. həyəcan.

töqüb -bel külük bizdən, **tər töküb işləmək** sizdən. (bel külük bizdən, bel büküş sizdən).

töqüb **-döğüb əzmək:** basağlamaq**.** basalamaq. döğüb leh edmək.

töqüb **töküb.** -bel külük bizdən, **tər töküb işləmək sizdən**.

töqüb -**qaynar su töküb üzdən pişirmə:** frıqlama. pöşləmə.

töqüq **1**. **döğük**. **devik**. sınıq. -**döğük** ayaq: ayağı **döğük**: ayağı **sınıq**. **1**. **tökük**. -çökük, tökük, sökük.

töqüq **döğük**. təpik (təpilənmiş). yumşaq. -**təpik** yer. -**təpik** yol : işlək yol.

töqüq -**tökük saçıq**.

töqül **tögül** simgəsəl ödünc olaraq işlənilən, tökülmüş dəmirsi parça. midal.

töqülən **döğülən**. -**döğülən varsa**, **döğən var**, yıxılan varsa!, yıxan var!. (nədənsiz heç nə olmaz, su gəlib nola dolmaz)..
-acatıq cocuq hırsız, **döğülən cocuq, arsız olur**.

töqülən **-keçmiş tökülən su,** qayıtmır geri, keçmişin yeri yaşamda deyil.

töqülər -**biri döğülər**, mini döğünməz, **mini döğülər**, biri döğünməz. (**döğülər**: vurular. kötəklənər) (**döğünməz**: narahat olmaz. inciməz).

töqülər **tökülər**.-qaşıqla yığılar, çanaqla **tökülər**. (qaşıqla yığılar, çanaqla yıxılar**).**

töqülqən **tökülgən**. ağnaq. ağnağan.

töqülmədən **döğülmədən**. -bu qapı könül alanı, **çağrılıb, döğülmədən girilir**.

töqülmək -ayran kimi tökülmək, kül kimi saçılmaq.

töqülmək **döğülmək**. açılmaq. (# **düvülmək**:düğülmək. qapanmaq).

töqülmək **döğülmək**. təpilmək. yumşatılmaq. sürülmək. -**təpilmədən** əkilməz. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. -əkilən topraq **təpilsin**.

töqülmək **tökülmək.** -ağlayıb ağlayıb, **gözü tökülmək** (gözü kor olmaq).

töqülmək **-törülüb döğülmək: darılıb dağılmaq**. məhv olmaq.

töqülməz **tökülməz**.-sözünü bilib söyləyən, **üzdən suyu tökülməz**, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

töqülmuş -**çalınmış, tapdanmış, döğülmuş dəmir:** çəlik. (< **çal**). polad.

töqülmüş **-**göz giləsinin yerləşən **sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor**: soğur. **{-**qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz}**.

töqülsün -**ətiniz tökülsün**!: yerə girəsən. biri anlamsız söz danışanda, yersiz-düşük qılınanda deyilir. utan, xəcalət çək, həyan olsun. -**ətiniz tökülsün**, bu nə işdir, bu nə sözdür. (bu yersiz sözlə, işlə, hərəkətlə bizi utandırma.

töqülsün **tökülsün.** -**üzün, qeyrətin tökülsün**: damızlığın kəsilsin.

töqültü **tüküldü**. **-**dil qırıldı, **can tüküldü**, sevgi dildə, oldu tapmaz öz sözün.

töqültü -göydən yerə pay tüküldü, **bir neçə tuxum əkildi**.

töqültüm **tüküldüm**. -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu, urğana **bağlar kimi**. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

töqülü **döğülü**. tovlu. -**döğlü** qılınc: **döğülü** qılınc: qılınc.

töqülür **-**qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, **ıldız tökülür**, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

töqülür **tökülür**-**çalxoyluqdan köynək əğnimdən tökülür**. (**çalxoyluqdan**: böyüklükdən, loşluqdan. şolluqdan).

töqülüş **tökülüş**.izmihlal.

töqüm **töküm**. -ağır **töküm**. -**tökümü** önləmək..
-**doğum töküm**: çoğuş. zadi vələd.

töqüm -**tuxum töküm: toxum töküm:** bir kimsə ilə tuxum töküm ilişgidə (qan ilişgidə, evləniş). bulunan kimsə.

töqümü -**yapraq tökümü**: xəzan çağı.

töqün -**doğun tökün**: olum ölüm..
-**əkin tökün**: ilkin tükün: başdan sona.

töqün **döğün. -türkce düşün, türkce, türkce sev.**

töqünər -çilənsən yov **sevinər**, **dos döğünər**. (**çilənsən** : çiğin söyləsən. çiğin desən. şikayət edsən). (**çiğ**: dərd). (**yov**: yavuz. düşman).

töqüngən **döğüngən**. döğülə bilir. yumşaq. üzü yola. uysal. əmçil. işləngən. iş, tərbiyət götürür.

töqünmək **döğünmək**. **1**. soxmaq. atmaq. -**soxur** ürəyim. **1**. təpsinmək. -**təpsinər** ürək, hər duyan savdan.

töqünmək **döğünmək**. çəpsinmək. təpsinmək. çıpsınmaq. nəbzi döğmək.

töqünmək **döğünmək**: narahat olmaq. incimək. -sən **döğünmə.**

töqünmək **döğünmək**. 1.çapınmaq.**1.**urunmaq. vurunmaq. peşman olmaq. -dos tutdun, yarımadı (yaxcı çıxmadı), **döğünmədən** atqınan.

töqünməz **döğünməz**: narahat olmaz. inciməz. -biri döğülər, **mini döğünməz**, mini döğülər, **biri döğünməz**. (**döğülər**: vurular. kötəklənər).

töqüntü **döğüntü.** çaranağ. çalanağ. çərənək. saçanağ. səçənək. çaxanaq. çağanaq. çeğənək. qırıntı.

töqüntü **töküntü.** qayqı. tədirginlik. çapqınlıq. niyarançılıq. təşviş. iztirab.

töqüntü **töküntü.** oğuntu. qalan qaçan. darğaşıq. qalıntı. daşlantı. çıprıntı. çaprıntı.

töqüntü **töküntü**. yıxıntı. sıyıntı (sıymaq: sındırmaq). xərabə.

töqüntülü **töküntülü**. çalbasıqpərşan.

töqünür **döğünür**. qınanır. üzülür. **-**cocuq könlüm aldanır, alanına bəğinir, **verəninə qınanır**. (**bəğinir**: sevinir).

töqür 1. **döğür.** mizrab. 1. **döğür.** dövül çubuğu. **1**. **tökür**. yağatır. -**yağış yağatır**: rəhmət tökür.
-toyuq kimi olma yesiri, pətəyin, dənləyib doldurur, **tökür təzəyin**. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

töqürlənmək **döğürlənmək**. yuvarlanmaq. öz çevrəsinə dığırlamaq, fırlanmaq.

töqüş **döğüş .** dirəniş. çəling. -qurd yarşağı **dirəniş**, tilki yarşağı dilәniş. (**dilәniş**: yalvarış. iltimas).

töqüş **1**. **döğüş**. cıdaş. savaş. mubarizə. çalğış. **1**. **döğüş**. çəliş. mubarizə. **1**. **töküş**. qayış..
-çərik döğüş: (çevik döğüş).qaçatgizlən (**qaç at gizlən**)..
-dəğiş töküş: atar tutar. ötüş töküş. aşıt daşıt. gedər edər. rədd o bədəl..
-ötüş töküş: atar tutar. dəğiş töküş. aşıt daşıt. gedər edər. rədd o bədəl..
-döğüş meydanı: uralca..
-**döğüş qoğuş:** savaş. qağış qapış. çandış. çanğış. çaldış. çalğış. cəngiş. çanğ. cəng. (çındış)..
-**döğüş alanı**: batalan.

töqüş -**döğüş alanı**: gəringə.

töqüş **-döğüş toxuş:** (cəng o qoriz).

töqüş **-döğüş yolu min olsada**, qaçış yolu çox deyil.

töqüş **döğüş.** bulğa. bulğay. qavqa. dağva. döğvə.

töqüş **döğüş**. -sevişlə söğüş, **soxuşlu döğüş.** (**soxuşlu**: birbirinə keçmiş, ayrılmaz. əşdoğarlı. doğaşıq. toxuşlu. ekizli).

töqüş **-iş döğüş dəğil**, tələsmək nəyə gərəkdir.

töqüş: -**qatıq döğüş**: şədid savaş.

töqüşcan **döğüşcan**. uruşun da'vaçı.

töqüşçü **döğüşçü**. **1**. batalan. **1**. urğan. orxan. (**< ur**: **vur**). mubariz. cəngəvər. **1**. boğadur. bağadur. > bahadur. (< **boğuşmaq**: savaşmaq). mubariz. **1**. çavuş **(çaxuş** < **çaqmaq)**.

töqüşçü **döğüşçü. -**çalış **döğüşçü** ol, söğüşçü yox. (**döğüşçü**: nərsəni oğub yox eləyən, qaldıran). (acı sözlə, yamanl ilə başa çıxmaz işlər, baş açılmaz işdən!). (**iş**: bəla).

töqüşə -**yürün bəylər döğüşə**, yollar düzün günəşə.

töqüşqən **döğüşgən**. yarqaçı. savaşgən. qavqacan.

töqüşlü -**kişi, insan töküşlü, törəli nərsə:** qul yapılı.

töqüşmə **döğüşmə**. kürəşiş. kürəşmə. güləşiş. çarpışma. mubarizə.

töqüşmək -**dəğiş töküşmək:** çalnışmaq. alış veriş, muavizə edmək.

töqüşmək **döğüşmək.** düşmək. düğüşmək. düşmanlıq edmək. -güclüylə **düşmədən**, düşün.

töqüşsəm **-**bölüşsəm malda göz qalmaz, **döğüşsəm canda**.

töqüştə **döğüşdə.** -**döğüşdə işlənən**, üç uclu cıda, neyzə: qadalqa. qazalqa.

töqüşü **-çəri döğüşü: çərik döğüşü:** qaçaquça uruş. qaça uruş. çiriki döğüş. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.

töqüşü **-kor döğüşü.**

töqüşüb **-döğüşüb yencişmək:**. savaşıb söküşmək, əzilmək.

töqüşüntə **-qoyun döğüşündə**, **qoç** olma gilən.

töqütmək **döğütmək.** tovlamaq. tov vermək. -**döğlü** qılınc: **döğülü** qılınc: **tovlu** qılınc.

töqütmək **döğütmək**: narahat edmək. incitmək. -səni çox **döğütdük.**

töqvə **döğvə**. qavqa. dağva. bulğa. bulğay. döğüş.

töl **döl**. nəsil. zürriyət. əvlat.
-**döl ötürmək**: quşaq (nəsil) yaymaq.

töl nütfə. tuxum. -**döl döş**: cocuq torun. uşaq quşaq > uşaq muşaq..
-**döl almaq**: oğul uşaq yiyəsi olmaq. -ir **(**tez**)** evlənən **döl alır**, erkən qalxan yol alır.

töləc **töləğcək**. malı alıb, gələcəkdə, sonrası ödənən para. borc. nisyə.

töləq **dölək**. dək. dinc. sakit. aram. -təpik atma, dölək durana. -**dölek dur, dölek dur**: (örnəyin. süt sağılırkən inəyə deyilir). -**dölək** uşaq: dinc uşaq.
(təpgi aldıda, dölək qaldı.

töləq **dölək**. törək. bolaq. gölək. olqun. çıxarlı. -aclıq çölək, toxluq **törək**. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət)..
-**ac ivək (iti. yeyin), tox tölək** (üzü yola). (**tölək:** asudə. aram. mütməin).

töləq **töləğ**. (**döl**. **dol**).**ödəl**. **1**.müzd. dəsmüzd. ücrət. bədəl. padaş. **1**. cübran. tələfi.

töləq **tölək.** borc. -ödüyün : borcuzu verin. -**töləyim**? : borcum?.

töləq **tölək.** pərdaxt. məbləğ. -bu **tölək** ödəniləməz.

töləq **tölək**.borc. -**töləyim** neçə: borcum kaç.

töləqcəq **töləğcək**. **töləc.** malı alıb, gələcəkdə, sonrası ödənən para. borc. nisyə.

töləmək **döləmək**.**1**.(. **dolmaq**) ödəmək.cübran, tələfi edmək. **1**.nütfə, tuxum qoymaq. **1**.müzd, ücrət, bədəl, padaş vermək.

töləmək **ödəmək**. cübran edmək. bir zərəri, ziyanı vermək. -bu ağırlıqda çapışı nəyinən **ödəyəcəksin**..
-törütün **töləmək**: qiymətin ödəmək.

töləmək tələfi edmək.

töləmək borc vermək. -sən ki mənə **töləmədin**.

töləmən **döləmən**. **dolaman domalan**. (**> donbalan**(fars)). (yumar, girdə, şar biçimli olan). **1**. köbələk (küpələk) çeşiti. **1**. daşşaq.

tölənilmək ödənilmək.müzdü, ücrəti, bədəli verilmək.

tölənmək ödənmək.müzd, ücrət, bədəl, almaq.

töləş **1**. borc. -**töləşim neçə**: neçə borcum olur. **1**. ödəş. (ücrət.müzd. bədəl. padaş). ödəmə.

töləş 1.(pərdaxt). **1.**xərcləmə**.** -qısıq girdəc **geniş töləş götürməz.(girdəc**: gəlir)

töləşiş tələfi işi.

töləşmək tələfi olmaq.

tölət **dölət**. rəhim.

töləv **1**. pərdaxt. **1**. borc. ödəş. -**töləv** vermək: borc vermək. -**töləviin** istəmək: borc istəmək. -**töləvdən** çıxarmaq: borcdan çıxarmaq-**töləvim** neçə olar: borcum neçə olar.

töləv tələfi. -bu onun **töləv**. -**töləvi** nə?. -**töləvə** qalıb.

töləvimək **töləvləmək**. tələfi edmək.

töləvləmək **töləvimək.** tələfi edmək.

töləyi -**töləyi neçə**:: xərci, götürü akça kanca.

töləyin -**töləyin bitirin**: verin qutarın.

tölqütmək **tölkütmək**. salqıtmaq. maliyat, əvariz bağlamaq. kəbin kəsmək.

töllənmək **döllənmək**.nütfə almaq. tuxumlanmaq.

töllətmək **döllətmək**.nütfəllətmək. tuxumlatmaq.

töllüq **döqllük**. yatıl. tuxumluq. rəhim. bətn..
-**azıq tölük**: aşamlıq. **(foot stuffs)**.

tölmə sülalə.

töltəsi **kölgəsi**. -**kölgəsi yerə dalmış** (ölüb ərimiş).

tölü -**cücə dölü** : qıran. sısqa cocuq.

tölüq **1. dölük. döğlük. doluq**. iki, neçə nərsənin birbirinə döğülən, dəğilən, toxuşan, dolan yeri. -dağ **doluğu**. **1**. **tölüğ**. (pərdaxt).

tölüq **dölük**. dudman. əxlaf. sülalə.

tölüq **tölük**. **1**. icad. **1**. pərdaxt.

tölüqən **tölügən**. icad olunan.

tölüqərlik **tölügərlik**. icadçılıq.

tölümək icad olmaq.

tölümütçü açımlayıcı. aytamçı. aydağuci. bəyanatçı. izah verici. şərh edici.

tölünmək **dölünmək**.nütfə, tuxum bağlamaq.

tölüt salqıt. maliyat. əvariz. kəbin. bac.

tölütçü salqıtçı. maliyatçı. əvarizçi. bacalan. bacavul.

tölütən icad edən. icadgər.

tölütmək icad edmək.

töm (# **tam**: dam: yuxar). aşağ. alt.

tömən aşağ. -başın **tömən** salmaq.

tömən aşaq. -**qısımı tömən**: fişarı aşaq.

tömər tumor. tupor. domal **(**> dom**ə**l**)**. tumuş. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tömür maddə.

tön **dön.** aylan**.** döngəl. qayıt. qaytın. ricu'ed. muraciət ed.

tön **dön.** -içgə işi var çoğunun, **dön dolanın bildirməz**. (**içgə**: gizli). **(çoğunun**: fələkin).

tön **dön.** qayrıl. qayıt.

tön **dön**. qayrıl. qayıt. -**qayrıl** yurda. -**qayrılıb** gəldi: dönüb gəldi. qayıdıb gəldi.

töncəq **-**döncək yerivə daş atma. (varcaq yerivə daş atma).

tönə -**dönə dönə: (**bir işi, qılışı uzun uzadıb, izin üzmədən təkərləmək, təkrarlamaq). zol zol. övür övür. qarşı qarşı. qayta qayta. birsixli. -**zol zol** bizi güldürdü. -**zol zol** baxdı: bör

bör, bər bər baxdı..
-**dönə dönə:** qayta qayta. qat qat. izli izinə. neçə yolam. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.

tönə **-dönə dönə:**. qayta qayta. təkrar təkrar.

tönə **dönə.** kərə**.** qayta. zərbdər. -beş **qayta** beş, igirmi beş.
-**dönə dönə:** qarşı qarşı. qayta qayta. -o dövrəsinə baxdı.
-**yetərki, dönə aylana beyin**, bağçıya dönə, poxluqda pehin. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

tönə **dönə**. novbət. -**dönə** gün: novbəti gün. -**dönə** verdiş: novbəti verdiş.

tönəc **dönəc**. yolçuluq. səfər. -onun ömrü **dönəclərlə** savıldı.

tönəq **dönək**. **1**. bəfasız. **1**. tanqaraq (< **tanımaq**). xain. **1**. çıpıldaq. çımpıldaq. durmadan (çırpınan) dönən..
-**dönək qapı**: orta dabanı üsdə fırlanan qapı.

tönəqinmək **dönəginmək**. burğanmaq. bəfasız olmaq.

tönəqlər **dönəklər.** -**qırılırsa dönəklər**, türk erinə yağu qalmaz. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz).

tönəqliq -**dönəklik edmək**: **burğalanmaq**.

tönəqliq **dönəklik**. borğallıq. xainlik.

tönəli -**duzağlı dönəli:** qurğulu burğulu.

tönəlqə **dönəlgə**. **könəlgə**. **çönəlgə**. arxa. dayaq.

tönəm **dönəm**. -çəkmir sanağım, **birdə dönəm sizlərə sarı**. (**sanağım**: xayalım).

tönəm **dönəm**. dönüm. oyçam. əyyam.

tönəməc **dönəməc**. burğuş. viraj.

tönəməc **dönəməc**. burğuş. viraj.

tönəməc **dönəməc**. çöğməç. çöğrüş. hərəkət.

tönəməc **dönəməc**. -tüm dönəməc, sapaqlar.

tönəməz **dönəməz**. dolanamaz. fırlanamaz. aylanamaz. aylana olmaz.

tönəmi -**buzlama dönəmi:** donçağ.

tönən -**dönən geri**: qayrılan geri.
-**geri dönən:** qaytalan. qayıdan.

tönən **dönən**. **1**. (dönən gün). dünən. **1**. keçən. -**dönən dövür**: keçən dövür. **1**. ayıl. çevrilən. **1**. dolaşan. aylaq. çönbəl. dəvvar. müdəvvər. **1**. durnaqsız. qərarsız. subatsız. dəğişgən. **1**. {**dönən** + **ad**}. keçmiş. keçən. qabağ ki. -**dönən** gün: keçən gün. -**dönən** il: keçən il. bildir. -**dönən** quşaq: keçən nəsl. -**dönən** əşim: qabağ ki arvadım. **1.** mütəhərrik. gedib qayıdan. fırlanan. (gərdan)..
-dönən nərsə: yürüt. -**yürüt** dünya.

tönən **dönən.** aylanan . gicələn. **-aylanan baş** yönün bilməz. (**bilməz**: tanımaz).

tönənqi **dönəngi**. dönən həlqə.

tönənmək **dönənmək**. **1**. **çöğənmək.** nərsə çevrəsinə çönmək, dolaşmaq. **1**. öz çevrəsinə dönmək, çönmək. **1**. dönüb gedmək.

tönər **dönər**. **1**. çərxiş. gərdiş. **1**. çevgən. **1**. çərxiş. **1**. çoğun > gərdun. fırdağ..
-**dönər dünür**: çərxi fələk**..**
-aylan kabab: dönər kibab.

tönər **dönər**. devrik. dəvərani..
-sevdiyin var, gedməz demə!, **gedənin var, dönər demə**!**..**
-sevdiyini, gedməz kimi sandın, **gedənləri, dönər kimi andın..**
-illər dönər, ay aylanar, gün keçər.

tönər **dönər**. **-**fala inanan, suya dayanan, **nəyimə (s imə) dönər**.

tönər **dönər.** -uşaq atıya qaytarsa sözü, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, **qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.**

tönər **dönər.-döndü dönər**: fələk. dünya. (-qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman, **döndü dönər sanma gülər, bolluq edər**)..
-eşq oddur əllə tutulmaz, **dönər daşa utulmaz..**
-üzü dönər: döngəşər. danğaşar. dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər..**
-göz görməsə üz dönər.

tönərmək **dönərmək**. çərx vurmaq.

tönərtmək **dönərtmək**. dolatmaq. fırlatmaq. aylatmaq.

tönəşmək **dönəşmək.** fırlaşmaq. aylaşmaq.

tönqə **döngə.** dolanmac.

tönqə **döngə.-**güdəldikcə yol, **döngə azalır**, uzandıqda, döngə çoxalır. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

tönqə **-**güdəldikcə yol, döngə azalır, **uzandıqda, döngə çoxalır**. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

tönqəc **döngəc.** fələkə.

tönqəl **döngəl. 1.** kələk. **1**. buruşuq. **1**. qıyşıq. qıyaşıq. **1**. qəhbə dünya. **1**. dünya. **1**. fələk. **1**. fırırldaxana.

tönqəl **döngəl.** aylan**.** dön. qayıt. qaytın. ricu'ed. muraciət ed.

tönqəlçilik **döngəlçilik**. kələkçilik.

tönqələ **döngələ. 1.**filter qıran. **1.**kələk.

tönqələk **döngələk**. **1**. dəğiman daşı. hər çeşit girdə nərsə. şar. kürə. təkər. dayrə. **1**. həlqə. dayirə. -**döngələğ** döğrəsi: həlqə çevrəsi. **1**. fut o fənn.

tönqələn **döngələn**. **danqalan.** -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -bolluca kotalan, **azacıq danqalan**. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.) . (**danqalan**: kökün danan. xain) .

tönqər **döngər**. fələk. -**aldamac döngər**: aldatan fələk. -əğri gedsə ilkədən, əğri uzar döngər **(**fələk**)** boyu.

tönqərmək **-ağdarıb döngərmək:** ağırıb tağırmaq. evirib çevirmək. alt üst edmək. asdın üstünə aydarmaq. astın üstün edmək. vurub çevirmək.

tönqəşər **döngəşər**. danğaşar. dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər. üzü dönər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər.**

tönqüb **dönğüb**. **dönən**. burğub. burulan. -**burğub** axan sular.

tönqül **döngül.** təyər üsdə təprəşən hər nə. araba.

tönqüz **döngüz** > **donğoz**. manqut. öz kökün danan. öz soyuna uymayan.

tönlək **dönlək. 1**.çönmüş. **1**.gözdən düşmüş. **1**. meydan.

tönlüq **dönlük. 1**.bün bəst. **1**.qiyamət. **1**. bir xətdin sonu.

tönmə -dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu)..
-**dünə dönmə**, yarınlara irəli!.

tönmə -**geri dönmə**: çalagəz. dömitur.

tönmək **dönmək**. **1**. aylanmaq. -**aylan** gəl: dönüb gəl. **1**. **danmaq**. inkar edmək. **1**. burmaq. **(# barmaq**: gedmək**)**. **1**. burğunmaq. qayrılmaq. aylanmaq. qayrılmaq. fırlanmaq. -**qayrılıb** uçan quşlar. -**qayrıla** dönə gedən yar. -**burğunub** oynayan sular. -**qayrılıb** uçan qırlanqıç, öz ninindən kesər mi, dədəmin könlü qara daş, yanğ könlüm sezər mi. **1**. sapmaq. **1**. aylanmaq. dəğişmək. təğyir tapmaq. **1**.burulmaq -qayra burulmaq: geri dönmək.**1.**çönmək. bükmək. **-bük!**: -dön!. çön!. -sola **bük**. -sağa **bük**.).**1**.yanmaq (yanıb gəlmək). -gedən yolun **yanıb gələr**.**.**
-öz çevrəsinə dönmək: girələmək..
-**dönüb gəldi**: aylanıb gəldi..
-**geri dönmək**: yanatmaq..
-**geri dönmək**: burçanmaq. qayıtmaq. qaytınmaq.**.**
-başı dönmək: başı fırlanmaq. başı gedmək. başı aylanmaq. başı qaymaq.

tönmək **dönmək.** ayınmaq**.** dəğişmək. mütəhəvvil olmaq.
-**üzünə dönmək**: qarşı durmaq. üzünə durmaq. cəvab vermək.

tönmək **dönmək.** qayrılmaq**.** qayıtmaq. -**qayrılmadan**: dönmədən. -**qayrılan**: ilqarın pozan.

tönmək **dönmək.1**. aylanmaq. fırlanmaq. -**aylanmasın. -aylana aylana. -aylanar ilim günüm. -aylansada dönməz. -aylanmasın neyləsin. -aylanıbda gəl. 1**. savılmaq. sarvılmaq. -kəndi başın itirən, yad başına **sarvılar**.
-dala gedmək: dala dönmək. izə çəkilmək.

tönmək aymalmaq.
-**külə dönmək:** düdə, oda gedmək.

tönməməli **dönməməli.** -könül istəyincə, **baş dönməməli**, duyub, düşünməlidir.

tönmərəm **dönmərəm.** -qayıtmas mən. dönməz mən.-özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən**, ana dilimni sözləşidən uyalmas mən. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).

tönməs **dönməs. dönməz**. qaytmaz. qaytmas. əbədiyyət. -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar. -**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

tönməsin -yanar odun, külə dönməsin!.

tönməslər **dönməslər**. **dönməzlər.** qaytmazlar. qaytmaslar. keçmişlər. ötmüşlər.

tönmətən **dönmədən**. qayrılmadan.

tönmətən **dönmədən. -saymadan, dönmədən gedmək:** gedər gedmək. barığ barmaq.

tönmətən -**geri dönmədən:** qaytağmadan. tikrar olmadan.

tönməz -**dönməz mən:** qayıtmas mən.dönmərəm. -özbək dər. -**öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən**, ana dilimni sözləşidən uyalmas mən. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram).

tönməz **dönməz**. **1**. qaymaz. -**sözündən dönməz:** əhdindən qaymaz. **1.** qayduvsuz. qayıtmaz. qorxmazaq.

tönməz **dönməz**. **dönməs.** qaytmaz. qaytmas. əbədiyyət. -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar. -**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

tönməz **dönməz.** -ilkin seviş gedirsə, dönməz olu, içdə qalı, ölməz olu..
-görməz olur, başı gora titrəyən, sönməz ışıq, **dönməz ilqar** istəyən. (bu söz, əroğlunu, kəndi durumun oranlamağa çağrır. (**oranlamağa**: ölçüb biçməyə).

tönməz **dönməz**. qaydavsız.

tönməz -**su götürməz, geri dönməz:** üzülkəs. qəti'. kəsin.

tönməzə **dönməzə.** gəlməzə.-onlar ölmüş, **gəlməzə gedmiş**.
-**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

tönməzlər **dönməzlər. dönməslər**. qaytmazlar. qaytmaslar. keçmişlər. ötmüşlər.

tönməztə -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar.

tönmür **-**çağ ötür, **dönmür geri** .

tönmüş -**alnı dönmüş**: alnıbağlı. bəxti, iqbalı, şansı bağlı.

tönmüş -**çulxası dönmüş**: bəxti çönmüş..
-**sudan dönmüş, buz olmuşlar**, buz balta kəsik, daş olmuşlar.(bu söz, ürəklərin daşa dönməsindən danışır.).

tönmüş **-**qurd balası it olmaz, **qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa**.(**kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar)

tönmüş **dönmüş.** püşeyman. pişeyman. > peşman (< **pişmək**). yanmış. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

tönmüştü **dönmüşdü .-daşa dönmüşdü başı**, daşlanamaz söz deyəməz.

tönşüq **dönşük**. varyant. -buda onun bir **dönşüğüdür**. -bu sözün neçə dönşüğü var. -**dönüşüksüz**: varyantısız.

töntər **döndər.** qayrıt. qaytar.

töntər **döndər.** qayrıt. qaytar.

töntər -**ağdar döndər**: altüst ed.

töntərən **döndərən.** fırlatan. ayladan.

töntəri **döndəri**. **qaplağ**. **1**. **döndərmə**. yeməyin soğumaması, qorunması üçün üzərinə çevrilən qapağlıq. taxla. tuvağ. -bax gör **döndəri** altında nı var. -**döndərin** aç gör altdan nə çıxır. **1**.savıq. mahafiz.

töntərmə **döndərmə**. **döndəri**. **1**.**döndərmə**. qaplağ. yeməyin soğumaması, qorunması üçün üzərinə çevrilən qapağlıq. taxla. tuvağ.-bax gör **döndəri** altında nı var. **1**.məcazi. -**döndəri** anlam. **1**. dəğişmə. dəğişim. ağdarış. təğyir.

töntərmək **döndərmək.** qayrıtmaq.

töntərmək -**geri döndərmək**: burçatmaq. qaytarmaq.

töntü **-döndü oxu yolundan**, geddi qutu batayatar. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).

töntü **döndü.** -**döndü dönər**: fələk. dünya. (-qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, hər zaman, **döndü dönər sanma gülər, bolluq edər**).

töntü **döndü.** -göz önündə ölüm, olum, **daşa döndü sağım, solum**. (təprəm vırqının (bəlasın) andırır).

töntü **döndü**. qayraldı.

töntü -**qına döndü**: məşəqqət oldu. müsibətə döndü.

töntü -qaytala qaytala döndü aldışa. (**qaytala qaytala**: təkərlənə təkərlənə tikrarlana tikrarlana)

töntüm **döndüm.** pişeymanam. püşeymanam > peşmanam (< **pişmək**). yandım. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

töntürmək **döndürmək.** əğirmək. qaytarmaq. -səni kim işə **əğirdi**.

töntürmək -**ölümdən döndürmək:** ölüm ağzından almaq. ölümdən qurtarmaq. ölümdən qaytarmaq.

tönü ver **dönü ver.** -sarpdığın yoldan, **doğru yola dönü ver**, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif).

tönüb -**dönüb köçən**: yaşayıb keçən.

tönüb **dönüb. dolanıb**. -**dolanıb** yurda gəldi.
-**burulub dönüb**.

tönüb fələk. -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, **çoğan dönüb**, evlər yıxar demişlər.

tönüb -siqarın, tüstünün gözəlliyənə söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, **indi kəndi** dönüb ölməz ağrıya.

tönüq **-danıq dönük adlanar**, kəndi yurdun qoyan, özgə yurdun qoruyan **(danıq dönük:** gavur xain**). (**deyə bilmərəm kişi buna**).**

tönüq **dönük**. **1**. dəğişik. almaşıq. **1**. satqın. alçıq **(**alınmış**)**. xain. -el içrə **alçıq**, başmaqda palçıq. **1**. köngü. xain. **1**. yeləpər. mürtəd**..**
-danıq dönük: kafir xain.

tönüq **dönük**. danqalan. döngələn. kökün danan. xain. -sömürgəçiliyə ikisi gərək. -bolluca kotalan, azacıq danqalan. (**sömürgəçiliyə**: müstə'mərəçiligə) (**kotalan**: kahıl. cahil. hovan. qanmaz**.**axmaq.).
-**dönük, düşman, boğula qanda**, vatan aşqına..
-yağudan, dönük yaman..
-yağudan, **dönük yaman**. (**yağudan**: düşmandan)

tönüq **dönük**. xain. **-**türk ərin dönük qırar.
-yağudan, **dönük yaman**. (**yağudan**: düşmandan).

tönüq **dönük**. xəşənək. çaşanaq. çasanaq. qaçanaq. qasanaq. xain.

tönüq **dönük**. xoryat. koryat. çoryat. satqın.

tönüq **dönük.** yaman. pis. iblis. düşman.

tönüqlüyə **dönüklüyə**.-**dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər.** döngəşər. danğaşar. üzü dönər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər.**

tönülüş **dönülüş**. (digərquni).

tönüm **dönüm.** çevgi. dəğişmə. təhvil. -yeni il **çevgisi**.

tönüm **dönüm**. dönəm. oyçam. əyyam.

tönüm **dönüm.** qaytım. novbət. kəz.

tönümə **-kişi dönümə söz verər**, ölümə yox.

tönür **dönür**. **1**. girdağ. **1**. fələk.

tönür **dönür. -**gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. **dünya ki dönür tərsinə**, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı)..
-**gün keçir, ay dönür**, güz yeli əsir, illər irəlir, sonuma tələsir.

tönür -**dünya dönür** tərsinə axi.

tönür **-geri dönür:** qaytalır. qayıdır. yenilənir. təzələnir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.
-gücə sığınan**, kölüyə dönür**.
-kimisə dilindən dönür, anası üzünə tüpürür!.

tönüş **dönüş**. **1**. çönüş. aylanış. **1**. çərxiş. gərdiş.

tönüşlü **-buruq dönüşlü:** burğunc**.** buruşuq. (piç o xəm).

tönüşmə **dönüşmə**. metatez.

tönüşmək **dönüşmək**. **1**. dəğişmək. almaşınmaq. kəndi kəndinə dəğişmək. **1**. **düşünmək**. fikirləşmək.

tönüşmək **dönüşmək. çönüşmək.** ayışmaq**.** gəlişmək.

tönüşüq -**dönüşük zəmir**: **özlük almaşığ**: (**inikasi**).pronoms refléchis. -mən özüm.

töpəq **töpək.** çıpqa**.** tarus. çatı.

töpələmək **dövələmək**. döğmək. -baş gözünə **töpələdi**.

töpür **1**. münsəcim. **1**. güclü.

tör cins. xanəvadə. nov'..
-**tör törük**: tanış biliş.

tör **tər.** yaş**.** taza. təzə.

tör çat. köşəbaşı. bir yerdə yuxarı baş. (# **yat:** aşağı baş.). -buyurun **çata**.

töraqa **törağa** (**törə ağa)** bəyqaravçı. mütəsəddi.

törə **1**. ortuş. ürf. rəsm..
-**birtörə**: tək çeşit.

törə gələnək. ənənə. -**gələnək görənək**: adət ənənə. dəb, rəsm rusum.

törə icad.

törə ucat. çatra. bir yerinə ən uca, yuxar yeri. -otağ çatrası uşağlar yox, yaşlılar, qonağlar oturur.
-tər törə: yaş yoş**.** körpə gözə.

törə **törə ağa: törağa.** bəyqaravçı. mütəsəddi.
-**yas törə.** oxşarıq. suqvarlıq. yas mərsimi.

törəçi yaratçı. sənətkar. -**yazı törəçilər**: yazı sənətkarlları.

törəçilik yaratçılıq. sənətkarlıq. -**yazı törəçilər**: yazı sənətkarlları.

törəq **törək**. **1**. dölək. bolaq. gölək. olqun. çıxarlı. -aclıq çölək, toxluq **törək**. (**çölək**: **sölək**: susluq. rixvət). **1.** hünər. -bilgin **törəgin** (hünərin), yöryörəvin varsa buyur gəl önə.

törəq **törək**. **törəli**. **1**. sahman. səhman. törək söz danış. -ağzıvı törək aç. -törək yol: sahman yol. -törək törək s -**törək** işlər. **1**. mənfəətli.

törəq **törgə**. hasıl. məhsul.

törəq **dörəğ**. turağ. barağ. barə. sarağ. murid. -bu **törəğdə** nə bilirsiz. bu **dörəğdə** nə bilirsiz. bu **barağda** nə bilirsiz. bu nə bilirsiz. bu **sarağda** nə bilirsiz. bu nə **muriddə** bilirsiz.

törəqən **törəgən**. **törgəğən**. doğurğan.

törəqiş **törəgiş**. **törgəş. törgüş.** çalış. təmrin. məşq. təklif.

törəqsiz **törəksiz**. **törgəsiz**. başarıqsız. yarıtmaz. bacarıqsız.

törəqsizliq **törəksizlik**. **törgəsizlik**. uşaqsızlıq. sonsuzluq. əslafsızlıq. ovladsızlıq. nəvadəsizlik.

törəli -**kişi, insan töküşlü, törəli nərsə:** qul yapılı.

törəli **törək**.

törəlqən **törəlgən**.cücərmiş. yaranmış.

törəmək **örəmək**. tovlid edmək. -göy yeyib **altın** törər. (tapmaca) (**ipək qurdu**).

törəmək **törmək. -öykü hörüb, pitik törmək. (**dasdan qoşub, kitan düzmək).

törəməqən **törəməğən**. **töröbögən**. doğurmayan. qısır.

törən -**dua törəni**: alqışlıq..
-**ölüm törəni**: tuğuc **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**tuxdanma. tuqlanma. qapama. dinmə. doyma**)**. ölüm günü. yat günü.

törəni -**ölü qaldırma törəni**: cənazə yürüşü qapsür.

törəni **törnə**. **tənəbi**. törən, toy, qonaqlıq üçün bir durağın ən böyük otağı..
-**açılış törəni**: açqutuş.

törəni -**qış bitəsi törəni:** qış bittik.

törəniş (afəriniş).

törəsə -qərəçidən igid törəsə, öz çadırın çapar.

törəsi hasılı. **-**gözyaşı, içdə yanan **odun törəsi**. (iç yanmasa, göz yaşarmaz) (iç küyməsə yaş axmaz).

törət **dörət**. dörtdən bir.

törətçilik -**törətçilik edmək:** törətmək. yaratmaq. yaratçılıq edmək. icad edmək.

törətçilik yaradcılıq. icadgərlik. xəllaqiyyət.

törəti < **törətik**. tovlidi.

törəti tovlidi.

törətiq **törətik > törəti**. tovlidi.

törətim **ürətim**. yapım. e'mal.

törətinmək **türətinmək**. qaynaqlanmaq. (naşi olmaq. müntəc olmaq. müştəq olmaq).

törətqən **törətgən.** törtöv. törəyən. rüşd tapan. -bacarıqlı **törtöv** əllər güclər.

törətmək bitirmək.

törətmək törətçilik edmək. yaratmaq. yaratçılıq edmək. icad edmək.

törəyən törtöv. törətgən. rüşd tapan. -bacarıqlı **törtöv** əllər güclər.

töritə **töridə. törüdə.** yukar başda.

törqçülük -**uruq törkçülük**: gerindaşçılıq. yaxınçılıq. qohumluq.

törqə **1**. **törgə**. evin yuxarıbaşına. -eşikdə durub, **törgə** dilin yetgizmə. **(**yan durub dilivi, sözüvü evin yuxarıbaşına oturtma**)**. **1**. **törkə**. icad. ixtira. məxluq**..**
-ərik törkə: **ərik törük**: əziz incə. yumşaq gözəl. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq.

törqə **törgə**. **1**. başa -**törgə çıxar**. -törgə buyurun. 1. loj. -**törgə** dolmuş. **1**. törək. hasıl. məhsul.

törqə **törkə. 1.**tərnəçi. 2. körpə.

törqə -**törqə sığınız**: yuxarı buyurun. yuxarda yer alın.

törqəqən **törgəğən**. **törəgən**. doğurğan.

törqəm **törkəm**. quruh.

törqən **törgən**. mərsum.

törqəsiz **törgəsiz**. **törəksiz**. yarıtmaz. başarıqsız. bacarıqsız.

törqəsizliq **törgəsizlik**. **törəksizlik**. uşaqsızlıq. sonsuzluq. əslafsızlıq. ovladsızlıq. nəvadəsizlik.

törqəş **törgəş. törgüş. törəgiş**. çalış. təmrin. məşq. təklif.

törqəş **törkəş**. icad. ixtira.

törqəz **törkəz**. (**törə**: rəsm. ürf). folklor. fərhəng.

törqü **törgü**. hadisə.

törqüm **törküm.** hizb. parti.

törqün **törgün**. **(törətmək)**. **1**. törətlik. doğulub böyüyən yer, ocaq. atalıq evi. **1**. doğqan. qohum. əqrəba. -qoyğun qız, **törgün** tanımaz.

törqün **törkün**. gözəl. yaraşıqlı.

törqün **törkün**. insani. bəşəri.

törqüş **törgüş. törgəş. törəgiş**. çalış. təmrin. məşq. təklif.

törlüq **törlük**. məşrui'yyət. -**törlüyün** aldıdmaq: məşrui'yyət itirmək.

törlüq **törlük**. **törülgə**. vətən.

törmək **törəmək. -öykü hörüb, pitik törmək. (**dasdan qoşub, kitan düzmək).

törməyincə **-su görməmiş, dartınma.** (soyunma).

törməyn **-**ayrılıq odun **görməyən pişməz**.

törnə rəsm.

törnə **töräni**. **tənəbi**. törən, toy, qonaqlıq üçün bir durağın ən böyük otağı.

törnələr **-tərnə törnələr :** yeni yetmələr.

töröbögən **töröbögən törəməğən**. doğurmayan. qısır.

törpü xırda. oğuntu. -düğü, buğda **törpüsü**.

törpüc qırğıc. oğuc. çıtan. çitən. rəndə.

törpüləmək sürpüləmək. taraşlamaq. əğişmək. əğəşmək. yonamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

törrə -ipək olsa palanı, **törrə başında yeri var**. (**törrə**: törgə. ali, böyük məylis).

tört **dörd 1**. (terta).
-bir il dörd **aylığa** bölünür. dörd fəslə.
-**dörd gözə baxan**, yırtıq göz. (utsuz. hayasız). {bir sevgili, çağında. (çağında: novbətiylə)(iki gözə dörd gözə gərəkməz)}.
-işləməzsə beyin, kor qalası gözlərim, dörd olası gözlərim!.
-sevgi otdur düşdüyündə **yandırar dörd bir yanı**. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).

tört -**dörd qol**: dudal **(**dörd dal**)**..

-**dörtdən bir:** çərək..

-**dörddə bir**: qırta. çərək.

tört **-dörd oxçu**, bir güdüyə ox atar. (tapmaca)(**sığır**. **dörd döşü**. **dol**).

tört -**dört dört**: dörtbir.

tört -**igirmi dörd saat içində**: günyutun..

-**igirmi dörd saat**: yutgün. bütün gün.

törtbaşlı -**dördbaşlı ev**: qoşqa **(**< **qoşa qoş**). **(**ər, arvad, iki uşaq**)**.

törtbir dört dört.

törtbiryanı **dörd bir yanı**. hər yanı. -sevgi otdur düşdüyündə yandırar dörd bir yanı.

törtqən **dördgən.** mürəbbə'

törtqən mürəbbə'. -**qoşqol dördgən**: müstətil.

törtqəsim **dördkəsim.** mürəbbə'.

törtqül **dördgül**. mürəbbə'.

törtqül **dördgül**.kəre. mürəbbə'.

törtləmə **dördləmə**. dördlik.

törtliq **dördlik**. dördləmə.

törtlüq **dördlük**. qoşqa **(**< **qoşa qoş**). -iki olsa **qoşaq** olur, dörd olsa **qoşqa**.

törtlün **dördlün**. **dördüncü**. rabiən. çaharümən.

törtöqüntü **tör töküntü**. saçaluq. saçulqa.

törtörüq **tör törük.** tör yörük. çalaqolay. alaqolay.

törtöv törətgən. törəyən. rüşd tapan. -bacarıqlı **törtöv** əllər güclər.

törttə -**nə dörddə alım var, nə beşdə verim**, nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim.

törtül **dördül** mürəbbə'.

törtüncü **dördüncü**. **dördlün**. rabiən. çaharümən.

törtütə -gəlib gedər hər ildə, **hər dördüdə**, say (başqa. fərqli) qılda (tapmaca) (ilin dörd carnı (fəsli).

törtyan **dört yan**: bütün çevrə. -od olsa dört yan, yeriyiz yayan, tipidən yılman **(tipidən yılman**: tufandan qorxman). (**yayan**: piyada).

törüb tür. yol. təriq. -**törüb** dəğişmək. -çalımlı **törübdə**.

törüq **törük**. **1**. cərmə. para cəzası. tavan. ğəramət. **1**. qərizə. -yaspay törük: ilahi, tanrı vegisi. **1**. zad o vələd. -**bükün kişi törükü**: tüm bəni adəm. **1**. törəli. dəğərli. onağ. nəfis. qiymətli. bədi'. ali. (ərzişli. bahalı. hiranbəha. kərim. karaəməd. müfid. **1**. merhemetli. şefeqetli. kibar. **1**. məşru'. **1**. insan. bəşər. **1**. rəsmi..
-ərik törük: **ərik törkə**: əziz incə. yumşaq gözəl. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq..
-**tör törük**: tanış biliş..
-uyruğ törüğ: tayfa qəbilə..
-**altın törük**: qızıl işləri.

törüqi **törüki**. **törülki**. ğərizi. fitri.

törüqlüq **törüklük**. ayasluq. yasuxluq. qayurluq. yoşaqlıq. lətafət. -bu şirinlik, **bu yasuxluq ki** sənin var, gözəlim!, sənə güldən də mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**ulqa**: ə'la).

törüqlüq **törüklük**. insanlıq.

törül cinsi. cinsə bağlı nərsələr.

törülqə **törülgə**. **törlük**. vətən.

törülqi **törülki**. **törüki**. ğərizi. fitri. -**törülki** yaspay: fitri yetənək.

törülmək **-törülüb döğülmək: darılıb dağılmaq**. məhv olmaq.

törüm nütfə.

törün -**tinğ törün**: işai' rəbbani.

törüntəqi **töründəki**. başındakı. -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).

törür **-**qurur güvencin **azlığından törür**.

törüt **1**. tovlid. **1**. cinsiyyət. **1**. fiyat. nırx. -**törütün** töləmək: qiymətin ödəmək. **1**. sənə't.

törütə **törüdə. töridə.** yukar başda.

törüz barlı. karlı.

töryörüq **tör yörük**. tör törük. çalaqolay. alaqolay.

tös **1**. (xilqət. sirişt. nəjad). -**tüs tös** (rəng o bu). -**tüsü tösü**: üzü içi. rəngi soyu (içi, nəjadı). **1**. rəng. -birtös: tək rəng..
-**rəh tös**: rəh ruf.

töş -**döş döşə durmaq**.

töş **döş**. **1**.arabanın önündə ışıqla şüşə arasında qalan bölüm.**1**. nəfəs. -bir **döşə** işlədim. -bir **döş** al ged. **1**. ləhzə. -bir **döş** yatım, sonra durum. **1**. həvəs. kef. -onun **döşünə** qalıb. -döşlü: həvəsli. amator. pişqədəm. **1**. xoş. -**döşünə** düşmək: xoşuna gəlmək. **1**. iç ruh. tinət. sirət. xuy. **1**. öksə. çiğinlə qarnın arasında yerləşən bölüm. (**böksə**: budla belin arasında yerləşən bölüm. göt). -**döşlərin oynatmaq**: öksətmək..**1.** örs. sindan. zindan. -köğüküm, **töşüm**, çöğücüm: körüyüm, örsüm, güpüc.
-döl döş: cocuq torun. uşaq quşaq > uşaq muşaq..
-**dağ döşü**: qıraş. qırac. (əkilməyən topraq)..
-döş giləsi: döşün ucu.**.**
-məmə (**döş**) **ucu**: mamız..
-**döşə salmaq**: əmizdirmək.

töşə -**qoşu döşə**: bar baraq. ev eşik. ev gərəcləri (əsasları). moblman.

töşəc **döşəc.** üzəy. yüzəy. dekor. sarıç. salış. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc.

töşəq **döşək**. **1**. **döşlək**. alan. zəminə. -dekor **alanı**. -**alana** görə boyalar dəğişir. **1**. körpə. **1**. sələn **(**< **salmıq)**. daban. kəf. **(**# **sərən**: səqf**)**. **1**. nəsr. yazı..

-**yorqan döşək**: yapınca..

-**kiçik döşək**: nalça. yalça.

-axşam açılar, erti yığılar. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək).

-**döşək dartıb yatmaq**: döşək salıb yatmaq: kəsəllənmək.

-düşən yerin bilseydim, **döşək döşərdim** öndən.

töşəq -**qat qat döşək döşüb** uçub üstünə, yuvarlarıb, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

töşəqcə **döşəkcə.**körpəcə.

töşəqə **-**yastuğa yastanmaq, **döşəğə döşənmək gərək**.

töşəqmək **döşəğmək**. yazı yazmaq.

töşəqsiz **döşəksiz .-**ünləksiz gələn, **döşəksiz otur**. (**ünləksiz**: çağrısız. də'vətsiz) .(**otur**: oturur) **.** -oxusuz gələn, **döşəksiz qalır**. (**oxusuz**: çağrısız. də'vətsiz. kartsız).

töşələnmək **döşələnmək**. **döşənmək**. yazılınmaq. yazılmaq. açılınmaq. açılmaq. açıla durmaq.

töşəlləmək **döşəlləmək**. zəminə sazlıq edmək. -bu günün işlərini düzəllədi, yarının qurqusunu döşəllədi. (**qurqusunu**: kələk. nəqşə).

töşəm **döşəm**. daban. dibən. **(**# düşəm: tavan. səqf. tüpən**).**

töşəmə **döşəmə**. **1**. daban. zəmin. **1**. sərcəmən. sərəc. sərim. -ev **sərcəmənləri**: ev döşəmələri.**.**

-yalıq (**nazik**), **şumal**, **döşəmə daşı**: löpük yöpük.

töşəmək **döşəmək**. sərmək.

töşənəqli -**döşənəkli**, **qoşanaqlı yer**: burqat. -**burqat** yerlə boş yerin kirası bir olmaz kii. -**burqat** ev: döşənəkli ev.

töşənər -ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

töşənmək **döşənmək**. **döşələnmək**. yazılınmaq. yazılmaq. açılınmaq. açılmaq. açıla durmaq.

töşənmək -yastuğa yastanmaq, **döşəğə döşənmək gərək**.

töşənmiş **döşənmiş**. sərili.
-duman durub döşənmiş: bulut qalxıb yayılmış.

töşərtim **döşərdim -**yıxılcağın yerim bilsəydim, **döşərdim saman yerinə**.
. -düşən yerin bilseydim, **döşək döşərdim** öndən.
-düşcəğim bilsəydim, **döşərdim saman yerimə**. (**düşcəğim**: düşən çağımı. yıxılançağımı).

töşəyə -**döşəyə düşmüş**: yatalaq.
-yatağa, döşəyə düşmək: yataqlanmaq. ağır kəsələnmək.

töşqol **döşqol**. mərkəzi güc, niru.

töşləq **döşlək**. **döşək**. alan. zəminə. -dekor **alanı**. -**alana** görə boyalar dəğişir.

töşlənmiş -**döşlənmiş qız**: büksünmüş qız.

töşlüq **döşlük**. **1**. göstül. göğüşlük. döşləri içinə alıb, yığan geyim. **1**. korset. lifcik.

töşüb -**qat qat döşək döşüb** uçub üstünə, yuvarlarıb, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

töşüntə **-**düşündə görənmir, **döşündə arır**.

tötqül **dödgül**. dörd bucaq.

töül **tövül** (dövül) > {**tavəl(**fars)} öpül. qabar.

töv **döv**. **1**. sapıl. bürlə. lobyə. fasulyə. -**bürlə qurdu**. **1**. dənə. həbbə. **1**. zərbə.

tövcələmək **dövcələmək.** doğçalamaq. doğuramaq. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. çağtalamaq. çağalamaq. uşalamaq. biçgələmək. xırdalamaq.

tövəc **dövəc**. **döğəc**. əmək. iş. zəhmət.

töväçi **dövəçi**. **döğəçi**. əməkçi. zəhmətkeş.

tövədən **dövədən**. **döğəci**. açar. təhrik edən.

töväləq **dövələk**. (< **döğmək**. **dövmək**: ayaq çalmaq). hər yanı döğən, gəzən. hərcayi.
. -gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. dünya ki dönür tərsinə, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

tövələmə -**əvələmə dövələmə**: əvələmə gəvələmə.

tövələmək **dövələmək töpələmək**. döğmək. -baş gözünə **töpələdi**.

tövəliq **dövəlik. döğəlik.** çalamığ. yalamığ. çaxmıq. tanamığ. həqqüzzəhmə.

tövən **1**.aşağ. pəs. süfla.**1**.dib. aşağ. həqir. **1**. aş. as. (# **baş**: yuxari) alt.

tövər **1**. **dövrə**. həvali. ətraf. -bu **tövərdə**. -onun **tövrəsinə** cızığ çək. -onun **töväri** qorunmuş. -**töväri** qoruqlu yerlər. **1.** həvali. **1.dövrə**. əsr.
-**daş tövər < dış tövər**. hovl o hovş. hovl o həvali. -qalanın **daştöväri** avad. -bu **daştövərdə** tükan yoxdur. -**daştövərə** göz ol. -**daştöväri** qoraqmaq: güdmək. qoruqa qoymaq. -daş tövərin yoxlayıb girdi.

tövərində civarında.

tövərləmək **dövərləmək**. **1**. dolaşmaq. gəzmək. **1**. mirur edmək.

töväşiq **dövəşik** (dövrə eşik). dövrəbər. ətraf, həvali.

tövətiş dibətiş. aşğatış. təhqir. təzlil.

tövqürtmək **tövgürtmək**. **tövrütmək**. idarə edmək.

tövlə **1**. otluq. axır. **1**. örən. ağıl. açur.**1.** pəyə.

tövlət **dövlət**. alban **(**bir ölkə alanında baş güc**). (**baylıq. ağalıq**).**

tövlət **dövlət**. tolut. dolut. varlıq. bolluq. **-gələn tolut**, gedən talut. (**talut**: dalut. yağma. çalma) (gələn gətirir, gedən aparır).
-**mal dövlət**: axca buxca. var dövlət.
-**varlıq, dövlət yeri**: baylağ. varkan. kan. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən.

tövlətə -**var dövlətə varmış:** çatqın.

tövləti -ordunu talan saxlar, **dövləti yalan saxlar (talan**: qənimət).

tövlətlənmək **dövlətlənmək**. bayıbmaq. varlanmaq.

tövlətli **dövlətli**. 1.bay. zəngin. varsıl.**1.**varyatlı. varyoxlu. pullu. zəngin. -**varyat** qırılmış.

tövlətli -**kasıb dövlətli:** bay cığay. müstəmənd qəni. (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb).

tövlünmək **töylünmək**. (dövül). qabranmaq. qabar çalmaq.

tövmək **dövmək**. həgg eləmək. -**ürəyinə dövmək**: ürəyinə qoymaq.

tövmək -**ürəyə dövmək**: niyyətlənmək. -**ürəyinə dövmüş,** düşük öcün alacaq, dar günün basırıb, aydın günə çatacaq.

tövmək -**ürəyinə dövmək**: ürəyinə qoymaq: özünə iş eləmək. başına qoymaq. nərsəni işləməyə qalxışmaq. -beş illik yazışımı (proqramı) uç ildə bitirməni **ürəyinə dövmüşdü.** -qalan işlərimi yerinə yetirməni **ürəyimə dövdüm**.

tövr bər **dövr bər.** ayla.

tövr **dövr**. **1**. aşrım. -sonuncu **aşrım**. **1**. **dövür**. **dövrə**. oyun. öğün. **1**. gələm. -bu **gələm**. -gələn **gələm**. -keçən il iki bulğanlı **gələm** keçirdik. **1**. tav. tov..
-**dövr vurmaq**: dövürmək. dolaşmaq. -yaday ülükləri **dövürmək**: yad ölkələri dolaşmaq..
-**dövr vurmaq**: girdələmək. dolaylamaq.
-dövr edmək: devrinmək. **(**bir ox, amac (aksən) üzərində, bir nərsə üsdə çönmək, dönmək). mirur edmək. -**qoşu** (şeir) devrinmədən çətin yadda qalır.

tövrbər **dövrbər**. toyran. yaxın ətraf.

tövrbərli **dövr bərli.** aylalı.

tövrə **dövrə**. **1**. **dövr**. **dövür**. oyun. öğün. **1**. əsr. əsir. kəzgil. -keçən **kəzgillərdə**. **1**. açа. açan. **1**. burqa. məcmuə. **1**. **döğər**. civar. -bu **döğərdə**. -otuziki **döğərində** bir gənc. **1**. **dövr**. **dövrə**. oyun. öğün. **1**. **dövər**. əsr..**1.**ayla. mühit. -bu **ayılda** işləmək güc : bu **mühitdə** işləmək güc -ayıl dəğişikliyi mühit dəğişikliyi : -doğma ayıl: doğma mühit. **1.dövür**. sal. sala. çala. (> **sıra**). bir sürənin, çağın, zamanın bir bölümü.**1.tövər.** həvali. ətraf. -bu **tövərdə**. -onun **tövrəsinə** cızığ çək. -onun **töväri** qorunmuş. -**töväri** qoruqlu yerlər. **1.**türgən.
-**dövrə**, **həlqə qurmaq**: quralmaq. covqalmaq. -on kişilik qullar **quralıb** oturdular..
-**dövr bər**: qaraqada. yaxınlıq. -**qaraqada** tükan varmı.
-**salda**: **salada**: sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

tövrələmək **dövərləmək**. **1**. nərsənin dövrünə yığışmaq. **1**. dövrəyə almaq. çetləmək.

tövrələnmək **dövrələnmək**. dövrəyə alınmaq. çetinmək.

tövrətə **dövrədə**. **dövürdə**. sürədə. salda. salada. çağda. zamanda. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

tövrü -**cütləşmə dövrü:** quduş. -**quduş** qoyun süt verməz, **quduş** atın yük almaz..
-**iş öğrəniş dövrü**: türkəniş**.** iş öğrəniş.

tövrüq 1. **dövrük**. circular. bəxşnamə.**1. tövrük**. idari. -**tövrük** işlər: idari işlər. idarə işləri. **. tövrük**. ədvari. -**tövrük** olylar.

tövrünmək idarə olunmaq.

tövrüntə **dövründə**. çağında. -tükəl görmüş, eşitmiş, **xanlıq çağında olmuş**. **(tükəl**: tamam. bütün).

tövrüş idari iş.

tövrütmək tövgürtmək. idarə edmək.

tövşü səsi. -özü yoxdək, **tövşü oxdək**. (tapmaca) (**çəkitgə**).

tövşünmək **hövşünmək**. təpsinmək. qayğınmaq.

tövşütmək **(**< təprənmək**)**. dalbıtmaq **(**dalqa**)**. əsritmək. əsitmək. iztiraba salmaq.

tövüb -**tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan** geyim, yapınca, paltar: keçə ovmaq.

tövüç **dövüç**. bir yanı qırıq.

tövüq **dövüğ**. **dövür**. əsr.
-dövük **qab** su saxlamaz. (dövük qabda su durmaz).

tövül **1. hövl**. (**< tov**: **od**). (tələsik. qızqın.).**1. töül**. (dövül) > {**tavəl(**fars)} öpül. qabar.
-yekə təbil, dövül: kös. küs. < güps.
-**dövül çubuğu:** döğür**.** .
-**yekə dövül, təbil:** düngür. devdavul.

tövülər **dövülər** .-**xalça dövülər tozu çıxar**, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar.

tövülər **dövülər.** -**xalça dövülər** tozu çıxar, un ələnər çöpü çıxar. altun ərir özü çıxar.

tövülmək **hövl olmaq**: tələsib, qızışıb əl ayağın itirmək.

tövülü **dövülü**. tapdamal.

tövülün -**dövülün çubuğu:** balaban.

tövür **dövür**. 1.**dövrə**. sal. sala. çala. (> **sıra**). bir sürənin, çağın, zamanın bir bölümü. -**salda**: **salada**: sürədə. çağda. zamanda. dövrədə. dövürdə. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.**1.dövüğ**. əsr..**1.** idarə.
-**tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən:** türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.
-**dönən dövür**: keçən dövür.

tövürən idarə edən.

tövürlaq **dövürlağ**. çıpır. dikuçar. helikopter.

tövürlərtə **dövürlərdə**. salılarda-keçən: keçən dövürlərdə.

tövürmək **dövürmək**. **1**. təvaf edmək. **1**. dövr vurmaq. dolaşmaq. -yaday ülükləri **dövürmək**: yad ölkələri dolaşmaq.

tövürtaş **dövürdaş.** həm dövrə.

tövürtə **dövürdə**. **dövrədə**. sürədə. salda. salada. çağda. zamanda. -o. hançı xanın **salında** olmuşdu. -keçən **salılarda**. -qızıl **sala**.

tövüş **(**< **təprənmək)**. **1**. dalbış **(**dalqa**)**. iztirab. əsiş. əsriş. -**əsişdən bıqmaq**: iti iztirabdan cana yığılmaq. **1**. iztirab. müztərrilik. **1**. tov. tav töv. yalğun. yalğın. hiddət.**1.** həyəcan. -**tövüşlərin** sonu iyi olmaz.

tövüşlü **(**< təprənmək**)**. dalbışlı **(**dalqa**)**. iztirablı. əsrik.

tövüşmək **(**< təprənmək**)**. dalbışmaq **(**dalqa**)**. əsrişmək. əsişmək. iztirab çəkmək.

tövüt **dövüt**. (< **dövmək**). (hər nəyin kəsik, qəti' bölümü, durumu). qərar.

töyəq **döyək**. **döğəq**. **dayaq**. soba. çomaq. -**döyəkləmək**: döğəqləmək: dayaqlamaq. -**döyəkitmək**: döğəkitmək: dayaq atmaq.

töyənc **döyənc**. **döyəş**. döğmə aracı.

töyəş **döyəş**. **döyənc**. döğmə aracı.

töylünmək **tövlünmək**. (dövül). qabranmaq. qabar çalmaq.

töymək çaxmaq. qaqmaq: vurmaq. (**çaxılmışdı:** yaxılmışdı). **çaxılmışdı** qızıl od, küyülmüşdü quru ot.

töyüq **döyük**. (döğülmüş). saf. hamar. mücərrəb.

töyülürsə **döyülürsə**. -**döyülürsə qapılar**, işi işləyən tapılar!.

töyünçü **döyünçü**. mubariz.

töyüntüsü -**üreyin hər döyüntüsü**, yenişin ayaq səsidir. (**yenişin**: zəfərin).

töz **1**. (# **öz**: tin (# **don**). gövdə. tənə. **1**. kök. tamır. -yaşam tözü. -işlərin **tözü**: kökü. -**tözü** gedmiş, **tozu** qalmış. **1**. mə'ni. **1**. əsas..**1. döz!**. toxda!. dayan!.**1.**tablaş. tavış. -bu qına **tablaş**.
-**döz gətirmək**: dözmək. təhəmmül edmək.

töz -**köz qurdu**: **od qurdu**. gec ışın. gecə çırağı. (kirmi şəbtab).

tözdü -**çaba göstərib dözdü**: çox çalışdı dözdü. çox qeyrət göstərdi dözdü.

tözə -gəzəyən dura bilməz, **gəzməsə, dözə bilməz**. (aşıt danılır, sonucu qalır.).(aşıt: adət). (aşıtların, adətlərin, qaçınılmaz, iyili-kötülü sonucları bəklənməlidi). (aşıtların tanımaq, yaşamın tanımaq deməkdir).

tözəməz **dözəməz.** çıdabay**.**dayanamaz. -könlüm çiğə **çıdabay**: könlüm dərdə dözəməz.

tözən **dözən.** qatnaşan.
-**dözən batdı**, çalan qapdı. (dözmək ölümə soxar, çalıb işləmək düz yola qoyar).
-dözən, istəgin tapmasa, topraq onu tapar.

tözənə **-dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş. (**çortaş**: **kortaş**: ağşım. zəqqum).

tözər **dözər**. taqur. -qança qına **kim taqur**: eybelə əzaba kim dözər.

tözərəq **dözərək**. **-**dözüb duran, **ölür bir gün**, dözərək yürən, yetir bir gün.
-dözüb duran, ölür bir gün, **dözərək yürən**, yetir bir gün.

tözərimək **dözərimək**. götürəmək. qaldıramaq. çəkəmək. -bu sözləri **qaldıramazsın**.

tözəyiş **dözəyiş**. gözətiş. səbr.

tözqəmli **dözgəmli. dözümlü.** yuturqan.

tözqilən **dözgilən.** sərinqıl. dayanqıl**.** cıdanqıl. -**ertər deyu sərinqıl:** keçər deyə, dayanqıl.

tözqün **1**. **dözgün**. sərgin. tovqın. (taqətli. şəkiba. səbur. burdbar). **1**. **tözgün**. həqiqi. -**tözgün düzgün**: həqiqi vaqei.

tözlü **dözlü**. səbirli. sabir.

tözlüq **dözlük**. -**dözlük bilən**: cıdam bilən. səbir bilən {**zud < # > döz**). **zudluq bilən**: tezlik bilən)}.

tözmə -**dayanma**, **dözmə** (muqavimət) **gücü**: dayanac.

tözmək **dözmək**. **1**. döz gətirmək. təhəmmül edmək. **1**. götürmək. -bu ağrını **götrəməzsin**. **1**. qatnaşmaq. təhəmmül edmək. **1**. sıdamaq. sıdanmaq. sığdanmaq. cıdanmaq. cıdamaq. təhəmmül edmək. **1**. dayanmaq. sərinmək. səbr edmək. -**sərin!**: döz!. səbr ed!.**1.**batın almaq. muqavimət edmək.1. qatnaşmaq. öğrəşmək. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -qında olsa bu ortama **qatnaşdı**. (**qın**: çətin). **1.**sərinmək.**1.**urəgi qıymaq.
-**inciyə** dözmək: ağrıya qatlaşmaq.

tözməlisən **dözməlisən**. **-**qırxlısan pişməyivə çox var hələ, **qırxıva çatmaq üçün dözməlisən**. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).

tözməsə **dözməsə**. tavınmasa. -tavınmasa **qına**, qına ha qına. (**tavınmasa:** dözməsə). (**qına:** ağrıya. zəhmətə). (**qına ha qına**: danla ha danla). (biri ağrıya, zəhmətə dözməsə, dözmək istəməsə, qınamaq, danlamaq, pisləməklə doğrulmaz).

tözməyin -**dözməyin** ənə sonu yok (ənə : işdə).

tözməz **dözməz**. çıdamaz. -yatıb yeyənə, **dağ dözməz** (yatıb yeyəni, **dağ çəkməz**).

tözməz -**it qurda dözməz**, qurd it yiyəsinə.

töznaq **döznaq**. **dözümsüz**. ütrüş. səbirsiz.

tözsün **dözsün.** -qazanmağa öğrənib, **itirməyə necə dözsün**.

tözsün -qazanmağa öğrənən, **itirməyə necə dözsün**.

töztə -durmusan, dur nə gedirsən uzaq, **dözdə heç gedmə ıraq**.

töztü **dözdü.** qatnaşdı. öğrəşdi. -**qınlığa** qatnaşdı: çətinliyə dözdü, öğrəşdi. -**qında** olsa bu ortama **qatnaşdı**.

töztüm **dözdüm.** cıdandım. sərindim**. -**keçər dedim **cıdandım, səbir qıldım:** ertər dedim, sərindim.

tözum **dözum 1**. tavın. -bu **qına** dözum olmaz: bu məşəqqətə. **1**. cıdam. səbr. səbir. **1**. qatnaş. keçiniş. təhəmmül. **1**. qatnaş. təhəmmül. -qatnaş oldu **qına**, .

tözüb **dözüb .-**aldışma dözümə, dözümlə çalış, **dözüb yatan**, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)
-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, yetir bir gün.
-**dözüb**, gözləmək, qaşınmamaq.

tözüb -**dözüb durmaq**: dözüb qalmaq: bəkləmək. gözləmək.

tözüq **tözük**. **1**. mahiyyət. əsliyyət. **1**. mə'nəvi.

tözül **dözül**. səbirlik. hövsələ gücü.

tözülməz **dözülməz**. aşaz. -**aşaz** ağrı.

tözülməz **dözülməz.** çəkilməz. təhəmmül olunmaz. -**çəkilməzləri** çəkdik.

tözülməz **dözülməz.** cıdavılmaz.

tözüm **-dözüm acı ot durur**, canı yaxar, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder)**.**
-dözüm qılan, arza yetmədi. (**arza**: arman. arzu. aranan nərsə).
dözüm. götəriş. təhəmmül..
-**dözümü bitmək**: uca gəlmək..
-**dözümün sonu** ölümdür.

tözümçülüq -**yaşamda dözümçülük**, yalnız kölə yaradır.

tözümçünün **dözümçünün** .-**dözümçünün sandığçası boş qalar**.

tözümə **dözümə.-aldışma dözümə**, dözümlə çalış, dözüb yatan, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)

tözümlə **dözümlə .-**aldışma dözümə, **dözümlə çalış**, dözüb yatan, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)

tözümlü **dözümlü**. **1**. götərişli. qatçıl. təhəmmüllü. bürdbar. **1**. cıdamlı. sıdamlı. sığdamlı. təhəmmüllü.1. **dözgəmli.** yuturqan.**1.dözüvlü.** çəkivli **{> şəkiba** (fars)}. sabir. səbirli.**1**. cıdamlı. cıdamıq. çox səbr edən. **1**. cıdamlı. səbirli. **1**. cıdamsız.

səbirsiz. **1**. qatnaşıq. təhəmmüllü.
-türgənli, **dözümlü**, cıdamlı kişi.

tözümsüz **dözümsüz**. **1.döznaq**. ütrüş. səbirsiz.1. yuka ürək. incə ürək. acıyan. kövrək. mulayim. rəhimli.

tözümsüzlük **dözümsüzlük**. səbirsizlik.
-**dözümsüzlük göstərmək**: ürəyi çatlamaq.

tözümün **-dözümün ağacı yox**, gülü var.
-dözümün sonu ölümdür.

tözün **dözün**. 1.hövsələ. **1.**səbr. -könlün dolur qayqıya, bu salmıqa dözün yox.
-dözün birlə ərişgil, ortun birlə duruşma. (**ortun**: od). (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).

tözünlü **dözünlü**. hövsələli.

tözünmək **dözünmək.** durunmaq. durzunmaq. -bu donluğa **durzunmaq** çox güc.

tözüntə -**tözündə özündə:** içində kəndində**.**

tözünüm **dözünüm**. hövsələ gücü.

tözünüşmək **dözünüşmək**. təhəmmül edmək.

tözüş **dözüş**. **-dözüş ilə çalşılar**, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. (**kit**: bağlı).
-türgənli yaradış, cıdamlı **dözüş**.
-**dözüş ilə çalşılar**, ulu dağlar aşılar, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)

tözüşmək **dözüşmək**. qatlaşmaq. təhəmmül edmək. səbr edmək.

tözüvlü **dözüvlü. dözümlü.** çəkivli **{> şəkiba** (fars)}. sabir. səbirli.

triste (fıransa**)** tirə. **(**tutqun**)**. yapqın. yupqun. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu.

ts **"tansay" ın** (təşəkkürün) qısatılı.

tsluqu **-**qapalı bazar, **dosluğu pozar**.

tua -**xeyir dua**: alqış.

tualı **dualı** -**dili dualı**: dili oxşun. dili oxuşlu.

tuban **duman**. -**oyulmaz** qala, itib batıb **dumanda**. (**oyulmaz** : yıxılmaz. alınmaz).

tubarə **dubarə**. qayta. -götdü **qaytası**: götdü dubarə. -**qayta** de. -**qayta** gəl.

tuç **tuş**. bürünc sarısı. -altun **tuş**: qızılımsı sarı.

tuçan **1**.xulasə. **1**.zübdə. **1**.cirgə. şirə. **1**.icmal. konsept. canmayə. **1**. (lübbi mətləb). mucez.

tufan **1. < tüpən. -**tüpən qalxar bulut sürünər, **tüpən yatar** qalığ süzünər. (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq)**.. 1**. burğan. burquş. **1**. fırtına. qay. ğay.**1. tifan.** toğanaq. qasırğa. burulğan.

tufandan -**tufandan qorxman**: tipidən yılman. -od olsa dört yan, yeriyiz yayan**, tipidən yılman.** (**yayan**: piyada).

tufantan -**tufandan qorxman**: tipiden yılman.

tuq **tuğ. 1**. tükan. -**çaytuq**: çayçı tükanı. **1. toğ.** boğac. (> **bocağu**).**1**. qurs. çəmbərə. -**damtuq**: dam üstü.

tuqa 1. **tuka**. tuta. durnuq. qalıb. kilişə. -**durnuq söz**: istilah. **1**. **duğa. dua.** alğış. **1**. **tuğa**. **tuva**. **toxa**. bükə. sıx meşə. orman.

tuqab **duğab**. ağbur.

tuqablamaq **duğablamaq**. ağşarlamaq. kirəçləmək. aharlamaq.

tuqaç **tuğaç**. **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**qapanış**)**. ölüm eniştəsi **(**firiştəsi**)**. əcəl. əzrayil. **(# doğaç**: **(**açılış**)**. umay. bəx quşu. qaraçuxa. bəxt eniştəsi**)**.

tuqal **tuğal** (**< tuğ**. **tut**).mən'. mumaniət.

tuqan **1**. **tuğan**. **toğan**. tuğyan. **1**. **tukan**. yapışdıran. amili vəhdət. **1**.**tuğan**. bir nərsənin gərgin çağı, çağını. böhran. depresyon. **1.tükan**. **tuğ**. -**çaytuq**: çayçı tükanı.

tuqan **tuğan**. **toğan** < toyxan. sərdar. sərdəsdə.

tuqanaq **tuğanaq**. tələtüm. dalağum.

tuqar **tuğar**. **toğar**. **> tağar**.(< **tuğ**) **1**. yem yemək sandığı, qabı. **1**. iki dalqa arasında oluşan qorxunc oyuq. ağır təhlükə. **1**. təknə. təngək. böyük təşt.

tuqasutmaq **tukasutmaq**. (gəmi). barbacanı tutmaq.

tuqaş **tuxaş**. bərxurd. təsadüf. əksidan.

tuqat **1**. **duxat**. puxta. möhkəm. -**duxat** canlı. -**duxat** yapı. -**duxat** qala. -**duxatlı duramlı** bir iyid: dəvamlı, muqavim gənc. **1**. **tükət**. **(tükətmək)**. bir devrəni qutaraq alınan tapı, sənəd. diplom.

tuqat **cuqqa**. **coqa**. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. **1**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. darağ. doruq. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**. -börk **cuqqası**. **1**. toqqa. həlqə. -**toqatuq**: iki başı həlqəli olub, birbirinə keçilərək bağlanan qayış. fanusqa.

tuqatlı **duxatlı**. dəvamlı. -**duxatlı duramlı** bir iyid: **dəvamlı**, **muqavim** gənc.

tuqatlıq -**tukatlıq duymaq** :ürəyi qısılmaq. darıxmaq.

tuqatmaq **tükətmək**. bir devrəni qutarmaq. diplom almaq.

tuqay **tuğay** (< **tuq**). **1**.quvvətli. ağır. **1**. toxmaq. **1**.ciddi.

tuqay **tuxay**. **toxay**. iki üzlü toxunmuş, qurunmuş parça, nərsə.

tuqçu **tuğçu**. bayraqçı. ələmçi. ələmdar.

tuqqa **tüggə**. **dəggə**. **tuqqa**. (**< tuq**). butqa. köşə. köşgə (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk.

tuqquşma hadisə.

tuqla **tuğla**. bağar. kərpiç.

tuqlamaq **duxlamaq**. **toxlamaq**. bərpa edmək. sazlamaq.

tuqlamaq **tuğlamaq. düğləmək**. **çuğlamaq. (çulqamaq).** bağlamaq. bəsdəbətlik eləmək.

tuqlu **duxlu**. duruqlu. durumu gözəl. sistimli. yaraşıqlı..
-**doxlu boylu**: çiğinli. əğinli. yallı. heykəlli.

tuqmaq **toqmaq**. **doymaq**. **toxmaq**. dolmaq. **(# doğmaq**. **koğmaq**. **kovmaq**. boşalmaq**)**.

tuqmar > **tumar**. fırlanıb gedən parça, kağaz.

tuqra **tuğra**. **tura**. doğru. səhih. -**deditinləri tura**: demaqları doğru.

tuqramı **tuğramı**. **turamı**. doğrumu. rastamı. səhihmi.

tuqraş **tuğraş**. həmahəng.

tuqsalı **tuxsalı**. tıxsalı. tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). büksəli. oysalı. qussəli. munğlu. darqın. mə'yus.

tuqsun **tuxsun. toxsun.** tosun. yağlı. şişman. ətli. toxlu.

tuqşalmaq **tuğşalmaq**. tüşəlmək. düğün düşmək. dolaşmaq. -aslan kükrər, at ayağı **tuğşalar.**

tuqşun **tuxşun**. həmahəng. muşabeh.

tuqşutmaq **tuxşutmaq**. həmahəng edmək.

tuqtal **tuxdal**. **(**< **tuq**: düğün**)**. cıdamlı. dayanıqlı. muqavim.

tuqtam **tuxdam**. **(**< **tuq**: düğün**)**. qalın. güclü. sağlam. möhkəm.

tuqtən {**duxtən** (fars)}. < **toxamaq**. **toxumaq**. **toxlamaq** (nərsənin azlığın, naqisliyin, kəsrin, axsaqlığın qaldırmaq, bütünlətmək).nərsənin boşluğun doldurmaq. neçə nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikələri tikmək.

tuqtən **duxtən** (fars)**.** < **toxumaq**.

tuqu **-baylığ (bəylik) tuğu, simgəsi**: bayraq. baydaq. baytuğ.

tuquc **tuğuc (**< **tuq**: bağ**)**. **(**tuxdanma. tuqlanma. qapama. dinmə. doyma**)**. ölüm törəni. ölüm günü. yat günü **(# doğuc**: doğum, olum dərəkli tutulan törən, şənlik. ad günü)..
-**sonğuya qapılmaq**: əcələ yaxalanmaq..
-uzun yoldan arığmış (yorulmuş), qayğı əldən darığmış, bənzi üzü sarığmış, **çapıl** (**əcəl**) gözlər can verə. {ümüdsüz kişi doğuda (haqda) söylənir}..
-gecə keçmiş yarıya, çapıl (əcəl) gəlmiş qapıya, güman qalmış qaçıya, indi evin dovun saçqılan (savır).

tuquc **tuğuc 1**. (**tutğuc**). qoluc. dəsdə. **1**. çönbək. həlqə.

tuquclatmaq **tuğuclatmaq** (**tutğuclatmaq**). qoluclamaq. dəsdə qoymaq.

tuqum **tuxum. 1.** uruğ. tayğa. tayfa.**1**. **toxum**. boy.**1**. uruğ. dənə. bürç. -**uruğ turuğ:** tuxum dənə. **1**. ürə. bəzir. öğə. **1**. yumurta. başaq. -on **başaq**: on yumurta. **1**. döl. nütfə. **1**. avın**.** oğun. dənə**..**
-**tuxum töküm: toxum töküm:** bir kimsə ilə tuxum töküm ilişgidə (qan ilişgidə, evləniş). bulunan kimsə..

-**düz tuxum.** çindəş**.** içi düz. həlalzada. içi üzü bir olan. -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.
-tuxum qoymaq: döləmək..
-**açın tuxum**: ağzı çırtdağ tuxum.

tuqum -göydən yerə pay töküldü, **bir neçə tuxum əkildi**.

tuqumla **tuxumla**. **-yeri işləyib tuxumla**, sözü becərib yorumla.

tuqumlanmaq **tuxumlanmaq**.döllənmək.nütfə almaq.

tuqumlatmaq **tuxumlatmaq**.döllətmək.nütfəllətmək.

tuqumlu **tuxumlu**. **toxumlu**. boylu nütfəli.

tuqumluq **tuxumluq. 1**. uruğluq**.** əkinlik. damızlıq. uruğ, tuxum, nütfə olaraq saxlanılan nərsə. **1**. yatıl. döllük. rəhim. bətn..
-**damızlıq**, **tuxumluq heyvan**: aşırqa. acırqa.

tuqumluqun **tuxumluğun**.-**tuxumluğun, bərəkətin gitsin**: damızlığın kəsilsin.

tuqumtantır **tuxumdandır**. **-**tüm nisgillər hamısı, çox əkilən, az cücərən, **sevi adlı tuxumdandır**. (**sevi**: məhəbbət).

tuqumu **tuxumu. -tuxumu yazdan**, balanı yaşdan əkit!. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed). (**yaşdan**: yaşkən. uşaqkən.).

tuqumun -**yarın tuxumun:** irtin urğun**.** -**yatma, irtin urğun əkə ver**. (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək)

tuqur **1. cuqur** (**< tuğ**. **cuq**) (qapalı. tutlu). sayğar. işinde, sözünde, özünde dayanıqlı, başdaq olan.**1. tuğur**: taşqıl. ciddidir.**-yaşam həmməşə tuğur**, ama yoğşutmadan yaşanmaz. (**yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan)**.**

tuquy çönəb. dayirə.

tuqyan **tuğyan**. toğan. tuğan.

tuqyanlı **tuğyanlı.** burtaq > fırtınalı. mütəlatim. çalğın. çaxşıq. çaltaq (> **şıltaq**). coşqun. çırpışıq**.** daşqın. aşqın. daşqın.

tul **dul**. **1**. **dal**. arxa. **1**. **dulqat**. **(**< **dal**: yarı. tək. dalı**)**. **1**. əri ölümüş qadın. bivə. **(**vidov**)**. **1**. hər nəyin tək qalmışı. **1**. but. içi dolu, sağlam olan. seçgin. -**but cəviz**: seçilmiş cəviz.1.ər arvaddan biri ölmüş, biri tək qalmış. **-**buruq olsun, yol olsun, doğru olsun, **dul olsun**. **1. ək**. **+tul**. **+tül.** +**çavın. +savın. +tavın. +təhər. +kimi. +çalan.** -**göyümtul**. **göyçavın**. **göysavın**. **göyçavın**. **göytavın**. **göytəhər**.
. -**dul varki** dəyər min qıza.

tulaç **dulaç**. **(tullamaq**). çubağaltı. zirsiqar.

tulaq **dulağ (**< **dal**: yarı. tək**)**. **1**. qərib. **1**. **tullağ**. ucqar, ıssız, tək düşmüş yer. **1**. **tullağ**. küllük. çöplük. aşqallıq. aşqal qabı. zibil qabı.

tulambar xısaq (qıs). (his, tüslə qapalı yer). külxan.

tulambar istov. külxan. yunaq. su qızdırma üçün ocağın, matorun yerləşdiyi yer.

tulanbar odac (**odçatı**) odla işləyən nərsələrin odluq bölümü. odluq. atəşxana.

tulaşatmaq daşlavatmaq. bıraxmaq. tərk edmək.

tulay **dulay. 1.dolay**. başdan keçrilən. başa gələn, düşən. macəra. -nədir bu çaba, nədir bu.**1.**ikit.iki qat. muzaəf. muzaf.

tulazlamaq tosağlamaq. havıya fırlatmaq.

tulbalı **dulbalı** (**dal**). batnalı. ğərbi.

tulban **dulban** (**dal**). batanğ. ğərb.

tulbar **dulbar** (**dal**). batanaq. məğriq.

tulbarın **dulbarın** (**dal**). batnağın. gün batan çağı.

tulça **dulça**. **dulçağ**. **(tullamaq**). kiçik zibil qabı.

tulçaq **dulçağ**. **dulça**. **(tullamaq**). kiçik zibil qabı.

tulqa **tulğa**. qalpaq. qopca. dəmir papaq, kasket.

tulqanmaq **tulğanmaq**. toslanmaq. tosuqlanmaq. asqaşmaq. salqaşmaq. sərkeşlik edmək. asaylanmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

tulqanmaq **tulğanmaq**. toslanmaq. tosuqlanmaq. tosğunlanmaq. sərkeşlik edmək: < asqaşmaq. salqaşmaq. saçaylanmaq. saçqaylanmaq. asaylanmaq. gərtginmək. dartqaymaq. qayqurmaq. qaytqırmaq.

tulqat **dulqat**. **dul (**< **dal**: yarı. tək. dalı**)**. **1**. əri ölümüş qadın. bivə. **(**vidov**)**. **1**. hər nəyin tək qalmışı.

tulqum **tulğum** (**dolum**). **tulman**. həcmli. həcim.

tulqunturmaq **dulqundurmaq.** silkələtmək, dalqalatmaq.-**ürək dulqundurmaq**: ürək pökdürmək: ürək silkələtmək. dalqalatmaq.

tulqunturmaq **dulqundurmaq. -ürək dulqundurmaq:** pökdürmək: ürək silkələtmək, daqalatmaq.

tullaq **tullağ**. **1**. çöplük. **1**. əsgik. gözdən düşmüş. **1**. boş söz. laf. -**tullağ** danışma.

tullaq **tullağ**. **dulağ (**< **dal**: yarı. tək**)**. **1**. ucqar, ıssız, tək düşmüş yer. **1**. küllük. çöplük. aşqallıq. aşqal qabı. zibil qabı.

tullamaq **1**. atmaq. -aylayıb, tovlayıb, **tulladı**. **1**. rədd edmək.**1.** sovmaq. atmaq. -başın sağa sola **sovdu. 1.** taşlamaq. fırlatmaq.

tullanar **-**öz varına bulğanar, **hər gələnə tullanar**. (**bulğanar**: şişinər).

tullanırsan -tullanırsan damdan, qısasın seç.

tullantı süpüt. süpürüntü. daşqal (< **dışqal**: qışa atılan). urdas (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ). süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

tullatın **tulladın.-aldışın tulladın**, ağramın tuşla. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**ağramın tuşla**: əzabın rasla, qarşıla).

tullayan -aldış tullayan, qınasın çəkər. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasınsın**: cəzasın).

tulluq **tulluğ (**tullanmalı**)**. püsür. pox. -**püsür** oğlu **püsür**. -**püsür** danışma. -çox **püsür** adamdır.

tulman **tulğum** (**dolum**). həcmli. həcim.

tulsun **dulsun.** ərə gedməmiş qarımış qız.

tultaq **duldağ**. tünel. nəqb.

tultamaclıq **duldamaclıq**. (**dul**: **dal**). **dələduzluq**. **daladuzluq**. gözboyağçılıq. hoqqabazlıq. aldamaclıq. qurçun. kələkbazlıq.

tultu **duldu.-duldu keçən**, gələn gəlin (duldu keçən, gəlin gələn). (keçən dul, gələn gəlin).

tuluq **tulum**

tulum 1. (**dolum**). oylum. həcm.**1.** hövsələ.**1. qıpıt**. **qıbıt**. küpüt. dəridən qab. -bir **qıbıt** yoğurt. **1. tuluq.**

tulumlu hövsələli.

tulumsuz hövsələsiz.

tulun (**dolun**). zərfiyyət.
-**gənc dulun** göz yaşı tez qurur.

tulunq **tulunğ.** girgah. şəqiqə.

tum **dum**. orta. ara.

tumaq **tumağ**. gic. güng.

tumaqı **dumağı.** damı. -**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**umağı**: ümüd yeri). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**.

tumalanmaq **tupalanmaq**.somalanmaq. (pomalanmaq. komalanmaq. comalanmaq. yumalanmaq. gomalanmaq). yığılmaq.

tuman **1**. bürcəmə. pijamə. **1**. dayirə..**1. duman**. çən. umur. meh.**1.** tün. tüstü. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük. **1.** yutan.yut cübə. iştan. işton. içdon.1.**tuban**. -**oyulmaz** qala, itib batıb **dumanda**. (**oyulmaz** : yıxılmaz. alınmaz).
-**tuman, torba bağı, keşi:** içqur. içqurşaq.
-uca dağdan **duman durub əylənməz**. (**əylənməz:** əsgilməz). {kətə (qata. ağır) işlərin yüküdə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur)**.**
-ötdü igitlik devran, **otdu qarrılıq duman**, itdi yaxşılıq yaman, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).
-dudla duman seçilmir.
-güdə tuman: kütmən..
-**ağır duman**, **tüstü**, **düd**: burum.bürüm.
-**duman çən**: çisək çən..

-**duman durub döşənmiş:** bulut qalxıb yayılmış..
-**duman dursa**, çin düşər**. (dursa:** qalxsa**). (çin**: gerçək. həqiqət).

tumancaq işdoncaq. yalnız tumanla. şalvarsız. iç paltarla.

tumançaq **1. işdonsuz**. -**işdonsuz**, dizi yırtığa gülmüş.1.çaldan. çaldon.

tumanı -içi yanıb **dumanı tütmək**.

tumanın -(bayqal). **götüvün tumanın** gir. (bayqal).
-başına görə papağın, **götünə görə tumanın olsun**.

tumanlı **dumanlı**. 1.tünlü. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük..1.tüstülü. poxlu. iyli. -bu iş çox **dumanlıdır**..
-**başı dumanlı**: əsrik.
-**dumanlı hava**: boran -börü sevmiş boranı.

tumar {< **toxmar}**. {< **yumar}**. **1**.bir konu üzrə, bir çoxluq (toxluq) yönündən qol çəkilmiş yazı. **1**. bir yerdə olanların, ad kötüyü (listi).**1**.burutuş. **1**. bütür. bürülmuş (burulmuş) kağaz (nərsə). **1**. yortu. **1**. türüm.dürüm. **1**. burtuq. **1**. yuğub darama. yumşatış. yuşatış. **1**. > **tomar**. dürülüb yuvarlaq yapılmış nərsə.

tumar **1**. < **tuqmar**. fırlanıb gedən parça, kağaz. **1**. bəllək. mənşur. baylıqdan ötürülmüş buyruq. **1.** tumor. quddə. boğuq. boğuz. bez.

tumarlamaq yaslağaclamaq.

tumarlıq (ərdərzqah).

tumaşa -**toy tumaşa: toy yumaşa**: böyük şölən, bayram, çalıb oynama yığıncağı.

tumay **1**.(dinməz, söyləməz). mankən. **1**. timsal.

tumay kırip.

tumayratı zükam.

tumbaq **dumbaq**. dümbək. tambur. təbil. təplik. tabla. dəbdab < **tap tap)**.

tumbal tuman.

tumbalaq **dumbalağ**. **-**qazan bir dumbalaq, qapqağın tapdı.

tumlu tuşlu sağlı sollu. hər tərəfli.

tumor tupor. tömər. domal **(**> domə**l)**. tumuş. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tumru dögələk**.** dığırlaq. girdə. müdəvvər.

tumşuq quşların üzünün ön bölümü (dimdik, burun).

tumuq qəmli. qussəli. mükəddər. dalqın. fikirli.

tumuqmaq matıqmaq mat qalmaq.

tumul **dumul**. duymaz. kar. -**dumul kumul**: lal kar.

tumuş **1**. heyvan **(**it, pişik**)** üzü. **1**. > **təmişg**. bükütgən. böğütgən. **(**raspberry framboise**)**. **1**. tömər. tumor. tupor. domal **(**> domə**l)**. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tuniq **tunik**. 1.gödəkcə. yepicə.**1**.{buda çox yöndən (don) sözü ilə oxşarlıq daşır. arşdırmalıdır.
avrupa yazarları, kök tapmayaraq oxşadıblar. kot (kit) gənəl geyim olaraq çotqa, gödəkçə anlamındadır}.

tunq **ək**. (**tunğ**. **tonğ**. **> don**. > **dan**).

tupalanmaq **tumalanmaq.**somalanmaq. (pomalanmaq. komalanmaq. comalanmaq. yumalanmaq. gomalanmaq). yığılmaq.

tupan divan. -**tupan tutmaq**: məhkəmə qurmaq.

tupitən **təpidən**(fars) < tüpünmək. atılmaq. fışqırmaq.

tupmaq (**tuşmaq. tutmaq**)**.** (**uşlamaq. avuşlamaq. ovuşlamaq**)**.** ələ almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq.

tupor tumor. tömər. domal **(**> domə**l)**. tumuş. ösük. ürə. quddə. aşıq.

tupurcəq **tupurcuğ**. **tüpürcük**. hovap. hubab.

tupurcuqlu **tupurcuğlu**. **tüpürcüklu**. hovalı. havalı. hovaplı. hubablı.

tur **dur**. **1**. **dura**. istiqamət. **1**. **dura**. məskən. **1**. **durğa**. ölümsüz. ölməz. banğu. əbədi. dayimi. cavidan. cavid**.. 1**. toxdanğ!. istop. **1**. (**+dır/+dir/+dür**) < **durur**. (**ək**). -al**dır**: ala durur. alıb durur. -varmış**dır**: varmış **durur**. **1**. stop. **1**. {**dur** (fars): uzaq} < **duran**. uzanan. uzaq..1.dirsəl. diril. doğrul. dikəl. düzəl. ayaqlan. qalx!:

qax!.

-dinləb dur: qulaq as.

-**sən doğru dur**, əğri qadasın bulur.

-durmusan, dur nə gedirsən uzaq, dözdə heç gedmə ıraq.

-ölüm gələnə qal deməz **gedənə dur deməz**.

-özlərlə otur dur, **özgərdən uzaq dur**. (**özlərlə**: yad olmayanlarla).

-ağır otur, **yüngül dur**. (**dur**: qalx). (ağır otur, yüngül qop. (**qop**: qalx).

-batman otur, **yüngül dur**. (bulut olsan yoldaş olar yel sənə). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).

-**tur!**: **dur!**. saxla!.

-dur düdüyü: sur düdüyü, şeypuru..

-**dur yeni bir gün**, hava köklə. (ölüsü ölənə, neçə keçmişində deyilən söz)**.**

-uzaq dur!. aban!. sakın!. çəkin!. ehtiraz ed!. -(evrən bir tor durur) **aban** düşmə toruna, oyun var çulqamış toyuna. -**abanmadan** girmə heç yerə, düşərsən birdən çıxılmaz yerə.

-**düz dur:** oxdur.

-ucalmaq üçün, **alçaqlardan uzaq dur**!.

-ölümlə dur göz gözə, gizin yoxsa mutlusun. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

-dura qalmaq. qala **durmaq**. gic qalmaq..

-**dura sala**. ara sıra. -iki bala ayaqlaşıb yatır, dura sala dayaqlaşıb atır. **(dura sala**: ara sıra**) (**bilməcə**). (kirpik)**..

-**dura durmaq**. qala qalmaq. sabit durmaq..

-**ara dura**: **ara sıra**.

tur

-**ıraq dur:** arcın. məbada. -**arçış** ora gedəsən.

tura

dura. **1**. doğra. hak. haq. haqq. həqq. **1**. sabit. -**dura** oturdum. -**dura** gəlirim: **1**. hər vax gəlirim. **1**. sabit gəlirim. sabit maaşım. -**dura** olsun. (paydar olun). -**dura** olasız: **dura** durasız. paydar olasız. -**dura** yağdı, dura axdı. (durmadan yağdı, axdı).1. doğra. -bu **durada**: bu **doğrada**: bu **barədə**..1.**turuma. -**çox kötüyə, **qın dura düşmək**: gününə it ağlamaq. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma).
-**bara dura: vara dura:** get gedə. gedərək.
-**dura almaq:** alıb durmaq. dalbadal almaq. bıraxmadan saxlamaq, tutmaq.
-**durub vermək**: **dura vermək**: **dura durmaq**: muqavimət, təhəmmül edmək.
-**atam oğlu dura dur**, börüngə bax, ula **dur**! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın)..
-**dura ölmək yeğ**, yata ölməkdən. (**yeğ**: yaxcı. burda yaxşıdır). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir).
-**atam oğlu dura dur**, börüngə bax, ula dur! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın)..
-**dura durmaq: 1**. yaşa durmaq. həyat qeydində olmaq. **1**. muqavimət edmək..
-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün **dura**. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**
-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

-dura durluq: muqavimlik. muqavimət edmə..
-**dura qalxan:** hər çeşit qorunma aracları.
-**gəzəyən dura bilməz**, gəzməsə, dözə bilməz. (aşıt danılır, sonucu qalır.).(aşıt: adət). (aşıtların, adətlərin, qaçınılmaz, iyili-kötülü sonucları bəklənməlidi). (aşıtların tanımaq, yaşamın tanımaq deməkdir)..
-kişi, kəşür değil, bitdiyi yerdə dura.(bu söz, kişini, gəzib dolanmağı unutmasından qorçalır (qorunmasın istir).

tura **tuğra**. doğru. səhih. -**deditinləri tura**: demaqları doğru.

turabara **dura bara**. gedə dura. yavaş yavaş. zaman zamanla.

turac **durac.** vaqeiyyət.

turaç **duraç. duraş**. halət.

turaq **duraq**. **1**. durluq. otraq. qonaq. **1**. toxdalış. istqah.**1.**beket. isqah. -dəmir yol **beketi**.**.**
-dəmir yolu durağı: dəmizgə. (**dəmir iz**).
-dilim bayraq, **topraq duraq**.

turaq **turağ**. **turğa**. **durğa**. rəsm.

turaq **turağ**. dörəğ. barağ. barə. sarağ. murid. -bu **törəğdə** nə bilirsiz. bu **dörəğdə** nə bilirsiz. bu **barağda** nə bilirsiz. bu nə bilirsiz. bu **sarağda** nə bilirsiz. bu nə **muriddə** bilirsiz.

turaqalmaq **duraqalmaq**. qalaqalmaq.

turaqçı **durağçı**. yaşavçı. sakin. -təbriz **durağçıları**.

turaqı **-**göydür uca qartal durağı. (uçaqçılar sözü).

turaqısız **duraqısız**. tutarsız. atağan. dəvamsız.

turaqlanmaq **duraqlanmaq.** durub almaq. durunmaq. durğunmaq. (baz istadən).

turaqlı **duraqlı**. əzmli. sabit qədəm.

turaqlı **duraqlı.** duraqul. dayimi. -**duraqul** komitələr.

turaqsamaq **duraqsamaq**. sallanmaq.

turaqu **durağu**. qalağu. qalan. baqi. əbədi. cavid. -dünya **durağu demə**.

turaqul **duraqul**. duraqlı. dayimi. -**duraqul** komitələr.

turalqa **duralqa**. iskal. yol arasında olan duraq.

turaltış **duraltış**. artalış. tədfiyə. arıtlama pırosəsi.

turamaq **duramaq**. **durmaq**. dəvam edmək.

turaman **duraman**. sözüm yox. qəbul. -'gülgü' dərman deyillər, buna **daraman**.

turamaz **duramaz**. dəvam edəməz.

turamı **tuğramı**. doğrumu.rastamı. səhihmi.

turamlı **duramlı**. muqavim. -**duxatlı duramlı** bir iyid: **dəvamlı**, **muqavim** gənc.

turan **duran**. **1**. **(durmaq**: qabil olmaq**)**. bilən. qabil. -görülə **duran**: görülə **bilən**: **qabili** muşahidə. **1**. hazir olan. meydanda olan. -**duran** pulu götür. **1**. mətrəh. -duran soru. **1**. bu. -**duran** yol: bu yol. **1**. sabit. dəğişəməyən. dəğişəməz qərarlı. **1**. **duran** > (**dur** (fars): uzaq}. uzanan. **1**. qayın (qaynar olan) yürüşdə, hərəkətdə olan. canlı. diri**..**

-ertən tez duran: ertəncik**..**

-həmməşə duran: əbədi. turuz.

-**dan ertə duran**: ertənçil.

-oturan verdi, **duran aldı**..

-**dözüb duran**, ölür bir gün, dözərək yürən, yetir bir gün..

-**duran yetirir**, yatan itirir.

-**sözündə duran:** dediyin yapan. qovlun tutan. kəsir.

-çəkin bilən, **könüldə durar**..

-sonsuz olan yol batsın, **başsız duran el batsın**. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın).

-biri doğan, **biri duran**, biri doyan yerinə bağlı. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

-**danir duran:** erkənçi. (sübhxiz).

-yaşsın könüldə duran könüllə vuran.

-**dözüb duran**, ölür bir gün, dözərək yürən, yetir bir gün.

-**sözündə duran:** aytqanın etgən.

-duran gəmi, dalqaların əsiri!.

turanım -**duranım yox** yanımda.

turanqa **duranqa**. göydələn. ucubınıq. sox.

turanlıq **duranlıq**. yaşama. qalmasın. (paydarlıq). -onun qoşu yazı, yapıtları könüllərdə **duranlığın** sağlar.

turanmaq **duranmaq**. mətrəh olmaq. -**duranan** işlər.

turanmatı **duranmadı**. **-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü, **yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan**.

turanmaz -su astıda, **islanmadan duranmaz**. (**astıda**. altında)**.** (tapmaca) (**daş**).

turantansa **duran**: yaşıyan.-**çox durandansa**, çox yürəndən sor!. (**yürəndən**: gəzəndən).

turantır -**dünya gedər durandır**. (dünya gedməkdən qalmaz)

turar **durar**. **1**.dəvam edər. dəvamlı. **1**. qalan. -qəhbənin **durar** evi, durar könlü olmaz.**.**1. qalxar. -duman **durar** axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar..**1.** uzar.yaşar. -**oxuyan el uzar**, oxumaz el tozar. (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).**1.**toxdar**.** -**özü toxdar**, kölgəsi uzar. (tapmaca) (**gün qabağında hər nə qoyulsa**)..**1.**qalınar. dəvam tapar. paydar olar. **1.**qərar. -uzaq səndən **durarım** yok: uzaq səndən qərarım yok.
-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü**, yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan.
-könül qalmasa qapalı, **bağlı yollar açıq durar**.
-**bincik durar sap üsdə**, kişi qalar söz üsdə(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)**.**
-bir ayağın asıb durar, bir ayağın basıb durar, hər bazara barıb durar (tapmaca) (**tərazı**)..
-**hər yerdə güdüb durar**, istəyirsə tutub udar (tapmaca) (**ölüm**)..
-**durar olsan**: durursansa. -**durar olsan tanertən**, bitər işin, tüşə qalmaz. (**tanertən**: səhər tezdən). (**tüşə**: ikindi, gün batana yaxın)**.**
-say sana bilən **yerində durar**, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı).
-özü gedər **kölgəsi durar**. (tapmaca) (söz)
-qatı yüngül, altı yoğun çox durar. (**qat**: dam).
-qurd görüncə, **türk qanı durar**.
-yetimə baxsan, betinə durar. (**betinə**: üzünə)..
-**köçər durar:** aladur.
-**yaşam sürər, durar deyil**, gerini daşla, yenidən başla..
-**durar durmazı bir gəlir.** durub durmadığı dəğişməz. olub olmadığı birnə dəğişməz..
-**bağışlı ürək, tin durur**. (**tin durar**: huzur bulur). (**bağışlı**: rəuf. mehriban. rəhimli).

bağışlı könül, dinclik bulur)..
-**axar sular durar olsa ısqanar**. (**ısqanar**: iylənər).

turar -**bir damla durar bir tona ülgü**. (**ülgü**: nimunə).
-**dəğmədurar**: çox həssas. titiz.
-dək gəzən, **tox durar**. (**dək**: gəl gedin bilən)

turarar durarar. -türkün gözü, türk ardında durarar, **erməni gözü, yad götündə uyar**.

turarız **-durğu bulsaq durarız**, qılğı düşsə qılarız. (yaşamda uğur güdmə, düşdüyün yap)
(**uğur**: ans. uyuğn çağ. fürsət) (**durğu**: durqunaq**.** iqamətqah). (**qılğı** : iş)**.**

turarmış **-**baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

turas surət.

turasız **durasız**. (**dura**: ev). evsiz eşiksiz. xanıımansız.

turasız **durasız**. həvərə. hevərə. ləvərə. (**kəvərə**). boş. lax.

turaş **duraş**. 1.**duraç.** halət. **1.**durqun. avsum. əbsəm. (< **avsunlanmış**). sakit.

turatıqan -taylarından **acratıb duradığan** nədən. (oxşarlarından **ayırıb saxlayan** nədən).

turatın **duratın.** qurç. qurs (dolu, bərk). muqavim. -**qurç** ərən. -**qurç dəmir**: çəlik. polad.

turaver **dura ver**. -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, **yağı öndə dura ver**, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, güreş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənlədir)

turba **durba**. boru. borca.

turbaca **durbaca**. piş, ocaq durbası üçün duvarda, pəncərədə açılan baca. tünlük.

turbaq **durbağ**. burbağ. boğabur. durumba. qord. ustuvanə. siləndr.

turbal **durbal**. heyn. an. dəm. qınıs. astana. astan. **(**< ast: alt**)**. basağ. basağa. basağu.
-elə bu **astanda** gəlib çıxdı.

turban **durban**. **durğan**. keşik.

turban **tülban.** çəlmə.əmmamə.

turbaş **durbaş**. **1.**hakim. -**durbaş ikən** qalaya. (hakim imiş şəhərə). **1.**mürtəce'. mütəəssib.

turbaşlıq **durbaşlıq**. mürtəce'lik. mütəəssiblik.

turcumaq **durcumaq.** duruşmaq**.** başlamaq. -işə **duruşun**.

turçatmaq **durçatmaq**.bərpa edmək.

turq {**qurd**: < metatez >**durk**. **turk**: qurdrət, güc simgəsidir}. {itin adı itiliklə bağlı olmalıdır. -**it kimi**=iticə}.

turq **durk.1. durum**. yağday. vəziyyət. movqeiyyət. 1. durnuq. muqavimət. ömür. muqavim. möhkəm. durmal.

turqa **durqa**. **durğa**. **1.turağ**. rəsm. **1**. tura. ölümsüz. ölməz. banğu. əbədi. dayimi. cavidan. cavid. **1**. doğra. doğru. gərcək. **1**. türkəsaya. saf. arın ürəkli. torqa. -**torqa** danış. -**torqa** sözlər. **torqa** ürəkli. mənzil. -yol üstü **durqası** (mənzil): çarva.

turqac **durqac**. muqavim.

turqal **durğal**. **1**. durqat. halət. **1**. qərarqah.

turqalıq **durqalıq**. **1**. **durmaqlıq**. qərarlıq. kəsərlik. **1**. tədavüm. movcudiyyət.

turqalmaq **durqalmaq**. yaşayıb sürmək.

turqan **durğan**. 1.kasad. rakid. (# **dürgən**. **sürgən**)**1.durban**. keşik.
. -**boylabaqa durqan**: boyu uzunluğunda olan, gedən. boy uzadısıyla.

turqanmaq **durğanmaq**. 1.dirçəlmək. şifa bulmaq.**1.**rəsmiyət tapmaq. **1.**çəkinmək. ikrah etmək.

turqaş **durqaş**. muqavimət.

turqaşar -yaş öğrəşər, **qarı durqaşar** (muqavimət edər).

turqaşlıq **durqaşlıq**. iaşə. maaş. xərci. nəfəqə.

turqat **durqat**. **1**. durğal. halət. **1**. patuq.**1. durqat!**. istop**!**.

turqatmaq **durğatmaq**. **1**. bərpa edmək. **1**. yerkitmək. müstəqərr edmək.

turqatmaq **durğatmaq**. rəsmiyət vermək.

turqatmaq **durqatmaq.** çəkindirmək. qabağın almaq. mane' olmaq.

turqay **durğay**. durğaylı. rəsmi. rəsmi damqası olan. -bu **dillər** durğay deyir.

turqay **durqay**. **1**. görünüş. fiqur. qiyafə. -yekətay **durqay**. **1**. muqavim. muqavimətli. sabitqədəm. toxsun.

turqaylı **durğaylı.** turğay. durğay. rəsmi. rəsmi damqası olan. -bu **dillər** durğay deyir.

turqıl **durqıl!.** aram!. sakit ol!.

turqlu **durklu.** ömürlu**.**muqavim.

turqu **durğu.** 1. qərar. hal. istirahət. -**durğü** qalmaz könüldə, ağrı bassa bir yana. -qutqu quşu uçarkən, **durğu** aldıq qaçırdıq. 1. durqunaq. iqamətqah. -**durğu** bulsaq durarız, qılğı düşsə qılarız. **1.**turtu. tortu. bir qabın dibində duran, dibnə çökən. (. təhmandə).**1.**durmaq işi..

-ayaq, qorxaqa, qaçqu yaraq, alqara **durqu yaraq**. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar, qormaza durmaq üçün yarar).

turqu **durqu**. 1.dərcə. dərgə. movqe'. mevqe'. -birinici **durqunu** qazanmış. -bilim **durqusun** yuxartmalı. 1.hal. halət. -bilim durqusu aşaq. -keçriş durqusu necədir. -bu durqunda tək qalmaq yeğ deyil. 1. vəziyyət. -**durqunu** dəğişmiş. -hava **durqunu**: hava şərayiti.

turquaz **turkuaz**. **türküvaz**. **1**. göydaş. **1**. firuzeyi. **1**. firuze. dəğərli daş.

turquqlanmaq **durquğlanmaq. çəkinişmək**. 1. imtina edmək. -o ağır işlərdən **durquğlanar.** 1. hesab aparmaq. -o genə səndən biraz **durquğlanır. (# sırtıqlanmaq).**

turqun **durğun**. **durqun**. **1**. ğeyri mütəhərrik. (# **sürgün**: mütəhərrik). **1.** duraş. avsum. əbsəm. (< **avsunlanmış**). sakit**..1**. **durnu**. kasat. **1**. aram. yumğun. yamğın (yumulu, durqun, qımıldamayan). dinc. sakin. -**yumğun dalay**: durqun dəniz. **1**. axmaz. hərəkətsiz. ğeyri cari. ista. rakid. **1**. sabit. hərəkətsiz. **1**. aram. pəsifik. -**durqun dəniz**: pəsifik engin. -durqun dərin..**1**.oturuşmuş**.1.**oturan. çökən. çökgən. çökgün. yerli. sakin. müqim.1. hal o ruzqar. vəziyyət zad. (zindiyanlıq. zindəgi).

turqunaq **durqunaq.** durğu**.** iqamətqah. -**durğu** bulsaq durarız, qılğı düşsə qılarız.

turqunlamaq **durğunlamaq**. durunlamaq. kasatlamaq.

turqunlanmaq **durqunlanmaq.** aram olmaq.

turqunlanmaqq **durqunlanmaq**. (əsən, axan nərsə). durmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bağınlanmaq.

turqunluq **durqunluq**. **durunluq**. kasatlıq.

turqunmaq **durğunmaq**. 1.**durunmaq.** duraqlanmaq. durub almaq. (baz istadən). 1. **durunmaq.** muqavimət edmək. -o mənə ötrü (qarşı) **durundu.**

turquraşmaq **durquraşmaq**. yığnaşmaq. toplaşmaq.

turqurmaq **durqurmaq.** dirgürmək.

turqutma **durqutma**. bərpap edmək. -onun **durquşu** (bərpapsı) buna bağlıdır. -siz onu **durqatamasz** (bərpap edənməzsiz).

turquz **durğuz**.turmuz.

turquzar -yaxşı gələr **qalığları durquzar**, yaman gələr uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).

turquzmaq **durquzmaq (# yıxıtmaq).**

turquzmaq **durquzmaq**.diklətmək. sixlətmək siklətmək. soxlatmaq. şaxlatmaq. şəxlətmək.

turlamaq **durlamaq**. 1.duruslamaq. doğrutmaq. -yalan sözü **durlamaq**, daş qırmaqdan güc olur.**1. durlatmaq**. yığmaq. toplamaq.

turluq **durluq**. **1**. duraq. otraq. qonaq. **1**. iqamətqah. qərarqah.
-dura durluq: muqavimlik. muqavimət edmə.

turluq **durluq** (**dövürlük**). oba çadır tarmığının (çərçivəsi) dışarna bürülən keçə.

turlun **durlun**. açıq, saydam (şəffaf, mat olmayan) duruluq. axıcı, iti, sürən duru.

turma **durma. 1**. tınıq. tınış. tiniş. dinək. toxdaş. istirahət. aramlama. nəfəs alma. -yağış **tındı**. -uluğ **tınış**: böyük, yay tə'tilatı. **1**. **durum**. halət. hal.**1.**qalma. **-**iyi olda,

yoxsul durma.
-**arxayın durma arxava**, birdən arxan, yana çəkilər**.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər)**.**
-qapıda durma, qarına keç. (**qarına:** içəri. içgəri) qapını bıraq, qarına keç. (sili bıraq sini tut: zahiri bıraq batini tut) {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.
-**arxa durma**. barındırma. qoruma. tutsama. qoruyuculuq. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

turmac **1**. burnac. başı yuvar, girdə olan. **1**. tormac. safi. katalizor.

turmadan **durmadan**. **1**. baral. **1**. arxa arxadan. dalbadal. üzülmədən.**1.**yürkə. qırılmadan. vəqfəsiz. -**yürkə** danışmaq.

turmaq **durmaq**. **1**. ~ **+durmaq**: sürmək. dəvam edmək. -yağmaqda **durur**: dəvam edir. -tikməkdə **durur**: dəvam edir. **1**. **duramaq**. dəvam edmək. **1**. qabil olmaq. -bölünə **duramaz**: bölünəməz. **1**. toxdamaq. istop edmək. -toxdatın: saxlayın. -toxdamadı: saxlamadı. -toxdamadan: saxlamadan. **1**. yatmaq. -aldımda **duran** dağlar: önümdə **yatan** dağlar. **1**. tutmaq. -bunlar qançya **durur**: neçə tutur. **1**. movcud olmaq. **1**. səngimək. singimək. tingimək. kəsilmək..1.(əsən, axan nərsə). durqunlanmaq. bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq. bağınlanmaq.**1.** qalmaq**.** -**tikilib qalmaq, durmaq**: qayqıla qalmaq. **1.** yaşamaq**.** -**durmaq istisən**, öldürməgə yaraqlan. (istəyirsən durmağı, öldürməyə yaraqlan)..**1.**taxılmaq. mıxlanmaq. -araba gedərək, birdən **taxıldı**. -hər nə ölümlə **taxılır**..**1.**yaşamaq. ruzqar keçirmək. zindiyanlıq, zindəgi edmək.**1**. yaşamaq. { > **durud** (fars)}. -gedər evrən **durmaq bilməz axarı**. (**aşar acun** durmaq bilməz axarı).
-ürəkdən **durmaq**: ürəkdən gəlmək..-**üzünə durmaq:** üzünə dönmək. qarşı durmaq. cəvab vermək.
-gedir evrən durmaq bilməz axarı. (**aşır acun** durmaq bilməz axarı).
-güdə durmaq: **güdə yatmaq**: gözləmək. bəkləmək.
-neçiyə **durur**: neçiyə **baxır**. neçiyə **çıxır**..
-**alcayın durmaq**: qıçların aralı qoyub durmaq..
-**gəlib durmaq**: gəlib gedmək..
-**yeyib durmaq**: çox yemək. hər vax yemək..
-**dalında durmaq**: ardamaq. dəstək vermək. -tanrım **ardasın**..
-**tez durmaq**: tez oyanmaq. tezərmək..
-**tez oyanmaq**: tez durmaq. tezərmək.
-**dura durmaq: 1**. yaşa durmaq. həyat qeydində olmaq. **1**. muqavimət edmək.
-**sözündə durmaq**: anda yetmək..
-**üzə durmaq**: ağ eləmək..

-**tox durmaq:** acgöz olmamaq.
-**ortada durmaq**: vasitəlik, miyançılıq edmək.
-tər taza durmaq: solmayıb çürüməmək.
-**qatığ** (**qatğığ**) **durmaq**: qate' durmaq. dirənmək. israr edmək.
-**durub qalmaq**: birdən durmaq.
-**alıb durmaq**: dura almaq: dalbadal almaq. bıraxmadan saxlamaq, tutmaq.
-**qıl üsdə durmaq**: çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq. havıya bənd olmaq. -**qarab durmaq**: **gözəb durmaq**: 1. göz olmaq. göz altına alınmaq. 1. bir olaya, nərsiyə qarışmadan qırağ durmaq. 1. dəvgənmək. baxa qalmaq. gic, avara qalmaq. 1. nərsəni gözləyərək, işində sustalıq, kütlük edmək.
-**durub qalmaq**: 1. ayağ üsdə qalmaq, gözləmək. 1. boş işsiz, işlənmədən, işləmədən durmaq. 1. **dura durmaq**. sözündə qalmaq, durmaq. israr edmək. 2. sakit, qımıldamaz, təprəşmədən qalmaq.
-**durub vermək**: **dura vermək**: **dura durmaq**: muqavimət, təhəmmül edmək.
-dizik durmaq: səfə durmaq. səf çəkmək.
-**dış durmaq:** qatılmamaq.
-dik durmaq: oxdurmaq. tirlənmək.
-**dikə durmaq**: oxdurmaq. şaha durmaq.

turmaq 1. ayaq üsdə dikəlmək. 1. toxdamaq. ayaq çəkmək. yeriməkdən çəkilmək. saxlanmaq. 1. ayaq üsdə dikəlmək. -göyköynəklilər sağda, ağlar solda **durmuşlar**. 1. bir yerdədə toplaşıb yığışmaq, yerləşmək. bar olmaq. -orasında qaçaqçılar **durur**.
-**uzaq durmaq:** arçınmaq. -**arxa durmaq**: qoldamaq. əldəmək.
-**dözüb durmaq**. dözüb qalmaq: bəkləmək. gözləmək.

turmaqlıq **durmaqlıq**. **durqalıq**. qərarlıq. kəsərlik.

turmal **durmal**. **durmad**. duran mal. anamal. sərmaya. kapital.

turmal **durmal.** 1.durnuq. möhkəm. -**durnuq** qayış: möhkəm qayış. -**durnuq** söz: möhkəm söz. -**durnuq** duvar: möhkəm duvar. -dağ tayın **durnuq**: dağ kimin möhkəm **1.**durnuqlu. -**durnuqlu** ol: durmal ol. qondum köçdüm yapma. bir yerdə, bir sözdə durmal ol.

turmalarda -**keybirər durmalarda**: çox az durumlarda. çox nadir hallarda.

turmalı **durmalı.** -**sevgi, içdə durmalı,** sevən, onu sarmalı. (**sarmalı**: qorumalı. örtməli).

turmanlanmaq **durmanlanmaq.** tə'kid edmək.

turmasa -**yar yara olmasa dayaq**, yadda əzib, basar ayaq.

turmat **durmad**. **durmal**. duran mal. anamal. sərmaya. kapital.

turmatan **durmadan**. **1**. barğama. dayima. -**barğama** axan. -**barğama** gedən. -**barğama** yürən. -**barğama** deyən. **1**. çala. **1**. barhama. berhemə. həmməşə. dayima. -bel vurub berhama əkən əkinci. -**berhemə** gəl gedli yer. **1**. udayı. dəvamlı. -gecə gündüz **udayı**: tün gün **durmadan**. **1**. ötüşsüz. qoymadan. **1**. sağra..**1.**layənqətə'.**1.**ulam. qırılmadan. dəvamlı. -**ulam** gəlib **ulam** gedər, durmaq bilməz, gedi ünya. **1.** ulam. dəvamlı. -seziklәriz ulam yalabır. (xiyallarız dəvamlı alovlanır). -başsız könül, **durmadan yürür**.{könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur)}. (həvəsə, bəsdi yoxdur)
-durmadan gedən: yortu. gedib durmayan. mudavim cərəyan. hərəkəti bila inqita'.
-**çağ barınar durmadan**, ölüm qapar sormadan. (**barınar**: axar).
-durmadan ged: barığ bar.
-**durmadan** yağdı, axdı: **dura** yağdı, dura axdı.
-durmadan gülüb durun, bayramızı qutluyun.

turmatan -**göz, durmadan** baxsan, koralar, yum birdə aç. kəndivə gəl, kəndivə güvən.

turmatıqı **-durub durmadığı dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** olub olmadığı birnə dəğişməz.

turmayan **durmayan**. **çağ** < $_{met}$ > **gaç**. qaçan. sürən.
-**gedib durmayan**: yortu. durmadan gedən. mudavim cərəyan. hərəkəti bila inqita'.
-istəyində durmayan, diləyinə çatanmaz!.
-**işində, sözündə durmayan**: dəğişən**.** daşınan.

turmayın -**qarşı durmayın:** kəşgitməyin. keşgitməyin. -siz ataza qarşi **kəşgitməyin**: qarşı durmayın.

turmaz **durmaz. 1.** dayanamaz. muqavimət edəməz. -**könül çəksə, baş durmaz**!, könül çəksin, baş duysun! (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz). **1.** qalmaz**.** -min könüllü, **bir çatıda qalmaz**.1. razı olmaz. **-**əl verənə, göz durmaz ..
-**yalan üstə yaman durmaz**, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu. (yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan). (yalandan bətəri yoxdur yaman). (yalan üstə yaman yox).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman)..
-**sayqı köçər durmaz**, güc var olan yerdə..
-boş çuval, **dik durmaz**.
qavın pişsə, **sapında durmaz**..
-yeyilən çörək **gej durmaz**!. (yeyilən çörək tez unudulur)..
-könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur). (həvəsə, bəsdi yoxdur) (başsız könül, durmadan yürür)**.**

-dövük qabda **su durmaz**. (dövük qab su saxlamaz).
-bu topraqda dəmir salmış atalar, igid qalmaz, **qanı durmaz bizi burdan atalar**. (**dəmir salmaq**: dəmir atmaq. ləngər salmaq: ləngər atmaq. yerləşmək).
-boq olan yerdən **sinək uzaq durmaz**. (**boq**: pox).
-öğlə düşsə **gün durmaz**. {gün yağuru günortaya dəkdir. (**yağuru**: bərəkəti)}.
-kor çobanda **qoyun durmaz**.
-çırağ uçmaz yağ bolsa, **çırağ durmaz yağ yoxsa**. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər) (yağlı çıraq sönməz).
-cibi yırtıq, **pul durmaz**, ağız yırtıq **söz durmaz**.
-eşqin tərs uvandı olmaz, **qırığ qalmaz, üzük durmaz**. gedəni boşver, qalanı xoş ver.
-çuval yırtıq **mal durmaz**.
-başçılar doymaz, **savaş durmaz**.
-görəndə uçdu əldən hər nə var barım, us başımda, qan damarda, **təndə can durmaz**. (**uçdu**: məhv oldu).
-kəklik dursa havada, **qartal durmaz yuvada**! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr)..
-odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz, **otu sal odun içinə, yalvanar durmaz**. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək)..
-könül susmaz, **baş durmaz**..
-dilsiz el qalmaz, **tinsiz el durmaz**!. (**tin:** duyqu, inanc, iç evrəni).
-min qapıda gəzən, **bir qapıda durmaz**, min qapıdan uman, bir qapıdan doymaz.
-sözündə durmaz: yeləpər. oportünist.

turmaz -quş qanatsız, **qapı daraqsız durmaz**.
-yolsuz yerdə karvan yürməz, öytgəp keçər **ömür durmaz**. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

turmazı **-durar durmazı bir gəlir.** durub durmadığı dəğişməz. olub olmadığı birnə dəğişməz.

turmur **durmur**. -**yaşam buyruqda durmur**, buyruqla yürmür, gələn çəkilir, olan seçilir.

turmusan -**durmusan, dur nə gedirsən uzaq**, dözdə heç gedmə ıraq.

turmuş **durmuş**. **1**.vəziyyət. -bu **durmuşda**. **1.**yaşam. həyat. -ilkidurmuş. **bədəvi yaşam.** əvvəliyyə həyat. **1**. adət. rəsm. **1**. camiiə. ictimai həyat. -**asrayıb** durmuşa ayaq basdı: böyüyüb camiiyə **(**ictimai həyata**)** girdi. **1**. sürən. yaşam..**1.**yaşam. həyat. məişət. mə'yişət.
-**durmuş keçirtmək**: yaşam sürmək..
-durmuş keçüri: yaşam güzəranı..
-durmuşda duranlar.
-durmuş bir sınağ, sınanın payı, sındırana eşq olsun. (**payı**: qisməti). (durmuş bir

sınağ, sınana yazığ), (**durmuş**: yaşam).
-durmuş ortaq: boydaş. həyat yoldaş. (həmsər).
-bir anda can tapan, bir anda son bulur, yaşam sürüğür durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).
-**durmuş çağun**: dünya varkən. əzəldən. -**durmuş çağun** beleydi.
-nə eldən yardımım vardı, **belə durmuş dağırdandı**. (**durmuş:**yaşam).
-pökə durmuş: pök durmuş. -geyimin **pök durmuş** (**pökə** durmuş) bölümləri.
-yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, **elin durmuş dayağı**, sınmaz beli, el dursun..
-**durmuş orunun bərk**, özgür qalasan ərk. **(orunun:** yerin). (**ərk:** güc. ixtiyar).
-**turmuş koşulları:** diriliş qoşulları. məişət şərayiti.
-**durmuş ortağı**: yaşam şəriki. şəriki zindəgi.

turmuş -**durmuş ortağı**: həyat yoldaşı.
-**durmuş qulluqları**: gündəlik işlər.
-**durmuş uçan**, boşuna yatan tutanmaz. {(**durmuş uçan**: yaşam (yaş) tutulmaz)}. (ömür qısqa, yaş qurar)

turmuşa **durmuşa.** -qız durmuşa çıxartmaq: qız çıxatmaq. qız köçürtmmək: qız ərə vermək. qız evləndirmək. -oğlan **evləndirmək**, qız **çıxatmaq**.

turmuşu -**durmuşu** bala batsın. (yarqış sözü).

turmuşu -**durmuşu boş tutmayın**, atar tutar saymayın, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

turmuşuntan -**durmuşundan**, yaşamında çəkilmək, qırılmaq, uzaqlaşmaq: bağrından üzülmək. -bağrından üzülmək. minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

turmuşunu -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

turmuşuzta **durmuşuzda**. dirriliğizcə. diriliyizdə.

turmuz durğuz.

turna -**allı telli durna**.

turnaq **durnaq**. subat. qərar.

turnaqsız **durnaqsız**. dönək qərarsız. subatsız. dəğişgən.

turnca -kişi qazanın **otda durnca**, otdan düşüncə gör.

turnu **durnu**. **1**. durqun. kasat.

turnuq **durnuğ.1.** > dirəng. məks.**1.**tuka. tuta. qalıb. kilişə. -**durnuq söz**: istilah.

turnuq **durnuq**. -**durnuq** qayış: möhkəm qayış. -**durnuq** söz: möhkəm söz. -**durnuq** duvar: möhkəm duvar. -dağ tayın **durnuq**: dağ kimin möhkəm

turnuqlu **durnuqlu**. **durunqul**. **durunqıl**. qalıblaşmış. kilişələnmiş. kilişik. -**durunqul yaşam**: ölümsü yaşam.

turnuqlu **durnuqlu**. -**durnuqlu** ol: durmal ol. qondum köçdüm yapma. bir yerdə, bir sözdə durmal ol.

turnuqluq **durnuqluq**. (ustuvarlıq. sabitqədəmlik).

turp **tırp.** çalğan**.** -**acı çalğan**: acı turp.

turpu -**kəsdənə turpu**: kiçik tırp türü.

turs **durs**. **1**. heykəl. timsal. **1**. qiyafə. -bu **dursda**: bu qiyafədə -**dursun** dəğişmək. -**durs** boyamaq. -**durslu**: qiyafəli.

tursa **-başda dursa bir alçaq**, dağar gedər, tozar pozar bir ölkə. (**başda dursa**: hakimiyyət edsə) (**alçaq:** əksik**).** (**tozar**: məhv olar).
-**oğul dursa evin daşı**, qızda durur könül aşı. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).
-əşlər ara dil dursa, könülləri dinc alır. (**dil**: söz) (sevgilər (ər arvad, qız oğlan) arsında söğüş dalaş yerinə ökdəlik (mə'qulluq) dil, söz üstəlik sürsə, iş sonu gəlirsədə könülləri dinclikdən qalmaz).
-duman dursa, çin düşər**. (dursa:** qalxsa**). (çin**: gerçək. həqiqət).
-**dünya durunca dursa**, işin bitirməz köçər (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz)..
-söyləyən dərdin, dərman bular, **söyləməz dursa**, it kimi ular. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).
. -**kəklik dursa havada**, qartal durmaz yuvada! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr)..
-**əllər dursa sağ əldə**, bayraq qalar yerində.
-**kiçikdə dursa ulduzun**, öz gücün deyər gecə düşəli. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma).
-qılıc qınında **dursa puslar**. (**puslar**: paslanar).

tursaq **dursağ**. **1**. **düştüğ**.tərəddüd. **1**. tərəddüd.

tursaqınmaq **dursağınmaq**. düştüğmək. tərəddüd edmək.

tursaqlı **dursağlı**. tərəddüdlü. mütərəddid.

tursaqsız **dursağsız**. **düştüğsüz**. tərəddüdsüz.

tursal **dursal**. dövlət. -**dursal** ərkə: dövlət gücü. -**dursal** seçimi.

tursanmaq **dursanmaq**. bər qərar olmaq. idamə tapmaq.

tursanmaq **dursanmaq**. düz bilmək. rəva bilmək.

tursatmaq **dursatmaq**. bər qərar edmək.

tursayır **dursayır.** bərkiyir. -**duvar vardı dursayır**, duvar da var yuvsayır. (**yuvsayır**: boşalır)

tursu **dursu**. **1**. istiqamət. cəhət. -**dursun dəğişmək**: istiqamət dəğişmək. **1**. həqiqət. **1**. müstəqim. düz.**1.** (**dursu**). həqiqi.

tursu doğru. -**sizdəki dursu imәs**: sizinki, sizin duruşuz doğru değil.

tursuq **dursuq**. muqavimət.

tursun **dursun**. **1**. dəvamlı. payəndə. **1**. qiyam. bərqərar. sabit. vəfalı. **1**. müstəqimən. -**dursun** ora getdi. **1**. həqiqətən. -**dursun** mən özüm eşitdim. -**dursun** demişdim. **1**.yaşasın. **1**. cavid. **1**. əbədi.**1.**gəlsin. : yaşasın. **-**alcağlardan baş alan dursun, **ulcağlardan daş alan**.
-**sağ dursun:** amana qalsın. salamat qalsın. **1. dursun**!. qalınsın!. dəvam edsin!. paydar olsun!.
-bizlər ötünlü buta, təki, butun dursun!. (**ötünlü**: köçəri. keçəri. ölümlü. müvəqqəti duran) (**buta**: qol. dal. bir bütünə bağlı). (**butun** : bodun: el. millət)
-**ösüb dursun:** böyüsün. böyüməyə dəvam edsin. -gündən günə **ösüb dursun**: böyüsün.
-yalan dursun yağuya qarşı. (**yalan dursun:**yalan yaşasın) (yağuya qarşı yalanı, kələyi yaşatmalıyıq) (yalanın yaman olduğunu vurqulayır).
-alcağlardan baş alan dursun, ulcağlardan daş alan. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).
-yaman günlər ayağı, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, **sınmaz beli, el dursun**..
-(aşıq). -**ciqqə dursun**, **bök dursun**..
-yaman yaxşı, **içtə dursun.** (yaman yaxşı içtə bolsun). (için sözü, içdə qalsın). (bir elin iç sözü, iyisi pisi dışarı, yada çıxmamalı).
-**qol dursun:** dəsdəkləsin.
-**tox dursun**!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz, yaşıl doğub, yaş qalar!. (**tox dursun!**: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz).

tursun -adı qalsın, **yadı dursun**.

tursunlar həqiqətlər.

tursunmaq **dursunmaq**. istiqamət tapmaq.

tursut **dursut**. gövət. güvət, sədd dalında yığlan su, nərsə.

tursutmaq **dursutmaq**. istiqamət vermək.

tursüt **dursüt**.malından dağarından bərələnməyə keçəri qadağa qoyma.

turş **1**. <. **tuğş**. **tuğuş**. əkşi. ağız dodağı yığan dad. **1**. **türş. tüğşuq**. çəkşik. əkşik. gəs. ağzı yığan, buran dad. meyxuş. **1**. dart. **1**. **türş.** boza. bora. -**boza gavalı**: turş alı. -**bozaş**: turşulu aş.

turşa -**durşa** uyqun: **duruşa** uyqun: adətə münasib.

turşaq **1**.dəsbət. -ayağ kündəli, əllər **turşalı** esirlər. **1**.atın qabağ qıçlarına vurulan tüşək, bağ.

turşaqlamaq dəsbət vurmaq. -ayağ kündəli, əllər **turşalı** esirlər.

turşamaq acımaq.

turşməzə darıt.

turşu açar. -duzda qoyulan **açar**, **turşu**: şorağ. (< **çorağ**).
-açar (turşu) **boğaz qızıdar. (açar**: turşu) (boğaz qızıdar: iştah açar)**.**

turşuq **durşuk. duruşma.** məhkəmə.

turşuq **durşuq**. adət. məümul.
-**durşuq belə**: adət belə. -bu **durşuq** öldürər bizi.

turşut **durşut. duruşma.** yarqılama. mahakimə.

turşutmaq **durşutmaq.** yarqılamaq. mahakimə edmək.

turtaq **durdax**. iskal.

turtana **durdana**. **dürdana**. 1. duru,aydın, parlaq olan nərsə. mirvarid. mürvarid. 1. az tapılıb, çox dəğərli, əziz olan kimsə, nərsə.

turtu **tortu**. durğu. bir qabın dibində duran, dibnə çökən. (. təhmandə).
-yamandanda yaman, yaman üstü yaman, **yalan durdu yalan**. (yalandan bətəri yoxdur

yaman). (yalan üstə yaman yox).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman). (yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu).

-**utanıb durdu**: uyalıb qaldı.

turtuq **durtuğ**. movqeiyyət. vəziyyət. əhval. hal. vəz' ovza'.

turtuqca **durduqca.** boyunca. həmrah ba. -saz **boyunca** yaşad olaan elim!.

turturmaq **durdurmaq**. saxsalamaq. tıxalamaq. qabağın almaq. qabağlamaq. bükmək. ətəkləmək. başqırmaq. önəkləmək. önləmək.

turturmaq **durdurmaq.** turuzmaq. duruzmaq. dirsətmək. qaldırmaq.

turturmaq -**işi durdurmaq**: **işi** daşqarmaq.

turu **duru**. **1**. bulanıq. (**# dürü**). **1**. tinik. anıq. şəffaf. saf. **1**. saya. zülal. **1**. sayxaş. saydam. **1**. sıyıq. seyrək. rəqiq. **1**. açıq. (zülal. rovşən. vazeh. sərih. saf. nab. xalis). **1**. tınığ. -sütdən ağ, **sudan tınığ**. (sütdən arığ, sudan duruğ)..**1.**aynaq. açıq. aydın. arın. təmiz. pakizə. -**aynaq** işlər. -**aynaq** kişi: qəlbi təmiz. 1.adət. -el qalxar, **duru** qalxmaz: el unudulur, adət yox).

-duru qalmaq: (baz istadən).

-duru doğru..

-duru parlaq: aynaq.

. -çox aydın, **duru**: yaltun.

turub **-durub durmadığı dəğişməz:** durar durmazı bir gəlir**.** olub olmadığı birnə dəğişməz.

-**durub qalmaq**: 1. ayağ üsdə qalmaq, gözləmək. 1. boş işsiz, işlənmədən, işləmədən durmaq. 1. **dura durmaq**. sözündə qalmaq, durmaq. israr edmək. 2. sakit, qımıldamaz, təprəşmədən qalmaq.

-uca dağdan **duman durub əylənməz**. (**əylənməz:** əsgilməz). {kətə (qata. ağır) işlərin yüküdə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur).

-**durub qalmaq**: birdən durmaq.

-durub almaq:. duraqlanmaq. durunmaq. durğunmaq. (baz istadən).

. -duman durub döşənmiş: bulut qalxıb yayılmış.

-yaxşı cocuq **ertir durub** saç darar, yaman cocuq **irdən durub** yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).

turuq **duruq**. **duruğ.** 1. iskal. 1. basut. pənahqah. **1.** çalım. oyun. əda. ətvar. jest. **1**.

duruq. **(**< **durmaq)**. yaşam. -uzün **duruq**. -uzün **duruqlar**. **1**. **duruq** {> **durud (**fars**)**}.

(< **durmaq)**. yaşam. -uzün **duruq**. -uzün **duruqlar**. **1**. dayimi. cavid. **1**. movcud.

1.(doğruq). yönüt. istiqamət.**1**.movcud -**dirik duruqlar**: canlı movcudat.

turuqçu **duruqçu**. (doğruqçu). yönütçü.istiqamət verən. müdür.

turuqlu **duruqlu**. duxlu. durumu gözəl. sistimli. yaraşıqlı.

turuqma **duruxma**. **duruxuş**. tərəddüd. şübhə.

turuqmaq **duruqmaq. duruxmaq**. şəgg edmək.

turuqmatan **duruxmadan**. şübhə edmədən.

turuqsaq **duruğsağ.** duruğlu. dayansaq. dayağlı. durmaq, dayanmaq istəyən.

turuquş **duruxuş**. **duruxma**. tərəddüd. ikkiniş. şübhə. təəmmül.

turulacaq **durulacaq**. yaşıyacaq.

turulmaq **durulmaq. 1.**aynalmaq. ışğılmaq. açılmaq.**1.**dayanmaq. təvəqqüf edmək. mütəvəqqif olmaq.
-yol üsdə **durulmaz**.
-pıçaq boğazına **duruldu**.
-**durulmadan durulmaz** (bulanlıqdan açılmaz).

turulmaz **-bulanmayan, durulmaz**, çalışmayan, yanılmaz!. (**bulanmayan, durulmaz**: axdarmayan, açınmaz). (arayışmaq, axdarışmaq, aydınmağın yoludur, yıxılmaqda, yanılmaqda, çalışmanın donudur!.)**.**
-süzülməsə durulmaz!.

turulub -**durulub keçildi**: vurqulandı. xass tə'kid olundu.

turum **durum**. 1.günə. halət. -nə **günə** qaldı.**1.**qonuc..**1.**nərsənin boyu, ucalığı. qədd. qamət. -bir ər **durumu** su. **1.**şərayit. -durum **qaynadan:** şərayit dəğişmədən.**1.**tutam. boluş. oluş. hal. oran. -balam bu nə **boluşdur**.**1**. aşam. vəziyyət. **1**. qalğan. qılıv. halət. -örtülmə **qılvı**: bürül. bürvül. -bu **qalğana** qalan canım. **1**. **durma**. halət. hal**..**
-**durum mən əkilim**, buralardan çəkilim.
-pis durum: yavtal. yava yağday..
-**qayırqın** durum: gərgin halət..
-**istəklər durumlar**: barcağlar burcuğlar amal ilə şərayit..
-**orun durum**: hal o məqam..
-ağrılı, yaxıcı durum: **küyləz.**.
-çıtaq durum: xərab durum.
-**güc durum:** qınçılıq. zorluq. çətinlik. müşgüllük. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu

haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək.
-**qın durum**: çətin, ağır vəziyyət.
-**durum tutum**. durum qoşum. av tav**. -durum qoşumu nasıldır:** av tavası necədir.

turum **durum**. **durk.** vəziyyət. movqeiyyət.
-**ən kötü durum**, ən kötü seçim. -ya ölüm, ya öldürüm.
-**indiki, olan durum:** dolun. dolunğ. dolmuş olan. hal. hazır. -**dolunğ** aldım: hal aldım. dolunğu pozuq: halı pozuq. -**dolunğu** nasıl: halı necə. -**dolunlu**: hallı. -**dolunğ olmaz**: hal olmaz. -**dolunğ almaz**. -dolunğ edmək: hal edmək.

turuma **dura. -qın dura**: qıyın, ağır **duruma**. -çox kötüyə, **qın dura düşmək**. gününə it ağlamaq.

turumba **durumba**. durbağ. burbağ. boğabur. qord. ustuvanə. siləndr.

turumta **durumdaş** -**doğun** : təbii durumda.
-**çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq**: qıl üsdə durmaq. havıya bənd olmaq.
-yol yorağı bilsə kişi, **daş durumda**, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin).

turumta **durumda**. vəziyyətdə. -pəs: pis vəziyyətdə.

turumu -**durumu gözəl**: duxlu. duruqlu. sistimli. yaraşıqlı.

turun **-**durmadan gülüb durun, bayramızı qutluyun.

turunc **1**. **torunc**. **türünc**. (< **tovunc** < **tov** (od. köz). alov, qızıl sarı boyalı. (qızqın. tovunc dəmir.). **1**. al sarı, qırmızı sarı. qızıl sarı. **1**. portağal.

turunca -**dünya durunca dursa**, işin bitirməz köçər. (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

turunq **durunğ** (**durmaq**). **qalınğ**. (**qalmaq**). cehiz. kəbir yerdə (bir para yerlərdə) qız evi verər, kəbir yerdə oğlan evi.

turunqıl **durunqıl**. **durnuqlu**. **durunqul**. qalıblaşmış. kilişələnmiş. kilişik. -**durunqul yaşam**: ölümsü yaşam.

turunqul **durunqul**. **durnuqlu**. **durunqıl**. qalıblaşmış. kilişələnmiş. kilişik. -**durunqul yaşam**: ölümsü yaşam.

turunlamaq **durunlamaq**. durğunlamaq. kasatlamaq.

turunluq **durunluq**. **durqunluq**. kasatlıq.

turunmaq **durunmaq.** 1. dayanmaq. muqavimət edmək. -mənə ötrü **durunma**: mənə qarşı, mənim üzümə durma. -**durunmadan dayanmadan**. **1. durğunmaq**. duraqlanmaq. durub almaq. (baz istadən). **1. durğunmaq**. muqavimət edmək. -o mənə ötrü (qarşı) **durundu. 1. durzunmaq**. dözünmək. -bu donluğa **durzunmaq** çox güc. **1.** təşəbbüs, iqdam edmək. -**durunmadan** iş bitməz, su yağmadan ot bitməz. **1.**sızınmaq**.** süzünmək. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.**1.**. sızınmaq**.** süzünmək. saflanmaq. safidən keçinmək. -tüpən (tufan) qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ (hava) **süzünər**.

turunmatan **-durunmadan iş bitməz**, su yağmadan ot bitməz. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

turur **durur**. 1. -**di**. -**dır**. işləm (fe'l) sonuna gəlib **"olmuşluğun"** göstərir. -alıb **durur**: alıb**dır**. -yeyib **durur**: yeyib**dir**. 1. **odur**. -o daş **durur**: o daş**dır**. -o quş **durur**: o quş**dur**. 1. görünür. (mi nəmayəd). -iyi **durur**. -çox gərgin **durur** -indi daha gec **durur** -kötü **durur**. **1.**qalxır. gedir. -od bürüsə, yaş qurur, yalan qalxsa, **düz durur**. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.**1.**həmməşə. əbədiyyətə dək. -**turuz** gülər qalasan.. -kəndivə güvən!.**güvənc bir quş durur**, içində yatır. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).1.dəvam edir. dəvamı var.**1.**qalır. -istədiyiz evdə **durur**. -neçə istirsiz, qulluğuzda **durur**: hazırdır. -o sökəl **durur**: o elə indidə xəsdədi..**1.** gedir.-**sırlar haçarı söz durur**, bilmək için dil ara. (dilivə dərək dəğər biç). (başlaq söz, bitlək sözdür. dildə söz üçün. dilsiz, sözsüz. dilsiz ellər, ölməyə büktüm.). (**büktüm**: məhkum)**..**
-dözüm acı ot durur, canı yaxar, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder)**..**
-kişi iki kökdə durur, doğma dil, doğma topraq.
-**şahım əli durur gəlir**, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində..
-ağla qara ilədi evrən qılışı, **böylədir ta ki durur evrənimiz**. (**qılışı**: işi. əməli. kirdari). (**ağla qara**: yaxcı pis yaxa yaxmaz. yax yamaz).
. -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin **quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz**.
-gerçəyə gərək ayıtmaqdır, **yalanın alavı içində durur**. (**ayıtmaqdır**: söz dür.

açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var).
-sevgi könüldə durur, bu dondu qurur.
-yaşam beş gün durur. seçimdə sənin, keçimdə, üzülsəndə budur, bəğənsəndə.
-oğul dursa evin daşı, **qızda durur könül aşı**. (**könül aşı**: **1**. könül oxşadan, yumşadan, yasıq, naziklədən **1**. könül oğşatan: könlü yüksəldib, tansuq yapan. tanrıya qovuşduran).
-bir anda can tapan, bir anda son bulur, yaşam sürüğür **durmuş dururkən durur**. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).
- yeğ durur. -uğur işi ertələsən **yeğ durur**. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan).
-sözündə açıq düşman, **yeğ durur**, kitoz dosdan. (**kitoz**: iki üzlü)**..**
-od bürüsə, su qurur, yalan qalxsa, **düz durur**. (od suyu enir, üstəlir.).{({(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan). (**durur**: qalxır. gedir)**}.**
-ürək durur, baş unudur. (**ürək durur**: könül saxlır). (**baş**: ağıl). (**ürək, könül**: anılar ambarı). (acıq dadıq, könüldə yer salır, başda yox) (başa gələnləri baş unudurda, könül arar, unutmaz).

turur **durur**.keçib gedir. -qoyduğn kimi **keçib gedir**.
-qaravqul ol ağzına, **dil durur canın qadası**, qıs dişingi qatıraq, dişdir dilin qalası.(**qalası**: qapısı).
-dildi dildir paxtadan yumşaq durur daşdan qatı, ağqulardan çox acı, **baldan belə süycü durur**.(**paxtadan**: pambıqdan)

tururqən **dururkən**. **-**bir anda can tapan, bir anda son bulur, yaşam sürüğür **durmuş dururkən durur**. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).

tururqən **-kişi var dururkən, ürəyi ölür**, ürək var vururkən, kişisi ölür. **(dururkən**: yaşırkən)**.**

tururm **dururm**. nərsənin bulunduğu şərayit, vəziiyyət. abal. qabal. (< **qabmaq. qapmaq**). **calpa abal**: umumi durum. -**uruş abalı**: döğüş vaziyeti. -**abalı yaman**: o, fena vəziyəttədir.

turursa **dururs**a. dəvam edərsə**..-dururs**a **baş qınında**, çıxmaz qılıc qınından..
-**dururs**a **baş qınında**, götdə bilər neyləsin. (baş dinc dura, götün bir yerə qoyub düşnsə, işlərə yol tapılar). (götün tikib yerə, bir iş üzrə dərinləşmək)

turus **durus**. (düz). müstəqim. tibqi qaidə. ölçəmə uyqun. qaydıya uyqun.

turuslamaq **duruslamaq**. durlamaq. doğrutmaq. -yalan sözü **durlamaq**, daş qırmaqdan güc olur.

turuş **duruş. 1**. halət. -**yeriş duruş**: rəfdar o halət. **1**. görüc. imic..1. məram. 1. rəftar. **1.**movze'. -sizə yaruğlu duruş tutub: sizə əlverişli movze' tutub. (**yaruğlu**: əlverişli). -hançı **duruşdan** çıxış etdi. **1**. də'va. (qaldırılmış) iddia.**1**. duruş. halət. -onun önünə bu **duruşda** olmaz: bu halətdə. -**duruşuna** görə: halətinə görə. -**duruşda, bu duruş**, başqaları dəyməz **duruş**: halət bu halət. (**dəyməz**: sıradan). -gör **nə duruşdayım**: gör nə halətdəyim. -**duruşdan duruşa**: halətdən halətə. -**duruşum** düşmüyəcək: halətim pozulmuyacaq. -**duruşu yürüşü**: haləti ə'malı, rəftarı. -**duruşu** birdən dəğişdi: haləti**.**
-**uruş duruş:** cəng o muqavimət.
-uruşda duruş yox. (vuruşda düşünməyə yer qalmaz). (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə).
-**yatış duruş**: uyku yaşam.
-yürüş duruş: ösüş. siluk. əxlaq.

turuş **duruş**. 1.adi. mə'muli. -**qısımı duruş**: fişarı adi, mə'muli. 1.doğal. olmuş. təbii. -**duruş** durum.
-**duruş soxu**: adi təpiş. mə'muli nəbz.

turuşa -**duruşdan duruşa**: halətdən halətə.

turuşa -**duruşa** uyqun: **durşa** uyqun: adətə münasib.

turuşçu **duruşçu.** də'vaçı. iddiaçı. müddəi.

turuşqan **duruşqan**. **1**. qərarsız. -bir **duruşqan** kimsə. **(# tutuşqan**: qərarlı. müsəmməm**). 1**. heyran. -anlayamadı **duruşqan** qaldı.

turuşqan **duruşqan**. -**dirəşgən duruşqan**: muqavim mubariz.

turuşqanlıq **duruşqanlıq**. qərarsızlıq. -bu **duruşqanlıqdan** necə çıxıla bilir. **(# tutuşqanlıq**: qərarsızlıq. müsəmməmlik**)**.

turuşma **duruşma. 1.durşuk.** məhkəmə.**1.durşut.** yarqılama. mahakimə.**1.**məhkəmə.**1.**tutay. sutay. məhkəmə. -**duruşmanı** ertələmək: məhkəməni sonraya bıraxmaq.
-dözün birlə ərişgil, **ortun birlə duruşma**. (**ortun**: od). (odla oynamaqdansa, dözmək yeğdir).

turuşmaq **duruşmaq. 1.**durcumaq. başlamaq. -işə **duruşun**. **1.**pırosə açmaq. iddia qaldırmaq. şikayət edmək.

turuşmaz -**kiçi uluğ duruşmaz**, qırqı qarqa qarışmaz.

turuşta **duruşda**. halətdə -**duruşda, bu duruş**, başqaları dəyməz **duruş**: halətdə bu halət. (**dəyməz**: sıradan).

turuşta **duruşda**. halətdə. -onun önünə bu **duruşda** çıxmaq olmaz.

turuştan -**duruşdan duruşa**: halətdən halətə.

turuştayım **duruşdayım**. halətdəyim -gör **nə duruşdayım**: gör nə halətdəyim.

turuşu -**duruşu yürüşü**: haləti ə'malı, haləti rəftarı. movzei rəftarı.
-**duruşu** birdən dəğişdi: haləti.

turuşub **-**çətinlik qarşısında, **duruşub üstələyən güclüdür**, qaça bilən ağıllı.

turuşum -**duruşum düşmüyəcək:** halətim pozulmuyacaq.

turuşuna **duruşuna**. halətinə -**duruşuna** görə: halətinə görə. -**duruşda, bu duruş**, başqaları dəyməz.

turut 1. {**durud** (fars)} < **durmaq**. yaşamaq. **. 1**. **durud (**fars**) < duruğut (**< **durmaq)**.

yaşam. **1**. **durut**. dəvam ed.

turutan **durutan**. dayir edən. tə'sis edən.

turutma **durutma**. açma. safatma.

turutmaq **durutmaq**. **1**. dayir edmək. tə'sis edmək. **1**. dingitmək tınğıtmaq. -bulaq başdan bulanmış, kim **dingizər** ay xanım, ağac dibdən yıxılmış, kim durquzar ay canım. **1**. təbrəə edmək. bəraət qazandırmaq**..**1. qalxıtmaq. iqamə edmək. 1. bina, bər pa edmək. 1. sixlətmək. səxlətmək. **1.**aynatmaq. ışğıtmaq. açıtmaq.**1.** iqamə edmək.

turutmaq **durutmaq.** yaratmaq. yasatmaq. -tanrı yalığuq **durutdu**. (**yalığuq**: insan). -tanrı acun **durutdu**.

turuz (< **durmaq**).**1**.həqiqət. **1**.çin. həqq. həqiqət. **1**. əbədi. həmməşə duran.**1.** doğru. hak. həqq. **-**turuz yolun izəri. (**izəri**: yolçusu. uydusu. mürüdü. peyrövü). **1.** əbədi. -**turuz yandıraq** eşq çırağını. (əbədi yandıraq eşq çırağını).

turuzmaq **duruzmaq**. durdurmaq. dirsətmək. qaldırmaq.

turyatmaq **duryatmaq**. qoğzamaq. bərpa edmək.

turzunmaq **durzunmaq**. **durunmaq.** dözünmək. -bu donluğa **durzunmaq** çox güc.

tus **toç**. **tut**. **tam**. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə. -**toçun**: hamısın.

tusaq 1. **tusağ**. **duzağ**. (< **tusmaq**. **tutmaq**). dam. iflic . fələc .

tusaqlamaq iflic edmək. fələc edmək.

tusaqlayıcı iflic edici. fələc edici.

tusal **tusalğu**. (< **tut**). qussə.

tusalanmaq **tusalğınmaq**. (< **tut**). qussələnmək.

tusalı **tusalğılı**. (< **tut**). qussəli.

tusalqılı **tusalğılı**. **tusalı**. (< **tut**). qussəli.

tusalqınmaq **tusalğınmaq**. **tusalanmaq**. (< **tut**). qussələnmək.

tusalqu **tusalğu**. **tusal**. (< **tut**). qussə.

tusalqusuz **tusalğusuz**. **tusalsız**. (< **tut**). qussəsiz. açılı.

tusalsız **tusalğusuz**. (< **tut**). qussəsiz. açılı.

tusi açıq qara. yarıq qarıq. çal.

tusqal (**tosqal**). mane'. pasqal. pəsqəl. -**tosqal** olamaz.

tusqat məqsəd. -**tusqatız** nə. -bu **tusqata** yetişmək. -**tusqat** dəğişmək.

tusqatınmaq **tusqatmaq**. tusqat**,** amac edinmək. amaclanmaq. məqsəd edmək. qəsd edmək.

tusqatmaq **tusqatınmaq**. tusqat**,** amac edinmək. amaclanmaq. məqsəd edmək. qəsd edmək.

tuslaq **taslaq**. (< **tutmaq**). nərsə üçün tutulan yol, oy, sana. tərh. nəqşə.

tusmaq (**s** <> **t**). **tutmaq**. -(maxtum qulu atası ölümündə demiş). -altmış yaşda novruz günü lov ili, durdi əcəl yolun **tusdu** atamın.

tustaq **tustaq** (**tutsaq**). **1**.qıstıq. məhdud. **1**. sıxıntıda, məziqədə olma.**1.**. tutqun. zindani.

tustaqi **tustağı**. yesiri. əsiri.

tustaqıvı -tutuqları boşlamadan, **dusdağıvı uçurtma**. (**boşlamaq**: bıraxmaq. ötürmək).

tustamaq **dustamaq**. **tutmaq**. -**ağzımı dustayıb qaldım**: deməyə söz tapamadım.

tusturxan **dusturxan > dəstərxan**. (< düz). yemək düzlən yayıq. sürvə. süfrə.

tusuq **tutuq**. **1**. tox. tünd. mat. -**tox** göy. -**tox** qızıl. **1**. yupuq (yapuq). pərdə.

tusunmaq **tutunmaq**. (# : **tosunmaq**. itinmək. yügürmək. atılmaq).

tuş **1**. **duş**. **(**? **düş)**. sağan. **(**durmadan iti axan su**)**. **1**. nahar. -**tuş** çağı: nahar çağı. -**tuşdan** geyin: nahardan sonra. **1**. **tüş**. **düş**. ras. -**tuş gəlmək tuş gəlmək**: **tuşmaq**. **düşmək**. ras gəlmək. **1**. **tuç**. bürünc sarısı. -altun **tuş**: qızılımsı sarı. **1**. (< **tutmaq. tuşmaq. tusmaq**). kilid. -piyana **tuşları**. -ışıq **tuşu**. **1**. səviyyə. hədd. səth. -bu **tuşda** kötülük: bu səviyyədə pislik..**1.** yem **.-**açıq baş, **daşa tuş** .(**açıq**: gizlənməmiş)..**1.** (qarqış). -oğurluğu yağtı aya tuş gəlmiş. (**yağtı aya**: ay ışığına).**1. duş**. çıp (nərsəni atan, saçan, fışqırdan ayqıt).
-**tuş olsan:** düş bolsan.
-tuş olsan yaman qadına, yaşın ötər qor ilən. (**qor:** şər).
-**tuş gəldi** : tuşaldı. -tuşaldı dığa saldırısına. (tutaldı gədə hucumuna).
-**tuş** gəlmək: **tuç** gəlmək: **duş** gəlmək: **ras** gəlmək..
-**tuşdan** geyin: nahardan sonra.
-**izək izgəyə tuş gəlmiş**: niyyət mənzilə çatmış.

tuşaq 1. (< **tutmaq**). girə.**1. tuşağ. tutağ. tutğaq.** düşgün. fanatik. sırvac. mütəəssib. pan. fan.

tuşaqa **tuşağa**. **doşaxə**. **qoşağa**. qoşal. çatal.

tuşaqac **tuşağac** < **düşəqəc**. bəklənilməz olay, hadisə, bəla. bəlayi nagəhani.

tuşaltı **tuşaldı**.tuş gəldi . -**tuşaldı** dığa saldırısına. (tutaldı gədə hucumuna).

tuşat çağdaş. həməsr.

tuşata əmi.

tuşatamda abağam. əmim. -mənim tuşatamda belə deyərdi.

tuşatıtmaq tutaşıtmaq. tutuşdurmaq.

tuşay (il) fəsl. sezon.

tuşçu atan nərsəni (ox, güllə) düz amaca yerləşdirən. oxçu. tirəndaz.

tuşə {yanda götrülən nərsə (yük. ağraq)}. kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**. -yol uzaq, **kütəl** ağır.

tuşgələn **tuşgələn.** sınağa qalqan. sınağa qalan. üzləşən. mə'ruz qalan.

tuşqa hafiz. hami. hifaz. sipər. məhfəzə.

tuşqur **tuşğur. tuşuğra.** günortaz xeyir.

tuşqurmaq **tuşğurmaq. tuşuğra demək.** günortanı xeyirləmək.

tuşqurtmaq **tuşğurtmaq**. **düşgürtmək.** toxşurtmaq. ucraşdırtmaq. çatışdırtmaq. -oğulla atanı **tuşğurtduk.** -bu kərəlik çalış onu bizlə **tuşğurtma.** -qızla oğlanı **tuşğurt** başından elə.

tuşqurun günortaya doğru.

tuşla **-**aldışın tulladın, **ağramın tuşla**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**ağramın tuşla**: əzabın rasla, qarşıla).
-gör eşit iylə, dişlə dad toxun, **on kərə tuşla**, birdin at oxun.

tuşlamaq nişanə gedmək. -hirslə gözlərin **tuşladı**.

tuşlamaq doğrulamaq**.** bir yerə qoymaq. muqayisə edmək. -kimi kimlə **doğrulursun.** -bunu ona **doğrulama**.

tuşlamaq tuşlamaq. guşlamaq. uşlamaq. alıb tutmaq. vurub tutmaq. -uşla: tuşla. quşla.

tuşlaşmaq qonucmaq. qoncuqmaq. ucraşmaq. raslaşmaq.

tuşlaşmaq **tuşlaşmaq.tuşmaq**. qarşılaşmaq. ras gəlmək

tuşlatmaq tuşurmaq. düşürtmək. düşlətmək. raslatmaq.

tuşlu -**tumlu tuşlu**: sağlı sollu. hər tərəfli.

tuşmaq **(. tupmaq. tutmaq). (uşlamaq. avuşlamaq. ovuşlamaq).** ələ almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq.

tuşmaq **düşmək**. tuş gəlmək. tuş gəlmək. ras gəlmək.

tuşmaq **tuşlaşmaq**. qarşılaşmaq. ras gəlmək

tuştay (< **tutmaq**. **tusmaq**. **tuşmaq**)**1**.düşlü. faydalı. **1**. əl altında, yaxında olan. (dəstrəs). available.

tuştu 1. **tutşı**. **tutşu**. açıq. sınğıl. sınıl. səmimi.**1. tutşı. tutşu.** bağbucaq. yanaşı. birbirinə yaxın. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

tuştuq **tutuzuq**. **tutşuq**. buyurğan. burğan. təşrifat.

tuşuqra **tuşuğra.** tuşğur. günortaz xeyir. -**tuşuğra demək**: **tuşğurmaq.** günortanı xeyirləmək.

tuşun yönün. səmtin. **-balta yönün** sapından sor.

tuşunla babınla. **-öz tuşunla düş gilən**, quş oldunsa quşlarınan uç gilən.

tuşunmə **duşunmə**. **-ağuz açıb,** ilkin düşün, aç ağuz.

tuşurmaq tuşlatmaq. düşürtmək. düşlətmək. raslatmaq.

tuşuşdular raslaşdılar. qarşılaşdılar. görüşdülər. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər.

tuşünüb -**duşünüb dolanmaq:**oylanıb dolğanmaq.

tut **1**. **dud**. **tutun. tütün. düd.** tüstü. (< **tutmaq**). -**tütün** görsən od axdar. **1**. dənə. uruq. həbbə. həb. **1**. **tot**. pas. -altına **tut** qapınmaz: qızıl pas götürməz.**1.** qan. oyum. həcm. -**tutuna** görə. **qanıba** görə. oymun görə. **1.** qoz. düşər. şans.1. **toç**. **tus**. **tam**. -**toçun** yemə. -**toçun** vermə. -**toçun**: hamısın.**1**. **tutu**. oruc. **1**. **tutu**. əsir. -qovub düşürdü yazıya, **tut eylədi** tazıya.

-**içi tut**, donu yax!.

-tut, tutulma!.

-uca tut düşüncəni, ələ al təcrübəni, yansıma, heç kimsəni.

-sili bıraq **sini tut**: zahiri bıraq batini tut. (qapını bıraq, qarına keç) (**qarına:** içəri) (qapıda durma, qarına keç). {baxar dona, qalar dona. (bax dona, qal dona). (baxda dona, qalma dona)}.

-hövlük belə hövülgər, **tut öğündə pişər**. (**hövlük**: tələsən) . (**öğündə** : çağında)**.**

-sən sevənivi tut dişlə, sevməyənivi qapma ama!..

-verən əli tut, **alan əli güd.**.

-**aranı tut**, yanlar yerin tez tapar.

-**kiçik arzular tut**, çeğnəyib ut!..

-kölgəni bıraq **ışığı tut**, gözdəkin ötür, əldəkin ut.

-alçaq könül **sevgini gizli tut**, umsulğu unut. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).

-öz sözüvü batman tut, yüngül otur, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib

oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).
-yamanı bırax yaxşını tut, **dünəni bırax, günüvü tut..**
-tut yalı: tut kimi: çox gözəl, iyi, yaxcı..
-qaratut: köbür (**kömür**).
-yer tutu: çiyələk. çiğələk..
-dos acısın balla ut, **yağu süycün, daşla tut**. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla)..
-**yoluvu tut irəli**, qoy qala itlər hürəli..
-**bütün tut**: birə bağla. -ürəgin **birə bağla**. arxayın ol.

tut -eşşəgə min ata çatınca, ata min baxta çatınca, **baxtıvı tut sinə yatınca**. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

tuta **1.** buta. amac. hədəf. -**butavı** çaşma.**1.** hidyə. -tanrı **tutası**. -**tutası** atın dişi sayılmamış.**1.** tuka. durnuq. qalıb. kilişə. -**durnuq söz**: istilah.

tutabaq **tutabağ**. qeyd u bənd.

tutac **1**. alğıc. girəndə. **1**. **qoluc**. **qolqa**. **(qol**: əl. sap. dəsdə**)**. dəsgirə. **1**. dəsgirə. dəstgirə.

tutacaq **tutacağ**. **1.tutqıç**. tutaz. dəsgirə.**1.** (qılınc, çəkiş, piçağ da) sap. dəsdə. **baldağ**. (balığ kimi) (**< balığ**).
-qılınc, çəkiş. piçağ sapı, tutacağı, dəsdəsi. **baldağ**. (balığ kimi) (**< balığ**)**.**

tutaç oruc açma. ağız açma. ifdar.

tutaçı rahbər. rəhbər.

tutaq **tutağ**. **1.tuşağ. tutğaq.** düşgün. fanatik. sırvac. mütəəssib. pan. fan.**1**. xəsiyət. -çox **tutağlı** tutqal (çəsb). **1**. > **duzaq.** ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). pusu. pusqu. kəmin. **1**. həlqə. aval. **1**. bazdatqah.
-gecəni tanıyaq, **günüzə toy tutaq**.

tutaqalıq **tutağalıq**. tutqunluq. boğuqluq. qoyuluq. sıxlıq. külüftlük. sitəbrlik. qəlizlik. siftlik. ənbuhluq. yoğunluq. qalınlıq. qatılıq. pür püştlük. artıqlıq. fazlalıq. meşəlik. cəngəllik. güclülük. sağlamlıq. dayanıqlıq.

tutaqan **tutağan**. olduqca sıx, güclü, yoğun, sağlam.

tutaqatmaq **tutağatmaq**. qəlizlətmək. yoğunlatmaq. işba' edmək. təqviyət edmək. təhkim edmək. gücləndirmək. təqviyət edmək. bərpa edmək.

tutaqınmaq **tutağınmaq**. hidyə almaq.

tutaqlamaq bazdat edmək.

tutaqları **dutaqları**. bükdəncləri. kitirləri. kədərləri. **-**bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**.** (**ortalsın:** yansın)**.**

tutaqlatmaq **tutağlatmaq**. **dolağdırmaq**. **dolağıtmaq**. **dolandırmaq**. **saxtutmaq**. {dolağa, əngələ, batığa (bağıta, bükətə) salmaq}. **1**.sürüncətmək. sürüdürmək. yubatmaq. kecgirtmək. gecikdirmək. **1**. tutub saxlamaq. (bazdaşt edmək).

tutal **dudal 1**.**(**dörd dal**)**. dörd qol. **1**. tam bir ay. (-**butal**: tam bir gecə gündüz. (-**yutal**: tam bir il).

tutalıq **tutanaq**. qoyatlıq. zəbt namə.

tutalım sürkən. saykən. sayalım. fərzən.

tutam **1**. bağlam. dəmət. dəstəm. **1**. balğaq. balağ. sap. qapsa. qəbzə. dəsdə. -qılıc **balqağı**. **1**. həcm. **1**. kotam. bağlam. top.**1.** durum. boluş. oluş. hal. oran. -balam bu nə **boluşdur**.

tutamaz -söyləsəm daşdı tutamaz, susursam, könül cıdamaz. (**cıdamaz:** dözməz). (deyirəmsə, qanmazdı, anlamır, demirəmsə ürək dözmür). (tanrım kimsəyi düşünməz ilə, küt ilə salmasın, tuş edməsin).

tutan **1.** təvan. -**tutandan** düşşmüş.. 1.müsəllət olan. fəth edən.

-**başlutan:** sərkərdə.

-bal tutan barmağın yalar.

-**dədivin tiltə tutan əlin sikim**.(yaman) (berimi bərəkəti qaçsın).

-**gəzəni tutan, gəzəni tutar**. (**gəzən**: kəsən. yarıcı arac). (qoraq yaraq tuşlayan, öz novbətində oz yarağına tuşlanır, tuş gəlir). (yaraq qoraq çəkib öldürən, gəzəyində (günündə. öz novbətində) yaraqla vurulma olasığı çoxdur). (**yaraq qoraq**: silah. əsləhə).

-**qovlun tutan:** dediyin yapan. sözündə duran. kəsir.

-**kitabtutan**: kitabdar..

-**çətin tutan**: datıq. dartıq..

-**əl tutan**: **qol tutan**. yardac. yardım açar. xeyrxah**..**

-boyun tutan: ənəşüş. ənsəşüş: danqaz. kəlləşəq.

-**tutan bitirdi**, küsən itirdi!.

-**yolun tutan**, çata çatdı, ağız güdən, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..

-**yolun tutan**, barqınar, ağız güdən, aldınar (barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınar: mə'təl, avara qalar)..

-**yolun tutan**, çatın almış, ağız güdən, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.)..

-**yolun tutan**, çata yetdi, ağız güdən, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi)..

-**yolun tutan**, bardınqar, ağız güdən, aldınqar. (bardınqar: əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınqar: əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar).

tutan -işin qeyim tutan, **izçisinin gözün oyar**. işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar. (atı yorğana kimsə çatmamış). (**yorğana**: yorğa olana). (atına baxan, ardına baxmaz).

tutanaq **1**. surət cələs. **1**. **tutalıq**. qoyatlıq. zəbt namə.

tutanı **-**əl tutanı, göz tutmaz.

tutanın **-dili yüngül tutanın** başı gedər.
-iş bilənin, **qılıc tutanın**.
-söz tutanın, inci yığanındır.

tutanırlı **1**. qablı. zərfiyyətli. güncayişli. -durmuş çətinliklərinə **tutanırlı** bir qadın. -işlərində **tutnırlı** oğlan. **1**. ərcəl. xoşqovl.

tutanmaq düşənmək. düçar olmaq. çalınmaq. mübtəla olmaq.

tutanmamaq aldıdmaq.saxlayanmamaq. -göz yaşın **aldıtdı**. -orucun aldıtdı: yedi. -sözün aldıtdı. -sırrın **aldıtdı**: əyan etdi. -bu sırrı **aldıtma**.

tutanmaz -gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (**uğursuzluq**: baxsısızlıq. şanssızlıq). (uğursuzluqda deyilir). (**gəzək** :sıra. fürsət).

tutanmaz -durmuş uçan, **boşuna yatan tutanmaz**. {(**durmuş uçan**: yaşam (yaş) tutulmaz)}. (ömür qısqa, yaş qurar)

tutanmıyan -**dilin tutanmıyan**, qulağından yeyər. (**qulağından yeyər**: ursanar: (< **vur**). cəzalanar) (hər sözü hər yanda demək olmaz).

tutantan **-**göt atandan, **küt tutandan uzaq**. (uca gedib başarıq bəsləyəmən).

tutar 1. ardağ. qiymət. ərdiş. -yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**yarlı**: yoxsul) (**bayğın**: zənginin) **1**. dərək. (dərilən, ayrılan yer). yer. qiymət. -**dərək dərik** olduq: əvəz əvəz olduq. paka pak olduq. -**dərəkiz** bəlli: yeriz mə'lum. -mənim yaşamımda onun **dərəki** nə. (yeri nə. tutarı, qiyməti nə). -dərək dərəkə: paya pay. **1**. ərziş. -**tutarına** görə. **1**. həcm.**1.** çalım. baltağ. dəğər. e'tibar. qiymət. **1.** dəğər. qiymət. ərcəş. ərziş. -**ışığa tutar**, göz verir, **kişiyə tutar**, söz verir.**1.** edər. baha. -yüksək **edər** verdilər. -**edər** kəsilmədi. -bu **edəri** ödəyən kim olur. -edər..
-çoğun, acısın ucuz satar, **bu gün tutar yarın atar**, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .
-ac izini tox tutmaz, tox izini **ac tutar**.
-iyiyə uyan, **qılığın tutar**, kötüdən uman, bokunu utar.
-sevimli söz **sıcaq tutar ürəyi**.
-**böyük tutar:** kansıdar: **-**birin kəmsidər, **birin kansıdar**, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**xamsıdar**: yorar).
-**kiçik tutar:** kəmsidər. {. **-birin kəmsidər**, birin kansıdar, birin xamsıdar, varı yoxu yalan dünya. (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar)}.
-oyunçu hər nəyi oyunçaq tutar, onu itirər başqasın tutar. qayındı ki, oyunuda doğruya tutar. (**qayındı ki**: ciddi kişidi ki)**.**
-işi qoymasan yoluna, **yol tutar səni**..
-say sana bilən yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı).
-yağa manılsa çörək, **bir tikəsi tutar ürək**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).
-gedən gətirər, **oturan tutar sorar**. (**tutar sorar**: qiymət elər. məzəndə sorar).
-yeğlə oturar iyini tutar. (**yeğlə**: iyi ilə). (yaxcı ilə oturan, yaxcını seçər).
-keçənləri kor tutar. (keçəni bırak, şimdini tut). (alov düşsə yandırar, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar).
-üşüc ağırdan tutar(**üşüc**: təmbəl). (təmbəl, üşəgənliyindən işi tez qurtarmaq üçün, yükün ağırından yapışar).
-yolağ mən pişiyə, **özü tutar, özü yiyər**!. (**yolağ:** qurban).

tutar -gülməgə tələsmə. -ilki baş oynab güləsi, **sonku tutar çiləsin**. (çiləsin: əzasın)
-canalqıca yalvarma, **tutar yaxan darta barar**. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. -yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)
-**atar tutar.** -durmuşu boş tutmayın, **atar tutar saymayın**, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

tutari -**tutari qutari**: oracan ki ola bilir, mümkündür.
-**tutarı nə:** dərəki nə. yeri nə. qiyməti nə. -mənim yaşamımda onun **dərəki nə**.

tutarı -salmıqı yengil, tutarı ağır.

tutarıq tədarük.

tutarın dərəkin: . qiymətin **.-öz dərəkin özün biç**, el biçəni borc olsun.

tutarın -**tutarın düşürmək**: satalamaq. hərraca qoymaq.

tutarına dərəginə. yerinə. qiymətinə. -**dərəginə** bax.

tutarlar -doğru olsam ox kimi, yabana atarlar məni, əğri olsam yay kimi, **əldə tutarlar məni**. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).

tutarlı **1**. çalarlı. cəzbəli. çəkici. **1**. həcmli.**1.** edərli. bahalı.
-**tutarlı qayın**: müsəmməm ciddi. -işində **tutarlı, qayın olubda** ərincək olma, sust təprəşmə. (batman otur, yüngül dur). (bulut olsan yoldaş olar yel sənə).
-**tutarlı ovnuq daş**: mərcan. inci. hüncür.

tutarmı **-qoy tutarmı qardaş**, qurdu özünə!?. (qoyun, qurdu özünə qardaş tutarmaz).

tutarsa **-iş tutarsa,** qum qızıl olar, iş qayıtsa.

tutarsız 1. çalımsız. dəğərsiz. e'tibarsız. qiymətsiz.**1.** duraqısız. atağan. dəvamsız.**1.** edərsiz. bahasız.

tutası **1**. hidyə olunan. -**tutası** atın dişi sayılmamış. **1**. hal. hazir. **1**. mühəyya. amadə.

tutasınmaq hidyə olmaq.

tutasunmaq hidyə edmək.

tutaş əcir. muzdur. işçi. pərəstar..
-**birtutaşda**: **1***.* aralıqsız. **1***.* bir səfərdə.

tutaşırmaq qiyas olunmaq.

tutaşıtmaq tuşatıtmaq. tutuşdurmaq.

tutay 1. dartağ. mahakimə. məhkəmə.**1. sutay**. duruşma. məhkəmə.. -**duruşmanı** ertələmək: məhkəməni sonraya bıraxmaq.

tutaz tutacağ. dəsgirə.

tutçu atağ. adağ. canbaz. fədayi.

tutçuluq tərəfkeşlik.

tutə **tudə**. **1**. kütəl. kütlə. yığın. topar. **1**. obuq (**< tobuq**. **topuq**).

tuti? (uşaq ağzı). doğrudurmu?**.**

tutqa **1**. **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {toxnaq. tutqoy. çaqtoy. qaptaq. sürgü. gələn gedən. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}. **1**. tutqayan. tutqalayan. speacher. kitabı oxuyan maşın. oxutar. **1**. aksən. vurqu. ləhcə. şivə. -sözlərin **tutqası** yerdən yerə dəğişir. -**tutqalı** danışmaq: ləhcəylə danışmaq. -qulağ başqa səslərə öğrəşdikcə ağız **tutqasıda** gəlişir. -tutqavı dəğiş. -hər dilin quralına uyğun özəl, ana **tutqası** var. **1**. **tutğa**. xisusiyyət. keyfiyyət. **1**. **tutqu**. təsmim. qərar.**1**.ciddi.

tutqaq **tutğaq. tutağ. tuşağ.** düşgün. fanatik. sırvac. mütəəssib. pan. fan.

tutqal **1**. yiləm **(**< **ilmək)**. yapışdırıcı. zamıq. **1**. qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. yapışqan. kiriş. çiriş. siriş (**< sürüş**). çəsb. -çox **tutağlı** tutqal (çəsb).

tutqalamaq vurqulamaq. vurqulu oxumaq. üzərində durmaq. təkyə eləmək. toxutlamaq. tə'kid edmək. əhəmmiyyət vermək. -çox dedim eləmə, **tutqalamadı**, öz bilənin etdi. -çox **tutqaladım** onanmadı **(**razi olmadı**)**. -bunu ona **toxutlayıb** de.

tutqalayan **tutqayan**. **1**. dikləmə edmən. **1**. tutqa. speacher. kitabı oxuyan maşın. oxutar.

tutqalıq ciddilik. qəlizlik.

tutqamaq **tutqumaq**. təsmim tutmaq. qərar vermək.

tutqaş həyalı.məhcub.

tutqayan **tutqalayan**. **1**. dikləmə edmən. **1**. tutqa. speacher. kitabı oxuyan maşın. oxutar.

tutqaz ilişdiri.nəqd. intiiqad.

tutqıç **tutacaq**.

tutqına **-**oldu öldü qaçılmaz, **sən əldəkin tutqına**.

tutqınan -**ayıq aytdın tutqınan**. {ayıq aytdın **qaymağun. (qaymağun:** gözlə cayma)}. (**ayıq aytdın**: söz verdin).

tutqınan -orta yolu astasına ustasına **tutqınan**!.

tutqırat -şehli yeri qır tələislə **tutqıratla**. -**tutqıratlı** şüşə: isti soyuğa qarşı olan şüşə.

tutqoy **(**bağlı nərsənin açılmaması üçün salınan toqqa, tikə). {toxnaq. tutqa. çaqtoy. qaptaq. sürgü. gələn gedən. mandal. kulun. rəzvə. rəzə. cəfdə. zamin}.

tutqu 1. (tutşmaq). girs (< **girişmək**). qızışma. iştiyaq.**. 1**. iştiyaq. -oxuma, yemə, oynama **tutqusu**: iştiyaqı. **1.** bürkü.**. 1**. məhləkə. müsibət. -bu **tutquya** düşəli. -ağır **tutqu**. **1**. məzhəb. təriqət. kişt. kiş. kült. **1**. tutuq. yaşıq. hicab. pərdə. **1**.təsmim. qərar.**1.** pasyon. iştiyaq. odlu ısıq. qızıqlıq. coşqu. coğuş. alış. tovuş

tutquc manivela. çərx qolu. dəsdə. (bəst. mil ləng).

tutqulu yelmənik. ilmənik. yapışıq.

tutqumaq **tutqamaq**. təsmim tutmaq. qərar vermək.

tutqun -**qara tutqun**: qara ört.

tutqun **tutğun**. 1. dartğın. qəmgin. -dartğın könül buldunsa, dartın onu alasın. (**dartın**: çalış). (dartğın könül buldunsa, dartın onu açasan). (tutqun könüllü kimsəyə ucradın, rasladınsa, çalış onu kövrəsən, boşaldasan, yoğşadasan). **1.** kirik.1. qoyu. rəhli. pürrəng. -**qoyu** qızıl. -**qoyu** sarı. -**qoyu** çay, **açıq** çay: rəhli çay, rəhsiz çay. -**qoyu** göy. -**qoyu** bəniz: tutqun üzlü. **1**. qayın. **1**. dustaq. zindani. **1**. munduğ. tündük. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**. **1**. toruq (arçıq, açıq olmayan). məlul. mükəddər.
-asıq üzün, bulutay, **tutqun bir bürüküt**.(**bulutay**: bulut kimi).
-tutğun alıb qul satar. (əsir götürüb qulluğa, qul kimi satmaq).

tutqunluq 1.qəm< gəm. **1.** tutağalıq.**1. tutuqluq.** tüssə. qussə. (< **tutmaq**). qəm. -**tüssə** basıb qussə **tutub** könlümü.

tutqunmaq **tutğunmaq**. **1**.qaylanmaq. qayğılanmaq. qayınmaq. **1.tutunmaq.** balğınmaq. baltınmaq. qəti' əzm edmək. müsəmməm olmaq. **1**. gir eləmək. utqunmaq.**1..** bökdənmək. bükdənmək. əngəllənmək. poxlanmaq. poxa düşmək. -onlarla oturub dursan **bökdənərsin**. -**bökdənmədən** qaç.

tutqur **1**. tək dam. infiradi dustaq. **1**. qərəntinə.

tutquratmaq **1**. qərəntinəyə qoymaq. **1. (**bir toplumdan, komadan, yığından**)** yalığutmaq **(**< **yalığ**: tək**)**. qınsıratmaq **(**< **qın**: qılıf**)**. təklətmək. münfərid edmək. mücəzza edmək. tək qoymaq. izolə edmək.

tutla **-**dudla duman seçilmir.

tutlu **1**.nuxdəli. **1.tuturğu.** məsləhətli. şayistə. -**tuturğu** iş tutmalı.**1.** qozlu**.** düşərli. şanslı.

tutluq **tutuluq**: orucluq.

tutluq -**kiçik tutluğ, dolça çeşitli** qab: çanlığ**.** çənlik. çəltik.

tutlutmaq qozvermək. düşəritmək. şans vermək.

tutma qıl **-gülü güldən ucuz tutma qıl**. (ululları birbiri Ilə ölçməzlər). (ölçməzlər: muqayisə edməzlər).

tutma **1**. qatağ. burlan. böhran. qızdırma qalxması. sürügən **(**müzmin**)** kəsəllərin burulma, geri dönməsi, bətərləşmə dövrü. -işlərin **qatağı** sovuşdu. -**qara qatal**: ağır böhran. -bu **tutma** keçəsi görünmür: bu bulğan keçici biri değil. **1.** ədvari böhran. -kapitalizmin, hər düzgə **(**sistim**)** kimi **tutmaları** var. **1**. **tutmaca**. çağın çağın sınır pozuğluq kəsəli.
-**böylə dar tutma**, boğursan sözüvü, açılıq, söz yaradır, hər gözələ söz yaraşır..
-**sözlü iş görmə, işli söz tutma**. (**sözlü iş** : çatışmıyan iş). (**işli söz**: **başavur söz**. baş ağrıdan söz) (elə iş görmə, sözə qalsan, elə söz demə, işə qalasan). (**sözə qalmaq**: üzünə söz gəlmək). (işə qalmaq: işə (soruya) düşmək).
-**gəncliyi tutma bərk**, dünya malın tutsan ək. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).
-**tutma yüngül dilivi**, türkcə dilin inci dəgər. (**inci**: mərcan. mirvarid).

tutma -dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə, öcüşməgi dəng tutma. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

tutmaca **tutma**. çağın çağın sınır pozuğluq kəsəli.

tutmaq **1. (tuşmaq. tupmaq). (uşlamaq. avuşlamaq. ovuşlamaq).** ələ almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq. **1.** təpcəmək**.** sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar). **1.** uşlamaq. -**əl uşlamaq**: əl tutmaq. (tutub, yapışıb)köməklik edmək. **1.**

sunmaq. təklif edmək. mə'ruzə edmək. -qonaqlara yemiş **tutun**. -sevən sevilə gül **tutmuş**. -sınağın yazıb sınaçılara **tutdu**.. 1. (**t** <> **s**). **tusmaq**. -(maxtum qulu atası ölümündə demiş). -altmış yaşda novruz günü lov ili, durdi əcəl yolun **tusdu** atamın. **1**. kipmək. almaq. **1**. bəlləmək. bolqarmaq. ağırlamaq. teclil edmək. düzgütmək. qeyd edmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. adın yazırmaq. toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**. **1**. götürmək. qəbul edmək. -**yük tutmaq:** öhdələnmək. məsuliyət altına girmək. **1**. **dustamaq**. -**ağzımı dustayıb qaldım**: deməyə söz tapamadım. **1**. saymaq. qəbul edmək. -o ki səni **saymır**, nə istirsən. -**sayılan** nərsə: qəbul oluna nərsə. **1**. avuqmaq. **(**avuclamaq**)**. yiyələnmək. təsahüb edmək. -ölkə bəyliyin **avuqmaq**. -birinin **sidqin avuqmaq**: birinin güvənin qazanmaq. **1**. avulqamaq **(**< **av)**. **avlamaq**. **1.**(axan, açıq nərsəni) bükmək.**1**.(bir nərsəni) avarmaq. qaplamaq.**1**.avmaq. avurmaq. avlamaq. qapurmaq. (# **savmaq**. **savurmaq**. **savlamaq**: qoğmaq).**1**.qurmaq. -**tupan tutmaq**. məhkəmə qurmaq.**1**.**tutmağ**. hissə. pay. -**ağız tutamağı**: sus payı.**1**. dərmək. -**şumarə** tutmaq: şumarə **dərmək**. **1**. ustamaq. -balıq **ustayan** islanar **(**balıq ustayan sudan qorxmaz**)**. **1**. rezerv edmək. **1**. durmaq. -bunlar qançya **durur**: neçə tutur. **1**.başaqlanmaq. -əkin **tutmadi**: başaqlanmadı.**1**.qaldırmaq. saxlamaq. -**açıq qaldırmaq**: salxaq tutmaq. aspatlamaq. tə'viqə salmaq**.**.

-kiçik istəkləri tutmaq, qutaylıq, baxtaçarlıq, xoşbəxlik keçididir , rəmzidir.

-**sözün tutmaq**..

-ayı ətəklə, aynı sözlə, dili yasaqla **tutmaq olmaz**. (**aynı**: ayını)..

-**işi tutmaq:** istəyi bitmək. onğumaq..

-**üz tutmaq**: muraciət edmək..

-**üz tutmaq**: ricu' edmək.

-**sərsəm tutmaq:** basırğanmaq. qara basmaq.

-tutub saxlamaq: alıqoymaq. bazdaşt edmək..

-**buyruq tutmaq**: **1**. əmr almaq. **1**. tabe', müti' olmaq.

saydırtmaq: tutdurtmaq. qəbullatmaq..

-**bir tutmaq**: dəngətmək. oxşatmaq. -bunların ikisin **dənğətmə**..

-**barbacanı tutmaq**: (gəmi). tukasutmaq..

-**işə tutmaq**: qollamaq. kullamaq. -yeni **qolturu** (dəsdur) qollamalı..

-**sözün tutmaq**: və'dəsinə əməl edmək.

-**dilə tutmaq:**razı salmaq.

-**oyun tutmaq**: qumar oynamaq.

-oyun tutmaq: yüngülsəmək. önəmsəməmək. -bu işləri **oyun tutma**.

-**bol tutmaq:** sui istifadə edmək.

-**deyingə tutmaq**: deyinmə tutmaq.

-**üz tutmaq:** başlanmaq**.** baş almaq. bettəlmək. bet almaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.

-**yad tutmaq:** ağız almaq. yadlamaq.görügə salmaq.

tutmaq çalmaq. -arxasın **çalmaq**.

tutmaqtansa -bir suçsuzu **tutmaqdansa**, bir suçlunu bırxmağ yeğdir. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).

tutmalı -**işə tutmalı**: aşınalası.(nərsəni aşnalıb (işlədib. aşladıb)+ alabilmə). dərdə dəyən.

tutmalı tuturğu. tutmağa, uğraşmağa dəğər.

tutmamaq **-söz verib tutmamaq**, kəndi özün saymamaq.

tutman **dudman**. 1.dərək. xanıman. təşgilat. busat. -**dərək** qurmaq: busat-qurmaq. -**dərəkli baraklı**: varlı təşgilatlı. -**dərəki** darğalmaq: yoxsullaşmaq. kasıblaşmaq. iflas edmək. işdən düşmək.1. ocaq. örükə. örkə. **(**< **hörmək)**. ailə. xanəvadə.

tutmasa **-**sözdür kişinin gərəki görkü, **tutmasa sözün, yaramaz börkü**. (**görkü**: yaraşığı).

tutmata **-**dana tutmağa, inək saxla.

tutmayan -**kəndi başın tutmayan**, öz yağında qavrular!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).

tutmayın -**durmuşu boş tutmayın**, atar tutar saymayın, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

tutmaz yarışmaz. doğrulmaz. -sevirəm demək, **and içməklə yarışmaz**.
-ac izini **tox tutmaz**, tox izini ac tutar.
-çobansız sürü **baş tutmaz**, bakansız ölkə**..**
-oğurluqla qorxmaq, **qəhbəliklə utanmaq tutmaz**..
-əl tutanı, göz tutmaz.
-çürük taxda, **çüy tutmaz**. (**çüy**: mıx).
-kef çəkənlə, **şeh çəkəninki tutmaz**.
-öz özün usu yetməz, uslusların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**uslusların**: ağıllıların).

tutmur -aytışıyla eytişi **tutmur**: sözü ilə işi tutmur.
-sınan şüyşə, **sınan güvən**, tutmur yama.
-gün poxa düşər**, iy tutmur**.
-izin qoymur, **önün tutmur**.

tutmuş -**ağız burnun tutmuş** göz qulağın

tutmuştu **tutmuşdu.** əsir edmişdi. -quylaqda övsəyən yellər, **tutmuşdu göylüyü**, sarartmışdı göyü. (quylaqda : qəbristanda). (övsəyən: əsən).

tutnuq **tutumlu**. müsəmməm.

tutralı **tutratı.** saxratı. rezerv etdirmək. -on yerdən ikisi **tutralıb**, səggizi boşdur. -bu hoteldə **tutralı** otağ qalmamış.

tutramaq saxramaq. rezerv edmək. -on yerdən ikisi **tutralıb**, səggizi boşdur. -bu hoteldə **tutralı** otağ qalmamış.

tutratı **tutralı.** saxratı. rezerv etdirmək. -on yerdən ikisi **tutralıb**, səggizi boşdur. -bu hoteldə **tutralı** otağ qalmamış.

tutratmaq saxratmaq. rezerv etdirmək.

tutrın saxrın. rezerve ola bilən, olmalı.

tutrınmaq saxrınmaq. rezerv olunmaq.

tutruq **tuturuq**. qolluq. əllik. **(**qovl. əl, qol verib sözləşmə**)**. peyman. əhd. -**qolluğun** qıran, andını sıyan: dönük. xain.

tutsa **-**dil oraqı **tutsa kəsər**.

tutsaq əsir.

tutsama barındırma. qoruma. arxa durma. qoruyuculuq. asırqama. yasırqama. acırqama. əsirgəmə. himayət.

tutsan -gəncliyi tutma bərk, **dünya malın tutsan ək**. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).
-**incə tutsan ipivi**, dartılalı tez qırılı. (işivi qurğun, bərk, möhkəm tutmalısın. işin yoğunluqlarında qaçırmamalısan).
-**vurub tutsan:**tutuş sanı. cəmi kullu. hamısın yığsan.

tutsu **1**. **> tuvsi**. **tosuğ**. (tutqun).**1**.fərz. **1**.rəhn.**1.** pərdəsi. -qızlıq, bakirəlik **tutsu**, pərdəsi: aşır.

tutsul rəhni.

tutsulamaq rəhnə götürmək.

tutsulatmaq rəhnə vermək.

tutsun fərzən.

tutsunmaq fərz edmək.

tutsuz qozsuz. düşərsiz. qozuqırıq. şansısız.

tutşı 1. **tutşu**. **tuştu**. açıq. sınğıl. sınıl. səmimi.**1. tutşu. tuştu.** bağbucaq. yanaşı. birbirinə yaxın. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

tutşmuş yanğan.

tutşu **1.** başdan ayağa bütün, bir gedən geyim. (sərhəm)**.1. tutuş.** bütün. tamam. hamı. imum. -**tutuş** ellər: bütün ellər. -**tutuş** el: imum millət. bütün el. -il **tutuşu**: il bütün.

tutşu 1. **tutşı**. **tuştu**. açıq. sınğıl. sınıl. səmimi.**1. tutşı. tuştu.** bağbucaq. yanaşı. birbirinə yaxın. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

tutşuq 1. imumi. **1. tutuzuq**. **tuştuq**. buyurğan. burğan. təşrifat.**1.** yumşuq. yumuşlu. girifdar.

tutşun 1. imumən. imumiyətlə. **1. tutuşdan**. birdən. müqəddiməsiz. **(**elə oturduğu yerdə**)**.

tutşunmaq yanqulanmaq. cicşinmək.

tutşurmaq qapşırmaq. qovşurmaq. birləşdirmək. birikşirmək. kipşirmək. kip kipə, yan yana qılmaq. -iki taxdanı **qapşır**. -qəfəsədə kitabları tutşur, az yer tutsun.

tutşuruq qapşırıq. qovşuruq. birləşik. kipşirik. yan yana. -iki **qapşırıq** qapı. -**tutşuruq** yığılmış kitablar.

tuttan **tutdan.** -**tutdan bizə** köynək toxur (tapmaca) (**ipək qurdu**).

tuttu **tutdu.**-**güləyi tutdu**: gülməyi tutdu.

tuttuqun **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

tuttuqun **tutduğun**.
-kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğun qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).

-könül saysana (hesab kitab) bilməz, **başda tutduğun verməz**..
-onları boş ver, **tutduğun xoş ver**.
-o ki **tutduğun bıraxanmır**, kordur! (**kordur**: çevrəni, günü yaşamı qananmır)..
-eşikli ipə tutulma, **tutduğun ipi eş**. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).
-yoz yolların qırılsun, **tutduğun yol uz olsun**. (yarqış sözü)..
-kor, dəğəngi bəllər kimi, **kor tutduğun buraxmaz**. (korun gücü, tək umarı (ümüdü) dəğəgidir (dəğənəyindədir). kor beyinli kişinin yalnız gücü, bəllədiyi (öğrəşdiyi) öğrətilər, inanclarıdır. bildiyin kimə verməz, verilən bilgini almaz).

tuttular **-erkəklər boş tutdular**, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, gündən quşluq uçar oldu. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

tuttunsa **tutdunsa**.-**bir nəyin qulpun tutdunsa**, güycüm yox demə.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar).
-bir nəyin qulpun tutdunsa, gücüm yox demə. (birincisin bacaran, ikincisində bacarar).

tutturan **tutduran**. bağlayan. avutan **(< av)**.

tutturmaq **tutdurmaq. 1**. aldırmaq. giriftar edmək. **1**. işə salmaq. çalışdırmaq. -biri işin **tutduradı,** biri **tutduramadı.1**.avdarıtmaq. tovqif editmək. **1.tosdurmaq**. dəsqah qurmaq. tikələri birbirinə tutdurmaq, qoşaraq bir bütün qurmaq.**1.**ısrar edmək. qabatlamaq. qatablamaq. qaytablamaq.

tutu **1**. qoltuq ağacı. **1**. bağ. dəsdə. **1**. hər. -**tutu** gün: hər gün. -**tutu** kişi: hər adam. -**tutu** ay: hər ay. **1**. tamam. bütün. -gün **tutu**: tamam gün. ay **tutu**: tamam ay. -kişi **tutu**: hammı. bütün el. **1**. **duyu**. anğı. alqı. fəhm. dərk. **1**. saxruğ. zəxirə. pəs əndaz..
-**incə tutu**, **pərdə**: sızıq. tor. **1**.nuxdə. **1**.pərdə. -tüstü **tutusu**.**1.** görəv. mə'muriyyət. qonqur. qondur. qurqa.**1.** qalınc. pərdə. -aç **qalıncı**, görünsün gözə ıçın.**1**. **tut**. oruc. **1. tut**. boğac. maya. -pənir, yoğurt, yoğur (xəmir) **boğacı**.
-**tutu kimi qaytama**. (**qaytama:**cavab vermə).
-**incə tutu**: yələnğ. yeləng. {yel vurub oynayan incə yaşıq, yaşqa, **tutu**, duvağ. tor}. -gəlin yeləngi.
-tutu kimi gəpəmək. eşittiyin soğzamaq, uzatıb söyləmək: yanışlamaq. yanğışlamaq.

tutub -çuval ağzını boğub bolsa, el ağzını **tutub bolmaz**.
-hər yerdə güdüb durar, **istəyirsə tutub udar** (tapmaca) (**ölüm**).
-**qaymaqlayıb, pəncələyib tutub çəkmək:** çalmalamaq. çəlmələmək.
-qulaqla duyub, **əliylə tutub**.
-**tutub atın**: batil edin. alıb dışlayın**.** -**yaramazları alıb dışlayın. (alıb dışlayın:** tutub

atın. batil edin).
-**tutub gedər yolda irəli**, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).
-**tutub sıxıb silkələmək**: tıxcalamaq.

tutuq **1**. qay. **1**. müsəmməm. -işinə **tutuq**. **1**. sadiq. -sözünə **tutuq**. **1**. ciddi. bəd əxlaq. **(# açıq**: xoş əxlaq**)**. **1**. tox. tünd. mat. -**tox** göy. -**tox** qızıl. **1**. yapıq**.** bün bəst. **1**. rezerv edilmiş. **1**. **tutqu**. yaşıq. hicab. pərdə. **1**.bozuq. açıq olmayan. **1**.boğuq. xəfə. səddili. mane'li.**1**.əsir.**1**.toş. qaranlıq. tünd. -**toş** gecələr: qaran gecələr. -**toş** boya. (# **yoş**: açıq.).**1**.**tusuq**. yupuq (yapuq). pərdə. **1. tutuğ** (> **düdük**). alışılan, öğrəşilən nərsə. alışqanlıq. məşquliyyət. üns. ülfət, xuy tutulan nərsə. avunc. avıncığ. avuncuğ. avınc. **1. tutuğ**. təklif. vəzifə. **1.** cəza. **1**. tüt. düd. (< **tutmaq**). {> **tond** (fars)}**.1.** qapıq. mübtəla. **1.** yaxalı. girfdar.
-bulanıq, bulutlu, tutuğ hava: qırınqı.

tutuq **tutuğ**.1. çatıl. çətil. mülk. şəxsi yer. kəsilik. malikanə. açmış**1.**dolaş**.** burşuq. -**dolaş üz**: qaş qabaqlı.
-**tutuq verməyən:** qulaqsız quyruqsuz.

tutuqevi cəzaevi. türmə.

tutuqılan tutuqılıcı. təsmim tutan. təsmim girəndə. -**tutuqılıcı quramlar**: təsmim tutan təşgilatlar.-**tutuqılıcı odalar**: təsmim tutan mərkəzlər.

tutuqılıcı tutuqılan. təsmim tutan. təsmim girəndə. -**tutuqılıcı quramlar**: təsmim tutan təşgilatlar.-**tutuqılıcı odalar**: təsmim tutan mərkəzlər.

tutuqlantı **tutuqlandı.-**yağış saldırısına **tutuqlandı**. (**saldırısına** : sağanağına).

tutuqları **-tutuqları boşlamadan**, dusdağıvı uçurtma. (**boşlamaq**: bıraxmaq. ötürmək).

tutuqlu **tutuğlu. 1.**qoyuq. görəvli. mə'mur.**1.**örtüklü. məxfi.

tutuqluq **tutqunluq.** tüssə. qussə. (< **tutmaq**). qəm. -**tüssə** basıb qussə **tutub** könlümü.

tutuqmaq **tutuğmaq**. **1**. cadulanmaq. məshur olmaq. **1**. ilham almaq.

tutuqu -**sevi tutuğu**: məhəbbət əsiri.

tutuqum **tutuğum**. muradım. -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. çoğunlar yandı ahımdan, **tutuğum şəmi' yanmazmı**?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər).

tutul **dudul**. cük. süvə. cüvük. çivgə. lülüş. nərsədən su, axıntı çıxan uzunsu yeri.
-aldışa tutul, hər nəyə utul. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (kişi nərsiyə alışandan, öğrəşəndən son, başqaların dəğərləri dəğişər, düşər) (aldışlıq, alışqanlıqçox itgilər uyartır).

tutulalı **düşəli**. -bu **qına** düşəli: : bu məşəqqətə.

tutulamaq əzbərləmək. hifz edmək.

tutulan -**aldışa tutulan**, qıyın dəğişər. (**aldış**: alışqanlıq. adət).(çətin dəğişər, atar.dəğişə bilməz).
-itirib qutulan, güntay, **itirib tutulan**, küttay. (**güntay**: günlü. xoşbax)(**küttay**: qaragün. qarabax)**.**
-özgəyə tutulan, sabit qədəm qalamaz (qayar). (qayra uyan, **qaya qalar)**.

tutulan -öcə tutulan, öclə utulur. (öcə utulan, öclə utulur).

tutulanmaz **alnamaz. alınmaz**. -tərs tüs ilə doğru **yolağ** . (**yolağ** : təriqət. məzhəb).

tutular **-**oğru eli pozanmaz, dağı börü. **el oğrusu tututlar**, dağ börüsü boğular.
-ortadaki tutular, arıtdaki utular. (**arıtdaki**: daldaki) (**utular:** unudular).

tutulası -**qızığa tutulası.**(sıtmaya tutulmuş (istəş)

tutulatmaq nuxdələmək. nuxdə nuxdə edmək.

tutulma -**böyü, böyüklüyə tutulma**, susa, dənizlərə utulma, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma)..
-**eşikli ipə tutulma**, tutduğun ipi eş. (yaşamda yol çığırlardan, kəndi yoluvu eş, toxu, qur).
-dayağdan qurtulub, **toxmağa tutulma**.
-tut, tutulma!.

tutulma -öcü qov, öclə qovul, **öcə tutulma**. (dalışmaqla dalaşmağı, düşünməkə öcüşməgi dəng tutma).

tutulmadan **-**(haq qapısı, el qapısı). -bu qapıdan qolba qanat qırılmadan keçilməz, **əşsiz dossuz, arman amac tutulmadan girilməz**. (**qolba qanat qırılmadan**: qurralıq, kibir atından enmədən). (**arman** : dalıcan gəzilən amac). (bu qapıda mənlik adı oxunmur, kimi kimə toxunmur, əldə ürək, içdə dilək, yürür gedir yorulmur). {bu qapıda gəzən, güdüsüz durur. (**güdüsüz:** təmənnasız)}.

tutulmaq 1. (bir nərsiyə). avanmaq.**1.** alsığmaq. alsınğmaq. alşınğmaq. qapısınmaq. aldanmaq. tovlanmaq. **1**. burtunmaq. burtuşmaq. kitrilmək. kədərlənmək. qussələnmək. (dil gir olmaq). -çalış sevgilin **burtunmasın**. -axşamlar bilməm nədən ürəyim **burtuşur**. **1**. girə düşmək. -ayağım colaya **tutuldu**. **1**. ilikmək. -gözlə dilindən **ilikmə (**tutulma**)**. **1**. susmaq. -**tutulub qalmaq**: susub qalmaq. **1**.bozarmaq. utanmaq. **1**. düşmək. **-**yağışdan qurtulub, **doluya düşmək**. **-**yağmurdan qaçıb, **doluya tutulmaq... 1**. av olmaq. -oğrunun tezi var, geci var, gəldiyi gün, qaraqola **av olar. 1**. avdanmaq. tovqif olunmaq**1**. əzilmək. batmaq. -yağmura **əzilmək**: cimcilaq olmaq. -qıtlığa əzilmək: aclığa tutulmaq..**1.** yaxılmaq**.**-ökünlük duyar **suça yaxılmaq**: peşmanlıq gətirən **günaha tutulmaq**.**1.** yumşunmaq. girifdar olmaq.
-**od yandırıb tüstüsünə tutulmaq**. (kəndi yapdığı işin toruna düşmək).
-ürəyi tutunmaq: urunmaq (vurulmaq).

tutulmayır **-adı tutulmayır meşədə**, küsmüş ayı meşədən!.

tutulmaz çalağın..
-ev oğrusu **tutulmaz**.
-atılan oxsa, saxlanmaz, aytılan sözsə, **tutulmaz**. (**aytılan**: deyilən).
-kişi sözləməsə, **quş uçmasa tutulmaz**.
-eşq oddur əllə tutulmaz, dönər daşa utulmaz.
-mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin deyil yeyim, yeyilməz, mutluq dediyin quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz..
-**batmış elə yas tutulmaz**. gömük elik, **yas görməz**. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).
-**yel, ələklə tutulmaz**, söz, çomaqla yutulmaz. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək).

tutulmaz 1. e'tibar olmaz**.1**. öhdə verməz. -bu qazaşla bu **aldrış** tutulmaz. (). (**aldrış**: xərc. məsrəf).

tutulmuş burqul. qapıl. işqal olmuş. məskun. məşqul. -bizim evdə boş otaq yoxdur, hamısı **burqul**.

tutulsa -**barığ orta tutulsa**, yoxdan yeğ. (olan nərsə olmuyandan yeğ). (nəğdin azı, nisyənin çoxundan yeğ.

tutulsun **-**keçənləriz utulsun, **aldındakız tutulsun**. (**utulsun**: unutulsun). (**aldındakız**: qabağızda olan. önüzdə olan).

tutultuqta **tutulduqta. -**balıq **tutulduqda yenidir**.

tutulu balğac. balğaş. əzmli. təsmimli. müsəmməm.

tutulub götürülüb-qaçaqçılardan bir kilo tiryək **götürülüb**.

tutuluq **tutluq**. **tutuluğ. 1**. **tutuşluğ**. giriftarlıq. **1**. əsirlik. əsarət.**1.**orucluq.

tutulur -**kişi yapdığından tutulur**, dəli sözündən, axmaq duyduğundan. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).
-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, **ay gün tutulur,** ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

tutum **1.** qərar. -hər kim kəndisinə **tutum** yapır. **1**. idarə. **1**. nərsənin iç böyklüyü. zərfiyyət. həcm. **(**# **sutum**: nərsənin dış böyüklüyü. bədən. tən. gövdə). **1**. **tutunluq**. əsirlik. əsarət. **1**. təsmim. -**tutumlu**: **tutnuq**: müsəmməm. **1**. zərfiyyət. -bu acıya **tutum** yoxdur.
-durum tutum. durum qoşum. av tav**. -durum qoşumu nasıldır:** av tavası necədir.

tutumaq avdamaq. ovqif edmək.

tutumlu qucra. qucıra. yığıla yığıla sərpəmək, xərcləmək. sərfə cu. iqtisadi. müqtəsid. idarəli. gəlir gedirin bilən. yaşamına başarıqlı.

tutun **1**. məqam. movqe'. -bu **tutunda**: böylə olursa. bu məqamda. **1**. **tütün. düd. dud**. tüstü. (< **tutmaq**). -**tütün** görsən od axdar. **1**. rəhn..**1.** qılın-**izək tutun**: niyyət tut. amac..
-**tutun!: 1**. saxlan!. pərhiz ed. **1**. sus!. dinmə!**..**
-məni tutun(: məni alın: mənə baxın), görün nə gündəyəm.
-gülü solmadan tutun, dolçanı dolmadan.
-**qolay tutun**: rahat olun.
-**qulaq tutun**: qulaq asın. -çin ürəkdən **qulaq tutun sözlərə**.
-aralaşmaları hava yoğuşundan **uzaq tutun**. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun). (**hava yoğuşundan**: hava cərəyanından. hava dəğmədən).

tutunan başlayan. əzmkar. təşəbbüskar. müsəmməm. -başlayan almış, başlamıyan qalmış (tutunan gedmiş, tutunmayan batmış).

tutunca -torun qurub torumca, bəkləyəcək **bir milçəyi tutunca**.

tutuncuq **tutuncuğ**. tutunçu oğul. oğulluq. uşaqlıq. **(**fərzənd xandə**)**.

tutunluq **tutum**. əsirlik. əsarət.

tutunmadan çəkinmədən. utanmadan. açığ açığına.

tutunmaq 1. başlamaq. (**# bitinmək**). -**tutun!**: başla!. -**tutunmadan**: başlamadan. -**tutunun**: başlayın. -**tutunan** gedmiş, **tutunmayan** batmış: başlayan gedmiş. başlamayan batmış. -**tutunması bitinməsi** bir oldu. **1**. dartınmaq. bağlanmaq. bağlılıq, qayğı, təvəccüh göstərmək. -bizim arvad uşalara çox **dartınar**. **1**. dartınmaq. təklif, taarüf edmək. pəziralıq edmək. -qonaqlara yemiş **dartın**. -sizə hançı işi **dartındılar**. **1**. istixdam olmaq. -işə **tutunmaq**. **1**. **tutqunmaq.** balğınmaq. baltınmaq. qəti' əzm edmək. müsəmməm olmaq. **1**. yanmaq. -**tutunsa tütünər**: yansa tüstülər. **1**. qayınmaq. **1**. muzayiqə edmək. mümsik olmaq. yığmaq. sərfəculuq edmək. **1**.**tusunmaq**. (# : **tosunmaq**. itinmək. yügürmək). **1**. tusunmaq. (# **tosunmaq**: atılmaq).

tutunmaq -**arxa tutunmaq**: qoldanmaq. himayətdə olmaq. kömək edilmək.

tutunsa **-içik odu tutunsa**, öpgə ürək qavrular. (**öpgə**: ciyər) (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).

tutunu yaşqanı. pərdəni. -**at gözündən yaşqanı**, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.).

tutunub **-uşuq odu tutunub**, öpgə ürək qoğrulur. (**uşuq**: eşq).

tutur dəğir. qiymət. nırx. -**dəğir** kəsmək. -**dəğir** vermək. -**tuturu** nə?. -bu **tutur** mənə yaxmaz: bu qiymətmənə əl verməz. -**tuturu** bəlli..
-**yapışanı tutur, yaxışanı yox.**
-**gəzəni tutan, gəzəni tutar**. (**gəzən**: kəsən. yarıcı arac). (qoraq yaraq tuşlayan, öz novbətində oz yarağına tuşlanır, tuş gəlir). (yaraq qoraq çəkib öldürən, gəzəyində (günündə. öz novbətində) yaraqla vurulma olasığı çoxdur). (**yaraq qoraq**: silah. əsləhə).
-ölüm bir düşmür yoxsula, baya, **birin yatağda tutur**, birin dirir darağa.

tuturqu **tuturğu. 1**. **tutlu**. məsləhətli. şayistə. -**tuturğu** iş tutmalı. **1**. tutmalı. tutmağa, uğraşmağa dəğər.

tuturmaq pəziralıq edmək.

tutursa **-könül tutursa qanad**, uçudar başı ayağ salı. (**könül**: həvəs).
-sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, **tutursa od**, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

tuturuq **tutruq**. qolluq. əllik. **(**qovl. əl, qol verib sözləşmə**)**. peyman. əhd. -**qolluğun** qıran, andını sıyan: dönük. xain.

tutusuq bərk, sərt, öclü kinli olan.

tutuş **1**. dartış. çaltış. sə'y. fəaliyyət. **1**. dartış. çəkiş. cazibə. -**dartış** güc. **1**. iqdam. -**yeriş tutuş**: rəfdar o iqdam. **1**. istixdam. **1**. qavrayış. avulqa **(**< **av)**. **1**. qısa qapanış. qıs qapış. kontakt. ittisal. **1**. həvva, qaralar kimi dal qabağın tumağa qoyulan tikə. **1**. tünükə. şort. **1**. (girayi). **1**. yanış. dərd. ələm..1. çıpır. sıpır. tıpır. dibdən. tamam. sonut. xalis. əzdəm. -**tutuş** ölkələr. -**tutuş** adamlar. -ət **çıpır** yağdı.**1.** ərəkə. ərəfə. -bayram **tutuşunda**: bayram ərəfəsində. **1. tutşu**. bütün. tamam. hamı. imum. -**tutuş** ellər: bütün ellər. -**tutuş** el: imum millət. bütün el. -il **tutuşu**: il bütün. **1.** yumuş. girifdarlıq.
-**tutuş sanı**: cəmi kullu. vurub tutsan. hamısın yığsan.
-**tutuş otuş**: çəkiş bəkiş. yaxış çaxış..
-**tutuş!:** yapış!.

tutuşan yanğan.

tutuşqalı savaşğalı. -**tutuşqalı** yanaşdı: savaşmaq üçün yaxlaşdı.

tutuşqan qərarlı. müsəmməm. **(# duruşqan**. qərarsız**)**.

tutuşqanlıq qərarsızlıq. müsəmməmlik. **(# duruşqanlıq**. qərarsızlıq).

tutuşlu (. həməgir. vagir).

tutuşluq **tutuşluğ**. **tutuluğ.** giriftarlıq.

tutuşluquna **tutuşluğuna.** bütünləyin. yarmazından. -tuluğ, heyvan dərisinin **tutuşluğuna** soyulmasından yasanır. -parçanı bu cızığdan **tutuşluğuna** kəs. -çubuğun qabığın **tutuşluğuna (**yarmazından)soyub çıxarsan, qamış biçimli, içi boş lülə çıxar ki, ov, atma aracı olaraq, içinə ağızla, qısıq hava tüpərlər, püflərlər. bu arac tüpək, tüfək, tüfəng, tüpəng adlanır.

tutuşma yanqın.

tutuşmaq **1**. dartışmaq. inad edmək. **1**. **(**birbirinə**)** dolaşmaq. pırtlaşmaq. avqaşmaq. alqaşmaq. **1**. yapışıb əl çəkməmək. **1**. israr edmək. **1**. dadanmaq. **1**. düşmək. qızmaq. alışmaq. -mala **qızıb** qız satan. **1**. qapınmaq. alovlanmaq. **1**. qərar, hükm çıxartmaq. -**tutuşmadan** qalxdılar. **1**. gəlişmək. bibiriylə əş, bərabər gəlmək.

tutuşmaq çanğaşmaq. çançaşmaq. çəngəşmək > cəngidən.

tutuştan **tutuşdan**. **tutşun**. birdən. müqəddiməsiz. **(**elə oturduğu yerdə**)**.

tutuşturmaq **tutuşdurmaq. 1**. aldırmaq**.** alışdırmaq. -bu kitnəni (fitnəni) **aldırma**. **1**. tutaşıtmaq. tuşatıtmaq. qiyas edmək. **1**. qapızdırmaq.

tutuşturmaq **tutuşdurmaq**. salışdırmaq. adalşıtmaq. qarşılaşdırmaq. muqayisə edmək. tətbiq edmək.

tutuşturmaq **tutuşdurmaq**. yaxcamaq. -od **yaxcamaq**.

tutuşu -**san tutuşu:** cəmi kullu.

tututmaq nuxdə qoymaq.

tutuv tutma gücü. iste'dad. qabillyət.

tutuz (müvəffəqiyyət. nailiyyət. piruzluq.) -**tutuzlar** dilərim. -**tutuz utuz**: (şikəst piruzi).

tutuzlular bəfalılar. **-**başmaq tayları kimi, birbirinə tutuzlular.

tutuzuq **tutşuq**. **tuştuq**. buyurğan. burğan. təşrifat.

tuva **1**. **duva.** alğaş**.** dua. -**alğalıq: alğaş biçik**. duva kitabı. **1**. **tuğa**. **toxa**. bükə. sıx meşə. orman..
-**duva edmək:** yalğarmaq. alğarmaq**. -**bizidə **alqar**. -**alqarmadın** nədən **qarqısan**.

tuvac **duvac**. **1**. çadır. -**tuvac** qurmaq. -**duvaclar** quruldu.**1**. səra pərdə.

tuvaq **duvağ**. **1**. məhkəmə. **1**. bağ. -ağzının **duvağı** saxla. **1**. dam. ev. -**duvağı** dağılası. -duvağı bayquşluğa aylandı **(**çöndü**)**. **1**. halət. vəziyyət. **1**.çatı. ara duvarı. **1**. (divarə). **1**. kədifə.**1.**(gəlin). qınac. qınaş. **1.**başam. sıva. pərdə.**1. tuvağ**.taxla. döndəri. döndərmə. qaplağ. yeməyin soğumaması, qorunması üçün üzərinə çevrilən qapağlıq. bax gör **döndəri** altında nı var.
-bilməzidim boşlamağı boşanmağı, **düşdü duvağ**, öğrənibən boş almağı. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**
-incə duvağ: yələnğ. yeləng. {yel vurub oynayan incə yaşıq, yaşqa, tutu, **duvağ**. tor}. -gəlin yeləngi.

tuvaqsız **duvağsız**. açıq. sıvasız. aylayın. pərdəsiz. ələni. hüveyda.

tuvalet bəzək süsək.

tuvar **duvar**. hörək..

-**duvar tapmır** qatın qoya. (palan tapıb eşşək arır, ovsar taspıb atın arır. işləri tərsə mallaq aparmaq).

-köçəri duvar: müvəqqəti duvar. hörlük..

-duvar saatı: asma saat..

-**dam**, **eyvan qırağında qurulan kiçik duvar**: küpəşdə. qopuşda..

-**duvar kağazı:** yaşu**.** (< **yaşmaq**: örtmək. gizlətmək). **qapoy..**

-ara duvarı: çatı..

-doğru duvar, **ucaq çıxar**.

tuvar -**durnuq** duvar: möhkəm duvar.

tuvar -**duvar vardı** dursayır, **duvar da var** yuvsayır. (**dursayır**: bərkiyir) (**yuvsayır**: boşalır)

tuvarı **duvarı**. -**duvarı çaltamaq**: duvarı, duvağ (ağ) boyamaq. kirəçləmək**.**

tuvarlamaq **duvarlamaq**. hörgütmək duvar çəkmək.

tuvarsız **duvarsız**. hörgəsiz.

tuvsi **tutsu >**. **tosuğ**. (tutqun).

tuvsi külü. kül boyalı. boz.

tuy **-hamını duy**, kəndivə uy.

tuyalım -başqalarına sayqı öğrətməkdənsə, **kəndi kəndimizə sayqı duyalım**!.

tuyan **-duyan qulağda** suç olmasada, suçlanar.

tuyan **duyan.**-kişi heç yanılmaz, bilir isə, deyən sözün, **bulur isə, duyan sözü**. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə).

tuyanı -**hər duyanı** düz demə.

-**qulağ duyanı** göz görsə, quru pambıq köz görsə.

tuyanış **duyanış**. seziniş. intusya. işraq. ürəyə damma. ilham.

tuyanta **duyanda. -duyanda adın**, könül daralır, gələndə səsin ağım ucalır, səssizcə gülüm könül ağlayır.

tuyar **duyar.** -**ökünlük duyar** suça yaxılmaq: peşmanlıq gətirən günaha tutulmaq.
-övüşü qulaq duyar, baş cayar. (**övüşü**: övgünü. tə'rifi. mədhi).
-ağız deyər, **qulaq duyar**, göz görər.
-**qulaq duyar,** göz görər.

tuyarı **duyarı**. uyarı. ayğaq (ayğıqlatı. aydınlatı). ayğıq > agəhi. xəbərdarlıq.

tuyarıtmaq **duyarıtmaq**. uyarıtmaq. ayğaqlamaq. aydınlatmaq. xəbərdar etmək.

tuyarlıq **duyarlıq. 1.**duyğurluğ. məsuliyyət hissi. -ana **duyğurluğu**. -öğrətciyə **duyğurluq**, öğrənciyə **uyğurluq**. öğrətməndə duyarlıq, məsuliyyət hissi, öğrənciyə eşitmə, sözə baxma tutqusu gərəkir, olmalıdır. (**uyğurluq:** ədəb. mə'rifət). (**tutqusu**: qabiliyyəti). **1.**hissiyyat.

tuyasına **duyasına**. duyacağı kimi. -**duyasına** duymadı sözü. (duymadı sözü).

tuyqac **duyğac**. ehtiyatlı. düşüncəli. (**tovğac**. batur. cəsarətli). bu söz kişini könül sevər xoş olurluğa çağırıb, ardındanda, başı untmamağa yönəldir. könül saysana (hesab kitab) bilməz, başda tutduğun verməz.

tuyqanmaq **duyğanmaq.** esinmək. oyanmaq.

tuyqarlıq **duyğarlığ. 1.** iticanlıq. tezgörənlik. **1**. həssasiyət. -olmudan, ölüm bir ərəkdir, bu **duyğarlıq** nəyə ərəkdir. **(bir ərəkdir**: bir mənzildir).

tuyqu -**duyqu duydu**: xiyal hiss..
-**iç duyğu**: yut sanağ.

tuyquq **duyğuq**. həssas.

tuyqulanmaq **duyqulanmaq** dolğanmaq. -çox ağır **dolğan** günlər.

tuyqular **duyqular** .-**kötü duyqular** yaşın yıpratır, **gözəl duyqular** sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

tuyqular **-göyçək duyqular axarı**, söz bulağı, qopuşan suyun calağı. (**calağı**: calanması. tökülməsi. şırrası. sırıltısı).

tuyqular **-qara duyqular** yaşın çürütür. (pis fikirlər, hayatıvı zəhər edər).

tuyquların **-**ağza sal **duyquların dillənsin**! (**dillənsin**: səslənsin)**.**

tuyqulartan **-**gözəl duyqulardan, sevgi yarandı.

tuyqulatmaq **duyqulatmaq**. sanatmaq. fikrə salmaq.

tuyqulu -**pis duyqulu**: qara ürək. içi qara.

tuyquluq -**qara duyquluq**: daldurum. qurtaq. melankolik. malxulyalı.

tuyqur **1**. **duyğur**. həssas. **1**.**duyqur**. anğşar. sanğşar. əndişmənd. dışar olaylayları sezib özləşdirib düşünən.

tuyqurluq **duyğurluğ.** duyarlıq. məsuliyyət hissi. -ana **duyğurluğu**. -öğrətciyə **duyğurluq**, öğrənciyə **uyğurluq**. öğrətməndə duyarlıq, məsuliyyət hissi, öğrənciyə eşitmə, sözə baxma tutqusu gərəkir, olmalıdır. (**uyğurluq:** ədəb. mə'rifət). (**tutqusu**: qabiliyyəti).

tuyqurmaq **duyğurmaq. duyğutmaq. duyutmaq. duyurlamaq.** xəbər vermək.

tuyqurmaq **duyqurmaq.** darqurmaq. düşündürmək. incitmək. -qayğı məni **duyqurur: darqurur**: düşündürür, incidir.

tuyqurmaq **duyqurmaq**. e'lan edmək.

tuyqutaşlıq **duyğudaşlıq**. dərddaşlıq. kitdişlik. qəmdəşlik. həmdərdlik.

tuyqutmaq **duyğutmaq. duyğurmaq. duyutmaq. duyurlamaq.** xəbər vermək.

tuyluq **duyluq**. sinlik. sınlıq. həssasiyyət.

tuyma -**duyma**, **ayqıtı**, **üzvü**: alğıc.

tuymaq **duymaq.** çəkmək.keçirmək. isləmək. hiss eləmək. -görən nə **çəkir**. -heç nə **keçirmədi**.

tuymaq **duymaq.** xəbərdar olmaq. sezmək. anlamaq. hiss edmək.

tuymaq -**ıssılıq duymaq:** alışmaq. ısğaşmaq. -kişi soraşıb tanar, **ısğaşıb** qalar.

tuymatı -duyasına **duymadı sözü**. (duyacağı kimi duymadı sözü).

tuymaz **-**(**bağırın**: bağırtısın. çığırtısın. fəryadın).

tuymaz **duymaz**. dəgəng. dəğənək. çomaq. qanmaz. -**dəgəng** birisi.

tuymaz **duymaz**. dumul. kar. -**dumul kumul**: lal kar.

tuymaz -**kar duymaz, oxşadar**, kor görməz, yaraşdırar.

tuymaz **-qulağ duymaz**, göz görməz, burun qaçırmaz. (tapmaca) (iy. qoxu).

tuynuq **toynuq. tünlük**. alaçıq, çadır kəlləsində yerləşən girdə bacalıq, açıqlıq.

tuyru **duyru**. bildiri. e'lan.

tuyru **duyru**. **duyuru**. çapa. çapda. bildiri.

tuysa **-**göz görüb duysa qulaq, çox güc olur danulmağı.

tuysa **duysa.** -**bulğaq suya dalınma, qulağ duysa, gözün ilə qapınma**. (bilinməz yerə soxulma, sevgivi qulağla seç, göz görən gözəlliklə yox). (**bulğaq**: bulanıq)**.**
-qulaq duysa, könül itsə, göz görməz. (**könül itsə**: könül istəməzsə)**.**
-göz gördüyün dansa, **qulaq duysa inanmaz**.

tuysa **duysa.-düşman duysa dərdivi,** sevincindən çatlayır, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.

tuysa -qulaq duysa, göz tanısa, dil desə, güman qalmaz güvən itməz.

tuysun **-**başa gələni, göz görsün, **baş duysun**.

tuysun **duysun. 1. quysun**. şuur.**1.** dayanamaz. muqavimət edəməz. -könül çəksə, baş durmaz!, **könül çəksin, baş duysun**!. (**durmaz**: dayanamaz. muqavimət edəməz).. -könül çəksə, baş durmaz!, **könül çəksin, baş duysun**!.

tuysun **-qulaq duysun**, göz görsün.

tuyşat **duyşat**. hekmət.

tuytaq **duydağ**. e'lan.

tuytaş (bir boyalı). həmrəng.

tuytaş **duydaş**. həmhiss.

tuytu **duydu.** hiss. -**duyqu duydu**: xiyal hiss.

tuytu **-qulaq duydu**, göz gördü.

tuytuq -**duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin**, duyular, görülər, çevirər onun beterin. (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

tuytuqca -**duyduqca səni**, əsinər ürək. (**əsinər**: **əslənər.** ilhama gələr).

tuytuqum **duyduğum**. düşündüyüm. sandığım. -**duyduğum** kimi olmadı.

tuytuqun -**duyduğun baş ağrıtmaz**. (artıq eşitmən, itgi (zərər) verməz).

tuytuqun -**duyduğun içlə,** gördüyün danma. (**duyduğun içlə**: duyduğunu eşitdiyini yoxla).

tuytuquntan **duyduğundan**. -kişi yapdığından tutulur, dəli sözündən, **axmaq duyduğundan**. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).

tuytuquva -**duyduğuva** baş qoşma.

tuyturmaq **duydurmaq.** anlatmaq**.**

tuyturuş **duyduruş.** anlatım. açıqlama. təfhim.

tuytutmaq **duydutmaq.** dinlətmək. eşitdirtmək.

tuyu **duyu**. **1**. **duyur**. alğı. sezi. tav. tavış. tov. tovuş. hiss. **1**. **tutu**. anğı. alqı. fəhm. dərk.

tuyu **duyu.** xəbər.

tuyu -**ısduyu**. (**ıs+duyu).** ehsasat. hisslər. -**ısduyu** bildirmək. -**ısduyu** toxdala: ehsasat kontrol ed.

tuyu **-sanılmaz duyu**, inanılmaz büyü.

tuyub **duyub.** -könül istəyincə, baş dönməməli**, duyub, düşünməlidir**.

tuyub **duyub**.-**könül duyub** könlü bəyənər, göz görüb donu (bəyənər).

tuyub -**qulaqla duyub**, əliylə tutub.

tuyucu **duyucu**. (hissgər).

tuyuq **duyuq**. (zində dil).

tuyuq **duyuq**. agah. xəbərdar.

tuyuq duyuq. bilən. (aqah). (# uyuq: cahil).

tuyuq **duyuq**.bilgili. bilgin. aqah. əgəh. -**duyuq** düşüb qaçdı. -**duyuq** salın: bildirin. -**duyuq** düşməz: əgəh olmaz. -**duyuq** düşdüm: əgəh oldüm.

tuyuqsuz **duyuqsuz**. oxçun. birdən. qəflətən. xəbərsiz.

tuyular -duyduq, gördük, qurar kişiyə kəndi evrənin, **duyular, görülər, çevirər onun beterin.** (**duyduq**: duyduqlar). (**gördük**: gördüklər). (**çevirər** : **1**. qurar. dolandırar. **1**. dəğişər). (**beterin**: kökün). (hər kimin düşüncəsi, gözaçısı (nəzəri), hiss etdikləri, oysandığı, gördükləri təməlində qurulur, dağılır). (tüm kimsələr, duyu, görülərinin ürünləri durur).

tuyular **duyular.** -sizin savsal, sağsın qısa sözlərizdə, **duyular dalqanır**, könüldə yer açır. (**savsal**: fəlsəfi), (**sağsın**: hikmətli).

tuyulması -paylaşılamaz mutluluq, **duyulması könüldə gərək**. (paylaşılamaz mutluluq, duyulması ürəkdə gərək). (mutluluq yalnız duyula bilir, paylaşılamaz).

tuyulmatıq **-**görülmədik yerdə, **duyulmadıq gəp olur**.

tuyulsun -aytım sazız **duyulsun**.

tuyulu **duyulu.** xəbərdar.

tuyum **duyum.** alğı. idrak. şuur. -**alğısız, söz yaranmamış**, dilsiz, söz dayanmamış. (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş. {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}.

tuyum **duyum**. xiyal. -**duyumlu** başlar. -**duyuma** yerməz: xiyala sığmaz.

tuyum -**duyum səsin**, tinim çınlasın. (**çınlasın**: titrəyib çağlasın)

tuyumlu **duyumlu.** alğılı. idraklı. şuurlu.

tuyur **-aytıb duyur:** deyib qandır.

tuyur -**duyur, buyur**!: (heç yana, öndən bildirmədən, gedmə). (gedilən yerə sayqı duyursansa, yekəxanalıq, özbaşdalıq edmək, qınanır, pis (mənfur) sayılır).

tuyur **duyur**. **duyu**. alğı. sezi. tav. tavış. tov. tovuş. hiss..
-**duyur ayqıtı**, **üzvü**: alğıc.

tuyur **duyur.** xəbər verdişi. jurnal.

tuyur **-qulaq duyur**, göz görür.

tuyurlamaq **duyurlamaq. duyutmaq. duyğutmaq. duyğurmaq.** xəbər vermək.

tuyurmaq **duyurmaq**. e'lan edmək.

tuyurmaq **duyurmaq**. xəbər vermək. -qonaq gedirsiz, **duyurub** gedən. -**duyurmadan** gəldilər. -**duyurun, buyurun**.

tuyuru -**duyuru vermiş**, asmamış qulaq, ulağ oğlu ulağ. (**duyuru**: bəşarət. xəbər.

tuyuru **duyuru**. **duyru**. çapa. çapda. bildiri.

tuyuru **duyuru**. xəbər. -**duyuru** ver: xəbər ver. **1**. bəşarət. -**duyuru** vermiş, asmamış qulaq, ulağ oğlu ulağ. .

tuyusuz -**oxusuz duyusuz**. -

tuyusuz -**oxusuz duyusuz**. -oxuyan duyusuz qalmaz. (oxuyanla olan, oturan duran duyusuz qalmaz).

tuyusuz -**oxuyan duyusuz qalmaz**. (oxuyanla olan, oturan duran duyusuz qalmaz).

tuyuş **duyuş**. eşiti. eşitmə. qulağuş. tinğliş.

tuyut **duyut**. ehsas.

tuyutlu **duyutlu**. ehsaslı.

tuyutmaq **duyutmaq. duyğutmaq. duyğurmaq. duyurlamaq.** xəbər vermək.

tuyuva **duyuva.** -**duyuva boysan,** dilivə söygün, yarına inan. (**duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**söygün**: sevin. sevinc bildir).

tuyuza **duyuza**. **duyza**. -**oyza duyza quvat** (oyuza duyuza quvvət).

tuyza **duyza**. -**oyza duyza quvat** (oyuza duyuza quvvət).

tuz **duz**. **1**. əziz. -**duzbala**: sevik bala. **1**. gözəllik. -**avlanır özüm onun duzuna, əmlənir gözüm onun tozuna.** {(sevgi gözəlliyi). onun duzu (gözəlliyi) ruhumu alar, onun yolunun tozu gözümü dərman edir}..

-duz kimi acı, bal kimi dadlı..

-**dadı gedib duzu qalmaq**: yarasız duruma düşmək..

-**duz qatıb qurutulmuş çiğ ət**: qaqıt.

tuz **duz**. -**dadlı duzdur verən dada duz**, barlı sözdür verən dilə duz.

tuz **duz.** -duzsan, duz. (burda duz, dadlı, yeməli, bal anlamındadır)..
-dadlı duzdur verən dada duz, **barlı sözdür verən dilə duz**.

tuz **-**sözün azı, **sözə duz gətirir**, sözün düzü, **sözə üz gətirir**. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).
-**aşın dadı duz**, ərin dadı söz.
-**pozan əldən duz güdmə**, yalançıdan düz güdmə.

tuz -**duz çörək:** duzqu.

tuza **duza**. duzlu. -**duzaqız**: duzlu qız. -duzasöz: duzlu söz. süycü, şirin söz.

tuza **duza.-**düzə inanan düzdə qaldı, **duza inanan onmaz maldı**. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**

tuzaq **duzağ.** çumuq (# **uçmuq**: cənnət). cəhənnəm.

tuzaq **duzağ.** kələk. tələ. qurğu.

tuzaq **duzağ**. köstək. bənd.-başa qada, **ayağa duzağ**.(

tuzaq **duzağ**. **-oddur duzağ**, oddan uzaq.

tuzaq **duzaq < tutaq. 1**. ardal. arğı. (**arğdal**). (< **arx. ard**). pusu. pusqu. kəmin. **1**. bağal. -**bağal art**: qorxulu gədik. **1**. alçuğ. güdaz. tor. fənd. kələk. **1**. girdəl. məncəlab. girdağ. **1**. quyaq. həçəl. **1**. **tusağ**. (< **tusmaq**. **tutmaq**). dam.

tuzaq -uzun hörgən, gen duzaq.

tuzaq **duzağ**. (bir iş üçün düşünülən sır işlər). tərh. tədbir.

tuzaq **duzaq**. duzlu. çəkici. cəzzab.

tuzaqa -evrəin çevrinə uymaq, **qurğudan çıxıb duzağa düşmək**.

tuzaqı **duzağı**.-dəni görmüş, quş olan, **yox duzağı**. (quş beyinli, sadə, dəni görür).

tuzaqım -**duzağım dil bəzəyin boşlu sözə**, gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə.

tuzaqlaşmaq **duzaqlaşmaq**. duz bağlamaq. **(**daş, toprağın, sümüyun duzu üzə çıxıb ağarması**)**.

tuzaqlı -**duzağlı dönəli:** qurğulu burğulu.

tuzaş **duzaş**. duzlama işi.

tuzav **duzav**. duzlu yer.

tuzbala **duzbala**. əziz bala. sevik bala.

tuzçu **duzçu**. duz çörəyi itirməyən. şükranlı olan. nankor olmayan. nəməh beharam olmayan. qədirşünas.

tuzçu **duzçu**. nankor olmayan. nəməh beharam olmayan. qədirşünas.

tuzqabcaqı **duzqabcağı**. duzğacığaz. **-**keçmişin duz dağıysa, **duzğacığaz boş qalar**.

tuzqacıqaz **duzğacığaz**. duzqabcağı. **-**keçmişin duz dağıysa, **duzğacığaz boş qalar**.

tuzqov **duzqov**. duzluq. (**quç**: **qaç**: qab).nəməkdan.

tuzqu **duzğu. duzuğ. dadlıq. şirinlik**. 1. rüşvət. -işlər **düzə** gedsə, **duzğu yaranmaz**.1. bir uğura verilən ərməğan, hidyə. -oğlan qız evləri birbirinə **duzğu saldılar**.

tuzqu **duzqu**. duz çörək.

tuzla -**duzla, buz, hava**. (duz buzu əridib heç edər).

tuzlaq **duzlaq**. duzlu yer.

tuzlaq -yoğrulu söz, **duzlağı gülşən edər**, yontusuz söz, **gülşəni duzlağ edib!.**

tuzlaqı -yoğrulu söz, **duzlağı gülşən edər**, yontusuz söz, **gülşəni duzlağ edib**!.

tuzlaqları -yontalanmışsa, qılar, **duzlaqları gülzar söz**.

tuzlama -**duzlama işi**: duzaş.

tuzlanmaq **duzlanmaq**. yaramaq. yararmaq. xoşu gəlmək. ləzzət aparmaq. -o mənə **yaramır**. -bu nağıl məni **yaratmadı**: duzlamadı, ləzzət vermədi. -**yarıtan** nəsə: duzlu, ləzzətli nərsə.

tuzlu -**dadlı duzlu, eyi qoxulu: gülbəşəkər**. -atan soğan, anan sarımsaq, **hardan oldun gülbəşəkər**?!.

tuzlu **duzlu**. **1**. duza. -**duza**qız: **duzlu** qız. -**duza**söz: **duzlu** söz. süycü, şirin söz. **1**. duzluq. məlih..
-**duzlu yer**: duzav..

-**duzlu yer**: duzlaq**..**

-çox duzlu: duztayı.

tuzlu **duzlu.** -**özü duzlu**, baxdı buzlu. (baxdı yatıq, qaşı çatıq).

tuzlu duzaq. çəkici. cəzzab.

tuzluq **duzluq**. **1**. duzlu. məlih. **1**. duzqov. (**quç**: **qaç**: qab).nəməkdan.

tuzsan -duzsan, duz. (burda duz, dadlı, yeməli, bal anlamındadır).

tuzsuz -dossuz başım, duzsuz aşım.(yaşam belə gətirir ki, bir əl suyun tökür, bir əl duzun!. tək qalmaq, kişiyə uymaz).

tuzsuz **duzsuz**. bayıq. -**bayıq** qız. -**bayıq bayıq** danışma..

-**ıssız duzsuz**: zəhləgedməli.

tuztan -baldan dadlı, **duzdan çor** (iti).

tuztayı **duztayı**. çox duzlu.

tuztur -**dadlı duzdur verən dada duz**, barlı sözdür verən dilə duz.

tuzu **-duzu burçu yetik:** duzu istiotu yerində, kafi.

tuzu **duzu. -**işin düzü, **aşın duzu**.

tuzu **-**işin düzü, **aşın duzu**.

tuzuq **duzuğ. duzğu. dadlıq. şirinlik**. 1. rüşvət. -işlər **düzə** gedsə, **duzğu yaranmaz**.1. bir uğura verilən ərməğan, hidyə. -oğlan qız evləri birbirinə **duzğu saldılar**.

tuzun **-aşın duzun ölçülə**, havan sözün bil çilə. (**havan** : axmaq) (axmaq sözün bil danış).

tuzun -**ol ölkənin duzun yeyib**, yay yazını ötlüdük. (**ötlüdük**: keçirdik).

tuzun **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin. (**tanozlunun**: minnətlinin. minnət qoyanın. başa, üzə çırpanın) (**tosun: pozun**. fosun).

tuzun -**yaşam dadın, duzun, acısın**, birin dad, birin çək, birin at**.**

tuzunu **-ölç aşıvın duzunu**, bil ağzıvın sözünü.

tüb **dib.** kök.

tüb **düb**. **dib**. düş. -yerin **düşü**: yerin dibi..
-**töb tüb**, başayaq. -**töb**ündən **tüb**ünnə.

tüb **tüb**. **dib.** ildiz**.** ıldız. kök. rişə. -**dib ıldız**: dıbıldız. dib düb. soy kök. əsl o təbar. -**dibli** kişi. **ıldızıq** kişi. köklü, soylu kişi.

tübəq **dübək**. **dibək**. **dibəh**. soqqu (soxqu). həvəh.

tübəq **tübək**. dam. -ev **tübəyi**.

tübən -**bağır tübən:**üzüquylu.

tübəntən **-**təpiyə tübəndən aşır. (**tübəndən**: dabandan. ətəkdən. aşağdan).

tübər > təbar. doğsürün. əsl o nəsəb.

tübləmək **dibləmək**. batırmaq.

tüblü **dibli.** köklü.

tübölüqü **tübölügü.** sonğu. sonluğu. aqibəti. -**sonğu** beləsi görməmişdim. (aqibəti belə olası).
-**tübölügü** düz bolsun. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

tübtübə **dibdibə**. götgötə.

tübür > **təbar (< tüb. dib)**. -**türktübürlü**. türksoylu.

tübür **1**. döhül. təbil **(**< **döğmək**. **təpmək)**. **1**. qərqərə. qərqərə biçimli olan. bobin. masurə. təsmə fələkəsi. qəltək. **1**. **dübür**. üç illik keçi. burulmuş, əxdə keçi. təkə.

tübürəmək qərqərə ilə çəkmək.

tübürləmək qərqərə sarmaq. qərqərə eləmək.

tübüt **təbbət**.

tüc **tüs**. (< **tusmaq**. **tutmaq**). **1**. hərnəyi qayımlatmaq, çevrəsinə burulan, çevrələn nərsə. asdar. **1**. yay (kaman) qaqımlığın artırmaq üçün çevrəsinə sarılan (tücağacı qabığı) sarıq.

tüclənmək. **güclənmək.** eyikmək. sağlaşmaq. düzəlmək. -işlərin necədi, **eyikibmi**?. -**eyikməz**. -**eyiksər** deyil: düzələsi deyil.

tüçar -**düçar olalı**: düşəli. -bu ağrıya **düşəli**..
-düçar olmaq: düşənmək. tutanmaq. çalınmaq. mübtəla olmaq.

tüçar **-düçar olmaq**: toçmaq. -**dərdə toçmaq:** qına düşmək. -onun **qınına** düşdü:dərdinə.

tüçaş **düçaş**. yolxuş. ucraş. -**düçaşdıq:** yolxuşduq. ucraşdıq.

tüçaştıq **düçaşdıq**. yolxuşduq. ucraşdıq.

tüççə **düççə** (< **düşcə**). əksik. əsgik. ənkə. enqo (**< enmək**). (firumayə. rezil. pəst. bədcins. dun).

tüçmək **düçmək. düşmək**. -**çıxmaza düçüb qalmaq**: çıxmaza girib qalmaq.

tüçov **düçov**. cürmük. cümrük. carmığ.

tüçüb **düçüb. düşüb.** -**çıxmaza düçüb qalmaq**: çıxmaza girib qalmaq.

tüçülqən **-**inancını alçadan, **kəndi əşin küçüldən**, alçaqların alçağı.

tüfəqçi **tüfəkçi**. atqır. atıcı. atuğçı.

tüfəqtən **oxlu tüfəkdən bir kişi**, oxsuzundan min kişi qorxar. (**ox**: güllə). (oxlu tüfəkdən bir kişi qorxar, oxsuzundan min kişi).

tüfən tüfənğ. tüpənğ. tüpən.

tüfəng -**qarğı** (**neyzə**)**, tüfəng başına taxılan incə, işgə bayraq, pərçəm**: alov. yalov.

tüfənğləmək **tüfənğləmək.** tüfənləmək. tüpənğləmək. tüpənləmək.

tüfənq **tüfənğ**. tüfən. tüpənğ. tüpən.

tüfənq. **tüfəng. tüpəng.** {**mergən.** (?< **urqan. vurqan. vırqan**}.

tüfənqi -**quş tüfəngi:** rezindaşı. rezinlə atılan daş. quşvuran. quşatan. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

tüfənləmək **tüfənğləmək.** tüfənləmək. tüpənğləmək. tüpənləmək.

tüq dük. ərit. ərim. əriş. (mil. ox. iğ. dingil. aksən. mehvər. məğzəl. əğrəbə).

tüq **dük**. məkik. iğ. iğdə. sarqıc.

tüq -**tük basmaq**. tükcərmək..
-**üzərində tük çıxmaq**: tükcərmək..
-**üzündə tük çıxmış gənc:** tükcər.

tüq **tük**. ösüt. saç. {**ösüm**:bitgi}..
-tük çıxarmamış cücə: cuğuş. ətənə**..**
-quş tükü: yelək > lələk. bürək.

tüqan **tükan**. (< **tuq**). furuşqah. mağaza..
-**əbzar tükanı**: ardalağ.

tüqançı **tükançı**. alverçi. storekeeper**.**

tüqcər **tükcər.** üzündə tük çıxmış gənc.

tüqcərmək **tükcərmək**. tük basmaq. üzərində tük çıxmaq.

tüqə **tükə**. göbə. maddə.

tüqə **tükə**.xərc. -öz **tükəzə**: öz xərcizə. -ağır **tükəyə** düşdük: ağır xərcə düşdük.

tüqədi **tükədi** bitdi. qalmadı.

tüqəgəc **tükəcək**. tükənincə. tükənən zaman.

tüqəl **tükəl.** tamam. bütün. -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(elgə**: ellik. millət)..
-**tükəl görmüş, eşitmiş**, xanlıq çağında olmuş. **(tükəl**: tamam. bütün).

tüqələ tükələ. xərclə.

tüqələq **düğələk.** yuvalaq. girdə.

tüqələyin **tükələyin**. xərcləməyin. -**tükələyin** sonu yox: **xərcləməyin** sonu yox.

tüqəli: **tükəli**. xərcli. -**tükəli**: xərcli.

tüqəmlə **tükəmlə**. xərcimlə. -kəndi **tükəmlə**: kəndi xərcimlə.

tüqənəməz **tükənəməz**. xərclənəməz-bu boyda para **tükənəməz**: bu boyda para xərclənəməz.

tüqənir -sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü.

tüqənirsə **tükənirsə**. keçirsə. xərclənirsə. **-**gəncliyin **tükənirsə** kökəşə: gəncliyin keçirsə, xərclənirsə əyyaşlığa: (**kökəşə:** kef çəkməyə. əyyaşlığa).

tüqəniş **tükəniş**. barğaş (**barağınış**).(gediş. yeyiliş). işləniş. aşınış.

tüqənmək **tükənmək**. **1**. yığılmaq. toplanmaq. **1**. **tikənmək**. bitənmək. bitmək. **1**. bükənmək..
-toxanıb tükənən: dolub boşalan.

tüqənməyən tükənməyən. **bitməyən.** -**bilik** tükənməyən **bayluqdur, sınanmasa bayqurur. (bayqurmaq**: bayağılaşmaq**).**

tüqənməz **-**evrən bitməz bir yuxu, **evrən tükənməz yuxu**.

tüqənməz -**tökəndikcə tükənmiyən** varlığımız, sevgidir. (**tökəndikcə**: xərcləndikcə).

tüqənməz **-**tükənməz malın olunca, utanmaz üzün olsun.

tüqənməz **tükənməz**. **barağdal (dal**: yox**)** barağımaz.

tüqənməz **tükənməz. tökənməz.** qutulmaz.-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, yerin bilib tükətən, **əldən malı tökənməz.** (**tükətən**: xərcləyən.).

tüqənməz **tükənməz.-**süycü dil bir kan, **vermək bilən tükənməz**. (**süycü**: dadlı) (**bilən**: ilə) .

tüqəsin **tükəsin**. xərcin-azalt.

tüqəsiz -**ilkəsiz tükəsiz**: əzəli əbədi.

tüqəsiz **tükəsiz**. xərcsiz.

tüqət **tükət**. **tuqat (tükətmək)**. bir devrəni qutaraq alınan tapı, sənəd. diplom.

tüqət **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, **doldur**, **tükət**. izləyənləri, özlərinə bırax.

tüqətən **tükətən**. xərcləyən. -sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, **yerin bilib tükətən**, əldən malı tökənməz.(**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

tüqətən **-**unumu **tükətən**, unlu aş, yağımı **tükətən** ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

tüqəti **tükədi**. bitdi.

tüqətim **tükətim**. tə'minat.

tüqətişə -**xocalıqdan tükətişə**: təsərrüfatdan məsrəfə.

tüqətmə -gələcək deyə əlindəkin tükətmə.

tüqətmək **tükətmək**. **1**. **qutarmaq**. **qurtarmaq**. **1**. nərsəni yerli dibli, sonuna dək qılmaq, bitirmək. -tam görəvlərin **tükətmiş**. **1**. **tuqatmaq**. bir devrəni qutarmaq. diplom almaq. **1**. yemək. -**özü kəndini yemək**, **tükətmək**: dişi dişin kəsmək. ağızlığın **(**gəmin**)** çeğnəmək. **1**.yığmaq. toplamaq.

tüqətmək **tükətmək.**tüktəmək. bitirmək.

tüqətüq **dükədük**. qisas.

tüqəz **tükəz**. məsrəf. xərc. -ağır **tükəz**. -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

tüqəz **tükəz**. **tıkaz**. təmmət. bir yazını bağlama. xatimə. payan.

tüqəzi **tükəzi**. məsrəfi. xərci. -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (**önlə**: qabağın al). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

tüqəzimək **tükəzimək**. tükənməyə başlamaq.

tüqil -**birsi də tügil**: heçbiri dəğil.

tüqqə **tüggə**. **dəggə**. **tuqqa**. (**< tuq**). butqa. köşə. köşgə (< **köçmək**). yol qırağında qurulan köçəri (tikilmiş olmayan) tükan. kiyusk.

tüqqələmək **tükgələmək**. tüküdən tutmaq. ösütləmək saçqalamaq.

tüqqirəc **tükgirəsi**. başgirəsi. başgirəc. tüytutuc.

tüqqirəsi **tükgirəsi**. tükgirəc. başgirəsi. başgirəc. tüytutuc.

tüqqün **tükgün**. iflas edmiş. endik. vərşikəstə.

tüqləq **düğlək**. həlqə. girdə.

tüqləmək **düğləmək**. **tuğlamaq. çuğlamaq. (çulqamaq).** bağlamaq. bəsdəbətlik eləmək.

tüqləmək **tükləmək**. **tıxlamaq**. **(tük**: **tık**: bütün. tamam**)**. qarşılamaq. tə'min edmək. -bu gediri necə **tükləyə** biliriz.

tüqlü **qulağı tüklü.** qulağı kəsik. qulağı dolu. sözdinləməz. fanat. pan. inad.

tüqmə -**basma düğmə:**qırıp. girip. xırda parçadan basılaraq yapılan düğmə, giltə.

tüqmə **-dalda cücərən düğmə, cürcük:** botuq. qunçə. qonça.

tüqmə **düğmə 1**. (bitgidə). bucur. burcuq. tomurcuq. qunçə. qonça. **1.** boğmıq**.** çalkeçit.

tüqmə -**düğmə düğmə**: yımalaq yımalaq. yumalaq yumalaq.

tüqmə **düğmə**. **1**. qopca. **1**. topçu (iki nərsəni birbirinə ilgəyən, bağlayan).**1**. tuş. (tut < **tutmaq**). **1**. burtuq..

-düğmə düğmə, **dənə dənə olmaq**: burcaqlanmaq.

tüqmə **düğmə. -**ərkək dişili olub, biribirinin içinə keçməklə bağlanan düğmə: basma. qopça. çalkeçit.

tüqmə -çəkilirkən saçmanı, gülləni **atdıran düğmə**: çaşnı (< **saçnı)**.

tüqmək -**qaş tüqmək**: qaş çıtmaq. qaş dügünləmək.

tüqmələnmək boğqunmaq. bağırınmaq. ləxdələnmək. dolmalanmaq. -**boğqun** qan üzündə dururdu.

tüqmələnməsə **düğmələnməsə**. cücərinməsə. **-düğmələnməsə büklənməz**, büklənməsə güllənməz. (**büklənməz**: qonçalanmaz).

tüqnü **tüknü**. bol tüklü. pərax. **(**pür püşt**)**.

tüqşuq **tüğşuq**. **turş. türş.** çəkşik. əkşik. gəs. ağzı yığan, buran dad. meyxuş.

tüqtəmək **tüktəmək**. tükətmək.bitirmək.

tüqtüqə **dükdükə**. ucuca.

tüqtürmək **düğdürmək. düvdürmək. düğündürmək**. çatırmaq.

tüqü **düğü**. ağ budağ. ağ buğda.

tüqü -quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa.

tüqü -**yağla dügü olmasa**, açıq saçaq boş qalar. (**saçaq**: süfrə).

tüqü -**iki sanı düğü verdiyi pay**, əkin vermiş dağlara tay. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

tüqüq **tükük**. pırtlaşıq.

tüqül **güdül**. muvazibət.

tüqül **tügül.** (**tuğ gül**). gül, gülbiçimli toxunmuş, qazılmış şəkil. qızıl. -**gümüş, altın sarma tügül**: gümüşlü, altınlı sapla işlənmiş gül şəkli.

tüqülmək **düğülmək**. **düvülmək.** qapanmaq. (# **döğülmək**: açılmaq).

tüqüm **düğüm.** çiğ.

tüqüm -**düğün qohumluq**: qada qudalıq. (fəkk o famillik).

tüqümcül **düğümcül**. düğümsi. çiğəl.

tüqümsi **düğümsi**. düğümcül. çiğəl.

tüqün -aldış atışı, qınasız olmaz, **toyla düğün** zırnasız. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) .

tüqün **dügün**. əğd. vəslət.

tüqün **düğün**. **1**.bükəl. boğun. aşıc **(**< **aşmaq)**. ək. **1**.coğ. cuğ (**toğ**. **tuğ**). -**çox düğünlü**: coğurt. (cuğ. tuğ). cuğurt. müəmmalı**..**
-düğün düşmək: tuğşalmaq. tüşəlmək. dolaşmaq. -aslan kükrər, at ayağı **tuğşalar..**
-ilkin tükün: **əkin tökün**: başdan sona..
-**düğün çeşiti**: keçirtmə. aşırtma.

tüqün **düğün.** boğun. bek. bük. bət. > pök. (< **bükük**). -barmaq **pökləri**: barmaq boğunları. -**pökləri** şişmiş: boğunları şişmiş. -iki **pök**: iki boğun. -**pökləri** boş: boğunları boş.

tüqün **düğün.** çitik. kitik.

tüqün -elçi dililən, **düğün əlinən**, xarman yelinən, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).

tüqün -subay gözü **pişik tükün xəz görür**.

tüqün **tükün**. **1**.hər nəyin sonu. ğayət. nəhayət. **1**.ən sonu. sonda.

tüqünə -bulağa varsa, sular dinər, **düğünə varsa, yırlar**.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.). (**yırlar**: çalçağır).

tüqünləmək **-bağıb tüğmək:** bağlayıb düğünləmək. -öz yüküvü özün **bağıb**, özün **tüğ**.

tüqünləmək -**qaş dügünləmək:** qaş çıtmaq. qaş tüqmək.

tüqünlənmək **-içində düğünlənmək:** ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.

tüqünlü **düğünlü**. **düğür**. çətin. müşgül. asan olmayan.

tüqünlüq **düğünlük.** kitüv (< **kit**).

tüqüntən

tüqüntürmək **düğündürmək**. **düvdürmək. düğdürmək.** çatrırmaq.

tüqünüq **tükünük**. qapalı. bağlı. tıxınıq. kitli.

tüqür **düğür**. (**düğünlü**). **1**.çətin. müşgül. asan olmayan. **1**. təmrən (peykan) yerinə başı düğməli ox. **1**. həlqə.

tüqür **düğür**. şər-**uğur düğür:** xeyir və şər.

tüqürcüq **düğürcüq**. incə döğülmüş.

tüqürtən **düğürdən**. **-düğürdən uzaq**, qırx min ayaq, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

tüqürün -**avağ düğürün**: bir avuc. bir yumaq.

tüqüsü **tüküsü**. sadəsi. -**tüküsü**: sadəsi. -**tüküsün** de: sadəsin de.

tüqüş **düğüş.** qərardad.

tüqüş **tüküş**. bitiş. itmam. sərəncam. -bu yoxsulluğa **tüküş** gərək.

tüqüşmək **düğüşmək. 1.** > **düşmək**. -düğün **düğüşmək:** düğün **düşmək. -**onla **düğüşmə**: onla **düşmə**. onla oturuşma, olma. -işlər yaman **düğüşüb** (**düşüb**) : yaman çətinləşib. **1.**

düşmək. ilişgi qurmaq. rabitiyə girmək. -**düğüşmək** tanımıram: **düşməmişəm** tanımıram. **1.** qərardad bağlamaq. ilgiyə girmək. -bir kərəlik(dəfəlik) onla **düğüşmə**.

tüqüşmək **tüküşmək**. tükə dolmaq. tük çıxartmaq.

tüqüşmək **düğüşmək**. **düşmək.** 1.ilgi qurmaq. -onla **düşmə**: düğüşmə. 1. döğüşmək. düşmanlıq edmək. -güclüylə **düşmədən**, düşün.

tüqütün **tükütün**. züləmat.

tüqüylə **dügüylə**. dənlə. -**dügüylə ovlanan quş olur**, pulla ovlanan öküz.

tül **ək**. **+tül. +**tul. +**çavın. +savın. +tavın. +təhər.:**kimi. çalan. -**göyümtul**. **göyçavın**. **göysavın**. **göyçavın**. **göytavın**. **göytəhər**.

tül qılqan. sivrisinəkdən qorunma qorunma toru..
-**tor**, **tül işləri**: işgəf. dantel. (gənəlliklə qasnağa çəkilib toxunan işlər).

tülban **turban.** çəlmə.əmmamə.

tüləq **tülək**. qorxağan

tülqər **dülgər 1**. < dərgər (< **dərmək**: yonmaq). nəccar. **1.** bukan (< **buk**. **bük**: kündə). nəccar. **1**. **dürgər**. kətgər (**kərtmək**: kəsmək). nəccar.

tülqər **dülgər. yülgər**. yolqar. xərrat.

tülqər **dülgər.** ağaşçı. ağac usda. nəccar.

tülqü -pişik buğuna, **tülkü quyruğuna övünər**. (**övünər**: sevinər. baxar kef elər).
-**tülkü quyruğu**, süpürgə kötüyü buğlar.
-tülkü quyruq buğları. (goran buğu). (şiələr dilindən**).**

tülqü -yiyəsiz dərə, **tülkü bəyliyi**.
-**biri tülkü**, biri quyruğu**..**
-tülkünün türküsü, xoruz banı.
-çöldə gəzən tülkü tazı görməsə, quyruq oynadar, qurdu tanımaz.
-**dosdu tülkü olanın**, qapanı qurulu gərək. (**qapanı**: tələsi).
-tülkü əfə dadlı dillər söylədi, qarqa bəydən pəndirini almağa.
-**tülkü qolay avlanar**, tazı çıxsa yutdaşı. (oğru dosduyla, tanışıyla qolay tutulur).
-tülkü olursa dosdun, qurulu qapanın olsun.

-**tülkü salar xolları**, dovşan alar kolları. (**xol**: zincir. tələ) (tülkü nəqədərdə hüqqa vurarsa dovşan kolu seçib ona sığınar).

-yügürən iti, **sevəməz tilki**.

tülqülərə **-**evrən yağlı bir quyruq, **tülkülərə eşq olsun**.

tülqünü **tülkünü**. **-tülkünü min bir sapalağı var**, ən güclüsü görünməzlik. (**sapalaq**: buruq. oyun. kələk).

tülqüyə **-**tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır)**.**

tülqüyə **-tülküyə sevilməz**, yügürən tazı.

tüm -**uğur tün**: gecəz xeyrə. gecəz xoş.

tüm 1. **süm**. teyxa. şüms. -gəpləməzlik **süm altun**. **1***.* barın. -bu sözü **barın (**tüm**)** ölkəyə bəritlədilər. **1***.* **tam**. çin. çin. -**çin ürəkdən**: **çın ürəkdən**: tüm ürəkdən. **1***.* büt. -**büt** kişilər. -**büt** ölkə..
-**tüm bəni adəm**: bükün kişi törükü..
-**tüm kayinat**: bükü yertüncü. bütün dünya.
-**tüm qüllərdən yaz olmaz**, bir gül ilə yaz başlar. (**başlar**: gəlir).
-**tüm qayğı kitin söküb atmış**, mutluğa, sevincə ultanmış. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).
-almaşdır tüm aldışların yarağı. (**aldışların**: adetlerin).(**yarağı**: dərmanı).

tümaq **dümağ**. çinağ. sinağ. ağaçqa**.** ağapbağ.

tümbə **dümbə**. omba. dalı.

tümbələmtüz **dümbələmdüz.** sambalamsaf.təptəkiz.

tümbətmək üzüquylu qoymaq. üzü üsdə bırakmaq.

tümçə lohə.

tümə **cümə**. həfdənin yekənçi (yekunçu) günü, sonuncu günü.

tüməç dalanların böyük girişi.

tümən bəxş.
-**ağsarı dümən**, könül cızlağım (qalxan duman, könül yanma tüstüsüdür).

tümlə **cümlə**. 1.dizə. (sırayla düzülüb, bir bağ qurmuş söz, sözcüklər).**1.**söyləv.

tümlə **-**işdən enər **tümlə elin dişliyi**. (**dişliyi: dincliyi**).

tümlüq **tümlük**. külliyyət. -bu onla bir **tümlük** qurur.

tümmüz **tümümüz**. hamımız. barımız. barınğmız.

tümsə **tamsa**. **(**. tumas. tomas**)**. **(tüm**, **tom**, **tam** sözlərinde 'tepelik, diklik anlamları bəlli**)**. kürsü. minbər.

tümsək donğ. şişik.

tümsəkli opqur topqur. yumur yuvur. atar tutar. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı.

tümsüqləmək **dümsükləmək**. bucuqlamaq.

tümtüz **düm düz.** qırım. sam saf.

tümtüz -**dümdüz düzəltmək**: basıb vermək. -buğların **basıb vermiş.**

tümü **1**. barlığı bütünü. həpsi. tamamı. **1**. topu. cəmi. -**tümü** beşcə tümən. -**tümündən** beşi sənin.

tümüq **1**. **dümüğ**. quyruq. **1**. **dümük**. püstənək.

tümümüz **tümmüz.** hamımız. barımız. barınğmız.

tümün cəmi. -bunlar hamısı, **tümün** beş tümənə.

tümüş **dümüş** < **dürmüş**. bəllə. yuvar tikə.

tün **-**dan bəzəyi içə yarar, gün bəzəyi elə yarar, **tün bəzəyi ərə yarar**. **(dan:** səhər) (**gün**: günüz) (**tün:** gecə**).**

tün **1.** duman. tüstü. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük. **1.** tünün, tün çağın üç bölümü. {**tünbaşı. tünorta. tünaltı**).. **1**. **dünən**. keçə **(**keçən gün**)**. geyn gün. -**keçə** gəldi: dün gəldi. **1**. **tünüz**. yatar. gecə. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz. **1**. **dün**. **dünən**. keçə. -**keçəki** işlər: dünənki işlər. **1**. **dün**. keçin..
-**tün yoğar**, gün doğar..
-gün kimi ışıyan, **tün kimi yaşuran**, su kimi duru, topraq kimi yasağun, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin)..
-öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur)..
-dünü günə bağlamar!, günü tünə, **tün ertinlə yarınar**!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!).(**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar).

-**tünüz uğur**: gecəz xeyrə..
-**tüş tün**: gecə gündüz..
-**açılmaz tün** yox, yenilməz güc..
-**çalatün**: çalagec. gecə yarısı..
-**tün uğur**: gecəz xeyir..
-**büt tün**: tamam tün, gecə.**.**
-öntün: əvvəl axşam.**.**
-oğru tün aşınca, börü (qurd) don (aşınca).
-duman durar axşamu, **tüm tün bürər göylərü**, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar..
-**dün keçmədən**, gün gəlmədən, dan atmaz, yarınlarda yaranmaz. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

tün -qışın gün qısa, **tün uzun**.
-qısarmış gün, **uzarmış tün**.

tünaltı **1**. gecə yarıda ötmüş. gecə yarıdan sonras. **1**. gecə şifti. -**tünaltı işləmək.**

tünaylı tünuğur. gecəniz xeyirli.

tünbətün zırbazır. məlu'n. lə'nətlik. -bu **zırbazır**. -**tünbətün** düşmüş.

tünc -**tünc ürekli**: tovunc ürəkli. od ürəkli.

tüncə (şəbanə).

tüneyin **düneyin**. birkaç gün öncə.

tünə 1. gecə gecəyə. axşama. -**tanqopan işi, tünə qalmaz**. (**tanqopan**: **tanduran**. taneritinçi. səhər tezdən duran. səhərxiz).**1.** gecəyin. şəbanə. -**tünə**. oxul.
-güdüz çıra yaxan, **gecə tünə çıxar**.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır).

tünə **dünə.-dünə yapılma**, indiyə qapılma, yarına satılma.{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}..
-dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu)..
-**dünə dönmə**, yarınlara irəli!..
-dünü günə bağlamar!, **günü tünə**, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!).(**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar).

tünəq **tünək. 1.** yaşalqa. gizik. gizlənən yer. **1**. mat. kas. parıldaq olmayan. **1**. qaranqu. **1**. yerastı, yeraltı türmə.

tünəmək gecləmək. gecə yarsı eləmək.

tünən **dünən**. **1**. (dönən gün). dönən. **1**. **dün**. keçə **(**keçən gün**)**. **dün**. geyn gün. -**keçə** gəldi: dün gəldi. -**keçəki** işlər: dünənki işlər. **1**. ötrəgün.
-qutaylığa dünən gec, yarın tez, bu gün çağdır. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).

tünəni **dünəni**. **-**yamanı bırax yaxşını tut, **dünəni bırax, günüvü tut**.
-**dünəni boş ver**, bu günü xoş ver, ertin günə pay saxla (**ertin**: yarın).

tünər **tünür**. **1**. qaranlıq. mirəggəb. -**tünər** gecə: qaranlıq gecə. -**tünər** boya. **1**. tünd. yoğun. -**tünər** səs: gur səs. gurultu səsi. -**tünər** işlər: yoğun, ğamiz nərsələr. **1**. tündük. tünü. şuluğ. qalaba.

tünərəq **tünrək**. **tünərgən**. **1**. qaramtul. -indi açılmış **tünərgin** günün. **1**. qonğraq. qoyuraq. **1**. tüstünül. tozuntul. boğumtul. -**tünərgən** boya.

tünəri **dünəri**. **dünərigün**. (dünən yox israğı gün). sırağıgün. asrağıgün.

tünəriqün **dünərigün**. **dünəri**. (dünən yox israğı gün). sırağıgün. asrağıgün.

tünərqən **tünərgən**. **tünrək**. **1**. qaramtul. qonğraq. qoyuraq. -indi açılmış **tünərgin** günün. **1**. tüstünül. tozuntul. boğumtul. -**tünərgən** boya.

tünərmək qaralmaq. -gün **tünərdi**.

tünərmək qaranlıq qavuşmaq. axşam düşmək. gün uçmaq.

tünətün təpətəp. basabas. (çox şuluğ).

tüngirt **tüngirt**. qaranlıq. **(# güngirt**: ışıqlıq**)**.

tünq **tüng**. 1.güdük.1. **kündük.tüngük.**

tünqə **1**.**düngə**. kişən. dəsbəd.**1**.**tüngə**. darıxma. sıxıntı. qussə.

tünqi **dünki. -dünki enki:** dünənki indiki.

tünqüq **tüngük. kündük.tüng.**

tünqür **düngür**. devdavul. yekə dövül, təbil.

tünqür **tüngür**. **davul.**

tünqüz **tüngüz**. gecə gözü. -**tüngüzün** uyxu yox, gündüzün dinci yox.

tünləmək gecələmək. tünü, gecəni keçirmək.

tünlərə -qısa yaşam, **uzun tünə**, qısa günə tüş oldu.

tünlü dumanlı. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük.

tünlüq **tünlük. 1.**qatnav. sıxlıq. tırafik.**1**. çatçav. çatıda olan baca. **1**. girifdarlıq. -yüzdə yüz' deyən, **tünlüyə** düşər. **1**. qarama**..**
-tünlük qapağı: gəpəng. xəpəng**..**
-tünlük tənglik. -**solu tünlüyü**: (> nəfəs **təngliyi**). nəfəs tünlüyü. xıs.

tünlüq **tünlük**. **tuynuq. toynuq.** alaçıq, çadır kəlləsində yerləşən girdə bacalıq, açıqlıq.

tünlüqtə -darıxmadan baxınca, tünlükdə, ay görünər. (**tünlükdə**: damda olan tüstülük, baca)**.**

tünlüyüztən -**tünlüyüzdən ay göründü**, könlümüzə, car göründü. (**car** : ışıq).

tünmək (ışıq). sönmək.

tünorta gecə yarı. gecə yartı. (# **günorta**).

tünrüq **tünrük.** zülmət. -**tünrük** gecələr.

tünt **tünd**. **1.**acı. -**acı qızıl**. qıp qızıl. ala qızıl. lala qızıl.**1**. çalağ. iti. şədid. **1**. qatıq. -yatıqla **qatıq** uyuşmazlar: yumuşaqla iti yola gedməzlər. **1**. tox. tutuq. mat. -**tox** göy. -**tox** qızıl. **1**. iti. sərüsseyr. tiz. tez. aşğın. **1**. aşqın. **1**. iti. dal. -**dal** acı. **1**. tünər. tünür. yoğun. -**tünər** səs: gur səs. gurultu səsi. -**tünər** işlər: yoğun, ğamiz nərsələr. **1**. quvaq. qoyu.**1**.qatıt..**1.tüt**. qonğur. qonğır. -**qonğur** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar..
-**qoyu, tünd toz, boya: qonqur**. qonğur. qonur. qoğur. qoyu qumral..
-**dünü andım günüm keçdi**, yarın gələr, yaşım keçdi. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).
-**çox iti**, **tünd**: qoyan. şədid. **1**. **yünt**. tünük. -**tünük** boya. -**tənik tünük**: açıq tünd.

tünt **tünd.1. tünüt.** toxay. iti. **1.**qonqırt. iti. tirə. -**ağşıl qonqırt**: açıq tünd.açıq iti. (**ağşıl**: açıq).

tüntə -ovçu pişik gündə yatar, **tündə gəzər**.

tüntən -dəm bu dəmdi, **yey içib dündən demə**, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

tüntlənmək **tündlənmək** itinmək. qatınmaq.

tüntlüq **tündlük**. **1**.qopalıq. itilik. **1**.munduğ. tutqun. yapqın. yupqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**.

tüntüq **tündük**. tünər. tünür. tünü. şuluğ. qalaba.

tüntünmək **təntinmək**. yavaş yavaş, qurddalana qurddalana iş görmək, uğraşmaq.

tüntüz -**gecə gündüz**: tüş tün.

tünuqra **tünuğra**. gecəniz xeyrə-**tünuğra**, iyi yuxular. (gecəniz xeyrə, yaxcı yuxular).

tünuqur **tünuğur**. tünaylı. gecəniz xeyirli.

tünü -**dünü sabahı**: eriti geriti.

tünü **dünü.**-**dünü günə bağlamar**!, günü tünə, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!).(**ertinlə**: sabahla). (**yarınar**: ışınar)..
-**dünü boşla**, günü xoşla!.

tünü tünər. tünür. tündük. şuluğ. qalaba.

tünükə şort. tutuş.

tünüq **tünük**. yünt. tünt. tünd. -**tünük** boya. -**tənik tünük**: açıq tünd.

tünüqə **tünükə.** (**donqa**: güdə don). utluq. tuman altdan geyilib, gövdənin ut (həya) yerlərin tutan, örtən tikə, parça, geyim.

tünün gecənin. -**tünlü tünün**: dumanlı gecənin.
-**dünün anğıtı**, yarın sanğıtı, gün gülünü, kül edər. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər).

tünür **dünür**. dünya. dəğirman. -**dönər dünür**: çərxi fələk.

tünür **tünər**. **1**. qaranlıq. mirəggəb. -**tünər** gecə: qaranlıq gecə. -**tünər** boya. **1**. tünd. yoğun. -**tünər** səs: gur səs. gurultu səsi. -**tünər** işlər: yoğun, ğamiz nərsələr. **1**. tündük. tünü. şuluğ. qalaba.

tünüt **tünd.** toxay. iti.

tünüz **tün**. yatar. gecə. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz.

tünya **dünya** < **dönən**. 1.döngəl..**1**. öğrən. öğrün. evrən. (çevirmək. çöğürmək). **1**. girdə. gildə. -**girdənin girinə düşmək**: dünya varlığına qapılmaq. **1**.dünür. dəğirman. -**dönər dünür**: çərxi fələk**..**

-doğru, doğur kişiylə, **yalan, dünya boyu yaşı var**..

-lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)**.**

-acıların ucuz satan, **süycülərin yerə basan dünya**.(**süycülərin**: dadlıların).

-eşili dünya tərsə fırlanır. (**eşili**: tovlaq. tovlu. kələkçi) ..

-sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, **tökər dünya**, **səpər dünya**.

-sonsuz dünya: yarıs. layətənahi nərsə**..**

-dünya görmüş: görgün. mücərrəb..

-**batası dünya** alar, biri yatar biri qalxar..

-kən alıb kəm verən **dünya**.**.**

-bütün dünya: bükü yertüncü. tüm kayinat**..**

-dünyadan gedənlər: **acundan** qayıdanlar**..**

-ta dünya durur: aşun aşunta: acun acunta. aləm aləmində.

-**dünya dönür** tərsinə axi..

-**dərdi dünya olanın**, dünya boyu dərdi olur..

-dərdi dünya olanın, **dünya boyu dərdi olur**..

-**dünya durunca dursa**, işin bitirməz köçər. (işçil kişiyə, ömür yetməz.) (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

aşun. acun.-**aşun çöndü**, göz gözə yağu oldu.

-su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli)..

-gəncliyi tutma bərk, **dünya malın tutsan ək**. (gəncliyi selə vermə, mal davarı yelə vermə). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil)..

-**dünya görmüş:** döğgən. təcrübəli. mücərrəb. əşib eşmiş..

-**bu qara dünya:** qınbat. zülümat. əzab evi..

-gəzəgin, dövələk, hərcayı sevi sevgilər. **dünya ki dönür tərsinə**, böylələri tezcə gəlir ərsinə (**ərsin**: uzun saplı təndir caynağı).

-**təcrübəli dünya görmuş**: aşınmış eşinmiş.

-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, **yalan dunya yaman dünya**. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

-birin kəmsidər, birin kansıdar, birin xamsıdar, **varı yoxu yalan dünya**. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).

-**dünya varkən:** durmuş çağun. əzəldən. -**durmuş çağun** beleydi.
-bir gün **doğan** bir gün **boğan dünya**.

tünya **qaran**. könlü kor. -sana bilməz,sanalı almaz, sanalı verməz, **qaran dünya**.

tünya -**dünya gedər durandır**. (dünya gedməkdən qalmaz)
-**dünya** durağu demə. (**durağu**: qalağu. qalan. baqi. əbədi. cavid).

tünya -**öytgəb dünya**: fani dünya.

tünyaca **-**doğru, doğur kişiylə, **yalan yaşır dünyaca**.

tünyanı **dünyanı**. **çoğanı.**cihanı. -**sözdür çevirən çoğanı**, yükü, keşişlər çəkir. (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, **yaxar dünyanı**, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez).
-dünyanı gəzdim tatdan dadsız görmədim!.
-**acgöz doyamaz dünyanı versən**, toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz.
-bu dünyanı alan oldu, doyan yox.
-evrəni dəğişən dəlilərdilər, **dünyanı çevirən axmaqlar**!.

tünyanın **-**tanınmamış qapıları, yonulmamış açarları, **bu dünyanın, bu dünyanın**.
-yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə, **dünyanın ən yaşlılarındanır**!

tünyanıta **dünyanıda .** evrənidə: -**evrənidə** aldat, al, dad. (**aldat**: tovla). (**al, dad**: dadın çıxart.yiyənib dadın al).

tünyata. **dünyada**.-"nədən"di qoyur ortaya "nəyi", "nədən"siz açmaz gözün, **heç ‘‘nə’’ dünyada.**

tünyatan **dünyadan**. çevrədən. -sanmayın bir çağun **çevrədən** köçüb.
-**dünyadan qayıtmaq**: ölmək. yoxalmaq.

tünyaya **dünyaya.**-**dünyaya gələn**, söz, qalan, söz, aparan söz. (ərdəm başı dil.)**.**
-parasız, ilim çuvalda qalır, paralı ilim, dünyaya saçır.

tüpə **1**. **təpə**. atır. adır. -**çöl adır**: çöl təpə. **1**. dam. -**tüpə** çıxma.

tüpə **təpə.** azığ. (su, topraq kimi üzəylərdə) -**azığlı yollar**. -**azığ qazığ**: **1**. eniş yoxuş. engəbə. **1**. cəzr mədd.

tüpəq **tüpək**. dam. -tıp tıp basıb **tüpəgə**.

tüpən **> tufan. -tüpən qalxar** bulut sürünər, **tüpən yatar** qalığ süzünər. (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).

tüpən düşəm. tavan. səqf. **(# döşəm**: daban. dibən. kəf). -**tüpə tərəzə**: duvarın yuxarısında, tüpənə baxan pəncərə.

tüpən tüpənğ. tüfənğ. tüfən.

tüpənq **tüpənğ**. tüpən. tüfənğ. tüfən.

tüpənq. **tüpəng. tüfəng.**{**mergən.** (?< **urqan. vurqan. vırqan**}.

tüpənqləmək **tüpənğləmək.** tüpənləmək. tüfənğləmək. tüfənləmək.

tüpənləmək tüfənglə öldürmək. atmaq.

tüpənləmək **tüpənğləmək.** tüfənğləmək. tüfənləmək.

tüpət (**tüp**: dib). millət.

tüppətüz **düppədüz**. dənğ dürüst > dəndürüst.

tüppətüz **düppədüz**. tabeqot binnə'l.

tüprənə tüpürənə. rədd edənə. xor baxana**.** -kimisi tüprür, kimisi öprür, **tüprənə küllük, öprənə güllük** görünür. **(tüprür**: tüpürür. rədd edir. xor baxır). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

tüprür tüpürür. rədd edir. xor baxır**.** -**kimisi tüprür, kimisi öprür**, tüprənə küllük, öprənə güllük görünür. **(tüprənə**: tüpürənə. rədd edənə. xor baxana). (**öprür**: öpür. oxşur). **(öprənə**: öpənə. oxşuyana).

tüpsünmək top kimi sıçramaq.

tüptüz **düpdüz**. dişsiz. silik.

tüpün atılğan. fışqıran. fəvvarə.

tüpünmək atılmaq. fışqırmaq.

tüpür **təpir**. küp. -**tüpür** qarınlı.
-tüpürdün utanmadan üzünə, **utanmazın, tüpür üzünə**!. (ana dilin danan)**.**

tüpürcək şoğurt. silik. ağız suyu

tüpürcəq **tüpürcük**. **tupurcuğ**. hovap. hubab.

tüpürcüqlu **tüpürcüklu**. tupurcuğlu. hovalı. havalı. hovaplı. hubablı.

tüpürmə -ovadaki quşdan ötür. evdəki **ki quşuva tüpürmə**. (küçədəki gözəlin sözün evdə edmə. kəndi xanımıvı, qəhbə qühbeylə ölçüşdürmə). (dışarının, bazarın öıçüsün evə gətirmək).

tüpürtün -**tüpürdün utanmadan üzünə**, utanmazın, tüpür üzünə!. (ana dilin danan)**.**

tüpürür **-**kimisə dilindən dönür, **anası üzünə tüpürür**!.

tüpüş (< **tüpmək**)**. təpiş** (< **təpmək**)**. {> təpeş** (fars)}. -ürək **tüpüşü**. -ürəyi **tüp tüp** çalınanda.

tüpüş kürüş. dolğuş. aşub. üsyan. iğtişaş.

tüpüz toplu iğnə. götlü iğnə.

tür **1**. **dür** (**+dır/+dir/+dur**) < **durur**. (**ək**). -al**dır**: ala durur. alıb durur. -varmış**dır**: varmış **durur**. **1**. təviş. (< **təvişmək**: səslənmək). ləhcə. şivə. rəviş. **1**.dal. gil (xil). çeşit.**1. cür.** çağlı. çalı. nov'. cins. -bu **çalıdan** alma. bu cüründən)-o **çalı**: o cür.**1.** törüb. yol. təriq. -**törüb** dəğişmək. -çalımlı **törübdə**.

tür **cür**. çeşit. gil. -əbcəddə 's' səsi üç **gil** yazılır. -bir **gilin** mən dedim bir **gilində** sən de.

türbə **dürbə. dürkək.** yastıq biçimli tobra.

türbəl **dürbəl**. əngəl. önbəl. sədd. mane'.

türbələmək **dürbələmək**. əngəlləmək. önləmək. mane' olmaq.

türcələmək **dürcələmək**. soxlamaq. soklamaq. > sixləmək. soxuclamaq > sixək vurmaq. təhrik, təşviq edmək.

türcüq **dürcük**. mirvarid. -**mıncıq dürcük**.

türçə **dürçə**. soxca (> sixək). tikən. məhmiz. əngizə. təhrik.

türçəmək **dürçəmək**. soxcamaq (> sixək, sok vurmaq.). məhmiz vurmaq. təhrik edmək.

türəl həlal.

türəş tayış. həmcins. muşabeh. mütəcanis. -buda ona **tayış**.

türətinmək **törətinmək**. qaynaqlanmaq. (naşi olmaq. müntəc olmaq. müştəq olmaq).

türəv şəqq. iştiqaq.

türgətmək **dürgətmək.** bəsdələmək. yasqatmaq. qanuna qoymaq.

türkəniş **türkəniş.** iş öğrəniş. iş öğrəniş dövrü.

türq **-**qurd görüncə, **türk qanı durar**.
-yaz bayramız qutlu, **türk bayrağız yaşar olsun**.

türq **1.**quvvət. quvvətli...1. yumşaq. məxməl. -**türk hovlusu**: yumşaq hovlu..
-**türk dili birdir**, min qollu olsada. (türk dili birdir, türkcəmiz min). **-**arı baldan olmaz, **türk dilindən**. (**olmaz**: ayrılmaz)
-türk tək qalmaz. (türk olasan tək qalasan, olamaz).
-**qamınisdən türk üçün** elçin güc olmaz. (**elçin**: milli).
-türk ərin dönük qırar. (**dönük**: xain).
-**türkük** dili > **türkü** dili > **türk** dili. (çağdaş: **türkce**).
-**türk sözü yaraşır türkün adına**, tez düşər, kim minər özgə atına..
-baş qaldırıb, tökmə təni, əli yarağa, ayağ dayağa, qayrat kanı, **türk qadını**!..
-**türk dəmir** deyir, pas yeyə. (**pas**: **1**. dəmir pası, pusu. **1**. fars. tat)..
-**türkün gözü, türk ardında durarar**, erməni gözü, yad götündə uyar..
-**türk sayağı:** türkəcər. alatürka.
-**alatürk:** türkə qarışmış. qarşıqlı türk.-**türk yağısı**: türk düşmanı..
-**müslüman türk**, dinin dəğişmiş bacısın satar, qardaşın atar..
-qırılırsa dönəklər, **türk erinə yağu qalmaz**. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz)..
-biz azərbaycanlıllar, **türk özünün**, bir üzüyük..
-**yoldaşı ölmüş türk**, dəvəsi ölmüş ərəb. (yoldaşı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb deyilsinki, əlin üzündən çək!. (əlin üzən qoyma). (arvadı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb).

türqana **türkana**. **türkyana**. **türksayaq. türkəsayaq**. sadə. anlayışı qolay. -**türkana** sözlər. -**türkana** kişi.

türqançı **türkançı**. **türktançı**. türkşünas. türkolojist.

türqançılıq **türkançılıq**. **türktançılığ**. türkşünaslıq. türkolojistlik.

türqanlıq **türkanlıq**. **türktanlığ**. türkşünaslıq. türkoloji.

türqcə -tutma yüngül dilivi, **türkcə dilin inci dəgər**. (**inci**: mərcan. mirvarid).

türqcə **türkcə**. {türkcənin türkcənin kökü , gücü işləm-eyləm-feil dədir. **moğolcanın** işləm-eyləm-feil biçimleri **türkcə** ilə birdir}.
-türkcə canım, damarda qanım.
-**türkcə bilsən**, yağ kimi bala qarışar, özü axar.**-türkce düşün, türkce döğün, türkce sev.**

türqcəmiz **türkcəmiz** .-türk dili birdir, **türkcəmiz** min **. (**türk dili birdir, min qollu olsada).

türqcənin -azəri deyilən ağızlıq, türkcənin bir qoludur.

türqcəsi -**türkün yoluna türkcəsi bayraq**, dilçi çalışa, işçiyə qayrağ. (**qayrağ**: qayrat).

türqə **1**. **türkə**. -şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, **türküm türkə dayaq gəlir**, dədəm sözü dilində. **1. türgə**. fənn. fənd. teknik.

türqə **türkə** .-türkü tanı, **türkə inan**, türkü sev!.

türqəcər **türkəcər**. alatürka. türk sayağı.

türqəq **dürkək. dürbə**. yastıq biçimli tobra.

türqəliq türgəlik. zirəklik.

türqən **dürgən**. **sürgən** (# **durğan:** kasad. rakid)

türqən **türgən**. **1**. tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək. **1**. usda. mahir. **1**. dövrə görmüş. **1**. tekanisyən..
-**türgən yürüş**: bacarıqlı yeriş.

türqənləşmək **türgənləşmək**. usdalaşmaq. mahirləşmək.

türqənli -**türgənli**, dözümlü, cıdamlı kişi. -**türgənli** yaradış, cıdamlı dözüş.

türqənliq **türgənlik.** ökdəlik. bilicilik. ustalıq.

türqənmək **türgənmək**. öğrəşmək üçün dövrə görmmək. təmrin edmək. mumarisət edmək.

türqər **dürgər**. **dülgər**. kətgər (**kərtmək**: kəsmək). nəccar.

türqəsaya **türkəsaya**. **1**.durqa. saf. arın ürəkli. torqa. -**torqa** danış. -**torqa** sözlər. **torqa** ürəkli. **1**. yoşaq. qolayca aldatılan. -**qoçaqlıq**, **yoşaqlıq**: qoçaq tez aldanır.

türqəsayaq **türkəsayaq**. **türksayaq. türkana**. **türkyana**. sadə. anlayışı qolay. -**türkana** sözlər. -**türkana** kişi.

türqəş **türkəş**. türk boyları, elləri, qollarının tümü.

türqəz **dürgəz**. dərgəz. hazır. dəsqah.

türqəzləmək **dürgəzləmək**. dərgətləmək. dərgəzləmək. hazırlamaq.

türqlərə **-türklərə başqa dil ilə tarını** banlamaq olmaz. (**banlamaq:** çağırmaq).

türqlüyünə -**türklüyünə inanan:** ökdəmlı. özünə güvənli.

türqsayaq **türksayaq. türkəsayaq**. **türkana**. **türkyana**. sadə. anlayışı qolay. -**türkana** sözlər. -**türkana** kişi.

türqsən **türksən**. -yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, **türksən qoyun olamazsın**, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

türqsoylu **türksoylu.** türktübürlü {**< tübür (< tüb. dib)}**.

türqtanlığ **türktanlığ**. **türkanlıq**. türkşünaslıq. türkoloji.

türqtübürlü **türktübürlü** {**< tübür (< tüb. dib)}**. türksoylu.

türqtür -o adların ki sonunda -zadə. -bur. -pur. -nak. -kan. var, haması **türkdür**.

türquaz **türkuaz.** göydaş boyası. lacvərd. firuzə**. -**sevgilər boyası, **boyalar türkuazı**.

türqü **türkü**. **1**. qoşan. mahnı. -toy günləri **qoşanlarım** yanğılar. -yengiş qoşanın qonuş. -**qoşan qonuşmaq**: mahnı söyləmək. -**qoşan qoşunmaq**: mahnı bəsdələmək. **1**. qoşuq. mahnı**..**
-**türkü tanı**, türkə inan, türkü sev!**..**
-türkü anlamaq üçün kişidən dinləmək gərək.!
-tülkünün türküsü, xoruz banı.

türqüaz **türküaz**. firuzə.

türqüləsi **dürgüləsi**. təpsiləsi. təpriləsi. təpgiləsi. təhrik olası. -**təpsiləsi** kişi değil.

türqüm **türküm**. -şahım əli durur gəlir, yəşil sancaq əlində, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.
-yeter artıq olma maşa, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, **türküm diyən olur paşa** (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

türqün **-türkün** dəb ərdəmi kəməlməsin. (türkdən dəb ərdəm azalmasın).

türqün **türkün.** -**türk sözü yaraşır türkün adına**, tez düşər, kim minər özgə atına..
-**türkün yoluna türkcəsi bayraq**, dilçi çalışa, işçiyə qayrağ. (**qayrağ**: qayrat)..
-**türkün gözü, türk ardında durarar**, erməni gözü, yad götündə uyar.
-ataların söziylə, **Türkün tatlı diliylə**, yol yürüyən yorulmaz.

türqüş **dürgüş**. bəsdəbədlik.

türqütmək **dürgütmək**. **dürütmək**. **dürtütmək**. (güclə, zorla) itələmək. soxmaq. batırmaq.

türqütmək **dürgütmək**. təpsitmək. təpritmək. təpgitmək. təhrik edmək. -sınırı **təpsitən** öğlər.

türqüvaz **türküvaz**. **turkuaz**. **1**. göydaş. **1**. firuzeyi. **1**. firuze. dəğərli daş. **1**. çaxmır. lacvərdi. firuzei.

türqyana **türkyana**. **türkana**. **türksayaq. türkəsayaq**. sadə. anlayışı qolay. -**türkana** sözlər. -**türkana** kişi.
-**ala dürlü**. rəhbərəh.

türlü 1. çeşitıi. gilli. **1**. muxtəlif. -türlü səs **övüşmələri**. (**övüşməsi**: çevrişməsi. dəğrişməsi).

türlü çeşitli. cür bə cür (qunaqun. muxtəlif.).
-dürlü **izəklər** : rəhbərəh istəklər, niyyətlər.

türlü -uca oğan burğanı, **türlü dərdlər dərmanı**. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

türlüq **türlük**. mütəfərriqə. muxtəlifə.

türmə **1**. avağ. **1**. qındam. **1.** tutuqevi. cəzaevi..**1.** zindan. qamıq -**qamıq** görməmiş gənc.**1**.avaq. abaq (< **av**). qamaq. zindan.**1**.dəmir ağ. dəmir tor..
-**türməyə daşlamaq**: (atmaq. salmaq)..
-**türmə türü**: burçuğ..
-**yeraltı türmə**: quyçal. quçal.**.**
-qara türmə: yaxçal.(**yaxlamaq**: cəzalamaq). quyularda (yeraltı), qala içlərində yasanan dərin, qaranlıq türmə.
-**dürmə dolaşıq:** çalğamıc**.** qarma qarışıq. burma dolaşıq. dər həm bər həm.

türmə iliş. iş. -iki il **iliş** almış.

türməc **dürməc**. bəllə. bürnəc. luqma.

türmək **dürmək**. bəllək. bəllə.

türmək **dürmək**. dürü. bükü. bəllə. bəllək. (bürük). (bükülmüş). (buxca).

türmələmək qamıqlamaq.türmələmək. -iki il **qamıqlanmış.**

türməlik qamıqlıq. -**qamıqlıq** yaşam.

türmüş **dürmüş** > **dümüş**. bəllə. yuvar tikə.

türsəmək **-özünü dürsəmək**: özünü yığmaq. özünü ələ almaq. özünə gəlmək. ıssına gəlmək. gücünü toplamaq.

türsü **dürsü**. dadqah. məhkəmə.

türsünmək **dürsünmək** (**dur**). haqli olmaq.

türsütləmək **dürsütləmək**. **dürsütmək**. doğurlatmaq. yasutlamaq. tovcih edmək. məşru' edmək. haqlı olmağa yol açmaq. haq (həqq) qazandırmaq. -**arac amacı**, **amac aracı yasutlamaz**.

türsütmək **dürsütmək** (**dur**). həqq vermək. **1**. həqqi ehya edmək. eyhayi həq edmək.

türsütmək **dürsütmək**. **dürsütləmək**. doğurlatmaq. yasutlamaq. tovcih edmək. məşru' edmək. haqlı olmağa yol açmaq. haq (həqq) qazandırmaq. -**arac amacı**, **amac aracı yasutlamaz**.

türş **1**. **turş.** boza. bora. -**boza gavalı**: turş alı. -**bozaş**: turşulu aş. **1**. **turş. tüğşuq**. çəkşik. əkşik. gəs. ağzı yığan, buran dad. meyxuş.

türt **1**. **dürt**. **dürtdürü**. **dütdürü**. imalə. -**dürtüvü** çək. -**dütdürülük**: imaləlik. -**düttürünün** biridi. **1**. **türd**. qırç (**qurç > qurs**: bərk. möhkəm)..**1.** yala**.** incə, kəvrək, quru nərsə. -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş.**1.** tıkıt. sıxta. basnağaş. zor.-ağacı qurd çürüdür, **kişini dürt**.

türt **türd**. **1**.**kovuq.** kəvrək. bərk olmayıb, tez qırılan. **1**.qırısın. sınasın. kövrək. kəvrək. tez qırılan, sınan. həssas.

türt **türd**. yuxa. gəvrək. -**yuxa** biskivit.

türtana **dürdana**. **durdana**. 1. duru,aydın, parlaq olan nərsə. mirvarid. mürvarid. 1. az tapılıb, çox dəğərli, əziz olan kimsə, nərsə.

türtana **dürdana.1.**gözdə**.** seçilmiş. -bu arvad ərinin **gözdəsidir.1.** öngül.

türtdürü **dürtdürü**. **dütdürü**. **dürt**. imalə. -**dürtüvü** çək. -**dütdürülük**: imaləlik. -**düttürünün** biridi.

türtə **dürtə!.** sürtə!. sürgə!. sürə!. sürt!. suva!. yax!. -başıva yağ **dürtə**.

türtəqləmək **dürtəkləmək**. urdaqlamaq. (> ordəngi zədən).

türtəş **türdəş.** mütəcanis. həmcins.

türtmə -başında yoxdur huşu, **dürtmə qursaq neyləsin**. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)

türtmək **dürtmək**. -**ürək dürtmək.** könül (xətir) qırmaq. ürək üzmək. ürək darıtmaq. ürək gücətmək.

türtmək **dürtmək**.dalazlamaq. sözlə sancmaq..
-səssizcə dürtmək: kütükləmək. kötükləmək.

türttürtmək **dürtdürtmək. düdürtmək**. quşqurtmaq. -onu mənim üstümə **dürtdürüb.**

türtücü **dürtücü**. dirtik. didici. **-**gözə baxan gözdən, göz qaçar. (**göz qaçar**: göz çəkinər). (dirtik gözə baxan kimsəni, kimisi sevməz).

türtüq **dürtük (**< **dürtmək)**. **1**. fizul. **1**. muzahim. müzahim..
-dal dürtük: altıncı sezi **(**hiss**)**.

türtünə -**dürtünə sürtünə**: dala yala > talov talov. dığırlana yığırlana.

türtünmək **dürtünmək. 1. dürünmək.** qürğünmək. qaşınmaq. -nəyə belə **dürünürsün**. **1. sürtünmək.**

türtüşmək **dürtüşmək**. dalazlaşmaq. birbirin sözlə sancmaq.

türtüşmək **dürtüşmək. sürtüşmək**. (malidən. sayidən).

türtüt **dürgüt**. **bürgüt** (moğol). qartal.

türtütmək **dürtütmək**. **dürütmək**. **dürgütmək**. (güclə, zorla) itələmək. soxmaq. batırmaq.

türü **dürü**. **1**. dürmək. bükü. bəllə. bəllək. (bürük). (bükülmüş). (buxca). **1**. bulanıq. (# **duru**). **1**. (sonradan burulmuş, dürülmüş olan). quda. qohum.

türüm **dürüm**. **1**.bəsdə. dəsdur. qanun.**1**. tumar. lülə. qəltək. ustuvanə. silindir.**1**. yüyə. lülə.

türümçü **dürümçü**. (qanungira).

türünc **torunc**. **turunc** (< **tovunc** < **tov** (od. köz). alov, qızıl sarı boyalı. (qızqın. tovunc dəmir.).

türünmək **dürünmək.** dürtünmək. qürğünmək. qaşınmaq. -nəyə belə **dürünürsün**.

türüs **dürüs** (**dur**). həqq.

türüsmək **dürüsmək** (**dur**). həqq qazanmaq.

türüst **dürüst. 1.**onğ. yon. düz.**1.**çağ. tam. qusursuz. xətasız. doğru. doğra. səhih.1. yey. onat. doğru. düz.1. açğın..
-**dənğ dürüst**: **> döndürüst**. **1**.düppədüz. **1**.sapa sağlam.

türüstünmək **dürüstünmək.** düzülmək. dürüstünmək. doğrunmaq. onğşalmaq. oğşalmaq. onğalmaq.

türüşmək büzüşmək. buruşmaq. qıysışmaq.

türüşt **1**. **dürüşt**. qatlaq. **1**. **düşüt**.

türütmək **dürütmək**. **dürgütmək**. **dürtütmək**. (güclə, zorla) itələmək. soxmaq. batırmaq.

türüz **dürüz**. **düz**. (< d**u**r). -**yalan dürüz**: yalan doğru. -**yalanla düz**: yalanla doğru.

tüs **düs** (**düz**). həqq. çin.
-**ıs tüs: ıs tüys. ıys tüys**. rəh ruf. rəng boya.
-**tərs tüs** ilə doğru yolağ alınmaz. (**yolağ** : təriqət. məzhəb). (**alnamaz**: **alınmaz**. tutulanmaz).

tüs **tüc**. (< **tusmaq**. **tutmaq**). **1**. hərnəyi qayımlatmaq, çevrəsinə burulan, çevrələn nərsə. asdar. **1**. yay (kaman) qaqımlığın artırmaq üçün çevrəsinə sarılan (tücağacı qabığı) sarıq. **1**. boya. rəng. -**tüs tös** (rəng o bu). -**tüsü tösü**: üzü içi. rəngi soyu (içi, nəjadı)..
-**tüsü tösü**: üzü içi. rəngi soyu (içi, nəjadı).

tüs **tüt**. **(**< **tutmaq)**. **1**. rəng. -**toz tüs**: rəh ruf. **1**. önük. önək. nəma. surət. bükə. don. heyə't. şəkil. zahir. forma.

tüssə **qussə**. tutuqluq. tutqunluq. (< **tutmaq**). qəm. -**tüssə** basıb qussə **tutub** könlümü.

tüstəli tüstəli, tütsəli (< **düd**: tüstü). tuxsalı. tıxsalı. büksəli. oysalı. qussəli. munğlu. darqın. mə'yus.

tüstü **1.** tün. duman. -**tünlü tünün tininə** düşdük: çox pisin pisinə düşdük.**1.**tütün. **1**. düd. tutun. dud. (< **tutmaq**). -**tütün** görsən od axdar. **1**. buruş..
-**ağır duman**, **tüstü**, **düd**: burum.bürüm**..**
-tüstü tutusu: tüstü pərdə.
-**taştan başdan tüstü çıxar**, daşdan yox..
-**tüstü** havalandı.

tüstü -ölü keçi sudan qorxmaz**, od yanmasa tüstü qopmaz**.

tüstüçülərə tütənlərə**.-**tütənlərə: -mator ol! düdü bas dışarı, yox içəri, boğar səni!.

tüstüləmək tütünmək. -**tutunsa tütünər**: yansa tüstülər.

tüstüləməz **-**yanmasa tüstüləməz!.

tüstülü **1**. poxlu. dumanlı. iyli. -bu iş çox **dumanlıdır**. **1**. xıslı. xısıq. (qıs)**..**
-düdlü, **tüstülü şüşə**: qaraqur. qaraqaptur**..**
-tüstülü, **boğnaq qalıq**, **hava**: xıs.
-yadqanıb ocağ, **tüstülü bucağ**: unudulmuşda ocağ, tüstü almışda bucağız.

tüstülü -**dosd odunu yaşda olur tüstülü**, tanozluda üstülü. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)

tüstün **düstün** (**düz**). həqiqətən. -**düstün** özüdür.

tüstünül tünərgən. tünrək. tozuntul. boğumtul. -**tünərgən** boya.

tüstünün -siqarın, **tüstünün gözəlliyənə** söylənmiş. -çağında ağrıları kölgəlirdi o, indi kəndi dönüb ölməz ağrıya.

tüstüsü **-**oduna görə **tüstüsü** çox.
-odu görünməz, **tüstüsü göz çıxarır**.
-odu yox, **tüsdüsü çox**.

tüstüsü -**dosd odunun tüstüsü**, korluq verməz gözüvə. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

tüstüsü -**kəndi evin tüstüsü**, göz çıxartmaz.

tüstüsünə -**od yandırıb tüstüsünə tutulmaq**. (kəndi yapdığı işin toruna düşmək).
-oduna qızmadıq, **tüstüsünə kor olduq**.

tüstüsüntə **-**odun aldın**, tüsdüsündə al**.

tüsüqlüq **tüsüklük**. buhurdan.

tüş -**ayaqdan düş**, ayağa düşmə. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək). (**ayağa düşmək**: gücə yenilmək, boyun olmaq, təslim olmaq)**.**
-**düş bolsan**: tuş olsan.

tüş **düş.1**. **tuş**. ras. -**tuş gəlmək tuş gəlmək**: **tuşmaq**. **düşmək**. ras gəlmək. **1**. düb. dib. -yerin **düşü**: yerin dibi. **1**. xiyal. fikr. -nə **düşə** düşdün. -gözü bağlı, **düşdən** (xiyal) **ayrılmaz**.. **1**. **düş**. **düşlük.** yam. kəmp. **1**. **düş**. **düşlük.** dərim. iskal. **1. düş.** düşərgə. (istqah. firudqah). -**düş ötü**: düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü..
-**izək izəyə tüş gəlsə**, evrən yerindən oynar. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər)..
-**düş görmək:**düşəmək. (< **düş)**. xiyal görmək. yuxu görmək. xəyala dalmaq..
-**düş düşəmək:** yuxusun azmaq.
-**dala düş.** izə qon. keç dala. izal ol. çəkil.
-dərin yuxu **dadlı düş**.
-yaşamda, heç nəyin izinə düşmə, **önünə düş.**
-ayrı düş: qalın.
-**öz tuşunla düş gilən**, quş oldunsa quşlarınan uç gilən. (**tuşunla**: babınla).
-**düş gəlmək**: **düşüb gəlmək**..
-**tüş tün**: gecə gündüz. -**tüş gözün**: güpə gündüz..
-**tüş uğur**: günortaz xeyir..
-**düşmü, çin**?: rö'yamı, həqiqətmi..**-düş olursan yaman qadına**, yaşın düşər tərs qatına.
-**yatan, düş alar**. (yatan yuxu görər). (bu söz kişini, göz açıqlığına çağırır).

tüş **1.**qatağ. günorta. nahar. **(çatağ.** sabah. sübh). (**yatağ**: aşğam. axşam. gecə). 1.(**hayıl** < **ayıl**). -**hayıl ol: hayıl düş**. muğayat ol. ayıq düş.
-**dos düş**: yan duran qarşı duran.
-**düş düşəmək:** yuxu görmək.
-**düş düşənmək**: yuxu görmək. -**düşün, düşər düş**məzi var, **düş** var **düşman** başına, **düş** var **düşman** yanına **düşər**.
-qısa yaşam, uzun tünə, qısa günə **tüş oldu**.

tüşaş (**tüş**: günorta). tüş yeməyi. nahar. {-**tanaş** qəhvaltı. -**gecaş**: şam. axşam yeməyi}.

tüşbütləmək **düşbütləmək**. (**düş**: dal. dalı). dalbatlamaq. bir bəlgənin dalın, arxasın çəkləmək, yazıb damqalamaq.

tüşcəqim **düşcəğim**: düşən çağımı. yıxılançağımı). **-düşcəğim bilsəydim**, döşərdim saman yerimə.

tüşer -qonşuda pişer, **bize pay düşer** (qonşuya baxıb, yerin al).

tüşə -**düşə qalxa**: ölə ölə.

tüşə ikindi, gün batana yaxın. -durar olsan tanertən, bitər işin, **tüşə qalmaz**. (**tanertən**: səhər tezdən).
-**tüşə altanma**: saplanıb keçmişdə qalma, **gördüyün düşə aldanma**, günlüyün yarına salma, düşər axşam gecə qalırsın.
-**çəkə düşə**: yıxıla qalxa.
-düşə yazmaq: düşəvlənmək.

tüşəc **düşəc**. sezi (< **sezmək**. **süzmək**). quşuc. zənn. həds. güman.

tüşəq **düşək** (düşərgə). yerik (yerlik). sitə. sayt.

tüşəq -**uşaq düşək**: küçük. ufaq təfək.

tüşəqi **düşəki**. önərilən qaraş, nəzər.

tüşəli **düşəli**. **1**. düçar olalı. -bu ağrıya **düşəli**. **1.**tutulalı. -bu **qına** düşəli: : bu məşəqqətə. **1**. uyğun. sərfəli. -**düşəli** unat: uyğun qiymət. **1**. bolasın (bəlkə oldu!). şansı. -**düşəli** dənədim, yaxcı oldu.**1.**havadan düşmüş kimi. havayi. -**düşəli** baylananlar var..
-**havasına düşəli:** özürgəli. gözürgəli. -**yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}..
-kiçikdə dursa ulduzun, **öz gücün deyər gecə düşəli**. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma).

tüşəlqə **düşəlgə**. istirahətqah. yazlaq. kəmp.

tüşəlmək **1**.**düşə almaq**. **düşə bilmək**.**1.**tuğşalmaq. düğün düşmək. dolaşmaq. -aslan kükrər, at ayağı **tuğşalar.**

tüşəm **düşəm**. tavan. tüpən. səqf. **(# döşəm**: daban. dibən. kəf).

tüşəmək **düşəmək**. (< **düş)**. xiyal, yuxu, düş görmək. xəyala dalmaq.
-**düş düşəmək:** yuxusun azmaq.

tüşəmək -**düş düşəmək:** yuxu görmək.

tüşən **düşən**. 1.sınan. sınmış. (məğlub. şikəst yemiş)**.. 1**.keçən. olay. **1**. keçinən. ölən. **1**.şəhid**..**
-atdan düşən eşşək axdarar..
-**başa düşən iş başardı**, başa düşməyən işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək)**.**
-qapıyan düşən, **amacın tapsın**, bilgələrin, bildiyin yapsın. (**qapıyan**: qapına)
-cana düşən qaşınma: qorcuq**..**
-yerə düşən gül olar, **oda düşən** kül**..**
-yerə düşən gül olar, **oda düşən** kül.
-quyu gördün ip salda keç, bəlkə **düşən oldun**!..
-**tanrıdan düşən pay**: ülək. nəsib. pay. -tanrıdan bulsun **ülək**. -tanrıdan bulmuş **ülək.**
-çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, **ayrı düşən ev, eldən**, ömür üstü havalani. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**
-**ülükdən (bölüşdən) düşən bölüm**: mirasdan düşən bölüm. dərəkə.
. -üzümə **köz düşən** çağı. (**köz düşən**: qızaran).
-başa düşən işi başarmaq gərək, başarmadın daşarcaq **(**gərək). (yüklənirsə bir görəv sənə , başarıqla qılmalısın, yoxsa başından savmalısan). (bildiyin işə keç, bacaran yükə)**.**
-quşqu düşən: ayıq, oyaq düşən. quşaq. yaraq. **-quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).
-od düşən yerdə ot bitməz.
-**düşən yerin bilseydim**, döşək döşərdim öndən.

tüşən **düşən.** -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə) (məğlətə ilə hamı özun haklı, özgəni haksız bilar).
-**gözə düşən** ağ, ləkə, səkə: çaxaq.

tüşən -**gecə boylu düşən**, irtə doğur. (dalıda alar, burunda doğar). (hər gizin, gəzi var açlımağa).

tüşəni **-**bunlar dosdun görülməyən yönüdür, **düşəni çıxmaza yürüdür**!. (dosdun yolu, ayaqyolu-yoldaş, yol üsdə, DAŞ, yoldaş, yolda poxuna bulaş)**.**

tüşənlər **düşənlər**. **1**.yenilikdə keçənlər, olanlar. gün olayları. gün xəbərləri. **1**. macəralar.

tüşənləri **düşənləri.** -**düşənləri aranızdan**, çıxartmayın yadınızdan!. (**düşənləri**: şəhidləri).

tüşənlərtə **düşənlərdə.-dala düşənlərdə nərsə çatmır**, kölgə olub heçin dala düşmə.

tüşənmək **düşənmək**. düçar olmaq. tutanmaq. çalınmaq. mübtəla olmaq.

tüşənmək -**düş düşənmək**: yuxu görmək. -**düşün, düşər düş**məzi var, **düş** var **düşman** başına, **düş** var **düşman** yanına **düşər**.

tüşəntə **düşəndə**. **-qada düşəndə**, başı qoyub, daşa düşməz.

tüşər **düşər. 1.**itər.-qəhbəlik dəğər bulsa, **xanımlıq düşər (itər) gözdən**..**1. düşünər. -quş dilin quş düşər**, lal dilin anası. **1.**qoz. tut. şans.

-quşaqsız aydına **qıyın quşaqçı düşər**. (**quşaq**: yaraq. quşqu düşən). (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).

-**qoran gözə çöp düşər**, açıq ağza pox. (**qoran**: qorunan).

-**başına düşər**, başarmaz, yol yeriməz yol azmaz.

-güdülü beyin **qurdluğa düşər**, gün bəgün şişər. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

-**ivək sinək sütə düşər**, tələsən tələyə. (**ivək**: tələsən).

-kişi qılğı zor düşər, **açmasa söz ağızdan**. (**düşər**: düşünülər. açılar). (**qılğı: qılığı**: əməli)**.**

-keçmişin yükü **yorquna düşər**. (yorulan keçmiş yükün çəkəndi).

-tamaha düşər: umsunar.**-**dilin qanmaz yazıqlar, **"poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər**.

-çox **qaraşma**, göz qarava **ağ düşər**..

-**dəğmə düşər**: tezincir. tizincir. tez incir. tez inciyən. həssas..

-**aşar düşər**: **aşar**. axan suyun birdən aşıb tökülən yeri. abşar..

-**dəğmə düşər**: incik. ıncıq. **dəğmə düşər**. sezgir. həssas. -yel əsdi **incik** incidi..

-**dəğmə düşər**: çalsın. alsın. həssas**..**

-alta düşər. -nərədə göy **alta düşər** (tapmaca) (suda)**..**

-oğru oğurlab, **yola düşər**, axırı bir gün **ələ düşər**.

-taş qızar, aş pişər, hər nə, **yoluna düşər.** (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır)**..**

-dəymə düşər: alağar (özünə alan).

.-düş olursan yaman qadına, **yaşın düşər tərs qatına**.

-saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, günlüyün yarına salma, **düşər axşam gecə qalırsın**..

-**qonşu damdan düşər**, qutsuzun boynu sınar.(**qutsuzun**: şansısızın)..

-bilə çəkilən dərd **yüngül düşər**. (**bilə**: birlə: birgə. birlikdə. bahəm)..

-qurğunu görməyən, **burğuya düşər**..

-fala uyan, fala **düşər**..

-gün kürk dəğişsədə **gecə düşər**. (olacaqdan qaçaq yox).

-duman dursa, **çin düşər. (dursa:** qalxsa**). (çin**: gerçək. həqiqət)..

-**dəğmə düşər**. əl ürək. darqurcaq. nonor..

-gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (**uğursuzluq**: baxsısızlıq. şanssızlıq). (uğursuzluqda deyilir). (**gəzək** :sıra. fürsət)..
-türk sözü yaraşır türkün adına, **tez düşər**, kim minər özgə atına..
-ucuna çıxan**, ucadan düşər**, aşırı gedən, **aşlığa düşər**. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz)..
-**düşər düşməz:** gələr gəlməz. xoş bəxlik bəd bəxlik. meymənət ya şum..
-**əl dəğmə düşər:** qırılqan. küsəgən..
-**gün poxa düşər**, iy tutmur.
-çəkələn kişi **seşmiyə düşər**. (**çəkələn:** çox axdaran). çox axdaran, küllüyə düşər. (qurdcalıyan, küllüyə düşər).
-qurdcalıyan, **küllüyə düşər**: çox axdaran, küllüyə düşər. çəkələn kişi seşmiyə düşər. **(çəkələn:**çox axdaran).

tüşər **düşər**. **ək**. nərsiyə uyğunluğu, yerliyi, layiqliyi, haklığı göstərir. -**paydüşər** : pay yetişən.

-çöğrü çönər, **işin düşər**. {**çöğrü: çığrı** (< **çönmək. çöğünmək. çönğülmək).** cəhrə. fələk}.

-sevgi öz yolun gedər, **sevənlər nisgilli düşər**.

-ər arvad savaşı, batığay yeli, **gün düşər yatar**. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar).

-qarın yükü qata düşər, ayaq gedər, qab üzülər. (**qata**: dama).

tüşər -**dəğmədüşər. dəymədüşər.** qısıqqan. həssas.
-qotur keçi, axşaq elçi **buruna düşər**. (**buruna:** qabağa).
-**güdənlər gədiyə düşər**. (**gədiyə**: doğanaq. boğnaq)

tüşəri **-ortalamdan düşəri pay yaşımız**, qolla, başla, içimizlə yaşırız. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

tüşəritmək **düşəritmək.** qozvermək. tutlutmaq. şans vermək.

tüşərqə **düşərgə. düş.** (istqah. firudqah). -**düş ötü**: düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü.
-**əsirlər düşərgəsi**: buxlaq.

tüşərləmək **düşərləmək**. uyqulamaq.

tüşərli **düşərli.** qozlu**.** tutlu. şanslı.

tüşərlik -**əl dəğmə düşərlik:** qırılqanlıq. küsəgənlik. -**qırılqanlıq** edmə.

tüşərmiş **düşərmiş.-**gözləyən gözə, **düşərmiş ağ demişlər**. (nə gözləməyi. yaşam sürür, quruya yürür, çağun, çatun əldən gedir). (**çatun**: fürsətin) (kəndivə güvən, buyur işən). (**işən**: işivə)**.**

tüşərsə -yığmaq olmaz əl ayağın, **söz düşərsə dillərə**.

tüşərsən -yavaş atıl, o yandan düşərsən.

tüşərsin -yaxma pişərsin, **qazma düşərsin**. (yaxan pişmiş, qazan düşmüş).

tüşərsin -yaxma pişərsin, **qazma düşərsin**.

tüşərsiz **düşərsiz.** qozsuz. qozuqırıq. tutsuz. şansısız.

tüşəsi **-düşəsi olmaq:** düşnəşmək**.** -gözü görsə, özü qorxsa, ayağları **düşnəşər**: titrəyib yıxılası olmaq.

tüşətin **düşətin**. birdən.

tüşətüşmək **düşədüşmək**. birdən düşmək.

tüşəv **düşəv**. istirahət.

tüşəvlənmək **düşəvlənmək.** düşə yazmaq.

tüşqal **düşqal**. iqamətqah.

tüşqə **düşgə**. ayağa vurulan buxov.

tüşqəlməyi **tüşgəlməyi.** düşməyi. tüşməyi. ucraşmağı. raslamağı. -ona **düşməyi** uğur olar.

tüşqol **düşqol**. anaqol. qoşunun ən güclü, yayqın, genuş qolu. əsli niru.

tüşqülmək **düşgünmək**. yazqılmaq. qeyd olunmaq.

tüşqün **1**. dərviş. **1**. sanğılaq. heyran. **1**. marağlı. **1**. yanlı. fanatik. sırvac. tutağ. tuşağ. tutğaq. mütəəssib. pan. fan. **1**. dindar. **1**. bir dinə yeni girmiş.**1**. düşman. acın. öcün. qənim. -canıma malıma **acın** kəsildi. -ilan **acını**. -para **acını**. **1**. qoğa. yorqun. **1**. asqın (**< ast**. **as**). aciz. **1**. quşan (**qurşan**).vurqun. məftun. -içgi **quşanı**: içgi vurqunu. **1**. süytük. süytüh. (sovqur. soqqur. sükkür). yorqun. bıqqın.1. sallanıq. salnıq. sal. arığ köklü, tez tez kəsəllənən.

tüşqünmək **düşgünmək**. yazqınmaq. qeyd olmaq.

tüşqürtmək **düşgürtmək**. yazqırtmaq. qeyd etdirmək. qeydə aldırtmaq.

tüşqürtmək **düşgürtmək. tuşğurtmaq**. toxşurtmaq. ucraşdırtmaq. çatışdırtmaq. -oğulla atanı **tuşğurtduk.** -bu kərəlik çalış onu bizlə **tuşğurtma.** -qızla oğlanı **tuşğurt** başından elə.

tüşqürüşmək **düşgürüşmək**. dışdalışmaq. sapaşmaq (sapaşışmaq). basaşımaq. dışaşmaq (dışaşışmaq). su' istfadə edmək (suyi istfadə edmək).

tüşqürütmək **düşgürütmək**. düşməyə soxlamaq.

tüşqüt **düşgüd**. tezcik, qopac (birdən) düşən salıq, xəbər. filəş.

tüşqütmək **düşgütmək**. yazqıtmaq. qeyd edmək. qeydə almaq.

tüşləmək **düşləmək**. **düşünmək**. -ilkin sonun **düşlə**, ondan işlə. **(**əvvəl sonun düşün, sonra işlə, işə keç).

tüşlər **düşlər**. armanlar. -gənclər içində yürgün **düşlər**.

tüşlətmək **düşlətmək**. düşürtmək. tuşurmaq. tuşlatmaq. raslatmaq.

tüşlü **düşlü**. tuştay. faydalı.

tüşlüq **düşlük. düş**. **1**. yam. kəmp. **1**. dərim. iskal.
-**dosluq düşlük**: dostluq düşmənlik. alqadaşlıq arxadaşlıq.
-düşlük ötü. 1. istirahət çağı. **1**. gün orta çağı.

tüşman **düşman. düşmən. 1.düşman**.# **dosman. 1**.acun**.** yağun. -**acun eldən dosd olmaz**, öcü qalsa, dinc almaz. **1.** yağu**.** -qırılırsa dönəklər, **türk erinə yağu qalmaz**. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz)..**1.**qanqan. yağman. qənim. **.1.**yaman. dönük. iblis. pis. **1.**yov. yoğ. yağu. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov qaytarar). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər). 1.azı. yağı. qırın. öcür. -**kitrət güdmək, qoğmaq**: kin, öc bəsləmək, kökləmək..**1**. düşgün. acın. öcün. qənim. -canıma malıma **acın** kəsildi. -ilan **acını**. -para **acını**. **1**. yaman. yağı. -biri yatar, biri dinər, **yaman** gəlib işin edər. **1**. **öcman**. öcüvçü. intiqamçı. qənim. yağuq. -öpgən gəlib yügrəmə, arslanlayu kükrəmə, yağuq (düşmən) başın doğrama, otur dincəl düşünqıl. **1**. kinit.qınac. qənim. birinin kötülüğün istəyən, xəsm. -**yağıq yardaş**: dos düşman. **1**. yağıq. **1**.öcü. öclü olan. öclü kimsə.**1**. yağun.-dos gözə, **yağun** yerə (ayağa) qaray..**1.**yağı. yağu. dağu. cağu. öcman. **1.**yağnı. yağın. qənim.**-**bu tavcanı sox qulağan, **eski düşman dosd olmaz**, quşun gönü post olmaz. (**tavcanı**: tovsiyəni. məsləhəti) (**qulağan**: qulağıva) (**gönü**: köynəgi. dərisi) (post: kürk)

-çevrilən, başı olsun, **düşmanın**..
-dosda aytdım sözümü, **düşman bildi sirrimi**, söz aytmadım dosduma, dərdlər yedi içimi. (**aytdım**: dedim).
-qara gecə ağ olmaz, **eski düşman dosd olmaz**..
-**düşman anlar gizim**, dosda desəm sözüm..
-azma oğul düşmanındır erməni, **düşman yanmaz düşmana**. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)**.**
-dönük, düşman, boğula qanda, vatan aşqına**..**
-dosman üzündə aydar, **düşman izində**. (**dosman:** dosd olan) (**aydar**: söylər) (**izində**: dalında. arxanda)..
-**düşman səni tanıyınca**, sən onu tanı.
-**tüşman qıran**: **düşman qıran**. yavınqıran..
-**amansız tüşman**: acqır.
-**qəti düşman**: daşyağı..
-**düşman qaçanda usar**, düşman görəndə pusar. (götü boş pişik). (**usar**: coşar). (**pusar**: mısar. gizlənər)..
-**sözündə açıq düşman**, yeğ durur, kitoz dosdan. (**kitoz**: iki üzlü).
-düşman kəsilmək: yağışmaq.
-düşman duysa dərdivi, sevincindən çatlayır, dosdun bilsə dərdivi, dədin alar azaldar.
-dos başa, **düşman ayağa** baxar. (baş ucalığın dosd istər, ayağ qaymasın düşman)..
-**iç düşman:** yarmaça. yağu dili (carçısı). casut. çaşut. yaşut. (gizli. xəfiyyə).

tüşman **yos**. yov. -**yov** y**os** toparı. düşman.

-çalış düşman ələ düşmüyəsən, yağu əldə ölmüyəsən.

tüşman -**osman düşman**.

tüşmana **düşmana. 1.**yağuya**. -**dosda qıymamağı, **yağuya qıymağı** öğrəş!. (**qıymamağı**: acımağı). (**qıymağı**: acımamağı).**1.**yağuya: dığıya. ermənіyə. -**ürək açsan yağuya**, gərəg qalmaz ağuya). (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz).1.yağqa**..**
-düşmana ölüm diləyincə, özüvə yaşam dilə.
-ürək küflə paslansa, **sırt düşmana yaslansa**, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).
-azma oğul düşmanındır erməni, **düşman yanmaz düşmana**. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)**.**
-aytma gizin dosduva, **verər anı düşmana**.
-təpər təpər, sal düşmana təprəmi!.

tüşmançıl **düşmançıl.** azıçıl. qırınçıl. yağıçıl. öccül. öcürçil.

tüşmançılıq **düşmançılıq**. yağrılıq. -el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq).

tüşmanı **-qanlı düşmanı**, kəndi devləti , dirçəlməyər can devləti.

tüşmanı **düşmanı. 1**. yovu. **-**yovu qarınca görmə. (yovu **"qarnı incə"** görmə).
-**düşmanı özüncədə** görməsən, topuğunca gör.
-**düşmanı bas**, itgi varsa as. (itgi varsa: ziyan yetirirsə).
-**ata düşmanı**, dosd olmaz.
-düşmanı özüncədə görməsən, topuğunca gör..
-**düşmanı vurmağa** biləği pişgin igit**.**
-dosdu yoxun, **düşmanı yoğun**.
-**türk düşmanı**: türk yağısı..
-**düşmanı boğmağa** yazılmış yazı.

tüşmanın **düşmanın.** -atalarsözü, dosları, dosda eşir, **düşmanın bağrın deşir.**.
-ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).
-dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**
-**dosdun ürəyin, düşmanın dilin bil**.
-doslğun dilin bil, **düşmanın dilin öğrən**.
-düşmanın qoğ, dosdun gəlsin. (düşmanın qoğ, dosd özü gələr). (düşmanın qoğ, dosd özü gəlməz, dalıca ged)..
-ağlama gülüm **qoy düşmanın ağlasun**, alalvan geyin, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın)..
-**düşmanın** sıxıldı qırtlağı boğazı.

tüşmanındır **-azma oğul düşmanındır erməni**, düşman yanmaz düşmana. (**yanmaz** : acımaz. rəhm edməz)

tüşmanını -dosd edinməyə bax, **düşmanını anan** belə doğurur. (**edinməyə:** qazanmağa).

tüşmanıntan **düşmanından .-düşmanından sovğat**, üzünə baxma at!.

tüşmanıtr -hovanlıq **kişinin birinci düşmanıdır**. (**hovanlıq**: axmaqlıq).

tüşmanıva **düşmanıva**. **-**dosdunu əkmə, işdən qalmasın, **yağuna güləmə**, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

tüşmanlı **düşmanlı**. azılı. qırınlı. yağılı. öcürlü. öclü.

tüşmanlıq **düşmanlıq**. **1**. çəliş. **1**. öcmanlıq. kinəçilik. -mənə qarşı **öcmanlıq** göstərmə. **1**. yağıqlıq. xisumət. ədavət.**1**.azılıq. qırınlıq. yağılıq. yağuluq. öclük.

öcürlük.**1.**ocmanlıq. **-**osmanlıq qarır, **ocmanlıq qarımaz**. (**osmanlıq**: dosluq). (bir kişi yaşamında dosluqlar azıb uza bilir, qırılıb yaxşılaşa bilir, ama düşmanlıq unudulmaz). -**dosluq düşmanlıq**: barış buruş. barış bürüş.

tüşmanlıq tosluq. yosluq. yovluq.

tüşmanlıq -**düşmanlıq edmək:** düşmək. düğüşmək. döğüşmək. -güclüylə **düşmədən**, düşün.

tüşmanlıqa **-**yamanlaşma sonunda **düşmanlığa bitər:** söğüşləşən yağışlar.

tüşmansız **-**ölkə dediyin **düşmansız olmaz**.

tüşmantan **düşmandan .** yağudan. -**yağudan**, dönük yaman. (**dönük**: xain)

tüşmantan **düşmandan**. yağudan. **-yağudan**, dönük yaman. (**dönük**: xain).

tüşmanun **düşmanun.** yovun. yağun. **-**dostun yoğun, **üstələr yovun**. (**yoğun**: güclü). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər) .

tüşmə -**aban düşmə toruna**, oyun var çulqamış toyuna. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!).
-**atılıb düşmə**: atlağuş.**.**
-atılıb düşmə: səkləş..
-**düşə qalxa**: **yıxıla qalxa**: abına axına. avına axına.
-dala düşənlərdə nərsə çatmır, kölgə olub **heçin dala düşmə**.
-yaşamda, **heç nəyin izinə düşmə**, önünə düş.
-**ağarıb önə düşmə**, qaralıb sona düşmə, ortalığa nə gəlib.

tüşmə -**düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü:** düş ötü..
-başın ver işinə, **düşmə çoğun eşinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).
-kırıx düşmə, karvan yürür ömür keçir.

tüşmə **-onla düşmə**: onla **düğüşmə**: onla oturuşma, olma.
-**girə düşmə:** ilməniş.
-**ayağa düşmək**: gücə yenilmək. gücə boyun olmaq, qoyun olmaq. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).

tüşmək **düşmək 1. < düğüşmək.** -düğün **düğüşmək:** düğün **düşmək. -**onla **düğüşmə**: onla **düşmə**. onla oturuşma, olma. -işlər yaman **düğüşüb** (**düşüb**) : yaman çətinləşib. **1.** düğüşmək**.** ilişgi qurmaq. rabitiyə girmək. -**düğüşmək** tanımıram: **düşməmişəm**

tanımıram.

-**qatdan düşmək**: damdan düşmək.

-**boylu düşmək**: boylu qalmaq.

tüşmək **düşmək**. **1**. **düşünmək**. -**düş**: düşün. -**düşmədi**: düşünmədi. -quş dilin quş **düşər**, lal dilin anası. -**düşə düşə**: düşünə düşünə. -**düşəməz**: düşünəməz. -çox dedim **düşmədi**: -çox dedim **düşünmədi**. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.**1.** cummaq. -suya **duşmək**. **1.** taxılmaq. -**olayların ağına taxılmaq**. (cərəyanların toruna düşmək).1. saqit olmaq. -**kəsərdən düşmək**: e'tibardan düşmək..1.**çökmək**. **çöşmək. köşmək.** -qaranlıq **çökdü (çöşdü. düşdü)..1**. aşmaq. axmaq. **(#** ağmaqr. qalxmaq**)**. **1**. **tuşmaq**. tuş gəlmək. tuş gəlmək. ras gəlmək. **1**. yoluğmaq. iliğmək. -tora **toluğmuş** bir quşam bu gün. **1**. aşmaq. -bu hardan aşdı bizə. **1**. tutuşmaq. qızmaq. alışmaq. -mala **qızıb** qız satan. **1**. girişmək. bir işi başlayıb, sürəli edmək-**aşa** (yeməyə) **düşmək**: yeməyə girişmək. -**işə düşmək**: işə başlamaq. **1**. yıxılmaq. -ayağa **yıxılmaq**: ayağa **düşmək**: yalvarmaq. **1**.çökmək. -kölgə **çöksə** üzümə. -yanqın qopdu, qara kölgə **çökdü** bar yana (hər yana).**1**.oratınmaq. -ged tayınla **oratın**. **1**. tutulmaq. **-**yağışdan qurtulub, **doluya düşmək**. **-**yağmurdan qaçıb, **doluya tutulmaq**..

-**börkləri dəğişik düşmək**: börkləri qarışıq, çalaşıq. birbiriylə boğuşmaq, pozuşmaq, dalaşmaq.

-əldən çıxıb **ayağa düşmək**. (ölçünü qoru, alçalma).

-ilandan qaçıb **yuvasına düşmək**. (ilan yuvasına).

-**köz düşmək**: közə düşmək. yetişməyə başlamaq. alğışmaq. qızarığmaq. -üzümə **köz düşən** çağı.

-düzənə düşmək: təliyə düşmək.

-**ay ışğına düşmək:** aynaşılmaq**.** ışıqlanmaq. faş olunmaq.

-**çiğ düşmək:** çalın düşmək. çalınmaq. çalınlamaq.

-çox kötüyə, **qın dura düşmək**: gününə it ağlamaq. (**qın dura**: qıyın, ağır duruma)..

-**düzün toruna düşmək**: axmağın (sadə kişinin) toruna düşmək.

-**keştidən düşmək**: həvəsdən düşmək.

-**qına düşmək:** dərdə toçmaq**. -**onun **qınına** düşdü:dərdinə.

-**salqın** : sərin düşmək. sərinləşmək.

-düşüb yatmaq: sərilib yatmaq..

-qol düşmək: qol salmaq. qol olmaq. vasitə olmaq..

-uçub düşmək: birdən düşmək. birdən yıxılmaq..

-atılıb düşmək: çönbükmək..

-**atılıb düşüşmə**: çönbük..

-**toran düşmək**: **toran vurmaq**: **toran çalmaq**: **toran qarışmaq**: qaranlıq düşmək..

-**dalına düşmək**: ardına qoymaq. ardından izləmək..
-**çiğni düşmək**: əğni dalmaq. beli büklmək..
-**işdən düşmək**: aldığmaq.
-yad düşmək: yatullanmaq. qərib olmaq. -kişi iki yöndən **yatullanır**: biri dildən, bir yurttan. -yurttan **yatullanmış**, dildən **yatullanmasın**..
-evrəin çevrinə uymaq, **qurğudan çıxıb duzağa düşmək**.
-**uğra düşmək**: müşərrəf olmaq. önəmli bir yerə varmaq..
-**uğra düşmək**: müşərrəf olmaq. önəmli bir yerə varmaq..
-**açığa düşmək**: dalayınmaq. zahir olmaq..
-aştu yalmasına düşmək: vəsl təmnasinə düşmək..
-**boysandan düşmək**: qiymətdən düşmək..
-**atılıb düşmək,** səyirmək < səğirmək. səkirmək. hopbanıb düşmək. oynamaq.
-**ətəgə düşmək**: **1**. aşağ enmək. **1**. alçalmaq.
-köhnə boşları yadına düşmək. köhnə saman aktarmaq. köhnə saman altüst edmək, eşələmək.
-**ürəyə düşmək. 1**. istənmək. nisgilləmək. həsrət duymaq. -ürəyinə düşüb gedsin bir atasın görsün. **1**. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür..
-**ürəyə düşmək**: **1**. bıqmaq. bezmək. usanmaq. **1**. ürəyinə qoyulmaq. **ürəyimə düşmüşdü** gələcək..
-**yatağa, döşəyə düşmək:** yataqlanmaq. ağır kəsələnmək..
-**axşam düşmək:** qaranlıq qavuşmaq. gün uçmaq. tünərmək.

tüşmək **düşmək.** 1.**düğüşmək**. ilgi qurmaq. -onla **düşmə**: düğüşmə. 1. **düğüşmək**. döğüşmək. düşmanlıq edmək. -güclüylə **düşmədən**, düşün. 1.gəlmək. -göndərilən para **düşübmü**?. (gəlibmi).**1.**satğaşmaq. bərxurd olmaq. mütəvəccih olmaq. -bağışlayın **düşmədim**. -onlar yol üsdə **satğaşdılar**.

tüşmən **düşmən. düşman.1.** yağı. yağu. dağu. cağu. öcman.**1.**atan**.** yağı. **1**. yağuq. -öpgən gəlib yügrəmə, arslanlayu kükrəmə, yağuq (düşmən) başın doğrama, otur dincəl düşünqıl..
-yavanı, şərri, **düşmən** qoğan: savınğar. yavınqar.
. -**yağun, düşmən yeri**: yağınqa.

tüşmənlə -dosduvu bəklətmə işdən qalur, **düşmənlə uğraşma, sirrün alur**.

tüşmənləşmək **düşmənləşmək**. yağışmaq. -nədən belə **yağışır**. -**söğüşləşən yağışlar**: yamanlaşma sonunda düşmanlığa bitər.

tüşmənlik -**dostluq düşmənlik**: dosluq düşlük. alqadaşlıq arxadaşlıq.

tüşmənyana **düşmənyana.** yağışıq. çalışıq. -çevrəyə yağışıq, özünə yaxışıq.

tüşməsə **düşməsə**. **-**qapım qandan uzaqdır, **qan qapıma düşməsə**.

tüşməsin **-düşməsin** dildən dilin.

tüşməsin **düşməsin**. yansımasın. -**üzünə ışığ yansımasın** önləmək üçün bir çetinə parça iləp.

(**iləp**: bətlə).

tüşməsin -yolçular yorğun **düşməsin**.

tüşmətən **-**başa gələn çəkilir, **başa düşmədən qaçılsın**.

tüşmətən **düşmədən**. uğramadan. ucramadan. -**uğramadan** sıxıma: **düşmədən** əziyətə.

. -**dil!, dilə düşmədən**, ələ gəlməz, ələ gəldisə, dildən düşməz.

tüşməyən -başa düşən iş başardı, **başa düşməyən** işdə batdı. (**iş başarmaq**:işi bitirmək).

-başa düşməyən, başarmaz.

tüşməyi **düşməyi**. tüşgəlməyi. ucraşmağı. raslamağı. -ona **düşməyi** uğur olar.

tüşməz **düşməz**. **-**qada düşəndə, başı qoyub, **daşa düşməz**.
-(oxuyan gözdən ışıq gedməz).
-dartıq olsa sağa, sola, **təlbələnər, düşməz yola**. (**dartıq:** əğim**.** çəkiş. kişiş).
(**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).
-evdən evə **ışıq düşməz**. (hər evin öz ışığı var). (**ışıq**: qiblə). (el elə sığar, ev evə sığmaz).
-**ərkdən düşməz**, yıxılmaz bayrağı. (**ərk:** qudrət)..
-**yonulan haçar düşməz hər yola**, yolun tapın, yonun haçarı..
-**düşər düşməz:** gələr gəlməz. xoş bəxlik aəd bəxlik. meymənət ya şum.
-dil!, dilə **düşmədən**, ələ gəlməz, ələ gəldisə, dildən **düşməz**..
-açıq yarıya, **qurd düşməz**.

tüşmsin **-düşməsin** dildən, dilin.

tüşmür **düşmür**. **-ölüm bir düşmür** yoxsula, baya, birin yatağda tutur, birin dirir darağa.

tüşmüş **düşmüş.** kavşaq (gəvşək). yenşik. aciz. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü)..

-yaxan pişmiş, **qazan düşmüş**. (yaxma pişərsin, qazma düşərsin).

-pökdən düşmüş: havadan düşmüş.

-xınası boyadan, suyu kovada ndüşmüş.

-**işdən düşmüş:** yalpa. tort.

-dildən dilə düşmüş.

-gözdən düşmüş: dönlək**.**

-gəmi düşmüş boğuca, yox kiməsi sovuca (**boğuc**: girdab). (**sovuca**: sova. qurtara).

-**işdən düşmüş:** ciki gedmiş.

-**döşəyə düşmüş**: yatalaq.

tüşmüş -**kökdən düşmüş:**. kefi yerində olmayan.

tüşmüş -yaşı yetmiş, varı gedmiş, **çəlik düşmüş əlindən**.
-**qızığı düşmüş ağrısı yok**, şişi gedmiş, acısı yok. (**acısı**: acışması). (sorun savılıb, işlər yolunda).

tüşmüyəcək -**duruşum düşmüyəcək:** halətim pozulmuyacaq.

tüşmüyəsən **-çalış düşman ələ düşmüyəsən**, yağu əldə ölmüyəsən.

tüşnəşmək **düşnəşmək.** düşəsi olmaq. -gözü görsə, özü qorxsa, ayağları **düşnəşər**: titrəyib yıxılası olmaq.

tüşötü -**düş ötü**: düşmə, enmə, oturma çağı, öğnü.

tüşsə **-**ağzın açıq yaşamda gərək, **düşsə payın qapasan**.(**qapasan**: yığasan. tutasan).
-**elin düşsə çoğun eşinə**, nərsə qılın, yaran işinə. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə)..
-**balta düşsə, sapına bax** (baltaya tutuldunsa, sapı gör kimdədir)..
-**el içinə düşsə ayrılıq**, yol salıb, qol atar yağrılıq (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq).
-**öğlə düşsə** gün durmaz. {gün yağuru günortaya dəkdir. (**yağuru**: bərəkəti)}.
-sevgi yakdur, sevgi od, **düşsə yakar canan evin**!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).
-**qolan quyuya düşsə**, qurbağa ayqır olar.

tüşsə **-**durğu bulsaq durarız, **qılğı düşsə qılarız**. (yaşamda uğur güdmə, düşdüyün yap)
(**uğur**: ans. uyuğn çağ. fürsət) (**durğu**: durqunaq**.** iqamətqah). (**qılğı** : iş).
-keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. **alov düşsə yandırar**, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

tüşsə -**düşsə soğun** qalmaz gülüm qonçam.

tüşsə -**esivə düşsə**: yadıva düşsə.

tüşsün **düşsün**. düşünsün.-qıza aytdım, **gəlin düşsün**. (**aytdım:** dedim)..
-bilənlərin qadası, **danaların başına düşsün**. (**danaların**: malların. heyvanların. qanmazların)

tüştü **düşdü.** -axşam düşdü **qor** qarşıdı.
-bilməzidim boşlamağı boşanmağı, **düşdü duvağ**, öğrənibən boş almağı. (**boş almağı**: boş utmağı. boşa verməyi. saymamağı). (sanmazdım məndə boşluyam, boşuyam, ama zaman pərdəni yırtdı, öğrətdi mənə yaşamın nə olduğun)**.**
-**düşdü bu sanağdan**: düşdü bu xayaldan.

-keşdimə düşdü: könlümə düşdü. meylimə düşdü.
-umatlı suya düşdü, ağzında balıq çıxdı. (**umatlı**: şanslı)

tüştü **-ıraq düşdü** sevənlərin gözündən.

tüştüq **düştüğ**.1. **dursağ**. tərəddüd.**1.düştün**. gücsüz. aciz. (# **üstün**. güclü).

tüştüqlüq **düştüğlük. düştünlük**. gücsüzlük. acizlik. (# **üstünlük**. güclülük. bacarılıq. fovqluq).

tüştüqmək **düştüğmək**. **dursağınmaq**. tərəddüd etmək.

tüştüqsüz **düştüğsüz**. **dursağsız**. tərəddüdsüz.

tüştüm -sandım ki gecişdim, gecə qaldım, **ondan qaçalı qatmara düşdüm**. (**qatmar**: qəliz).

tüştüm -yazqı yazdım, qarasız, **dərdə düşdüm çarasız**, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.

tüştün **düştün**. **düştüğ.** gücsüz. aciz. (# **üstün**. güclü).

tüştünlüq **düştünlük**. **düştüğlük.** gücsüzlük. acizlik. (# **üstünlük**. güclülük. bacarılıq. fovqluq).

tüştürüş **düşdürüş.** içdiriş. bildiriş. açqılış. izahat.

tüştüş **düş düş. hoş hoş**. heyvanı durmatda işlənən söz.

tüştüyüntə **düşdüyündə**. -**sevgi otdur düşdüyündə** yandırar dörd bir yanı. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).

tüşuqra **tüşuğra.** axşamınız xeyir.

tüşuqra **tüşuğra**. ikindiz xeyir. axşamınız xeyir.

tüşuncəli **düşuncəli**.oyğun.

tüşunər **düşunər.** oylar -acından qarnı gurlar, **başında nələr oylar**.

tüşunmüş **düşunmüş**. anğılı. anılmış. qanılı. qanılmış.

tüşuntürücü **düşundürücü**. oytun.

tüşü **düşü.** -yükü çəkəndən sor, atı minəndən, oxu atandan, **düşü yatandan**, aşı qazandan.

tüşü **düşü. düşüğ**. ası. asığ. şəfa. çıxış. fayda. mənfəət. sud.ifaqə. -bu işin **düşüğü, çıxışı** nədir. -ged gedə **düşü** azaldı. -bu dərman **düşü** qılmadı.

tüşüb ötmək qonub köçmək. -biri **düşür** biri **ötür**. -biri gəlir biri gedir, biri qalıb biri yetir, birəvləri **düşüb ötür (**qonub köçmək**)**, dünya bir qanılmaz yer.

tüşüb **düşüb. düçüb.** -**çıxmaza düçüb qalmaq**: çıxmaza girib qalmaq..
-**pulluların başına daş düşüb**, yoxsulların cibinə, heç biri pitik alanmırlar.
-özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

tüşüb -**göz gözə düşüb utanmasın**, üz üzə düşüb qızarmasın.

tüşübsən -**nə dibimə (götümə**) **düşübsən**: nə qarabaqara düşübsən.

tüşüq **düşük. 1**. (şikəstə). **1**. salqın. ılıq. mulayim. -**salqın qalıq**: mulayim hava. -**salqın qılıq**: ılıq xuy. **1**. zəif. gücsüz. ölgün. uyuşuq. alçaq. naymıd. salınmış uşaq. nəsəb. nəjad. başyazı (dəğişilməsinə güman edilməyən, inanılmayan). yıxıq. uçuq. dağıq. veyran. çaylan. şəlalə. **1**. qoyuq. sakit. **1**. ölük. həlak olmuş. -döğüş **düşükləri**. **1**. qurban. -buda onun **düşügü** oldu. **1**. mübtəla. -eşqə **düşük**. **1**. dalı qalmış. -**düşük** ölkələr. **1**. nazil. -**düşük dəğər**: nazil qiymət.**1**.hadis. hadisə..**1**. halsız. təmbəl. **1**. güdük. quyruq. yanına, dalına düşüb gedən. **1**. sovfi. sofu..
-**düşük üz**: salıq üz.
-ürəyinə dövmüş, **düşük öcün alacaq**, dar günün basırıb, aydın günə çatacaq. (**ürəyə dövmək**: niyyətlənmək).
-ağzı düşük: söz saxlayamayan..
-düşük çəkilir: qədər çəkilir. -bizlər **tənik təkinlərik**: aciz bəndələrik.

tüşüq **düşüğ**. **düşü.** ası. asığ. şəfa. çıxış. fayda. mənfəət. sud.ifaqə. -bu işin **düşüğü, çıxışı** nədir. -ged gedə **düşü** azaldı. -bu dərman **düşü** qılmadı.

tüşüqlərin -bayraqları bayraq edən, **düşüklərin qanıdır**. (**düşüklərin**: şəhidlərin).

tüşüqlərtən -bayraqları ağdıran, **düşüklərdən axan qan**. (**ağdıran**: qalxılzan). (**düşük**: şəhid).

tüşülüş **düşülüş**. yeniliş. sadələşmə. -**dəngləm yenilişi**: maadilə, bərabərlik sadələşməsi.

tüşüm **düşüm.** payım. baxtım. qismətim. -**düşüm** bu.

tüşümlü **düşümlü**. meymun. -**düşümlü, bolan bolsun:** meymun, bərəkətli olsun.

tüşün **düşün**. **1.**ayır**.** ayrıtla. anla. qavra. fərq ed. -başda, pisi **ayır** yaxcıdan, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl).1. oylan. -boylanmadan, oylan.
-ölümə düşün, yaşam üçun, yaşamaq deyil, ölüm üçün.
-inamlı el yazıq deyil, **kəndivi düşün**.
-düşündüyün danışma, **danışdığın düşün**.
-ağuz açıb duşunmə, ilkin düşün, **aç ağuz**.
-**düşün köçüvü**: ölməyivi unutma. -**düşün köçüvü**, işlərin qoyma çala. (yrımçılıq).
-böyü, böyüklüyə tutulma, susa, dənizlərə utulma, **düşün, düşüncəyə uçunma**!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma)..
-**kəndivi düşün**, işləri üşün. (**üşün**: yığ. toparla). (kəndivin köçəri olduğuvu anlayıb düşündə, işlərivi yaşın boyuna uyar). (yaşıvın uzunluğuna, sürəcinə uyarla, müntəbəq ed). (yarımçıq iş, yalınçıq yarın. yarımçılıq işlər, yarınları boş qoyar, yarınları quramaz)..
-başqasın boşla, sevgivi yoxla, **kəndivi düşün**, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**
-doğru düşün, çinə danış..
-**türkce düşün,** türkce döğün, türkce sev.

tüşün -**sakitcə, yaxcı, dərin düşün**: sancıb sincib düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.
-olanı düşün, ölmədən üşün. (**ölmədən**: ölməkdən). (**üşünmək**: çəkinərək, qapılmayaraq düşünmək) (ölümü kəmsimə, əksik görmə, çalış uzaq durasan).
-**sancıb sincib düşün:** sakitcə, yaxcı, dərin düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.

tüşün -**düşün al:** (dər yab. fəra gir).
-**düşün almaq**: **düşünə bilmək**: düşünəlmək.

tüşüncə **düşüncə**. **1**. sanal. nəzər. -**sanal** avmaq **(**almaq**)**: nəzər toplamaq. **1**. sanğış. fikr. əndişə.**1.** oyça.**1**.oysa**.** qussə. qayğı. girifdarlıq.**1.**sanğ. sağınca. fikir.
-düşüncə azadlığı. oy ərkəsi.
-fikir düşüncə: oy bilik.
-işi başa düşüncə, at suyu gəməli içmiş, iğit suyu çizməli keçmiş. (**işi başa düşüncə**: iş gərəkdiyində)
-sevgisiz başda, **düşüncə yurd salmaz**!.

tüşüncə -**anğ düşüncə**: görüş.
-kişi qazanın otda durnca, **otdan düşüncə gör**.

tüşüncəli **düşüncəli**. **1.** duyğac. ehtiyatlı. **1.** usuq. uslu. huşlu. ağıllı..
-**uyğun düşüncəli**, alçaq könüllü biri.

tüşüncəli **düşüncəli.** oyğan. əndşimənd.

tüşüncəli **düşüncəli.** oysalı. qussəli. qayğılı. girifdar.

tüşüncəni **düşüncəni-uca tut düşüncəni**, ələ al təcrübəni, yansıma, heç kimsəni.

tüşüncənin **-düşüncənin köləsi** olur, yiyəsi yox.
-**sevgi düşüncənin özəyi**!.

tüşüncəsin -**düşüncəsin dəğişmək:** oydaşınmaq**.**

tüşüncəsiz **düşüncəsiz.** sanıyox. fikirsiz.

tüşüncətir **-düşüncədir yasayan kişini**, kişilik kişinin öz əlindədir. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

tüşüncəyə -bir düşüncəyə yetişmək: oydaşıqmaq. həmfikir olmaq.
-**düşüncəyə dalmaq:** oyçanmaq.

tüşüncəyə **düşüncəyə.** -böyü, böyüklüyə tutulma, susa, dənizlərə utulma, **düşün, düşüncəyə uçunma**!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma)..
-ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

tüşüncəyə -**içə**, **düşüncəyə dalmaq**: sanarğamaq. sinərgəmək.

tüşüncəsi **düşüncəsi.** oyu**.** -evi pozuq onqalır, **oyu pozuq onqalmaz.** düşüncəsi).

tüşünə **düşünə -düşünə bilmək:** anğşıra bilmək.

tüşünə -**düşünə almaq:** düşünərmək. -nərsənin boşluğun, yoxluğun **düşünərmək**.

tüşünəlmək **düşünəlmək**. düşün almaq. düşünə bilmək.

tüşünəmək **düşünmək**. usanmaq. -**usun**: **usan**: düşün. -**usanmaz**: düşünməz. -**usamadım**: düşünmədim. -**usanmaz**: düşünəməz. -**usun**: **usan**: düşün. -**usayın**: düşünəyin: bir fikirləşin. bir düşünün. -**ussun**!: **usun**!: düşün!. -**usağan** düşünən.

tüşünəməz **düşünəməz**. maarifsiz.
-kişi düşünürsə bağıramaz, **bağırırsa düşünəməz**.

tüşünən **düşünən. 1**. usan. fikirləşən. fikr edən.**1.** qanığan. dərk edən. -**qanığan aldı yolun**, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).
. -yoxsa artıq, **düşünən yar**, **yarını**, belə getməz, yıxılınca, ayılı!.
-yol açar, dərd qaldırar **düşünən**, yollar qaqıb, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)
-**düşünən yanmış**, düşünməz danmış.
-düşünən kimsə artıq eskisi kimi değildir.
-yol açar, dərd qaldırır düşünən, yollar qapıp, dərdə salar üşünən. **-aldanıldığın düşünən** yanmış, üzülmüş, hayıfsınmış.

tüşünər **düşünər**.-**baş düşünər, könül inanar**.
-ulu başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}.

tüşünər -başı olan kəllə gələr, **başlı olan düşünər**.

tüşünərmək **düşünərmək**. düşünə almaq. -nərsənin boşluğun, yoxluğun **düşünərmək**.

tüşünqıl -pisi görüb daşunma, bəyi **görüb düşünqıl**. **(daşunma:** naşükürlük edmə).

tüşünləmə **düşünləmə.** tanımlama. açıqlama. açayır. içayır. içaç. tə'lil. tozih. şərh. izah.

tüşünlü **düşünlü**. beyinli. beynli. anğlı. ağıllı.

tüşünmə **düşünmə**. **1**. avqaş. alqaş. **1**. sanğarış. fikirləşmə.**1.**fikir. kətər. kitər. qayğı. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil. qatıl.
-**yoxluğunda varlığını düşünmə**, dirligində, kəndi sində eşinmə. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)**.**
-pis düşünmə: ürəyivə heç nə dammasın. (). {könlüvə heç nə gəlməsin. (**könlüvə:** xətirvə)}.
-tanışlıq sıyışsız oluşur, **düşünmə, sıyışla doğuşur**. (**sıyış**: atifə) **.**

tüşünmədən **düşünmədən**. uyalmadan.
-**düşünmədən söz demə** (söz aytanda, oylab ayt).

tüşünmək **düşünmək**. **1**. **düşləmək**. -ilkin sonun **düşlə**, ondan işlə. **(**əvvəl sonun düşün, sonra işlə, işə keç). **1**. qayqırmaq. -**qayğını qayqıra qayğıra**: qayğını düşünə düşünə. **1**. oy qılmaq. fikirləşmək. oylamaq. -oylama **tək yekə** özüvü: yalnız özüvü düşünmə. **1**. qayqırmaq. **1**. sanınmaq. -**sanınmasan** undulur: fikr eləməsən yaddan çıxır. **1**. anıqlamaq. anğamaq. sağınmaq. sağanmaq. qavramaq. **1**. isləmək. -çox işləməkdən çox **isləmək** yeğ. **1**. usanmaq. **1**. sanğarmaq. kədərlənmək. -**sanğarıb** yürətin durmaq: **düşünüb (**kədərlənib**)** yaşam sürdüm. **1**. sanamaq. özləmək. -

keçmişin **sanamaq**. **1**. sanğırmaq. fikrə batmaq.**1**.alqılamaq. dərk edmək. idrak edmək. **1**. **dönüşmək**. fikirləşmək..1.**düşmək.** -**düş**: düşün. -**düşmədi**: düşünmədi. -quş dilin quş **düşər**, lal dilin anası. -**düşə düşə**: düşünə düşünə. -**düşəməz**: düşünəməz.**1.**kətərlənmək. kətərə eləmək, çəkmək. kətərəsinə qalmaq. qayğılanmaq. fikr eləmək. -mən sarıdan **kətərlənməyin**. -mən gedməliyəm, mənim **kətərəmi çəkməyin**.**1**.baş edmək. baş açmaq. **1.**oytanmaq. fikirləşmək..**1.**sağınmaq. endişmək. əndişə edmək. {(**sak, en, düş**) sözlərinin üçündədə yığılmaq anlamı saklı)}. fikirləşmək. -mən bu işi hey **sağındım** çara tapabilmədim.

-düşünmək inanmaq değil, inanmaq **düşünmək** değil.

-düşünmək, öğrənmənin anasıdır.

-yaxcı düşünmək: çın oylamaq..

-**açıqca düşünün**: anıq sezin..

-**nərsiyə qapılıb düşünmək**: oyunmaq düşüncəyə qapılmaq..

-**nərsəni qapıb**, **ələ alıb düşünmək**: oyurmaq düşüncəni qapıb incələmək.**.**

-bir konu üzrə ğır düşünmək: **sanqanışmaq**.

-**yığışıb düşünmək, fikirləşmək**: toylanıb oylanmaq.

tüşünməqə -dalışmaqla dalaşmağı, **düşünməkə öcüşməgi** dəng tutma. (. -öcü qov, öclə qovul, öcə tutulma)

tüşünməlidir **düşünməlidir.** -könül istəyincə, baş dönməməli, **duyub, düşünməlidir**.

tüşünmətən **-düşünmədən**, qonuşma, danışmadan, sonuşma. (**qonuşma**: ağız açma). (**danışmadan**: gəngəşmədən). (**sonuşma**: qərar vermə. hükm vermə).

tüşünmətən -yanan olsaq səndə mən, **düşünmədən, çıxmaq olmur aydına**.

tüşünməyə **düşünməyə**. öyləpgə. oylapqa. fikirləşməyə. -**öyləpgə** nərsələrim var.

tüşünməyə **-**vuruşda **düşünməyə yer qalmaz**. (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə).

tüşünməyən **düşünməyən.** qanımaz dərk edməyən. -qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, **qanımaz boynu yoğun**, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən).

tüşünməz -düşünən yanmış, **düşünməz danmış**.

tüşünməz oylabayt. oylamayt. oylamaz. **-**tox bala, eçtəməni oylabayt. (uşağın qarnı toxdursa, heç nəməni (heç nəyi belə) düşünməz).

tüşünmüş **düşünmüş.** anlamış. anğlamış. qanmış.

tüşünsün **düşünsün.** düşsün.-qıza aytdım, **gəlin düşsün**. (**aytdım:** dedim).

tüşüntə **-düşündə görənmir**, döşündə arır.**.**
-düşündə görmədi, döşündə tapdı.

tüşüntə -uyuyan, **düşündə** görər. (uyuyan, düşünü görər). (uyuyan, yuxusun görər).

tüşüntürmək **düşündürmək**. açıqlamaq. -manın (dərdin), sözün **açıqlayamadı**.

tüşüntürmək **düşündürmək.** anqılatmaq. aydınlatmaq. qabili fəhm edmək. sadələşdirmək.

tüşüntürmək **düşündürmək.** duyqurmaq**.** darqurmaq: incitmək. -qayğı məni **duyqurur:**
darqurur: düşündürür, incidir.

tüşüntürmək **düşündürmək**. oyqurtmaq.

tüşüntürmək **düşündürmək.** oylatmaq. fikirlətmək. fikirləşdirmək. fikrə salmaq.

tüşüntürmək **düşündürmək**. oyratmaq.

tüşüntürmək **düşündürmək**.izah edmək. mə'ni edmək.

tüşüntürü **düşündürü.** öndəriş. önləv. önüv. tovsiyə.

tüşüntürülyən **düşündürülyən**.izah olunan. mə'ni olunan.

tüşüntürüş **düşündürüş**. **1**. iyzah. izah. -**düşündürüş** vermədən. **1**. təfhim.

tüşüntüyüm **düşündüyüm**. duyduğum. sandığım. -**duyduğum** kimi olmadı.

tüşüntüyün **-düşündüyün danışma**, danışdığın düşün.

tüşüntüyünə **-**kar iki gülər, bir sənin gülməyivə, **birdə kəndi düşündüyünə**.

tüşünü **düşünü** -uyuyan, **düşünü görər**. (uyuyan, yuxusun görər). (uyuyan, düşündə görər).

tüşünüb **düşünüb.** -**düşünüb xiyallanmaq**: oylanıb uylanmaq.

tüşünüb **düşünüb**. oylab. -sözə qulaq as, oylab yola bas.**.**
-düşünüb axdarmaq: oylanıb oyalanmaq. fikro təfəhhüs edmək.

tüşünüləbilir **düşünüləbilir**. sanağul. fikrə gələbilir.

tüşünülmək **düşünülmək**. alqılanmaq. dərk edilmək. idrak edilmək.

tüşünülür **düşünülür.** anqıl. anlaşılan. aydın. qabili fəhm. sadə. -**anqıl** danış: sadə danış. -**anqıl** sözlər: sadə sözlər. -anqıl işlər: aydın işlər. -**anqıl** söylə anlayım.

tüşünün **düşünün.** oylanın. fikirləşin. -**oylanın** bu sözlərə.
-**düşünün qərara gəlin:** oylanın kəsinə varın.

tüşünürsə **-kişi düşünürsə bağıramaz**, bağırırsa düşünəməz.

tüşünüş **düşünüş.** sağınış. enginiş.

tüşünütmək **düşünütmək**. tanımlatmaq. açıqlamaq. açayırmaq. açadırmaq. içayırmaq. içaçlamaq. tozih, şərh, izah edmək.

tüşür -baş var **düşür dara**, başda var **çəkilir dara.**
-**çevrənə səs düşür**, qulaq deşilir. köhnə palanların içi eşilir. (çevrənə: evrənə: acuna. aşuna. dünyaya. aləmə). (**köhnə palanların içi eşilir**: əski dərnəklər sökülər, sorquya tutular). (**dərnəklər**: hesab kitablar).

tüşür **-genə axşamdı düşür**, al qarışır sarşınımın saçlarına.

tüşür **-**ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür.

tüşür -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

tüşürqıl **düşürqıl**. qarşıla. istiqbal ed. **-**gəlsə uma (qonaq) **düşürqıl,** dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

tüşürqü **düşürgü.** nərsənin bir yerə düşən, axan yeri, ağızlığı. -gəlirin azdısa, **düşürgünü** dar götür.

tüşürmək **düşürmək. 1.**aşırmaq. yenmək.yemək.**1.**salmaq. -saya **salmaq**: saya **düşürmək**. yardım edmək. yardım vermək..
-**şəkil düşürmək**: salmaq.
-**tutarın düşürmək**: satalamaq. hərraca qoymaq.

tüşürmək **düşürmək.** çalmaq**.** yıxmaq. basmaq. sırdırmaq. şikəst vermək.

tüşürmək **düşürmək**. qazanmaq. -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar).

tüşürmək -**iltib düşürmək:** götürüb qoymaq.

tüşürsə **düşürsə . -iş düşürsə çətinliyə**, kim kimimiz çıxar üzə.
-dil, **düşürsə dildən**, dil, yadırqay yiyəsin.

tüşürtmək **düşürtmək**. **düşlətmək**. tuşurmaq. tuşlatmaq. raslatmaq.

tüşürümək **düşürümək.** yenilmək. yeyilmək. aşırılmaq.

tüşüş **düşüş.** kəməliş. azalış. -**kəməliş** görünür.

tüşüş **düşüş**. sağış. engiş. .

tüşüş **düşüş.** salşıq. qərar. -**salşıqla**: qərarla. -**salşıqsız**: qərar. -**salşıqlı**: qərarlı.

tüşüşmək **düşüşmək**. köşəşmək. dincəlmək. dinişmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək**.**
-ürəgi düşüşmə: ürəgi köşəşmək. dinəcmək. dincliyə başlamaq.

tüşüşünməli **düşüşünməli**.uykuda görməli. inanılmaz. ola bilməz. tanrım!. rəbbim!.

tüşüt **düşüt**. **1**. bağ. bağıt. muqavilə. qərardad. **1**. kıravat. təxt. taxt.

tüşüv **düşüv**. eniv. (firud).

tüt **1. düd.** tutuq (< **tutmaq**). {> **tond** (fars)}**. 1. tünd.** qonğur. qonğır. -**qonğur** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar. **1**. qoyu. tutqun. rəhli. pürrəng. -**qoyu** sarı: **tüt** sarı. **1**. bassa. basda. birdən. iti. yeyin. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.**1**. **düd. tütün. tutun. dud**. tüstü. (< **tutmaq**). -**tütün** görsən od axdar. **1. tüs**. **(< tutmaq)**. rəng. önük. önək. nəma. surət. bükə. don. heyə't. şəkil. zahir. forma. **1**. bürğ. iy. iyg. qoxu..
-**toz tüs**: rəh ruf..
-**ağır duman**, **tüstü**, **düd**: burum.bürüm.

tütə -**düdə, oda gedmək:** külə dönmək.

tütəq **tütək. düydük. düdük.**

tütəqti -ay gədə, **o yapışdığın tütəkdi**, ətək deyil.

tütənlərə tüstüçülərə**.-tütənlərə**: -mator ol! düdü bas dışarı, yox içəri, boğar səni!.

tütər düdlər. -çiğ odun **yanmadan tütər**. (**çiğ**: yaş).

tütqeş **düdkeş**. (ocaq). hovcuq. baca.

tütqeş **düdkeş**. boğac. tüstü keşitmə (çəkitmə) üçün dar yol.

tütqeş **düdkeş.** dəmkeş. dəmçək. havakeş. baca.

tütqətələr **kütgədələr**: (**küt**: yaman. pis) pis alçalar **.-**qurd balası it olmaz, **qurtdan dönmüş kütgədələr olmasa.**

tütlənmək ititlənmək. itiğlənmək. hiddətlənmək. tizlənmək.

tütlər **düdlər**. tütər-çiğ odun **yanmadan tütər**. (**çiğ**: yaş).

tütlü -**düdlü**, **tüstülü şüşə**: qaraqur. qaraqaptur.

tütlüq **düdlük.** sütlük**.**

tütmanlı **düdmanlı**. ocaqlı. örükəli. örkəli. **(**< **hörmək)**. ailəli. xanəvadəli.

tütmək -içi yanıb **dumanı tütmək**.
-öc tütmək: intiqama çağırmaq. **öc tütər**. intiqama çağırar.

tütsəli tüstəli, (< **düd**: tüstü). tuxsalı. tıxsalı. büksəli. oysalı. qussəli. munğlu. darqın. mə'yus.

tütsüz **düdsüz.** -**düdsüz od:** altdan işləyən.

tüttürmək **tütdürmək**.qoxutmaq. bürgətmək. iygitmək.

tüttürü **dütdürü**. **dürtdürü**. **dürt**. imalə. -**dürtüvü** çək. -**dütdürülük**: imaləlik. -**düttürünün** biridi.

tütü **düdü .-**tütənlərə: -mator ol! **düdü bas dışarı**, yox içəri, boğar səni!.(**tütənlərə**: tüstüçülərə).
-saman düdü canlı qırar.

tütüq **düdük**. **(**< **dürtmək)**. **1**. məşquliyyət. **1**. sıvzıq kiçik ney.

tütüq **düdük**. 1.axmaq. -sevmək sevilmədən, **düdüklərin işidir**!.**1.tüytüq. düydük. tütək.**

tütüqlü **düdüklü**. **1**.boğlaş. iti, iyi pişmək üçün, başı boğulan qazan. zudpəz. **1**.buğqa. boğqa. buğ gücü ilə pişirən qab. (zudpəz).**1**.püsgül. pısqıl. fışqıl **(**< püsgürmək**)**. qışqıl **(<** qışqırmaq**)**. zud pəz.

tütün **düd. tutun. dud**. tüstü. (< **tutmaq**). -**tütün** görsən od axdar..
-**çəkiş olur**: içiş olur: tütün çəkilir..
-**tütün çəkiləməz**: içilməsin. çəkilməsin. no smoking.
-it gözü **tütün bilməz**.
-**tütün çəkmə araclarından:** qaylan. qalyan. qəlyan.

tütün **-**ev yoldaşın yamansa, **tütün basar qır qutar**.

tütünmək tüstüləmək. -**tutunsa tütünər**: yansa tüstülər.

tütünür -**çaxsa tütünür, çalsa bilinür**: çaxmaq çalınsa (nərsə yansa) tüstülər, söz eşidilsə, dilək, istək bəllənər, anlaşar. (çaxmaq çalınsa od çıxar, söz deyilsə oy çıxar. (fikir, dilək bəllənər).

tütürtmə **güdürtmə.** qayrıtma. tapşırma. **-**börüyə qoy qayrıtma. (qurda qoyun gütmə görəvini yüklətmə).

tütürtmək **düdürtmək**. **dürtdürtmək.** quşqurtmaq. -onu mənim üstümə **dürtdürüb.**

tütüş **düdüş**.**1**. vasvas. **1**.itiş. itiğ. hiddət. tiziş.

tütüşmək **düdüşmək**. vasvasılıq göstərmək.

tütüşüq **düdüşük**. vasvası.

tütüyü **-dur düdüyü:** sur düdüyü, şeypuru.

tütüyün -**çal düdüyün çatlasın**, qoyun quzun otlasın.

tüüqünü -dil salan düğünü, diş çözəməzi.

tüv -tamrıq duran kişidə, damızlarda güc alır, başlı olan kişidə **damızlardan, tüv alır**. (**tamır** : bağut. qeyrət). (**tüv**: **tov**: tap. tab. güc. qudrət).
-**tüv dabana qaçmaq**: odlu, iti dabanla, od qoyulmuş kimi qaçmaq. ötüksüz qaçmaq.

tüvarış **davranış.** suv. suy. davranış. tüvarış. xulq. xuy.

tüvə -**qoy tüvə**: qoyun dəvə.

tüvənən -**oynaşa güvənən**, ərsiz qalar.

tüvənqi **tüvənki**. astınği. altdaki. -**astınği** qat.

tüvtəşər tavtuşar. suvdaşar: -atı at yanında bağlasanğ, soydaşmazsa, **suvdaşar**. (**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy).

tüvtürmək **düvdürmək. düğdürmək. düğündürmək**. çatrırmaq.

tüvülmək **düvülmək. düğülmək**. qapanmaq. (# **döğülmək**: açılmaq).

tüvür -**tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən:** türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.

tüyçək **düyçək**. qısa kot.

tüyə **düyə**. dəvə. -**at düyə**, oğlaq quzu.

tüyqəmək **düykəmək**. (**döggəmək**. **döggələmək**). göz qapağın döğə döğə (çırpa çırpa) oyan buyana baxmaq. -şaşıb düykələ qaldı. -gij gij **düykəyir**.

tüys aynı. eyni. (düz. çin. lap).

tüys çin. -**tüys ürəkdən:** çin ürəkdən.

tüys -**ıs tüys: ıys tüys**. **ıs tüs.** rəh ruf. rəng boya.

tüytutuc tükgirəsi. tükgirəc. başgirəsi. başgirəc.

tüytüq **düydük. düdük. tütək.**

tüytün qaran qaranlıq.

tüyünlənəntə -poxu düyünlənəndə bizi tapar. (işi çətinə düşəndə). (xoş vaxtında birin tanımayıbda dərdə qalanda birinin başına gəlmək).

tüz **düz. 1.**toxu.doğru söz. gerçək. həqiqət. -**toxu** qulağ bəğənməz. **(toxu:**doğru söz). (doğru söz, qulağ oxşamaz**)**. (doğru söz qulağ yakmaz)..**1**.onal.sadiq. doğru. **1**. dursu. müstəqim. **1**. onat. doğru. **1**. tək. dək. hamar. -**tək təkir**: dümbələm düz. **1**. təkiz. saf. hamar. -**təkiz** kağaz: qırışıqsız, pürüzsüz kağaz. -**təkiz** yer: hamar yer. **1**. yaprı. yassı. saf. düzəngah. **1**. **dürüz**. (< d**u**r). -**yalan dürüz**: yalan doğru. -**yalanla düz**: yalanla doğru. **1**. yey. onat. doğru. dürüst. **1**.saf. silik. sadiq. -sil sini **silik** kimsə.**1**.onğ. yon. (həqq. müstəqim. səhih. əmud. qaim. rast. dürürst. sadiq.)..**1.**ox. -**ox** üzünə: düz üzünə. -**ox** yol: düz yol. -**ox** kişi: düz kişi. -**ox** sözüm: düz sözüm. -**ox** yalı: lap düz. dos doğru. qoni düz. -**ox** dur: düz dur. -**ox** gəlib, **ox** geddi: düz gəlib, düz geddi. -ox dəğmiş ürəginə: düz dəğmiş ürəginə. **1.**yılman. təkiz. saf. -**təkiz**

olmasada, buz kimi taydırıb (züvdürüb) apardı. **1**. cür. uyqun. mütənasib. **1.** doğru: -**doğru olursa qadın**, doğul tanır atasın. (**doğul:** oğul). (ana təkcə biridir ki uşağın dölün hardan aldığın bilir. uşaq atasını, anası ağzı ilə tanıyır. ana uşağa, atasını necə tanıdır isə, uşaqda ol kimi atasına baxır)..

-**düz üz üzmür işi,** dala üz, keçər işi..

-**ola bilsinki deyənlər düz ola**, gördüyün uykun yozula. (**yozula:** açıla)..

-**düz çağında:** uğrasında. -onu **uğrasında** tutdular. -**uğrasında çatmaq**..

-**düz əğrilik** yaddı sevgiyə. (sevgilik, aşıqlıq qoyu veri (icazə, ruxsat) bəkləməz. çağlar şarlar sular kimidir, dərədən daşar, qayadan aşar)..

-**düm düz.** kırım. sam saf..

-**düz yola qoyan, salan:** düzgərən..

-**düz yola qoymaq, salmaq**: düzgərtmək**.**

-lap düz. lap doğru: oxtuq.

-düz düzdə qalar. (**düz**: axmaq.). (**düzdə**:qornaqsız. arada). qılış qılığın bilməyən, amaca varmaz.

-**düz ışıq**: arabanın ortaya vuran ışığı. (-**alt ışıq**: arabanın alta vuran ışığı. -**uz ışıq**: arabanın uzağa vuran ışığı)..

-**düz gəlmək**: edirmək. müntəbəq olmaq. -alcağı verəcəyi **edirmir**: düz gəlmir..

-**gedin <u>düz</u> yollara**: ərin <u>doğru</u> izlərə**..**

-uyğun, **düz**, **munasib gəlmək**: uytunmaq**..**

-dik, **düz qaya**: sal. yal..

-dik olmayıb, yassı, düz qaya: yalab**..**

-düz, **açıq olmayan**: dolağu. düz, açıq olmayan. ğeyri səmimi**..**

-hər duyanı **düz demə**..

-düz danışan: ondaş. sözündə düz.

-**düz izindən**: qarabaqara. -nə qarabaqara düşübsən: nə dibimə (götümə) düşübsən..

-düzlük, **düz kişinin görküdür**. (görküdür: gözəlliyidir)..

-düzlük, **düz kişiyə yaraşır**..

-od bürüsə, yaş qurur, yalan qalxsa, **düz durur**. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.

-**düz söz daşı deşər** demişlər, **düz söz daşı deşsədə**, qulağa keçməz!!!..

-ha düz olsada, oraqcan əyrisi var. (**ha düz olsada**: nə dərək düz olsada)**..**

-iti, sərt, düz nərsə: sox**..**

-**düz ol**. doğru ol. onğ!. -**onğ**, onay, onat.(doğru ol, razı ol, razı sal)..

-**düz tuxum.** çindəş**.** içi düz. həlalzada. içi üzü bir olan. -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}.

-əğri yol, **düz gedilməz**. (yol əğrisi, düz gedilməz). (əğrisə yol, düz gedilməz). (əğri yolu, düz gedmək olmaz).

-əğrini düzəltmək nəyimə gərək, **düzü düz saxlamaq gərək**.
-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə, **əlli əlli düz gələr**. (**sılaq**: sıylaq: sayqı)**.**
-baş düz olursa, qoymaz ayaq caymağa.
-**kişidə bəzək düz buyruq**, atda bəzək yal quyruq.
-pozan əldən duz güdmə, **yalançıdan düz güdmə**.

tüz tanqi. doğru. -**tanqi** beşdə. -**tanqi** özdür.

-**kamilən düz**: doppadoğru.

-**tübölügü düz bolsun**. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

-kütlüyə bir boya çatmış o 'qara', **qutluğun düz boyası gündə çalarlı boyadur**.

-keçmişin duz dağıysa, duzğacığaz boş qalar. (**duzğacığaz:** duzqabcağı).

-ağzı əğri, **dili düz**. (**dili** : sözü).

-güzgüyə**,düz bax!**.

-**yalan düz:**. qalan yalan. doğur qoğur.

tüz dikə. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf.
-yıxılmadan qorxan, **düz yolda çaşar**.
-**ötə düz**: kamilən səhih.

tüzbə **düzbə**. **dizbə**. qatar. -gün **dizbəyi**. -durna **dizbəyi**. -illər **dizbəyi**.

tüzçü **düzçü.** düz iş görən. işin düzünü, haqqı seçən. dorostkar. -düzçü, duzçu.

tüzə **düzə**. 1.nəzm. -**düzə salma**: nəzmə, tərtibə qoyma. -işləri **düzə salanmadı**.1.ədl..
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, **düzə yanmaz**, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez).
.-düzə inanan düzdə qaldı, duza inanan onmaz maldı. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**

tüzə -**bab gələməz yaman olan** yaxcı düzə. (**bab:** uyqun). -**bab** gələməz yaman olan yaxcı düzə. (**bab:** uyqun).
-**işlər düzə gedsə,** duzğu yaranmaz.**(duzğu:** dadlıq. duzuğ. şirinlik. rüşvət).

tüzəci **düzəci**. **düzləğuc**. **düzgür**. reqlator. tənzim edən. tə'dil edən. nazim.

tüzəq **düzək**. **1**. həqq. **1. sütək**. sətək. təkəz. müsəttəh. 1.**düzəğ**. dizəğ. sistim.

tüzəqli -**bəzəkli düzəkli**: sırqalı takılı.

tüzəl **düzəl.** dur. dirsəl. diril. doğrul. dikəl. ayaqlan. qalx!: qax!.

tüzələmək **düzələmək**. ayarlamaq. safaltmaq.

tüzələn **düzələn**. onap. islah olan. -**onap değil**: düzələn. islah olan değil.

tüzələr **düzələr**. onar. islah olar.

tüzəliş **düzəliş.** högəliş. təşgil tapış.

tüzəlmək **düzəlmək**. **1**. çözülmək. -bu iş haçana **çözülür**. **1**. onğulmaq. onulmaq. -işlər **onğalmadı**. **1**. ösülmək. iltiyam tapmaq**...1.**eynəlmək. eyilənmək. iyilənmək. sağalmaq. **1.**eyikmək. sağlaşmaq. güclənmək. -işlərin necədi, **eyikibmi**?. -**eyikməz**. -**eyiksər** deyil: düzələsi deyil.
-gündən günə **düzəlməkdənsə**, **üzəlir** (xərab olur).

tüzəlmək **-**tapınmaq elin qulluğun qılmadır, **yalandan əyilmək düzəlmək deyil**. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

tüzəlməz **düzəlməz.** onmaz. sağalmaz.
-**onmaz** yaram: **sağalmaz** yaram.
-**onub onmaz**: sağalıb sağalmaz.**.**
-kökü pozuq düzəlməz.

tüzəlməz **düzəlməz**. onmaz**.-**düzə inanan düzdə qaldı, **duza inanan onmaz maldı**. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**

tüzəlmişti **düzəlmişdi.** -**düzəlmişdi hər yarağımız**, qalmışdı saqqal darağımız.

tüzəlt -içivi düzəlt, qalanı bırax.(**içivi**: zehnivi). (içivi, düşüncəvi yola versən, qalan nərsələr yolun tapar).

tüzəltər **düzəldər**. qayrar. **-**oğruya qoysan əğrini seçər, **doğrunu qayrar**!. (oğruya qoysan yaxud oğruyu qoysan) (**qoymaq**: icazə vermək).

tüzəltər **düzəldər**.-bir balaca əğrisi var, **isgənovçu düzəldər**. (deyim).(**isgənovçu**: tiraşkar).

tüzəltər -ləpədən dəvə çıxardan, **daldan dağ düzəldər**.

tüzəltiş **düzəltiş.** hörgütüş.

tüzəltmək **düzəltmək**. **1**. buturmaq. bütürmək. bitirmək. tikmək. yaraltmaq. yapmaq. **1**. təksitmək. dəhlətmək **(**< **dənğlətmək**). **1**.yaratmaq. qayırmaq.**1.**eşləmək. toxumaq.

tüzəltmək **düzəltmək.** qonqıtmaq. donqırtmaq. donqıtmaq. doğrulamaq. doğrutmaq. ustuvar edmək. -birinə yol **qonqıratmaq:** birin düz yola qoymaq. -işlərivi **qonqut** sonra ged.
-əğrini düzəltmək nəyimə gərək, düzü düz saxlamaq gərək.

tüzəltmək -**dümdüz düzəltmək**: basıb vermək. -buğların **basıb vermiş.**

tüzəmək **düzəmək. düzmək. düzətmək**.
-**bəzəyib düzəmək**: basdırmaq. -**dəvə basdırmaq**: ərkək dəvəni qoşanışa şirnətmək üçün, dişi dəviyə qırmız, ala bula parçalar geyindirmək.

tüzəməlli **düzəməlli**. uysallı. yeriqurli. yaraşıqlı. uyumlu.

tüzən **düzən**. 1. yasan. yaradan. -düzgünün dizginin alsın **düzən əllər əlinə**. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). **1**. yasan. rədifə salan.

tüzən **düzən. 1.**çöndək. çöndəl. aldağ. hilə. kələk.**1.düzər**. adil.**1**. dolan. dolap. oyun. hilə. **1**. oluş. uluş. bölüş. **1**. yasat. sıra..
-**dəngə düzən:** e'tidal o nəzm. -işlərə **dəngə düzən** vermə çağı yetmiş artıq. -işlərə **dəngə düzən** vermə çağı yetmiş artıq. **1**. **(**ahəng).çağ. -**çağsız**: düzənsiz. **1**. sistim. bağqal. bağal. dəsqah.**.**
-düzən vermək: çağlamaq.**.**
-ara düzən: qolqatan. (# **qalqatan**: ara pozan). -**qolqatanda** var, **qalqatanda**.**.**
-çəki düzən, **nəzm intizam vermək**: dərmələmək. düzənləmək.
-**düzən qıran:**tələ qıran. düzən pozan. kələk pozan. tovtiə, disisə dağıdan.
.**düzən qurmaq**: düzən çevirmək.-**düzən sökmək:** kələk pozmaq.tələ qırmaq.

tüzənbaz **düzənbaz.** çöndələbçi. çalağay. dolandırıcı. aldağac.

tüzənbaz **düzənbaz**. ovçan. aldamac.

tüzəncə **düzəncə**.**düzəncik.** kələcik. (**kələkcik**).

tüzənciq **düzəncik. düzəncə**. kələcik. (**kələkcik**).

tüzənçi **düzənçi. 1.**çöntələk. çöndələk.**1.**nazim. örgütçü.

tüzəndə -pozanda var, **düzəndə var**.

tüzənə **düzənə.-düzənə düşmək:** təliyə düşmək.

tüzənin -**ev düzənin yad** sözləri özgətir. (**özgətir**: pozar. dəğişir) (yad sözlər, eşikdən girən sözlər evə uymazda, pozarda)

tüzənişmək **düzənişmək**. oluşmaq. uluşmaq. bölüşmək. sınıflaşmaq. sinifləşmək. dərəcələrə, kilaslara bölünmək.

tüzəniz **düzəniz**. aşqav.

tüzənqah **düzəngah**. **1**. **düzəngə**. düz yer. alan. **1**. yaprı. yassı. düz. saf.

tüzənqə **düzəngah**. **düzəngə**. düz yer. alan.

tüzənlə **düzənlə**. -**kələk, düzənlə bir oruna (məqama) yiyələnmək**: börk qapmaq.

tüzənləmək **düzənləmək**. dərmələmək. çəki düzən, nəzm intizam vermək.

tüzənli **düzənli.** dərnəkli. -səlqəli **dərnəkli**.

tüzənsiz **düzənsiz**. dərnəksiz. sistimsiz. besistim.

tüzənsizlik **düzənsizlik**. saçaluq. saçulqa. nəzmsizlik.

tüzər **düzər. 1**. saf. müsəttəh. **1. düzən**. adil.1. onğar. rasdar.

tüzəriş **düzəriş**. becəriş. islah. -**becəriş** yolları.

tüzərmək **düzərmək**. onğarmaq. rasdarmaq.

tüzərtmək **düzərtmək**. onğatmaq. rastatmaq.

tüzət **düzət!**.onay! (düzəliş, islah istəmək). nəcat ver!. -**tarım onay!**: **özün onay!**: özün düzət!. nəcat ver!.

tüzətiş **düzətiş**. **1**. islahiyyə. **1**. tə'mir.

tüzətləmək **düzətləmək**. təkizləmək. yazmaq. yazıtlamaq. safdalamaq. safaltmaq.

tüzətmək **düzətmək**. **düzmək. düzəmək.**

tüzətmək -**sorun düzətmək**: məsələ düzətmək. məsələ çıxartmaq.

tüzətmək islah edmək. aldırmaq. (kəsdirmək. qıssatmaq).

tüzəy **düzəy.** düzlük**.** açıqlıq.
-qoşunda qubbalı, **dərəcəli, məqamlı düzəy, rədə**: qulağa. kütbaşı.

tüzəyiş **düzəyiş**. 1.qurluş. mekanizm.**1.**sağayış. yaxayış. yarayış. doğayış. onğayış. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

tüzqəq **düzgək**. **dəsgah.** darğac. darsağ. nərsəni daraqlama, dartma, gərmə üçün qurulan qasnağ. çalçuğ.

tüzqəl **düzğəl**. **dizgəl**. sistimatik.

tüzqələtmək **düzgələtmək**. düzmək. doğrutmaq. tikələri birbirinə uyqulamaq. dəzgah qurmaq.

tüzqənmək **düzgənmək**. düzə qayıtmaq. itigin doğrutmaq. tərmim olmaq.

tüzqər **düzgər**. **1**. virastar. **1**. islahtələb.

tüzqərən **düzgərən.** düz yola qoyan, salan.

tüzqərtmək **düzgərtmək.** düz yola qoymaq, salmaq.

tüzqü **düzgü**. norm. həncar. qural. qaidə. miqyas. me'yar. məəddil. tip. model.

tüzqü **düzgü**.**düzgü**n. mürəttəb. riştə.

tüzqün **düzgün**. 1.keçmişdən düzülmüş, düzülü gələn işlər, əğimlər. yürgül (bir toplumda alqılanmış, qəbullanmış yürük, rəfdar). dəb. rəsm. adət. -düzgünə uy, elinən yür. -düzgünə uymaz, yerində durmaz (qalmaz). : -düzgünü bırax, özgünün yaşa: (**özgünün**: özüvə öz, xas yaşamıvı, həyatıvı). -**düzgünə** oyun, bildiyin yorun: adətləri düşün, kəndi bildiyin açıqlamanı, tə'biri ona yüklə. **1.**qayqın. qayıcı. parlaq. onat..1.vaqei. -**tözgün düzgün**: həqiqi vaqei.**1.**yöndəl. dürüstkar. -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər).
-doğru düzgün, alımlı yaxımlı söyləv. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).

tüzqün **düzgün**. dəsdur. proqram. pıroqram. bərnamə. -**düzgünə** qoşul, azacıq yorul. -**düzgünə** uyan armamış. -düzgünü qur, onunla yür. -düzgünə uyan, quyusun tanar.

(**tanar**: tanır). -**düzgünə** uymaz, amaca ulmaz. (ulmaz: ulamaz. çatmaz). -**düzgünü** pozuq, yolları yozuq. (yozuq: yazıq. sapıq. ataqsız. amacsız). -**düzgünün** dizginin alsın düzən əllər əlinə. (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). (**düzən**: yasan. yaradan).

tüzqün **düzgü**.**düzgü**n. mürəttəb. riştə.

tüzqünə -**düzgünə salmaq:** ovatlamaq**. -**o gəlin sənin evin **ovatlamaz**. -bu qalmış iş peşələri kim **ovatlayar. (# oğatlamaq**: söküb, yıxıb dağıtmaq**).**

tüzqünə **-düzgünə uyan** armamış. (**düzgünə**: dəsdura. proqrama).

tüzqünmək **düzgünmək**. islah olmaq.

tüzqünü **-düzgünü qur,** onunla yür. (**düzgünü**: dəsdurü. proqramı).

tüzqünün -**düzgünün dizginin alsın** düzən əllər əlinə. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). (**düzən**: yasan. yaradan).

tüzqür **düzgür**. **düzləğuc**. **düzəci**. reqlator. tənzim edən. tə'dil edən. nazim.

tüzqüt **düzgüt.** rejim. -**düzgüt** pozulmasın.

tüzqütmək **düzgütmək. 1.** bəlləmək. bəllətmək. tutmaq. qeyd etmək. bolqarmaq. ağırlamaq. teclil etmək. -adın **bəlləmək**: adın tutmaq. adın yazırmaq. toy **bəlləmək**. -ad günün **bəlləmək**. **1**. rejimə salmaq. -yemək içiməyizi **düzgütün.**

tüzqütmək **düzgütmək**. sahmanlamaq.

tüzləquc **düzləğuc**. **düzəci**. **düzgür**. reqlator. tənzim edən. tə'dil edən. nazim.

tüzlənmək **düzlənmək.** müsavi olmaq. bərabər olmaq. yeksan olmaq.

tüzləşik **düz**ləşik. **cür**ləşik. **uz**laşıq. **saz**laşıq. uylaşıq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

tüzləşmək **düz**ləşmək. **cür**ləşmək. **uz**laşmaq. **saz**laşmaq. **uy**laşmaq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

tüzlüq **düzlük. 1**. aranğ**.** fəlat. **1**. araslıq**.** arıslıq. raslıq. **1**. doğruluq. anıqlıq. **1**. təklik. dəhlik **(**< **dənğlik**). saflıq. **1**.bayır. bağır. dağ bağrı. dağ ətəyi. açıqlıq.
-**düzlük**, düz kişinin görküdür. (**görküdür**: gözəlliyidir)..
-**düzlük**, düz kişiyə yaraşır.

-düzlük sayqı təməli.
-yanan düzlük söyütlük, ölən sığır süytlük (olar).

tüzlüyü -**əlin içi, düzlüyü:** (əl) aya. aytım(açıqlıq).

tüzməcələr -düzməcələr hilə oyun.

tüzmək dərib düzmək: dərcələmək. -gözəl şəkillərlə **dərcələnmiş** odalar.

tüzmək **düzmək**. **1**. düzgələtmək. doğrutmaq. tikələri birbirinə uyqulamaq. dəzgah qurmaq. **1**. yığmaq. -araba (maşın) **yığmaq**.**1**.sıratmaq. tərtibə, rədifə salmaq..**1**. qaymaq**. 1. düzəmək. düzətmək**.
-**səfə düzmək**: səfə çəkmək.: sırtalamaq..
-seriyə düzmək: sıramaq.

tüzmək **düzmək**. tərtib vermək. -toy bayram **düzdülər**. -şanlı bayram **düzmək**.

tüztə -**düz düzdə qalar**. (**düz**: sadə. axmaq.). (**düzdə**:qornaqsız. arada). qılış qılığın bilməyən, amaca varmaz.
-düzə inanan düzdə qaldı, duza inanan onmaz maldı. (düzdə qaldı: əli boş qaldı) (onmaz maldı: düzəlməz eşşəkdir)**.**

tüztur **düz dur.** oxdur.

tüzü **düzü**. pıroqram. -**gün düzü**. (**gün düzüsü**). gün pıroqramı. -**gündüzü** nədir**:** gün pıroqramı nədir. -**gündüzü** necə keçdi: gün pıroqramı necə keçdi.
-**düzü yazan əğri**, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-uşaq atıya qaytarsa sözü, **eşitməz əğrini, eşitməz düzü**, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.
-işin düzü, aşın duzu.
-əğrini düzəltmək nəyimə gərək, **düzü düz saxlamaq gərək**.
-sözün azı, sözə duz gətirir, **sözün düzü**, sözə üz gətirir. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).
-**işin düzü**, aşın duzu.
-yalana inan**, düzü dan**..
-**düzü yoxuşu enişi**, kəndi asqından sayqın asılı. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

tüzü -**düzü, sıra dərilmək:** düzülmək. dizilmək.

tüzüq **düzük**. (**düzüklük**). **1**. müntəzəm. **1**. intizam. sistim. saman. **1**. qaydalı. ba qaidə. **1**. müqərrər. **1**. adi. **1**. rəsm. mərsum. **1**. saf. -sözün **düzüyü**. **1**. şayistə. rəva. -**düzük** oldur yeyən tapsın, tapan geysin, çıxan gəlin. **1**. yola. abad. mə'mur. **1**. (arastəgi). **1**. **düzüğ**. istiqamət. -**düzüğ** dəğişmək. -**qulağ düzüğü**: qulağa yaxın bölüm. (binaquş). -saqqalın qırxmış, **qulağ düzüğünə** iki hörük qoyan cüvütlər.1. ədalət.

tüzüq **düzük**. qayda. rəsm. -pozulmasın **düzük**. -**düzük** pozan.

tüzüqçü **düzüğçü**. dürüskar.

tüzüqlü **düzüklü.** müntəzəm.

tüzüqoylu **düzüqoylu**. **düzüquylu**. daraqlı. nəzmli nizamlı. müntəzəm. usllu qaydalı.

tüzüqurlu **düzüqurlu**.əməlli.

tüzüquylu **düzüquylu. düzüqoylu**. daraqlı. nəzmli nizamlı. müntəzəm. usllu qaydalı.

tüzülənin -pozulanın nə izində , nə içində olma, **düzülənin başında ol**. (**pozulanın**: qarışılanın. qatıqlığın).

tüzülmək **düzülmək**. 1.dürüstünmək. doğrunmaq. onğşalmaq. oğşalmaq. onğalmaq. 1.sıralanmaq. (rədiflənmək. həncarlanmaq). 1.dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. yamalmaq. hamarlaşmaq.

tüzülmək **düzülmək. dizilmək**. düzü, sıra dərilmək.

tüzültüsə -pozuldusa, izindən qaç, **düzüldüsə önündən**. (**izindən qaç**: izindən çəkil).

tüzülü **düzülü.** çitəmə yanbayan, ardarda düzülmüş.

tüzülüş **düzülüş.** yasalış. (sazə).

tüzülüşü **düzülüşü**. dərcəlişi. dərilməkliyi. -kitabları **dərcəlişi**.

tüzün **düzün. -düzün toruna düşmək**: axmağın (sadə kişinin) toruna düşmək.
-**düzün toru**, hörülü olar. (axmağın işi torsuz, qadasız olmaz).
-sözün düzün qalıb kim deyə.

tüzün **-güzgü düzün**: düz olan güzgünü. -kəndivi altalayıb, güzgü düzün baltalama. (**altalayıb**: alta qoyub. basaqarıb. gizgələdib). (man səndədir, güzgüdə yox). (kəndi dalqa keçirib, güzgünü yazğıtma) (**yazğıtma**: ittiham edmə).

tüzün -**düzün birlə görün,** ütük gördün sürün. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)

tüzün **düzün. dizin**. ahəng.

tüzün -yürün bəylər döğüşə, **yollar düzün günəşə**.

tüzünə **-**sürmə çəkdi gözünə, **çıxdı çölün düzünə**.

tüzünmək **düzünmək**. yasanmaq. sıranmaq.

tüzüşmək **düzüşmək**. **dizişmək**. ardaşmaq. sıraşmaq. ard arda sürmək, gedmək. süreşmək suraşmaq. sürsüreşmək. silsiləşmək.

tüzüşmək **düzüşmək.** nəzmə çəkmək.

tüzütən **düzütən**. artaran (ardırıb arıtlamaq). yasatan. ridaktor. editor. virastarçı.

tüzütmək **düzütmək**. artarıtmaq (ardırıb arıtlamaq). yasaqurmaq. ridakt **(**editorloq**)** edmək. virastarlıq edmək.

tüzütmək **düzütmək**. yasatmaq. sıratmaq. tənzim, mürəttəb edmək.

tüzyazı **düzyazı.** təkir. nəsr. mənsur. -**təkir qoşuq**: şe'r o nəsr. **təkiçi qoşuçu:** yazıçı şair.

tünt **tünd**. toş. tutuq. qaranlıq.-**toş** gecələr: qaran gecələr. -**toş** boya. (# **yoş**: açıq.).

ualalıb -**ualalıb kiçilən**: yekəlib kiçilən.

ubur **obur** (< **qopur < qopmaq**). birdən qalxıb, gözə çarpan varlıq. xortlan. xortlağ.

uc cükə. quşə. sivri yer. -dirəyin **cükəsinə** qondu. **-öcə uc qoyulmadan yayılar**. (**uc qoyulmadan**: son qoyulmazsa). (kin güdmək yaş bitirər, yaş itirər) (**yaş**: yaşamaq fürsət).

uc **1.**başaq. baş. **1**. nərsənin ən aşağ, ən son, ən baş yanı, bölümü. -**ayaq<u>uc</u>**. -**başu<u>cu</u>**. -**son<u>uc</u>**: son bölüm. -**yoluc ışıqları**: yolların baş, ayaqlarında qurulan ışıqlar. -

ayaq **uclarına** basaraq, səssiz səmirsiz yaxınlaşır. -bu ağrının ucu varmı. -yaşuc: yaş ucunda olan. çox yaşlı. (salmənd). -qırx ucunda: qırx yaşı sonlarında. -**uca gəlmək**: bitmək. qurtulmaq. dözümü bitmək. **1**. yan. qıraq. -damın **ucunda**. **1**. son. (əncam. sərəncam. payan). -işlərin **ucuna** çatdıq. -bu işə kim **uc** qoyacaq: əncam çəkəcək. **1**. baş. -ucu **əğri** çivi. **1**. filiş. -**uc** qoymaq: filiş qoymaq. **1**. bir yerin sınır boyları, yanları. -ucları oyalı (münəbbətli) sərgə (masa). **1**. qarşı. -**uc uca**: qarşı qarşıya. **1**. bir ölkənin sınır boyu yerləşən yerləri. **1**. uzaq. -siz çox **uc** geddiniz..
-nərsənin ən **ucu**, **sonu**. sonuncu, qurtarıncı, axirinci qatığ, mərhələ: aşıc. -işlərimiz çox yaxşı gedirdi, gi gəl ki **aşıcında** pozuldu. -buracan yaxcı gəldin, **aşıcında** yorulmayasan..
-uca uc: **ucma uc**.
-**son ucunda**: biləxərə**..**
-barmağın, **pıçağın ucu**: timik. dimik**..**
-döşün **ucu**: döş giləsi**..**
-məmə (**döş**) **ucu**: mamız.

uca **1**. boyuq. **1**. onat. **1**. ulğat. alğat. yüksək. **1**. dal. -**dal** qaya. **1**. qota. yuka. **1**.böyük. -**böyük** dağ: uca dağ.**1.**urğa**..**
-çox uca uçan: ay qanat..
-uca uc: **ucma uc**.
-**alçaq uca**: enə yükə..
-**alçaq uca**: yen yaxa. **(**pəst o büləndə**)**. -yaşam yolları **yen yaxa** burulğan..
-**astanası çox uca**: çox göydən gedən**..**
-uca səggi: götrüm.**(# kütrüm**: alçaq səggi).
-göydür uca qartal durağı. (uçaqçılar sözü).
-**uca tut düşüncəni**, ələ al təcrübəni, yansıma, heç kimsəni.
-**nərsənin ən yüksək, uca yeri**: atırqal. atqal. uca. -dağın **atqalı**, **yatqalı**: dağın n uca, ən alçaq yeriə.
-**ucdan uca**: sərəsər -**ucdan uca** qurumuş..
-**ən uca**: ən böyük. butuq. -güc yaratmaq, **kişinin, butuq ərdəmidir**..
-altı dolu, uca danışar. (altı dolu, gumbuldar)**.**
-uca dağların, dərin dərələri olur..
-**uca dilek**: böyük amac..
-**uca, hündür yer:** atur. atuz. utur (# **uçur**).
-uzun, uca: darız. dəriz. minarə..
-haq odur, haq ondadır, **ondan uca yokdur uluc**. (**uluc:**ən ulu)**.**

uca qalavat. yuxarı.

-bara bara yaşırdı, uca dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların.

cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin)**.**

-**uca dağdan** duman durub əylənməz. (**əylənməz:** əsgilməz). {kətə (qata. ağır) işlərin yüküdə ağır olur. böyük işlərin qorunma qoşuluda yüngül olmur).

uca uluğ. böyük. güclü. (şukuhlu. hişmətli. alirütbə. aliməqam. qabil. bərcəstə).
-**uca oğan burğanı**, türlü dərdlər dərmanı. (**uca oğan burğanı**: böyük tanrı buyruğu)

ucabaş salbaş.

ucaboy **uca boy.** burlaş. buraş.

ucaq **ucağ**. **1**. üç ayaq. saç ayaqlığı. -**ucağı** qoymuş **ocağa**, qazan asmış. -saç **ucağsız**, dəğirman susuz olmaz. -**ucaq** sərgə: üç ayaq miz. -**ucaq** kürsü: üç ayaq kürsü. **1**. şəkil çəkmə, filim yazma maşınının dayağı. -**ucağın** bir qıçı əğrilmiş**..**
-doğru duvar, **ucaq çıxar**.

ucaqı **ucağı**. nəhayəti. aqibəti -gəz gör haradır işin **ucağı**: bax gör işi nəhayəti, aqibəti haradı.

ucal qalx!: qax!. yüksəl. uç.

ucalıq **1**. ağım. irtifa'. -bu **ağımdan** düşən qalxmaz geyin. -**ağımlı**: uca. irtifalı. **1.** ağış**.** qalxış. (# **axış**: eniş. alçaqlıq). **1**. boy. **1**. urğalıq.

ucalıq çalım. irtifa'. irtiqa'.

ucalıq **-ucalıq boydadır**, dərinlik soyda. (ucalıq boydan, dərinlik soydan).

ucalır **-**biri başdan ucalır, biri başmadan!.

ucalır **-**duyanda adın, könül daralır, **gələndə səsin ağım ucalır**, səssizcə gülüm könül ağlayır.

ucalış atış. doğuş. yüksəliş. çıxış. diriliş. artış.

ucalmaq **1**. boyqarmaq (boygərmək). boy vermək. boy çəkmək. **1**. uzmaq. ozmaq. böyümək. ucalmaq. **1**. urğalmaq.

ucalmaq -**ucalmaq üçün**, alçaqlardan uzaq dur!.

ucalmaq ucmaq. osmaq. ozmaq. otmaq. böyümək.

ucalmaqa **-**alçaqlardan yapışsan, **ucalmağa boy verməz**. (**alçaqlardan**: şərəfsizlərdən) (**boy verməz**: imkan verməz)**.**

ucalmır **-**qanan gözdə. -**ölümə inanan ucalmır**, ama ölümü danan alçalır, gülünc olur.

ucalsın yuxansın. -**sevgilər**, **yoxanmasın**, **yuxansın**!. (**yoxanmasın**: məhv olmasın).

ucalsın -**baxtı ucalsın**: uğru ucalsın. (yarqış sözü).

ucaltar -**sevdiyin iş ucaldar**, sevmədiyin iş qocaldar səni

ucaltmaq **1**. götürmək. yüksəltmək. -adın boş yerə **götürmüşlər. 1**. **yeğləmək**. **(# yerləmək** alçatmaq**)**. -biri **yerləydi**, biri **yeğlədi**: biri təhqir etdi, biri təhsin etdi. biri alçatdı, biri ucaltdı.

ucan **ulan**. süper. ali.

ucat çatra. **1**. doruq. zirvə. qullə. **1**.bir yerinə ən uca, yuxar yeri. törə. -otağ çatrası uşağlar yox, yaşlılar, qonağlar oturur.

ucatan -**ucuna çıxan, ucadan düşər**, aşırı gedən, aşlığa düşər. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

ucatır ulatır. **-**bilikli dos **baş ulatır**.

ucauc **uca uc**. **ucauj**. ucamauc. **1**. ucuca. -iki örkəni **ucmauc** düğün qılmaq. **1**.iki nərsənin həp adallığın, bərabərliyin göstərir. -alverdə **ucauc çıxmaq**: artıq nərsə qazanamamaq. -**ucmauc** gəlir gedir: birbirini çətin ödəyən.

ucauj **uca uj**. **uca uc**. **ucamauc**.

ucbucaq **ucbucağ**. burcuğ. qələmrov. -hər kimin öz **burcuğı**.

ucqa **1**. cuqqa. coqa. tuqat. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. darağ. doruq. qullə. zirvə. -dağ **cuqqası**. -börk **cuqqası**. **1**. nəhayət. -**ucqarı** nə edə bilər: nəhayətdə. -sözün **ucqarın** de: nəhayət sözün nədir. -**ucqarı** gözəl: olmasın gözəl. binəhayət qəşəng.

ucqar **1**. alqa. uzaq. -**alqa** ölkələr. **1**. yolğa. uzaq. ıraq. aralı. pərt. -**yolğa** ölkəlr..
-**ucra**, **ucqar**, **uzaq**, **qıraq yer**: çapıq yer..
-**ucqar**, **tək düşmüş yer**: dulağ **(**< **dal**: yarı. tək**)**. tullağ.

ucqarı ən sonu. nəhayətdə. -**ucqarı** nə edə bilər. -sözün **ucqarın** de: nəhayət sözün nədir. -**ucqarı** gözəl: olmasın gözəl. binəhayət qəşəng.

ucqıyaq geyimin qıraqlarına salınan çeşitli keşdələr (nəqşələr).

ucquruq **ucğuruq**. **ucruq**. movud.

uclara uzaqlara. -**yelçin** açıb, uclara qaçıb.

ucların -daşqa, araba **oxunun ucların qapayan tikə**: burğu. boğqu.

uclaşmaq **uzlaşmaq**. raslaşmaq.

uclu -döğüşdə, balıq avında işlənən, **üç uclu cıda, neyzə**: qadalqa. qazalqa.

uclu -**iki uclu**: çatqal. -ışıq **çatqalı**. (doşaxə).

uclu -**uclu bucaqlı çörək:** qulaqlı çörək.

ucma uc **uca uc**. **uc uca**.

ucmaq ucalmaq. osmaq. ozmaq. otmaq. böyümək.

ucmar iti üzyuxarlıq. (# **uçmar**: iti üzaşağlıq).

ucmauc **ucama uc**. **ucauc**. **ucauj**. **1**. ucuca. -iki örkəni **ucmauc** düğün qılmaq. **1**.iki nərsənin həp adallığın, bərabərliyin göstərir. -alverdə **ucauc çıxmaq**: artıq nərsə qazanamamaq. -**ucmauc** gəlir gedir: birbirini çətin ödəyən.

ucra -**ucra**, **ucqar**, **uzaq**, **qıraq yer**: çapıq yer.

ucramatan **ucramadan**. **uğramadan**. düşmədən. -**uğramadan** sıxıma: **düşmədən** əziyətə.

ucranan raslanan. -**çox az ucranan nərsə**: taysıq.

ucraş **1**. (bərxurd). **1**. bərxurd. mulaqat.

ucraş düçaş. yolxuş.

ucraşınca görüşüncə.

ucraşış **1**. muzakirə. **1**. neçə nərsənin bir yerə ulaşması. **1**. icəşiş. toxnaşış.

ucraşmaq **1**. yarışmaq. musabiqə vermək. rəqabət edmək. **1**. muzakirə edmək. **1**. icəşmək. toxnaşmaq. **1**. qonucmaq. qoncuqmaq. raslaşmaq. tuşlaşmaq.

ucraşmaqı düşməyi. tüşməyi. tüşgəlməyi. raslamağı. -ona **düşməyi** uğur olar.

ucraştıq **ucraşdıq.** düçaşdıq. yolxuşduq.

ucraştırtmaq **ucraşdırtmaq.** düşgürtmək. tuşğurtmaq. toxşurtmaq. çatışdırtmaq. -oğulla atanı **tuşğurtduk.** -bu kərəlik çalış onu bizlə **tuşğurtma.** -qızla oğlanı **tuşğurt** başından elə.

ucruq **ucğuruq**. movud.

ucsuz -**ucsuz bucaqsız**: dal. -**dal ova**: ucsuz bucaqsız çöl. -**dalay**: çöl.

ucsuz -**ucsuz bucaqsız**: ucsuz qırasız.

ucta -**ən ucda**: ucurq. ən nəhayi. liğayət.

uctan uca **ucdan uca.** sərəsər -**ucdan uca** qurumuş.

uctarmaq ucdarmaq örtüyün açmaq. bulatmaq.

ucu qıyrı ucu bucağı.

ucu -**darax ucu**: hər nəyin ən yaxcısı, üzdə qalanı, yaxcısı. (# -**darax dibi**: hər nəyin ən altda qalanı, kötük töküyü, pisi).

ucu **-**dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

-burda şaxır qılıcı, **orda çınlır ucu**. (tapmaca) (**ıldırım**).

-**qələm ucu: cük**.

ucu -**ətək ucu yanan**, ürək başı yanan var.

ucu -**göz ucu:** çalagöz.

-ucu çovlu, dik qulaq: qamış qulaq. qayçı qulaq (at qulağı).

ucu **-**uzun ipində **ucu var**!.

ucub **1**. **yaraj**. sik. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq. **1**. **yarac**. kəsici, yırtıcı arac. soyuq qoraq. soyuq silah.

ucub **ucuv**. illət. səbəb. -**ucub** nə : səbəb nə. -**ucublu** : səbəbli. -**ucubsuz** : səbəbsiz. -bu **ucubdan** : bu səbəbdən. -bu dolağın ucubu : bu burşuqluğun səbəbi.

ucub **ucuv.**nədən. səbəb. illət. dəlil. mocib. -bir **ucuv** tapmadım: bir nədən tapmadım.

ucubalmaq səbəb olmaq. -işlərin bura çatmasına o **ucubaldı**.

ucubınıq **sox**. **1**. incə uzun. **1**. göydələn. duranqa.

ucublamaq səbəb gətirmək. -işlərin bura çatmasına bunu **ucubladı**.

ucublu səbəbli.

ucubsuz səbəbsiz.

ucubsuz **ucuvsuz.** nədənsiz. dəlilsiz. səbəbsiz. illətsiz. movcibsiz. ucuvsuz iş olmaz.

ucubtan **ucubdan**. səbəbdən. -bu **ucubdan** : bu səbəbdən.

ucubu səbəbi. -bu dolağın **ucubu** : bu burşuqluğun **səbəbi**.

ucuca dükdükə.

ucuç < **ucub uçub**. sik amcıq.

ucux **ucub**. illət. səbəb. -**ucub** nə : səbəb nə. -**ucublu** : səbəbli. -**ucubsuz** : səbəbsiz. -bu **ucubdan** : bu səbəbdən. -bu dolağın ucubu : bu burşuqluğun səbəbi.

ucuq (uca varmış). təkmil. mekəmməl. hariqa. ali. -**ucuq** kişi. -**ucuq** iş.

ucuq **1**. ciq. damıc. nuxdə. **1**. qələm. -**qalısun ucuq**: qarqıdan, qamış qələm. **1**.coş. cuş. **1**.hər nəyin ucu.

ucuqlamaq **ucuğlamaq. acuğlamaq**. **1**. süngüləmək. neyzələmək. **1**. bizləmək. ucu iti nərsəylə dürtmək. **1**. doğuz it dişləri ilə buynuzlamaq.

ucun **1**.sonunda. axirdə. aqibət. dər nəhayət. -**ucun**, qonan köçər. **1**. nərsənin sonu. xatimə. (nəhayət. axər. intaha. payan. ğayət). -toy **açını** saat beş, **ucunu** yeddidir. (**açın**: beş-**ucunu**: yeddi).

ucun nədən. səbəb -onun üzüklüyünə **ucun oldu** (səbəb oldu).

ucun -**nərsənin ucun ititmə**:: şişləmək. şüşləmək. sixləmək.

ucuna cükəsinə. quşəsinə. -dirəyin **cükəsinə** qondu.

ucuna -**ucuna çıxan, ucadan düşər**, aşırı gedən, aşlığa düşər. (**aşırı**: ifratçılıqla. müfritliklə). (**aşlığa**: qarışıqlığa. bəlaya) (bu qısa yaşamda, aşırılıq, müfritlik, panlıq, fanatiklik bərə verməz).

ucunmaq uc vermək.baş vermək. zahir olmaq.

ucunta **-**ölüm əkilib **ucunda başın**. (hər yaşın sonu aşmaqdır). (**yaşın**: dirinin).

ucuntan **ucundan**. -onun **ucundan**.

ucuntan **ucundan**. **ucuvdan**. səbəbdən. illətdən. dəlildən. mocibdən. -onun **ucundan**: o səbəbdən. onun ocubatından. -nə ucundan: nə **ucuvdan**.

ucuntan -**burun ucundan** quyruğaca.

ucur dəlil. səbəb. illət. mocib. əngizə. hədəf. -**ucur uçur**: illət mə'lul.

ucurq ən ucda. ən nəhayi. liğayət.

ucut xatimə. xətm. tamam. təmmət.

ucutmaq xatimə vermək. tamamlamaq.

ucuv **ucub.**nədən. səbəb. illət. dəlil. mocib. -bir **ucuv** tapmadım: bir nədən tapmadım. -bir ucub de: bir dəlil de. bir səbəb de.

ucuvsuz **ucubsuz**. nədənsiz. dəlilsiz. səbəbsiz. illətsiz. movcibsiz. ucuvsuz iş olmaz.

ucuz **-acıların ucuz satan**, süycülərin yerə basan dünya.(**süycülərin**: dadlıların).
-**çoğun, acısın ucuz satar**, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

ucuz -**gülü güldən ucuz tutma qıl**. (ululları birbiri Ilə ölçməzlər). (ölçməzlər: muqayisə edməzlər).

ucuz **-**sevilməyə alqın, sevilməməkdən dalqın olan, **kəndin ucuz satar**. (**alqın**: aşiq).
(**dalqın**: darqın. müşəvvəş. müztərib. iztirablı).
-**ucuz dadımaz**. (ucuzun dadı olmaz). (ucuzlu mal dadımaz, bahalısı yadımaz.
(**yadımaz**: yaddan çıxmaz).
-ucuz uçaz: baha ucuz. **-ucuz uçazına baxmadan**.

ucuz **uçuz**. **1**. yüngül. qəlil. **1**. dəğməz. önəmsiz. endik (**> əndək**). (na qabil. xırda. balaca. az. kəm). **1**. arığ. -**ərik arığ**: bahalı ucuz. **1**. yeriz. ərzan.

ucuzlu -**ucuzlu mal dadımaz**. (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).

ucuzlu yarzan. **(# qarzan**: qatran. qatırlı. bahalı**)**.

uç tut **uç tut.** azçoq. az çox. artığ əsgik. ifrat təfrit.

uç **-**öz sözüvü batman tut, yüngül otur**, ağır uç.** (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).

uç **-**öz tuşunla düş gilən, quş oldunsa **quşlarınan uç gilən**. (**tuşunla**: babınla).

uç ruh. -**uçlu**: ruhlu.

uçaq **uçağ**. **1**. **uçruc**. **1**. uçuc**..**
-uçaq yükən: port avion. uçaq götürən gəmi.

uçaqlar yerləri bəlli olmayanlar**. -**bizdən uçaqlar bizdən ırağın. bizdən ıraqlar**.** (əzma behtəran).

uçal **1**. kira, icarə verilməli. **1**. **üçal (üçal**. **üçdal)**. seşaxə.

uçal rəvani. ruhi.

uçalmaq kiralamaq. icarə edmək.

uçan **1**. **uçğan**. ucuzuna, boşuna ötdürülən, keçirilən. -**uçan** günlər. **1**. (iyi anlamda. uçmağ girən, gedən) ölən..
-**çox uca uçan**: ay qanat.

uçan **-yüksəkdə uçan** yer üzü görməz.

uçan -**durmuş uçan**, boşuna yatan tutanmaz. {(**durmuş uçan**: yaşam (yaş) tutulmaz)}. (ömür qısqa, yaş qurar)

uçantıq cənnət məkan.

uçar -**biri damdan uçar**, qarabaxdın boynu sınar. (biri damdan yıxılar baxsızın boynu qırılar).

-quş qanatla uçar, kişi diləklə.

uçar **-**erkəklər boş tutdular, dişilər bərkitdilər, evdən xoşluq, **gündən quşluq uçar oldu**. (**bərkitdilər**: bərk tutdular). (**gün quşluğu**: günün doğan çağından öğləyə qalmış sürə. günün ən çalğın, mut, umut dolu çağı).

uçar qanatlı.

uçar -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**)..**

-çaman ördək **ir uçar**. {**çaman: çalaman**. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). iti, yelkən olan}. (**ir**: tez) .

uçar **-quş qanatla uçar**, quyruqun qonar.

uçar **-ördək uçar qağıldar**, aşan sular çağıldar. (**qağ:**ördək səsi).

uçar məhv olar. -bolluq **uçar**.
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).
-başı ölmüş yolsuz qalan karvanın dəvəsi dağdan, **keçisi qayadan uçar**.

uçari (fərrar).

uçatqı **uçatğı**. ağramı az olan. yüngül. mətin olmayan. -**uçatğılıq** eləmək: yüngül eləmək.

uçavar rəhmətli. məğfur.

uçavarmaq **1**. rəhmətə gedmək. **1**. iti gedmək. -**1**. heçə gedmək. itib gedmək.

uçaz baha. **-ucuz uçaz:** baha ucuz. **-ucuz uçazına baxmadan**.

uçqan **uçğan**. **uçan**. ucuzuna, boşuna ötdürülən, keçirilən. -**uçan** günlər.

uçqaşmaq **uçğaşmaq**. qoncuşmaq. qonçaşmaq. birdən raslaşmaq. birdənbirə birbirinə dəğmək. təsadüf edmək.

uçqıç **uçağ**.

uçqıç **uçqış.** xələban.

uçqıl **uçqul.** asmaqıl. asmalaq. qılas. teleferik.

uçqır yanmış şamın, fitilin ucun kəsmə ayqıtı.

uçqırmaq yanmış şamın, fitilin ucun kəsmək.

uçqış **uçqıç.** xələban.

uçqub **uçkub** > **uşkub**(fars). qat. qatba > təbəqə.

uçqul **uçqıl.** asmaqıl. asmalaq. qılas. teleferik.

uçqun **1.** içgin. vurqun. məftun. -savsat **içgini**: fəlsəfə dəlisi. **1**. içgin. uçqun. vurqunca. dəlicə. -o, öz işi ilə **içgin** uğraşır.

uçqun **uçğun. 1**. **çaxna.** ciriqqə. doğan günün ilkin çapağları (şuaları). **1**. həvəs. hirs o vələ'. **1**. cılğım. qığo. -**uçğun** çaxan gözlər. **1**. **qığılcım**. şərarə. cırıqqa. əxgər. **1**. **uçun**. qıvılcım. cırıqqa. **1**.çoğ. qov. qorça. oddan qopan kiçik tikə. -**çoğ düşmüş** kilimi, dəlik dəlik.**1**.sevinc. **1**. çaxuc. od qırnası (oddan qırılmış, qopmuş). qığılcım. əxgər.

uçqundan **-uçqundan qorxan**, dəmirçi olmaz.

uçqunlamaq **uçğunlamaq.** çaxnamaq**.** ciriqqə atmaq.

uçqunmaq **uçğunmaq. uçunmaq. 1**. axınmaq. bayınmaq. huşdan gedmək. **1**. sevinmək. qanadlanmaq. qanad açım qalxmaq. **1**. **uçurunmaq**. **1**. həzz, ləzzət, zevq, kef aparmaq. **1**. sevinmək. şad olmaq.

uçquntan **-**od uçğundan qopar.

uçquntan **uçğundan.** qoğdan. qığocılğımdan**. -**od uçğundan qopar. (**uçğun**: qoğ. qığocılğım).

uçqur kəmər. çuxurun, kəvərin çevrəsi. oyun aylası.

uçqur **uçğur**. **1**. iki uc arasında dartılı duran bağ, ip. şərit. **1**. fəxr. iftixar. qurur.

uçquranmaq **uçqurğamaq**. fəxr, iftixar edmək. kibirlənmək. qurralanmaq.

uçqurar -yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr **uvatların uçqurar. (qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).

uçqurğamaq **uçquranmaq**. fəxr, iftixar edmək. kibirlənmək. qurralanmaq.

uçqurtmaq **uçğurtmaq**. yadından çıxartmaq. **(# usğurtmaq. uşğurtmaq. huşqurtmaq.** yadına düşmək. xatırlamaq)). -unudulmuş anıların həpsin **usğurdum**.

uçquruq **1**. fəxri. iftixari. **1**. qururlu. məğrur. **1**. övünərək. güvənclə. müfdəxər. qururla. mətanətlə. **1**. cəlallı. cilvəli. dəbdəbəli. tamtaraqlı. **(**şikuhlu**)**.

uçqurunmaq həvassı pərt olmaq.

uçquş **uçğuş**. carış. e'lan. anons.

uçlamaq oxumaq.

uçlanmaq havalanmaq. çalımlanmaq. yaxa satmaq. qiyafə satmaq. qoğqalanmaq > lovğalanmaq. lovğalıq edmək. özünü öymək. gopçulanmaq. (xodfiruşi edmək). qırıcınmaq.

uçlaş kira vermə. icarə vermə.

uçlatmaq kiraya, icariyə vermək.

uçluq göylük. cənnət məkan. behişlik.

uçma **1**. bərdüvan. (badbadək < **vad**. **vind** (sanskirit). səfineyi fəzayi. **1**. uçma çağı.

uçmağada -pəxil **uçmağada gedə bilsə**, başqasın yanında götürməz.

uçmaq **1**. itmək. -gəncliyim **uçdu**. **1**. gedmək. sərf olmaq. xərclənmək. -əlimdəki pullar **uçubdur**. **1**. qurtulmaq. -bu **dardan** uçmaq çağı gəlmiş. **1**. qanatlanmaq. -çoxda belə **uçma**!. **1**. çökmək. yıxılmaq. -evi **uçmuş**, eli köçmüş. **1**. **öçmək**. sönmək. **1**.hər tutabağdan boşalmaq, azad olmaq. **1**. ölmək. yox olmaq. **1**. iti davranmaq. -eşidib **uçub** gəldi. **1**. göyləz. cənnət..
-**uçub düşmək**: birdən düşmək. birdən yıxılmaq. -qoxusunda **uçub düşdü**..
-**kuf uçmaq**: toğan atınmaq..
-dadı **uçdu**: dadı qaçdı, getdi. -boyası **uçmuş**: rəngi sarığmış, ağarmış, açılmış. -hara **uçdun**: hara getdi.

uçmaq -**gün uçmaq:** qaranlıq qavuşmaq. axşam düşmək. tünərmək..
-**kuf uçmaq:** çalğulu yalğulu gedmək.

uçmaq qanatlanmaq.

uçmaqa **-**qorxu gücü bel bükər , **qoymaz tovan uçmağa**. (**tovan**: güc).(qorxunu tanı, qorxunu yen).

uçmar iti üzaşağlıq. (# **ucmar**: iti üzyuxarlıq).

uçmasa **-**kişi sözləməsə, **quş uçmasa** tutulmaz.

uçmaz **-çırağ uçmaz yağ bolsa**, çırağ durmaz yağ yoxsa. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər) (yağlı çıraq sönməz).

uçmaz -**sönməz uçmaz bolan**, parlab duran sevgim.

uçmuq cənnət. behişt. (# **çumuq**: duzağ. cəhənnəm).

uçmuq həpərut. behişt. cənnət.

uçnaq göytük. cənnət.

uçnaq **uçnağ**. **1**. tez unudulan. **1**. fərrar.

uçnuq **uçnuğ**. xərabə. vərşikəst.

uçnut **uçnut**. uçuran. əyyaş.

uçnutmaq **unutmaq**.

uçra əl bə həlim. tərtələsik. fori. -**uçra** yemək: ayağ üstü tez yeyilən nərsə. -**uçra yeməkxana**: ayağ üstü yeyilən resturan. qulluqçuluqu tez, iti yapılan yeməkxana.

uçraq hadisə. təsadüf.

uçralıq boşluğ**.** azadlıq. -**boşluğ olsun, yoşluq (xoşluğ) tapılar.**

uçramaq mübtəla olmaq. -bu kəsələ **uçralı**, lal olmuş.

uçraş **(**ucraş**)**. təsadüf.

uçraşı təsadüfi.

uçraşıq təsadüf.

uçruc **1**. **uçağ**. **1**. uçurtma. uçurqıç.

uçruq **1**. fəsad. **1**. dəğmə düşər. həssas. **1**. nəfsani ləzzət. cinsi ləzzət. **1**. xətər.

uçruqlamaq **1**. fəsad törətmək. **1**. nəfsani, cinsi, ləzzət almaq.

uçrun hava yolu. (havayi). -**uçrun çapar**: hava yolu posta.

uçruş fəhşa.

uçruşmaq tələfi edmək. -arvadı ilə savaşır, hirsin mənim üstümə **uçruşur**.

uçrut **1**. hidisə. **1**. velxərc. **1**. cıf. açıq. müstəhcən.

uçta **uçda**.atılma səggisi.

uçtaqlamaq **uçdağlamaq**. ötdəkləmək. nərsiyə quşqu ilə yanaşmaq.

uçtalmaq kira almaq. icarə edmək.

uçtu **uçdu**. qurtuldu. **-alan uçdu**, qalan cumdü.

uçtu **uçdu**: məhv oldu. **-görəndə uçdu əldən hər nə var barım**, us başımda, qan damarda, təndə can durmaz.

uçtumtut atdımtut. birdən birə. nagəhani.

uçtun atasun. bir olayın birdən üz verməsin bəlirir. ittifaqi. təsadüfi. nagəhani.

uçub amcıq. am. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq.

uçub -**toz kimi uçub**, yox olan.

uçub **-toz kimi uçub**, yox olan.

uçub -qat qat döşək döşüb **uçub üstünə**, yuvarlarıb, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

uçuc uçağ.

uçuq beyni puç. yaddan çıxarğan. gic.

uçuq **-**tamu qapısı bir, **uçuq qapısı** min. (**uçuq**: uçmaq).

uçuq **uçuğ**. **1**.xamuş. **1**. yanmış şamın, fitilin ucu. **1**. xərab. fasid. -**uçuğ** mal. -**uçuğ** yemit. **1**. batil. mənsux. -**uçuğ** söz. -uçuğ **yasa**. **1**. yoxolmuş. ölmüş. nabud olmuş. mə'dum. münqəriz. -**uçuğ** düşüncə. -**uçuğ** devlətlər. -**uçuğ** dillər. **1**. sönük. xamuş. -**uçuğ** gözlər. -**uçuğ** ışıq. -**uçuğ burğan**: **uçuğ bürkan**: sönük vulkan, atəşfişan. **1**. amator. **1**. ip. -dağdan dağa altın **uçuq**, ucu başına onun yetməz. **(**bilməcə**)**. **(**gün ışığı**)**. **1**. məhləkə. xətər. -**açığ uçuq**: çölli bərri biyaban. **1**. yıxıq. veyran. dağıq. düşük**..**

-qapız **açıq** olsun, **uçuq** olmasın**..**

-açıq uçuq: sınığ salxaq. güclü, yığcam, kəsərli olmayan. zəif. avara. -**açıq uçuq** kişi. -**açıq uçuq** quram. -**açıq uçuq** ölkə.

uçuqlamaq səfehləmək. saçmalamaq. sayrıqlamaq.

uçuqluq **uçuğluq**. behişlik.

uçuqmaq **uçuğmaq**. **1**. toğlanmaq. aldanmaq. -qulağıva **uçuğma**. **1**.iticə atılıb durmaq. -göz qapağım uçuğur: sərir. atır durur. **1**.tökülmək. -ürəyim **uçuğdu**: töküldü. **1**. nərsənin qırağından qopmaq, sınmaq. -qabların hamısı **uçuğub**.

uçuqunmaq **uçuğunmaq**. qıvılcınmaq. qorılcınmaq. cırıqqa çalmaq.

uçul **1**. **uçut**. kira. icarə. həvalə. **1**. ruhi. rəvani.

uçulur -sınırsa qəfəs, uçulur içi, tükənir gücü.

uçuluş me'rac. inqiraz.

uçun **1**. fani. xəraba. **1**. **uçğun**. qıvılcım. cırıqqa. **1**. rəvan. ruh. **1**. ruhani.

uçun cənnət.

uçun cənnət**. -**əməyi keçənlərə **uçun süycüləri yasbarsın**. (**süycüləri**: şərabları) (**yasbarsın**: nəsib olsun).

uçunqa cənnət. behişt.

uçunlamaq **uçğunlamaq**. qıvılcım saçmaq.

uçunma məhv olma. -böyü, böyüklüyə tutulma, susa, dənizlərə utulma, **düşün, düşüncəyə uçunma**!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma).

uçunmaq **1**. **uçğunmaq.** axınmaq. bayınmaq. huşdan gedmək. **1**. **utunmaq**. məğlub olmaq. **1**. xamuş olmaq.

uçunmaq havalanmaq. havıya qalxmaq. -**quşlar** havalandı. -**tüstü** havalandı. -**topraq** havalandı.

uçuntu çöküntü. daldurum. böhran.

uçur **{**(# **atur**. **atuz. utur**: **1**. uca, hündür yer. **1**. təpə. qalağ. -çöldə yer yer daş qum **aturları** görünürdü. -**atuz dağ:** ulu dağ}.

uçur **1**. mə'lul. -**ucur uçur**: illət mə'lul.**1**.bahana. üzr. **1**.zaman. -bu **uçurda**: **bu** zamanda. -söz gəldi **uçuruna**: söz gəldi zamanına.**1**. ölüm. fovt. movt.

uçuramaq çürümək. pozulmaq.

uçuran **1**. **uçnut**. əyyaş. **1**. utuzan. itirən.

uçurqən **-sevgilər uçurkən başqalaşar**, qonurkən daşqalaşır.

uçurqıç uçruc. uçurtma.

uçurlan çuxurlan. batlaq.

uçurluq **1**. həvəsranlıq. **1**. hədd hududun saxlayamazlıq. e'tidalsızlıq. ifrat təfrit.

uçurma yeni uçmağa qoşulan, qoşulmalı.

uçurmaq gidərtmək. silmək. -ağrı kədər **uçuran**. xiyala daldırmaq.**.**
-kəllə uçurmaq:baş kəsmək.

uçurmaq ucuzuna, boşuna ötdürmək, keçirmək. -yaşlığıvı boşa **ötdürmə**: uçurma. gəncliyivi heçə keçirmə.

uçurmaq yox edmək. məhv edmək. -köçcək deyib, **odun uçurmaq**. (köçmədən hər nəyi yerli dibli tükətmək) (**uçurmaq**: yandırmaq).

uçurt **1**. başı soyuq. **1**. unutqan.

uçurtma **-**tutuqları boşlamadan, **dusdağıvı uçurtma**. (**boşlamaq**: bıraxmaq. ötürmək).

uçurtma uçruc. uçurqıç.

uçurtmaq **1**. **uçutmaq**. keçirtmək. -çırağı **uçurt**. **1**. **uyurtmaq.** keçirmək. yatırtmaq. -odu **uyurt**..
-**yerə, aşağ uçurtmaq**: ağdurmaq..
-göyə uçurtmaq: ağdurmaq.

uçurum **1.** aşım. aşırım. aşıntı. **1**. kərit. **(**< **kərtmək)**. **1**. burdağ**. 1**. yarkavaq. yarqabaq. -yaşamı qolay deyib daşınman **(**düşünmən**)**, ol yerir **yarkavaq (**uçurum**)** qaşınnan **(**yanından**)**, ol yüngül uçan üpələk, ol ağır, dağlar daşından. **1**. yar. yarman. **1**. fəlakət. **1**. avqurun. çuxurun. dibsiz, dərin oyuq, boşluq, yer. muğak..
-**uçurum başı**: yar yaxa.

uçurumtur **uçurumdur**. yardı (<**yar**: uçurum). batlaqdır. **-**o sənə yar deyil**, yardı sənə**. (**yar**: dos. kömək).

uçurunmaq **uçğunmaq**. həzz, ləzzət, zevq, kef aparmaq.

uçusutlamaq açsatlamaq. (qustəriş vermək).

uçuş **öçüş**. çöküş. inqiraz.

uçuşmaq qaymalaşmaq. -başı gedib (gicəlib), hərnə gözünün önündə **qaymalaşdı**. -təprəm tutmuş kimi, hər nə başıma **qaymalaşdı.**

uçuşmaq suçuşmaq. buruğ, suç, kötülük, günah, qəbahət işləmək. burquramaq. burqurmaq. **(**doğru yoldan **burulmaq**, **sapmaq)**. çərtmək.

uçuşundan -havan, söz açışından bəlli, quş uçuşundan . (**havan:hovan**: axmaq). (axmaq, sözləsə, söyləsə, sözündən tanınar).

uçut **1**. casus. **1**. fasiq. **1**. hərzə. **1**. hər yolla xoş keçirən. əyyaş. **1**. ovbaş. **1**. münhərif. **1**. zəif ruhiyyəli. **1**. xərab. xəraba. **1**. xərabə. viranə. -şəhər **uçutları**. -abad evlər uçut qalmış, lələ köçmüş köçüt qalmış. **1**. təbahlıq. nabudluq. fasidlik. -bu işlər, bu örüşlər ölkəni **uçuta** çəkər. **1**. ataq. birdən üz verən olay. ittifaq. təsadüf. qəza. hadisə. pişaməd. **1**. **uçul**. kira. icarə. **1**. **uçul**. həvalə..
-**uçut əsrik**: zır kefli.

uçut -**oçut uçut**. nərsənin oturub qalxması. -uçaqların **oçut uçutu**.

uçut **-uçut almaz:** uçutlamaz. kira almaz. **-**quş qanadından, **at dırağından uçutlamaz**.

uçutan öldürən. (iyi anlamda. uçmağa götürən, aparan). **-uçutan** sevgilər.

uçutar götürür. qurtarır**. -**qorxu bükütər, **umut uçutar**!. (**bükütər**: məhkum edər).

uçutar **-**könül tutursa qanad, **uçudar başı ayağ salı**. (**könül**: həvəs).

uçutlamaq şaye' etmək.

uçutlamaz uçut almaz. kira almaz. **-**quş qanadından, **at dırağından uçutlamaz**.

uçutmaq **1**. xamuş etmək. **1**. **uçurtmaq** unutmaq. söz atmaq. ilişdirmək. intiqad etmək. **1**. **uçurtmaq**. keçirtmək. -çırağı **uçurt**. **1**. öldürmək. (iyi anlamda. uçmağa girmək, gedmək). -sənin sevgin **uçutdu məni** (öldürdü).

uçutmaq təslim etmək. -**için uçutmuş**: ruhun edmiş.

uçutmuş -**için uçutmuş**: ruhun təslim edmiş.

uçuz **1**. bihudə. **1**. **ucuz**. yüngül. qəlil.

uf soluş. solış. -"tanrım" deyə **solasan**, dar **soluşun** genələr.

ufaq uşaq. küçük.

ufaq -**ufaq təfək:** uşaq düşəkş küçük.

ufat (**< oğ**). kiçik.

ufta (**< oğ**). oğuntu.

uq **oq.** on. onğ. unğ.

uqa **uxa**. **uxay**. **(**əkəy**)**. xala.

uqa **uka. uykuya. yuxuya. -uka gedmək.**

uqamaq **ukamaq**. dinləmək. eşitmək. -biri **oxur**, biri **ukar**. (# **oxumaq**: səslənmək). -ukar qulaq, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar.

uqan -**okan ukan**: oxuyan eşidən.

uqanır **uğanır**. xoşdur. -kişioğlu kişi əlindəki ilə **uğanır, xoşdur**. nə keçəcəyi, nə gələcəyi ilə.

uqanmaq yoşlanmaq. xoşlanmaq. xoşallanmaq .

uqar **uğar. (< uy).** məsləhət. -işin **uğarına** bax: işin məsləhətinə -**uğar** olsa gələrim, buyruq olsa görərim. **uğarlı** don, dar gəlməz: məsləhətli don. -**uğarı** sizdən, **yoğarı** bizdən: məsləhət verməsi sizdən, qılıb uyqulaması (icrası) bizdən.

uqar **-ukar qulaq, tez okur**. (**ukar**: eşidən). (**okur**: anlar). (eşidən qulağ, tez anlar).

uqar **-ukar qulaq**, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar..
-nə uğra: nəyə görə.

uqarçı **uğarçı**. məsləhətçi.

uqarına **uğarına. -**işin **uğarına** bax: işin məsləhətinə.

uqarlamaq **uğarlamaq**. məsləhət görmək.

uqarlı -**uğarlı don, dar gəlməz**: məsləhətli don.

uqay **uxay**. **uxa**. **(**əkəy**)**. xala.

uqcə **ukcə**. **okca**. daban. ayaqqabı altının araxa, uca bölümü.

uqçu **uğçu**. uğultu, küy yayan, salan. şayiə salan.

uqlamaq **uğlamaq**. **uğuldamaq**. -**ağlayıb uğlayıb**.

uqlamaq **uklamaq**. **yuxlamaq. uykulamaq.** yatmaq. köpmək.

uqmaq **ukmaq**. eşitmək. -ötən kim **ukan** kim.

uqmaq **ukmaq.** eşitmək. -**ukma** sözün, inanma yalanın. -**ukan**: eşidən. -**ukmaz məni**: eşitməz məni. -**ukur okur**: eşidib oxuyur. -**ukar** qulaq, tez okur: eşidən qulağ, tez anlar. -**ukan**: eşidən.

uqra -**deyəriz uğra**: müvəffəq ol. yaşa. var ol. xoş geddin.

uqra **-geciz uğra:** gec yağşı. gec aydın. gecəz xeyir.

uqra **uğra aman**: sağ salamat.

-**uğra söylənən**: zikri xeyr olunan.

-**uğra söylənsin**:zikri xeyr olunsun. xeyrə yad olunsun.

-uğra söyləyin: zikri xeyr edin.

-**uğra söylədik**: zikri xeyr etdik.

-**sonu uğra calanmaq:** sonğuramaq. sonuğramaq. aqibət bəxeyr olmaq. -**sonğurasın: sonuğrasın:** sonu uğra calansın. aqibət bəxeyr olsun. -**tübölügü** düz bolsun. (aqibəti, sonluğu iyi olsun).

uqra **uğra.** xeyrə.-**ağzuvu uğra aç**: ağzuvu xeyrə aç..
-tüşuğra: ikindiz xeyir. axşamınız xeyir..
-**uğra düşmək**: müşərrəf olmaq. önəmli bir yerə varmaq..
-**tanuğra** (tan uğra**).** tanğur. sübbexeyr..
-**axım uğra üzmək**. (gücə sarı sarmaq)..
-**günuğra!**. eygün!. vaxtız xeyir.

uqra **uğra**. munasibət. -**nə uğra**: nə munasibətər. nəyə görə. -bu toy, yığıncaq **nə uğradır**. -bu konya **uğra** bildirin. -hər **uğra** olursa olsun. nə munasibətə olursa olsun.

uqra **uğra**. yetiş. -**tarı uğra**: allah kömək. -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

uqra -**tanğınız uğra**: tanqut. sabahınız xeyr.
-**uğra, şansa yol açarmış**: umata, yelkən açarmış.

uqraçıq **uğraçıq**. (**uğru açıq).** şən. xoşbəx. aqibət bəxeyr.

uqraquş **uğrağuş**. nailiyyət. müvəffəqiyyət.

uqraquşlar **uğrağuşlar**. nailiyyətlər. müvəffəqiyyətlər.

uqral **uğral**. xoşaqəlim.

uqralmaq **uğralmaq**. **uğur almaq**. dəğərlənmək. istifadə edmək.

uqralmaz **uğralmaz.** -**yaman oylu, uğralmaz**. pis oylu doğralmaz, doğru yola gedməz, haqqa ulaşmaz.

uqramaq **uğramaq**. mə'ruz qalmaq.

uqramatan **uğramadan**. **ucramadan**. düşmədən. -**uğramadan** sıxıma: **düşmədən** əziyətə.

uqranış **uğranış**. **urğanış**. (< **öğ**. **üğ**). zadi vələd.

uqranmaq **uğranmaq**. **1**.qeyrət edmək. **1**.**uğurqanmaq**. qeyrətlənmək.

uqrası **uğrası**. ras gələsi. -onu **uğrası** gördüm. -onu ras gələsi gördüm.

uqrasın **uğrasın.** -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

uqrasında **uğrasında**. düz çağında. -onu **uğrasında** tutdular. -**uğrasında çatmaq**.

uqraş **uğraş**. cumuş. yumuş. iş. -mənə baxan **cumuş**: mənə bağlı olan, mənə mərbut olan **iş**. -öz **cumşan (**işən. işivə**)** bax. -yeni **cumuşlar (**işlər**)**.

uqraşaq **uğraşaq.** məşqul olaq**.** -onağ işlər bitmiş ki, **yasaqlarla uğraşaq**. (**onağ yasağ:** halal haram). halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).

uqraşıb -**dağdan dağa uğraşıb**. (dağları gəzib).

uqraşılmamış **uğraşılmamış.** dəğilməmiş**.** -**dəğilməmiş çala** işlər: uğraşılmamış yarımçılıq işlər.

uqraşırız **uğraşırız**: keçiniriz. şükrən. şükr. -**öncəliklə** nasılsınız?. -iyi, **uğraşırız**. (**öncəliklə** hər nədən qabağ. hər nədən əvvəl).

uqraşma **-**dosduvu bəklətmə işdən qalur, **düşmənlə uğraşma, sirrün alur.**

uqraşmaq **-dinənişlə uğraşmaq**. dinc dinc məşqul olmaq.

uqraşmaq **uğraşmaq.** baş qoymaq. məşqul olmaq.

uqraşmaq **uğraşmaq**. -kiminlə **uğraşdığın**, **oylaşdığın** bilməyən poxa düşür.

uqrat **uğrat**. qeyrət.

uqratın **uğratın**. qeyrətlə.

uqratlı **uğratlı**. **uğrut**. qeyrətli.

uqratmaq **uğratmaq. 1**. ibermək. göndərmək. **1**. yola salmaq. yola çıxartmaq. -yedirib içdirib **uğratmaq**..
-**izinə, geriyə** ibermək, göndərmək**, uğratmaq:** qaytarmaq**.** -gözlərin **qaytarmaq**: tərs tərs baxma.

uqratmaq **uğratmaq**. atarmaq (yola atmaq) yola salmaq. -qonağı **atar**, başıvı qutar.

uqrayıb -**oxub uğrayıb**: təhsillə uğrayıb: oxumaqla məşqullanıb.

uqrola **uğrola.** baxt üzüvə gülə.

uqru -**ağma uğru:** ağqur. siud çağı. -**ağqur imәs:** indi dağ **ağası** değil: çıxma çağı değil.

uqru -**uğru oğurlanmış.**

uqru **uğru. 1.**baxtı. -yaşı uzasun, **uğru uzsun** (uşağın olum günü)**.**
-uğru gülsün: baxtı gülsün. (yarqış sözü)..
-**uğru xoş olsun**. (yarqış sözü).

uqru -**uğru oğru:** xeyri şərri. -**uğru oğru** sizin olsun: xeyri şərri.

uqruq **uğruq**. **1**. şad. xursənd. baysal. **1**. uğurlu. uğruq. **(**fərxündə. xücəstə. səid. mubarək. bəxtiyar. musaid. mətlub. müsbət**)**. **1**. şad.

uqruq **uğruq**. yoşuq. xoşuğur. (mubarək. xucəsdə. meymun).

uqrun **uğrun**. mərbut. konulu. -islam, din **uğrun** yazılar, danşıqlar. -onla, pul **uğrün** danışmaq olmaz. -toplun **uğrun** yazılmamış. -əxlaq **uğrün**.

uqrun **uğrun.** -**uğrun vermək**: baxtın vermək -tarı baxtını versin (uğrun versin) (qıza yarqış sözü).

uqrun -**uğrun, şansın gətirmiş**: umatın, yelkənin açmış. şansın qucağın açmış.

uqruna **uğruna**. onğuna. yoluna. -iş **uğruna** bolsun. -iş **onğuna** bolsun.

uqrunmaq **uğrunmaq**. şad olmaq.

uqrunta **uğrunda**. doğrultusunda. -bu işin yararı **doğrultusunda**: bu işin xeyri **uğrunda**.

uqrunta **uğrunda**. -**işə aşması uğrunda**: uyqulanması yolunda.

uqruntan **uğrundan**. xeyrindən. **-axşamın uğrundan**, ertirin oğru yeğ. (**ertirin**: sabahın). (**oğru**: şərri).

uqruntansa -axşamın uğrundansa, ertirin ağru yeğ. (**uğrundansar**: xeyrindənsə). (**ertirin**: səhərin). (**ağru**: şərri) .

uqrut **uğrut**. **uğratlı**. qeyrətli.

uqruza **uğruza**. -**uğruza söyləndi**, məndə sarındım. (zikri xeyrizidi, məndə difa elədim).

uqsaq -**axsaq uxsaq:** kor topal .

uqsuq **uğsuq**. iydək. iduq (< **iyi**). xeyirxah.

uqşun **uğşun**.iş. şuğl. məşqulliyyət. -**uğşunu** nə: işi nə. -**uğşunsuz**: məşquliyətsiz. işsiz. -**uğşunlu**: məşqul. -**uğşunuq**: çox məşqul. başı şuluğ.

uqşunmaq **uğşunmaq**.şuğullanmaq. məşqul olmaq.

uqtarmaq **uğdarmaq**. yönətmək. istiqamət vermək. -bu durum bizi hara **uğdarır**. **1**. doğdarmaq. düzəltmək. yoluna soxmaq. mürəttəb edmək.

uqub **uqup.** ləyaqət. başarı. çıxar. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

uqublu başarcanğ. çıxarlı. layiq. şayistə. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

uquc **uğuc**. **uğuş**. **yoğuş**. **yoğuc**. yapdığ. məsləк.

uquldamaq **uğuldamaq**. **uğlamaq**. -**ağlayıb uğlayıb**.

uqultu **uğultu**. şayiə.

uquluş **ukuluş**. eşitmə işi.

uqun **uğun**. üçün. -nə **uğun** gəldi: nə **üçün** gəldi.

uqup **uqub.** ləyaqət. başarı. çıxar. -huşlu, **uqublu** yaşlar.

uqur **uğur almaq**. **uğralmaq**. dəğərlənmək. istifadə edmək.

uqur **uğur. 1.**xeyir. **-uğur işi ertələsən** yeğ durur. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan)..1.bağşış.**1.**xeyir **.-**dosdun yaman? **bəkləmə uğur**, yoğur ha yoğur . (**yoğur!** : yasa. yağla).**1**.mut. iyilik. -mut qapısı çalınmadan açılmır. **1. unğur.** onur. onğur. şərəf. xeyir..**1**. qut. bəxt. -**qut** bulmaq: **uğur** bulmaq: **bəxt** tapmaq. xoşbəxt olmaq. **1**. nailiyyət. {# **oğur**. **(**oğulmaq: sınmaq**)**. şikəst}. **1**. şans. tale'. xeyir. yarar. fayda. **1**. fürsət. -keçdi **uğur** (fürsət. imkan) ilənmədim qatına: çatanmadım qulluğuna. **1**. xoşbəxlik. -**uğur oğur**: **{**(**uğramaq**: çamaq) (**oğramaq**: **öğrəmək**: oğulmaq. döğülmək.əzilmək)**}**.xoşbəxlik bədbəxlik. **1**. istiqamət. -**uğur** bulmaq. **1**. üz tutma. təvəccüh. -bir **uğur** görmədim..**1.** dərək. xəbər. bilgi. -**dərək** əldə edmək. -**dərəkin** kimdən sorayım. -**dərək** soramaq: bilgi toplamaq. -köçənlərdən nə bir **dərək**, nə bir **salıt. 1.** xeyir -**uğur düğür:** xeyir və şər..

-**uğur yox**: nə fayda. -gözün acdırsa, **uğur yox ki (**nə fayda ki), qarın tox olacaq .

-göz yumduğundan, **uğur gözləmə**..
-**yoğur vermədən**, uğur gözləmə. (**yoğur vermədən**: səyasət edmədən)}
-**xoşuğur**: **yoşuq**. uğruq. (mubarək. xucəsdə. meymun).
-nə **uğra**: nəyə görə. -**uğur** seçin: amac, hədəf seçin. -**uğur** qıldıq: hədəf qıldıq..
-duman durar axşamu, tüm tün bürər göylərü, göy açılar danlayu, uğur oynar dan atar..
-**uğur olsun**: qolay osun.
-**uğur tapmaq:** biləmək. çatmaq. müvəffəq olmaq..
-daşşağı çalpaqdan, **elə uğur dammaz**. (qıtmır, çinis, pulakıdan, elə xeyir gəlməz..
-**yağudan damsa uğur**, ağqu kimi alqularam. (**yağudan**: düşman). (uğur: xeyr). (**ağqu**: **ağu**. **ağı**. zəhər) (**alqularam**: qəbul edərəm)..
-**uğur tapmaz:** biləməz. sınanıb sınmış. -**biləməz** yaşam. -**biləməz** yollar.
-ert **uğur**: səhəriz xeyir. -tüş **uğur**: günortaz xeyir. -gec **uğur**: axşamız xeyir. -tün **uğur**: gecəz xeyir..
-**uğur oğurlamaq**: fürsət tapmaq..
-**tünüz uğur**: gecəz xeyrə..
-**uğur xoş**: sağoş. sağ xoş. **(**good. -bye**)**. sağol. xudafiz. xuda hafiz. tarı bilə. qoşumca **(**uyğur**) (**qoşulana dək. gələn görüşə dək**).** xeyir xoş..
-**öğün uğur**: vəxtiniz xeyir olsun.
-**uğur**, oğrusuna pay verər. {qutluq kor quş, tutanındır. (qutluq kor quşdur, oda tutanındır)}.
-**(**pozitivizm açıdan) **"yoxda uğur olmaz"**. (yoxluq iyi qarşılanmaz).
-ağız uğra açıb, uğur dilə, oğur yatmış qapında. (**oğur:** şər)}.
-ağız aç gülə, **uğur gülə**. (aç ağız gülə, uğur gülə). (ağzın xeyrə aç) (ağzın uğra aç).
-irt uğur:sübh bexeyr.
-uğur daşlıq: birgəliyi. -**"və, lə" uğur daşlığı** göstərən bağlayıcı, köməkçi sözcüklər.
-uğur oğurusu.
-**uğur (xeyir) görməyəsin:** buyrunmasın.
-**atuğur:** atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən. çəpər atçı. (səvarkar).
-qınçıların əlləri, yerə döğər belləri. qara topraq gül açar, **uğur bular elləri**. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).
-**uğur (xeyir) görmək**: buyrunmaq. nəsib olmaq. -**buyrunmasın**: uğur (xeyir) görməyəsin.
-**uğur (xeyir) görməyəsin**: buyqurmasın. tanrım kəssin.
-**uğur almaq:** uğurlanmaq. maraqlanmaq.

uqur **uğur.** yaxcılıq**.** -körü içlidən, **uğur güdülməz**. (**körü**: **koru.** kötü)..
-**uğur** olsun: eşq olsun..
-**uğur, qut diləmək**: dan diləmək. -**dan diləmən**: uğurdilərim. qut dilərim.

uqurqanmaq **uğurqanmaq**. **uğranmaq**. qeyrətlənmək.

uqurlama **uğurlama**. götümə. göndəri. göndürü. yola salma. -**göndəriyə** gedmək.

uqurlan -**gənclikdən uğurlan**, yavuzluqdan oğurlan. (**uğurlanmaq**. faydalanmaq). (**oğurlan**: qaçaq dur)

uqurlanmaq **uğurlanmaq.** uğur almaq. maraqlanmaq.

uqurlanmaq **uğurlanmaq**. faydalanmaq.

uqurlar **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar).

uqurlar **-**tanrım, iykular yaz başımıza, **uğurlar çək qarşımıza**. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).

uqurlar **uğurlar!**. açıq yollar!. açıqbaxlıq!. -**uğurlar** sevib sevilənlərə.

uqurlasın **uğurlasın**. **uğurlasun**. boluğlasın. oluğlasın. sulğasın. sulağsın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

uqurlasun **uğurlasın**. **uğurlasun**. boluğlasın. oluğlasın. sulğasın. sulağsın. sulumlu, bərəkətli olsun. bərəkət versin. -biz yeyib azaltdıq, özü **uğurlasun**.

uqurlu **-**qutlu illər, **uğurlu işlər**.

uqurlu **uğurlu**. **1**. **uğruq**. **(**fərxündə. xücəstə. səid. mubarək. bəxtiyar. musaid. mətlub. müsbət**)**. **1**. yardanlı. -ərdəmli **yardanlı**. **1**. xeyirli. qutan.

uqurlu **uğurlu.** dərəkli. değerli. anlamlı. önəmli. qabili təvəccüh. -bu gün **dərəkli** salıq yox.

uqurlu -**uğurlu tanğ:** tanqut.

uqurluq **uğurluq.** -**bol rahatlıq, uğurluq**: onay. -**onay gəlsin.**

uqurmaq **uğurmaq.** ərgimək. yetişmək. nərsiyə çağında çatışmaq. -bu gündə işə ərgimədik. -gələcəksən çalış şama **ərgi**.

uqursan **uğursan.** hüsni şöhrət. -**uğursan dirik**: sayın kişi.

uqursuz **uğursuz**. **1**. qırsıq. qısrıq. na musaid. əlverişsiz. -**qırsıq** iş. -işlər **qırsıq** gətirən il. **1**. bədbəx.**1.**baxsısız. şanssız.1.çıpıtlı. çıpıtay. nəhs. məşu'm.**1.**qaradaban. ağırayaq. qaraquyruq. ayağı yümsüz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan

saldın.. **1.**qutsuz. batbax.bədbəx.**1.**yümnsüz. (ağır ayaq).
-**uğursuz** olay: namüvəffəq hadisə.
-**yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq**: köntüzləmə. köndüz.

uqursuz **uğursuz**. qırqın. sınqın. üzgün. şikəs yemiş.

uqursuz **uğursuz**. təəssüfəngiz.

uqursuzluq **uğursuzluq** bədbəxlik.

uqursuzluq **uğursuzluq**. baxsısızlıq. şanssızlıq. -gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (uğursuzluq).

uqurtan -**uğurdan yarçanmaq:** fürsətdən istifadə edmək. -**uğurdan yarçanıb:** fürsətdən istifadə edib.

uqurtanq **uğurtanğ**. tanqut. səhəriz xeyr.

uqurtün **uğur tün**. gecəz xeyrə. gecəz xoş.

uquş **uğuş**. nuş. -**uğuş olsun**: nuş olsun. mən yeyəm, biri baxa, yediyim **uğuş deyil**, .

uquş **uğuş**. **uğuc**. **yoğuş**. **yoğuc**. yapdığ. məsləк.

uqut **uğut. uvut**. **uyut**. 1.maya. dıroj. 1. utanc. şərm. həya.

uqutmaq **ukutmaq. okutmaq**. 1.oxutmaq. bəllətmək. mə'lum edmək. -sorunu **okutun**. 1.qandırtmaq. anlatmaq. -o çalışır, abanğ (ama) sözünü **ukutanmır**.

ula (**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). göndəri. iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz. -**ula olsa yol azmaz**, bilik olsa söz yazmaz. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).
-atam oğlu dura dur, **börüngə bax, ula dur**! (**ula dur**: ayıq dur). (kardışim, evrin (evir. dünya) duranca durasın, qurd kimi, ayıq olasın).

ula -**nə ula**: necə. nə ilə. nə vəsilə ilə. nə vasitə ilə. -**nə ula** gəldiz: necə, nə ilə gəldiz. nə vəsilə ilə gəldiz. nə vasitə ilə gəldiz.

ulac **1**. **ulca**. rəbt. -bundan ona nə **ulac**. -onun mənə nə **ulacı (**ulcası**)** var. **1**. **utac**(moğol). tilov. telov. cilov. yular (nərsəni çəkməkdə, sürüməkdə işlənir. demir, çəlikdən yapılır.).

ulacıtmaq **ulcatmaq**. rəbt vermək. -bunu ona **ulacıtma**. -onun mənə **ulacıtma**. -dağı daşı, ləpeynən dəvəni birbirinə **ualacıtdı**.

ulağlamaq (əfzayiş tapmaq. rüşd tapmaq. buluğa yetişmək. kəmala yetişmək).

ulaq **ulağ. 1**. mehtər. **1**. böyük. yekə. -**ulağ uşaq**: yekə xırda. **1**. yolağ. göndərilmiş. qasid. **1**. irtibat vəsaiti.**1.**nəqliyyə vəsiləsi. vəsilə. -**ulağsız** ora gedmək olmaq, uzaqdır. -**ulağım** yoxdur. **1.**yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac.**-çolağ ulağ**, uzun gedməz. (yol daşlağ, **ulağ çolağ**).**1.**bildiri.
-duyuru vermiş, asmamış qulaq, **ulağ oğlu ulağ**. (**duyuru**: bəşarət. xəbər.

ulaqçı **ulağçı**. aşıcı. qovuşduran. rabit.

ulaqçıları -**tanrı ulağçıları**: allah rəsulları.

ulaqoqlu -duyuru vermiş, asmamış qulaq, ulağ oğlu ulağ. (**duyuru**: bəşarət. xəbər.

ulaqu **ulağu**. əl çatış. qabili dəstrəs. -**ulağu** deyil.

ulalar böyüyər**.-**uşaq yıxıla yıxıla **ulalar**.

ulam dəvam. -**ulamlı** yaşam: uzun ömür. -yaşam **ulamı**: yaşam dəvamı. sözü, ulamlı o dur: durmadan o sözü deyir. -**ulamlı** olsun: dəvamlı olsun. -**ulamı** yox: dəvamı yox. -**ulamsız**: dəvamsız. -**ulamlı**: dəvamlı. -ulama vermək: dəvam vermək.

ulam dəvamlı. durmadan. -sezikləriz ulam yalabır. (xiyallarız dəvamlı alovlanır).

ulam durmadan. qırılmadan. dəvamlı. -**ulam** gəlib **ulam** gedər, durmaq bilməz, gedi ünya.

ulama -**ulama vermək**: dəvam vermək.

ulamaq **uvlamaq. yuvlamaq. yulamaq.**
-qurdla yaşayan **ulamaq bilər**.

ulamı dəvamı -yaşam **ulamı**: yaşam dəvamı..
-**ulamı** yox: dəvamı yox.

ulamıtır -dil bir elin, keçmişi, baylığı varlığı, **ulamıdır**. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır).

ulamlı dəvamlı -**ulamlı** olsun: dəvamlı olsun.

ulamsız dəvamsız.

ulan **ucan**. süper. ali.

ulanbay alba (devlət), qoşun məqam adlarından.

ulanmaq **ilənmək.** yapışmaq. bağlanmaq. çatınmaq. müttəsil olmaq.

ular -gec suvamı, **ertinə ular**. (**gec**: gecə). (**suvam:** dəvam). (gecənin dəvamı, əlbət ki səhərə çıxar).
-söyləyən dərdin, dərman bular, söyləməz dursa, **it kimi ular**. (**it kimi ulamaq**: pis günə qalmaq).

ularış **ulğarış. (**sərfərazi. sərboləndi. tərəqqi(.

ulasun **-**yaşkən əkit, **ulasun igid**. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun). (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ) (qundaqçı gücü, taxt yiyəsinkin basar).

ulaş **1**. (peyvənd). **1**. dərək. rəbt. -onun mənə **ulaşı** yox: onun mənə **rəbti** yox. -bunun kimə **ulaşı** var. (rəbti var). **1**. yamaş.
-tanğ ulaş: səhərə dək.

ulaş **-**itlə yoldaş, **ağacla ulaş**. (it ilə yoldaş ol, ağacı əlindən qoyma).

ulaşan -**bu işə ulaşan**: bu işə yetişən. bu işlə məşqul olan.

ulaşıq **1.** birləşik. **1**. çatışıq. qovşuq.**1** mərbut.

ulaşınmaq rəbt tapmaq.

ulaşış **bulaşış**. **iləşiş**. {tıransmisyon. girboks. intiqal. nəql. ibur. irsal. muxabirat. muxabirə}.

ulaşış ərişiş. qazanış. yetiniş. ediniş.

ulaşıtmaq rəbt vermək.

ulaşmaq **1.** birləşmək. **1**. yetişmək. qovuşmaq.**1. bulaşmaq**. buluşmaq. çatmaq. -uca uc **ulaşmaq**: uc uca gəlmək.**1.** ərişmək. uzanmaq. çatmaq. -bu yol hara **ərişir**, bəllənməz. -əlim **ərişseydi**, bilərdim nə edim.

ulat yük heyvanı. yabı.

ulata **-alada ulada:** çalbağ**.** pox püsür. çoruq çürük.

ulatalar **ulu atalar**. **-ulatalar deyərmiş**, yelin əkən yel dərmiş.

ulatan **-**kişini yaratan işdir, **ulatan dilək**.

ulatır ucatır**. -**bilikli dos **baş ulatır**.

ulatmaq **1.** armıtmaq**.** ərmitmək. ərşitmək. yetirmək. **1**. **ilətmək**. götürmək. yollamaq. göndərmək.

ulatmaq dağıtmaq. yayıb paylamaq. -el içrə bilik **ulat**.

ulatunmaq əl çatmaq. müvəffəq olmaq.

ulba bolca. bol bol.

ulbay **albay**. böyük bəy.

ulca **ulac**. rəbt. -bundan ona nə **ulac**. -onun mənə nə **ulacı (**ulcası**)** var.

ulcaq **ulcağ**. zəncireyi. -**ulcağ** tükanlanlar: zəncireyi tükanlanlar.

ulcaqın **-bir ulcağın dincliyi,** min alçağın baş ağrısı. (**alçaq**: əsgik. namət) (**ulçaq**: kişi. mət).

ulcaqların **-ulcağların daşı**, alcağların başına, **ulcağların qadası**, dığaların başına.

ulcaqlartan **-**alcağlardan baş alan dursun, **ulcağlardan daş alan**. (**dursun: gəlsin**: yaşasın).

ulcan **1**. hakimi aliməqam. süprem. **1**. ən. -**ulcan önəmli**: ən önəmli. -**ulcan** gərək: ən vacib. -dirimin **ulcan** ağır sorusu diri qalmaqdır. **1**. birinci dərəcəli.

ulcar çatcar. avcar. bulşar. qavşar. neçə nərsənin birləşdiyi, çatışdığı, avlaşdığı (birbirinə tutulduğu) yer. birləşik yer. -üç qolun **ulçatı**. -tuman **ulcatı**: tuman ağı. -dəmir yol **avcarı**. -yol avcarı: dört yol ağzı, birşimi.

ulcatmaq **ulacıtmaq**. rəbt vermək. -bunu ona **ulacıtma**. -onun mənə **ulacıtma**. -dağı daşı, ləpeynən dəvəni birbirinə **ualacıtdı**.

ulcaymaq **bulcaymaq**. **olcaymaq**. **bolcaymaq**. qutalmaq. qutanmaq. mutalmaq. mutanmaq. butalmaq. butanmaq. mutlu olmaq. gönənmək. gönənikmək. günənmək. günənikmək. xoşbəxt olmaq. kamran olmaq. səadətə uğramaq.

ulçaq -**alçaq ulçaq**: aşağ yuxar.
-**alçaq ulçaq**: kiçik böyük.

ulçaq -**alçaq ulçaq**: mət namət.

ulçaqa **-alçaq ulçağa** borc vermiş köprü üsdə istəmiş. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

ulçaqı **-alçaq ulçağı** köprü üsdə yaxalar. (namət mərdi köprü üsdə yaxalar).

ulçaqlıqta **ulçaqlıqda**: kişilikdə. **-**onun alçaqlığı qoysaydı, **ulçaqlıqda bir pox olardı**. (**alçaqlığı**: əsgigliyi).

ulçaqlıqta **ulçaqlıqda**: kişilikdə. **-**onun alçaqlığı qoysaydı, **ulçaqlıqda bir pox olardı**. (**alçaqlığı**: əsgigliyi).

ulqa **ulğa. 1**. (**< ulamaq**). yük arabası. **1**. **(ulanmış**. uzanıb gedən. uzun). damar. ırmaq. çay. **1.**ə'la. **-**bu şirinlik, bu yasuxluq ki sənin var, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət).**1.** informasya. xəbər. danışma: bilgi alma yeri, köşgü.

ulqac **ulğac**. qulluqçu. xidmətçi.

ulqan -**ulğan etgi**: böyük tə'sir.

ulqan **ulğan**. böyük. saltan. önəmli. (vəsi'. həcim. büzürg. çəşmgir. bərcəstə). -**ulğan** utuq yetiklər: böyük nailiyyətlər. -**ulğan** işlər: böyük işlər. -**ulğan** söz: önəmli söz. -**ulğan** yol: ana yol.

ulqan **ulğan**. ulu. böyük. yekə. -**ulğan** ölkələr.

ulqanmaq **ulğanmaq.** informasya almaq. informə edilmək. xəbərdar olmaq.

ulqarış **ulğarış.ularış. (**sərfərazi. sərboləndi. tərəqqi(.

ulqat **ulğat**. **1**. alğat. uca. yüksək. **1**.ali məqam. **1**. sərvər.
-**oğlat ulqat** : tabe' mətbu'.

ulqatmaq **ulğatmaq.** (çatdırmaq). informasya vermək. informə edmək.

ulqayu **ulğayu.** vasitəsi ilə.

ulqubar **ulğubar.uluğvar**. giranqədr. giranqiymət.

ulquluqa **ulğuluğa**. **uluğluğa**. böyüklügə. **-**bilik bilib **ulğuluğa ərişgil**. (bilik bilsən uluğluğa dəgirsin).

ulmaq çatmaq. -əlim sozdum, **ulmadı**: əlimi uzatdım, **çatmadı**.

ulmaq -**qalay ulmaq olur**: necə barmaq olur. necə barurqa olur. necə gedmək olur.

ulsay **alsay**. sayqın. yaraşqan. yaraşay.

ulşaq -**uşaq ulşaq**: kiçik böyük.

ultaq **uldağ**. **andağ. aldağ.** hərnəyin yuxarısı, ən üstü. həddiəksər.

ultaq **uldağ**. möhtəşəm.

ultaqan **uldağan**. yüksələn**.** -**uldağan acı utur**, utulan acı qutulur. () (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)

ultanmış **-**tüm qayğı kitin söküb atmış, **mutluğa, sevincə ultanmış**. (**qayğı kitin**: qussə kədərin) (**ultanmış**: çatmış).

ultuq **iltik**. milli. -**ultuq** yazı. -**ultuq** varlıq. -**ultuq** işlər.

ulturmaq muxabirə edmək. -son olayları başlığa **ulturun**.

ultuz -**axma ulduz**: ağan. şəhab**..**

-axşam ulduzu: zöhrə. venus. nahid..

-**ulduz falı**: müçəl **(**üzbək**)**. bürc.

-**böyük ayı ulduz toplusu:** yedigər.

-gecə olmasaydı **ayla ulduz** itgin qalardılar**..**

-mərkür yıldızı: suv. su..

-olmasaydı gecə, **tanınmaziydı ay ulduz,** itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.

ultuz -axşam düşəli **ulduzlar çaxdı**.

ultuzlar **ulduzlar**. **-ulduzlar yansın**, ay parlasın, tanyeri ağarsın, günəş saçsın.

ultuzlu **-ulduzlu gecə**, ay ışığı bir sən olaydın daha bir mən.

ultuztanışan **ulduztanışan**. olcum. bolcum. bulcum. ulduztanışçı. ulduzların yerişindən, duruşundan sonuc çıxaran.

ultuztanışçı **ulduztanışçı**. olcum. bolcum. bulcum. ulduztanışan. ulduzların yerişindən, duruşundan sonuc çıxaran.

ultuzula -**sayrışan ulduzla** göz gözə vermək.

ultuzum -**yarqırağan ulduzum**: parıldayan ulduzum.

ultuzumuz **ulduzumuz**. -əriməz qaldı beyində buzumuz, **göydə sayrışmadı baxt ulduzumuz**.

ultuzun -**kiçikdə dursa ulduzun**, öz gücün deyər gecə düşəli. (var gücüvü heçə sanma, öz elivi, yada satma).

ulu **1**. **<>** ali. ağa. yüksək. -**ağa** qılıqlı. -**ağa** ürəkli. **1**. əjdəha. -**ulu il**: əjdəha ili.**1.** ata. böyük. **1.**yoğ**.** yoğan (**yuğ**). -**yoğ** sılağ : ulu orunlu..
-hər qızın ər qayğısı, **ulu elin öz qayğısı**.
-**qoduq ulu babasından** pox yeməyi öğrəşər.
-**ulu olsada**, ölü arslan, kiçik olsunda, diri siçğan!.
-uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).
-dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**kit**: bağlı).
-**ölü ulu ilənməz**, diri ulu dilənməz.
-**ulu iş:** uluş.ulu əsər. şahkar. -bu qoşarın **uluşu**.
-ulu ülşü: **ulu ülüşü**: böyük bölüyü, qisməti. -yaşamın **ulu ülşü** yuxuya gedir.
-**ulu** dağ**:** atuz dağ..
-**ulu ağac**, boş toprağı, **ulu amac**, boş ürəyi bəğənməz. (boş urək: ölü ürək). (**ulu ağac**, **uca ağac**, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar).
-**ulu qayğını iş**, kiçi qayğını aş basar. (qayğı, iç bulğa önündə işsiz oturmamalı)**.**
-dözüş ilə çalşılar, **ulu dağlar aşılar**, kit qapılar açılar. (**dözüş**: səbr) .(**kit**: kitli. qapıq)**.**
-qulaq hər səsdən payın alır, **ulu sözdən qayın alır**. (**qayın**: gözəllik) **..**
-ulu qayğı keçərsə, kiçiklərə yol açar.
-**ulu** izək: böyük amac..
-**ulu** başlılar, düşüncəyə döşənər, çal başlılar olayları, boş başlılar, başqaların düşünər!. {başları işləyənlər ulu düşüncələrlə uğraşar, ala, yarımçıq başlılar (çal başlılar) olanları, hadisələri düşünər boş başlılar, başqaları nə edir nə edmirlə uğraşır}..
-**ulu başlar**, kiçi işlər..
-ura bilməz **ulu dayağ götürür**..
-bilmədin evrənin çevirdiyini, **ulu dağlar devirdiyini**. bilmədin sənə nə etdiyni, çağrı devriləsi evrənim batsın. (**çevirdiyini**: kələkini). (**çağrı**: çöğrü. > çarxı. çərxi)..
-**ən ulu:** uluc**. -**haq odur, haq ondadır, **ondan uca yokdur uluc**.
-ulu yenğiş: **ulu yeniş**: böyük nailiyyət, müvəffəqiyyət.

ulu 1. ali. -**ulu** dərgələr: **ali** rütbələr. (**dərgə**. rütbə). **1**. önəmli. -**cüda ulu**: çox.

-çalqıya sevi ulu kiçi tanımaz. (**sevi**: əlaqə).

ulu -**ulu kiçi.**

ulubaba cədd.

ulubay alicənab.

uluc ən ulu**. -**haq odur, haq ondadır, **ondan uca yokdur uluc**.

uluxaqan şahənşah.

uluxan ə'lahəzrət. sultan.

uluq -**kiçi uluğ duruşmaz**, qırqı qarqa qarışmaz.

uluq -**luluğ buldun**, qulluğunda bulunqıl!.(böyük kişiyə rasladın, qulluğ qıl). (bu söz kişini, böyüklərə qarşı, böyüklərin qatında, yuturqanlığa, qulluğa tapşırır).

uluq **uluğ**. **1**. **ulus. alıs. alus**. (< **al. ul**). uca. uzaq. -siz çox **ulus** geddiniz. **1.** ülkən. üləkən. böyük.

uluq **uluğ**. uca. böyük. güclü. (məhib. şukuhlu. hişmətli. alirütbə. aliməqam. qabil. bərcəstə).

uluqay **uluğay**. vuqarlı. keyfiyyətli. heybətli. büzürgməniş. məhib. sovlətli.

uluqayış **uluğayış**. ağırlama. (təkrim. büzürgdaş).

uluqbaş **(uyluq**: bud**)**. corab.

uluqbəy **uluğbəy.** ə'lahəzrət.

uluqlansa -**qut bolur!.uluğlansa uluğlar.** {qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər (dəğərlilər)}.{uluğlu uluğlansa qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler)}. (uluğunu uluğlasa, qut bolur!).(qut bolur: qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.). (degerli başlar, dəğərlənsə, elin işləri düzələr). {(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür)}). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluqlansa -**uluğlu uluğlansa** qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler).(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluqlar -**qut bolur!.uluğlansa uluğlar.** {qutluq olur, dəğərlənsə dəğiqlər (dəğərlilər)}.{uluğlu uluğlansa qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler)}. (uluğunu uluğlasa, qut bolur!).(qut bolur: qutlu olur!. qut bulur. baxtı gülər olur.). (degerli başlar, dəğərlənsə, elin işləri düzələr). {(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür)}). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluqları -uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

uluqlarla **uluğlarla**. böyüklərlə. -kiçkilərlə ötünqıl, yavzuqları, ötürqıl, **uluğlarla oturqıl**. (**ötünqıl**: keçin). (**yavzuqları**: yavuzları. yavaları). (**ötürqıl**: tərk ed). (**oturqıl**: maaşirət ed).

uluqlasa -**uluğunu uluğlasa**, qut bolur! (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluqlu -**uluğlu uluğlansa** qut bolur! (yaşlılara sayqı göstərənlər qutsanırlar) (bereketlenirler).(hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluqluqa **uluğluğa**. **ulğuluğa**. böyüklügə. **-**bilik bilsən uluğluğa dəgirsin. (bilik bilib ulğuluğa ərişgil).

uluqtaq **uluğdağ**. **uludağ**. altağ. aladağ. uca dağ.

uluqunu -**uluğunu uluğlasa**, qut bolur! (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

uluquş **uluğuş**. baliğlik. biluğiyyət.

uluqvar **uluğvar**. **ulğubar.**giranqədr. giranqiymət.

uluqvar **uluğvar**. büzürgvar.

ulular atalar.böyüklər. (kişili dişili).

uluların -şahım ali dərgəsi, **uluların yergəsi**, ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**yergəsi**: yeri). (**dirgəsi**: diriliyi).

ululuqluqa -bilikliklə, **ululuqluğa dəğirsin**!. (bilib, qanmaqla böyüklüyə yetişirsin).

ulus **1**. **uluğ**. **alıs. alus**. (< **al. ul**). uca. uzaq. -siz çox **ulus** geddiniz. **1**. millət..
-**ertiyin ulus**: əsgi millət.

ulus -**el ulus**: bodun. xalq.

ulusal beynəlmiləl**..**
-ulusal ürətim: national production.

ulusay alicənab.

ulusaylı çox önəmli. -**ulusaylı ulusıylı**: çox önəmli, mohtərəm.

ulusıylı çox hörmətli. -**ulusaylı ulusıylı**: çox önəmli, mohtərəm. -**ulusıylı** işlər: çox abırlı işlər.

uluslar -dilsiz, **uluslar solur**.

uluslar -**birikən uluslar uyumu**: sazimani miləli müttəhid.

ulusoy alinəsəb.

ulusu böyügü. **1**. böyügü. **1**. milləti. -sözün **ulusu**, qoyar ulusu, qorar **ulusu**. (ulusu: milləti).

uluş < **ulu iş**. ulu əsər. şahkar. -bu qoşarın **uluşu**.

uluş **ülüş**. (< **uluşmaq**. **ülüşmək**. **bölüşmək**).

uluş **ülüş**. (< **uluşmaq. ülüşmək. bölüşmək**).

uluşmaq **oluşmaq**. **bölüşmək**. düzənişmək. sınıflaşmaq. sinifləşmək. dərəcələrə, kilaslara bölünmək.

uluşmək **ülüşmək.** bölüşmək.

ulutaq **uludağ**. **uluğdağ**. altağ. aladağ. uca dağ.

ulutar **-uludar eldə dəyər**, bilik biləklə altun.

ulutay humayun.

uluya **-uluya sayqı gərək**, kiçiyi kəmsitməmək. (böyüklərə hörmət gərək, kiçikləri alçatmamaq gərəkir).

uluz millətlər. -**anda uluz**: birləşmiş millətlər.

um uma. ümüt. baxt. şans. -**umam köməyim**: umacağım yardımım. : -**uması yatmış**: şansı qurumuş.

um -**umu üzük**: **umazıq**. **umuzuq**. ümidsiz. naümid.

uma (qonaq) -**gəlsə uma** (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

uma **1**. ümid. güdü. -**güdü** üzülmədim, sən gələcəksin. **1**. umay. əmi. **1**. umay. əmi.

uma um. ümüt. baxt. şans. -**umam köməyim**: umacağım yardımım. : -**uması yatmış**: şansı qurumuş.

uma -yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, **kimi uma, kim qana**? göz, gördüğün inanar.

umac -**umac itir**, umucu ölür, umuq (umud) qalır. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur).

umaq **umağ**. **umay**. çalaçı. günü.

umaqı **umağı.** ümüd yeri. -**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**dumağı**: damı). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**.

umaları -**alban umaları**: dövlət ümənaları.

umam -mənliyim hanı!. qoyun deyiləm, əllərə baxam, ellərdən umam. (**ellərdən** : özgələrdən).

uman -**eldən uman**, gorunda bulur. (**el**: yad.).

uman **-kötüdən uman**, götündə bulur. (yamanda yeğ aran, baş verib börk almış). (**yeğ aran**: iyilik gəzən).

-iyiyə uyan, qılığın tutar, **kötüdən uman**, bokunu utar.

uman **-**min qapıda gəzən, bir qapıda durmaz, **min qapıdan uman**, bir qapıdan doymaz.

uman -**yamandan yarlıq uman**, eyi günə nisgiili yatar (batar).

uman -yetməzlərə **uman gözlər**, açılmaz.(**yetməz**: namərd).

umana **um ana** (umay ana). mama. əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran). qındıq ana. (göbək ana).

umanların umurluların. umutlu olanların .-umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, **umanların sözüdür**. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

umar -bildirməsən sevdiyivi, **sevilməyə umar yaşama**.

umar **-igit igitdən umar**. (kişi kişidən gözlər.kişi kişidən söz edər. kişi kişiyə əl uzar, yağunun belin qırar).

umarım umut edərim.

umart **umat**. kəramətli. iyi diləkli.

umaru ürəkli.

umat şans. -**umat olsa**: şans yardım olsa. -sizlərə **umat** diləyim.

umat **umart**. kəramətli. mərd.

umat **umət**. **(> amәd)**. **(< ummaq)**. şans. bəxt. tofiq. tale' iqbal. iqbal. şans. -sizə **umətlər**. -**umət** yar olsun. -**umət** olsun. -**umat** versə: şans gətirsə. -**umat**!: yaxcı şans.

umata -**umata, yelkən açarmış**: uğra, şansa yol açarmış.

umatı **-bilik umatı**, **ilik**. (umatı:taleyi). (biligin, elmin taleyi, bacarıqdan, gücdən asılıdır).

umatım **-umatım yürgürdü:** şansım gətirdi.

umatın şansdan. -orasına **umatın** getdim, tüm diləklərim buldum.

umatın **umadın**. doymamış. çala. yanıq. nərsədən bitinməmiş, kamilləşməmiş.

umatın -**umatın, yelkənin açmış**: şansın qucağın açmış. uğrun, şansın gətirmiş.

umatlar tapışlar. şanslar. ehtimallar. **-tapışlar, umatlar** təprəşmədən, dəğşirmədən tapılmaz. (**təprəşmədən:** qımıldamadan**). (dəğşirmədən:** dəğişmədən**).**

umatlı şanslı. -**baxlı umatlı** olsun.

umatlı **-umatlı suya düşdü**, ağzında balıq çıxdı. (**umatlı**: şanslı)

umatmaq **umutmaq**. **amıtmaq. 1**. umut, amac tutmaq. amaclamaq. **1**. bir amaca, umaca yügürmək. -öz qolların **qamıtıb**, yağu üzrə **umutub**. -**qamıtıb yumutub umutdı**: yığıb toplayıb yügürdü.

umatsız şanssız.

umay **1**. **umağ**. çalaçı. günü. **1**. ümid. **1**. doğaç **(**açılış**)**. bəx quşu. qaraçuxa. bəxt eniştəsi. **1**. bulay. ümid olunmuş.

umay -**umay ana**: umana. mama. əbə. anaçı**.** (uşaq doğuran). qındıq ana. (göbək ana).

umazıq **umuzuq**. (umu üzük). ümidsiz. naümid.

umazıqmaq **umuzuqmaq**. (umu üzükmək. umu azıqmaq). **1**.ümidsizləşmək. naümid olmaq. **1**.mə'yus olmaq.

umət **umat**. **(> amәd)**. **(< ummaq)**. şans. bəxt. tofiq. tale' iqbal. iqbal. şans. -sizə **umətlər**. -**umət** yar olsun. -**umət** olsun. -**umat** versə: şans gətirsə. -**umat**!: yaxcı şans.

umlu baxlı.

ummaqtan -**qırqınlıq ummaqdan doğur**. heç nə heç kimdən, kəndindən belə umma. bırax yüyəni, güdmə gözləri, kəndivə güvən.

ummam **umman. gumman.** gözləməm. gözləmən. -**gumman olardan:** ummam olardan. gözləmirəm olardan.

umman **1**. daldurum. durqun sular. engin. uqyanus. **1**. dalqur.

umman **ummam. gumman.** gözləməm. gözləmən. -**gumman olardan:** ummam olardan. gözləmirəm olardan.

umsanar pay gözlər**.-**itin hovanı **qatlamadan umsanar**. (**havan:hovan**: axmaq). (**qatlama**: bir yemək).

umsuq (nərsə üçün). gözü yolda.

umsuq **umsuk. umsuğ**. **umsunğ. umsun.** təməkin. tamahlı. tamahçı. tamaha düşmüş.

umsulqu **umsulğu**. **umsulluğu**. acgözlügü. **-**alçaq könül sevgini gizli tut, **umsulğu unut**.

umsulluqu **umsulluğu**. **umsulğu**. acgözlügü. **-**alçaq könül sevgini gizli tut, **umsulğu unut**.

umsun **umsunğ. umsuk. umsuğ**. təməkin. tamahlı. tamahçı. tamaha düşmüş.

umsunar tamaha düşər. **-**dilin qanmaz yazıqlar, **"poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər**.

umsunq **umsunğ. umsun. umsuk. umsuğ**. təməkin. tamahlı. tamahçı. tamaha düşmüş.

umsunmaq iltənmək.

umsunmaq təməkinmək. tamaha düşmək.

umsutmaq tamaha salmaq. tamahlandırmaq.

umsuz baxsız.

umsuz -**əmsi umsuz**: yolsuz, ümütsüz.

umtuq -qoağ **umduğun yox**, olduğun yeyər.

umtuqun **-umduğun gözəlligə** aldanma könül!.

umturulmaq **umdurulmaq**. ümidli etdirilmək.

umu diləş. irkə. əriş. arzu. istək. güdü. sorğa. təmənna.

umucu -umac itir, **umucu ölür**, umuq (umud) qalır. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur).

umuq güdülü. sorğalı. irkək. irkəli. ərköyül. arzulu. armanağ. istəkli. təmənnalı.

umuq mütəvvəqqe'.

umuq -umac itir, umucu ölür, **umuq (umud) qalır**. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur).

umuq **umuğ**. ümid.

umulmaq -nələr **umulur** nələr **olunur**.

umulu **1**. arzulu. arzu olunan. -**umulu** işlər. **1**. həsrətli. -xoş günlərə **umulu** qaldıq. **1**. ümidvar.

umuluş ümidvarlıq.

umun niyyət. -**umun** hara, yurdun ora.

umunsuz **umusuz. umutsuz**. -umunsuz ummana batmışlar. umutsuzluq ummanına qərq olmuşlar.

umur **1**. təvəqqö'. **1**. duman. çən. meh.
-ömür varkən, umur bitməz. (**umur**: ümidçilik).

umurqanmaq **omurqanmaq**. böyürgənmək. qururlanmaq.

umurlanmaq qayğılanmaq. fikr eləmək. nigəran qalmaq.

umurlu **1**.bərkətli. **1**.gəlirli. -**umurlu** olsun. **1**.dəvamlı. **1**.uzanan.**1**. ümüdlü. -**umurlu** baxışlar. **1**.xulqlu. əxlaqlı. -**umurlu** kişilər. **1**.xoş. -**umurlu** axşamlar keçirdi. -umurlu yaşam arzum mənim. **1**. bəxli. xoş iqbal.

umurlu qayğılı. fikirli. nigəran. -**umurlu** qoyma. -**umurlu** qaldıq. -**umurlu** umursuz.

umurluq əbədi. -**umurluq** olsun.

umurluların umanların. umutlu olanların .-umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, **umanların sözüdür**. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

umurmaq mütəvvəqqe'olmaq.

umursuq saysalla. sayıyla. sincik. bitdə bitdə. bitəbit. bitbəbit. bitbitə. çox diqqətlə. -işləri **bitbəbitdən** yoxladılar.

umursuz çalağay. diqqətsiz. -**çalağay** görülən iş.

umurumu -**umurumu çəkmir:** qayğımı çəkmir. fikrimi çəkmir.

umuruta -**umuruda değil:** qayğımda deyil. fikrimdə deyil.

umusuz **umunsuz. umutsuz**. -**umunsuz ummana batmışlar**: umutsuzluq ummanına qərq olmuşlar.

umuşlamaq məsəl çəkmək. -**umuş** çəkmək: məsəl gətirmək.

umut bəşarət.

umut -**candan üzərimsə umut,** üzmərim səndən əlim. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm).
-**umud kəsməz:** çiğməgən. çiyməgən. doymayan. -**çiyməgən candan**: doymayan candan.
-**umud üzüb**, boşun gəzmə.

umut **-**qorxu bükütər, **umut uçutar!.** (**bükütər**: məhkum edər) (**uçutar**: götürür. qurtarır)**.**

umut **umud. umuq.** -umac itir, umucu ölür, **umuq (umud) qalır**. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur)..
-umac itir, umucu ölür, **umuq (umud) qalır**. (**umac**: amac) (amac gözdən itir, unudulur, umucu ölür, umuqa (umuda) ölüm yoxdur)..
-**anılmağa umut olamaz**, sevilməyə güman qalamaz. için yaşa, kimi alamaz. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz)..
-bilik, işgillərin açarı, **umut, yoxsulların qaçağı**..
-**yarnına tikmiş umud gözünü**, yarın yarır, yarar gecəni..
-**umud, yarınlar açar**. (hər günün sonu var, günlərin sürümü)**.**

umut **umud.umuğ**. ümid..
-umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, umanların

sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür).
-qırma köprünü, **umut yuvasın körpüdə qurur**..
-**umut dənizi istəkəndədir**, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, umanların sözüdür. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) ..
-**umud könlüdə doğur**, işdə səmirir . (**səmirir** : becərilir)

umut -**umut edərim**: umarım.

umutları **-umutları unutma**.

umutlu -**umutlu olanların:** umanların. umurluların. -umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, **umanların sözüdür**. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

umutlu **-mutlu**, mutlu deməkdir.

umutlu -umutlu, mutlu!.

umutlu **ümüdlü**.**umurlu**. -**umurlu** baxışlar.

umutmaq **1**. bəşarət vermək. **1**. ümid edmək.

umutmaq **umatmaq. amıtmaq. 1**. umut, amac tutmaq. amaclamaq. **1**. bir amaca, umaca yügürmək. -öz qolların **qamıtıb**, yağu üzrə **umutub**. -**qamıtıb yumutub umutdı**: yığıb toplayıb yügürdü.

umutulmaq **umudulmaq**. ümid verilmək.

umuzuq **umazıq**. (umu üzük). ümidsiz. naümid.

umuzuqmaq **umazıqmaq**. (umu üzükmək. umu azıqmaq). **1**.ümidsizləşmək. naümid olmaq. **1**.mə'yus olmaq.

un -(tapmaca) -alçaq damdan qar yağar. (**ələk-un**).

un (**ün**. **ın**. **in**: **də**. **da**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**.

un -xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

un **"un"** əki (qoy. qoy**un**da, at**un** olduğu kimi) çoğluğu göstərə bilir). ılxı. at sürüsü..
-xalça dövülər tozu çıxar, **un ələnər çöpü çıxar**. altun ərir özü çıxar.

un -**un etmək:** üğütmək. oğmaq. üyütmək.

una pudr.

unamatım **unamadım**: bəğənmədim. xoşum gəlmədi

unat **1**.(**onat**: dik. düz. uca). baha. dəğər. qiymət. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha. -unatları **tonqatmaq**: qiymətləri dondurmaq. -**unatlar** aşa başladı: qiymətlər artışaldı.**1**.baha. bahalı. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha.

unat baha. -**tançu unat**: nəqədər baha. çox baha. (**tançu**. çox çox).

unatın untun. bahan. qiymətin. -sevməğənə söykənmə, **untun gedər**, min qızıllıq başın bir pul edər. (**untun**: (**bir pul**: bir qəpik).

unatmaq bəğənmək. -hançını **unatdız**. -**unatılan** nərsə. -heç nəsə **unatmadılar**. -**unatıb** gözünə qoymaq.

unayan -**unayan** sözlər.

unaymaq **undaymaq. undamaq**. ləzzət almaq. xoşu gəlmək. xoşlamaq. -**undaymı**: xoşuz gəlirmi. -mənə **undamır**: mənim xoşuma gəlmir. -qanday havanı **undaysız**. -mənə aşa isti, aşa soyuqda **unaymaz**.

unaysa -**unaysa** alın: xo.uzuş gəlsə alın.

unaytı **unaydı**. -qara geyimə ağ qara gül unaydı.

unbaşı önbaşı. önağası. baştutan. sərkərdə.

unbaşılıq önbaşılıq. baştutanlıq. sərkərdəlik.

unq **unğ**. **onğ.** on. oq. uq.

unqur **unğur. uğur.** onur. onğur. şərəf. xeyir.

unluaş **unlu aş. -**unumu tükətən, **unlu aş**, yağımı tükətən ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

unmaq qəbul edmək. -nə qanır, **nə unur**.

unsan **iysan**. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). arsan. könüşük, yaxcı sanıda diləkdə, xoş niyyətli olan. -insan **unsan** olar.

unsanlıq **iysanlıq**. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). arsanlıq. yaxcılıq.

unsun xuylu. aram.

unsunmaq bir nərsiyə öğrəşmək, intibaq tapmaq, xuy tutmaq.

unşutmaq nişan vermək.

unta **-sol əlin soyuq unda**, sağ əlin sarı yağda. (gəlinə söylənir).

untamaq **unutmaq** -aclıqda tutan qapçanı, toxluqda **untama.**.
-unut: unta. -sananmayın **untulsun**: düşünməyin unudusun.

untamaq **undamaq. undaymaq**. **unaymaq**. ləzzət almaq. xoşu gəlmək. xoşlamaq. -**undaymı**: xoşuz gəlirmi. -mənə **undamır**: mənim xoşuma gəlmir. -qanday havanı **undaysız**. -mənə aşa isti, aşa soyuqda **unaymaz**.

untay (**onat**: dik. düz. uca). bahalı. dəğərli. qiymətli.

untaymaq **undaymaq. undamaq**. **unaymaq**. ləzzət almaq. xoşu gəlmək. xoşlamaq. -**undaymı**: xoşuz gəlirmi. -mənə **undamır**: mənim xoşuma gəlmir. -qanday havanı **undaysız**. -mənə aşa isti, aşa soyuqda **unaymaz**.

untaymı **undaymı**?. bəğnirsin?

untmamamlı -yanlışı danmamalı, **gerçəgi untmamamlı**, kəndi yaşın yaşamalı.

untulan **unutulan**. -**untulan** günlər düşəndə yada.

untun unatın. bahan. qiymətin. -sevməğənə söykənmə, **untun gedər**, min qızıllıq başın bir pul edər. (**untun**: (**bir pul**: bir qəpik).

unudulan -**tez unudulan**: uçnağ.

unuluş (fəramuşi).

unumu **-unumu tükətən**, unlu aş, yağımı tükətən ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

unun -eşək olsa, palan tapılar, isti təndir, **unun olsa**, çörək yapılar.

ununta **-**eşəklə evlənən yükündə çəkir, **ununda daşır**. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

unur -nə qanır, **nə unur**.

unuş nişan.

unuşçu nişançı.

unuşlamaq nişanlamaq. nişan qoymaq.

unuşlu nişanlı.

unut **-**alçaq könül sevgini gizli tut, **umsulğu unut**. (**umsulğu: umsulluğu**: acgözlügü).
-keçdi, unut, yoxsa yutar səni.

unut -keçirsə bastağa qurd, **çobanı saydığın unut**. (**bastağa**:yürüş. həmlə). (qurd saldırmanı aldısa gözə, çoban salınmaz sana). (**sana**: hesaba).

unut **-**səni sevəni ağıdursa ut, **sevməyən səni baldursa unut**!.

unut **unud**. daşla. at. -keçmişi **daşla**.

unutan **unudan**. -**çiğin unudan**, dərin yatar. (**çiğin**: dərdin)..
-diri dirgi, uyudan, olu ötgü **unutan**..
-uyuyan qalmış, **unutan çaşmış**.

unutan **unudan**. -**uşaqlığın unudan**, böyüdükdə, nisgilli qalır.

unutar **-**hovanlar nə bağışlar, **nə unudar**. (**hovan**: axmaq).

unutar **-**yazar unudar, yazı unutmaz.

unutqan **unutğan**. **1**. yaddan çıxaran. (# **andağan:** yadda saxlayan). **1**. uçurt.

unutma **-**çatırsa ərkin, **unutma atanın**. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}. -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək). (**əkə**: əçə. dişi).

unutma **-danışanda susmağı unutma**, susanda sözü.

unutma esdən çıxarma!.

unutma **-ölməyivi unutma**: düşün köçüvü.

unutma **-sən gülüvü unutma**, tikən unutmaz gülü.

unutma **-umutları unutma**.

unutma **-unutma gülü sən**, tikən güldən ayrılmaz.
-sən unutma gülü, tikən yanında gülün.

unutmaq yat (nərsəni). donuğa vurmaq. yaddan çıxartmaq.

unutmaq **1**. atlamaq. -dediklərimi **atlama**. **1**. özgətmək. yaddan çıxartmaq. **1**. sırtalamaq (dalı atmaq). (üstündən) xət çəkmək. **1**. **uçnutmaq**. **1**. **untamaq**. uçutmaq. -**unut**: unta. -sananmayın **untulsun**: düşünməyin unudusun. **1**. quyulqamaq. yaddan çıxartmaq. **1**. atlamaq**.** yadatmaq. yaddan çıxartmaq. düşürmək. salmaq. -acıları **atla**, yaxcıları **yadla**. -sizin öğütləri çoxdan **atlamış**. -nə dediz heç biri yadımda değil, hamısın **atladım**. -onun **atacın** (adresin) atladım. -dediklərimi **atlama** ha!. **1**. yadırtmaq**.** yadırqatmaq. yaddan çıxartmaq. -gecə keçmiş, keçənləri yadırt qıl, dan atacaq, yarınları yar gilən. **1**. **untamaq** -aclıqda tutan qapçanı, toxluqda **untama.. -**usda olub, **usdasını unutmaq**.

unutmaq -**gün geçmədən unutmaq**: çox tez unutmaq.

unutmaq **unudmaq**. yaddan himək. yaddan edmək.

unutmaq -unutmaq öğrədilmir, öğrəşilir!.

unutmaq yatlamaq. -onun çaba qoşuşun **yatlamyız**.

unutmamaq alıqoymaq.

unutmamış **-**yazan unutmuş, yazın unutmamış.

unutmasına -**itilmiş sevginin unutmasına gərəkən sürə** başqasın tapıncaqdır.

unutmaz **-**kar eşitdiyin, **kor gördüyün unutmaz**.

unutmaz **-**sən gülüvü unutma, **tikən unutmaz gülü.**

unutmaz **-**yazar unudar, yazı unutmaz.

unutmuş **-**daş başı unutmuş, baş daşı yox.

unutmuş **-**yazan unutmuş, yazın unutmamış.

unutsa **-könül yaşın unutsa**, baş qalmaz.

unutulan **untulan**. -**untulan** günlər düşəndə yada.

unutular **unudular**. utular. **-**ortadaki tutular, **arıtdaki utular**. (**arıtdaki**: daldaki)**.**

unutulmaq quyulqanmaq. yaddan çıxarılmaq.

unutulmaz adanur. adanar. -**adanur** kişilər, olaylar.

unutulmaz **unudulmaz**. qalargı.

unutulunca yadınca. yaddan çıxınca. **-**min yaxşılıq aşar başdan, **bir yamanlıq yadınca**.

unutulur **-**hər uzunda belə sonunda unudulur.

unutulur -**unutulur** anılar.

unutulur -yaşam bir sınağ, sınan utuzur, sındıran utur, **həp unutulur**!!. (**həp**: hamısı).

unutur **unudur**.-**ürək durur, baş unudur**. (**ürək durur**: könül saxlır). (**baş**: ağıl). (**ürək, könül**: anılar ambarı). (acıq dadıq, könüldə yer salır, başda yox) (**acıq dadıq**: acılar dadlılar). (başa gələnləri baş unudurda, könül arar, unutmaz).

ur duvarlı, qornaqlı yer. bildiyim dillərdə, kənd (şəhər) sözləri, çevrədən ayrılma qavramların sakla durur.

ur **-**it kimi ək, **domuz kimi ur**. (**ur**: vur). (it kimi gizlət, quyla, donuz kimi sök).

ur vur. oraqla. dər. -**əkib ur,** əkləb gör(əkib **dər**, əkləb gör). (**əkləb**: tərbiyət ver).

ur bur. alasarı.

ura -**ura bilməz** ulu dayağ götürür.

uralca döğüş meydanı.

uran **huran**. şuar.

uran **vuran**. atan. çalan. salan. -**quşatan**: çəkuzat. əl oxu.

uranlı **huranlı**. şuarlı.

uranmaq **huranmaq**. şuar vermək.

urarsan oraqlarsan. biçərsən. dəyərsən. **-əksən urarsan**.

urca **uruc**. cürət. cəsarət.

urcaq **urcağ**. hədəf tutulmuş. nişana. **-urcağın bilsən,** at.

urcalı **uruclu. urcuq**. cürətli. cəsarətli.

urcalıq **urucluq**. şücalıq. cəsurluq.

urcaşmaq **urcuşmaq**. **urcunmaq.** cürət edmək. cəsarət edmək.

urcu (vurulmuş). məftun. -saz söz **urcusu**.

urcuq **urcalı. uruclu.** cürətli. cəsarətli.

urcunmaq **urcaşmaq. urcuşmaq**. cürət edmək. cəsarət edmək.

urcunuş cəsarət. -urcunuşa, itizliyə baxmayın. (**itizlik**: güstahlıq).

urcuşmaq **urcunmaq. urcaşmaq.** cürət edmək. cəsarət edmək.

urəq **ürək**. **1**. mərkəz. -**qalanın ürəyində**: şəhrin mərkəzində. **1.** güc. quvat. qeyrət. -**ürək gərək**..
-**urəgini qıymaq**: sözündən çıxmaq..
-**ürəgə tıxını olmaq:** kinələnmək..
-ürəgim **qıyım qıyım** : parça parça.
ürəginə dəkləmək: həgg edmək..
-**ürək parçalanmaq**: pis etgi qaldırmaq. ruhdan düşürmək..
-ürək ağlamaq: sızlamaq. bulut ağlar el ağlar, tanış ağlar yad ağlar, dili gedmiş əlindən, yaşlı ağlar, yaş ağlar. (**yaş** : uşaq. genc)..
-**ürək dağlamaq**: yaralamaq..
-ürəkdən **durmaq**: ürəkdən gəlmək..
-**ürəyi qopmaq**: nərsədən diksinib, yaxud nərsəni bəğənib allanıcıqlı olmaq: qapılmış olmaq..
-**ürək sıyrılmaq**: ürək gedmək. acıqmaq..
-**ürək tarı**: ürək qılı: arzu..
-**ürəyə düşmək**: **1**. bıqmaq. bezmək. usanmaq. **1**. ürəyinə qoyulmaq. **ürəyimə düşmüşdü** gələcək..
-**ürəyə dövmək**: niyyətlənmək. -**ürəyinə dövmüş,** düşük öcün alacaq, dar günün basırıb, aydın günə çatacaq..
-**ürəyi ağzına gəlmək**: çox qorxmaq.

urəqi **ürəgi** -**ürəgi sıxılmaq**: canı sıxılmaq. içi qısılmaq..
-**ürəyi qısılmaq**: tukatlıq duymaq. darıxmaq.

urəqi -**ürəyi suvlu**: arxayın. dinc. xoş görkülü. -işində, bolşunda ürəgi suvlu.
-**ürəyi bıcıqlamaq:** çıpıqlamaq. nərsə edmək üçün canın yemək. hövlükmək..
-ürəyi çatlamaq. dözümsüzlük göstərmək..
-**ürəyi patlamaq**: sığmamaq. darıxmaq.
-**ürəgi yellənmək:** quruntalmaq. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq..
-**ürəyin yarmaq**: qatı qorxutmaq..
-**ürəyi yerinə gəlmək**: dincəlmək. təsgin tapmaq..
-**ürəyin yaralamaq**: qatı incitmək..
-**ürəyi sızmaq**: hiss edmək..
-**ürəyin yaralamaq**: qatı incitmək..
-**əl ürək**: darqurcaq. dəğmə düşər.

urəqin -**urəgin şişirmək**: ağrıtmaq.

urəqinə **urəginə**. **ürəyə düşmək. 1**. istənmək. nisgilləmək. həsrət duymaq. -ürəyinə düşüb gedsin bir atasın görsün. **1**. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. yadanmaq. yavanmaq. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.

urəyi -**ürəyi yerinə gəlmək**: qərar tapmaq.

urq **ırq**. soy. nəjad. ras.

urq **uruq**.

urqa **urğa**. uca.

urqac **urğac**. doğac. madə.

urqaçı dişi.

urqaçı **ırqıçı**. soyçu. nəjadpərəst. rasist.

urqaçı (arbaçı. arpağçı). cin tutan. caduçu. yadaçı.

urqalıq **urğalıq**. ucalıq. qurğalıq. məğrurluq.

urqalmaq urğalmaq ucalmaq.

urqan **urğan**. **orxan**. (**< ur**: **vur**).döğüşçü. mubariz. cəngəvər.

urqana **urğana**. vırğana. xaraba. -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu töküldüm, urğana **bağlar kimi**. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək)

urqanış **urğanış**. **uğranış** (< **öğ**. **üğ**). zadi vələd.

urqaş **urğaş 1**. dəzgah. **1**. uruş. batğaş. döğgüş. savğaş. mucadilə. (niza'. nəzm. sitiz. mubarizə. nəbərd. peykar).

urqaş **urğaş.** çəkçətəl. (setizə. niza'. cidal. maharibə).

urqatmaq **urğatmaq**. rədd edmək. dəf' edmək.

urqəc **urkəc.** abayıq. acayıb.

urqtaş **urqdaş. ırqdaş**. soydaş.

urqu **urğu**: zərbə. **-**uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən.

urqulamaq **vurqulamaq**. təxsis edmək. ixtisas vermək. -uşaq eyitiminə **vurqulanmış** para.

urqun **1**. **urkun**. istiratejik. **1**. yorqun. -**arqın urqun**: arqın yorqun.

urqun **urğun. (< urmaq. vurmaq**). zədə. -**urğun urmuş.**

urqun ırqın. (< **qurmaq**: çalışmaq). iş. kar. vork.

urqun -**irtin urğun**: yarın tuxumun. -**yatma, irtin urğun əkə ver**, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənlədir)

urqun **urğun**. çalğın. vurulmuş. çalınmış. giriftar. mübtəla.

urqurmaq nisbət qurmaq. qoumluq edmək.

urqutmaq **urğutmaq.** yorğutmaq. yormaq. arğıtmaq. -çınqıllı yol, yalın ayaq **yorğudar** (arğıdar). (**çınqıllı**: kiçik daşlı)

urlamaz uğuldamaz. -əsməyincə yel, **urlamaz orman**.

urlaşmaq **hurlaşmaq. horlaşmaq**. hurralaşmaq. hurra çəkmək. -el içrə bulğay düşüb **horlaşdılar. (**bulğay > bəlva: şürüş. çoğuş)

urmancıq **qurmancıq**. komalı, sürülü gəzən quşlar, heyvanlar. komunotik.

urmu -**urmu qala eşnəsi**.

urmu (vurulu. çırpılı. çıplı). çilli. -**urmu** toyuq.

urpaq **urpağ**. **urpağan**. ürpək. ürpəgən. dik dik, biz biz duran nərsə (saç). -**urbağ** saç.

urpaqan **urpağan**. **urpağ**. **ürpəgən**. ürpək. dik dik, biz biz duran nərsə (saç). -**urbağ** saç.

ursa cəza. tənbih.

ursa **-inam bilən ursa atdım hər kişi**, heç bir çağun qayrada qalmaz işi. (**ursa**: vursa). (**qayrada qalmaq** :gec, yarımçıq, gəlcəyə, qurbətə qalmaq).

ursa ürf. orf.

ursalamaq (**vur**). cəzalamaq.

ursan -**dil bilən orağ ursan**, belin ağrımaz. (biligin sal işə, biləgin yox)

ursan ğəramət. tavan.

ursanmaq (**vur**). cəzalanmaq.

ursun -**ursun demiştim**.

urt **yurd**. yart. ard. iğnə dəliyi.

urtaqlamaq **urdaqlamaq**. dürtəkləmək. (> ordəngi zədən).

urtan əjdərha. qulyabanı. həyula. nəhəng. əzimülcüssə.

urtas **urdas** (< **vuruntuğ: uruntuğ:** çıpıntığ).süpüt. süpürüntü. daşqal (< **dışqal**: qışa atılan). tullantı. süpürərək çıxan tullantı. su basqını üzərində gələn çərçöp, tullantı. (fizulat. xakrubə. zubalə. zibil).

urtaş **urdaş** (həmrəzm. həmsəngər).

urtu **urdu. vurdu**. -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, **soğur urdu töküldüm**, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

urtuc (**yürtüc**) səbəbkar. amil. -bu işlərin **urtucu** (səbəbkari).

urtuq koşan (**kovşan**). batil. çağı, dəğəri keçmiş nərsə..
-**otan koşan** duyqu**lar**: atil batil duyqular**..**
-artıq urtuq: qaldıq pustuq.

urtuq **urduq**. bəla.

urtun (**vurmaq**). istiqrarlı. sabitqədəm. ustuvar.

urtun **ortun**. (< **vurulmuş**. oraqlanmış). xərmən. qırman.

uru (**< vurmaq**). nisbət. qohum.

uru oru. örü. (< **kov**). govdal.

uruc **urca**. cürət. cəsarət.

uruclu **urcalı. urcuq**. cürətli. cəsarətli.

urucluq **urcalıq**. şücalıq. cəsurluq.

uruq **uruğ**. (**< vurmaq**). **1**. nisbəti olma. qoumluq. **1**. zərb. **1**. vurulmuş. döğülmüş. -**arıq uruq**. **1**. cücəri. sürgü. cəvanə. **1**. hasıl. **1**. cəvanə. **1**. dənə. bürç. tuxum. -**uruğ turuğ:** tuxum dənə. **1**. dənə. tut. həbbə. həb. **1**. kopluq. qəbilə. boy. **1**. (vurulmuş). məcruh. sədmə görmüş. incimiş. -**arığ uruğ**: çəkik çökük**...**1.tuxum. tayğa. tayfa**..1**.nəsəb. tayfa. **1**.> **oğ.ov**: oğlu.1.istirateji**..**
-uruq doğan: soysop.
-**uruq törkçülük**: gerindaşçılıq. yaxınçılıq. qohumluq. **1**. təbar. nəsil. -**uruğdan uruğa**.

uruq **urq**.

uruqlamaq **uruğlamaq.** dənələmək. -kəbəz **uruğlamaq**.

uruqlanmaq **uruğlanmaq**. **1**. cücərimək. sürgüləmək. cəvanə vurmaq. **1**. hasıllanmaq. **1**. cücərmək. cəvanə vermək, atmaq.

uruqlu **uruğlu**.nəsəbli. tayfalı.

uruqluq **uruğluq.** tuxumluq. əkinlik. damızlıq. uruğ, tuxum, nütfə olaraq saxlanılan nərsə.

uruqsuz **uruğsuz**.nəsəbsiz.

uruqum nisbətim. -mənim onla heç bir **uruqum** yoxdur.

urultusu -**gəncliyin gurultusu**, tezdə keçər, köş köçədən keçən kimi. (**köş köç)**

urunq **urunğ**. rəng.

urunmaq **1**. (vurulmaq). incinmək. (ürəyi) tutunmaq. **1**. **vurunmaq**. çalışmaq. sə'y edmək. -bu dincliyi saxlaşqa **urunun**.

urunmaq çalışmaq. qoşuşmaq.

urunmaq -**eylək beylək urunmaq**: öylə böylə, oyan buyan aranmaq, axdarınmaq.

urunmaq **vurunmaq.** döğünmək**.** peşman olmaq. -dos tutdun, yarımadı (yaxcı çıxmadı), **döğünmədən** atqınan.

urur -işləyən başın əlayağı iş bulur, işləməz başın əlayağın don urur. (işləyən başın əlayağı iş tutur)

uruş cahad.

-**uruş söğüş:**. dağva murafiə.

uruş **vuruş**. **1**. zərbə. -bu yenən **uruşlara** tablaşamadı. **1**. gürəş. mubarizə. cəng. -ölüm dirim **gürəşi**..
-**qaça uruş**: qaçaquça uruş. çəri döğüşü. çərik döğüşü. çiriki döğüş. cumub izə (dala) dururaq savaş. cumuş cimiş döğüş. gah öndən, gah izdən, soldan sağdan çıxıb, çalıb qaçıb gizlənərək davranış, döğüş.
-**uruş abalı**: döğüş vaziyeti.
-uruş söğüş olsada, görüş üçün yer saxla.
-**uruş duruş:** cəng o muqavimət..
-**uruş toxtaş**: toxtaruş. atəşkəs. atəşbəs. -**toxtaruş anlaşması**: atəşkəs şərtnaməsi.**.**
-uruş diniş: (cəngi sülh).

uruşa **-**oynun sonu **uruşa bar**. (**oyun**: şaka. şuxluq).

uruşta **uruşda. vuruşda .-uruşda duruş yox**. (vuruşda düşünməyə yer qalmaz). (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə).
-**uruşda qandan qorxan**, candan ayrılar.

uruştular **-iki yaxın uruşdular**, özgələrə yem oldular.

uruşun (vuruşmağı sevən). **döğüşcan**. **1**. dağvaçı. **1**. mubariz.

urutcaq **urutcağ**. götün qoyulan yeri.

urutmaq **orutmaq**. qoğzamaq. dikəltmək. -duvar **uruşmaq**.

us **-**görəndə uçdu əldən hər nə var barım, **us başımda**, qan damarda, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).

us **1.** ağıl **.-**uzansa söz, **us batar**, uzansa yol, dos batar. (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır).**1.** usum. ağıl.**1**. (**düz**). doğru. tam. -**us** göydə. -**us** ortada. -**us** doğru. **1**. huş. **1**. ağıl. **1**. süz. yumşaq. nərm. **1**. sadə. **1**. səhl. rahat. **1**. cəzzab. **1**. **huş**. **es**. ağıl. **1**. **es**. yad. xatir. -**esindən** çıxmasın keçən çağların..
-**usa düşmək**: **usqa düşmək**. **isgə düşmək**. **isə düşmək**. ağıla gəlmək..
-**usqa düşmək**: **isgə düşmək**. **usa düşmək**. ağıla gəlmək..
-**bulağusu**: bulağ suyu. qaynağ suyu.**.**
-us, ağıl qoyan: usçu.
-us dəgəri, uslu işdə bəlgirür. (ağlın qiyməti ağıllı işdə işlənsə bəllənir)**.**

usaq **usağ**. **1**. < **ussaq**. **susaq**. yanğan. təşnə. ətşan. -**usaq** dodaq: təşnə ləb. **1**. onat. yonat. məntiq.

usaqan **usağan**. ontal. yontal. məntiqi.

usal **1**. huş çıxarı, qabiliyyəti. **1**. **uysal**. ədəbli. ram. müti'. başaşağı. söz eşidən. müəddəb. utancaq. həyalı.

usal ağıllı.

usamaq **usmaq**. **usanmaq**. **üzənmək**. darılmaq. bıqqınmaq. sarsınmaq. yorulmaq. bıqmaq.

usan aqil.

usan **1.** düşünən. fikirləşən. fikr edən. aqil.**1.** kəndin usğat sanan, görsədən, satan.

usan! bez!.

usanar -söz sözü çəkər **yol usanar**, qanan yoxsa söz uzanar, verən yoxsa qol uzanar.

usanc məlal. sıxınc.

usanıbtır **usanıbdır.** iripdir:

usanış **uz sanış**. bəsirət. ehtiyat.

usanışlı **uz sanışlı**. bəsirətli. ehtiyatlı. möhtat.

usanışmaq **uz sanışmaq**. bəsirət xərcə vermək. ehtiyat etmək.

usanmaq **usamaq**. **1**. düşünmək. **1. usamaq. üzənmək**. darılmaq. bıqqınmaq. sarsınmaq. yorulmaq. bıqmaq. **1**. düşünəmək. -**usun**: **usan**: düşün. -**usamadım**: düşünmədim. -**usanmaz**: düşünəməz. -**usun**: **usan**: düşün. -**usayın**: düşünəyin: bir fikirləşin. bir düşünün. -**usağan** düşünən.

usanmaz **1.** yorulmaz. sarsılmaz. bezməz. **-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən**, ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən.**1.**çiğməz (çiğriməz). naymıd, mə'yus olmaz.

usanmazmı -məni candan usandırdı, **çorundan yar usanmazmı**?. çoğunlar yandı ahımdan, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

usanmış çiğmiş (çiğrimiş). çiğrik. naymıd. mə'yus.

usantırtı -**məni candan usandırdı**, çorundan yar usanmazmı?. çoğunlar yandı ahımdan, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

usar -**düşman qaçanda usar**, düşman görəndə pusar. (götü boş pişik). (**usar**: coşar). (**pusar**: mısar. gizlənər).

usat mə'qul.

usatmaq (**us <> su**). **sulamaq**.

usçu us, ağıl qoyan. aqil. ağıllı.

usər ağıllı.

usqar **usğar üsgər**. (< **us**).huşlu. yadı güclü. (ismart).

usqar **uşqar. üşgər. > huşyar**. duyqur. usqurluq, duyqurluq tutuğu güclü olan. sezgir. görgüt. sərəsəp.

usqarmaq **usğarmaq**. **üsgərmək**. (< **us**). əzbərləmək.

usqat **usğat**. aqil.

usqunmaq **usğunmaq. usunmaq.** sayğılmaq. sayılmaq. sanılmaq. fərz olmaq.

usqurmaq **usğurmaq.** ısğırmaq. sığıtmaq. fışqalamaq.

usqurtmaq **usğurtmaq. uşğurtmaq. huşqurtmaq.** yadına düşmək. xatırlamaq. (# **uçğurtmaq**: yadından çıxartmaq). -unudulmuş anıların həpsin **usğurdum**.

uslamaq (yaxcı pisi) huşlamaq. huş edmək. anlamaq.

uslanmaq **islanmaq**. sulanmaq. əzlənmək. yumşanmaq.

uslatmaq ıslatmaq. sulandırmaq. əzmək. söldürmək. yumşatmaq.

uslu **-**yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu **ərə olmaz yok**. (**yürək**: çevik. canlı).

uslu **1.** usuq. huşlu. ağıllı. düşüncəli.**1.** ağıllı**. -**say sana bilən yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən)**.1. usul**. ağıllı. huşlu.
-us dəgəri, **uslu işdə bəlgirür**. (ağlın qiyməti ağıllı işdə işlənsə bəllənir)**.**

usluq əğli.

usluların **-**öz özün usu yetməz, usluların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**usluların**: ağıllıların).

usmaq **1**. (**us <> su**). **suymaq**. suya çönmək. ərimək. **1**. **aldırmaq**. nərsənin etgisi, təpgisi, tə'siri altında qalmaq. **1**. **susmaq**. **1**. **usamaq**. **usanmaq**. **üzənmək**. darılmaq. bıqqınmaq. sarsınmaq. yorulmaq. bıqmaq.

usnamaq **uynamaq.** (**üznəmək**). bənzəmək. şəbih olmaq.

usra usarə. soğra. sıxa. suyup. cirgə.

ussaq > **usaq**. **susaq**. yanğan. təşnə. ətşan. -**usaq** dodaq, təşnə ləb.

ussuz 1. (**usuz**). səfeh. huşsuz. başarcaqsız. **1**.**usuz**. utsuz. həyasız. **1.usuz**. .(**us <> su**). susuz.

ust! sus!.

usta **usda. 1.** əzbər. bacarıqlı. çəpər. mahir. **1.**kübrə. xubrə. xibrə. uzman. bir bölümdə baş, güclü bilici..**1.**çəpər **(< çapar**). çalpan. çalap. bir işdə, konuda başarlı, ökdə, güclü olan. mahir. qeyrətli. -**çəpər** yazıçı: usda yazıçı. -**çəpər** qoşuçu: ökdə şair. -**çəpər** eytimçi: çalpan öğrətmən, məəllim. -**çəpər** aytçı: çalap danışan. -**çəpər** atıcı: oq oxçu. oq nişançı. (**oq:** tamam. təkmil). -**çəpər** atçı: atuğur (atla uğraşmağı, davranmağı iyi bilən). (səvarkar). **1**. çipər. yapdaş (**yapmaq+ aş**: **iş)**. uzman. mütəxəssis. exper. proficient. -çeçənin dili ütük, **çipəri** əli. **1**. yordana. mahir. **1**. pişik. pişgik. pişmiş. pişqan. bir işdə görüşlü, biligin. mahir. -əlgözü **pişik**. -bu işin **pişiyi**. **1**. uz. **1**. aşqın (aşılınmış). bir işin başarıqlısı, əhli. bir işdə mahir. haziq. xibrə. çəpər. öğrəşik. -**aşqın əl**: bir işdə əl öldürmüş. -işi ver **aşqına**. **1**. sınaş. uzman. -işi **sınaşa** ver. -mən bu işin **sınaşı** deyilim**..**
-usda olub, usdasını unutmaq.
-asda danış, **usda ged**.
-usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin. (**qatda**: yanında. huzurunda).
-asda danış, usda ged. (**usda ged**: usca, usda, ağıllı, bilgin davranmaq). (yavaş gedib gec qalmandan qayğınma, darıxma. asda ged, düşün, bilənlərdən sor, olursa çatacaqsın).

ustabaş kalifer.

ustabaşı **usdabaşı**. **1**. ərşəd. işaparıcı. **1**. toyuq (doyuq).

ustac **usdac**. tə'mirçi.

ustaca **-asdaca, usdaca.**

ustaxana **usdaxana**. tə'mirqah.

ustaq şuur.

ustaq **ustağ**. üstək. yeğ. bərtər.

ustaqlı şuurlu.

ustaqsız şuursuz.

ustalaşmaq ediləşmək. qabiliyyət tapmaq. olqunlaşmaq. buluğa çatmaq. pişmək.

ustalaşmaq **usdalaşmaq.** türgənləşmək. mahirləşmək.

ustalıq ökdəlik. bilicilik. türgənlik.

ustalıq **usdalıq.** biləlik. -**biləlik** görülər, sorğulmaz. -**usdalıq** işlə bəllənir.

ustalıq **usdalıq**. çəpərçilik. maharət. mahirlik.

ustamaq tutmaq. -balıq **ustayan** islanar **(**balıq ustayan sudan qorxmaz**)**.

ustan **1. < tustan**: **dustan**: tutan) (**tu<u>s</u>maq** (**s < > t**) **tu<u>t</u>maq**).**1.** istidlal. bürhan. məntiq.

ustanatmaq istidlal edmək.

ustanlı ustuvar. müstədəll. istidlallı. məntiqli. mübərhən.

ustanmaq müstədəll olmaq.

ustansız istidlalsız.

ustara **usdara**. **üstərə**. **1**. nərsənin üzərinə yapılmış bəzək, örtük, yonqa, nəxşə. **1**. nəxşə.

ustarışmaq becərişmək. mahirləşmək. pərvəriş tapmaq. müdəbbirləşmək.

ustarmaq surətləndirmək.

ustası **-iş ustası**, ver üstəsi. (işi usdaya ver, birində üsdə ver).

ustası **usdası.** başaranı. biləkisi. biləgisi. biləngisi. biləni. -bu işin **biləkisi** deyiləm. -bu işə varid deyiləm. bu işi başarmıram.

ustasına -orta yolu **astasına ustasına** tutqınan!.

ustasını -usda olub, **usdasını unutmaq**.

ustat ökdə. mücərrəb. -yaşam üçün ökdə gərək igidə. (işlərdə bilənin önəmi).

ustat **ustad**. **1**. yönəkə. pir. **1**. bilik.1. oxutçu.

ustat oxutuvçu. okutuvçu. sabakçı. dərs verən.

ustav şuur.

ustavlı şuurlu.

ustavmaq şuurlanmaq.

ustavsız şuursuz.

ustə -**alt usdə:** aşaq yuxar. pəsqə təpəqə.

ustənmək öhdədar olmaq. cavabdeh olmaq. ustünə götürmək

ustışı **usdışı**. ağla gəlməz, gəlməyən.

ustol sərgə**.** miz. masa. kürsü.

uston (uzun olub, üst don). uzun çapan (qapan) çeşiti. cübbə. aba. əba. rəda.

ustuq **ustuğ**. (**us**). mə'qul. -bu işlərə **ustuğluq** qazandırmaq güc olur. **1**. müstədəll. dəlilli. müdəllel. möhkəm. -**ustuğ** davranış.

ustuqatmaq **ustuğatmaq** (**us**). müstədəll, müdəllel edmək. qanıtla möhkəmlətmək.

ustünə əlavə. -**ustünə artırmaq**.
-**ustünə götür**: öhdədar ol.
-**ustünə yıxmaq**: ittiham edmək.

usu **-**öz özün usu yetməz, uslulların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**uslulların**: ağıllıların).

usuc huşlu.

usucluq **usuğluq**. ağıllılıq. ayıqlıq. aydınlıq. oyqalıq. oyqınlıq. huşyarlıq.

usuq **usuğ**. **1.** huşlu. ağıllı. düşüncəli. **1**. mə'qul.**1**. tədbir. **1**. kələk. -bu işdə bir **usuğ** var. **1**. susuq. susuz qalmış. təşnə. ətəş. **1**. yasa. nəsq. salım. qanun. qayda. -hər nəyin bir **usuqu** var. **1**. mə'qul. əğilli. **1**. mə'qul..
-**üzük usuq**: üzsüz yorqun..
-**qapalı hicə**: butuq usuq..
-uşaq dilində **'ət'**ə **'coğuş'** deyilir.

usuqlamaq **1**. çarə, tədbir qılmaq. **1**. kələk işlətmək. -kilidi **usuqlamış**: kələklə kilidi açmaq.

usuqluq **usuğluq**. **usucluq**. ağıllılıq. ayıqlıq. aydınlıq. oyqalıq. oyqınlıq. huşyarlıq.

usuqmuşa **(us <> su)**. susamışa. **-usuqmuşa**, sağuq qamuğ su görünür. (susamışın, tam xiyalları suyu andırar). (**sağuq qamuğ**: tam xiyalları) (öz istəyini hər gördüyündə arayan kimsəyə söylənir).

usul **1. (uysul)** aram. -**usul** uşaq. . **1**. **uslu**. ağıllı. **1**. usuğ. yasa. nəsq. salım. qanun. qayda. -hər nəyin bir **usuqu** var. **1**. mə'qul.**1.** əmir. əmil. həmil. yamıl. yumuş.

usul -**usul usul**: əpəy əpəy. -əpəy əpəy edikəy, baxmıyar dışına. usul usul gəlir, baxmıyar çevrəsinə. {**edikəy**. (**edik**: başmaq). atdım ataraq. atdım çalaraq. qədəm ataraq}. (**dışına**: çevrəsinə).

usulayınca böyləliklə.

usulda yolda. -iyi yolda ösgənən uşaq.

usuluş əğlə çatış. biluğ.

usuluşmaq əğlə çatmaq. biluğa çatmaq.

usum us. ağıl.

usun 1. **(us <> su)**. **suyun**. sel. -**suyna avtalmaq**: selə qapılmaq.**1.** mə'qul.
-necə güldüyün əkitin, **nəyə güldüyün usun bəlgilər**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun). (**bəlgilər**: görsədər).
-necə güldün əkin, nəyə güldün **usun bəlli**. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-necə gülərsin əkin, nəyə gülərsin usun anlanır. (**əkitin**: **əkin**: tərbiyən). (usun: ağlun).
-**başın, usun (huşun) itirmək:** bayınlanmaq. bayqınlanmaq. bayışmaq.

usundurmaq (**us <> su**). **sulandırmaq**. **ıslandırmaq**.

usunqan verən. hamil. çək üzrə yazılıb çəki hər kim banga götürsə parasın ala bilər,

usunmaq (**us <> su**). **sulanmaq**. **ıslanmaq**.

usunmaq **usğunmaq.** sayğılmaq. sayılmaq. sanılmaq. fərz olmaq.

usunmaq sunmaq. önərmək. pişnəhad odmək.

usunuş sunuş. önəriş. pişnəhad ediş.

usuş uslu, mə'qul (məntiqli) işlətiş. (# **üzüş**: üzülü, pozuq, kötü, pis işlətiş).

usut əğli mütləq.

usuz 1. (**ussuz**). huşsuz. səfeh. başarcaqsız.**1.** huşsuz. **1**.**ussuz**. utsuz. həyasız.

1.ussuz. .(**us <> su**). susuz.

usyan **üsyan.** ayaqlanma.

uşaq çəpi. sapı. çiğ. xam.

ana dansa anadilin, **uşaq necə qana dilin**?.

-**uşaq kimi:** çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq içli. çox kəvrək ürəkli. samsayaq.

sapsayaq.

-**gəlişməmiş, cılız uşaq:**. cırbala. cırbağa. cırba. sısqan. sısyan.

-**uşaq çörəkdən**, böyük sevidən qaçmaz. (**sevidən:** məhəbbətdən).

-**bir yaşlı uşaq:** çəpi. sapı.

-**uşaq içli:** çox kəvrək ürəkli. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. samsayaq.

sapsayaq.

uşaq **1.**ufaq. küçük..**1.** çıprığ. çıpğıq. çımrığ.**1.** oğulcığ. -qonşu **oğulcığı.** uşağı. **1**. açar. şayırd. çırağ. **1**. buta. çağa. -**butalı butasız**: uşaqlı uşaqsız. **1**. cocuq. doğan. **1**. küçük. köçük. -arslan **küçüyü**. **1**. cuşqa..
-**iki bacının ərkək uşaq**: bulça..
-**iki bacının** dişi **uşaq**: bulçağ..
-**altı yeddi yaşlı uşaq**: yaş bala..
-**ulağ uşaq**: yekə xırda..
-**ovnuq uşaq**: (**oğnuq oğşaq**): çoluq cocuq..
-**uşaq quşaq > uşaq muşaq**: döl döş. cocuq torun.**.**
-salınmış uşaq: düşük.**.**
-tezik uşaq: bir iki ay tez olan cocuq.(**tezik**: çağından ön olunan (üzlənən) nərsə)..
-**uşaq ulşaq**: kiçik böyük.
-**çox şuluğ, oynaq, qımıldaq uşaq:** cuvalaq. cüvallahı.
-**qın uşaq**: çətin uşaq.
-şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq: kədə. qata..
-**uşaq atıya qaytarsa sözü**, eşitməz əğrini, eşitməz düzü, qaranlıq gecəyə dönər gündüzü.
-**şuluğ uşaq**: çıpıt.
-yayılmıyacaq bir yazı, **ölü doğulmuş uşaq kimidir**.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar)..
-**doqquz ayına dolmadan doğmuş uşaq**: bicələk **(biçələk)**..
-**uşaq** yıxıla yıxıla ulalar. (**ulalar**: böyüyər)
-**uşaq dilində dadlı** (şəkər. şirni): qaqqa..
-uşağa söyənilir: -beşi keşmiş, altını atmış, yeddiyə yetmiş, səkkizə səkmiş, doqquzu oğmuş, onda onalmış.

uşaq -**uşaq düşək**: küçük. ufaq təfək.

uşaqı uşağı **cırlatma**. (çığırtma).

uşaqın **-azcaq olursa oğul uşağın**, dosdan atadan baydan gör. (**azcaq**: azmış. pozuq) (gənclərin pozuğluğu devlət, dos, evdən asılıdır).

uşaqqən **uşaqkən** yaşdan**.** yaşkən. -tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit!**. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed).

uşaqlar -**yaxlı uşaqlar**: əziz uşaqlar.

uşaqlar -evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər, **uşaqlar, qocalar**. (**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək).

uşaqların -ata ana qayqusudur, ev eşik, **uşaqların qayquşudur** oy deşik.(**qayquşudur**: fikr zikridir.məşquliyyətidir).

uşaqların -**uşaqların geyinçisi**. geyinçi. ən geridə duran. sonbeşiy.

uşaqlıq **1**. qoval(< **kov**). bətn.rəhim. **1**. tutuncuğ. tutunçu oğul. oğulluq. **(**fərzənd xandə**)**. **-**qoşnaşan gün, uşaqlıq bitmiş artıq. (**qoşnaşmaq**: sevişmək. cütləşmək).

uşaqlıqın **uşaqlığın**. -**uşaqlığın unudan**, böyüdükdə, nisgilli qalır.

uşaqlıqıntan **uşaqlığından**. -**lap uşaqlığından**: ilki başlarından.

uşaqsızlıq törəksizlik. törgəsizlik. sonsuzluq. əslafsızlıq. ovladsızlıq. nəvadəsizlik.

uşaqur **uşağur**. uşaqa öz. (kudəkanə).

uşaqut **uşağut**. kiçik iş, nərsə. uşaqlara bağlı, dərək nərsə.

uşalamaq biçgələmək. xırdalamaq. oğalamaq. oğşalamaq. oğçalamaq. doğçalamaq. doğuramaq. dövcələmək. çağtalamaq. çağalamaq.

uşənc çəkinmə.qorxu. (# **işənc**: güvənc. itminan)). -kürküb **ürəkdə uşənc köçdü**. **(**kürküb: ıldırım şaxıb)

uşqal uşaq evi. məhdi kudək.

uşqat üst qat. üs təbəqə.

uşqub **uşkub** (**fars**) < **uçkub**. qat. qatba > təbəqə.

uşqurtmaq **uşğurtmaq. usğurtmaq. huşqurtmaq.** yadına düşmək. xatırlamaq. (# **uçğurtmaq**: yadından çıxartmaq). -unudulmuş anıların həpsin **usğurdum**.

uşlaqun -**kor uşlağun bıraxmaz**: kor tutduğun bıraxmaz.

uşlamaq **1**. tutmaq. -**əl uşlamaq**: əl tutmaq. (tutub, yapışıb)köməklik edmək. (**avuşlamaq. ovuşlamaq**)**. (tuşmaq. tupmaq. tutmaq)**. **1**. ələ almaq. gücü, nifuzu, təsəllütü altına tutmaq, almaq. müsəllət olmaq. -işləri **uşlamaq**: işləri ələ almaq. -kor **uşlağun** bıraxmaz: kor tutduğun bıraxmaz..
-**əl uşlamaq**: əl tutmaq. (tutub, yapışıb)köməklik edmək..
-**yaxa uşlamaq**: kəndi qulağın burmaq. "uzaq olsun: daşa gəlsin: 'tanrım uzaq olsun' demək.

uşlamaq uşlamaq. tuşlamaq. quşlamaq. alıb tutmaq. vurub tutmaq. -uşla: tuşla. quşla.

uşlaşmaq (**uş**. **tuş**. **tut**). birləşmək. müttəhid olmaq. yığışmaq. cəmləşmək..
-**uşlaşın!**: birləşin!. müttəhid olun!. yığışın!. cəmləşin!.

uşuq -aşıq uşuq bir damlada birgəşir. (**aşıq uşuq**: aşıq məşuq).

uşuq **1.** eşq. **-uşuq odu tutunub**, öpgə ürək qoğrulur.**1.** mə'şuq. -**aşıq uşuq:** aşıq mə'şuq.
-**aşıq uşuq**: aşiq mə'şuq.

uşuşmaq -**qol uşuşmaq**: əl ələ vermək. -**qol uşlaşıb** iş bitirdilər.

uşütmə -**qızıqlını uşütmə basar**, soyuq tər axar. (**qızığ**: sıtma). (sıtma kəsəlli üşüyüb, soyuq tərlər).

ut **1**. **uy.** ar. namus. **1**. **ud**.ödüç. yaxılan qoxulu ağac**. 1**. millət.**1. uy**. haya. -kor çobanda qoy qalmaz, **söğüş gedsə ut qalmaz**.**1**. hökm. hükm. qərar. **1. uy.** but. qıçın, dizdən çatalqıya dək uzanan, dolu ətli yeri..**1.** şərəf.-cumaz qutlu, **eliz utlu**.(ut:)..
-**ut çıxmaq: but çıxmaq**. utmaq. butmaq..
-**dos acısın balla ut**, yağu süycün, daşla tut. (**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla).
-kölgəni bıraq ışığı **tut**, gözdəkin ötür, **əldəkin ut**..
-kiçik arzular tut, **çeğnəyib ut**!.
-səni sevəni ağıdursa ut, sevməyən səni baldursa unut!.

ut utanc. -beynikütdə **ut olmaz**. (kütbeynidə utanc olmaz).

ut -**ut qalmağan** yerdə. (**qalmaqan:**qalmamış).

utac **utac** (moğol). **ulac**. tilov. telov. cilov. yular (nərsəni çəkməkdə, sürüməkdə işlənir. demir, çəlikdən yapılır.).

utacaq -utanırsansa el içrə, **üzü çoxlar utacaq**. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar).

utaçı **utçu**. millətçi.

utal **1**. (**uytal**. çəkinməli. gözləməli.). əxlaqi. -**yasal utal danışıq**: siyasi əxlaqi danışıq. **1**. tə'cili. ürjan. iztirari. -**utal** yardım. -**utalıtda**: urjan halətdə. tə'cili muriddə.

utalıt urjan halət. -**utalıtda**: urjan halətdə tə'cili muriddə.

utam **udam**. ovağ. famil.

utamaq -**utamaq** da var, **ödəməkdə**: almaqda **(**yeməkdə**)** var, verməkdə.

utan **-acığın utan küyməmiş**. (**acığın**: acırın) (**küyməmiş**: yanmamış).

utan axşam. -**doğan oran utan:** səhər nahar axşam.

-hirsin utan sancımaz.

utan -**qabayın utan köpərməz**. (**qabayın:** hirsin. -tanrı **qabayar,** bolluq aparar).

(**köpərməz**: köpməz).

-tirsin utan tərsəməz. (**tirsin**: hirsin) (**tərsəməz**: yanılmaz).

utan **1.** utan. yarıtan. qəhrəman**. -**musabiqə utanı, qəhrəmanı: yarış yarıtanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.**1.** yarıtan. qəhrəman**.-yarış yarıtanı**: musabiqə utanı, qəhrəmanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.
-**utan**, **utanmazdan!**.

utanar -**ürək verməz, əl utanar**. (ürək qısır, əl utanır). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd).

utanar -**a**ğız yeyər, **göz utanar**.

utanc **1**. abrı. abraq (< **yapraq**: örtük). həya. nəzakət. **1**. uyut. arığ. ar. həya. -**arığın utmuş,** suyun içmiş: utanmağ bilməyən kimsə.**1.** uyat. həya. şərm.
-utanc gözdə, görk üzdə. (**görk**: göyçəklik).

utanc ut. **-**beynikütdə **ut olmaz**. (kütbeynidə utanc olmaz).

utanc uğut. uvut. uyut. şərm. həya.

utancaq (üzü pörtmüş). qızalaq.

utancaq 1.həyalı. uysal. usal.**1.** qızalaq üzlü. qızarmış üzlü.

utancaq utancaq olan. -**qınanc** uşaq: -**qınanc** uşaq.

utancı həyası. utu. -**gözdə utu yok:** gözdən gedib.

utancım xəcalətim. **-**əfv eylə təqsirimi xəcalətim var. (bağışla günahım utancım var).

utanclı uyatlı. həyalı. şərmli.

utandırıcı kötür. qəbih.

utanı **-**musabiqə utanı, qəhrəmanı: yarış yarıtanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.

utanıb -**utanıb durdu**: uyalıb qaldı.

utanır **-ürək qısır, əl utanır**. (ürək verməz, əl utanar). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd).

utanırsansa -**utanırsansa el içrə**, üzü çoxlar utacaq. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar).

utanqac **utanğac**. utanclı. uyaclı. üzaşac. həya edici. qəbeh. qəbih. qəbahətli. -**aşaq** sözlər.

utanmadan -acınmadan, sücü (boza. şərab) olmaz, **utanmadan** kişi olmaz. (utanmaq, həyalı olmaq kişiyə gərəklidir).

utanmadan tutunmadan. çəkinmədən. açığ açığına.

utanmadan uyalmadan.

utanmadılar armadılar. yorulmadılar. -doğrular kor oldular, **oğrular armadılar**.

utanmaq **1**. uyalamaq. -**uyalamadan** çığırdı. **1**. uyazmaq. -ağız yeyər, göz **uyazar**.

utanmaq -oğurluqla qorxmaq, **qəhbəliklə utanmaq tutmaz**.

utanmaq **uytunmaq**. **uytanma**. kitinmək (qapınmaq). həya edmək.

utanmaram uyalmas mən. utanmaz mən. -özbək dər. -öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən uyalmas mən**. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm).

utanmasın -**göz gözə düşüb utanmasın**, üz üzə düşüb qızarmasın.

utanmatan **utanmadan.** qınmadan. çəkinmədən.
-**tüpürdün utanmadan üzünə**, utanmazın, tüpür üzünə!. (ana dilin danan)**.**

utanmayan -**utanmayan**, **baxıcı** olur, ərinməyən, qapıçı.

utanmaz **1**. uyatsız. həyasız. qızmaz. -qoxmuş ət duz istəməz, **qızmaz** üz söz. **1**. ütrük**.** ütük. -**ütrük ütün**: utanmaz yalançı, kələkçi. **1**. həyasız. uydal. uymal.**.**
-üzü qırmızı, **utanmaz**.

utanmaz boz. həyasız. -çox üzü **boz** adamdır.
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, **heç uvanmaz, üz utanmaz**..
-gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (**uğursuzluq**: baxsısızlıq. şanssızlıq). (uğursuzluqda deyilir). (**gəzək** :sıra. fürsət).
-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən, **ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən**. (**usanmaz**: yorulmaz. sarsılmaz. bezməz.).
-utanmaz mən: uyalmas mən. utanmaram -özbək dər. -öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən uyalmas mən**. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm).
-tükənməz malın olunca, utanmaz üzün olsun.
-yalan donun geyinən, **qalan dondan utanmaz**.

utanmaza -**utanmaza gündə toy**.

utanmazdan -**utan**, **utanmazdan!**.

utanmazın -tüpürdün utanmadan üzünə, **utanmazın, tüpür üzünə**!. (ana dilin danan)**.**

utanmazki -**pulaki, utanmazki**!. (pulaki, arsız olur).

utansan -**oyansan, dayansan, utansan**.

utantırar **utandırar. uyaldar.** aş yeməyin bilməyən, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək).

utantırıcı **utandırıcı**. utdurucu. uytarıcı. biabırçı.

utantırtı utandırdı. uyatdı. -ağ tənəsi **qış qarını**. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).

utar hakim. hökm çıxaran.
-qısmasan boğazı, dəvəni utar. (könül dolmaz, qarın doymaz). (həvəsdi, bəsdi).
-**su daşı oyar, su daşı utar**. (gücün çatmazsa nərsiyə, su kimi çəpərlik, yumuşaqlıq göstər. (dağlar boyda qayalar, suya sığar).

utar -iyiyə uyan, qılığın tutar, kötüdən uman, **bokunu utar**.

utar **udar.** -hər yerdə güdüb durar, **istəyirsə tutub udar** (tapmaca) (**ölüm**).

utar -gün gələr utar topraq.

utar **udar**. dəbir. dəfdərdar. -yazuvçular odağı **udarı**: yazıçılar itthadiyyəsinin dəbiri.

utarmaq çitmək. hökm çıxarmaq. qərar çıxamaq, kəsmək. -on il türmə utarmaq**utardılar**.

utarmaq çitmək. hökm çıxarmaq. qərar çıxamaq, kəsmək. -on il türmə **utardılar**.

utarmaq **utmaq**. oparmaq. qələbə çalmaq.

utay **uday**. (**ud: öt:** çağ).həmməşə.

utayı **udayı**. durmadan. dəvamlı. -gecə gündüz **udayı**: tün gün **durmadan**.

utçu **utaçı**. millətçi.

utqılı **uyqılı**. qıçqılı. dal qabağ qılı (həya, şərm yerlərinin tükü).

utqunmaq **1**. aşırğanmaq. **1**. balğurmaq (**< bal**. **böl**). tikə tikə utmaq. **1**. gir eləmək. tutqunmaq.

utlatmaq **utlutmaq**. milliləşdirmək.

utlu **-**ocaq odlu, **gəlin utlu**. (**utlu**: utanclı. hayalı).

utlu şərəfli.-cumaz qutlu, **eliz utlu**.
-**qutlu utlu**, **odlu otlu olsun**: uğurlu həyalı, ocaqlı bollu olsun.
-**utlu, utun qorar**, utsuz sanar, ondan qorxar! (**ut**: həya).
-utlu, utundan susar, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.

utlu -qutlu olsun, yurtlu olsun, **utlu olsun**. (təzə gəlinə deyilir)

utluq tünükə**.** (**donqa**: güdə don). tuman altdan geyilib, gövdənin ut (həya) yerlərin tutan, örtən tikə, parça, geyim.

utlutmaq **utlatmaq**. milliləşdirmək.

utma utma cayizəsi.aparış ödülü.

utmaq **butmaq**. but çıxmaq. ut çıxmaq..
-**kül udmaq**: aldanmaq. yahalmaq. qandırılmaq.

utmaq -qaqırın utmaq, batır yaraşı. (**qaqır**: qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. acığ).

utmaq qazanmaq. qalib gəlmək.

utmaq **udmaq**. **1**. (< **ud**: **öt**: **öy**. **uy**: dəlik-iğnə **utu**: iğnə **öyü**: iğnə dəliyi)). boğazdan (dəlikdən) ötürmək. **1**. {içəri almaq. yiyələnmək. (**yenmək**: yemək içəri almaq. yiyələnmək). həpsi üstələmək, qələbə çalmaq anlamındadır}.**1**. **utarmaq**. oparmaq. qələbə çalmaq. **1**. **ütmək**. yarışda aparmaq.

utmaq -yaşam öz sözün boğaza soxur, **utmaq bacarmıyanı**, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

utmaz -əlaçıq eşigin açıq qoyar, **oğru girməkdən utmaz**. (**eşigin**: qapısın) (**utmaz** : utanmaz). (hər götverənə (**götürü verən:** şişirdən. müddəiyə. iddiaçıya) qapı açılmaz). {hər iyilik yerin açmaz (yerində oturmaz)}. (iyilik hərgələ yapılamaz. düşün kimədir, nəyədir). (koramal iyilik, suya su qatmaqdır). (**koramal**: qanmazlıqla).

utmuş **-qazıq utmuş**: dik durmuş. əğilib bükülməyən.

utruq abır.

utrunmaq danmaq. (**# ütgünmək**. e'tiraf edmək).

utsuz həyasız**.-**utlu, utundan susar, **utsuz, susdurdum sanar**. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.

utsuz usuz. ussuz. həyasız.

utsuz -utlu, utun qorar, **utsuz sanar**, ondan qorxar! (**ut**: həya).

utsuz -**utsuz üslər**: bihəya surətlər.

utsuza **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

utsuzdan -**utun qoru utsuzdan**. (üzün saxla üzü susuzdan) (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

uttuqunu **-**kor tutduğun bırxmaz, kağ utduğunu qaytarmaz. (**kağ:** kal. qax).

utturucu **utdurucu**. **utandırıcı**. uytarıcı. biabırçı.

utturur -yaşamın quralı budur, **acının utdurur** !**.**

utu utancı. həyası. -**gözdə utu yok:** gözdən gedib.
-gözdə utu yok: gözdən utancı, həyası gedib.

utuq yetik. çatuq. nailiyyət. müvəffəqiyət. müvəffəqiyyət. -ulğan **utuq** yetiklər: böyük nailiyyətlər.

utul **-**aldışa tutul, **hər nəyə utul**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (kişi nərsiyə alışandan, öğrəşəndən son, başqaların dəğərləri dəğişər, düşər) (aldışlıq, alışqanlıqçox itgilər uyartır).

utul milli.

utulan -**öcə utulan**, öclə utulur. (öcə tutulan, öclə utulur).

utulan -uldağan acı utur, **utulan acı qutulur**. (**uldağan**: yüksələn) (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)

utular unudular. **-**ortadaki tutular, **arıtdaki utular**. (**arıtdaki**: daldaki)**.**

utulma -böyü, böyüklüyə tutulma, **susa, dənizlərə utulma**, düşün, düşüncəyə uçunma!. (**böyüklüyə tutulma**: qurralanma). (**uçunma**: məhv olma).

utulmaq 1. məğlub olunmaq.**1. ütülmək**. **utuzmaq**. yarışda itirmək.

utulmaz **-**bölmə şəkər sorulmadan utulmaz. (**bölmə şəkər** : qənd).

utulmaz **-**eşq oddur əllə tutulmaz, **dönər daşa utulmaz**.

utulmaz -**sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə:** yekə tikə. cığdam. cikdəm.

utulsun **-keçənləriz utulsun**, aldındakız tutulsun. (**utulsun**: unutulsun). (**aldındakız**: qabağızda olan. önüzdə olan).

utulur -öcə utulan, **öclə utulur**. (öcə tutulan, **öclə utulur**).

utuluş məğlubiyyət.

utum **yutum**. luqmə. -sevgi **utumuna** üzüklər **(**həsrətlilər**)**..
-**bir udum**: bir ağız. balğu (**< bal**. **böl**). -yekin **balğu** su istyəim: bir udumluq.
-**bir udum sevgi nisgili**.

utun -**utlu, utun qorar**, utsuz sanar, ondan qorxar! (**ut**: həya).

utun -**utun qoru utsuzdan**. (üzün saxla üzü susuzdan) (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

utun -ipək donun, **saplıq utun olmasın**. (**saplıq:** 1.əsginib, yırtınıb sapı çıxmış, aşınmış geyim. 1. mitqal). (**utun**: namus)

utunmaq **1**. **uçunmaq**. məğlub olmaq. **1**. **utuzmaq**. məğlub olmaq. şikəst yemək. -ikisindən biri **utunacaq**.

utuntan **utundan .-**utlu, **utundan susar**, utsuz, susdurdum sanar. (**ut**: **uy**. həya).{əkili, əkidən susar, əkisiz, susdurdum sanar. (**əkili: əkitli**: ədəbli. tərbiyətli)}.

utunur -yaşam iştə, **acılı dadlı utunur**.

utunuş qalibiyyət.

utur **atuz. atur**. (# **uçur**). **1**. uca, hündür yer. **1**. təpə. qalağ. -çöldə yer yer daş qum **aturları** görünürdü..
-**atuz dağ:** ulu dağ.
-oynur utur, gürşür yıxır. (**gürşür**: gürəşür).
-yaşam bir sınağ, sınan utuzur, **sındıran utur**, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

utur -**uldağan acı utur**, utulan acı qutulur. (**uldağan**: yüksələn) (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)

utuş **1.**yengiş**.** aşut. fəth. qələbə. zəfər. piruzluq.**1.** yeniş. qələbə. -**yeniş yeyiş**: utuş utzuş. qələbə məğlubluq.

utuz məğlubiyyət. şikəst.

utuzan **1**. alt çəkən. (# **aparan**: üst çəkən). **1**. uçuran. itirən.

utuzdurtmaq aşırqıtmaq. kələ düzəklə nərsəni nərsiyə yedirtmək.

utuzmaq **1**. **utulmaq**. **ütülmək**. yarışda itirmək. **1**. **utunmaq**. məğlub olmaq. şikəst yemək. -ikisindən biri **utunacaq**.

utuzturur -yaşamın quralı budur, acının utdurur, **dadlını utuzdurur** !.

utuzur -yaşam bir sınağ, **sınan utuzur**, sındıran utur, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı).

utzuş yeyiş. məğlubluq. -**yeniş yeniş**: utuş utzuş. qələbə məğlubluq.

uva **yuva**. nin. hin.

uvanmaq oğanmaq. (içi) qırınmaq. üzünmək. sincinmək. vicdan əzabı çəkmək.

uvanmaz vicdan ezabı çəkməz. -düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, **heç uvanmaz, üz utanmaz**.

uvantı **-eşqin tərs uvandı olmaz**, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

uvaş **yavaş.**

uvaşca **yavaşca.**

uvat doğru yol, üz. -tarım işlərizə **uvat** versin.

uvat -**tərs uvat**: öngeri (ön geri). üzü oyana. üzü dalı. dal qabaq. tərs.

uvat yoğta. **-işin yoğta**, yolun yaxta olsun. (işin uvat, yolun ışıq olsun).

uvata **-uvada izdə**: qabaqda arxada.

uvatları -yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr **uvatların uçqurar**.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).

uvatlı üzü yola. -**uvatlı** uşaqlar becərmək.

uvatlığı -**iş uvatlığı:**. iş yüryüklüyü. işlərizdə müvəfəqiyyət.

uvay **evay**. **vay.** qınanc, qorxu, ağrıdan çıxarılan doğal səs.

uvlamaq **uvlamaq. ulamaq. yulamaq.**

uvut **uğut. uyut**. 1.maya. dıroj. 1. utanc. şərm. həya.

uy **-**hamını duy, **kəndivə uy**.

uy **ut**. **1**. ar. namus. **1**. uyta. kit. həya.

uy **ut.** but. qıçın, dizdən çatalqıya dək uzanan, dolu ətli yeri.

uy **ut**: haya. **-**kor çobanda qoy qalmaz, **söğüş gedsə ut qalmaz**.

uyaclı utanğac. utanclı. üzaşac. həya edici. qəbeh. qəbih. qəbahətli. -**aşaq** sözlər.

uyaq -**oyaq uyaq**: bidar o xoftə.

uyaq tuka. tuta. qalıb.

uyal xiyal.-**sən, dadlı bir uyal**, acı bir anısın.

uyalamaq utanmaq. -**uyalamadan** çığırdı.

uyalıb -**uyalıb qaldı**: utanıb durdu.

uyalır utanır. -**uyalma**: utanma.

uyalış . büşmanlıq. qısılğanlıq.

uyalla xəyalla**. -uyalla dolursa yaşın**, könlün əzik, başın boş qalır!.

uyalmadan utanmadan. düşünmədən.

uyalmanğ **oyalmanğ**. qayğırma. fikr eləmə. narahat olma.

uyalmas -**uyalmas mən**: utanmaz mən. utanmaram -özbək dər. -öz dilimni sözləşidən qayıtmas mən, **ana dilimni sözləşidən uyalmas mən**. (**sözləşidən**: danışmaqdan) (**qayıtmas mən:** dönməz mən.dönmərəm).

uyalmaz **-varını verən uyalmaz**, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: uyanmaz)**.**

uyalmaz **-varını verən uyalmaz**, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: utanmaz)**.**

uyalsan utansan. -çalt uyalsan, qayıtma yoldan. (**çalt uyalsan**: birdən utansan).

uyaltar **uyaldar. utandırar**. -aş yeməyin bilməyən, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək).

uyaltat.

uyan **-dosda uyan çöldə qaldı**, oynaşa guman evsiz. (**guman**: gumanı gedən).

uyan **-**düzgünə **uyan armamış**. (**düzgünə**: dəsdura. proqrama).

-iyiyə uyan, qılığın tutar, kötüdən uman, bokunu utar.

uyan **-**fala uyan, fala düşər..
-**oyuna uyan**: fe'linə uyan-özgənin oyuna uyan:başqasının fe'linə uyan.

uyan -**qayra uyan**, qaya qalar. {**1**. **özgəyə tutulan (qapılan**), bəlaya (qaya) qalır. **1**. **özgəyə tutulan**, gay (qay) qalır, avara qalır. **1**. **özgəyə tutulan**, sabit qədəm qalamaz (qayar)}.

uyan **-oğruya uyan çalınmış**, yağuya uyan talınmış.

uyan -**yendikə uyan**, yenidən qorxar. (**yendikə**: adətə).

uyar -**'bilən' bildiyin qılar, 'bilməyən' özgəyə uyar. (**'bilən' (başarığı olan), bildiklərin qanıtlar, uyqarıdar (müntəbəq edər, göstərər). ('bilməyən' (kəndi anlamıyan), öğrəşdiklərini (özgələrin öğrətilərini, teorilərini, dediklərini) yansıtar, təkrarlar.)**.**

uyar gərək. (şayistəlik. ləyaqət). -ondan **uyar** bəkləmə: -**uyarı** nədir: gərəyi. səzarlığı nədir. -**uyarı** yüksək: -uyarı düşük. -uyarılı: gərəkli. layiq. -**uyarın vermək**: haqqın vermək.

uyar ixtar. tezkar. ikaz. -birinci **uyar** : birinci ixtar -**uyarı** sayan kimdir: **uyara,** ixtara baxan kimdir..
-türkün gözü, türk ardında durarar, **erməni gözü, yad götündə uyar**.

uyar mədəniyyət. -**barış uyarı**: ünsiyyət mədəniyyəti.

uyar **-uyar isən doğuya**, sən sürəcəksin ona. (təbiətin qanunların bilməklə, onu sürə bilirsin).

uyarı duyarı. ayğaq (ayğıqlatı. aydınlatı). ayğıq > agəhi. xəbərdarlıq.

uyarı qayrıtı. ixtariyyə. -**uyarı göndərmək**: ixtar (ixtariyyə) göndərmək**.**

uyarınca gərəyincə. (şayistəligincə. ləyaqətincə). -**uyarınca** yağdırdı. -**uyarınca** qınqadı: lə'nət etdi.

uyarıtmaq duyarıtmaq. ayğaqlamaq. aydınlatmaq. xəbərdar edmək.

uyarıtmaq **uyarlatmaq.** ixtar vermək.

uyarlaşın həmahəng olun. -ikizdə uyarlaşın. ikizdə həmahəng olun. -birbirilə uyarlaşamadılar. ikizdə həmahəng olun.

uyarlaşmaq uylaşmaq. uzlaşmaq. okdaşmaq. oxdaşmaq. həmahəng olmaq. muvafiq olmaq. -ikisidə söz verdilər, birbirilə **uzlaşamadılar**: birbirilə həmahəng muvafiq olmadılar. -ikizdə **uylaşın**: ikizdə həmahəng olun. -birbirilə . ikizdə həmahəng olun

uyarlatmaq **uyarıtmaq.** ixtar vermək.

uyarlıq -**çağına uyarlıq**: uyğay. mədəni. sivil.

uyarma uyutma. ağdarış. tə'dil. cürləmə. adaptasyon.

uyaşıq **uyqaşıq**. -**uyaşıq** (**uyqaşıq**) **sağlatmaq**: uyaşmaq. uyaşıq (uyqaşıq) sağlatmaq. (saziqarlıq edmək).

uyaşmaq uyaşıq (uyqaşıq) sağlatmaq. (saziqarlıq edmək).

uyaştırmaq **uyaşdırmaq**. (saziqar edmək).

uyat **1**.ayb. ayıb. -bu iş **uyat** değil -**uyat** olsun: (həya ed). **1**.kitil. həyalı. məhcub.**1**.narxoz. neşəxana..
-tanquyat: **tanq uyat**: çox usanc, utlu arlı, həyalı.

uyat utanc. həya. şərm.

uyatı **1**.yoxlayıb ölçüləmə. pırob. **1**.əntəbəq ələşşikl.

uyatlı utanclı. həyalı. şərmli.

uyatmaq uyqatmaq. uyqun editmək. (saziqar edmək).

uyatsız utanmaz. həyasız.

uyattı **uyatdı**. utandırdı. -ağ tənəsi **qış qarını uyatdı**. (bədəninin ağlığı qış qarını utandırdı).

uyazmaq utanmaq. -ağız yeyər, göz **uyazar**.

uyça xumar. -**uyçan** göz.

uyçanmaq xumarlanmaq.

uyq **uyğ**. xeyir. -**uyğundan** keçmək: xeyrindən) keçmək.

uyqalıqına **uyqalığına.** uyruğuna.mədəniliyinə. -**baxma adam oğlunun uyruğuna**, tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna.

uyqan **uyğay.** modern. çağına uyan. mədəni.

uyqan -gəpmə, dinmə, sormasan, **uyğan yarın tapılmaz**.

uyqar bolqasun. tərbiyəli. mədəniyyətli.

uyqarlıqına **uyqarlığına.** uyruğna. üzü yolalığına. mədəniliyinə.**-baxma eloğlunun uyruğuna**, bilinməz, basmadan quyruğuna.

uyqartmaq bolğatmaq. mədənilətmək.

uyqaruq munasib. -yürün toxa yol bilən, bir uyqaruq yar bilən. (**toxa**: haqqa).

uyqarun -gəzib dolan **öz uyqarun tapgilən**. (**uyqarun**: tayın. babın.munasibin)

uyqaş müttəhid .-**oyqaş uyqaş**: müttəfiq müttəhid .

uyqaş **uyğaş**. **1**. həmahəng. harmonik. **1**. mədəni (# **ürkəş**: ğeyri mədəni). **1**. sust. yuxulu. **1**. uyumluq. tətabüq.

uyqaşıq **uyaşıq**. -**uyaşıq** (**uyqaşıq**) **sağlatmaq**: uyaşmaq. uyaşıq (uyqaşıq) sağlatmaq. (saziqarlıq edmək).

uyqaşlıq ittihad .-**oyqaşlıq uyqaşlıq**: ittifaq ittihad .

uyqaşlıq qomaqonluq. həmahənglik. harmonika.

uyqat **uykat**. yuxu gətirən.

uyqatmaq -**oyqatıb uyqatmaq:** oyadıb öğrətmək.

uyqatmaq öğrətmək. -**oyqatıb uyqatmaq**: oyadıb öğrətmək.

uyqatmaq uyatmaq. uyqun editmək. (saziqar edmək).

uyqay **uyğay.** çağına uyarlıq. mədəni. sivil.

uyqay **uykay**. yuxulu.

uyqılı **utqılı**. qıçqılı. dal qabağ qılı (həya, şərm yerlərinin tükü).

uyqtaqına **uyqdağına**. aşağına. dolağına. doldağına. -bu işin **aşağına** inandılar.

uyqu **uyğu.** xiyal. xəyal. -**uyğusuz** ürək.

uyqu **-uyku, yaşamla doğur, ölümlə bitir.**

uyqul müəddəb.

uyqula kitir. gerçəkləşdir. doğrut. **-**əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma)

uyqulama yapsay. tətbiq.

uyqulamaq **1**. aparmaq. işə tutmaq. tətbiq edmək. -keçmiş yasalar indi **aparılamaz**. **1**. çapqulamaq. yapqulamaq. e'mal edmək. tətbiq edmək.

uyqulamaq **1**. aşırmaq. dolandırmaq. doldurmaq. idarə edmək. **1. uykulamaq. uklamaq**. **yuxlamaq.** yatmaq. köpmək.

uyqulanması işə aşması. -**işə aşması** uğrunda: uyqulanması yolunda.

uyqulayan **oxan**. oxuyan. **-**gül deyən kim, **kül oxan kim**. (**oxan**: oxuyan. uyqulayan).

uyqulu **uykulu**. -**çala uykulu** qalxdı: bütün yuxudan qalxmamış, durdu.

uyquluqun -**uyquluğun gəl**, uyqusuzun gəlmə. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

uyqun -**el günə uyqun:** el günə yaxımlı. xalqa, zamaniyə tənasüblü, munasib.

uyqun **-**hər çağun, hər bir yerin işlək işi, **uyqun sözü olsun gərək**. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**

uyqun -**öynə uyğun**. (**öyün**: imkanat).

uyqun -**rahat uyqun**: onaylı yaraşlı.

uyqun -**uyğun onarış**: islahat.

uyqun **uyğun. 1.** bəymin. bəğmin. bəğənilən. münasib. **1.** görək**.** məsləhət**..**
-uyğun görülür: **görəkir**, məsləhət görülür. -əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq **görəkir**..
-**uyğun görmək**: görəkmək**.** məsləhət görmək..
-**uyğun düşüncəli**, alçaq könüllü biri.

uyqun **uyğun**. **1**. qolaylı. əlverişli. **1**. say. muvafiq. -yaşına **say**. -ərkizə **say**: istəyizə **(**ixtiyarıza**)** uyqun. -bu ona **say** değil. **1**. on **(onğ)**. -**on** düşdü. **1**. yarasa. -savala **yarasa** yanıt: **uyqun** cəvab. **1**. uğurlu. uğruq. musaid. **1**. təntəş (**dənğ**). uyumlu. **1**. düşəli. sərfəli. -**düşəli** unat: uyğun qiymət. **1**. oxuşlu. oxuşun. munasib. **1**. yax. munasib. -bu qılığ sizə **yax** değil. -**yax** işlər. -**yax** sözlər. -çox **yax** davranış. -hava durumuna **yaxlıq..**
-uyğun, **düz**, **munasib gəlmək**: uytunmaq..
-**rahat uyqun:** onaylı yaraşlı.

uyqun **uyğun.** düz**.** cür. mütənasib..
-**tam uyğun:** dən dərək. -sözü işinə dən dərək..
-ola bilsinki deyənlər düz ola, **gördüyün uykun yozula**. (**yozula:** açıla)..
-**qaydıya uyqun:** ölçəmə uyqun. tibqi qaidə.

uyqun yaxımlı . yararlı.-günə **yaxımlı** qılıqda: moda uyqun qılıqda.

uyqun yaxımlı**.** yararlı.

uyqun bab. -sənə **bab** mənə **bab**: sənə uyqun mənə uyqun. -**bab** gələməz yaman olan yaxcı düzə.
-durşa **uyqun**: duruşa **uyqun**: adətə münasib.

uyqunluq qonqurdaş. qonqurdaş. qoyqurdaş. qoqurdaş. mutabiqət.

uyqunluqu **-istəyə uyqunluğu:** uzluğu. tibqi murad olduğu. **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz.

uyqunmaq oxumaq. yoğmaq. (saziqar olmaq). -o hammıynan **oxur**. -o hammıynan **yoğur**. -**yoğur** uşaq: üzü yola, söz eşidən balar. -çağın sənlə **yoğmadı**, sən onla **yoğur**.

uyqunu **-**yaşam bir **uykudur**, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir. yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, yuxunu bitir).

uyqur tədbirli. iyi düşünən.

uyqur **uyğur**.mədəni.

uyqurluq **uyğurluq.** ədəb. mə'rifət. -öğrətciyə duyğurluq, **öğrənciyə uyğurluq**. (öğrətməndə duyarlıq, məsuliyyət hissi, öğrənciyə eşitmə, sözə baxma tutqusu gərəkir, olmalıdır). (**tutqusu**: qabiliyyəti).

uyqusu -**el uykusu**, dağ yuxusu ağır olur, çağır ha çağır.

uyqusuz **uyğusuz**. -**uyğusuz ürək**.

uyqusuzun -uyquluğun gəl, **uyqusuzun gəlmə**. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (yaxculuğun gəl, yamanluğun gəlmə).

uyquşmaz **uyğuşmaz**. **1**. aşulmaz. barışmaz. bağdaşmaz. uzlaşmaz. **1**. qabili tətbiq olmayan.

uyqut **uyqurd**. dəliqanlı. qızılbaş. fədayi. pişmərgə. -**yaş uyqutlar**: gən qızılbaşlar. -**yaş uyqutlar** düşman tilfun tellərin kəsiştirmişlər.

uyquta -**uykuda görməli**: düşüşünməli.inanılmaz. ola bilməz. tanrım!. rəbbim!.

uyqutlamaq işə qoymaq. cari etmək. bərqərar etmək.

uyqutur **-yaşam bir uykudur**, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir. yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, yuxunu bitir)**.**

uyquya **uykuya. uka. yuxuya. -uka gedmək.**

uylamaq **1**. **yoxlamaq**. -iki kərə **uyla**, bir kərə tıxla. **1**. **yuxlamaq**.

uylanc xiyal.

uylanmaq xiyallanmaq. -**oylanıb uylanmaq**: düşünüb xiyallanmaq.

uylaşıq cürləşik. düzləşik. uzlaşıq. sazlaşıq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

uylaşmaq **uz**laşmaq. **düz**ləşmək. **cür**ləşmək. **saz**laşmaq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

uylaşmaq uzlaşmaq. uyarlaşmaq. okdaşmaq. oxdaşmaq. həmahəng olmaq. muvafiq olmaq. -ikisidə söz verdilər, birbirilə **uzlaşamadılar**: birbirilə həmahəng muvafiq olmadılar. -ikizdə **uylaşın**: ikizdə həmahəng olun. -birbirilə . ikizdə həmahəng olun

uylu həyalı -uysuz çıxsa dağa, **uylu qaçar bağa** (**uysuz**: həyasız).

uyluq **1**. bud. **1**. buda geyilən geyim. uzun səğə corab.

uylum rö'ya. röya. -gerçəkmi **uylum**.

uylunmaq xiyala gəlmək. nəzərə gəlmək. təsəvvür olunmaq.

uymaq -**evrəin çevrinə uymaq**, qurğudan çıxıb duzağa düşmək.

uymal koramal. koruna, qanmazın uyma, təqlid edmə. mütəəssib.

uymal **uydal**. ədəbsiz. söz eşitməz. utanmaz. həyasız.

uymallıq koramallıq. koruna yansıtmaq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

uymallıq koramallıq. koruna, qanmazın uymaq, təqlid edmək. mütəəssiblik. təəssübkeşlik.

uymaz **-dinməz uymaz**, ızını üzməz, ırman arman, izigedər çalışqan.

uymaz **-**keçmişə ayaq diriyən, **çağına uymaz**.

uymuş -hançı dillə oyatım **uymuş elim**?.

uynamaq **usnamaq.** (**üznəmək**). bənzəmək. şəbih olmaq.

uyruq -**uyruğ törüğ**: tayfa qəbilə.

uyruquna **uyruğna**. üzü yolalığına. uyqarlığına. mədəniliyinə.**-baxma eloğlunun uyruğuna**, bilinməz, basmadan quyruğuna.

uyruquna **uyruğuna**.uyqalığına. mədəniliyinə. -**baxma adam oğlunun uyruğuna**, tanıyanmazsın, basmadıqca quyruğuna.

uysal amral. yumşaq.

uysal **usal**. **1**. ədəbli. ram. müti'. baş aşağı. söz eşidən. müəddəb. utancaq. həyalı. **1**. yomır. yapır. barış. huzur. rahat. sakin. **1**. üzü yola.

uysallı düzəməlli. yeriqurli. yaraşıqlı. uyumlu.

uysalmaq saziş edmək. təvafüq edmək.

uysan (oysun. ovsun). (oxunub, oyunub sanılan.) əfsanə.

uysanmaq xiyal edmək.

uysar xiyalpərəst.

uysarmaq xiyalpərəslik edmək.

uysaşmaq yomraşmaq. **yapraşmaq**. sakinləşmək.

uysuq **uysuğ.** mö'tad. narxod. yuxulu.

uysul -**uysul susmuş**, uysuz susdurub sanmış. (uylu utanıb çəkinmiş, utsuz, çəkindirib demiş). (uylu utanıb susar, utsuz, susdurdum sanar). (ədəbli susmuş, ədəbsiz, susdurdum demiş, sanmış). {**uy**: **ut** (ədəb. utanc. həya)}.

uysunar əfsanəvi.

uysunmaq təsəvvür edmək. xiyala gətirmək.

uysutmaq mütəsəvvir editmək. xiyala gətirtmək.

uysuz həyasız. -**uysuz çıxsa** dağa, uylu qaçar bağa (**uylu**: həyalı).

uysuz -uysul susmuş, **uysuz susdurub** sanmış. (uylu utanıb çəkinmiş, utsuz, çəkindirib demiş). (uylu utanıb susar, utsuz, susdurdum sanar). (ədəbli susmuş, ədəbsiz, susdurdum demiş, sanmış). {**uy**: **ut** (ədəb. utanc. həya)}.

uyşadlıq əyyaşlıq.

uyşaq harmoni. -**uyşaq bəsləmək**: harmonisin yazmaq.

uyşanmaq əyyaşlıq edmək.

uyşat əyyaş. kefinə yaşayan. xoşkeçirən. xoşçul.

uyşun **üşəng. üyşəng.** kül pişiyi. pəsiv.

uyta **uy**. kit. həya.

uytaq mö'təqid.

uytal **uydal**. uymal. ədəbsiz. söz eşitməz. utanmaz. həyasız.

uytan (bərazəndə. şayistə).

uytanma **uytunmaq**. **utanmaq**. kitinmək (qapınmaq). həya edmək.

uytari mədəni. (# **otari**: ğeyri mədəni).

uytarıcı utdurucu. utandırıcı. biabırçı.

uytu **uydu**. **1**. satelit. **1**. mahvarə. məsnoi qəmər. **1**. engil. mürid. **1**. saplağ. tapıx. engil. qoyuncaq. mürid. peyrov. **1**. bağlı. bağın. vabəsdə. tabe'. -buda sizə bağındi. -bu **bağınlıqdan** qurtara bilsən..
-belə **oytu** belə **uydu** çıxar. (**oytu**: oy, fikir yiyəsi).

uytunmaq **1**. uyğun, düz, munasib gəlmək. **1**. **uytanma**. **utanmaq**. kitinmək (qapınmaq). həya edmək.

uytunutmaq yaraşdırmaq. müntəbəq edmək.

uyturmaq **uydurmaq** (iki, neçə nərsəni birbirinə). çağlamaq.

uyturu **uyduru.** çaxan. yalan.

uyturucu **uydurucu.** atıcı. yalançı.

uyturuq **uyduruq.** fantezi.

uyturuq **uyduruq**. şəbəh.

uytusu **uydusu**. izəri. yolçusu. mürüdü. peyrövü. **-**turuz yolun izəri. (**turuz** : doğru. hak. həqq).

uytuş mütəcanis.

uytuşluq ılaşıq. birbirin başadüşməklik.

uytuyar **-kar eşitməz uyduyar**, kor görməz yondurar.

uyuc aşuc. təbib xatir.

uyudan (**avutan:** sakinlədən).

uyuq (yatmış. duymaz.). (# **duyuq**: bilən) cahil. -**uyuq** gənclik. -**uyuqlar** qalxıb, **duyuqlar** yatıb. -suç duyuqlarda, bilənlərdədir.

uyuq **1**. şəbəh. ağsa. ölüm qabağı gözə gələn, sayılıb sayılmaz görüntü. **1**. yansıq. müqəllid.

uyuq **-**bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, **uyuq savlar edilsə**, yoğşar yumşar can könül.

uyuq -**qanı uyuq**: **uyuq** qanlı.

uyuqlamaq xiyala batmq.

uyuqlatmaq xiyalat batırmq.

uyuqu **uyuğu. izəri**. **1**. peyrövü. -siz kimin **izərisiz**. **1**. müridi. müqəllidi. -kim kimin **izəri**dir.

uyul xiyal.

uyullanmaq xiyallanmaq.

uyullu **uyulu**. xiyallı.

uyulsunmaq xiyalına düşmək.

uyulsutan xiyallandıran.

uyulu qonuru. qoyulu. tibqi. mutabiqi. **1**.şəbih.

uyulu **uyullu**. xiyallı.

uyum **1**. yansım. təqlid. **1**. tədbir..
-**uyum sağlamaq**: qaynaşmaq.

uyum gəlşik. (həmsazlıq). yarışıq..
-**uyum, harmonya qazanmaq**: dənişmək. (< **dənğ**). yerində oturmaq. olduğu, bulunduğu duruma, ortama dəng gəlib, uyuşmaq. adiləşmək. normallaşmaq. -yad ölkələrin aşınları, ötün ötükcə (öttükcə) **dənişər**. -bu yenilikərin **dənişməsi** çox uzun sürər. -gedilən ölkəyə **dənişmək** gərək. -olursa güc **dənişməyin** yeni otruğa, durmadan dön geri əsgi yurduva..
-**uyum bəsləmək:**gəlişmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər..
-**uyum bəsləmək**gəlişmək. muvafiqət edmək. təvafüq edmək. -**gəlişdilər**: təvafüq etdilər. -**gəngəşib gəlişdilər**: danışıb təvafüq etdilər.

uyumaz -ac evində qatıq **uyumaz** (**tutmaz**).

uyumlu **1**. təntəş (**dənğ**). uyqun. **1**. uysallı. düzəməlli. yeriqurli. yaraşıqlı..
-**uyumlu səs**: sınç. ahəng.

uyumluq uyğaş. tətabüq.

uyumsuz **1**. olumsuz. ğeyri qabili qəbul. neqətiv. -**olumsuz** bağar, gəzək, mahana. **1**. tədbirsiz.

uyumu -**birikən uluslar uyumu**: sazimani miləli müttəhid.

uyur **-**başın yerə qoyan, **ya uyur**, ya ölür.

uyur -yüklü yürür, yüksüz, uyur. (yüklü: qurulu). (tapmaca) (saat).

uyurtmaq **uçurtmaq**. keçirmək. yatırtmaq. -odu **uyurt**.

uyuş **1**. oluş. gəliş. **1**. yansış. təqlid. təqlid edmə.

uyuşçul -arutasız, gülüşçül, oysanasız, uyuşçul. (həyasız olan çox gülər, qayqısız olan çox uyur).

uyuşmaq **1**. oluşmaq. gəlişmək. gələzlənmək. gələzimək. boylanmaq. **1**. tayğınmaq. tayğışmaq. cür gəlmək.

uyuşmaq **-çevrəylə uyuşmaq:** çalqı ilə oynamaq.

uyuşuq **1**. gigələk. geygələk. gicmallağı. sust. **1**. sust. ıslaq. təmbəl. **1**. düşük.

uyut **1**. istiqra. -oyut, uyut, qoyut: fərz **(**qiyas**)**, istiqra, istintac. **1**. utanc. arığ. ar. həya. -**arığın utmuş,** suyun içmiş: utanmağ bilməyən kimsə. **1**. yansıt. təzahür. **1**. yansıt. cə'l. **1**. izit. perov.

uyut **uğut. uvut**. 1.maya. dıroj. 1. utanc. şərm. həya.

uyutan **uyudan.** yuxladan. məng edən..
-diri dirgi, **uyudan**, olu ötgü unutan.

uyutma uyarma. ağdarış. tə'dil. cürləmə. adaptasyon.

uyutmaq tebe' edmək.

uyutmaq yansıtmaq. şəbeh çıxartmaq. muşabehin düzəltmək.

uyutuntan **uyutundan**. xiyalından. şəbəhindən.-iyi ad qoyma **uyutundan.**

uyuyan -**uyuyan**, düşünü görər. (uyuyan, yuxusun görər). (uyuyan, düşündə görər)..
-**uyuyan qalmış**, unutan çaşmış..
-**uyuyan**, yuxusun görər. (uyuyan, düşünü görər). (uyuyan, düşündə görər).

uyuyumuş -**uyuyumuş**, yuxusun görmüş.

uz **1**. usda. mahir. xibrə. bacarıqlı. **1**. **uzaq**. -**uz ışıq**: arabanın uzağa vuran ışığı. (-**alt ışıq**: arabanın alta vuran ışığı. -**düz ışıq**: arabanın ortaya vuran ışığı).**1.** yola. muvafiq.
-**uz** uşaq. -**uz** kişi..
-yoz yolların qırılsun, **tutduğun yol uz olsun**. (yarqış sözü).
-**uz etdin**: tox etdin. hak etdin. əcəb etdin.
-**uz edmədin**: tox edmədin. hak edmədin.
-uz çıxdı: toxlu çıxdı. haklı çıxdı.
-**öz çağında**, uz çağında.

uza ara. ıra.

uzaq ir. **-ir keçmişdə**.

-qocalığın adı uzaq özü yaxın. (ölməyə nə qaldı ki). (başı topla işin bitirə).

-**yaxın uzaq:** yovuq yatlu.

-atın yorqa, **uzaq yolu yaxın gör**!.

-**uzaq** qaynat:. çox qaynat. -**uzaq** getdi: **çox** getdi. -**uzaq** danışma: **çox** danışma.

-**kəttə uzaq** gedmək: **çox uzaq** gedmək.

-göt atandan**, küt tutandan uzaq**. (uca gedib başarıq bəsləyəmən).

uzaq **1.** dış. ıraq. **1**. **uz**.**1**. alıs**.** (< **al**: qabaq). ileri. -**alısqa**: uzağa. ilərıyə. **1**. aralı**. 1**. ayrı. arı. -mən yarımdan **arı** düşdüm. **1**. uzun. -**uzaq** illər. **1**. yolğa. ıraq. aralı. ucqar. pərt. **1**. aya. aralı. -pis işlərdən **aya dur**. uzaq dur. -**aya dur!**. uzaq dur!. çəkil!. xətər. **1**. uc. -siz çox **uc** geddiniz. **1**. alqa. ucqar. -**alqa** ölkələr. **1**. açıq. **1**. açıl. qıraq. bəri. -bizdən **açıl** olsun. **1**. çet. qırağ. kənar. **1**. yayqın. cayğın. -bizdən niyə belə **yayqın** gəzirsin**..**
-gözdən **uzağ**, içdən **azağ**..
-**uzaq dur**!. geri!. çəkil!..
-**ucra**, **ucqar**, **uzaq**, **qıraq yer**: çapıq yer..
-**yaxın uzaq**: avlaq arlaq. avlaq ırlaq..
-**çox uzaq**: alus aluz**..**

-uzağı görən: uzbilgə.**.**

-uzaq gedər: uzar. -**doğru uzar**, əğri azar.

-**dış olsun**: uzaq olsun. -ondan **dış dur**. -**hamıdan dış**: hamıdan ıraq.

-neçə mutlu illər **uzaq yaşa**. (qulama sözü).

-dar günü **uzaq olsun**. (yarqış sözü)..

-**uzaq olsun yol olsun**, yava olsun, el olsun. (**yava el**: çağdaş olmayan el). yolun uzaqlığı, yolsuzluqdan yeğ gəlir, elsizlikdən, millətsizlikdən, qara bir kütlə yeğ gəlir. (bu söz kişini, öz elin xorlamaqdan çəkindirir, gücdə olsa, hər kimsə doğulduğu elin becərik, gəlişməsində uzun yardımda bulunması görgətilir (tovsiyə edilir).

-ucalmaq üçün, **alçaqlardan uzaq dur**!.

-**dış** ölkələr. -**dış** adam.

-**durmusan, dur nə gedirsən uzaq**, dözdə heç gedmə ıraq.

-gün qısa, **yol uzaq görünsə belə**. (**gün**: yaş. ömür)**.**

-ölümdən ağır, **ölümdən uzaq** sanılmaz.

-boq olan yerdən **sinək uzaq durmaz**. (**boq**: pox).

-özlərlə otur dur, **özgərdən uzaq dur**. (**özlərlə**: yad olmayanlarla).

-**düğürdən uzaq**, qırx min ayaq, səndən bizə olsun dayaq, yardımçım ol, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

-**könül qoymaz uzaq**, sevənin, gözdü salar, könül seçənin.

-salcış ilə atdır daşı, **atdığını uzaq daşı**. (**salcış**: məsləhət) (**uzaq daşı**: uzağa apar).

-**uzağ görən:** biləkçi. biləçi.

-oddur duzağ, **oddan uzaq**.

-**uzaq yaşa:** çox yaşa.

-dos söyləyirsə acı, uzaq durmaz tapaçı, yov söyləyirsə sücü, **uzaq durmaz toraçı**. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi)..

-**uzaq olsun**: daşa gəlsin: 'tanrım uzaq olsun' demək. (yaxa uşlamaq**.** kəndi qulağın burmaq)..

-**uzaq yol atı sınlar**, ağır gün əri. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..

-uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı. (**tananmışdır**: **tanınmışdır.** dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir).

-**uzaq keçmişdə**: əsgi keçmişdə. qədimi keçmişdə..

-**uzaq dur!.** aban!. sakın!. çəkin!. ehtiraz ed!. -**aban** düşmə toruna, oyun var çulqamış toyuna. -**abanmadan** girmə heç yerə, düşərsən birdən çıxılmaz yerə..

-**yol uzaq**, kütəl ağır. (**kütəl. gütəl. (bax > qütəl)**. tuşə. {yanda götrülən nərsə (yük. ağraq)}.

uzaq alıs. -**yaxın alıs**: yaxın uzaq.

-buyruq enirsə göydən, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan **uzaq gəz.** (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

-**uzaq durmaq:** arçınmaq.

uzaqa **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

uzaqda aşırı. ötədə. oyanda. -bizdən bir ev **aşırı**.

uzaqlara uclara. -**yelçin** açıb, uclara qaçıb.

uzaqları -dağlara çıxmayan, **uzaqları görənməz**.

uzaqlaşan araçan. ara açan.

uzaqlaşmaq çetləşmək. qırağlaşmaq. kənarlaşmaq.

uzaqlaşmaq -durmuşundan, yaşamında çəkilmək, qırılmaq, **uzaqlaşmaq**: bağrından üzülmək. -bağrından üzülmək. minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

uzaqlaşmaq ıraqlaşmaq. açraşmaq.

uzaqlaşmaq ırqaşmaq. ıraqlaşmaq. açılmaq. -olduğumuz yerdən açıldıqca, keçmişin qurqusu qabarırdı. -birbirizdən **açılmayın**: ayrılmayın. -**açılan** günlər unudujlmasın.

uzaqlatmaq **uzağlatmaq**. **1**. uzğutmaq. yolğutmaq. ırğatmaq. ırağlatmaq. **1**. açılatmaq. qırağıtmaq. bəri edmək. bəraət qazandırmaq.

uzaqlıq araqlıq.ıraqlıq.

uzaqlıq aralıq. qırıqlq. qıraqlq. məsafə.

uzaqlıq ayrıs. firqət. firaq. mufariqət. hicran. -aşıq illər **ayrısı**, şana tellər **ayrısı**, bir gününə dözməzdim, oldum illər **ayrısı**.

uzaqraq açığraq.

uzaqta -dos yaxşısı uzaqda.

uzaqta -**uzaqda olan şişik**, qıraqda olan dadlı görünür.

uzaqtaqı **uzaqdakı**. dışardakı. ıraqdakı. **-**yaxındakı saxsı, **dışardakı daşdan bərk**. (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

uzaqtır **uzaqdır**. **-qapım qandan uzaqdır**, qan qapıma düşməsə.

uzalıq aralıq. ıralıq.

uzaltar **-**cırıq çarıq, uzun yol, otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan **yol uzaldar**.

uzamaz **-**uzun dilin, yaşı uzamaz.

uzan gərin!. yazıl. yazın.

uzanaqlı yalqanca. yalqaysıca (kürəyi üsdə).

uzanan **1**.gərənli. -**gərənli** pul: (nəğd olmayan) müddətli pul.**1**.keşsi. **1**. çəkit**. 1**. uzun. boylu. -bu çox boylu sora: bu çox uzün məsələdir.

uzanan -aylar keçir, illər ötür yol yarı, kimsə görməz **bu uzanan yolları**.

uzanan umurlu.

uzanan yatar. uzun uzadası baş alıb gedən. -**yatar** yollar. -**yatar** öykü: uzun nağıl.

uzanan -**çəkib uzanan**: (sürən. qatar. tirən).

uzanar -söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa **söz uzanar**, verən yoxsa **qol uzanar**.

uzanc uzunluq. -bu **uzancdan** usandıq **(**usanc duydum**)**.

uzanılmaq keşələnmək.

uzanış sozuluş. istirahət.

uzanışmaq keşinişmək.

uzanma sırma.
-çəkilib uzanma: gəriş. boyuş. -dağ **gərişi**: dağ uzunu. dağ boyu.

uzanmaq **1**. boylanmaq. -yollar **boylanır** hara. **1**. keşikmək. **1**. sərilmək. eylənmək. aylanmaq. **1**. yazınmaq. **1**. keşimək. keşinmək. keşəymək. -soru qaldıqca **keşiyər**. -**keşinmə!**: uzanma. yubanma. -**keşisədə**, işin iş oldu. **1**. sunmaq. {# **sünmək**. (**sümmək**): yığılmaq. daralmaq}**..**
-əninə uzanmaq: arğaclanmaq. **1**. sürünmək. keşmək. keşənmək.

uzanmaq **1**. keşəlmək. -günlər **keşəlmiş** artıq, gün gec batır. **1.** keşəmək. (# **keçəmək**: yığılmaq).

uzanmaq **1.**boylanmaq**. 1.** gəzələşmək. gəzələnmək. -günlər **gəzələşib**. -üstümə **gəzələnmə:** abanma, əğilmə. **1**. sırmaq. -**ızına sırmaq** : dalına düşmək. -**ızı sıra** : izinə uzaraq.

uzanmaq daranmaq. -**daranıb** gedən dağlar.

uzanmaq ərişmək. ulaşmaq. çatmaq. -bu yol hara **ərişir**, bəllənməz. -əlim **ərişseydi**, bilərdim nə edim.

uzanmaq keşinmək. meyillənmək.

uzanmaz **-**keçmişin ömrü olmaz, **nə qısanmaz, nə uzanmaz**.

uzanmaz **-**qamış dartılmaqla uzanmaz.

uzanmaz **-**uzunayağın **yorqanı uzanmaz**. (uzunayağın yorqanı qıssa qalır). (uzunayağın yorqanı böyüməz). (geddikcə artan istəklər heç çağun dolmaz, uyqulanmaz, bir yerdə qırılır).

uzanmış sərili.

uzanmış **uzun**. keşilmiş. keşik. -**keşik** yollar. -**keşik** ağaclar.

uzansa **-uzansa söz**, us batar, **uzansa yol**, dos batar. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır).

uzantıqta **-**güdəldikcə yol, döngə azalır, **uzandıqda, döngə çoxalır**. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).

uzantırmaq **uzandırmaq**. keşinitmək(< **çək**).

uzar **1**. uzaq gedər. -**doğru uzar**, əğri azar. **1**. uzun olan nərsə.

uzar -özü toxdar, **kölgəsi uzar** (**toxdar**: durar). (tapmaca) (**gün qabağında hər nə qoyulsa**).

uzar şalvar. salvar.

uzar yaşar. durar. -**oxuyan el uzar**, oxumaz el tozar. (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).
-dəviyə şoryandaq gərəkirsə, boynun uzar. (**şoryandaq:** dəvə tikəni)..
-əğri azar, **doğru uzar** demişlər**..**
-dili uzun olmazın, **yaşı uzar.** (**yaşı**: ömrü) **..**
-doğru uzar, əğri azar.

uzara çox uzun. -**uzara** gözlədik.

uzara uzun ara. uzun çağ. uzun müddət.

uzarmaq yola düşmək. -axşam gözü **uzardılar**. -**1**. uzanmaq. -günlər keçər, yollar uzar, bircə duyar, mincə yozar.

uzarmış -qısarmış gün, **uzarmış tün**.

uzasun uzun olsun. -**yaşı uzasun**, uğru uzsun (uşağın olum günü).

uzaşar -yol yola qovuşar, **yoluğ** uzaşar. (**yoluğ:** səfər).

uzat uzat!. dart!. çək!.

-qışın uzat yorqana, yayın çəkdir ayrana. (**çəkdir**: əğil. könül ver. meyil sal).

uzatı boyunca. -yol **uzatı**: yol boyunca.

uzatıb -tutu kimi gəpəmək. eşittiyin **soğzamaq**, **uzatıb söyləmək**: yanışlamaq. yanğışlamaq.

uzatılmaq keşitilmək.

uzatma ayalğu**.** ayağ vermə. mədd.

uzatmaq **1**. çəkdirmək**. 1**. sozmaq. -əlim **sozdum**, ulmadı: əlimi uzatdım, çatmadı. **1**. asıtmaq. astırmaq. sallamaq. geycitmək. gecitmək. yubatmaq. tə'xirə salmaq. **1**. dallatmaq. **1**. keşikləmək. **1**. keşitmək. -**keşitmə!**: uzatma. yubatma.

uzatmaq boylatmaq.

uzatmaq ərmək. əritmək. -qıçların **ərmiş** oturmuş.

uzatmaq **keştərmək** (< **çək**).

uzatmaq sunmaq. vermək. təqdim etmək

uzatmaq uzmaq (# **üzmək**: qısatmaq. qırmaq).

uzatmaq yazıtmaq. yazmaq. açmaq. gərmək. -qıçıvı (bacaqlarıvı. buduvu) **aç**, açın: qıçlarıvı uzat dincəl, rahat ol.

uzay **uzey**. **1**. dibsiz, geninə açılan yön, bölgə. **1**. açılıq. aran. fəza..
-**azay uzay**: az çox.

uzay! (uzaq olsun, olmaya). məbada.

uzaytmaq təmdid edmək.

uzbar təvafüqnamə.

uzbilqə **uzbilgə**. uzağı görən.

uzey **uzay**. dibsiz, geninə açılan yön, bölgə.

uzqutmaq **uzğutmaq**. uzağlatmaq. yolğutmaq. ırğatmaq. ırağlatmaq.

uzlaşıq **düz**ləşik. **cür**ləşik. **saz**laşıq. uylaşıq. -**sözləşib sazlaşdılar**.

uzlaşmaq **uclaşmaq**. **1**. raslaşmaq. **1**. **düz**ləşmək. **cür**ləşmək. **saz**laşmaq. **uy**laşmaq. -**sözləşib sazlaşdılar**. **1**. gəlişmək. barışmaq. anlaşmaq. **1**. həmahəng olmaq.

uzlaşmaq uylaşmaq. uyarlaşmaq. okdaşmaq. oxdaşmaq. həmahəng olmaq. muvafiq olmaq. -ikisidə söz verdilər, birbirilə **uzlaşamadılar**: birbirilə həmahəng muvafiq olmadılar. -ikizdə **uylaşın**: ikizdə həmahəng olun. -birbirilə . ikizdə həmahəng olun

uzlaşmaz aşulmaz. barışmaz. bağdaşmaz. uyğuşmaz.

uzlaştırmaq **uzlaşdırmaq**. gəlişdirmək. barışdırmaq. anlaşdırmaq. buluşturmaq.

uzlatmaq həmahəng edmək.

uzlənir müraciət edir. -görün o **nəhilli uzlənir**. (görün o nədilli, necə müraciət edir).

uzlu hamarat. üzü yola. sözə baxımlı.

uzluq maharət. xibrəlik.

uzluqu **uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu. -kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz.

uzma **üzgüt**. uzun uzadı, üzdürərək oxunan oxuş. muqam. segah.

uzmaçı üzgütçü. muqamçı. muqatmçı.

uzmaq **1**. **ozmaq**. böyümək. ucalmaq. **1**. doğrulmaq. rəstqar olmaq. -ayrılan azmış, qoşulan **uzmuş**. **1**. **üzgütmək**. uzun uzadı, üzdürərək oxumaq. muqamat oxumaq.

(segah vermək). -**uza uza** yolun tutub getdi..
-**çoxda ayrı uzmağan**: çoxda keçmədən.

uzmaq uzatmaq (# **üzmək**: qısatmaq. qırmaq).

uzman **1**. sınaş. usda. -işi **sınaşa** ver. -mən bu işin **sınaşı** deyilim. **1**. yapdaş (**< yapmaq+ aş**: **iş)**. usda. mütəxəssis. exper. proficient.

uzman kübrə. xubrə. xibrə. usda. bir bölümdə baş, güclü bilici.

uzmat (uzun uzadı oxunan oxuş). muqamat.

uzor arman **(ərilməz)**. əl çatmaz istək, duyu. ırman **(**ıraq olan istək**)**. ideal. -**armanlar** əl çatmaz ulduzlar kimidirlər, yalnız qaranlıqda yol açar.

uzsanay **uz sanay**. dur bin.

uzsun gətirsin. gülsün. **(uz**: yola. muvafiq**).** -yaşı uzasun, **uğru uzsun** (uşağın olum günü).. -**ömrü uzsun**, zumar bulsun. (yarqış sözü).

uzsuz maharətsiz. bacarıqsız.

uztəq **uzdək**. **evdək**. evə ayid olan. ev qoşu, vəsayili.

uzu quylu gömürü. üzü üsdə. başaşağ.

uzu -çox sözün azı yaxşı, **az sözün uzu**.

uzuq **1**. dəvam. idamə. **1**. üzlü. sırtıq. **1**. müzmin. -**uzuq** kəsəl..
-**uzuq üzük**: uzanan kəsəl..
-**üzük uzuq**: incə uzun..
-**sürük uzuğ**: sürünən, uzanan.

uzuqlu dəvamlı. idaməli.

uzuqmaq dəvam, idamə tapmaq.

uzun boylu boysan. boylu boslu.

uzun **1**. sivri. sivir. -sivir quyruq: uzun quyruq. (# **top**: güdə. qısa). -**uzun çəkmək**: keşənmək. **1**. **uzanmış**. keşilmiş. keşik. -**keşik** yollar. -**keşik** ağaclar. **uzun**. **1**. keşikli. keşik. -bir **keşik** kişi. -bir **keşik** sürə. **1**. uzaq. -**uzaq** illər. **1**. uzanan. boylu. -bu çox boylu sora: bu çox uzün məsələdir..

-**uzun ətəkli don:** çaltov. şəltə..

-**uzun qurd**: **1**. soğulcan. **1**. ilan..

-**uzun uzadı**: ozan ozan..

-**uzun**, **sivri iti olmayan**: küt..

-**uzun**, **yoğun ip**: qolluq. boyluq..

-**uzun quyruq**: qurd..

-**uzun olsa ipində, ölçərtməmiş biçilmə.** (savraçılıq, aşraçılıqdan çəkinməyə çağrış)**..**

-incə uzun: üzük uzuq..

-**uzun incə boylu**: yelvə**..**

-çox uzun: süryən**..**

-uzun ətək: dontuğ. maksi (ətək)**..**

-incə, uzun kəsilmiş nərsə: **cılağ**. {> cəluzə. cəlğuzə}(fars)**..**

-uzun hörgən, gen duzaq**..**

-uzun tikə: qolma. luqmə. bəllə.

uzun alıs. -**alıs gəzgə**. uzun səyahət.

-əli uzun olan, kefindən göt qıvırar. (əli yuxarlara çatan, kefindən göt burcudar).

-cırıq çarıq, **uzun yol**, otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.

uzun **-araçatlı uzun saçlı**: dolaylı (kinayəli) sözlə qadın, dişi.

uzun -**götürsən uzun hər nəyin ipin**, ya dolaşıb yıxar, ya üzülüb qırılar. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)**.**

-incə uzun nərsə: {sox**.** süs > şax}. -**süs** iğnə: sosu iğnə. -**sox** kişi..

-**dili uzun olmazın**, yaşı uzar. (**yaşı**: ömrü) **..**

-qalın, uzun üs geyim: kofta. kaftan..

-uzun dilin, yaşı uzamaz.

uzun -qıssa ömür, **uzun ümüd**, yaş boyunu qıstırar..

-**uzun, uca:** darız. dəriz. minarə.

uzun **-uzun ipində** ucu var!.
-**uzun ömür**: salca yaş.

uzun **-uzun uzun**: sırın sırın. .

uzun -**uzun yol**: sırağ.

uzun yaz. açıq..
-**uzun ömür**: ulamlı yaşam..
-çolağ ulağ, **uzun gedməz.** (yol daşlağ, ulağ çolağ). (**ulağ**: yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac).

uzun -qısa yaşam, **uzun tünə**, qısa günə tüş oldu.

uzun -qışın gün qısa, **tün uzun.**

uzun -**uzun ara:** uzara. uzun çağ. uzun müddət.

uzun, əğri qılınc kimi, uzun saplı uzun saplı, ot yatırma, biçmə biçgisi. dərəz. dərgəz.

uzunası boylab. -yol **boylab**. -çay **boylab**.

uzunayaqın **uzunayağın**. **-uzunayağın** yorqanı uzanmaz. (uzunayağın yorqanı qıssa qalır). (uzunayağın yorqanı böyüməz). (geddikcə artan istəklər heç çağun dolmaz, uyqulanmaz, bir yerdə qırılır).

uzunca savca. sovca. sobca. sala. -**salca** yaş: uzun ömür.

uzunlama -**uzunlamasına qoyulan dirək**, **nərsə**: sürmə.

uzunluq boy.

uzunluq boy. sal. -dalqa **boyu**: dalqa **salı**: movc uzunluğu.

uzunluqu **-**kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, **uzunluğu yaş buyruğu**, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

uzunsov -**uzunsov biçimli:** sağar. sakar.

uzunsov -**uzunsov qalı**: boylu. kənarə.

uzunta **-**hər uzunda belə sonunda unudulur.

uzuntonlu **uzundonlu**. qadın.

uzunu aşa. -**illər aşa**: illə uzunu.

uzunu -sözün qısası, **ipin uzunu**.

uzununa -**uzununa yarmaq**: dilik açmaq. dildirmək.

uzurmaq uzun uzadı danışmaq.

uzuş **sürüş**. **sırış**. **arkış**. **arğış**. **1**. yürgüş. sağrış. dəvam. tədavüm. **1**. kərvan.

üç -döğüşdə, balıq avında işlənən, **üç uclu cıda, neyzə**: qadalqa. qazalqa.
-qondara, gön ayaqqabı altına, dabanına **çalınan üç başlı, enli çivi**: qadalqa. qazalqa.
-**üç dənə**: üç sanı. üç ədəd. üçəm. -**üçəm** alma atdılar, bir dənəsin tutdular.

üç -təbrizdən demiş, **üç ay qış**, doqquz ay qəmiş. (**qəmiş:** imalə).

üç -**üç çet**: **üçət**: müsəlləs..
-üç kişilik birim: cüttük cüt+tək.

üç -**üç yaşında dəvə:** qaylaq. daylaq.

üçbir üçüç.

üçəq **üçək**. dam üstü. -**üçəğə** çıxmış. -**üçəkdən** düşdü.

üçəm üç dənə. üç sanı. üç ədəd. -**üçəm** alma atdılar, bir dənəsin tutdular.

üçət **1**. **< üç çet**. müsəlləs. **1**. üçdən bij.

üçqulaq qulaqlı. səngək. səngəh.

üçqül **üçgül. 1**. müsəlləs. **1**. yonca.

üçqül **üçgül**: üç bucaq.

üçləb üçləşib. üç başa. üç nəfərə. -**üçləb** olub çıx yola.

üçləşib üçləb. üç baş olub. üç başa. üç nəfərə. -**üçləb** olub çıx yola.

üçlün üçüncü. salisyən. sevvümən.

üçtal **üçdal**.müsəlləs.

üçü **-**qonaqlıq üçü, köç günü. (qonaq üç gün olur).

üçü **-üçü birgə**: üçbir.

üçüç üçbir.

üçüqləmək **üçükləmək**. **hüccüləmək**. < **üsükləmək**. üzük üzük, hərf hərf söyləmək.

üçün **1**. ötər. ötəri. -bir saman **ötər**, bir saray yıxalar. **1**. **ötün**. için. uğun. -nə **uğun** gəldi: nə **üçün** gəldi.

üçün **-qazaş üçün** bilim gücü, **yaşam üçün**, sözün gücü.
-**sevmək üçün yürək**, sürmək üçün əmək. (**əmək**: iş. çaba. ağrıq. zəhmət). (sevənə, yürək, sürənə, əmək gərək).
-**qorumaq üçün topraqla daş**, güclü istək, güvənli baş.
-**qurur başqalar üçün şişinməkdir**, güvən kəndi kəndivi yetirməkdir.

üçün **-**qonşu üçün ev satılır, ev alınmır.

üçün -pişik kimsə üçün xoruldamaz!..
-**yanılış üçün** ötüş sora: iştibah ötür üzr istə**..**
-uruş söğüş olsada, **görüş üçün yer saxla**.

üçüncü üçlün. salisyən. sevvümən.

üçünə -**könül üçünə güvən**.-baş, əl, ayaq .

üfələq **üfələk**. **üpələk**. kəpənək. **(**< **kəvələk** < **kav**. **kəv)**. -ol yüngül uçan **üpələk**, ol ağır, dağlar daşından.

üfqürmək **üfkürmək**. **üfürmək**. **üfləmək**. püfgürmək püfürmək. püfləmək.

üfləmək **üfkürmək**. **üfürmək**. püfgürmək püfürmək. püfləmək.

üfləp **-**ağzı pişib süytdə, **üfləp içər suyudə**.

üfrüncə **ürfüncə.** ürküncə: kürküncə**.** -kül ürküncə, köz ür. (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

üfüq doyraq. gözün ən ıraqı seçə bildiyi alan.

üfüqdə **yatayda**.

üfüqi -**yata qonucda**: üfüqi durumda, durmuşda, halətdə.

üfürmək **üfkürmək**. **üfləmək**. püfgürmək püfürmək. püfləmək.

üfürüş pıçıldama. pıç pıç.

üqeysitmək **ügeysitmək**. **üveysitmək**. ügey kimi davranmaq. -**ügeysitib yapmayın**: ügey kimi davranmayın.

üqər **ükər** < **yükər**. yüklü. cüssəli. cəsim.

üqrü -**əğri üğrü:** toğan boğan**.** toğan boğan**.** dağ dərə. sapıq sapan**.** dağ daş **-sıraz** olursa işin, sapıq sapan aşar olur.

üqsüq **üksük.yüksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq.1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

üqülqən **ükülgən. yükülgən**. yığılqan. xərmənləşən. komalaşan. üst üsdə yığılan. -**ükülgən** ağrı, bükər beli.

üqür **üğür**. **oğur**. **üğüdür**. **oğudur**. **-**bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, **dənin oğur** (**oğur: üğür**: üğüdür. oğudur). {sallancağı sallanar, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi)}.

üqüş **üküş**. **yüküş**. aşırı. çox. -**yüküş** sevin olsa, qatığ oxlanır: aşırı sevincin sonu, qayğıya, dərdə tuşlanır.

üqütmək **üğütmək**. **oğmaq**. üyütmək. un etmək

üqütür **üğüdür**. **oğudur**. **oğur**. **üğür**. **-**bu evrən dəğirman durur, suyu gəlsə, **dənin oğur** (**oğur: üğür**: üğüdür. oğudur). {sallancağı sallanar, çoxlar görürür allanar. (tapmaca). (evrən). (sallancağı: beşigi)}.

ül **el**. yad. yabançı. qərib. -**ül** düşmək: **ülə** düşmək: ayrı düşmək. yad, qərib düşmək.

ülçər (**ülkçər** (**< ülkən ölçər**). (**ülk** (ülkən: çox) **+ çər <** ölçər). mültimetr.

ülə luqmə.

üləq **ülək**. **(ülmək**: **bölmək)**. bulaq. pay. bəxt. -kimsə **üləkindən** artığın ummuşda, alamamış.

üləq **ülək.** bölək. hissə. -bir **ülək**, iki **ülək**, üç **ülək**: bir hissə, iki hissə, üç hissə.

üləq **ülək**. tanrıdan düşən pay. nəsib. qismət. pay. şans. baxt. -tanrıdan bulsun **ülək**. -tanrıdan bulmuş **ülək.** -ülək bulmuş: şansı durmuş.

üləq **ülək**. yurd. vətən.

üləqçi **üləkçi**. **1. ülkəli.** baxtlı. nəsibli. qismətli. **1**. hissədar. səhim. şərik.

üləqən **ülkən. üləkən**. uluğ. böyük.

üləqən **üləkən**. nəhayi. -**üləkən** istəş. nəhayi istək. -**üləkəni**. nəhayəti.

ülən **bölən**. bölgüc. ülgüc.

üləşi **böləşi.** -**qul üləşi**: **qul böləşi**: əşit yapılan bölüş.

üləşmək **ülgəşmək**. bölgüşmək. bölüşmək. payqaşmaq. paylaşmaq.

üləştirmək **üləşdirmək**. böləşdirmək. paylatmaq. dağıtmaq.

ülətmək bölmək. paylamaq. dağıtmaq.

ülq **ülg**. **ülük**. **ülgə**. (< **ülmək**: bölmək). pay. hissə. -küsənin **ülgü** dadlı olur. -yanan oddan **ülg** alan: ipi qırıq. çox iti olan.

ülqə **ülgə**. **1**. **elgə**. **ilgə**. milliyyət. -**elgəsi** nədir: milliyyəti nədir. **1**. **ülük**. **ülg**. (< **ülmək**: bölmək). pay. hissə. -küsənin **ülgü** dadlı olur. -yanan oddan **ülg** alan: ipi qırıq. çox iti olan.

ülqə **ülkə**. ülək. baxt.

ülqəli **ülkəli. üləkçi**. baxtlı. nəsibli. qismətli.

ülqən **ülkən 1**. **ulğan**. böyük. **1**. yekə. böyük. -siçana pişikdən **ülkən** düşman yox. **1**. **üləkən**. uluğ. böyük. **1**. böyük. **1**. çox. -**ülkən tansay**: çox **tansay**: çox təşəkkür.

ülqən -**ülkən kəttə**: çox böyük.

ülqənəv **ülkənəv**. irimsi. -**ülkənəv** başlı cocuq.

ülqər **ülgər**. örnək. nimunəçi. sərməşq. ibrət verici. (şayani təqlid. situdə).

ülqər **ülkər**. şans eniştəsi (mələyi).

ülqəri **ülgəri**. **1**. kilişəli. qalıblı. **1**. nimunəvi. **1**. ibrətli.

ülqəş **ülkəş (ülkə+daş)**. üləkdaş. həmbəxt. həmtale'.

ülqəşmək **ülgəşmək**. **üləşmək**. bölgüşmək. bölüşmək. payqaşmaq. paylaşmaq.

ülqi **ülgi**. tərz.

ülqü **ülgü**. **1**. bəlgiş. me'yar. istandar. **1**. örnək. nimunə. **1**. örnək. nimunə. -gəngəşsiz söz, **ülgüsüz** don biçilməz. **1**. **səlgə**. çəki. tərh. **1**. sərməşq. çəki. -bunu **ülgü** götür. **1**. qılıq. -bu **ülgüdə** el içində, doslarınla işləyənməzsin. **1**. kilişə. qalıb. **1**. nimunə. **1**. ibrət. **1**. tip. **1**. **ülük**. örnək. nimunə. məsdurə. **1**. **ülük**. model.

ülqü **ülgü**. formul.

ülqü **ülgü**. nimunə. -bir damla durar bir tona **ülgü**.

ülqüc **ülgüc**. **bölgüc**. bölən. ülən.

ülqüçülük **ülgüçülük**. səbk şinasi.

ülqüləmək **ülgüləmək**. formul düzəltmək. formula salmaq.

ülqüləmək **ülgüləmək**. örnək götürmək.

ülqülənmək **ülgülənmək**. özü üçün örnək götürülmək. örnək olunmaq. -bunu hamı **ülgülənməlidir**. -bunu hardan **ülgüləndi**.

ülqülü **ülgülü** (pəndamuz. ibrətamuz). -**ülgülü** sözlər.

ülqülü -**ülgülü ğülgülər** : eğitimli şuxluqlar.

ülqülü -ülgülü olqu, yaşamın yolqu. (kişi kəndi olqusun, olduğun tanıya bilsə, kəndi yaşamın, olduğuca, az itgilərlə, uyğun sürə bilər) (düşünülüb biçilən vaqeiyyəti ülgü götürmək, yaşamın yoludur).

ülqülü **ülgülü**. formullu.

ülqüm **ülgüm**. istandard. -**ülgüm** ölçülər. -**ülgüm** törətiş. -ülgümdən çıxmaq. -yeni **ülgümlətə** görə.

ülqüt **ülgüt**. nimunəvi. -**ülgüt** işlər.

ülqütaş **ülgüdaş. ülküdaş.** bir məram. həmməram.

ülşü -**ulu ülşü**: **ulu ülüşü**: böyük bölüyü, qisməti. -yaşamın **ulu ülşü** yuxuya gedir.

ültü qılıc.

ülüq **ülük**. **1**. (< **ülmək**: bölmək). dərs. sərməşq. (ibrət). -buda sizə **ülük**. **1**. **ülgə**. **ülg**. (< **ülmək**: bölmək). pay. hissə. -küsənin **ülgü** dadlı olur. -yanan oddan **ülg** alan: ipi qırıq. çox iti olan. **1**. istandard. simbolik. simgəlik. modellik.

ülüq **ülük**. qismət. nəsib. -**ülük** olsunnəsib olsun. -**ülükü** kəsik: -**ülüklü**: baxlı.

ülüq **ülük**. **ülgü**. **1**. nimunə. məsdurə. **1**. model. **1**. ibrət. dərs. sərməşq. -buda sizə **ülük** olsun.

ülüqtən **ülükdən.** bölüşdən. -**ülükdən düşən bölüm**: mirasdan düşən bölüm. dərəkə.

ülüş bölüş.

ülüş bölüş. pay. səhm. -topraq **ülüş götürməz**. (topraqdan pay olanmaz).

ülüş **uluş**. (< **uluşmaq. ülüşmək. bölüşmək**).

ülüş (< **ülmək**: bölmək).pay. bəhrə.

ülüşcü bölən. daratıcı. dağıtıcı. paylayan. təqsim edən.

ülüşmək **uluşmaq.** bölüşmək.

ülüşü -**ulu ülüşü**: **ulu ülşü**: böyük bölüyü, qisməti. -yaşamın **ulu ülşü** yuxuya gedir.

ülüşük bölüşük.

ülüşüş bölüşüş.

ümcələmək **imcələmək.** işarə edmək.

ümcələtmək **imcələtmək.** işarət qoymaq.

ümçü mürşid. mürşüd. -**ümçüsüdən** üm bulmaq. mürş:dündən qut, uğur, yol almaq.

ümid edmək dadınmaq. -**dadın** ona, **tapın** ona, yatın (söykən) ona.

ümidvarlıq umuluş.

ümit **ümid**. uma. güdü. -**güdü** üzülmədim, sən gələcəksin. **1**. umay..
-**ümid edmək**: umudmaq..
-**ümid verilmək**: umudulmaq..
-**ümid olunmuş**: umay. bulay.

ümit **ümid**. umuğ.

ümit **ümid.** varası. güman. imdadgər. -**varasızlara**, **varası** var.

ümitini -**ümidini itirmək**: yesinmək. hüsrana uğramaq. oyqarağmaq. bıqmaq. -yoxsulluqdan yenmişlər. -yaşamdan **yesinmək**.

ümitlsizlik **ümidlsizlik**. acmazlıq.

ümitsiz **ümidsiz. 1**. armanday**.** (va mandə). yorqun. üzgün. -**armanday** qalmayasın. -gedib gəlməkdən **armanda** qaldıq. **1**. umazıq. umuzuq. (umu üzük). naümid.

ümitsiz **ümidsiz**. üztün.

ümitsiz **ümidsiz.** varasız. onmasız. çıxılmaz. (çətin durum). -**varasız** qaldım. bu varasızlığa düşəli. -**varasızlara**, **varası** var. (**varası:** ümid. güman. köməkçi).

ümitsiz **ümidsiz**. yarman. arman. naümid.

ümitsizləşmək **ümidsizləşmək**. umazıqmaq. umuzuqmaq. (umu üzükmək. umu azıqmaq). naümid olmaq.

ümitsizlik **ümidsizlik**. naümidlik. üzülüş mə'yusluq.

ümitvar **ümidvar**. (< ümidi var olan). umulu.

ümitvarların **ümidvarların**. umanların. umurluların. umutlu olanların .-umut dənizi istəkəndədir, içənlərin sözüdür, umut dənizi istəkəncədir, **umanların sözüdür**. (**umanların sözüdür**: umurluların, umutlu olanların, ümidvarların sözüdür) .

ümlüq **ümlük**. sakitlik. səssizlik. sikut. -ağır **ümlük** qapsamış gecəni.

ümsüm sakit. dinməz. -indiyə dək **ümsüm** durduq.

ümüq **ümük**. sakit. səssiz. -**ümük** uşaq.

ümüt um. uma. baxt. şans. -**umam köməyim**: umacağım yardımım. : -**uması yatmış**: şansı qurumuş.

ümüt **-umud könlüdə doğur**, işdə səmirir . (**səmirir** : becərilir)

ümüt **-ümüd gün götürməz**, ümüd günündə doğulur, günüylə boğulur. (**gün götürməz**: nisyə bilməz. yarın tanımaz).

ümüt **ümüd.** -qıssa ömür, **uzun ümüd**, yaş boyunu qıstırar..
-**yeri:** umağı**.** -**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**dumağı**: damı). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**.

ümütlü **ümüdlü**.**umutlu**. **umurlu**.-**umurlu** baxışlar.

ümütsüz -**yolsuz**, **ümütsüz**: əmsi umsuz.

ün **1**. (**un**. **ın**. **in**.: **də**. **da**). -güz**ün**: güz**də**. -qış**ın**: qış**da**. yaz**ın**: yazda. yay**ın**: yay**da**. -keçən çağ**ın**: keçən çağ**da**. -o çağ**ın**: o çağ**da**. -son**un**: son**da**. **1**. danğ. səs. -sıxmalığa **danğı** çıxan. **1**. çağ. səs. -**çağlı**: səsli..
-**ün tün**: səs səmir. -**ün tünsüz** ağlayanın, silən olmadı göz yaşın..
-**ünü çıxmaz**: ağız açmaz. dinməz. susuq.

ün çəkim. şöhrət. -**çəkimdən** düşmüş daha.

ünalıq **ünaldıq**. radyo.

ünaltıq **ünaldıq**. **ünalıq**. radyo.

ünçü munadi verən. carçı. çağıran. mübəlliğ.

ündəməgən **ündəməgən**. **ündəməyən**. səs salmayan.

ündəyiş **indəyiş**. səsləniş.

üniform **(təkə**: eyni. üni. **+ bur**: geyim. üz. şəkil**)**. təkşi. təkəbur.

ünqəc **ünğəc**. şaşma, nida', təəccüb simgəsi, bilgəci.

ünlə **-gülü ünlə sən**, tikən özü yönlənir. (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).

ünləb **ündəb.** çağırıb. **-ündəb aydamaq**: çağırıb demək.

ünləqsiz **ünləksiz.** çağrısız. də'vətsiz) **.-ünləksiz gələn**, döşəksiz otur. (**otur**: oturur)

ünləmək çağırmaq. oxumaq.

ünləmək oxumaq. çağırmaq. qəra'ət edmək.

ünləmək səs vermək.

ünləmi -**şaşma ünləmi:** mə. bə. ba. bay. boy.

ünlənən -çox işlənən, aşınır, **çox ünlənən, deyilir**. (çox kullanan yeyilir, çox səslən dillərə düşür).

ünlənmək adığmaq. adlanmaq. tanıqmaq. tanqalmaq.

ünlü çəkimli. şöhrətli. -**çəkimli səs**: ünlü səs. -**çəkimli** kişi.

ünlü sunğur (**sunmaq**). adlım.

ünlün çağrın. adlın.

ünnən çağır.

üns dərək. təvəccüh. diqqət. -**dərək** verin. -**dərək** vermədilər. -**dərək** qazanmaq.

üns -**üns verin**: diqqət edin.

ünslü dərəkli. diqqətli.

ünsü -**ünsü azalıb**: diqqəti azalıb. əlaqəsi azalıb.

ünsülütür -**çox ünsülüdür**: çox diqqətlidir. 1.çox önəmlidir. çox önəmə dəğər.

üntə **ündə**. **1**. **ində**. səslə. oxu. çağır. **1**. nida. **1**. **ündək. (nida)** (< **ündəmək**: çağırmaq). çağrış.

üntəb **ündəb. ünləb.** çağırıb. **-ündəb aydamaq**: çağırıb demək.

üntəq **ündək. ündə. (nida)** (< **ündəmək**: çağırmaq). çağrış.

üntəmək **ündəmək**. çağırmaq. də'vət edmək.

üntəmək **ündəmək**. səs çıxartmaq.

üntənmək **ündənmək** səslənmək.

üntəşi **ündəşi**. xitab. səslənmə.

üntəşmək **ündəşmək**. qonuşmaq. -birbirindən küsüb, daha **ündəşmədir**.

ünü **-səsi ünü:** səsi sədası. -**ünü səsi** çıxmadı.

ünüq **ünüğ**. səsli.

ünüm nəticə.

üpələq **üpələk**. **üfələk**. kəpənək. **(**< **kəvələk** < **kav**. **kəv)**. -ol yüngül uçan **üpələk**, ol ağır, dağlar daşından.

üpəş içdən. cana yaxın. səmimi.

ür -kül ürküncə, **köz ür. (ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə). (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

üreqli **ürekli.** -**tünc ürekli**: tovunc ürəkli. od ürəkli.

ürə **1**. bəzir. öğə. tuxum. **1**. ösük. tömər. tumor. tupor. domal **(**> doməl**)**. tumuş. quddə. aşıq. **1**. hasıl. məhsul. -**edik ürə**: iş sonucu. ə'malın nəticəsi.

ürə əngəl. -o **üyə** yox, **ürədir**. -çalış bir üyə ol. -**üyədə** var**, ürədə**. -**üyə** olmadın**, ürə** olma**.**

ürəq -**başla ürək birləşir**, sevincdən, güvən yaradır. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).
-**budur çırpınır ürək**, hər çırpıda bir dağı dələk!.
-göz görər, **ürək əsər**, baş tələsər!.
-qınıc, yıxmış ev dirək, **çalış, yapna bir ürək**. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).
-**ürək almaq: ürəyin almaq.** keşitləmək **(çəkitləmək)**. könlün almaq. könül almaq. könül isləmək.
-**ürək ciyər**: bağır öpək**..**
-ayrılıqlardan, canım, söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**.
-**çin ürək**: saf ürək.
-duyduqca səni, **əsinər ürək**. (**əsinər**: **əslənər.** ilhama gələr).

ürəq **-**donduraçıda əl buz olsada, **ürək sıcaq.**
-göz görər ürək çəkər.
-**ürək** üzmək: **ürək** dürtmək: **ürək** darıtmaq: **ürək** gücətmək: könül (xətir) qırmaq.
-təndir sıcaq, saxlayar çörək, sıcaqlı söz, **sevdirər ürək.**
-içik odu tutunsa, **öpgə ürək qavrular**. (**öpgə**: ciyər) (**içik**: iç. öz. töz. nəfs. ruh).
-**ürək dolar**, könül doymaz. (güc bitər, istək (həvəs) bitməz, razı olmaz).
-uşuq odu tutunub, **öpgə ürək qoğrulur**. (**uşuq**: eşq).
-dolu **ürək**: çin **ürək**: quşqusuz könül.
-**ürək eləmək:** kövnəmək. istəmək. -çoban **kövnəsə**, sirkə sağıb süt verər.
-**yuvağ** ürək: təmiz ürək.

ürəq -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).

-**çanıq** ürək. (**çanıq**:. açıq).

-göt öppək, ağız buldarmaz, **ürək bulandırır**. (**buldarmaz**: mundar olmaz).

-**ürək aparmaq:** könül götürmək.

-**ürək** dolğar: ürək gedmə. {**dolğar**: bulğar. (< **dolanmaq**: **burmaq.** fırlanmaq)}.

ürəq **ürək**. **1**. könül. könüğ. **1**. bağır. qeyrət. cürət. cəsarət. iğitlik. dilirlik. şücalıq. şücaət..

-bəyin çantasındaki, **yoxsulun ürəyindədir**..

-ürək əzmək: ürək qırmaq..

-yax ürək: yax ürək. saf ürək..

-ürək atır, göz yatır. (**atmaq**: işləmək**)**..

-**ürəklər qaralmış**: niyyətlər pozulmuş..

-**ürəyi kovalmaq**: ürəyi boşalmaq, tökülmək, götürülmək. qorxmaq..

-**ürəyi gedmək**: özəği dalığmaq. içi keçmək..

-**ürəyi daş**: bağrı qat..

-**daş ürək**: qabaq çox qaba, bərk..

-**ürək oğuntusu**: ürək ağrısı..

-**ürək vermək:** könüğmək**.** güvənmək..

-**ürək vermək:** vurulmaq. aşiq olmaq..

-**ürəyi istəmək**: könənmək..

-könül, ürək vermək: gönənmək..

-**ürək bulanma**: bulam..

-yumuşaq ürək: kövşək..

-ürəyi doğru: çinə güv. sadiq..

-ürəyi qat: kitir. kinli..

-ürəyi tutunmaq: urunmaq (vurulmaq)..

-daş ürək: bağırqura..

-**ürəyə yatan**: yoşaq..

-ürəyi qara: yalsın (**# yarsın**.). qəddar. rəhmisiz. kinli..

-ürərgi yaxışlıq: kövüklük göyümlük..

-ürəyi açıq: ürəyi səfali. bağırgen..

-**ürəyinə dövmək**: ürəyinə qoymaq..

-**ürək pərdəsi**: körç. (incə örtük)..

-acıl ürək: dərdli ürək..

-**ürəyi axmış**: ürəyi keçmiş..

-**ürəyi keçmək**: bayınmaq. özündən gedmək. -istidən **bayındı**.

ürəq **ürək**. -baltalıq buz, **ürək gördüm**. (**baltalıq buz**: sərtlikdən baltaya gərək olan buz).

-ətək ucu yanan, **ürək başı yanan var**..

-**uyğusuz ürək..**

-eşq olsun yağan buluta, **coşan ürəyə**..

-**adız tanış ürəkdə**, anırsamır baş məndə. (**anırsamır**: yadına gətirmir)..
-paylaşılamaz mutluluq, **duyulması ürəkdə gərək**. (paylaşılamaz mutluluq, duyulması **könüldə** gərək). (mutluluq yalnız duyula bilir, paylaşılamaz)..
-tənin yükün ayaq, **tin yükün, ürək**. (daşır).).(**tən**: gövdə).(**tin**: ruh)**..**
-ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq)..
-**ürək durur, baş unudur**. (**ürək durur**: könül saxlır). (**baş**: ağıl). (**ürək, könül**: anılar ambarı). (acıq dadıq, könüldə yer salır, başda yox) (**acıq dadıq**: acılar dadlılar). (başa gələnləri baş unudurda, könül arar, unutmaz).

ürəq **ürək**. qab, cürət . **-**sevmək üçün **ürək gərək**, sevməmək üçün də..
-**əldəkinə ürək onsa**, baş bildiyin edər. (**onsa**: razı olsa)**.**
-göğüş daralar, **ürək sıxılar**..
-**iş var ürək sezər**, göz görməz..
-yağa manılsa çörək, **bir tikəsi tutar ürək**. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq)..
-**ürək odu**: qeyrət. cürət..
-ən iyi, ən pis, **dil ilə ürək.**.
-cibivi bağla, **sonra ürək bağla**..
-yuka ürək: incə ürək. dözümsüz. acıyan. kövrək. mulayim. rəhimli..
-**qırqın ürək**: üzük, sınıq ürək..
-**ürək coşmaq**: tovsalmaq. ruhu götərilmək..
-**ürək dulqundurmaq**: pökdürmək: ürək silkələtmək, dalqalatmaq..
-**ürək bükgüldüsü**: atması..
-**ürək bükgüldüsü**: atması..
-**ürək bulamaq**. kirlətmək. pisətmək..
-**ürək ağlamaq**: sızlamaq. -bulut ağlar el ağlar, bilin ağlar yad ağlar, dili gedmiş əlindən, yaşlı ağlar, yaş ağlar. (**yaş** : uşaq.genc)**..**
-beteri vear:-əldən çolaq, qoldan sınıq, axsaq ayaq, başdan sapaq, **quşqun ürək**..
-**bilik güc verər, güc ürək.**.
-**ürəgi istəmək:**özürgəmək**.(1**. < **öz**.**1**. < **göz**.). tamahlanmaq. tamaha düşmək. -yazdaki sulun **özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

ürəq **ürək.** -**ürək genədən**: könül dincəldən, açan..
-**ürək gizlətmək**: söz, sır gizlətmək..
-**ürəgin birə bağla:** arxayın ol. bütün tut..
-**ürək bilən**: cani dildən. ürəkdən. içdən..
-kişi var dururkən, ürəyi ölür, **ürək var vururkən, kişisi ölür. (dururkən**: yaşırkən)**.**
-sevgilsiz ürək köksüdə yükdür. (**köksüdə**: sinədə)..

-**küyəz ürək**: yanıq ürək..
-**yel ürək**: içində kəsin olmayan..
-**don ürək**: yavuz. acımaz. rəhmsiz. kəsir..
-**qara ürək**: içi qara. pis duyqulu..
-**quş ürək**: qorxaq..
-**kit ürək**: kitil. kinli. intiqamçıl..
-mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, **ürəkdə** mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, **içimdəki ürək vurar**..
-ürək bulanma: **ögi**..
-**ürək qısır, əl utanır**. (**ürək** verməz, əl utanar). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd)..
-**bağışlı ürək, tin durur**. (**tin durar**: huzur bulur). (**bağışlı**: rəuf. mehriban. rəhimli). bağışlı könül, dinclik bulur)..
-ışqıt açıla **pasdan ürək**. (**ışqıt**:ışıqlandır)**..**
-sökərsə dan, **sökülməz ürək**, çox iş qalır, görülə gərək. (iş kişisindən asılıdır)..
-**ürək açsan yağuya**, gərəg qalmaz ağuya. (**yağuya**: **dığıya. düşmana).** (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz)..
-**ürək qıyan**: acıdan..
-**ürəyi su üsdə**: ürəksiz..
-**ürəgi sulu:** xoş. arxayın.
ayrılıqlardan canım! söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**..
-pıçaq olub, **sancdı ürəgi**..
-**urəgi qıymaq**: dözmək..
-**ürəgi yerinə gəlmək:** ürəgi qərar tapmaq..
-**ürəgi kirşinsiz:** ürəgi qarasız, yamansız, saf..
-**ürəgi düşüşmə**: ürəgi köşəşmək. dinəcmək. dincliyə başlamaq.

ürəq -**küymüş ürək**: yanmış ürək.

ürəq -**ürək vermək:** gönükmək. qönükmək. sevinmək. -qalıb qalıb, **bara bara** qönükər. (ürək verər. sevər).
-yüklənib kürək, **sindirib ürək**, qopmaq bilmir dil sevgisi.
-**ürək tindən**: **canla tindən**: cani dildən.
-**ürək bağır** bağlanar.

ürəq -ürəklənən yaraq tapdı, **yaraqlanan**, **ürək yok.** (**ürəklənən**: cürətlənən) (**yaraq**: vəsilə) (könül varsa, umut var)

ürəqi -**ürəgi yarılmaq**: artığına qorxmaq. zəhrətərək olmaq..
-**ürəgini qıymaq**: dərindən pis etgiləmək..
-**ürəgini coşdurmaq:** ürəgini şişirmək. qanın qızışdırmaq..
-**ürəgini şişirmək:** ürəgini coşdurmaq. qanın qızışdırmaq.

ürəqi **ürəgi.1.**qarnı .-**ürəyi bulanmaq**: qarnı bulanmaq.
yetməz çörəyi, **acı qoxar ürəyi**. (**yetməz**: namərd).

ürəqi -**ürəyi çığlamaq**: ürəyi cicişmək, sıxışmaq, darıxmaq. qayğırmaq. (şur zədən).
(**çığlamaq:** sığlamaq).

ürəqi **ürəyi. -kişi var dururkən, ürəyi ölür**, ürək var vururkən, kişisi ölür. **(dururkən**: yaşırkən).
-**ürəyi yarılmaq**: ödü qopmaq. ödü partlamaq..
-**ürəyi bulandırtmaq**: ögətmək. ögürtmək. qaytartmaq..
-**ürəyi bulanmaq:** ögəmək. ögürmək. qaytarmaq..
-**ürəyi çikli:** bulanğır. nifrətli..
-**ürəyi doğru:** çinə güv. sadiq.

ürəqim **ürəgim. ürəyim.** -nə dörddə alım var, nə beşdə verim, **nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim**.

ürəqim -**ürəyim** küydü, ürəyin küysün. **(küyünmək: küymək**. yanmaq). (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

ürəqin -dil ölkənin dirəyi, dil qafanın biləyi, **dil ürəgin diləyi**, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

ürəqin **ürəgin. ürəyin .**-ürəyim küydü, **ürəyin** küysün. **(küyünmək: küymək**. yanmaq). (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın).
-**ürəyin dəlinsin:** bağrın dəlinsi..
-**ürəyin atsın:** ürəyin çırpınsın.

ürəqin **ürəgin. ürəyin**. -**könlün ürəyin aparmaq**. özündən için keçirmək. könlütdürmək. könüllətmək. göynütdürmək. -bu qoşmaların, yazıların gözəlliyi **könüllətdirdi məni**.

ürəqinə -**ox dəğmiş ürəginə**: düz dəğmiş ürəginə.

ürəqinə -**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq). -daş bağlamş

ürəyinə, dil öcünü alacaq, sırtıq quzqun yağunu, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa).

ürəqinin -**ürəginin yumağın çöşləmək**: ürəginin gizin çözləmək.

ürəqlə **ürəklə**. könüllə. marağla. məmniniyyətlə.

ürəqlənən **ürəklənən**. cürətlənən**.** -ürəklənən yaraq tapdı, yaraqlanan, ürək yok**.** (**yaraq**: vəsilə)

ürəqlərə -dildir quran, **ürəkdən ürəklərə yol!.** (**dildir** :sözdür).

ürəqlərə **ürəklərə. -**açılan əllərə, **nisgilli ürəklərə**, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

ürəqli **1**. edənli. iş bilən. başarcan. cəsur. **1.** umaru.
-hər kim **ürəyi dərək** yaşayır. **(dərək**: qədir**).**
-yarışlarda yürüşlü, **savaşlarda ürəkli**, el dərdinə gərəkli.

ürəqli -**çox kəvrək ürəkli:** uşaq içli. çağılqan. çağatay. (**çağa**: uşaq). uşaq kimi. samsayaq. sapsayaq.

ürəqli **-**gözün biri könlə, biri başa baxar, **onda iki ürəkli qalar**, beləliklə göz qorxaq olar.

ürəqli -**iyi ürəkli**: sayğan yuturlu. iyi diləkli. xoş niyyətli..
-**kötü ürəkli**: qara yuturlu. qara yutlu. pis diləkli. bəd niyyətli.

ürəqli **ürəkli**. **1**. ürəyi qalmış. üzəkli. incikli. incinmiş. **1**. bağut.bağırlı. qeyrətli. cürətli..
-**qara ürəkli:** qarasan qarasanaq. bəd güman.**.**
-biləkli, bilikli, **ürəkli**.

ürəqli **ürəkli**. -yağuya qarşı, dağ arxalı, **daş ürəkli**..
-**kit ürəkli**: kitələk. kinəsov. intiqamcu.

ürəqli **ürəkli-at ürəklər**: at kəlləli: batır.

ürəqli **ürəkli**. incikli. incimiş.

ürəqsinmək **ürəksinmək**. cəsart, cürət edmək. -qalar **ürəksinmə** olar: necə cürət edmək mümkün.

ürəqsinmək **ürəksinmək**. ürək edmək. cürə't edmək. -**ürəksininb** çıxdı yola. -gözlərin **ürəksinib** açmadı. -böyük işlərə **ürəksinən** oğlan.

ürəqsiz **ürəksiz**. qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan. **-**könülsüz kişi, yazısın bulur, **ürəksiz kişi daş altda gərək**. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).

ürəqtaş **-**daşürək yok, **ürəkdaş olun**.

ürəqtaşlıq **ürəkdaşlıq**. ürkədaşlıq. könüldaşlıq. ısnışıqlıq. (yaxın) arxadaşlıq. dosluq.

ürəqtə -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, **ürəkdə mən**, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar.

ürəqtə **ürəkdə**. -sevgi quşu **ürəkdə olur**, bir budaq tapırsa qonur, sınırsa budaq, gələsi gündə, başqa budaq tapırda qonur..
-ürəkdə olan, dodaqda səslənsin.

ürəqtə -kürküb **ürəkdə** uşənc köçdü. **(**kürküb: ıldırım şaxıb) (**uşənc**: çəkinmə.qorxu (# **işənc**: güvənc. itminan))

ürəqtəqin -dil **ürəkdəkin** söylər.

ürəqtən -**çin ürəkdən** qulaq tutun sözlərə. (**qulaq tutun**: qulaq asın).

ürəqtən -**tüys ürəkdən:** çin ürəkdən.

ürəqtən **ürəkdən**. -**ağ ürəkdən**: təmiz ürəkdən. ağkönüdən..
-**çin sin ürəkdən**: səmimi qəlbdən.

ürəqtən **ürəkdən.** köndən. könüldən. səmimi qəlbdən.

ürəqtən **ürəkdən**. sinciklab. sıncıqlab. **(sın**: iç**)**. dərindən.

ürəqtən **ürəkdən.** ürək bilən. cani dildən. içdən..
-dildir quran, **ürəkdən ürəklərə yol**!. (**dildir** :sözdür)..
-**ağ ürəkdən**: **çin ürəkdən**: səmimi qəlbdən. xilusi qəlbdən. təmiz qəlblə. tüm ruhuyla. -**ağ ürək** bilən çalışan.

ürətim önümçülük. tovlid. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

ürətim **törətim**. yapım. e'mal..
-**ulusal ürətim**: national production.

ürətqen **ürətgen.** etgin**.** çalışqan, etken, .

ürəyə -**ürəyə yatan:** könsül. səmimi.

ürəyi bax > **ürəgi**

ürəyi **bax > ürəqi.**

ürəyi **-**donduraçı əli buzsada, **ürəyi sıcaq**.
-sevimli söz **sıcaq tutar ürəyi.**

ürəyi -ulu ağac, boş toprağı, ulu amac, **boş ürəyi bəğənməz**. (boş urək: ölü ürək). (ulu ağac, uca ağac, dayanmağa bərk topraq arar, böyük sevinc, istəklər, tovuc (odlu), coşqun ürəklərdə yurd salar).

ürəyi -ürəyi **bəyəncli** vurar.

ürəyi -**ürəyi istinmək:** qızığlanmaq**.**

ürəyim **bax > ürəgim.**

ürəyim -**ürəyim** küydü, ürəyin küysün. **(küyünmək: küymək**. yanmaq). (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

ürəyim -**gəlməz ürəyim**, yox diləyim görməyə birdə.

ürəyin bax > **ürəgin.**

ürəyin -**dosdun ürəyin, düşmanın dilin bil**.
-**ürəyin almaq: ürək almaq.** keşitləmək **(çəkitləmək)**. könlün almaq. könül almaq. könül isləmək.
-**üreyin hər döyüntüsü**, yenişin ayaq səsidir. (**yenişin**: zəfərin).

ürəyin **-ürəyin**, için yansın. (könlün, için **örtəlsin**).

ürəyinə **-**donduraçının carlığı -bir qadınla soyuğda olsan, dondurma kimi ol, **ürəyinə hop**.(**carlığı**: anonsu).

ürəyinə -**ürəyinə dövmək**: **ürəyinə qoymaq**: özünə iş eləmək. başına qoymaq. nərsəni işləməyə qalxışmaq. -beş illik yazışımı (proqramı) uç ildə bitirməni **ürəyinə dövmüşdü.** -qalan işlərimi yerinə yetirməni **ürəyimə dövdüm**.

ürəyivə **-ürəyivə heç nə dammasın.** (pis düşünmə). {könlüvə heç nə gəlməsin. (**könlüvə:** xətirvə)}.

ürəyizə -**ürəyizə kötü vərməyin**: darıxmayın.

ürfüncə **üfrüncə.**ürküncə: kürküncə**.** -kül ürküncə, köz ür. (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

ürqə **ürkə**. vəhşət. rehşət.

ürqə **ürkə**. nizami hikumət.

ürqəq **ürkək. 1.**bulaq. bulğaq. burğaq. aşqın. həşəri. qızqın. sərkeş.**1.**çaş. saç. > şeş. şiş.

ürqəq **ürkək.** küyrük.

ürqəq **ürkək.** qorxaq**.** -əl zeyrək oli, **göz ürkək**. (**zeyrək**: zirək. çevik.).

ürqəq **ürkək**. -**titrək ürkək**.

ürqər **-**atla iyid, **biri ürkər, biri qorxar**.

ürqəş **ürkəş**. ğeyri mədəni. (**# uyğaş**. mədəni).

ürqətaşlıq **ürkədaşlıq**. ürəkdaşlıq. könüldaşlıq. ısnışıqlıq. (yaxın) arxadaşlıq. dosluq.

ürqmək diskinmək. çəkinmək.

ürqmək **ürkmək**. **1**. anğıvmaq. çox qorxmaq. vəhşət eləmək. **1**. **küymək**. **çüymək**. qaçmaq. -çəpiş **çüyüb** dağlara qaçmış.

ürqmətən **-**yaşam alayqançılıqdır (oyunbazçılıqdır), **ürkmədən**, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax.

ürqməti **-**qurd dəğmədi, **qoy ürkmədi**. (qurd dəğməsə, qoy ürkməz). (hər nəyin nədəni var, uçmuq olsa gedəni var).

ürqmətiq **ürkmədik.** ürkməyən. **-**qorxmadıq qorxuzar, **ürkmədik ürküzər**. (**qorxmadıq**: qorxmayan).

ürqməyən **ürkməyən.** ürkmədik**. -**qorxmadıq qorxuzar, **ürkmədik ürküzər**. (**qorxmadıq**: qorxmayan).

ürqməz **ürkməz**: qorxmaz..
-qurd, qoyun **çoxluğundan ürkməz**..
-qarrı qurd hünkürtüdən, dəğirman sıçanı gurultudan ürkməz.

ürqtüm **ürkdüm**. **-**o yügürdü **mən ürkdüm**.

ürqülmək **ürkülmək**. **irkilmək**. dalı çəkilmək.

ürqün **ürkün**. alğın**.** çaşqın. burtun. bunağ. mat. məbhut. heyran. müztərib. pərişan. pıraqo (latin).

ürqün **ürkün.** kürt**.** kürüt. vəhşi.

ürqün **ürkün.** tosan. tozan. qoşqun. (< **tozmaq. tozamaq**). {> **tovsən** (fars)}.

ürqünc **ürkünc**. qorxunc. dehşətli. -olsunda ki **qorxuclusu** vardır. (**dehşətlisi**).

ürqüncə **ürküncə**: kürküncə**.** ürfüncə. -kül ürküncə, köz ür. (kül piləyincə köz pilə). (**piləyincə**: püfləyincə).

ürqünmək **ürkünmək**. **kürkünmək**.

ürqüş **ürküş. 1**. qorxu. vahimə. qovqa. şuriş. -**ürküş ürkəldi**. **1**. təşviş.

ürqüşmək **ürküşmək.** qaynaşmaq. qıymışmaq.

ürqüt **ürküt**. vəhşət. dehşət.

ürqütmə **ürkütmə**. terorizə edmə.

ürqütmək **ürkütmək**. çinitmək. vəhşətə salmaq.

ürqüzər **-**qorxmadıq qorxuzar, **ürkmədik ürküzər**. (**qorxmadıq**: qorxmayan) (**ürkmədik**: ürkməyən).

ürpəq **ürpək**. **urpağ**. **urpağan**. ürpəgən. dik dik, biz biz duran nərsə (saç). -**urbağ** saç.

ürpəqən **ürpəgən**. **urpağan**. **urpağ**. ürpək. dik dik, biz biz duran nərsə (saç). -**urbağ** saç.

ürpəmək biz durmaq.

ürpərmək biz biz durmaq.

ürpətmək biz durutmaq.

ürpüç **pürüc**. zibr. yeni çıxıb biz biz durub batan saç, tük, qıl. -**ürpüç** buğ saqqal.

ürpüq **ürpük**. biz biz duran.

ürtəşmək **ürdəşmək.** səsdəşmək. səsləşmək. səs səsə vermək.

ürtünmək **ürtüşmək**. nəticələnmək.

ürtüş nəticə.

ürtüşlü nəticəli.

ürtüşmək **ürtünmək**. nəticələnmək.

ürümək çürümək.

ürün **1**. alar. gələv. məhsul. hasıl. məhsul. **1**. çəkit. məhsul..
-**ürün vərmək**: çəkirtmək. ürün vərmək. tolid edmək..
-**yama yapmaq**: əkləmək. çəkirtmək.

ürünləri -bəsi **ürünləri**: azıq **önümləri**.

üs **(**riyaziyyat**)**. nəma.

üs (üsüm). **1**.aşa. fayiz. bəhrə. ribh. tənzil. nuzul. -**aşa qoymaq**: **aşa vermək**. **1**.aş. nəf'. fayda. sud. -**üsü nə**: faydası nə. -**nə üsüm**: nə fayda. -bir **üs** gözləmən: bir nəf' gözləmən.

üs (**üz < üzmək**). hərf. -**üslər**: hərflər. -**üslərin** dizini: hərflərin sırğası. -**üs** qanmaz: oxuya bilməz. besavad. savadsız. -**üs üsə oturtmaq**: nuxdə nuxdə oturtmaq. nuxdə nuxdəsinə qoymaq**.**
-üs təbəqə: uşqat üst qat.

üs -**qalın, uzun üs geyim:** kofta. kaftan.

üs **ös. üsmək <> ösmək**: böyümək. -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

üsarə salqı. özsu.

üsbaş **üstbaş**. ayvarış. əzvarış. əzvariş. görnüş.

üsboymaq **ösüb boya çatmaq** böyüyüb özün tanımaq. baliğ olmaq.

üsə **ösə.** böyüməyə**.** -tağın biraz **üsə** başlağac: biraz daha böyüyüncə.

üsqat **üstqat**. tabqur. tapqur. taqur. balaxana.

üsqeyim **üsgeyim**. cuqqa (**çulqa**).

üsqəl **üsgəl**. təffəvvüq. bərtəriyyət.

üsqəlmək **üsgəlmək**. müvəffəq, bərtər olmaq. qələbə çalmaq. imtiyaz tapmaq.

üsqər **üsgər**. **usğar**. (< **us**).huşlu. yadı güclü. (ismart).

üsqərmək **üsgərmək**. **usğarmaq**. (< **us**). əzbərləmək.

üsqü **üsgü**. kəlmə. söz.

üsqüf **üsgüf**. üsgük biçimində uzunsov börk.

üsqüq **üsgük.** oymaq. iğnə ilə tikişdə taxılan barmaqlıq.

üsqüq **üsgük. üslük. yüksük.yüksük. oyluq. oymıq. ovmıq.1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

üsqün **üsgün**. müreccəh. bərtər.

üsqürə **üsgürə**. kiçi kasa, tasa. əltası.

üsqütanış **üsgütanış**. sözbilən. kəlməşinas. hərfşünas.

üsləmək üstünə çıxmaq. qalib gəlmək. -birini **üsləmək**. **1**.nərsiyə nail olmaq. -böyük varlıq **üsləmək**. **1**. (tilvizyon. sinəma) ekran edmək. esirdə göstərmək. -gündə bir film **üslənir**.

üslənim **üsdənim**. örtlənim. təəhhüd.

üsləntiq **üsləndik.** məsuliyyət. öhdədalıq. boyuntuluq. -**üsləndigim** nərsə yox: bir yoxdur. -yetir yerinə **üsləndigini,** üstəlik nərsə diləməm səndən.

üslər -**utsuz üslər**: bihəya surətlər.

üslü (üsümlü). **1**.aşalı. fayizli. bəhrəli. ribhli. tənzilli. nuzullu. -**aşalı** para. **1**. aşlı. nəf'li. faydalı. sudlu. -**üslü nərsə**: faydalı nə. -**üslü** darı: faydalı dava. -bir **üslü** söz danış: bir faydalı söz danış.

üslüq **üslük**. aşırtma**.** (iş paltarı).

üslüq **üslük. üsgük. yüksük.yüksük. oyluq. oymıq. ovmıq.1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

üslüq **üslük**. üstənək. üst geyim. gəpət (qapat). xələt. soyğa. üsdon. -**gəpətim** kirlənib.

üslüq **üslük. üstlük.** yengiş. yeniş. piruzluq. qələbə. -**yengiş qazanmaq**.

üslüq **üslük.** üzük. (üzlük). (**üz**: üst). səqf. qara evin (yekə çadır) yukar bölümü.

üsmək qalxmaq. yüksəlmək. çıxmaq. azmaq. -öyrənmək. alışmaq.

üsrüq **üsrük**. mürəccəh.

üsrüş **1**. qələbə. piruzluq. nailiyyət. -**üsrüşlər**: nailiyyətlər. **1**. üsyan.

üsrüşmək nayil olmaq.

üssüz (**üsümsüz**). **1**.aşamsız. fayizsiz. bəhrəsiz. ribhsiz. tənzilsiz. nuzulsuz. -**aşamsız para**. **1**.aşsız. nəf'siz. faydasız. sudsuz. -üssüz üssüz danışma. -vəkil boş (üssüz) danışar, boşuna (parasız) danışmaz. -üssüz darı.

üst -**alt üst eləmək**: çulxasın çevirmək.

üst **-alt üst oldu:** astın ustun oldu.

-aldın ast, **geyin üst**. (ilk alt, son üst).

üst -**çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyimoyluq**: yapınca.

üst **öst..**

-alt üst: çiğ çevir. -**çiğ çevir** olub baxtı, çevrilib taxtı**..**

-üst örtük, **geyim**: sərən..

-**üst çəkən**: aparan. (# **alt çəkən**: utuzan)..

-**alt üst:** ast üz..

-**atüstü:** çalt. cəld. tez. fori. iti. -**atüstü** ged gəl..

-**ayrılıq sal, üstünü al:** ayrılıq sal, içinə dal ayır buyur. bölyönət. bölüb, nifaq salıb istədiyi yönə sürmək. parçala hükm ed. təfrəqə salıb, hümün sürmək..

-**üstünün sonuna gəlmək**: ən sonuna gəlmək..

-**əlüstü**: tez. dərhal..

-**üstünə minmək**: dalmaq..

-**üst üsdə**: küllən.

üst üz.

üst -**üst baş**: əğin eşik.

üstaq üst tərəf.

üstara xuttiraş.

üstaraq **üsdaraq**. tavan. savan. çatının, səqfin, damın içər yanı, üzü. {# **asdaraq**. **(**< **as**. **ast**: **alt)**. döşəməni, dabanı oluşduran, quran üz qat}.

üstbaş **üsbaş**. ayvarış. əzvarış. əzvariş. görnüş.

üstbaş **üst baş.** çaqçur. taqtur. saqqur. saqtur.

üstbaş **üst baş**. geysi. qiyafət.

üstə -dəvənin irisi, **köprü üsdə** dayaq yer.

üstə -**əkin üstə əkilir**, xərmən başı tikilir. (**əkilir**: gizlənir. yok olur). (**tikilir**: bulunur. hazır olur).(söz konusu, əngəlliyi, otanlığı, ərkəlliyi (ərköğüllügü) kötüləməkdir). (bu söz kişini əngəllikdən, otanlıqdan (müfdəxorluqdan), ərkəllikdən (ərköğüllükdən) ırqamağa, çəkinməyə çağırır). {**otan** : (**otlayan** < **otlamaq**: boşuna keçinmək). müfdəxor}..
-yalan üstə **yaman** yox.(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).(yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu)**..**
-alta baxıb yerin tanı, **üstə baxıb özün tanı**. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma)..
-**ot kök üstə bitər..**
-yalan üstə yaman bulunmaz.**.**
-təpəsi üstə: baştübən . təpə taxlaq. kəlləmallaq.

üstə **-qaş üsdə göz yaparlar**, əlindəkin alarlar. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin çalarlar)**.**
-qaş üsdə gözü var dedilər, varın yoxun yedilər. (kişini şişirtdilər)**.**
-qutaylar iş üsdə, kütaylar yataqda ölür. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(kişi işdə gərək).
-**yalan üstə** yaman yox.

üstə -**qıl üsdə durmaq**: çətin, qorxulu, titrəş durumda olmaq. havıya bənd olmaq.

-bilim üsdə gəl ərdəm. (**ərdəm**: bacarıq). (inanılmazca gözəllik yaradar).

-bükür qalsan **yükün gələr yük üstə**. (**bükür**: qətlək) (dirsəlməyində yol qılığı var).

üstə -**ürəyi su üsdə**: ürəksiz.

üstə **üsdə**. örə. -ayaq **üsdə**: ayaq **örə**..
-**üzü üsdə**: uzu quylu. gömürü. başaşağ.

üstə **üsdə**. -**yol üsdə**: yolat. -yolun tutan, çata çatdı, ağız güdən, **yolat qaldı**. (çat: məqsəd. mənzil.)**.**

-bincik durar sap üsdə, **kişi qalar söz üsdə**(**bincik**: ardarda sapa mindirilmiş (bindirilmiş. düzülmüş) mıncıq (bıncıq). təsbeh). bu söz, dil savı, kişiliyə təməl (kök) sayır. dilin gücü, kişi onatı (kişinin bərkliyi, tovu, sözündən asılıdır). (onatı: təsdigi. doğruluğu, gücü.)**.**

-baş üsdə. (yantı: -başız dursun gül üsdə).

üstə -**cantinim üsdə**: gözüm üsdə.

-**qıızıq üsdə:** çağıçağında. lap vaxtında. -**qıızıqüsdə** gəldin.

üstələ -gücü yox, **sözü üstələ**.

üstələmək **1**. dalmaq. **1**. **üstgütmək**.

üstələmək alamaq. -sən onu **alamazsın.**

üstələmək altamaq. qələbə çalmaq.

üstələmək boylatmaq (boyun altına almaq. boyun aşmaq). altına almaq. altalamaq. müsəllət omaq. qələbə çalmaq.

üstələmək **üsdələmək**. üsürmək.

üstələnmək **1**.tərcih olunmaq. **1**. dəğərlənmək. **1**. çoxalmaq. artmaq. **1**. tərcih edmək.

üstələr **-**dostun yoğun, **üstələr yovun**. (**yoğun**: güclü). (**yovun: yağun**. düşmanun). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər) .

üstələr **üsdələr**. yenər. -**güc inamı yenər**, öldürəməz. (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş)**.**

üstələr yaxılmaz.aldırımaz. qapılmaz. **-**qızdırmayla bacaran, **ölümə yaxılmaz**.

üstələtmək **1**.tərcih edmək. **1**. gözə soxmaq. **1**. dəğərləndirmək. **1**. çoxaltmaq. artırmaq.

üstələyən **-**çətinlik qarşısında, **duruşub üstələyən güclüdür**, qaça bilən ağıllı.

üstəlik **üsdəlik**. **1**. bə'lavə. be'zafə. **1**. ötrək. -**ötrək** nə verməliyəm.

üstəliq **-**baş boşludur daşa, **birdə üstəlik.**

üstəliq **üstəlik**. ayrıca. birdə. bundan başqa.

üstəlir -**şimdi təkillik üstəlir**, köpçülük geridə qalmış olur. (**köpçülük**: çoxluq. mərdüm. cəmiyyət)**.** (**təkillik**:fərdiyyət.)

üstəlirsə **-üstəlirsə yalan**, çatmaz ona heç yaman.

üstəliyi aliliyi. fovqliyi.

üstəm **üsdəm**. qalib. -kim **üstəm** çıxdı.

üstəm artım. pəsəndaz. -artıq **üstəm** gözlənilmir. -ağır **üstəmli** ölkələr burğanları qolay keçər.

üstəmək izə qomaq**.** dala qomaq, aşmaq, keçmək. qələbə çalmaq.

üstən tönə **üsdən dönə**. yuxarıdan aşağıya.

üstən **üsdən**. başdan**.** yuxardan.

üstən **üsdən**. **üzdən**. 1. biruni. 1. üzəki. ələki. çatlağ. çatlağı. yalpaq. suvağı. sıvağı. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

üstənçi müzayidəkar.

üstənək üslük. üst geyim. gəpət (qapat). xələt. soyğa. üsdon. -**gəpətim** kirlənib.

üstənək üst geyim, . qolları yapışan, kip, üst geyim, : qontuş. qoytuş.

üstənim **üsdənim**. **üslənim**. örtlənim. təəhhüd.

üstərə **usdara**. **1**. nərsənin üzərinə yapılmış bəzək, örtük, yonqa, nəxşə. **1**. nəxşə.

üstəsi **-**iş ustası, **ver üstəsi**. (işi usdaya ver, birində üsdə ver).

üstqat **üsqat**. tabqur. tapqur. taqur. balaxana.

üstqat **üst qat**. uşqat. üs təbəqə.

üstqütmək **üstgütmək**. **1**. **üstələmək**. **1**. tərcih etmək.

üstlüq **üstlük. üslük.** yengiş. yeniş. piruzluq. qələbə. -**yengiş qazanmaq**.

üstnünə -**əl üstnünə əl var**: əl əldən ötgün.

üston **üsdon**. üs paltar. -**atdon üsdon**: at paltar, üs paltar.

üstörtüq **üst örtük.** çapan. geyim.

üstözinqə **üstözingə .** kəndindən yuxarıya.-**üstözingə dik qarasan**, tozasan, sılağ qılsan, asta asta ozasan. (kəndindən yuxarıya dik baxsan, nabud olarsan, ayqı ilə baxsasan, gündən günə ucalarsan)

üstü **1**. çevrəsində. civarında. həvalisində. -beş **üstü**: beləyin. -axşam **üstü**. -ev **üstü** gözün olsun. -**öğlə** üstü: **öğləyin**. **1**. quzeydən əsən soğuq yel.

üstü -astı sarı, **üstü sarı**, süycü dadlı, içi darıq (**darıq** : dənə) (tapmaca) (**encir**).

üstü -çiğm dərdim havalani, könül istər savalani, ayrı düşən ev, eldən, **ömür üstü havalani**. (**çiğm dərdim havalani**: hovlanır. qorlanır). (**ömür üstü**: yaşın boyu)**.**

üstü **-dam üstü:** üçək. -**üçəğə** çıxmış. -**üçəkdən** düşdü.

üstü -**qıçı üstü oturmaq**: götü üsdə oturmaq: bir işdən, durumdan sonuc bəsləyənməyib düşünərək qalmaq.

üstü -**örtülü yerin üstü**: qat. dam.

üstüq **1**. **üstüğ**. **(**> **setiğ** **(fars)****)**. üsgüt. uca. **1**. **üstük**. imtiyaz. (bərcəstəgi).

üstüq **üstüğ**. **üstün**. güclü. fovq. (# **düştün**: **düştüğ.** gücsüz. aciz).

üstüqləmək **üstükləmək**. üstün almaq. kontrol edmək.

üstülətmək gözə soxmaq.

üstülü -dosd odunu yaşda olur tüstülü, **tanozluda üstülü**. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)

üstümə -**dağlar dənizlər üstümə gəlmək**: vəhm oturdu.

üstün **1**. (bərtər)**1**. qalib. fayiq. fatih. piruz. burqan. buka. burtan. butğan. butan. (yarışda. döğüşdə). -**asıtın üstün**: ğalib məğlub. **1**. dalğan. aştın. -bu ondan **aştındır**. -aşq odunan, **aştın** küyən (yandıran) od bulmadım. **1**. üsür.**1**. ötək. ötəh. -**ötəh** kötü. **ötək** dadlı..

-**üstün tutmaq**: yeğitmək. yeğitləmək. yeğtələmək. yeğ tutmaq. bəğənmək.

boysunmaq. bəğənmək. tərcih vermək, edmək. -bunu ona **boysunuram**. -kimisi gecə çalışmasın **yeğitir**, kimisi günüzün. -kim bəğliyi **yeğitməz**. -hançın **yeğitsəz** götürün. -sizin **yeğitizə** görə. -**yeğitmirəm**: bəğənmirəm. -**yeğitmədilər**: bəğənmədilər. **1**. yeğrək. (bərtər). **üstün** gözəl, **üstün** iyi. -el **üstünləri**. **1**. yeriğ. **1**. toyuq (doyuq). (piruz)**..**

-üstün astın: (fəratər firutər. bala payin)..

-**üstün yetirmək**: artırmaq. dəvam edmək..

-**astın üstün**: enə yükə: alçaq uca. pəsti boləndi**..**

-ala üstün: yeğrək. eyrək. iyrək. daha iyi.

üstün basqın. güclü. -**basqın çıxmaq**: üstün çıxmaq. güclü çıxmaq.

üstün **-bilik bilikdən üstün**. (baş başdan üstün).

üstün **-çırağ üstün yarar** astın korar. (**yarar**: yartır. ışıqlatır) (**astın**: altın. dibin). (**korar**: kölgələr. ışıqlatmaz).

üstün **üstüğ**. güclü. fovq. (# **düştün**: **düştüğ.** gücsüz. aciz).

üstün 1. öhdə. -**üstündən gəlmək:** öhdəsindən gəlmək.1.cavab. -**üstün** de: cavabın de. **üstün** deyə bilərsən: cavabın deyə bilərsən.
-**üstün almaq**: üstəkləmək. kontrol edmək.

üstün -**qoxursada üstün yalınğuzluq**, qovuşluq iyi içindən kəsilməsin. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

üstünə **bilik**. **-**de dosduva desin dosduna, **bilik gəlsin bilik üstünə**.
-çağ yeriyər **çağ üstünə**. (zaman keçər).

üstünə -bir **yerin üstünə** gələn kiriş, tir, ağac: gərtil: xətil. kitəl. kətil. kərtil. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik.

üstünə -**çağ yeridi çağ üstünə**: çox çağ keçdi.

üstünə **-**dərdli ilə dərdləşsən, dərd üstündən dərd alar, dərdsiz ilə dərdləşsən, **dərd üstünə dərd qoyar**.

üstünə -**üstünə çıxmaq:** minmək. qələbə çalmaq. -görək kim kimi **minəcək**. 1. çıxıb oturmaq.

üstünə **-üstünə gəlmək:** abanmaq**.** qəhər edmək. tənbih edmək. siyasət edmək.

üstünə -qat qat döşək döşüb **uçub üstünə**, yuvarlarıb, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

üstüngörü üzdən. ələki.

üstünləmək ərkitləmək. üstün tutmaq. tərcih edmək.

üstünləri **yeğrəkləri**. ən yaxcıları. (bərtərinləri). -el **üstünləri**: elin ən yaxcıları-iş **üstünləri**: işləri ən yaxcıları.

üstünlü öhdədar. -**üstünlü** ola bilən: öhdədar ola bilən. -**üstünlü** kimidir.

üstünlük imtiyaz.

üstünlüq **üstünlük**. güclülük. bacarılıq. bacarılıq. fovqluq. (# **düştünlük**: **düştüğlük.** gücsüzlük. acizlik).

üstünlüq nailəyyət. müvəffəqiyyət. -üstünküyüzz arzamən. müvəffəqiyyətizi

üstünlüqlü **üstünlüklü**. müvəffəqiyyətlə. ali nümrəylə. -oxuvu **üstünlüklü** keçirdi.

üstünmək üstün çıxmaq. artmaq.

üstüntən **-**dərdli ilə dərdləşsən, **dərd üstündən dərd alar**, dərdsiz ilə dərdləşsən, dərd üstünə dərd qoyar.

üstüntən -yeyib gedirlər, üstündən bir **çağ atur** (vax keçir).

üstünü -**üstünü yetirmək**: dalını çatdırmaq. öhdəsindən gəlmək.

üstünüzə **-üstünüzə sağlıq.**

üstüsüdə **üstü üsüdə**. iltəqudari. imumiyyətlə. ruyi həm rəftə.

üsüq **1**.**üsüğ**. aşaz. asaz. fayız. fayda. (# **üzüğ**: zərər).**1**.**üsük**. qələbə. fəth. zəfər. **1**. **üsük**. (**üz < üzmək**). hica. -iki **üsüklü**.

üsüq -**üsük çalar yatmayan**, kim ki, yatdı o yandı. (**üsük**: zəfər).

üsüqləmək **üsükləmək**. **1**. > **hüccüləmək**. **üçükləmək**. üzük üzük, hərf hərf söyləmək. **1**. (**üz < üzmək**). hicalamaq.

üsümçü aşamçı. fayizçı. ribaçı. ribaxor. tənzilçi. nuzulçu. -**aşamçının** daşı su çəkər.

üsün **1**.kamil.**1**.qalib. piruz. fatih. müzəffər.

üsünmək müräccəh sayılmaq.

üsüntü püsüntü (püsküntü). səpinti. saçıntı. ispirey.

üsür **1**. üstün. qalib. **1**. üsrük. müräccəh.

üsürmək **1**. üsdələmək. qələbə çalmaq. **1**. üstündən atılmaq, keçmək. -çayı **üsürmək**. -birdə **üsür**: birdə atıl. **1**. püsgürmək. fışqırmaq. -**üsürən** sular.

üsürtmək tollamaq. atlatmaq. fışqırtmaq. püsgürtmək.

üsürtü qaynar. fəvvarə.

üsüt mümtaz.

üsütlük mümtazlıq.

üsyan **1**. kürüş. dolğuş. tüpüş. aşub. iğtişaş. **1**. qosqun (< **qozuğmaq**). inqilab. **1**. osğun (**osmaq**: bitmək. qalxmaq). şuriş. **1**. **üsrüş**.

üsyan **usyan.** ayaqlanma.

üsyan -**üsyan edmək**: qaqarmaq. -nə tez **qaqardı**. -tez **qaqaran**, tez yatar.

üşəmək aramaq.

üşəncək ərincək.

üşənq **üşəng. uyşun. üyşəng.** kül pişiyi. pəsiv.

üşənqaş **üşəngəş. üşüc. üşüş.** bir işi yapmaya ərinen. təmbəl.

üşənqəş **üşəngəş. üşənqaş. üşüc. üşüş.** bir işi yapmaya ərinen. təmbəl.

üşənmək **1**. çəkinmək. **(# işənmək**: **içənmək**: izənmək. imənmək. güvənmək**)**. **1.** ərinmmək.

üşənmək ərinmək.

üşənmək ərinmək.

üşqün **üşgün**. **üşük**. püsgün. püsük. oyğun. əfsürdə. pərişan.

üşqünlük **üşgünlük**. püsgünlük. püsüklük. oyğunluq. depresyon. əfsürdəgi. pərişanlıq.

üşmanuva -**düşmanuva ölüm diləyincə**, kəndivə ömür dilə.

üşmək yeşmək. yaşmaq. eşmək. bağlamaq. toxumaq**.**

üştürüq **üşdürük**. soyuducu böyük otaq.

üştürüm **üşdürüm**. soyuducu.

üşüc -üşüc ağırdan tutar(**üşüc**: təmbəl). (təmbəl, üşəgənliyindən işi tez qurtarmaq üçün, yükün ağırından yapışar)**.**

üşüc **üşüş. üşəngəş. üşənqaş.** bir işi yapmaya ərinen. təmbəl.

üşüq **üşüğ**. **üşünğ**. depres.

üşüq **üşük**. quşqu. şəgg.

üşüqmək **üşükmək**. quşuqmaq. şəgg edmək.

üşümək **üyşümək**. üzərinə yığılmaq, topalmaq. depres edmək.

üşün **-**hamıdan üşün, kəndivə güvən. (**üşün**: çəkin)**.**

üşün -kəndivi düşün, **işləri üşün**. (**üşün**: yığ. toparla). (kəndivin köçəri olduğuvu anlayıb düşündə, işlərivi yaşın boyuna uyar). (yaşıvın uzunluğuna, sürəcinə uyarla, müntəbəq ed). (yarımçıq iş, yalınçıq yarın. yarımçılıq işlər, yarınları boş qoyar, yarınları quramaz).

üşün **-**olanı düşün, ölmədən üşün. (**ölmədən**: ölməkdən). (**üşünmək**: çəkinərək, qapılmayaraq düşünmək). (ölümü kəmsimə, əksik görmə, çalış uzaq durasan).

üşünc **üyşünc.** çiğ. quşqu. -könlüvə **çiğ salma**: könlüvə çirk, pis salma. könlüvə qara salma.

üşünən **-**yol açar, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıb, **dərd artırar üşünən**. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan)

üşünən **-**yol açar, dərd qaldırır düşünən, yollar qapıp, **dərdə salar üşünən**.

üşünq **üşünğ**. **üşüğ**. depres.

üşünmək çəkinmək. **(# işinmək**: inanmaq).

üşüş **üşüc. üşəngəş. üşənqaş.** bir işi yapmaya ərinen. təmbəl.

üşüşlük təmbəllik.

üşütən **üşüdən**. acıdan. depresiv.

üşütmək depres edmək.

üt **1**. şəhvət. **1**. suyuq. məni'. bel suyu.

ütən **utan**. yarışda aparan.

ütər -dil var, **ütər qılıcı**.

ütqir **ütgir**. keşcəl. keşgəl. nafiz.

ütqül **ütgül**. aşırı. istandartdan dış ölçü, hədd. müfrit.

ütqünmək **ütgünmək**. e'tiraf edmək. (# utrunmaq: danmaq).

ütqür **ütgür**. itgir. iti. kəsgin.

ütləmək **üzdəkləmək**. **üzləmək**. ötdəkləmək. xərmən dibin, biçindən arda qalan tökünt üləri dərib toplamaq.

ütmek od vurmaq. safaltmaq. hesabına yetişmək.

ütmək **utmaq**. yarışda aparmaq.

ütrə **ütrü**. sonda. -söğüşüb vuruşub, **ütrə** donları didişir.

ütrəgən dəlici. nafiz. çalağ.

ütrəq **ütrək. ütrət**. artan. çoxalan.

ütrəm ötrəm. yorğa. salqa.

ütrət **ütrək**. artan. çoxalan.

ütrü **ütrə**. sonda. -söğüşüb vuruşub, **ütrə** donları didişir..
-**ütrü** durub danışma: danqazlanma. -**ütrü** duran yağışa islandı.

ütrüq **ütrük. ütük**. **1**. utanmaz. -**ütrük ütün**: utanmaz yalançı, kələkçi. **1**. qırıq. kələkçi. **1**. sırtıq.

ütrüş **ütürüş**. döznaq. dözümsüz. səbirsiz.

ütüq **-ağzı ütük** aş bitirir, **əli ütük** iş.

ütüq **ütük. 1**. qırışıqsız. saf. (çin çürüksüz). -**ütük** söz. -**ütük** üz. **1**. lüt. -**ütük** gəlib **ütük** getdi, aşın yedi öğüt deydi. **1**. şəhvətli. **1**. fitnə əngiz. **1**. kurnaz. qırsın. qırıq. ipi qırıq. quruğu qırıq. quruğun gizlədib, ip ələ verməyib, aldataraq işin ilərlədən. **1**. sevgi. eşq. -ütük odu tutunsa, öpgə ürək qavrıdar. **1**. **ötük**. itik. -**ütük** qılınc qının biçər, **ötük** (iti) sirkə qabın. **1**. zərur. lazim. -ütük değil: lazim değil. -**ütük ötük**: zəruri, ğeyri zəruri.

ütüq **ütük**. **ötük.** məful. ibnə. götvərən.

ütüq -düzün birlə görün, **ütük gördün sürün**. (düz olanla görü, yalançı, kələkçi gördun çəkin, üzdənmə)

ütüqlüq **ütüklük**. **ötüklük**. məfulluq. ibnəlik. götvərənlik.

ütüləmək müntəbəq edmək.

ütülmək **utulmaq**. **utuzmaq**. yarışda itirmək.

ütür **yütür**. iyi iyli öznə. **(# ötür**: pis iy**)**.

ütüş zina.

ütüşmək **1**. **ötüşmək**. **öcüşmək**. oduşmaq. odaşmaq. birbirinə qızmaq. **1**. zina edmək.

ütüştürtmək **ütüşdürtmək**. **öcüşdürmək**. **ötüşdürmək**. oduşdurmaq. odaşdurmaq. qızışdırmaq.

üveysitmək **ügeysitmək**. ügey kimi davranmaq. -**ügeysitib yapmayın**: ügey kimi davranmayın.

üvənctir **-tanrı güvəncdir**, hər kimin içində yatır. (kəndivə inan, tanrıvı bul).

üvütmək yüvütmək. xırdalamaq. un edmək.

üyçül **evçilağ**. ev işlərinə ilgili olan. (xanədar).

üyə dəstək. -çalış bir **üyə** ol. -o **üyə** yox, **ürədir**. -**üyədə** var**, ürədə**. -**üyə** olmadın**, ürə** olma**.**

üyə -**onğat** üyə: fəxri üzv..
-**üyə tutma**: qaprış.

üyəliş üzviyyət.

üyiç **üy iç**. **ev iç**. ailə. xanəvadə. -**eviç** qalay: **eviç** yaxşımı: xanəvadə necədi.

üysüz -**üysüz küysüz**: evi, toprağı olmayanın səsidə (həqqidə) olmaz.

üyşənq **üyşəng. uyşun. üşəng.** kül pişiyi. pəsiv.

üyşmələq **üyşmələk. üyşmələnğ**. yığva. cələsə.

üyşmələnq **üyşmələnğ**.**üyşmələk.** yığva. cələsə.

üyşümək **üşümək**. üzərinə yığılmaq, topalmaq. depres edmək.

üyşünc **üşünc.** çiğ. quşqu. -könlüvə **çiğ salma**: könlüvə çirk, pis salma. könlüvə qara salma.

üytəqi **evdəki**. **uydəki**. moblə, moblmanlı ev. boş olmayan ev.

üytqəni **üytkəni**. çün. -**üytkəni** sevirdim.

üyüq üyük. hüyük. oyuq (**oy**: düş. xiyal). şəbəh. bostan qorxuluğu. mətərsək. dəhşət.

üyütmək -**ağnağaz üyütmək**: boşboğazlıq edmək. boş yerə danışmaq.

üyütmək **oğutmaq**. çəkmək. çağmaq. xırdalamaq. -ət **çəkmək**. **(çəkən**: çağan: oğan**)**.

üyütmək **üğütmək**. **oğmaq**. un etmək

üyzün > **üzün**. çırğay. çırağuy. çahrayı. sulatı. surəti.

üz {**yüz**. **yüs**. **üs**. **üst}**. **1**. yağ. -**üzün** yığ: yağın götür. -**üzlü**: yağlı. **1**. ərsə. -ərdi **üzə** ərənər, ərdəm bəyi, bilik dağ, : çıxdı ərsiyə kişilər, ləyaqət kanı, elm dağı. **1**. görk. surət. cəmal. -**görkünə** düşcək gözüm **1**. örtmən**.** görtü. görüt. səth. -**örtmənin** yox **artmanın** (için) gör. **1**. səth. buraç. sarac. -**saracı** bəzək, içliyi təzək. **1**. tək. dək. səth. **(# tik**: iç**)**. -**təkinə** baxma **tikinə** bax. **1**. örtmən. **1**. bet. yan. -**betgə**: üzə. yana. -**bu betgə**: bu üzə. bu yana. **1**. qabağ. surət.**1**. boy. -bunun **boyundan**: bunun **üzündən**. -bu **boydan**: bu **üzdən**. -birinin **boyundan**: birinin **üzündən**. -**boy boya**: **üz üzə**. -**boyuna** durmaq: **üzünə** durmaq. **1**. çöğrə > çöhrə. surət.**1**.çap. hər nəyin çapılan, toxunan, işlənən üzü. -əlin **çapı**: əlin içi. **1**. üzün görkəmi, ifadəsi gört. -iyi **görtlü**. -hirsli **görtlü**. **1**. bet. **1**. bet. -**beti** açıq olma, açıq **betli** ol**.**

-əl üzün yumaq: yuğşunmaq..

-**üz üzə**: qarşınıt. birbirinə tərs. -atanla **qarşınıt** durma..

-**üzə salmaq**: kökləmək. (**< görkləmək**). səri saman vermək..

-**üzü yola**: çağ. -işləri **çağ**. -**çağ** uşaq..

-**iç üz**: çöntük (**< çönmək**). batin..

-**üz üzə danışıq**: ağız iki söyləş..

-**üz üzə**: çəkinmədən. aynaq..

-**üz çəkmək**: sarcamaq. burcamaq. mələfələmək..

-**üzün tutmaq:** yaşınmaq..

-**üzü pişmək**: üzü qızarmaq. utanmaq..

-**üzü odlu**: üzü qırmızı..

-**ast üz**: alt üst..

-**üz verən**: bolcunan..

-**üz yırtmaq**: **1**. ağıza dalaşmaq. söz güləşdirmək. **1**. üz açmaq. üstün vurmaq. -onun **üz yırtma**. **1**. söz açmaq. -mən onla bu konuda **üz yırtamam**..

-**itüzlü**; simitən. sırtıq..

-**üzü o yana**: önüyana..

-**üzü üsdə**: önüyuxar..

-**üzü o yana**: önüyana..

-**üzü üsdə**: önüyuxar..

-**üzü üsdə**: uzu quylu. gömürü. başaşağ**..**

-üz vermək: ərkütmək..

-**üzü yola**: yulay..

-**gülər üz**: yoşaq. şən..

-**nərsədən üz çevirmək**: qaytışmaq**..**

-üz verə bilən: bolsaqay. ola bilən. mümkün olan**..**

-gülər üz: açar. şux..

-**üz** (fasad. numa) **çəkmək**: üzgətmək..

-**üzə çıxartmaq**: üzgətmək..

-**üz işləyən** (çəki): **üzgər**..

-**üz örtüyü**: üzqıp nuqab**..**

-üzə qoymaq: bəlləmək. aşgaratmaq**..**

-üzü aşağı: aşarcaq. -hər işin **aşarcağı** var**..**

-üzü qırmızı, utanmaz.

üz **1**. üst.**1.** üzlük. don.zahir. -**donu** dəğişdin, tini bəs (tinin, için neyləyəcəksin). -bu **donda** sözlər hər yanda işlənəməz. -**donu** görklü olmasada, **özü** keçməli değil.
-üz görkü göz, kişi görkü söz. (**görkü**: gözəlliyi)
-**üz görkəzi göz**, kişi görkəzi söz. (**görkəzi**: yaraşığı. gözəlliyi)**.1.**dış (# **öz**. iç).**1.**çək. (nərsənin şəkili, dış üzü, zahiri).
-sözün azı, sözə duz gətirir, sözün düzü, **sözə üz gətirir**. **(duz gətirmək**: dadlandırmaq). (**üz gətirmək**: bəğəndirmək).

-**üz gözəlliyi, başlar alır**, iç gözəlliyi, könlə yatır.
-**üz tutmaq:** başlanmaq**.** baş almaq. bettəlmək. bet almaq. -isti düşmədən yaylağa **başlanar** obalar.
-**üz üzdən isti**, topraq soyuq topraqdan. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).

üz **-düz üz üzmür işi,** dala üz, keçər işi..

-düz üz üzmür işi, **dala üz, keçər işi**..

-**əl üz arçalı: : əl üz** dəsmal.

-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, **üz utanmaz**. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..

-**üz qarası:** ısğıt. hisgit..

-**dış üz**. dış sifət. sarvıt. (**# sırtav:** iç üz. iç sifət)..

-**iç üz**. iç sifət. sırtav. (**# sarvıt:** dış üz. dış sifət)..

-**üz tutmaq**: muracət edmək. ricu' edmək.

üz görs. görüşən bölüm. çöğrə. çehrə. çıray. surət. -**görsün** mənə göstər. -tutuban **görsünü**: üzünü tutaraq. -**görsün** görəli kordu gözüm, laldı dilim.

-üzsüz öz yoxdur, **özsüz üz**. (maddi olmayan zat yoxdur, zatsız maddə).

-bu kitir qəmdən **üz gözünə çökən endiklər**. (**endik:** iz. nişan).

üz **-**göz görməsə üz dönər..

-**doğru yol, üz**: uvat . -tarım işlərizə **uvat** versin**..**

-qara var göz qarası, **qara var üz qarası**. qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi)..

-olmasaydı gecə, tanınmaziydı ay ulduz, **itginiydi danda, görməziydi heç gün üz.**

üz kopu. kopi. -**üzün çək**. kopusun al.

üz qabaq. -**qabağı** açıq. -**qabağı** qapıq. -**qabağı** gülər..

-**üz vurmaq**: israr edmək..

-boş verərnlər, **üz verərnlər**, batmağa yol sürənlər. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.).

-**rahat üzü görmək**: gün görmək..

-**üz bəzər**: bəniz oxşar..

-**düşük üz**: salıq üz.

üz **-üz verilmək:** atlanmaq**.** birdən, bir duruma çıxmaq, düşmək. biruz edmək. -bilməm necə **atlandı**.

üz bet. -bet betə oturdular.
-göz gözə düşüb utanmasın, **üz üzə düşüb qızarmasın**.

üzaqlıq **üzağlığ**. qızlıq yağlığı (parçası). evlənən qızın, qızlığının götürülməsindən axan qana bələnmiş ağ parça. bəkarərt simgəsi.

üzaşac (üzdən aşan. üzdən aşaq). utanğac. utanclı. uyaclı. qəbeh. həya edici. qəbih. qəbahətli. -**aşaq** sözlər.

üzaşağı -**üzaşağı gedmək**: qayışırmaq. qayısırmaq. -**günəşin qayışırması**: günun atmağa gedməsi.

üzaşaq -**iti üzaşağlıq**: uçmar. (# **ucmar**: iti üzyuxarlıq).

üzbər **1**. > **əzvar**. nərsənin dış görnüşü, haləti. **1**. dekorasyon.

üzbəüz bərabər. bərəbər.

üzbəüz qarşın -bir qala **qarşın**: bir bəlaya muqabil.

üzbəüz -**üzbəüz durma!**: **qarşınma!**. çəlişmə!. muqabilə edmə!. -atava **qarşınma!.**

üzbəüz çat. qarşı. qabağ. muqabil. (**qat**: yan). -**çat çata, qat qata**: qabağ qabağa, yan yana. -güclünün **çatında** olanda var, **qatında** olanda. -**çat oxumaq**: birinə qarşı meydan oxumaq. yavalamaq.

üzə -duzağım dil bəzəyin boşlu sözə, **gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə**..
-açsa ağız kişi sözə, **kim olduğu çıxar üzə**!. (**kim olduğu**: kimsəliyi) (açsa kişi ağız sözə, kim olduğu çıxar üzə!).

üzə **-görkün üzə qonağdur**, qocaldıqca köçər o. (**görkün**: gözəlliyin)**.**
-qız girər girdəgə, **kirtigi çıxar üzə**. (**kirtigi**: həqiqəti. iç üzü).
-**başa, üzə çırpanın:** tanozlunun. minnətlinin. minnət qoyanın. **-tanozlunun bir gün duzun dadsan**, min il tosun çəkərsin (**tosun: pozun**. fosun).
-**üz üzə:** ağuz ağuza.

üzə **-**iş düşürsə çətinliyə, **kim kimimiz çıxar üzə.**

üzə sırtqa. -içdəki dərd **sırtqa** çıxdı.

üzə **-üzə bənd salma**: bəniş**.** mənğiş. bənğiş.

üzə -**üzə durmaq**: ağ eləmək.

üzə -göz gözə düşüb utanmasın, **üz üzə düşüb qızarmasın**.

üzəq **üzək**. **1**. dekor. **1**. zahir. **1**. manitor. ekran. pərdə..
-at **üzək** olsun, qonağ uzaq olsun.

üzəqi **üzəki**. üzdən. üsdən. ələki. yalpaq. suvağı. sıvağı. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

üzəqi **üzəki**. zahiri.

üzəlmək xərab olmaq. -gündən günə düzəlməkdənsə, **üzəlir**.

üzən tiğə. -**yalğanın** üzəni kütləşmiş.

üzən -üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən**, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**. şəpə. movc)..
-üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc)..
-**tolqunala üzən**: ərksiz. ixtiyarsız. iradəsiz. axara baxan. ibnülvəxt.

üzən üzücü. üzüntü verən. qınandıran. qınandırıcı. narahat edən. rahatsız edən.

üzənqi **üzəngi**. iki yana açılan yaxa. çuvalın ağızlığı.

üzənmək **usmaq**. **usamaq**. **usanmaq**. darılmaq. bıqqınmaq. sarsınmaq. yorulmaq. bıqmaq.

üzər **1**. **əridər**. pozar. sındırar. -əməgin **pozar**, ərinən tozar. {çalışqan **(**zəhmətkeş**)** əridər, sındırar, əringən, təmbəl ərir, sınar}. **1**. **yüzər**. məsahət.

üzər -görün çoğunun oyunun, **üzər çoxunun boyunun**, nə ərənlər yer qoyunun, qucdu deyib ağlarım. (**çoğunun**: fələkin) (**yer qoyunun qucdu**: yer qucağın qucaqladı. öldü) (sözlər. -məxtum qulu)

üzəri xuruş. -ətli **üzəri**: ətli xuruş.

üzəriq **üzərik.** yalasıq. səthi. suvri.

üzəriqmək **üzərikmək üzərişmək**. **üzərgişmək**. vidalaşmaq. əlvida' demək.

üzərimsə -**candan üzərimsə umut,** üzmərim səndən əlim. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm).

üzərinə **(**dayir**)**. buyınça. görə.

üzərişmək **üzərikmək**. **üzərgişmək**. vidalaşmaq. əlvida' demək.

üzərqişmək **üzərgişmək**. **üzərikmək üzərişmək**. vidalaşmaq. əlvida' demək.

üzərliq **üzərlik**. alqa. quta. alqayış. oxuyuntu. duva. xeyir dua'. -**kor alqası**: **kor duvası**: inanılmadan yapılan alqa, duva.

üzəş apdeyt. beruz.

üzəşmək apdeyt olmaq. beruz olmaq.

üzəşmək **üzləşmək**. qarşışmaq.

üzəşü üz üsdə.

üzət surət. sima. çehrə.

üzətmək apdeyt etmək. beruz etmək.

üzəy **yüzəy.** dekor. sarıç. salış. döşəc. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc.

üzgələb bitirmək yerdibli eləmək. öldürmək.

üzqə **üzgə**. fasad. numa. siyahi. fehrist. rahnəma(kitab). surət. kopi.

üzqən **üzgən**. tırajik. qəməniz. hüznəngiz.

üzqər **üzgər .** ayrac. tanac . şaxis.

üzqər **üzgər**. **1**. kopu maşını. surətgər. üz işləyən (çəki). şaxis. **1**. səlmani. dəllək. pirayişgər.

üzqərmək **üzgərmək**.

üzqətmək **üzgətmək**. üz (fasad. numa) çəkmək. zahirin yapmaq. nərsənin üzün (səthin) işləmək. parıldatmaq. cila vermək. üzə çıxartmaq. təstih edmək.

üzqıp nuqab. üz örtüyü. mask.

üzqırxan qılalıc. qılarıc. **(**qıl, tük alan, arıdan**)**. xud tirş.

üzqöqləmək **üzkökləmək**. zahirsazlıq edmək.

üzqöz **üz göz**. bet alat. bet alğat. görünüş. zahir. -onun **bet alğatına** baxıb neçə yaş verirsin.

üzqü **üzgü.** üzüntü. dərd. yazqı. qın. qınc. qının. qınınc. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiğı çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc).

üzqüb **üzküb**. < **üzük kip**. alfabet. əlifba. üzük (hərf) karakteri, biçiyi, novu.

üzqüc **üzgüc**. **1**. üztürüş. xudtıraş. **1**. **üzücü**. **1**. üzqırxan. (xudtiraş).

üzqüqlə üzgüklə. həsrətlə.

üzqün **üzgün. 1**. armanday**.** (va mandə). yorqun. ümidsiz. -**armanday** qalmayasın. -gedib gəlməkdən **armanda** qaldıq. **1**. qapa. məğmum. -çox olma qapa, keçər tünü, gələr günü də. **1**. **üzlün**. **üznaq**. sölük. məhzun. qəmgin. qussəli. mükəddər. (ənduhnak).

üzqün **üzgün**. həsrət. -bıraxdı **üzgün**. -**üzgün** qalan gözlər. -**üzgünüm**: həsrətim. -**üzgün baxış:** qıncıl baxış.

üzqün **üzgün**. uğursuz. qırqın. sınqın. şikəs yemiş.

üzqünmək **üzgünmək**. sıxqınmaq. məhzun olmaq. hüzünlü olmaq. içginmək. (nərsə üçün) darıxmaq. kədərlənmək.

üzqür **üzgür**. riştiraş.

üzqüt **üzgüt**. **uzma**. uzun uzadı, üzdürərək oxunan oxuş. muqam. segah.

üzqütçü **üzgütçü**. uzmaçı. muqamçı. muqatmçı.

üzqütmək **üzgütmək**. **uzmaq**. uzun uzadı, üzdürərək oxumaq. muqamat oxumaq. (segah vermək). -**uza uza** yolun tutub getdi.

üzlə doğru. sarı.

üzləm -**üzləm salpam**: bölük pörçük.

üzləmək safaltmaq.

üzləmək **üzdəkləmək**. **ütləmək**. ötdəkləmək. xərmən dibin, biçindən arda qalan töküntüləri dərib toplamaq.

üzlənmə muraciət. -**üzlənmələri** toplayıb yoxlayıb.

üzlənmək ərkinmək.

üzlərə -**gülən üzlərə**, gülərmiş yaz, gülər qalar gülüm!, güləri yaz.

üzlərinə -tehranda nərsə dəğişmir, dəğişik olanların dalı**, üzlərinə çıxır**.

üzləşən sınağa qalqan. sınağa qalan. tuşgələn. mə'ruz qalan.

üzləşmə xitabə.

üzləşmək mandaylaşmaq.-bir kərə onla **mandaylaşmış**.

üzləşmək **üzəşmək**. qarşışmaq.

üzlü **1**. dolağ. qudurqan. -**ac çolaq, tox dolaq. 1**. uzuq. sırtıq..
-**iki üzlü**: içkirli. riyakar..
-**bayan üzlü**: şad..
-**iki üzlü**: aşılı (dəri, parça).

üzlü bənizli. -**qoyu bənizli**: tutqun üzlü.
-qızalaq üzlü: qızarmış üzlü: utancaq.

üzlü **-şiş qarınlı, sarı üzlü xəsdə uşaq:** kədə. qata..
-**qalın qabıqlı, üzlü olan**. qatıl. gərtil. xətil. kitəl. kətil. kərtil..
-**ay üzlü**: gözəl. ayas. ayaz. yayas. yayaz.

üzlüq **üzlük**. **1**. çanaq. bardaq. içtəkən. -küp **(**küzə**)** qırılınca, çox üzlüklər qırılar. **1**. üz duvağı, örtüyü. **1**. peçə. yaşmaq. **1**. (yorqan döşək). kəprəm (**qapram**).

üzlüq **üzlük.** üz. don.zahir. -**donu** dəğişdin, tini bəs (tinin, için neyləyəcəksin). -bu **donda** sözlər hər yanda işlənəməz. -**donu** görklü olmasada, **özü** keçməli değil.

üzlüq **üzlük**. **yüzlük**. şəkil. əks. foto.

üzlüqsüz **üzlüksüz**. dividdivil. dalbadal. toxtamastın. arxa arxadan.

üzlülərə **-iki üzlülərə**: **iküzlülərə**. ikitlərə: kitozlara. **-**ikitlərə yol vermə, alağuza söz vermə. (**alağuza**: ağzı açıq).

üzlün **1**. can vermə çağı, anı. canbəsər. -**üzlün** qoyub geddilər. -susuz **üzlün** hesen var.

1. **üzgün**. (ənduhnak). **1**. **üzgün**. **üznaq**. məhzun. qəmgin. qussəli. mükəddər. **1**. **üzgün**. **üznaq**. sölük. məhzun. qəmgin. qussəli. mükəddər.

üzmə **-dart üzmə**, it yıxma. (bur qırma, itələ yıxma, öldürmə).

üzmə -**üzüb daşlamaq**: qoparıb atmaq.

üzmə **üzüş**. süzüş. süzmə.

üzmə üzüv. -suya girmədən **üzüvü** bil.

üzmək -**axım uğra üzmək**. (gücə sarı sarmaq).

üzmək **-boyun üzmək, vurmaq**: boyun çapmaq**. -**qılıncın çəkib boynun **çapdı**.
-**içini üzmək**: nərsənin təməl bölümünü almaq.

üzmək korramaq. korlamaq. taslatmaq. tasalatmaq. tasarlatmaq..
-**üzmək bacaran, tolquna girməz**, tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

üzmək qınqıtmaq. qınırtmaq. çəkib qopartmaq.

üzmək qısatmaq. qırmaq (# **uzmaq**: uzatmaq).
-ürək üzmək. könül (xətir) qırmaq. ürək dürtmək. ürək darıtmaq. ürək gücətmək.

üzmək -**qayıqda üzmək**: qayıqda gəzmək.
-tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

üzmərim -candan üzərimsə umut, **üzmərim** səndən əlim. (ölməyə yəqin edsəm, doymaram, səndən əl çəkmərəm)**.**

üzməyə -**üzməyə gedmək:** üzüvə gedmək:

üzməz **-**dinməz uymaz, **ızını üzməz**, ırman arman, izigedər çalışqan.

üzmür **-düz üz üzmür işi,** dala üz, keçər işi.

üznaq **üzgün**. **1**. **üzlün**. sölük. məhzun. qəmgin. qussəli. mükəddər. **1**. matəmsəra. qəmkədə.

üznə **üznə**. yaxa.

üznəli **üzəngli**. yaxalı.

üznüksüz **üznüksüz**. qatnab. qaytalab. dalbadal.

üznüqsüz **üznüksüz**. üzülmədən. qırılmadan. izigedərli. həmişə. əlmüdam.

üzözü şəxsi özü. -**üz özü** söylədi.

üzr ötünc. üzür. -**ötünc** istə: ötün!. -ötünc istirəm: ötünəm!. ötünürəm!. -ötünc istəd: ötnüt!. ötündürt!. -ötüncə yer yox.

üzrə **-buyruq üzrə:** buyruq boyunca. tibqi fərman.

üzrüq **üzrük**. 1. mə'lul. saqat. 1. xətalı. səhvli. qusurlu. qısrıt. qıtsığ. qısrıtlı. qıtsırlı. nüqsanlı.

üzsarıq mask.

üzsarıqlı masklı.

üzsün kədərli. həzin.

üzsüz **-üzsüz öz yoxdur**, özsüz üz. (maddi olmayan zat yoxdur, zatsız maddə).

üzsüz -**üzsüz yorqun**: üzük usuq.

üztaylamaq üzündən kopu, nusxə götürmək. yasmalamaq. iqtibas etmək. birbirinə oxşatmaq. şəbihsazlıq etmək.

üztə **-**utanc gözdə, **görk üzdə**. (**görk**: göyçəklik).

üztə **üzdə**. alda**.** zahirdə. səthdə.

üztə **-**yaşlılıqda yaşıllıq, sevgi sevinc gözdə deyir, üzdə deyir, **könüldədir.. -**qara var gözdə, **qara var üzdə.** qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi).

üztəqin **-**altı olub ağzıbir, **göy üzdəkin endirər**, altmış olub ağzala ağzındakın aldırar. (**ağzıbir**: sözbir olan). (**ağzala:** sözbir olmayan).

üztəqin **-**altı olub, ağızala, ağzındakın aldırar, iki olub, **ağızbir, göy üzdəkin endirər**. (**ağızala: ağzala**: birik olmayan). (**biriq**: müttəhid).

üztəqin **-**iki ağız birgəlsə, **göy üzdəkin endirər**, altı ağız algəlsə, əlindəkin aldırır. (**birgəlsə**: səsbir olsa). (**algəlsə**: ixtilaflı olsa).

üztəqləmək **üzdəkləmək**. **üzləmək**. **ütləmək**. ötdəkləmək. xərmən dibin, biçindən arda qalan töküntüləri dərib toplamaq.

üztəqli **üzdəkli**. zahirən. -**üzdəkli** belə görnürnür: zahirənbelə görnürnür.

üztən **-üz üzdən isti**, topraq soyuq topraqdan. (üzə gələn üz, keçmiş üzlərdən sıcaqraq olur. bıraq (ama) topraq üzü ged gedə souqlaşır, uzaqladır).

üztən **üzdən** .-sözünü bilib söyləyən, **üzdən suyu tökülməz**, yerin bilib tükətən, əldən malı tökənməz.(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz).

üztən **üzdən**. **1**. ələki. təməlsiz. **1**. ələki. üstüngörü.

üztən **üzdən**. **üsdən**. 1. biruni. 1. üzəki. ələki. çatlağ. çatlağı. yalpaq. suvağı. sıvağı. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

üztən -**yov üzdən eşər**, daldan deşər. (**yov**: yağu) (**eşər**: toxur. bəzir)**.**

üztöqən **üztökən**. **1**.sırtıq. **1**. həyasız. abırsız.

üztün ümidsiz.

üztürər **üzdürər**. **-**varlılıq süt gölündə yüzdürər, yoxsulluq, **acı sudan üzdürər**. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

üztürmək **üzdürmək**. **sürdürmək**. keçirmək. -yaşlığıvı **(**gənclivi**)**necə **üzdürdun**.

üztürüş üzgüc. xudtıraş.

üztüş qurtuluş. -**yazmışdan üztüş yox**: təqdirdən qurtuluş yox.

üztüz **üzdüz. -üzdüz**, yorduz, qırdız.

üzü -**içi üzü bir olan:** çindəş**.** düz tuxum. içi düz. həlalzada. -çindəş, qıyın günü bəllənir. (**qıyın günü**: çətin gündə). {çindos, qıyın günü bəllənir. (**çindos**: doğru dos)}**..**

-poxu güdülən **körpənin üzü gülər**. (körpələrin (bəbənin), onların çevrəsindəkilərin günlərin qara edən, cocuqların ayağ bərkiliyi, boşluğudur) (körpənin yeyib içib yatmaqdan son işi yoxdur).

-əkində izi olanın, **süfrədə üzü olar..**

-üzü dönər: döngəşər. danğaşar. dönüklüyə, danuqluğa öğrəşər. **-**göz gördükcə öğrəşər, görmədikcə **döngəşər..**

-üzü yola: uvatlı . -**uvatlı** uşaqlar becərmək.

üzü çəki. -**çəki gedmiş**, ciki qalmış: (**üzü**, gözəlliyi gedmiş, içi qalmış). (**paltarın**, **bəzəyin** soyunmuş, özü, tözü çıxmış üzə).
-**iç üzü: kirtigi**. həqiqəti. **-**qız girər girdəgə, **kirtigi çıxar üzə**.
-**umud üzüb**, boşun gəzmə.
-əkində izi qalanın, **xırmanda üzü olar**.
-para üzü sıcaq olur, topraq üzü soyuq.
-**üzü gözəl**, qoyn alası, içi gözəli, kövn alası. (üz gözəli, qoynuva alsan gözəl, içi gözəli, könlüvə alsan gözəl).
-**yoxlu üzü** soğuq olur, **varlı üzü** yoğuq olur. (**yoxlu**: yoxsul) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).
-yoxluq **üzü soğuq olur**, varlıq **üzü yoğuq olur**. (**yoxluq**: ölüm) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).
-kitaba tərs baxanın, qaçsada dodaq **gülməz üzü.**
-yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)**}.**
-yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)}.

üzü -utanırsansa el içrə, **üzü çoxlar utacaq**. (**üzü çoxlar**: sırtıqlar)..

-**üzü ışıq, nurani**: ayas. ayaz. yayas. yayaz..

-**çatının dal üzü:** çatdal. dam. (**çatı**: səqf)..

-**gözüyırtıq üzü sırtıq**..

-**üzü kül kəsilmək**: ağarıb bozarmaq.

üzü -üzün saxla **üzü susuzdan**. (utun qoru utsuzdan). (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).

-yüksəkdə uçan **yer üzü görməz**.

üzü -**yayın çuxursu üzü**: yutuğsı. -topun **yutuğsı**, qutuğsı üzü: topun içəri, dışarı üzü.

üzüaq **üzü ağ**. ağbəniz. şərəfli.

üzüb **-**dəridən üzüb gəmikdən aryırmaq.

üzübəüz -**üzübəüz edmək**: qarşıtmaq. rubəru edmək.

üzücü **1**. **üzgüc**. yüzgəc.**1**. xərablayan. veyran (viran) edici. edici. naymıd edici.

üzücü üzən. üzüntü verən. qınandıran. qınandırıcı. narahat edən. rahatsız edən.

üzücü **-**üzücü xəbər: qınınclı salıq. **qınıclı** salıq.

üzücü -**üzücü sığır:** su sığırı. camış. (< **çimiş. çimgic**).

üzücütür -**bacarmayıb edmək, üzücüdür**, bacarıbda edməmək, yaxıcı!**.**

üzüçülük balığlıq.

üzükmək **üzükmək.** narahat olmaq.

üzüq **-**eşqin tərs uvandı olmaz, **qırığ qalmaz, üzük durmaz**. gedəni boşver, qalanı xoş ver.

üzüq **üzük**. (üzlük). (**üz**: üst). üslük. səqf. qara evin (yekə çadır) yukar bölümü.

üzüq **üzük**. **1**. arizə. **1**. bağuz. **1**. illət. mərəz. -**uzuq üzük**: uzanan kəsəl. **1**. həzin. **1**. mətruk. məxrubə. viran. veyran. naymıd. **1**. **üzüt**. sifət. -**üzüt içit**: zahir batin. **1**. həlqə. (gənəlliklə qaşsız olur) **1**. şikəst..
-**əzik üzük**: yapcıl. yassı. büzük..
-**ilkən üzük**: başalıq. **(**söz başı yazılan yekə hərf**)**. yekə hərf..
-**umu üzük**: **umazıq**. **umuzuq**. ümidsiz. naümid..
-**üzük uzuq**: incə uzun..
-**üzük usuq**: üzsüz yorqun.**.**
-üzük kip: > üzküb. alfabet. əlifba. üzük (hərf) karakteri, biçiyi..
-**üzük üzük, hərf hərf söyləmək**: üsükləmək > hüccüləmək.

üzüq **üzük. 1.**nisgil. isgil. həsrət. nostalji. **1.**narahat. huzursz. mə'yus. -**üzük** yaşamlı: yaşamı dinc olmayan. -bu **üzüklük** nədən. onun üzüklüyünə ucun oldu (səbəb oldu). -yaşama küsük, üzük yaşar.

üzüq **üzük**. hica..
-üzük baxış: qırqın baxış..
-**üzük, sınıq ürək**: qırqın ürək.

üzüq **üzük**. üzüntülü. qınınclı. qınlı. qınıclı. yazıq. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər..

-**boynu üzük**, beyni pük, belin əğdə, yükün yük. (**yük**: yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

üzüqçü **üzükçü**. üzük dizici. hirufçin.

üzüqləmək **üzükləmək.**höccüləmək.

üzüqlüq **üzüklük** -bu **üzüklük** nədən.

üzüqlüyünə **üzüklüyənə** -onun **üzüklüyənə** ucun oldu (səbəb oldu).

üzüqmək **üzükmək**. üzə çıxmaq. görünmək. -bir ara var buralarda **üzükmürsün**.

üzüquylu bağır tübən.

üzüquylu -**üzüquylu olmaq:**. bağırlanmaq.

üzüqülə **üzü gülə**. xoş dillə. yaxşılıqla. -**yaxşılıqla** özün danış nə oldu orda.

üzülər -əğri sınınca, **doğru üzülər**.

üzülər **-**qarın yükü qata düşər, ayaq gedər, **qab üzülər**. (**qata**: dama).

üzülər **-**yoğun yonulunca, **incə üzülər**.

üzülqəs **üzülkəs.** baltaj. baltac. qəti'. kəsgin. (su götürməz, geri dönməz). -**baltac yanıt**: qəti'cəvab.

üzülmədən dalbadal. arxa arxadan. durmadan.

üzülmək **1**. qırılmaq. **(**disconnect**)**. -ilişgi **üzülmüş**. **1**. **üzünmək**. aşınmaq. qayqılanmaq.

üzülmək -**bağrından üzülmək**: durmuşundan, yaşamında çəkilmək, qırılmaq, uzaqlaşmaq. -minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

üzülmək qınanmaq**.** qınalmaq. sıxılmaq. sinsimək. darıxmaq. darğılmaq. qussələnmək. kədərlənmək. avınmaq. içi ağrımaq. heyifsinmək. narahat olmaq. -gələnmədiyim üçün **qınanırım**: narahatım. -**qınanma** düzələr: narahat olma. -öndəkini əldən versək, qatı **qınanarız:** pis oluruq.

üzülmək sozulmaq. süzülmək. savulmaq. qutarmaq. bitmək. -iki saata **sozular**.

üzülmətən **üzülmədən.** üznüksüz. qırılmadan. izigedərli. həmişə. əlmüdam.

üzülməyin qəm yeməyin.

üzülməz **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**vergili**: verəcəkli. borclu). (**alacaqlı**: borc verən).

üzülmüş **-**aldanıldığın düşünən **yanmış, üzülmüş, hayıfsınmış**.

üzülsəntə **-**seçimdə sənin, keçimdə sənin, **üzülsəndə budur**, bəğənsəndə. yaşam beş gün durur.

üzültü **-**az qalmışdı qovuşmağa, qoymadı çoğun, **üzüldü ip**, qırıldı savun. (**çoğun**: fələk). (**savun**: savun. qab. güldan)

üzülüb -götürsən uzun hər nəyin ipin, ya dolaşıb yıxar, **ya üzülüb qırılar**. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)

üzülür -kök arıqlayına, **incə üzülür**.

üzülür qınanır. döğünür. **-**cocuq könlüm aldanır, alanına bəğinir, **verəninə qınanır**. (**bəğinir**: sevinir).

üzülür **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**vergili**: verəcəkli. borclu). (**alacaqlı**: borc verən).

üzülüş mə'yusluq. ümidsizlik. naümidlik.

üzülüş tənəffüs. -**üzülüş** alın. -**üzülüş** verilmədi. -qısa **üzülüş** alalım.

üzüm {**üzmək**. yolmaq. yekə yekə, dənə dənə, bir bir almaq}.
-**üzüm yesən** çöpü var.

üzüm -**asma üzümün bağlanan sapı**: **qolas**. mələx..
-qoxulu sarı boyalı üzüm: aloğlu..
-üzüm arıq: çaxır. boza. darasu. şərab..
-**üzüm botu**: möv..
-**bor üzüm**: açıq qəhveyi keşmiş..
-**sulu üzüm çeşiti**: köhnü. kövnü. kövün.

üzüm -**üzüm, üzümə baxar, üzüm qızarar**..
-**üzüm ayağın altına**: yalvarıram.

üzüm -**üzüm gözəmək. (**dənələmək. gilələmək).

üzümçü çaxırçı. bozaçı. şərabçı.

üzümə -üzümə **köz düşən** çağı. (**köz düşən**: qızaran).

üzümtə -köksümdə yatan **qınanc**, **üzümdə görnən qıvanc**. (**qınanc:** qəm**) (qıvanc**. sevinc).

üzümü -qavını ye, qarnıva bax, qarpuzu ye, bənzivə bax, **üzümü ye, qolsuva bax**. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).

üzümün **-üzümün yedə**, bağın sorma. (işin nasıl olduğu nəyüvə?!).
-üzümün yeyər, bağın sormaz. (işin nasıl olduğu nəyinə!).

üzün (**üzünmək**). hüzn. hüzün..
-**tərs üzün açmaq**: çulxasın çevirmək..
-**asıq üzün, bulutay**, tutqun bir bürüküt.(**bulutay**: bulut kimi).

üzün **1**. **(üzüntu)**. parça. bölüm. səhm. bəxş. -üç üzünlü kitab. -yolun birinci **üzündə**, yoxuş olduğundan çox yorulduq. **1**. məğlub.

üzün **-**dırnaqları bilətib, **salar üzün dırmatar** (**bilətib**: itildib). (**dırmatar**: cırmaqlar).

üzün görsün. -**görsün** mənə göstər. -görsün görəli kordu gözüm, laldı dilim.
-yamanın adın çəkmə, adın çəkdin, **üzün görmə**, **üzün gördün**, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).
-yamanın üzün gördün, dalın sorma. (**dalın**: dal üzün. gizli üzün). (yamana salcışlı yanaş). {**salcışlı** : tədbirli)}.
-götvərənin **siki uzun olur**.
-**üzün saxla** üzü susuzdan. (utun qoru utsuzdan). (yamandan gördüyün yetər, görkəzməyin istəmə).
-ana yurdun aman olsa, **üzün öngü saman olmaz**. (**öngü**: rəngi)**.**

üzün **-**səpidə izin olsun, **bükətdə üzün olsun**. (**səpidə**: əkində. tarlada). (**bükətdə**: xərməndə. xırmanda)..
-bağdalı dos, illər ötər, **üzün görməz**, yad olmaz. (**bağdalı** : bəfalı)**.**
-tükənməz malın olunca, utanmaz üzün olsun..
-**tərs üzün, için açmaq:** çönün çıxartmaq**.** gizli nərsəni açığa vurmaq

üzün -**üzün, qeyrətin tökülsün**: damızlığın kəsilsin.

üzün < **üyzün**. çırğay. çırağuy. çahrayı. sulatı. surəti.

üzünçülük qınanclıq. qınçlıq. narahatçılıq.

üzünə betinə. -**betinə** durmaq: üzünə durmaq. -**betinə** vur: üzünə vur.

üzünə betinə.-yetimə baxsan, betinə durar**..**
-göy üzünə atan daşın, qaytıb gələr, yarar başın.

üzünə **-**düşmanından sovğat, **üzünə baxma at**!..
-**üzünə baxan irgənir**, içinə qoyan dincəlir.

üzünə **-**kimisə dilindən dönür, **anası üzünə tüpürür!.**
-ox üzünə: düz üzünə.
-tüpürdün utanmadan üzünə, utanmazın, tüpür üzünə!. (ana dilin danan)
-tüpürdün utanmadan üzünə, **utanmazın, tüpür üzünə**!. (ana dilin danan).

üzünə -qınağlı, **örpəyin çəkər üzünə**. (günahkar niqabın çəkər üzünə).

üzünə -**üzünə dönmək**: qarşı durmaq. üzünə durmaq. cəvab vermək.

üzünmək **1**. **üzülmək**. aşınmaq. qayqılanmaq. **1**. oğanmaq. uvanmaq. (içi) qırınmaq. sincinmək. vicdan əzabı çəkmək. **1**. məğlub olmaq.

üzünmək bükünmək. munğmaq. sıxınmaq. kitirginmək. kədərlənmək. qussələnmək. huzursuz olmaq. (ənduh, hüzn, qəm, təəssüf duymaq).

üzüntə **üzündə .-dosman üzündə aydar**, düşman izində. (**dosman:** dosd olan) (**aydar**: söylər) (**izində**: dalında. arxanda).

üzüntə **-üzündə topla belə**, sovğan olursa yumruq. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).

üzüntə -**üzündə tük çıxmış gənc:** tükcər.

üzüntən **üzündən.** bəzəgindən**.** -kişi sözündən tanınar, **üzündən yox**.

üzüntətir -hər elin keçmişi yer altıda, **olduğu əlində üzündədir**. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)

üzüntü **1**. bölüm. -bu işin iki **üzüntüsün** keçirdik. **1**. çalığ. **1**. çöküvüt. kədər. qəm.

üzüntü büküntü. hüzn.

üzüntü parça. tikə. -bu kitabdan **üzüntülər**. (parçalar. tikələr). -bu danışıqdan bir **üzüntü**.

üzüntü üzgü**.** yazqı. qın. qınc. qının. qınınc. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü. -**qınıncla** : üzüntüylə. -**qınınc bildirmək** : təəssüf bəlirtmək. -**qınıncdan** : dərddən. -**qınınc qıvanc** : qəm sevinc. -köksümdə yatan **qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. -qanmaza, **qın** yox. -**qından qına düşmək**: dərd üstə dərd düşmək. -qınanc, onu çəkənə gəlir, **qıvanc**, onu gəzənə (**gəzənə**: qovana: axdarana). (**qıvanc**: sevinc). **-üzüntü verən:** üzücü. üzən. qınandıran. qınandırıcı. narahat edən. rahatsız edən.

üzüntülü üzük. qınınclı. qınlı. qınıclı. yazıq. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qınıclı** görüş: acı görüş. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

üzüntüylə qınıncla. təəssüflə.

üzünü -açsa yaşıq **carıq sarar üzünü**. (**carıq** : yarıq. ışıq).

üzünün **-**yalğu dediyin: -**üzünün yarısı yalan**, geyminin yarısı palan. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)

üzür **-qaynar üzür** keçiksiz olmaz. (**üzür**: çay)..
-ayrılıqlardan canım! söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**.

üzür üzr. ötünc. -**ötünc** istə: ötün!. -ötünc istirəm: ötünəm!. ötünürəm!. -ötünc istəd: ötnüt!. ötündürt!. -ötüncə yer yox.
-ayrılıqlardan, canım, söz edmiyək, titrədir köksüm, **üzür candan ürək**.

üzürün **üzrün**. atmış, bozarmış boya.

üzüstə üzü üsdə. üzəşü.

üzüş **1**. (qosixtəgi). **1**. əlvida'. -**üzüş** kösü (təbili) çalındı. **1**. həsrət. **1**. iful. **1**. istehlak. təhlil. **1**. üzülü, pozuq, kötü, pis işlətmə. sui iste'mal. {# **usuş**: uslu, mə'qul (məntiqli) işlətiş}.

üzüş **üzmə**. süzüş. süzmə.

üzüş **-üzüş avuş**:təəssüf həsrət.

üzüşmək -**züvüşüb üzüşmək**: qaymalaşmaq. -qalıqda (havada) **qaymalaşan** çən, duman. -birbirinə girib qaynaşmaq. -el birbiri üstündə **qaymalaşırdı**: birbirinə başına çıxırdır.

üzüşü **-**sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, **sevənlərin üzüşü**.

üzüt **1**. (yelsin əsən, süzülən nərsə).şəbəh. ruh. (ölünün canlı ruhu). **1**. üzük. sifət. -**üzüt içit**: zahir batin.

üzütər **-**varlıq yüzdürər, **yoxluq üzüdər**.

üzütləmək mütəssif edmək.

üzütmək çalpalamaq. çarpalamaq. korcaflamaq. korlamaq. xərablamaq.

üzütmək məğlub edmək.

üzüv üzmə. -suya girmədən **üzüvü** bil.

üzüvə -**baxt üzüvə gülə**: uğrola**.**

üzüvə -**üzüvə gedmək**: üzməyə gedmək.

üzüvü -suya girmədən üzüvü bil. (**üzüvü:** üzməyi).

üzüyüq **üzüyük.**-biz azərbaycanlıllar, türk özünün, **bir üzüyük**.

üzüz -könlüz çağ, **üzüz ağ**. (**çağ**:şad).
-üzüz güləri, yoluz sürəli olsun. (**sürəli:** dəvamlı**)**.

üzüzə 1. başbaşa. -qalanında itirmə daşutuyla başbaşadır: qalanında itirmə xətəriylə **üzüzədir**.1. qarbaqara. qarşıqarşıya.
-üz üzə. ağuz ağuza.
-başbaşa, **üzüzə**, gözgözə, qaşqaşa.
-**üzüzə** gözüzə sağlıq.
-**üzüzə** gözgözə danışdıq.

v **v** əki bir para türk ellerinde işlemden ad düzeldir. ör. -**ediv**: edmek işi. -**görüv**: görmek işi}.

vabal suç, günah.

vax -**ha vax**: **nə vax**: qançа. qançağ. qaçağ. haçan. haçağ. -uçuş **qaçağdı**. -**qançа** gəlsən, varam qulluğunda mən..
-**hər vax**: qaçan. haçan. hər vax. -**haçan** gəlsən, xoş gəldin..
-**qayvax**: nə vax.

vax -**vax keçir**: çağatur. -yeyib gedirlər, üstündən bir çağ atur.

vaxt **1**. çağıt. öğün (**öğütmək**: oğmaq. birbirindən ayırmaq). nərsə üçün ayrılan çağ. -**öğün** qalmadı: çağıt qalmadı -bizə ayrılan **çağıt** (öğün) bitdi. -bu **öğün**: bu çağıt. bu vaxt. **1**. vaxıt. çağul. -**çağul** nə ol, qança gəlgin gəlirsə gəl: vaxıt nədir, haçan gəlmək istəsən gəl..
-**vəxtiniz xeyir olsun**: öğün uğur..
-**vaxtından tez**: **çağalı**. ertəli. tez. -biz sizdən çox **çağalı** yetdik.

vaje (fars) (< vaca, vaka (sanskirit).

vajə müin sözlüyü -tükcədir-deyir.

vaq **vağ**. **bağ**. -**yovağ** (**yoğ bağı**). bağvəhş. zoo.

vaqa **vağa**. **bağa**. kiltə. kültə. yekə biçin bağları.

vaqe vaqe. \qoyn\.

vaqırmaq **vağırmaq**. **bağırmaq**. **bögürmək**.

vaqtacan -**bu vaxdacan**: bu çağa çənli.

vaqtan -**keçən vaxdan**: atançağdan.

vaqvaq **vağ vağ**. kiçik kiçik. -**vağ vağ** kəsilmiş çıpıqlar: kəsilmiş çubuqlar.

valay dalqa. şəpə.

valay səkə.

valaylamaq səldirəmək. sallanmaq.

valaylı səköy. girdə, düz nərsədə oluşan əğrilik. -**təköy** təkər: valaylı təkər.

vam (**vam od**). yanaz. alaz. alçaq, az yanan.

van **vanğ. manğ. banğ. 1**. cumuq. çuxur. **1**. göl. gölcə.

vanq **vanğ. van**. **manğ. banğ. 1**. cumuq. çuxur. **1**. göl. gölcə.

var qücüylə tam çalsın. -**işləmək**: var gücüylə işləmək.

var yox sadəcə. -**var yox** bir tikə.

var **bar**. **1**. dəvam. idamə. -uzun sürə **varmaz**: çox zaman dəvam edməz. -**barlı**: dəvamlı. -**varın**: dəvam edin. -**varı** kəsildi: dəvamı qırıldı. **1**. iyəl. (darayi). mülk. **1**. bolan. movcud. **1**. darayi. **1**. iri. -**bar iğdə:** iri iydə.

(çağ)-**var**: qalır. -ona iki **bar**..

-**bar** olsun: **var** olsun. bol olsun. yaşasın..

-**varlıya** gücün saxla, yoxsula bax **varın** saxla.**.**

-var dövlət: bartuq.**.**

-var ikən yox ikən: biri varıdı, biri yoxudu.**.**

-var, **bağırar**, yox, çağırar.

-başdan aşan var olsun, qada balan daş olsun.

-**harda ağlar ana var**, öcü, boynumun borcu!.

-hər kəsin, kəsi var, **hər nəyin bəsi** (hər kimsənin, (birbirindən) fərqi var, hər nəyin çəki, həddi var)..

-**nə dörddə alım var, nə beşdə verim**, nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim.

-oda qızanda var, küyəndə. (**küyəndə**: yananda)**.**

-tox deyib tülküyə barmaqdansa, ac deyib qurda var. (tox olan tülküyə barmaqdansa, ac olan qurda var). (kişilikdə tülkülük, yırtıcılıqdan qat qat yamandır).

-ayrılıq var yaşam ağacı, ayrılıq var ölümdən acı.

-dilini tanan **var olmuş**, dilini danan pox olmuş!.

-dilivi tanı, var ol!.

-kişi var qalada doğur, dərədə ölür, **kişi də var** dərədə doğur, qalada ölür!**.**

-qaş üsdə gözü var dedilər, varın yoxun yedilər. (kişini şişirtdilər)**.**

-var olsa:varsa. (barsa). bar bolsa. -yumurta **varsa** al: yumurta **var olsa** al. yumurta **bar bolsa** al.

-o nədir ışığı var, qızığı yox.(**qızığı**: istisi) (tapmca) (ay)

-var dövlətə varmış: çatqın.

-hər kəsin bir dərdi, hər dərdin bir acısı, hər acının min açısı var. (**açısı**: ilacı. dərmanı).

-**toruvu sal suya ki, var balığı**. (qaranquluqda yeriş yaramaz). (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

-bu şirinlik, bu **yasuxluq ki sənin var**, gözəlim!, sənə güldəndə mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**yasuxluq**: lətafət). (**ulqa**: ə'la).

-**ərkiz var**: minnətdaram.

-**işə gələndə var**, aşa gələndə.

-toruvu sal suya ki, **var balığı**.

-uzun ipində **ucu var!**.

-hinə girsən **ağzı var**. (**hinə**: ninə).

-üzüm yesən **çöpü var**.

-**incə var** yarar, **incə var** yaxar.

-**qırxlısan pişməyivə çox var hələ**, qırxıva çatmaq üçün dözməlisən. (**qırxlısan**: körpəsən) (**qırxıva:** qırx yaşıva).

-**çox yolun pişməyə var** yolçu yolunda olmalı.

-**kişi var** doğan yerin, **kişi var** doyan yerin özləmiş.
-**var** yoxum**: var** yüküm.
-varlıdan **var yukar**, yoxludan **nə yukar**. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin).
-**yer var itin** hürgəni, yer var itin hürməzi!. (**hürməzi**: səssizi).
-**qırxlı olub pişməginə çox qalmaq. {. -**qırxlıyam pişməyimə **çox var hələ**. **(pişgəyimə:** pişməyimə**).** -qırxlısan pişməyivə **çox var hələ**. **-**qırxlıdır pişməyinə **çox var hələ**. (**pişməyinə:** pişməsinə) **-**qırxlıyıq pişgəmizə **çox var hələ. -**qırxlısız pişməgizə çox var hələ. **-**qırxlıdırlar pişələr **çox var hələ**}.
-oğrudan qorxan var birikməz..
-aban düşmə toruna, **oyun var çulqamış toyuna**. (evrən bir tor durur) **(aban**!: sakın!. çəkin!. uzaq dur!. ehtiraz ed!)..
-**bilik yaşdada var**, başdada. (yaşın az çoxluğu biliyi etgiliyə bilər)**.**
-yoluxda nə var yalığa nə versin**..**
-dos **var** aşa, dos **var** başa.(aşados var, başados var). (**başa**: ağla)**..**
-biri var özü yaman, **biri var adı** yaman..
-qış gəlir deb sevinmə, izinin ayazı var: **(teb:** deyib.). (**izinin ayazı**: dılısının şaxdası)**.**
-dil var quyuya salar, **dil var** quyudan alar..
-hər nəyin sonu var, biçiməmiş donu var**..**
-qara var gözdə, qara var üzdə. qoşusu qara, o qara hara, bu qara hara. (**qoşusu**: ikisi)..
-**nə anlamı var:**tançuda?!. nə demək ki. yanı nə**..**
-aşası var: bətəri var..
-dözümün ağacı yox, **gülü var**..
-gizin vermə dosduva, **dostun ötə dosdu var**. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var).

var **-**dilə sal dilə**, var olsun dilin**.

-**dövlət**: axca buxca. mal dövlət.

-gözəlliyin yeri var, göyçək davran yerin tap.

-yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

-bitməz yoxsa, **bitən var**.

-demirsən bir təkdə var, ay qoş yatan bəxtəvər?!. (**qoş**: cüt).

-dərinliyin dibi, hündürlüyün ucu var, hər birnəyin sonu var.

-iki könül bir olsa, **kimin ona sözü var**. {könüldəşlər elçi aramaz). (aramaz: gəzməz)}.

(könüldəşə elçi gərəkməz) (**elçi**: arxan. vasitə).

var **ək**. **1**. kimi. -**qaravar**: qara kimiş -**qaravar** görünür. -gözəvar: dəlik kimi. **1**. üzrə olan. -**ölüvar**: ölmə üzrə olan. -**köçüvar**: köçmək üzrə olan. **1**. -**çatmavar**: (çatmalı varlığda) çatma durumda. **1**.**vər**: (gözə**vər**: **1**. dəlik deşik. **1**. incə dəlikli nərsə).

var -hər gizin, **gəzi var açlımağa**. (**gəzi**: novbəti). (gecə boylu düşən, irtə doğur). (dalıda alar, burunda doğar).

vara -**vara dura: bara dura:** get gedə. gedərək.
-ölümü danmaq, vara aldanmaq.

varaqın **varağın**. yaxlaşın. yaxın. cəklin. çağlın. qərib. -**yüzə çağlın**: yüzə dək: yüzə varağın: yüzə qərib: nəzdik be yüz. -tümə **çağlın**: minə **yaxın**.

varamaq **ərəmək**. -köçən köçə **varamadı**.

varanlar -yaltaqlar, dalqavaqlar, **ataq üçün yol varanlar**, hər gələnə yalvaranlar, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər)**.**

varası güman. ümid. imdadgər. -**varasızlara**, **varası** var.

varasız **1**. imkansız. imkanatsız. -**varasız** nə iş görülə bilir. **1**. əlacsız. -**varasız** çiğə (dərdə) düşdüm. -**varasız** qaldım: əlacsız qaldım. -**varasızların yarısı**: əlacsızların köməyi. **1**. ümidsiz. onmasız. çıxılmaz. (çətin durum). -**varasız** qaldım. bu varasızlığa düşəli. -**varasızlara**, **varası** var. (**varası:** ümid. güman. köməkçi).

varbarım **var barım. -görəndə uçdu əldən hər nə var barım**, us başımda, qan damarda, təndə can durmaz. (**uçdu**: məhv oldu).

varcaq -varcaq yerivə daş atma. (döncək yerivə daş atma).

varcan **-dişin varcan malıvı ye**, canın varcan balıvı!. (**varcan**: ta varındı)

varda biri -biri var qan içmədə, **varda biri** qan ağlayır.

varı **-**birin kəmsidər, birin kansıdar, birin xamsıdar, **varı yoxu yalan dünya**. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).

varı -**varı yoxu:** baylığı. devləti. -söz kişinin baylığı.

varı **barı**.1.movcudu. -**varı yox**: movcud olmayan. -**varı** nədirki, yoxluğu nə olsun. 1.sərvəti. dövləti. malı. -**varı** çox. -yaşı yetmiş, **varı** gedmiş, çəlik düşmüş əlindən. -**varına baxıb** dəğər biçilir, gora soxulub aşın içilir. (puldu görər hər iş). -**varı gedən**: ziyan görən. -**varına** güvənmək. -**varı qarnında**: (qazandığın, işlədiyin yeyən).

varıdı -**biri varıdı**, biri yoxudu: var ikən yox ikən.

varıl movcud.

varılmaz **-**yaman dosla, doğru yola varılmaz. (**yaman**: pis).

varımış oladır boladır. -**ilik çağlarda bir xan boladır**: əsgi zamanlarda bir padişah varımış.

varımtır **-**demə varımdır, alarlar!.

varın -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın).

varın **-**qaş üsdə gözü var dedilər, **varın yoxun yedilər.** (kişini şişirtdilər)**.**

varına **-öz varına bulğanar**, hər gələnə tullanar. (**bulğanar**: şişinər).

varını **-varını verən uyalmaz**, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: uyanmaz)**.**
-varını verən uyalmaz, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: utanmaz)**.**

varınla **-**yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat, **yoxunla yok, varınla yaşat**!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).

varıntan -**hər nə varından qoxar**, soğanlıq ətir qoxmaz. (hər nə içindən qoxar, soğanlıq ətir qoxmaz). (**qoxar**: iy, is verər).

varış yoxuş (həsti nisti).

varış **barış**. alıq. sanğ. idrak.

varıtan var edən. olutan. olqaran. xəlq edən. çatdıran.

varıtı **varıdı.** bar ikəni. -**bar ikəni** aldım: varıdı aldım.

varıva **-**baylığ deyib güvənməqıl varıva, oğulsuzda, baylıq durarmış demə.

varız -**iyi ki varız**, biz sözə yarız.

varız -ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).

varqan **varkan.** baylağ. varlıq, dövlət yeri. kan. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən.

varqən **-atın varkən** yol tanı, **atan varkən** dos tanı.
-**dünya varkən:** durmuş çağun. əzəldən. -**durmuş çağun** beleydi.

varqən **-**ömür varkən, umur bitməz. (**umur**: ümidçilik).

varqən -sənsiz, **ayrılıq buludları varkən**, sənin, kölgən olan varlıq yox olur.

varqən **varkən** .-**qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman**, hər zaman, döndü dönər sanma gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

varqı **vargı. bargı.** barlıq. varlıq. {həsti. zindəgi}. -ev **barığın** ötürmüş, başın qoymuş çöllərə.

varqi -**yaratıq varki** verməkdən acısın almaqdan dadlısın bilməz.

varlamaq **barlamaq**. **1**. piş binlik edmək. **1**. yoxlamaq.

varlanmaq **barlanmaq. 1**. bayırmaq. bayurmaq. dövlətlənmək. sərvətlənmək. bayıbmaq. **1**. toxlunmaq. zənginləşmək. **1**. bayğanmaq. bayğışmaq.

varlantırmaq **varlandırmaq.** varlatmaq. bayıtmaq**. -böyüdüb bayıtmaq:** yekədib varlatmaq.

varlatmaq **1**. baynatmaq. qənilətmək. zəngitmək. **1**. zəngitmək. baylatmaq.

varlatmaq varlandırmaq**.** bayıtmaq**. -böyüdüb bayıtmaq:** yekədib varlatmaq.

varlı **barlı. 1**. bayır. bayur. dövlətli. sərvətli. **1**. bayan. xan. **1**. zəngin. toxlu. **(**dövlətli. səvətli. davarlı. ğəni**)**. **1**. bayğul. -**toplumun bayğul (**varlı**) qatı**: yuxarı təbəqə. götrüm. **1**. **baylı**. **barlı**. bayan. bayğan. bayğat. zəngin. dövlətli. müreffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil.

varlı -**oğlu olan güclü varlı**, atlı olan hər nə varlı. (keçmişdə).
-yoxlu üzü soğuq olur, **varlı üzü yoğuq olur**. (**yoxlu**: yoxsul) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).
-oğlu olan güclü varlı, **atlı olan hər nə varlı**. (keçmişdə).

varlığı -**dil: söz xəzinəsi, varlığı:** dil baylığı.

varlığın olanın. -**olanın** dağıtdılar.

Varlıq niçün, yoxluq nasıl, yaşamaq nə, topyekün?.

varlıq **barlıq**. **1**. baraq. movcudiyyət. **1**. yaşaş. movcudiyyət. **1**. movcudiyyət. **1**. olumluluq **(**dilbilgisi**)**. **1**. yaşav. həyat. kainat. varlıq. movcudiyyət..

-**barlığa gəlmək**: ortaya çıxmaq. meydana gəlmək..

-**barlığa gətirmək**: ortaya çıxarmaq. meydana getirmək.

varlıq **barlıq**. **1**. **bardıq**. **vardıq**. mocudluq. movcudluq. movcudiyyət. **1.** bargı**.** vargı. {həsti. zindəgi}. -ev **barığın** ötürmüş, başın qoymuş çöllərə.
-**varlıq yüzdürər**, yoxluq üzüdər.

varlıq -əlizə barlıq (bərəkət), **elizə varlıq**..

-bizdə bir kölügə ışığa bağlıq, ölürsə ışıq, **ölürdə varlıq**. (bağlıq: bağlı)..

-sənsiz, ayrılıq buludları varkən, sənin, **kölgən olan varlıq yox olur**..

-**varlıq, dövlət yeri**: baylağ. varkan. kan. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən.

varlıq olaq. -**olaq olnaq**: **bulaq bulnaq** (-bu iki söz qoşalıqda işlənir-). varlıq yoxluq**..**

-ruhsuz varlıq: çandıq (çanıq. çalınmış. boş qalmış). candıq.

varlıq **-**ölüm, yoxluğa **varlıq verir**.

varlıq tolut. dolut. bolluq. dövlət. **-gələn tolut**, gedən talut. (**talut**: dalut. yağma. çalma)

(gələn gətirir, gedən aparır).

varlıq -itgi var yetgi artırar, **itgi var varlıq batırar**. (**itgi**: zərər. ziyan).

varlıqa -**varlığa darlıq yox**.

varlıqa **varlığa.**-hən deyibən yoxluğa, **qaramsardır varlığa**!!. (**qaramsardır**: pesimisdir)

varlıqı -dil bir elin, keçmişi, baylığı **varlığı**, ulamıdır. (**baylığı**:bəyliyi) (**ulamıdır**: dəvamıdır)**.**

varlıqı **-**olduğumuz yalan deyil, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar **, bir varlığı danar dan**.

varlıqı **varlığı**. -**tüm varlığı bulaşar.**

varlıqı -varlığı artırmayan, yoxluğu azaltmamış.

-**varlığı yarmayan**, yoxluğu yozamaz.(dirlikdə nərsə qılamıyan, yoxluğu ilə heç nəyi pozamaz)

varlıqımız -tökəndikcə tükənmiyən **varlığımız**, **sevgidir**. (**tökəndikcə**: xərcləndikcə).

varlıqımtır -toxunmasın kimsə dilə, dinimə, **biri varlığımdır, biri inancım**.

varlıqına -kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı).

varlıqını **varlığını**. -**yoxluğunda varlığını düşünmə, dirligində**, kəndi sində eşinmə. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)**.**

varlıqınta **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).

varlıqlar **-iyi, yararlı varlıqlar:** diriklər. eyik diriklər.

varlılıq **-varlılıq süt gölündə yüzdürər**, yoxsulluq, acı sudan üzdürər. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

varlının **-yad varlının adı tanış gələr**, tanış yoxsulun adı yad.

varlıtan **varlıdan**. **-varlıdan var yukar**, yoxludan nə yukar. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin)**.**

varlıya -bilənə dəliyə **varlıya yoxluya**, yaşam gözəldi, gözəl!

varmaq **barmaq**. **1**. gedmək. sürmək. hərəkətdə, cərəyandan olmaq. -işlər necə **vardı**. -çoxdan **vardi**. **1**. **#** **(**hərəkətdə, cərəyanda olan nərsə**)** durmaq. bitmək. çatmaq. qurtarmaq qurtulmaq. kəsilmək. dinmək. **1**. artırılan işin bitmədiyin, sürməsin bildirir. -gələn **var**. -yeyən **var**. -deyən **var**. **1**. artırılan işin hələ dəvam etdiyin bildirir. -gedməkdə **var**: gedməkdə**dir**. -yeməkdə **var**: yeməkdə**dir**. -yaşamda **var**: yaşamaqda**dır**. -ölən **var**: ölməkdə**dir**. **1**. cürət edmək. -**ağız varmaq**: başarıb, cürət edib ağız açmaq. **1**. hazir olmaq. -gedməyə **varsan**: hazırsın. -ərincəyə **(**təmbələ**)** qar yağır deişlər, "üşüməyə **varam"** demiş..
-**yetə varmaq**: müvəffəq olmaq -**kəkənmədən** yetə varmaq.

varmaz -sapıq yol, **doğru amaca varmaz**. (sapıq yol, doğru amac qazanmaz). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.).

varmış çatqın. yetgin. ərgin.
-var dövlətə varmış: çatqın.

varmış hazir. hazir olan.

varol **var ol.** deyəriz uğra.

varolsun -dilə sal dilə, **var olsun dilin**. (nərsəni gündəmə gətirməklə, aldışmaqla diri saxlayıb yürkütmək olayı). (**yürkütmək**: rayic edmək).

varsa (barsa). var olsa. bar bolsa. -yumurta **varsa** al: yumurta **var olsa** al. yumurta **bar bolsa** al.
-alçaqlardan yapışma, **qalxmaq könlündə varsa**. (**alçaqlardan**: əclaflardan).

varsa **-**düşmanı bas, **itgi varsa as**. (itgi varsa: ziyan yetirirsə).
-**atın varsa**, nəyin yoxdur, atın yoxsa, nəyin vardı.

varsa -**istəyən varsa asılsın**, tapacaq kəndirini. (**kəndirini**: ipini). (başı ağrıyan, qadasın bulur, qavqa arıyan, qavqasın bulur). (**qadasın bulur**: bəlasın tapır).
-**samanın varsa**, oddan qorx..
-ağçaya inan, gücün varsa, gücə inan, **inamın varsa..**
-ağçaya inan, gücün varsa, **gücə inan, inamın varsa**.

varsa -**ödü varsa düşmanın**, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız)..
-**bulağa varsa, sular dinər**, düğünə varsa, yırlar.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.). (**yırlar**: çalçağır).

varsay tavsar. pişfərz. önceden tasarlama. presuppose.

varsıl bay. zəngin. dövlətli.

varsıl zəngin. devlətli. sərvətli.

varsın **-**artqı sözə gərək yok**, bu gün varsın**, yarın bir olasın. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**

varta **-ölmək varda**, danmaq yox.

varta **-ölmək varda, danmaq yok.**

vartan -qadın ilqarı, deyir kişidən asılı, **kişi ilqarı deyir, vardan basılı**.

vartan -vardan yığılar, yoxdan yıxılar.

vartan **vardan.** maldan**.** sərvətdən. -acgöz, maldan **bükməz**. (**bükmək**: doymaq).

vartı **vardı**. **-**atın varsa, nəyin yoxdur, atın yoxsa, **nəyin vardı**.

vartı -**duvar vardı dursayır**, duvar da var yuvsayır. (**dursayır**: bərkiyir) (**yuvsayır**: boşalır)

vartıq **bardıq**. **vardıq**. **barlıq**. **varlıq**. mocudluq. movcudluq. movcudiyyət.

vartır **-kişi vardır** aşla başı barışmır.

vartır **vardır .-kişi vardır** kişiliyə ad qoyar. (kişiliyə yeni yön, açı gəliştirər).

varyat **varyox**. -**varyat** qırılmış.

varyatlı **varyoxlu**. pullu. zəngin. dövlətli. -**varyat** qırılmış.

varyox **varyat**. -**varyat** qırılmış.

varyoq **varyox. baryox.** həst nist.

varyoq -**var yox edmək**: yoklamaq. barlamaq. varyolamaq. hazır qayib edmək. -oxuvcuları yokla. (şayırdlari. hazır qayib elə).

varyolamaq var yox edmək. yoklamaq. barlamaq. hazır qayib edmək. -oxuvcuları yokla. (şayırdlari. hazır qayib elə).

vasvasılıq sovfuluq.sofuluq (< **sovmaq**).

vatan **-**dönük, düşman, boğula qanda, **vatan aşqına**.

vay **-**əğri poxun yeyib tox gəzər, vay doğrunun tavına. (əğri bir pox tapıb tox gəzər, **vay doğrunun çağına**). (**çağına**: **tavına**: halına).

vay -geçi can **hayında (vayında**. **qayında**. **dərdində)**, qəssab yağ izində **(**peşində. dalında**)**.

vay **uvay. evay**. qınanc, qorxu, ağrıdan çıxarılan doğal səs.

vaz **1**. <.**sav**. (**vaz geçmək**: sav geçmək). **1**. **baz**. açıq..
-**vaz keç**: daşla. göz yum. -öz həqqini **daşlayan**..
-**vaz keçmək**: < **bas keçmək**: basıb (örtüb) keçmək. göz yummaq**..**
-vaz keçmək: boşçalatmaq.

vaz -**vaz keç**: boş ver. quma yaz.

vaz -**vaz keçmək:** boşuqlamaq.

vel ıssız. işsiz. möhməl. mətruk.

velxəş bataqçı.

vellə yox ver. yox kimi say.

velləmək salğaşmaq. əl çəkmək.

vellənmək axınmaq**.** çalxanmaq.

ver -**al ver**: alış ötüş. təbadül.

ver -**boş ver**: quma yaz.**.**

-boş ver: vaz keç. quma yaz.**.**

-elə ver aşın sıylasın başın..

-**ver gilən:** verə gör .

ver **-sevgivi ver sevənə** gör nə edər.
-sevgini ver sevənə gör nə edər.
-sevənə vermə sevgivi, **sevgiyə ver sevənin**.
-**süfdə ver**. sala sal.
-onurlunu **yola ver**, onursuza **yol ver**. (şərəfli ilə keçin, yola ver, onursuza yol ver çəkib gedsin).

ver **ver!.** dart!. sun!.

-iş ustası, **ver üstəsi**. (işi usdaya ver, birində üsdə ver).

-qavurqa ver dişliyə, ağız əngi işliyə.

-qonağa verdiyin ver, haçar vermə.

-ağzına hoy ver, **əlinə bel ver**.

-eşqin tərs uvandı olmaz, qırığ qalmaz, üzük durmaz. gedəni boşver, **qalanı xoş ver.**

ver -**yox ver:** yox kimi say. vellə.

vercəqın **-**alcağın olsada, vercəğın qalmasın.

verə -**qança verə** qança ala, kimi qala, kimi görə. (uzundu quyruğu dünyanın).

verə -**verə gör:** ver gilən.

verəcaqın. **verəcağın.** vergin: **.-**acda alqın, **bəyə vergin olmasın**. (**alqın**: alacağın).

verəcək -**alacaq verəcək**: alqu verqu.

verəcəqli **verəcəkli**. vergili. borclu. **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**alacaqlı**: borc verən).

verəgörmək **verəgörmək (verə+görmək**: vurqulama sözü). verib qurtarmaq. -**verəgör** gedsin. -**verəgör** bevaxdır.

verəqitmək **verəgitmək**. (verib gedmək, əl götürmək.). bıraxıtmaq.

verəqoymaq **(verə+qoymaq**). lütf edib vermək.

verəlitmək barılıtmaq. baralamaq. göndərmək. -yardım **verəlitmədilər**.

verən -dadlı duzdur verən dada duz, **barlı sözdür verən dilə duz.**

verən **-**dəm verən qəm çəkməz. (**dəm verən: dəm çəkən:** yaşamla ayaq olan).

verən **-sorğu verən sorağ tapar**. (sual verən cəvab almış)**.**

verən -söz sözü çəkər yol usanar, qanan yoxsa söz uzanar, **verən yoxsa qol uzanar**.

verən **-varını verən uyalmaz**, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: utanmaz)**.**

verən **-varını verən uyalmaz**, gözünü yuman oyanmaz. (**uyalmaz**: uyanmaz)**.**

verən **-verən əli tut**, alan əli güd..
-dəgirman kəzin verən günacı, su kəzin verən, ilacı.

verən usunqan. hamil. çək üzrə yazılıb çəki hər kim banga götürsə parasın ala bilər,

verənə **-**əl verənə, göz durmaz . (**durmaz**: razı olmaz).

verənə -gülü gülənə ver, könül sevənə ver, sevmək gözəl nəndir, **dəğər verənə ver.** (**nəndir**: şeydir).

veräni **-əl veräni**, göz bilməsin.

veräni -**əl veräni**, göz danar. (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

verənin **-**dığıya **qız verənin**, anası batsın, **ər verənin**, atası batsın. (**dığıya**: ermäniyə).

verəninə **-**cocuq könlüm aldanır, alanına bəğinir, **verəninə qınanır**. (**bəğinir**: sevinir). (**qınanır**: döğünür. üzülür).

verəntə -**can verəndə:** ölüm ağzında. canbəsər.

verəntə -**verəndə almadıq**, diləb alar. (verəndə almayan, yalvarıb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən).

verəntən **-**verəndən al, vurandan qaç.

verər -alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.

verər **-bilik güc verər, güc ürək.**

verər **-əl verər**, göz dartar..
-uğur, oğrusuna pay verər. {qutluq kor quş, tutanındır. (qutluq kor quşdur, oda tutanındır)}..
-**yarça verər**, cığan partlar. (**yarça**: səxi. covmət).(**cığan:** paxıl)..
-aytma gizin dosduva, **verər anı düşmana**.

verər -**əl verər**, göz qorxar.

verər **-kişi dönümə söz verər**, ölümə yox.
-çoban kövnəsə, **sirkə sağıb süt verər**. (**kövnəsə**. ürək eləsə. istəsə).

verər -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi.

verərən **berərən**. **iverən**. **iberən**. **berici**. **verici**. göndərən.

verəriq **verərik**. verəyli.-onu alın sənə **verəyli**: verərik.

verərmək **berərmək**. **ibermək**. **ivermək**. göndərmək.

verərmi -**əl verərmi**: yaraymı.

verərnlər -boş **verərnlər**, üz **verərnlər**, batmağa yol sürənlər. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.)**.**

verəsi borclu. -**verəsi alası**: bedehkar bestankar.

verəsi **-**toxun acdan alası yox, **acın toxa verəsi yox.**

verəsi **-verəsi çörək yoxunsa**, deyəsin çörəkli olsun. (sözün dadlı olsun).

verəyiş (bəlli nərsə, bəlli yer). təhvil.

verəyli verərik. -onu alın sənə **verəyli**: verərik.

veri bilgi. tanuq. mə'lumat. data..
-**veri yapısı**: data structure.

veri data.

verib -alıb asğun oluncaq, **verib ökdə ol**.(**asğun:** bağlı, verəcəkli). (**ökdə:** üsdə. alacaqlı)**..**
-nə soxub çıxardanmır, **nə verib alanmır**..
-**acı sorağ verib**, süycü yanıt qarşama. (**sorağ**: sual). (**süycü**: gözləmə)..
-alıb asqın oluncan, verib ökdə ol. (**ökdə**: usdə) .

verib **-**gülağa işsiz qalıb özün verib alverə, qoyun alıb, inək verə.

verib **-**yamanda yeğ aran, **baş verib börk almış**. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə bulur).

verici **berici**. **berərən**. **verərən**. **iverən**. **iberən**. göndərən.

verici əlaçıq. comət.

verici -**yasa verici:** qanun verici: qanun quzari.

vericli **verimli**. berimli. bericli. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü). (# alımlı**. **alığlı**. **alıclı**. **alacağlı)**.

verilən -**verilən pay,** alınan pay, yığılan pay, dağılan pay. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

veriliş **verdiş**. proqram. bərnamə.

verilmək qapılmaq. -**istəklərə** verilmək.

verilməz -əldəki, ağızdakı, gözdəki, qulağdakına **verilməz**!.

verilməz **-**qışda ayran, **yayda yorqan verilməz**.

verilmir -**borc verilmir**: boş bitmir. **önüş** verilmir. ödüş verilmir.

verim **berim**.-bərk qapını **berim açar**.

verim -**nə dörddə alım var, nə beşdə verim**, nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim.

verim ödəv..
-**alım verim:** (be deh kari, be stan kari). -**alım verimlə satğaşmaq**: payapay dəğiş töküşmək, maamilə edmək.

verimçi (bedehkar). boşlu. -**alımçı verimçi**: boşçu boşlu. bedehkar bestankar. -**alımçı** arslan, **verimçi** sıçğan. -**alımçı verimçi** sağlığın istər: **boşçu boşlu** istər.

verimçi **-alımçı verimçi: alımçı berimçi**: **alıcı verici. alıcı berici**. bestankar bedehkar. -**alımçı** pişik, **verimçi** siçan.

verimli pöhrəli. yaşlı.

verimli **vericli**. berimli. bericli. **(**qərzli. vamlı**). (borclu**. **boşlu**. **ödünclü). (**# **alımlı**. **alığlı**. **alıclı**. **alacağlı)**.

verimlilik yarıtışlıq. **(**prodüktivite. randıman. hasilxizlik. barvərlik. fəravəriş**)**.

verimsiz **kəvə**. (< **kəv**. **kav**. **kov**: boş). -**kəvə** yer. -**kəvə** toprağ**..**
-verimsiz toprağ: qoruz (< **qor**: od). -**koruz**, **qoruz**!: koruz qalan, qoruz olur: **baxımsız** qalan, **verimsiz** olur.

verin **-iş verin işliyək**, sik verin dişliyək. (təbrizdə aralıq sözü).

verin -**verin qutarın:** töləyin bitirin.

verir -**can alan, canda verir**, bilməzimiş.

verir **-**elə bağlılıq, kişioğluna güc verirdə, **qut verir**

verir **-**küt piçaq **ələ küt verir**. (**küt**: kot. kor. kesgin olmayan) (**küt verir:** əziyət verir).

verirtə **-**elə bağlılıq, **kişioğluna güc verirdə**, qut verir

veriş **-buluş veriş:** qazaş itiş.

veriş -**dərək alış veriş**. (**dərək**: nəğd).

veriş -**alışveriş**: alışçalış.

verişmək təslim olmaq.

verişməyən təslim olmayan.

verit ehsan.

veritli ehsanlı.

verqi **vergi. 1**. ağırlıq. **1**. verəcək. borc. -acda alqın **(**alacağın**)**, bəyə vergin olmasın. **1**. alba. maliyat..
-**topraq vergisi**: alan..

-**alqı vergi**: alış satış..
-**ilahi**, **tanrı vergisi**: yaspay törük..
-**vergi çeşitlərindən:** at arpası. at yemi..
-**vergi, maliyə əhkamı:** altun bəlgə..
-**tanrı vergisi**: doğma.

verqi **vergi.** bağış. -tanrı **bağşı**.

verqili **vergili**. albalı. vergili. -**albasız**: vergisiz.

verqili **vergili**. verəcəkli. borclu. **-**vergili üzülməz, alacaqlı üzülür. (**alacaqlı**: borc verən).

verqin **vergin**: verəcağın. **-**acda alqın, **bəyə vergin olmasın**. (**alqın**: alacağın).

verqitmək **verkitmək**. bolluca vermək. bərəkət vermək. -tarı **verkitsin**.

verqu -**alqu verqu**: alacaq verəcək.

vermə ağdarış. keçirtmə.

vermə **-**alçaqlara vermə aşın, bəklətməzin verər daşın.
-qonağa verdiyin ver, **haçar vermə**.

vermə -**gəncliyi selə vermə**, mal davarı yelə vermə. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil).

vermə -**gizin vermə dosduva**, dostun ötə dosdu var. (**gizin**: sirrin). (gizin vermə dosduva, dosduvunda dosdu var).

vermə -kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**yoxlacın**: cilovun.yelovun. yuların. kontrolun). (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**
-sevənə vermə sevgivi, sevgiyə ver sevənin.

vermə -**qızıvı vermə erməni sikə**, yurduva, dilivə qənimin tökə.

vermək **1**. oxumaq. çəkmək. -**azan** vermək: azan oxumaq, çəkmək. -**əzan çəkər**, namaz qılmaz, arvad alar kəbin salmaz. **1**. yapmaq. əda' edmək. -borcuvu **ver**..
-çoxun **vermədin**, azı, azın qısma..
-kən alıb **kəm verən** dünya..
-**ahəng vermək**: çağlamaq**.**.
-yol, **icazə vermək**: aldınmaq. -**səhvə yol vermək**: aldaşa aldınmaq.

vermək -**and vermək**: andıtmaq.

vermək -**barığ** vermək: ruxsət vermək.
-**avız vermək**: səs vermək.
-**soyuğa vermək:** ayazlatmaq. ayazıtmaq.

vermək -**izə vermək:** dala vermək. qaytarmaq. -sevməsəz **izə verin.**

vermək sunmaq. uzatmaq. təqdim etmək**..**
-süycü dil bir kan, **vermək bilən tükənməz**. (**süycü**: dadlı) (**bilən**: ilə) .

vermək -**basıb vermək:** dümdüz düzəltmək. -buğların **basıb vermiş.**

vermək ötgüzmək. ödəmək.

verməqtən -yaratıq varki **verməkdən acısın** almaqdan dadlısın bilməz.

verməli **berginçi**. **-**görüyün görgünçü, **beririm berginçi**. (görəvin görməli, verəcin verməli).

verməli **-quş var ət verməli**, quş var ətin yeməli.

verməmiş **-verməmiş gördügünü göz qulağa**. (**gördügünü:** görmüş olduğunu).

vermən **vermirəm**

verməs **verməz**. -verməs **pə**: verməz **mi**. -verməs **pə idim**: verməz **mi idim (**miydim**)**.

verməsə -**əl verməsə**, göz dəğməz (əl görsətməsə, göz vurulmaz). {(əl: barmaq) barmaq göstərməsə, göz dəğməz)**}.**

verməsən -itgəməsən açılmaz, **güc verməsən, dartılmaz**.

vermətən -**aman çağan vermədən:**pasır pusur. birdəngə. -gördə işin, bitir otur , ölüm alar aman çağan vermədən.

vermətən **-**yoğur vermədən, uğur gözləmə.(**yoğur vermədən**: səyasət edmədən). (göz yumduğundan, uğur gözləmə).

verməyən -**tutuq verməyən:** qulaqsız quyruqsuz.

verməz **-boy verməz**: imkan verməz**. {-**alçaqlardan yapışsan, **ucalmağa boy verməz**. (**alçaqlardan**: şərəfsizlərdən)}.

verməz çimri.

verməz **-əkdim əl verməz əkdisizlik** edənə, susmaq ən gözəl yanıt, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

verməz -könül saysana (hesab kitab) bilməz, **başda tutduğun verməz**.

verməz **-**ölüm, ala deməz ələ girməz, **aldığın verməz** **..**

-əl verməz: yaxmaz-bu tutur mənə **yaxmaz**: bu qiymətmənə **əl verməz**..

-arslan **ovun verməz**.

verməz -sana bilməz,sanalı almaz, **sanalı verməz**, qaran dünya. (**qaran**: könlü kor).

-əl verməz: yarmaz.

verməz -**ürək verməz, əl utanar**. (ürək qısır, əl utanır). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd).

verməz **-yaşam geri verməz gedəni**, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.
-ağızda söz, **ayada yol verməz**: sözdə işdə çox iti, aparıcı olan.
-yaşam geri verməz gedəni, **ələ verməz itəni**, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.

verməz -dosd odunun tüstüsü, **korluq verməz gözüvə**. (sıxıntı kimdən gəldiyinə salmıq kəsəlir). (**salmıq kəsəlir**: dartılır. önəm verilir)

verməz -**əl verməz:**yaraymaz.

vermir **-**ölüm acqır olur, **aldığın vermir geri**. (**acqır**: acımaz. rəhmsiz).

vermirəm **vermən**.

vermiş **-**alçaq ulçağa **borc vermiş** köprü üsdə istəmiş. (namət mərdə borc vermiş köprü üsdə istəmiş).

vermiş **-**çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. sən nə versən **ol geri vermiş aluq**. (**yanuq: yanğu.** pejvak). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**

vermiş -**duyuru vermiş**, asmamış qulaq, ulağ oğlu ulağ. (**duyuru**: bəşarət. xəbər.

vermiş -duzağım dil bəzəyin boşlu sözə, **gözəlim gözdü bəzək vermiş üzə**.

vermiş -iki sanı düğü verdiyi pay, **əkin vermiş dağlara tay**. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

versən **-**çevrəmiz dağdur, gələn ondan yanuq. **sən nə versən** ol geri vermiş aluq. (**yanuq: yanğu. pejvak**). (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**
-şirinlik versən qurda, aylanıb gələr yurda. (**aylanıb**: dolanıb. dönüb. gəzib) (yamanı dadandırma).
-**yaşın boyu versən**, alan çox olar, bir kərəm dilənsən, çevrən boş olar.

versən **-yamana versən aşın**, daşqalar başın..
-**acgöz doyamaz dünyanı versən**, toxgözdə nəvar, əksiyi bilməz.

versənə **-gül versənə gülənə**, gül dərəkin bilənə. (**dərəkin**: qədrin)**.**

versin -**bilənin versin**: tarı yarqasın.

versin **-**yoluxda nə var **yalığa nə versin**.

verti -**oturan verdi,** duran aldı.

verti **verdi.** -aldışın yansın evi, **verdi kefi**, yıxdı devi.

vertilər **kor mollaya kitab verdilər**, basırdı tapanmadı. (**basırdı**: gizlətdi). {kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın. (**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə)}.

vertin **-verdin adındı**, yedün dadındı, sandıkdakı yadındı.

vertinsə **-**aldınsa bəğin, **verdinsə bəğin**, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

vertiş -**xəbər verdişi**: duyur**.** jurnal.

vertiş **verdiş**. veriliş.proqram. pıroqram. bərnamə.

vertişətəq **verdişədək**. **-gələn verdişədək:** növbəti verdişədək.

vertişimiz -**verdişimiz sürüyor:** pıraqramımız dəvam eliyir.

vertiyi -**iki sanı düğü verdiyi pay**, əkin vermiş dağlara tay. (**sanı**: dənə). (ağırsama diləki: şükr edmə zikri)

vertiyi -söyənmirəm verdiyi sözə. (**söyənmirəm**: söykənmirəm: e'tibar edmirən)

vertiyin **-qonağa verdiyin ver**, haçar vermə.

veylan sərsəri. ötrük.

veyran **viran**. üzük. -**veyran** (viran) **edici**: edici.

veyran yıxıq. uçuq. dağıq. düşük.

veyranı -ağ sular çöndü qara suya, **basdı veyranı**.

və hey. -**hey** Yanılıb. və yanılıb.

və **"və, lə"** uğur daşlığı, birgəliyi göstərən bağlayıcı, köməkçi sözcüklər.

və 1.daxı. həm. -bu **daxı** ol. **1.**yenə. la. -şəkildə mən, atam **yenə** anam. (şəkildə mən, atam**la** anam).

vəhm -**dağlar dənizlər üstümə gəlmək**: vəhm oturdu.

vəqərnə **vəgərnə.** ayru**.**

vəqərnə **vəgərnə**. ayru**.** daha. artıq. yoxsa.

vəl **1**. çalcay. **1**. **vəlgov**. **bəlgov** (< **bəl**. **bil**). əkin suvarışda suyun döndərmə yeri.

vəlqov **vəlgov**. **bəlgov**. **vəl** (< **bəl**. **bil**). əkin suvarışda suyun döndərmə yeri.

vəlvələ çaxnaş. təlaş.

vənqitmək **vəngitmək**. anqırtmaq.

vərəq **1**. bərg. bərgə. bürük. yavraq. **1**. bet. **səfə**. yapraq. -on **bet**.

vərvəsayil asuğ (< **yasarmaq**. **yasırmaq**).

vərziş (< **barzış**. **barğış**) **vərzidmək** < **barğıtmaq**. **barsıtmaq**. becərtmək. olqun, alışqın duruma barıtmaq, yetirmək.

vəsmə **-**kora vəsmə gərəkməz.

vətən pərvər vətən sevər. əkə yurdçu. anayurdçu.

vətən sevər əkə yurdçu. anayurdçu.

vətən törülgə. törlük. yurd. yutuq. -**ilkə yutuq**: ana vətən.

viran **veyran**. üzük. -**veyran** (viran) **edici**: edici.

viranlıq batqınlıq. qalığlıq.

vırılmış -**qıtlığa vırılmış**: qıtlığa vırqın.

vırqana **vırğana.** urğana. xaraba. -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, soğur urdu töküldüm, urğana **bağlar kimi**. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək)

vırqın çılqın **(**çapqın. çalqın**)**. dəli. məcnun.

vırqın: -**qıtlığa vırqın:** qıtlığa vırılmış.

vırqınmaq **vırğınmaq**. **vurğunmaq**. **vurunmaq**. özün oyan bu yana vurmaq. çalışmaq. hərəkət edmək.

vırqnlara çılqınlara. dəlilərə. **-**çalağan sözlər, **çılqınlara yarar**.

vızıltı qanatların qaytalan (tikrar) çalınmasından çıxan sıs.

vur **-**keçmə alçaq köprüsündən**, vur yıxılsın köprüsü**.

vur **ur**. oraqla. dər. -**əkib ur,** əkləb gör(əkib **dər**, əkləb gör). (**əkləb**: tərbiyət ver).

vur! atut!. güllələ.

vuran **uran**. atan. çalan. salan. -**quşatan**: çəkuzat. əl oxu.

-**quş vuran**: rezindaşı. rezinlə atılan daş. quş tüfəngi. quşatan. ox. haça oxu. sindiqayış. (qayçıqeyiş).

vuran -yaşsın könüldə duran könüllə vuran.

vurantan **-**verəndən al, vurandan qaç.

vurar **-**koruna atan bir vursa, **izləyən vursa min vurar**.

vurar -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, **içimdəki ürək vurar**.

vurau **dışar .-**yalan vardı, quyluğundan **dışar vurar** quyruğu.(çoxlu yalanların üstü gec olub açılır).

vurxunmaq **vırxınmaq** .burxunmaq. burğunmaq.

vurqu tutqa. aksən. ləhcə. şivə. -sözlərin **tutqası** yerdən yerə dəğişir. -**tutqalı** danışmaq: ləhcəylə danışmaq. -qulağ başqa səslərə öğrəşdikcə ağız **tutqasıda** gəlişir. -tutqavı dəğiş. -hər dilin quralına uyğun özəl, ana **tutqası** var.

vurqulamaq **urqulamaq**. təxsis edmək. ixtisas vermək. -uşaq eyitiminə **vurqulanmış** para.

vurqulandı durulub keçildi. xass tə'kid olundu.

vurqun içgin. uçqun. məftun. -savsat **içgini**: fəlsəfə dəlisi.

vurqun quşan (**qurşan**). düşgün. məftun. -içgi **quşanı**: içgi vurqunu.

vurqun **vurğun**. **1**. aşqan. aşiq. **1**. alada. alınmış. məftun.

vurqun **vurğun.** çılqın. fədayi.

vurqunca içgin. uçqun. dəlicə. -o, öz işi ilə **içgin** uğraşır.

vurqunçuluq aldaçılıq. aldağılıq. qayğırlıq. qayğıkeşlik. -çəkdiyiz **aldağlıq**: görkəzdiyiz qayğırlıq.

vurqunmaq **vurğunmaq vurulmaq**. könükmək. aşiq olmaq.

vurqunmaq **vurğunmaq**. **vırğınmaq**. **vurunmaq**. özün oyan bu yana vurmaq. çalışmaq. hərəkət edmək.

vurqunu **-iyilik vurqunu:** eysir. eyik. xeyirxah. -**eyik diriklər**: iyi, yararlı varlıqlar.

vurma **-isti vurma:** gün qapış.

vurmaq 1. çaxmaq. gaqmaq:. döymək. **1.** çalmaq**.** -malın **çaldılar**: **vurdular**. -əl **çal**: əl **vur**. -ayağ **çal**: ayağ **vur**. -cib **çalma**: cib **vurma**.

vurmaq -**ara pozmaq, vurmaq:** çaxdurmaq. -iki sevgili **çaxdırıb** qoydu.
-atıb dala vurmaq: tipəkləmək.

vurmaq basmaq. çalmaq. çapmaq.

vurmaq **-boyun üzmək, vurmaq**: boyun çapmaq**. -**qılıncın çəkib boynun **çapdı**.

vurmaq çəkmək. dartmaq. -qamçı **dartmaq**. -silli **dartmaq**..
-**toran vurmaq**: **toran çalmaq**: **toran qarışmaq**: **toran düşmək**: qaranlıq düşmək..
-**ayağa vurmaq**: ayağa dəğirmək. qurtarmaq. bitirmək.

vurmaq -**əl vurmaq**: təşəbbüs edmək..
-**qıran vurmaq**: afət vurmaq.

vurmaq -**yerdən yerə vurmaq.**

vurmaq almaq. qırxmaq. -**saqqal vurmaq**. saqqal almaq. saqqal qırxmaq.

vurmaqa **vurmağa .-düşmanı vurmağa** biləği pişgin igit

vurmatın -**sən vurmadın**, mən yıxılmadım. (sən vurmaseydin, mən yıxılmazıdım).

vurmaz -**əl vurmaz**: alıymaz. götürməz. -**artı olsa alıymaz**, kəm olsa qoşar. (**qoşar**. artar. artırar). (**artı**: artıq. izafə. ziyadə).

vurmaz **-otalağı çor vurmaz**, acı badamı don vurmaz.

vurmuş -**al vurmuş:** alada. başın itirmiş. pərişan.

vurmuş **-**nəməniyə bəncir: -**çor vurmuş** qara badımcana

vursa **-**koruna atan bir vursa, **izləyən vursa min vurar**.
-**koruna atan bir vursa**, izləyən vursa min vurar.

vursan -**''**doğru''nun **başın vursan**, 'oğru' qalar.

vurtalamaq **vurdalamaq**. (**dala vurmaq**). geri vurmaq. qoğmaq. rədd edmək. çetgələmək. qırağa qoymaq. məhrum edmək. mane' olmaq. yol verməmək. içəri almamaq. daxil edməmək. müstəsna edmək.

vurtalamaq **vurdalamaq**. rədd edmək.

vurtalamaq **vurub talamaq**. qarət edmək. yağmalamaq.

vurtu -**dərəkli** vurdu. -**dərəkli** yanıt: cəvab. (**dərəkli**: bətər).

vurtu **vurdu**. **urdu.** -ağlaram ağlar kimi, toğluyam toğlar kimi, **soğur urdu töküldüm**, urğana bağlar kimi. (**toğluyam**: dağlıyam. dərdliyəm) (**toğlar:** dağlar**).** (**soğur**: xəzan. (savır. üzün: üyzün < üzmək) (**urğana**: vırğana. xaraba).

vurturmaq **vurdurmaq**. **1**. toxdurmaq. -boyun **toxdurmaq**: boyun **vurdurmaq**. **1**. atdırmaq. -boynun **atdırmaq**.

vurtuş (dərgiri). -**vurtuş** onun güncəlidir: savaşma onun gündəlik bərnaməsindədir.

vurtut **1**. altut. alqaç. arqarış. qarışıqlıq. qavqa. qavqav. qovaqov. çalacıq. ələm şəngə. salasığ. hərc mərc. **1**. (begir o bebənd).

vurub -**vurub tutsan:**tutuş sanı. cəmi kullu. hamısın yığsan.

vurulan **-dil ilə vurulan**, içi qırılar.

vurulan -**vurulan yarqa dəğər**. (vurulan yarıya dəğər). (hər olay adamın sınıq, qırıq, çılız zayıf yerin oynadır, etgilir). (kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə çəkləşdirir (sanğlayır. ərzyablıq edir).

vurulmaq **aldışmaq**. aludə olmaq. -**aldışma** hər gələn gözələ.

vurulmaq könülmək. ürək vermək. aşiq olmaq.

vurulmaq vurğunmaq. könükmək. aşqanmaq. aşiq olmaq.

vurulmuş urğun. çalğın. çalınmış. giriftar. mübtəla.

vurunmaq **urunmaq**. çalışmaq. sə'y edmək. -bu dincliyi saxlaşqa **urunun**.

vurunmaq **vurğunmaq**. **vırğınmaq**. özün oyan bu yana vurmaq. çalışmaq. hərəkət edmək.

vurunmaq **urunmaq.** döğünmək**.** peşman olmaq. -dos tutdun, yarımadı (yaxcı çıxmadı), **döğünmədən** atqınan.

vururqən **-**kişi var dururkən, ürəyi ölür, **ürək var vururkən, kişisi ölür**. **(dururkən**: yaşırkən)**.**

vuruş **uruş**. zərbə. -bu yenən **uruşlara** tablaşamadı..
-**vuruş vermək**: savaş çıxartmaq.

vuruşqan -**vuruşqan xoruz**, səmirməz.

vuruşta **-vuruşda** düşünməyə yer qalmaz. (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə).

vurutan bais olan. bais.

y **y** <> **z**.
-**ay**<u>**y**</u>**maq** <> **az**<u>**z**</u>**maq**.
-**ay**<u>**y**</u>**lıq** <> **az**<u>**z**</u>**lıq**.

ya **1**. (**ya <> na**) {<u>**ya**</u>sıq (**ya <> na**) > <u>**na**</u>zik. yeləpər. incə. -**yeləpər** parça}. **1**. azu**. -azu** az, **azu** çox, yaşın yaşa, günün gəlir başa. **1**. yamasa. -**yamasa** bu **yamasa** o. -**yamasa** gəl **yamasa** ged.

ya **1**. əvət. elədi. bəlli > **bə'li**. 2. şaşılma bildirən simgə {**èe** (yunan). **iya** (javanez. **vi** (fırans). **eya** (hind). **ya** (alman. ingilis)}.

ya -**aman ya**: aman tanrım. aman allahım.

ya yaka**.** hən. bəli. həvə. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.
-**ya, bul çin**: bəlik, bu doğru. bəlik, bu səhihdir.
-yarına kim ölə, kim qala, payın budur **ya ye, ya yala.** (yaşamda azcada olsa seçim var)

yaba (**çapa**). neçə qollu (şanalı) asqılı duvar, yada dayalı (qıçlı), uzun, yada girdə asqısı. paltar ağacı. -**yabada** ildir: asqıdan as. -**yaba** ağır yüklənib düşü verdi.

yaba şana. çana. çanğa. şənə. dirgən. dirən. çəngəl.

yaba yarba. ayır**.** açır. şana. şənə (< **çana**). iki haçalı, iki qolu birbirindən aralı olan nərsə, araç. xərmən sovurma çəngəli. -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

yabadan şənədən**. -**bostana girən "porsuq" **yabadan qorxmaz**. (**yaba**: şənə)

yabaq (**çapaq**) neçə dişli, uzun saplı, biçin bağların yerbə yer eləmək üçün işləyir.

yabaqlamaq (**yabaq < çapaq**). yabaq ilə savırmaq, atmaq.

yaban < **yavan**: naşı: tat <> yad.

yaban **1**. **qaban**. yabay. qırqıy. vəhşi. **1**. yadan. yad elli. biqanə. xarici.

yaban **sapan**. biqanə.

yaban vəhşi. -**yaban** köpəkuşağı.

yaban vəhşi. -**yabanot** : vəhşiot. -**yabanevrən** : vəhşi dünya. -qurd **yaban** doğmuş, **yaban** böyür, **yaban** ölür. **yabanlıq** : vəhşilik. -: vəhşi yaban. -**yaban ördəyi:**kələr..
-**yaban yatmaq**: qərib yerdə quylamaq.

yabana -doğru olsam ox kimi, **yabana atarlar məni**, əğri olsam yay kimi, əldə tutarlar məni. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).

yabancısever yadağuz. yadaqul. yadyalak. yabançıya dayaq duran.

yabançı çalın. qərib. -**çalın** ulus: yad el.

yabançı çantıras. çaltıras. yantıras. sapa.

yabanı kəsəki. yad. başqa. özgə. xarici. -**kəsəki biri**: yad biri. -**kəsəki ölkə**: yadölkə. -**kəsəki** dillər: **kəsəki dillər**: yabanı dillər. -söz yalansız, **yaban** yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yançıya alınma).

yabanı qırımsı. çöldə bitən. vəhşi. -**qırımsı** bitggi. -itüzümü **qırımsı** otdur.

yabansınayış özün tanıyamama. beynin yıkanışı. kəndi oy uyun dansığma. brainwash.

yabay **yaban**. **qaban**. qırqıy. vəhşi.

yabban **yapban**. yastı. -**yapban** təpələr.

yabı ulat. yük heyvanı.

yabı yüklət**.** yük heyvanı.

yabrun **yabun.** adun. adrun. ayun. ayrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. (özgə malı, mal olmaz, bir gün geri alınır).

yabun **yabrun**. adun. adrun. ayun. ayrun. özgə. -**yabun** malın, mal sanma. özgə malı, mal olmaz (bir gün geri alınır).

yaçıq **yayıq. yarçıq.** açıq. gənitgən. genitgən. gənitin. genitin. geniş.

yaçın **1**. **yaçın**. **yarşın**. **yaşın**. xoşal. şad. **1**. azad. **1**. mehriban. **1**. sərih.

yaçış (**yağçış**).kef əhval. əhval porsluq.

yaçışmaq (**yağçış**).kef əhval etmək. əhval pursluq etmək.

yaçıt bəsit.

yad **yad.** çet. **1**. tat. xarici. -çet **ölkə**. **1**. biqanə. -içliyə, duyğulara **çet qalan**, tez yatar.

yadəş bexeyr **yadaçlayın.** ansayın. yeysayın. iyiyə yadlama, anma sözü. -keçən günləri ansayın.

yafaq **yavaq**. hərzə. qəbeh. qəbih.

yafız bax > **yavız. yavuz.** hər nəyin alçağı.

yağınmasa **-**barınmasa çatılmaz, **yağınmasa açılmaz**. (gedilməsə yetinməz, su düşməsə göğənməz).

yahalar **-**alası olsa içində, **göz yahalar seçimdə**.

yahaldıcı azğurası. iğfal edici. -**azğurası** sözlər, işlər.

yahalma!. aldışma!. alınma!. qapılma! **.-aldışma dözümə**, dözümlə çalış, dözüb yatan, yerə batmış.

yahalmaz alsınmaz. aldanmaz. **-**güvənmiyən inanmaz, inanmıyan alsınmaz.

yahalmış aldanmış. caymış.

yahatmadan -gülüncsüz gülənlər, **yahatmadan sevənlər**. (**gülüncsüz**: rişqansız. sevinclə).

yahış (yanlış). səhv.

yaxcılartan **yaxcılardan.** eyilərdən**.** iyilərdən. onatlardan**. -**eyilərdən ol, kəndini arat! . (**kəndini arat**: özüvü istət).

yaxcını **yaxşını**. eyini . amanı . -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

yaxcının iyinin. iyinin. -**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

yaxıcı **yaxıcı**. ağrıdıcı. oğutucu. (oğutucu. ağrıdıcı).

yaxılamaq (qorumaq üçün) örtmək.

yaxımlı **yaxımlı** (dilpəzir. xoşayənd).

yaxşı -**yaxşı görmək**: **yaxşı saymaq**: yaxtırmaq. bəğənmək.

yaxşılıq -**yaxşılıq sevən**: yeyçin. (xeyrxah. nikuxah).

yaxşılıqın -əl götürmə götürəllikdən, ağızlar dadıdır, kişiyə bircə qalan, **yaxşılığın soy adıdır**.

yaxtırmaq **yaxdırmaq**. bəğənmək. yaxşı görmək. yaxşı saymaq.

yaq **1**. **yağ.** üz**. -üzün** yığ: yağın götür. -**üzlü**: yağlı. **1**. **yağ <> qay**. **1**. **yak!**: yandır. atəş!. **1**. **yax**. yaxcı. gözəl. munasib. -**yax yamaz**: yaxa yaxmaz. pis yaxcı.

yaq 1. **yak**. (**y <> ç**). çak. çakdaşı: yakdaşı. çaxmaqdaşı. **1. yax**!. sürtə!. sürgə!. sürə!. sürt!. suva!. dürtə!**.** -başıva yağ **dürtə**. **1**. yan. sarığ. -**bu sarığa o sarığa:** o yana bu yana. o yaqqa bu yaqqa.

-**yağ davarın savıldı**, ərən kişin dağıldı. (dos köməyin vara baylığa bağlıymış).

-çırağ uçmaz yağ bolsa, çırağ durmaz yağ yoxsa. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər)

(yağlı çıraq sönməz).

-**qapıya yağ vur cığıldamasın**. (cırıldamaq**)**.

-yaz olmasa, yağ olmaz, dil olmasa, baş olmaz. (**baş olmaz**: düşünmək olmaz).

yaq -qarıvmasa bağ olmaz, **sağılmasa yağ olmaz**. (qarıvmasa: baxılmasa).

yaq -qarıvmasa bağ olmaz, **sağılmasa yağ olmaz**. (qarıvmasa: baxılmasa).

yaq **-**yağıq bulsan, **yax yarava**. (**yağıq:** mərhəm, dərman kimi işlənilən yağ, kirim).
-içi tut, **donu yax**!.
-türkcə bilsən, **yağ kimi bala qarışar**, özü axar.
-**sağyağ**: **sağıyağ**. **sarıyağ**. tərəyağı. kərəyağ. kərəyağı.

yaq **yax**. **1**.açıq, yumşaq hava. **1**.yumşaq. -**yax** sözlər. **1**.yağlı. -**yax** tikə. -**yax** kükə. **1**. saf. -**yax** ürək. **1**.rəqiq. -**yax su**: rəqiq su. yüngül su. **1**. yaxcı. iyi. -**yaxa yav**: yaxcı pis. -**yax kişilər**: eyi adamlar. **1**. uyqun. munasib. -bu qılığ sizə **yax** değil. -**yax** işlər. -**yax** sözlər. -çox **yax** davranış. -hava durumuna **yaxlıq**. **1**. xoş. -**yaxdur** mən yarım gözə qalsam gecələr. -**yaxmadı**: xoşum gəlmədi. -**yaxarsa**: xoşu gəlsə. **yaxırsa**: xoşu gəlirsə. -nədən **yaxın** gəlir: nədən xoşun gəlir. **1**. gözəl. -**yax** şehir. -**yax** qız. -**yax** dağ: görklü (görkəmli) dağ. **1**. yeməli. dadlı. ləzzətli. -**yax** yeməklər. **1**.lətif. -**yaxlı**: lütflü. **1**.nəfis. **1**.faxir. **1**.nazik. **1**. ali. excellent. mükəmməl. -**yax** işlər. **1**. xalis. -**yax** qızıl. **1**. cərmə. -ağır **yax**. -**yaxlamaq**: cərmələmək. **1**. (nərsə qarşılığı, ödənməsi gərəkli olan).qəramət. tavan. **1**.mərğub. -**yax** mal.**.**
-acı yağın çıxartmaq: son damlasına dək sıxıb sıxışdırmaq.**.**
-yav yax: pis yaxcı. -**yav yaxı** seçən: pis yaxcı seçən.

yaq **yak**. **yax**. **1**. **yaxa**. -**arqı yaxdan**: ötə yandan. -baş qa **yaqqa** qay: hançı**)**, ayaqda o **yaqqka**. **1**. yer. aylan. mihit. -arslanda ov aldırmaz, qaçar yakı dağ olsa. -bu **yaxada** seyrək olur siz aran: sizin axdardığız az tapılır. -bu **yaxıya** birdə bas ayaq. **1**. asqı yaq alt. alt yan. aşağı..
-**bulğan suya yağ qatmaq**: qarışıq bir durumu, yumuşaq nərsəylə yatışdırmaq..
-**anlam yaxından yanlışdır:** anlam yönündən, cəhətindən qələtdir..
-**art yak**: fon. zəminə. arxapılan..
-**yax yoğ**: nərsədən, nərsiyə yaxılmış, yoğulmuş. nərsənin daşığı, bulaşığı. -**yax yoğ qağaş:** uzaq doğan, qohum..
-alıs **yaxdan** gələnlər: uzaq **yerdən** gələnlər..
-**yağ tavası kimi kiçik tava**: qazancıq. > qazıc..
-**bu yakqa**: bura bur yana. -bu **yakqa** gələli..
-həp **yaxanı** talab qoydular: hər **yanı** dağırtdılar.

yaq -**iki yak:**iki tərəf. iki yan. -**ikiyakdan**: iki yandan, tərəfdən. -**ikiyaklı**: iki yanlı. iki tərəfli.

yaqa **1**. **yağa**. **ağa**. **qağa**. əkə. yekə. **1**. **yaka**. **yaxa**. **yanğa**. **yana**. -iki **yanğa** ayrıldı yol. **1**. **yaxa**. üzəngi. üznə. **1**. **yaxa**. haşiyə. ləbə. kənarə. **1**. **yəxə**. -**çəpyəxə** (çap+yəxə): > həfyəxə. yəxəsi çapıq, biçik biçimli yəxə. **1**. ləbə. -**yar yaxa**: uçurum başı. **1**. qırağ. kənar. **1**. **yaxa**. nərsənin yaxını, qırağı. dolay. ətraf. çevrə. həvali. hovmə. damənə. haşiyə. əknar. **1**. **yaxa**. **yəxə**. boyunca. -köynək **boyuncası**. **1**.yaxa. qıyı. sahil.**.**

-çapıqyaxa: çaqyaxa..

-**yaxa uşlamaq**: qulağın burmaq. "uzaq olsun, daşa gəlsin, tanrım uzaq olsun, demək..

-**yaxa boğuşmaq**: birbirinin yaxasın tutmaq. birbirin suçlamaq..

-**ağzından çıxan yaxavı tutsun**: qarqışın özüvü tutsun.**.**

-qarayaxa: yalınbaş.**.**

-yaxa yaxmaz: pis yaxcı.**.**

-yen yaxa: alçaq uca. **(**pəst o büləndə**)**. -yaşam yolları **yen yaxa** burulğan..

-**yaxa yava**: iyi kötü. yaxşı yaman..

-**qara yaxa**: savaq. bir yerə, devlətə, dəsdiyə bağlı olmayan..

-yaxasından **boğmaq**: yaxasından **tutmaq**: yaxasın **toplamaq**: yaxalamaq..

-**yaxasın çəkmək**: özün qurtarmaq.

yaqa **yağa** .-**qarayaxa:** rəncbər. zəhmətkeş..

-**yağa manılsa çörək**, bir tikəsi tutar ürək. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq).

yaqa -**yaxa uşlamaq:** kəndi qulağın burmaq. "uzaq olsun: daşa gəlsin: 'tanrım uzaq olsun' demək.

yaqa **yaxa.** -**yəxə cırmaq: yəxə yırtmaq**: birisi, nərsəsi üçün özün çox istəkli görkəzmək..

-**yaxa çalmaq**: adlandırmaq. mənsub edmək.

yaqa **yaxa.1. çaka.** çalım. tibir. təpir. qurum.**1**. çörəg. çörək. çöğək.

yaqa **yaka.** hən. bəli. ya. həvə. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.

yaqaca **yaxaca**. yaxası açıq. açıq yəxə. -**yaxaca** köynək. -**yaxaca** kişi: yaxası açıq kişi.

yaqacaq -mənə yarımadı **sizə necə yağacaq**.

yaqacaq **yaxacaq**. **(**hər çeşit**)** yanacaq. alaş.

yaqaq **yaxaq**. töhmət

yaqaqçı **yaxaqçı**. töhmətçi.

yaqal **yaxal**. **1**. ala çala, az yaxılmış ağac. **1**. açıq qara. **1**. içi, vicdanı yaxan, incidən nərsə. suç. günah.

yaqal **yakal**. qıyı. qıyı. sahil.

yaqalamaq **yaxalamaq**. **1**. əkələmək. **1**. yaxasından boğmaq. yaxasından tutmaq. yaxasın toplamaq. **1**. qoldalamaq (əlindən, qolundan tutmaq).

yaqalamaq **yaxalamaq.** qarmamaq. ələ almaq.

yaqalar **-**alçaq ulçağı **köprü üsdə yaxalar**. (namət mərdi köprü üsdə yaxalar).

yaqalar -bergil olma alçağa, **pəsgit yerdə yaxalar**. (**pəsgit**: pis yerlə). (**bergil**: borclu)

yaqalaşmaq **yaxalaşmaq**. avqaşmaq. alqaşmaq. dalaşmaq.

yaqalı **yaxalı**. tutuq. girfdar.

yaqalı **yaxalı**. üznəli. üzəngli.

yaqalı **yaxalı. yəxəli**. adlı. mənsub.

yaqalıq **yaxalıq**. **yaxarlıq (**< **yaxarlamaq)**. əndərzqah.

yaqamaq **yaxamaq**. bəğənmək. xoşu gəlmək. -heç kim onu **yaxamadı**.

yaqan **1**.**yağan** (**yoğan**). fil. **1**. **yağan**. yekə. -**yağan ata**: böyük dədə. -**yağan tanrı**: böyük allah. **1**. **yağan**. şeytan. -**yaman yağan**: **1**. **yaxan**. yandıran. çaxmaçı. qarətgər.

yaqan **-için yaxan gül olmuş**, donun yaxan kül olmuş.(**için**: nəfsin)(**için yaxan**: kəndinin önün tutan. nəfsin önləyən.iç güdüsün yönətmiş)**.**

yaqan **-**soluk kəsən, ciğər sökən, **can yaxan ağrı.**

yaqan **yaxan.** -**yaxan pişmiş**, qazan düşmüş. (yaxma pişərsin, qazma düşərsin).
-min bilənə tor olur, **bilməz biri yaxan od**. (**bilməz**: qanmaz. cahil).

yaqan **yaxan**.-**güdüz çıra yaxan**, gecə tünə çıxar.(gündüz ışıq yaxan, geni qaralıqda qalır).

yaqan **yakan** (**yak**: yan). (**akan).** vəkil..
-**başına yağan qarı əritmək**. (.**1**. işlərin çözməklə uğraşmaq. **1**.başına gələnləri

keçirmək. **1**.qocalıqla keçinmək)..
-eşq olsun **yağan buluta**, coşan ürəyə.

yaqan -canalqıca yalvarma, **tutar yaxan darta barar**. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. -yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)

yaqan **küyər**. -**canyaxan**. canküyər. -**canküyər** elsevər.

yaqanın **yəxənin**. -**yaxanın göğsə doğru** çönən, devrilən bölümü:. çəkə. çəkin. çalpa.

yaqanmaq yakanmaq (**yak**: yan). vəkalət edmək.

yaqanta -mum olub yananda mən, **od olub yaxanda mən**, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar.

yaqanta **yağanda .-tayxan yağanda dinər**, çoban öləndə. (**tayxan**: əkinçi). (**öləndə**: **ölənğdə**: (< **öl**: h**öl**: şeh). otlağda).

yaqar -gözləyiş **yakar yaşamı**.
-alçaq damdan **qar yağar** (tapmaca) (**ələk-un**).

yaqar **yağar**. -eritə qalsa, **qar yağar**. (**eritə** : yarına).
-bir qığılcım, **odunluq yaxar**!.

yaqar **yağar**. -yay yağmuru gahdan yağar, qatdan yağar.

yaqar **yağar.**
-ışın ışınar, **yamır yağar**, göy açılar. **(ışın:** ıldırım). (**ışınar:** şaxar). (**yamır:** yağmır)**. -toxun başına bol yağar**, acın başına dol. (toxun başına yağ damar, acın başına dolu).
yaxar. **-**incə var yarar, **incə var yaxar**.
-sevgidən qorun, sevdiyin günəş **yaxar səni**.
-sevgi yakdur, sevgi od, **düşsə yakar canan evin**!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).

yaqar -**yağırsa hər yerə yağar**, sağırsa, hər nədən sağar. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yaqar -**yaxar yaxmaz**. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

yaqar **yaxar**. **1**. namaz. dua. səlat. ibadət. ibtihal. rica. munacat. **1**. **yaxarı**. mucazat. tənbih. -bu işin **yaxarı** nədir. -ağır **yaxar**. **1**. **yaxdır**.xoşdur. **1**. **yaxdır**.çox gözəl..
-**yaxar yaxmaz**: xoş gəlir gəlməz.

yaqar **yaxar.** -düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, **yaxar dünyanı**, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-su gəlib axar gedər, könüklünü yaxar gedər, bu dünya pəncərədir, hər gələn baxar gedər. (**könüklü**: armanlı. arzulu. həsrəti olan. həsrətli)..
-çaxmaq çaxar, **çaxanı yaxar**. (**çaxmaq çaxar:** ışıq saçar). (**çaxan**: yalan)..
-**başdan yağar**, ayağ islanar..
-ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar)..
-od ilə su, əldə ikən yaradır, əldən aşdı, **biri yaxar, biri boğar**. (**yaradır**: faydadı).

yaqar **yaxar.-**dözüm acı ot durur, **canı yaxar**, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder).

yaqar -**yağar yatay**: yarar yatay: çaxar baxar: çaxar qaçar. çıxar batar. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

yaqar. **yağar**. sağar. yetirər.-yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa**, **hər nədən sağar**. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yaqarlamaq **yaxarlamaq**. mucazat edmək. tənbih edmək. cəzalamaq.

yaqarlar -**atdan salıb ad yaxarlar**. kəndivə güvən.

yaqarmaq **yaxarmaq. yaxışmaq. yalvarmaq**. {(sözün kökü, kök anlam) > **xahiş etmək}**

yaqatarmaq **yağadarmaq. yağdırmaq**.

yaqatır **yağatır**. tökür. -**yağış yağatır**: rəhmət tökür.

yaqayış **yaxayış**. **yarayış**. doğayış. sağayış. onğayış. düzəyiş. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

yaqbastı **yağbasdı**. yağda qızartılmış.

yaqbatlaşmaq **yaxbatlaşmaq**. yaxcılaşmaq. iyiləşmək.

yaqca **yağca**. çisəli, incə dənəli, sürəkli yağan yağmır. -**yağcadan çıxdıq çiggəyə**.

yaqca **yaxca**. istart.

yaqcamaq **yaxcamaq**. **1**. tutuşdurmaq. **1**. istart vurmaq, vermək. -araba **yaxcamaq**. -od **yaxcamaq**.

yaqcarlı **yağcarlı**. **yağlı**. -**yağcarlı** buğların tovlaşdırar.

yaqcarmaq **yağcarmaq. 1.** yağa düşmək. -**yağcarmış yemək:** yağa düşmüş yemək. **1**. yeməyin çox yağlı olduğundan, yağı axmaq.

yaqcartmaq **yağcartmaq. 1.** nərsə üzərinə yağ süzmək, sıvarmaq. **1**.

yaqcı -demək olar ki **yaxcı oxucudur ki, yazarı tanıdır**.

yaqcı **-ən yaxcı:** yaxtuq. ən ali.

yaqcı -**sakitcə, yaxcı, dərin düşün**: sancıb sincib düşün. dənək dinək oylab gör. dənnək oylab. dənəkcə oylab gör. dərin düşün.

yaqcı **yaxcı .-yağın yaxcı yağdı**, yazıqki it dərisindədi. (**yazıqki**: heyifki)

yaqcı **-yaxcı pisi saylayan**, açmaz ağız əksiklərin qatında. (**saylayan:** seçən. ayıran). (**qatında**: hizurunda)**.**

yaqcı **yaxcı**. **1**. başaq. ali. -çox başaq. -nə **başaq** mallar satan. **1**. saya. **1**. yaxımlı. gözəl. -**yaxımlı** işlər. **1**. yarar. oldu. -sən özün **yarar** dedin. **1**. yey. **1**. arun. **1**. yax. gözəl. munasib. -**yax yamaz**: yaxa yaxmaz. pis yaxcı. **1**.yax. iyi. -**yaxa yav**: yaxcı pis. -**yax kişilər**: eyi adamlar.**1**.yor (# **yoz**). məsləhət. -o ki sənin **yorun** deyir, **yozun** ki yox: o ki sənin **məsləhətivi** deyir, **pisin** demirki..

-yaxcı gözəl: say şayın. sayın şayın..

-ağrılı, yaxıcı durum: **küyləz**..

-**yaxcı yol**: **yaxcı qalın**: ağ yol..

-**yaxcı pis:** yarıq yerik..

-**çox gözəl**, **iyi**, **yaxcı**: tut yalı. tut kimi..

-pis yaxcı: yaxa yaxmaz. yax yamaz.

yaqcı **yaxcı**. **1**. kar. **-sevdiyin alsan kar olur**, alanmasan kor olur. (**kor**: pis). **1**. saz. **-**az olsun, **saz olsun**.
-ölsün o pis ki **deyir yaxcı tapılmır**.

yaqcı **yaxcı. 1**.ağ. -**ağ yol**. ağ yol. **1.**yarar. oldu. haydi. -**yarar,** gedəlim..
-**çox yaxcı**: çin iyi. ən iyi.

yaqcı **yaxcı.** yaruğ**. -yaruğ yaramaz:** yaxcı pis.

yaqcı eyku. qutuq. incə. xeyir. xeyr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).
-**bab gələməz yaman olan** yaxcı düzə. (**bab:** uyqun). -**bab** gələməz yaman olan yaxcı düzə. (**bab:** uyqun).
-boza bilməz **yaxcı pisi tanımaz**. (boza bilməz ağ bozunu nə bilir).

yaqcılar **yaxcılar**. -**bizdən yaxcılar**: bizdən yeğdələr

yaqcılar **yaxcılar.** yeğdələr.

yaqcıları -**ən yaxcıları**: üstünləri. yeğrəkləri. (bərtərinləri). -el **üstünləri**: elin ən yaxcıları-iş **üstünləri**: işləri ən yaxcıları.

yaqcılaşmaq **yaxcılaşmaq.** ediləşmək. edqulaşmaq. iyiləmək.

yaqcılaşmaq **yaxcılaşmaq**. yaxbatlaşmaq. iyiləşmək.

yaqcılıq -gec ertiyə sığmayır, **öğrəşməklə yaxcılıq**. (öğrənməklə yaxşılıq, ertini yox, gecini yox. (öğrənişlə yaxşılıq, ertə gecin sayılmaz).

yaqcılıq -**yaxcılıq edmək**: yoğuşmaq.

yaqcılıq **yaxcılıq**. iyilik. lütf.

yaqcılıq **yaxcılıq.** uğur. -körü içlidən, **uğur güdülməz**. (**körü**: **koru.** kötü).

yaqcılıq **yaxcılıq**. unsanlıq. iysanlıq. (**un**: **iyi**: **on**: doğru. +**san**: düşüncə). arsanlıq.

yaqcılıq **yaxcılıq**. yarçalıq.

yaqcını **yaxcını. yaxşını**. eyini . amanı . -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

yaqcını **-**yamana xoş baxan, **yaxcını itirər**. (yamanları, pis kötüləri oxşayan, onların üzünə gülən, yaxcıları əldən, çevrəsindən verər).

yaqcının **yaxcının .** iyinin. iyinin. iyi olanın. -**qonşusu eyin**, kor qızı ərdə. (**eyin**: iyinin, yaxcıının). (qonşusu yaxcının, kor qızı ərdə).

yaqcısı **yaxcısı.** yeği**. -**qızın **yeği ər evində**, qanana **yeği öz evində**. (**.**

yaqcıtan -başda, **pisi ayır yaxcıdan**, götün qalsın ıraq qamçıdan. (**başda**: ilkin. əvvəl). (**ayır**: ayrıtla. anla. düşün).

yaqcıyol **yaxcı yol**. ağyol. xoş səfər. səfər xoş. səfər bexeyr.

yaqcraq **yaxcraq**. yeğrik. yeğrək. yerik. betır. behtər.

yaqculuqun -**yaxculuğun gəl**, yamanluğun gəlmə. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə).

yaqçal **yaxçal**.(**yaxlamaq**: cəzalamaq). quyularda (yeraltı), qala içlərində yasanan dərin, qaranlıq türmə. qara türmə.

yaqçalanmaq **yaxçalanmaq**. yarçalanmaq. faydalanmaq.

yaqı **1**. **yağı.** atan**.** düşmən. **1**. **yağı.** yaman. düşman. -biri yatar, biri dinər, **yaman** gəlib işin edər. **1**.**yaxı**.dərd.

yaqı **1. yağı**. **azı**. **qırın**. öcür. düşman. -**kitrət güdmək, qoğmaq**: kin, öc bəsləmək, kökləmək. **1. yaxı**: əzabı. **-yaxı mənim**, yağı sənin, batı mənim, butu sənin. (**batı**:ziyanı). (**butu:** bəhrəsi). **1. yaxı**. əzabı. -**yaxı** mənim, yağı sənin, batı mənim, butu sənin..
-**yaxı mənim**, **yağı sənin**, batı mənim, butu sənin. (**yaxı**: əzabı) (**batı**:ziyanı). (**butu:** bəhrəsi)..
-ata baxsan barlı bax, **yağu qarşa yar olsun**. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun)..
-domuz dərisi post olmaz, **əsgi yağı dost olmaz**.

yaqı -**daşyağı**: qəti düşman.

yaqı **yağı**. çapın> {**çubin** (fars)}. salğaş (> sərkeş).

yaqı **yağı. -**çoxlu başlar yuvardı, **yağı beli yavaldı**, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.
-bilək dilək qoğuşsa, **yağı başı oğrular**. (**oğrular**: əzilər).
-qayğı əri, **od yağı əridər**. (**qayğı**: fikir xiyal).

yaqı **yağı**. kəşgit. keşgit. muanid. sərkiş.

yaqı **yağı. yağu. dağu. cağu**. öcman. düşman.

yaqı **yaxı**. töhmət. iftira. -**qara yaxı**: böyük töhmət.

yaqı -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, **yağı öndə dura ver**, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənindir)

yaqıc **yaxıc**. **1**. yaxşılıq. iyilik. lütf. -sizin bu **yaxıcı** qarşılamaq mənim borcum. **1**. acıma. yardım. **1**. yarıc. dəğər. ərdəm. **1**. sonuc. **1**. **(**yarar. çıxar). **1**. ödül. mukafat.

yaqıcı **1**. **yaxıcı**. küyəz. (cansuz). **1**. küytün. **1**.**yaxıcı**. otaşul. yandırıb yaxan. (suzan).

yaqıcı -bacarmayıb edmək, üzücüdür, **bacarıbda edməmək, yaxıcı**!.

yaqıcı **yaxıcı**. tamu yandırıcı. küydürücü.

yaqıcı küyən. küycü.

yaqıclıq **yaxıclıq**. xeyrxahlıq..
-**yaxıclıqla**: **1**. yaxşılıqla. lütf ilə. xeyrxahlıqla. **1**. **yaxıc bilə**. kölgəsində. sayəsində. -sizin **yaxıc bilə** mən işlərimi qurtardım.

yaqıçıl **yağıçıl.** öcçül. öcürçil. azıçıl. qırınçıl. düşmançıl.

yaqıq **-yağıq bulsan**, yax yarava. (**yağıq:** mərhəm, dərman kimi işlənilən yağ, kirim).

yaqıq **yağıq**. düşman. -**yağıq yardaş**: dos düşman.

yaqıq **yağıq.** mərhəm. -**yağıq** bulsan yax yarava.

yaqıq **yağıq. yarğıq. (çağıq. çarğıq. çarıq).** işlənmiş, yumşaq, yufa dəri, gön. çərm.

yaqıq **yağıq**. yarıq. mələkə. mələikə. məleykə. firişdə.

yaqıqlıq **yağıqlıq**. düşmanlıq. xisumət. ədavət.

yaqıl **yaxıl**. **1**. odlu. iti. **1**. cəza.

yaqılacaq **yaxılacaq**. yanacaq. küyməc.

yaqılan -**yanıb yaxılan:** dərdəcər.

yaqılar **-**ac **yaxılar**, bay tapılar.

yaqıldırmaq **yaxıldırmaq**. cəzalandırmaq.

yaqılı **yağılı**. **yağulu**. azılı. qırınlı. öcürlü. öclü. düşmanlı.

yaqılıq **yağılıq**. **yağuluq**. azılıq. qırınlıq. öclük. öcürlük. düşmanlıq.

yaqılqa yaxılqa. benzin, neft, odun kimi nərsə satılan, saxlanılan yer.

yaqılqı **yaxılqı**. **yanılqı**. yandıracaq. yanacaq. yandırılan nərsə.

yaqılma -**yanıb yaxılma yanana qalır.**

yaqılmaq yaxılmaq layiq olmaq. -hər kim öz dilinə, dininə, varına yaxılmalıdır. -**yaxılı** kişiyə can savat: can qurban.

yaqılmaq **yaxılmaq.** tutulmaq.-ökünlük duyar **suça yaxılmaq**: peşmanlıq gətirən günaha tutulmaq.

yaqılmaq **-yanıb yaxılmaq:** dərdinmək. sızlanmaq. dərd çəkmək.

yaqılmaz **yaxılmaz.** nalayiq. -**yaxılmaz** uşaq. -**yaxılmaz** söz.

yaqılmaz **yaxılmaz**.aldırımaz. qapılmaz. üstələr. **-**qızdırmayla bacaran, **ölümə yaxılmaz**.

yaqılmış **yaxılmış. -alaçala, az yaxılmış ağac:** yaxal**.**

yaqım **yaxım**. kar. yar**.** fayda. -bunun **yaxımı** nə. -yaxım yox. -yaxım verməz. -köhnə dava yaxımdan düşər.

yaqımaq **yaxımaq**. yapışmaq. -bu mənə çox **yaxıdı**. -bu yemək mənə **yaxımadı**.

yaqımı **yağımı. -**unumu tükətən, unlu aş, yağımı tükətən ovğumac. (**ovğumac**: ovmac).

yaqımlı **yaxımlı . 1.** uyqun. yararlı.-günə **yaxımlı** qılıqda: moda uyqun qılıqda.**1.** uyqun.yararlı. **1.**(dilnəvaz. dilpəsənd)**.**
-doğru düzgün, **alımlı yaxımlı** söyləv. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).

yaqımlı **yaxımlı**. **1**. yaxcı. gözəl. -**yaxımlı** işlər. **1**. bol. bərəkətli. -**yaxımlı** olsun. **1**. mətbu' xoşa gəlim. -**yaxımlı** sözlər. -**yaxımlı** ötir: gözəl ətir. **1**. axsun. cana yatan.

yaqımlı **yaxımlı**. **-**doğru düzgün, **alımlı yaxımlı söyləv**. (**söyləv**: söz söhbət. danışıq).

yaqımlı **yaxımlı.** göz çəkici. göz alıcı. alımlı. -göz alıcı gözəllik, gözəllərdə özəllik. (hər gözəlin kəndi özəlliyi var).

yaqımlı **yaxımlı**. yarlı. karlı. faydalı. -**yaxımlı** otlar: faydalı otlar.

yaqımsız **yaxımsız**. yarsız. karsız. faydasız.

yaqın **1**. **yağın.** ığal. sis. tozanaq yağış qar, çiğ, nəmişlik. şeh. -**ığal** hava. **1. yakın**. şikayət..

-**birbirinə yaxın**. yanaşı. bağbucaq. tutşı. tutşu. tuştu. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

yaqın **-iki yaxın uruşdular**, özgələrə yem oldular.
-əl ortada, **hər yana yaxın**. (gündəlik yaşamda əlin önəmi).
-atlı oldun, **yol yaxın**.

yaqın **-**qocalığın adı uzaq **özü yaxın**. (ölməyə nə qaldı ki). (başı topla işin bitirə).

yaqın **yağın .-yağın yaxcı yağdı**, yazıqki it dərisindədi. (**yazıqki**: heyifki).
-birgün belindən gəlirsə daş, **yaxın dosdan gəlir arxadaş**.

yaqın **yağın**. **1**.yağıntı. yağmur. yağış. **1**.nəmişlik.-**yağın** qalıq: yağın hava. nəmişlik hava.
-**yağına** düşmək. -**yağından** qurtulmaq.

yaqın **yağın**. **çiğin**. **çağın**. **dağın**. omuz.
-**yaxın uzaq:** yovuq yatlu.
-yaxın əqrəba: tanış qoğuş. (**qoğuşmaq:** çatışmaq**).**
-atın yorqa, **uzaq yolu yaxın gör**!.

yaqın **yağın**. rəhmətli-**yoğun** olsa, ırağ olsun, **yağın** olsa, **yaxın** olsun. (**yağın**: rəhmətli)..
-**yoğun** olsa, ırağ olsun, **yağın** olsa, **yaxın** olsun. (**yağın**: rəhmətli).

yaqın **yağın**. **yağnı. 1**.**qənim**. düşman. **1**.şeytan. -yarqansın canın, qarğansın **yağın.**

yaqın **yaxın**. **1**. qıstıq. ıstıq. -sən mənə çox **ıstıq** oldun, bəs indi nədən bu ıraqlıq. **1**. **yaxın**. yaxlaşın. varağın. cəklin. çağlın. qərib. -**yüzə çağlın**: yüzə dək: yüzə varağın: yüzə qərib: nəzdik be yüz. -tümə **çağlın**: minə **yaxın**. **1**. enik (**< enmək**). -bu **enikdə**: bu yaxında. **1**. ərir. -**ərir çağ**: yaxın gələcək. **1**. ürəyi yanan. **1**. alda. (əldə. ilərdə). -**a**lda olsa gətirrim. -**alda** deyil. **1**. çevrə. hörç**..**
-yaxın ətraf: dövrbər. toyran..
-**yaxın uzaq**: avlaq arlaq. avlaq ırlaq. -**avlaq** gəlin: yaxın gəlin.

yaqın **yakın** (**yak**: yan). (yakı, yanı tutulan). kəfalət olunan. müvəkkil.

yaqın **1.yaxın.**oxşar. -yaxın **aralıqda** ösüşənlər: mühitdə böyüyənlər. **1.yakın. yaxın. yanın**.
-o yakın bu yakın yığıb: o yanın bu yanın toplayıb.
-**yaxın alıs**: yaxın uzaq.

yaqınan **yaxınan**. **yaxnaq**. **yaxınqan**. sızнaq. sızlayan. dərdli.

yaqınçı **yakınçı**. şikayətçi.

yaqınçılıq **yaxınçılıq**. gerindaşçılıq. qohumluq.

yaqında **yağında**.-yağqutmadı çağında, **sağnağutdi yağında**. (yağdırmadı gərəyində, sel kimi axıtdı yağışlıqda). (davranışda ölçünü, qılınışda, öğünü (zamanı) güdməli, gözləməli).

yaqının **yağının.** -**yağının ağısın içən, öz ölümün bilməz**. (düşmanın zəhərin içən, susqun ölümə düşər). (**susqun**: dinməz. salasız. xəbərsiz).

yaqınır **yaxınır**. **-yaxınır könül**, göz yaşarır.

yaqınış **yaxınış**. (təzərro. zari).

yaqınqa **yağınqa yağunqa**. yağun, düşmən yeri.

yaqınqan **yaxınqan**. **yaxnaq**. **yaxınan**. sızнaq. sızlayan. dərdli.

yaqınlab --**yaxınlab qalır**: yetişir. -qış **yaxınlab qalır:** düşmək üzrədir.

yaqınlar **yaxınlar**. -**yaxlı** doslar yaxınlar: əziz doslar yaxınlar.

yaqınlaşamamaq -**pozundan kimsəyə yaxınlaşamamaq**: kimsəyə çalımından keçiləməmək.

yaqınlaşır **yaxınlaşır**. -**köçmək yaxınlaşır** doslar, dəngi bağlayın, pozulmadan yollar. **(dəngi**: yükü. bağlamanı). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər ara deyilir)}.

yaqınlaşmaq **yaxınlaşmaq.** yanına yan olmaq -yaman yanına yan olma, yan olsanda, yar olma. (**yanına yan olmaq**: yaxınlaşmaq).

yaqınlaşmaq **yaxınlaşmaq**. yoxunmaq.

yaqınlı **yağınlı**. **çağınlı**. **dağınlı**. **çiğinli**. omuzlu. kürəkli. sağlam. güclü.

yaqınlıq **yaxınlıq.** avınc**.** ünsiyyət. səmimilik**..**
-yaxınlıq (**cima'**) **edmək**: dipləmək.

yaqınlıqta -**yağınlıqda dəlik qatlar** damcılar.

yaqınmaq -**ökün yaxınıram**: çox xahiş edirəm.

yaqınmaq **yakınmaq**. şikayət edmək.

yaqınraq **yaxınraq**. artıq. -**yaxınraq tanışlıq**: artıq tanışlıq.

yaqınta -kəndi başın tutmayan, **öz yağında qavrular**!. (**tutmayan:** qormayan). (kişi, özlüyün, özgürlüyün düşünməlidir.) (qonşu dadına uman, dadlar içrə, yad qalar).

yaqınta **yağında**.-**əki, yağında, işi, çağında** (əkişə yağış, nəmiş gərəkir, işi uyuqun çağında qılmaq görəkir. (**görəkir**: uyğun görülür, məsləhət görülür).

yaqıntaqı **-yaxındakı saxsı**, dışardakı daşdan bərk. (**dışardakı** : uzaqdakı. ıraqdakı). (yaxındakı kəssək, dışardakı daşdan bərk). (**kəssək**: bərk topraq parçası).

yaqıntan **yaxından. 1**. içgin. -onun yazıları toplum qatnaşları ilə **içgin** bağlıdır. (toplum qatnaşlar: ictimai rəvabitlər). (bağlıdır: mərbutdur, əlaqəlidir). **1.** içgin. içdən. dibdən. -**içgin** araşdırmaq. -bu soruya **içgin** yanaşın.

yaqıntı **yağıntı**. ığal. ıyğal. ısğal. -**ığal** düşdük, ısllandıq.

yaqıntı **yağıntı.** yağın. yağmur. yağış.

yaqıntılı **yağıntılı**. ığallı. ıyğallı. ısğallı. -**ığallı** hava.

yaqır -**bilməz biri od yaxır**, söndürənmir min bilən(**bilməz**: qanmaz. cahil).

yaqır -**yağır yarçalıq**: lütf inayət. -tanrım sən özün əsirgə qoru, **yağır yarçalıq səndədir yolu.**

yaqır **yağır**. ətli. **(# arığ)**. -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı.

yaqır **yağır**. **yağra**. **yarğa**. bağış. şəfəqət. aman. mərhəmət. rəhm. əff. rəhmət. məğfirət. lütf. (**qarğa**: lə'nət). -tanrı özü **yarğasın**, özü **qarğasın**..
-**yağra** qılın: lütf edin. -onun **yarğına** qalsan, gecə ac yatarsın..
-**yağqaranda** o, **qarqayan** da o. -bizlərədə **yağır** (aman) buyur. -yalvarıb **yağır** (rəhmət) diləndik.

yaqırlamaq **yağırlamaq**. **yağlanmaq**. şişinmək. ətlənmək. **(# arığlamaq**: **arğılmaq**: silkinmək. əğnin tökmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı.

yaqırlamaq **yağırlamaq**. **yarğalamaq**. inayət buyurmaq. -**yarğalarsınız**: inayət buyurasız.

yaqırlıq **yağırlıq**. lütf.

yaqırmaq **yağırmaq**. əzib, döğüb, sürtərək iz qoymaq, -yük daşımaqdan belim **oldu yağır** : yük iz saldı. -danışmaqdan dilim oldu yağır. (yara oldu). **yağır olmaq**: iz salınmaq. -**yağır edmək**: iz salmaq, qoymaq. -dağı daşı etdi **yağır**. -möhür anlımı yağrıb. -**alnağır**: (alnı yağır). alında oluşan möhür, səcdə izi.

yaqırmaq **yağırmaq**. təvəccüh, lütf edmək..
-**yarqayan odur**: işimiz ona qalıb, ona baxır.

yaqırsa -**yağırsa hər yerə yağar**, sağırsa, hər nədən sağar. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yaqırtar **yağırdar. -**kişi kəndi kökün danırsa, topraq onu yadırqar, kişi kəndi kökün tanırsa, **topraq ona yağırdar (onu yağırdar**). (**yadırqar**: qərib sayar). (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

yaqısı -**türk yağısı**: türk düşmanı.

yaqısın **-**aldışı ötür, **yaxısın götür**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**yaxısın götür**: əzabın, mərəzin çək).

yaqış -çaxma çalıb **yağış gurladı. (çaxma:** ıldırım).

yaqış **-**sevgidən qorun.sevdiyin **yağış sıladar** səni.

yaqış -tanrıdan su diləndik əkinə, **yağış yağdı sel endi yerinə** (işlərin uğramazın göstərir)**.**

yaqış **yağış .-yağış saldırısına** tutuqlandı. (**saldırısına** : sağanağına)..
-gurlayan göy, **yağış gözlətir**. (gurlayan göydən, yağış gözlənir).

yaqış **yağış. 1**. yağın. yağıntı. yağmur**..**
-bitirən otu, gurlatın deyil, **yağmasa yağış**, ot bitən deyil. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək)..
-**yağış yağdıran dəgildi**, gülüfləri ıslatdı. (bu söz gözlədiyimiz oluşmayanda söylənir).

yaqış **yağış**. **yaxış**. yoğuş. mərhəmət. lütf. (# **yaxış**: **dağış**. **salış**. yaxma. çaxma. dağıtma).

yaqış yağmur. rəhmət**. -**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, **yağıt yağış**, **yağdır yağış** (**yağış**:).

yaqış **yaxış**. **1**. liman. bəndər. **1**. xahiş. soğur. **1**. **yaxşı**. xoş. -o mənim **yaxşıma** gedir: o mənim xoşma gedir. -**yaxışı** gəlsə qoy eləsin. **1**. **yaxma**. yandırma. -od **yaxış**..
-**yaruğ** (rəhmət) **yağışı**: sağu..
-**yaxış çaxış**: çəkiş bəkiş. tutuş otuş..
-**yağışdan qurtulub**, doluya düşmək. **-yağmurdan qaçıb**, doluya tutulmaq.

yaqış **yaxış**. xahiş. əzlənc. əzləniş. rica.

yaqış **yağış.** rəhmət. -**yağış qağış**. rəhmət lə'nət.

yaqışa yaxcılığa.-sən **yaxışa dartıq** olmadın.

yaqışa -**yaxışa dartıq ara**. (yaxşılıq edməyə layiqin axdar) (yaxşılıq etdiyivə layiqin ara).

yaqışan **yaxışan**. gəlişgən.

yaqışan **yaxışan**.-yapışan, **yaxışan**.
-yapışan nə, **yaxışan nə**.

yaqışanı **-yapışanı tutur, yaxışanı yox.**

yaqışar **yaxışar**: dərd çəkər. -göz alışar, **könül yaxışar**. (**alışar**: öğrəşər). (könül görəni, göz görməz). (könül lç alır, göz donda qalır). (göz donda qalar, könül sevdiyin bular).

yaqışıq **yağışıq**. çalışıq. düşmənyana. -çevrəyə yağışıq, özünə yaxışıq.

yaqışır **yaxışır**. **1**.yaraşqan. yaraşay. dəğərində. layiq. rəva. **1**.yarayıb. layiq. şayistə. -**yarayıb** coğabladı.

yaqışır **yaxışır**. mətbu'.

yaqışırsa **-yaxışırsa, yapışdır.**

yaqışırta. **yaxışırda.-**yapışırda, **yaxışırda**.

yaqışlı yağışlı. yağmırçıl.

yaqışlı **yaxışlı**. **1**. gəlişli. **1**. **yaxşılı**. xoşa gəlim.

yaqışlıq -**ürərgi yaxışlıq**: kövüklük göyümlük.

yaqışlıq **yağışlıq**. yağmurluq. cübbə. çəpək. barançul **(**moğol**)** > barani.

yaqışmaq **yağışmaq. 1**.düşman kəsilmək. **1**.düşmənləşmək. -nədən belə **yağışır**. -**söğüşləşən yağışlar**: yamanlaşma sonunda düşmanlığa bitər.

yaqışmaq **yaxışmaq**. **1**. **yapışmaq**. xoşuna gəlmək. -bu sizə yaxışdımı. -ona **yaxışmadım**: onun xoşu gəlmədim. -**yaxışsa**: yapışsa. -**yaxışdırt**. **yapışdırt**. xoşuna gətirt. **1**. yaraşmaq. gəlişmək.

yaqışmaq **yaxışmaq. yaxarmaq. yalvarmaq**. {(sözün kökü, kök anlam) > **xahiş etmək}**

yaqışmır **yaxışmır**.-yapışdırırsada, **yaxışmır**.

yaqışmır -yapışırsada, **yaxışmır**.

yaqışmır. **yaxışmır**.-yapışır ama, **yaxışmır**.

yaqışsata **-yaxışsada, yapışmır.**

yaqışsız. **yaxışsız**.-yapışsız, **yaxışsız**.

yaqıştıramatı. **yaxışdıramadı.-**yapışdırdı, **yaxışdıramadı**.

yaqıştırmaq **yaxışdırmaq**. yaraşdırmaq. gəlişdirmək.

yaqıştıta. **yaxışdıda.**-yapışdıda, **yaxışdıda**.

yaqışuq **yaxışuğ**. **yaxşuq**. əfzəl. -**yaxışuq** başı dil: ərdəm başı dil. ən əfzəl olan dildir. -bu ondan yaxışıqdır: əfzəldir. -işlərin **əfzəli**: yaxşuğu.

yaqıt **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, **yağıt yağış**, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).

yaqıt **yağıt**. hidyə. ikramiyyə. əmik. bağşış.

yaqıt **yağıt.** ışıt. -**yan yağıt**: yan ışıt!.

yaqıt **yağıt**. yağtış. yarış. yartış. çalda. salda. çapda. təşviq.

yaqıt **yağıt.** yağtı. ne'mət. -**yağtı su**: nazü ne'mət. -yağtı suyun bir gün dönər ağuya.

yaqıtıb **yağıtıb.** ışındırıb. -**yanıb yağıtıb**: yanıb ışındırıb.

yaqıtqıl **yağıtqıl-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), **arpa saman yağıtqıl**, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

yaqıtmaq **yaxıtmaq**. ışıqlatmaq. bir duyğunu, olayı oyandırmaq, qızışdırmaq. nərsiyə təşviq, təhyic edmək.

yaqıtul **yağıtul**. sağanaq. çapağun. güclü qar, yağış, güllə ~ yağması, düşməsi.

yaqıv **yaxıv**. mükafat (mukafat). -**qırıv yaxıv**: cinayət-mükafat.

yaqıya -yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**ayağan**:acan: acıyan) (**qaralı**: yaslı).

-yağıya acan , yaralqın. (düşmana acıyan kəndisi yaralanır).

yaqız **-ağyağız: ağnavaz.** atığ boyalı. kəmrəh.

yaqqa -**o yaqqa bu yaqqa**: o yana bu yana. bu sarığa o sarığa.

yaqqa **yağqa.** düşmana.

yaqqa **yağqa.** düşmana. -ata baxsanğ ardaqlab**, yağqa verməz, dar yerdə**!. (ata dəvamlı (izinə, öznək ilə) baxarsan, yağıya verməz səni güclükdə). (**yağqa:** düşmana).

yaqqa **yakqa**. **yaxqa**. **1**. az qala. -**yaqqa** düşmüşdm. **1**. yana. -bu **yakqa**: gedən: bu **yana** köçən.

yaqqabı **-ayağaltı ayaqqabı:** çapağ**.**

yaqqal **yağqal**. **yağlı**.

yaqqalaşmaq **yaxqalaşmaq**. ayağlaşmaq. uzanan nərsənin qırağından tutub gedmək. nərsə uzunu sürmək. -çağınla **yaxqalaş**. -ırmaq **yaxqalaşı** bağ bağat salınmış bölgə. -yaşamla **yaxqalaş**.

yaqqalatmaq **yaxqalatmaq**. nərsiyə yaxa, qırağ yapmaq.

yaqqanqurd **yağqanqurd**. **yaxqanqurd**. **yağtaqurd**. ipək qurdu. ipək böcəyi. barama.

yaqqılama **yağqılama**. **yarqılama**. **yağqılış**. **yarqılış**. məğfirət istəmə.

yaqqılış **yağqılış**. **yarqılış**. **yağqılama**. **yarqılama**. məğfirət istəmə.

yaqqu **yağqu**. **yağu.** yarmır. barani.

yaqqutmadı **yağqutmadı.**-**yağqutmadı çağında,** sağnağutdi yağında. (yağdırmadı gərəyində, sel kimi axıtdı yağışlıqda). (davranışda ölçünü, qılınışda, öğünü (zamanı) güdməli, gözləməli).

yaqla **-yağla doymayan**, ətlə doymaz.

yaqla **-yağla dügü olmasa**, açıq saçaq boş qalar. (**saçaq**: süfrə).

yaqla **yağla!.** yoğur**!** .yasa!. **-**dosdun yaman? bəkləmə uğur, **yoğur ha yoğur** . (**uğur**: xeyir).
-quru sözdən aş bolmaz, yağla dügü olmasa.

yaqlaq **yağlaq. -yağlaq yavlaq ayırqıl**!. (yaxcı pisi seçgilə).

yaqlama **yaxlama**. cəzalama.

yaqlamaq **1**. **yağlamaq**. qaysıtmaq. satılatmaq. yaltaqlıq edmək. **1**. **yaxlamaq**. **(**< **yax**: yan**)**. yan tutmaq. tərəf tutmaq. **1**. **yaxlamaq**. **yaklamaq**. **yoxlamaq**. dəğmək. baş vurmaq..
-(altın üstün) **yağlamaq**: kökətmək. bastırmaq. -yeməkləri **kökətib** sundular.

yaqlamaq **yağlamaq.** yasalamaq. dəsmallamaq.

yaqlanmaq **yağlanmaq**. **yağırlamaq**. şişinmək. ətlənmək. **(# arığlamaq**: **arğılmaq**: silkinmək. əğnin tökmək). -bir çağ oldu ki arığlar yağırladı, **yağırlar** arığladı.

yaqlanmaq **yaxlanmaq**. cəzalanmaq.

yaqlar **yağlar**. -üzü yağlar, özü ağlar. **(yağlar**: yağlı, yaxlı olar. ışıldar**)**. **(**içi ilə üzü bir olmayan**)**. **(**iki üzlü**)**. **(**boşuna özün şişirən**)**.

yaqlaşıq **yaxlaşıq**. baraq təqribən.

yaqlaşıq **yaxlaşıq**. olar olmaz. -**olar olmaz** bir il.

yaqlaşıq **yaxlaşıq**. orlay. orlayu. təqribən.

yaqlaşın **yaxlaşın**. yaxın. varağın. cəklin. çağlın. qərib. -**yüzə çağlın**: yüzə dək: yüzə varağın: yüzə qərib: nəzdik be yüz. -tümə **çağlın**: minə **yaxın**.

yaqlaşmaq **yaxlaşmaq**. gəlmək. qalmaq. -saat səggizə **qalır**, **(gəlir**, **yaxlaşır)**.

yaqlaştırır **yaxlaşdırır**. **-inanc ölümə yaklaşdırır**, quşqu yaşama.

yaqlav **yağlav**. sever. **(# yalğav**: təmbəl**)**.

yaqlavçı yaklavçı. savuncu. savçı. vəkil. avokat.

yaqlavıq **yağlavıq**. cəviz. girdəkan.

yaqlı **1**. **yağlı**. **çağlı**. yeni. taza. -**çağlı yağlı** paltarın geyinib qonağlıqlarda gəzir. **1.yağlı**. **yağqal.1.yaxlı**. əziz. (girami). -**yaxlım**: əzizim. -**yaxlı** uşaqlar: əziz uşaqlar. -**yaxlı** anatam: əziz ana atam. -**yaxlı** doslar yaxınlar: əziz doslar yaxınlar. -**yaxlı** bacım: əziz bacım. -**yaxlılarım**: əzizlərim.

yaqlı **-evrən yağlı bir quyruq**, tülkülərə eşq olsun.

yaqlı **-yağlı küyzə** su yokmaz. (**küyzə**: küzə). (**yokmaz**: yoluğdurmaz. sızdırmaz).

yaqlı **yağlı.** toxsun. tuxsun**.** tosun.

yaqlı **yağlı**. **yağcarlı**. -**yağcarlı** buğların tovlaşdırar.

yaqlı **yağlı**. yax. -**yax** tikə. -**yax** kükə.

yaqlı **yaxlı**. **1**.yaxşaq. yoğlu. xoşagəlim. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -**yaxa yaxlı**: çox xoşagəlim. -**yaxşaq** səs. -**yaxşaq** görüm. **1**.yoğub. yoğlu. {> **xub**(fars)}. **1**.**yaxlı**. şayistə. -**yamlı yaxlı**: şayistə zibəndə..
-**yağlı ballı**: balburam..
-yaxlı, **sürülən qılıqlı olan**: yılım.

yaqlıq **yağlıq**. **1**. (**<> çalğıq**). **yalğıq**.: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl. **1**. **ağlıq**. dəsmal. yuvuş. bulaşıq bezi. qab dəsmalı. -**əl ağlığı**: əl dəsmalı. -**qab ağlığı**: qab dəsmalı.

yaqlıq **yağlıq.** əllik. kiçik dəsmal. cib dəsmalı.

yaqlıqı **-qızlıq yağlığı (parçası).** üzağlığ. evlənən qızın, qızlığının götürülməsindən axan qana bələnmiş ağ parça. bəkarərt simgəsi.

yaqlıqlı -**qulağı yağlıqlı:** qılçıqsız buğda çeşiti.

yaqlısı **yaxlısı**. əzizi. bir dənəsi.

yaqlıtmaq **yaxlıtmaq**. cəzalamaq.

yaqma **yağma. 1**.nəğmə.**1**. **yarma**. çapu. çapuv. çapı. qırma. ğarət.

yaqma **yağma.** çapul. ğarət.

yaqma **yağma**. talut. dalut. çalma. **-**gələn tolut, **gedən talut**. (**tolut**:dolut. varlıq. bolluq. dövlət) (gələn gətirir, gedən aparır).

yaqma -**yaxma pişərsin**, qazma düşərsin. (yaxan pişmiş, qazan düşmüş).

yaqma **yaxma**. **yaxış**. yandırma. -od **yaxış**.

yaqma -**yaxma pişərsin**, qazma düşərsin.

yaqmaçı **yağmaçı**. yolıman. çapo. qarətçi.

yaqmadi yaxmadi olmadı. -**buda yaxmadi**: buda olmadi.

yaqmaq **1**. **yağmasa da gurlar**: axmasa da damar. **1**. **yaxmaq**. cür gəlmək. -otaqlar çox böyük olduğuna, bizə **yaxmadı**. -**yaxsa** gəlirim. **1**. **yaxmaq**. ləzzət aparmaq. xoşu gəlmək. -məni **yaxmır**: xoşum gəlmir. ləzzət vermir..
-**yaxmaz**: **1**. xoş düşməz. **1**. cür gəlməz.

yaqmaq -**canını yaxmaq:** qıynamaq. (qıyınçılıq edmək). çox incitmək. azarlamaq.
-kəndindən çıxıb, **kəssəyə yaxmaq**. (kəndin yapmısın, başqasın qaralama! (kəndi yapdığımız suçu, əsgikliyi, başqalarına yekləmək).

yaqmaq **-qıçına həna yaxmaq**: birinin pis durumuna sevinmək.

yaqmaq **yağmaq**. (ağlamaq). yaşıytmaq. yaş tökmək. -günük tünük **yaşıytıb** durur: gecə gündüz ağlayır, yağır, yaş tökür.

yaqmaq **yakmaq**. **yaxmaq**. **{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. çaxmaq.

yaqmaq **yakmaq**. #. **köymək.**

yaqmaladı **yağmaladı.** yaxmaladı. çaxmaladı. taladı. -səbrimi yağmaladı, **incar** qalmadi.

yaqmalamaq **yağmalamaq**. vurtalamaq. (vurub talamaq). qarət edmək.

yaqmalamaq **yağmalamaq.** yolğalamaq. çapğalamaq.

yaqmamaq yolğamaq. çapğamaq.

yaqman **yağman.** qanqan. düşman. qənim.

yaqmar **yaxmar**. xoşa gəlim. (# **yaxmaz**: xoşa gəlməz).

yaqmasa **yağmasa.** -bitirən otu, gurlatın deyil, **yağmasa yağış**, ot bitən deyil. (gurlatın: guruldama). (bitirən otu, yağan yağmur, göy gurlayar özü başına). (qulaq doldurmaqla, ağz açıb bağırmaqla, iş yeriməz, peşə bitməz, qarın doymaz. işi işləmək, çörəyi dişləmək gərək).

yaqmat **yaxmat**. mizacgir.

yaqmat **yaxmat**. yaxtay. cəzbəli. cəzzab.

yaqmatan **-**durunmadan iş bitməz, **su yağmadan ot bitməz**. **(durunmaq:** başlamaq. təşəbbüs, iqdam edmək).

yaqmatmaq **yağmatmaq**. yolımaq.

yaqmaz -yağmur yağsa barqası, **yağmur yağmaz** qurqası yetər. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).

yaqmaz **yaxmaz**. əl verməz. -bu tutur mənə **yaxmaz**: bu qiymətmənə **əl verməz**..
-doğru söz qulağ yakmaz. (doğru söz, qulağ oxşamaz). {toxu (düz. doğru söz. gerçək. həqiqət), qulağ bəğənməz}..
-**yaxar yaxmaz**. dəğər dəğməz. yarar yarmaz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

yaqmaz **yaxmaz**. xoşa gəlməz..
-**yaxa yaxmaz**: pis yaxcı. yax yamaz..
-**yaxar yaxmaz**: xoş gəlir gəlməz.

yaqmaz **yakmaz. -yakmaz**, yaramaz: yakmamış könül, yaramaz.

yaqmırçıl **yağmırçıl.** yağışlı.

yaqmur **-**alqış ilə ər kökər, **yağmur birlə yer**. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər).

yaqmur **-yağmur bilən yer gögər**, alqış bilən ər kökər. (**gögər**: göyərər). (**kökər**: bəsirir. becərir).

yaqmur **-yağmur bilən, yer gögər**, alqış bilən, ər gögər. (**gögər**: göğərər). (**alqış bilən**: dəğərləməklə, ərgişləməklə).

yaqmur **-yağmur** damış damış damcırır**. (**az az yağar).

yaqmur -**yağmur yağsa** barqası, **yağmur yağmaz** qurqası yetər. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).

yaqmur **yağmur.** yağın. yağıntı. yağış.

yaqmur **yaxmur**.daimulxəmr. alkolik. piyaniska..
-yazda çiləyən sıx, narin **yağmur**: qay..
-**yağmurdan qaçıb**, doluya tutulmaq.-**yağışdan qurtulub**, doluya düşmək.

yaqmur -**yel yağmura** tutulduq. -**yel yağmurdan** qorunun.

yaqmurdan **yağmurdan**. -börü **yağmurdan qaçmaz**.

yaqmurluq **yağmurluq**. yağışlıq. cübbə. çəpək. barançul **(**moğol**)** > barani.

yaqmuru **yağmuru**. -**yay yağmuru** gahdan yağar, qatdan yağar.

yaqnaq **yaxnaq**. **yaxınqan**. **yaxınan**. sıznaq. sızlayan. dərdli.

yaqnatmaq **yaxnatmaq**. **yanqatmaq**. yanyana qoymaq.

yaqnı **yağnı. yağın**. **1**.**qənim**. düşman. **1**.şeytan. -yarqansın canın, qarğansın **yağın.**

yaqra **yağra**. **yarğa**. **yağır**. bağış. şəfəqət. aman. mərhəmət. rəhm. əff. rəhmət. məğfirət. lütf. (**qarğa**: lə'nət). -tanrı özü **yarğasın**, özü **qarğasın**..
-**yağra** qılın: lütf edin. -onun **yarğına** qalsan, gecə ac yatarsın..
-**yağqaranda** o, **qarqayan** da o. -bizlərədə **yağır** (aman) buyur. -yalvarıb **yağır** (rəhmət) diləndik.

yaqrıq **yağrıq. yarıq**. yanıq. rağib. n-**nərsiyə, yarıq olmayan**: ərintik. ərinti. çəkingən. götü boş.

yaqrılıq **yağrılıq.** düşmançılıq. -el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq).

yaqruq **yağruq**. **yağurlu**. bərəkətli. -alverdən yağur kəsilmiş.

yaqsa -**yağmur yağsa barqası**, yağmur yağmaz qurqası yetər. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).

yaqsız -**teyxa**. **yağsız, sümüksüz ət:** sal. sam.

yaqsum **yaxsum**. mərhəm. -ağrıma **yaxsum**.

yaqşaq **yaxşaq**. yaxlı. yoğlu. xoşagəlim. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -yaxa yaxlı: çox xoşagəlim. -**yaxşaq** səs. -**yaxşaq** görüm.

yaqşal **yaxşal**. **yaxa şalı**. yaxa üzərinə taxılan yağlıq (yalğıq: incə, nazik parça tikəsi. kəsməl).

yaqşı **-**iyi olmaq **yaxşı**, yeğ olmaq ondan **yaxşı**. (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

yaqşı -**nə pis nə yaxşı:.** orta ılı. orta yılı. > ortalı.

yaqşı -**nə yaxşı nə pis:** alayeğ. orta babat.

-bir itin dosluğu, bir dosdun itiligindən **min yaxşı**. (**itiligindən**:itligindən).

yaqşı **yağşı.** aydın**. -gec yağşı:** gec aydın. geciz uğra. gecəz xeyir.

yaqşı **-yaxşı aşıvı**, yaman başıvı yeyər.
-yaxşı ölər, dərək görər.(yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**
-yamana yaxşı olma, yaxşıyla, yamanı qovala.
-yamandan sorulmamış **yaxşı olanı**, yaxşıdan sorulmuş yaman olanı.
-**yamandan yaxşı sorulmaz**, sorulsada, onulmaz. (**onulmaz**: təsdiq olunmaz. təsdiğin tapmaz).
-**yaxşı cocuq** ertir durub saç darar, yaman cocuq irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).
-**yaxşı köklü:** yaxşılı.
-**yaxşı qılıqlı:** yaxşılı. xeyrah.
-**yaxşı ilə yolda ol**, qalan işin bitirsin, yaman ilə yolda ol, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-dərək bilməz qardaşdan, **dərək bilən yad yaxşı**. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).
-toxunmaz qaranın çoxu yaxşı.

yaqşı **yaxşı**. **1**. **yarar**. -**yarar** gəlsə: **yaxşı** gəlsə. -**yarar** danış: **yaxşı** danış. -**yarar olsa**: **yaxşı** olsa. -**yarar** oldu: **yaxşı** oldu. **1**. **yaxış**. xoş. -o mənim **yaxşıma** gedir: o mənim xoşma gedir. -**yaxışı** gəlsə qoy eləsin. **1**. bələn. bəğənilən. **1**. xoş. meyl. -**xoşuva** bax: yaxşıva bax.

eyi. yaran. -**yaran yaman**: yaxcı pis..

-**yaxşı qız**: gözəl qız..

-**yaxşı oğlan**: **yaxşı iğit**: gözəl oğlan. bir gənc qızı çağırma sözü..

-**yaxşı olmaz**: yaramaz yaramay..

-**yaxşıdır ki:** nə gözəl ki..

-**yaxşı yaman**: yaxa yava. iyi kötü..

-**yaxşı barın**: xoş gəldiz. xoş gedin..

-**yaxşı qalın**: yarqılın. xoş qalın. özünü gözlə. özündən müğəyət ol. **(**take care**)**..

-**yaxşı** evin olunca, bir **yaxşı** qonşun olsun..

-**yaxşı görmək**: **yaxşı saymaq**: yaxtırmaq. bəğənmək.

yaqşi **yaxşi**. say. -**aşa say**: çox yaxşi.

yaqşı **yaxşı**.-çox sözün azı **yaxşı**, az sözün uzu..
-ipək donun içində **yaxşı yaman bəllənməz**..
-dəvə boynun əğriliyin bilsə yaxşı..
-dəvə boynun əğriliyin **bilsə yaxşı**.(el üçün hər çağun oldağı, vaqeiyyəti danışmaq yeğdir).

yaqşı -**yaxşıya yaxşı desən**, yaxşılığın artırar, **yamana yaxşı desən,** yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)

yaqşı -**yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir**. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən)..
-**yaman yaxşı**, içtə dursun. (yaman yaxşı içtə bolsun). (için sözü, içdə qalsın). (bir elin iç sözü, iyisi pisi dışarı, yada çıxmamalı).

yaqşı -yaman yaman bilən, **yaxşı** zaman bilən..
-**gec yakşı**, **gələn yakşı**. (gec olduda, **yeğ** olsun). (umarım iyi olacaq). (bu söz, ürək qırmayıb, sağlamaq (təşviq edmək) üçün, gecikən iş konuda söylənir). (kişi olub itənə yox, olur bitənə baxmalıdır). (**olub itənə**: keçmişə. keçib gedənə). (**olur bitənə**: baş tutb, üz verənə).

yaqşı -**gec yaxşı**: gecəz yaxşı olsun.
-**yaxşı gələr** qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).
-ərigidi ər tanır, **qayər yaxşı pisi nə bilsin**. (**tanır**: dəğər verir). (**qayər**: çaşqın. kor eşşək. nakəs)

yaqşıq **yağşıq**. yoğşuq. ağgün. günük. xoşbəx.

yaqşılamaq **yaxşılamaq**. **1**. doğrulamaq. hamarlamaq. yoluna qoymaq. **1**. onğlamaq. doğrulamaq. islah edmək.

yaqşılaşmaq **yaxşılaşmaq**. açılmaq. -işlərimiz gedin **açılır**: ged gedə iyiləşir.

yaqşılı **yaxşılı**. **1**. yaxşı köklü. nəcib. **1**. yaxşı qılıqlı. xeyrah.

yaqşılı **yaxşılı**. **yaxışlı**. xoşa gəlim.

yaqşılıq -**min yaxşılıq aşar başdan**, bir yamanlıq yadınca. (**yadınca**: yaddan çıxınca).
-**min yaxşılıq çıxar yaddan**, bir yamanlıq çıxmamış.

yaqşılıq **yaxşılıq**. xeryxahlıq.

yaqşılıq **yaxşılıq**. -ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, **itdi yaxşılıq yaman**, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).

yaqşılıq -yonulan qələm qızıl quşdan, **yaxşılıq çəksin dartıqdan**. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

yaqşılıq -**yaxşılığa yaxşılıq**, borclu qoymaz kimsəni, yaxşılığa yamanlıq, dincə verməz ölkəni.

yaqşılıqa -**yaxşılığa dartıq** olmalısa.(**dartıq**: layiq).

yaqşılıqa **yaxşılığa.** -hər nə **yaxşılığa doğru**. (iyi diləkdə bulunmaq).

yaqşılıqa -**yaxşılığa yaxşılıq**, borclu qoymaz kimsəni, **yaxşılığa yamanlıq**, dincə verməz ölkəni.

yaqşılıqa -yamanlığı görübdə, yaxşılığa dəğər biç. (**görübdə**: tanıyıbda. sınayıbda)

yaqşılıqdan. **yaxşılıqdan**. edgilikdən: eyilikdən. iyilikdən. -**edgilikdən, yaman yox**. (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş).

yaqşılıqı **-**yamanlığı dəğməsin, **yaxşılığı borc olsun**. (bir kimsədən ki pislik yetmir, yetər, artığına yaxşılıq gözləmə).

yaqşılıqın **-yaxşılığın gələsi**, yamanlığın batası. (eyilik gələrisə, kötülü qaça düşər).

yaqşılıqla **yaxşılıqla**. xoş dillə. üzü gülə. -**yaxşılıqla** özün danış nə oldu orda.

yaqşılıqlar **yaxşılıqlar.** iykular . edqular. **(**alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza.

yaqşılıqlar **yaxşılıqlar**. iykular. edqular. **-**tanrım, **iykular yaz başımıza**, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**.

yaqşılıqtan. **yaxşılıqdan**. edgilikdən: eyilikdən. iyilikdən. -**edgilikdən, yaman yox**. (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş).

yaqşımız? **yaxşımız?**. dincmisiz?.

yaqşını -**yaxşını söz öldürür**, yamanı dayaq. (iyi kişini söz öldürür, kötüyü dayaq öldürür). (kötüyə, yamana, qanmaza, kotana söz nə edəcək). (kağıl, cahılın önündə söz kar kəsməz)**.**

yaqşını **yaxşını**. **yaxcını.** eyini . amanı . -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

yaqşını **yaxşını.yaxcını**. eyini . amanı . -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!.

yaqşını **-yamanı bırax yaxşını tut,** dünəni bırax, günüvü tut.

yaqşır **yaxşır** > **çaşır**. tərlik kimi cana yaxınan, yapışan alt paltar.

yaqşıraq **yaxşıraq**. yeğ. iyirək. betır. behtər. **-olan günün biri yeğ**, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün).

yaqşıraq **yaxşıraq**. yeğ. iyirək. betır. behtər. **-olan günün biri yeğ**, yarın gələn ikidən. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün).

yaqşısı -dos yaxşısı uzaqda.

yaqşısı **yaxşısı**. **-**hər nəyin yenğisi,. (barçanın yenğisi, yaxşısı). (**barçanın:m** hər nəyin).

yaqşıtan **-yaxşıdan ad qalınca**, yaman pozar dadını. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

yaqşıtan **yaxşıdan.** eydən: eyidən. iyidən. -mən gedəli, güllər qalar, yazda açar, qışda solar, pisdən qalar izlər, **eydən bir iz qalar**.

yaqşıtan **yaxşıdan**. **-**yamanı **yaxşıdan sor** tanı.
-yamandan sorulmamış yaxşı olanı, **yaxşıdan sorulmuş** yaman olanı.

yaqşıtan -**yaxşıdan bağ qalar**, yamandan dağ. {yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar. **(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar)}

yaqşıtır **yaxşıdır**. -işlərimiz **toxdanğ**.

yaqşıtır **yaxşıdır**. yaxcıdır. iğdir. iyidir.

yaqşıtmaq **yaxşıtmaq**. xoşa gətirmək-ürək çəkməsə, **yaxşıtmaq** olmaz: xoşa gətirmək olmaz.

yaqşıya -**yaxşıya dartıq** olmalı. (yaxcılığa layiq olmalı).

yaqşıya **-yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək.** (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə), onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir).

yaqşıya -yaxşıya vermə dərək, onun nəyinə gərək. (yaxşı ölər, dərək görər). (yaxşının öləndən son dərəki bəllənər). (**dərək**: qədr). (yaxşıya sayqarlıq eləmə (minnətdarlıq bildirmə),

onun belə yağlamlara gərəyi yoxdur). (**yağlamlara**: dadlı dillər tökməyə) (yaxşı, gördüyü, qılmışı qarşısnnda nə səndən, nə məndən qarşılıq gözləmir)**.**

yaqşıya -**yaxşıya yaxşı desən**, yaxşılığın artırar, yamana yaxşı desən, yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)

yaqşıyla -**yamana yaxşı olma**, yaxşıyla, yamanı qovala.

yaqşuq **yaxşuq**. **yaxışuğ**. əfzəl. -**yaxışuq** başı dil: ərdəm başı dil. ən əfzəl olan dildir. -bu ondan yaxışıqdır: əfzəldir. -işlərin **əfzəli**: yaxşuğu.

yaqşunmaq **yaxşunmaq**. **yovuşmaq**. **yavuşmaq**. hayıfsınmaq. heyifsinmək. hayıflanmaq. uzüntü, özləm duymaq.

yaqta -**yağda qızartılmış.** yağbasdı.

yaqta **yaxta**. bərq. iliktirik. rə'd. ıldırım. parlaq. bərraq. -**yaxta** boyas: parlaq boya.

yaqta **yaxta**. ışıq. **-**işin yoğta, **yolun yaxta olsun**. (işin uvat, yolun ışıq olsun).

-sol əlin soyuq unda, **sağ əlin sarı yağda**. (gəlinə söylənir).

yaqtac **yaxtac yaxtaş**. məşəl.

yaqtaqurd **yağtaqurd**. **yağqanqurd**. **yaxqanqurd**. ipək qurdu. ipək böcəyi. barama.

yaqtan **yağudan**: düşmandan .-**yağudan**, dönük yaman. (**dönük**: xain)

yaqtanmaq **yaxtanmaq.** ışnalmaq. açnalmaq. -könlüm arar, görər səni ışnalar. -**işnalmadı** günüm mənim. **1**.ışınmaq. -**yanıb yağtanmaq**: yanıb.

yaqtaş **yağdaş**. **1**.həmkasa. həmxurək. **1**. həm mənfəət. müştərəkül mənafe'.

yaqtaş **yaxdaş**. dərdbir. həmdərd.

yaqtaş **yaxtaş**. **1**.**yaxtac**. məşəl. çirağ quvvə. qılavuc. yol göstərən. -içimdə yatan yalavac, yolda yaxtaşım, qılavac. **1**.**yaxdaş**. həmdərd.

yaqtaşı **yakdaşı**. **{yak**. (**y <> ç**). **çak}**. çakdaşı. çaxmaqdaşı.

yaqtay -**hal yağday?**: vəziyət zad?. kef əhval?. necəsiz?.

yaqtay **yağday**. **1**. bağdal. şərayit. iqlim. -**axar bağdalı**: hava şərayiti. **1**. **yavdal**. **bağdal**. **bağday**. vəziyyət. şərayit. movqeiyyət. -hava **yağdayı**: hava şərayiti. -**yor yavday necədir**: **yol yağday necədir**: vəziyyət zad necədi. halız, durumuz necədir..
-**yava yağday**: yavtal. pis durum.

yaqtay **yaxtay**. **yaxmat**. cəzbəli. cəzzab.

yaqtı (qarqış). -oğurluğu **yağtı aya** tuş gəlmiş. (**yağtı aya**: ay ışığına).
-**dura** yağdı, dura axdı. (durmadan yağdı, axdı).

yaqtı -tanrıdan su diləndik əkinə, **yağış yağdı sel endi yerinə** (işlərin uğramazın göstərir)**.**

yaqtı **yağdı .-yağın yaxcı yağdı**, yazıqki it dərisindədi. (**yazıqki**: heyifki)

yaqti **yaxti**. -**yap yaxti yıldırmaq**: ışıl ışıl ışıldamaq.

yaqtı **yağtı**. yağıt. -**yağtı su**: nazü ne'mət. -yağtı suyun bir gün dönər ağuya.

yaqtılıq **yaxtılıq**. ışıqlıq. aydınlıq. yaşınlıq.

yaqtımı **yaxtımı**? xoşuz gəldimi?.

yaqtın **yaxtın** (**< yaxmaq**). dan ertə. səhər əvvəl vəxt.

yaqtır **-**açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, yol çəkən gözlərə, quru qalan göllərə, **yağıt yağış**, **yağdır yağış** (**yağış**: yağmur. rəhmət).

yaqtır **yaxdır**. **yaxar**. xoşdur.

yaqtıran **yağdıran.**-**yağış yağdıran dəgildi**, gülüfləri ıslatdı. (bu söz gözlədiyimiz oluşmayanda söylənir).

yaqtırar **-damış damış yağdırar**, çaylar qurub çağdırar.

yaqtırın **yağtırın.** ışıldırın. -yandırın ışıqları, **yağtırın odaqları**.

yaqtırırsa. **yağdırırsa.** sağırsa: yetirirsə. -yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa, hər nədən sağar**. (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yaqtırqın **yaxdırğın**. xoşa gələn. -hər kimin özünə **yaxdırğın** nərsəsi var. -**yaxdırğın** işlər.

yaqtırma **-**odun qırmayana**, od yaxtırma**.

yaqtırmaq **yağdırmaq. yağadarmaq**.

yaqtırmaq **yaxtırmaq**. **1**.bəğənmək. xoşlamaq. **1**.bəğənmək. yaxşı görmək. yaxşı saymaq.

yaqtırtmaq **yaxdırtmaq**. ışıtmaq. ışıqlandırmaq. aydınlatmaq.

yaqtış **yağtış**. yağıt. yarış. yartış. çalda. salda. çapda. təşviq.

yaqtıya -keçinib keçən!. günün itirən, yarına qalmaz, **yağtıya çıxmaz**. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

yaqtuq **yaxtuq.** ən yaxcı. ən ali.

yaqtuqun **yaxtuğun**. seçilmişin. ən yaxcısın. ən alisin.

yaqtur **-sevgi yakdur**, sevgi od, düşsə yakar canan evin!. (**düşsə yakar:** düşmüş yakar).

yaqturan **yağturan**. ışıq saçan. -**yanıb** : yanıb ışıq saçan.

yaqturan **yağturan.** ışıq saçan. -**yanıb yağturan**: yanıb ışıq saçan.

yaqturmaq **yaxdurmaq.** sürtmək.

yaqu -**çalış yağu əlində ölmə**.

-çalış düşman ələ düşmüyəsən, **yağu əldə ölmüyəsən**.

yaqu **-**qarın doyuran aşın , **yağu yıxan daşın olsun**.

yaqu **yağu yov**. -**yov üzdən eşər**, daldan deşər. (**yov**:) (**eşər**: toxur. bəzir)..
-atğır ovçu atanda oxu, dəlib deşmiş, **yağu** gözünü. (**atğır**: nişançı)..
-dos acısın balla ut, **yağu süycün, daşla tut**(**daşğa tut**: **daşla tut:** daşla)..
-**yağu dili:** (carçısı). casut. çaşut. yaşut. (gizli. xəfiyyə). yarmaça. iç düşman.

yaqu **yağu. 1.yağqu**. yarmır. barani. **1. yağı. dağu. cağu**. öcman. düşman.
-arıq saxla, **yağu olmasun**. (**arıq**: ac). (ac saxla qudurmasın).

yaqu **yağu**. düşman**..**
-aşun çöndü, **göz gözə yağu oldu**. (**aşun**: **acun**: dünya)..
-öykü dolu başı var, **yağu qıran daşı var**..
-qırılırsa dönəklər, **türk erinə yağu qalmaz**. (xainlər qırılırsa, türk erinin düşmanı olmaz).

yaqu **yağu**. **yoğ. yov.** düşman. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov qaytarar). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər).

yaqu -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi.

yaquq **yağuq**. düşmən. -öpgən gəlib yügrəmə, arslanlayu kükrəmə, yağuq (düşmən) başın doğrama, otur dincəl düşünqıl.

yaqul **yaxul**. gözəl qılığlı. xoşxuy.

yaqulu **yağulu**. **yağılı**. azılı. qırınlı. öcürlü. öclü. düşmanlı.

yaquluq **yağuluq**. **yağılıq**. azılıq. qırınlıq. öclük. öcürlük. düşmanlıq.

yaqun **1**.**yağun**. **düşman**.-dos gözə, **yağun** yerə (ayağa) qaray. **1**.**yaxun** (**< yaxmaq**). səhər. -**yaxun yatun**: səhər axşam.

yaqun **yağun. 1.**acun**.** düşman. -**acun eldən dosd olmaz**, öcü qalsa, dinc almaz.
1.mətlub..
-**yağun, düşmən yeri**: yağınqa. yağunqa.

yaqun **yağun**. **yovun.** düşmanun. **-**dostun yoğun, **üstələr yovun**. (**yoğun**: güclü). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər).
-ağlama gülüm qoy düşmanın ağlasun, **alalvan geyin**, yağun qara bağlasun. (**yağun**: düşmanın).

yaqun **yağun.** -yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, **çökər yağun,** ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənlədir)

yaquna **yağuna**. düşmanıva **. -**dosdunu əkmə, işdən qalmasın, **yağuna güləmə**, sirrin almasın. (**əkmə**: boşuna saxlama, gözətlətmə, mə'təl eləmə). (**yağuna güləmə**: düşmanıva üz vermə)

yaqunqa **yağunqa**. **yağınqa.** yağun, düşmən yeri.

yaqunu -daş bağlamş ürəyinə, dil öcünü alacaq, **sırtıq quzqun yağunu**, iç ölkədən qoğacaq. (**quzqun** : ləş yeyən qarqa). (**ürəginə daş bağlamaq**: qutarnıqlı qərar vermək. bir oy sanı qılmaq, aşırmaq üçün dönülməz cıdamla, . dözümlə tutu tutunmaq (müsəmməm olmaq).

yaqunun **yağunun**. -**bizə diş biləyən yağunun**, yıxılsın yeri yurdu!. (qarqış).

yaqur **-**ilan içi ağur, **üzü yağur**.

yaqur **yağur**. **1**. bərəkət. -alverdən yağur kəsilmiş. **1**. qutlu. mubarək. -yeni iliz **yağur** olsun.

yaqur **yapqur**. yerlə bir olan qat. həmkəf.

yaquri **yaxuri** (yaxuruq). yanacaq. yandırıla bilən, dərək nərsə.

yaqurlu **yağurlu**. **yağruq**. bərəkətli. -alverdən yağur kəsilmiş.

yaqurtmaq **yağurtmaq**. **yavurtmaq**. **avurtmaq**. oxşamaq. **(#** ağurtmaq. ağrıtmaq**)**.

yaquru **yağuru**. bərəkəti. -**gün yağuru** günortaya dəkdir. (öğlə düşsə gün durmaz).

yaquş **yaxuş**. **1**. yanqın. **1**. **yanqı**. otuş. iltihab. inflammation.

yaquşmaq **yağuşmaq**. **sağuşmaq**. hərnəyin bolbol axması, tökülməsi.

yaqut -yaxut aşıtı çox yüksək olan.

yaqut **yaxut**. **1**. **sağut**. yas, əza matəm türküsü, surudu. **1**. **yaxut**. sevinc, şənlik türküsü, mahnısı.

yaquta **yağuda.** -ver sözüvü ada saxlasın, **yağuda girsə**, **qarşı taxlasın**.

yaqutan **-**yağudan, dönük yaman.

yaqutan **yağudan**. düşmandan. **-yağudan**, dönük yaman. (**dönük**: xain).

yaqutan **yağudan.** -**yağudan damsa uğur**, ağqu kimi alqularam. (**yağudan**: düşman**).** (**uğur**: xeyr). (**ağqu**: **ağu**. **ağı**. zəhər) (**alqularam**: qəbul edərəm).

yaquy **yağuy**. bəd niyyət.

yaquya **yağuya. 1**. düşmana. **-**dosda qıymamağı, **yağuya qıymağı** öğrəş!. (**qıymamağı**: acımağı). (**qıymağı**: acımamağı) **1.** dığıya. ermәniyə. düşmana. -**ürək açsan yağuya**, gərəg qalmaz ağuya). (sıırıvı düşmana açsan, ağuya, zəhərə gərəyin yoxdur). (düşmanı içivə alsan, başında yuva qurar, yorqanın sırar, döşək od vurar, belivi qırar). (düşman içində yaşa, içində düşman yaşatma). (qorunma içdən başlır). (düşmandan gəlin olmaz, üvey olmaz, ondan doğan oğul olmaz)..
-**yağuya qarşı**, dağ arxalı, daş ürəkli..

-yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz, **atun** ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

yaquya **yağuya**. **-**oğruya uyan çalınmış, **yağuya uyan talınmış**.

yaquya **yağuya**. **yovqa**. **-**yurda seviş, **yovqa söğüş** birgə doğur.

yaquya **-yalan dursun yağuya qarşı**. (**yalan dursun:**yalan yaşasın) (yağuya qarşı yalanı, kələyi yaşatmalıyıq) (yalanın yaman olduğunu vurqulayır).

yaquyat **yağu yad**. **-**su ilə yel qovuşdu, dağ ilə daş pozuşdu, **bir yağu yad küy saldı**, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.

yal **1**. (**yal**: **dal**). hər nəyin kürək uzunu yerləşən bölüm. sırt. -at **yalı**. -dağ **yalı**. **1**. **çal**. yalman. çılpaq. lüt. **1**. sadə. -**yal** kişi. -**yal** danışmaq. -çox **yal** olsan, başın **qala** qalar: bəlaya düşər. **1**. **yələ. 1**.**yala**. (bərg. bərgə). vərəqə. **1**.vərəq. lay. səfə. lingə. **1**. sal. dik, düz qaya. **1**. biçim..

-bu **yalda**: **1**.bu biçimdə. **1**.bıyalda bölyləcə..

-**yallı**: biçimli.

yal **1.**{**yal**. (**y** <> **ç** <> **d**). **çal**. **dal}**. şırıq, sırıq, dil biçimində olan nərsə. **1**. kira. icarə. **1. yan**. yant. qat. çal. səhv.**1**. **yala**. **yalda**. kira. icarə. -**yalı** çoxdu. -**yala** araba. -**yal** ev: kira ev. -günlük **yal**: günlük kira.**1. yalman**. -**at yalı**: atın ənsəsində uzanan sıra qıl. -**yalmanı** hörülmüş at.
-kişidə bəzək düz buyruq, **atda bəzək yal quyruq**.

yal **yalav. yalov. alav. alov.** (> **al** > **lala. ala)**

yal çat. qaş. yalman. -dağ **çatında**.

yala çıxmaq **yala çıxmaq** dağ təpəsinə, ucalığa dırmaşmaq. (başqası işinə qarışmaq). -yol ötdüm; **çıxdım yala**, olmasına düşdüm qala.

yala **1**. **çala**. çılpaq. lüt. **1**. vərəqə. (. bərgə).yal.

yala **1**.yalanğ. töhmət. ittiham. iftira. **1**. incə, kəvrək, quru nərsə. türd. -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş. **1. yələ**. sadə. seyik. anlaşılır. çətin, burşuq olmayan. -**seyik pitik**: sadə kitab. -**yala** söz: sadə söz.**1.** qara. töhmət. -**quru yala:** yalaçı ittiham. -quru **yala yalğatmaq**.**1. yal**. **yalda**. kira. icarə. -**yalı** çoxdu. -**yala** araba. -**yal** ev: kira ev. -günlük **yal**: günlük kira.

yala -**dala yala**: > talov talov. dürtünə sürtünə. dığırlana yığırlana.

yala -yarına kim ölə, kim qala, **payın budur ya ye, ya yala**. (yaşamda azcada olsa seçim var)

yalab **1**. **çalab**. **çalba**. yaxanın qaytarı, çevrilmiş dilimi. **1**. dik olmayıb, yassı, düz qaya. **1**. yarımçılıq.

yalab **-**yeyib doymab, **yalab doymaz**.

yalab **-**yeyib doymab, **yalab doymaz**. (**doymab**: doymayan).

yalabımaq ılğımdamaq. yılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. çalabımaq (parıldamaq). şimşək çaxmaq.

yalabır alovlanır. -sezikləriz ulam yalabır. (xiyallarız dəvamlı alovlanır).

yalac yonac. rəndə.

yalaq **yalağ**. (**<** yalanıb yonulmuş**)**. **1**. qəbih. -**yalağ sözlər** toplağı: açıq saçıq ağızlıq məcmuəsi. **1**. hərz. dişləri yeyilmiş dişli nərsə. -**yalağ ivik**: dişləri yeyilib yerində şol duran ivik **(**ivli. pinc**)**. -**yalağ qataq**: hərz möhrə. **1**. nəvar. **1**. sırat köprüsü. -**yalağdan** keçməyə çəlik yaramaz. **(**incə doğranmış şırıq yoldan **(**sırat köprüsündən**)** keçməyə çəlik **(**əsa**)** nə dərdə dəğir**)**. **1**. tanınıb, kəsərdən düşmüş casus. yanmış möhrə. **1**. işlənib yenilikdən çıxmış nərsə. nimdaş. dəsti düvvüm. **1**. dəllal. **1**. dodaqda olan yarıq. -**yalaqlı** boşqab. **1**. **yalım**. **alov**. şö'lə. yanan odun şö'ləsi, dili. od dili. **1**. atıq. ləb pər. **1**. atığ. ləbpər. **1**. bayraq. pərçəm. **1**. **yalağ**. aciz.

yalaq **yalağ**. **1**.zədə. **1.yalağ,** "**çanağ**"ın bir deyimidir.

yalaqa yaltaq. yalataq. dalqavuq. dalqanac. mütəməlliq.

yalaqçı **yalağçı**. (çaplus).

yalaqçılıq **yalağçılıq** (çaplusluq).

yalaqçılıq **yalağçılıq**. dəllallıq.

yalaqlamaq **yalağlamaq**. diləmək. yalağ, nəvar biçimində kəsmək. -bu yarındağı **(**işlənmiş gön**) dilə**: yalağla. **1**. yara salmaq. yarmaq. -əlim piçağa ilişib **diləndi**. -atılan daşın ucu, kəlləsin tutub dilədi.

yalaqsız -it saxlayan **yalağsız olmaz**.

yalamıq **yalamığ**. **çalamığ**. çaxmıq. tanamığ. dövəlik. döğəlik. həqqüzzəhmə.

yalan **1**. aldat. aldam. **1**. ötürük. -yalançı! aytğanın oldu mu?, diridirsin dedin, buda bir **ötürük**. **1**. bası. bası bükə. hilə. kələk. **1**. çalağ. aldaq. kələk. hilə. nəxşə. **1**. fani.
-**qalan yalan**: baqi fani. **1.** uyduru. çaxan..
-**yalanı ağzında**: çox yalançı..
-**yalan demək**: aldamaq..
-**yalan dolan**: bası bükə. bası. hilə. kələk. yalan..
-gərçək gündə gül açmaz, **yalan** gülsüz duranmaz..
-**yalan dürüz**: yalan doğru. -**yalanla düz**: yalanla doğru.

yalan **1**. çöndək. çöndəl. **1.**basma. qoşdurum. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gop..
-doğru, doğur kişiylə, **yalan, dünya boyu yaşı var**.**.**
-yalan üstə yaman bulunmaz.**.**
-yalan, palansız olmaz, palan, yalansız..
-yalğu dediyin: -**üzünün yarısı yalan**, geyminin yarısı palan. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)**.**
-yalan **üstə** yaman yox.(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).(yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu)**.**
-qaranlıq aydınlıqdan, **yalan doğrudan qaçar**, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**)..**
-doğada iyi kötü seçilməz, **doğru yalan** tapılmaz. (bu konular kişiyə, kişiliyə özdür). (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur)..
-doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar)**.**
-doğrunu, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar)**.**
-yalançının evi yandı, **yalan deyir kim inandı**.

yalan **1**.don.hər nəyin aldatıcı yönü. -**dondur** inanma. **1.**ötürük. əsassız.
-**yalan kök alıb gedir**, hər gələn bildiyin edir, qolçamaq istəyin yeyir.
-dilin suçu yox, **dildə yalan yox**. (otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-eşşəyi palan saxlar, **evrəni yalan saxlar**. (palansız eşşəgi işlətmək olmaz. palansız yağırlanar, yağırçalar. (**yağırlanmaq**: **yağırçalmaq**: kürəyi, beli sürtülərək yaralanmaq).
-birin kəmsidər, birin kansıdar, birin xamsıdar, **varı yoxu yalan dünya**. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).
-gecənin qara olduğun danan, **yalan dosdu yalanoğlu yalan**.
-**ölkədə yalan yatdı**, kişi batdı. (**yalan yatdı**: yalan var oldu).
-doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar).
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-hər doğru söz söylənməz, **söylədiğin yalan olmaz**. (doğru sözündə yeri var).
-ağacı yalınqu pozar, **yalınqu yalan**. (**yalınqu**: **yalınğ.** kişi. adam).
-doğru, doğur kişiylə, **yalan yaşır dünyaca**.
-palan, yalansız yaşamış, **yalan, palansız qalmamış**.

-**üstəlirsə yalan**, çatmaz ona heç yaman.
-**yalan doğulmamış boğula**, yalan doğulur doğrunu boğa.
-yalan doğulmamış boğula, **yalan doğulur doğrunu boğa**.
-**yalan donun geyinən**, qalan dondan utanmaz.
-**yalan üstə** yaman yox.
-oğrunu, doğurmuş yalan.

yalan çıpdırma.

-güvənci qorumaq üçün, yalan demə, yalana batmamaq üçün, güvən.

-yalan söz aytmak: çıpdırmaq. yalan sözləmək, sözləmək.

-çala doğru, **çala yalan**: yarı doğru, yarı yalan.

yalan kül. çül. qoşdurum. kof. kofa. kofan. kofda. koftan. kolan. gupuz. gopuz..

-gerçək acısı keçinər, **yalan yarası eşinər**. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

yalan **-olduğumuz yalan deyil**, evrəm kimə qalan deyil. -bir gün atar , bir varlığı danar dan.

-**yalan aldav birləşmiş:** ötrük kələk birləşmiş.

-yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**yevriyə**: yüvrüyə. yürügə: çevik. zirəngə). (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

-doğru yalan: doğuşdan toxudan.

-yalan dursun yağuya qarşı. (**yalan dursun:**yalan yaşasın) (yağuya qarşı 'yalanı kələyi' yaşatmalıyıq) (yalanın yaman olduğunu vurqulayır).

-**yalan düz:**. qalan yalan. doğur qoğur.

yalan -ordunu talan saxlar, **dövləti yalan saxlar (talan**: qənimət)..
-**yalan gircək qapıdan**, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)..
-od bürüsə, yaş qurur**, yalan qalxsa**, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan. (**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}.**.**
-gerçəklə yalan.

yalan ötürük. -**yalan girər tələsik**, çıxmağa yol tapanmaz.
-hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə).
-göz gözə baxıb **yalan deyir**, qazan qazana qara deyir.
-**yalan yaşrıq**: yalan gizli.
-**yalan yanlış**.

yalana -**aldış olsa yalana**, altar əri çalana. (adət edilirisə yalana, kişini oğru edər, kişini oğruluğa alçadar). (**aldış**: adət). (**altarmaq**: alçatmaq. alta endirmək. dəğişmək).. -**aldışmışıq** yalana, kimsə qalmır amana. (**amana qalmaq**: qornuqmaq. məhfuz qalmaq).

yalana **-**güvənci qorumaq üçün, yalan demə, **yalana batmamaq üçün**, güvən.

yalana -**yalana inan**, düzü dan.

yalana -yamanla oturan, yalana batar.

yalanabatar -yamanla oturan, **yalana batar**.

yalançı **1**. aldatçı. aldamçı. **1**. basıcı. salıcı.

yalançı atıcı. uydurucu..
-acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, **ortada yalançı doğar**. (**yalançı**: yaltaq).

yalançı ötürükçü. ötrükçü.
-doğrünu doğur, **yalanı boğur**.
-otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan **yalançı baş yox olsun**. (dilin suçu yox, dildə yalan yox). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).

yalançı **-yaltaq yalançı olur**. yalançıda yamanların yamanı!.

yalançı **ayğaqçı**. **ayğac**. {**çaşıt**. **çaşut**. **casut**. **casus**. (< **çaşdıran).** (**şaşıt**. **saçut**. (söz daşıyan. < **saçmaq**)}.

yalançılıq -**yalançılıq əkli**: yalançılıq əhli.

yalançının **-**"doğrudur, doğru", **yalançının sözüdür**, "oğrudur, oğru", yalançının özüdür.
-gerçəyə gərək ayıtmaqdır, **yalanın alavı içində durur**. (**ayıtmaqdır**: söz dür. açıqlamaqdır. düşündürməkdir). (gerçəyin, doğrunun düzün hər yerdə köməyə qoldava (dəsdəyə) gərəyi (ehtiyacı) var)**.**

yalançının -**yalançının dosdu çox**, doğurçunun dosdu yox.

yalançının **-yalançının evi yandı**, yalan deyir kim inandı.

yalançıta **-**yaltaq yalançı olur. **yalançıda yamanların yamanı**!.

yalançıtan **-**qara gecə ağ olmaz, **yalançıdan dosd olmaz**.

yalançıtan **yalançıdan .-**qara keçə, ağ bolmaz, **yalançıdan dos bolmaz**.

yalançıtan **yalançıdan**. **-**pozan əldən duz güdmə, **yalançıdan düz güdmə**.

yalanı **-**doğruyu danan! oğruyu qapan, **yalanı danan**! doğruya yaman. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman)**.**

yalanı -ipək olsa palanı, **yaşqalanır yalanı** . (**yaşqalanır**: gizlətilir, pərdələnir)

yalanı -**yalanı qapar**, doğrunu atar.

yalanın **-**yalanın kökü pukadur, üzü ağ , gerçəyin daşı qara , üzü qara. (**puka**: boş, həvərə, qumlu daş) {**daşı qara**: **qaradaşlı**.(**qaradaş:** çaxmaqdaş. dəmirli daş. daşların ən sicimi, bərki)}**.**

yalanın **-yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə**, dünyanın ən yaşlılarındanır!.
-**yalanın ipi,** yoğunsada, geddikcə incələr.

yalanışan **-yalanışan acıqmaz**, söykənişən yıxılmaz.

yalanq **yalanğ**. **1**.**çalanğ**. qarı, buzu ərimiş yer.**1.**yala**.**töhmət. ittiham. iftira.

yalanla -gerçəyi danan, **yalanla barışan**.

yalanlamaq təkzib etmək.

yalanlamaqla **-gizlətmək, yalanlamaqla** əkitiş olmaz. (**əkitiş olmaz**: əkitmək olmaz: tərbiyət etmək olmaz).

yalanlara -**yalanlara alışıq**, boşuboşuna danışıq, küsüb küsməz barışıq, ara yaman qarışıq.

yalanlı **yalançı**. -**yalanlı** kişi.

yalanlıqdan -buyruq enirsə göydən, yığan sən, **yapalıqdan, yalanlıqdan** uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

yalanmaq **1**. **yalınmaq**. **çalanmaq**. **çalınmaq**. yolunmaq. soyunmaq.**1.**yaltaqlanmaq. yalınmaq. börk sallamaq.

yalansız **-palan, yalansız yaşamış**, yalan, palansız qalmamış.

yalansız -**söz yalansız**, yaban yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yanaçıya alınma).

yalansız **-**yalan, palansız olmaz, **palan, yalansız**.

yalantan **-gerçəklə barış, yalandan küsmə!!.**

yalantan **-**tapınmaq elin qulluğun qılmadır, **yalandan əyilmək düzəlmək deyil**. (**tapınmaq** : ibadət edmək).

yalantan **yalandan** . -**yalandan bətəri** yoxdur yaman. (yalan üstə yaman yox)**.**(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).(yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu).

yalantan **yalandan**.-**boynu yoğun yalandan**, qıl boyunlu gerçəyim.

yalantəq **-yalandək kişini yırtan**, doğru tək onu örtən yox. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

yalantı **yalandı**. -ışıq doğurkən, kölgə yarandı. ışıq doğru, **kölgə yalandı**.

yalantır **yalandır.** dondur. -**dondur** inanma.

yalar **-**ac, arrıq itin götün yalar.

yalar **-**bal tutan **barmağın yalar**.

yalası -çox **yalasan**, **yalası** qalar: yalamadan qalan iz.

yalasıq üzərik. səthi. suvri.

yalasın qəddarca. rəhmisizcə.

yalasınca qəddarcasına. rəhmisizcəsinə.

yalaş > **lavaş**. yoxa (yuxa), yasıq (nazik), yayvan əkmək (çörək).

yalaşar -acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, **toxla tox yalaşar**, ortada yalançı doğar. (**yalançı**: yaltaq).

yalaşar -acla ac dalaşar, **toxla tox yalaşar**.

yalaşut viyadük. dərə üzərindən keçən yol. bir yarğın, uçurumu atlamaq üçün çəkilən köprü.

yalat **yalay**.

yalataq yalaqa. yaltaq. dalqavuq. dalqanac. mütəməlliq.

yalav **çalav**. **alav**. **1**. bayraq. pərçəm **1**. od. yalar. çalar. gün. **(**çoxlu başqa dillərdə də bənzəri anlam var**)**.

yalav hərz. -ucu **yalav** çivi.

yalav tiğə. -**yalav** kimi kəsgir qılınc.

yalav -**yalav yalav** yanmaq: **alov alov** yanmaq.
-**yalav yalav yalavlamaq: alav alav alavlamaq**. ışıl ışıl ışıldamaq. pırıl pırıl pırıldamaq.

yalav **yalov. yal. alav. alov.** (> **al** > **lala. ala)**

yalav **yalva. alav**. şö'lə. -parlaq günəş kimi o, **yalva** saça: parlaq günəş kimi o, **şö'lə** saça.

yalavac **-yalavac gücü dilində**.

yalavac yanğac**. (**bir sözü, savı çatdıran). peyğəmbər. rəsul.

yalavar tanrı elçisi olan **"yalavac"** dan başqa hər bir türlü elçi.

yalavaş aciz. fağır. -mən kimi **yalavaşdan** qorxmuş. -**yalavaş** yardımcısıı tanrım.

yalavımaq **alovlamaq.** çaxmaq. -külək qalxdı, göy gurladı, şimşək **yalavıdı.**

yalavlamaq -**yalav yalav yalavlamaq: alav alav alavlamaq**. ışıl ışıl ışıldamaq. pırıl pırıl pırıldamaq.

yalay **yalat**.

yalayalquz **yala yalquz**. yekə tək. təki tanqa. təki tənha.

yalayar -ac acı dalayar, **tox toxu yalayar**.

yalbaqut **yalbağut. yalbağıt. albağut. albağıt. alpağut**yalına, təkinə döğüş apara iğid.

yalbasçı istilaçı.

yalbastamaq **yalbasdamaq**. istil' tapmaq.

yalbastamaq **yalbasdamaq**. istil' tapmaq.

yalcamaq yoncamaq. rəndələmək.

yalç **yalça**. **1**. şö'lə. -yalçı düşdü üzümə. -yalçası: -yalçalı -yalç əşü'əə. x. yalçı.

yalça **1**. **nalça**. kiçik döşək. **1**. qərib. kəssiz. tək.

yalçı düşən yağtının incə zolağı. ışıq. şua'. -su üzündə üzən gümüş ipək, ay **yalçısı**. -günün güclü iti yalçısı buz üsdə yaltırar. -yalçı çalar göz qamaşar -yalçı gözlərindən uçdu. -göz qamaşdıran gün **yalçısı**.

yalçın **laçın.** iti, sarp, şığıcı quş çeşiti.

yalçıtmaq sadələtmək. -sözü **yalçıt** görüm nə deyirsin.

yalı **1**. çağlı. çalı. kimi. -bu **çalı** işlər. (bu kimi).**1.**kimi. -**bəlin oluşu yalı**: mə'lum olduğu kimi.

yalı kimi. tayı. (şəbihi. misli. manəndi). -bu **yalı**: bu **kimi**. -adam **yalı**: adam **kimi**. -görməmiş **yalı**: görməmiş **kimi**.
-**ox yalı**: lap düz. dos doğru. qoni düz.
-**qın yalı:** daracıq.
-**birbiri yalı:** yalıyala. yalıq. taybatay. birbirinə tay. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. birbirinə oxşar.

yalı -**onun yalı**: onçaqlı. onunçənli. odərək. oqədər.

yalı -**tut yalı**: tut kimi: çox gözəl, iyi, yaxcı.

yalı kimi. -edil bir ulduz yalı: tam bir ulduz kimi. (**edil:** tam).
-**bu evrən ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli).(**qırar baradur**: qırıb gedər).
-**ox yalı** doğru söz.
-bu evrən **ağlı qara sıçovul yalı**, kökümüzdən birbir qırar baradur. (**ağlı qara sıçovul yalı**: ağ qara siçan (gecə gündüz deməkli) (**qırar baradur**: qırıb gedər).
-evrən ağlı qara **sıçovul yalı** qırar baradur. (dünya gecə gündüz kimi qırıb gedər).

yalıq birbiri yalı. yalıyala. taybatay. birbirinə tay. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. birbirinə oxşar.

yalıq **yalığ**. **1**. (**<** yalanıb yonulmuş**)** midad. -qara **yalıq**. -al **yalıq**. **1**. incə dəri. ğişa'. **1**. **alıq**. misal. örnək. -bir **alıq** çəkəlim. -**alıqsız** keçin sözün özünə. **1**. **ılıq**. orta isti. **1**. **yalığ**. boş. sust. **1**. nazik. -**yalıq** daş: nazik.**.**
-yalığ çıxmaq: çox aşınıb yorulmaq.

yalıq **yalığ. 1**.donun, çadırın, hər nəyi sallanan, yayılan ətəyi. ətək. **1.yaluğ**. yoxsul. kasıb. fəqir. -**yaluğluq** üzü görməyəsin. **1.yılığ.** ılığ. əmik. nə isti nə soyuğ. mö'tədil. (velərm). -**əmik** gün: ılığ gün.

yalıq **yılıq. 1**. ılıq. iti, kəsgin olmayan. tüt, iti çalarlı olmayan. mö'tədil. ortababat. **1**. saf. təkiz.

yalıqa **yalığa .-**yoluxda nə var **yalığa nə versin**.

yalıqışmaq **yalığışmaq**. müştəbeh düşmək.

yalıqmaq **yalığmaq**. əğilmək.

yalıqmaq **yılıqmaq. 1**.ılıqmaq. mö'tədilləşmək. ortabablaşmaq. **1**.saflaşmaq. təkizmək.

yalıquq **yalığuq**. insan. -tanrı yalığuq **durutdu**. (**durutmaq**: yaratmaq. yasatmaq).

yalıqun **yalığun**. insanın. -**balığın canı sudadır, ylığun canı dildə**. **(**kişi, içsəl, ruhsal yaşamın, dil ilə, söz ilə yaşadır. dil, söz, kişi üçün, balığa su yerindədir**).**

yalıqutmaq **yalığutmaq (**< **yalığ**: tək**). (**bir toplumdan, komadan, yığından**)** qınsıratmaq **(**< **qın**: qılıf**).** tutquratmaq. münfərid edmək. mücəzza edmək. tək qoymaq. izolə edmək.

yalım **1**. ləpir. {su, hava, od dilimi, şəpiri (şəpəri, şəpəsi)}. **1**. **yalağ**. **alov**. şö'lə. yanan odun şö'ləsi, dili. od dili.

yalım açrım. yekə. müstəqill.

yalım alov. çoğ. coş. köz. ışıq. od. aydınlıq. yartılıq. yarıtlıq.

yalım -yalım, alov çəkmək, tökmək: yalvanmaq. alovlanmaq. -odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz, **otu sal odun içinə**, **yalvanar durmaz.**

yalın **1**. alov. -**yalın atmaq**: alov atmaq, püsgürmək..
-**yaxşı yalın**: gözəl alov, ışıq. **1**. tək. **(# qalın**: yüklü**)**..
-**yalın tez yanılır**: sadə tez aldanır.

yalın **-**bir ayaq qalın, bir ayaq yalın yürünməz. (**qalın**: mücəhhəz).(bir ayağın başmaqlı, biri başmaqsız yol gedilməz) {yol aracı, ayras özən dilərimiş. (fərqli, mütəsna baxım, diqqət, səviyyə istər)}**.**
-əli yalın: başnaq**.** qeyri müsəlləh.

yalın saçın. -**yalın ağarmiş**, yox ağzında dişin.

yalınbaş **1**. açqıl. (laubali). **1**. məsuliyyət qəbul eləməyən. **1**. başı açıq. **1**. məsuliyyətsiz. **1**. qarayaxa.

yalınqaç **yalınğaç**. lüt. çılpaq.

yalınqanmaq **yalınğanmaq**. **yalvarmaq**. yalına vermək. -sənə **yalınğay** tay yalına versəm, düşmanı belə dos edəridim.

yalınqış iştibah. səhv.

yalınqu **-**ağacı **yalınqu** pozar, **yalınqu** yalan. (**yalınqu**: **yalınğ.** kişi. adam).

yalınquq bəndə.

yalınquluq bəndəlik.

yalınquyuz yalnızız. təkiz. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz**. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc).

yalınquzluq -**qoxursada üstün yalınğuzluq**, qovuşluq iyi içindən kəsilməsin. (təklik qoxursansa belə, qoşalıq, cütlük hissi səndən üzülməsin)

yalınmaq **1**.**yalanmaq**. **çalanmaq**. **çalınmaq**. yolunmaq. soyunmaq.**1.**yalanmaq. yaltaqlanmaq. börk sallamaq.

yalınmaq **yalvarmaq**. iltimas edmək. -niyə **yalınırsın**. -çox **yalınıb** qul olma.

yalıntan -it quyruğundan, **at yalından qarır.**

yalış səth.

yalışan yarım işləyən. yarım işsiz.

yalışır mulayim.

yalıt **yaltı**. **1**. çaxın. ışıq. **1**. şö'lə.

yalıtım ayırtım. {ayiqlətiş. təcrid. izolasyon}.

yalıtqa **yalıtğa.** rişqand. istihza. -heç kimi **yalıtğa** qılma.

yalıtqamaq **yalıtğamaq.** rişqand, istihza eləmək.

yalıv şua'. -gün **yalıvı**.

yalıyala birbiri yalı. taybatay. birbirinə tay. tayıq. kimi kimə. kimik. birbiri kimi. birbirinə oxşar.

yalız monoton. bi tənəvvö'. yek ahəng. bir zir o bəm. yeknəvaxt.

yalıztaq nurbaran.

yalqa **yalğa**. **1**. yalağ satılan tükan, yer. simsar tükanı. tanaqora. **1**. **yelkə**. omuz. çiğin. **1**. dəsmal. **1**.dərə. **-qarayalğa:** (qara dərə). cəhənnəm. -**qara bunğa düşməyincə, qara yalğa** (qara dərə) **bilinməz nədir**: ağır bəlaya düçməyincə, cəhənnəm nə olduğu bilinməz.

yalqa **yalxa**. çılqı. çılğa. teyxa. doğruca. həqiqətən. som. xalis. -yağmıra düşüb, **çılğa** islandın. -**çılğa** kişi: quşqusu, gizisi olmayıb, açıq kişi. kişi tamam. -sözün **çılğası**: sözün çini. sözün həqiqəti. həqiqətdə.

yalqa **yalxa**. **yalxı.** xalis. sadə.

yalqac **yalğac**. yalağ mallarla uğraşan, işləyən, alıb yığan. yalağ satan. simsar.

yalqalamaq **yalğalamaq**. dəsmallamaq.

yalqalamaq **yalxalamaq**. **çalxalamaq**. **salxalamaq**. **yelxalamaq**.

yalqamaq **yalğamaq.** yalan demək. -gücün varsa **yalğama.**

yalqamaq **yalxamaq.** çayqamaq. çalxamaq. oynatmaq. iki yana yanpalamaq. təpərcələtmək. dəpərcələtmək.

yalqamaq **yalxamaq**. **çalxamaq**. **salxamaq**. **yelxamaq**.

yalqan **yalğan**. midad qətləyən. -**yalğanın** üzəni kütləşmiş.

yalqanca **yalqaysıca**. (kürəyi üsdə) uzanaqlı.

yalqançı **yalğançı**. boyamçı. mütəqəllib.

yalqaş **yalxaş**. qab yuğulan çanağ. (zərfşuyi).

yalqatmaq **yalğatmaq. yallatmaq.** ittiham edmək. -quru **yala yalğatmaq**.

yalqav **yalğav**. **1**. sürtük. **1**. təmbəl. **(# yağlav**: sever**)**. -başlığın iki balasından bir **yalğav** çıxır. **(başlığ**. başqan. rəis**)**.

yalqav **yalkav** (yaykav). yayaz təmbəl. sust.

yalqaymaq kürəyi üsdə uzanmaq.

yalqaysıca **yalqanca**. (kürəyi üsdə) uzanaqlı.

yalqən **yalkən**. **yelçin**. yeli dərib, yellə gedən. -**yelçin** açıb, uclara (uzaqlara) qaçıb. -**yelçin** gəmi. -yelçin qayıq.

yalqı **1**. **yalğı (çalınmış)**. (yalım, dilim biçimli kəsilmiş gön, parça). qayış. kəmər. **1**. **yalğı**. **yaylı**. meyilli. mayil.

yalqı **1**. **yalxı.** sırf. **yalxı çındıq**: sırf. həqiqiqət. **1**. **yalxı**. teyxa. təkcə. sadəcə. -burda **yalxı** adları yazılıb. **1.** xəta. -ən böyük **yalqım** nəyimiş. -yanqı taxılmaz kişiyə sevmək işi, yalqı o kəsdədü sevmək işi bilməz nədir.

yalqı **yalxı. yalxa**. xalis. sadə.

yalqı **yalxı. yılxa**. teyxa. xalis.-**teyxa altun tapılmaz**, yanılmaz iş yapılmaz. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).

yalqıc şam. şəm'.

yalqıq **yalğıq**. (**<> çalğıq**). **yağlıq**. kəsməl > dəsmal.

yalqılar -olduğunu alqılar, diləklərin yalqılar, həp varlığın sayqılar, durmuşunu qayğılar.

yalqım **yalğım**. **ılğım**. sərab.

yalqım **yalğım.** ılqım. xiyal. -**ılqımı dumaq**: xiyallanmaq.

yalqımlı **yalğımlı.** ılğımlı. yılğımlı. çalğımlı. şimşək gətirən.

yalqın **1**. **yanqın**. od. -içi **yalqın**, dışı salqın. **1**. **yalğın**. **yalğun**. tov. tav töv. tövüş. hiddət. **1**. **yalğın**. yanılqı. iştibah. xəta.

yalqınçı **yalğınçı**. çalğınçı: ıldırım daşıyan.

yalqınmaq **yalğınmaq**. **yaylınmaq**. meyillənmək.

yalqışmaq **yalğışmaq**. aldanmaq. toğlanmaq.

yalqıt **1**. **yalğıt**. yapışqan. sıvaşğan. **1**. xəlvət yer.

yalqız **yalğız**. tın. tək. quytu..
-**yalğız kişi**, ev olmaz.

yalqız -**yapa**yalquz: **lap**yalquz. -qaldı **yapayalquz**.

yalqızatmaq tək bıraxmaq. -**yalqızat**: tək bırax.

yalqızına **yalqızqına.** təkbaşına. yekəbaşına.

yalqızqına **yalqızına**. təkbaşına. yekəbaşına.

yalqızlıq **yalsalıq**. təklik. danqalıq. -**danqalıq dingəlik**: (təklik dinclik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

yalqu **1.yalğu.** çiğ süt əmmiş ər oğlu. **-yalğu dediyin**: -üzünün yarısı yalan, geyminin yarısı palan. (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)**1.yalxu.** kişi. insan. **-**yalxu soraşa soraşa, yılxu ısqaşa ısqaşa. ((**yılxu**: heyvan). **(ısqaşa:** iyləşə iyləşə).

yalqu **-yalğu yaşad olar** yaşdan doymaz.

yalqulu **-çalğulu yalğulu gedmək:** kuf uçmaq.

yalqun -**yalğun tanıyar tanrısı kimdir**, tapnan ona ki, həp yolu çindir. (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur).

yalqun **yalğun**. **1**. **yalğın**. tov. tav töv. tövüş. hiddət. **1**. alov. od dilimi. **1**.**alov**. **yalov**. oddan törəyən yandırıcı, ısıqlı ışıqlı dilim.

yalqunmaq **yalğunmaq**. çılpanmaq.

yalquz -**yala yalquz:** yekə tək. təki tanqa. təki tənha.

yalquz -**yapa**yalquz: **lap**yalquz. -qaldı **yapayalquz**.

yalquz -**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək). -**evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər**, uşaqlar, qocalar.

yalquzaq xəlvət yer. xəlvətgəh. xəlvətgədə. tək başına.

yalquzanmaq tək bıraxılmaq. tək qalmaq. -**yalqızan**: tək qal. -yaşlıq gəlir kişi **yalqızanır**: tək bıraxılır, qalır.

yallah tərpən. -ged görək, **tərpən:** ged görək, yallah.

yallah **yallah**! :**işə!**. -**işə çəkib qalxdılar:** yallah çəkib qalxdılar.

yallah! tələs. tez ol. ırqala.

yallatmaq **yalğatmaq.**ittiham edmək. -quru **yala yalğatmaq**.

yallı çiğinli. əğinli. heykəlli. duxlu boylu.

yalma yalvarmaq **yalvarıb yaxarmaq**.

yalma yamaq. əkə. vəslə.

yalmalı **yamalı**. əkəli. vəsləli.

yalman **1**. iti. -**yalman** ışıq. **1**. qayqın qayaq. təxdə səng. şumal. çox saf, züvgən olan. **1**. çal. yal. çılpaq. lüt.

yalman əmək. zəhmət. -baydın, işi barmanla, yoxdun, işi yalmanla. (**barman**: para, mülk) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).

yalman **yal**. -**at yalı**: atın ənsəsində uzanan sıra qıl. -**yalmanı** hörülmüş at.

yalman yal. çat. qaş. -dağ **çatında**.

yalmanaq hirsli. qəzəbli. öfgəli.

yalmanlamq atı yalından (ənsə qıllarından) tutmaq.

yalmasına -**aştu yalmasına** düşmək: vəsl təmnasinə düşmək.

yalnız **1**. dingə. tanqa. tənha. təkcə. fəqət. -**dingə** o deyil. -**dingə** burda yox, hər yanda belədi. -onun kötülüyü **dingə** bu deyil. -o **dingə** qalmaz. -**dingə** gəlmiş **dingə** gedmiş. -mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur (qozovada qozabad: bəllənməz yer, çağ).

yalnız **1**. yanğız. tək. dək. -**tək** başına. **1**. təki. səki. təkcə. fəqət. -harda olursun ol, **səki** bizdən uzaq ol. **1**. yekəli. birəli. tək başına. **1**. təkər. yalnız.

yalnız -qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**)..**

-qaranlıq aydınlıqdan, yalan doğrudan qaçar, günəş yalnız da olsa, ış (ışıq) çevrənə saçar, qarqalar sürüylə, qartal yalnız uçar. (**ış:** ışıq**)..**

-tapış yalnız indi ilə gəlcəkdədir.(**tapış**: şans) .

yalnız -**yalnız qalmaq heçin yaxşı deyir**. başıvı topla, könlüvü aç, dosduvu tap!. (**heçin**: əslən. əsla).

yalnız **-yalnız sevil** iyiyə yetər!**.**

yalnız -yaşamda dözümçülük, **yalnız kölə yaradır**.

yalnız ding**.** fəqət. -bu iş ding mənə **dəğişli:** bu iş yalnız mənə mərbut.
-qutluq nə alınır nə satınır, **yalnız yaranır**. (qutluq payı bacarıqcadır).

yalnızca -**barı yalnızca**: tək. fəqət. ancaq.

yalnızız yalınquyuz. təkiz. **-**yaşam **bilməz təkiz**, **onsuzda təkiz**. (**təkiz**. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc).

yalnızlıq -mum olub yananda mən, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, **yalnızlıq dışar durar**, içimdəki ürək vurar.

yalov **alov**. incə, işgə bayraq, pərçəm. {qarğı (neyzə), tüfəng başına taxılır)}.

yalov **yalav. yal. alav. alov.** (> **al** > **lala. ala)**

yalpa (**çalpa**). salpa. dalqat. dalqum. dalqaş. çapa. şəpə. itgi. qoğuc. batqı. toxunc. üzük. ziyan. zərər.

yalpa **1**. yansa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). qalpa. qullabi. sapta. saxta. bədəl. cə'li. **1**. dandıq. keçərsiz. möhməl. **1**. (nərsə. adam). vecsiz. bekara. karsız. **1**. tort. işdən düşmüş.

yalpa dalqa. şəpə. movc.

yalpa saf. -**yalpa daban**: ayağ kəfi saf.

yalpaq şaşqın. heyran.

yalpaq üzdən. üsdən. üzəki. ələki. suvağı. sıvağı. səthi. -**üsdən görü**: səthi baxış.

yalpaq vərəq.

yalpalanmaq **1**. səndələmək. yırğalanmaq. yellənmək. əllənmək. hellənmək. qolaylanmaq. sallanmaq. **1**. yellənmək.

yalpamaq (**yal**: **dal**). **1**.biri yalında, arxasında danışmaq, söz edmək. qeybət qılmaq. qara (şər) atmaq. **1**. qaxlamaq. gündə qaxlatış üçün yemiş (ərik) qanatların açıb tabağa sərmək.

yalpıq (**yal**: **dal**). **1**.biri yalında, arxasında danışmaq, söz edmək. qeybət. **1**. ürəyi üsdə uzanalı durum. **1**. gündə qaxlatılmış yemiş qanatları. qax.

yalpıltayır **yalpıldayır**. parıldayır.

yalsalıq **yalqızlıq**. təklik. danqalıq. -**danqalıq dingəlik**: (təklik dinclik). (azacıq aşım, ağrımaz başım).

yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). **1**. saflıqdan süvgən olan. (liz). -**yalsıq** daş. **1**. sadə. qarışığı olmayan. nab. -**yalsıq** qızıl. **1**. yavan. dadsız duzsuz. məzəsiz. -**yalsıq** yemək. -**yalsıq** uşaq. **1**. açıq. -**yalsıq** hava. **1**. bərraq. şəffaf. -**yalsıq** boya: ışıqlı boya. **1**. şumal. saf. -**yalsıq** yer. **1**.səthi.

yalsın (# **yarsın**: yumuşaq. şəfəqətli. mehriban.). qəddar. rəhmisiz. kinli. ürəyi qara.

yalta **yalda**. **yala**. **yal**. kira. icarə. -**yalı** çoxdu. -**yala** araba. -**yal** ev: kira ev. -günlük **yal**: günlük kira.

yalta **-yarpı yalta:** çala çula. -çala çula yuğulmuş.

yaltaq **1**. yalaqa. yalataq. dalqavuq. dalqanac. mütəməlliq. **1**. yalançı.-acla ac dalaşar, ortada dilənçi doğar, toxla tox yalaşar, **ortada yalançı doğar**.

yaltaq **-**susuz qalan topraq çatlaq, **gücsüz qalan yaltaq olağay**. (**olağay**: ola bilər).

yaltaq **yaltağ**. qoltax. qoltuğa girən.

yaltaq **-yaltaq hürməsədə**, ağzı açıqdır, dolar.

yaltaq **-yaltaq yalançı olur**. yalançıda yamanların yamanı!.

yaltaqlanmaq yalanmaq. yalınmaq. börk sallamaq.

yaltaqlar -olmasaydı sarsaqlar, **ac qalardı, yaltaqlar**!.

yaltaqlar -**yaltaqlar, dalqavaqlar**, ataq üçün yol varanlar, hər gələnə yalvaranlar, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər).

yaltaqlara -**yaltaqlara**, bir para faşislərə, verilən ad aşis. (el ara). aşist. aşçı.

yaltaqlıq edmək qaysıtmaq. satılatmaq. yağlamaq.

yaltaqluqtur -yağu gözün yırta verər ərkişi, **qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi**.

yaltanqmaq **yaldanğmaq**. **çaldanğmaq**. **saldanğmaq**. **çıplınmaq**. **çalpınmaq**. **1**. çıplaqlanmaq. soyunmaq. **1**. lütlənmək. **1**. yoxsunmaq. kasılamaq.

yaltarmaq **yaltıramaq**. **yaldızamaq**. parıldamaq. ışıldamaq.

yaltı **yalıt**. **1**. çaxın. ışıq. **1**. şö'lə. **1**.**yelatı**. bisiklet. doçərxə.

yaltıq bərraq.

yaltırab **yaldırab**. **aldırab**. əlbəhəlim. fori.

yaltırab **yaltırab dur**: parlar durur.

yaltırac **yaltırtac.** projektor. ışıldaq. ışıq saçan. (nur əfkən).

yaltıraq şahab. şəhab.

yaltıramaq **1**.**yaltarmaq**. **yaldızamaq**. parıldamaq. ışıldamaq. -su kimi **yaltırar**. **1**.şö'lələnmək. -**yaltıra parlıya**.

yaltıran parlayan. mərmər. {marmairo (grek)}.

yaltırar -**gözü yaltırar**, içi qaltıray: gözü parlayar, içi çalxayar) (tapmaca) (**otaraba. maşın**).

yaltırtac **yaltırac.** projektor. ışıldaq. ışıq saçan. (nur əfkən).

yaltız -**saman yaldızı**: altına oxşar sarı bəzək.

yaltızamaq **yaldızamaq**. **yaltarmaq**. yaltıramaq. parıldamaq. ışıldamaq.

yaltızqöqü **yaldızkökü**. yeralma. yeralması.

yaltuq **yalduq**. **çalduq. çılpaq**. lüt.

yaltun kıristal. çox aydın, duru. şəffaf. mütəbəlvir. vazih.

yaltunq **yaltunğ**. **1**. lüt. -**artunğ** istər, **yaltunğ** qalar: çox istəyən, lüt qalar. **1**. darqaşayırd. **1**. yolçu. dilənçi.

yaltuz kök. rişə.

yaluq **yaluğ. 1**. çaluğ**.** keçəl. daz. **1**. ılığ. (nim bənd). -**yaluğ** yumurta.

yaluq **yaluğ**. kişi. **-**balıq başdan şişər, **yox quyruğundan**, yaluğ başdan qoxar, yox qursağundan. (kişi başdan azar, yeməyindən, qarnından yox). (kişilik ölümü başdan olur).

yaluq **yaluğ.** saf sığallı. incə, uca boylu. xoş tip.

yaluq **yaluğ. yalığ.** yoxsul. kasıb. fəqir. -**yaluğluq** üzü görməyəsin.

yaluq -yılığ **ıslaşa ıslaşa**, yaluğ söyləşə söyləşə (birbirin tanır). (**yılığ**: heyvan) (**yaluğ**: insan). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (**söyləşə söyləşə**: sözləşə sözləşə).

yaluqluq **yaluğluq.** yoxsulluq. kasıblıq. yoxsulluq. -**yaluğluq** üzü görməyəsin.

yaluqmaq **yaluğmaq**. **yoluğmaq**. yol üstü birinə dəğmək.

yalva hərzə.

yalva **yalav. alav**. şö'lə. -parlaq günəş kimi o, **yalva** saça: parlaq günəş kimi o, **şö'lə** saça.

yalvaqı **yalvağı**. tamahkarı. **-yavlaq yalvağı aldatar**. (**yavlaq**: hiləçi).

yalvamaq hərzə hərzə qonuşmaq. hərzələmək.

yalvanmaq alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək. -odu sal otun dibinə, yandırar qoymaz, **otu sal odun içinə**, **yalvanar durmaz.**

yalvar yaxar (suz o qodaz).

yalvaranlar -**yaltaqlar, dalqavaqlar**, ataq üçün yol varanlar, **hər gələnə yalvaranlar**, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər)**.**

yalvarasız -yazqı yazdım, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, **yara siz yalvarasız.**

yalvarıb diləb .-verəndə almayan, yalvarıb alar. (verəndə almadıq, diləb alar). (gedəni boş ver, gələni xoş ver, düşman başın yargilən).

yalvarın ötükün. istəyin. xahiş edin.

yalvarıram üzüm ayağın altına.

yalvarırım ötükəlim. xahiş edərim. istida' edərim. rica edərim.

yalvarış dilәniş . iltimas .-qurd yarşağı dirәniş, tilki yarşağı **dilәniş**. (**dirәniş**: çәling. döğüş).

yalvarma -**canalqıca yalvarma**, tutar yaxan darta barar. (**canalqıca**: əzrailə). (canalqıc gəlincə dirənməyin kar kəsməz, dirənisənsə yaxan tutub sürükləyib aparar.). (oğul qulaq sal. - yaşar ikən görə bilsən yoxluğu, qol başında var gücünlə çalışqıl)

yalvarmaq ayağa yıxılmaq. ayağa düşmək.

yalvarmaq **yalınmaq**. yambılırmaq. iltimas edmək. -niyə **yalınırsın**. -çox **yalınıb** qul olma. - **yalvarıram**: ötünəmən. -**ötünəmən**, gedmə sən..
-**yalvarıb çalvarmaq**: yalvarıb çırpınmaq.

yalvarmaq **yalvarmaq**. **yaxışmaq. yaxarmaq.** {(sözün kökü, kök anlam) > **xahiş etmək}**

yalvarta **yalvarda**. **yalvada**. -**nəmə** məni **yalvada** bilər: **nəmənə** məni **yalvarda** bilər.

yalvata **yalvada**. **yalvarda**. -**nəmə** məni **yalvada** bilər: **nəmənə** məni **yalvarda** bilər.

yalvatıtmaq diləndirmək. dilənitrmək. ltimasa gətirtmək.

yam düşlük. düş. kəmp.

yam ərim. çaparların, tatarların enib qonağladığı yer.

yam -**yam yaşıl**: parlaq yaşıl.

yam yol. yamçı: yolçu. yol çəkən.

yama **-**sınan şüyşə, sınan güvən, **tutmur yama**.

yama -**yama cızıq>** yamacıq. xətti vəsl.

yamac -amaca çatmaq üçün, **yamac keçməli**.

yamac qaymac. qayıs. dağ beli, kəməri..
-**dağ yamacı**, **ətəyi**: sərgin.

yamacıq < **yama cızıq.** xətti vəsl.

yamactan -**anası çıxar yamacdan**, qızı dırmaşar ağacdan. **(**anası çıxan ağacı, qızı budaq-budaq gəzər!).

yamaçı əkəçi. pinəçi. başmaq yamıyan.

yamaq **< > yumaq < > yupaq**. (yummaq, örtmək anlamı saklı).

yamaq **1**.balaq. hördək. oyluq. **1.**yaruğ. -o mənim **yaruğum** deyil. -dolan **yaruğun** tap: **yamağın** tap.
-**ipək yamaq götürməz**.
-cında **yamaq bəlirtməz**.

yamaq çalqa.

yamaq yalma. əkə. aşıc **(**< **aşmaq)**. vəslə.

yamaq **-yırtıq yamaq:** kəsər bəsər.

yamaqçı gözəçi.

yamaqın yaruğun. yamağın. -o mənim **yaruğum** deyil. -dolan **yaruğun** tap: **yamağın** tap.

yamaqumaq yasaqumaq. onaqurmaq. tə'mir edmək. -ayaqqabı **yasaqurmaq**.

yamalaq -**yarım yamalaq**: çala yala. çala çul.

yamalı **yalmalı**. əkəli. vəsləli.

yamalmaq düzülmək. dənginmək. təkişinmək. təkizinmək. təkzinmək. təxtinmək. təkdənmək. hamarlaşmaq.

yaman **1**. (**yanam**). iti.**1**. pis. -**yaman değil**: pis değil. -çox **yaman adamdı**: çox pis adamdı.
1. qıyın. çətin. -**qıyın** günlər. -**qıyınlığın** olmasın. -bu **qıyınlığa** dözən az. -yaşam qıyını: durmuş zorluğu. **1**. yağı. düşman. -biri yatar, biri dinər, **yaman** gəlib işin edər.
1. acı. -**acı** söz. -**acı** üz. **1**. aşıq (**< aşmaq**). şədid. -**aşıq** od. **1**.kötü kişi. (# **yaran**:eyi kişi).**1**. kötü. pis. -**yaran yaman**: yaxcı pis. -yaman qatdan vurar yaranı: pis bətər vurar yaxcı..
-ağzı yaman: ağzı yavan. ağzı yelli..
-yamanın dilindən, ilanın dişindən ağı damar..
-alqış **aman**, qarqış **yaman**..
-**yaman yoğuz**: söğüş. -söyüşlə açılan dil, **söğüşlə** qapanmaz..
-**yaxşı yaman**: yaxa yava. iyi kötü..
-**adı yaman**: alad**.** adı pis. (bəd nam)..

-aman **yaman** dildən..

-yaman alqış: azalqış. bəddua. yaman alqış. (# **alalqış**: yeğdua)..

-yaman **ediklər**..

-yaman göz: çərgöz. pisgöz. bədnəzər.

yaman **1**. sərt. yavuz-**yavız**, qarlı, sət qayalı dağları, yavaş, yorqun ayaqlarla aşırmış. -**yavuz kişi**, bu yerlərdən uzaq dur. -**yavuzluğu** qoygilən, yaruqluğa qoyunqıl. -**yavuz** yaratıq.**1**.xain.-**yaman ilan aylanar**, dəğirmanın başında..

-dəvənin **boynu yaman**, yamanın **oynu yaman**..

-**yaman asılar**, yavaş basılar..

-yalanlara alışıq, boşuboşuna danışıq, küsüb küsməz barışıq, **ara yaman qarışıq**..

-yaman yanına yan olma, yan olsanda, yar olma.

yavuz. amansız. qəddar. -**yavuzların** covqası: qəddarların dəsdəsi..

-yaman yaman bilən, yaxşı zaman bilən..

-**oynu yaman**: pis oylu. kötü fikirli. -**yaman oylu, uğralmaz**. pis oylu doğru yola gedməz.

yaman çıptıq. çıpcıq. sıptıq. pis ürəkli, diləkli olan.

-amanlığa gəpirməz, **yaman olursa kişi**.

-işlər yaman **düğüşüb** (**düşüb**) : yaman çətinləşib.

-yaman çalıt girər, çalta keçməz. (**çalıt: çalt**. **çalta**. birdən. cəld).

-ər arvadlıq qarıdar, **yaman olsa ərarvad**.

-yaxşıdan ad qalınca, **yaman pozar dadını**. {yaman, yavalıq yaxşıları izib əzməkdən dinc klmayacaqlar). (**izib əzməkdən**: izləyib əzməkdən)}. (iyiləri heçan (heç çağan unutamayız. iyilərin keşiyi tutmalıyız, yaman ocaq başında).

-**yaman alayı girər**, alayı çıxmaz. (**alayı**:. havayı. müfdə).

-tuş olsan. yaman qadına, yaşın ötər qor ilən. (**qor:** şər).

yaman -doğruyu danan! oğruyu qapan, yalanı danan! **doğruya yaman**. (**qapan**: qoruyan). (**yaman**: dönük. pis. iblis. düşman).

yaman dönük. pis. iblis. düşman.

yaman -**düş olursan yaman qadına**, yaşın düşər tərs qatına.

yaman -**edgilikdən, yaman yox**. (edgilikdən: eyilikdən. iyilikdən. yaxşılıqdan). (yaxşılıqda itgi yox). (yaxşılıqda: yaxşılıq edməkdə). (yaxşılıqdan kimsə itirməmiş)..

-**yaman atlı el yıxar**, yavan oğru ev..
-**abalı yaman**: o, fena vəziyəttədir..
-**yaman, yoxdan yeğ**. (kötü, yoxtan yeğdir). (yoxluq qarşısında, kötü, istənməz olan yeğ basır). (olan, heçdən yeğ)..
-**yaman yaxşı**, içtə dursun. (yaman yaxşı içtə bolsun). (için sözü, içdə qalsın). (bir elin iç sözü, iyisi pisi dışarı, yada çıxmamalı)..
-**yaman günlər ayağı**, qara yaşlar axarı, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.

yaman **-**keçmişin yadı, **acının dadı yaman**.

yaman məlu'n. lə'nətlik. -**yamana gəlsin:** lə'nətə gəlsin..
-gəncini belə qarıdar, **yaman olsa ər, qadına**!!!**..**
-yaman dosla, doğru yola varılmaz. (**yaman**: pis)..
-**aşa yaman** asılır, aşa yuvaş basılır.(**aşa**: artıq. çox**)..**
-dosdun yaman? bəkləmə uğur, yoğur ha yoğur . (**uğur**: xeyir) (**yoğur!** : yasa. yağla)**.**
-biri var **özü yaman**, biri var **adı yaman**..
-ipək donun içində **yaxşı yaman bəllənməz**..
-yağudan, **dönük yaman**. (**yağudan**: düşmandan) (**dönük**: xain).
-yalan üstə yaman bulunmaz.**.**
-yaman isti: küyəş**.** gün istisi..
-yağudan, dönük yaman..
-yalan üstə **yaman yox.**(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman). (yalandan bətəri yoxdur yaman).(yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu).

yaman na pak.

yaman nifrət.

yaman **-**yaxşı aşıvı, **yaman başıvı yeyər**.
-yaxşı ilə yolda ol, qalan işin bitirsin, yaman ilə yolda ol, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-boylun boylun dağları, oylun oylun yolları, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, **yalan dunya yaman dünya**. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).
-**kirdarı yaman**: şi allı. edni pozuq.
-qoğma qorxağı, qorxusu gedər **yaman olar**.
-üstəlirsə yalan, **çatmaz ona heç yaman**.
-yalan üstə **yaman yox**.
-**yaman** arvad, **yaman** qonşu, **yaman** at, birin boşa, birin boşla, birin sat.
-yamandan sorulmamış yaxşı olanı, yaxşıdan sorulmuş **yaman olanı**.
-yaxşı cocuq ertir durub saç darar, **yaman cocuq** irdən durub yem dilər. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).
-**yaman ilə yaman gərək**, eşşəkliyə saman gərək. kopoyoğlu ilə kopoyoğluluq gərək. {eşəklə eşək gərək. {**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı)}.
-ötdü igitlik devran, otdu qarrılıq duman, **itdi yaxşılıq yaman**, bilməz dərək evrən!. (**dərək**: qədir).

-**yaman** arvad, **yaman** qonşu, **yaman** at, birin boşa, birin boşla, birin sat.
-yağudan, **dönük yaman**. (**yağudan**: düşmandan) (**dönük**: xain).

yaman geyku**.** pis. kötük. yoğun. yaman. şərr. -**eyku geyku**. yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. incə yoğun. xeyir şərr. -**eyku geyku** ayrılsın. (**incə yoğun** seçilsin).
-**bab gələməz yaman olan** yaxcı düzə. (**bab:** uyqun). -**bab** gələməz yaman olan yaxcı düzə. (**bab:** uyqun).
-yaxşı gələr qalığları durquzar, **yaman gələr** uvatların uçqurar.**(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar) (yaxşıdan bağ qalar, yamandan dağ).
-hərnə çıxır önə, yaman demə, çatmadı güc inama, yalan demə. (önə çıxana yamandı demə, inanmadın, yalandı demə)

yamana **-**yaxşıya yaxşı desən, yaxşılığın artırar, **yamana yaxşı desən**, yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)**.**
-yamana gəlsin: lə'nətə gəlsin..
-qazana yanaşma qarası yoğar, **yamana yanaşma qadası..**
-yamana xoş baxan, yaxcını itirər. (yamanları, pis kötüləri oxşayan, onların üzünə gülən, yaxcıları əldən, çevrəsindən verər)..
-**yamana versən aşın**, daşqalar başın.

yamana **-yamana yaxşı olma**, yaxşıyla, yamanı qovala.

yamanalıqın **-**yaxşıya yaxşı desən, yaxşılığın artırar, yamana yaxşı desən, **yamanalığın azdırar**. (**azdırar**: azaldar)

yamanı -**gün yamanı**: yaşam məşəqqəti. məişət çətinliyi. -**gün yamanı görməyəsin.**

yamanı -yaxşını söz öldürür, **yamanı dayaq**. (iyi kişini söz öldürür, kötüyü dayaq öldürür). (kötüyə, yamana, qanmaza, kotana söz nə edəcək). (kağıl, cahılın önündə söz kar kəsməz)**.**
-yamanın yamanı var, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

yamanı **-**yamana yaxşı olma, **yaxşıyla, yamanı qovala**.
-**yamanı** yaxşıdan sor tanı.
-**yamanı bırax yaxşını tut**, dünəni bırax, günüvü tut.

yamanı -yamanı qanmaz, amanı nə bilər!. (**amanı**: eyini. yaxcını)..
-yaltaq yalançı olur. **yalançıda yamanların yamanı**!.

yamanın -**ağrıq yamanın** sağ, **aclıq yamanın** tox bilməz.

yamanın -**yaxcı yamanın**: pis yaxcısın.-aşdaşını görmədik. (yaxcı yamanın görmədik). ().

yamanın **-yamanın adın çəkmə**, adın çəkdin, üzün görmə, üzün gördün, dalın görmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

-yamanın üzün gördün, dalın sorma. (**dalın**: dal üzün. gizli üzün). (yamana salcışlı yanaş). {**salcışlı** : tədbirli)}.

yamanın **-yamanın yamanı var**, beterin beteri var, kötünün kötüsü!.

yamanla -yamanla oturan, yalana batar.

yamanla -**yamanla oturan**, yalana batar.

yamanlamaq lə'nətləmək.

yamanlamaq sövsərmək.

yamanların **-**yaltaq yalançı olur. **yalançıda yamanların yamanı**!.

yamanlaşma **-yamanlaşma** sonunda düşmanlığa bitər**:** söğüşləşən yağışlar.

yamanlıq **-**min yaxşılıq aşar başdan, **bir yamanlıq yadınca**. (**yadınca**: yaddan çıxınca).

-min yaxşılıq çıxar yaddan, **bir yamanlıq çıxmamış**.

yamanlıq qaragün. korluq. -**dığalara yamanlıq**, ana yurda amanlıq. (**amanlıq**: ağgün)

yamanlıq -yaxşılığa yaxşılıq, borclu qoymaz kimsəni, yaxşılığa yamanlıq, dincə verməz ölkəni.

yamanlıqı -sözdür gözəlligi andıran, iyiligi qandıran, **yamanlığı danlıyan**.

yamanlıqı **-yamanlığı dəğməsin**, yaxşılığı borc olsun. (bir kimsədən ki pislik yetmir, yetər, artığına yaxşılıq gözləmə).

yamanlıqı -yamanlığı görübdə, yaxşılığa dəğər biç. (**görübdə**: tanıyıbda. sınayıbda)

yamanlıqın **-**yaxşılığın gələsi, **yamanlığın batası**. (eyilik gələrisə, kötülü qaça düşər).

yamanlıqın **yamanlığın.** -edgiligin bir yola, **yamanlığın min yola**. (edgiligin: **eyiligin. iyiligin. yaxşılığın).** (**bir yola**: bir yönə. bir tərəfə). (iyiliq eddin, qarşılıq gözləmə, kötülüq etdinsə, min kərə qaşılıq gözlə). (iyiligin yolu bir tərəfədir, qaşılıq gözlənilməz, getdi gəlməz, ama kötülügün yolu, min təfəflidir. bir kötülük yaparsansa, olsun ki min kərə sənə qarşılıq verilsin).

yamanlıqıntan **yamanlığından.** kütlügündən**.** kötülügündən. (anlamazlığından). **-**kürd ha belə dəğişsədə, **kütlügündən əl çəkməz**.

yamanluqun -yaxculuğun gəl, **yamanluğun gəlmə**. (ayqılaqın gəl, qarqılağın gəlmə). (iygiligin gəl, iygisizin gəlmə). (uyquluğun gəl, uyqusuzun gəlmə).

yamansa -ev yoldaşın yamansa, tütün basar qır qutar.

yamansız kirşənsiz. qarasız. ləkəsiz. -urəyi **kirşənsiz.**
-ürəgi yamansız: ürəgi qarasız, saf:ürəgi kirşinsiz**..**
-söz yalansız, **yaban yamansız** olmaz. (eşitdiyivə inanma, yabançıya alınma).

yamanta **-yamanda yeğ aran**, baş verib börk almış. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə bulur).

yamantan -**amanın yamandan:** amanqal yamandan. məhfuz qalın bəladan. amanqa. amana. sağlıqla. sağolaş. xudafiz.

yamantan **-**iyilərim igitlərim **aman qalsın yamandan**.

yamantan **-yamandan gördüyün yetər**, görkəzməyin istəmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

yamantan -**yamandan yarlıq uman**, eyi günə nisgiili yatar (batar).
-**yamandan sorulmamış** yaxşı olanı, yaxşıdan sorulmuş yaman olanı.
-**yamandan yaxşı sorulmaz**, sorulsada, onulmaz. (**onulmaz**: təsdiq olunmaz. təsdiğin tapmaz).

yamantan **yamandan**. -**amanqal yamandan:** amanın yamandan. məhfuz qalın bəladan. amanqa. amana. sağlıqla. sağolaş. xudafiz.

yamantan -yaxşıdan bağ qalar, **yamandan dağ**. {yaxşı gələr qalığları durquzar, yaman gələr uvatların uçqurar. **(qalığları durquzar**: xarabaları abadlar). (**uçqurar**: uçurar)}

yamantanta -**yamandanda yaman**, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan. (yalandan bətəri yoxdur yaman). (yalan üstə yaman yox).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman). (yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu).

yamantır -**çaqqal baş qoparır qurdun adı yamandır**, atıb birbirizi ayrılmayın amandır.

yamarlamaq çalakütmək (çalaları tutmaq). bar bacanı tutmaq.

yamasa **1**. yaxud. yaki. yoxsa. -uşaq atasına, **yamasa** anasına. **1**. ya. -**yamasa** bu **yamasa** o. -**yamasa** gəl **yamasa** ged.

yamaş ulaş.

yamaşğan! **yanaşma**! -**azaşğana yamaşğan**! (azqına yanaşma). (ökdən münhərif olan bir kərəlik daşla (tərkin qıl).

yamat izafi.

yamaz -**yax yamaz**: yaxa yaxmaz. pis yaxcı.

yambılırmaq yalvarmaq.

yamıl emil. əmil. yumşaq. -**yamıl** uşaq.

yamıl **əmir. əmil. həmil.** usul. yumuş.

yamılmaq artılmaq. qatılmaq. -qayqı **yamır** qayqıya: dərd qatılır dərdə. -yaxcıyla pis **yamılmaz**.

yamılmaq yapılmaq: əzilmək. gəvşəmək. (**# mayılmaq).**

yamım yapım. təavüni.

yamın (< **yanım**). təəssüf.

yamınmaq (< **yanım**). təəssüf edmək.

yamır yağmır. **-**ışın ışınar, **yamır yağar**, göy açılar. **(ışın:** ıldırım). (**ışınar:** şaxar).

yamır **yamır** (yapır). huzur. dinc. rahat. aram.

yamırmaq **amıramaq** (yapır). aramlamaq. huzur tapmaq. dinlənmək. rahatlanmaq.

yamış gəpiş. qadınların qıç arası.

yamışmaq , **yapışmaq**. (# mayışmaq).

yamız iki qıçın arası.

yamız qandız. atın, itin dal qıçının iç üzü.

yamqa qoşumca. əlavə. qatma.

yamqun **yamğın**. **yumğun**. (yumulu, durqun, qımıldamayan). dinc. aram. sakin. -**yumğun dalay**: durqun dəniz.

yamlı zibəndə. -**yamlı yaxlı**: şayistə.

yamsız yolsuz. naçar. çarəsiz. dərmansız. əlacsız.

yamtamaq dadmaq.

yamtaşmaq **yamdaşmaq**. **yaplaşmaq**. yaydaşmaq. almaşmaq. alışmaq.

yamulmaq əğilmək. bükülmək.

yamur beyzi.

yan yana qulağ qulağa. duvar duvara. duvar bir. -**qulağ qulağa** qonşumuzdur.

yan **1**. (yant). qıt (**qırt**). qırağ. nərsənin yan, qırağ bölümü. -yol **qıtına** tikilmiş ağaclar. -bunu qoy onun **qıtına**. -siz şəhrin hançı **qıtındasınız**. -şəhərin doğu **qıtı**. -batı **qıtı**. -avlunun sol **qıtında**. **1**. yak. sarığ. -**bu sarığa o sarığa:** o yana bu yana. o yaqqa bu yaqqa.

yan **1**. ayla. ayna. **(**< **aylanmaq**: dolanmaq**)**. qırağ. haşiyə. çit. çet. qırağ. -qızıl aynalı şəkil. **1**. çet. kənar. qıraq. -evin bir **çetinə** bırax. -**çetə** keç. -ortada yerir, **çetdə** gəzir. **1**. çək. -bir **çəkdən** başla. -bu **çəkdən** o **çəkə**. **1**. yant. kərək. **1**. (**yanğ**). əksi səda. pejvak. **1**. qıraq. uc. kənar. damın **ucunda**. **1**. bet. üz. -**betgə**: üzə. yana. -**bu betg**ə: bu üzə. bu yana..
-**bir yana çatdırmaq:** yekundurmaq. nəticələndirmək**..**
-yan tutan: yönələn. atar**..**
-yan yatmaq: burğunmaq. meyillənmək..
-**yan basmaq**: yanlamaq. dallamaq. qollamaq. tərəfdardıq edmək..
-**yan tutmaq:** alağışlamaq. alahıclamaq. ayrım, təbi'z, fərq, tamayüz qoymaq.

yan **1**.boy. -dörd **boyunda** ölç: dörd **yanında** ölç. **1**.qapdal. tərəf. böğür. -**qapdallı**: ətraflı. yanyönlü. -**dəmirqazıq qapdal**: quzey yönü. -**iki qapdal**: iki yan. iki tərəf. -**qapdalda dur**: yanda dur. kənarda dur. -**qapdal üsdü**: yanı üsdü. böğrü üsdü. -**qapdalında**: yanında. kənarında. -qapdalına yıxılıb qalıb: böğrü üsdə. -**qapdalından** keçdi də görmədi. -küçə **qapdalı** düzülmüşdü: küçə boyu. -**qapdalıynan** ged: yanıyla ged. -kitab qapdalında dəfdərdə al. -**qapdalkını**: yandakını. -**qapdalkı** qapı: yandakı qapı. -**qapdal qapdal**: yan yana. böğür böğürə.

-**yan gəzmə:** qaça durmaq. qaça durdu, qonşudan yaddan.
-**yan yağıt**: yan ışıt!.
-**yan yana:** qapdal qapdal. böğür böğürə.
-**yan**!: çəkə!: çəkil!. -**çəkə dur**!: yan dur!.
-**iki yan**: iki qapdal. iki tərəf.

yan çet. qıraq. pərt. -çağdaş sorulardan tam **çet** qalmış.

yan *ək*. -**yara<u>tan</u> var**, **yara<u>nan</u> var**, **yara<u>yan</u> var**.

yan kalça. göt.

yan **yal**. yant. qat. çal. səhv.

yan -**yanına yan olmaq**: yaxınlaşmaq. -yaman **yanına yan olma**, yan olsanda, yar olma.

yan taman. tərəf. -o **taman** bu bu yan. -bir **tamanlıq** eləyin. -bir **yanlıq** eləyin. o **tamanda** bu **tamanna**: o yandan bu yana.
-**yan keçmədi:** çet ötüşmədi.
-**iki yan:** ikiyak.iki tərəf. -**ikiyakdan**: iki yandan, tərəfdən. -**ikiyaklı**: iki yanlı. iki tərəfli.

yana **1**. **yanğa**. **yaka**. **yaxa**. qaray. -iki **yanğa** ayrıldı yol. -o **qaray** gedmə. **1**. yakqa. yaxqa. -bu **yaqqa**: gedən: bu **yana** köçən. **1**. qaray. -bu **qaray** gedsən sudur, o **qaray** gedsən od. **1**. tərəf..
-yana qoymaq: alıqoymaq**. -**bunu **alıqoy** sonra baxarıq.

yana -arxayın durma arxava, birdən **arxan, yana çəkilər.** (arxam var deyibən arxayın düşmə, birdən arxadan, arxa çəkilər)**.**
-yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

yana budaş. fəri'. cənbi.
-**çəkil o yana:** çəkilana.
-əl ortada, **hər yana yaxın**. (gündəlik yaşamda əlin önəmi).

yana -**o yana bu yana:** o yaqqa bu yaqqa. bu sarığa o sarığa.

yana -**yan yana:** qapdal qapdal. böğür böğürə.

yanacaq **1**. **(**hər çeşit**)** yaxacaq. alaş. **1**. yaxılacaq. küyməc. **1**. **yaxuri** (yaxuruq). yandırıla bilən, dərək nərsə. **1**. yandıracaq. yaxılqı. yanılqı. yandırılan nərsə.

yanaq -**qızıl yanaq**: qırmızı yanaq. qızalaq.

yanaq **yanağ**. fər'. -**tanağ yanağ**: əsl o fər'.

yanaq **yanağ**. **yanağı**. **1**. muşabeh. təşbih olunmuş. -özü olmasa **yanağın** al. **1**. bədəl. əsl olmayan.

yanaq -**yanıq yanaq**: ala yanaq. alyanaq.

yanaqı **yanağı**. **yanağ**. **1**. muşabeh. təşbih olunmuş. **1**. bədəl. əsl olmayan.

yanaqın **yanağın.** -**yanağın öpüb** yolçu eylədi.

yanaqu **yanağu**. fəri'. firu. -**tanağu yanağu**: əsli fəri'. usul firu.

yanalı tərəfli. cəhətli. tərəfdar.

yanalqıç aldatıçı görnüş. şəbəh. sərab.

yanan -**ətək ucu yanan**, ürək başı **yanan** var..
-**sene yanan**, ağrın alan.

yanan -gözyaşı, **içdə yanan** odun törəsi. (**törəsi**: hasılı). (iç yanmasa, göz yaşarmaz) (iç küyməsə yaş axmaz).

yanan **-yanan düzlük söyütlük**, ölən sığır süytlük (olar).

yanan -**yanan olsaq səndə mən**, düşünmədən, çıxmaq olmur aydına.

yanan yanğan.

yanana -**yanıb yaxılma yanana qalır.**

yananlar -ana dilin dananlar, **özgə dilə yananlar**.
-öz dilindən keçənlər, **özgə dilə yananlar**.

yananları -yaşam, sevməz keçmişdə qalanları, **ötünə yananları**.(**ötünə**: keçmişə).

yananta -**mum olub yananda mən**, od olub yaxanda mən, ürəkdə mən, körükdə mən, yalnızlıq dışar durar, içimdəki ürək vurar.

yanar -**bilgin yanar**, bilməzlərin odunda. (**bilməz**: qanmaz. cahil).
-çığar çağa gec qanar, **çığar ağac, gec yanar**. (**çığar** (< **çiğ**). **ısğar**. yaş. tər).
-yanar odun, külə dönməsin!.

yanar -ərşid olan bir im ilə söz qanar, **ərişməyən anlayınca söz yanar**. (**ərşid** : ərşin. ərmiş. ərgit. anlı. arcı. arif. buluc). (**ərişməyən**: çatışmayan)..
-yanar, gülər, ölər, dirilər.

yanar **-soyuqlamış yanar dağım**, püsgürməyir odun artıq. (**yanar dağım**: od püsgürən, atəşfişan dağım)**.**

yanar **-**soyun danan, **küyməmiş yanar**.

yanar tovur.

yanartaq **yanardağ.** atəşfişan dağ. volkanik. od püsgürən dağ.

yanası -**yanası qızarmış**: çox qızarmış. cızğanaq. közcənək. közəyük. qoğcanağ.

yanasız **1**. tərəfsiz. -bu döğüşdə kim **yanasız**: kimə tərəfsiz. kimin tərəfisiz. **1**. tərəfsiz. xunsa. -bu döğüşdə mən **yanasız**: -bu döğüşdə mən kiməsnin tərəfin tutmam.

yanasız tərəfsiz. cəhətsiz.

yanaş **yanğaş. yanğaşma. yanaşma**. cəvab vermə. -soraş, sözün yarısı, **yanaş**, sözün barısı. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

yanaşı birbirinə yaxın. bağbucaq. tutşı. tutşu. tuştu. -buranın əkinləri birbirinə **bağbucaqdırlar**.

yanaşma **-**qazana yanaşma qarası yoğar, **yamana yanaşma qadası**.

yanaşma **-**özənsiz yanaşma qıldığın işə, işdir gördün düşüb əğridən dişə. (**özənsiz**: rəğbətsiz. meyilsiz).

yanaşma **yanğaşma. yanaş. yanğaş.** cəvab vermə. -soraş, sözün yarısı, **yanaş**, sözün barısı. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

yanaşmaq -**nərsiyə quşqu ilə yanaşmaq**: ötdəkləmək. uçdağlamaq.

yanaştı **-yad yanaşdı doslaşdı**, dos yolaşdı, yadlaşdı. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).

yanatmaq geri dönmək.

yanayaq xoş yümn.

yanayan sıralı. müntəzəm. rəsəf. collocations.

yanayönlü yanyönəli. hərtərəfli. ətraflı. müfəssəl.

yanaz **1**. vam od. alaz. alçaq, az yanan. **1**. sızlayan. -**yanaz** yara. **1**.dərd, sıxıntı əlindən şikayətçi.

yanbaşlamaq başın yan qoyub yatmaq.

yanbeqi **yanbegi. yanbırı**. **yanbörü**. yanı, böğrü üsdə. yanpörtü. əğri.

yanbır tərəfli. tərəfçi.

yanbırı **yanbörü**. yanı, böğrü üsdə. yanpörtü. əğri.

yanbörü **yanböğrü. yanbırı**. yanı, böğrü üsdə. yanpörtü. əğri.

yancıq cib. -**yancığında** yarmaq (para) qarqandı tapmadı. -**yancığı** cırıq.

yancınış **yancış**. {> **rənciş (**fars**)**}. inciş. inciniş. incimə.

yancınmaq {**yancış > rənciş (**fars**)**}.

yancınmaq **yancışmaq**. {**yancış > rənciş**. **rəncidən (**fars**)**}. incinmək. incimək.

yancış **yancınış**. {> **rənciş (**fars**)**}. inciş. inciniş. incimə.

yancışmaq **yancınmaq**. {**yancış > rənciş**. **rəncidən (**fars**)**}. incinmək. incimək.

yançı **1**. alqışan. alqıçı. alqışçı. qolluqçu. qulluqçu. güdücü. güdəçi. sağdaş. sağdıc. səvəsər. səvəsir. səvsər. səvsir. çalaçı. çalaçır. tapıçı. tapuğçu. sevici. **(**sevən. mayil. xahan). tamada. pərəstişkar. tərəfdar. **1**. həmrah. -özüzlə **yançılarız** da belə.

yançı arançı. yarançı. yarçı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı.

yançıb **1**.yançılağ. əğri. əyri. **1**. iştibah.

yançılağ **yançıb**. əğri. əyri.

yançılamaq **yansılamaq**. taylamaq. təqlid etmək. -olar birbirin **taylırlar**. -o kimsəni **taylamaz**.

yançub əğri. əyri.

yançuq **yançuğ**. **1**. cib. -**yançuğumdan** paramı almışlar. **1**. gözəllər gözəli.

yandıbilən -bildiyin dandı, bilməyən, bilməzin yandı. (**bilməzin**: qəfilcə).

yanğız **yalnız**. tək.

yanı **1**. degəni. -**bu yanı nə**: bu nə degəni. **1**. şovq. -ışıqın **yanısı (**şovqu**)** gözümə çarpır. -günün **yanısı (**şovqu**)** düşürdü cama.

yanı **1**.ok -**yanı** nə demək: ok nə demək.
-sevgi otdur düşdüyündə **yandırar dörd bir yanı**. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).

yanı aynı. ayna**.** yə'ni. açıqlayış. -**aynı** nə: yanı nə. -**aynı** bu: yanı bu. -**aynı** gedmisin da?: yanı gedmisin da?: -**aynı** ver: yanı ver. -**aynı** demə: yanı demə..
-uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı. (**tananmışdır**: **tanınmışdır.** dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir).

yanı -**yanı nə**?!**:** tançuda?!. nəcür olur. nə anlamı var. nə demək ki..
-**hər nəyin** ortası, **baş yanı**: sinə**.**
-bir yanı qırıq: dövüç..
-özününkünün **bir yanı acıdırsa**, **bir yanı tatlıdır**.

yanı **-yanı üsdü:** qapdal üsdü. böğrü üsdü.

yanıb -**içi yanıb** dumanı tütmək..
-**yanıb yaxılma yanana qalır.**

yanıb küyüb. -**könlü küyüb**, qanı qurub.

yanıb -**yanıb kül olmaq**: cılağı çıxmaq.

yanıb **-yanıb yağtanmaq**: yanıb ışınmaq.
-**yanıb yağıtıb**: yanıb ışındırıb.
-**yanıb yağturan**: yanıb ışıq saçan.
-yanılıb, yanmaq, **yanıb yenilmək** yaşam donu. (**yenilmək**: yenidən doğmaq).

yanıb **-yanıb yaxılmaq:** dərdinmək. sızlanmaq. dərd çəkmək.
-**yanıb yaxılan:** dərdəcər.

yanıcı küygək. -**küygək** yağ: yanıcı yağ.

yanıda ya**nın**da. -ya**nı**dan: ya**nın**dan.

yanığdırılmış yanğan. əks olunmuş. -odda ki alğan **(**qızıllıq**)**, al qanımdan **yanğan)**.

yanıq **1**. (yanqılı).çor. susuz. **1**. çala. doymamış. nərsədən bitinməmiş, kamilləşməmiş. **1**. na kam. -**yanıq** sevgilər **(**eşqlər**)**. **1**. volkanik yanmış.. -**sütdən yanığ**: sütçalığı. sütçalqını. sütqırası. döş sütü azlığından soluq, incə qalmış uşaq.

yanıq **1**. küyəz. -**yanıq ürək**: küyəz ürək. **1.** yağrıq. yarıq. rağib. nərsiyə, yarıq olmayan. ərintik. ərinti. çəkingən. götü boş.

yanıq **1**.çağın doldurmayan. nakam.**1.**çalımsız. batil.
-**yanıq qırmız, qızıl:** qonqur. qoyunqur. qəhveyi.
-yanıq yanıq. qoyuq qoyuq. küyük küyük. küyün küyün. kövük kövük. için için.

yanıq -**yanıq yanaq**: ala yanaq. alyanaq.

yanıq küyük.

yanıqal **yanığal**. **yanımal**. nə belə gözə girən, gözü dələn, nədə alaçuğ (çox alçağ) olan. normal.

yanıqmaz -yazmaz atım olmaz, **yanığmaz bilgə** (çaşmaz (yahalmaz) ox, yanılmaz bilən (bilgin).

yanıla qaytala. tikrar ed. -tutu kimi **qaytala**.

yanılar **deyən.-çox deyən yanılar**, adın bilənçi qoyar.

yanılar **-qızan, yanılar**. (hirslənən səhv edər).

yanılıb -**yanılıb, yanmaq**, yanıb yenilmək yaşam donu. (**yenilmək**: yenidən doğmaq).

yanılır -**yalın tez yanılır**: sadə tez aldanır.

yanılış -**kiçik saçnış**, **yanılış**: cayış aldış.

yanılış -**yanılış üçün** ötüş sora: iştibah ötür üzr istə.

yanılqı **1**.yalğın. iştibah. xəta. **1**.**yaxılqı**. yandıracaq. yanacaq. yandırılan nərsə.

yanılqı iştibah.

yanılqıçı yanqaç. suçlu. yanlış yapan.

yanılmaq **1**. qələt eləmək. qatılamaq. qarışdırmaq. qatışdırmaq. kırıxmaq. xəta yapmaq. **1**. **yandağulmaq**. **1**. **yandılmaq**. **(**düzdən yana düşmə**)**. iştibah, xəta edmək. ələf olmaq. pamal olmaq. aldanmaq. yanlşa sürüklənmək. tora düşmək. **1**. qızarmaq.

yanılmaq aldıdmaq. sürcmək. -dilim **aldıdı**.

yanılmaq **anılmaq. anğılmaq**. **1**. təsəvvür olmaq. **1**. yadlanmaq.

yanılmaz **-**bulanmayan, durulmaz, **çalışmayan, yanılmaz**!. (**bulanmayan, durulmaz**: axdarmayan, açınmaz). (arayışmaq, axdarışmaq, aydınmağın yoludur, yıxılmaqda, yanılmaqda, çalışmanın donudur!.)**.**

yanılmaz -**işləməyən yanılmaz**.

yanılmaz -teyxa altun tapılmaz, **yanılmaz iş yapılmaz**. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).(**teyxa**: yalxı. yılxa.xalis.).

yanılmaz yozulmaz. caymaz.-**kişi heç yanılmaz**, bilir isə, deyən sözün, bulur isə, duyan sözü. (insan heç zaman yahalmaz, məğbun çıxmaz, danışdığı sözü başa düşürsə, (dediyi sözü, ağzından çıxan sözü başa düşürsə), eşitdiyi sözü anlayır isə.) (bulur isə: anlamın tapır isə).

yanılmaz qaymaz**.** qaytmaz. kırıxmaz. səhv edməz. qələtsiz. iştibah edməz. -**qaymaz işləyən**, qaytsız iş yoxdur. (qayrımsız: qaytsız səhv olunmaz. kırıxılmaz).

yanılsamaq olasıları olmuş kimi görmək.

yanılsatmaq müşəteh salmaq. iştibaha düşürmək.

yanılsım **yansım**. həzyan. ilüzyon. yanlış alqılayış.

yanılsınmaq yapan kimi görünmək.

yanımal **yanığal**. nə belə gözə girən, gözü dələn, nədə alaçuğ (çox alçağ) olan. normal.

yanımsı qızarmış. çızğınğ. küyzün. köyzək. küyzək. közərik. közərmiş.

yanımta -duranım yox **yanımda**.

yanımtasan -gecələr yoxdu yuxum, **ya yanımdasan**, ya yadımda.

yanın **-**altın atsız, **yanın yarsız bolbasın**.

yanın **yakın. yaxın.** -o yakın bu yakın yığıb: o yanın bu yanın toplayıb.

yanına çetinə -üzünə ışığ yansımasın önləmək üçün **bir çetinə** parça iləp. (**iləp**: bətlə).

yanına qaşına. -qaydıb **qaşına**: dönüb **yanına**.

yanına -**yanına yan olmaq**: yaxınlaşmaq. -yaman **yanına yan olma**, yan olsanda, yar olma.

yanınta **-**sən unutma gülü, **tikən yanında gülün**.

yanınta **yanında.** qapdalında. kənarında. **-**kitab **qapdalında** dəfdərdə al.

yanınta **yanında**. qatda. huzurunda. **-**usda qatda əlin güd, xoca qatda dilin.
-**atı at yanında bağlasanğ**, soydaşmazsa, suvdaşar. (**suvdaşar**: tavtuşar. tüvtəşər).
(**suv**: **suy.** davranış. tüvarış. xulq. xuy)**.**

yanınta **yanında**.-**canı ağrımazın yanında**, başın ağrımasından demə.

yanıntan **-yandınkı yanından ötür**, özünkü canından. (yanda olan, yanındakı üzündən ötür, özününkü içindən?).

yanıntan **yanından.** qapdalından. -**qapdalından** keçdi də görmədi.

yanıp -**yanıp pişib.**

yanıram -yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram, tapdanıb oyanmayıb **baxdıma yanıram**.

yanırmaq **anırmaq. anmaq**. **1**. təsəvvür edmək. **1**. yadlamaq.

yanıs (yanımsı). qəhveyi.

yanış tutuş. dərd. ələm.

yanışlamaq **yanğışlamaq.** tutu kimi gəpəmək. eşittiyin soğzamaq, uzatıb söyləmək.

yanışmaq **yanışmaq**. **yanğışmaq**. iştibah edmək.

yanışmaq **yarışmaq**. birbirinə çatmaq istəmək. rəqabət edmək.

yanıt **-**acı sorağ verib, **süycü yanıt qarşama**. (**sorağ**: sual). (**süycü**: gözləmə).

yanıt -**dərəkli** yanıt: bətər cəvab.

yanıt **-**əkdim əl verməz əkdisizlik edənə, **susmaq ən gözəl yanıt**, əkdi əldən gedənə. (**əki**: **əkdi**: ədəb. tərbiyət)**.**

yanıt qayta. cəvab.

yanıtan əks etdirən.

yanıtan yansıtan. qaytıran. reflector.

yanıtlamaq qaytalamaq.cəvab vermək. {deyilən, göndərilən sözə, ilətiyə, ayta (aytıya)}.

yanıtlarla -yaşam, **tapıntılarla, yanıtlarla** yaşanır, sorularla yox!.

yanqa cəvab.

yanqa **yanğa**. **yana**. **yaka**. **yaxa**. -iki **yanğa** ayrıldı yol.

yanqa! **1**.**yanqa**!.qırağa. **1**. yanğa. yeni.

yanqabur **yanğabur**. yan, əğri gedən. xuysuz. tərs. bədəxlaq.

yanqac çalqac. qanqac. mucazat. cəza.

yanqac **yanğac. (**bir sözü, savı çatdıran). yalavac. peyğəmbər. rəsul.

yanqaç suçlu. yanılqıçı. yanlış yapan.

yanqalıq -**yanğalıq, yaşam yandırar**. (yanğarlıq**,** tamahkarlıq, dincliyi pozar).

yanqalıq **yanğalıq**. **yenilik**.

yanqalmaq tərəf tutmaq.

yanqamaq **yanğamaq**. susamaq..
-**yanğa yana**: **yan yana**: sırayla. diziylə.

yanqan **yanğan**. **1**.susaq. ussaq > usaq. təşnə. ətşan. -**usaq** dodaq: təşnə ləb. **1**.yanan. od içində. odlu. atəşli. tutuşan. tutşmuş. mültəhib. müştəil. şö'ləvər. **(**yanan. bəlirgin. bariz. çarpıcı. kəsgin) **(**ışıldayan. ışıyan. parlayan**). (**yanığdırılmış. əks olunmuş. -odda ki alğan **(**qızıllıq**)**, al qanımdan **yanğan)**.

yanqar **yanğar**. yanğısı, həvəsi durmaq bilməyən. tamahkar. -yanğalıq, yaşam yandırar. (yanğarlıq**,** tamahkarlıq, dincliyi pozar).

yanqarmaq **yanğarmaq. anğarmaq.** sanamaq. saylamaq. sanlamaq. sanmaq. sanğamaq. sanğarmaq. sanrılmaq. sanrılamaq. tutmaq. götürmək. yormaq. bitdirmək. bitirmək. (enqaştən). -məni necə **sanğılayırsın:** zənn edirsin**. -sanğarılmaz**: ğeyri qabili təsəvvür.

yanqaş. **yanğaş.** yanlı. (**1**. yanında olan. **1**. odlusu, qızığı olan). partizan. dəstəkçi. həvadar. tərəfdar. canibdar. dustdar. hami. -nərsənin **odlu yanlısı** (partizanı) olan: tamaç (**dammaq**).

yanqaşma **yanğaşma. yanaşma**. **yanaş. yanğaş.** cəvab vermə. -soraş, sözün yarısı, **yanaş**, sözün barısı. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

yanqaşmaq **yanğaşmaq**. nərsənin birdən işıldaması, alovlanması.

yanqaşmaq **yanğaşmaq. yanğşamaq**. deyinmək. durmadan danışmaq.

yanqatmaq **yaxnatmaq**. yanyana qoymaq.

yanqı **< yanqır**. cani.

yanqı **1**. təşnə. -**yanqıdı** damcıq suya: təşnədi bir qətrə suya. **1**. həvəs. -**yanqıyam** : həvəsliyəm. -**yanqıdan** : həvəsdən. -**yanqılı** : həvəsli.

yanqı -**səs, yanğı vermək**: yanğılamaq. cavab qaytarmaq.

yanqı **yanğı**. **1**. **yengi**. sevgi. şəfəqət. tərəhhüm. rəhmət. **1**.göyzə. örtzə. iltihab. **1**.**yaxuş**. otuş. iltihab. inflammation.

yanqıç suç. yanılqı içinde bulunan

yanqılamaq **yanğılamaq.** səs, yanğı vermək. cavab qaytarmaq.

yanqılatış baxdurmuş. yönətilmiş. meyilləndirilmiş. mütəvəccih edilmiş.

yanqılatmaq baxdurmaq. yönəltmək. meyilləndirmək. mütəvəccih edmək.

yanqılıq **yanğılıq**. yenilik. tazalıq. -nə **yanğılıq**.

yanqıllanmaq alovlanmaq.

yanqımaq həvəslənmək. -**yanqıtdı, qanqıtmadı**: görsətdi vermədi.

yanqın **1**. ört**.** od. (atəş suzi). **1**. yanma. yaxuş. od. atəş. tutuşma. ehtiraq. hərq. iştial.. -**içi yanqın**, dışı salqın: içi od, dışı soğuq.

yanqır **> yanqı**. cani.

yanqırıq cinayət -bir yanqırıq **ötküzmədən**.

yanqısı -**qızma, şəhvət yanqısı**: quduş.

yanqış **yanğış**. {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. **1**. qayrış. cima'. muqaribət. amizeş. **1**. cürm. xəta. səhv. -**yanğış** nəyimiş, bilə bilmədim.

yanqış **yanğış. yanış.** iştibah.

yanqışlamaq **yanğışlamaq. yanışlamaq**. tutu kimi gəpəmək. eşittiyin soğzamaq, uzatıb söyləmək.

yanqışmaq **yanğışmaq** {**(yan**: göt**)**. **(**yanaşmaq. yaxınlaşmaq**)**}. **sikişmək. 1**. qayrışmaq**.** cima', muqaribət edmək. **1**. qablaşmaq**.** livat edmək.

yanqışmaq **yanğışmaq**. çanğışmaq. çənə çalmaq. gengəşmək.

yanqışmaq **yanğışmaq**. **yanışmaq**. iştibah edmək.

yanqıtan həvəsləndirən. təhrik edən. -yanqıtdı, qanqıtmadı.

yanqıtan **yanğıtan.** susutan. susatan. susatğan. təşnə, ətəşli edən. -**usutan** günəş qapsadı.

yanqıztırmaq **yanğızdırmaq**. əks etdirmək. -**yanğızdırın**: əks etdirin.

yanqlı **yanğlı**. sıyaqlı. kimi. -haça **sıyaqlı**: haça kimi. -bu **sıyaqlı**: bu kimi.

yanqol canibi niru.

yanqrı **yanğrı. yanrı.** əğri**. -yanrı palan**: palanı əğri.

yanqşaq **yanğşaq**. asalaq. tüfeyli.

yanqşaq **yanğşaq**. **çanğşaq**. çənəçi.

yanqşaq **yanğşaq. yanşaq**. çox danışan.

yanqşamaq **yanğşamaq. yanğaşmaq**. deyinmək. durmadan danışmaq.

yanqu -qorxu, kişini yıxar, yanğu qududar. (**yanğu**: yağnu. yağınu. düşmanı).

yanqu **yanğu. yanuq.** pejvak. **-**çevrəmiz dağdur, **gələn ondan yanuq**. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**

yanqulanmaq **1**. cicişmək. **1**. hovlanaq. mültəhib olmaq. iltihablanmaq. **1**. oda düşmək.

yanqut **yanğut**. (**yangüd**) (nərsənin oluşun güdən). əsistan.

yanqutmaq **yanğutmaq**. nərsənin oluşun güdmək. əsistanlıq edmək.

yanlamaq yan basmaq. dallamaq. qollamaq. tərəfdardıq edmək.

yanlanmaq səsin, küyün yanlara dağılması. -dağa **yanlanan** səsi. -çəkdiyi ah **yanlanır** göyə.

yanlar -aranı tut, **yanlar yerin tez tapar**.

yanlı (**1**. yanında olan. **1**. odlusu, qızığı olan). yanğaş. partizan. dəstəkçi. həvadar. tərəfdar. canibdar. dustdar. hami. -nərsənin **odlu yanlısı** (partizanı) olan: tamaç (**dammaq**).

yanlı düşgün. mütəəssib.

yanlıq **yanlığ.** rəğbət**. -yanlığ** qazanmaq. -**yanlığı** yox. -**yanlığdan** düşmüş. -**yanlığa** gəlin. -qalmır daha, **yanlığ** ona sarı.

yanlıq yanlışlıq. iştibah**.** -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

yanlısı tərəfçisi. tərəfdarı. -siz kitab **yanlısı** değilsiniz.

yanlış **1**. **yandağ**. **(**düzdən yana düşmə**)**. iştibah. xəta. -**yandağlı**: xətalı. **1**. bur. burğ. (düz yoldan). sapıq. xəta. iştibah. səhv. suç. qələt. -mənim **bur**: mənim günahım. -mənim **burum** nədir: mənim xətam nədir. **1***.* azığ. qələt. səhv..
-**yanlış yeri**: qayaq yeri. **(**cayi ləğziş**)**.

yanlış -**yanlış alqılayış:**yanılsım. yansım. həzyan. ilüzyon.

yanlış -**yazışı yanlış**: imlası qələt

yanlış qaytı. (**qaymaq**: səhv edmək). səhv. qələt. iştibah. -yazı **qaytısı**: imla qələti. -**qaytılar** tutmaq. -**qaytı** düzəltmək. -**qaytılı** qaytısız.
-**yalan yanlış**.

yanlışı -doğrunu qapan, **yanlışı savan**..
-**yanlışı danmamalı**, gerçəgi untmamamlı, kəndi yaşın yaşamalı.

yanlışlıq yanlıq. iştibah**.** -**birinci kərəm qılınan yanlıq aldanmaqsa**, ikinci kərə aldırmaqdır. (**aldanmaqsa**: kırıxmaqsa) (**aldırmaqdır**: təslim olmaqdır)

yanlışmaq iştibah edmək. kırıxmaq. qayığmaq. -**yanlışasız**: **yanlışırsız**: iştibah edirsiz. -**yanlışmadan**: iştibah edmədən. -**yanlışıb döndü sola**: iştibah edib. -**yanlışdın**: iştibah eddin.

yanma göynük. iltihab.

yanma küymə. acıma.

yanmaq **1**.tutunmaq**. -tutunsa tütünər**: yansa tüstülər. **1**.**yanıb gəlmək**. dönmək. -gedən yolun **yanıb gələr**.

yanmaq acımaq. küymək. -**gününə yanmaq**: gününə küymək. yaşamına (durmşuna), durumuna acımaq.
-yanılıb, yanmaq, yanıb yenilmək yaşam donu. (**yenilmək**: yenidən doğmaq).

yanmaq küyəzmək. -**küyəz ürək**: yanıq ürək.

yanmaq küyünmək. küymək. -ürəyim **küydü**, ürəyin **küysün**. (**ürəyim** yandı, **ürəyin** yansın)

yanmaq küyüşmək.kövüşmək. hədər olmaq. tələf olmaq. -**əməyi küyüşmək**. əməyi kövüşmək. zəhməti yanmaq. zəhməti heçə gedmək. işi bərənməmək. qıncılığı itmək.

yanmamış küyməmiş. **-acığın utan küyməmiş**. (**acığın**: acırın).

yanmasa **-**yanmasa tüstüləməz!.

yanmasa -ölü keçi sudan qorxmaz, **od yanmasa tüstü qopmaz**.

yanmatan -çiğ odun **yanmadan tütər**: düdlər. (**çiğ**: yaş).

yanmayacaq -yanmaz ocağa, götürsələr çıra kötüyü, **yanmayınca, yanmayacaq**.

yanmayınca -yanmaz ocağa, götürsələr çıra kötüyü, **yanmayınca, yanmayacaq**.

yanmaz acımaz. rəhm edməz**. -**azma oğul düşmanındır erməni, **düşman yanmaz düşmana**.

yanmaz acımaz. rəhmsiz. şəfqətsiz. -bilməyənləri qınıyan, qanmazdır, **bildiklərin öğrətməyən, yanmaz**!. (**öğrətməyən:** gizləyən)..
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, **düzə yanmaz**, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-düzü yazan əğri, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, **özü yanmaz**, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez)..
-**yanmaz ocağa**, götürsələr çıra kötüyü, yanmayınca, yanmayacaq.

yanmaz -**otda yanmaz**, suda çaxmaz (tapmaca) (hələ buracan tapılmayıb).

yanmazmı -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. çoğunlar yandı ahımdan, **tutuğum şəmi' yanmazmı**?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).

yanmış **-**aldanıldığın düşünən **yanmış, üzülmüş, hayıfsınmış**.

yanmış -**canı yanmış**: canı küymüş.

yanmış -**düşünən yanmış**, düşünməz danmış.

yanmış **-oğru qalana yanmış**, yiyəsi gedənə.

yanmış püşeyman. pişeyman. > peşman (< **pişmək**). dönmüş. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

yanpalamaq -**iki yana yanpalamaq**: oynatmaq. çalxamaq> çayqamaq. yalxamaq. təpərcələtmək. dəpərcələtmək.

yanpörtü **yanbırı**. **yanbörü**. yanı, böğrü üsdə. əğri.

yanrı **yanğrı.** əğri**. -yanrı palan**: palanı əğri.

yansa yalpa. təqlidi. çalma. qolma (qol, əl aparılmış). qalpa. qullabi. sapta. saxta. bədəl. cə'li.

yansarlıq təvəhhüm. ovham. xiyalpərəslik. -**yansarlıq**, bilimin düşmənlərindəndir.

yansat təcəlli. -bu dinclik, o aydınlığın **yansatıdır**.

yansıq uyuq. müqəllid.

yansıq **yansığ**. **sılağ**. **1**. nərmiş. **1**. təmrin.

yansıq yapsıq. təqlid. çöndək. çöndəl.

yansılamaq **1**. basırlamaq. şəbeh çıxartmaq. oxşalatmaq. bənzəlitmək. bənizətmək. bənzətim yapmaq. ədasın çıxartmaq. öyküləmək. təqlid edmək. **1**. yançılamaq. yapçılamaq. ədasın çıxartmaq. sılamaq. -yaxcıları **sılamaq**.

yansılamaq **yançılamaq**. taylamaq. təqlid edmək. -olar birbirin **taylırlar**. -o kimsəni **taylamaz**.

yansım uyum. təqlid.

yansım **yanılsım**. həzyan. ilüzyon. yanlış alqılayış.

yansıma **-**uca tut düşüncəni, ələ al təcrübəni, **yansıma, heç kimsəni**.

yansımasın düşməsin. -**üzünə ışığ yansımasın** önləmək üçün bir çetinə parça ilәp. (**ilәp**: bətlə).

yansın **1**.ayınsın. ışıqlansın. aqah olsun.**1.**ortalsın**. -**bulunğlar boşalsın, **dutaqları ortalsın**. **(bulunğlar:** təşvişlər)**. (dutaqları**: bükdəncləri. kitirləri. kədərləri).**1.**örtəlsin. **-** könlün, için **örtəlsin**. (ürəyin, için yansın).
-**ulduzlar yansın**, ay parlasın, tanyeri ağarsın, günəş saçsın.

yansın oyur. oyuq. oyaq. oyqur. yarıq. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**..**
-aldışın yansın evi, verdi kefi, yıxdı devi.

yansış uyuş. təqlid. təqlid edmə.

yansıt uyut. **1**. təzahür. **1**. cə'l.

yansıtan **yanıtan**. qaytıran. reflector.

yansıtmaq -**koruna yansıtmaq:** uymallıq. koramallıq. müqəllidlik. biçənəklik. meymunluq. -normallıq keçər, uymallıq güc!.

yansıtmaq uyutmaq. şəbeh çıxartmaq. muşabehin düzəltmək.

yansıyıb çalanıb. -**çalanıb** calandı birdən: yansıyıb təcəlli tapdı birdən.

yansıyıb -gülüş kimi dodaqlarda **yansıyıb**, .

yansız tərəfsiz. bitərəf.

yansız tərəfsiz. küt.

yansuğay iti, yaltıq (bərraq) al altun boya.

yanşaq çox sözlü. boş boğaz.

yanşaq **yanğşaq**. **çanğşaq**. çənəçi.

yanşaq **yanğşaq**. çox danışan.

yanşaq **yanşağ**. cəvabiyyə.

yanşamaq **yanğırşamaq**. (**yanğ**: səs). **1**. səslənmək. -saldım səsi dağlara, qaya qaya **yanşadı**. **1**. çox danışmaq. **1**. cəvab vermək. -çox çağırdım **yanşamadi**. -**yanşayan** olsa.

yant kərək. yan.

yant yal. yan. qat. çal. səhv.

yanta -qoru gəzəyi dərmanda, sözüvü demə **hər yanda**. (**gəzəyi**: sırayı)**.**

yanta **-yanda dur**: qapdalda dur. kənarda dur.

yanta -**yanda götrülən nərsə** (yük. ağraq). tuşə: . kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**. -yol uzaq, **kütəl** ağır.

yanta **yanda**. dalıda. arıtda. **-**ortada yeyir, **arıtda gəzir**.
-bir yanda.bir çəkədə: bir qırada. bir qıraqda.

yanta **yanda**. -**hər yanda** pox tapılsa, adamda tapılar..
-bir sözü!, **deyənməsən, hər yanda**, deməginən, **heç yanda**!.

yanta **yandağ**. **yanlış**. **(**düzdən yana düşmə**)**. iştibah. xəta. -**yandağlı**: xətalı. -**yandağım nədir**: xətam nədir. -**yandağca** öldürmək: xəta ilə öldürmək. -**yandaca**: iştibahən.

yantakı **-yandakı** qapı: qapdalkı qapı. -**qapdalkını**: yandakını.

yantaq **-şor yandaq**: dəvə tikanı. -dəvə gərəyi **şor yandaq**, əğər boynun, uzadar.

yantaq **yandağ**. muşayiətçi. həmrah.

yantaq **yandağ**. yanında olan. yədək. muşayiətçi. həmrah.

yantaqurmaq **yandağulmaq**. **yanılmaq**. -doğruluqdan **yandaquran**.

yantal **yandal**. yan sutun.

yantan -yavaş atıl, o yandan düşərsən.

yantaş **yandaş**. **1**.tərəfdar. həm cəhət. **1**.**yöndaş**. doğraş. doraş. həm dəsdə.

yantə **yendə**. şərayit. -**bu yendə**: bu arada, şərayitdə. -**yendəsindən**: şərayitindən.

yantı **1**. ışıq. **1**.açıq. -**yantı** boya.

yantı -məni candan usandırdı, çorundan yar usanmazmı?. **çoğunlar yandı ahımdan**, tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).
-üsük çalar yatmayan, **kim ki, yatdı o yandı**. (**üsük**: zəfər).

yantı **-yalançının evi yandı**, yalan deyir kim inandı.

yantı **yandı.** dedi. cavabladı. -qurda sordular. -əfəm, nədən yoğun (dur) belə boynun?. **yandı** -öz işimi, özüm görrəm.

yantı **yandı**. **-**soyun dandı, **demək yandı**.

yantıq **yandığ**. **1**. (asib. zərər). **1**. şikəst. -**yapdığlar yandığlar**: şikəstlər nailiyyətlər.

yantılış **yandılış**. yanğılış. yanılış. xəta, qusur, qusur ediş.

yantılmaq **yandılmaq**. **yanılmaq (**düzdən yana düşmə**)**. iştibah, xəta edmək. -yam **yandılmaq**: yol çaşmaq.

yantım **yandım.** pişeymanam. püşeymanam > peşmanam (< **pişmək**). döndüm. -bu işdən pişeyman mən: bu işdən pişeyman qaldım.

yantınqı **-yandınkı yanından ötür,** özünkü canından. (yanda olan, yanındakı üzündən ötür, özününkü içindən?).

yantıracaq **yandıracaq**. yanacaq. yaxılqı. yanılqı. yandırılan nərsə.

yantıraq müşə'şə'. təşə'şölü. ışıldaq.

yantıraq **yandıraq**. -**turuz yandıraq** eşq çırağını. (**turuz**: əbədi) (əbədi yandıraq eşq çırağını).

yantıraqlamaq **yandıraqlamaq**. sandırıqlamaq. sandıraqlamaq. sansıraqlamaq. yavalamaq. həzyan demək. çançıraqlamaq. çandıraqlamaq.

yantıran -**ağız yandıran aşı** qaşıq tanar. (qaşıq bilər isti soyuqdursa aş).

yantıran -**can yandıran:** canküyən. fədakar.

yantıran -**cızlayıb yandıran:** cızdağ. çox sıcaq.

yantıran -kül olsun odu, **alçağın yandıran odu**. (**alçaq**: şərəfsizin).

yantıran **yandıran**. **1**. çakçıran. ışıqladan. **1**. küyücü. küyən. -**aştın** küyən: bətər yandıran. **1**. yaxan. çaxmaçı. qarətgər.

yantıran **yandıran.** çaxır**.** aydınladan. axan.

yantıran **yandıran**. küydürən: əldən verən. **-**su çanın küydürən il acı, **dəğirman çanın küydürən gün acı**. (**çanın**: novbətin).

yantırar -keçmişin qoyma qala köz kimi küllər altda. **alov düşsə yandırar**, keçənləri andırar, nisgilləri qavırar, külün gözə savırar. (keçənləri kor tutar). (keçəni bırak, şimdini tut).

yantırar -odu sal otun dibinə, **yandırar qoymaz**, otu sal odun içinə, yalvanar durmaz. (**yalvanmaq**: alovlanmaq. yalım, alov çəkmək, tökmək).

yantırar **-sevgi otdur düşdüyündə** yandırar dörd bir yanı. (**dörd bir yanı: dördbiryanı**: hər yanı).

yantırar **yandırar**.-**yandırar** ayrıq odu ortcağı. (**ayrıq**: hicran). (**ortcağı**: **ocağı**.otun oturduğu yer)..
-**yanğalıq, yaşam yandırar**. (yanğarlıq**,** tamahkarlıq, dincliyi pozar).

yantıras **çantıras**. **çaltıras**. yabançı. sapa.

yantıri yana verən. yana sallanan.

yantırıb yaqan **yandırıb yaxan**. otaşul. yaxıcı. (suzan).

yantırıb **-od yandırıb tüstüsünə tutulmaq**. (kəndi yapdığı işin toruna düşmək).

yantırıcı **yandırıcı**. otrağan.

yantırıcı **yandırıcı**. tamu yaxıcı. küydürücü.

yantırın -**yandırın ışıqları**, yağtırın odaqları. (**yağtırın** : ışıldırın).

yantırma **yandırma**. **yaxma**. yaxış. -od **yaxış**.

yantırmaq **yandırmaq**. **1**. acıtmaq. -can **acıdan** sözlər. **1**. aldırtmaq. alova, oda salmaq. alovlatmaq. odlatmaq. **1**. küygüzmək. küydürmək. -odlayıb **küygüzdülər**.

yantırmaq **yandırmaq.** çaxmaq. -od **çaxıb** qızışdılar. -**çaxılmışdı** qızıl od, küyülmüşdü quru ot.

yantırtı **yandırdı.** -**yandırdı səni,** yantuğu ayruq, abac oldu: yandırdı səni mehnət həcran əcəb oldı !.

yantızı -**yantızı gözlərmən**: cəvabızı gözləyirəm.

yantov (cəvablama) répondeur. tele sekreter. peyamgir. *answering*.

yantu **yandu**. fəri'. canibi.

yantuq şeytan. şuluğ.

yantuqu **yantuğu.** -yandırdı səni, **yantuğu ayruq**, abac oldu: yandırdı səni mehnət həcran əcəb oldı !**.**

yanuq **yanğu.** pejvak. **-**çevrəmiz dağdur, **gələn ondan yanuq**. sən nə versən ol geri vermiş aluq. (**aluq**: halu. qanmaz. məftun. şeyda). (bu dünya dağ kimidir, verdiyin səsi, nəyi geri verir. əkdiyin biçilir)**.**

yanyaq **yan yax**. oyan bu yan. -**yan yax**a göz saldılar.

yanyana çəkəçək. -**çəkəçək** düzülüb oturmuşlar: **yanyana** düzülüb oturmuşlar.

yanyana qapdala. -**qapdala** yür: yanyana yeji. -**qapdala** gəl itmə.

yanyönəli **yanayönlü**. hərtərəfli. ətraflı. müfəssəl.

yanyönlü **qapdallı.** ətraflı. təfərrüatlı.

yap (qapa) (# **pay**: aç. böl). -(**yapda**: qapad) (# **payda**:). -(**yapın**: yığıl) (**# payın**: açın. bölün).

yap **(y < > ç)** <> **çap**..
-**yap ağzın**: qıfıllan. xəfə!..
-**yap yaxti**. ışıl ışıl. -**yap yaxti yıldırmaq**: ışıl ışıl ışıldamaq.

yap -xoca deyər.-**degimi yap**, yapdığım at.(sözümə bax, işimə yox).

yap **-**xoca deyir.-**dedigimi yap**, yapdığımı at. (sözümə bax, işimə yox).

yapa (< **yarpa**). şənə. şana. iri dişli daraq biçimli olub, saman, ot yığmada, işlənən çəngəl.

yapa **yapağ (**< **yapmaq**: örtmək**). 1**. örtük. **1**. yun. yün.

yapaq **yapağ**. **yapa (**< **yapmaq**: örtmək**). 1**. örtük. **1**. yun. yün..
-**yol yapağ**: (rahi saxtıman).

yapaqul **yapağul. yapavul**. (< **yap**). ana dirək, situn.

yapalaq asqın. yatır. təmbəl.

yapalaq -**yarım yapalaq**: çala. -hər nədə **çala qaldıq**: yarım yapalaq qaldıq.

yapalıqdan, -buyruq enirsə göydən, yığan sən, **yapalıqdan, yalanlıqdan** uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

yapamaq **yapatmaq**. **yapıtmaq**. **apatmaq. apıtmaq. apamaq. abamaq.** gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.

yapan yaşuran**.** örtən..
-**yapan kimi görünmək**: yanılsınmaq..
-**dediyin yapan:** sözündə duran. qovlun tutan. kəsir.

yapan -**könül yapan**: könül.

yapanq **yapanğ** > **çəkən.çəpən. çapan.** paltov.

yapanlu ölkənin dör bir bucağında, mal gətirilib satılan açıq bazar. məkkarə bazar.

yapar **-**ağzı açıq tikəsin qapar, **təndiri sıcaq, çörəyin yapar**.

yapar **-**axdaran tapar, **qayrağan yapar**. (**qayrağan**: güclənən: qeyrətə gələn).
-biri qantarla, **biri qan tərlə yapar dünyasın**.
-kəndini bəğənən, **kəndinə yəhər yapar**. (çox nələr qatlanar).

yapar -**gərəklik yasa yapar**, kəndi ona yasanmaz.

yapar -**say sanaq, kişini yapar**, kişiyə yarar. (say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**)..**
-işləyirsə baş, gərəyin tapar, **bildiyin yapar**.

yaparı -dildir, sırlar haçarı, **sözdür, könül yaparı**.

yaparqən **yaparkən.**-**kişi yaparkən diridir**.(bu söz kişini, iyi ad qoyma uyutundan qaçınmağa, yoxluğu düşümədən, dirilikdən üşünmədən, oyaqlığa çağırır.(**uyutundan**: xiyalından. şəbəhindən).

yaparlar **-qaş üsdə göz yaparlar**, əlindəkin alarlar. (qaş üsdə göz yaparlar, əlindəkin çalarlar) (**qaş üsdə göz yaparlar**: başıvı şer başına oxşadarlar).

yapas boyas. məkiyaj.

yapaslamaq boyaslamaq. məkiyaj edmək.

yapat qapat ört basır.

yapatmaq **1**. **yapamaq**. **yapıtmaq**. **apatmaq. apıtmaq. apamaq. abamaq.** gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi. **1**. mənsub edmək. -bir oruna **(**məqama**) yapatmaq**. **1**. mə'mur edmək. -bir işə **yapatmaq**.

yapavul **yapağul**. (< **yap**). ana dirək, situn.

yapay əməli..
-**yapay bilim**: **edik bilim**: əməli, təcrübi bilim.

yapay icrayi. qabili icra.

yapayalquz lapyalquz. -qaldı yapayalquz.

yapaymaq **abaymaq. apaymaq.** yaşarmaq. bağaytmaq. bağdurmaq. gizlətmək. qorumaq.

yapazlamaq bərk nərsəni yumuşatmaq. hamarlatmaq. nərsəni işləyib qolaylığ (işləməyə əl verişliliyə) çıxartmaq.

yapba basma. kərmə.

yapba **yapma. çapma. çapba**. -dinc oturma çölə çıx, qış **yapbasın** dama yığ.

yapban **yapban**. yastı. -**yapban** təpələr.

yapbar **yapqar**. təşəbbüskar.

yapbarmaq **yapcarmaq**.təşəbbüs edmək.

yapbış çapbış. cıbbış. kiçik. xırda. alçaq.

yapca yavaşca.

yapcaq çörək salma, yapma döşəyi, aracı.

yapcaqız **yapcağız. yavcağız**. yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.
-yapcağız suvarmaq: keşələmək. şehləmək. üzdən suvarmaq.

yapcaqızlamaq **yapcağızlamaq**. **1**. bir işi yerli dibli, kökdən, son aşamasına dək görməmək. **1**. cızma qərələmək. tasarı yapmaq. çirkneşləmək.

yapcarmaq **yapbarmaq**. təşəbbüs edmək.

yapcı **1**. müəssis. bani. **1**. **yapcımal**. yassı.

yapcıl yassı. əzik üzük. büzük.

yapcılmaq yassınmaq. azalmaq.

yapcımal **yapcı**. **yapcıl** yassı.

yapcıtmaq **yapsıtmaq. yapşıtmaq**. təpcitmək. iki nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikmək. -oxa yelim yapçıtmaq. -bu örtüyün **təpcit** başa gedməsin.

yapçılamaq təmrin edmək. məşq edmək. **1**. yapası görünmək. yançılamaq. yansılamaq.

yapçın yapraq. -**çay yapçını**: çay yapraq.

yapdıqım **yapdığım .** -xoca deyər.-degimi yap, **yapdığım at**. (sözümə bax, işimə yox).

yapı **1**. əməl. -hər bir **yapın** gerisi var, hər ir çapın **(**biçimin**)**, geyisi var. **1**. saxt. maid **(**meyd**)**. -**yapı** türkiyə..
-**neçə qatlı yapı**: aşrım. qatrım..
-**veri yapısı**: data structure.

yapı -**çox qatlı yapı**: bildinq (building). dikət**.** bina.

yapıb -**qonşunu çapıb, evini yapıb.**

yapıb heç nə yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, **nə yapıb nəyə yoğrulur**, qayda boğulur.

yapıç **yapğıc**. örtük.

yapıq **1**. **(# açıq)**. -**açıq yapıq**: bağlı açıq. **1**. (**qapığ**. **yapığ**. **yipiğ**. **yıpığ**. **yupuq)**. **1**. örtük. -yastıq **yaptığı**. -yorqan **yaptığı**. **1**. yapşıq. çapşıq. birbirinə bağlı, qovşuq. **1**. bağlı. bəsdə. məsdud. **1**. tutuq. bün bəst. **1**. gizli nərsə. **1**. müəmma. **1**. kələk. -**yapığ çözdürmək**. -**yipiğ işləmək.**

yapıq **çapıq**. **qapıq.**

yapıqan **yapığan**. yapğıran. yapraq.

yapılan -**ağacdan yapılan** ev, duvar: çapda.

yapılan -**könülsüz yapılan nərsə**: qonqur. qondur. qurqa. -**qondur** evlənmənin sonun, boşanma gələr. -**qondura** yapılan iş bitməz.

yapılar -eşək olsa, palan tapılar, isti təndir, unun olsa, **çörək yapılar**.

yapılar -bir sayıl tapılar, **işlər yapılar**. (**sayıl:** yol. təhər).

yapılı gövürlü. gövrəli. gövdəli. bədənli.

yapılı -**qul yapılı**: kişi, insan töküşlü, törəli nərsə.

yapılı -**yığılı yapılı**: **1**. özün düşünüb, çevrədən qırmış. **1**. nərsiyə tam yaraqlı.

yapılma -**dünə yapılma**, indiyə qapılma, yarına satılma.{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}.

yapılmaq **yamılmaq.** : əzilmək. gəvşəmək. (**# mayılmaq).**

yapılmaq **çapılmaq**. 1. **çapaldanmaq**. **yıpıldanmaq**. çalınmaq. çalğınmaq. xəsdələnmək. 1. yorulmaq. bıqmaq.

yapılmaz -iştə burdan toxlu çıxan tapılmaz, **tapşırıq iş özgələrə**, **yapılmaz**(**toxlu**: haqlı).

yapılmaz -teyxa altun tapılmaz, **yanılmaz iş yapılmaz**. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).(**teyxa**: yalxı. yılxa.xalis.).

yapılmış **-**açılan ətək yapılmış, şəkli göz içrə qalmış.(işlərin görünməz üzüdə var).

yapılnama reorqanizasyon.

yapım **1**. ürətim. törətim. e'mal. **1**. **yamım**. təavüni. **1**. **yasın**. e'malat. tolidat.

yapım **-nə yapım**: qandem**.** kan edim. nə edim. -**qandem** siləri: nə edim sizləri.

yapımev ediköy. (**edik + öy**: ev**)**. kərxana. manufacture. fabrika.

yapın -(haq qapısı, el qapısı). **tanrıva tapın, elivə yapın**. (əlindən gələn eyiliyi elivə edsən, tanrıva ibadət sayılır).

yapın -**yorum yapın**, bəyənin, teşəyin.(**teşəyin**: tənqid edin).

yapınca **1**. kəpənək **(**qapanaq**)**. üst geyim. paltov. **1.** sarıc. **1**. gənə bol geyim. tonik. **1**. yapınca. örtük.

yapınca **1**. örtük. bürüncək. **1**. geyim geçək. **1**. yorqan döşək.

yapınca oyluq. çuval kimi, qolsuz, uzun üst geyim.

yapınca -tapdayıb, dövüb, bükərək yasanan **geyim, yapınca, paltar**: keçə ovmaq.

yapınış **qapınış**. tə'zim.

yapınmış **1**. örtülmüş. çulqanmış. -gül yapınmış çöllərə. -dağ bərəyə duman yapınmış. **1**. qapsanmış. -ölkəni yoxsulluq **yapınmış**. **1**. tədavi olmuş. -yapınmış yara. **1**. yapışmış. -yapınmışsa könlüvə. -nədən yapınmmadı. **1**. uyqulanmış. icra olunmuş. yerinə gətirilmiş. -yapınmış yazışmalar. **1**. yapınıq. amadə. haziri. -yapınmış yemək: pirilib düşrülmüş yemək. **1**.

yapınsız sağlamsız. olumsuz. oyumsuz. dayanıqsız. qoyusuz. qanıtsız. əsassız. -**olumsuz** söz danışma. -**olumsuz** qanıtlar verdilər.

yapır **abır.** ağray. ağrın. heysiyyət. -**ağrına dəğmək: ağrına gedmək**: **yaprına girmək**: abrına, heysiyyətinə toxunmaq.

yapır **yomır**. **1**. barış. huzur. rahat. sakin. aram. uysal. **1**. səssiz.

yapırqaq **yapırğaq. yapurğaq**. dəfdər. kitab dəfdər. -**yapurğağın** götü gəl.

yapırlı yapdan. yardan. yararlı. müəssir.

yapırsın -**daş olursun, qırıq könül yapırsın**, olda topraq, qızıl güllər saçırsın!.

yapıs **yapsı**. **yastı**. **yatsı**. alçaq. -**yapsı** dağlar. -bu qalanın **yapsı** duraqları: bu şəhərin yastı evləri.

yapısı -**könül sözlər:** könül alan sözlər. könlə yatan sözlər

yapış -**gücün çatdı yapış**, qolun ağrımaz, sözü bildin danış, başın ağrımaz!.

yapış nuş. -**yapışdı:** nuş oldu. -**yapış deyil**: nuş deyil.

yapış **-yapış yumuş:** asruğ əsrük. nərm o lətif.

yapış! **-**gücün çatandan **yapış**!.

yapış! tutuş!.

yapışan -**qolları yapışan, kip, üst geyim**:, üstənəküst geyim : qontuş. qoytuş.

yapışan **-yapışan nə**, yaxışan nə..
-**yapışan**, yaxışan.

yapışanı **-yapışanı tutur, yaxışanı yox.**

yapışdıran tukan.

yapışdırmaq birikdirmək.

yapışdırmaq çaplamaq.

yapışıb -**yapışıb qopbayan qatağ, burlan, böhran**: kirişli kiriz.

yapışıq kitik. tikili.

yapışıq yelmənik. ilmənik. tutqulu.

yapışıq yılışıq. qoşuq. qoşqut. qoşcut. çəsbidə.

yapışıqlı şapbaşıq.

yapışır **-**gözəl sözlər, göyçəklərə bərk yaraşır, gözəl sözlər, **göyçəklərdən bərk yapışır**.

yapışır -**yapışır ama**, yaxışmır.

yapışırsata -**yapışırsada**, yaxışmır.

yapışırta **yapışırda.-yapışırda**, yaxışırda.

yapışqan **1**. avqaş. alqaş. yılım. çəsb. **1**. dil bəsdə. əlaqə mənd. **1**. ləzic. viscid **(**ingilis**)**. **1**. qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. yılım. tutqal. kiriş. çiriş. çəsb. **1**. yalğıt. sıvaşğan.

yapışqan bulanğır. bulay. bələşgən. sulu. -bu **bulay** sorudur.

yapışqan **çöklək. qıraç. qıraz. gəvəndən, ağacdan axan yapışqan, qoyu quyuq öğə, saqqız.** kətira. gətirgə. kəkirgə. kəkiggə. kilitgə. kitirgə. kitirə. kitrə. (**kətira**). çökələk. -əğik, gilənar ağacında **kəkirgə** bol olur.

yapışqan ilmənək. -**ilmənək** kişi: yapışırsa əl çəkməyən, qopayan.

yapışqan yelim. (< **iləmək**: yapışdırmaq). çəsb.

yapışqan yoğruq. qoyuq. quyuq. iləngən.

yapışma **-alçaqlardan yapışma,** qalxmaq könlündə varsa. (**alçaqlardan**: əclaflardan).

yapışmaq **1**. **(y < > ç) çapışmaq**. **1**. **(**birbirinə**)** qapışmaq. avqaşmaq. alqaşmaq. **1**. birikmək. **1**. yaxımaq. -bu mənə çox **yaxıdı**. -bu yemək mənə **yaxımadı**. **1**. **yaxışmaq**. xoşuna gəlmək. -bu sizə yaxışdımı. -ona **yaxışmadım**: onun xoşu gəlmədim. -**yaxışsa**: yapışsa. **1**. könəlmək**.** sinmək. könlünə yatmaq. -onun dadlı sözləri bizə çox **könəndi**. **1**. yoğşamaq. -**yaxşı** söylə **yoğşasın**: xoş gəlsin. -yanqın olsan su **yoğşar**.

yapışmaq **1**. daraşmaq. asılmaq. -nə **daraşmısız** ona. **1.** ilənmək. ulanmaq. bağlanmaq. çatınmaq. müttəsil olmaq. **1**. kitişmək. kitinmək. kitləşmək. iyicə bitişmək, sıxışmaq.

yapışmaq bitmək. bitişmək. qaynaşmaq. -kəsilən baş geri **bitməz**, son peşmanlıq assı edməz.

(**assı edməz**: fayda verməz).

yapışmaq **yamışmaq**, . (# mayışmaq).

yapışmaq yelmənmək. ilmənmək.

yapışmaq yelməşmək.

yapışmır **-yaxışsada, yapışmır.**

yapışsan **-alçaqlardan yapışsan**, ucalmağa boy verməz. (**alçaqlardan**: şərəfsizlərdən) (**boy verməz**: imkan verməz)**.**

yapışsın nuş olsun.

yapışsız -**yapışsız**, yaxışsız.

yapıştıqın -ay gədə, **o yapışdığın tütəkdi**, ətək deyil.

yapıştır **-yaxışırsa, yapışdır.**

yapıştırıcı **yapışdırıcı**. yiləm **(< ilmək)** tutqal. zamıq.

yapıştırılmış **yapışdırılmış**. çap. basma. doğal, doğma olmayan.

yapıştırırsata **yapışdırırsada**.-**yapışdırırsada**, yaxışmır.

yapıştırmaq birikdirmək.

yapıştırmaq **-sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq:** təpcəmək**.** tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

yapıştırmaq **yapışdırmaq**. **(y < > ç) çapışdırmaq**.

yapıştırmaq **yapışdırmaq**. **1**.çapatmaq. **1**.sıramaq.

yapıştırmaq **yapışdırmaq.** bitikləmək. bətləmək.

yapıştırtı. **yapışdırdı.-yapışdırdı**, yaxışdıramadı.

yapıştıta **yapışdıda**.-**yapışdıda**, yaxışdıda.

yapıt tikinti. (sazə).

yapıtal **yapıdal** (əsasi. bünyadi).

yapıtan gizlicə. dal qapıdan.-yalan gircək qapıdan, **doğru qaçmış, yapıdan**.

yapıtmaq **yapamaq**. **yapatmaq**. **apatmaq. apıtmaq. apamaq. abamaq.** gizlətmək. -işi məndən **apıtma. -apanmış** büküş, tez yeyər içi.

yapqac **yapğac**. bir işi çoxlu yapan.

yapqal **1**. **qapqal**. onarı. tə'mir. **1**. örtülü.

yapqar **yapbar**. təşəbbüskar.

yapqıç **yapğıc**. **yapıc**. örtük.

yapqılamaq **qapqalamaq**. onarmaq. tə'mir edmək.

yapqın **1**. əsrik. sərxoş. kefli. məst. piyan. məxmur. **1**. **yupqun**. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**. **1**. yüklü.

yapqıran **yapğıran**. yapığan. yapraq.

yapqulamaq çapqulamaq. uyqulamaq. e'mal edmək. tətbiq edmək.

yapqur **yaqur**. yerlə bir olan qat. həmkəf.

yapqut **yapğut. çapğut**. döşək, yastıq kimi içi dolmuş hər nə. içli.

yapla nərsənin yapıq, düz, saf bölümü. mizin üstü. saf yer, səth.

yaplaq **1**. uzun saplı yassı kəpcə. **1**. otçuların dərman qarışdırdığı düz qaşıq.

yaplaşmaq **yamdaşmaq**. almaşmaq. alışmaq.

yapluq -**təxdədə açma aracı:** çöktürə. söktürə. çöştürə. küştürə.

yapma **1**. işləv. -**işləv** yolunda: yapma yolunda. **1**. **yapba. çapma. çapba**. -dinc oturma çölə çıx, qış **yapbasın** dama yığ..
-**çörək salma, yapma döşəyi, aracı**: yapcaq.

yapmaq **1**. **(y < > ç) çapmaq**. **1**. buturmaq. bütürmək. bitirmək. tikmək. yaraltmaq. düzəltmək. **1**. vermək. əda' edmək. -borcuvu **ver**. **1**. artırılan işləmə **(**fe'lə**)**, həmən anda olunmasın, sürülməsin birldirir. -mən öl**əyapıram**: mənölmək. **1**. (əməli edmək). barlamaq. edmək..
-**nə yaparız**: nişləriz. nə işləriz..
-**alıb yapmaq**: alıb aparmaq. alıb yuparmaq. alıb gedmək..
-**pəncərəni yapmaq**: qapatmaq.

yapmaq -**oyun yapmaq:** oyun çıxarmaq. oyun oynamaq. börk oynamaq. börk edmək.

yapmaq -**kovuz yapmaq: kovuzlamaq**. ara vermək.

yapmaq -**könül yapmaq**: könül almaq. məftun edmək. -**könül yapmadı**: könül almadı. xoşa gəlmədi. -**könül yapan:** könül alan. -**könül yapısı sözlər:** könül alan sözlər. könlə yatan sözlər.

yapmalı **-**qutaylıq nə tapmalı, nə yapmalı, qapmalıdır. (**qutaylıq**: güntaylıq. xoşbəxlik).

yapmatı -**könlü yapmadı**: xoşu gəlmədi.
-**könül yapmadı**: könül almadı. xoşa gəlmədi.

yapna **-**qınıc, yıxmış ev dirək, **çalış, yapna bir ürək**. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

yapraq **1**. (**örtük**) > **abraq.** abrı. utanc. həya. nəzakət. **1**. bet. **səfə**. vərəq. -on **bet**. **1**. yapçın. -**çay yapçını**: çay yapraq. **1**. yapığan. yapğıran..
-**yapraq** kimi əsir, kimi görməyə tələsir..
-**enli**, **göy yapraq** (kələm, qabaq): göğən.

yapraq -qara topraq, ayna bulaq, **yaşıl yapraq**, al çiçək.

yapraq -qara topraq, **yaşıl yapraq**, göy çiçək.

yapraq -**ovnuq yapraq, incə baldaq:** kiçik yarpaq, nazik səğə..
-**bir saruğ yaprağ**, dərvişlük payı.

yapraq -**yapraq tökümü**: xəzan çağı.

yapraqlar **-yapraqlar** ırğılıb ığşıldı. (yırğanın xışıldadı).

yapraqları -dirəgin yıldıravuq yapraqları: qələmənin ışnaq yapraqları.

yapraqlı -**ağ yaprağlı çay**: çağan çay.

yapranmaq dapranmaq. təvrənmək. davranmaq. qılğanmaq. dəbəşmək. rəftar edmək.

yapraş (**yapraq**: örtük. (< **yapmaq**: örtmək. qapamaq)). **yəprəş.** dəğişik görnüşlü, boyalı. saf, bir qılıq olmayan. bənəkli dəri. səprəş. səpgilli.

yapraş **yomraş**. alışqanlıq. almaşqanlıq. adət. yayalıq **(**yayılı, gənəlləşib öğrəşilmiş nərsə**)**.

yapraşmaq **yomraşmaq**. barışmaq. dincəşmək. huzur tapmaq, rahatlaşmaq. sakinləşmək. uysaşmaq.

yaprı yassı. düz. saf. düzəngah.

yaprış **1**. sınıq nərsənin altına, dalına qoyulan nərsə. dayaq. dəsdək. **1**.onruş. onuş. tə'mir. rimont. (bazsazi. novsazi).

yaprıt yaratı. məxluq.

yapsaq riyakar. riyaçı. təzvirçi. çöntələk. çöndələk.

yapsaq **yapsağ**. **1**. geyim. (puşak). **1**. dənəmə. təcrübə.

yapsal **1**. toplatım. cəmi kull. **1**. donatım. **1**. **yapdal**. boyçul (burçul). vər vəsayil. ləvazim. əsbab. **1**. tekniki.

yapsalmaq tətbiq, müntəbəq olmaq.

yapsam yupsam **əbsəm üpsəm**. sakit.

yapsam -ağul dolu ağça quzu, **qapını yapsam**, yoxca quzu. (**yapsam**: qapsam) (**yoxca**: yoxdu) (tapmaca) (**diş-ağız**).

yapsanmaq **1**. toplanmaq. **1**. donanmaq. yaraqlanmaq.

yapsatmaq **1**. toplatmaq. **1**. donatmaq. yaraqlatmaq.

yapsatmaq tətbiq, müntəbəq edmək.

yapsay (practice**)**. **1**. nərmiş. **1**. təmrin. mumarisət. **1**. işə bağlayış. uyqulama. tətbiq.

yapsay **1**. başarcaq. yetənək. **1**. dənəmsi. sınağsı. təcrübi. -**yapsay** bilik: təcrübi elmlər. **1**. **(**iş qılığı, yöndəmi. usul. şivə. qılığ**)**. teknik.

yapsaylıq başarıqlıq. yetənəklik. müstəidlik.

yapsı **yapıs**. **yastı**. **yatsı**. alçaq. -**yapsı** dağlar. -bu qalanın **yapsı** duraqları: bu şəhərin yastı evləri.

yapsıq yansıq. təqlid. çöndək. çöndəl.

yapsın **-**qapıyan düşən, amacın tapsın, **bilgələrin, bildiyin yapsın**. (**qapıyan**: qapına)

yapsınmaq qurşanmaq. hazırlanmaq. -yarın tezdən yola çıxmağa, qabağı gündən **yapsındı**. **1**. yaraqlanmaq. -ova barmağa **yapsındı**: şikara çıxmağa qurşandı, yaraqlandı.

yapsıtmaq **yapcıtmaq. yapşıtmaq**. təpcitmək. iki nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikmək. -oxa yelim yapçıtmaq. -bu örtüyün **təpcit** başa gedməsin.

yapşıq çapşıq. yapıq**.** birbirinə bağlı, qovşuq.

yapşıl **qapşıl**. jilatin.

yapşınmaq quyruq olmaq. dalına, izinə düşmək.

yapşıtmaq **yapcıtmaq. yapsıtmaq.** təpcitmək. iki nərsəni birbirinə yapışdırmaq, tikmək. -oxa yelim yapçıtmaq. -bu örtüyün **təpcit** başa gedməsin.

yapta saxta. məsnu'.

yaptac çapa. çuxa. çəpən.

yaptal **yapdal**. hardware. səxtəfzar.

yaptal **yapdal**. **yapsal.** boyçul (burçul). vər vəsayil. ləvazim. əsbab.

yaptalmaq **yapdalmaq**. **1**. kök salmaq. **1**. qurulmaq. tə'sis olmaq.

yaptan **yapdan 1**. yardan. yararlı. yapırlı. müəssir. **1**. amil. -önəmli **yapdanlar**. -**yapdanla** yapdının ilişgisi.

yaptaş **yapdaş**. **1**. (**yapmaq+ aş**: **iş)**. uzman. usda. mütəxəssis. exper. proficient. **1**.yapıtları, qurluşları bir olan.

yaptıq **yapdığ**. nailiyyət. -**yapdığlar yandığlar**: şikəstlər nailiyyətlər.

yaptıq **yapdığ.** uğuş. uğuc. yoğuş. yoğuc. yapdığ. məsləк.

yaptıqımı **-**xoca deyir.-dedigimi yap, **yapdığımı at.** (sözümə bax, işimə yox).

yaptıqından **yapdığından.** -**kişi yapdığından tutulur**, dəli sözündən, axmaq duyduğundan. (kişi işindən tutulur, dəli sözündən, axmaq duyğusundan).

yaptırtmaq **yapadırtmaq. yapa durutmaq**. yapmağa, qılmağa güclətmək.

yaptış **yapdış** (**yapmaq+ aş**: **iş)**. təxəssüs.

yapuqsa -**əlayağın yapuqsa**, geniş evrən dar gəlir. (**yapuqsa**: bağlısa)

yapur -**qapur yapur**. quyuq suyuq.

yapurğan gizlədən. örtən.

yapurqaq **yapurğaq. yapırğaq**. dəfdər. kitab dəfdər. -**yapurğağın** götü gəl.

yapuşğan mudaxilə gər.

yapuv tikinti. quruv. inşaat. imarət. saxtman.

yapyasıq qərarlı. düzənli. müntəzəm.

yar **1**. çalığ. bərə. zay. çənt. çöküt. zədə. **1**. yarman. uçurum. **1**. dərə. -əli yox, baltası yox, körpü salar **yarlara** (dərələrə). (bilməcə). (**buz**) **1**. yardaş. dos. -**yağıq yardaş**: dos düşman..
-yar yaxa: uçurum başı.

yar -arı görməmiş bal olmaz, **nazdan əksik yar olmaz**..
-evin itirən, ev tapınca, **yarın itirən yar tapınca.**.
-yaradan yar olsun..
-yar yoldaşdan bezişən, kəndi başına sevişən..
-hərdən tapılıb, **gündə batan yar**.

yar **çar**. **çarac**. **yarac**. çatır. əlac. dərman. çözüm.
-dartışla yar seçilməz, acıqlı su içilməz. (**acıqlı**: çox şor).

yar -**gözəldən yar**, çirkinden çor əksilməz..
-**yar yarına yad olsa**, yar yarını yad alar. (yar yarından yadalsa, yar yarını yad alar)..
-yoxsa artıq, **düşünən yar, yarını**, belə getməz, yıxılınca, ayıli!.

yar **kar**. yaxım. fayda. -bunun **yaxımı** nə. -**yaxım** yox. -**yaxım** verməz. -köhnə dava yaxımdan düşər.
-bilməz dosdan yar olmaz, gəngəşli don dar olmaz. (qanmazdan, dos çıxmaz). (**bilməz**: qanmaz. cahil).

yar -o sənə yar deyil**, yardı sənə**. (**yar**: dos. kömək). {**yar**: uçurum). **yardı**: uçurumdur. batlaqdır)}.
-yürün toxa yol bilən, **bir uyqaruq yar bilən**. (**toxa**: haqqa). (**uyqaruq**: munasib).

yar **yarar**. -olsun ki bu sözlər **yar ola.**

yar zay. çalı. bər. bərə. çənit. çöküt. zədə. -**çalı** yemiş ucuz olur..
-**yar yara qovuşur**, yarınlar qurur!..
-**yar yara olmasa dayaq**, yadda əzib, basar ayaq..
-məni candan usandırdı, **çorundan yar usanmazmı**?. çoğunlar yandı ahımdan,

tutuğum şəmi' yanmazmı?. (**çorundan**: cəfadan). (**çoğunlar**: fələklər) (**tutuğum**: muradım).
-ata baxsan barlı bax, **yağu qarşa yar olsun**. {**barlı**: sürəli (dəvamlı) iyi}. (**qarşa** qarşında). (ata baxarsan barlı bax, döğüş gün yar olsun).

yar çat. qırış. zay. zədə.
-doğan qardaş, **dosla yar.** (**doğan**: qohum)

yara **1**. şikaf. **1**. **(**asib**)**. -**yara bərə**: zay zuy. -**yaralı bərəli**: zaylı zuylu. **1**. balığ. baluc. çalığ. -ürək **balığı**. -**balığ** yaxı (yaxığ): yarıya sürülən yağ, yaxşır (çaxşır) mərhəm. -**balığ** onar, izi qala, iyi gedər (yaxcı ölər) sözü qalar. -**balığlı** baş: yaralı baş..
-**açınyara**: açılmış, baş vermiş yara..
-**yara izi**: çənit.

yara baş. -**ürək töründəki baş açılmasın**. (ürək başındakı yara açılmasın).
-ötlük ötər, **közlü yara sızlayar**. (**ötlük ötər**: zaman keçər).
-damığan yara: qanırğan yara.

yara -batır yavasız, **yara çarasız** olmaz. (**batır yavasız**: igid çatmıyan yönsüz, eybsiz).

yara **-cansız, yara bilməz**, ölüm, çara bilməz.
-qancaran yara: qancarıq, qan verən yara.

yara **-irinli yara:** azılı yara.

yara -**yar yara qovuşur**, yarınlar qurur!..
-**yar yara olmasa dayaq**, yadda əzib, basar ayaq..
-bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, **ayrıq bitdi, salın yara**. (**gizək:** yolça. cığır). {**çiğdəm:** qarçiçəyi. həsrət, məxmur çiçəyi). burda (həsrət həsrət dərdi)}. (**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

yara -yazqı yazdım, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, **yara siz yalvarasız.**

yara -**söyənmədim evrənə yara mən**, bitirdim işi ölüm yetmədən. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

yara! razı ol. -**yara** qutul, yorma.

yarac **çarac**. **çar**. **yar**. çatır. əlac. dərman. çözüm.

yarac fayda. istifadə. -hər aracın **yaracı** var.

yarac ucub. kəsici, yırtıcı arac. soyuq qoraq. soyuq silah.

yarac **arac**. -əlimin **yaracı**.

yaracaq yararlı. faydalı. dərdə dəğən.

yaraclı faydalı. istifadəli.

yaracmaq faydalanmaq. istifadələnmək.

yaracsız faydasız. istifadəsiz.

yaradan -**yaradan bərədən**: ordan burdan. yaxından uzaqdan.

yaraj ucub. sik. -**ucub uçub**: **> ucuç**. sik amcıq.

yaraq **1**. tədarükat. hazırlıq. **1**. ləvazimat. -**yol yarağı yemik**, el dayağı bilik. (**yemik**: yemək. çörək) (**dayaq**: hami. püştiban). (**bilik**: ilim)..
-ayaq, qorxaqa, **qaçqu yaraq**, alqara **durqu yaraq**. (ayaq, qorxaq üçün, qaçmağa yarar, qormaza durmaq üçün yarar)..
-**gərək yaraq**: əsbab alət. vər vəsayil. əbzar.

yaraq -**başyaraq**: xisusi vəsayil..
-**qırx gün yaraq**, bir gün gerek..
-**yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz**, atun ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**

yaraq quşaq. quşqu düşən. ayıq, oyaq düşən**. -quşaqsız aydına** qıyın quşaqçı düşər. (beyinsiz aydını, zalim, acımaz başçı sürər).
-yetişmədən qıl yaraq, yaş yetmiş, iş bitmiş.

yaraq **yarağ**. **1**. əbzar. **1**. qatağ. qotağ. sik. -qatağıma **(**sik**)** tıxılmış. -götü **qatağlı**.
1.gündüz. (# **qarağ**: gecə). -**yarqarağ**: gecə gündüz**..**
-soyuq yaraq: sökəc..
-**yaraqlı qoraqlı**: mücəhhəz o müsəlləh.

yaraq -yigid görkü, bilik yaraq. (**görkü**: yaraşığı. gözəlliyi).

yaraq vəsilə**.** -**ürəklənən yaraq tapdı**, yaraqlanan, ürək yok**.** (**ürəklənən**: cürətlənən) (könül varsa, umut var)
-ağızda dilin olsun, **əlində yaraq**.

-**gərək yaraq:** təchizat.
-hər işə könül gərək, **igid xoşu at yaraq**. (**könül**: maraq. əlaqə)
-**yaraq yasaq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

yaraqa -baş qaldırıb, tökmə təni, **əli yarağa**, ayağ dayağa, qayrat kanı, türk qadını!.

yaraqçı tədarükatçı.

yaraqı **-**söz evrənin dayağı, **birelligin yarağı**. (**birelligin** : bir millətliyin).

yaraqı **yarağı.** dərmanı**.-**almaşdır **tüm aldışların yarağı**. (**almaşdır**: çalışdırmaqdır. yerinə başqasın qoymaqdır. tə'vizdir). (**aldışların**: adetlerin)**..**
-yol açar, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıp, dərd artırar üşünən.

yaraqımız **yarağımız.** -**düzəlmişdi hər yarağımız**, qalmışdı saqqal darağımız.

yaraqlanan -ürəklənən yaraq tapdı, **yaraqlanan**, ürək yok**.** (**ürəklənən**: cürətlənən) (**yaraq**: vəsilə)(könül varsa, umut var)

yaraqlanmaq yapsanmaq. yapsınmaq. donanmaq. -ova barmağa **yapsındı**: şikara çıxmağa qurşandı, yaraqlandı..
-**yorağlanıb yaraqlanmaq**: düşünüb gərəyin tapmaq.

yaraqlatmaq yapsatmaq. donatmaq.

yaraqlı **1**. (nərsiyə) köklü. hazir. **1**. həmməşə əsrik, içgili, yanında içgi gəzdirən kimsə. **1**. muzdur. qolçomaq. qəddərəkeş. **1.** hazir. -**yaraqlı** gəlin. -**sınağa** yaraqlı ol. -qopuq **(**qiyamət**)** günü yaraqlılar aparar.

yaraqlı **-atlı olan, altda qalmaz**. (yaraqlı ol, işi apar).

yaraqlı -barış sevən, savaşa yaraqlı gərək. (**yaraqlı**: hazir. mücəhhəz).

yaraqlı -**yola çıxdın, yaraqlı**, iş başladın, ayaqlı.(**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

yaraqlı qorallı. müsəlləh. -**qorallı güclər qoldavı**: yaraqlı güclər arxacı, müsəlləh güclər dəstəyi, püştibanı.

yaraqsız qorqasız. silahsız. difasız. **-**güdülü beyin, qorqasız qalar. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

yaraqtanmaq **yaraqdanmaq**. **yaraştanmaq**. **yaraşdanmaq**. fərəxdənmək. iriləşmək. böyümək. yekəlmək. gəlişmək.

yaraqtıq hansı bir çomaqdan (ərkək cinsəl orqanından) törəmiş olan.

yaralamaq -**ürəyin yaralamaq**: qatı incitmək..
-**ürək yaralamaq** : dağlamaq.

yaralanmaq balığmaq. -yıxılıb **balıqmaq**.

yaralanmaq cırğınmaq.

yaralğan faydalı.

yaralı **1**. cırğın. **1**. yarçığ. zəxmi.

yaralı balığın. -**balığın** ov düşdü qaldı, balası qalıb baxdı yandı.

yaralı kəsik.

yaralı sökün. qəməli. (zəxmi. məcruh).

yaralı **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**ayağan**:acan: acıyan) (**qaralı**: yaslı).

yaralıtan **yaralıdan.** balığdan. -o balığdan çox qan barındı. (**barındı**: axdı).

yaralqın **-**yağıya acan , **yaralqın**. (düşmana acıyan kəndisi yaralanır).

yaraltmaq yapmaq. buturmaq. bütürmək. bitirmək. tikmək. düzəltmək.

yaram -**bir yaram var**, dərmanı dildə, dilimlə bir söz, söylə dilimlə. (**dilimlə**: **1**. dilim ilə. **1**. açıqla).

yaramaq -**kövnə yaramaq:** könlə yaramaq: xoşu gəlmək.

yaramaq **yararmaq**. xoşu gəlmək. duzlanmaq. ləzzət aparmaq. -o mənə **yaramır**. -bu nağıl məni **yaratmadı**: duzlamadı, ləzzət vermədi. -**yarıtan** nəsə: duzlu, ləzzətli nərsə.

yaramay **yaramaz**. yaxşı olmaz.

yaramaydı bolamaydı. olamaydı. olayazmır. olanmır.

yaramaz **1**. bəğənilməz. xoşa gəlməz. sulumsuz. -**yaramaz qılıq**: xoşa gəlməz rəfdar. **1**. arxasız. yarqasız. keyfiyyətsiz. **1**. ğeyri məşru'. ğeyri mücaz. **1**. işdənsiz. -**işdənsiz** kişi. **1**. **yaramay**. yaxşı olmaz.

yaramaz -**kəm** yaramaz: çox yaramaz.
-sözdür kişinin gərəki görkü, **tutmasa sözün, yaramaz börkü**. (**görkü**: yaraşığı).
-yakmaz, **yaramaz**: yakmamış könül, yaramaz.

yaramaz **-qaranquluqda yeriş yaramaz**. (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).
-**yaramaz olsa yasa**, yasa ha yasa, nə toya yarır, nə yarır yasa. (uyarıq olmayan qanun sınası olacaq).
-dili ballı, işi allı **yaramaz**. (**işi allı**: edni pozuq. kirdarı yaman).

yaramaz **yaramaz, uğursuz, xeyirsiz cocuq**: köntüzləmə. köndüz.

yaramaz yavakor. pis. kötü.

yaramaz yavuz. zərərli.

yaramaz -**əksik yaramaz.** yarmat (yarmaz).namət. -yemə **yarmat** çörəyin, günün tapar başqa çalar.

yaramazları -**yaramazları alıb dışlayın. (alıb dışlayın:** tutub atın. batil edin).

yaramı -**könül yaramı:** bağrım başı. -**bağrım başı** təklik teylər. (**teylər:** açar).

yaramı -**yaramı bitrən** gəldi. (**bitrən**: dərman edən).
-vurduğun **yara bitərmi**.

yaramıyasın onmayasın. günməyəsin. gülməyəsin. mutlu, xoşbəx olmayasın.

yaran **1**. **(yarağan)**. yardımçı. köməkçi. **1**. faydalı. istifadəli. **1**.eyi kişi. (# **yaman**: kötü kişi). **1**. yaxşı. eyi. -**yaran yaman**: yaxcı pis. -yaman qatdan vurar yaranı: pis bətər vurar yaxcı..
-**yaranla** iş ər ərtilir: köməçi ilə iş tez bitrilir.

yaran ayıran. **-ağacı yaran bir pay**, higgəsin deyən iki pay.

yaran -elin düşsə çoğun eşinə, **nərsə qılın, yaran işinə**. (**çoğun eşinə**: fələk kələyinə).

yaranar -**güc olan yerdə inam yaranar**, gücə minmiş inam kəndisin danar.

yarançı arançı. yançı. yarçı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı.

yaranə {**yaranə** (fars) sözünün kökü **yarnaq, yarınaq, yarğan** kimi sözlərimizdi}.

yaranır -qutluq nə alınır nə satınır, **yalnız yaranır.** (qutluq payı bacarıqcadır).

yaranlıq hazırlıq. -**yaranlıq qılındı**: hazırlıq qılındı.

yaranma olqunuş. formalaşma. biçimlənmə.

yaranmaq istifadə edmək. -**yaranmağa** çalışdıq.

yaranmamış -**alğısız, söz yaranmamış**, dilsiz, söz dayanmamış. (**alğı**: duyum. idrak. şuur). (qanıclıq, düşünüş, şuur sözə qaynaqdır, dili qorunmayıb yazılmayıb, qısılan, darıtılan dağıtılan elin, sözləridə uzun sürə, sürməmiş. {dilivi qoru sözüvü yarat, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)}**.**

yaranmasa -**yaranmasa kimi kimdən**, adın çəkməz dibdibindən.

yaranmatım **-inandığım kimi yaranmadım**, inandığım kimi yaşıyam.

yaranmaz -dün keçmədən, gün gəlmədən, dan atmaz, **yarınlarda yaranmaz**. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

yaranmaz ğeyri məxluq. əzəli.

yaranmaz -işlər düzə gedsə, **duzğu yaranmaz**.**(duzğu:** dadlıq. duzuğ. şirinlik. rüşvət).

yaranmış törəlgən.cücərmiş.

yaranmış -çağın keçmişi yok, gəlcəyi yok. -**hər nə çağında yaranmış**, nə arda qalmış, nə iləri qaçmış.

yaransın **yaransın**. -dinclik, **başda yaransın**, könlə insin!.

yarantı **-**gözəl duyqulardan, sevgi yarandı.

yarantı **yarandı**. -ışıq doğurkən, **kölgə yarandı**. ışıq doğru, **kölgə yalandı**.

yarar (**yarar**: yartır. ışıqlatır. **-çırağ üstün yarar** astın korar. (**astın**: altın. dibin). (**korar**: kölgələr. ışıqlatmaz).

-**yarar doğrutmaq**: mənfəət, nəf' bəsləmək, yetirmək.

-**yarar doğrutan**. mənfəət, nəf' bəsləyən, yetirən.

-dan bəzəyi **içə yarar**, gün bəzəyi **elə yarar**, tün bəzəyi **ərə yarar. (dan:** səhər) (**gün**:

günüz) (**tün:** gecə**).**

-yarar ışıq: yaraşıq**.**

yarar **1**. nəysə. nəyisə. **1**. oldu. yaxci. -sən özün **yarar** dedin. **1**. razıyam. -borc vermir verməsin, borc istəməsin **yarar**. -onuda versən çox **yarar**: çox razıyam. **1**. **yaxşı**. -**yarar** gəlsə: **yaxşı** gəlsə. -**yarar** danış: **yaxşı** danış. -**yarar olsa**: **yaxşı** olsa. -**yarar** oldu: **yaxşı** oldu. **1**. uğur. fayda. **1**. müəssir. -bu ağrıya bu dava **yaramaz**. **1**. dərdə dəğər. -işə **yarar**. -**yarar** sözlər. -onun sözləri bu durumda **yarar** değl. -birinə bir sözü çox desən **yarardan** düşər, piçağı sümüyə dirəsən **kəsərdən** düşər. -edirsin, **etgili** ed, yarırsın, **yararlı** yar, qapırsın, qoparlı qap **(**qapıb qopar**)**. **1**. önüm. kar. -**önüm** güdmək. -nə **önüm** güdürdün, nə önüvə çıxdı. -**önümlü**: karlı. faydalı. -**önüm verməz**: kar kəsməz. fayda verməz. **1**. **yarıq**. yaraşıq. salih. səlahiyyətli. şayistə. layiq. şayan. müstəhsən.

yarar dərək. idək. -az çox **dərəki** var. -**dərək** gözlür..
-yarnına tikmiş umud gözünü, yarın yarır, **yarar gecəni**.

yarar məsləhət. -**yarar** almaq.
-**incə var yarar**, incə var yaxar.
-çalağan sözlər, **çılqınlara yarar**. (**çılqınlara**: vırqnlara. dəlilərə).

yarar yaxcı. oldu. haydi. -**yarar,** gedəlim..
-say sanaq, kişini yapar, **kişiyə yarar. (**say sana bilmək, hesab kitablı davranma, kişiliyi doğruldar, kişiyə yarqar, yarar yetirər, yaxışar**).**

yarar **yar**. -olsun ki bu sözlər **yar ola.**

yarar -**yarar yarmaz.** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi)..
-**od daşı yarar**, daş başı..
-od daşı yarar, daş, başı.

yarar -**yarar yatay**: yağar yatay: çaxar baxar: çaxar qaçar. çıxar batar. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

yararı xeyri. -**bu işin yararı** doğrultusunda: bu işin uğrunda.

yararı -yaşam öğrətdi ki, **ağacı yemişi, yararı ilən tanı**, sonra kökü ilən.

yararın dərəkin. edəkin. -**dərəkin bilən samanı qorar**, çağı gəlincə işinə yorar. (**dərək**: (**yorar**: işlədər. istifadə edər).

yararın karlığın**.** dərdə dəğməsin. **-nərsənin varlığında karlığın bilməyən**, yoxluğunda korluğun nə bilir.

yararlan məsləhət al. kömək al. -güc işlərdə ağ saqqaldan **yararlan.**

yararlanmaq yarqanmaq. istifədə edmək.

yararlı **1**. uyqun. yaxımlı . -günə **yaxımlı** qılıqda: moda uyqun qılıqda.**1.**yaxımlı**.** uyqun.

yararlı idəkli. dərəkli. dərdə dəğən. -onun sözlərin qatı **dərəkli** bulduq. -**dərəkin** bilən samanı qorar, çağı gəlincə işinə yorar. -**dərəkli** zadlar.

yararlı **-iyi, yararlı varlıqlar:** diriklər. eyik diriklər.

yararlı yaracaq. faydalı. dərdə dəğən.

yararlıq dərdə dəğməklik. -**yarar** düşməmiş hələ.

yararmaq **1**. **yaramaq**. xoşu gəlmək. duzlanmaq. ləzzət aparmaq. -o mənə **yaramır**. -bu nağıl məni **yaratmadı**: duzlamadı, ləzzət vermədi. -**yarıtan** nəsə: duzlu, ləzzətli nərsə. **1**. yarımaq.

yararmaq -söz yaratmaq, **sözdən yararmaq**.

yararsız qovuq.

yaras mukafat. müzd.

yarasa **1**. razı olsa. **1**. suqağ quş. **1**. uyqun. -savala **yarasa** yanıt: **uyqun** cəvab.

yarası -**dil yarası**, il yarası. (qılınc yarası sağalar, söz yarası sağalmaz). (qılınc yarası, iz qoyar, söz yarası, köz qoyar!).

yarası -gerçək acısı keçinər, **yalan yarası eşinər**. (**keçinər**: yoxalıb (ölüb) keçər). (**eşinər**: işlər durar. deşilməz).

yarası -**yarası çözülmək**: dərdi deşilmək.

yarasın **1**. barğal. **(**< **barmaq**: çatmaq**)**. hər nəyin son dərəcəsi. ali. afərin. **1**. razı olsun. **1**. afiyət olsun.

yarasın **-izi yarasın:** (ölənə deyilir). yolu sürsün. qalanları sağ olsun.

yarasın var olsun.

yaraslı layiq.

yaraslıq ləyaqət.

yaraş **1**. xoş. -xoş gəldiz: xoşca barın: yaraş geddiz. yaraş gedin. yaraş bardız. yaraş barın. gülə gülə. **1**. gözəl. -çox **yaraş**: çox gözəl. -**yaraş** qızım. -**yaraş** yaşam: -**yaraş** yaşa, yaraş dur, yaxşı düşün, yaxşı duy. -**yaraş** kitab. -göy yaşıl, **yaraş** ağac. **1**. əziz. -**yaraşım**, sevgilim nədən böylə üzüntü. **1**. yarağ. hazir. amadə. -yol **yaraşun** gördülər tün düşmədən.

yaraşay **1**. yaraşıq. yarşıq. yarşaq. yarşın. yarşan. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə). **1**. yaraşqan. alsay. ulsay. sayqın.

yaraşay **yaraşqan**. 1. dəğimli. lazımlı. (lazimi. vacib). müstəhəq. 1. (şayan. fəraxor).

yaraşdırmaq uytunutmaq. müntəbəq edmək.

yaraşı -qaqırın utmaq, batır yaraşı. (**qaqır**: qağış. qəzəb. qəhr. qəhir. acığ).

yaraşıq yarar ışıq.

yaraşıq **yarıq**. **yarar**. yarşıq. yarşaq. yarşın. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə). salih. sələhiyyətli. şayistə. şayan. müstəhsən.

yaraşıqı -dil, ağız yaraşığı, söz, dil yaraşığı, sözilə dil, kişi yaraşığı. (kişi dərəki, dəğəri, ağırlığı düşüncədən başqa, nədə ola bilir. düşüncəni canlandıran, dildən-sözdən başqa nə var!!!!!?????. {{-oyan.}})

yaraşıqı görkəzi. gözəlliyi**. -**üz görkəzi göz, kişi görkəzi söz.

yaraşıqı **yaraşığı**. **yarşağı.**ləyaqəti.-**qurd yarşağı** dirəniş, tilki yarşağı dilәniş. (**dirəniş**: çəling. döğüş). (**dilәniş**: yalvarış. iltimas).

yaraşıqlı **1**. duxlu. duruqlu. durumu gözəl. sistimli. **1**. uysallı. düzəməlli. yeriqurli. uyumlu. **1**.törkün. gözəl.

yaraşıqlı qoynumlu. qoyumlu. qonumlu.

yaraşıqsız suyumsuz.

yaraşın -bir sivilcə alar yaraşın, bir qıvılcım batırar malın, kəndivə güvən barınca varın. (**yaraşın**: gözəlliyin) (**barınca varın**: hər nəyin varın. dünya varın**.**

yaraşır -böylə dar tutma, boğursan sözüvü, açılıq, söz yaradır, **hər gözələ söz yaraşır**.. -düzlük, **düz kişiyə yaraşır**.

yaraşır **-**gözəl sözlər, **göyçəklərə bərk yaraşır**, gözəl sözlər, göyçəklərdən bərk yapışır.

yaraşır -**türk sözü yaraşır türkün adına**, tez düşər, kim minər özgə atına.

yaraşıv barış. sülh. (aşti).

yaraşqan **1**. **yaraşay**. yaxışır. dəğərində. layiq. rəva. **1**. yaraşay. alsay. ulsay. sayqın.

yaraşqan **yaraşay**. 1. dəğimli. lazımlı. (lazimi. vacib). müstəhəq. 1. (şayan. fəraxor).

yaraşqıl muraat elə. -yoldaşları **yaraşqıl**.

yaraşlamaq yarağlamaq. hazırlamaq.

yaraşlı -**onaylı yaraşlı**: rahat uyqun.

yaraşlı -**onaylı yaraşlı:** rahat uyqun.

yaraşlıq saçılıq. səxilik. covmərtlik. covmətlik.

yaraşlıq **yardaşlıq**. bölüşlük. həmkarlıq. -**yaraşlıq** görsətmək.

yaraşmaq yaxışmaq. gəlişmək.

yaraştanmaq **yaraşdanmaq**. **yaraqdanmaq**. fərəxdənmək. iriləşmək. böyümək. yekəlmək. gəlişmək.

yaraştırar -kar duymaz, oxşadar, **kor görməz, yaraşdırar**.

yaraştırıcı **yaraşdırıcı**. yarışdırıcı. gəlişdirici. araçı. arabulucu.

yaraştırmaq **yaraşdırmaq**. yaxışdırmaq. gəlişdirmək.

yarat -**dilivi qoru sözüvü yarat**, yavuz düşmanın bağrın qarat. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**

yarat **yartay**. munasib.

yarat! **yardan**!. amadə baş!.

yaratan düzən: yasan. -düzgünün dizginin alsın **düzən əllər əlinə**. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol).

yaratan -kimliyi yaradan, seçimlərdir!.

yaratan **-kişini yaratan işdir**, ulatan dilək.

yaratan **-**yaradan yar olsun.

yaratan **-yaratmış ərgil**, **yaratan səni**!. **(ərgil:** hür. azad**).**

yaratana **yaratışqa.** -yaratışqa bağışdan alqışlar. (yaradana candan dualar).

yaratanıvın -**səni yaradanıvın** ağrın alım mən. (alqış).

yaratar -**sanat yaratar** ötnü qoşunu. **(sanat**: ilham**.). (ötnü**: nəğmə).

yaratcı önürçü. önərçi. peşəkar. sənətkar. hünmənd.

yaratcılıq **yaradcılıq**. **1**. əsər. çıxarma. **1**. önüm. əsər. iş. **-önümsüz** yaşam, yaşamğı yansılayıb, ən doğru ölümdür. -onun ən **önəmli önümü**: ən böyük işi.

yaratcılıq **yaradcılıq**. törətçilik. icadgərlik. xəllaqiyyət.

yaratçı töreçi. sənətkar. -**yazı törəçilər**: yazı sənətkarları.

yaratçılıq töreçilik. sənətkarlıq. -**yazı törəçilər**: yazı sənətkarları.

yaratçılıq -**yaratçılıq edmək:** yaratmaq. törətmək. törətçilik edmək. icad edmək.

yaratı yaprıt. məxluq.

yaratıcı **yaradıcı**. edibil.

yaratıq **(**alçatma anlamında**)** heyvan.

yaratıq alçaq adam.

yaratıq movcud. -yavuz **yaratıq**.

yaratıq -**yaratıq varki** verməkdən acısın almaqdan dadlısın bilməz.

yaratılmıştır -**yasa yaratılmışdır**, iştə yaşatmalı. (**işdə yaşatmalı**: işə uyqulamalı)

yaratır -başla ürək birləşir, **sevincdən, güvən yaradır**. **(başla ürək**: ağıl ilə könül). sevincsiz güvənc, uymallıqdır, uymalıqdır (koruna, qanmazın uymaq, təqlid edməkdir).

yaratır -inam güc yaradır, gücdə inam.

yaratır -kötü duyqular yaşın yıpratır, **gözəl duyqular sevgi yaratır**, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

yaratır **yaradır**. -böylə dar tutma, boğursan sözüvü, **açılıq, söz yaradır**, hər gözələ **söz yaraşır.**

yaratır **yaradır**. faydadı. -**od ilə su, əldə ikən yaradır**, əldən aşdı, biri yaxar, biri boğar.. -yaşamda dözümçülük, **yalnız kölə yaradır**.

yaratır -biri kefi çəkir, biri yaşadır, biri yaradır. (barısına aşk olsun).

yaratış -türgənli **yaradış**, cıdamlı dözüş.

yaratmaq bəsləmək. -**dolum** bəsləmək: imkan yaratmaq.

yaratmaq -**güc yaratmaq**, kişinin, butuq ərdəmidir.(**butuq**: ən böyük. ən uca).

yaratmaq qayırmaq. düzəltmək.

yaratmaq -**öyün** yaratmaq. (**öyün**: imkanat)

yaratmaq razı salmaq. razı edmək. -nelirsən elə onu **yaradanmazsın**.

yaratmaq -**söz yaratmaq**, sözdən yararmaq.

yaratmaq yaratçılıq. edmək. törətmək. törətçilik edmək. icad edmək.

yaratmaq -**yarıtıb yaratmaq**: açıb, arıtlayıb qurmaq.

yaratmaq **yasatmaq**. durutmaq**.** -tanrı yalığuq **durutdu**. (**yalığuq**: insan). -tanrı acun **durutdu**.

yaratmış -**yaratmış ərgil**, yaratan səni!. **(ərgil:** hür. azad**).**

yaratuv **yaratıv**. əsər. yaratçılıq, hünər əsəri.

yarava **-**yağıq bulsan, **yax yarava**. (**yağıq:** mərhəm, dərman kimi işlənilən yağ, kirim).

yaravıq işə gələn. işə yaran. dərdə dəğən.

yaravul > **heravul**. qoşunun sıra bir qolu.

yaray **yarıy**. oldu.

yaray -**yaray yaray**: olar olar.

yarayıb yaxışır. şayistə. layiq. -**yarayıb** coğabladı.

yarayış **yaxayış**. doğayış. sağayış. onğayış. düzəyiş. gəlişiş. islah. behbudluq. amelioration.

yaraymaq gücü olmaq. -hələ yorulmamışam, işləməyə **yarayım**. -yorqunluqdan belə yeməyə **yaraymadı**.

yaraymaz olmaz. əl verməz.

yaraymı olarmı. əl verərmi.

yarba yaba. ayır**.** açır. şana. şənə (< **çana**). iki haçalı, iki qolu birbirindən aralı olan nərsə, araç. xərmən sovurma çəngəli. -**ayır bacaq: ayır budlu**: iki qıçı birbirindən aralı olan qıçlı.

yarcal ləhcə.

yarcılıq rəqabət.

yarcımaq ərzimək. (> **ərzidən**). dəğcəmək. dəğərmək.

yarcın qati'.

yarcış rəqib.

yarcoluq **yar coluq**. cırcolaq. yarığlı, colalı olan yer.

yarcunmaq istifadə edmək.

yarç **yaruç**. iyi. lətif. mehriban. rəhim.

yarça **1**. cırıq. çatlaq. -bu **yarçalara** uyar parçalar. **1**. inayət. lütf. -tanrı **yarçasın** kəsməsin. **1**. ehsan. xeyrat. sədəqə. -**yarça** verilən yerin, itidə sevinər, bəyidə. -allah **yarçazı** onasın: qəbul edsin.

yarça -**yarça verər**, qıtmır qımışar. (**yarça**: səxi. covmət). (**qıtmır**: paxıl). (**qımışar**: qaşınar. qımışa düşər)**.**
-yarça verər, cığan partlar. (**yarça**: səxi. covmət).(**cığan:** paxıl).

yarça yarçın. yarçayın. lütfən. lütf edin.

yarçal bağışlayan. mehriban. mərhəmətli.

yarçal xoşyümn. xeyrxah. şəfi'. meymun. bağışlayan. mərhəmətli xoşayənd. xoşagəlim. bəxşəndə. tovfiq verən **(**. -**yarçal** işlər**)**. feyzbəxş. -bu gün hançı **yarçalın** üzünə durmusan. -bu **yarçal** xəbəri xanlığa götürdülər. -**yarçal** kişilər.

yarçalıq **1**. əl tutma. -**yarçalıq** edmək: əl tutmaq. **1**. yaxcılıq. **1**. covmərtlik. **1**. yardımsevərlik **(**xeyrxahlıq**)**. iyimsevərlik **(**nikxahlıq**)**. kişisevərlik **(**nov'pərəsli**)**. əlaçıqlıq **(**səxavətməndlik**)**.

yarçalıq -**yağır yarçalıq**: lütf inayət. -tanrım sən özün əsirgə qoru, yağır yarçalıq səndədir yolu.

yarçamaq xoşlamaq. -burasın çox **yarçdım**.

yarçanmaq qənimət bilib işlətmək.

yarçanmaq -**uğurdan yarçanmaq:** fürsətdən istifadə edmək. -**uğurdan yarçanıb:** fürsətdən istifadə edib.

yarçayın **yarçın**. **yarça**. lütfən. lütf edin.

yarçı **1**. dosbaz. mədədkar. **1.** arançı. yarançı. yançı. qul. kölə. nökər. çəkək. keşik. keşikçi. qulluqçu. qara baş. qaravı.

yarçıq **yarçığ**. yaralı. zəxmi.

yarçıq **yayıq. yaçıq.** açıq. gənitgən. genitgən. gənitin. genitin. geniş.

yarçıl (xoşayənd).

yarçıl rəuf. mehriban. dilpəzir. xoşagəlim. rəhim. mətbu'. -çox **yarçıl** bir uşaq. -**yarçıl**, dadlı yeməklər. -**yarçıl** üzlüm. -**yarçıl** tanrım adı ilə. -**yarçıl** sözlər, oxşar gülüşlər onun ürəyin əritdi.

yarçıl yardımçıl. xeyrxah.

yarçın **yaçın**. **yarşın**. **yaşın**. xoşal. şad.

yarçın **yarçayın**. **yarça**. lütfən. lütf edin.

yarçınmaq lütf olunmaq. məmnun qalmaq. xoşuna gedmək. kef eləmək. xoşnud olmaq.

yarçınmaq **yarşınmaq**. > **laçınmaq**. xoşallanmaq.

yarçıtmaq **1**.həll edmək. **1**. ışıqlatmaq.

yarçıtmaq lütf edmək. məmnun edmək. xoşuna geditmək. kef vermək. xoşnud edmək.

yarçmaq **açmaq**. **yarmaq**. cərrahlıq edmək. -qarnın **açıb** çıxartdılar.

yarçux **1**.vazeh. **1**.bərraq. **1**.transparent.

yarğatmaq (yaratmaq). dayğatmaq. (dayatmaq). qurğatmaq (quratmaq).

yarı **1**. ala. -**yarı pişmiş**: alaçiğ: çalaçiğ. -**yarımçıq**: alaboş. aladolu. alasıq. alasuq. -**yarı gizli:** alaçıq. ala açıq. -**yarıcan:** alacan: can üsdə. **1**. yarım. buçuq. çala. -**çala** ətək: minijüp. -**çala** palto: yarım palto. **1**. yarar. fayda. istifadə. mənfəət..
-**gecə yarısı**: bağın..
-**yarı açıq, yarı örtük olan**: aralı**.** ortuq..
-**yarı çılpaq**: çalabacağ. baldırbacağ..
-**yarı örtük**: çalabağ. aralı. **(**. -qapını **çalabağ** qoy**)**..
-**yarı ac:** alac. ala qarın. çala qarın..
-**yarı əsrik**, **kefli**: çalaçaxır. çalasır. alasır. çalakef. alakef..
-**yarı xəsdə**, **yarı sağlam**: sağ sökəl. sağ səkəl. -**sağsökəl** yatır. -**sağsökəl** gəzir..
-**yarı qarışıq:** alabulan. arabulan. alaburan. araburan..
-**yarı yarıya**: daldalım (**dal**: yarı**)**..
-**yarı pişmiş**: **kəmin pişmiş**.

yarı -aylar keçir, illər ötür **yol yarı**, kimsə görməz bu uzanan yolları.
-yarı doğru, yarı yalan: çala doğru, çala yalan.

yarı buçuq. < biçrik.

yarı -**gecə yarı**: gecə yartı. tünorta (# günorta).

yarı -**yarı qozlanmış:** çalaqoz. bükük bel.

yarıc **1**. > **narıc**. nazik. zərif. **1**. müsəggin. **1**.ögüc. mubariz.

yarıcan çalacan. canbəsər.

yarıcan **yarı can**. çalacan.

yarıcmaq ögücmək. mubarizə edmək.

yarıç həll.

yarıq **1**. çatdaq. **1.** ış. deş. deşik. çatlaq. dəlik.

yarıq 1. ışıq (**# qarıq**: qaranlıq). **1.** məhkəmə. dadqah. **1**. **yağıq**. mələkə. məlaikə. məleykə. firişdə. **1**. yarqanmış. rəhmətlik. **1**. carıq. ışıq. -açsa yaşıq **carıq sarar üzünü1**. ağ. iki qıçın qovşağı. **1**. çaqqa.

-**yarıq yoruq: yarış yoruş:** ayrılıq birilik. infiraq ittihad.

-xışın açdığı yarıq: çapr. çarp. çıp**.** (> **şip**). şırıq. -bu duvarın **çıpı** gedgedə gənəlir.

yarıq **1**. **yarar**. yaraşıq. salih. səlahiyyətli. şayistə. layiq. şayan. müstəhsən. **1**. çarıq. çav (> çak). -**yarıq** çap: qoşa dırnaqlı ayaq. -**yarıq** dodaq. **1**. **yarığ** (# **yağır**: kamil). naqis. -hər nədən **kəsir** qaldıq. **1**. çaxış. aydın. ışıq. -otaq çox **yarıqdır**. -**yap yarıq**: çox ışıq. -**yarıq qarıq**: **1**. açıq gizli. ələni məxfi. **1**. açıq qara. tusi. **1**. ışıq. aylıq. **1**. yırtıq. biçik. çatlaq. şikaf. -**biçik** qabqacaq. -**biçik** geyim. -**biçik** dodaqlı. **1**. kərt. **(**< **kərtmək)**. **1**. **yarığ**. **yaruğ**. ışıq. -**yarıq saçar**, **sözü açar**. -göz **yarığım** (ışığım). -göz **yarığdan**, diz gücdən oldu.**1**. nəvar-**çiyindən bağlanan**, **sallanan yarıq** (nəvar): aşırma. salbağ. **1**. sökək (< **sökmək**) (> şikaf. sufar)**..**

-dan yaruq: səhər erkən saatlar. səhər tezdən**..**

-yarıq yerik: yaxcı pis..

-**ay yarığı**: ay ışığı. -ay **yarığında** ulduz seçilməz..

-**gün yarıq**: gün ışığı**..**

-açıq yarığ: açıq aydın.

yarıq **1**.çarp. çap > cib.**1.yarqa**. macal. fürsət.
-**burnu yarıq:** burunçuq. buçuq.

yarıq **çarıq.** gədik. (kərtik). oyuq. -**gədik tutmaq**: yarıq tutmaq. -**gədik açmaq**: -gədikçi: fürsəttəlb. -**gədikli**: çarıqlı. yarıqlı. -**gədik gədik**: oyuq oyuq.

yarıq oyur. oyuq. oyaq. oyqur. aqah**.** yansın. öğürtlü. öğütlü. bilgin. bilik. tanıq. müttəle'. aqah**.**

yarıq **yağrıq**. yanıq. rağib. -**nərsiyə, yarıq olmayan**: ərintik. ərinti. çəkingən. götü boş.

yarıq **yıraq.** parıq. bərik. yırtıq. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.
-ötügü yarıq: acılı. yazıq. düşük. zavallı.

yarıq 1.çatıq. naqis. 1.fərq**.** -sola, sağa, önə **yarmaq**. saç **yarığın**, fərqin sola, sağa, önə açmaq.**1.**yırıq. çırıq. (. çak. sökük, açıq qalan tikə). (# **çat**: tikiş yeri. iki tikənin birbirinə tikilən, yapşılan yeri).
-**dodağı yarıq, yırtıq**: yırıq. -**yırıq** məmi.
-**iki bölüm arasındaki yarıq**, aralıq: çat.

yarıqa **yarığa.** xeyrə. -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) }.

yarıqan **yarığan**.müstəfyəz olan. istifadə aparan. bəhrəmənd.

yarıqı **yarığı**. ışığı. nuru. -**gün yarığı** qapı cırıqlarından içəri çarpıp.

yarıqın! **yarığın**! lütfən.

yarıqlı **yarqalı**. şanslı. xoşbəxt. -**yarqalı** el.

yarıqlıq çaxışlıq. aydınlıq. ışıqlıq.

yarıqlıq rahatlıq. iltaf. asayiş. **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), dinsin ondan arıqlıq (arqınlıq. yorqunluq), arpa saman yağıtqıl, **bulsun atı yarıqlıq**.

yarıqlıq sorağlıq. aqahlıq.

yarıqsızın **yarığsızın**. bilincsizcə. tanığsızın. oyuğsuzun. naaqahanə.

yarıl cığay. çığay. yoxsul. kasıb. müstəmənd. fəqir.

yarılğamaq köməkləmək. köməkləmək. yardım edmək.

yarılğaşmaq yardımlaşmaq. köməkləşmək.

yarılmaq -**ürəyi yarılmaq**: ödü qopmaq. ödü partlamaq..
-**ürəgi yarılmaq**: artığına qorxmaq. zəhrətərək olmaq.

yarım yamalaq alab çalab.

yarım **1**. çala. **1**. ikidən bir. **1**. yarı. buçuq. çala. -**çala** ətək: minijüp. -**çala** palto: yarım palto..
-**bir yarım**: birdalım **(bir** + **dal**: yarım**)**. bir buçuk..
-**yarım dənə**: yarım kəllə. dalımbaş (**dalım**: yarım**)**..

-**yarım girdə**: dal ay (**dal**: yarım **+ay**). yarım ay..
-**yarım açıq**: ötgürük. arçal..
-**yarım dayirə**: çalbağ..
-**yarım gün**: haftaym çalaçağ..
-**yarım yamalaq**: çala yala..
-**yarım işləyən**: yarım işsiz. yalışan.

yarım -**keçmişi yarım qalanın**, işi yarına qalar. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!).

yarım **-kişi yarım:** qıstа**.** kişinin yaramazlığın göstərən söz. -**alçaq qıstа**: səfeh kopoyoğlu. -**yarım heykəl:** təndəş. **{> təndis (**fars)}.

yarım **-yarım çıxdı qanamaz**, o kəsməsə qanamaz. (yarım çıxdı anlamaz, o kəsməsə, qan axmaz).

yarım -**yarım pişmiş:** çalaçiğ.

yarım **-yarım yapalaq**: çala. -hər nədə **çala qaldıq**: yarım yapalaq qaldıq.

yarımada dalada.

yarımaq **1**. xoş bəxt olmaq. -**yarısın**: xoş bəxt olsun. -**yarımadı** xoş bəxt olmadı. **1**. ışıqlanmaq. aydınlanmaq. -gün **yarıdı**. -qaranlıq işləri **yarıdı**. **1**. yarar vermək. fayda, istifadə, mənfəət vermək. faydalı, istifadəli, mənfəətli.

yarımatı -**mənə yarımadı** sizə necə yağacaq.

yarımay çalay. **(çal ay)**. ayçala. -**çalay** gözlədim gəlmədi.

yarımcan çalacan.

yarımcıq bicələk **(biçələk)**. -işlərin **bicələk** bıraxdı.

yarımçıq **-**qanana da can qurban, qanmayana da, **dad yarımçıq əlindən**.

yarımçıq yarım yamalaq.

yarımçılıq **1**. çalavar. (nimə tamam). **1**. çarpdırı. **1**. yalab..
-**yarımçılıq açılmış göz**, **baca**: çalagöz.

yarımçılıq -**yarımçılıq iş görmək:**çalamaq..
-**alaçiğ çalamaq**: **alaçiğ çalmaq**: iyicə düşünmədən işə keçmək.

yarımpalto kəpəngdən dar qıssa xot. qontuş.

yarımtanatı **-yarımdanadı doğramadı ha !**

yarın tezdən **yarın tezdən.** ertir irrəcik. ir irik. er irik. sabah erkəndən.

yarın **1**. > **narin**. incə. yufa. surağ. nazik. zərif. həssas durumlu. -çox **yarın** qız. -bir **yarın** qılıqlı kişi. **1**. **arın. ərin**. (< **yarmaq**). bir nərsiyə ağız yapmaq üçün açılan yarıq. dodağ. **1**. ertəğə. ertir. irtə. ertə. sabah. -ərinib **ertəyə (**yarına**)**, günlük işin qoymaqınan. -gerni **(**gerini**)** bırax, **irtəni** tut. -bu gün gedin **ertin** gəlin. -**ertəğə** ged gör. **1**. təbii. -**yarın** davranış. -bunlar mənə heçdə **yarın** gəlmir. -onun belə deməyi heçdə **yarın** değil. -**yasın** gül, tutmadı yerin, **yarın** tikanın. **1**. tanqala. sabah. **1**. ert. sabah. **1**.irtə. sabah. -**irtəsi**: yarını. sabahı..

-yarın yarqa: sabah səhər..

-yarın yox birigün: ertədən geyin..

-**bugün yarın**: bugün ertə. bugün sabah. bugünlərdə.

yarın **-**artqı sözə gərək yok, bu gün varsın, **yarın bir olasın**. (**artqı**: artıq. ziyadə) (**olasın**: ihtimal)**.**

yarın **-**çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, yasa qaptırar!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

yarın erit. sabah. -görüş **eritə** qaldı. -**eritə** qalsa, qar yağar. -**geriti** bırax, **eritə** yürün: geriti bırax, **irəli** yürü. -**eriti geriti**: dünü sabahı.

yarın erti. sabah. -**erti** bayramdı: yarın bayramdı.

yarın ertin.-dünəni boş ver, bu günü xoş ver, **ertin günə pay saxla**..

-öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur).

yarın **-**evin itirən, ev tapınca, **yarın itirən yar tapınca**..

-**doğulan yarın**, keçəni boğur!..

-**yarın min olsada**, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz.

yarın **-**qutaylığa dünən gec, **yarın tez**, bu gün çağdır. (**qutaylığa**: güntaylığa, xoşbəxliyə).

yarın **-**olan günün biri yeğ, **yarın gələn ikidən**. (**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

-görməz yarın, baş işləməz ac qarın. (başı işləməz ac qarının, yarını açmaz).

yarın -saylama keçən ötəni, **indin yarın duran yerdə.** (**saylama**: sayıb irdələmə). (günlə yarını düşün).
-puslanma könül, sevdili yarın genə gəlcək. (**puslanma**: kitlənmək. kədərlənmə. paslanma) (**gəlcək**: gələcək).
-**yarın min olsada**, topraq iki olmaz, yenidən doğmaz.
-yaramaz olsa yasa, yasa ha yasa, **nə toya yarır**, **nə yarır yasa**. (uyarıq olmayan qanun sınası olacaq).

yarın səhər. -darıldı könül, açılmadı gün, dedi gələr yarın, **dedim açmaz yarın**..
-dünün anğıtı, **yarın sanğıtı**, gün gülünü, kül edər. (**anğıtı**: xatirəsi). (**sanğıtı**: xəyalı). (**gün gülünü**: yaşam dincliyi, huzurun, fəraxlığın kül edər, heç edər)..
-yarnına tikmiş umud gözünü, **yarın yarır**, yarar gecəni..
-darıldı könül, açılmadı gün, **dedi gələr yarın**, **dedim açmaz yarın** (səhər)..
-dünü andım günüm keçdi, **yarın gələr, yaşım keçdi**. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).

yarın -gündük işi görüb qoy, **yarın açsa öz işi.** (yarına var öz işi)
-gəpmə, dinmə, sormasan, **uyğan yarın tapılmaz**.
-**yarın tuxumun:** irtin urğun**.** -**yatma, irtin urğun əkə ver**. (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək)

yarına -dönmə dünə, geridə qaldı, irə yarına, gedən aldı. **(aldı**: apardı. utdu)..
-**yar yarına yad olsa**, yar yarını yad alar. (yar yarından yadalsa, yar yarını yad alar)..
-dünə yapılma, indiyə qapılma, **yarına satılma.**{dündə qalma, indiyə tutulma (indiki durum, olum, biləvi kor etməsin), gəlməmiş, olmamış, olası gələcək ötrə, indivi itirmə. (**dünə yapılma**: dündə, keçmişdə qurulub, quylanma)}.

yarına eritə. -**eritə qalsa,** qar yağar.
-yarına, sabaha qoymaq: ertələmək. ertərləmək. irtələmək. irtərləmək. iritləmək.

yarına -keçmişi yarım qalanın, **işi yarına qalar**. (keçmiş işlərin qurtarmayanın işləri gecişər, yarınıda bəllənməz!)..
-duyuva boysan, dilivə söygün, **yarına inan. (duyuva**: oyuva. düşüncəvə). (**boysan**: öyün. şişin. fəxr ed). (**söygün**: sevin. sevinc bildir)..
-keçinib keçən!. günün itirən, **yarına qalmaz**, yağtıya çıxmaz. (**keçinib**: ölüm). (**yağtıya**: ışığa. aydınlığa).

yarına **-**qalan geriyə batır, **yaşam yarına baxır**.

yarına -saplanıb keçmişdə qalma, gördüyün düşə aldanma, **günlüyün yarına salma**, düşər axşam gecə qalırsın.

yarına -**yarına kim ölə**, kim qala, payıın budur ya ye, ya yala. (yaşamda azcada olsa seçim var)

yarınar ışınar.-dünü günə bağlamar!, günü tünə, tün ertinlə yarınar!. (bağlamar!: bağlama!. bağlac qılma!). (**ertinlə**: sabahla).

yarınay danertin. səhər səhər. səhər tezdən.

yarını -yar yarına yad olsa, **yar yarını yad alar**. (yar yarından yadalsa, yar yarını yad alar).. -yoxsa artıq, **düşünən yar, yarını**, belə getməz, yıxılınca, ayılı!.

yarınlar -**umud, yarınlar açar**. (hər günün sonu var, günlərin sürümü)**.** **-**yar yara qovuşur, **yarınlar qurur**!.

yarınlara -dünə dönmə, **yarınlara irəli**!.

yarınlarta -dün keçmədən, gün gəlmədən, dan atmaz, **yarınlarda yaranmaz**. (çevrənin danılmaz evrənləri, kənd çərtovu, mədarı var).

yarıntac **yarındac**. **ərindəc**. **> rəndə**. (< **ərə**). ərə dişi xırdalama aracı. (ağac, soğan, yeralma kimi) nərsəni sürtərək, yonaraq xırdalayıb, oğçalama üçün, üzü dəlik dəlik, çaqqa çaqır (piçaq piçaq) olan ənli yaraq.

yarıntıç **{> yərindəc** (fars)}. (**< yarmaq**). ayaqqabı, çarıq üçün kəsilən tikə (şırıq, yarıq) gön, (gön tikəsi). çarıntıq.

yarıntuq **yarınduq**. sədəqə sandığı.

yarır -yarnına tikmiş umud gözünü, **yarın yarır**, yarar gecəni.

yarıs sonsuz dünya. layətənahi nərsə.

yarısı **-**yalğu dediyin: -**üzünün yarısı yalan**, geyminin yarısı palan. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)

yarısı -bilik, ilikin yarısı. (**ilikin** bacarığın).. -yalğu dediyin: -üzünün yarısı yalan, **geyminin yarısı palan**. (**yalğu**: çiğ süt əmmiş ər oğlu). (kişioğlunun toplum yaşamının yarısı, yalan palanla keçir)

yarısı -soraş, **sözün yarısı**, yanaş, **sözün barısı**. (düz sorqu (sual), cəvabın yarısıdır, düz cəvab, sözün hamısıdır).

yarısı **yartı**. -**yartı** gecə: **yartı** tün: yarısı gecə.

yarış **1**. biçiş. cərrahlıq əməliyyatı. -son yarışdan çıxmayıb öldü. -**yarış oda**: cərrahlıq otağı. **1**. təsgin. təsəlli. **1**. səfa. -**barış yarış**: sülh o səfa. **1**. irtəş. rəqabət..
-**yarışda aparmaq**: ütmək. utmaq..
-**yarışda itirmək**: ütülmək utulmaq.

yarış 1. yarıq. ayrılıq. infiraq. -**yarış yoruş**: yarıq yoruq. ayrılıq birilik. infiraq ittihad. **1.** həmyari. həmkari. **1**. **yartış**. çalda. salda. çapda. yağtış. yağıt. təşviq.
-**yarış yarıtan**: qəhrəman.

yarış rəqabət.
-yarış yarıtanı: musabiqə utanı, qəhrəmanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.
-**birinclik yarış:** başal.başa gürəş. yarışın, yarışların sonuncu bölümü. final. -**başala qatılmaq**: baş gürəşə qatılmaq. finalda iştirak edmək.

yarış çapğı

yarışarı (be nəhvi əhsən).

yarışçı carçı**.** şatır. çatır.

yarışı. **-əl ilə gözün yarışı**: -biri alar, biri salar, biri qalar, biri dalar.

yarışıq gəlşik. (həmsazlıq). uyum.

yarışlarta **-yarışlarda yürüşlü**, savaşlarda ürəkli, el dərdinə gərəkli.

yarışma **-**güclü ilən gürəşmə, **yüyrük ilə yarışma**. (**yüyrük: yüvrük**: iti) {işivi yoluvu, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün)}.

yarışmaq **1**. **yanışmaq**. rəqabət edmək. **1**. **yarğaşmaq**. bağlaşmaq. barğaşmaq. barlaşmaq. barğalaşmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək. **1**. **yartışmaq**. ərtişmək irtişmək. **1**. ucraşmaq. musabiqə vermək. rəqabət edmək. **1**. irtəşmək. rəqabət edmək.

yarışmaq dəngişmək. **1**.rəqabət edmək. **1**. bərabərlik edmək.

yarışmaq sibqət tutmaq. sibqət götürmək.

yarışmalıq (yarışmağa dəğər). yarışa, çalışa çəkici, itən. rəğbətəngiz. -**yarışmalıq** nərsə görmədim.

yarışmaz tutmaz. doğrulmaz. -sevirəm demək, **and içməklə yarışmaz**.

yarışta **-**batur savaşda, **yürük yarışda**. (**batur:** batman. güclü. pəhləvan).

yarıştırıcı **yarışdırıcı**. yaraşdırıcı. gəlişdirici. araçı. arabulucu.

yarıt təbiət..
-**arıt yarıt:** artıq əksik.

yarıtan dincəldən. aramiş verən. -**yarıtan** darı.

yarıtan utan. yarıtan. qəhrəman**.-yarış yarıtanı**: musabiqə utanı, qəhrəmanı. musabiqə bərəndəsi, qalibi.

yarıtan -**yarış yarıtan**: qəhrəman.

yarıtcı köməki sazəndə. sazəndə. -**yarıtcı** olun.

yarıtır **1**. dincəltir. aramiş verir. **1**. **çarıtır**. açır. -siz olduğuz baş **yarıtır**, ağrıtmır, iş çarıtır: açır.

yarıtır **yarıdır**. -öğrəşməyə, dün keçdi, yarın gecdir, bu gün yarıdır (**yarıdır**: düz uyqun çağudur).

yarıtış amuzişqah.

yarıtışlıq verimlilik. **(**prodüktivite. randıman. hasilxizlik. barvərlik. fəravəriş**)**.

yarıtlı qabili istifadə. -hər yerdə **yarıtlı** arac.

yarıtlıq -**yarıtlıq sürə**: qabili istifadə (sürə). -iki il **yarıtlığı** var.

yarıtlıq yartılıq. aydınlıq. çoğ. coş. köz. ışıq. yalım. alov. od.

yarıtlıq **yartılıq**. aydınlıq. ışıq.

yarıtmaq **1**. çətin bir işi, olayı çözmək, düzəltmək. **1**. ışıqlandırmaq. aydınlatmaq. -ay, gecəni **yarıtmışdır**. **1**. **yartamaq**. aydınlatmaq. açmaq. açıqlamaq. **1**.aydınlatmaq. başı bili yarıtar, tünü ışıq.**1.**ışıqlandırmaq**..**
-yarıtıb yaratmaq: açıb, arıtlayıb qurmaq.

yarıtmaq bolqutmaq.

yarıtmal **yartamal**. aydınlamalı. açmalı. açıqlamalı.

yarıtmaz başarıqsız. bacarıqsız. törgəsiz. törəksiz.

yarıttı -irtiv qalxan günlügünü yarıtdı. (**günlügünü** : gün işini)(**ertiv**: **irtiv**: tez. tezraq).

yarıy **yaray**. oldu. okey.

yarıy > {**ari** (fars)}. evet.

yarıya -**açıq yarıya**, qurd düşməz.

yarıya -**yarıya bölmək:** çalamaq. yarmaq.

yarıya **yarqa**. -**vurulan yarqa dəğər**. (vurulan yarıya dəğər). (hər olay adamın sınıq, qırıq, çılız zayıf yerin oynadır, etgilir). (kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə çəkləşdirir (sanğlayır. ərzyablıq edir).

yarız -iyi ki varız, **biz sözə yarız**.

yarq **-yarğa dəğər.** dərdə dəyər.

yarqa **1**. bağış. şəfəqət. aman. mərhəmət. rəhim. əff. rəhmət. məğfirət. lütf. (**qarqa**: lə'nət). -tanrı özü **yarqasın**, özü **qarqasın**. **1**. **yarıq**. macal. fürsət.**1.yarğa**. **yaruğ.** davərlik.

yarqa arxa. özlük. mahiyyət.

yarqa keyfiyyət.

yarqa **yarğa**. **1**. **yağra**. **yağır**. bağış. şəfəqət. aman. mərhəmət. rəhm. əff. rəhmət. məğfirət. lütf. (**qarğa**: lə'nət). -tanrı özü **yarğısın**, özü **qarğasın**. **1**. rəhmət. (**qarqa**: lə'nət). -tanrı özü **yarqasın**, özü **qarqasın**. **1**. səhər çağı. sübh çağı. -**yarın yarqa**: sabah səhər. -**yarqalıq** (səhərlik)bir iş qalmamış. **1**. mukafat..
-**yağqaranda** o, **qarqayan** da o. -onun **yarğına** qalsan, gecə ac yatarsın. -bizlərədə **yağır** (aman) buyur. -yalvarıb **yağır** (rəhmət) diləndik..
-**onun tansığın qazan**: onun **yarğasın** qazan. -onun **yarğana** qalsan, gecə ac yatarsın.

yarqa **yarıya.** -**vurulan yarqa dəğər**. (vurulan yarıya dəğər). (hər olay adamın sınıq, qırıq, çılız zayıf yerin oynadır, etgilir). (kişi hər olayı, durumu kəndi açısıyla, düşüncəsi ilə çəkləşdirir (sanğlayır. ərzyablıq edir).

yarqac **yarğac.** araçı. daver.

yarqaçı savaşgən. qavqacan. döğüşgən.

yarqaq **yarğaq.** biçğaq. biçək. qutr. -yer **biçəyi**: yer qutru.

yarqal **yarğal.** mədəd maaş.

yarqalamaq **yarğalamaq**. afərin demək. təhsinləmək.

yarqalamaq **yarğalamaq**. **yağırlamaq**. inayət buyurmaq. -**yarğalarsınız**: inayət buyurasız.

yarqalanmaq fürsət tapıb yararlanmaq. su' istifədə edmək.

yarqalı **1**.keyfiyyətli. **1**.**yarıqlı**. şanslı. xoşbəxt. -**yarqalı** el.

yarqalı keyfiyyətli.

yarqamaq **yarğamaq**. bağışlamaq. əff edmək. -onu mənə **yarqa**: mənə bağışla.

yarqan **1**. **yarğan**. **yaruc**. (mehriban. bəxşayəndə). **1**. **yartın**. yarqaş. səhər səhər. səhər tezdən. danertin.

yarqanalmaq **yarğanalmaq**. işdənəlmək. istifadə edə bilmək. -kömək qıtlığından, bu il toprağın hammısından **işdənəlmədim**.

yarqanan **-**gənclikdən yarğanan, qəmi atar kam alar. (**yarğanan:** faydalanan). (**qəmi atar kam alar**: kiriməni, qısılmanı bıraxar, bolluğu, açıqlığı tutar)**.**

yarqanır -alan ölür, **satan köçür**, **eykiliklər yarqanır**, kötülüklər qarqanır, kimsəyə kəmdən kandan qalmayır. (**kəmdən kandan**: azdan çoxdan).

yarqanmaq yararlanmaq. istifədə edmək.

yarqanmaq **yarğanmaq**. faydalanmaq. -gənclikdən **yarğanan**, qəmi atar kam alar.

yarqanmaq **yarğanmaq**. işdənmək. istifadə edmək. istifadə **(**fayda, bəhrə**)** götürmək. -tamam köməklərdən **işdəndik**.

yarqanmış yarıq. rəhmətlik.

yarqaraq **yarqarağ**. gecə gündüz.

yarqasın bağışlasın.rəhmət eləsin**. -özü yarqasın**: tanrı rəhmət eləsin. tanrı bağışlasın.

yarqasın köməyiz olsun. -tanrı sizi tutduğuz yolda **yarqasın**!.

yarqasın -tanrım tüm **ötüb köçənləri yarqasın**.

yarqasın -**tarı yarqasın**: bilənin versin.

yarqasın **yardasın**. kömək olsun. -tarım **yardasın** (allah köməyiz olsun).

yarqasız arxasız. yaramaz. keyfiyyətsiz.

yarqaş **1**. **yarğaş**. əldəş. əlbir. qolbir. qoldaş. saldaş. saldış. həm dəst. **1**. **yarğaş**. **yuğaş**. **yoğaş**. şəfəqətli. -**yarğaş** anatay qucaq açmış. **1**. **yarqan**. **yartın**. səhər səhər. səhər tezdən. danertin. **1**. **yarğaş**. yoğşan. (yovşan. yoşan).

yarqaşı **yarğaşı**. görkü: gözəlliyi. bəzəyi. **-dağ görkü daş**, baş görkü saç, göz görkü qaş)

yarqaşmaq **yarğaşmaq**. **yarışmaq**. bağlaşmaq. barğaşmaq. barlaşmaq. barğalaşmaq. dartaşmaq. dartışmaq. bəhsləşmək. rəqabət edmək.

yarqat **yarğat**. **1**. səadətmənd. fərəhli **1**. zümürrüd.

yarqatamaq **yarqadamaq**. gözəl sözlərlə könlünü almaq. dua səna edmək. **(# qarqadamaq**. söğüb yamanlamaq**)**.

yarqatmaq **yarğatmaq**. **arğatmaq. 1**. bərəkət, fər xundəlik vermək. **1**. faş edmək. -qarğayıb **arğamaq**: yuğub arıtmaq. açıb pislərin eşiyə tökmək. **1**. ağdartmaq. axdarmaq. -siz burda nə **arğatırsız**.

yarqavaq **yarkavaq**. **yarqabaq**. uçurum. -yaşamı qolay deyib daşınman **(**düşünmən**)**, ol yerir **yarkavaq (**uçurum**)** qaşınnan **(**yanından**)**, ol yüngül uçan üpələk, ol ağır, dağlar daşından.

yarqay hayküy.hərəngi. kərəngi.

yarqı rəhmət. -onların köçənlərinə yarqı, qalanlarına alqı (şans) dilərim.

yarqı **-sevdiklərə yarqı**, kəndizə sayqı. (**yarqi**: yumşaqlıq. mərhəmət).

yarqı -**yoxa yarqı yox**..
-**yarqı dartı**: bəhs o mubahisə. bəhs o munazirə. -**yarqı dartısız**: bəhs o mubahisəsiz.

yarqıc dadqah -yarqıcda onun üzə bu alımı bitirdik: dadqahda onun boşlu olduğun tanıtlatdıq. (**tanıtlatmaq**: sənədlə isbatlamaq).

yarqıc qələm..
-**yarqıc hükmü**: yarqıt.

yarqıc xətərli. -çox qırıcı, **yarqıc (xətərli**) olan: dəğməqırar.

yarqıq **yağıq. yarğıq. (çağıq. çarğıq. çarıq).** işlənmiş, yumşaq, yufa dəri, gön. çərm.

yarqılama duruşma. durşut.mahakimə.

yarqılama **yağqılama**. **yağqılış**. **yarqılış**. məğfirət istəmə.

yarqılamaq **1**. **(yarıtmaq**: ayırmaq**)**. sınğıtmaq **(sındırmaq**: ayırmaq**)**. mahakimə edmək. hökm çıxartmaq. qərar çıxartmaq. **1**. qəzavət edmək. -görməmişdən **yarqılama**.

yarqılamaq durşutmaq. mahakimə edmək.

yarqılanmaq **1**. rəhmət qazanmaq. -düzün söylə ölgilən, gələnlərdən **yarqılan**. **1**. şamili lütf olmaq. **1**. bəhrəmənd olmaq.

yarqılın xoş qalın. yaxşı qalın. özünü gözlə. özündən müğəyət ol. **(**take care**)**.

yarqılış **yağqılış**. **yağqılama**. **yarqılama**. məğfirət istəmə.

yarqın **1**. **yarğın**. **yartın**. ışıq. nur. -ay**yarqın**: **ayarqın**: ay ışığı. **1**. çaxşın. ışıqlı. işğın. aydın. **1**. **yarğın**. **yarğun**. (yarıb keçən. iti qaçan at). iti. çapar. çabıq. kömək. eanə.

yarqın **1**.çatqın. ikiyə ayrılmış.**1.**ışıqlı. parlaq. -keçmişmizin **yarqın** dalları.

yarqın kəsgin. -atın əşgin, qılıcın olsun. əşgin (yürgün), .

yarqın parraq. -**yarqın boya**: parraq boya. mat olmayan boya.

yarqınılmaq **yarğınılmaq**. işlənmək. işdənilmək. istifadə olunmaq. istifadəyə murd olmaq. -tapılan pul, kömək, hamsı **işdənidi**. -bu qatuda **(**tərkib**)** işdənilən öğələr. -**işdənmiş**: **(**istifadə olunmuş**)**. ikinci əl. dəst dövvüm. bikr **(**akbənd**)** olmayan.

yarqınlığın **yarqınlığın**. parraqlığın. -boyaların **yarqınlığın** qorumaq üçün sirkə yararlıdır.

yarqıraqan parıldayan. -**yarqırağan ulduzum**: parıldayan ulduzum.

yarqış (**yarqış sözü). -barıtın qurusun**!. (işlərin yolunda olsun). (iyi diləkdə bulunan deyilir).

yarqış (yarqış sözü). -yolun caymasın, **yesin qalmasın**..
-**tarım qorusun, elim yorusun**. (yorusun: dəğərləsin. qiymət versin).
çiçək olsun, qız olsun.

yarqış (yarqış sözü).-yoz yolların qırılsun, tutduğun yol uz olsun.

yarqış **-çalqış yarqış: çalqış dalqış**: çəliş çatış. tətümmə ixtilaf. çəkiş bəkiş.

yarqış mahakimə. qəzavət.

yarqış -yarqış sözü: -(iyid olsun, oğul olsun, ər olsun, yüklü olsun, qız olsun bal günü olsun, bal axsın yaşamından).

yarqışmaq qəzavət edmək.

yarqıt jüri qərarı. yarqıc hükmü.

yarqu məhkəmə. dadqah. divan.

yarqu **yarğu**. **arğu.** iki nərsənin arası, arlağı.

yarqu **yarğu. yaruğ.** gərək. hacət. ehtiyac. niyaz. -sizin **yarğuzu** neçə ödər. -**yaruğları** gözdə alsaq. gərəkləri gözdə tutsaq. -**yaruğuza: yaruğuzca:** gərəyizcə. könlünüzcə. meylinizcə. meylizcə. -o mənə çox **yaruğ** değil: çox gərək değil.

yarqun **yarğun**. **yarğın**. (yarıb keçən). iti. çapar. çabıq.

yarquş **yarğuş**. rəhmətlik. -**yarğuş** atam.

yarquza **yarğuza**.**-yarğuza baxın**: **yaruğza** baxın: gərəyizə baxın.
-baxın: **yaruğza** baxın: gərəyizə baxın.

yarqütmək **yarkütmək**. **yerkütmək**. **yarkütmək**. **(**yeri kərtmək, yarmaq, qazmaq**)**. qazmaq. yer bəyer edmək. kökün dağıtmaq, yıxmaq. dibin, təməlin qazmaq.

yarlançı faydalanan. istifadəçi.

yarlaşmaq **yardaşmaq**. bölüşmək. həmkarlıq edmək.

yarlı **1**. yazıq. zavallı. -**yarlı** boşuna getdi. **1**. yoxsul. fəqir. -**yarlı** deyin kəmsitmə: kiçitmə. təhqir edmə.

yarlı **1.** yoxsul**. -**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**bayğın**: zənginin) (**ardağlı**: dəğərli). **1**. zavallı.

yarlı -dağı qarlı, **gözəl yarlı olsun**. (yarqış sözü).

yarlı **karlı.** yaxımlı. faydalı. -**yaxımlı** otlar: faydalı otlar.

yarlıq atılıq. fərmanlı. buyruqlu.

yarlıq bəyan.

yarlıq **carlıq**. **1**. **çağlıq**. **çoğluq**. oxuş. çağış. e'lan. e'lamiyyə. **1**. mənşur. **1**.fərman.

yarlıq **carlıq**. çapa. çapda.
-**yamandan yarlıq uman**, eyi günə nisgiili yatar (batar).

yarlıq nəvaziş.

yarma **1**. **yağma**. çapu. çapuv. çapı. qırma. ğarət. **1.** uzunasına kəsmə. -ağacı **yarma**, **boğra. (boğra**: boğum boğum kəs).

yarma dənə.

yarmaca -**yarmaca pişmiş**: pişçiğ. alaçiğ. alapört.

yarmaça iç düşman. yağu dili (carçısı). casut. çaşut.

yarmaçı baltaçı.

yarmadı qurtulmadı. -asta qaçan **yarmadı**: asta qaçan namətdi (< yarmadı).

yarmaq açmaq. faşlamaq.

yarmaq **açmaq**. **yarçmaq**. cərrahlıq edmək. -qarnın **açıb** çıxartdılar.

yarmaq çalamaq. yarıya bölmək..
-**ürəyin yarmaq**: qatı qorxutmaq.

yarmaq -**qılı qırxa yarmaq**: çox qurdalamaq.

yarmaq yara salmaq. yalağlamaq. -əlim piçağa ilişib **diləndi**. -atılan daşın ucu, kəlləsin tutub dilədi..
-**uzununa yarmaq**: dilik açmaq. dildirmək.

yarmaq **yarmağ**. **yartut.** hidyə.

yarmaq yırmaq. ırmaq. açmaq. çözmək. -qayğı **ırmaq**: soru çözmək.

yarmaq 1.(saç yarıqı, fərqi). açmaq. -sola, sağa, önə **yarmaq**. saç yarığın, fərqin sola, sağa, önə açmaq. **1.** açmaq.

yarman **1**. **arman**. ümidsiz. naümid. **1**. yar. uçurum.

yarmat (yarmaz).əksik yaramaz. namət. -yemə **yarmat** çörəyin, günün tapar başqa çalar. -**yemə yarmat çörəyin**, günün tapar başqa çalar. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

yarmatan -**dan yarmadan**: dan atmadan: ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: ertə yardan: ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

yarmatı -qaykəsin işi pula yarsada, **pulu işə yarmadı**. -qaykəsin pulu **yarmaz işə**. (**qaykəsin**: nakəsin)).

yarmayan -varlığı yarmayan, yoxluğu yozamaz.(dirlikdə nərsə qılamıyan, yoxluğu ilə heç nəyi pozamaz)

yarmaz əl verməz.

-qaykəsin pulu **yarmaz işə** (**qaykəsin**: nakəsin).

yarmaz -kəsməz keçməz **ötüb yarmaz**.

yarmaz namusaid. namuasib..
-**yarar yarmaz**: razı narazi.

yarmaz -**yarar yarmaz.** yaxar yaxmaz. dəğər dəğməz. bolar bolmaz. hər gələ. əlinə gələn. -**yaxar yaxmaz** yeyib sirkəvlədi (sırkavladı: xəsdələndi).

yarmazıntan **yarmazından.** tutuşluğuna**.** bütünləyin. -tuluğ, heyvan dərisinin **tutuşluğuna** soyulmasından yasanır. -parçanı bu cızığdan **tutuşluğuna** kəs. -çubuğun qabığın **tutuşluğuna (**yarmazından)soyub çıxarsan, qamış biçimli, içi boş lülə çıxar ki, ov, atma aracı olaraq, içinə ağızla, qısıq hava tüpərlər, püflərlər. bu arac tüpək, tüfək, tüfəng, tüpəng adlanır.

yarmıq **1**.yardım parası**. 1**.nəfəqə. **1**.paydal. alokasyon. maavinət. **1**.eanə. **1**.mədəd maaş. **1**. pul. rüşvə. -irdəmsizdən qut qaçar, **yarmıq** (pul. rüşvə.) gəlsə iş.

yarmıq yartı. nisfə.

yarmır yağu. yağqu. barani.

yarnıq **narın**. ovnuq. xırda.

yarnına -**yarnına tikmiş umud gözünü**, yarın yarır, yarar gecəni.

yarpa yarımçılıq. -yetim aşı **yarpa** pişər.

yarpanaq **yarpanağ**. **çarpanağ**. **nacağ**. çapacağ. çapqı.

yarpı tikə. -**kərpiç yarpısı**, **tikəsi** çalağa. çərəkə. kərəçə. limə.

yarpıq vərəq.

yarpıyalta **-yarpı yalta:** çala çula. -**çala çula** yuğulmuş.

yarpızı -ocaq çayı, küp pendiri, isti çöçə, **ot yarpızı** (bulaq otu. yarpız türü).

yarsat şaysat (**şayistə** < **say**). iyi. gözəl. layiq.

yarsata -qaykəsin **işi pula yarsada**, pulu işə yarmadı. -qaykəsin pulu **yarmaz işə**. (**qaykəsin**: nakəsin)).

yarsatmaq mukafat vermək.

yarsımaq həvəslənmək.

yarsımaq kafi olmaq. rizayətbəxş olmaq. -onların durumu **yarsıdır**: kafidir. rizayətbəşdir. -**yarsı değil**: kafi değil. rizayətbəxş değil.

yarsın (# yalsın). yumuşaq. şəfəqətli. mehriban.

yarsın **1**. xoş. -**yarsın** üz görsətmək. **1**. açıq. -**yarsın** üzlü. **1**. xoş bəxt. -**yarsın** günlər. **1**. pak. təmiz. -kirli **yarsın** qarışmış. **1**. keyfiyyətli. dərdə dəğən. -**yarsın** mal.

yarsın **1**. nəcat versin**. -**tanrı **yaruğ** qılıb **yarsın:** allah lütf edib, özü nəcat versin.**1.**nafe'. faydalı. xeyr yetirən.

yarsız **-**altın atsız, **yanın yarsız bolbasın**.

yarsız **yarsız. karsız.** yaxımsız**.** faydasız.

yarsun **1**. məsun. **1**. boşqut. maaf.

yarsut **1**. cavaznamə. **1**. məsunluq. **1**. boşqutluq. maaflıq.

yarşaq yaraşıq. yarşıq. yarşın. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə).

yarşaqı **yarşağı.yaraşığı**. ləyaqəti.-**qurd yarşağı** dirəniş, tilki yarşağı dilәniş. (**dirəniş**: çəling. döğüş). (**dilәniş**: yalvarış. iltimas).

yarşan yaraşıq. yarşıq. yarşaq. yarşın. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə).

yarşanmaq **yarşınmaq.** yomuşmaq. yoğuşmaq. qoyuşmaq. barışmaq.

yarşı ləh. **(# qarşı**: əleyh**)**.

yarşıq **1**. (pəsəndidə). **1**. yaraşıq. yarşaq. yarşın. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə). **1**. (bərazəndə. mətbu'.rəuf).

yarşın **1**. > **roşən**. ışıq. **1**. yaraşıq. yarşıq. yarşaq. yarşan. yaraşay. şayistə. layiq. yaraşqan sayavar > səzavar(fars). (zibəndə). **1**. **yaşın**. **yarçın**. **yaçın**. xoşal. şad.

yarşınmaq **yarşanmaq.** yomuşmaq. yoğuşmaq. qoyuşmaq. barışmaq.

yarşıt ödəl. tәlafi. cübran.

yart **1**.art. gədik. aşın. dağ beli. -qar yağsa, ilkin art **qapanar**. -ərincəyə eşik **art** bolur, bulu göydən yük bolur: təmbələ qapı astanası belə dağlıq görünür, göydəki bulut kölgəsi belə yük olur, ağırlıq edir. **1**.əmr. fərman. dəsdur.

yart **ard.** urt. yurd. iğnə dəliyi.

yartac **yardac**. **yardım açar**. **1**.əl tutan. qol tutan. xeyrxah. **1**.yərdəcər. yardaçar. yardım sever. comət. cəvanməd. xeyrxah.

yartaç **yardaç. 1**. kömək. **(**köməkçi). əsistan. maavin. nayıb. **1**. şərik. mədədçi.

yartaçar **yardaçar**. **yərdəcər**. **yardac**. yardım açar. yardım sever. comət. cəvanməd. xeyrxah.

yartaq **yardağ**. dərədə dəyən.

yartaq **yardaq**. hörmət. sayqı. qəmxar.

yartaqal **yartağal**. açıqlama. şərh edmə.

yartam **yardam. -**ərdəm başı dil, **yardam başı il.** (**dil:** söz**).** (**il:** el). (dəğərlərin ən yüksəyi sözdür, kömək diləsən eldir) (eldən başqa umma yardım). (el yardımı tükənməz).

yartam **yardam**. qayar. kömək. mədəd**..**
-yardam yordam: **ərdəm yordam**. ədəb ərkan. ədəb mə'rifət.

yartam -**kömək yardam:** təavüni. -**kömək yardam bakanlığı**: təavüni vəzirliyi.

yartamaq **yarıtmaq**. aydınlatmaq. açmaq. açıqlamaq.

yartamal **yarıtmal**. aydınlamalı. açmalı. açıqlamalı.

yartan **1**. nur əfgən. ışıqladan. açan. **1**. **yardan**!. **yarat!**. amadə baş!. **1**. **yardan**. yapdan. yararlı. yapırlı. müəssir. **1**. **yardan**. xeyxah. -ərdəmli **yardanlı**.

yartan **-acı yardan ayrılan,** sürər yaşam dad ilə. (**dad ilə**: ləzzətlə)**.**

yartan -**ertə yardan:** ertə bardan: ertə dardan: ertə zardan: ertə qardan: dan yarmadan: dan atmadan. ertə tezdən. irtə ir. ertə ir. səhər açmadan.

yartanım **yardanım**. kullanım. işdənim. faydalanma.

yartanlı **yardanlı**. uğurlu. -ərdəmli **yardanlı**.

yartaş **yardaş**. dos. -**yağıq yardaş**: dos düşman.

yartaşlıq **yardaşlıq**. **yaraşlıq**. bölüşlük. həmkarlıq. -**yaraşlıq** görsətmək.

yartaşmaq **yardaşmaq**. **yarlaşmaq**. bölüşmək.

yartaşmaq **çartaşmaq**. **çaltaşmaq**. çartlamaq. çatlamaq.

yartay **1**. çalay. **(çal ay)**. ayçala. hilal. **1**. **yarat**. munasib.

yartcılıqı **yartcılığı .-**yırtıcılıq qazanda, **yartcılığı** qazanda . (pozuqluğ qazandadır, yasırdı, hazırdı, ama yaratcılıq, bəsləməyi qazanmalısan). (yırtıcılıq, doğal bir iş, yartıcılıq üçün iş gərək, yartıcılıq qazanılmalıdır). (**yırtıcılıq**: vəhşilik. yıxıb sökmə). (**yartcılıq: yartıcılıq**: iysəvərlik. xeyrxahlıq. yaradıcılıq). (doğada iyi kötü seçilməz, doğru yalan tapılmaz. bu konular kişiyə, kişiliyə özdür. (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur).

yartı -**gecə yartı**: gecə yarı. tünorta (# günorta).

yartı ış. ışıq.

yartı -kəsib keçdi **ötüb yardı**.

yartı odunçu**.-**yetim gözü çömçədə, **yartı gözü omçada**, oğru gözü olçada. (**omça**: kündə). (**olça**: qənimət)

yartı **yardı**. (<**yar**: uçurum). uçurumdur. batlaqdır. **-**o sənə yar deyil**, yardı sənə**. (**yar**: dos. kömək).

yartı **yardı**. köməyi. -**yetməzlərin yardı**: möhtacların köməyi.

yartı **yarısı**. -**yartı** gecə: **yartı** tün: yarısı gecə.

yartı yarmıq. nisfə.

yartıc **yardıc**. **sardıc**. **sağdıc**.

yartıç **yardıç**. himayət. təqviyət. e'anət. mədəd.

yartıq **1**. nəzif. gözəl. **1**. **yardığ**. dərdə dəğən. **1**.köməklik. **1**.fayda. **1**. qəzavət. -**yartığa qoymaq**: qəzavət qoymaq. **1**.ədalət.

yartıq mutluluq. -**yartıq yolu**: xoşbəxlik yolu. qutatqu bilik.

yartılıq aydınlıq. münəvvərlik.

yartılıq yarıtlıq. aydınlıq. çoğ. coş. köz. ışıq. yalım. alov. od.

yartılıq **yarıtlıq**. aydınlıq. ışıq.

yartılmaz **-**donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

yartılmaz **-**donun geni yırtılmaz, **gəngəşli el yartılmaz**. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

yartım -**boluş yardım**:. genlik bolluq.

yartım -**için diləm yardım olmuş özgüyə**, qılanmadın savul qıraq qırma anın könlünü!. (**için diləm**: doğru inanc)

yartım -**ötünc yardım dilə**. (keçiş, kömək istə).

yartım **yardım.** dirək. dəstək. -sizin işizə, yoluza uğur, **direklər** dilərim. -**direk** tapılmadı. -**direk** olun. -**direk** çıxmaq. -**direk** olmaq.

yartım **yardım.** qollum. qulluq.

yartım **yardım**. saya. -**yardım edmək**: yardım vermək: saya salmaq. saya düşürmək..
-**yardım açar**: yardac. əl tutan. qol tutan. xeyrxah.**.**
-yardım parası: yarmıq..
-**erkin yardım**: əvvəliyyə köməklər.

yartım -**tezgər yardım**: ürjans kömək.

yartıman randıman. verimlilik. -əl ilə maşın işinin **yartımanı** bir değir.

yartımçı **yardımçı**. yaran **(**yarağan**)**. köməkçi. -**yaranla** iş ər ərtilir: köməçi ilə iş tez bitrilir.

yartımçıl **yardımçıl.** yarçıl. xeyrxah.

yartımçım **-**düğürdən uzaq, qırx min ayaq, səndən bizə olsun dayaq, **yardımçım ol**, tanrı barım, tanrı barım. (**düğürdən**: şərdən). (**tanrı barım**: hər nəyim tanrı).

yartımım **-nə eldən yardımım vardı**, belə durmuş dağırdandı. (**durmuş:**yaşam).

yartımlaşmaq **yardımlaşmaq.** həmkarlıq edmək.

yartımsevərlik **yardımsevərlik**. xeyrxahlıq. arılıq.

yartın **1**. **yarğın**. ışıq. nur. -ay**yarqın**: **ayarqın**: ay ışığı. **1**. **yarqan**. yarqaş. səhər səhər. səhər tezdən. danertin.

yartınır ışıqlanır. **-**söz açılsa aydınır, **sevgi sözsüz yartınır**. (sevgi, eşqin genişliyin, dərinligin açan söz yaranmış hələ).

yartısı -**ilik, bilik yartısı,** dilək, ilik yartısı. (**ilik**: başarıq). (**bilik** : ilim. tanışlıq). (**yartısı**: yarısı). (**dilək**: istəş). (başarıqsız, başarma, iqdam gücü olmadan, bilik yartıcan olur, dilək gücü olmayınca, başarmaq, qılmaq uğru (şansı), yarı kəsir). (bilik dolmayına, ilik olmayınca, dilək gəlməyincə, nə yapayız, yapabiləriz).

yartış **1**. **dartış**. **yartuş**. rəqabət. mubahisə. çəkişmə. çartış. **1**. konkur.

yartış **yarış**. çalda. salda. çapda. yağtış. yağıt. təşviq.
-dartış yartış: muşacirə. bəhs o cədəl.

yartışlı **dartışlı**. cədəli. mucadiləli.

yartışmaq **dartışmaq**. rəqabət edmək. mubahisə edmək.

yartışmaq **yardışmaq**. iştiraki məsai edmək.

yartışmaq **yarışmaq**. ərtişmək irtişmək.

yartun aydınlıq. -işin dəğəri altun, **kişi dəğəri yartun**.

yartut **yarmağ**. hidyə.

yaruc **1**. **yarğan**. (mehriban. bəxşayəndə). **1**. dərdə dəğən. -siz verən sağrular **yarucmadı**. -**yaruc** sözlər.

yarucmaq dərdə dəğmək. müfid, faydalı olmaq.

yaruç **1**. **yarç**. iyi. lətif. mehriban. rəhim. **1**. xoşnud.

yaruq **1.yaruğ. yarğa**. davərlik.**1.yaruğ**. ışıq. -**yaruğ** evrən: ışıq dünya.**1**.yaxcı. cür. münasib. lütf. -tanrı **yaruğ** qılıb **yarsın**: allah lütf edib, özü nəcat versin. -dolan **yaruğun** tap: **yamağın** tap. şayistə. -**yaruğ yaramazlar**: mütənasiblər namütənasiblər. -o mənə çox **yaruğ** değil: çox gərək değil.**1**.əlverişli. faydalı.-sizə yaruğlu duruş tutub: sizə əlverişli movze' tutub. **1**. şayistə. -bu sizə **yaruğ** deyil.

yaruq **yaruğ**. **1**. rəhmət. -**yaruğ yağışı**: sağu. **1**. lütf. şəfəqət. bəxşiş. rəhm. -**yaruğ** qılın.
1. **yarığ**. ışıq. -göz **yarığım** (ışığım). -göz **yarığdan**, diz gücdən oldu..
-dan yaruq: səhər erkən saatlar. səhər tezdən.

yaruq -**baruq yaruq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

yaruqlara -yavuzlardan qorunqıl, **yaruqlara yoğuqqıl**. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur).

yaruqluqa **yaruqluqa.** xeyrxahlığa. -yavuzluğu qoygilən, **yaruqluğa qoyunqıl**. (kötü kişilərə söylənir: -oğruq, əğri işlərdən əl çək, doğruq, yaxcı işlərə yönəl).

yaruqun **yaruğun**. yamağın. -o mənim **yaruğum** deyil. -dolan **yaruğun** tap: **yamağın** tap.

yaruquzca **yaruğuzca**. gərəyizcə. könlünüzcə. meylinizcə. meylizcə.

yarusun kömək olsun. **-**tarım qorusun, **elim yarusun** (**qorusun**: saxlasun).

yarusun -**sonu yarusun**: aqibət bə xeyr olsun.

yarusun -tarım qorusun, **elim yarusun** (kömək olsun).

yarzan ucuzlu. **(**# **qarzan**: qatran. qatırlı. bahalı**)**.

yas **1**. mərasim. **1**. rəsm. **1**. sağruq. (suqvari). matəm. -**sağruq sağmaq**: yas tutub oxşarıb ağlamaq.

yas bağış. kövlət. əff.
-ağlar inlər **yas tutdular**.
-bitin nəyinə **toydu, yas**!.

yas -gələnə bel bağlama gedənə yas saxlama, kəndivə inan..
-**yas yeri:** ağulqa. yasxana. yaskona..
-**gömük elik, yas görməz**: batmış elə yas tutulmaz. batmış, ölmüş, yoxalmış millətə kimsə yas tutmayıb. (**gömük**. gömülmüş. quylanmış).

yas -**toy yas.**

yasa **1**. buyruq. fərman. qayda. qanun. -**yasanı** pozma. **1**. tərtib. nəzm. nəsq. -**yasası** pozuq. **1**. usuğ. nəsq. salım. qanun. qayda. -hər nəyin bir **usuqu** var. **1**. kəsilmiş şərt, qanuna minmiş söz. **1**. qanun. nəzm. qayda.

yasa **1**. köndəm. çöndəm. -işin **yasasın** bilmək. **1**. yol. qayda. -işi **yasasına** qoymaq.

yasa -**evivi yasa**, kefdə yaşa.

yasa **-**kitozlarda and yasa bəllənməz. (**kitozlarda**: alçaqlarda. namətlərdə). (**and yasa**: söz sana).

yasa təmizlə**.** -kin yolun bıraq, çin yola yolun, **yaşamın yasa**, atsala donun. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı **təmizlə**, özgələr üçün dona girmə).
{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}.

yasa -yaramaz **olsa yasa**, **yasa ha yasa**, nə toya yarır, **nə yarır yasa**. (uyarıq olmayan qanun sınası olacaq).
-yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, **edinmədin, oturma yasa**.
-**yasa verici:** qanun verici: qanun quzari.

yasa yoğur**!** . yağla!**. -**dosdun yaman? bəkləmə uğur, **yoğur ha yoğur** . (**uğur**: xeyir).
-**gərəklik yasa yapar**, kəndi ona yasanmaz..
-qaşa qaşa, qazan olur, **yasa yasa, daban**. (**qaşa qaşa**: qaşıya qaşıya). (**yasa yasa**: yastılata yastılata). (**daban**: ayağın altı, ayası)..
-çoğun, acısın ucuz satar, bu gün tutar yarın atar, sevinci harda tapar, **yasa qaptırar**!.**(çoğun**: cihan. fələk. dünya. evrən) .

yasa -**yasa yaratılmışdır**, işdə yaşatmalı. (**işdə yaşatmalı**: işə uyqulamalı)

yasab virayiş.

yasaburan aldağan.

yasaburmaq aldaqurmaq. kələkbazlıq edmək.

yasac ışqı. rəndə.

yasac mala.

yasaca qanuna görə.

yasaclamaq **yascamaq**. ışqılamaq. rəndələmək.

yasaçıtır **-**ol ki güvənc arır, kəsin yasaçıdır. (**yasaçı**: səyasətçi. hüllükçü. kələkçi).

yasaq **1**. qanundan dış. (# **yasqa**: yasaya uyqun. qanuna uyqun. qanuni.). **1**. yasdağ. yasıya, qanuna tərs, zidd. qədəğən..
-**dil yasaqlığı**: dilbağ.

yasaq **yasağ.** haram. həram. -**onağ yasağ:** halal haram. -**onağ** işlər bitmiş ki, **yasaqlarla** uğraşaq. halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).
-**yaraq yasaq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. gərək yaraq. yatıq yaraq. qaruv yaraq. (mələzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

yasaqı -**yasağı əz**, olmazı oldur!

yasaqla -ayı ətəklə, aynı sözlə, **dili yasaqla** tutmaq olmaz. (**aynı**: ayını).

yasaqlarla -onağ işlər bitmiş ki, **yasaqlarla uğraşaq**. (**onağ yasağ:** halal haram). halal işlər qutulmuşdur ki, həramlarla məşqul olaq. (anlaqlı kişi əlində seçim var).

yasaqun **yasağun** -gün kimi ışıyan, tün kimi yaşuran, su kimi duru, **topraq kimi yasağun**, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin).

yasaqun **yasağun.** mütəvaze'.

yasaqur **yasağur**. islahtələb.

yasaqurmaq **1**. onaqurmaq. yamaqumaq. tə'mir edmək. -ayaqqabı **yasaqurmaq**. **1**. açmaq. -qarlıqdan yol **yasaqurmaq**. **1**. artarıtmaq (ardırıb arıtlamaq). düzütmək. ridakt **(**editorloq**)** edmək. virastarlıq edmək. **1**. arıtlamaq. -**toxlağın** yasaqurmaq: arıtlamaq.

yasaqurtmaq yasartmaq. tə'mir edmək. islah edmək. mərəmmət edmək. cübran edmək. tə'dib edmək. ədəb edmək.

yasal **1**. rəsmi. **1**. qanuni. -**yosul yasal** sovğa: qanuni və məşru' irs. **1**. qanuni. münəzzəm. qaydalı. **1**.siyasi. -**yasal utal danışıq**: siyasi əxlaqi danışıq.

yasalamaq bəzəmək. süsləmək.

yasalamaq yağlamaq. dəsmallamaq.

yasalar -**başatı yasalar** (ibtidai yasalar). -ölkələr var ki, **başatı** yasalar belə qorunmur.

yasalar qanunlar. -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran **yasalar**.

yasalış düzülüş. sazə.

yasalmaq qanunmənd olmaq. nəzm tapmaq.

yasamaq **yasatmaq**. **1**. tənzim edmək. **1**. tərtib vermək.

yasamçı dərimçi. (virastar).

yasan < metatez > **sayan**. kölgə salan. yurtqa **(**bir yurdu, domeni dolandıran**)** quvernör. gizir **(**ölçən < **gəzmək)**hakim. hökmran.

yasan 1. düzən:. yaradan. -düzgünün dizginin alsın **düzən əllər əlinə**. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**dizgin**:yular. cilov. kontrol). **1**. düzən. rədifə salan.

yasan oxur. doğraçı. yayınlanacaq yazıların yanlışların yoxlayan kimsə.

yasanan -tapdayıb, dövüb, bükərək **yasanan** geyim, yapınca, paltar: keçə ovmaq.

yasanış təzəhhüb.

yasanmaq təsmim tutmaq. müsəmməm olmaq.

yasanmaz -gərəklik yasa yapar, **kəndi ona yasanmaz**.

yasanmışıq yasığız**.** hazırız**.**-ödü varsa düşmanın, **alan açıq yasığız**, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**:).

yasantırtmaq **yasandırtmaq**. təsmim tutmağa güclətmək.

yasap hazir.

yasaplamaq hazirlamaq.

yasar **1**. qoşun. **1**. məzhəb. təriqət. **1**. ayin. mərasim. **1**. sistim. intizam. **1**. saman.

yasarıq harzırlıq. tədarükat. -**yasarıq gərəkir**: harzırlıq gərəkir. -**yasarıqsız**: harzırlıqsız. -**yasarıq görmək**: harzırlıq görmək. **yasarıq** harzırlıqlı. **1**. harzırlıqlı.

yasarıqsız: harzırlıqsız.

yasarmaq hazırlamaq. pişirmək. -evrən quruqdu böylə. -biri **düşürər**, biri pişirər. (**pişirər**: yasar. hazırlar). (**düşürmək**. qazanmaq).

yasartmaq qayırmaq. qarışıtlamaq. arşınıtmaq. qarşınıt ödəmək. ardalamaq (**art. dal**). cübran edmək. tələfi edmək.-bu qanı nə ilə **qarşıtacaqsın**. -**qarşıtılmaz** yara: cübran olunmaz ağrı.

yasartmaq **yasaqurtmaq**. tə'mir edmək. islah edmək. mərəmmət edmək. cübran edmək.

yasaş **1**.onaş. onarım. rimont. **1**.yaşama tərzi.

yasat sıra. düzün.

yasatan **1**. artaran (ardırıb arıtlamaq). düzütən. ridaktor. editor. virastarçı. **1**. yol açan. nədən olan. bais, səbəb olan. ürətən. törətən. tovlid, icad edən. vicuda gətirən. cə'l edən. e'mal edən. istehsal edən. quran. sazəndə. uyduran. düzənləyən. üzə salan. bəzəyən.

yasatan -**özün başqa donda yasatan**: sayğas. sayvas. riyakar. (müqəddəsnəma).

yasatış təzhib.

yasatmaq -**işləyib yasatmaq**: bolqutmaq.

yasatmaq rəsmləşdirmək.

yasatmaq **yasamaq**. **1**. tənzim edmək. **1**. tərtib vermək.

yasatmaq **yaratmaq.** durutmaq**.** -tanrı yalığuq **durutdu**. (**yalığuq**: insan). -tanrı acun **durutdu**.

yasaturmaq tədarük qılmaq.

yasaulçu məşrutə tələb.

yasaulçuluq məşrutə tələblik.

yasaulluq məşrutiyyət.

yasavul **1**. əmniyyə. **1**. polis.

yasay **1**. məzhəb. **1**. usul. -**bu yasayla**: bu usulla. **1**. asayiş.

yasayan **-düşüncədir yasayan kişini**, kişilik kişinin öz əlindədir. (**yasayan**: yazqaran. öğrədən).

yasayış > **asayış**. -yasayışlı yaşaş: asayişli yaşam.

yasayut **-yasayut qalmaq:** yasadan, qanundan kənara çıxmamaq.

yasbar **1**. (**yas aparan**). **yasbarsın** (**yas barsan**). mərhumi məğfur yasıt. rəhmətli. mütəvəffi. cənnətməkan. behişt nəsib.fəqid. **1**. ölən üçün tutulan yığva, məclis. tərhim.

yasbarsın nəsib olsun. **-**əməyi keçənlərə **uçun süycüləri yasbarsın**. (**uçun**: cənnət) (**süycüləri**: şərabları).

yasbarsın **yas barsın**. **yasbar**(**yas aparan**). mərhumi məğfur yasıt. rəhmətli. mütəvəffi. cənnətməkan. behişt nəsib.fəqid..
-**yas barsın**: allah rəhmət eləsin.

yasbartmaq (**yasbarıtmaq**. **yasvarıtmaq**. **yasbarlatmaq**).rəhmət oxumaq. -tüm ölgən köçənləri **yasbarın**.

yasbıq qutsal. muqəddəs.

yasbıqlamaq qutsallamaq. təqdisləmək.

yascaq rəsmən.

yascalamaq örtmək. gizlətmək. ört basırlamaq.

yascamaq **yasaclamaq**. ışqılamaq. rəndələmək.

yasıca yassıca. yavaşca. yassa. yasda. asda. (# **bassa**: **basda**. birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yasıq -**yasığ olsun**!. rəhmət olsun.

yasıq **yasığ**. **1**. (**ya <> na**) > **nazik**.yeləpər. incə. -**yeləpər** parça. **1**. hazir. **1**. **yazıq > nazik**. yuxa. yoxa. incə. incik. **1**. dadqah. məhkəmə.

yasıq **yasığ**. **yasır**. hazır. -**yasır durun**: hazır durun.

yasıqılmaq **yasığılmaq**. dadqah, məhkəmə olunmaq.

yasıqıtmaq **yasığıtmaq**. dadqah, məhkəmə etmək.

yasıqız **yasığız.** yasanmışıq. hazırız.-ödü varsa düşmanın, **alan açıq yasığız**, bu topraqda doğulduq, biz yaşarız, biz varız. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**:).

yasıqut **yasığut**. ali (ulu) məhkəmə.

yasıl məşru'. -sevişdə söğüşdə hər yol **yasıl** görünür. -**yasıl** işlər. -qaçaqçılıq **yasılçılıq** ?!.

yasıltın **yasıldın**. -qoyun oldun basıldın, birin sevdin, asıldın, **birlik qurdun, yasıldın**. (yasıldın: ağ günə çıxdın. rəhmətə, bolluğa uğradın).

yasımaq **yaslamaq**. hazırlamaq.

yasın **1**. yapım. e'malat. tolidat. **1**. məsnovi. -**yasın** gül, tutmadı yerin, **yarın** tikanın. -**yasın** sevgi. **1**. mehriban. rəhim. **1**. rəsmi.

yasır -biri basır, **biri yasır**.

yasır **yasığ**. hazır. -**yasır durun**: hazır durun.

yasırqama asırqama. acırqama. əsirgəmə. barındırma. qoruma. tutsama. arxa durma. qoruyuculuq. himayət.

yasırlanmış hazırlanmış. -əkinə, işləməyə yasırlanmış, hazırlanmış topraq: çağıldaq.

ya<u>s</u>ırmaq **ya<u>ş</u>ırmaq**. (**ya<u>t</u>ırmaq**).

yasış **-atış yasış:** səza cəza.

yasıt fəqid.

yasıt ədalət.dadqustəri. **yasıt bakanlığı**: ədalət divanı. dadqustəri vəzirliyi

yasıyan bağışlayan. göz yuman.

yasıymaq hazırlamaq. -çay **yasıymaq**: çay dəmləmək.

yasqa rütbə. məqam.

yasqa yasaya uyqun. qanuna uyqun. qanuni. (# **yasaq**: qanundan dış).

yasqalı **yasğalı**. rahatçılığı olan. şərayitli.-**yasğalı** yaşam: rahat yaşam.(bolcalıq həyat. firavanlıq həyat. fəraxlı yaşam).

yasqana **yasxana. yaskona**. yas yeri. ağulqa.

yasqanaq **yasğanaq**. asayişqah.

yasqarış asayiş bağışlama.

yasqaş **yasğaş**. pərdaziş.

yasqat **yasğat**. qanunnamə.

yasqatmaq dürgətmək**.** qanuna qoymaq.

yasqatmaq **yasğatmaq**. mücəhhəz edmək. şərayit doğrutmaq.

yasqıl rəhimli.

yasqın alçaq könül. firutən. mütəvaze'.

yasqın **-**yaşam yasqın dəl. (yaşam engəbəsiz deyil).

yasqış **yasğış**. > **asayiş** (fars).

yasqıt **yasğıt**. mücəhhəz.

yasqıtmaq **yasğıtmaq**. asayiş bağışlamaq.

yasqona **yaskona**. **yasxana.** yas yeri. ağulqa.

yasqu **yasğu**. tırajedi. trajedi. (#**gülgü**: komodi).

yasqur yasaları keçirən hörgüt. müqənninə güc.

yaslaq **yaslağ**. **1**.mucaz. qe̲dəğən. **1**.ayin namə.

yaslaqaclamaq **yaslağaclamaq**. təltif edmək. tumarlamaq.

yaslamaq **yasımaq**. hazırlamaq.

yaslanmaq -**əlin başına dayararaq yaslanmaq**: qayqışmaq. dayqışmaq.

yaslanmaq **yasdanmaq**. **1**. qoyqunmaq. **(**dincəlmək dinc almaq**)**. -bu topraqda **yasdanan** ulubabalarımız. **1**. istirahət edmək. **1**. sallanmaq. -bulutlu göy **yaslanmış** yer üzünə.

yaslansa -ürək küflə paslansa, **sırt düşmana yaslansa**, yurtda korlar çoxlansa, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

yaslayan **-**it yaslayan dincəlməz. (**it yaslayan** : it əkidən, becərən. itlə uğraşan)

yaslı **1**.nazənin. **1**. rəhim. mehriban.

yaslı qaralı. matəmli. **-**yağıya ayağan, yaralı, qadını qaralı. (düşmana acıyanın kəndisi yaralı, qarısı yaslı olur. (**ayağan**:acan: acıyan).
-**qaralı ellər:** yaslı ellər. matəmli ellər.

yaslıq **1**. **(yas barsın**. **yas ərsin**. **yas tatsın)**. rəhmətlik. mərhum. -**yaslıq** atam: **rəhmətlik** atam. **1**. daru xəzanət. pərvərişqah. yetimxana.

yasma **1**. əmriyyə. **1**. həvalə. **1**. dərman. **1**. nusxə. **1**. dəsdur. **1**.saxda. **1**. suri. -bu **yasma** dosluqlar..
-**özyasma**: özbet. əsli nusxə.

yasmaq **1**. əlac, dərman, tədavi edmək. **1**. salmaq. -qonağa döşək **yasmaq**..
-çıxış **yasmaq**: çəxış yapmaq.

yasmala yasmala. məsnovi.

yasmalamaq üztaylamaq. üzündən kopu, nusxə götürmək.

yasna **1**. rahat. **1**. ürf. məslək.

yasnab **(**yumuşaq**)**. ləzzətli. neşəli. -**yasnab** yemək.

yasnaq qanun namə.

yasnatmaq rahatlamaq.

yasnı iş gücün bilən. (orjinal. xibrə).

yaspay **1**. ehsan olunmuş. ehsan. **1**. ilahi. -yaspay törük: ilahi, tanrı vergisi. **1**. yapma çıxarı. yetənək. qabiliyyət. -**törülki** yaspay: fitri yetənək.

yaspaylı yetənəkli. yapma çıxarında olan. qabiliyyətli.

yasrım günəvərlikdə kölgəli yer. kölgəlik. itiliyə görə yavaşlıq, yumşaqlıq.

yasrın **yatrın**. nərsənin içi, iç üzü. -acın **yasrın** tox bilməz, ağrıq yasrın sağ bilməz.

yassa **yasda**. **asda**. yasıca. yassıca. yavaşca. (# **bassa**: **basda.** birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yassı **1**. yapcımal. yapcı. yapçı. **1**. yaprı. düz. saf. düzəngah.

yassıca yasıca. yavaşca. yassa. yasda. asda. (# **bassa**: **basda.** birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yassınmaq yapcılmaq.

yast yumuşaq. (# **ast** bərk).

yasta **1**. asudə**. <** yastaq. yasut. dinc. dincil. rahat. arın. **1**. qat. -**yasta yasta**: qat qat. **1**.keçə. iki nərsə arasına bıraxılan qat. -**keçəli** don. **1**.lay. layə. -iki yasıt. -bir **yasıt** qum, bir **yasıt** xır. **1**.paya. payə. rütbə. **1**. qatlam. qatman. dərə (dərik). qişr. təbəqə. **1**. yumuşaq. -**yasta** qılığ. -**yasta** səs.

yasta **yasda**. **asda**. **yassa**. yasıca. yassıca. yavaşca. (# **bassa**: **basda**. birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yastaq **yastağ**. **1**. > **asudə.** yasta. yasut. dinc. dincil. rahat. arın. **1**. **yasdağ**. yasaq. yasıya, qanuna tərs, zidd. qədəğən. **1**. asdarlıq. atqur. bir qurumun, işin, yapının təməl qatı, bölümü. **1**.süslü. bəzəkli.

yastaqlamaq **yastağlamaq**. asdarlamaq. atqurlamaq. bir qurumun, işin, yapının təməl qatın qurmaq.

yastal **yasdal**. software. saftvey. nərmfzar/.

yastaluqca **yastarıqca**. asudəcə. dincrikcə. asudəliklə. -**dinclikdə dincrikcə:** aramişdə asudəcə.

yastan **yasdan**. **yasdın**. başaç. obaşdan.

yastana **astana**. bir giriş çıxış yerin dabanı, yasta, alt bölümü.

yastanlıq **yasdanlıq**. **yasdınlıq**. obaşdanlıq.

yastanma -aş atana, **yastanma**, daş atana daşlanma. (**atana**: verənə). {abayla davran. (**abayla:** siyasətlə)}. (qarnıvı toxlatana, qoduğlanma, daşı görcək daşlanma, düşün yanıtla). **(daşlanma:** coşma).

yastanmaq qayqınmaq. dayanmaq. ləm vermək.

yastanmaq **yaslanmaq**. **yasdanmaq**. qoyqunmaq. **(**dincəlmək dinc almaq**)**. -bu topraqda **yasdanan** ulubabalarımız. **1**. istirahət edmək.

yastanmaq **-yastuğa yastanmaq**, döşəğə döşənmək gərək.

yastarıqca yastaluqca. asudəcə. dincrikcə. asudəliklə. -**dinclikdə dincrikcə:** aramişdə asudəcə.

yastaş **yasdaş**. **1**. dərddəş. həmdərd. **1**. yastığdaş. əş. **1**.həmdərd.

yastaşlıq **yasdaşlıq**. həmdərdlik.

yastı yabban. yapban. -**yapban** təpələr.

yastı -**yastı quşaq**: beyzi.

yastı **yatsı**. **yapıs**. **yapsı**. alçaq. -**yapsı** dağlar. -bu qalanın **yapsı** duraqları: bu şəhərin yastı evləri.

yastıq **-yastıq biçimli tobra:** dürkək**.** dürbə.

yastıq yastıq **çulu**..
-**yastıq asda**: yastıq altda.

yastıqta **-**evrən budur, bir gün yolda, bir gün gorda, bir gün ayağda, **bir gün yastığda**.

yastıqtaş **yastığdaş**. yasdaş. əş.

yastın **yasdın**. **yasdan**. başaç. obaşdan.

yastınlıq **yasdınlıq**. **yasdanlıq**. obaşdanlıq.

yastınmaq təsəlli tapmaq.

yastırış **yasdırış**. eyitiş.

yastırmaq **yasdırmaq**. becərtmək. öğrətmək. eyitmək.

yastıtmaq təsəlli vermək.

yastörə **yas törə.** oxşarıq. suqvarlıq.

yastratik < nastratik (rus). tənik. Incə. yasıq (yazıq) > yazik (# **tünük**: qalın. yoğun.).

yastuqa **-yastuğa yastanmaq**, döşəğə döşənmək gərək.

yasturuq **asturuq**. nimkət.

yasuxluq **yasuxluq**. ayasluq. törüklük. qayurluq. yoşaqlıq. lətafət. -bu şirinlik, **bu yasuxluq ki** sənin var, gözəlim!, sənə güldən də mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**ulqa**: ə'la).

yasuq nazik.

yasunmaq nazikləşmək.

yasur **(**< **yasamaq)**. cəsur.

yasurluq **(**< **yasamaq)**. cəsurluq.

yasut asudə**. <** yastaq. yasta. dinc. dincil. rahat. arın.

yasutlamaq dürsütmək. dürsütləmək. doğurlatmaq. tovcih edmək. məşru' edmək. haqlı olmağa yol açmaq. haq (həqq) qazandırmaq. -**arac amacı**, **amac aracı yasutlamaz**.

yaş **-(qulama).** bayramınız qutulsun, tenqir bolluq, uzun yaş bersin. (**qutulsun**: qutlu olsun) (**tenqir**: tanrı).

yaş 1. çiğ. -**çiğ** ağac. -**çiğ** odun. -**çiğ** odun yanmadan tütər: düdlər. **1.** ərik. əsnək. yumuşaq.

-**yaş çağulu** tez keçər, gec çağulu gec. (**çağul**: fəsl). (**gec çağulu**: qocalıq devri) (gənclik tez keçər, yaşlılıq, qocalıq çox sürər).

-**yaş ötüş bilən**: yaşlandıqcan.

-qara daşdan, **soğur gözdən yaş çıxmaz**. (**soğur**: göz giləsinin yerləşən sulu torbası sökülmüş, tökülmüş kor).

yaş **1.** firuzə. **1.** körpə. **1.** taza. təzə. tər. tör.**1. yaş ! yaşın!.** bök!. bökün!. giz!. gizlən!. **1**. ömür. -**salca** yaş. uzun ömür.
-(ağı). **bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə**, saçın yolub, sinə sökə, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).
-**qırx yaş keçni**: qırx yaş keçəndən son. qırx yaşdan son.
-yaş yetmiş,iş bitmiş.

yaş **1**. gənc. cəvan. -yaşın gücü, qocanın başı. **1**. məhlul. **1**. gənc. cəvan. **1**. xam. -**başı yaş**: **yaş baş**: pişməmiş. **1**. yaşın. gəncliyə iligili, bağlı olan nərsə. cəvani. -**yaşın soruları**: cəvanlıq məsələləri. **1**. gənclik. cəvanlıq. -ilk yaşımdan: ilk gəncliyimdən. -**yaşından (**gəncliyindən**)** bəri durmayıb çalışan. **1**. gənc. cəvan. **yaşlıq**: gənclik. cəvanlıq.(**# yaşlı**: orta yaşlı. -**yaşlılıq**: orta yaşlıq). **1**.həyat. ömr. ömür.**1**.taza**..**
-kişinin **işi**, **aş**ından da üst, **yaş**ındanda**..**
-yaş öğrəşər, qarı durqaşar (muqavimət edər)**..**
-göz yaşı: qaraus..
-**yaş günü**: doğuş günü. doğum günü. təvəllüd..
-**yaş bala**: altı yeddi yaşlı uşaq..
-**yaş can**: yavru. **(**uşaq. cocuq**)**. -**yaş canım**: yavrum. -**yaş canlar**: yavrular. cocuqlar.

yaş **1**.çığar (< **çiğ**). ısğar. tər. -**çığar** çağa gec qanar, **çığar** ağac, gec yanar. **1.** gözyaşı.
-yaş gözlər: izəri gözlər.

yaş -**göz yaş** calağı. (**calağı**: şəlaləsi)**..**
-keçmiş, yaşın sevdası, **ağlar gözüm yaş gəlməz**. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.).
-kişi kəndi qulu, çox uzağa qaçılmaz, uzunluğu yaş buyruğu, çox qıslığı danılmaz, çox uzluğu sayılmaz. (**uzluğu**: istəyə uyqunluğu. tibqi murad olduğu).

yaş -gözləyən göz **yaş olar**, yol gözləyər, **yaş keçər**.

yaş -qıssa ömür, uzun ümüd, **yaş boyunu qıstırar**.

yaş -tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz, **yaşıl doğub, yaş qalar!.** (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz)**..**
-yaş tökmək: yaşıytmaq. ağlamaq. yağmaq. -günük tünük **yaşıytıb** durur: gecə gündüz ağlayır, yağır, yaş tökür..
-od bürüsə, **yaş qurur**, yalan qalxsa, düz durur. (od yaşı, otu enir, üstəlir.).(**qalxsa**: ayaq tutsa). (**durur**: qalxır. gedir). {(yalan gircək qapıdan, doğru qaçmış, yapıdan.

(**yapıdan**: gizlicə. dal qapıdan)}..

-dışı daş, içi yaş. (daş qazanda, aş pişər.).

yaş -**yaş keçir**, quru qalır.

yaş gənc. cəvan.

-**yaş qarı**: gənc yaşlı.

-**arayaş**: ortayaş.

-yatma, irtin urğun əkə ver, canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, **ötməz artuğ yaş belə**. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənինlədir)

-**yaşı qartaşan:** qartaş yaşlı. yaşı ilərləmiş. müsinn.

yaşa çox. -**uzaq yaşa:** çox yaşa.
-gözü **cıqqa yaşa doldu**.(**cıqqa**: **çikə** >{**çekkə** (fars).**çəkkə}.** damcı).
-yaşam geri verməz gedəni, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.

yaşa deyəriz uğra..

-çalış seçdiyin yolda, **yolla yaşa..**

-doğun : təbii yaşa ..

-az yaşa, ya çox yaşa, sonunda gəlgir başa..

-dəliqanlı ol, **onurunla yaşa**.

yaşa -evivi yasa, **kefdə yaşa**.

-inanc üçün ölmə, **inancla yaşa.**

-neçə mutlu illər **uzaq yaşa**. (qulama sözü).

yaşa əçə. yaşa dolmuş. yaşlı. müsinn.

yaşa -keçmişi bırax, **hər nədən irəli yaşa**!.

yaşa -**yaşa durmaq.** dura durmaq. həyat qeydində olmaq..

-anılmağa umut olamaz, sevilməyə güman qalamaz. **için yaşa, kimi alamaz**. (bu evrəndə unutulmamağa umut yoxadur, sevilməyədə inam yoxadur. yalnız kəndi içivə, kəndiliyivə yiyə durub yaşa. bu bəyliyivi almağa, heç nəyin, heç kimin gücü çatmaz).

yaşa yaşamağa. -kişi aşa doyar, **yaşa yox**.

yaşa -yeter artıq olma maşa, **maşa isən, əğik yaşa**, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

yaşa! yürtə!. **yurta**!.

yaşab -**yaşab qılmaq**: yaşamaq.

yaşab -sağlıqda xoşluqda **yaşab yürəsiz**.

yaşabarmaq yaşlanmaq. pir olmaq.

yaşabarsın pir olsun.

yaşacıq kiçik yaşlı.

yaşacıq körpəik. -**yaşacıq** çağanın cığıltısı. (ağlaması).

yaşaç **yaşam**. **-iyini saymasan yaşam olmaz**, kötünü saymasanda olar.

yaşaq tovca**.** bərq. enerji. niru. -**yaşaq bakanlığı**: **tovca bakanlığı**: bərq vəzirliyi. enerji vəzirliyi. niru vəzirliyi.

yaşaqan -əməkçi, aşağan olur, **az yeyən, yaşağan**. (ağrı, zəhmətə dözən işi aşrır (müvəffəq olur), az yeyən çox yaşıyır).

yaşaqı **yaşağı**. yaşamda olduğu kimi, göründüyü kimi. normal. adi.

yaşaqlıq **-quraqlıq yaşaqlıq**: qurqalıq yaşqalıq.

yaşaqmaq **yaşağmaq**. ləzzət, kef aparmaq. neşələnmək.

yaşal **yaşın**. güzəran.

yaşalqa gizik. gizlənən yer. tünək.

yaşalmaq ehya olmaq.

yaşalmaz -qorxmaz iyid, yaş almaz, **ağrıyan baş, qocalmaz**. (dəli qanlı qaya (bəliya) düşər, qada quda axdaran baş tez ölər). (**yaş almaz**: çox yaşamaz).

yaşam **1**. **yaşın**. həyat. zindəgi. **(# yatım**: ölüm). -**yaşın yatım savaşı**: ölüm dirim dalaşı. **1**. yürgən. -quru **yürgən**. **1**. duruq {> **durud (**fars**)**}. **(**< **durmaq)**. -uzün **duruq**. -uzün **duruqlar**. **1**.sürən. durmuş**..**

-yaşam güzəranı: durmuş keçüri**..**

-yaşam nağılı: ötəkinğ. biyoqrafi**..**

-yaşam sürmək: durmuş keçirtmək..

-**yaşama** gəlmədik, tanınmaq üçün, ona gəldik tanımaq üçün..

-**əldən ağıza yaşam**: qısqat keçiniş. qıt yaşayış.

yaşam -davar yığma yığraşu, oyun qılma qarğaşu, **yaşam sürmə dartaşu**. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)
-qazaş üçün bilim gücü, **yaşam üçün, sözün gücü**.
-yaşam boyu: yaşsürə. yaşboyu. çağsürə. çağboyu.
-yaşam həmməşə tuğur, ama yoğşutmadan yaşanmaz. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir) (**yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan)
-acı yardan ayrılan, **sürər yaşam dad ilə**. (**dad ilə**: ləzzətlə)
-yaşam bir sınağ, sınan utuzur, sındıran utur, həp unutulur!!. (**həp**: hamısı)
-yaşam gerçək, gülü göyçək.
-yaşam güzəl, ağır olsa belə. (**ağır**: zəhmətli). (yaşam gözəl, ağırsa belə).
-ayrılıq var yaşam ağacı, ayrılıq var ölümdən acı.
-ölüm carçısın yaşam sevməz.
-qalan geriyə batır, **yaşam yarına baxır**.
-balıq küsürsə sudan, **yaşam köçər ondan**.
-düşmana ölüm diləyincə, **özüvə yaşam dilə**.
-seçimdə sənin, keçimdə sənin, üzülsəndə budur, bəğənsəndə. yaşam beş gün durur.
-təki sev, **yaşam başlar**.
-**yaşam ölənə bitmiş**, ölüm qalana qalmış.
-yaşam sevmir könlü qalanları.
-**başatı** yaşam. (ibtidai yaşam).
-bir anda can tapan, bir anda son bulur, **yaşam sürüğür** durmuş dururkən durur. (**sürüğür**: davam tapır) (**durmuş**: yaşam). (**dururkən** durur: olduğu kimin sürür).
-**yaşam geri verməz gedəni**, ələ verməz itəni, istəklərin, çağunda yaşa, edinmədin, oturma yasa.
-yaşam sevmir sevmiyənləri.
-**yaşam soluqla** başlar, soluqla solar.
-umurlu **yaşam arzum** mənim**.**

yaşam durmuş. həyat. -**bədəvi yaşam:** ilkidurmuş. əvvəliyyə həyat.

-dinlcələmək qabağdadır, **işlədikcə, yaşam dadılır** (dad alınır. dadlanır)

-yanılıb, yanmaq, yanıb yenilmək **yaşam donu**. (**yenilmək**: yenidən doğmaq).

-**yaşam bir yuxudur**, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, yuxunu bitir. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.).

-**yaşam güdə**, sayılmaz kaçı, günlərivə, qatma acı!. (**kaçı**: neçəsi).

-**yaşam inanc üsdə yox**, inancla qurulur.

-**yaşam məşəqqəti:** gün yamanı. məişət çətinliyi. -**gün yamanı görməyəsin.**

-**yaşam**, tapıntılarla, yanıtlarla yaşanır, sorularla yox!.

yaşam durmuş. həyat. məişət. mə'yişət..

-**yaşam iştə**: yaşam böylədir**.** -**yaşam iştə**, acılı dadlı utunur..

-**yaşam, sevməz** keçmişdə qalanları, ötünə yananları.(**ötünə**: keçmişə)**..**

-yanğalıq, yaşam yandırar. (yanğarlıq**,** tamahkarlıq, dincliyi pozar)**..**

-yaşam öz sözün boğaza soxur, utmaq bacarmıyanı, yerində boğur. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir)..

-**ulamlı yaşam**: uzun ömür..
-**yaşam ulamı**: yaşam dəvamı.

yaşam **-**ölümə düşün, **yaşam üçun**, yaşamaq deyil, ölüm üçün..
-kişi yürür, yaşam sürür**..**
-yaşam sizi gözləməz, siz yaşamı gözləyin..
-**yaşam alayqançılıqdır** (oyunbazçılıqdır), ürkmədən, qaçınmadan, çəkinmədən çalış, doldur, tükət. izləyənləri, özlərinə bırax..
-bilənə dəliyə varlıya yoxluya, yaşam gözəldi, gözəl!**.**
-ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür..
-**yaşam** başarana yoldaş..
-**yaşam** sevmir könlü qalanları.

yaşam -**yaşam buyruqda durmur**, buyruqla yürmür, gələn çəkilir, olan seçilir.

yaşam -**yaşam üzrə deyilib**: {-bir çiçəkdir düşübdür ələ, suvarıb, becərib, qoruya bilsən, tez dönər tikana bu incə çiçək, saymayıb, tullayıb, bağbana gülsən}..
-yaşam öğrətdi ki, ağacı yemişi, yararı ilən tanı, sonra kökü ilən..
-**yaşam sürər, durar deyil**, gerini daşla, yenidən başla..
-**yaşam dadın**, **duzun, acısın**, birin dad, birin çək, birin at**.**

yaşam **yaşaş**. **-iyini saymasan yaşam olmaz**, kötünü saymasanda olar.

-bunday yaşam, istərsəndə, istəmərsəndə. (**bunday**: böylədir).

-**sənsiz yaşam yoxdursun**. (yoxolsun).

-yaşam yasqın dəl. (yaşam engəbəsiz deyil).

-**izli yaşam**: iz bıraxan, etgili yaşam.

-yaşam üçün ökdə gərək igidə. (**ökdə**: ustad). (işlərdə bilənin önəmi).

-yaşam, bir yava yazu. (yaşam yazısının başı dibi bəlli deyir, yalnız bizlər onu gözəlcə bəzərik. işdə yaşam bu!)**.**

-yaşı yetmişə yetmiş, **yaşam dartışı itmiş**. **(dartış:** cəzzabiyyət).

-yaşam bilməz təkiz, onsuzda təkiz. (**təkiz**: 1. hamar. dalqasız. qayğısız. dinc). 1. yalnızız. yalınquyuz).

yaşam -**ciggin** yaşam. **{ciggin:** cikli. cihli. cirgəli. yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}.
-irəli!, **sevmir yaşam** geri qalanı.
-yasayışlı **yaşaş**: asayışli **yaşam**. (**yasayış** > **asayış)**.
-**havallıq yaşam**. (boşluq, kəvəlik yaşam. puçluq) (**haval**: avara.)

-**koçəri yaşam:** köçət ötgəziş.

-**qısa yaşam**, uzun tünə, qısa günə tüş oldu.

yaşama -bildirməsən sevdiyivi, **sevilməyə umar yaşama.**

yaşama duranlıq. turanlıq. qalmasın. (paydarlıq). -onun qoşu yazı, yapıtları könüllərdə **duranlığın** sağlar.

-inanc ölümə yaklaşdırır, **quşqu yaşama**.

yaşama -**yaşama gücü**: sürgüc. sürtov (**sürmə**: yaşama)**..**

-yaşama tərzi: yasaş.

yaşama **-yaşama illər qatınca**, illərə yaşamı qat. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın).

yaşama -**yaşama küsük**, üzük yaşar. (**üzük**: narahat. huzursz). (kəndindən küsən (kənidini bəğənməyən, özünü gönməz, özündən razı olmayan), yaşam gülməz).

yaşama yaşmaq. başama. başlıq. başörtüyü. çərqət. çatrağ.
-**yaşama sığmaz**, ölümə qaçar.

yaşamaq **1**. gün keçirmək. gün edmək. -doğruluqla **gün edmək** necədir, qolaymı?. **1**. yürtəmək. -**yaraş yaşa**, yaraş dur, yaxşı düşün, yaxşı duy. -**yaraş** kitab. **1**. yürgənmək. sürgənmək. keçğinmək. keçinmək. mudara edmək. **1**. (yaşırmaq). aşırmaq. (keçirmək). **1**. aşırtmaq. keçirtmək. keçəritmək. sürmək. savırtmaq. (sipəri edmək). tey edmək. -günlərin xoş **aşır**. **1**. yürsüləmək. sürmək..
-**yaşab** keçən: ötən keçən..
-**çox yoxsulluqla yaşamaq**: yonqa ilə qaşınmaq.

yaşamaq 1. yaşab qılmaq. **1**. **durmaq**. { > **durud** (fars)}.

yaşamaq **-**biri yaşamaqdadır, biri yaşamaq dadır.
-yaşıb qılmaq.

yaşamaq durmaq -**durmaq istisən**, öldürməgə yaraqlan. (istəyirsən durmağı, öldürməyə yaraqlan.

yaşamaq durmaq**.** ruzqar keçirmək. zindiyanlıq, zindəgi edmək.

yaşamaq gün görmək: (gün qılınmaq -**pis gün görmək**: **gün görməmək.** kötü yaşamaq. -**iyi gün görmək**: yaxcı yaşamaq.

yaşamaq -ölü yaşamaqdansa, **yaşayan ölülərlə yaşamaq** yeğ durur!!.

yaşamaq **-**ölümə düşün, yaşam üçun, **yaşamaq deyil**, ölüm üçün.

yaşamaqla -**kişi, yaşamaqla dəğişir**, baş, çəkə çəkə ərişir. {yaşamaq, durmuş, öz etgisin, istər istəməz kişi üzərinə bıraxır, baş gördükləri, taşrıvalar, təcrübələr ilə yetişir.(durmuş : həyat) (baş: ağıl) (ərişir: yetimləşir. pişir)}.

yaşamaqtansa -**ölü yaşamaqdansa**, yaşayan ölülərlə yaşamaq yeğ durur!!.

yaşamaqtatır **-**biri yaşamaqdadır, biri yaşamaq dadır.

yaşamaqtır -ölümə gülmək, yaşamaqdır.

yaşamalı -yanlışı danmamalı, gerçəgi untmamamlı, kəndi yaşın yaşamalı.

yaşamı -gözləyiş **yakar yaşamı**.

yaşamı **-**yaşama illər qatınca, **illərə yaşamı qat**. (yaşamı uzğunada eninədə yaşamalısın)..
-**biz yaşamı güdməliyik**, ölümü yox.**.**
-yaşam sizi gözləməz, **siz yaşamı gözləyin**.

yaşamı **-yaşamı satın almamısan**, günü günün ölçürsən. başa gələn çəkilir!**.**

yaşamı **-yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat**, yoxunla yok, varınla yaşat!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).

yaşamı -**ən kötü, ağır yaşamı** gizlisi çoxlar yaşarmış. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).

yaşamın **-cütlükdə yaşamın**: qoşyaşamın. **-**keçinmək, **qoşyaşamın** gizidir, sirridir.

yaşamın -kin yolun bıraq, çin yola yolun, **yaşamın yasa**, atsala donun. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, **yaşamın yasa**, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə).
{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, **öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver**, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}.

yaşamın -ülgülü olqu, yaşamın yolqu. (kişi kəndi olqusun, olduğun tanıya bilsə, kəndi yaşamın, olduğuca, az itgilərlə, uyğun sürə bilər) (düşünülüb biçilən vaqeiyyəti ülgü götürmək, yaşamın yoludur).

yaşamın -**yaşamın quralı budur**, acının utdurur, dadlını utuzdurur !**.**

yaşamında -yaşamında səni **bükütən** nərsə varınmı. (**bükütən**: doyuran)**.**

yaşamınta -durmuşundan, **yaşamında** çəkilmək, qırılmaq, uzaqlaşmaq: bağrından üzülmək. -bağrından üzülmək. minlərcə kişi anayurt **bağrından üzülüb** dışqarı (daşqarı) ölkələrə köçüb.

yaşamıntan -**yaşamından olmaq**: odundan suyundan olmaq.

yaşamış -**daşla könül yaşamış**, daşdan könül patlamış.

yaşamış **-palan, yalansız yaşamış**, yalan, palansız qalmamış.
-onğun kişi ölmüş, **onun yolu yaşamış**. (**onğun**: şərafətli).

yaşamla **-uyku, yaşamla doğur, ölümlə bitir.**

yaşamla -**yaşamla yuxu**, ölümlə bitir.

yaşamlı -**üzük** yaşamlı: yaşamı dinc olmayan.

yaşamta **-**ağzın açıq y**aşamda gərək**, düşsə payın qapasan.(**qapasan**: yığasan. tutasan).

yaşamta **-**keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, **keçmişin yeri yaşamda deyil**.

yaşamta -**yaşamda dözümçülük**, yalnız kölə yaradır.

yaşamta **-yaşamda**, heç nəyin izinə düşmə, önünə düş.

yaşamta **yaşamda. -**ağzında bircə dişi yox, **yaşamda görcək işi yox**.

yaşamtan **-yaşamdan doyub**, ölümə qaçmaq. (özün öldürmək, öldürtmək).

yaşan -**gün yaşan**:gün batan.

yaşanar keçər. -**əğri doğru yaşanar**.

yaşanğ! **yaşasın**!.

yaşanı yaşayanı. dirini. -taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**.**

yaşanır **-**aşq yaşanır, hər kəs bacardığın oynur.

yaşanır **-**xanlar evi gen olsun, dar görünər biləmə, kəndi evim dar olsun, **gen yaşanır biləmə.** (xan evinin darlığı, qara alaçımın genligi). (dar olsunda, zor olmasın).

yaşanır -yaşam, **tapıntılarla, yanıtlarla yaşanır**, sorularla yox!.

yaşanqan ahıl. yaşlıraq. bir az yaşlı. kəksi.

yaşanlıq qocalıq.

yaşanmaq qocalmaq.

yaşanmaz **-**yaşam həmməşə tuğur, **ama yoğşutmadan yaşanmaz**. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir), (**yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan).

yaşanmış ardal. arxal. keçirilmiş. sabiqə **(**sabiqdə qalmış**)**.

yaşar **(**< **aşar)**. qanacaqlı. ərdəmli. fəhimli.

yaşar -**kişi başa gəldiyin yaşar**, dirənirsə, bükətlər aşar!. (**bükətlər**: (< **bük**) bətlər. mane'lər).

yaşar **-**tənim köçər, tinim qalar, **olunca yaşar.**
-doğru, doğur kişiylə, **yalan yaşır dünyaca**.
-söz yiyəsi, **diliylə yaşar**!.

yaşar uzar. durar. -**oxuyan el uzar**, oxumaz el tozar. (**tozar**: ölər. heç olar. yox olar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).
-biliksiz bir **yaşar**, bilikli min **yaşar**.

yaşar -yaşama küsük, **üzük yaşar**. (**üzük**: narahat. huzursz). (kəndindən küsən (kənidini bəğənməyən, özünü gönməz, özündən razı olmayan), yaşam gülməz).

yaşar **-**yaz bayramız qutlu, **türk bayrağız yaşar olsun**.

yaşarır **-**yaxınır könül, **göz yaşarır**.

yaşarız -ödü varsa düşmanın, alan açıq yasığız, bu topraqda doğulduq, **biz yaşarız, biz varız**. (**ödü**: cür'əti.cəsarəti). (**yasığız**: yasanmışıq. hazırız).

yaşarqanmaq gənclik edmək. sərəsütmək (sərəsürtmək). kefə baxmaq. xoş keçirmək.

yaşarmaq **1**.**yaş+armaq**. yeşərmək. yaşlıq (yaşıllıq) almaq. yaşlığa, yaşıllığa ərmək (armaq). **1**. cəvanlanmaq. tazalanmaq. **1**. abaymaq. apaymaq. yapaymaq. bağaytmaq. bağdurmaq. gizlətmək. qorumaq.

yaşarmış -ont kişi ölərmiş, **onun işi yaşarmış**. (**ont**: doğur).

yaşarmış -ən kötü, ağır yaşamı **gizlisi çoxlar yaşarmış**. (gizlətmək, kəndi içində, ikinci məni yaratmaqdır. ekkiz yaşam).

yaşartmaq cəvanlatmaq. tazalatmaq.

yaşasın gəlsin. dursun. :. -alcağlardan baş alan dursun, **ulcağlardan daş alan**.

yaşasın tursun (**dursun**)..
-toprağlıqda əsməyən yel, odluqda susan **yel yaşasın**.

yaşasın **-yaşasın! . yaşasın** çevirənlər, çönmüyənlər!!.

yaşasın! bar olsun!. var olsun!.

yaşaş varlıq. movcudiyyət.

yaşaş -**yaşaş** ölümlə bitir, itmir.
-yasayışlı **yaşaş**: asayışli **yaşam**. (**yasayış** > **asayış)**.

yaşat **-yalğu yaşad olar** yaşdan doymaz.

yaşat **yaşad (**< **aşad)**. yaşlı.

yaşat **yaşad**. -**yaşad olsun**, kefə dolsun (yarqış sözü).

yaşat **-**yaşamı, ölümlə yok, **olumla yaşat**, yoxunla yok, **varınla yaşat**!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).
-**kəndivi sev, sevinci yaşat**, kəndivə inan, güvənci yaşat..
-kəndivi sev, sevinci yaşat, **kəndivə inan, güvənci yaşat**.

yaşatan **-keçmişi yaşadan, "ölü"!**.

yaşatan **yaşadan**. aşutan.

yaşatır -**kişini dəm yaşatır**, qəm qağşatır. (**qağşatır**: qurudur).

yaşatır **-**ölümə ölüm, **yaşadır bizi**, itirməyin güvəncizi!.

yaşatır -biri kefi çəkir, biri yaşadır, biri yaradır. (barısına aşk olsun).

yaşatların -**yaşadların tavçasın**, yelli qulaq güc alır.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).

yaşatmaq ehya etmək.

yaşatmaq sınatmaq. mə'ruz qoymaq. -tanrım sizi aclıqla **sınatmasın**.

yaşatmalı -yasa yaratılmışdır**, iştə yaşatmalı**. (**işdə yaşatmalı**: işə uyqulamalı)

yaşatmaz **-**yoxsulluq -qırır, -öldürür, -güldürməz, -diritməz, -**yaşatmaz**.

yaşatmaz **-**yoxsulluq qırır, öldürür, güldürməz, diritməz, **yaşatmaz**.

yaşav **1**. həyat. kainat. varlıq. movcudiyyət. **1**. **yaşayış**.

yaşavçı durağçı. sakin. -təbriz **durağçıları**.

yaşay -**yaşay almazlıq**: yaşaya bilməmək. yaşaya bilməzlik.

yaşaya -**yaşaya bilməmək:** yaşay almazlıq. yaşaya bilməzlik.

yaşayan -**kefinə yaşayan**: uyşat əyyaş.

yaşayan -**qurdla yaşayan** ulamaq bilər.

yaşayan -ölü yaşamaqdansa, **yaşayan ölülərlə yaşamaq** yeğ durur!!.

yaşayan **-**yorqa minən yoldaşından ayrılır, **çox yaşayan yaşdaşından ayrılır**. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

yaşayan -**bildiğin yaşayan**, istəyi kimi ölür. (**bildiğin yaşayan**: bildiyi yolunda olan)
-**evrəndə yaşayan ən təkin yalquz kəslər**, uşaqlar, qocalar. (**təkin yalquz**: təkinə tək qalmış tək).

yaşayanı yaşanı. dirini. -taxarmış bəlliyin çatan yerə, **paysız qoymamış, yaşanı ölüm**. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**.**

yaşayanlarla diriklərlə. dirilərlə.

yaşayıb sınayıb. -bu evrəni sınayıb sınanda var sındıranda.

yaşayıb -**yaşayıb keçən**: dönüb köçən.

yaşayıb -**yaşayıb sürmək**: durqalmaq.

yaşayır **-**hər kim ürəyi **dərək yaşayır**. **(dərək**: qədir**).**

yaşayırsa -**öz dilində yaşayırsa**, yurd elim şən qalacaq.

yaşayış durmuş. həyat. məişət. mə'yişət.

yaşayış günkeş. zindiyanlıq. məişət.

yaşayış köyköç (**eşik + ailə**). (eşik içəri işləri, çətinlikləri). dolanışıq. işgüc. məişət.

yaşayış **yaşav**.

yaşayış keçirniş. gəzərənçilik. gəzərən. güzəran. məişət. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

yaşboyu **yaşsürə**. yaşam boyu. çağsürə. çağboyu.

yaşça yeni yetmə. nov cəvan. -qarqa quzqun səmirdi, **yaşçaların** qanına.

yaşı **-**könül sızlar səsi çıxmaz, **könül ağlar, yaşı çıxmaz**.

yaşı **-qanqa yaşı** var. (**qanqa**:neçə)..
-göydü qurusu, **yaşı al** (tapmaca) (həna)..
-gənc dulun **göz yaşı tez qurur**.

yaşı ömrü**. -**dili uzun olmazın**, yaşı uzar**. (**yaşı**: ömrü) **..**
-doğru, doğur kişiylə, **yalan, dünya boyu yaşı var..**
-uzun dilin, **yaşı** uzamaz.

yaşı -**yaşı yetmişə yetmiş**, yaşam dartışı itmiş. **(dartış:** cəzzabiyyət).

yaşı -**yaşı yetmiş,** varı gedmiş, çəlik düşmüş əlindən.

yaşıb -**yaşıb qılmaq:** yaşamaq.

yaşıq **-**sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od, əsirsə yel, **qalxar yaşıq**, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

yaşıq tutqu. tutuq. hicab. pərdə..
-**yaşıq daşıq**: zahir batin. -**yaşıq daşığı** bu..
-**önyaşıq**: **önaxşam**. əvvəl axşam.
-incə yaşıq: yələnğ. yeləng. {yel vurub oynayan incə **yaşıq**, yaşqa, tutu, duvağ. tor}. -gəlin yeləngi.

yaşıq **yeşik**. bağlı. yük.

yaşıqmasın -**yaşıkmasın gözlərim**: yaşınmasın gözlərim. ağlamasın gözlərim.

yaşıl **{< yaşamaq}**. **1**. kal. -**yaşıl** yemiş. **1**. on onsəggiz arasında olan gənc. tineycır. novcəvan..

-**yam yaşıl**: parlaq yaşıl..

-**göy yaşıla çalan**: göğən..

-**çəmən yaşıl**: çəməngi..

-**açıq yaşıl**: yoşaq. -yeni açmış **yoşaq** yapraq.

yaşıl -qara topraq, ayna bulaq, **yaşıl yapraq**, al çiçək**..**

-tox dursun!. gerçək gülü qızarmaz, tikanlıqdan qutarmaz, **yaşıl doğub, yaş qalar!.** (**tox dursun**!: hak yaşasın).(**yaş**: gülən. gözəl. gənc. sulu. ölməz)**..**

-yaşıl göy boya: çadırıq (< **çadır**: göy üzü)..

-**yaşıl ərik** : ərik çaqqalası**..**

-qara topraq, **yaşıl yapraq**, göy çiçək.

yaşıl -**yaşıl çay**: göy çay. göyək çay. ot çayı. -**kökə çay**: qaynatılmış qoyu, rəhli çay.

yaşıl -**iti yaşıl:** yəşmi.

-**al yaşıl**.

-**qırmızı yaşıl**.

-**qızıl yaşıl.**

yaşıllıq **-yaşlılıqda yaşıllıq**, sevgi sevinc gözdə deyir, üzdə deyir, könüldədir.

yaşım -yaşlılar deyər. -o **yaşım** olaydı, bu başım..

-dünü andım günüm keçdi, **yarın gələr, yaşım keçdi**. (yaşam içrə hərnəyə dözmək, hər nəyi gözləmək olmaz. keçmiş, keçinmiş, ölmüş. sevindirməsin bu gün, yarının dadı).

yaşımız -**ortalamdan düşəri pay yaşımız**, qolla, başla, içimizlə yaşırız. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

yaşın **1**. (< **eşmək**: toxumaq). **1**. dirinin. (hər yaşın sonu aşmaqdır). ölüm əkilib ucunda başın. **1. yaşın!. yaş !** bök!. bökün!. giz!. gizlən!.
-**yaşın boyu versən**, alan çox olar, bir kərəm dilənsən, çevrən boş olar.
-könül yaşın unutsa, baş qalmaz.

yaşın **1**. **yaşna** (**yaşnalmaq**: biri ilə içdən (səmimiyyətlə) aşınmaq, doslaşmaq). rəfiq. rəfuq. **1**. ömür. həyat. -bir **yaşın** boyu: bir **həyat** boyu. -**yaşında** belə **(**ömründə belə**)** böyləsin görməmiş. **1**. yaşam. həyat. zindəgi. **(# yatım**: ölüm). -**yaşın yatım savaşı**: ölüm dirim dalaşı. **1**. **yaçın**. **yarşın**. xoşal. şad.**1. yaşal.** güzəran. **1**. >**. rovşən.** ağçıl. açıq. -**ağçıl** boya. -**ağçıl qonğur** boyalar: açıq tüt boyalar. **1.** ışıq. -**yaşnaq yaşın**: çaxan ulduz. (**yaşnaq**: müşə'şə'. ıldırımlı). (> **roşənək roşən**) (fars).

-nə yaşın var, belə ağlar ötüsən!?.
-uyalla dolursa yaşın, könlün əzik, başın boş qalır! (**uyalla**:xəyalla).
-düş olursan yaman qadına, **yaşın düşər tərs qatına**..
-**dedilər bitir yaşın**, dedim işim qalır, dedilər dosların var, dedim bir çoxu yatır..
-yanlışı danmamalı, gerçəgi untmamamlı, **kəndi yaşın yaşamalı**.

yaşın ömür. **-**qara duyqular **yaşın çürütür**. (pis fikirlər, hayatıvı zəhər edər)..
-**keçmiş, yaşın sevdası**, ağlar gözüm yaş gəlməz. (**yaşın sevdası**: yaşam, həyat alası, həvəsi.).
-sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, sən yığdığın, tökər dünya, səpər dünya**..**
-kötü duyqular yaşın yıpratır, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

yaşın **-**tuş olsan yaman qadına, **yaşın ötər qor ilən**. (**qor:** şər).

yaşına -sudan dağsa dayanma, göz yaşına inanma.

yaşını -**yaşını yaşmaq**. (göz yaşını gizlətmək).

yaşınqın **yaşınğın.** yaşlı.

yaşınlıq **1**. ömürlük. həyatlıq. -**yaşınlıq** sevinc tapılmaz. **1**. yaxtılıq. ışıqlıq. aydınlıq.

yaşınmaq **1.**üzün tutmaq. çəkinmək. pərhiz edmək.**1.**yaşlanmaq. qocalmaq. qarımaq.

yaşınmasın -**yaşınmasın gözlərim**: yaşıkmasın gözlərim. ağlamasın gözlərim.

yaşınta -**göz yaşında dondu sevik**. (**sevik**: məhbub).

yaşıntan **yaşından**. -**yaşından**, **başından** böyük (danışmaq).

yaşır -**dinc yaşır:** dinər qalı. -**dinər qalı** kişilər, bolluq olsa ölkədə.

yaşır **-hər el çıxarın yaşır!.**
-kişi diliylə doğur, **diliylə yaşır**, diliylə ölür!.

yaşır **-keçmiş mənimlə yaşır**, mənlədə itir, məndədə bitir.

yaşır -sevişlə söyüş birgə doğur, dirgə yaşır. (dirgə: digər. ayrı). **(sevişlə söyüş**: eşqlə nifrət).

yaşırar **-xanım betin yaşırar**, sözün dağdan aşırar. (**betin yaşırar**: üzün tutar, örtər).

yaşırım -paylaşırım, **yaşırım deməkdir**.

yaşırımaq saklamaq. gizləmək.

yaşırın tutmaq gizli tutmaq.

yaşırın **1**. **qaçırın**. gizlicə. **1**. için için. gizlice.

yaşırız -ortalamdan düşəri pay yaşımız, **qolla, başla, içimizlə yaşırız**. (**ortalamdan** : aralıqdan. yazılmamış yerdən) (yaşamımız, aralıqdan düşmüşmüş paydır. işləyib, düşünüb, iç duyğularımızla yaşırıq).

yaşırqa pərdə**.** -yaşırqa gedsin yana, sırlar olsun aşikar, kimi uma, kim qana? göz, gördüğün inanar.

yaşırmaq **1**. **yaşırmaq**. (**yatırmaq**). **1**. **qaçırmaq**. gizlətmək. **1**.**aşırmaq**. keçirib aparmaq. götürüb gözdən itirmək.

yaşırmaq **yoşurmaq.** batırmaq. təpirmək. gizlətmək.

yaşırmaz **-**ayrana gələn **qabın yaşırmaz**. (**yaşırmaz**: gizləməz).

yaşırtı **yaşırdı**. gizlədi. **-bara bara yaşırdı, uca** dağlar boyların. (**boyların**: sinlərin. gövdələrin. vicudların. cismlərin). (ged gedə gizlətdi uca dağlar gövdələrin).

yaşış cumuş. batış. -gün **cumuş**.

yaşıt **1**. (çaşıt) (nərsənin, bir örgütün giz ondası.) ajan. **1**. qurdaş.

yaşıt gizli. -onun yaşıt işi **bəlsikdi**: açıldı.

yaşıtqın gizli.

yaşıyacaq durulacaq.

yaşıyam **-**inandığım kimi yaranmadım, **inandığım kimi yaşıyam**.

yaşıyan duran: .-**çox durandansa**, çox yürəndən sor!. (**yürəndən**: gəzəndən). **-**qoyun **kimi yaşıyan** çobansız, qoşqa **kimi yaşıyan** çomaqsız olmaz. (**qoşqa**: (< **qoşa qoş**). dörd əl ayaqlı. heyvan. mal)..
-**çox yaşıyan**, çox gəzən, çox görən, çox bilənləri qoruyun!..
-**sağ yaşıyan**, başını güdür, könüllə yürür. (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın

unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır).

yaşıytmaq yaş tökmək. ağlamaq. yağmaq. -günük tünük **yaşıytıb** durur: gecə gündüz ağlayır, yağır, yaş tökür.

yaşqa -**incə yaşqa**: yələnğ. yeləng. {yel vurub oynayan incə yaşıq, **yaşqa**, tutu, duvağ. tor}. -gəlin yeləngi..
-**göz bir yaşqa durur**, başla könül ara. (**yaşqa**: tutu. pərdə).

yaşqalanır -ipək olsa palanı, **yaşqalanır yalanı** . (**yaşqalanır**: gizlətilir, pərdələnir)

yaşqalıq -**qurqalıq yaşqalıq**: quraqlıq yaşaqlıq.

yaşqanaq **yaşğanaq**. gizləncək. gizlənmə yeri.

yaşqanı tutunu. pərdəni. -**at gözündən yaşqanı**, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, gəlcək günə yordav qıl (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə). (**yordav: yoldav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir.).

yaşqanmaq **yaşğanmaq**. **yaşağmaq**. canlanmaq. ruhlanmaq.

yaşqatır **-**sənin köyün mənim köydən, **bir yaşqadır ayıran**, tutursa od, əsirsə yel, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).

yaşqatır **yaşğatır**: yaşatır. -kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır. (**qağşatır**: qarıtır. qocadır). (kişini dəm yürütür, qəm çürüdər. (**yürüdər**. yaşadar).

yaşqatmaq **yaşğatmaq**. canlandırmaq. ruhlandırmaq.

yaşqən **-yaşkən əkit**, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun). (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ) (qundaqçı gücü, taxt yiyəsinkin basar).

yaşqən **yaşkən.** yaşdan**.** uşaqkən. -tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit!**. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed).

yaşla -gövrə başla görür, **qarrı yaşla**. (gövdə başı güdür, yaşlı gəncdən gözlür). (başın dəğəri, yaşlının sılağı, sayqısı, hörməti danılmaz).

yaşlam biyoqrafi. zindəgi namə.

yaşlanmaq yaşabarmaq. pir olmaq..
-dəvə qartaysa **(yaşlansa)**, köşyin güdər: yaşlı adam ələ baxım olur.

yaşlanmaq yaşınmaq. qocalmaq. qarımaq.

yaşlantıqcan **yaşlandıqcan**. yaş ötüş bilən.

yaşlar -yaman günlər ayağı, **qara yaşlar axarı**, elin durmuş dayağı, sınmaz beli, el dursun.

yaşlarımı -**ağlamam, toplayaram yaşlarımı**, toxlataram damarıma, qan edərəm. (**toxlataram:** doldoraram).

yaşlatmaq ıslatmaq. ıslamaq.

yaşlı **1**. qoca. ertini. **1**. əsgi göz. **1**. kəmpir. **1**. **yaşad (**< **aşad)**. **1**. orta yaşlı. -**yaşlılıq**: orta yaşlıq. (# **yaş**: gənc. cəvan. -**yaşlıq**: gənclik. cəvanlıq). **1**. yaşa. əçə. yaşa dolmuş. müsinn. **1**.yaşınğın.**1**. **yaşul.** ağsaqqal. **1.** qoca. abışqa. **1.**yeni. taza. gənc. pöhrəli. verimli..
-**yaşlı kişi dişi**: qart qarı. qat qarı..
-tanrım sana bir dilək, **toprağımı yaşlı qıl**, yaşlılarım başlı qıl. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat)..
-əl aşlı, **göz yaşlı..**
-yaşlı ağac: qaranqaz**..**
-yaşlı başlı: bilikli qoca.
-çala yaşlı: orta yaşlı.

yaşlı -**bir yaşlı uşaq:** çəpi. sapı.

yaşlı -**orta yaşlı:** otuzun aşmış**:** ərişgin.

yaşlı -**qartaş yaşlı**: yaşı qartaşan. yaşı ilərləmiş. müsinn.

yaşlıq **1.** şehlik. ölük. hölük. **1**. cəvanlıq. -**yaşlıq** günlər qaydıb gəlməz geyinə, onğa gedməz, gedsə gedər geyinə. **1**. salməndan. **yaşlıq evi:** salməndan evi. **1**. gənclik. cəvanlıq. (**yaş**: gənc. cəvan). (**# yaşlı**: orta yaşlı. -**yaşlılıq**: orta yaşlıq).**1.**gənclik. cəvanlıq.

yaşlıq **-**saçın ağlığı yaşlıq göstərir, başlıq yox.

yaşlıq gənclik. cəvanlıq.

yaşlıqımda **yaşlığımda**. gəncliyimdə. cavanlığımda cəvanlığımda.

yaşlıqın **-yaşlığın sağlıyan**: məişətin tə'min edən.

yaşlıqta **yaşlıqda**. gənclikdə. **-yaşlıqda iş başlamıyan**, yaşlılıqda sovruq olar. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).

yaşlılar aldar**.** (< **al**: ön). böyüklər. üməna.

yaşlılar -altına, dəmir azmaz, ölülər diril verməz, yaşlılar gəniclənməz, çoğan dönüb, evlər yıxar demişlər.

yaşlılara -**yaşlılara sayqı göstərənlər**, qutsanırlar.(**qutsanırlar**: bereketlenirler).(**uluğlu uluğlansa** qut bolur!). (hər el, ölkə, uluğları (böyükləri) qədər uludur (böyükdür). (bir toplum dahilərini, bilginlərini dəğərləyib sayqılamaqla, kəndi başın ucaldır).

yaşlılarım -tanrım sana bir dilək, toprağımı yaşlı qıl, **yaşlılarım başlı qıl**. (rəbbim səndən bir istəyim var.-toprağımın suyun bol elə, elimin yaşlılarına ağıl ver). (**soğur**: munacat).

yaşlılarıntanır **-**yalanın ömrü "az olur" deyillərsədə, **dünyanın ən yaşlılarındanır**!

yaşlılarta **-yaşlılarda qırış çürüş sayılmaz**, gənciklərdə qırış deyə tapılmaz. (**qırış çürüş** : üzdə gözdə, dəridə oluşan çizgi, büzüş).

yaşlılıq orta yaşlıq. {-**yaşlı**. orta yaşlı. (# **yaş**: gənc. cəvan. -**yaşlıq**: gənclik. cəvanlıq)}.

yaşlılıqta **-yaşlılıqda yaşıllıq**, sevgi sevinc gözdə deyir, üzdə deyir, könüldədir.

yaşlılıqta **yaşlılıqda**. qocalıqda. **-**yaşlıqda iş başlamıyan, **yaşlılıqda sovruq olar**. (**yaşlıq**: gənclik). (**yaşlılıq**: qocalıq). (**sovruq**: başarıqsız).

yaşlıraq bir az yaşlı. kəksi. yaşanqan.

yaşmaq **1**. (< **eşmək**: toxumaq). **1.** gizlətmək. -**yaşını yaşmaq**. (göz yaşını gizlətmək). **1.** yaşama. başama. başlıq. başörtüyü. çərqət. çatrağ.**1.**yeşmək. üşmək. eşmək. bağlamaq. toxumaq**.**

yaşmaq **aşmaq**. **1**. batmaq. -gün **aşdı**, tün düşdü. **1**. keçib gedmək. gedib gözdən itmək. batmaq.**1.**peçə. üzlük.

yaşmaq xanımların ağızlarını örttükləri yaylıq.

yaşna **yaşın** (**yaşnalmaq**: biri ilə içdən (səmimiyyətlə) aşınmaq, doslaşmaq). rəfiq. rəfuq.

yaşnaq **1**.> aşiyanə (fars) (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). öy. ev. yuva. oyav.**1.** müşə'şə'. ıldırımlı. (**yaşın**: ışıq). -**yaşnaq yaşın**: çaxan ulduz. (> **roşənək roşən**) (fars)**.**

yaşnalıq birinə içdən (səmimiyyətlə) aşınmaq, doslaşmaq. rəfiqlik. rəfaqət.

yaşnalmaq biri ilə içdən (səmimiyyətlə) aşınmaq, doslaşmaq.

yaşnamaq ışnamaq. ışıldamaq. parıldamaq.

yaşnaşmaq çiçəklənmək. güllənmək.

yaşnat **yaşnad**.gənc.

yaşota **yaş oda.**yuğnaq**.** hamam.

yaşrıq gizli. -**yalan yaşrıq**: yalan.

yaşrım **yaşru**. gizlilik. məxfi. -**yaşrım** işlər. -**yaşru daşru:** gizli açıq. pünhan aşqar. -ötün (zaman) ötər **yaşru** qalan dışqarur (aşqarlanır). -yaşru işi daşırla (dışarla, açıqla).

yaşrına **-**günü qoyub **ay yaşrına sığnılmaz**.

yaşruq (**< yaşırmaq**: gizlətmək). (dalılıqda olan dam**). 1**. pəstu. **1**. tuvalet. müstərah. **1**. şəxsi otaq. kabine. **1**. işqab. kamod. dolab. kabinet.

yaşrunmaq **yaşunmaq**. bükünmək. gizlənmək. -görcək **bükündü**.

yaşsın -yaşsın könüldə duran könüllə vuran.

yaşsınmaq gizsinmək.

yaşsıra yaş ölçüsü üzrə.

yaşsürə . **yaşboyu**. yaşam boyu. çağsürə. çağboyu.

yaşta -**gödəkli yaşda:** qoduq yaşda. az yaşda.

yaşta -orta yolda atı ölmüş, **orta yaşda qadını**.

yaşta **yaşda .-**orta yolda ölməsün atün, **orta yaşda itməsün xatun**.

yaşta **yaşda. -işləyənə yaşda bitsə**, iş bitməz. -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz). (qarınpıya, yemək bitsə, yen bitməz) (**yen**: iştah)**.**

yaşta **yaşda**. -orta yolda atını qoru, **orta yaşda**, xatını.

yaşta -**dosd odunu yaşda olur tüstülü**, tanozluda üstülü. (**tanozluda üstülü**: minnətlidə üstəlik). (tanışla alver iyi gedməz)
-qocalıq yaşda olsun, başda olmasın

yaştan -**kişi yaşdan**, od odundan doymamış. (bu söz, kişini, yaş sürəsinə, günvənlə yanaşmasına çağırır).

yaştan -**qırx yaşdan son**: qırx yaş keçni: qırx yaş keçəndən son.

yaştan **-**yalğu yaşad olar **yaşdan doymaz**.

yaştan **yaşdan.** yaşkən. uşaqkən. uşaqkən. -tuxumu yazdan, **balanı yaşdan əkit!**. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed).

yaştata **yaşdada** .-**bilik yaşdada var**, başdada. (yaşın az çoxluğu biliyi etgiliyə bilər)

yaşu (< **yaşmaq**: örtmək. gizlətmək). qapoy**.** duvar kağazı.

yaşuc (yaş ucunda olan). çox yaşlı. (salmənd).

yaşuq -**açsa yaşıq** carıq sarar üzünü. (**carıq** : yarıq. ışıq).

yaşuq **yaşuğ**. (yaşluğ). biyoqrafi.

yaşul **yaşlı**. ağsaqqal.

yaşunmaq **yaşrunmaq**. bükünmək. gizlənmək. -görcək **büküdü**.

yaşur gizli. -**yaşur** gəlib, **yaşur** getdi.

yaşuran -gün kimi ışıyan, **tün kimi yaşuran**, su kimi duru, topraq kimi yasağun, ölü kimi dincək. nə olursun ol, oldunğn kimi görkən (görsən), görkəzin (görsətin) kimi ol. (**ışıyan**: ışıq saçan) (**yaşuran**: payan. örtən) (**yasağun**: Mütəvaze') (**dincək**: aram.) (**görkən**: görsən) (**görkəzin**: görsətdiyin) (**görsətin**: görsətdiyin).

yaşuran yapan. örtən.

yaşurda yaşadıqca. ömür boyu.

yaşurğan gizlədən. -içini cibini yaşurğan (sözlərini **yaşurğan),** eldən qalar yadurğan (qərib).

yaşut (gizli ajans). **casut. casus.** içalı.

yaşut **casut. çaşut.** (gizli. xəfiyyə). yağu dili (carçısı). yarmaça. iç düşman.

yaşyoş **yaş yoş. 1**.göygövərənti. səbzicat. **1**.tər törə. körpə gözə.

yaşı -**yaşı uzasun**, uğru uzsun (uşağın olum günü).

yat **1**. yad. ayrı. dalqı. yaban. başqa. özəl.**1.**sap. salqısız. sorağsız. xəbərsiz. çəggin. biqanə. **1.yad <> tat.** naşı. yaban < yavan.
-**söz biliyə** yad deyil, əl biləyə.
-**yad varlının adı tanış gələr**, tanış yoxsulun adı yad.
-doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar).
-ağız dadın bal olsa, **alışdınsa yad olar**.
-dərək bilməz qardaşdan, **dərək bilən yad yaxşı**. (**dərək bilməz**: qədir bilməz).
-könül dilin daşlayan, yuva qazdı, **yad dillərə könlündə**.
-**yad olmayan:** öz. -**özlərlə** otur dur, özgərdən uzaq dur.
-doğma dilin daşlayan, yuva qazdı, **yad dillərə könlündə**.
-**yad edmək**. adın ağzına almaq. adın çəkmək. anmaq.

yat -**yad biliş**: yad tanış.

yat -**yad ellilər:** biqanələr. (-kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar).
-**yad yanaşdı doslaşdı**, dos yolaşdı, yadlaşdı. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).
-**yadda qalan:** anıtıq. xatirəəngir. xatirdə qalan.

yat **yad. 1**. alma. biqanə. qərib. dəxil. **1**. ayrat. biqanə. **1**. us. es. xatir. -**esindən** çıxmasın keçən çağların. **1**. alay. xarici. **1**. öt (**# öz**). -o bizə **öz** değil, **ötdü**: o bizə məhrəm değil, yaddı. **1**. açamı. (nərsədən, bir yerdən) açıq olan. əcəmi. **1**. əcib. -burda yad bir nə yoxki. -hər nə mənə **yad** gəlir**..**
-yad edmək: adalmaq..
-**yada salma**: dolağış. xatırlama. -keçənləri **dolağışma**..
-**yadda saxlamaq**: avulqamaq **(**< **av)**..
-**yaddan çıxartmaq**: uçutmaq. uçurtmaq. unutmaq..
-**yada saldıran:** anutğan. anıdan..
-**yaddan çıxaran:** unutğan. (# **andağan:** yadda saxlayan)..
-**yadda saxlayan:** andağan. (**#** unutğan: yaddan çıxaran)..
-**yada salan**: anutan..
-**yada salmaq**: adalıtmaq. adın çəkmək..
-**yada salmaq**: andalatmaq..
-**yadda saxlamaq**: andalamaq..
-**yada salmaq**: andalamaq..
-**yada salmaq**: esinitmək. əsinitmək. xatırlamaq. -keçmişləri **əsinitmək**. -**əsinitin** yaddından çıxmasın..
-**yat günü**: ölüm günü. tuğuc **(**< **tuq**: bağ**)**. **(**tuxdanma. tuqlanma. qapama. dinmə. doyma**)**. ölüm törəni..

-**yaddan çıxarılmaq**: quyulqanmaq. unutulmaq..
-**yaddan çıxartmaq**: quyulqamaq. unutmaq..
-(nərsəni). **yaddan çıxartmaq**: donuğa vurmaq. unutmaq..
-yad edmək: adqılamaq..
-**yaddan çıxartmaq**: özgətmək. unutmaq..
-yad ed!: anqar. an!.

yat **yad. 1**. kəsəki. başqa. özgə. yabanı. xarici. -**kəsəki biri**: yad biri. -**kəsəki ölkə**: yadölkə. -**kəsəki** dillər: **kəsəki dillər**: yabanı dillər. -söz yalansız, **yaban** yamansız olmaz. (eşitdiyivə inanma, yançıya alınma). **1**. bilcək. hafizə. -**bilcəyimdə** olanlar bunlar..
-türkün gözü, türk ardında durarar, **erməni gözü, yad götündə uyar**..
-tayı bəslərsən at olur, qurdu bəslərsən yad olur. (**tay**: at balası)..
-ağzın açıb söyləyən, istənməzi dinləyər, dadlı denən dad gəlsin, **acı demə yad gəlsin..**
-dura ölmək yeğ, **yata ölməkdən**. (**yeğ**: yaxcı. burda yaxşıdır)). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir)). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir).

yat **yad.** küt. qat. tərs. qarşı. muxalif. zidd. əleyh..
-bağdalı dos, illər ötər, üzün görməz, **yad olmaz**. (**bağdalı** : bəfalı)..
-dosdun pullu olsun, **yoxsullar yad olsun**..
-**yad edər**: azdırar.-doğrudan, **yalan yad edər**. (**yad edər**: azdırar)..
-doğrunu, yalan yad edər. (**yad edər**: azdırar)..
-çatmanı çat, içində yat. (işin bitir sonra dinc al!)..
-soyuq girsə arıya, ipək sular qat olur, **tam istilər yad olur**..
-**yad düşmək:** yatullanmaq. qərib olmaq. -kişi iki yöndən **yatullanır**: biri dildən, bir yurttan. -yurttan **yatullanmış**, dildən **yatullanmasın**..
-**yad ellilər:** tatlar. tatarlar..
-**yad tutmaq:** ağız almaq. yadlamaq.görügə salmaq.

yat **yad.** -**yar yarına yad olsa**, yar yarını **yad alar**. (yar yarından yadalsa, yar yarını yad alar)..
-**yad əliylə paşa yox**, öz əlində maşa ol.)**paşa yox**: paşa olunca).

yat 1.**yad**. yatırılmış, saxlanılmış olan. **1.**içdən (xodi) olmayan. dıştın. qəribə. əcnəbi. -**dıştınları** içəri qoymurlar. -yad ölkədə min yaşasanda **dıştınsan.**
-**ev düzənin yad** sözləri özgətir. (**özgətir**: pozar. dəğişir) (yad sözlər, eşikdən girən sözlər evə uymazda, pozarda)

yat aşağı baş. (# **çat**: köşəbaşı. tör. bir yerdə yuxarı baş). -buyurun **çata**.

yata **-**aldınsa bəğin, verdinsə bəğin, qınaş qoy yada qalsın, payın alsın. (**bəğin**: seviş) (**qınaş**: korluq).

yata **-yada salmaq:** yadavmaq.

yata -**yata qonucda**: üfüqi durumda, durmuşda, halətdə.

yataç **yadaç**. naşı. əcəmi.

yataçı **yadaçı**. cadıçı. cadugər. göz bağçı. göz boyaçı. iməlçi. iməlic. ovsunçu. bağuc. bağuş. bağşı. bağşu.

yataçı **yadaçı**. **caduçu.** urqaçı**.** (arbaçı. arpağçı). cin tutan.

yataçlayın **yadaçlayın.** ansayın. yeysayın. yadəş bexeyr. iyiyə yadlama, anma sözü. -keçən günləri ansayın.

yataçmaq **yadaşmaq**. **yadaçmaq**. **1**.yaddan çıxartmaq. **1**.qəribsəmək.

yataq **1**. **yədək.** əkət. əkit. **1**. **yadağ**. əcib. əcayib. tühaf. əcəmi. bilinməyən. natanış. qərib. biqanə..
-**qol**, **çay**, **ırmaq yatağı**: qolnat qolyat**.**.
-atyataq: at saxlanılan yer..
-**çay yatağı**: köçəl.

yataq -**çayın yatağı**: çaynağ.

yataq **yadağ. yadnağ.** biqanə.

yataq **yatağ**.aşğam. axşam. gecə. **(çatağ.** sabah. sübh). (**qatağ**: günorta. tüş. nahar.).

yataqa **-yatağa, döşəyə düşmək:** yataqlanmaq. ağır kəsələnmək.

yataqan -dərdli deyəgən, qımlı yatağan. (**qımlı**: qussəli). (**deyəgən**: deyingən).

yataqan **yatağan**. **-**dərdli deyingən, **qəmli yatağan olar**. (**dərdli**: didikli, açılmış büklü olan). (qəmli: açılmamış bükü olan. kitirli. kədərli).

yataqxana yatayurd. yatayut.

yataqxana yatsalıq.

yataqlamaq **yadağlamaq**. anağlamaq. xatırlamaq. -**anağla** məni. -**anağla qıl**: xatırla ki.

yataqlanmaq yatağa, döşəyə düşmək. ağır kəsələnmək.

yataqmaq **yadağmaq**. əcib olmaq.

yataqta -qutaylar iş üsdə, **kütaylar yataqda ölür**. (**qutaylar**: yoşbaxlar. xoşbəxlər). (**kütaylar**: qarabaxlar. bədbəxlər)(kişi işdə gərək).

yataqta **yatağda**. **-**ölüm bir düşmür yoxsula, baya, **birin yatağda tutur**, birin dirir darağa.

yataqul **yadaqul**. yadyalak. yadağuz.yabançıya dayaq duran. yabancısever. biqanə pərəst.

yataquz **yadağuz**. **yadaqul**. yadyalak. yabançıya dayaq duran. yabancısever. biqanə pərəst.

yatal **yadal**. doğma olmayan. yad ölkəyə bağlı. eqzotik.

yatalaq döşəyə düşmüş.

yatalınmaq **yadalınmaq**. alqınmaq. mənimsənmək. öğrənmək.

yatalmaq **yadalmaq**. qərib düşmək.

yatam **yadam**. **1**.qərib. -yad ellərdə **yadam** qaldım. **1**.yatdam. yatma damı, otağı. bedroom.

yatamaz -**darda qalan qurt yatamaz**, ıslağ olan it!.

yatamaz **yadamaz**. armaz. yorulmaz. ardamaz. **-yavaş gedən yadamaz**. -**yuvaş gedən yadamaz**. (yuvaş gedən **armaz**). (yavaş gedən **yorulmaz**).

yatan **1**. dinən. -burda **dinən** mənim atam. **1**. **yadan**. qərib. yaban. biqanə. xarici. **1**. **yadan**. yaban. biqanə. xarici**..**
-ürəyə yatan: yoşaq..
-**yatan qaldı**, **çapan aldı**.**.**
-yatanın üstünə gəzən gələr.

yatan **1**.**yadan.**xarici**.** -**yadan yutun**: daxili xarici..
-**könlə yatan**, başa çatar (ürək tapanı, baş köklər) (ürək xoşlasa, ağıl köklər (dəlil tapar,

müstədəll edər.) (könül sevən göyçək oli)..
-**yatan, düş alar**. (yatan yuxu görər). (bu söz kişini, göz açıqlığına çağırır).

yatan **-**aldışma dözümə, dözümlə çalış, **dözüb yatan**, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)**.**
-cana yatan: hopan**..**
-duran yetirir, **yatan itirir**.

yatan **-**demirsən bir təkdə var, **ay qoş yatan bəxtəvər**?!. (**qoş**: cüt).
-yatan öküz ac qaldı.

yatan **-köksümdə yatan qınanc**, üzümdə görnən **qıvanc**. (**qınanc:** qəm**) (qıvanc**. sevinc).
-ürəyə yatan: könsül. səmimi.

yatan -**yatan** öz bəxdinə iləməz. (yatan yazısından dalı qalır, şansın itirir). (**iləməz:** çatmaz).

yatan -durmuş uçan, **boşuna yatan tutanmaz**. {(**durmuş uçan**: yaşam (yaş) tutulmaz)}. (ömür qısqa, yaş qurar)
-qat qat döşək döşüb uçub üstünə, yuvarlarıb, ağdaranıb **yatan gün.** (uşaqlıq, gənclik)

yatanlar -**dönməzdə yatanlar**: əbədiyyətə qovuşanlar.

yatanmaq **yadanmaq. 1. yavanmaq.** ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür. **1**. yavanmaq. arınmaq. gücdən, haldan düşmək. -yorulub **yavandılar**. -kişi oğlu kişi, **yadanmadan** qutarar işi. -yavandan: yavan çağım yetmədən.

yatanmış -**yadanmış, yadlanmış, uşaq:** anasız atasız. çetim. (**çet<** yad. qırağ). yetim.

yatantan **yatandan**. -yükü çəkəndən sor, atı minəndən, oxu atandan, **düşü yatandan**, aşı qazandan.

yatar **-**gün doğmasa, gün batmaz, **qoşun yatar**, yov yatmaz. (**yov** : düşman)**.**
-ər arvad savaşı, batığay yeli, **gün düşər yatar**. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar).

yatar -**gündüz yatar yuvada**, gecə gəzər obada. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**)**.**
-yamandan yarlıq uman, **eyi günə nisgiili yatar** (batar).
-tüpən qalxar bulut sürünər, tüpən yatar qalığ süzünər. (**tüpən**: tufan) (**qalığ**: hava) (**süzünmək:** durunmaq. saflanmaq).
-**yatar qarına** az ye!.

yatar -küsmə!. küsən, paysız qalar, **şamsız yatar**.

yatar tün. tünüz. gecə. -**atar yatar**: gün tün. günüz tünüz..
-batası dünya alar, biri **yatar** biri qalxar..
-**kölükdə yatar**, min qoy baxar. (tapmaca) (it)**..**
-yadı kor: koryat. koris (kor+is). isi kor. yaddaşı kor..
-ovçu pişik **gündə yatar**, tündə gəzər.

yatar uzanan. uzun uzadası baş alıb gedən. -**yatar** yollar. -**yatar** öykü: uzun nağıl..
-çiğin unudan, **dərin yatar**. (**çiğin**: dərdin)..
-bir anlıq hirsin basan, **yüz il dincin yatar**..
-arayan çatar, **ölülər yatar**.(çalışmaq, dirilik bəlgəsidir, yatmaq, ölülük imgəsidir)..
-**yadar yutur**: daxil xaric. iç dəş.

yataş **yadaş**. birbirinə özgə.

yataşıt **yadaşıt** (**yaddaşıt**) > **yaddaş** yadda daşıma üçün yazı.

yataşmaq **yadaşmaq**. **yadaçmaq**. **1**.yaddan çıxartmaq. **1**.qəribsəmək.

yatat **yadat**. qurbət. -**yadatda** yadam qaldım.

yatataş oylaq.

yatatmaq **yadatmaq**. yaddan çıxartmaq. atlamaq**.** unutmaq. düşürmək. salmaq. -acıları **atla**, yaxcıları **yadla**. -sizin öğütləri çoxdan **atlamış**. -nə dediz heç biri yadımda değil, hamısın **atladım**. -onun **atacın** (adresin) atladım. -dediklərimi **atlama** ha!.

yatatmaq **yadatmaq**. yormaq. irizmək. izirmək. izirtmək. bezartmaq. bezitmək. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

yatav **yadav**. (biçarə. binəva).

yatav **yadav**. arqın.

yatavalmaq əzbərləmək.

yatavıt **yadavıt.** anıq. yad avəri. təzəkkür.

yatavıt **yadavıt**. təzəkkür.

yatavmaq **yadavmaq.** yada salmaq.

yatavuşmaq **yadavuşmaq**. təkinləşmək. anıtlaşmaq. yadiqarlaşmaq. abidələşmək.

yatay meyl. xab. -qalı **yatayı**. -işin **yatayına**: işlərin axımına. -ürək **yatayı** qılınmaq: ürəyi istədiyi kimi etmək. -işivin **yatayına** bax: işivin gedişinə bax.

yatay -**yarar yatay**: yağar yatay: çaxar baxar: çaxar qaçar. çıxar batar. günün çıxıb batan yönləri. şərq ğərb. məğrib məşriq.

yatayın mayil. -boşqabı **yatayın** qoy suyu süzsün.

yataylı **1**. meyilli. **1**. kinayəli.

yatayta **yatayda**. üfüqdə.

yatayurt **yatayut**. yataqxana.

yatayut **yata yurd**. yataqxana.

yatca < **yatıçat**. yatma odsı.

yatelli **yad elli**. yadan.yaban. biqanə. xarici.

yatı -keçi izlədin, dağa bardın, **yadı izlədin, gora bardın**, dili izlədın, elə bardın!. **-keçmişin yadı**, acının dadı **yaman**.

yatı **-yol yatı yarağı.**

yatı -adı qalsın, **yadı dursun**.

yatıb -**yatıb ölüncə**, **atıb öl**: oturub ölüncə, yarışda, çalışda, döğüşdə öl.

yatıca **yadıca**. **axtıq**. torun. nəbirə.

yatıçat : > **yatca**. yatma odsı.

yatıq -**baxdı yatıq**, qaşı çatıq.

yatıq əğim. meyl. -müzüyə bu **yatıq** nədən doğur. -uyduruculara yayığı azalmaq gərəkir.

yatıq **yatığ**. **1**. mulayim. -çox yaxımlı **yatıq** qılıqlı qızxanım. -**yatıqla** qatıq **(**tünd**)** uyuşmazlar: yumuşaqla iti yola gedməzlər. **(# qatıq)**. **1. (yatmaq**: işləməmək**)**. inəktiv. ğeyri fəal. münfəil. **1**. maya. -**yatığı** nədir, asığı nə olsun. -**yatığı** nəyidi ki, qatığı nə olsun.

yatıq əğib. əğri. müvərrəb. oblik. -düz **biçi** əğib **biçi:** dikə hərf yatıq hərf.

yatıq -**yatıq yaraq:** dolum**.** zin yaraq. yaraq quşaq. baruq yaruq. gərək yaraq. qaruv yaraq. yaraq yasaq. (məlzumat o əsləhə. saz o bərg. alat ədəvat).

yatiqar **yadgar**. **yadgar**. **1**. anım. andur. **1**.anutan. qalduğ. antar. bələk.

yatiqarlıq **yadigarlıq**. andura. anutanlıq.

yatıqılı **yatığılı**. **yatqılı**. meyilli. əğimli. -içgiyə çox **yatığlı** deyiləm. oxuya oxuşa qalmadı artıq **yatığım**.

yatıl **(**tuxumun, dölün yatıb bəslənən yuvası**)**. döllük. tuxumluq. rəhim. bətn.

yatılçağ yatma çağı. -**yatılçağ** yoldan ərdilər **(**çatdılar**)**.

yatılqa avlan. yatma üçün yer.

yatım ölüm. **(**# **yaşın**: **yaşam**. həyat. zindəgi**)**. -**yaşın yatım savaşı**: ölüm dirim dalaşı.

yatımaz **yadımaz**. yaddan çıxmaz. -ucuzlu mal dadımaz, **bahalısı yadımaz**. (**yadımaz**: yaddan çıxmaz) (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).

yatımda **yadımda**. isimdə. -ötən günlər **isimdə**.

yatımta -gecələr yoxdu yuxum, ya yanımdasan, **ya yadımda**.

yatın aram. mulayim.

yatına -**keçmiş günün yadına dalma**, gələcək günün dadını alma. {başlıq (özlük. şəxsi) yaşamda, keçrilən xoşluq acıları quylamalı, gün yaşamın başarı ilə, könüllə keçirib sürməli, gəlməmiş günün dadına aldanmamalı}.

yatına **yadına** -**yadına gətirmir**: **anırsamır**. -adız tanış ürəkdə, **anırsamır baş məndə**.

yatına **yadına.** -**köhnə boşları yadına düşmək**: köhnə saman aktarmaq. köhnə saman altüst edmək, eşələmək.

yatınca **yadınca**. yaddan çıxınca. unutulunca. **-**min yaxşılıq aşar başdan, **bir yamanlıq yadınca**.

yatınca -eşşəgə min ata çatınca, ata min baxta çatınca, **baxtıvı tut sinə yatınca**. (**sinə**: gora) (hər nəyin sonu var).

yatınıztan **yadınızdan**. -düşənləri aranızdan, **çıxartmayın yadınızdan**!. (**düşənləri**: şəhidləri).

yatınmaq sakitləşmək. **# satınmaq**: itinmək. götürülmək).

yatınmaq **yadınmaq**. yaddan çıxmaq. unudulmaq.

yatınsız **yağınsız.** ığalsız. quru.

yatıntan -**yadından çıxdı:** esimdən çıxdı.

yatır asqın. yapalaq. təmbəl.

yatır **-**eşq kimin batırır, **kiminə yatır**, kimin bulatır.
-üz gözəlliyi, başlar alır, **iç gözəlliyi, könlə yatır**.

yatır **-**günə baxanın kölgəsi **arxada yatır** (durur)..
-dedilər bitir yaşın, dedim işim qalır, dedilər dosların var, **dedim bir çoxu yatır**.

yatır **-**həpini donatır, özü lüt yatır. (**tapmaca**) (**iğnə**).

yatır -kəndivə güvən!.güvənc bir quş durur, **içində yatır**. (birinə güvənən, kəndin aldatır, güvəndirən, dosdun).

yatır **-**tanrı güvəncdir, **hər kimin içində yatır**. (kəndivə inan, tanrıvı bul).

yatırım engizim. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. sərmaya qoyma.

yatırqar **yadırqar**. qərib sayar. -kişi kəndi kökün danırsa, **topraq onu yadırqar**, kişi kəndi kökün tanırsa, **topraq ona yağırdar (onu yağırdar).** (**yaxırqar**: əziz tutar). (yağırdar: kökəldər. yağa doldurar. bəslər. yağ tökər. yağdırar).

yatırqay **yadırqay.** unudar. yadlaşar. -dil, düşürsə dildən, dil, **yadırqay yiyəsin**.

yatırlar -at kəlləli batırlar, **səngərlərdə yatırlar**. (**at kəlləli**: qorxmaz).

yatırmaq **(**para**)**. tökmək. qoymaq.

yatırmaq **yadırmaq**. **yadamaq**. yadırqamaq. günüləmək. yabançılamaq. yasarlamaq. əlsizləmək. acizləmək. -uşağ kitab oxutmaqdan **günüləyib**.

yatırmaq **yaşırmaq**. **yasırmaq**.

yatırmaq **yatquzmaq**. salmaq. -qır **salmaq**: yatquzmaq.

yatırmaq engizmək. para, güc nərsəni paydalanma, qazanma üçün yatırma. sərmaya qoymaq.

yatırsanış **yadırsanış.** əz xod biqanəlik. (**alienation**).

yatırsınmaq **yadırsınmaq.** özün yaddan çıxartmaq. özün itirmək. (əz xod biqanə olmaq).

yatırtmaq -**qulağ yatırtmaq**: **qulağ qabartmaq, dikətmək**: bəllətmədən dinləmək.

yatırtmaq **uçurtmaq. 1.** uyutmaq. keçirtmək. -odu **uyurt**. **1**. **yadırtmaq** yadırqatmaq. yaddan çıxartmaq. unutmaq. -gecə keçmiş, keçənləri yadırt qıl, dan atacaq, yarınları yar gilən.

yatış **-**bu ellərdə qalxış yatış bəllənməz.

yatış -**yatış duruş**: uyku yaşam.

yatışdırıcı **1**. dindirici. sakinləşdirici. təsgin verici. **1**. yuxladıcı.

yatışmaq köşəşmək. dincəlmək. dinişmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. düşüşmək. yuvaşımaq. -ürəyi düşüşmək.

yatışmaq tənişmək.

yatıva -**yadıva düşsə**: esivə düşsə.

yatqa yatca **(< yatçat)**. yatqacar. yatma yeri. çay yuvası. bəstər.

yatqacar yatqa yatca **(< yatçat)**. yatma yeri. çay yuvası. bəstər.

yatqal **yatğal**. həddiəqəl. -**yatğalı**: həddiəqəlli. ən azı. -**atğalı yatğalı**: həddiəksəri həddiəqəll.

yatqalmaq ölmək. -**yatqalan** cocuq.

yatqan **-bara yatğan:** gedməyə dəvam edən.

yatqan **yadğan.** yaddaş. hafizə. -**yadğanı kor**.

yatqanıb -**yadqanıb ocağ**, tüstülü bucağ: unudulmuşda ocağ, tüstü almışda bucağız.

yatqar **yadgar**. anım.

yatqarlıq **yadgarlıq**. anımlıq.

yatqarsın **yadgarsın**. anısın.-pişan! **barsların anısın**, kişilərə balasın. (**bars**: pələng). (**balasın**: sevimlisin). (pişiklər barslardan yadgardır, insanlara sevimlilərdir).

yatqən **yatgən.** -**ösü yatgən:** ösüşən. ösüşdə, böyüməkdə olan.

yatqı **yadqı.** yaddaş. yaddaşt. hafizə. -iti **yadqılı**: -yadqısı yerində: -yadqısı silinmiş**. -** silinməz ki **yadqıdan**.

yatqılı **yatığılı**. meyilli. əğimli. -içgiyə çox **yatığlı** deyiləm. oxuya oxuşa qalmadı artıq **yatığım**.

yatqın **yadqın**. (nərsədən yad, uzaq)**1**. tamarzı. həsrət. **1**.yavan. mahrum. bəhrəsiz. **1**. möhtac. hacətli.**1**. yoxqur. fəqir.

yatqın -**anğa yatğın:** anğsay > hansat. hasat. anlaması qolay.

yatqını **yadqını.** tamarzı, həsrətdə olan. (**qaşlı qaşıqlı**: bolluqqda, dinclikdə yaşayan)**.**

yatqırar -ip dartılır, ötəlmir, **qurd yadqırır, yönəlmir**!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

yatquzmaq **yatırmaq**. salmaq. -qır **salmaq**: yatquzmaq.

yatlaq **yadlağ**. qurbət. -**yadlağda** verən can.

yatlamaq sanrağalmaq (sanığa almaq). sanğurlamaq. xatırlamaq. -{düşüklər çağırır. -bayrağı alqışarkən, **sanğurlayın bizləri**, görün bayraq üzündə, bizdən qalan izləri}. (**alqışarkən**: səlamlarkən).

yatlamaq unutmaq. -onun çaba qoşuşun **yatlamyız**.

yatlamaq **yadlamaq.** anırmaq. yanırmaq. anmaq.

yatlamaq **yadlamaq**. əzbərləmək.

yatlamaq **yadlamaq**. xatırlamaq. -yaşam sürür, sevir irəli, eyisin pisindən, ötüb bitən keçənləri **yadlama**. (**sevir**: sovq verir).

yatlamaq **yadlamaq.**yad tutmaq. ağız almaq. görügə salmaq.

yatlamış **yadlamış**. yada salmış. anılamış. anğılamış. xatırlamış.

yatlanmaq **yadlanmaq**. **1**. anılmaq. yanılmaq. anğılmaq. **1**. əzbərləmək. öğrənmək. -tam dərslərini **yadlandı**.

yatlanmış -**yadanmış, yadlanmış, uşaq:** anasız atasız. çetim. (**çet**< yad. qırağ). yetim.

yatlanmış **yadlanmış.** anğılı. anılmış. xatılanmış.

yatlar **-**qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar yurtda xanlıq edər.

yatları -gördüyün danan, kimliyin satan, **yadları anmış**, nə günə qalmış. (**yadları anmış**: bij).

yatlaşmaq **yadlaşmaq**. **yaddaşmaq**. qəribləşmək. -işlər geddikcə **yaddaşır**. -öğrəşiklər görmədikcə **yaddaşar**.

yatlaştı -yad yanaşdı doslaşdı, **dos yolaşdı, yadlaşdı**. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).

yatlı **-**yutlu danırsa özün, **yatlı gəlib yurt salar**.

yatlu biqanə. -**yovuq yatlu**: yaxın uzaq.

yatma -sapdan iğnəyə nərlər **yatır**..
-**yatma çağı**: yatılçağ..
-**yatma yeri**: yatca **(< yatçat)**. yatqa. yatqacar.

yatma yeri. dolan. (oturma. gəzələş. gəzləş. gəziş. gəz. gəzələnc ed)..
-**günorta son qılınan dinclik, yatma**. **qilulə**. **siyest**: qoyun. qoni.

yatma -**yatma, irtin urğun əkə ver,** canın qanlı tərin tökə ver, dirən gücal, yağı öndə dura ver, çökər yağun, ötməz artuğ yaş belə. (**irtin urğun**: yarın tuxumun) (üşünüb, təmbəllik edib, yarın bitcək tuxumu indi ək, canla çalışıb, acı təri tök gil, gürəş, güclən, düşman önündə dayan, düşmanın dizə gələr, yaşam dəğişər, daha belə sürməz. (gələn, sənlədir)

yatmaq **1**. durmaq. -aldımda **duran** dağlar: önümdə **yatan** dağlar. **1**. sinmək. gizlənmək. -**sinmə** tülkü daldasında.
-**başın yan qoyub yatmaq**: yanbaşlamaq..
-**yan yatmaq**: burğunmaq. meyillənmək..

-**boşuna yatmaq**: bətalətlə keçirmək. -işləməz **boşuna yatmış**, işləyən işin tapmış..

-sərilib yatmaq: düşüb yatmaq.

yatmaq **-çalamçaş olub yatmaq**: başgöt yatmaq. götün burub yatmaq.

yatmaq -gəzmək ömürdəndi, **yatmaq ölümdən**.

yatmaq **-göt götə yatmaq**. (küsülü olmaq).

yatmaq -**güdə yatmaq**: **güdə durmaq**: gözləmək. bəkləmək.
-**ölüm ağzında yatmaq:** ölüm qapısında olmaq. ölməkdə olmaq. öldü öləcək olmaq.

yatmaq **-pöküb yatmaq**: **köpüb yatmaq**: yuvarlanıb yatmaq.

yatmaq uklamaq. yuxlamaq. uykulamaq. köpmək.

yatmaq -**yaban yatmaq**: qərib yerdə quylamaq..
-**döşək dartıb yatmaq**: döşək salıb yatmaq: kəsəllənmək.

yatmaq -**yüklərə yatmaq**: yorqa döşək salıb yatmaq.

yatmamış -hamı yatmış, **çalpanqulağ yatmamış**. (tapmaca) (it).

yatmatıq **-**öz içində **yatmadıq**, el içində **yatmaz**. (**yatmaq**: gizli qalmaq).

yatmayan -**üsük çalar yatmayan**, kim ki, yatdı o yandı. (**üsük**: zəfər).

yatmayın -durmuşu boş tutmayın, atar tutar saymayın, özünğüzə sayqılar, bəslə qılın yatmayın.(çağ gələndə çağrılırsın, gələməz mən deyəməzsin)

yatmaz **-**balalı evdə sır yatmaz, **oğurluq yerdə, mal qalmaz**. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).

yatmaz gizli qalmaz. -**oğurluq yatmaz**: oğurluq gizli qalmaz.
-öz içində yatmadıq, **el içində yatmaz**. (**yatmaq**: gizli qalmaq).

yatmaz **-**gün doğmasa, gün batmaz, qoşun yatar, **yov yatmaz**. (**yov** : düşman).

yatmış -**baxtı yatmış**: baxt qorucusu: qaraçuxa. -qaraçuxası yatmış: çulxası dönmüş.

yatmış -**hamı yatmış**, çalpanqulağ yatmamış. (tapmaca) (it).

yatmış **-quduran yemiş yatmış**, dadanan yemiş doymamış.

yatmışta -**el yatmışda**, çalpanqulağ yatmamış. (tapmaca) (it).

yatmıyan -**əli işə yatmıyan:** əlküt.

yatnaq **yadnağ. yadağ.** biqanə.

yatnaq **yatnağ**. yatağ odası.

yatrın **yasrın**. nərsənin içi, iç üzü. -acın **yasrın** tox bilməz, ağrıq yasrın sağ bilməz.

yatsa -kişi dilin dansa, **su çox yatsa acar.**(**acar**: küflənər).

yatsı **yastı**. **yapıs**. **yapsı**. alçaq. -**yapsı** dağlar. -bu qalanın **yapsı** duraqları: bu şəhərin yastı evləri.

yatsın -**dinc yatsın:** dinc otursun. barısın.

yatsız -**adsız yadsız**: tanınmış olmayanın düşmanıda olmaz.

yatşılıqın **-**yaxşıya yaxşı desən, **yaxşılığın artırar**, yamana yaxşı desən, yamanalığın azdırar. (**azdırar**: azaldar)

yatta **-yadda qalan:** anıtıq. xatirəəngir. xatirdə qalan.

yatta -yar yara olmasa dayaq, **yadda əzib, basar ayaq**.

yattan -**yaddan çıxarğan**: uçuq. gic..
-**yaddan yutdan**: daxildən xaricdən.

yattan -**yaddan çıxarma**: əldən qoma.

-min yaddan yüz özgədənsə, bir gözəldən danış.

-min yaxşılıq **çıxar yaddan**, bir yamanlıq çıxmamış.

-yaddan çıxınca: yadınca. unutulunca. **-**min yaxşılıq aşar başdan, **bir yamanlıq yadınca**.

-yaddan çıxmaz: yadımaz. -ucuzlu mal dadımaz, **bahalısı yadımaz**. (ucuz dadımaz). (ucuzun dadı olmaz).

yattan -**yaddan çıxartmaq:** yoğatıb qoymaq. yoxatıb qoymaq.
-**yaddan himək**: yaddan edmək. unudmaq.

yattaş **yaddaş 1**. < **yadaşıt** (**yaddaşıt**. yadda daşıma üçün yazı). -**yaddaş kağazı**: bilit (< **bildirmək**). **1**. tanğu. huş. zəka. -**tanğusun** aldınmaq: yaddaştın itirmək. **1**. (həmxab).

yattaş **yaddaş. 1**.yadğan**.** hafizə. -**yadğanı kor**. **1.**yazıt. not.
-yattaş götürmək: ısçılamaq. ızçılamaq.
-yaddaş edmək: yazqarmaq. not götürmək.

yattaş **yaddaş.** anaq. bəllək. zehn. hafizə. -**anağı** silinmiş.

yattaş **yaddaş**. **yaddaşt**.yazıt. -**yaddaş götürmək**: yazıtmaq.

yattaşmaq **yaddaşmaq**. **yadlaşmaq**. qəribləşmək.

yattaşt **yaddaşt**. **1**. oçet **(**< **uçmaq**. **oçmaq)**. hafizə. huş. -**güclü oçet**: qəvi yaddaşt, hafizə. -**oçetimdən** silinmiş. -**oçetli**: huşlu. **1**. oysan. hafizə. -**oysanı** pozulmuş: yaddaştı pozulmuş. -**yaddaşdına tapşırmaq**: usğarmaq. üsgərmək. (< **us**). əzbərləmək.

yattaşt **yaddaşt**. antay. -çox iti **antay**.

yattı -düz əğrilik **yaddı sevgiyə**. (sevgilik, aşıqlıq qoyu veri (icazə, ruxsat) bəkləməz. çağlar şarlar sular kimidir, dərədən daşar, qayadan aşar).

yattı -üsük çalar yatmayan, **kim ki, yatdı o yandı**. (**üsük**: zəfər).

yattı **yatdı**. -gün keçdi, kölgələndik kölgəmizdə, gün batdı, **ayda yatdı**, ölülər ölkəmizdə.

yattı **yatdı**. **-ölkədə yalan yatdı**, kişi batdı. (**yalan yatdı**: yalan var oldu).

yattıqu **yattığu.** (yadında saçdma) təmrin.

yatuq **yaduq**. naşı.

yatuqan **yaduğan**. barduvan. nərdüvan. basqıc. çatu. çatuq.

yatullanmaq yad düşmək. qərib olmaq. -kişi iki yöndən **yatullanır**: biri dildən, bir yurttan.

yatun axşam. -**yaxun yatun**: səhər axşam.

yatur gorgan. tomb. aramqah. məqbərə.

yaturan -dona sona **yaturan ölüm**. (**dona** : buza).

yatyalaq **yadyalak**. yadaqul. yadağuz. yabançıya dayaq duran. yabancısever. biqanə pərəst.

yav **yov**. yıtcı. yırtıcı. vəhşi..
-yav yax: pis yaxcı. -**yav yaxı** seçən: pis yaxcı seçən.

yav -yağu gözün yırta verər ərkişi, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur **yav işi.**

yava **1**.səhv. -**yava danışdı**: səhv dedi. **1**.xərab. -**yava yağday**: yavtal. pis durum. **1**. altın. aşağ, alçaq, rəzil olan. əclaf. namussuz. pozuq. şərəfsiz. əxlaqsız. cıf..
-**yaxa yava**: iyi kötü. yaxşı yaman..
-yavanı, şərri, düşmən qoğan: savınğar. yavınqar..
-**kirtük yava**. fahiş kötü..
-**yava almaq** (ürəyinə): acıqlanmaq. acıqnmaq. incimək.

yava **-**yaşam, bir yava yazu. (yaşam yazısının başı dibi bəlli deyir, yalnız bizlər onu gözəlcə bəzərik. işdə yaşam bu!).

yava yavşaq. yovuz. kötü. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz).

yava **yavuz. yavız.** pis. -gədə (oğlan) **elə yavızdı, elə yavızdı**!..
-**yava it** gündüzün hürər. (kal kişi bildiyin bağırar)..
-uzaq olsun yol olsun, **yava olsun, el olsun**. (**yava el**: çağdaş olmayan el). yolun uzaqlığı, yolsuzluqdan yeğ gəlir, elsizlikdən, millətsizlikdən, qara bir kütlə yeğ gəlir. (bu söz kişini, öz elin xorlamaqdan çəkindirir, gücdə olsa, hər kimsə doğulduğu elin becərik, gəlişməsində uzun yardımda bulunması görgətilir (tovsiyə edilir).

yava -**yoxsul yava:** çığay yavuz.

yavaq **yafaq**. hərzə. qəbeh. qəbih.

yavaqor **yavakor**. yaramaz. pis. kötü.

yaval (yavalıq: pislik). tuvalet.

yavalamaq aldıdmaq. korlamaq.-beynin **aldıdıb qoyub**: tam çaşıb. kötülətmək. -pisdən pisə **aldıtdı**. -rəngin **aldıtdı**: boyasın qaçırtdı. -**tanğısın aldıdmaq**: yəmini pozulmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək.

yavalamaq həzyan demək. çançıraqlamaq. çandıraqlamaq. sansıraqlamaq. sandıraqlamaq. sandırıqlamaq. yandıraqlamaq.

yavalamaq sərəkləmək. sayıqlamaq. cayıqlamaq. çərənləmək. həzyan, həzəyan demək.

yavalamaq çat oxumaq: birinə qarşı meydan oxumaq.

yavaltı **yavaldı. -**çoxlu başlar yuvardı, **yağı beli yavaldı**, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.

yavamaq bayağımaq. səfehləmək.

yavan > **yaban**. naşı: tat <> yad.

yavan **1**. piyada. naşı. **1. yavır**. əcəmi. naaqah. təcrübəsiz. mübtədi. qeyri mücərrəb. -mən bu işin **yavanı. bu işdən baş açmaz. -**çəkimi yoxdur, illərdə işlir genə yavır qalmış..
-yaman atlı el yıxar, **yavan oğru ev**.

yavan **1**. yalsıq **(< yal**: əlin içi. kəf). (yalanmış). dadsız duzsuz. məzəsiz. -**yalsıq** yemək. -**yalsıq** uşaq. **1**. (yavan ağız). quşluq (subhanə) yeməmiş. nəştab. **1**. yadqın. mahrum. bəhrəsiz. **1**.naşı. piyada..
-**ağzı yavan**: ağzı yaman. ağzı yelli.

yavanmaq **1**. yadanmaq. arınmaq. gücdən, haldan düşmək. -yorulub **yavandılar**. -kişi oğlu kişi, **yadanmadan** qutarar işi. -yavandan: yavan çağım yetmədən **1**. xərab olmaq. sululuğun (sulluğun. gəncliyin, təravətin) itirmək. qocalmaq. -iki ildə nə **yavanmış**. -sən görən indi **yavanıb** gedmiş. **1**. pukalmaq. içi keçmək. -yem yemiş çox qalın **yavanıb**.

yavanmaq **yadanmaq.** ürəyə düşmək. ağırlıq edmək. sindirəlməmək. içində düğünlənmək. bıqtınmaq. -bu olaylar artıq ürəyə düşür.

yavasız -**batır yavasız**, yara çarasız olmaz. (**batır yavasız**: igid çatmıyan yönsüz, eybsiz).

yavaş yavaş astasta. bala bala. astamal.

yavaş 1. ağırın. sakin. -**ağırın** hava. -**ağırın ağırın** danışıq gedir. **1**. kovşaq. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo.
-yavaş gedən yadamaz. (**yadamaz**: ardamaz).

yavaş **1**. ağrın. ağır. -**yavaş yavaş**: ağrın ağrın. adım adım. **1**. asaz. **(# aşaz**: iti**)**. **1**. **yavaşıq**. yumşaq. yumaşıq. lətif. yılım. yılımçı. mulayim. **1**. yaylan. aylan. asda. -**aylan** gəlib, yavaş keçdi. **1**. asta. (**# aşta**: iti.). **1**.(# **tovaş**).**1**.kəmin (yeyin olmayan). küt. kasad. -**kəmin** gedən yorulmamış, yolun almış, yolda qalmamış. -**kəmin** söylə.**1**.yoşaq. kasad..

-**bərk yavaş**: qata asta..

-**çox yavaş qımıldayan**: əkəm tökəm..

-**yavaş gizli**: basta busda. -**basta busda** gəlib çıxdı ocağ başına..

-**yavaş yavaş**: azın azın. açın açın. xımır xımır.

yavaş gəvşək. -**sus** kimilə yola çıxsan, yoldan qoyur..

-yaman asılar, **yavaş basılar**.

yavaş **uvaş..**

-əli yavaş: əlküt.

-yavaş yavaş: hənək -hənək. enik enik. endik endik.

yavaş **-yavaş yavaş:** böcü böcü. bici bici. mıcı mıcı. bala bala. -**mıcı mıcı.** işləyir.
-yavaş atıl, o yandan düşərsən.

yavaş -**yavaş yavaş**: dura bara: gedə dura. zaman zamanla.

yavaşa gəmic. -yük alan (götürən) dəvə, gəmicdə alar.

yavaşca **1**. yaylanab. aylanab. asdaca. **1**. seygin. **1**. izləy. -**izləy basmaq**: yavaşca izləmək.

yavaşca **-uvaşca.**

yavaşca yapca.

yavaşca yasıca. yassıca. yassa. yasda. asda. (# **bassa**: **basda**. birdən. iti. yeyin. tüt). **yassa** otur yassa dur. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yavaşıq **yavaş**. yumşaq. yumaşıq. lətif. yılım. yılımçı. mulayim.

yavaşıtmaq sürətin azaltmaq.

yavaşlamaq ağırlaşmaq. ağrınaymaq.

yavaşlamaq səngimək. səngimək. təngimək (daralmaq).

yavaşlatmaq **1**. ağrına aytmaq **(aytmaq**: çevirmək**)**. ağırlaşdırmaq. **1**. kütəgitmək. **1**. ləngitmək.

yavaşlayaraq ağrınlab.

yavaşlıq -itiliyə görə **yavaşlıq, yumşaqlıq**: yasrım.

yavat **1**.bərəkətsiz. -çor vurmuş əkin, **yavat** qalır. -onun əli çox **yavatdır**. **1**. bir sonuca çatamayan. işi bitirəməyən. bəhrəsiz. -**yavat** alver. **1**.iste'dadsız. -o hər işində **yavat** qaldı. **1**. kasad. **1**.zəif. kəsil. naxoş. **1**. pis. kötü. fəna. **1**.sürümsüz. kasat.

yavatımaq bərəkəti qaçmaq. -pullar gündən günə **yavatıyır**.

yavatman çox bətər kəsil, naxoş.

yavbasan **yovqıran. cavbaşan.** düşmənqıran.

yavcaqız **yapcağız. yavcağız**. yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.

yavçalar sarsağlar.yavçalar. -biri qılınar sana mindirir, **biri yavçalar sandan endirir**. (**san**: ad. şöhrət). (biri iş görər ad gətirir, biri sarsağlar (yavçalar) ad batırır)

yavıq -**yaxıq savıq**: taxıq savıq: dəruni biruni. xarici daxili.

yavıl amıl. yamıl. (lamıl. ram). əmik. yumşaq. ılım. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava.

yavınçı möhtac. hacətli. hacətmənd. niyazmənd.

yavınqar **savınğar**. **1**. yavanı, şərri, düşmən qoğan. **1**. savaşçı. cəngcu. mubariz.

yavınqıran düşman qıran.

yavır **yavan**. əcəmi. naaqah. təcrübəsiz. mübtədi. qeyri mücərrəb. -mən bu işin **yavanı. bu işdən baş açmaz. -**çəkimi yoxdur, illərdə işlir genə yavır qalmış.

yavış **yavma**. cayma. cayış. çaşma. azqıntı. azıntı. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

yavıtmaq **yavutmaq**. pamal, tələf edmək.

yavız **yavuz**. yava. pis. -gədə (oğlan) **elə yavızdı, elə yavızdı**!. {iyi diləkdə bulunmaqda söylənir. -**yavuzların korulsun**, eyilərin qorulsun, doğan günün bol bolsun, acı günün yok bolsun, yolçuların, qonuqların sağ bolsun. (korulsun: kor olsun. məhv olsun). (bolsun: olsun)}**. 1.** bəd niyyət. -ged gedə **yavızı** çıxır. -**yavız** baxış. -bu **yavızlıq**. **1**. sərt. yaman. -**yavız**, qarlı, sət qayalı dağları, yavaş, yorqun ayaqlarla aşırmış. -**yavuz**

kişi, bu yerlərdən uzaq dur. -**yavuzluğu** qoygilən, yaruqluğa qoyunqıl. -**yavuz** yaratıq. **1**. yaman. amansız. qəddar. yetməz. namərd. -**yavuzların** covqası: qəddarların dəsdəsi, cəmi. **1**. yaramaz. -**yavuzlardan** qorunqıl, **yaruqlara** yoğuqqıl. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur).

yavqar düşman.

yavqarçılıq düşmançılıq. düşmanlıq.

yavlaq **-yağlaq yavlaq ayırqıl**!. (yaxcı pisi seçgilə).

yavlaq **yavlağ**. **1**. düşman. -**yavlağ** ilə yekmə yekkə dalışdı: **düşman** ilə təkbətək savaşdı. **1**. fəna.

yavlaq **yavlaq**. hiləçi. **-yavlaq yalvağı aldatar**. (**yalvağı**:tamahkarı).

yavma **yavış**. cayma. cayış. çaşma. azqıntı. azıntı. sapıqlıq. sapalıq. sapış. iğfal. inhiraf. -**azıntıya düşmək**: korsunmaq. pozunmaq. iğfala, inhirafa uğramaq. münhərif olmaq.

yavraq **1**. bürük. vərəq. bərg. bərgə. səfə. **1**. abırsız.

yavru yaş can. **(**uşaq. cocuq**)**. -**yaş canım**: yavrum. -**yaş canlar**: yavrular. cocuqlar.

yavrusu -**donğuz yavrusu**: çıba.
-**dovşan yavrusu:** qaylaq. daylaq.

yavşaq **gəvşək**. kötü**.** yovuz. yava. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz).

yavşaq yavaş olan. kütək. astaq. asta olan. təmbəl. -**kütək** araba.

yavşaqlardan -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

yavşamaq yavalaşmaq. korşamaq. korlaşmaq. xərab olmaq.

yavtal **1**. **yavdal**. **yağday**. **bağdal**. **bağday**. vəziyyət. şərayit. movqeiyyət. -hava **yağdayı**: hava şərayiti. -**yor yavday necədir**: **yol yağday necədir**: vəziyyət zad necədi. halız, durumuz necədir. **1**.yava yağday. pis durum. pis moqeiyyət. **1**. xətərnak.

yavtaş **yavdaş**. həmaxır.

yavurtmaq **yağurtmaq**. **avurtmaq**. oxşamaq. **(# ağurtmaq**. ağrıtmaq**)**.

yavuş **{yovş!**. **yooş**. (**< yaxuş**). **ağuş!**. **auş!**. (**< ağı**. **acı**)} **yaxız**. hayıf. heyif. əfsus. uzüntü, özləm bildirən söz. -yavuş (**yooş**), keçən günlər. -**yauş**! hardan bileydim. -**yaxız** olsun o günlərə.

yavuşmaq **yovuşmaq**. **yaxşunmaq**. hayıfsınmaq. heyifsinmək. hayıflanmaq. uzüntü, özləm duymaq.

yavutmaq **yavıtmaq**. pamal, tələf etmək.

yavuz naquvar. **-yavuz günlər**. naquvar günlər.

-yazını yazaz, yavuz. (baxtı cızan, götvərən).

yavuz **yavız**. yava. pis. -gədə (oğlan) **elə yavızdı, elə yavızdı**!. {iyi diləkdə bulunmaqda söylənir. -**yavuzların korulsun**, eyilərin qorulsun, doğan günün bol bolsun, acı günün yok bolsun, yolçuların, qonuqların sağ bolsun. (korulsun: kor olsun. məhv olsun). (bolsun: olsun)}**. 1.** bəd niyyət. -ged gedə **yavızı** çıxır. -**yavız** baxış. -bu **yavızlıq**. **1**. sərt. yaman. -**yavız**, qarlı, sət qayalı dağları, yavaş, yorqun ayaqlarla aşırmış. -**yavuz kişi**, bu yerlərdən uzaq dur. -**yavuzluğu** qoygilən, yaruqluğa qoyunqıl. -**yavuz** yaratıq. **1**. yaman. amansız. yetməz. qəddar. namərd. -**yavuzların** covqası: qəddarların dəsdəsi, cəmi. **1**. yaramaz. -**yavuzlardan** qorunqıl, **yaruqlara** yoğuqqıl. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur). **1.** yaramaz. zərərli. küt. kötü. qolay gəlməyən.**1.** yavşaq. yava. kötü. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz). **1.**don ürək. acımaz. rəhmsiz. kərsin.. **1.**yaman**. -yavuz kişi**, kişi könlün kəmizlər. (**kəmizlər:** təhqir edər).
-dilivi qoru sözüvü yarat, **yavuz düşmanın bağrın qarat**. (**bağrın qarat**: umutsuz, mutsuz eylə)**.**
-yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.

yavuz -**yavuz günlər** güc keçər.
-**cağız yavuz**: kasıb beçara. (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb).
-**çığay yavuz**: yoxsul yava.

yavuzlartan -**yavuzlardan qorunqıl**, yaruqlara yoğuqqıl. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur).

yavuzluqa -igitligin yolu bir, **yavuzluğa min yol var**!. **(Igitligin**: doğruluğun).

yavuzluqtan -gənclikdən uğurlan, **yavuzluqdan oğurlan**. (**uğurlanmaq**. faydalanmaq). (**oğurlan**: qaçaq dur)

yavuzluqu **yavuzluğu.** -**yavuzluğu qoygilən**, yaruqluğa qoyunqıl. (kötü kişilərə söylənir: -oğruq, əğri işlərdən əl çək, doğruq, yaxcı işlərə yönəl).

yavzuqları yavuzları. yavaları.-kiçkilərlə ötünqıl, **yavzuqları, ötürqıl, uluğlarla** oturqıl. (**ötünqıl**: keçin). (**ötürqıl**: tərk ed). (**uluğlarla**. böyüklərlə). (**oturqıl**: maaşirət ed).

yay **(<> yaz).**
-doğru olsam ox kimi, yabana atarlar məni, **əğri olsam yay kimi**, əldə tutarlar məni. (yalan, əğri gücənmədən gücə minər).
-**yay ayları**: qazanc.
-**yay aylığı**: yay movsim.
-**yay yağmuru** gahdan yağar, qatdan yağar..
-yazın əkər, güzün biçər, **yayın** tökər, qışın içər.

yay **-qış qəmin** yaz ye, **yay ye**, olmasa, güz ye.
-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva, **yay gəlirsə ayranı qat aşıva**.
-ol ölkənin duzun yeyib, **yay yazını ötlüdük**. (**ötlüdük**: keçirdik).

yaya **1**. aylaq. piyada. -**aylağın** qarnı tez acır. **1**. **yayat** -**köş köçdü**, yayat qaldıq. **1**.yörük. piyada.

yaya **saya**. **1**.sadə. -**saya yazı**: **sayaz**: nəsr. **1**. açıq. pərdəsiz..
-**yaya yol**: yayol. yolacuq. piyadəro.

yayaq ayaqda. piyada.

yayalamaq **ayalamaq. yaylamaq**. çəpikləmək. -**yaylayıb hayladılar güldülər**: çəpik çalıb, qışqırıq çəkib, güldülər.

yayalıq **(**yayılı, gənəlləşib öğrəşilmiş nərsə**)**. yomraş. yapraş. alışqanlıq. almaşqanlıq. adət.

yayan piyada. -od olsa dört yan, **yeriyiz yayan**, tipidən yılman **(tipidən yılman**: tufandan qorxman).

yayas **yayaz**. **ayas. ayaz**. **1**. ay üzlü. gözəl. **1**. üzü ışıq, nurani. **1**. açıq. saf. -**ayas** göy: açıq hava.

yayat minik olmayan. piyada. -köş köçdü, **yayat** (yaya) qaldıq.

yayaz **yayas**. **ayas. ayaz**. **1**. ay üzlü. gözəl. **1**. üzü ışıq, nurani. **1**. açıq. saf. -**ayas** göy: açıq hava.

yayaz 1. dayaz. sayaz. sadə. bəsit.**1.** yalkav (yaykav). təmbəl. sust.

yaybar **yayvar** (**bar**: **bay**: **var**. zənginlik. sərvət). yay ürünləri. -**yazbar**: yaz ürünləri. -**güzbar**: güz ürünləri. -**qışbar**: qış ürünləri.

yayıb **-yayıb paylamaq:** ulatmaq**.** dağıtmaq. -el içrə bilik **ulat**.

yayıq 1. piyada.**1. yaçıq. yarçıq.** açıq. gənitgən. genitgən. gənitin. genitin. geniş.

yayıqar **yayığar**. sərigər. açığar. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapan).

yayıqmaq **yayığmaq**. **yayğımaq**. sərgimək. sərikmək. açğımaq. açığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).

yayılar **-öcə uc qoyulmadan yayılar**. (**uc qoyulmadan**: son qoyulmazsa). (kin güdmək yaş bitirər, yaş itirər) (**yaş**: yaşamaq fürsət).

yayılır **-**o nədir alındıqca yayılır. (**tapmaca**) (**öc**). (yaşam sürür. "öc almaq" təkcə yol durmur).

yayılış sərəliş. dağılış. pəxş. intişar.

yayılmaq **1**. tarqılmaq. tarqalmaq. dağılmaq. dərilmək. -dalmıq dalmıq **dərilmək**: dal dal yayılmaq. -səsi çevrəyə **darqıldı**. **1**. eylənmək. aylanmaq.
yayılıb gedmək: gəzib dolaşmaq.

yayılmaq **1**.**cayılmaq.1**.çalanmaq. çayanmaq. -**su çayandı**: hər yanı su aldı.**1.**daranmaq. **(**uzanmaq). -**daranıb** gedən dağlar. -ağızdan ağıza **daranıb** bizə çatmış.

yayılmaq gengilmək.

yayılmaz -**yayılmaz iş, ölüyə oxşar**. (yayılmıyacaq bir yazı, ölü doğulmuş uşaq kimidir)

yayılmış sərili.

yayılmıyacaq -**yayılmıyacaq bir yazı**, ölü doğulmuş uşaq kimidir.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar).

yayın belin. çıxırlı çuxurlu (kopuq kovuq, qazıq qozuq) olan. -**belin** yazı..
-**yayın çuxursu üzü**: yutuğsı. -topun **yutuğsı**, qutuğsı üzü: topun içəri, dışarı üzü..
-**yayın şişik üzü**: qutuğsı. -topun **yutuğsı**, **qutuğsı** üzü: topun içəri, dışarı üzü.

yayın -qışın ayranı, **yayın yorqanı görülməz**.

-qışın yorqanı, yayın ayranı.

-qışın yorqanlı, yayın ayranlı.

-qışın uzat yorqana, **yayın çəkdir ayrana**. (**çəkdir**: əğil. könül ver. meyil sal).

-**yayın qızmarı**: yayın ən qızqın günü.

yayınyı -verdin adındı, yedün dadındı, **sandıkdakı yadındı**.

yayıtıv dağıtıv. dağıtış. tovzi'. pəxş edmə.

yayıtmaq **yaymaq**. tarqamaq. tarqatmaq. tarqıtmaq. dağıtmaq. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək.

yayqa şəpə. dalqa. movc. -dəniz **yayqadı**. -yağlı boya axsa **yayqalar**: ləpə ləpə (şəpə şəpə. movclu) iz qalar. -könlüm onun üçün **yayılıb** yayqalır: əsir. ürəyim onu çox istəyir.

yayqana **-yayqana yayqana: yazqana yazqana:** nazğana nazğana. nazlana nazlana.

yayqanmaq **1**.**yayğanmaq**. **yayranmaq**. açılıb şişinmək. fəxr edmək. nazlanmaq. -tovus əğninə baxıb **yayranar**, ayağına yox. **1**.**yaylanmaq**. **yazlanmaq**. nazlanmaq.

yayqaraçı bayraqçı. carçı.

yayqaraçı küldür. quldur. gurultucu.

yayqatlamaq **yaytaqmaq**. **ayqatmaq**. **aytaqmaq**. **ayqatlamaq**. quzariş vermək, edmək.

yayqı **1**. açılıb sərilən hər bir nə. **1**. yoğur açma taxdası.

yayqı çərçəp. {çərşəb. kərkəf > çərşab} . yerə, nərsə üzərinə salınan (sərilən) geniş parça.

yayqı **göndən, dəridən olan yayqı, sərgi:** göndürük.

yayqımaq **yayğımaq**. **yayığmaq**. sərgimək. sərikmək. açğımaq. açığmaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş tapmaq).

yayqın **1**.**cayğın**. uzaq. -bizdən niyə belə **yayqın** gəzirsin. **1**.keşili. çəkili. geniş.

yayqın yürgün. rayic. -gənclər içində yürgün düşlər: armanlar.

yayla **1**. sərgi. ekspozisyon. **1**. ova.

yayla **yaylaq**. yayda sərin yer. (sərdsir).

yaylac xoş abı hava.

yaylaq yaydaq. geniş. bol. -yamanın yolu **yaydaq**..
-**yaylaq evi**: köşg. küşg. kuşq. (**< köç**). bağ bağavlı yerdə qurulan ev baraq.

yaylaq **yayla**. yayda sərin yer. (sərdsir).

yaylamaq **ayalamaq. yayalamaq**. çəpikləmək. -**yaylayıb hayladılar güldülər**: çəpik çalıb, qışqırıq çəkib, güldülər.

yaylamaq yayı keçirmək.

yaylan **aylan**. yavaş. asda. -**aylan** gəlib, yavaş keçdi.

yaylanab **aylanab**. yavaşca. asdaca. -**aylanab** gələn yel kimi, dinmədən keçdi.

yaylanmaq **yayqanmaq. yazlanmaq**. nazlanmaq.

yaylaşmaq dağılmaq. **(# yerləşmək**: mütəmərkiz olmaq**)**.

yaylı **yalğı**. meyilli. mayil.
-**evli yaylı**: **evli caylı**: ev eşikli.
-**yaylı duran:** kövkü. kövük. içə doğru yayıq. -işçi əli **kövük** durar. aclıqdan qarınları kövük. -**kövük köpük**: çulxuq şişik. -**kövüklərin** doldurub, **köpük** götürüb.

yaylıq məsahət.
-**başına yaylıq örtmək:**. çalmalamaq. çəlmələmək.

yaylım **1**. nərsənin gəzib yayılan, keçən alanı. qələmrov. **1**. intişar.

yaylınmaq **yalğınmaq**. meyillənmək.

yaymaq **1**. açmaq. {**laying (**ingilis**)**}. -saçaq **yaymaq**: süfrə açmaq. **1**. tarazlamaq. -yoğuru **(**xəmir**) yayıb** ocağa qoy. **1**. əsitmək. -**xəbər əsitmək**: sav salmaq. **1**. açsarmaq. sərmək. (müntəşir, pəxş, edmək. bəst o tovsiə vermək).**1**. **yayıtmaq**. tarqamaq. tarqatmaq. tarqıtmaq. dağıtmaq. dəritmək. pəxş edmək. saçmaq. -iyi iylər **dəritdi**. -səsi çevrəyə **darqıtdı**. -ışığın **tarqatmasın** önləmək: ışığ dağılmasının, yayılmasının önün almaq. -tuxum **tarqamaq**: tutxum səpmək. **1**. sartmaq. dağıtmaq.

1. yoçutlamaq. nəşr, müntəşir, intişar edmək..
-**ağzını yaymaq**: çox danışmaq. gərəksiz qonuşmaq. ağzına gələni söyləmək.

yaymaq **-hərgələ yaymaq, dağıtmaq:** atızlamaq. -paravı niyə **atızlısan**.

yaymaq ötürmək.-**döl ötürmək**: quşaq (nəsil) yaymaq.

yaynamaq sərnəmək. açnamaq. (vüsə't, şiyu', qustəriş vermək).

yayramaz -odunsuz qazan qaynamaz, qadınsız ev, yayramaz.

yayranmaq **yayğanmaq**. açılıb şişinmək. fəxr edmək. nazlanmaq. -tovus əğninə baxıb **yayranar**, ayağına yox.

yayrı dal. qol. -**yayrıları**: qolları. dalları. -bir kök iki **yayrı**.

yaysıman yay kimi. bükük. qovsi. kəmani.

yayta **-**qışda ayran, **yayda yorqan verilməz**.
-qışda ayran, **yayda yorqan gəzilməz**.

yaytaq **yaydağ**. **yaylaq**. geniş. bol. geniş. -yamanın yolu **yaydağ**: kötünün yolu genişdir.

yaytaq **yaytağ**. **yaytaş**. **aytağ**. **aytaş**. (< **aytmaq**). əxbar. quzariş. bəyan. təsrih. mənşur.

yaytaqmaq **yayqatlamaq**. **ayqatmaq**. **aytaqmaq**. **ayqatlamaq**. quzariş vermək, edmək.

yaytaş **yaytağ**. **aytağ**. **aytaş**. (< **aytmaq**). əxbar. quzariş. bəyan. təsrih. mənşur.

yayvan **> ayvan.** bir qatdan dışarı yayılan, uzanan aralıq.

yayvar **yaybar** (**bar**: **bay**: **var**. zənginlik. sərvət). yay ürünləri. -**yazbar**: yaz ürünləri. -**güzbar**: güz ürünləri. -**qışbar**: qış ürünləri.

yaz **(<> yay)**.**1**. göglüm. gökləm. bahar. ilkbahar. **1**. **gögə**. (< **göy**). (hər nəyin göyərən, yaşıllan çağı). bahar. **1**.naz**.. 1. yaz**!. bitiş**!.1.**açıq. uzun..
-yazdısa: bitişdisə. **-tüm qüllərdən yaz olmaz**, bir gül ilə yaz başlar. (**başlar**: gəlir).
-tanrım, **iykular yaz başımıza**, uğurlar çək qarşımıza. **(**alqış**)**. (**iykular**: edqular. yaxşılıqlar).
-(alqış**). -**tanrım. iykular yaz başımıza, uğurlar çıxar qarşımıza. (**iykular** : edqular. yaxşılıqlar)..
-**qarqa min qaqırar yaz çıxmaz**, qaz bir qığırar, çıxar..

-qış qışlığın edməsə**, yaz yazlığından qalar**..
-yonca bitsə dizimdən, ölməz eşşək acından, **yaz gəldidə bitmədi**, eşək öldü acından..
-ay yazan yazı, **belə yazı yaz**, mutlu bayram, qutlu yaz..
-**quma yaz**: boş ver. vaz keç..
-**quma yaz**:boş ver..
-ay yazan yazı, belə yazı yaz, mutlu bayram, **qutlu yaz**.
-yaz günləri günlər uzar **yazınar**..
-**yazın** əkər, güzün biçər, yayın tökər, qışın içər**..**
-qarayaz: kəvir. quru otsuz çöl**..**
-qışdan qorxma, artdan **yaz** gəlir, güzdən qorxma, artdan qış gəlir**..**
-tanqa yazda : gələn yaz**..**
-yaz yerişi, güz gəlişin bəlgürür, iş gedişi, iş yetişin bəlgürür.
-tüm qüllərdən yaz olmaz, **bir gül ilə yaz başlar**. (**başlar**: gəlir).
-gülən üzlərə, **gülərmiş yaz**, gülər qalar gülüm!, güləri yaz..
-gülən üzlərə, gülərmiş yaz, gülər qalar gülüm!, **güləri yaz**..
-az olsunda, **yaz olsun**..
-güllərin həpsini olsa qıranı, **gələcək yaz**, **genədə yaz gələcək**.
-daş yəşərməz, keçirsədə yaz, olda topraq, qoxur güllər saç!.
-yaz **qaranquşla** gəlmir, **qaranquş** yazla gəlir.
-it, yaza çıxsam, gəmikdən saray salarım demiş**..**
-it yaza çıxsam sümükdən dam salarım deyərmiş.

yaz **-qış qəmin yaz ye**, yay ye, olmasa, güz ye.

-yaz olmasa, yağ olmaz, dil olmasa, baş olmaz. (**baş olmaz**: düşünmək olmaz).

-**bir gül bilən yaz olmaz**, bıraq qışı qorxudar. (**bıraq**: ama)**.**

-yaz bayramız qutlu, türk bayrağız yaşar olsun.

-yaz **çağulu**. (**çağul**: fəsl).

-**yaz havası**:. isti soyuq.

yaza **-**mart, gözünə barmağım, **yaza çıxdı oylağım**.

yazac qələm.

yazaclamaq qələmə almaq.

yazal **1**.yazıya bağlı olan. **1**.kətbi.

yazamaq **açamaq**. -əllə **yazalmayan** düğün, dişlə açalır. -dillə vurulan düğün, dişlə **yazalmaz** **(**açalmaz). {dilin düğmüşün (düğünün), dişin yazamaz: dilin çıxardığı sorunu, diş (zor)

çözəməz. dişin qatılığına baxmıyaraq, yumuşaq dillə bacaramaz}.
düğünlər yazalaşdı: tam çətinliklər açışdı.

yazan açan. həll edən. həllal. -işləri **yazan** tanrı..
-könül **yazan** sözlər.
-ay yazan yazı, belə yazı yaz, mutlu bayram, qutlu yaz.
-**dua, pitik yazan**: oxuyucu. oxucu. pitikçi. pitiçi > **bətçi**.
-**düzü yazan əğri**, pisi qanmaz, düzə yanmaz, yaxar dünyanı, özü yanmaz, heç uvanmaz, üz utanmaz. (**uvanmaz**: vicdan ezabı çekmez).
-**yazan günlər**: əldən çıxan günlər.

yazan **-**yazan unutmuş, yazın unutmamış.
-yazını yazaz, yavuz. (baxtı cızan, götvərən).

yazar **-**yazar unudar, yazı unutmaz.

yazar 1. əldən çıxar. -günüm qaçar, ay qovalar, **il yazar**. **1.** yazıçı. yazman. katib. müəllif. mühərrir.

yazar -**tanrı yazar onay sormaz**. (sən boldiyin işləməlisin). (sən istdiklərindən bacardığın işləməlisin).

yazarı -demək olar ki **yaxcı oxucudur ki, yazarı tanıdır**.

yazat **1**. qəbih. **1**. işi yazıçılıq olan.

yazbar **1**.qəradad. qəradadnamə. **1**.yaz ürünləri. (**bar**: **bay**: **var**. zənginlik. sərvət). -**yaybar**. **yayvar**: yay ürünləri. -**güzbar**: güz ürünləri. -**qışbar**: qış ürünləri.

yazbarmaq qəradad bağlamaq.

yazca üzərində yazılan bilən nərsə.

yazı pozu dəfdərxana.

yazı **-**olursa seçim **yazı dəğişir**.
-yazar unudar, yazı unutmaz.
-əl**yazı**: qol**yazı**. xəttidəsd.

yazı **1**. döşək. nəsr. xətt. dərəz. **1**.bəlgə. biçik. məktub. namə.**.1.** dış. eşik. çöl. bayır. **1.** bitik. xətt. -onun **bitiyi** çoxda açıq deyil. **1**. bitiş. pitik. kitab. **1.** xətt**. {-**əlim bilə əkərim, dilim bilən biçərim. (tapmca)

-çivi yazı: xətti mixi.
-**kitab, yazı tədvin edmək:** bitik çəkmək.
-**yaza oxşar**: yazımsırıq.
-qışı qışsıramasa, **yazı yazsıramaz**. (**qışsıramasa**: qışlamasa. qış edməsə. qış kimi keçməsə).
-yazı **yazda** gərək.
-söycün yazılar: aşiqanə yazılar..
-**geniş ova**, **yazı**: gen dala. gen dala. gen ova..
-**güntür yazı**: güntür yaddaşt..
-**saya yazı**: **sayaz**: nəsr**..**
-yazı çeşiti: **çök**. (< **çökmək**).font.
-ay yazan yazı, belə yazı yaz, mutlu bayram, qutlu yaz..
-düşmanı boğmağa **yazılmış yazı**..
-**başyazı**: yazqı. sərnivişt.
-hər bir **yazı əkli**: yazı əhli**..**
-yayılmıyacaq bir yazı, ölü doğulmuş uşaq kimidir.(yayılmaz iş, ölüyə oxşar).
-**örtgül** yazı: məhrəmanə yazı.

yazı -**ciggin** yazı. **{ciggin:** cikli. cihli. cirgəli. yağlı. özlü (üzlü). güclü, dolqun, toxlu olan yemək, nərsə}.

yazı təqdir. -**yazısı böylə**: təqdir böylə.

yazıc (kiçik **yazıt**: kətibə). bəlic. kart {< **kərt**: kəsik. biçik}. nərsəni bilitən, yazılı çıkili kiçik kağaz tərti, tikəsi.

yazıca yazı ilə. yazıvca. kətbən. -**yazıca** üzlənin: yazı ilə, kətbən muraciət edin.

yazıcı **1.** bitikçi**.** butukçu. **1**. bitic. katib.

yazıçəqi **yazı çəki**.hesab kitab. -**yazı çəkisinə** baxmaq. -**yazı çəkisin** qılmaq.

yazıçı **1**.nevisəndə. döşəkçi. **1**.yazar**..**
-yazıçı şair: təkiçi qoşuçu.

yazıçı bitikçi.

yazıçı -**çəpər yazıçı**: usda yazıçı.

yazıçılamaq yazmağı dənəmək.

yazidən (fars) **yuzidən** (fars). (< **yozmaq. yazmaq)**. (dəst yazidən: əl açmaq (uzatmaq).

yazığı gəlmək əsrəmək. -mənə **yazığı gələn**: məni əsriyən.

yazıq -aş qazanım boş qalırsa quruldar, **ama yazıq quruldamaz boş qafa**, (aş qazanı: qarın). (qarın boş qaldıqca quuruldur, kaş ki beyinimizdə boş qalanda quruldardı).

yazıq cağız. **1**.(həqir). -qızcağız: yazıq qız. -biz cağız: yazıq bizlər. -səncağız: sənyazıq. -qulcağız: yazıq qul. həqir qul.**1.** biçarə. -**adamcağız**: yazıq adam.

yazıq **-inamlı el yazıq deyil**, kəndivi düşün.
-**əli yazıq**: əli açıq.

yazıq qınınclı. qınlı. qınıclı. üzük. üzüntülü. kədərli. acıqlı. qəmli. qussəli. -**qınıclı** danışmaq: çiğ, dərd ötmək. -**qıncıl** baxış: üzgün baxış. -**qınınclı** salıq: **qınıclı** salıq: üzücü xəbər -**qınlı** sözlər: acıq sözlər. -**qınlı günlər**: qınıclı günlər: əzablı, zəhmətli günlər.

yazıq **yazığ. 1**. yarlı. zavallı. -**yarlı** boşuna getdi. **1**. **yazın**. aydın. sayrab. açıq. sadə. -**sayrab** sanı. **1**. günah. -nə **yazığım** var mənim. **1**. zayıf. əzik. **1**. **yasıq**. > **nazik**. yuxa. yoxa. incə. incik. **1**. isiz. ısız. zavallı..
-**yazığ keçirən:** bağışlayan. günaha göz örtən.

yazıq **yazığ**. güna. suç. -**yazığı** keçilməz : günası bağışlanmaz. -**yazığım** nəyimiş mənim: günam, suçum nəyimiş mənim. -**yazığ çevirmək**: günah işləmək.
-kəsdənə qabığından çıxmışda, **qabığın bəğənməmiş**, yazıq kinlinin sözü çoxumuş, hıncından kimsəyə deyəmməmiş. (**kəsdənə**: şabalıt dənəsik (dənə biçimli) yemişi).
-**nə yazıq** ki **o arın sevgini** dolu çaldı. (**nə yazıq :** təəssüflə).

yazıqa **yazığa**. **yazına**. boşuna. -yada gəngəş salanın, **yazığa** getdi başı.

yazıqı -**yazığı gəlmədi:** yazqarmadı. rəhm edmədi.

yazıqqi **yazıqki .-**yağın yaxcı yağdı, **yazıqki** it dərisindədi. (**yazıqki**: heyifki)

yazıqlama açıqlama. heyf eləmə. -hər yetməzə **yazıqlama sözünü**. (**yetməz**: namərd).

yazıqlamaq mütəəssif olmaq. təəssüf yemək. -olub keçənləri çox qatı **yazıqladıq.**

yazıqlar **-dilin qanmaz yazıqlar**, özgə götün yer bilər. (**dilin qanmaz yazıqlar**, "poxa" "qoh" diyər, tamaha düşər)!**.**

yazıqları -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, **yazıqları qutaran** yasalar (qanunlar).

yazıqlayıb rəhmeyləb. -**yazıqlayıb sor gilən:** rəhmeyləb sorğıl.

yazıqlı azuq. suçlu çox suçlu. günahkar.

yazıqlı **yazığlı**. günalı. suçlu.

yazıqlıqla bədbəxliklə. yor çora. çar naçar. -**yor çora** yaşayış sürmək.

yazıqtır **yazıqdır.** -**yazıqdır keçir**.

yazıl -**xan yazıl:** xətti humayun.

yazıl **yazıl!. yazın.** gərin!. uzan.

yazılamaq **(**yaza, çölə, dışa salmaq**)**. açılamaq. ifşa' edmək. -güntay onun keçmişin **yazılamış**. **(güntay**: qəzetə**)**.

yazılan bitilən**.** ad yazdıran. -bu yarışa **bitilən** olmadı.

yazılar **-**alın yazısın, **yazılar pozmur**, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, seçimlərin quludur.

yazılaşmaq **cızovlaşmaq.**

yazılaşmaq mukatibə edmək.

yazıleyti -sözün doğrusu, doğru söz, bütün dillərdə, **yazıleydi kaş!.**

yazılı **1**. **(**yazılı olan**)**. abunə. -neçə **yazılız** var. **1**. müqəddər. təqrir olunmuş..
-**yazılı izit**: ətək yazısı olan filim..
-**yazılı bildiri**: bitgə. (bəyaniyyə)..
-**yazılı istək**: istərüz. ərzə**..**
-yazılı pıroqram: burutuş.
-əngəl gülə basılı, əngəl güldən asılı, gül olmasa, **əngəl başı yazılı**. (**başı yazılı**: məhkum).
-sən alma qələmi, yazma yazını, içində olan, **necə yazılı**.
-hər nəyin sonu var, **yazılı biçili donu var**. (hər nəyin olumu var, hər olumun ölümü). (olduğun durum, çoxda darıxdırıb sevindirməsin, olarda keçər).
-**ölüm yazılı**: başı ölümlü

yazılı **heç nə yazılı deyil**. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, nə yapıb nəyə yoğrulur, qayda boğulur.

yazılış adanış. nam nevisi. səbt nam.

yazılışmaq adanışmaq. alğutuşmaq. səbt nam edmək.

yazılma yazıluqa. ad yazma. -bu kitabevinə necə (qalay) yazıluqa olar.

yazılmaq **1**. **yazılınmaq**. döşələnmək. döşənmək. açılınmaq. açılmaq. açıla durmaq. **1**. **(**< yaz, çöl, dış**)**. eşiyə gedmək. **(**boşalmaq üçün**)** ayaq yoluna gedmək. **1**. abunə olmaq. **1**. açılmaq. yayılmaq. -gün **yazılsa**, tün qaçar. -saçaqlar **(**süfrələr**) yazılmış**, qonaqlar düzülmüş. **1**. əl ayağın uzatmaq. -**yazıldı** can verdi. **1**.butunmaq..**1.** qeyd olmaq.
-**qabağı yazılmaq**: üzü açılmaq.

yazılmaqa -**yazılmağa istəkli olan: bitilgən**. -onun atası, uğur (xeyr) işlərdə həmməşə ilkin **bitilgən**: başda yazılan.

yazılmamış ağ. -**ağ** kağaz. -**ağ alın**: yazılmamış başyazı.

yazılmıdan **yazıtdan.** əzəldən -**qayrılıq** görməmisiz, olmuş ola yarızdan, qayrılıqdır çönənin, gerçək üzü yazıtdan. (**qayrılıqdır**: bəfasızlıqdır) (**çönənin**: fələyin).

yazılmır -başyazısı **yazılmır**, qazılır.

yazılmış -düşmanı boğmağa **yazılmış yazı**.

yazılmış -**yazılmış dua**: bitik.

yazılsa **-gözəl olur! -**bildikəriz yazılsa**, yazıldıqlar oxunsa.**

yazıltı **yazıldı**.sərildi. -**yerə yazıldı**, birdə qalxmadı.

yazıltıqlar yazıldıqlar**. -gözəl olur! -bildikəriz yazılsa,** yazıldıqlar oxunsa**.**

yazıluqa yazılma. ad yazma. -bu kitabevinə necə (qalay) yazıluqa olar.

yazımaq **yazımaq**. iz bıraxmaq. etgiləmək. -ona söylədim, **yazıyan** kim.

yazımsırıq yaza oxşar.

yazın **1**. ədəbiyyat. **1**. **yazıq**. aydın. sayrab. açıq. sadə. -**sayrab** sanı. **1**. uzan. **1**.məktub ədəbiyyat. məktub**..**
-damla yazın: istetik yazılar. (gözəlliyi, incəliyi, lirikliyi qonu edən yazın, ədəbiyyat**)**.

yazın -yazan unutmuş, yazın unutmamış.
-dağ dabanın **lala almışdı yazın**. (**dabanın**: ətəyin).

yazın **yazın!. yazıl.** gərin!. uzan.

yazına **yazığa**. boşuna. -yada gəngəş salanın, **yazığa** getdi başı.

yazını **-kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın**. -kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. {**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə }. (**basırdı**: gizlətdi)**.**
-sən alma qələmi, **yazma yazını**, içində olan, necə yazılı.

yazını -ol ölkənin duzun yeyib, **yay yazını ötlüdük**. (**ötlüdük**: keçirdik).

-yazını yazaz, yavuz. (baxtı cızan, götvərən).

yazının **-yazının** ağla nə dəxli.

yazınla **-**baş yazıvı kövün yazınla dəğiş. (**kövün**: könül) ('baş yazı' deyilən nə varsa tulla, könlündəkilər uyqulamağa, sağlamağa edin, çalış).

yazınmaq **1**. uzanmaq. -**yaz** günləri günlər uzar **yazınar**. **1**. yubanmaq. müəttəl olmaq. -çox **yazınmadan** 'yaz yay' keçib, 'güz'də ötüb, 'qış' gələr, bayram yeli əsirsə, birdə genə 'yaz' gələr.

yazınmaq asudə olmaq.

yazısı **-**alın yazısın, yazılar pozmur, cinlər yozmur, **alın yazısı** seçim qoludur, seçimlərin quludur.

yazısı -**başyazısı** yazılmır, qazılır.

yazısın **-alın yazısın**, yazılar pozmur, cinlər yozmur, alın yazısı seçim qoludur, seçimlərin quludur.

yazısın **-**könülsüz kişi, **yazısın bulur**, ürəksiz kişi daş altda gərək. (**könülsüz**: həvəssiz. armansız).(**ürəksiz**: qıyın. zalim. acımayan. düşünməyən. qanmıyan).

yazış 1. imla.**.1.** səbt.

yazışan yazışçı. mukatib.

yazışçı yazışan. mukatib.

yazışı -**yazışı yanlış**: imlası qələt

yazışma mukatibə.

yazıt **1**. kətibə.**1.**yaddaş. yaddaşt.**1.** not. yaddaş.

yazıta **yazıda.** çöldə. -**yazıda** böri ulasa, evdə bağrı atın titrişər (datrışar, dartışar).

yazıtıv **yazdırıv**. dikdə.

yazıtlamaq **yazmaq**. düzətləmək. təkizləmək. safdalamaq. safaltmaq.

yazıtlı daşıtlı. qeydli.

yazıtmaq 1. bututmaq..1. daşıtmaq. yazmaq. qeyd edmək.**1.** qeyd edmək.**1.** yaddaş götürmək. yaddaşd edmək.**1.** yazmaq. uzatmaq. açmaq. gərmək. -qıçıvı (bacaqlarıvı. buduvu) **aç**, açın: qıçlarıvı uzat dincəl, rahat ol.

yazıttan **yazıtdan.** əzəldən. -öz işimi mən qurmuşam **yazıtdan,** nə yazırsa çoğun yazsın alında!. (**çoğun**: fələk)**.**
-yazıtdan yazılmamış heç kimə yazı. yazılmış öz əli ilə yazılan yazı.

yazıttan **yazıtdan.** yazılmıdan. əzəldən -**qayrılıq** görməmisiz, olmuş ola yarızdan, qayrılıqdır çönənin, gerçək üzü yazıtdan. (**qayrılıqdır**: bəfasızlıqdır) (**çönənin**: fələyin).

yazıttan **yazıtdan**. əzəldən. -yazıtdan yolumuz bir deyildi heç.

yazıv **1**.**yazığ**. məktub. namə. **1**. qeydiyyat.

yazıvca **yazıca**. yazı ilə. kətbən. -**yazıca** üzlənin: yazı ilə, kətbən muraciət edin.

yazqa mucazat.

yazqalamaq qeydə almaq.

yazqana **yazqana yazqana. yayqana yayqana.** nazğana nazğana. nazlana nazlana.

yazqar **yazğar.** (yazını yayıma təyirləyən, yasğaran). editor (dışa bıraxan). mühərrir. təhrir edən.

yazqarmadı yazığı gəlmədi. rəhm edmədi.

yazqarmaq **yazğarmaq**. 1.rəhm edmək.1. qınamaq. (tovbix edmək).**1.** yaddaş edmək. not götürmək.

yazqarmaq pisləmək. qınamaq.

yazqat **yazğat**. qəbahət.

yazqı **1. yazğı**. təhrir.**1.** başyazı. sərnivişt. **1.** kaxaz. məktub. -**yazqı yazdım**, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.**1.** üzgü. üzüntü. dərd. qın. qınc. qının. qınınc. kədər. acıq. qəm. qussə. -bu **qıncdan** qurtulmaq. -onun **qınına** düşdü:dərdinə. -oğul **qını**, qındırdı: oğul çiği çiğritdi. oğul dərdi öldürdü.

yazqılamaq **yazğılamaq**. burqulamaq. burulamaq. suçlamaq. müttəhim edmək.

yazqılmaq düşgünmək. qeyd olunmaq.

yazqın **yazğın**. **1**. atlın. müttəhim. **1**. gen, düz, uz olan. yayrab.**1.** məhkum. -bulunduğu yeri, kəndini dəğişənmiyən, özün qırmağa **yazqın**.

yazqıncaq **yazğıncaq**. ölcülüm

yazqınmaq düşgünmək. qeyd olmaq.

yazqırtmaq düşgürtmək. qeyd etdirmək. qeydə aldırtmaq.

yazqıt **yazğıt** təqdir. tale'. iqbal. qismət.

yazqıtma **yazğıtma**. ittiham edmə. -kəndi dalqa keçirib, güzgünü **yazğıtma**.

yazqıtmaq düşgütmək. qeyd edmək. qeydə almaq.

yazqu qınaq. günah.

yazqun **yazğun**. aşuftə.

yazla sayla. dalağ. çöl. ova.

yazlaq **1**. düşəlgə. istirahətqah. kəmp. **1**. bılok. blog. net səfəsi. -yeni **bılok** açmaq.

yazlaqçı yazlığa çıxan kimsə.

yazlamaq. yazı keçirmək.

yazlanmaq **yayqanmaq. yaylanmaq**. nazlanmaq.

yazlı nazlı. ayalı. ayın. -**ayın** balam. -**ayın** qız.

yazlıq **1**. abadanlıq. oturaqlıq. **1**. az çağında **(**fəslində**)** əkilən, yığılan, oluşan nərsə. **1**. gögəlik (hər nəyin göyərən, yaşılağan çağı).

yazlıqından -qış qışlığın edməsə, **yaz yazlığından qalar**.

yazma **1. yazma**!. bitişmə**!**.**1.** ağdarış. qeyd edmə.
-sən alma qələmi, **yazma yazını**, içində olan, necə yazılı.

yazma -**ad yazma:** yazıluqa. yazılma. -bu kitabevinə necə (qalay) yazıluqa olar.

yazmaq **1**. butamaq. **1**. qaçmaq. -köynəyin ilməyi **yazmış**: qaçmış. -onun ağlı başdan **yazıb**: qaçıb. -yuxum **yazmış**: qaçmış. -başı **yazmış**: ağlı qaçmış. **1.** sərmək. -miz üstünə kartları **yazdı**. -şehdi **yaz** qurusun. -hər gələ içivi **yazma**. -**ayağına yazmaq:** ayağına sərmək. **1**. alğurmaq. qeyd edmək. səbt edmək. -alası verəsivi **avala**. -arxıl tapılarında **avılanmış** yer adları. **1**. **yazıtlamaq**. düzətləmək. təkizləmək. safdalamaq. safaltmaq. **1**. açmaq. həll edmək. -bu düğünü **yazmadan** qaçır başqasına. **1**. çıxmaq. sıpmaq. -ağzından **sıpdı**. **1**. züvmək. sıpmaq. sıypmaq. -əlimdən **yazıb** düşdü. -ayağı **sıyıb** düşdü. **1**. butmaq. **1**. yazıtmaq. uzatmaq. açmaq. gərmək. -qıçıvı (bacaqlarıvı. buduvu) **aç**, açın: qıçlarıvı uzat dincəl, rahat ol. **1**.**azmaq**. suçmaq. günah işləmək.**1**.yenitmək. inşa' edmək..**1.** bitəmək. butamaq. -**bitik butamaq**.1. yazıtmaq. qeyd edmək.**1. yozmaq**. açmaq. {> yazidən, yuzidən. (dəst yazidən: əl açmaq (uzatmaq)}. **1**. (gənəlliklə uğurlu, yümlü anlamda işlənir. {tərsi "Azman"dır: azman: qarabaxt}.yazğıt. başyazi. alyazı. ilkədən (əzəldən) yazılan başa yazılan. uğur. şans. -yazmanın çıxsın: uğrun açılsın. baxtın gülsün. **1**. katib. **1**.yazar. katib.
-**yazmaz atım** olmaz, yanığmaz bilgə (çaşmaz (yahalmaz) ox, yanılmaz bilən (bilgin)**..**
-ayağ yazmaq: ayağ uzatmaq. bir yerə girmək..
-**qıç yazmaq**: **qıç** uzatmaq. qıçın uzadıb dincəlmək.
-düşə yazmaq: düşəvlənmək.
-tələsik yazmaq: ısçılamaq. ızçılamaq. yaddaş, not götürmək.

yazmaq 1.çizmək. **1.**qaldırmaq. qeyd edmək. səbt edmək. -**qaldıralım ki**. qeyd edəlim ki. -bunları mənim adıma qaldırın. (yazın). 1.qaldırmaq. -pitik **qaldırmaq**. kitab, əsər yazmaq.

yazmaz -ula olsa yol azmaz, bilik olsa söz yazmaz. {(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).

yazmış qədər. təqdir. -yazmış **boyunca**. -**yazımışdan üztüş yox**: təqdirdən qurtuluş yox.

yazsıramaz -qışı qışsıramasa, **yazı yazsıramaz**. (**qışsıramasa**: qışlamasa. qış edməsə. qış kimi keçməsə).

yazsıran yaz havası çalar. -**özsıran** oğuldan, **yazsıran** qışdan qorx. (özbaşdaq oğuldan, yazbaşdaq qışdan qorx).

yazta -mən gedəli, güllər qalar, **yazda açar, qışda solar**, pisdən qalar izlər, eydən bir iz qalar. (**eydən**: eyidən. iyidən. yaxşıdan).

yazta **yazda** .-**yazda** beyin, qışda qazan qaynasın.

yaztaqi **-yazdaki sulun özürgəli**, evdəki toyuq ötürmə. (**özürgəli**: gözürgəli. havasına düşəli.) {çöldəki sonaya (qırqavula) göz tikərkən (istəyib, seçib bəğənərkən), evdəki, əldəi toyuğun ötürmə}.

yaztan **yazdan. -tuxumu yazdan**, balanı yaşdan əkit!. (**əkit**: becərt. tərbiyət ed). (**yaşdan**: yaşkən. uşaqkən.).

yaztarış **yazdarış**. səbt əhval. dəfdərxana.

yaztı **yazdı.** bitişdi.

yaztıq **yazdığ**. məktub. namə.

yaztım -**yazqı yazdım**, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, mənim yerimə gedib, yara siz yalvarasız.

yaztınmaq qeyd olmaq.

yaztır **yazdır**. **-**ac bıraxma tox gəzdir, az söyləyib, **köp yazdır**. (eli yazıb oxumağa yönət. **bil qurtul!**).

yaztıran **-ad yazdıran**: bitilən**.** yazılan. -bu yarışa **bitilən** olmadı.

yaztırıv **yazdırıv**. **yazıtıv**. dikdə.

yaztırmaq **yazdırmaq**. döşətmək. -ürəyindəkin **yazdır**.

yazu **-**yaşam, bir yava yazu. (yaşam yazısının başı dibi bəlli deyir, yalnız bizlər onu gözəlcə bəzərik. işdə yaşam bu!).

yazuq günah. kabahat.

yazuq -tükəl yazuq silinsin, tükəl elgə sevinsin. **(tükəl**: tamam. bütün). **(elgə**: ellik. millət).

yazul bərəhut. səhra. istep.

yazuv not. -**yazuv** pitikcəsi: not dəfdərcəsi.

ye iç! aşan. aşa!.

ye **-dişin varcan malıvı ye**, canın varcan balıvı!. (**varcan**: ta varındı)**.**
-qavını ye, qarnıva bax, qarpuzu ye, bənzivə bax, üzümü ye, qolsuva bax. (**qolsuv:**budar . bazu. qolşaq . qoltaq).
-iş, aş!: **işlə**, **ye!**.
-yatar qarına **az ye!**.

ye **-**qış qəmin yaz **ye**, yay **ye**, olmasa, güz **ye**.

ye -yarına kim ölə, kim qala, **payın budur ya ye, ya yala**. (yaşamda azcada olsa seçim var)

yeçmək **açmaq**.

yedit -**yedit içit**!: aşat!.

yeq **yeğ. 1**. **yeğ**. **yey**. -say bəylərim, birbirindən **yey** bəylərim. **1**. **yek**. **yək**. **tək**. **(**< **dənğ)**. bir. **1**. **yək**. **yek**. **tək**. **(**< **dənğ)**. bir. **1**. **yeğ**. ustağ. üstək. bərtər. **1**.**yeğ. yel.** cin. -**yeğin**: yelin. cin kimi.**1.yer**. pak. -**yer bə yer olmaq**: **yeğ bə yeğ olmaq**: paka pak olmaq: alacağın verəcəyin, tapdığın itidiriyin tarazlanmış. -**yer bə yer çıxmaq**: **yeğ bə yeğ çıxmaq**: paka pak çıxmaq: nərsədə, nə aparmaq, nə itirmək. **1.** evla..
-ölü yaşamaqdansa, **yaşayan ölülərlə yaşamaq yeğ durur**!!..
-**gec olduda, yeğ olsun**!. (gec yakşı, gələn yakşı)..
-sözündə açıq düşman, **yeğ durur**, kitoz dosdan. (**kitoz**: iki üzlü).
-yoxdan yey (yeğ) adamdı: başqası olmayan yerdə iyidir.
-axşamın uğrundan, ertirin oğru yeğ. (**uğrundan**: xeyrindən). (**ertirin**: sabahın). (**oğru**: şərri).
-barığ orta tutulsa, **yoxdan yeğ**. (olan nərsə olmuyandan yeğ). (nəğdin azı, nisyənin çoxundan yeğ.
-çoxluğunan azaşandansa, **yekə yolun tapsan yeğ**. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).
-**dura ölmək yeğ**, yata ölməkdən. (**yeğ**: yaxcı. burda yaxşıdır)). (çalışıb, büdrürüb, yıxılıb ölmək, işləməyib, qartalıb ölməkdən çox çox onğun durur). (**onğun**: onurlu, şərəflidir).
-yeğ durur. -uğur işi ertələsən **yeğ durur**. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan).
-yeğ tutmaq: yeğginmək. tərcih edmək. -hançını **yeğginsəz** götürün.

yeq **yeğ**. 1. iyirək. yaxşıraq. betır. behtər. **-olan günün biri yeğ**, yarın gələn ikidən.
(**olan günün**: bu günkünün. indiki, hazırki günün). **1**. yek. eyi. iyi. bir. yaxcı.
-iyi olmaq yaxşı, **yeğ olmaq ondan yaxşı**. (**yeğ**: iyirək. yaxşıraq. betır. behtər).

-yamanda yeğ aran, baş verib börk almış. (**yeğ aran**: iyilik gəzən) (kötüdən uman, götündə bulur).

-barçaya yenğiliq yeğ. (**barçaya** : hər nəyə)**.**

-basqıdakı altından, **asqıdakı salxım yeğ**. (**basqıdakı** : dəfinədəki).

yeqanə **< yekənək**. **yekinə**. təkinə. yaxanoz. yaxasız. yaxsız. yalnız.

yeqanə **yeganə (fars) < yeğnə. yeğnək. yeğinə** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. birincil. seçgin.

yeqə **yekə** .-**yekə dövül, təbil:** düngür. devdavul..
-qurd olduğundan yekə görünər. (qurd ağır görkəmli, səhimli olur).

yeqə -**yekə balığ:** başğan..
-gəzək düşər tutanmaz, bəllə yekə utanmaz. (**uğursuzluq**: baxsısızlıq. şanssızlıq). (uğursuzluqda deyilir). (**gəzək** :sıra. fürsət).

yeqə **yekə**. **1**. balaban. böyük. pota. (> barban (rus): böyük davıl). **1.** kətə**.** əzim. -**kətə kətə** danışma: yekə yekə danışma. -**kətə** evlər: yekə evlər. -**kətə** saray: yekə saray. -**kətə** ağız: yekə ağız. **1**. sal. böyük. -**sal**qaya. -**salağuz**. **1.**yalım. açrım. müstəqill.
-yekə çadır:qara ev. qaroy (**qara öy)**.
-yekə təbil, dövül: kös. küs. < güps.
-çoxluğunan azaşandansa, **yekə yolun tapsan yeğ**. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).

yeqə **yekə**. 1. təkcə. -**yekə** özü: özü. -**yekə** özləri: təkcə özləri. **1.** çuğ (**çox**). böyük. -özündən **çuğla** üzə durma. **1**. **yekkə**. **qata**. **kətə**. **kəttə**. böyük.

-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, **yekə dağlar ərir**, yer göy yıxılır. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa)**.**

-**yekə tikə:** cığdam. cikdəm. sinilməz, çəkilməz, utulmaz tikə.

yeqə **yekə**. **1**. **yekən**. **yoğan**. albağ. böyük. kətdə. ülkən. iri. -**yoğan** ata: böyük dədə. -siçana pişikdən **ülkən** düşman yox. -**kətdə** gəmi. **1**. şəxsi. -oylama **tək yekə** özüvü: yalnız özüvü düşünmə. **1**. böyük. kəttə. -sən **kəttəsin** yoxsa mən. -bunda **kəttə**, ondan kiçik. -**kəttə** kişi: yekə kişi. **1**. **əkə**. ağa. yağa. qağa. **1**. tək. -**yekkə yekkə**: **yekmə yekkə**: təkətək. təmətək. -yavlağ ilə **yekmə yekkə** dalışdı: düşman ilə təkbətək savaşdı. **1**. böyük. ulağ. -**ulağ uşaq**: yekə xırda. **1**. taq. tək. **1**.əkə. (baliğ).**1**.qatta. kəttə. böyük.**1**.pələ. -**yekə** qulaq: **pələ** qulaq.**1**.**yekək**. kəmmiyyət. -**yetək yekək**: keyfiyyət kəmmiyyət..
-**ən yekə, hündür, yırtıcı**, **qaba heyvan:** azı azığ (vəhşi). ayı..

-**çox yekə**: kətdə bütün..
-**yekə çanaq**: çanqa.

yeqə kəpdə. kəttə. böyük. -**ən kəpdəsi** iki yaşda.
-**yekə, iri göz:** çatgöz. çatçağan.

yeqəbaşına **yekəbaşına.** təkbaşına. yalqızqına. yalqızına.

yeqəq **yekək**. **yekə**. kəmmiyyət. -**yetək yekək**: keyfiyyət kəmmiyyət.

yeqəqanalıq **yekəxanalıq**. -**qadında olan yekəxanalıq:** əkəklik. ərkəklik. təkəlk.

yeqələr **yekələr**. **yekkələr**. qatalar: kətələr. kəttələr. böyüklər.

yeqəli **yekəli**. birəli. yalnız. tək başına.

yeqəlib -**yekəlib kiçilən:** ualalıb kiçilən.

yeqəliq **yekəlik**. bolalıq.

yeqəlmək **yekəlmək**. kəttəmək. böyümək.

yeqəlmək **yekəlmək**. yaraqdanmaq. yaraştanmaq. yaraşdanmaq. fərəxdənmək. iriləşmək. böyümək. gəlişmək.

yeqən **1**. dalıcan gedən. izləyən. peyrov. **1**. **yeğən.** bacoğlu. **1**. **yekə**. **yoğan**. böyük. iri.
-**yoğan** ata: böyük dədə. **1**. **yekən**. yekit. (> **yekan**).

yeqəpər -**yekəpər nərsə**: qaranıt (geniş yapraqlı, uzun boylu bir ağac).

yeqəpər **yekəpər**. -çox çağ, heykəlli, yekəpər: **çağaloz**.

yeqəraq **yekəraq**. kəttaraq. -gözüvü **kəttaraq** aç.

yeqətay **yekətay**. **1**.qocaman. əzim. **1**. yekə kimi qılınan. -**yekətaylıq** eləmə: özüvü şişirmə.

yeqətəq **yekə tək**. təki tanqa. təki tənha. yala yalquz.

yeqətir -çevrədir kimin heçətir, **kimin yekətir**.

yeqətmək **yekətmək**. köpətmək. -**gözün ağını köpətmək**: gözün ağını bərətmək.

yeqi **yeği**. yaxcısı. -qızın **yeği ər evində**, qanana **yeği öz evində**. (**.**

yeqiqi -yeriki aşda, **yeğiki işdə gör**. {yerik aşa, yeğik işə gəlir. (**yerik**: alçaq. namət)}. (**yeğik**: mət). {alçaq aşa, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik)}.

yeqin **yekin**. təkin. movzun. saf.

yeqinə **yeğinə. yeğnək. yeğnə. yeganə (fars)** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. birincil. seçgin.

yeqinlik **yeğinlik**. basımlıq.

yeqiriq **yeğirik**. **yenirik**. təhqir. -qayırqın sözlərin ornuna, çaldın durmadan **yeğirik**.

yeqit **-yeğit qonağ görsə**, evdən çıxar, yerik qonağ görsə, evdən qaçar. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

yeqit **yeğit**. **yeğ igit**. mərd. mət. cəvanmərd. cəvanmət. -**yeğit yerik**: mət namət. mərd namərd.

yeqit **yekit**. yekən. (> **yekan**).

yeqitləmək **yeğitləmək**. **yeğitmək yeğtələmək**. yeğ tutmaq. üstün tutmaq. bəğənmək. tərcih edmək. -kimisi gecə çalışmasın **yeğitir**, kimisi günüzün. -kim bəğliyi **yeğitməz**. -hançın **yeğitsəz** götürün. -sizin **yeğitizə** görə. -**yeğitmirəm**: bəğənmirəm. -**yeğitmədilər**: bəğənmədilər.

yeqitmək **yeğitmək yeğitləmək**. **yeğtələmək**. yeğ tutmaq. üstün tutmaq. bəğənmək. tərcih edmək. -kimisi gecə çalışmasın **yeğitir**, kimisi günüzün. -kim bəğliyi **yeğitməz**. -hançın **yeğitsəz** götürün. -sizin **yeğitizə** görə. -**yeğitmirəm**: bəğənmirəm. -**yeğitmədilər**: bəğənmədilər.

yeqiz **yekin**. əsas.

yeqizli **yekizli**. əsaslı.

yeqqə **yekgə**. **təkgə**. biricik. bircə. yeqanə.

yeqqə **yekkə**. **yekə**. **qata**. **kətə**. **kəttə**. böyük.

yeqqələr **yekələr**. **yekkələr**. qatalar: kətələr. kəttələr. böyüklər.

yeqqinmək **yeğginmək**. yeğ tutmaq. tərcih edmək. -hançını **yeğginsəz** götürün.

yeqlə -**yeğlə oturar** iyini tutar. (**yeğlə**: iyi ilə). (yaxcı ilə oturan, yaxcını seçər).

yeqləmək **yeğləmək**. ucaltmaq. **(# yerləmək** alçatmaq**)**. -biri **yerləydi**, biri **yeğlədi**: biri təhqir etdi, biri təhsin etdi. biri alçatdı, biri ucaltdı.

yeqlin **yeğlin**. tərcihən. -**yeğlin** gedməliyim. -**yeğlin** gedməyin ora: yaxcı olardı ora gedmiyəsiz.

yeqnə **yeğnə. yeğnək. yeğinə. yeganə (fars)** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. birincil. seçgin.

yeqnəq **yeğnək. yeğnə. yeğinə. yeganə (fars)** {< **yeğ** (**yek**)}. seçimlər içində yeğ, yaxcı, bəğəncli olan. birincil. seçgin.

yeqnəsəq **yeknəsəq**. yeksan. birtəkiz. təkdüzə. monoton.

yeqni **yeğni**. **yeyni**. **yeyin**. iti.

yeqrəq **yeğrək**. **1**. daha iyi. **1**. üstün. (bərtər). **üstün** gözəl, **üstün** iyi. -el **üstünləri**. **1**.**eyrək. iyrək**. daha iyi. ala üstün.

yeqrəq **yeğrək**. **yeğrik**. **yerik**. yaxcraq. betır. behtər.

yeqrəqləri **yeğrəkləri**. **üstünləri** ən yaxcıları. (bərtərinləri). -el **üstünləri**: elin ən yaxcıları-iş **üstünləri**: işləri ən yaxcıları.

yeqriq **yeğrik**. **yeğrək**. **yerik**. yaxcraq. betır. behtər.

yeqsan **yeksan**. **yəksin**. təksin. təkiş. təkşi. **(< dənğ)**. yeknəsəq. birtəkiz. təkdüzə. monoton.

yeqsan **yeksan**. dəjbir.

yeqtə **yeğdə**. qalandan, qalanlardan, bəqiyyədən yaxcı olan. (behtər)

yeqtələmək **yeğtələmək**. **yeğitmək yeğitləmək**. yeğ tutmaq. üstün tutmaq. bəğənmək. tərcih edmək. -kimisi gecə çalışmasın **yeğitir**, kimisi günüzün. -kim bəğliyi **yeğitməz**. -hançın **yeğitsəz** götürün. -sizin **yeğitizə** görə. -**yeğitmirəm**: bəğənmirəm. -**yeğitmədilər**: bəğənmədilər.

yeqtələr -**bizdən yeğdələr**: bizdən yaxcılar.

yeqtələr **yeğdələr**.yaxcılar.

yeqtil **yekdil**. birağız.

yeqtilliq **yekdillik**. birağızlıq. ağızbirlik.

yeqtilliqlə **yekdilliklə**. birağızdan.

yeqtir -bir suçsuzu tutmaqdansa, **bir suçlunu bıraxmaq yeğdir**. (qanıtlamada aşırçılıq sonucu). (yavaş atıl, o yandan düşərsən).

yeqtua **yeğdua** (# **azalqış**: bəddua).

yequn **yekun**. **1**. yığın. toplam. **1**. **çıkın (< çiq. çuq. tuq)**. **1**.xulasə. -**günc yekunu**: gün xəbərlərin xulasəsi. **1**.topa. cəmi küll. məbləğ. miqdar. **1**. məsrəfin, xərcin bütünü, küllü. **1**.gəpəs. qapas. son. -**gəpəs qoymaq**: son vermək.

yequnturmaq **yekundurmaq. çıkındırmaq**. **1**.toplamaq. cəm vurmaq. **1**. yığıb qurtarmaq. hesablamaq. **1**.bir yana çatdırmaq. nəticələndirmək. **1**. əncam çəkmək. sərəncam vermək.

yel **1**. sal. çal. **1**. güc. -**yel alar**: güc alar. **-**ağız ağızdan **yel alar**. (ağız ağıza güc verər).**1**.sarqın. **1**.yeğ. cin. -**yeğin**: yelin. cin kimi.**.**
-ulatalar deyərmiş, **yelin əkən yel dərmiş**. (**ulatalar**: ulu atalar).
-**yel** gətrəni **yel** əkidər. (**əkidər**: aparar).
-sənin köyün mənim köydən, bir yaşqadır ayıran, tutursa od**, əsirsə yel**, qalxar yaşıq, bu ayrıcı qayıran!. (**yaşqa: yaşıq**: pərdə).
-**yel əsir!**. boşluqdur. -indi **yel əsir**.
-**suyun qamçısı yel**.
-**bulut olsan, yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).
-**su ilə yel qovuşdu**, dağ ilə daş pozuşdu, bir yağu yad küy saldı, elim elgə boğuşdu. (**yağu yad**: düşman elli). (**küy**: şayiə). {öz ulağun diri tutan, yad söziylə aldanmaz. (ulağun: xəbər yetirmə, ulatma aracların) (diri tutangözdə saxlayan)}.
-ulatalar deyərmiş, **yelin əkən yel dərmiş**. (**ulatalar**: ulu atalar).
-**qoltuğu yelli**: ətəyi yelli. qurra. məğrur.
-sevgidən qorun, sevdiyin **yel qoparar səni**.
-yel çalmaq: çalığmaq. yelçələnmək. soyuğ dəğmək.kəsəllənmək**.**
-yel qoğuz: cin duası**.**
-əsməyincə yel, urlamaz orman**.**
-yel əsməsin, söz dəğməsin: ərköyül**.**
-güneydən əsən yel : ağyel..
-**ağ yel:** güney yeli. (isti yel)..
-**yellər əsgən**: hər nə bitmiş. -**yellər əsgən** bir yaşam: boş yaşam..
-**dana yel**: dan yeli**.**
-tozlu boran, yel: tozan (**tozanğ**). -**tozanğ** hava**.**
-yel kimi çapmaq: yələ yörtləmək**.**
-yələ yörtləmək: yel kimi çapmaq**.**
-güney batı yeli: bozyel. qızılyel.
-adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz).
-**yel becərən**, boran biçər. {yel ösdürən, osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən)}. (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).
-yel ösdürən, boran osdurar (dərər). (**ösdürən**: becərən). (yel becərən, boran biçər). (hər nə əksən əkinə, ondan çıxar tikənə).
-**yel ürək**: içində kəsin olmayan..
-toxdala isduyuvu qızma belə, **yel gətirmiş qalamır**, gedir yelə. (**toxdala:** cilovla.

kontrol ed)**..**
-yel qovan: yelək..
-**tapır yel**: birdən qalxan yel..
-**yel vurmaq:** yelikdirmək. havalandırmaq.
-**yel**, ələklə tutulmaz..
-**yel təki yellənib yürmüş**: çox iti sovuşmuş..
-**yel, ələklə tutulmaz**, söz, çomaqla yutulmaz. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək)..
-el qaldırar ağır daş, **yel qoparar yenni daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

yel -**dərədə yel qalxsa**, art başı dalğanar. (art başı: bel başı. gədik). (**dalğanar:** burğanar**).**

-**qatıq yel**: şədid yel

-**yel yağmura** tutulduq. -**yel yağmurdan** qorunun.

yelapardı **(yeləpər**. **yeləvər.). 1**. incə. nazik. yazıq. -**yelapardı** parça. **1**. dayaqsız. yüngül. mütəzəlzil. -**yeləpər** qurum. -**yeləpər** oyqur (mütəfkgir). **1**. sözündə durmaz. oportünist. **1**. dönük. mürtəd. **1**. incə, kəvrək çörək. -**yeləpər** kəvrək, xasa, qırtdımqırıl olur.

yelatı **yaltı**. bisiklet. doçərxə.

yelayaq **(yel ayaq**: iti gedən**)**. duçərxə. duçərxə. bisiklet.

yelayaq **yelmayaq**. yel kimi iti, çapıq olan. -**yelmayaqca** gəlib keçər evrən, qomaz kimsə sürə, uzun devrən.

yelbasar **> yelpazə**. yelpik. yelgic.

yelber **yelbir**. yelpik **(**yel verən**)**.

yelbir **yelber**. yelpik **(**yel verən**)**.

yelbirmək yelpirmək. **(**yelbermək. yel vermək**)**. yelləmək. -qara saçların **yelpirət** gözəl.

yelcəq **yelcək**. **yelçəkən**. qapalı bir yerdən yeli dışarı çəkən yelpik.

yelçalıtmaq yel çaldırmaq. yelləmək. yelpikləmək. yelpəmək. -telpəvicləmək.

yelçə çalığ. soyuğ dəğmə.

yelçəqən **yelçəkən**. **yelcək**. qapalı bir yerdən yeli dışarı çəkən yelpik. havakeş.

yelçələnmək yel çalmaq. çalığmaq. soyuğ dəğmək.kəsəllənmək.

yelçin **yalkən**. yeli dərib, yellə gedən. -**yelçin** açıb, uclara (uzaqlara) qaçıb. -**yelçin** gəmi. -yelçin qayıq.

yelə < **yələ**. **1**.başıboş. başına. özbaşına. cilovsuz. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. yələ qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca çatamaq üçün, yol salmalıdır). **1.**müfdə. -**yələ** verrəm alan olmaz. -**yələ** verdim, alan olmadı. -**yələdi yələ**. müfdədi müfdə. -**yələ** verdim qutaram.

yelə -gəncliyi selə vermə, **mal davarı yelə vermə**. (gəncliyi tutma bərk, dünya malın tutsan ək). (gənclik, qanad çapıp, ayaq çapma çağı. sıxışdırmada!, qudurmada!. ələ gələn, əldə olan parada əkilib, tikilməsə qalargı deyil)..
-toxdala isduyuvu qızma belə, yel gətirmiş qalamır, **gedir yelə**. (**toxdala:** cilovla. kontrol ed)**.**

yeləq **yelək 1**. > **lələk**. bürək. quş tükü. **1**. cübbə. cılıqqa.

yeləq **yelək**. **1**. əba. aba. (< **qapa**) **1**. yel keçirən, yel qovan.

yeləngə **yelingə.** köçəbə, at dəvə üstünə salınan toruğ (hərir) örtük.

yeləng **yeləng**. **yələnğ.** yel vurub oynayan incə yaşıq, yaşqa, tutu, duvağ. tor. -gəlin **yeləngi**.

yeləp **1**. soxa. qəhbə. **1**. havayı. **1**. boş. **1**. aslaq bayrağın, parçanın yellə çalınıb, dalqalanmağından çıxan səs. -**yeləp yeləp** əsən bayraqlar.

yeləpər **yeləvər (yelapardı). 1**. incə. yasıq (**ya <> na**) > nazik. -**yeləpər** parça. **1**. dayaqsız. yüngül. mütəzəlzil. -**yeləpər** qurum. -**yeləpər** oyqur (mütəfkgir).**1**. sözündə durmaz. oportünist. **1**. dönük. mürtəd. **1**. incə, kəvrək çörək. -**yeləpər** kəvrək, xasa, qırtdımqırıl olur. **1**. zəif. (e'tibarsız. qərarsız. subatsız.) (titrik. sarsın. lərzan. lərzəndə.

yelərmək qaçmaq. -**yelərib** ıraqladı.

yeləti yel kimi yeyin, iti olan. **1**. çapar. səriüsseyr. **1**. telgiraf.

yeləv parasız. müfdə. bedava. məccani. rayiqan.

yeləvi parasızca. müfdəsinə. bedavaca. məccani. rayiqani.

yeləyər yelli. -çox **yeləyər** davranır.

yeləyi **-**dil ölkənin dirəyi, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (dil qafanın biləyi: söz başın gücü). (yeləyi: qanatı).

yeli **-**ər arvad savaşı, **batığay yeli**, gün düşər yatar. (**batığay yeli**: axşam qalxan batsı yeli)(**gün düşər** : gün inər. gün batar)**.**

yeli -gün keçir, ay dönür, **güz yeli əsir**, illər irəlir, sonuma tələsir.

yeliqtirmək **yelikdirmək**. yel vurmaq. havalandırmaq.

yelim (< **iləmək**: yapışdırmaq). yapışqan. çəsb.

yelin **1**.malqara əmcəği. yekə məmə. **1**. havalı. **1**.havayı. bedava. **1**.**yeyin**. iti.

yelinən -elçi dililən, düğün əlinən, **xarman yelinən**, topraq belinən (hər nəyin öz gərəci var). (**gərəc**: uyqun arac).

yelingə **yeləngə.** köçəbə, at dəvə üstünə salınan toruğ (hərir) örtük.

yelinləmək (məmə) şişmək.

yelisit sovısıt. yekə yerlərdə qapı ardında soyuğa qarşı yerləşdirilən iti yelli lsdırıcı.

yelqalamaq **yelxalamaq**. **çalxalamaq**. **salxalamaq**. **yalxalamaq**.

yelqamaq **yelxamaq**. **çalxamaq**. **salxamaq**. **yalxamaq**.

yelqə **yelgə**. şeytan.

yelqə **yelkə**. çiğin **(< çiq**: düğün**)**. omuz. opuz. nərsənin kəlləsinə yaxın dik duran bölümü. kişi qolu ilə kürəyin biləşdirən topal bölüm. dağ yamacının yuxarı bölümü. **1**. ənsə. peysər. -əğilənin **yelkəsinə** minən çox olur. **1**. **yalqa**. omuz. çiğin.

yelqəmək **yelgəmək**. **1**. **> ilgəmək**. qaçmaq. **1**.ilgəmək (**iləri**: ön. qabaq). ılqamaq. götürülmək. yügürmək.

yelqəmək **yelgəmək**. selgəmək. alqamaq. (**alqovmaq**). yılqamaq. yılqovmaq. iticə çapmaq.

yelqən -**iti, yelkən olan:** çaman. çalaman. şıltaq. cıddan. çuvaluz (**çiv.siv**: iti). -çaman ördək ir uçar. (**ir**: tez)

yelqən **yelkən.** ertənçil. avan qard. piştaz.

yelqən -**umata, yelkən açarmış**: uğra, şansa yol açarmış.

yelqənin **-**dil ölkənin dirəyi, dil qafanın biləyi, dil ürəgin diləyi, dil yelkənin yeləyi. (**dil qafanın biləyi**: söz başın gücü). (**yeləyi**: qanatı).

yelqənin -**umatın yelkənin açmış**: uğra, şansa qucağın açmış.

yelqənin -**umatın, yelkənin açmış**: şansın qucağın açmış. uğrun, şansın gətirmiş.

yelqənlər **yelkənlər. -**qırıq dirəklər, **yırtıq yelkənlər**.

yelqətmək **yelgətmək**. **yellətmək**. **ılqatmaq**. çapqatmaq. çapmaq. -**yellədə yellədə** gəlib çıxdılar.

yelqic **yelgic**. **yelpik**. yelbasar > **yelpazə**.

yelqin **yelgin**. iti.

yelqoğan velosiped. (düçərxə).

yelqovan çalva**.** sürvə. qoyun, keçinin yününə ilişən toppuzlu, tikanlı ot.

yelquraq **yellənmə.** osturaq. osturuq. şişinmə.

yellə **-yellə gələn bitdi**, yerdən gedən itdi. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).

yelləq **yellək**. hava dəğişmə aracı. təhviyə.

yelləmək **1**. təşviq edmək. **1**. yelpirmək. yelbirmək. **(**yelbermək. yel vermək**).** -qara saçların **yelpirət** gözəl.**1.** yelpəmək. -yelpikləmək. yel çaldırmaq. yelçalıtmaq. telpəvicləmək.

yellənib -**yel təki yellənib yürmüş**: çox iti sovuşmuş.

yellənib **-yellənib, şişib ölmək:** köppərmək. pöggərmək. gəbərmək.

yellənış 1. porsuq. qoxumuş. **1.** şişiniş. qabarnış. köppürüş. pöggürüş. güppürüş. **1.** yırğılış. dalqış. qalxma. etizaz.

yellənmə **yelquraq.** osturaq. osturuq. şişinmə.

yellənmək 1.**yelmənmək. 1**. hellənmək. əllənmək. qolaylanmaq. yalpalanmaq. yırğalanmaq. səndələmək. sallanmaq. **1**. əsmək. titrəmək.**. 1.** köppürmək. pöggürmək. güppürmək. şişmək. qabarmaq. **1.** pöggürüşmək. köppürüşmək. güppürüşmək. şişinmək. qabarınmaq. -suvalan suvağ pöggürümuş. (**suvalan**: su alan. suvarılan). -**ürəgi yellənmək:** quruntalmaq. hovsalmaq. hövlənmək. tovsalanmaq. (< **tov. tav**). qərarsız olmaq. əndişələnmək. anğaşmaq. həyəcanlanmaq. talaşlanmaq.

yellənsə -**əlləri yellənsə** bayraq kimi.

yellər -**quylaqda övsəyən yellər**, tutmuşdu göylüyü, sarartmışdı göyü. (**quylaqda** : qəbristanda). (**övsəyən**: əsən) (**tutmuşdu**: əsir edmişdi).

yellətmək **yelgətmək**. **1**. **ılqatmaq**. çapqatmaq. çapmaq. -**yellədə yellədə** gəlib çıxdılar. **1.** əsdirmək. **1**. əsinitmək. -yel qalxdı yapraqları **əsinitdi**..
-**ürəyinə əsinitmək**: ürəyinə almaq. ürəyinə salmaq. -bizdən pislikdə görmüş olsaz **əsinitməyin**. onun acı sözlərin **əsinitməyin**.

yelləyən **yelpikçi**. bir durumu alışdıran, itidən.

yelli **1**. havalı. dəlgək. fanatik **(**< **fan**. **van**. **vent**: yel**)**. nərsənin yelinə, havasına alınmış. nərsiyə çox aşırı istəkli olan. -yenilik **yellisi**. -top **yellisi**. **1**. kopaq. pofaq. püfək. boş. havalı. -**pofaq duyular**: boş xiyallar. **1**. tovuq. badlı. **1**.sunğur. şişmiş. mütəvərrim. **1**.zilli. havalı. -**ağzı havalı**: ağzı zilli. kəndin bəğənmiş**.**.1. iti. -**yelli** gedən, tez köçər. **yelli** qalxan, tez çökər. (**köçər**: keçər. gedər) (**çökər**: batar. düşər). (hızlı yanan, tez sönər). (**yelli** durma, **yel** alır). **1.** püflü. şişik. -**yelli** göz qapaqları. -yaşadların tavçasın, **yelli qulaq güc alır**.(**tavçasın:** tovsiyəsin. məsləhətin).
-ağzı yelli: ağzı yaman. ağzı yavan**.**.
-yelli ayaq: ayağı yelli. ayağı yeyin.

yelli yeləyər. -çox **yeləyər** davranır.

yelmayaq **yelayaq**. yel kimi iti, çapıq olan. -**yelmayaqca** gəlib keçər evrən, qomaz kimsə sürə, uzun devrən.

yelmayaqca -**yelmayaqca** gəlib keçər evrən, qomaz kimsə sürə, uzun devrən. (**yelmayaqca** yel kimi iti, çapıq olan).

yelmək qaçmaq.

yelmənik **ilmənik**. yapışıq. tutqulu.

yelmənmək **1**. **ilmənmək**. yapışmaq. **1**. yellənmək.

yelməşmək yapışmaq.

yelmiq **yelmik. iləmik**. yerə suvaşıb yazılan ot türü.

yelov **1**. (hava avı). quş ovu. **1.**(**velo** (fırans). cüt təkər. duçərxə.

yelovun **cilovun. yuların**. yoxlacın:kontrolun.-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**

yelpazə < **yelbasar**. yelpik. yelgic.

yelpəq -**qulağ yelpəyi**: qulağ çəpəri: qulağ oyuğun çevrəyən sümüksü ət, qığırdaq ət. (**çəpər**: nərsəni qapağ kimi çevrəyən, qurşayan örtük).

yelpəq -**yelpək qulaq**: **yelpik qulaq**: qəpcə qulaq. qəpəc qulaq. (pil quş. pəhn quş).

yelpəqic **yelpəğic.** yelpik.

yelpəmək yelpikləmək. yelləmək. telpəvicləmək. -yel çaldırmaq. yelçalıtmaq.

yelpəmək təlvəmək. oyan buyana sallanmaq.

yelpən fən. kiçik yelpik.

yelpiç böyük yelpik. pənkə. ventiletır.

yelpik -**kiçik yelpik**: yelpən. fən.

yelpikləmək **-**yelləmək. yelpəmək. yel çaldırmaq. yelçalıtmaq. telpəvicləmək.

yelpiq **yelpik**. **1**. < **yelbir**. **yelber**. **(**yel verən**)**. **1**.çalpan. çalpanğ. badbizən. **1**.**yelgic**. yelbasar > **yelpazə.. -yelpik qulaq**: **yelpək qulaq**: qəpcə qulaq. qəpəc qulaq. (pil quş. pəhn quş).

yelpiqçi **yelpikçi**. yelləyən. bir durumu alışdıran, itidən.

yelpirəmək **yelvirəmək**. **1**. titrəmək. **1**. əldən düşmək. zayıflamaq. acizləmək.

yelpirətmək **yelvirətmək**. **1**. titrətmək. **1**. əldən düşürtmək. zayıflatmaq. acizlətmək.

yelpirmək yelbirmək. **(**yelbermək. yel vermək**).** yelləmək. -qara saçların **yelpirət** gözəl.

yelpivçin **yelpik**.

yeltam **yeldam**. **ildam**. çıtal. iti. şədid.

yeltənçi mütəşəbbis. təşəbbüsçi.

yeltənmək **1**.həvəslənmək. **1**. **iltənmək**. cumsunmaq. götürülmək. qalxışmaq.

yelvə uzun incə boylu. incə bel. zərif. hərir. yüngül. içdən yoxsull. dəvamsız.

yelvirəmək **yelpirəmək**. **1**. titrəmək. **1**. əldən düşmək. zayıflamaq. acizləmək.

yelvirətmək **yelpirətmək**. **1**. titrətmək. **1**. əldən düşürtmək. zayıflatmaq. acizlətmək.

yem -**ölümə yem olmaq**: ölümə qapılmaq. gözlənmədən ölmək. qəflətən ölüb, işlərin hamısı yarımçıq qalmaq, bitirəməmək, demək itirmək.

yem 1. **iym.** 1.aşlıq. aşğu. -**aşlıq** atı yürütür, yalan baş çürütür.. **1.**tuş **.-**açıq baş, **daşa tuş** .(**açıq**: gizlənməmiş).
-**yem gəvək**. (**azıq**. **azuq**. **azuqə**. **< ağzıq**. **ağızlıq**. **ağız**)..
-çobansız qoy, **börüyə yem**..
-**mal qara yemi**: gövüş. (gəvmək). ilufə. əliq. (azıq).**-ot iym: ot yem.**
-iki yaxın uruşdular, **özgələrə yem oldular**.
-yaxşı cocuq ertir durub saç darar, yaman cocuq irdən durub **yem dilər**. (**ertir durub**: tezdən durub) (**irdən durub**: sabah gözün açandan).
-qurd ayağıyla **yem tapar**. (qurd azığı yolda).
-yem olmaq: av olmaq. -sıçan pişiyə **av oldu.**

yemə -dəm bu dəmdi, yey içib dündən demə, ertiki gündən ötün **heç qəm yemə**. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

yemə -**qazıq yemə**: məğbunluq.

yemə -**yemə yarmat çörəyin**, günün tapar başqa çalar. {**yarmat**: (yarmaz).namət}.

yemə! -anlamazla **yemə** aşı, anlayanla daşı, daşı.

yeməğin -**yeməğin nərsələr**: boğazlıq (**boğazlıq**). (xarbar. xurak. taam).

yemək **-**dada dada, bala bala **yemək**: mıcmınmaq.

yemək **iymək.** **1**. aşarımaq. -**aşarıma** aşım yoxdur: yeməyimə yeməyim yoxdur. **1**. aşırmaq. almaq. -sən məndən **aşıramazsın**. -dil dildən söz **aşırar**. **1**. aşarıq. xurək. aş. çörək. -**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək yeməyim qalmadı. -**aşarıq** düşmək: yeməkdən düşmək. yeyə bilməmək. **1**. aşqanmaq. meyl edmək.**1**. aşamaq. -yaz işlə, qış **aşa**. **1**. tükətmək. -**özü kəndini yemək**, **tükətmək**: dişi dişin kəsmək. ağızlığın **(**gəmin**)** çeğnəmək. **1**.aş. -pişirsə aş (yemək) olur, pişirməsə quş olur. (tapmaca) (yumurta).**1**.aşavermək (**aşa vermək**).**1**.davağ (dalvağ). {dalağa (boğaza) qoyulan yem}. xurək. -ac olan **davağ** dallamaz: ac olan yemək qurddalamaz (seçməz)**.1**. tamağ. **1.**yenmək. aşırmaq. düşürmək.**1.** aş. -**aş yeməyin bilməyən**, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**uyaldar**: utandırar)**.**
-hava yemək: gəzələnc edmək. gəzələşmək..
-**qazıq yemək:** toğlanmaq. məğbun olmaq.
-başının çörəgin yeməkr. (**başının**: ağlının). (biri tovanlıq edib, itirirsə böylə deyilir). (**tovanlıq**: axmaqlıq).
-çala yemək:yüngül yemək.
-suyuq, boş yemək: çalqı. çalxama.
-quyruqlu kombara, **yemək çəkər ambara.**(tapmaca). (qaşıq)..
-günorta yeməyi: öyləsi. -**öyləsin** yemiş gedmiş. -**öyləsin** güclü yeyənlər. -**öyləsi** nə yedin.
-yemək qonaqlığı: aşana. ziyafət..
-yolda **yenən yemək**: yolazığ..
-**yeməyə gedmək**: aşa gedmək..
-**yeyərim**: aşayım..
-**yeməli içməli**: aşal içəl. aşıb içməli..
-**axşam yeməyi:** aşqam. şam..
-**ayağ üsdə yeyilən yemək**: ağnağız. ağnağaz. fəst fut. -tələsirsin yeməyə yaylanma, **ağnağız** ye ged..
-**bərk yemək**: qoy. -**boş yemək**: şol..
-**sindirilməmiş yemək**: qay **(< qaq**: bərk**)**. -küfdə, dolma ağır yeməklərdir, yaxcı çeğnəməsən **qay** qalır..
-**yemək qonaqlığı:** aşqam..
-**yeyib içmək**: içərimək..
-**boş yemək**: sup. suyup..
-**kəmin** yeyin hər nədən yeyin: az yeyin..
-**dadsız duzsuz**, **məzəsiz yemək**: bayıq. -subaylığın **bayıq** yeməkləri. tohi..
-**çəkötə** yemə: qarınpalıq edmək..
-**təməl yemək**: aştıq. (**aşaldı**: antirə. -aşaltı: deser)**.**
-yemək yemək: ağzanmaq > azığlanmaq. azuqə almaq. ağızlıq almaq.

yemək -sən ona, mən ona, **pox yemək qalar ona**: sən razı, mən razı, pox yedi aradaki qazı. (**onamaq**: razı qalmaq).

yeməkxana aşqa.

yeməkxana -**böyük yeməkxana**: aştalıq. (**ğəzaxori**).

yeməqən -**ət yeməgən quş, olmaz**. (yırtıcı quşun yemi ətdir). (oldağ (vaqeiyyət) danılamaz. kəndidivi aldatma. hər nəyi adı ilə, dadı ilə)).

yeməqlə -iş yeməklə, yığva deməklə. (**yığva**: oturum). (işləməyə, yeyilməsə güc qalmaz, yığılmağa, danışıqsız yer qalmaz).

yeməqlə -**ot, göy yeməklə yetinmək:** otluqmaq. göygüləmək. göyəçimək. giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

yeməqlər -yengil siniş **yeməklər**. (yüngül həzmli yeməklər).

yeməli **1**.aşral.**1**.yax.dadlı. ləzzətli. -**yax** yeməklər. **1**.aşar. yeyəcək. -**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək (yeməli) yeməyim qalmadı. -**aşar değil**: yeyəcək değil. yeməli değil..**1.** xurək. azuqə < ağzaq. ağza. ağız. boğaz. aşurqa. aşlıq.
-**çox dadlı**, **yeməli**: balqa.
-quş var ət verməli, **quş var ətin yeməli**.

yemən **yemirəm**

yeməyə aşarqa. -**aşarqa** bir nərsə tapmadıq.

yeməyi -**axşam yeməyi**: gecaş. şam. {**tanaş** qəhvaltı. -**tüşaş**: tüş yeməyi}.
-qoduq ulu babasından **pox yeməyi öğrəşər**.

yeməyin -**aş yeməyin bilməyən**, ev yiyəsin uyaldar**.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək). (**uyaldar**: utandırar)**.**
-**dan yeməyin yükünlət**, şam yeməyin yüngüllət. (**yükünlət.** ağırlat. yüklət).

yeməzin **-pox yeməzin** çəmçəsi batmaz.

yemi **-at yemi:** at arpası. vergi çeşitlərindən.
-olursa yemi qarqa yemi, kitab oxur olamaz gözi. (kitab oxuyan gözü olanmaz).

yemiq **yemik.** yemək. çörək**.** -**yol yarağı yemik**, el dayağı bilik. (**yaraq**: ləvazimat). (**yemik**: yemək. çörək) (**dayaq**: hami. püştiban). (**bilik**: ilim).

yemilmək yeyə bilmək. -hamısın **yemiləmədi**: hamısın yeyə bilmədi.

yemintən -yoldaşın olsa qarqa , **yemindən pox kəsilməz**. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

yemirəm **yemən.**

yemiş -**ağacdan yemiş çırpma dəğnəyi:** çırpaq. çırpanağ. sırpaq. sırıq.

yemiş **-ayı yemiş ayrılsan**, qurda yemiş, bölünsən. (**yemiş**: yem) {birlikdədir dirlik gizi, tarix boyu, salnar izi). (**gizi**: sirri)}. (ayrılırsan, ayıya yem, bölünürsən, qurda yem). (ayrıldın, ayıya yem, bölündün, qurda yem). (birbirindən ayrılıb bölünən elin alın yazısı, ayı ilə qurd kimilərin əli ilə yazılar, sini qazılar).

yemiş baştın. başlın. bar. mivə. meyvə.
-yiyəsiz eşəgi **qurd yemiş**.
-quduran yemiş yatmış, dadanan yemiş doymamış.
-quduran yemiş yatmış, **dadanan yemiş doymamış**.
-**ağacdır gətrən yemişi**, paradır görən hər işi.

yemiş -**çıtaq yemiş**: xərab yemiş**..**
-içi boş yemiş: koroğ. (**kovoğ**). çürük..
-**dadlı yemiş pişmişi**: sulcuq. kampot.

yemiş -gün tovunda **qızarmış yemiş.** günəşin odu, sıcağında qızarmış yemiş.

yemiş -**quru yemiş:** çərəz**..**
-kölgədə **yemiş** iyi yetişməz.

yemişan giviş.

yemişi -**gülsüz olar yemişi**, dadlı dadlı dənəsi (tapmaca) (**encir**).

yemişi -şabalıt dənəsic (dənə biçimli) **yemişi**: kəsdənə. qasdana. (iri dənə).

yemişi -yaşam öğrətdi ki, **ağacı yemişi, yararı ilən tanı,** sonra kökü ilən.

yemişintən **-**ağac yemişindən, kişi qılmışından.

yemişlərin **yemişlərin.** -günlərin adı var, **yemişlərin dadı var**.

yemişsiz -daş atılmamış, **yemişsiz ağaca**.

yemit yem. yeycək. xurək. qəza. -**yemit** yasarmaq: xurək hazırlamaq. -yoldaşın qarqa, **yemitin** təzək.

yemlər -anqıran eşək **az yemlər**.

yemotlamaq **gəvələmək**. (yeməyi ovurduna alıb höpürmək).

yen yaxa **yen yaxa**. alçaq uca. **(**pəst o büləndə**)**. -yaşam yolları **yen yaxa** burulğan.

yen **yenğ.** ertən (**ertgən)** erit. nobar. təbərzə.

yen **yenğ**. şeytan. -**yenğlər**: **yenlər**: qara ruhlar. şeytanlar.

yencə xəfif.

yencilmək doğranmaq**.** biçilmək. -iç içəyin **doğransın**.

yencişmək **-döğüşüb yencişmək:**. savaşıb söküşmək, əzilmək.

yencmək əzmək.

yenə **genə**. daxi. **dahi**. daha. -**dahi** görmədim. -**dahi** yeyin. -**daha** nə istirsən..
-**yenə də**. **genə də**: daxın. dahın. -**daxın** səni görməyim.

yenə -lapbelə dünya fırlanırsa tərsinə, inancımı heçnəyə dəğişmərəm mən yenə(**inancımı** : əqidəmi). (baxtiyar)

yenə la. və. -şəkildə mən, atam **yenə** anam. (şəkildə mən, atam**la** anam).

yenəqətləmək **yenəkətləmək**. təzəkətləmək**.** rinovasiyon.

yenəqi **yenəği**. **yenği**. gələn. -**yenəği** kərə: gələn səfər.

yenən qalib. -**yenən yeyən** qalib məğlub.**.**
-yolda yenən yemək: yolazığ.

yenənc yenəş. imkan.-inaş olsa, **yenəş olar** (inanc olsa, **yenənc olar**) (**inaş**: inanc).

yenər -**güc inamı yenər**, öldürəməz. (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş). (**yenər**:üsdələr).

yenər üsdələr. -**güc inamı yenər**, öldürəməz. (güc inamı yıxar, öldürəməz). (güc inamı yıxmış, öldürəməmiş)**.**

yenəş yenənc. imkan.-inaş olsa, **yenəş olar** (inanc olsa, **yenənc olar**) (**inaş**: inanc).

yengi **yanğı**. sevgi. şəfəqət. tərəhhüm. rəhmət.

yeni yetmə 1. alasüt. sütül. alayeti. alayütül. nov rəs.**1. yeni yetmə.** ircis.

yeni **1.** aca. acar {işlənməmiş, aşınmamımış (solmamış)}. **1.** yaşlı. taza.. **1**. **yanğa**. **1**. taza. başaq. -**başaq** xəbər. **1**. **ini**. balaca. **1**. yeni açılmış açar. açaq. işlənməmiş. taza. **1**. (yenmiş kimi). ayni. eyni. **1**. önəl. birinci əl (birinci kərə işlədiğan, görünən). əl dəğməmiş. taza. bədii..**1.**çağlı. yağlı. taza. -**çağlı yağlı** paltarın geyinib qonağlıqlarda gəzir.
-**yeni körpecik gəlin**.
-yeni başlayan: ayaqlanan yeni başlayan..
-**yeni yetmə**: qopca..
-**yeni əsgi**: **yeni yeyik**: acar aşar. taza köhnə.
-**yeni gəlin:** taza gəlin. bəğəc. bəyəc.
-**yeni başlamış:** ağız. xam. naşı. əcəmi. -**ağız** kişi. -**ağız** işçi. -**ağız** işçi. -**ağuzsan** çox ayaq çalmaq gərək. (**ağuzdu** çox ayaq çalsın gərək). (pişməyə uzun yol var).
-dur yeni bir gün, hava köklə. (ölüsü ölənə, neçə keçmişində deyilən söz)
-**əsgi karvanız yeni yolçuları, yeni yükçüləriz yeni çulları..**
-yeni başdan: yenidən. başdan**.** tazaşdan. genədən. du barə. mücəddədən.
-**yeni yetmə:** yetgincək.
-**yenikend. yeniked.** -**yeni kend**: nyköping(isvech). newyork i(ingilis).

yeni -gəlcək gözü, keçmişivi görməmiş, **olcağa yeni gözlə bax**, keçmişi burax. (**olcağa**: gələcəyə).

yenib çıxmaq üstün gəlmək. qələbə çalmaq.

yenibar **> nobar**. təzəbar. yeni yetişmiş yemiş.

yenicə **-yenicə gəlin**, yerivi bəlin. (**bəlin**: tanı).

yenidən **1**. qabatdan. qatabdan. qaytabdan. **1**. qatav. qabat. qaytab. təkrar. tikrar. təkrar. ayda. dubarə.

yeniq **yeniğ**. **əğin**. qarıt. qarut. vicud. bədən.

yeniq **yenik**. **1**. qoluc. geyim qollarının əl üzrə tuş bölümü. -köynək, geyimlərin qolucla yaxucları (yaxanın təpə, dik bölümü) tez aşınıb sökülər. **1**. müstəhlək. **1**. nazil olmuş.

yeniq **yenik. enik**. meyilli. -kimsəsi qalmağa **enik**, kimsəsi ölməyə **enik**.

yeniqəcmək **yenigəcmək. yenigəmək. yengicləmək.** yeniləmək. misvaklamaq

yeniqəmək **yenigəmək. yenigəcmək. yengicləmək.** yeniləmək. misvaklamaq

yeniqi **yeniki. yengək.**modern.

yeniləmək **yengiləmək. yeniləmək.** qaytalamaq. tazalamaq.

yeniləmək yenigəcmək. yenigəmək. yengicləmək. misvaklamaq

yeniləməli -kişi kəndin yeniləməli, yenidən doğulmalı. {kişi kəndi uçun həvəslərin kəndirin tutmalı (qılavutmalı, cilovutmalı, ovsatmalı), yeni evreklər qurmalıdır}**.**

yenilən! qaytalan!. təzələn!.

yenilənir qaytalır. qayıdır. geri dönür. təzələnir. -andıqca onu, əsgi çiğlər (dərdlər) **qaytalır**.

yenilənmək **yengəşmək**. tazalanmaq.

yenilərtən -ilin olmaz dadşım bil yenisi, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

yenilətmək yengitmək.

yeniləyən yengic. tazalayan. təzələyən. misvak. -**diş yengic**: diş misvak.

yeniliş **1**. düşülüş. sadələşmə. -**dəngləm yenilişi**: maadilə, bərabərlik sadələşməsi. **1**. **yenğiliş**. tazalaşma. **1**. pəsəyiş. kəməyiş. tənəzzül. -istilərin **kəməyişi**. -gəlirin **kəməyişi**.

yenilmək -**gücə yenilmək:** ayağa düşmək. gücə boyun olmaq, qoyun olmaq. təslim olmaq. -ayaqdan düş, **ayağa düşmə**. (**ayaqdan düşmək**: gücün itirmək).

yenilmək meyillənmək. təmayül göstərmək. sınmaq. təslim olmaq. şikəs yemək.

yenilmək yenidən doğmaq. -yanılıb, yanmaq, **yanıb yenilmək** yaşam donu.

yenilmək **yeyilmək**. aşırılmaq.düşürülmək.

yenilməz -açılmaz tün yox, **yenilməz güc**.

yeniltmək **1**. düşürtmək. pəsəytmək. kəməytmək. tənəzil edmək. **1**. **yenğitmək**. **yenilətmək**. tazalatmaq.

yenin bədii. -**yenin** işlər: bədii əsərlər.

yeninmək **eninmək**. məğlub, təslim olmaq. adət edmək.

yeniriq **yenirik**. **yeğirik**. təhqir. -qayırqın sözlərin ornuna, çaldın durmadan **yeğirik**.

yenisi -**ilin olmaz dadşım bil yenisi**, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

yenisi -ilin olmaz dadşım bil yenisi, tinin olsun yenilərdən yenisi.(**tin**: ruh. nəfs).

yeniş **1**.utuş. qələbə. -**yeniş yeyiş**: utuş utzuş. qələbə məğlubluq. **1**.**yeniz**. yenitiş. zəfər. qələbə..
-**yeniş** olmadı, tökülmədən qan: **cəfər** çalınmadı, qan tökülmədən.

yeniş **yengiş. yeniş**. üstlük. piruzluq. qələbə. -**yengiş qazanmaq**.

yeniş **yenğiş. yeniş. -ulu yenğiş**: **ulu yeniş**: böyük nailiyyət, müvəffəqiyyət.

yenişin zəfərin. -üreyin hər döyüntüsü, **yenişin ayaq səsidir**.

yenitən -kişi kəndin yeniləməli, yenidən doğulmalı. {kişi kəndi uçun həvəslərin kəndirin tutmalı (qılavutmalı, cilovutmalı, ovsatmalı), yeni evreklər qurmalıdır}**.**

yenitən -yendikə uyan, **yenidən qorxar**. (**yendikə**: adətə).

yenitən **yenidən .-**yarın min olsada, topraq iki olmaz, **yenidən doğmaz**.

yenitən -**yenidən doğmaq**: yenilmək. -yanılıb, yanmaq, **yanıb yenilmək** yaşam donu.

yenitən **yenidən**. böləkidən dubarə. -**böləkidən** yazmaq.

yenitən **yenidən.** dubarə. -getdi, **yenidən** döndü.

yenitən **yenidən**. **-**yarın min olsada, topraq iki olmaz, **yenidən doğmaz**.

yenitən **yenidən.** yeni başdan. başdan**.** tazaşdan. genədən. du barə. mücəddədən..
-yaşam sürər, durar deyil, **gerini daşla, yenidən başla**.

yenitir **-**balıq **tutulduqda yenidir**.

yenitiş **yenğiş**. zəfər. qələbə. nailiyyət. -**yenğişlər**: nailiyyətlər.

yenitmək bərqərar edmək. əncam çəkmək. bitirmək. qurtarmaq. bir işi yerinə qoymaq, gətirmək. -**yenitə** bilsən. -**yenitəməz**. -on günlük işi iki gündə **yenitdi**. -bu işi **yenitin**.

yenitmək tazalamaq. yazmaq. inşa' edmək.

yeniyetmə göyərik. körpə. acarıq.

yeniyetmə **-yeni yetmə:** tərnə. novcəvan. novnəhal. **-yeni yetmələr:** tərnə törnələr**.**

yeniz **yeniş**. yenitiş. zəfər. qələbə.

yenq **yenğ. yen.** ertən (**ertgən)** erit. nobar. təbərzə.

yenq **yenğ**. **yen**. qara ruh. şeytan. -**yenğlər**: **yenlər**: qara ruhlar. şeytanlar.

yenq **yenğ.** körük**.** şalvar, köynək kimilərin qolları. -dar **körüklü** kot. -qısa **körük** köynək.

yenqeç **yengeç**. qırcan xərçəng.

yenqəq **yengək**. çalazon. qıslağac. xərçəng.

yenqəq **yengək.yeniki.** modern.

yenqərtmək **yengərtmək**. **yengətmək**. enətmək. tazalamaq.

yenqəşmək **yengəşmək**. **yenilənmək**. tazalanmaq.

yenqətiş **yengətiş**. tazalatma. apdeyt edmə. beruz edmə.

yenqətmək **yengətmək.** alçatmaq.

yenqətmək **yengətmək**. **yengərtmək**. **enətmək**. tazalamaq. apdeyt edmək. beruz edmək.

yenqəyiş **yengəyiş**. tazalanma. apdeyt olma. beruz olma.

yenqəymək **yengəymək**. **yenmək**. sındırmaq.

yenqi **yengi. yenni.yüngül**.-el qaldırar ağır daş, **yel qoparar yenni daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

yenqi **yenği**. **1**. **yenəği**. gələn. -**yenəği** kərə: gələn səfər. **1**. qalibiyət.

yenqic -**yengic lengic**: xərçəng.

yenqic **yengic**. yeniləyən. tazalayan. təzələyən. misvak. -**diş yengic**: diş misvak.

yenqicləmək **yengicləmək. yenigəcmək. yenigəmək.** yeniləmək. misvaklamaq

yenqil -**yengil siniş** yeməklər. (yüngül həzmli yeməklər).

yenqil -salmıqı yengil, tutarı ağır.

yenqil -**yengil öndürüş bakanlığı**: sənayei səbük vəzirliyi.

yenqiləmək **yengiləmək. yeniləmək.** qaytalamaq. tazalamaq.

yenqiliq **-barçaya yenğiliq yeğ**. (**barçaya** : hər nəyə).

yenqiliş **yenğiliş**. yeniliş. tazalaşma.

yenqilişin **yenqilişin**. sakit olun. aram olun.

yenqisi **-nərsənin yengisi** yeğ, nərsənin əsgisi.

yenqisi **yenğisi**. **-**hər nəyin **yenğisi, yaxşısı**. (barçanın yenğisi, yaxşısı). (**barçanın:m** hər nəyin).

yenqiş **yengiş.** utuş. aşut. fəth. qələbə. zəfər. piruzluq.

yenqiş **yengiş. yeniş**. üstlük. piruzluq. qələbə. -**yengiş qazanmaq**.

yenqiş **yenğiş. yeniş. -ulu yenğiş**: **ulu yeniş**: böyük nailiyyət, müvəffəqiyyət.

yenqiş **yenğiş**. yenitiş. zəfər. qələbə. nailiyyət. -**yenğişlər**: nailiyyətlər.

yenqitmək **yengitmək**. yenilətmək.

yenmə -**yenib çıxmaq**: əzib keçmək.

yenmək **1**.**yengəymək**. sındırmaq. **1**.**yeymək**. məğlub edmək. -arslanıda alçov bilə yeydilər.**1.** qalib çıxmaq. qələbə çalmaq. -qarşı çıxan düşman barın **yenən** batur: qarşı gələn tüm düşmanlara barın qələbə çalan iyid.**1.** yemək. aşırmaq. düşürmək.

yenmək **inmək. yinmək. enmək. (dinmək)**. (# **minmək**: danmaq. qalxmaq).

yenni **-**el qaldırar ağır daş, **yel qaldırar yenni daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

yensiz çalığ. istəksiz. iştasız. meyilsiz. -yeməyi **çalığ** yemə.

yenşiq **yenşik.** kavşaq (gəvşək). düşmüş. aciz. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**yavşaq**: yovuz. yava. kötü).

yentər **yendər**. qaidə.

yenti **yendi** (< **yenmək**). **indi**. hala. hali hazir.

yentiq **1**.**endik**. **yendik**. alçaq. **(**> əndək**). 1**.**yendik** (< **yenmək**). **1**. bu günki. **1**. sındıq. şikəst. **1**.**yentik**. doğum. -**yentik** toy: doğum toy.

yentiq **yendik. endik**. (meyilləmiş. alışmış.). yenikmiş. adət. -**yendikin** qoymaq, ağrıtın törər (kəsəlin törər): bir alışqanlığın tərki, ruhi kəsəllənməyə nədən olur. -**yendikin** dəğiş -**yendikə** uyan, yenidən qorxar.

yentiqə **-yendikə uyan**, yenidən qorxar. (**yendikə**: adətə).

yentiqmək **yendikmək. endikmək**. **eninmək. yeninmək**. adət edmək.

yentliq **yendlik** (< **yenmək**). bu günlər. enigünlər. zamanımızda.

yepicə tonik. tunik. gödəkcə.

yer **1**. (ağızlıq) < **yeğ**. iyi. {çoxun çağ, təbrizdə '**yey'** sözünə, '**yer'** deyilir. yaxcı. -bu ondan **yerdir**. -bu ondan **yeğdir. 1**. **yeğ**. pak. -**yer bə yer olmaq**: **yeğ bə yeğ olmaq**: paka pak olmaq: alacağın verəcəyin, tapdığın itidiriyin tarazlanmış. -**yer bə yer çıxmaq**: **yeğ bə yeğ çıxmaq**: paka pak çıxmaq: nərsədə, nə aparmaq, nə itirmək. **1.** orun. -dilin yurdsu, **könül orun**, dillə sözü, könüllə yorun. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla)..**1**. orun. orunğ. **1**. orut. torpaq. orun. qacar. quruluq. ölkə. (ərazi. ərsə. qara. məmləkət. vətən. diyar). **1**. topraq. **1**. yak. yaxa. aylan. orun. mihit. -**orun basmaq**. yerin basmaq. yerin almaq. yerləşmək. məqbul düşmək. -yaxcı olsa qayata, **orun basar** tez gəlin. -arslanda ov aldırmaz, qaçar **yakı** dağ olsa. -bu **yaxada** seyrək olur siz aran: sizin axdardığız az tapılır. -bu **yaxıya** birdə bas ayaq. **1**. iz. -**yeri** qalmış: **izi** qalmış. -özü gedmiş, **yeri** qalmış: özü gedmiş, izi qalmış. -özüdə getdi, **yeridə**: özüdə getdi, **izidə**.1. işlik. bağdal. məqam. -indiki söz bu **işliyə** çatdı. 1.dərək. orn. orun. əvəz. -onun **dərəkinə**: onun yerinə..-**yer adları**:

toponim..

-**yer bə yer edmək**: talayıb dağıtmaq.

-iş yeri: işqol. karqah..

-**yer eləmək**: ayağ qılmaq: iqamət edmək..

-**saf yer**, **səth**: yapla..

-**yatma yeri**: yatca **(< yatçat)**. yatqa. yatqacar..

-**yer baysın**: yer yurd. yer mülk..

-**yer göy:** alın topun**.** hər yan. -qışın keçdi, yazın gəldi, **alın topun** yaşarar..

-**yer sürmək**. -ətəyin ucu **yer sürdü**: yerə dəğdi..

-**yer yurd**: örkə yerükə..

-yer **yuvun**: yer kürəsi..

-**yerlə bir edmək**: yerkitmək. yerkütmək. yarkütmək. **(**yeri kərtmək, qazmaq**)**. qazmaq. yerlə bir edmək. kökün dağıtmaq, yıxmaq. dibin, təmələn qazmaq. **(**# **yer bə yer edmək**: tam yerində oturtmaq, yerləşdirmək**)**..

-**yer kürəsi**: topcar..

-**heçbir yərə**: birqaya..

-**heçbir yerdə**: birqayda..

-**yerinə qoymaq**: ornatmaq (**orun**: yer)..

-**yerinə qoyulmuş** ornat..

-**iş yeri**: işgif. ofis**.**.

-qutsal yer: quds. hörüt..

-**yer bə yer:** atım atım**.** dağınaq. səpili..

-**bataq yer**: iş gücün axımı olmayan yer..

-**boş yer**: nadar..

-**duzlu yer**: duzlaq**.**.

-bıraxılmış yer: korbac. mətruk..

-**doğum yeri**: doğut (doğu yurd). doğun (doğ orn).

-**yer var itin** hürgəni, yer var itin hürməzi!. (**hürməzi**: səssizi).

-**bəllənməz yer, çağ:** qozova. qozabad. **-**mif öykülü oykular yalnız qozovada oluşur.

-köp şişrilən, şişirdənə yer qoymaz.

-alqış ilə ər kökər, yağmur birlə yer. (**alqış ilə**: təşviq ilə) (**kökər**: **gögər**. **gögərər**. becərər. bəsər).

-yer əkən buğdasın güdər, saman özün yetirər.

-qarı, buzu ərimiş yer: yalanğ. çalanğ.

-gəlin ayağı, çoban dayağı **yer eləsin**, gör bir sənə nə eləsin.

-ölü yuğulan yer: morqa.yurqa. mirdəşirxana.

-dilin qanmaz yazıqlar, **özgə götün yer bilər**.

-**kor yer** ışlək olmayan..

-**yer çökmədən, gök sökmədən**, sev demədən sevdim səni, yurtdan uzaq, kiçik köşə, sıxdım içim, sığdım səni..

-**yer basrığı dağ**, bodun basrığı bağ. (**basrığı**: ağırlığı). (**bodun**: el). (toprağın, zəngilgi

dağları ilə, ellərində ağırlığı, ucalığı, böyüklüyü bəyləri, bakanlanları, bilginləri, böyükləri ilə, tanınır..
-**daş çanqıllı yer**: kətir. kətrə. qatır. qatra.
-vuruşda **düşünməyə yer qalmaz**. (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə)..
-uruş söğüş olsada, **görüş üçün yer saxla**..
-göy çökmədən, **yer batmadan**..
-günümü göylər keçirsin, **ağramın yer götürsün**. {birinə tanığsız yaşam arzusu. **(tanığsız**: minnətsiz)}..
-yer çəkənlər : toprağa girənlər, ölənlər..
-dəvənin irisi, köprü üsdə **dayaq yer.**.
-nə itirmisən, nə axatırırsan, **ölülər yurdu bu yer**.
-yağmur bilən yer gögər, alqış bilən, ər gögər. (**gögər**: göğərər). (**alqış bilən**: dəğərləməklə, ərgişləməklə).

yer 1. dərək. (dərilən, ayrılan yer). tutar. qiymət. -**dərək dərik** olduq: əvəz əvəz olduq. paka pak olduq. -**dərəkiz** bəlli: yeriz mə'lum. -mənim yaşamımda onun **dərəki** nə. (yeri nə. tutarı, qiyməti nə). -dərək dərəkə: paya pay. **1**. ornaş. -bu kimi **ornaşı**. -onun **ornaşı** dar gəlir. -gen **ornaşlı**.
-yüksəkdə uçan **yer üzü görməz**.
-**təpik yer**. (təpilənmiş, yumşanmış topraq).
-yağmur bilən yer gögər, alqış bilən ər kökər. (**gögər**: göyərər). (**kökər**: bəsirir. becərir).
-yer doymasa, ər doymaz. (yer işləyib əkməklə doyar).
-qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, **yer göy yıxılır**. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

yer -**hər elin keçmişi yer altıda**, olduğu əlində üzündədir. (indi olanlar keçmişi yapmamışlar)
-sizə **arnal yer** açılıb. (sizə məxsus). (**arnal:** xas).
-**orta yer:** çatılıq. aralıq.

yeralma 1. **yer alma**. oturma. yerləşmə. default. qatılma. iştirak edmə.**1.** yeralması. yaldızkökü.

yeralması yeralma. yaldızkökü.

yeraltı -**yer altı dalan**, **dəhliz**, **ambar**: gövüz..
-**yeraltı türmə**: quyçal. quçal.

yeraltı zerzəmi.

yerastı enik. zerzəmi.

yerbaqır **yerbağır**. yerin altı. yerin qə'ri. -**yerbağırda**: yerin altında.

yerbasar canişin. xələf. xəlifə. alıcı. avucu. **(**avğuci. alğuci**).**

yerbə yer edmə ağdarış. dal qabağ edmə.

yerç zədə. -**yerçli** yemiş.

yerçətmək **1**.aşağ salmaq. -qiymətin **yerçət**. **1**.zədələtmək. zədə salmaq. -daş arabaya toxuşub **yerçətmiş**. -dolu yemişləri yerçtdi.

yerçi -**bükün** yerçi: hər yerdə bulunan, olan, hazir.

yerçin yerüzü. -**yerçində**: yerüzündə.

yerə (qarqış). -böyüdügündə, su olub yerə keçeydin..
-**yağırsa hər yerə yağar**, sağırsa, hər nədən sağar. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar)**..**
-acıların ucuz satan, **süycülərin yerə basan dünya**.(**süycülərin**: dadlıların).
-aldışma dözümə, dözümlə çalış, **dözüb yatan**, yerə batmış. (**aldışma**: yahalma. alınma. qapılma)**.**
-ayağın bas yerə bərk, qaldır izin..
-**yetişsə yerə ağac budağı**, demək ki yetirmiş bollu barı..
-**yetməyən yerə ayağın**, soxulmasın qadalı başın..
-**su olub yerə mandı**: yox oldu. **(manmq. banmq**: nərsənin içinə qoşulmaq, batılmaq)..
-bilikli kişi, **dar yerə sığar**.

yerə **-başın yerə qoyan**, ya uyur, ya ölür.

yerə -**boş yerə danışmaq**: ağnağaz üyütmək. boşboğazlıq edmək..
-**yerdən yerə vurmaq..**
-yedi işdi **yerə keşdi**..

-**bir yerə yığmaq**: kələləmək**..**
-kölgəm yerə daldı: öldüm əridim..
-**başın geçməz yerə**, burnuvu soxma.

yerə **-**çatal qazıq **yerə keçməz** (batmaz). (çox başlı işlərdən sonuc alınmaz). (**çatal qazıq**: haçalı yekə çivi, mismar).

yerə -ölümdə güc yox ansın anlasın, **yerə çırp başın**, kökü patlasın. (**kökü**: götü).
-qınçıların əlləri, **yerə döğər belləri**. qara topraq gül açar, uğur bular elləri. (**qınçıların**: zəhmətkeşlərin).
-taxarmış bəlliyin çatan yerə, paysız qoymamış, yaşanı ölüm. (**bəlliyin**: izin. simgəsin)**. (yaşanı**: yaşayanı. dirini).

yerə -**yerə düşən** gül olar, oda düşən kül**..**
-boş yerə: kavıl yerə. boşuna. hədərə**..**
-dos gözə, yağun (düşman) **yerə** (ayağa) **qaray**.

yerə -**göydən yerə pay töküldü**, bir neçə tuxum əkildi.
-**yersiz yerə:** boş yerə. boşuna.

yerət **1**. yerlə bir tuşdalıq. (həmkəf). **1**. zəmin (# **göyət**: səqf).

yerətin yerə ayid olan. (zəmini).

yerginmək. yeri dəğişmək. -təpərəmlərlə, dağlar belə **yerginər**.

yeri -bizə diş biləyən yağunun, **yıxılsın yeri yurdu**!. (qarqış).
-dırnağətin **yoxdu yeri girməyə**. (**dırnağətin**: dırnağla ətin) (ər arvad dırnağla ət kimidir) (ər arvad arasına girilməz).
-**yeri güz sür**, güz sürmədin yüz sür. (yem acanda, iş çağında gərək).
-**yeri işləyib tuxumla**, sözü becərib yorumla.

yeri dolan. yatma. oturma. gəzləş. gəziş. gəz..
-**ümüd yeri:** umağı**.** -**kişi umağı, kəndi dumağı**. (**dumağı**: damı). (çiy yumurta soyulmaz, qonşu payı doyurmaz**)**.

yeri **-gözəlliyin yeri var**, göyçək davran yerin tap.
-keçmiş tökülən su, qayıtmır geri, **keçmişin yeri yaşamda deyil**.
-**yeri nə**: dərəki nə. tutarı, qiyməti nə. -mənim yaşamımda onun **dərəki nə**.

yeri -ipək olsa palanı, **törrə başında yeri var**. (**törrə**: törgə. ali, böyük məylis)..
-**qorundurma yeri:**qaro . ambar..
-sən maya qoy baxıb zad eləmə, **gəlib burda yeri dar eləmə**.

yeri **yergəsi**. -şahım ali dərgəsi, **ulların yergəsi,** ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**dirgəsi**: diriliyi).

yeri **-yeri dəğişmək:** yerginmək. -təpərəmlərlə, dağlar belə **yerginmək**.

yeri -yolatası keçi olanın, **dərə dırnaq yeri olar**..
-**oğru yeri bolcar**, doğru göyü (oğru biçib alar, doğru paysız qalar). (**bolcarmaq**: biçib almaq. qənimət götürmək)..
-**varlıq, dövlət yeri**: baylağ. varkan. kan. mə'dən. -**balyağlı, baylağlı yurt**: ballı kərəli, kanlı yurd, vətən..
-**dava qutusu, yeri**: darınqa.

yeri ornu. -birinci **ornu** tutan. -**ornu** boş qalar.

yeriq **yerik**. **1**. iştan içtay. iştah. **1**. iştiyaq. meyl. **1**. viyar. **1**. enik (**< enmək**). yerik. viyar. -boylu qadın **eniyi**. **1**. yeni. yeniq. taza. **1**. (yerlik). düşək (düşərgə). sitə. sayt..
-**yarıq yerik:** yaxcı pis.

yeriq **yerik**. alçaq. **-alçaq aşa**, kişi işə gəlir. (yerik aşa, yeğik işə gəlir). (yeriki aşda, yeğiki işdə gör). (**yerik**: alçaq. namət). (**yeğik**: mət).
-**bu yerik** > **bəri**. **bərik**: bu yerək. bu yerə sarı.
-yeğit qonağ görsə, evdən çıxar, **yerik qonağ görsə**, evdən qaçar. (**yeğit**: kişi). (**yerik**: alçaq. kitos nakəs) (**evdən çıxar**: qarşı alar. qaşılamağa çıxar) (**evdən qaçar**: əkilər).

yeriq **yerik**. **yeğrik**. **yeğrək**. yaxcraq. betır. behtər.

yeriq **yerik.** yetməz. namət. namərd. nakəs. -**yeğit yerik**: mət namət. mərd namərd.

yeriqi -**yeriki aşda**, yeğiki işdə gör. **{**yerik aşa, yeğik işə gəlir. (**yerik**: alçaq. namət)}. (**yeğik**: mət). **{**alçaq aşa, kişi işə gəlir. (**alçaq** : yerik)}.

yeriqinə **yerikinə**. iştahına -dəvəsi ölmüşün, yerikinə bax ().

yeriqləmək **yerikləmək**. aş saylamaq.

yeriqurli uysallı. düzəməlli. yaraşıqlı. uyumlu.

yerim **-yıxılcağın yerim bilsəydim**, döşərdim saman yerinə.

yerimə **-**düşcəğim bilsəydim, **döşərdim saman yerimə**. (**düşcəğim**: düşən çağımı. yıxılançağımı).

yerimə -yazqı yazdım, qarasız, dərdə düşdüm çarasız, **mənim yerimə gedib**, yara siz yalvarasız.

yerimək **1**. **yor**ımaq. **yür**ümək. **1**. gedmək. -al **yeri**: al **ged**..
-**yekə atdımlarla yerimək**: qaça qaça gedmək. təyəlləmək. dəğəlləmək. (**< dəğmək**)..
-**yor yor**, **sallana sallana**, **rahat rahat yerimək**: yorğanmaq..
-**atdım atdım yerimək**: gigətmək. (**gedgedmək**)..
-**tətipati yerimək**: gigətmək. (**gedgedmək**).

yerimək -**sallana sallana yerimək:** səkrəmək. səkirmək. səkimək. səkmək.

yerimək -**yerimək bilək**, qaçmaq borcumuz.

yeriməqtən -**yeriməkdən çəkilmək:** ayaq çəkmək. toxdamaq. durmaq. saxlanmaq.

yeriməz **-**başına düşər, başarmaz, **yol yeriməz yol azmaz**.

yerimtəsən **-**susduğumda içimdəsən, qonuşursam dilimdəsən, **sən ki mənim hər yerimdəsən**, arır əllər boş qalır ancaq.

yerimə gedmə.

yerin **(ornun).** orun . **-oturan orun alar**, yürən yolun..
-**qınsız yerin** adı yox. (**qınsız: qıyınsız** . əzabsız. zəhmətsiz). -aranı tut, **yanlar yerin tez tapar**..
-sözünü bilib söyləyən, üzdən suyu tökülməz, **yerin bilib tükətən**, əldən malı tökənməz(**tükətən**: xərcləyən.). (**tökənməz:tükənməz**: qutulmaz)..
-alta baxıb yerin tanı, üstə baxıb özün tanı. (alta baxıb daşma, üstə baxıb çaşma).

yerin -axar su, **yerin tapar**.

yerin -axar su, **yerin tapar**..
-qaya kimi yerin olsa, ərən kimi ərin olsun.

yerin -bir **yerin üstünə** gələn kiriş, tir, ağac: gərtil: xətil. kitəl. kətil. kərtil. -ambarın **kətillərin** dəğişməliyik.

yerin **-doğulan yerin əri ol,** doyulan yerin iti yox.

-söz yerin bulsa qılıncı yonar.

-**yerin tanı:** ornaşın bil. (yerləşdiyin yeri bil).

-**örtülü yerin üstü**: qat. dam.

-doğulan yerin əri ol, **doyulan yerin iti yox**.

-gözəlliyin yeri var, **göyçək davran yerin tap**.

yerin **-hər çağun, hər bir yerin işlək işi**, uyqun sözü olsun gərək. (hərgələ ağız açma, adım atma)**.**

yerin **-**susuz yerin otu yiyəsiz, **ərsiz yerin malı yiyəsiz**.
-**düşən yerin bilseydim**, döşək döşərdim öndən.
-kişi var **doğan yerin**, kişi var doyan **yerin özləmiş**.

yerin -geyməyə ipək geyim, qalmağa doğma yerin.

yerinə almaşına. əvəzinə.

yerinə -**borcun yerinə gətirmək**: bolqutmaq.

yerinə dərəginə. 1. əvəzinə. canişinliyinə. -onun **dərəginə** işlərdi. **1**. tutarına. qiymətinə.

-**dərəginə** bax.

-biri doğan, biri duran, biri doyan **yerinə bağlı**. (**duran**: yaşadığı) (**yerinə bağlı**: yerin bəğənmiş).

yerinə dərəkinə. ornuna. əvəzinə. -bunun **dərəkinə** nə verəcəksin..
-**ürəyi yerinə gəlmək**: dincəlmək. təsgin tapmaq..
-**ürəgi yerinə gəlmək:** ürəgi qərar tapmaq.

yerinə əvəzinə.
-yıxılcağın yerim bilsəydim, **döşərdim saman yerinə**.

yerinə -tanrıdan su diləndik əkinə, **yağış yağdı sel endi yerinə** (işlərin uğramazın göstərir).

yerinə ornuna. -**ornuna** qoy.
-ölü qalsa ərkinə, **sıçar yerinə**. (**ərkinə:** başına) (bələr sıçar yerinə).
-**yerinə yetirəməm**:ornamam.
-**yerinə** qoymaq: **yerinə** yetirmək: ornamaq.

yerinq **yeriŋ**. üstün. önəmli. qızıqlı (qızdıran). çəkişli.calib. intiresan.

yerinmek həvəslənmə.

yerintə -əllər dursa sağ əldə, **bayraq qalar yerində**..
-bilgi çağında saklanır, **yerində kullanır**. (**saklanır**: yığılır. öğrənilir). (çağunda, fürsətində öğrənilən bilim ilim, yeri gəldikdə işlənilir).

yerintə -**kefi yerində**: çağan.

yerintə **yerində .-**say sana bilən **yerində durar**, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı)

yerintə **yerində**. 1. yurdunda. -ərənləri ayrılmış, **ıssız yerində qalmış**. (**ərənləri**: adamları) **1.** yetik. kafi. **-duzu burçu yetik:** duzu istiotu.

yerintə **yerində.** -yaşam öz sözün boğaza soxur, utmaq bacarmıyanı, **yerində boğur**. (yaşamın özgül qaydaları, gərəkləri var, əroğlu, onları saymasa (işə tutmasa), o yasalar altda əzilir).

yerintən -izək izəyə tüş gəlsə, **evrən yerindən oynar**. (istəklər bir olsa, evrən yerindən dəğişər).

yerintən -**yerli yerindən**: hər tərəfdən.

yerintətir **yerindədir**. hökmündədir.

yerintirmək **yerindirmək**. qoğmaq.

yerir **-**yerir izi bilinməz. (tapmaca) (qayıq).

yeriş -**bacarıqlı yeriş**: türgən yürüş.

yeriş **-qaranquluqda yeriş yaramaz**. (**qaranquluqda**: zil qaranlıq).

yeriş -**qayşaq yeriş**: sinə gəlib şax yeriyiş.

yeriş yorqa. yöri. rəfdar..
-**yeriş qılış**: rəfdar o əməl..
-**yeriş tutuş**: rəfdar o iqdam..
-**yeriş duruş**: rəfdar o halət..
-yöri bilmeyen yol pozar, söyli bilməyən söz pozar..
-**yeriş yürüşun**, adab o rəfdarın bilən: qılığlı.

yerişli -**iti yerişli**: iti gedən. çalbacaq.

yerit **yürüt**. icra.

yeritər -**kişini dəm yeridər**, qəm çürüdər.

yeriti -**çağ yeridi çağ üstünə**: çox çağ keçdi.

yeritmək çəkmək. daşımaq.

yeritmək -**saman altindan su yeritmək**: eşib işləmək. bildiyin yapmaq. kələkli iş aparmaq.

yeritmək **yürütmək**. icra edmək. qəbul editmək.

yerivə **-**döncək yerivə daş atma. (varcaq yerivə daş atma).

yerivi -basmadan yuxu, **yerivi sal**.

yerivi **-**yenicə gəlin, **yerivi bəlin**. (**bəlin**: tanı).

yeriyən -**qasılaraq yeriyən:** qazdağlı. qazavan. kəndini bəğənən.

yeriyən -**yeriyən, yetir**, izləyən, çatır. (yürən, yetmiş, izən, ərmiş).

yeriyən -yeriyib nərsə: yürüt. -**yürüt** dünya.

yeriyər -**çağ yeriyər** çağ üstünə. (zaman keçər).

yeriyiş yörü. rəfdar. -yörü bilməyən yol pozar, söyü bilməyən söz pozar.

yeriyiz piyada. -od olsa dört yan, **yeriyiz yayan**, tipidən yılman **(tipidən yılman**: tufandan qorxman). (**yayan**: piyada).

yeriz **1**.alçaq. həqir. əsgik. mühəqqər. **1**.ucuz. ərzan.

yeriz -**yeriz mə'lum**: dərəkiz bəlli. (dərək : yer. tutar. qiymət).

yerq **yergə.**-**suyu səp sinər yergə**, sözü qoy sığar elgə.

yerqe **yerge**. cuğrafi.

yerqebilim **yergebilim**. cuğrafiya élmi.

yerqə **yergə**. cayqah.

yerqə **yergə.** yerə.-əklənən qara, **yergə çalar.** (**əklənən**: yapışdırılan). (çalışmalıyıq, qara ləkə yaxışlara, paylaşlara tuş düşmüyək. yalan yüklü, qalıcı olmasada, oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər). (**yüklü**: payalı.müstənəd). (**oldağa**: vaqeiyyətə). (**doğruya**: həqiqətə).

yerqə **yergə**.-suyu səp **sinər yergə**, sözü qoy **sığar yergə**.

yerqəsi **yergəsi**. yeri. -şahım ali dərgəsi, **ulların yergəsi,** ellər gəlir birgəşir, el birliyi dirgəsi. (**dərgəsi**: barınqası. otrağı). (**dirgəsi**: diriliyi).

yerqətmək **yerkətmək**. **yarkütmək**. **(**yeri kərtmək, yarmaq, qazmaq**)**. qazmaq. yer bəyer edmək. kökün dağıtmaq, yıxmaq. dibin, təməlin qazmaq.

yerqiq **yergil. yerdik. yerli**. bumi.

yerqiliq **yergilik. yerlilik**. bumilik.

yerqin **yergin**. ağına bozuna baxmıyan düşgün.

yerqinmək **yerginmək**. yeri dəğişmək. -təpərəmlərlə, dağlar belə **yerginər**.

yerqitəmək **yergitəmək**. çükütmək. kiçitmək. alçatmaq. külcətmək. pəsdələmək. boğmalamaq.

yerqitmək **yerkitmək**. **yerkütmək**. **yarkütmək**. **(**yeri kərtmək, qazmaq**)**. qazmaq. yerlə bir edmək. kökün dağıtmaq, yıxmaq. yerlə bir edmək. dibin, təməlin qazmaq.

yerqöqü **yerkökü**. keşir **(keçir)**.

yerqöqü **yerkökü.** qırt qırt. qıt qıt. qızılot. qızılçökük. həvic.

yerqöy **yer göy (**ulduz, gün, ay**)**. burqac. kainat.

yerləq **yerlək**. arxalıq. fon. zəminə.

yerləmək alçatmaq. **(# yeğləmək**: ucaltmaq**)**. -biri **yerləydi**, biri **yeğlədi**: biri təhqir etdi, biri təhsin etdi. biri alçatdı, biri ucaltdı.

yerlər **-kütevlər, yoxsun yerlər**. **(kütevlər:** alçaq, kiçik, bir qat ev).

yerlər -qara bürünmüş yerlər: . **qaralıq** yerlər.

yerlərdən **-**qartal qarar **bu yerlərdən**.

yerlərə **-ayaq yetmədik yerlərə** yet könül. (ayaq çatmadıq yerlərə çat könül)

yerləş ornaş.

yerləşdirilmək əkitilmək.

yerləşən ornaşan.

yerləşiq **yerləşik**. barın. sakin.

yerləşiq **yerləşik**. ornaşuq.

yerləşin -**yerləşin sonra**: ornaşın sonra.

yerləşmək **1**. yer tutmaq. caylaşmaq. **1**. mütəmərkiz olmaq. **(# yaylaşmaq**: dağılmaq**)**. **1**. yerin basmaq. orun basmaq. yerin almaq. məqbu düşmək. -yaxcı olsa qayata, **orun basar** tez gəlin. **1**. olturaşmaq. iqamət edmək. müqim olmaq. **1**. qonanmaq. oturmaq. **1**.barınmaq. içərinmək. möhtəvi olmaq. -bu kitabda **barınan** konular.

yerləşmək ləngər salmaq. ləngər atmaq. dəmir atmaq. dəmir salmaq. (# ləngər **almaq:** dəmir **almaq**. köçmək).

yerləşmək ornaşmaq.

yerləşmək çapırılmaq. sapırılmaq.

yerləşmək köçüb qonmaq.

yerləşməz ornaşmaz.

yerləşmir ornaşmır.

yerləşmiş -**yerləşmiş durum**: yurta.

yerləşsin **-**el birikib, ağız birləşsin, **elizə dosluq yerləşsin**.

yerləştir **yerləşdir**. ornaşdır.

yerləştirmək qoncutmaq. qoncatmaq. qoncandən (fars).

yerləştirmək **yerləşdirmək**. **1**. orunlaşdırmaq. qoymaq. aldırmaq. -**işə orunlaşdırmaq**: işə qoymaq. **1**. əkitmək. **1**. qonağutmaq. qondurtmaq. oturtmaq.

yerləştirmək **yerləşdirmək**. ornaşutmaq.

yerləştitmək **yerləşditmək**. barındırtmaq. içərditmək. möhtəvi editmək.

yerlətmək **1**. aldırtmaq. aldıratmaq. qəbullatmaq. **1**. olturatmaq. müqim edmək.

yerlətmək ornatmaq.

yerli yerində yerinə çağına uyqun (munasib) olunan nərsə qonçuğ. lap məqamında. -**qonçuğ** söylədin.

yerli çökən. çökgən. çökgün. oturan. durğun. sakin. müqim..
-yersiz gəldi, **yerli qaç**..
-**yersiz gəldi, yerli qaç**. (qonağ gəldi, kütəl qaç.).

yerli həmşəhri. -mənim **yerlim**. -**yerlim** bularda nə gəzirsin. -bir **yerli** də tapmadım gəzməyə bu yerlərdə..
-**yerli (məhəlli) olmayan**: aynalı. ətraflı..
-**yerli dibli**: başlı baratlı.

yerli -**yerli dibli yoxaltmaq**: külün savurmaq.

yerli -**yerli yerindən**: hər tərəfdən.

yerliq **yerlik.** qaprin. boş bir qabın ağramı. tilit çəki. (rəğm). -bir çəlləyin qaprını. -qaprın çıxsan nrsə qalmaz.

yerliq **yerlik**. movzei.

yerliq **yergil. yerdik. yerli**. bumi.

yerliliq **yerlilik**. **yergilik.** bumilik.

yersiz bolmağuy. -**bolmağuy** danışma..
-yersiz əkin olmaz, dilsiz, elin..
-**yerniz açıq**: yerniz bəlli. yerniz mə'lum.

yersiz -keçən günü sanamam, **yersiz külük çalamam**.

yersiz -**yersiz gəldi, yerli qaç**. (qonağ gəldi, kütəl qaç.)..
-**yersiz gəldi**, yerli qaç.

yersiz **yersiz yerə.** boş yerə. boşuna.

yersu ab o həva. -oranın **yersu**yu mənə düşmür. -bir **yersuyun** dəğiş, bəlkə ağrın dinləndi.

yertal **yerdal**. **(**yerə **dalan** bölüm**)**. zerzəmi.

yertə **-**balalı evdə sır yatmaz, **oğurluq yerdə, mal qalmaz**. (**oğurluq yerdə**: oğurluq olan yerdə yerdə).

yertə **-**bilən başa qalxdı, **bilməyən yerdə qaldı** (**qalxdı**: çatdı).
-bilməyib yerdə qalma, bildinsə başa qalxma.
-od düşən yerdə ot bitməz.
-**xoruz çox olan yerdə**, yuxuya qalan az olur.
-saplı balta yerdə qalmaz.

yertə **-görülmədik yerdə**, duyulmadıq gəp olur.

yertə -göydəki diləğinə, **yerdə qovuşmaq**: göydə aradığın, yerdə tapmaq. -göydəki diləğimə, yerdə qovuşdum.

yertə -**qabaqki yerdə**: önkü ornuda..
-**qərib yerdə quylamaq:** yaban yatmaq..
-ilik yürüşər, **bilik olan yerdə**. (. başarcağ güllənər, bilik var olan yerdə).

yertə **yerdə.** -**hər yerdə güdüb durar**, istəyirsə tutub udar (tapmaca) (**ölüm**).

yertə **yerdə**.-sayqı köçər durmaz, **güc var olan yerdə**.

yertə -bergil olma alçağa, **pəsgit yerdə yaxalar**. (**pəsgit**: pis yerlə). (**bergil**: borclu)
-güc olan yerdə inam yaranar, gücə minmiş inam kəndisin danar.
-**yolsuz yerdə karvan yürməz**, öytgəp keçər ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).
-ağızın olsa tanrı yetgər **hər yerdə**. (**ağızın**: qismətin)

yertən -yellə gələn bitdi, **yerdən gedən itdi**. (kişi kəndi toprağında köklənib kök salmasa (köklənməsə), yad ellilər gəlib yiyə çıxar). (kişi kəndi kökün dansa, toprağ onu yadırqar, qərib sayar).

yertən **-yerdən tapsan** sanap al.
-**boq olan yerdən** sinək uzaq durmaz. (**boq**: pox).
-**dil ötən yerdən** od ötməz.

yertən **yerdən.** -**yerdən yerə vurmaq.**

yertən -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).
-kim olduğuzu, olduğuz yerdən başlayın.
-kimlillik, **olduğuz yerdən başlır**.

yertiq **yerdik. yergil. yerli**. bumi.

yertin qoytun. zəmini.

yertuq **eduk**. (yerimədə işlənən arca, vəsilə). başmaq.

yertutu **yer tutu**. çiyələk. çiğələk.

yertüncü -**bükü yertüncü**: bütün dünya. tüm kayinat.

yerüqə -**örkə yerükə**: yer yurd. iş yurd. iş qurum.

yerüzü yerçin. -**yerçində**: yerüzündə.

yeryurt **yer yurd**. mülk əmlak. -**yer yurdun** satıb köçdü.

yesən **-üzüm yesən** çöpü var.
-**yesən qayğının minin**, bitirməz işin birin.

yesiq **yesik**. (**yasğınmaq**).**1**. işində başarısın itirmiş. acizləmiş. işdən düşmüş. çalçur. **1**.xərab.**1**. məğlub. şikəst yemiş. **1**.eşek. **1**.əqim. arizəli.

yesiqliq **yesiklik**. **1**.çatışmamazlıq. **1**.müvəffəqiyyətsizlik. ədəmi müvəffəqiyyət. məğlubiyyət.

yesin **-**qoymaz avın **qurd yesin arslan**.

yesin məğbun. -**yesin** canım.**.**
-yolun caymasın, **yesin qalmasın**. (yarqış sözü).

yesinmək (**yasğınmaq**). **1**.işi gətirməmək. ümidini itirmək. hüsrana uğramaq. oyqarağmaq. bıqmaq. -yoxsulluqdan **yenmişlər**. -yaşamdan **yesinmək**.**1**.könlü qırılmaq. mə'yus olmaq. -öksüzə düşüb, **yesin qalmış balar**. (**öksüzə düşüb**: **öksüzün düşüb**: yetim qalmış). **1**.naymıd qalmaq. (nakam olmaq). (yarqış sözü). -yolun caymasın, **yesin qalmasın**. **1**. məğbun olmaq. -bu işdə **yesinməsən**.**1**. qırılmaq. məğlub olmaq. şikəs yemək.

yesintə -**yesində desində.**

yesir aciz.

yesiri əsiri. tustağı. **-toyuq kimi olma yesiri, pətəyin**, dənləyib doldurur, tökür təzəyin. (**pətəyin**: çinəligin. qarnın). (yemək düşgünü olma).

yeşiq -**ev yeşik**: (**yeşik**: yük. var. devlət). **ev beşik**. ev eşik. ev oturaq. ev otaq. ev yataq.

yeşiq **yeşik** (**< yaşırmaq**: örtmək. gizlətmək**) 1.** {**(**iç. içər. bir bəlli çevrənin iç bölümü. **(#** **eşik** < **aşıq (**< **aşmaq)**. bir bəlli çevrədən dış bölüm}. **1**. **yeşik**. < **aşıq**. **(**aşırılan, artırılan nərsə**)**. yük. bar. məhmulə. **1**. **yeşik**. yaşıq. dışıq. sırt. üz. ağ..
-**eşik yeşik**: zahir batin.

yeşiq **yeşik**. **1**. (< **eşmək**: toxumaq).

yeşiq **yeşik**. məhmulə. tay. bələn..
-**yeşik deşik**: yeşik deşik gizli aşqar aşkar o pünhan.

yeşiqin **yeşigin. yeşin**. yükün.-**bağlaqılan gün yeşin**, ertələmə gün işin. (**yeşin**:). (ertələmə gün işin, işi bitirdə şişin). (**ertələmə**: yarına qoyma).

yeşil -şahım əli durur gəlir, **yəşil sancaq əlində**, türküm türkə dayaq gəlir, dədəm sözü dilində.

yeşin -**iş yeşin**: işin fut o fənni. -**iş yeşin** bilən..
-**işin yeşinə** tanaq usda: işin gizli çətinliyinə tanaq ussa.

yeşin **yeşigin**. yükün.-**bağlaqılan gün yeşin**, ertələmə gün işin. (**yeşin**:). (ertələmə gün işin, işi bitirdə şişin). (**ertələmə**: yarına qoyma).

yeşinmək **aylaşmaq. əyləşmək**. **1**. bir yükdən açılmaq. **1**. soyunub dincəlmək, istirahət edmək.

yeşiyin yüküvü .-**yaşırsan hələ, gözləmədən topla yeşiyin**, qılın işivi, çağrı vermədən ölüm təpilir. (topla yeşiyin, qılın işivi: yüküvü bağla, görəcəklərin gör). (**çağrı** : də'vət).

yeşmək yaşmaq. üşmək. eşmək. bağlamaq. toxumaq**.**

yeşniş **aylaş. ayaş**. **1**. açılış. açış. bir yükdən, tutqudan, girifdarlıqdan qurtuluş. **1**. soyunub dincəliş. istirahət.

yet -ayaq yetmədik yerlərə **yet könül**. (ayaq çatmadıq yerlərə çat könül)

yetçil kafi. -**yetçil değil**: kafi. değil.

yeteni -əlimizdən geleni, gucumuz yeteni.

yeter -**yeter artıq olma maşa**, maşa isən, əğik yaşa, türksən qoyun olamazsın, türküm diyən olur paşa (**əğik**: (tabe'. müti'). kölə. qul.

yetersiz **yetənəksiz**. bulduqsuz. becəriksiz.

yetə -alma yeyib ağrıyınca, **ərik yedə öl**.

yetə **-üzümün yedə**, bağın sorma. (işin nasıl olduğu nəyüvə?!).

yetə **yetək**. keyfiyyət. -**yetək yekək**: keyfiyyət kəmmiyyət..
-**yetə varmaq**: müvəffəq olmaq -**kəkənmədən** yetə varmaq.

yetəq **1**. **yetəğ**. **edəğ**. **yetağ**. yardam. kömök. **1**. **yetək**. tədbir. **1**.**yetək**. **yetə**. keyfiyyət. -**yetək yekək**: keyfiyyət kəmmiyyət.

yetəqçi **yetəkçi**. keşikçi. qarçı. gözətçi. danışman. supervisor. mubaşir. səpərəst. vəliy. tamaşaçı. izuqci. ızıqçı. izmarçı. izləyici. kontrolçu.
başər sərkar.

yetəqçilik **yetəkçilik**. tədbirkarlıq.

yetələ **yedələ** (yeddilik). {(**y** <> **n**) **n**edədə) (altay)} həfdə. -bir **yedələ** ötməmiş, atasıda uçundu (ölnüşdü).

yetəmə başqa yerdən bir yerə köçən, yetib (gəlib) oturan. mahacir.

yetəməz -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, **bir anaya yetəməz**. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

yetəncəq -dayaq yetəncək yumruq.

yetənə **-aldanma könül, açma için hər yetənə.**

yetənə -**yetənə, bir baş**, yetməzə, bir daş.(**baş**: kəllə).

yetənəq **yetənək**. **1**. çatvar. çatal. cıdal. bolamıq. qabiliyyət. istitaət. sələhiyyət. **1**. yapma çıxarı. yaspay. qabiliyyət. -**törülki** yaspay: fitri yetənək. **1**. yetki. ərkə. irkə. çatbar. sələhiyyət. kifayət.

yetənəq **yetənək**. qabiliyyət. -işlə **yetənək** budur,.

yetənəqli **yetənəkli**. **1**. yapma çıxarında olan. yaspaylı. qabiliyyətli. **1**. **yetikli**. buldıqlı. becərikli.

yetənəqliq **yetənəklik**. yapsaylıq. başarıqlıq. müstəidlik.

yetənəqsiz **yetənəksiz**. **yetersiz**. bulduqsuz. becəriksiz.

yetənik qabil. (# **yetənoq**:naqabil).

yetəniq **yetənik**. layiq. sazığar.

yetənoq naqabil. bikifayət. (# **yetənik**:qabil).

yetər -bilən başa bir göz yetər (**yetir** : bəs edir). {görən olsa, bir başa bir göz yetir).
-çobanın ayağı yetməsə, **dayağı yetər**.

yetər imkan. -yolçunun yolun basma, **yetərin varsa**.

yetər olur.

yetər **-**yalnız sevil **iyiyə yetər**!.
-**olsun bir güzgü yetər**, bir acıyan görməyə!!. (duyduğun çox nərsələri dışarda, özgədə gəzmək gərəkməz)**.**
-yağmur yağsa barqası, yağmur yağmaz **qurqası yetər**. (**barqa**: fayda). (**qurqa**: ziyan. zərər).
-könül yetsə, qol yetər. (**qol**: əl).

yetər **-yamandan gördüyün yetər**, görkəzməyin istəmə. (üzün saxla üzü susuzdan) (utun qoru utsuzdan).

yetər -**yetər ki min qanan qalsın**, analıq dilin ansın. (**ansın:** unutmasın). (min qanac, alqılı, şuur gücü olan, milyonların işin görər!)**.**

yetər **-**yortanın izindən, yürəndə yetər.

yetəri cəzası. -**yetməzlərin yetəri**: namətlərin cəzası. (**yetməz**: namərd).

yetərincə dolu. kafi çəkdə. kafi qədər. be həddi kafi. -**dolu** yetdi. -**dolu** görər. -**dolu** doyurdu. -**dolu** yaşardı. -**dolu** yaşadı. -**dolu** gənc. -**dolu** yaşlı. -**dolu** yekə.

yetərit rivayət. güzariş.

yetəritmək rivayət edmək. güzariş vermək.

yetərqi -**yetərki, dönə aylana beyin**, bağçıya dönə, poxluqda pehin. (**aylana** : dolana. yatmıya. işliyə).

yetərli edəqut. toxdalı. gərəkli dərəcədə güclü, etgili olan. (müəssir. adequate. kafi. təkafu edici. layiq. muansib. səlahiyyətli. bəsəndə. şayistə).

yetəş **yettəş**. həm paya. həm məqam.

yetəyin -çiti bağlamışdır ağacına, **yetəyin yurd başına**. (**çiti**: diləniş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq) (**yurd**: mənzil).

yeti **1**. önləm. yönləm. tapdağ. tədbir. sərəncam. çalaçör. çalölüc. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir. **1**. (**yetin**. **yetinğ**: yeni yetmiş). (**< yetmək**). xəbər. -nə **yeti**: nə xəbər. -**yeti** yox: xəbər yox. -**yetiçi**: xəbərçi. -**yetinçi**: xəbərçi. -**yetili**: xəbərli. xəbərdar. -**yetisiz**: xəbərsiz. **1**.kifayət. -**yetili**: kifayətli.

yeti **-**dosda aytdım sözümü, düşman bildi sirrimi, söz aytmadım dosduma, **dərdlər yedi** içimi. (**aytdım**: dedim)

yeti **-kimsə yedi diyəməz**, beşə indirəməz.

yeti **yedi**. -aşında **yedi**, başında..
-**yedi işdi** yerə keşdi.

yetib -**dərək yetib**: qədir verib.

yetib -**yetib gəlyən:** qarşıdan gələn.

yetiçi xəbərçi.

yetiq **yetik** **1**.kafi. kamil. **1**.kamil. -**yetik** usda: kamil usda.

yetiq **yetik.** kamil.

yetiq **yetik**. öpcün. boğazına dək (dodağına dək) dolu, . dolu. tıxa. kamil. gərəkliləri yetərik (kafi. kifayət qədər), yerbə yer olan. tıxa basa.

yetiq **yetik**. utuq. çatuq. nailiyyət. müvəffəqiyət. müvəffəqiyyət. -ulğan **utuq** yetiklər: böyük nailiyyətlər.

yetiq **yetik**. varid. **-**at qılığına iyəsi, **cocuğunkuna anası yetik**. (**qılığına**: xəsiyətinə).

yetiq **yetik**. yerində. kafi. **-duzu burçu yetik:** duzu istiotu.

yetiq **yetik.**fayda.-**azı yetik**, çoxu itik, yeyənlər!. (**itik**: zərər) (azı karar, çoxu zarar, yeyənlər!)..
-**açıq yetik**.

yetiqçi **yetikçi**. (sərpərəs).

yetiqçilik **yetikçilik**. (sərpərəslik).

yetiqər **yedigər** . böyük ayı ulduz toplusu.

yetiqin **yetigin.** -**yetigin çıxartmaq:** bətərin (bitərin) çıxartmaq. nərsə üzrə, çəkdən aşa işləmək. sanalmayan çəkə dayanmaq.

yetiqliq **yetiklik**. səlahiyyət. -**yetikliyi** onaylandı.

yetilər **-**qaş üsdə gözü var dedilər, **varın yoxun yedilər**. (kişini şişirtdilər).

yetilər **-**quş dilin quş bilir dedilər, **doğma dilim yedilər**. (eşəklə eşək gərək. (**eşək**: (< **eşmək**). eşici. tovlaq. kələkçi. hoqqaçı). kopoyoğlu ilə kopyoğluluq gərək).

yetili xəbərli. xəbərdar.

yetilmək **1**. tamamlanmaq. **1**. qurtulmaq. **1**. bitinmək. bütünmək. kamilləşmək. **1**. toxdamaq. bitilmək. -yaranın **yetilməsi**. **1**. **yedilmək**. -**yerinə yetilmək**: **edilmək**.

yetim -**gözyetim:** baxış. nəzər. -bu gəzintilər **gözyetimin** gərəyincə genişlətmiş.

yetim qıran. qırın. öksüz. atasın anasın itirmiş.

yetim **-o ki pox yedim demir, pox yedirdərlər**. (**demir**: deyə bilmir). (kişi öz yanlışların bilib tanısa (e'tiraf edsə), yaşayıb yaşadar)**.**

yetim pişmiş. yetik. (< **yetmək**). yetli. yetil. kamil. olqun. varqın. dəymiş.-**çocuq anadan yetim qalar**!. (**yetim qalar**: yetim durar. yetik olar. kamilləşər). (öğrəşdiyimiz toplum durumuna görə, cocuğun əkdisi (tərbiyəti), eğitimi, ilkin anasından asılıdır).

yetim **-pox yedim demək:** ağız çəkmək. üzr istmək.
-koldan kötük olmaz, **haydan yetim**. (onları ər arvadlığı bəlli olmaz). (**haydan:** erməni. kəsən oğlu).

yetim **-yetim gözü çömçədə**, yartı gözü omçada, oğru gözü olçada. (**omça**: kündə). (**yartı**: odunçu) (**olça**: qənimət)

yetimə -**yetimə baxsan**, betinə durar. (**betinə**: üzünə).

yetimxana baxımev.

yetimləşir ərişir. pişir.-kişi, yaşamaqla dəğişir, **baş, çəkə çəkə ərişir.**

yetin! gözlə!. muğayat ol!. özüvü gözlə!. take quare!.

yetinçi xəbərçi. (suxənçin).

yetiniş ərişiş. ulaşış. qazanış. ediniş.

yetiniş qutaşlıq. qutalıq. onaşlıq. onatlıq. başarı **(**başa çatdırma**)**. müvəffəqiyyət. nailiyyət.

yetinlik edinlik çıxar. ölçüsü.

yetinmək -**ot, göy yeməklə yetinmək:** otluqmaq. göygüləmək. göyəçimək. ot giyahxarlıq, vejetaryənlik edmək.

yetinməyən **-yetinməyən dağa çıxdı**. (**yetinməyən** yola çıxar).

yetir bardur**.** apar. çatdır.
-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, **yetir bir gün**.

yetir bəs edir**.-**görən olsa, **bir başa bir göz yetir**. (bilən başa bir göz yetər) **..**
-dözüb duran, ölür bir gün, dözərək yürən, **yetir bir gün**.

yetir -**yeriyən, yetir**, izləyən, çatır. (yürən, yetmiş, izən, ərmiş).

yetirəməm -**yerinə yetirəməm**:ornamam.

yetirən barındıran. yığan. -bir arada **barındıran**.

yetirən **yedirən**. **yeyidən**. açar. acıdan. acığdıran. iştah açan.

yetirər sağar. yağar. -yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa**, **hər nədən sağar**. (**sağırsa**: yağdırırsa. yetirirsə). (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar.

(toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yetirər -yer əkən buğdasın güdər, **saman özün yetirər**.

yetirib -**yedirib içdirib**: aşatıb içitib.

yetirib -**yedirib içirmək:** əkləyib saxlamaq.

yetirir -**başlı igid elə yetirir**, başsız igid, elin itirir..
-**duran yetirir**, yatan itirir.

yetirir ötgəzir. müntəqil elir**.** -birinin elinə yurduna **bağlılığın ötgəzir**.(. -elim günüm olmasa, ayım günüm doğmasın).

yetirirsə sağırsa: yağdırırsa. -yağırsa hər yerə yağar, **sağırsa, hər nədən sağar**. (bir bölgənin bir bölümünə yağırsa, o bölümün hər yanın tutar. (toplumun gənəl dolanşığı, bayağı durumu bir külçə kimidir. birinə gurda yağsa, o birinə heç olmasa damar, o birini etgilər). (**sağanırmaq**: sağanaq, gur yağıyar).

yetirmə **yetgüşmə**. təslimat. təhvil.

yetirmək **1**. çatdırmaq. aşırmaq. -bu yollar bizi hara **aşracaq**. **1**. **yedirtmək**. aşatmaq. **1**. gətirmək. **1**. armıtmaq**.** ərmitmək. ərşitmək. ulatmaq. **1**. **yedirmək**. bəsirmək. bəsləmək. basırmaq. **1**.**yedirtmək**. aşqatmaq. nuş editmək. -ona bir yumruq **aşqatdı**.

yetirmək -anğrı bəriyə **çala göz yetirmək**: ötə bəriyə göz salmaq. (**çala:** ötəri).

yetirmək çaqdırmaq**.** çatqırmaq. çatdırmaq. -bunu onun qulağına **çaqıt**.

yetirmək çalmaq**.** dəğirmək. -**qulağa çalmaq**: eşitirmək.

yetirmək gətirmək**.** hasil edmək. -yemiş **gətirən** ağac.

yetirmək -**göz yetirmək. göz gəzdirmək**. qarancalamaq.

yetirmək **yedirmək.** yüvütmək. aşılamaq. -qulağına nələr **yüvütdü**.

yetirmək -**üstünü yetirmək**: dalını çatdırmaq. öhdəsindən gəlmək.
-çapa **yetirmək:** çapa çatdırmaq.çapayıtmaq. çap edmək

yetirmək -**yerinə yetirmək:** yerinə qoymaq. ornamaq.

yetirməqtir -qurur başqalar üçün şişinməkdir, **güvən kəndi kəndivi yetirməkdir**.

yetirmiş -yetişsə yerə ağac budağı, **demək ki yetirmiş bollu barı**.

yetirsin **-basda yürü, yetirsin**, əkdə suvar, dərirsin.

yetirt **yedirt**. **yeydir. iydir.**

yetirtərlər **-o ki pox yedim demir, pox yedirdərlər**. (**demir**: deyə bilmir). (kişi öz yanlışların bilib tanısa (e'tiraf edsə), yaşayıb yaşadar).

yetisiz xəbərsiz.

yetiş uğra. -**tarı uğra**: allah kömək. -**tarı uğrasın**: allah ras gətirsin. tarı kömək olsun.

yetişən çatan. baran. -baran kim: çatan kim. yetişən kim.
-**bu işə yetişən**: bu işə ulaşan. bu işlə məşqul olan.

yetişəndə baranda. çatanda. -**baranda** geç olmuşdur artıq, baş altına yasyıq, üstünə daşlıq.

yetişər -biçik qorğa qorğa, kişik sorğa sorğa **yetişər**!. (**biçik**: beçə. kiçik))**qorğa qorğa**: qoruna qoruna. çəkinə çəkinə. diksinə diksinə). (**sorğa sorğa**: sorağlaşa sorağlaşa. soruşa soruşa).

yetişərmi -adam ki mindi adın atına, yel yetişərmi onun çatına. (**çatına**: izinə). (ada qapılan sana sığmaz).

yetişib kip qalıb. -qış **kip qalıb:** düşüb artıq.

yetişincə barqaç. barınca. -ora **barqaç**.

yetişincə **-oğul yetişincə**, qız pişincə.

yetişir yaxınlab qalır. -qış **yaxınlab qalır:** düşmək üzrədir.

yetişqin **yetişgin**. ərişgin. olqunlaşmış. qoyasa.

yetişmək **1**. aşmaq. çatmaq. yetmək. ərmək. ərişmək. irəşmək. -sıra bizədə **aşar**. **1**. toxamaq. ərişmək. -buda ona **toxadı**. -bura hançı aylana **(**meydana**) toxar**. -amaca **toxamaq**. **1**. ərgimək. uğurmaq. nərsiyə çağında çatışmaq. -bu gündə işə ərgimədik. -gələcəksən çalış şama **ərgi**. **1**.göyərmək. -yağmur bilən yer **göğər**.

yetişmək -bir düşüncəyə yetişmək: oydaşıqmaq.

yetişmək ösmək. olmaq. gəlişmək. böyümək.

yetişmək ulaşmaq. qovuşmaq.

yetişməmiş -**iyi yetişməmiş nərsə:** kalaz.

yetişmətən **-**yetişmədən qıl yaraq, yaş yetmiş, iş bitmiş.

yetişməz -kölgədə yemiş iyi yetişməz.

yetişsə **-**yetişdi qız, ərə bardır, **yetişsə ə**r, qıza bardır.

yetişsə **-yetişsə yerə ağac budağı**, demək ki yetirmiş bollu barı.

yetişti **yetişdi**. **-yetişdi qız**, ərə bardır, yetişsə ər, qıza bardır.

yetiştirmək **yetişdirmək.** bolqutmaq.

yetitə **-yedidə** dedidə.

yetitmək **yedit yetit**: yedit bəslə. -**yedit dedit**. **(**yedirdib sözün, savın, xəbərin al, çıxart**)**.

yetiztirmək **yedizdirmək**. aşatamaq.

yetqər -ağızıın olsa tanrı yetgər **hər yerdə**. (**ağızıın**: qismətin)

yetqi **yetki**. yetənək. ərkə. irkə. çatbar. səlahiyyət. kifayət.

yetqi -**itgi var yetgi artırar**, itgi var varlıq batırar. (**itgi**: zərər. ziyan).

yetqil **yetgil**. arman. məqsəd.

yetqil **yetgil**. yeddi bucaq.

yetqiləşmək **yetgiləşmək**. kamilləşmək.

yetqilətmək **yetgilətmək**. kamillətmək. -çala işləri **yetgilətmək**: yarımçılıq işləri qurtarmaq.

yetqili **yetgili**. **1**. kamil. -səndə barı **yetgili**: səndə hər nə **kamildir**. **1**. mucaz. izinli. sahibi ixtiyar.

yetqiliq **yetgilik**. kifayət. edingi. məharət.

yetqin **yetgin**. **1**. (rəsidə). **1**. aşnıq. baliğ. -**aşnıq** kişi. -**aşnıq** iyid. -**aşnıq** yemiş. **1**. bolqasun. **1**.gəlik. pişmiş. hazir. bolçun. baliğ.

yetqin **yetgin. 1.**çatqın. varmış. ərgin.**1**. yetmiş. ərgin.

yetqincəq **yetgincək**. yeni yetmə.

yetqinməmiş **yetginməmiş**. kal < çal.

yetqüşmə **yetgüşmə**. yetirmə. təslimat. təhvil.

yetmə **-yeni yetmə:** ircis..
-**yeni yetmə**: qopca.

yetmə **-yeni yetmə:** tərnə. novcəvan. novnəhal. **-yeni yetmələr:** tərnə törnələr**.**

yetmə -**yeni yetmə:** yetgincək.

yetmək **1**. **<> etmək**. **1**. aşmaq. çatmaq. yetişmək. ərmək. ərişmək. irəşmək. -sıra bizədə **aşar**. **1**. mərbut olmaq. -o mənə **yetməz**, buda sizə **yetməz**..
-**ər yetmək**: böyümək.

yetmək -**anda yetmək**: sözündə durmaq..
-**ağlı yetmək**: ağlı kəsmək. ağlı ərmək**.**

yetmək -**anığına yetmək:** anıqlamaq. anğıqlamaq. ayıqlamaq. aydınlamaq. açıqlamaq. kəsgitləmək.

yetmək -**günü** dolmaq (**yetmək**. çatmaq. olmaq. bolmaq). vaxtı çatmaq. və'dəsi çatmaq.

yetmək **-qanığına yetmək**: dəlilinə, hüccətinə çatmaq.

yetməsə -**çobanın ayağı yetməsə**, dayağı yetər.

yetmətaq **-ayaq yetmədik yerlərə** yet könül. (ayaq çatmadıq yerlərə çat könül)

yetmətən -söyənmədim evrənə yara mən, **bitirdim işi ölüm yetmədən**. (e'tibar edmədim dunyağə dosda mən, əcəl gəlmədən işlərimi bitirdim)

yetməti -dözüm qılan, arza yetmədi. (**arza**: arman. arzu. aranan nərsə).

yetməyən **-yetməyən yerə ayağın**, soxulmasın qadalı başın.

yetməz **1.** naqis. -yaş köçdü, yetənmədi, **yetməz** qaldı işləri. **1**. möhtac. -**yetməzlərin yardı**: möhtacların köməyi.

yetməz -**ağız yetməz**. söz çatmaz. -onu övməyə ağız yetməz. (**övməyə**: tə'rifləməyə). -**yetməz çatmaz:** kəm kəsir.-**yetməzini çatmazını** qaldırmaq.

yetməz -işçil kişiyə, **ömür yetməz**. (dünya durunca dursa, işin bitirməz köçər). (dünya durunca dursa, işləyənə iş bitməz).

yetməz namərd. -hər **yetməzə** yazıqlama sözünü. (**yazıqlama**: açıqlama. heyf eləmə). -**yetməzlərin** əlinə saldı bizi. -**yetməzə** çatarsa əlin, başın qoyub salma ayağa daşı. -**yetməzə** açılan əl dolar topraqıla. -**yetməzlərin** yetəri: namətlərin cəzası. -**yetməzlərə** uman gözlər, açılmaz. -**yetməz** çörəyi, acı qoxar ürəyi. -**yetməzin** adın çəkmə.

yetməz **-**öz özün usu yetməz, usluların sözün tutmaz. (gicoğlu gic). (**usu**: ağlı). (**usluların**: ağıllıların).

yetməz. kötüş. (> **götüş**). kitos. pis adam. (namərd. nakəs. şərir. pəst. təbəhkar).

yetməzçilik kəmçilik. (nasazqarlıq).

yetməzə -yetənə, bir baş, **yetməzə, bir daş**.(**baş**: kəllə).

yetməzin **-yetməzin qalmaq**: nakam qalmaq.

yetməzlər yoxsunlar. məhrumlar**. -**asil yetməzlər atanadan olanlar yox, bilim əkimdən olanlardır. (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən)**.**

yetməzlərə uman gözlər, açılmaz.(**yetməz**: namərd).

yetmir ödəmir. kafi değil. -gəliri gedirin **ödəmir**. -dadı acısın **ödəmir**.

yetmiş **-gidən yetmiş**, əkən dərmiş.

yetmiş **-yaşı yetmişə yetmiş**, yaşam dartışı itmiş. **(dartış:** cəzzabiyyət).

yetmiş yetgin. ərgin.
-yaş yetmiş,iş bitmiş.

yetmiş -**yürən, yetmiş**, izən, ərmiş!. (yeriyən, çatır, izləyən, yetir).

yetmiş -yürən, yetmiş, izən, ərmiş. (**izən**: izləyən). (yeriyən, yetir, izləyən, çatır**)**.

yetmiş -**yaşı yetmiş**, varı gedmiş, çəlik düşmüş əlindən.

yetmişə **-yaşı yetmişə yetmiş**, yaşam dartışı itmiş. **(dartış:** cəzzabiyyət).

yetmişinə **-yeddisindən yetmişinə qanmamış**, səksənində gül açmaz.

yetnəq **yetnək.** vaqif. xəbərdar.

yetriş ayış. ayiş. nərsəni yetişmə, pişmə üçün dincə bıraxmaq. -**dəmə bıraxmaq**.

yetsə **-**könül yetsə, qol yetər. (**qol**: əl).

yettəş **yetəş**. həm paya. həm məqam.

yetti -altı ağa yığnaşar, bir atalıq quramaz, **yeddi əkə can atar**, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

yetti **-ölümü gəlməz yetdi**, ölümü gələn getdi. (**ölümü**: əcəli).

yetti **-**tezliyən itdi, **izləyən yetdi**. (**itdi**: yetmədi). (**tezləmək**: tez eləmək. tələsmək).

yetti **yeddi**. birgə ata, **yeddi oğul** saxlayar, bir atanı **yeddi oğul** saxlamaz.

yetti **yetdi.** -yolun tutan, **çata yetdi**, ağız güdən, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi).

yettiləyin **yeddiləyin**. **həfdələyin**. hər yeddidə, hər həfdə olunan, qaytalan, tikrarlanan.

yettisintən **-yeddisindən yetmişinə qanmamış**, səksənində gül açmaz.

yetün **-**verdin adındı, **yedün dadındı**, sandıkdakı yadındı.

yevriyə **yevriyə**. yüvrüyə. yürügə. çevik. zirəngə. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

yey **1**. onat. doğru. düz. dürüst. **1**. məsləhət. -kim kimdən **yey** istir. -**yey** değil. **1**. yaxcı. -**yeylər**: yaxcılar. -**yey** görmədim: yaxcı görmədim. (# gey: pis). **1**. dinc. rahat. **1**. **yeğ**. -say bəylərim, birbirindən **yey** bəylərim..
-**yoxdan yey (yeğ) adamdı**: başqası olmayan yerdə iyidir.

yey -dəm bu dəmdi, **yey içib dündən demə**, ertiki gündən ötün heç qəm yemə. (**yey içib**: yey içib). (**ertiki gündən**: qabağki gündən. keçən gündən dünəndən). (**ötün**: keç).

yeycəq **yeycək**. bəsi. azıq. qıda. -**bəsi** ürünləri: azıq önümləri.

yeyçin yaxşılıq sevən. (xeyrxah. nikuxah).

yeyə -türk dəmir deyir, **pas yeyə**. (**pas**: **1**. dəmir pası, pusu. **1**. fars. tat).

yeyəcək aşar. -**aşar aşım qalmadı**: yeyəcək (yeməli) yeməyim qalmadı. -**aşar değil**: yeyəcək değil. yeməli değil.

yeyəcək azıq. qazıq. ərzaq.

yeyəcəq **-**əli ağzına çatsa, yeyəcək. (imkanı, gücü çatsa)

yeyəcəq **yeyəcək**. aşarı. aşalıq. aşlıq. aş. -**aşarına** heç nə tapmadı. -**geyəcək yeyəcək**: geyim keçim. xurd puşak..
-**yeyəcək içəcək**: aş su.

yeyəcəq **yeyəcək.** aşarqa. -**aşarqa** birər nərsə bulabildik: bir nərsə tapabildik.

yeyəcən yeyimli . **-yeyimli at armaz**. (**armaz**: əldən düşməz).

yeyəqən **yeyəgən**. çox yeyən. aşamçı.

yeyəliqlərimi **yeyəliklərimi.yiyəliklərimi.** islərimi . həqlərimi. -məndə dilimi unudaraq, adamlığ islərimi unutdum!!!!.

yeyən **-**anadilin danmamış belə, **danadan hələ süt yeyən ana**.
-uluqları ulu sevgiylə övən, alçaqları urğu astında yeyən. (**urğu**: zərbə).

yeyən -**aş dadın yeyən bilər**, yol ağramın, gedən. (**ağramın**: əzabın).

yeyən -eyilik dadlı oli, **onu yeyən dadanmasa**, axmaq oli.

yeyən -əməkçi, aşağan olur, **az yeyən, yaşağan**. (ağrı, zəhmətə dözən işi aşrır (müvəffəq olur), az yeyən çox yaşıyır).

yeyən məğlub. -**yenən yeyən** qalib məğlub..
-çoxu geddi azı qaldı, **yeyən** qaldı, yemiyən yandı.

yeyənlər! -azı yetik, çoxu itik, **yeyənlər**! (**yetik**: fayda). (**itik**: zərər) (azı karar, çoxu zarar, **yeyənlər**!).

yeyər -dilin tutanmıyan, **qulağından yeyər**. (**qulağından yeyər**: ursanar: (< **vur**). cəzalanar) (hər sözü hər yanda demək olmaz).

yeyər **-əkən əkdiyin yeyər**, əkməyən kəlləsin. (əkən əkdiyin yeyər, əkməyən **başın**).

yeyər **-**kəllə gəzən dananı **qurd yeyər**.

yeyər -söz gəlsə deyər, aş gəlsə **yeyər**.

yeyər **-**yaxşı aşıvı, **yaman başıvı yeyər**.
-üzümün yeyər, bağın sormaz. (işin nasıl olduğu nəyinə!).

yeyər -ağız yeyər, göz utanar.
-**ağız yeyər**, qarın çəkməz bulğanar. (hər iş iki başlıdır)

yeyərdoymaz qarabataq. obur.

yeyərəm **-**qonağa qoyaram sıylavım olar, **özüm yeyərəm qolqatım olar**. (**qolqat** : qolun güclü olan yukar bölümü).

yeyərlik **iyərlik. yiyərlik.** yemlik. l.

yeyərmən iyərmən. çox yeyən. yeyimcil.

yeyərmən yeyimcil. çox yeyən.

yeyəz məsrəf.

yeyib **-**biz **yeyib azaltdıq**, özü uğurlasun. (**uğurlasun**: bərəkət versin).

yeyib -**boşqabda yeyib, qazana sıçır.**

yeyib **-**çəkib əmək, **yeyib əkmək**. (**əmək**: zəhmət).
-**yeyib doymab**, yalab doymaz.
-dadın bilən **yeyib gedər**, dadın bulan dadıb gedər, dünyamız penceredi, baxıb gedər. (günün keçər, çökər torğan, yubandınsa, köçər karvan).

yeyib **-əğri poxun yeyib tox gəzər**, vay doğrunun tavına. (**əğri bir pox tapıb tox gəzər,** vay doğrunun çağına). (**çağına**: **tavına**: halına).

yeyib **-yeyib doymab**, yalab doymaz. (**doymab**: doymayan).

yeyib -**yeyib içəndən son**: aşab içəndən son..
-**göy yeyib** altın sıçar (törər) (tapmaca) (**ipək qurdu**)..
-**alma yeyib ağrıyınca**, ərik yedə öl**..**
-aşın yeyib, daşlayan. (nankor).

yeyib -**yeyib içmə əkli**: yeyib içmə əhli.

yeyib -**yeyib içmə:** aşam..
-**yeyib doymaq**: azığlanmaq. azıraymaq.

yeyici **iyici**. nərsənini yeyən, çürüdən. -sirkə paxır **yeycisidir**: sirkə paxırı yey.

yeyicisi **-adamin yaman yeyicisi olsun** yaman deyicisi olmasin.

yeyiq **yeyik**. istehlak..
-**yeni yeyik**: yeni əsgi. acar aşar. taza köhnə.

yeyilən **-yeyilən çörək** gej durmaz!. (yeyilən çörək tez unudulur).

yeyilər **-**sirkə qalsa acıyar, bilək qalsa çürüyər**, bilik qalsa yeyilər** (**yeyilər**: azalar).

yeyilmək **-sürtünüb yeyilmək, aradan gedmək**: aşğınmaq.

yeyilmək **yenilmək**. aşırılmaq.düşürülmək.

yeyilməz -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin **deyil yeyim, yeyilməz**, mutluq dediyin quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz.

yeyim -mutluq dediyin deyil geyim, geyilməz, mutluq dediyin **deyil yeyim, yeyilməz**, mutluq dediyin quşdur durur, qonar köçər, tutulmaz..
-nə dörddə alım var, nə beşdə verim, **nə özgənin dərdin, ürəyim yeyim**.

yeyim -**yeyim içim**: aş su. aşam. (əkll o şürb).

yeyim -**yeyim içim bakanlığı:** azıq ovqat bakanlığı: tamaq tadım bakanlığı: xarbar vəzirliyi. (**bakanlığı**: vəzirliyi).

yeyimcil aştal. iştahlı.

yeyimcil çox yeyən. yeyərmən. iyərmən.

yeyimli yeyəcən. **-yeyimli at armaz**. (**armaz**: əldən düşməz).

yeyin ayaqlı. iti. əzmli. -yola çıxdın, yaraqlı, iş başladın, **ayaqlı**.

yeyin bassa. basda. birdən. iti. tüt. (# **yassa**: **yasda**. asda. yasıca. yassıca. yavaşca). -**bassa** oturdu: birdən oturdu. -**bassa** yürən yorulmuş, **yassa** yürən yorulmaz.

yeyin qırvax. qıvraq. iti. tez.

yeyin tiröv. diröv. tezgin. tezcə. itigin. -**diröv** dışar çıxdı: tezcəeşiyə çıxdı.

yeyin **yeğni**. **yeyni**. **1**. iti. çapğın. -**çapğın** yeriş. **1**. qırra. aştırı. iticə. **1**. **yelin**. tovaş. hovaş. iti. **1**. qurd. iti. itiz.**1**. tirqov. iti. səri'. iti dəbəşən. səri' hərəkət edən. **1**. yeyin iti. itik. tovun. sürətli.

yeyincə qurdun. iticə. itizək. -**qup qurdun**: çox iti. çox kurnaz.

yeyinləmək attımlamaq. -işlərin yürüşü ged gedə **attımlayır**. **1**.

yeyinlətmək tizitmək. sürət artırmaq. səriləşdirmək.

yeyinliq -nərsənin itilik, çaltlıq, yeyinlik ölçüsü: təpgin. tempo. timpo. temp. -**kovşaq təpgin**: yavaş timpo. -önümçülük **təpgini**. ürətim, tovlid timposu.

yeyinti xurd xurək.

yeyir -**az yeyir** küsür, **çox yeyir** qusur.

yeyir **-ortada yeyir**, arıtda gəzir. (**arıtda**: dalıda. yanda).
-güdülü beyin, **kəndini yeyir**. **(güdülü**: nigəran. şəggili. məşkuk).

yeyir **-**yalan kök alıb gedir, hər gələn bildiyin edir, **qolçamaq istəyin yeyir**.

yeyirtə **-yeyirdə** deyirdə.

yeyiş utzuş. məğlubluq. -**yeniş yeniş**: utuş utzuş. qələbə məğlubluq.

yeyişin -**yeyişin itirmək**: iştahın itirmək. meyilin itirmək. çalığımaq. çalığlamaq. iştasızlaşmaq.

yeyitən **yeyidən**. **yedirən**. açar. acıdan. acığdıran. iştah açan.

yeylər -**bizdən yeylər**: (əz ma behtəran).

yeymək **yenmək**. məğlub edmək. -arslanıda alçov bilə yeydilər.

yeyni **yeğni**. **yeyin**. iti. -**götü yeğni (**yeyni. yeyin**) olmaq**: hərəkətli, çalışqan, atıq olmaq.

yeyrək -**çox iti, yeyrək, sürətlə**: çalavaz. çalağuz.

yeysayın yadaçlayın**.** ansayın. yadəş bexeyr. iyiyə yadlama, anma sözü. -keçən günləri ansayın.

yeytir **yeydir. yedirt**. **iydir.**

yəhər əkər..
-at at olsa **yəhəri** buraxar, yiyəni yox..
-**at yəhəri üzərinə salınan örtük**: örüdük.

yəhər **-**kəndini bəğənən, **kəndinə yəhər yapar**. (çox nələr qatlanar)**.**

yəhəri -daşqanın təkəri, atın yəhəri.

yəhərləmək atrımlamaq. aşrımlamaq. zin yaraqlamaq.

yəhərləmək əkərləmək.

yəhərli -yüyənli at, yəhərsiz, **yəhərli at**, iyənsiz qalmaz. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz).

yəhərsiz -yüyənli at, **yəhərsiz**, yəhərli at, iyənsiz qalmaz. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz).

yəqə **yəxə** . -**yəxə yırtmaq : yəxə cırmaq**: birisi, nərsəsi üçün özün çox istəkli görkəzmək..
-**yaxa çalmaq**: adlandırmaq. mənsub edmək..
-**qarayaxa:** rəncbər. zəhmətkeş.

yəqə **yəxə**. boyunca. -köynək **boyuncası.**.
-çəpyəxə (çap+yəxə): > həfyəxə. yəxəsi çapıq, biçik biçimli yəxə.

yəqə **yəxə**. çörəg. çörək. çöğək.

yəqəli **yəxəli**. **yaxalı.** adlı. mənsub.

yəqənin **yəxənin**. -**yaxanın göğsə doğru** çönən, devrilən bölümü:. çəkə. çəkin. çalpa.

yəqin kəsin.

yəqirman **-dəgirman sıçanı** gurultudan qorxmaz.

yəqsin **> yeksan**. təksin. təkiş. təkşi. **(**< **dənğ)**.

yəqtən **yəxdən**. **ovdar**. **avdar**. **(**< **av)**. sandıq. qutu.

yəqva **yəğva**. mərasim. **obuq** (**< tobuq**. **topuq**).

yələ < **yelə**. **1**.başıboş. başına. özbaşına. cilovsuz. -**yələ** bıraxmaq: başına ötürmək. -**yələ** qalmış: başına qalmış. -**yələ** dursa, **yelə** gedər. (yaşamda, seçilən amaca

çatamaq üçün, yol salmalıdır). **1.**müfdə. -**yələ** verrəm alan olmaz. -**yələ** verdim, alan olmadı. -**yələdi yələ**. müfdədi müfdə. -**yələ** verdim qutaram.

yələ **yala**. sadə. seyik. anlaşılır. çətin, burşuq olmayan. -**seyik pitik**: sadə kitab. -**yala** söz: sadə söz.

yələ yular. cilov. noxda. çalva..
-at yələsində: ayağ üsdə. tər tələsik. çarçapıq. -**at** yələsində gəlib getdi. -**at yələsində** çapmaq: iti çapmaq.

yələçi axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. yüyənçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün) > **cilovdar** (fars)}. noxdaçı. çalvaçı.

yələnq **yələnğ. yeləng**. yel vurub oynayan incə yaşıq, yaşqa, tutu, duvağ. tor. -gəlin **yeləngi**.

yəlir qolay gəlir. rent. rant.

yəmini -**yəmini pozulmaq**: tanğısın aldıdmaq. inamın itirmək. sidqin siyritmək (sıyrıtmaq).

yəprəş yapraş (**yapraq**: örtük. (< **yapmaq**: örtmək. qapamaq)). dəğişik görnüşlü, boyalı. saf, bir qılıq olmayan. bənəkli dəri. səprəş. səpgilli.

yərintəc **yərindəc** (fars) < **yarıntıç** (**< yarmaq**). ayaqqabı üçün kəsilən tikə (şırıq, yarıq) gön, (gön tikəsi).

yərtəcər **yərdəcər**. **yardaçar**. **yardac**. yardım açar. yardım sever. comət. cəvanməd. xeyrxah.

yərtoymaz **yərdoymaz**. hopur. opur. (hopmaq) korboğaz. doyumduymaz. doymaq bilməz.

yəşərmək gövərmək.

yəşərməz **-daş yəşərməz**, **keçirsədə yaz**, olda topraq, qoxur güllər saç!.

yəşmi iti yaşıl.

yətəq **yədək > yataq. 1**. əkət. əkit. **1**. boşuq. artlıq. zəxirə. pəsəndaz. **1**. qoştağ. **1**. yandağ. **1**.saxpay.

yətəq **yədək.** asqıda götürülən at. (rikabi). kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**.

yətəqləmək **yədəkləmək.** sürükləmək.

yətən **yədən**. **yədən**. aparan. yularan. cilovdar. sürücü..
-dəvə gördünmü, **yədəni** ölsün: **(**danmaq üçün söylənən deyim**)**. gəvə ki görmədim, heç o öləsi dəvəçinidə görmədim**)**. **(**nə dəvə gördüm, nə dəvəçi**)}**.

yi danma yalanla barımaq olar, .

Yiğit çıplak doğar anadan.

yığlama **yığlama**. yılama. cılama. ağlama. -**cılama** bala **cılama**.

yığmaq yığmaq**.** calamaq. tökmək. **-**günü günə **caladıq.**

yıq **1**. **yıx**. -gürəşçin atan olursada, **yıx**. (**gürəşçin**: meydanda olan rəqibin). **1**. **yığ.** çək**.** -**başın yığ**: ovsarın çək.**1.yığ.** seç. (#**saç**: səp).

yiq **yik (**moğol**)**bir.

yıq -yumurtları **kəndi tostuva yığ**, dostunkuna yok!. (**tostuva**: torbava).

yıqac **yığac**. **yığca**. xulasə.

yıqacınmaq **yığacınmaq**. **yığcanmaq**. xulasə olunmaq.

yıqacıtmaq **yığacıtmaq**. **yığcalatmaq**. xulasə editmək.

yıqaclamaq **yığaclamaq**. **yığcamaq**. **yığcalamaq**. xulasə edmək.

yıqaçı **yıxaçı.** ayağçı. q abqaşığ yuvan maşın.

yıqalamaq **yığalamaq. yığmaq.** avalamaq**.** toplamaq. -el barı bir yerə **avaladı**.

yıqam **yığam**. **yumağ**. toplam. cəm'. -**yumağı** neçə **(**oldu**)**: toplamı kaç. hesab cəmi neçə. cəmi neçə.

yıqama **yıkama.** yuyğuş. yuma. yuğuş. -**baş yıkama:** baş yuyğuş. baş yuma. baş yuğuş.

yıqamaq **yığamaq**. **(**yığa bilmək**)**. qoşamaq. -**iki ağız sözün başın qoşamamaq (yığamamaq)**: iki sözü bir araya gətirəməmək.

yıqan **-odunu yığan bilər**, inəyi sağan. (**bilər**: tanır).

yıqan **yığan**. barındıran. yetirən. -bir arada **barındıran**.

yıqan **yığan**. tikşirüvçi. toplayan.

yıqan **yıxan**. -döğülən varsa, döğən var, **yıxılan varsa!, yıxan var**!. (nədənsiz heç nə olmaz, su gəlib nola dolmaz)**.**
-güvəni yıxan: e'timadı səlb edən.

yıqan **yıxan. -**qarın doyuran aşın , **yağu yıxan daşın olsun**.

yıqan -buyruq enirsə göydən, yığan sən, yapalıqdan, yalanlıqdan uzaq gəz. (**yapalıqdan**: qiybət edməkdən) (yaşamda ilərləyiş sirri).

yıqan -**yıkan sürən:** düşə qalxa. -izindən **yıkan sürən** ılqab. (dalından düşə qalxa qaçıb).

yıqanı **yığanı**. -**əl yığanı**, göz görər.

yıqanıntır **-**söz tutanın, **inci yığanındır**.

yıqanoq **yığanoq**. **yığılamaz**. qamanaq (**qamanılmaz**.). sədd olunamaz. (pişgirlik ediləməz).
-**qamanaq** kəsəllər, ağrıqlar.

yıqar -birikən qırxlar, **biriklər yıxar**.

yıqar -ərlə arvad quruşar, biri calar biri yaxar, böyləliklə evi yıxar! (**quruşar**: qurşanar. qızar. təhrik olar).

yıqar -götürsən uzun hər nəyin ipin, **ya dolaşıb yıxar**, ya üzülüb qırılar. (yaşam boyu arzıda, diləkdə, aramada olmaq gəlirli (yeğ. yümünlü) degil. hər nəyin sonu var, bu sonu özün qoysan yeğ gəlir)**.**
-damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar..
-damar damar dam yıxar, damcı damcı göl yığar..
-güclü bilək **birin**, güclü bilik **minin yıxar**..
-inac artqısı **ev yıxar**. (artıq inac **ev yıxar**). (artıq, aşırı güvənmək eyi değil).

yıqar -qorxu, kişini yıxar, yanğu qududar. (**yanğu**: yağnu. yağınu. düşmanı).
-**yaman atlı el yıxar**, yavan oğru ev.

yıqar **yığar**. -anası tökəni, **balası yığar** (qız anasından öyrənər). -anası tökəni, **balası yığar**..
-içindeki hırs, **dağları yıxar**, gözler, önə, səngərə baxar..

-anası tökər, **balası yığar**. (bu söz ana ilə balanın tzm əməkdaşlığın bildirir.) (bu söz iki kişini birbirinə uymağı bəlgitir). (ananın qılığın, ülgüsün, qızı yiyələnər).

yıqar **yıxar. -**bardı ərən, qonağ görüb, qutqa sağar, qaldı alığ, **oyuğ görüb evin yıxar**. (**bardı**: geddi) (xoş düşünər), (**alığ**: səfeh gədə). (**oyuğ görüb**: qaraltı görcək). (geddilər o kişilər ki qonağın gəlməyin qutluq sanardılar, qaldılar hüllük küllük kişilər ki, bir qaraltını qonağ sanıban kəndi evin yıxır).

yıqar **yıxar.** -coşarsa qoşu, **yıxar eni yo**xuşu.

yıqar -**yıkar sabın**: paltar sabın. kir sabın

yıqarmaq **yığarmaq.** qısırmaq. toplamaq.

yıqat **yığat**. yığıb yana bıraxılmış para. (pəsəndaz. ənduxtə).

yıqatmaq **yığatmaq**. yığıb yana bıraqmaq. (pəsəndaz edmək).

yıqca **yığca**. **yığac**. xulasə.

yıqcalamaq **yığcalamaq**. **yığcamaq**. **yığaclamaq**. xulasə edmək.

yıqcalanmaq **yığcalanmaq**. **yığcanmaq**. xulasələnmək.

yıqcalatmaq **yığcalatmaq**. **yığacıtmaq**. xulasə editmək.

yıqcam bütün. -**ağzı yığcam:** ağzı bütün.

yıqcamaq **yığcamaq**. **yığcalamaq**. **yığaclamaq**. xulasə edmək.

yıqcanmaq **yığcanmaq**. **1**. **yığacınmaq**. xulasə olunmaq. **1**. **yığcalanmaq**. xulasələnmək.

yiqən **yikən**. **yekin**. bir. -**yikən** kişidə görmədim. **yikən** kəs belə görmədim, heç bir nəfər də görmədim. -**ayrıq yikən**: başqa biri. -**yekin** ay: bir ay. -**yekin** balğu su istyəim: bir udumluq.

yıqıb -**yığıb bağlamaq:** cuklamaq.

yıqıb -**yığıb bir yerə tökmək**: bükdələmək.

yıqıb -**yığıb yığışdırmaq:**qonqalamaq. qoyqalamaq. cəmləmək.
-börkün kürkün **yığıb getdi**.

yıqıb -o yakın bu yakın yığıb: o yanın bu yanın toplayıb.

yıqıcı -yıxıcı **teşə.** (**teşə:** intiqad).

yıqıq **1**.**yığıq**. dərik. dərlənmiş. topuq. **1**.**yıxıq**. uçuq. dağıq. veyran. düşük..
-**yığıq sıyıq**: (yığıq lığıq. tıxıq sıyıq) **qapur yapur**.

yıqıq **-**yırtıq ələk, **yıxıq dam**.

yıqıl **yığıl**!. irkil!. birkil!. büklün!. bükələn!.

yıqıla **-**uşaq **yıxıla yıxıla** ulalar. (**ulalar**: böyüyər)

yıqıla -**yıxıla qalxa:** çəkə düşə.

yıqıla -**yıxıla yıxıla, əsə əsə yerimək**: entirəmək.

yıqılama -**yıxıla qalxa**: abına axına. avına axına. düşə qalxa.

yıqılamaz **yığılamaz**. **yığanoq**. qamanaq (**qamanılmaz**.). sədd olunamaz. (pişgirlik ediləməz).
-**qamanaq** kəsəllər, ağrıqlar.

yıqılan **-damcılataraq, sağıtılaraq yığılan içgi:** çaxır. sağır.

yıqılan -gəliri qoru, tükəzi önlə, yığılan artsın, qızıla dartsın. (**tükəzi**: məsrəfi. xərci) (**önlə**: qabağın al). (**yığılan**: tutunan. yədilən). (gəliri saxla, xərcivi azalt, yədəyin artsın, qızıl kimi dartılsın).

yıqılan -**yıxılan qalxmış**, oturan batmış..
-**yıxılan**, gürəşdən doymaz. (öc isi (hissi) için oyar)**..**
-yıxılan ölünü dirildər**.**

yıqılan **yıxılan**. -döğülən varsa, döğən var, **yıxılan varsa!, yıxan var**!. (nədənsiz heç nə olmaz, su gəlib nola dolmaz).

yıqılan **yıxılan**. **-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü, **yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan**.
-yıxılan qalxmış, oturan batmış.

yıqılan -verilən pay, alınan pay, **yığılan pay,** dağılan pay. kəndi payın, kəndivə güvən. (**pay**: qismət).

yıqılar **-**axşam açılar, **erti yığılar**. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək).

yıqılar -**biri damdan yıxılar** baxsızın boynu qırılar. (biri damdan uçar, qarabaxdın boynu sınar).

yıqılar -çox aylanan yıxılar. (**aylanan**: dolanan. fırlanan)**.**
-qaşıqla yığılar, çanaqla yıxılar. (qaşıqla yığılar, çanaqla tökülər)..
-qaşıqla yığılar, **çanaqla yıxılar.** (qaşıqla yığılar, çanaqla tökülər).

yıqılar **-**xərmən **qırın qırın yığılar**..
-vardan yığılar, yoxdan yıxılar..
-vardan yığılar, yoxdan yıxılar.

yıqılar **-**otuzunda qaysa ayağ, **toparlayıb yığılar**, altmışında qaysa ayağ, toparlamaq güc olar.

yıqılası **-yıxılası daşqa**, qırxgün öndən cırıldar.

yıqılcaqın **yıxılcağın -yıxılcağın yerim bilsəydim**, döşərdim saman yerinə.

yıqılı -**yığılı açılı:** dərik darıq. dərnik dağnıq.

yıqılı -**yığılı yapılı**: **1**. özün düşünüb, çevrədən qırmış. **1**. nərsiyə tam yaraqlı.

yıqılıq **yığılıq**. əncümən.

yıqılınca **yıxılınca**. -yoxsa artıq, düşünən yar, yarını, belə getməz, **yıxılınca, ayılı**!.

yıqılır **-**buğda biçilir, xırman savrılır, saman ayrılır, **dənə yığılır**.

yıqılır **yıxılır**. **-**qopun qopsa. -dərya qurur, sular çəkilir, ay gün tutulur, ıldız tökülür, yekə dağlar ərir, **yer göy yıxılır**. (**qopun qopsa**: qiyamət olsa).

yıqılış yığılış. toplanış. iclas.

yıqılış **yıxılış**. **1**. avdarış. ağdarış. çeviriş. **(**şikəst. inhitat**)**. **1.** cələsə.

yıqılqa **yığılqa**. avlan yığılma üçün yer.

yıqılqan **yığılqan.** ükülgən. yükülgən. xərmənləşən. komalaşan. üst üsdə yığılan. -**ükülgən** ağrı, bükər beli.

yıqılmaq **yığılmaq. 1.** keçəmək. (# **keşəmək**. uzanmaq). **1.** keşəlmək. -dərisi **keşəlmiş**. (qırışmış).

yıqılmaq **yığılmaq**. birikmək. toplanmaq. üşüşmək. yoğunlaşmaq. **1**.sünmək. (**sümmək**). daralmaq. (# **sunmaq**: uzanmaq). -yayda günlər **sunar**, qışda **sünər**. -yun geyim

yuğulduqda **sünər**. **sünər** qumaş..

-yığılıb çoxalmaq: artaşmaq**. artışmaq**.

yıqılmaq **yığılmaq.** komalanmaq. comalanmaq. yumalanmaq. gomalanmaq. somalanmaq. tumalanmaq. tupalanmaq. pomalanmaq.

yıqılmaq **yıxılmaq**. **1**. gəpmək. kəvmək. çökmək. **1**. düşmək. -ayağa **yıxılmaq**: ayağa **düşmək**: yalvarmaq. **1**. uçmaq. çökmək. -evi **uçmuş**, eli köçmüş.

yıqılmaqa **yıxılmağa.** -qurulmağa min bir güc, yıxılmağa, birin güc. (**birin**: təkcə bir)**.**

yıqılmaqan -dil ağacdırsa, **yıxılmadan dayan.**

yıqılmatan -**yıxılmadan qorxan,** düz yolda çaşar.

yıqılmatım -sən vurmadın, **mən yıxılmadım**. (sən vurmaseydin, mən yıxılmazıdım).

yıqılmaz **-elin ağzı yığılmaz**, çəlik ağzı boğulmaz. (**çəlik**: dol. dolça).
-yalanışan acıqmaz, **söykənişən yıxılmaz**.

yıqılmaz -ərkdən düşməz, **yıxılmaz bayrağı**. (**ərk:** qudrət)..
-**kağızla od yığılmaz**..
-**yumurtalar bir səbətə yığılmaz**, iki ayağ bir quyuya sallanmaz.

yıqılmaz **yıxılmaz**. oyulmaz. alınmaz. -qala, itib batıb **dumanda**. (**duman**. tuban).

yıqılmış **yıxılmış**. endik. münqəriz.

yıqılsa -**ağac yıxılsa**, kölgəsi qalmaz.

yıqılsa -dara çıxmaq, yol açmaz. **dar yıxılsa, asılmaz**!.

yıqılsa **yıxılsa**. **-qalxıb durar kişi yıxılsa özü**, yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan.

yıqılsın **-**keçmə alçaq köprüsündən, **vur yıxılsın köprüsü**.

yıqılsın **yıxılsın**. -bizə diş biləyən yağunun, **yıxılsın yeri yurdu**!. (qarqış).

yıqıltı **yıxıldı**. **-**qalxıb durar kişi yıxılsa özü, **yıxıldı duranmadı, dosda yıxılan**.

yıqıltınsa **-yıxıldınsa gülən çox olar**, eşitmə, dayandınsa dosdun çox, güvənmə!.

yıqın **yığın**. **1**. kəbən. kübən. taya. -biçin **küpəni**: ot tayası. **1**. səlqəli. -həm **yığın**, həm **yeğin**. **1**. yekun. toplam. **1**. izdiham. cəmiyyət. **1**. kütəl. kütlə. topar. tudə.

yıqın **yığın.** avar. birbiri üsdə yığılmış, tökülmüş. qalvar. topar. -təprəmdə **avar** altda qalmışlar. -bir **avar** kitab. -kərpiç **avarı**. -bu topraq **avarın** kim qaldıracaq.

yıqın **yığın.** gompıl. çoğa.

yıqın **yığın:** kitle, .

yıqınaq **yığınaq**. yığılan nərsı.

yıqını -**təzək yığını:** qalax.

yıqınmaq avaymaq. avalmaq. abaymaq. çəkinmək. -avalmadan söyləyən, ağrımadan ölər.

yıqınmaq **yığınmaq.** bıkmaq. bükmək. çəkinmək. -ondan artıq **bıkdıq**.

yıqıntı **yığıntı**. opağ. kümə.

yıqıntı **yıxıntı**. töküntü. sıyıntı (sıymaq: sındırmaq). xərabə.

yıqır **-**oynur utur, gürşür yıxır. (**gürşür**: güreşür).

yıqır **yıxır**. devşirir. **-**davranışın **devşirir məni**. (**devşirir** : yıxır. qırır. qatır).

yıqırlana -**dığırlana yığırlana:** dürtünə sürtünə. dala yala > talov talov.

yıqırmaq **yığırmaq** {**iğirmək ivirmək**. **əğirmək** }. {yığmaq. bükmək. büzmək}.

yıqışıb **-yığışıb düşünmək, fikirləşmək**: toylanıb oylanmaq.

yıqışma **yığışma.** qonqalma. toplantı.

yıqışmaq **yığışmaq.** buluşmaq. tapışmaq.
-**bir yerə, işə yığışmaq**: ayışmaq**.** (> **həm ayeş** (fars).

yıqışmaq **yığışmaq**. uşlaşmaq (**uş**. **tuş**. **tut**). cəmləşmək. -**uşlaşın!**: birləşin!. müttəhid olun!. yığışın!. cəmləşin!.

yıqıştırmaq -**yığıb yığışdırmaq:**qonqalamaq. qoyqalamaq. cəmləmək.

yiqit **-**yigid görkü, bilik yaraq. (**görkü**: yaraşığı. gözəlliyi).

yiqit **yigit**. **igit**. **iğid**. totuq.

yiqit **yiğit**. əlaçıq. əlibol. -**əl yiğit olur, göz çiğit**. {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (əl verəni, göz danar). (göz qorxaq olur, qol yılmaz!. (**yılmaz**: qorxmaz). (əl mərd olur, göz naməd). (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

yiqit **yiğit**. **çiğit. 1.**cəvanmərd.**1.**cəsur**.**

yiqitlik **yiğitlik**. **iğitlik**. **iyitlik**. insanlıq.

yıqıtmaq **yıxıtmaq (# durquzmaq).**

yıqqalamaq **yığqalamaq.** topqalamaq. komalamaq. birbiri üsdə, düzənsiz hər gələ birgətəmək.

yıqlaq **yığlaq**. yığılan yer.

yıqlamaq **yığlamaq. ığlamaq. ağlamaq. -sızlarıq ağlamaq:** inrənmək. inğrənmək. -daşlar **inrədi**. -göy kükrədi, dağlar **inrədi**. -**inrəyən** könül.

yıqlıq **yığlıq**. böyük, geniş çevrəli aralıq, dam. salon. ambar.

yıqma **-**dart üzmə, **it yıxma**. (bur qırma, itələ yıxma, öldürmə).

yıqma **yığma.-davar yığma yığraşu**, oyun qılma qarğaşu, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**
-gen açırsa gilimin kişi , **təkinə yığmaq deyil işi.**

yıqma -**yığma işi:** yığnalıq.yığnayış. toplayış.

yıqmaçı **yıxmaçı.** ağdırımcı.ağmacı. çöndürümçü. dağmacı.

yıqmaq tapmaq. qazanmaq. mənimsəmək. **-tapmaq öğrənməmişik**, ancağu itrmək bilirik!.

yıqmaq **yıxmaq**. **1**. ağdarmaq. -bu kəsəl bir gün məni **ağadırar**. **1**. aşırmaq. (keçirmək). söndürmək.1. salmaq.

yıqmaq **yıxmaq.** çalmaq**.** basmaq. düşürmək. sırdırmaq. şikəst vermək.

yıqmaq **yığmaq**. **1.** dərmək. avdanmaq. evdinmək. edinmək **(< av. ov. ev**). -böylə paranı nə üçün **avdanırsın**. **1. yığmaq. yığalamaq.** avalamaq**.** toplamaq. -el barı bir yerə **avaladı**..**1.**durlatmaq. toplamaq.**1**. {bükmək. büzmək}. {**yığırmaq** (**iğirmək ivirmək**. **əğirmək**)}. **1**. tükətmək. toplamaq. **1**. deşirmək devşirmək. toplamaq. **1**. əğirmək. bükmək. çevirmək. **1**. zəxirə edmək. **1**. tutunmaq. **1**. düzmək. -araba (maşın) **yığmaq**.

1.(nərsəni çoxaltma) bükmək. toplamaq. cəmləmək. **-bük!**: yığ!. topla!. cəmlə!. -para, mal, davar **bükmək**. -ağlıvı, huşuvu **bük** danış. -suyu **bük**!.).**1**. avlamaq. **1**.dərmək. -el gəldi gəlin görməyə, gəlin getdi **təzək dərməyə**.**1**. bükmək**.** qısmaq. toplamaq.-**ayağın bük**: ayağıvı yığ..**1.**keşəmək. **1.**bükmək**.** toplamaq. -suyu **büksən** göl olur, suyu dərsən çöl olur. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**bükmüş**: yığmış) (**yarığa:** xeyrə)}.**1.**çırmalamaq. çuğmalamaq. qətdəmək. bükmək. -qolların **çırmaladı**: köynəyinin qolların qətdədi, bükdü.

-**bir yerə yığmaq**: kələləmək**..**

-yığmaq olmaz əl ayağın, söz düşərsə dillərə.

-**saldırıb yıxmaq**. (sikmək): basmaq**.** təcavuz edmək. -güclü gücsüzü **basarda** yaxarda. -iki kişi bir qızı **basmış**.

-yığıb bağlamaq: avruqlamaq..

-**yığ**: zəxirə ed..

-**yığan**: zəxirə edən.

-**yügürmək üçün əl ayağın yığmaq**: qısırmaq. (quş). cummağa, yügürməyə toplanmaq (təyərlənmək. hazırlanmaq). -qartal **qısırıb** şığırdı.

yıqmaz -güman olmasın başqasına, **kimsə yığmaz yükü daşqasına**.

yıqmış **1. yığmış.** bükmüş. -yavuz süsün bükmüş cummaq istir yarığa. {(**yavuz**: yaman. şərr) (**süsün**: qoşunun) (**yarığa:** xeyrə)}.**1. yıxmış.** -**qınıc, yıxmış ev dirək**, çalış, yapna bir ürək. (**qınıc**: nifrət). (**çalış**: çalça. başar. qeyrət ed). (yapna: yapın. yapunc. yoğar. ələ al. düzəlt. onar).

yıqna **yığna.** topla. -gənckən işlət bilək, **yığna bilik**, gənclik keşni tapılmaz başda huş, əl qolda güc. (**keşni: keçni)** (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin). **(yığna:** topla).

yıqnaqlayan **yığnaqlayan. yığnalayan**. toplayan.

yıqnalayan **yığnalayan. yığnaqlayan**. toplayan.

yıqnalıq **yığnalıq**.yığnayış. yığma iş. toplayış.

yıqnalın -**yığnalın əkələr**: toplanın ağalar.

yıqnası **-**at ılxısı, **köpək yığnası**.

yıqnaşar **yığnaşar**. -**altı ağa yığnaşar**, bir atalıq quramaz, yeddi əkə can atar, bir anaya yetəməz. (**ağa**: erkək) (**atalıq**: ata borcu, görəvi). (**əkə**: əçə. dişi). {çatırsa ərkin, unutma atanın. (**ərkin**:gücün). {atanın: ata anavı (ananı)}}.

yıqnaşmaq **yığnaşmaq**. durquraşmaq. toplaşmaq.

yıqnayış **yığnayış.** yığnalıq.yığma işi. toplayış.

yıqraşu **yığraşu.-davar yığma yığraşu**, oyun qılma qarğaşu, yaşam sürmə dartaşu. **(davar**: mal. devlət) **(yığraşu**: birbiri üsdə yığma) (**oyun**: beynin. fikrin) (**qarğaşu**: qarma qarışıq) (**dartaşu**: çəkişlə. mücadilə ilə.)**.**

yıqrıq **yığrıq**. qırış.

yiqrimək **yiğrimək**. çiğrimək. çiyrimək. **siğrimək**. **siyrimək**.

yıqrınmaq **yığrınmaq**. **irgənmək. iğrənmək.** çəkinmək.

yıqsan -**hamısın yığsan**: tutuş sanı. cəmi kullu. vurub tutsan.

yıqtamaq **yığtamaq**. saxlatmaq. avratmaq. toplatmaq. pəsəndaz edmək.

yıqtı **yıxdı.** -aldışın yansın evi, verdi kefi, **yıxdı devi**.

yıqtıqın **yığdığın.-**sormaz adın, sormaz yaşın alır canın, **sən yığdığın**, tökər dünya, səpər dünya.

yıqva **yığva**. köpçilik. məclis.

yıqva **yığva**. oturum. **-**iş yeməklə, **yığva deməklə**. (işləməyə, yeyilməsə güc qalmaz, yığılmağa, danışıqsız yer qalmaz).

yıqva **yığva.**üyşmələk. üyşmələnğ. cələsə.

yıqva -**yığva qılışmq:** cələsə qurmaq.

yıqvalamaq **yığvalamaq**.cəm edmək.

yılama yığlama. cılama. ağlama. -**cılama** bala **cılama**.

yılan -iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülə batmaq, **yılan kimi dosdu soxmaq**..
-iştə kitosların işi bu, tikən kimi gülü saşmaq, yılan kimi dosdu soxmaq**.**

yılanca -gül kimi görünüb, tikən batıran, dos kimi görünüb, **yılanca soxan**.

yiləm **(< ilmək)** tutqal. yapışdırıcı. zamıq.

yılı yumşaq. mulayim.

-**orta yılı**: **orta ılı:** > **ortalı.** nə pis nə yaxşı.

yılıq **ılıq**. lətif. nərm mehriban.

yılıq **yalığ.** yılığ. ılığ. əmik. nə isti nə soyuğ. mö'tədil. (velərm). -**əmik** gün: ılığ gün.

yılıq **yalıq**. **1**. ılıq. iti, kəsgin olmayan. tüt, iti çalarlı olmayan. mö'tədil. ortababat. **1**. saf. təkiz.

yılıq -yılığ **ıslaşa ıslaşa**, yaluğ söyləşə söyləşə (birbirin tanır). (**yılığ**: heyvan) (**yaluğ**: insan). (**ıslaşa ıslaşa**: iyləşə iyləşə) (**söyləşə söyləşə**: sözləşə sözləşə).

yılıqmaq **yalıqmaq**. **1**.ılıqmaq. mö'tədilləşmək. ortabablaşmaq. **1**.saflaşmaq. təkizmək.

yılılıq **-sululuqdan, yılılıq:** (üz görkündən, ılıq davranış, yumuşaq, sevik qılış yürüş). (görgü, üz gözəlligindən, qılıq sıcaqlığı yeğdir). (ılılıq, cana qılıq: xuy gözəlligi, can dərmanı). (qılığ gözəlligi (sululuğu, yumşaqlığı) qat qat, üz gözəlligindən xoşdur).

yılım **1**. (**< ilmik**) qartuş. qatuc **(**< **qatmaq**: yapışdırmaq**)**. tutqal. yapışqan. kiriş. çiriş. siriş (**< sürüş**). çəsb. **1**. yumşaq. yaxlı, sürülən qılıqlı olan. həlim. çəsb. **1**. avqaş. alqaş. yapışqan. çəsb. **1**. lətif. yılımçı. yumşaq. yumaşıq. yavaş. yavaşıq. mulayim.

yılımçı yumşaq. yumaşıq. yavaş. yavaşıq. mulatif. mulayim da.

yılışıq yapışıq. qoşuq. qoşqut. qoşcut. çəsbidə.

yılıtmaq ılıtmaq. ılışdırmaq. ısıtmaq.

yılqa **yılxa**. **yalxı.** teyxa. xalis.-**teyxa altun tapılmaz**, yanılmaz iş yapılmaz. (teyxa altun tapılmaz, yanlışsız iş yapılmaz).

yılqamaq alqamaq. (**alqovmaq**). yılqovmaq. selgəmək. yelgəmək. iticə çapmaq.

yılqamaq **yılğamaq.** qoğalmaq. **-yılqa** gör bəlkə çatdın. -ovları arxasından yılqadılar. -**yılğab** posağudan çıxıb, dama dırmaşdım. -gecə yıl**qar** gündüzü, gündüzü **yılqar** gecəyi. -o **yılqar** mən **yılqar**. o **yılqadı** mən **yılqadım**.

yılqantı **yılxantı**. **yılxıntı**. yuğuntudan, yılxantıdan geridə qalan kirli su. pəsab.

yılqaşmaq **yılğaşmaq**. **1**. yarışmaq. **1**. qaçışmaq. **-**uşaqlar komalaşıb **yılğaşdılar. -**ürkək qoyun yalı **ılğaşıb** gəldilər. **-oda bunlarara qoğuşub** ılqaşdılar**. 1.** qaçan qaçan oynamaq.

yılqav çapuv. tələsmə. -bu **yılqav**, bu **çapuv,** bu tələsmə nədir.

yılqava qaçaraq**.** -yoldaşlarını görüb **yılğava** uçdular..
-**yılqava yılqava**: qaça qaça..
-**yılqava yılqava** gedib gəlmək: qaça qaça gedib gəlmək..
-**yılqava** gedib **yılqava** gəldi.

yılqavmaq **yılqav** bir az: tələs bir az. -**yılqavma** çox. -**yılqavmadan**. -**yılqava yılqava**: qaça qaça. -bu **yılqav**, bu **çapuv** nədir: bu tələsmə nədir. **yılqava yılqava** gedib gəlmək. -**yılqava** gedib **yılqava** gəldi. -yoldaşlarını görüb **yılğava** uçdular.

yılqavmatan **yılqavmadan:** tələsmədən.

yılqı **yılxı** .-əkin bağda, **quş yılxı qorxuzan kişicik, qaraltı**: quyğun : qaracığ.

yılqı **yılxı.** heyvan**. -ev yılxı**: ev heyvanı. əkdi**.** əhli.

yılqımlı **yılğımlı.** ılğımlı. yalğımlı. çalğımlı. şimşək gətirən.

yılqımtamaq **yılğımdamaq.** ılğımdamaq. yalğımdamaq. çalğımdamaq. yalabımaq. çalabımaq (parıldamaq). şimşək çaxmaq.

yılqın -**yılğın ağacı**: gəz ağacı.

yılqının **yılxının**. heyvanın . -sığırın sütü, **yılxının gücü ağzından**.

yılqıntı **yılxıntı**. **yılxantı**. yuğuntudan, yılxantıdan geridə qalan kirli su. pəsab.

yılqovmaq alqamaq. (**alqovmaq**). yılqamaq. yelgəmək. selgəmək. iticə çapmaq.

yılqu **yılxu**. heyvan. **-**yalxu soraşa soraşa, yılxu ısqaşa ısqaşa. (**yalxu**: kişi. insan). **(ısqaşa:** iyləşə iyləşə).

yıllar -**yıllar ötür**, əsgilir doslar, anılar itir, **"itik"** anılar.

yılmamaq aldırmamaq. qorxmamaq. çəkinməmək. ötük bıraxmamaq. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

yılmamaq. aldırmamaq. qorxmamaq. çəkinməmək. ötük bıraxmamaq. -olur olmaz kişiyə **ötük bıraxmaz**.

yılman qorxman. -ıldırımdan, qasırqadan, tipidən **yılman**..
-**tipidən yılman**: tufandan qorxman. -od olsa dört yan, yeriyiz yayan**, tipidən yılman.** (**yayan**: piyada).

yılman sürətli. -**yılman** gələn **yılman** gedər.

yılman təkiz. saf. düz. -**təkiz** olmasada, buz kimi taydırıb (züvdürüb) apardı.

yılmaz acar.

yılmaz qorxmaz. -**göz qorxaq olur, qol yılmaz**!. (əl mərd olur, göz naməd). (əl verəni, göz danar). (əl yiğit olur, göz çiğit). {(**yiğit**: əlaçıq. əlibol). (**çiğit**: çinis. əlaçıq, əlibol olmayan. bərk)}. (ürək qısır, əl utanır). (ürək verməz, əl utanar).

yıltam **yıldam**. iti. tüt. -**yıldam** soxulu: iti təpişli. iti nəbzli. -yıldam ged gəl. -yıldam gələn yellə gəlir, yellə gedir.

yıltamlıq **yıldamlıq**. itilik. tütlük.

yıltıramaq **yıldıramaq**. parlamaq.

yıltıraşmaq **yıldıraşmaq**. **ıldıraşmaq.** ışıldamaq. müşəşə' olmaq.

yıltıravuq **yıldıravuq**. parıldaq. ışınaq. -dirəgin **yıldıravuq** yapraqları: (ağac) qələmənin ışnaq yapraqları.

yıltırım **-ıldırım tanrısı:** çaxılqan tanrı.

yıltırım **ıldırım**. çaxma-**çaxma** çalıb yağış gurladı.

yıltırım **ıldırım**. çaxun. bərq. od. atəş.

yıltırım **yıldırım**. **ıldırım** çaxın. şimşək.

yıltırmaq **yıldırmaq**. ışıldamaq. -**yap yaxti yıldırmaq**: ışıl ışıl ışıldamaq. -evdə hər nə ap arın **yaltırıb dururdu**.

yıltız **yıldızı**.-**mərkür yıldızı:** suv. su.

yımalaq **yumalaq**. -**yımalaq yımalaq**: düğmə düğmə.

yıncıq **incik. qıncıq**. **qılcıq**. **incə**. lətif. nazik. -**yıncıq** bitgi.

yinələmək qabatlamaq. qatablamaq. qaytablamaq. təkrarlamaq.

yinmək **inmək. enmək. yenmək. (dinmək)**. (# **minmək**: danmaq. qalxmaq).

yipiq bax > **yipiğ**.

yıpıq bax > **yıpığ**.

yıpıltanmaq **yıpıldanmaq.** çapaldanmaq. çapılmaq. yapılmaq. çalınmaq. çalğınmaq. xəsdələnmək.

yıpranıma amortisman.

yıpranmaq arbaymaq. arbanmaq.

yıpranmaq yıpranmaq. əsgimək. tozumaq (tozulmaq). pozumaq (pozulmaq).

yıpranmaz aşınmaz. kövnəlməz. əsginməz.

yıpratır -**kötü duyqular yaşın yıpratır**, gözəl duyqular sevgi yaratır, kötü kişilər qapı qapatır, eyi kişilər kəndin aratır! (yaşın: ömür). (aratır: istədir).

yiprin **1**.əprimiş. **1**.bayat. əsgi. -**yiprin çağda**: əsgi zamanda.

yır +**yır:< +yür**. -paylа**yır**: paylab **yür**.

yır mahnı. -**bayan yırlar** şad mahnılar.

yıraq **yarıq.** parıq. bərik. yırtıq. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

yıram -**+ yıram:** < + **yürəp**-paylа**yıram**: paylab **yürəp**.

yırantı **cırantı**. toprağda axan suyun bıraxdığı kiçik oyuqlar, dəriklər, cırıqlar, şırıqlar.

yırıq 1.dodağı yarıq, yırtıq. -**yırıq** məmi. **1.**yarıq. çırıq. (. çak. sökük, açıq qalan tikə). (# **çat**: tikiş yeri. iki tikənin birbirinə tikilən, yapşılan yeri).

yırıqı **-yırığı çıxmaq**: cırığı çıxmaq. lütü çıxmaq. yorulmaq. canı qaladı. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qalamamaq)**.**

yırıqım -qalanı gəzə gəzə **yırığım çıxdı**.

yırqalanmaq **yırğalanmaq**. yalpalanmaq. yellənmək. əllənmək. hellənmək. qolaylanmaq. səndələmək. sallanmaq.

yırqança yavaş yavaş oxunan zikir. -namazın qılıb **yırqancasın** ötdü.

yırqanmaq **ırqanmaq. -**əğrənmək. yer beşiyi **əğrənər**, yalqu oğlu **əğlənər. (yalqu oğlu**: bəni adəm).

yırqat **yırğat**. nəğmə.

yırqatmaq **ırqatmaq.** əğrətmək.

yırqıl **yırğıl**. naxoş.

yırqılcın ılğım. sərab.

yırqılış **yırğılış**. yelləniş. dalqış. qalxma. etizaz.

yırqın **yırğın**. xoşnud. (yakını, şikayəti olmayan).

yırlar çalçağır.-bulağa varsa, sular dinər, **düğünə varsa, yırlar**.(**kütayaq**.pisayaq. ayağı yümlü olmayan. qutsuz. baxsız.).

yırmaq **yarmaq**. **ırmaq**. açmaq. çözmək. -qayğı **ırmaq**: soru çözmək.

yırta -**yağu gözün yırta verər ərkişi**, qorxaqlıqdur yaltaqluqdur yav işi.

yırtac **1**.**yıtıcı**. vəhşi. **1**.bərbər. adam yeyən.

yırtan **-yalandək kişini yırtan**, doğru tək onu örtən yox. (**yırtan**: dağıdan). (**örtən**: qoruyan).

yırtar **-**çox gəzən başmaqını, çox işliyən gərəcini, geyəcini, çox anqıran torbasını tez **yırtar**.

yırtcı -**iti, yırtcı baxış**: didəcər baxış.

yırtı -+**yırdı: < +yürdü**. -payla**yırdı**: paylab **yürdü**.

yırtıcı acır. vəhşi.

yırtıcı budar. vəhşi..
-**ən yekə, hündür, yırtıcı**, **qaba heyvan:** azı azığ (vəhşi). ayı..
-**kəsici**, **yırtıcı arac**: ucub. yarac.

yırtıcı **yırtıqıc**.-**yırtıcı börülər**: **yırtıqıc** börülər.

yırtıcı **yıtcı**. yav. yov. vəhşi.

yırtıcılaşar acırqar. vəhşiləşər. saldırqan olur. -qurd sürüsü acırqar.

yırtıcılıq **-yırtıcılıq qazanda**, yartcılığı qazanda . (pozuqluğ qazandadır, yasırdı, hazırdı, ama yaratcılıq, bəsləməyi qazanmalısan). (yırtıcılıq, doğal bir iş, yartıcılıq üçün iş gərək, yartıcılıq qazanılmalıdır). (**yırtıcılıq**: vəhşilik. yıxıb sökmə). (**yartcılıq: yartıcılıq**: iysəvərlik. xeyrxahlıq. yaradıcılıq). (doğada iyi kötü seçilməz, doğru yalan tapılmaz. bu konular kişiyə, kişiliyə özdür. (**doğada**: təbiətdə) (**özdür**: məxsusdur).

yırtıcılıq **yırtıclıq.** acırlıq. vəhşilik.

yırtıclıq **yırtıcılıq.** acırlıq. vəhşilik.

yırtıq -**aşınıq yırtıq**: aşınmış yırtılmış. sürtük parıq.

yırtıq çaqqa.

-çuval yırtıq mal durmaz.

-**gözü yırtıq**: korgöz. şorgöz. gözü arın (təmiz) olmayan.

-**götü yırtıq**: götünə yiyə olamayan.

-cibi yırtıq, pul durmaz, **ağız yırtıq** söz durmaz.

-yırtıq yoltuq olub, şırıq şırıq **sallanan**: sallam saçaq. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

yırtıq **-**dörd gözə baxan, **yırtıq göz**. (utsuz. hayasız). {bir sevgili, çağında. (çağında: novbətiylə)(iki gözə dörd gözə gərəkməz)}**.**

yırtıq **-**qırıq dirəklər, **yırtıq yelkənlər**..
-**yırtıq yamaq:** kəsər bəsər..
-**sökük, yırtığı təpip, sapıp yapışdırmaq:** təpcəmək**.** tutmaq. tikmək. çatdırmaq. -yırtıqları **çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

yırtıq parıq. yarıq. yıraq. bərik. kərik. çak. -təprəm qalxan yer **parıqları**.

yırtıq yarıq. biçik. çatlaq. şikaf. -**biçik** qabqacaq. -**biçik** geyim. -**biçik** dodaqlı..
-**ağzı yırtıq**: alağız. söz saxlayamayan. -**alağıza** söz vermə, yalançıya üz.

yırtıq **-yırtıq ələk**, yıxıq dam.

yırtıq -**dodağı yarıq, yırtıq**: yırıq. -**yırıq** məmi.

yırtıqıc **yırtıcı.**-**yırtıqıc börülər**: börülər**.**

yırtıqları -**yırtıqları çatdıran**, pozuqları onatan, sapıqları yolatan, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

yırtılmaz **-donun geni yırtılmaz**, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

yırtılmaz **-donun geni yırtılmaz**, gəngəşli el yartılmaz. (ellər ara danışıq, qonuşuq olsa parçalanmaz).

yırtılmış -**aşınmış yırtılmış**: sürtük parıq. aşınıq yırtıq.

yırtın **-yırtın çıxartmaq:** aşındırmaq. çox işlətib köhnətmək.

yırtışar -atla qatır qatnaşıban çaqcışar, ortadaki eşək börkü yırtışar. **(çaqcışmaq.** taxcışmaq. birbirinə çaxılmaq, taxılmaq. savaşmaq).

yırtışta **-**at yürüşdə, **qurd yırtışda**, ər gürəşdə, batır savaşda.

yırtıştı **-**ev içində savaş çıxdı, ortama donu yırtışdı. (**ortama donu: ortalıq donu**: yaşama gərəcləri. məişət vəsayili).

yırtma **-**əsrüyə sayıqlamaq, **ayqıra çul yırtma man deyil**. (**ayqır**: güclü ərkək at).

yırtmaq -**gəpən yırtmaq**: böyük bir atağı, təhlükəni atlatmaq, sovmaq. ölümdən qurtulmaq.

yırtmaq -**qıçını yırtmaq**: **götünü yırtmaq**. **özünü yırtmaq**: **1**. bir nədən ötür dirənişlə uğraşmaq. **1**. qızqınca bağırıb çığırmaq.

yırtmaq -**yəxə yırtmaq : yəxə cırmaq**: birisi, nərsəsi üçün özün çox istəkli görkəzmək.

yırtmaz -(**qaq:** bərk. möhkəm)

yıtcı **yırtıcı**. yav. yov. vəhşi.

yıtıcı **yırtac**. vəhşi.

yitiq **yitik**. **itik**. (# **bitik**: qazanc). qayıb.zərər.

yitiz **itiz**. **tiz**. **hiz**. **hiz**. çevik. qıvraq. səri'.

yivermək **ivermək**. **1**. göndərmək. -geri **yiberin**. **1**. həvalə edmək. -öz işivi kimsəyə **yivermə**.

yivərə bir illik camış.

yiyə **1**. ağa. sahib. malik. -iş **ağaları**. -yer **ağaları**. -mal **ağaları**. **1**. tanrı. -göğərçinin görkü **(**gözəlliyi**)** var, başında da börkü var, öz **yiyəmdir** öz ağam, nə versədə irki **(**haqqı.

ixtiyari**)** var..
-at at olsa yəhəri buraxar, **yiyəni** yox.

yiyə ağa. qoca. sahab.

yiyə **igə**.-qonu qoşnu arasıda kəttəginə **sılağa igə**. (qonşular arasında çox böyük sayqıya **yiyə**).

yiyə **lgə**. sahab.

yiyələnmək avuqmaq. **(**avuclamaq**)**. tutmaq. təsahüb edmək. -ölkə bəyliyin **avuqmaq**.

yiyələnmək -**istəyinə, aradığına çatmaq, yiyələnmək**: bayçamaq.

yiyələnmək **iyələnmək**. təsahüb edmək.

yiyələnmək -**kələk, düzənlə bir oruna (məqama) yiyələnmək**: börk qapmaq.

yiyəli **iyəli**. varı olan. (darəndə).

yiyəli **-yiyəli it sılanar**. (**sılanar**: hörmət görər).

yiyəlik **iyəlik.** malikiyyət.

yiyəliq **yiyəlik.** is . həq.

yiyəliq **yiyəlik**. qocalıq. ağalıq. mülk. malikanə. təsərrüfat.

yiyəliqlər **yiyəliklər.** islər . həqlər.

yiyəliqlərimi **yiyəliklərimi.** islərimi . həqlərimi. -məndə dilimi unudaraq, adamlığ islərimi unutdum!!!!.

yiyən **-ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar**, pox yiyənin qaşığı belində. {hər gərəyin gərəci var.
hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

yiyənin **-**ət yiyən quşun dimdiyi əğri olar, **pox yiyənin qaşığı belində**. {hər gərəyin gərəci var.
hər işi özləşmiş aracı olur. (**gərəci** : özəl ayqıtı, aləti)}.

yiyər -yolağ mən pişiyə, **özü tutar, özü yiyər**!. (**yolağ:** qurban).

yiyərlik **iyərlik. yeyərlik.** yemlik. l.

yiyəsi -**bilik yiyəsi:** bilgə. oyqur. aqah.
-düşüncənin köləsi olur, **yiyəsi yox**.

-ərdəm yiyəsi: ərdəm başı. kəmal sahibi.
-oğru qalana yanmış, **yiyəsi gedənə**.
-**söz yiyəsi**, diliylə yaşar!.

yiyəsin -aş yeməyin bilməyən, **ev yiyəsin uyaldar.** (yeməkdən anlamayan kimsə ev iyəsini utandırır). (**aş**: yemək). (**uyaldar**: utandırar)**.**

yiyəsin -dil, küsürsə dildən, dil, **qarğayar yiyəsin**..
-dil, küsürsə dildən, dil, **tanımaz yiyəsin**..
-dil, düşürsə dildən, dil, yadırqay yiyəsin.

yiyəsin -gözü aclıq **kor edərmiş yiyəsin**.

yiyəsin **-**hovan qonağ **ev yiyəsin ağırlar**. (**hovan**: axmaq).
-qılıc qının kəsməsədə, **yiyəsin qırar**.
-qılıc qınına qıymaz, **yiyəsin doğrar**. {qoraq yiyəsinə yağu durar. (əsləhə sahabına düşmandur)}.
-sapaç qonaq, **ev yiyəsin qonaqlar**. (**qonaqlar**: buyur deyər). (**sapaç:** səfeh).
-eşək səmirsə yiyəsin təpər.
-**qılıc yiyəsin qoyub**, qının kəsməz.

yiyəsinə **isinə**. **-**qılıc qınına qıymaz, **isinə qıyar**. (**isinə**: yiyəsinə).
-**yiyəsinə gərək olan**, qonşuya kütün demişlər. (**kütün**: haram).
-**kitabı, yazını yiyəsinə, biləsinə çatdırın**. -kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. kor mollaya kitab verdilər, basırdı tapanmadı. {**biləsinə**: dərək (qədir) bilənə, verənə }. (**basırdı**: gizlətdi)**.**

yiyəsinə -it qurda dözməz, **qurd it yiyəsinə**.

yiyəsinqin **-**qundaqçı gücü, **taxt yiyəsinkin basar**. {yaşkən əkit, ulasun igid. (uşaqkən becət, böyüyüncə qorxmaz, yərdəcər gənc olsun. (**yərdəcər**: yararlı. başarcanğ)}**.**

yiyəsiz **1**. aylaq. -**aylaq mal**: yiyəsiz, yol üsdə olan nərsə. **1**. **iyəsiz**. ıssız sahabsız.

yiyəsiz iysiz -iysiz qalan ölkəm batacaqdır, sən iysəli bil batmayaqdır. (**iy**: **is**: yiyə).

yiyəsiz **-**ölürsə gün, ayım öksüz, **gecən yiyəsiz qalar**.
-susuz yerin **otu yiyəsiz**, ərsiz yerin **malı yiyəsiz**.
-**yiyəsiz eşəgi** qurd yemiş.

yiyəsiz -**yiyəsiz dərə**, tülkü bəyliyi.

yiyqəliq **yiygəlik. iygəlik.** xocalıq. qocalıq. təsərrüfat.

yo **yoğ**. vəhşi.

yoçuq **yoçuğ** (açıq). məccani. rayiqan. müfdə.

yoçutlamaq nəşr, müntəşir, intişar edmək. yaymaq.

yoxluq **yoxluq.** olmayış. qiyab.

yoq **yox.** noq . -olanaq **noq**: imkan yok ..
-dəyirdə çot **yox**, ərgində göt **yox**. (**dəyir**: dayirə). (**ərgin**: gəvəş. təmbəl.) **..**
-uruşda duruş yox. (vuruşda düşünməyə yer qalmaz). (döğüşə, düşünüb gir, girib düşünmə)..
-acısı yoxun, süycüsü yox. (**süycüsü**: dadlısı)..
-**yox olar**: heç olar. tozar. ölər. -oxuyan el uzar, **oxumaz el tozar**. (**uzar**: yaşar. durar). (heç el, biliksiz iliksiz yaşamı uyqulayamaz) (**iliksiz**: başarcaqsız).
-kişi toxlu deyil varlığına yox deyə.(**toxlu** : haqlı)**..**
-qancıq çox amcıq yox..
-bir nəyin qulpun tutdunsa, **güycüm yox demə**.(birincisin bacaran, ikincisində bacarar)..
-toz kimi uçub, **yox olan..**
-əkişdə izi yox, dərişə tələsir.

yoq **1. {(yok <> yox (# çox <> çok <> kop <> köp) }. 1. yoğ. yağu**. **yov.** düşman. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov qaytarar). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər).

yoq **1.**değil. -**özündə yox**: özündə değil.**1.** olma**. -palanlıya eşşək yok**, eşşək tapsan palan ol. (**eşşək yok**: eşşək olma)**.**
-dilin **suçu yox**, dildə **yalan yox**. (otuz iki qalalı dil var olsun. iki qulaq arasında oturan yalançı baş yox olsun). (**otuz iki qalalı**: otuz iki qapılı. hər diş bir qapı).
-**börklülərdə baş yox**, başlılarda börk.
-**mutluluğun qapısı yox**, mutsuzluğun qapısı çox.
-**odu yox**, tüsdüsü çox.
-oduna görə tüstüsü yox.
-bayram önü xına yok, ondan keçni xına çok. (**keçni**: keçmiş. keçəndən sonra. sonrası. keçəndən gerin).
-ölüm tox, öldürmə yox. (**tox:** hak.haq**).** (ölüm toxlu, öldürmə yoxlu). (**toxlu**: haklı). (**yoxlu**: haksız)
-qarnı tox, **beyni yox.**
-daşürək yok, ürəkdaş olun.
-**hən yox**: yop yup -onun **yop yupun** al: **hən yoxun** al.

yoq -dözməyin ənə **sonu yok** (ənə : iştə)**.**

-yorqa ata **ıraq yok**, yürək ərə **çatmaz yok, uslu** ərə **olmaz yok**. (**yürək**: çevik. canlı)**.**

-keçmişin **yok keçmişi**.

-yox salıq, xoş salıq. (yox xəbər, xoş xəbər).

yoq -itirmədən yox, itmədən qorx!.

yoq **noq. yox.** -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, **çöndəllə işi noq**. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola

bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok)..

-**yox edmə.** qət. qıt. yoxatma. ortadan qaldırma..

-**yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat**, yoxunla yok, varınla yaşat!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).

-çaşmışdı iğid demədi kimisə, getdiyin yol çoradır, yox dənizə. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük)..

-dağı yox, qarına qala, **bağı yox barına baxa**. (dərdsiz, qəmsiz, gəmsiz).

yoq olunca/ -**yad əliylə paşa yox**, öz əlində maşa ol.)**paşa yox**: paşa olunca)..

-itmədən qorx, **itirmədən yox**..

-əl hən deyər, **göz yox**..

-sənsiz, ayrılıq buludları varkən, sənin, **kölgən olan varlıq yox olur**.

yoq **yoğ**. (< **yoğmaq**). **1**. rahat. -**yoğ** iş. -**yoğ** yol. -**yoğuna** bax. **1**. **yuğ,** ölü törəni. **1**. **yo**. vəhşi**..**

-yoxdan yey (yeğ) adamdı: başqası olmayan yerdə iyidir..

-**yax yoğ**: nərsədən, nərsiyə yaxılmış, yoğulmuş. nərsənin daşığı, bulaşığı. -**yax yoğ qağaş:** uzaq doğan, qohum.

yoq **yoğ.** yoğan (**yuğ**). ulu . -**yoğ** sılağ : ulu orunlu.

yoq **yox**. **1**. boş. **1**. dəğşik dillərdə, söz başına gələrək **'yoxluq'** anlamın sözə artıran sözcüklər. {. -bi. -pa. -na. -des. -fara. -χωpíç. -san. -senza. -bıla. -bez. -ima}..

-**yox durur**: **yoxdur**. -artıq sözüm **yox durur**..

-**yox yerə**: gərəksiz. nədənsiz..

-**yox edmək** dağıtmaq. dağdırmaq. tozdurmaq. qaldırmaq. -yaxşı söz ev saldırar, yaman söz ev dağdırar..

-**var axar**, **yox baxar**..

-**yoxa yarqı yox**..

-var ikən **yox ikən**: biri varıdı, biri yoxudu**..**

-var, bağırar, **yox**, **çağırar**.**.**

-yox edən: silən. çökətən..

-**yox olmaq**: yoxanmaq. məhv, nabud olmaq..

-**yox olan**: yoxaran. məhv, nabud olan..

-**yox olunan**: yoxarın. məhv, nabud olunan..

-**yox edən**: yoxatan. məhv, nabud edən.

yoq yoka**.** xeyir. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.

-sevən sevgilə **yox deməz**, qalxan edər canını.

-**yox edən**: yoxatan. məhv edən. nabud edən

-gəlməz ürəyim, **yox diləyim** görməyə birdə.
-keçinmiş kiçmişləri qoğ, **gələnləri qutluğa yoğ**. (**keçinmiş**: ölmüş) (**yoğ**: yor)

yoqa **-alçaq, yoxa səs:** cıq**.** cınqır. -**cıq** ed görəyim: **cınqırın** çıxmasın.

yoqa **yoğa**. **1**. basan. ölünü basdırandan sonra verilən yemək. **1**. məsir. -**yoğa** seçmək. -bəlli yoğadan gedmək. -düz **yoğa**, yanlış **yoğa**. -**yoğadan** çıxmışlar: münhəriflər. -**yoğaya** soxmaq: yola gətirmək. düzən vermək.

yoqa **yoğa. yoğu. yoğuş.** keçik. sovğat. bağış. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik).

yoqa **yoğa. yova. yuva. yuğa. (<> cova. coğa. cuva. cuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

yoqa **yoxa**. **1**. boşa. -**yoxa** söylənmə: boşuna danışma. **1**. **yoxa**. hiss. həssasiyyət. **1**. **yuxa**. yasıq. yazıq > nazik. incə. incik. **1**. acar (qıtlıqda olamalıq). fəqir. **1**.yoxluq. (nabudluq).

yoqa **yoka.** yox. xeyir. -**yaka yoka**: hən yox. bəli xeyir.
-**yoxa çıxartmaq**: təkzib edmək. inkar edmək.

yoqacıq **yoxacıq. yuxacıq**. bir qolayım. bir balaca. -**yoxacıq** isti. -**yoxacıq** iyiləşmiş. -**yoxacıq** toxunmuş ürəyinə. -**yoxacıq** duman qonmuş.

yoqaçınmaq **yoxaçınmaq**. **yoxa çıxmaq**. yox olmaq. (nabud olmaq).

yoqaq **yoxaq**. məxmər. duvağ. kədifə. yuğşaq. yumşaq.

yoqaqunmaq **yoxağunmaq**. yoxsullanmaq.

yoqal **yokal**. rədd ol.

yoqalan **-**əkişdə yoxalan, dərişdə toxlanmaz. (**toxlanmaz**: haqq edməz. üzü olmaz. həq qazanmaz).

yoqalanmaq **yoxalanmaq**. **1**. həssasiyyət göstərmək. həssasiyyət tapmaq. **1**. **yoxanmaq**. kövrəlmək.

yoqalanta **yoxalanda**. olmayanda. öləndə.

yoqalatmaq **yoxalatmaq**. həssasiyyət yaratmaq.

yoqalı **yoxalı**. hissili. həssasiyyətli.

yoqalmaq **yoxalmaq.** ölmək.dünyadan qayıtmaq.

yoqaltmaq -**yerli dibli yoxaltmaq**: külün savurmaq.

yoqan **1.yoğan. yoğ** (**yuğ**). ulu . -**yoğ** sılağ : ulu orunlu. **1.yoxan**. **yukan.** bulaşan. sirayət edən.

yoqan **yoğan**. **1**. böyük. kəbir. **1**. yağan. fil. **1**. məğrur. **1**. **yekən**. **yekə**. böyük. iri. -**yoğan** ata: böyük dədə. **1**. tanrı. -**yoğan yoğurmuş yoğurun**. **1**. çox rahat. qolay. (# **yoğun**: çətin). -o işlərində ağ qarasına, **yoğan yoğununa** baxmaz..
-**kötüyoğan**: çıkan. çiban.

yoqan **yoxan**. fani. -**yoxan** evrən ötər gedər.

yoqanmaq **yoğanmaq**. **1**. rahatlanmaq. **1**. **yoğcaşmaq**. yoğşanmaq. xoşu gəlmək. həzz almaq. neşələnmək.

yoqanmaq **yoxanmaq**. **1**. yox olmaq. məhv, nabud olmaq. **1**. **yoxalanmaq**. kövrəlmək.

yoqanmaq **yoxanmaq**. aradan gedmək. tələf olmaq.

yoqanmasın **yoxanmasın.** məhv olmasın. -**sevgilər, yoxanmasın,** yuxansın!. (**yuxansın**: ucalsın).

yoqar **yoğar**. rahim.

yoqar y**oğar**. rəhmət..
-**tün yoğar**, gün doğar.

yoqar **yoğar**. yaxcıdır. -**yoğar ki**: yaxcıdır ki.

yoqar **yoğar.-qazana yanaşma qarası yoğar**, yamana yanaşma qadası..
-dözüm acı ot durur, canı yaxar, canı yoğar. (**yoğar**: dincəldər. derman eder).

yoqar **yoxar.** yox olan. dəvamsız. fani.

yoqar **yoxar**. **yukar.** bulaşar. sirayət edər. -varlıdan var **yukar**, yoxludan nə yukar. (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin)

yoqaran **yoxaran**. yox olan. məhv, nabud olan.

yoqarasız -sarsıdarmış, **yoğrasız söz**, can evin.

yoqarın **yoxarın**. yox olunan. məhv, nabud olunan.

yoqarlamaq **1**. **yoğarlamaq**. oğub yumşatmaq. **1**. **yoğarlamaq**. sıyğallamaq. sürtüb safaltmaq. **1**. **yoxarlamaq**. sürtüb incəltmək.

yoqarlamaq **yoxarlamaq. yoxlamaq**. (**yuxarlamaq. yükləmək)**. dəğərləmək. dəğər vermək. ərciş vermək.

yoqarlıq **yoğarlıq**. xeyriyyə.

yoqarmaq **yoğarmaq.** qılıb uyqulamaq, icra edmək. -**uğarı** sizdən, **yoğarı** bizdən. (məsləhət verməsi sizdən).

yoqaru **yukarı.**

yoqaş **yoğaş**. **1**. xeyr sevər. **1**. ləzzətli. dadlı. həzzili. neşəli. **1**. **yuğaş**. yarğaş. şəfəqətli. -**yarğaş** anatay qucaq açmış.

yoqaş **yoğaş**. ehsan aşı.

yoqatan **yoxatan**. yox edən. məhv, nabud edən.

yoqatan **yoxatan**. yox edən. məhv edən. nabud edən

yoqatar -ağız alalıq **pozar dağıdar, pozar yoxadar**. (**ağız alalıq**: birgəşməzlik. qeyri müttəhidlik).

yoqatıb -**yoğatıb qoymaq:yoxatıb qoymaq**: yaddan çıxartmaq.

yoqatma **yoxatma.** qət. qıt. yox edmə. ortadan qaldırma.

yoqatmaq **yoğatmaq**. **oğatmaq**. **yuvatmaq**. yumuşatmaq. təsəlli vermək. -yalan söylədi dos könlün **yuvatı** üçün. -ərir istidə dəmir olsa belə, sevgi sevgini yuvatsın gərək.

yoqatmaq **yoxatmaq**. itirmək.

yoqatmaq **yoxatmaq.** itirmək.

yoqatmaq **yoxatmaq**. itirmək.

yoqatmaq **yoxatmaq.** yox etmək. gedürmək.

yoqbal **yoğbal.** müsri.

yoqca **yoxca**. yoxdu. -ağul dolu ağça quzu, qapını yapsam, **yoxca quzu**. (**yapsam**: qapsam) (tapmaca) (**diş-ağız**).

yoqcaşmaq **yoğcaşmaq**. **yoğanmaq**. yoğşanmaq. xoşu gəlmək. həzz almaq. neşələnmək.

yoqcıqay **yox cığay.** içi boş. -**könlü kimin olsa qali yox cığay,** qılsan gücün olmaz belə dolqa bəy. (**qali**: əgər) (**qılsan gücün:** zorlasan belə) (**dolqa bay**: ürəyi zəngin). {(**yox cığay:** içi boş) (**cığay. çığay**: yoxsul. kasıb)}. {içi çürük, beyni çomağı neyləsəndə içi ağabay (dolu kişi) edəməzsin}.

yoqçuluq **yoxçuluq**. **-toxçuluq yoxçuluq** birgə doğur.

yoqiqən **yox ikən**.-**süycü aşın yox ikən**, süycü dilən nə gəlmiş. (**süycü**: dadlı)

yoqiyti **-yoxiydi qadası başın**, olmasaydı ağızda dili.

yoqqa (**yox**). incə. nazik.

yoqqur **yoxqur**. fəqir.

yoqla -başqasın boşla, **sevgivi yoxla**, kəndivi düşün, kim olduğun darıxmadan bəllənər! (kişi yapdığı işin, gəlcək arzıların, əldə olan sevimlərin, sevgilərin ardında olmalıdır. kimsə kimsəyə özü kimin yaxın ola bilməz. biri kəndi içində toplumçul, elçil, dosçul olur isə, onları atamaz, tanışlığın danamaz artıq)**.**

yoqla -əli toxla, **gözü yoxla**. (əlin dolu olsunda, göz ölçəyin unutma).

yoqlacın **yoxlacın**: cilovun. yelovun. yuların. kontrolun.-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**

yoqlaç **yoxutuş**. konturol. -**yoxlaş odası**: quyul.

yoqlaqan **yoxlağan**. itirən. itirmiş. -kimi qoşun **yoxlağan**: kimi cütün **(**həmsərin**)** itirmiş.

yoqlam **yoxlam.** çekap.

yoqlama **yoxlama. çek** (**çək**). azimayiş.

yoqlama **yoxlama**. çəkək. çek.

yoqlamaq **yoxlamaq**. (pişbinlik edmək) -**yoxlayıb toxlatmaq**: (pişbinlik, pişgirlik edmək).

yoqlamaq **yoxlamaq**. **1**. nəqd edmək. **1**. barığlamaq. barlamaq. -il başı **barlaşı**. **1**. çəkləmək. **1**. sınamaq. imtahan edmək-altın odla, qadın altınla, kişi qadınla **yoxlanır**. **1**. **uylamaq**. -iki kərə **uyla**, bir kərə tıxla. **1**. **yaxlamaq**. **yaklamaq**. dəğmək. baş vurmaq. **1** artarıtmaq (ardırıb arıtlamaq). virastarlıq edmək. **1**. gəzləmək. -**gəzləmədən** girişmə, gözləyisən kirişmə (kirinmə. ülkmə). **1**. çəkəkləmək. çekləmək. **1**. varlamaq. **1**.bəlləmək kefəhval edmək. hal soruşmaq. -haçandır bizi **bəlləmirsiz**.

yoqlamaq **yoxlamaq**. barlamaq.

yoqlamaq **yoxlamaq.** bolqutmaq. əyadət edmək.

yoqlamaq **yoxlamaq**. **yoxarlamaq.** (**yuxarlamaq. yükləmək)**. dəğərləmək. dəğər vermək. ərciş vermək.

yoqlamaq **yoklamaq**. 1.barlamaq. varyolamaq. var yoa edmək. hazır qayib edmək. -oxuvcuları yokla. (şayırdlari. hazır qayib elə).**1.**çəkləmək. barlamaq. bazrəslik edmək.

yoqlaması **yoxlaması**. -**çəkləməsi** çox çəkər.

yoqlanılan **yoxlanılan**. boğaclı. kontrollu. -**boğaclı yollar**: , kontrol olunan yollar.

yoqlanılmaz **yoxlanılmaz.** məhdud olunmaz. na məhdud. -**yoxlanılmaz** duyğular.

yoqlanmaz **yoxlanmaz.** çəklənməz.

yoqlar **yoxlar.** güdər**.** -əl toxlar, **göz yoxlar**.

yoqlaş **yoxlaş**. **yoxlayış**. barlaş. bər rəsi..
-**doğuş yoxlaşı**: doğum kontrolu.

yoqlatış **yoxlatış.** yokturuv. azimayiş. -qan **totyuruv**. qısım **yokturuv.**

yoqlatmaq **yoxlatmaq**. rahatlamaq. -bir atın var, çək toxdasın, sox **yoxlasın**. **(**bilməcə**)**. **(**başmaq**)**.

yoqlav **yoxlav**. **1**. ağıt. nərsənin yoxluğunda deyilən acınaqlı savlar. mərsiyə. **1**. baxlav. **1**. **yoxlamaq işi**. -**yoxlayıb toxlamaq**: imtahan eləyib, naqislərin, çatışmazlıqların aradan qaldırmaq.

yoqlayan -**arayıb yoxlayan**, toxun bulmuş. (**toxun** : gerçəyin.həqiqətin). {hər amaca çatmaq üçün, nə dərək kiçikdə olsa, çalış dalış gərəkki. (**dərək**: qədər). (**çalış dalış**: sə'y kuşiş. (**dalış**: > **tələş**)}.

yoqlayış **yoxlayış**. **1**. oxlayış. kovama. kovayış. arayış. ardayış. axtarış. **{axdarış < ardaxış (**< **ard)**. **(yaxdarış < yardaxış)}** nərsə ardıca gəzişmə. araştırış. ardaştırış. sondalama. sondayış. sorayış. mayna. təftiş. **1**. artarış (ardırıb arıtlamaq). virastarlıq. **1**. **yoxlaş**.

yoqlaz **yoğlaz.** közələ. çox gözəl.

yoqlu **yoğlu**. **1**. yaxşaq. yaxlı. xoşagəlim. -sizin bu işləriz **yaxlı** değil. -yaxa yaxlı: çox xoşagəlim. -**yaxşaq** səs. -**yaxşaq** görüm. **1**. yoğub. yaxlı. {> **xub**(fars)}.

yoqlu **yoxlu.** toxsuz**.** haqsız.-**toxlu toxsuz**: **toxlu yoxlu**: haqlı haqsız. -iştə burdan **toxlu** çıxan tapılmaz, tapşırıq iş özgələrə, yapılmaz.

yoqlu **yoxlu. -yoxlu üzü soğuq olur**, varlı üzü yoğuq olur. (**yoxlu**: yoxsul) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).

yoqlu **yoxlu**. nahaq**.** -sarğışlara düşən, özü toxlu, qalan yoxlu çıxar. (**sarğışlara**: məğlətələrə) (məğlətə ilə hamı özun haklı, özgəni haksız bilar).

yoqluq **yoxluq**. olnaq. -**olaq olnaq**: **bulaq bulnaq** (-bu iki söz qoşalıqda işlənir-). varlıq yoxluq.

yoqluq **yoxluq**. yoxa. (nabudluq).

yoqluq **yoxluq.** -**yoxluq üzü soğuq olur**, **varlıq üzü yoğuq olur**. (**yoxluq**: ölüm) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).
-varlıq yüzdürər, **yoxluq üzüdər**.

yoqluqa **-**ölüm, **yoxluğa** varlıq verir.

yoqluqa **yoxluğa**.-**hən deyibən yoxluğa**, qaramsardır varlığa!!. (**qaramsardır**: pesimisdir)

yoqluqu **-boşluğu, yoxluğu gidərmək**: qanıratmaq. doyurmaq.

yoqluqu -varlığı artırmayan, yoxluğu azaltmamış.
-varlığı yarmayan, **yoxluğu yozamaz.**(dirlikdə nərsə qılamıyan, yoxluğu ilə heç nəyi pozamaz)

yoqluqunta **yoxluğunda .-**nərsənin varlığında karlığın bilməyən, **yoxluğunda korluğun nə bilir**. (**karlığın**: yararın. dərdə dəğməsin).

yoqluqunta **yoxluğunda**. -**yoxluğunda varlığını düşünmə**, dirligində, kəndi sində eşinmə. (**kəndisində**: kəndi gorunda.). (o ki dirilikdə, ad qoymaq üçün çalışı, yaşlı ömrün, çürüklərə tapşırır. (yaşlı: yeni. taza, gənc. pöhrəli. verimli)….

yoqlutan **yoxludan**. **-**varlıdan var yukar, **yoxludan nə yukar**. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin).

yoqluya -bilənə dəliyə **varlıya yoxluya**, yaşam gözəldi, gözəl!

yoqluyu -**yoxluyub toxlamaq**: baxıb (yetişib. bərrəsi edib), onaylamaq, tə'yid (təsdiq) edmək.

yoqmaq **yoğmaq**. **1**. **oxumaq**. uyqunmaq. (saziqar olmaq). -o hammıynan **yoğur**. -**yoğur** uşaq: üzü yola, söz eşidən balar. -çağın sənlə **yoğmadı**, sən onla **yoğur**. **1**. rahatlaşmaq.

yoqman **yoğman**. rəhman. rəhim. bağışlayan.

yoqmaz **yokmaz**. yoluğdurmaz. sızdırmaz. **-**yağlı küyzə **su yokmaz**. (**küyzə**: küzə).

yoqmu **yokmu**. -deyətən **yokmu**?:deməzlər mi?.

yoqnun **yoxnun**. olmayanın. -işi **yoxnun**: işi olmayanın. -aşı **yoxnun**: aşı olmayanın.

yoqol **yox ol.-**yoxsul olunca, yox ol!.

yoqolmaq **-susmaq nədir** (nərə çatır) ?: -ölüşgəmək. ölsərmək. ölmək. batmaq. **yoxolmaq**.

yoqolmuş **yoxolmuş.** uçuğ. ölmüş. nabud olmuş. mə'dum. münqəriz. -**uçuğ** düşüncə. -**uçuğ** devlətlər. -**uçuğ** dillər.

yoqolsun **yoxolsun**. **yoxdursun**. -sənsiz yaşam yoxdursun.

yoqratır **yoğratır**. sıyalır. seyqəl verir. **-gəngəş bilik yoğratır**, birlik bilik toplatır.

yoqruq **yoğruq**. qoyuq. quyuq. yapışqan. iləngən.

yoqruq **yoğruq**. mə'cun.

yoqrulan -**yoğrulan açılar**. (işlənən açılar).

yoqrulu -**yoğrulu söz**, duzlağı gülşən edər, yontusuz söz, gülşəni duzlağ edib!.

yoqrulur heç nə yazılı deyil. -kişioğlu qayda doğulur, qayda doğrulur, **nə yapıb nəyə yoğrulur**, qayda boğulur.

yoqrun -**yoğrun malı** oğrun mala qatmaqıl. (**yoğrun oğrun**: hələl həram)

yoqrunmaq **yoğrunmaq**. **yorğunmaq**. açılmaq.

yoqrunmaq **yoxrunmaq**. məhrum olmaq.

yoqsa **-gizin yoxdursa mutlusun**!. (**gizin**: gizlinin. sırrın).

yoqsa **-**keçdi, unut, **yoxsa yutar səni**.

-çırağ uçmaz yağ bolsa, **çırağ durmaz yağ yoxsa**. (**uçmaz**: sönməz) (**durmaz**:sönər) (yağlı çıraq sönməz).

-ölümlə dur göz gözə, **gizin yoxsa mutlusun**. (**gizin**: gizli olanın. üzə çıxarmadığın. ulaşa bilmədiyin. görülməmiş işin).

-kişi yoxsa, ağac börklə gəngəş bir. (börkü tax dayağa, onla danış). (gənəşmədən, danışmadan, məsləhət edmədəm ulu önəmli bir iş görmə. (-örnəyin, boydaşma, evlənmə).

-bitməz yoxsa, bitən var.

yoqsa **-orta yoxsa dəngəşməz**. (arxac (davər) yoxsa, işlər düzəlməz.). (birlə üçü, iki barışdırar, yanaşdırar, danışdırar).

yoqsa -söz sözü çəkər yol usanar, **qanan yoxsa** söz uzanar, **verən yoxsa** qol uzanar.

yoqsa **yoxsa**. **-**atın varsa, nəyin yoxdur, **atın yoxsa,** nəyin vardı.

yoqsa **yoxsa**. ayru**.**

yoqsa **yoxsa.** ayru**.** daha. artıq. vəgərnə..
-**qorxun yoxsa pişikdən**, nə baxırsan deşikdən?.

yoqsa **yoxsa**. -**yoxsa artıq**, düşünən yar, yarını, belə getməz, yıxılınca, ayılı!..
-Istədiyin söyləyən, istənməzi eşidər!, **papağ altda baş yoxsa**, eşitdiyin keşidər (uzadar).

yoqsa **yoxsa**.-sılağa gücün yoxsa, sıylama dilin bolsun.(**sılağa**: **sıylama** əzizləməyə. təkrim edməyə). {birin əzizləməyə olasın yoxsa, dadlı dilivə nə gəlib. (**olasın**: imkanın)}

yoqsamaq **yoxsatmaq**. yox edmək. öldürmək.

yoqsan -səksən doxsan bir gün yoxsan.

yoqsanmaq **yoxsanmaq**. bir nərsə ilə qapınmaq, tutulmaq **(**alıb götürülmək**)**. -**cinə** yoxsanmışlar.

yoqsar **yoğsar.** aran**.** xoş abı havalı olan.

yoqsılıq **yoqsılıq**. nehilizm.

yoqsul yarlı. **-**yarlı canı ardağlı, bayğın malı. (**bayğın**: zənginin) (**ardağlı**: dəğərli).
-iyi olda, **yoxsul durma**. (**durma**: qalma).

yoqsul **-**yoxsul olunca, yox ol!.

yoqsul **yoxsul**. **1**. yarlı. fəqir. -**yarlı** deyin kəmsitmə: kiçitmə. təhqir edmə. **1**. qurpsuz. endik. kasıb**..**
-varlıya gücün saxla, **yoxsula** bax varın saxla..
-**yoxsulun** bəyi olunca, bəyin **yoxsulu** ol. **(**bəylər içrə yoxsul ol**)**..
-**toplumun yoxsul qatı**: aşağı təbəqə. kütrüm**..**
-içdən yoxsul: yelvə..
-bəyin çantasındaki, **yoxsulun ürəyindədir**.

yoqsul **yoxsul.** əli boş. kasıb. fəqir. (**yoxsu<u>n</u>:** məhrum).
-**yoxsul hər nə geysə gəlişir**. **(gəlişir: yaraşır)**.

yoqsul **yoxsul.** yalığ. yaluğ. kasıb. fəqir. -**yaluğluq** üzü görməyəsin.

yoqsul cığay. çığay. yarıl. kasıb. müstəmənd. fəqir.
-**yoxsul yava:** çığay yavuz.

yoqsula **yoxsula**. **-yoxsula baylıq**, can sağlıq. (**baylıq: bəylik**: devlət).
-ölüm bir düşmür **yoxsula, baya**, birin yatağda tutur, birin dirir darağa.

yoqsullanmaq **yoxsullanmaq**. yoxağunmaq.

yoqsullar **-**dosdun pullu olsun, **yoxsullar yad olsun**.

yoqsulların -bilik, işgillərin açarı, **umut, yoxsulların qaçağı**.

yoqsulların -pulluların başına daş düşüb, **yoxsulların cibinə**, heç biri pitik alanmırlar.

yoqsulluq -**çox yoxsulluqla yaşamaq**: yonqa ilə qaşınmaq.

yoqsulluq **-yoxsulluq** -qırır, -öldürür, -güldürməz, -diritməz, -yaşatmaz.

yoqsulluq **-**yoxsulluq öldürməsədə, güldürməz!

yoqsulluq **-yoxsulluq, baımlığın anasıdır.**

yoqsulluq **yoxsulluq**. endilik. kasıblıq.

yoqsulluq **yoxsulluq.** -gözü ac, qarnısa tox, xan belə yoxsulluq edər.

yoqsulluq **yoxsulluq**. **-**varlılıq süt gölündə yüzdürər, **yoxsulluq, acı sudan üzdürər**. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).
-**yoxsulluq qırır**, öldürür, güldürməz, diritməz, yaşatmaz.
-**yoxsulluq qırmasada**, güldürməz. (**qırmasada**: öldürməsədə).

yoqsulluq **yoxsulluq**. yaluğluq**.** kasıblıq. -**yaluğluq** üzü görməyəsin.

yoqsulun **-**yad varlının adı tanış gələr, **tanış yoxsulun adı yad**.

yoqsulun -**yoxsulun nəyi var qısmağa**.

yoqsun **-kütevlər, yoxsun yerlər**. **(kütevlər:** alçaq, kiçik, bir qat ev).

yoqsun **yoxsun.** çulunbur. culumcur. çorumcur. məfluk. beçara.

yoqsun **yoxsun.** kül pişiyi. bacarıqsız.

yoqsun **yoxsun.** məhrum. (**yoxsu<u>l</u>.** əli boş. kasıb. fəqir).

yoqsunlar **yoxsunlar.** yetməzlər. məhrumlar**. -**asil yetməzlər atanadan olanlar yox, bilim əkimdən olanlardır. (**olanlar**: ayrılanlar. məhrum olanlar). (**əkimdən**: tərbiyətdən)**.**

yoqsunmaq **yoxsunmaq.** çıplınmaq. çalpınmaq. çaldanğmaq. saldanğmaq. yaldanğmaq. kasılamaq.

yoqşa **yoğşa** (**yoğdaş**). paralel. muvazi.

yoqşaq **yoğşaq**. **yoğuşaq**. **yumuşaq**.

yoqşamaq **yoğşamaq**. **1**.yapışmaq. -yanqın olsan su **yoğşar**. **1**.xoş gəlmək. -**yaxşı** söylə **yoğşasın**: xoş gəlsin. -heç birin **yoğşamadı**. -sizə nəmə yoğşayır: sizin nədən xoşuz gəlir.

yoqşan **yoğşan**. **yovşan**. (**yoşan**). bağışlayan. mehriban. yarğaş. xeyrxah. rəuf. feyzbəxş. tofiq dəhəndə. zərif. incə. mərhəmətli. canayaxın. iltaf edən.

yoqşanmaq **yoğşanmaq**. **1**. xoşhal olmaq. şad olmaq. **1**. yoğanmaq. yoğcaşmaq. xoşu gəlmək. həzz almaq. neşələnmək.

yoqşar **-**bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, uyuq savlar edilsə, **yoğşar yumşar can könül**.

yoqşarlı **yoğşarlı**. biçimli**.** (**ç < > t**) bitimli. betimli. fiqurlu. əndamlı. xoş əndam. tərkibli.

yoqşatmaq **yoğşatmaq**. xoşhal, şad edmək. -o bu işi ilə bizi çox **yoğşatdı**: şad etdi.

yoqşuq **yoğşuq**. **1**. yağşıq. ağgün. günük. xoşbəx. **1**. **yoş**. **yoğuş (**yoğrulmuş**)**. dinc. rahat. -**yoş yaşam**: dinc yaşam.

yoqşul **yoğşul**. > **yoşgül**. **xoşgül**. gözəl. qəşəng.

yoqşulama **yoğşulama. yoğuşlama**. alqılama. xoş üzlə qarşılama. iyimsər, uğurlu, mütəbərrək görmə. **(# qarqılama**: asıq üzlə qarşılama. pis, kötü görmə**)**.

yoqşutmatan **yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. yuğşatmadan**.-**yaşam həmməşə tuğur, **ama yoğşutmadan yaşanmaz**. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir),.

yoqta **-(**pozitivizm açıdan) **"yoxda uğur olmaz"**. (yoxluq iyi qarşılanmaz).

yoqta **yoğta**. uvat. **-işin yoğta**, yolun yaxta olsun. (işin uvat, yolun ışıq olsun).

yoqtan -barığ orta tutulsa, **yoxdan yeğ**. (olan nərsə olmuyandan yeğ). (nəğdin azı, nisyənin çoxundan yeğ.

yoqtan -**yaman, yoxdan yeğ**. (kötü, yoxtan yeğdir). (yoxluq qarşısında, kötü, istənməz olan yeğ basır). (olan, heçdən yeğ)..
-vardan yığılar, yoxdan yıxılar.

yoqtan **yoxdan**. -**yoxdan yonqa qoparmaq**: olmayacaq bir işi başarmaq.

yoqtəq **yoxdək**. -**özü yoxdək**, tövşü oxdək (**tövşü**: səsi). (tapmaca) (**çəkitgə**).

yoqtmaq **yox edmək**. uçurmaq. məhv edmək. -köçcək deyib, **odun uçurmaq**. (köçmədən hər nəyi yerli dibli tükətmək) (**uçurmaq**: yandırmaq).

yoqtu **-dırnağətin yoxdu** yeri girməyə. (**dırnağətin**: dırnağla ətin) (ər arvad dırnağla ət kimidir) (ər arvad arasına girilməz).

yoqtu -**gecələr yoxdu yuxum**, ya yanımdasan, ya yadımda.

yoqtu **yoxdu**. yoxca. -ağul dolu ağça quzu, qapını yapsam, **yoxca quzu**. (**yapsam**: qapsam) (tapmaca) (**diş-ağız**).

yoqtun -baydın, işi barmanla, yoxdun, işi yalmanla. (**barman**: para, mülk) (**yalman**:əmək. zəhmət) (bəy (zəngin) işi, varıyla, yoxsul işi əməgi ilə görür).

yoqtur **-bu küddə ki yoxdur beyin**, ötür otlasun az deyin. (**küddə**: axmaqda).

yoqtur **-**haq odur, haq ondadır, **ondan uca yokdur uluc**. (**uluc:**ən ulu)**..**
-qalınğ yoxdur, qız dura, öğlə qoymaz, gün dura. (**qalınğ**: cehiz). (qızın cehizi olsa, alan tapılır, gün öğlə qalxdıqda, gün batıya, sönməyə yaxlaşır)**.**

yoqtur **-**öylə ayruqlu gözəlsin kim **sana yokdur dərək**. (**ayruqlu: ayrıqlı**: müstəsna) (**dərək**: bədəl).

yoqtur **-üzsüz öz yoxdur**, özsüz üz. (maddi olmayan zat yoxdur, zatsız maddə).
-gözəlliyin yurdu yoxdur.

yoqtur **yoxdur** .-yalan üstə **yoxdur** yaman. (yalan üstə yaman yox) .(yalan üstə olmaz yaman).(yalan üstə yoxdur yaman). (yalan üstə olmaz yaman).(yamandanda yaman, yaman üstü yaman, yalan durdu yalan).(yalan üstə yaman durmaz, yaman üstə yalan durdu, saray qurdu)**..**
-həvəsə, **bəsdi yoxdur**.{könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur)}. (başsız könül, durmadan yürür)**.**
-ölümə, **ölüm yoxdur**, ölməzə **olum yoxdur**. (**olum**: imkan). (evrənin işi devirməkdir. bir başdan doğur, bir başdan boğur, doğuşla boğuşun arasında, etdigin ed..
-**sənin başıva söz yoxdur**, hər nə var quyruğundadır.

yoqtur **yoxdur**. -(ağı). **bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə**, saçın yolub, sinə sökə, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

yoqtur **yoxdur**. **-**atın varsa, **nəyin yoxdur**, atın yoxsa, nəyin vardı.

yoqtur **yoxdur**. **yox durur**. -artıq sözüm **yox durur**.

yoqtur -**başında yoxdur huşu**, dürtmə qursaq neyləsin. (koramal, mütəssib birinə istər soxala, istər qandır, istər utdur, yerləyi (zəminəsi) yoxsa qanmayıb qanmyacaq)
-qaymaz işləyən, qaytsız iş yoxdur. (**qaymaz**: səhv edməz. kırıxmaz). (**qayrımsız**: qaytsız səhv olunmaz. kırıxılmaz).

yoqtursa -**olum yoxdursa**, ölüm nə gəzir.

yoqtursa -olum yoxdursa, ölüm nə gəzir.

yoqturur -kəndivə inamın qalıncaya dək, **yoxdurur qorxu**. (özüvə olan güvəncini itirməyincə, qorxu yoxdur). (kişi üçün ən qorxuncusu, özünə güvəncin itirməkdir. (**ən qorxuncusu**: ən qorxunc olanı).

yoqturuş **yoğduruş**. mulahizə.

yoqturuv **yokturuv**. yoxlatış. azimayiş. -qan **totyuruv**. qısım **yokturuv.**

yoqu **yoğu. yoğuş. yoğa.** keçik. sovğat. bağış. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik).
-varı yoxu: baylığı. devləti. -söz kişinin baylığı.
-birin kəmsidər, birin kansıdar, birin xamsıdar, **varı yoxu yalan dünya**. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar). (**xamsıdar**: yorar).

yoqub **yoğub**. yoğlu. yaxlı. {> **xub**(fars)}.

yoquc **yoğuş**. **yoğuc**. **uğuş**. **uğuc**. tapdığ. məsləк.

yoquq **-**yoxlu üzü soğuq olur, **varlı üzü yoğuq olur**. (**yoxlu**: yoxsul) (**yoğuq**: isti. yaxımlı).

yoquqqıl **yoğuqqıl.** -yavuzlardan qorunqıl, **yaruqlara yoğuqqıl**. (pislərdən uzaq dur, yaxcılara yaxın dur).

yoquqlaşmaq **yoğuqlaşmaq.** ısnışmaq. səmimiləşmək. -**ısnışıb** bi ev qurar.

yoqul **yoğul**. **oğul > noğul**. {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq) }.

yoqul **yoxul**. ölüm. fovt.

yoqum **yoxum**. **-**var **yoxum:** var **yüküm**.

yoqumlu -**ötgür yoxumlu**: iti yoluğan.

yoqumlu **yoxumlu.** rəuf. yumşaq. mərhəməti. -**süycü yoxumlu** sözü səsi. (**süycü:** dadlı)

yoqun **-dostun yoğun**, üstələr yovun. (**yoğun**: güclü). (**yovun: yağun**. düşmanun). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər) **..**
-acısı yoxun, süycüsü yox. (**süycüsü**: dadlısı)..
-**güdə, yoğun çunuq**: kötək**..**
-dosdu **yoxun**, düşmanı **yoğun**.

yoqun -**hər yoğun sap**, incayından qırılır (**incayından:** ən inck, pozulqan yeri)**.**
-yoğun, iri çivi: qazı. azı.

yoqun **-**qaş üsdə gözü var dedilər, **varın yoxun yedilər.** (kişini şişirtdilər)**.**

yoqun -qatı yüngül, **altı yoğun çox durar**. (**qat**: dam).

-yoğun yonulunca, incə üzülər.

yoqun **yoğun**. **1**. girt. kitir. qalın. **1**. küpül. qabaq. gobut. kobut. **1**. qatqıl. qalın. -**qatqıl** səs. **1**. çətin (**# yoğan** çox rahat. qolay). -o işlərində ağ qarasına, **yoğan yoğununa** baxmaz. **1**. tünər. tünür. tünd. -**tünər** səs: gur səs. gurultu səsi. -**tünər** işlər: yoğun, ğamiz nərsələr. **1**. botun. **1**. küt. qaba**..**
-uzun, **yoğun ip**: qolluq. boyluq..
-**acı**, **yoğun söz**: sümüklü dil..
-**yoğun** olsa, ırağ olsun, **yağın** olsa, **yaxın** olsun. (**yağın**: rəhmətli)..
-**yoğun ip**: yüpgün.

yoqun **yoğun. -**qanığan aldı yolun, vurdu daşa, çıxdı başa, **qanımaz boynu yoğun**, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

yoqun **yoğun.-boynu yoğun yalandan**, qıl boyunlu gerçəyim.

yoqun geyku**.** pis. kötük. şərr. -**incə yoğun** seçilsin.(eyku geyku ayrılsın). (**eyku geyku**: yaxcı pis. yaxcı yaman. qutuq kötük. xeyir şərr)

yoqun **yoğun**. **çoğun**. -**çoğun sorudur**: qəliz məsəlidir.

yoquna **yoxuna**. müfdə. -turuza tələsin, yoxuna kitab qazanın. (**yoxuna**: müfdə).

yoqunla **-**yaşamı, ölümlə yok, olumla yaşat, **yoxunla yok, varınla yaşat**!. (**olumla**: çalışmanla. işinlə).

yoqunlamaq **yoğunlamaq**. kitinmək. kitginmək. çitinmək. çiğtinmək.

yoqunlamaq **yoğunlamaq. yoğunmaq.**basığmaq.pusuğmaq. şişmək.

yoqunları **-**qırın sapları **baltadan yoğunları**, avluqarları (**avluqarları**:rüşvəxorları)**.**

yoqunlaşmaq **yoğunlaşmaq.** artışmaq. qartışmaq. qatlaşmaq. (çəkdən, həddən ötə). -onun öfgəsi ged gedə **artışıb** getdi.

yoqunlaşmış **yoğunlaşmış.** qəliz. mütəmərkiz. birbirinə eşilmiş, sıxılmış.

yoqunlatmaq **yoğunlatmaq**. **1**. tutağatmaq. qəlizlətmək. **1**. dolmalatmaq. qatılatmaq. qəlizlətmək. qoyulatmaq. **1**. kökəltmək. çökəltmək. qəlizlətmək. hızlandırmaq. hirsləndirmək.

yoqunluq **yoğunluq**. ****tutağalıq\.

yoqunma -ata arxadan, öküzə öndən, axmağa heç yöndən, **yoxunma**. (**yoxunma**: yaxınlaşma).

yoqunmaq **yoğunmaq.yoğunlamaq.** basığmaq.pusuğmaq. şişmək.

yoqunmaq **yoxunmaq**. **1**.yaxınlaşmaq. **1**.yortağmaq.muraciət edmək. **1**. məhv olmaq. əli boş qalmaq.

yoqunsa **-verəsi çörək yoxunsa**, deyəsin çörəkli olsun. (sözün dadlı olsun).

yoqunsata **-**yalanın ipi, **yoğunsada**, geddikcə incələr.

yoqur xəmir-**yoğur boğacı**. **(boğac**: tutu. maya).

yoqur **-**yoğur vermədən, uğur gözləmə.(**yoğur vermədən**: səyasət edmədən). (göz yumduğundan, uğur gözləmə).

yoqur **yoğur!** .yasa!. yağla!**. -**dosdun yaman? bəkləmə uğur, **yoğur ha yoğur** . (**uğur**: xeyir)

yoqur **yoğur**. **1**. **yoxur**. yuxadan **(**yuxladan**)**, uyduran nərsələr. muxəddirə məvadd. **1**. mə'cun. **1**. birinin özəl çıxarı, hünəri. **(**dəstpoxt. dəstxətt**)**. -bu evin hər nəyində xanımızın **yoğur** qalmış..
-saplı iğnə, gücün tapılır, çörək yapmadan **yoğur** yapılır. **(gücün**: çətin**)**..
-**yoğan yoğurmuş yoğurun**..
-**yoğur (**xəmir**) topacı**: köbələn. kömələk. kümələk. öbələn. kündək. kündə.

yoqur **yoxur**. **1**.boş. tohi. **1**.əli boş.

yoqurqan **yoğurqan. yorqan**.

yoqurma -**yoğan yoğurmuş yoğurun**.

yoqurmaq **yoğurmaq**. **1**. qalınlatmaq. **1**. ört basırlamaq.

yoqurt -**süzmə. suyu çəkitilmiş yoğurd:** kəşik. çəkik.

yoqurt **yoğurd**. uyadılaraq qatadılmış sütdən yasanmış azıq (< **ağızlıq**).

yoqurt **yoğurt** (< **yoğun**). **mast** (fars). (< **amas**: şişik. yoğun). qatıq. qaba. qəbih.

yoqurt -**yoğurt boğacı**. **(boğac**: tutu. maya).

yoqurt -**yoğurt çəkəti**: yoğurt süzməsi.

yoqurt -**yoğurt mayası**: sütəşi. yoğurt çalmada sütə çalınan maya.

yoqurt **yoğurt**. **coğurt**. -**süzmə yoğurd**: çuğurt. coğurt. coğrat.soğrat. (**coğ**.**tuğ**).

yoqurtmaq **yoxurtmaq**. məhv edmək.

yoqurtun -**nərsənin qurusu, özəlliklə yoğurdun:** kəşik. çəkik.

yoquş -**eniş yoxuş:** azığ qazığ. engəbə.

yoquş -**yoğuş bağış**: lütf o iltifat. lütf o mərhəmət.

yoquş **yoğuş**. (< **yoğuşmaq**: oxşamaq). **1**.rəhm. lütf. iltifat. **1**. utufət. -**seviş yoğuş**: məhəbbət utufət. **1**. **yoş**. **yoğşuq (**yoğrulmuş**)**. dinc. rahat. -**yoş yaşam**: dinc yaşam.. -**iti eniş yoxuş**: çat çart.

yoquş **yoğuş**. cərəyan. **-bu yoğuş**: bu cərəyan.

yoquş **yoğuş.** yağış. yaxış. mərhəmət. lütf. (# **yaxış**: **dağış**. **salış**. yaxma. çaxma. dağıtma).

yoquş **yoğuş. yoğu. yoğa.** keçik. sovğat. bağış. ötünc. ötüş. hidyə. (şirinlik).

yoquş **yoxuş**. dik. atıq.

yoquş **yoxuş**. **yoxuş.** həsrət. nisgil.

yoquş **yoğuş**. **yoğuc**. **uğuş**. **uğuc**. tapdığ. məslək.

yoquşaq **yoğuşaq**. **yoğşaq**. **yumuşaq**.

yoquşlama **yoğuşlama. yoğşulama**. alqılama. xoş üzlə qarşılama. iyimsər, uğurlu, mütəbərrək görmə. **(# qarqılama**: asıq üzlə qarşılama. pis, kötü görmə).

yoquşlar **yoğuşlar**. şükürlər. -min yoğuşlar, oxşamır günüm dünkü günə.

yoquşlu **yoğuşlu**. (< **yoğuşmaq**: oxşamaq). rəhim. lütflü. iltifatlı. utufətli.

yoquşmaq **yoğuşmaq**. oxşamaq. yaxcılıq edmək.

yoquşmaq **yoğuşmaq**. **yomuşmaq**. **qoyuşmaq**. barışmaq. yarşınmaq. yarşanmaq.

yoquşu -coşarsa qoşu, yıxar **eni yoxuşu**.

yoquşu **-düzü yoxuşu enişi**, kəndi asqından sayqın asılı. (verilən dəğərin bir yanıda kişi özüdür).

yoquşuntan -**hava yoğuşundan**: hava cərəyanından. hava dəğmədən. -**aralaşmaları** hava yoğuşundan uzaq tutun. (**aralaşma**: tərkib. mə'cun).

yoqutmaq **yoxutmaq**. **yox edmək**. tozutmaq.

yoqutu -biri varıdı, **biri yoxudu**: var ikən yox ikən.

yoqutuş **yoxutuş**. **yoxlaş**. konturol. -**yoxlaş odası**: quyul.

yoquz -**gəncdir qırıb yoğuz qılavı**, indi adın özgədən sorar!.

yoquz -**yaman yoğuz**: söğüş. -söyüşlə açılan dil, **söğüşlə** qapanmaz.

yoquz **yoxuz**. qarşılıqsız. bədəlsiz. müfdə.

yoqver **yox ver.**yox kimi say. vellə.

yol verin ötürün. -**ötürün** dağlar**.**

yol yol **-yol yol edmək:** xət xət edmək. yolutmaq**. -**yol keçitlərin ağ boya ilə **yolutmuşlar**.

yol **1**. törüb. tür. təriq. -**törüb** dəğişmək. -çalımlı **törübdə**. **1.** yolam**.** yola**.** kəz. gəz. gəzək. kərə**.** övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -neçə **yolam** dedim: neçə **yol** dedim. -bir **yola** o mənə belə dedi. -bir **yola** ververdi. -bir neçə **yola** geddim: bir kaç kərə geddim. -bir **gəzək** həm: bir gəzək belə. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər. -bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən. -neçə **gəzək** gəzdim, tapmadım. -birneçə **gəzək** eşitdim: dəfələrcə duydum. -gələn **gəzək**: gələn kərə. -sonku **gəzək** dönüb baxdı: sonku kəz dönüb baxdı-gəzək..
-**bilik, yol açar ilikə**. (bilim, ilim başarcağa yol açar)..
-dildir quran, **ürəkdən ürəklərə yol**!. (**dildir** :sözdür)..
-**yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz**, atun ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun

ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz)**.**
-igitligin yolu bir, **yavuzluğa min yol var**!. **(Igitligin**: doğruluğun)..
-çox anlayan, çox bilər. çoxlu görən, **yol bilər**..
-**uzaq yol atı sınlar**, ağır gün əri. (**sınlar**: sınağa çəkər. yoxlar)..
-aşırtçılıq sapıqlığa yol açar. (**aşırtçılıq** : ifratkarlıq. panlıq. artıq gedmə)..
-çaşmışdı iğid demədi kimisə, **getdiyin yol çoradır, yox dənizə**. (**çoradır:şoradır:** ılqım. sütgölü. sərab. uzaqdan görünən suysuq çöllük)..
-el içinə düşsə ayrılıq, **yol salıb, qol atar yağrılıq** (**ayrılıq**: iftiraq. nifaq). (**yağrılıq**: düşmançılıq)..
-yaltaqlar, dalqavaqlar, **ataq üçün yol varanlar**, hər gələnə yalvaranlar, . (**ataq**: ləqəb. ünvan. (**dalqavaqlar**: fürsəttəlblər)**.**
-çox anlayan, çox yol bilər. çiğlər açıb, qutluq dilər. (**çiğlər**: dərdlər. düğünlər)..
-bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!..
-**bökəyol:** böyük yol.

yol **1**. yasa. qayda. qılıq. -işi **yasasına** qoymaq. **1**. arda. ardal. metod. -işləri **ardatmaq**: yola qoymaq. -bu **ardalı** yetməsən. **1**. səfər. -**biryola**: **biryolam**: bir səfər. -neçə yolam: neçə səfər. **1**. geçək. -**geçək** bağlı gözüm yolda, yaman halım, günə qaldım. **1**. çat. məsafə. -burdan ora iki günlük **çat** var..
-**yol cola**: rah o çah..
-**yol olsun**: hara belə. hara gedisən..
-**yol ylağay**: **yol yoləğəy**. yolda. -**yol yoləğəy** gördüm. -**yol yoləğəy** danışmaq olmaz, oturun..
-**ağ yol**: yaxcı yol. yaxcı qalın..
-**ağızlıya söz verən**, **ayaqlıya yol verən**: işinin ustası olan. iş keçərin bilən. -**ağızlıya söz ver**, **ayaqlıya yol**: işivin yolun bil..
-**yol bilgəcləri**: yol işarələri..
-**asyol**: gizli yol..
-**tutulan yol**: alım. yöntəm..
-**yol yol olan nərsə**: yoruq. yollu. -**yoruq** parça..
-**yol üsdə**: baradurğac. -**baradurğac** bir nə görmədim..
-tarı versə quluna, gətirib qoyar **yoluna**..
-**yol başlamaq**: qılavuzluq edmək. -yol başlayan tapılsa, yol tapılar..
-**dəğməyən yollar**: bir yerə çıxmayan yollar..
-**onğa yol:** doğru yol..
-**yol yol olan**: yolğun. rah rah..
-**yol qadav**: usul ərkan. -yaşam yol qadavlarından **ərkinmişlər**: yaşam usul ərkanından qurtulmuşlar..
-**yola salmaq**: yolğutmaq..
-**yol sürsatı**: yolat..

-**onğu** yol: **onuğ** yol: **onğ** yol: : doğru yol. doğruq yol..

-**yol sanav qılmaq**: tədbir tökmək çare bulmaq. bir işin yapılmasına qərar vermək..

-**üzü yola**: çağ. -işləri **çağ**. -**çağ** uşaq..

-**yola düşmək**: açışmaq. başlamaq..

-**yola salınmaq**: başarılmaq atarılmaq. istart vurulmaq..

-**yola salmaq**: atarmaq (yola atmaq). uğratmaq. -qonağı **atar**, başıvı qutar..

-**hava yolları**: solut..

-**yaxcı yol**: ağyol. xoş səfər. səfər xoş. səfər bexeyr..

-**yol aracları**: yolavız. yolavız. nəqliyyə vəsayili**..**

-mal yolu: yolça. cığır**..**

-yol tapmaq: qayırmaq**..**

-yoluna qoymaq: çağlamaq**..**

-yaya yol: yayol. yolacuq. piyadəro..

-**yol verməmək**: vurdalamaq..

-**yol**, **icazə vermək**: aldınmaq. -**səhvə yol vermək**: aldaşa aldınmaq**..**

-yolda orta qaldırım: qorab. qolab. (refüj)**..**

-çıxış yolu: açıltı. tədbir..

-**hava yolu**: uçrun. -uçrun çapar: hava yolu posta..

-**yol yapağ**: (rahi saxtıman)**..**

-yola salmaq: yolçutmaq. bədrəqə edmək**..**

-dar yol: art (< **yart**) (< **yarmaq**). dərbəd. dərbənd. təngə..

-**su yolu**: avqın**..**

-yol polisi: qərəsürən (**qara**: topraq+ **sürən**: atlı)**..**

-xiyavan, **yol arasında olan səggi**, **duraq**: ada. aral. qaldurum..

-**acar** yol: yeni yol..

-**dəmir yolu**: dəmriz (**dəmir iz**)..

-**dəmir yolu durağı**: dəmizgə. (**dəmir iz**)**..**

-dar yol boğur (iki nərsə arasında olan darlıq). təngə**..**

-gizli yol qayul (**qay yol**). qaçanaq. çarə..

-ağbirçəksiz ev, **karvansız yol olmasın**..

-ayrılan, yolda, bölünən, dalda qalmış**..**

-köçlə gedən, yol azmaz. (çağına uyqun olan)**..**

-oğru dam deşər, **qaraqçı yol kesər**..

-tək kişi yerisə, iz açar, iki olsa **yol**..

-(nərsəni) **yoluna qoymaq**: onutmaq**..**

-dəmir yol: bağal. reyl**..**

-ıssız, **uzaq düşən yol**: sapal (sapa yol)**..**

-qalğançı yola (sonuncu yolçuluğa) **gedmək**: ölmək**..**

-yol polisi: qarasürən..

-yolda olan: yörük. köçəri.

yol -**ana yol nə ölməkdir** nə öldürmək. (igidlik nə ölməkdir nə öldürmək) **(**qozavada işlənən yasa)**.** (qozovada, daldurumda: ıssız, ucqar, bəllənməz yerdə, çağda).
-bağışlamaq, **başarlığa yol açır**.
-**yürün toxa yol bilən**, bir uyqaruq yar bilən. (**toxa**: haqqa). (**uyqaruq**: munasib).
-cırıq çarıq, **uzun yol,** otur evdə saçın yol. yeni çarıq yol qısaldar, evdə oturan yol uzaldar.
-cırıq çarıq, **uzun yol**, otur evdə **saçın yol**. yeni çarıq **yol qısaldar**, evdə oturan **yol uzaldar**.
-dəmir yol: dəmril**.** -**dəmril qoluq**: (dəmir yol hərəkət şö'bəsi).
-**dar yol:** yuda. yurda. yuta. bir utumluq yol.
-**təpik** yol : işlək yol. (təpilənmiş, yumşanmış yol).
-ilkin yoldaş, **geyin yol**.
-**ilkin yol** , geyin yoldaş.

yol eş. püf. fənn. -hər **işin eşi** var. -xoruz banı, atdırmaz danı..

-**yol daşlağ**, ulağ çolağ. (çolağ ulağ, uzun gedməz.). (**ulağ**: yetmə, gedmə, çatma üçün hər çeşit arac)**.**.

-boş verərnlər, üz verərnlər, **batmağa yol sürənlər**. (boş verərnlər: vaz keçənlər). (üz verərnlər: kimsənin suçun undanlar). (davranışda, çəki səki, həddi hudu saxlamaq gərək.)**.**

-yol yorağı bilsə kişi, daş durumda, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin)..

-biliklərin başilə, igitlərin gücüylə, cocuqların könlüylə, **yol yürüyən yorulmaz**..

-ataların söziylə, Türkün tatlı diliylə, **yol yürüyən yorulmaz**..

-eli gəzən, el tanır, **yolu gəzən, yol tanır**..

-**sapıq yol**, doğru amaca varmaz. (**sapıq yol**, doğru amac qazanmaz). çaşqın çay, dənizdən qay. (**çay**: su). (**qay**: **qayar**. cayar. çaşar.uzaq düşər.)..

-**sonsuz olan yol batsın**, başsız duran el batsın. (sonsuz olan yol batsın, başsız olan el batsın)..

-**uzaq olsun yol olsun**, yava olsun, el olsun. (**yava el**: çağdaş olmayan el). yolun uzaqlığı, yolsuzluqdan yeğ gəlir, elsizlikdən, millətsizlikdən, qara bir kütlə yeğ gəlir. (bu söz kişini, öz elin xorlamaqdan çəkindirir, gücdə olsa, hər kimsə doğulduğu elin becərik, gəlişməsində uzun yardımda bulunması görgətilir (tovsiyə edilir)..

-yoz yolların qırılsun, **tutduğun yol uz olsun**. (yarqış sözü)..

-**yol, birdir** gedənə, **yol, mindir** itənə! (bu söz kişini, seçdiyi yolda, onal, doğru, sadiq durmağa, amacını güdüb, itirməməyə çağırır. yaşamda qaz vurub, qazan doldurmaq olmaz, düşünmək gərəkdir.)**.**

-yol üsdə: yolat. -yolun tutan, çata çatdı, ağız güdən, **yolat qaldı**. (çat: məqsəd. mənzil.)**.**

-yol cığır. (yolda cığırda, izi qalar)..

-**yol yarağı yemik**, el dayağı bilik. (**yaraq**: ləvazimat). (**yemik**: yemək. çörək) (**dayaq**:

hami. püştiban). (**bilik**: ilim)..
-**ağ yol**: yaxcı yol..
-**amansız yol**: xətərli yol..
-**çıxış yol**: çıxal. çma**.** tədbir. -bizim bu işə bir **açma** qılın.

yol -**əğri yol,** düz gedilməz. (yol əğrisi, düz gedilməz). (əğrisə yol, düz gedilməz). (əğri yolu, düz gedmək olmaz).

yol -gözləyən göz yaş olar, **yol gözləyər**, yaş keçər.

yol -işi qoymasan yoluna, **yol tutar səni**.

yol iz.
-açılan əllərə, nisgilli ürəklərə, **yol çəkən gözlərə**, quru qalan göllərə, yağıt yağış, yağdır yağış (**yağış**: yağmur. rəhmət).
-aylar keçir, illər ötür **yol yarı**, kimsə görməz bu uzanan yolları.
-dara çıxmaq, **yol açmaz**. dar yıxılsa, asılmaz!.
-**ox yol**: düz yol.
-**uzun yol**: sırağ.
-**yol açan**: qılavuz.
-**yol görkəz:** izit. (bir izə, yola itmə, götürmə). yolat. götür.
-**yol görkəzən:** izitən. (bir izə, yola itmə, götürən). yolatan. götürən.
-**yol ipin dartmaq**: iti yerimək.
-**yol qoyan**: iz **açan**.
-yol yol edilmiş keçit böləyi: yoltuq. xətkeşlik.

yol -**tez yol alan**, gec yorular. (bu söz, kişiyə, hər nərsəni, erkindən (tez, gənclikdən) başlayıb, işləməyə qalxışmağı sürüclür (sezdirir).

yol tədbir.-bilik küpü, **yol küpü.** (çox bilən eyi yol seçir)..
-**yol olsun**: (yol uzunluğunda). yaxcı yollar**..**
-yol ayrıcı, dalqıcı: basma..
-uzansa söz, us batar, **uzansa yol**, dos batar. (**us**: ağıl). (**batar**: itər). (uzun sözdə ağıl çaşır, uzun yoldan, dosd ayrılır)..
-**doğru yol, üz**: uvat . -tarım işlərizə **uvat** versin**..**
-buruq olsun, **yol olsun**, doğru olsun, dul olsun. (**dul**: ər arvaddan biri ölmüş, biri tək qalmış)..
-aş dadın yeyən bilər, **yol ağramın**, **gedən**. (**ağramın**: əzabın)..
-ulu qayğı keçərsə, **kiçiklərə yol açar**..
-yol yatı yarağı..
-yol açar, dərd qaldırar düşünən, yollar qaqıb, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan).

-**biryolduda > biyolduda**. bir kərədidə > bikərədidə. bir dəfədidə > bidəfədidə..

-**yol uzaq**, kütəl ağır. (**kütəl. gütəl. (bax > qütəl)**. tuşə. {yanda götrülən nərsə (yük. ağraq)}..

-küddək əgər padişəhi şəhr ola, **sih götünü dərvazadan sal yola**. (küddək: dağdaş kişisi. uyqarlıqdan uzaq olan)

yol **.**
-ula olsa **yol azmaz**, bilik olsa söz yazmaz. {(**ula** < ulamaq: yolamaq. göndərmək). iz. nişan. əlamət. dəlil. qılavuz}. {**yazmaz**: çaşmaz. xətiya gedməz}. (**bilik:** ağı. lhuş).
-başına düşər, başarmaz, **yol yeriməz yol azmaz**.
-başına düşər, başarmaz, **yol yeriməz yol azmaz**.
-**yol açar**, dərd qaldırır düşünən, yollar qapıp, dərdə salar üşünən.
-ağızda söz, **ayada yol verməz**: sözdə işdə çox iti, aparıcı olan.
-ağlamaq, anlamağa yol açmır.
-onurlunu yola ver, **onursuza yol ver**. (şərəfli ilə keçin, yola ver, onursuza yol ver çəkib gedsin).
-**atın varkən yol tanı**, atan varkən dos tanı.
-atlı oldun, **yol yaxın**.
-ikitlərə **yol vermə**, alağuza söz vermə. (**ikitlərə**: kitozlara. iki üzlülərə). (**alağuza**: ağzı açıq).
-çat yol: neçə yolun qovşağı, ayrıcı.
-**yol yola qovuşar**, yoluğ uzaşar. (**yoluğ:** səfər).
-güdəldikcə yol, döngə azalır, uzandıqda, döngə çoxalır. (**güdəldikcə yol**: geddikcə yol).
-gün qısa, **yol uzaq görünsə belə**. (**gün**: yaş. ömür).
-ösüşüşgə yol açan. (ilərləyişə yol açan).
-söz sözü çəkər **yol usanar**, qanan yoxsa söz uzanar, verən yoxsa qol uzanar.
-susmaq danışığa yol açmış, danışmağa yok.(danışığa: barışa).

yol **1.**sayıl. təhər. təriq. şivə. tərz. nəhv. -bu **sayılla** ged: bu təhərlə sür. -bu **sayılla** olmaz. -bir **sayılla** yollaşmaq. -bir **sayıl** tapılar, işlər yapılar. -o **sayıl** etdi olmadı, bu **sayıl** etdi çıxmadı, alınmad. -bir **sayıl** alğa gedir. 1.aman. macal. çara. -aman yox: macal yox. **yol yox**.məcburam. **1.**dəm. çəm. ləm. qılığ. fənn. -hər işin **dəmi** var. -**dəmin tut**: qılığın, püfün ələ gətir. -**dəmin görmək**: kökləmək. bir işi yerinə qoymaq üçün kimsə yağlamaq, doyurmaq, ürəyin ələ g\tirmək.

-**yol doğrusa**, yük ağır, min ömürlük çəkməyə nə var.

-yalan girər tələsik, **çıxmağa yol tapanmaz**.

-**yol yoluq. yol daşıt.** rah o tərabəri (transport). -**yol yoluq bakanlığı**: **yol daşıt bakanlığı**: rah o tərabəri vəzirliyi. transport ministiri.

-**uğra, şansa açarmış**: umata, yelkən açarmış.

-**yol** verilən: **qoy** verilən. -**qoy verilən kəmçiliklər**. yol verilən çatışmazlıqlar.

yola **1**. **yula**. **lülə**. botur. **1**. (durum. davranış) rahat. -**yola iş**: işləməyə qolay olan. -**üzü yola**: yulay. **1**. düzük. abad. mə'mur..

-oğru oğurlab, **yola düşər**, axırı bir gün ələ düşər.**.**

-sözə qulaq as, oylab yola bas.

yola **1.**uz. muvafiq. -**uz** uşaq. -**uz** kişi..

-**yola yolun**: yola yollan**.** -kin yolun bıraq, **çin yola yolun**, yaşamın yasa, atsala donun. (kin yolun bıraq, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə)..

-**yola çıxdın**, yaraqlı, iş başladın, ayaqlı.(**ayaqlı**: yeyin. iti. əzmli).

{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}..

-yoldaş var, yol üsdə daş, **yoldaşda var**, **yola aş**..

-yoldaş var, **yol üsdə daş**, yoldaşda var, yola aş..

-yolun tutan, çata yetdi, ağız güdən, **yola getdi**. (yola getdi: heçə (götə) getdi)..

-sarpdığın yoldan, **doğru yola dönü ver**, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif)..

-**yola salmaq**: yubarmaq.

yola gəzək. novbət. -**gəzək gəzib**, sizədə çatar. -gözlə gəlsin **gəzəyi**.

-dartıq olsa sağa, sola, **təlbələnər, düşməz yola**. (**dartıq:** əğim**.** çəkiş. kişiş). (**təlbələnər**: səndələnər. dəngəsin əldən verər).

-**yola, işə salan:** boşutan**.** ötürən. açan. azad edən. -ayağ **boşutan**: isala salan.

yola **-mən bu yola** baş qoyaram, ayaq yox..

-yaman dosla, doğru yola varılmaz. (**yaman**: pis)..

-**üzü yola**: uvatlı . -**uvatlı** uşaqlar becərmək.

yola -**yetinməyən yola çıxar**. (yetinməyən dağa çıxdı).

-yola salmaq: yolçu edmək. səfərə vermək**.**

-qörünən yola bələtçi nəyə!. (**bələtçi**: bildəçi).

-**qaqran yola çıxmış**, başın itirmiş. (**qaqran**: acığlı. hirsli. qəzəbli). {(acığla yola çıxan, başın colağa soxar. (**colağa**: gora. qadıya)}.

-**onurlunu yola ver**, onursuza yol ver. (şərəfli ilə keçin, yola ver, onursuza yol ver çəkib gedsin).

-**yola salmaq**: güvən halan edmək. curlamaq. -qonaq gəldi, evdə olanla **güvən halan etdim**.

yola yolam**.** yol. kəz. gəz. gəzək. kərə**.** övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -neçə **yolam** dedim: neçə **yol** dedim. -bir **yola** o mənə belə dedi. -bir **yola** ververdi. -bir neçə **yola** geddim: bir kaç kərə geddim. -bir **gəzək** həm: bir gəzək belə. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər. -bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən. -neçə **gəzək** gəzdim, tapmadım. -birneçə **gəzək** eşitdim: dəfələrcə duydum. -gələn **gəzək**: gələn kərə. -sonku **gəzək** dönüb baxdı: sonku kəz dönüb baxdı-gəzək..

-**düz yola qoyan, salan:** düzgərən..

-**yola çıxartmaq**: **yola salmaq**. uğratmaq. -yedirib içdirib **uğratmaq**..

-edgiligin **bir yola**, yamanlığın **min yola**. (edgiligin: **eyiligin. iyiligin. yaxşılığın).** (**bir yola**: bir yönə. bir tərəfə). (iyiliq eddin, qarşılıq gözləmə, kötülüq etdinsə, min kərə

qaşılıq gözlə). (iyiligin yolu bir tərəfədir, qaşılıq gözlənilməz, getdi gəlməz, ama kötülügün yolu, min təfəflidir. bir kötülük yaparsansa, olsun ki min kərə sənə qarşılıq verilsin)..
-**yola salma:**götümə. göndəri. göndürü. uğurlama. -**göndəriyə** gedmək..
-**yonulan haçar düşməz hər yola**, yolun tapın, yonun haçarı..
-**düz yola qoymaq, salmaq**: düzgərtmək**.**

yola -yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

-evrən budur, **günü devrilir yola**, günü devinir gora**.**

yolacuq yaya yol. yayol. piyadəro.

yolaçan **1**. açqır. **1**. **yolçavul**. öncü.

yolaçar yolgər.

yolaq kəsik. fəda. qurban. -mən sana **kəsik**. -**kəsikçilər**: fədailər.

yolaq qurban. -**yolağ mən pişiyə**, özü tutar, özü yiyər!.

yolaq **yolağ** .-tərs tüs ilə doğru **yolağ** . (**yolağ** : təriqət. məzhəb). (**alnamaz**: **alınmaz**. tutulanmaz).

yolaq **yolağ**. **1**.küçə. iki yer ara açılan yol. **1**.ana xət. **1**. məşy. **1**. mə'bər. **1**. rahrov. koridor. **1**. ulağ. göndərilmiş. qasid.

yolaq **yolağ.** səfər. -**yolağdan çata çamaz..**
-mən sana **yolağ**: mən sənə qurban. sənin yoluva sərilim, sənin yolunda yox olum. sənə fəda olum.

yolaqan **yolağan**. qılavuz.

yolaqatmaq **yolağatmaq**. yola vermək.

yolaqçı **yolağçı.** səfərçi. musafir. -**yolağçıya** olar yardım**, yolağçıdan** istəmən yardım, .

yolaqı **yolağı.** atlama**.** atlağı. xət keşlik. yolu atlama üçün xət keşlik olmuş yer.

yolaqına **yolağına.** səfərinə. -deyən olsun ki **bakı yolağına yasanırsız**.

yolaqlı yollu. yol yol. zolaq zolaq. zol zol. cızmıqlı. çizmikli. şüv şüv. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim.

yolaquc **yolağuc**. rəhbər. rahnəma.

yolaquz **yolağuz**. **1**. bayraq. rəhbər. **1**. rahnəma.

yolaquz **yolağuz**. direktor. rəhbər. rəhnəma.

yolam yola**.** yol. kəz. gəz. gəzək. kərə**.** övrən. dəfə. -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -bir **yolam**, iki **yolam** dedim, asmadı qulağ: (bir **yol**, iki **yol** dedim). -neçə **yolam** dedim: neçə **yol** dedim. -bir **yola** o mənə belə dedi. -bir **yola** ververdi. -bir neçə **yola** geddim: bir kaç kərə geddim. -bir **gəzək** həm: bir gəzək belə. -bir **gəzək** tuşuşdular: raslaşdılar, qarşılaşdılar, görüşdülər. -bir **gəzək** ir bilən: bir yolam səhər ertəndən. -neçə **gəzək** gəzdim, tapmadım. -birneçə **gəzək** eşitdim: dəfələrcə duydum. -gələn **gəzək**: gələn kərə. -sonku **gəzək** dönüb baxdı: sonku kəz dönüb baxdı-gəzək..
-**neçə yolam:** qayta qayta. qat qat. dönə dönə. izli izinə. bir neçə gəzək. təkər təkər. tikrarla. tə'kidlə.

yolan access. **1**. giriş **1**. yol üstü. -yolan olsa alaram: **yol üstü** olsa alaram. **1**. **(**rahi dəstrəsi. dixul icazəsi**)**. -**yolan** vermir. -tamam **yolanlar** bağlı qalmış.

yolara -**yolyarağ qılıyan, yolara qalmaz**, atun ardağlayan, yağuya qalmaz. (yolyarağı qılan, yolara qalmaz, atun ardağlayan, yağuya qalmaz). (yolyarağ qılan, yolara qalmaz, atun ardağan, yağuya qalmaz). (**yolyarağ**: yolçuluq gərəçləri). (**ardağlayan: ardağan:** ardında olan. gözləyən. muvazib olan). (**yağuya qalmaz**: düşmana əsir düşməz**).**

yolarmaq yularmaq. lülərmək. boturlamaq.

yolaştı -yad yanaşdı doslaşdı, **dos yolaşdı, yadlaşdı**. (**yolaşdı**: uzaqlaşdı).

yolaşut (aşut yol). viyadük. yol üzərindən keçən yol.

yolat izit. (bir izə, yola itmə, götürmə). götür. yol görkəz.

yolat yol sürsatı.

yolat yol üsdə. -yolun tutan, çata çatdı, ağız güdən, **yolat qaldı**. (çat: məqsəd. mənzil.).

yolata rəhbər.

yolatan göndərən. **(# alıcı**: alan**)**.

yolatan izitən. (bir izə, yola itmə, götürən). götürən. yol görkəzən.

yolatan -yırtıqları çatdıran, pozuqları onatan, **sapıqları yolatan**, yazıqları qutaran yasalar (qanunlar).

yolatası -**yolatası keçi olanın**, dərə dırnaq yeri olar.

yolatmaq izitmək. izitdirmək. götürmək. qılavuzluq edmək. yol görkəzmək. -kim səni bura **izitdi** (azdırdı). -səni bura **izitənin** (azdıranın) nəkivarı belə belə. -dosdun olursa qarğa, izitdirsə koralqa. {götürdüyü yer daldurum (qozabad ıssız, ucqar yer). (na koca abad)}.

yolatmaq öndəmək. yönətmək.

yolavac **yolvac**. mürşid. peyqəmbər. rah nəma.

yolavçı yolçu. sərnişin. musafir. passenger.

yolavız **yolavuz**. yol aracları. nəqliyyə vəsayili.

yolavuz **yolavız**. yol aracları. nəqliyyə vəsayili.

yolay düz yola uyğun. -tutduğuz **yolay** olsun ; işlediz qolay olsun.

yolay rutin. gündəlikdə oluşan. adi edilmiş nərsələr. adi cərəyan. rival. -özünə **yolay** edmiş. -**bu yolayla**: bu rutinlə.

yolazıq yolazığ. yolda yenən yemək.

yolazıtmaq **yoluzutmaq**. münhərif edmək.

yolazmaq **yoluzmaq**. münhərif olmaq.

yolbar məramnamə.

yolbarıs **yol bars**. **yol barıs**. **(**kürkü yol yol görnüşlü olan heyvan**)**. pələng.

yolbars -qurd kimi **yolbars kimi**.

yolbaş **yolvaş**.

yolça cığır. təriqət. məslək.

yolça gizək**.** cığır. -bu gizək gedir hara, buruqlu çöllər ara, çiğdəmə buldum çara, ayrıq bitdi, salın yara(**ayrıq**: ayrılıq. hicran) (**salın**: xəbər verin).

yolçaq yola çıxan çağ.

yolçala **çalayol**. **1**. yarı yol. yol ortası. -**yolçalada**: yarı yolda. yolun yarsında. -**yolçaladan** dönənlər. **1**. yarımçıq. yetərsiz. -**yolçala** qaldıq.

yolçavul **yolaçan**. öncü.

yolçu **1**. yolavçı. sərnişin. musafir. passenger. **1**. dilənçi. yaltuğ.

yolçu -yanağın öpüb **yolçu eylədi**.

yolçu **-yolçu edmək:** səfərə vermək**.** yola salmaq.
-çox yolun pişməyə var **yolçu yolunda olmalı**.

yolçular -**yolçular** yorğun düşməsin.

yolçuları -əsgi karvanız yeni yolçuları, **yeni yükçüləriz** yeni çulları.

yolçuluq dönəc. səfər. -onun ömrü **dönəclərlə** savıldı.

yolçusu izəri. uydusu. mürüdü. peyrövü. **-**turuz yolun izəri. (**turuz** : doğru. hak. həqq).

yolçusuş yürüvçü. aldışçı. adətkərdə. -bu durumun **yürüvçüsü**. -keflilik **yürüvçüsü**.

yolçusutu **-nə yolun yolçusudu**, nə kimin qolçusudur.

yolçutmaq yola salmaq. bədrəqə edmək.

yolda usulda. -iyi yolda ösgənən uşaq.

yoləri **yol əri**. fədayi. (pişmərgə).

yoli dəfə.

yolımaq yağmatmaq.

yolıman yağmaçı.

yolqa **yolğa**. **1**. uzaq. ıraq. aralı. ucqar. pərt. -**yolğa** ölkəlr. **1**. anayol. yekə, enli yol. **1**. təriqət. məsləк. **1**. təriz. dəriz. təriq. **1**. (yola, ayaq alta sərilən). fəda. -doğruçulara canım **yolqa**. -canım **yolqa** sana.

yolqalamaq **yolğalamaq.** yağmalamaq**.** çapğalamaq.

yolqamaq **yolğamaq.** yağmamaq**.** çapğamaq.

yolqamaq **yolqarmaq**.yoluna qoymaq. doğrutmaq. nəcat vermək. -tarım özü **yolqasın**: özü doğrutsun, özü yoluna qoysun. özü nəcat versin.

yolqar yülgər. dülgər. xərrat.

yolqarmaq **yolqamaq**.yoluna qoymaq. doğrutmaq. nəcat vermək. -tarım özü **yolqasın**: özü doğrutsun, özü yoluna qoysun. özü nəcat versin.

yolqat məslək. təriqət.

yolqər **yolgər**. yol açar.

yolqoruq **yol qoruq**. tədbir o siyasət.

yolqu -ülgülü olqu, yaşamın yolqu. (kişi kəndi olqusun, olduğun tanıya bilsə, kəndi yaşamın, olduğuca, az itgilərlə, uyğun sürə bilər) (düşünülüb biçilən vaqeiyyəti ülgü götürmək, yaşamın yoludur).

yolqun **yolğun**. yol yol olan. rah rah.

yolqunmaq **yolğunmaq**. **1**. əfsus yemək. -keçənləri anıb **yolğunar**. **1**. peşman olmaq. -dediyindən, etdiyindən **yolğundu**. -onu sizə göstərməkdən çox **yolğunam**. -sonra **yolğunmayasın** ha!. **1**. məhrum olmaq.

yolqunulmaq **yolğunulmaq**. məhrum qalmaq. -yaşam haqqında **yolğunulan** ellər.

yolquş **yolxuş.** düçaş. ucraş. -**düçaşdıq:** yolxuşduq. ucraşdıq.

yolquşmaq **yolğuşmaq**. qarşılaşmaq.

yolquştuq **yolxuşduq**. düçaşdıq. ucraşdıq.

yolqutmaq **yolğutmaq**. **1**. yola salmaq. **1**. uzğutmaq. uzağlatmaq. ırqatmaq. ırağlatmaq. **1**. peşvaz, istiqbal edmək.

yolla **-**çalış seçdiyin yolda, **yolla yaşa.**

yollamaq **1**.qoylamaq. yola salmaq. **1**.qoysalmaq. {**(qosil edmək (**fars**)**}. göndərmək.

yollanmaq barınmaq.

yollanmaq ötümək. bir yerə gedmək.

yollanmaq yönəbmək.

yollar -**azığlı yollar**: eniş yoxuşy ollar..

-**açıq yollar!:** uğurlar**!**. açıqbaxlıq!. -**uğurlar** sevib sevilənlərə..

-bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!..

-**tövür tüvür, kələk, bir işdə yollar bilən:** türgən. fətçi. fənn bilən. bilici. ziyrək.

yollar -kollu tikanlı **yollar**.
-yol açar, **dərd qaldırır düşünən**, yollar qapıp, dərdə salar üşünən.
-içivi çəkmə, içindən çəkinmə, **yollar içindədir**, kəndivə güvən. (**içivi çəkmə**: ah çəkmə. təəssüflənmə). (**içindən çəkinmə**: vicdanından qaçınma).
-könül qalmasa qapalı, **bağlı yollar açıq durar**.

yollar -**yatar yollar**: uzanan yollar. (**yatar**: uzanan. uzun uzadası baş alıb gedən)..

-köçmək yaxınlaşır doslar, dəngi bağlayın, **pozulmadan yollar**.

yollar **-**yol açar, dərd qaldırar düşünən, **yollar qaqıb**, dərd artırar üşünən. (yol yapar, dərdə açar bulur düşünən, yolları bağlar, dərdi çoxaldar qorxağan).

-**yaxcı yollar:** (yol uzunluğunda). yol olsun

yollar **-**yoldan yoldur, **yollar içi biyoldur**. (**biyoldur**: bir yoldur)**.**

-**boğaclı yollar**: yoxlanılan, kontrol olunan yollar.

yollar -yürün bəylər döğüşə, **yollar düzün günəşə**.

yollara -**gedin düz <u>yollara</u>**: ərin doğru <u>izlərə</u>.

yolları -avçı bilir alları, **ayı bilir yolları**. (avçı bilir alların, ayıda bilir yolların)..

-**arzı yolları** neçədir neçə..

-avçı bilər alları, **ayı bilər yolları**!.

yolları -aylar keçir, illər ötür yol yarı, kimsə görməz **bu uzanan yolları.**

yolları **-**boylun boylun dağları, **oylun oylun yolları**, saman asdan su qoyar, daş altından od qoyar, yalan dunya yaman dünya. (**boylun**: uca. ağır). (**oylun**: buruq. dolambac) (**su qoyar**: su yeridər).

yolların -avçı bilir alların, **ayıda bilir yolların**..

-**arzu yolların** basarmış kol..

-**yoz yolların qırılsun,** tutduğun yol uz olsun. (yarqış sözü).

yollarını -üzmək bacaran, tolquna girməz, tolqunla üzən, **çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**. şəpə. movc).

yollarını -üzmək bacaran, tolquna girməz, **tolqunla üzən, çatdığı yollarını bilməz**. (**tolqun**: dalqa. şəpə. movc).

yollaşmaq **1**. keçişmək gedişmək. **1**. həmrah olmaq.

yollu **1**. yolaqlı. yol yol. zolaq zolaq. zol zol. cızmıqlı. çizmikli. şüv şüv. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim. **1.** keşəli. keçəli. xətli.

yollu yoruq. yol yol olan nərsə. -**yoruq** parça.

yolluq **1**.yol ilə bağlı hər nə. **1**.ayağ altına salınan sərgi, kilim. böyüklərin (xanların) bir yerə girişindədə salınır.

yolma qarama. (qərələmə). xətti bütlan.

yolmaq **1**.bükmək. kəsmək. qırmaq. qoparmaq. **-bük!**: kəs!. qır!. qopar!. yol!. -ağacın dalların **bükmək**. **1**.dartmaq. -saçların **dartıb** verdi əlinə.

yolnu -**kölnü açıq yolnu açıq**. (arxayınlı, güvənc işlərin oluşuna, ilərşinə yol açar).

yolnuq **(**yan yönü yolunmuş**)**. sözün, nərsənin təməli, ən qısası. xulasə.

yolsuz yamsız. naçar..
-**yolsuz azar**, elsiz batar.

yolsuz -**yolsuz**, **ümütsüz**: əmsi umsuz.

yolsuz -**başı ölmüş yolsuz qalan karvanın** dəvəsi dağdan, keçisi qayadan uçar.
-karvanı yolsuz qalmış.
-**yolsuz yerdə karvan yürməz**, öytgəp keçər ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

yolta -biləqəy başa çatdı, **bilməqəy yolda batdı**.
-**bu yolda**: bu hili. bu tərzdə.
-qat qata yolda verər boşda verər. (dövlət dövlətlə ötüşər). (**qat**: hakimiyyət. dövlət).
-evrən budur, **bir gün yolda**, bir gün gorda, bir gün ayağda, bir gün yastığda.
-yolda yoldaşın, evdə sırdaşın.

yolta **-dəli ilə yoldaş**, yolda poxuna bulaş.

yolta **-**qapıda qulağ, **yolda gözün qalsa**, çıpın gəlir alar səni.(**çıpın**: cin)**..**

-əşin olsun **yolda yoldaşın**, evdə sırdaşın**..**

-orta yolda ölməsün atün, orta yaşda itməsün xatun**..**

-yolda yoldaşım, evdə sırdaşım**..**

-çalış seçdiyin yolda, yolla yaşa.

yolta -**qıçı qırıq yolda**, beyni qırıq gorda qaldı. {yaraqın qorun, yoraqın yorun. (**yoraqın yorun**: tədbirin qıl)}. {işə anıq çıx). (**anıq** : hazır)}. (gün gecəni gözləməz). {günün üçün yaraq qıl, yarın açan gül olsun. (**gül olsun**: uğur olsun. ası bərə dərəsin)}.

yolta -**orta yolda atı ölmüş**, orta yaşda qadını..

-**tutub gedər yolda irəli**, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin) (**savağçı** : cəvabdeh). (it hürər karvan keçər). (**it hürür** karvan yürür).

yolta **yolda**. (xətti seyr. patika. mə'bər)..

-**doğruq yolda**: çində. doğruq üçün. həqq, həqiqət üçün. -**çində yazmaq**: doğruq yolda, doğruq üçün yazmaq..

-**orta yolda atını** qoru, orta yaşda, xatını..

-yolun tutan, çatın almış, ağız güdən, **yolda qalmış**. (çat: məqsəd. mənzil.)**.**

-yolda cığırda, izi qalar.

yolta **yolda**. **-**atlı olan yolun aldı, **atsız olan, yolda qaldı**.
-**ara yolda malın qalmasın**, orta yolda atın ölməsin.
-yaxşı ilə **yolda ol**, qalan işin bitirsin, yaman ilə **yolda ol,** yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-qulaq səsdə, **göz yolda**.

yolta **yolda.** model. -nə **yolda** geyim. -**yolda dərgisi**: model məcəlləsi. -**yolda aylığı**: model mahnaməsi..

-(nərsə üçün). **gözü yolda**: umsuq..

-**yolda yenən** yemək: yolazığ.

yolta -**gözü yolda:** çatgöz. çatçağan.

yolta -yıxılmadan qorxan, **düz yolda çaşar**.

-yolda qoşulan yolda qalar.

yoltaq **yoltax.** körpü. iki qıyını, yanı, yolu birbirinə qovuşduran yol.

yoltan **-**artqı güvənc, **doğru yoldan sapdırar**. (**artqı** : çədən aşa. həddən artıq).

yoltan -**börü azığı, yoldan**. (qurdun çörəyi yoldan. qurdu, bacaqları bəslər). (hər işin qaçınılmaz işi işgili var).

yoltan -**yoldan yoldur**, yollar içi biyoldur. (**biyoldur**: bir yoldur).

yoltan **yoldan.** -**sarpdığın yoldan**, doğru yola dönü ver, ötənləri ötmüş, gələnləri görü ver. (**sarpdıq**: münhərif).

yoltaş -**dəli ilə yoldaş**, yolda poxuna bulaş.

yoltaş həyat yoldaş.durmuş ortaq. boydaş. (həmsər).
-çağınla ayaqlaş, **olma keçmişə yoldaş**.
-**bulut olsan yoldaş olar yel sənə**. (batman otur, yüngül qalx). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təpreşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).
-ayrandan aş olmaz, **sınanmadan yoldaş**.
-dözənə ömür çortaş, **ölüm yoldaş**. (**çortaş**: **kortaş**: ağşım. zəqqum).

yoltaş -yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

-ilkin yoldaş, geyin yol.

-ilkin yol , **geyin yoldaş**.

-itlə yoldaş, ağacla ulaş. (it ilə yoldaş ol, ağacı əlindən qoyma).

yoltaş **yoldaş**. **1**. adaş. qadaş. dos. **1**. baraş. barğaş. bardaş. həmayağ. həmrah. **1**. ortaq. kamarad. -**yoldaşlar**: ortaqlar. **1**. əşik. bağdaş (bəxdəş). (həmsər). **1**. yolu bir olan. səfərdaş. (həmsəfər)..
-**qabağki (yoldaş (**qoşuq. həmsər**)**: alqa əş. alqaş. -**alqaşından** necə oldu ayrıldın.

yoltaş **yoldaş.** qoşar. qoşər. həmsər..
-**iki yoldaş dos qalmış**, biri ata çatınca..
-**ayrılmaz, canbir yoldaş**: qoşar. qoşər. qoşutçu. qoşulçu. qoşunçu. qoşunqan. qoşulqan.

yoltaş **yoldaş**. -**yoldaş var**, yol üsdə daş, **yoldaşda var**, yola aş..
-**qanmaz yoldaş**, sıy bilməz (nadan yoldaş, qədir bilməz!).

yoltaş **yoldaş**.-yaşam başarana **yoldaş**.

yoltaşı -uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı. (**tananmışdır**: **tanınmışdır.** dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir).

yoltaşı -**yoldaşı ölmüş türk**, dəvəsi ölmüş ərəb. (yoldaşı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb deyilsinki, əlin üzündən çək!. (əlin üzən qoyma). (arvadı ölmüş türk, dəvəsi ölmüş ərəb).

yoltaşı -**həyat yoldaşı:** durmuş ortağı

yoltaşım **-yolda yoldaşım**, evdə sırdaşım.

yoltaşın **-ev yoldaşın yamansa**, tütün basar qır qutar.

-**yoldaşın olsa qarqa** , yemindən pox kəsilməz. (yoldaşı qarqa olanın, yemindən pox kəsilməz). (əksilməz: əksilməz).

-yolda yoldaşın, evdə sırdaşın.

yoltaşın -əşin olsun **yolda yoldaşın**, evdə sırdaşın..
-kor olsa yoldaşın, gözün qıypıq yür.

yoltaşıntan **-yorqa minən yoldaşından ayrılır**, çox yaşayan yaşdaşından ayrılır. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

yoltaşmaq **yoldaşmaq**. yoldaşlıq edmək.

yoltaşta -yoldaş var yola ayaqdaş, yoldaşda var ayaqa daş.

yoltaşta yoldaşda. -yoldaş var, yol üsdə daş, **yoldaşda var, yola aş**.

yoltaştan -**yar yoldaşdan bezişən**, kəndi başına sevişən.

yoltav **yoldav. yordav. çardav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

yoltuq **-yırtıq yoltuq olub**, şırıq şırıq **sallanan**: sallam saçaq. -**sallam saçaq** könəkləri heç yerin artıq örtməyirdi.

yoltuq yol yol edilmiş keçit böləyi. xətkeşlik., .

yoltur **-yoldan yoldur**, yollar içi biyoldur. (**biyoldur**: bir yoldur).

yolu -atın yorqa, **uzaq yolu yaxın gör**!.
-dovşan yolu daşqa qırar. (hər yolun yolçusu var).
-sevi yolu könüldən keçir.
-sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, sevgiligin yürüşü, sevənlərin üzüşü.

yolu **-**danışan, dağı aşdı, **danışmayan, yolu çaşdı**. (**danışan**: savlaşan. məşvərət edən).

-**ışıq yolu:** ışalqa. deş. deşlik. nəcat yolu.

-**nəcat yolu**: işalqa. ışıq yolu. deş. deşlik.

yolu **-döğüş yolu min olsada**, qaçış yolu çox deyil.
-döğüş yolu min olsada, **qaçış yolu çox deyil**.
-güclənməgin minbir yolu, doğruluğun tək bir yolu.
-onğun kişi ölmüş, **onun yolu yaşamış**. (**onğun**: şərafətli).
-**sevgilər yolu buruğqan**, kimi kəndinə buyruqan. (**kimi kəndinə buyruqdur**: hər kim öz bildiin edər, sürər).
-**yolu doğrunun**, yükü ağır olsada, dosdu dağdırsa, kolay çəkilir.
-**bu yol, acgöz çinislər yolu,** kişilər girməz olu. {üzündə topla belə, sovğan olursa yumruq. (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə)}.

yolu -**qaramat yolu ışına dola**: sapıqlıq yolu ışığa dola, appaçıq ola..

-eli gəzən, el tanır, **yolu gəzən, yol tanır**.

yolu -**orta yolu** astasına ustasına tutqınan!..

-**yartıq yolu**: xoşbəxlik yolu. qutatqu bilik..

-əkənə baxma, ək bitir, biçənə qarma, biç bitir, **tutduğun yolu, ged kitir**!. (**qarma**: baxma) (**kitir**: gerçəkləşdir. doğrut. uyqula).

yolu -yalğun tanıyar tanrısı kimdir, **tapnan ona ki, həp yolu çindir.** (**yalğun** : kişi olan). (**çindir**: doğrudur)..

-**igitligin yolu bir**, yavuzluğa min yol var!. **(Igitligin**: doğruluğun)..

-**dağ yolu**: kətir. kətrə. qatır. qatra..

-**ışıq yolu:** çat. -**çat açan** :ışıq yolu açan. nəcat yolu verən..

-tanrım sən özün əsirgə qoru, yağır yarçalıq səndədir yolu. (**yağır yarçalıq**: lütf inayət).

yolub -(ağı). bacım yoxdur sızıldıya yaş tökə, **saçın yolub, sinə sökə**, singirimə taş tökə. (**singirimə**: məzarıma).

yoluc (**yol uc**). -**yoluc ışıqları** yolların baş, ayaqlarında qurulan ışıqlar.

yoluç səfər.

yoluq **yoluğ**. əyadət. mulaqat..

-**yoluxdan** alıb, qırığa verir.

yoluq **yoluğ.** səfər. **-yoluğa** çıxmaq. -**yoluğdan** qayıtmış. -yol yola qovuşar, **yoluğ** uzaşar.

yoluq **yolux**.başvurma. dəğmə. öncədən qərarlaşmamış görüş, yolux.

yoluq -**yol yoluq. yol daşıt.** rah o tərabəri (transport). -**yol yoluq bakanlığı**: **yol daşıt bakanlığı**: rah o tərabəri vəzirliyi. transport ministiri.

yoluqan -**iti yoluğan**: ötgür yoxumlu.

yoluqmaq **yoluğmaq. 1**. raslamaq. ras gəlmək. **1**.**yaluğmaq**. yol üstü birinə dəğmək. **1**. iliğmək. düşmək. -tora **toluğmuş** bir quşam bu gün. **1**. qarşılaşmaq. -**yoluğduna** ürəyin açın: qarşılaşdığına iç sözlərin sərir.

yoluqta **yoluxda .-yoluxda nə var** yalığa nə versin.

yoluqturmaz **yoluğdurmaz.** yokmaz. sızdırmaz. **-**yağlı küyzə **su yokmaz**. (**küyzə**: küzə).

yolum -qayudan gəlib, **qayuya yolum**. (haradan gəlib, **haraya yolum**). (nərədən gəlib, **nərəyə yolum**).

yolun **1**.direksiyon. fərman. **1**.qaçıq. qazıq. (işlərə bilgiylə, gərəkli, əngəlsiz açılan yol). kanal.

yolun **-atlı olan yolun aldı**, atsız olan, yolda qaldı.
-ayağun görən, **yolun görən başmağun**.
-**çox yolun pişməyə var** yolçu yolunda olmalı.
-çoxluğunan azaşandansa, **yekə yolun tapsan yeğ**. (**yekə**: təkinə). (el içində bu sözün düz tərsi gedir: -yekə yolun tapandan, çoxluqla azaşamaq yeğ).
-yaxşı ilə yolda ol, qalan işin bitirsin, yaman ilə yolda ol, **yürən yolun itirsin**. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).

yolun **-**göz alqıya ışıq tapar, **kişi qanıya yolun tapar**. (**alqıyamaq**: zərfiyyəti çatmaq). (**qanıya**: qana. razılıq verə).
-**nə yolun yolçusudu**, nə kimin qolçusudur..
-oturan orun alar, **yürən yolun**. (**orun** : yerin).

yolun -hər sürən sürəcin sürür, **evirən öz yolun yürür**. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol)..
-uzaq yolun yoldaşı, tananmışdır hər yanı. (**tananmışdır**: **tanınmışdır.** dənənmişdir. dənələnmişdir. bəllənmişdir. bəlginmişdir..
-seçənməsən **yolun,** seçməlikdi **yolun..**
-yonulan haçar düşməz hər yola, yolun tapın, yonun haçarı.

yolun **-**işin yoğta, **yolun yaxta olsun**. (işin olsun).
-**toxlu yolun** açarı. (**toxlu** : doğru. haklı. mühiqq).
-turuz yolun izəri. (**turuz** : doğru. hak. həqq). (**izəri**: yolçusu. uydusu. mürüdü. peyrövü).
-sevgi öz yolun gedər, sevənlər nisgilli düşər.

yolun **-qanığan aldı yolun**, vurdu daşa, çıxdı başa, qanımaz boynu yoğun, başı qoyun, çatdı aşa. (**qanığan**: düşünən, dərk edən). (**qanımaz**: düşünməyən. dərk edməyən).

-su axar yolun tapar, külbaş gəzər çulun tapar. {**külbaş**: alçaq. alşaq (eşşək)}.
-yolun ağ, damağın çağ. (**ağ**: açıq).

yolun yolunu**.** -**kin yolun bıraq**, çin yola yolun, yaşamın yasa, atsala donun. (**kin yolun bıraq**, çin yolun tutun, yaşamın yasa, atsala donun). (düşmanlıq yolunu bıraq, doğru yola yollan, gir. iç dünyavı təmizlə, özgələr üçün dona girmə).
{düşmanlıq iç yaşama uymaz, sıxılıb teyxan, xalis ol, öz tinik (ruhsal, içik) yaşamıva düzən ver, atıb tulla üzörtün (donun), gözləri oxşayan bəzəyi}..
-**yolun tutan**, çata çatdı, ağız güdən, yolat qaldı. (çat: məqsəd. mənzil.) (yolat: yol üsdə)..
-elin danmış, **'yolun azmış'** demişlər..
-**yolun tutan**, çata yetdi, ağız güdən, yola getdi. (yola getdi: heçə (götə) getdi)..
-**yolun tutan**, çatın almış, ağız güdən, yolda qalmış. (çat: məqsəd. mənzil.)..
-**yolun tutan**, barqınar, ağız güdən, aldınar (barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınar: mə'təl, avara qalar)..
-**yolun tutan**, bardınqar, ağız güdən, aldınqar. (bardınqar: əlbəttə ki (hətmən) barqınar: amaca, mənzilə çatar). (aldınqar: əlbəttə ki (hətmən) mə'təl, avara qalar)..
-**yolun caymasın**, yesin qalmasın. (yarqış sözü).

yoluna -buyruqdursa quluna, **dartıb qoyar yoluna**. (**buyruqdursa:** qismətdirsə).

yoluna -**işi qoymasan yoluna**, yol tutar səni.

yoluna -taş qızar, aş pişər, hər nə, **yoluna düşər**. (hər nəyin yolu var, geniş otaq, yolu dar). (birdə bu deyim, kişini, iş içində dözümə, tələsməməyə çağırır).

yoluna uğruna. onğuna. -iş **uğruna** bolsun. -iş **onğuna** bolsun..
-**türkün yoluna türkcəsi bayraq**, dilçi çalışa, işçiyə qayrağ. (**qayrağ**: qayrat).

yoluna **-yoluna qoymaq**: tavlamaq**.** tovlamaq. qayırmaq..
-**yoluna qoymaq:** yolqarmaq. yolqarmaq. doğrutmaq. nəcat vermək. -tarım özü **yolqasın**: özü doğrutsun, özü yoluna qoysun. özü nəcat versin.

yolunmaq çalanmaq. çalınmaq. yalanmaq. yalınmaq. soyunmaq.

yolunmaq -**qaz kimi yolunmaq.**

yolunta **-**çox yolun pişməyə var **yolçu yolunda olmalı**.

yolunta **yolunda** .-sən sən ol, el sözüylə yola çıxma. el sözüylə yola çıxan, **el yolunda yorular**. (**yorular**: məhv olar).
-ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür.

yolunta **yolunda**. -**işə aşması uğrunda**: uyqulanması yolunda.

yoluntan **-döndü oxu yolundan**, geddi qutu batayatar. (**qutu**: baxtı). (işləri tərsindi, indi baxdı tam yatar). (**batayatmaq**: batıb gedmək).

yoluş qopuş. qopub ayrılma. qazruş. azruş. azrış. azuş. ayrış. vida'. əlvida'.

yolut cilov qırmış.

yolutmaq yol yol, xət xət edmək. -yol keçitlərin ağ boya ilə **yolutmuşlar**.

yolutur **yoludur.** varyantıdır. seçimidir. -ən uyğun **varyantıdır**.

yoluvu -**işivi yoluvu**, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün). { güclü ilən gürəşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti)}.

yoluvu -**yoluvu tut irəli,** qoy qala itlər hürəli.

yoluz **-**üzüz güləri, **yoluz sürəli olsun**. (**sürəli:** dəvamlı**)**.

yoluz -**yoluz** açıq olsun.

yoluzmaq **yolazmaq**. münhərif olmaq.

yoluzutmaq **yolazıtmaq**. münhərif edmək.

yolüstü **yol üstü**. -yolan olsa alaram: **yol üstü** olsa alaram.

yolvac **yolavac**. mürşid. peyqəmbər. rah nəma.

yolvaş **yolbaş**.

yolyol **yol yol.** yollu. yolaqlı. zolaq zolaq. zol zol. cızmıqlı. çizmikli. şüv şüv. xət xət. -**zol zol** yaşılboya ağ örpəkdə. -**zolaqlardan** tikilmiş köynək tuman. -qızıl **zolaqlı** geyim.

yomır **yapır**. **1**. barış. huzur. rahat. sakin. aram. uysal. **1**. səssiz. -**amır** qonuq: dinc yaşam.

yomraş **yapraş**. alışqanlıq. almaşqanlıq. adət. yayalıq **(**yayılı, gənəlləşib öğrəşilmiş nərsə**)**.

yomraşmaq **yapraşmaq**. barışmaq. dincəşmək. huzur tapmaq, rahatlaşmaq. sakinləşmək. uysaşmaq.

yomrul girdov. böyrə. beyzi.

yomuşmaq **yoğuşmaq**. **qoyuşmaq**. barışmaq. yarşınmaq. yarşanmaq.

yon **onğ**. düz. (həqq. müstəqim. səhih. əmud. qaim. rast. dürürst. sadiq.).

yonac yalac. rəndə.

yonaq **yonağ**. (< **yonmaq**: yaratmaq). art. hünər. usdalıq. yaratıcılıq.

yonamaq əğişmək. əğəşmək. törpüləmək. sürpüləmək. taraşlamaq. -dəmir **əğşən**: dəmir yonan.

yonan açan. -qələm **açan**: qələm **yonan**: midadtiraş.

yonar **-**söz yerin bulsa **qılıncı yonar**.

yonat onat. usağ. məntiq.

yonatlı **yonatlı. yonğatlı. onğatlı. onatlı**. bacarıqlı. hünərli.

yonca üçgül..
-**yonca ilə saman qarşığı heyvan yemi**: miçə (**biçə**).

yonca -**yonca bitsə dizimdən**, ölməz eşşək acından, yaz gəldidə bitmədi, eşək öldü acından.

yonca -**yoncaya oxşar ot:** kirinqan. kilincan.

yoncamaq yalcamaq. rəndələmək.

yonqa çıpıq. tıraşa..
-**nərsənin üzərinə yapımış bəzək**, **örtük**, **yonqa**, **nəxşə**: usdara. üstərə..
-**yoxdan yonqa qoparmaq**: olmayacaq bir işi başarmaq.**.**
-yonqa ilə qaşınmaq: çox yoxsulluqla yaşamaq.

yonqac dərgəc. dərgəş. rəndə. yemiş, yeralma kimilərin qabığın incəcik dərib alan, qoruqlu, bir yaxud iki ağızlı piçaq.

yonqatlı **yonğatlı. yonatlı. onğatlı. onatlı**. bacarıqlı. hünərli.

yonqay **onğay**. **yonğay**. **yüzğay** (< **düz**).(rüchan. imtiyaz. özəl həqq. məziyyət).

yonqul **yonğul**. əndamı biçili. gözəl gövdəli.

yonluq **yonluğ**. **yontuq**. açar. naşı.

yonluq **yonluğ. yontuq.** oxur. şayırd. oxucu. oxuyan. tələbə. məhəssil. təhsil edən.

yonluq **yonluğ.** yontuq. şayırd. çökəş. çökək. çöküş. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv.

yonmaq dərmək.

yontac **yontaş**. **1**. daşçı. daş yonan. **1**. heykəl tiraş.

yontaq doğruluş. islah.

yontal ontal. usağan. məntiqi.

yontalanmışsa -**yontalanmışsa**, qılar, duzlaqları gülzar söz.

yontaş **yontac**. **1**. daşçı. daş yonan. **1**. heykəl tiraş.

yontmaq teyləmək. tiyələmək. qələmləmək. çalmaq. -bağrım başı təklik **teylər**. (**bağrım başı** : könül yaramı)(**teylər:** açar).

yontuculuq heykəltiraşlıq.

yontuq **yonluğ**. açar. naşı.

yontuq **yonluğ.** oxur. şayırd. oxucu. oxuyan. tələbə. məhəssil. təhsil edən.

yontuq yonluğ. şayırd. çökəş. çökək. çöküş. **çövçək**. **çövüş**. bir quruma, ocağa yeni girmiş öğə, üzv.

yonturar **-**kar eşitməz uyduyar**, kor görməz yondurar**.

yontusuz -yoğrulu söz, duzlağı gülşən edər, **yontusuz söz**, gülşəni duzlağ edib!.

yonucu **1**. çapbar. **1**. doğrac. təraş çərxi, maşını.

yonulan -**yonulan haçar düşməz hər yola**, yolun tapın, yonun haçarı.

yonulan -**yonulan qələm qızıl quşdan**, yaxşılıq çəksin dartıqdan. (ləyaqətinə görə axşılıq görsün).(**qızıl quş**: sağlam, bərk qızıl boyasıl ağac çeşiti).

yonulmamış **1**. biçilməmiş. kot. -**kot** iş. -**kot** yer. -**kot** beyin. **1**. yuğan. yuvan. xam. eytimsiz.

yonulmamış qatlaq.

yonulmamış **-**tanınmamış qapıları, **yonulmamış açarları**, bu dünyanın, bu dünyanın.

yonulunca **-yoğun yonulunca**, incə üzülər.

yonun -yonulan haçar düşməz hər yola, **yolun tapın, yonun haçarı**.

yop yumşaq. -**yop** deyib, **yop** dinləyib.

yopyup **yop yup**. hən yox. -onun **yop yupun** al: **hən yoxun** al.**-**susmaq danışığa yol açmış, **danışmağa yok**.(danışığa: barışa).

yor (# **yoz**). (yaxcı). məsləhət. -o ki sənin **yorun** deyir, **yozun** ki yox: o ki sənin **məsləhətivi** deyir, **pisin** demirki.

yor (**< yor**ımaq. **yür**ümək. **yer**imək). -**gəliyor**: **gələ yorır**: **gələ yerir**: **indi gəliri**..
-**yor yor**, **sallana sallana**, **rahat rahat yerimək**: yorğanmaq.

yor -**yor bırak**: əldən sal ötür.

yora **yorağ**. **1**. tədbir. -bir **yora** qılın. -yora bulmadıq. -**yorağlanıb yaraqlanmaq**: düşünüb gərəyin tapmaq. **1**. çara. tədbir -**işgəl** yora: əməli tədbir. -**darı yora**: dərman əlac. -başqa **yora** yox. -**yor çora**: çar naçar. **1**.naçarlıqdan. -**yor çora** qoşulara üz tutdu.**1**. yazıqlıqla. bədbəxliklə. -**yor çora** yaşayış sürmək.

yoraç maalicə. tədavi. -yoraçsız: əlacsız.

yoraq **yorağ**. **yora**. tədbir. -bir **yora** qılın. -yora bulmadıq. -**yorağlanıb yaraqlanmaq**: düşünüb gərəyin tapmaq.

yoraqac **yorağac**. muşavirə vəkili.

yoraqı -**yol yorağı bilsə kişi**, daş durumda, görər işi.(daş qazanda, aş pişər). (yol yorağın tapa bilsən, bərk çətin, güc ortamdada, qolaylıq yarada bilirsin).

yoraqlanmaq -**yorağlanıb yaraqlanmaq**: düşünüb gərəyin tapmaq.

yoraqur **yorağur**. **1**.çarə edən. tədbirçi. **1**. muşavir. (rayzən).

yoralı tədbirli.

yoramaz -bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!.

yoran oxuyan.oxan. deşifrör. deşifrə edən. rəmz oxuyanrəmz açan.

yoran **yorucu**. **yorumcu**. **yormac**. müfəssir. tə'birçi. şarih.

yorar -dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərəkin**: qədrin. qiymətin).
-dərəkin bilən samanı qorar, **çağı gəlincə işinə yorar**. (**dərək**: edək. yarar. (**yorar**: işlədər. istifadə edər).

yorar xamsıdar. **-**birin kəmsidər, birin kansıdar, **birin xamsıdar**, varı yoxu yalan dünya. (**kəmsidər**: kiçik tutar). (**kansıdar**: böyük tutar).

yoraş -**yoş yoraş qılmaq**: kef əhval edmək.

yorçamaq **(**silmək, arçatmaq, aradan qaldırmaq üçün**)** sürtmək. taraşlamaq.

yorçap yorğa. iti, qıvra yeriyən. -çarçap eşşək minən atlı görünür.

yorımaq **yür**ümək. **yer**imək.

yorqa **-yorğa minən**: durmadan, yorulmadan, yüyrək, iti gedən. **-yorğa minən**, ayaqdaşın itirər. (**yorğa minən**: durmadan, yorulmadan, yüyrək, iti gedən). (**ayaqdaşın**: yol yoldaşın).

yorqa **yorğa. 1.** salqa. ötrəm. ütrəm. **1.** xoş əxlaq. xuylu. **1**. yorçap. iti, qıvra yeriyən. -çarçap eşşək minən atlı görünür. **1**. **yürgül**. rahvan. **1**. pırosə. **1**. başçı. darqa. komandan. qamandır. fəmandeh. sərkərdə. **1**. rahat. -**yorğa** yaşam. -**yor yor**, **sallana sallana**, **rahat rahat yerimək**: yorğanmaq. **1**.yürüş. türüş. törüş. deviş. (< **tavranış**). xuy. xulq. rəftar. siluk. əxlaq. (yol yap: rəftar o mənişə)..
-asıt yasıt **yorqalı (**yerişli**)**, ağzı qızıl torbalı. **(**bilməcə**)**. **(**kəklik**)**.

yorqa **-yorqa minən yoldaşından ayrılır**, çox yaşayan yaşdaşından ayrılır. (yorqa ata minən yoldaşın geridə qoyur, itirir, uzun yaşayan yaşıtların itirir).

-yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).

-atın yorqa, uzaq yolu yaxın gör!.

yorqam **yorğam**. xurrəm -**yoş yorğam**: > xoş xurrəm.

yorqan **-**axşam açılar, erti yığılar. (**erti**: səhər) (tapmca) (yorqan döşək)**.**

yorqan **-**boyuva **yorqan tik**.

yorqan -**incə yorqan:** çala yorqan.

yorqan **-**qışda ayran, **yayda yorqan verilməz**.

-qışda ayran, **yayda yorqan gəzilməz**.

yorqan **yoğurqan**. qorpanğ..

-yorqan **çulu**..

-**yorqan döşək**: yapınca.

yorqan **-yorqan güdə qıs ayağun**, için çəkmir, qıs boğazun.

yorqana **-qışın uzat yorqana**, yayın çəkdir ayrana. (**çəkdir**: əğil. könül ver. meyil sal).

yorqana **yorğana**: yorğa olana. -**atı yorğana** kimsə çatmamış.(atına baxan, ardına baxmaz). (işin qeyim tutan, izçisinin gözün oyar).

yorqanı **-qış gəlirsə yorqanı sal qıçıva**, yay gəlirsə ayranı qat aşıva.

-qışın ayranı, **yayın yorqanı görülməz**.

-qışın yorqanı, yayın ayranı.

yorqanı **-**uzunayağın **yorqanı uzanmaz**. (uzunayağın yorqanı qıssa qalır). (uzunayağın yorqanı böyüməz). (geddikcə artan istəklər heç çağun dolmaz, uyqulanmaz, bir yerdə qırılır).

yorqanlı **-**qışın yorqanlı, yayın ayranlı.

yorqanmaq **yorğanmaq**. ayaqlaşmaq. yor yor, sallana sallana, rahat rahat yerimək.

yorqat qolay. -**at arıtmaq yorqat**, yurt arıtmaq gücqat. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc).

yorqulmaq **yorğulmaq**. **yorulmaq**. arğınmaq. armaq. harmaq.

yorqun **1**. arğan. **1.** arığ**.** (dər mandə). **1**. arqın. çərçəb. -**çərçəb** qaldıq. **1.** armanday**.** (va mandə). üzgün. ümidsiz. -**armanday** qalmayasın. -gedib gəlməkdən **armanda** qaldıq. **1**. qoğa. düşgün. **1**. **ardıq**. kəvşəl. kavşal. arğın. harğın. **1**. salıq. **1**. urqun. -**arqın yorqun**: arqın urqun. **1**.süytük. süytüh. (sovqur. soqqur. sükkür). düşgün. bıqqın..

-**yorqun düşmək**: afallamaq (**afal**: açıq). açıla qalmaq**..**

-üzsüz yorqun: üzük usuq.

yorqun sal. bitgin.

yorqun -yolçular **yorğun** düşməsin.

yorquna **-**keçmişin yükü **yorquna düşər**. (yorulan keçmiş yükün çəkəndi).

yorqunluq **arğınlıq**. **harğınlıq**.kəvşəlik. kavşalıq.

yorqunluq arıqlıq. arqınlıq. **-**gəlsə uma (qonaq) düşürqıl (qarşıla. istiqbal ed), **dinsin ondan arıqlıq,** arpa saman yağıtqıl, bulsun atı yarıqlıq (rahatlıq. iltaf. asayiş).

yorqunluqu -**əsəb yorqunluğu**: ağrıq.

yorqunmaq **yorğunmaq**. **yoğrunmaq**. açılmaq.

yorqutmaq **yorğutmaq**. yormaq. urğutmaq**.** arğıtmaq. -çınqıllı yol, yalın ayaq **yorğudar** (arğıdar). (**çınqıllı**: kiçik daşlı)

yorma -**özüvə yorma**: özüvə alma. özüvə götümə.

yormac **yorumçu**. **yoran**. **yorucu**. müfəssir. tə'birçi. şarih.

yormaq **1.** ardırmaq**. -ardır!:** yor!. **1.** arğutmaq. -onu çox **arağurma**. -çox danışıb **arağurma.** **1**. kəvşətmək.

yormaq yadatmaq. irizmək. izirmək. izirtmək. bezartmaq. bezitmək. -bu gün gedcəm gedcəminlə məni lap **irizdin**. (**irizdin:** bezartdın. bezitdin).

yormaq yorğutmaq. urğutmaq**.** arğıtmaq. -çınqıllı yol, yalın ayaq **yorğudar** (arğıdar). (**çınqıllı**: kiçik daşlı)

yort kataloq. fehrist. list.

yorta bəxşnamə. tumar..
-**yorta yorta**: qaça qaça. qoşa qoşa. çapa çapa.

yortac **yordac**. nazir.

yortağmaq yoxunmaq. muraciət edmək.

yortaq **yortağ**. **1**.yorulmadan gedən. **1**. inadkar.

yortalaş yorucu. kəsil edici.

yortam **yordam**. **1**. alım. tədbir. ruval. rutin. **1**. vasitə. vəsilə. -**yordamiylə**: vasitəsilə. vəsiləsilə. **1**. (icra yolu. tərzi icra)**..**
-yardam yordam: **ərdəm yordam**. ədəb ərkan. ədəb mə'rifət.

yortamçı **yordamçı**. nazim. mavin.

yortana **yordana**. mahir. usda.

yortanın **-**yortanın izindən, yürəndə yetər.

yortaş yorumçu. commentator. müfəssir.

yortav **yordav. yoldav. çardav.** çara. olçat. çıxış (yolu). tədbir. -at gözündən yaşqanı, girdir başın oldağlara, görgilən keçmişləri, **gəlcək günə yordav qıl** (**yaşqa**: tutu. pərdə) (**oldağlara**: olanlara. veqeiyyətlərə).

yortavlamaq at yerişi çeşiti. çapa çapa gedmək

yortqur yörtük. tədbir. -**çara yortqur** qılmaq.

yortmaq **yortamaq**. qaçmaq. qoşmaq. çapmaq.

yortturmaq **yortdurmaq**. **yortalatmaq**. qaçdırmaq. qoşdurmaq. çapdırmaq.

yortu **1**.gedib durmayan. durmadan gedən. mudavim cərəyan. hərəkəti bila inqita'. **1**.pırosə.

yortu **yordu**. **{yurdu**. **yorut**. **ordu orud}**.

yortun (mütənaqiz olmayan. şərayitə munasib. saziqar).

yortuş **yortuş**. (yeriməyi tutmaq. yeriyişdə olmaq). birgə yoluğa çıxan. bir yolda gedəgənlər. həmsəfər.

yortuz **yorduz. -**üzdüz, **yorduz**, qırdız.

yorty tumar.

yorub **-**ölüm, olum içində doğub, **birin yorub**, mininsə boğub.

yoruc **1**. yorucu. yozuc. yozucu. yuxu yozan. bağşı. bağşu. yuxu tə'bir edən. **1**. aylac**.** aylatan. müfəssir. təhlilçi.

yorucu -**boşuna yorucu, gərəksiz yük:** qonqur. qondur. qurqa. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax.

yorucu yortalaş. kəsil edici.

yorucu **yorumçu**. **yoran**. **yormac**. müfəssir. tə'birçi. şarih.

yoruq **yoruğ**. **1**. yollu. yol yol olan nərsə. -**yoruq** parça. **1**. məsir. məşy. təriq. rəviş. rəfdar. uslub. nizam. nəsəq. nəhc. **1**. təşəbbüs. **1**. başvurma. **1**. yürüyüş. **1**. cidd o cəhd. sə'y. **1**. keçim. məişət. -yaş kişinin **yoruqu** qatı: gən adamın yaşamı güc. **1**. halət. vəziyyət. **1**. rivaclı. rayic. -**yoruğ** değil. -**yoruğ** çıxarmaq. -**yoruğ** yollar. -**yoruğa** qarşı: **yoruğluqa** qarşı: əlarəğmi mərsumluq. **1**. cəvab. -**soruq yoruq**: sual cəvab..
-**kullaş yoruğ**: tərzi istifadə.

yoruq yoruş. birilik. ittihad. -**yarıq yoruq: yarış yoruş:** ayrılıq birilik. infiraq ittihad.

yoruqlamaq **yoruğlamaq.** nəzər vermək.

yoruqlu e'tibarlı. **-say yoruqlu:** adlı keçərli. -qıs kişi **say yoruqlu** olmaz. qıs kişi savı (adı. şöhrəti), yörüklü olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

yorulan aran. bıkan**.-din soludan aran**, başna qadasın arar. (rahat nəfəs almadan bıkan, qalxıb başının bəlasın arar).

yorular doyar**.** toxlanar. -**əllə ayaq tez doyar**, gözlə damağ, heç doymaz (**damağ**: boğaz)**.**

yorular məhv olar.-sən sən ol, el sözüylə yola çıxma. el sözüylə yola çıxan, **el yolunda yorular**.

yorular -tez yol alan, **gec yorular**. (bu söz, kişiyə, hər nərsəni, erkindən (tez, gənclikdən) başlayıb, işləməyə qalxışmağı sürüclür (sezdirir).

yorulqan **1**. **arınğay**. **əringən**. **arığqın**. tez yorulan. **1**. **yorulğan**. tez yorulan. **arınğay**.

yorulmadan -**yorulmadan gedən**: yortağ.

yorulmadılar armadılar. utanmadılar. -doğrular kor oldular, **oğrular armadılar**.

yorulmaq **1**. arbaymaq. arbanmaq. arınmaq. **1**. usmaq. usamaq. usanmaq. üzənmək. darılmaq. bıqqınmaq. bıqmaq. sarsınmaq. **1**. **yorğulmaq**. arğınmaq. armaq.

harmaq. **1**. armaq. -**armanızdan armıyasız**: istəyizdən bıqmıyasız, mə'yus olmayasız, yorulmayasız. **1**. sarsamaq. sarsamaq. -çox işləyib **sarsadı**. -**sarsamadan** çalışan. **1**. arığmaq. arıxmaq..
-yorulmağa başlamaq: kütəzimək.

yorulmaq yırığı çıxmaq. cırığı çıxmaq. lütü çıxmaq. yorulmaq. canı qaladı. -qalanı **gəzə gəzə** yırığım çıxdı. (yırığım çıxdı: cırığım çıxdı: lütüm çıxdı. yoruldum. can qalamamaq).

yorulmaq çapılmaq. yapılmaq. bıqmaq.

yorulmasın -**yorulmasın** işliəyən əllər. (alqış).

yorulmayıb -**yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram**, tapdanıb oyanmayıb baxdıma yanıram.

yorulmaz **1**. arman **(**< **armaq**: **arqınmaq**: yorulmaq**)**. ırman **(**ıraq olan istək**)**. ideal. **1**. armaz. -**armaz** yolçu. **1**. armaz.

yorulmaz armadı. armaz. -**asda qaçan armadı**.

yorulmaz -biliklərin başilə, igitlərin gücüylə, cocuqların könlüylə, **yol yürüyən yorulmaz**. (bilənlərin ağlı ilə, igitlərdə olan güc ilə, uşaqlarda olan həvəs, istəklə. yol gedyeriyən armaz)..
-ataların söziylə, Türkün tatlı diliylə, **yol yürüyən yorulmaz**.

yorulmaz **-**buyranla çezən yorulmaz.

yorulmaz usanmaz. sarsılmaz. bezməz. **-öz dilimi danışmaqdan usanmaz mən**, ana dilimi danışmaqdan utanmaz mən.

yorulmaz yadamaz. armaz. -**yuvaş gedən yadamaz**. (yuvaş gedən **armaz**). (yavaş gedən **yorulmaz**).

yorum **1**. bərdaşt. -sizin **yorumuz** nədir. **1**. təfsir. **1**. açıqlayış. açılama. açımlama. bəlirmə. xırdalama. təşrih tovzih.

yorum -**yorum yapın**, bəyənin, teşəyin.(**teşəyin**: tənqid edin).

yorumcu **yorucu**. **yoran**. **yormac**. müfəssir. tə'birçi. şarih.

yorumçu yortaş. commentator. müfəssir.

yorumla **-**yeri işləyib tuxumla, **sözü becərib yorumla**.

yorumlamaq keşimləmək (**çəkimləmək)**. çalımlamaq. gümanlamaq. həds vurmaq.

yorumsaq müfəssir. təfsirçi. -bir **yorumsaq** yoxdur yorum yazsın.

yorun yozun. açıqla. -dilin yurdsu, könül orun, dillə sözü, **könüllə yorun**. (**yurdsu**: yurdu. sevimli yurdu). (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü).

yorunğ **yürüng**. buyurun. -yünün **oynayaq**.

yorunlar -**sorunlar yorunlar**: məsələlər həlllər. məsələlər cəvablar. pıroblemlər həll yolları.

yorur deyir**.-**hər kim eşitdiyin **özüycə deyir**. (**özüycə**: kəndi sanıyla. öz zənnicə).

yoruruq -bizlər yol yoruruq, yollar bizi yoramaz!.

yorusun dəğərləsin. qiymət versin-**tarım qorusun, elim yorusun**. (yarqış sözü).

yoruş yoruq. birilik. ittihad. -**yarış yoruş: yarıq yoruq:** ayrılıq birilik. infiraq ittihad.

yorut **1**. (yürütlü) hələl. **1**.**{yordu**. **yurdu**. **ordu orud}**.

yos **yoş**. **> xoş**. (**< yas**). (mətbu')**..**
-yos yosun: ədəb ərkan.

yos yov. düşman -**yov** y**os** toparı.

yosa (el içində yayqın, üstünlük qazanmış görüş. ruhi, əxlaqi durum). şər'.

yosal **1**. aşıla. **(**iş tapşırıla bilən, yük yüklənə bilən nərsə**)**. tabe'. function. **1**. rəsmi. rəsmi ayin.

yosay xoşa gəlim. mulayim. mətbu'. (sazqar. dilpəzir). muvafiq.

y**osluq** yovluq. düşmanlıq.

yosmaçı bəzəkçi. süsəyçi. süsləyən. bəziyən. donatcı. donatan. donayan.

yosmalamaq bəzəmək.

yostax abırlı. həyalı. (**# qostax**).

yosuqçu məşruə tələb.

yosuqçuluq **yosuğçuluq**. məşruə tələblik.

yosuqluq **yosuğluq**. məşruiyyət. -el gözündə **yosuğluq** qazanmaq.

yosuquc **yosuğuc**. təşri'i.

yosul **1**. hələl. məşru'. -**yosul yasal** sovğa: qanuni və məşru' irs. **1**. təşrifati.

yosun **1**.ərkan -**yos yosun**: ədəb ərkan. **1**.təşrifat..
-**yosun losun**: cülbək.

yosun -**yut yosun**: şər'.

yosunlar adab.

yosut abır. həya.

yosutlamaq şəri' don geydirmək. şərə' salmaq.

yoş **1**. (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. şən (şənğ) < çağ. çanğ. suğat. yutay. oğtay. **1**. **< yos**. **xoş**. (**< yas**). (mətbu'). **1**.açıq. (# toş. qaranlıq. tutuq. tünd). **1**.**yoğuş**. **yoğşuq (**yoğrulmuş**)**. dinc. rahat. -**yoş yaşam**: dinc yaşam.**.**
-yoş yoraş qılmaq: kef əhval edmək. -**yoş yorğam**: > xoş xurrəm.

yoş **xoş**. **suluğ**. gözəl. -**suluğ** günlər:. gözəl günlər. xoş günlər. -**suluğ sılığ**: **suluğ ıslığ**. gözəl sıcaq. -**suluğluq sılığlıq: suluğluq ıslılıq**. gözəllik sıcaqlıq.

yoş -**yaş yoş. 1**.göygövərənti. səbzicat. **1**.tər törə. körpə gözə.

yoşaq **1**.nərm. mulayim. -**yoşaq** su. -**yoşaq** hava. **1**. sakit. -**yoşaq** hava. **1**. nazik. **1**. yavaş. kasad. **1**. yüngül. xəfif. **1**.şirin. dadlı. **1**.guvara. **1**.lətif. **1**. ılıman. ılıq. **1**.sıvıq. cıvıq. suyuq. **1**.sevgi dolu. yumşaq başlı. müşfiq. **1**.sulu. **1**.izgələri sat (net) görünməyən. **1**.alçaq. -**yoşaq** səs. **1**. oxşayıcı. -**yoşaq** sözlər.**1**. açıq yaşıl. -yeni açmış **yoşaq** yapraq. **1**. xam. -**uşaq**, **yoşaq**: uşaq xam olur. **1**. qolay. -**yoşaq** gəlsin. **1**. qolayca aldatılan. türkəsaya. -**qoçaqlıq**, **yoşaqlıq**: qoçaq tez aldanır. **1**. xanım tayfası. zənən xəyləyi. zəifə. **1**. həssas. -**yoşaq** kişi.**1**. mehriban. rəqiqül qəlb. **1**. əxlağı yumuşaq. xoş əxlaq. **1**. mərhəmətli. **1**. ürəyə yatan. **1**. söyül. şəfəqətli. məhəbbətli. **1**.kərim.**1**. iltaflı. **1**.mətbu'.**1**.gülər üz. şən. məzəli. şux. bəşşaş.

yoşaqın **yoşağın**. xoşgən. xoşagən. xoşagəlim. göyçək.

yoşaqlıq ayasluq. yasuxluq. törüklük. qayurluq. lətafət. -bu şirinlik, **bu yasuxluq ki** sənin var, gözəlim!, sənə güldən də mən ulqa deməyim, bəs nə deyim. (**ulqa**: ə'la).

yoşal **> xoşal**. açğın.

yoşal **xoşal**. irik. erik. kefli. neşəli. nişatlı.

yoşalıq **yoşluq**. sirur. məsərrət. şadlıq.

yoşaluq **yoşlıq**. sirur. məsərrət. şadlıq.

yoşat **yoşat > şat şad**.

yoşbax **xoşbəxt**.alagün. (# **qaragün**. bədbəxt).

yoşbaq -**yoşbax qarabax**: qutay kütay. xoşbəx bədbəx.

yoşqalı xurrəm. ləzzətli.

yoşqanmaq ləzzət almaq. kef aparmaq.

yoşqül **yoşgül**. **xoşgül**. **< yoğşul**. gözəl. qəşəng.

yoşlanan **xoşlanan.** xoşu gələn. bəyənən. bəğənən.

yoşlanır xoşu gəlir. bəyənir. bəğənir. kef elir.

yoşlanmaq **xoşlanmaq**. xoşallanmaq . uğanmaq. mutlanmaq.

yoşlatma **xoşlatma.** bəyəndiriş. bəğəndiriş. xoş edmə.

yoşluq **xoşluq.** bəyənc. bəğənc. şadlıq.

yoşluq **xoşluq**. əyləncə.

yoşluq **xoşluq.** qutuğ. (**qutluğ**: xobəxlik).

yoşluq **xoşluq.** mutluq.

yoşmaz **xoşamaz**. çiğ**.** (naquvar. naxoşayənd).

yoştur **yoşdur** > **xoşdur**.

yoşuq **1**.xoşa gəlim. **1**.kefli. neşəli. **1**.mehriban. **1**.xoş qəlb. mulayim. **1**. **uğruq**. xoşuğur. (mubarək. xucəsdə. meymun).

yoşunmaq mehribanlaşmaq.

yoşurmaq **yaşırmaq.** batırmaq. təpirmək. gizlətmək.

yotursun **yoxdursun**. **yoxolsun**. -sənsiz yaşam yoxdursun.

yov (**yov çəkir**: yamanlıq, bəla, düşman gətirir.). -söz bilməyən elbaşı, el başına, **yov çəkir**.

yov **1**. **kiçik yov. kiçik yuv.** yuvcağız. yovcağız. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx. **1. yoğ. yağu**. düşman. -**arxalaşan, yov qaytar**. (**arxalaşan**, yov qaytarar). (**arxalaşmaq:** müttəfiq olmaq. **(**birağız olan düşman dəf edər).

yov **1**. **yav**. **yağu**. yavuz. düşman. -**çilənsən yov sevinər**, dos döğünər. (**çilənsən** : çiğin söyləsən. çiğin desən. şikayət edsən). (**çiğ**: dərd)..
-**yov üzdən eşər**, daldan deşər. (**yov**:) (**eşər**: toxur. bəzir)**.**
-dos söyləyirsə acı, uzaq durmaz tapaçı, **yov söyləyirsə sücü**, uzaq durmaz toraçı. (**tapaçı**: dərman. ilac. tədbir). (to**r**açı: duzağı. gizli qurulan toru, tələsi)..
-dos küydürü aytaru, **yov güldürü aytaru**. (**yov**: yağu) (**aytaru**: aytar. deyər). (dost yaxdırar söylər, düşman isə, güldürər söylər).

yov **-**köməkləşən **yov qaytar**. (köməyi olan yağu qaytarar, dəf elər)

yov **yav**. yıtcı. yırtıcı. vəhşi.

yov yos. düşman -**yov** y**os** toparı.

-gün doğmasa, gün batmaz, qoşun yatar, **yov yatmaz**. (**yov** : düşman).

yov **-**yov yox demə yurdunqa, qurd yox demə malınqa. (yurd düşmansız, mal oğrusuz olmaz).

yova **yoğa. yuva. yuğa. (<> cova. coğa. cuva. cuğa)**. {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

yovaq **yovağ** (**yoğ bağı**). bağvəhş. zo.

yovar çevrə. civar. dəğrə. döğrə.

yovaş xulqlu. xulqu yumuşaq. rəftarı xoş. hamar.

yovaşın yumşaqlıqla.

yovcaqız **yovcağız**. **yuvcağız.** kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.

yovqa **yağuya**.-yurda seviş, **yovqa söğüş** birgə doğur.

yovqıran **yavbasan**. **cavbasan.** düşmənqıran. (düşmən şikən).

yovlaq (qaz) balon.

yovluq yosluq. düşmanlıq.

yovu düşmanı. -yovu qarınca görmə. (yovu **"qarnı incə"** görmə).

yovuq -**yovuq yatlu**: yaxın uzaq.

yovun **yovun. yağun**. düşmanun. -dostun yoğun, **üstələr yovun**. (**yoğun**: güclü). (çevrən güclü olursa, düşmanıvın boynun, qıl kimi üzər) .

yovuşmaq **yavuşmaq**. **yaxşunmaq**. hayıfsınmaq. heyifsinmək. hayıflanmaq. uzüntü, özləm duymaq.

yovuz yavşaq. yava. kötü. -kavşaqları qoruyun, **yavşaqlardan qorunun**!. (**kavşaq** : düşmüş. yenşik. aciz).

yoz **1**.(# **yor**). pis. bəd. -o ki sənin **yorun** deyir, **yozun** ki yox: o ki sənin **məsləhətivi** deyir, **pisin** demirki.**1**.asi. naşükür. pozuq. günahkar. təbəhkar. bozəhkar.

yoz -**yoz yolların qırılsun**, tutduğun yol uz olsun. (yarqış sözü).

yozaq -ağıl xəznə, **könül yozaq**, dil açar. (**açar**: açqıç) (akıl hazine, gönül kilit, dil açar).

yozamaz -varlığı yarmayan, **yoxluğu yozamaz.**(dirlikdə nərsə qılamıyan, yoxluğu ilə heç nəyi pozamaz)

yozan -**yuxu yozan:** yoruc. yorucu. yozuc. yozucu. bağşı. bağşu. yuxu tə'bir edən.

yozanı -əl yozanı, göz pozar.

yozdurub -**yozdurub bəlirməmək:** qaçalaq sapalaq edmək: qaçamaqlıq edmək. burqaçmaq. ana sözdən buruq vermək. yozdurmaq. yozdurub bəlirməmək.

yozlaq tərsik.

yozlanma naşükürlük edmə. şükür ed. **-pisə baxda yozlanma**.

yozlaşış dejenerasyon.

yozluq fəsad. -**yozluğa** yox deyənlər.

yozmaq bənzətmək. oxşatmaq. -hər kimi kəndinə **yozma**.

yozmaq **yazmaq**. açmaq.

yozmur **-**alın yazısın, yazılar pozmur, **cinlər yozmur**, alın yazısı seçim qoludur, seçimlərin quludur.

yozturan **yozduran**. azıdan. sapıtan. münhərif edən. -**acıdan ol**, **azıdan yox**: incitmək başqa, yozdurmaq, sapıtmaq **(**münhərif edmək**)** başqa.

yozturmaq -**baş yozdurmaq**: baş aylamaq. baş dolandırmaq. aldatmaq. baş çaşdırmaq.

yozturmaq **yozdurmaq**. sapdırmaq. azdırmaq.

yozturmaq **yozdurmaq**. **sapdırmaq**. olduğundan, sapıq, aldıq yola, yönə çəkmək. (**yozduran**: **sapdırıcı**. **sapdıran**: **spoiler**).

yozuc yoruc. yorucu. yozucu. yuxu yozan. bağşı. bağşu. yuxu tə'bir edən.

yozucu yoruc. yorucu. yozuc. yuxu yozan. bağşı. bağşu. yuxu tə'bir edən.

yozuq fasid. -**yozuq** kişi: fasid, müfsid adam.

yozuq ğeyri məşru'.

yozuqlayın **yozuğlayın.** tə'bir edin. -**yozuğlayın yuxunu**.

yozula -ola bilsinki deyənlər düz ola, **gördüyün uykun yozula**. (**yozula:** açıla).

yozulmaz yanılmaz. caymaz.

yozutan sapıtan. münhərif edən.

yölnüş **1**. dəsdur. **1**. rəhbərlik.

yölüş dorultu. doğrultu. **1**. cəhət. **1**. istiqamət. **1**. vichə. e'tibar.

yön **1**. yol. -**yönünə** gedmək: yoluna gedmək. -öz **yönünə** yollanmaq. **1**. dal. cənb. -bir **dalda** bu, bir **daldanda** o.

yön -**yön dəğişmək:** ayınmaq**.**

yönbaşçı administrator. müdiri küll.

yönə ərli **yönə ərli**. hər tərəfli.

yönəbir yöndaş. bir səmt. həm səmt.

yönəbmək yollanmaq.

yönəq **yönək**. cəhət. -**yönəkli**: cəhətli.

yönəqə **yönəkə**. **1**. **(**yön əkəsi, ağası**)** müdür. rəhbər. **1**. murad. pir. ustad. **1**. mürşüd. mürəbbi. naseh. **1**. müstəşar. **1**. karfərma. rəis.

yönəqətmək **yönəkətmək**. xətt vermək. istikamet **(**direction**)** vermək. idarə edmək. irşad edmək. rəhbərlik edmək. ram edmək. fərmanrəvalıq edmək.

yönəqəy **yönəkəy**. **yönəgəy**. xəttiməşy. müdiriyyət. rəhbərlik.

yönəqin **yönəkin**: hökmün. -yönəkin itirər evdə kişilər.

yönəqli **yönəkli**. canibdaranə. cəhətli. -onun **yönəkli** sözlərinə kimsə inanmaz.

yönələn yan tutan. atar.

yönəlmək **çönəlmək**..
-**yönəlməyə başlamaq**: sarmaq. sarığmaq. -sayrı (kəsəl) kötüyə **sarmış**. -gündən günə arda **sarır**. -günortadan günbatıya **sardı** gün. -hava tutulmağa **sarığdır**.

yönəlmir -ip dartılır, ötəlmir, **qurd yadqırır, yönəlmir**!. (**ötəlmir**: **ötələnməz**: itələnməz). (**yadqırır: yadqırar.** yadından çıxarır. öğrənəməz. öğrətildiyin unudur, yönəlmir, yönətilənməz, yola qoyulamaz).

yönəltmək baxdurmaq. yanqılatmaq. meyilləndirmək. mütəvəccih edmək.

yönərqə **yönərgə**.direktif.

yönəş qalxış. gediş. depart.

yönətən sarıtan. sarğıtan. hidayət edən.

yönətər -daşqaçı gözlü olsa, **kor atıda yönətər**.

yönəti **yönkət**. dəsduruləməl.

yönətici götürücü.

yönətil rahbordi.

yönətilmiş baxdurmuş. yanqılatış. meyilləndirilmiş. mütəvəccih edilmiş.

yönətmək **1**. sarıtmaq. sarğıtmaq. hidayət edmək. -yava yoldan doğruya **sarğıtanlar**. **1**. sarmaq. dartmaq. çəkmək. -**daşa kökə sarmaq**. işgilə, çətinliyə çəkmək, salmaq. **1**. aşırmaq. (keçirmək). -bu işlər sizi pisdən pisə **aşıracaq**. **1**. **çönətmək**. çevirmək. dolandırmaq. idarə edmək. **1**. göndərmək. **1**. aparmaq. götürmək. qaydamaq**..** **-**bilginin işi **yönətməkdir**, yükləmək yox.

yönətmək öndəmək. yolatmaq.

yönətsin **-**bilik bilək yönətsin!.

yönətşinin -**yönətşinin öğrənişi**: önətşinin öğrənməsi. hidayətinin öğrənməsi.

yönqə **yöngə**. **1**. ana yönlər **(**alt üst, sağ sol, dal qabağ**)**. **1**. **yönkə**. istikamet. direction. xətti məşy. məsir. metod. -**yönkəsin** dəğişmək. -yeni bir yöngə seçməli. -**yöngəli biçimli** davranış: hesab kitablı hərəkət.

yönqəl yöngəl. muvafiq. musaid.

yönqət **yönkət**. dəsduruləməl kərtiyi **(**kitabı, dəfdərçəsi**)**.

yönləm **önləm**. yeti. tapdağ. tədbir. sərəncam. çalaçör. çalölüc. -yetərsiz **çarölüc**, tapdağ, tədbir.

yönlənir **-**gülü ünlə sən, **tikən özü yönlənir**. (sən ağzıvı uğra aç, oğur (şər) özü gəlir).

yönlü **-hər yönlü**: yöndərəli**.**hər tərəfli.

yönlüq **yönlük**. röset. rəhbərlik. müdürlük.

yönmə istiqamət.

yöntaş **yöndaş**. **yandaş**. doğraş. doraş. həm dəsdə.

yöntaş **yöndaş.** yönəbir. bir səmt. həm səmt.

yöntəl **yöndəl**. düzgün. dürüstkar. -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər).

yöntəlin -çöndəlin, yöndəllə işi çox, yöndəlin, **çöndəllə işi noq**. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

yöntəllə -**çöndəlin, yöndəllə işi çox**, yöndəlin, çöndəllə işi noq. (yok). (**çöndəl**: münhərif). (əğri adamın işi doğrunu aldatmaqdır, doğrunun, əğriylə, alış verişi nə ola bilər). (yöndəl: düzgün. dürüstkar). (**noq**:yok).

yöntəm alım. tutulan yol. -işlər bu **alımla** alınmaz.

yöntən -ata arxadan, öküzə öndən, **axmağa heç yöndən**, yoxunma. (**yoxunma**: yaxınlaşma).

yöntənmək **yöndənmək**. (öz ayağı üsdə) dolanmaq, yollanmaq, keçinmək. özü özün sürmək, hidayət edmək. -**yöndənə** bisən nə olur.

yöntərəli **yöndərəli.**hər yönlü. hər tərəfli.

yöntəri ver hidayet et -qaynat qara qazanları, **yöndəri ver azanları**, çarxı qırıb pozanları.

yöntəv **yöndəv**. məsləhət.

yöntəvçi **yöndəvçi**. məsləhətçi.

yöntürmək ətfedmək.

yönü -**doğrultuyu, yönü, cəhəti tapmaq üçün qoyulan im, işarə:** kərtiz. gətirəz. kəritəz. kərtəz.

yönüqtürmək **yönüktürmək**. **gönüktürmək**. cəhətgirlik edmək.

yönün **-**aylanan baş **yönün bilməz**. (**aylanan**: dönən. gicələn) (**bilməz**: tanımaz).

yönün tuşun. səmtin. **-balta yönün** sapından sor.

yönünü -**yönünü dəğiştirmək:** çəkitmək. çəritmək. saptırmaq.

yönüş hidayət olma. irşad olma.

yönüşlük hidayətyətə, irşada bağlı, mərbut olan.

yönüşmək hidayət olunmaq. irşad olunmaq. -tanrım bizidə **yönüşənlərdən** ed.

yönüşüq **yönüşük**. hidayətyət edən. irşad edən.

yönüt **1**. dəsturiləməl. **1**. hidayət. irşad. **1**. hidayət. irşad. **1**.duruq. (doğruq). istiqamət.

yönütçü duruqçu. (doğruqçu).istiqamət verən. müdür.

yönütür **-**bunlar dosdun görülməyən **yönüdür**, düşəni çıxmaza **yürüdür**!. (dosdun yolu, ayaqyolu-yoldaş, yol üsdə, DAŞ, yoldaş, yolda poxuna bulaş)**.**

yöpüq **yöpük**. **löpük**. yalıq (nazik), şumal, döşəmə daşı.

yörə **1**. məhəl. **1**. sahə.

yörə **göryörə: (gör yörə).** ürfi adət.

yöräq **yürək**. **yerək**. **1**. **yarağ**. fürsət. imkan. -**yerək** olsa: **yarağ** olsa: fürsət, imkan olsa. -**iş yarağın**, **sart asığın gözlər**: **iş yarağında**, **sart asığında**: iş fürsətin, imkanın, satan qazancın güdər. (**sart**: satar). (**yörəkli**. **yörgül**. **yürəkli**.

yörəli bir yörədən, çevrədən, məhəldən olan.

yöri yeriş. rəfdar. -yöri bilmeyen yol pozar, söyli bilməyən söz pozar.

yöritə rayic. -**yöritə** pul.

yörq **yörk**. (**yeritmə**). uyarlama, icra gücü. -**ərkil yörkül**: tammulixtiyar.

yörqə **yörgə**. mahal.

yörqəl **yörgəl**. aylan. mihit. müht.

yörqüc **yörgüc**. rayic, rivac edən.

yörqül **yörkül**. -**ərkül yörkül**: tammulixtiyar.

yörqün **yörgün**. rayic. rivaclı.

yörqüş **yörgüş**. rayic, rivac vermə‌lik.

yörqütmək **yörgütmək**. rayic edmək. rivac vermək.

yörtə dəb. (yörüşdə, gündəlikdə olan). -el **yörtələri**.

yörtə xas. -**ona yörtə**: ona xas..
-**yörtə topar**: xass quruh. muxtəss quruh. ixtisasi quruh.

yörtəl daşqal. daşılar. portabl.

yörtləmək **-yələ yörtləmək:** yel kimi çapmaq.

yörtüq **yörtük**. yortqur. tədbir. -**çara yortqur** qılmaq.

yörü yeriyiş. rəfdar. -yörü bilməyən yol pozar, söyü bilməyən söz pozar.

yörüq **yörük. 1**.yaya. piyada. **1**. yolda olan. köçəri.

yörüq **yörük**. amator. həvəsli.

yörüqlü **yörüklü**. -qıs kişi savı (adı. şöhrəti), **yörüklü** olmaz: qıs kişi say yoruqlu olmaz: (pəxil, qıtmır, adlı keçərli (nifuzlu, e'tibarlı) olmaz. bunu pəxil kişiyə əlaçıqlığı öğüt vermə üçün söylənir).

yörüt hərəkət. -**yol yörütü**: yol hərəkəyi.

yörüti yürəti. təfsir.

yöryörəv -bilgin törəgin (hünərin), yöryörəvin varsa buyur gəl önə.

yubanma saxsal. (< **saxlamaq**). gecikmə. -iki gün **saxsal** gəlib çatdıq.

yubanmaq ertələnmək. sallaşınmaq. geri bıraxılmaq, qalmaq.

yubanmış gecik. çağında olunmayan, qılınmayan nərsə.**-gecik işdə** seçim olmaz. (uyqun cağda yetmiyən qonağın yeri bəllənməz).

yubantırmaq **yubandırmaq.** atlandırmaq**.** salsarmaq.

yubarış göndəriş. həvalə edmə. -pul **yubarmaq**.

yubarmaq yola salmaq.

yubartmaq **yola bartmaq**. yollamaq. göndərmək.

yubaş iftar.

yubatma ertələmə. gecikdirmə. ötətmə. möhlətə qoyma.

yubatmaq **1**. asıtmaq. astırmaq. sallamaq. uzatmaq. geycitmək. gecitmək. tə'xirə salmaq. **1**. ertələtmək. sonraya qoymaq. dalı salmaq. tə'viq. **1**. dartdırmaq. **1**. saxılqamaq. mə'təl edmək. -işlərizi **saxılqatmadan** gətirin. **1**. saxtutmaq. sürüncətmək. sürüdürmək. tutağlatmaq. dolandırmaq. dolağıtmaq. dolağdırmaq. kecgirtmək. gecikdirmək.

yubatmasan ertələsən**. -uğur işi ertələsən** yeğ durur. (xeyir işi yubatmasan yaxcıdır). (**ertələsən:** yubatmasan).

yubba **qubba**. **qupba**. qalaq.

yuçunluq **yuçutluq**. sərbəslik. < sərsəplik. ərginlik. erginlik. azadlıq.

yuçunmaq ayrılmaq. açrılmaq. açılmaq. çözünmək. dalqınamaq. sərbəs qalmaq.

yuçut açıq. sərbəst. salma. salman. səlman. saltabaş. salabaş. başaçıq. salmata. azad.

yuçutluq **yuçunluq**. sərbəslik. < sərsəplik. ərginlik. erginlik. azadlıq.

yufa əfil. yumşaq. xuylu. -**əfil** yeriş. -**əfil əfil** yırlamaq. -**əfil əfil** əsən yellər.

yufa -**yala yufa**: suxəri çörək, lavaş.

yuq **yuğ**. **1**. boğdal. boyun bağı. qulladə. **1**. **yoğ**. ölü törəni.

yuqa **1**. **yuxa**. **yoxa**. yasıq. yazıq > nazik. incə. incik. tozun. çox incə, nazik olan. **1**. **yuka**. qota. uca. **1**.**yuğa**. **başyuğa**: qusl. **1**.(yufa). xəfif.

yuqa **yuğa. yova. yoğa. yuva. (<> cova. coğa. cuva. cuğa)**. {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

yuqa **yuxa**. (**yoxa**). 1. çıtqırıl. həssas. -gövdən **yuxası** : həssas yeri. -bu **yuxa** sorudu. 1. çıtqırıl. türd. -**yuxa** biskivit. 1. yumşaq. -**yuxa** könüllü. 1. gəvrək. -**yuxa** ət. 1. sust. 1. lətif. -**yuxa** davranış, **yuxa** sözlər. -**yuxa** parça: nazik parça. -**yuxa ipək**: nazik yumşaq.

yuqa **yuxa.**nazik.-**əğni yuxa**: əğni nazik.

yuqa -**yuka ürək**: incə ürək. dözümsüz. acıyan. kövrək. mulayim. rəhimli.

yuqacıq **yuxacıq**. **yoxacıq.** bir qolayım. bir balaca. -**yoxacıq** isti. -**yoxacıq** iyiləşmiş. -**yoxacıq** toxunmuş ürəyinə. -**yoxacıq** duman qonmuş.

yuqaq **-aşaq yukaq**:aşağı yuxarı.

yuqalıq 1. susluq. -**yuxalıq** eləmə. 1. həssasiyət. -**yuxalıq göstərmək**: həssasiyət.

yuqalmaq **yukalmaq**. böyümək. baygəlmək. böygülmək. böyükmək. böykülmək.

yuqan **yuğan**. **1**. **yuvan**. xam. yonulmamış. eytimsiz. **1**. təbrəə edən. bəraət edən.**.** **-paltar yuğan**: yuşuc.

yuqan **yukan.** yoxan. bulaşan. sirayət edən.

yuqanmaq **yuğanmaq**. **başyuğanmaq**. qusl edmək.

yuqansın **yuxansın.** ucalsın. -sevgilər**,** yoxanmasın**, yuxansın**!. (**yoxanmasın**: məhv olmasın).

yuqar **yuxar** tam. dam. (# **töm**. aşağ. alt).

yuqar **-yukar başda**: **törüdə. töridə.**

yuqar **yukar**. **-varlıdan var yukar**, yoxludan nə yukar. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin). -varlıdan var yukar, yoxludan nə yukar. (**yukar:** yoxar. bulaşar. sirayət edər). (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin).

yuqar **yukar. yoxar**. bulaşar. sirayət edər. -varlıdan var **yukar**, yoxludan nə yukar. (bu çevrən yarış evrənidi. yoldaş tutsan kəndindən yuxarı tut ki, nərsə öğrəşə biləsin)

yuqar **yuxar**.yüksək. -**qısım yuxar**: fişarı yüksək.
-**aşaq yuxar:** pəsqə təpəqə: alt usdə.

yuqarı -**aşağı yuxarı**:aşaq yukaq.

yuqarı qalavat. uca.

yuqarı -**qaradan yuxarı rəh**, ölümdən yuxarı dərd yox.

yuqarı -**yaman, yoxdan yeğ**. (kötü, yoxtan yeğdir). (yoxluq qarşısında, kötü, istənməz olan yeğ basır). (olan, heçdən yeğ).

yuqarı **yuxarı**. **1**. quzey. **1**. oparı. -**oparı qaru**: yuxarı sarı..
-**yuxarıdan aşağıya**: üsdən dönə..
-**yuxarı başı**: həddəksəri..
-**ən yuxarda olan**: tapğac (< **tap**: yuxarı). (tanrı. şah.)**.**
-ən yuxarı. ən baş alqa. -**alqa duran** tanrım.

yuqari **yuxari**. baş. (# **aş**. **as**: alt).

yuqarı -**yuxarı buyurun**: törqə sığınız. yuxarda yer alın.
-bir yerdə yuxarı baş: çat. köşəbaşı. tör. (**# yat:** aşağı baş.). -buyurun **çata**.
-**yukarı gengeş:** ali şura.

yuqarıta -aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri, **yuxarıda, aşağıdan demək gərək**.

yuqarıtan -**aşağıda, yuxarıdan deyən sözləri**, yuxarıda, aşağıdan demək gərək.

yuqarlamaq (**yuxarlamaq. yükləmək)**. **yoxarlamaq. yoxlamaq**. dəğərləmək. dəğər vermək. ərciş vermək.

yuqarlıq -**iti üzyuxarlıq**: ucmar. (# **uçmar**: iti üzaşağlıq).

yuqartan **yuxardan.** başdan**.** üsdən.

yuqası **yuğası**. **baş yumalı**. boynuna qusl düşmüş. qusl edməli.

yuqası **yuxası**. (**yoxa**). 1. hər nəyin ən incə, qırsın yeri. zə'f. zə'if, həssas nuxdəsi.

yuqaş **yuğaş**. **yoğaş**. yarğaş. şəfəqətli. -**yarğaş** anatay qucaq açmış.

yuqatır **yukatır**. gücləndirir. -bu gəlişmələri görmək, kişidə umutları **yukatır**.

yuqladıcı **yuxladıcı**. yatışdırıcı.

yuqlamaq **yuxlamaq. uklamaq**. **uykulamaq.** yatmaq. köpmək.

yuqlamaq **yuxlamaq**. **uylamaq**.

yuqlanış **yuxlanış**. yuxu tutma. yuxu aparma.

yuqlatan **yuxladan.** uyudan. məng edən.

yuqmaq **yuğmaq**. su süzmək su axıtmaq.

yuqmalı **yuğmalı. -pişirməli, yuğmalı**: **pişirməli, yumalı**: pişik yuvnuş.

yuqmasa gəlişməsə. -**doğru yoğmasa**, əğri incəlməz!. (**yuğmasa:** gəlişməsə). (əğrilik, ot alağ kimi, ölməyir, soldurula bilir!).

yuqmaz -**öğüt yukmaz**: söz eşitməz. nəsihət eşitməz.

yuqnaq -**əsgi yuğnaqlarda**, **soyuq sulu giriş bölüm**: quyul.

yuqnaq **yuğnaq**. **suğnaq**. **yunaq**. **sunaq**. hamam.

yuqnaq **yuğnaq.** yaşoda. hamam.

yuqrulmamış -eyləyər bizar, **yuğrulmamış söz**, can evin.

yuqşaq **yuğşaq**. yoxaq. yumşaq.

yuqşatmatan **yuğşatmadan. yoğşutmadan**: işləyib yumşatmadan. **-**yaşam həmməşə tuğur, **ama yoğşutmadan yaşanmaz**. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir),.

yuqşunmaq **yuğşunmaq** (**yuğsunmaq**). **1**. əl üzün yumaq. **1**. paklanmaq. təmizlənmək. -tüm kirindən, pisindən **yuğşunmaq**.

yuqşurmaq **yuğşurmaq** paltarı oğub yumaq.

yuqu 1. xəbərsizlik. -bu **yuxu** beyinləri işdən salar. 1. rüya. -ağır **yuxuya** batmışıdır. 1. qəflət. -bu **yuxudan**.

yuqu -**basmadan yuxu**, yerivi sal**.**.
-yuxu gətirən: uykat..
-**yuxu tutma**: yuxlanış. yuxu aparma.

yuqu **-dərin yuxu** dadlı düş.

yuqu **-**evrən bitməz **bir yuxu**, evrən **tükənməz yuxu**.

yuqu -**yaşamla yuxu**, ölümlə bitir.

yuqu -**yuxu görmək:** düşəmək. (< **düş)**. xəyala dalmaq. xiyal görmək. düş görmək.

yuqu -**yuxu yozan:** yoruc. yorucu. yozuc. yozucu. bağşı. bağşu. yuxu tə'bir edən.

yuqu **yuxu. -**(**tapmaca**) baldan dadlı, **baltadan ağır.**

yuqu **yuxu.** ikindi olunan yuxu: günaltı. qilulə. -**günaltı** yapmadım, başım ağrır.

yuqu -**yuxu görmək:** düş düşəmək.
-**yuxu görmək:** düş düşənmək. -**düşün, düşər düş**məzi var, **düş** var **düşman** başına, **düş** var **düşman** yanına **düşər**.

yuqulan -**ölü yuğulan yer:** morqa.yurqa. mirdəşirxana.

yuqular -**aza yuxular**: qarmaqarışıq yuxular, düşlər.

yuqular -tünuğra, **iyi yuxular**. (gecəniz xeyrə, yaxcı yuxular).

yuqulu **yuxulu**. **1**.uyğaş. sust. **1**.uykay.

yuqulu **yuxulu**. uysuğ. -çala yuxulu: yuxusu yüngül olan.

yuqululuq **yuxululuq**. yuxuluş.

yuquluş **yuxuluş**. yuxululuq.

yuqum -**gecələr yoxdu yuxum**, ya yanımdasan, ya yadımda.

yuqunar **yuğunar**. **-qarqa yuğunar**, qarası çıxmaz.

yuqunma **yuğunma**. yuntu.

yuqunmaq **yuğunmaq** (yıkanmaq) **suğunmaq**. (suğa sinmək, sınmaq, batmaq). çimmək.

yuqunmaq **yuğunmaq**. **cunmaq**. **yunmaq**. çimmək. çimləmək.

yuqunmamış **yuğunmamış**. yunaşız (**yuğnasız**). kifir.

yuqunu **-**yaşam bir yuxudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, **yuxunu bitir**. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.).

yuqunu **yuxunu**. -**yozuğlayın yuxunu**.

yuqunuş **yuğunuş**. yuntu. yuğunma.

yuqur -**çan yukur**: toz oturur.

yuqurqan **yuğurğan**. **yuvurğan** (**çuğurqan**. **çulqalayan**).(**qapurtqan**).

yuqusu -**acın yuxusu**, çörək xurcunu.

yuqusu -el uykusu, **dağ yuxusu** ağır olur, çağır ha çağır.

yuqusun -**yuxusun azmaq:** düş düşəmək.

yuqusun **yuxusun.** -uyuyumuş, **yuxusun görmüş**..
-uyuyan, **yuxusun görər**. (uyuyan, düşünü görər). (uyuyan, düşündə görər).

yuquş **yuyğuş**.1. yuma. yuğuş. yıkama. -**baş yuyğuş**: baş yuma. baş yuğuş. baş yıkama.
1. yuyğuş. yuma. yıkama. -**baş yuğuş:** baş yuyğuş. baş yuma. baş yıkama.

yuqut **yuğut**. qusul. -**yuğut axıt**: qusul abdəst.

yuqut **yuxut**. müxəddirə.

yuqutun **yuxutun**. müxəddirat.

yuqutur **-yaşam bir yuxudur**, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, yuxunu bitir. (yaşam bir uykudur, ölüncə bitir, çalış ölmədən ön, uykunu bitir.)**.**

yuquya **-**xoruz çox olan yerdə, **yuxuya qalan az olur**.

yuquya **yuxuya. uka. uykuya. -uka gedmək.**

yula **yola**. **lülə**. botur.

yulaqçı **yulağçı**. (cilovdar. munadi).

yulamaq **yuvlamaq. ulamaq. uvlamaq.**

yular **cular. culov**. **cilov.** ovsar. noxda.

yular qolav. ovsar.

yular yələ. noxda. cilov. çalva.

yuların **cilovun. yelovun.** yoxlacın:kontrolun.-kəndi yoxlacın vermə dəlir birinə. (**dəlir birinə**: dəlirmiş birinə)**.**

yuların dizginin:. cilovun. kontrolun. -**düzgünün dizginin alsın** düzən əllər əlinə. (**düzgün**: dəsdur. proqram. bərnamə). (**düzən**: yasan. yaradan).

yularmaq yolarmaq. lülərmək. boturlamaq.

yulay üzü yola. sözə baxan.

yultuz **yulduz.-mərkür yıldızı:** suv. su.

yum -göz, durmadan baxsan, koralar, **yum birdə aç**. kəndivə gəl, kəndivə güvən.
-qonşunğ kor bolsa, **gözünğüni yum**.(qonşunun qılan işin gördünsə, gözüvü qay, çevir, ağzıvı qapat). {qonşun səni görməz sanırsa (sənin görmüş olduğuvun farkına varmırsa), səndə onu görməzdən gəl}. (qonşun səndən qıraq bir iş yapırsa, onu heç yanda açığa vurma). (qonşunun sənə olan güvəncin dəğərlə).

yuma -**yuğub darama**: yumar. tumar. yumşatış. yuşatış.

yuma yuyğuş. yuğuş. yıkama. -**baş yuma:** baş yuyğuş. baş yuğuş. baş yıkama.

yumaq **< > yupaq < > yamaq**. (yummaq, örtmək anlamı saklı).

yumaq **yuğmaq**. **1**. arına çıxartmaq. bərətə çıxartmaq. **1**. (kirdən) arıtlamaq. təmizləmək. -əlivi **yu**. -geyim **yumaq**. **1**. çəkmək. -əl **yumaq**: əl çəkmək.

yumaq **yumağ**. **yığam**. top. toplam. cəm'. -**yumağı** neçə **(**oldu**)**: toplamı kaç. hesab cəmi neçə. cəmi neçə..
-**əl üzün yumaq**: yuğşunmaq..
-**paltar yumaq**: yuşurmaq..
-**paltar yuğulan yer**: yuşuğ.

yumaqın **yumağın**. -**ürəginin yumağın çöşləmək**: ürəginin gizin çözləmək.

yumalaq **yımalaq**. -**yımalaq yımalaq**: düğmə düğmə.

yumalanmaq gomalanmaq. (komalanmaq. comalanmaq. somalanmaq. tumalanmaq. tupalanmaq. pomalanmaq). yığılmaq.

yumalı -**baş yumalı**: **yuğası**. boynuna qusl düşmüş. qusl edməli. quslulu.

yumalı -**pişirməli, yumalı**: **pişirməli, yuğmalı**: pişik yuvnuş.

yuman -**göz yuman**: yasıyan. bağışlayan.

yuman **-**varını verən uyalmaz, **gözünü yuman oyanmaz**. (**uyalmaz**: utanmaz)
-göz gəzdirən, qulağ açan, **ağız yuman itirməz**.

yuman **-**varını verən uyalmaz, **gözünü yuman oyanmaz**. (**uyalmaz**: uyanmaz)**.**

yumar -**əl yumar**, göz tikər. (əl qısarsa, göz qırar). (əlin yumulduğu yerdə, göz sevincindən, yumuğu tikməyə başlar, ta açılmasın, gizli qalsın).

yumar **-**say sana bilən yerində durar, isə qapılan uslu kişi, ağzını yumar, əlini tutar . (**isə qapılan**: həyəcanlanan. hirslənən) (**uslu**: ağıllı)

yumar tomar. girdə. -**ayağın tomar yumar** (girdə) **olan arxa bölümü**: taban. daban < toban.

yumar **tumar**. **1**. yuğub darama. yumşatış. yuşatış. **1**. > **tomar**. dürülüb yuvarlaq yapılmış nərsə.

yumaşa -**toy yumaşa**: **toy tumaşa:** böyük şölən, bayram, çalıb oynama yığıncağı.

yumaşıq **yumşaq**. yavaş. yavaşıq. lətif. yılım. yılımçı. mulayim.

yumat təkmili.

yumaz -**pisik kişi baş yumaz**, bitdən görər. (**pisik**: kəsif. kifir). (kifir adam başını yıxamaz, biti suçlu çıxarır).

yumbağ **yumbağ**. bilməcə. tapmaca.

yummadan **yummuyca**. -gözün **yummuyca** aldaşmaq: göz belə qırpmadan yalan söyləmək.

yummuyca **yummadan**. -gözün **yummuyca** aldaşmaq: göz belə qırpmadan yalan söyləmək.

yumral **yumutsı**. **yumrasu**. somar. sömür. (< **somaq**: yumaq). beyzevi. beyzimsi. oval. (eliptik).

yumrasu **yumutsı**. **yumral**. somar. sömür. (< **somaq**: yumaq). beyzevi. beyzimsi. oval. (eliptik).

yumru **1**. yuvar. köbələn. kömələk. kümələk. öbələn. **1**. opqur. -**opqur topqur**: yumur yuvur. atar tutar. engəbəli. tümsəkli. sarsıntılı.

yumruq qobbuz**.**

-dayaq yetəncək yumruq.

yumruq **-**üzündə topla belə, **sovğan olursa yumruq**. (bu yol, acgöz çinislər yolu, kişilər girməz olu). (irsin yumruq belə olsa, almağından vaz keçmə).

yumruq **yumruq**. **yuturuq**.

yumruqlamaq bucuqlamaq. burcuqlamaq.

yumş **yumuş**. (**< yumuşmaq**: məşqul olmaq). şuğl.

yumşac müləyyin. müshil.

yumşaq 1. təpik (təpilənmiş). döğük. -**təpik** yer. -**təpik** yol : işlək yol. **1.** yılı. mulayim. **1**.

yuxa. (**yoxa**). -**yuxa** könüllü.

-**nazik yumşaq**: yuxa ipək.

yumşaq **1**. yoxaq. yuğşaq. **1**. amıl. yamıl. (lamıl. ram). əmik. yavıl. ılım. orta. mö'tədil. -**amıl** gün, hava. **1**. sağız. **1**. tozan (**tozanğ**). -**tozanğ** parça. **1**. ıslaq. gəvşək. ini'taflı. **1**. qayırqın. şəfəqətli. nazik. -qayırqın sözlərin ornuna, çaldın durmadan yeğirik **(**yenirik. təhqir**)**. **1**. süykə. -dirican, süykə baş adlandın. **1**.bulutsu. **-bulutsu saç: bulut tək saç.** yumşaq saç**. 1**.əfil. yufa. xuylu. -**əfil əfil** yırlamaq. -**əfil əfil** əsən yellər. -**əfil** yeriş.**1**.yax. -**açıq**, **yumşaq hava**: yax.-**yax** sözlər.**1**.yop. -**yop** deyib, **yop** dinləyib.**1**. türk. məxməl. -**türk hovlusu**: yumşaq hovlu. **1**. us. süz. nərm. **1**. **yumaşıq**. yavaş. yavaşıq. lətif. yılım. yılımçı. mulayim. **1**. geçək. -bağırsıqların **keçəklliyin** sağlamaq üçün sulu yeməklər yeyilməlidir. **1**. köfək. kövək. -**kövək** daş. **1**. ərin (< **ərimək**)**..**
-yumşaq gözəl: ərik törkə ərik törük. əziz incə. -**ərik törkə** balam: nazlı gözəl balam. -**ərik törük** davranmaq: çox merhemetli şefeqetli, kibar davranmaq..
-**yumşaq başlı**: yoşaq.

yumşaq amral. uysal.

yumşaq gəvrək. bolar. tavlı. -**tavlı** topraq.

yumşaq tos. həlim..

-**çox yumşaq:** tosaq. rəhm göyül.

yumşaq yoxumlu**.** rəuf. mərhəməti. -**süycü yoxumlu** sözü səsi. (**süycü:** dadlı)
-dildi dildir **paxtadan yumşaq durur** daşdan qatı, ağqulardan çox acı, baldan belə süycü durur.(**paxtadan**: pambıqdan)

yumşaqlıq -itiliyə görə **yavaşlıq, yumşaqlıq**: yasrım.

yumşaqlıqı **-yumşaqlığı gedmək:** quyunmaq**.** sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. (**#.qoyunmaq**: **qoyulmaq**: yumşanmaq. sərtliyi gedmək).

yumşaqlıqla **yumşaqlıqla yovaşın**.

yumşanmaq **1**. könüşmək**. -**yemiş kal dərilib, sıcaq damda bıraxılıb **könüşür**. **1**. tənişmək-dəmir odda **tənişər**.

yumşanmaq keşəlmək. çörək sulansa **keşəlir**.

yumşanmaq qoyunmaq. qoyulmaq. sərtliyi gedmək. (# **quyunmaq:** sərtinmək. bərkinmək. qatınmaq. yumşaqlığı gedmək).

yumşanmaq uslanmaq. islanmaq. sulanmaq. əzlənmək.

yumşanmalıdır -qadınların dili, **erkəklərin əli yumşanmalıdır**. (yumşaq dil təpməz, yumşaq əl itməz, oxşar).

yumşar **-**bilgələrin savından öğütlərin alınqıl, **uyuq savlar edilsə**, **yoğşar yumşar** can könül.

yumşatan -**içi, qarnı yumşadan:** içgeçir. müshil.

yumşatar -**dəmiri dəmir yumşatar**.

yumşatıcı **yumşadıcı.** gərçək. gerçək. geçrək **(< keç).** sürcək. müshil. -**geçrək yağ**: sürdürmə yağı. müshil yağ.

yumşatılmaq təpilmək. döğülmək. sürülmək. -**təpilmədən** əkilməz. sürülmədən əkilməz. soxumlanmamış (şuxumlanmamış) topraq tuxum götürməz. -əkilən topraq **təpilsin**.

yumşatış **yuşatış**. yumar. tumar. yuğub darama.

yumşatmaq **1**. yuvatmaq. oyalamaq. ələ almaq. -könül **yuvatan** söz. **1**. uslatmaq. ıslatmaq. sulandırmaq. əzmək. söldürmək. **1**. **yuvatmaq**. **yuşatmaq**. avutmaq. avşatmaq. təskin vermək. **1**. əsnitmək. ərnitmək.

yumşatmatan **-işləyib yumşatmadan:** yoğşutmadan. yuğşatmadan**. -**yaşam həmməşə tuğur, **ama yoğşutmadan yaşanmaz**. (**tuğur**: taşqıl. ciddidir).

yumşuq (**< yumuşmaq**: məşqul olmaq). məşqul. şağil.

yumşuq yumuşlu. tutşuq. girifdar.

yumşunmaq girifdar olmaq. tutulmaq.

yumşunmaq **yumuşmaq**. işləmək. məşqul olmaq.

yumşutmaq məşqul edmək. işlətmək. işə qoymaq.

yumtuquntan -göz yumduğundan, uğur gözləmə. {(**yoğur vermədən**, uğur gözləmə.). (**yoğur vermədən**: səyasət edmədən)}

yumub **-gözün yumub ağız açma**, qulağ aç!. (**qulağ aç**: qulağ as) (gözün yumub açma ağız, aç qulağ).

yumuqın **yumğun yamğın**. (yumulu, durqun, qımıldamayan). dinc. aram. sakin. -**yumğun dalay**: durqun dəniz.

yumulu -ağzı yumulu qalmaq.

yumur topqur.

yumurta başaq. tuxum. -on **başaq**: on yumurta..
-**ılığ yumurta**: yaluğ yumurta..
-**pozuq yumurta**: çılığ (**< çalxanmaq**).

yumurta -**çiy yumurta soyulmaz**, qonşu payı doyurmaz. (kişi umağı, kəndi dumağı). (**umağı**: ümüd yeri). (**dumağı**: damı)**.**

yumurta qıqıl. qıqqı. qaqqı.

yumurtalar -**yumurtalar bir səbətə yığılmaz**, iki ayağ bir quyuya sallanmaz.

yumurtlamaq -qara toyuğda **ağ yumurtlar**.

yumurtları -yumurtları **kəndi tostuva yığ**, dostunkuna yok!. (**tostuva**: torbava).

yumurtsu yumurtsı. yumutsı. yumıtsı. beyzi.

yumuş **cumuş**. **yumş**. (**< yumuşmaq**: məşqul olmaq). şuğl. iş. uğraş. -mənə baxan **cumuş**: mənə bağlı olan, mənə mərbut olan **iş**. -öz **cumşan (**işən. işivə**)** bax. -yeni **cumuşlar (**işlər**)**..

-uyuşmadan yumuş çıxmaz..

-**nə yumşuz**: nə işiz var..

-**yapış yumuş:** asruğ əsrük. nərm o lətif.

yumuş əmir. əmil. həmil. yamıl. usul.

yumuş **-iş yumuş**: iş güc. -**iş yumuşun** nə.-**iş yumuş** yoxdu: bekarçılıqdır.
-ilan **dışı yumuş**, içi acı.

yumuş lətif. nəzif.

yumuş tutuş. girifdarlıq.

yumuşaq izəri. -çörəyin üstün ört, **izəri** qalsın.

yumuşaq yarsın (# yalsın). şəfəqətli. mehriban.

yumuşaq yaş. ərik. əsnək.

yumuşaq **yoğuşaq**. **1**. əğilgən**.** qayışaq. -**əğilgən** budağ barlanar sınmaz, əğilməz ağac tüp (yel) əsər sınar. -**əğilgən** ol əzilmə, sərtinmiş ol basılma. **1**. kövəş kövşə. **1**. xəfif. **1**. yasta. -**yasta** qılığ. -**yasta** səs.**.**
-isti yumuşaq: toxtav. -**toxtav** döşək. -**toxtav** balış.

yumuşaq -**yumuşaq söyləməyən**: atıcı.ətacı.

yumuşanmaq **1**. ərcinmək. ərçinmək. ərşinmək. qolaylanmaq. qolaylaşmaq. **1**. kövşəmək. köveşmək. **1**. dəngişmək**..**
-sulanmış, **yumuşanmış nərsə**: kövnü. köhnü. kövün. -**kövün qoğun**.

yumuşanmasa **yumuşmasa**. işlənməsə,. **-**sınanmasa bəllənməz, **yumuşmasa bellənməz**. (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).

yumuşatmaq **1**. aşıtmaq. açıtmaq. boşaltmaq. -düğünü **aşıtanda** var, **acıdanda** (bərkidən). **1**. yuvatmaq. yoğatmaq. oğatmaq. təsəlli vermək. -yalan söylədi dos könlün **yuvatı** üçün. -ərir istidə dəmir olsa belə, sevgi sevgini yuvatsın gərək. **1**. kövnütmək. olqunlaşdırmaq. **1**. sulandırmaq. öldürtmək.

yumuşatmaq -**bərk nərsəni yumuşatmaq**: yapazlamaq.

yumuşlu yumşuq. tutşuq. girifdar.

yumuşmaq məşqul olmaq.

yumuşmaq **yumşunmaq**. işləmək. məşqul olmaq.

yumuşmasa yumuşanmasa. işlənməsə,. **-**sınanmasa bəllənməz, **yumuşmasa bellənməz**. (bazara çıxan görür baxtı açıqdır qapalı).

yumutsı **yumrasu**. **yumral**. somar. sömür. (< **somaq**: yumaq). beyzevi. beyzimsi. oval. (eliptik).

yun **yün**. yapa. yapağ **(**< **yapmaq**: örtmək**).**

yun -**yün çırpma çubuğu:** çiğ. siğ. sırıq. çırp. çırpı.

yunaq çimçik. çimməyə uyqun, özəl yer. hamam.

yunaq **yunağ**. **sunaq**. **yuğnaq suğnaq**. hamam..
-**yunaq tası**: bota məşgəfə. yekə, yoğun bardaq biçimdə olur.**.**
-aralıq yunaq: imumi hamam.

yunaq -**yunaq başmağı**: hamam başmağı: çapağ**.** (ağacdan olmuş).

yunaşız (**yuğnasız**). yuğunmamış. kifir. yuxudan dururkən əl üzün yumamış.

yunğqazıq **yunğqazıq.yünğqazıq.**yündən qazıq (yekə mıx). həvərə. boş. pəhləvan pənbə.

yunqa çiməngə. van. hamam.

yunqu **yunğu**. **yunuğ**.hamam.

yunmaq **cunmaq**. **yuğunmaq**. çimmək. çimləmək.

yunsu **{su <> us } yunus**. yuğuntu suyu. yuğunmadan qalan su. pəsab.

yuntu yuğunuş. yuğunma.

yunuq **1**.**yunuğ**. **yunğu**. hamam. **1**.**yunuk. yünük**. yündən (yundan) toxunmuş. pəşmi.

yunus **{us <> su} yunsu**. yuğuntu suyu. yuğunmadan qalan su. pəsab.

yunuş -**pişik yunuş**: **pişik yuvnuş**: pişirməli, yuğmalı.

yup hən.-**yop yup**: hən yox. -onun **yop yupun** al: **hən yoxun** al.

yupa xələt. gözəl, dəğərli parça, geyim.

yupaq <> **yumaq < > yamaq**. (yummaq, örtmək anlamı saklı).

yupaq **yupağ**. (**qapaq**). (< **yapmaq**)**1**. cild. **1**.çərşab. **1**. zərf. paket. **1**.məläfə. lähaf. läffafə. örtük. -yorqan **çulu**. yastıq **çulu**.

yuparmaq -**alıb yuparmaq**: alıb yapmaq. alıb aparmaq. alıb gedmək.

yupqun **yapqın**. tündük. munduğ. tutqun. bulutlu. tirə. triste **(**fıransa**)**.

yupsıramaq **yupasırmaq**. yığılmağ üz tutmaq.

yupuq (yapuq). tusuq. tutuq. pərdə.

yupuq bax > **yapıq.**

yurq **-**el dilə bağlı, **yurd elə**.

yurt **-daşarı yurd:dışarı yurd: dışarıq**. xaricə.

yurt **-dil oğulları, yurt qoruqları..**
-sevgisiz başda, **düşüncə yurd salmaz**!.

yurt **yurd**. **1**. yutuq. orun. vətən. -**ilkə yutuq**: ana vətən. **1**. **ort**. kadr. odacıq. hücrə. **çəko**. (< **çəkmək**). -**baş çəko**: başlıq yazılan kadr. **1**. ülək. vətən. **1**. **yuvurt**. **yüvürt**. abad. abadanlıq..
-**çalayurd**: ölkənin iç bölümü, göbəyi, mərkəzi..
-**yer yurd**: örkə yerükə..
-**iş yurd**: örkə yerükə..
-**yer yurd**: yer baysın. yer mülk..
-**son yurd**: çatval(< **çatmaq**). son mənzil..
-**yurd ağrısın yurddan ayılan bilir**.

yurt **yurd**. mənzil. -çiti bağlamışdır ağacına, **yetəyin yurd başına**. (**çiti**: dilәniş, dilək tutub ağaca bağlanan, düğünlənən parça tikəsi).(**yetəyin**: çatarıq).

yurt **yurd.** -öz dilində yaşayırsa, **yurd elim şən qalacaq**..
-topraqların dadlısıda, **yurd olmuş**!..
-**qızınla yurt qurasın**, oğlunla ordu olasın. (qızı ilə yurd qurmaq: iç güvey (kürəkən) gətirmək. -örnəyin, qızı erməni dığasına verirsənsə, öz balavı, dinivə, dilivə, yurduva qənim çıxarırsın).

yurt **yurd. -yurd açan**: kişvər qoşa.

yurt **yurd. yurut**. məkan. **-**dil elitin, bayrağı, **yurd elitin**, baylağı. **{**hər elin (millətin) varlığını bəllətən(var olduğun tanıtan özəl, özgür bəlgə) sözü, savı, dilidir}. {hər elin (millətin) balyağı (balı yağı), kan dağarı, nəni devləti, yurdu, torprqıdır}..
-at arıtmaq yorqat, **yurt arıtmaq gücqat**. (**arıtmaq**: yaxcı qılmaq. əkitmək. tərbiyət edmək). (**yorqat**: qolay). (**yurt** : el. xalq). (**gücqat**: çox güc)**..**
-el dilə bağlı, **yurd elə**..
-yutlu danırsa özün, **yatlı gəlib yurt salar**.

yurt **-yurt dərəki**, köçən yurtda bəlgürür, qın sınamaz, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).
-yurt dərəki, köçən son, pul dərəki, bitən son, eyku kişi, ölən sonra bəlgirür. (**eyku**: yaxcı).
-'yurd aşq, sevi' olmayana xor baxacam mən.
-son yurd: yurtqa. gorluq. goruğ. qəbistan.

yurt **yurd. urt.** yart. ard. iğnə dəliyi.
-**yer yurd:** mülk əmlak. -**yer yurdun** satıb köçdü.

yurta **1**. yerləşmiş, rahat, sıxıntısız, qayğırmaz, öğrəşilmiş, adiləşmiş, xudumanı durum. -**yurta** oturmaq. -**yurta** durun. -**yurtanmadı**: öğrəşənmədi. -**yurtaçı**: rahatçılıq istəyən. rahəttələb. -**yurtaçılıq**: rahatçılıq istəyi. rahəttələblik. **1**.rayic. cari. -ölkənin **yurta** parası. rayic pulu. -buranın yurta ənənələri. -**yurta** ay: bu ay. **1**. cool. -**yurta**!: rahat ol. -**yurtayın**!: rahat olun. **1**. rəvan. səlis. -**yurta** yazılar. **1**. amadə. -**çalındı**: amadə baş çalındı.**1**. qolay. -**yurta** gəlsin.

yurta -şirinlik versən qurda, **aylanıb gələr yurda**. (**aylanıb**: dolanıb. dönüb. gəzib)(yamanı dadandırma).

yurta **yurda .-yurda seviş**, yovqa söğüş birgə doğur.(**yovqa:** yağuya)**..**
-aşsız yurda girən yox.

yurta **yurda. yuda. yuta**. bir utumluq yol. dar yol.

yurta -dığalara yamanlıq, **ana yurda amanlıq**. (**yamanlıq:** qaragün) (**amanlıq**: ağgün)

yurta! **yürtə**!. yaşa!. **yurta**!.

yurtaçı rahatçılıq istəyən. rahəttələb.

yurtaçılıq rahatçılıq istəyi. rahəttələblik.

yurtamaq **yurdamaq**. **yürtəmək**. **yürümək**. yaşamaq. -sənsiz qayla yürümək olur. -yürtə!: yaşa!.

yurtanmadı öğrəşənmədi. alışanmadı.

yurtaş **yurddaş**. **yurtaş**. vətəndaş.

yurtçu -**əkə yurdçu**: anayurdçu. vətən sevər.

yurtqa son yurd. gorluq. goruğ. qəbistan.

yurtlaşıtmaq yurtuşutmaq. ortaşıtmaq. ortuşutmaq. ötləşitmək. milliləşdirmək.

yurtlu -qutlu olsun, **yurtlu olsun**, utlu olsun. (təzə gəlinə deyilir)

yurtsu **yurdsu**. yurdu. sevimli yurdu**.** -**dilin yurdsu**, könül orun, dillə sözü, könüllə yorun. (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla).

yurtta **-**yurt dərəki, **köçən yurtda bəlgürür**, qın sınamaz, ballanmamış demişlər. (**dərəki:** qədri) (**qın sınamaz,** bal olmamış : çətinlik görmədən dadlı ələ gəlməz).

yurtta **yurtda**. **-**qonşu qonşunu sıxışdırsa, yadlar **yurtda** xanlıq edər.

yurtta **yurtda**. -ürək küflə paslansa, sırt düşmana yaslansa, **yurtda korlar çoxlansa**, doğan günəş puslanar. (**paslanmaq**: dumanlanmaq).

yurttan -pay olmamış topraqdan, **dadlı nə varmış yurtdan**.

yurttan -paydaya tikilirsə iki göz, **yurtdan ocaq köçər**, ocaqdan köz. (oğuntulara, artıqlara bağlı olan kişi batar, ölkə dağılar).

yurttaş **yurddaş.** eldəş. eldaş. bir eldən, bir eldə olan. vətəndaş.

yurttaş **yurddaş**. **yurtaş**. vətəndaş.

yurtu **-gözəlliyin yurdu yoxdur**.
-**qurd yurdu**: qurd ordası. qalaqurd.

yurtu -nə itirmisən, nə axatırırsan, **ölülər yurdu bu yer**.

yurtu -**sevimli yurdu**: yurdu. yurdsu. -**dilin yurdsu**, könül orun, dillə sözü, könüllə yorun. (**orun**: yer. könül orun: könüldü yeri). (**dillə**: dil ilə. -dillə sözü: dil ilə sözü). (**yorun**: yozun. açıqla).

yurtu **yurdu**. **{yordu**. **yorut**. **ordu orud}**.

yurtu **yurdu**. -bizə diş biləyən yağunun, **yıxılsın yeri yurdu**!. (qarqış).

yurtu -**bağlanış bilgəyurdu**: muxabirat danişgədəsi.

yurtuc təsgirə. pasport.

yurtuq **yurduq**. köklük. qonum. nərsə üçün özətilən (ayırdılan. bəlirtilən) yer. sitə. -ev qurmadan **yurduq** qurulur.

yurtul həmə qani. püblik.

yurtum **yurdum**. vətənim. -təbriz degən **yurdum var**. (təbriz adlı var).

yurtun **-ana yurdun aman olsa**, üzün öngü saman olmaz. (**öngü**: rəngi)**.**

yurtun **-**danıq dönük adlanar, **kəndi yurdun qoyan**, **özgə yurdun qoruyan (danıq dönük:** gavur xain)**. (**deyə bilmərəm kişi buna)**.**

yurtunqa **-**yov yox demə yurdunqa, qurd yox demə malınqa. (yurd düşmansız, mal oğrusuz olmaz).

yurtunta **yurdunda.** yerində. -ərənləri ayrılmış, **ıssız yerində qalmış**. (**ərənləri**: adamları).

yurtuşutmaq yurtlaşıtmaq. ortaşıtmaq. ortuşutmaq. ötləşitmək. milliləşdirmək.

yurtuva **yurduva**. -qızıvı vermə erməni sikə, **yurduva, dilivə** qənimin tökə.

yurtuza -tanrım sizi qorusun, evizə eşiyizə, **yurduza beşiyizə** çox görməsin.

yurulub -**yurulub yorulmayıb gözlərə baxıram**, tapdanıb oyanmayıb baxdıma yanıram.

yurut **yurut**. **yurd.** məkan.

yusluq **1**. yusul verilən yer. ölü yıkanan yer. qəssalxana. **1**. yusul verilməsi gərəkən. -yarıq (açıq) gövdə **yusluq** olamaz.

yuslutmaq **yusutmaq**. qusl vermək.

yusuq **yusuk**. **1**. mulayim. ram. **1**. yusul (qusl) gələnəyi.

yusul (**yumaq**. **yuğmaq**. **yıxamaq**). qusul. qusl. -**qusl vermək**: yusutmaq.

yusun mütəhhər. pak.

yusunmaq qusl edmək.

yusunmaq təthir olmaq. paklanmaq.

yusur yusul verən. qəssal. mirdəşir.

yusurlıq qəssallıq.

yusuşmaq mulayimləşmək. ramlaşmaq.

yusut təthir. paklama.

yusutmaq təthir edmək. paklamaq.

yusutmaq **yuslutmaq**. qusl vermək.

yuşac paltar yuğan maşın.

yuşatış **yumşatış**. yumar. tumar. yuğub darama.

yuşatmaq **yuvatmaq**. **yumşatmaq**. avutmaq. avşatmaq. təskin vermək.

yuşuc paltar yuğan.

yuşuq **1**. **yuşuğ**. **yuşluğ**. paltar yuğulan yer. **1**. (**yuğşuq**). yuma. yuğmağa dərək olan nərsə. yuma maşını. **1**. lətif.

yuşunmaq lətifləşmək.

yuşurmaq paltar yumaq.

yuşuy (< **yuğşunmaq**). əl üz yuma sinəyi (çalası). dəstşuyi.

yut qala **yut qala.** içəri şəhər.

yut **1**. (**tut**) iç. daxil. -**yut** bağdaları: -**yut** bitikçi: zabit, saray katibi, münşisi. dəfdərdar. mütəsəddi. -**yut** əmçi: -**yut** gərək qamın: daxili işlər bakanlığı. -**yut** qamın: daxili

kabinet. -**yut** savaş: daxili savaş. -**yut yosun**: şər'. -**yut** gərək: daxili iş. -**yut** qala: içəri şəhər. -**yuta** bit: əhkam risaləsi. -**yut** yükər: iç nökər. -**yut** çağ: iç anlam. -**yutan**: içdon. tuman.**1.**nuş. sinər. -**yutun deyil**: nuş deyil..
-**yut yükər**: iç nökər.

yuta **yuda. yurda.** bir utumluq yol. dar yol.

yuta -**yuta bit**: əhkam risaləsi.

yutal içəl. daxili.

yutal tam bir il. (-**butal**: tam bir gecə gündüz). (-**dutal**: tam bir ay).

yutalmaq (uzbek**)** ösgürmək.

yutan yut cübə. içdon. tuman.

yutar -elə verir dalqımı, **kendi yutar salxımı**. (**dalqım**: üzüm püsgülü).

yutar **-**keçdi, unut, **yoxsa yutar səni**.

yutay suğat. oğtay. yoş (**yoğş**. **yoğuş**: yuvşaq. şol.). > xoş. şən (şənğ) < çağ. çanğ. {bu sözlərin hamısında yuuşluğ, yumşaqlıq, oğuqluq, boşluq saklıdırlar}.

yutay **yut ay**. bir ay tamam. tamam bir ay.

yutcübə **yut cübə.** yutan. iştan. işton. içdon. tuman.

yutçaq **yut çağ**. iç anlam.

yutçu -**yutçu olsun.** (doğulan uşağa, yarqış sözü).

yutəmçi **yut əmçi**. daxili döktür.

yutqacar **yut qacar**. ölkənin göbək bölümü.

yutqamın **yut qamın**. daxili kabinet.

yutqərəq **yut gərək**. daxili iş.

yutqün **yut gün**. bütün gün. igirmi dörd saat.

yutlu **qara yutlu. qara yuturlu**. kötü ürəkli. pis diləkli. bəd niyyətli.

yutlu **-yutlu danırsa özün**, yatlı gəlib yurt salar.

yutra **1**.bəllək. əzbər. hifz. **1**. bəlləmə, mənimsəmə gücü. hafizə. -**yutralı**: hafizəli. huşlu.

yutralı hafizəli. huşlu.

yutramaq bəlləkmək. əzbərləmək. hifz edmək.

yutraş hopmuş. içdən. səmimi -**yutralıq qazanmaq**: səmimilik əldə edmək.

yutraşıq çox səmimi. -**yutraşıb** əməkdaşlıq qılmaq.

yutraşmaq öğrəşmək. -**yutraşmadı**: öğrəşəmədi.

yutruq **1**. **yuturuq**. **yumuruq**. **yumruq**. **1**. yurd. orun. vətən. -**ilkə yutuq**: ana vətən.

yutsanaq **yut sanağ**. iç duyğu.

yutsavaş **yut savaş**. daxili savaş.

yuttal **yutdal**. iç dal. daxili şö'bə.

yuttan -**yaddan yutdan**: daxildən xaricdən.

yuttaş **yutdaş**. həmyerli.

yuttaşı **yutdaşı. -**tülkü qolay avlanar, **tazı çıxsa yutdaşı**. (oğru dosduyla, tanışıyla qolay tutulur).

yuttış **yutdış**. çetel. xaric.

yuttış **yutdış**. çetel. xaric.

yuttışı **yutdışı**. xaricə.

yuttıştan **yutdışdan**. çeteldən. xaricdən.

yutu -**ölkə yutu**: ölkə içi.

yutuq mərmuz.

yutuq **yutuğ**. **1**. vicdan. -**yutuğ sinsisi** (**sinisi**): vicdan əzabı. **1**. içalat. iç orqanlar.

yutuqlamaq **yutuğlamaq**. dərin sevgi göstərmək.

yutuqsılamaq **yutuğsılamaq**. içə almaq. səmimi olmaq.

yutuqsu **yutuğsu**. (# **qutuğsi**). yay, münhəni cızığın, qarnın çuxursu, içərik üzü. {yayın (münhəninin) içəri doğru, içə doğru üzü}. -topun **yutuğsı**, qutuğsı üzü: topun içəri, dışarı üzü.

yutuqur **yutuğur**. səmimi. xudumani. daxili. -**yutuğur qopca**: içdon. -**yutuğur olmaq**: xudumani olmaq.

yutuqursımaq **yutuğursımaq.** içdən saymaq.

yutulluq mızılıq.

yutulmaz -yel, ələklə tutulmaz, **söz, çomaqla yutulmaz**. (sözü utmaq (sindirməyə, qanmağa, həzm edməyə) su gərəkdeyir, baş gərək).

yutum **utum**. luqmə. -sevgi **utumuna** üzüklər **(**həsrətlilər**)**.

yutun **1**. həlal. -**yutun** mal: həlalmal. -**yutun** yeməklər: həlal yeməklər. -**yutun olsun**: həlal olsun. -**yutunudur**: həlaldır. -**yutun** çörək. -**yutun** qazanc. **1.** sevimli. səmimi.**1.**daxili.
-**yadan yutun**: xarici..
-**günyutun**: igirmi dörd saat içində.

yutunlamaq həlal duruma gətirmək. həlallaşdırmaq.

yutunsılamaq dosca davranmaq.

yutur asdar..
-**yadar yutur**: daxil xaric. iç dəş.

yuturqan **1**.alçaq könül. firutən. mütəvaze'. təvazü'kar. (**# quturqan**). **1**.dözgəmli. dözümlü.

yuturlamaq içləmək. asdarlamaq.

yuturlu asdarlı..
-**qara yuturlu**: qara yutlu. kötü ürəkli. pis diləkli. bəd niyyətli..
-**sayğan yuturlu**: iyi ürəkli. xoş diləkli. xoş niyyətli.

yuturluq asdarlıq.

yuturtaqi **yuturdaki**. içərdəki.

yuturtan **yuturdan**. içərdən.əzbərdən.

yuturtay içli. astarlı.

yuturtmaq içinə qoymaq.

yuturuq **yutruq**. **yumuruq**. **yumruq**.

yututmaq həlal edmək. -**yutut**: həlal ed. -**yututun**: həlal edin. -**yututmadı**: həlal edmədi. -yutut: həlal edmədi. -**yututlayın** bizləri: həlal edin bizləri.

yutyosun **yut yosun**: şər'.

yuv **kiçik yuv. kiçik yov.** yuvcağız. yovcağız. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.

yuva **1**. bükənə. **1**. oya. **1**. **oyav**. aşiyanə (fars) < yaşnaq. (< **yaş**). (**yaşmaq**: gizlənmək. yaşamaq). öy. ev..
-çay yuvası: yatqa. yatqacar.

yuva -doğma dilin daşlayan, **yuva qazdı**, yad dillərə könlündə.
-könül dilin daşlayan, **yuva qazdı**, yad dillərə könlündə.

yuva **uva**. nin. hin.

yuva **yova. yoğa. yuğa. (<> cova. coğa. cuva. cuğa).** {yuvcağız. yovcağız. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx}.

yuvac topac. kürəc. şar. -**yer topacı**. yer küreci. -**dal topaç**: yarım kürə.

yuvacım **yuvacığım**: alaçaçığım. daxmam**. -**xanın evi dar gəlir, **dar yuvacım, gen gəlir**. (kəndi dilivə, elivə, yurduva xor baxma!) (xan evinin darlığı, dar evimin genliyi).

yuvaq burtuq. silindir. ustuvanə.

yuvaq **yuvağ**. arıt. təmiz. pakizə. ağ. -**yuvağ kağız**: boş, yazılmamış yapraq. -**yuvağ** ürək. -yuvağ.

yuval **1**. dəstşuyi. **1**. hamam.

yuval əhli. -**yuval** pişik.

yuvalaq düğələk. girdə.

yuvan **yuğan**. yoğun. xam. yonulmamış. eytimsiz..
-**qabqaşığ yuvan**: ayağçı.

yuvar -çox acı olan **toppuz yuvar** bibər: qoza bibər**.**

yuvar yumru. köbələn. kömələk. kümələk. öbələn..
-**başı yuvar**, **girdə olan**: turmac. burnac.

yuvarı topağı. kürevi.

yuvarlaq **1**. boğçal. kürə. **1**. təkərlək. burqac.

yuvarlaq **1**. dəğirmi. giğirdə. girdə. **1.**bükkürün.

yuvarlaqlaşmaq bükkürlənmək.

yuvarlanmaq ağdanmaq. ağdalanmaq. dığırlanmaq.

yuvarlanmaq döğürlənmək. öz çevrəsinə dığırlamaq, fırlanmaq.

yuvarlarıb -qat qat döşək döşüb uçub üstünə, **yuvarlarıb**, ağdaranıb yatan gün. (uşaqlıq, gənclik)

yuvarsı -**təpədə yuvarsı yığılan saç, saçağ:** çatqı. qotaz.

yuvartı **yuvardı. -çoxlu başlar yuvardı**, yağı beli yavaldı, gücü dibdən kavaldı, sığdı qılıc, güc, qına.

yuvası -**bulay yuvası**: bulayqa. fəsad evi. fəsad yeri. bulayva.

yuvasın **-**qırma köprünü, **umut yuvasın körpüdə qurur**.

yuvasına **-**ilandan qaçıb **yuvasına düşmək**. (ilan yuvasına).

yuvasıta **-sıçan yuvasıda** ışığın gündən alır.

yuvasız -**ev yuvasız**: sərgəz (sərilib gəzinən).

yuvaş -aşa yaman asılır, aşa yuvaş basılır.(**aşa**: artıq. çox**).**

yuvaş -**yuvaş gedən yadamaz**. (yuvaş gedən armaz). (yavaş gedən yorulmaz).

yuvaş yüngül. çala. balay. xəfif. -**çala** qanamaq: yüngül qanamaq. -**çala** yemək:yüngül yemək. -**çala** səslə: yuvaş səslə. -**çala çala** oyandı: balay balay oyandı -bir çala çağ keçdi: bir ça**l**a salım, qısa zaman keçdi. -**çala** yuxulu: yuxusu yüngül olan. -**çala** yorqan: incə yorqan. -**çala** beyin: güdə beyin. axmaq. -**çalaca** : yüngülcə. xəfifcə. -**çala** çor: yüngül kəsəl. yüngül xəsdə**. -çalaçiğ**: yarım pişmiş. -**çala**göz : göz ucu.

yuvaşımaq köşəşmək. dincəlmək. dinişmək. otruşmaq. xiyalı rahat olmaq. yatışmaq. düşüşmək.

yuvata -**gündüz yatar yuvada**, gecə gəzər obada. (tapmca) (**kor sıçan. gecə quşu**)**.**

yuvata **yuvada**. -kəklik dursa havada, **qartal durmaz yuvada**! (tikə, açıq ağza düşər). (oynağan av, avçı ilə tuş gələr).

yuvatmaq **1**. avutmaq. nazlamaq. **1**. **yoğatmaq**. **oğatmaq**. yumuşatmaq. təsəlli vermək. -yalan söylədi dos könlün **yuvatı** üçün. -ərir istidə dəmir olsa belə, sevgi sevgini yuvatsın gərək. **1**. yumşatmaq. oyalamaq. ələ almaq. -könül **yuvatan** söz.

yuvatmaq **yuşatmaq**. **yumşatmaq**. avutmaq. avşatmaq. təskin vermək.

yuvcaqız **yuvcağız**. **yovcağız**. kiçik yuv. kiçik yov. (<> **cov <> cuv <> cub**). arxcağız. kiçik arx.

yuvlamaq **yulamaq. ulamaq. uvlamaq.**

yuvnuş -**pişik yuvnuş**: pişirməli, yuğmalı.

yuvsayır boşalır. -duvar vardı dursayır, **duvar da var yuvsayır**. (**dursayır**: bərkiyir)

yuvun kürə. şar. -yer **yuvun**: yer kürəsi.

yuvurt intərnat.

yuvurt **yurd**. **yüvürt**. abad. abadanlıq.

yuvuş bulaşıq bezi. yağlıq. qab dəsmalı.

yuvutmaq ağa çıxarmaq. bəraət edmək.-onun tüm büklərin (poxların) **yuvutdu**. -**yuvutulan** suç deyil.

yuz əbəd. (# **yüz**: əzəl).

yuzal əbədi. (# **yüzəl**: əzəli).

yüq **-**ərnova bulut yük. **(ərnov:** gəv. təmbəl)..

-**yük arabası:** . kütəl. gütəl**. (bax > qütəl)**. (taksıbar).

yüq -**geçək, təhmili yük, nərsə**: çatqıl. çatıl. çatul. -bu **çatılı** boynumdan atsaydım.
-**yük ağırı çəkilir**, söz ağırı çəkilməz.
-**ağır yük** barha batar. (**barha**: barır. gəlir. bir gün).
-**saldamlı** yük: ağır.
-əringənə **bulut artıq yük gəlir**. (**artıq**: **1**. böyük**1**. belə).

yüq **-gərəkli yük ağrıtmaz**.

-bükür qalsan **yükün gələr yük üstə**. (**bükür**: qətlək) (dirsəlməyində yol qılığı var).

-qoça buynuz, **yük olmaz**.

yüq **yük**. **1**. güc. zor. çətin. -sənin yoxluğun çox **yük**. -bu **yükə** dözmək. **1**. zəhmət. -**yük** olmasa: zəhmət olmasa. -o bizə **yük** olmaz. **1**. aşıq. **(**aşırılan, artırılan nərsə**)**. yeşik. bar. məhmulə. **1**. bar. nərsiyə sürülmüş, yaxılmış lay, qat. bulaşıq. -o boşqabın siyir **yüklü** bıraxma. -yoğurt yüklü qaşığı yalayıb artadı **(**təmizlədi**)**. **1**. minnət. mingit **(**< **minmək)**. ağırlıq. -bunun bizə **mingiti** yox. -bunun **mingitindən** necə çıxa bilirim. **1**. salmıq. -ağır **salmıq**: ağır yük. -könlün dolur qayqıya, bu **salmıqa** dözün yox. **1**. salıq. **1**.ağır (quraşıq (tərkibi) sözlərdə).(**ağırlıq edmək**: yük gəlmək, sanılmaq) -**ağır** gəlmək-**ağır** saymaq-**ağır** görmək. pulun çoxluğu **ağır gəlməz**..
-bilgəli baş, **yük olmamış ayağa**(**bilgəli** :ağıllı)**..**
-yük arabası: ulqa..
-**yük heyvanı**: ulat. yabı.

yüq **yük.** qondı. dəng..
-**boşuna yorucu, gərəksiz yük:** qonqur. qondur. qurqa. -işin gərəklisin götür, **qondurun** bırax..
-**yük altında**, ipək çulla gəzilməz.

yüq **yük**. öhdə. məsuliyət. -o mənim **yükdədir**: o mənim öhdəmədir, öhdəmdədir. -düşünmədən **yük tutma.**
-yük heyvanı: yüklət**.** yabı..
-boynu üzük, beyni pük, belin əğdə, **yükün yük**. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

yüq **yük.** yatacağla bağlı hər nə. yorqan döşək..
-qoça boynuz **yük değil**!.

yüq -yol doğrusa, **yük ağır,** min ömürlük çəkməyə nə var.

yüqan **yükan**. ambar. depo.

yüqçü **yükçü**. aşıqçı.

yüqçüləriz -əsgi karvanız yeni yolçuları, **yeni yükçüləriz** yeni çulları.

yüqə -**enə yükə**: alçaq uca.

yüqəc **yükəc**. yük daşıma aracı.

yüqəq **yükək**. aşqazan. qarın. -**yükəkli**: qarınlı.

yüqən **yükən**. məsuliyyət qəbul edən..
-**uçaq yükən**: port avion. uçaq götürən gəmi.

yüqənməsə -eytinməz at, yügənməsə.

yüqər -**yut yükər**: iç nökər.

yüqər **yükər .nökər.**

yüqər **yükər > ükər**. yüklü. cüssəli. cəsim.

yüqər **yükər**. daşıyıcı. hambal.

yüqərmək **-bilik yükərmək:** bilim, ilim toplamaq.

yüqlə -**yüklə, bağlacın, qabın** (zərflə məzrufun) birgə çəkisi**: .** kürdə. kürüt.

yüqlə **yüklə**. arxala.

yüqləmə **yükləmə.** çatma.

yüqləmək -bilginin işi yönətməkdir, **yükləmək** yox.

yüqləmək **yükləmək**. **1**. **(# yıxlamaq**. **yoxlamaq**: boşaltmaq**)**. mindirmək **(# indirmək)**. -**yüklə**: mindir. -**yükləyən**: mindirən. -**yükləyiş**: mindiriş. **1**. artqamaq. -bunca işi tək birinə **artğadı**. **1**. aşılğamaq. aşılatmaq. aşılamaq. barlatmaq.

yüqləmək **yükləmək.** çağlamaq**.** hamilə edmək. -gecə çağlanan, günüz çağalar. (gecə yüklənən, günüz balalar).

yüqləmək **yükləmək**. sarmaq. bətdəmək. -bunuda bizə **sardılar**. bunuda bizə **yüklədilər**. -bir pəxmə tapıb, qızın ona **sardı**.

yüqlən **yüklən**. arxalan.

yüqlənən **yüklənən**. çağlanan. çağılan. taxılan. basılan. soxulan. -**gecə yüklənən**, günüz balalar. (gecə **çağlanan**, günüz çağalar). (gecə basılan, günüz doğar). (gecə **çağılı**, günüz çağalı). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı).

yüqlənən **yüklənən.** çağlanan**. -**gecə çağlanan, günüz çağalar. (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə **çağılı**, günüz çağalı. (gecə basılan, günüz doğar). (**çağılı:** taxılı**.** yüklü. hamilə). (**çağalı**: balalı)**.**

yüqlənib -**yüklənib kürək**, sindirib ürək, qopmaq bilmir dil sevgisi.

yüqlənmək **yüklənmək**. **1**. çəkmək. sırtlanmaq. **1**. arxanmaq. **1**. aşınmaq. **1.** bellənmək. **1.** götürmək. boylu qalmaq. hamilə olmaq. **1**.məcbur qalmaq.

yüqlənmək **yüklənmək**. yük tutmaq. öhdələnmək. öhdədar olmaq.

yüqlərə -**yüklərə yatmaq**: yorqa döşək salıb yatmaq.

yüqləsən -**yükləsən kimsəyə, işin qaldı**, kəndinə inanır, işin aldı. (inanc, güvənc kiməsniyə (kimsə olursa olsun) yaramaz!).

yüqlət **yüklət. 1.**yabı. yük heyvanı. **1.**yükünlət**.** ağırlat. -**dan yeməyin yükünlət**, şam yeməyin yüngüllət.

yüqlət **yüklət**. arxalat.

yüqlətmək mindirmək**.** taxqutmaq. müsəlləh edmək. -qılıc qəmə, tüfək **mindirib** yola saldı.

yüqlətmək **yüklətmək.** bellətmək.

yüqlətmək **yüklətmək**. **yükdələtmək**. öhdələtmək. öhdədar edmək.

yüqləyən **yükləyən**. **yükləyici**. aşıqçı.

yüqləyici **yükləyici**. **yükləyən**. aşıqçı.

yüqlü **yüklü**. **1**. bardağar. dolu. -**bardağar** söz: yüklü, anlamlı söz. **bardağar** fikir. **1**. götrük. boylu. ayağı ağır. ağır ayaq. hamilə. **1**. qalın **(# yalın**: tək**)**. **1**. yapqın. **1**. **ükər**. (yükər). cüssəli. cəsim. **1**.qurulu.-**yüklü** saat.

yüqlü **yüklü**. ağır. baha.

yüqlü **yüklü.** çağılı**.** taxılı**.** hamilə. (yüklü, hamilə qalmış). -**gecə çağılı**, günüz çağalı. (**çağalı**: balalı). (gecə çağlanan, günüz çağalar). (gecə yüklənən, günüz balalar) (gecə basılan, günüz doğar).

yüqlü **yüklü**. öhdəli. öhdədar. -**yüklü** durma: öhdədar olma.

yüqlü **yüklü**. payalı.müstənəd. -**yalan yüklü, qalıcı olmasada**, oldağa, doğruya axsaqlıq gətirər: (**oldağa**: vaqeiyyətə). (**doğruya**: həqiqətə).

yüqlüq **yüklük**. ambar. pusandıra. ev içində dalda otaq. sandıra. sandıxana. (yorqan döşək qoyulan yer).

yüqlüq **yüklük.** yatacağların qoyulduğu dam.

yüqmək **yükmək. -yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.

yüqməl **yükməl**. ifuni. -**yükməl** kəsəllər.

yüqmüş **yükmüş**. -bilgəsiz baş, **ağır yükmüş ayağa**.

yüqrəmək **yügrəmək**. **yürgəmək**.

yüqrü **yügrü**. dov. qoşuş. qaçış.

yüqrüq **yügrük**. tezli. tovlu. sürətli.

yüqrüş **yügrüş**. **yürüş** (> **yureş** (fars)). hucum.

yüqsəq -alçaq görüb daşlanma, **yüksək görüb, alçalma**.

yüqsəq **yüksək**. **1**. ulğat. alğat. uca. **1**. ağa..
-**yüksək olasılıq**: qalib ehtimal. -**yüksək olasılıqla**: qalib ehtimalla..
-**yüksək alçaq**: dolqun çovqun. **(**fəraz o nəşib**)**.

yüqsəq **yüksək. -nərsənin ən yüksək, uca yeri**: atırqal. atqal. uca. -dağın **atqalı**, **yatqalı**: dağın n uca, ən alçaq yeriə.

yüqsəq **yüksək.** yuxar. -**qısım yuxar**: fişarı yüksək.

yüqsəqlərə -tən düşür tindən, tinin kəndi uçar yüksəklərə, çatmaz əl, yerdən ayaq üzmək gərək. (**tin**: iç. ruh).

yüqsəqtə **-yüksəkdə uçan** yer üzü görməz.

yüqsəl **yüksəl**. qalx!. qax!. ucal. uç.

yüqsələməz **yüksələməz.** -göndəçisi, elçişi alçalan el batar, **yüksələməz**!.(**göndəçi**: xəbərçi. qazetəçi. jurnalist).

yüqsələn **yüksələn.** uldağan. -**uldağan acı utur**, utulan acı qutulur. () (yüksələn acı, acıq, hirs hər nəyi yakır)

yüqsəliş **yüksəliş.** atış. doğuş. ucalış. çıxış. diriliş. artış.

yüqsəltmək **yüksəltmək.** götürmək ucaltmaq. -adın boş yerə **götürmüşlər.**

yüqsəyiş **yüksəyiş**. tərəqqi.

yüqsüq **yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq.1.**oxsuq. cuxurca dəmir tikəsi. ox təmrəninə (oxun iti ucluğu) taxılan qapaqlıq. **1**.yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan qorcuq. nərsəyə artırılan, yükələn (yüklənən) qorucuq tikə. **1**.**yünğsük**. yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

yüqsül **yüksül**. ali. -**yüksül** oxulu: ali təhsilli.

yüqsünmək **yüksünmək.** ağrına gəlmək. mütəhəmmil olmaq. təhmili görmək.

yüqtələtmək **yükdələtmək**. **yüklətmək**. öhdələtmək. öhdədar edmək.

yüqtür -sevgilsiz ürək köksüdə yükdür. (**köksüdə**: sinədə).

yüqtürtmək **yükdürtmək**. yügürütmək. çoğdurmaq. nərsəni şişirdib, qızdırmaq. quşqurtmaq. -iti üzərimə **çoğduma**.

yüqtüş **yüktüş**. səccadə.

yüqü -**boş başın yükü**, ayaqda.**.**
-bir yükü üzərinə almaq: yükünmək.

yüqü -güman olmasın başqasına, **kimsə yığmaz yükü daşqasına**.

yüqü **-keçmişin yükü** yorquna düşər. (yorulan keçmiş yükün çəkəndi).
-yolu doğrunun, **yükü ağır olsada**, dosdu dağdırsa, kolay çəkilir.
-**dəvə yükü aş olsa**, acğa azğanır. (dəvə yükü ac olana az gəlir) (**azğanır:** az gəlir).

yüqü **-qarın yükü qata düşər**, ayaq gedər, qab üzülər. (**qata**: dama).

yüqü -sözdür çevirən çoğanı, **yükü, keşişlər çəkir**. (**çoğanı** :cihanı. dünyanı). (**keşişlər**: **çəkişlər. çəkərlər**. (> çakərlər). daşırcılar. hammallar).

yüqü **yükü.** dəngi. bağlamanı. -köçmək yaxınlaşır doslar, **dəngi bağlayın**, pozulmadan yollar. (**pozulmadan**: çökmədən. qırılmadan. xərab olmadan). {bu kələki (ibarət, cümlə), dosları, yarımçıq qalmış işlərin bitirməyə çağırır. (bu söz orta yaşı aşmış, əllini savmış kişilər arasında deyilir)}.

yüqü **yükü.** -**yükü çəkəndən sor**, atı minəndən, oxu atandan, düşü yatandan, aşı qazandan.

yüqüq **yükük.** təhmili. zorlanmış. icbari. -**yükük** işlər.

yüqülqən **yükülgən**. **ükülgən.** yığılqan. xərmənləşən. komalaşan. üst üsdə yığılan. -**ükülgən** ağrı, bükər beli.

yüqüm **yüküm**. alba. görəv. vəzifə. mə'muriyyət.

yüqüm **yüküm**. darıt. görəm. görəv. vəzifə. diyuti. -bu sizin **darıtız**. -darıtız nə. görəviz nə. -ağır **darıtlar**: çətin görəvlər.

yüqüm **yüküm.** məcburluq.

yüqüm **yüküm**. **-**var **yüküm:** var **yoxum**.

yüqümlənmək **yükümlənmək**. dartılmaq. görəvlənmək. müvəzzəf olmaq.

yüqümlü **yükümlü**. **1**. məsu'l. **1**. albalı. -**albasız**: yükümsüz.

yüqümlü **yükümlü**. dartılı. müvəzzəf. -siz buna **dartılısız**.

yüqün **-**bükür qalsan **yükün gələr yük üstə**. (**bükür**: qətlək) (dirsəlməyində yol qılığı var).
-keçmiş yükün atanmıyan daşıyar.

yüqün **-omuz əzən yükün olsun**, canlar qıran sözün yox.

yüqün **yükün. -**boynu üzük, beyni pük, belin əğdə, **yükün yük**. (**yük:** yüklə. çək). (**yük yükmək:** yük yükləmək. yük çəkmək.).

yüqün **yükün**. mükəlləf. müvəzzəf.

yüqün **yükün**. səcdə..
-**yükün ağdığı, barınmayar barınqa**. (ağdıq yük, mənzilə çatmaz). (**ağdıq**: əğri).

yüqün **yükün.** yeşigin. yeşin. -**bağlaqılan gün yeşin**, ertələmə gün işin. (**yeşin**:). (ertələmə gün işin, işi bitirdə şişin). (**ertələmə**: yarına qoyma)..
-**tənin yükün ayaq**, tin yükün, ürək. (daşır).).(**tən**: gövdə).(**tin**: ruh).

yüqünc **yükünc.** namaz < namos (sanskiticədir). ibadət.

yüqünc **yükünc**. namaz.

yüqünc **yükünc**. tapınc. ibadət.

yüqündə **-**eşəklə evlənən **yükündə çəkir**, ununda daşır. (**eşəklə evlənən**: eşşəkdə oturan).

yüqünlət **yükünlət.** ağırlat. yüklə. -**dan yeməyin yükünlət**, şam yeməyin yüngüllət.

yüqünlüq **yükünlük**. mingitli. minnətli. minnətdar. **(< minmək)**. -sizə **mingitli** qaldıq.

yüqünmək **yükünmək**. bir görəvi, işi, yükü üzərinə almaq. bir məsuliyyəti alığınmaq, qəbul edmək. öhdələnmək.

yüqünmək **yükünmək**. **çökünmək**.

yüqünmək **yükünmək**. qeyrətlənmək.

yüqüntürən **yükündürən.** toplayan.

yüqünü **-**keçənlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

yüqünü **-**keçmişlərin yükünü, atanmıyan daşıyar.

yüqünüş **yükünüş**. **kürnüş**. **kürünüş**. > {**korniş** (fars)}. nərsənin çək dartısın, ağırlığın yüklənmə. **1**. tə'zim edmə. **1**. riku'. **1**. ibadət. namaz. {namos. (sanskirit)}.

yüqür **yügür**. **yür**. **-**(qoyun nədir, yürün nədir) (qoyun nədir, **yügür nədir**) (qoydan, yür olmaz (qoyundan saldıran, yügürən olmaz).

yüqür **yükür**. qeyrətli.

yüqürən **-**it kimi daşlanan dişilər, **öküz kimi yügürən kişilər**.

yüqürən **-**tülküyə sevilməz, **yügürən tazı**.

yüqürən **-yügürən iti**, seväməz tilki.

yüqüräni **-itin yügüräni**, atın yürüyəni.

yüqürqan **-ölüm yügürqan olur**.

yüqürqün **yügürgün. yüyrügün**.

yüqürmə -oda qılınc ilə **yügürmə**.

yüqürmə **yügürmə**. **yürmə**. cumma. **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır.

yüqürmək -**yügürmək üçün əl ayağın yığmaq**: qısırmaq. (quş). cummağa, yügürməyə toplanmaq (təyərlənmək. hazırlanmaq). -qartal **qısırıb** şığırdı.

yüqürmək **yügürmək**. **1**. itinmək. tosunmaq (# **tusunmaq**: tutunmaq). **1**. qaçmaq. -**yügürüb** getdi. **1**.götürülmək. ilgəmək (**iləri**: ön. qabaq). ılqamaq. yelgəmək..
-yügrüb irkmək: iləri atılıb geri çəkilmək.

yüqürmək **yügürmək.** basğınmaq. basınmaq. güc görsətmək. zorlamaq. -o harda dilsiz əlsiz görsə **basınar**. -özündən düşgünə (acizə. zəifə) **basınma**.

yüqürməyə -**cummağa, yügürməyə toplanmaq** (təyərlənmək. hazırlanmaq): (quş). qısırmaq. yügürmək üçün əl ayağın yığmaq. -qartal **qısırıb** şığırdı.

yüqürtqən **yügürtgən.** acıdan. acıtğan. sibqətə qoyağan. (şitab dəhəndə).

yüqürtü **yügürdü**. **-o yügürdü** mən ürkdüm.

yüqürütmək. **yügürütmək.** yükdürtmək. çoğdurmaq. nərsəni şişirdib, qızdırmaq. quşqurtmaq. -iti üzərimə **çoğduma**.

yüqüş **üküş**. **yüküş**. aşırı. çox. -**yüküş** sevin olsa, qatığ oxlanır: aşırı sevincin sonu, qayğıya, dərdə tuşlanır.

yüqüşmək **yüküşmək**.məsuliiyyət qəbul edmək.

yüqüt **yügüt**. həmlə.

yüqüt **yügüt**. tezlik. sürət.

yüqüt **yüküt**. **1**. təhmili. -**yüküt** işlər. **1**. vəzifə. **1**. zəhmət. əziyyət. -**yüküt** olmazsa. -**yükütü** yox. -**yüküt** değil. -**yükütləri yüzütə** (rəhmət) çevirən diləklərdir.

yüqüt **yüküt**. qeyrət.

yülqəmək **yülgəmək**. tiraşlamaq.

yülqər **yülgər. dülgər.** yolqar. xərrat.

yülqər **yülgər**. tiraşçı. tiraşkar.

yülün beyin. məğz.

yümlü -**ayağı yümlü olmayan**: kütayaq.pisayaq. qutsuz. baxsız.

yümnlü qutan.

yümnlü qutan. bərəkətli.

yümnlü onğun.

yümnsüz uğursuz. (ağır ayaq).

yümnüsüz (ayağı ağır. ağır ayaq. qara ayaq).

yümsüz -**ayağı yümsüz**: qaradaban. ağırayaq. qaraquyruq. uğursuz. -**qaradabansan**, gələn kimi evimə qan saldın.

yün **yun**. yapa. yapağ **(**< **yapmaq**: örtmək**).** biçil.

yün -**yün çırpma çubuğu:** çiğ. siğ. sırıq. çırp. çırpı.

yünğqazıq **yünğqazıq.yunğqazıq.**yündən qazıq (yekə mıx). həvərə. boş. pəhləvan pənbə.

yünqsüq **yünğsük**. (**yüksük.üksük. üslük. üsgük. oyluq. oymıq. ovmıq).** yündən yasanmış, barmaq ucuna taxılan, boynuna ötürülən boğmacıq, halqacıq, qorcuq.

yünqül -bilə çəkilən dərd **yüngül düşər**. (**bilə**: birlə: birgə. birlikdə. bahəm).

yünqül -**tutma yüngül dilivi**, türkcə dilin inci dəgər. (**inci**: mərcan. mirvarid)**.**
-öz sözüvü batman tut, **yüngül otur**, ağır uç. (**batman**: ağır). (**yüngül otur**: şişib oturma). (**ağır uç**: ağır, ölçülü davran, təprən).
-**qatı yüngül**, altı yoğun çox durar. (**qat**: dam).
-dili yüngül tutanın başı gedər.
-qocalığın adı ağır **özü yüngül**. (tez gəlir).

yünqül **yüngül**. **1**.engil. -iki ekiz, **ağır engil** (tapmaca) (**tərazı**). **1.yenni.yengi.-**el qaldırar ağır daş, **yel qoparar yenni daş**. (**yenni:** yengi. yüngül). (yenni daşı yel qaldırar, ağır daşı el qaldırar).

yünqül **yüngül**. **1**.kəm. az. (# **kan**: bol. bay mə'dən).**1**.yax. rəqiq. -**yüngül su**: **yax su**. rəqiq su.

yünqül **yüngül**. **-**ağır otur, **yüngül dur**. (**dur**: qalx). (ağır otur, yüngül qop. (**qop**: qalx).

yünqül **yüngül**. **-**batman otur, **yüngül dur**. (bulut olsan yoldaş olar yel sənə). (işində tutarlı, qayın olubda ərincək olma, sust təprəşmə). (tutarlı, qayın: müsəmməm, ciddi).

yünqül **yüngül**. yuvaş. çala. balay. xəfif. -**çala** qanamaq: yüngül qanamaq. -**çala** yemək:yüngül yemək. -**çala** səslə: yuvaş səslə. -**çala çala** oyandı: balay balay oyandı - bir çala çağ keçdi: bir ça**l**a salım, qısa zaman keçdi. -**çala** yuxulu: yuxusu yüngül olan. -**çala** yorqan: incə yorqan. -**çala** beyin: güdə beyin. axmaq. -**çalaca** : yüngülcə. xəfifcə. -**çala** çor: yüngül kəsəl. yüngül xəsdə**. -çalaçiğ**: yarım pişmiş. -**çala**göz : göz ucu.

yünqül **yüngül**.**1**. ağramı az olan. uçatğı. mətin olmayan.**1**. keşəl. mulayim. **1**. uçuz. ucuz. qəlil. **1**. yeləpər. dayaqsız. mütəzəlzil. -**yeləpər** qurum. -**yeləpər** oyqur (mütəfkgir).**1**. yelvə**1**. yoşaq. xəfif.

yünqülcə **yüngülcə.** çalaca. xəfifcə.

yünqüllət -dan yeməyin yükünlət, **şam yeməyin yüngüllət**. (**yükünlət.** ağırlat. yüklət).

yünqülmüş -sənində olmuş bəlalı başın, **demə yüngülmüş çırpınan daşın**.

yünqülsəmək **yüngülsəmək. (**oyun tutmaq). önəmsəməmək. -bu işləri **oyun tutma**.

yünşüq **yünşük**. **yünüşlü.** (**yön**). mə'luf. xuylu. ülfətli. əlaqəli. diqqətli.

yünt **tünt**. **tünd**. tünük. -**tünük** boya. -**tənik tünük**: açıq tünd.

yünüq **yünük.** yündən (yundan) toxunmuş. pəşmi.

yünün **-**çırtmasın sərimiş, yünün ərimiş. (**çırtma:** göz göz olan quş duzağı, tələsi. tor).

yünüş (**yön**). **1**. xuy. ülfət. əlaqə. **1**. diqqət. təvəccüh. -**yünüşün** çəkən.

yünüşlü **1**. (**yön**). xuylu. ülfətli. əlaqəli. **1. yünşük**. (**yön**). mə'luf. xuylu. ülfətli. əlaqəli. diqqətli.

yünüşmək (**yön**). xuy tutmaq. ülfət qurmaq.

yünüşsüz (**yön**). **1**. xuysuz. ülfətsiz. əlaqəsiz. **1**. diqqətsiz. təvəccühsüz.

yüpqün **yüpgün**. yoğun ip. risman.

yür **1.+yür**. > +**yır:** -payla**yır**: paylab **yür**.**1**.**yügür**. **-qoy nədir**, **yür nədir**. (qoyun nədir, yürün nədir) (qoyun nədir, yügür nədir) (qoydan, yür olmaz (qoyundan saldıran, yügürən olmaz).
-batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır. (**yürmə**: yügürmə. cumma).

yür dəvam ed. idamə ver.

yür **-**kor olsa yoldaşın, **gözün qıypıq yür**.

yür rəfdar.

-düzgünü qur, **onunla yür**. (**düzgünü**: dəsdurü. proqramı).

yürçün ruzqar.

yürə -**yürə vermək**: dəvam edmək
-**yürə yürə**: istəyə istəyə.

yürəq -qarpuz kəsmeklə **yürək soğumaz**.

yürəq **-sevmək üçün yürək**, sürmək üçün əmək. (**əmək**: iş. çaba. ağrıq. zəhmət). (sevənə, yürək, sürənə, əmək gərək).

yürəq **-**yorqa ata ıraq yok, yürək ərə çatmaz yok, uslu ərə olmaz yok. (**yürək**: çevik. canlı).
-**yürək xoşu**: könül sevinci. könül şadlığı.

yürəq **yürək. 1**.baturluq. cəsarət. **1**.cürət. -bu iş **yürək** istər.

yürəqər **yürəgər**. saziqar.

yürəqlənmək **yürəklənmək.** yürgünmək. cəsurlanmaq.

yürəqli **yürəkli.** yürgül. cəsur.

yürəm rəviyyə.

yürən **-köpə yürən** azdan qalar. (**köpə yürən**: **köpəçi**. tamahkar).
-yaxşı ilə yolda ol, qalan işin bitirsin, **yaman ilə yolda ol**, yürən yolun itirsin. (**ilə: bilə**. ilən. bilən. birlən) (**yürən yolun itirsin**: yeridiyin, tutduğun yoldan azdırsın).
-dözüb duran, ölür bir gün, **dözərək yürən**, yetir bir gün.

yürən **-**oturan orun alar, **yürən yolun**. (**orun** : yerin)..
-oturan orun alar, **yürən izin salar**. (**orun** : yerin)**..**
-dözüb duran, ölür bir gün, **dözərək yürən**, yetir bir gün.

yürən -**yürən, yetmiş**, izən, ərmiş!. (yeriyən, çatır, izləyən, yetir).

yürən -yürən, yetmiş, izən, ərmiş. (**izən**: izləyən). (yeriyən, yetir, izləyən, çatır**)**.

yürənim -quş dilini bilənim, **səkir səkə yürənim**, alda başın qıl çara.

yürəntə **-**yortanın izindən, yürəndə yetər.

yürəntən **yürəndən**: gəzəndən. -çox durandansa, **çox yürəndən** sor!. (**duran**: yaşıyan)

yürəp -**+ yürəp** > +**yıram.** -paylа**yıram**: paylab **yürəp**.

yürəsiz -sağlıqda xoşluqda **yaşab yürəsiz.**

yürəti **1**. pişnəhad. **1**. söyləti. deyilən söz, nəzər. -sizin **yürətüzcə**: sizin dediyiz kimi, dediyizə görə. **1**. **yörüti**. təfsir. **1**. **yürəyüz**. buyruq. -sizin **yürəyüzdən** çıxmadıq.

yürəyüz yürəti. buyruq. -sizin **yürətüzdən** çıxmadıq.

yürqə **yürgə**. piyadə ro.

yürqə **yürkə**. **1**. qırılmadan. durmadan. vəqfəsiz. -**yürkə** danışmaq. **1**. dayimi. -bu gəlir **yürkə** olamaz.

yürqəmək **yürgəmək**. **yügrəmək**.

yürqən **yürgən**. **1**. çalışğan. fə'al. faal. fəaliyyət edən. **1**. yaşam. -quru **yürgən**.

yürqənmək **yürgənmək**. **1**. çalışmaq. fəaliyyət edmək. **1**. sürgənmək. keçğinmək. keçinmək. yaşamaq. mudara edmək. -sanğarıb **yürətin** durmaq: düşünüb **(**kədərlənib**)** yaşam sürdüm.

yürqət **yürkət**. kefli.

yürqül **yürgül**. (bir toplumda alqılanmış, qəbullanmış yürük, rəfdar). düzgün. keçmişdən düzülmüş, düzülü gələn işlər, əğimlər. dəb. rəsm. adət. -düzgünə uy, elinən yür. -düzgünə uymaz, yerində durmaz (qalmaz). : -düzgünü bırax, özgünün yaşa: (**özgünün**:

özüvə öz, xas yaşamıvı, həyatıvı). -**düzgünə** oyun, bildiyin yorun: adətləri düşün, kəndi bildiyin açıqlamanı, tə'biri ona yüklə.

yürqül **yürgül**. **1**.**yorqa**. rahvan. **1**. yürəkli. cəsur.**1**.**yürtün**. sonsuz. sönməz. ölməz. ölümsüz. yuxsun. yoxson. yoxasuz. yoxamoz. məngü. bəngi. layəzal. əbədi. toxmaz. dayimi. baqi. fənanapəzir. bipayan. paydar.

yürqülə **yürgülə**. dalbadal. -aylar keçdi **yürgülə**.

yürqün **yürgün.** əşgin. -atın əşgin, qılıcın olsun. əşgin.

yürqün **yürgün**. işlək. rayic.

yürqün **yürgün**. 1.keçərli. e'tibarlı. mö'təbər. -el içində **yürgün** adı nə. -ölkənin **yürgün** parası: hər yanında keçərli olan parası. **1.**yayqın. rayic. -gənclər içində yürgün düşlər: armanlar.

yürqünmək **yürgünmək.** yürəklənmək. cəsurlanmaq.

yürqürtü **-umatım yürgürdü:** şansım gətirdi.

yürqüş **yürgüş**. **1**. sağrış. sürüş. uzuş. sırış. arkış. arğış. dəvam. tədavüm. **1**. davranış. qılğış. rəfdar tərzi. **1**.saldırı. həmlə.

yürqütmək **1**.**yürgütmək**. zorla yeritmək. **1**.**yürkütmək**. (qırmadan yeritmək). dəvam edmək. idamə vermək. -**yürküt** gedsin. -dalısın **yürküt**. -**yürküt** bala **yürküt**.

yürqüzmək **yürgüzmək**. aparmaq. -**qarşı gürəş yürgüzmək**: mucadilə aparmaq.

yürlü rəfdarlı.

-**qolay yürlü:** əslək. (< **əsmək**). xoşrəfdar.

yürmə rəftar.

yürmə **yügürmə**. cumma. **-**batana yürmə, atana yür, qırığı qırma, qıranı qır.

yürmək gedmək. -mənim yerimə **yürdü**.

yürmək istəmək. -nə **yürsüz**: nə istirsiz. -**yürüm** yox: istəyim yox. -**yürünə** baxın: istəyinə baxın. -**yürə yürə**: istəyə istəyə.

yürməz -**yolsuz yerdə karvan yürməz**, öytgəp keçər ömür durmaz. (**öytgəp keçər**: 1.keçib gedər.1. ötgür keçər).

yürmür -yaşam buyruqda durmur, **buyruqla yürmür**, gələn çəkilir, olan seçilir.

yürmüş -**dönməzə yürmüş**: əbədiyyətə gedmiş.

yürmüş hərəkət.

yürmüş -**yel təki yellənib yürmüş**: çox iti sovuşmuş.

yürsüləmək sürmək. yaşamaq.

yürsüz -nə **yürsüz**: nə istirsiz.

yürş axran (**< axranmaq**) əxlaq.

yürşaç qoşun önündə gedib yol açanlıq.

yürşül axrıl (**< axranmaq**) əxlaqi.

yürt **1**. nəqş. rol. fonction. -yaşamda paranın **yürtü**: paranın nəqşi, yeri. -tapşırılan **yürtü** başarı ilə yerinə yetirmək. -**yürt yeritmək**: rol oynamaq. nəqş oynamaq. **1**. yer salmışn nərsə. müzmin. -**yürt** kəsəllər. -**yürtlü** kəsəllər. müzmin olan kəsəllər.

yürtə **yürük**. yürtəyən. iti gedən.

yürtə! **yurta**. !. yaşa!. **yurta**!.

yürtəmək **yürümək**. **yurdamaq**. yaşamaq. -sənsiz qayla yürümək olur. -yürtə!: yaşa!.

yürtəyən yürtə. yürük. iti gedən.

yürtmə icbar. -**yürtmə** qalma. -**yürtmə** yoxdur.

yürtü -**+yürdü** > +**yırdı.** -payla**yırdı**: paylab **yürdü**.

yürtüb -**keçi yürtüb barar**, qoyun izin arar. (yürtüb barar: yeriyib gedər. başa gələnin çəkər) (yaşam keçiliyi bəğənmiş (**bəğənmiş**: tahsin edmiş).

yürtüc sürücü. şofer.

yürtülük **yürtülük**. (bir iş, nərsə üçün yazılmış yazı). pıroqram. dəsdur. dəsturi kar. bərnamə. pılan. aplikasion. application. sofvey. software.

yürtüşmək hərəkətdə olmaq.

yürü **-basda yürü, yetirsin**, əkdə suvar, dərirsin.

yürü cərəyan.

yürü -işivi yoluvu, **sana bil yürü**. (**sana bil**: hesabla düşün). { güclü ilən gürəşmə, yüyrük ilə yarışma. (**yüyrük: yüvrük**: iti)}.

yürüb gəzinmək başına dolaşmaq.

yürübsüz -**qayerdə yürübsüz:** hardasız bə.

yürüq **yürük**. (yerimə. gedmə). səfər. musafirət. səyahət.

yürüq **yürük**. **1**. cari. **1**. **yürtə**. yürtəyən. iti gedən.

yürüq **yürük**. **-baxtı yürük**, atı yürükdən iləri.
-**batur savaşda**, yürük yarışda. (**batur:** batman. güclü. pəhləvan).

yürüqə **yürügə**. **yevriyə**. **yüvrüyə**. zirəngə. -yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

yürüqmək **yürükmək**. səfər edmək. musafirət edmək. səyahət edmək.

yürüqtən **yürükdən**. **-**baxtı yürük, **atı yürükdən iləri**.

yürül rayic. ravat.

yürülmək icra, e'mal olunmaq.

yürülüq **yürülük**. rayiclik. ravatlıq.

yürüm **1**.pıroqram. -**yürümlü**: pıroqramlı. -**yürümsüz**: pıroqramsız. -**yürümə salmaq**: pıroqrama qoyma. **1**.yaşam. -ölüm **yürüm**: ölüm dirim. -gücdə olsa **yürümüm**: çətində olsa **yaşamım**. -**yürüm** ürəklə dolar, qarın biləklə: yaşam. -**yürüm** yükü belində: yaşam ağırlığı üztündə. -**yürümün** qolay keçsin: yaşamın rahat olsun. -güc **yürüm** qıynatdı: ağır yaşam sıxışdırdı.

yürüm -**yürüm** yox: istəyim yox.

yürümək **yürtəmək**. **yurdamaq**. yaşamaq. -sənsiz qayla yürümək olur. -yürtə!: yaşa!.

yürün -**geriti** bırax, **eritə** yürün: geriti bırax, **irəli** yürü.

yürün -**yürün toxa yol bilən**, bir uyqaruq yar bilən. (**toxa**: haqqa). (**uyqaruq**: munasib).

yürün -**yürün bəylər döğüşə**, yollar düzün günəşə.

yürüncə -bayqu yürüncə, bayqu işlə. (**bayqu**: boşuna. havayı. müfdə) (işsiz dolaşmaqtansa, müfdə çalış).

yürünə -**yürünə** baxın: istəyinə baxın.

yürünğ **yorunğ**. buyurun. -yünün **oynayaq**.

yürünmək barınmaq**.** gedmək. axmaq. -o balığdan (yaralıdan) çox qan **barındı**.

yürünmək davranmaq. rəfdar edmək.

yürünmək hərəkət edmək. rəftar edmək. -uşaqla necə **yürünməyi** bilmir. -siz olsaydız necə **yürünərdiz**.

yürünməz **-**bir ayaq qalın, bir ayaq yalın yürünməz. (**qalın**: mücəhhəz. başmaqlı).(bir ayağın başmaqlı, biri başmaqsız yol gedilməz) {yol aracı, ayras özən dilərimiş. (fərqli, mütəsna baxım, diqqət, səviyyə istər)}.

yürür -başsız könül, **durmadan yürür**.{könül batır, atar durmaz. (**könül batır**: həvəs dəli qanlı olur)}. (həvəsə, bəsdi yoxdur).
-kırıx düşmə, **karvan yürür** ömür keçir..
-sağ yaşıyan, başını güdür, **könüllə yürür**. (kişiliyə dəğər (layiq) yaşam sürən, ağlın unutmur, könül sevənindən qalmır.).(baş (ağıl) olduğumuz, yaşadığımız ortamı, mihiti say sanalır (ölçür biçir), könüldə, neçün etdiyimizi, bizə sayalır, açıqlır)..
-kişi yürür, yaşam sürür**.**.
-ölüm kölgədir düşür, yaşam yolunda yürür..
-evrəni hovalara sürür, başlılar kəlləbaş yürür. (**hovalar**: axmaqlar)..
-qıızdırmağa öğrəşən, **ölümə yürür.**

yürür -it hürür **karvan yürür**. (it hürər **karvan keçər**). (tutub gedər yolda irəli, qoyar qalsın itlər hürəli. (hər sorana soruya savağçı deyilsin). (**savağçı** : cəvabdeh)..
-hər sürən sürəcin sürür, evirən öz yolun yürür. (**evirən: evigən:** evrən. çevrən. ozun. acun. aşun. dünya). (**sürəcin** : öz devrəsin, möhlətin). (yaşam olayla doludur, səndə çalış, özün üçün bir olay ol).

yürüş **1**. deviş (< **devinmək**. **davranmaq**). rəftar. **1**. **yügrüş**. (> **yureş** (fars)). hucum. **1**.səfər. musafirət..

-yeriş yürüşun, adab o rəfdarın bilən: qılığlı..

-yürüşdə, **hərəkətdə olan**: qayın. (qaynar olan) yürüşdə olan. duran. canlı. diri..

-qılış yürüş: rəfdar o kirdar.

-birdən aparılan yürüş: çapıt. -**çapıt salmaq**.

yürüş gəziş. dolanış.

yürüş neçə nərsənin bir gə yeriməsi, gedməsi.

yürüş -**türgən yürüş**: bacarıqlı yeriş.

yürüş -**yürüş duruş:** ösüş. siluk. əxlaq.

yürüş -**yürüş**, gəliş, irəliş.

yürüş cünbüş.

yürüşər **-ilik yürüşər**, bilik olan yerdə. (. başarcağ güllənər, bilik var olan yerdə).

yürüşlü **-yarışlarda yürüşlü**, savaşlarda ürəkli, el dərdinə gərəkli.

yürüştə **-at yürüşdə,** qurd yırtışda, ər gürəşdə, batır savaşda.

yürüşü -**duruşu yürüşü**: haləti ə'malı, haləti rəftarı. movzei rəftarı.

yürüşü **-qılığı, yürüşü bərk, sərt, tünd olan:** qaqarıq. qaqar.

yürüşü **-**sevgi yolu nisgil dolu, sonsuz qolu, **sevgiligin yürüşü**, sevənlərin üzüşü.

yürüt **1**. pırosə. **1**. yeriyib dönən fırlanan. -**yürüt** dünya. -**yürüt çat**: **yür çat**: **(**çat: pillə**)**. çaxıl çat. pillə bərqi. escalator. **1**. scroll roller. **1**. icra. **1**. dəstur. norm. **1**.**yerit**. icra.

yürütdü -bu konuya dəgişli, kəbir dəğişik oyular yürütdü. (bu movzuya mərbut, çoxlu rəngarəng fikirlər, nəzərlər verdi.)

yürütən idarə edən. müdiriyyət edən.

yürütər **yürüdər**. yaşadar. -**kişini dəm Yürüdür, Qəm Çürüdür**. (**yürüdər**. yaşadar). ((kişini dəm yaşğatır, qəm qağşatır). (**yaşğatır**: yaşatır). (**qağşatır**: qarıtır. qocadır).

yürütmək **1**. cərəyana salmaq. **1**. icra edmək. **1**. idarə edmək.

yürütür **-**bunlar dosdun görülməyən yönüdür, düşəni çıxmaza **yürüdür**!. (dosdun yolu, ayaqyolu-yoldaş, yol üsdə, DAŞ, yoldaş, yolda poxuna bulaş).

yürütür -çivi çalı, çal atı, at atlını **yürüdür**. (**çalı**: nalı).

yürütüş **1**. icra. e'mal. **1**. idarə. idarə edmə. -işlərin **yürütüşün** kimə verdiz.

yürüvçü yolçusuş aldışçı. adətkərdə. -bu durumun **yürüvçüsü**. -keflilik **yürüvçüsü**.

yürüyən -ataların söziylə, Türkün tatlı diliylə, **yol yürüyən yorulmaz**.

yürüyən -biliklərin başilə, igitlərin gücüylə, cocuqların könlüylə, **yol yürüyən yorulmaz**.

yürüyəni **-**itin yügürəni, **atın yürüyəni**.

yürüyüş yoruq.

yüryüqlüyü -**iş yüryüklüyü:**. iş uvatlığı. işlərizdə müvəfəqiyyət.

yüstürmək **yüsdürmək**. becərtmək. rüşd vermək.

yüşüt yürüş yürüş də yürüş. qaç da qaç. qoş da qoş.

yütləmək **yükləmək**. qoşdamaq.

yütür **ütür**. iyi iyli öznə. **(# ötür**: pis iy**)**.

yüvrəq **yüvrək** > **novrağ**. **növrək**. {**y** <> **n** çönüşməsinə örnək. (**y**ükər > **n**ökər). (**y**arın >**n**arın) (**y**apraq > **n**apraq)}. cərəyan. gediş. (cərəyanda, gedişdə olan).

yüvrüyə **yevriyə**. **yürügə**. zirəngə. çevik. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

yüvürt **yuvurt**. **yurd**. abad. abadanlıq.

yüvütmək yedirmək. aşılamaq. -qulağına nələr **yüvütdü**.

yüyə sıvur. dürüm. lülə.

yüyən **-**quşqun olub quyruq altına keçincə, **yüyən ol, başa keç**.

yüyənçi axırçı. axurçu. (**axırtmaq**: yol aparmaq). at ulağın önündə gedən (sürən) işçi. cilovçu. ciləvçi {< **ciğləçi**. **cığovçu** (< **çiğ**: düğün). > **cilovdar** (fars)}. yələçi. noxdaçı. çalvaçı.

yüyənli -**yüyənli at**, yəhərsiz, yəhərli at, iyənsiz qalmaz. (**yüyənli:** ovsarlı**).** (**iyənsiz** : yiyəsiz).

yüyrüq **-**güclü ilən gürəşmə, **yüyrük ilə yarışma**. (**yüyrük: yüvrük**: iti) {işivi yoluvu, sana bil yürü. (**sana bil**: hesabla düşün)}.

yüyrüqün **yüyrügün. yügürgün**.

yüz **1**. əzəl. (# **yuz**: əbəd). **1**. **üz**. örtmən..
-**üzün tutmaq:** yaşınmaq.

yüz -bir anlıq hirsin basan, **yüz il dincin yatar**..
-**yüz bilməzlə, çox demə**, bir bilənlə, bir danış. (bilməzlərin on daşı, bilənlərin bir daşı).(yüz bilməzin yüzdaşı, bir bilənin bir daşı). (yüz bilməzlə, yüz danışmaqdansa, bir bilənlə, bir danış.).

yüz **-**min yaddan **yüz özgədənsə,** bir gözəldən danış.

yüz **-sevgi ilə sılaq yüz gəlsə**, əlli əlli düz gələr. (**sılaq**: sıylaq: sayqı)
-sılağ təkin yüz gəlsə, sılağ gəlsə əllidir. (**sılaq**: sıylaq: sayqı) (sayqı, hörmətsiz sevgi yaramaz).
-yeri güz sür, **güz sürmədin yüz sür**. (yem acanda, iş çağında gərək).

yüz **-**tarlada iz əkən, **xırmanda yüz biçər**. (tarlada izi olmayanın xırmanda yüzü olmaz). (tarlada izin qalsın, xırmanda üzün olsun).

yüz -**yüz göz**: qiyafə. -açıq **yüz göz**: qiyafəsi açıq. **yüz gözünə** bir bax: qiyafəsinə.

yüzçən pursantaj. dər səd.

yüzəq **yüzək**. **1**. (şəkilçilik). surət. **1**.mask.

yüzəqi **yüzəki**. səthi. suvri. zahiri.

yüzəl əzəli. (# **yuzal**: əbədi).

yüzər **üzər**. məsahət.

yüzəti surəti. çehryi. çöhreyi.

yüzəy **üzəy.** dekor. sarıç. salış. döşəc. -**iç üzəy**: iç dekor. daxil dekor. iç sarıç. iç salış. iç döşəc.

yüzqay **yüzğay** (< **düz**).**onğay**. **yonğay**. (rüchan. imtiyaz. özəl həqq. məziyyət).

yüzqəc **yüzgəc.** üzücü.

yüzlənim muraciət edim. -**görüng** üçün kimə yüzlənim: muraciət edim.

yüzlənmək muraciət etmək. -**görüng** üçün kimə yüzlənim: muraciət edim.

yüzlərcə -**yüzlərcə gözəl**, başqa eliklərdədə çoxdur, amma bizim ölkə, **bütün elcarı** gözəldir. (**elcar**: xalq. əhali). (**elik.** millət).

yüzlüq **yüzlük**. **üzlük**. şəkil. əks. foto.

yüzlüq **yüzlük**. yüztün.

yüztəliq **yüzdəlik**. yüzdə neçəlik. yüzlük oranı. dər səd. pursan. -beş **yüzdəlik** qazancla **(**asıyla**)** satırıq.

yüztəsi **yüzdəsi**. yüzdə neçəsi. pursanı. dərsədi. -doğuşda ölüm **yüzdəsi**. -burda beş yüz kişinin əlli **yüzdəsi** oxurdular **(**savadlıdırlar**)**. -**yüzdəsin** endirmək.

yüztün yüzlük.

yüztürər **-varlıq yüzdürər**, yoxluq üzüdər.

yüztürər **yüzdürər**. **-varlılıq süt gölündə yüzdürər**, yoxsulluq, acı sudan üzdürər. (**acı su**: şor su). (**acı sudan üzdürər**: acı suya nisgilli qoyar, yoxsul qoyar).

yüzü -**küzənin yüzü, suvatı**. (yüz küzədən su içir). **(suvatı**: mal qaranın su içən yeri).

yüzücü yüzgəc.

yüzüq **yüzük**. **1**.biçarə. fəqir. məhrum. **1**.əldən çıxmış. -**yüzüklərin üzüklüğü**: əldən çıxmışların həsrəti. keçmişlərin həsrəti.

yüzüt rəhmət. -**yükütləri yüzütə** (rəhmət) çevirən diləklərdir.

zac zəy. ağ zac. acmuq**.** (**ajmuq).** duz kimi ağ, iti dadlı olan ağ öznə.

zadmad suvsar. sovsar. şey şüy. zadmad. vəsayil.

zahı azağ**.** (**acı**). yeni doğmuş qadın.

zaqar **zağar** < **şağar**. av iti.

zaman **1.** ara**.** çağ. sürə. -bu **arada**: bu **sürədə**. -o **aradan** çox keçmiş. **1**. irtə. ertə. çağ. -keçən **ertə**: keçmiş zaman. mazi. -ötən **ertə**: ötüşdə, işlək olan zaman muzare'. -gələc **ertə**: gələcək zaman. müstəqbəl..
-**bir zaman**: haçanlarda. qaçanlarda..
-**çağa**, **zamana bağlı**, **ayid**: çağrıl. çağrul..
-**munasib zamanı**: çağası. uyqun çağı. -işin çağası gəlmiş..
-**hər zaman**: burcağ.

zaman -qısa zaman :**çala çağ**. çala salım. -bir **çala çağ** keçdi: bir **çala salım**, qısa zaman keçdi.

zaman -qoyma bitsin hələ varkən bu samanlıqda saman, **hər zaman, döndü dönər sanma** gülər, bolluq edər. (**döndü dönər**: fələk. dünya) .

zaman -yaman yaman bilən, yaxşı **zaman bilən**.

zaman gün tələsir: zaman.

zamanımızda enigünlər. yendlik (< **yenmək**). bu günlər.

zamıq yiləm **(**< **ilmək)** tutqal. yapışdırıcı.

zanqılaq **zınqılaq**. **çanqılaq**. **zınqırov**. **zınqılov**. (**zənqulə**) (< **çan**). kiçik çan, zəng.

zanu (fars**)** **genou (jenu)** **fıras**. **janu** **danskirit**. **jenikulum** **latin** **(**dirsək. qunyə**)**. diz.

zar zor **1**. istər istəməz. güclə. gücən. qapsanaq. qasbanaq. qısıqla. qısıqıtla. qısdırla. çapatla. çapdarı. zorla. **1**. gücluklə. zorluqla. qıt qınla. qıt qınıtla. qın qınıtla. qıt qənaatla.

zar **1**. < **sar**. **(**: -**lıq)**. -tut**sar**: tut**luq**. -ağac**ar** < ağac**zar**: ağat**lıq**. **1**. qar. car. çar. yar. çarşav. -yar kimi: çox incə. qınnab. qınlab. qıllab. qılnab. **1**. incə dəri, qabığ. **1**. incə tutaq, örtü, pərdə. **1**. sarım **< (sarmaq)**. örç. hörç. incə, tor pərdə. ğişa'. membrant. **1**. körç. incə örtük.

zara -**zara gəlmiş**: zarımış. dığacar. dığlı (**tıq. tik**). bezgin. bıqqın. çiggin. çiğgin **(< çiğ).**

zarə -(qoşucunun) qoşar könlü, dolub coşmuş, **gəlib zarə**!.

zarıqtırmaq **zarıqdırmaq.** bezdirmək. bezarıtmaq. bıqdırmaq. sarsıtmaq. sırsıtmaq. mələla gətirtmək.

zarımış zara gəlmiş. dığacar. dığlı (**tıq. tik**). bezgin. bıqqın. çiggin. çiğgin **(< çiğ).**

zarıtım **zarıdım**. bezarıdım. təpginişdim.

zat **-sən maya qoy baxıb zad eləmə**, gəlib burda yeri dar eləmə.

zatə zadə. -o adların ki sonunda {-**zadə**. **-bur**. **-pur**. **-nak**. **-kan}**. var, hamısı **türkdür**.

zavaq **zavağ**. gəvəzə.

zavallı yarlı. yazıq. -**yarlı** boşuna getdi.

zayvaqlamaq **zayvaxlamaq**. **cayvaxlamaq**. **sayvaxlamaq**. yahalmaq. özün itirib caymaq. səfehləmək.

zedudən (fars**)** < **sütütmək**. sürütmək. silmək.

zeh keşən. kirşən.

zehn **sanğ**, **zehn qarışıqlığı**: alğasanğ.

zehni iti çalağ. huşlu. zəki.

zerzəmi dipqur. dibqur. diqur. atqat. altqat.

zeybəq **zeybək**. yüngül yaraqlı güvənlik, qaraqol işçisi.

zeybərə çalbağ. salbağ. hələrəcə.

zeyrək zirək. çevik. -**əl zeyrək oli**, göz ürkək. (**ürkək**: qorxaq.)**.**

zəfran sarığan. al qızıl sarı.

zəhirmar! xırtıq!.

zəhlə gedməli qaytıc. iğrənc.

zəhlə gedməli qox. **(**pox**)**.

zəhlə **-zəhlə gedməli:** irgin mənfur.

zəhləgedməli ıssız duzsuz.

zəhləsi gedmək qaçqını gəlmək. iğrənmək. -bu olaylardan **qaçqınım** gəlir. -niyə ondan **qaçqının gəlir.**

zəhli çınlı. -**zəhli saat**: çınlı saat.

zəhmətçəkən zəhmətkeş. cığaçı.

zəhmətkeş döväçi. döğəçi. əməkçi.

zəhrmar! ağusun!.

zəhtə **zəhdə**. -**qulağı zəhdə**: qulağı çında. qulağı səsdə.

zəqqum **çaqqum. çalqum**. **1**. çox acı, dalıq dad. **1**. acığı bildirən deyim. zəhmar. dərd vərəm.

zəqqum çortaş. kortaş. ağşım). **-dözənə ömür çortaş**, ölüm yoldaş.

zəli sülük.

zəmi əkinti**.** bürclük. bəzirlik. məzrəə.

zəmzəm **zəm zəm**. nəm nəm. bala bala. -**nəm nəm** axaır göz yaşları.

zənbil səbət. səvət. sövət.

zəncir **1**.kişən. -qulağım kas oldu, **kişənlər** qıcınğdan. (**kas**. kar). **1**.qılav. çalbağ. simcir. **1.** burğa**.** bənd. **1**. çılbağ..
-**zəncir həlqəsi**: aşıc. bənd.

zəncir qandal. qındal. -əlayağı **qandallı**.

zəncirvari zəncirvari. sırğın. birbirinə yapışıb uzanan biçimli.

zənq -**çınqıraq, zil, zəng səsi çıxaran ayqıt**: çınqartqu.

zənq **zəng**. **1**.çiğ. çığ. **1**.çalar. çalanğ. -**çalar çalmır**: zəng işləmir..
-**zil**, **zəng çalmaq**: (qulaqda). tınğlamaq. tınlamaq. çınlamaq. çığlamaq. zığlamaq.

sınğlamaq. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs).
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

zənq **zəng.1. çanğ**. çınğıraq. qonğraq. tilfun.**1.**qonqıray. çınqıray. -çınqıray **soxdu**: qonqıray soxdu.

zənqin -**zəngin, dingin**: varlı, dinc (olur). vardan üzük yox. vardan ziyan gəlməz.

zənqin **zəngin**. **1**. baydu. dövlətli. **1**. varlı. toxlu. **(**dövlətli. səvətli. davarlı. ğəni**)**. **1**. varyatlı. varyoxlu. pullu. dövlətli. -**varyat** qırılmış. **1**. bayan. bayğan. bayğat. baylı. barlı. varlı. dövlətli. mürəffəh. bərəkətli. -**bayan** ölkə: varlı məmləkət. **bayan** il: bolluq ili. -**bayan** dil..
-**zəngin qadın**: bəygə. bikə.

zənqin **zəngin.** varsıl. devlətli. sərvətli.

zənqinləşmək **zənginləşmək**. **1**. bəylənmək. bayuvmaq. bayunmaq. dövlətlənmək. **1**. toxlunmaq. varlanmaq.

zənqinlətmək **zənginlətmək**. bayqalamaq. bəygələtmək.

zənqinləyiş **zənginləyiş**. bayış. -**bayışqa** yardımçı qoşul.

zənqitmək **zəngitmək**. baylatmaq. varlatmaq.

zənqitmək **zəngitmək.** baynatmaq. qənilətmək. varlatmaq.

zənqləmək **çanlamaq. çanğlamaq**. çınğırama. qonğramaq. tilfun açmaq.

zənqli -**zəngli saat:** çalar.

zənqulə (fars) **zınqılaq**. **zanqılaq**. **çanqılaq**. **zınqırov**. **zınqılov**. (< **çan**). kiçik çan, zəng.

zərdalu < **sart alu**. sarı alı. sartaluc.

zərrə -**zərrə qədər**: oğut. oğtu. (**oğuq**: xırda). heç. -**oğtu** adalı yoxdu: heç bənzəri yoxdur.

zəy zac. ağ zac. acmuq**.** (**ajmuq).** duz kimi ağ, iti dadlı olan ağ öznə.

zibəq **zibək**. zıvaq. zivək. savıq. sıvaq. çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. çapıq.

zıbıq **çıbıq**. güdə boylu, boyunlu olan.

zıbıqçı **zıbığçı**. **çıpıqçı**. çükçü. cühçü. yaraq **(**sik**)** üzgünü, düşgünü. çıbıqla **(**zıbıq. ərkək ərkəkliyinə oxşar yaraq**)** uğraşan dişi.

zibil qabı dulağ **(**< **dal**: yarı. tək**)**. tullağ. küllük. çöplük. aşqallıq. aşqal qabı.

zibil (**zibil** sözü kitablarda ərəb,ibri yazılır. ama çapul,çəpil, çöpül sözləri ilə köəşlik (kökdaşlıq) göstərir).

zibil zibil aşqal < dışqal. dışqı.

zibilçi çöpçü. süvürçü. süpügəçi.

zibrilik qopalıq. quruluq.

ziq (ərəb**)** **ziyq(**ərəb**)**. sıx. dar.

ziq **ziğ** > **zil**. altdan su yeridən. olduğu nərsəni buruşdurub gizlən. çətin adam.

zıq **zığ**. baldağ. balcağ. balçıq. palçıq. palça. çalpa. çamı. ləcən.

zıqqıltamaq **zıqqıldamaq**. zırıldamaq. sığdamaq$_{ka}$. ağlamaq.

zil **1**. < **ziğ**. altdan su yeridən. olduğu nərsəni buruşdurub gizlən. çətin adam.
1.**zinğ**. **singğ**. **çinğ**. iki mis boşqabdan olub, şaxseydə, orkesridə çalınan çalığ..
-**zil**, **zəng çalmaq**: (qulaqda). tınğlamaq. tınlamaq. çınlamaq. çınğlamaq. zınğlamaq. sınğlamaq. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs).
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**)..
-**zil bəminə baxmaq**: dəngitmək.

zil -**çınqıraq, zil, zəng səsi çıxaran ayqıt**: çınqartqu.

zil -**zil atmaq:** çığırmaq. səsin incəsindən tutmaq. -**zil at**: çığır.

zılan (yılan). züygən. züygəc. -başmağın altı **zılan** olub.

zilqara qapqara. gecqara. itiqara. itqara.

zilli süslü. havalı. yelli.

zımpara **zumbata**. qayraç. qayırac. ititmə, safatma aracı.

zincir qılav. çalbağ.

zindan **1**. türmə. dəmir ağ. dəmir tor. **1**. quyçal. quçal. (yeraltı türmə). **1**. avaq. abaq (< **av**). qamaq. türmə.

zinə -**zinə sular**, çay olar.

zınqılaq **zanqılaq**. **çanqılaq**. **zınqırov**. **zınqılov**. (< **çan**). kiçik çan, zəng.

zınqılov **zınqırov**. **zınqılaq**. **zanqılaq**. **çanqılaq**. (**zənqulə**) (< **çan**). kiçik çan, zəng.

zınqırov **zınqılov**. **zınqılaq**. **zanqılaq**. **çanqılaq**. (**zənqulə**) (< **çan**). kiçik çan, zəng.

zınqırovlı çıldırlı.

zınqlamaq **zınğlamaq**. **sınğlamaq**. **çınlamaq**. **çınğlamaq**. **tınlamaq**. **tınğlamaq**. (< **çınğ**. **tınğ**) (doğal səs). (qulaqda) zil, zəng çalmaq.
tənin (**ərəb**). **tinnitus**. *tinnire* (**latin köklü dillər**).

zintan **zindan**. **sindan**. örs. töş. -köğüküm, **töşüm**, çöğücüm: körüyüm, örsüm, güpüc.

zintan **zindan.**türmə. qamıq -**qamıq** görməmiş gənc.

zıplamaq **1**. < **çıplamaq**. atılmaq. -qar topu **çıplamaz**. **1**. **zıtlamaq**. tızlamaq. tizləmək. hoplamaq. atlamaq. hoplamaq.

zırbazır tünbətün. məlu'n. lə'nətlik. -bu **zırbazır**. -**tünbətün** düşmüş.

zirəq **zirək. 1**.çalasin. qıvraq. iti. -**çalasın** qılış: iti rəfdar. -**çalasın** uşaq: zirək uşaq.
1.qıvraq. çalasın. -dışından **çalasın** uşaqdı.

zirəq **zirək**.qırıq. kəsik..
-**çox iti**, **zirək**: suvart. zivit. zivirt.

zirəqliqlə **zirəkliklə.** cıvıldızlıqla**. -**çox cıvıldızlıqla, bildirmədən olmasın işlər görmək.

zirənq **zirəng**. sivir. sever. çalğay. çalva. çalba. çapıq. savıq. sıvaq. zıvaq. zivək. zibək.

zirənqə **zirəngə**. çevik. yevriyə. yüvrüyə. yürügə. **-**yevriyə alan dar gəlməz, utsuza yalan man gəlməz. (**utsuza**: hayasıza) (**man:** ar).

zırıltamaq **zırıldamaq**. sığdamaq. zıqqıldamaq. ağlamaq.

zirişgi alaqoy. alağuy. alğavani.

zırna < **surna**. **sürüng̃**. uzun qollu çalqı aracı.

zırna -anlayana sıvri sinək, saz gəlir, **anlamaza döhül zırna az gəlir**. (iş uzmanı, əlindəkindən yararlana bilir, iş bilməz, işin harda olduğun nə bilir).

zırnanın -cığana, eşitməsi xoş gəlməz, **qonşu çalan zırnanın**. (**cığana**: paxıla).

zırnasız **-**aldış atışı, qınasız olmaz, toyla düğün **zırnasız**. (**aldış**: alışqanlıq. adət). (**qınasız**: zəhmətsiz. çorsuz, korluqsuz) .

zırnıq **qırnıq. dırnıq.** zərrə. ən kiçik bölük. -**bir qırnıq**: bir zərrə.

zirvə cuqqa. coqa. tuqat. **(**< **cuq**: **tuq**: düğün**)**. nərsənin ən son düğünü, nuxdəsi. ucqa. darağ. doruq. qullə. -dağ **cuqqası**.

ziv şərit. -yaşları **zivə** sal qurusun.

zıvaq zivək. zibək. savıq. sıvaq. çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. çapıq.

zival **züval**. **züvgən**. **zivgən**. sürüşgən.

zivəq **zivək**. neçə qollu şərit. -**zivəyi** çək qoy günə, yaşlar tez qurusun.

zivəq **zivək**. zıvaq. zibək. savıq. sıvaq. çalğay. çalva. çalba. sivir. sever. zirəng. çapıq.

zıvır -**qıvır zıvır**: allaq pullaq.

zivirt **zivit**. çox iti, zirək. suvart.

zivit **zivirt**. çox iti, zirək. suvart.

zivqən **zivgən**. **züvgən**. **züval**. **zival**. sürüşgən.

zivsə -**bir ayaq zivsə**, o biri titrər.

ziyil **sigil**. səgil. qoyuq. qopuq. balu. gövdədə çıxan ağrısız, bərk bez.

ziyq (ərəb**)** **ziq(**ərəb**)**. sıx. dar.

zoqquldamaq **zoqquranmaq**. **soqquldamaq**. **soqquranmaq**. **soxquranmaq**. **soqğuldamaq**. **soxuldamaq > sorğuldamaq (**türkmən**)**. **zonklamaq**. zoq zoq, soxur soxur, sanca sanca, ata ata, kəsik kəsik, ağır ağır sancınmaq, ağrımaq, döğülən, irinli yerin soxub ağrıması, sox sox, tıp tıp döğməsi.

zol fışqırıq. -**zol qancarış**: fışqırıq qan axma.

zolaq **zolağ**. **1**. nəvar. -qəzzə **zolağı**. **1**. etgiləniş alanı, meydanı. mədar hitəsi.

zolaq boyun. şırıq. nəvar.

zolaqları **zolağları.** dilləri.-alov zolağları, .

zolaş silsilə. sıra. sırı. sırıq. səğir. kök. şəcərə. -**sıradağ**: dağ silsiləsi.

zopa toyqa. toxqa. toqqa. çomaq. başı şişik, topuzlu dəğənək.

zor **1**. dikdə -**dikdə** altında yazılanlar.**1.** gir. güc.

zor **1**. güc. ağırlıq. -**işdən gücdən** qaçmaq. 1. qın. -**zor keçməsin**: qın keçməsin.

-**zor gəlməsin**: qın gəlməsin.

-**zor gördü**: qın gördü.

zor **1**. güc. cıdal. çatal. güc. **1**. yük. güc. -sənin yoxluğun çox **yük**. -bu **yükə** dözmək. **1**. sıxıt.

zorda qalmaq: bastınmaq.

zor tov. güc. -**tov qıyır**: güc qıyır: zor qılır, rəva bilir.

-zor demək: qıynamaq. (qıyınçılıq edmək).

zoraki bastalı.

zorba bastac.

zorqa **zorğa**. **zorla**. güclə. gücmə. çətinik.

zorla basda.

zorla **zorğa**. güclə. gücmə. çətinik.

zorlamaq basğınmaq. basınmaq. güc görsətmək. yügürmək. -o harda dilsiz əlsiz görsə **basınar**. -özündən düşgünə (acizə. zəifə) **basınma**.

zorlamaq çalağatmaq.

zorlamaq girətmək. gücləmək.

zorlamaq **soxlamaq**. gürütmək. məcbur edmək. -siz bu işə gürütən. yoxddur.

zorlanmaq **1**. gücünmək. güclənmək. **1**. basdanmaq.

zorlaşdırmaq bastalatmaq.

zorlaşmaq bastılmaq.

zorlaşmaq qınlaşmaq. -**gəzərən qınlaşdı**: yaşayış zorlaşdı.

zorlu **1**. güclü. irkəli. irəkli. qudrətli. **1**. tovlu. tovğuc. tovuc.

zorlu girli. güclü.

zorluq qınçılıq. güc durum. çətinlik. müşgüllük. -iş **qınçılığları**. -bu **qınçılığın** sonu haradır. -**qınçılığ çəkmək**. -**qınçılığları** yenib keçmək: üstəsindən gəlmək.

zorluqa **-zorluğa soxmaq:** qınamaq. qınatmaq. darağlamaq. qısnamaq. sıxışdırmaq.

zoru gücü. -dizlərimin **gücü** yox.

zoruqluq **zoruğluq.** basavlıq. təzyiq.

zorun -**zorun zorun**: gücün gücün. gücə gücə. çətin çətin. -yorqun yorqun, **gücün gücün**.

zorunda bastında.

zovşaq **züvşaq**. züvcan. ləzic.

zövq <. **kövüz**. **kövz**. könlə yatan, könül qızışdıran nərsə. iştiyaq. -küsüb barışmağın başqa **kövzü** var, hərdəndə bir ortalıqda gərək ərk naz ola.

zubin < **çıpın**. cıda. dalum. dirgən. dirən. soxun. neyzə.

zumar -ömrü uzsun, **zumar bulsun**. (yarqış sözü).

zumbata qayaqan. dişli, dəndən olan sürtmə ayqıtı.

zumbata qayraç. qayırac. ititmə, safatma aracı.

zutluq **zudluq**. -**<u>zud</u>luq bilən**: tezlik bilən. {**zud < # > döz**). **<u>zud</u>luq bilən**: tezlik bilən)}.

züqqay **züğ qay > züğqə**. sürcüş. qayış. züğüş. iştibah. xəta.

züqqə **züğqə < züğ qay**. sürcüş. qayış. züğüş. iştibah. xəta.

züqüş **züğüş**. qumrahlıq. -**züğüş qayış**: **sürüş qayış**: iştibah o xəta.

zürüq **zürük (çürük)**. zayıf. {**# kürük**. güclu. odlu. şəhvətli}.

züval **zival**. **züvgən**. **zivgən**. sürüşgən.

züvcə **züvüc**. sürücmə. ləğziş. -dil **züvücü** (zürcəsi) baş üzər.

züvqən **züvgən**. **1**. qayqan. qaycu. **1**. **zivgən**. **züval**. **zival**. sürüşgən.

züvmək yazmaq. sıpmaq. sıypmaq. -əlimdən **yazıb** düşdü. -ayağı **sıyıb** düşdü.

züvşaq **zovşaq**. züvcan. ləzic.

züvüc **züvcə**. sürücmə. ləğziş. -dil **züvücü** (zürcəsi) baş üzər.

züvüşüb -**züvüşüb üzüşmək**: qaymalaşmaq. -qalıqda (havada) **qaymalaşan** çən, duman. -birbirinə girib qaynaşmaq. -quşlar havada **qaymalaşıdı. -**el bir tikə çörək üsdə, birbiri üstünə **qaymalaşırdı**: birbirinə başına çıxırdır.

züy **züy tutmaq** havasın saxlamaq. muşayiət edmək.